

John Adams
Library,

IN THE CUSTODY OF THE
BOSTON PUBLIC LIBRARY.

SHELF NO
★ ADAMS
31.7
v.4

A. 61. 14

John Adams

ROBERTI STEPHANI
LEXICOGRAPHORUM PRINCIPIS

THESAURUS
LINGUÆ LATINÆ
IN IV. TOMOS DIVISUS,

CUI

POST NOVISSIMAM LONDINENSEM EDITIONEM,
COMPLURIUM ERUDITORUM VIRORUM COLLECTIS CURIS
INSIGNITER AUCTAM,

Accesserunt nunc primum

HENRICI STEPHANI ROB. F.
ANNOTATIONES AUTOGRAPHÆ
EX CODICE BIBLIOTH. P. CIVIT. GENEV.

Nova cura recensuit, digessit, ab Auctorum Citationibus atque
Interpretationibus falsis, Interpolationibus supervacuis, Mendisque
quamplurimis repurgavit,

Suasque passim ANIMADVERSIONES adjecit

ANTONIUS BIRRIUS PHILIATER BASIL.

TOMUS IV.

BASILEÆ

Typis & Impensis E. & J. R. THURNISIORUM Fratr.

M DCC XLIII

ROBERT T. P. H. A. N. I.
THE ASSAULT
IN THE TOMOS DIVISION
NOT NOTED IN THE DIVISION
COLLECTED IN THE DIVISION

ADAMS

31-7

W. H.

THE ASSAULT
IN THE TOMOS DIVISION
NOT NOTED IN THE DIVISION
COLLECTED IN THE DIVISION
NOT NOTED IN THE DIVISION
COLLECTED IN THE DIVISION
NOT NOTED IN THE DIVISION
COLLECTED IN THE DIVISION

TOMOS IV

THE ASSAULT
IN THE TOMOS DIVISION
NOT NOTED IN THE DIVISION
COLLECTED IN THE DIVISION

Q

LITTERAM, veteres ignorabant: unde Locuntur, scribebant, non Loquuntur, ut testantur vetustissimi codices. Item Oblicum pro Obliquum. Nonnulli quia q non litteram, sed notam esse putabant, duas in se litteras continentem c & u, Qis, Qæret, & Qid scribere instituerunt absque u, ut Velius Longus ait, quod alii Cuis, Cuxet, Cuid, scribere malebant. Vide Pierii annotationes in Virgilium, ubi scribit veteres asseverasse q, & c & u præ se ferre; post enim c, vocalem uadplicitam esse parte illa, quæ ad instar gravis accentus premitur, adcurvata: altera vero quæ

acuti accentus in morem surrigebatur, subter lineam dejecta, vel ex librariorum commoditate, vel ne præcedentibus litteris esset impedimento. Quintil. lib. 12. cap. 10. p. 1093. Duras & illa syllabas facit; quæ ad conjugendas demum subjectas sibi vocales est utilis, alias supervacua: ut Equos ac Equum scribimus, quum ipsæ etiam vocales duæ efficiant sonum, qualis apud Græcos nullus est, ideoque scribi illorum litteris non potest. Idem lib. 1. cap. 4. Et K, quæ & ipsa quorundam nominum nota est: & q, cujus similis effectus speciesque, nisi quod paulum a nostris obliquatur. Quasi diceret, Inter ka & qu a hoc servandum est discrimen, ut ka recto sono, qu a paulum obliquo proferatur. Sane qui recte proferunt, hanc (ut ita dicam) obliuationem servant in q litteræ prolatione. Exceptis Latinis, nulla alia lingua hanc litteram habet. Hæc prius non erat, unde & ipsa supervacua est vocata, quia per c cuncta veteres scripserunt. Isidor. 1. 4.

Q. Quintus, vel Quintius. Q. vel QV. Quartus. Q. vel QVINT. Quintilius. [De Prænomine Quintus controversia nulla est, & de Quintius contentie Vrsin. in nummis huius gentis. Solent hæc littera solitaria & Quinarij nummi designari. Pro Quintilius Quintilis forsitan apud Probum legendum. Cetera nugæ germanæ fere sunt.]

Q. B. F. Quare bene factum, Quare bonum factum. Q. B. M. V. Quæ bene mecum vixit.

Q. D. E. R. F. P. D. E. R. I. C. Quid de ea re fieri placeret, de ea re ita censuerunt: Notæ quibus Senatusconsulta designabantur. Probus.

Q. E. R. E. IV. DA. Quanti ea res erit, iudicium dabo: Formula est Prætoria.

Q. F. Quinti filius.

Q. L. Quinti libertus, vel liberti. Q. L. F. Quinti Lucii filius. [Immo Quintus.]

Q. M. Quintus Mucius, vel Quomodo.

Q. N. A. N. N. Quando neque ais, neque negas.

Q. R. F. E. V. Quod recte factum esse videbitur.

Q. S. S. S. Quæ supra scripta sunt.

Q U A

QVAES. Quæstor. QVAESS. Quæstores.

QVAM. Quemadmodum.

QUA, QUACUNQUE, V. QUI, quæ, quod.

QUADAMTENUS, vel QUADANTENUS, V. QUIDAM, post QUI, quæ, quod.

QUADI, [Kvadi] Dionii, Bohemorum olim gens, sicut & Marcomani. Hieronymus, Sarmatæ, Quadi, Vandali, & innumerabiles aliæ gentes equorum & vulpij carnibus delectantur. V. Tacit. Germ. cap. 42. Cluverius Moravos esse putat.

QUADRA, QUADRAGENARIUS, QUADRAGINTI, QUADRAGESIMUS, QUADRAGES, QUADRANGULATUS, QUADRANGULUS, QUADRANS, QUADRANTALIS, QUADRANTARIUS, QUADRARIUS, QUADRATA, QUADRATARIUS, QUADRATE, QUADRATIM, QUADRATIO, QUADRATOR, QUADRATUM, QUADRATURA, QUADRATUS, a, um, QUADRIDENS, QUADRIDENNIS, QUADRIDENNIIUM, QUADRIFARIAM, QUADRIFARITER, QUADRIFIDUS, QUADRIFINALIS, QUADRIFINIUM, QUADRIFLUVIUS, QUADRIFORIS, QUADRIFORMIS, QUADRIFRONS, QUADRIGA, QUADRIGARIUS, QUADRIGATUS, QUADRIGEMINUS, QUADRIGULA, QUADRIGUGUS, QUADRILATERUS, QUADRILIBERIS, QUADRIMANUS, QUADRIMATUS, QUADRIMENSTRUUS, QUADRIMESTRIS, QUADRIMULUS, QUADRIMUS, QUADRINGENARIUS, QUADRIN-

GENI, QUADRINGENTENI, QUADRINGENTESIMUS, QUADRINGENTI, QUADRINGENTIUS, QUADRINUS, QUADRIPARTIO, QUADRIPARTITIO, QUADRIPARTITO, QUADRIPARTITUS, QUADRIPLICATUS, QUADRIRRMIS, QUADRIVIUM, QUADRO, QUADRULA, QUADRU, QUADRUM, QUADRUMNES, QUADRUPEDANS, QUADRUPEDATIM, QUADRUPEDO, QUADRUPES, QUADRUPULARIS, QUADRUPULATOR, QUADRUPLEX, QUADRUPPLICATIO, QUADRUPPLICATO, QUADRUPPLICO, QUADRUPLO, QUADRUPLOS, QUADRUPPLUM, QUADRUPUS, QUADRURBS, QUADRUS, V. Singula suo ordine in QUATUOR.

QUADURCUM, Nobile emporium Quadurcorum in Aquitania, Galliarum parte tertia. Hodie Cahors. patria Poetæ Gallici Clementis Maroti. Plin. lib. 4. cap. 19. Rursus Narbonensi provinciæ contermini Rutheni, Quadurci, Antobroges, Tarneque amne discreti a Tolosanis Petrogori. Sed rectius Cadurcum scribiitur. q. V.

QUÆ, QUÆCUNQUE, QUÆDAM, QUÆLIBET, QUÆPIAM, QUÆQUAM, QUÆQUE, QUÆVIS. V. QUI, QUICUNQUE, QUIDAM, QUILIBET, QUISPIAM, QUISQUAM, QUISQUE, QUIVIS.

QUÆRO, QUÆSIVI, QUÆSITUM, & per syncopen, QUÆTUM, [Quæro, Quæsi, Quæsitum] ère. Donatus, Non reperitur, nisi quod quæritur, non quæritur, nisi quod præsto non sit. Ter. Eun. 2. 3. 3.

Ubi quæram: ubi invetigem? quem percontor? quam insitam viam?

Idem Adelph. 3. 4. 15. Te quærebam ipsum, salve Demea.

Quærere, inquit Varro de L. L. lib. 5. 8. dictum ab eo quod, Quæ res ut recuperaretur, datur opera. V. Voss. Etymol.

Per compita quærere aliquem. Juven. 9. Sat. 112.

Aditum quærere per avia. Virg. 9. Æn. 58.

Argentum quæritur. i. e. Opes quæruntur. Hor. 1. Epist. 2. 44.

Argentum quærere in foenus, vel mutuo. Plaut. Afin. 2. 4. 23.

Auribus quærere effigiem perfectæ eloquentiæ. Cic. in Orat. 9.

Conjugium quærere. Juven. 11. Sat. 15.

Consilium. Ter. Andr. 4. 2. 19.

Diverticula. Cic. 5. de Finib. 74. Quin etiam ipsi voluptarii diverticula quærant.

Excusationem. Cic. 12. Att. 29. Quæ si manebunt, quærenda erit excusatio ad Brutum, & ut nunc est, mansuræ videntur.

Exitum. Cic. 3. Verr. 2. Tamen impudentiæ suæ pudentem exitum quæsisse videatur.

Fidem quærere promisso, In re promissa fidem aliquam & veritatem expectare. Plin. lib. 27. cap. 9.

Finem amoris. Ovid. Rem. Amor. 143.

Fugam. Cæf. 8. Bell. Gall. 19.

Fugam quærere ex aliquo loco. Cic. 7. Att. 16. De pueris in Græciam transportandis tum cogitabam, quum fuga ex Italia quæri videbatur.

Fugam morbi. Hor. 1. Epist. 6. 29.

Gloriam. Cic. 1. Off. 38. Quum vero de imperio decertatur, belloque gloria quæritur. i. e. Captatur.

Immortalitatem ipsa morte. Cic. 2. Tusc. 20. Sed videamus Herculem ipsum, qui tum dolore frangebatur, quum immortalitatem ipsa morte quærebat.

Inimicitias. Plaut. Men. 4. 3. 1. Sed longe alia lectio in codd. novissime emendatis.

Latebram perjurio. Cic. 3. Off. 106. Sed si hoc sibi sumant, nullam esse fidem quæ infideli data sit, videant ne quærat latebra perjurio.

Liberos. Plaut. Capt. 4. 2. 109.

Liberorum quærendorum causa ei credo uxor data est.

Locum injuriæ. Liv. 5. 9.

Locum insidiis. Liv. 35. 4.

Locum gratiæ apud aliquem. Liv. 25. 16.

Locum seditionis. Liv. 3. 49.

Materiam amoris. Ovid. 1. de Arte Am. 49.

Moras. Ovid. 11. Met. 462.

Moram supplicio. Cic. 7. Verr. 164. Illum, quod moram supplicio quæreret, ideo clamitasse se civem Romanum, sed speculatorem fuisse.

Nova. Propert. lib. 1. 13. 12.

Numen & auxilium per sacras quærere sortes. Ovid. 1. Met. 368.

Occasionem. Cæf. 2. Bell. Civil. 14.

Opem quærere. Ovid. 5. Trist. 7. 42.

Opes & amicitias. Hor. de Arte Poet. 167.

Periculum voce. Ovid. 2. Met. 565.

Quo modo aliquid fiat quærere. Ter. Heaut. 5. 4. 16.

Quæris id quod habes, parentes: quod abest, non quæris, patri Quomodo obsequare, & serves quod labore invenerit.

Rationem quærit animus. Lucret. lib. 2. 1043.
 Regnum quæritur armis. Lucret. lib. 1. 351.
 Remedium quærere ab aliquo. Cic. 2. Tusc. 45. Cogamusque confiteri, non esse ab eo doloris remedia quærenda, qui dolorem malorum omnium maximum esse dixerit.
 Remedium ad rem aliquam. Cic. pro Cluent. 71. Domo sibi quærendum remedium existimavit ad eam moram, quæ nuptiis afferebatur.
 In remedio aliquid quærere. Plin. lib. 25. cap. 13.
 Requiem quærit sibi. Hor. 1. Epist. 7. 79.
 Risus quærere sibi. Hor. 1. Epist. 7. 79.
 Salutem alicui malo. Ter. Adelph. 3. 2. 2.
 Sermonem. Ter. Eun. 3. 3. 10. i. e. Occasionem colloquendi captare.
 Sitim quærere, Provocare. Cic. 5. Philipp. 19. Ipse interea decem & septem dies de me in Tiburtino Scipionis declamavit, sitim quærens: hæc enim ei causa solet esse declamandi. Budæus.
 Somnum quærere re aliqua, Conciliare, inducere. Plin. lib. 12. cap. 17.
 Odore strobi arboris somnum ægris quærunt.
 Venenum quærere alicui. Cic. pro Cluent. 125. Qui quum venenum privigno suo quæreret, manifesto sit deprehensus.
 Viam. Ovid. 10. Met. 504.
 Quærebatque viam, qua se, genitrice relicta, Exfereret. Scil. Infans.
 Victoria sollicitis ardua quæritur armis. Ovid. 14. Met. 453.
 Voluptatem. Cic. 1. de Finib. 32. Sed quia nonnunquam ejusmodi tempora incidunt, ut labore & dolore magnam aliquam quærat voluptatem.
 Ad unum exemplum & regulam quærere, Omnes sub uno exemplo comprehendere. Cic. in Sallust. Primum igitur, quoniam omnium majores Crispus Sallustius ad unum exemplum & regulam quærit, velim mihi respondeat.
 Quærere & Requiere hoc differt, quoniam Requiere, est diu quærere. Afranius Fratriis, Proin tu quum quæram, ne requiram te vide. Nonius, 5. 46. ut legit Mercer.
 Quærere, cum infinitivo. ut, Quæro doceri. Virg. 6. Æn. 614.
 Inclusi poenam expectant: ne quære doceri,
 Quam poenam; aut quæ forma viros, fortunave meruit. Et
 Cic. 3. de Finib. Egone, quæris, inquit, scire, quid sentiam? Hor. 3. Carm. 27. 56.
 —speciosa quæro
 Pascere tigres. [i. e. Volo, cupio.
 Quærere, Velle, contendere. Plin. lib. 8. cap. 53. Potissimum e monte aliquo in alium transilire quærentes.
 Quærere aliquem, pro Quæstionem habere de aliquo. Liv. 33. 28. pr. In præsentia placuit comprehendere eos qui simul fuissent, quæstionem de his haberi, dum quæruntur, &c. In emendatis codd. exstat, Quæstionemque ex his haberi. Qui dum quæruntur, &c. ubi simpliciter ponitur, pro Conquiruntur ad quæstionem.
 Quærere aliquem ad necem. Cic. pro Sext. 54. Vexabatur uxor mea, liberi ad necem quærebantur.
 Quærere, est Judicium, cum de factis inquirunt, unde & Quæsitores appellati. Cic. 1. Att. 17. Senatus censuit, ut de iis qui ob judicandum pecuniam acceperant, quæreretur. V. infra QUÆSITORES.
 Quærere, est etiam id quod nunc dicimus, Informationem facere, & Legibus vindicare. Cic. Decernebat enim ut veteribus legibus tantummodo extra ordinem quæreretur. Idem pro Milon. 15. Tulit enim de cæde, quæ in Appia via facta esset, in qua P. Clodius occisus fuit. Quid ergo tulit? nempe ut quæreretur. Quid porro quærendum est? factumne sit? at constat. A quo? at patet. Hæc Budæus.
 Quærere in aliquem. Cic. pro Cluent. 148. Cic. pro Milon. 60. Majores nostri in dominum de servis quæri noluerunt. conf. Quærere tormentis.
 Quærere de crimine. Cic. 2. Verr. 27. Quum Prætores designati fortiterentur, & M. Metello obtigisset, ut is de pecuniis repetundis quæreretur.
 Quærere rem, est Agitare causam criminis, ut Prætor quum judicium cogit. Cic. 4. Verr. 72. Illo die rem quæsiturus non esset, quum repente juberetur dicere.
 Quærere rem tormentis, & per tormenta. Cic. pro Cluent. 176. Tormentis omnibus vehementissimis quæritur. Suet. in Tiber. cap. 58. pr. Acta res in Senatu: & quia ambigebatur, per tormenta quæsitæ est.
 Nam quum more majorum de servis in dominum, ne tormentis quidem quæri, &c. Cic. pro Dejot. 3.
 Quærere, [ἐκπυρρῶναι] Percontari, sciscitari, petere, interrogare. Plaut. Amph. prol. 127.
 Atque ut ne, qui essem, familiares quærent. Ter. And. 1. 1. 63.
 —item alio die
 Quærebam: comperiebam nihil ad Pamphilum
 Quidquam attingere.
 Causam quærere quamobrem. Ter. Eun. 5. 6. 30.
 Identidem quærere. V. IDEM.
 Seria quæramus amoto ludo. i. e. Disquiramus. Hor. 1. Serm. 1. 27.
 Quærere, Disputare, consulere, vel discutere. Cic. 9. Fam. 26. Ille baro te putabat quæsiturum, num unum cælum esset, an innumerabilia?
 Quæro abs te, quare. Cic. pro Rosc. Amer. 73. Non quæro abs te, quare patrem Sex. Roscius occiderit.
 Quærere horas ab aliquo. Plin. lib. 7. cap. 53.
 Circa aliquem quidpiam quærere. Quintil. lib. 7. cap. 1.
 Quærere de aliquo. Cic. 4. Acad. 76. Quæsit de Zenone fortasse quid futurum esset. Liv. 4. 40. Quæro de te, &c. h. e. Abs te.
 Quærere de re aliqua. Cæf. 2. Bell. Gall. cap. 15. Nerviorum de natura moribusque Cæsar quum quæreret, sic reperiebat.
 Quæro ex te. Cic. in Vatin. 10. Quæro illud etiam ex te quod privatus admisti. Ter. Heaut. 4. 1. 45.
 —nescio, nisi ut ex ipsa quæras, unde hunc habuerit.
 Quærere secreto ab aliquo. Cæf. 1. Bell. Gall. 18.
 Ex re quæritur, veneficium fuerit, an cruditas. Quintil. lib. 7. cap. 3.
 Eruditius aliquid. Quintil. lib. 1. cap. 5.
 Subtiliter aliquid. Quintil. lib. 7. cap. 2.
 Verum. Hor. 2. Epist. 2. 45.
 Si verum quæris. Cic. 12. Fam. 8. Spem omnem in Decimo Bruto & Planco habemus: si verum quæris, in te, & in meo Bruto, non solum ad præfens perfugium, sed, &c. [i. e. Ut verum dicam.

Quæro quid sit, cur, &c. Cic. 1. de Orat. 6.
 Et ea res, si quæris, magno ei honori fuit. Cic. 3. Off. 80.
 Quærat aliquis, quæ sint mentiti veteres magi. Plin. lib. 30. cap. 2.
 Fortitan quærat, qui iste terror sit, & quæ tanta formido, quæ tot actales viros impediatur, quo minus, &c. Cic. pro Rosc. Amer. 5.
 Quæret fortasse quispiam, displiceatne mihi legum præsidio a capite periculum propulsare. Cic. pro Cluent. 144.
 Quid quæris amplius? Cic. pro Rosc. Amer. 145. [Et sæpe omisso Adverbio, Quid quæris, Quid quæritis. Quod vulgo dicunt, Quid vis amplius? &c.
 Quærere, pro Captare: ut, Quærere furtum, pro Captare furtum, seu adniti & studere ut furtum committas. Plin. lib. 33. cap. 6. Quapropter id furtum quærentes, ovi liquore candido usum eum adulterare, mox & hydrargyro. De argento vivo & auro loquitur.
 Quærere, nonnunquam significat Comparare, sive acquirere. Ter. Adelph. 5. 4. 15. —Contrivi in quærendo vitam atque ætatem meam. Idem Heaut. 1. 1. 87. Laborans, quærens, parcens, illi serviens. Ibid. 3. 1. 38. Post illa coepit victum vulgo quærere. Cic. pro Quint. 13. Nec mirum si is, qui vocem venalem habuerat, ea, quæ voce quæstiverat, magno sibi quæstui fore putabat. Ovid. 2. de Pont. 9. 40.
 Et melius nulla quæritur arte favor. [Nisi pro Captatur.
 Gratiam quærere alicui ad vulgum, dicitur res aliqua. Liv. 6. 34. Eaque ipsa affinitas haud spreta, gratiam Fabio ad vulgum quæstierat. i. e. Comparaverat apud vulgum.
 Invidiam ex re aliqua alicui quærere, Conflare. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Invidiam in aliquem. Cic. pro Rabir. Post. 46.
 Laudem sibi in vita alterius. Ter. Heaut. 2. 3. 74.
 In medium quærere, In commune, sive in communi victum sibi quærere. Tunc enim omnia erant communia. Virg. 1. Georg. 127.
 Finis quærendi. Hor. 1. Serm. 1. 92.
 Quærere rem honeste mercaturis faciendis, &c. Cic. in Parad. 6. Iis, qui honeste rem quærunt, mercaturis faciendis, operis dandis, publicis sumendis, quæsito opus est.
 Quærere multo labore. Cic. 2. de Finib. 111.
 Quærere, Petere. Plaut. Aul. 1. 2. 13. Quid si quispiam ignem quæret? Non quæro ex his illa initia mathematicorum. Cic. 4. Acad. 116.
 Quæri de. Cic. de Orat. In quibus sæpe non de facto, sed de jure atque æquitate quæritur.
 Quæritur inter medicos, cujus generis aquæ sint utilissimæ. Plin. lib. 31. cap. 3.
 Quærendi Gerund. V. paulo supra, Finis quæ.
 Quærendo juvenum procumbit bucula. Virg. 8. Ecl. 86.
 Quæso antiqui dicebant. V. infra f. l.
 QUÆRENS, entis. Partic. [ζητῶν] Ovid. 6. Met. 584.
 Verbaque quærenti satis indignantia linguæ
 Defuerant.
 Mihi percunctanti, aut aliquid quærenti nunquam defuisti. Cic. 1. de Orat. 287.
 QUÆRENDUS, a, um. [ζητέος] Partic. Senec. Herc. Oeth. 211.
 Quoties, genitor, quærendus eras? Lucret. lib. 5. 716.
 —hoc tamen est, ut
 Quærendum videatur, & in discrimen agendum.
 QUÆSITUS, a, um. [ζητός] Partic. ut, Artes quæsitæ. Virg. 3. Georg. 549. Ovid. 2. de Pont. 7. 47.
 Artibus ingenuis quæsitæ est gloria multis.
 Odium hominum quæsitum est mihi carmine. Ovid. 2. Trist. 87.
 Salus quæsitæ fuga. Ovid. 14. Met. 216.
 Adulatio quæsitior fuit. Tacit. 3. Ann. 57. h. e. Exquisitor.
 Quæsitissimus, pro Exquisitissimo. Tacit. 2. Ann. 53. Excepere Græci quæsitissimis honoribus.
 QUÆSITUM, i. n. pro Re parta. Ovid. 7. Met. 657.
 —parcum genus est, patiensque laborum,
 Quæsitique tenax. Cic. in Parad. 6. Cui quæsitæ autem opus sit, quis unquam hunc voce dixerit divitem?
 Quæsitum, idem quod Postulatum. Ovid. 4. Met. 794.
 Accipe quæsitæ causam.
 QUÆSITUS, ōis. m. Plin. lib. 5. cap. 9. Nilus incertis ortus fontibus, it per desertæ & ardentia: & immenso longitudinis spatio ambulans, famaque tantum inermi quæsitæ cognitus sine bellis, quæ ceteras omnes terras invenerit, originem, &c.
 QUÆSITIO, ōnis. f. a Supino Quæsitum, [ζησις] Idem quod Quæstio. Plaut. Catin. 3. 1. 16. Cave in quæstione mihi sis. Antique.
 QUÆSTIO, ōnis. f. [ζησις, ζητινία, αἰσθησις] a Quæstum supino. Plaut. Cist. 2. 3. 49.
 Vir tuus si veniet, jube domi opperier, Ne quæstioni mihi sit, quid eum velim. i. e. Ne cogar eum quærere. Al. Ne in quæstione.
 Quæstio, a quærendo. Varr. 5. de L. L. 8. Cic. 4. Acad. 26. Quæstio autem est appetitus cognitionis: quæstionisque finis, inventio.
 Quæstio, est aliquando Dubitatio & disceptatio. Magna. Cic. 2. de Finib. 34. In his primis naturalibus voluptas insit, necne, magna quæstio est. Nulla quæstio est, quin, Controversia nulla. Paulus in l. ult. D. Quod jussu, Si dominus vel pater pecuniam mutuum accepturus, jussit servo filio numerari: nulla quæstio est, quin ipsi condici possit.
 Quæstionis est. Ulpianus in l. Sed si damnum. D. de peculio, Sed est quæstionis, utrum ipsa furti æstimatio, &c. Cajus in l. Si noxali. eodem titulo.
 Immensæ. Plin. lib. 7. cap. 28. Fortitudo in quo maxime existerit, immensæ quæstionis est.
 Disceptatio & Quæstio. Cic. 3. de Orat. 127. De omni re, quæcunque in disceptationem, quæstionemque vocaretur, se copiosissime dicturum esse profiteretur.
 Quæstio de. Cic. 4. Acad. 115. De sapiente loquamur, de quo, ut sæpe jam dixi, omnis hæc quæstio est.
 Asperitas quæstionum. Quintil. lib. 4. cap. 1.
 Frigus quæstionum & argumentorum. Quintil. lib. 2. cap. 12.
 Vinculum quæstionis. Quintil. lib. 2. cap. 23.
 Dura quæstio, Ad solvendum difficilis. Quintil. lib. 7. cap. 2. Dura prima fronte quæstio.
 Immensa quæstio. V. IMMENSUS, & paulo supra.

Infinitæ. V. INFINITUS.

Legitimæ. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Luforia. V. LUDUS.

Magna. V. Habere in.

Naturales. Quintil. lib. 1. cap. 4. De his Sen. libri 7.

Nodosa & anxiosa. Macrobi. 7. Saturn. cap. 1.

Perdifficilis & perobscura quæstio est de natura deorum. Cic. 1. de Nat. Deor. 1. conf. Existit quæstio.

Quæstiones perpetuæ. V. PERPETUUS.

Summa quæstio. V. SUMMUS.

Adjuvare quæstionem. Quintil. lib. 4. cap. 4.

Afferre quæstionem. V. AFFERO.

Agitare quæstionem. Martian. in l. Creditor. D. qui pot. in pig. hab. Erit autem facti quæstio agitanda, quid inter eos actum sit.

Conscribere fictam quæstionem. V. CONSCRIBO.

Decidere. Ulp. in l. Si fundus. D. de lege commiss. Sed jam decisa quæstio est, ex vendito actionem competere.

Deducitur in iudicium quæstio. Paul. in l. In duobus. D. de iurejur. Si modo eadem quæstio in iudicium deducatur.

Dividunt nostri totam istam de diis immortalibus quæstionem in partes quatuor: primum docent esse deos: deinde quales sint: tum mundum ab his administrari: postremo consulere eos rebus humanis. Cic. 2. de Nat. Deor. 3.

Exoritur aspera & vehemens quæstio de iure belli. Quintil. lib. 5. cap. 10. Existit autem hoc loco quæstio subdifficilis, numquando, &c. Cic. de Amicit. 69.

Esse in quæstione. Plin. lib. 10. cap. 22. Nec sine causa in quæstione est, quis primus tantum bonum invenerit.

Ferre quæstionem. V. FERRO.

Habere aliquid quæstionis dicitur res, quum dubia est & incerta. Cic. in Or. 68. Sed id nec dubium est: & si quid habet quæstionis, hoc tamen, &c.

Habere aliquid in magna quæstione. Plin. lib. 10. cap. 7. Sangualem autem, atque immensum, augures Romani in magna quæstione habent. h. e. Magna est quæstio inter augures quid sit, &c.

Habere quæstionem de aliqua re. Cic. 5. de Fin. 7.

Indicare quæstionem. Quintil. lib. 4. cap. 4.

Ratiocinativa, atque collectiva quæstio orietur. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Perolvere quæstionem. V. PERSOLVO.

Hæc quæstio ita procedit, si de peculio agi non potest. Paul. l. 14. D. de in rem verso.

Tenet eum quæstio, qui in jus vocatus est. Papinian. in l. Judicata. D. de except. rei judicata. Nam & quum alterum ex cohæredibus inofficiosi quæstio tenuit, aut etiam duobus separatim agentibus alter obtinuit, libertates competere placuit.

Variare quæstiones. Quintil. lib. 3. cap. 10.

Versari in quæstione dicitur res, dum de ea disceptatur & dubitatur. Cic. pro Sull. Quæ res in quæstione versetur.

Quæstionem intelligere debemus & tormenta, & corporis dolorem ad eruendam veritatem, inquit Ulpianus, de injuriis & famosis libellis, l. Injuriarum. D. Idem de S. C. Silianiano l. 1. Quæstionem, inquit, sic accipimus, non tormenta tantum, sed omnem inquisitionem, & defensionem mortis.

Facti in eculeo quæstio est, juris in iudicio. Cic. pro Milon. 58.

Abripere ad quæstionem. V. ABRIPIO.

Accipere quæstioni servos. Plaut. Most. 5. 1. 39.

Habere quæstionem de viri morte. Cic. pro Cluent. 176. V. QUÆRO.

Habere quæstionem mortis paternæ de servis paternis. Cic. pro Rosc. Amer. 78. Mortis paternæ de servis paternis quæstionem habere filio non licet.

Habere quæstionem in caput alterius de furto. Cic. pro Cluent. 182.

Habere quæstionem tormentis. Liv. 33. 10. extr. De Pistrato aliquæ quæstiones tormentis habitæ: & sumptum supplicium est.

Polliceri in quæstionem servos. Cic. pro Rosc. Amer. 77. O dii immortales, rem miseram & calamitosam, quod in tali crimine innocenti saluti esse solet, ut servos in quæstionem polliceatur, id Sexto Roscio facere non licet?

Postulare quæstionem ejus est, qui injuriam sibi factam queritur, aut alteri, quam vindicare ad eum pertineat. Liv. 2. 29. Senatus tumultuose vocatus, tumultuosius consulitur: quæstionem postulantibus iis, qui pulsati fuerant, &c. Hæc Budeus.

Postulare in quæstionem. Cic. pro Rosc. Amer. 77. Aliquoties duos servos paternos in quæstionem ab adversariis Sextus Roscius postulavit.

Quæstio & Tormenta. Cic. pro Sull. 78. Quæstiones nobis servorum & tormenta accusator minatur.

Quæstio & Animadversio. Cic. 2. de Legib. 37. Quo in genere severitatem majorum, Senatus vetus auctoritas de Bacchanalibus, & Consulium, exercitu adhibito, quæstio animadversioque declarant.

Quæstio etiam dicitur quam vulgo *Informationem* dicunt.

Auri Tholofani quæstio. Cic. 3. de Nat. Deor. 74.

Potentissimæ quæstiones. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Adhibere quæstionem. Cic. 1. de Divin. 46. Is quæstione adhibita confessus est, pateramque retulit.

Constituere quæstionem. V. CONSTITUO.

Constituitur quæstio de furto. Cic. pro Cluent. 183.

Decernere quæstionem. V. DECERNO.

Exercere quæstionem inter sicarios. Cic. 2. de Finib. 53. Quum Prætor quæstionem inter sicarios exercuisset, aperte cepit pecunias ob rem judicandam.

Facere quæstiones juris. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Ferre quæstionem. V. FERRO.

Ferre quæstionem de iure, non de facto. Cic. pro Milon. 31.

Habere quæstionem. Quintil. lib. 5. cap. 4.

Hoc falsum est: habita enim quæstio est. Cic. 2. de Orat. 173.

Inferenda est alia quæstio. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Instituere quæstionem. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Quæstio quandoque pro Publico iudicio usurpatur, maxime apud Jureconsultos. Hoc omanus, Quæstiones sunt publica iudicia, inde ducto nomine, quod in his reus in iudicium vocatus, nocens sit, an innocens constituto iudicio quaeritur. Libro singulari de verborum quoque ad jus pertinent signif. Quæstio numaria, pro iudicio privato, in quo non de

capite, sed de pecunia disceptatur. Callistratus, l. ult. Ne de stat. defuncto in Pand. Per quæstionem numariam.

Quæstionem, & Iudicium publicum, eodem sensu dixit Cic. in Brut. 127. de C. Galba ita loquens: Hic, qui in collegio sacerdotum esset, primus post Romam conditam iudicio publico est condemnatus Paulo post 128. Invidiosa lege Manilia quæstio C. Galbam &c. L. Opimium &c. Gracchani iudices sustulerunt.

QUÆSTIUNCULA, æ. f. diminut. [*ῥησιμολογία*] Parva interrogatio vel dubitatio. Cic. 1. de Orat. 102. Quid mihi nunc vos, inquit Crassus, tanquam alicui Græculo otioso & loquaci, & fortasse docto atque erudito, quæstiunculam, de qua meo arbitratu loquar, ponitis?

Minutæ quæstiunculæ. V. MINUO.

QUÆSTOR, ōris. m. [*ῥητορ*] Is dicitur qui quæstionem habet, hoc est qui inquirendum curat de crimine, de eoque iudicium exercendum. Hic Quæstor sedebat pro tribunali, Iudices autem in subelliis, omniaque ferme in potestate habebat. Cic. in Bruto 200. Itaque intelligens dicendi existimator, &c. videt oscitantem iudicem loquentem cum altero, nonnunquam circumstantem, mittentem ad horas, Quæstorem ut dimittat rogantem. Quæstorem vocat Prætozem, in cujus erat potestate solvere consilium quum libuerat, & dare veniam abeundi coactis iudicibus: quod interdum iudices tædio affecti postulabant, horam non expectantes. Idem in Vatin. 34. Quæro ex te, Vatinii, num quis in hac civitate post urbem conditam Tribunus plebis appellaret, ne causam diceret: num quis reus in Tribunal sui Quæstoris ascenderit, eumque videtur deturbari, subellia dissipari, urnas deleverit? Ad hanc autem similitudinem, inquit (in 3. Verr. pr.) Asconius, Virgilius Minoem, iudicem apud inferos, tanquam Prætor sit rerum capitalium, Quæstorem appellat. Dat ibi sortitionem, ubi urnam nominat: dat electionem iudicum, quum dicit, Consiliumque vocat: dat cognitionem facinorum, quum dicit, Vitæque & crimina discit. Verba Virgilii 6. Æn. 432. hæc sunt,

Nec vero hæc sine sorte datæ, sine iudice sedes:

Quæstor Minos urnam movet, ille silentum

Consiliumque vocat, vitæque & crimina discit.

Per syncopen

etiam Quæstor dicitur. Hæc Budeus. V. QUÆSTOR. Cic. pro Font. 11.

Quid mihi opus est sapiente iudice? quid æquo Quæstore? quid oratore non stulto? Idem 3. Q. frat. 3. Gravis & firmus Quæstor.

Quæstor distinguendus est a Prætoze: Iudicum enim quæstionis duo video

fuisse genera, unum eorum, qui quum Prætores essent, Quæstionis

etiam iudices appellabantur; alterum eorum, qui quum Prætores non

essent, capitali tamen de crimine quærebant. De Iudice quæstionis Præ-

toze, patet ex oratione pro Cluentio (148.) in qua ita scriptum est:

Juber lex Iudicem quæstionis, hoc est Q. Voconium, eosque, qui illi

iudices obvenierint, quærere de veneno. Voconium autem Prætozem

fuisse duobus argumentis conficio: primum quod in eo loco paulo ante

(147.) Cicero dixit; Quid sibi illi scribæ? quid lictores? quid ceteri,

quos apparere huic quæstioni video, volunt? Lictores enim, qui ma-

gistratum non gereret, non habebat. Iudicem autem quæstionis ma-

gistratus nomen fuisse, certe nemo dixerit. Alterum argumentum est,

quod ibidem Cicero subiungit de aliis Prætoribus, suam unoquoque

quæstionem exercente. Hæc, inquit, quæstio sola ita gubernatur? quid

M. Prætorii, & C. Flamini inter sicarios? quid C. Orchinii peculatus?

quid mea de pecuniis repetundis? quid C. Aquillii de ambitu? quid

reliquæ quæstiones? Quibus ex verbis, Prætozem fuisse Voconium, qui

Iudex quæstionis appellatur, quis non intelligit? nam, etsi Prætores non

nominat; satis tamen constat, de Prætoribus intelligi. A quibus enim

& tot quæstiones, nisi a Prætoribus, & tam graves exercerentur, inter

sicarios, de repetundis, de ambitu, peculatus? præterea, se quæsisse

de repetundis, in eo loco Cicero dicit: quod ab eo factum in Prætura,

Valerius, (9. 12.) & Plutarchus (in vita) confirmant. Ut omittam,

quod Quæstorem Aquilium nominat: cujus annum fuisse legitimum,

eundem, qui Ciceroni, ad petendum consulatum, prima docet ad

Atticum epistola: ex quo, fuisse collegas in Prætura, licet exilimare.

Quod etiam libro 2. de Officiis (60.) manifestum est. Collegam enim

suum Cicero appellat. Rursus Iudicem quæstionis Junium, qui Prætor

non erat, quæsisse de veneno in Oppianici causa, docet Peditanus

(in 2. Verr. 29.) his verbis: Junius Quæstor fuit in Cluentii causa;

Verre Prætoze, in qua Oppianicus damnatus est. Et alio loco: (3. Verr.

157.) Damnato Oppianico, res in invidia fuit; quod pecunia reus

videretur oppressus: & princeps illorum iudicum damnatus est, C.

Junius, quod diceretur alios supposuisse, qui reum damnarent, non

eos, quos prætor Verres fuerat subfortitus. Neque hic eum Peditanus,

neque supra Prætozem nominavit. Cicero autem in oratione pro Cluent.

89. Condemnatus est, inquit, C. Junius, qui ei quæstioni præfuerat.

Adde etiam illud, si placet: tum est condemnatus, cum esset iudex

quæstionis. & alio loco: (74.) L. Quinctius, qui cum esset eo tempore

tribunus pleb. convicium C. Junio, Iudici quæstionis, maximum fecit.

Non fuisse autem Prætozem, aperte, sic inquam aperte, ut clarius

esse nihil possit, idem demonstrat in eadem (79.) his verbis: In hanc

flammam recentem C. Junium, qui illi quæstioni præfuerat, injectum

esse memini, & illum, hominem Ædilitium, jam Prætozem opinionibus

hominum constitutum, de civitate esse sublatum. Ecce, non Prætorium,

sed Prætozem opinionibus hominum constitutum dicit: quod, eum

Prætozem sine dubio futurum, homines opinarentur. Prætor autem si

fuisse, non eum Ædilitium, sed Prætorium vocasset. Laudabant enim

veteres, ubi ornare aliquem vellent, ab eo magistratu, quem postremum

gestisset, itaque, Homo ædilitius, prætorius, consularis, dicebant.

Præterea, quum Prætores in leges non juraverint, neque sententias

tulerint: quod & Cicero & Peditanus (in 2. Verr. 17.) docent, a Junio

autem Iudice quæstionis ideo multa petita sit, ut in oratione pro Cluentio

legimus, quia in legem non iurasset: (erat enim illi iurandum idem,

quod iudicibus, leges omnino se esse in ferenda sententia servaturum)

fatis constat, Junium, quum de Oppianico quæsisset, Prætozem non

fuisse. Quod si quis dixerit, non tam Junium Iudicem quæstionis, quam

Verrem Prætozem, in illa Oppianici causa quæsisse; quia Peditanus ita

dicat, (in 2. Verr. 29.) Junius Quæstor fuit in Cluentii causa; Verre

Prætoze; & quia idem alio loco (in 2. Verr. 17. & 3. 157.) fortitionem,

& subfortitionem a Verre Prætoze factam tradiderit: huic ita

respondendi poterit, & fortitionem, & subfortitionem, non illius modo

iudicii, verum etiam aliorum, ideo pertinuisse ad C. Verrem, quia

Prætor urb. erat, quod ipse declarat Cicero in ea pro Cluentio. Prætor

autem

autem urbanus de criminibus non quærebat; quare nec unquam Quæstor dicebatur; sed jus tantum dicebat, hoc est iudices & formam iudicii dabat. idemque iudices, quibus alii Prætores ad cognoscendas capitales causas uterentur, sortiebatur, & subfortiebatur. Quod ex Pediano, & ex ipso etiam Cicerone satis liquet. Accedit locus ex lib. 1. accusationis in Verrem: (158.) quo in loco Q. Curtium iudicem quæstionis appellat Cicerone, in causa Verris repetundarum: de qua Prætor M. Acilius Glabrio cognoscebat, eumque Curtium ait Pedianus (ad loc.) a Cicerone esse rejectum. Illud addo; quum jam docuerim, iudicem quæstionis, & Prætores, & non Prætores, de crimine capitali cognovisse; tertium genus iudicum quæstionis interdum fuisse, quorum jus cognoscendi non esset, sed tantummodo fortiendi. quod locus de Q. Curtio proximus jam ostendit, quem cognovisse de repetundis, absurdum est credere: quum, in ea causa Prætores quæstionis Glabrio, ex Cicerone & Pediano satis constet. itaque tertium hoc genus Quæstorum dici non poterant: duo illa superiora genera, quoniam quidem quærent, Quæstorum & erant, & proprie dicebantur. Ex libro P. Manut. de Legibus Romanis.

Edere quæstorem. Cic. pro Planc. 43. Et si Quæstor edendus fuisset, quem potius quam tunc, &c.

Tormenta gubernat dolor, moderatur natura cuiusque, regit quæstor, &c. Cic. pro Sulla, 78.

Quæstor, oris. m. [πραιτωρ, ἀρχιπαιστήριος, φορολόγος, χρηματιστής, πραιτωρ] .

Quæstores, ait Varro de L. L. lib. 4. 14. a quærendo, Qui conquirent publicas pecunias & maleficia, quæ triumviri capitales nunc conquirent: ab his postea qui quæstionum iudicia exercent, quæstores dicti. [Nisi Quæstorum legendum. V. tamen Fest. in Parici & Quæstor.]

Quæstores creatos, regnante Romulo, Ulpianus (l. 1. D. de Offic. Quæstor.) prodidit a Junio Gracchano traditum in iis libris, quos de Potestatibus inscripsit; idem tamen hæc subiungit: Sicuti dubium est, an Romulo & Numa regnantibus, Quæstor fuerit, ita, Tullio Hostilio rege, Quæstores fuisse certum est. Et sane crebrior opinio est, Tullum Hostilium primum in Remp. quæstores induxisse. Fuit autem quæstura patricius magistratus, nec a principio, multoque deinde per annos, nisi solis patriciis datus est. Postea non tam Quæsturam, quam reliquos omnes magistratus plebi communicatos animadverto. Ex libro P. Manut. de Legibus Romanis.

Urbani Quæstores, ærarium curabant, ejusque pecunias expensas, & acceptas referre in tabulas publicas consueverant. Valer. lib. 2. cap. 8. 1. de Lege triumphali loquens, Ceterum ne tam præclara lex cupiditate lauræ obliteraretur, legis alterius adjutorio fulta est, quam L. Marius & M. Cato Tribb. pleb. tulerunt. Poenam enim Imperatoribus minatur, qui aut hostium occisorum in prælio, aut amissorum civium falsum numerum litteris Senatui ausi essent referre. Jubetque eos, quum primum urbem intrassent, apud Quæstores urbanos jurare de utroque numero vere ab iis Senatui esse scriptum. Hi autem Quæstores signa ex ærario promebant exeuntibus ad bellum Consulibus, aut aliis Imperatoribus. Auctor Liv. lib. 7. (23. pr.) Budæus.

Quæstorum item sub Imperatoribus munus fuit, orationes Imperatorum in senatu recitare, ut ex Tranquillo (in Tito cap. 6.) colligere est, ubi ait, Orationesque in Senatu recitaret Quæstoris vice. De Quæstoribus etiam illis, qui Candidati principis erant, sic refert Ulpianus (l. 1. D. de Offic. Q.) Hi etenim soli libris principalibus in Senatu legendis vacabant. Annotavit Turnebus Advers. 5. 11. quæ nos eo consilio huc transferenda putavimus, tum ut ne quid antiquitatis (cujus ductu locos alioqui difficillimos in classicis enodes reperias) ignores, tum quod haud passim sint omnibus obvia. V. in CANDIDATUS notata.

Ærarii Quæstores hodie vocare possumus, quos multarum, id est emendarum receptores vocant. Tacit. 13. Ann. 28. Addidit L. Piso designatus Consul, ne quid &c. neve multam ab iis dictam Quæstores ærarii in publicas tabulas ante quatuor menses referrent, medio temporis contradicere liceret, deque eo Consules statuerent. de Tribb. pl. Budæus.

Quæstor Provincialis, qui comitandæ rei militari primum creatus fuit; eum nunc Thesaurarium bellicum vocamus. Cum Imperatoribus enim Populi Rom. mittebantur Quæstores, id est, cum Consulibus & Prætoribus, ad administrandam rem pecuniariam & prædam, ac manus in rationes publicas referendas, ut videre est apud Livium multis locis. Cic. 1. Verr. 61. Sic enim a majoribus nostris accepimus, Prætores Quæstori suo, parentis loco esse oportere: nullam neque graviores, neque justiores causas necessitudinis posse reperiri, quam conjunctionem fortis, quam provinciam, quam officii, quam publicam muneris societatem. Asconius in Divinationem, (32.) Hæc erat, inquit, prima Senatoris administratio, Quæstorem fieri, & in provincia curam gerere publicæ pecuniæ in usus diversos erogandæ. Inde Cicero in Prætura urbana, five Verr. 3. (34.) Ne diutius teneam, inquit, pecunia attributa numerata est: profectus est Quæstor in provinciam: venit in Galliam expectatus ad exercitum Consularem cum pecunia. Hi autem Quæstores, lictores, & vestem & insignia quæstoria habebant: quod Cicero pro Plancio, 98. ostendit his verbis, Nam simul ac me Dyrrhachium attingisse audivit Plancius, statim ad me, lictoribus dimissis, insignibus abjectis, veste mutata profectus est. Budæus.

Quæstor non principis, sed Sacri palatii dicitur. Quæstor custos est justitiæ. Ex Quæstoribus sunt Codicillares, aut qui vere Quæstores fuerunt. Quæstori leges, preces, laterculum minus curæ fuit. Loquimur vero de posterioris temporis Quæstoribus: stante enim Rep. Rom. qui Quæstores dicerentur antea expositum est. Theodosius in Novella De homicid. cas. facto. Cujacius lib. 1. Institutionum civilium.

Quæstor, idem etiam significat quod Quæstor. V. Quæstor. Cic. 4. in Catil. 20. Jam hoc nemini dubium est, qui reo custodiam, Quæstori gratulationem, indici præmium decrevit: quid de tota re & causa iudicavit. Quibus verbis Quæstorem conjunctionis sese vocat ob decretam sibi Consuli a Senatu quæstionem. Vetus tamen codex legit Quæstori. V. Quæstor.

Creare Quæstores. Ulpianus in l. 1. D. de Offic. Quæstor. ubi ter eam locutionem usurpat.

Scitari heni provinciam Quæstores. Cic. pro Muren. 18.

Quæstura, æ. f. Tacit. 3. Ann. 29. Quæsturam per leges petere. Idem ac

Quæstura, æ. f. Quæstoris dignitas, sicut a Prætores Prætura. Cic. 13.

Fam. 39. Cujus cum patre magna mihi fuit amicitia, jam inde a Quæstura mea Sicilienli.

Sed Quæstura utriusque propemodum pari momento fortis fuit. Cic. pro Muren. 18.

Confedit nomen in Quæstura. V. CONSIDERO.

Consignata litteris Quæstura. V. CONSIGNO.

Quæstorius, a, um. Adj. [πραιτωρικός] Quod ad Quæstorem pertinet. Cic. 2. Fam. 17. Quod ego officio quæstorio te adductum, &c. Ager quæstorius dictus est, Qui ex hostibus captus, per Quæstores Pop. Romano, limitibus actis divisus, est venditus. Flaccus p. 2. Gæf. Hyginus de Cond. agror. pr. p. 205. Quæstorii agri dicuntur, quos Pop. Rom. devictis pulsisque hostibus possedit, mandavitque Quæstoribus, ut eos venundarent. Vir quæstorius, Qui Quæsturam gessit. Cic. 3. Philip. 30. Qui ædificii? qui tribunicii? qui quæstorii? V. Manut. in Quæstor.

Sicinius quæstorius mortuus est. Cic. de Clar. Orat. 263.

Legatus quæstorius. Cic. 3. Verr. 56. i. e. Legatum ex Quæstore agens. Ascon.

Persona quæstoria. Cic. pro Planc. 100. Abjecta quæstoria persona, comitisque sumpta.

Quæstorium, i. n. [πραιτωρική] in castris, Quæstoris tabernaculum erat. Liv. 10. 32. extr. Itaque captum quæstorium: Quæstorque ibi Panfa occisus. Cic. pro Planc. 99. Thessalonicam me in quæstoriumque perduxit.

Quæstus, ūs, vel i. antique, [χρηματισμός, κέρδος] Dativum & Ablativum plurales facit Quæstibus per 1, teste Valla: significatque Lucrum ex nummis, vel re qualibet. Cic. 5. Verr. 109. Tantum de quæstu ac lucro dicam unius agri & unius anni.

Quæsti Genit. pro Quæstus. Varro Prometh. Æmulum illius artis, atque obfrigatorum, qui per aliquot annos quæsti nihil fecerit. Antiquum. Ex Nonio 8. 6. Plaut. Aul. 1. 2. 5.

Nam hic apud nos nihil est aliud quæsti furibus.

Quæstus, item Genit. antiquus. Novius apud Nonium l. c. Per deam sanctam Lavernam, quæ cultrix quæstus sit.

Rem aliquam gerere sui quæstus aut commodi causa. Cic. pro Rosc. Amer. 111.

Consequi quæstum. V. CONSEQUOR.

Pecuniam in quæstu relinquere. Cic. in Pison. 86. Nonne sestertium centies & octogies, quod, quasi vasarii nomine, in venditione mei capitis ascripseras, ex ærario tibi attributum, Romæ in quæstu reliquisti?

Quæstus, pro Actione ipsa atque artificio lucrandæ pecuniæ, teste Valla. lib. 3. Cic. 1. Offic. 150. Jam de artificibus & quæstibus, qui liberales habendi, qui fordidi sint, hæc fere accepimus. Ter. Eun. 2. 2. 22.

— imperavi egomet mihi

Omnia assentari: is quæstus nunc est multo uberrimus. Quintilianus in proem. lib. 1. Nam ut lingua primum esse coepit in quæstu, institumque eloquentia bonis male uti. Quæstu dixit, quasi Acquisitione.

Carcerarius quæstus. V. CARCER.

Iliberales & fordidi quæstus mercenariorum omnium. Cic. 1. Offic. 150.

Judiciarius quæstus. V. JUDICO.

Opimi. Plin. lib. 10. cap. 51.

Uberrimus quæstus. Ter. Eun. 2. 2. 22.

Abducere a meretricio quæstu. V. ABDUCO.

Callere ad quæstum. V. CALLEO.

Colere quæstum. V. COLO.

Comparare quæstum. Cic. 7. Verr. 26.

Constituere sibi magnos & uberes quæstus. Cic. 4. Verr. 30.

Conterere quæstum. V. CONTERO.

Duci quæstu & lucro emendi. Cic. 5. Tusc. 9.

Facere quæstum in aliqua re. Cic. 15. Fam. 14.

Facere quæstum furtis. Cic. 7. Verr. 140.

Facere maximos quæstus & prædas. Cic. 5. Verr. 119.

Habere Remp. quæstui, turpe. Cic. 2. Offic. 77.

Instituere sibi quæstum. V. INSTITUO.

Satiari quæstu. Claud. 1. in Ruff. 199.

Nunquam dives eris, nunquam satiabere quæstu.

Servire quæstui. Cels. lib. 3. cap. 4.

Quæstus quandoque plus est quam Lucrum. Cic. in Pison. 27. Utereorum perisset, tanquam lanista, in ejusmodi pari lucrum fieri putabat; immortalem vero quæstum, si uterque cecidisset. [Lucrum in singulis capturis est, Quæstus lucrum continuatum & quasi perpetuum ex pluribus capturis. Unde Cic. epitheton Immortalem apposuit. Gloss. Lat. Gr. Lucrum, κέρδος, Quæstus, πέρδος, ἀπόρροδος. Optime.]

Quæstuosus, a, um. Adj. [χρηματωπιός] Idem quod Lucrosus. ut, Quæstuosus homo, Qui quæstus & lucri avidus, undique lucella quærit, ut ait Valla. Cic. in Parad. 6. 3. Venio jam ad sumptuosos, relinquo istum quæstuosum. [Sed errat Valla. Ciceroni enim Quæstuosus dicitur, non Qui sectatur quæstum, sed Qui percipit. Ut ex subjectis ejus verbis apparet.]

Res. Cic. 4. Verr. 115. Quam illa res calamitosa Heraclio, quæstuosa Verri, turpis Syracusanis, miseranda omnibus videbatur?

Quæstuosus & Sumptuosus ager, contraria. Cato R. R. cap. 1.

Damnum quæstuosum. Cic. 14. Att. 9. Sed tamen ea ratio ædificandi initer, consiliario quidem & auctore Vestorio, ut hoc damnum quæstuosum sit.

Edictum quæstuosissimum, & uberrimum. Cic. 5. Verr. 36. Quum illud edictum repente uberrimum & quæstuosissimum nascitur.

Insula quæstuosa margaritis, h. e. Ex cujus margaritis magnus fit quæstus. Plin. lib. 6. cap. 25.

Mercatura quæstuosa. Cic. 5. de Finib. 91. Nec mercatura quæstuosa, si in maximis lucris parum aliquid damni contraxerit.

Ratio quæstuosissima pascendi. Columel. lib. 6. in præfat.

Scientiam quæstuosam habere. Cic. 2. Philipp. 8.

Quæstuosus, cum Genitivo. Cic. 2. Philipp. 35. Cujus domus quæstuosissima est falsorum commentariorum. i. e. Abundans, unde maximum quæstum faciat Antonius. Nam mortuo Cæsare commentaria ejus, Antonii domum translata sunt, in quibus decreta perscripta erant. Hinc Antonius quodcumque ipsius animo collibisset, faciebat: aliis magistratus dabat, aliis immunitates; & hæc omnia faciebat quasi a Cæsare ante decreta, & incommentaria relata. [Sed iste Genitivus una cum epitheto refertur ad seq. vocem Officina haud dubie. Nulla est igitur hujus vocis cum Genitivo constructio.]

Quæstuosus, cum Ablativo. Curtius lib. 4. 7. 19. A Septentrione Nasamones sunt, gens Syrtica, navigiorum spoliis quæstiosa: quippe obident litora, & æstu destituta navigia notis sibi vadis occupant.

QUÆSTUOSUS, Adv. Cum quæstu. Compar. Plin. 19. 4. Compertum est non aliter quæstuosius censum haberi. Superl. Sen. de Ben. f. 4. 5. Ubi quæstuosissime habeas, unde facillime tollas.

QUÆSTUARIUS, a, um Adj. [κρηδύριος] Seneca lib. de Benef. 6. 32. Quum ex adultera in quæstuarium versa, jus omnis licentiæ sub ignoto adultero peteret. [Subauditur Meretricem.] Mancipia quæstuararia. Ulpian. in l. Athletas. D. de his qui not. infam. Lenocinium facit, qui quæstuararia mancipia habet. [Hic quoque de Corporis quæstu κρηδύριος. Gloss. Lat. Gr. Quæstuararia, κρηδύριος, πορνεία. An emendandum πορνεία; In Gr. Lat. Ηεροική Quæstuararia. & Πορνική Quæstuararia. scribe Quæstuararia.]

QUÆSTICULUS, i. m. [κρηδύριον] Dimin. significat Paryum quæstum. Cic. 2. de Divin. 34. Convenire potest aut fustum jecoris cum lucello meo, aut meus quæsticulus cum cælo, rerumque natura?

QUÆRITO, [κρητίζω] Ære. frequentat. Instanter quærere. Ter. Adelph. 3. 3. 9. Atque hercle hic de grege illo est: si me senferit Eum quæritare, nunquam dicet carnufex. Catull. in Cæmærium, 53. 52. Et multis languoribus peresus Effem, te mihi, amice, quæritando. Quæritare, proprie de iis dicitur, qui quotidie in quærendo vix victum inveniunt, ut ait Donatus ad istuc. Ter. And. 1. 1. 48. Lana, ac tela victum quærigans Plaut. Qui inops & sordidus quæritando alit familiam.

QUÆRITO, V. QUÆRO infra.

QUÆRO, [ῥωμαι] idem significat quod Rogo: ita Quæfere ponitur ab antiquis pro Quærere, ut Ennius lib. 3. apud Fest. Otia munita est: idem loca navibus pulchris Munda facit, nautisque mari quæsentibus vitam. Et in Cresphonte, Ducit me uxorem liberorum sibi quæsendum gratia. Cic. in Arato v. 18. — si quæfere perges. Plaut. Bacch. 2. 2. 1. Mirum est me, ut redeam, te opere tanto quæfere. Idem significat ac Oro, rogo. Lucret. 5. 1228. Non divum pacem voris adit, & prece quæsit Ventorum pavidus paces. Anomalum verbum est, Sed præcipue in usu est prima persona utriusque numeri. Quæro, quæsumus. Quidam Quæsimus, per tertiam vocalem in secunda syllaba scribi volunt, quod tertiæ esset conjugationis, si integrum reperiretur, ut Legimus. Ter. Eun. 3. 2. 13. Quæro, hercle, ut liceat, (pace quod fiat tua) Dare huic quæ volumus, convenire & colloqui. Idem. Andr. 1. 2. 34. Bona verba, quæro. Cic. 1. de Legib. 6. Quamobrem aggredere, quæsumus, & fume ad hanc rem tempus. Quæro, quid hoc est? Cic. 7. Att. 27. Quid est, quæro, Metelle, iudicium corrumpere, si hoc non est? Cic. 2. Verr. 28. Quæro quid sit mihi faciendum. Cic. 11. Att. 15. Fac quæro, qui ego sum, esse te. Cic. 7. Fam. 15. Reficite vos, quæro, iudices, per deos immortales. Cic. 6. Verr. 105. Quæro deos, Optandi formula. Ter. And. 3. 2. 7. Deos quæro, ut sit superstes: quandoquidem ipse est ingenio bono. Deos quæsumus, contilia tua Reipub. salutaria sint. Cic. 11. Fam. 3. A te maxime peto, & quæro. Cic. 3. Fam. 2. Quæro a vobis. Cic. pro Arch. 1. Quæro a vobis, ut in hac causa mihi detis hanc veniam, accommodatam huic reo, vobis quemadmodum spero, non molestat. De te, quæro etiam atque etiam, vide. Cic. 15. Att. 8.

QUÆRITO, [κρητίζω] Ære. frequentat. Plin. lib. 21. cap. 3. Semper tamen auctoritas vel ludicro quæsitatum fuit. Vetus codex habet Quæsitatum. subaud. Coronarum, ut sit nomen participiale. Loquitur autem de coronis.

QUÆRITO, frequentat. Prisc. lib. 8. cap. de Speciebus verborum. Merfu, merfo, merfas. Quæro Quærito differentiæ causa facit, quia a Quæro, Quærito fit. Ibidem præcedit & Legi, legis, Legito. H. St. V. fol. 105. a. Aldi Nimirum docet Grammaticus a secunda Præteritis persona formari utrumque, ut in iis verbis, quorum Præteritum in *gi* terminatur.

QUÆSTICULUS, QUÆSTIO, QUÆSTOR, QUÆSTUOSUS, QUÆSTURA, QUÆSTUS, V. QUÆRO.

QUALIBET, QUALUBET, V. QUI, QUÆ, QUOD.

QUALIS, e. [οἷος, ποῖος, ὅποιος, ποιοῦς] relativum, alicujus rei naturam declarans: ut, Qualis pater, talis filius. Cic. de Amicit. 6. Nec sicut vulgus, sed ut eruditi solent appellare sapientem, qualem in reliqua Græcia neminem. Qualis, interrogative aliquando ponitur. Plaut. Trin. 4. 4. 3. Qualine amico mea commendavi bona? Qualis, Infinite, pro Quis, quæ, quod, vel Cujusmodi. Cic. pro Font. 21. Quamobrem quali fide, quali pietate existimatis eos, qui, &c. Idem pro Lege Manil. 36. Ac primum quanta innocentia debent esse imperatores? quanta deinde omnibus in rebus temperantia? quanta fide? quanta sinceritate? quanto ingenio? quanta humanitate? quæ breviter qualia sint in Cn. Pompejo consideremus. Nulla gens est, quæ non etiam si ignoret qualem habere deum deceat, tamen habendum censeat. Cic. 1. de Legib. 24. Nihil interest ad beate vivendum, quali utaris victu. Cic. 2. de Finib. 90. Qualis corpore, Cic. 1. de Nat. Deor. 65. Concedo esse deos: doce me igitur unde sint, ubi sint, quales sint corpore, animo, &c. Qualis & quantus. Cic. 3. Tusc. 56. Nam de ipsius rei natura, qualis & quanta sit, quæritur. Qualis oratoris, & quanti hominis in dicendo putas esse, scribere historiam? Cic. 2. de Orat. 51. Quid, quale, quantum. Cic. 1. Tusc. 60. Si, quid sit hoc, non vides, at quale sit, vides: si ne id quidem, at quantum sit, profecto vides. Quale, ter repetitum. Cic. 2. de Divin. 135. Ad aperta & clara veniamus, quale est de illo interfecto a caupone Megaris: quale de Simonide, &c. quale etiam de, &c. Tale, quale. Virg. 5. Ecl. 46.

Tale tuum carmen nobis, divine poeta, Quale sopor fessis in gramine, quale, &c. Ut non tales, quales ante habitæ sint, habeantur. Cic. 2. de Invent. 176. Præbe te talem hoc tempore, qualem te jam antea præbuisse. Cic. pro Rosc. Amer. 11. Nullus pilus omnibus rebus talis, qualis sit pilus alius. Cic. 4. Acad. 85. Vidi quosdam in te tales, quales tu eosdem in me videre potuisti. Cic. 1. Fam. 9. Siquis id ageret, ut qualis haberi vellet, talis esset. Cic. 2. Off. 44. Qualis, pro Qualiter, comparisonibus faciendis apta particula, apud poetas. Virg. 4. Georg. 511. Qualis, populea mærens philomela sub umbra, Amissos queritur fetus, &c. Ovid. 3. Met. 682. — falcata novissima cauda est, Qualia dimidiæ sinuantur cornua Lunæ.

QUALISCUNQUE, [οποιοῦν] Cic. in Pison. 27. Quum tamen ille, qualiscunque est, qui est ab uno te improbitate victus, Gabinius, colligit ipse fe vix. Idem 1. Tusc. 95. Totumque hoc leve est, qualecunque est. Sed homines benevolos, qualescunque sunt, grave est insequi contumelia. Cic. 14. Att. 15. Qualescunque summi civitatis viri sunt, talis & civitas. Cic. 3. de Legib. 31. Quæ qualiacunque in me sunt (me enim ipsum non pœnitent quanta sint) sed apparent in orationibus. Cic. in Orat. 130. Scripta qualiacunque. Ovid. 1. Trist. 1. 46. Carmina nostra qualiacunque. Ovid. 3. Trist. 10. 18. Qualis enim cunque est, per Tmesin. Ovid. 4. de Pont. 13. 6. Quale tamen cunque est Ovid. 3. de Pont. 4. 6. [Extenuat fere rem.]

QUALISNAM, Apul. Apol. p. 274. Elmenh. Facile intellectu cuius fuit qualisnam accusatio futura esset. [Molim divise scribi Qualis nam.]

QUALISQUALIS, Idem quod Qualiscunque. Tryphoninus in l. Rescriptum. D. De distract. pignor. Quia ex contractu, qualiqui obligatione a debitore interposita. [Separari etiam potest.]

QUALISLIBET, [ὅποιος, βέλαι, ὁποιοῦν] Cic. 2. de Nat. Deor. 95. Si innumerales unius & viginti formæ litterarum, vel aureæ, vel qualeslibet, aliquo conjiciantur. Legitur & separatis dictionibus, Qualeslibet.

QUALITAS, Ætis. f. [ποιότης] est, Secundum quam quales dicimur; ut albedo, nigredo, advocatio, procuratio, legatio, paternitas, filiatio, qualitates sunt, quod secundum eas, albos, nigros, advocatos, procuratores, legatos, patres, filios esse dicimus. Hæc Perottus. Cic. 1. Acad. 25. Qualitates igitur appellavi, quas ποιότητες Græci vocant. Ibid. 25. Sed quod ex utroque (est ex materia & vi) id jam corpus, & quasi qualitate quandam nominabant. Et 2. de Nat. Deor. 94. Rursum 1. Acad. 26. Et quum ita moveatur illa vis, quam qualitate esse dicimus, & quum sic ultro citroque versetur, & materiam ipsam totam penitus commutari putant, & illa effici, quæ appellant qualia. Qualitatum aliæ principes, aliæ ex iis ortæ. Cic. 1. Acad. 26. Cæli qualitas. Quintil. lib. 5. cap. 9. Qualitatem litoris nostri contemplerur, si vitemus scopulos, an probeamus. Columel. lib. 8. cap. 17. Qualitas materiam excipientis. Plin. lib. 2. cap. 80. Qualitatis nomen apud Jureconsultos generale est, ut omne accidens, quicquid est præter substantiam rei, comprehendat. Amplitudo, quæ ipsa quantitatis est & dimensionis nomen a Celso numeratur inter ea, quibus prædia dicuntur qualiter se habere, id est qualia esse. l. quid aliud. 86. De verb. signific. in P. Qualitates autem prædiorum, quoniam quasi a natura insunt, nec possunt ab ipso fundo separari, & qui fundum vendit cum sua illum bonitate, quæcunque est, subtilitate, amplitudineque vendidisse censetur: immo illo vendito, nihil de istis sibi retinere potest. Ideo videntur nihil aliud esse, quam ipsa prædia qualiter se habentia, id est iis qualitatibus prædita. Celsus, Quid aliud sunt jura prædiorum, quam prædia ipsa qualiter se habentia? &c.

QUALITER, Adv. V. Dict. antecedit. In comparatione Plin. lib. 8. cap. 48. Antiquis enim torus & stramento erat, qualiter nunc etiam in castris gausape. Val. Flacc. 4. 304. Qualiter ex alta cum Juppiter arce coruscat.

QUALITERCUNQUE, aliud Adv. significat Utcunque. Columel. lib. 11. cap. 3. Potest etiam citra hanc operam fieri crispum, qualitercunque fatum.

QUALITERQUALITER, pro Qualitercunque. Ulpian. in l. Quo enim in fine. D. rem ratam haberi, Nam qualiterqualiter quis eundem actum retractat, quia procuratore actus est, committi stipulationem oportet.

QUALUS, i. m. [κάλυξ] Genus vasis viminei, per quod vinum guttatim defluit quum calcatur uva, reliqua vero materia exire prohibetur. Virg. 2. Georg. 241. — tu spisso vimine qualos, Colaque prelorum fumosis deripe tectis. Plin. lib. 17. cap. 10. Alii in qualo pedibus in profluente deculant, &c. Qualus, In quo gallinæ ova edunt, apud Columel. lib. 8. cap. 3. Idem lib. 9. cap. 15. Saligneus qualus, vel tenui vimine rarius contextus saccus inversæ metæ similis, qualis est quo vinum liquatur, obscuro loco suspenditur. Qualum, neutro genere etiam legitur. Cato R. R. cap. 11. Corbula Amerinas viginti, quala sataria septem, alveos quadraginta. Sunt autem, Turnebo interprete, Quibus ad ferendum opus est, id est ad sementem. Columel. lib. 7. cap. 3. Sint quala mundissima, ne qua earum valetudo, quæ &c. Quidam hic legunt Caula. Sed forte legendum, Sint quam mundissima, &c. Loquitur enim de stabulis ovium. [Gefin. Sintque illa. An Sintque alias?] Vendemiatorii quali. Ulpian. in l. Instrumento. D. de instr. vel instr. leg. Qualus, Cistula, in qua mulieres reponabant pensa. Hor. 3. Carm. 12. 4. — tibi qualum Cythereæ Puer ales, tibi telas, operosæque Minervæ. Studium aufert.

Qualus, apud Apulejum lib. 4. Met. p. 153. Elmenh. accipitur pro Canistro in quo panis servatur. Quanquam prius, cum essem Lucius, unico vel secundo pane contentus mensa decederem, tunc ventri tam profundo serviens, jam ferme tertium qualum rumigabam. Qualus, Vas quo cæmentarii, five calcarii, utuntur ad portandam calcem vel gypsum. Ulpian. in l. Sed & si quid inædificaverit, in principio. D.

de usufructu. Nam si librum rus mittat, & qualum & calcem portare cogat. i. e. Calcem in qualo. [Hic est Qualus cæmentarius.

QUASILLUS, i. m. & QUASILLUM, i. n. [*κασίλλιον*] dimin. a Qualus. Festus, Calathos Græci, nos dicimus quasillos. Cic. in 3. Philipp. 10. At vero hujus domi inter quasilla pendebatur aurum. Quasi diceret, Inter mulierculas & lanificia. Quem locum citat & Servius in illud 2. Eclog. 46.

Ecce ferunt nymphae calathis. Sed corruptum. Tibul. 4. 10. 3. Sit tibi cura togæ potior, pressumque quasillum.

Quasillus, Calathus, vas ipsis lanificiis aptum. Propert. lib. 4. 7. 41.

Et graviora rependit iniquis pensa quasillis. Gl. L. G. Quasillus, *κασίλλος*.

QUASILLARIA. æ. f. Petron. cap. 132. Convocat omnes quasillarias, familiaræque sordidissimam partem.

QUAM, [*ῥῶν*] Conjunctio, notæ significationis, cui eleganter in oratione præponitur Tam particula. Ter. Eun. 4. 4. 50.

Parmenonis tam scio esse hanc technam, quam me vivere. Cic. 2. Verr. 5. Quod si quam audax est ad conandum, tam esset obscurus in agendo, &c.

Nihil mihi nunc scito tam deesse, quam hominem eum, quicum omnia communicem. Cic. 1. Att. 15.

Quam, [*ῥῶν*] eleganter connectit duos Comparativos. Quintil. lib. 3. cap. 1. Sitque salubrior studiis, quam dulcior. Cic. Mil. 78. Non timeo, Judices, ne odio inimicitarum mearum inflammatus, libentius hæc in illum evomere videar, quam verius.

Comparativo Positivum junxit Columel. Procem. lib. 12. Idcirco timidiorem reddidit, quam virilem pluribus. [Inscite, ut tute, si præcedentia verba adjicias, videbis. Et quoniam hunc sexum custodiæ & diligentia assignaverat, id circo &c. Quare si Virilem ad Sexum referas, uti debet, non erit Comparativus Positivo junctus, perinde ac si nempe Viriliorem dicere licuisset.

Comparativo Verbum. Cic. 15. Fam. 8. Majora erga salutem, dignitatemque meam studia, quam erant a muliere postulanda.

Quam, pro Magis, vel Potius quam: apud Jureconsultos frequentissimum; Paulus l. 2. D. De rebus credit. Mutui datio consistit in his rebus, quæ pondere, numero, mensura consistunt: quoniam earum datione possuum in creditum ire, quia in genere suo functionem recipiunt per solutionem, quam specie. Ulpianus l. 2. D. De iudiciis: Alioquin compelletur iudicium accipere, quam invenire eos, qui satis pro eo dent. Et alibi sapius. [An non hæc dubia? H. St.

Quam, pro Quantum, positum post negationem in priore oratione, Tam non necessario sequitur. Liv. 35. 49. Homo, non quam isti sunt, gloriosus. Pro Non tam, quam &c.

Quam, cum verbis Possum, Queo, Valeo, & similib. Terent. Heaut. 3. 1. 7. Haud faciam: nam quam potero adjutabo senem. Plaut. Men. 5. 9. 4.

— tua est imago, tam consimilis est, quam potest.

Quam, pro Quantum, quibusdam interpositis verbis, cujusmodi sunt, Possum, Valeo, & synonymis, tum Superlativis, tum Positivis additur. Superlativis. Sallust. in Jugurth. cap. 13. pr. Quam maximas potest copias armat.

Quam cum Adv. Superlativi gradus. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 37. Re frumentaria, quam celerrime potuit, comparata. Cic. de Senect. 46. Convivium ad multam noctem, quam maxime possumus, vario sermone producimus. Cic. 2. de Nat. Deor. 129. Aves nidos construunt, eoque, quam possunt, mollissime subternunt.

Quam, pro Quantum, Positivo Adv. jungitur. Cicero, Videte quam valde malitiæ suæ confidat. Cic. 2. Philip. 47. Sed reliquum cursum vitæ, quam quidem possum, celeriter perstringam. Vetux codex legit, Videte: quem quidem celeriter &c. Terent. And. 1. 1. 109.

Rejecit se in eum flens quam familiariter. [Hic videtur pro Perquam dictum. Plura exempla infra habes, in Quam pro Valde.

Quam, optantis cum affectus particula, & frequentius cum verbis Volo aut Cupio jungitur. Terent. Adelph. 4. 1. 16.

Vah! quam vellem etiam noctu amicis operam mos esset dari. Ubi Donatus, Quam vellem, præcipue dicimus in his, quæ non videmus fieri. Cic. 3. de Finib. 10. Quam vellem, inquit, ut te ad Stoicos inclinavisses.

Quam magis, & Tam magis: ut, Quo magis, eo, vel hoc magis, & Quanto magis, tanto magis, dicunt non parum frequenter Latini. Lucr. lib. 1. 537.

Et quam quæque magis cohibet res intus inane,

Tam magis his rebus penitus tentata labascit. Virg. 7. Æn. 787.

Tam magis illa fremens, & tristibus effera flammis,

Quam magis effuso crudefcunt sanguine pugnae. Plaut. Pœn. 1. 2. 135.

Quam magis aspecto, tam magis est nimbata, & nugæ meræ.

Quam, pro Quantum, interrogativum. Terent. Eun. 2. 2. 44.

Quam hoc munus gratum Thaidi arbitrare esse?

O rem difficilem, planeque perditam! quam nihil prætermittis in consilio dando! quam nihil tamen, quod tibi ipsi placeat, explicas! Cic. 9. Att. 2.

Quam (hic) In admirationem adhibitum. H. St.

Quam timeo, quorsum evadas! Terent. And. 1. 1. 100.

Quam, cum Indicativo. Cic. in Verr. Incredibile est autem, quam multa & quam præclara fuerunt.

Quam, cum Volo, pro eo quod vulgo dicitur *Tantum, quantum*. Terent. Hec. 4. 4. 12.

Dum ne reducam, turbent porro quam velint. Cic. pro Cœl. 22.

Quam velit sit potens.

Quam, pro Quanto, Comparativo datur: quod raro usu venit. Quintil. Procem. lib. 1. Quam in his quoque libris erunt eadem aliqua &c. omnia compositiora, & quam nos poterimus elaborata. Sed in emendatis codd. Quare in his quoque.

Quam cum Superl. Varr. de L. L. lib. 7. 2. Imposititia nomina esse voluerunt quam paucissima, &c.

Quam, & Tam cum gemino Superlativo. Cato R. R. c. 65. Quam acerbissima olea oleum facies, tam oleum optimum erit. Sallust. in Jugurtha c. 31. Itaque quam quisque pessime fecit, tam maxime tutus est. Ter. Heaut. 5. 2. 44.

— namque adolescens quam minima in spe situs erit,

Tam maxime patris pacem in leges conficiet suas. Ovid. 1.

Amor. 8. 27.

Tam felix esses, quam formosissima, vellem. [Non est simile illi. H. St. Nisi dicas, Positivum hunc vim Superlativi habere.

Quam, pro Valde, elegantissime Superlativo datur, & aliquando Positivo. [Subaud. Fieri potest.

Superlativo. Ter. And. 5. 1. 16.

Quibus id maxime utile est, illum esse quam deterrimum. Idem

Heaut. 2. 3. 127.

Eademque ut esset apud te ob hoc quam gratissima. Cic. de Amicit. 45. Alienis nimis implicari, molestum esse: commodissimum esse, quam laxissimas habere habenas amicitia. Idem 2. de Nat. Deor. 3. Geram tibi morem, & agam quam brevissimam potero.

Quam proxime hostem, & ad hostem. Cic. 6. Att. 5. Officium meum putavi, exercitum habere quam proxime hostem. Liv. 1. 23. Is ducit exercitum quam proxime ad hostem potest. Cic. 10. Philipp. 26. Operamque det, ut cum suis copiis quam proxime Italiam sit.

Quam maturime. Tacit. 15. Ann. 74. Ut templum Divo quam maturime publica pecunia poneretur.

Quam maturimum. Tacit. 12. Ann. 65. Amplecti Britannicum, robor ætatis quam maturimum precari. [Cave putes Hic Maturimum Adv. verbum esse. Maturum robor dicitur, ut Matura senectus &c. V. ROBUR.

Positivo. ut, Quam longe, Quam multa, Quam celeriter. Ter. Eun. 2. 3. 43.

Continuo occurrit ad me, quam longe quidem. Cic. 3. de Nat. Deor. 54. Soles ipsi quam multi a theologis proferuntur? Idem 3. Tusc. 83. Atqui stirpes sunt ægritudinis quam multæ, quam amaræ! Et 7.

Att. 15. Suam in Senatu operam, auctoritatemque quam magni æstimat! Et alibi, Scribit ad me quam honorifice de restitutione Sexti Clodii.

Quintil. lib. 12. cap. ult. Quam multa, immo pæne omnia, tradidit Varro. Virg. 2. Ecl. 20.

Quam dives pecoris nivei, quam lactis abundans. Liv. 26. 14.

Quam forti animo, &c.

Quam facile accipiter columbam consequitur. Virg. 11. Æn. 722.

Liberis dare operam quam honeste dicitur. Cic. 9. Fam. 22.

Suos valde quam paucos habet. Cic. 11. Fam. 13.

Valde quam puto jungi, ut Sane quam. H. St. V. SANÆ.

Quinto die quam, i. e. Postquam, & sic de aliis. Columel. lib. 8. cap. 8.

Quinto die, quam sustuleris, condire oportebit. Idem lib. 12. cap. 38.

Post nonum diem, quam id factum est.

Tabellarii venerunt post diem XI & sextum, quam a nobis discesserant.

Cic. 16. Fam. 21.

Postero die, quam illa erant acta, Catulus venit. Cic. 2. de Orat. 12.

Triduo proximo quam. Plin. lib. 8. cap. 42. Terram attingere ore triduo

proximo, quam sit genitus, negant posse.

Ego autem non commemini ante, quam natus sum, me miserum. Cic. 1.

Tusc. 13.

Sæculis multis ante gymnasia inventa sunt, quam in iis philosophi garrire

cœperunt. Cic. 2. de Orat. 21. V. ANTEQUAM.

Numa sapientiam constituendæ civitatis duobus prope sæculis ante co-

gnovit, quam, &c. Cic. 2. de Orat. 154.

Tamdiu, quam. Plin. 3. Epist. 16. Si tamdiu, tantaque concordia vi-

xerit tecum, quam ego cum Pæto, volo. Cic. de Clar. Orat. 4. Vixit-

que tamdiu, quam licuit in civitate bene beateque vivere.

Quam longa. Virg. 4. Æn. 193.

Nunc hiemem inter se luxu, quam longa, fovere. Servius, i. e.

In quantum longa est hiems. Fecit & talem figuram 8. Æn. 86.

Tibris ea fluvium, quam longa est, nocte tumentem

Leniit.

Quam, geminatum. Ter. Phorm. 2. 3. 61.

Potius, quam lites secter, aut quam te audiam.

Te igitur imitabor, quam multa, quam paucis. Cic. 11. Fam. 24.

Quam, pro Plus quam. Columel. lib. 1. cap. 8. Ferramenta duplicia,

quam numerus fervorum exigit, refecta & reposita custodiat. Budæus.

Alius. quam: Diversus, quam, Vide in DIVERSUS. H. St. & infra.

Plutulum quam, ut Plutulum, quam concedit veritas &c. H. St. V. PLUS.

Nihil libentius quam. Cic. pro Cluent. 151. Quod si fieri posse existi-

masset, &c. nihil fecisset libentius, quam omnem illam acerbiteriam

proscriptionis suæ, &c.

Non me hercule quicquam libentius facio, quam scribo ad te. Cic. 15.

Fam. 19.

Quam pro, Præcedente comparatione. Curt. lib. 5. 4. 25. Ne aurium

quidem usus supererat, silvas quatiente vento, qui concutientibus ra-

mis majorem, quam pro flatu, sonum edebat. Liv. Quicquid hinc aut

illinc communis Mars belli aufert, multiplex quam pro numero da-

mmum est.

Quam quantum. Cic. 3. de Orat. 15. Ut majus quiddam de L. Crasso,

quam quantum a nobis exprimeretur, suspiceretur. Cic. 5. Verr. 102.

Sexies tantum, quam quantum satum sit, ablatum esse.

Hic majorem pecuniam Prætori pollicetur, quam quantam tu dedisti.

Cic. 4. Verr. 70.

Quam quoad. Cic. pro Domo 137. Id sperasti Rempub. diutius, quam

quoad mecum expulsa careret his mœnibus, esse laturam?

Quam quod. Cic. 11. Att. 7. Sed ex omnibus, nihil magis tamen desi-

deratur, quam quod in Africam non ierim. Quam quod, subaud. Id,

ut sit: Nihil magis desideratur, quam id, quod scilicet non ierim in

Africam.

Quam quomodo. Cic. 3. de Orat. 10. Quod si quis erit, qui ductus opi-

nione vulgi, aut Antonium jejuniorem, aut Crassum plenioris fuisse

putet, quam quomodo a nobis uterque inductus est. Cic. de Senect. 12.

Multa præclara in eo viro cognovi, sed nihil est admirabilius, quam quo-

modo ille mortem M. filii tulit.

Quam ut. Cic. 3. de Orat. 22. Hoc est altius, quam ut nos humi fratri

suspiciere possimus. Cic. 5. Tusc. 117. Plerumque dolor vehementior,

quam ut causa sit cur feratur.

Quam ut, pro Aliter quam ut. Sueton. in Galba, cap. 8. In secessu plu-

rimum vixit, nec ad gestandum quidem unquam iter ingressus, quam

ut secum vehiculo proximo decies H. S. in auro efferret

Quam qui. Quintil. lib. 12. cap. 9. Ideoque ne suspiciendæ quidem

sunt causæ plures, quam quibus suffecturum se sciat.

Quam qui, cum Superlativo. Liv. 34. 32. Nam quid minus conveniret,

quam nos, qui pro libertate Græciæ adversus Philippum gereremus bel-

lum, cum tyranno instituere amicitiam? & eo tyranno, quam qui unquam fuit, fœvissimo & violentissimo in suos? Verba sunt Quintii de Nabide.

Contra quam, ut Contra facis, quam pollicitus es. Cic. 2. de Legib. 12. Cic. 1. Q. frat. 1. 2. Factum est enim mea culpa, contra quam tu mecum egeras. Cic. pro Cluent. 12. Generi, contra quam fas erat, amore capta. Diverfum quam. Quintil. lib. 1. cap. 8. Pransus quoque & potus, diverfum valent, quam indicant.

Extra quam. V. EXTRA.

Super quam quod. V. SUPER.

Nulla æque, quam prædictæ falsuræ pabula. Columel. lib. 8. cap. 17.

Quam minime multi. Cic. 3. Verr. 75. Quo quam minime multi ex illis de istius nefario scelere audire possent.

Quam facite, Quam venuste; iridentis particula. Plaut. Afin. 3. 2. 35.

Ut affimulabat Sauriam me esse, quam facite! Ter. Eun. 3. 2. 4.

— quam venuste! quod dedit

Principium adveniens.

Quam cito. Ter. Eun. 1. 2. 98.

Labascit, victus uno verbo, quam cito.

Quam extemplo, sic dicitur, ut Quam mox, apud Plautum, Nunc dico, quam extemplo hoc erit factum. [Ubi?

Quam mox, interrogativum cum venustate. Plaut. Afin. 2. 4. 43. Quam

mox mihi operam das? Idem Bacch. 4. 6. 6.

Bone ferve salve, quid sit? quam mox navigo

In Ephesum, ut aurum repetam? Ter. Eun. 4. 7. 18. Quam

mox irruimus?

Quam mox, aliquando non interrogat, & significat Quam cito, vel sta-

tim. Ter. Adelph. 5. 6. 1.

Hera, ego hinc ad hos, provisam, quam mox virginem

Arceffant. Cic. pro Rosc. Com. pr. Exspecto quam mox Chæ-

rea hac oratione utatur. conf. ibid. 44.

Quam mox, significat Quam cito. Sed si per se ponas Mox, significabit

paulo post, vel postea. Festus.

Quam pæne tua me perdidit protervitas! h. e. Quam parum abfuit quin

me perdidit &c. Ter. Heaut. 4. 6. 10.

Quam non multi. Cic. in Brut. Ut intelligatis, primum ex omni nume-

ro quam non multi ausi sint dicere, deinde ex iis ipsis, quam pauci fue-

rint laude digni.

QUAMDE, pro Quam, usos esse antiquos, cum multi veteres testimonio

sunt, tum est Livius in primo:

Juppiter ut muro fretus magis quamde manu, &c. Item alibi;

Quamde tuas omnes legiones ac populares. Et Lucret. 1. 640.

Clarus ob obscuram linguam magis inter inanes,

Quamde graves Grajos inter, qui vera requirunt. Festus. V.

Scalig. & Dacer. not.

QUAMDIU, Adv. temporis. [ὅσον χρόνον, εἰς ὅσον, ἕως, ἄχρις ἂν, ἄχρις ὃ]

Quanto tempore. Cic. 7. Verr. 112. Homo, quamdiu vixit, domi suæ

non solum, post mortem tota Sicilia clarus & nobilis. [Sic distingo.

Tamdiu, Quamdiu. Cic. 9. Att. 3. Ego tamdiu requiesco, quamdiu ad

te scribo.

Quamdiu, interrogative. Cic. in Somn. Scip. 16. Ipsi autem qui de vobis

loquuntur, quamdiu loquentur? Vetus exemplar elegantius legit, Quam lo-

quentur diu? Idem pro Rosc. Amer. 89. Hæc tu, Eruci, tot & tanta si nactus

esses in reo, quamdiu diceres? quo te modo jactares? Scribitur & divise.

QUAMDUDUM, Adv. interrogandi. Plaut. Afin. 2. 4. 43.

Quam mox mihi operam das? L. hem, optime, quamdudum tu ad-

venisti? Ter. Eun. 4. 4. 30. — venit Chærea.

PH. Meus fraterne? DO. ita. PH. quando? DO. hodie. PH. quam-

dudum? DO. modo. [Veteres divise scripserunt, ut Jam dudum.

QUAMLIBET, Adv. pro Quantumlibet. Plin. lib. 36. cap. 22. Faciliore

multo natura finditur in quamlibet tenues crustas.

Quamlubet esto. Lucret. lib. 2. 542. — quamlubet esto

Unica res quædam nativo corpore sola.

Quamlibet parum. Quintil. lib. 1. cap. 1. [Et hoc divise scribas licet.

QUAMOBREM, V. QUI, quæ, quod.

QUAMPLURES, a nonnullis negatur esse Latinum: aliis contra, proban-

tibus id ex locis sequentibus: quod an sit æquum, docti viderint.

Plaut. Stich. 1. 3. 44.

Sed curiosi sunt hic quamplures mali. Idem Caf. 2. 2. 13.

Nec qua quamplura sunt mihi quæ velim. Al. Nec quacum.

Gell. lib. 1. cap. 7. Videbatur quampluribus in extremo verbo menda ef-

fe. Al. Compluribus. Cæf. 1. de Bell. Civil. cap. 50. pr. Hæc perman-

ferunt aquæ dies quamplures. Al. Complures. Cic. 5. Tusc. 61. Aba-

cosque quamplures ornavit argento, auroque. Al. Complures. [Mihi

quidem nulla dubitatio affertur, quin posterior lectio in omnibus his lo-

cis sequenda sit. Quin & in priore Plautino loco Complures legerim. V.

Gronov. ad Gell. Quamplures tamen tuetur Cort. ad Sall. Catil. cap. 19.

pr. ex quo Complures conflatum putat.

In FERRI itidem ex quodam Callistrati loco. H. St. Nisi error est.

QUAMPLURIMUS, a, um. Adj. Crato de R. R. cap. 156. Quampluri-

nam brassicam ederit, tam citissimum sanus fiet. Illitterati dicunt,

Quanto plus, aut quanto magis ederis ex brassica, tanto citius sanus fies.

Quamplurimo vendere. Cic. 5. Verr. 43. Quæro, si ipse excogitare non po-

terat, quemadmodum quamplurimo venderet, &c. Scribitur & separatim.

QUAMPRIDEM, Quanto tempore ante, Interrogantis particula. Ter.

Eun. 3. 3. 11.

Ubi friget, huc evasit, quampridem pater

Mihi & mater mortui essent. dico, jam diu. Cic. pro Rosc.

Com. 8. Illud vero quod ad rem vehementer pertinet, quæro, quam-

pridem hoc nomen, Fanni, in adversaria retulisti? Et hoc dividere licet.

QUAMPRIMUM, Valde cito. Ter. Adelph. 2. 4. 18.

— obsecro hercle hominem istum impurissimum

Quamprimum absolvitote. Cic. 3. Fam. 18. Gratissimum mihi

feceris, si ad me in Ciliciam quamprimum veneris.

Perferre litteras ad aliquem quamprimum. Cic. 2. Fam. 5. [Hoc quoque

dividitur rectius, & subauditur Fieri potest.

QUAMQUAM, vel ut frequentius scribitur, QUANQUAM, [καίτοι,

καίπερ] Conjunctio causalis, idem significans quod Tametsi. Virg. 2. Æn. 12.

Quamquam animus meminisse horret. Ter. Adelph. 2. 1. 51.

Id quoque possum ferre, si modo reddat, quamquam injurium est.

Quamquam particulam aliquando subsequitur alia particula Tamen, &

eleganter. Ter. Heaut. 1. 1. 1.

Quamquam hæc inter nos nuper notitia admodum est, &c.

Tamen vel virtus tua, vel vicinitas, &c. Cic. in Partit. 127.

Quamquam uterque, tamen, &c. Et 1. Off. 7. Ea quamquam perti-

nent ad finem bonorum, tamen id minus apparet. Virg. 2. Æn. 534.

Quamquam, sed tamen. Cic. 4. Acad. 75. Parmenides, Xenophanes,

minus bonis quamquam verbis, sed tamen illis verbis increpant eo-

rum arrogantiam.

Quamquam, Verumtamen. Ter. Eun. 1. 2. 92.

Quamquam illam cupio abducere, atque hac re arbitror

Id fieri posse maxime, verumtamen

Potius, quam te inimicum habeam, faciam ut jufferis.

Quamquam, cum interrogatione, & sine interrogatione, venustatem

quandam habet corrigentis seipsum. Cic. 2. de Orat. 197. Quamobrem

hoc vos doceo, Sulpici, &c. quamquam te quidem quid hoc doceam?

qui, &c. Idem 3. de Nat. Deor. 41. Quamquam quem potissimum

Herculem colamus, scire sane velim. Cic. 15. Fam. 16. In integro res

nobis erit, quamquam quicum loquor? &c.

Quamquam, Subjunctivo additum. Cic. 2. de Orat. 1. Quamquam ita

se rem habere arbitrantur. Idem 1. de Orat. 21. Quamquam vis ora-

toris, professioque ipsa bene dicendi, hoc suscipere ac polliceri videat-

tur. Alii legunt. Videtur.

QUAMVIS, [καί] Conjunctio adversativa. Cic. 12. Att. 37. Quamvis

prudens ad cogitandum sis, sicut es: tamen nisi magnæ curæ tibi esset,

ut ego consequer id, quod magnopere vellem, &c. Quintil. lib. 9.

cap. 4. Quamvis enim juncta sit, tamen soluta videri debet oratio.

Eti quamvis non fueris suavor & impulsor profectionis meæ, approbator

certe fuisti. Cic. 16. Att. 7.

Quamvis licet. Cic. 3. de Legib. 24. At duo Gracchi fuerunt, & præter

eos, quamvis enumeres multos licet, quum deni creantur, nullos in

omni memoria reperies, &c.

Quamvis ille felix sit, sicut est, tamen, &c. Cic. pro Rosc. Amer. 22.

Quamvis, pro Quantumvis. Cic. 1. Fam. 15. Quamvis parvis Italiæ la-

tebris contentus essem. Idem pro Rosc. Amer. 47. Quasi vero mihi dif-

ficile sit, quamvis multos nominatim proferre. [i. e. Quamplurimos.

Quamvis increpitent focii. Virg. 3. Æn. 454.

Quamvis callide facere. Cic. 4. Verr. 134. Investigare, adire, appella-

re, corrumpere, quidvis facere in ejusmodi rebus, quamvis callide,

quamvis audacter, quamvis impudenter. [i. e. Quantumvis. Vete-

res etiam Quam vult, Quam vultis &c. dicebant, divise.

Quamvis subito. Lucret. lib. 4. 157.

Et quamvis subito, quovis in tempore, quamque

Rem contra speculum ponas apparet imago.

QUANDO, Adv. temporis. [ὅτε, ποτε, ὅποτε, ὅνις, πότε] significat

Quo tempore: & acuitur in prima.

Utinam tunc essem natus, quando Romani, &c. non essem passus, &c.

Cic. 2. Off. 75.

Interrogative sæpe ponitur. Ter. Heaut. 2. 2. 9. Jam aderunt.

CLIN. quando istuc erit? Cic. in Pison. 49. Quando hoc bellum aut

hic ordo, aut populus suscepit?

Infinite aliquando. Cic. 9. Fam. 1. Ex his litteris, quas Atticus a te mis-

issas mihi legit, quid ageres, & ubi esses, cognovi: quando autem te

visuri essemus, nihil sane ex eisdem litteris potui suspicari.

Quando gentium. i. e. Quando, absolute, ea forma qua Ubi locorum,

& Nusquam gentium. Plaut. Amph. 4. 3. 60. suppos. — quis te misit

Furcifer? s. qui me rogat. A. quando gentium? s. dudum, jam

pridem, modo.

Quandò, pro Siquidem, vel quoniam positum, Conjunctio est causalis,

habetque accentum in ultima. Virg. 1. Æn. 265.

— quandò hæc te cura remordet. Ter. Adelph. 5. 3. 16.

Quandò ego tuum non curo, ne cura meum. Idem Eun. 1. 2. 116.

Meus fac his postremo animus, quandò ego sum tuus. Liv. 34. 34.

Bene vertat, inquit, obsecramus Lacedæmonem, quandò ita placet.

Cic. 10. Fam. 12. Quam quandò complexus es & tenes. Idem est ac

Quando quidem. q. V.

QUANDOCUNQUE, sec. c. Adv. [ὅποτε, ὅνις] i. e. Quocunque tempore. Co-

lumbel. lib. 2. cap. 10. Quandocunque in usus prompserimus, integram

lentem reperiemus. Plin. lib. 29. cap. 1. Quandocunque ista gens suas

litteras dabit, omnia corrumpet. De Græcis.

QUANDŌQUE, Adv. temporis. [ὅποτε] Aliquo tempore, Aliquando.

Cic. 6. Fam. 19. Ego me Asturæ diutius arbitror commoraturum, quoad

ille quandoque veniat.

Quandoque, pro Quandocunque. Hor. 4. Carm. 1. 17.

Et quandoque potentior

Largis muneribus riserit æmuli,

Albanos prope te lacus

Ponet marmoream sub trabe Cypria. Al. Citrea. Porphyr.

Quandoque pro Quandocunque positum est. Et est sensus: Quando-

cunque apud puellam potius rivale suo fuerit, quamvis ille muneribus

commendare se ei conatus sit, marmoreum signum ei & templum de-

corum statuet. Hactenus Porphyr. Idem in Arte Poet. 359.

Sic mihi, qui multum cessat, sit Chærilus ille,

Quem bis terque bonum cum risu miror: idemque

Indignor, quandoque bonus dormitat Homerus.

Verum operi longo fas est obrepere somnum. Quemadmodum

si forte aliquid eruditum elegansque protulit Chærilus, malus poeta, ut

portenti simile, dicit se Flaccus mirari: ita etiam ægre ferre ac stomachari,

sicubi negligentior visus est Homerus, qui tamen excusatione non

careat: opere enim in longo fas est obrepere somnum. Vide etiam An-

tonium Augustinum lib. 3. Emendation. cap. 7. & Hotomanum in Com-

mentario verbor. juris, & Lambinum in Horatium.

QUANDOQUIDEM, [ὅτε, ὅποτε, ὅνις, ὅνις] Conjunctio causalis, pro

Siquidem, vel quoniam. Virg. 3. Ecl. 55.

Dicite, quandoquidem in molli confedimus herba. Ter. Hec. 3. 5. 42.

Illic exopto, ut reliquam vitam exigat

Cum eo viro, me qui sit fortunator:

Quandoquidem illam a me distrahit necessitas. Cic. 4. Verr. 9.

Urbes ac sedes suas relinquerent, quandoquidem jam ante istius injuriis

exagitati reliquissent.

Quandoquidem tu istos oratores, inquit, tantopere laudas, vellem, &c.

Cic. de Clar. Orat. 163.

Quande-

Quandoquidem honestum ipsa virtus est. Cic. 5. de Finib. 66.

Quandoquidem, Quia. Ter. And. 3. 2. 7.

Deos quæso, ut sit superstes: quandoquidem ipse est ingenio bono. Cic. 2. Philipp. 101. Quandoquidem hæc quondam arationes Campani & Leontini in Populi Romani patrimonio glandiferæ & fructuosæ ferebantur.

QUANQUAM, V. QUAMQUAM.

QUANTUS, a, um. Adj. [ὅσον, πῶσον, ὅλιγον] Modo relativum, modo indefinitum, modo interrogativum est, referturque ad numerum & pondus & mensuram, inquit Perottus. Ter. Heaut. 2. 3. 9.

— væ misero mihi, quanta de spe decidi! Idem Eun. 5. 4. 3.

Quantam, & quam veram laudem capiet Parmeno. Cic. pro Sull. 76. Quantas audacias, quam incredibiles furores. Et 1. Tusc. 86. Is propagatione vitæ, quot, quantas, quam incredibiles hausit calamitates?

Quanta pecunia. Cic. pro Sext. 24. Ab eo provincias acciperent quas ipsi vellent: exercitum & pecuniam quantam vellent. Idem pro Cluent. 87. Quum ipsa pecunia, quæ Staleno data est, numero ac summa sua, non modo quanta fuerit, sed etiam ad quam rem data fuerit, ostendat.

Quanti & quam multi mortales. Sallust. ad Cæsarem de Repub. ordinanda. Ep. 1. cap. 2. extr. Minus probantibus doctis.

Quantis animis ierit in L. Quintium Lucullus. Sallust. in oratione Macri Trib. pleb. ad plebem. §. 10. lib. 3. Fragm.

Quantus homo in dicendo. Cic. 3. de Orat. 51. Qualis oratoris & quanti hominis in dicendo putas esse historiam scribere?

Parit ova quanta anferes. Plin. lib. 8. cap. 25. De crocodilo. i. e. Pari magnitudine.

Quanta potest maxima. Cic. de Amicit. 76. Nisi quod tanta est inter eos, quanta maxima potest esse, morum studiorumque distantia.

Quanta mea sapientia est, Quantum intelligo. Plaut. Stich. 1. 2. 62. Ter. Phorm. 5. 17. 10.

Heus heus, quanta hæc mea paupertas est, tamen

Adhuc curavi unum hoc quidem, ut mihi esset fides. Al. Heus,

quanta quanta. conf. infra QUANTUS QUANTUS.

Tantus & Quantus. Cic. 7. Att. 1. Videre mihi videor tantam dimicationem, &c. quanta nunquam fuit. Idem ad Brut. 3. Nam tantæ multitudinis, quantam capit urbs nostra, concursus est ad me factus.

Quantus, Tam. Liv. 9. 38. Profectio Q. Fabii trans Ciminiam silvam quantum Romæ terrorem fecerat, tam lætam famam in Samnium ad hostes tulerat.

Quanti est negotii? ironice, pro Minimi est negotii. Plaut. Truc. 2. 7. 29.

QUANTI, Genitivus, verbis pretii solet addi. Ter. Eun. 5. 6. 14.

Emit! peri hercle: quanti? p. viginti minis. Idem Adelp. 5. 9. 20.

Ob eam rem? D. ob eam. postremo a me argentum, quanti est, sumito. i. e. Quanto pretio valet, inquit Donatus. [Sub-

auditor ubique Pretii, ut ex Cic. loco. 1. Q. frat. 2. 4. qui infra sequitur, apparet. conf. Ter. And. 5. 2. 16. & Hec. 5. 3. 1.

Quanti ea res erit, & Quanti eam rem esse appareat, idem valent: in utraque enim clausula placet veram rei æstimationem fieri. Ait Ulpianus, l. inter. 179. D. De verb. signif. Hoc est, non ad id quod interest: sed ad verum rei pretium pertinent. ut l. Arbitro. D. De dolo mal. l. Prætor. 4. §. Hæc autem. Vi bon. rap. Interdum autem id etiam quod interest. §. complectitur. ut l. 4. D. de Damno infecto. Hinc formula apud Valerium Probum, Q. E. R. E. T. P. I. R. D. T. Q. D. D. D. P. F. Quanti ea res erit, tantæ pecuniæ iudicium recuperatorium dabo, testibusque duntaxat decem denuntiandi potestatem faciam.

Quanti minoris. Ulpianus in l. Julianus. D. de action. empt. & vendit.

Qui pecus morbosum, aut tigrum vitiosum vendidit, siquidem ignorans fecit, id tantum ex empto actione præstaturum, quanti minoris esset empturus, si ita scisset. Paulo post, Qui furem vendidit, aut fugitivum: siquidem sciens, præstare debet quanti emptoris interfuit non decipi: si vero ignorans, circa fugitivum quidem tenetur, quanti minoris empturus esset, si eum fugitivum scisset. Sed forte utrobique legendum est, Quanto minoris.

Pluris Senatus æstimasset, quam quanti esset annona. Cic. 5. Verr. 195.

Quanti plurimo, & Quanti minimo. Ulpianus in l. Ex empto. D. de act. empt. & vendit. Idem ait, non tradentem quanti interfuit condemnari: satis autem non dantem, quanti plurimo auctorem periclitari oportet. Paulo post, Emptorem noxali iudicio condemnatum, ex empto actione id tantum consequi, quanti minimo defungi potuit. Quæ locutio sic resolvitur: Tanti damnari debet venditor, quanti periclitari oportet emptorem, quum plurimo periclitatur, id est plurima pecunia. Quanti minimo defungi potuit, id est quanti explicari potest, quum minimo explicatur.

Quanti conductum erit aut locatum. Cato R. R. cap. 144.

Quanti veheret, interrogavi. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Quanti dimiserit. Cic. 7. Verr. 111. In qua docet, quot a civitate sua nautas acceperit, quot, & quanti quemque dimiserit. i. e. Quanta pecunia accepta.

Sed quanti quanti: bene emitur quod necesse est. Cic. 12. Att. 23. subaudi, Liceant horti. Sensus est, Etiam si hortos etiam quantavis, non male emero, quot enim necessarium est, id quamquam magno pretio emptum, bene tamen emptum est: horti autem mihi ad sanum necessarii sunt. [Observetur repetitio, ut Quantus quantus apud Ter. V. infra. Translate. Cic. 4. Acad. 120. Quanti libertas ista æstimanda est, non mihi necesse esse quod tibi est?]

Quanti intererat. Africanus in l. Qui usumfructum. §. ultimo. D. de usufructu, & quemadmodum, Quanti legatarii interfuit moram factam non esse. Quanti est sapere. Ter. Eun. 4. 7. 21.

Quanti est ad famam. Cic. pro Muren. 38. Scil. Momenti. V. Periz. ad Sanct. Min. 2. 3. 2. & 3. 5. 5.

Quanti fuerit. Plaut. Capt. 1. 2. 42.

Ego postquam gnatus tuus potius est hostium,

Expertus quanti fuerit, nunc desidero.

Quanti penderes illum nunquam ostendisti. Ter. Heaut. 1. 1. 103.

Quanti sit homo. Cic. 1. Q. frat. 2. 4. extr. Noli spectare quanti homo sit: parvi enim pretii est, qui jam nihil sit. Al. Nihili. [Lego, Nihili sit.]

Quanti faciam. Cic. 2. Fam. 15. An dubitas, quum scias quanti, cum illum, tum vero Tulliam meam faciam?

Quanti sim apud: pro Quanto in pretio & æstimatione. Cic. 7. Fam. 20. Vide, quanti apud me sis.

QUANTISPER, Adv. unde & Aliquantisper. Cæcil. Fallacia, apud Non. 11. 20.

Velim paulisper experiri te. Quantisper? non plus triduum. Pompon. Dotata, Possum exorare te ut recedas a me paulisper modo? Quantisper fat habes?

QUANTUM, Adv. quantitatis. Proprie de His, quæ numero, vel mensura constant.

Quantum peditum. Tacit. 4. Hist. 33. Idem in vita Agric. 33. Quantum enim transisse militum, si sese Britanni numerent?

Quantum, subintellecto Tantum. Ter. Phorm. 1. 2. 3.

Lectum est, conveniet numerus quantum debui. Subaudi Argenti. Et And. 3. 2. 31.

Quod iussi ei dare bibere, & quantum imperavi, Date.

Quantum maximum potuit. Plin. Epist. 3. 21. Dedit enim mihi quantum maximum potuit, daturus amplius si potuisset.

Quantum plurimum. Columel. lib. 12. cap. 21. extr. Ut exploratum habeat quantum plurimum falsæ (aquæ) vinum, quod fecerit, sine offensa gustus pati possit.

Quantum, Tantum. Quintil. in præm. lib. 4. Ut quantum nobis expectationis adjecit, tantum ingenii aspiret. Virg. 2. Georg. 292.

Æsculus in primis, quæ quantum vertice ad auras

Ætherias, tantum radice ad tartara tendit. Idem 4. Æn. 446. iisdem verbis.

Quantum animis erroris inest! Ovid. 2. Fast. 789. pro Quantus error.

Quantum ad. Plin. Epist. 216. Quantum ad porticus, nihil interim occurrit, quod videatur istinc esse repetendum. h. e. Quod autem attinet ad porticus.

Quantum attinet ad antiquos nostros, ante, &c. Varr. 1. de R. R. 10.

Quantum est adhibere hominem amicum, ubi quid geras! Plaut. Pers. 4. 4. 46. h. e. Quanti est, Quam confert & præstat.

Quantum, pro Quantumul. Pompon. in l. 2. ff. de Orig. Juris. Quantum est jus in civitate esse, nisi sint qui jura regere possint? (i. e.) Jus autem qui constare potest. H. St. Exstant §. 13. ejusd. l.

Quantum, Quam multum. Plaut. Amph. 1. 1. 198.

Nescio quantum familiaris sis: nisi actutum hinc abis, &c. Al. Quam tu.

Quantum assequi potui. Cic. pro Cluent. 51. Sic ad omnia confugi, quantum ego assequi potui, remedia, ac perfugia causeram, ut, &c.

Quantum hunc audivi facere verborum. Plaut. Milit. 2. 6. 13.

Quantum conjectura auguramur. Cic. 2. Att. 9. Quantum conjectura auguramur, si erit nebulo iste cum his Dynastis in gratia.

Quantum ego opinione auguror. Cic. pro Muren. 65.

Quantum existimare possum. Cic. pro Rosc. Amer. 35. Tres sunt res, quantum ego existimare possum, quæ obstant hoc tempore Sexto Roscio.

Quantum ego intelligere possum. Ter. Heaut. 5. 2. 31. Cic. 3. Fam. 8. Et si, quantum ex litteris tuis intelligere potui, videbam te hanc epistolam, quam ad urbem esses, esse lecturum.

Quantum ex ipsa re conjecturam facio. Ter. Heaut. 2. 3. 25.

Quantum e vultu ejus intelligo. Cic. 3. de Legib. 37. Nec mihi placet, nec Attico nostro, quantum e vultu ejus intelligo.

Quantum intellexi. Ter. And. 1. 3. 2.

Enimvero, Dave, nihil loci est fegnitæ, neque socordæ,

Quantum intellexi modo senis sententiam de nuptiis.

Quantum ego sentio. Cic. 4. Acad. 140.

Quantum suspicor. Ter. Eun. 1. 2. 62.

Quantum ex tuto poterat. Liv. 26. 38. Dasius Annibali amicus, Blasius, quantum ex tuto poterat, rem Romanam fovebat.

Quantum proxime conjectura potest. Liv. 25. 23. Simul altitudinem muri, quantum proxime conjectura poterat, permenfus.

Quantum ego illum vidi, nonnihil timeo misera. Ter. Eun. 4. 1. 1. i. e. Quantum intelligere potui ex illius gestibus.

Quantum, pro Sicut. Sueton. in Vesp. cap. 4. Id de Imperatore Romano, quantum eventu postea patuit, prædictum, Judæi ad se trahentes rebelarunt.

Quantum in me situm est. Cic. pro Arch. 11. Huic profecto ipsi, quantum est situm in nobis, & opem & salutem ferre debemus. i. e. Quantum per nos fieri potest. Sæpius tamen per ellipsin dicimus, Quantum in me est.

Quantum in me erit. Cic. 1. Q. frat. 1. 29. Neque te patiar (quantum in me erit) cum exceptione laudari.

Quantum illa ætas capit. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Quantum importunitatis habent. Velut per parenthesis dictum. Sallustius in Jugurtha 31. extr. Nam & illos, quantum importunitatis habent, parum est impune male fecisse, nisi deinde faciendi licentia eripiat.

Quantum potest. i. e. Celerrime, ut ait Donatus. Ter. Eun. 5. 1. 20. Comprehendi jube quantum potest. Idem Phorm. 5. 8. 3.

Quantum potest, nunc conveniendus Phormio est, Priusquam, &c.

Quantum potes. Ter. Phorm. 4. 3. 69.

Quantum potes me certierem inquit, face. Ter. And. 5. 2. 20.

— sublimem hunc intro rape, quantum potes. i. e. Quam cito poteris; quasi dicas, celerrime.

Quantum potero. Cic. 2. de Finib. 39. Quantum enim potero minuum contentionem.

Quantum queo. Ter. Eun. 5. 2. 5.

— ubi vidi, ego me in pedes, quantum queo,

In angiporum quoddam desertum. Deest in hoc loquendi genere,

Cito, aut Velociter: ut sit, Quantum cito queo. Sic declarandum, Quantum possum, & quantum potes. [Nisi potius deest Maxime.]

In quantum, ut In tantum vide In tantum in 18. H. St.

QUANTO, Adv. [ὅσον] comparativo jungitur, eique respondet Tanto.

Ter. Heaut. 3. 1. 15.

— & quanto diutius

Abest, magis cupio tanto, & magis desidero.

Quanto magis, Tanto. Virg. 4. Georg. 412.

Sed quanto ille magis formas se vertet in omnes, Tanto &c.

Quanto magis, & Tam magis. Lucret. lib. 4. 79.

Quanto ita, pro Quanto tantum. Lucret. lib. 3. 200.

— igitur parvissima corpora quanto

Et lævissima sunt, ita mobilitate fruuntur. Loquendi genus est

quod adverti debet. Quanto, absque particula Tanto. Ter. Eun. 4. 5. 4.

— vah!

— vah! quanto nunc formosior

Videre mihi, quam dudum?

Quanto magis, similiter Ter. Eun. 3. 3. 1.

Profecto, quanto magis magisque cogito,

Nimirum dabit hæc Thais mihi magnum malum. Cic. 1. Acad. 10.

Quanto magis philosophi delectabunt, si ut illi Aristophylus, &c.

Quanto plus delectationis habiturus est, quam ex illis ineruditis voluptatibus. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Quanto minoris actiones in jure Civili duæ reperiuntur, quarum altera Civilis: altera Ædilitia est. Civilis, est quanto minoris empturus erat emptor, si vitium scisset. I. Julianus de Action. empt. in P. Ædilitia, est quanto minoris res fuit contractus tempore, quam quanti emptor est. 1. Quod si nolit. §. si plures. de Ædilit. edict. in P.

QUANTOPERE, Adv. [ἐν ὅσῳ] Contractum ex Quanto opere, pro Quam valde. Cic. 3. Tusc. 6. Quanquam de universa philosophia quantopere expetenda esset & colenda, satis, ut arbitror, dictum est in Hortensio.

Neque enim tantopere desiderabam, &c. quantopere delector, &c. Cic. 1. de Orat. 164.

Dici enim non potest quantopere gaudeant. Cic. 14. Att. 6.

QUANTUSQUANTUS, a, um. [ὅσοις ὅσοις] i. e. Quantuscunque. Ter. Adelph. 3. 3. 40.

Tu quantusquantus, nihil nisi sapientia es. h. e. Totus, quantus

es, sapientia es. Sic Quanti quanti Cic. V. QUANTI. Vett. divise scribere.

QUANTUSCUNQUE, a, um. aliud Adj. Idem. [ὅπου ὅπου] i. e. Quam magnus est, vel tantus quantus est. Cic. pro Corn. Balb. 56. Quæ neque invidiosa est, & quantacunque est, ejusmodi est, ut conservata magis, quam corrupta esse videatur. Idem 2. de Orat. 122. Atque ego is qui sum, quantuscunque sum, &c.

QUANTUMCUNQUE, Adv. [ὅσοις ὅσοις] Tantum quantum. Cic. 3. de Fin. 34. Nec rursus in malis. quantumcunque eo addideris, in suo genere manebit. Ibidem, lib. 1. 10. Quantumcunque possim.

QUANTUSLIBET, a, um. Adj. Idem significat, vel Unum quantum tibi capere licet, non omne; ut, Quantumlibet spatium, non omnem quantitatem spatii, sed unam quam tibi capere libet. Plin. lib. 20. cap. 6. Suppurationes quantaslibet sanat, fractæ incoctum fabæ, atque ita in cibo sumptum. Ovid. 6. Fast. 669.

Servus erat quidam, quantolibet ordine dignus.

QUANTUSVIS, a, um. Adj. [ὅπου ὅπου] Idem. Liv. 26. 42. Tum sitam super portum, satis amplum quantævis classi. De Carthagine. Lucret. lib. 4. 1165. Sed tamen esto jam quantovis oris honore. Ibid. 901.

Et manus una regit quantovis impete euntem. De navi.

Quantivis pretii homo. Ter. And. 5. 2. 15.

Quum faciem videas, videtur esse quantivis pretii. Donatus, Ad magnitudinem refertur Quantivis, non ad parvitatem pretii. Plaut. Pers. 4. 4. 73.

Nomen atque omen quantivis est pretii. [Ad parvitatem Quantuli vis, vel Quantilli vis, dices.

QUANTUMVIS, Adv. [ὅπου ὅπου] Plaut. Milit. 2. 2. 98.

Quantumvis prolationum, dum modo nunc prima via nudamus, vera ut esse credat quæ mentibimur. al. Quantum vis. Et sane hæc quoque veteres divisisse apparet.

Quantumvis rusticus. Hor. 2. Epist. 2. 39.

QUANTITAS, atis. f. [ποσότης, πηλίκτης] Id quo quantum quid esse dicitur, aut judicatur. Plin. lib. 17. cap. 24. Laborant & fame & cruditate, quæ sunt humoris quantitate.

Quantitas in jure Civili quum opponitur Corpori, sic definienda videtur, Res cujus vis, ac momentum, vel solum, vel præcipue spectatur.

Corpus vero, Res cujus materia vel sola, vel præcipue spectatur. Ulpian. l. 34. §. 2. de Legatis & fideicommiss. lib. 1. Pandectarum vero lib. 30. Quantitas pro Pretio & valore apud Paulum lib. 2. Sententiarum, cap. 32. Servus qui furtum fecerit, damnumve dederit, nisi id pro sui quantitate dominus facere paratus sit, noxæ dedit potest.

QUANTULUS, a, um. Adj. diminut. a Quantus. Cic. 4. Acad. 82. Quantulus nobis videtur? De sole. Idem 2. de Legib. 47. Id autem quantulum est?

Misit conjectori quantulum visum est de argento. Cic. 2. de Divin. 134. Etenim quantulum interest, utrum in Massici radices, an in Italiam aliove deducamini? Cic. 2. de Lege Agrar. 65.

Ut ne plus nos assequamur, quam quantulum tu in dicendo assecutus es. Cic. 1. de Orat. 133.

Sed magni referre ea primum quantula consent. Lucret. lib. 2. 893.

Quantula, cui respondet Tanta. Lucret. lib. 3. 379.

Quantula prima queant nobis injecta ciere

Corpora, &c.

— tanta

Intervalla tenere exordia prima animæ.

QUANTULUM, Adv. Cic. 5. Verr. 3. Nos qui jam & quid facere, & quantulum judicare possemus, ostendimus. Hor. 2. Serm. 3. 124.

Quantulum enim summæ curtabit quisque dierum.

QUANTULUSCUNQUE, Adj. diminut. a Quantuscunque; significat Quamminimū, vel Quam parum tibi videbitur. Columel. lib. 2. cap. 11. Nam si nox incessit, quantulocunque humore, prius quam obruatur, corrumpitur. Cic. 6. Att. 9. Procura, quantulacunque est, Precianam hæreditatem. Idem 1. de Orat. 135. Sed de hac mea quantulacunque est facultate, quæritis. Martial. lib. 11. 15.

Nam terra est illi quantulacunque gravis. Ovid. 4. de Pont. 15. 14.

Pars ego sum census quantulacunque tui. Idem 3. de Arte Am. 264.

Inque tuo jaceas quantulacunque toro.

Quantulocunque videbitur. Cic. 4. Verr. 183. Sed tamen quicquid erit in his libellis, quantulocunque videbitur esse, hoc quidem certe manifestum erit.

Quantulocunque dicere. Cic. in Orat. 106. Jejunas igitur hujus multiplicis, & æquabiliter in omnia genera fusa orationis aures civitatis accepi-

mus, easque nos primi, quicunque eramus, & quantulocunque dicebamus, ad hujus generis dicendi, audiendi incredibilia studia convertimus.

Quantulum id canque est. Cic. 2. de Orat. 97. Per tmesin

QUANTULUSLIBET, Ulpian. in l. 4. §. ultim. D. de ædilit. edict. Non denique febriculam quantulamlibet ad causam hujus edicti pertinere.

QUANTILLUS, a, um. Aliud Adj. dimin. a Quantulus Plaut. Capt. 1. 2. 90. Quantillum argenti mihi apud trapezitam fiet. Item Pseud. 4. 7. 95.

VOL. IV.

Quid meres? quantillo argenti te conduxit Pseudolus? Al. Argento.

QUANTILLUM, Adv. Plaut. Curc. 1. 2. 14.

Sitit hæc anus. P. A. quantillum sitit? P. H. modica est, Caput quadrantal.

QUAPROPTER, V. QUA, in QUI, quæ, quod.

QUAQUA, ibid. QUAQUE, V. QUISQUE, in QUI, quæ, quod.

QUAQUAM, V. QUISQUAM, in QUI, quæ, quod.

QUARE, V. QUI, quæ, quod.

QUARIATES, Populi sunt in Gellia Narbonensi, alio nomine Cavaræ, a Cavo, opinor, Alpium dicti, quorum metropolis est Avenio, hinc Valentia; nunc inferi Delphinates appellantur. Eos, uti antea diximus, Strabo Quaros appellavit. Plinii vero locus si accuratius inspicitur, Calepinum mendacii arguet: nam Plinius Cavaras a Quariatibus separavit, eos ad Antipolim referens, Cavaras supra Druentiam collocans. V. Plin. lib. 3. cap. 4.

QUARTA, QUARTANA, QUARTANUS, QUARTARIUS, QUARTICEPS, QUARTO, QUARTUM, QUARTUS, V. QUATUOR. QUASI, [ὡς, ὡςπερ, ὥστε, ὥσπερ] Adv. similitudinis, significat Ita ut. Plaut. Stich. 4. 1. 33.

— fuit olim, quasi ego sum, fenex, & ei filix

Duæ erant, quasi nunc meæ sunt: ex erant duobus nuptæ fratribus, Quasi nunc sunt meæ vobis. Cic. 4. Verr. 187. Repente aspici-

mus lituras ejusmodi, quasi quædam vulnera tabularum recentia. Idem 4. Acad. 40. Sed prius potestis totius eorum rationis quasi fundamenta cognoscere. Ter. Adelph. 4. 7. 21.

Ita vita est hominum, quasi quum ludas tesseris. Ubi Donatus, rectum erat, si diceret, Ita vita est hominum, quemadmodum tesseris ludere, aut quemadmodum ludus est tesserarum.

Quasi, geminatum. Ælius Spartianus in vita Antonini Getæ cap. 4. extr. Qui quum contenderet, & diceret, quasi joco, quasi serio, omnes cum liberis occidendos, &c. [Pro, Seu joco, seu serio.

Quasi, simulationem dicit. Ter. And. 3. 2. 19.

Quid credas? quasi non tibi renuntiata sint hæc sic fore. Idem Adelph. 3. 1. 3.

Jam nunc times, quasi nunquam adfuersis, nunquam tute pepereris? Cic. 2. de Finib. Quasi me pudeat, inquit, istorum, aut non possim quemadmodum ea dicantur ostendere. Idem 7. Verr. 129. Quasi ego excitare filium ejus ab inferis possem.

Quasi tu dicas me te velle argento circumducere. i. e. Verba tua eo tendunt, ut dicas, &c. Plaut. Pseud. 2. 2. 40.

Quasi vero. Ter. Eun. 4. 4. 18.

Tace obsecro: quasi vero paulum interfiet. Cic. 3. Fam. 7. Non poteram (credo) ante hiemem: sic enim scribis: quasi vero ad cognoscendum ego ad illos, non illi ad me venire debuerint.

Quasi uti. Plaut. Merc. prol. 90.

Servom una mittit, qui olim a puero parvulo

Mihi pædagogus fuerat, quasi uti mihi foret

Custos.

Quasi, pro Pæne vel fere. Cic. 4. Acad. 82. Quantulus nobis videtur? mihi quidem quasi pedalis. De sole loquitur. Ter. Heaut. 1. 1. 94. Quasi talenta ad quindecim coegi. [i. e. Circiter.

Quasi, Ita. Cic. pro Quint. 9. Qui quasi sua res, aut honos agatur, ita diligenter Sext. Nævii studio & cupiditati morem gerunt.

Quasi contractus, ex duobus verbis una res in Civili jure, est conventio tacita, nec civilibus verbis pacta: sed magis re ipsa in similitudinem contrahentium contracta: qua obligantur, qui se vel alienis negotiis immiscent, vel aliena absque aperto domini consilio auferunt. De illis Quasi contractibus, est titulus lib. 3. Civilium institutionum,

Quasi possessio, Quasi castrense peculium, nobilia quoque verba apud Jureconsultos. Quasi possessione ea retinere dicimur, quæ corpora non sunt: sed jura, ut Prædiorum dotes & onera, quas servitutes dicimus urbanorum & rusticorum prædiorum, item ea quæ solo jure consistunt: ut actiones, obligationes, hæreditates. Sic Quasi castrense peculium est, quod ad exemplum castrensis pecuniæ, filiusfamil. in reipub. geritione acquirit. Est tit. in P. Civilib. de Peculio tam Castrensi, quam Quasi castrensi.

QUASILLUS, V. QUALUS.

QUASSO, QUATEFACIO. V. QUATIO.

QUATENUS, V. QUA in QUI, quæ, quod.

QUATER, QUATERDENI, QUATERNARIUS, QUATERNIO, QUATERNUS, V. QUATUOR.

QUATINUS, V. QUA in QUI, quæ, quod.

QUATIO, si, sum, [σπένδω, σπένω, κλονίω, πνέσω, σπένδω] ère. Commovere cum vi quadam. Plin. 7. Epist. 27. Manibus catenas gerebat, quatiebatque. Liv. 1. 10. Carthaginiis mœnia nunc quatit ariete. Plin. lib. 26. cap. 4. Non satius fuit Æmilianum Scipionem Carthaginiis portas herba patefacere, quam machinis claustra per tot annos quater? Virg. 2. Æn. 611.

Neptunus muros, magnoque emota tridenti

Fundamenta quatit, totamque a sedibus urbem

Eruit.

Quatere, Suspendum & vicinum rei alicujus motum significat, non ut Verrius putat Ferire, quum id ipsum verbum Concutere ex præpositione, quæ est, Con, & Quatere sit compositum. Quassare autem, est Saepè quatere. Festus.

Quatere aliquem mente solida, pro Excutere, Deturbare. Hor. 3. Carm. 3. 4.

Justum & tenacem propositi virum,

Non civium ardor prava jubentium,

Non vultus instantis tyranni,

Mente quatit solida. h. e. Non excutit, nec dimovet mente

firma & constanti, vel A consilio & proposito firmo non depellit.

Quatere, Percutere. Virg. 8. Æn. 596.

Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum. Nonius.

Quatere, pro Infestare. Virg. 9. Æn. 608.

Aut ratis tris terram domat, aut quatit oppida bello. Nonius. [Hic

ad Arietem mœnia quatiantem alluditur.

Alas quatere magnis clangoribus. Virg. 1. Æn. 226.

Comas splendidas quatunt faces. Catul. in Epithal. 59. 78. i. e. Vibrant, Coruscant, Scintillant.

Cymbala quater. Virg. 4. Georg. 64.
Tinnitufque cie, & matris quate cymbala circum. [Videtur
anastrophe cum tmesi, pro Circumquate.
Curfu quater armenta. Virg. 3. Georg. 132. i. e. Exercere.
Haltam certam quatit improbus. Virg. 11. Æn. 767.
Lacertos quatit ille nudos. Ovid. 2. de Arte Am. 89. de Icaro.
Pectora quatit gemitu dux. Valer. 5. Argon. 310.
Pennas quater. Ovid. 4. Met. 676.
Rifu quater aliquem. Hor. 2. Epist. 2. 84. Quia venter rifu succutitur.
Tædam quater manu. Catul. in Epithal. Juliae, 59. 15.
Tonitru quatiantur cæula cæli. Lucret. lib. 6. 95.
Quater foras, pro Excludere. Ter. Eun. 2. 3. 66.
— homo quatietur certe cum dono foras. Ex Nonio.
Membra quatit frigidus horror. Virg. 3. Æn. 30. Idem 5. Æn. 200.
— tum creber anhelitus artus
Aridaque ora quatit.
Ægritudine quati, quasi tempestate. Cic. 3. Tusc. 12. Est naturale in ani-
mis tenerum quiddam atque molle, quod ægritudine, quasi tempestate,
quatiatur. [Forte præpositio delenda.
Animum alicujus quater. V. ANIMUS.
Terror quater populos. Senec. Herc. Oeth. 17.
QUATIENS, entis. Partic. [καταδύν] Virg. 11. Æn. 656.
Tullaque, & æratam quatiens Tarpeja securim.
QUASSUS, a, um. [σεισός] Partic. Ruptum. Plaut. Curc. 3. 26.
— nam quid id refert mea,
An aula quassa cum cinere effusus fiet?
Membra quassa Ovid. in Ibin, 17.
Rates quassæ. Hor. 4. Carm. 8. 18.
Vox quassa, Fracta, Deficiens. Curt. lib. 7. 7. 20. Sic apud Catull. ad
Flav. 6. 11.
— tremulique quassa lecti
Argumento. De sono lecti intelligendum.
QUASSUS, ūs. m. [παραμύς] Cic. 2. Tusc. 50.
Nam attræctatu & quassu sævum amplificatis dolorem. Ex Pacuv.
QUASSO, [αἰσάλλω] are. Frequentat. Sæpe, vel multum quater. Plaut.
Merc. 3. 4. 15.
Tristis incedit, pectus ardet, hæreo: quassat caput. Idem.
Epid. 3. 3. 55.
Sed hic quis est, quem huc advenientem conspicio,
Suam qui undantem chlamydem quassando facit? Idem Bacch.
2. 3. 71.
Subducunt lembum capitibus quassantibus. V. Gell. lib. 2. cap.
6. & Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 7.
Caput quassare. Valer. 1. Argon. 526.
Tullis freuens quassavit me. Catul. ad Fundum, 42. 14.
Quassare, Rumpere. Virg. 1. Æn. 555.
Quass tam ventis liceat subducere classem. Idem 4. Æn. 53.
Quassataque rates, & non tractabile cælum. Plin. Epist. 170.
Quassata atque etiam decussa monumenta.
QUASSANS, antis. Partic. [αἰσάλλων] Lucret. 4. 591.
— cum Pan
Pinea semiferi capitis velamina quassans, &c.
QUASSATUS, a, um. Partic. [αἰσάλλομαι] Plin. lib. 18. cap. 26.
Antelucanis ferramenta acutere, manubria aptare, dolia quassata sarcire.
Legitur & Quassa.
Domus quassata. Ovid. 2. Trist. 83.
Homo quassatus tempora Lyæo. Sil. lib. 7. 201.
Rates quassata. Virg. 4. Æn. 53. V. in ipso verbo.
Resp. quassata, Afflicta, oppressa. Cic. pro Marcell. 25. Non fuit recu-
sandum, in tanto civili bello, tantoque animorum ardore. & armorum,
quin quassata Respub. quicunque belli eventus fuisset, multa perderet &
ornamenta dignitatis, & præidia stabilitatis suæ.
Vasa quassata. Lucret. lib. 3. 435.
QUASSANDUS, a, um. Partic. Ovid. 1. de Arte Am. 696.
Quassanda est ista Pelias hasta manu.
QUASSABUNDUS, a, um. Macrob. lib. 5. Saturn. cap. 21. Herculem
fictores veteres, non sine causa, cum poculo fecerunt, & nonnunquam
quassabundum & ebrium. Quassabundum, i. e. Ex vino vacillantem,
& velut casibundum.
QUASSATIO, ōnis. f. Liv. 22. 17. Quassatio irrita.
QUASSATURA, æ. f. Plin. Valer. 4. 5.
QUASSABILIS, e. Adj. Quod quassari potest. Lucan. lib. 6. 23.
Sed munimen habet nullo quassabile ferro.
QUATRIDUO, QUATRIDUUM, QUATRINI, QUATRIO, V.
QUATUOR.
QUATUOR, vel QUATTUOR, [πέντε, πέντε] Nomen numerale
indeclinabile. Virg. 5. Ecl. 65. — en quattuor aras
Disputant viri docti de primæ syllabæ quantitate. Nonnulli correptam
esse volunt nisi duplicatur τ, & pro exemplo afferunt illud Enniamum
apud Cic. 1. de Divin. 108.
Cedunt ter quatuor de cælo corpora sancta. Hoc autem rem non
satis probat. Primo enim varia est lectio, & receptissima hæc est, quæ
sequitur,
Cedunt de cælo ter quatuor corpora sancta. Adeo ut Quatuor sit
vox dissyllaba. V. Christ. Wafum de fenario, cap. 9. Secundo, Utram-
vis lectionem accipias, Quatuor pro dissyll. bo facile haberi potest. Por-
ro, si in Quatuor prima sit natura brevis, mirum sane videtur Virgilium
vicies hac voce usum semper produxisse [At idem Quater semper corripit.
QUATUORVIRI, [οἱ τετραῖρες] ut Triumviri. Pompon. in l. 2. de Origine
juris. §. 30. Cic. 13. Fam. 76. inscripsit, Quatuorviris & Decurionibus.
QUATUORVIRATUS, ūs. m. [τὸν τετραῖρον ἀρχήν, τετραδωχρία] Ipsa
Quatuor virorum dignitas. Cic. 10. Fam. 32. Quatuorviratum sibi pro-
rogavit.
QUATER, [πεντάκις] Adv. numerale. Plaut. Pseud. 1. 3. 111.
Viginti minis? utrum vis, vel quater quinis minis. Columel.
lib. 5. cap. 2.
Quater deni, pro Quadraginta [πεντάκις δένα] ut, Ovid. 3. de Pont. 2. 50.
Perque quater denos itur in illagradus.
Anni quater deni Ovid. 7. Met. 293. [Perperam ὅψιν in edit. Lond.
scribebatur, tanquam Adjectivum compositum.

Quater, pro Sæpius. Virg. 2. Æn. 242.

— quater ipso in limine portæ

Substitit, atque utero sonitum quater arma dedere.

O terque quaterque beati. Virg. 1. Æn. 98. Tibul. lib. 3. 3. 26.

O mihi felicem, terque quaterque diem.

Quater decies. Cic. 3. Verr. 100. Huic h s quater decies P. Tadio numerata
Athenis testibus planum faciam [i. e. Quater & decies V. Prisc. de Ponderib.
Quater & quadragies. Plin. lib. 7. cap. 27. Sit proprium Catonis quater
& quadragies causam dixisse.

QUATERNI, æ, a. Adj. [τετραῖρες] Distributivum numerale. i. e.
Quater in numero: ut, Quaterni denarii. Cic. pro Font. 9. Hor. 1.
Serm. 4. 86.

Sæpe tribus lectis videas cœnare quaternos. Virg. 10. Æn. 202.

Gens illi triplex, populi sub gente quaterni.

Quaternis diebus latent. i. e. Quatuor quotannis. Plin. lib. 8. cap. 36.

Quaternum jugerum balenæ, pristis ducenum cubitorum. Plin. lib. 9.
cap. 3.

Quaternorum pedum latitudine. Plin. lib. 8. cap. 45. de singulis.

Quaternum pedum spatia. Columel. lib. 5. cap. 5.

QUATERNARIUS, a, um. [τετραδηνός] aliud Adj. Numerus qui quater
est. Plin. lib. 28. cap. 6. Numerum quoque quaternarium Demetrius con-
dito volumine prodidit, & quare quaterni cyathi, sextarii non essent.
Quaternarii scrobes. Columel. lib. 11. cap. 2. Eorum (scilicet scrobium)
quaternarii, hoc est quoquo versus pedum quatuor, si est commodum
terrenum, xiiii ab uno fiunt. V. SCROBS.

QUATERNIO, ōnis. m. [τετραδην, τετράς, τετραπύς] Quatuor charta-
rum, five alterius cujuscunque rei compositio ex quatuor. ut, Quatuor
quaterniones militum. V. Voff de Vit. L. L. 3. 40. V. & TERNIO.

QUATRINI, æ, a. Varro de L. L. 7. 30. Ut est ab uno uni, a tribus
trini, a quatuor quatrini.

QUATRIO, [πέντε] quo verbo Latine Isidorus utitur, pars est in talo,
quam pronam vocant. Galenus in libello de Ossibus, cap. 23. Talus
(inquit) ab imis tibiæ suræque processibus comprehenditur. Ejus pars,
quam Quatrimonem vocant, sursum vergit. [In Græco est τέταρτον, quod
Quadriuge, vel Quadrigam, sonat.

QUARTUS, a, um. [τετάρτος] Adj. numerale, ordinem significans.
Liv. 24. 46. Eosque ubi quartæ vigilie signum cecidisset, ad eum locum
scalas jussit ferre.

Quartus pater, pro Ahavo. Virg. 10. Æn. 619.

Pilumnusque illi quartus pater.

Hora quarta. Virg. 3. Georg. 327.

QUARTA, æ. f. solenne verbum in Civili jure, quo illa variarum hæreditatum
portio designatur, quæ variis ex causis, variis quoque personis constitu-
to jure debentur, subauditurque Pars.

Quarta Agnatorum,

Quarta Arrogati,

Quarta Curie,

Quarta heredis ex lege Falcidia,

Quarta Trebelliana,

Quarta filiarum ex bonis rei majestatis,

Quarta ficalis,

Quarta liberorum, quæ in Trientem, aut Quadrantem, pro numero li-
berorum, commutata est,

Quarta matris, aut aviæ Curialium,

Quarta postumi,

Quarta fideicommissarii,

Quarta parentum præmortuis liberis, quas ex Pandectarum libris, Civi-
lis juris candidati habent petere, ne nos in messem alienam (tamen si
Encyclopaediam cudimus) misisse falcem pronuntient. Collegit & Ho-
tomanus libro singulari, de verb. quæ ad jus pertinent significatione.

QUARTUM, Adv. [τετάρτον] pro Quarto. ut, Quartum Consul. Liv. 3. 66. pr.
T. Quintius Capitolinus quartum & Agrippa Furius Consules inde facti.

QUARTO, Adv. Quarto Consul, & Quartum Consul inter se differunt, nam
Quarto, locum designat, & tres ante factos: Quartum vero significat tem-
pus, & ter ante factum. Perottus, ex Gellio lib. 10. cap. 1.

QUARTANUS, a, um. Adj. [τεταρτὸς] a Quarta scil. die. ut,
Quartana febris, Quæ quarta quaque die novam accessionem habet, seu in-
gravescit ac levit. Cic. 3. de Nat. Deor. 24. Vide, quæso, si omnis mo-
tus, omniaque, quæ certis temporibus ordinem suum conservant, divi-
na dicimus, ne tertianas quidem febres & quartanas divinas esse dicen-
dum sit, quarum reversione & motu quid potest esse constantius?

Febri quartana liberari. Plin. lib. 7. cap. 50.

QUARTANA, æ. f. Subst. subauditio Febris. Cic. 16. Fam. 10. Sed
quam in quartanam conversa vis est morbi (sic enim scribit Curius) spe-
ro te diligentia adhibita etiam firmiorem fore. Idem 8. Att. 6. Modo
enim audivi quartanam a te discessisse.

Quartanas excutere, Sanare. Plin. lib. 20. cap. 6. Quartanas quoque ex-
cutere potum caput unum cum lasericum obolo in vino austero.

Frigida quartana. Hor. 2. Serm. 3. 290.

Vetus quartana. Ulpian. in l. 1. D. de Ædil. edicto.

QUARTANUS, i. m. Quartæ legionis miles. Pl. Tacit. 4. Hist. 37. Dein mutati
in poenitentiam primani, quartanique, & duodevicesimani, Voculam se-
quantur.

QUARTANARIUS, i. m. Qui Febri quartana laborat apud Juniores
Medicos. conf. QUATERNARIUS.

QUARTARIUS, i. m. Quartarium apud Catonem sic congii quartam
partem significare existimo, ut Tertiarius tertiam, & Sextarius sextam:
Amuræ (inquit ille c. 95 R. R.) in vas æneum indito congios duos: postea
igne leni coquito: rudicula agitato crebro, usque adeo dum fiat tam cras-
sum quam mel. Postea sumito bituminis tertiarium, & sulphuris quar-
tarium: conterito in mortario per se utrumque. Columel. lib. 12. cap.
5. In sextarios duodequingenta fermenti libram, fici aridæ pondo
quadrantem, salis sextarium: hæc subterito, & subtrita cum quartario
mellis aceto diluito. Quartarium autem dicimus, non quartam partem
alicujus majoris mensuræ, sed vas quod quatuor mensuras caperet: sic
Tertiarium, quod tres. Hæc Budæus. Liv. 5. 46. Cui universi selibras
farris, & quartarios vini ad ædes ejus, quæ in arce erant, contulerunt.
Quartarius, mulio mercenarius. Festus, Quartarios appellabant anti-
qui muliones mercenarios, quod quartam partem quæstus capiebant.
Lucilius,

Porro homines nequam, malus ut quartarius, cippos
Colligere omnes.

QUARTATO, Adv. Quarta vice. V. Tertiato in TRES.

QUARTICEPS, ipis. vox est a Varrone in libris de Lingua Lat. ut 4. 8. saepe usurpata, significatque non tam ordinem, quam collum & jugorum multitudinem. Sic exponit Turnebus. [In edit. Stephanica est Quadriceps, in Gothofrediana Quarticeps. pro Quatriceps, puto.]

QUADRINUS, a, um. [τετραδινός] Adj. Idem ac Quaternus, a Quatuor, quemadmodum Trinus. Plin. lib. 11. cap. 36. Mutationes, & in alias figuras transitus, trinis aut quadrinis diebus. Idem lib. 7. cap. 50. Quadrini circuitus febrem, nunquam bruma, nunquam hibernis mensibus incipere. Quadrinæ divisionum copulæ, apud Varr. lib. 9. de L. L. §. 1. ad fin. [Alibi tamen Quatrinus per t. V. QUATUOR. & D. litt.]

Quadrinæ molæ dicebantur antiquitus, quæ plurimum farinæ in pistinis faciebant. Pomponius in Pistore apud Non. 8. 6. Nam plus quæsti facerem, quam quadrinas si haberem molas. Ex Turnebo 12. Advers. 16. Quadrina vasa, sunt Quadrina torcularia, ut apud Catonem de R. R. cap. 18. legimus, quæ plus olei viniq. premebant. V. Turneb. 7. 25. Al. Quadraria.

QUADRANS, antis. m. [τετραρημίον] Quarta pars alicujus rei. ut, Quadrans pedis. Gell. 1. 10.

Quadrans operæ. Columel. lib. 2. cap. 4. i. e. Quarta pars operæ. Item, Nummi genus, quarta pars assis, vel Hereditatis item proprie. Quadrans erat (auctore Plinio) Nummus, qui & Triuncis vel Triunx, vel Teruncius vocatus est a tribus unciiis. Ut enim Sestertius quarta pars est denarii, ita Quadrans quarta pars assis. Juven. 7. Sat. 8.

Nam si Pieria quadrans tibi nullus in arca
Ostendatur. Hæc Budæus. Liv. 3. 18. In Consul's domum plebes quadrantes, ut funere ampliore efferretur, jactasse fertur. Martial. lib. 3. 7. Centum misselli jam valete quadrantes, &c.

Quadrans ratis, sic dictus, quod in eo, & triente ratis fuerit effigies, ut navis in Asse. Paulus. Idem & Nummus Ratis. V. in Ratis.

Quadrantem solvisse videntur ingredientiæ balneum. Hor. 1. Serm. 3. 173. — dum tu quadrante lavatum

Rex ibis. Juven. 6. Sat. 447.
Cedere Silvano porcum, quadrante lavari. [i. e. Publice, quod alias Matronæ non videntur fecisse, ut inspectante populo in Thermis publicis lavarent, quadrate balneatico dato, sed vel domi suæ, vel locis secretis.]

Minus locuples uno quadrante. Hor. 2. Serm. 3. 93.
Quadrans, Quatuor cyathorum mensura. V. Sextarius Romanus, in SEX. Celsus lib. 3. cap. 15. de curatione quartanæ febris, Si quarto die cum horrore febris revertitur, vomere, sicut ante præceptum est: deinde post febrem modicum cibum sumere, vinique quadrantem.

Quadrans, Genus ponderis. Plin. lib. 27. Et lib. 28. Ad tissim veterem recens decoquitur, quadrantis pondere, in vini sextariis tribus.

Quadrans, Quarta pars jugeri. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars quarta pedes septem millia & ducentos, hoc est quadrans:

QUADRANTALIS, e. Adj. Plin. lib. 13. cap. 15. Quatuor pedum & semipedis per medium ambitum, crassitudine quadrantali. i. e. Pedis quartæ partis.

QUADRANTAL, alis. n. [ἀμφορέα] Festus, Quadrantal vocabant antiqui amphoram, quod vas pedis quadrati octo & quadraginta sextarios capit. Plaut. Curc. 1. 2. 15.

Sitit hæc anus. P. A. quantillum sitit? P. H. modica est,
Capit quadrantale. Plin. lib. 14. cap. 2. Ne quis vinum Græcum, Aminæumque octonis assibus æris singula quadrantalia venderet. Varr. 1. de R. R. cap. 57. Quidam ipsum triticum conspergunt, quum addant circiter in M. modium quadrantale amurcæ. Budæus satis multis verbis docet, se nihil aliud potuisse colligere ex verbis auctorum, quid significaret Quadrantal, quam Amphoram. [Gloss. Lat. Gr. Quadrantale, Κεράμιον, & Gr. Lat. Κεράμιον, Orcium, Amphora.]

Quadrantal, Figura est quæ omni ex parte quadrata sit, quales sunt cubi & tesserae, quibus in alveolo luditur; in quamcunque enim partem incubuerint, immotam habent stabilitatem. Gell. lib. 1. cap. 20. Vel qualia sunt quadrata undique, quæ nullus illi, nos quadrantalia dicimus.

QUADRANTARIUS, a, um. aliud Adj. [τετραρημίον] Quadrante constans. Cic. pro Coel. 62. Nisi forte mulier potens, quadrantaria illa permutatione familiaris facta erat balneari. Per contemptum dictum, id est Quæ accepto quadrante a balneario familiaris facta est, more meretricum. Sic Cæcilius Clytemnestram quadrantariam dixisse videtur, apud Quintilianum lib. 8. cap. 6. id est Impudicam: siquidem quadrantes fuisse prostitutarum pretium, innuit Plutarchus in vita M. Tullii, inquit, Adolecentem quandam in Clodii fororis loculos, pro argenteis nummis, quadrantes immisisse æreos: quum ob rem delusa puella Quadrans sive Quadrantaria est cognominata ex concubitus pretio. Est autem inquit Plutarchus, nummus ex ære minutissimus, quem quadrantem vocant.

QUADRATA, QUADRATARIUS, QUADRARIUS, QUADRATUS, Adj. V. QUADRAM.

QUADRATUS, i. m. [Κυάδρατ] Apostolorum discipulus, Præsul Atheniensis, una cum Philippi filiabus, prophetico spiritu clarus perhibetur. Christianos magnis ea tempestate terroribus dispersos, sua prudentia redintegravit. Ex Hieronymo & Eusebio.

QUADRUS, a, um. Adj. Gloss. Gr. Lat. Τετράγωνος, Quadrus, quadra, Quadratus, quadrata: τετράγωνος, Quadrum, quadratum! Hinc

QUADRA, æ. f. [πινυρίς, πινυρίον] Mensurarium instrumentum ex stanno vel argento, super quod dapes scinduntur, sive apponuntur scissæ: quod quadrata forma fieri soleat: veluti rotunda repositoria, orbes dicimus. Fitque aliquando etiam ex pane. Virg. 7. Æn. 115.

— patulis nec parcere quadris. Juven. 2. Sat. 5.
Ut bona summa putes, aliena vivere quadra.

Quadram, Panis fragmentum sive frustum esse nonnulli dicunt: quia olim apud Romanos quadrati panes dicerentur. Martial. lib. 6. 75.

Quum mittis turdumque mihi, quadramque placentæ,
Sive femur leporis, sive quid his simile. Sic apud eundem

lib. 12. Quadra casei Tolofatis. [Gloss. L. G. Quadra, Τόμα. Forte Τόμα.]

QUADRULA, æ. f. dimin. Solin. cap. 50. Nunc bractearum, nunc pulveris habet quadrulas.

QUADRUM, i. n. [τετράγωνος] Quod rectas atque æquales lineas quatuor, & quatuor rectos angulos habet. Columel. lib. 8. cap. 3. Perticæ dolantur in quadrum.

VOL. IV.

In quadrum sententias redigere: h. e. Æqualiter fundere, & suo numero servato æqualiter disponere. Forma enim quadrata, nulla est ex parte neque longior, neque brevior. Cic. in Orat. 208. Quin redigeret omnes fere in quadrum, numerumque, sententias. Vel, In quadrum numerumque, id est In numerum quadratum, sive perfectum & absolutum. [Immo hic Numerus intelligitur, non proprie, sed translate, pro Pedum modulo seu Rythmo, Cadentiam vulgo vocant. Redigere in quadrum, numerumque, est Facere ut apte quadrent, & numero se cadant.]

QUADRARIUS, a, um. Adj. [τετραράριος] ut, Vas quadrarium. h. e. ex quadrato lapide factum, ut contractius sit. Cato de R. R. cap. 18. Torcularium si edificare voles, quadrariis vasis, uti contractiora sient, ad hunc modum vasa componito. Ibidemque sæpius conf. QUADRINUS.

QUADRO, [τετραγωνίζω] ære. In quadrum redigere. Columel. lib. 11. cap. 2. Abies atque populus singulis operis ad unguem quadrantur. Hor. 1. Epist. 6. 35. translate,

— & quæ pars quadret acervum.

Quadrare, per translationem, pro Ex omni parte convenire, & absolutum esse ponitur. Tractum a lapidibus quadris, qui omnium laterum æquali proportionem inter se optime conveniunt. Virg. 2. Georg. 278.

Arboribus positis secto via limite quadret. Cic. 3. de Orat. 173. Et tamen eam conjunctionem, sicuti versum, numero se cadere & quadrare & perfici volumus. conf. QUADREM extr.

Quoniam tibi quadrat, omnia in illis fuisse paria. Cic. de Clar. Orat. 43.

Quadrare ad multa. Cic. 4. Att. 17. Visum est hoc mihi ad multa quadrare. Quadrare apte in. Cic. pro Coel. 69. Nisi omnia quæ cum turpitudine aliqua dicerentur, in istam quadrare apte viderentur.

Summa rationum quadrans dicitur, in qua nihil excurrit, & in qua nulla sunt reliqua: id est quum æqualis est summa accepti & expensi. Cic. 3. Verr. 92. Expensa Chryfogono servo sestert. sexcenta millia, accepta pupillo Malleolo retulit. Quomodo ex decies sestert. sexcenta sint facta, quomodo sexcenta eodem modo quadrarint, ut illa de Ch. Carbonis pecunia reliqua sestert. sexcenta facta sint, &c. vos æstimabitis. Budæus.

Orationis quadrandæ industria. Cic. in Orat. 197. h. e. Artificium quo sic expolitur oratio, sic coagmentatur & construitur, ut in muro pavimenteque quadrati lapides.

QUADRATUS, a, um. [τετράγωνος] Partic. h. e. Quatuor angulos habens. Liv. 6. 5. Capitolium quoque saxo quadrato substructum est. conf. Plin. 10. Epist. 37. de Aqueductu Nicomediensium.

Agmen quadratum. Cic. 2. Philip. 108. Agmine quadrato cum gladiis sequuntur scutati milites.

Angulis quadratis palmus. Plin. lib. 17. cap. 11.

Imago quadrata. Lucret. lib. 4. 237.

Mensa quadrata. Varro 4. de L. L. 25.

In quadratum pedem serantur. Columel. lib. 2. cap. 10.

Turres quadratæ. Lucret. lib. 4. 354.

Quadrata figura ideo perfecta putatur, quoniam ex nulla parte est neque brevior, neque longior. Unde etiam apud Latinos Quadrare, idem est quod Convenire: nam quadratum solidum in quamcunque partem cadat, semper sui simile est. Hinc Quadratus homo (τετράγωνος ἄνθρωπος) dicitur Sapiens & constans, ut Aristoteles Ethicorum primo docet. Quadratum autem & in numero, & in figura, & in corpore dicitur. Numerus enim quilibet in se ipsum multiplicatus, dicitur quadratus. Figura vero, quæ lineas quatuor æquales, & totidem angulos rectos continet, quadrata est. Corpus denique solidum quadratum, qui Cubus (κύβος Gr.) etiam dicitur, duodecim habet lineas omnes æquales, octo rectos angulos, sex æquales extremitates: ita formatum, ut in quamcunque partem ceciderit, semper rectum sit. Ex quo facile potest intelligi, cur Quadrum pro Re perfecta & absoluta ponatur. [V. Erasmus. Adag. Chil. 4. cent. 8. 35. & H. Steph. Thes. voce Γαμία. Aristot. 3. Rhet. 2.]

Quadratus numerus, Mathematicis est, Qui æqualiter æqualis, vel, qui a duobus æqualibus numeris continetur. Eucl. 7. Elemen.

Quadratum & Rotundum, opposita. Cic. 2. de Finib. 36. Hor. 1. Epist. 1. 100. — mutat quadrata rotundis.

Boves quadrati, grandibus membris. Columel. lib. 6. cap. 1. i. e. Formati, & bene membrati, quod vulgo dicunt. Idem de canibus lib. 7. cap. 12. Probatur quadratus potius, quam longus, aut brevis. Idem de gallinis lib. 8. cap. 2. Sint ergo matricis probi coloris, robusti corporis, quadratæ, pectorosæ, magnis capitibus.

Compositio quadrata. Quintil. lib. 2. cap. 5. p. 150. Burm. Quæ lenis & quadrata, sed virilis tamen compositio. i. e. Æqualiter fusa: forma enim quadrata, nulla est ex parte neque longior, neque brevior. Idem lib. 9. cap. 4. p. 851. Id quod ex illis conficitur, aut severum, aut luxuriosum, aut quadratum, aut solutum erit.

Corpus quadratum intelligit Cælius, Quod sit stature mediæ. Celsus lib. 2. cap. 1. Corpus autem habilissimum, quadratum est, neque gracile, neque obesum. Nam longa statura, ut in juvenia decora est, sic matura senectute conficitur: gracile corpus, infirmum: obesum, hebes est.

Quadrata, simpliciter, aut adjuncte Quadrata legio. Sex millium & ducentorum hominum primus C. Marius conscripsit legionem, quum antea quatuor millium fuisset: unde etiam appellabatur Quadrata, inquit Paulus lib. 17. voce Sex.

QUADRATA Roma (locus) in Palatio ante templum Apollinis dicitur, ubi reposita sunt, quæ solent boni ominis gratia in urbe condenda adhiberi. Quia saxo munitus est initio in speciem quadratam. Ejus loci Ennius meminit quum ait,

Et quis exlitterat Romæ regnare quadratæ. Festus. Ubi vide not.

QUADRATUM, i. n. [τετράγωνος] Mathematicis figura est, quod & Æquilaterum, & Rectangulum est. Eucl. 1. Elemen. in Defin. Manil. 2. 332. Quadrati forma.

Triangula & quadrata. Cic. 2. de Divin. 89. Quum autem in eam ipsam partem orbis venerint, in qua sit ortus ejus qui nascatur, aut in eam quæ conjunctum aliquid habeat, aut consentiens, ea triangula illi & quadrata nomen. De stellis.

Dimensio quadrati. Cic. 5. Tusc. 57. Pusionem quandam Socrates interrogat quædam Geometrica de dimensione quadrati.

Forma cylindri, vel quadrati, &c. Cic. 1. de Nat. Deor. 24.

Efficere quadratum paribus oris. Quintil. lib. 1. cap. 10.

QUADRATARIUS, i. m. [τετραράριος] Quadratarum dicuntur mar-

morarii, qui marmora ad amissim quadrant. Sidonius lib. 3. Epist. 12. Vide ut vitium non faciat in marmore lapicida: quod factum sive ab industria, seu per incuriam, mihi magis quam quadratario lividus lector adscribet.

QUADRATE, Adv. Manil. 2. 295.

Ternaque bis senis quadrate fingere signis.

QUADRATIM, Aliud Adv. qualitatis, a Quadra, aut quadro. Flavius Sospater lib. 2. Institutionum.

QUADRATIO, ōnis. f. Vitruv. 4. 3. Anguli quadratio.

QUADRATOR, ōris. m. Qui lapides aut aliam rem quadrat. Cassiod. 2. Epist. 7. Marmorum quadratores.

QUADRATURA, æ. f. Hygin. de Limit. Goef. p. 203. Ut quadraturæ diligenter cludi possint.

QUADRUPLEX, icis. Adj. pr. c. [τετραπλῆς] Quod quatuor est modorum, specierum, vel ordinum. Plin. lib. 12. cap. 11. Alia arbor floret, albæ violæ specie, sed magnitudine quadruplici. Liv. 30. 10. Onerariarum quadruplicem ordinem, pro muro, adversus hostem opposuit.

Quadruplex iudicium. Plin. lib. 4. Epist. 24. Proxime quum apud centumviros dixissem, subiit recordatio egisse me juvenem æque in quadruplici iudicio: processit animus ut solet, longius: coepi reputare, quos in hoc iudicio, quos in illo socios habuissem. Turnebus 4. Advers. 4.

Quadruplex intelligit, quod coactum est e quatuor iudicium consiliis & decuriis, quæ in basilica Julia sedebant. Nam in ea quatuor erant tribunalia. Sunt & apud Fabium Duplicita iudicia lib. 11. in quibus duo consilia ad unam cogeantur hastam, unumque tribunal: in quadruplicibus quatuor. Posset fortasse & Centumvirale iudicium Quadruplex dici, propter quatuor hastas, quatuorque tribunalia, idque verius putem. Tu iudices. [V. in iudicium. Junge Plin. Ep. 5. 22. unde liquet. Ipsum centumvirale iudicium, quod alias quadruplex docet fuisse, in Basilica Julia haberi solitum.

Stellæ quadruplices. Cic. in Arat. 93. i. e. Quatuor.

Præter quadruplices stellæ in fronte locatas.

QUADRUPLEXICO, [τετραπλῆς] ære. Plaut. Stich. 3. 1. 4.

Simul Mercurio, qui me in mercimoniis

Juvit, lucrisque quadruplicavit rem meam.

QUADRUPPLICATUS, a, um. Partic. Varr. de L. L. 8. 24. pr. Vides ut Græci habeant eam quadruplicatam. Sed emendati codd. exhibent Quadrupartitam.

QUADRUPPLICATO, Adv. [τετραπλῆς] Plin. lib. 14. cap. 4. Emptis quadruplicato vineis.

QUADRUPPLICATION, ōnis. f. Ulpian. l. 2. D. de exceptionibus, Et contra replicationem duplicatio, & contra duplicationem solet dari triplicatio, & contra triplicationem rursus quadruplicatio.

QUADRUPPLUS, a, um. Adj. Relativum. [τετραπλῆς Gl. L. G.] Plaut. Truc. 4. 2. 49.

Post id ego in te manum injiciam quadruplus, venefica. Ubi interpretes, Quadruplus, id est veniemus quatuor in te irrumpentes. Al. Quadrupli.

Confueverat (Tiberius) & quadruplam strenam, & de manu reddere. Suet. Tiber. 34. extr.

QUADRUPPLUM, i. n. Plin. Paneg. cap. 40. Alius larditatem solvendi dupli vel & quadrupli irrogatione multaret.

Quadruplum alicujus rei alicui attribuere, h. e. Quater id quod dicitur. Plin. lib. 7. cap. 48. Cornici novem nostras attribuit ætates, quadruplum ejus cervis, id triplicatum corvis.

Quadruplum, Pœna furis. Quintil. lib. 7. cap. 5. Quum duo fures pecuniam abstulerunt, separatim quadruplum quisque, an duplum debeat. Cato de R. R. in præfatione, Furem dupli condemnari, fœneratorem quadrupli.

Dare iudicium in quadruplum. Cic. 5. Verr. 34. Qui in decumanos, octupli iudicium se datum dixit, idem habuit in edicto, se in aratorem in quadruplum datum.

QUADRUPLO, Adv. Plin. lib. 11. cap. 37. Pulmo quadruplo major bubulo. De elephantis.

QUADRUPLARIS, e. Adj. Macrob. Somn. Scip. 1. 19. Numerus duplaris, triplaris, quadruplaris. [Ut Singularis. Hæc numeralia æquipollere putant in Arii definitibus, ut Binarius, Ternarius &c.]

QUADRUPLOS, [συρφαντός, ἐδάκνυμι] āri. Quadruplatorem agere, vel criminis publica deferre. Plaut. Perf. 1. 2. 10.

Neque quadruplari me volo: neque enim decet

Sine meo periculo abire aliena ereptum bona.

Quadruplari apud Jureconsultos id dicitur, quod in quadruplum damnatur. Ulpian. in l. Item si quum. §. 1. D. de eo quod metus, &c. Si quis non restituat, in quadruplum in eum iudicium pollicetur. Quadruplabitur autem omne quodcumque restitui oportuit.

QUADRUPLATOR, ōris. m. [ἐνέεικτος, φιλεργχλήμων] Asconius in 1. Verr. 24. Quadruplatores, Delatores erant criminum publicorum, in quare quartam partem de proscriptorum bonis, quos detulerant, assequabantur.

Quadruplatores dicebantur, Qui eo quæstu se tuebantur, ut eas res persequerentur, quarum ex legibus quadrupli erat actio. Paulus apud Festum.

Quadruplatores nomen invenere ab illa quarta, quam lex accusatori pro præmio tribuebat. Id ex Cornel. Tacito satis constat, quum scribit 4. Ann. 20. 2. Contra M'. Lepidus quartam accusatoribus secundum necessitudinem legis, cetera liberis concessit. Monuit Turnebus Advers. 2. 9. Cic. 1. Verr. 68. Putant fore, uti, si paulatim hæc consuetudo serpere ac prodire cœperit, per homines honestissimos, virosque fortissimos, non imperitos adolescentulos, aut illiusmodi quadruplatores, leges judiciumque administrantur. In eundem, 4. 28. Petit Nævius Turpio quidam istius excursor & emissarius, homo omnium ex illo conventu quadruplatorum deterimus. Liv. 3. 72. Populum Rom. quadruplatoris, & interceptoris litis alienæ personam laturum?

Quadruplator, ut breviter describam, capitalis est: Est enim improbus & pestifer civis. Hanc definitionem Quadruplatoris, ut generalem nimis reprehendit. Auctor ad Herenn. lib. 2. 41.

Quadruplatores beneficiorum vocat Seneca, Qui exiguis magna venantur, 7. de Benefic. 25. Male istis improbis & importunis beneficiorum suorum quadruplatoribus eveniat, qui admonitionem tam bellam inter amicos sustulerunt.

QUADRANGŪLUS, 2, um. Adj. [τετραγωνός] Quod quatuor angulos habet. Plin. lib. 13. cap. 22. Intus granum quadrangula figura.

Quadrangulus homo, pro Perfecto, qualem Plato ait esse difficile reperire. Erasmus in Parœmia Quadratus homo. Bapt. Pius in lib. 4. Lucret.

QUADRANGULATUS, a, um. aliud Adj. Tertull. de Anima, cap. 17.

QUADRICEPS, V. QUARTICEPS, in QUARTUS.

QUADRIDENS, entis. Adj. [τετρίδης] Quod quatuor habet dentes. Cato de R. R. cap. 10. Rutra quinque, raistros quadridentes duos. Et cap. 11. Rutra quatuor: raistros quadridentes duos.

QUADRIDUUM per d non dixerunt, sed per r

QUATRIDUUM, i. n. [τετραήμερία] Spatium quatuor dierum. Cic. 6. Verr. 6. Non ablata ex urbibus sociorum quatridui causa per simulationem Ædilitatis.

Quatriduum per vastas solitudines absumptum est. Curtius lib. 4. 7. 15. Quatriduum fuit. Liv. 3. 3. Sic finem iustitio, quod quatriduum fuit, reditus Quintii Consul in urbem fecit.

Quatridui navigatio. Plin. lib. 6. cap. 22.

Quatridui iter. Cic. 12. Fam. 15.

Quatriduo, ut, Quatriduo ante. Cic. 3. Fam. 2. Triduo vero aut quatriduo ante hanc rem pulcherrimam.

Quatriduo, quo. Cic. pro Rosc. Amer. 105. Mors Sext. Roscii quatriduo, quo is occisus est, Chrysogono nuntiatur.

QUADRIENNIIUM, i. n. [τετραετία] Spatium quatuor annorum. Cic. 5. Verr. 47. Nam quum quadriennio post in Siciliam venissem, sic mihi affecta visa est, &c.

QUADRIENNIS, e. Adj. Florus lib. 2. cap. 6. Post primum Punicum bellum vix quadriennis requies.

QUADRIFARIAM, Adv. [τετραχῆς] Quadrupartito, in quatuor partes. Varro apud Non. 2. 181. Et ea quæ ad mortales pertineant, quadrifariam dispartierim. Liv. 4. 22. Quadrifariam diviso exercitu.

QUADRIFARITER, Idem. Paulus in l. Jurisconsultus. D. de Gradib. & affnib. Proavus quadrifariter intelligitur. Paulo post, Pronepos quoque & Pronepitis quadrifariter intelliguntur. h. e. Quatuor modis, quadrupliciter.

QUADRIFIDUS, a, um. Adj. [τετραγῆδης] Quod in quatuor partes findi potest, aut fissum est. Virg. 2. Georg. 25.

Quadrifidasque fudes, & acuto robore vallos. h. e. Ita robustæ, ut in quatuor partes dividi possint. Columel. lib. 4. cap. 33.

Trabs quadrifida. Valer. 1. Argon. 663.

Labor Solis quadrifidus. Propter quatuor anni partes. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 268.

QUADRIFINIUM, i. n. Isid. 15. 14. Quadrifinium, quod quatuor possessionum fines adstringit. Occurrit & apud Rei Agrariæ scriptores.

QUADRIFINALIS, e. Adj. Apud Goef. alioque de re agraria scriptores.

QUADRIFLUVIUS, a, um. Adj. Vitruv. 2. 9. de abiete, Ima autem, quum excisa quadrifluvis disparatur. V. not. Gul. Philandri ad loc.

QUADRIFÖRIS, e. Adj. [τετραθύρης] Quod quatuor fores sive foramina habet. Plin. lib. 11. cap. 21. Vespæ nidos vere faciunt, fere quadrifores.

QUADRIFORMIS, e. Adj. [τετραμορφος] Quod habet formas quatuor.

QUADRIFRONS, frontis. Jani epitheton apud Servium ad Virg. 7. Æn. 607. Janum certe apud aliquos quadrifrontem esse non mirum est.

QUADRIGA, QUADRIGARIUS, QUADRIGATUS, QUADRIGULÆ, V. QUADRIGUS.

QUADRIGEMINUS, a, um. Adj. [τετραπλῆς] ut, Quadrigemina cornicula. Plin. lib. 8. cap. 23. Ceraftis corpore eminere cornicula sæpe quadrigemina: quorum motu, reliquo corpore occultato, sollicitent ad se aves.

QUADRIGUGUS, a, um. vel QUADRIGUGIS, e. Adj. [τετραγυγός] ut, Quadrigugi, sive Quadriguges equi, Quaterni ad unum jugum alligati. Virg. 10. Æn. 571.

— quin ecce Nyphei

Quadriguges in equos, advesaque pectora tendit.

Certamen quadrigugum. Stat. 6. Theb. 370.

Currus quadrigugus. Virg. 3. Georg. 18. Plin. in Paneg. cap. 22. pr. Jam hoc ipsum, quod ingressus es, quam mirum, lætumque: nam priores invehi & importari solebant: non dico quadrigugo curra, & albertibus equis, sed humeris hominum.

Quadriguges, Absolute ipsi Equi dicuntur, quadrigis juncti. Ovid. 2. Met. 166.

— tritumque relinquunt

Quadriguges spatium: nec quo prius ordine currunt.

Nivei quadriguges. Stat. 12. Theb. 531. Gl. Lat. Gr. Quadrigugem, Τετραγυγόν.

QUADRIGA, æ, vel potius QUADRIGÆ, arum. pl. f. [πιδραγον] pro Quadrigugæ, a quatuor equis junctis appellatæ. Gell. lib. 19. cap. 8.

Quadrigas Cæsar, etiam si currus unus, equorum quatuor junctorum agmen unum sit, pluratio semper numero dicendas putat. Sing. est apud Plin. lib. 7. cap. 21. Gloss. Lat. Gr. Quadriga, τετραγυγόν.

Binæ quadrigæ Latine loquentibus dicitur, non Duæ. Rationem pete ex Varr. lib. 9. de L. L. 2. pag. 130. ed. tert. Steph. ubi hoc pluribus persequitur.

Quadrigæ initiorum, per metaphoram. Sunt autem (ut Varro pluribus lib. 4. de L. L. 1. extr.) Locus, corpus, tempus, & actio.

Apta quadrigis equa. Hor. 1. Carm. 16. 35.

Nec enim in quadrigis eum secundum numeraverim, aut tertium, qui vix e carceribus exierit. Cic. de Clar. Orat. 173.

Minervam quadrigarum inventricem ferunt. Cic. 3. de Nat. Deor. 59. Quasi desultorius in quadrigarum curriculum incurrere. Cic. pro Muren. 57.

Aliquando Quadrigarum nomine intelliguntur etiam Equi, qui quadrigas agunt. Columel. lib. 3. cap. 9. Unde sacrorum certaminum studiosi perniciosissimarum quadrigarum femina diligenti observatione custodiunt, & spem futurarum victoriarum concipiunt propagata sobole generosi armenti.

Curru quadrigarum vehi. Cic. 1. de Divin. 144.

Albæ quadrigæ. Plaut. Afin. 2. 2. 13.

Nunquam pol indispiscet quadrigis albis postea. Quo loco Turnebus, Ego quadrigas Jovis interpretor, quæ celerissimo per cælum ferri curriculo censebantur. Movet me Plautus, qui alio loco scribit, Quadrigas si incendas Jovis, nunquam effugies infortunium. Ad currum autem Jovis censebant equos nivali candore junctos esse, ut ex Suetonio videre est. Hæc ille. V. Plaut. Amph. 1. 1. 294. Suet. Aug. cap. 94.

Citræ quadrigæ. Virg. 8. *Æn.* 642.

Infanzæ, audaciori Metaph. Claud. 4. Conf. Hon. 63.

Nivæ. Claud. de Bell. Get. 127.

Pernicissimæ quadrigæ. V. *PERNIX*.

Pomeridianæ. Cic. in Orat. 157.

Rosæ, Auroræ. Virg. 6. *Æn.* 535.

Poeticæ. Cic. 2. Q. frat. 15. Cursu corrigam tarditatem, tum equis, tum vero (quoniam scribis poema ab eo nostrum probari) quadrigis poeticis.

Agitantur quadrigæ. Varr. de L. L. lib. 5. 5. extr.

Vehens quadrigis per. Cic. de Clar. Orat. 331. Sed in te intuens, Brute, doleo, cujus in adolescentiam, per medias laudes quasi quadrigis vehementem, transversa incurrit misera fortuna Reipub.

QUADRIGARIUS, a, um. Adj. Sueton. in Calig. cap. 19. Quadrigario habitu, curriculoque bijugi.

QUADRIGARIUS, i. m. [*τετραππλάτης*] Qui in Circensibus quadrigas agitabat, inquit Asconius. Varro 2. de R. R. cap. 7. Itaque peritus belli alios eligit, atque alit, & docet aliter quadrigarius, ac defultor.

QUADRIGATUS, a, um. Adj. [*τετραππῶν*] Plin. lib. 33. cap. 3. Nota argenti fuere bigæ atque quadrigæ, & inde bigati, quadrigatique dicti. Subauditur Nummi, quod Liv. 22. 52. expressit.

QUADRIGULÆ, arum. pl. f. dimin. [*τετραππῶν*] Cic. de Fato 5. Aut Philippus hæc in capulo quadrigulas vitare monebatur? Singulariter Plin. lib. 34. cap. 8.

QUADRILATĒRUSA, a, um. Adj. [*τετραπλευρος*] Ibid. 2. 12. Figura quadrilatera.

QUADRILIBRIS, e. Adj. [*τετραλίτρον*] Quod est pondo quatuor librarum. Plaut. Aulul. 5. 1. 2.

Quadrilibrem aulam auro onustam habeo: quis me est divitior?

QUADRIMĀNUS, a, um. Adj. Qui quatuor habet manus, qua forma Virgilio dicitur Centimanus Briareus. Julius Obsequens lib. de Prodigis, C. Lælio, L. Domitio coss. puella biceps, quadripes, quadrimana, gemina feminea natura, mortua nata. Hos idem auctor alibi Quadrumanes vocat inflexione tertia. T. Graccho, inquit, M. Juventio coss. pueri quadrupedes & quadrumanes nati.

QUADRIMĒSTRIS, e. Adj. Suet. Neron. cap. 14. Consulatus quatuor gessit &c. tertium quadrimestrem.

QUADRIMĒSTRUUS, a, um. Adj. [*τετραμηνιάδης*] Gloss. Cyrill.

QUADRIMUS, a, um. Adj. [*τετραμῆς*] Quod habet quatuor annos. Liv. 27. 37. Frustione infantem natum esse quadrimo parem. Plin. lib. 8. cap. 44. Ad tales partus equis neque quadrimis minores, neque decennibus majores legunt.

Quadrimus Cato. Cic. 16. Fam. 22. Hoc Cimmeriis velut tenebris involutum, sic explicat Turnebus, ut intelligat de quodam loco laudationis Catonis Uticensis, in quo scripserat aliquid factum a puero quatuor annorum Catone, ejus laudes & decora a prima usque infantia ducens. Hæc ille.

Merum quadrimum. Hor. 1. Carm. 9. 7.

Quadrima dies, pro Quarto anno. Alfenus in l. Aliud est. D. de pactis dotalibus, Si pater pro filia dotem promissit, ut annua, bima, trima, quadrima, quinto anno a se redderetur.

QUADRIMĀTUS, ūs. m. [*τετραμῆς*] Ætas quatuor annorum. Plin. lib. 19. cap. 11. Sed ex his, quæ sunt fortissima, nullum extra quadrimatum utile est.

Quadrimatum agere. Columel. lib. 7. cap. 9. [Sic Bimatus, Trimatus, Quimatus. H. St.]

QUADRIMŪLUS, a, um. Adj. dimin. Plaut. Pœn. prol. 85.

Altera quinquennis, altera autem quadrimula,

Cum nutrice una periere.

QUADRINGENARIUS, V. **QUADRINGENTI**.

QUADRIPARTIO, ire. Dictys Cret. 1. 19. extr. Passive, Ita per æquationem numeri atque partium quadripartitus exercitus.

QUADRIPARTĪTUS, a, um. Partic. [*τετραμῆς*] In quatuor partes divisum. Plin. lib. 15. cap. 22. Nucleorumque illis quadripartita distinctio. Cic. 3. Verr. 33. Quare hæc eadem erit quadripartita distributio totius accusationis meæ. Cic. 3. de Nat. Deor. 6. Legitur & Quadripertitus, per æ secundam vocalem; sed minus recte.

QUADRIPARTĪTO, Adv. Columel. 4. 26. Brachia quadripartito locabimus.

QUADRIPARTĪTIO, ōnis. f. Varr. de L. L. lib. 4. cap. 1. Quadripartitio magis sic apparebit. Et lib. 6. cap. 2. Et si quid excidit ex hac quadripartitione, &c.

QUADRIPLICĀTUS, a, um. V. **QUADRUPLĒX**.

QUADRIREMIS, is. f. [*τετραρης* Gl. L. G.] Navis quatuor remorum ordines habens. Liv. 24. 33. Præmissa quadriremis, quum intrasset fauces portus, capitur. Cic. 7. Verr. 85. Egreditur Centuripina quadriremi Cleomenes e portu.

QUADRĪVIUM, i. n. [*πύργος*] Locus publicus, quo quatuor viæ concurrunt. Juven. 1. Sat. 64.

Nonne libet medio ceras implere capaces

Quadrivio.

QUADRO, V. **QUADRUS**.

QUADRUMANES, V. **QUADRIMANUS**.

QUADRUPEs, ēdis. o. g. [*τετραπύς*, *τετραβάμων*] Quod habet quatuor pedes. Ter. And. 5. 2. 24.

Cura adservandum vincit, atque audin? quadrupedem constringito. Per translationem dixit Mase. Ovid. 2.

Met. 84.

Nec tibi quadrupedes, animosus ignibus illis,

Quos in pectore habent, quos ore & naribus effiant,

In promptu regere est. Femininum, ubi subauditur Bestia,

apud Plin. lib. 10. cap. 33. Ut nulla quadrupes possit accedere. Neutr. apud Columel. lib. 11. cap. 2. Nec minus majora quadrupedia character signari debent. Intellige Animalia.

Eques quadrupes. Ennius lib. 7. Annal.

Denique vi magna quadrupes eques, atque elephant

Projiciunt sese. In quo loco illud notandum Equitem pro Equo dici. V. Gell. lib. 18. cap. 5.

Infans quadrupes. Ovid. 15. Met. 222.

Absolute positum fere femininum est, ut, Cornuta quadrupes. Varr. de L. L. lib. 6. 3. de Elephantis.

Distant quadrupedes viridi pabulo. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Vasta. Cic. 2. de Nat. Deor. 114.

Nihil inter te atque inter quadrupedem interest. Cic. in Parad. 1.

Vectio quadrupedum. Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Efficimus etiam domitu nostro quadrupedum vectiones.

QUADRUPĒDĀTIM, Adv. qualitatis, a nomine Quadrupes. ut, Vivere quadrupeditum, Ambulare quadrupeditum. Flavius Sospater libro 2. Infit. Es terminata nomina, videntur ex se duobus modis adverbis figurare, ut quadrupes, quadrupeditum: miles, militariter.

QUADRUPĒDO, āre, Quatuor pedibus incedere. Turneb. Adverf. 26. 29. Hinc Participium.

QUADRUPĒDANS, antis. Partic. [*τετραππίζων*] Quod quatuor pedibus graditur, ut equi, & ejusmodi. Plaut. Capt. 4. 2. 34.

Tum piscatores, qui præbent populo pisces foetidos,

Qui advehuntur quadrupedanti, crucianti canterio. Plin. lib. 8.

cap. 45. Theflalorum gentis inventum est, equo juxta quadrupedante cornu intorta cervice tauros necare.

Substantive Virg. 11. *Æn.* 614.

— perfractaque quadrupedantum

Pectora, pectoribus rumpunt. i. e. Equorum.

Adjective, Sonitus quadrupedans. Virg. 8. *Æn.* 596.

Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum.

QUADRUPĒS, urbis, f. Civitas quæ ex quatuor urbibus in unam coaluit, velut Athenæ. Festus, Quadrurbem Athenas Attius appellavit, quod scilicet ex quatuor urbibus, in unam domicilia contulerunt, Braurone, Eleusine, Pireæo, Sunio.

QUATUORDECIM, [*δωδεκάσχη*] ex Quatuor & Decem compositum. Plin. lib. 8. cap. 36. Præter quatuordecim dies. Sic lib. 2. cap. 14. Intra quatuordecim partes folis, semper occultam esse. De luna.

Quatuordecim, subaudito Gradus, pro Equestribus sedilibus in Spectaculis Romanorum. Cic. 10. Fam. 32. Herennium Gallum histriionem, summo ludorum die, anulo aureo donatum, in quatuordecim seffum deduxit. Tot enim fecerat ordines equestris loci.

QUATUORDECIES, Adv. [*τεσσαρεσκαιδέκις*] apud Plin. lib. 3. cap. 7. Quatuordecies centena.

QUARTUSDECĪMUS, a, um. [*τεσσαρεσκαιδέκιστος*] Adj. ut, Quartadecima luna. Plin. lib. 2. cap. 59.

QUARTADECIMANUS, a, um. Adj. [*τεσσαρεσκαιδέκιστος*] Quarta decimani paulum dubitaverant. Tacit. 1. Ann. h. e. Quartadecimæ legionis milites. Idem 2. Ann. 11.

QUADRĀGINTA, indecl. [*τεσσαράκοντα*, sive *τετταράκοντα*] Plin. lib. 2. cap. 8.

Annos natus magis quadraginta. V. **MAGIS** Adverbium.

Jugera quadraginta arvi. Catull. in Mentulam, 112. 2.

QUADRĀGĒNI, æ, a. [*τεσσαράκοντα*] Distributivum a Quadraginta. Pro Cardinali ipso apud Columel. lib. 5. cap. 2. Centies vicies duceni quadrageni sunt viginti octo millia & octingenti.

Quadrageña millia. Cic. 4. Att. 18. Ut ambo h. s. quadrageña coss.

darent, si essent ipsi coss. facti.

Quadrageni pedes in terga. Plin. lib. 17. cap. 23.

Quadragenis diebus latent. Plin. lib. 8. cap. 36.

Quadrageña, Absolute aliquando ponitur, Subaudito Millia nummum.

Suet. de Claris Gram. cap. 23. Nec sufficeret sumptibus, quanquam ex schola quadrageña annua caperet.

QUADRĀGĒNĀRIUS, a, um. Adj. [*τεσσαράκοντάτης*, ÷ *τετταράκοντάτης*] Qui natus est quadraginta annos. Arnob. lib. 2.

Quadragenariæ fistulæ. Vitruv. 8. 7. i. e. Quadrageñum pedum.

QUADRĀGĒSĪMUS, a, um. [*τεσσαράκοντος*] Ordinis Adjectivum a Quadrageña. Plin. lib. 14. cap. 20. Cocti parte quadrageñima. Idem lib. 2. cap. 8. Quadrageñima secunda Olympiade.

Quadrageñimum stipendium. Tacit. 1. Ann. 64.

Quadrageñima, Absolute dicitur, pro Quadrageñima parte. Suet. in Calig. cap. 40. Quadrageñima summæ, de qua litigaretur, exigebatur. Subaudi, Pars. Idem in Vesp. cap. 1. Publicanum quadrageñimæ in Asia egit.

QUADRĀGĒS, Adv. [*τεσσαράκοντάκις*] Auctor de Viris illust. cap. 47. Ipse quadrages quater accusatus, gloriose absolutus.

Quadrages, subaudito Centena millia nummum, ut in **DECIES**. Liv. 38. 55. Potius quadrages, quam ducenties quadrages litem æstimatam.

Cic. pro Flacc. 30. Sestertium ter & quadrages.

QUADRĀGĒNTI, æ. a. [*τεσσαράκοντοι*] numerale, Quater centum significans. Plin. lib. 8. cap. 17. Pompejus Magnus quadrageñtas decem misit, divus Augustus quadrageñtas viginti. Cic. in Pison. 10. Centum prope annos legem Æliam & Fufiam tenueramus: quadrageñtos judicium, rationemque Cenforiam.

Tali quadrageñti jacti. Cic. 2. de Divin. 48.

QUADRĀGĒNTĒS, Adv. [*τεσσαράκοντάκις*] Cic. 4. Verr. 26. H. S. quadrageñties accepisse te arguo contra leges. Supple Centena millia.

QUADRĀGĒNTESĪMUS, a, um. [*τεσσαράκοντος*] Adj. ordinis Plin. lib. 8. cap. 6. Anno urbis quadrageñtesimo septuagesimo secundo.

Liv. 5. 45.

QUADRĀGĒNTĒNI, æ, a. Adj. Distributivum. Plin. lib. 8. cap. 43. Quadrageñtena millia nummorum.

QUADRĀGĒNTI, Idem syncopatum, vel ut nonnulli perperam legunt,

QUADRĀGĒNI, vel **QUADRĀGĒNI**, æ, a. Liv. 8. 11. Vectigal quoque eis Campanus populus jussus pendere in singulos quotannis (fuere autem mille & sexcenti) denarios nummos quadrageños quinquagenos. Varr. 2. de R. R. cap. 8. Ubi tricenis ac quadrageñis millibus admissarii aliquot venierunt. Suet. Vitell. cap. 13.

QUADRĀGĒNĀRIUS, a, um. Adj. ut, Quadrageñariæ cohortes, Quadrageños viros continentes. Liv. 7. 7. Cic. 6. Att. 1.

QUAXO, āre. Quaxare ranæ dicuntur, quum vocem emittunt. Sunt qui non Quaxare, sed Quoaxare, alii Coaxare scribunt. Festus. V. **COAXO**.

QUE, [*πὲ*] Conjunctio enclitica, & adjectio syllabica, quæ non nisi in compositione reperitur: & modo copulativa est, ut Virg. 1. *Æn.* 5.

Arma virumque cano. Et 10. Eclog. 21.

Perque nives alium, perque horrida castra secuta est.

Expletiva, quando ornatus tantum causa ponitur, in Polyfyndeto. Pro-
pert. lib. 3. 1. 29.

Deiphobumque, Helenumque & Polydamantas in armis.

Causativa, pro Quoniam, five Quia. Cic. 12. Off. 22. Non nobis solum
nati sumus, ortusque nostri partem patria vendicat, partem amici.

Que, pro Id est. Plaut. Rudis est, nescitque quid expediat.

Que, Explanationem quandam præcedentium infert. Virg. 1. Æn. 30.

— manet alta mente repõstum

Judicium Paridis, spretæque injuria formæ. Quasi, Nempe
injuria spretæ formæ: vel, Id est injuria spretæ formæ. Grammatici

Epexegetim vocant. [V. Ovid. 6. Fast. 292.]

Que conjunctio, duo membra conjungens. Cic. 2. Fam. 7. Sed tibi &
gratulor: &, ut sempiternæ laudi sit iste Tribunatus, exopto: teque
hortor, ut omnia gubernes & moderere prudentia tua.

Et ut apud Sueton. in Nerone, Ut e nigro rutilum, ærique assimilem
capillum redderent, pro, Assimilemque ari. Et in Calig. cap. 51. Pro-
ripere se e strato, sub lectumque condere solebat. pro Condereque sub
lectum. H. St. Prior. Suet. locus est cap. 1. Paucula hujus animadver-
sionis verba expectæ culter abstulit. Innuit ita particulam hanc sæpe
duo membra connectere, ut non suo tamen verbo, nominive jungatur,
sed inversa constructione, ut in Cic. loco Teque hortor, pro Hortor-
que te.

Que, pro Etiam. Apul. Idque ei serio colloquenti non crederem. i. e.
Etiam serio loquenti.

Que, sæpe repetitum legitur apud Cic. 2. de Nat. Deor. 147. Ex quo
videlicet quid, ex quibusque rebus efficiatur: idque ratione concludimus:
singulasque res definimus: circumscriptæque complectimur.

Que disjunctiva pro Ve. Virg. 2. Æn. 36.

Aut pelago Danaum infidas, suspectæque dona

Præcipitare jubent, subjectisque urere flammis.

Et eodem modo

apud Hor. 2. Serm. 7. 58.

Quid refert uri virgis, ferroque necari?

Auctoratus eas, an turpi clausus in arca?

Pro eo quod est, Quid

refert uri virgis, an ferro necari? Quasi dicat, Nihil hoc ab illo differt.

QUEIS, QUEMADMODUM, V. QUI, quæ, quod.

QUERO, quis, quivi, quitum, [διωραμαι, ἰσχω] quire. Possè: inter ver-
ba defectiva numeratur a Grammaticis. Dictum Queo, quasi Quieo.
Unde Quiens Partic. Frequenter additur Negatio, nec unquam alias perio-
dum incipit. Cic. 14. Fam. 1. Non queo reliqua scribere, tanta vis lacri-
marum est. Hor. 2. Serm. 7. 92.

— liber sum, dic age, non quis.

i. e. Nequis, non

potes. V. NON.

Non queat. Catul. 59. 71.

Quæ tuis careat sacris,

Mon queat dare præfides

Terra finibus.

Quit. Lucret. lib. 3. 646.

Mobilitate mali non quit sentire dolorem.

Cum quiret. Tacit. 1. Ann. 66.

Quivi. Ter. Andr. 4. 1. 30.

— is nunc propterea tibi

Succenset, nec te quivit hodie cogere, illam ut duceres.

Nec restitui quivere. Tacit. 3. Hist. 25.

Quistis, pro Quivistis. Juvenc. 2. 679. — nunquam comprehendere quistis.

Ero velocior, si quivero. Varro de L. L. 4. 1.

Ut deterreri quiverit. Liv. 4. 24.

Dixit se loqui non quire. Gell. 11. 9.

Quisse. Idem 15. 1. Turrim ligneam ardere non quisse. Lucret. lib. 5. 1421.

Disperiisse, neque in fructum convertere quisse.

Queor. Lucret. lib. 1. 1044.

Dum veniant aliæ, ac suppleri summa queatur.

QUIENS, entis. Partic. Apul. Met. 6. p. 175. Elmenh. Nec indipisci
maritum volatilem quiens.

QUITUS, a, um. Partic. a Queor. Ter. in Hecyr. 4. 1. 58.

Nam quum compressa est gnata, forma in tenebris nosci non quita est.

Sed antique, ut ait Donatus. Gell. lib. 20. cap. 1. Sævitia ista pœnæ
contemni non quita est. Apul. Apol. p. 274. Elm. Ne sic quidem quitus est.

QUIENTIAM, pro Potentiam, veteres aliquando scripsere. Perottus.

QUERCERUS, V. QUERQUERUS.

QUERCETUM, QUERCICUS, V. QUERCUS.

QUERCUS, ùs. f. [δρῦς] Ablativo plurali Quercubus. Arbor nota. Cic. 1.
de Legib. 12. Quercus glandifera. Virg. 3. Georg. 332.

Sic ubi magna Jovis, antiquo robore, quercus

Ingentes tendat ramos.

Festus, Quercus dicitur quod id genus arboris grave sit, ac durum: tum
etiam in ingentem evadat, amplitudinem. Querqueram enim gravem &
magnam quidam putant dici. [Lego Querquerum enim grave & magnum.

Aeria. Virg. 3. Æn. 680.

Annofa. Virg. 4. Æn. 447.

Aurita. V. Auritus, in AURIS.

Decidua. Ovid. 8. Met. 758. Al. Deïoa. V. DECIDUUS.

Dura. Virg. 4. Ecl. 30.

Fatidica. Senec. Herc. OEth. 11.

Geminae confurgunt. V. CONSURGO.

Glandifera. Ovid. 12. Met. 328.

Ingens. Virg. 11. Æn. 5.

Rigidæ motant cacumina. Virg. 6. Ecl. 28.

Sacra. Virg. 7. Ecl. 13.

Sublimis. Lucan. lib. 1. 136.

Torta quercu redimitus tempora. Virg. 1. Georg. 349.

QUERNUS, a, um. Adj. [δερύς] Quod est ex quercu. Virg. 1.
Georg. 305.

Sed tamen & quernas glandes. Plin. lib. 3. cap. 5. Querno folio

assimilata. [Ex Querneus, vel potius Quercinus contractum puto.

Corona querna. Ovid. 1. Fast. 614.

Stipes. Ovid. 4. Fast. 331.

Vimen. Virg. 11. Æn. 65.

QUERNEUS, a, um. Adj. Idem. Columel. lib. 6. cap. 3. Probatur ma-
xime ulmea frons, post fraxinea, & ab hac populnea, ultimæ sunt ili-
gnea, & querna, & laurea. Idem lib. 9. cap. 1. Querneæ glandis &
iligneæ. Sic Cato R. R. cap. 5.

QUERCUS, a, um. Adj. Idem Servius ad 6. Æn. 772. Querceam coro-
nam accipiebant, qui in bello civem servassent.

QUERCICUS, a, um. Adj. Idem. Suet. in Calig. cap. 19. Primo die
phalerato equo, insignisque quercica corona, & cetra, & gladio, aureaque
chlamyde.

QUERCULANUS, a, um. Adj. Plin. lib. 16. cap. 10. Ubi lucus fageus
fuit, porta querculana. Legitur emendatius Querquetulana.

QUERCETUM, vel QUERQUETUM, i. n. [δρυμός] Locus ubi confi-
tæ sunt quercus. Varr. 1. de R. R. cap. 16. Si enim ad limitem querce-
tum habet, non possis recte secundum eam silvam ferere oleam.

Querceta Gargani laborant. Hor. 2. Carm. 9. 7.

QUERELA, V. QUEROR.

QUERNUS, V. QUERCUS.

QUEROR, eris, questus sum, [αἰτέωμαι] quæri. a Quæ & Res, inquit
Perottus, componitur, & significat Lamentari: nam lamentando, quæ
res sit, quæ nos angat, explicamus. Ideo autem sine diphthongo scribi-
tur, & corripit primam, ut a Queror differat, quod est Passivum verbi
Quæro. Absolute aliquando ponitur. Cic. 1. Fam. 9. Quid multa? que-
stus est gravior. Cæf. 8. Bell. Gall. cap. 4. Bituriges ad eum legatos
mittunt, auxilium petitem contra Carnutes, quos intulisse bellum sibi
querebantur.

Aves queruntur in silvis. Hor. Epod. 2. 26.

Bubo vifa sæpe queri ferali carmine. Virg. 4. Æn. 463.

Carmine queri. Ovid. 4. de Ponto, 14. 1.

Ore queri. Hor. Epod. 5. 11.

Dulce queruntur aves. Ovid. 3. Amor. 1. 4.

Queror, cum Accusativo. Cic. de Amicis. 73. Quorum plerique aut
queruntur semper aliquid, aut etiam exprobrant. Cæf. 1. Bell. Gall.
cap. 39. Abditi in tabernaculis, aut suum fatum querebantur, aut cum
familiaribus suis commune periculum miserabantur. Cic. 5. Att. 8.
Romæ acceperam litteras, Milonem meum queri per litteras injuriam
meam. Ovid. 5. Fast. 233.

Ibat ut Oceano quereretur facta mariti.

Queri cum aliquo, vel secum, significat Expostulare. Cic. 4. Acad. 81.
Neque tam quereretur cum deo, quod parum longe, quam quod falsum
videret. Idem 6. Att. 7. Mirifice conturbatum vidi puerum, lacrimans
mecum est questus. Eidem, lib. 10. 3. Facile patior quod scribit, se-
cum Tullium & Servium questos esse, &c.

Queror de. Sall. Catil. cap. 52. Sæpe de luxuria, atque avaritia nostro-
rum civium questus sum. Cæf. 4. Bell. Gall. cap. 8. Licere, si velint,
in Ubiorum finibus confidere: quorum sint legati apud se, & de Suevo-
rum injuriis querantur.

Queri de conditione suorum temporum. Suet. in Calig. cap. 31. Alibi
cum Accus. H. St.

Queri alicui multa de. Cic. 1. Fam. 9. Multa de mea sententia questus
est Cæsari. Vetus exemplar habet Cæsar. Idem 3. Verr. 156. Is mihi
etiam queritur, quod a nobis x1 folis diebus prima actio sui judicii
transacta sit. [Hic & mihi παρέλκει.]

Queri super re aliqua. Hor. 2. Epist. 2. 24.

Queri apud, quod. Auctor de Viris illustr. cap. 15. Quo cognito, apud
populum questus quod de se tale aliquid timuissent. [i. e. Cum populo.

Querebatur se, tum quum illa videre cœpisset, extingui. Cic. 3. Tusc. 69.

QUERENS, entis. Partic. [μεμφόδω] ut,

Multa querens. Virg. 4. Georg. 320.

Fidibus querens. Hor. 2. Carm. 13. 24.

QUESTUS, a, um. aliud Partic. [μεμφόδω] Ovid. ad Liv. 166.

Oraque nequicquam per modo questus fluunt. i. e. Per ea, quæ
modo quæta fuerant. Idem 10. Met. 76.

Esse deos Erebi crudeles questus, in altam

Se recipit Rhodopen.

QUESTUS, ùs. m. [μεμφός] ablativo plurali Questibus, vel ut quidam

volunt, Questibus. Virg. 4. Æn. 553.

Tantos illa suo rumpebat pectore questus. Idem 4. Georg. 515.

— & mæstis late loca questibus implet. Cic. 2. de Finib. 94.

Quod ejulatu, questu, gemitu, &c. Ex poeta. Et pro Quint.

64. Qui denique questus, qui mæror dignus inveniri, &c.

Acerbus questus. Valer. 5. Argon. 623.

Aniles. Ovid. 9. Met. 276.

Creber. Tacit. 3. Ann. 7.

Fictus. Catul. 60. 36.

Flebilis. Claud. 1. in Ruff. 127.

Mæsti. Sil. lib. 13. 258.

Secreti. Tacit. 3. Ann. 17.

Absumere questus. Stat. 11. Theb. 646.

Questibus absumptis tristem jam solvere nodum

Cœperat.

Agere iras vanis questibus, Exercere iras suas tantummodo verbis &
lamentationibus sine effectu. Senec. Thyest. 180. Sic edit. Veneta. Al.

— questibus vanis agis

Iratus Atreus?

Ciere flebiles questus. Senec. Theb. 2.

Edere questus. Ovid. 4. Met. 587.

Effundere quæstus pectore. Virg. 5. Æn. 780.

Effundi in questus, lacrimas, vota. Tacit. 1. Ann. 7.

Exaudire tristes questus. Senec. Octav. 1.

Exonerat sic dura suos patientia questus. Lucan. lib. 9. 881.

Fundere inanes questus. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 46.

Implere cælum questibus. Virg. 9. Æn. 480.

Implet mæstis late loca questibus. Virg. 4. Georg. 515.

Opprimere questus. Senec. Troad. 6.

Parcere questibus. Senec. Herc. OEth. 16.

Rumpere questus pectore. Virg. 4. Æn. 553.

Rumpere inexploro questu pectora. Stat. 3. Silv. 3. 8.

Sedare questus. Senec. Herc. OEth. 14.

Sepondere questus. Senec. Hippol. 4.

Tunc questus tenere suos. Lucan. lib. 2. 20.

Volvunt tacitos muto in pectore questus. Lucan. lib. 1. 247.

QUERITOR, [μεμφόδορος] æri. frequent. sic Lexicographi, sed semper
vitiosa lectio est Queritor, pro Quiritor. V. QUIRITOR in suo loco.

Tacit.

Tacit. 16. Ann. 34. Igitur flentes, queritantesque qui aderant, faceffere propere jubet Thræsea. Sed rectius Queritantes.

Q U E R E L A, æ. f. [*μεριμνησία, κριφή*] Querimonia. Cic. de Senect. 7. Sæpe enim interfui querelis meorum æqualium. Idem 11. Fam. 12. Sed tamen providendum sit, ne qua iusta querela esse possit.

Plena querelarum epistola. Cic. 3. Q. frat. 8.

Querela temporum. Cic. 2. Fam. 15. Quid in illis fuit, præter querelam temporum? [i. e. De temporibus his.]

Querelæ cum. Cic. pro Dejot. 9. Quanquam cui sunt inaudita cum Deiotaro querelæ tuæ? Ovid. 17. Epist. 12.

Rustica iudicio nostra querela tuo. i. e. Expostulatio. V. Queri cum.

In querelis mens. V. IN præpositionem.

Querelæ, Cantus lugubris. Lucret. lib. 4. 588.

Chordarumque sonos fieri, dulcesque querelas. Et lib. 5. 1383.

Inde minutatim dalcis didicere querelas.

Falsa enim est querela, &c. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Femineæ. Stat. 10. Theb. 561.

Gravissima. Cic. pro Marcell. 21.

Inertes. V. INERTES.

Infestæ. Lucret. lib. 6. 15.

Inveterata. V. INVETERO.

Iusta querela mea est. Ovid. 4. de Ponto, 3. 22.

Mæstæ. Ovid. 3. Met. 239.

Molles. Hor. 2. Carm. 9. 18.

Supplices. Tibul. lib. 1. 4. 71.

Abruptæ. V. ABRUMPO.

Abscindere querelas. V. ABSCINDO.

Adhibere querelas. V. ADHIBEO.

Assurgere haud iustis querelis. Virg. 10. Æn. 94.

Audire miseras. Ovid. 2. Met. 342.

Canere. Virg. 1. Georg. 378.

Et veterem in limo ranæ cecinere querelam.

Compescere querelas. Lucret. lib. 3. 967.

Complere querelis nemus. Lucret. lib. 2. 358.

Delata est regi querela a parentibus puerorum. Justin. lib. 1. cap. 5. ubi de Cyro adhuc puero loquitur.

Deferri querela potuit ad competentem iudicem. Paulus in l. Si ab arbitro. D. Qui satisfacere cogant.

Deplorare querelas solebant. Cic. de Senect. 7. Si Quas legas, ubi alii Quæ, vel, quod præfero, Queis.

Effundunt iustas in numina sæva querelas. Lucan. lib. 2. 44.

Expleta est annis ista querela tuis. Ovid. 2. Amor. 6. 8.

Expromam multas mente querelas. Catul. Argon. 62. 223.

Figere querelas intra se. Juven. 9. Sat. 94.

Habere querelam dicitur res aliqua. Cic. 10. Fam. 28. Ut vestrum illud divinum in Rempublicam beneficium nonnullam habeat querelam.

Jacere querelas ore. V. JACIO.

Incendere querelis aliquem. Virg. 4. Æn. 360.

Incessit turba querelis. Lucan. lib. 5. 681.

Inculcat fata querelis. Stat. 1. Achil. 439.

Interponere querelas. V. INTERPONO.

Mitto veteres querelas. Stat. 12. Theb. 301.

Parere querelas. Senec. Medea, 2.

Proferre querelas extremis medullis. Catull. Argon. 62. 130. Lucan. lib. 5. 761. Tandem ut vox mæstas potuit proferre querelas.

Pullare rabidis querelis injustos calicolas. Stat. 5. Silv. 1. 22.

Scalpe querelam nostri memorem sepulcro. Hor. 3. Carm. 11. 52. Querulum carmen.

Sittere querelas. Ovid. 7. Met. 711.

Sum. ut, Eorum enim est hæc querela qui sibi cari sunt. Cic. 5. de Finib. 29.

Est querela de. Cic. pro Sext. 64. His de tot, tantisque injuriis in focios, &c. Confulum querela esse debuit.

Tollere, Emittere. Lucret. lib. 4. 552.

Cum liquidam tollunt lugubri voce querelam.

Tolle querelas, Remove. Hor. 1. Epist. 12. 3.

Querela, apud Jureconsultos, peculiari significatione, Eam quasi actionem denotat, qua liberi adversum parentum fuorum iudicia inofficiosa, & vice versa parentes contra infana liberorum testamenta, naturalem portionem, id est trientem, aut semissem & postulant & obtinent. Toto titulo de Inofficioso testamento in Pand. Civilibus, & 3. lib. Cod. Justiniani.

Q U E R I M Ō N I A, æ. f. [*μεριμνησία*] Querela, lamentatio. Hor. in Arte Poet. 75.

Verbis impariter junctis querimonia primum, Post etiam inclusa est voti sententia compos. Cic. 2. Q. frat. 1.

Eo metu injecto repente magna querimonia omnium discessimus.

Cum querimonia. V. CUM præpositionem.

Quotidiana querimonia populi. Cic. 1. Verr. 9.

Malis querimoniis divulsus. Hor. 1. Carm. 13. 18.

Querimonias ultro citroque jactare. Liv. 7. 9.

Querimoniam habere de re aliqua. Cic. 7. Verr. 71. Ut si me in ea querimonia, quam sum habiturus de istius crudelitate, & de civium Romanorum indignissima morte, non modo vires, verum etiam vita deficiat.

Q U E R Ū L U S, a, um. Adj. [*μεριμνησος, ἰκθυοειδής*] Qui conqueritur, sive qui querelis plenus est. Martial. lib. 2. 26.

Quod querulum spirat, quod acerbum Nævia tussit. Idem lib. 4. 44.

Missa nec a querulo mappa cliente fuit.

Calamitas querula. Curt. 5. 12.

Caput querulum. Senec. Thyest. 8.

Doloris queruli causa nunquam abest. Ovid. 3. Trist. 8. 32.

Fores. Ovid. 3. Fast. 642.

Sub verbum querulas impulit aura fores.

Murmure querulo referens questus. Senec. Herc. Oeth. 3.

Sono querulo referre aliquid. Propert. lib. 3. 6. 18.

Ululatus queruli. Ovid. 5. Epist. 73.

Querulus, Canorus aliquando dicitur a poetis. Virg. lib. 3. Georg. 328.

Et cantu querulæ rumpent arbuta cicadæ. Servius. Sic apud Columellam lib. 10. v. 12. Querula rana.

Chordæ querulæ. Ovid. 5. Met. 339.

Calliope querulas prætentat pollice chordas. Hor. 2. Carm. 7. 30.

Sub cantu querulæ despice tibie. Ovid. de Medicam. faciei, 77.

Addita de querulo volucrum medicamina nido. [His duobus locis proprie intelligendum videtur. Nam & Tibiarum sonus lugubris questum imitatur, unde & Funeribus adhibita sunt. V. Barthol. de Tib. cap. 15. & Ovid. de Halcyonum nido loquitur, quibus Plenam querelæ vocem tribuit 11. Met. 734. Burmannus de Pullorum querulo strepitu exponit.]

Q U E R I B U N D U S, a, um. aliud Adj. [*μεριμνης*] Lamentabilis. Cic. pro Sulla 30. De supplicio P. Lentuli, de carcere, magna & queribunda voce dicebat.

Senectus queribunda. Sil. lib. 13. 583.

Q U E R Q U E D Ū L A, æ. f. Avis semper in aquis natans. Varr. 3. de R. R. cap. 3. Altera species eorum quæ non sunt contenta terra solum, sed etiam aquam requirunt, ut sunt anseres, querquedula, anates. Vulgus nostrum corrupte *cercedulam* vocat.

Q U E R Q U E R N I, Hispaniæ citerioris sunt populi. Plin. lib. 3. cap. 3. Simili modo Bracrum x x i i i i civitates c o l l x x v m. capitum, ex quibus, præter ipsos Bracaros, Vibali, Celerini, Gallæci, Hequæsi, Limici, Querquerni citra fastidium nominentur. [Puto post Limici puncto distinguendum, ut in sola Querquernorum mentione mali omnis fastidium collocet, quasi a Querquera febris dictis.]

Q U E R Q U E R U S, vel **Q U E R C E R U S**, a, um. Adj. [*κέρκερος*] Quod est frigidum cum tremore: a Græco κέρκερος, ut, Febris quercera. Lucilius, Jactas me ut febris quercera. Et alibi,

Querquera consequitur febris, capitisque dolores. Plaut. 1. Fragm. 88. Is mihi erat bilis querqueratus Hæc Festus ubi not. V. Gell. lib. ult. cap. 1. An tu forte morbum appellari hic putas ægrotationem cum febris rabida & quercera? Querceram enim Gravem & magnam quidam putant dici.

Q U E R Q U E T U L A N U S, a, um. Adj. Querquetulana Porta Romæ fuit ita dicta a Querceto, quod intra muros juxta se habebat. Festus. Al. Querquetularia. V. Querculanus, in **Q U E R C U S**.

Querquetulanæ dicebantur Nymphæ querqueto virenti præfidentes. Paulus. Festus autem sic, Querquetulanæ viræ putantur significari Nymphæ, præfidentes querqueto virenti, quod genus silvæ indicant fuisse intra portam, quæ ab eo dicta sit Querquetularia. Sed feminas antiqui, quas sagas dicimus, viras appellabant, unde adhuc permanent virgines & viragines.

Querquetulani, Populi in prima regione Italiæ, inter eos, qui carnem ex monte Albano quotannis peterent, memorantur Plin. lib. 3. cap. 5.

Querquetulanus collis, qui postea Coelius a Cœlio Hetrusco, a querceto quoque appellabatur. Alexander Alexandrinus lib. 6. cap. 11.

Q U E R U L U S, V. **Q U E R O R**.

Q U I

Q U I, quæ, quod; cujus, cui. [*δὲ*] Pronomen relativum. Plaut. Truc. 2. 7. 2. Qui amat, nequit quin nihili sit.

Qui Articulo postpositivo, a Græcis *ὅς*, respondens, Quæ relativum cum suo antecedente, indicetur. Rabonius, qui legem nosset. Quæ in lege &c. In Verrem 84. Sic pro M. Fontejo, Exstat oratio hominis, (ut opinio mea fert) nostrorum hominum &c. p. p. quæ in oratione &c. H. St. V. 3. Verr. 134. Pro M. Font. 29.

Qui interrogativum, pro Quis. Ter. Phorm. 5. 8. 18.

Nam qui erit rumor populi, inquit, si id feceris? Liv. lib. 3. 67.

Qui finis erit discordiarum? Cic. pro Quint. 94. Qui deus appellandus est? Idem pro Domo 27. Qui tantus fuit labor? quæ similtas?

Qui, pro Nempe qui, utpote qui: id est Quia. Cic. 5. Att. 9. Actio maluimus iter facere pedibus, qui incommodissime navigassemus. Virg. 1. Æn. 392.

Quisquis es, haud, credo, invisus cælestibus auras

Vitales carpis, Tyriam qui adveneris urbem. Cic. 6. Verr. 33.

Pueri autem Sisennæ, credo, qui audivissent, quæ in istum testimonia essent dicta, de isto nusquam oculos dejicere, ab argento digitum non discedere. i. e. Credo, quia audiverant. Ter. Heaut. 4. 3. 6.

O mi Syre, audisti' obsecro? s. quid ni, qui usque una affuerim?

Quæ antiqui dixerunt numero plurali, unde declinatum remanet dativo casu Quibus: nam Qui adhuc etiam Quis facit, ut isti istis, Illi illis. Hæc Festus. Servius in illud Virg. 1. Æn. 99.

Quis ante ora patrum. Cato (inquit) in Originibus, Si quæ sunt populi. Et declinavit Quæ, quum: sicut Puppæ, puppium.

Queis, [*οἷς*] Dativus vel Ablativus pl. a Qui. Cato R. R. cap. 11. Cola, queis florem demant, tria. Virg. 1. Æn. 100.

Queis ante ora patrum Trojæ sub mœnibus altis

Contigit oppetere. Ubi Servius, Ab eo quod est a Qui in *bus*

mittit: ab eo quod est a Quo, in *is* mittit. Sed a tertia declinatione

in usu sunt Dativus & Ablativus plurales. Valerius Probus, inquit Pie-

rius) Queis Iambum esse dicit, passimque dativo & ablativo casu pro

Iambo accipi debere: itaque *queis* per *ei* scribendum, ut aliquot habent

marmora.

Qui, Ablativus sing. etiam fem. Plaut. Amph. 1. 1. 263.

Pterela rex qui potitare solitus est, patera aurea. i. e. Quæ. Idem

Pseud. 1. 1. 86. — restim volo

Mihi emere, p. Quam ob rem? c. qui me faciam pensilem. i. e. Quo.

Quoi, pro Cui. Cic. 2. de Legib. 60. Quoi auro dentes vincti essent.

Quojus, pro Cujus. Cic. 1. de Legib. 52. Ad finem bonorum, quo re-

feruntur, & quojus adipiscendi causa sunt facienda omnia.

Qui, pro Qualis. Cic. 1. de Divin. 53. Xenophon Socraticus, qui vir &

quantus? Et contra Antonium, Qui vir & quantus fuisset? Sic in Orat.

180. Et e poeticisne numeris, an ex alio genere quodam; & si e

poeticis: quis eorum sit, aut qui. Ter. Adelph. 3. 7. 5. Nescis qui vir

stet. Budæus.

Fac quæso qui ego sum, esse te. Cic. 7. Fam. 24.

Talem igitur te esse oportet, qui primum te disjungas, &c. Cic. 10.

Fam. 6.

Si qui sunt, qui pauci sunt. Cic. 1. Fam. 1. Regis causa, si qui sunt qui

velint, qui pauci sunt, omnes rem ad Pompejum deferri volunt.

Nisi qui (ut scis) Parthicus casus accesserit. Cic. 7. Att. 25. pro Quis.

Quibus ipsis, sive Quibus in ipsis. Quintil. lib. 1. Neotamen si quibus

discere

discere ipsis non contigit, minorem curam docendi liberos habeant. Cic. de Senect. 4. Quibus enim nihil opis est in ipsis ad bene beateque vivendum, eis omnis gravis est ætas. Idem de Amicit. 79. Digni autem sunt amicitia, quibus in ipsis inest causa cur diligantur.

Quem te appellem? Cic. 13. Philip. 22. O Spartace: quem enim te potius appellem, cujus propter, &c.

Qui, relativum ab antecedente discrepans. Gell. lib. 1. cap. 14. Memorantis multis magnisque rebus, quæ bene ac benevole post redditam pacem Samnitibus fecisset, &c. Enallagen vocant Grammatici.

Qui, pro Ut. Cic. 4. Fam. 3. Me quidem etsi nemini concedo, qui majorem ex perniciæ & peste Reipub. molestiam traxerit: tamen multa jam consolantur.

QUEMADMODUM, [ὡςπερ, καὶ ὡς, ὅτι τὸ πῶς] Adv. similitudinis; compositum ex Quem, & Ad, & Modum; quæ tres particule in unum junctæ, idem significant quod Ad quem modum, vel Ad eum modum, quem, &c. Cic. de Amicit. 2. Pergratum mihi feceris, spero item Scævola, si quemadmodum soles de ceteris rebus, quum ex te quaruntur, sic de amicitia disputaris quid sentias. Ibid. 37. Ut quemadmodum in se quisque, sic in amicum sit animatus. [Rectius puto divise scribi, ut Quem ad finem, Quem in finem, vel Modum, similiaque. Hinc Aliquando NAM interponitur, & dicitur Quem nam ad modum. Plaut. Bacch. 2. 2. 13.]

Qui scire possum? c. nullus plus. r. quem nam ad modum?

Quemadmodum, aliquando interrogative ponitur, pro Quo pacto. Plaut. Pers. 1. 1. 36.

Facere amicum tibi me potes es sempiternum. s. quemadmodum?

r. Ut mihi des nummos sexcentos &c. Cic. 7. Verr. 6.

Quemadmodum est asserturus?

Sic sæpe apud Senecam. H. St.

Quemadmodum, positum ubi sæpius poni consuevit Ut. Cic. 14. Fam. 2. Nam ad me P. Valerius homo officiosissimus scripsit, id quod maximo eum fletu legi, quemadmodum a Vestæ ad Tabulam Valeriam ducta esses. Idem 4. Acad. 69. Excogitat, inquam, quemadmodum mense illo legitimo comitia haberentur.

Quemadmodum spero, Quemadmodum dicere audivi, per parenthesis dicta. Cic. 1. Fam. 2. Nos in Senatu (quemadmodum spero) dignitatem nostram, ut potest in tanta hominum perfidia & iniquitate retinebimus. Idem 5. Verr. 153. Pepercit homini amico, & (quemadmodum ipsum dicere audivi) necessario.

QUÆ, [τις] pronomen femininum a Qui, vel Quis. Interrogative aliquando pronuntiatur. Cic. in Verr. Quæ (malum) est ista tua audacia, atque amentia? Idem 1. Philipp. 15.

Quæ tua facilitas, & hujusmodi, per parenthesis posita, pro Pro ea facilitate, humanitate, &c. quæ præditus es. Plin. lib. 5. Epist. 2. extr. Sed (quæ facilitas tua) hoc magis dabis veniam, quod se non mereri fatentur. Cic. 6. Att. 9. Spero enim (quæ tua prudentia & temperantia est) & hercule, ut me jubet Acastus, confido te jam, ut volumus, valere.

Quæ tua est humanitas, in principio sententiæ. h. e. Pro tua humanitate. Cic. ad Brut. 4. Quæ tua est humanitas, æquo animo te moneri patieris.

Quæ tua potestas. Cic. Antonio, 14. Att. 13. Quare quoniam hoc a me sic petis, ut (quæ tua potestas est) ea neges te, me invito usurum, &c. Quæ tua virtus. Hor. 1. Serm. 9. 55.

— velis tantummodo, (quæ tua virtus)

Expugnabis. Genus loquendi est observatione dignum, quod tantumdem valet, quantum si diceret: Ea est tua virtus, ut facile sis expugnaturus: vel, Ea, quæ præditus es, virtute, facile ad amicitiam Mæcenatis pervenies. Sic sæpe loquitur Cic. ut, 5. Fam. 20. extr. Ibid. 7. 17. & aliis sexcentis locis. Ex Lambin.

Quæ mea mens in suscipienda causa fuit, fides in agenda: eadem vestra in judicanda sit. Cic. 7. Verr. 188.

Quæ, neutrum plurale a Nominativo singulari Quod. Virg. 3. Ecl. 72.

O quoties, & quæ nobis Galatea locuta est.

Inter Quæ Relativum & Infinitum. Audivi quæ dixisti: hic Quæ relativum est, & subauditur pronomen Ea: ut sit sensus, Audivi ea, quæ dixisti. Audivi quæ dixeris: Quæ hoc loco, infinitum nomen est, nec petit quicquam subaudiri: est enim quasi tu dicas, Audivi qualia tu dixeris: hoc est qualia sint ea, quæ tu dixisti. Cic. 1. Fam. 6. Quæ gerantur accipies ex Pollione. h. e. Intelliges ex Pollione qualia gerantur: id est qualia sint ea, quæ geruntur.

QUARE, [τινός ἕνεκα] Adv. interrogandi, ex Ablativis Qua re, subaudita præp. Ex. Significatione convenit cum Quam ob rem. Ter. And. 5. 4. 6.

Tu negas? itane huc paratus advenis: c. h. quare? s. rogas? Cic. 1. de Orat. 71. Namque illud quare Scævola negasti?

Quare, infinite positum. Cic. pro Lege Manil. 49. Quare quum & bellum necessarium sit, ut negligi non possit, &c. Cn. Magnus ad Domitium, in Epist. 8. Att. 12. Miror quid causæ fuerit, quare consilium mutaris. Cic. pro Rosc. Amer. 41.

Quare, in principio orationis, pro Quamobrem. Cic. pro Quint. 12. Quare quod socium tibi eum velles adungere, nihil erat. Idem 13. Fam. 72. Quare sic tibi eum commendo, ut, &c. Virg. 1. Æn. 631.

Quare, agite, o tectis juvenes succedite nostris. i. e. Proinde.

Quare, pro Ut. Cic. 10. Fam. 21. Omnia feci, quare, Lepido conjuncto ad Rempub. defendendam, minores sollicitudine vestra perditis resistere.

QUAMOBREM, [τινός ἕνεκα, διὰ, παρ' ἧς] unica dictio, quibusdam rectius tres, Quam ob rem: Interrogantis particula, & rationem aliqujus rei petentis. Ter. And. 5. 2. 21.

— sublimen hunc intro rape, quantum potes.

D. R. Quem? s. Davom. D. quamobrem? quia lubet. Cic. 1. de

Fin. 15. Quamobrem tandem, inquit, non satisfacit?

Quamobrem, interdum non interrogat, atque idem significat quod Quapropter, vel Quam ob causam. Ter. And. 2. 3. 8.

— dictum ac factum, invenerit

Aliquam causam, quamobrem ejiciat oppido. Cic. 3. Fam. 10. Multaque mihi veniebant in mentem, quamobrem istum laborem tibi etiam honori putarem fore. Idem pro Cæcin. 99. Deinde nihil rationis affers quamobrem, si libertas adimi nullo modo possit, civitas possit.

Quamobrem, ut maxima de re æquo animo deliberanti, ita mihi des consilium velim. Cic. 8. Att. 3.

Verum illud est quamobrem hæc commemorarim, quod existimare vos volo, &c. Cic. 6. Verr. 135.

Quamobrem Collectiva particula, Vide 1617 U. R. H. St.

Quamobrem, quoniam mihi nullum scribendi argumentum relictum est, utar, &c. Cic. 2. Fam. 3.

Quamobrem, quanquam in uno prælio omnis fortuna Reip. disceptat, &c. tamen ipsa fama, &c. Cic. 10. Fam. 10.

Quas ob res. Cic. 3. Philip. 37. Quas ob res, quod Trib. pleb. verba fecerunt, ut Senatus Cal. Jan. tuto haberi, sententiæque de summa Rep. libere dici possint, de ea re ita censo, &c. Lucret. lib. 1. 156.

Quas ob res, ubi viderimus nil posse creari

De nihilo, &c.

QUOD, cujus, cui. [τί, πῶς] Interrogativum, & relativum est. ut, Quod ponum? Plaut. Quod facinus ausi tantum? Idem, Nec mihi, quod facinus conscirem, inveni.

Quod, aliquando Appellativi vicem obtinet, id est, rem multis communem significat. Cn. Magnus Lentulo, apud Cic. 8. Att. 12. Ego ad P. Lupum & C. Coponium Prætores misi, ut se vobis conjungerent, & militum quod haberent, ad vos deducerent. [i. e. Quantum habent.

Quod biremium. Tacit. 5. Hist. 23. Complet & quod biremium, quæque simplici ordine agebantur, &c.

Quod castrorum, Quæ pars. Tacit. 1. Ann. 48. Eas aquiliferis, signiferisque, & quod maxime castrorum sincerum erat, occulte recitat.

Quod floris, quod roboris in juventute erat, amiserant. Liv. 37. 12.

Quod militum. Tacit. 2. Hist. 44. Et a Flavio Sabino, præfecto urbis, quod erat in urbe militum sacramento Vitellii adactum.

Quod provocabulum, est ut plurimum referri solet ad ea, quæ antecedunt, interdum tamen ad ea refertur, quæ sequuntur. Cic. 2. Att. 3. Pompejus, nostri amores, quod mihi summo dolori est, ipse se affixit. Quorum verborum hic ordo est, Pompejus, nostri amores, ipse se affixit, quod mihi summo dolori est. Sic alibi sæpe. Lambinus.

Quod, relativum, aliquando dissentit a suo antecedente. Cicero 2. Off. 70. Omnes non improbi humiles, quæ magna in populo multitudo est, sibi præsidium paratum putant. Sallust. in Catil. cap. 55. pr. Est locus in carcere, quod Tullianum appellatur. ubi Cort. V.

Quod, absolutum, pro Quæ res. Ter. Eun. 3. 1. 55.

Par pari referto, quod eam mordeat.

Quod, Propter quod, vel itaque. Ter. Hecyr. 2. 3. 3.

Nam (ita me ament di) quod me accusat nunc vir, sum extra noxiam. Ubi Donatus. Deest In eo, ut sit, In eo, quod me accusat nunc vir, sum extra noxiam. An Quod, propter quod? Hactenus Donatus. Videtur hoc loco Quod conjunctio esse, pro Quantum pertinet ad.

Quod, Propter quod, aliter. Plaut. Epid. 3. 4. 20.

Animum advorte: ut quod ego ad te venio, intelligas. i. e. Ut

intelligas propter quod ad te venio. conf. QUOD.

Quod te obsecro, i. e. Propter quod te obsecro. Hor. 1. Epist. 16. 94.

Quod te per genium, dextramque, deosque penates,

Obsecro & obtestor, vitæ me redde priori. Lambinus. Ter.

Andr. 1. 5. 54.

Quod ego per hanc te dexteram oro, & genium tuum.

Quod, pro Quare. ut, Quod te oro, qui modus est Latini sermonis, quod utebantur quum aliquid timentes narrabant, ac deinde, ne quid tale eveniret, obsecrabant: & perinde est quasi, Quare te oro. Ter. Hec.

3. 2. 3.

Male metuo, ne Philumenæ magis morbus aggravescat.

Quod te, Æsculapi, & te Salus, ne quid hujus sit, oro.

Quod, pro Quæ plurali, inquit Donatus. Ter. Eun. 1. 1. 19.

Et quod nunc tute tecum iratus cogitas,

Egone illam, quæ illum, quæ me?

Qui omnes (quod ad me attinet) vellem viverent. Cic. pro Rosc. Amer. 90.

Quod attinet ad, aliter. Ter. Adelph. 3. 1. 9.

Quando vitium oblatum est virgini, quod ad illum attinet potissimum. [Nisi Quod hic conjunctio est, & Gr. ὅν respondet.

Quod, aliquando tantum accipitur pro quadam continuatione, five connexionem, quoties Utinam adjunctum habet. Cic. 14. Fam. 4. Quum autem scribo ad vos, aut vestra lego, conficior lacrimis, sic ut ferre non possim: quod utinam minus vitæ cupidi fuissetus, certe nihil, aut non multum in vita mali vidissetus. Ter. Phorm. 1. 3. 5.

Quod utinam ne Phormioni id suadere in mentem incidisset.

Quali, Atque utinam, vel Utinam vero. [Ut Quod si, Quod nisi, &c.

Quod, In quo. Ter. And. 4. 3. 23.

— sed si quid est,

Quod mea opera opus sit vobis, aut tu plus vides,

Manebo.

Quod, pro Qui, vel Quæ &c. auctore Donato. Ter. Eun. 2. 1. 5.

— ego quoque una pereo, quod mihi est charius. i. e. Qui

mihi charior sum. Et apud Plaut. Afin. 4. 1. 12.

Alienum hominem intromittat neminem,

Quod illa aut amicum aut patronum n. neminem.

r. Aut quod illa amicæ suæ amatorem prædicet. Plin. lib. 18. cap. ult. de tempestatum præfagiis, Nube gravida candicante, quod vocant tempestatem albam, grando imminet.

Quod absque molestia fiat, Quod commode facere possis, Pace quod fiat tua, &c. modi sunt loquendi, honoris præfatiunculam quandam & humanitatis signum denotantes. Cic. 13. Fam. 24. Atque eum, quod absque molestia fiat, si qua in re opus ei fuerit, juveris. Idem 4. Fam. 5. Tu velim, quod commode valetudinis tuæ fiat, quam longissime poteris, obviam nobis properes. Et 14. Att. 16. Et ipse, quod commode tuo fiat, cum eo colloquere.

Quod bene vertat, Quod bonum &c. sit, modus bene precandi. Liv. 1. 28. Tum interrex, concione advocata, Quod bonum, faultum, felixque sit, inquit, Quirites, regem create.

Quod inter nos liceat dicere. Cic. 2. Att. 4. Serapionis librum ad me misisti, ex quo quidem ego (quod inter nos liceat dicere) millestimam partem vix intelligo. Vulgus dicit, Quod ego nolum alii dicere vel dici.

Non novisti me? p. quod quidem veniat in mentem. Plaut. Epid. 5. 1. 12. h. e. Quod meminerim. Plin. 12. 14. Nec tamen ab ullo (quod equidem sciam) Latino arborum earum tradita est facies.

Quod

Quod satis est, pro Quantum satis est. Hor. 2. Serm. 7. 3.

—amicum

Mancipium domino, & frugi, quod sit satis. i. e. Tantum frugi, quantum sufficiat. [Tollendum videtur comma. Ordo est, Mancipium amicum domino, & quod satis frugi sit.

Sum quod ille, i. e. Talis sum, qualis ille: sum illi similis. Hor. 2. Serm. 7. 40.

Tu cum sis quod ego, & fortassis nequior, ultro

Inferere? Sensus est, Quum sis id quod ego sum, id est, similiter vitiosus, ut ego: tu me ultro infereris?

Quod, pro Quicquid. Cic. pro Domo 111. Ornamentorum quod superfuit in fanis & communibus locis, tota e Græcia, &c. sane frugaliter, domum suam deportavit. Budæus.

Quod nunquam fere. Cic. pro Milon. 18. Nullis Græcis comitibus, ut solebat: sine uxore, quod nunquam fere. Subaudi Facere solitus est, vel Fiebat.

Si quid erit, quod ad quos. Cic. 11. Att. 12. Si quid erit, quod ad quos scribendum meo nomine putes, velim, ut soles, facias.

Quod quum ita est, ex edicto bona possessa non sunt. Cic. pro Quint. 65.

Quod superest, modus est loquendi, quod etiam dicitur, Quod reliquum est, quod restat, h. e. Ceterum. Virg. 11. Æn. 15.

Quod superest, hæc sunt spolia, & de rege superbo

Primitiæ. Servius, i. e. De reliquo: & est absoluta locutio.

Cic. 9. Att. 22. Quod superest, scribe quæso quam accuratissime.

Quod contra, pro E contrario vero. Cic. de Amicit. 91. Peccasse enim se non anguntur, objurgari moleste ferunt: quod contra oportebat, delicto dolere, objurgatione gaudere. Budæus. Subaudi fieri.

Quod genus, pro Quemadmodum, quale est, vel cujus generis est; loquendi genus similitudinem denotans. Lucret. lib. 3. 222.

Quod genus est, Bacchi cum flos evanuit, &c. Ostendit enim a simili animum minutis admodum primordiis constare, quia quemadmodum cum odor vini aut unguenti evanuit, vinum aut unguentum nihilominus est ad speciem atque ad aspectum: ita postquam animus excessit e corpore, ipsa extrema corporis casura nulla ex parte videtur deminuta. Lambinus.

Quod idem, pro Id quod. Cic. de Arusp. 6. Quod idem in judicio capitis durum atque iniquum est. Idem 3. Philip. 25. Quod idem fecit L. Philippus, viravo, patre, majoribusque suis dignissimus. Budæus.

Quod idem, pro Quod ipsum, quod etiam, id quod. Cic. pro Domo, 71. Quotiescunque de me consultus est, toties eam nullam esse judicavit.

Quod idem tu, Lentule, vidisti in ea lege, quam de me tulisti. Et 2. de Nat. Deor. 53. Quod idem faciunt stellæ superiores. Budæus.

Quod ipsum. Cic. in Orat. 20. Nam & grandiloqui fuerunt, cum ampla & sententiarum gravitate, & majestate verborum, vehementes, varii, copiosi, graves: ad permovendos, & convertendos animos instructi & parati. Quod ipsum alii aspera, tristi, horrida oratione: &c. alii leni, & instructa &c. sunt consecuti.

Quod ipsum aliquando interjectis quibusdam inter Quod & Ipsum. Livius libro 44. Quod nisi dii mentem regi ademissent, ipsum ingentis difficultatis erat. p. 559. H. St. Exstant cap. 6. ad fin.

Quod unum. Cic. 14. Att. 20. Nunc autem videmur habituri ducem: quod unum municipia, bonique desiderant.

Quod, pro Quatenus, vel Quatenus, sive quatenus, aliquando quantum. Ter. Phorm. 1. 2. 81. —omnia hæc

Configam, quod erit mihi bonum atque commodum. Quintil.

lib. 1. cap. 7. de Orthographia, Ego, quod consuetudo obtinuit, scribendum quicque judico, quomodo sonat. Pro Quo ad, vel Quatenus. Alii legunt Nisi quod.

Quod quidem continens memoria sit. Vide in NULLUS, ubi affertur exemplum & Nullus dum ex Livio. H. St.

Quod, Cur, quamobrem. Virg. 3. Ecl. 35.

Si ad vitulam spectes, nihil est quod pocula laudes. Cic. 14.

Fam. 12. In viam quod te des hoc tempore, nihil est. Idem pro Rosc. Amer. 1. Credo ego vos mirari, quid sit quod quum is, &c. ego potissimum surrexerim.

Quod, pro Ut, inquit Donatus. Ter. Phorm. 5. 9. 63.

Vin' primum hodie facere quod ego gaudeam, Naufistrata,

Et quod tuo viro oculi doleant? Cic. 10. Philip. 13. Cur nunquam tam frequens Senatus fuit, quod unus aliquis tuam sententiam secutus sit? Vetus tamen codex legit Ut unus.

Quod, Conjunctio, [quod] Quia significat, & Indicativo aliquando, frequentius tamen Subjunctivo jungitur. Indicativo. Cic. 1. Att. 4. Quod ad me scribis de Hermathena, per mihi gratum est, & ornamentum Academiæ proprium meæ: quod & Hermes commune omnium, & Minerva singulare est ejus gymnasii. Idem, Utinam illum diem videam, quum tibi agam gratias, quod me vivere coegisti. Subjunctivo. Cic. Attic. Et arcessam, sed prohibebo, quod intelligam multo magis interesse tua, te agere quod agendum esset hoc tempore, quam mea, te adesse comitiis.

Respondisse quod, Vide RESPONDERE. Et 37. illud Quod, an sit pro Quoniam. H. St.

Quod, Sed, verum, at: quo modo fere cum Si vel Nisi jungitur. Ter. Phorm. 1. 3. 19. Quod ni fuisset incogitans. Virg. 1. Georg. 155.

Quod nisi & assiduis terram infectabere rastris. Cic. pro Muren.

4. Quod si e portu solventibus, ii qui jam in portum ex alto invehuntur, præcipere summo studio solent. h. e. Si vero.

Quod quum, pro Sed quum. Cic. 3. de Fin. 8. Quod quum accidisset ut alterum nec opinato videremus, surrexit statim. Budæus.

Quod quia, pro Sed quia, verum quando. Cic. 1. de Fin. 37. Quod quia nullo modo sine amicitia firmam & perpetuam jucunditatem vitæ tenere possumus. Budæus.

Quod quoniam. Cic. In præfat. 2. de Invent. 4. Quod quoniam nobis quoque voluntatis accidit, ut artem dicendi præscriberemus. Ubi principium est sententiæ, pro Quando vero nobis, vel, Quam vero nobis. Bud.

Quod pro quia, ut, Scio quod scribis, vel scribas. Plin. 3. Epist. 5. Quod scititas, mihi pergratum est.

Quod, ut Gr. Justinus lib. 36. circa principium. Igitur Antiochus memor, quod etiam pater propter superbiam invitus, & frater propter segnitiam contemptus fuisset. Et libro 8. Immemores prorsus, quod in dubiis rebus suis illo deo etiam consiliorum auctore usi fuerant. Varro

VOL. IV.

lib. 7. p. 99. poster. meæ edit. Sed eadem, quæ dicta ad judicandum satis sunt, quod analogias in collatione verborum sequi non debemus. Et p. 91. Sequitur quod in pluribus est dissimilitudo. Ht. St. Prior Justinus locus est cap. 1. alter cap. 2. lib. cit. Varronis prior. 7. §. 39. posterior. 7. 19. de L. L.

Quod, aliquando præcedentis verbi significationem determinat. Plin. ad Servianum 6. Epist. 26. Gaudeo & gratulor. quod Fusco Salinatori filiam tuam destinasti. Ulpian. in l. j. §. denuntiare. D. de agnoscendis vel alendis liberis. Sufficit mulieri, notum facere, quod sit prægnans. Mariti est jam aut mittere custodes, aut eidem renuntiare, quod non sit ex eo prægnans. Paulo post, Illud notandum est, quod denuntiatio a marito non incipit, sed a muliere. Ibidem §. ult. Quæ causa si fuerit acta apud judicem, & pronuntiaverit quod ex eo prægnans fuerit: in ea causa est, ut agnosci debeat quasi suos.

Quod, pro Quantum ad illud. Ter. Eun. 4. 7. 15.

Sane quod tibi nunc vir videatur esse hic, nebulo magnus est.

Idem Adelph. 5. 9. 29.

Ut id ostenderem, quod te isti facilem & festivum putant,

Id non fieri ex vera vita. Cic. 3. Fam. 5. Quod itinerum meorum

ratio te nonnullam in dubitationem videtur adducere, visuruse me sis in provincia: ea res sic habet: Brundisii quum loquerer cum liberto tuo Phania, &c. Ibidem sub finem, Quod te a Scævola petisse dicis, ut dum tu abesses, ante adventum meum provinciæ præfesset: eum ego Ephefi vidi, fuitque mecum familiariter triduum illud, &c.

Quis, quæ vel quâ, quod vel quid; cujus, cui. [quis, quæ] interrogative, aut infinite ponitur, nunquam relative. Ter. Andr. 5. 3. 1. Quis me vult? perii, pater est. Virg. 10. Ecl. 3.

Et quis erit modus, inquit? amor non talia curat.

Quis clarior in Græcia Themistocle? quis potentior? qui quum, &c. Cic. de Amicit. 42.

Quis, feminino genere, pro Quæ. Plaut. Aulul. 2. 1. 48.

Dic mihi, quæso, quis ea est, quam vis ducere uxorem?

Quo facto, i. e. Qua re facta. Ulpian. in l. Pro hærede. §. Papinianus. D. de acquir. vel omit. hære. Qui hæreditatem repudiavit: quo facto statu liber filio nominatim pecuniam dare iussus, &c.

Infinite, apud Plin. Jun. Tum mihi nescio quis in aurem insufurravit. Quis omnium. Sallust. in Jugurth. cap. 4. At contra, quis est omnium his moribus, qui non divitiis & sumptibus, &c.

Quis, de duobus etiam dictum. Liv. 39. 53. de Perseo & Demetrio Philippi filius loquens, Et Philippus (inquit) ipse vix sui arbitrii fore, quem hæredem regni relinqueret, credens, sibi quoque graviores esse, quam vellet, minorem filium censebat.

Immo hic excusari potest, quasi hoc dicatur generaliter, non jam ad illos duos filios spectando, sed latius. q. d. Non est in meo arbitrio, quem hæredem velim relinquere, sed primum ex duobus filii cogor alterum, deinde non eum quem volo. de Quis, pro Uter, aptius exemplum in meo indice registrali. 4. 4. H. St.

Quis, & Uter. Quintil. lib. 7. cap. 5. Ex duobus uter dignior, ex pluribus quis dignissimus.

Quis, pro Qualis. Ter. Andr. 4. 2. 19. Quis videor? c. miser æque atque ego. Cic. 2. Fam. 7. Cui scribam video. h. e. Video qualis sit is ad quem scribo. In hoc loco dativus Cui non a Qui, sed a Quis declinatur.

Quis ego sum, aut quæ in me est facultas? Cic. de Amicit. 17.

Queis, pro Quibus, in Dativo vel Ablativo. Hor. 1. Serm. 1. 75.

Queis humana sibi doluit natura negatis. Plin. 22. 1. Mille præterea sunt usus earum, sine queis vita degi non possit. De arboribus. V. in QUI.

Queiscum, pro Cum quibus. Plaut. Capt. 5. 4. 6.

Aut anates, aut coturnices dantur, queiscum lussent.

E queis, pro Ex quibus. Columel. lib. 1. cap. 1. Athenæ vero scriptorum frequentiam pepererunt, e queis probatissimi auctores Chereas, Aristandros, &c.

In queis, pro In quibus. Gell. lib. 3. cap. 11. Alii Homerum quam Hesiodum natu majorem fuisse scripserunt, in queis Philochorus & X-nophanes: alii minorem, in queis L. Accius poeta.

Quem ad finem sese effrenata jactabit audacia? Cic. 1. in Catil. 1. i. e. Quousque.

Quis quisquam. Plaut. Aul. 5. 3.

Quis me Athenis nunc magis quisquam est homo, cui dii sint propitii?

Quid, [quid] Nomen substantivum, interrogat, aut infinite capitur, nunquam refert. Cic. 5. Ver. 79. Quid facerent miseri? aut quid recusarent? [Contractum ex Quod id, puto, ut Quis ex Qui is, licet corripitur.

Quid ætatis. Plaut. Merc. 2. 2. 19. Quid tibi ego ætatis videor? i. e. Cujus ætatis, sive quot annos natus tibi videor?

Quid animi. Plaut. Merc. 2. 3. 115.

—qui scio

Quid sit ei animi, venirene eam velit, an non velit?

Quid causæ. Ter. Andr. 3. 4. 21.

Quid causæ est, quin hinc in pistrinum recta proficiscar via? Cic. 5. Tusc. 32. Quid est causæ, quin si Zenonis rationi consentaneum sit, &c.

Quid sui consilii sit, ostendit. Cæf. 1. Bell. Gall. 21.

Quid hominis, Cujusmodi, aut cujus formæ ac naturæ homo. Ter. Heaut. 4. 8. 7. Quæso, quid tu hominis es? Idem Eun. 3. 4. 8. Quid hoc hominis? qui hic ornatus est? Al. Quid hoc ornatus est? Cic. 4. Verr. 143. Exponam vobis breviter quid hominis sit.

Quid gentium. Plin. lib. 17. cap. 24. Inestantur & arbores morbis: quid enim gentium caret his malis? h. e. Quæ natio, quæ gens, qui populi? Vetus autem codex habet, Quid enim gentium caret, &c. [Rectius, Quid istuc gaudii est? Ter. Andr. 5. 5. 7. h. e. Quid tibi vult gaudium istud?

Quid juris sit, quæritur. Marcianus in l. Filius familias. §. apud D. de Legat. 1. Et Cajus in l. Mortis causa capitur. §. ult. D. de mort. caus. donatione.

Quid mulieris. Ter. Hec. 4. 4. 21.

—sed quid mulieris

Uxorem habes? aut quibus moratam moribus?

Quid hujus sit rei, sciam. Plaut. Aul. 4. 5. 72. i. e. Quid de hac re futurum sit.

Quid hoc rei est? pro Quæ res, vel Quidnam est? Liv. 1. 48.
 Quis tu homo es? quid tibi vis? quid cum illa rei tibi est? Ter. Eun. 4. 7. 34.
 Quid rerum geram, pro Quod negotium, vel quam rem. Plaut. Aulul. 1. 1. 15.
 Quid sententiæ. Ter. Phorm. 2. 4. 4.
 Quid de hac re dicat, quidve sit sententiæ. h. e. Quid de hac re sentiat.
 Quid signi. Plaut. Amph. 1. 1. 266.
 Quid verbi. Ter. Phorm. 2. 2. 29.
 — cœna dubia apponitur?
 s. Quid istuc verbi est? h. e. Quid sibi volunt hæc verba?
 Quid viri. Plaut. Pœn. 3. 5. 15. Apage, nescio quid viri sis.
 Quid, pro Aliquid. Ter. Hec. 5. 4. 25.
 Dic mihi, harum rerum nunquid dixi jam patri? Idem Andr. 1. 1. 14.
 Si tibi quid feci, aut facio, quod placeat, Simo.
 Quid cum Genet. pl. pro Quantum, Quid rerum portant. Ter. Heaut. 2. 3. 6.
 Quid captivorum ducunt secum? Plaut. Epid. 1. 1. 27. pro Quantum.
 Quid militum, aut nautarum per triennium dederunt? Cic. 6. Verr. 150.
 h. e. Quos, vel quot milites.
 Ad quid. V. A. D.
 Quid! admirative dictum a respondente quid factum sit. Ter. And. 1. 1. 61.
 — cho quid Pamphilus? quid? symbolum
 Dedit, cœnavit, &c.
 Quid, Ob quid, propter quid. Ter. And. 1. 4. 7.
 Sed quidnam Pamphilum exanimatum video? vereor quid fiet.
 [conf. in QUIA NAM quæ notavi.
 Quid, pro Quamobrem. Virg. 1. Æn. 749.
 Quid tantum Oceano properent se tingere soles.
 Quid sit, quod, &c. Cic. 2. Verr. 38. Quid sit, quod P. Septimio Senatore damnato, Q. Hortensio Prætoris, de pecuniis repetundis lis &c.
 Quid ego nesciam factum? Ter. Heaut. 3. 2. 18.
 Scin esse factum ut dico? c. quid ego nesciam? i. e. Cur ego nesciam? vel, quid, id est quam rem, quasi dicat, de qua re mihi loqueris, quam me scire oportuerit? Al. Ni sciam.
 Quid est, quod. Ter. Eun. 3. 5. 11.
 Quid est, quod lætus sis? quid tibi vis? satis ne sanus? quid me adspicias? Cic. 4. Verr. 49. Quid est quod tu alios accuses? i. e. Quid est in causa, quid est quamobrem, vel propter quod.
 Quid est cur. Cic. 1. de Finib. 33. Hanc ego quum teneam sententiam, quid est cur verear, ne ad eam non possim accommodare Torquatos nostros?
 Quid est quamobrem quisquam nostrum Cenforias subscriptiones omnes fixas & in perpetuum ratas putet esse oportere? Cic. pro Cluent. 132.
 Quid, quid? Emphasis. Ter. Eun. 3. 2. 51. Quid? quid aliud volui dicere? Donatus, pro, Quid aliud? Ibid. 5. 3. 1.
 Quid? quid venire in mentem nunc possit mihi,
 Quidnam? qui referam &c.
 Quid, quid præterea, quid aliud. Cic. pro Cæcin. 24. Quid? testes, quid ajunt? P. Vetilius propinquus Æbutii, se Æbutio cum armatis servis venisse advocatum. Quid præterea? fuisse complures armatos.
 Quid aliud? minatum esse Æbutium Cæcinæ.
 Quid? senem quoad expectatis vestrum? Ter. Phorm. 1. 2. 97. Donatus, Animadverte Quid secundum morem quotidianum tum dici, quum sit transitus a mentione alterius rei ad alteram. Idem Phorm. 5. 3. 28.
 — age fiat: quid, illa filia amici nostri,
 Quid futurum est? In hoc genere loquendi accipitur Quid, quasi pro Autem: ut sit sensus, Senem autem vestrum quoad expectatis? Et, Illa autem amici nostri filia, quid futurum est? Cic. in Partit. 4. Quid orationis, quot sunt partes? h. e. Orationis autem quot sunt partes?
 Quid, contemnendi adverbium, sive interjectio, vel potius ironice ac jocose dictum. Cic. 7. Fam. 1. Nosti enim reliquos ludos, quid? ne id quidem leporis habuerunt quod solent mediocres ludi.
 Quid? tu me hoc mandasse existimas, ut, &c. Cic. 2. Fam. 7.
 Quid est, si hoc non contumelia est? Ter. And. 1. 5. 2. Cic. 2. Verr. 29.
 Quid est, quæso, Metelle, iudicium corrumpere, si hoc non est?
 Quid pater, vivitne? h. e. Quid de patre? Plaut. Capt. 2. 2. 32. Et Ibid. 31. Quid divitiæ, suntne optumæ?
 Quid, qui pecuniæ cupiditate, qui voluptatum libidine feruntur, quorumque ita perturbantur animi, ut non multum absint ab infania, quod insipientibus contingit, omnibus his nullane est adhibenda curatio? Cic. 3. Tusc. 4.
 Quid ergo, & Quid igitur est? Cic. pro Rosc. Amer. 39. De hisce omnibus rebus me dicere oportere intelligo. Quid igitur est? non eodem modo de omnibus. Ibid. 55. Vident omnes qua de causa huic inimicus venias: sciunt huiusce pecunia te adductum esse. Quid ergo est? &c.
 Quid mecum est tibi, aut huic, aut Cum hac re? Plaut. Curcul. 5. 3. 10. Cic. pro Cluent. 172. Quid huic cum Avito? nihil. Idem pro Quint. 55. Quid mihi, inquit, cum ista sanctimonia & summa diligentia?
 Quid Antonio cum, &c. Cic. 10. Philipp. 11. Cum Illyrico vero, & cum Vatinii legionibus quid erat Antonio? i. e. Quid ad eum pertinebant? Budæus.
 Quid quidem tibi? pro Quid ad te? Cic. 4. Att. 7. Alii aliter leg.
 Quid, quod; modus dicendi quum quis interrogatur, verbi gratia, Quid, quod me etiam occidere vult? Cic. 4. Acad. 95. Quid, quod eadem illa ars, quasi Penelope telam texens, tollit ad extremum superiora: utrum ea vestra, aut nostra culpa est? Ibid. 26. Quid, quod si ista vera sunt, ratio omnis tollitur?
 Quid, quod; sæpius repetitum. Cic. 1. de Nat. Deor. 109. Quid, quod ejusdem hominis in meum alia, alia in tuum? Quid, quod earum rerum, quæ nunquam omnino fuerant, &c.
 Quid, quum ipsi Antiochus dissentit quibusdam in rebus, ab his quos amat Stoicis, nonne indicat non posse illa probanda esse sapienti? Cic. 4. Acad. 133.
 Quid illi fiet? Quid illi faciam? Quid illi factum est? Vetusta locutio, pro eo quod quidam admirantes, vel accepta aliqua calamitate, aut jactura, dicunt. Quid de illo fiet? quid de illo faciam? quid de illo factum est? Plaut. Merc. 2. 7. 78. Sed quid illi nunc fiet? Al. Illa. Idem Most. 3. 2. 90.

— quid mihi fiet tertio,
 Qui solus facio facinora immortalia?
 Quid illo fiet? Cic. 6. Att. 1. Quid illo fiet, quem reliquero? Idem 14. Fam. 4. Sed quid Tulliola mea fiet? Idem de Lege Agrar. 71. Quæro, si, qui velint vendere, non fuerint, quid pecunia fiet?
 Quid te futurum? pro Quid de te. Cic. 4. Verr. 155. Utrum tibi Siculos publice, privatimque amicos, an inimicos existimari vis? si inimicos, quid te futurum est?
 Quid facerem? pro Quid facere possem? Virg. 1. Ecl. 41.
 Quid faceret? Cic. 3. Off. 60. Stomachari Canius: sed quid faceret? nondum, &c.
 Quid faceret aliud? Cic. 3. de Orat. 84. Valerius quotidie cantabat: erat enim scenicus, quid faceret aliud?
 Quid sciam? Ter. And. 4. 4. 52.
 Eho inepta, nescis quid sit actum? m. quid sciam? Nisi legendum est, Qui sciam, i. e. Quomodo, aut unde sciam. aut videtur esse Quid sciam, ut illud supra, Quid ego nesciam factum?
 Quid si, vnnusta locutio, pro eo quod quis dicat, Quid futurum est, si; vel, rectumne fuerit, si; vel, quid dicas, aut censet, si. Plaut. Afin. 3. 3. 130. Quid si optaro? L. E. eveniet. Ter. Phorm. 1. 4. 32.
 Quid si assimulo, fatin, est? G. garris. A. voltum contemplantini, hem:
 Satin' sic est? G. non. A. quid si sic? G. propemodum. A. quid si sic? G. fat est. Idem Eun. 5. 2. 36. Quid si hoc quispiam voluit deus?
 Quid tibi videtur: adeon' ad eum? Ter. And. 2. 1. 17. Plaut. Mostel. 3. 3. 1.
 Quid tibi visum est hoc mercimonii? i. totus gaudeo.
 Quid eo? pro Ad quid? Ter. Hec. 5. 3. 11.
 Parmeno, opportune te offers, propere curre ad Pamphilum.
 P. Quid eo? D. dic me orare ut veniat. [Eò, Adv. subaudi Curram.
 Quid tibi huc? Plaut. Bacch. 1. 1. 6. Ter. Heaut. 3. 2. 7. Syre. s. hem. c. quid tu istuc? &c.
 Quid tua refert? Ter. Phorm. 4. 5. 11. Quid tua (malum) id refert?
 Quid nostra? pro, Quid nobis confert? quid nos juvat? Cic. ad Brut. 17.
 Quid interest, utrum Prætor imperet, vique cogat aliquem de suis bonis omnibus decedere? an huiusmodi iudicium det, &c. Cic. 4. Verr. 43.
 Quid postea? Cic. pro Muren. 26.
 Quid tum inde? Cic. pro Muren. 26.
 Quid tum? Ter. Heaut. 3. 3. 41.
 — fuit quædam anus Corinthia
 Hic, huic drachmarum hæc argenti mille dederat mutuum.
 C. Quid tum? s. ea mortua est. Cic. 5. Tusc. 107. At multantur bonis exules. Quid tum?
 Quid tum si fuscus Amyntas? Virg. 10. Ecl. 38.
 Quid tum postea? Ter. Adelph. 4. 5. 15.
 Neque enim diu huc commigrarunt. æ. quid tum postea? Idem Hec. 4. 1. 37. Quid tum postea, si modeste ac raro hoc facit? Ubi Donatus, Idiotismus, quo contemnitur crimina leviora.
 Quid deinde? Ter. Eun. 4. 8. 24. Dicam, quid deinde? h. e. Quid postea? subaudi Dicam.
 Quid, pro In quo. Cic. de Amicit. 30. Quid enim Africanus indigens mei? minime hercle. Quintil. Quid tibi tantum malum feci? quid offendi?
 Quid istuc? adverbium est ægre concedentis, inquit Donatus. Ter. Eun. 2. 3. 96.
 Quid istuc? si certum est facere, facias: verum ne post conferas Culpam in me. Al. Quid istuc?
 Quid nunc agimus? consilium quærentis est, inquit Donatus. Ter. Eun. 4. 7. 41.
 Quid quæris? ornate dictum, pro Quid vis præterea? Quid plura? Quid vis dicam? Sic loquuntur scriptores, quum paucis rem expedire volunt. Cic. 1. Att. 11. Quid quæris: nunc ut ad privata redeam? Eidem, lib. 10. 13. Quid quæris? atque jubebat. Est enim suspicio illa domesticæ mali & sermonis Lurtiani. Hor. 1. Epist. 10. 8.
 Quid vultis amplius? Cic. pro Rosc. Amer. 32. Patrem meum, quum proscriptus non esset, jugulastis: occisum in proscriptionum numerum retulistis, me domo mea per vim expulistis, patrimonium meum possidetis. Quid vultis amplius?
 Quid vis tibi? aut quid quæris? Ter. Heaut. 1. 1. 9.
 Quid verbis opus est? reticentiæ forma, pro eo quod quis dicat, Quid cupis præterea? quid multa? Ter. Phorm. 1. 2. 25.
 Cœpi advorsari primo: quid verbis opus est?
 Seni fidelis dum sum, scapulas perdidit.
 Τι δὲ λόγων. H. St.
 Quid multa? Utuntur auctores hoc interrogandi genere, quum prope- rant ad eventum rei, & quum multis sigillatim enumeratis & comme- moratis, significant longum esse cetera persequi. Cic. 1. Att. 10. Si unquam mihi ἐπιχειρήματα suppeditaverunt, illo tempore. Quid mul- ta? clamores tanti fuerunt, ut ego brevior sim, quod eos usque isthinc exauditos putem. Hor. 1. Serm. 6. 82. Lambinus.
 Quid multa? Cic. 3. Off. 59. Gravate ille primo: quid multa? impetrat. Idem 1. Att. 8. Quid multa? vereor, &c.
 Quid multa verba? Ter. Eun. 3. 5. 20.
 In hac commotus sum. A. ain tu? c. primam dices, scio, si videris: Quid multa verba? amare cœpi.
 Videri possit Verba vacare. H. St. Immo & in Quid multa subauditur. q. d. Quid multa verba facio? h. e. quod paulo supra Quid opus est verbis?
 Quid multis moror? Ter. And. 1. 1. 87.
 Quid dicam? Cic. 2. de Nat. Deor. 160. Quid multitudinem, suavitatemque piscium dicam? Festinantis sunt verba, & exaggerantis. Budæus.
 Quid dicam, vel Quid loquar; pro Mitto, & Non dico, Prætereo. vnnusta loquendi forma, quum aliquid nos tacere simulamus, quod ta- men exprimimus. Cic. 2. de Nat. Deor. 129. Quid dicam quantus amor sit bestiarum in educandis custodiendisque iis quæ procreaverunt? Idem 2. de Nat. Deor. 128. Quid loquar quanta ratio in bestiis appareat?
 Quid censet eos esse facturos, qui omnino virtutem a bonorum sine se- gregaverunt, Epicurum, Hieronymum, &c. Cic. 4. de Finib. 49.
 Quid cum illis agas, qui neque jus, neque bonum atque æquum sciunt? Ter. Heaut. 4. 1. 29. Cic. pro Cæcin. 30. Quid huic tu homini facias?
 Quid

Quid facias? ut homo est, ita morem geras. Ter. Adelph. 3. 76.

Quid, aliquando in oratione vacat. Cic. 4. Fam. 1. Trebatio mandavi, ut si quid tu eum velles ad me mittere, ne recufaret. Idem 13. Fam. 73. Nisi quid existimas in ea re violari existimationem tuam. Budæus.

Quid, pro Quid fecit. Cic. Patruus, inquit, meus cum Saturnino fuit.

Quid pater? quicum? quid vicini? propinqui, &c.

Quid est factum? Varr. Quid funus? Quod funus? quid est factum? i. e. Quid est quod accidit?

Quid enim? hac interrogatione Latini uti solent, quum significare volunt se recte sentire, vel verum dicere, neque eum, quicum loquuntur, contra dicere quicquam posse, ut intelligere licet ex illo loco L. Luceji ad Cic. 5. Fam. 14. Quid enim, tu solus aperta non videbis, qui propter acumen occultissima perspicis? Sic Hor. 1. Serm. 1. 7.

Militia est potior: quid enim? concurritur, &c. i. e. Quid est, quod contra dici possit, quamobrem ita non sit? Ex Lambino.

Quid enim? Cic. 2. de Finib. 93. Quid enim? summus dolor plures dies manere non potest? Vide ne etiam menses. Ut γὰρ apud Græcos interrogationi congruit. Budæus.

Quid enim aliud quam admonendi essetis, ut morem traditum a majoribus servaretis? Livius.

Quid enim censet? si L. Mummius videret, &c. Utrum putaret, &c. Cic. in Parad. 5.

Quid enim, ad amicofne confugiam? Cic. 5. Fam. 15.

Quid ita? una pars orationis, inquit Donatus, pro Quamobrem. Ter. And. 2. 1. 22.

Si id facis, hodie postremum me vides. 2. quid ita? c. hei mihi, Vereor dicere.

Quid ita? quia, &c. Cic. pro Rosc. Amer. 34. Estne hoc illi dicto atque facto Fimbriæ non simillimum? Accusatis Sext. Roscium. Quid ita? quia de manibus vestris effugit, quia se occidi passus non est. Ter. Eun. 4. 4. 57.

Thais jam aderit. 2. quid ita? d. quia quum inde abeo, &c.

Quid ita non? Ter. Phorm. 4. 1. 2.

Quid ita tantum? Ter. Eun. 5. 4. 36.

— qua audacia

Tantum facinus audeat? 2. quid ita tantum?

2. A. Annon hoc maximum est?

Quid nisi, usurpavisse antiquos testis est Afranius in Epistola, Me auctore, mater, abstinebis: quid nisi? Festus. pro Quid ni. q. V.

Quid aliud nisi? Cic. 1. Tusc. 75. Num quid aliud agimus, quum, &c. quum a negotio omni sevocamus animum? quid, inquam, tum agimus, nisi animum ad se ipsum advocamus?

QUISNAM, quanam, quidnam. [τίς ἄρα, ἢ τίς ποτε] interrogativum est. Ter. Andr. 5. 6. 1. Quisnam homo est? 2. ego sum. d. o Pamphile. Cic. 6. Verr. 80. Quisnam igitur, per deos immortales, tuebitur P. Scipionis memoriam mortui: quis monumenta atque indicia virtutis, si tu ea relinquis ac deferis?

Quisnam igitur liber? Hor. 2. Serm. 7. 158.

Infinitum aliquando. Plin. lib. 11. cap. 37. Delphini quonam modo audiant, mirum. Gell. lib. 9. cap. 2. Tum Herodes interrogat quisnam esset.

QUIDNAM, interrog. [τίς μὲν] Ter. Phorm. 1. 4. 6. Quidnam ille comotus venit? Cic. 3. Tusc. 56. Quidnam dici potest quamobrem, &c.

Quidnam, sine interrogatione, pro Quid. Ter. Eun. 5. 4. 1.

Reviso quidnam Chærea hic rerum gerat. Cic. 14. Attic. 20.

QUIDNI, [τίς ἔστι, τίς γὰρ ἔστι, τίς μὲν] Confirmandi adverbium, Cur non? Ter. Eun. 2. 3. 36.

Patris cognatum atque æqualem Archidemidem Nottin? 2. quidni? Subaudi, Nottlem. Cic. 2. Off. 75. Laudat Africanum Panætius, quod fuerit abstinent: quidni laudet? sed in illo alia majora.

Quid ego ni negem, qui egomet sciam? pro Quidni ego negem. Plaut. Amph. 1. 1. 278. conf. Quid nisi, in QUID, ad fin.

QUISPUTAS, Idem significat quod Quisnam. [Potius disjungenda hæc. In N. Test. H. St. Forfan in sua Novi Testamenti editione id se fecisse innuit.

QUA, cujus, cui. [τίς] Nominativo non utimur nisi in compositione, ut Aliqua, Siqua. [Multa hic a Stephano male divulsa, quæ loco suo redere nondum licuit.

Quam ad rem. Plaut. Epid. 2. 2. 90. Quam ad rem istuc refart? Idem Milit. 3. 1. 176.

Quam rem agis? Ter. Heaut. 5. 1. 69.

Qua causa. Plaut. Men. 3. 2. 25.

Qua de causa. Cic. 1. Acad. 32. Qua de causa definitiones rerum probabant.

Qua gratia? i. e. Quamobrem. Ter. Eun. 1. 2. 79.

Ego excludor, ille recipitur: qua gratia,

Nisi illum plus amas quam me?

Qua ratione. Ter. Phorm. 2. 1. 68.

Qua ratione inopem potius ducebat domum?

g. Non ratio, verum argentum deerat.

Qua de re, pro Quam ob rem. Cic. 4. Verr. 28. Qua de re, Judices, vobis magnopere providendum est. Ter. And. 1. 2. 13. Quid ais? d.

qua de re? s. rogas? [Hinc per ellipsin Præpositionis factum QUARE.

Qua de re, aliter, pro De qua re. Varro 2. de R. R. cap. 2. Emptor stipulatur illas oves, qua de re agitur, sanas recte esse. Cic. 1. de Invent.

82. Firmatur similitudine ejus rei qua de re agitur, ad eam rem qua de re judicatum est. Verum hic locus hodie sic legitur, Judicatum firmatur similitudine ejus rei, de qua agitur, ad eam rem, qua de judicatum est.

Sic enim Cic. non infrequenter loquitur, ut hoc ipso primo libro, 27. Aut delectationis non alienæ ab eo negotio, quo de agitur. Et lib. 2. 7.

Negare oportebit de vita ejus & moribus quæri, sed de eo crimine, quo de arguitur. Superior tamen lectio etiam Tulliana est. Sic enim ait lib.

1. de Invent. 20. Si locus opportunus ad eandem rem, qua de re narrabitur, fuisse ostenderetur. Ibid. Ostendi oportet ejus esse rei signum proprium, qua de re agitur: ut &c. [Pleonasmo ejusmodi relictatur Cæsar.

Qua pro re argentum promissit hic tibi? Plaut. Rud. 5. 3. 22.

Qua impudentia est? Ute est impudens, vel, Qua est ejus impudentia?

Cic. pro Rosc. Com. 45. Quod si facit, qua impudentia est? eumne testem improbat, quem judicem probat? [Qua pro Quanta, ut

Quam pro Quantum, & Quamvis pro Quantumvis. Nec hic interrogat.

Qua, pro Qua ratione. Virg. 1. Æn. 678.

Qua facere id possis, nostram nunc accipe mentem. [Subauditur Via.

V. QUÆ, Adv.

Vol. IV.

Prædicto delectus, qua possit, habiturum. Cic. 6. Philipp. 5.

QUA, Adv. loci, Per quem locum. Auctor Priap. Carm. 29.

Ad fontem, quæso, dic mihi quæ sit iter? [Subauditur Parte, ut & in seqq. Et si sit pro Quam in partem. Aliis placet Via subintelligi.

Vid. Cort. ad Sall. Catil. 57. 3. Sed non ubique convenit æque. Licet illi vagari quæ velit. Cic. 1. de Orat. 70.

Perge modo, & quæ te ducit via dirige gressum. Virg. 1. Æn. 404.

Omnes introitus, quæ adiri poterat in eum fundum. Cic. pro Cæcin. 21.

Ipse in templum, nescio quæ, per cuniculum ascendit. Cic. 3. Philipp. 20.

Quæ digitum proferat non habet. Cic. pro Cæcin. 71.

Quæ proximum. Tacit. 15. Ann. 12. Quæ proximum, & com meatibus non egenum, regionem Comagenam, &c. petivit.

Quæ visus erat. Sallust. in Jugurth. cap. 101. extr. Postremo omnia, quæ visus erat, constrata telis, armis, cadaveribus, & interea humus infecta sanguine. [i. e. Quam longe lateque.

Ea, quæ, inter se relata. Liv. 6. 24. Et Volsi, quæ modo simulato metu, ea in veram fugam effusi. Sic locus ille emendandus est, ut ait Rhenanus in Castigationibus in lib. 19. Taciti.

Qua, aut quo. Cic. 8. Att. 3. Sin discedit, quo, aut qua, aut quid nobis agendum sit, nescio.

Qua, pro Qua ex parte. Ulpian. 1. 1. §. 13. Idem Scævola. D. De Silaniano senatusconsulto. Attamen ubi decessit, qua extinctum legatum & libertas est, senatusconsulto fore locum dicit. Et alibi sæpe: sicuti Qua, pro

Qua ratione utuntur.

Quæ, aliquando significat Tum, five partim. Plaut. Trin. 4. 3. 37.

Neque istis quicquam lege sanctum est, leges mori serviunt, Mores autem rapere properant, quæ sacrum, quæ publicum. i. e.

Partim, vel Juxta potius, aut Tum sacrum, tum profanum, inquit Budæus. Cic. 2. Att. 19. Nam gladiatorii, quæ dominus, quæ advocati, sibilis conficili. i. e. Dominus juxta ac advocati.

Topiarium laudavi, ita omnia convestivit hedera, quæ basim villæ, quæ intercolumnia ambulationis. Cic. 3. Q. frat. 1.

Quæ itineris, Quæ de Bruto: modus est dicendi, pro quo inepte dicitur, Ea parte, qua itineris, vel de Bruto mentio fit. Cic. 9. Att. 14. At

quam honesta, quam expedita tua consilia, quam evigilata tuis cogitationibus, quæ itineris, quæ navigationis, quæ congressus sermonisque cum Cæsare. Eidem, lib. 15. 18. Intelligo te dissentissimum esse, quæ

de Buthrotiis, quæ de Bruto. i. e. Partim ob Bruti ludos, partim ob Buthrotios cives, inquit Budæus.

Quæ, pro Quatenus. Paulus, Sed nec ille, qui filium alienum possidet, tantum habet, quanti eum patri vendere potest. Sed in præsentia, non quæ filius alicujus, sed quæ homo æstimatur. Budæus.

QUAPROPTER, [διὰ τὴν] Adv. interrogandi, responsionem quærens, cur quid ita factum sit. Terent. And. 1. 1. 136.

Factum magis id adeo, mihi ut incommodet, Quam ut obsequatur gnato. s. o. quapropter? s. i. rogas? Idem

Heaut. 1. 2. 14. Cave faxis, non est opus, pater. c. m. quapropter? c. l. quia, &c.

Sed quid est, quapropter nobis malum minitemini? Plaut. Bacchid. 5. 2. 25.

Quapropter, a πρὸς τὴν infinite positum. Plaut. Pseud. 1. 5. 83.

— animum advorte nunc jam, Quapropter te expertem amoris gnati habuerim.

Quapropter, [ἀπὸ τῆς] Quamobrem. Ter. Adelph. 1. 2. 44.

— cum amet aliam, non est utile hanc illi dari: Quapropter quoquo pacto celato esse opus.

Quapropter nihil est quod metuas, ne quid tecum fingam. Cic. 4. Verr. 180.

Quapropter quoniam. Lucret. lib. 1. 794.

Quapropter, quoniam, quæ paulo diximus ante In commutatum veniunt, &c. conf. 128.

QUATENUS, Adv. [ὅσον, κατὰ ὅσον, ὡς ὅσον] significat Quantum, five Ad quem finem. Cic. de Amicit. 36. Quamobrem id primum videamus, si placet, quatenus amor in amicitia progredi debeat. Idem 1. Tusc. 107.

Magna culpa Pelopis, qui non erudierit filium, nec docuerit, quatenus esset quodque curandum. Et 2. de Orat. 355. Itaque soli, qui memoria vigent, sciunt, quid, & quatenus, & quomodo, dicturi sunt. Idem 1. Fam.

2. Postulatum est ut Bibuli sententia divideretur: quatenus de religione dicebat, Bibulo assensum est. Liv. ab Urbe cond. Italix, nisi quatenus vallum castrorum cingit, nihil relinqueretis Pœno.

Quatenus, pro Quoniam, vel quandoquidem. Plin. 3. Epist. 51. ad Caninium Rufum, Et quatenus nobis denegatur diu vivere, relinqua-

mus aliquid, quo nos vixisse testemur. Sueton. in Claud. Cæs. cap. 26. Confirmavitque pro concione apud Paetorianos, quatenus sibi matrimonia male cederent, permanfurum se in cælibatu. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Propria tamen vis nominis, & exprimenda natura est, quatenus appellatione ipsa non satis significari videtur.

Quatenus, inquit Festus, significat Qua fine, ut Hactenus, Hac fine. At Quatinus, Quoniam. Sed antiqui Quatenos dicebant: ut Scipio Africanus in ea oratione, quam scripsit postquam ex

Africa rediit, Uti negotium natum erat quatenos castra nostra ita munita erant, ut posses partem exercitus abducere. Ex his Festi verbis, videtur Quatinus pro Quoniam per i. tertiam vocalem scribendum: & ita observari video a doctis. Valla, de Quandoquidem

pro Quoniam loquens, Ejusdem significati est Quatinus, apud sæculum duntaxat Quintiliani. Nam Cicero dixit Quatenus, solummodo pro Inquantum, sicut Eatenus, pro Intantum. Sæculum autem Quintiliani, a Livio, Virgilio, Horatio exordior: quorum ultimus, 2. Serm. 4. 47. sic ait,

Quatinus ima petit volvens aliena vitellus. Quo modo hic scripsit Valla, non est certum, quum pro voluntate chalcographi scribatur

locus iste, sicut & alii multi. [Quum sine controversia Quatenus ex Qua & Tenus particula sui generis compositum sit, ut Ea tenus, Hactenus, &c. liquet futiliter esse, quam afferunt, hujus vocis a sequente distan-

tiam. Tamen si Protinus quoque, pro Protenus usu frequens sit. V. Caufaub. ad Suet. Claud. cap. 26.

Quatenus id facit. Hor. 1. Serm. 1. 63.

— jubeas miserum esse libenter Quatenus id facit. Quem locum explicat Turnebus his verbis, Qui insanabilis est, nec deduci de aviditate studioque nummorum accumulandorum potest, eum quum videas in maxima versari miseria, jubeas.

C 2

jubeas eam, quantamcunque avaritia affert. libenter jucundeque ferre. Esse enim puto, Quatenus id facit, ad quam usque miseriam studium lucri perducere solet. Hæc ille.

QUATINUS, Conjunctio, [qu] significat Quoniam, vel Quia, ut ait Festus. Juven. 12. Sat. 102.

Quatinus hic non sunt, nec venales elephantii. V. QUATENUS pro Quoniam, paulo ante.

Quatinus, pro Ut. Macrobi. lib. 2. Saturnal. cap. 5. Non semel præceperat ei pater, temperato tamen inter indulgentiam gravitatemque sermone, quatinus moderaretur profusos cultus, perspicuosque comitatus. [Immo Hic Quatenus est Quem ad finem, Quo ad, In quantum.

Qui, Adv. ex Ablat. Qui pro Quemadmodum, vel quomodo, venuste ponitur. Ter. And. 2. 1. 36.

Facite, fingite, invenite, efficite qui detur tibi. Donatus putat hoc in loco pro Quemadmodum accipi. Non minus tamen recte pro Ut, exposueris, ut sit sensus, Efficite ut hæc Philumena detur tibi nuptum, Charine.

Qui interrogative. Cic. 4. Acad. 24. Qui poterit esse sapientia? Idem pro Cæcin. 7. Qui igitur convenit, quæ causa fuerit, &c.

Qui, Quomodo, Qui vocare? Plaut. Amph. 1. 1. 22. Et apud Ter. Adelph. 5. 6. 3.

Qui, Quamobrem. Ter. And. 5. 4. 52.

Recte admones, Davo istuc dedam jam negotii. s. non potest. p. Qui? s. quia habet aliud magis ex sese. Donatus.

Qui, Unde, vel quomodo. Ter. Hec. 4. 1. 37.

Si modeste ac raro hoc fecit, nonne ea dissimulare nos Magis humanum est, quam dare operam, id scire, qui nos oderit? Idem And. 3. 2. 21. Nam qui istuc tibi incidit suspectio? Idem Hec. 2. 3. 6. Hæc Donatus. Cic. 2. de Fin. 12. Deinde qui fit ut ego nesciam, sciant omnes, quicunque Epicurei esse volunt?

Qui, Utinam. Ter. Phorm. 1. 2. 71. — est parasitus quidam Phormio, Homo confidens: qui illum di omnes perduint. Ubi Donatus, Qui illum? Qui, utinam est: ut Lucilius lib. 2. Satirarum, Qui te, Momentane, malum jam cetera perdat. Aut, Qui hoc consilium quod dicam, dedit. Item, Qui aut expletivum est, aut pronomen, quo incipiens Phormionem describere, cohorrui consideratione ejus, & in hanc vocem, quasi confusus erupit. Hoc autem certum genus est parenthesis. Cic. 4. Att. 7. De Apollonio quod scribis, qui illi dii irati, homini Græco, &c. In quem sic ait Paulus Manutius, Qui pro Utinam dixit, more Comicorum. [Nisi pro Quin. quocum & confundi solet. q. V.]

Qui, pro ut. Ter. in prol. And. 6.

Nam in prologis scribundis operam abutitur: Non qui argumentum narret, sed qui malevoli Veteris poete maledictis respondeat. Donatus.

Qui, Quare, cur. Ter. Adelph. 5. 3. 14.

Cur emis amicam Micio? num qui minus Mihi idem jus æquum est esse, quam mecum est tibi? Ubi Donatus, Aut Num, aut Qui abundat. Et est ordo, Qui minus æquum est esse idem jus mihi, &c. Qui ergo, Quare, vel cur significat. Hæcenus Donatus. Al. Num quid. Cic. 5. Tusc. 109. Qui enim beator Epicurus quod in patria vivebat, quam Metrodorus quod Athenis? Hic non inepte posset capi pro Quomodo. Idem 16. Att. 14. Qui minus autem ego istuc recte esse possim quam est Marcellus?

Qui, Quomodo, qua re, qua ratione. Ter. Adelph. 4. 5. 57.

Si frater aut sodalis esset, qui magis morem gereret? Cic. 16. Att. 14. Qui fieri poterat? Donatus.

Qui ne, pro Ut non. Ter. in Andr. 2. 1. 34.

Facite, fingite, invenite, efficite, qui detur tibi: Ego id agam mihi qui ne detur. Verba sunt Pamphili ad Charinum, Ego, inquit, id agam, ut mihi non detur nuptum Philumena.

Quidum, Quare igitur? Plaut. Amph. 4. 2. 12.

Prodigum te fuisse oportet olim in adolescentia.

A. Quidum? M. quia senecta ætate a me mendicas, malum. Ter. Eun. 2. 2. 42. At nunquid aliud? P. quidum? C. quia tristis es.

QUICUM, [qu] pro Cum quo: Qui enim Ablativus est. Ter. Heaut. 1. 2. 4. Quicum loquitur filius? Idem Eun. 4. 6. 21.

Immo hoc cogitatur, quicum res tibi est, peregrinus est. Cic. 4. Fam. 1. Nemo est omnium, quicum potius mihi, quam tecum, communicandum putem.

Quo, [mi] Adv. interrogandi ad locum. Virg. 1. Æn. 374.

Quove tenetis iter? Cic. 6. Fam. 2. Tu velim scribas ad me quid agas, & ubi futurus sis, ut, aut quo scribam: aut quo veniam, scire possim.

Quo abis? Ter. Hec. 3. 5. 45.

f — quo abis? mane, Mane inquam: quo abis? Ubi Donatus, Bene Quo abis? Quia patrem deferis & uxorem. Sic Virg. 10. Æn. 649.

Quo fugis Ænea? Ibid. 369.

Quo fugitis socii? Sic enim loquitur, qui vult ostendere conditionem locorum, in qua perverso modo alius petatur, alius linquatur.

Quone, pro Quo. Hor. 2. Serm. 3. 295.

Quone malo mentem concussa? timore Deorum. Ubi Turnebus, Observeandum, inquit, arbitror esse, Flaccum in percontatione particulis sua sponte interrogantibus Quis & Quantus, addere ex supervacuo etiam interrogatricem particulam Næ. ut Quantane, id est quanta? &c. [Hic Quo, non Adv. sed Pronomen est.]

Quo te agis? Donatus, Admonitio discedentis. Nam a quo discedere desideramus, admonemus eum, qua vadat, aut quo eat. Ter. Andr. 4. 2. 25.

Proinde hinc vos amolimini: nam mihi impedimento estis.

P. Ego hanc visam. D. quid tu? quo hinc te agis?

Quo non? Ter. Adelph. 4. 6. 4.

Perreptavi usque omne oppidum, ad portam, ad lacum: Quo non? i. e. Non est locus ullus, quem non adierim.

Quo, pro Unde. Ter. Adelph. 2. 1. 36. Illuc quæso redi, quo coepisti, Æschine. Ubi Donatus, Figure: rectum enim erat, Unde coepisti. Nisi forte, Quo pronomen est modo accipiendum, ut sit A quo.

Quo gentium fugiam? Plaut. Rud. 3. 1. 44.

Qua autem, & quo, nihil scimus. Cic. 8. Att. 3. Subaudi Eundem sit, aut simile quid.

Quo, Conjunctio, varia significat.

Quo, Quare, inquit Donatus. Terent. And. 2. 5. 18.

Ego cum illam vidi, virginem forma bona Memini videre: quo æquior sum Pamphilo, Si se illam in somnis, quam illum amplecti maluit.

Quo ut. Cic. 2. de Orat. 52. Quo etiam feci libentius, ut eum sermonem, quem illi quondam inter se de his rebus habuissent, mandarem litteris. [Refertur ad Compar. & significat Eoque.]

Quo bonum est? pro Quam ad rem utile est? Frequens locutio apud Juven. consul. Gajus in l. aliquando. 13. in fine. ad Velleja. in Pand. Quo bonum est expectare conditionem vel diem, cum, &c. Ulpian. l. 3. §. si quis ex liberis. de bon. poss. contra tab. in P. Quo bonum est ei contra tabulas dari? Idem in l. si post mortem. 10. §. liberi. eod. Quo bonum est eis favere? Scævola in l. si duo. 93. de solution. Quo bonum est hoc dicere? Similis est nostra loquendi formula eique plane respondet, *quoy jert-il?* [Cui bono alias Cic. V. Pro Mil. 32. & 2. Philipp. 35.]

Quo, Quod, quoniam, ex quo, aut quare. Ter. Eun. 1. 2. 16.

Non pol, quo quenquam plus amem, aut plus diligam, Eo feci, sed ita erat res, faciendum fuit. Cic. 6. Verr. 64.

Nam rex id celatum voluerat, non quo quicquam metueret aut suspicaretur, sed ut ne multi, &c.

Non quo libenter male audiam, &c. sed quia, &c. Cic. 2. de Orat. 305.

Quo minus mirum est, si audientium intentio languescat. Plin. Epist. 19. lib. 2. Cic. pro Quint. 4. Nam quo minus ingenio possum, subsidio mihi diligentiam comparavi.

Interpellent me, quo minus honoratus sim, dum ne interpellent quo minus Respub. a me commode administrari possit. Cic. 11. Fam. 10.

Quo minus familiaris sum, hoc sum ad investigandum curiosior. Cic. 4. Fam. 13.

Quo minus, interrogativum. Cic. 1. de Fin. 58. Neque enim civitas in seditione potest esse beata, nec in discordia dominorum domus: quo minus animus a se ipse dissidens, secumque discordans, gustare partem ullam liquidæ voluptatis & liberæ potest? [Nulla est interrogatio.]

Quo magis, pro Quo minus. Imperator in l. 3. C. de judic. Nihil prohibet, quo magis apud eum quoque disceptatio terminetur. Idem in l. j. C. qui dare tutor. Non ideo oportuit impediri, quo magis liberali causa ordinata curator tibi daretur. i. e. Quo minus. q. V.

Quo, pro Ut. Plin. jun. Neque enim id feci, quo tibi molestus essem. Ter. Heaut. 3. 2. 31.

Quone, pro Ut non. Cic. 7. Fam. 2. Sed homo acutus ei mandasti potissimum, cui expediret illud venire quamplurimo. Sed eo vidisti multum, quod præfinit, quone plurius emerem. [i. e. Quanti, nec est Conj.]

Eo, quo. Cic. pro Quint. 5. Non eo dico, C. Aquili, quo mihi veniat in dubium tua fides & constantia, aut quo, &c.

Quo, eo. Cic. pro Quint. 5. Quæ quo plura sunt, C. Aquili, eo te & hos, qui tibi in consilio adsunt, meliori mente nostra verba audire oportebit. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Quo, hoc. Quintil. lib. 2. cap. 2. Nam quo sapius monuerit, hoc rariius castigabit. De officiis præceptoris.

Quo plus prodest, hoc præstantior. Cic. 4. Acad. 2. Quo plus in negotiis gerendis res quam verba profunt, hoc erat memoria illa præstantior.

Quo maxime, ita maxime. Cic. 4. Verr. 27. Quo usque te maxime cognatione, affinitate, necessitudine aliqua attingebat, ita maxime manus tua putabatur.

Quo, Ad quid, in quem usum. Hor. 1. Epist. 5. 12.

Quo mihi fortunæ, si non conceditur uti? conf. Quo bonum.

Quo tibi tantum opus fuerit, id quæro. Cic. 4. Verr. 183.

Martis vero signum quo mihi pacis auctori? Cic. 7. Fam. 24.

QUOAD, [qu] i. e. Quandiu, ut ait Donatus. Ter. Phorm. 1. 2. 98. Quid, senem quoad expectatis vestrum? Cic. de Amicit. 1. Ego autem a patre ita eram deductus ad Scævola, sumpta virili toga, ut quoad possem, & liceret, a senis latere nunquam discederem.

Quoad, Quoad usque. Quamdiu. Cæsar 5. Bell. Gall. cap. 17. Neque finem insequendi fecerunt, quoad subsidio consili equites, præcipientes hostes egerunt.

Videte nunc quoad fecerit iter apertius quam antea. Cic. 1. de Lege Agr. 5. Ego me ducem in civili bello, quoad de pace ageretur, nolui esse. Cic. 7. Att. 2.

Quoad vixit, Dum, donec. Suet. de Clar. Gram. 20.

Quoad tibi æquum & rectum videbitur. Cic. 13. Fam. 15.

Eatenus quoad. Ulpian. in l. j. D. de peric. & com. rei vend. Quod non designavit tempus, eatenus periculum sustinere debet, quoad degustetur vinum.

Nihil differt ita loqui, Quoad vivam, & Quoad moriar: hæc enim quamvis contraria esse videantur, idem tamen significant: quoniam duo tempora, quum inter se opposita sunt, atque ita coherencia ut alterius finis cum alterius initio misceatur, non refert utrum per extremitatem prioris, an per initium sequentis locus ipse confinis demonstretur. Perrottus. V. Gell. lib. 8. cap. 21.

Quoad, quantitatem rerum aliquando denotat. Cic. 1. de Lege Agr. 12. Audite, audite vos, qui amplissimo populi, Senatuseque judicio exercitus habuistis, & bella gessistis, Quoad quemque pervenit, pervenerit ex præda, ex manubiis, ex auro coronario. i. e. Quantum.

Quoad ad in meis Schediasmatis libro 2do. H. St. Sic & in emendatis libris expressum. conf. or. seq. 59.

Quoad, pro Quantum, fere cum verbo Possum.

Quoad potuit restitit. Cic. de Senect. 11.

Quoad longissime potest mens mea respicere spatium præteriti temporis. Cic. pro Arch. 1.

Quoad, pro Quantum ad. Cajus in l. iij. D. De acquir. rer. domin. Nec interest (quoad feras bestias & volucres) utrum in suo quisque fundo capiat, an in alieno. i. e. Quantum ad feras bestias.

Quoad, pro Interim dum. Quintil. lib. 10. cap. 3. Nisi forte visus infirmior membranarum potius usum exigit: quæ ut juvant aciem, ita crebra relatione, quoad intinguntur calami, morantur manum, & cogitationis impetum frangunt.

Quoad munus officii exsequi & tueri possis. Cic. de Senect. 21.

Quoad per me licitum est, pro Quantum vel quamdiu permisi & licuit. Cic. 5. Verr. 77. Denique domi tuæ piratæ, a quo tempore capti sunt, quoad per me licitum est, fuerunt.

Quoad potest. Cic. 7. Verr. 175. Tulit hæc civitas quoad potuit, quoad necesse

neceffe fuit, regiam iftam veftram dominationem in judiciis, & in omni Repub. tulit.

Quoad ejus fieri poteft, hic Ejus parelcon eft. Auctor ad Heren. lib. 1. 2. Cic. 11. Att. 12. Tu tamen velim ne intermittas, quoad ejus facere poteris, fcribere ad me. Cato R. R. cap. 32.

Quoad ejus poteft. Liv. 39.

Quoad ufque. Actius, Nihil te impedio, quoad ufque rem peragas.

Sueton. in Julio Cæf. cap. 14.

Quoadufque, Eoufque, oppofita. Ulpian. in 1. j. §. Julianus. D. de itiner. actusque privato. Julianus ait, quoadufque ingreffus eft, eoufque ei competere interdictum.

Quo ad fejunxit, per tmeſin. Gell. lib. 1. cap. 15. Ulyſſem Homerus virum ſapienti ſacundia præditum. vocem mittere ait, non ex ore, ſed ex pectore, quo ſcilicet, non ad ſonum magis, habitumque vocis, quam ex ſententiarum penitus conceptarum altitudine pertineret. [Sed Aliter emendd. libri.

QUOCIRCA, [παραρτι] Conjunctio rationalis, i. e. Quamobrem, Itaque. Cic. de Senect. 41. Quod quo magis intelligi poſſet, fingere animo aliquem jubebat tanta incitatum voluptate corporis, quanta percipi poſſet maxima, nemini cenſebat fore dubium, quin tamdiu, dum ita gauderet, nihil agitare mente, nihil ratione, nihil cogitatione conſequi poſſet: quocirca nihil eſſe tam deſteſtabile, tamque peſtiferum, quam voluptatem. Quocirca bene apud majores noſtros Senatus decrevit, &c. Cic. 1. de Divin. 92.

QUOCUM, [μεθ' ὧ] Ablativus a Quicum. Cic. 1. de Legib. 54. Ergo aſſentiris Antiocho familiari meo: magiſtro enim non audeo dicere, quocum vixi. [Qui poteſt eſſe Ablativus a Quicum, cum hoc ipſum ſit Ablativus?

QUOMINUS, [ὡς μή, μή ἔ, μή ἔξ] i. e. Ut non. Ter. Andr. 4. 2. 17. Si poterit fieri ut ne pater per me ſterileſ credat,

Quominus hæ fierent nuptiæ, volo. Cic. 1. de Orat. 70. Nullis ut terminis circumſcribat juſ ſuum, quominus liceat vagari quo velit. Nihil deſideramus, quominus Epirum ipſam poſſidere videamur. Cic. 2. Att. 14.

Illud non perſicies, quominus tua cauſa velim. Cic. 1. Fam. 7.

Abſtinere quominus. V. ABSTINERE.

Adverſari quominus. V. ADVERſARI. [Rectius diſiſe ſcribitur. V. in quo.

QUONAM, [πὴ δὲ] Adv. ad locum. Plaut. Trinum. 4. 3. 71.

Eamus intro, ſequere. ſ. quo tu te agis? c. quonam, niſi domum?

Cic. 8. Att. 3. Eum ſi nunc ſequor, quonam?

QUONAM, [πὴν τῷ] Ablativus a Quinam: jungitur Ablativo Modo, eſtque tanquam una dictio vice Adverbii poſita. Cic. 2. de Finib. 6. Quonam, inquit, modo? Quia, &c. [Subjungi debet τῷ QUOMODO.

Infinite. Cic. 4. de Finib. 69. Admirantes quæramus ab utroque quonam modo vitam agere poſſimus.

QUOUSQUE, [ὡς, ὡς ἄν, μέχρι τίνος] i. e. Quamdiu, vel uſque ad quod tempus: & ponitur interrogative. Plaut. Afin. 1. 1. 29. Nam quouſque? L. uſque ad mortem volo. Cic. pro Cn. Planc. 75. Atque etiam clamitas, Laterenſis, Quouſque iſta dicis? Nihil in Ciſpio profeciſti.

Quouſque tandem, primo loco poſitum, & quaſi ex abrupto prolatum. Cic. 1. in Catil. 1. Quouſque tandem abutere, Catilina, patientia noſtra? Quamdiu, &c.

Quouſque, cui reſpondet Quoad. Cic. 15. Att. 24. Quouſque inquires? Quoad erit integrum.

Quouſque, pro Quatenus. Martian. in l. 1. §. 1. D. Quæ res pign. oblig. poſſunt. Facti tamen eſt quæſtio, ſi quæſtatur, quouſque eis permiſſum videatur peculium adminiſtrare.

QUOMODO, [πῶς, πῶς, ὅπως, πῶς τῷ] Adv. i. e. Qua ratione. Quidam volunt eſſe Ablativi caſus & ſeparatim legendum, Quo modo. [Quod ita eſſe ex Quo nam modo & ſimilibus apparet.

Interrogative aliquando ponitur. Plaut. Aulul. 1. 1. 8. Quomodo tibi ſe res habet? Cic. 5. Verr. 70. Etiamne ſi plus edidiſſet, quam quantum natum eſſet? etiam. Quomodo? Magiſtratus ex ipſius edicto exigere debebant. [πῶς ἄν.

Quomodo, Quare. Plaut. Stich. 1. 3. 97.

Illam quidem nullum ſacrificavit. G. quomodo?

Quid igitur me volt? [Hic Quomodo poſitum videtur, pro Quid ais? Quid ita?

Admirative aliquando. Cic. de Amicit. 9. Quomodo (ut alia omittam) mortem filii tulit?

Infinite ut plurimum. Ter. Heaut. 5. 3. 2.

Idque adeo miror, quomodo tam ineptum quicquam potuerit tibi Venire in mentem, mi vir. Cato R. R. cap. 2. Ubi cognovit, quomodo fundus cultus fiet.

Locutus ſum cum Cincio, quomodo ſe res habet. Cic. 2. Q. frat. 2.

Si Reſpubl. tibi narrare poſſet, quomodo ſeſe haberet, non facilius, &c. Cic. 3. Fam. 3.

Ita me feciſtis Conſulem, quomodo pauci in hac civitate facti ſunt. Cic. 3. de Lege Agrar. 33.

Ut enim quæras omnia, quomodo Græci ineptum appellent, non reperies. Cic. 2. de Orat. 18. i. e. Quo vocabulo.

Quomodo, pro Quoquomodo. Cic. 2. de Orat. 140. Verum hoc (ut dixi) nihil ad me. Illud ad me, ac multo etiam magis ad vos, Corta noſter & Sulpici, quomodo nunc ſe iſtorum artes habent, pertimeſcenda eſt multitudo cauſarum: eſt enim infinita.

Quomodo potuiſſem, te conveniſſem, ſi, &c. Cic. 5. Fam. 20.

Quomodo, pro Ut. Cic. 13. Att. 2. Ariarathes Ariobarzanis filius Roman venit: vult, opinor, regnum aliquod emere a Cæſare. Nam quomodo nunc eſt, pedem ubi ponat in ſuo; non habet. Et ad Q. frat. lib. 2. epiſt. 2. Quomodo res ſe habet, non eſt facillima. Idem 11. Att. 22. Pharnaces autem, quomodo agit, afferet moram. Hoc autem dicit, quia Pharnaces Ponto, quem occupaverat, non diſcedebat: ut ea res Cæſari in Italiam proficiſcenti, moram allatura videretur.

QUOMODONAM, [πῶς] Cic. 2. Q. frat. 16. Quomodonam, mi frater, de noſtris verſibus Cæſar? Sic Quorſum nam &c.

QUONAM MODO, V. QUONAM paulo ſupra.

QUICUNQUE, quæcunque, quodcunque, [ὅστις, ὅτι] Cic. 2. de Lege Agrar. 49. Ut quibuſcunque rebus poſſem, illius abſentis dignitatem vobiſcum una tuerer. Quintil. lib. 19. cap. 4. Ex iis, quæ ſupra poſui, appareat moleſtum quoque clauſulæ convenire, dum habeat ex quocunque pede ante ſe breven.

Quicunque iſt eſt, ei me profiteor inimicum. Cic. 10. Fam. 31.

Quicunque, geminatum. Cic. 1. de Orat. 51. Quicquid erit, quacunque ex arte, quocunque de genere, &c.

Quicunque, interpoſitis dictionibus. ut Hor. 2. Serm. 5. 51.

Qui teſtamentum tradet tibi cunque legendum. Hor. 1. Carm. 16. 2.

Quem criminofis cunque voles modum

Pones jambis.

Quæ me cunque vocant terræ. Virg. 1. Æn. 614.

Quodcunque hoc regni. Virg. 1. Æn. 82. V. QUODCUNQUE.

Omnia quæcunque. Cic. 2. de Orat. 44. Non omnia, quæcunque loquimur, mihi videntur ad artem & ad præcepta eſſe revocanda. Idem 3. de Lege Agrar. 5. Omnia quæcunque ille feciſſet, eſſent rata.

Quæſcunque obvertimus oris. i. e. Quibuſcunque. Lucret. lib. 4. 168.

Quicunque, pro Qualiſcunque. Cic. de Orat. Quicunque in dicendo ſumus. Plin. lib. 31. cap. 9. Sed quicunque ſal acopis additur. i. e. Omnis generis, ſive natus, ſive factitius. Hæc Budæus. Cic. pro Rabir. Poſt. 21. Quæcunque mens illa fuit, Gabinii fuit. Idem 1. de Orat. 117. Illam ipſam, quamcunque aſſequi poterit in dicendo, mediocritatem. Ibidem 117. Illa ipſa facultate, quamcunque habet, &c.

QUODCUNQUE, cujuſcunque. [ὅτι] a Quicunque. Virg. 2. Æn. 77. Cuncta equidem tibi, rex, fuerit quodcunque, fatebor. Cic. 3. de Legib. 6. Quodcunque Senatus decreverit, agunto.

Quodcunque, aliquando nomen appellativum eſt: ut Cic. 5. Fam. 19. Quodcunque cepiſſem conſilii. Columel. lib. 1. cap. 5. Quodcunque rubiginis aut ſpurcitie reſedit, ſiccare.

Quodcunque militum, pro Quoſcunque milites. Cic. 8. Att. 17. Vos hortor, ut quodcunque militum contrahere poteritis, contrahatis. V. in QUOD.

QUACUNQUE, Ablativus a Quæcunque. Liv. 1. 3. Is Aſcanius, ubi-cunque, & quacunque matre, genitus (certe natum Ænea conſtat) abundante, &c. Quaſi dicat, Tametiſi incertum ubi, & qua matre ſit genitus, tamen, &c.

Separatur nonnunquam apud poetas per Tmeſin. Lucret. lib. 6. 84. Quid faciant, & qua de cauſa cunque ferantur.

QUACUNQUE, Adv. pro Per quamcunque partem. Cic. 5. Verr. 44. Quacunque iter facit, ejuſmodi fuit, non ut Legatus Populi Romani, ſed ut quædam calamitas pervadere videretur. Idem 15. Att. 18. Quacunque nos commovimus.

Quacunque vacat ſpatium. Lucret. lib. 1. 509.

Sic & per Tmeſin. Idem lib. 1. 209.

—qua porro cunque tenet ſc

Corpus, &c.

QUOCUNQUE, [ὅπου] Ablat. a Quicunque. Plin. lib. 27. cap. 12. Quocunque hæc modo ſe habeant, viſ earum eſt ſpiſſare, ac refrigerare.

Quocunque tempore mihi poteſtas tui præſentis fuerit. Cic. 1. Fam. 9.

QUOCUNQUE, Adv. [ὅπου] Plin. lib. 15. cap. 27. Numerofis nominibus & novis, quocunque incedit inſignis. Vetus exemplar legit Quacunque.

Ire pedes quocunque ferent. Hor. Epod. 16. 21.

Eleganter interponitur dictio inter Quo & Cunque, per eam figuram quæ Tmeſis dicitur. Cic. 2. Tuſc. 7. Ut enim heri feci, ſic nunc rationem, quo ea me cunque ducet, ſequar.

QUOMODOCUNQUE, [ὅπως] pro Quocunque modo. Cic. 14. Fam. 14. Quomodocunque nunc ſe habet, modo ut hæc nobis loca tenere liceat. Vetus exemplar habet Quomodo quidem. Idem lib. 5. de Finib. 30. Quomodocunque dicitur, intelligi tamen quicquid dicatur poteſt.

QUORSUM, contractum ex Quo vORSUM, Adv. ad locum, Verſus quem locum. Cum interrogatione, & ſine interrogatione aliquando ponitur. Ter. Eun. 2. 3. 13.

Unde iſ? c. ego neſcio hercle, neque unde eam, neque quorſum eam.

Quorſum, Ad quam rem. Ter. Eun. 1. 2. 75.

At ego neſciebam quorſum tu ires? h. e. Quid tuis verbis velles? quo tenderes? Idem And. 1. 1. 100.

Quam timeo quorſum evadas! i. e. Ad quem finem (vel exitum) perveniat oratio tua. Ibid. 1. 5. 29.

Incertum eſt, quid agam. m. miſera timeo, hoc incertum quorſum accidat. i. e. Vereor ne illud Incertum, quod dixit Pamphilus, male vertat nobis, & in noſtram perniciem convertatur.

Cic. pro Roſc. Com. 43. Quorſum recidat reſponſum tuum, non magnopere laboro.

Quorſum iſtuc? quod vulgo dicitur Ad quod propoſitum? Ter. And. 2. 2. 24.

Non cohærent. p. quorſum nam iſtuc? d. ego me continuo ad Chremem. Cic. de Amicit. 42. Quorſum hæc? quia ſine focis nemo quicquam tale conatur. Idem Poſt. red. ad Quir. 5.

Quorſum igitur hæc diſputatio? quorſum? ut intelligere poſſitis, neminem, &c.

Verebar quorſum id caſurum eſſet. Cic. 3. Att. 24. Ter. Andr. 1. 2. 4.

Mirabar hoc ſi ſic abiret, & heri ſemper lenitas Verebar quorſum evaderet.

Unde mihi lapidem? quorſum eſt opus? Hor. 2. Serm. 7. 116. [Ad quid? Quorſum hæc tandem? h. e. Ad quid tandem hæc dicis? Hor. 2. Serm. 7. 21. Legitur & Tendunt.

Quorſum tandem, aut cur iſta quæris? Cic. 1. de Legib. 4.

QUORSUS, ex Quo vORSUS, Idem. Cic. de Clar. Orat. 292. Quorſus, inquam, iſtuc? non enim intelligo. Idem 2. Att. 21. Nunc repente tanto in odio eſt omnibus, ut quorſus eruptura ſit, horreamus.

QUIDAM, quædam, quoddam vel quiddam; cujuſdam. [ὅς τις, πῶς τις, δὲνα] Perſonam certam dicit, & ſingulare potius ſignum eſt, quam particulare. Ter. Eun. 3. 2. 30.

Neque pugnas narrat, neque cicatrices ſuas Oftentat, neque tibi obſtat, quod quidam facit.

Quidam ex advocatis, homo & honoribus populi ornatus, & ſumma virtute præditus dixit. Cic. pro Cluent. 177.

Quidam de collagis. Cic. 11. Fam. 21.

Certus quidam. Cic. 1. de Orat. 183. Quæ ſi judicarentur certis quibuſdam verbis, non novis nuptiis fieri cum ſuperiore divortium.

Cujuſdam modi. Cic. 4. de Finib. 25. Sumus igitur homines: ex anime conſtamus & corpore: quæ ſunt cujuſdam modi. i. e. Non cujuſlibet.

Magni cujuſdam hominis & perſapientis videtur. Q. Cic. de Provinc. Conſul. 44. Cic. 2. de Orat. 298. Craſſi quidem reſponſam excellentis cujuſdam eſt ingenii, ac ſingularis.

Quiddam divinum, quiddam portenti simile: pro Nescio quid vel quidvis. Cic. 1. Acad. 33. Ut in his quiddam divinum esse diceret. Idem 3. de Legib. 23. Ego enim fateor in ista ipsa potestate inesse quiddam mali. Et 2. de Orat. 298. Cui quiddam portenti simile esse visum est, posse aliquem &c. Alia exemplaria legunt, Cui quidem.

Cic. sæpe Quoddam vel Quoddam cum Adjectivo ponit, ut si quis dicat Divinam quandam majestatem, vel Divinam quandam eloquentiam. Quem usum dat Dio voculæ πῶς, ut, 385. ἀθανάτου πῶς ὑποθέλει. Perinde ac si dixisset, ὑποθέλει, ἀθανάτου καὶ πῶς. Utitur alioqui Dio voce ἀθανάτου non minus audacter & improprie alibi, non adjecta vocula illa, ut dixi in Annot. meis in illum. H. St. Sic Cic. 2. de Or. 298.

QUADAMTĒNUS, vel QUADANTĒNUS, Adv. [μῆκος πῶς] Usque ad quandam partem, aliquantulum. Plin. lib. 29. cap. 10. Tria autem genera ejus, latum, & alterum longius, quadamtenus rubens.

QUODAMMODO, [πῶς ποῖον πῶς] Adverbium id significans quod barbare dicitur Aliqualiter, & alias Latine Aliquo pacto. Cic. de Amicit. 29. Quippe quum propter virtutem & probitatem eos etiam, quos nunquam vidimus, quodammodo diligamus.

Quasi quodammodo. Cic. 1. de Orat. 251. Idem 13. Fam. 27. Litteras ad te a M. Lepido Consule, non quæ te aliquid juberent, sed quodammodo quasi commendatitias sumpimus.

QUILIBET, quælibet, quodlibet vel quidlibet; cujuslibet. [οὗτος, ὅστις, ὅς, ὅσων, ὅσων] Unus quem tibi capere libet. Hor. 1. Serm. 2. 126. Ilia & Egeria est, do nomen quodlibet illi. i. e. Quodcunque placet, non tamen omne nomen. Ovid. 1. de Arte Am. 444. Pollicitis dives quilibet esse potest. Sueton. in Tiber. cap. 12. extr. Non cessavit efflagitare aliquem, cujuslibet ordinis, custodem factis atque dictis suis. Justin. de Hæred. instit. Cuilibet conditioni obtemperare satis est. Cic. 4. Acad. 132. Ad vos nunc refero, quem sequar? modo ne quis illud tam ineruditum absurdumque respondeat: quemlibet, modo aliquem.

Indutus quilibet. Hor. 1. Epist. 17. 28. Garrere quidlibet. Hor. 1. Serm. 9. 13. Arti cuilibet idoneus. Hor. 2. Epist. 2. 7. Quibuslibet temporibus egregius Senatus. Liv. 2. 49. Quolibet modo. Plin. lib. 11. cap. 54. Quidlibet, pro Vili & obscuro, aut etiam Imperito. Plin. lib. 7. cap. 28. Bis ab Annibale captus, neque enim cum quolibet hoste res fuit. Non quælibet injuria est, i. e. Non vulgaris, aut parva, aut levis. Cælius in l. Si vero. D. Qui satisdat. cog. Sane non quælibet injuria est, duci in jus eum, qui satis idoneum fidejussorem det. Peritus & Quilibet, veluti contraria. Cic. 2. de Divin. 71. Apud majores adhibebatur peritus, nunc quilibet.

QUALIBET, five QUĀLIBET, Adv. Ubicunque libet, undecunque. Plaut. Mostel. 3. 2. 122. Qualibet perambula ædes oppidō tanquam tuas. Quintil. lib. 5. cap. 13. Si vel maxima flumina in rivos deducantur, qualibet transitum præbent. Quid vis? qualubet esse notus optas? Catull. 38. 6. Sunt qui divise Qua lubet scribunt.

QUISPIAM, quæpiam, quodpiam, & quidpiam vel quippiam; cujuspiam, cuiquam. [ἄλλος] Aliquis. Cic. 1. Off. 32. Ut si constitueris te cuiquam advocatum in rem præsentem esse venturum. Idem 3. de Nat. Deor. 80. Nec si uredo aut grando quidpiam nocuit, id Jovi animadvertendum fuit. Quid si hoc quispiam voluit Deus? Ter. Eun. 5. 2. 36. Non vis te moneam quippiam. Nævius apud Charif. p. 192. Absolvere quempiam alteri. V. ABSOLVO. Abrogare quempiam. V. ABRIGO. Quispiam, pro Quidam. Gell. lib. 2. cap. 21. Tum quispiam ex iis, qui eodem in numero Græcas res eruditi erant.

QUIDPIAM, cujuspiam. [ἄλλος] Aliquantulum. Ter. And. 2. 6. 7. Num illi molestæ quidpiam hæ sunt nuptiæ? Quidam scribunt Quippiam.

QUODPIAM, [ἄλλος] a Quispiam. ut Quodpiam oppidum, pro Quoddam, apud Cic. in Verr. Aliquod quodpiam membrum. Cic. 3. Tuscul. 19. Rectius Aliud quodp.

QUOPIAM, Adverbium ad locum. Ter. Eun. 3. 2. 9. Iturane Thais quopiam es?

QUISQUAM, quæquam, quidquam vel quicquam; cujusquam, cuiquam. Aliquem, five unumquemlibet significat. Negative, interrogative, & subjunctive ponitur. Negative. Cic. 1. Fam. 1. Nam cum in sermone quotidiano, tum in senatu palam sic egit causam tuam, ut neque eloquentia majore quisquam, nec gravitate, nec studio, nec contentione agere potuerit. i. e. Ut nemo agere potuerit majore eloquentia, nec gravitate. Non fere quisquam. V. NON. Interrogat fere semper cum indignatione. Cic. 3. Verr. 142. Quid enim quisquam ad meam pecuniam me invito aspirat? Idem pro Lege Manil. 45. Et quisquam dubitabit quid virtute profecturus sit, qui tantum auctoritate profecerit? Virg. 1. Æn. 52. — & quisquam numen Junonis adoret?

Subjunctive. Ter. prol. Eun. 1. Si quisquam est, qui placere se studeat bonis Quam plurimis, & minime multos lædere. Cic. Att. Quod si, non modo tu, sed quisquam alius fuisset. conf. ALIUS. Quisquam, pro Quivis. Cic. 14. Fam. 7. Nisi vos fortiores cognossem, quam quenquam virum. pro Quemvis virum. Quisquam, pro colectivo positum. Plaut. Amphit. 5. 1. 19. Neque nostrum quisquam sensimus, quum peperit, neque prævidimus. Quisquam, feminine. Ter. Eun. 2. 3. 82. Quandoquidem illarum neque quisquam te novit, neque scit qui sis. Quisquam gentium. Ter. Hec. 3. 1. 13. An quisquam gentium est æque miser? Ex emendato exemplari legendum, An quisquam usquam gentium est. Quisquam unus. Liv. 2. 9. extr. Nec quisquam unus malis artibus postea tam popularis esset, quam tum bene imperando, universus Senatus fuit. Ibid. Quia nondum in quenquam unum sæviebatur. Quisquam omnium. Cic. 4. Verr. 119. An hoc dubitabit quisquam omnium, quin is venalem in Sicilia jurisdictionem habuerit?

QUICQUAM, vel QUIDQ cujusquam. [ἄλλος] i. e. Aliquid. Ter. And. 5. 2. 22. Si quicquam mentitum invenies, occidito. Cic. 4. Acad. 6. Nec quicquam aliud videndum est nobis, quos populus Romanus hoc in gradu collocavit, &c. Liv. 26. 15. Quis neque quid facerent, neque quid dicerent, quicquam unquam pensit fuisset. Ipsum quicquam. Lucret. lib. 1. 1056. Ipsum si quicquam posse in se sistere credis. QUACQUAM, Adv. per locum ullum. Lucret. lib. 1. 429. Si nullum foret: haud usquam sita corpora possent Esse, neque omnino quaquam diversa meare. i. e. Neque omnino per ullam regionem, five hanc, five illam meare. Alii codices habent Quoquam: sed sic legit Lambinus, ex fide manuscriptorum. QUOQUAM, Adverbium ad locum. Cato R. R. cap. 72. Boves ne pedes subterrant, prius quam in viam quoquam agas. Cic. 4. Verr. 52. O Verrea præclara, quoquam si accessisti, quo non attuleris tecum istum diem? Quoquam resolvi. Lucret. lib. 1. 1054. — neque quoquam posse resolvi. QUISQUE, quæque, quodque & quidque; cujusque, cuique. [οὗτος, ὅστις] Universale pronomen. Unico verbo contentum est. Virg. 6. Æn. 743. Quisque suos patimur manes. Cic. 2. de Nat. Deor. 58. Ceteræ naturæ, suis feminibus quæque gignuntur. Idem in Sallust. 16. Elogium Appii Claudii & L. Pisonis integerrimorum virorum, quo usus est quisque eorum, pro lege, &c. Quisque homo. Plaut. Merc. 5. 4. 51. Cuique, cuique. Cic. 3. Philipp. 24. Divina vero opportunitas, ut quæ cuique apta esset, ea cuique obveniret. De provinciis. Quid quemque cuique præstare oportet. Cic. 3. Off. 70. Ego quid ad te tuorum quisque necessariorum scribat, nescio. Cic. 1. Fam. 9. Quisque, Superlativis, vel his quæ horum similem habent naturam jungitur: qualia sunt ex numeralibus nomina ordinalia, cum suo interrogativo vel infinito Quotus: vel Positivis his, quæ superlativa publico usu non recipiunt: vel duobus pronomibus Sui & Suus: vel obliquis relativi substantiæ fere junctum invenias. Hæc ex Valla. Superlativis; ut, Doctissimus quisque. Aliquando in diverso casu a superlativo; ut, Maximo quisque animo. Cic. 1. Acad. 137. Certe enim recentissima quæque sunt correctæ & emendata maxime. Idem 1. Tuscul. 77. Sed nescio quo modo doctissimus quisque contemnit. [i. e. Ut quisque doctissimus, ita maxime. Ordinalibus. Plaut. Pseud. 4. 2. 17. Nam in foro vix decumus quisque est, qui ipse sese noverit. Idem Merc. prol. 66. Neque nisi quinto quoque anno posse tum vivere Urbem. conf. infra Quoque, Ablativ. Cum Quotus. Quotus quisque, i. e. Nullus vel rarus. Cic. 2. Tuscul. 11. Quotus enim quisque philosophorum invenitur, qui ita sit moratus? Idem 2. de Divin. 52. Quota enim quæque res evenit prædicta ab istis? Superlativis carentibus, Strenuus quisque, Singularis quisque, Principalis quisque. [Vellem exempla vet. prolata. Cum Sui & Suus. Ter. prolog. Adelph. 21. Quorum opera in bello, in otio, in negotio, Suo quisque tempore usus est, sine superbia. Cic. 5. de Finib. 25. Sua cujusque animantis natura est. Et paulo post, Et sua cuique propria, & ad id apta, quod cujusque natura desiderat. Pictores & poetæ suum quisque opus a vulgo considerari vult. Cic. 1. Off. 143. Ex quo quia suum cujusque sit, eorum quæ natura fuerunt communia, quod cuique obigit, id quisque teneat. Cic. 1. Off. 21. Obliquis relativi substantiæ. Quintil. Cui quodque loco sit aptissimum. Raro absolutis aliis, vel Comparativis. Suet. in Othon. cap. 2. pr. Ferrebat & vagari noctibus solitus, atque invalidum quemque obviorum vel potentum corripere, ac distento sago impositum in sublime jactare. Quisque cum Comparativo. Quintil. lib. 9. cap. 4. Sed quo quique pedes sunt temporibus pleniores, longisque syllabis magis stabiles, hoc graviores faciunt orationem, breves celerem ac mobilem. Idem lib. 2. cap. 3. Erit etiam eo obscurior, quo quisque deterior. Pro se quisque. Cic. 3. Verr. 68. Pro se quisque, ut in quoque erat auctoritatis plurimum, ad populum loquebatur. Idem 1. de Lege Agrar. 26. Huic pro se quisque nostrum mederi, atque hoc omnes sanare velle debemus. Quoque, Ablativus. Cic. 4. Verr. 139. Quinto quoque anno Sicilia tota censetur. Idem pro Rabir. Post. 34. Modo vobis inspectantibus in judicio Gabinii tertio quoque verbo excitabantur. Quid quoque loco quadret. Quintil. lib. 6. cap. 4. conf. paulo supra. Quæque, pro Unaquæque. Cic. de Senect. 15. Earum, si placet, causa rum quantum quæque valeat, quantumque iusta sit unaquæque videamus. Quisque, de duobus. Cælius in l. Si servus. §. Si inter. D. de verbor. obligat. Quia possit contingere, ut tam stipulator, quam promissor, ante aliquod tempus suo quisque dispensatori notum fecerit. QUICQUE, vel QUIDQUE, [οὗτος, ὅστις] Quintil. lib. 3. cap. 11. Non ut quicque primum dicendum, ita primum cogitandum est. Cic. 3. de Nat. Deor. 60. Vestri autem non modo hæc non refellunt, verum etiam confirmant, interpretando quorsum quicque pertineat. Primum quicque videamus. Cic. 3. de Nat. Deor. 7. Quidque, Absolute. Columel. lib. 12. cap. 7. Tum quidque vase conditur. Cic. 6. Verr. 35. Ede mihi scriptum, quid argenti in provincia Sicilia pararis, unde quidque aut quanti emeris. Qui in sua quidque arte optime faciant. Quintil. lib. 1. cap. 2. QUISQUIS, in utroque genere & m. & f. & QUIDQUID vel QUICQUID, n. cujuscujus. [οὗτος, ὅστις] significat Quicumque. Duo verba petit, quia per relativum declaratur. Plaut. Pseud. 4. 7. 42. Quisquis es, adolescens, operam fac compendi quærere. Liv. 41. 8. Nam & ne stirpem domi relinquerent, liberos suos quibuslibet in eam conditionem ut manumitterentur, mancipio dabant, &c. Quisquis est ille, si modo est aliquis. Cic. de Clar. Orat. 255. Quisquis, pro Quisque. Cic. 1. Off. 46. Colendum autem esse ita quemque maxime, ut quisquis his virtutibus erit ornatus. Ex vetusto codice legitur, Ut quisque maxime virtutibus his levioribus erit ornatus. Quisquis, generi etiam feminino attribui posse veterum auctoritas voluit. Livius, (Andronicus,) Mulier quisquis es, te volumus. Cæcilius,

cilius, Quæso igitur quisquis es mea mulier. Pacuvius. Quisquis tu es, mea mulier, quæ me infueto nuncupasti nomine. Ex Nonio 3. 49.

QUICQUID, vel **QUIDQUID**, [*ὅτι*] infinite capitur, nunquam refert. Cic. pro Rosc. Amer. 122. Quicquid maleficii, sceleris, cædis erit, proprium id Rosciorum esse debet. Ter. Heaut. 1. 1. 31.

Ne lacrima, atque istuc, quicquid est, fac me ut soiam.

De Orthographia Quintil. lib. 1. c. 7. Frigidiora his alia: ut Quicquid quartam haberet, ne interrogare bis videremur. Et Quotidie, non Cotidie: ut sit, quot diebus. Verum hæc jam inter ipsas ineptias evanuerunt.

Quicquid, Quoties. Hor. 1. Ep. 2. 14.

Quicquid delirant reges, plectuntur Achivi.

Quicquid est, pro Quicquid sit, vel quicquid eveniat. Plaut. Curcul. 5. 3. 16. Quicquid est, ipse ibit potius. Al. Quid? Quid est? Idem Truc. 2. 1. 42. Sed fores, quicquid est futurum, feriam. Cic. 1. Verr. 36. Aut enim id mihi satis est, quod est de me opinionis, quicquid est. Virg. 2. Æn. 49.

Quicquid id est, timeo Danaos & dona ferentes.

Quicquid sapit. Plaut. Pæn. 5. 4. 30.

Nunc hinc sapit, hinc sentit: quicquid sapit, meo amore sapit.

Quicquid pauxillum. Plaut. Truc. 5. 48.

Da tu mihi de tuis deliciis summis quicquid pauxillum. Al. Summis quid paux.

Quicquid, pro Quicque. Lucret. lib. 4. 146.

Semper enim summum quicquid de rebus abundat, Quod jaculentur, &c. Lambinus.

QUAQUA, Adv. [*ὅπου*] Plaut. Epid. 5. 2. 9.

Quaqua tangit, omne amburit, si prope astes, æstu calefacit.

h. e. Quamcunque partem attingit.

QUAQUA VERSUS, vel **QUAQUA VERSUM**, Idem. Per quemcunque locum. Cæsar in Comment. de B. G. 3. 23. pr. Legatos quaqua versum dimittere. Al. Quoquo versus.

Quaqua versus. Cic. 9. Philipp. 16. Circumque eam statuam locum gladiatoribus, ludisque, liberos, posterisque ejus, quaqua versus pedes quinque, habere. Legitur &

QUAQUE. Adv. Ibidem.

QUOQUO, [*ὅπου*] Ablativus, i. e. Quocunque. Cic. 9. Att. 4. Confido igitur adventum nostrum illi quoquo tempore fuerit, ut scribis, ἀπὸ πῶς fore.

Quoquo consilio fecit, fecit certe suo. Cic. pro Rabir. 21.

Hic ager, quoquo pretio coemptus sit, tamen ingenti pecunia vobis inducetur. Cic. 2. de Lege Agrar. 69.

Quoquo modo. Plaut. Men. 5. 2. 75.

Tibi, aut adeo isti, quæ mihi molesta est quoquo modo? i. e. Omnibus modis, omnino. Cic. Q. frat. 2. 4. Tu quoquo modo, quoniam Ephefi est, hominem investiges velim: summaque diligentia vel tecum deducas.

Fuit aliquis casus quem tulimus, quoquo modo ferendus fuit. Cic. 6. Philipp. 19.

Quoquo modo ea res huic quidem cecidit. Cic. 8. Att. 3. & 7. Verr. 37.

Tu quum esses Prætor renunciatus quoquo modo. i. e. Quomocunque, sive utcunque.

Quoquo modo de me meritis est. Cic. pro Milon. 94.

Quoquo modo, tamen. Cic. 4. Verr. 70. Quoquo modo se in ea quaestione præbebat, tamen in consilio habebat homines honestos e conventu Syracusano.

Quoquo pacto. Ter. Adelph. 3. 2. 44.

Quapropter quoquo pacto celato est opus. Idem Eun. 5. 9. 53.

Mirum, ni illoc homine quoquo pacto opus est.

QUOQUO, [*ὅπου*] Adverbium ad locum, In quemcunque locum. Cic. 2. de Divin. 149. Ita quoquo sese verterint Stoici, jaceat necesse est omnium solertia.

Quoquo gentium. Plaut. Merc. 5. 2. 17.

Me usque querere illam, quoquo hinc abducta est gentium.

QUOQUOVERSUM, sive **QUOQUOVERSUS**, [*παντα*] Adverb. ad locum, i. e. Versus quemcunque locum. Cæsar 3. Bell. Gall. 23. Ejus imperio classem quoquoversum dimitunt. Idem 2. Bell. Civil. 8. Patebat hæc quoquoversum pedes xxx.

Quum quoquoversum spatium vacet infinitum. Lucret. lib. 2. 1052.

QUIVIS, quævis, quodvis, vel quidvis; cuiusvis, cuivis. [*ὅς βέλτε*] Unus e multis, sed indifferenter hic vel ille. Ter. Adelph. 2. 3. 1.

Abs quivis homine, quum est opus, beneficium accipere gaudeas pro A quovis. h. e. Ab hoc, sive Ab illo, indifferenter. Cic. pro Quint. 84. Utrumque quivis intelligere potuisset.

Non quivis unus e populo. Cic. de Clar. Orat. 320.

De quavis una re. Lucret. 1. 417.

Quævis anni temporibus matura est & tempestiva. pro Quibusvis. Cato R. R. cap. 17. Legitur & Quidvis.

Quidvis potius quam. Cic. pro Cluent. 96. Vis illa fuit, & ut sæpe jam dixi, ruina quædam atque tempestas, & quidvis potius, quam iudicium, aut disceptatio, aut quaestio.

Quidvis perpeti malle, quam. Cic. 5. Verr. 45. Tanta vis erat injuriarum, ut homines quidvis perpeti, quam non de istius pravitate & injuriis deplorare & conqueri mallent.

Quodvis. Cic. de Opt. gen. Orat. 1. Poematum suum quodvis est diversum a ceteris.

Ut lutulentus sus cum quovis volutari. Cic. in Sallust. 3.

Cuivis temporis homo. Cic. 2. de Orat. 271. Per mihi scitum videtur C. Publicium solitum dicere. P. Mummium cuivis temporis hominem esse. Sensus est, P. Mummium lepidus & facetus quum esset, homo cuivis temporis Publicio dictus est, quod in otio, in negotio, in rebus lætis, in asperis, jucundus hominibus esset, & cuicunque temporis aptus. Simile quiddam de Asinio Pollione refert Quintil. lib. 6. cap. 4. ad finem, hunc in modum: Ut de Pollione Asinio feriis jocisque pariter accomodato dictum est, Esse eum omnium horarum.

QUOVIS, Adverbium ad locum.

Quovis gentium. Ter. Heaut. 5. 1. 55.

Immo abeat potius multo quovis gentium, Quam hic per flagitium ad inopiam redigat patrem.

QUOVISCUNQUE, Martial. lib. 14. 1.

Quoviscunque loco potes hunc finire libellum.

QUIA, [*ὅτι*] Conjunctio causalis. Ter. Heaut. 3. 1. 100.

— an eo fit, quia in re nostra, aut gaudio

Sumus præpediti nimio, aut ægritudine?

Sed quia natura mutari non potest, idcirco veræ amicitiae sempiternæ sunt. Cic. de Amicit. 32.

Quia, bis repetitum sequente Subjunctivo, vel Indicativo. Quintil. lib. 12. cap. 11. Non quia prodesse unquam satis sit, sed quia decet hoc quoque prospicere, ne quid pejus quam fecerit, faciat.

Quia, pro Quod, Subjunctivo. Cic. 1. de Finib. 32. Neque porro quisquam est, qui dolorem ipsum, quia dolor sit, amet.

Quia & Quod. Quintil. lib. 1. cap. 4. Danda est tamen omnibus aliqua remissio, non solum quia nulla res est, quæ perferre possit continuum laborem, sed quod studium, discendi voluntate, quæ cogi non potest, constat.

Quia, eo. Sallust. in Catil. cap. 20. pr. Sed quia multis & magnis tempestatibus vos cognovi fortes, fidosque mihi, eo animus ausus est maximum atque pulcherrimum facinus incipere.

Quippe quia. Ter. Heaut. 3. 2. 27.

— quippe quia

Magnarum sæpe id remedium ægritudinum est.

Quia enim. Plaut. Amph. 2. 2. 33.

Qui tibi istuc in mentem venit? s. quia enim fero advenimus. Et Caf. 2. 6. 33.

Quid tu id curas? C. H. quia enim metuo ne in aqua summa natet.

QUIANAM, Interrogat. pro Quare, vel cur, ut annotat Festus. Plaut. Truc. 1. 2. 34. Virg. 5. Æn. 13.

Heu quianam tanti cinxerunt æthera nimbi? Idem 10. Æn. 6.

Callicolæ magni quianam sententia vobis

Verfa retro? Legitur & Quænam. [Quid nam probarem, si codices juvarent. Nam & Quid causam quærit. ut Quidve dolens regina deum &c. Sic in Quidni? Quid ita? &c. conf. Quid. Sed V. Fest.]

QUIANE, Significat Certe, revera. Auctor Servius. Virg. 4. Æn. 538.

— quiane auxilio juvat ante levatos,

Et bene apud memores veteris stat gratia facti?

QUICQUAM, V. **QUISQUAM**, **QUICQUID**, V. **QUISQUE**, **QUICQUID**, V. **QUISQUIS**, in qui, quæ, quod.

QUICUM, **QUID**, **QUIDAM**, **QUIDDAM**, V. in qui, quæ, quod. **QUIDEM**, Adv. affirmandi. [*μὲν, γὰρ, ἄρα*] i. e. Certe. Duobus autem tribusve modis in oratione accipi solet, Uno, ad distinguendas res. ut, Ego quidem scribo, tu vero legis, ille autem dormit. In quo modo his duabus tantum dictionibus jungitur Vero, Autem. Altero, quasi per exceptionem ejus quod affirmes. Quintil. in Infami Decl. 18. cap. 13. extr. Torquebis quidem filium, sed fatebitur mater. Cic. 3. Off. 39. Atqui hoc loco philosophi quidam, minime mali illi quidem, sed non satis acuti, &c. Et sequuntur istæ dictiones, Verum, verumtamen, sed tamen, at, attamen, ceterum. Idem ad Brut. 15. Suspicio illud tibi minus probari, quod ab tuis familiaribus, optimis illis quidem viris, sed in Republica rudibus non probatur. V. Vallam lib. 2. cap. 23. Tercio modo, Quum nulla sequitur ex prædictis conjunctionibus, ut apud Cic. de Amicit. 9. Aut enim nemo (quod quidem magis credo) aut si quisquam, ille sapiens fuit.

Tu quidem, ut Ille quidem: sequente semper adversativa Conjunctione. Cic. pro Planc. 52. Fortius tu quidem, quam nonnulli defuncti honoribus, sed apertius quam, &c.

Non tu quidem, sed. Cic. 2. Philipp. 107. Collegam quidem de cælo detraxisti: effecisti, non tu quidem etiam nunc, ut sit similis tui, sed certe ut dissimilis esset tui.

Vos quidem. Cic. 8. Att. 9. Num igitur peccamus? minime vos quidem, sed tamen signa conturbantur, quibus voluntas a simulatione distinguere possit.

Ille quidem. Cic. de Clar. Orat. 115. Q. Mucius, enucleate ille quidem, & polite, ut solebat, dixit, nequaquam autem ea vi atque copia, quam genus illud causæ postulabat. Idem 2. in Catil. 10. Essent illi quidem desperandi: sed tamen essent ferendi.

Minus quidem illa severe, quam decuit, non tamen omnino dissolute. Cic. 6. Philipp. 1.

Id quidem ago, & tacitus, Lycida, mecum ipse voluto. Virg. 9. Ecl. 37. Ea quidem, ut Illa quidem. Cic. 10. Att. 11. Quæ de fratre meo scribis, sunt ea quidem parum firma, sed habent nihil ὑπὸ λόγῳ. Alii legunt Equidem.

Nunc quidem. Cic. 1. Verr. 18. Hanc habent arcem socii, minus munitam aliquanto nunc quidem, quam antea: verumtamen si qua reliqua illis spes est, ea tota posita in lege est.

Jungitur etiam dictioni Ne, sed interjecta semper una dictione: & hoc, quum aliquid vehementer negare cupientes, id quod minus quoque est, negamus. Ut cupientes negare nos aliquem Romæ pulsasse, nos Romæ fuisse negemus. Tunc illum Romæ pulsasti? Ne fui quidem Romæ. Interdum una tantum pars negatur: & altera negata intelligitur, ut in exemplo prædicto. Interdum utraque exprimitur, ut, Non solum homines non times, sed ne deum quidem.

Ne, vel nec quidem. Cic. 10. Fam. 2. Quapropter in privatis rebus, nullum neque officium, neque studium meum desiderabis: ne in publicis quidem, si quid erit in quo me interesse necesse sit, unquam deero, ne cum periculo quidem meo, dignitati tuæ.

Et quidem, vel Ac quidem, pro Atque etiam. Cic. de Clar. Orat. 22. Nobis vero, inquit Atticus, & vehementer quidem. Subaud. Placet. Idem 2. Att. 19. Tantum doleo, ac mirifice quidem.

Et quidem, pro Et certe. Cic. 2. de Divin. 93. Post Solstitium Canicula exoritur, & quidem aliquot diebus.

Quidem certe. Cic. 1. Fam. 9. Illud quidem certe nostram consilium jure laudandum est. Et 2. Q. frat. Aliud hoc tempore de Repub. nihil loquebantur: agebatur quidem certe nihil. Et pro Quint. 1. Qui ut summa haberem cetera, temporis quidem certe vix satis habui.

Quidem hercle certo, vel certe. Ter. Phorm. 1. 3. 12.

Nam tua quidem hercle certo vita hæc expetenda, optandaque est. Idem And. 2. 2. 10.

Mea quidem hercle certe in dubio vita est. [Sic Donat. & Miss. An Certo? Quidem profecto. Cic. 6. Att. 5. Nunc quidem profecto Romæ es. Et 10. 4. Hoc quidem est verum profecto.]

QUIDNAM, **QUIDNI**, **QUIDPIAM**, **QUIDQUE**, **QUIDQUID**, V. in qui, quæ, quod.

QUID-

QUIDVIS, V. QUIVIS. *ibid.*

QUIDUM, V. QUI. *ibid.*

QUIRS, *ēis*. f. [*ἡσυχία, ἡσυχία, ἀσφαλία*] Cessatio a quocunque motu, vel opere: unde etiam pro Somno sumitur, Requies, laxamentum, vacatio, cessatio, finis.

Potest facere Genitivum Quietis, & Quiei quinquæ declinationis. Unde & Requies, requiem & requietem Accusativum facit.

Sed quis utitur? H. St.

Quies & Tranquillitas. Cic. 1. de Orat. 2. Qui locus quietis & tranquillitatis plenissimus fore videbatur.

Mors, laborum aut miseriarum quies. Cic. 4. in Catil. 7.

Nec eum labor ad quietem revocavit. Cic. pro Lege Manil. 40.

Quies & Remissio. Cic. pro Cœl. 39. Quem non quies, non remissio, non æqualium studia, non ludii, non convivia delectarent.

Animi quies. Ovid. 4. de Pont. 9. 91.

Omnibus una quies operum. Virg. 4. Georg. 184.

Quies doctrinarum, Quies litterarum vacatio. Plin. lib. 18. cap. 28.

Quies, Somnus. Ovid. 3. Met. 437.

Non illum Cereris, non illum cura quietis

Abstrahere inde potest.

In quiete, & Secundum quietem. Cic. 1. de Divin. 41. Quæ ei secundum quietem visa sunt. *Ibid.* 53. Ei visum in quiete egregia facie juvenem, &c. Sil. lib. 13. 56.

— medios inter fomnos, altamque quietem.

Sub his facta quies. Celsus lib. 4. cap. 11.

Veniat quies. Celsus lib. 6. cap. 6. Noctu vero quo commodior quies veniat, non alienum est, superimponere candidi panis interiorem partem ex vino subactam.

Quies & Vigilia, opponuntur. Quintil. lib. 7. cap. 2. Refert enim convivium præcesserit an tristitia, labor an otium, vigilia an quies.

Amica. V. AMICUS.

Fremitunda, Somnus turbulentus. Stat. 5. Theb. 244.

Grata quies, & primam fomnus in horam. Hor. 1. Epist. 18. 6.

Infestam miseris faciebant sæpe quietem. Lucret. lib. 5. 981. de Feris.

Insidiosa. Stat. 1. Silv. 4. 57.

Nocturna. Senec. Hippol. v. 100.

Opaca. Stat. 10. Theb. 89.

Præfaga. Stat. 10. Theb. 318.

Segnis. Sil. lib. 3. 166.

Sopita. V. SOPITUS, in SOPOR.

Tremefacta. Stat. 1. Achill. 247.

Turbata. Stat. 3. Silv. 5. 86.

Et nunquam turbata quies, fomnique peracti.

Vefana quies, fomnique furentes. Lucan. lib. 7. 764.

Abrupta. V. ARRUMPO.

Capere quietem. V. CAPIO.

Dedit feram per membra quietem. Virg. 8. Æn. 30.

Cura non dat quietem membris. Virg. 10. Æn. 217.

Dare parva tempora quieti. Ovid. 3. Amor. 6. 10.

Datur hora quieti. Virg. 5. Æn. 844.

Imus ad quietem integri, cui Onusti cibo opponitur. Cic. 1. de Divin.

60. Quæ quidem multa plura evenirent, si ad quietem integri iremus: nunc onusti cibo & vino, perturbata & confusa cernimus. De somniis.

Excutitur terrore quies. Ovid. 4. Fast. 667.

Fugit pigra quies, inersque fomnus. Stat. 1. Silv. 6. 91.

Irrigat placidam per membra quietem. Virg. 1. Æn. 695.

Irrorat quietem oculis fomrus. Sil. lib. 10. 357.

Laxaverat artus inopina quies. Virg. 5. Æn. 857.

Laxant membra quiete. Virg. 5. Æn. 836.

Levari dulci membra quiete. Ovid. de Rem. Amor. 206. al. Pingui.

Mandare corpus quieti. Lucret. lib. 4. 846.

Pressit oculos languida nocte quies. Virg. 12. Æn. 909.

Pressit dulcis & alta quies jacentem. Virg. 6. Æn. 522.

Reddere se quieti. Senec. Hippol. 4.

Sequitur vina quies. Ovid. 2. Fast. 305.

Sopitus quiete. Lucret. lib. 3. 1051.

Suscitare e molli quiete. Catull. 78. 3.

Tradere se quieti. Cic. 1. de Divin. 61. At qui salubri & moderato cultu atque victu quieti se tradiderit, ea parte, &c.

Turbare quietem alicujus. Propert. lib. 1. 3. 17.

Quies, Mors. Virg. 10. Æn. 745.

Olli dura quies oculos & ferreus urget Somnus.

Quies, Pax. Plin. lib. 15. cap. 30. Ipsa laurus pacifera, ut quam prætendi etiam inter armatos hostes quietis sit indicium.

Quies, Tranquillitas, serenitas aeris vel clementia. Virg. 2. Georg. 344.

Si non tanta quies iret frigusque caloremque

Inter, & exciperet cæli indulgentia terras.

Quies, Otium. Virg. 9. Æn. 187.

Aut pugnam, aut aliquid jamdudum invadere magnum

Mens agit mihi: nec placida contenta quiete est. Servius.

Vobis parva quies, nullum maris æquor arandum. Virg. 3. Æn. 495.

Portus æterna placidus quiete. Senec. Agam. 7.

Adversa. Sil. lib. 15.

Blanda. Stat. 2. Silv. 2. 140.

Impacata pelagi. Claud. 1. in Ruf. 71.

Imperiosa. Claud. Conf. Mall. Theod. 241.

— mandata que fortius urget

Imperiosa quies

Mira quies pelagi. Stat. 2. Silv. 2. 26.

Modica. V. MODUS.

Obscura quies. i. e. In qua degunt Ignoti & humiles homines. Senec. Hippol. 11.

Secura quies, & nescia fallere vita. Virg. 2. Georg. 467.

Summa. Lucret. lib. 2. 310.

Tranquilla. Lucan. lib. 1. 261.

Expellere. V. KUMPERE.

Impetrare studiis quietem. Quintil. in Proœm. lib. 1.

Mitigare febrem quiete & abstinencia. Quintil. lib. 2. cap. 17.

Pati quietem non. Claud. 2. in Ruf. 7.

Retineri quiete. Quintil. lib. 1. cap. 3.

Rumpe, atque expelle quietem. Sil. lib. 15. 550.

Rupta quies populis. Lucan. lib. 1. 239.

Quietes in plurali. Sallust. Catil. 15. Namque animus impurus diis hominibusque infestus, neque vigiliis, neque quietibus sedari poterat. Cic. 1. Off. 103. Joco uti illo quidem licet, sed sicut somno & quietibus ceteris.

Quietes, Cubilia. Lucret. lib. 1. 405.

Namque, canes ut montivagæ per sæpe ferai

Naribus inveniunt intactas fronde quietes.

QUIES, Dea apud Romanos, cui fanum extra urbem via Lavicana sacratum fuit. Alexander Gen. dier. lib. 2. cap. 4. Et lib. 4. cap. 16. Næniæ quoque sacellum, quod cantu querulo funeribus præesset pari exemplo ab urbe semotum, extra portam Viminalem statuerunt: sicut fanum Quietis via Lavicana, & Rediculi extra portam Capenam, quod secundo Punico bello constructum fuisse constat. Item, Collina, inquit, porta eo dicta quod anfractus multiplices circum haberet, & partim edita, partim declivia essent loca ad eam: extra eam Veneris Erycinæ, & Quietis templa fuere, & juxta campus Sceleratus: in quo incesti damnatas, vivas defodere Vestales Romani assueverant. De ea scribunt Augustinus lib. 4. 16. de Civitate Dei, & T. Liv. lib. 4. 41.

QUIRS, *ēis*. Adj. Antiquæ. Nævius,

Jamque ejus mentem fecerat Fortuna quietem.

QUIETĀLIS, e. Adj. a Quietē dea Romanorum, de qua jam diximus, Orcus Quietalis dictus. Lilius Syntag. 1. p. 49. edit. Basil. Sed

QUIETĀLUS, i. m. ab antiquis dicebatur Orcus, inquit Festus. Verum Quietalis in Mss. extat, teste Dacerio, ut & in Fragmento Fest.

QUIESCO, quievi, quietum, [*ἡσυσσω, ἀρεσμέω, ἡσυχάζω, παύομαι*] *ēre*. In quiete esse, vacare a labore, cura, officio, negotio, unde etiam pro Dormire sumitur. ut apud Cic. pro Rosc. Amer. 65. Propterea quod qui tantum facinus commiserunt, non modo sine cura quiescere, sed ne spirare quidem sine metu possunt. Idem 6. Verr. 32. Eo quum venio, Prætor quiescebat. Ovid. 2. Amor. 9. 39.

Infelix, tota quicunque quiescere nocte Sustinet.

Quiescere, de Mortuis dictum. Tibull. lib. 2. 4. 49.

Et bene discedens dicet placideque quiescas. Virg. 9. Æn. 445.

— placidaque ibi demum morte quievit. Idem 10. Ecl. 33.

— o mihi tum quam molliter ossa quiescant,

Vestra meos olim si fistula dicat amores! Lucret. lib. 3. 933.

Cum pariter mens & corpus sopita quiescunt.

Pulveris exigui jactu compressa quiescent. Virg. 4. Georg. 87. De apum certaminibus.

Quiescere in propria pelle. Hor. 1. Serm. 6. 22.

— in propria non pelle quiessem. Proverbiale est,

sumptumque videtur a vestitu, & calceis, quæ tanquam hominum pellis est. Nam libertinus latum clavum, senatorii ordinis proprium, & calceos lunatos si gerat, intra pellem suam quiescere non putetur. Nisi quis a Cumano asino tractum putet, qui leonem mentiebatur leonis exuvio. Turnebus.

Conticuit tandem, factoque hic sine quievit. Virg. 3. Æn. 718.

Quiescere dicitur, Qui non est insolens & inquietus. Ter. in prol. And. 22.

Dehinc ut quiescant porro moneo, & desinant

Maledicere, malefacta ne noscant sua. [i. e. Taceant.

Quiesce tu, cujus pater cubito se emungere solebat. Auctor ad Heren. lib. 4. 68. [i. e. Tace.

Quiescere, Abstinere, & superfedere. Cic. pro Planc. 90. An si unquam in me vitæ cupiditas fuisset, ego, mense Decembri mei Consulatus, omnium parricidarum tela commossem, quæ, si viginti quiessem dies, in aliorum jugulum Consulium recidissent? Gell. lib. 2. cap. 28. Statuere atque edicere quiescebant. i. e. Abstinabant, & superfedebant.

Quiescas, vel quiesce: h. e. Sine, vel define. Ter. And. 3. 4. 19.

— corrigere mihi gnatum porro enitere.

D. Faciam hercle sedulo. s. potes nunc dum animus irritatus est.

D. Quiescas. Cic. 3. Verr. 134. Iste Rabonius quiescere jubet, & simul ei nonnullam spem societatis ostendit. [i. e. Securus esse, vel potius Non tumultuari, sibi que curam ejus rei relinquere. conf.

QUIETUS Partic.

Æquora alta quierunt. Virg. 7. Æn. 6.

Æquora sæva quierant. Virg. 4. Æn. 523.

Arma quierunt. Sil. lib. 7. 253.

Bella quierunt. Lucan. ad Pison. 26.

Cineres collapsi, & flamma quievit. Virg. 6. Æn. 226.

Pascitur in vivis livor, post fata quiescit. i. e. Desinit. Ovid. 1. Amor. 15. 39.

Opus quievit tuis humeris. Ovid. 2. de Ponto. 9. 60. Sed lectio dubia est.

Potentia. Cic. pro Cæcin. 71. Nimia ista, quæ dominatur in civitate, potentia in hoc solo genere quiescit.

Voces hominum quiescebant. Ovid. 1. Trist. 3. 27.

Quiescas cetera; activum. Plaut. Milit. 3. 3. 53. — potin' ut hominem Mihi des? quiescas cetera. ni lepide ludificata

Ero &c. Quasi dicat, Ne de ceteris sis sollicitus, sine ea. Idem

Merc. 2. 3. 111.

Quiesce, inquam, istam rem: ego certe videro. [Sed rectius distinguunt alii puncto post Quiesce, sublata sequenti distinctione. In priore exemplo Cetera Adverbii loco ponitur, neque proinde satis constat de verbo hoc transitive sumpto. Nam de seq. loco nihil pronuntio, quum indicatio falsa sit, ex Parisino mendosissimo indice, ut in sexcentis Plauti locis, temere descripta. Nec huc pertinet v. 51. ejusd. scen.

Quiesce hunc tumultum qui est ante ostium. Plaut. Most. 5. 2. 5.

Quiescere, Permittere, sinere. Cic. 7. Att. 9. Aut si per Trib. pleb. non patiarur, tamen quiescat rem adduci ad interregnum. [Quod si post Quiescat distinguas, sequentia referentur ad Necessesse est, quod præcessit. Idque rectius.

Quiesci, Imperfonale. Ter. Andr. 4. 2. 8.

Quibus quidem quam facile poterat quiesci, si hic quiesset.

QUIETUS, a, um [*ἡσυχῆς, ἡσυχῆς, ἐκελῆς, ἀκελῆς*] Adj. ex Partic. Plaut. Amph. 1. 1. 15.

Quietus esto. Ter. Phorm. 4. 5. 1.

Quietus esto, inquam: ego curabo, ne quid verborum duint. Ubi

Donatus, Quietus, securus, ab eo quod præcedit, id quod sequitur.

Quietus esto de. Plaut. Curo. 4. 2. 6. Meminere: de istoc quietus esto.

Quietum

Quietum aliquem reddere, Efficere ut quiete & secure vivat. Ter.

Eun. 2. 2. 46.

Æquor quietius. Hor. Epod. 10. 11.

Aer quietus. Virg. 5. Æn. 216.

Amnes quietos irritat diluvies. Hor. 1. Carm. 29. 40.

Animus in. Virg. 1. Æn. 307.

— in primis regina quietum

Accipit in Teucros animum, mentemque benignam.

Animus solutus & quietus. Cic. pro Rosc. Com. 43. Hoc ego loco, soluto & quieto sum animo: & quorsum recidat responsum tuum, non magnopere laboro.

Animo quieto vivere. Cic. 2. Tusc. 2. Qui id quod vitari non potest, metuit, is vivere animo quieto nullo modo potest.

Annus. Liv. 2. 18. Bellum indictum, tacitæ induciæ quietum annum tenere.

Dies cælestium quieti. Cic. 2. de Legib. 19.

Ense quieto latus securum. Stat. 1. Silv. 1. 43.

Gentes agitare quietas. Virg. 10. Æn. 71.

Homo quietissimus. Cic. 6. Verr. 40. Primo mirum omnibus videri Diodorum reum, hominem quietissimum, &c.

Nunquam quietam esse per aliquem. Cic. 10. Fam. 1. Nunquam per M. Antonium quietus fui. Quasi dicat, Semper adversatus est mihi, & persecutus est me.

Inane quietum. Lucret. 2. 238.

Mente quietâ consistere. Cic. 2. de Divin. 149.

Nox quieta. Valer. 1. Argon. 158.

Officio quieto fungi. Ovid. 5. Trist. 12. 19.

Offia quieta precor tuta requiescite in urna. Ovid. 3. Amor. 9. 67.

Pax. Senec. Thyeste 7.

Regnum. Hor. 1. Carm. 12. 33.

Respublica quieta, & turbata, contraria. Cic. 2. in Catil. 19.

Sedes. Virg. 1. Æn. 209.

Sermo quietus & remissus. Cic. de Senect. 28.

Somni quieti. Senec. Herc. furent. 10.

Vitam traducere quietam & otiosam. Cic. de Senect. 82.

Urbs quieta, & immunis belli. Virg. 12. Æn. 559.

Compar. ut Exilium quietius oro. Ovid. 2. Trist. 578.

Superl. Valde quietus. Plin. 10. Epist. 7. ad Trajanum, Ad quam spem, aliqui quietissimum, hortatur natalium splendor, &c. De amico loquitur, cui Præturam petebat. Plura utriusque exempla supra V.

QUIETUS, a, um. Partic. [*ἡσυχάων*] Cic. 2. de Orat. 236. Videmur enim quieturi fuisse, nisi essemus laceffiti.

QUIETE, Adv. [*ἡσυχῶς, ἡρεμῶς, ἀσέβως*] Cic. de Senect. 13. Quiete, & pure, & eleganter ætatis placida ac lenis senectus.

Quietissime se recipere. Cæf. 3. Bell. Civil. cap. 46.

QUIESCENTIA, æ. f. Idem quod Quies. Firmic. lib. 1. cap. 3.

QUILIBET, V. in **QUI**, quæ, quod.

QUIMATUS, **QUIMUS**, V. **QUINQUE**.

QUIN, [*ὅπως δ', ὅτι μή, μή ἔτι*] Adv. varia significat, variusque est ejus usus, ut docet Donatus in Terentium passim. Gell. lib. 17. cap. 13. Quin particula, inquit, quam Grammatici conjunctionem appellant, variis modis, sententiisque connectere orationem videtur. Perlege caput integrum, ubi multa de hac particula.

Ecquis fuit, quin lacrimaretur, in **LACRIMOR** ex Cic. 7. Verr. Quin, pro Qui non. Et quid si ita legendum? saltem Quin ex Qui non videtur συνηρησθῆναι. H. St. Immo ex Qui ne, per apocopen.

Quin, Quod non. Ter. Adelph. 5. 4. 2.

Nunquam ita quisquam bene subducta ratione ad vitam fuit,

Quin res, ætas, usus semper aliqui adportet novi.

Quin, pro Quod. Cic. Non dubito, quin eo sis animo, quo ego essem si quid tu me rogares. Ter. And. 1. 2. 1.

Non dubium est, quin uxorem nolit filius.

Non dubitare quin. Cic. pro Domo, 69. Non quod dubitaret, quin ab isto nihil legibus, nihil religionibus, nihil jure esset actum. Idem 5.

Att. 11. Non enim dubitabat Zeno, quin ab Areopagitis invito Memmio impetrari non posset. Idem 9. Att. 11. conf. **DUBITO**.

Nihil abest quin. Cic. 11. Att. 15. Prorsus nihil abest, quin sim miserissimus. Idem in Orat. 233. Abesse non potest, quin ejusdem hominis sit, probos improbare, qui improbos probet.

Facere non possum, quin quotidie ad te mittam. Cic. 12. Att. 26. Idem pro Quin, dixit Ut non, ad Att. lib. 8. 16. Ut ad te nihil dem litterarum, facere non possum.

Non possum quin exclamem. Cic. 2. de Orat. 39. Ibid. 66. De musicis rebus non poterit, quin dicat, hoc onere suscepto, recusare.

Quin, Quominus. Ter. Eun. 5. 2. pr.

Apud Antiphonem uterque, mater & pater,

Quasi dedita opera, domi erant, ut nullo modo

Introire possem, quin viderent me. Cic. Non idcirco causas

Isocrates non defendit, quin id utile esse & honestum existimaret.

Nemo esset, quin hoc se audisse liquido diceret. Cic. 6. Fam. 7. pr. Nemo nostrum est, ut opinor, quin vota victoriæ suæ fecerit: nemo, quin &c. optaret.

Quin, Qui non, quæ non. Ter. Hec. 2. 1. 43.

Et merito adeo: nam vestrarum nulla est, quin gnatum velit

Ducere uxorem. Quintil. lib. 7. cap. 2. Quis tam imperitus,

quis tam procul a litteris, quin sic incipiat? Cic. 7. Verr. 57. Hic mihi etiam addebit mentionem facere Mamertinæ laudationis: in qua quam multa sint vulnera, quis est vestrum, Judices, quin intelligat? Ibid. 71. & 140.

Nullum intermisi diem quin, &c. Cic. 7. Att. 5. Ut ne quis a me dies intermitteretur, quin dem ad te litteras. Cic. 8. Att. 12.

Dies fere nullus est, quin hic Satyrus domum meam ventitet. Cic. 1. Att. 1. Nego ullam gemmam aut margaritam fuisse, &c. quin quæsierit, insperxit, abstulerit. Cic. 6. Verr. 1.

Pro Quam non. H. St.

Quin, Quare non, vel, ut non. Ter. Adelph. 2. 2. 39. Nunquid vis, quin abeam? Plaut. Cistell. 1. 1. 119.

Nunquid me vis, mater, intro quin eam? &c. Donatus.

Causæ nihil esset, quin tecus judicaret. Cic. pro Quint. 32.

Nullam causam dico, quin. Vide **CAUSA**. H. St.

Quin, admirative. Ter. Adelph. 2. 3. 9.

VOL. IV.

— illius opera, Syre, nunc vivo, festivum caput!

Quin omnia sibi post putarit esse præ meo commodo. Legendum est Qui, sine liquida, ut in codd. emendatis legitur.

Quin, Certe, profecto. Plaut. Amph. 2. 2. 73.

— at pol quin certa res

Hanc est objurgare, quæ me hodie advenientem domum

Noluerit salutare. Idem Men. 2. 3. 74.

Hercle quin tu recte dicis, eadem ignorabitur.

Quin, Corripiendi vel imperandi vim habet. Ter. Andr. 2. 6. 18.

Quidnam est? D. puerile est. S. quid est? D. nihil. S. quin die quid est.

Quin age, si quid habes. Virg. 3. Ecl. 52.

Quin, Cur non, interrogative sumitur. Ter. Phorm. 1. 4. 33.

Quid conterimus operam frustra? quin abeam? Cic. in Somn.

Scip. 5. Quin tu aspicias ad te venientem Paulum patrem? Ibid. 6.

Quid moror in terris? quin huc ad vos venire propero? Idem 7.

Fam. 8. Quin tu urges occasionem istam? Et pro Rabir. 18. Quin

continetis vocem indicem stultitiæ vestræ? Item 4. Att. 4. Quin tu huc

advolas, & invisus illius nostræ Reipub. germanæ? [Hic est pro

Quid ni?

Quin potius pacem æternam, pactosque hymenæos Exercemus? Virg. 4. Æn. 99.

Quin ergo, quod juvat, quod carum æstimant, id semper faciant, ament, potent. Sallust. in Jugurth. cap. 85. §. 41.

Quin, Etiam. Ter. Heaut. 3. 3. 21.

— Syre, pudet me. S. credo: neque id injuria:

Quin mihi molestum est. [Plenius Quin adeo diceret.

Quin, Immo. Ter. Heaut. 4. 3. 23.

Quid dicam? quam causam afferam? S. quin nolo mentiri:

Aperte, ita ut res sese habet, narrato. Idem Eun. 5. 2. 63.

Non faciam, Pythias. P. non pol credo, Chærea,

Nisi si commissum non erit. C. quin, Pythias,

Tu me servato. Idem Heaut. 4. 4. 15.

Quin, Quin immo. Ter. Adelph. 4. 2. 5.

Verum. C. perii. S. quin tu animo bono es. Virg. 1. Æn. 283.

— quin aspera Juno,

Quæ mare nunc, terrasque metu, cælumque fatigat,

Confilia in melius referet. Plaut. Capt. 5. 4. 19.

Quid tu ais? adduxtin' illum hujus captivum filium?

PH. Quin, inquam, intus hic est.

Quin potius. Plaut. Cistell. 1. 1. 12.

Quin potius quod legatum est tibi negotium,

Id curas, atque urbanis rebus te abstines? Plin. Epist. 3. 13. extr.

Quin potius illud, adnota, quæ putaveris corrigenda.

Quin, Quamobrem. Plaut. Epid. 3. 4. 19.

Quin tu alium quæras, cui centones farcias. Ter. Andr. 1. 1. 18.

Quin tu uno verbo dic; quid est, quod me velis.

Quin, Quin etiam, insuper, præter id. Plaut. Aulul. 2. 4. 34.

Famem hercle utendam si roges, nunquam dabit:

Quin ipsi pridem tonsor ungues dempserat,

Collegit, omnia abstulit præsegmina.

Quin taces? correptio est silentium præcipientis, & timorem alicui adimentis, id est, Esto securus: nam tacere, securi est. Ter. Andr. 2. 3. 25.

QUINETIAM, [*ἢ καὶ, ἀλλὰ καὶ, καὶ καὶ, καὶ*] Conjunction copulativa, qua nectimus quæ conjuncta significare volumus. Cic. de Amicit. 59.

Quoniam enim modo quisquam amicus esse poterit, cui se putabit inimicum esse posse? quinetiam necesse erit cupere & optare ut quam sæpissime peccet amicus. Ibid. 67. Quinetiam si quis asperitate ea est & immanitate naturæ, congressus ut hominum fugiat atque oderit. Virg. 2. Georg. 269.

Quinetiam cæli regionem in cortice signant. Ter. Eun. 4. 3. 3.

Quinetiam insuper scelus, postquam ludificatus est virginem,

Vestem omnem miseræ discidit, tum ipsam capillo conscidit.

QUINIMMO, [*ἀλλὰ δὲ, καὶ ἀλλοῦ*] Conjunction, pro Immo vero, vel Immo etiam. Plaut. Cistell. 2. 1. 39.

Itaque me Ops opulenta illius avia. M. quinimmo mater quidem. Al. Immo ἀλλοῦ. Plin. Epist. 4. 9. Prævaluit sententia Cæpionis; quinimmo

confergenti ei ad censendum, acclamatum est, quod solet residentibus. Cic. 2. Att. 10. Ejus autem Collega, & in me perhonorificus, & partium studiosus ac defensor bonarum. Quinimmo leviter inter se dissident: sed vereor ne hoc quod insectum est, serpat longius. Vetus codex legit,

Qui nunc leviter.

Quinimmo quum prosperi quiddam ex provinciis nuntiatum esset. Sueton. in Neron. cap. 42. H. St. Rectius divise Quin immo scribitur.

QUINCTIA, Gens Patricia, Romam, Alba diruta, a Tullo rege translata est. Testes Liv. 1. 30. pr. & Dionys. lib. 1. V. Fulv. Ursin. in Denariis hujus gentis. Ejus familia nobiles passim ab Historicis celebrantur. In quibus cognomento Barbatî, qui & Capitolini, Cincinnati, Crispini, Flaminini, Penni.

Omnium nobilissimus rebus domi forisque gestis T. Quinctius Flaminius; qui anno U. C. 554. cum Sex. Ælio Pæto cos. factus, fortitusque Macedoniam provinciam, de Philippo & Nabide regibus triumphum splendidissimum reportavit, libertatemque Græciæ in ludis isthmis promulgari curavit. V. Liv. lib. 32. & seq.

C. Quinctio M. Acilio cosf. Plin. lib. 7. cap. 36. Idem lib. 33. cap. 1. doctet, In Quinctiorum familia aurum ne feminas quidem habere morem fuisse. Scribitur & Quintius, sed altera scribendi ratio in Denariis antiquis occurrit.

QUINCTIA prata, a L. Quinctio Cincinnato dicta. V. Fest. in voce. Liv. 3. 26. Plin. lib. 18. cap. 3.

QUINCUNCIALIS, **QUINCUNX**, **QUINCUPEDAL**, **QUINCUPLEX**, V. post **QUINQUE**.

QUINDA, n. pl. [*Κινδα*] Munio est Macedonum, non procul ab Anchiale & Tarso Ciliciæ urbibus, quas belluam illum Sardanapalum uno die condidisse autumant. Strabo lib. 4. Supra Anchialam sunt Quinda, munitum castellum, in quo olim Macedones thesauros servabant. V. Alexand. Alexandrinum lib. 2. cap. 2.

QUINDECIES, **QUINDECIM**, **QUINDECIMVIR**, **QUINDENI**, V. post **QUINQUE**.

QUINETIAM, V. **QUIN**.

QUINGENI, QUINGENARIUS, QUINGENTESIMUS, QUINGENTI, QUINGENTIES, QUINI, æ. a. V. post QUINQUE.

QUINIMMO, V. QUIN.

QUINQUAGENARIUS, QUINQUAGENUS, QUINQUAGESIES, QUINQUAGRESIMUS, QUINQUAGIES, QUINQUAGINTA, QUINQUATRIA, QUINQUATRUS, V. post QUINQUE.

QUINQUE, [πέντε] Nomen numerale.

Quinque ter implebat ulnas, i. e. Quindecim. Ovid. 8. Met. 742.

Quinque pedum ufucapio, apud Ciceronem quid sit, lib. 1. de Legib. 55. ipsemet explicat: Ex hac, inquit, non rerum, sed verborum discordia controversia nata est de finibus, in qua (quoniam ufucapionem, XII tab. intra quinque pedes esse noluerunt) depasci veterem possessionem Academia ab hoc acuto homine non finemus, nec Manilia lege singuli, sed ex his, tres arbitri fines regemus. Eum locum sic, & recte, explicat Hotomanus: Ut in controversia vicinorum de finibus, termini requiruntur, quibus repertis, quinque quaque versus pedes definiuntur, qui quamvis longo tempore ab alterutro possessi sint, finibus tamen dirimendis reservantur: sic in controversia de finibus bonorum & malorum, quæ philosophos exercet, termini Academicæ disciplinæ a Socrate positi, pervestigandi sunt, & Antiochi arrogantia illius gloriam depascentis regenda & coercenda est. Lex autem Manilia unicum adigi arbitrum volebat finibus agrorum regendis: sed quum tres tum essent, facete intulit, nec Manilia lege singuli: sed ex his tres arbitri fines regemus. Aggenus Urbicus p. 53. Gœf. De fine enim lex Manilia quinque aut sex pedum latitudinem præscribit, quoniam hanc latitudinem, vel iter ad culturas accedens occupat, vel circumactus atrii, quod ufucapi non potest. Quinque primi, [πενταπύκντοι] qui Græce, & cap. 2. C. de privilegiis eorum qui in sacro palatio militant, dicuntur Pentaproti. Cic. 5. Verr. 68. Agyri Magistratus & Quinque primi, accitu istius, evocantur.

QUINQUIES, Adv. [πενταπύκντοι] Quinque vicibus. Cic. 5. Verr. 188. Repetietis quinques tanto, Iudices, amplius istum, quam quantum ei in cellam sumere licitum sit, civitatibus imperasse. Idem 11. Philip. 11. At hic, me defendente, quinques absolutus est.

Quinques millies. Plin. lib. 2. cap. 23. Scribitur & Quinquies.

QUIMUS ex. gr. etiam dicere licebit, ut Bimus, Trimus, Quadrimus. H. St.

QUIMATUS, ūs. m. [πενταπύκντοι] ut, Bimatus, & trimatus: hoc est, tempus vel spatium quinque annorum. Plin. lib. 8. cap. 45. Vita feminis xv annis longissima, maribus xx, robur in quimatu. De bobus.

QUINI, æ. a. [ἀπὸ πέντε] distributivum vel ordinale. Cic. 5. Verr. 114. In medimna singula video ex litteris publicis tibi Halesinos H s quinos denos dedisse, conf. QUINDECIM. Plaut. Pseud. 1. 3. 111. Quater quinis minis. Quina millia peditum. Liv. 8. 8.

Quini deni. Curtius lib. 8. cap. 9. extr. Menses in quinos denos descriperunt dies. i. e. xv. De sapientibus Indorum.

Quina dena festertium. Sueton. Claud. cap. 10. extr.

Quini viceni nummi. Liv. 22. 54.

Quinas hic capiti mercedes exigit. Hor. 1. Serm. 2. 14.

Quini versus. Nepos, 25. 18.

Græci stipati quini in lectulis. Cic. in Pison. 67.

QUINIO, ōnis. m. [πενταπύκντοι] Tertull. de Anim. c. 6. extr. Quinionem enixa filiorum. conf. c. 46.

QUINARIUS, a, um. Adj. [πενταπύκντοι] dicitur Quod quinque completitur. Plin. lib. 31. cap. 6. Fistulas denum pedum longitudinis esse, legitimum est. Et si quinarie erunt, sexagena pondo pendere. V. Octonarius, in octo.

Quinari nummi, quod quinos æris valebant, sicuti Denarii, quod denos. Auctor Varro de L. L. lib. 4. 36.

Quinarius argenteus, quinque libris æris, id est, assibus quinque valebat, hoc est, denarii dimidium. Budæus.

QUINTUS, a, um. [πενταπύκντοι] Adj. ordinis, a Quinque. Liv. 31. 7. Non quinto inde mense, quemadmodum ab Sagunto Annibal, sed quinto inde die, quam ab Corintho solverit naves, in Italiam perveniet.

Quintæ Calendæ, & Quinto Calendæ, pro eodem apud Jureconsultos usurpatum ubique comperimus. Et quidni? nam qui dies Nonæ aut Idus non sunt, in mense, Calendæ sunt, illisque diebus calari populus solebat. Fenscella.

Quintus Prænomen, V. paulo post.

QUINTUM, Adv. ut, Quintum Consul, tempus designat, & quater ante factum. Liv. 27. 6. Declarati Consules Q. Fabius Maximus quintum, Q. Flavius Flaccus quartum. Idem 6. 42. Ut M. Furius Dictator quintum diceretur. [Quod vulgo dicunt Quinta vice, ut pro Quinquies, Quinque vicibus.

QUINTO, Adv. vulgo usurpant, sed sine exemplo probati auctoris.

QUINTANUS, a, um. Adj. [πενταπύκντοι] Plin. lib. 17. cap. 22. Semper vero quintanis semitari, hoc est ut quinto quoque palo singulæ jugo paginæ includantur. De limitatione vinearum loquitur.

Quintana febris, [πενταπύκντοι] apud Galenum sæpe, quæ quinto quoque die redit.

Quintani, Quintæ cohortis, aut legionis milites. Tacit. 4. Hist. 71. Adventu quintanorum, quintadecimanorumque auctæ legiones.

QUINTANA, æ. f. porta, & statio militum, quum legiones in castra fuerant dispositæ. Alexander Alexandrin. lib. 1. cap. 12. Quarta post Prætorium Quintana dicitur, quippe per eam commeatus in castra convehit, & rerum utensilium copia venalis exponi: inde etiam merces ad usum militaris multitudinis, quæque bello usui forent importari & exportari solita. Liv. 41. 6. Ad quæstorum forum, quintanamque hostes pervernerunt. Sueton. in Neron. cap. 26. Quintana domi constituta, ubi parte prædæ & ad licitorem dividendæ pretium assumeretur. [Quibus ipsis ex locis, si minus aliunde constaret, satis apparet, Quintana non Portæ, sed Viæ castrensis nomen fuisse, ubi forum erat rerum venalium. Plenissime Lipf. de Mil. Rom. lib. 5. Dial. 3. & 4.

QUINTARIUS, a, um. Adj. Quintarium limitem ita nominavit Hygenus pag. 258 Gœf. Quintum quemque quintarium volunt. Porro autem inter Quintum & Quintarium interest aliquid. Quintus est, qui quinto loco numeratur: Quintarius, qui quinque centurias cludit. Hunc voluit esse quintum, qui est sextus. Nam & legumlatoribus, quemadmodum perlatum est, sic caverunt, ut a Decumano maximo quintus quisque spatio itineris ampliaretur. Erat sane interpretatio legis huius ambigua nisi eorum formæ sextum quemque limitem latiore habent, significatione qua & minores. Tractemus nunc diligentius quid dixerint a d. m.

quintum quemque latiore decumano. Quum decumanus erat positus, positi sunt deinde quinque limites, quorum novissimus factus est latior: his quum decumanus accessit, sex sunt. Eandem observationem in reliqua limitum parte esse voluerunt, quemadmodum a d. m. quinque limites ducebantur, quorum esset summus latior, sic & ab eo quintario, quum spatium definitum erat, quinque adiectis limitibus, summo, latitudinem suam fervari placuit. Hæc ille.

QUINTILIS, is. m. [μηνὸς quintilis] Quintilis mensis XXXI. dierum, ideo dictus est, quod in Anno Romuli quintus in ordine esset. Sed postea in honorem Julii Cæsaris Dictatoris, legem ferente M. Antonio. M. filio Consule, Julius appellatus est, quod hoc mense, a. d. 1 v. Idus Quintiles Julius procreatus sit, inquit Macrobius lib. 1. cap. 12. Meminit & Sueton. cap. 75. Cic. 14. Att. 7. Volo mense Quintili in Græciam.

QUINCUPLEX, ūcis. Adj. [πενταπλάς] ut Duplex dicitur. Martial. lib. 14. 4.

Cæde juvencorum domini caret area felix,

Quincuplici cera quum datur altus honor. Quincuplices ceras

vocat Tabellas, a numero quinque foliorum: his decretus triumphus nuntiabatur Imperatori, ut placet Domitio Calderino, vel potius Consulatus. [Gloss. Gr. L. Πενταπλάς, Quincuplex, & Πενταπλή, Quincuplex.

QUINCUPICO, vel QUINQUIPLICO, āre. ut, Quincuplicare magistratus, apud Tacit. 2. Ann. 36. pro In annum quintum prorogare.

QUINCUNX, quincuncis. m. [πενταγώνιον] Gloss. G. L. Quinque uncia. ut, Uncia remota de quincunce. Hor. de Arte Poet. 327.

Quincunx, Quinque cyathorum mensura, sive potius Quinque cyathi, qui Unciis totidem æquantur. Martial. lib. 11. 37.

Quincunces & sex cyathos, bessimque bibamus:

Caius ut fiat, Julius, & Proculus. Idem lib. 1. 28.

Hesternæ tibi nocte dixeramus,

Quincunces, puto, post decem peractos. h. e. Post epotes decies

quinque cyathos, ut vult Bud. Idem lib. 2. 1.

Te conviva legem misto quincunce, &c. V. Budæum lib. 5. de

Asse. Bessim poeta vocat octo cyathos. V. Sextarius Romanus in sex. [Quod in Londin. edit. & in Thef. Lipf. Quincunx Mensuræ genus

dicitur, paulum supra dimidiam Hemina continens, quid sit non assequor. Hemina enim, ἡμισέριον, sive ἡμισύλην Græcorum, cyathos 6. continet, Quincunx vero 5. Nec rem expedit, si & ipsam Hemina in

uncias 12. diviseris, ut quibusdam placet, ut Libram soil. mensuralem.

Quincunx, Jugi pars tertia, & una duodecima, hoc est, quinque uncia. Dividitur enim jugerum, ut as, in uncias duodecim. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars tertia & una duodecima, pedes duodecim millia,

hoc est, quincunx.

In quincuncem [ἐν πένταγώνῳ] arbores dispositæ cur dicantur, facile ex

Quintil. intelligimus, apud quem hæc verba, lib. 8. cap. 3. leguntur,

Nullusne ergo etiam fructiferis adhibendus decor? quis negat? nam &

in ordinem certaque intervalla redigam eas arbores. Quid enim illo

quincunce speciosius, qui in quamcunque partem spectaveris, rectus

est? Sed protinus in id quoque prodest, ut terræ succum æqualiter tra-

hant. Cic. de Senect. 59. Quum admiraretur Lyfander & proceritates

arborum, & directos in quincuncem ordines, & humum subactam, at-

que puram, & suavitatem odorem, qui afflarentur e floribus, tum eum

dixisse, mirari se, non modo diligentiam, sed etiam solertiam ejus. Col-

umel. 3. 15. Hæc in quincuncem vinearum metatio expeditissima ra-

tione conficitur. Fortasse autem antiqui sic Quincuncem appellaverunt

exactam plantarum metationem: ut Decussem, exactam spatii divisio-

nem. Hæc Budæus. V. Virg. 2. Georg. 277. seqq. Cæf. 7. Bell. Gall.

cap. 73. Ante hos obliquis ordinibus, in quincuncem dispositis, serobes

trium in altitudinem pedum fodiebantur. Varr. 1. de R. R. cap. 7. In

quincuncem prope sint ordines atque intervalla modica. Baysius, Ar-

borum ordines dicuntur in quincuncem digesti, quando secundi ordi-

nis arbores paribus intervallis sic disponuntur, ut figuram quincuncia-

lem servare adinvicem videantur. Glareanus in Commentariis Cæsaris,

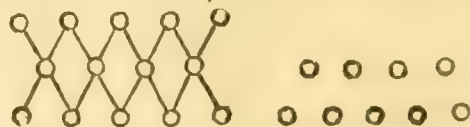
quincuncialem ordinem putat dictum, quasi quinquipunctialem, ut sit

Quincuncialis ordo, qui in quovis quadrato centro ipsius quatuor an-

gulorum punctis comparatur. Aspectu enim sic sunt quinque hoc modo

∴ Quod si plura quadrata connecti intelligamus, emerget totius jüge-

ri forma sub ordine & aspectu quincunciali ad hanc formam,

Vide paulo infra Quincuncialis figura &c.

Quincunces usuræ, sunt Quoties ex centum nummis (ut exempli gratia

sit) quinque nummos usuræ mensuræ nomine percipimus. Sic Semif-

ses usuræ, trientes, besses & huiusmodi.

Modesto quincunce nutrire nummos, Augere nummos suos scœnore quin-

cunciali. Perf. 5. Sat. 149. V. Usura, in utro.

QUINCUNCIALIS, e. Adj. ut, Quincuncialis herba: quæ minor est

semipede, & septenum ferme digitorum. Plin. lib. 27. cap. 11. Inter

omnes herbas lithospermo nihil est mirabilius: Aliqui ægonychon vocant,

alii diospyron; alii heracleos: Herba quincuncialis fere, foliis duplo

majoribus quam rutæ. Et paulo post, Jacere eam, atque humi serpere

auctores tradunt. Budæus.

Quincuncialis figura, ejus figuræ quæ Decussim antiquis significabat,

media est. Fiebat vero decussis ad X litteræ formam, quæ quidem apud

Latinos decem significat. Atque hæc si per medium secetur, remanebit

V figura, quæ quinarium numerum, atque adeo quincuncem demon-

strat. Sed hæc quidem multoties tum superius, tum etiam inferius

multiplicata, figuram facit quæ quincuncialis appellatur.

Quincunx, Ordo quincuncialis.

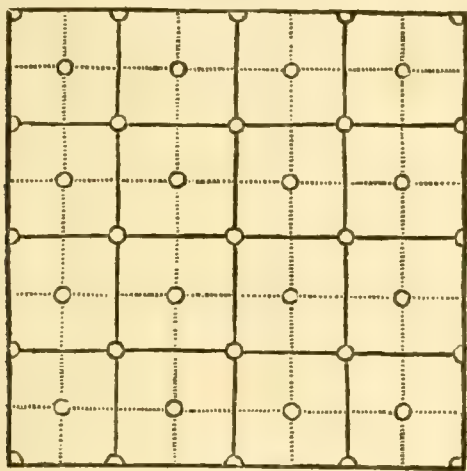
V

Quincun.

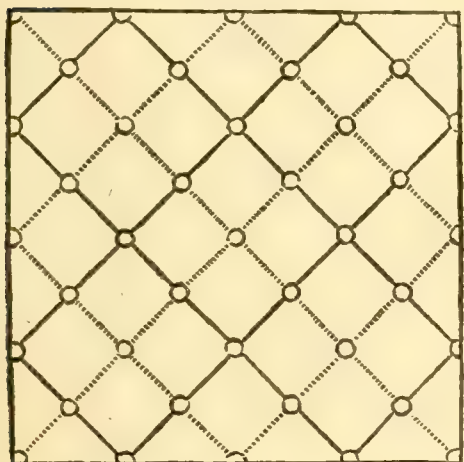
Quincuncialis ordinum ratio. Plin. lib. 17. cap. 11. In disponendis arboribus arbutisque, ac vineis, quincuncialis ordinum ratio vulgata & necessaria, non perflatu modo utilis, verum & aspectu grata quocunque modo intueare, in ordinem se porrigente versu.

Didici, inquit Budæus in Asse, duplicem quincuncialis ordinis rationem esse. Alteram nostrates *Scacariam*, quasi alveolatam appellant, *en eschiquier*. Sumit enim formam a postica parte alvei, in qua scrupos hodie lusitantes promovent & reducant. Altera ratio reticulata dici potest, non in quadras ut prior, sed in rhombos conformata, ea forma, qua speculata apud nos plerumque videntur in fenestris lumen vitro transmittentibus, *en lozenges*. Hujusmodi ordinum observatio Northmannis solennis est instituendis pomariis: quorum arboratores e feminariis plantulas transferentes, ita stellatim decussare norunt ordines, ut in quamcunque partem te vertas, rectam semper seriem videas, nusquam obliquo prospectu in longinquum. Hæc Budæus.

Alveolata.

Reticulata.

QUINCUPEDAL, Mensura quædam quinque pedum, qua fabri murarii in demetiendis parietibus uti solent. Hujus formam & usum sic depingit, Martial. lib. 14. 92.

Puncta notis ilex, & acuta cuspide clausa,
Sæpe redemptoris prodere furta solet.

QUINQUATRIA, orum. n. [*Παναθηναία* Gloss. Lat. Gr.] ab eo quod Quinquatre, in singulari, sicut Bacchanale & Vulcanale. Festa erant quæ quinque diebus Palladi fiebant mense Martio: ita appellata, quoniam quinque diebus post Idus celebrabantur: nam dies post Idus, ater erat. Inde Quinquatria, quasi quinque ab atro die. Primo die fiebant sacrificia: tribus sequentibus gladiatores in theatro certabant: quinto die erat lustratio. V. Ovid. 3. Fast. 809. &c. Sunt qui dicant hunc diem munusculorum quoque esse, quo tempore matronæ inter se invicem munera missabant, & cœnas servis apponebant, ut viri Saturnalibus. Plaut. Milit. 3. 1. 48.

— da quod dem Quinquatribus,

Præcantatrici, conjectrici, ariolæ, atque aruspice. [Immo Nonæ illæ Junie sunt, quæ Caprotinæ dicebantur. V. Interpp. ad Ovid. 2. de A. A. v. 257. Quamquam & Quinquatrus hilariter transigebant. Quod item de Atris diebus additur nugæ sunt. V. seq. dict.]

Festa Quinquatria. Hor. 2. Epist. 2. 197.

Quinquatria, Quinquatriorum, Quinquatribus & Quinquatriis, tam tertie quam secundæ declinationis, sicut cetera festorum nomina. Diomedes vero Quinquatræ [vel Quinquatriæ] in prima declinatione protulit. Cic. 12. Fam. 25. Quinquatribus frequentem Senatu causam tuam egi, non invita Minerva. Alludens ad Deæ præsentiam.

QUINQUATRUS, ūs. m. etiam dicitur, sicut Triatrus, Sexatrus, Septimatrus, Decimatrus. Jungiturque hæc particula ATRUS, nihil significans, supplementi causa. Auctor Gellius lib. 2. cap. 21. Varro lib. 5. de L. L. 3. Quinquatrus: hic dies unus a nominis errore observatur proinde, ut sint quinque, dictus, ut ab Tusculanis post diem sextum Eidus similiter vocatur Sexatrus, & post diem septimum, Septimatrus, sic hic quod erat post diem quintum Idus Quinquatrus. Quinquatrus appellari quidam putant a numero dierum, qui fere hic celebrantur. Qui scilicet errant, tam hercule, quam qui triduo Saturnalia, & totidem diebus Compitalia: nam omnibus his singulis diebus sunt sacra. Forma autem vocabuli ejus, exemplo multorum populorum Italicorum enuntiata est, quod post diem quintum Iduum est, is dies festus. ut apud Tusculanos, Triatrus, & Sexatrus, & Septenatrus, & apud Faliscos Decimatrus. Minervæ autem dicatum eum diem existimant, quod eo die ædis ejus in Aventino consecrata est. Hæc Festus. At Charisius lib. 1.

Vol. IV.

Quinquatrus antiqui dicebant a Quinquando, id est lustrando, quod eo die arma Ancilia lustrari sint solita.

Quinquatrus, pl. f. pro ipsis Quinquatriis, antique. Cic. 9. Att. 12. Fuit enim pridie Quinquatrus egregia tempestas, qua ego illum usum puto. Idem 2. Fam. 11. Ita tumultuosæ conciones, ita molestæ quinquatrus afferebantur.

Minores etiam Quinquatrus erant, de quibus Ovid. 6. Fast. 651. Hæc erant Idibus Junis. Idem v. 694.

— superest mihi discere, dixi,

Cur sit Quinquatrus illa vocata dies &c.

V. Varr. l. c. Fest. in

Minuscula.

QUINQUEFOLIUM, i. n. [*πενταφυλλον*] Herba, a numero foliorum nomen habens, unde etiam Græcis Pentaphyllon dicitur. Plin. lib. 25. cap. 9. Quinquifolium nulli ignotum est, quum etiam fraga gignendo commendetur. Græci vocant pentapetes, five chamæzelon, five pentaphyllon. Quum effoditur, rubram habet radicem. Hæc inarescens nigrescit, & angulosa fit. Nomen a numero foliorum habet: & ipsa herba incipit & definit cum vite. Idem cap. 6. Folis per intervalla quinquifolii, aut cannabis, per ambitum incisus quinquifolius.

QUINQUELIBRĀLIS, e. Adj. [*πενταλιπρά*] Pondo quinque librarum. Columel. lib. 3. cap. 15. Dispositis lapidibus paucis, qui singuli non excedant quinquelibrale pondus.

QUINQUEMESTRIS, e. Adj. [*πενταμηνιαία*] Quod quinque mensium est. Varro 2. de R. R. cap. 7. Quinquemestribus pullis factis, quum redacti sunt in stabulum, obijciendum, &c. Plin. lib. 8. cap. 48. Castrari agnos, nisi quinquemestres, præmaturum existimant.

QUINQUENNĪUM, i. n. [*πενταετία*] Spatium quinque annorum, quod & Lustrum dicitur. Cic. 3. de Legib. 7. Bini sunt, magistratum quinquennium habento. De Censoribus.

Duo quinquennia, Decem anni. Ovid. 12. Met. 584.

In quinquennio. V. IN.

QUINQUENNIS, e. Adj. [*πενταετής*] Quod quinque annorum est. Plaut. Poen. prol. 85.

Carthaginensi duæ fuere filie,

Altera quinquennis, altera autem quadrimula. Columel. lib. 7.

cap. 6. Caper quinquennis parum idoneus. Ovid. 4. de Ponto 6. 5.

In Scythia nobis quinquennis Olympias acta est. Hor. 2. Serm. 2. 57.

Quinquennes oleas est, & silvestria corna.

Vinum quinquenne. Hor. 2. Serm. 8. 47.

QUINQUENNĀLIS, e. Adj. [*πενταετής*] Quod fit singulis quinque annis. Cic. 3. de Orat. 127. Ex quibus Elæus Hippias, quum Olympiam venisset, maxima illa quinquennali celebritate ludorum, gloriatus est, &c. Quinquennales ludi. Plin. lib. 4. cap. 5.

Quinquennalis magistratus, Qui quinque annis continuis geritur. Liv. 4.

24. Alios magistratus annuos esse, quinquennalem censuram.

Tempus quinquennale. Varr. de L. L. lib. 5. 2.

Vota quinquennalia, in quinquennium suscepta, quod exactum tempus ludis solennibus celebrabatur. Liv. 31. 9. extr. Vovit in eadem verba cos. præeunte Max. Pontifice, quibus ante quinquennalia vota suscipi solita erant: præterquam quod tanta pecunia, quantam tum, quum solveretur, Senatus censuisset, ludos, donaque facturum vovit. Conf. DE-CENNALIA.

QUINQUEPARTĪTUS, a, um. Adj. [*πενταμερής*] Quod in quinque partes divisum est. Cic. 1. de Invent. 59. Quinquempartitam igitur hoc pacto putant esse argumentationem. Legitur etiam Quinquempartitam.

QUINQUEPARTĪTO, Adv. [*πενταμερῶς*] Plin. lib. 25. cap. 6. Folis per intervalla quinquifolii, aut cannabis, per ambitum incisus quinquempartito, nigris & ipsis, plumosisque.

QUINQUEPEDUM usucapio, QUINQUEPRIMI, V. QUINQUE.

QUINQUERĒMIS, is. f. [*πεντήρης*] Navis quinque remorum ordines habens. Liv. 41. 9. de equites & decem quinqueres naves, si deducere ex navalibus vellet. Cic. 6. Verr. 103. Certos homines in quinqueremi misisse, qui eos dentes reportarent.

Quidam Quinquemrem scribunt. H. St.

QUINQUERTIUM, i. n. [*πενταθλον*] Exercitationis genus, quod quinque artibus his constabat, jactu disci, cursu, saltu, jaculatione, lustratione. Festus. Budæus in l. Athletas. D. de his qui notantur infamia. V. Aristot. 1. Rhet. 5. ad fin. & ex eo Hier. Mercur. de A. G. 1. 14. Vandale Diff. 8. De Gynasiarchis &c. cap. 4.

QUINQUESSIS, is. m. Numus apud Romanos. Antonius Augustinus ad Festum; Quinquessis, inquit, quinaris, five victoriatas dictus est, quod initio quinque assibus æstimaretur, postea octo valuit, ejusque nota erat Victoria. Pinius. [Planissimum hic quidem lib. 33. cap. 3. de Quinario seu Victoriato. Quinquessis vero mentionem nusquam apud antiquos invenio.]

QUINQUEVIR, viri. [*εἰς ἑ πέντε*] dicitur ut Triumvir. Cic. 4. Acad. 136. Nescio an ne Quinquemvir quidem quenquam, nisi sapientem. Idem 2. de Lege Agrar. 17. Toties legibus Agrariis curatores constituti sunt Triumviri, Quinquenviri, Decemviri. Hor. 2. Serm. 5. 59.

Scriba ex Quinquetro corvum deludet hiantem.

QUINQUEVIRĀTUS, ūs. m. [*ἐξ ἑ πέντε, πενταδυναμία*] Officium (vel magistratus) Quinquemvirorum. Cic. 9. Att. 2. Repudiari se totum magis etiam, quam olim in Quinquemviratu, putabit. Verus codex legit, xx viratu. Idem de Provinc. Conf. 41. Me ille ut Quinquemviratum acciperem, rogavit. Hic quoque F. Urfin. & Manut. legunt xxviratum.

QUINDECIM, [*δεκαπέντε*] Numerale nomen indeclinabile. Plaut. Pseud. 1. 3. 112. Et jam quindecim habeo minas.

QUINDECIMVIR, viri. m. [*εἰς ἑ πέντε καὶ δέκα, πεντεκαίδεκαρχος*] Nomen magistratus apud Romanos. Plin. lib. 7. cap. 43. Q. Metellus in ea oratione, quam habuit supremis laudibus patris sui L. Metelli, Pontificis, bis Consulis, Dictatoris, Magistri equitum, Quindecimviri agris dandis, &c. [Non Magistratus hic, sed Officii a S. P. Q. R. extra ordinem mandati nomen est.]

Quindecimviri sacris faciendis, erant apud Romanos Pontifices quindecim, qui tam divinis mytheriis & sacrificiis solennibus, quam reipensis dandis præesse in Algidio, in templo Dianæ, jussi sunt per populum. Alexand. lib. 3. cap. 16. [Primum deo ab ipso Tarquinio rege institutos fuisse docet Dionys. 4. 62. Decem inde populus esse iussu, partim patricios, partim plebejos, anno U. C. 387. V. Liv. lib. 8. cap. 37. extr. & 42. pr.]

D 2

Quindecim-

Quindecimviri Sibyllini, a Sulla Dictatore fuerunt instituti, quum ante Sullae Dictaturam decem duntaxat fuissent, ad quos tum custodia & inspectio librorum, seu carminum Sibyllinorum, quae fata urbis continere putabant, tum ludorum Saecularium procuratio pertinebat, ut docet Corn. Tacit. lib. 11. Ann. 11. his verbis, Nam is (Domitianus) quoque edidit ludos saeculares; iisque intentius affui, sacerdotio Quindecimvirali praeditus, ac tum Praetor. Quod non jactantia refero, sed quia collegio Quindecimvirum antiquitus ea cura mandabatur, & magistratus potissimum exsequebantur officia caeremoniarum. Haec Tac. Eodem respexit in Carmine Saeculari Horatius, ubi ait, v. 70.

Quaque Aventinum tenet, Algidumque
Quindecim Diana preces virorum
Curet, & votis puerorum amicas.

Applicet aures.

Habuisse eos & Magistrum collegii, & Sacro quoque illo, quo vivi homines a Romanis defodiebantur, carmen praere consuevit docet Plin. lib. 28. cap. 2. Cuius sacri, inquit, precationem, qua solet praere Quindecimvirum collegii Magister, si quis legat, profecto vim carminum fateatur. [Malim Quam solet. Sic enim passim vet. loquuntur. V. PRÆBO.]

QUINDECIES, Adv. [δυναμεία] Quindecim vicibus. Martial. lib. 7. 9. Dicere quindecies poteram, quid pertinet ad te?

Quindecies, subaudito, centena millia. Cic. 4. Verr. 61. At illa h. s. d. millia haereditaria, accessit ipsius antiqua h. s. quindecies pecunia.

QUINDENI, a, a. [ἀνά πιντεκαίδεκα] Adj. Idem significat quod Quindeni distributive. Liv. 35. 40. Quindenae jugera agri data in singulos pedites sunt, &c. Quidam legunt, Quina dena.

QUINDENI, Quinae denae, Quina dena. Idem l. Qui quadraginta. §. qui ducenta. Ad legem Falcid. in Pandectis.

QUINTIDECIMUS, a, um. Adj. [πεντεκαίδεκατος] Plin. lib. 9. cap. 51.

QUINTIDECAGONUM, [πεντεκαίδεκαγωνιον] Figura est aequaliter & aequiangula, composita ex xv angulis, & lateribus aequalibus. Euclid. 4. Element. Probl. 16. Propos. 16. In dato circulo, quintidecagonum & aequaliter & aequiangulum describere. [Sic vetus Euclidis interpret. Al. Quindecagonum. Sed aut Graecum vocabulum retinendum fuit, aut Quindecangulum Latine dicendum.]

QUINQUAGINTA, indecl. [πεντήκοντα] Virg. 1. Aen. 707.

Quinquaginta intus famulae, &c.

QUINQUAGIES, Adv. [πεντηκιστής] Columel. lib. 5. cap. 2. Has duas summas in se multiplicato, quinquagies centeni sunt quinque millia. Plin. lib. 7. cap. 25. Idem signis collatis quinquagies dimicavit.

Quinquagies bis centena, quindecim, &c. Plin. lib. 2. cap. 108.

Quinquagies centena millia. Plin. lib. 2. cap. 108. Quod & per ellipsin Quinquagies tantum dicitur.

QUINQUAGESIES, Adv. Subaudito Centena millia. Plaut. Men. 5. 9. 99. Vix credo tota auctione capiet quinquagesies. Alii legendum putant Quinquagies.

QUINQUAGENUS, a, um. Adj. [ἀνά πενήκοντα] Idem in distributione, quod Quinquaginta. Plin. 8. 36. Vivunt quinquagenis annis, quidam & centenis. Idem 15. 24. Juba auctor est quinquagenum cubitorum altitudine in Arabia esse eas. Cic. 5. Verr. 69. In singulos h. s. quinquagenis millibus damnari mavultis? Quod & per ellipsin Quinquagena ceabant.

QUINQUAGENARIUS, a, um. Adj. [πεντηκονταριος] Quod quinquagena continet. Cato R. R. cap. 13. Urnam quinquagenariam unam, sextarium olearium unum. Sic cap. 10.

Quinquagenariae cohortes, Quae quinquaginta militibus constabant. Curtius lib. 5. 2. 3. Sed rectius Quingenariae scribitur.

Quinquagenarius grex, h. e. Quinquaginta capitum. Varr. 2. de R. R. cap. 10.

QUINQUAGESIMUS, a, um. aliud Adj. [πεντηκιστός] Ordinis, ut, Quinquagesimus unus. Plin. lib. 7. cap. 9. Quinquagesimo uno raptus anno.

Quinquagesima liba, Quinquagies oblata Natalitio sacro. Martial. lib. 10. 24.

Natales mihi Martiae Calendae,
Lux formosior omnibus Calendis,
Qua mittunt mihi munus & puellae:
Quinquagesima liba, septimanque
Vestris addimus hanc focis acerram.

Quinquagesimas exigere, ea forma qua & Decumas exigere dicitur. Cic. 5. Verr. 116. Subauditur Partes.

QUINGENTI, a, a. [πεντακιστοί] ut, Quingenti milites: h. e. Quingies centum. Cic. 16. Att. 8. Nec mirum, quingentos denarios dat. Eidem, lib. 4. 2. Tusculanam villam quingentis millibus, Formianum h. s. ducentis quinquaginta millibus. Virg. 10. Aen. 204.

Hinc quoque quingentos in se Mezentius armat.

Quingentis empto drachmis. Hor. 2. Serm. 7. 43.

QUINGENTIES, Adv. [πεντακιστάκις] Cic. 4. Verr. 27. Ob eam rem h. s. quingenties Veneri Erycinæ de Sthenii bonis exacturum.

QUINGENI, a, a. [ἀνά πενήκοντα] Idem in distributione, quod Quingenti. Columel. lib. 5. cap. 2. Horum pars dimidia duo millia quingeni. Quingena, subaudito Millia, in pecuniaria ratione Romanorum. Cic. 4. Att. 2. Apud eum h. s. quingena depofuerunt, ut qui a Catone damnatus esset, id perderet.

Quingeni, pro Singulis quingenti. Suet. in Cæs. cap. 38. Populo praeter frumenti denos modios, ac totidem olei libras, trecentos quoque nummos quos pollicitus olim erat, viritum divisit: & hoc amplius, centenos pro mora. Annua etiam habitationem Romae usque ad bina millia nummum, in Italia non ultra quingentos festeritios remisit.

Sunt qui Quingenteni usurpant, sed nulla auctoritate freti. Et si sane alterum illud ex hoc per Syncopen natum videtur.

QUINGENARIUS, a, um. Adj. [πεντακισταριος] Plin. lib. 33. cap. 11. Dispensator Hispaniae Citerioris quingenariam lancem habuit, cui fabricandae officina prius exaedificata fuerat. i. e. Pondo quingentarum librarum.

QUINGENTESIMUS, a, um. Adj. [πεντακιστός] Plin. lib. 15. cap. 1. Anno urbis quingentesimo quinto.

QUINTANUS, V. QUINTUS, post QUINTUR.

QUINTII, [Καίπιοι] Populi sunt in Armenia ad Medorum montes. Stra-

bo lib. 11. Has autem montium radices, ad summum usque a mari incipiendo, Albanorum & Armeniorum nonnulli quadam ex parte habitant, partem vero maximam Gelae, Doculnii, & Amardi & Quintii, (al. Quittii, Καίπιοι) & Anariacae.

QUINTILIANI dicti sunt juvenes, qui per ludum & lasciviam currentes Lupercalia celebrabant. Alexander Alexandrinus lib. 4. cap. 12. Sunt qui putent Romulum & Remum, quum Fauno sacra facerent clamore pastorum excitos, quorum oves abactae erant, in latrones praeda onustos incurrisse nudos, praedamque detraxisse: qua postquam potiti sunt, sacra instituisse, ut nudi juvenes, incincti pellibus, per ludum & lasciviam currerent: ex quibus alii Faviani, nonnulli Quintiliani dicti. V. Fest. in Fabiani, & in ipsa voce.

QUINTILIANUS, i. m. [Καϊνπιλιανός] Cognomen adoptivum, a Quintiliis tractum. M. Fabius Quintilianus, Rhetor, ortus in Hispania, in civitate Calaguritana, ut Eusebio placet. Ipse Quintilianus Hispanos provinciales suos vocat. Eum dicunt Romam cum Galba Imp. venisse, brevique tempore postea in familiaritatem Domitiani principis receptum fororis ejus nepotes erudiisse. Id quod ipse testatur in prooemio lib. 4. Ludum Romae aperuit, primusque e fisco salarium tulit. Laurentius Valla, eum in praecipis Ciceroni praeferebat, stiloque ejus & doctrinae magnopere adhaerebat. Meminit ejus Martial. lib. 2. 90.

Quintiliane, vagae moderator summe juventae,

Gloria Romanæ, Quintiliane, togæ.

Plinius quoque ejus discipulus 2. Epist. 14. ad Maximum, Ita certe ex Quintiliano praepotere meo audisse memini. Sic lib. 6. Epist. 6. ad Fundanum. Idem 6. Epist. 3. extr. testatur se 1 millia nummum donasse nupturae ejus filiae.

QUINTILIS, V. QUINTUR.

QUINTILIUS, i. m. Nomen gentile Ro.

Cn. Quintilius, Dictator Romae veneficis matronis puniendis creatus est. Alexander Alexandrinus lib. 1. cap. 6. Post quem quum Romae de veneficiis quaererent, & aliquot matronae damnatae forent, eaque res prodigii haberetur loco: ut mentes alienatae sui compotes fierent, simili memoria ex annalibus repetita, clavi figendi causa Dictator creatus Cneus Quintilius fuit, qui fixo item clavo, quum eo piaculo civium mentes sui compotes fecisset, discordesque animos conciliasset, Dictatura se abdicavit. Ex Livii 8. 18. Scribitur & QUINCTILIUS per cr.

Quintilius Varus Poeta nobilis, ut scribit Eusebio ad Ol. 189. Cremoneus fuit, Virgilii olim & Horatii familiaris, qui obiit ante Virgilii obitum annis sex. Hujus meminit Horatius, cum alibi, tum 1. Carm. 24. ubi ipsius mortem deplorat. Idem esse creditur, qui in Germania cum tribus legionibus totidemque alis & sex cohortibus caesus est. Quam cladem Variam graphicè descripsit Vellejus lib. 2. cap. 117. & 118. V. Gyrard. de Poët. Hist. Dial. 4. & infra f. l. VARUS.

QUINTIPOR, V. QUINTUS, Prænomen.

QUINTUS, [Καίπιο] Prænomen antiquis magno in usu. Fuit autem Quintus a principio is dictus, Qui loco natus esset quinto: ut Sextus, qui sexto: Decimus, qui decimo. Quod & in feminis est servatum, ut Claudia Quinta. Postea tamen Quintus coepit esse prænomen ejus etiam quandoque, qui secundo, vel tertio, atque etiam primo loco natus esset, ut in Metellis, Catulis, & aliis licet reperire. Scribitur & Quinctus.

QUINTIPOR, servile nomen frequens apud antiquos erat, a prænominis domini ductum, ut Marcipor, Caipor. Quamvis sint, qui a numero natorum ex ancilla quinto loco dictum putent. Festus. A Cajo scil. Marco, Quinto. Por autem, pro Puer. V. Dacer. ad loc.

QUINTIUS, vel QUINCTIUS, nom. gentis Ro. V. QUINCTIA gens.

QUINUS, V. QUINTUR.

QUIPPE, Adverbium, quo rationem ejus, quod praecessit, reddimus.

Terent. Heaut. 2. 4. 9.

Nam expedit bonas esse vobis: nos, quibuscunque est res, non sinunt:

Quipe forma impulsu nostra nos amatores colunt. Cic. 1. de

Finib. 21. Sol Democrito magnus videtur, quippe homini erudito, in

geometriaque perfecto.

Dixisti quippe, jam fixum & statutum est. Cic. pro Muren. 62.

Movet me quippe lumen curiae. Cic. pro Milon. 34.

Quipe, pro Certe. Cic. pro Cæcin. 55. Recte igitur diceret te restituisse?

quippe. quid enim facilius est quam probari iis, qui Latine sciunt? &c.

[Puto tollendum punctum post Quipe. q. d. Quid enim quippe &c.]

Quipe quum. Cic. 2. Off. 34. Harum igitur duarum ad fidem faciendam

justitia plus pollet: quippe quum ea sine prudentia satis habeat

auctoritatis.

Quipe etenim. Lucret. lib. 2. 791.

Quipe etenim multo proclivius exorientur

Candida de pullo, &c. conf. paulo ante Quipe enim.

Quipe etiam festis quaedam exercere diebus. Virg. 1. Georg. 268.

Quipe qui, Ut qui, nempe qui, vel nempe quum. Columel. lib. 11. 3. 55.

de cappari, Quipe quæ res etiam in desertis agris, citra rustici operam,

convalescit. Plaut. Amph. 2. 2. 113.

An etiam id tu scis? AL. quippe quæ ex te audiui, ut urbem

maximam

Expugnassetis, &c. Cic. pro Rosc. Amer. 52. Convivia cum

patre inibat, quippe qui ne in oppidum quidem nisi perraro veniret.

Quipe quia. Ter. Heaut. 3. 2. 17.

Ego vero laudo. s. recte sane. c. quippe quia

Magnarum saepe id remedium aegritudinum est.

Quipe quod. Cic. 1. Fam. 9. Ubi de mea sententia quaestus est Cæsar:

quippe quod etiam Ravennae Crassum ante vidisset. Legitur in emen-

datis libris, Quipe qui.

Quipe quoniam. Plin. 26. 10. Infanabilis non est credendus: quippe

quoniam & sponte definit, in pluribus cura. De podagra morbo.

Quipe ubi. Virg. 1. Georg. 507.

Quipe ubi fas versum atque nefas, tot bella per orbem,

Tam multa scelerum facies. Lucret. 3. 431.

Quipe ubi imaginibus fumi nebulae moventur. Graecanicum

est: est enim quod Graeci scriptores, ὄπμις dicere solent, quod valet,

Præsertim quum. Ait enim principia animae tenuiora esse fumo & nebula,

præsertim quum fumi & nebulae imaginibus soleant moveri. Turneb.

Quipe in principio clausulae. Cic. pro Muren. 74. Quipe, inquit, tu

mihi summum imperium, summam auctoritatem, tu gubernacula Reip.

petas fovendis hominum sensibus, & deliniendis animis, & adhibendis

voluptatibus.

Quipe.

Quippe, indignantis, cum amaro quodam joco. ut Virg. 1. Æn. 43.

Quippe vetor fati.

QUIPPINI, [πῑπῑν] Cur non, antique. Plaut. Men. 5. 5. 45.

Ad me face ut efferatur. s. itan' cenfes? MED. quippini? Al.

Quippe ni, rectius.

QUIRIANUS, a, um. Adj. ex Quiriis Italiæ populis confectum ac Catoni attributum a Plin. lib. 15. cap. 14. Cato adjicit Quiriana poma, & quæ tradit in doliis condi, Scantiana. Ubi V. Hard. not. & mox QUIRIANUS.

QUIRINA Tribus, V. TRIBUS.

QUIRINUS, i. m. [Κυρίνος] inquit Servius, Romulus dictus est, vel quod hasta utebatur, quæ Sabinorum lingua Curis dicitur: hasta enim, id est curis, telum longum est, unde & Securis, quasi semicuris. Vel quod Græce κείρατος Rex dicitur: constat autem Græcos fuisse Romanos. Vel propter generis nobilitatem. Mars enim quum sævit, Gradivus dicitur: quum tranquillus, Quirinus. Denique in Urbe duo ejus templa sunt: unum Quirini intra urbem, quasi custodis & tranquill: aliud in Appia via, extra urbem, prope portam, quasi bellatoris, vel Gradivi. Hæc Servius enarrans illud Virg. 1. Æn. 296.

Canæ fides, & Vesta, Remo cum fratre Quirinus

Jura dabunt, &c. V. Ovid. 2. Fast. 475. [Gloss. Lat. Gr. Qui-

rinus, 'Ενυάλιος, & Gr. Lat. 'Ενυάλιος, Quirinus.

Genitor urbis Quirinus. Ovid. 15. Met. 862.

Victor. Virg. 3. Georg. 27.

Armifer. Sil. lib. 16. 76.

Iliacus. Sil. lib. 13. 266.

Magnus. Ovid. 4. Fast. 808.

Martigena Quirinus. Ovid. 1. Fast. 199.

Trabbeatus. Ovid. 14. Met. 828.

Collis Quirini, Quirinalis. Ovid. 14. Fast. 375.

QUIRINALIS, e. Adj. [Κυρινάλιος] Quirinalis collis dictus est Romæ, quod in eo Quirini templum erat: five quod in eum commigraverint Sabini a Curibus venientes. V. Fest. & Varr. de L. L. 4. 8.

Quirinalis porta etiam Romæ dicta, five quod eâ in collem Quirinalem iretur: five quod proxime eam esset Quirini facellum. Fest.

Jugum Quirinale. Ovid. 6. Fast. 218.

Litus Quirinalis, Qualem Quirinus habuit. Virg. 7. Æn. 187.

Trabea Quirinalis. V. TRABEA. conf. FLAMEN.

QUIRINALIA, um. n. pl. [Κυρινάλια] Dies quo Quirino fiebant sacra mense Februario. Idem Stultorum feriæ appellantur (ante, quam in eum commigrarent fere Sabini a Curibus venientes post fœdus inter Romulum & Tatium) quod quidem fuorum fornacium sacrorum cognominant, eo potissimum rem divinam faciunt. Festus. ubi V. Scalig. Ovid. 2. Fast. 513.

Lux quoque cur eadem stultorum Festa vocetur,

Accipe; parva quidem causa, sed apta subest. &c. Cic. 2. Q.

frat. 13. Comitilibus diebus, qui Quirinalia sequuntur, Appius, &c.

Ibid. epist. 3. Clodius in Quirinalia produxit diem.

QUIRINIANS, a, um. Adj. Cato de R. R. cap. 7. Poma Quiriniana.

Sic Mss. legitur & Quiriana. V. QUIRIANUS.

QUIRITES, ium. m. pl. Cives Romani dicuntur a Quirino, id est Romulo, urbis Romæ conditore: vel a Curibus, Sabinorum urbe. Auctor Servius enarrans illud Virg. 7. Æn. 710.

— postquam in partem data Roma Sabinis,

Una ingens Amiterna cohors, prisque Quirites. V. de hujus

nominis ratione Liv. 1. 13. & 2. 56. Varr. de L. L. 4. 8. & Fest. Cic. pro

Cæcin. 96. Qui enim potest jure Quiritum liber esse is, qui in numero

Quiritum non est. De Genit. V. mox.

Bellicosi. Hor. 3. Carm. 3. 57.

Mobiles. Hor. 1. Carm. 1. 7.

Quirites interdum ignominie causa Imperator vocabat milites, nimirum quum ob grave aliquod delictum integram legionem exauctoraret: ut est apud Lampridium in Alexandro cap. 54. qui de exauctorata una legione loquens, ita inquit, Quum nihilominus post illa fremerent, exclamavit, Quirites discedite, atque arma deponite. Mirando exemplo, depositis armis, depositis etiam fagulis militaribus, non ad castra, sed ad diversa varia discesserunt. Cui simile illud est Cæsar's apud Lucan. lib. 5. 357.

Jam certe mihi bella geram: discedite castris:

Tradite nostra viris ignavi signa Quirites. Quirites enim eos appellans, significabat non esse milites, sed cives tantum Romanos, & paganos jam esse. [V. Suet. Jul. cap. 70. Gloss. Lat. Gr. Quirites, Πολιταις Ρωμαίοι, & Gr. Lat. 'Ανὴρ Ρωμαῖος, Quiritis, & Vocativo 'Ανδρες Ρωμαῖοι, Quirites.

Et quamquam hoc nomen Quirites, quidam tantum pluraliter declinari velint, apud poetas tamen reperimus Quiritem, a Quiris Quiritis, vel Quirites Quiritis, vel hic & hæc Quiritis. In Genitivo plurali Quiritium, & Quiritum per syncopen. Pers. 5. Sat. 75.

— heu steriles veri, quibus una Quiritem

Vertigo facit. Ovid. 1. Amor. 7. 29. Minimum de plebe Quiritem. Quiritium fossæ dicuntur, quibus Ancus Marcius circumdedit urbem, quam secundum ostium Tiberis posuit. ex quo etiam Ostiam. Et, quia populi opera eas fossas fecerat, appellavit Quiritium. Festus.

Quiritium jus, erat jus Quiritibus, non etiam peregrinis, inter solos Quirites commune, velut Mancipatio, Ufucapio, Cessio in jure, Justa hæreditas, Emptio ex præda sub corona, Emptio in bonis, sectioneve alicujus. Varr. lib. 2. de R. R. cap. 1. & Ulpian. in fragment.

QUIRITIA, Juno menfalis dicta est apud Romanos. De ea sic Alexander lib. Gen. dierum 1. cap. 17. Rursusque singulas Curias (Romanus populus in tres tribus Titiensem, Ramensem, & Lucerem distributus, quinque & triginta postea superavit) in decurias, præfectos illarum Decuriones dixisse, ut in sua quique Curia sacra facerent, suamque aram haberent: ubi Juno Menfalis, quæ Quiritia dicta est, colebatur: feriasque observarent, ac ex raptorum nominibus, decuriis nomina fuisse multi asseverant.

QUIRITO, [χειρίτω, διακρίτω] are. & frequentius

QUIRITOR, ari. Clamare, Romanorum civium, seu Quiritum auxilium invocare. Varr. lib. 5. de L. L. 7. Quiritare dicitur is, qui Quiritium fidem clamans implorat. Et paulo post, Ut Quiritare urbanorum, sic Jubilare rusticorum. Nonius 1. 78. Quiritare, est Clamare: tractum ab iis qui Quirites invocant. Lucil. lib. 12. Satyr.

Concurfans veluti ancarius, clareque quiritans. Budæus, Quiri-

tari, deos hominesque implorare. Liv. 39. 8. extr. Occubebat vim. quod præ ululatus, tympanorumque & cymbalorum strepitu, nulla vox quiritantium, inter stupra & cædes, exaudiri poterat. conf. cap. 10. extr. Cic. 10. Fam. 32. Quum quidem pransus, nudis pedibus, tunica soluta, manibus ad tergum rejectis inambularet, & illi misero quiritanti, Civis Romanus natus sum: responderet, Abi nunc. fidem populi implora.

Quiritare, Exclamare. Quintil. lib. 3. cap. 8. Rogatus sententiam, si modo est sanus, non quiriter, sed quam maxime potest, civili & humano ingressu mereri assensum deliberantis velit.

Quiritare, Conqueri. Plin. lib. 9. cap. 17. Quæ reputatio aufert transversum animum ad contemplationem eorum, qui in conquestione luxus coquos emi singulos pluris, quam equos quiritabant. [Eò verisimilius est, hoc verbum non frequentativum a Queror esse, Sed à Quiritium fide implorata deduci, quod & primam brevem habet, & penultimam longam. Gloss. Lat. Gr. Quiritans, 'Επιβοήθησι.]

QUIRITATIO, ònis. f. Liv. 33. 28. Fuga comitum & quiritatio facta, & tumultus tota urbe discurrentium factus cum luminibus.

QUIRITATUS, ùs. m. Clamor urbanorum, Jubilatus rusticorum, ut ostendit Valla ex auctoritate Varronis de L. L. 5. 7.

Quiritatus infantum. Plin. 6. Epist. 20. Audires ululatus feminarum, infantum quiritatus, clamores virorum.

Eodem habitu & quiritatu. Valer. lib. 6. cap. 2. historia 8. H. St. Adde verba, quæ sequuntur, Sævitiæ tuam exsecrantem.

QUIRITARIUS, i. m. Cui jure Quiritium dominium competit. Vox apud Jctos occurrens.

QUIRITO, are. Vocem edere verres. Auctor Philomelæ, v. 55.

Quirritat verres, pardus radit, oncat asellus.

QUIS, QUISNAM, QUISPIAM, QUISPUTAS, QUISQUAM, QUISQUE, V. QUI, quæ, quod.

QUISQUILIA, arum. pl. tantum, [κίσκουρια] dici putantur quicquid ex arboribus minutis furculorum, foliorumve cadit, velut quicquid cadit, inquit Festus. Ob id Cæcilius Quisquilias volantes dicit.

Quisquilia, σκύβαλα Gloss. Lat. Gr. [legendum Quisquiliæ. in Gr. Lat. Σκύβαλον Stercus, recrementum.

Quisquilias, Homines nihili vocat Cic. 1. Att. 13. Idem pro Sext. 94. Omitto jam Numerium, Serranum, Ælium, quisquilias seditionis Clodianæ.

QUISQUILIUM, i. n. [κίσκος δινδρόφιον] vocant exiguum fruticem ilicis, producentem coccum: quod granum est ad tingendas vestes gratissimum. Plin. 16. 8. Omnes tamen has ejus dotes illex solo provocat cocco. Granum hoc, primoque ceu scapus fruticis parvæ aquifoliæ ilicis: Quisquilium vocant, pensionem alteram tributis pauperibus Hispaniæ donat. Vetus codex legit Cusculium, quem Hard. sequitur.

Hinc natum esse putatur, ut Vestis coccina, litteris per imperitiam interceptis, squallata (vel scarlata) vulgo hodie dicatur, pro Quisquiliata vel cusculiata.

QUISQUIS, QUIVIS, V. QUI, quæ, quod.

Q U O

QUO, QUOAD, QUOCIRCA, QUOCUM, V. QUI, quæ, quod.

QUOCUNQUE, V. QUICUNQUE, in QUI, quæ, quod.

QUOD, Pronom. & Conjunct. QUODAMMODO, QUODCUNQUE, QUODPIAM, QUOI, QUOJUS, QUOMINUS, QUOMODO, QUOMODOCUNQUE, QUOMODONAM, QUONAM, V. QUI, quæ, quod, & ibid. QUICUNQUE, QUIDAM.

QUONDAM, [πώποτε, πότε] Adverbium temporis, Præteritum tempus aliquando notat, pro Olim vel Aliquando. Cic. 1. Catil. 3. Fuit ista quondam in hac Repub. virtus. Idem 2. Fam. 15. Nosti enim, non modo stomachi mei, cujus tu similem quondam habebas, &c. Liv. 1. 47. Omnia onera, quæ communia quondam fuerint, inclinasse in primores civitatis. Cic. 1. de Orat. 135. Consuetudo mea, qua quondam solitus sum uti.

Aliquando Futurum. Virg. apud Priscian.

— quondam tua dicere facta Tempus erit.

Præsens nonnunquam. Virg. 2. Æn. 367.

Quondam etiam victis redit in præcordia virtus.

Quondam, Semper. Virg. 3. Georg. 99.

Ut quondam in stipulis magnus sine viribus ignis. Servius in 2.

Æneidos 678. [Tantum in comparatione poetica.

QUONIAM, [ὅτι, ὡς, ὡς] Conjunctio causalis. Ter. And. 1. 5. 15.

Aliquid monstri alunt: ea quoniam nemini obtrudi potest,

Itur ad me. Idem Eun. 2. 2. 6.

Quid istuc ornati est, inquam? quoniam miser quod habui perdidit.

Quamobrem, quoniam mihi nullum scribendi argumentum relictum est,

utar ea clausula, &c. Cic. 2. Fam. 3. Sic 3. Philip. 29. Quapropter,

quoniam res in discrimen adducta est, utrum ille penas Reip. luat, &c.

Quoniam, aliquando significat Postquam, auctoribus Festo & Donato.

Plaut. Afin. 3. 3. 121.

Quid nunc, quoniam ambo, ut est lubitum, nos ambo delulistis,

Datisne argentum? Ter. And. 2. 1. 6.

Quæso edepol, Charine, quoniam id fieri, quod vis, non potest,

velis id,

Quod possis.

Quoniam & Idcirco, veluti relativa sunt. Propert. lib. 2. 24. 13.

An, quoniam agrestem detraxit ab ore figuram

Juppiter. idcirco facta superba, dea, es?

Quoniam quidem suscepi, non deest. pro Quandoquidem. Cic. pro Sext.

Rosc. 30. Idem 2. Att. 1. Quoniam quidem ea, quæ nos scribimus, &c.

te etiam delectant.

Quoniam quidem, secundo loco. Columel. lib. 5. cap. 5. Nos autem præcipimus easdem virgas, quum a matre fuerint præcisæ, sicubi demortuis vitibus ordines vacent, aut si novellam quis vineam instituire velit, pro viviradice ponere: quoniam quidem partes farmentorum, quæ fuerant obrutæ, satis multas habent radices, quæ depositæ scrobibus confestim comprehendant.

Quoniam quoniam, &c. idem Roscius, &c. Cic. 1. de Orat. 254.

Quoniam, pro Quod, vel quia. Plin. lib. 21. cap. 1. Quo certe vocabulo satis consilii dedere prisci, quoniam & in materiis cariem fumus erodit.

QUOPIAM, V. **QUISPIAM**, **QUOQUAM**, V. **QUISQUAM**, in **QUI**, quæ, quod.

QUOQUE, [ἐν, ἐς, ἔν] **Conjunctio**, pro **Etiam**, similiter. **Ter. Eun.** 2. 2. 20.

Quicquid dicunt, laudo: id rursus si negent, laudo id quoque. **Idem And.** 4. 4. 13. Ego quoque hinc ab dextera venire me assimulabo. **Cic. pro Rabir. Post.** 33. Si per eum reductus insidiosè redisset, me scilicet maxime, sed proxime illum quoque fefellisset.

Quoque enim. **Liv.** 30. 1. P. Sempronius (ei quoque enim Proconsuli imperium in annum prorogabatur) P. Licinio succederet.

Quoque etiam. **Ter. Hec.** 5. 1. 35.

Nam non sunt solæ arbitrata hæ: ego quoque etiam credidi.

Quoque certe. **Curtius lib.** 8. cap. 10. extr. Puero quoque certe postea, ex ea utcunque genito, Alexandro fuit nomen.

Quoque, cum particula **Et**. **Plin. lib.** 8. cap. 16. Sunt vero & fortuita eorum quoque clementiæ exempla. De leonibus.

Quoque in fine sententiæ, venustatem habet in oratione. **Quintil. lib.** 8. cap. 6. Nam sit longa & inexpedita: ut in quæstionibus eam iudices similem agmini, totidem lixas habenti, quot milites quoque. **Idem lib.** 9. cap. 4. Perdidisset gratiam simplicis atque inaffectati coloris, perdidisset fidem quoque.

Quoque, pro Quidem veteres dixere. **Gellius lib.** 17. cap. 2. ex Q. Claudio, cujus hæc refert verba, Sese, ne id quoque, quod tum suaderet, facturum esse. Dein Gellius subdit, Ne id quoque dixit, pro Ne id quidem: infrequens nunc ita loquendo, sed in libris veterum creberrimum.

QUOVO, V. **QUISQUIS**. **QUORSUM**, **QUORSUS**, V. **QUO** in **QUI**, quæ, quod.

QUOT, [πῶς, ὅπως] **Nomen numerale**. **Plaut. Stich.** 1. 3. 59.

Quot adeo cœnæ, quas deflevi, mortuæ!

Quot potiones multi! quot autem prandia! Admirative dictum.

Et apud Terentium in Hec. 5. 3. 19.

Quot commodas res attuli! quot autem ademi curas!

Tot, quot. **Ter. Phorm.** 2. 4. 14.

Quot homines, tot sententiæ: suus cuique mos. Hæc eadem verba habet **Cic. lib.** 1. de Finib. 15.

Quot homines, tot causæ. **Cic. 2. de Orat.** 140.

Quot, quantæ, quam incredibiles calamitates. **Cic. 1. Tusc.** 86.

Quot sunt? s. totidem quot ego & tu fumus. **Plaut. Rud.** 2. 7. 6. **Cic. in**

Orat. 53. Quot orationum genera, &c. totidem orationes sunt.

Quot modis. **Ter. Andr.** 1. 5. 13.

— quot modis

Contemptus, spretus: facta, transacta omnia.

Quot annos nata? **H. septendecim. Plaut. Cistell.** 4. 2. 89. **Idem Men.** 5. 9. 56.

Quot eras annos natus, quum te pater a patria avehit?

MEN. Septuennis: nam tum dentes mihi cadebant primulum.

Quot mensibus, pro Quolibet mense, sive singulis mensibus: quemadmodum Quot annis, pro Singulis annis. **Ulpian. in l. 8. Quum ii. §. 24.** Si cui non. **D. De transactionibus**, Si tamen ita sine Prætoris translegerit, ut in vicem eorum nummum quot annis, vel quot mensibus, acciperet, &c. **V. Vallam lib.** 6. cap. 6. conf. **QUOTQUOT**, & **QUOTENNIS**.

QUOTCUNQUE, **Manil.** 4. 315.

Totque dabit vires, dominos quotcunque recepit.

QUOTUS, a, um. [πῶς, ὅπως, ποσὸς] **Relativum ordinale**, quo significatur Cujus numeri, sive in quo numero aut ordine. Ut, Sum primus in civitate, quotus es in tua?

Quotus, simpliciter interrogat, & numerum petit. **Cic. 5. Verr.** 220.

Quotus erit iste denarius, qui non sit deferendus? **Hor. 2. Serm.** 6. 44. Hora quota est?

Quotus, sine interrogatione. [in Oratione directa. **H. St.**] **Hor. 2. Epist.** 1. 35.

Scire velim chartis pretium quotus arroget annus. **Martial.**

lib. 14. 217.

Dic quotus es, quanti cupias cœnare.

Dic quotus esse velis. **Horat. H. St. Immo**

Tu quotus esse velis, rescribe.

Hor. Ep. 1. 5. 30. i. e. Quo

numero convivarum.

Quota pars, i. e. Minima pars. **Ovid. 4. de Ponto.** 10. 24.

Qui quota terroris pars solet esse mei? **Idem 2. Amor.** 12. 12.

Ex tot in Atridis pars quota laudis erat? **Martial. lib.** 1. 28.

Cæsaris hæc nostri pars est quota? Quasi diceret, Minima.

Quoti. *Jey deffus.* **H. St.** Sed ejus animadversionem empecta rescuit, residuis his tantum verbis, **Plin.** Vide in libro meo de Latinitate falso suspecta.

QUOTUSQUE, **Nomen numerale**, per interrogationem profertur: ut, Quotusquisque est, qui teneat artem numerorum? Quasi dicat, Nullus aut rarus. Et dividi potest, Quotus quisque. **Cic. 5. de Fin.** 31. Quis est enim, aut quotusquisque, cui, mors quum appropinquet.

Non refugiat timido sanguen, atque exalbescat metu? **Ex poeta.**

At fuit fama. Quotus quisque istam potest effugere in tam maledica civitate? **Cic. pro Cœl.** 38.

Quota enim quæque res evenit prædicta ab istis? **Idem 2. de Divin.** 52.

Quotocuique lorica est? quis equum habet? **Curtius lib.** 9. 3. 11.

Ne quando perturbatione ordinis impediamur, quo secius quotoquoque loco libebit, possumus. Auctor ad **Heren. lib.** 3. 30. Scribitur & divise.

QUOTUSCUNQUE, [ποσὸς] **Tibul. lib.** 2. 7. ad finem, Moverite votis pars quotacunque deos, i. e. Minima pars.

Quantumvis parva. **H. St.**

QUOTUMUS, a, um. pro Quotus. **Apud Plaut. Pseud.** 4. 2. 7.

Quotumasdes dixerit, id ego admodum incerto scio. **Al. Quotas.**

Ibid. 4. 7. 77. Quotumo die.

QUOTIENS, [ποσὸς] **Relativum divisivum**, significat Usque ad quem numerum. Ad bini, terni, quaterni, quini, feni, &c. refertur. Sic docet **Priscianus. Cic. 12. Att.** 32. Is, opinor, ita partes fecit in ripa nescio quotenorum jugerum, ut certa pretia constitueret, quæ mihi nota non sunt. Alii tamen dicunt nihil aliud significare quam Quot. [Forte tamen **Tullius Nescio quot denorum scripsit**, intelligens nimirum incertum supra Dena, ad Vicena, numerum, vel potius Nescio quot centenorum. Difficiant acutiores.

QUOTUPLEX, icis, **Adj. &**

QUOTUPLEX, a, um. **Adj.** [ποσάπλοος] **Ad mensuram vel ad pondus refertur.** ut, Meus ager reddit decuplum, quotuplum non reddit tuus?

QUOTIENS, [ὅσῳ, ὅσῳ, ποσῶς] **Adverbium numerale**, h. e. Quot vicibus. **Ter. Hec.** 1. 1. 3.

Vel hic Pamphilus jurabat quoties Bachidi? **Cic. 4. Verr.** 145.

Verum quoties, & quot nominibus a Syracusanis statuas auferes?

Quoties mihi certorum hominum potestas erit? **Cic. 1. Fam.** 7.

Apud veteres, Quotiens per n scriptum fuisse testatur **Pierius** his verbis,

In omnibus codicibus antiquis quos evolverim, Quotiens per n s scriptum observavi. Quibus astipulatur **Caper Grammaticus**, ubi dicit, Sine n scribenda sunt Millies, Centies, Decies. Totiens & Quotiens quum scribuntur, per n scribenda sunt. In cujus sententiam **Victorinus** etiam descendit, dum ait, Adverbia vero cum n scribenda sunt, Totiens, Quotiens. [Gloss. Lat. Gr. Quotiens, ποσῶς, & Gr. Lat. similiter. Ut & Totiens ὅσῳ. Usus tamen Quoties voluit, & obtinuit hodie.

Quoties jam. **Cic. 1. in Catil.** 16. Quoties jam tibi extorta est fida ista de manibus? quoties vero excidit casu aliquo & elapsa est?

QUOTIESCUNQUE, [ποσάκις] **Cic. pro Cluent.** 51. Quotiescunque dico, toties mihi videor in judicium venire. **Idem 3. Tusc. extr.** Cetera, quotiescunque voletis, & hoc loco a Quot. **Catull. de Acme.** 43. 2.

QUOTQUOT, [ὅσῳ] compositum a Quot. **Catull. de Acme.** 43. 2. Adeste, hendecasyllabi, quot estis,

Omnes, undique, quotquot estis, omnes.

Quotquot eunt dies, Singulis diebus. **Hor. 2. Carm.** 14. 5. V. **QUOTIDIE**.

Si duæ leges, si plures, aut quotquot erunt. **Cic. 2. de Invent.** 145.

Quotquot annis, pro Quotannis. **Varro de L. L. lib.** 4. cap. 4. Quod in agris quotquot annis rursus faciendæ eadem, ut rursus capias fructus, appellata fura, &c. **Idem paulo ante.** Ager restituibilis, qui restituitur, ac referitur quotquot annis. i. e. Singulis annis. V. **QUOTANNIS**.

Quotquot mensibus, pro Singulis mensibus. **Varro de L. L. lib.** 4. cap. 8. Quæ pertinet in arcem, qua sacra quotquot mensibus feruntur in arcem, &c. V. Quot mensibus in QUOT, ad fin.

QUOTANNIS, [ὅσῳ ἐνιαυτῷ] Singulis annis. **Plaut. Epid.** 2. 2. 45.

Quid istæ, quæ vesti quotannis nomina inveniunt nova? **Cic. 4. Verr.** 131. Quod omnes Siculi ex censu quotannis tributa conferunt. **Sic 2. de Fin.** 101. **Columel. lib.** 5. cap. 9. Omnis deinde bofoles, quæ ex una stirpe nata est, quotannis exstirpanda est. Scribitur & Quot annis. V. seq. dict.

QUOTENNIS, e. **Adj.** Quot annorum, ut Biennis. **Despaut. 655. 657. H. St.** Hoc interrogative tantum ponitur, modo usquam occurrit ita scriptum. Quotannis videtur per **Aphæresin** ex Quot quot annis factum. Nam antiquiores sic usurpabant. V. QUOT, & QUOTQUOT.

QUOTIDIE, pr. & sec. com. **Adv.** [ὅσημέραι] Singulis diebus. **Ter. Heaut.** 3. 1. 14.

Nam mihi quidem quotidie aufescit magis

De filio ægritudo. **Cic. 3. Verr.** 129. Quo maximarum rerum

frequentissimæ quotidie advocaciones fiunt. **Quintil. lib.** 1. cap. 7. pr. de Orthographia, Frigidiora his alia: ut Quicquid C quartam haberet, ne interrogare bis videremur. Et Quotidie, non Cotidie: ut sit, quot diebus. Verum hæc jam inter ipsas ineptias evanuerunt. [V. Cort. ad Sall. Catil. cap. 14. extr. Videtur dici, pro Quo quo die.

Quotquot eunt dies. **Horatius**, quasi alludens ad derivationem, seu potius compositionem. **H. St. exstat Carm.** 2. 14. 5.

Quotidie, vel potius in singulis dies, breviores ad te litteras mitto. **Cic.**

5. Att. 7. [Quasi minus recte dixerit Quotidie.

QUOTIDIANUS, vel **QUOTTIDIANUS**, a, um. **Adj.** [ὅσημέριος] Quod quotidie fit. **Cic. 2. de Divin.** 62. Quia sunt hæc quotidiana, angues non item.

Quotidianum, magis quam Usitatum. **Cic. ad Brut.** 16. Audire aliquid de te, non solum usitatum, sed etiam quotidianum est.

Cœnam quotidianam alicui apponere. **Plin. lib.** 9. cap. 35. Ordinariam vulgo dicimus.

Culpa. **Catull. ad Mallium** 66. 139. prima producta, per Diplasium.

Conjugis hic culpa flagravat quottidiana. [Nisi per se communis est.

Cura. **Terent. Phorm.** 1. 3. 8.

Epistolæ quotidianæ odiosæ. **Cic. 8. Att.** 22.

Febris. **Ter. Hec.** 3. 2. 22.

Formæ quotidianæ, i. e. Vulgares & usitatæ. **Ter. Eun.** 2. 3. 5.

O faciem pulchram! deleo omnes dehinc ex animo mulieres:

Tædet harum quotidianarum formarum. Ubi **Donatus**, Quotidianarum, hoc est Levium & usitatarum. Est quippe contrarium, Nova figura oris.

Opera quotidiana & pervagata. **Cic. 3. de Orat.** 186.

Querimonia. **Cic. 1. Verr.** 9.

Res. **Plin. lib.** 8. cap. 5.

Sermo quotidianus, Qui quotidie habetur. **Cic. 1. Fam.** 1. **Idem 3. Verr.** 199. Nam quid ego de quotidiano sermone, querimoniaque Pop. Rom. loquar. **Quintil. lib.** 2. cap. 4.

Sermo quotidianus & familiaris. **Cic. pro Cæcin.** 52. Sermo hercle & familiaris & quotidianus non cohærebit, si verba inter nos aucupabimur.

Sumptus quotidiani. **Ter. Heaut.** 4. 5. 7.

Verba quotidiana. **Cic. 9. Fam.** 21. Epistolæ quotidianis verbis texere solemus. i. e. Quibus in quotidiano sermone utimur.

Victus quotidianus. **Cic. pro Rosc. Amer.** 77.

Vitæ quotidianæ expressa imago. **Cic. pro Rosc. Amer.** 77. Hæc conficta arbitror a poetis esse, ut effictos nostros mores in alienis personis, expressamque imaginem nostram vitæ quotidianæ videremus.

Vita quotidiana, assidua, & urbana. **Cic. in Pison.** 64.

QUOTIDIANO, **Adv.** pro Quotidie. **Plin. lib.** 11. cap. 37. Palpebræ in genis homini utrinque. Mulieribus vero etiam infectæ quotidiano. Tanta est decoris affectatio, ut tingantur oculi quoque. [Suspectus locus. **H. St.** Sic tamen in libris Mss. extare testatur **Harduinus**, qui Cura quotidiana fuspicator legendum. Malim Viro etiam, unius litterulæ mutatione. Agnoscis stilum **Plinii**, quavis occasione luxum feminarum perstringentis. Sic enim **Fucum superciliorum** ἀεὶ φέρει. conf. in **VIRUS**.

QUOVIS, QUOVISCUNQUE, V. QUIVIS, in QUI. quæ, quod.
QUOUSQUE, V. QUO, ibidem.

Q U U

QUUM, [quum] vel QUM, vel QUOM, scribebant veteres, quando Adverb. temporis erat. Victorinus in orthographiæ præceptis admonet sic esse scribendum, quum est Adverbium temporis. Ejus hæc sunt verba, Cum autem, si fuerit adverbium temporis, per Q & U, five unum, five duo scribatis, ut Quum primum, & Qum facerem. Hactenus Victorinus. Scripserunt veteres & QUOM, per o ante m. Plaut. Amphit. 2. 2. 36.

Gravidam ego illam reliqui, quom abeo. Ter. in prolog. And. pr.

Poeta quom primum animum ad scribendum appulit. Cic. de Amicit. 29. Quom sæpe multa, tum memini, &c. subaud. Narraret. Al. Quum. V. CUM Adv.

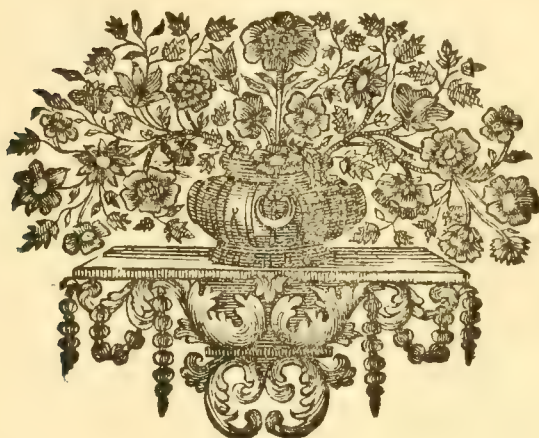
Quum, pro Quo, auctore Donato. Ter. And. 1. 1. 125.

Prope adest, quum alieno more vivendum est mihi.

Rex Bocche, magna nobis lætitia, quum te talem virum di monuere. Apud Sallustium in Bello Jugurth. col. 795. editionis cum Comment. Quum interim injurias pro beneficiis reddimus. pro, Quum interim reddamus. Seneca in Epitola 82. in fine p. 171. Laudo, laudo vos, Quirites, quum gratissimis animis prosequimini nomen &c. pro Quod prosequamini. Cic. initio Philipp. 4. H. St. Lotus Sall. exstat cap. 102. pr. Senecæ Ep. 81. extr. edit. Grut. Ciceronis 4. Phil. 3. Sed in editionibus noviss. ubique Cum expressum est. Notum est autem hanc particulam Indicativo & Subjunctivo modo promiscue jungi, ut loco suo dictum est.

QURIS, vel QURINA, lingua Sabinorum Hasta dicebatur: unde & Quirinum, & Quirites, & Quirinalia dixere. Scribebant vero per c, quoniam Q littera Hetruscis in usu, sicut Romanis, non erat. V. Lilius 3. Syntagmate, pag. 120. edit. Basil. & supra CURIS, & QUIRITES.

Quris cœlibaris, V. Cælibaris hasta, in CÆLBS.

R

LITTERA consonans, semivocalis, Græcis P, e. Olim Romanis, mediis in dictionibus, incognita, cujusque vice, S litteram posuerunt: nam Lasibus, Pesiis, Valesiis, Fusiis; pro Laribus, Feriis, Valeriis, Furiis, scripserunt. Pomponius in libro singulari Enchiridii relatus in l. 2. §. Idem Appius. de Origine jur. lib. 1. Pandect. Idem Appius Claudius: qui videtur ab hoc processisse, R litteram invenit, ut pro Valesii, Valerii essent, & pro Fusiis Furiis. V. Paulum, in R. Fabium lib. 1. cap. 4. Orat. institut. Liv. 3. 4. pr. & Cic. 9. Fam. 21.

R littera in compositione consequente L liquida, in alterum L itidem permutatur, ut in Perluceo, Pelluceo; Perlucidus, Pellucidus. Ulpian. l. 19 §. Gemmæ autem. De auro & argento legat. Gemmæ autem, inquit, pellucidæ sunt materiæ. In Pandectis Florentinis, Perlucidæ legitur. V. suo loco.

R & L promiscui fere usus in vocibus nonnullis, Latialis & Latiaris, Palilia & Parilia: ita ex καλλιῶ Latini fecerunt Cantherius: sic Cæruleus olim fuit Cæluleus; Lemures, Remures.

R Littera canina a Perf. 1. Sat. 109. dicitur, quod cum rictu pronuntietur, fragorem enim stridoremque concitat, hærente lingua dentibus, spiritu copiosiore, sonitu vero stridulo: itaque ei L opponitur, quod tam leniat verba, quam R exasperat.

R liquida ante se in eadem syllaba quasvis mutas admittit, ut Brevis, Cresco, Draco, Frango, Gradior, Pratum, Traho, V & Q exceptis: item post se in diversis universas cum mutas tum liquidas; ut Arvum, Arqus, Perjurus, &c. & in fine solas S & X; ut Ars, Arx. [& T. Fert. R, liquidarum maxime generosa, ut scribit D. Halic. Quæ cum Græce spiritum admittat, usus obtinuit ut aspiratio illa apud Latinos postponatur, ut ῥήτωρ, Rhetor; ῥήδη, Rheda.

R. vel RO. Roma.

R. C. Romana civitas.

R. D. Regis domus.

R. E. Requitorium erexit.

R. F. E. D. Recte factum esse dicitur. R. F. E. V. Recte factum esse videbitur. R. FERRARIN. Rurum Ferrarinorum. V. mox R. VE.

R. G. C. Rei gerundæ causa. RG. F. Regis filius.

R. I. Requitorium instituit.

R. L. P. Recte legi possit.

R. N. LON. P. X. Retro non longe pedes decem. [Saltem Non longius pedibus x dicendum.

R. P. Respublica, Romana pecunia, vel Romani principes. RP. C. vel R. P. C. Reipublicæ constitutor, Reipublicæ causa, vel Retro pedes centum. [In nummis gent. Emiliæ, Antoniæ, Juliæ, III. VIR. R. P. C. Triumvir reip. constituendæ.

R. R. Actuum solennis nota apud majores nostros, qua Rationes relatas significabant. Festus, R duobus in compluribus orationibus, quum de actis differitur, etiam perscribi solet, id est Rationum relatarum, quod iis tabulis docentur judices, quæ publice data atque accepta sint.

R. R. Rurum Romanorum, Ruderibus recolligendis, Rejctis rudibus, alias ruderibus. R. R. R. F. F. F. Regnum Romæ ruet, fame, flamma. R. REG. Rurum Regiensium.

R. S. P. Res sua publica, Requitorium sibi posuit.

R. VE. Res Veronenlis. [Cur non & hic Rus Veronenſe? Sed rectius Res etiam supra.

R A B

RABBA, seu RABBATH, [Ραββαθ] Civitas Arabiæ Trans Jordanem, seu Decapoleos, quæ quondam Metropolis erat filiorum Ammon, postea a Ptolemæo Philadelpho, qui Arabiam tenuit cum Judæa, Philadelphia nominata est. V. Cellar. Geogr. Ant. lib. 3. cap. 13. 292.

RABIES, cî. f. [λασά] & RABIA, æ. apud antiquos; Morbus canum, quum veluti furor quodam acti, huc atque illuc rapiuntur, nec ullum quietis locum inveniunt.

Alii rabiem, quasi Raviem dici putant, a raucitate vocis, quam rabiosi habent similem latratui canis. Plin. lib. 29. cap. 5. Multo tamen utilissime jecur ejus, qui in rabie momorderit, datur.

Canum rabies. Ovid. 14. Met. 66.

Horrenda rabies ferarum. Sil. lib. 16. 104. & Hor. 2. Serm. 3. 323.

Non dico horrendam rabiem?

Inflamantur rabie equi. V. INFLAMMO.

Sparget intentam rabiem draconis. Senec. Herc. OEth. 12.

Venit canibus rabies. Virg. 3. Georg. 496.

Rabies, transfertur & ad hominum vitia. Cic. in Sallust. 9. Quod ista inusitata rabie petulanter in uxorem meam invasisti. Idem 3. Tusc. 63. Hecubam autem putant, propter animi acerbitem quandam & rabiem, fingi in canem esse conversam.

Rabies, pro Iracundia. Cic. 4. Tusc. 52. Definitione fortitudinis aperta, quis est, qui aut bellatori, aut imperatori, aut oratori quærat aliquid, neque eos existimet sine rabie quicquam fortiter facere posse?

Rabies, Furor alios laniandi. Hor. in Arte Poet. 79.

Archilochum proprio rabies armavit iambo.

Scelerum rabies. Lucan. lib. 5. 262.

— liceat discedere, Cæsar

A rabie scelerum.

Civica rabies, i. e. Civile dissidium. Hor. 3. Carm. 24. 26.

Effrenata Scytharum rabies, Crudelitas. Firmic. lib. 1. cap. ult.

Innata. Claud. 1. in Ruff. 48.

Promptissima in ferrum. Lucan. lib. 7. 344.

Addere rabiem in fines Italum puero. Sil. lib. 1. 70.

Collegerat dolor rabiem. Ovid. 9. Met. 212.

Colligit os rabiem. Ovid. 1. Met. 234.

Dissimulare rabiem & minas. Stat. 2. Achil. 32.

Effundit cunctam rabiem, irarumque procellas. Sil. lib. 11. 224.

Parare rabiem alicui, i. e. Furorem bellicum. Hor. 1. Carm. 15. 12.

Placata cruore rabies. Stat. 10. Theb. 283.

Quievit fracta rabies. Claud. de Bell. Get. 432.

Sedare indomitam properat rabiem. Hor. Epod. 12. 9. conf. Sil. lib. 13. 344.

Servat frons irarum rabiem. Sil. lib. 13. 734.

Stimulatus ut furenti rabie vagus animus. Catul. de Berecynth. 61. 4.

Tollere. Hor. 3. Carm. 24. 26.

Tument corda rabie fera. Virg. 6. Æn. 49.

Vertitur jocus in rabiem. Hor. 2. Epist. 1. 149.

Rabies, Fames, ut Virg. 9. Æn. 64. — collecta fatigat edendi

Ex longo rabies.

Improba ventris. Virg. 2. Æn. 357.

Remissa. Stat. 11. Theb. 30.

Rabies de Rebus inanimatis. ut Hor. 1. Epist. 10. 16.

Leniat & rabiem canis, & momenta leonis. De æstu caniculari.

Sæva ventorum. Ovid. 5. Met. 7. Hor. 1. Carm. 3. 14.

Nec tristes Hyadas, nec rabiem Noti.

Comprimere rabiem cæli. Virg. 5. Æn. 802.

Exasperat fretum rabies ventorum. Ovid. 5. Met. 1.

RABIOSUS, a, um. Adj. [λασώδης] Rabie correptus. Plaut. Capt. 3. 4. 15.

Hic homo rabiosus habitus est in Aulide.

Canis rabiosa. Hor. 2. Epist. 2. 75. Plin. lib. 29. cap. 5. Est limus salivæ sub lingua rabiosi canis.

Fortitudo. Cic. 4. Tusc. 49. Vide ne fortitudo minime sit rabiosa, sitque iracundia tota levitatis.

Jurgia rabiosa fori clamosi. Senec. Herc. fur. 173.

Signi rabiosi tempora, Dies caniculares. Hor. 1. Serm. 6. 126.

RABIOSUS, Adv. [λασώδης] Cic. 4. Tusc. 48. Atque hi, collocuti inter se prius quam manum confererent, leniter & quiete, nihil ne in ipsa quidem pugna iracunde, rabiose fecerunt. De Ajace & Hectore.

RABIOSULUS, a, um. Adj. dimin. [λασώδης] Cic. 7. Fam. 16. pr. Primas illas rabiosulas sat fatuas dedisti. Intelligit litteras asperas & mordaces. [An Rabiosulus?

RABIDUS, a, um. Adj. [λασώλης] Qui rabiem habet. Plin. lib. 29. cap. 5. In canis rabidi morſu tuetur a pavore aquæ, capitis canini cinis illitus vulneri. Idem lib. 8. cap. 9. Domantur autem elephantum rabidi fame & verberibus.

Rabidum & incitatum agere aliquem. Catul. de Berecynth. 61. 85.

Animi rabidi furor. Catul. de Berecynth. 61. 38.

Aspectu rabido circumſpectare. Auctor ad Heren. lib. 4. 62.

Canes. Ovid. 3. Amor. 12. 21. Sen. OEdip. 932. Plin. lib. 29. cap. 5.

Certamen. Sil. lib. 16. 410.

Corpus. Cic. in Arat. 110.

Nec toto spirans rabido de corpore flammam.

Dens, Rabie plenus. Martial. lib. 1. 18.

Dolor. Stat. 6. Theb. 83.

Fames. Virg. 6. Æn. 421.

Ferarum rabidarum more. Stat. 8. Theb. 71.

Platus. Stat. 2. Silv. 2. 118.
 Ingenium. Claud. 1. in Ruff. 109.
 Ira. Ovid. 7. Met. 413.
 Miles. Sil. lib. 13. 255.
 Mores. Ovid. 3. de Arte Am. 501. De ira,
 Pertinet ad faciem rabidos compescere mores.
 Murmur. Valer. 4. Argon. 239.
 Os. Virg. 6. Æn. 80.
 Tigres. Virg. 2. Georg. 151.
 Voces. Claud. 1. in Ruff. 44.
RABIDE, Adv. Cic. 5. Tusc. 16. Quid vero illum, quem libidinibus inflammatum & furem videmus, omnia rabide appetentem cum inexplibili cupiditate, &c.
RABIO, ïre. & **RABO**, [*ῥαβιάω*] ãre. Verbum dictum a Rabie; Nimia ira & quasi rabie agi. Varro, Quid est quod blateras? quid rabis? quid vis? Cæcilius Hypobolimaæo, Rastraria: Rabere se ait. Ex Nonio, 1. 186. V. etiam vet. poeta apud Cic. 1. Divin. 66. Item Manil. 5. 207.
 — latratque Canicula flammans
 Et rabis igne suo. & v. 222.
 Corda micant & lingua rabis.
Acerrime rabere. Sen. Epist. 29. Videbis eosdem intra exiguum tempus acerrime ridere & acerrime rabere. V. Mur. H. St. Gloss. Lat. Gr. Rabiat, *ῥαβιάω*, Scribe Rabis.
RABIENUS, dictus est Labienus orator, mutato nomine, quod omnes passim laceraret. Cæl. lib. 11. cap. 13. In Labieno tanta, & tam impromiscua memoratur libertas, ut libertatis nomen excederet, & quia passim omnes lacerabat, Rabienus vocabatur. In hunc primum excogitata est nova pœna, effectum enim per inimicos, ut omnes ejus libri comburerentur. Quæ res inusitata fuit, & prorsus mira, supplicium de studiis sumi. Eam contumeliam Labienus non tulit, nec superstes (inquit Seneca in Præf. lib. 10. contr.) ingenio suo esse voluit: sed in monumenta majorum suorum se ferri iussit, atque ita includi: veritus (credo) ne ignis, qui nomini subjectus erat, sibi quoque negaretur: nec tantum finivit ipse se, sed sepelivit. Cassius Severus Labieni amicissimus, quum ex Senatusconsulto libri ejus comburerentur: Nunc (inquit) me vivum uri oportet, qui illos edidici. conf. LABIENUS.
RABŪLA, æ. m. [*ῥαβύλα* Gl. Gr. L.] dicitur in multis intentus negotiis, paratusque ad radendum quid, auferendumque: vel est ita dictus, quia acrior sit in negotiis agendis, & quasi rabiosus. Hæc Festus. Unde & pro caudico litigioso accipi solet. Vel dicitur a radendis auribus. Nam ut a Fando fabula, a Nando nabula, a Stando stabula, a Pascendo pabula, ita a Radendo rabula. Nec alia ratione Rabulas in foro dictos puto, ait Hermolobus in Plinium, quam quod suo clamore radant id est offendant aures: & ut ait Quintilianus, nimia verbositate feriant. V. in **RADULANUS** paulo infra. Quintil. lib. 12. cap. 9. Super omnia, perit illa, quæ plurimum oratori & auctoritatis & fidei affert, modestia, si a viro bono in rabulam latratoremque convertitur. Cic. in Orat. 47. Non enim declamatorem aliquem de ludo, aut rabulam de foro, sed doctissimum & perfectissimum querimus. Idem 1. de Orat. 202. Non enim caudicum nescio quem, neque proclamatorem aut rabulam, hoc sermone nostro conquirimus, &c.
 Rabulæ, Litigiosi, inquit Nonius 1. 106. a Rabie dicti. Varr. *ῥαβύλας*: Ille ales gallus, qui fuscitabat Atticarum musarum scriptores, an hic quia gregem rabularum?
 Rabula, inquit Nonius rursus, 1. 298. a Rabie dictus est, quem nunc Advocatum, vel Causarum patronum dicimus.
 Rabula sane probabilis P. Antistius. Cic. in Brut. 226.
RABILUS, i. m. [*ῥαβίλος*] Arabiæ rex, qui Antigoni Macedonem in vico, cui nomen postea factum Motho, interfecit. Stephanus in dictione *ῥαβίλος*.
RABIRIUS, [*ῥαβίριος*] Nom. gent. Ro. C. Rabirius, Eques Romanus, perduellionis, id est læsæ majestatis accusatus a T. Labieno Tribunoplebis, quod Saturninum virum sceleratum & hostem patriæ in tumultu occiderit, defensus a Cicerone: cujus exstat oratio, quæ inscribitur pro C. Rabirio perduellionis reo.
 C. Rabirius Postumus, Eques item Ro. & Publicanus potens, qui quod Ptolemæum Auletem, Ægypti regem, a subditis expulsum, & per A. Gabinium in regnum restitutum, recuperandi crediti causa, secutus erat, ejusque Dioceten egerat, Repetundarum, vel, ut alii volunt, Majestatis lege Julia postulat, & a Cicerone item defensus est. V. Cic. orat. pro ipso & Dion. & Suet. Claud. 16.
 Rabirius, Poeta quidam temporibus Ovidii, ut ipse Ovidius testatur 4. de Ponto 16. 5.
 Quum foret & Marfus, magnique Rabirius oris. Magni oris vocat, i. e. Magniloquum. Adde Sen. de Benef. 6. 3. Quintil. lib. 10. cap. 1. Alius forte de quo Cic. in Acad. 1. pr.
RABO, ñnis. m. [*ῥαβών*] pro Arrhabone, concisum apud Plaut. Truc. 3. 2. 20. — sequare
 Intro me, amabo, mea voluptas. s. tene hoc tibi, rabonem habeto,
 Ut mecum hac nocte fies. A. peri, rabonem, quam esse dicam
 Hanc beluam? quin tu arrabonem dicis? s. ita facio lucri,
 Ut Prænestinis conia est ciconia.
RABULA, V. RABIES.
RABULANUS, a, um. Adj. V. Radulanus, in **RADO**.
RABUSCŪLUS, a, um. Adj. Ravi coloris. ut, Rabuscula vitis vel uva. Plin. 14. 3. V. **RAVUS**.
 R A C

RACĒMUS, i. m. [*ῥάκμος*] Pars botryonis, sive potius ipse Botryon, qui & botrys Græcis, & nostris botrus, hoc est integer uvæ racemus. Est enim illa Testa uvarum plurima grana continens. Virg. 2. Georg. 102.
 Non ego te, mensis & diis accepta fecundis,
 Transferim Rhodia, & tumidis bumaite racemis. [An Diis & mensis?
 Extentis racemis tumet uva. Ovid. 4. Trist. 6. 9.
 Fulgentes sole racemi. Sil. lib. 7. 208.
 Prima mihi variat viventibus uva racemis. Propert. lib. 4. 2. 13.
 Lividi. Hor. 2. Carm. 5. 11.
 Pustli. Virg. 4. Georg. 269.
 Turpes racemos fert uva. Virg. 2. Georg. 60.
 Variis racemis uva. Ovid. 3. Met. 484.
 Vol. IV.

Racemus non solum de vite, sed etiam de aliis plantis dicitur. Plin. lib. 16. cap. 34 de hederæ, Aliis densus acinus, & grandior, racemis in orbem circumactis. V. plura in indice Hard.
RACĒMOSUS, a, um. Adj. [*ῥακμόςδης*] Racemis plenum. Plin. lib. 13. cap. 6. Olivæ modo racemosus.
RACĒMARIUS, i. m. [*ῥακμοφόρος*] Malleolus ex quo pampini pullulant vel steriles, vel certe minus feraces. Columel. lib. 3. cap. 18. Nec dubium, quin gemmæ, cacumini proximæ quæ sunt infecundæ, in eo relinquantur, ex quibus pampini pullulant vel steriles, vel certe minus feraces, quos rustici vocant racemarios. [Gloss. Lat. Gr. Racemus, *ῥακμόςδης* & *ῥακμόςδης*. An Racemarius?
RACĒMOR, ãri. Racemos facere, item Racemos a vindemiatoribus præteritos sublegere. Varr. R. R. 3. 9.
RACĒMATUS, a, um. Partic. seu Adj. [*ῥακμοῦτος*] Quod racemos habet. Plin. lib. 18. cap. 7. de panico, Parvis racemato paniculis.
RACĒMATIO, ñnis. f. [*ῥακμολογία*] Racemorum vindemia, ut quando a vindemiatoribus racemi rari prætereuntur: sicut in messibus peractis, quod superest, spicilegium dicitur. Tertull. Apol. cap. 35. Post vindemiam racematio superstes.
RACĒMIFER, ãra, ãrum. Adj. [*ῥακμοφόρος*] ut, Uvæ racemiferæ. Ovid. 3. Met. 666.
 Bacchus. Ovid. 15. Met. 413.
 Capilli. Ovid. 6. Fast. 483.
 Bacche, racemiferos hederæ redimite capillos.
RACILIUS, Nomen gentis Ro. Plebejæ. L. Racilius, Tribunus pleb. qui de Clodianis facinoribus est questus in Senatu, ut scribit Cic. 2. Q. frat. 6.

R A D

RADAGASUS, Gotthorum rex, cui floruit Arcadii & Honorii Cæsarum temporibus. Dicitur habuisse sub signis supra ducenta bellatorum millia. Paulus Diaconus.
RADAMANTHUS, V. RHADAMANTHUS.
RADIATIO, **RADIATUS**, **RADIO**. V. **RADIUS**.
RADICITUS, **RADICOR**, **RADICULA**. V. **RADIX**.
RADIUS, i. m. [*ῥᾶδις*, *ῥᾶδης*] Splendor a sole micans. Varro, O summe sol, qui totam hanc mundi compagem, tuis radiis illustras. Cic. 5. de Fin. 71. Ita enim parvæ & exiguæ sunt istæ accessiones bonorum, ut quemadmodum stellæ in radio solis, sic istæ in virtutum splendore ne cernantur quidem.
 Solis radii. Lucret. lib. 1. 148.
 Non radii solis, neque lucida tela diei.
 Lumen radiorum. Lucret. lib. 2. 116.
 Verbera radiorum. Lucret. lib. 5. 1103.
 Vires radiorum. Ovid. 4. Met. 247.
 Ardentes radii. Lucret. lib. 6. 754.
 Coruscis radiis insigne jubar. Ovid. 1. Met. 768.
 Micantes. Ovid. 2. Met. 41.
 Tabifici, Pestilentes. Lucret. lib. 6. 737.
 Nubes ardent radiis & auro, i. e. inquit Servius, Radiis aureis. Virg. 7. Æn. 142. [*ῥᾶδης* *ῥᾶδης*], pro Radiis aureis.
 Calere radiis. Ovid. 2. Met. 171.
 Erumpunt radii. Virg. 1. Georg. 446.
 Excludunt radios frigora. Stat. 1. Silv. 2. 154.
 Ingruentes solis radios sentit luna. V. **INGRUO**.
 Inferti fundunt radii per opaca domorum. Lucret. lib. 2. 114. Inferti autem radii dicuntur, qui per domos inferuntur, & in eas subeunt, folisque lumina spargunt. Turnebus. Al. Infertim.
 Interrumpunt nubes radios lucis. Lucret. lib. 5. 288.
 Retexit Titan orbem radiis. Virg. 4. Æn. 119.
 Rubescebat mare radiis. Virg. 7. Æn. 25.
 Radius, Fulgor oculorum, ut vult Plin. Cujus ex oculis radii nocte micantes cernuntur. Gell. lib. 5. cap. 16. Stoici causas esse videndi dicunt radiorum ex oculis in ea quæ videri queunt emissionem, aerisque simul intensionem.
 Radii [*ῥᾶδεις*] quoque rotarum dicuntur, ut apud Virg. 2. Georg. 444.
 Hinc radios trivere rotis. Plin. lib. 16. cap. 40. Sed lignum non aliò pane, quam ad radios rotarum utile. Virg. 6. Æn. 16.
 Saxum ingens volvunt alii, radiisque rotarum
 Districti pendunt. Ovid. 2. Met. 108. de curru Solis,
 Aureus axis erat, temo aureus, aurea summæ
 Curvatura rotæ, radiorum argenteus ordo.
 Radius, Virga qua Geometræ lineas indicant, Virga qua Mathematici formas suas in pulvere delineabant. Sic Vives in Bucolica. Virg. 3. Ecl. 41.
 Descripsit radio totum qui gentibus orbem. Inventa autem est hæc ars tempore, quo Nilus, plus æquo crescens, confudit terminos possessionum. Ad quos innovandos adhibiti sunt philosophi, qui lineis dividerunt agros. Servius. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 2. Qui obierunt maria & terras, gaudent quum de ignoto multis vel terrarum situ, vel sinu maris interrogantur: libenterque respondent, & describunt modo verbis, modo radio loca: gloriosissimum putantes, quæ ipsi viderint, aliorum oculis objicere. V. Willichium in Bucolica. Putat enim radio significari Dioptram.
 Describere radio cæli meatus. Virg. 6. Æn. 850.
 A pulvere & radio Archimedes excitatus. Cic. 5. Tusc. 64. Ex eadem urbe humilem homunculum a pulvere & radio excitabo, qui multis post annis fuit, Archimedes.
 Radius ferreus. Plin. lib. 10. cap. 42.
 Radius, [*ῥᾶδης*, *ῥᾶδης*] Textoris instrumentum, quo telæ annectuntur. Virg. 9. Æn. 476.
 Excussi manibus radii, revolutaque pensa. V. Ovid. 6. Met. 132.
 Lucret. lib. 5. 1352.
 Infilia, ac fusi, radii, scapique sonantes.
 Acutus radius. V. **ACUO**.
 Attriti manu. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 161.
 Radius, Instrumentum quo raduntur mensuræ, alias Hostiorum dicitur. Plaut. Di dæque omnes, tantam nobis iedidum, tot gaudia sine radio cumulent. [Unde hæc sint disquirat lector.
 Radii, Olivæ oblongæ. Virg. 2. Georg. 86.

- Nec pingues unam in faciem nascuntur olivæ
Orchades, & radii, & amara pausia bacca. Columel. lib. 5.
cap. 8. Orchis quoque & radius melius ad escam, quam in liquorem
stringitur.
- Radius est pastinacæ pisci pro telo. Plin. lib. 9. cap. 42.
- Radius, Os minus brachii, & brevis, idemque superius: constat enim
brachium duobus ossibus. Vulgus Anatomicorum Focile minus vocat,
ut & in pede Fibulan. Cornel. Cels. lib. 8. cap. 1. Radius, quem *κε-
κιδά* Græci appellant. Plin. lib. 11. cap. 47. Avium quibusdam gravioribus,
in cruribus additi radii. [Immo hic Radii sunt, quæ Calcarea vocant.
V. Plin. 30. 11. Gloss. L. Gr. Radius, *ῥαδὶς*, & *κρημν*. Ubi & pro Suraponitur.
Radius virilis, dicitur Membrum virile. Cæl. Aurel. Acut. 3. 13. V. Rei-
nes. Varr. Lect. p. 662.
- RADIOLUS, i. m. dimin. Parva olea oblonga. Columel. lib. 12. cap. 47.
Albam pauseam, vel orchitem, vel radiolum, vel regiam dum con-
tundes, primum quamque, ne decoloretur. in frigidam muriam demerge.
[conf. RADIUS, & CERCITIS. Ildoro Radiolæ. 17. 7. q. V.]
- RADIOSUS, a, um. Adj. [*ῥαδιώδης*] Quod multos emittit radios. Plaut.
Stich. 2. 2. 40.
Commodum radiofus ecce sol superabat ex mari.
- RADIO, ære. Radios emittere, Columel. lib. 10. 288.
Nec tam nubifugo Borea Latonia Phœbe
Purpureo radiat vultu. Ovid. 3. Amor. 3. 9.
Argutos habuit, radiant ut sidus, ocellos.
- RADIARE, Fulgere. Martial. lib. 8. 45.
Vera minus flavo radiant electra metallo. Ovid. 2. Met. 4.
Argenti bifores radiabant lumine valvæ. Propert. lib. 4. 1. 27.
Nec rudis infestis miles radiabat in armis.
- RADIOR, Deponentis forma, Ovid. 3. de Pont. 4. 103.
Scuta sed & galeæ gemmis radiantur, & auro. Nisi forte hoc
Passivum sit. Vide Brockhuf. ad Propert. 1. 15. 7.
- RADIANS, antis. Partic. [*ῥαδινοβολών*] Cic. in Arat. 172.
Stellas sub pedibus stratas radiantis Aquari.
Astra. Ovid. 9. Met. 272.
Lumina folis. Ovid. 2. Trist. 325.
Lunæ radiantis imago. Virg. 8. Æn. 23.
Sidera. Ovid. 7. Met. 325.
Radians, Fulgens, ut Virg. 8. Æn. 616.
Arma sub adversa posuit radiantia quercu.
Aurum. Ovid. 4. Met. 636.
Galeæ radiantis nitor ab auro. Ovid. 13. Met. 105.
Templa multo auro. Ovid. 3. de Arte Am. 451.
Toga radiante decorus, Picta, triumphali. Claud. 6. Conf. Hon. 371.
- RADIATUS, a, um. Partic. Quod radios habet ut,
Radiatus sol. Cic. 4. Acad. 126. Solis magnitudo (ipse enim hic radiatus
me intueri videtur) admonet, &c.
Radiatus stellæ modo. Plin. lib. 27. cap. 5.
Orbis flammeus radiatus. Cic. 1. de Divin. 44.
Splendor radiatus. Sil. lib. 7. 143.
Rota Varro 3. de R. R. cap. 5. V. RADIUS.
- RADIATUM caput principis vocat Plin. quod in deos referebatur: qualiter
pinguntur hodie divorum imagines. Sic enim ait in suo Panegyrico 52.
Horum unum si præstitisset alius, illi jamdudum radiatum caput, &
media inter deos sedes auro flaret, aut ebore. [Radiata corona divorum
insigne est in nummis antiquis. Primus vivus sumpsit Domitianus, testi-
bus ejus nummis non nullis, quorum unum servo.]
- RADIATIO, ōnis. f. [*ῥαδινοβολήσις*] Plin. lib. 36. cap. 5. Et Hecate Epheſi
in templo Dianæ post ædem, in cujus contemplationem admonet æditiui
parcere oculis, tanta marmoris radiatio est. Firmicus lib. 1. cap. 1. & 4.
sub finem.
- RADIX, icis. f. [*ρίζα*] dicta est, quod sæpe effossa parumper terra raditur,
ut arbor melius fruticescat. Cic. 5. de Fin. 33. Videamus ea, quæ terra
gignit, corticibus & radicibus valide servari. [Videtur ex Gr. *ρίζα* per
metathesin factum. V. tamen Voss. Etym.]
- Ocelli radicis. V. Ocellus, in OCULUS.
- Radix, Cujusvis rei ima pars. ut
Ultima radix lingue. Ovid. 6. Met. 557.
- Radix faxi, a Lucretio 2. 102. dicitur translate, veluti si diceret Stirpem
faxi: sed & Græci terram *ῥιζωμάτην* non ineleganter solent dicere, eam
stabiliter hærentem fundatamque dicere studentes. Ex Turnebo.
- In radice Palatii, id est in ima parte Palatii. Cic. Anteq. iret in exil. 24.
Cujus templum a Romulo, victis Sabinis, in Palatii radice cum Victoria est
collocatum. De Jovis Statoris templo.
- Altæ radices. Quintil. lib. 1. cap. 1.
- Arborea. Ovid. 8. Met. 379.
- Bibulæ radicis fibræ. Ovid. 14. Met. 633.
- Bulbosa. V. BULBUS.
- Carnosa. V. CARO.
- Cavernosa. V. CAVERNA.
- Lata radice arbor. V. LATUS, adj.
- Lenta. Ovid. 11. Met. 78.
- Limosa. V. LIMUS.
- Nocens. Ovid. 14. Met. 56.
- Nudis radicibus arbores. V. NUDUS.
- Oleagina, Oleaginea. V. Oleagineus, Oleaginus, in OLEA.
- Utilis radix medendi. Ovid. 5. Epist. 147.
- Abeunt sursum radices, pro Sursum tendunt. V. ABEO.
- Affigere radicem terræ. Virg. 2. Georg. 318.
- Agere radices. Plin. lib. 16. cap. 31.
- Capere radices. V. CAPIO.
- Conterere radicem in pulverem. V. CONTERO.
- Descendit radice arbor. Plin. lib. 16. cap. 31. Esculus quantum corpore
eminet, tantum radice descendit.
- Descendunt radices. Plin. lib. 16. cap. 31. Quidam non altius descendere
radices, quam solis calor tepefaciat, idque natura loci tenuioris crassio-
risve dixere: quod falsum arbitror
- Eruta radicibus pinus. Virg. 5. Æn. 449. [An Radicitus?
- Expulsa inuis ab radicibus leges. Virg. 1. Georg. 319.
- Figere radices. Ovid. 2. Met. 583.
- Inflexere radices in nodum. V. INFLECTO.
- Latens in locis asperis. Hor. Epod. 5. 68.
- Mittere radicem. V. MITTO.
- Niti altis radicibus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
- Pullulat ab radice silva. Virg. 2. Georg. 17.
- Revulsæ. Claud. 2. in Eutrop. 29.
- Ruptis radicibus vellitur arbor solo. Virg. 3. Æn. 27.
- Vulsæ. Virg. 3. Æn. 650.
- Radices agere, Translate. Cic. 2. Off. 43. Vera gloria radices agit, atque
etiam propagatur.
- Defixum radicibus. Cic. 4. Philip. 13. Virtus est una altissimis defixa radi-
cibus, quæ nunquam ulla vi labefactari potest.
- Evellere fibras radicum. Cic. 3. Tusc. 13. Nos audeamus, non solum ramos
amputare miseriarum, sed etiam radicum fibras evellere.
- Habiturem malum fundamentum & radices altiores. Cic. ad Brut. 17.
- Niti radicibus. Cic. pro Cœl. 14. Nisi tot vitiorum tanta immanitas quibus-
dam facilitatis & patientiæ radicibus niterentur.
- Radices montis, [*κρημνός, ὑπὸ ἑσέα*] pro Inferiori parte. Cæs. 1. Bell. Civil.
41. Ab infimis radicibus montis, intermissis circiter passibus quadringen-
tis castra facere constituit. Plin. lib. 9. cap. 18. Duo lacus italiæ in radi-
cibus Alpium.
- Imæ radices montis. V. IMUS.
- Radix, metaphorice, de incorporeis. pro Etymo, vel voce primitiva.
Varr. de L. L. lib. 5. 5. Primigenia dicuntur verba, ut lego, scribo,
sto, sedeo: & cetera, quæ non sunt ab aliquo verbo, sed suas habent
radices.
- RADIX IDÆA, [*Ἰδαία ρίζα*] Nomen peculiare herbæ cujusdam, quæ in
Ida nascitur, eadem folia, quæ ruscus habet: adherent iis veluti exigui
capreoli, e quibus flos. Dioscorides lib. 4. cap. 40.
- RADICULA, æ. f. [*ρίζω*] dimin. Plin. lib. 20. cap. 9. Laferis radícula.
Cic. 2. de Divin. 135. Tum secundum quietem visus ei dicitur draco is,
quem mater Olympias alebat, radiculam ore ferre. Columel. lib. 5. cap.
5. Recisis radiculis.
- Radicula, Herba. Plin. lib. 19. cap. 23. At quæ vocatur radícula,
lavandis demum lanis succum habet: mirum quantum conferens candori
mollitiæque. Et paulo post, Struthion Græci vocant, floret æstate,
grata aspectu, verum sine odore, spinosa, & caule lanuginoso: semen
ei nullum, radix magna quæ conciditur ad quem dictum est usum.
Hactenus Plinius. Hanc a Latinis Lanariam herbam appellari Dioscorides
contendit. [Gloss. Lat. Gr. Radix, Lanaria, *Σπυδαίον, βοτάνη*. Sic enim
distinguendum. Diosc. notha intelligit.]
- Quin etiam radiculæ nomen ad raphanum transfertur, quam radicem vo-
cat Dioscorides. [Gloss. Lat. Gr. Radix, *ρίζα δένδρεος, & ῥαφανίου*. Et Gr.
Lat. *ραφανίς*, Radix. Radiculam Celsus passim ad vomitum excitand-
um commendat.]
- RADICESCO, ère. Sen. Epist. 87. Vidi vitem ex arbusculo suo annosam
transferri. Hujus capillamenta quoque, si fieri potest, colligenda sunt,
deinde liberalius sternenda vitis, ut etiam ex corpore radicescat.
- RADICOR, [*ρίζομαι, ριζοβολέω*] āri. Radicem facere, seu capere, vel
emittere. Plin. lib. 18. cap. 7. Frumenta multis radican- tur fibris.
- Radicari in fruticem. Plin. lib. 13. cap. 4.
- Radicari in rectum. Plin. lib. 19. cap. 6.
- RADICATUS, a, um. [*ῥιζωμένος*] Partic. Columel. de Arbor. cap. 20.
Arbores & radicata semina Autumnio ferito. Sidon. 7. Epist. 8.
- RADICOSUS, a, um. Adj. [*ῥιζώδης*] Quod multas radices habet. Plin.
lib. 16. cap. 34. Omnium ederarum generi radicoſa brachia.
- RADICITUS, Adv. [*ρίζω* Gl. L. G.] A radice, vel Usque ad radicem.
Cato R. R. cap. 50. Herbasque malas omnes radicitus effodito. Plin. lib.
21. c. 11. Eruitur post æquinoctium vernum radicitus. Catull. Argon. 62. 288.
- Nonacrias atque ille tulit radicitus altas
Fagos. Propert. lib. 3. 7. 51.
- Huic fluctus vivos radicitus abstulit unguis.
- Radicitus, per translationem ponitur pro Omnino. Plaut. Mostell.
5. 1. 62.
- Nam omnia malefacta vestra reperi radicitus:
Non radicitus quidem hercle, verum etiam eradicitus. Cic. 2.
de Fin. 27. An potest cupiditas finire? tollenda est atque extrahenda
radicitus.
- Excutere opinionem radicitus. Cic. 2. Tusc. 111.
- RADO, si, sum, [*ῥέω, ῥύω, ῥεράω*] ère. Complānare, incidere, extir-
pare, mundare. Columel. lib. 8. Sic tamen, ne quid radatur.
- Arenas radit remus. Propert. lib. 3. 2. 23.
- Arva radit imbris Euris. Hor. Epod. 16. 54.
- Caput radere. Suet. in Calig. cap. 5. Regulos quosdam barbā posuisse,
& uxorum capita rasisse, ad indicium maximi luctus. h. e. Radenda
curasse.
- Genas radere, i. e. Laniare, lacerare. In legibus XII Tabul. de sum-
ptibus funerum, & sepulcris, tollendaque lamentatione, Mulieres ge-
nas ne radunto, neve lessum funeris ergo habento. Quæ legis verba sic
alii concipiunt, Mulier genas ne carpito: ut videre est apud Cic. 2. de
Legib. 59. Plin. lib. 11. cap. 33. Infra oculos malæ homini tantum,
quas prisca genas vocabant, XII Tabul. interdicto radi a feminis eas
vetantes. Hoc autem sumptum e Solonis legibus testatur Cicero. Solon,
inquit Plutarchus (p. 90. ed. Francoſi) lacerationes plantarum fustulit.
Olim autem humanus sanguis ante rogam effundebatur, vel captivo-
rum, ut apud Homerum in rogo Patrocli: vel gladiatorum, unde Bu-
stuarii gladiatores a Romanis vocati: quorum si copia deesset, feminæ
genas laniantes, cruorem effundebant.
- Guttur radere. Juven. 6. Sat. 105. Ætatem declarat barbatuli juvenis.
- Janua expletis quoque raditur oris. Lucret. lib. 4. 515.
- Radit iter liquidum, celeres neque commovet alas. i. e. Secat purum
aerem. Virg. 5. Æn. 217.
- Litora raduntur Circeæ proxima terræ. Virg. 7. Æn. 10.
- Saxa raduntur impresso vomere. Sil. lib. 8. 393.
- Terram radit corvus pedibus. Plaut. Aul. 4. 3. 2.
- Tigna lævia radere. Lucret. lib. 5. 1265.
- Aures radere Quintil. lib. 3. cap. 1. Quorum ne jejuna, atque arida
traditio averteret animos, & aures, præsertim tam delicatas, raderet, ve-
rebamur. h. e. Laderet, offenderet, fatigaret.
- Nomen Pisonis radendum fastis censuit. Tacit. 3. Ann. 17. De Aurelio
Cotta. i. e. Eradendum, Auferendum.

RADENS, entis. Partic. [*ῥάων*] Lucret. lib. 6. 117.

—quam de latere ire

Diverſo motu radentes corporis tractum. De nubibus.

Arva radens adhæret humo ſerpens. Stat. 5. Theb. 525.

Flumina radentia ripas. Lucret. lib. 5. 257.

RASUS, a, um. aliud Partic. [*ῥαυμένος*] Plaut. Pſeud. prol. 13.

In ſcænam qui jejunos venerit aut ſitiens,
Is riſu & ventre raſo vigilabit ſedulo.

Barba raſa. Gell. 3. 4.

Liber raſus lima. Ovid. 2. de Pont. 4. 17.

Littera raſa in extremo margine. Ovid. 1. Amor. 11. 22.

Virgæ raſæ haſtilia. Virg. 2. Georg. 358.

Tabellæ raſæ. Ovid. 1. de Arte Am. 436.

Terra raſa ſquamis ſerpentis. Ovid. 3. Met. 75. conf. **RALLA** infra.

RASUS, ūs. m. Varro de L. L. 4. 31. Homo in pratis feſtucas abradit, quo ab raſu raſtelli dicti.

RASOR, ōris. m. [*ῥαδότηρ*] Qui radit. Et per translationem Raſores, Fidicines antiqui appellabant, qui, ut ait Verrius, ita appellati videntur, quia radere ictu chordas videantur artificio quodam. Feſtus.

RASURA, æ. f. [*ῥαυρῆς*] Columel. lib. 4. cap. 29. Calamus autem non amplius tribus digitis debet allevari æqualiter ex ea parte, qua raditur, ut ſit lævis, eaque raſura ita deducitur, ut, &c.

RASILIS, e. Adj. [*ῥαῖς*] Quasi raſum, nihil exſtantis aut redundantis plenitudinis habens, inquit Valla lib. 1. Ovid. 8. Met. 318.

Raſilis huic ſummam mordebat fibula veſtem. Plin. lib. 17. cap.

23. Nuper repertum, draconem ſerere juxta arborem: ita appellamus palmitem emeritum, pluribuſque induratum annis. Hunc præciſum quamaxima amplitudine, tribus partibus longitudinis deaſo cortice, quatenus obruatur, unde & raſilem vocant, deprimere fulco, reliqua parte ad arborem erecta, occiſum in vite.

Foris raſilis. Catul. in Epithal. Juliæ, 59. 168.

Haſta raſilis. Sil. lib. 4. 176.

Raſile, Quasi raſibile. Virg. 2. Georg. 449.

— & torno raſile buxum.

RAMENTUM, i. n. [*ῥάμμα*, *ῥάμμα*] Tenuis cujuſque rei particula, a radendo, quaſi raſura. Unde Ramenta auri, Ramenta argenti, lignorum & ceterarum rerum dicimus, quæ ex ſectiōne earum rerum decidunt. Plaut. Bacch. 4. 29. Patri omne cum ramento reddidi. Subaudi, Aurum. Columel. lib. 4. cap. 29. Quippe non ſcobem, ſed ramenta facit. De terebra Gallica. V. **PERGMA**. Gloſſ. Lat. Gr. Ramenta, *ῥάμμα*, *ῥάμμα*. Ramentum dicti volvere, inquit Fulgent. de Priſco Serm. 31. quaſi projectitum quoddam purgamentum. Q. Fabius Lucul. Epic. carm.

Viliſſimum ramentum, proluvioſa peſtis.

Auri ramentum, inquit Budæus in lib. 4. de Aſſe, eſt Arena aurea, Chryſitis, & Chryſammos Græce dicta. V. ſuo loco.

Ferri ramentum. Lucret. lib. 6. 1043.

Fluminum ramenta; i. e. Arenæ particulæ. Plin. lib. 33. cap. 4.

Sulphurata ramenta. Martial. 10. 3.

RAMENTA, æ. f. Plaut. Bacch. 3. 4. 15.

Verum quam illa unquam de mea pecunia

Ramenta fiat plumea propenſior, &c. Ex Nonio, 3. 183.

Nunquam hercle hinc hodie ramenta ſies fortunatior. Plaut.

Rud. 4. 3. 77.

RAMENTOSUS, a, um. Adj. Plenus ramentis. Cæſ. Aurel. Tard. 4. 3. Sanguinolenta & ramentofa. [Ramenta inteſtinorum intelligit.]

RADULA, æ. f. [*ῥάδρα*] Inſtrumentum ferreum, quo doliorum veterum pix, liquata primum, vel in ſole, vel lampade ardenti, educitur, ut deinde iterum picentur ad futuram vindemiam: a radendo dictum. Columel. lib. 12. cap. 18. Nam ea quæ demerſa ſunt, ferreis lampadibus ardentibus caleſcunt: & quum picem in fundum diſtillavit, ſublata lampade rutabulo ligneo & ferrea curvata radula ducitur quod diſtillavit, aut quod in lateribus hæſit. conf. infra **RALLUM**.

RADULANUS, a, um. Adj. [*ῥάδρανός*] Radulana pix dicta, Quæ radula educitur e dolis. Plin. lib. 14. cap. 19. Italiæ pars aliqua radulana pice. Subaudi Lenitatem vini excitat. Hermolaus apud Plinium legit Rabulana pice. Sic enim ait in Prioribus caſtigationibus: Quidam ex L. Columella malunt Radulana, quam Rabulana legere, quod auctor is inſtrumentum in pice ducenda Radulam, quaſi a radendo nominaverit. Sed & Radula quoque a Radendo ſectitur, ut a ſando, nando, paſcendo, ſtando, fabula, nabula, pabula, ſtabula, mille huiuſmodi. Idem in Poſterioribus: Rabulana pice, Quidam Radulana, quaſi ab inſtrumento Radula, cujuſ mentionem Columella faciat. Non probavi, cum ob alia, tum quod inſtrumentum id, ſi quid ad propoſitum pertinere poſſet, non minus belle Rabula a radendo, quam Radula vocaretur: quando & Rabulæ forenſes etiam a radendis auribus, quia & Græci quoque garrulos, ajunt *ῥάδρανός* eſſe, & *ῥάδρανός* τῶν ὠτίων; ut Julius Pollux auctor: vel, ut Feſtus, a radendo, id eſt auferendo nomen traxere; quanquam & a Rabiæ, & a Ravi, hoc eſt raucitate dictos quidam volunt. In Gallia quoque Tranſalpina inſtrumentum fabrile, quo affamenta lævigantur & poliuntur, non aliter fere quam Rabo, quaſi Rabula vocatur, a radendo: in aliis locis a complanando Planula. Utcunque, verba Columellæ de Radula nihil omnino ſuffragantur. Ea ſunt ultimo ejus libro de pice in univerſum, non de una aliqua ejus ſpecie. Sunt qui Rabulanam picem, a colore quaſi Ravulanam ſcribendum autumant. Eſt enim Ravus color inter flavum & cæſium. unde, ut Feſtus ait, ravilæ dicantur & ravifceli, Plauto. Quidam a loco Ionii ſinus Rhaba, de quo, non tamen de pice, Stephanus. Non deſunt qui pro Zopiſſa rabulanam interpretentur. Eſt autem zopiſſa, ut ait Plinius, deaſa maritimis navibus pix cum cera. Hæc Hermolaus. V. Beroald. in Columell. & Harduin. in Plin. Mſſ. habent Rabulana, vel Rapulana, eodem teſte.

RASIRO, [*ῥάειν*] ære. frequentat. Sæpe radere. Gell. lib. 3. cap. 4. Comperimus autem ceteros quoque in eiſdem temporibus nobiles viros barbam in ejuſmodi ætate raſtaviffe.

Faciem quotidie raſitare. Sueton. Otth. cap. 12.

RAJA, æ. f. [*ῥαῖς*, *ῥάτ*] Genus piſcis plani & cartilaginei. Plin. lib. 9. cap. 49. Simili modo ſquatina & rhombus abdiſti pinnaſ exteras movent ſpecie vermiculorum, itemque quæ vocatur raja. Hermolaus dicit Græce vocari, a rubi ſimilitudine, qui *ῥάτ* Græciſ dicitur, quoniam in tergo hamoſ habeat aculeatos, quos etiam habet paſtinaca, ſed præterea radium in cauda pernicioſiſſimum & venenoſiſſimum. Eſt & alia major Raja, quæ Latinis Læviraſa, Græciſ *λαύρα* dicitur, quod uncōſ non habeat: Mucōſa etiam hæc appellatur quibuſdam. Gloſſ. Lat. Gr. Raja, *ῥαῖς*, *ῥάτ* dicitur.

RALLA, æ. f. Genus veſtiſ a raritate. Nam Rarum, diminutivum facit Rallum, auctore Nonio 14. 14. Ralla veſtiſ, inquit, dicta a Raritate. Plaut. Epid. 4. 2. 46.

Quid iſtæ, quæ quotannis nomina inveniunt nova?

Tunicam rallam, tunicam ſpiſſam, &c. [Ita quidem Nonius, quod Spiſſam neceſſario opponi Rallæ putaret. Cui ſubſcribit Voſſ. aliique, quaſi a Rarulus, Rallus. Non dubito tamen quin potius Ralla pro Raſula dictum ſit, ut innuit Iſid. 19. 22. Ralla, inquit, quæ vulgo Raſiliſ dicitur. Raſas in muliebris luxuriæ ſupelleſtili ponit Juvenal. Sat. 2. 97.]

Cærulea indutus ſcutulata, aut Galbina raſa. ubi Schol. Raſa, Polita, tenuiter raſa. Græciſ ſunt *ῥαῖς*, teſte Polluce lib. 10. ſect. 42. & 6. 10. & 4. 116. & 7. 49. & 96. voce item diminutiva. conf. Suid. Formatur autem Ralla, a Raſula, eodem modo, atque a Radula, ut in ſeq. dict. poſui.

RALLUM, i. n. [*ῥάλλε*] Ferramentum eſt quo raditur vomer, & inhærente terra liberatur atque purgatur. Nomen habet a Radendo. Plin. lib. 18. cap. 19. Perget vomerem ſubinde ſtimulus cuſpidatus rallo. In editis legitur Rulla, ſed corrupte. Poſſet & melius Ralla legi, quum præſertim reperiam in antiqui critici lexico Rallam eſſe *ῥαῖς*, quod & interpretationem noſtram confirmat. Turneb. [Contractum nempe ex Radula. V. Voſſ. Etymol. Sic ex Paluda, Palla; ex Trua, Truola, vel Trudula, interpoſita littera, indeque Trulla; ab Hira, Hirula, Hilla. conf. ad præced. dict. Gloſſ. Lat. Gr. Ralla, *ῥαῖς*. Gr. Lat. *ῥαῖς*, Ralla, Rallum, Rallus, Raſorium.]

RAMALE, V. **RAMUS**.

RAMENTA, **RAMENTOSUS**, **RAMENTUM**, V. **RADO**.

RAMEX, icis. m. [*ῥάμηξ*] Genus herniæ. Ramices hæſeſ ſub ſe continent, Porocelam; quæ eſt quum ex abſceſſu aliquo circa ſcrotum materia ſubduruit: Sarcocelam, quum in ipſo ſcrotō concrevit caro: Cirſocelam, quum venæ intumuerunt, tunicis teſtium integris, vel in ipſo ſcrotō, vel quum bubonocela dicitur in inguine. Hæc Hermolaus in Gloſſ. ſematis. V. Celf. lib. 7. cap. 22. Plin. lib. 20. cap. 13. Teſtium vero epiphoriſ cum ramis laureæ teneris, adeo peculiari in viſceribus hiſ effectū, ut ſilveſtri ruta, cum axungia veteri illitos ramices ſanari prodant. Plaut. Merc. 1. 29.

Tua cauſa rupi ramices, jamdudum ſputo ſanguinem. V. mex. Jacet exiguus cum ramice nervus. Juven. 10. Sat. 205. Ubi Vet. Scholiaſtes, Nervus, penis; Ramicem dicit inteſtinum. [Sic Hectoriſ hernia. 6. 326. Ramices, dicuntur Pulmones vel Hernia, inquit Nonius, 2. 743. Alii Ferniones. [Male. Nec melius ipſe Nonius, ex loco ſuperiore Plauti non intellecto. Nec rectius Pectoriſ venas Hier. Mercurialiſ expoſuit. Nimirum nemo vidit, ſervulum ibi loquentem, & curſu exanimatum, voci parcere voluiſſe. Notum autem eſt, Clamorem juxta ac curſum, non ſolum anhelofiſ infeſtum eſſe, verum etiam hernioſiſ. Hinc illæ lacrime. conf. reliqua apud Non. Gl. L. Gr. Ramex, *ῥάμηξ*. Ramices, Longurii apud Columel. lib. 9. 1. 3. Cæſ. lib. 5. cap. 14. Lectionum var.]

RAMICOSUS, a, um. Adj. [*ῥάμηξ*] Qui ramice laborat. Plin. lib. 30. cap. 15. Ramicoſiſ cochlearum cinis cum ture ex ovi albi ſucco illitus per dies xxx medetur.

RAMISSES, qui & **RHAMSES**. Tacit. 2. Ann. 60. Rex quidam Ægypti in Solis urbe, quo regnante Ilium a Græciſ captum & ſolo adæquatum eſt, teſte Plin. lib. 36. cap. 8. ubi eum docet quadraginta cubitorum columnas ex alabaſtre feciſſe. V. Hard. ad Plin. & Marſham. Can. Chron. ſæc. 15.

RAMNESSES, [*ῥαμνήσαι*] Iidem qui & Ramnetes. Liv. 1. 13. Eodem tempore & centuriæ tres equitum conſcriptæ ſunt, Ramneſes ab Romulo, ab Tito Tatío Titieneſ appellati.

RAMNES, vel **RAMNĒTES**, Tertia pars fuere Populi Romani temporibus Romuli: de quibus plura vide in diſtione **LUCRESSES**. Propert. lib. 4. 1. 31. Hinc Titieſ, Ramneſque viri, Lucereſque coloni:

Quatuor hinc albos Romulus egit equos. Alii Rhamnetes ſcribunt.

RAMUS, i. m. [*ῥάμ*, *ῥάμ*, *ῥάμ*, *ῥάμ*] eſt, Id in arbore, inquit Theophræſtus, quod a caudice ſiſſum, multiplexque ſpargitur; unde ramos nonnulli nodos appellavere, ſuntque veluti quædam iplarum arborum brachia. Unde Virg. 2. Georg. 296.

Tum fortes late ramos & brachia tendens. Cic. 3. de Orat. 179.

Quid in arboribus, in quibus non truncus, non rami, non folia, &c.

Umbra ingens ramorum. Virg. 2. Georg. 489.

Alti rami. Lucret. lib. 2. 30.

Aureus. Ovid. 7. Met. 277.

Bifurcus. Ovid. 12. Met. 442.

Cæcus. V. **CÆCUS**.

Felix. Virg. 2. Georg. 81.

Fortis. Virg. 2. Georg. 296.

Fragilis. Virg. 8. Ecl. 40.

Frondens. Virg. 7. Æn. 135.

Ingens. Virg. 3. Georg. 333.

Laureus. V. **LAURUS**.

Lentus. Virg. 4. Georg. 558.

Longus. Ovid. 2. Met. 352.

Nudi rami, Sine frondibus. Lucan. lib. 1. 139.

Pandi rami pondere Autumni. Ovid. 14. Met. 660.

Patuli. V. PATULUS.

Pingues olivæ. Hor. Epod. 2. 56.

Jucundior, quam lecta de pinguisimis
Olivæ ramis arborum.

Teneri. Ovid. 2. Met. 359.

Virides. Ovid. 12. Met. 22.

Abumpit teneros ramos manibus. Ovid. 2. Met. 359.

Adoptat ramus ramum. V. ADOPTO.

Amputans ramos inutiles falce. Hor. Epod. 2. 13.

Apprehendunt vites ramos. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Compescere fluentes ramos. Virg. 2. Georg. 370.

Contingere ramos fragiles. Virg. 8. Ecl. 40.

Decidis ramis quercus. Virg. 11. Æn. 5.

Defringere ramum arboris. Cic. pro Cæcin. 60. Qui prætereuntes ramum defringerent arboris.

Denudat foliis ramos & cortice truncos. Cic. in Arat. 119.

Deponere corpus sub ramis arboris. Virg. 7. Æn. 108.

Diffundunt late rami. Cæf. 6. Bell. Gall. 25.

Diffundit ramis arborem Deus. Columel. lib. 3. cap. 10. Truncum deinde superposuit velut quandam staturam corporis & habitus: mox ramis diffudit quasi brachiis.

Direpti rami arbore. Ovid. 11. Met. 29.

Extendere se rami poterunt. Virg. 2. Georg. 287.

Figere ramos humo. Ovid. 2. Fast. 648.

Flectitur obsequio curvatus ab arbore ramus. Ovid. 2. de Arte Am. 179.

Frondescunt summi rami. Lucret. lib. 1. 1092.

Habet ramos pomiferos silva. Sen. Herc. fur. 9.

Mutilatus. Ovid. de Nuce 37.

Nutant pondere rami. Ovid. 2. de Arte Am. 263.

Percussi ventis. Sen. Hippol. 3.

Stetit ramus nudus fugiente pomo. Senec. Thyest. 2.

Turgescit in arbore. Ovid. 3. Trist. 12. 15.

Nunc avis in ramo lecta laremque parat. Ovid. 3. Fast. 241.

Ramus montis. Plin. lib. 6. cap. 27. Sub monte Cambalido, qui est Caucasii ramus.

Ramus in radice arborum dicitur, quod in herbarum radicibus Capillamentum. Columel. lib. 5. cap. 10. Quum ad scrobis solum radix pervenit, duritia humi coercita recurvatur, & ex summo duum ramorum ambas radices emittit. De nuce.

Amputare ramos miseriarum. V. AMPUTO.

RAMEUS, a, um. Adj. [κλάδιος] Quod ex ramo est. Virg. 4. Georg. 303. — & ramea costis

Subjiciunt fragmenta, thymum, casiasque recentes.

RAMOSUS, a, um. Adj. [κλαδύς] Ramos habens multos. Plin. lib. 13. cap. 5. Nam quæ durum, acutum, spinosum, habet, oxycedros vocatur, ramosa & nodis infesta. Ovid. 8. Met. 237.

Garrula ramosa prospexit ab ilice perdix.

Arbor ramosa. Lucret. lib. 5. 1095.

Cervix ramosa colubris. Ovid. 9. Met. 73. De Hydra Lernæa.

Cornua ramosa cervi. Virg. 7. Ecl. 30.

Corpora ramosa. Lucret. lib. 2. 446.

Domus Silvani ramosa. Propert. lib. 4. 4. 5.

Stipes ramosus. Ovid. 3. Fast. 751.

Compar. Folium ramosius. Plin. lib. 21. cap. 10.

Superl. Curalium quam ramosissimum. Plin. lib. 32. cap. 2.

RAMULE, is, n. [κλαδίον] Ramus inutilis ex arbore decisus. Ovid. 8. Met. 644.

Multifidaque faces, ramaliaque arida tecto. Perf. 1. Sat. 97.

Ut ramale vetus vegrandi subere coctum.

Veteris ramalia fagi. Perf. 5. Sat. 59.

RAMULUS, i. m. dimin. [κλαδίον] Columel. lib. 5. cap. 5. Nam in brachiatis plerumque fit ut crure, aut cornibus boum, ramuli vitium defringantur. Cic. 1. de Divin. 123. Quam ille respondisset, in agro ambulanti ramulum adductum, ut remissus esset, in oculum recidisse, &c. Floridi ramuli. Catull. 59. 22.

Nitidissimus ramulus. V. NITEO.

RAMULOSUS, a, um. Adj. [κλωνοειδής] a dimin. Ramulus. Plin. lib. 16. cap. 24. Ramulosa folia ulmo & cytiso.

RAMUSCULUS, aliud dimin. [κλωνάριον] Plin. lib. 20. cap. 23. E viridi ferula ramusculus, utilis est ad omnia ea vitia.

R A N

RANA, æ. f. [ράσσα] Animal palustre notissimum, quamquam in genera divisum. Ranarum aliæ sunt terrestres: aliæ in aquis dulcibus degunt: aliæ marinæ. Ex terrestribus quadam in vepribus tantum vivunt, & rubetæ appellantur, auctore Plin. lib. 32. cap. 5. Aliæ inter arundines, fruticesque versantur. Est & rana arborem scandens, & ex ea vociferans, ob id a calamis calamita. Virg. 1. Georg. 378.

Et veterem in limo ranæ cecineram querelam. Plin. lib. 10. cap. 29. Quum Theophrastus tradat insectitias esse in Cyrenaica vocales ranas.

Cic. 2. de Nat. Deor. 125. Ranæ autem marinæ dicuntur obruere sese arena folere.

Loquaces. Virg. 3. Georg. 431.

Palustres. Hor. 1. Serm. 5. 14.

Turpes. Hor. Epod. 5. 19.

Virides. Ovid. 15. Met. 357.

Rana Gyrina. Plato, Nihilo rana Gyrina prudentior. In stupidos proverbium. Gyrini sunt informes ranarum partus. Cæl. lib. 4. cap. 2.

[A forma scilicet corporis pæne rotunda dicti γυρίνοι, Nam γύρεος Circulus. Rana, Morbus bobus peculiaris. Columel. lib. 6. cap. 8. Solent etiam fastidia cibo afferre vitiosa incrementa linguæ, quas ranas vocant veterinarii.]

RANULA, æ. f. dimin. Apul. Met. 9. p. 233. Elmenh. Virens exsiluit ranula.

RANUNCULUS, i. m. dimin. [ρανύκλιον]

Ranunculos per jocum vocat Cicero Ulubrenses, qui sibi obloquerentur, eo quod clamarent tanquam ranæ, quæ præsertim instante vespere, totas paludes coaxationibus implent, 7. Fam. 18. in fine, Nam Ulubris honoris mei causa vim maximam ranuncolorum se commosse constabat.

Alii putant significari Homines habitantes in palustribus locis, Ulubrenses. Ranunculus, [ρανύκλιον] Herba. Plin. lib. 25. cap. 11. Ranunculum vocamus, quem Græci batrachion. Genera ejus quatuor, Unum pinguioribus quam coriandri foliis, & ad latitudinem malvæ accedentibus, colore livido, caule albo, gracili, & radice alba, nascitur in limitibus humidis & opacis. Alterum foliosius, pluribus foliorum incisuris, altis caulibus. Tertium minimum est, gravi odore, flore aureo. Quartum simile huic, flore luteo. Omnibus vis caustica, si cruda folia imponantur, pustulæque, ut ignis, faciunt. conf. Apulej. de Herb. c. 8. & 9.

RANCEO, Ære. sicut & RANCO, Ære. de quo verbo infra dicitur. Budæus. posteriore libro Philologiæ, Rancere fictitia voce tunc dicuntur (de cervis loquitur.) Rancentes autem ololygones (sic enim tum vocantur) diluculo venator secundo vento exaudiens: decumanumque esse rancore dijudicans, aut alias memorabili magnitudine, eo decurias canum admovet, indagatore numellato venatus auspiciatum præeunte, ut fere alias solet.

RANCENS, entis. Partic. [ρανέντιον] a verbo inusitato RANCEO, Idem quod Rancidus. Lucret. lib. 3. 720.

Unde cadavera rancenti jam viscere vermes

Exspirant? i. e. Unde cadavera & viscere rancenti vermes edunt? Lambinus.

RANCESCO, Ære. Idem quod Ranceo. Arnob. lib. 1. p. 12. Præcipiant, olearum fluenta rancefcere.

RANCOR, Æris. m. [ρανέριον] Putor quidam aut odoris gravitas, quæ ex vetustate & putredine ac corruptione nascitur. Palladius lib. 1. cap. 20. Receptracula olei semper sint munda, ne novos sapes veteris rancore infecta corrumpant. Idem in Octobri, cap. 10. Canales, & omnia receptacula olei, calida aqua prius lavabis, ut nihil de anni præteriti rancore custodiant. i. e. De mucido odore, ut exponit Cæl. lib. 7. cap. 27. in fine.

RANCIDUS, a, um. Adj. [ρανίδιος] Quod est rancore putidum. Hor. 2. Serm. 2. 89.

Rancidum aprum antiqui laudabant, &c.

Rancidus, pro Putrido. Lucret. lib. 6. 1153.

Rancida quo perolent projecta cadavera ritu, &c.

Rancidus, pro Insuavi aliquando ponitur, ut,

Rancidus aspectus. Plin. lib. 22. cap. 23.

RANCIDUS, Adv. [ρανίδιος] Translate Gell. lib. 18. cap. 8. In collocandis verbis immodice faciunt & rancide. Idem cap. 11.

RANCIDULUS, a, um. Adj. dimin. [ρανιδίον] Juven. 11. Sat. 135. — non tamen his illa unquam opsonia fiunt

Rancidula. Martial. lib. 7. 33.

Qui sic rancidulo loquatur ore.

RANCO, Ære. Verbum fictitium, a voce tigris. Auctor Philomelæ 49. Tigrides indomitæ rancant, rugiuntque leones.

R A P

RAPA, æ. f. [ράπα] Radix esculenta globosæ figuræ. Columel. lib. 11. cap. ult. Napus & rapa duas sationes habent, & eandem culturam, quam Raphanus. Paulo post, Rapæ semina Hyginus putat post trituram jacentibus adhuc in area paleis inspergi debere. Gloss. Lat. Gr. Rapa, [ράπα] & Gr. Lat. [ράπα], Rapa.

Rapa, dicta est, auctore Varrone lib. 4. de L. L. 22. quasi Ruapa, quod rueret e rure.

Lutosa rapa. V. LUTUM.

RAPUM, i. n. [ράπον] Idem. Plin. lib. 18. cap. 13. Genera eorum Græci duo prima fecere, masculinum, femininumque, & ea ferendi modo ex eodem semine. Denfiore enim satum masculinè, item in terra difficili. Semen præstantius quo subtilius. Species vero omnium tres. Aut enim in latitudinem fundi, aut in rotunditatem globari. Tertiam speciem silvestrem appellavere, in longitudinem radice procurrente, raphani similitudine, & folio anguloso scabroque, succo acri: qui circa messem exceptus oculos purgat, medetur caligini admisto lacte mulierum. Martial. lib. 13. 16.

Hæc tibi, brumali gaudentia frigore rapa,

Quæ damus, in cælo Romulus esse solet.

Varro de R. R. lib. 1. cap. 11. Nam ex semine brassicæ sato nasci ajunt rapa: & contra ex raporum, brassicæ. Columel. lib. 2. cap. 10. Rapa campis in locis humidis lætantur.

Rapum Seneca dixit, quod in capite radice hæret: nempe fibras quibus arboris radix involvitur: Epist. 87. Magnarum, inquit, arborum truncos circumcisis ramis & ad unum redactis pedem cum rapo suo transtulit, amputatis radicibus, relicto tantum capite ipso, ex quo illæ pependerant. Loquitur de modo transplantandi arbores annosas.

RAPULUM, i. n. dimin. [ράπουλον] Hor. 2. Serm. 8. 8.

In primis Lucanus aper leni fuit Austro

Captus, ut aiebat cœnæ pater: acria circum

Rapula. [Gloss. Lat. Gr. Rapulum, [ράπουλον]. Scribe Rapulum, [ράπουλον], quod idem ac [ράπουλον]. An Rapillum?

RAPUNCULUS, i. m. [ράνυκλίδιον] aliud diminutivum, Radicula, quæ commeditur in acetariis.

RAPICIA, sive RAPACIA, Ærum. n. pl. Raporum frondes, quas homines decoctas in cibum sumunt. Plin. lib. 18. cap. 13. Quadrupedes & fronde eorum gaudent: & homini non minor rapiciorum suis horis gratia, quam cymarum, &c. Cato R. R. cap. 35. Rapinam & coles rapicii unde fiant, & raphanum in loco stercoreato bene, aut in loco crasso ferito.

RAPINA, æ. f. Ubi seminatur rapum. Columel. lib. 11. cap. 2. Nam & napinæ, itemque rapinæ, siccaneis locis per hos dies fiunt. Sic Cato R. R. cap. 35. V. dict. super.

RAPACITAS, RAPACITER, RAPAX. V. RAPIO.

RAPHAB, RAPHANA, RAPHANIS, RAPHANITIS, RAPHANUS, RAPHIA, V. per RH; RHAPHAEL, &c.

RAPICIUM, RAPINA, V. in RAPa, & RAPIO.

RAPIO, rapui, raptum, [ράπτω] Ære. Per vim, aut cum festinatione, auferre.

De aquis. Virg. 1. Georg. 203.

Atque illum in præceps prono rapit alveus amni.

Carinas venti rapuere. Lucan. lib. 3. 46.

Currum equi rapiunt per avia. Ovid. 2. Met. 205.

Pavore equi rapitur tractus. Sil. lib. 4. 257.
 Pedes quo te rapiunt, & auræ. Hor. 3. Carm. 11. 49.
 Ad se rapere, Trahere. Cic. 2. de Nat. Deor. 128. Quum autem in locis
 semen infedit, rapit omnem fere cibum ad sese, eoque septum fingit
 animal
 Ad se convertere & rapere. Cic. 2. Off. 37.
 Virginem rapere, est Ei vim inferre, & violare. Plin. lib. 15. cap. 29.
 Propter raptas virgines.
 Ad stuprum virgines. Liv. 26. 13.
 Rapi simulatur virgo ex gremio matris, aut si ea non est, ex proxima
 necessitudine, quum ad virum trahitur, quod videlicet ea res feliciter
 Romulo cecidit. Rapi solet fax, qua prælucente nova nupta deducta est
 ab utrisque amicis, ne aut uxor eam sub lecto viri ea nocte ponat,
 aut vir in sepulchro comburendam curet, quo utroque mors propinqua
 alterius utrius captari putatur. Festus. [Lego Utriusque amicis.
 Rapere, Per vim stuprare. Quintil. Declam. 259.
 Rapere, cum furore trahere, evellere, auferre. Ter. And. 5. 2. 20.
 Sublimen hunc intro rape, quantum potes. Idem Adelph. 3. 2. 21.
 Ceteros ruere, agere, rapere, tunderem, profternerem.
 De complexu parentum ad mortem rapere. Cic. 7. Verr. 138. Navium
 præfectos sine ulla causa de complexu parentum suorum, hospitumque
 tuorum, ad mortem, cruciatumque rapuisti.
 In crucem. Cic. 7. Verr. 166. Ille, quisquis erat, quem tu in crucem
 rapiebas, qui tibi esset ignotus, quum, &c.
 In jus aliquem rapere, quod & Trahere, & vocare dicitur. Plaut. Pœn.
 5. 5. 56. Rapiamus in jus. Idem Afin. 2. 4. 32.
 Nam vidi huc ipsum adducere, & rapere in jus Exærambum.
 Al. Adducere trapezitam Exar. Hor. 2. Serm. 3. 72.
 Cum rapies in jura malis ridentem alienis. Al. In jus.
 Ad mortem rapi. Cic. 1. in Catil. 27. Nonne hunc in vincula duci, non
 ad mortem rapi, non summo supplicio mactari imperabis?
 Rapi ad mortem, de illo, qui rapitur, ut supplicio afficiatur. Sed Rapi
 etiam dicitur, Qui morte immatura moritur. V. RAPTUS Partic. Rapi
 Fatis. H. St.
 Ad pœnam rapere. Cic. pro Flac. 5. Rapitur ad pœnam qui indicia
 communis exitii cepit.
 Ad prætorem aliquem rapere. Plaut. Aul. 4. 10. 30.
 Ad supplicium rapi, quod & Trahi dicitur. Cic. 3. Verr. 7. Rapiunt eum
 ad supplicium dii patrii, quod iste inventus est qui, &c.
 Ad tortorem rapi. Cic. 5. Tusc. 13.
 Præcipitem, famuli, rapite hunc. Ovid. 3. Met. 694.
 Fatis rapi, Trahi. Ovid. 2. de Pont. 2. 32.
 Imperium rapere. Tacit. 3. Hist. 19.
 Invitum rapere aliquem. Ovid. 7. Met. 704.
 In fomite flammam rapere, Raptim excitare. Virg. 1. Æn. 180.
 Limis rapere: subaudi, Oculis. Hor. 2. Serm. 5. 53.
 Sic tamen ut limis rapias, quid prima secundo
 Cera velit versu. i. e. Obliquis oculis raptim perlegas.
 Oscula rapere, Raptim dare. Tibull. lib. 1. 4. 53.
 In partefque rapit varias. Virg. 4. Æn. 286.
 In pejorem partem, Interpretari. Ter. prol. Adelph. 3. Ubi Donatus,
 i. e. Vitio dare, vituperare.
 Se alicunde rapere ocus, Ejicere. Hor. 2. Serm. 7. 118.
 Se aliquo rapere, Conjicere. Ovid. 3. Amor. 5. 29.
 Se rapere ad. Cic. 13. Philip. 18. Inde se, quo furore, quo ardore, ad
 urbem, id est ad cædem optimi cujusque rapiebat?
 In subtime. Plin. lib. 35. cap. 10.
 Rapere, pro Raptim ac festinanter ducere. Plin. in Paneg. cap. 14. Per
 hoc omne spatium quum legiones duceres, vel potius (tanta velocitas
 erat) raperes: non vehiculum unquam, non equum respexisti.
 Campura rapit acrior sonipes. Stat. 5. Theb. 1.
 Fugam rapere. Valer. 5. Argon. 271.
 Gressus rapit. Lucan. lib. 3. 115. i. e. Quanta vi potest, intendit
 cursum.
 Laborem sibi quisque rapiunt. Sil. lib. 13. 187.
 Viam rapere aliquo. Sil. lib. 8. 182.
 Ad cognitionem rei cura & studio rapi. Cic. 1. de Divin. 111. Rarum est
 quoddam genus eorum, qui se a corpore avocent, & ad divinarum rerum
 cognitionem cura omni studioque rapiantur.
 Cupiditate, aviditate, & similibus rapi. Cic. 3. Verr. 65. Iste qui una
 cupiditate raperetur, totum illius postulatum, causamque neglexit.
 Cupiditate cæca prædæ ac rapinarum rapi. Cic. in Pison. 57.
 Quæ, quæ hominem huc & illuc rapit. Cic. 1. Off. 101.
 Impetus rapit huc, rapit illuc. Stat. 12. Theb. 794.
 Inops mentis rapitur. Ovid. 4. Fast. 457.
 Classis studio inflammato rapitur ad Italiam. Cic. pro Lege Manil. 27. Ab
 eodem Imperatore classem magnam & ornatam, quæ ducibus Sertoria-
 nis ad Italiam studio inflammato raperetur, superatam esse atque de-
 pressam.
 Disciplinam ad suam aliquem rapere, Attrahere & impellere ad discipli-
 næ suæ cognitionem. Cic. 4. Acad. 114. Neque vero tu solus, sed me
 ad suam disciplinam quisque rapiet.
 Ad id rapi quod bonum videtur. Cic. 4. Tusc. 12.
 In errorem rapi, Præcipitari. Cic. 2. de Legib. 43. Nos opinionibus vulgi
 rapimur in errorem, nec vera cernimus.
 In fraudem aliquem rapere. Cic. 2. de Invent. 36. Eam causam putare,
 quæ homines audaces in fraudem rapere solet.
 Oculis in fraudem rapi. Cic. de Arusp. Resp. 39. Quare inferior es,
 quum in omnem fraudem raperis oculis, quam si omnino oculos non
 haberes.
 In invidiam rapi, Invisum fieri. Cic. 4. Acad. 126. Sed quum rapior
 in invidiam, licetne per vos nescire quod nescio?
 In maiorem me rapit iustitia mea. Plaut. Cist. 1. 1. 63.
 In odium aliquem. Auctor ad Heren. lib. 1. 8.
 Sensu & conjectura rapi, Duci. Cic. de Arusp. Resp. 54.
 Rapere, de amore saepe dicitur, ut
 Ocellos alicujus. Ovid. 2. Amor. 19. 19. Subaudi In amorem.
 Vultus alicujus rapere. Ovid. 3. Amor. 6. 28.
 De morte, & exitio quoque. ut

Flammæ rogales rapuere te. Ovid. 3. Amor. 9. 41.
 Fortuna rapit juvenes. Ovid. ad Liv. 372. Subaudi Morte.
 De luce alma rapi. Stat. 8. Theb. 102.
 Vis leti improvisa rapuit, rapietque gentes. Hor. 2. Carm. 13. 20.
 Urbes rapuerunt prælia, Vastarunt. Claud. 2. in Eutrop. 568.
 Rapere antiquum verbum, pro Rapere. Cic. 2. de Legib. 22. Sacrum,
 sacrove commendatum, qui cleperit rapferitve, parricida esto. [Præ-
 teritum syncopatum, pro Rapuerit.
 Spes rapiendi & prædandi occæcat animos. Cic. 4. Philip. 9.
 RAPIENS, entis. Partic. [ἀρπάζων] Hor. 3. Carm. 3. 52.
 Omne sacrum rapiente dextra.
 Flamma rapiente cursum q̄ior. Senec. Hippol. 6.
 Ventus rapiens incendia. Lucan. lib. 3. 496.
 RAPIENDUS, a, um. aliud Partic. [ἀρπύζων] ut, Pignora rapienda
 manu. Ovid. 6. Fast. 446.
 Ad arces rapiendas tendit. Lucan. lib. 6. 14.
 RAPTUS, a, um. similiter Partic. [ἀρπυζέας] ut, Raptus a diis Gany-
 medes. Cic. 1. Tusc. 65.
 Sublime raptus. Tacit. 4. Hist. 30.
 Amore cæco raptus furit. Ovid. 2. Fast. 762.
 Auribus raptis populata tempora. Virg. 6. Æn. 496.
 Fortuna rapta ex oculis. Liv. 28. 7.
 Lingua rapta. Ovid. 6. Met. 632.
 Nuptiæ raptæ. Cic. 3. Tusc. 26. Qualis tibi ille videtur Tantalo pro-
 gnatus, Pelope natus, qui quondam a focero OEnomao rege Hippoda-
 miam raptis nactus est nuptiis?
 Occasio rapta. Liv. 27. 18.
 Prædas raptas ad litora vertere. Virg. 1. Æn. 532.
 Tecta rapta. Ovid. 3. Trist. 10. 18.
 Virginitas rapta. Ovid. 8. Met. 85. de filia Eriichthonis.
 Virgo rapta. Hor. 2. Carm. 4. 7.
 Raptus, pro Præptus immatura morte. Ovid. in lib. Ex Ponto, aut
 de Tristibus,
 Quæ mihi de raptu tua venit epistola Celso. H. St. Exstant
 lib. 1. ex Ponto. Ep. 9. pr.
 RAPTUM, i. n. [ἀρπάζον] Res rapta. Liv. 7. 25. Quos rapto vivere
 necessitas cogeret. Martial. lib. 7. 46.
 Dividere rapta. Liv. 1. 4.
 Potiri rapto. Virg. 4. Æn. 217.
 Vivere de raptu. Ovid. 5. Trist. 10. 16.
 Vivitur ex raptu. Ovid. 1. Met. 144.
 RAPTUS, a, um. Partic. [ἀρπύζων] Lucan. lib. 3. 99.
 — namque ignibus atris
 Creditur ut captæ rapturus moenia Romæ.
 RAPTUM, Adv. [ἀρπάζον] Velociter, cito, quasi rapto tempore, non
 accepto. Plin. lib. 17. cap. 14. Semine raptim avium fame devorato. Liv.
 3. 23. Fabius, omittis omnibus, prædam ex castris raptim Antium con-
 vehit. Cic. 1. Att. 17. Et raptim in eam sententiam pedarii cucurrerunt.
 Cæf. 1. Bell. Civil. 5. pr. His de causis aguntur omnia raptim atque turbate.
 Lucret. lib. 3. 1015.
 — & plani raptim petit æquora campi.
 Iste se raptim domum suam conjicit. Auctor ad Heren. lib. 4. 65.
 Imperia raptim mutata. Sil. 7. 21.
 Raptim mittere. Lucret. lib. 1. 663.
 Raptim scribere. Cic. 2. Att. 9. Subito quum mihi dixisset Cæcilius
 Quæstor, puerum se Romam mittere, hæc scripsi raptim
 RAPTIO, ōnis. f. [ἀρπύζω] ad personam refertur. Ter. Adelph. 3. 3. 2.
 Disperii, Ctesiphonem audivi filium
 Una fuisse in raptione cum Æschino. Ubi Donatus: Raptio ad
 personam refertur: Rapina ad rem: Raptus ad stuprum, si proprie loqui
 volumus.
 RAPTUS, ūs. m. [ἀρπύζω] Cic. 6. Verr. 107. Locus ut ipse raptum
 illum virginis, quem jam a pueris accepimus, declarare videatur. Idem
 4. Tusc. 72. Quis aut de Ganymedis raptu dubitat, quid poetæ velint?
 Claud. 2. de Rapt. Proserp. 12.
 It Venus, & raptus metitur corde futuros.
 RAPTURA, æ. f. [ἀρπύζω] Idem. Plin. lib. 11. cap. 24. Quum vero
 raptura incidit, quam vigilans & paratus ad cursum? Castigatum exem-
 plar habet Captura. h. e. Præda. De araneo.
 RAPTOR, ōris. m. [ἀρπυζωρ] Plaut. Epid. 2. 115. Raptor hostium
 gloriosus. Idem Trin. 2. 1. 23. Raptores panis & peni. Columel. lib.
 7. cap. 12. Quum & lupi repellere insidias, & raptoem ferum consequi
 fugientem, prædamque excutere atque auferre debeat.
 Audax raptor. Hor. 3. Carm. 20. 4.
 Consilium raptor vertit ad fallaciam. Phædrus 1. 31. 5. De milvio.
 RAPTO, ōnis. m. [ἀρπύζω] Idem quod Raptor. Pomponius,
 Ne vos conturbent auri argentique rapones. V. Non. 1. 108.
 RAPAX, æcis. Adj. [ἀρπυζωρ] Avidus, & rapinis semper intentus.
 Plaut. Perf. 3. 6. Procax, rapax, trahax. Sueton. Domit. cap. 3. Ino-
 pia rapax, metu sævus. Columel. lib. 8. cap. 17. Rapax lupus.
 Olim furunculus, nunc rapax. Cic. in Pison. 66.
 Falces rapaces. Lucret. lib. 3. 650.
 Fata rapacia. Senec. Herc. OEth. 2.
 Fluvii. Virg. 3. Georg. 142.
 Ignis. Ovid. 8. Met. 843.
 Mors. Tibul. lib. 1. 3. 65.
 Torrens. Senec. Theb. 1.
 Ventus. Valer. 4. Argon. 606.
 Undis rapacibus committere se. Ovid. 8. Met. 550.
 Rapax virtutis ingenium. Senec. Epist. 96.
 Compar. Catull. ad Thallum, 23. 4.
 Idemque, Thalle, turbida rapacior procella. Cic. de Amicit. 50.
 Nihil est enim appetentius similitum sui, nihil rapacius, quam natura.
 Superl. Rapacissimæ manus. Sallust. in Cic. 5.
 RAPACITAS, ætis. f. [ἀρπυζωρ] Columel. lib. 1. cap. 7. Nisi si ma-
 xima vel negligentia fervi, vel rapacitas intervenit. Martial. lib. 12. 53.
 Diræ filius est rapacitatis.
 Quis in rapacitate avarior! Cic. pro Cœl. 13. De Catilina.
 RAPACIDA, æ. c. Rapacidæ, imitatione patronymicorum, Homines
 rapaces
 E 3

rapaces appellantur, joco comico ficti, ut Æacidæ dicuntur ab Æaco. Plaut. Aul. 2. 7. 8.

Rapacidarum ubi tantum fiet in ædibus. Turnebus.

RAPIDUS, a, um, Adj. [ῥαπιδός] i. e. Velox: ab eorum, qui rapiunt, celeritate. Lucret. lib. 1. 295.

Corripiunt, rapidique rotanti turbine portant. Plin. lib. 16. cap.

39. Tantum tempestivitas etiam in rapida celeritate pollet.

Æquor rapidum. Valer. 4. Argon. 270. Hypallage.

Æstus. Virg. 3. Ecl. 10. Al. Rabidus.

Alæ. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 254.

Amnis. Virg. 6. Æn. 550.

Amnes rapidos tranant. Lucret. lib. 1. 15.

Arma pro Armatis. Sil. lib. 5. 98.

Aura rapida velocius. Ovid. 3. Met. 209.

Bella. Claud. 1. in Conf. Stil. 188.

Canes. Lucret. lib. 5. 890.

Clamores rapidi. Stat. 5. Theb. 96. Alia exemplaria habent Rabidi.

[Sæpeque hæc duo confunduntur. V. infra plura exempla.

Currus. Virg. 12. Æn. 478.

Cursus. Virg. 5. Æn. 291.

Decursus. Virg. 12. Æn. 523.

Equi. Ovid. 9. Epist. 28.

Feræ. Ovid. 11. Epist. 111.

Flamen. i. e. Ventus. Virg. 4. Æn. 241.

Flamma. Ovid. 2. Met. 123.

Flumen. Hor. 2. Serm. 3. 242.

Flumen rapidissimum. Cæf. 1. Bell. Civil. 50.

Gurges. Cic. 2. de Nat. Deor. 106.

Ignis. Virg. 4. Georg. 263.

Iræ. Stat. 3. Theb. 96.

Lapsus rapidi fluminum. Hor. 1. Carm. 12. 9.

Leones. Hor. de Arte Poet. 393. Al. Rapidi.

Lupa. Ovid. 3. de Arte Am. 8. Al. Rabida.

Mare. Tibull. lib. 4. 1. 126. Ob æstus scilicet.

Oratio rapida, Concitata. Cic. 2. de Finib. 3. Quum enim fertur quasi torrens oratio, quamvis multa cujusque modi rapiat, nihil tamen teneas, nihil apprehendas, nusquam orationem rapidam coerceas.

Pallus. Virg. 7. Æn. 156.

Rotis rapidis insistere. Virg. 3. Georg. 114.

Sol. Virg. 1. Georg. 424.

Torrens. Virg. 2. Æn. 305.

Turbo. Lucret. lib. 1. 638.

Venti. Virg. 6. Æn. 75.

Unda rapidior. Curt. 4. 9. 18.

Volucris rapidissima. Ovid. 2. Met. 716.

Vortex. Virg. 1. Æn. 121.

RAPIDE, Adv. [ῥαπιδῶς] Cic. 2. de Legib. 6. Rapideque dilapsus cito in unum confluit. De Fibreno fluvio.

Ferri rapide. Cic. in Orat. 128. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest. De argumento quod vocatur πῦρ.

RAPIDULUS, a, um, Adj. dimin. Mart. Capel. lib. 8. Rapiduli sonitus raucitas.

RAPIDITAS, ætis. f. [ῥαπιδότης] Cæf. 1. Bell. Civil. 62. Tum etiam rapiditate fluminis ad transeundum impedirentur.

RAPINA, æ. f. [ῥάπνη] ad rem refertur: Violenta rerum ablatio. Cic. 1. Verr. 3. Quas res luxuries in flagitiis, crudelitas in suppliciis, avaritia in rapinis, superbia in contumeliis efficere potuisset. Cæf. 1. Bell. Gall. 17. Satis habebat in præsentia hostem rapinis populationibusque prohibere.

Spes prædæ ac rapinarum. Cic. 12. Fam. 12.

Avida rapina. Ovid. 1. Trist. 11. 31.

Ingens. Stat. 10. Theb. 820.

Invidiosa. Ovid. 1. Amor. 8. 55.

RAPINATOR, ōris. m. antiquum, pro Raptor usurpatum. [ῥάπνητος] Lucil. apud Non. 2. 468. Homo impudicus impune est rapinator.

RAPTO, [ῥάπτω] ære. Frequenter rapere. Virg. 1. Æn. 483.

Ter circum Iliacos raptaverat Hæctora muros.

Fortunæ vexata, dissipati liberi, raptata conjux. Cic. pro Sext. 145. V. mox.

Æthere raptavit toto. Lucret. lib. 5. 399.

In crimina raptare aliquem. Propert. lib. 3. 11. 27.

Captus raptatur manu. Stat. 9. Theb. 161.

Curru quadrijugo raptari. Cic. 1. Tuscul. 105.

Equorum arbitrio raptatur. Ovid. 2. Met. 234.

Per vim raptari. Ovid. 12. Met. 221.

Ac subito vexantia turbine raptant. Lucret. lib. 1. 280. De ventis loquitur.

Raptare, pro Conviciari. Plaut. Aul. 4. 4. 5.

Quid me afflicta? Quid me raptas? Qua me causa verberas?

Conf. Milit. 2. 6. [Est Vexare, Agere trahere. V. in RAPIO. Sic apud Cic. Raptata conjux, nisi forte In jus raptam intelligit.

RAPTATUS, a, um, Partic. [ῥάπτητος] ut, Bigis raptatus. Virg. 2. Æn. 272.

RAPTITO, ære. aliud frequent. Gell. lib. 9. cap. 6.

RAPSA, Oppidum in Pentapoli, seu Cyrenaica regione, apud Plin. lib. 5. cap. 5.

RAPULUM, RAPUM, RAPUNCULUS, V. RAPA.

R A R

RARE, RAREFACIO, RAREFIO, RARENTER, RARESCO, RARIPILUS, RARITAS, RARITUDO, RARO, V. in RARUS.

RARUS, a, um, Adj. [ῥαρός, ῥαρίος, ῥαρίων] proprie dicitur, Quod non est densum. ut, Rari capilli.

Rarum, ut vult Nonius 4. 388. consuetudine Infrequens significat. Virg. 9. Æn. 508.

Quà rara est acies, interlucetque corona.

Acies rarior. Tacit. 3. Hist. 25.

Aer rarus. Lucret. lib. 2. 106.

Cribrum. Ovid. 12. Met. 437.

Lanugo. Plin. lib. 8. cap. 37.

Locus rarus & angustus. Cic. in Somn. Scip. 14. Vides habitari in terra raris & angustis in locis.

Retia. Virg. 4. Æn. 131.

Retia rara, plagæ, & lato venabulo ferro.

Segeti raræ, Densa opponitur. Colum. 2. 9. Etiam ex rara segete densam facit.

Textum tenue atque rarum. Quintil. lib. 9. cap. 4. Neque illud in Lysia dicendi textum rarum lætioribus numeris corrumpendum erat.

Umbra. Virg. 7. Ecl. 46.

Rarus, Paucus. Virg. 1. Æn. 122.

Apparent rari nantes in gurgite vasto. Idem 6. Ecl. 40.

Rara per ignotos errent animalia montes.

Frutices rari apparent in vertice. Ovid. 10. Epist. 25.

Lacrima rara per genas manat. Hor. 4. Carm. 1. 34.

Racemi. Virg. 5. Ecl. 7.

Tectis raris habitata mapalia. Virg. 3. Georg. 340.

Vocibus raris hisco. Virg. 3. Æn. 314.

Rarum, Electum. Nonius ex Virg. 4. Georg. 130.

Hic rarum tamen in dumis olus, &c.

Juvenum rarissimus. Stat. 4. Silv. 8. 32.

Facie rarus. Ovid. 14. Met. 337. de Nympha canente,

Rara quidem facie, sed rarior arte canendi. Locutio propter Ablativum annotanda.

Conjux rarissima. Stat. 5. Silv. 1. 11.

Turba rarissima. Ovid. 2. de Arte Am. 281.

Sunt tamen & doctæ rarissima turba puellæ.

Rarum, Quod non ubique reperitur, unde etiam pro Præstanti sumitur.

Cic. de Amicit. 81. Rarum genus (& quidem omnia præclara rara) nec quicquam difficilius quam reperire quod sit omni ex parte in suo genere perfectum. Plin. in Paneg. cap. 60. ad fin. Sed in principe rarum ac prope insolitum est, ut se putet obligatum.

Rarum & Vulgare, contraria. Cic. in Topic. 69.

Solitarium & Rarum. Cic. 1. de Invent. 81. Oportet animadvertere, ne quum aliter multa sint judicata, solitarium aliquod, aut rarum judicatum afferatur.

Rarum est enim, ut se quisque vereatur. h. e. Raro accidit quin. Quintil. lib. 10. cap. ult.

Audentia. Tacit. de German. 31. Rara & privata cujusque audentia apud Catos in consensum vertit.

Fides. Hor. 1. Carm. 35. 21.

Gratia fratrum rara est. Ovid. 1. Met. 145.

Litteras raras tuas quidem, sed suaves accipio. Cic. 2. Fam. 12.

Salus. Plin. lib. 7. cap. 4.

Rarus in potu, Qui raro potat. Plin. lib. 8. cap. 16.

Rarum dictu, esse aliquid cui profit negligentia. Plin. lib. 18. cap. 16.

Sic lib. 9. cap. 17. Rarus inventu.

RARE, [ῥαρός] ius, iissime. Adv. Non dense neque spisse. Columel. lib. 2. cap. 9. Nam nisi rare confertur, vanam & minutam spicam facit.

Subaud. Locus. Gloss. Lat. Gr. Rare, Σπανίως.

Compar. Plin. lib. 17. cap. 27. Ceteræ rarius tondentur. h. e. Infrequentius.

Rarius fieri. Cic. 1. Fam. 7. Quod si rarius fiet quam tu expectabis, id erit causæ, quod non ejus generis meæ litteræ sunt, ut eas audeam temere committere. [Potest iste Comparativus & a seq. Adv. esse, ut a Sero Sero, a Cito Citius, &c.]

RARO, aliud Adv. ex Ablativo n. [σπανίως, ὀλιγότοις] Insolenter, Non sæpe, Minus sæpe. Cic. 1. Off. 136. Si ad hoc genus castigandi raro, invitique veniamus. Idem pro Rosc. Amer. 37. In hoc tanto, tam atroci, tam singulari maleficio, quod ita raro existit, ut si quando auditum sit, portentis ac prodigiis simile numeretur. Hor. 3. Carm. 2. 31. Insolenter & Raro, cui Vulgo opponitur. Cic. 1. de Invent. 43. Deinde natura ejus evenire vulgo solet, an insolenter ac raro.

RARENTER, Adv. [σπανίως] Idem quod Raro. Gell. lib. 12. cap. 25. A rarus non dicitur Rare, sed alii Raro dicunt, alii Rarenter. Cato R. R. c. 103. Dato rarenter bibere. Macrob. 7. Saturn. cap. 12. conf. Non. 2. 731.

RARITAS, ætis. f. [ῥαρότης, ῥαρίτης] Infrequentia. Plin. lib. 2. cap. 18. Namque modo multitudo conferta inest circa dimidios orbes lunæ, placida nocte leniter illustrante eas: modo raritas. Hic Confertam multitudinem opposuit Raritati.

Raritas arborum. Plin. lib. 11. cap. 27. Cicadæ non nascuntur in raritate arborum. i. e. Ubi raræ sunt arbores, & non dense consistæ.

Raritas in pulmonibus, Laxitas, mollities spongiosa. Cic. 2. de Nat. Deor. 136. In pulmonibus inest raritas quædam, & assimilis spongiis mollitudo, ad hauriendum spiritum aptissima.

Mirabilis raritate. V. Mirabilis, in MIRROR.

RARITUDO, inis. f. [ῥαρότης] Idem quod Raritas. Columel. de Arboribus. cap. 3. Et mediocri raritudine optima est vitibus terra. Varro de L. L. 4. 29. Dictum rete a raritudine.

RARO, [ῥαρός] ære. Rarum facere. Cujus composita sunt Disraro, & Interraro, quod est In medio rarum facio, quorum priore Columel. lib. 4. 32. utitur. [Nisi aliter legendum est. V. loc.]

RARESCO, [ῥαίνομαι] ære. significat Rarum fieri, sive deficere. Columel. lib. 3. cap. 16. Negligentia cultorum magna pars deperit, ac interim seminum cetera, quæ virent, rarefunt. Idem lib. 5. cap. 6. Vetustate rarefcit. Virg. 3. Æn. 411.

Ast ubi digressum Siculæ te admoverit oræ

Ventus, & angusti rarefcit claustra Pelori. Ubi Servius, Rarefcit ideo, quia venientibus de Ionio propter curvaturam litorum claustra videntur angustia, quæ paulatim propinquantibus aperiri videntur.

Rarefcere dicitur, quod fit subtilius & minus densum. Ovid. 15. Met. 245. — resolutaque tellus

In liquidas rarefcit aquas.

Colles paulatim rarefcunt. Tacit. de German. 30.

Corpus rarefcit. Lucret. lib. 4. 863.

Lanæ rarefcit. Plin. lib. 11. cap. 39. Pili quadrupedibus fenestrate rarefcunt, lanæque rarefcunt.

Miles rarefcit. Sil. lib. 17. 427.

Rarefcit multo laxatus vulnere miles,

Atque aperit patulas, prostrato corpore, late

Inter tela vias.

Nubila rarefcunt pluviis. Stat. 1. Silv. 2. 186.

Somitus rarefcit arenæ. Propert. lib. 1. 5. 33.

Tenebræ profundæ rarefunt. Stat. 11. Theb. 74.

Phocis, & Aoniæ jaculis rarefcitis umbræ. Stat. 1. Achil. 421.

Umbra rarefcentes. Stat. 1. Theb. 343.

RAREFACIO, [ῥαροποιῶ] ēre. Rarum facere. Columel. lib. 3. cap. 9. Hoc autem facile contingit, si prius rarefeceris eas partes, quas supra ramum secaturus es, fœno aut stramentis texeris. Ex vetusto codice legendum, Si prius varam feceris, & Eam partem quam, &c. Lucret. lib. 6. 870.

Et rarefecit calido miscente vapore.

Rarefacit per tmesim dixit Lucret. lib. 6. 232.

— rareque facit lateramina vasis.

RAREFIO, [ῥαροποιῶμαι] ēri. Rarus fio. Lucret. lib. 1. 648.

Nil prodesset enim calidum densari ignem,

Nec rarefieri, si partes ignis, &c.

RAREFACTUS, a, um. [ῥαρωθείς] Partic. Lucret. lib. 2. 1138.

Jure igitur pereunt, cum rarefacta fluendo

Sunt, &c.

Conquassatum ex aliqua re ac rarefactum. Idem 3. 443.

RARIPILOTUS, a, um. Adj. [ῥαριπῖλος] Quod habet raros pilos. Columel. in præfat. lib. 1. Et id ipsum aliter curatur mutilum, & raripilum, aliter cornutum & fetosum, quale est in Sicilia.

R A S

RASILIS, **RASITO**. V. RADO.

RASIS, is. m. Arabs, Nobilis & antiquus medicus, clarusque scriptis suis, a medicis sæpissime laudatis. Alias Alubecar Muhamed, vel ut vulgo efferunt Abubeter dictus. V. Fabric. Elench. Medicor. vet. Biblioth. Gr. vol. 13. p. 46. & 383.

RASIS, is. f. [ῥασιν] ut ait Columel. lib. 12. cap. 20. Genus est crudæ picis: eaque quanto est vetustior, tanto melior habetur: nam longo tempore durior facta, quum est confusa, in pulverem redigitur, & his medicaminibus admiscetur. Sed locus suspectus est.

RASTELLUM, V. RASTRUM.

RASTRUM, i. n. quod in plurali hi Rastri, & hæc Rastra dicimus: Instrumentum rusticum ad glebas confringendas: dictum quod terram radat, & fodiendo conculcet. Ter. Heaut. 1. 1. 36.

— at istos rastros interea tamen

Depone, ne labora.

Columel. lib. 2. cap. 10. Subactum solum pluribus iterationibus atrati, vel rastri, largoque stercore satiatum postulant. [Antiqui in recto sing. Raster, i. m. usurparunt, unde in plur. Rastri. Gloss. Lat. Gr. Raster, ῥάστρα; & Græc. Lat. ῥάστρα, Raster, Rastrum, Videns. Pro Bidens scil. ut affuevit iste Glossographus.

Rastri, quibus dentalibus penitus eradunt terram, atque eruunt, a quo & rutabri dicti. Auctor Varro de L. L. lib. 4. 31.

Rastra, orum. Cornel. Celsus apud Nonium 3. 190. Omnes rastra & atollunt, & adigunt.

Arva obnoxia rastris. Virg. 2. Georg. 439.

Intacta rastro tellus. Ovid. 1. Met. 101.

Graves rastri. Ovid. 11. Met. 36.

Quadridentes rastros. Cato R. R. cap. 10.

Tenaces. Virg. 2. Georg. 421.

Vulnera rastrorum fert tellus. Ovid. 2. Met. 287.

Frangere glebas rastris. Virg. 1. Georg. 94.

Affiduis terram insectabere rastris. Virg. 1. Georg. 155.

Humus patitur rastros. Virg. 4. Ecl. 40.

Rimari terram rastris. Virg. 3. Georg. 534.

Res ad rastros redit, pro Ad inopiam, quidam velut proverbio usurpant ex illo Ter. Heaut. 5. 1. 58.

Nam si illi pergam suppeditare sumptus,

Menedeme, mihi illæc vero ad rastros res redit.

RASTELLUM, i. n. vel **RASTELLUS**, i. m. dimin. Varro 1. de R. R. cap. 49. Tum de pratis, inquit, stipulam rastellis eradi, atque addere fœnificiæ cumulum. Columel. lib. 2. cap. 13. Medica obruitur, non aratro, sed ligneis rastellis. Rastelli, inquit Varro de L. L. 4. 31. ut irpices, serræ leves: itaque homo in pratis per fœnificiæ eo festucas abradit: quo ab rasu, rastelli dicti.

Rastellis & terram effodiebant. Suet. in Neron. cap. 19. Tubaque signo dato primus rastello humum effodit, & corbulæ congestam humeris extulit.

RASURA, **RASUS**. V. RADO.

R A T

RATARIA, æ. f. Genus quoddam navium, de quibus meminit Gell. lib. 10. cap. 25.

RATIARIUS, V. RATIS.

RATIASTUM, auctore Ptolemæo, lib. 2. cap. 3. Lemovicum urbs est, quam Galli vulgari nostro sermone *Limoges* nuncupamus.

RATIFICO, **RATIHABITIO**, **RATIO**, **RATIOCINOR**, &c. **RATIONABILIS**, &c. **RATIONALIS**, &c. **RATIONARIUM**, **RATIONARIUS**, **RATIONATOR**, V. Ratus participium, in REOR.

RATIS, vel **RATES**, is. f. secundum Probum, [ῥατῖα] Navigium temere factum & inconditum, ut trabes connexæ, & sine fabrica compactæ, quæ navigii vicem præbent. Cic. 9. Att. 14. Circumvallatum esse Pompejum, ratibus etiam exitus portus teneri. [conf. Cæf. 1. Bell. Civ. 25.

Ratis & Navis. Cic. 7. Verr. 5. Quum, aut navibus, aut ratibus, conarentur accedere.

Scirpea ratis. Plaut. Aul. 4. 1. 9.

Tanquam ratis in mari immenso nostra vehitur oratio. Cic. 1. Tusc. 73.

Rates duplices. Cæf. 1. Bell. Civil. 25.

Opitergina. Quintil. lib. 3. cap. 8. p. 247. Burm. conf. Flor. 4. 2. 32.

Advehi ratibus. Varr. de L. L. lib. 4. 7. extr.

Ratis, abusive usurpatur pro Nave a poetis. Virg. 1. Æn. 47.

Disjecitque rates.

Membra ratis. Ovid. 1. Trist. 1. 2.

Dii maris & cæli (quid enim nisi vota supersunt?)

Parcite quassatæ solvere membra ratis.

Ratis dicta Navis longa propter remos: quod hi quum per aquam sublati sub dextra & sinistra, duas partes efficere videntur. Ratis enim unde hoc translatum, illic ubi plures mali aut asseres. Varro de L. L. lib. 6. 2. conf. RATITUS.

Cavæ. Ovid. 18. Epist. 8.

Celfa. Valer. 5. Argon. 9.

Ceratæ. Ovid. 5. Epist. 42.

Excelsæ. Sil. lib. 17. 623.

Fracturum ratium subita ruina. Lucan. lib. 2. 574.

Frugiferæ. Claud. de Bell. Gildon. 58.

Infana. Valer. 1. Argon. 605.

Intrepida. Senec. OEdip. 11.

Laceræ ratis naufraga membra. Ovid. 1. de Arte Am. 412.

Laceræ ratis fracta membra. Ovid. in Ibin, 277.

Pronæ. Ovid. 14. Met. 548.

Quassatæ. Virg. 4. Æn. 53.

Turbata. Claud. 4. Conf. Hon. 61.

Velivolæ. Ovid. 4. de Ponto, 5. 42.

Victrices. Claud. de Nupt. Honor. & Mar. 178.

Armare rates. Virg. 10. Æn. 165.

Committere ratem vento. Ovid. 3. Fast. 579.

Committere fragilem ratem pelago. Hor. 1. Carm. 3. 11.

Credita est vento ratis. Senec. Agamemn. 6.

Nondum credenda periculis ratis. Stat. 4. Silv. 4. 100.

Dedere fluctibus ratem. Senec. Agamemn. 3.

Flectere ratem. Ovid. 10. Epist. 36.

Frenare ratem. Senec. Medea, 1.

Implicuit Auster rates. Stat. 11. Theb. 520.

Impulerat aura ratem. Ovid. 15. Met. 697.

Mergere ratem in ima. Ovid. 11. Met. 557.

Merfa ratis. Juven. 14. Sat. 301.

Navigare ratibus. V. Navigo, in NAVIS.

Ponere carinas ratibus. Virg. 2. Georg. 445.

Provecta ratis fertur in altum. Senec. Octav. 6.

Recurrit læta ratis. Valer. 1. Argon. 170.

Reficere rates quassas. Hor. 1. Carm. 1. 18.

Regere ratem in undis nocturnis. Virg. 5. Æn. 868.

Regere ratem dubiam. Ovid. 1. de Arte Am. 588.

Repens ratis in alto. Pacuv. apud Varr. de L. L. 6. 2. extr. (Æges) ferme aderant in æquore in alto ratibus repetitibus.

Repletum mare everfis ratibus. Senec. Agamemn. 13.

Submersis ratibus saturata Charybdis. Ovid. 2. Amor. 16. 25.

Solvere ratem. Ovid. 15. Epist. 213.

Subigere ratem conto. Virg. 6. Æn. 302.

Temperare ratem. Ovid. 13. Met. 396.

Tenuere altum rates. Virg. 3. Æn. 192.

Tentare Thetin ratibus. Virg. 4. Ecl. 32.

Transnare rates vidit. Stat. 1. Achil. 452.

Vectus rate parva. Ovid. 1. Met. 319.

Vectus rate celeri. Catull. de Berceynth. 61. 1.

Vexare rates. Virg. 6. Ecl. 77.

RATIARIUS, i. m. [ῥατῖαριος] dicitur ut Navicularius, non opifex, sed negotiator. Paulus de Pignorat. act. 1. 30. dig. Qui ratiario crediderat, quum ad diem pecunia non solveretur, ratem in flumine sua auctoritate detinuit: posteaque flumen crevit, & inde ratem abstulit. Si invito ratiario retinisset, ejus periculo ratem fuisse, respondi.

RATITUS, a, um. attributum ex Rate verbo confictum.

Ratitus quadrans. Paulus apud Festum, Ratitum quadrantem dictum putant, quod in eo, & triente, ratis fuerit effigies, ut navis in Asse. [conf. Varr. L. L. 4. 7. extr. Habebant autem Asse librales duntaxat effigiem rostri navis, Quadrantes vero & Trientes ratis, ut vult Plin. 33. 3. ex eo Festus ac Paulus. Ego tamen etiam in quadrantibus & trientibus antiquis certæ notæ rostrum navis expressum vidi, ut forsan erraverit Plinius, non attendens veteres Ratim Navem longam vocasse, quæ Ennio Ærata ratis dicitur, ut asserit Varro L. L. 6. 2. Nam poetica licentia Puppim posuit Naso 1. Fast. 239.

At bona posteritas puppim servavit in ære. Ubi V. interpp. ut & ad Fest. ac Plin. vel Lex. Pitisc.

RATIUNCULA, V. Ratio post Ratum, in REOR.

RATUMENNA, æ. m. Auriga fuit, qui quum in ludis Circensibus excussus fuisset, equi ejus cum corona & palma in Capitolium pervenerunt, sedemque ter lustrarunt. Ex quo factum est, ut porta, per quam intraverant, Rutumenna diceretur. Plin. 8. 42. Solin. cap. 45. Al. 57.

RATUMENNA, æ. f. porta, a nomine ejus appellata est, qui ludicro certamine quadrigis victor, Etrusci generis juvenis, Vejis, confternatis equis excussus Romæ periit: qui equi feruntur non ante constitisse, quam pervenirent in Capitolium, conspectamque fictilium quadrigarum (molem,) quæ erant in fastigio Jovis templi, quas faciendas locaverant Romani Vejenti cuidam, artis fuliginæ prudenti, quæ bello sunt recipere: quia in fornace adeo creverant, ut eximi nequirent: idque prodigium portendere videbatur, in qua civitate ex fuissent, omnium eam futuram potentissimam. Festus. conf. loca in dict. super. allata & Plut. in Public. p. 104. edit. Francf.

RATUS, V. REOR.

R A U

RAUCA, æ. f. Vermis est. Plin. lib. 17. cap. 18. Olea, ubi quercus effossa sit, male ponitur: quoniam vermes, qui raucæ vocantur, in radice quercus nascuntur & transeunt. Ulpian. in l. Ex conducto. D. Locati & conducti, Si raucis, aut herbis, segetes corruptæ sint. Alciatus locati 7. Parerg. cap. 5. legendum putat apud Ulpianum, Erucis.

RAUCUS, a, um. Adj. [ῥαυκός] Qui nimio clamore vel ob aliam causam, vocem habet compressam & impeditam. [Forsan a Ravi, pro Ravicus. Et proprie quidem animalium voci tribuitur, ut Sonare raucum quiddam. Ovid. 3. de Arte Am. 289.

Bubones rauci. Ovid. 1. Amor. 12. 19.

Cicadis raucis resonant arbuta, i. e. Clamoris & multum strepentibus. Virg. 2. Ecl. 12.

Cornices. Lucret. lib. 6. 751.

Cygni. Virg. 11. Æn. 458.

Dant sonitum rauci per saxa silentia cygni. Raucos cygnos vocat, non quidem canoros, sed alarum concussione inter volandum, raucum per aera sonum efficientes, qualis est tubarum. Talis enim auditur cygnorum volantium sonus, qualis tubarum clangor.

Garrulitas alitum, in quas Pierides conversæ sunt. Ovid. 5. Met. 678.

Guttare rauco Avis. Ovid. 3. de Pont. 1. 22.

Mugitus raucos edere. Ovid. 14. Met. 409. Idem 1. Fast. 560.
Mugitum rauco furta dedere sono. conf. Sen. Nat. Q. 2. 27.
Palumbes. Virg. 1. Ecl. 58.
Pectus. Senec. Agamemn. 7.
Vox ranæ. Ovid. 6. Met. 377.
Raucus, pro Fesso & defatigato loquendo: ut, Raucafama. Cic. 9. Fam. 2. Te vero nolo, nisi ipse rumor jam raucus erit factus, ad Bajas venire. i. e. Nisi quum ipse rumor jam defecerit. Budæus.
Chartæ raucæ, i. e. Libelli forenses. Martial. lib. 8. 67.
Male rauci. Hor. 1. Sermon. 4. 66. i. e. Admodum rauci, ex quo significat eos admodum vocales & clamorosos fuisse. Lambin.
Orator. Cic. 1. de Orat. 259. Itaque nos raucos sæpe attentissime audiri video.
Querela longa raucus. Propert. lib. 1. 16. 39.
Rumor. Cic. 9. Fam. 2. V. supra Raucafama.
Dicitur de quovis sono, vel strepitu. ad vocis humanæ, vel alius animalis, raucedinem similitudine accedente.
Æris rauci canor. Virg. 4. Georg. 71.
Aquis raucis fervet mare. Ovid. 18. Epist. 26.
Aquila raucus. Martial. 1. 50.
Bombus tubæ. Lucret. lib. 4. 550.
Concentus rauci, Diffoni. Stat. 6. Theb. 227.
Cornua rauca sonant. Claud. 2. in Ruff. 57.
Fragor. Claud. 2. in Eutrop. 163.
Fremitus. Valer. 2. Argon. 307.
Litus, Undarum allisione. Stat. 5. Theb. 291.
Murmur undæ. Virg. 1. Georg. 109.
Ora Acheloi fluvii. Ovid. 3. Amor. 6. 52.
Poëtes, Cardines. Propert. lib. 4. 9. 23. Al. 4. 8. 49.
Rivi. Claud. de Conf. Prob. & Olyb. 221.
Stridor. Ovid. 8. Met. 287.
Tympana. Ovid. in Ibin. 458.
Vallis rauca sonat. Stat. 4. Theb. 801.
Unda. Ovid. 11. Met. 783. ●
RAUCIDULUS, a, um. Adj. dimin. Hieron. Epist. 1. 16.
RAUCITAS, atis. f. [ραυχίτης] Vocis obtusæ sonus. Plin. lib. 11. cap. 51. Elephas per nares tubarum raucitati similem elidit sonum.
Raucaitas, Morbus. Idem lib. 22. cap. 23. In tussi, uva, fellis veteri suffusione, hydropicis, raucitatibus. Cels. 2. 1. Tussis, destillatio, raucitas.
RAUCEDO, inis. f. Idor. 4. 7. Raucedo, amputatio vocis.
RAUCRO, ui, [ραυχρός] ēre. vel RAUCIO, si, sum, īre. Raucum esse. Vet. Gloss. Lat. Gr. Raucit, ραυχίζω. Priscian. lib. 10. p. 907. Aldi. 133. b. Præteritum & Supinum format Raufi, Raufum, & Lucilii eo versum refert; Raufuro tragicus qui carmina perdit Oreste.
Obraucatus, Vide suo loco, in Solino. H. St.
RAUCISONUS, a, um. Adj. [ραυχίζων] Lucret. lib. 2. 619. Concava raucifonoque minantur cornua cantu. Catull. Argon. 65. 263. Multi racifonis efflabant cornua bombis.
RAUDUS, vel RUDUS, a, um. Adj. [αυέρας] significat, inquit Festus, Rem rudem & imperfectam. Nam Saxum quoque raudum appellant poetæ. Æs raudum, non solum imperfectum veteribus dictum, verum & signatum. Unde in mancipando dicebatur, Raudusculo libram ferito, asleque tangebatur libra. Ex Festo.
Rodus modo est Adjectivum, ut supra: modo Substantivum, ut & Rudus in architectura: & quum molem, glebam, massam significat. ut, Hinc rapere manibus rodus faxeum grande & grave. Et apud Lucilium, Plumbi pauxillum rodus linique mataxam. Hic Rodus est Pondus. Ex Festo item in Rodus. q. V.
RAUDUSCULUM, i. n. dimin. Cic. 4. Att. 8. pr. Nam de raudusculo quod scribis, &c. Id est, modico illo ære. Raudum enim pro ære apud veteres. Cic. hic usurpat pro Minimo sumptu. Eidem lib. 14. 15. Nec mehercule me raudusculum movet. i. e. Pecunia. conf. Fest. l. c.
RAUDUSCULANUS, a, um. Adj. unde, Raudusculana porta Romæ. Val. Max. lib. 5. cap. 6. 3. Genucio Cipo Prætori, paludato portam egredienti, novi & inauditi generis prodigium incidit. Namque in capite ejus subito velut cornua emerferunt, responsumque est, eum regem fore, si in Urbem revertisset; quod ne accideret, voluntarium ac perpetuum sibi indixit exilium. Cujus testandæ rei gratia, capitis effigies ærea portæ, quæ excefferat, inclusa est: dictaque Raudusculana, quod olim Rauda æra dicebantur. Al. Raudera. conf. Fest. in Rodusculana.
RAVENNA, [Ράβεννα] Urbs in octava regione Italiæ, Sabinorum oppidum, in ora litoris Adriatici, olim tota ligneis compacta ædificiis, aquis diffusa, pontibusque ac lembis peragrata: a Theffalis condita perhibetur. Alii post excisam Trojam, alii post confusa hominum labia in Babylone constructam fabulantur. De hac Sil. lib. 8. 603. Livius [ubi?] auctor est, ab Augusto muris cinctam fuisse, quos Valentinianus imperator postea ampliavit, ejusque Archiepiscopo duodecim civitatum Episcopos subjecit, Arimini, Cæsena, Fori Livii, Fori Cornelii, Faventia, Briucii, Bononia, Mutina, Rhegii, Parmæ, & Placentia: quæ civitates deinceps sub Exarchatu fuerunt. Hanc urbem vetustam esse, res ab Ostrogothis gestæ commemorant, qui eam regiam posuere. Et Alaricus subinde eam magnificavit, sic Theodoricus, qui in ea octo & triginta annis regni sedem habuit. conf. Suet. Aug. cap. 48.
RAVENNAS, atis. [Ραβεννίτης] Ravennæ incola, aut Ad Ravennam pertinens. Martial. 3. 93. Meliusque ranæ garriant Ravennates. V. Tacit. Hist. 2. 100. 5. & 3. 50. 3.
RAVIS, is. f. pr. comm. [ραυχός] Raucedo vocatur, quæ fit aut nimia siccitate propter clamorem, aut nimio humore ad vocis locum fluente, ex quibus vox homini plerumque negatur. Plaut. Aul. 2. 5. 10. Hucine detrusisti me ad senem parcissimum, Ubi si quid poscam, usque ad ravim poscamus prius Quam quicquam detur? i. e. Improbe, sapius, clamose, adeo ut vox etiam a ties vociferanti raucescat inquit Erasmus. Idem Fragm. 1. 21. Expurgabo hercle omnia ad raucam ravim. conf. Fest. & Nonius, 2. 730.
RAVUS, a, um. Adj. [αυτός, μελανόπυρρος] Veteres dixerunt Obtusum. Unde, Rava vox, Rauca & parum liquida, proxime canum latratum sonans:

unde etiam Causidicus pugnaciter loquens Ravula. Paulus. V. f. l. Rava frumenta, Nimium sicca, torrida & arida appellata esse scribit Festus in Raucos, ex Verrio: ex eo, ut suspicatur Turnebus, quod quemadmodum rauci ab ariditate vocis & gutturis appellantur, ab eadem nominata sunt spicarum aristæ, & frumenta rava: nisi quis in Festo Stramenta legat, eodem sensu, quanquam alterum magis illi probetur. [Forte tamen ad colorem referendum epitheton.]
Ravus color, Obtusus, id est mistus niger cum fulvo, color inter flavum & cæsum. Nonius 2. 726. Ravum, Fulvum. Cic. 4. Acad. 105. Quia nobismet ipsis modo cæruleum videbatur, mane ravum. Legitur hic in nostris exemplaribus Flavum. Varro 2. de R. R. cap. 9. Facie debent esse formosi, magnitudine ampla, oculis nigricantibus, aut ravis. Quidam legunt Glaucis. Ibid. cap. 2. Cornibus pronis ad rostrum, ravis oculis.
Leones ravis, pro Flavos quidam ex vet. libris legunt. Vide Cruquium. H. St. Locum innuit Horatii ex Epod. 16. 33.
Lupa rava. Hor. 3. Carm. 27. 3.
RAVIDUS, a, um. [μελανόπυρρος] aliud Adjectivum. ut, Ravidi oculi, Nigro & fulvo misti, qui color est inter flavum & cæsum. Columel. lib. 8. cap. 2. Ravidi, vel nigrantes oculi. [An Ravuli?]
RAVILLUS, a, um. Adj. Dimin. Ravillæ mulieres a ravis oculis dictæ, quemadmodum a cæsis, cæfullæ. Paulus.
RAVULUS, a, um. Adj. dimin. Sidon. 9. Epist. 13. Ravuli choraulæ. conf. Rava vox supra in RAVUS.
RAVISCCELLUS, a, um. similiter Adj. a Ravus. Plaut. apud Festum. Quia inquit hæc mulier, & ille raviscellus qui venit? Legitur & Raviscellus.
RAVIO, īre. Ad ravim usque clamare. Anglicè *to rave*. Plaut. Poen. 3. 5. 33. Nego & negando, si quid refert, ravio. Meurs. Annuo. V. & Paulum in Festo.
RAURACI, [Ραυρακίς] Metaphr. Cæs. Gallia Belgicæ populi, ut scribit Cæsar in Comment. 1. 5. & 6. 25. & 7. 75. Plinio lib. 4. cap. 17. 10. Raurici dicuntur, quos nunc Basilienses esse conjectura est. V. Cluver. Antiq. Germ. 2. 5.
RAURACUM, vel RAURICUM, i. n. Oppidum Gallia, Plin. lib. 4. cap. 12. Ejusdem populi caput. Rauriaca colonia eidem Plin. lib. 4. cap. 17. Nisi Raurica legendum, ut in Inscrip. apud Gruter. p. 239. n. 8. IN GALLIA COLONIAS DEDUXIT LUGDUNUM ET RAURICAM.
RAURACUS, vel RAURICUS, a, um. Adj. ut Montes Rauraci, Ammian. 22. & Solin. cap. 23. pr.

R E

RĒ, [ἀνὰ] Præpositio inseparabilis, a Retro per apocopen facta videtur. Unde Respicio, retro aspicio. Revertor, retrovertor. & non nisi composita reperitur. [Ancipitem in compositis docet Brækhuf. ad Propert. 4. 3. 29. & 8. 44. conf. Ricciol. & Borrich.]
Re cum Rursum. Plin. lib. 8. cap. 22. Homines in lupos verti, rursumque restitui sibi. Ibid. cap. 12. Quum prope ventum est, rursum fugæ præsidia repetentes. Plura V. in reliquis compositis.
Re cum Iterum. Plin. 2. Epist. 14. Iterum clamor. Iterum reticuit.
RĒ, ablativus a Res, V. suo loco. Cic. pro Milon. 12. Quum diceret Senatam, non quod sentiret, sed quod ego vellem, re decernere. i. e. Exitu. Vetus codex non habet Re.

R E A

REA, V. RHEA.
READOPTO, V. REDADOPTO.
READUNO, āre, unde READUNATIO, ōnis. f. Tertull. de Refur. carnis, cap. 30. Recorporatio est readunatio ossium.
REÆDIFICO, [ἀνοικοδομέω] āre. Rursum vel denuo ædificare.
Reædificare meritum, pro Refarcire. Cic. 6. Att. 1. Cæsarem in merito reædificando diligentior fore. Al. In Nemorensi ædificando. V. not. Varior.
REAPSE, V. RES.
REASSUMO, umsi, ēre. Plin. 5. Epist. 61. Æstate fluminis nomen arenti alveo deserit, autumnio reassumit. al. Resumit.
REATE, is. n. [Ρεάτης] Oppidum Sabinorum, Italiae umbilicus, unde Reatini populi. Sil. lib. 8. 417. — magnæque Reate dicatum Calicolum matri.
REATINUS, a, um. Adj. Reatini, [Ρεατινοί] Populi, a Reate oppido quartæ regionis Italiae inter Nomentanos & Trebulanos. Plin. lib. 3. cap. 12. Varro 2. de R. R. cap. 6. Ego, inquit, de asinis potissimum dicam, qui sum Reatinus, ubi optimi & maximi fiunt.
REATUS, V. REUS.

R E B

REBAR, V. REOR.
REBELLIS, e. [ἀπειθαρχής] Adj. Qui debellatus refumit bellum, Translate Repugnans, Obstinatus in resistendo. ut, Rebellis amor. Ovid. Rem. Amor. 246. Flammæ rebelles. Stat. 1. Theb. 35. Regio rebellis. Curt. 8. 1. 35.
REBELLIO, ōnis. f. [ἀπειθαρχία] Cæs. 3. Bell. Gall. 10. Rebello facta post deditionem: defectio, datis obsidibus. [Dicitur ea forma, qua Perduellio, a Perduellis.]
Cœptare rebellionem. Tacit. 3. Ann. 40.
REBELLUM, i. n. Idem. [ἀπειθαρχία] Liv. 41. 21. Qui deditis contra jus & fas bellum intulisset, & pacatos ad rebellium incitasset. Al. Ad rebellandum. V. J. F. Gronov. not.
REBELLIO, ōnis. m. Idem quod Rebells. Gloss. Lat. Gr. Rebello, ἀπειθαρχία, ἀπειθαρχία. Vult ut in Avid Cass. cap. 9. extr. in Epist. Faustinae ad Marcum, Ut, si amas liberos tuos, istos rebelliones acerrime persequaris. Capitol. in Antonino Pio cap. 5. extr. In Achaja, atque etiam Ægypto rebellionis repressit. ut vult Cafaux. q. V.
REBELLO, [ἀφίσταμαι, ἀφηνιάζω] āre. ex Re & Bello, are, compositum; significat iterum bellare. Ovid. 13. Met. 619. de Memnoniis avibus, — quum

—quum sol duodena peregit

Signa, parentali morituræ more rebellant. i. e. Bellum instaurant, bellum iterum in se suscipiunt, more eorum qui inferis parentant.

Rebellare & Bellare. Livius libro 7mo. 130. Volsci, ferocior ad rebellandum, quam ad bellandum, gens. Sicalibi libro 34. pag. 408. & iterum 409. jungit hæc duo verba. H. St. Locus prior est cap. 27. alter cap. 13. extr. tertium non reperis, nisi forte cap. 17. in oratione Catonis pro Rebelle, Bellare Stephanus legebat.

Rebellare, Bellum reintegrare, Renovare, aut Certando resistere. Cæf 8 Bell. Gall. cap. 44. Si tali ratione diversis in locis plures rebellare cœpissent. Liv. 8. 14. Quia cum Latinis rebellare nolissent.

Rebellare vulnera, seu alia vitia dicuntur, quando semel curata repullulant. Plin. lib. 25. cap. 13. Creduntque, eâ rursus satâ, rebellare quæ curaverint vitia: quo scelere & plantagine utuntur.

Rebellat humor. Plin. lib. 13. cap. 12. Minus sorbet politurâ charta, magis splendet. Rebellat sæpe humor, incuriose datus, primo, malleoque deprehenditur, aut etiam odore, quum fuerit indiligentior. [An Inelegantior? V. Hard.

REBELLATIO, ònis. f. Valer. lib. 7. cap. 3. ext. 9. Quum crebris rebellionibus meruissent ut eorum urbem funditus Romani evertere vellent. Tacit. 14. Ann. 31. Commoti ad rebellionem.

REBELLATOR, òris. m. & REBELLATRIX, ìcis. f. [ἀφηνιαστὴς] Qui vel quæ rebellat. Liv. 40. 35. Dictu quam re facilius sit, provinciam ingenio ferocem rebellatricem confecisse. Ovid. 3. Trist. 12. 47.

Teque, rebellatrix, &c.

REBITO, [ἀνέμι] ãre. a Re, & Ito frequentativo verbi Eo, compositum; Reverti significat, & redire. Interpositum est autem b, tantum euphoniæ causa. Plaut. Capt. 2. 3. 20.

Si non rebitas huc, ut viginti minas

Dem pro te. Ibid. 3. 5. 89.

At unum hoc quæso, si huc rebitet Philocrates, &c. Antiquum.

REBLATA, V. ANTIOCHIA.

REBOO, [ἀναβοῶ] ãre. ex Re & Boare. Virg. 3. Georg. 223. — reboant silvæque & magnus Olympus. i. e. Refo-

nant, remugiunt. Est autem Græcum verbum. Nam apud Latinos nulum verbum est, quod ante o finale, habeat o, excepto Inchoo: quod tamen majores aliter scribebant, aspirationem interponentes duabus vocalibus, & dicebant Inchoo. Servius.

Laqueata templa citharis reboant. Lucret. lib. 2. 28.

Tympana reboant. Catul. de Berynth. 61. 21.

Reboare, cum Accusativo. Sil. lib. 3. 439. de Hercule,

— mæsto clamore ciebat

Pyrenen: scopulique omnes, ac lustra ferarum

Pyrenen reboant. al. Resonant.

REBULLIO, ìre. Apul. lib. 5. Met. p. 170. Elmenh. Lucerna fervens oleum rebullivit in ejus humerum. Et alibi, (lib. 1. p. 108.) Spiritum rebullire, pro Mori.

R E C

REC. Recondita.

RECALCITRO, [ἀνταλκίζω] ãre. Idem quod Calcitro. Hor. 2. Serm. 1. 20. — nisi dextro tempore Flacci

Verba per attentam non ibunt Cæsaris aurem:

Cui male si palpare, recalcitrat undique tutus.

RECALCO, [κατακαλύπτω] ãre. Rursus calcare. Columel. lib. 2. cap. 2. Si velis scrobibus egestam humum recondere, & recalcare, quum aliquo quasi fermento abundaverit.

RECALCANS, Partic. Apul. 6. Milef. p. 181. Elmenh. Recalcans priora vestigia.

RECALEO, ui, [ἀναθερμαίνω] ãre. Idem quod simplex Caleo. Virg. 12. Æn. 35.

— vix urbe tuemur

Spes Italas, recalent nostro Tiberina fluenta

Sanguine.

RECALESCO, [ἀναθερμαίνω] Rursus calefcere. Cic. 2. de Nat. Deor. 26. Quod nostris quoque corporibus contingit, quum motu atque exercitatione recalcant. Ovid. de Rem. Amor. 629.

Quid juvat admonitu tepidam recalcere mentem?

Acrius multo atque vehementius Theffalici incendii cineres recaluer. Florus lib. 4. cap. 2.

RECALEFACIO, vel RECALEFACIO, fēcì, factum, [ἀναθερμαίνω] ãre. Rursus calidum facere. Ovid. 8. Met. 444.

— calidumque prioris

Cæde recalcitrat conforti sanguine telum.

RECALEFIO, vel RECALEFIO, fiēri. Scribonius Largus cap. & comp. ult. Rursus recalcitrat, & colantur per linteum.

RECALVUS, a, um. Adj. [ἀνακαλυστός] Idem quod Calvus Plaut. Rud. 2. 2. 11. Recalvo ac filonem fenem, statutum, ventriosum.

RECALVASTER, tri. m. [ἀνακάλυστος] Qui fronte calvus est, non toto corpore, quasi Recalvatulus, quod est diminutivum. Valla lib. 1. cap. 5. Sen. Epist. 66. Comatum & crispulum malis, quam recalvastum. Sed in quibusdam codd. abest hoc κείμειον. Exstat apud Interp. Vulgat. Levit. 13. 41.

RECANDEO, ui, [ἀναδελκάζω] ãre. vel potius RECANDESCO, ãre. Iterum candere, sive candidum esse, vel fieri. Ovid. 4. Met. 529.

Seque super Pontum, nullo tardata timore,

Mittit, onusque suum: percussa recanduit unda. i. e. Candida

& alba facta est propter spumam, quam concitatum mare emitte solet. Recandescere, [ἀναπυρροῦται] Rursus incalcere. ut,

Ira recanduit, iterum inflammata est. Ovid. 3. Met. 707.

Tellus recanduit. Ovid. 1. Met. 434.

Ergo ubi diluvio tellus lutulenta recenti

Solibus æthereis almoque recanduit æstu.

RECADENS, entis. Partic. [ἀναπυρροῦμαι] Valde candens significat. Plin. 37. 9. Sed esse aliquas scabris lateribus & angulis inæqualibus dicunt, in sole aperto projectas, radios in se recadentes discurrere. Vetus exemplar legit Candentes.

RECANO, cinui, centum, [ἀναφωνέω] ãre. Iterum canere. Plin. lib. 10. cap. 33. Adeoque vincit libido etiam fetus caritatem, ut illa furtim & VOL. IV.

in occulto incubans, quum sensit feminam aucupis accedentem ad mærem, recanat, revocetque. De perdice.

Recanere, pro Incantationem retorquere ac dissolvere. Plin. lib. 26. cap. 2. ut legit Turneb. Non pauci etiam serpentes ipsos recanere, &c. Sensus est, ut cantu angues rumpi prisci censebant, sic angues ipsos existimabant, si id præsentirent, recanere, & incantationem referre ac diluere. Quidam legunt Recantare. V. RECANTO. Ceterum magis usurpatur

RECINO, cinui, centum, [ἀναφωνέω] ãre. Rursus canere. Cic. de Clar. Orat. 171. Illud est majus, quod in vocibus nostrorum oratorum recinit quiddam & resonat urbanus. Hor. 1. Epist. 1. 55.

— hæc recinunt juvenes dictata, senesque.

Nomen alicujus recinere. Hor. 1. Carm. 12. 3.

Paræ recinentis omen. Hor. 3. Carm. 27. 1.

RECANTO, [κατακαλύπτω] ãre. est Rem incantatam alio carmine liberare. Plin. lib. 28. cap. 2. Non pauci etiam serpentes ipsos recantari credunt.

Recantare, Iterum cantare. Martial. lib. 2. 85.

Nusquam Græcula quod recantat Echo. h. e. Cantanti vel lo-

quenti respondet.

RECANTATUS, a, um. Partic. [κατακαλύπτω] Hor. 1. Carm. 16. 25.

— nunc ego mitibus

Mutare quæro tristitia, dum mihi

Fias recantatis amica

Opprobriis, animumque reddas.

Recantatis, i. e. Meliore carmine deletis. Recantantur autem opprobria, quum mutato carmine laudibus corriguntur, ait Acron. Porphyrio vero, Recantari probra dicuntur, quum contraria probris carmina sunt in eum cui maledixerimus.

Curæ recantata. Ovid. Rem. Amor. 259.

Nulla recantatas deponent pectora curas. i. e. Amores magicis carminibus repressos.

RECAPITULO, [ἀνακεφαλαιῶ] ãre. Summa rerum capita breviter repetere. Tertull. adv. Marc. 5. 17. Ut ita dixerim, sicut verbum illud in Græco sonat, recapitulare, id est, ad initium redigere, vel ab initio recensere. August. de Civ. Dei lib. 20. cap. 21. Recapitulat ab initio. conf. cap. 14. Quintil. 6. 1. ἀνακεφαλαιῶν vertit Decurrere per capita.

RECAPITULATIO, ònis. f. Sic Latine redditur ἀνακεφαλαιώσις. Laur. Valla.

RECASURUS, V. RECIDO.

RECAUTA, uno verbo, Apochæ species in Novel. 130. cap. 1. de transitu militum, in qua Justinianus ostendit de recauta de more facta, παρὰ τὴν ὑπὸ νόμου τοῖς ἀποτέλεισιν ὑπὲρ τὴν παρ' αὐτῶν διαπαράδοξον. Brissotius lib. 16. De verborum quæ ad jus pertinent significat. V. Suid. in τὴν ἀποχῶν.

RECEDO, si, sum, [ἀναχωρέω, ἀναχωρίζομαι, ἀσπείρω] ãre. quasi Retro cedere. Plin. lib. 3. cap. 23. Recedens a mari m. passuum.

Recedere ab aliquo procul. Plaut. Capt. 3. 4. 20.

Accedere ad aliquem, & Recedere ab aliquo, contraria. Cic. pro

Planc. 15.

Ab hoste recedere. Ovid. 3. de Pont. 1. 131.

Ex acie. V. ACIES.

Longius. Virg. 4. Georg. 191.

Recede illuc. Plaut. Rud. 3. 5. 7.

Jube dum recedere istos ambo illuc modo.

Flammæ recedunt. Virg. 2. Æn. 633.

Turpiter victa Venus sæpe recessit. Ovid. Rem. Amor. 190.

Recedere ab armis, pro Cessare, & desistere. Cic. pro Rosc. Amer. 16. Posteaquam ab armis recesserunt, in summo otio, rediens a cæna, Romæ occisus est.

A causa alicujus paululum recedere. Cic. Post redit. in Senat. 6. Qua strage nonnulli permoti magistratus, partim metu mortis, partim desperatione reipub. paululum a mea causa recesserunt.

A conditione, a persona, a statu; est quod Immutare conditionem, personam, statum dicimus.

Ab usitata consuetudine. Cic. pro Quint. 67. Usque dum inveniretur, qua ratione res ab usitata consuetudine recederet.

A lege. Cic. 4. Verr. 44. Sin illud dices, te Heraclii voluntate ab lege recessisse: ipse te impedit.

A natura. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Ab officio, Non facere officium. Cic. 3. Off. 19. Quam si sequemur in comparatione rerum, ab officio nunquam recedemus.

Nulla dolore cogi, ut ab officio recedatur. Auctor ad Heren. 3. 5.

A vera longe ratione recedit. Lucret. lib. 2. 229.

A sententiis alicujus, pro Illas taxare. Cic. 12. Att. 4. Si a sententiis ejus dictis, si ab omni voluntate consiliiisque, quæ de Repub. habuit, recedam, &c.

A significatione dictio recessit. Cic. 1. Off. 37. Hostis enim apud majores nostros si dicebatur, quem nunc peregrinum dicimus, &c. quanquam id nomen durius jam effecit vetustas: a peregrino enim recessit, & proprie in eo, qui arma contra ferret, remansit.

A vitio recedere. Plin. Epist. 182.

De medio. Cic. pro Rosc. Amer. 112. Recede de medio, per alium transfigam.

De statu dignitatis recedere. Cic. 1. Att. 17. Neque de statu nobis nostræ dignitatis est recedendum, neque, &c.

In otia tuta. Hor. 1. Serm. 1. 31.

In ventos vita. Virg. 4. Æn. extr.

Dilapsus calor, atque in ventos vita recessit.

In auras tenues recedere. Virg. 2. Æn. 791.

Illa etiam si quando in tergum pulsa recessit. Virg. 11. Æn. 653.

Ab oculis. Mori. Plin. 2. Epist. 1. Vivit enim, vivetque semper, atque etiam latius in memoria hominum & sermone versabitur, postquam ab oculis recessit.

A vita recedere, Mori. Cic. 4. Tusc. 40. Quippe qui ob eam causam a vita recesserit.

Corde alicujus recedere. Stat. 3. Silv. 5. 55.

Sic, ut mater, amas, sic nunquam corde recedit

Nata tuo.

Vita recessit patrio corpore, i. e. Mortuus est pater. Plaut. Merc. prol. 73.

Recedere, pro Reverti. Sallust. in Jugurth. cap. 16. extr. Albinus, Au-

lo

lo fratre in castris pro Prætoris relicto, Romam recessit. [Sed rectius legitur Decellit, quod proprium in ea re verbum est.]
 Recedo, pro Discedo. Cic. 2. Att. 13. Tu si litteras ad Sicyonios habes, advola in Formianum, unde nos pridie Non. Maji recedere cogitamus. Ante finem recedere, Quod Galli totidem verbis, *S'en aller devant la fin*. Plin. 1. Epist. 13. Nec tamen permanent, sed ante finem recedunt.
 Recessit cura, fortuna &c. Virg. 2. Æn. 595.
 Quid furis: aut quonam nostri tibi cura recessit? Virg. 3. Æn. 53. Ille, ut opes fractæ Teucrum, & fortuna recessit.
 Recedere, pro Diminui. Plin. 6. Epist. 3. Recessit venter.
 Recedere de. Stat. 11. Theb. 74.
 Rarefcent tenebræ, tantum de luce recessit.
 Recedere, pro Disjungi. Cels. lib. 8. cap. 7. Sed in aliis quidem ossibus ex toto sape fragmentum a fragmento recedit: maxillæ vero semper ossa, etiam vexata ab aliqua parte, coherant.
 Membra caesa recesserunt a cute. Ovid. 6. Fast. 707.
 Ante recessisset caput hoc cervice cruenta, Quam tu, &c.
 Domus recessit, In recessu posita est. Virg. 2. Æn. 300.
 Et magis atque magis (quamquam secreta parentis Anchisæ domus, arboribusque oblecta recessit.) &c. i. e. inquit Servius, a frequentia se removet. Et est speciosa translatio, quoties rei mobilis ad immobilem, vel e contra transfertur officium.
 Recedere a, Remotum esse. Curt. lib. 4. 1. Maritimam tamen oram, & pleraque longius etiam a mari recedentia, rex ejus insulæ Strato possidebat. conf. Plin. supra a pr.
RECEDENS, entis. Partic. [ἀναχωρῶν] ut, Anni venientes & recedentes. Hor. de Arte Poet. v. 175.
 Rursus recedens hospes. Valer. 7. Argon. 118.
RECESSUS, a, um. Partic. Compar. Vitruv. 5. 8. Recessior scena.
RECESSURUS, a, um. [ἀναχωρήσων, ὑπέξων] aliud Partic. Ovid. in Ibin. 237. Jamque recessuræ, &c.
RECESSIM, Adv. [ἀναδρομῶδη] Retro cedendo. Plaut. Amph. 5. 1. 60. Ego cunas recessim rursus prorsum trahere & ducere.
RECESSIO, ōnis. f. Vitruv. 1. 6. Ventus inclinationibus & recessionibus varietates mutatione flatus facit.
RECESSUS, ūs. m. [ἀναχώρησις, ὑπέξις] Actus recedendi. Cic. 2. de Nat. Deor. 34. Bestiis autem sensum & motum dedit, & cum quodam appetitu accessum ad res salubres, a pestiferis recessum.
 Accessus & Recessus æstus, contraria. Cic. 2. de Divin. 34. Quid de fretis, aut de marinis æstibus plura dicam? quorum accessus & recessus Lunæ motu gubernantur.
 Recessus in oculo, pro Cavitate, sive profunditate quam vocant. Plin. lib. 8. cap. 33. Oculi in recessu cavo, tenui discrimine, prægrandes, & corpori concolores.
 Oris recessus. Quintil. lib. 1. cap. 5. Quum vox quasi in recessu oris auditur.
 Recessus in collibus. Martial. lib. 4. 64. 4. Lati collibus imminet recessus.
 Angulosi recessus. V. ANGULUS.
 Apricus. V. APRICUS.
 Longis recessibus ingens spelunca. Ovid. 1. Fast. 555.
 Magni recessus & amœni. Curt. lib. 7. 2. 22.
 Marmoreo superi federe recessu. Ovid. 1. Met. 177.
 Seducti. Ovid. 13. Met. 902.
 Tenebroso recessu carceris oblecta. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 82.
 Tacito Natura recessu Formarit vultus. Stat. 1. Silv. 2. 271. de Utero materno.
 Imitatio Ciceronis, vide in LATEBRA. H. St.
 Umbra aliqua aut recessus. Cic. 3. de Orat. 99. Sed habeat tamen illa in dicendo admiratio ac summa laus, umbram aliquam aut recessum, quo magis id quod erit illuminatum, exstare atque eminere videatur.
 Solitudo & Recessus. Cic. 12. Att. 25. Mihi solitudo & recessus provincia est. i. e. Instar solitudinis & recessus.
 In recessu, & Fronte, contraria. Quintil. lib. 1. cap. 4. p. 38. Plus habet in recessu, quam fronte promittit.
 Letebræ & Recessus in animis hominum. Plin. 3. Epist. 3. Vita hominum altos recessus, magnasque latebras habet. i. e. Reconditissima arcana. Bud.
RECLINO, is, [ανακλίνω] ēre. Reducere, & ut ait Festus, Reclinare. Apul. lib. 10. de Asinop. 249. Elmenh. Illa enim, quoties ei parcens nares recellebam accedens, toties nifu rabido, & spinam prehensens, ad eam appliciore nexu inhærebat. Liv. 24. 34. Ferrea manus, quum injecta proræ esset, gravique libramento plumbi recelleret ad solum: suspensa prora, navim in puppim statuebat. i. e. Deprimeret, inquit Budæus.
 Terra retro recellit, i. e. Reclinat. Lucret. lib. 6. 572.
RECLLYCLONIA, ārum. f. pl. Meretriculæ in Plauto apud Festum.
RECENS, entis. Adj. [ναρὸς, ἀρεσφάτος] Novum, quod nuper accidit. Ter. Adel. 3. 2. 14.
 Ut iram hanc in eos evomam omnem, dum ægritudo hæc est recens.
 Recens, novus. Cic. 11. Fam. 21. Quocirca Segulium negligamus, qui res novas quærit: non quo veterem comederit (nullam enim habuit) sed hanc ipsam recentem novam devoravit.
 Recens & Vetus contraria, V. Recens e provincia, infra.
 Recens & Inveteratus, contraria. Cic. de Senect. 72. Omnis conglutinatō recens, agre: inveterata facile divellitur.
 Pullus a partu recens. Varro 2. de R. R. cap. 8.
 Dido recens a vulnere. Virg. 6. Æn. 450.
 Recens ab ejus ætate. Cic. 3. de Nat. Deor. 11. Et quos Homerus, qui recens ab illorum ætate fuit, sepultos dicit Lacedæmone.
 Recens a diis, Qui nuper a diis profectus est. Sen. Epist. 91. Non tamen negaverim fuisse alti spiritus viros, &c. ut ita dicam, a diis recentes.
 Recens e provincia. Cic. 2. Verr. 5. Quum e provincia recens esset, invidiaque & infamia, non recenti, sed vetere ac diuturna flagraret.
 Alius alio recentior est in dolore. Auctor ad Heren. lib. 2. 10. Al. Reti-centior. [Sed Recentior retinendum, exponendumque Minus dolorem expertus, neque duratus in perferendo eo.]
 Ægritudo. Ter. adelph. 3. 2. 14. V. supra.
 Animæ recentes. Ovid. 8. Met. 488.
 Recentissima bella. Liv. 38. 45.
 Cædes. Virg. 2. Æn. 718. Idem 9. Æn. 455.

— tepidumque recenti Cæde locum. Al. Tepidaque recentem, eodem sensu.
 Causa recens accessit ad iras. Ovid. 3. Met. 73. al. Plaga. Crimen. Ovid. 9. Epist. 53.
 Cura. Ovid. 3. Amor. 9. 32.
 Delectus recens. Tacit. 4. Hist. 70.
 Dolor. Quintil. lib. 6. cap. 2.
 Epistola recentissima. Cic. 8. Att. 15.
 Exemplum. Claud. 2. in Eutrop. 547.
 Factum. Ovid. 1. Met. 164.
 Fama. Plin. lib. 10. cap. 43.
 Homines recentes. Nuper nati. Hor. 1. Carm. 10. 2.
 Laudes. Ovid. 4. de Pont. 8. 87.
 Litteræ recentissimæ. Cic. 6. Att. 1. Recentissimas a Cybistris meas litteras habere. ais ad x. Cal. Oct. datas.
 Malum. Ovid. 4. Trist. 6. 22.
 Maritus. Plin. Epist. 176. Plaut. Novum dixit. Gr. νεώτερον.
 Memoria recentiore. Cic. 2. de Nat. Deor. 6. Et recentiore memoria iidem Tyndaridæ Perlen victum nuntiaverunt. i. e. Haud ita multo ante.
 Metu recenti trepidat mens. Hor. 2. Carm. 19. 5.
 Negotio recenti. Cic. 3. Verr. 101. Datam quidem esse tum inter omnes, recenti negotio, facile constabat.
 Re recenti, i. e. Eo tempore, quo res contigit. Cic. 7. Verr. 75. An recenti re, Syracusis, apud notos, inspectante Sicilia pæne tota, securi ferire? Seditio recens. Ovid. 12. Met. 61. al. Repens.
 Sermo hominum recens, & Vetus annalium, contraria. Cic. pro Muren. 17. Itaque non ex sermone hominum recenti, sed ex annalium vetustate eruenda est memoria nobilitatis tuæ.
 Tempore recenti illo tu omnia, &c. Cic. ad Brut. 7.
 Vestigia recentia. Cic. 5. Verr. 79. Præsertim quum in lectulo Decumanæ mulieris vestigia viderent recentia, quibus illum inflammari ad per-severandum intelligebant.
 Umbrae recentes, Quorum corpora nuper sunt mortua. Ovid. 10. Met. 48. de Orpheo.
 Recentiores, Juniores, vulgo Moderni. Cic. 2. de Finib. 82. Attulisti aliud humanius horum recentiorum, nunquam dictum ab ipso illo, quod sciam. Nonius 2. 755. in hunc locum, Recentiorum, id est novorum.
 Recentiores ex auctoribus. Plin. lib. 12. cap. 17.
 Auctor recentior. Liv. 2. 56.
 Recens, illibatus, vegetus, purus.
 Candore recenti sol irrigat cælum. Lucret. lib. 5. 283.
 Flores recentes carpere. Hor. 3. Carm. 27. 43.
 Fluvios recentes, pro Aqua statim hausta, Virg. 3. Georg. 301. Servius.
 Folio velata recenti. Ovid. 3. Fast. 141.
 Poma recentissima. Columel. lib. 12. cap. 44.
 Prata recentia rivis. Virg. 6. Æn. 674.
 Rore recenti gemmant herbar. Lucret. lib. 2. 319.
 Recens & Lassus, contraria. Curt. lib. 3. 7. 9. Timere, ne non virtute hostium, sed lassitudine sua, vincerentur. Persas recentes inde successuros, si laxius stare potuissent. Hinc dicuntur Equi recentes. Ovid. 2. Met. ut paulo post videbis adnotatum. [Hic Recens est idem ac Integrum, recentibus viribus.]
 Animus, i. e. Præservidus. Liv. 21. 52. Recentis animi alter, eoque ferocior. Opponitur Minuto & infracto.
 Equi recentes, Non lassii, vel A lassitudine recreati. Ovid. 2. Met. 63.
 Pede recenti recurrere. Plaut. Trin. 4. 3. 8.
 Vires recentes. Ovid. 4. Trist. 6. 29.
RECENS, [ἀρεσφάτος] Adverbium est aliquando, idem quod Recenter significans. Virg. 3. Georg. 156.
 Sole recens orto. Suet. in Tiber. Cæf. cap. 1. pr. Inde Romam, recens conditam, cum magna clientum manu, commigravit. h. e. Nuper, modo.
 Recens natus, apud Plaut. Cist. 1. 2. 17.
 Recens dives. Ovid. 3. Amor. 8. 9. Gr. νεώτερος.
 Recentes Roma venerunt. Cic. 16. Att. 7. Rhegini quidam illustres homines eo venerunt, Roma sane recentes.
RECENTER, Adv. Apic. 1. 1. Olivæ de arbore recenter sublata. Pallad. 1. 26. Poma recenter lecta.
 Superl. Plin. lib. 18. cap. 23. Quam recentissime stercoreato solo.
RECENTOR, [νεογενέμαι] āri. Renovari, & denuo recens fieri. Matius apud Gell. lib. 15. cap. 25.
 Jamjam albificat Phœbus, & recentatur
 Commune lumen hominibus & voluptas. Nonius 2. 751.
RECENSIO, ui, sum. vel itum, [καταλέγειν, ἀπαριθμῶν] ēre. Recog-noscere, summam totius numeri colligere. Liv. 1. 16. Inter hæc recenset exercitum, militem instruit.
 Captivos recensere. Liv. 26. 49.
 Numerum. Virg. 4. Georg. 436. Subaudi Gregis.
 Numerum porcorum. Columel. lib. 7. cap. 9.
 Vellera ad numerum pecoris. Columel. lib. 12. cap. 3.
 Recensere, Narrare. Cic. 16. Att. 1. Ovis enim recenset multa, quæ vellem. Aliqui legunt, Obius enim recessis multa, al. recens; is &c.
 Facta fortia recensere. Ovid. 9. Epist. 105. Stat. 4. Silv. 1. 29.
 Dinumera fastos, nec parva exempla recense.
RECENSUS, a, um. Partic. [καταλέγειν, ἀπαριθμῶν] a Recensio. Suet. in Vesp. cap. 9. Amplissimos ordines, & exhaustos cæde varia, & contaminatos veteri negligentia, purgavit, supplevitque, recenso Senatu & equite, submotis indignissimis, & honestissimo quoque Italicorum ac provincialis allecto.
RECENSITUS, a, um. Aliud Partic. [ἀπαριθμῶν] a Recensio, quartæ conjugationis verbo antiquo, ut docet Georgius Valla: Idem quod Recensus. Suet. in Jul. Cæf. cap. 41. extr. Instituit, quotannis in demortuorum locum, ex his, qui recentiti non essent, subfortio a Præ-tore fieret. Claud. in Eutrop. lib. 2. 60.
 Prisca recensitis evolvit sæcula fastis.
RECENSIO, ōnis. f. [καταλόγος] Ipse recensendi actus, ac recognitio. Cic. pro Milon. 74. Eum qui ædem Nympharum incendit, ut memoriam publicæ recensionis, tabulis publicis impressam, exstingueret. Suet. in Jul. Cæf. c. 41. extr. Ne qui novicæ recensionis causa moveri quandoque possent.
RECENSITIO, ōnis. f. Idem. Ulpian. in l. 3. §. Si quis noxali. D. Ad exhibend.

exhibend. Recensitione ferorum facta. Sic habent Pandectæ Florentinæ, & Haloander.

RECENSUS, ūs. m. [ἀναρίθμησης] Idem. Sueton. in Cæs. cap. 41. Recensum populi, nec more, nec loco solito, sed vicatim per dominos infularum egit.

RECEPTACULUM, **RECEPTO**. V. **RECIPIO**.

RECESSIM, **RECESSUS**. V. **RECIDO**.

RECHAMUS, i. m. Trochlea, per cujus orbiculum funis ductorius trajicitur. Vitruv. 10. 2.

RECHARMIDO, āre. ficta vox a Græco χάρμη, Lætitia, apud Plaut. in Trin. 4. 2. 135.

Tute itidem ut Charmidatus es, rursus recharmida. i. e. Conceptam lætitiā & nomen Charmidis deponere.

RECHEDIPNA, V. **TRERCHEDIPNA**.

RECIDO, cidi, cāsum, [μεταπίπτω] Gl. L. G. & G. L.] ēre. ex Re & Cado compositum; Retro, sive iterum cadere. Jungitur præpositionibus Ad vel In. Cic. 2. de Nat. Deor. 66. Quia & recidunt omnia in terras, & oriantur e terris.

Recido, c geminato productionis gratia interdum dixerunt poetæ. Lucret. lib. 1. 857.

At neque recidere ad nihilum res posse. Idem lib. 5. 281. Propt. lib. 4. 9. 18.

Recidit inque suos mensa supina pedes. Legitur & Decidit. Sed Broeckh. Recidit pr. longa tueretur. q. V.

Tela in jugulum Consulū recidissent. Cic. pro Planc. 90.

Ramulum adductum, ut remissus esset, in oculum suum recidisse. Cic. 1. de Divin. 123.

Recidit eventus improspere curationis ejus in caput. Curt. lib. 9. 5. 25. Liv. 36. 29. Ætolorum prava consilia, atque in ipsorum caput semper recidentia, accusavit.

In te recident hæ contumeliæ. Plaut. Men. 3. 2. 54.

Ex qua illi fortuna, & in quam recidendum sit. Quintil. lib. 6. cap. 1.

In graviolem morbum recidere. Liv. 24. 29.

In pristinam causam recidere, i. e. In pristinam conditionem. Neratius in l. Quod in litore. D. de acquir. rer. domin.

In tenebras recidere. Cic. ad Brut. 16. Nonne hoc est in easdem tenebras recidisse?

Incausum recidit omnis impensa. Perit. Columel. lib. 4. cap. 3.

Eo recidit, Eo redactum est. Liv. 4. 2. Ne id Jupiter Opt. Max. sineret, regiæ majestatis imperium eo recidere.

Recidit ad paucas familias attenuata bellis civitas. Plin. 5. 2.

Ad luctum reciderunt ex lætitiā. Cic. pro Sull. 91. Quam cito illa omnia ex lætitiā & voluptate ad luctum & lacrimas reciderunt?

Ad ludibrium recidit. Curt. lib. 9. 7. 23.

Ad nihilum recidere. Cic. 7. Philip. 28. Hunc tuum tantum apparatus, tamque præclarum, ne ad nihilum recidere patiare.

Ad paucos recidit ars musica. Ter. in prol. Hec. 47.

Recidunt febres. Redeunt. Plin. lib. 28. cap. 16. Quartanis magi excrementa felis cum digito bubonis adalligari jubent: & ne recidant, non removeri septeno circuitu.

Hoc in memoriam recidit, Redit. Cic. 13. Philip. 19.

Quorū recidit responsum. Cic. pro Rosc. Com. 43. Et quorū recidat responsum tuum, non magnopere laboro.

RECAUSUS, a, um. Partic. [ἀναπιστύνω] Retro casurus. Cic. 4. Att. 26. Id ego puto, ut multa ejusdem, ad nihil recasurum. Suet. Aug. 96. Adversa cuncta in illos recasura.

RECIDIVUS, a, um. Adj. [ἀναποροῦν, ἀναποροῦν] Quod post casum renascitur. Charisius lib. 1. Rediviva dicimus, quæ post interitum redeunt: recidiva, quæ ex suo casu restituuntur. Virg. 4. Æn. 344.

Et recidiva manu posuissē Pergamæ victis. i. e. Quæ reciderunt, quasi Didoni se purgans Æneas, Si mihi, inquit, licuisset, ruinas Trojæ protinus instaurassem: non tot, tantisque laboribus ac periculis condere novam quævissem. Servius Recidiva, Post casum restituta, interpretatur. Sed V. Interp. Sil. 1. 106. [Recidiva sunt Παλιμπρωται, 'Ευμειπρωται, Casui pristino obnoxia, Recidiva Pergamæ, μεταπερδωται, vel παλιμπρωται, quasi quæ iterum excidium minentur. Quam expositionem ipse firmat poeta verbis Anchisæ, 2. Æn. 642.

— fatis una, superque,

Vidimus excidia, & captæ superavimus urbi. Huc pertinet Cratetis dictum de Thebis restituendis apud Laertium 6. 93. Qui aliter exponunt, nā illi videntur cum Redivivus & Recidivus confundere, quod & sæpe in Mss. factum. Nec miror. Apposite Gloss. Cyrill. Παλιμπρωται, Redivivus. Tanquam de urbe scilicet ab excidio refurgente. Atque ita forsā scripsit Virgilius, quod non ausus est rejicere Pierius, ad 10. Æn. 58. Recidivus ea tamen in significatione, quam Servius adstruit, apud Tertullianum sæpe positum occurrit.

Recidivæ febres. Plin. lib. 30. cap. 11. Cels. 3. 4. Hippocrati ἀναποροῦν & ἀναποροῦν dicitur, quod vulgo Recidivam vocant.

RECIDIVATUS, ūs. m. Renovatio. Tertull. de Resur. carnis cap. 18. Scripturæ recidivatum carnis pollicentur. [Alibi Reviviscatum dicit, nisi fallor.]

RECIDO, cidi, cāsum, [ἀπείμω] ēre. ex Re & Cado compositum; Incidere. Unde, Recisos ramos dicimus. Cato R. R. cap. 2. Viam publicam muniri, vepres recidi. Martialis. lib. 1. 32.

Quam primum longas, Phœbe, recide comas.

Barbam recidere falce. Ovid. 13. Met. 766.

Vulnus ense recidendum est. Ovid. 1. Met. 190.

Ornamenta ambitiosa recidere. Hor. de Arte Poet. 447.

Culpa recidit supplicio. Hor. 3. Carm. 24. 34.

RECISUS, a, um. Partic. [ἀποπνεύω] Plin. lib. 16. cap. 34. Itaque quum trunco inaruit recisa, etiam lætius fructat.

Caput recisum est. Ovid. 9. Met. 71.

Columnæ recisæ. Hor. 2. Carm. 18. 4.

Fustes recisi. Hor. 3. Carm. 6. 40.

Vultus a cervice recisus. Lycan. lib. 2. 112.

Vitia recisa a stirpe, Excisa. Claud. 1. in Ruff. 56.

Coloni cuncti simul ense recisi, Interfecti. Lucan. lib. 2. 194.

Nationes partim recisæ, partim prepressæ. Cic. de Prov. Cons. 31.

Ab omni parte recisum, Ancile. Ovid. 3. Fast. 377.

Opus recisum, Breve & contractum. Patere. lib. 2. 89. pr. Quæ magnificentia triumphorum Cæsaris, quæ fuerit munerum, ne in operis quidem iusti materia, nedum hujus, tam recisi, digne exprimi potest.

Compar. Callistrat. 1. 2. D. De termino moto, Possunt ad tempus, ut cuiusque ætas patietur, relegari: & si junior, in longius: si senior, recisus.

RECISURUS, a, um. Partic. [ἀποπνεύω] Hor. 1. Serm. 3. 123.

— quum dicas esse pares res,

Furta latrociniiis, & magnis parva, mineris

Falce recisurum simili te.

RECISIO, ōnis. f. [ἀποπνεύω] Plin. lib. 21. cap. 4. Omnis autem recisione atque ustione proficit.

RECISAMENTUM, i. n. [ἀποπνεύω] Parvum frustum & quasi ramentum exre aliqua recisum. Plin. lib. 34. cap. 11. Ocissime vero coronariū æruginem contrahit, recisamentis in acetum additis. De ære.

RECINGO, cingi, cinctum, [ἀναζώνω] ēre. Idem quod Discingere, quemadmodum Revincio, & multa alia, significationem habent suis simplicibus contrariam. Plin. lib. 17. cap. 28. Privatim autem contrærucas ambiri arbores singulas a muliere incitati mensis, nudis pedibus, recincta. Subaud. Multi jubent. h. e. Disincta, & vestem recinctam habente, ut menses fluant super humo. Ovid. 4. Met. 510.

— sumptumque recingitur anguem. i. e. Iterum deponit anguem, quo se antea velut cingulo præcinxerat.

RECINCTUS, a, um. Partic. [ἀναζώνω] ut, Vestis recincta. Virg. 4. Æn. 518.

Tunica recincta. Ovid. 1. Amor. 5. 9.

Castaque fallaci zona recincta manu. Ovid. 2. Epist. 116.

RECINIUM, sive **RICINIUM**, i. n. sive **RECINUS**, i. m. Vestis antiquissima quadrata, ut ait Varro L. L. 4. 30. ab eo quod dimidiam partem retrorsum jaciebant, ab rejiciendo dictum. Servius Comment. in primum Æneid. 236. Togas etiam feminas habuisse, cycladum & recini usus ostendit. Recinus autem dicitur, quod post tergum rejicitur, quod vulgo Mavorte dicunt. Hæc illi. [Reicinus igitur cum dipht. ei veteres scripserunt a Reicio, pro Reicio, ut Reice capellas. Unde apparet Ricinium & Ricinus per i longum scribendum, ut Varronis exhibent codices. Recinium, omne vestimentum quadratum. Ii qui l. 12. tabul. interpretati sunt, esse dixerunt virilem togam, qua mulieres utebantur, pretextam clavo purpureo. Unde Reciniati mimi planipedes. Quam rem diligenter exsequitur Senta libro secundo de Antiquitate verborum. Festus. conf. RICA, & RICINIUM.

RECINIATUS, vel **RICINIATUS**, a, um. Adj. V. dict. præced.

RECINO, V. **RECANO**.

RECUPERATIO, **RECUPERO**, &c. V. **RECUPERO**.

RECIPIO, cēpi, ceptum, [ἀναδέχομαι, ἀποδέχομαι, ἐκδέχομαι, ὑποδέχομαι] ēre. ex Re & Capio; Rursus capere significat. Liv. lib. 9. 11. Recipiant arma, quæ per pactiōem tradiderunt. Auctor de Viris illustr. cap. 61. Apud Contrebiā oppidum cohortes loco pulsas redire, & locum recipere iussit. conf. Capere arma, locum, in capio.

Anhelitum recipere. Plaut. Epid. 2. 2. 21.

Animam. Quintil. in præc. lib. 6. Animam recipere, auramque communem haurire amplius potui?

Animum. Ter. Adelph. 3. 2. 26.

Animum vultumque. Ovid. 4. Fast. 615.

Animum vel animos a, vel ex pavore. Liv. 2. 30. Idem 21. 5. extr.

Mentem. Virg. 11. Æn. 899.

Se recipere, pro Ad se redire, & animum ac vires resumere. Cic. in Somn. Scip. 11. Quæ quum intuerer stupens, ut me recepi, Quis hic, inquam, quis est qui complet aures meas tantus & tam dulcis sonus?

Recipere, Recuperare, ut

Libertatem pristinam recipere. Cajus in l. Adeo. in prin. D. de acquir. rer. domin.

Res amissas. Liv. 3. 63.

Urbem aliquam recipere. Cic. de Senect. 11. Tarentum vero, qua vigiliantia, quo consilio recepit?

Recipere se, Servare, ab his fere, quæ cum periculo conjuncta sunt.

Ab undis se recipere. Virg. 4. Georg. 404.

Ad aliquem fuga recipere se. Cæs. 1. Bell. Gall. 15.

In portum se. Cic. 5. de Finib. 15. Ex quo tantus error consequitur, ut quem in portum se recipiant, scire non possint.

In montem sese. Cæs. 1. Bell. Gall. 25.

Sub murum se. Cæs. 2. Bell. Civil. 14.

Recipere, In tutum reducere, liberare. Virg. 6. Æn. 111.

— medioque ex hoste recepi.

In tutum recipi. Liv. 2. 19.

In periculo aliquem recipere. Vatin. Cic. 5. Fam. 9. Non puto repudiabis in honore, quem in periculo recepisti.

Ab aliquo poenas, Sumere. Virg. 4. Æn. 656.

Ultra virum, poenas inimico a fratre recepi. Bene Recepi, inquit Servius, quasi debitas.

Recipere se, Reverti, simpliciter. Ter. Phorm. 2. 4. 22.

Percunctatum ibo ad portum, quoad se recipiat.

Ad diem se recipere. Cic. 3. Off. 45. Qui quum ad diem se recepisset, &c.

Ex opere se recipere. Plaut. Men. 5. 3. 7.

Aliquo recipere se. Cic. 1. Att. 20. pr. Cum e Pompejano me Romam recepissē.

Ab Actio quum Samum insulam in hiberna se recipisset. Suet. in August. cap. 17.

Domum se recipere. Ter. Phorm. 3. 4. 7.

Neque me domum nunc reciperem, ni mihi esset spes ostensa, &c.

Ad limina gressum recipere, Regredi. Virg. 11. Æn. 26.

Ad cœnam se recipere ad aliquem, Ire ad cœnam. Plaut. Capt. 4. 2. 51.

Ad domum domum te recipi. Plaut. Trin. 4. 8. 8.

Ad me recipe te. Plaut. Pers. 1. 1. 48.

Ex loco aliquo se recipere. Cic. 6. Verr. 22. Et quum ex hisce se locis reciperent, eodem deferrentur.

Domo me recipio tempore. Cic. 11. Att. 6.

Recipere, in custodiam, Tutelam. Plaut. Rud. 3. 3. 14.

Nos in custodiam ut tuam recipias & tutere. Et apud Plin. in Paneg. Recipere in tutelam.

Sinu recipere. Cic. de Univ. 16. Ita orientur animantes, quos & vivos alatis, & consumptos sinu recipiatis.
 Domum recipere custodiendum aliquem. Liv. 39. 50. pr.
 Recipere se in principem, In qualitatem ac personam Principis. Plin. in Paneg. cap. 76.
 Recipere se ad frugem. Cic. pro Coel. 28. Sed qui totam adolescentiam voluptatibus dedidissent, emeruisse aliquando, & sese ad frugem bonam, ut dicitur, recepisse.
 Recipere, Accipere, ut
 Animis recipere consilia alicujus. Liv. 22. 39. pr. Sed in emendatis libris est Accipere.
 In aures recipere, Audire. Plaut. Cist. 2. 1. 34.
 Epistolas recipere. Cic. 12. Att. 36. A te heri duas epistolas recepi, alteram pridie datam Hilario, alteram eodem die a tabellario.
 an recte Recepi. H. St.
 Sonum recipiunt aures. Cic. 2. de Nat. Deor. 141. Aures quum sonum recipere debeant, qui natura in sublime fertur, recte in altis corporum partibus collocatae sunt.
 In se omnia recipere, Capere, Comprehendere. Cic. 4. Acad. 118. Plato ex materia, in se omnia recipiente, mundum esse factum censet a deo sempiternum.
 Austeritatem recipere dicuntur vina, Admittere, Pati. Plin. lib. 14. cap. 2. Vina, primo dulcia, austeritatem annis recipiunt, & rubra fiunt. In vestito exemplari legitur Accipiunt.
 Casum recipere res aliqua dicitur. Cæf. 3. Bell. Civil. 51. Quæ res tamen fortasse aliquem reciperet casum, ne imperatorias sibi partes sumpsisse videretur.
 Cunctationem non recipit hæc res. Liv. 29. 24.
 Detrimentum. Cæf. 3. Bell. Civil. 9.
 Frenum recipit equus. Hor. 1. Epist. 10. 36.
 Frigus intima receperunt ossa. Ovid. 11. Met. 417.
 Ignem recipere dicitur lignum, & similia. Plin. lib. 14. cap. 20. Fæx vini siccata recipit ignes, ac sine alimento per se flagrat.
 Incrementum, Capere. Columel. lib. 5. cap. 6.
 Recipere, Approbare. Quintil. lib. 8. cap. 6. p. 737. Burm. de Metonymia loquens, Ex eo quod continetur, usus recipit Bene moratas urbes, & Poculum epotum, Sæculum felix. Budæus.
 Recipere in mores, Observatione quadam, non legibus confirmare. Quintil. lib. 5. cap. 10.
 Recipi in cibum, vel in mensas, dicitur herba, vel avis, quum recipitur pro cibo. Plin. lib. 22. cap. 22. Scolymon quoque in cibos recipit Oriens. Et lib. 10. cap. 26. Quæ novissimæ sunt peregrinarum avium in mensas receptæ, propter ingratum virus. De Africis gallinis.
 In sedem recipere, & Recipere dorso dicitur equus hominem. Plin. lib. 8. cap. 42. Neminem hic alium, quam Alexandrum, regio instratus ornato recipit in sedem, alios passim rejiciens. De equo Alexandri. Idem ibidem. Nec Cæsaris dictatoris quenquam alium recepisse dorso equus traditur.
 Recipere aliquem, Admittere in urbem, vel Ad se. Cic. 3. Off. 48. Cyrillum quandam suadentem ut in urbe manerent, Xerxemque reciperent, lapidibus obruerunt.
 Adytis recipere suis. Columel. lib. 1. in præf.
 Civitate recipere. Cic. pro Corn. Balb. 31. Ubi est igitur exceptum federe Gaditano, ne quem Populus Romanus Gaditanum recipiat civitate?
 Hospitio recipere aliquem. Ovid. 5. Met. 658.
 Mensa, lare, tecto, &c. aliquem recipere. Liv. 26. 25. Cic. 4. Verr. 26. Idem pro Cluent. 170. Quem propter animi importunitatem nemo recipere tecto, nemo adire, &c.
 Portis neu recipi, aut duci in mœnia possint. Virg. 2. Æn. 187.
 Tectis ac sedibus suis aliquem recipere. Cic. 2. de Lege Agr. 89.
 Tectoquo animoque recepi. Ovid. 6. Epist. 55.
 Thalamo & animo aliquem recipere. Ovid. 2. de Arte Am. 407.
 Ad deos recipi. Liv. 4. 15.
 Ad se hospitio recipere aliquem domum. Cæf. 2. Bell. Civil. 20.
 Ad sese aliquem. Virg. 2. Æn. 524.
 In aciem secundam aliquem. V. ACIES.
 In cælum. Ovid. 2. Met. 529.
 In domum recipere hospitem. Cic. 1. Off. 139. Sic in domo clari hominis, in quam & hospites multi recipiendi sunt, & admittenda hominum cujusque generis multitudo.
 In navem eandem. Cic. 3. de Nat. Deor. 89. Non injuria sibi illud accidere, qui illum in eandem navem recepissent.
 In ornithona aliquem. V. ORNITHON.
 In amicitiam. Cic. 2. Att. 20. Numestium ex litteris tuis studiose scriptis libenter in amicitiam recepi.
 In deditionem. Cæf. 3. Bell. Gall. 21.
 In familiaritatem aliquem. Cic. 2. Philip. 78. Quem plane perditum ære alieno, egentemque, si eundem nequam hominem audacemque cognoverat, hunc in familiaritatem libentissime recipiebat.
 In fidem civitatem. Plin. lib. 7. cap. 26. Cæf. 2. Bell. Gall. 15. Cæsar honoris Divitiaci causa atque Heduarum, sese eas in fidem recepturum, & conservaturum dixit. Ibid. lib. 8. 27. pr. Cic. 1. Off. 35. Ut ii qui civitates aut nationes devictas bello in fidem recepissent, earum patroni essent more majorum.
 In fidem suam aliquem. Cic. 13. Fam. 70. Ut igitur eum recipias in fidem, habeasque in numero tuorum, te vehementer etiam atque etiam recipere.
 In necessitudinem. Cic. 13. Fam. 20. Sed eo vehementius a te contendimus, ut Lysonem in fidem, necessitudinemque tuam recipias.
 In gratiam. Cic. pro Rabir. Post. 19. Quem, ex tantis inimiciis receptum in gratiam, summo studio defenderim, hunc afflictum violare non debeo.
 Cognitio recepta est, i. e. Admissa est actio causæ. Plin. Epist. 108.
 Ignorantiam alicujus recipere, i. e. Excusationem ignorantiae admittere. Ulpian. in l. Si fidejussor. §. 1. D. Mandati, vel contra.
 Hospites recipere. Cic. 3. Verr. 121. Quum suæ partes essent hospitum recipiendorum.
 Recipere servum, inquit Ulpian. D. de servo corrupto, l. 1. est Abscondendi causa servo refugium præstare, vel in suo agro, vel in alieno, loco, ædificiove.

Recipere, Excipere ad usum suum, & reservare: quod fit quum quis venditis ceteris, sibi quippiam reservat. Plaut. Trin. 1. 2. 157.

— ubi nunc adolescens habet?

c. Posticulum hoc recepit, quum ædes vendidit. Nonius 4. 399.

Recipere, est Exceptum facere. Budæus, Recipere, antiquum verbum juris. Gell. lib. 17. cap. 6. Quando mulier, inquit, dotem marito dabat, tum quæ ex suis bonis retinebat, neque ad virum transmittibat, ea recipere dicebatur: sicuti nunc quoque in venditionibus quæ excipiuntur, neque veneunt. Receptitius ergo servus mulieris est proprius, quem cum pecunia reliqua mulier receperat, neque dixerat doti, sed retinuerat.

Nomen absentis recipere. Cic. 4. Verr. 94. Et hac actione quam voletis multi dicent, & qui ex isto ipso audierint, viri primarii nostri ordinis, & alii, qui interfuerint quum absentis nomen reciperetur, i. e. Inter reos reciperetur, inquit Bud. Valer. 3. 7. 9. de M. Antonio, Lex Memmia eorum, qui Reipub. causa absentes, recipi nomina vetabat. V. NOMEN.
 Recipere corpore telum. Virg. 9. Æn. 348. h. e. Educere, inquit Servius. ut 10. Æn. 383.

— hastamque receptat

Ossibus hærentem.

Sensu alio Cic. pro Rost. Amer. 33. Ajunt hominem (ut erat furiosus) respondisse, quod non totum telum corpore recepisset. h. e. Admississet, seu intrare permisisset.

Recipere, Exstinguere, protertere. Virg. 9. Æn. 348.

Pectore in adverso totum cui cominus ens

Condidit assurgenti, & multa morte recepit. Nonius 4. 399.

Recipere, Facienda suscipere, & cum obligatione promittere. Cic. 5. Fam. 8. Quæ tibi promitto ac recipio, sanctissime esse observaturum. Ter. Phorm. 5. 8. 9.

Quid ad me ibatis? ridiculum, an verabamini

Ne non id facerem, quod recepissem semel? [Subauditur In me.

Ad se recipere, In suam fidem & periculum accipere. Ter. Heaut. 5. 5. 12. Ad me recipio, faciet.

In se recipere. Cic. 13. Fam. 11. Sed tamen separatim promitto, in meque recipio, fore eum tibi & voluptati & usui.

In me recipio & tibi spondeo. Cic. 13. Fam. 18.

Recipere, Promittere. Cic. 6. Fam. 7. Sed tamen ego filio dixeram, Albrum tibi legeret & auferret: aut ea conditione daret, si reciperes te correcturum.

Thermus omnia se facturum recepit. Cic. 5. Att. 13.

Recipere alicui. Cic. 5. Att. 13. Ut ego ei coram dixeram, mihique ille receperat. Idem 13. Fam. 3. Velim ita tractes, ut mihi coram recepisti.

Causam capitis recipere. Cic. post Red. ad Quir. 11. i. e. Defendendam suscipere. Idem 4. Verr. 1. Recepi enim causam Siciliæ.

Fidem de aliquo recipere. Cic. 2. Att. 22.

Mandatum recipere. Cic. pro Rost. Amer. 112. Quid recipis mandatum, si aut neglecturus, aut ad tuum commodum conversurus es?

Officium receptum perfolvere. Cic. 7. Verr. 112. Quum & Populo Romano satisfactum, & receptum officium Siculis, necessariis meis, erit perfolutum.

Onus aliquod recipere. Cic. in Orat. 35. Volo mihi tecum commune esse crimen, ut si sustinere tantam quæstionem non potuero, injusti oneris impositi tua culpa sit, mea recepti.

Inter Recipere, & Suscipere. Cic. 1. Verr. 26. Ego in hoc judicio mihi Siculorum causam receptam, Populi Rom. susceptam esse arbitror. Ubi Alcon. Suscipitur totum, Recipitur pars: Suscipitur quod principale est, Recipitur quod hinc pendet: Suscipitur solum aliquid propter se, Recipitur etiam propter aliud. Cic. 2. de Orat. 101. In quo est illa quidem magna offensio, vel negligentia susceptis rebus, vel perfidia receptis. [Suscipimus ultro, Recipimus promisso rogati.]

Recipere & Respuere, contraria. Quintil. lib. 6. cap. 5.

Cognoscere & Recipere. Cic. 1. Tusc. 3. Sero igitur a nostris poetæ, vel cogniti, vel recepti.

Recipere, Revocare. Lucil. lib. 29. Primum ex adverso, si quod est cœnaculum, quo recipiat te. Virg. 2. Æn. 524.

— sic ore effata recepit

Ad sese.

Receptum est, Imperfonale, pro Approbatum est, ut ait Budæus. Plin. lib. 28. cap. 2. Quin & absentes tinnitu aurium præsentire sermones de se, receptum est.

Ratione falsa receptum est. Lucret. lib. 1. 378.

RECEPTUS, a, um. Partic. [ῥεπειδὴ μὴν] ut Recepti in civitatem dicuntur, Qui cum suffragio cives sunt effecti, ut apud Livium sæpe legitur.

Ex facili nulloque urgente receptus. Lucan. lib. 4. 46.

Cælo receptus. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Sede cælesti receptus. Ovid. 3. de Pont. 5. 53.

Amans receptus tota nocte. Propert. lib. 2. 14. 28.

Ensis receptus pectore. Senec. Thyest. 8.

Receptus mos, est, Quem sua sponte civitas alienum adscivit. Festus.

Perfusio publice recepta. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Preces receptæ. Stat. 4. Silv. 1. 9.

Somnus receptus parte oculorum. Ovid. 1. Met. 686.

Verba aure recepta. Ovid. 4. de Pont. 4. 14.

Receptus, Servatus. Virgil. 1. Æn. 182.

— frugesque receptas

Et torrere parant flammis, & frangere saxo. i. e. Liberatas, inquit Servius, ut, Medioque ex hoste recepit. Virg. 6. Æn. 111.

RECEPTUM, i. n. [ῥεπειδὴ μὴν] Cic. 2. Philipp. 79. Promissum & receptum intervertit, ad seque transtulit.

Promisso ac recepto suo satisfacere. Cic. 7. Verr. 138.

RECEPTIO, ōnis. f. [ῥεπειδὴ μὴν] Plaut. Afin. 5. 2. 70.

Quid tibi huc receptio ad te est meum virum? i. e. Quare recipis ad te virum meum? Verbale nomen cum casu verbi.

RECEPTUS, ūs. m. [ῥεπειδὴ μὴν] Ipse recipiendi se actus. Liv. 8. 10. Brevitate ipsa loci, facillique receptu in tam propinqua castra, haud ægre militem a multa cæde est tutatus.

Receptui canere, est Tuba e prælio exercitum revocare. [ῥεπειδὴ μὴν] Cic. 12. Philipp. 8. Quis enim revocante & receptui canente Senatu properet dimicare?

Per translationem, pro Discedere & abire. Cic. 3. Tusc. 33. Vetat igitur ratio

ratio Intueri molestias, abstrahit ab acerbis cogitationibus hebetem aciem ad miseras contemplandas: a quibus quum cecinit receptui, impellit rursus & incitat ad conficiendas, totaque mente contrectandas varias voluptates.

Receptui signum dare. Liv. 2. 62.

Receptui signum, aut revocationem a bello audire. Cic. 13. Philipp. 15. Receptus nimis pertinacis sententiæ, apud Livium lib. 4. 57. pro Resipiscencia a sententia pertinaci. Alia constructione, lib. 28. Receptus a malis consiliis.

Receptus, [ῥεπεισμένη] Locus in quo se tuto recipit exercitus, & sine periculo hostem expectare potest. Virg. 11. Æn. 527.

Planities ignota jacet, tutique receptus.

Habere aliquem receptum. Cic. 10. Fam. 11.

Amittere receptum. Cic. 8. Att. 19. Neque ex omnibus oppidis contrahere copias expedit, ne receptum amittam.

РЕСЕРТОР, ὄρις. m. [ῥεπεισμένης] Qui latrones, eorumque surrepta recipit, occultatque. Cic. pro Milon. 50. Sustinisset hoc crimen primum ipse ille latronum occultator & receptor locus, dum neque multa solitudo indicasset, neque cæca nox ostendisset Milonem. Al. Receptor. Ulpian. l. 3. Quo nauf. §. 3. Non tantum. ff. de incend. ruin. naufrag. &c. Non tantum autem qui rapuit, verum is quoque qui recepit, ex causis supra scriptis, tenetur: quia receptores non minus delinquant, quam aggressores. Al. Receptatores.

Prædarum receptor. Tacit. 4. Ann. 23.

РЕСЕРТРИХ, ἱς. f. [ῥεπεισμένης] Cic. 6. Verr. 17. Tua, inquam, tua Messana, tuorum adiutrix scelerum, libidinum testis, prædarum ac furtorum receptrix.

РЕСЕРТИБИЛIS, e. Adj. August. de Trin. 5. 13. Nostra scientia est amissibilis & receptibilis.

РЕСЕРТИУS, a, um. Adj. Quod reservatur. Unde, Receptitius servus appellatus est, Nuptæ mulieris propius, quem scilicet, quum dotem marito daret, sibi reservavit. Quoties enim mulier in danda viro dote, aliqua ex suis bonis retinet, nec ea ad virum transmittit, recipere ea dicitur. Cato apud Gell. lib. 17. cap. 6. V. Recipere, pro Excipere ad usum suum, in ipso verbo.

Receptitia dos apud Cajum l. 31. §. 2. D. de mort. caus. donat.

РЕСЕРТОРИУS, a, um. Adj. Tertull. de Ref. carn. cap. 27. Locus rectorius.

РЕСЕРТОРИУM, i. n. Idem ac Receptaculum. Sidon. 5. Epist. 17. Nunciatum est progredi Episcopum de rectorio.

РЕСЕРТО, [ῥεπεισμένη] ære. frequentat. Ter. Heaut. 5. 2. 15.

Ibi tuæ stultitiæ semper erit præsidium, Clitipho,

Victus, vestitus, quo in tectum te receptes. Idem Hec. 5. 1. 16.

Quid istuc est? meum receptas filium ad te Pamphilum. Liv. 5. 8.

Animam receptare. Lucret. lib. 3. 504.

Sinu suo cuncta receptat natura. Lucan. lib. 7. 810.

Receptare, Concedere, probare. Lucret. lib. 1. 669.

Scilicet ex ulla facere id si parte receptent,

Occidet ad nihilum, &c. Codices veteres habent Reparcent,

plane mendose, ut ait Lambin. conf. Recipere telum in RECIPIO.

РЕСЕРТАТИО, ὄρις. f. Ammian. Marcell. lib. 20. sub fin. Pro receptatione spiritus. Sed varia est lectio, de qua V. Valef. in loc.

РЕСЕРТАТОР, ὄρις. m. Qui fures, eorumque furta domi suæ receptat, seu recipit & occultat. Vulgus *Recelatorem* vocat. Marcianus Jurisconf. l. 1. D. tit. De rectorioribus, Pessimus, inquit, genus est rectoriorum, sine quibus latere nemo diu potest. Al. Receptoribus, & Receptorum. Receptor hostium atque defensor Rhenus. Flor. 3. 10. 9. Ille latronum occultator & rector locus. Cic. pro Milon. 50. V. RECEPTOR supra.

РЕСЕРТАCULUM, i. n. [ῥεπεισμένη, δοχεῖον, ἀρρηπτήριον] Confugium. Cic. 7. Verr. 58. Illud tibi oppidum receptaculum prædæ.

Receptaculum omnium purgamentorum urbis. Liv. 1. 56.

Nisi illud & rei frumentariæ subsidium, & receptaculum classibus nostris pateret. Cic. 4. Verr. 3.

Receptaculum animi corpus. Cic. 1. Tusc. 52. Corpus quidem quasi vas est, aut aliquid animi receptaculum.

Mors æternum nihil sentienti receptaculum. Cic. 5. Tusc. 117.

Cibi receptaculum ventriculus. Lactant. de Opific. Dei, cap. 11.

РЕСЕРПРОC, a, um. Adj. sec. comm. [παλινδρομεύ, ἀντιστροφῶ] dicitur Quod eo redit, unde prodit. Spiritus reciprocatur quum rursus reforescit. Et, Unda a litore excussa, rursus litus alluens, reciprocari dicitur. Et, Horæ reciprocantur, quum expleto legitimo cursu, rursus ad pristinum ordinem redeunt. Haud aliter Pronomina reciproca ad id, unde prodierant revocant. Hæc Erasmus. Varro de L. L. 6. 5. A recipiendo derivat reciprocum, qui esse afferit, id quod aliunde profectum, redit eo unde profectum est. Rectius alii a PROCUS.

Annis reciprocus, Refluus. Plin. lib. 9. cap. 57.

Mare reciprocum. Idem lib. 5. cap. 4. Tertius sinus dividitur in geminos, duarum Syrtium, vadoso ac reciproco mari diros. Sil. lib. 3. 60.

Fertque, refertque fretum, sequiturque reciproca Tethys.

Argumenta reciproca, Græcis ἀντιρρόπον dicta, vitium sunt in oratione longe maximum, quum scilicet argumentum propositum referri contra convertique in eum potest, a quo dictum est, & utrumque pariter valet, quale est illud pervulgatum Protagoræ, de quo Gell. lib. 5. cap. 10. V. & lib. 9. cap. 16.

Motus reciproci. Sen. Herc. fur. 12.

Tela reciproca. Varro, Reciproca tendens nervo equino concita tela. Quod sic accipit Turnebus, quum arcus tenditur, sagitta ad nos versus trahitur, quæ mox, dum mittitur, in eam partem, unde trahebatur redit, idque est quod reciprocum appellat.

РЕСЕРПРОC, [ἀντιρρόπον, παλινδρομεύ] ære. Repetere, reflectere, remittere, retrogredi. Liv. 21. 57. Quum jam spiritum intercluderet, nec reciprocare animam sineret, aversi a vento parumper confedere. Cic. 1. de Divin. 10. Siquidem ista sic reciprocantur, ut si divinatio sit, dii sint: & si dii sint, sit divinatio. Idem 3. de Nat. Deor. 24. Quid Chalcidico Euripo in motu identidem reciprocando putas fieri posse constantius? Liv. 28. 30. Quinquere mem fatis credens, deprehensam rapido in freto, in adversum æstum reciprocari non posse.

Reciprocare cepit mare, magno tractu aquis in suum fretum recurrentibus, reddebatque terras paulo ante profundo salo mersas. Curt. lib. 9. 9. 20.

Reciprocare manu telum. Gell. lib. 9. cap. 11.

Reciprocare item, pro Recipere. Nonius 2. 737. Reciproca animum, inquam, odiose. Ex vet. Ennius Andromeda, Riscus prorsus reciprocatur, fructus feram. [Mercer. Rufus & Fluctus, Legendum Rursus, prorsus. Idem interpretationis loco asteriscum posuit.]

RECIPROCANS, Partic. ut Reciprocantes aquæ. Flor. lib. 2. cap. 8.

RECIPROCATUS, a, um. Partic. ut Reciprocata vicissitudo. Arnob. lib. 2. advers. Gent. Cujus est autem pudoris, maledicti & criminis loco dare ea, quæ in te possint reciprocata vicissitudine retorqueri?

RECIPROCATIO, ὄρις. f. [ἀντιστροφῆ] Retrogressio. Plin. lib. 8. cap. 52. Quum circumactum angustiarum non caperent, nec reciprocationem longitudinis in exilitate cæca. Idem lib. 9. cap. 8. Observata æstus reciprocatione. Idem lib. 11. cap. 24. Longitudo fili a culmine ac rursus a terra per illud ipsum velox reciprocatio.

RECISAMENTUM, RECISIO, RECISUS. V. RECIDO.

RECITO, [λέγω, ἀπαγγέλλω, ἀναγιγνώσκω] ære. ex Re & cito, ære. compositum; Scripturam clara voce, ut alii audiant, intelligantque, legere. Cic. 4. Verr. 23. Quid ego nunc hic Sext. Pompeji Chlorig testimonium recitem?

Recitare identidem. V. IDEM.

Clare recitare. Plaut. in Pers. 4. 3. 30.

Carmen recitare. Ovid. 3. de Pont. 5. 39.

Edictum recitare. Cic. pro Quint. 39.

Litteras in senatu. Cic. 10. Fam. 26. Cave putes ullas litteras unquam graviore, quam tuas in Senatu esse recitatas.

Scripta recitant in medio foro. Hor. 1. Serm. 4. 73.

Recitare de, vel ex. Cic. pro Cluent. 135. Cui loco respondere posse vix videor, quod elogium recitasti de testamento Cn. Egnatii patris. Idem 5. Verr. 26. Da quæso scribæ, recitet ex codice.

De tabulis publicis recitare. Cic. pro Flacc. 40.

Recitatus hæres testamento, Factus, pronuntiatus, scriptus. Plin. lib. 7. cap. 52. Apertoque testamento recitatum hæredem minorem funeri instituisse.

Recitare Senatum, aut Senatorem. Cic. pro Domo, 84. Patrem tuum, &c. L. Philippus Censor avunculum suum præterit in recitando Senatu. [i. e. In recitando laterculo senatorum. V. Legere senatum in LEGO.]

Recitare, Memoriter enuntiare. Quintil. Declamat. 6. At ista legem recitat. De muliere cæca. Cels. lib. 3. cap. 18. Quin etiam recitare, si qua meminerunt, cogendi sunt. De phreneticis.

RECITATIO, ὄρις. f. [ἀναγνώστis] Cic. pro Cluent. 141. Crassus tum ita Brutum ultus est, ut illum recitationis suæ poeniteret.

Litteram recitatio. Cic. pro Domo 22.

Item Lectio scriptorum in cœtu amicorum, ut iudicium de iis fieret. Plin. 1. Epist. 13. Possum jam repetere secessum, & scribere aliquid quod non recitem, ne videar, quorum recitationibus assui, non auditor fuisse, sed creditor.

RECITATOR, ὄρις. m. [ἀναγνώστis] Cic. 2. de Invent. 339. Neque enim vos scripti sui recitatores, sed voluntatis interpretes fore putavit. Idem pro Cluent. 141. Tres & ipse excitavit recitatores cum singulis libellis.

Acerbus recitator. Hor. de Arte Poet. 474.

Recitatores sunt etiam, Qui in cœtu amicorum scripta sua recitant. Sen. Epist. 95. Recitator historiam ingentem attulit minutissime scriptam, arctissime complicatam, & magna parte perlecta; Desinam, inquit, si vultis. Acclamatur, Recita, recita, ab his, qui illum obmutescere illico cupiunt. Plin. 1. Epist. 13. Subinde sibi nuntiari jubent, an jam recitator intraverit. conf. RECITATIO.

RECLAMO, pr. comm. [ἀντιλέγω, ἀντιδιδόω, ἀναβόω] ære. Clamore adversari, non acquiescere, repugnare, refragari. Cic. 6. Verr. 41. Reclamat Sicilia tota, propter calati argenti cupiditatem reos fieri rerum capitalium. Ibid. 76. Res agitur in Senatu, vehementer ab omnibus reclamatur. Ager canenti domino reclamatur, Respondet ad vocem. Stat. 4. Silv. 5. 10. Idem 3. Theb. 120.

Fervet iter gemitu, & plangoribus arva reclamant.

Æquora scopulis illisa reclamant. Virg. 3. Georg. 261.

Ratio vera reclamatur. i. e. Contradicit. Lucret. lib. 1. 617.

Theatra tota reclamant. Cic. 3. de Orat. 194. At in his si patulum modo offensum est, ut aut contractione brevius fieret, aut productione longius, theatra tota reclamant.

Reclamare in libertatem. V. PROCLAMO.

Reclamo tibi pro reo, i. e. Reprobo cum clamore quæ in reum dicis. Plin. 3. Epist. 9.

Reclamari, Passivum, pro Objici. Quintil. lib. 12. cap. 1. Nunc de iis dicendum, quæ mihi quasi conspiratione quadam vulgi reclamari videntur.

Ab universo Senatu reclamatum est. Cic. pro Domo 10.

RECLAMATIO, ὄρις. f. [ἀναβόηστis] Cic. 4. Philipp. 5. Præclara & luculenta reclamazione vestra factum pulcherrimum Martialium comprobavit. h. e. Nova acclamatione, iterato clamore. Re, enim, ait Cælius Secundus, hic repetit, non contrarium dicit.

RECLAMATOR, ὄρις. m. Apul.

RECLAMATRIX, ἱς. f. Mart. Capel.

RECLAMITO, [ἀναβόω] ære. frequent. Cic. pro Rosc. Amer. 66. Magna est enim vis humanitatis, multum valet communio sanguinis, reclamat istiusmodi suspicionibus ipsa natura.

RECLINATORIUM, RECLINIS, V. RECLINO.

RECLINO, pr. comm. [ἀνακλίνω, κατακλίνω] ære. Ad aliquid flexum esse, recurvari & reflecti. Cic. in Arato, 417.

At Cepheus caput atque humeros, palmasque reclinat. Plin.

lib. 29. cap. 3. Candido ovorum in oculis & pili reclinantur ammoniacotrito, admistoque. Cornarius in Diosc. lib. 2. cap. 41. Ex Galeno Reclinantur exponit Agglutinantur.

Nullum a labore me reclinat otium. Horat. H. St. Exstant Epod. 17. 24. Reclino, neutrum est apud Senecam in Consolatione ad Marciam, cap. 2.

In quem onus imperii reclinare.

RECLINATUS, a, um. Partic. [ἀνακλινθείς] Hor. 2. Carm. 3. 7.

Seu te in remoto gramine, per dies

Festos reclinatum, bearis

Interiore nota Falerni. h. e. Resupinum, Recumbentem.

Porphyry.

RECLINATORIUM, i. n. V. Barthii Advers. 35. 23.

RECLINIS, e. Adj. [*ἀκλίνης*] Idem quod Acclinis, Recubans, jacens. Martial. lib. 9. 91.

Sic in gramine floreo reclinis,
Qua, gemmantibus hinc & inde rivis,
Curva calculus excitatur unda, &c.

Cubili reclinis. Stat. 1. Silv. 2. 161.

Pectus recline. Sen. Herc. Oeth. 1643.

Reclinis in sinu juvenis. h. e. Reclinata. Ovid. 10. Met. 558. De Venere in sinu Adonidis recumbente. Al. leg. Renidens.

Super pedes cubitantis reclinis Tacit. pag. 256. editionis Plantini. H. St. Lib. 14. Ann. 5.

Reclinis, & nescio similis. Tacit. 13. Ann. 16.

In hisce auctorum locutionibus citatis, veteres quædam Edd. legunt.

Reclivis. [Idque H. St. correxit his verbis. Reclivis, pro Reclinis, ut apud Horatium Acclinis scribendum, ubi editur Acclivis.]

RECLUDERE, si, sum. pr. comm. [*ἀνοίγω*] ēre. Aperire. Plaut. Capt. 4. 4. 10. Cellas refregit omnes intus, recluditque armarium. Virg. 8.

Æn. 144.

Infernas referet sedes, & regna recludat
Pallida.

Artus recludere. Sil. lib. 1. 120.

Cælum luce æstiva. Virg. 4. Æn. 52.

Ensem. Virg. 4. Æn. 646.

Jugulum recludere, Aperire. Ovid. 7. Met. 285.

Occulta recludere, Prodere. Stat. 1. Achil. 498.

Operta. Hor. 1. Epist. 5. 16.

Ora fontana recludere, Fonti dare cursum. Ovid. 1. Fast. 269.

Portas. Propert. lib. 3. 19. 24.

Tellus recluditur dente unco. Virg. 2. Georg. 423.

Tellure recludere thesauros. Virg. 1. Æn. 362.

Recludere, pro Claudere. Justin. lib. 1. 9. Orphanes per internuntios quærit a filia, quæ inter regias pellices erat, an Cyri regis filius rex esset. At illa nec se scire, nec ex alia posse cognoscere, quia lingulæ separatim recludantur.

RECLUDENS, entis. Partic. [*ἀνοίγων*] ut, Virtus recludens cælum. Hor. 3. Carm. 2. 21.

RECLUSUS, a, um. Partic. [*ἀνεκκλειστός*] Apertus. ut, Fores reclusæ. Ovid. 7. Met. 647.

Domo reclusa vigilare. Hor. 2. Epist. 1. 103.

RECOCRUS, V. RECOCO.

RECOGITO, [*ἀναπείνω*, *ἀναδιζήμεναι*] āre. Iterum atque iterum cogitare. Cic. 2. Q. frat. 2. Sic tu mihi videris in Sardinia de forma Minuciana & nominibus Pompejanis in otio recogitasse. Columel. lib. 1. in præfat. Quæ quum animadvertam, sæpe mecum retractans ac recogitans, quam turpi consensu deferta exoleverit disciplina ruris.

RECOGITATIO, ōnis. f. Tertull. de Cast. cap. 4.

RECOGNOSCO, nōvi, nītum, [*ἀναγινώσκω*, *ἀναγινώσκω*] ēre. Æstimare significat, & considerare, tractareque, inquit Budæus: In memoriam revocare, vel etiam agnoscere. Cn. Magnus ad Cic. 8. Att. 11. Tuas litteras libenter legi: recognovi enim tuam pristinam virtutem etiam in salute communi. Idem 4. Verr. 18. Quum istius in Quæstura fugam & furtum recognosceret.

Aliquem penitus recognoscere. Cic. pro Dejot. 4. Perturbat me, C. Cæsar, etiam illud interdum: quod tamen, quum te penitus recognovi, timere desino.

Amorem alicujus erga se in litteris. Cic. 12. Fam. 12.

Dona. Virg. 8. Æn. 721.

Plura. Ovid. 4. Fast. 418.

Sacra recognoscet annalibus eruta priscis. Ovid. 1. Fast. 7.

Verba sua recognoscere. Cic. ad Brut. 16. Verba tua recognosce, & audio negare servientis adversus regem istas esse preces.

Vetera. Cic. in Sallust. 2. Quod nullum vos sciatis novum crimen in Sallustium audituros, sed omnia vetera recognituros.

Recognoscere ex. Cic. 3. Verr. 15. Quæ qualis fuerit, aut meministis, aut ex eo, quem sui simillimum produxit, recognoscere potestis.

Reminiscendo recognoscere. Cic. 1. Tusc. 57. Bene interroganti respondentem, declarare se non tum illa discedere, sed reminiscendo recognoscere.

Recognoscere cum aliquo. Cic. in Catil. 6. Recognosce mecum tandem illam superiorem noctem: jam intelliges, multo me vigilare acrius ad salutem, quam te ad perniciem Reipub.

Recognoscere, Opus compositum emendandi aut limandi, aut reprehendendi causa revidere, inquit Perottus. Cic. 3. de Legib. 37. Quamobrem quoniam, non recognoscimus nunc leges P.R. sed aut repetimus ereptas, aut novas scribimus. Idem 4. Verr. 190. Hæc omnia summa cura & diligentia recognita & collata, & ab hominibus honestissimis obsignata sunt.

Decretum recognoscere, Retractandi, vel emendandi causa cognoscere & videre. Cic. pro Corn. Balb. 11. Nos Cn. Pompeji decretum, judicium de consilii sententia pronuntiatum, recognoscemus?

Recognoscere in consilio. Cic. 4. Verr. 30. Quum hos sibi quæstus constituisset magnos, atque uberes ex iis causis, quas ipse instituerat in consilio, hoc est cum sua cohorte, recognoscere. Alii legunt Cognoscere.

Explorare & recognoscere. Columel. lib. 1. cap. 8. Panis, potionisque bonitatem gustu suo exploret: vestem, manicas, pedumque tegmina recognoscat. i. e. Recenseat.

Supellectilem pecuniamque omnem recognovit. Curt. lib. 5. 1. 24.

Recognoscere equitum turmas, pro Recensere. Suet. in Octav. cap. 37. Idem in Calig. cap. 16. Equites Romanos severe curioseque, nec sine moderatione recognovit, palam adempto equo, quibus aut probri aliquid, aut ignominia inesset.

Recognosci ab omnibus. Cognosci, vel Iterum cognosci. Cic. 7. Verr. 71. Alii quum a multis civibus Romanis recognoscerentur, ab omnibus defenderentur, securi feriebantur.

RECOGNITUS, a, um. Partic. V. in ipso verbo.

RECOGNITIO, ōnis f. [*ἀναγνώσις*, *ἀναγνώσις*] Plin. lib. 11. cap. 30. Et quoniam ex diversis convehunt, altera alterius ignara, certi dies ad recognitionem mutuam nundinis dantur. De formicis.

Recognitione eorum, quæ in familia sunt. Columel. lib. 11. cap. 1.

Recognitione scelerum suorum. Cic. 6. Verr. 110. Quittandem istius animus est nunc in recognitione scelerum suorum, quum ego ipse in commemo-

ratione eorum, non solum commovear, verum etiam corpore perhorrescam?

Recognitione rei judicata, *Revisio processus* a barbaris dicitur. Budæus in forensibus, Instaurativum (inquit) iudicium & instaurativum dici potest, quæ *Revisio* vulgo dicitur.

RECOLLIGO, lēgi, lēctum, [*ἀναλίσσω*] ēre. In unum colligere. Columel. lib. 8. cap. 5. Confestim circumire oportebit cubilia, ut quæ mota sunt ova, recolligantur. Plin. 9. Epist. 13. ad Quadratum, Postea actionem meam, utcumque potui, recollegi, addidi multa.

Annos primos recolligere. Ovid. 7. Met. 216.

Animum alicujus recolligere, qui est in alterum offensior, [*ἐξολίσσω*] Cic. 1. Att. 5. Quod scribis, etiam si cujus animus in te esset offensior, a me recolligi oportere: quid dicas: neque id neglexi, sed est miro quodam modo affectus. i. e. Corrigi, revocari ab ira, inquit interpres.

Ignes sparfos recolligit. Lucan. lib. 1. 157.

Se recolligere dicitur æger, [*ἀναλαμβάνω*] Plin. lib. 20. cap. 5. Heraclides contra argentum vivum dedit, & Veneri subinde offensanti, ægrifque se recolligentibus.

Se recolligere a longa valetudine, Resumere & recipere vires. Plin. lib. 23. cap. 7.

Viros recolligere longa ægitudine. Plin. lib. 24. cap. 6.

RECOLLO, āre. Iterum colare. Scribon. Largus, Comp. 268. Postea recolare per linteum duplex.

RECOLLO, colui, cultum, [*ἀνακαίνισα*] ēre. Rursum colere. Liv. 27. 5. Omnes in urbes, in agros suos reductos, arare, ferere, desertam recoli terram. Tacit. 3. Ann. 72. Quo tum exemplo Lepidus, quanquam pecuniæ modicus, avitum decus recoluit. h. e. Restituit, renovavit.

Idem 1. Hist. 77. Et recens ab exilio reverfos nobiles adolescentulos avitis ac paternis sacerdotiis in solatium recoluit. h. e. Rursum coluit, decoravit, honoravit.

Intermissa recolare. Liv. 39. 24. Vectigalia regni, non fructibus tantum agrorum, portoriisque maritimis auxit, sed metalla etiam, & cetera intermissa, recoluit, & nova multis locis instituit.

Ingenia recolare. Plin. 7. Epist. 9. Ut enim terræ variis mutatisque seminibus, ita ingenia nostra nunc hac, nunc illac meditatione recoluntur. i. e. Poliuntur, renovantur.

Recolere, [*ἀναλογίζομαι*, *ἀναμνησκέομαι*] Repetere, meditari, & mente tractare. Diomedes, Superest ut singula recolendo, memoria tenus mandentur, ne frustra cum tempore evanescant. Cic. 13. Philipp. 45. Quæ si tecum ipse recolis, æquiore animo, & majore consolatione moriere.

Studia recolare. Cic. pro Arch. 13. Quantum alii tribuunt tempestiva convivii, quantum denique alex, quantum pilæ: tantum egomet mihi ad hæc studia recolenda sumpsero.

Studio recolare. Virg. 6. Æn. 681.

Inclusas animas, superumque ad lumen ituras
Lustrabat, studio recolens. i. e. Circumibat studiose retractans.

Servius.

Artes inter se recolare, Exercere. Cic. 1. de Orat. 2. Neque vero nobis cupientibus atque optantibus fructus otii datus est ad eas artes, quibus a pueris dediti fuimus, celebrandas, interque nos recolendas.

RECOLTUS, a, um. Partic. [*ἀνακαταρτήτος*] ut, Humus reculta. Ovid. 5. Met. 647.

RECOMMINISCO, ēris, [*ἀναμνησκόμεναι*] ifci. Reducere in memoriam. Plaut. Trin. 4. 2. 70. Litteris recomminiscar.

RECOMPONO, ēre. Iterum componere & colligere. Ulpian. in l. 25. Argumento. §. Margarita, Sed si in hoc sunt soluti, ut recomponantur: ornamentorum loco sunt. De lapillis & margaritis.

RECOMPOSITUS, a, um. Partic. [*ἀνασυνέστως*] Idem quod Rursus compositus. Ovid. 1. Amor. 7. 68.

Pone recompositas in statione comas.

RECONCILIO, [*καταλλάσσω*, *ἀνακαταλλάσσω*] āre. In gratiam restituere. Liv. 35. 19. Non movit modo talis oratio regem: sed etiam reconciliavit Annibali. Cic. 6. Att. 7. Cicero Q. filius, pie sane, me quidem certe multum hortante, sed currentem animum patris sui, forori tuæ reconciliavit.

Novi conciliantur, Reconciliantur antiqui, inquit Festus.

Alienare & Reconciliare, contraria. Cic. de Provinc. Conf. 21. Tuus pater, Philippe, nonne uno tempore cum suis inimicissimis in gratiam rediit, quibuscum omnibus eadem Respub. reconciliavit, quæ alienarat?

Animos populi sibi reconciliare. Liv. 1. 27.

Civitates æmulas reconciliare. Plin. in Paneg. cap. 80. O vere Principis, atque etiam Consulis, reconciliare æmulas civitates.

Gratiam cum aliquo. Curt. lib. 10. 8. 12.

Gratiam veterem. Cic. 1. Att. 9. Eo accedebat hortator assiduus Sallustius, ut agerem quam diligentissime cum Luccejo, de vestra vetere gratia reconcilianda.

In gratiam reconciliari. Cic. pro Domo 129. Inimici in gratiam reconciliabantur.

Reducit, reconciliat, restituit in gratiam cum. Cic. de Provinc. Conf. 23. Hic me meus animus in Rempub. pristinus cum C. Cæsare, reducit, reconciliat, restituit in gratiam.

Pacem reconciliare. Liv. 42. 46.

Existimationem reconciliare, pro eo quod est Recuperare. Cic. 2. Verr. 2. In quo reconciliare existimationem iudiciorum amissam possitis.

Filium reconciliare domum, h. e. Tantum efficere ut reducatur filius domum. Plaut. Capt. prol. 33.

In libertatem reconciliare. Plaut. Capt. 3. 4. 45.

RECONCILIATUS, a, um. Partic. [*καταλλάχθης*] Cic. 1. Fam. 2. Videbatur enim reconciliata nobis voluntas Senatus esse.

Fructus libertatis reconciliatus. Cic. Anteq. iret in exil. 1. Etsi majores vestri eos imperatores, qui militum virtute hostium fregerunt furorem, jucundissimo fructu libertatis reconciliato, non solum statuis dignos putaverunt.

Reconciliata & Nunquam imminuta gratia, contraria. Cic. 5. Fam. 2. Quod scribis de reconciliata nostra gratia, non intelligo, cur reconciliata esse dicas, quæ nunquam imminuta est.

RECONCILIATIO, ōnis. f. [*καταλλάξις*, *ἀνακαταλλάξις*] Cic. pro Cluent. 100. Irredebatur hæc illius reconciliatio, & persona viri boni suscepta.

Reconciliatio gratiæ, vel concordia. Cic. 3. in Catil. 25. At illæ tamen omnes

omnes diffensiones, quarum nulla exitium Reipub. quaesivit, ejusmodi fuerunt, ut non reconciliatione concordiae, sed internecone civium dijudicatae sint.

Pl. Gratiarum reconciliaiones. Cic. Post. redit. ad Quirit. 13.

RECONCILIATOR, ōris. m. [ῥεconciliator, ἰλασμενος] Liv. 35. 45. Phaeas reconciliatore pacis & disceptatore de iis, quae in controversia cum Pop. Rom. essent, utendum potius Antiocho censebat, quam duce belli.

RECONCINNO, [ἀνασπινδω, ἀπείρωμαι] āre. Denuo vel rursus concinnare, hoc est Expolire. Plaut. Men. 2. 3. 72.

Pallam illam, quam dudum dederas ad phrygionem ut deferas, Ut reconcinnetur, atque ut opera addantur quae volo. Cic. 2. Q. frat. 6. Tribus locis aedifico: reliqua reconcinno. Varr. 3. de R. R. cap. 16. extr. Hoc faciundum secundum alvos, ut reconcinnatae ad suum quaque opus & domicilium redeant. Al. Reconciliatae.

Reconcinnatur detrimentum. Passive. Caes. 2. Bell. Civil. 15. Diuturni laboris detrimentum solertia & virtute militum brevi reconcinnatur.

RECONDO, condidī, conditum, [ἀποτίθωμαι] ēre. Reponere, contegere. Cic. 2. de Nat. Deor. 108.

Hoc caput hic paulum sese subitoque recondit. Ex Arato. Plin. lib. 7. cap. 53. Flammæ vi e rogo ejectus, recondi propter ardorem non potuisset.

Caput strato recondere. Ovid. 11. Met. 649.

Gladium recondere in vaginam. Cic. 2. de Invent. 14. Gladium propter appositum e vagina eduxit, & illum alterum occidit, nummos abstulit, gladium cruentatum in vaginam recondidit.

Gladium lateri. Ovid. 12. Met. 482.

Glandem recondere tabulatis fumo, vel cisternis in aquam. Columel. lib. 7. cap. 9.

In vasis aliquid recondere. Columel. lib. 12. cap. 15.

In aliquem locum se recondere. Quintil. lib. 10. cap. 3.

Interior recondere venerem. Virg. 3. Georg. 137.

Nummos aurumque. Hor. 2. Serm. 3. 109.

Oculos erigere, & Recondere, opposita. Ovid. 4. Met. 146.

Opes recondere. Ovid. 1. de Arte Am. 628.

Uvas recondere in amphoras. Plin. lib. 12. cap. 16. Uvas contegunt, & ita in amphoras recondunt.

Mens aliqua sic recondidit, e quibus memoria oritur. Cic. 4. Acad. 30.

Multi præterea, quos fama obscura recondit. Virg. 5. Aen. 362.

RECONDITUS, a, um. [ἀποκρύπτω, ἀποκρύπτω] Partic. Plin. lib. 10. cap. 33. Merops vocatur, genitores suos reconditos pascens.

Clausum & reconditum. Cic. 6. Verr. 42. Statuerunt se nihil tam clausum, neque tam reconditum posse habere, quod non istius cupiditati apertissimum, promptissimumque esset.

Sepositum & Reconditum. Cic. 6. Verr. 23. Quod celari oportebat, habebant sepositum & reconditum. Hor. 3. Carm. 28. 2.

— prome reconditum, Lyde, strenua Cæcubum.

Ægyptus recondita. Cic. 2. de Lege Agr. 41. Quid Alexandria, cunctaque Ægyptus? ut occulte latet? ut recondita est?

Angulus reconditus ac derelictus. Cic. 5. Verr. 193. Angulum mihi aliquem eligas provinciae reconditum ac derelictum.

Salutis reconditi. Catul. 32. 11.

Mores penitus reconditi. Cic. 1. de Legib. 26. Tum speciem ita formavit oris, ut in ea penitus reconditos mores effingeret.

Natura tristis ac recondita. Cic. pro Quint. 59. Vixit enim semper inculte atque horride: natura tristi ac recondita fuit: non ad solarium, non in campo, non in conviviis versatus est.

Artes, Arcanae, abstrusae, non vulgares. Cic. 1. de Orat. 8. Studia quæ reconditis in artibus versantur.

Litteræ reconditæ, Interiores. Cic. 15. Fam. 21. Multæ erant & reconditæ litteræ. Idem de Clar. Orat. 265. Erant in eo plurimæ litteræ, nec eæ vulgares, sed interiores quadam & reconditæ.

Reconditoria. Cic. 4. Acad. 10. A me enim ea, quæ in promptu erant, dicta sunt: a Lucullo autem reconditoria desidero. Cic. 11. Fam. 20. Ad has litteras statim mihi rescribe: tuorumque aliquem mitte, si quid reconditum magis erit.

RECONDUCO, ēre. Iterum conducere. Ulpian. in l. Item quaeritur. §. Qui impleto. D. Locati & conducti, Qui impleto tempore conductionis remansit in conductione: non solum reconduxisse videbitur, sed etiam pignora videntur durare obligato: Quintil. Declam. 12. Vicinarum provinciarum copias reconducit.

RECONDUCTUS, a, um. Partic. Plin. 29. 1. Unum agrum ex provincialibus h. s. ducentis reconductum.

RECONFLO, [ἀνακαυθίζωμαι] āri. Rursus conflare. Lucret. lib. 4. 925. Unde reconfari sensus per membra repente Possit? h. e. Resuscitari.

RECONVENIO, īre. Actionem contrariam intentare. &

RECONVENTIO, ōnis. f. Voces apud Jctos. [De iterata conventione.]

RECŒQUO, coxi, coctum, [ἀναψάω] ēre. Iterum coquere. Martial. lib. 11. 46. Altera non deerunt tenui versata favilla, Et Velabrensi massa recocta foco.

Recoquere, per translationem, Rursus erudire, polire & formare, tanquam ea, quæ iterum coquuntur, ut meliora fiant. Quintil. lib. 12. cap. 6. de Cicerone, Quum jam clarum meruisset inter patronos, qui tunc erant, nomen, in Asiam navigavit: seque & aliis sine dubio eloquentiæ ac sapientiæ magistris, sed præcipue tamen Apollonio Moloni, quem Romæ quoque audierat, reformandum ac velut recoquendum dedit. Cic. de Senect. 83. Quo quidem me proficiscentem haud sane quis facile retraxerit, neque tanquam Peliam recoxerit.

Spicula recoxit. Lucan. lib. 7. 148.

RECOCUS, a, um. Partic. [ἀναψήνδεις, ἔμπυρος] ut, Passum recoctum. Stat. 4. Silv. 9. 38.

Recocti aulici, i. e. (inquit Budæus) Veteratores, & consummati.

Senex recoctus. Catul. 54. 5. i. e. Qui sæpius eundem magistratum gessit. Victorius in Variis lectionibus significari putat, senem illum studio & artificio quodam senectam exuisse, & quasi iterum juvenem factum exquisito cultu corporis. [Videtur potius scomma in senem decrepitem & nequam, qui, velut alter Æson, recoctus videretur.]

Scriba recoctus ex Quinqueviro. Hor. 2. Serm. 5. 55. Recocti dicuntur scribæ, qui sæpius pro Consulibus ad provincias missi, exercitiores facti sunt ex

ipsa frequentia & ipso usu. Acron. Lambinus vero sic: Recoctum scribam appellat, vel quod ex Quinqueviro refectus erat Scriba, quod munus ante Quinqueviratum gesserat: vel quia hic Coranus, quamvis aliquantum esset ætate provecta, ita firmus erat tamen, & validus, ut recoctus esse videretur. Nota autem est omnibus de Æsone a Medea recocto fabula. Alii Recoctum, Vastrum & callidum interpretantur, per translationem. Hæc ille. V. Drakenb. ad Sil. 7. 403.

RECORDOR, [ἀναμνησκόμεναι] āri. Rursus in cor revocare, vel iterum rem Cordi dare, hoc est in mentem revocare, reminisci. Cic. 1. Tusc. 57. Ex quo efficit vult Socrates, ut discere nihil aliud sit, quam recordari. Hor. 2. Epist. 2. 145.

Quocirca mecum loquor hæc, tacitusque recordor. Ovid. 13. Met. 705.

Inde recordati Teucros, a sanguine Teucric Ducere principium.

Recordor hujus rei. Cic. pro Planc. 69. Hujus meriti in me recorder.

Recordor hanc rem. Cic. de Senect. 79. Ut pedestres navalesque pugnæ, ut bella a se gesta, triumphosque recordentur. Idem 2. de Lege Agrar. 72. Est opera pretium diligentiam majorum recordari.

Si rite audita recordor. Virg. 3. Aen. 107.

Benefacta priora recordari. Catul. 74. 1.

Verbera, secures, & cruces recordari. Cic. 5. Verr. 6. Is non tibi plus etiam, quam inimicus esse debeat, quum tua verbera, quum secures, quum cruces ad civium Romanorum supplicia fixas recordetur?

Recordor vocem, vultumque. Virg. 8. Aen. 156.

Et vocem Anchisæ magni, vultumque recordor.

Recordari cum animo suo aliquid. Cic. pro Cluent. 70. Atque hæc, Judices, quæ vere dicuntur a nobis, facilius credetis, si cum animis vestris longo intervallo recordari C. Staleni vitam & naturam volueritis.

Recordor anteferre, pro Recordor me antetulisse. Cic. in Orat. 23. Sed ego idem, qui in illo sermone nostro, qui est expositus in Bruto, multum tribuerim Latinis, vel ut hortarer alios, vel quod amarem meos, recordor longe omnibus unum anteferre Demosthenem. V. Grammaticos.

Recordari de. Cic. pro Planc. 104. Quoniam istis vestris lacrimis de illis recordor, quas, &c. Idem 1. Tusc. 13. Tu si meliore memoria es, velim scire ecquid de te recordere.

Recordor quantum. Cic. 6. Verr. 129. Hinc colligere potestis, si recordari volueritis, quanta religione fuerit, eadem specie atque forma signum illud, &c.

Ut recordor, per parenthesin. Cic. 13. Att. 6. Et, ut recordor, una, &c.

Recordanda & cogitanda. Cic. pro Sull. 26. Mihi ne ad ea quidem, quæ pro salute omnium gessi, recordanda & cogitanda quicquam relinquitur temporis.

RECORDO, āre. ab antiquis usurpatum. Quadrigar. Annal. lib. 5. Is ubi Dacium cognovit, & patria (alii patriæ) eum recordavit. Ex Nonio, 7. 65.

RECORDANS, antis. Partic. [ἀναμνησκόμεναι] Cic. 4. Att. 16. O navigationem amandam, quam mehercule ego valde timebam, recordans superioris tuæ transmissionis.

RECORDATIO, ōnis. f. [ἀναμνησκόμεναι] Reminiscencia. Cic. 1. Fam. 6. Facile secundo loco me consolatur recordatio meorum temporum.

Conscientia bene actæ vitæ, multorumque beneficiorum recordatio jucundissima est. Cic. de Senect. 9.

Ultimi temporis recordatione & proximi memoria. Cic. de Provinc. Conf. 43.

Acerba fane recordatio veterem animi curam molestiamque renovavit. Cic. 3. de Orat. 1.

Affidua recordatio. V. ASSIDUUS.

Doloris præteriti secura recordatio. Cic. 5. Fam. 12.

Veteris memoriæ non satis explicata recordatio. Cic. 1. de Orat. 4.

Fugere recordationes. Cic. 12. Att. 18. Dum recordationes fugio, quæ quasi morsu quodam dolore efficiunt, refugio a te admonendo.

Subit recordatio. Plin. 1. Epist. 9. al. Fundanum.

RECORDATUS, ūs. m. Tertull. de Resur. Carn. cap. 4. Caro recordatui tuo erepta.

RECORRIGO, ēre. Senec. Epist. 51. Si modo ante incipimus formare animum nostrum & corrigere, quam indurecat pravitas ejus.

RECRASTINO, pr. comm. [ἀναβιβάζωμαι] āre. Idem quod Procrastinare, seu In diem crastinum differre. Columel. lib. 2. cap. 21. Propter quæ recrastinari non debet, sed æqualiter flaventibus jam satis, antequam ex toto grana indurescant, quum rubicundum colorem traxerunt, messis faciendæ est. conf. Plin. 17. 4.

RECREATIO, V. RECREO.

RECREMENTUM, V. RECRESCO.

RECREO, pr. comm. [ἀνακρίνω, ἀνακρίνωμαι, ἀναζωπεύω] āre. Iterum creare. Cic. 2. de Nat. Deor. 10. Atqui & nostrorum augurum, & Hetrusco- rum, & aruspicum disciplinam P. Scipione, C. Figulo coss. res ipsa probavit, quos quum T. Gracchus cos. iterum, recrearet, primus rogatorum, ut eos retulit, ibidem est repente mortuus. Sed Al. Iterum, crearet. V. not. Davif. & Bouhier.

Recreare carnes, Rursus creare. Plin. lib. 34. cap. 15. Præcipua tamen commendatio ejus in hygreplastro, ad purganda vulnera fistulasque, & omnem callum erodendum, & rasis ossibus carnes recreandas.

Recreari cum recipit res. Lucret. lib. 5. 278.

Recreare, [ἀνασπινδω] per translationem, pro Instaurare, & quasi novum facere. Plin. Sic enim defecta longis ægri tudinibus corpora recreantur. h. e. Restaurantur & reficiuntur. Idem lib. 12. cap. 1. Ex arboribus recreans membra olei liquor, virefque potus vini.

Viribus recreandis, ore, stomachoque mulcendo, &c. Plin. lib. 22. cap. 24.

Recreari & confirmari. Cic. 7. Verr. 178. Posteaquam iste recreari & confirmari visus est, lex statim promulgata est.

Recreari & restitui. Cic. pro Rosc. Amer. 137. Tum vero in isto bello, non recreatus, neque restitutus, sed subactus, oppressusque Populus Rom. est.

Recreor ejus nomine. Cic. in Somn. Scip. 1. Cujus ego nomine ipse recreor.

Afflictos bonorum animos recreare. Cic. 1. Att. 13.

Arbor æstiva recreatur aura. Hor. 1. Carm. 22. 17.

Humorum recreare. Hor. 3. Carm. 20. 13.

Litteris amicorum recreari. Cic. 16. Fam. 6.

Litteris recreari & sustentari. Cic. 4. Att. 9.
Mentem meam conspectus vester reficit & recreat. Cic. pro Planc. 2.
E morbo recreatus. Cic. Post. redit. ad Quir. 4. Tanquam bona valetudo jucundior est eis, qui e gravi morbo recreati sunt, quam qui nunquam ægro corpore fuerunt.
Recreant piacula. Horat. lib. 1. Epist. 1.

— sunt certa piacula, quæ te

Ter pure lecto poterunt recreare libello. H. St. v. 37. Hic est Sanare.

Perditum recreare. Cic. pro Lege Manil. 23. Idem 5. Verr. 212. Quibus illam tu provinciam afflictam & perditam erexisti, atque recreasti.

Se colligere & recreare. Cic. 1. Tusc. 58. Quum se collegit atque recreavit, tum agnoscat illa reminiscendo.

Se ex magno timore recreare. Cic. 3. in Catil. 8.

Veritas debilitata recreatur. Cic. pro Quint. 4. Ut multis incommodis veritas debilitata, tandem æquitate talium virorum recreetur.

Vitam recreare. Lucret. lib. 6. 3.

Vocem recreare. Cic. 2. Att. 23. Et quum recreandæ vocalæ causa necesse esset mihi ambulare, hæc dictavi ambulans.

Urbes dirutæ ac pæne desertæ per aliquem recreatæ. Cic. 1. Q. frat. 1. 120.

Ex vulnere recreatus. Cic. 2. de Invent. 154.
RECREATIO, ōnis. f. Plin. lib. 22. cap. 23. Ab ægritudine recreationi efficax in cibo.

RECREATOR, ōris. m. Tertull. de Anim. cap. 43. Somnus recreator corporum. V. Gruteri Inscript. p. 1095. n. 7.

RECREPO, ære. pr. comm. Utresono. Catul. 64. 59.

Leve tympanum remugit, cava cymbala recrepant. i. e. Crepitum reddunt.

RECRESCO, crēvi, pr. comm. [*ἀναφύσκειν*] ēre. Rursum crescere. Plin. lib. 11. cap. 37. Cartilago rupta non solidescit. Nec præcisa ossa recrescunt. Liv. 26. 41. Vos modo, milites, favete nomini Scipionum, soboli Imperatorum vestrorum, velut accisis recrescenti stirpibus.

Terra aucta recrescit. Lucret. lib. 5. 261.

Luna quater latuit, toto quater orbe crevit. Ovid. 2. Epist. 5.

RECREMENTUM, i. n. [*σπέρμα*] Id ipsum quod crevit: hoc est, veluti purgamentum & retrementum alicujus rei. Plin. lib. 18. cap. 16. Farrago excrementis farris prædensa feritur. Cels. lib. 6. cap. 8. Ulcera, illinenda sunt aut plumbi cremento, aut cerussa. i. e. Scoria. [Non potest a Recresco deduci, repugnante significatione. Potius itaque a Recerno deducendum, utab Excerno, Excrementum. Dicitur autem & Retrementum, & Recrementum eadem significatione. Gloss. Lat. Gr. Recrementum, *Σπίασμα, ἀποστήμιμα*; Item Retrementum, *Σπίασμα*. & Gr. Lat. *Σπίασμα, ἡ ρυπαρά ἔσση*; Detrimentum. Lego Retrementum. conf. Retrementum in **RETERO**.

RECRIMINOR, āri. pr. comm. &

RECRIMINATIO, ōnis. f. apud Augustin.

RECRODESCO, ui, ēre. pr. comm. Renovari. Tractum a vulneribus, quæ agitatione nimia, vel male purgata, interdum pejora, id est cruda & nova sunt. Cic. 4. Fam. 6. Nunc autem hoc tam gravi vulnere, etiam illa, quæ conspauisse videbantur, recrudescunt.

Recrudescere dicitur dolor, qui denuo repetit. Curt. lib. 7. non procul ab initio, Recruduit soporatus dolor. h. e. Sopitus qui fuerat.

Nefas recrudescit. Senec. Theb. 1.

Recrudescit feditio. Liv. 6. 18.

Recruduit pugna. Liv. 10. 19.

RECTA, **RECTE**, **RECTIO**, **RECTOR**, **RECTUS**. V. **REGO**.

RECUBO, ui, itum, [*ἀνακύνω*] ære. proprie est Toto corpore jacere, ita scilicet composito, ut facilius somnum capere possis, Quiescere, jacere. Virg. 1. Ecl. 1.

Tityre, tu patulæ recubans sub tegmine fagi. Ovid. 2. de Arte Am. 342.

Sub qua nunc recubas arbore, virga fuit.

Aliter Cic. 1. de Divin. 57. Eum primo, perterritum somnio, surrexisse: dein quum se collegisset, idque visum pro nihilo habendum esse duxisset, recubuisse. h. e. Rursus cubuisse. [Hic videtur Præteritum a Recumbo. Recubare in. Cic. 2. de Orat. 287. Ut M. Lepidus, quum ceteris in campo exercentibus, in herba ipse recubisset, Vellem hoc esset, inquit, laborare.

Toro Tyrio recubare. Tibul. lib. 1. 2. 77.

Recubare & Confidere. Columel. lib. 7. cap. 3. extr. Neque ab his longius recedat: nec aut recubet, aut confidat. [Hic motum habere Recubet videtur, nisi Recumbat legendum.

RECUBANS, antis. Partic. [*ἀνακύνων*] Cic. 3. de Orat. 60. Sed in hortulis quiescet suis, ubi vult, ubi etiam recubans molliter & delicate nos avocat a Rostro, &c.

Solo recubans. Virg. 3. Æn. 392.

RECUDO, di, fum, [*ἀνακύνω*] ēre. Denuo cudere. Varro apud Perott. Ut hi solent qui vetera metalla recudunt.

RECUMBO, cūbui, cubitum, [*ἀνακύνω*] ēre. Cubandi causa corpus submittere. Interdum pro Accumbendi verbo usurpatur. Hor. 1. Epist. 5. 1. Si potes Archaisis conviva recumbere lectis, &c. Martial. lib. 2. 19.

Debet Aricino conviva recumbere clivo,

Quem tua felicem, Zoile, cœna facit.

Recumbere, pro Recubare, & jacere. Plin. 4. Epist. 21. Cœnabat Nervæ cum paucis, Vejento proximus, atque etiam in sinu, recumbebat. Plin. lib. 17. cap. 22. Adeo non recumbat in eo, nec delicate se spargat.

Recumbebat mecum. Plin. Epist. 200. Recumbebat mecum vir egregius Fidius Rufinus, super eum municeps ipsius.

Humo recumbere. Ovid. 14. Met. 100.

Cervix collapsa in humeros recumbit. Virg. 9. Æn. 434. Ovid. 10. Met. 195.

Ipse sibi est oneri cervix, humeroque recumbit.

Onus recumbit in partes proclinas. Ovid. 2. Trist. 84.

Recumbunt jugera jugo Janiculi, Adjacent. Martial. lib. 4. 64. Sed eleganter motum tribuit rei inanimatæ.

RECUBITUS, ūs. m. [*ἀνακύνσις*] Plin. lib. 24. cap. 13. Itemque baculum ex ea factum, in quodvis animal emissum, etiam si citra ceciderit defectu mittentis, ipsum per sese recubitu propius adlabi.

RECUPERO, [*ἀνακύνω, ἀνακύνω, ἀνακύνω*] ære. a Recipio derivatur, ut ait Perottus: vel forsitan a Reci, antiquo pro Re, & Paro; significat Recipiendo parare, vel Rem amissam rursus acquirere. Cels. 3.

Bell. Civil. 91. Quo confecto, ille suam dignitatem, & nos nostram libertatem recuperabimus. Cic. 4. Verr. 86. Victoriā recuperare. Liv. 1. 45. Recuperare imperium.

Scribitur & Reciperare. Varro de R. R. 1. 13. Se quiete reciperare. Et eodem modo Tacit. 12. Ann. 34. Reciperandæ libertatis initium. Et 2. Hist. 24. Gloriam reciperare.

Recipero. Puto & a Cicerone ita apud Gell. Vide Annotat. in Justinum, sed & Scaligerum. H. St. Etiam in Gloss. Lat. Gr. ordo postulat Recipero, etsi scriptum sit, Recuperavit, *ἀνακύνω, ἀνακύνω*. V. Voss. Etym. & Cellarii Orthogr.

Consumpta replere, & erepta recuperare. Cic. pro Muren. 50.

Judicio suum recuperare. Cic. 5. Verr. 35. Ille autem unde oblatum est, judicio suum recuperare nullo modo potest.

Gloriam. Tacit. 2. Hist. 24.

Veterem belli gloriam. Cels. 7. Bell. Gall. 1.

Jus suum. Cic. 15. Att. 13.

Aliquam honestatis suæ partem recuperare. Cic. pro Cluent. 120.

Libertatem. Corn. Tacit. 2. Ann. 45.

Somnum interruptum. Suet. in August. cap. 78.

Vires. Tacit. 3. Hist. 22. Et recuperatis cibo somnoque viribus, confectum, algore, &c.

Recuperare aliquem per. Cic. 1. Q. frat. 2. Idem 13. Fam. 77. Ego si hominem per te recuperaro, summo me beneficio affectum arbitror.

Recuperare se, &c. Cic. 14. Fam. 1. Quem ego diem si videro, & si in vestrum complexum venero, ac si vos & me ipsum recuperaro.

Respub. se adhuc tantummodo ultra est, nondum recuperavit. Cic. 2. Philip. 113.

RECUPERATIO, ōnis. f. [*ἀνακύνσις, ἀνακύνσις*] Cic. 10. Philip. 20. Ita præclara est recuperatio libertatis, ut ne mors quidem sit in repetenda libertate fugienda.

Recuperatio, quæ & Reciperatio est, ut ait Gallus Ælius, quum inter populum, & reges, nationesque & civitates peregrinas lex convenit, quomodo per recipiendos reddantur res recipiendæque, relique privatas inter se persequantur. Festus.

Reciperationem Turnebus esse dicit, quum inter populos lex convenit, quomodo res repetantur recuperanturque. *Σύμβολα*, si credimus Suidæ, appellat Demosthenes 7. Philipp. quæ pacta conventa sunt civitatum inter se, quibus jura civibus ultro citroque redduntur. Hæc ille.

RECUPERATOR, ōris. m. dicebatur ille, cui Prætor jurisdictionem mandabat privatarum causarum, qui Delegati judices postea appellari coepti sunt a recentioribus, ut ait Budæus. Plaut. Bacch. 2. 3. 36.

Postquam quidem Prætor recuperatores dedit. Cic. apud Quintil. 7. 3. Etenim recuperatoris non ea sola vis est, quæ ad corpus nostrum, vitamque pervenit, sed etiam multo major ea, quæ periculo mortis injecto, formidine animi perterritum, loco, spe & statu certo dimovet. Sed rectius vocandi casu, Recuperatores, ut legitur in emendatis Tullii codd. pro Cæcin. 42.

Sublatus e numero recuperatorum. Cic. pro Flacc. 11.

Sumere recuperatores. Liv. 43. 2.

Recuperator a Judice distinguunt proprie loqui volentibus. Cic. 5. Verr. 28. De conventu nullum unquam judicem, neque recuperatorem dedit. Idem pro Cæcin. 8. At si quis mihi hoc judex, recuperatorve dicat, Potuisti enim, &c.

Recuperatores, inquit Budæus in Forensibus, hodie Judices commissarii vocantur.

RECUPERATORIUS, a, um. Adj. Quod ad recuperatorem pertinet. Cic. 2. de Invent. 60. Non enim oportet in recuperatorio judicio ejus maleficii, de quo inter scarios quaeritur, præjudicium fieri.

Judicium recuperatorium, i. e. Commissarium cognitio. Bud. in Forens. Adde Plin. 3. Epist. ult. & Suet. Vesp. cap. 3.

RECUPERATIVUS, a, um. Adj. ut, Status recuperativus. Aggen. Urb. de Limit. p. 63. edit. Goef.

RECUPPIO, i, i, itum, [*ἐπιτρέφω*] ēre. Valde cupere. Plaut. Capt. 4. 2. 76.

Quin ita faciam, ut recupias facere sumptum, etsi ego vetem. Sed Gronovius legit, Ut te cupias.

RECUBO, [*ἀνακύνω*] ære. Diligenter curare. Plin. lib. 13. cap. 12. Quæ non esset ita recurata, in suo mansit amphitheatrica.

Occiso se recurare. Catul. 45. 15. al. Procurare.

RECURREO, curri, cursum, [*ἀνατρέχω, παλινδρομέω*] ēre. Rursum currere. Ter. Adelph. 4. 1. 10.

Nunc ubi me illic non videbit, jam huc recurret, sat scio. Cic.

14. Fam. 3. Desippo quoque ita imperavi, statim ut recurreret.

Recurrere cursum ad aliquem. Plaut. Cist. 2. 3. 50.

Recurrere ad. Cic. 2. Att. 12. Quare quanquam jam te ipsum exspecto, tamen isti puero, quem ad me statim jussi recurrere, da ponderosam aliquam epistolam.

Ad initia recurrere Luna dicitur, quum renovatur. Cic. 2. de Nat. Deor. 51. Lunæ species mutatur, tum crescendo, tum defectionibus ad initia recurrendo.

In arcem recurrere. Liv. 4. 55. Cic. 13. Att. 45. Equidem Cal. in Tusculanum curram.

Recurrere eodem. Columel. lib. 8. cap. 14. Unaquæque recurrit eodem, ubi primo peperit.

Aqua versa recurrit ad fontem. Ovid. 5. Epist. 30.

Hiems. Ovid. 2. Fast. 854.

Et metuit, ne qua versa recurrat hiems.

Luna recurrit. Tibul. lib. 2. 4. 18.

Opus inceptum sæpe recurrit. Ovid. 1. de Arte Am. 360.

Ad suos auctores recurrere, quod vulgo dicunt, *avoir recours contre son auteur, ou vendeur*. Papirius Justus in l. Imperator. §. 1. D. de administr. rer. ad Remp. pertinent.

Ad rationem eam recurrunt, Confugiunt. Quintil. lib. 1. cap. 6. p. 74. Burm. In contrarium recurrere dicuntur argumenta, quæ retrorsum aut reciproce valent. Quintil. lib. 5. cap. 9.

Recurrere, cum Dativo. ut, Recurrit memoriæ hominum. Plin. in Paneg. cap. 88. extr. Etenim ut nomine Augusti admonemur ejus, cui primum dicatum est: ita hæc Optimi appellatio, nunquam memoriæ hominum sine te recurret.

Recurrere, cum Ablativo. ut, Recurrere rure. Hor. 1. Serm. 2. 127.

RECURRENS, entis. Partic. [*ἀνατρέχων*] ut, Sol recurrens. Virg. 7. Æn. 100.

Anni

Annū recurrentes. Hor. 2. Epist. 1. 147.
RECURSIO, ōnis. f. Recurrendi actus. Mart. Capell. lib. 9 in Choriamb. pr.
 Quo gemmata poli volvere sidera
 Suevit lege ratā sacra recursio.
RECURSUS, ūs. m. [ἀναδρομή] Idem. ut Liv. 26. 42. Ut subeunti saepe
 ad mœnia urbis recursus pateret.
 Annui recursus pomorum. Plin. lib. 16. cap. 25. Natales pomorum
 recurs annuos versicolori nuntio promittunt.
 Ad bonam valetudinem recursus facilis. Cels. lib. 4. cap. 4. Si vero his
 morbus levatus, jamque fauces & cibum & spiritum capiunt, facilis ad
 bonam valetudinem recursus est.
 Ad pristinum militiæ ordinem recursus. Val. Max. lib. 2. cap. 2. de Sena-
 tu Romano.
 Curfus & recursus adversis spatiis inire. Virg. 5. Æn. 583.
 Lydia perfusa Mæandri recuribus. Plin. lib. 5. cap. 29.
 Celeres recursus spondere. Ovid. 6. Met. 450.
 Insperati recursus. Claud. 1. in Ruff. 331.
 Dant fata recursum. Ovid. 6. Epist. 59.
RECURSO, [ἀνατρέχειν] āre. Frequent. Plaut. Mostel. 3. 1. 54.
 Quid ego recursem? aut operam sumam, aut conteram? Virg. 4.
 Æn. 4.
 — multusque recurſat
 Gentis honos.
 Huc & huc recurſare. Senec. Med. 6.
 Cura sub noctem recurſat. Virg. 1. Æn. 666.
 Cura dies noctesque recurſans. Stat. 1. Theb. 316.
 Longe recurſant. Lucret. lib. 2. 105.
RECURSITO, āre. Aliud Frequent. Mart. Capell. lib. 1. p. 10. Hic cur-
 ſor plerumque recurſitans gaudet occūpari.
RECURVUS, a, um. Adj. [ἀναγκυρῦν] Idem quod Curvus: nisi ipsa
 præpositio aliquid augeat. V. PROCURVUS. Columel. lib. 3. cap. 18.
 Quicquid recurvum, & sursum versus spectans, demersum est, quum tem-
 pestivum eximitur, in modum hami repugnat obſtanti foſſori. Plin. lib.
 9. cap. 33. extr. Ad plauſum apertis, ad buccinam recurvis. De Con-
 chis.
 Æra recurva, Hami. Ovid. de Rem. Amor. 210.
 Cornu recurvum. Ovid. 3. Amor. 13. 17.
 Hasta. Ovid. 2. Fast. 560.
 Pedes. Ovid. 2. Fast. 251.
 Puppis. Ovid. 8. Met. 141.
 Roſtrum. Claud. 2. in Eutrop. 230.
 Tectum. Ovid. 10. Epist. 71.
RECURVO, [ἀναγκυρῶ] āre. Columel. lib. 5. cap. 10. Quum ad
 ſcrobis ſolum radix pervenit, duritia humi coercita, recurvatur, & ex
 ſummo duum ramorum ambas radices emittit. De arboribus pomiferis.
 Stat. 3. Theb. 583.
 Horrentesque ſitu gladios in ſæva recurvant
 Vulnere.
 Aquas recurvare in caput. Ovid. 1. Amor. 8. 6. de Saga.
RECURVATUS, a, um. Partic. [ἀναγκυρῶς] Quod recurvum
 factum eſt. Columel. lib. 3. cap. 18. Prætorio capite & recurvato ſemen.
 Cels. lib. 5. 26. 28. Recurvato articulo.
 Undis recurvatis ludit Mæander. Ovid. 2. Met. 246.
RECUSO, [ἀναινοῦμαι, ἀπαρνοῦμαι] āre. Renuere. Tractum ab his, qui ad
 cauſam aſſitandam aſſiti onus rejiciunt. Virg. 2. Æn. 704.
 Cedo equidem, nec, nate, tibi comes ire recuſo. Auctor de Viris
 illuſt. cap. 44. extr. Imperatoris nomen a militibus, & a Senatu trium-
 phum recuſavit oblatum. Cic. 4. Verr. 5. Quando id, quod imperaretur,
 recuſavit? Ibid. 6. 85. Quum recuſaret, vehementer minatur. Virg. 1.
 Georg. 53.
 Et quid quæque ferat regio, & quid quæque recuſet? Subaudi Ferre.
 Vires recuſant ferre rem illam. Hor. 2. Epist. 1. 259.
 Longe recuſare. Virg. 5. Æn. 406.
 Deprecari & Recuſare. Cic. 7. Verr. 140. Servilius & recuſare &
 deprecari.
 Amicitiam alicujus recuſare. Cæſ. 1. Bell. Gall. 44.
 Arma. Virg. 5. Æn. 417.
 Juſſa. Virg. 5. Æn. 749.
 Munus legationis. Cæſ. 1. Bell. Civil. 33.
 Periculum. Cæſ. 7. Bell. Civil. 19.
 Sortem. Cæſ. 8. Bell. Gall. 1.
 Verbera. Tibull. lib. 1. 9. 37.
 Vetera omnia recuſabant animo. Tacit. 2. Hiſt. 78.
 Vincla leones recuſantes. Virg. 7. Æn. 16.
 Filius uxorem grandi cum dote recuſat. Hor. 1. Serm. 4. 50.
 Recuſare, Negare, negationemque tueri. Cels. in l. 48. D. mandati,
 Quintus Mucius Scævola ait: Si quis ſub uſuris creditam pecuniam
 hedejuſſet, & reus, in judicio conventus, quum recuſare vellet ſub
 uſuris creditam eſſe pecuniam, & fidejuſſor, ſolvendo uſuras, poteſtatem
 recuſandi eas reo ſuſtulſet, eam pecuniam a reo non petiturum.
 Recuſare actionem, Exceptione depellere. Ulpian. in l. Quod ad hæ-
 redem. D. de magiſtrat. conven. Idem l. 4. in princip. D. de re judicat.
 ubi etiam paulo poſt dicitur, Rem judicatam recuſare.
 Recuſare judicem, pro Rejicere. Cic. pro Flacc. 97. Populum Rom.
 diſceptatorem non modo non recuſo, ſed etiam depoſco.
 Recuſare, pro Accuſationem depellere. Cic. de Clar. Orat. 90. Tum
 igitur Galba recuſans pro ſeſe. Budæus.
 Recuſare de. Cic. 3. Verr. 6. Sin abſolvitur, definemus nos de judiciis
 transferendis recuſare.
 Non recuſo quin, pro Non abnuo, non inficias eo. Cic. 2. Att. 1. Neque
 recuſas, quin non modo, ſi opus ſit, ſed etiam ſi velim, accurras.
 Non poſſumus, quin alii a nobis diſſentiant, recuſare. Cic. 4. Acad. 7.
 Non recuſo quominus. Cic. 1. de Fin. 7. Nec vero, ut noſter Lucilius,
 recuſabo, quo minus omnes mea legant.
 Recuſatur, Imperf. Paſſivum. Liv. 1. 24. Cum trigeminis agunt reges,
 ut pro ſua quiſque patria dimicent ferro: ibi imperium fore unde victoria
 fuerit: nihil recuſatur: tempus & locus convenit.
RECUSANS, antis. Partic. [ἀνατρέχειν] Cic. 4. Verr. 129. Itaque ſit,
 omnibus recuſantibus, & plorantibus. Al. Implorantibus.
 Rogatus & recuſans hoc feci. Cic. in Orat. 36.
 Vol. IV.

Militibus nullum periculum pro ſalute Cæſaris recuſantibus. Cæſ. 3. Bell.
 Civil. 26. pr.
 Miniſtri recuſantes. Ovid. 2. Faſt. 387.
RECUSATUS, a, um. aliud Partic. Ovid. 4. ex Pont. 13. 27.
RECUSATIO, ōnis. f. [ἀναισιδης] Cæſ. 3. Bell. Civil. 48. Quod ubi ſine
 recuſatione fecerunt, &c. Cic. 2. de Orat. 26. Nam hæc ipſa recuſatio
 diſputationis, diſputatio quædam fuit mihi quidem perſeſcunda.
 Recuſatio, pro Defenſione ſeu exceptione. Cic. 2. de Legib. 41. Poena
 vero violatæ religionis, juſtam recuſationem non habet. Idem 2. de
 Invent. 12. Aliud accuſatio aut recuſatio conficere debet. Idem 2. de
 Orat. 364. Adimere, inquit, omnem recuſationem Craſſo volui.
RECUSABILIS, e. Adj. Tertull. adverſ. Marc. 4. 35. Revelatio prima
 recuſabilis, &c.
RECUTIO, ēre. Auguſt. Confeſſ. 8. 11. Incutiebat horrorem, ſed non
 recutiebat retro, nec avertebat.
RECUSSUS, a, um. Partic. [ἀνασπείρειν] Virg. 2. Æn. 53.
 — uteroque recuſſo,
 Inſonare cavæ gemitumque dedere cavernæ. Recuſſo pro Con-
 cuſſo, inquit Servius, præpoſitio pro præpoſitione.
 Æquor recuſſum. Valer. 6. Argon. 166.
RECUSSUS, ūs. m. Plin. lib. 8. cap. 53. In hæc ſe libranti, ut tormento
 aliquo rotati in petras, potiſſimum e monte aliquo in alium tranſilire
 quærentes, atque recuſſu pernicioſo quo liberit exſultant. De ibicibus.
RECUSSIBILIS, e. Adj. Cæſ. Aurel. Tard. 3. 6. Recuſſibilis ſphæra,
 quam Italicam vocant. Al. Fera.
RECUTRUS, a, um. Adj. [λεπιδόρμητος, ἀέτιμητος] Curtatus, & cui
 reſecta eſt cutis glandem penis tegens. Quo nomine dicti ſunt Judæi,
 a verendorum cute ſumma recifa. Martial. lib. 7. 29.
 Nec recutitorum fugis inguina Judæorum:
 Nec te Sarmatico tranſit Alanus equo.
 Recutitus, Ruptus & exulceratus. Martial. lib. 9. 59.
 Nec ruptæ recutita colla mulæ. i. e. Nova pelle reſtituta.

R E D

REDA, V. RHEDA.
REDABSOLVO, ſolvi, ſolūtum, [ἀπαλύνω] ēre. Idem quod Abſolvere,
 vel ſolvere. Plaut. Curc. 3. 84.
 Sequere hæc, te redabſolvam qua adveniſti gratia. Componitur
 ex Re, & Abſolvo, d littera interpoſita, ut in plurimis vocibus, quæ
 partim infra ſequuntur.
REDADOPRO, āre. Iterum ſive denuo adoptare. Modestiſtus in l. ſi pater
 filium. D. de adopt. Sed nec is in patris poteſtatem, inquit Jurifconſul-
 tus, revertitur, quem avus retinuerat, filio dato in adoptionem, quem
 denuo redadoptavit. Nam eſti in vulgariſis legitur Readoptavit, in
 Pandectis tamen Florentinis legitur Redadoptavit, ac rectius.
REDAMBULO, [ἀνασπείρω] āre. Reverti. Plaut. Capt. 4. 2. extr.
 Cura quam optime potes. &c. bene ambula, & redambula.
REDAMO, [ἀνιψιλάω] āre. In amore reſpondere. Contra vel ſimiliter,
 ſive ſe amantem amare. Cic. de Amicit. 49. Quid enim tam abſurdum,
 quam delectari multis inanibus rebus: ut honore, ut gloria, ut ædificio,
 ut veſtitu, cultuque corporis: animo autem virtute prædito, eo qui vel
 amare, vel, ut ita dicam, redamare poſſit, non admodum delectari?
REDANDRUS, āre. antiquum, dicitur in Saliorum exultationibus. quum
 Præful ampiruavit, quod eſt motus edidit, ei reſeruntur invicem ſidem
 motus. Nonius 2. 739. Redandruare, Redire. Lucil. lib. 9. Sat. Ut vulgus
 redandruet inde. Pacuvius Chryſe. Græcos nihil mediocriter redan-
 druare. Alii legunt Redamtruo. q. V.
REDANIMO, āre. Tertull. de Reſur. Carn. cap. 13. Nec redanimari, ſed
 reformari exiſtimentur.
REDANIMATUS, a, um. Partic. Tertul. loc. cit. cap. 19. Redanimatus
 & revivificatus.
REDANIMATIO, ōnis. f. Tertul. loc. cit. cap. 38. Ad præſentem gra-
 tiam redanimationis.
REDARDESCO, [ἀναπυρῶμαι] ēre. Iterum ardeſcere, recandescere.
 Ovid. de Rem. Amor. 734.
 Sic niſi vitæ quicquid revocabit amorem,
 Flamma redardeſcet, quæ modo nulla fuit.
REDARGUO, ūi, ūtum, [ἐξενίγγω] ēre. Accuſare cum reprehentione.
 Cic. 2. Tuſc. 5. Philoſophia naſcitur Latinis quidem litteris ex his tem-
 poribus, eamque nos adjuvemus, noſque ipſos redargui reſellique patia-
 mur. Idem 3. de Nat. Deor. 88. Improborum igitur proſperitates, ſe-
 cundæque res redarguunt, ut Diogenes dicebat, vim omnem deorum,
 ac poteſtatem.
 Poterat autem impune, quis enim redargueret? Cic. 2. de Finib. 55.
 Redargue me ſi mentior. Cic. pro Cluent. 62.
 Inconſtantiam alicujus. Cic. pro Domo 21.
 Verba alicujus redarguere armis. Virg. 11. Æn. 688.
 Redarguere, partem reſutationis facit. Quintil. lib. 6. cap. 4. Reſutatio,
 inquit, non ſit in negando, redarguendo, defendendo, elevando.
REDARMATUS, a, um. Partic. Iterum armatus. Diſc. Cretenſ. lib. 2.
 cap. 40. Novis jaculis manus utriuſque redarmatæ ſunt.
REDAUSPICO, [ἐπαύρωμαι] āre. & REDAUSPICOR, āri. Incipere ſi-
 gnificat, & Denuo auſpiciū ſumere vel auſpicari. Plaut. Capt. 3. 5. 109.
 Exauſpicavi ex vinculis, nunc intelligo
 Redauſpicandum hunc eſſe in catenas denuo. i. e. Cæpi ego
 illum e catenis eximere, nunc quoque volo ut ruſus in catenas redeat.
REDDO, reddidi, redditum, [ἀποδοῦναι, ἀποπιδόδωαι, ἀρεῶν, ἀπένω] ēre.
 ex Re per diſſiſſimion prod. & Do, proprie eſt Ablatum vel acceptum
 reſtituere. Ter. Adelph. 2. 4. 16. — reddetur, ne time
 ſa. At ut omne reddat. ſ. omne reddat: tace modo, ac ſequere hæc.
 Mutuari aliquid ab aliquo, & civiſſim reddere aliquid aliud. Cic. de
 Fato, 3.
 Anhelitum reddere, ac per viçes recipere, Reſpirare. Plin. 9. 7.
 Animam reddere, Reſpirare. Cic. 2. de Nat. Deor. 135. Exciſpiatque
 animam, eam quæ ducta ſit ſpiritu, eandemque a pulmonibus reſpiret,
 ac reddat. Plin. lib. 11. cap. 37. Sub corde pulmo eſt, ſpirandique
 officina, attrahens ac reddens animam.
 Animam reddere, Mori, exſpirare. ut Virg. 3. Georg. 495.
 Et dulces animas plena ad præſepia reddunt. Ovid. 2. de Pont. 11. 7.
 G. Et

Et prius hanc animam vacuas reddemus in auras.
 Animam tandem post fera tristem vulnera reddidit. Tacit. 4. Ann. [Videntur potius poetæ alicujus verba. Ceterum cum Anima reddi dicitur, subauditur Naturæ.]
 Reddere, Retorquere, revibrare, rejicere. Stat. 9. Theb. 121.
 Tandem intermissa jaculantum nube, potestas
 Reddere tela fuit. i. e. In se ab hostibus missa in ipsos retorquere.
 Beneficium reddere, Referre. Ter. Phorm. 2. 2. 22.
 Pro maleficio si beneficium summum nolunt reddere. Quintil. lib. 7. cap. 5. In paupere gravior liberalitas, quam in divite: dante beneficium, quam reddente. Cic. 1. Off. 48. Nam quum duo genera liberalitatis sint, unum dandi beneficii, alterum reddendi.
 Clamorem. Liv. 5. 38.
 Data reddere nolunt. Ovid. 1. de Arte Am. 433.
 Depositum. Cic. 1. Off. 31.
 Dicta reddere, i. e. Respondere. Lucret. lib. 4. 463.
 Gratiam cum fœnore reddere. Columel. lib. 4. cap. 3. Experto mihi crede, Silvine, bene positam vineam, bonique generis, & bono cultore, nunquam non cum magno fœnore gratiam reddidisse.
 Judicium iterum de eadem causa reddere. Ter. Phorm. 2. 3. 57.
 Jura, legesque civitati. Cæs. 7. Bell. Gall. 76. Pro quibus meritis civitatem ejus immunem esse jussit, jura, legesque reddiderat. [Adempta scilicet prius, eidem restituerat.]
 Lucem patriæ reddere. Hor. 4. Carm. 5. 5.
 Me vitæ redde priori. Hor. 1. Epist. 7. 95.
 Merces reddita mihi. Ovid. 3. de Pont. 3. 39.
 Mors ô fortunata, quæ naturæ debita, pro patria est potissimum reddita. Cic. 14. Philipp. 41.
 Mors jam vitæ reddita. Lucret. 4. 765. Mors vitæ reddita. h. e. (ut opinor) Vita cum morte commutata, inquit Lambinus.
 Odium pro gratia. Tacit. 4. Ann. 18. extr.
 Operam. Plaut. Epid. 1. 1. 12. — te volo
 Percontari, operam da, opera reddibitur tibi.
 Operas reddere. Cic. 16. Fam. 12. Tu Musis nostris para ut operas reddas. i. e. Absolve pensum. [Immo, Sicut ante fecisti, operam des rursus mihi a litteris.]
 Ornamenta reddere. Cic. 2. Verr. 14.
 Pœnæ reddere aliquem, Restituere ad pœnam. Plin. Epist. 275. Reddendumque pœnæ, quam fractis vinculis evasit. conf. lib. 10. Ep. 40. & 41.
 Servum reddere in potestatem domini. Ulpian. in l. Aut damnum. §. ult. D. de pœnis.
 Se convivio reddere, Redire in. Liv. 23. 9.
 Sese epulis reddere. Sil. lib. 11. 368.
 Se labori reddere. Claud. 8. Paneg.
 Spiritum reddere alicui. Liv. 28. 34. Ut aut (si ita videatur) reddant spiritum P. Scipioni, ab eodem illo acceptum: aut servati bis uni debitam vitam pro eo in perpetuum devoveant. i. e. Pro Scipione fundant, quibus ut ne funderetur, defendit Scipio.
 Suggillata reddere colori, Restituere pristino. Plin. lib. 20. cap. 11.
 Vacuum se reddere alicui. Cic. 12. Att. 44. Sed, quæso, confice, & te vacuum redde nobis. i. e. Ab omni sollicitudine vacuus redi.
 Veniam rursus reddere. Hor. 1. Serm. 3. 75.
 Vicem reddere meritis. Ovid. 1. Amor. 6. 23.
 Vicem alteris reddere, aliter. Plin. lib. 2. cap. 8.
 Vitam reddere ferro. Cic. 7. Verr. 89. Quod reliquum vitæ viriumque fames fecerat, id ferro potissimum reddere volebant. i. e. Reliquum vitæ pugnando finire.
 Vitam reddere pro Republica. Cic. pro Planc. 92. Qui pro Repub. vitam reddiderunt, licet me desipere dicatis, nunquam mehercule eos mortem potius, quam immortalitatem assequutos putavi. i. e. Mortui non sunt.
 Voces audire, & reddere, Humaniter loqui, inquit Servius. Virg. 1. Æn. 413.
 Vota reddere, Solvere. Cic. 3. de Legib. 22. Caute vota reddunto. Curtius lib. 3. 7. pr. Vota deinde, pro salute suscepta, per ludum atque otium reddens, &c.
 Reddere pro pietate. Catull. 74. 26.
 O dii reddite mi hoc pro pietate mea. Ex antiquorum consuetudine id dixit, qui sæpe a diis pietatis suæ in ipsos præmia mercedemque petebant, quod æquum esse videretur, a diis eos facilius aliquid impetrare, qui nomina pie colerent, venerarenturque. Sic apud Plaut. Rod. 1. 3. 6.
 Hancce ego partem capio ob pietatem præcipuam? Ex Turnebo.
 Reddit ager, i. e. Fructum affert. Varro 3. de R. R. cap. 3. Ut LX eo anno reddiderit ea pars villæ: bis tantum, quantum tuus fundus reddit. Ter. Phorm. 4. 3. 75.
 Fructum, quem Lemni uxoris reddunt prædia.
 Reddere, pro Dare. Cels. De verb. signif. 1. Verbum, Reddendi (inquit) verbum, quanquam significatum habet retrodandi, recipit tamen & per se dandi significationem.
 Colorem vini, Exhibere, referre. Plin. lib. 27. cap. 12.
 Corpus sepulchro reddere. Virg. 2. Æn. 542.
 Epistolam reddere. Cic. 1. Att. 20. Cincius noster eam mihi abs te epistolam reddidit, quam tu Idib. Feb. dederas. conf. Litteras.
 Exsequias reddere, Solvere. Ovid. ad Liv. 218.
 Farinam reddere dicuntur quæ moluntur. Plin. lib. 18. cap. 9.
 Flores reddit arbor. Plin. lib. 16. cap. 26. Abies flores croci colore circa solstitium, fermen reddit post vergiliarum occasum.
 Gestus reddunt brachia. Ovid. 6. Met. 308.
 Honorem suum cuique & gradum reddere. Cic. pro Rosc. Amer. 136.
 Imaginem reddere. Plin. lib. 11. cap. 37. Adeoque iis absoluta vis speculi, ut tam parva pupilla totam imaginem reddat hominis.
 Imaginibus redditus veris. Plin. lib. 35. cap. 7.
 Impendium reddere usque ad assen. V. A. D. assen.
 Reddere judicium, Constituere, ut vult, Græv. Cic. pro Quint. 71. Neque judicium redditum esse usitatum.
 Jura reddere. Ovid. 1. Fast. 252.
 Jura reddere foro. Stat. 1. Silv. 4. 47.
 Justa reddere funeri. Plin. lib. 10. cap. 2.
 Litteras reddere, Tradere. Cic. 2. Fam. 1. Scripta & obsignata jam epistola, litteræ mihi redditæ sunt a te. [Dare litteras significat scribere. Inde Reddere, pro Tradere ei, ad quem datæ fuerunt. Non tamen id perpetuum,

Ludos reddere. V. LUDUS.
 Motus genitales. Lucret. lib. 2. 228.
 Nitorem. Plin. lib. 28. cap. 8.
 Nomen. Plin. lib. 7. cap. 21.
 Odorem reddere, pro Odorem emittere, sive spirare. Plin. lib. 36. cap. 23.
 Partum reddere, Parere. V. Partus, in PARIO.
 Pœnas reddere. V. PœNA.
 Quies nulla reddita est corporibus. Lucret. lib. 2. 95.
 Responsa nec potest consultus reddere vates. Virg. 3. Georg. 491.
 Saporem reddere. Plin. lib. 19. cap. 12.
 Semen reddit arbor. Plin. lib. 16. cap. 26.
 Solatia reddita confusæ menti. Ovid. 1. de Pont. 3. 3.
 Sonum reddere, pro Facere & excitare. Plin. lib. 11. cap. 51.
 Sonitum reddere. Cic. 1. Tusc. 96. Quo sonitu reddito arridens, Propino, inquit, hoc pulchro Critiæ, qui in eum fuerat tæterrimus.
 Sonitum plangoris reddere, Reciprocare. Ovid. 3. Met. 493. De Echo.
 Statua reddita est ei tum a majoribus pro vita. Cic. 9. Philipp. 5.
 Stridorem reddit janua. Ovid. 11. Met. 608.
 Titulum reddere meritis. Ovid. 13. Met. 372.
 Vitam reddere pro aliquo, Subaudito Naturæ. Ovid. 10. Met. 203.
 Atque utinam pro te vitam. tecumque liceret Reddere.
 Vocem humanam reddit psittacus. Plin. lib. 10. cap. 42.
 Reddere cum Adj. Facere. ut, Reddo te certior: & Tu me reddidisti probum virum.
 Ut caritas liberorum, amiciores Reipub. parentes redderet. Cic. 12. Fam. 3.
 Arborem reddere truncam. Columel. lib. 2.
 Animum alicujus conciliatum reddere. Cic. 14. Att. 14. Puero quoque hoc a me dabis, si tibi videbitur, ut animum ejus conciliatum reddas.
 Commotum reddere. Ter. And. 5. 2. 13. Ubi Donatus, Commotum, citum, celerem.
 Delibutum gaudio reddere. V. DELIBUTUS.
 Dictum ac factum. Ter. Heaut. 4. 5. 12.
 Dubia omnia. Cic. 4. Acad. 84. Et si una fefellerit similitudo, dubia omnia reddiderit.
 Exercitatum te reddam. V. EXERCITOR.
 Ferociorem & impotentiorum aliquem reddere. Cic. 4. Fam. 9.
 Impetratum reddere aliquid alicui, i. e. Impetrare. Plaut. Epid. 1. 1. 46.
 Incerta omnia reddere. Cic. 4. Acad. 110. Itaque non metuit, ne confunderet omnia videatur, & incerta reddere.
 Infectum. Hor. 3. Carm. 29. 47.
 Insignem arte multa reddere aliquem. Virg. 5. Æn. 705.
 Meliorem aliquem reddere. Cic. 2. Att. 1.
 Otiosum aliquem reddere. Cic. 9. Fam. 25. Mathonem & Pollionem inimicos habet Fabius: quid multa? non mehercule tam perscribere possum, quam mihi gratum feceris, si otiosum Fabium reddideris.
 Paria reddere in utramque partem. Cic. 3. de Fin. 12. Qui omnia sic exaquerunt, ut in utramque partem ita paria redderent, uti nulla selectione uterentur ejus, virtutem ipsam sustulerunt. Hic Cicero exponit quid sit Paria reddere, quum ait Omnia exaquerunt.
 Perfectum reddere aliquid, Perficere. Plaut. Asin. 1. 1. 109.
 Promissa reddere alicui. Virg. 5. Æn. 386.
 Segniores reddere ad respondendum, &c. Cic. 1. de Fin. 34.
 Transactum reddere aliquid, Transigere. Plaut. Capt. 2. 2. 95.
 Vestitatem reddere, i. e. Efficere. Liv. 3. 26. Tantam vestitatem in agro Sabino reddidit.
 Reddere, Reponere. Plaut. Most. 1. 2. 29.
 — tempestas venit,
 Confringit tegulas, imbricesque: ibi
 Dominus indiligens reddere alias nevolt. V. Nonium 4. 392.
 Reddere, pro Referre, sive recensere. Plin. in præf. Tria, non amplius, ut opinor, absolute quæ traduntur inscripta, ille fecit, quæ suis locis reddam.
 Redde, age, illa, quæ deinceps risisti. Hor. 2. Serm. 8. 80. i. e. Renuntia. Tralatio est.
 Perge, Pomponi, de Cæsare, & redde quæ restant. Cic. de Clar. Orat. 258.
 Causas reddere. Hor. 1. Serm. 4. 116.
 — sapiens vitatu, quodque petitu
 Sit melius, causas reddat tibi.
 Rationem reddere. Plaut. Aul. 1. 1. 6.
 Tibi ego rationem reddam, stimulorum seges?
 Ratio reddunda est. Lucret. lib. 5. 67.
 Rationem reddere facti, vel suæ vitæ. Cic. 3. de Fin. Idem 1. Verr. 27. Nihil est enim quod minus ferendum sit, quam rationem ab altero vitæ reposcere eum, qui non possit suæ reddere.
 Rationem sententiæ suæ redderet. Cic. 1. Tusc. 39.
 Rationem reddere cur. Cic. 4. Acad. 105. Ut etiam si possis rationem reddere cur id eveniat, tamen, &c.
 Rationem reddere, quare. Quintil. lib. 7. cap. 2.
 Reddere aliquem inter philosophos, Referre, & connumerare iis. Quintil. lib. 10. cap. 1.
 Auctoribus suis reddere, Acceptum referre. Cels. lib. 2. cap. 14. Oportet autem neque recentiores viros in his fraudare, quæ vel repperunt, vel recte secuti sunt: & tamen ea, quæ apud antiquiores aliquos posita sunt, auctoribus suis reddere.
 Aliquem reddere, pro Referre, æquare, repræsentare. Plin. Epist. 139. Tantæ feminæ matrem rursus videor amittere, quam hæc ut reddidit, ac refert nobis, sic, &c.
 Clodius omnes Catilinas reddidit. Cic. 4. Att. 3.
 Eloquentiam alicujus eloquentiorem reddere. Quintil. lib. 1. cap. 1. Et Lælii filia reddidisse in eloquendo paternam eloquentiam eloquentiorem dicitur. i. e. Dicitur ita retulisset paternam eloquentiam, ut etiam elegantius patre loqueretur. [An Reddidisse in loquendo, & Eloquentior?
 Exemplum ac effigiem virtutis alicujus reddere, Repræsentare denuo. Liv. 26. 14. extr.
 Facies quas hominum reddunt, qualesque colores? Lucret. lib. 6. 812.
 Nomine aliquem reddere, Habere idem nomen. Virg. 6. Æn. 768.
 Vim alicujus herbæ reddere, Saporem gustu, vel vires referre. Plin. lib. 21. cap. 18.
 Aliquem

Aliquem sibi ipsi reddere. Restituere. Cic. Post redit. in Senat. 1. Qui denique nosmetipsos nobis reddidistis.
Animum reddere alicui, pro Reconciliari alicui, intelligi videtur debere apud Hor. 1. Carm. 16. 28.

—dum mihi

Fias recantatis amica

Opprobriis, animumque reddas. h. e. Spem mihi redintegrandi amoris facias. Acron. Al. Animum. [Significat Animum, velut amissum, restituere exanimato metu, vel aegritudine morituro.]

Animum reddere, aliter. Ter. And. 2. 1. 35.

Nuptias effugere ego istas malo, quam tu adipiscier.

CHAR. Reddidisti animum. [An Animum? i. e. Vitam.]

Reddere, Egerere. Plin. lib. 10. cap. 47. Inter aquaticas mergi soliti sunt devorare quæ ceteræ reddunt. [Reddunt ore scil. assumpta. i. e. Vomunt. An potius Alvo? conf. quæ hic sequuntur.]

Crepitum. Plin. lib. 27. cap. 12. h. e. Pedere.

Excrementa. Plin. lib. 9. cap. 43.

Fimum reddere, pro Cacare. Plin. lib. 8. cap. 15.

Humorem reddere, pro Mejere. Plin. lib. 11. cap. 26.

Onera ciborum. V. ONUS.

Sanguinem reddidit, Exspuit, Vomuit. Plin. Epist. 114.

Urinam reddere. Plin. lib. 8. cap. 42.

Latine reddere, Vertere. Cic. 1. de Orat. 155. Ut quum ea, quælegerim Græce, Latine redderem, non solum optimis verbis uter, &c.

Verbum reddere pro verbo: Hoc intelligitur interpretando. Cic. de Opt. gen. Orat. 14. V. not. Gulielm.

Reddere, interdum est, Id, quod ab aliquo acceperis, ac didiceris, vel recitare, vel cantare. Hor. 4. Carm. 6. extr.

Reddidi carmen docilis modorum

Vatis Horati. Et 1. Epist. 2. 13.

Ut puerum sævo credas dictata magistro

Reddere, &c.

Reddere aliquid sine scripto. Cic. de Clar. Orat. 301. Primum memoria tanta, quantam in nullo cognovisse me arbitror, ut quæ secum commentatus esset, ea sine scripto verbis eisdem redderet, quibus excogitavisset. De Hortensio loquitur. Cujus rei meminit his verbis Quintil. lib. 10. cap. 6. Cicero certe Græcorum Metrodorum Sceptum, & Eriphylum Rhodium, nostrorumque Hortensium tradidit, quæ cogitaverant, ad verbum in agendo retulisse. Paulo ante capite eodem dixerat, Assumendum usum paulatim, ut pauca primum complectamur animo, quæ reddi fideliter possint.

Reddibo, futurum antiquum, pro Reddam. Plaut. Men. 5. 7. 49.

Salvum tibi ita, ut mihi dedisti, reddibo. Al. Redhibebo. Idem

Vidular. Ego servabo, quasi sequestri detis, neutri reddibo. Nonius 17. 75.

REDDITUS, a, um. Partic. ut, Reddita litteræ, cujus generis innumerabilia exempla reperies.

Redditus his primum terris. Virg. 6. Æn. 18.

REDDITUS, a, um. Partic. [ἀναδίδωμι] Catul. de Acme, 40. 4.

Et negat, mihi vestra reddituram

Pugillaria, si pati potestis.

REDDITIO, ōnis. f. [ἀντιδοῖς] Quintil. lib. 8. cap. 3. Redditio illa rem utramque comparat.

REDDITUS, ūs. m. pro Proventu, vide REDITUS, in REDEO. H. St.

REDDITOR, ōris. m. August. Epist. 5. Debitorum redditores.

REDEMPTIO, REDEMPTOR, REDEMPTURA, &c. V. REDIMO.

REDEO, ūvi, & frequentius ii, ūtum, [ἐπιτρέπω, ἐπιτρέψωμαι, δανώσω, ἀποδίδωμι] Ire. Retroire, five Reverti. Ter. Andr. 1. 1. 110. Redeo inde iratus atque ægrefrens. Virg. 9. Ecl. 23.

Tityre, dum redeo, (brevis est via) pascere capellas.

Redire actutum. Plaut. Pseud. 1. 5. 148.

Redire rursus. Ter. Eun. 4. 2. 6.

Redire retrorsum. Plin. lib. 9. cap. 31.

Mature redire. Hor. 1. Epist. 7. 97.

Tardius. Ovid. 10. Met. 674.

Domum. Ovid. 5. Fast. 455.

Inde domum redeunt sub prima crepuscula mæsti. Virg. 1. Ecl. 36.

Non unquam gravis ære domum mihi dextra redibat.

Redire a foro. Plaut. Aul. 2. 3. 6. Virg. 1. Georg. 249.

Aut redit a nobis aurora, diemque reducit.

Redire e suburbano. Plin. lib. 8. cap. 40.

Redire ad. Plaut. Amph. 2. 2. 32. Redire ad navim melius est. Ter. Heaut. 2. 3. 37. Ad lanam redit.

Redire in. Liv. 2. 43. Redeunt in castra. V. mox Redire pedibus, &c.

Redire cum Dativo, V. infra Animum mihi redit, & similia plurima.

Itque reditque viam toties. Virg. 6. Æn. 122.

Redire viam, & Inire viam apud Jurisconsultos. Cic. pro Muren. 26. Prætor interea, ne pulchrum se ac beatum putaret, atque ipse aliquid sua sponte loqueretur, ei quoque carmen compositum est, cum ceteris rebus absurdum, tum vero nullo usu, utriqueque superstitionibus, præsentibus, istam viam dico, Inite viam. Præsto aderat sapiens ille, qui inire viam doceret. Redite viam, eodem duce redibant.

In semitam rectam redire, five in viam. Cic. 12. Philipp. 6. Quod si est erratum, p. c. spe falsa atque fallaci, redeamus in viam: optimus est portus penitenti, mutatio consilii.

Redierit victor, seu victus. Cic. 10. Att. 10. Et dubita, si potes, quin ille, seu victus, seu victor redierit, eadem facturus sit.

Redire pedibus. Plaut. Men. prol. 49.

Nunc in Epidamnium pedibus redeundum est mihi.

Pedibus invitis redit. Propert. lib. 2. 25. 20.

Carbasæ redierunt adverso vento. Ovid. 21. Epist. 71.

In ordines redire, dicuntur milites. Liv. 35. 5. Obstabant duces, hastilibus cædentes terga trepidantium, & redire in ordines cogentes.

Redire, pro Referri, revocari. Lucil. lib. 27. Si tamen non ad te hoc rediit, hoc carebis commodo. Et Virg. 2. Georg. 401.

—redit agricolis labor actus in orbem. Ex Nonio 4. 401.

Redire, Reverti, frequens est in formulis post Digressionem. Ter. Heaut. 4. 3. 41.

Quid si redeo ad illos, qui ajunt, quid si nunc cælum ruat?

Atque (ut ad me redeam) meministis, Q. Maximo, fratre Scipionis, &c. Cic. de Amicit. 90. i. e. Ut redeam ad propositum.

VOL. IV.

Sed redeamus illuc, unde divertimus. Cic. 12. Fam. 25.

Illuc quæso redi, quo cœpisti. Ter. Adelph. 2. 1. 36.

Illuc, unde abii, redeo. Hor. 1. Serm. 1. 108.

Ad pauca ut redeam, Ut in pauca conferam. Ter. Phorm. 4. 3. 43.

Ut ad pauca redeam, ac mittam illius ineptias.

Ad illa prima redeamus. Cic. de Amicit. 100.

Ad propositum. Cic. 1. Tusc. 23. Utrum igitur inter has sententias dijudicare malimus, an ad propositum redire.

Ad rem. Ter. Heaut. 2. 3. 78.

—quas, malum, ambages mihi

Narrare occipis? c. Syre, verum hic dicit: mitte, ad rem redi.

V. Cic. 1. de Fin. 66.

Amores redeunt vel cum odio depositi. Plin. lib. 24. cap. 17.

Animus mihi redit. Ter. Hec. 3. 2. 12.

Animi rediere viris. Valer. 3. Argon. 468.

Calor vere redit ossibus. Virg. 3. Georg. 272.

Color redit. Plin. lib. 13. cap. 25. Restinctis colore suo redeunte.

Color rediit in ora. Ovid. 3. de Arte Am. 730.

Febres redeunt. Plin. lib. 28. cap. 16.

Gramina jam redeunt campis. Hor. 4. Carm. 7. 1.

Mens rediit. Ovid. 14. Met. 519.

Mos redit. Liv. 2. 43. pr. Redibatque, non sua sponte, plebi mos detrectandi militiam.

Rabies eadem redit. Lucret. lib. 4. 1111.

Vires rediere. Valer. 4. Argon. 673.

Virtus redit in præcordia victis. Virg. 2. Æn. 367.

Vultus, ardore remisso, rediit. Stat. 8. Theb. 518.

Ad ineptias redire. Cic. 2. Tusc. 29. Ad ineptias redis: illud enim quod me angebat, non eximis.

Ad ingenium. Ter. Adelph. 1. 1. 46.

Ad pugnam. Virg. 5. Æn. 454.

Ad rationem. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Ad se redire, Animum recipere, animam colligere. Cic. 7. Att. 3. Et id, quod animum induxerat, paulisper non tenuit, sed cito ad se rediit.

Adde Ter. Andr. 3. 5. 16. & Adelph. 5. 3. 8.

Ad se, & ad mores suos redire, i. e. Pristinios mores resumere. Cic. 1. Verr. 57.

Ad somnum res rediit. Lucret. lib. 3. 923.

Ad vestitum suum. Cic. pro Sext. 32.

In amicitiam alicujus redire. Liv. 25. 16.

In concordiam redire. Plaut. Amph. 3. 8. 7.

In conspectum. Cic. 7. Verr. 144. Nunquam te in horum conspectum rediturum, nunquam in forum Populi Rom. venturum, &c.

In deditionem. Sueton. in Claud. Cæs. cap. 25.

In familiam. Quintil. lib. 3. cap. 6. In adoptionem dato redire in familiam liceat.

In fidem alicujus. Liv. 25. 1.

In gratiam cum aliquo. Cic. 1. Fam. 9. Ut cum Crasso redirem in gratiam. Simpliciter Ter. Phorm. 5. 9. 40.

Redeat sane in gratiam, jam supplicii satis est mihi. [Conf. 3. Fam. 8. 27.]

In gratiam redire cum libris. Cic. 9. Fam. 1. Scito enim me, posteaquam in urbem venerim, rediisse cum veteribus amicis, id est cum libris nostris, in gratiam.

In magistrum sæpe scelera rediere sua, In caput magistri reciderunt. Senec. Thyest. 4.

In metum redire. Plin. Epist. 164.

In mores patrios. Liv. 29. 1.

Redit in rugas. Perf. 6. Sat. 79.

Jam decies redit in rugas, i. e. Eum tanta summa non satiat, sed corrugat & iratum reddit, adductumque vultum. Vulgo tamen exponitur Decies crumenam non explet, & eam adhuc rugosam, necdum distentam relinquit. Turnebo prior magis arridet.

In saporem redire. Plin. lib. 11. cap. 42. Cæcos redire in musteum saporem, aceto & thymo maceratos, certum est. h. e. Recipere easdem saporis vires, quas mustum, vel Musteum, id est recentem & novum.

In sedes antiquas primordia redeunt. Lucret. lib. 6. 87.

In speciem veram rediit, solitumque nitorem. Ovid. 4. Met. 231. De Apolline, qui in feminam mutatus fuerat.

In statum antiquum redire. Liv. 3. 9.

Redit animo aliquid, In memoriam redit. Plin. Epist.

Ad animum alicujus redire. Quintil. lib. 7. cap. 2.

In corda redeunt tumultus, Tumultus recorder. Claud. de Bell. Get. 216.

In memoriam secum redire, Reminisci. Ter. Phorm. 5. 3. 19.

Non temere dico, redi mecum in memoriam. Cic. de Senect.

21. His enim ipsis legendis redeo in memoriam mortuorum.

Res adeo rediit. Ter. Phorm. 1. 2. 5.

Præsertim, ut nunc sunt mores: adeo res rediit,

Si quis quid reddit, magna habenda est gratia. Ubi Donatus, figurate, pro ita ut loqueris, adeo res rediit dixit, & proprie Res rediisse dicitur, quum aliquid pejus expectatione contigit.

Ad nilum redeunt res funditus omnes. Lucret. lib. 2. 755.

Ad restim rediit res, five ad rastros: Proverbium de re desperata. Ter. Phorm. 4. 4. 5.

In eum locum res rediit, ut, &c. Ter. Adelph. 2. 4. 8.

Redire, Provenire unde sit Reditus, Proventus. q. V. Plin. lib. 14. cap. 4. Varro 1. de R. R. cap. 44. Ut ex eodem semine aliubi cum decimo redeat, aliubi cum quindecimo: ut in Hetruria, & locis aliquot in Italia. In Sybaritano dicunt etiam cum centesimo redire solitum.

Nihil ad me rediit ex his. Cic. 2. de Fin. 78. i. e. Nullum ex his percipio commodum.

Ad te redit hæreditas. Ter. Hec. 1. 2. 97.

Rediit, Imperfonale. Liv. 3. 5. Romam reditum est, justitium remissum est. Cic. 3. de Legib. 18. Sed jam, si placet, de provinciis discedatur, in urbemque redeatur.

REDIENS, entis. Partic. [ἐπιτρέπων] ut, Annus rediens. Hor. 3. Carm. 8. 9.

Lunæ redeuntis cornua. Ovid. 10. Met. 479.

REDITURUS, a, um. aliud Partic. [ἐπιτρέπων] Cic. 13. Att. 9. Ad quos dies rediturus sim, ad te scribam. Ovid. 4. de Pont. 5. 43.

Fluminaque in fontes cursu reditura supino.

Dies non reditura. Propert. lib. 2. 15. 24.

Vela reditura tenebat Eurus. Ovid. 7. Met. 664.

G 2

REDITIO, ōnis. f. Cic. 1. Verr. 16. Cæs. 1. Bell. Gall. 7. Ut domum reditionis spe sublata, paratiores ad omnia pericula fubeunda essent.

REDITUS, ūs. m. [*ῥέδοδος*, ἀναρχομένη, ῥέδοδος] Reverſio. Cic. de Amicit. 13. Idem dicebat ſemper animos hominum eſſe divinos, iſſue, quum e corporibus exceſſiſſent, reditum ad cælum patere.

Aditus & Reditus. Cic. pro Cluent. 119. Hominibus ignominia notatis, neque ad honorem aditus, neque in curiam reditus eſſet.

Itus & Reditus, opponuntur. Cic. 15. Att. 5. Quis porro noſter itus, reditus, vultus, inceſſus inter iſtos?

Profectio & Reditus, contraria. Cic. de Clar. Orat. 227. Inter profectiōnem & reditum L. Sullæ.

Solis anfractus, reditusque. Cic. de Somn. Scip. 3.

Ad meum reditum. V. **AD** præpoſitionem.

Abſcindere dulces reditus. Hor. Epod. 16. 35. i. e. Impedire quo minus revertamur.

Aperire reditum. V. **APERIO**.

Arcere reditu. V. **ARCEO**.

Ceſſare ex reditu. V. **CESSO**.

Conficere reditum. V. **CONFICIO**.

Excuſare reditus. Ovid. 2. Epist. Sabin. 63.

Ferre reditum, Redire. Catull. de Coma Bereniciſ, 66. 35.

Si reditum tetuliſſet iſ. i. e. Si ſoſpes rediſſet. Idem de Berecynth. 61. 79.

Face ut hinc furoris ic̃tu reditum in nemora ferat. conf. mox Referre.

Morari reditus. Hor. 3. Carm. 5. 52.

Parare reditum ſibi. Hor. 1. Epist. 2. 21.

Parere ſibi reditum. V. Segnis providentia, in **PROVIDEO**.

Patent reditus populo. Ovid. 1. Faſt. 279.

Perimere reditum. V. **PERIMO**.

Pollicitus maturum reditum. Hor. 4. Carm. 5. 3.

Prohibere reditu aliquem. Cic. 8. Philipp. 32.

Promittere inanes reditus ſibi. Ovid. 11. Met. 576.

Referre reditum. Catull. de Berecynth. 61. 47.

Animo aſtuante rufus reditum ad vada retulit. Alii legunt Tetulit.

Reſervare ad reditum. V. **AD**.

Rupere reditum Parcæ. Hor. Epod. 14. 22.

Non erit emiſſo reditus tibi. Hor. 1. Epist. 21. 6.

Reditus in gratiam. Cic. 3. Fam. 50. Quid illa tandem popularia? reditus illuſtris in gratiam, in quo ne per imprudentiam quidem errari poteſt ſine ſuſpiciōne perfidiæ.

Gratiæ reditus ei patet. Cic. de Aruſp. Reſp. 52. Quid exiſtimatis eum, ſi reditus ei gratiæ patuerit, eſſe facturum?

Reditus, Proventus, eo quod ſingulis annis redeat. Ovid. 2. de Pont. 3. 17.

At reditus jam quiſque ſuos amat: & ſibi quid ſit Utile, ſollicitis computat articulis. Plin. lib. 17. cap. 1.

Sic Redire apud Æmilium Probum. Vide in Indice edit. Lambini. H. St. Nepos in Themist. cap. 2. & 10. V. in ipſo verbo ad fin. & infra.

Pecuniæ reditus, i. e. Uſuræ. Scævola in l. 30. D. de adimen. vel transferen. legat. §. 1. Et ſi putaveris eam ad bonam vitæ conſuetudinem revertam, ita viginti auri libras ei reddere, quum morieris, interim tamen reditus ejus, id eſt uſuras ſemiſſes, ei præſtes.

Populi reditus. Ovid. 4. de Pont. 5. 19.

Aut populi reditus poſitam componet ad haſtam, Et minui magnæ non ſinet urbis opes.

Tutior reditus. Plin. lib. 16. cap. 37. Nullius quippe tutior eſt reditus minorisve impendii, aut tempeſtatum ſecurior. De ſalice loquitur.

Uberiores reditus. Patern. lib. 2. [Niſi error eſt.]

Scribitur & Redditus, pro Proventu. Sic in Suetonio edit. Bononiensis, & ita ipſe Beroald. Sic in Hiſtoricis Rom. Frob. ut apud Voſiſcum in Tacito 295. Redditibus. Puto & Bud. ita ſcripſiſſe. Sed Ovid. in verſu repugnat. Alioqui & Varro (ni fallor) ita videtur voluiſſe ſcribi a Reddendo. H. St. V. Cellarii Orthogr. Lat. Redditus pl. tribuitur & Aſconio Pediano.

REDITO, [*ῥέδοδος*] āre. frequent. Statim, ſive continuo redire. Plaut. Capt. 2. 3. 20. Si non reditas huc, &c. Exemplaria quæ legimus, Rebitas hoc loco legunt. V. **REBITO**.

REDHIBEO, ui, itum, ēre. ex Re & Habeo compoſitum, & interpoſita, cauſa melioris ſoni. Eſt, inquit Ulpian. De ædilio edicto, l. Redhibere, Facere ut rufus habeat venditor quod habuerat: quia id reddendo fiebat, idcirco Redhibitio eſt appellata, quaſi redditio. Feſtus, Redhiberi dicitur, id quod redditum eſt, improbatumque. Plaut. Merc. 2. 3. 83. Quid ſi igitur reddatur illi unde empta eſt? & minime gentium.

c. Dixit ſe redhibere, ſi non placeat. De venditore loquitur.

i. e. Pretium reſtituere, re reddita ſcilicet. Idem Men. 5. 7. 49.

Salvum tibi, item ut mihi dediſti, redhibebo: hic mane. Al. Reddibo.

Subaudi Marſupium. i. e. Reſtituo, reddo. Ulp. in l. Pomponius, D. De acqui. vel amit. poſſ. Præterea quaeritur, ſi quis hominum venditori redhibuerit, an acceſſione uti poſſit venditio ex perſona ejus. Cic. 3. Off. 91. In mancipio vendendo dicenda vitia, non ea, quæ niſi dixeris, redhibebat mancipium?

Redhiberi, tum id proprie dicitur, quod redditum eſt, improbatumque, & qui dedit, idemque rufus coactus eſt habere id quod ante habuit. Nonius. [Niſi error. V. & Lex. Pitifc.]

REDHIBITIO, ōnis. f. Quintil. lib. 8. cap. 3. An non pudeat certam creditam pecuniam periodis poſtulare, aut circa ſtillicidia affici, aut in mancipii redhibitione ſudare? h. e. In agendo tanta uti vehementia, ut ſudorem emittas. Eſt autem Redhibitio actionis nomen, quæ & Redhibitoria actio vocatur. Ea vero actio contra eum intentatur, qui quid corrupti vitio commutaverit ſive venderit, ut cogatur & reſtituere pretium, & retro quod tradiderat accipere: hoc eſt enim redhibere, ut ex titulo De ædilio edicto colligi poteſt. Hæc interpreſ.

REDHIBITOR, ōris. m. Qui venditum recipit, l. 25. ff. de except. rei jud.

REDHIBITORIUS, a, um. Adj. ut, Actio redhibitoria, Exceptio redhibitoria. Pompon. in l. Si tamen. D. de Ædilio edict. & Papinianus ibidem in l. Actioni redhibitoria.

Judicium redhibitorium. Cajus in l. Si quid venditor. D. de Ædilio edict. & alibi ſæpius eodem titulo.

REDHOSTIO, īre. antiquum. Redhoſtire, inquit Feſtus, Referre gratiam. Nævius inn Lupo, Vel Vejens regem ſalutat, jube Albanum milium,

comitem, ſenem, ſapientem, contra redhoſtis Menalus. Et Accius in Amphitryone, Cedo equid te redhoſtitum, quum meaſſem obſectet facilis? Hæc Feſtus. Quæ valde corrupta eſſe nemo non videt. V. Scalig. not.

Redhoſtit, Redit, inquit Nonius 2. 740. Accius in Amphitryone, Quid hic redhoſtit viam? comitem obſet facilius. Sic Mercer. Hadr. Junius legit, Quid hic redhoſtit eam, quum mi aſſem obſet facilius. Alii aliter. [Puto pro Redit apud Non. Reddit ſcribendum. Cetera excutere non vacat. conf. HOSTIO, īre.]

REDHOSTIMENTUM, i. n. vulgo uſurpant, nulla tamen antiquorum auctoritate ſuffragante. V. Cellar. Cur. poſter. p. 365. & Antibar. p. 91.

REDICULUS, ūs. i. m. Deus, extra portam Capenam a Romanis cultus. Feſtus, Rediculi fanum extra portam Capenam Cornificius ait fuiſſe, qui Rediculus propterea appellatus eſt, quia accedens ad Urbem Hannibal, ex eo loco redierit, quibuſdam viſis perterritus. V. Alex. Alexandrinus libro Genialium dierum 2. cap. 4. Campus Rediculi appellatus occurrit apud Plin. 10. 43. [Suſpicio tamen Campum, Fanumque rediculi dictum a recto Rediculum, i. n. ut Diverticulum, &c. Ipſe enim Deus Tutanus dictus eſt, qui in fano colebatur, ut apparet ex Varr. verſibus apud Non. 1. 242.]

REDIGO, ēgi, actum, [*ῥέδοω*] ēre. ex Re & Ago compoſitum, & in i converſa, & d interpoſita: eſt Vi quadam vel induſtria ducere ad aliquid vel aliquo, & ſemper Accuſativum poſtulat cum præpoſitione, multiſque accomodat utriusque, & in utramque partem ſumi ſolet. Proprie tamen eſt Rurſus, vel Retro agere, ut

In rura ſua boves actos. i. e. Abactos. Ovid. 3. Faſt. 64. al. In jura.

Redigere, pro Agere, ſive ducere. Liv. 26. 12. extr. Hi ſupra lxx comprehenſi, & cum transfugis novis mulcati virgis, manibuſque præciſis, Capuam rediguntur.

In urbem redigere, Reducere. Auctor de Viris Illuſt. 23. pr.

Monte capras redigere. Ovid. 4. Faſt. 511.

Filia parva duas redigebat monte capellas. h. e. Reducebat.

Hoſtem in caſtra redigere, Vi agere. Liv. 21. 9.

Rem ad priſtinam belli rationem redigere, Reducere. Cæs. 1. Bell. Civil. 76.

Ad æqualitatem redigere. Plin. lib. 30. cap. 13. Carnesque excreſcentes ad æqualitatem redigit.

Ad neceſſitatem ordinis ſui verba. Quintil. lib. 8. cap. 6.

In concordiam redigere. Plaut. Amph. 1. 2. 13.

In gratiam redigere aliquos. Ter. Phorm. 5. 8. 73.

In ſpeciem. Plin. lib. 14. cap. 4. Durantque adhuc vina ducentis fere annis, jam in ſpeciem redacta mellis aſperi.

In tranquillum temp. Liv. 3. 40.

Facilia ex difficillimis redigere, Facilia reddere. Cæs. 2. Bell. Gall. 27. extr.

Quæ facilia ex difficillimis animi magnitudo redegerat. [An Reddiderat?

In memoriam redigere, Reducere, Revocare. Ter. Phorm. 2. 3. 36. Cic.

2. Philipp. 8. Qui autem tibi venit in mentem, redigere in memoriam noſtram, te domi Publii Lentuli eſſe educatum?

In teſtatum redigere, Teſtatum facere. Ulp. in l. 1. §. Neſte. D. Uſufruct. quemad. caveat.

Frequens uſus hujus verbi in Re pecuniaria eſt, ſignificatque Cogere, Colligere ex re aliqua, ut

Bona redigere alicujus: Accumulare, in unum reducere. Cic. 4. Verr. 47. Syracuſani, qui præſuerant his Heraclii bonis, verbo redigendis, re diſperſiendis, reddebant eorum negotiorum rationem in Senatu.

Idem 1. Verr. 56. Deinde bona vendit, pecuniam redigit.

Pecuniam ex bonis patriis in prædæ diſſipatione redigere. Cic. 13. Philipp. 10.

Quæſtum totum ad ſe redigere. Cic. de Aruſp. Reſp. 42. Unde ut rediit, quæſtum illum maxime ſecundum, uberemque campeſtrem, totum ad ſe ita redegit, ut homo popularis fraudaret improbiſſime populum.

In ærarium redigere venditum ſub haſta quod prædæ eſt. Liv. 4. 53.

In unum pecuniam. Cic. 5. Philipp. 12. Quibus rebus tanta pecunia una in domo coactervata eſt, ut ſi hoc genus in unum redigatur, non ſit pecunia Pop. Rom. deſutura.

Sæpe in malum ponitur, & quodammodo Deſperationem vel Rei deminutionem exprimit, ut

Redactus eo, & In id loci redactus ſum, ut &c. h. e. Eo deveni, ac perductus ſum. Ter. Eun. 4. 4. 23.

Eo redigis me, ut quid egerim, egomet neſciam. Idem Phorm. 5. 7. 86. Et Eun. 2. 2. 7.

Ad interitum. Lucret. lib. 5. 875.

Ad irritum & vanum victoriam redigere, Irritam victoriam facere. Liv. 26. 37.

Ad maciem ultimam. Columel. lib. 4. cap. 3.

Ad inopiam redigere aliquem. Ter. Heaut. 5. 1. 56.

Quam hic per flagitium ad inopiam redigat patrem.

Ad onus minimum redigantur membra conſumpta. Ovid. 14. Met. 149.

Ad paucos. Cic. pro Marcell. 10.

In mala antiqua. Liv. 3. 9.

In ſervitutem redigere. Plaut. Aul. 2. 1. 47.

Nihil moror quæ in ſervitutem ſumptibus redigunt viros.

Ad aſſem redigere pretium alicujus rei. Plin. lib. 18. cap. 3.

Ad libros ſex redigere. Varro 1. de R. R. cap. 1.

Ad nihilum redigi. Lucret. lib. 1. 791.

Ad numerum duorum redigi. Ovid. 6. Met. 199.

Ad, vel In peregrinitatem redigere Cenſores dicebantur, Quos albo civium Ro. eradebant. Sueton. in Claudio, cap. 16. Ulpianus l. 10 §. 6. D.

De in juſ vocando, Sed ſi per poenam deportationis ad peregrinitatem redactus ſit patronus, putat Pomponius eum amiſſiſſe honorem.

In deditionem imperii redigere, Cogere ut ſe dedant. Cic. 4. Philipp. 13. Potentiſſimos reges, bellicoſiſſimas gentes in deditionem hujus imperii redegerunt.

In ditionem ſuam. Cic. pro Corn. Balb. 25. Quos Gaditanis adjutoribus armis ſubegimus, atque in ditionem noſtram redeginus

In ordinem. V. **ORDO**. Quintil. lib. 1. cap. 4. p. 38. Burm. Auctores alios in ordinem redegerint, alios omnino exemerint numero

In poteſtatem, Subdere poteſtati ſuæ. Cic. 3. Off. 79. Si ſe Conſulem feciſſent, brevi tempore, aut vivum aut mortuum Jugurtham ſe in poteſtatem Pop. Romani redacturum.

In provinciam. Cæs. 1. Bell. Gall. 45. V. **PROVINCIA**.

In turbam ſordidiſſimam. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 15. extr.

Sub imperium redigere. Cæf. 5. Bell. Gall. 29. V. & Gruter. Inscript. p. 226. n. 7.

REDACTUS, & **REDACTURUS**, a, um. Partic. V. in ipso verbo.

REDACTUS, ūs. m. i. e. Pecunia ex frugibus venditis redacta. Scævola, l. 58. §. 1. D. de usufructu, Sempronio do lego, ex redactu fructuum oleris & porrinæ, partem sextam. sic enim in Pandectis Flor. & manuscriptis codicibus legitur, non Reditu.

REDIMIO, [ἀνατίθω, παίσιω] ire. ex Re & Emio, d interposita compositum, & e in i mutata: significat Ornare, coronare, circumdare. Claud. de Rapt. Proserp. lib. 2. 99. Idem in Laud. Seren. 2. Martial. 8. 65. Hic lauro redimita comas, & candida vultu, &c. Ibid. 70. Pieriam tenui frontem redimire corona Contentus, famæ nec dare vela suæ. Cic. 3. Tusc. 43. Incendes odores. & fertis redimiri jubebis & rosa.

Redimire & **Circumdare**. Idem in Somn. Scip. 15. Cernis autem terram eandem, quasi quibudam redimitam & circumdatam cingulis.

Capillos frondibus redimita. Ovid. 1. Fast. 713. Idem 9. Epist. 63. Ausus es hirsutos mitra redimire capillos.

Caput coronis redimire. Lucret. lib. 5. 1368.

Cervix redimita jacebat. Claud. de Rapt. Proserp. lib. 3. 246.

Comas intonsasque viridi redimita corona. Sil. lib. 16. 526.

Crinem redimire corymbis. Stat. 1. Silv. 5. 16.

Frons redimita corymbis. Tibul. lib. 1. 17. 45.

Tempora vittis & sacra redimitus lauro. Virg. 3. Æn. 81.

Puppis votiva redimita corona. Ovid. 3. Amor. 11. 29.

Fastigium ædis tintinnabulis redimivit. Suet. in August. cap. 91.

Loca redimita silvis. Catul. de Bercynth. 61. 39.

REDIMITUS, ūs. m. Solin. cap. 33. Mitrata capita, redimitu pari, rafa in cutem barba. Sed Salmaf. legit, Mitrata capita, pars rafa in cutem barba.

REDIMICULUM, i. n. [παῖνλα, ὑπεδυστήριον] Ornamentum capitis mulierum, & vittarum tæniæ pendentes a posteriore parte mitræ. Virg. 9. Æn. 616. Et tunica manicas, & habent redimicula mitræ. Juven. 2. Sat. 84. — accipient te

Paulatim, qui longa domi redimicula sumunt

Frontibus, & toto posuere monilia collo. Cic. 5. Verr. 76. Hæc civitas mulieri redimiculum præbeat, hæc in collum, hæc in crines.

Redimiculum vocant mulieres Catellam, qua maxime utuntur ornatus causa. Paulus. [i. e. Catenulam.

Aurea redimicula demere collo. Ovid. 4. Fast. 135.

Longa redimicula. Juven. 2. Sat. 84.

Auferre collo redimicula. Ovid. 9. Epist. 71.

Pendent aure leves baccae, redimicula pectore. Ovid. 10. Met. 265.

Redimiculum, per translationem. Plaut. Truc. 2. 4. 41. Ut esset aliquis laqueus & redimiculum. Quum enim redimiculo innexi implexique teneantur crines mulierum, Redimiculum pro quodam vinculo & nodo, quo velut alligatus teneretur Babylonienfis miles, id est miles Græcus, qui Babylone stipendia meruerat, jucunda suavi-que translatione dixit.

REDIMICULO, ære. Gloss. Lat. Gr. Redimiculat, ἀναλύει δέσμεται.

REDIMO, emi, emptum, [λυπέω, ἀπολυπέω, ἐξαιρέω] ēre. ex Re & Emo, d interposita euphoniæ causa, compositum: pro simplici accipitur. Plaut. Men. 4. 3. 6. Ego tibi redimam bis tanto plus pallam, quam voles.

Paululo redimere. V. **PAULULUM**.

Domum redimere. Cic. 13. Philipp. 10. Eamque, non minoris, quam emit Antonius, redimet: redimet inquam Cn. Pompeji domum filius.

Hostias redimere. Cic. 2. de Invent. 96.

Jus sepulchri auro redimere. Ovid. 13. Met. 472.

Potestatem sepeliendi redimere pretio. Cic. 7. Verr. 119.

Voluntates militum redimere largitione. Cæf. 1. Bell. Civil. 39.

Amicos sibi redimere, Acquirere. Cæf. 1. Bell. Gall. 44. Quorum omnium gratiam atque amicitiam ejus morte redimere posset.

Pacem sibi redimere re aliqua. Cic. 1. Q. frat. 1. 27. Æquo animo parte aliqua fuorum fructuum pacem sibi sempiternam redimat, atque otium.

Qui ab hostibus capti sunt, vel alicui pœnæ obnoxii, soluto pretio redimuntur. Cic. 2. Off. 55. Liberales, qui suis facultatibus, aut captos a prædonibus redimunt, aut æs alienum suscipiunt amicorum. Ovid. Rem Amor. 229.

Ut redimas, corpus ferrum patieris & ignes. Ter. Eun. 1. 1. 29. Quid agas, nisi ut te redimas captum quam queas

Minimo: si nequeas paululo, at quanti queas.

Qui injuste vexantur, si per solutionem pecuniæ, vel alio incommodo suscepto, liberati fuerint, redemisse vexationem dicuntur. Curtius 5. 9. 3. Sed medici quoque graviores morbos asperis remediis curant: & gubernator, si naufragium timet, jactura quicquid fervari potest, redimit. Acerbitatem a Repub. suis privatis & domesticis incommodis redimere. Cic. 2. Fam. 15.

Culpam redimere præteritam. Cic. 10. Fam. 8. Ille præteritam culpam redimere dicitur, qui aliquo egregio facto compensat.

Metum virgarum redimere pretio. Cic. 7. Verr. 117. Metum virgarum navarchus nobilissimæ civitatis pretio redemit.

Mortem morte redimere. Ovid. 1. de Pont. 3. 105.

Pœnam ut per nostram sua redimat perjuriam. Ovid. 3. Amor. 3. 21.

Redimere dicitur qui pretio accepto aliquid faciendum suscipit, quod & Conducere dicimus. Cic. 3. Verr. 142. Si pupillo opus redimitur, mihi præda de manibus eripitur. conf. Ibid. 141.

Conducere & Redimere, pro eodem. Ulpian. in l. Plenum D. de usu & habitation. Quare etsi lanam conduxerit usufructuarius expediendam, poterit etiam per usufructuarias ancillas opus perficere. Itemque si vestimenta texenda redemerit, vel insulam, vel navem fabricandam: poterit ad hoc operis uti usufructuarius. [Insulam. i. e. Domum. V. f. l.]

Opus faciendum redimere. Cic. 5. Verr. 128. & 131. Eundemque te memini Cenforias quoque leges in fartis tectis exigendis tollere & commutare, ne is redimeret cuja res esset.

Vestigalia redimere. Cic. 5. Verr. 78. Ne forte ab nocturno suo quæstu animum ad vestigalia redimenda transferret.

Redimere, pro **Corrumperere**: ut, Redimere delatorem, Pecunia eum a delatione deducere. Ulp. l. 26. D. de jure fisci.

Eripiendum reum redimere. Cic. 3. Verr. 31. Etenim qua stultitia fuisset, si quam diem, qui istum eripiendum redemerunt, in cautione viderunt, &c.

Redemerunt (inquit) id est, qui susceperunt procuracionem corruppendorum judicum, vel conduxerunt corruppendum judicium. Budæus.

REDIMENDUS, a, um. Partic. [λυπέμενος] Ovid. 3. Epist. 39. Si tibi ab Atrida pretio redimenda fuisset.

REDEMPTUS, a, um. Partic. [λυτρωθείς] Virg. 9. Æn. 213. Sit, qui me raptum pugna, pretiove redemptum, Mandet humo.

Mercede capitis redemptus. Ovid. 1. Amor. 8. 63.

Plausor redemptus, i. e. Ad plaudendum pretio conductus. Petron. cap. 5. V. ibi Burm.

REDEMPTIO, ōnis. f. [λυτρωσις, ἀνάρθρωσις] Cic. 2. Verr. 116. Ut primum e provincia rediit, est redemptio hujus judicii facta grandi pecunia. Temeritas redemptionis, Conductionis. Cic. de Provinc. Conf. 11. Itaque, p. c. videtis, non temeritate redemptionis, aut negotii gerendi inficitia, sed avaritia, superbia, &c. pæne afflictos jam atque everfos publicanos. Redemptio, Quod pro liberatione datur. Auctor de Viris Illust. cap. 55. His facile victis, inter captivas uxor Regis Orgiagontis Centurioni cuidam in custodiam data, a quo vi stuprata de injuria tacuit, & post, impetrata redemptione, marito adulterum Centurionem interficiendum tradidit. Sic & Valer. Maxim. lib. 4. cap. 3. 1. de Scipione, Aurum quoque quod pro redemptione puellæ allatum erat, summæ dotis adjecit.

REDemptor, ōris. m. [ἐργασίας, ἐκλήμπτωρ] Gl. L. G.] Vestigalium emptor. Hor. 1. Epist. 2. 72. Festinat calidus mulis, gerulisque redemptor.

Redemptores, inquit Festus, proprie atque antiqua consuetudine dicebantur, Qui quum ad faciendum aut præbendum conduxerant, effecerantque, tum demum pecunias accipiebant. Nam antiquitus Emere pro Accipere ponebatur. At ii nunc dicuntur Redemptores, qui quid conduxere præbendum, utendumque.

Redemptor, Qui certo pretio conducit universon aliquod opus faciendum. Cic. 2. de Divin. 47. Et redemptor, qui columnam illam de Cotta & de Torquato conduxerat faciendam, non inertia aut inopia tardior fuit, sed a diis immortalibus ad istam rem refertus est. Idem 2. Q. frat. 4. Redemptori tuo dimidium pecuniæ curavi.

Litium redemptor, seu caularum quis dicatur pulchre explicat Alexandrinus Alexand. lib. 4. cap. 16. Redemptor caularum is dicitur, qui lites quotidianas pecunia mercari, illasque pactionibus muneribusque pellere conaretur, haud secus quam qui domos ædificiumque faciendum, utendumve pretio conducit: qui etiam Quadruplator, & Interceptor alienæ litis dictus est, quos homines, tanquam inciviles, & malarum artium artifices, Jureconfulti jure incesere.

Pontis redemptor portorium ab eo exigebat. Labeo in l. Cum in plures §. Vehiculum. D. Locati & cond.

Silvæ redemptor, Qui conduxit operas ad silvam custodiendam, vulgo Silvanus dicitur. Alfenus in l. Lege. D. Locati & cond.

Redemptor κατ' ἐξοχήν Christus. [λυτρωτής] Prudent. Cathem. 10. 157. Sequimur tua dicta, Redemptor.

REDemptrix, Icis. f. Prudent. in Romano v. 774. Prima offeratur in sacramentum necis, Et sit redemptrix prima membrorum omnium.

REDemptura, æ. f. Redemptio, quæ fit per mancipes. Gallice *Ferme*. Liv. 23. 48. Exhortandos qui redempturis auxissent patrimonia, ut Reip. ex qua crevissent, ad tempus commodarent. Ulp. in l. Quicunque. §. 1. D. de infistoria actione, Labeo quoque scribit, Si qui iis pecuniis fœnerandis, agris colendis, mercaturis, redempturisque faciendis præposuerit, &c.

REDIMIÆ, arum. f. pl. Gloss. Gr. Lat. *λύτρεα*, Redimiæ.

REDempto, ære. frequent. Tacit. 3. Hist. 34. A propinquis occulte redemptabantur.

REDemptito, [λυπέμαι] ære. Aliud frequent. Plautus, Redemptitavere ad unum captos. Cato apud Festum, Lege facta benefactis non redemptitavere.

REDINTēGER, egra, um. pen. comm. Adj. ex Re & Integer compositum; Rursus integrum & renovatum significat. Liv. 8. 32. Tunc Papirius redintegrare ira spoliari Magistrum equitum, ac virgas & secures expediri jussit. Vetus exemplar habet Redintegrata.

REDINTēGRO, pen. comm. [ἀνανέω Gl. L. G.] ære. Rursus inchoare, instaurare, five innovare & integrum facere. Componitur a Re & Integero, d interposita, euphoniæ causa. Plin. in Paneg. cap. 61. extr. Hominisne istud ingenium est, hominis potestas, renovare gaudia, redintegrare lætitiā, nullamque requiem gratulationis dare? Animum redintegrare, Instaurare, resumere. Cæf. 2. Bell. Gall. 25. Bellum redintegrare, Renovare. Cic. 11. Fam. 9. Ne bellum nobis redintegrare possit, Antonio sibi conjuncto.

Ira redintegrata. V. **REDINTēGER**.

Legatum redintegratur. Ulp. in l. 4. D. de adimend. legat.

Locatio redintegratur. Ulp. in l. Qui ad certum. D. Locati.

Pacem. Liv. 2. 13.

Seditionem redintegrari. Tacit. 1. Ann. 21. Horum adventu redintegratur seditio.

Spem victoriæ. Cæf. 7. Bell. Gall. 25.

Vires. Cæf. 3. Bell. Gall. 26.

Redintegro, plus est, quam **Renovo**. Auctor ad Heren. lib. 2. 47. Breviter, ut renovetur, non redintegratur oratio.

REDINTēGRĀTUR, a, um. Partic. ut, Memoria redintegrata. Liv. 3. 56. Acies redintegrata. V. **ACIES**.

Clamor redintegratus. Liv. 3. 63. conf. Aggen. de Limit. p. 52. Gœf.

REDINTēGRATIO, ōnis. f. Renovatio. Ter. And. 3. 24. Amantium iræ, amoris redintegratio est. Cic. Anteq. iret in exil. 10. Nam quid ego improborum facta renovem oratione, ut redintegratione illius conjurationis animos vulnerem vestros?

REDINTēGRĀTOR, ōris. m. Vet. Inscript. Grut. p. 459. n. 1. **REDINTēGRATORI OPERVM PVBLICORVM**.

Carnis redintegrator. Tertull. de Refur. Carn. cap. 57.

REDINTēUNT, pro Redeunt scripserunt veteres. Festus.

REDIPISCOR, redeptus sum, [ἀναγκασίμαι] ifci. Recuperare. Assequi. Plaut. Trin. 4. 3. 15. Inter eosne homines condalium te redipisci postulas, Quorum eorum unus furripuit currenti cursori solum?

REDITIO, **REDITUS**. V. **REDEO**.

REDIVIA, V. **REDUVIA**.

REDIVIVUS, vel **REDUVIVUS**, i. m. [*ῥεδιῖν*] Vermiculus, seu animalculum quoddam quod infixum semper sanguini capite vivit, cui uni ex omnibus, cibi exitus non est, sed usque adeo intumescit satietate, ut ipso alimento moriatur. Hoc Græci *ῥεδιῖν* vocant. Latini Redivivum a rediuvendo, id est solvendo, quod carnem animalium fuctu resolvat. Columel. lib. 6. cap. 2. Ventri quoque, & sub femina, manum subicere convenit, ne ad ejusmodi tactum postmodum paveant, & ut rediviv, qui plerumque feminibus inhaerent, eximantur. Emendata exemplaria habent Ricini. V. in hac voce.

REDIVIVUS, a, um. Adj. [*παλιμψύχου*] Quod ex vetuste renovatur. Juven. 6. Sat. 361.

Prodiga non sentit pereuntem femina censum,

Ac velut exhausta redivivus pullulet arca

Nummus, & e pleno semper tollatur acervo,

Non unquam reputat quanti sibi gaudia conitent. i. e. Reviviscens ac renascens, postquam extinctus est.

Lapis redivivus. Cic. 3. Verr. 147. Utrum existimatis minus operis esse, unam columnam efficere ab integro novam, nullo lapide redivivo, an quatuor illas reponere? Et paulo post 148. prolatis edicti verbis, **REDIVIVA SINE HABETO**. Quasi quicquam redivivi ex opere illo tolleretur: ac non totum opus ex redivivis constitueretur.

Bella rediviva, Renovata. Sil. lib. 10. 257.

Gens rediviva. Sil. lib. 1. 106. conf. **RECIDIVUS**.

REDO, ōnis. m. Genus piscis ignoti. Aulon. Mosella v. 89.

Et nullo spinæ nociturus acumine redo.

REDOLERO, ui vel ēvi, [o]lō. Multum olere. Virg. 4. Georg. 160.

Fervet opus, redolentque thymo fragrantia mella. [Redolere est Late olere. Eadem particula vis in Relucere, Resonare, aliisque.

Factorem redolet. Columel. lib. 12. cap. 18.

Situm redolet. Plin. lib. 12. cap. 12.

Vinum. Cic. 2. Philipp. 63. is vomens frustis esculentis, vinum redolentibus, gremium suum & totum tribunal implevit.

Virus. Plin. lib. 12. cap. 12.

Solitudinem, Translate. Plin. lib. 12. cap. 17. Odor ferus, & quodammodo solitudinem redolens.

Antiquitatem redolet, per translationem. Cic. de Clar. Orat. 82. Sed nescio quomodo huius, quem contat eloquentia prestitisse, exiliores orationes sunt, & redolentes magis antiquitatem, quam aut Læni, aut Scipionis, aut etiam ipsius Catonis.

Nihil igitur in vestras redolet? nihil hominum fama? nihil Bajæ denique ipse respicitur? Cic. pro Cael. 47.

Sermonem ego redolet. Cic. pro Sext. 24. Et quod ita domus ipsa fumabat, ut multi eius sermonis indicia redoleret.

REDOLENS, entis. Partic. [*ῥεδολών*] ut,

Mella redolenti thymi flore. Ovid. 15. Met. 80.

Mala redolenti. Ovid. 3. Met. 673.

REDONES, um. m. Gallie populi. V. **RHEDONES**.

REDONNO, [ἀντιδίδωμι] are. Reddere. Hor. 2. Carm. 7. 3.

Quis te redonavit Quiritem

Diis patriis, Italique caelo?

Invisum nepotem Marti redonabo. Hor. 3. Carm. 3. 3.

REDONATOR, ōris. m. Inferapt. Grut. p. 1095. n. 7. **REDONATOR LIBERTATIS**.

REDORDIOR, orsus sum, [ἀνακρίνω] diri. Rursus ordiri, Retexere: Quod orsum est & textum, filatim explicare, & dissolvere. Quod bombyces ordiuntur, nos redordimur: deinde rursum textus, & pannum conficimus. Plin. lib. 9. cap. 17. Unde geminus fumus nostris labor, redordienti fila, rursusque texendi. Et lib. 11. cap. 22. Primas eas redordiri, rursusque texere incipit.

REDORMIO, [ἀνακρίνω] are. Rursus dormire. Plin. 9. Epist. 36. Paulum redormio: dein ambulo, mox orationem Græcam Latinamve clare & intente, non tam vocis causa, quam stomachi lego.

REDORMITIO, ōnis. f. [*ἀνακρίνω*] are. In redormitione vana esse visa, prope convenit. Harduinus legit Redormitione.

REDUCO, xi, ctum, [*ἀνίστημι*] ēre. Retroducere, retrahere. Suet. in Calig. cap. 27. Equitem Romanum objectum feris, quum se innocentem proclamasset, reduxit: abicissaque lingua rursus induxit. E convivio reducere. Cic. 7. Verr. 31. Curritur ad Prætorium, quo istum & convivio illo præclaro reducerant paulo ante mulieres cum cantu & symphonia.

Domum reducere aliquem. Cic. 2. Q. frat. 8. Crassum cōs. ex Senatu domum reduxi.

Reducere ad. Cic. 1. Acad. 1. Satis eum longo intervallo ad suam villam reduximus. Virg. 4. Georg. 434.

Vesper ubi e pastu vitulos ad tecta reducit.

In viam reducere. Plaut. Pseud. 2. 3. 2. Hæc dum mox frondosa reducit, Redit. Virg. 3. Georg. 296.

Anticitiam pulsam & errantem reduxisti. Plin. in Paneg. cap. 81. pr. Amorem scelerum reduxit. Lucan. lib. 4. 236.

Diem reducit Aurora. Virg. 1. Georg. 249. Exemplum reducere, libertatem, morem. Plin. in Paneg. Hæc nēpe intentio tua, ut libertatem revoces ac reducas.

Exsules reducere. Cic. 7. Verr. 12. Vincti solvantur, exsules reducantur. Febrim reducit. Hor. 2. Serm. 3. 294.

Lucem reducit Aurora, in vecta croceis rotis. Ovid. 3. Met. 150. Luctus fortuna iterum reduxit. Claud. 2. in Eutrop. 551.

Passus reducere, Retrocedere. Valer. 5. Argon. 374. Solem reducere. Virg. 1. Æn. 147.

Collectasque fugat nubes, solemque reducit.

Somnum. Hor. 3. Carm. 1. 21. Spem mentibus anxius. Hor. 3. Carm. 21. 17.

Ad colorem reducere, Revocare. Plin. lib. 27. cap. 12. Caustica vi ulcerat cicatrices, & ad colorem reducit.

Ad divitias reducere & revocare. Plaut. Cist. 2. 3. 17. Ad etymum varie & multipliciter verba reducere. Quintil. lib. 1. cap. 6.

Ad maciem reducere obesum corpus. Plin. lib. 34. cap. 8. Ad plenum cicatrices. Plin. lib. 20. cap. 9.

Ad salutem reducere aliquem medicina. Cic. Post red. ad Quirit. 15. Ad consilium vitæ reducere aliquem. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 9.

Animum alicujus ad misericordiam reducere. Ter. And. 1. 3. 28.

In concordiam pristinam distractos reducere. Balbus Cic. 8. Att. 24. Obsecro te, Cicero, fuscipe curam & cogitationem dignissimam tuæ virtutis, ut Casarem & Pompejum, perfidia hominum distractos, rursus in pristinam concordiam reducas.

In gratiam. Ter. And. 5. 4. 46. Jamdudum res reduxit me ipsa in gratiam.

In gratiam cum aliquo reduci. Cic. pro Rabir. Post. 12. In memoriam reducere, quod & Revocare dicitur. Cic. 1. de Invent. 98.

Et reducere in memoriam, quibus rationibus unamquamque partem confirmaris.

Reducere, Liberare, & sine periculo recipere. Apulejus, Meque opido in arcem reduco.

A morte reducere aliquem, Eripere. Virg. 4. Æn. 375. Amissam classem, sociosa morte reduxi.

Reducere numen, Reconciliare. Virg. 2. Æn. 173. — numenque reducant. Servius.

Reducere, Attenuare, vel Refrenare, Contrahere, In angustum redigere. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 14. Nemo hæc ita interpretetur, tanquam reducam liberalitatem, & frenis arctioribus reprimam. [Quod p. p. dicit, Benignitatis fines introrsus referre.

Se reducere undique, pro Contrahere. Senec. Epist. 14. Undique nos reducamus. [Quod paulo supra dixerat In tutum nos reducamus. Estque dictum pro Recipiamus. V. Partic. **REDUCTUS**.

Redduco duplici propter carmen, apud Lucret. lib. 4. 990. — & crebras redducunt naribus auras. V. 82, particula.

REDUCENS, entis. Partic. [*ῥεδύκων*] ut, Sinum nitidum reducens. i. e. Aperiens, veste utrimque reducta. Catul. in Camerium, 53. 11.

REDUCTUS, a, um. Partic. [*ῥεδύκτος*] ut, Reductus de exilio. Cic. 9. Att. 17. Reductus in gratiam. Cic. pro Cluent. 110.

Eminens & Reductus, opposita. Quintil. lib. 11. cap. 3. Ut qui singulis pinxerant coloribus, alia tamen reductiora, alia eminentiora fecerunt.

Medium vitiorum virtus est, & utrimque reductum, i. e. Remotum. Hor. 1. Epist. 18. 9.

Sinus reductus, Replicabilis. Virg. 1. Æn. 165. Servius.

Vallis reducta. Virg. 6. Æn. 703. h. e. Secreta. Acron. Lambinus vero in illud Hor. 1. Carm. 17. 17.

Hic in reducta valle, &c. Reductam vallem appellat, Quæ sinus quosdam flexuosos & recessus habeat, in quibus quis a ventis & injuria cæli tutus esse queat.

Producta & Reducta. Cic. 5. de Finib. 90. Hæc igitur quum ego tot nominibus Stoicis appellata, partim novis & commentitiis, ut ista, producta & reducta: partim idem significantibus, &c. [Producta, ἀπορρημνύμενα; Reducta, ἀναρρημνύμενα. Stoicorum.

Testes reductos possim excitare multos liberalitatis tuæ. Cic. pro Rabir. Post. 47. Al. Relictos.

REDUCTIO, ōnis. f. [*ἀναγωγή*] Cic. 1. Fam. 7. Quoniam Senatusconsultum nullum exstat, quo reductio regis Alexandrini tibi adempta sit. V. Vitruv. 5. 10.

REDUCTOR, ōris. m. [*ῥεδύκτης*] Liv. 2. 33. Reductori plebis Romanæ in urbem, sumptus funeri defuit.

Litterarum senescentium reductor. Plin. 8. Epist. 12. pr.

REDUCTO, are. frequent. Aurel. Vict. Schotti in Numeriano: Cum exercitum reducere.

REDUX, ōis. Adj. [*παλινός* & *παλινόροτος*] Qui ex itinere domum, vel e periculis in tutum, ab exilio sive captivitate rediit in patriam. Cic. pro Milon. 16. Quid me reducem esse voluistis? an ut spectante me expellerentur hi, per quos essem restitutus? Virg. 1. Æn. 394.

Namque tibi reduces socios classemque relatum Nuntio.

Facere reducem ab Orco in lucem. Ter. Hec. 5. 4. 12. — egone? qui ab Orco mortuum me reducem in lucem feceris?

Facere reducem in patriam. Ter. Heaut. 2. 4. 16. Ergo, mea Antiphila, tu nunc sola reducem me in patriam facis.

Gratari aliquem reducem. Virg. 5. Æn. 40. Carina redux. Ovid. 6. Epist. 1.

Portana redux, quod e bello, aut longinqua peregrinatione, exiliove reduceret, appellata, eoque nomine illi sacrum in urbe fabricatum referunt ex veterum monumentis. Lilius Syntagm. 116. p. 445. edit. Basil. & Alexand. Alexandrin. lib. 1. cap. 13.

Τύχη Ἐπιναυροῦσα, ut Dio interpr. Vide col. 604. H. St. Exstant lib. 54. in Augustio, *τύχη τῆς ἐπιναυρίας* (ἡ τὴν γὰρ πᾶς αὐτῇ ἐκκλίσαν) βαρὺν ἰδρυμένην. Occurrit in nummis Augusti, Vespasiani & Hadriani apud Oisfel. Tab. 53. n. 8. 9. 10.

Reduces, pro Redeuntibus simpliciter. Plin. lib. 8. cap. 5. Initur autem biennio, quinis (u. ferunt) cujusque anni diebus, nec amplius: sexto perfunduntur amne, non ante reduces ad agmen.

Chorea reduces, Multitudo comitum divitem aliquem reducentium. Martial. lib. 10. 70.

REDULCERO, [ἀνέλκω] are. ab Ulcere fit. ut, Cutis redulceratur, h. e. Rursus ulcerosa fit: vel etiam Plaga redulceratur, h. e. Redintegratur. Columel. lib. 7. cap. 5. Tepefactumque medicamentum linitur scabræ parti, quæ prius aspera testa vel pumice defricata redulceratur.

Nempè ut facilius medicamentum penetret. An illinitur? H. St.

REDULCERATUS, a, um. Partic. Apul. 5. Met. p. 163. Elmenh. Redulcerato prorsus dolore.

REDUNCUS, a, um. Adj. [*ἀνακρημνής*] contrarium est Adunco. Plin. lib. 11. cap. 37. de cornibus quadrupedum. Aliis adunca, aliis redunca. [Adunca antroffus, Redunca retrorsus flexa exponit Hard. Idem in M. Redunca extare testatur.

Rostrum reduncum. Ovid. 12. Met. 562.

REDUNDO, [κυμαίνω, πλεονάζω, πλεονεκτέω, περισσεύω] are. ex Re & Unda compositum; significat Superabundare.

Si lacus Albanus redundasset, ilque in mare fluxisset, Romam perituram. Cic. 2. de Divin. 100.

Gutture fac pleno sumpta redundet aqua. Ovid. de Rem. Amor. 536. Pituita redundat. Cic. 4. Tusc. 22.

Sanguine redundare. Cic. pro Lege Manil. 30. Testis est Africa, quæ magnis oppressa hostium copiis, eorum ipsorum sanguine redundavit.

Cœna.

Cœna hesternæ redundare. Plin. in Paneg. cap. 63. Non alii marci di somno, hesternæque cœna redundantes, comitiorum suorum nuntios operiebantur?

Eloquio. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 151.

Ornamentis omnibus redundare. Cic. 3. Fam. 10. Præsertim quum tu omnibus vel ornamentis, vel prædiis redundares.

Digito uno. i. e. Plus habere, & supervacaneum. Cic. 1. de Nat. Deor. 110. Tuus autem deus, non digito uno redundat, sed capite, collo, cervicibus, lateribus, alvo, tergo, poplitibus, manibus, pedibus, feminibus, cruribus.

Verbis non complere quod proposueris, & Redundare, contraria. Cic. in Partit. 18. Numeros aures ipse metiuntur, ne aut non compleas verbis quod proposueris, aut redundes.

Nihil prætermittatur, cui opponitur Nihil redundet. Cic. in Orat. 117. Nulla neque prætermittatur, neque redundet.

Deesse & Redundare, contraria. Cic. 3. de Orat. 16. Neque in Antonio defuit hic ornatus orationis, neque in Craſſo redundavit.

Oratio redundat. Cic. 5. de Finib. 14. Critolaus imitari antiquos voluit, & quidem est gravitate proximus, & redundat oratio.

Vindicta libelli fera redundavit veteris. Ovid. 2. Trist. 454.

Ad amicos infamia redundat. Cic. de Amicit. 78. Erumpunt sæpe vitia amicorum tum in ipsos amicos, tum in alienos, quorum tamen ad amicos redundet infamia.

Ad fructum alicuius redundare. Cic. pro Ligar. 8. Quod laudem adolescentis propinqui etiam existimo ad meum aliquem fructum redundare. i. e. Referri, & pertinere. Budæus.

Ad te damni periculum non redundat. Imp. Alexand. 1. Et si scisses C. De administ. tut.

Redundare de. Cic. 5. Verr. 155. Necessè est quod redundaret de vestro frumentario quæſtu, ad illum potissimum, per quem agebatis, defluxisse.

Redundat ex. Cic. 5. Verr. 103. Quibus quod tum aut remissum, aut relictum sit, id fuisse tantum, quantum ex eo, quo istius avaritia contenta fuit, redundavit. Cic. 3. Verr. 100. Hinc illæ extraordinariæ pecuniæ, quas nullo duce, tamen aliqua ex particula investigamus, redundarunt.

Redundabit ex necessitate onus legatorum ad hæredem. Ulpian. in l. Si servus plurium sit. §. Si quis ante. D. de legatis. 1.

Redundat in. Plaut. Hoc facinus in tuum redundabit caput. i. e. Redibit, recidet, revertetur.

Redundat mihi in posteritatem. Cic. 1. in Catil. 29. Certe verendum mihi non erat, ne quid, hoc paricida civium interfecto, invidiæ mihi in posteritatem redundaret.

In annum seq. redundare. Cic. pro Muren. 85. Sed quid tandem fiet, si hæc, elapsa de manibus nostris, in eum annum, qui consequitur, redundarint?

In seum captio redundat, qui suscepit mandatum. Paulus in l. Si mandavero tibi. §. ult. D. Mandati.

In genus auctoris miseri fortuna redundat. Ovid. 3. Trist. 1. 73.

In me commissi pœna redundet si scelus est. Ovid. 6. Fast. 451.

Redundare, Abundare, superesse. Cic. 3. Off. 91. Nunc fugientes conspectum sceleratorum, quibus omnia redundant. Et Hortens. Tum intelligas, quam illud non sit necessarium, quod redundat. Ex Nonio 4. 400.

REDUNDANS, antis. Partic. [πλεονάζων] ut, Redundans homo. Cic. de Fato 7. Inter locorum naturas quantum intersit videmus, alios esse salubres, alios pestilentes, in aliis esse pituitosos, & quasi redundantes, in aliis exsiccatos atque aridos.

Is dedit operam, (si modo id consequi potuit) ut nimis redundantes nos, & superfluentes juvenili quadam dicendi impunitate & licentia, reprimeret, & quasi extra ripas diffuentes coerceret. Cic. de Clar. Orat. 316. Ibid. 51. Sed parum pressi, & nimis redundantes.

REDUNDATUS, a, um. Partic. [πλεοναχθείς] Ovid. 6. Fast. 402. Amne redundatis fossa madebat aquis. al. Redundanti.

REDUNDANTER, Adv. Plin. 1. Epist. 20. Ut illud immodice & redundanter, ita hoc jejune & infirme.

Compar. Ambros. Epist. 82. Pro remedio parcius, pro deliciis redundantius bibendum.

REDUNDANTIA, æ. f. [πλεονασμός] quam Superfluitatem appellamus. Cic. in Orat. 108. Ipsa enim illa pro Roscio juvenilis redundantia, multa habet attenuata, quædam etiam paulo hilariora.

REDUNDATIO, ōnis. f. [πλεονασία] Plin. lib. 7. cap. 6. Fastidium in cibis, redundatio stomachi, indices sunt hominis inchoati. i. e. Nausea, vel quæ fluctuatio dicitur.

REDUVIA, æ. f. [περυνχία] Morbus est quem cutis extra ungues se solvit. Plin. lib. 29. cap. 2. Lana fuccida reduvias sanat ex aqua frigida. Rediviam quidam, alii Reluviam appellant, cum circa ungues cutis se resolvit, quia Luere est Solvere. Festus. Sed peritiores dicunt Reduvia per quintam vocalem, & l in d mutata. V. PARONYCHIA.

Reduviam curare. Cic. pro Rosc. Amer. 128. Intelligo me ante tempus, Judices, hæc scrutari, & propemodum errare, qui quum capiti Sexti Roscii mederi debeam, reduviam cures. h. e. Qui res maximi momenti & præcipuas negligam, secundarias & infinitis partibus minoris æstimandas confecer. Narrat Plutarchus quandam consuluisse medicum de vitio unguum, quum color argueret illum esse vitiato hepate. At medicus intelligens ineptum hominis pudorem, Nihil, inquit, tibi periculi est a reduvia, sed gravius malum urget te. Inde natum proverbium, De reduvia queritur, quo utimur, ubi quis pravo pudore, levissimis malis quærit remedium, dissimulans majora. Erasim.

Escarum reduvia. Solin. cap. 45. Trochilos avis parvula est. Ea dum reduvias escarum affectat, os belluæ hujusce paulatim scalpit, & sensim scalpurigine blandiente aditum sibi in ufque fauces facit, &c. Reduvias escarum vocat Reliquias ciborum, inter crocodili dentes hærentium. Has dormiente crocodilo appetit Trochilus, inde victum sibi parans, ut scribit etiam Plin. lib. 8. cap. 23.

REDUVIOSUS, a, um. Adj. Asper & exstans. Lælius: Scabra in legendo reduvioſaque offendens. V. Fest. in Redivia cum not. Dacer.

REF. C. Reficiendum curavit.

REFACIO, REFECTIO, REFECTUS, V. REFICIO.

REFELLO, felli, [ἀνασφαλῶ, ἀποσφάλλω] Ære. ex Re & Fallere; Quod dictum est, arguendo falsum ostendere, inquit Donatus. Ter. Phorm. 1. 2. 82.

Quum tu horum nihil refelles, vincam scilicet. i. e. Quum factum non negabis. Donatus, Refelles, refutabis, redargues, Cic. 2. Tusc. 5. Et refellere sine pertinacia, & refelli sine iracundia parati sumus. Virg. 4. Æn. 380.

— neque te teneo, neque dicta refello.

Refello & Approbo, contraria. Quintil. lib. 7. cap. 4.

Ex re ipsa refellere. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Aliquem refellere, Alicujus sententiam oppugnare. Cic. 4. Acad. 15. Socrates autem de se ipse detrahens, in disputatione plus tribuebat eis, quos volebat refellere.

Refellere quæ ab aliquo dicta sunt. Cic. 4. de Finib. extr. Ut audias me, quæ a te dicta sunt refellentem.

Fortunam refellere. Stat. 2. Silv. 2. 226. legitur & Repellere.

Mendacium alicujus refellere & coarguere. Cic. pro Ligar. 16.

Opprobria non possunt refelli. Ovid. 1. Met. 759.

Orationem suam vita. Cic. 2. de Finib. 81. Ita enim vivunt quidam, ut eorum vitæ refellatur oratio.

Sensus non possunt refelli. Lucret. lib. 4. 481.

Testimonia refellere, & testes, & tabulas dicebant veteres. Cic. pro Flacc. 17. Nam aut oratio testium refelli solet, aut vita lædi. Tranquillus in August. cap. 56. Testem se in judiciis & interrogari & refelli æquissimo animo patiebatur. Dicitur & Elevare, apud Quintil. Budæus. Cic. de Senect. 56. Semper enim boni, assidueque domini referta cella vinaria, olearia, & penaria est, villaque tota locuples est.

Complere & Refercire. Cic. pro Sext. 77. Meministis tum, Judices, corporibus civium Tiberim compleri, cloacas referciri.

Omnia referferunt libris. Cic. 2. Tusc. 6. Idem pro Corn. Balb. Quod eis rebus urbem Italiamque referferunt.

Refercire in. Cic. 1. de Orat. 163. Sed hoc nobis da, Scævola, & perſice, ut Craſſus hæc, quæ coarctavit, & peranguste referſit in oratione sua, dilatet nobis atque explicet.

Sermonibus aures hominum refercire. Cic. pro Rabir. Post. 40. Tum subinvifum apud malevolos Postumi nomen, propter opinionem pecuniæ nescio quam, ætatem unam complures aures referſit istis sermonibus.

REFERTUS, a, um. Partic. [ἐπιτελευτησμένος] ut, Refertæ suavitæ litteræ, h. e. Omni officio plenæ. Cic. 2. Q. frat. 15. Accepi tuas litteras datas Placentiæ. Deinde alteras postridie, datas Blandenonæ, cum Cæſaris litteris, referſtis omni officio, diligentia, suavitæ.

Locuples ac Refertus. Cic. 5. Verr. 128. Cum provinciâ tam locuplete ac referſâ, non modo rem, sed ne spem quidem ullam reliquam cuiquam feceris.

Plenus & Refertus. Cic. 1. Acad. 17. Sed utrique Platonis ubertate completi, certam quandam disciplinæ formulam composuerunt, & eam quidem plenam ac referſam.

Domus referta, Plena, dives. Senec. Med. 17.

Domus locuples & referta. Cic. 1. de Orat. 161. conf. paulo supra Locuples & Refertus.

Genitivo aliquando jungitur. Gell. 1. 8. Is librum multæ variæque historiæ refertum composuit. Cic. pro Font. 1. Referta Gallia negotiatorum est, plena civium Romanorum. Idem 8. Att. 4. Etsi propediem video bonorum, id est lautorum & locupletum, urbem refertam fore.

Genitivo, quia Plenus, quod συνάντησις est, Genitivo jungitur, Græcorum imitatione. H. St. Ut verba copiæ. V. Non. 9. 6. & 13. Vechner. Hellenol. 1. 24. 1.

Elephantorum saltus referti. Plin. lib. 5. cap. 1.

Hominum oppida referta. Varr. de vita Pop. Rom. Ipsa Italiæ oppida sunt vastata, quæ prius fuerunt hominum referta. Ex Nonio 9. 13.

Prædonum mare refertum. Cic. pro Rabir. Post. 20.

Ablativo frequentius. Cic. 3. Verr. 137. Domus erat, non meretricio conventu, sed Prætoris turba referta. Et 7. Verr. 70. Referta piratarum præda navis.

Divitiis puppis referta. Claud. 6. Conf. Hon. 134.

Pecunia annus refertus. Cic. 6. Verr. 41. Primus annus erat provinciæ: non, ut in Sthenio, jam refertus pecunia. [Si modo ad 6 Annus referendum.]

Compar. ut Ærarium refertius. Cic. 5. Verr. 202. Tum refertius erit ærarium Populi Romani, quam unquam fuit.

Superl. Refertissimus, quod & Confertissimus dicitur. Cic. 1. Q. frat. 1. 33. Quare, quoniam ejusmodi theatrum totius Asiæ virtutibus est datum, celebritate refertissimum, magnitudine amplissimum, &c.

REFERTINA faba. V. REFRINA.

REFERTIO, [ἀντιρρίσις] Ære. Repercutere. Ter. Adelph. 4. 2. 26.

— quia miseram mulierem, & me servolum,

Qui referire non audebam, vicit, hui perfortiter! Ovid. 4. Met. 349.

Opposita speculi referitur imagine Phœbus.

REFERO, tûli, lâtum, [ἀναφέρω, ἀγω, ἀνακαμίζω, ἐπαναφέρω] ferre. Reportare, quasi retro ferre. Quintil. Decl. 4. 5. Ad patrem arma non retuli. Tacit. 14. Ann. 24. Quum ex agris segetes domum referrent.

Præteritum perpetuo a poetis, propter metrum pr. diptasiſmo prod. scribitur Retulit. Unde quidam communem pr. putant.

Humeris suis pecunias alicui referre. Cic. 6. Att. 2. Itaque sine ulla ignominia suis humeris pecunias populis retulerunt.

Sub tectum referre. Columel. lib. 11. cap. 3.

Pateram referre, pro Restituere. Cic. 1. de Divin. 54. Is pateram retulit.

In tectum referre. Varro 3. de R. R. cap. 6. Præterea ova emittit, ac supponit gallinis: ex quibus ex his excussos pullos refert in id tectum, in quo pavones habet. [Nisi Defert legendum.]

Dexteram ad osculum referre. Plin. lib. 28. cap. 2.

Manum ad poplitem referre. Plin. lib. 28. cap. 4.

Pedem quam mollissime referre. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Pedem retulit ad me. Plaut. Epid. 3. 4. 3.

Ad aliquem referre, In consultationem illius ponere, ut ait Valla lib. 3. Plaut. Curc. 2. 2. 4.

Tute ipse, si quid somniaſti, ad me referes. Cic. 1. de Divin. 144.
 Ex eo evenit, ut & Tarquinius augure Attio Navio uteretur, & populus de ſuis rebus ad eum referret.
 De rebus obſcuris & incertis ad Apollinem cenſeo referendum. Cic. 1. de Divin. 122.
 Ad Senatum de re aliqua referre, Conſules & ii, quibus Senatum cogere licebat, dicebantur, quum rem in Senatu, ad deliberandum proponerent, regantes Senatorum ſententias. Cic. 2. in Catil. 11. Reliquis autem de rebus conſtituendis, maturandis, agendis, jam ad Senatum referemus, quem vocari videtis. Virg. 3. Æn. 58.
 Delectos populi ad proceres, primumque parentem, Monſtra deum refero. Et ne dubitares de ſenſu ſermonis, more ſuo aperuit, ſubjungens,
 — & quæ ſit ſententia poſco. Cic. in Piſon. 29. An tunc eratis Conſules, quum quacunque de re verbum facere cœperatis, aut referre ad Senatum, cunctus ordo reclamabat? offendebatque, nihil eſſe vos acturos, niſi prius de me retuliſſetis? Ex Budæo.
 Rem omnem ad Patres Conſcriptos retuli. Cic. 2. in Catil. 12.
 Conſulere ſe, & ad ſe referre. Cic. pro Quint. 53. Sed ne ipſe quidem te conſuluiſti, ſed ne ipſe quidem ad te retuliſti.
 Ad ſe ipſum aliquid referre, i. e. Perpendere, & quaſi de ſuo facto, alienum metiri. Cic. pro Dejot. 7. Quæ quoniam anguſtiora parietes faciunt, actioque cauſe maxime debilitatur loco; tuum eſt, Cæſar, qui pro multis ſape dixiſti, quid nunc mihi animi ſit, ad te ipſum referre.
 Ad arbitrium alicujus referre. Cic. 5. Tuſc. 81. Omnia ad ſuum arbitrium referre, ſuis ſtare judiciis.
 Ad finem aliquem referre omnia. Cic. 4. Acad. 60. Nempe fines conſtituendi ſunt, ad quos & bonorum & malorum ſumma referatur.
 Ad oftentationem nihil, omnia ad conſcientiam referre. Plin. 1. Epift. 22. Tanquam ad finem ſcil.
 Ad memoriam vetuſtatis referre omnia. Cic. 7. Verr. 84. Atque hæc omnia ad memoriam vetuſtatis, non ad contumeliam civitatis referri volo.
 Ad ſummam unam referre omnia. Cic. 4. de Finib. 40. Introduci enim virtus nullo modo poteſt, niſi omnia, quæ leget, quæque rejiciet, unam referantur ad ſummam. conf. 32.
 Ad voluptatem, vel ad ventrem referre omnia, & ſimilia, eſt Omnia propter voluptatem facere. Cic. de Amicit. 31. Ab iis, qui pecudum ritu ad voluptatem omnia referunt, longe diſſentimus.
 Conſilia referre aliquo. Cic. 1. de Finib. 20. Quid ultimum, quo ſint omnia bene vivendi, recteque faciendi conſilia referenda?
 Curas omnes referre ad aliquem, & in eum conſumere, i. e. Illum ſolum curare, de eo ſolo ſollicitum eſſe. Cic. ad Brut. 18. Rogatus ſum a prudentiſſima femina, matre tua, cujus omnes curæ ad te referuntur, & in te conſumuntur, ut venirem ad ſe a. d. v. 1111 Calend. Sext.
 In acceptum referre. Cic. 3. Verr. 149. Poſtquam reus factus eſt, primo negabat opus in acceptum referre poſſe. Referre in acceptum, inquit Budæus, eſt Scribere opus eſſe præbitum & probatum, quod Prætoris munus erat in ſartis tectis.
 In acta referri. Juven. 2. Sat. 136.
 In album referre. Liv. 1. 32.
 In cenſum aliquid referre. Liv. 39. 44.
 In codicem referre. Cic. pro Sull. 44. Tibi, meo familiari & contubernali, prius etiam edituri fuerint indicium ſcribæ mei, ſi voluiſſes, quam in codicem retulerint?
 In commentarium referre. Cic. 7. Att. 3. Quod ipſe in Tuſculano me referre in commentarium mea manu voluit.
 In libellum referre. Cic. 1. Philipp. 19. Niſi forte, ſi quid memoriæ cauſa retulit in libellum, id numerabitur in actis.
 In libros referre. Macrobi. 7. Saturn. cap. 15. Quod tantum virum in libros retuliſſe, mirandum eſt.
 In litteras publicas referri. Cic. 6. Verr. 14. Turpitudinem ſummam eſſe arbitrabantur referri in publicas litteras, pretio adductam civitatem.
 In numeros referre. Plin. 2. Epift. 8. extr. Neque enim adhuc nomen in numeros relatum eſt. Militum ſcil.
 Rationibus referre, & in rationes, eſt Rationibus adſcribere, hoc eſt *Impenſam vel receptam facere*, ut vulgus loquitur. Tranquillus in Veſp. cap. 22. Expugnatus autem a quadam, quaſi amore ſui deperiret, quum perductæ pro concubitu feſtaret. quadraginta donafſet, admonente diſpenſatore quemadmodum ſummam rationibus referri vellet, Veſpaſiano, inquit, adamato. Alii legunt, Inferri. Dicitur & Referre in rationes, ut Referre in publicas litteras, quod Juvenalis Referre in acta dixit. Budæus. Paulus in l. Neſennius, ad finem. D. de negot. geſtis, Maxime ſi etiam in rationes impenſam eam retuliſſe aviam apparebit.
 In tabulas referre. Cic. 7. Verr. 101. Iſte in tabulas refert, obſignat ſignis amicorum providens homo.
 Acceptum referre alicui, eſt Fateri ſe ab eo accepiſſe: idque In codicem accepti referre: denique eſt quaſi Debitorem ſe profiteri. Significat etiam interdum [Immo ſemper] Fateri, ſibi pecuniam a ſe creditam, a debitore eſſe ſolutam. Cic. pro Cæcin. 17. Se habere ait argentarii tabulas, in quibus ſibi expenſa pecunia lata ſit, acceptaque relata.
 Per tralationem autem dicimus, Acceptum referre alicui bonum, vel malum, & tam rei, quam perſonæ, pro eo quod eſt, Ingenue fateri ac prædicare, ſibi illius opera id boni eveniſſe, vel mali. Exempla paſſim reperies. V. in FERRO, & ACCIPITO.
 Acceptam referre [*ἀντιφώνως*] ſalutem ſuam benevolentia alicujus, pro Fateri accepiſſe. Cic. 11. Att. 2. Te etiam atque etiam oro, ut me totum tuendum ſuſcipias: ut ſi ii ſalvi erunt, quibuſcum ſum, una cum iis poſſim incolumis eſſe, ſalutemque meam benevolentia tuæ acceptam referre.
 Cum Inſin. Ovid. 2. Trift. 10.
 Acceptum refero verſibus eſſe nocens.
 In ærarios referre. V. Ærarius, adj. in ÆS.
 In iudices ſelectos referre. Cic. pro Cluent. 121. Deinde Prætores urbani, qui iurati debent optimum quemque in ſelectos iudices referre.
 In Novocomenſes retuli, i. e. Adſcripſi iis. Cic. 13. Att. 35.
 In numerum deorum referre atque. i. e. Adſcribere diis. Suet. Jul. 88.
 Referre, Adſcribere. Varr. Eumen. Forenſes decernunt, ut exiſtimatio nomen meum in ſanctorum numerum referat. Nonius 4. 394.
 In reos referre, Reum facere. Relatus inter reos quid ſit, ex Jurecon-

ſultis & Aſconio Pediano diſce. Ulpian. in l. 15. §. j. D. ad legem Jul. de adult. Legis (inquit) Julia de adulteriis cap. 7. ita cavetur, ne quis inter reos referat eum, qui tum ſine detractione Reip. cauſa aberit: neque enim æquum viſum eſt abſentem reipublicæ cauſa inter reos referri, dum Reipub. operatur. Aſconius ad 2. Verr. 5. Quid eſt reum fieri, niſi apud prætorem legibus interrogari? quum enim in juſ ventum eſſet, dicebat accuſator apud Prætorum reo, Aio te Siculos ſpoliaſſe. Si tacuiſſet, liſ ei æſtimabatur, ut victo: ſi negaſſet, petebatur a magiſtratu dies inquirendorum ejus criminum, & inſtituebatur accuſatio. Hæc ille. Interea autem ejus nomen in reorum album referebatur, ut cauſa ex ordine ageretur, dicebaturque in reos receptus, vel relatus. V. l. 3. D. de accuſat.

Cælum & terram in Deos refert Heraclides. Cic. 2. de Nat. Deor. 34.
 Diem inter neſciſtos referre. Auctor de Viris illuſtr. cap. 14. & 23.
 Diem predictam referri, i. e. Anteferri. Feſtus.
 Iudices rejicere, & Referre, contraria. Cic. pro Planc. 41. An vero nuper clariſſimi cives nomen editi iudicis non tulerunt, quum ex c. x. v. iudicibus, principibus Equeſtris ordinis, v & l. x. x. reus rejiceret, l. referret?
 Animum referre ad rem aliquam. Cic. pro Roſc. Amer. 48. Age nunc, refer animum ſis ad veritatem, & conſidera. Ovid. 3. de Arte Am. 499.
 Sed libet a parvis animum ad majora referre.
 Animum ad mala ſua referre. Ovid. de Rem. Amor. 559.
 Animum & oculos ad aliquem. Cic. pro Quint. 47.
 Aſpectum referre in curiam. Cic. de Provinc. Conſul. 38. Qui ſi ex illa jactatione, curſuque populari, bene geſta Repub. referunt aſpectum in curiam, atque huic ampliſſimæ dignitati commendati eſſe volunt, non modo non repellendi ſunt, verum etiam expetendi.
 Oculos referre ad aliquem, vel ad terram. Cic. pro Quint. 47. Quum autem ad te, C. Aquili, oculos animumque retuli. Idem in Somn. Scip. 14. Hæc ego admirans, referebam tamen oculos ad terram identidem.
 Oculos & ora in aliquem referre. Virg. 12. Æn. 657.
 Ora retulit ad juvenem, Aſpexit juvenem. Valer. 7. Argon. 79.
 Se referre, pro Redire domum. Virg. 4. Georg. 180.
 Se domum referre ad &c. Redire. Hor. 1. Serm. 6. 115.
 Se iterum Romam referre. Cic. pro Flacc. 50.
 Se ab æſtu referre. Ovid. 14. Met. 52.
 Se in gregem ſuum veterem referre. Cic. 6. Att. 1. Velim te in tuum veterem gregem retuliſſes.
 Se ad ordinem referre. Cic. 4. Acad. 67. Jam enim referam me ad ordinem. i. e. Ordine omnia agam ut cœperam.
 Se ad ſtudia referre, ad philoſophiam. Cic. 2. Off. 45. Exiſtimavi honeſtiſſime poſſe deponi, ſi me ad philoſophiam retuliſſem. i. e. recepiſſem.
 Referre, Reddere. Virg. 8. Æn. 560.
 O mihi præteritos referat ſi Juppiter annos!
 Enſem vagina referre. Sil. lib. 7. 508.
 Eodem referri, Reportari. Cic. 1. Tuſc. 119. Si reſtantibus ventis rejiciemur, tamen eodem paulo tardius referamur neceſſe eſt.
 Rationes referre, pro eo quod vulgo *Computum reddere* dicunt. Cæſ. 2. Bell. Civil. Relatus ad eum publicis rationibus, cum fide, quod penes eum eſt pecuniæ, tradit. Cic. 3. Verr. 37. Ut hoc pacto rationem referre liceret, eo Sullanus repente factus eſt.
 Rationes referre ad ærarium. V. Ærarium, in ÆS.
 Manubias referre. Cic. 2. de Lege Agr. 61. Is excipitur unus, ne manubias referre debeat.
 Gratiam referre, eſt facto: ut ſi tu a me ſublevatus, aut pecunia, aut patrocinio, aut manu, aliove ſubſidio, viciffim me aliquo modo ſublevaveris; gratias retuliſti, reddidiſtique, ut ait Valla lib. 5. Liv. 37. 37. Satiatus tandem complexu filii, Renuntiate, inquit, gratias regi me agere: referre gratiam aliam nunc non poſſe, quam ut ſuadeam, ne ante in aciem deſcendat, quam in caſtra me rediſſe audierit. Cic. in Salluſt. 9. Non enim me ſperaviſti mutuam tibi gratiam relaturum, ut viciffim tuos compellarem. Referre gratiam hoc loco, etiam verbo dicitur. Cic. 2. Off. 69. Nimirum enim inops ille, ſi bonus eſt vir, etiam ſi referre gratiam non poteſt, habere certe poteſt.
 In malum. Ter. Eun. 2. 3. 93.
 Nunc referam gratiam: atque eas itidem fallam, ut ab illis fallimur.
 Se ipſum exponit Terent. Ubi Donatus, Referam gratiam, non eas, inquit, laceſſam: ſed quod juſtum eſt, vicem reddam.
 Gratia referenda eſt emeritis. Ovid. 1. de Pont. 7. 61.
 Gratia referatur factis. Ovid. 5. Trift. 4. 47.
 Gratiam referre in aliquo. V. in præpoſitionem.
 Gratiam plenius referre. Quintil. lib. 2. cap. 6.
 Gratiam referre in majus, pro Majorem gratiam. Senec. de Benef. 3.
 Gratiam bonam, vel præclaram referre. Cic. 2. Att. 9. Ut ſciat hic noſter Hieroſolymitarum traductor ad plebem, quam bonam meis putiſſimis orationibus gratiam retulerit, quæcum exſpecta divina *παλιφθία*.
 Gratias referre, Idem. Plaut. Amph. 1. 1. 27.
 Honorem officii. V. Fructum.
 Par referre. Ter. Adelph. 1. 1. 48. Donatus, Par referre, i. e. Benefacere. [Immo Beneficium oblequio rependere.]
 Salutem alicui referre, pro Reſalutare. Cic. 16. Att. 3. Atticam noſtram cupio ſuaviari, ita mihi dulcis ſalus viſa eſt per te miſſa ab illa. Referes igitur ei plurimam ſalutem.
 Vicem referre, Rependere. Ovid. 1. de Arte Am. 370.
 Voces. Cic. 1. Q. frat. 1. 33. Theatrum Aſiæ ita reſonans, ut uſque Romanam ſignificationes, voceſque referantur.
 Animo aliquid. Ovid. 7. Epift. 26.
 Ænean animo noxque dieſque refert.
 Diem referre dicitur ſol. Virg. 1. Georg. 458.
 At ſi, quum referetque diem, condetque relatum.
 Pedes referunt me in locum aliquem. Cic. 15. Att. 16.
 Ventus me retulit ad vel in Italiam. Cic. 12. Fam. 25.
 Aliquem ore referre, i. e. Ore ſimilem eſſe alicui. Virg. 4. Æn. 329.
 Colorem paternum referre. Columel. lib. 7. cap. 2.
 Figuras proavorum. Lucret. lib. 4. 1213.
 Laudem referre familie alicujus, Deſitam & antiquatam in dignitatem reſtituere, hinc revocare. Cic. pro Flacc. 1. Quum L. Flaccus veterem Valeris gentis in liberanda patria laudem prope quingentefimo anno Reipub. retuliſſet?

Consuetudinem repetere atque referre. Cic. 1. Verr. 67. Neque enim magis animos hominum nocentium res unquam ulla commovit, quam hæc majorum consuetudo longo intervallo repetita atque relata. i. e. In usum restituta, quæ desita & antiquata fuisset.

Figuras proavorum. Lucret. lib. 4. 1213.

Morem referre, Revocare, & quasi rursus ferre. Virg. 5. Æn. 598. Hunc morem, hos cursus, atque hæc certamina primus Alcianus, longam muris quum cingeret Albam. Rettulit. [Sic semper, ut dixi. An quia per Syncopen ex Retetuli?] Mores patris referre, i. e. Expressere, & imitari. Plin. 5. Epist. 16. Amisit enim filiam, quæ non minus mores ejus, quam os vultumque referebat: totumque patrem mira similitudine excipiebat.

Saporem salis, Exhibere. Virg. 3. Georg. 397.

Senium parentis referre. Columel. lib. 7. cap. 3. h. e. Imitari, reddere. Similitudinem referre. Plin. lib. 22. cap. 8.

Sonum eundem referre in cadendo. Cic. in Orat. 38.

Fructum diligentiam referre alicui, Reportare. Cic. 3. Verr. 149. Quum in eo vestra mihi dignitas fructum diligentiam referret, id sum affectus ut, & c. i. e. Reciperem a vestra dignitate fructum ob diligentiam meam. Ovid. 2. Met. 286. Hos ne mihi fructus, hunc fertilitatis honorem, Officii que refers?

Quæstum majorem referre. Columel. lib. 1. cap. 3.

Repulsam referre, quod & Ferre repulsam simpliciter dicitur, & Pati repulsam, hoc est Repelli, rejici. Cic. 1. Off. 139. Hic, summi & clarissimi viri filius, in domum multiplicatam, non repulsam solum retulit, sed ignominiam etiam & calamitatem.

Spem referre. Cic. pro Rosc. Amer. 110. Pro re certa spem falsam domum retulerunt. h. e. Reportarunt.

Victoriam. Liv. 4. 17.

Referre, Ostendere. Lucret. lib. 1. 76. Unde refert nobis victor, quid possit oriri, Quid nequeat. Ex Nonio 4. 394. Est potius

Referre, Narrare, indicare. Virg. 2. Æn. 547. — referes ergo hæc, & nuntius ibis Pelidæ genitor. Non. ibid. Cic. ad Brut. 18. At illa retulit, quævisque quidnam mihi videretur.

Ordine referre. Ovid. 9. Met. 5.

Horresco referens. Virg. 2. Æn. 204.

Acta memoranda referre. Ovid. 13. Met. 956.

Dicta referre. Ovid. 1. Met. 656.

Facta. Hor. 2. Epist. 1. 130.

Palam facta. Ovid. 3. Amor. 14. 8.

Magna facta. Ovid. 4. de Pont. 8. 88.

Referre numerum, Numerare. Virg. 6. Ecl. 85.

Pauca referre. Virg. 4. Æn. 333.

Pugnas referre, Recensere. Ovid. 12. Met. 160.

Versus in ordine referre. Virg. 7. Ecl. 20.

Vera referre. Ovid. 3. Met. 659.

Voces pectore. Virg. 5. Æn. 409. Tum senior tales referebat pectore voces.

Voce referre. Virg. 1. Æn. 98. Servius, Pleonasmus est.

Ad aures alicujus referre aliquid. Virg. 3. Ecl. 73. O quoties, & quæ nobis Galatea locuta est? Partem aliquam venti divum referatis ad aures. i. o. Utinam referatis.

Refertur, pro Narratur. Plin. lib. 7. cap. 41. Una feminarum in omni ævo Lampito Lacedæmonia refertur.

Referre, pro Perferre. Cic. ad Cæs. Junior. Sed hæc videbimus, cum legati responsa retulerint. Ex Nonio 4. 394. V. mox, Responsum.

Epistolam referre. Cic. 4. Att. 11. extr. Statim ut sit qui a te mihi epistolam referat.

Facta referre quæ mandata sunt. Plaut. Capt. 2. 3. 86.

Mandata referre ad aliquem. Cæs. 3. Bell. Civil. 58.

Mandata referre alicui. Virg. 7. Æn. 267.

Responsum referre alicui, Quod responsum est referre & recensere. Cic. 6. Att. 1. Dejotarus etiam mihi narravit se ad eum legatos misisse de re Bruti: eos sibi responsum retulisse, illum non habere. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 35. His responsis ad Cæsarem relatis, iterum ad eum Cæsar legatos cum his mandatis mittit.

Referre, Convertere. Virg. 11. Æn. 425. Multa dies, variusque labor mutabilis ævi, Rettulit in melius. Ex Nonio 4. 394.

In deterius referre, Interpretari. Tacit. 13. Ann. 13. extr.

In spem sibi aliquid referre alicunde. Plaut. Epid. 3. 2. 3.

Consilia in melius. Virg. 1. Æn. 285.

Referre, pro Respondere. Cic. pro Cæcin. 85. Ego enim tibi refero, si non sum ex eo loco dejectus, & c. i. e. Respondeo. Idem pro Quint. 44. Quid autem a nobis refertur?

Referre introrsus, Revocare. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 14. Quare si quis existimat nos, quum ista præcipimus, benignitatis fines introrsus referre, & illi minus laxum limitem aperire.

Gradum referre, quod & Pedem referre dicitur. Liv. 3. 70. Idem 1. 14. Et quum, velut inter pugnae fugæque consilium trepidante Equitatu, pedes quoque referret gradum, plenis repente portis effusi hostes. Ovid. 2. Fast. 502. Rettulit ille gradus, horrueruntque comæ.

Os suum referre in se. Ovid. 2. Met. 301.

Pedem referre, quod inepte dicitur Retrahere se. Virg. 10. Æn. 794. Ille pedem referens, & inutilis, inque ligatus Cedebat. Cæs. 1. Bell. Civil. 44. Pedem referre, & loco excedere, non turpe existimarent. Liv. 3. 22. Inde signum observare jussit, ut pariter & focii rem inciperent, referrentque pedem, si receptui cecinisset. Virg. 4. Georg. 485. Jamque, pedem referens, casus evaserat omnes.

Referre rem judicatam, Retræhere. Cic. pro Domo 78. Si Decemviri sacramentum in libertatem injustum judicassent, tamen quotiescunque vellet quis, hoc in genere se rem judicatam referre posse voluerunt. Sic, Referre mysteria dixit lib. 3. de Orat. 72. pro Iterare. Et Ter. in prol. Hec. 7. Referre comœdiam, pro Denuo agere.

Ad capita referre, Redigere in. Quintil. lib. 3. cap. 11. p. 295. Burni. Theodori schola, ut dixi, omnia refert ad capita.

Omnia referre ad unum. i. e. In unum omnia conferre. Cic. pro Lege Manil. 52. Si ad unum omnia referenda sunt, dignissimum esse Pompejum. De re intelligitur, non de oratione. Valla lib. 3. cap. 38. Sed in emendatis codd. scribitur, Si uni omnia tribuenda sunt.

Opem referre. Cic. 1. de Divin. 67. — cives referte opem, & restinguite. Ex poeta. Al. Ferte. Idem 3. de Legib. 43. De quibus sæpe opem referre possit. Subaudi Cæli partibus. Al. R. P. i. e. Reip. ferre. i. e. Auxilio esse.

Opes in apertum referre. Cic. in Parad. 1. [Nisi error est.]

Primas referre ad aliquem. Cic. 1. de Nat. Deor. 15. Ad quem tum Epicurei primas ex nostris hominibus referebant. Vetus exemplar habet Deferebant.

Refert & Referunt Imperf. V. infra.

Relatum, relatu, Supin. Plin. lib. 32. cap. 11. Præter hæc purgamenta aliqua, relatu indigna, & algis potius annumeranda, quam animalibus. Digna relatu. Ovid. 4. Met. 792.

Fœdum relatu. Ovid. 9. Met. 167.

Horrenda relatu res. Ovid. 15. Met. 298.

R E F E R T, Imperf. pr. comm. [ἀναφέρει] Utile est significat, & Genitivo jungitur. Refert quum dicimus, errare nos Verrius ait, esse enim rectum Reifert, Dativo scilicet, non Ablativo casu. Sed esse jam usu possessum. Alii Refert, quasi Res fert. An Refert, quasi Fert ad rem, quod fert ad rem. Puto & Gellium meminisse. H. St.

Aliquando his Adverbis jungitur, Multum, plus, plurimum, parum, paulum, paucillum, nihil, aliquid, & similibus. Martial. lib. 9. 102. Multum, crede mihi, refert, a fonte bibatur, Quæ fluit, an pigro quæ stupet unda lacu.

Magnopere. Cic. pro Cæl. 57. At quibus servis? refert enim magnopere id ipsum.

Nihil referre iniquitatis. h. e. ut ego quidem opinor, Nihil interesse quod ad iniquitatem attinet. Plin. in Panegy. cap. 40. extr. Vetuisti exigi, quod deberi non tuo sæculo coeperat. Alius ut contumacibus irascetur, tarditatemque solvendi, dupli, vel & quadrupli irrogatione multaret: tu nihil referre iniquitatis existimas, exigas quod deberi non oportuerit, an constituas ut debeatur.

Plurimum refert compositionis, quæ quibus anteponas. Quintil. lib. 9. cap. 4. Cic. 5. de Fin. 90. Tantum refert quam magna dicam.

Cum Genitivis pretii frequentissime construitur, Magni, parvi. Cic. 13. Fam. 99. Ut habeamus aliquam Rempub. cujus consiliis magni referebat te interesse. Ter. Phorm. 4. 3. 41. — parvi rettulit

Non suscepisse: inventa est quæ dotem petat. Cic. 1. Q. frat. 1. 16. Parvi refert abs te ipso jus dici æqualiter & diligenter, nisi, & c.

Permagni referte eadem primordia sæpe. Lucret. lib. 1. 907.

Cum Ablativis his, Mea, tua, sua, nostra, vestra. Plaut. Curc. 3. 25. — nam quid id refert mea,

An aula quassa cum cinere effusus fiet? h. e. Non magnopere laboro. Et Amph. 2. 2. 108. Tua istuc refert si curaveris. h. e. Tuo sit commodo. Ter. Phorm. 4. 5. 11. Quid tua, malum, id refert?

Utramque constructionem conjunxit Salustius in Jugurtha cap. 111. pr. Faciendum aliquid, quod illorum magis, quam sua retulisse videretur. De posteriore V. Periz. ad Sanct. Minerv. 3. 5.

Nihil mea refert utrum tu, & c. Cic. in Pison. 29.

Non adscripti id quod tua nihil referebat. Cic. 5. Fam. 20.

Quid rettulit? Ter. And. 3. 2. 16.

Interminatus sum ne faceres? num veritus? quid rettulit? Ubi Donatus, Retulit, profuit, vel interfuit.

Refert, cum Infinitivo. Cic. de Clar. Orat. 110. Neque enim refert videre quid dicendum sit, nisi, & c.

Refert, [ἀναφέρει] Ad rem pertinet. Plin. lib. 14. cap. 6. Quibus exemplis, nisi fallor, manifestum est, patriam, solumque referre, non uvam. i. e. Ad vini præstantiam maxime pertinet, eligere solum & regionem. Idem lib. 16. cap. 30. de arboribus cadendis, Infinitum refert lunaris ratio, nec nisi a vicesima in tricesimam cædi volunt. Hæc Budæus. Varro 1. de R. R. cap. 8. Refert, inquam, quod genus vineæ sit, quod sunt multæ species ejus.

Plurimum referre aliquid. Plin. lib. 21. cap. 11. Diximus & terram referre plurimum.

Refert in ea re. Cic. 2. de Divin. 97. Fac in puero referre ex qua affectione cæli primum spiritum duxerit.

Aves pascantur, necne, quid refert. Cic. 2. de Divin. 72.

Nec multum refert an villatici corporibus graves, & parum veloces sint. Columel. lib. 7. cap. 12. De canibus loquens.

Nihil refert, quomodo. Plaut. Rud. 4. 4. 25. Quomodo habeas, nihil id refert, jure, ane injuria? Al. Il-lud refert, jure ne, an inj.

Sed refert quomodo adhibeatur. Cic. 3. Tusc. 42.

Nec terræ tantum natura circa has refert. Plin. lib. 16. cap. 33. i. e. Ad rem non tantum pertinet.

Adeone est fundata leviter fides, ut ubi sim, quam qui sim magis referat? Liv. 2. 7.

Refert, Necessè est. Sallustius Catil. cap. 52. Quare vanum quidem hoc consilium est, si periculum ex illis timuit: si in tanto omnium metu solus non timet, eo magis refert me mihi atque nobis timere. Al. Me omittunt. Virg. 2. Georg. 104. — neque enim numero comprehendere refert.

Ad rem hæc referunt, i. e. Pertinent. Plaut. Pers. 4. 4. 44.

R E L A T U S, a, um. Partic. [ἀναφορικός] Cic. 2. de Nat. Deor. 144. Sed duros, & quasi corneolos habent introitus, multisque cum flexibus, quod his naturis relatus amplificatur sonus. De auribus. Causa relata mea est. Ovid. 3. Fast. 476.

R E L A T I O, ōnis. f. [ἀναφορά, ἀναφορική] Referendi actus.

Criminis relatio, Illatio mutua. Ulpian. in l. Is qui reus. D. de publ. judicis. Is qui reus factus est, purgare se debet: nec ante potest accusare, quam fuerit excusatus. Constitutionibus enim observatur, ut non relatione criminum, sed innocentia reus purgetur. [An Reillatione?]

Gratiæ relatio. Senec. lib. 5. de Benefic. cap. 11.

Meritorum relatio, Commemoratio. Quintil. lib. 4. cap. 1. p. 301. Burni.

- Relatio, Actus referendi ad senatum. Cic. in Pison. 14. Nam relatio illa salutaris & diligens fuerat Consulibus: animadversio quidem & iudicium, Senatus. Ibid. 29. Quis audivit, non modo actionem aliquam, aut relationem, sed vocem omnino, aut querelam tuam? Plin. Epist. 190. Et relationem quidem de eo Cæsar ad Senatum non remisit. Hic propositionem criminis & rei apud Senatum significat.
- Jus quintæ relationis, est Jus de quinque rebus quoties senatus haberetur, referendi. Scribit Julius Capitolinus in Pert. cap. 5. ominosum Pertinaci Imperatori fuisse, quod ei, pro jure quintæ relationis, jus quartæ relationis decretum fuisset: par enim numerus infautus est. Nam Probo Imperatori jus tertiarum relationis decretum est, nec ominosum fuit. V. Vopisc. cap. 12. extr. Initio autem jus unius relationis dabatur, ut Augusto Cæsari. Dion, Et quodcumque senatus haberetur, jus esse ei unius relationis, de quacunque re vellet.
- RELATUS, ūs. m. Tacit. 1. Hist. 30. Neque enim relatu virtutum in comparatione Othonis opus est.
- RELATOR, ōris. m. [μεσίτης] Cic. 8. Att. 24. Incipiam sperare, etiam consilio Senatus, auctore te, illo relatore, Pompejum & Cæsarem conjungi posse.
- RELATORIUS, a, um. Adj. Relationem continens. Cod. Theod. lib. 13.
- RELATIVUS, a, um. Relationem habens. Arnob. lib. 7. p. 221. Honos relativi est ad alterum generis.
- Pronomen relativum apud Grammaticos.
- RELATIVUS, Adv. Augustin. lib. 5. de Trin.
- REFERENDARIUS, i. m. Referendarii apud Ro. Imperatores dicebantur, Per quos ipsi singulorum desideria perdiscebant, teste Cassiodoro, qui libro 6. Variar. Epistolar. 17. quibus verbis hæc dignitas solebat concedi, indicat. Horum funguntur ministerio, qui hodie in aulis Principum Cancellarii appellantur. Nominat autem eos ipse Justinianus Spectabiles, qui mox suum post Illustres obtinebant locum. V. No. De Referend. sacri palatii. Alciatus lib. 3. Dispunct. & Jureconsulti in l. Eos. C. de Excusationib. munerum. lib. 10. C. Cocleus hanc vocem ad barbaros relegavit. [Suid. Ραφινδράτης, ἀξιωματὶ Γωμαικόν, ἤγαν Ἀναφορεῖς. Scribendum Ραφινδράτης.
- REFERERE, bui, [ἀναζῆω] ēre. Valde fervere. Partic. Plin. lib. 16. cap. 11. Item terebinthinam in sartagine referventi.
- Crimen referens. Cic. pro Rosc. Com. 17. Nonne ut ignis in aquam conjectus continuo restinguitur, & refrigeratur: sic refervens falsum crimen, in purissimam & castissimam vitam collatum, statim concidit & extinguitur?
- Refervere, aliquando contrarium significat. Cic. de Clar. Orat. 316. Nam & contentio nimia vocis reciderat, & quasi referbuerat oratio. h. e. Refruxerat.
- An Deferbuerat? H. St. Videtur ad seq. dict. pertinere, nisi vera Steph. conjectura est.
- REFERVERE, ūs. m. [ἀναζῆω] ēre. Idem quod Refervere. Cic. 1. de Divin. 46. Ex his Mercurium ex patera, quam dextera manu teneret, sanguinem visum esse fundere: qui quum terram attigisset, refervescere videretur, sic ut tota domus sanguine redundaret.
- REFIBULO, [ἀππρωπύω] Fibulam tollere, vel solvere. Martial. lib. 9. 28. Refibulavit turgidum faber penem. V. INFIBULO.
- REFICIO, feci, factum, [ἀνακλῖω, ἀναλαμβάνω] ēre. est Instaurare, renovare, ut Ulp. ait, Quod corruptum est in pristinum statum restaurare. Verbo item reficendi, tegere, substituere, farcire, ædificare, & advehere, apportareque ea, quæ ad eandem rem opus sunt, continentur. Hæc Ulpianus l. 1. D. De rivis, §. 6. Deinde Prætor.
- Ædes reficere quæ vitium fecerunt. Cic. in Topic. 15.
- Puppes laceras refeci. Ovid. 2. Epist. 46.
- Rates quasas reficere. Hor. 1. Carm. 1. 17.
- Templum. Cic. 1. de Divin. 4. Quin etiam memoria nostra templum Junonis Sospitæ L. Julius, qui cum P. Rutilio Consul fuit, de Senatus sententia refecit. Hor. 3. Carm. 6. pr. Delicta majorum immeritus lues, Romane, donec templa refeceris Ædesque labentes deorum.
- Villam reficere, vel stabulum Ulpian. in l. Ex conducto. in princ. D. Locati.
- Reficere opus ex pecunia alicujus. Cic. 3. Verr. 142. Locatur id opus, quod ex mea pecunia reficiatur.
- Memoriam judicium reficere brevi repetitione rerum, pro Recolligere. Quintil. in proœm. lib. 4.
- Pecuniam reficere ex venditionibus. Papin. in l. Tutores. §. Patruus. D. de administ. tutor.
- Reficitur ei tantum ex suis possessionibus. Cic. in Parad. 6. Hoc proposito nunquam eris dives, ante quam tibi ex tuis possessionibus tantum reficiatur, ut eo tueri sex legiones & magna equitum ac peditum auxilia possis. i. e. Redeat.
- Testamentum reficere, Facere denuo. Ulpian. in l. Idemque erit. D. de militari testamento.
- Reficere Tribunos, & alios magistratus, pro Recreare, seu iterum creare. Cic. de Amicit. 65. Papirius legem ferebat de Tribunis reficiendis.
- Tribum reficere. Cic. pro Planc. 45. Neque hoc liberis nostris interdendum est, ne observent tribules suos, ne diligant, ne reficere necessarii suis suam tribum possint. Conficere Grav. v. V.
- Refici, In pristinum statum reponi. Lucret. lib. 1. 557. Nam quidvis citius dissolvi posse videmus, Quam rursus refici.
- Reficere, Recreare; delectare. Ad animum refertur, & ad corpus. Plin. Jun. Quum reficendi animi gratia id fecisset. Idem in Paneg. cap. 77. ad fin. Adhæc tam assiduus in Tribunali, ut labore refici ac reparari videretur.
- Refectus sum, quum tua legerem. Plin. 4. Epist. 3.
- Ego hic cogito commorari, quoad me reficiam: nam & vires & corpus amisi. Cic. 7. Fam. 27. Hic pro Restaurare sumitur, & vires recipere ex morbo.
- Exercitum reficere ex labore & inopia, Cibo & potu reparare, atque etiam quiete, ne labore victus deficiat. Cæf. 7. Bell. Gall. cap. 83.
- Herbas teneras aurora refecit. Ovid. 3. Fast. 711.
- Me consilium Cn. Pompeji recreat, & reficit. Cic. pro Milon. 2.
- Solum commune reficere. Cic. pro Sext. 15.
- R. nonne se ab imbecillitate. Plin. lib. 26. cap. 11. Reficientibus se ab imbecillitate utilissima.
- Se reficere ex magnis caloribus. Cic. 3. Q. frat. 1. Ego ex magnis caloribus, non enim meminimus majores, in Arpinati summa cum amoenitate fluminis me refeci ludorum diebus.
- Se reficere ad audiendum. Cic. 6. Verr. 108. Ad ea autem, quæ dicturus sum, reficite vos, quæso, Judices, per deos immortales.
- Vires reficere cibo, Reparare. Liv. 37. 24.
- Vultum reficere. Cic. 12. Att. 15.
- Refeci dicitur, qui convalescit. Plin. 8. Epist. 11. Quanquam vereor ne post gratulationem quoque in metum redeas, atque ita gaudeas periculo liberatam, ut simul quod periclitata sit, perhorrescas. Jam hilaris, jam sibi, jam mihi reddita, incipit refici, transmissumque discrimen convalescendo remetiri.
- Arte Æmonia refectus Thelephus, Sanatus. Stat. 1. Silv. 4. 112.
- Furiis refecti ardebant. Virg. 3. Georg. 511. Quia languentia corpora in vires quodammodo excitat furor, & facit ea in exitum convalescere. Servius.
- REFACIO, [ἀναστυλῶ] ēre. antiquum, apud Plautum legitur in Truc. 4. 4. 24. Nam refacere si velim, non est locus.
- REFECTUS, a, um. Partic. Cic. 16. Att. 3. pr. Sed tamen idem σύν-πρωμῃ mihi ad te retratactus, & quidem ὑχέτυπος ipsum, crebris locis inculcatum & refectum. Ovid. 4. Fast. 610.
- Opibus curisque amici refectus. Hor. 2. Epist. 2. 136.
- REFECTIO, ōnis. f. [ἀνάκτησις] Ipse reficiendi & restaurandi actus. Columel. lib. 12. cap. 3. Ceteraque, si refectionem desiderant, fabris concinnanda tradantur.
- Quies & Refectio. Quintil. lib. 10. cap. 3. Tempora ab ipsa rerum natura ad quietem, refectionemque nobis data, in acerrimum laborem convertimus.
- Instar refectionis. Plin. in Paneg. cap. 81. pr. Quod si quando cum influentibus negotiis paria fecisti, instar refectionis existimas mutationem laboris.
- Valere refectio, Sufficere viribus ad. Celf. lib. 3. cap. 15.
- Dicitur etiam Ciborum refectio. Celf. lib. 4. cap. 9. extr. Si in refectio- ne quoque manserit tussis, intermittere oportebit uno die. [Hic quoque Refectio est ἀνάληψις, quam Cæf. Aurel. Resumptionem vocat. Status nempe eorum, qui reficiuntur ex morbo. Non ergo Ciborum refectio.]
- REFECTUS, ūs. m. [ἀνάληψις] Ipsa refectio. Plin. lib. 18. cap. 7. Panem ex hordeo, antiquis usitatum, vita damnavit, quadrupedumque tradidit refectibus. [Hard. Quadr. fere cibis est. Porro Esitatum lego.]
- REFECTOR, ōris. m. Sueton. in Vespas. cap. 18. Item colossi refectorum insigni congiario magnæque mercede donavit.
- REFIGO, xi, xum, [καταπύγνυμι] ēre. Rursus, sive valde figere. Columel. lib. 4. 16. Nam sive prope truncum defigitur palus, pedali tamen spatio refigendus est. Al. Recedendum est. Virg. 4. Georg. 202. — aulacæ & cerea regna refigunt. i. e. Figunt, inquit Servius. Al. Refingunt. [Omnia ergo hæc suspecta sunt.]
- Refigere, [ἀνακαταστήσας] Frequentius contrarium significat primitivi: nempe Quod fixum est educere. Inde, Refigere tabulas, & leges, i. e. Rescindere. Cic. 13. Philipp. 5. Acta Antonii rescidisti, leges refixisti. Leges enim in tabulis æneis incisæ & affixæ erant.
- Æra refigere. Cic. 12. Fam. 1. Cujus æra refigere debebamus, ejus etiam chirographa defendimus.
- Leges figere & refigere. Virg. 6. Æn. 622.
- Signa. Hor. 1. Epist. 18. 56. Sub duce, qui templis Parthorum signa refixit.
- REFIXUS, a, um. Partic. ut, Clypeus refixus. Virg. 5. Æn. 36. & Hor. 1. Carm. 28. 11. Sidera refixa cælo. Virg. 5. Æn. 527.
- REFIGURO, [ἀνακαταστήσας] ære. Reformare. Vulg. Interpr. Sapient. cap. 19. 6. Omnis creatura ad suum genus ab initio refigurabatur.
- REFINGO, in. H. St. Unica vocula, quia diffuxit atramentum, legi nequit. Occurrit vero id verbum apud Apul. 3. Miles. p. 134. Elmenh. Quantumque poteram lætiorem me refingens.
- REFLAGITO, pr. comm. [ἀναπύζω] ære. Iterum flagitare. Catul. de Acme, 40. 6. Persequamur eam, & reflagitemus. Subaudi Codicillos.
- REFLATIO, REFLATUS, V. REFLO.
- REFLECTO, xi, xum. pr. comm. [ἀνακλῖμι] ēre. Retro flectere. Plin. lib. 11. cap. 50. Canum degeneres caudam sub alvum reflectunt. Aciem reflectere. Senec. Herc. fur. 8. Aciem oculorum intelligit. Caput leviter reflectens. Catul. de Acme, 43. 10. Colla mollia ei reflectunt. Virg. 11. Æn. 622. Oculos reflectere. Ovid. 7. Met. 342. Pedem reflexit inde. Catull. Argon. 62. 112. Visus reflectere. Valer. 5. Argon. 454. Reflecti in ungues. Ovid. 5. Met. 547. De Ascalapho in bubonem versos. Inque caput crescit, longosque reflectitur ungues. Reflectere, per translationem, pro Revocare, ut, Revocare & reflectere animum ad aliquid. Cic. pro Sull. 46. Fero ego te, Torquate, jam dudum, fero: & nonnunquam animum, incitatum ad ulciscendam orationem tuam, revoco ipse & reflecto. Reprimere atque Reflectere. Ter. Adel. 3. 2. 9. Quem neque fides, neque jusjurandum, neque ulla misericordia Repressit, neque reflexit, neque quod partus instabat prope. Incitare & Reflectere, contraria. Cic. 1. de Orat. 53. Quæ nisi qui naturas hominum, vimque omnem humanitatis, causasque eas, quibus mentes, aut incitantur, aut reflectuntur, penitus perpexerit, dicendo quod volet perficere non poterit. Animum reflexi. Virg. 2. Æn. 741.
- REFLEXUS, a, um. Partic. [ἀνακλῖμι] ut, Cervix reflexa Stat. 1. Achill. 382. Telum reflexum rotabat obliquo Marte. Sil. lib. 16. 54. Reflexum & Rectum, contraria. Plin. lib. 11. cap. 17.
- REFLEXIM, Adv. Vice versa. Apul. de Syll. Categor. p. 34. Elmenh. Reflexim inferre; cui opponitur Directim.
- REFLEXIO, ōnis. f. Apul. ibid.
- REFLEXUS, ūs. m. Apul. 1. Florid. p. 241. Elm. Prope Oceani reflexus.
- REFLO, pr. comm. [ἀναπνέω] ære. Retro, vel contra spirare. Cic. 6. Att. 7. Inde quamprimum Athenas, etsi Etetæ valde resarint. Idem 2. Off. 19. Nam & quum prospero flatu ejus utimur, ad exitus pervehimur optatos: & quum reflavit, affligimur. De Fortuna.

REFLOR, Passiv. Lucret. lib. 9. 936.
 Interiorem etiam partem spirantibus aer
 Verberat hic idem, quum ducitur, atque reflatur.
REFLANS, antis. Partic. Cic. 1. Tusc. 119. Si reflantibus ventis rejicimur.
REFLATUS, a, um. Partic. ut, Reflata succolitas. Cael. Aurel. Acut.
 2. 29. 151.
REFLATIO, ōnis. f. Cael. Aurel. Tard. 1. 1. 12. Ex alto reflatio quædam
 viarum nuditate permittitur.
REFLATUS, ūs. m. [ἀνέπνοια] Plin. lib. 9. cap. 6. Quorum unum mer-
 gi vidimus reflatu beluæ expletum unda. Cic. 12. Att. 2. pr. Hic rumor est
 T. Murcum periisse naufragio, Asinium delatum vivum in manus mili-
 tum; L. naves delatas in Uticam reflatu hoc.
REFLABILIS, e. Adj. ut, Cibi facile reflabiles. Cael. Aurel. Tard. 4. 1. 6.
REFLOREO, ui, pr. comm. [ἐξανθίζω] ēre. five potius **REFLORESCO**,
 ēre. Rursum florere. Plin. lib. 18. cap. 16. Secatur incipiens florere, &
 quoties refloruit, &c. Idem lib. 19. cap. 8. Cujus natura in carnariis re-
 florescens sæpius dicta est. Sil. lib. 15. 738.
 Celsus, ceu prima refloriente juvena,
 Ibat consul ovans.
REFLUO, xi, xum, pr. comm. [ἀναρέω] ēre. Rursum fluere. Plin. lib.
 2. cap. 87. Nec unquam eodem tempore, quo pridie, refluit. Virg. 9. Æn. 32.
 Undis fluentibus stridet mare. Virg. 4. Georg. 262.
REFLUUS, a, um. Adj. [παλιπρόσθιος, παλιπρόσθιος] Quod refluit. ut,
 Refluum mare, Plin. lib. 2. cap. 97.
 Gurges refluius. Stat. 5. Silv. 1. 91.
REFLUAMEN, inis. n. Fortunatus 1.
 Parvula Grammaticæ lambens refluamina guttæ.
REFOCILLO, [ἀνακαίω, ἀναψύχω] āre. Idem quod Focillare, Re-
 creare, reparare, instaurare. Plin. lib. 3. Epist. 14. Ipse paucis diebus, ægre
 refocillatus, non sine ultionis solatio decessit, ita vivus vindicatus, ut
 occisi solent. Verbum ex Focillo, quod Calefacio significat, composi-
 tum: quod ex Focillo diminutivo hujus nominis Focus, derivatur. [Im-
 mo ex verbo Foculo, ut a Scribo Scribillo, a Sorbeo Sorbillo, ut placet
 Voss. Sunt qui Focilo scribunt, pr. prod. sec. corr. decepti falsa, ut
 vult Scaliger, lectione Lucani ad Pison. 114. V. Voss. Etym. Gloss. Lat.
 Gr. Focilat, Θαπύει. Refocilat, ἀνακαίτω πὸν λειποθυμῶσιν. Focila-
 tus etiam in Mss. apud Suet. in Aug. cap. 17. Unde a Faucibus deducit
 & Riccioli pr. prod.
 Lugentem efficacibus remediis refocillare. Senec. de Benefic. lib. 3.
 cap. 9.
REFODIO, fodi, fossum, [ἀνασκάπτω, ἀνορύσσω] ēre. contrariam habet
 significationem suo primitivo: significat enim Extra terram educere, fo-
 diendo eruere. Plin. lib. 15. cap. 18. Quæ mitiore celo refossæ cum ar-
 bore, atque in lucem remissæ, novos soles recipiunt. Idem lib. 2. cap.
 63. Si ulli essent inferi, jam profecto illos avaritiæ atque luxuriæ cuni-
 culi refodissent. Columel. lib. 4. cap. 32. Sed illud de integro refodi
 debet.
REFOSSUS, a, um. Partic. V. in ipso verbo.
REFORMIDO, [ὑποπτάω] āre. Idem quod simplex Formidare, five Val-
 de formidare. Cic. 3. de Finib. 7. Quippe qui ne reprehensionem qui-
 dem vulgi inanem reformidans, in ipsa curia soleret legere sæpe. De
 Catone. Idem pro Cæcin. 84. Itum locum fugis & reformidas.
 Crimen amicitiae reformidare. Cic. pro Coel. 14.
 Ferrum reformidant frondes. Virg. 2. Georg. 369.
 Solem inusuetum lumina reformidant. Ovid. 3. de Pont. 4. 49.
 Tactum membra faucia reformidant. Ovid. 2. de Pont. 7. 13.
 Tempus illud mens reformidat. Ovid. 3. Trist. 6. 29.
 Vulnus humus reformidat. Ovid. 1. Fast. 666.
REFORMIDATIO, ōnis. f. [ὑποπτήσις] Cic. in Partit. 11. In suasionem
 autem, aut spem, aut reformidationem deliberantis.
REFORMO, [ἀνασθάνω, ἀναπύτω] āre. In priorem, vel meliorem, for-
 mam redigere. Plin. in Paneg. cap. 53. pr. Ut ostendam quam longa con-
 suetudine corruptos depravatosque mores principatus parens noister re-
 format & corrigit.
 Reformare, & velut recoquere. Quintil. lib. 12. cap. 6. de Cicerone,
 Qui postquam egit pro Sestio, tamen Apollonio Moloni, quem Romæ
 quoque audierat, Rhodi rursus reformandum, ac velut recoquendum, se
 dedit. Legitur &, Rursus formandum.
 Reformare ad exemplum. Senec. Epist. 94. Deinde jubetur imitari pro-
 posita, & ad illa reformare chirographum.
 Reformare, h. e. Constituire denuo. Hermogenianus, De publicanis &
 vectigalibus. 1. Vectigalia, Vectigalia sine Imperatorum præcepto, ne-
 que præfidi, neque curatori, neque curiæ constituere, neque præce-
 dentia reformare, & his vel addere vel diminuere licet. Budæus.
 Reformo, Transformo. μεταμρφῶ. Gloss. Gr. Lat. Ovid. 11. Met. 254.
 Sed preme, quicquid erit, dum, quod fuit ante, reformet. i. e.
 Dum formam mutet in pristinam denique. Apul. 3. Met. p. 138. seq. sæpius.
REFORMATUS, a, um. Partic. Ovid. 9. Met. 339.
 Ora reformatus primos lolaus in annos.
REFORMATIO, ōnis. f. [μεταμόρφωσις] Apul. 3. Met. p. 140. Elmenh.
 Facilior huius reformationis medela suppeditat. & ibid. sæpius.
REFORMATUS, ūs. m. Tertull. adv. Valent. cap. 13. Tutelaris refor-
 matus.
REFORMATOR, ōris. m. [ἀνασθάνης] Plin. Epist. 12. lib. 8. ad Minucia-
 num, Ipsarum denique litterarum jam senescentium reductor ac refor-
 mator.
REFORMATRIX, icis. f. Idem. Jct. in Dig.
REFOVEO, fōvi, fōtum, [αναθάλπω] ēre. Rursum fovere, five nutrire.
 Columel. lib. 2. cap. 1. Licet enim majorem fructum percipere, si fre-
 quenti, & tempestita & modica stercoratione terra refoveatur.
 Artus refovet complexibus. Lucan. lib. 8. 67.
 Corpus refoventque foveantque. Ovid. 8. Met. 536.
 Ignis tepidos refoverat. Ovid. 2. Amor. 19. 15. Amoris scilicet.
 Membra refovere quiete. Sil. lib. 3. 637.
 Oculos inungere ac refovere. Plin. lib. 8. cap. 37. Quod vulgus dicit
 fomentare.
 Vites absumptas refovere stercore. Columel. lib. 2. cap. 14.
 Vires dat refovetque deus. Stat. 6. Theb. 521.
 Refovere, per translationem. Plin. in Paneg. cap. 69. extr. Si quid us-
 quam stirpis antiquæ, si quid residuæ claritatis, hoc amplexatur, & re-
 Vol. IV.

fovet, & in usum Reipub. promit. Ibid. cap. 18. pr. Quam speciosum
 est enim, quod disciplinam castrorum lapsum extinctamque refovisi,
 depulso prioris sæculi malo, inertia & contumacia.
REFOTUS, a, um. Partic. Suet. Neron. cap. 27. Refotus sæpius calidis
 piscinis.
 Animus refotus. Gell. 15. 2.
REFRACTARIUS, V. REFRINGO.
REFRÆNO, & C. V. REFRENO.
REFRAGOR, pr. comm. [ἀνταρῶμαι, ἀντιψύχομαι] āri. Resistere, re-
 pugnare. Plin. 3. Epist. 19. extr. Proinde hoc te non moveat, si cetera
 non refragantur, quæ velim quam diligentissime examines. Idem 2. 5.
 Si materia non refragetur. Plin. lib. 19. cap. 8. Quidam eunuchion,
 quoniam hæc maxime refragetur veneri.
 Refragari, Repugnare, sed proprie verbis. Cic. 11. Philipp. 20. Etsi,
 quis potest refragari, non modo non petenti, verum etiam recusanti?
 Ingenium illi refragatur. Quintil. lib. 10. cap. 6.
 Refragabunt, pro Suffragabunt. Sisenna lib. 22. Multi populi, pluri-
 ma concionis Dictaturam omnibus animis & studiis refragavere. Nonius
 73. [In edit. Gothofr. Conciones & Refragabunt. Mercer. Contionis & Suf-
 fragaverunt. Locus mutilus est, excideruntque loca veterum, ubi Re-
 fragare pro Refragari dixerunt, quibus alium subicit, ubi Suffragave-
 runt, pro Suffragati sunt legitur. Nihil aliud enim eo capite proposuit
 sibi Nonius, quam Contrario in genere posita verba referre. Quare a pr.
 Refragabunt, pro Refragabuntur reliquisse putem, etsi etiam a Suffra-
 go exemplum afferat, quod in aliis item verbis passim facit. Probabi-
 liter autem utrumque arcessitur ab antiquo verbo Frago pr. prod. quod
 ex Gr. φράσσω, ut vult Voss. q. V. Gloss. Lat. Gr. Refragatur, ἑνασπύται.
 Refragantes, ἀντιψύχοντες.
REFRAGATOR, ōris. m. Tertull. adv. Gnost. cap. 1. Omnes martyrio-
 rum refragatores ebulliunt.
REFRAGATIO, ōnis. f. August. Epist. 177. In re facillima curvam re-
 fragationem & nodos difficultatis posuisse.
REFRÆNO, pr. comm. [ἀναγκάτω, ἀνασίσσω] āre. a Freno deductum
 verbum, significat Valde frenare, cohibere, coercere: ut, Refrenare
 libidines. Cic. in Parad. 5. Et 2. de Lege Agrar. 54. O libidinem refre-
 nandam.
 Refrenare atque Coercere. Cic. 2. de Divin. 4. His præsertim moribus
 atque temporibus, quibus ita prolapsa est, ut omnium opibus refrenan-
 da ac coercenda sit. De juventute.
 Aquas, Earum cursum sistere. Ovid. 6. Epist. 87.
 Illa refrenat aquas, obliquaque flumina sistit. De Medea.
 Licentiam indomitam refrenare. Hor. 3. Carm. 24. 19.
 Morus refrenat voluptas, i. e. Mitigat. Lucret. lib. 4. 1079.
 A gloria refrenare, cui Incitare opponitur. Cic. pro Coel. 76. Semper
 magno ingenio adolescentes refrenandi potius a gloria, quam incitandi
 fuerunt.
 A reditu refrenare. Cic. 11. Philipp. 4. A progressu arcuit, a reditu re-
 frenavit.
 Ab exitio refrenare, i. e. Tueri, defendere. Lucret. lib. 1. 850.
 — neque ab exitio res ulla refrenat. Metaphora est.
 Refrenor, Passiv. usus est Lucret. lib. 2. 283.
 Et projecta refrenatur, retroque residit? i. e. Reprimitur.
 Lambinus.
REFRENATUS, a, um. [ἀναγκαστός] Partic. ut, Religionem refrena-
 tus. Lucret. lib. 3. 115.
REFRENATIO, ōnis. f. Senec. 3. de Ira, 15. Necessaria est ista doloris
 refrenatio, utique hoc sortitis vitæ genus, & ad regiam mensam ad-
 hibitis.
REFRICO, ui, ctum, vel āvi, ātum, pr. comm. [ἀναψέω] āre. Rur-
 sum, vel valde fricare. Cato R. R. cap. 87. Id in linteum novum indo-
 to, exprimito cremorem in patinam novam, aut in mortarium: id omne
 ita facito, & refricato denuo.
 Refricare, [ἐπανέειν] Renovare. Tractum a vulneribus, quæ ple-
 rumque fricando renovantur. Cic. 3. de Lege Agrar. 4. Refricare obdu-
 ctam Reipub. cicatricem. Idem 5. Fam. 17. Sin autem omnia quæ fen-
 tio perscripserim, ne refricem meis litteris desiderium ac dolorem tuum.
 Nec hæc, quæ refricant, hic memagis argunt. Cic. 12. Att. 45.
 Animus memoria refricat cinis patriæ. Cic. pro Sull. 19. Quum cinis pa-
 triæ versari ante oculos, atque animus memoria refricare coeperat.
 Vulnera refricare. Cic. 5. Att. 15. Appii vulnera non refricat, sed appa-
 rent, nec oculi possunt. V. paulo supra.
 Refricare, neutrum. Cic. 10. Att. 19. Crebro refricat lippitudo, non il-
 la quidem perodiosa, sed tamen quæ impediatur scriptionem meam.
REFRIGRO, xi, pr. comm. [ἀναψύχομαι] ēre. vel potius **REFRIGR-
 SCO**, ēre. Frigidum fieri. Cato R. R. cap. 105. Ubi jam vinum refri-
 xerit, in dolium quadragenarium infundito. Columel. lib. 2. cap. 2. Et
 boves inhibeat, ut colla eorum refrigerant, quæ celeriter conflagent,
 nisi assidue refrigerentur: & ex eo tumor, ac deinde ulcera invadunt.
 Cor refrixit. Ovid. 12. Met. 442.
 Refrigerat enim cunctando plaga per auras. Lucret. lib. 4. 707.
 Res refrigerat, per translationem. Cic. 3. Q. frat. 8. Sed tota res & ti-
 metur & refrigerat. Idem 9. Fam. 10. Ego, cetera qui animo æquo fe-
 ro, unum vereor ne hasta Cæsaris refrixerit. Al. Cæsari.
 Res refrixerit, pro Refrigerat: ut ait Donatus. Ter. Adel. 2. 2. 24. Ni-
 hil est, refrixerit res. i. e. Tacet de hac re, nulla amplius mentio fit.
 Cic. 2. Q. frat. 6. Nam quod de Pompejo Caninius agit, sane quam re-
 frigit.
REFRIGERO, pr. comm. [ἀναψύχω, καταψύχω] āre. Frigus inducere,
 rem calidam frigidam facere. Cic. de Senect. 57. Ubi enim potest illa
 ætas, aut æque calefcere, vel apricatione melius, vel igni, aut vicissim
 umbris aquivæ refrigerari salubrius?
 Refrigerare & Incendere, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 119. Qua-
 rum tantus est concentus ex diffusillimis motibus, ut quum summa Sa-
 turni refrigeret, media Martis incendat. De stellis.
 Aliquem refrigerat frigus. Cic. 5. Fam. 10. Et eo minus quod me frigus
 Dalmaticum, quod illinc eiecit, etiam hic refrigeravit.
 Æstum refrigerare. Plin. lib. 20. cap. 7.
 Calor refrigeratur & extinguitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 23. Refrigera-
 to autem & extincto calore, occidimur ipsi & extinguimur.
 Membra refrigerat unda. Ovid. 13. Met. 903.
 H 2

Piscinas refrigerare. Varro 3. de R. R. cap. 17.
 Thermas refrigerare. Martial. lib. 5. 28.
 Testem refrigerare. Translate. Ad frigus redigere, id est Attonitum red-
 dere, & perturbare, & pæne explodere. Quintil. De testibus interrogan-
 dis, lib. 5. cap. 7. Testis, inquit, brevi interlocutione patroni refutan-
 dus est, aut aliquo, si continget, urbane dicto refrigerandus. Budæus.
REFRIGERATUS, a, um. Partic. [ἀναψυχθείς] Plin. lib. 12. cap. 15.
 Myrrha melior radice refrigerata.
 Ardens & Refrigeratus, contraria. Cic. 1. de Nat. Deor. 24. Quæ, si
 mundus est deus, quoniam mundi partes sunt, dei membra partim
 ardentia, partim refrigerata dicenda sunt.
 Accusatio defessa ac refrigerata. Cic. 2. Verr. 31. Ita, defessa ac refrigerata
 accusatione, rem integram ad M. Metellum Prætorem esse venturam.
 Amor inventionis refrigeratus. Quintil. Tryphoni.
 Sermone levissimo hominum provincialium refrigerato. Cic. 3. Fam. 8.
 Refrigeratus, Refocillatus. Sueton. in Claud. Cæf. cap. 41. Et quum
 primum frequenti auditorio commisisset, ægre perlegit, refrigeratus
 sæpe a fomet ipso. [i. e. A studio & contentione in recitando, subito
 ad silentium & frigus redactus. V. FRIGUS.]
REFRIGESCENTIA, æ. f. Idem quod Refrigeratio. Tertull. de Anima
 cap. 43. Sed non refrigerentiam admittam.
REFRIGERATIO, ònis. f. [ἀνάψυξις, ψυχμός] Plin. lib. 34. cap. 13.
 Additur & in emplastra, quibus lenis quæritur refrigeratio & ficcatio.
 Columel. lib. 11. cap. 1. Qui quum sit una profectus, umbras arborum,
 fonticulorumque amoenitatem, vel auræ refrigerationem captavit. Cic.
 de Senect. 46. Et refrigeratio æstate, & vicissim aut sol, aut ignis
 hibernus.
REFRIGERATRIX, òris. m. & **REFRIGERATRIX**, ìcis. f. [ἀναψυχτρίς]
 Plin. lib. 19. cap. 8. Est quidem natura omnibus refrigeratrix.
REFRIGERATORIUS, a, um. Adj. [ἀναψυχτικός] ut, Visrefrigeratoria.
 Plin. lib. 22. cap. 2.
REFRIGERIUM, i. n. Idem. Tertull. de Refur. Carn. cap. 17. Aliter
 anima non capiat passionem tormenti seu refrigerii. V. Cur post. Cellar.
 p. 228. & Antibar. p. 91.
REFRINA, V. REFRIVA.
REFRINGO, frēgi, fractum, pr. comm. [ἀνακλάω, ἀποθραύω] ēre. Rum-
 pendo aperire. Plaut. Capt. 4. 4. 10. Cellas refregit omnes intus.
 Carcerem refringere. Liv. 34. 44.
 Claustra, Translate eleganter. Plin. 2. Epist. 10. Enotuerunt quidam tui
 versus, & invito te claustra tua refrugerunt.
 Claustra nobilitatis. Cic. pro Muren. 17. Quum vero ego tanto intervallo
 claustra ista nobilitatis refregissem, ut aditus ad Consulatum posthac, si-
 cut apud majores nostros fuit, non magis nobilitati quam virtuti pateret.
 Aditus. Valer. 1. Argon. 595.
 Domos. Valer. 8. Argon. 322.
 Belli ferratos postes, portasque refregit. Hor. 1. Serm. 4. 61. de Discordia.
 Portas refringere. Cæf. 2. Bell. Gall. 33.
 Silvas refringens pectore. Stat. 4. Theb. 139.
 Virgulta refringit pede vago. Catul. de Bercynth. 61. 86.
 Aculei iudicii delinimentis refringuntur. Plin. 3. Epist. 15. extr. Confido
 tamen, me non sic auribus duci, ut omnes aculei iudicii mei illarum
 delinimentis refringantur. Hebetantur fortasse, & paululum retunduntur,
 revelli quidem, extorquerique non possunt.
 Mucronem unguium refringere & hebetare. Plin. lib. 8. cap. 15.
 Radius solis refringitur. Plin. 2. 59.
 Gloriam alicujus. Cic. pro Milon. 5. Nunquam existimavi spem ullam
 esse habituros Milonis inimicos, ad ejus, non salutem modo extin-
 guendam, sed etiam gloriam per tales viros refringendam. al. Infrin-
 gendam.
 Impetus ingeniorum angustissimo gyro refringere. Plin. lib. 9. Epist. 26.
 ad Luperum, Sed hoc intelligi volo, laxandos esse eloquentiæ frenos,
 nec angustissimo gyro ingeniorum impetus refringendos.
 Opes alicujus. Propert. lib. 3. 3. 44.
 Vim fortunæ refringere, Coercere. Liv. 5. 37.
REFRACTUS, a, um. Partic. [ἀνακλασμένος] ut, Aquilo refractus.
 Stat. 4. Silv. 5. 8.
 Claustris pudoris refractis. Plin. 2. Epist. 14.
 Gubernacula refracta. Lucret. lib. 4. 442.
REFRACTIO, ònis. f. ut, Refractio seu repercussio luminis, lib. 8. Dig.
 t. 2. l. 17. §. 2.
REFRACTARIUS, a, um. Adj. [ἀσπιδός] a Refringo, quasi Repercus-
 tiens ad tactum & reluctans: significat Contumacem, & nimis in sua
 sententia tenacem. Senec. Epist. 74. Errant si qui existimant philosophiæ
 fideliter deditos contumaces esse ac refractarios, & contemptores magistra-
 tum. al. Regum.
REFRACTARIOLUS, a, um. Adj. dimin. Cic. 2. Att. 1. Fuit enim
 mihi commodum, quod in eis orationibus, quæ Philippicæ nominantur,
 enituerat civis ille tuus Demosthenes, & quod se ab hoc refractariolo ju-
 diciali dicendi genere abjunxerat, ut σπινθήριος τις & πολιτικός vide-
 retur, curare ut meæ quoque essent orationes, quæ Consulares nomina-
 rentur.
REFRIVA, æ. f. Faba dicitur, ut ait Cincius quoque, quæ ad sacrificium
 referri solet domum ex segete, auspicii causa, quasi revocent fruges, ut
 domum datantes te virtito ad rem divinam faciendam. Ælius dubitat, an
 ea sit, quæ prolata in segetem, domum referatur: an quæ refringatur,
 quod est teratur: sed opinionem Cincii adjuvat, quod in sacrificiis publi-
 cis, quum puls fabata diis datur, nominatur refriva. Hæc Festus. Tur-
 nebus quum illud Te virtito nihil significet, scribendum putat E tritico,
 hoc sensu, Quum obseverant segetem, quia in agrum fruges tulerant,
 quod inauspicatum videbatur domo eas exportasse, ut non redituras, so-
 lebant e segete, aut statim fementi facta, aut postea auspicii causa, do-
 mum fabam referre, pro tritico & frugibus. Retulisseque fabam perin-
 de erat ac retulisse fruges, & auspiciari earum reditum, ominarique, eas
 domum reverfuras, non in agro semper remanuras. Plin. lib. 18. cap. 12.
 Namque fabam utique e frugibus referre mos est, auspicii causa, quæ
 ideo refriva appellatur. Al. Refrina, ut & apud Fest. Turnebus in
 quibusdam legit Refriva: edit. Parmenf. Refriva. [Turnebi senten-
 tiam confirmat ex Mss. Harduin. Cui assipulatur Voss. in Etymol. Ana-
 logia tamen postulare videtur Refertiva, a Refertum antiquo Partic.
 quod & in aliis a Fero deductis servatum reperimus. Standum tamen

hæc codicum in tam obscuris & antiquis vocabulis. Pro Te virtito, emen-
 dati Festi codd. Re virtito exhibent. An, Domum dotantes revertito?
 i. e. Reverfi. vel potius Referto? i. e. Relato.
REFRONDESCO, pr. comm. ēre. Sidon. Apollin. Carm. 22. 46.
 Sponte refrondescit per brachia rosea palmes.
REFUGIO, fūgi, fūgitum, [ἀποδιδράσκω, ἀποφεύγω, κρηφύω] ēre. Re-
 tro fugere. Plin. lib. 9. 57. Contraque venantes refugere (nempe pisces)
 in suas cavernas. Gellius, Postea quum prælio victus in ultima regione
 refugisset. [Forte In ultimas regiones. De Pompejo, puto.]
 Trepidusque repente refugit. Virg. 2. Æn. 380.
 A mari refugere. Columel. lib. 1. cap. 5.
 A pestiferis & nocentibus refugere. Cic. 2. de Nat. Deor. 120. Quinetiam
 a caulibus brassicis, si propter fati sint, ut a pestiferis & nocentibus re-
 fugere dicuntur. De vitibus.
 Aliquo. Cic. 7. Verr. 99. Qui ex illo numero reliqui Syracusas, classe
 amissa, refugerant. Liv. 5. 39. Præter eos, qui Romam refugerant.
 Ad urbem refugere. Liv. 23. 47.
 Ad aliquem refugere. Cic. pro Dejot. 32. Nonne quum esset productus
 testis, & quum tecum fuisset, refugit ad legatos?
 Ad plañtus refugit. Stat. 5. Silv. 1. 30.
 Ex cæde nemo refugit. Cæf. 8. Bell. Gall. cap. 36. Magnæ felicitatis esse
 arbitrabatur, neminem ex cæde refugisse.
 In secundam aciem refugere. V. ACIES.
 Tela refugere, Devitare. Cic. pro Cæcin. 22. Et jam ingrediens intra
 finem ejus loci, quem oleæ terminabant, impetum armati Antiochi,
 ceterorumque tela atque incurfus refugit.
 Virum mors ipsa refugit. Lucan. lib. 2. 75.
 Ab instituta consuetudine refugere. Cic. 1. Att. 1. Et postea prorsus ab insti-
 tuta nostra paucorum dierum consuetudine longe refugit.
 Memoriam nostram refugiunt ista, i. e. Non meminimus istorum. Co-
 lumel. lib. 12. cap. 50.
 Refugere, Devitare, valde fugere. Columel. lib. 3. cap. 3. pr. Idque adeo pluri-
 mi dubitant, ut multi refugiant & reformident talem positionem ruris.
 Neque ab hac orationis turpitudine eruditi homines refugerent. Pro M.
 Cælio 500. Lamb. H. St. Exstant segm. 40.
 Animus refugit, eaque reformidat dicere, quæ, &c. Cic. 14. Philip. 9.
 Fortuna refugit procul hæc. Lucan. ad Pison. 116.
 Invidiam refugere muneris, Munus recusare propter malevolam invidorum
 calumniam. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 16.
 Jurgia vicina refugit. Hor. 2. Epist. 2. 171.
 Periculum refugere ac deprecari. Cic. 10. Fam. 31.
 Venerem omnem refugerat Orpheus. Ovid. 10. Met. 79.
 Refugere, Recusare. Cic. pro Rosc. Com. 45. Quem ego si ferrem ju-
 dicem, refugere non deberet: quum testem producā, reprehendere
 audebit?
 Refugere ab admonendo aliquo. Cic. 12. Att. 19. Dum recordationes fugio,
 quæ quasi morsu quodam dolore efficiunt, refugio a te admonendo.
 Refugere a dicendo. Cic. 2. de Orat. 10. Pudore a dicendo & timiditate
 ingenua quadam refugisti.
REFUGIENS, entis. Partic. [κρηφύων] Auctor de Viris illustr. cap. 7.
 ad fin. Qua re audita Servius, dum ad curiam properat, jussu Tarquinii
 gradibus dejectus, & domum refugiens, interfectus est.
REFUGUS, a, um. Adj. Quod est quasi Retrofugius, Item reclive, aut rejectum.
 Amnis refugus. Plin. Paneg. 30. Ovid. 18. Epist. 182.
 Spemque suo refugi fluminis ore sequi.
 Mare refugum. Stat. 12. Theb. 634.
 Umbra refuga. Valer. 4. Argon. 41.
 Capilli refugi a fronte, h. e. Reflexi, & velut refugientes, quales sunt
 crispi Maurorum capilli. Lucan. lib. 10. 132. Sidon. Capitis apex ro-
 tundus, in patulum a plantie frontis verticem cæsaries refuga crispatur.
REFUGA, æ. m. & f. [δραπέτης] Qui aliorum dominium refugit. Ulpian. in l.
 Aut damnum. D. De pœnis, Quique refuga ex opere metalli in metallum
 damnantur. Marcellus, De re militari, in lege, Milites agrum, Quia
 custodiæ refuga, non desertor militiæ est.
 Angelos refugas, vocat Hieron. Epist. 151.
REFUGUS, i. m. [ἀποφεύγων] Qui se fuga subducit, vel Retro fugit. Ta-
 cit. 13. Ann. 40. Quibus jussu erat, ut instantibus cominus resisterent, re-
 fugos non sequerentur. h. e. Refugientes.
 Refugus in locum. Tacit. 3. Hist. 61. Quidam in castra refugi, omnia
 formidine implebant.
REFUGIUM, i. n. [ἀσφυγή] Locus ad quem confugimus. Cic. 2. Off.
 26. Regum, populorum, nationum portus erat, & refugium Senatus.
 Suet. in Tiber. cap. 35. Ne refugium in tali fraude cuiquam esset.
 Refugia, sunt Loca domus additiora, & penitiora, in quæ imminente vi
 majore, vel hostium, vel incendii, bona sua refugiendi incendii vel
 hostium impetus causa, paterfamilias conjicere solet. Hujusmodi loca
 aperire, & pervia facere, usufructuario non licet. Ulpian. in l. Si cu-
 jus rei. D. de usufr. & quemad. quis utat. fruat. Sed neque diætas trans-
 formare, vel conjungere, easve separare ei permittitur: vel aditus,
 posticave vertere, vel refugia aperire, vel atrium mutare, &c.
REFUGISCO, ēre. Idem quod Refugere. Commodian. Instruct. 23.
REFULGEO, si, [ἀπυλάω] ēre. Valde fulgere. Virg. 1. Æn. 593.
 Restitit Æneas, claque in luce refulgit.
 Cervice rosea refulgit. Virg. 1. Æn. 406.
 Humus refulgit luce purpurea. Ovid. 6. Fast. 252.
 Lucifer refulgens ab occasu. Plin. lib. 2. cap. 8.
 Nubes longe refulget. Virg. 8. Æn. 623.
 Galea radiis refulget adversa. Virg. 9. Æn. 374.
 Sol refulget in liquida aqua. Ovid. 2. de Arte Am. 722.
 Suspectu refulgere. Plin. lib. 9. cap. 38. Color sanguinis concreti, ni-
 gricans aspectu, idemque suspectu refulgens.
 Umbris refulgere. Plin. lib. 37. cap. 5.
 Fama splendida refulget. Propert. lib. 3. 20. 8.
 Spes refulgit. V. SPES.
REFULGENS, entis. Partic. Plin. lib. 11. cap. 28. Nunc pennarum hiatu
 refulgentes.
REFULGENTIA, æ. f. Fulgor. Apul. Florid. 4. pr. p. 359. Elmenh. La-
 cunarum refulentia.
REFUNDO, fūdi, fūsum, [ἀναχέω] ēre. Idem quod Fundere. Plin.
 lib. 2. cap. 101. Glaciem refundat, cunctaque humifico spiritu laxet.
 De

De luna. Refundat, i. e. Regelet, resolvat, liquefaciat. Cic. 2. de Nat. Deor. 118. Quibus altæ, renovatæque stellæ, atque omnis æther refundunt eadem, & rursum trahunt indidem. Refundunt, h. e. Remittunt, rejiciunt, rursus fundunt, regerunt. Aquas refudit urna. Propert. lib. 2. 26. 50. Æquor refundit in æquor. Ovid. 11. Met. 488. Unda refunditur. Stat. 9. Theb. 465. Refundere, Reddere, restituere. Ulpian. in l. Si pecuniam. D. de condit. caus. dat. Consequens est, ut dicamus eum refundere quod accepit. Sanguinem alicui refundere & bona, pro Reddere. Liv. REFUSUS, a, um. Partic. [ἀναχυσθείς] ut, Refusum mare, Redundans. Plin. lib. 36. cap. 26. Oceanus refusus. Virg. 7. Æn. 225. Ponto sonat unda refuso. Virg. 2. Georg. 163. h. e. Retro fuso, & mobilibus oppositis repulso. Stagna refusa vadis. Virg. 1. Æn. 130. i. e. Effusa. Campos pariter vallesque refusas, Litora que implebat Nomas. Sil. 17. 63. [Ubi agitur de Equitatu Numidico, effuse vagante. Forte legendum Refusus, ut referatur ad Nomas.] REFUSE, ius, iissime. Adv. [ἀναχυσμένως] Redundanter. Compar. Columel. lib. 4. cap. 1. Nam semper in plano refusus egesta humus tumidior est, quam gradus soli crudi. REFUSIO, ōnis. f. Macro. 1. Saturn. 21. Pluvialis copia est refusio humoris, ad supera tracti. REFUSORIUS, a, um. Adj. ut, Refusoria litteræ. Sidon. 9. Epist. 10. REFUTO, [ἀνασπείρω, ἀποσπείρω] are. Festus, Refutare, redarguere, compositum a Fando, versa a littera in u, unde Confutare, & Refutare, id est redarguere, sive non ita esse offendere, reprehendere. V. CONFUTO, & Voif Etymol. Cic. in Vatinius testem, 1. Nemo enim horum te ita refutandum, ut gravem adversarium: aut ita rogandum, ut religiosum testem, arbitrabatur. Manifesta refutant id. Lucret. lib. 2. 866. Res vero refutat id. Lucret. lib. 2. 245. Testes refutare. Cic. pro Font. 1. Plus ego in hac causa laboris & operæ confumo in poscendis testibus, quam ceteri defensores in refutandis. Testibus refutare. Cic. 2. de Orat. 2. Quos tum, ut pueri, refutare domesticis testibus, patre, & C. Aculeone propinquo nostro & L. Cicero ne patruo, solebamus. Refutare, Reprimere. ut, Conatum alicujus refutare, Reprimere aut verbis, aut etiam facto. Cic. de Arusp. Resp. 7. Et aut concedente, aut etiam adjuvante Milone, ejus conatum refutabo. V. Cic. 1. Fam. 9. Bello refutare. Cic. de Provinc. Consul. 32. Semper illas nationes nostri imperatores refutandas potius bello, quam lacerandas putaverunt. Oratione feroci refutando plebem. Liv. 2. 52. Refutare ac Rejicere. Cic. 2. Tusc. 55. In primisque refutetur ac rejiciatur Philoctetes ille clamor. Aspernari & Refutare, Complecti & augere, contraria. Cic. pro Rabir. Post. 44. Quam quidem vos, Judices, in novo genere bonitatem, in usitatam claris ac præpotentibus viris, non modo non aspernari ac refutare, sed complecti etiam & augere debetis. REFUTATUS, a, um. Partic. Cic. pro Lege Manil. 52. Obsolevit jam ista oratio, re multo magis, quam verbis refutata. REFUTATIO, ōnis. f. [ἀνασπείρω] Cic. in Topic. 93. Refutatio autem accusationis, in qua est depulsio criminis, quæ Græce εἰσῆσις dicitur, Latine appelletur Status, in quo primum inlitit, quasi ad repugnandum congressa, defensio. Firma refutatio. Quintil. lib. 5. cap. 10. REFUTATUS, ūs. m. [ἀποσπείρω] Refutatio. ut, Ancipiti refutatu convincere falsum. Lucret. lib. 3. 524. REFUTATOR, ōris. m. Arnob. lib. 1. p. 18. Refutator incredulus. REFUTATORIUS, a, um. Adj. Refutatoriae preces, l. j. C. de relat. l. 18. C. de appell. & Refutatorii libelli, l. 37. §. j. C. eodem tit. l. 8. eod. in C. Theod. Judex a quo provocatum erat opinionis suæ exemplum litigatoribus dare debebat & acta edere. Quod si cui minus plena, vel contraria viderentur, is refutatoris preces offerebat, quæ simul mittebantur. Absolute Symmach. lib. 1. Epist. 31. Cujus meritum Perennitas vestra, lectis gestis ac refutatoriis coherentibus, æstimabit.

R E G

REG. Regio. **REG. SACR.** Regi sacrorum. REGALIOLUS, REGALIS, V. REX, in REGO. REGLO, are. contrarium est suo simplici, Gelu resolvere. Columel. lib. 1. cap. 5. Idem lib. 2. cap. 16. Alter quod assiduis humoribus rigens hoc adhibito regelatur. Idem lib. 10. 77. Post ubi Ripheæ torpentia frigora brumæ Candidus aprica Zephyrus regelaverit aura. Regelare, Refrigerare. Varro R. R. 1. 57. Granaria, quæ ventus regelare possit. [V. in REGYRO.] Utitur & Martialis, & Seneca. H. St. Locum Martialis V. in dict. seq. REGELATUS, a, um. Partic. Calefactus. Martial. lib. 11. 9. Succina virginea quod regelata manu. REGELATIO, ōnis. f. Aggen. de Limit. p. 57. Gœf. de Gallia Togata, Immodicas Alpium nives in mare transmittit, & subitarum regelationum repentinas inundationes patitur. REGENĒRO, [ἀναγεννάω] are. Iterum, sive rursum generare. Plin. lib. 12. cap. 1. Platani satæ regenerare vitium. Idem lib. 7. cap. 11. Signa quadam, nævosque & cicatrices etiam regenerari. Avum regenerare, Similem avo gigni. Plin. lib. 7. cap. 12. Indubitatum exemplum est Nicæi nobilis Pyctæ, Byzantii geniti, qui adulterio Æthiopis nata matre, nil a ceteris colore differente, ipse avum regeneravit Æthiopem. h. e. Niger natus est, qualis fuerat avus, quum tamen alba esset mater. Regenerare patrem, idem significat quod Repræsentare, seu naturam & mores referre. Plin. lib. 14. cap. 22. Nec alio magis Drusus Cæsar regenerasse patrem Tiberium ferebatur. Immo, non simpliciter Repræsentare, sed Ita repræsentare patrem, ut redivivus esse videatur, quod ad hanc rem attinet. H. St. REGENERATIO, ōnis. f. [παλιγγενεσία] Vox ecclesiastica, apud Patres passim, & in Vulg. Nov. Test. Interpr. Matth. 19. 28. Tit. 3. 5. occur-

rens. Gloss. Gr. Lat. Παλιγγενεσία, Regeneracio, Recreacio, renacio, ut solet c pro t ante i.

REGERMĪNO, [ἀναβλαστάνω] are. Iterum germinare. Plin. lib. 16. cap. 33. Et in Ænaria succisa regerminat. REGERMINATIO, ōnis. f. [ἀναβλάστησις] Plin. lib. 17. cap. 20. Regerminatione cædua, vel falice lætior. REGĒRO, si, stum, [ἀνίσταμαι] ère. Retro portare, reducere, rejicere. Plin. lib. 2. cap. 9. In coitu quidem non cerni, quoniam hauitum omnem lucis averfa illo regerat, unde acceperit. De Luna. Columel. lib. 2. cap. 20. Deinde quum ad alteram partem aræ pervenerint, in acervum culmos regerant. Culpam communem regerere in aliquem. Plin. 10. Epist. 30. Contagia regerere. Plin. lib. 28. cap. 4. Crimen alicui regerere, i. e. In aliquem rejicere. Senec. Hippol. 2. 720. Invidiam regerere in aliquem. Quintil. lib. 11. cap. 1. Alicui regerere alterum, pro Objicere, vel opponere. Cic. 15. Fam. 19. Pro quo tibi proxima epistola tot rusticos Stoicos regeram, ut Catium Athenis natum esse dicas. Regerere in commentarios, In librum referre. Quintil. lib. 3. cap. 6. p. 253. Burm. Sunt enim velut regestæ in hos commentarios, quas adolefcens deduxerat, scholæ. Budæus. De Rhetoricis Ciceronis. REGESTUS, a, um. Partic. ut, Tellus regesta. Ovid. 11. Met. 188. REGESTUM, i. n. Latine dici potest, quod vulgo *registrum* vocamus, teste Budæo. Vopisc. in Probo, 2. Usus sum etiam ex regestis scribarum porticus Porphyreticæ: Actis etiam Senatus ac populi. Subauditur Libris. REGESTUS, ūs. m. Regesta terra, sive Terra ex fulco egesta, ut ait Budæus. Columel. lib. 3. cap. 13. Quum a superiore parte in inferiorem detrahitur humus, vix justum pastinationi præbet regestum. REGIA, æ. V. REGO. REGIESCO, ère. Cresco. Festus: & apud eum Paulus: Regiescit, apud Plautum, significat crescit. Sed quum Glires, inquit Turnebus, indidem nomen habere in fragmento significare videatur, Reglescit esse scribendum affirmo, pro Regliscit a Glisco. V. edit. Dacer. REGIFUGIUM, V. REX in REGO. REGIGNO, ènui, itum. [ἀναγεννάω] ère. Iterum gignere. Hinc passivum Regignor, apud Lucret. lib. 5. 245.

— quapropter maxima mundi

Quum videam membra, ac partes consumpta regigni.

REGĒNĪTUS, a, um. Partic. Pro Renato, utuntur vulgo Theologi. REGILLA, V. REX, in REGO. REGILLIANUS, Gallieni tempore Imperator Romanus factus est, miro fortunæ ludibrio ad tantæ dignitatis fastigium evectus. Nam quum forte milites aliquot apud ipsum cœnarent, exortaque esset quæstio unde Regillianum nomen deductum foret, quibusdam ad Regillum lacum, cuius alio originem ejus referentibus, Grammatista, qui forte aderat, deflectere hoc nomen a rege exorsus est: Regi, Regillianus; qua voce veluti omne quodam excepta, succlamatum est protinus a militibus: Merito itaque rex eris. Quum itaque posttridie in publicum prodisset, ab universis Imperator est consalutatus. Treb. Poll. in xxx. tyrann. cap. 10. REGILLUS, i. m. [Ρηγίλλος] Lacus est in Agro Tusculano, ad quem Aulus Postumius Dictator prospere adversum Tarquinium Superbum, patria ejectum, & Latinos, bellum inferentes, pugnavit. Liv. 2. 19. Regillus, Appellativ. V. in REGULUS. REGILLUM, i. n. vel potius REGILLUS, i. m. [Ρηγίλλος Steph.] Oppidum est in Sabinis, unde Claudii oriundi, teste Liv. 2. 16. & REGILLI, orum. m. pl. Idem. Suet. Tiber. cap. 1. REGIMEN, REGINA, REGIO, V. REGO. REGINDALIA, Ludus, vel potius ea Sors, qua ducta rex creatur. Vide Cælium Rhodiginum, & Lilius Gyraldum, 13. Syntagmate Histor. deorum. p. 185. ed. Bas. REGIS-VILLA, æ. f. [Ρηγίσιλλα] Urbs exigua in extrema Italia, non procul ab Ostia. Strabo lib. 5. A Cossis Ostiam navigantibus exigua occurrunt urbes, Gravisium, Pyrgi, Alsum, Fregenia, ad Gravisicos ccc sunt stadia. Inter hæc locus est, quem Regis villam vocant. REGIUM, i. n. vel REGIUM LEPIDI, vel LEPIDUM, [Ρηγιον Λεπίδων Ptol.] Gallia Cisalpinæ oppidum, a quo Regienses. Auctor Plin. lib. 3. cap. 15. Rhegium aliud, cum aspiratione, Promontorium. V. suo loco. REGLUBO, ère. Gloss. Lat. Gr. Regluvo, Ἐκδύρω. REGLŪTINO, pr. comm. [ἀποκρῆμα] are. contrarium suo simplici Glutinare. Catull. ad Thallum 25. 9. Quæ nunc tuis ab unguibus reglutina & remitte. Reglutinare, Redintegrare. Prudent. Peristeph. 10. 873. Vel amputatum plaga collum dividens Rursus coibit ac reglutinabitur. REGLUTINATUS, a, um. Partic. Deglutinatus. ut, Reglutinatis luminibus. Mart. Capel. lib. 6. p. 191. REGLUTINOSUS, a, um. Adj. [κρῆμα] Valde glutinosum significat. Plin. lib. 11. cap. 15. Sequens probatio, ut sit odoratum, ex dulci acre, reglutinosum, perlucidum. Vetus exemplar habet Glutinofum. [Re adhæsit ex præcedente voce.] REGNO, REGNUM. V. REGO. REGO, rexī, rectum, [ἡγέω, ἑγείρω] ère. Gubernare: quasi rem populi agere. Virg. 4. Ecl. 17. Pacatumque reget patriis virtutibus orbem. Regere & Moderari. Cic. in Somn. Scip. 19. Siquidem deus est, qui viget, qui sentit, qui meminit, qui providet: qui tam regit & moderatur, & movet id corpus, cui præpositus est, quam hunc mundum princeps ille Deus. Confilio rem aliquam. Ter. Eun. 1. 1. 13. Aliquem regere disciplina. Cic. 10. Att. 7. extr. Hoc autem vitium puto te existimare, non nostra indulgentia, sed a natura profectum, quem tamen nos disciplina regimus. Animum regere. Hor. 1. Epist. 2. 62. Animos dictis regere. Virg. 1. Æn. 157. Ingenium alicujus. Plaut. Bacch. 3. 3. 90. Mentem suam. Lucan. ad Pison. 56. Mores regere suo exemplo. Ovid. 15. Met. 834. Naturam suam versare & regere ad tempus. Cic. pro Cæl. 13. Semet ipsum. Cic. 4. Fam. 14.

Dare recte fundum. Cic. 13. Att. 48. Ut ipse ei Puteolis fundum recte mancipio dare posset. [Delectatur hac phrasi Corn. Celfus, ut ea Recte dari agris dicat, quæ sine periculo dantur.]
Esse recte alicubi, pro sine reprehensione manere. Cic. 16. Att. 9. Qui minus autem ego istic recte esse possim, quam est Marcellus? [i. e. Tuto, seu In tuto.]
Est recte apud matrem. Cic. 1. Att. 7.
Epicurus circuitione quadam deos tollens, recte non dubitat divinationem tollere. Cic. 2. de Divin. 40. h. e. Aperse, non dissimulanter, nec per circuitionem. Al. Recta.
Compar. Rectius. Plaut. Merc. 4. 4. 62.
 Eadem licebit mox cenare rectius.
Meminisse rem rectius. Plaut. Epid. 4. 1. 26.
Perficere rectius. Lucret. lib. 1. 157.
Tenere rem rectius. Plaut. Amph. prol. 110.
Valere rectius. Plaut. Trin. 1. 2. 125.
Superl. ut, Rectissime animadvertere. Cic. 3. de Legib. 12.
Probare rectissime. Ulp. 1. 54. §. 4. Dig. pro socio.
RECTO, Adv. Anton. & Verus apud Papir. 1. 21. pr. D. de Appellat. & relat. Appellationes, quæ recto ad Principem factæ sunt. [An Recta? vel Non recte?] **RECTIO, ònis.** f. [ῥέσις] Cic. 5. de Fin. 11. Quum autem tertia pars bene vivendi præcepta quæret, ea quoque est ab iisdem, non solum ad privatæ vitæ rationem, sed etiam ad Rerum pub. rectionem relata.
RECTURA, æ. f. ut, Rectura limitum, apud rei agrariæ scriptores. V. Goef. Ind. & Rigalt. Gloss. & Fines regere in ipso verbo.
RECTOR, òris. m. [ῥέτωρ, ῥέτωρ, ῥέτωρ] Qui regit. Cic. 2. de Nat. Deor. 90. Intelligere inesse aliquem, non solum habitatorem in hac cælesti ac divina domo, sed etiam rectorem & moderatorem, & tanquam architectum tanti operis, tantique muneris.
Majestas rectoris. Sil. lib. 15. 417.
Divum Juppiter maximus rector. Virg. 8. Æn. 572.
Juvenum rectores. Virg. 9. Æn. 173.
Olympi rector. Ovid. 9. Met. 498.
Pelagi, Neptunus. Ovid. 1. Met. 331.
Populorum centum. Ovid. 7. Met. 481.
Regum rector maximus. Sen. Troad. 10.
Superum. Ovid. 1. Met. 668.
Rectores sequiori ævo proprie dicti sunt Provinciarum præfides. Cassiod. Var. 6. 12. Fuit & dignitas aulæ Constantinop. Suid. ῥέκτορες, ἡδὲ ἀξιωματοί. conf. Gloss. Cang.
RECTRIX, icis. f. Quæ regit. Columel. lib. 3. cap. 10. Videmus hominibus inspiratam, velut aurigam, reatricemque membrorum animam. Plin. lib. 37. cap. 13. Italia rectrix parenisque mundi altera.
RECTITUDO, inis. f. Aggen in Goef. Agrar. p. 46. Rigor suæ rectitudinis naturalis nomen accepit.
REGIBILIS, e. Adj. Quod facile regitur. ut, Acies regibilis. Ammian. 19. 15. Juventus regibilis. Idem 15. 2.
REGIMEN, inis. n. [ῥέγιμεν] Ipsa rectio. Lucret. lib. 3. 95.
 In quo consilium vitæ, regimenque locatum est. Liv. 3. 33. Regimen totius magistratus penes Appium erat, favore plebis.
Cruentum regimen manu tractare, Regere in Tyrannide. Stat. 11. Theb. 658.
Lentum regimen navis. Senec. Agamem. 6.
Vocis, sermonisque regimen primores tenent dentes. Plin. lib. 7. cap. 16.
REGIMENTUM, i. n. Idem quod Regimen. Arcad. in l. 1. §. 1. De offic. præf. præf. Regimentis Reipub. ad Imperatores perpetuo translatis, &c. Adde Ammian. 28. 1. & 25. 9. Apud antiquiores non occurrit.
REGITO, [ῥέγομαι] ære. frequentat. Varro 1. de R. R. cap. 57. extr. Granaria in agro quidam sublimia faciunt, ut in Hispania citeriore, & in Apulia: ita ut non solum a lateribus per fenestras, sed etiam subtus a solo ventus regitare possit. Vetus exemplar habet Regelare. Al. Regyrare, vel Regirare, vel Regerare. [Puto syllabam librarios omisisse, legendumque Refrigerare. V. in hac dict. & in BEGELO.]
REGIO, ònis. f. [ῥέγιον, κλίμα] dicta a Rego, quod prius quam provinciarum fierent, regiones sub regibus erant, atque ab his regebantur. Virg. 9. Æn. 390.
 Euryale infelix, qua te regione reliqui?
Regio & Ora. Cic. pro Sext. 66. Quæ regio, orave terrarum erat latior, in qua non, &c.
Certa regio loci. Lucret. lib. 2. 260.
Terræ regio. Cic. 1. de Nat. Deor. 24. Atqui terræ maximas regiones inhabitabiles atque incultas videmus.
Agrorum regiones. Justinian. lib. 4. tit. 17. De officio jud. §. ultim. Quod si de una re, veluti de fundo: siquidem iste fundus commode regionibus divisionem recipiat, partes ejus singulis adjudicare debet.
Deserta siti regio. Virg. 4. Æn. 42.
Montosa. V. Montosus, in MONS.
Ignota. Ovid. 2. Met. 203.
Cultu vacantes. V. COLO.
Apprehendere regionem. V. APPREHENDO.
Attingere regionem. V. ATTINGO.
Defendere regiones suas & fines. Cic. in Orat. 141.
Obire pedibus regiones. V. OBEO.
Peragere mente regiones. V. PERAGRO.
Regiones cæli quatuor, Ortus, Occasus, Meridies, Septentrio. Ortus & Occasus, mobilia ac varia sunt: Meridies & Septentrio perpetuo statu permanet. Oritur quippe sol non ibidem semper, sed aut Equinoctialis oriens dicitur, aut Solstitialis, aut Brumalis. Idem non in eundem semper occidit locum: sed occasus ejus similiter fit. Ab his quatuor regionibus, quatuor venti flare dicuntur, qui sunt Euris, Austus, Favonius, Aquilo. Cic. 2. de Nat. Deor. 51. Sed etiam regio, quæ tum est Aquilonaris, tum Australis. De regione Lunæ.
Regiones, Cæli spatia, in quæ Augures illud lituo dividebant. Cic. 1. de Divin. 30. de lituo agens, Eo, inquit, Romulus regiones direxit, tum quum urbem condidit.
Ara locata sub media cæli regione. Cic. in Arato, 193.
Australis regio. V. AUSTER.
Vespertina. Hor. 1. Serm. 4. 30.
Arctis regionibus exire. Lucret. lib. 6. 119.
Regio, inquit Budæus, vulgo quætiarium dicitur, apud Cic. pro Plane.

32. qui etiam Tractum vocat, Totus ille tractus celeberrimus Venafranus, Allifanus: tota denique nostra illa aspera & montuosa & fidelis & simplex & faulx suorum regio, &c.
Viarum regio nota. Virg. 2. Æn. 737.
Recta regione viæ declinare. Lucret. lib. 2. 250.
Regiones, Majores urbis partes appellari cæptæ a similitudine earum regionum, in quas orbis dividitur. Quatuor autem fuerunt antiquitus urbis Romæ regiones: e quibus prima regio Suburrana: secunda, Exquilina: tertia, Collina: quarta, Palatina. Sub Augusto 14. vocari cœperunt. V. Suet. Aug. cap. 30. & l. 3. ff. de Off. præf. vigil. vel Lex. Pitisc. qui rem late persequitur.
Natura & regio provinciæ, h. e. Natura partis & regionis ejus provinciæ quam incolis, vel cui præficeris. Cic. 1. Fam. 7. Eam esse naturam & regionem provinciæ tuæ, ut, &c. [Vulgo Situm, vel Situationem dicunt.]
Regiones vineæ, Fines & limites. Cic. 2. de Nat. Deor. 9. An Attii Navii lituus ille, quo ad investigandum suam regiones vineæ terminavit, contemnendus est? Al. Investigandam uvam. conf. 1. de Divin. 31.
Regionibus officii sese continere. Cic. 2. de Lege Agrar. 96. Singularis homo privatus, nisi magna sapientia præditus, vix facile sese regionibus officii, magnis in fortunis & copiis continet. [i. e. Intra terminos officii sui.]
Modicæ regiones orationis. Cic. 2. de Orat. 67. Sed ita ut sit circumscripta modicis regionibus.
Regionibus circumscriptum vitæ spatium, i. e. Finibus & terminis, ut ait Budæus. Cic. pro Arch. 29. Si nihil animus præsentiret in posterum, & si quibus regionibus vitæ spatium circumscriptum est, eisdem omnes cogitationes terminaret suas.
Regiones & fines eloquentiæ. Cic. in Orat. 141. de Juris scientia loquens, Ea vero, inquit, repugnante eloquentia vix suas regiones finesque defenderet.
Regio, pro Orbita & linea. Cic. 7. Verr. 176. De omnibus nobis, si quis tantulum de recta regione deflexerit, &c. Ibid. 181. Hæc eadem est nostræ rationis regio & via, horum nos hominum sectam atque instituta persequimur. Inde E regione idem pro Rectis lineis accipit. Budæus.
E regione, tanquam Adverb. ponitur in oratione, pro In conspectu, quasi rectis lineis. V. 3. præp. Cæf. 7. Bell. Gall. cap. 35. Quum uterque utrique esset exercitui in conspectu, fereque e regione castris castra poneret. Cic. 4. Acad. 123. Nonne etiam dicitis, esse e regione nobis, e contraria parte terræ, qui adversis vestigiis stent contra nostra vestigia, quos Antipodas vocatis?
REGIONĀTIM, Adv. [ῥεγόντι] Per singulas regiones. Suet. in Cæf. cap. 39. Ludos etiam regionatim urbe tota, & quidem per omnium linguarum histriones. conf. Liv. 40. 51. extr.
REGIONĀLITER, Adv. Apul. de Mundo p. 68. Elmenh. Quæ tamen illi cum regionaliter videantur esse pestifera, ad omne salutaria sunt. conf. Cæf. Aurel. Acut. 2. 29.
REGIONĀRIUS, i. m. Frontin. de Colon. p. 134. Goef. Cassium oppidum militi regionarii diviserunt. [Legendum Casinum opp. milites legionarii, ut ex coll. p. 104. liquet.]
REGŪLA, æ. f. [ῥέγιλον, Gl. L. G.] Norma, qua lineæ diriguntur, quasi mensuram regens. Columel. lib. 3. cap. 13. Nam duas regulas, ejus latitudinis, qua pascinator sulcum facturus est, in speciem Græcæ litteræ x decussavimus: atque ita mediæ parti, qua regulæ committuntur, antiquam illam ciconiam infiximus.
Regula prima. Lucret. lib. 4. 516.
 Denique ut in fabrica, si prava sit regula prima. Quo loco Lambinus, Regula, lignum est rectum, oblongum, & latum, quo fabri utuntur ad exigendas rectitudines, & parietes ædificiorum dirigendos. Fiunt etiam e ferro regulæ. Hæc ille.
Regula & Norma quid differant, V. NORMA.
Exemplum & Regula. Cic. in Sallust. 4. Primum igitur, quoniam omnium majores Crispus Sallustius ad unum exemplum & regulam quærit.
Mediocris regula optima. Cic. 2. Off. 59. In his autem ipsis mediocritatis regula optima est.
Naturæ norma, regula, & præscriptio. Cic. 4. Acad. 140.
Oratoris. Plin. Epist. 9. 26. ad Luperum, Sed Demosthenes ipse ille norma oratoris & regula.
Philosophiæ regula. Cic. 4. Acad. 29. Hanc esse regulam totius philosophiæ, constitutionem veri, falsi, cogniti, incogniti
Omnium una regula est, quam cupio tibi esse notissimam, &c. Cic. 3. Off. 81.
Aberrare a regula & præscriptione vitæ. V. ABERRO.
Dirigere ad regulam. Cic. 1. de Fin. 63. Servata illa, quæ quasi delapsa de cælo est ad cognitionem omnium, regula, ad quam omnia judicia rerum diriguntur.
Habere regulam qua vera & falsa judicentur. Cic. de Clar. Orat. 152.
Irrogat regula poenas æquas peccatis. Hor. 1. Serm. 3. 118.
Loqui ad regulam. Quintil. lib. 9. cap. 4. Neque enim loquuti sunt ad hanc regulam & diligentiam primi homines.
Regula, Baculus quo aliquid rectum tenetur. Columel. lib. 6. cap. 19. Deinde prius quam ferrum admoveas, duabus angustis ligneis regulis, veluti forcipibus, apprehendere testium nervos, &c.
Regula, Instrumentum, eundem usum præbens in factura olei, quem fiscus. V. FISCUS loco suo. Columel. lib. 12. cap. 50. Aut regulis, si consultatus erit regionis, aut certe novis fiscis sampsa exprimi.
REGŪLĀRIS, e. Adj. [ῥεγυλῆς] Quod secundum regulam est, vel quod in regulam trahi potest.
Æs regulare, Quod obsequitur malleis, & quasi in utramque partem regi potest, quod etiam ab aliis Ductile appellatur. Plin. lib. 34. cap. 8. In Cypro coronarium æs & regulare est, utrumque ductile.
REGULĀRITER, Adv. Ulpian. in l. Quod si servus. §. 2. D. de in rem verso, Et regulariter dicimus toties de in rem verso esse actionem. Idem in l. Regulariter definiendum est. De petit. hæred.
REGULATIM, Adv. Idem. Veget. de Re Vet. 2. 41. Regulatim curare.
REGŪLO, ære. Cæf. Aurel. Tard. 3. 4. 62. Regulantur vel diriguntur eorum virtutes non natura loci.
REX, régis. m. [ῥέξ, ῥέξ] Qui regit populum, & regnum possidet. Cic. 2. Off. 41. Mihi quidem, non apud Medos solum, ut ait Herodotus, sed etiam apud majores nostros, justitiæ fruendæ causa videntur olim bene morati reges constituti. Idem 3. de Fin. 75. Rectius enim appellabitur rex, quam Tarquinius, qui nec se, nec suos regere potuit.
Triumphum regum. Ovid. 1. Amor. 15. 33.
Cælicolùm rex, Juppiter. Virg. 3. Æn. 21.
 Deorum.

Deorum. Hor. 4. Carm. 4. 2.
Divum pater, atque hominum rex, Juppiter. Virg. 1. Æn. 69.
Olympi magnus rex. Virg. 5. Æn. 533.
Fluviorum rex, Eridanus. Virg. 1. Georg. 481.
Inferus, Pluto. Virg. 6. Æn. 106.
Nominis ingentis. V. **INGENS.**
Regum rex. Hor. 1. Epist. 1. 107. de Sapiente Stoicorum.
Æquævus. Virg. 2. Æn. 561.
Fortissimus gentis Sidoniæ. Sil. lib. 8. 212.
Indomitus. Lucan. lib. 2. 581.
Magni. Hor. 2. Serm. 3. 45.
Minantes. Hor. 2. Carm. 12. 12.
Purpureus, i. e. Purpuratus, seu purpura ornatus. Ovid. 7. Met. 103.
Semidei. Stat. 2. Achil. 363.
Superbus. Virg. 11. Æn. 15.
Timendi. Hor. 3. Carm. 1. 5.
Tremendus. Virg. 4. Georg. 470.
Abacta pauperies epulis regum. Hor. 2. Serm. 2. 45.
Colere reges, non regna. Sen. Herc. Oeth. 5.
Constituere regem populis. V. **CONSTITUO.**
Editus atavis regibus. Hor. 1. Carm. 1. 1.
Expugnant reges, capiuntur, prælia miscunt. Lucret. lib. 4. 1007.
Imminet duo reges toti Asiæ. V. **IMMINEO.**
Imponere regem alicui regioni. V. **IMPONO.**
Inducere regem in regnum. V. **INDUCO.**
Interceptus mortalitate rex. V. **INTERCIPIO.**
Pati imperia regum. Sen. Herc. fur. 6.
Pati famulum & regem, i. e. Infamam & summam conditionem. Sen. Herc. Oeth. 3.
Succurrere regis tectis. Virg. 2. Æn. 451.
Reges etiam appellantur Liberi affinesque regum. Cæf. 3. Bell. Civil. 107.
Interim controversias regum ad P. R. & ad se, quod esset Consul, pertinere existimans. Per Reges intelligit Ptolemæi regis Ægyptiorum liberos.
Populus rex. Adjective. Virg. 1. Æn. 25.
 Hinc populum, late regem, belloque superbum,
 Venturum excidio Libyæ.
Rex, pro Rectore. Hor. 1. Carm. 36. 8.
 — memor
 Actæ non alio rege puertia. i. e. Moderatore ac magistro.
Rex, (ait Donatus) alias Regnatorem, alias Dominum, alias Divitem significat. Sed nunc rationem habet nominis ad aliquid dicti, ad significandum Parasitum. Ut enim parasitus regis est, & libertus patroni: sic contrario rex parasiti est, & patronus liberti. Hæc ille in illud Ter. Phorm. 2. 2. 24. Immo enim nemo satis pro merito gratiam regi refert.
Rex, Potentior: & is, quem nobis veluti in patronum eligimus, quem affectemur. Martial. lib. 2. 18.
 Capto tuam, pudet heu, sed capto, Maxime, cœnam,
 Tu captas alias: jam sumus ergo pares.
 Mane salutatum venio, tu diceris isse
 Ante salutatum: jam sumus ergo pares.
 Sum comes ipse tuus, tumidique anteambulo regis,
 Tu comes alterius: jam sumus ergo pares.
 Esse fat est servum, jam nolo vicarius esse.
 Qui rex est, regem, Maxime, non habeat. Captare, est
 Blanditiis & servilibus officiis aliquid querere, ut scurræ & parasiti.
 Vicarius, est Servi servus.
Rex, Dives, qui a clientibus colitur & parasitis. Hor. 2. Carm. 14. 12.
 — five reges,
 Sive inopes erimus coloni. Juven. 1. Sat. 136.
 Vestibus abeunt veteres lassique clientes,
 Votaque deponunt, quamvis longissima, cœnæ:
 (Spes hominum!) caulis miseris, atque ignis emendus.
 Optima silvarum interea, pelagique vorabit
 Rex horum, vacuifque toris tantum ipse jacebit:
 Nullus jam parasitus erit. Spes hominum: acclamatio est poetæ
 in miseriam clientum, qui diu speraverant se apud divitem cœnatos.
 Plaut. Capt. 1. 1. 24.
 Nam postquam meus rex est potitus hostium, &c. Verba sunt
 Ergasili parasiti, Philopoleum ob id Regem suum appellantis, quod sæpe apud eum cœnaret. Hor. 1. Serm. 2. 86.
 Regibus hic mos est, ubi equos mercantur, opertos
 Inspiciunt. Ubi Schol. vet. Reges hic divites sunt, & nobiles.
Coram rege suo. Horat. Hoc est Patrono & amico suo potentiore. Cruq. 575. H. St. Locus hic est Hor. 1. Epist. 17. 43.
 Coram rege suo de paupertate tacentes
 Plus poscente ferent.
Ærarii, &c. reges, Qui præfunt ærario, &c. Cic. 2. de Lege Agr. 15. Atque ego a primo capite legis usque extremum reperio, Quirites, nihil aliud cogitatum, nihil aliud susceptum, nihil aliud actum, nisi uti decem reges, ærarii, vectigalium, provinciarum omnium, totius Reip. regnorum, liberorum populorum, orbis denique terrarum domini constituerentur, legis Agrariæ simulatione atque nomine. [Omnino sic distinguendum est, ut non dicat Reges ærarii, &c. sed Dominos Tullius Decemviros Rullianos, & eo ipso totidem reges.
Mentæ rex, qui & Dominus convivii. Macrob. Saturn. lib. 2. cap. 1. Ipse rex mentæ, nec in moribus Socrate minor. Varro apud Gell. lib. 13. cap. 11. Dominum autem convivii esse oportet, non tam lautum, quam sine sordibus.
Nemorensis. V. **NEMUS,** vel Lex. Pitisc.
Sacrorum rex. Cic. de Arusp. Resp. 12. L. Claudius rex sacrorum. Plin. lib. 11. cap. 37. V. Lex. Pitisc.
Rex fuit etiam cognomen gentis Marcia. V. **MARCIVS.**
RÉGINA, æ. f. [ῤαίη, βασιλίσσα, βασίλισσα, ἡνδρα] Regis uxor. Cic. 14 Att. 8. Regina fuga mihi non troleita.
Teque, particeps connubii, focia regni, regina Juno. Cic. Anteq. iret. in exil. 24.
Regina deum, Juno. Virg. 1. Æn. 13.
Siderum regina bicornis, Luna. Hor. in Carm. sæcul. 35.

Regina, Quæ provinciæ alicui præest & eam regit: quemadmodum Dido apud Carthaginienses, & Cleopatra in Ægypto.

Regina, Domina. Plaut. Truc. 2. 6. 50. Sed istæ reginæ domi suæ fuere ambæ. [i. e. Ambæ domi suæ Regibus nuptæ fuerunt, vel Regum etiam filia.

Omnium regina rerum oratio. Cic. 2. de Orat. 187.

Pecunia regina. Adjective. Hor. 1. Epist. 6. 37.

Reginæ, Divites, inquit Donatus. Ter. Eun. 1. 2. 88.

— eunuchum porro dixti velle te,

Quia solæ utuntur his reginæ: repperi. [Potest tamen & præprie de Regii generis, vel fastigii feminis intelligi. Idque rectius.

RÉGULUS, i. m. [ῤαυλίος] dimin. quasi Parvus rex, non quod parvæ staturæ, sed quod parvi regni, puta alicujus urbis, aut oppidi, dominus sit: qui generali vocabulo Dominus aut Princeps dicitur. Reguli sunt etiam Filii aut Nepotes regum. Plin. lib. 18. cap. 3. Ut quum regulis Africæ bibliothecas donaret. Liv. 21. 2. [Gl. G. L. βασιλίσκος, Regula. Regulus, Avis minima, a quibusdam Regaliolus dictus: alio nomine Trochilus, ut Plin. lib. 10. cap. 74. docet. Et ab Aristotele ῤαυλίος, quasi Rex & præses avium dicitur. V. **REGALIOLOUS.**

Regulus, Serpentis genus est, quem Græci Basiliscum dicunt. [Gloss. Gr. Lat. βασιλίσκος, ὁ ὄφις, Regulus. Scribendum βασιλίσκος. In iisdem male, βασιλίσκος Reguliosus, Regius, Regalis, Imperialis, Principalis. Regillus, Regulus. Interponendum enim ante duo postrema vocabula, βασιλίσκος. Quod, ut multa, librarii omiserunt.

Regulus, nomen proprium. ut, M. Attilius Regulus. V. infra in suo loco.

RÉGIVS, a, um. Adj. [ῤαυλινός] Quod est regis: sive Quod rege dignum est. Cic. 3. Off. 78. Erat autem regius pastor. De Gyge.

Apparatu regio acceptus. Cic. de Somn. Scip. 1.

Bellum regium, Cum rege. Cic. pro Lege Manil. 50. Cur non ducibus diis immortalibus eidem, cui cetera summa cum salute Reipub. commissa sunt, hoc quoque bellum regium committimus?

Civitatem regiam Ægyptios invenisse, Popularem Atticos scribit. Plin. lib. 7. cap. 56.

Conditio. Cic. 12. Att. 13. Balbi regia conditio est delegandi.

Conjux. Virg. 2. Æn. 783.

Consuetudo. Cic. 5. Verr. 76.

Dona. Virg. 1. Æn. 700.

Honos. Virg. 7. Æn. 814.

Regium imperium pati. Sen. Med. 4.

Insigne. Tacit. 6. Ann. 42.

Juvenis. Ovid. 2. Fast. 761.

Moles. Hor. 2. Carm. 15. 1.

Nutus regios omnes tuemur interfecto rege. Cic. 12. Fam. 1.

Ornatus. Cic. 1. Tusc. 116. Codrum, qui se in medios immisit hostes, famulari veste, ne posset agnosci si esset ornatu regio.

Parens. Ovid. 13. Met. 484.

Potestas. Cic. 1. Philip. 3.

Principatus. Cic. 3. de Fin. 32. Sed eos, qui in aliquo honore sunt, quorum ordo proxime accedit ut secundus sit ad regium principatum,

Progenies. Ovid. 2. de Pont. 9. 11.

Puer. Virg. 1. Æn. 681.

Sanguis. Hor. 3. Carm. 27. 65.

Virgo. Ovid. 2. Met. 570.

Urbs. Plin. lib. 12. cap. 1.

Superbum istuc ac regium. Plin. junior. in Panegyri. Vide **SUPERBVS.** H. St. Exstant cap. 7. conf. **REGIE** Adv.

Ales regia, Aquila Jovis fatelles. Ovid. 4. Met. 362.

Chartæ regiae. Catul. ad Varum, 20. 6. V. **PAPYRUS.**

Morbus regius, qui & Arquat. Plin. lib. 22. cap. 24. Varro regium cognominatum morbum arquatam tradit, quoniam mulso curetur. Hor. in Arte Poet. 453.

Aut mala quem scabies, aut morbus regius urget. Alias Aurigo dicitur hic morbus. Celf. lib. 3. cap. 24. Æque notus est morbus, quem interdum arquatam, interdum regium nominant.

Olea regia. Columel. lib. 5. cap. 8.

Pira regia, apud Columel. lib. 5. cap. 10. Et lib. 12. cap. 10.

RÉGIA, æ. f. [ῤαίη] Domicilium & aula regis. Cic. 3. de Fin. 52.

Utenim, inquit, nemo dicit in regia regem ipsum quasi productum esse ad dignitatem. [Subst. ex Adj. est, & subauditur Domus. Gloss. Gr. Lat. βασιλινός οἶκος, Aula. Sic & Lat. Gr.

Cæli regia. Virg. 1. Georg. 503.

Jampridem nobis cæli te regia, Cæsar, Invidet.

Solis regia. Ovid. 2. Met. 1.

Regia Solis erat, sublimibus alta columnis.

Aurea regia cæli. Virg. 7. Æn. 210.

Celsa regia Priami. Ovid. 1. Epist. 34.

Opulenta. Catull. Argon. 62. 44.

Parva regia Numæ antiqui. Ovid. 3. Trist. 1. 30.

Felsteque confusa resonabat regia turba. Ovid. 12. Met. 214.

Regia, Romæ status sub regibus. Livius lib. 1. p. 17. Tulit enim & Romana regia sceleris tragici exemplum. H. St. Exstant cap. 46. Nec tam pro Statu sub regibus, quam pro Domo ac stirpe regia positum est.

Contingere regiam affinitate. V. **CONTINGO.**

Urbes ac oppida cognomento velut appellantur Regiæ in Vet. Inscript. sic, BACTRA REGIA: COLONIA AELIA HADRIANA REGIA. [Est Adj.

Regia, Locus in urbe Roma, ubi Rex immolabat arietem Agonalibus diebus. Varr. 5. L. L. 3. pr. & infra paulo, Ab Dea Ope confusa, cujus in Regia sacrarium. V. Lex. Pitisc.

REGIE, Adv. [ῤαυλινός] Ut decet regem, vel ut solet rex. Cic. 1. in Catil. 30. Si in hunc animadvertissem, crudeliter & regie factum esse dicerent. Correctius exemplar habet, Non egregie factum. [Perperam. Politum regie ædificium. Varr. 1. de R. R. cap. 2.

Statuere regie. Cic. 5. Verr. 115. Nunc, ut hoc tempore ea, quæ regie, seu potius tyrannice, statuit in aratoribus Apronius, prætermittam.

RÉGILLUS, a, um. Adj. Dimin. a Regius, teste Non. 14. 13. unde **RÉGILLA,** æ. f. [ῤαυλινή] Vestis, quæ & Basilica, & Trabea dicitur, quoniam ea reges uterentur, auro & purpura intexta. Plaut. Epid. 2. 2. 39.

Quid erat induta? an regillam induculam, an mendiculam? Meminit Nonius 14. 13. ubi tamen Regillam tuniculam legit.

Regillis,

Regillis, tunicis albis, & reticulis luteis, utrisque rectis, textis sursum
versum, astantibus, pridie nuptiarum diem virgines indutæ cubitum ibant,
ominis causa, ut etiam in togis virilibus dandis observari solet Festus.
REGALIS, e. Adj. [*βασιλικός*] ad excellentiam & eminentiam pertinet,
& significat Dignum rege. Cic. de Senect. 56. Nihil ei tam regale videri,
quam studium agri colendi.
Animus regalis. Liv. 27. 19.
Arma. Propert. lib. 4. 4. 21.
Armentum. Ovid. 2. Met. 842.
Atria. Ovid. 5. Met. 2.
Aula regalis. Senec. Troad. 771.
Carmen regale, Tragœdia. conf. Scriptum. Ovid. 4. de Pont. 16. 9.
Cultus. Hor. 4. Carm. 9. 15.
Divitiæ. Hor. 1. Epist. 12. 6.
Domus. Ovid. 1. Met. 171.
Epulæ. Ovid. 6. Met. 488.
Gaza regali splendida domus. Catul. Argon. 62. 46.
Genus civitatis regale. Cic. 3. de Legib. 15.
Imago Jovis. Ovid. 6. Met. 74.
Impendia. Plin. lib. 36. cap. 15.
Luxus. Virg. 1. Æn. 641.
Mensæ. Virg. 1. Æn. 690.
Nomen. Cic. pro Lege Manil. 24.
Nomine regali a Senatu dignus existimatus Dejotarus. Cic. de Arusp.
Resp. 29. [i. e. Rex & amicus populi Ro. appellatus. V. in APPELLO.
Ornatus. Cic. 2. de Finib. 69.
Potestas. Cic. de Arusp. Resp. 54.
Sceptum. Ovid. 5. Met. 422.
Scriptum. Ovid. 2. Trist. 553.
Et dedimus tragicis scriptum regale cothurnis. conf. Carmen, supra.
Sententia. Cic. 1. Off. 38. Regalis fane, & digna Æacidarum genere
sententia.
Solum. Liv. 1. 47. Dii te penates patriique, & patris imago, & domus
regia, & in domo regale solum, & nomen Tarquinium, creat, vocatque
regem. Ovid. 6. Fast. 353.
Tecta. Ovid. 6. Met. 614.
Virgo. Ovid. 1. de Arte Am. 697.
Regales, etiam Filii regum dicuntur. Ammian. 16. 27. Hos sequebantur
potestate proximi, reges numero quinque, regales decem.
Regalia, dicta sunt, Quæ multum felicitatis & fortunæ pollicentur.
Alexandrinus Alexander lib. 5. cap. 25. Subaudi Extæ.
Regalia extæ appellantur, Quæ potentibus insperatum honorem pollicen-
tur: privatis & humilioribus hæreditates, filiofamilie dominationem.
Festus.
REGALITER, Adv. [*βασιλικώς*] Idem quod Regiæ. Ovid. 2. Met. 397.
— precibusque minas regaliter addit.
REGALIOLUS, i. m. [*ῥεγίολος*] Avis, quam Plin. lib. 10. cap. 74. scribit
appellari regem avium in Italia, propter dissidia & bella, quæ sunt inter
eam & aquilam. V. **TROCHILUS**. Alii putant Galgolum, quæ avis Græce
dicitur Icteros, a colore. Suet. in Jul. Cæs. cap. 81. Pridie autem easdem
Idus, avem regaliolum, cum laureo ramulo, Pompejanæ curiæ se inferen-
tem, volucres varii generis e proximo nemote profectæ ibidem disceper-
runt. [Gloss. Lat. Gr. Regaviliolus, *ῥεγίολος*. Regaulolus, *Βασίλειος*,
ῥεγίολος. At in Gr. Lat. *ῥεγίολος*, ὁ *ῥεγίολος*, Frincillus, fringillus. Regaviliolus
autem, ut solet, pro Regabiliolus, quod idem ac Regaliolus.
REGIFICUS, a, um. Adj. [*βασιλικός*] ut,
Luxus regificus. Virg. 6. Æn. 605.
— epulæque ante ora paratæ
Regifico luxu.
Paratus regificus. Valer. 2. Argon. 652.
REGIFICE, Adv. [*βασιλικώς*] Cic. 3. Tusc. 44.
Vidi ego te, astante ope Barbarica
Tectis cælati, laqueatis,
Auro, ebore, instructam regifice. Ex poeta. Sil. lib. 11. 273.
Regifice exstructis celebrant convivia mensis.
REGICIDA, æ. c. & **REGICIDIUM**, i. n. vulgo Politici usurpant,
pro Percussore regis & Cæde regia.
REGIFUGIUM, i. n. Festus dies apud Romanos 6. Cal. April. quo die
fugisse Tarquinius historia antiquitatis testis meminit. Lilius Syntag. 17.
Historiæ deorum. V. Aufon. Ecl. de Feriis Rom. v. 13.
REGNUM, i. n. [*βασιλεία*] Ipsa Regiæ potestatis possessio. Cic. 12. Fam. 1.
Nam ut adhuc quidem actum est, non regno, sed rege liberati videmur.
Regnum, pro Dominatu, sive dominatione. Plaut. Pseud. 1. 1. 13.
Sub Veneris regno vapulo, non sub Jovis.
Aut dominatus, aut regnum. Cic. de Arusp. Resp. 54.
Regnum ac Dicio. Cic. 6. Verr. 60. Nationes, quæ in eorum regno ac
dicio sunt.
Everfor regnorum Priami Achilles. Virg. 12. Æn. 545.
Fructus regni feritas. Sil. lib. 1. 148.
Novitas regni. Virg. 1. Æn. 567.
Alternæ. Stat. 1. Theb. 1.
Barbara. Hor. 2. Epist. 1. 253.
Cælestia. Ovid. 1. Met. 153.
Continua. V. CONTINIO.
Famola. Lucan. lib. 7. 277.
Furentia. Sil. lib. 3. 491.
Ignobile. Hor. 1. Serm. 6. 9.
Inamabile Plutonis. Ovid. 4. Met. 476.
Inamœna Plutonis. Ovid. 10. Met. 15.
Inferna. Sen. Herc. fur. 11.
Infelix Erebi. Stat. 8. Theb. 22.
Inhospita regna. Ovid. 11. Met. 284.
Injusta. Valer. 6. Argon. 608.
Invia vivis. Virg. 6. Æn. 154. Orcum intelligit.
Lacerum. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 202.
Lamentabile. Virg. 2. Æn. 4.
Lata. Virg. 4. Æn. 199.
Liberale regnum, Munificum. V. LIBER adj.
Magni regni potentia. Ovid. 6. Met. 153.
Nobile. Ovid. 17. Epist. 153.
VOL. IV.

Opacum, Plutonis. Sen. Herc. fur. v. 809.
Custos opaci pervigil regni canis. de Cerbero.
Opulenta. Senec. Theb. 1.
Pallida Ditis. Lucan. lib. 1. 457.
Piceum Ditis. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 90.
Potentia. Ovid. 1. Amor. 1. 13.
Stabile. Sen. Herc. fur. 6.
Tristia regna, Inferorum regna. Hor. 3. Carm. 4. 46.
Trux regnum. Sen. Herc. fur. 9.
Vasti regni silentia, Inferorum. Ovid. 10. Met. 30.
Uberrima. Virg. 3. Æn. 106.
Viduata lumine, Orcus. Sil. lib. 3. 601.
Abuti regno & licentia ad omnia. V. ABUTOR.
Affectare regnum. Ovid. 1. Met. 152.
Appetere regnum. Cic. pro Milon. 72. In suspicionem incidit regni ap-
petendi. Idem de Senect. 56. C. Servilius Ahala Sp. Melium, regnum
appetentem, & occupare volentem, interemit.
Capeffere regna. Virg. 8. Æn. 507.
Concutere regna Jovis. Senec. Medea, 10.
Contribuere in regna. V. CONTRIBUO.
Decernere regnum. V. DECERNO.
Deducere aliquem ex regno. V. DEDUCO.
Deferre regnum alicui. Cic. 2. Philipp. 87. At etiam ascribi jussit in fa-
stis, ad Lupercalia, C. Cæsari Dictatori perpetuo M. Antonium Con-
sulem, populi jussu, regnum detulisse, Cæsarem uti noluisse.
Detrudere superis regnis Jovem. i. e. Cælo. Virg. 6. Æn. 584.
Dividitur ferro regnum. Lucan. lib. 1. 109.
Dare & Adimere regna, contraria. Cic. pro Milon. 74.
Dominari regno capaci. Sen. Herc. fur. 9.
Exercere regnum. Plin. lib. 10. cap. 21.
Fœdant mea regna suis ruinis. Sil. lib. 15. 538.
Gerere indeferta regna pectore. Ovid. 2. Amor. 9. 52.
Gerere regna superba. Tibul. lib. 1. 9. 80.
Habere regna, Regnare. Virg. 1. Æn. 350. Idem 6. Æn. 566.
Gnosius hæc Rhadamanthus habet durissima regna.
Impendere regnum. Ovid. 6. Met. 463.
Inducere regem in regnum. V. INDUCO.
Instituere regnum. V. INSTITUO.
Insurgere regnis alicujus. Ovid. 9. Met. 444.
Intercipere regnum. V. INTERCIPIO.
Invadere regnum aliquod. Ovid. 3. Fast. 551.
Locare aliquem in parte regni. Virg. 4. Æn. 374.
Occupare regnum. Cic. 5. Philipp. 17. Neque ii, qui regibus exactis
regnum occupare voluerunt.
Optare locum regno. V. OPTO.
Permittere regnum alicui. Hor. 1. Serm. 3. 123.
Permittere regnum alicui in aliquos. Hor. 4. Carm. 4. 2.
Pollutum regnum sanguine. Sil. lib. 1. 22. al. Crimine.
Possidere regna. Sen. Herc. fur. 9. Ter. Adel. 2. 1. 21.
Prodere regna alicujus. Ovid. 7. Met. 38.
Pulsi regnis. Virg. 7. Æn. 217.
Regere regnum. Ovid. 11. Met. 270.
Refurgunt regna. Virg. 1. Æn. 210.
Sancire regnum. Tacit. 5. Hist. 2.
Sum sub regno. Cic. 7. Att. 7. Nisi eos timere putas, ne sub regno sint,
qui id nunquam, dummodo otiosi essent, recusarunt.
Tenere regna. Lucret. lib. 5. 1127.
Tenere injusta regna. Ovid. 5. Met. 277.
Torpent regna. Virg. 1. Georg. 124.
Trahere ad auxilium septem regna. Senec. Theb. 12.
Viget regnum consiliis. Virg. 2. Æn. 88.
Regnum, Regio quæ a rege possidetur. Cic. 1. de Lege Agrar. 35. Nul-
lum regnum fuit unquam, quod non, si minus jure aliquo, at regioni-
bus tamen certis contineretur. Virg. 1. Æn. 576.
Vultis & his mecum pariter confidere regnis?
Diffona regna, Linguis diversis utentia. Valer. 5. Argon. 607.
Pulsata gemino mari regna Pelopis. Sen. Herc. fur. 13.
Regnum etiam dici potest quicquid a quoquam possidetur. Cic. 1. de
Orat. 4. Nisi hic in tuo regno essemus, non tulissem. i. e. In Tuscula-
no. Item 14. Att. 17. Post in Cumana & Puteolana regna renavigare.
Humida. Virg. 4. Georg. 363. Intelligit regna Cyrenes Nymphæ sub
aquis.
Undosa regna, Najadum. Sil. lib. 5. 21.
Austa regna, Zona torrida. Sen. Herc. fur. 4.
De Possessionibus exiguis. Virg. 1. Ecl. 70.
Post aliquot mea regna videns mirabor aristas. Quem locum imi-
tatur Quintil. Declam. 13. pr. V. not. Burm. p. 272.
Regnum, In quo quis ita eminet, ut in eo regnare videatur. Cic. 1. Att. 1.
Aquilum non arbitrabamur, qui denegat & juravit morbum, & illud
suum regnum judiciale opposuit. h. e. Juris interpretandi munus: in
quo ita excellebat Aquilius, ut quasi regnare videretur, omnibus ad
unum consilii causa confluentibus.
Amisso forensi regno. Idem 9. Fam. 18. pr. i. e. Eloquentiæ forensis principatu.
Ereptum Censuræ regnum. i. e. Magistratus pænetregius. Liv. 4. 32.
Sortiri regna vini talis. Hor. 1. Carm. 4. 18. Hoc, inquit Porphy. ad
Magisteriorum convivia pertinet. V. Talus pro ludo, in TALUS. Lam-
binus in hunc locum, Regna vini ea, inquit, appellat, quæ in convi-
viis constituebantur, in quibus is e convivis, cui tale regnum forte ob-
tigisset, leges bibendi ferebat, quibus ceteros omnes parere erat neces-
se. Hujusmodi regem, Arbitrum bibendi nominat idem Hor. 2. Carm.
7. 25. conf. Lips. in Tacit. 13. Ann. 15. 2.
REGNO, [*βασιλεύω, ἀνασσω*] ære. Regnum possidere & gerere. Pri-
scian. Rex, solum quod a Regendo nascitur, peperit ex te aliud ver-
bum quod est Regno. Cic. 15. Fam. 2. Illum cohortatus sum, ut in vita
sua conservanda primum regnare disceret: a quibus perpexisset sibi in-
fidias paratas, in eos uteretur jure regio, &c. Idem pro Lege Manil. 7.
Sed ab illo tempore annum jam tertium & vicesimum regnat, & ita re-
gnat, &c. Senec. Medea, 194.
Si judicas, cognosce: si regnas, jube.
Meditatus est regnare. V. MEDITOR.
I
Impotenter

Impotenter regnare. V. IMPOTENS.
 Latius regnare. Hor. 2. Carm. 2. 9.
 In otio. Sen. Herc. fur. 7.
 Cælo regnare. Hor. 3. Carm. 5. 1.
 Mundo vacuo. Sen. Herc. fur. 1.
 Oppido alicui regnare. Cic. 4. Verr. 136. Timarchidem in Sicilia omnibus oppidis per triennium scitote regnasse. [Nisi Oppidis Ablativus est, & subauditur præpositio, quæ præcessit.
 Regnare in centuriis equitum. Cic. 11. Fam. 16. Quum equitum centurias tenes, in quis regnas.
 Per urbes Grajas. Virg. 3. Æn. 295.
 Advenæ in nos regnaverunt. Tacit. 11. Ann. 24. 7.
 Ardor edendi regnat per fauces & viscera. Ovid. 8. Met. 828.
 Ebrietas geminata libidine regnat. Ovid. 12. Met. 226.
 Oratio in hoc uno regnat. Cic. in Orat. 128.
 Regnavit populorum, pro Rex fuit. Hor. 3. Carm. 30. 11.
 Et qua pauper aquæ Daunus agrestium
 Regnavit populorum. Sic emendavit hunc locum Lambinus, idque optime. Solet enim Horatius structuram Græcam servare etiam in sermone Latino, ut Define mollium querelarum, Abstineto irarum, & cetera id genus. Dicerent autem Græci, ἐξασπιδόσε τῶν λαῶν.
 Regnare, pro in auctoritate esse. Cic. 7. Fam. 25. Olim, quum regnare existimabamur, &c.
 Regnare, pro Beatum esse, & suo voto vivere. Hor. 1. Epist. 10. 8.
 Quid quæris? vivo & regno. Phæd. 3. 8. extr.
 Regnare nolo, liber ut non sim mihi.
 Regnatur, Imperf. Virg. 1. Æn. 276.
 Hic jam tercentum totos regnabitur annos
 Gente sub Hæctorea. Sil. lib. 3. 592.
 Hinc Cytherea tuis longo regnabitur ævo.
 Regnatum est. Liv. 1. 17. Oriundia Sabinis, ne, quia post Tatii mortem ab sua parte non erat regnatum, in societate æqua, possessionem imperii amitterent, sui corporis creari regem volebant. Romani veteres peregrinum regem aspernabantur. In variis voluntatibus regnari tamen omnes volebant. Idem lib. eod. extr. Regnatum Romæ ab condita urbe ad liberatam annos CCXLIV.
 Regnor, Pass. ut, Gentes regnantur. Tacit. 1. Hist. 16. 7. Idem Germ. 47. 7. Trans Lygios Gothones regnantur, paulo jam adductius, quam cetera Germanorum gentes, nondum tamen supra libertatem.
 Gens regnata feminis. Plin. lib. 6. cap. 20. Ab iis gens Pandæ, sola Indorum regnata feminis. i. e. Quibus imperaverunt feminae.
 Terra regnata Philippo. Ovid. 4. de Pont. 15. 15.
 Cupido dira regnandi. Virg. 1. Georg. 37.
 Accipere Albam regnandam. Virg. 6. Æn. 770.
 REGNANS, antis. Partic. Virg. 1. Æn. 269.
 Tertia dum Latio regnantem viderit æstas. Justin. 7. 6. 1. Uno ex Amyntæ filiis regnante.
 REGNATUS, a, um. Partic. [βασιλεύς] Hor. 2. Carm. 6. 11.
 — & regnata petam Laconi Rura Phalanto. Idem. 3. Carm. 27. 29. & Virg. 3. Æn. 14. Plura. V. in ipso verbo.
 REGNATOR, oris. m. [βασιλεύς] Qui regnat. Plaut. Amph. prol. 45. Deorum regnator, architectus omnibus. Juppiter scilicet.
 Olympi superi regnator. Virg. 2. Æn. 779. conf. Idem 4. Æn. 269. & 7. 558.
 Regnator agelli, pro Possessore. Martial. lib. 10. 61.
 REGNATRIX, icis. f. [βασιλεύς] ut, Domus regnatricis. Tacit. 1. Ann. 4.
 REGRADO, ære. pr. comm. Gloss. Gr. Lat. Καταβιβάζω, Regrado.
 REGRADATUS, a, um. Partic. ut, Regradati menses. Solin. cap. 3. conf. Salmast. in loc.
 REGRADATIO, ōnis. f. Gloss. Gr. Lat. Καταβιβασμός, Regradacio. conf. Theod. Cod. tit. 8. l. 5. & Valef. in Ammian. p. 65.
 REGRÉDIO, éris, gressus sum, pr. comm. [αναχάζω, αναχωρέω] grēdi. Retro gradi, reverti. Plaut. Aul. 1. 1. 7. Illuc regredere ab ostio. Cic. 8. Att. 19. Quamobrem nolito commoveri, si audieris me regredi, si forte Cæsar ad me veniet.
 Ad formandos animos, statuendæque vitæ leges regressi, partem quidem potiore (si dividi posset) retinuerunt. Quintil. proœm. lib. 1.
 In memoriam regredi. Plaut. Capt. 5. 4. 26.
 Regredi & Progredi, contraria. Cic. 1. Off. 33. Cum utrisque separatim locutum, ne cupide quid agerent, nec appeterent, atque ut regredi quam progredi mallent. [Hic Regredi est de Finibus controversis cedere, Progredi vero Fines proferre.
 REGREDŌ, ère. legitur apud antiquos, pro Revocare. Ennius Achille, Quo nunc, incerta re, atque inorata, gradum regredere conare? V. Nonium, 2. 745. [Non per se Revocare, sed τῷ Gradum addito, significat.
 REGRESSUS, a, um. Partic. Justin. 22. 4. 4. Inde regressus Cretam contenderat. conf. Tacit. 2. Hist. 74. 5.
 REGRESSIO, ōnis. f. [αναχώρησις] Gl. L. G. Cic. 1. Philipp. 1. Exponam vobis brevier consilium protectionis, & regressionis meæ. Apul. lib. 2. Aur. Afri. p. 122. Elmenh. Metum istum tibi demam maturata regressione. Regressio, Schema rhetoricum. Quintil. 9. 3. Ἐπίνοδος Græce dicitur; nostri Regressionem vocant.
 REGRESSUS, ūs. m. [αναχώρησις] Liv. 24. 6. Neque locus poenitendi, aut regressus ab ira relictus esset. Tacit. 1. Ann. 30. extr. Et Drusus, non expectato legatorum regressu, quia præsentia satis confederant, in urbem rediit.
 Progressus & Regressus, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 51. Nihil errat quod in omni æternitate conservat progressus & regressus, reliquosque motus constantes & ratos.
 Neque habet fortuna regressum. Virg. 11. Æn. 413.
 Regressus ad aliam actionem. Ulp. in l. Quod in hærede. D. de tributor. action. Eligere quis debet, qua actione experiatur: utrum de peculio, an tributoria, quum scit sibi regressum ad aliam non futurum.
 Mandati regressum habere. Ulpian. in l. Sed si paterfamilias. §. ult. D. ad Senatufcon. Maced. Quia & ipsi mandati habent regressum.
 REGULA, REGULUS. V. REGO.
 REGULUS, i. m. M. Attilius, de quo Gell. lib. 6. cap. 4. sic scribit, Eundem Regulum Tubero in historiis rediisse Carthaginem, novisque exemplorum modis excruciatum a Pœnis dicit. In atras (inquit) & profun-

das tenebras eum cladebant, ac diu post, ubi erat visus sol ardentissimus, repente educebant, & adversus ictus solis oppoliticum continebant, arque intendere in cælum oculos cogeant. Palpebras quoque ejus, ne connivere posset, sursum ac deorsum diductas infuebant. Tuditanus autem, somno diu prohibitum, atque ita vita privatum refert. Idque ubi Romæ cognitum est, nobilissimos Pœnorum captivos, liberis Regulia Senatu deditos, & ab iis in armario muricibus præfixo destitutos, eademque infomnia cruciatus interfisse. Hactenus Tubero apud Gellium. Cic. in Pison. 43. M. Regulus, quem Carthaginenses, resectis palpebris, illigatum in machina, vigilando necaverunt. Idem. 5. de Finib. 82. Qui in potestate hostium, vigiliis & inedia necatus est Regulus? De rebus ab eo gestis V. Auctor de Viris Illust. cap. 40. & Valer. Max. lib. 4. cap. 4. 6. conf. Drakenb. ad Sil. 6. 539.
 Mens provida Reguli. Hor. 3. Carm. 5. 3.
 Sunt & alii hujus nominis, inter quos ille M. Aquilius Regulus, de quo Plin. lib. 1. Epist. 5. & passim. Tacit. 4. Hist. 42. Qui & Memmii Regulum cos. & alium Livinejum, & Roscium memorat.

REGUSTO, [ἀναγούμαι] ære. Iterum gustare. Cic. 4. Att. 16. Nam Vestorio dandi sunt dies, & ille Latinus Ἀπαισιμός ex intervallo regustandus. Eidem, lib. 13. 13. Sed crebro regusto tuas litteras: in his aquiesco, tamen exspecto novas. i. e. Crebro tuas litteras in manus sumo, iis legendis acquiesco, quia scribis te de Attica ægrotante bene sperare. Laudationem alicujus regustare. i. e. Orationem scriptam de laude. Cic. 13. Att. 48. Velim M. Varronis & Olli mittas laudationem. Olli utique: nam illam legi: volo tamen regustare. conf. Sen. de Provid. 3.
 REGUSTATUS, a, um. Partic. Perf. 5. Sat. 138. Regustatum salinum. al. Falernum.
 REGYRO, ære. Revolvi. Flor. 4. 2. 6. Postremo in Hispaniam regyravit. V. Gruter. Varr. R. R. 1. 57. sed locus incertus. V. REGELO. Gloss. Gr. Lat. Περίγυμαι, Regyrare.

R E H

REHĀLO, [ἀλάω, ἀρμίζω] ære. ex Re & Halo; Iterum halo, & spiro. Lucret. lib. 6. 522.

Terraque quum fumans humorem tota rehalat. i. e. Humorem e cælo delapsum iterum atque iterum sursum halat. Lambinus.

R E I

REI. GER. CAVS. Reigerundæ causa. REIP. Reipublicæ.
 REJICIO, jēci, jectum, [ἀναβάλλω, ἀνατίθηναι, ἀπαρρίπτω, ἀπορρίπτω] ère. Retro jacere. Virg. 11. Æn. 619.

Rejiciunt parmas, & equos ad mœnia vertunt. Cæf. 1. Bell. Gall. 46. Suisque imperavit, ne quod omnino telum in hostem rejicerent. h. e. Vicissim jacerent, retorquerent.

E gremio rejicere aliquid. Ovid. 1. Trist. 1. 66.
 Amictum rejecit ex humeris. Virg. 5. Æn. 421.

Lictores togulis acceptis fagula rejecerunt. Cic. in Pison. 54.
 Vestem de corpore rejicere. Ovid. 9. Met. 32.

Rejicere ex humeris vestem. Ovid. 2. Met. 582.
 Cum autem hic de rheda, rejecta pænula, desiluisset. Cic. pro Milon. 29. [Subauditur In tergum.

Rejectis ad tergum manibus. Cic. 10. Fam. 32. Quum quidem pransus, nudis pedibus, tunica soluta, manibus ad tergum rejectis inambularet.

Rejicere se in aliquem. Ter. And. 1. 1. 109.
 Ut domus eorum fores extra aperirentur, & janua in publicum rejiceretur.

Plin. lib. 36. cap. 15.
 Rejici a vento ad, vel in. Cic. 16. Att. 6. Quum a Leucopetra profectus stadia circiter trecenta processissem, rejectus sum Austro vehementi ad eandem Leucopetram. Et 3. Att. 8. Vento rejectus ab illo in Macedoniam. De navigatione.

Rejicere, Repellere. Virg. 3. Ecl. 96.
 Tityre, pascentes a flumine reice capellas. V. infra.

Hostem ab aliquo loco, Repellere. Cic. 2. Fam. 9.
 A studio ad famem aliquem. Ter. prol. Phorm. 19.

Ille ad famem hunc ab studio studuit rejicere.
 Rejicere, Abjicere, & pro vili habere. Ter. Phorm. 4. 5. 5.

Nam si altera illa magis instabit, forsitan nos rejiciat.
 Spernere & Rejicere. Cic. 1. de Finib. 4.

Rejicere, Repulsam dare. Cic. 3. Verr. 140. Rejecti a Chelidone, capiunt consilium necessarium.

Aliquid a se rejicere & aspernari. Cic. pro Rosc. Amer. 153.
 Refutetur ac rejiciatur clamor. Cic. 2. Tusc. 55.

Deligere bona, & Rejicere, contraria. Cic. 2. de Legib. 60.
 Rejicere judices, [ἀπορρίπτω] aliquando pro Eligere & accipere judices. Cic. 5. Verr. 28. Quid Prætor? jubet Recuperatores rejicere.

Decurias scribamus, quas Decurias? de cohorte mea rejicies, inquit. Rejecti enim, Electi dicuntur, inquit Asconius. Alibi pro Iniquum dicere, & alium subfortiori cupere: ut ibid. 95. Sic habuisti statutum cum animo ac deliberatum, omnes, qui habitarent in Sicilia, aut qui Siciliam te Prætoris attigissent, judices rejicere. Hoc ipse in eadem 137. Iniquum ejurare appellat. Cur autem utramque significationem habeat, ex loco ejusdem orationis intelligi potest, 140. Apronio permittis, ut quos velit de cohorteumat Recuperatores. Indignum, uni potius ex iniquis sumendi, quam utrisque ex æquis rejiciendi fieri potestatem.

Qui enim rejicit, is quasi electos sumit. Budæus. V. SUBSORTITIO, [V. & Afcon. ad 2. Verr. 16. seq. & 3. Verr. extr.

Rejicere ex albo, significat Judicem ut suspectum & iniquum recusare & averfari. Budæus. [Gloss. Lat. Gr. Rejectio, ἀποβολή, ἀπορρίψις, περιτῶν, scribend. ἀπείξεις.

Rejicere, pro Remittere & differre. Cic. 10. Fam. 16. Tu quamquam consilio non egres, vel abundas potius, tamen hoc animo esse debes, ut nihil huc rejicias: neve in rebus tam subitis, tamque angustis a Senatu consilium petendum putes.

In mensem Quintilium rejecti sumus. Cic. 1. Att. 4.
 Rejicere aliquem ad, Remittere. Cic. 9. Att. 15. Sed ne bis eadem legas, ad ipsam te epistolam rejicio.

Si huc te rejicis. Cic. 8. Att. 15. i. e. Si hanc curam suscipis. Manut.
 Rejicere causam ad Senatum, pro Referre ad Senatum, quod vulgus dicit Remittere. Liv. 3. 13. Summam pecuniæ, quamquam æquum esset promitti

mitti veniebat in dubium, id ad Senatum rejicitur. Idem 19. 7. De ea re consulationem integram Senatus ad novos magistratus rejecit.

Rejicere sanguinem, Expuere. Plin. 8. Epist. 1. ad Septitium, Encolpius quidem lector, ille feria nostra, ille deliciae, exasperatis faucibus pulvere, sanguinem rejecit. Idem lib. 5. Ep. 19. ad Paulinum, Hic dum intente, instanterque pronuntiat, sanguinem rejecit. Paulo post, Reddidit dixit.

Rejicere, pro Reponere seu reclinare. Curt. lib. 10. 5. 3. Velut omni vitæ debito liberatus, fatigata membra rejecit.

Per contractionem, Reicere, dempta littera, & per syncopen Reice dissyllab. cum diphth. Virg. 3. Ecl. 96.

— a flumine reice capellas. conf. Drakenb. ad Sil. 8. 671.

REJECTUS, a, um Partic. [ἀπωθηθείς] Cic. 2. Verr. 16. Ut primum e provincia rediit, redemptio est hujus judicii facta grandi pecunia, mansit in conditione atque pacto usque ad eum finem, dum judices rejecti sunt.

Capillus rejectus circum caput, h. e. Projectus. Ter. Heaut. 2. 3. 49.

Capillus passus, prolixus, circum caput

Rejectus negligenter. [i. e. Retro flexus sine arte.

Os rejectum terræ quemadmodum obtegatur. Cic. 2. de Legib. 55.

Minæ rejectæ retrorsum. Hor. 4. Carm. 8. 16.

Naves tempestate rejectæ. Cæf. 5. Bell. Gall. 5.

Præda rejecta. Hor. 2. Sermon. 3. 68.

Rutuli bis rejecti respectant. Virg. 11. Æn. 630.

Conquesti Romæ apud senatum, rejectique ad consulem. Liv. 39. 3. pr.

REJECTURUS, a, um. aliud Partic. [ἀπορρίπτω] Ovid. 9. Met. 512.

Ergo ego quæ fueram non rejectura petentem,

Ipsa petam?

REJECTIO, ònis. f. [ἀπίδσις, ἀπίδσις, ἀπώθησις] Ipse rejiciendi actus.

Selectio & Rejectio, contraria. Cic. 3. de Finib. 12. Deinceps ut ea teneat quæ secundum naturam sint, pellatque contraria, quæ inventa selectione, & item rejectione sequuntur.

Rejectio civitatis. Cic. pro Corn. Balb. 29. Quod si civi Romano licet esse Gaditanum sive exilio, sive postliminio, sive rejectione hujus civitatis.

Rejectio judicium, cui Selectio contrarium est. Cic. 2. Verr. 16. Posteaquam rejectio judicium facta est, quod, & in fortitione istius spem fortuna Pop. Romani, & in rejiciendis iudiciis, mea diligentia istorum impudentiam vicerat, renuntiata est tota conductio. [V. omnino Ascon. ad eum locum & seqq. & supra in ipso verbo. conf. Gloss. Lat. Gr.]

Rejectio sanguinis, pro Fluxu. Plin. lib. 25. cap. 13. sect. 105.

Rejectio, Vomitus. Plin. Et vernatio utilis erat, si postquam sorpta fuerat, statim rejectio sequatur. [Ita Steph. Sed error videtur.]

REJECTUS, ùs. m. [ἀναγνώ] Idem quod Vomitus. Cels. Et rejectus cibi non erit inutilis, si raro fiat. Conf. Hygin. Astr. 3. 36. & ibi Scheffer. [Celsi verba non fideliter adducta puto.]

REJICULUS, a, um. Adj. [ἀπὸ ρέου] Rejiculæ res dicuntur, Quæ propter vitium aliquod rejiciuntur. Varro 2. R. R. cap. 1. Scire oportet in grege, quod rejiculæ sint alienandæ. de Ovis. Ibid. Rejiculæ soboles. Cato R. R. cap. 2. Vendat boves vetulos, armenta rejicula, oves rejiculas, lanam, pelles. Nonius Reiculas scribit 2. 757. q. V.

Dies rejiculi. Sen. de Brev. Vitæ cap. 8. & Quæst. Nat. 7. 32.

Rejicula mancipia. Idem Epist. 47.

REJECTITIUS, a, um. Adj. Scriban. de Pass. Christ. cap. 3.

РЕЖЕТО, [ἀνέλαω] Ære. frequent. Lucret. lib. 2. 330.

— clamoreque montes

Isti rejectant voces ad sidera mundi. i. e. Referunt voces. Lam. bin. Capitol. in Ant. Pio, cap. 12. Quum caseum edisset avidius, nocte rejectavit.

REJECTANS, antis. Partic. Virg. 5. Æn. 469.

— crassumque cruorem

Ore rejectantem, &c.

REJECTATIO, ònis. f. Solin. cap. 5. Æterna rejectatione terram terra evomit.

REJECTANEUS, a, um. Adj. [ἀπορροήν] Rejectanea a philosophis dicuntur mala: ut morbus, dolor, &c. quod ab omnibus rejiciantur, vel rejici debeant. Cic. 4. de Finib. 71. Illa autem, morbum, egestatem, dolorem, non appello mala, sed si libet, rejectanea.

REITERO, Ære. Apul. 8. Met. p. 104. Elmenh. Ferinus mugitus reiterans.

REITERATIO, ònis. f. [ἀναλήψις] Repetitionem significat. Quintil. lib. 11. cap. 2. Sola, quæ exciderunt, retractantur, ut crebra, reiteratione firmentur.

R E L

RELĀBOR, Æris, lapsus sum, [καταρλίσθαι] labi. depon. Iterum, vel

Retro labi significat. Ovid. 15. Epist. 95.

Huc ades, inque sinus formose relabere nostros.

In præcepta alicujus relabi. Hor. 1. Epist. 1. 18.

Relabi dicuntur flumina, Quum eo refluunt & revertuntur, unde fluxerant. Hor. 1. Carm. 29. 11.

— quis neget arduis

Pronos relabi posse rivos

Montibus, ac Tiberim reverti? h. e. In montes arduos, unde descendunt, posse referri & refluere, quum tu vitæ studia in contrarium verteris, quod nemo speraverat posse fieri. [Retro labi dixit Ovid. 1. Trist. 8. pr.]

In caput alta suum labentur ab æquore retro

Flumina.

RELĀGUBO, ui, [καταρλίσθαι] Ære. Valde languere. Languidum fieri.

Vel potius RELANGUESCO, Ære. Ovid. 6. Met. 291.

Imposito fratri moribunda relanguit ore. Cic. 13. Att. 39. Quod autem ille relanguisse se dicit, ego ei tuis litteris lectis σκολιαίς ἀπάταις significavi me non fore.

Relanguescit animus. Cæf. 2. Bell. Gall. 15. 4. Quod his rebus relanguescere animos, eorumque remitti virtutem existimarent.

Impetus relanguescit. Liv. 35. 45. Uttadio & impetus relanguescat regis, & Romani tempus ad comparandum habeant.

RELATIO, RELATOR, RELATUS. V. REFRERO.

RELĀVO, lavi, lotum, Ære. Frequenter lavare. Lucret. lib. 6. 799.

VOL. IV.

Dénique si calidis etiam quum te relavaris,

Plenior efflueris folio ferventis aquæ. al. Cunctere lavacris.

RELAXUS, a, um. Adj. [πολύχαλτος] Valde laxum & solutum significat. Columel. lib. 11. cap. 3. Relaxa humo plenioris crassitudinis fiat radix.

RELAXO, [ἀρᾶν, χαλᾶν] Ære. Laxum facere, aperire, liberare, dissolvere. Cic. de Senect. 81. Ex quo intelligitur quales futuri sint, quum se plane corporis vinculis relaxaverint.

Vincula tunicarum relaxat, Solvit. Ovid. 2. Fast. 321.

Campum, Aperire. Sil. lib. 7. 715.

Agmina deturbat gladio, campumque relaxat.

Densa relaxare, & laxa densare. Virg. 1. Georg. 420.

Ora fontibus relaxare. Ovid. 1. Met. 281.

Pelagus relaxans fontes Oceani. Sil. lib. 3. 51.

Calor relaxat cæca spiramenta, Aperit breves & occultas cavernulas. Servius. Virg. 1. Georg. 89.

Alvum astringere, & Relaxare, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 136.

Alvus tum astringitur, tum relaxatur.

Relaxare & Astringere, contraria. Cic. 10. Att. 6. Pater enim nimis indulgens, quicquid ego astrinxi, relaxat.

Dat intervalla & relaxat dolor. Cic. 2. de Finib. 95. Si longus, levis: dat enim intervalla & relaxat.

Relaxantur infanti. Cic. 4. Acad. 52. Quod idem contingit infans, ut & incipientes furere, sentiant, & dicant aliquid, quod non sit, id videri sibi: & quum relaxentur, sentiant, atque illa dicant Alcæonidis,

Sed mihi neutiquam cor consentit cum oculorum aspectu.

Relaxare animum, & Relaxari animis, Recreari. Cic. 1. Off. 122. Atque etiam, quum relaxare animos, & dare se jucunditati volent. Idem 2. Philipp. 39. Verumtamen homines, quamvis in turbidis rebus sint, tamen, si modo homines sunt, interdum animis relaxantur. Sic de

Clar. Orat. 21. Relaxa modo paulum animum: aut sane, si potes, libera.

Mentem relaxare. Senec. Hippol. 4.

Relaxatus somno animus, h. e. Refolutus sopore. Cic. 2. de Divin. 100.

Hæc me Peripateticorum ratio magis movebat, &c. qui censent esse in mentibus hominum tanquam oraculum aliquod, ex quo futura præsentiant, si aut furore divino incitatus animus, aut somno relaxatus, solute moveatur ac libere.

Relaxare se occupatione. Cic. 16. Att. 15. Cum fore age attentius, si te occupatione ista relaxaris. i. e. Remiseris occupationem istam: plane te illa exsolveris, & omnino reliqueris.

A nimia necessitate aliquid faciendi se relaxare. Cic. in Orat. 176.

RELAXATUS, a, um. Partic. V. supra in ipso verbo.

RELAXATIO, ònis. f. [ἀρᾶσις] Cic. 7. Fam. 27. Visa est mihi vel loci mutatio, vel animi etiam relaxatio, vel ipsa fortasse jam senescens morbi remissio profuisse. Idem 2. de Orat. 22. Verum otii fructus est, non contentio animi, sed relaxatio.

RELAXATOR, òris. m. Cæf. Aurel. Acut. 2. 38. Relaxator flumentium.

RELĒGO, [ἀποπέμπω, ἀποδοκιμαζέω] Ære. Separare, femovere. Virg. 3. Georg. 212.

Atque ideo tauros procul atque in fola relegant

Pascua. Cic. 3. Off. 112. Criminabatur etiam quod Titum filium,

qui postea est Torquatus appellatus, ab hominibus relegasset, & ruri habitare jussisset. Cæf. 5. Bell. Gall. cap. 30. Ne rejecti, & longe relegati ab ceteris, aut ferro, aut fame intereant.

Relegare alicui causas alicujus rei, i. e. Prætexere illum esse in causa. Tibull. lib. 4. 6. 5.

Illa quidem ornandi causas tibi, diva, relegat:

Est tamen, occulte cui placuisse velit. i. e. Assignat tibi causam sui ornatus, quod te religiosius colere voluerit hodie, sed alia causa subest, quod habet cui placere, quam tibi, ornata mavult.

Relegare, Remittere. Plin. lib. 7. cap. 1. Nec tamen ego in plerisque eorum obstringam fidem meam, potiusque ad auctores relegabo, qui dubiis reddentur omnibus. Patere. 2. 64. 2. Invidiam rei in auctorem relegabat.

Relegare, [ἐξορίσθαι] In exilium mittere. Plin. 2. Epist. 11. Marcianum in quinquennium relegandum, Marium repetundarum poenæ, quam jam passus esset, censuit relinquendum. Cic. 2. Att. 12. Narro tibi, plane relegatus mihi videor postquam in Formiano sum. Ovid. 2. Trist. 201.

Unde precor supplex ut nos in tuta releges. Cic. pro Sext. 29.

L. Lamiam, qui &c. in concione relegavit: edixitque ut ab Urbe abesset millia passuum ducenta. [Subauditur In exilium, quod addit Liv. 25. 6. Nemo eorum relegatus in exilium est.]

Verba alicujus relegare. Ovid. 2. de Pont. 2. 7.

Relegare in alio significato, V. Ulpian. in l. 1. & 2. D. de dote prælegata, vel relegata.

RELEGATUS, a, um. Partic. [ἀποπέμφθαι, ἐξορισθῆναι] ut,

Relegatus, Remotus. Cic. 2. Tusc. 20. Ex poeta.

Non sæva terris gens relegata ultimis.

Ambitio relegata, Semota. Hor. 1. Sermon. 10. 84.

Relegatus, In exilium missus. Ovid. 4. de Pont. 13. 40.

— sed me jam, Care, nivali

Sexta relegatum bruma sub axe videt. conf. RELEGATIO.

Relegati dicuntur proprie, Quibus ignominia, aut poenæ causa necesse est ab urbe Roma, aliove quo loco abesse lege, Senatûsque consulto, aut edicto magistratus, ut etiam Ælius Gallus indicat. Festus.

RELEGATIO, ònis. f. [ἐξορισμός] est Exterminatio, quum quis exire fines patriæ jubetur: quod Cicero Sedibus expellere interpretatur. Liv. 3. 10. Exilio & relegatione civium ulciscens Tribunus.

Relegatio ac Supplicium. Cic. pro Rosc. Amer. 43. Tot prædia, tam pulchra, tam fructuosa, Sext. Roscius filio suo relegationis ac supplicii gratia colenda ac tuenda tradiderat?

Relegatio atque Amandatio. Cic. pro Rosc. Amer. 43. Tamenne hæc attemptata vita & rusticana, relegatio atque amandatio appellabitur?

Jejuna & bella relegatio. Cic. 2. Att. 7. Hæc jejuna ac bella relegatio datur ei, cujus Tribunatus ad istorum tempora reservatur. Emendatiores codices legunt, Jejuna tabellarii legatio, &c.

Relegationem semper Exilio minorem facit. Ovid. ut 2. Trist. 137.

Quippe relegatus, non exsul dicor in illo.

RELEGATOR, òris. m. in Digest.

RĒLĒGO, lēgi, lectum, [*ῥηγιον*] ēre. Rurfus legerē. Cic. 2. de Nat. Deor. 72. Qui autem omnia, quæ ad cultum deorum pertinerent, diligenter pertractarent, & tanquam relegerent, sunt dicti religiosi ex relegendo, ut elegantes ex eligendo.
Scripta relegere, & Scripta relecta. Ovid. de Rem. Amor. 717.
Pecuniam Idibus relegere, Recolligere. Hor. Epod. 2. 69.
Hæc ut locutus fenerator Alfius,
Jamjam futurus rusticus,
Omnem relegit Idibus pecuniam,
Quærit Calendis ponere. Tanquam enim eum, inquit Acron, pro fenoris lucro jam receptæ pecuniæ pœniteret, ita recollectam Idibus, Calendis properat commodare.
Alii Redegit ibi scribunt. V. Cruquium 257. priori parte. H. St. Cruquium, vel potius codices Mss. ejus, sequutus est Bentl. aspernante Cunninghamio.
Iter relegere, Redire per eandem viam. Stat. 1. Achil. 23.
Litora errata retrorsum relegendis. Virg. 3. Æn. 690.
Sæpe relegendo feci plura. Ovid. 3. de Pont. 5. 11.
RELIGENS, entis. Partic. Gell. lib. 4. 9. Disputatur de versu antiqui Poetæ;
Religentem esse oportet, religiosum nefas: ubi prius medio-critatem, alterum excessum religionis significare dicunt.
RELECTUS, a, um. Partic. V. Ovid. supra in ipso verbo.
RELIGIO, V. infra suo loco.
RELENTESCO, ēre. Idem quod Lentescere. Ovid. 1. Amor. 8. 76.
Neve relentesco sæpe repulsus amor. i. e. Lentus fiat, & im-minuatur.
RĒLĒVO, [*ῥανκεφίζω*] āre. Rurfum levare.
E terra corpus relevare. Ovid. 9. Met. 318.
Humeros paternos relevare. Ovid. 4. Fast. 169.
Per translationem ad multa alia transfertur. ut,
Æstus relevare. Ovid. 3. de Arte Am. 697.
Aliquem relevare, Excusare, & quasi noxæ eximere. Cic. 3. Att. 10.
Hæc eo scripti, ut potius relevares me, quod facis, quam aut castiga-tione, aut oburgatione dignum putares.
Animum relevare alicui, h. e. Suscitare & erigere. Ter. Adelph. 4. 4. 11.
Caput relevare. Plin. 1. Epist. ult.
Casus alicujus relevare. Ovid. 5. Trist. 3. 43.
Casum communem. Cic. 1. Q. frat. 4. ad fin. Si relevare potes com-munem casum misericordia hominum: scilicet incredibile quiddam asse-queris. Vetera exemplaria legunt, A se levare potest, vel Si levare potest.
Famem copia nulla relevat. Ovid. 11. Met. 129.
Laborem relevare, Minuere. Plin. in Paneg. cap. 19. Ut studium omnium, laboremque, & tanquam exactor intenderes, & tanquam particeps, fociusque relevares.
Laborem longum requie relevare. Ovid. 15. Met. 16.
Pectus mero. Ovid. 3. Fast. 304.
Et relevant multo pectora sicca mero.
Satietas cibi atque fastidium relevatur. Cic. 1. de Invent. 25. Cibi satiety atque fastidium, aut subamara aliqua re relevatur, aut dulci mitigatur.
Al. Levatur.
Sitim relevare. Ovid. 6. Met. 354.
Relevari cura, metu, molestiis, Liberari. Cic. 2. de Divin. 7. Ut animus molestiis potissimum relevaretur. Vetus codex habet, Ut & animus molestiis hac potissimum re levaretur. Idem 1. in Catil. 31. Videbimur fortasse ad breve quoddam tempus cura & metu esse relevati.
Dolore relevari. Ovid. 9. Met. 674. al. Labore.
Relevari, Ex morbo convalescere. Ovid. 1. de Pont. 3. 17.
Non est in medico, semper relevetur ut æger.
Fructus dotis relevat onera matrimonii. Paulus in l. Quæris. D. de pactis dotalibus.
Mulier pro parte dimidia relevatur. Papinianus in l. Quum pater. §. Quum existimaret. D. de leg. 2.
Mulier per senatusconsultum relevatur. Ulpian. in l. Quamvis. §. Inter-dum. D. ad senatusconsultum Vellejanum.
Relevare aliquem satisfactione. Modestinus in l. Si procuratorem. D. de procurat.
Relevari in aliquo. Ulpian. in l. post rem. D. de transactionib. Etfi transactio non perimit rem judicatam, tamen in eo quod datum est, relevari rem judicatam oportet.
Relevari, pro Exonerari. Ulpian. in l. 4. in princ. D. de censibus. Illam enim æquitatem debet admittre censor, ut officio ejus congruat, relevari eum, qui & in publicas tabulas delato modo frui certis ex causis non potuit; quare & si agri portio chafmate perierit, debet per cen-sitorem relevari.
Relevari, in sensu illo vulgari, qui est, In integrum restitui. Modestinus in l. Etiam. §. 1. D. de minoribus. Ex causa curationis condemnata pupilla, adversus unum caput sententiæ restitui volebat: quia videbatur in ceteris litis speciebus relevata fuisse.
RELEVĀTUS, a, um. Partic. [*ῥανκεφιδής*] ut,
Mens relevata cura. Ovid. 1. Trist. 10. 12.
Relevata mihi & recreata respublica videtur. Cic. 2. Catil. 7.
RELEVATIO, ōnis. f. Octav. Hor. 1. 9. Capillorum relevatio.
RELEVĀMEN, inis. n. Priscian. Perieg. — facilis relevamine partus.
RELĪBO, āre. Papinian.
RELICINUS, a, um. Adj. Antiquum vocabulum, significat, In occiput re-fugiente capillamento recrispum. Nomen (ut quidam putant) a Recello deductum, quod significat Retraho, revibro, reclino, & cæsim reduco. Et quoniam ad cranium capillitium retorquetur, inde Relicinus veluti Recellinus crinis appellatus, euphoniæ causa. Apul. lib. 1. Florid. pr. p. 341. Elmenh. de Marfya loquens, Laudans sese, quod erat & coma relicinus, & barba squalidus, & pectore hirsutus. Et Relicina frons dici-tur, ut idem paulo post p. 344. de Alexandro M. loquens, Utque omnibus flatus, & tabulis, & toreumatis, idem vigor acerrimi bellatoris, idem ingenium maximi honoris, eadem forma viridis juventæ, eadem gratia relicinæ frontis cerneretur. Frontem scilicet intelligit, quæ lata, aperta, spe-ctabilis, & a capillorum tegmento libera videretur. Alii deduci putant a Participio Relictus: ut sit Frons relicina, Capillitio denudata, & velut relicta. [Onomast. vet. ῥανκεφιδής, Relicinus. Gloss. Lat. Gr. Licinus, ῥανκεφιδής, quod idem ac Relicinus. V. Voss. Etymol. in utraque voce.]

RELICTUS, V. RELINQUO.

RELIGIO, ōnis. f. [*ῥηγιον*, *ῥεσιβεια*, *ῥηγιον*] est, ut ait Cic. 2. de Invent. 161. Quæ superioris cujusdam naturæ (quam divinam vocant) curam cærimoniamque affert.
Religio vulgo apud poetas per H. H. St. Male fortassis, quia pr. syll. anceps esse potest, ut in multis aliis.
Religiosi, quasi Relinquo: Vide dict. seq. H. St. Miror hunc No-nii locum omisum a Vossio in Etymol. q. V.
Religio & Superstitio. Cic. 1. de Nat. Deor. 118. de atheis loquens, Horum enim sententiæ (inquit) non modo superstitionem tollunt, in qua inest timor inanis deorum, sed etiam religionem: quæ deorum cultu pio continetur. Cujus dicti meminit Augustinus lib. 4. de Civitate, cap. 30. Idem ibid. lib. 6. cap. 9. Quale autem illud est, quod Varro religio-sum a superstizioso ea distinctione discernit, ut a superstizioso dicat timeri deos: a religioso autem tantum vereri, ut parentes: non ut hostes timeri?
Religio quid a Superstitione differat. Cic. 2. de Nat. Deori 72. Non enim philosophi tantum, verum etiam majores nostri superstitionem a religione separaverunt. Nam qui totos dies precabantur & immolabant, ut sibi sui liberi superstites essent, superstizioso sunt appellati: quod nomen patuit postea latius. Qui autem omnia, quæ ad cultum deorum pertinerent, diligenter pertractarent, & tanquam relegerent: sunt dicti religiosi ex relegendo, ut elegantes ex eligendo, tanquam a deligendo diligentes, ex intelligendo intelligentes. His enim in verbis omnibus inest vis legendi eadem, quæ in religioso. Ita factum est in superstizioso & religioso, alte-rum vitii nomen, alterum laudis. Lactantius lib. 4. cap. 28. a Religando dici Religionem tradit, carpitque interpretationem Cicer.
Religare religione ex Cic. H. St. V. paulo infra, & in RELIGO, āre. extr.
Pietas, sanctitas, religio, quæ omnia pure & caste deorum numini tribuenda sunt. Cic. 2. de Nat. Deor. 3.
Religio est justitia erga deos. Cic. in Partit. 78.
Superstitio imitatur religionem. Cic. in Partit. 81.
Divinam religio, i. e. Religio erga deos. Lucret. lib. 6. 1274.
Prisca religione sacer recessus. Ovid. 10. Met. 693.
Ætheris alti religio. Virg. 12. Æn. 181.
Nondum divinæ religionis, non humani officii ratio colebatur. Cic. 1. de Invent. 2.
Cadit labefacta religio. Claud. 1. in Ruff. 14.
Conficere sacra Cereris summa religione, cærimoniamque. Cic. pro Balb. 55.
Consecrata omnium religione. V. CONSECRO.
Eripere religionem & domo Pontificis. Cic. pro Domo, 104. Publiusne Clodius, qui ex Pontificis Maximi domo religionem eripuit, is in meam intulit?
Expiabo religionem ædium mearum. Cic. de Arusp. Resp. 10.
Habet magnam religionem dedicatio. Cic. pro Domo, 126.
Implicare se religionibus. Cic. pro Domo, 105.
Interponere religionem. Cic. in Pison. 50.
Manere in religione. Virg. 7. Æn. 409.
Hæc casti maneant in religione nepotes.
Polluere religionem. Cic. Quid te impurius, qui religiones omnes pollueris, &c.
Possidet magnam religionem paternus, maternusque sanguis. Cic. pro Rosc. Amer. 66.
Religare religione. Cic. pro Domo, 124. V. supra.
Suscipere cultum deorum, & puram religionem. Cic. 1. de Legib. 69.
Tollere religionem. Cic. 1. de Divin. 105.
Trahere in religionem. Liv. 5. 23.
Tueri populum antiqua sub religione. Virg. 2. Æn. 188.
Venire in religionem res aliqua dicitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 10. Gracchus, quum comitia nihilominus peregisset, remque illam in religionem po-pulo venisse sentiret, rem ad Senatam retulit.
Violare religiones maximas. Cic. 6. Verr. 88.
Ponitur interdum pro Superstitione. Justin. 18. 6. 11. Cruenta sacrorum religione & scelere pro remedio usi. Idem 22. 6. 1. Terrebat eos portentū religio.
Religio, Conscientiæ scrupulus. Cic. de Arusp. Resp. 10. Quæ tanta religio est, qua non in nostris dubitationibus, atque in maximis super-stitionibus unius Servillii ac Luculli responso ac verbo liberemur? Hæc Budæus. Ter. And. 5. 4. 39.
At mihi unus scrupulus etiam restat, qui me male habet. 2. dignus es Cum tua religione, odio: nodum in scirpo quæris
Liber religione animus. V. LIBER, adj.
Afferre religionem. V. AFFERO.
Cepit quosdam religio. V. CAPIO.
Confringi religione. Curt. lib. 6. 7. 7.
Religio est mihi. Plaut. Curc. 2. 3. 71.
Vocat ad cœnam: religio fuit, denegare nolui. Budæus. Ter. Heaut. 2. 1. 16.
Tum quod dem ei, recte est; nam nihil esse mihi, religio est dicere. Suet. Aug. cap. 6. Huc introire, nisi necessario & caste, religio est, i. e. Nefas, non licet.
Religio mihi non est quo minus hoc faciam. Cic. 3. in Catil. 15.
Eximere religionem aliquam. Liv. 4. 31. i. e. Scrupulum, & vanum metum adimere. Budæus.
Exsolvere religione. V. EXSOLVO.
Habere religioni, pro Vereri, & averfari. Cic. 2. Off. 51. Nec tamen, ut hoc fugiendum est, ita habendum est religioni, nocentem aliquando & nefarium defendere impiumque. Budæus.
Impediri religione. V. IMPEDIO.
Incessit dein religio. Tacit. 3. Ann. 71.
Incutere religionem. V. INCUTO.
Infixa animis religio. V. INFIGO.
Injicere religionem alicujus rei. V. INJICIO.
Mederi religioni. V. MEDIOR.
Obligare religione, vel Obstringere dicebant veteres, pro eo quod dicimus Conscientiæ metum incutere. Cic. 2. Philip. 83. Obstringisti Populum Romanum religione, Augur Auguri, Consul Consuli obnuntiasti. i. e. De cælo servasse te dixisti, ne populus eo die comitia haberet, & vitium obvenisse dixisti (verba sunt auguralia) ut comitia disturbares, & popu-lum

Ium adalligares, & morareris hac obnuntiatio. Verebantur enim Romani aliquid agere ventibus auspiciis, ne male cederet, si contra deorum monita agerent.

Offerre religionem. V. OFFERRO.

Oppressa gravi sub religione vita. Lucret. lib. 1. 64.

Solvere civitatem religionem. Cic. pro Cæcin. 98. Plaut. Merc. 5. 2. 40. Liv. 7. 2. V. Gronov.

Tangi religione. Liv. 1. 45.

Vertere in religionem. Liv. 26. 11. Et postero die eodem loco acies instructas eadem tempestas oremit: ubi recepissent se in castra, mira serenitas cum tranquillitate oriebatur. In religionem ea res apud Pœnos versa est. i. e. Pœni interpretati sunt id diis non placere, ut pro urbe Roma capienda confingerent, vel ut urbs Roma armis oppugnaretur. Budæus.

Religio iudicis, Integritas, vel anxia cura. Callistratus in l. divus Adrianus. D. de re jud. Conspiratione adversariorum testibus pecunia corruptis, religionem iudicis circumventam esse. [Religio iudicibus & Testibus tribuitur, ob iurandum, quo astringebantur. Simia iudex apud Phadrum. lib. 3. fab. 13. 8.]

Ac ne religio peccet imprudens mea. Sic in seqq. exemplis.

Religio, quam vulgo *Conscientiam rectam* dicunt. Cic. pro Cæcin. 28. Splendor Equestris ordinis, decus atque ornamentum iudiciorum, exemplar antiquæ religionis. Budæus.

Religio, Fides. Cic. pro Flacc. 10. de testibus, Itaque videte, quo vultu, qua confidentia dicant: tum intelligetis, qua religione dicant. Budæus. Testimoniorum religionem & fidem nunquam ista natio coluit. Cic. pro Flacc. 9.

Religio, Metus, & sollicitudo, inquit Servius. Virg. 8. Æn. 344.

Jam tum religio pavidus terrebat agrestes
Dira loci.

Religio scelerosa. Lucret. lib. 1. 84.

Refrenatus religione. Lucret. lib. 5. 115.

Religiones Plur. Sic apud Suet. in Tiber. cap. 69. pr. Circa religiones negligentior, quippe additus mathematicæ. Sic puto & apud Livium. H. St. Sæpe in malum, ut Superstitio.

Cælestes religiones. Tacit. 1. Ann. 11.

Colere religiones. Cic. pro Planc. 80. Qui sancti, qui religionum colentes, nisi qui meritam diis immortalibus gratiam iustis honoribus & memori mente perfolvunt?

Expiare solennes religiones supplicio alicujus. Cic. pro Milon. 74.

Sulciant gentes bella pro suis religionibus. Cic. pro Font. 20.

Arcti nodi religionum. Lucret. lib. 4. 6.

Inducere religiones inexpiabiles in Rempub. i. e. Anxietates & formidines impendentis, quæque adventantis iræ divinæ. Cic. 1. Philip. 13. Ut inexpiabiles religiones in Rempub. inducerentur?

Religionibus suis tenor suæque observatio reddenda. Val. Max. 1. 1. 8. V. & supra.

Numinum religiones introspicere. Tacit. 3. Ann. 60.

Religio officii, est Latine loquentibus, id quod vulgo *Debitum officii*, hoc est iustam muneris functionem appellant. Cic. 7. Verr. 2. Nam qui sibi hoc sumpfit, ut corrigat mores aliorum, ac peccata reprehendat: quis huic ignoscat, si qua in re ipse ab religione officii declinavit? Budæus. [Vet. Gloss. Lat. Gr. Religio, ὁρμησία, εὐσεβία, διαίτης καὶ αἰδώς. In posteriore significatione hic ponitur. Ibid. Religione, ἀρεβίας καὶ αἰδώς. Διαίτης autem exponi debet, ut in Gr. Lat. Διαίτης, σέβη, Affectio, Affectus. Religio officii, pro Religio officii respectu.]

Religio recte iudicandi. Plin. 4. Epist. 13. ad C. Tacitum, Si parentibus solis jus præceptoris conducendi relinquatur, iisdemque religio recte iudicandi necessitate collationis addatur. i. e. Sollicita, & anxia cura probos præceptores idoneosque deligendi liberis suis. Budæus.

Religio, Diligentia, & vehemens cura. Cic. in Orat. 25. Atheniensium religioni quam serviret orator, nullum verbum insolens, nullum odium ponere audebat. Religionem vocat eam Diligentiam, qua utebantur Attici, ne quod insolens verbum aut loquerentur aut audirent.

Adhibere religionem. V. ADHIBEO.

Oratio nimia religione attenuata. Cic. de Clar. Orat. 182.

RELIGIOSUS, a, um. Adj. [ῥησικός, ἱερός, ἱεραῖος] Gellius lib. 4. cap. 9. ex Nigidio Figulo, Quocirca religiosus is appellabatur, qui nimia & superstitiosa religione sese alligaverat: eaque res vitio assignabatur. Sed præter ista, quæ Nigidius dicit, alio quodam diverticulo significationis, Religiosus pro casto atque observanti, cohibentique sese certis legibus, finibusque dici coepit. Simili autem modo illa quoque vocabula ab eadem profecta origine, diversum significare videntur, Religiosi dies, & Religiosa delubra. Religiosi enim dies dicuntur trifidi omne infames, impeditique, in quibus & res divinas facere, & rem quampiam novam exordiri temperandum est: quos multitudo imperitorum prave & perperam Nefastos appellant. Itaque M. Cicero in lib. 9. Att. 5. Majores, inquit, nostri funestiorum diem esse voluerunt Alieni pugnæ, quam urbis captæ, quod hoc malum ex illo. Itaque alter religiosus etiam nunc dies, alter in vulgus ignotus. Idem tamen M. T. in oratione de Accusatore constituendo, (1. Verr. 3.) Religiosa delubra dicit, non ominosa nec tristitia, sed majestatis venerationis plena. Massurius autem Sabinus in commentariis, quos de indigenis composuit, Religiosum, inquit, est quod propter sanctitatem aliquam remotum ac sepositum a nobis est. Verbum a relinquendo dictum, tanquam cærimonix a carendo. Hæcenus Gell.

Religiosi, ut Nonio 5. 36. placet, dicti sunt, quasi Relinquosi ceterorum omnium, sacrificiis deserviant. V. tot. loc.

Religentes & Religiosi. Bongarf. Annot. in Justinum. In his conferendis non religentes solum, sed & religiosi esse debemus. H. St. V. Religens Partic. in RELIGO.

Religiosus & Impius, contraria. V. IMPIUS.

Iustus, integer, religiosus, timidus, perferens injuriarum. Cic. 2. de Orat. 184.

Ita non religiosus, ut edat de patella. Cic. 2. de Fin. 22. Atqui reperimus afotos, ita non religiosos, ut edant de patella. V. Patella, in PATINA.

Dedicatio est religiosa. Cic. pro Domo, 125.

Delubrum sanctum, & religiosum. Cic. 6. Verr. 124. Herculis templum est apud Agrigentinos, non longe a foro, sane sanctum apud illos & religiosum.

Dies religiosi, V. paulo ante ex Gellio. Cic. 2. Q. frat. 4. Dies erant duo, qui post Latinas habentur religioni. conf. Liv. 6. 1.

Domum facere aliquam religionem. Cic. de Arusp. Resp. 33.

Limina religiosa deorum. Virg. 2. Æn. 365.

Res religiosissimæ, & Nefas, contraria. Cic. 2. de Invent. 135.

Religiosum est quod iurati legibus iudicaverunt. Cic. 1. de Invent. 48.

Religiosum est id facere, Vulgus dicit *Facienda est conscientia*. Liv. 2. 5.

Religiosum habere. Plin. lib. 28. cap. 4.

Religiosus testimonio, vel testis, Fidelis. Cic. pro Cæcin. 26. Huic ego testi gratias agam, quod & in te misericordem se præbuit, & testimonio religiosum. Ita Budæus. Rursum Cic. 4. de Fin. 61. Religiosissimus testis. V. in RELIGIO.

Aures Atticorum teretes, & religiosæ, Delicatæ & fastidiosæ. Cic. in Orat. 27. Religiosus, aliquando pro Superstitioso ponitur. Ter. Heaut. 4. 1. 37. Ut stultæ & miseræ omnes sumus religiosæ.

Compar. Agricola religiosiores. Columel. lib. 11. extr. conf. Plin. lib. 29. cap. 1.

Superl. Mortales religiosissimi. Sallust. Catil. cap. 12.

Sacra religiosissima. Paterc. 2. 45. conf. Sen. Nat. Quæst. 7. 16. Petron. cap. 21. & Cic. 1. Verr. 3.

RELIGIOSUS, a, um. Adj. dimin. Hieronym. adv. Ruffin. 1. 3.

RELIGIOSUS, Adv. [ῥησικός] i. e. Sollicite & accurate, inquit Budæus. Columel. lib. 3. cap. 10. Nihil curiose, nihil religiose administrant.

Religiose testimonium dicere, Ex iurijurandi fide. Cic. pro Coel. 55. Utrum temeraria, procax, irata mulier finxisse crimen: an gravis, sapiens, moderatusque vir religiose testimonium dixisse videatur.

Religiose promittere, i. e. Summa fide. Nepos 25. 15. 1.

Cineres & ossa religiose quiescentia. Quintil. Decl. 10.

Compar. Plin. 3. Epist. 7. Natalem alicujus religiosius, quam suum, celebrare. Idem Paneg. cap. 65.

Superl. Cic. 2. de Invent. 1. Templum Junonis, quod religiosissime colebant, egregiis picturis locupletare voluerunt. Plin. 3. Epist. 15. Poëticen religiosissime veneror. conf. Petron. cap. 117.

Religiose, pro Subtimide & verecunde. Cic. 13. Fam. 18. Faciamque id quod debent facere hi, qui religiose & sine ambitione commendant.

RELIGIOSITAS, atis. f. Apul. Doctr. Plat. p. 16. Elmenh. Justitia cum religiositate, id est ἱερότης, copulatur; &c. conf. Tertull. Apol. cap. 25.

RELIGIO, [ἀνάδω] ære. Ligare significat, aut Fortius ligare. Columel. lib. 2. Diutiusque perennat quæ firmis truncorum & idoneis locis religata est.

Classem religavit ab aggere. Virg. 7. Æn. 106.

Funiculus a puppi religatus. Cic. 2. de Invent. 54.

Funis ab humeris religatus. Plin. lib. 9. cap. 46.

Religatus ad. Cic. 1. Tusc. 105. Trahit Hectorem ad currum religatum Achilles. Columel. lib. 12. cap. 44.

Religare ex. Cajus, D. de divisione rerum l. riparum, Funes ex arboribus religare.

Religare in. Plin. lib. 2. cap. 65. Religetur in mali cacumine.

Funem religare in querno stipite. Ovid. 4. Fast. 331.

Catena religari. Ovid. 10. Epist. 89.

Classem religavit litore, Alligavit. Ovid. 13. Met. 439. Catull. 65. 174.

Robora catenis religare. Lucan. lib. 2. 671.

Religare lineo funiculo. Columel. lib. 7. cap. 10.

Iussu ipsius quadrigis religatus, ac in diversa distractus est. Auctor de Viris illust. cap. 4. extr.

Religare religionibus bona alicujus, pro Consecrare alicui deo. Cic. pro Domo, 124. Vidimus hoc idem Cn. Lentulo Censori Tribunum plebis facere; nunquid igitur is bona Lentuli religionibus religavit? &c.

RELIGATUS, Partic. [ἀναδεδεμένος] Hor. 4. Carm. 11. 5.

— est hederæ vis

Multa, qua crines religata fulges.

Nodo religatus brachia. Tibul. lib. 1. 8. 5.

Si prudentia extrinsecus religata pendeat. Cic. 3. Tusc. 37.

Somno religata agmina. Claud. 6. Conf. Hon. 472.

Hedera crines religata. Virg. 9. Æn. 352.

RELIGATIO, ōnis. f. [ἀνάδω] Cic. de Senect. 53. Et ipsa natura delectat, adminiculorum ordines, capitum conjugatio, religatio, propagatio vitium farmentorumque.

RELIGAMEN, inis. n. Prudent. Psychom. 359.

Combibat infusum croceo religamine nardum.

RELIGIO, V. suo ordine.

RELINO, lēvi & līni, litum, [ἀπαρξία] ære. Quod obturatum oblitumque erat aperire. Ter. Heaut. 3. 1. 51.

Relevi dolia omnia, omnes ferias. Plaut. Stich. 5. 4. 38.

Nolo ego nos pro summo bibere: nulli relerimus postea. Pro Releverimus. i. e. Nulli deinceps vinum deprompserimus. [Solebant enim veteres doliorum opercula pice circumlinere.]

Epistolam relinere. Cic. 1. Att. 13. pr. Quotus enim quisque est, qui epistolam paulo graviolem ferre possit, nisi eam per lectionem releverit? Al. Per lectionem vel Pellectionem relevarit. [Lego Perlatione relevarit. Jocus est, pro Se relevarit perlatione ejus. i. e. perferenda ea.]

RELINQUO, liqui, lictum, [ῥησικός, ἀπαρξία, ἐργασίας] ære. notæ significationis. Plaut. Molt. 1. 3. 45. Reliquit, deservitque me. Cæf. 5. Bell. Gall. cap. 9. In litore molli atque aperto deligatus ad ancoras relinquebat.

Relinquere ab se aliquem, Dimittere. Plaut. Truc. 2. 6. 32.

Relinquere aliquem, pro Non juvare. Cic. 13. Fam. 64. Tantum a te petimus ut agas eam rem, ne relinquant hominem innocentem ad alicujus tui dissimilis quæstum.

Amata relinquere pernix, Deserere. Hor. in Arte Poet. 165.

Amicitiam relinquere. Cic. 2. de Fin. 45. Quid ages tandem, si utilitas ab amicitia (ut fit sæpe) defecerit, relinqueſne?

Animam relinquam potius, quam illas deferam. i. e. Moriar potius, sive Mori me malim. Ter. Adelph. 3. 4. 52.

Comites in valle reliquit. Ovid. 3. de Arte Am. 711.

Consuetudinem relinquere. Cic. 1. Acad. 17. Illam autem Socraticam dubitationem de omnibus rebus, & nulla affirmatione adhibita consuetudinem differendi reliquerunt.

Domos relinquens, ut famuli solent, Deserens. Catul. de Bercyn. 61. 51. In egestate relinquere. Cic. 3. Verr. 72. Nemo jam, Dolabella, neque tui

tui, neque tuorum liberum, quos tu miseros in egestate, atque in solitudine reliquisti, misereri potest.

Gaudia relinquere. Ovid. 16. Epist. 204.

Incertam relinquere aliquam, & vulnerē mentis turbatam. Virg. 12. Æn. 160.

Incepta fila relinquit. Ovid. 6. Met. 34.

Infecta sacra relinquunt. Ovid. 6. Met. 202.

Limen. Virg. 5. Æn. 316.

Lucem. Virg. 4. Æn. 452.

Mature relinquere aliquid. Hor. 2. Epist. 1. 100.

Negotia longa relinquere. Hor. 3. Carm. 5. 54.

Obfessionem alicuius oppidi. Cic. 10. Fam. 33. Antonium turpiter Mutinæ obfessionem reliquisse.

Opus inceptum dextra relinquit. Ovid. 2. de Arte Am. 78.

Spem relinquere, Abjicere. Cic. 1. Tuf. 39. Quam (nisi quid dicis) prætermittamus, & hanc totam spem immortalitatis relinquamus.

Studium rei alicujus. Cic. 4. Acad. 7. Neque nos studium exquirendi defatigati relinquemus.

Terras dulces relinquere. Virg. 4. Æn. 281.

Verba imperfecta relinquit. Ovid. 13. Epist. 13.

Vitam. Virg. 3. Georg. 547. Tacit. 4. Ann. 34. Relinquendæ vitæ certus.

Prætereo ac relinquo. Cic. 5. Verr. 105.

Curionem quondam concio relinquit. Cic. de Clar. Orat. 26.

Animus relinquit eam, pro Deficit, five concidit animo. Plaut. Mil. 4. 8. 37. Et Men. 5. 2. 6. Reliquere vires.

A febre quartana relinqui. Cic. 8. Att. 6.

Ossa pavor relinquit. Virg. 3. Æn. 57.

Vita relinquit eum. Lucret. lib. 5. 64.

Aculeos relinquere in animis auditorum. V. ACULEUS.

Dubitationem relinquere apud aliquem. Cic. 15. Fam. 21. Nullam enim apud me reliquisti dubitationem, quantum me amares.

In medio relinquere. Cic. pro Cœl. 48. Hic ego jam rem definiam: mulierem nullam nominabo, tantum in medio relinquam.

In opinione alicujus relinquere. Cic. 1. Verr. 16. Verum non id mihi sumo, Judices, & hoc, non modo in oratione mea non pono, sed ne in opinione cujusquam relinquo, me omnibus patronis esse præpositum.

In spe aliorum relinquere. Cic. 1. Verr. 26. In quo quid eniti, aut quid efficere possim, malo in aliorum spe, quam in oratione mea relinquere.

In suspensio. Plin. Epist. 248.

Suspicionem alicui. Suet. Cæs. cap. 86.

Verbum in ambiguo. Lucret. lib. 4. 1131.

Consultationi relinquere. Liv. 25. pro Remittere, vel Rejicere ad consultationem.

Direptioni urbem relinquere. Cic. 4. Fam. 1. Urbem, sine legibus, sine judiciis, sine fide, relictam direptioni & incendiis.

Diis votisque relinquere navem, Permittere. Ovid. 2. Met. 185.

Præcipiti pinus Borea, cui cuncta remisit.

Frena suus rector, quam dis, votisque relinquit. Pinus, i. e. Navis pinea.

Relinquere, est Aliquid testamento alicui transmittere, seu legare. Plaut. Aul. prol. 13.

Agri relinquit eji non magnum modum.

Absolute, sine Dativo. Ter. Phorm. 2. 3. 46.

At si talentum rem reliquisset decem,

Primus esses, &c.

Æs alienum relinquere. Cic. pro Quint. 15. Propterea quod C. frater aliquantum æris alieni reliquerat. i. e. Mortuus fuerat non persoluto ære alieno omni.

Arraboni relinquere. Ter. Heaut. 3. 3. 42.

Ea relictæ huic arraboni est pro illo argento. i. e. In pignus.

Confectum relinquere. Cic. 5. Att. 21. Illud tamen non definam, dum adesse putabo, de Cæsaris nomine rogare, ut confectum relinquo.

Consolationem alicui relinquere. Cic. 15. Fam. 21. Ut unam mihi consolationem relinquo.

Excusationem relinquere ad aliquem. Cic. 9. Att. 6. Etsi Ciceroni meo togam puram quam dare Arpini vellem, hanc eram ipsam excusationem relicturus ad Cæsarem.

Hæredem testamento. Cic. pro Quint. 15. Hæredem testamento relinquit hunc P. Quintium.

Memoriam alicujus rei. Cic. 2. Off. 55. Prodi, qui epulis & viscerationibus, & gladiatorum muneribus, ludorum, venationumque apparatu, pecunias profundunt in eas res, quarum memoriam, aut brevem, aut nullam omnino, sint relicturi.

Memoriam acrem sui relinquunt. Tacit. 15. Ann. 68. De asperis facitiis.

Monimentum æternum audaciæ relinquere in sermone hominum. Cic. 3. Verr. 19. Quo maximarum rerum frequentissimæ quotidie advocaciones sunt: in eo loco, in sermone hominum, audaciæ suæ monimentum æternum relinquere?

Nihil de tanto patrimonio relinquere. Cic. pro Rosc. Amer. 10.

Patrimonium filio meo satis amplum in memoria nominis mei relinquam. Cic. 2. Fam. 15.

Pecuniam in quæstu. Cic. pro Lege Manil. 37. Quid hunc hominem, magnum aut amplum de Repub. cogitare, qui pecuniam, ex ærario de promptam ad bellum administrandum, aut propter cupiditatem provinciarum magistratibus diviserit, aut propter avaritiam Romæ in quæstu relinquit?

Testamento aliquid alicui. Cic. 3. Off. 93. Quum ei testamento festerium millies relinquitur.

Vestigium amoris. Plin. lib. 36. cap. 5.

Certatio relinquitur mihi cum aliquo. Cic. 2. de Fin. 44. Ita ceterorum sententiis semotis relinquitur, mihi non cum Torquato, sed cum virtute certatio. [i. e. Reliqua est mihi.]

Ita relinquitur, ut ea fortuita divinari possint, quæ nulla nec arte, nec sapientia providi possunt. Cic. 2. de Divin. 14.

Mihi ne ut dubitem quidem relinquitur. Cic. 4. Acad. 120.

Locum admonitionibus, Reliquum facere. Cic. 1. Fam. 1. Sed plane nec precibus nostris, nec admonitionibus relinquit locum. i. e. Nec se orari, nec se admoneri finit: adeo præstet omnem diligentiam in tuo negotio.

Locum precibus non relinquere, dupliciter dicitur. Aut enim significat,

Facere aliquid vel non rogatum; ut Cic. 1. Fam. 1. aut plane Non Admittere preces, ut Ter. And. 3. 4. 23.

Locum subtilitati nullum relinquere. Plin. lib. 35. cap. 10.

Locum vituperandi. Cic. 2. Q. frat. 4. Ne cui iniquo relinqueremus vituperandi locum. i. e. Daremus animum, &c.

Spem relinquere, Reliquam facere. Cæs. 1. Bell. Gall. 51. Ne qua spes in fuga relinqueretur.

Præsidium relinquere castris, Imponere. Cæs. 1. Bell. Gall. 51. Postridie ejus diei Cæsar præsidium utrique castris, quod satis esse visum est, relinquit.

Scriptum relinquere. Cic. de Clar. Orat. 74. Utinam exstarent illa carmina, quæ multis sæclis ante suam ætatem in epulis esse cantitata a singulis convivis de clarorum virorum laudibus, in Originibus scriptum relinquit Cato. i. e. Scriptis. conf. Nep. 9. 5. 3.

In commentariis relinquere. Plin. lib. 29. cap. 4. Subaud. Scriptum.

Relinquitur ut, pro Restat, five Reliquum est. Cic. 9. Att. 4. Relinquitur, ut, si vincimur in Hispania, quiescamus. conf. paulo supra.

Relinquendo. Ovid. 3. Trist. 13. 9.

Inque relinquendo, quod idem fecere sodales,

Tu quoque dixisses tristis in urbe, vale. al. Jamque relinquendā.

RELINQUENS, entis. Partic. Catull. 36. 3. Relinquens Comi mœnia. Patroc. 1. 17. 7. Occupatam relinquens materiam, quærit novam.

RELICTUS, a, um. Partic. [ἀπολειφθεῖς] Ter. Eun. 2. 2. 55.

Etiannum hic stas, Parmeno, eho numnam tu hic relictus custos, Ne quis forte internuntius clam a milite ad istam cursitet? Ovid. 2. Met. 187.

Quid faciat? multum cæli post terga relictum. De Phaethonte.

Postes a tergo relictæ. Virg. 2. Æn. 454. [Postici periphrasis.]

Spatium. Virg. 5. Æn. 321.

Insequitur Salius: spatio post deinde relictæ,

Tertius Euryalus.

Relictum esse sibi. Plin. 9. Epist. 36. Ab his, quæ avocant, abductus, & liber, & mihi relictus, non oculos animo, sed animum oculis sequor.

Relictus, Desertus. Virg. 9. Æn. 290.

At tu, oro, solare inopem, & succurre relictæ. Ovid. 14. Met. 217.

Solus, inops, exspes, leto, pœnæque relictus. Idem 2. Amor. 16. 47.

Si qua mei tamen est in te pia cura relictæ.

Relictus ab omni honestate, Inhonestus. Cic. pro Rabir. 23. Nemo est, inquam, inventus tam profligatus, tam perditus, tam ab omni, non modo honestate, sed etiam simulatione honestatis relictus, qui se in Capitolio fuisse cum Saturnino fateretur.

Æs alienum relictum. Cic. pro Quint. 77.

Ætate relictæ dissimilem animum subiit. Ovid. 7. Met. 170. De Æsone sene pristinae juventuti restituto.

Arbitrium relictum cuique intelligendi. Plin. lib. 6. cap. 29.

Cursus relictos iterare. Hor. 1. Carm. 34. 5.

Fides relictæ. Ovid. 3. de Arte Am. 460.

Loci relictæ. Hor. 2. Carm. 1. 37.

Officiis omnibus relictis. Hor. 2. Epist. 2. 67.

Rebus relictis; usitatum loquendi genus veteribus, quod idem valet, atque Rebus aliis omnibus postpositis. Plaut. Epid. 4. 2. 35.

Ego relictis rebus, Epidicum operam quærendo dabo. Idem Cistell. 1. 1. 6.

— ita omnibus relictis rebus,

Mihi frequentem operam dedistis. h. e. Præ aliis omnibus. Lucret. lib. 3. 1084.

— jam rebus quisque relictis

Naturam primum studeat cognoscere rerum. Lambin. conf. Ter. And. 2. 5. 1.

Virtute relictæ invidiam placare paras. Hor. 2. Serm. 3. 13.

Vita tantummodo relictæ est mihi. Ovid. 4. de Pont. 16. 48.

Repetere relictæ. Hor. 1. Epist. 7. 97.

Relictæ loca sunt, Quæ limites non acceperunt, ut ait Frontinus de limitibus p. 42. Gœf. Cic. 1. Lege Agr. 2. Ut a majoribus nostris possessiones relictas disperdat & dissipet.

RELICTIO, ōnis. f. [ἐγκατάλειψις] Cic. 3. Verr. 35. Quibus illam relictionem prodicionemque Consul, &c. Paulo ante dixerat, Consul, exercitum, provinciamque deferuit. Idem 16. Att. 7. Quod effugissem duas maximas vituperationes. Unam, quam itinere faciendo me intelligebam suscipere, desperationis ac relictionis Reip. Aliqui legunt Religionis, sed inepte.

RELICTUS, ūs. m. Gell. 3. 1. Ut, sicut alia in his omnia, præ pecunia, ita labor quoque virilis, exercendique corporis studium relictui sit.

RELINQUUS, a, um. Adj. [λοιπος, ἀπολοιπος] Quod relinquitur, vel superest. Cæs. 1. Bell. Gall. 13. Demonstrant sibi, præter agri solum, nihil esse reliqui. Ter. Adelph. 3. 2. 48.

Periit, pro virgine dari nuptum non potest: hoc reliquum est,

Si inficias ibit, testis mecum est annulus, quem reliquerat.

Perge reliqua. V. PERGO.

Dies reliqui. Cic. pro Planc. 99. O reliquos omnes dies, noctesque eas, quibus iste, a me non recedens, Theffalonicam me, in Quæstoriumque perduxit.

Græcia in reliqua. Cic. de Amicit. 6. Nec sicut vulgus, sed ut eruditi solent appellare sapientem, qualem in reliqua Græcia neminem.

Oppida erant mihi complura etiam reliqua, quæ adire vellem. Cic. 4. Verr. 65.

Operam reliquam dare. Plaut. Truc. prol. 15.

Spes reliqua in. Ter. Eun. 2. 2. 9.

Itane parasti te, ut spes nulla reliqua in te fiet tibi. Cic. 11. Fam. 5. Spem reliquam nullam video salutis.

Tempus omne reliquum. Cic. 3. Verr. 30. Menses mihi tres quum eripueris, ad agendum maxime appositos, reliquum omne tempus hujus anni me vobis remissurum putastis.

In reliquum tempus sancit. Cic. 1. de Lege Agrar. 13. conf. Cæs. 1. Bell. Gall. 20.

Tranquillitatis reliquæ spe luctus fugere. i. e. Futuræ. Cic. pro Sext. 73.

Vaticinationis reliqua brevi confecta sunt. Cic. 1. de Divin. 68.

De reliquo velim tibi persuadeas, &c. Cic. 1. de Orat. 100. Quoniam,

id quod difficillimum nobis videbatur, ut omnino de his rebus, Crasse, loquerere, affectum sumus: de reliquo jam nostra culpa fuerit, si te, nisi omnia quæ perconectati erimus explicaris, dimiserimus.

In reliquum. Quintil. lib. 4. cap. 5. Propositis enim probationibus, omnis in reliquum gratia novitatis præcipitur.

Reliquos facere, pro Relinquere: ut, Missos facere. Cic. 5. Verr. 126. Quos belli calamitas reliquos fecerat. Budæus.

Reliqui nihil facere de aliqua re, vel alicujus rei, locutio Latinitatis optima. Cic. 5. Verr. 115. Et quibus nihil, non modo de fructu, sed ne de bonis quidem suis reliqui fecit. i. e. Omnia absumpsit. Idem 7. Verr. 39. Et quod reliquum vitæ viriumque fames fecerat, id ferro potissimum reddere volebat. conf. 128. Nepos, 25, 21. 5.

Reliqui nihil est ei. Cic. 5. Verr. 126. Quid esse reliqui poterat ei, qui per hanc injuriam, non modo frumentum omne amitteret, sed etiam omne instrumentum vendere cogeretur? conf. 121.

Reliquum est, ut de me id scribam, quod te ex tuorum litteris & spero, & malo cognoscere. Cic. in quadam epistola. Idem 7. Fam. 32. Reliquum est, ut officii certemus inter nos.

Præter te neminem habeo reliquum, in quo, &c. Cic. 9. Fam. 15.

Reliqui, pl. Cic. 4. Acad. 96. Sunt enim multi, qui omnino Græcas non ament litteras, plures qui philosophiam, reliqui, qui etiam si hæc non improbant, tamen, &c.

Reliquum, i. n. Subst. pro Reliqua summa. Plaut. Cist. 1. 3. 41.

Nunc, quod reliquum restat, volo perolvere:

Ut expungatur nomen, ne quid debeam Ter. Phorm. 1. 1. 2.

— erat ei de ratiuncula

Jam pridem apud me reliquum paucillulum

Nummorum, id ut conficerem.

Reliqua, n. pl. [ἐλπίσματα] ut, Reliquorum ratio, h. e. Debitorum ab aliquo. Cic. 16. Att. 3. Maxime autem me angit ratio reliquorum meorum: quæ quamquam explicata sunt, tamen, quod & Dolabellæ nomen in iis est, & attributio est mihi nominum ignota, conturbor. i. e. Quamquam sint solvendo qui mihi debent, vel non sit controversa persecutio. Idem ad eundem, lib. 16. 1. Plin. 9. Epist. 37. ad Paulinum, Nam priore lustro, quamquam potui magnas remissiones, reliqua creverunt. Idem 3. Epist. 19. Reliqua colonorum minuit ad tempus. i. e. Debita contracta colonis.

Reliqua. Subductis rationibus, & collatis creditorum debitorumque nominibus, quum eam pecuniam quam ipsi debemus, & quam alii nobis, redigimus in summam: id quod superat a nobis, reliqua dicuntur. Budæus. Accepisse se reliqua mea Camillus scribit. Cic. 6. Att. 1. i. e. Quæ mihi reliqua debentur.

Contrahere reliqua. V. seq. Trahere reliqua.

Trahere reliqua, quod alii Contrahere dicunt. Paulus, ff. de administratione & periculo tutorum. l. L. Titius, Curator Caji Seji, tempore curæ fundum Cornelianum locavit Sempronio: qui Sempronius reliqua traxit. Sic enim habent Pandectæ Flor. & Hæloander. Al. Contraxit. Ibidem paulo post, Ex quibus quidam, quum reliqua traherent, idonei ipso tempore administrationis esse deserunt. Papin. in l. Servus si hæredi. §. 1. D. de statu liberis, Quod rescriptum ita accipi debet: ut si reliqua non trahat, liber sit. Quod si trahat: ita demum, si obtulerit eam quantitatatem, quæ refundi debuit, ex fide veritatis. Est igitur Reliqua trahere, idem quod Relinquari.

Sunt, qui secundam producant, vel prima geminatione litteræ producta, scribunt

RELIQUŪS, vel RELICŪS, ut, Relicuo tempore. Lucret. lib. 1. 561. conf. 2. 953.

RELŪQOR, [λοιπάζομαι] āri. deponens, Æs alienum ex reliquis rationum contrahere. Paulus de administratione tutorum, l. L. Titius, Paulus respondit, non ex eo quod adultus eum, qui prædia ejus coluit, procuratorem habere voluit: debitum quod ex conditione reliquatus est, agnovisse eum videri. Ulpianus de Muneribus & honoribus, l. Rescripto, Eos demum debitores Reip. accipere debemus, qui ex administratione Reip. reliquantur. Budæus.

RELŪQATIO, ōnis. f. [λοιπωγραφία Gl. L. G.] Paulus in l. Qui nominibus. D. de administ. & peric. tut. Sed & si pupillus post pubertatem, rationibus a tutore acceptis, reliquationem ejus secutus, usus acceptaverit: privilegium suum non amittit in bonis tutoris venditis. conf. Tertull. de Anima, cap. 56.

RELŪQATOR, ōnis. m. Qui reliqua contraxit: Qui integrum non solvit, sed partem æris alieni servat sibi. Scævola, De solutionibus & liberat. l. Creditor, D. Valerius, L. Titii servus scripsit, Accepit a Marino Materno ex summa majore tot aureos. Quæro an hæc summa in proximum annum ei accepta ferri debeat, quum superioris anni sit reliquator? Budæus. Conf. Crint. de H. D. 15. 3.

RELŪQATRIX, icis. f. Tertull. de Anima cap. 35. Anima reliquatix delictorum, donec exsolvat novissimum quadrantem.

RELIQUA, æ. f. Apul. Apol. p. 277. Elmenh. ex poëta, Converteritorem pridianæ reliquæ.

Reliqua, apud Plinium & Apulejum, ut citat Gulielmus Lilius. Vide CONVERTITUR. H. St. desiderabatur in Lugd. hæc vox. Sed frequentius

RELŪQIÆ, arum. f. pl. [λείψανα, τροπαιομένη] ut, Reliquiæ cibi, prandii, cœnæ. Plaut. Stich. 2. 3. 40. Et Men. 3. 1. 13. Idem Pers. 1. 2. 25.

Nunc hæc introibo, visam hesternas reliquias

Quieverint recte, nec ne. Scribitur & Reliquiæ, pr. prod.

Cibi reliquæ, Excrementa. Cic. 2. de Nat. Deor. 18. Cibi reliquæ depelluntur, tum attringentibus se intestinis, tum relaxantibus.

Cœnæ vel prandii reliquæ, translate. Cic. 12. Fam. 4. Vellem Idibus Martiis me ad cœnam invitasses: reliquiarum nihil fuisset.

Nihil reliquiarum exstat. Lucret. lib. 1. 1102.

Animæ reliquias reddere omnes. Lucret. lib. 3. 656.

Belli. Paterc. 2. 17.

Cladis reliquæ. Liv. 22. 56.

Conjunctionis reliquæ. Cic. in Parad. 4. Et reliquæ conjunctionis, a Catilinæ furis ad tuum scelus furemque conversæ.

Exercitus reliquæ. Liv. Reliquias duorum exercituum cum cura collige-

rent. conf. Hirt. Bell. Alex. cap. 40.

Febrium reliquæ. Cels. lib. 3. cap. 4.

Flagitiorum reliquias colligere. Cic. 4. Verr. 74. de Timarchide, Non solum nummos, si qui isti exciderant, tollere solebat, ex quibus pecu-

niam maximam fecit: sed etiam voluptatum, flagitiorumque istius ipse reliquias colligebat.

Generis hujus reliquæ. Ter. Adelph. 3. 3. 91. Subaudi Hominum.

Legionum reliquias conservare. Paterc. 2. 46. 4.

Motus vitalis reliquæ. Lucret. lib. 2. 954.

Vitæ reliquias membris ex omnibus aufert. Lucret. lib. 6. 825.

Vitæ alicujus lacerare reliquias & distrahere. V. LACER.

Colligere, velut ex naufragio, tantæ cladis reliquias. Liv. 22. 56.

Reliquias alicujus persequi. Cic. de Senect. 16. de Carthaginis everfione loquens, Quam palmam utinam dii immortales, Scipio, tibi referrent, & avi reliquias persequare, i. e. Superioris Africani præscriptum sequare, & peragas inceptum. Budæus.

Reliquæ, pro Ossibus & Cineribus defunctorum. Modestinus in l. Quidam. D. De cond. instit. Quidam testamento suo hæredem scripserat tali conditione, si reliquias ejus in mare projiciat. Plinius lib. 10. 73. ad Trajanum, de reliquiis sepulcorum transferendis epistolam scripsit. Budæus. Suet. Domit. cap. 8. Monumentum, quod libertus ejus, e lapidibus templo Capitolini Jovis destinatis, filio construxerat, diruit per milites: ossaque & reliquias, quæ inerant, mari misit.

Receptæ reliquæ ex ardente Troja. Virg. 7. Æn. 244.

Legere reliquias. Suet. Aug. cap. 100. extr.

Colere reliquias suorum. Virg. 4. Æn. 343.

Sic λείψανα, cum apud alios, tum apud Herodianum puto. H. St. Herodian. 4. 1. 6. Καλῶς φέροντες, ἔνθα ἢ πρὸ Σεβήρου λείψανα. Urnam cum Severi reliquiis gestantes, interp. Polit. Sic & alias.

RELIQUIA, orum. n. pl. Phædr. 1. Fab. 23. 6.

— ut fruaris reliquiis,

Quæ sunt rosuri. Al. Quas. Plaut. Milit. 1. 1. 54.

At pedites tibi reliqua erant, si viverent. Al. Peditatus reliquæ.

RELIQUARIUM, i. n. ἑκθεσις λοιπῶν. Gloss. Lat. Gr.

RELŪCO, āre. Rursus locare. Ulpian. in l. Item quaritur. §. Si lege. D. Locati & conducti, Si in lege operis locandi comprehensum esset, ut si ad diem effectum non esset, alii relocare id liceret.

RELŪQUOR, ēris, lōqui. Idem quod Eloqui. Varro lib. 5. de L. L. 7. Hinc etiam amplius dicuntur Eloqui ac Reloqui, in fanis Sabinis, e cella dei qui eloquuntur, &c. Al. Loquuntur.

RELŪCEO, luxi, [αἰέω, ἀνέλκω] ēre. Valde lucere. Virg. 2. Æn. 312. — Sigæ igni freta lata relucet. Cic. 2. de Nat. Deor. 107.

Huic non una modo caput ornans stella relucet. Ex pecta. Liv.

22. 17. Relucens flamma.

Dies reluxit cæco. h. e. Visum recepit. Tacit. 4. Hist. 81.

Barba reluxit flammis. Virg. 12. Æn. 300.

Focus reluxit vivo torre. Valer. 3. Argon. 115.

Vestis fulgore reluxit. Ovid. 11. Met. 617.

E Vesuvio latissime flammæ atque incendia relucebant. Plin. 6. Epist. 16.

RELŪCESCO, ēre. Mart. Capell. 8. Luna, qua solem spectat pleno lumine relucescit. Idem infra, Plena luminis effigie relucescit.

RELŪCTOR, [ἀνταπαύω] āri. Repugnare, reniti sive obniti. Martial. lib. 5. 36. Suscitanti reluctatur. Claud. 2. Ruff. 354.

— equites poscentia cursum

Ora reluctantur pressis fedare lupatis.

Dracones reluctantes. Hor. 4. Carm. 4. 11.

Hostis reluctans. Ovid. 2. Amor. 9. 12.

Ore reluctanti it equus. Ovid. 3. Amor. 4. 12.

RELŪCTO, āre. Apul. 4. Met. p. 151. Elmenh. Jam faucibus ipsis hiantis Cerberi reluctabat. Fulgent. de Cont. Virg. Contra omnem furiam sapientia & ingenii arma reluctant.

RELŪCTATUS, a, um. Partic. [ἀνταπαυσθεὶς] Claud. 1. de Rapt. Proserp. 42.

Pæne reluctatis iterum pugnancia rebus

Rupissent elementa fidem. i. e. Convulsis. Passive enim accipitur.

Ut vult Barth. vero, Reluctari ausis, aut quæ tum reluctatæ fuissent.

Diu precibus reluctatum ægre vicerunt. Curt. 8. 11.

RELŪCTATIO, ōnis. f. Apul. de Mundo, Terrenæ reluctationes.

RELŪMĪNO, āre. Lumine redonare. Tertull. Apol. cap. 21. Cum ille cæcos reluminaret, leprosos purgaret. Paul. Nolan. Epist. 30. Reluminare, quod cæcatum fuerat.

RELUMINATIO, ōnis. f. Gloss. Lat. Gr. Reluminatio, ἀναυλασσία.

RELŪO, ui, ēre. est, inquit Festus, Resolvere, repignerare. Cæcil. in Carine, Ut aurum & vestem, quod matris fuit, reluat, quod viva ipsi opposuit pigner. A Luo compositum, quod est Persolvere. Paulus, Reluere, Solvere, repignerare. Utus est Cic. in Sallust. 19. ut in optimo codice legit Turneb. 17. 8. Unde tu, inquit, qui modo ne paternam quidem domum reluere potueris, repente, tanquam fonnio beatus, hortos pretiosissimos, villam in Tiburti C. Cæsaris, reliquasque possessiones paraveris? Al. Redimere.

RELŪVIA, æ. f. a Reluendo dicitur, grammaticis auctoribus, Quum se cutis reluit, quod est resolvit circa ungues. Unde Turnebus quam Reduviam dicunt, ipsa vocabuli origine adductus, contra fidem librorum omnium & famam, Reluviam libenter appellaret. Quod probaris, sequere.

R E M

REM. P. N. Rempubicam nostram. REMP. Rempubicam.

REMACRESCO, ēre. pr. comm. Suet. Domit. cap. 18. Postea calvitia quoque deformis, ventris obesitate, crurum gracilitate, quæ tamen ei longa valetudine remacruerant.

REMALEDĪCO, xi, ctum, [ἀνταμαρτύνω] ēre. Maledictum maledicto retaliare. Suet. Vesp. cap. 9 extr. De jurgio quodam Senatoris Equitisque Romani ita pronuntiavit: Non oportere maledici Senatoribus: remaledici, civile fasque esse. conf. Tertull. de Idol. cap. 21.

REMANCĪPO, [ἀναχέω] āre. pro Mancipatam rem reddere, & iterum mancipare, hoc est redhibere. Boethius in 4. Topic. Fiduciam inquit accepisse dicitur, cuicumque res aliqua ea lege mancipatur, ut mancipanti aliquando remancipet. V. FIDUCIA.

REMANCĪPATUS, a, um. Partic. Remancipatam Gallus Ælius esse ait, Quæ mancipata sit ab eo, cui in manum convenerit. Festus. V. Lex. Pitisc.

REMANDO, di, sum, [ἀναμνηστέμεν] ēre. Rursus mandere, Ruminare. Plin. lib. 10. cap. 73. Pontici mures simili modo remandunt. Quintil. lib.

L 6. quasi iterum rem in mentem revocare. Jungitur aliquando Genitivo, aliquando etiam Accusativo.

Genitivo. Cic. 4. Att. 2. Reminiscebantur enim Calendarum Januar. Cæf. 1. Bell. Gall. 13. Reminisceretur veteris incommodi.

Accusativo. Ovid. 5. Trist. 4. 30.

Sæpe etiam mærens tempus reminiscitur illud.

Aliquem animo reminisci. Ovid. 1. de Pont. 8. 31.

Nam modo vos animo dulces reminiscor amici.

Actus miseros reminiscitur. Stat. 12. Theb. 391.

Dies reminiscor illos. Accius apud Nonium 9. 8. Heu me miserum, quum hæc recordor, quum illos reminiscor dies. Ubi plura V.

Reminisci & Recordari aliquid. Cic. de Senect. 79. Magno esse argumento, homines scire pleraque antequam nati sint: quod jam pueri, quum artes difficiles discunt, ita celeriter res innumerabiles arripiant, ut eas non tum primum accipere videantur, sed reminisci & recordari.

Reminiscenstem recordari de re aliqua. Cic. pro Ligat. 36. Quoniam hoc est animi, quoniam etiam ingenii tui, te aliquid de hujus Quæstoris officio cogitantem, etiam de aliis quibusdam Quæstoribus reminiscenstem, recordari. Reminiscendo recognoscere. Cic. 1. Tusc. 29. Declarare se, non tum illa discere, sed reminiscendo recognoscere.

REMINISCENS, entis, Partic. Cic. Anteq. iret in exil. 11. In nostro eventu aliorum reminiscens casus.

REMINISCENTIA, æ. f. Tertull. de Anima, cap. 23.

Reminiscentiæ, plur. Arnob. lib. 2.

REMISCRO, ui, [ἀναμίστρομι] ère. Idem quod simplex Misceo. Hor. in Arte Poet. 151.

Atque ita mentitur, sic veris falsa remiscet.

REMISTUS, vel REMIXTUS, a, um. Partic. ut, Venenum remistum. Sen. lib. 2. de Tranquil. vitæ. Al. de Const. cap. 7. Venenum mihi dedit aliquis, sed vim suam, remistum cibo, perdidit. Paulin. 6. Nat. Fel. 80. Remixto corpore.

REMITTO, mīsi, missum, [ἀναπέμπω, ἀναπέμνω, ἀνίημι, ὑπὲρβω, ἀποπέμνω, ἀποπέμνω] ère. Retro mittere, ut ait Perottus. Plaut. [Forte in suppos.] Munera accipit frequens, remittit nunquam. Ovid. 13. Met. 702.

Nec leviora datis Trojani dona remittunt.

Remittere, primo loco: & Mittere, secundo. Cic. 16. Fam. 1. Volebam ad te Marionem remittere, quem quum meliuscule tibi esset, ad me mitteres. [Nempe quia & ante jam miserat.]

Ablativo pretii aliquando jungitur. Curt. lib. 4. 11. 15. Captivos, si placet reddi, honestius dono dabimus, quam pretio remitemus.

Remittere aliquem sub furca. Plaut. Cæf. 2. 8. 1.

Sine modo rus veniat, remittam ad te virum

Sub furca in urbem, tanquam carbonarium. Quo loco Turnebus, Furca aptati gestabantur carbones, & furciferi servi sub furca plecebantur, & in exemplum traducebantur. Frumæ etiam furculæ erant, quibus onera tollebantur ferebanturque. Hæc ille. Al. Cum furca. Edes remittere alicui, quas emeris. Plaut. Most. 3. 2. 111.

Mandata remittere. Cæf. 1. Bell. Civil. cap. 10. Illi, re deliberata, respondent, scriptaque ad eum mandata per eos remittunt.

Nuntium ad aliquem. Plaut. Capt. 2. 3. 15.

Remittere, Rursus emittere, reddere. Columel. lib. 1. cap. 6. Plin. lib. 9. cap. 18. His aquam acceptam ore remittunt.

Remittere, Concedere, condonare, dimittere, ignoscere, & Dativo construitur.

Remitto & Condoneo. Cic. 5. Fam. 10. Meam animadversionem & supplicium, quo usurus eram in eum, quem cepissem, remitto tibi & condono.

Dionysio ego, non modo placabilem me præbuissem, sed totum remisisssem. Idem 10. Att. 16.

Culpam remittens. Valer. 3. Argon. 407. i. e. Condonans.

Legem. Curt. lib. 6. 11. 20. Legem se supplicio conjunctis fontium remittere edixit.

Pœnam. Liv. 40. 10.

Verba aspera remittere alicui, i. e. Non acrius oburgare aliquem. Ovid. 2. de Pont. 6. 8.

Urgere, & nihil remittere. Cic. 4. de Finib. 77.

De custodia remittere, Negligentiorum fieri in custodiendo. Columel. lib. 1. cap. 8. ad finem.

De supplicio remittere. Cic. 7. Verr. 82. Aliquid de fummo supplicio remittens. i. e. Minuere supplicium.

De voluntate nihil remittere. Cic. ad Brut. 17. Persuade tibi de voluntate mea nihil esse remissum, de judicio largiter.

Ex rugis aliquid vis tu remittere? Plin. Epist. 194.

Ex virtute pristina remittere aliquid. Cæf. 3. Bell. Civil. cap. 28.

Annum remittere alicui. Plin. 7. Epist. 16. Ille me in Tribunatu, &c. quum mihi Cæsar annum remisit. i. e. Anno citius petere fiverit, quam lege licuit.

Animum remittere a. Liv. 39. 24. Nunquam tamen remisit animum a colligendis in pace viribus, quibus, quandocunque data fortuna esset, ad bellum uteretur. i. e. Nunquam cessavit colligere vires, &c.

Adorem pugna remittere. Liv. 35. 5. h. e. Minuere.

Contentionem. Cæf. 2. Bell. Civil. cap. 14.

Curas remittens. Stat. 4. Silv. 6. 1.

Curam animi remittere. Cic. 6. Verr. 137. Quum diutius in eo negotio, curaque fueram, ut requiescerem, curamque animi remitterem, ad Carpinatii præclaras tabulas revertabar.

Diligentiam in. V. Memoriam.

Iracundiam. Cic. 8. Philipp. 19. Quotidie aliquid iracundiæ remittebat.

Iras. Virg. 4. Georg. 536.

Labores remittere, Cessare a laboribus, sive minus & parcius laborare. Martial. lib. 10. 82.

Memoriam remittere. Cæf. 6. Bell. Gall. cap. 13. Quod fere plerisque accidit, ut præsidio litterarum diligentiam in perdiscendo ac memoriam remittant. i. e. Memoriam non curent, & negligent meminisse.

Nervos remittere, & Intendere, contraria. Plin. lib. 26. cap. 10.

Numeros in cantu. Cic. 1. de Legib. 11. Quemadmodum Roscius familiaris tuus in senectute numeros in cantu remisit. V. NUMERUS.

Opera belli remittere. Liv. 30. 3. pr.

Saporem remittere, pro Minus acrem reddere, vel temperatorem. Senec. de Provident. Non mutant saporem maris, neque remittunt quidem.

Sonum vocis intendere, & Remittere, contraria. Cic. in Orat. 59.

VOL. IV.

Spiritus remittant, comprimant animos suos, sedent arrogantiam. Cic. pro Flacc. 38.

Tempus nullum remittis, neque te respicis. i. e. Non cessas. Ter. Heaut. 1. 1. 18.

Remitto, Permitto, sino, concedo. Ovid. 11. Met. 376.

Sed mora damnosa est, nec res dubitare remittit. Cic. 10. Att. 5.

Tullium & Servium questos esse, quia non idem sibi, quod mihi remississet. V. Burm. ad Quintil. Decl. 2. 1. & Drakenb. ad Sil. 17. 367.

Remittere alicui aliquid, Concedere. Cic. 4. Acad. 106. Sed tibi aut concedendum est ita esse, quod minime vis: aut memoriam mihi remittas oportet, & facile esse ei locum, etiam si comprehensio, perceptioque nulla sit. i. e. Concedas mihi memoriam esse.

Remittere, Rursus demittere: cui contrarium est Erigere. Plin. lib. 8. cap. 32. Quum erexere aures, acerrimi auditus: quum remittere, surdi.

Remittere, pro simplici Mittere apud antiquos. Lucilius, Cohibet domi mælus fe Albinus, repudium quod filia remisit. Nonius 4. 398.

Nuntium remittere uxori, Repudiare uxorem. Cic. in Topic. 19. Si mulier, quum fuisset nupta cum eo, cui connubii jus non esset, nuntium remisit, quoniam qui nati sunt, patrem non sequuntur.

Repudium remittere, Repudiare. Ter. Phorm. 5. 7. 35.

Quum ego vestri honoris causa repudium alteræ

Remiserim, quæ dotis tantundem dabat.

Remittere cum Infin. Cessare. Ter. And. 5. 1. 8.

Nam si cogites, remittas jam me onerare injuriis.

Remittere, Dissolvere. Virg. 4. Georg. 35. — frigore mella

Cogit hiems, eademque calor liquefacta remittit.

Animum remittere, Delectare, inquit Nonius 4. 398. cui contrarium est Intendere. Cic. in Hortens. Quæro enim, non quibus intendam animum rebus, sed quibus relaxem, ac remittam.

Animos remittere & Contrahere, contraria. Cic. 2. de Legib. 38. Et incitat languentes, & languere facit excitatos: & tum remittit animos, tum contrahit. De cantu.

Fila incepta remittit. Ovid. 2. Fast. 755.

Frena remittere equo, Laxare. Ovid. 1. Trist. 4. 14.

Frenos remittere dolori, per translationem. Plin. lib. 5. Epist. 104.

Frontem remittere, Minus severum effici. Plin. 2. Epist. 5. Idem tamen, qui a te hanc austeritatem exigo, cogor id quod diversum est postulare, ut in plerisque frontem remittas.

Habenas adducere & Remittere, contraria. Cic. de Amicit. 45.

Vincula sava. Ovid. 2. de Arte Am. 291.

Vultum. Ovid. 2. de Pont. 2. 65.

De suo remittere, Pati deduci. Cic. pro Rabir. Post. 31. Neque fuit Gabinii, remittere tantum de suo, nec regis imponere tantum pati suis.

Ex pecunia remittere. Cic. 5. Verr. 82. In illo reprehenditur, quod ex ea pecunia remisit, quam ipse quæsierat.

Debitum remittere. Cic. 13. Att. 33. Ne existimes eos, qui non debita confectari soleant, quod debeatur remissuros.

Decimam ejus, quod solveris. Plin. Epist. 155. Rursus ergo iis, qui solverant, ejus quod solverant, decimam remisit.

Horam remittere de suis legitimis horis, Prætermittere, præterire. Cic. 3. Verr. 121. Hic tu fortasse eris diligens, ne quam ego horam de meis legitimis horis remittam.

Inimicitias suas remittere Reip. Condonare in gratiam reip. Liv. 39. 5. Intercessionem remittere, Cessare ab intercessione. Liv. 38. 54.

Jus domini ægro, Manumittere. Martial. lib. 1. 96.

Lacrimis remittere, adolescentiæ alicujus remittere. Plin. Epist. 198.

Multam remittere. V. Multam dicere, in DICO.

Voluntate remittere. Liv. 35. 45.

Remittere alicui dicimur, quæ non exigimus ab eo, etsi debita.

Beneficium suum alicui. Cæf. 2. Bell. Civil. 32. extr.

Nomen remittere. Tacit. 4. Hist. 11. Vim principis complecti, nomen remittere.

Officium alicui remittere, cui opponitur Exigere. Plin. Epist. 143. i. e. Condonare.

Remittere, intransitive, Minui. V. DOLOR.

Dolores pedum remisissent, i. e. Remissiores sunt. V. DOLOR.

Febres ex toto remittuntur. Cels. lib. 3. cap. 12. Horror autem eas fere febres antecedit, quæ certum habent circuitum, & ex toto remittuntur.

Furor ille se remisit. Ovid. 4. Epist. 51.

Hiems se remittit Vere. Tibul. lib. 3. 5. 4.

Imbres remisissent. Liv. 40. h. e. Cessarunt, vel Minores fuerunt.

Causam integram ad Senatam remittit, Rejicit. Tacit. 3. Ann. 10. 5.

Librum remittere dicitur arbor, quando librum sua sponte relinquit. Columel. lib. 11. cap. 2. Possuntque, si jam librum remittunt, inferi oleæ, vel emplastrari.

Opinionem, Dimittere. Cic. pro Cluent. 6. Deinde si quam opinionem jam vestris mentibus comprehendistis: si eam ratio convellet, si ratio labefactabit, si denique veritas extorquebit, ne repugnetis, eamque animis vestris aut libentibus aut aequis remittatis. i. e. Discedatis ab ea.

REMITTOR, èris. Pass. pro Interquiesco, occupationes intermitto, & animum remito. Plin. 1. Epist. 16. Erucio, Est ergo mecum per diem totum: eundem antequam scribam, eundem quum scripsi, eundem etiam quum remittor, non tanquam eundem lego.

Legem remissum, Concessum lege. Ovid. 2. de Arte Am. 599.

Thyades membra remissæ. Senec. OEdip. 5.

REMITTENS, entis. Partic. Valer. Flacc. 3. 407. Culpam remittens.

REMISSUS, a, um. [ἀνεμίσσω, ἀνέμω] Partic. ut,

Ambage remissa. Ovid. 7. Met. 149.

Hos populos potius in dotem, ambage remissa,

Accipe. i. e. Omisita. Alii legunt, Ambage remota.

Ramus adductus, quum remissus esset, in oculum recidit. Cic. 1. de Divin. 123.

Sanguis e pulmone remissus, i. e. Ejectus. Ovid. 1. de Pont. 3. 19.

Remissus, Adj. Laxus, negligens.

Tristis & Remissus, contraria. Cic. pro Cæl. 13. Cum tristibus severe, cum remissis jucunde: cum senibus graviter, cum juvenute comiter: cum facinorosis audacter, cum libidinosis luxuriose vivere.

Remissus & Acris, contraria. Cic. 1. de Finib. 2. Quanquam in eo sermone, qui cum Torquato est habitus, non remissi fuimus: tamen hæc acrior est cum Stoicis parata contentio.

K

Remiss

Remissiore esse, & Summo jure contendere, contraria. Cic. 16. Att. 15. Ego, si me non improbiſſime Dolabella tractaſſet, dubitaſſem fortaſſe utrum remiſſior eſſem, an ſummo jure contenderem.

In ulciſcendo remiſſior. Cic. Poſt. redit. ad Quirit. 23.

Remiſſus animo. Cæſ. 2. Bell. Civil. 14.

Mente remiſſus. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 143.

Remiſſior æſtimatio, quam annona. Cic. 5. Verr. 214. Remiſſior aliquanto ejus fuit æſtimatio, quam annona.

Animus remiſſus. Cic. 2. de Divin. 81. Hæc ſcilicet in imbecillo remiſſoque animo multa omnibus modis confuſa & variata verſantur.

Animo leni & remiſſo eſſe. Cic. 2. de Orat. 193.

Animo ad otium & ad omnem comitatem remiſſiſſimo. Suet. Auguſt. cap. 98.

Corpus contentum & Remiſſum, contraria. Cic. 2. Tuſc. 54. Onera contentis corporibus facilius feruntur, remiſſis opprimunt.

Digitos inter remiſſos cecidere pocula. Propert. lib. 4. 9. 27.

Frigus remiſſius. Cæſ. 5. Bell. Gall. 12.

Genus dicendi remiſſius. Cic. pro Sext. 115. Facit, Judices, veſter iſte in me animorum oculorumque contuitus, ut mihi jam licere putem remiſſiore uti genere dicendi.

Ira remiſſior. Liv. 24. 39.

Opus remiſſum, Humile & non magnæ artis, aut magni laboris. Ovid. 2. Trift. 547.

Pectus remiſſum. V. PECTUS.

Studia remiſſa temporibus. Cic. 1. Tuſc. 1.

Ventus remiſſior. Cæſ. 3. Bell. Civil. 26.

Remiſſus, Solutus febrī. Plin. 7. Epift. 1. Quin etiam, quum peruſtus ardentiffima febrī, tandem remiſſus unctusque, acciperem a medico potionem, &c.

REMISSE, Adv. [ἀνεμύνει] Leniter vel laxe. Salluſt. Pauca timide, remiſſeque locutus abſceſſit. [An Demiſſe? locum fruſtra quaſivi.]

Remiſſe, Lente, & veluti remiſſo, id eſt laxato animo. Cic. 3. de Orat. 27. Quis unquam res, præter hunc, tragicas pæne comice, triſtes remiſſe, ſeveras hilare, forenſes ſcenica prope venuſtate tractarit? Nonius 4. 398. Remiſſe hoc loco, Læto animo interpretatur.

Remiſſe diſſerere, & Nervose, contraria. Cic. 3. Off. 106. Nervosius qui iſta diſſerunt, ſolum audent malum dicere id, quod turpe ſit: qui autem remiſſius, hi tamen non dubitant ſummum malum dicere.

Remiſſe ſe gerere, δυνάει. H. St.

Remiſſius agere. Cic. 1. de Finib. 1. Quidam autem non id tam reprehendunt, ſi remiſſius agatur: ſed tantum ſtudium, tamque multam operam in eo ponendam non arbitrantur.

Agere verſum leniter, remiſſe, non actuose. Cic. 3. de Orat. 102.

Remiſſe, leniter, urbane cum aliquo, cui opponitur Graviter, ſevere, priſce. Cic. pro Cœl. 33.

Remiſſe & Vehementer, contraria. Cic. 6. Verr. 76. Quum iſte nihilo remiſſius, atque etiam multo vehementius, inſtaret quotidie.

Remiſſe, & Serio contraria. Suet. Claud. cap. 33. Ingredientem deſtituebant poplites minus firmi, & remiſſe quid, vel ſerio, agentem multa dehoneſtabant. conf. Non. 4. 398.

REMISſIO, ōnis. f. [ἐνδοσις, ἀνεσις, πάρεσις, δόξασις] Plin. 4. Epift. 3. ad Hadrianum, Ego taman te vel magis in remiſſionibus miror; nam, &c. Alii legunt Remiſſioribus, id eſt levioribus, & hilarioribus.

Remiſſio pœnæ. Cic. 4. in Catil. 13.

Remiſſio, Relaxatio & diſſolutio. Cic. 5. Fam. 2. Si humanitas appellanda eſt in acerbiffima injuria remiſſio animi ac diſſolutio.

Quies & remiſſio. Cic. pro Cœl. 39. Quem, non quies, non remiſſio, non æqualium ſtudia, non ludi, non convivia, delectarent.

Danda tamen eſt omnibus aliqua remiſſio. Quintil. lib. 1. cap. 3.

Non inotilis laborum remiſſio. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Remiſſio morbi ſeneſcentis. Cic. 7. Fam. 26. Viſa eſt mihi, vel loci mutatio, vel animi etiam relaxatio, vel ipſa fortatſe jam ſeneſcentis morbi remiſſio profuiſſe.

Remiſſio animorum. Cic. 9. Fam. 24. Nec id ad voluptatem refero, ſed ad communitatem vitæ atque victus, remiſſionemque animorum, quæ maxime efficitur ſermone familiari, qui eſt in conviviis dulciſſimus.

Remiſſio & moderatio vocis. Cic. de Clar. Orat. 313.

Contentio vocis & Remiſſio, contraria. Cic. 2. de Orat. 261.

Remiſſio & contractio ſuperciliorum. Cic. 1. Off. 146. Ex oculorum obtutu, ex elevatione, aut ſuperciliorum remiſſione, aut contractione.

Remiſſio penſionis. Suet. Jul. cap. 20.

Remiſſio, Relevatio. Columel. lib. 1. cap. 7. Nam ubi ſedulo colitur ager, plerumque compendium, nunquam detrimentum affert, eoque remiſſionem petere colonus non audent. Rabais de ſon marché.

Remiſſiones. Tacit. in Vita Agric. cap. 9. Jam vero tempora curarum remiſſionumque diviſa. conf. ſupra Plin.

REMISſOR, ōris. m. Ambroſ. de Off. 1. 7. & Chryſolog. Serm. 84.

REMISſA, æ. f. pro Remiſſione. Cyprian. lib. 8. Epift. 14. Tertull. adv. Marc. 4. 18. conf. Zimmerm. Anal. Miſcell. Menſ. 5. §. 1.

REMISſARIUS, a, um. Adj. [ἀνεπιγός] ut, Remiſſarius vectis in fucula torcularis, quia frequenter remittitur: vel quia ad remiſſionem factus eſt. Cato R. R. cap. 19. Vectes longiſſimos pedum decem & octo, ſecundos pedum ſexdecim, tertios pedum quindecim, remiſſarios pedum duodecim.

REMISſIVUS, a, um. Adj. Cæl. Aurel. Acut. 3. 4.

REMIXTUS, V. REMISCEO.

REMOBOTH, Monachorum genus apud Ægyptios deterrimum. Rhodiginus lib. 10. Antiq. leſt. cap. 4. Quia vero Antonii anachoretæ facta mentio eſt, ambigentque forſan multi, quæ ſit cognominis ejus ratio: ſciendum in Ægypto tria fuiſſe monachorum genera. Quidam Cœnobitæ dicebantur, vel ejus gentis lingua *Sauſes*. Alii Anachoretæ, qui deſerta fere incolebant: unde & nominis profuit ratio, ex Græcæ linguæ interpretatione. Tertius Remoboth appellatur, deterrimos, neglectosque: quibus mōs eſt, ut bini ternive habitent ſimul, ſuoque vivant arbitrio, conquiſita in medium conferentes. Verum apud eos omnia affectata, laxæ manicæ, follicantes caligæ, veſtis craſſior, crebra fuſpiria, inquit Hieronymus.

REMOLIOR, [ἀπολείπει] Irī. Rurſus moliri, vel De ſuo loco pellere. Ovid. 5. Met. 354.

Sæpe remoliri luſtatur pondera terræ,
Oppidaque & magnos devolvere corpore montes. De Typhoeo.

h. e. Excutere: vel decutere & demoliri.

Arma remolitur. Sil. lib. 1. 36. i. e. Retraſtat, & inſtaurat. conf. REMOLLIO.

REMOLITUS, a, um. Partic. ut, Orbis remolitus. Sen. Herc. fur. 6.

REMOLLESCO, [ἀναμολαττομαι] ēre. Molle fieri. Cæſ. 4. Bell. Gall. cap. 2. Vinum ad ſe importari non ſinunt, quod ea re ad laborem ferendum remolleſcere homines, atque effeminari arbitrantur.

Cera remolleſcit ſole. Ovid. 10. Met. 285. Idem 9. Met. 661.

Sole remolleſcit, quæ frigore conſtitit unda.

Remolleſcere, per translationem, Mitem & placatum fieri. Ovid. 1. Met. 377.

— precibus ſi numina juſtis

Victa remolleſcunt, ſi ſteſcitur ira deorum.

REMOLLIO, īvi, itum, [ἀναμολαττω] īre. Valde, vel rurſus mollire.

Columel. lib. 2. cap. 12. extr. Nihil itaque amplius in iteratione, quam remolliri terra debet æqualiter. Sed in emendatis codd. legitur Remoliri.

Artus tactos remollit Salmacis. Ovid. 4. Met. 286.

REMOLLITUS, a, um. Partic. [ἀναμολαχθῆς] Suet. in Auguſt. cap. 79. Vultu erat, vel in ſermone, vel tacitus, adeo tranquillo ſerenoque, ut quidam æ primoribus Galliarum conſeſſus ſit inter ſuos, eo ſe inhibitu ac remollitu, quo minus, ut deſtinat, in tranſitu Alpium, per ſimulationem colloqui propius admiſſus, in præcipitium propelleret.

Grana humore remollita. Apul. Herb. cap. 3.

REMORIUM, i. n. Locus juxta urbem, quem ad inauguranda templa Remus cepit. Alexander lib. 6. Genial. dier. cap. 11. Al. Remoria. q. V.

REMORA, æ. f. a Remo, Romuli fratre, appellatio. Ennius apud Cic. 1. de Divin. 107.

Certabant urbem Romam, Remoramne vocarent. Sic in manuſcriptis. Editi habent, Remamne vocarent. Turnebus priorem ſcripturam magis probat. Adverſ. 23. 4. V. Grut. not. conf. REMURIA in REMUS.

REMORA, Appellativ. REMORES, V. REMOROR.

REMORBESCERE, [ἀναμολαττω] In morbum recidere, inquit Feſtus. Verbum antiquum.

REMORDEO, di, ſum, [ἀνιδόκνω] ēre. Mordere eum a quo quis eſt morſus.

Remordere, Cruciare, ſollicitare. Virg. 1. Æn. 261.

— quando hæc te cura remordet. conf. Claud. de Bell.

Get. 302. Lucret. 3. 840.

Præteritiſque admiſſa malis peccata remordent.

Animus conſcius remordet. Lucret. lib. 4. 1129.

Libertatis deſiderium remordet animos. Liv. 8. 4.

REMORSUS, a, um. Partic. [ἀνιδόκνω] Hor. Epod. 6. 4.

Quin huc inanes, ſi potes, vertis minas,
Et me remorſum petis?

REMOROR, [ἀναμολαττω, ἐπιχω, ἀνέχω, παρέλκω] āri. Retardare: a Remora piſce, ut ait Donatus. Ter. And. 4. 18.

Monebo, ne quod veſtrum remoror commodum. Idem Eun. 2. 3. 10.

Ut illum di, deæque ſenium perdant, qui me hodie remoratus eſt.

Ituros remorari. Ovid. 13. Met. 220.

Verba & preces puellæ me remorantur. Propert. lib. 1. 6. 5.

Aliquem remorari a re aliqua. Cic. 1. in Catil. 4. Num unum diem poſtea L. Saturninum Trib. pleb. & C. Servilium mors a Reipub. pœna remorata eſt?

Gradum remorari. Plaut. Perſ. 1. 2. 28.

Iter. Ovid. 11. Met. 233.

Pœnam. Ulpian. in l. Si quis filio. §. Quid tamen. D. de injuſto teſtamento.

Spes alicujus. Cic. 3. Att. 13. Scito te me iis epistoſis potius, & meaſpes ſolitum eſſe remorari.

Remorari, ſine caſu. Liv. 37. 45. In deteriore ſua fortuna pacem faciet rex, quia ſerius facit, quam facere potuit; ſi nunc remoratus fuerit, &c. Vetus codex habet Moratus. Plaut. Caf. 4. 3. 7.

— nam quid illæc nunc

Tam diu intus remoratur, quaſi ob induſtriam?

Non diu remoratus es. Catul. in Epithal. Mallii, 59. 200.

REMORANS, antis. [ἀναμολαττω] Partic. Ovid. 6. Faſt. 772.

Et fugiunt, freno non remorante, dies. conf. Ovid. 4. Met. 137.

& 10. 671.

REMORATUS, a, um. Partic. [ἀναμολαττω] ut, Calamitas remorata longius ſerpit. Cic. Anteq. ired in exil. 14.

REMORATIO, ἀναμολαττω, ἀναμολαττω. } In Vet. Gloſſ. Cyrill.

REMORATOR, παρελκυστής. }

REMORATRIX, παρελκυστής. }

REMORAMEN, īnis. n. Ovid. 3. Met. 567.

— remoraminaque ipſa nocebant. V. Heinf.

REMORA, æ. f. [παρελκυστής] Idem quod Mora, vel Retardatio. Lucilius, Quæ vox ex te reſonans meo gradu remoram facit? Plaut. Trin. 1. 1. 15.

Quæ in rebus multis obſtant, odioſæque ſunt,

Remoramque faciunt rei privatæ & publicæ. Idem Pœn. 4. 2. 106.

Remora, [ἔχνη] Animal aquatile, admodum breve: a remorando nomen trahens, quod navem, cui adnixum ſit, remoretur. Plin. lib. 32. cap. 1. Tamen omnia hæc pariterque eodem impellentia unus ac parvus admodum piſciculus, echeneis appellatus, in ſe tenet. Ruant venti licet, & ſæviant procellæ, imperat furori, viresque tantas compeſcit, & cogit ſtare navigia: quod non vincula ulla, non ancoræ pondere irrevocabili jactæ. Et paulo poſt, E noſtris quidam Latinis remoram appellavere eum.

REMORER, um. m. pl. Aves in aſpicio dicuntur, quæ acturum aliquid remorari compellunt. Feſtus. conf. REMUS.

REMORVO, mōvi, mōtum, [ἀποκινέω, ἀναμολαττω, ἀναμολαττω] ēre. Amovere, abducere, auferre. Cic. 16. Fam. 11. Accepimus conditiones, ſed ita, ut removeat præſidia ex his locis, quæ occupavit.

Infantem remove, a lacte depellere. V. INFANS.

Manus remove ex oculis. Ovid. 9. Met. 390.

Oculos remove, & ſe totum avertere. Cic. pro Corn. Balb. 11. Fuiſſe judicem ex illis equitibus Romanis, graviſſimis viris, neminem, quin removeret oculos, & ſe totum averteret.

Artem remove. Cic. in Brut. 48. Lyſiam primo profiteri ſolitum artem eſſe

esse dicendi: deinde quod Theodorus esset in arte subtilior, in orationibus autem junior, orationes eum scribere aliis cepisse, artem removere. Similiter Ilocratem primo artem dicendi esse negavisse, scribere autem solitum aliis orationes, quibus in judiciis uterentur. Artem removere, h. e. Negavisse ullam esse artem dicendi, ut multi alii negarunt: quod Cic. 1. de Orat. 90. scripsit. Ita vero interpretandum docet particula, Similiter, quæ sequitur. Et Quintil. lib. 2. cap. 18. scribit Lydium negasse artem esse.

Causas desiderare remove. Ovid. 3. Trist. 7. 31.

Invidiam a se remove. Ovid. 12. Met. 626.

Metum. Liv. lib. 2. 2. Hunc tu, inquit, tua voluntate, L. Tarquini, remove metum.

Moram. Plaut. Stich. 2. 1. 37.

Operam suam a populari coetu. Cic. 4. Acad. 18. Quod si, quum fungi munere debeamus, non modo operam nostram nunquam a populari coetu removemus, sed ne litteram quidem ullam facimus nisi forenssem.

Pudorem. Ovid. 8. Met. 157.

Suspicionem levare, atque ab se remove. Cic. 5. Verr. 136. Tum iste, homo innocens, qui illam suspicionem levare, atque ab se remove cuperet.

Vim procul hinc remove. Ovid. 1. Amor. 14. 29.

Nubem animi removet ipse dolor. Ovid. 1. Trist. 3. 13.

Soporem cura removens. Ovid. 6. Met. 439.

Remove aliquem a legibus, Deicere eum a spe legum ferendarum. Cic. 2. Q. frat. 5. Hunc Catonem Lentulus a legibus removet.

Remove aliquem a Rep. Potestate privare. Cæf. 3. Bell. Civil. 31. Senatus Coelium a Repub. removendum censuit. V. **RESPUBLICA**.

Remove ab oculis, & Occultare, idem. Cic. 1. Off. 129. Quæ natura occultavit, eadem omnes, qui sana mente sunt, remonent ab oculis.

Remove de medio, Clam auferre. Cic. pro Rosc. Amer. 23. Multa palam domum suam auferbat, plura clam de medio removebat.

Ex urbe me removi in montes. Hor. 2. Serm. 6. 16.

A vulgo & scæna in secreta se remove. Hor. 2. Serm. 1. 18.

Ministerio sceleris me removi. Ovid. 3. Met. 645.

Se remove ab aliquo, pro Alienare. Cic. 4. Att. 8. Quid sit, quod se a me removet, si modo removet, ignoro.

Se a negotiis publicis remove, Extricare se. Cic. 1. Off. 69. Multi & sunt & fuerunt, qui eam, quam dico, tranquillitatem expetentes, a negotiis publicis se removerunt. i. e. Abdicaverunt se muneribus publicis. [Immo Abstinerunt publicis negotiis, vel Superfederunt.

Se ab amicitia alicujus remove. Cic. de Amicit. 79.

Se a suspitione alicujus commodi. Cic. 2. de Lege Agrar. 22.

Se arte sua remove, Non eam exercere amplius. Cic. in Orat. 5. Ne opifices quidem se artibus suis removerunt, qui aut lalyfi (quem Rhodi vidimus) non potuerunt, aut Coæ Veneris pulchritudinem imitari.

Remôsse, pro Removisse. Lucret. lib. 3. 68.

— falso terrore coacti

Effugisse volunt longe, longeque remôsse.

A vulgo remôrante se in secreta, i. e. Removerant, secesserant. Hor. 2. Serm. 1. 71. Syncope est. Sil. lib. 11. 175.

— hi sunt qui jura dedere

Terrore expulso, Sidicinaque bella remôrante.

REMOTUS, a, um. Partic. Cic. 7. Verr. 80. Remoto atque a legato viro, non liberius quam ante, &c. Virg. 1. Æn. 230.

Postquam exempta fames epulis, mensæque remotæ.

Ambage remota verum addidit. Ovid. 3. Fast. 337.

Arbitris remotis, dicit, esse quæ secreto agere de Repub. velit, &c. Liv. 2. 37.

Custos remotus. Hor. de Arte Poet. 161.

Delectu omni & discrimine remoto, officia tollebantur. Cic. 4. de Finib. 69.

Joco remoto, tibi hæc amicissimo animo præcipio. Cic. 7. Fam. 11. Quod & Amoto joco dicitur.

Nimbi verni jam remoti. Hor. 4. Carm. 4. 8.

Pietas remota. Lucan. lib. 5. 155.

Res remota ab aliquo. Cic. 2. Q. frat. 2. Sine dubio res a Lentulo remota videtur esse.

Remotus, Adj. Qui longius abest.

Remotum procul. Cic. 5. Verr. 85. Etiamne hæc tam parva civitas, tam procul a manibus tuis atque a conspectu remota?

Procul urbe remotus. Ovid. 4. de Pont. 9. 123.

Longa regione remotus. Ovid. 3. Trist. 4. 73.

Remotus ab aliqua re, & subauditur Animo.

Longe remotus homo ab ambitione. V. **LONGUS**.

A cupiditate remotus. Cic. 3. Verr. 35. Quis tam remotus fuit a cupiditate? Ab inani remotus laude & sermonibus vulgi. Cic. 15. Fam. 4. Si quisquam fuit unquam remotus ab inani laude, & sermonibus vulgi, ego profecto is sum.

A pudore remotus longissime. Cic. 2. de Lege Agrar. 31.

A religione remotus testis, Perjurus. Cic. pro Font. 11. Testibus, Judices, non credere cupidis, & iratis, & conjuratis, & ab religione remotis, non solum potestis, sed etiam debetis.

Femina a viris remotissima, Non dedita libidini. Columel. lib. 12. cap. 1. Vitio ab omni remotus. Hor. de Arte Poet. 384.

A culpa remotus, Qui caret culpa. Cic. pro Muren. 73.

A dialecticis remotus homo, i. e. Alienus, non exercitatus in dialecticis. Cic. 14. Att. 12. Hæc conscripsi x. Cal. accubans apud Vestorium, hominem remotum a dialecticis, in arithmeticis satis exercitatum.

Ab injuriis alicujus remotissimus. Cic. 4. Verr. 160. Homines quietissimi, qui maximè, ab injuriis nostrorum magistratuum remotissimi consueverant esse, præsidio fœderis, &c. Al. Remoti conf. rectius.

Ab oratoris officio procul remotæ quæstiones, Sejunctæ. Cic. 1. de Invent. 8.

A sensibus remotum, Insensibile. Lucret. lib. 5. 149.

A suspitione minimi errati remotissimus. Cic. 6. Verr. 40.

Res a memoria nostra remota. Cic. 1. de Invent. 39. Quum autem res ab nostra memoria, propter vetustatem, remotas ex litterarum monumentis repetere instituo, &c.

Locus ab arbitris remotus. Cic. 7. Verr. 80.

Antrum remotus. Ovid. 6. Fast. 121.

Voz. IV.

Sermo a strepitu forensi remotissimus. Cic. in Orat. 32.

REMOTUS, Adv. Compar. Cic. 2. de Nat. Deor. 87. de Stellis, Aliæ propius a terris, aliæ remotius eadem spatia conficiunt.

Superl. Remotissime. Augustin. de Trin. 12. 5.

REMOTIO, ònis. f. [*ἀποκίνησις*] Cic. 1. de Invent. 15. Ejus partes sunt quatuor, concessio, remotio criminis, relatio criminis, comparatio. Ibid. Remotio criminis est, cum id crimen, quod infertur, ab se. & sua culpa, vi, & potestate, in alium reus remove conatur. Et 2. de Invent. 86. Remotio criminis est, cum ejus intentio facti, quod ab adversario infertur, in alium, aut in aliud dimovetur. [Forte & in prior loco Demovere legendum.]

REMUGIO, ìvi vel ii, ìtum, [*ἀναμυγκόμεαι, ἀναβρύχω*] ìre. Resonare mugitu. Ovid. 1. Met. 657.

— quodque unum potes, ad mea verba remugis.

Verba Inachi ad filiam mutatam in vaccam. h. e. Mugitum reddis, non verba.

Cælum remugit, Tonat. Virg. 9. Æn. 504.

Mons totus circum remugit. Virg. 12. Æn. 928. Terræ scil. Tremore.

Nemus remugit ventis. Hor. 3. Carm. 10. 5.

Nemus remugit bellatore. Stat. 12. Theb. 602.

Sinus Ionius remugiens Noto. Hor. Epod. 10. 19.

Tympanum remugit. Catul. de Bercynth. 61. 29.

Vox ingeminata, Echo. Virg. 3. Georg. 45.

Et vox assensu nemorum ingeminata remugit.

Antro remugit Sibylla. Virg. 6. Æn. 99.

Infans ululatus remugit. Stat. 12. Theb. 374.

REMULCRO, si, sum, [*ἀναμυλῶ*] ãre. ut, Corda stimulata remulcere. Stat. 8. Theb. 93.

Minas remulcere. Stat. 8. Theb. 93.

Remulcere, pro Reflectere. Virg. 11. Æn. 812.

Ac velut ille, prius quam tela inimica sequantur,

Continuo in montes sese avius addidit altos,

Occiso pastore, lupus, magnoque juvenco,

Conscius audacis facti, caudamque remulcens

Subjecit pavitamentum utero, &c. Caudam remulcens, inquit

Turneb. Adverb. 21. 22. i. e. Reflectens: sic enim lupi & canes timentes reflectunt caudam, ut eam sub verenda reducant. Sic & Demulcere aures pro Demittere dixit Lactantius. V. **DEMULCRO**.

REMULCO, V. **REMULCUS**.

REMULCUS, i. m. vel **REMULCUM**, i. n. ut vult Isidor. 19. 4. Machina, trahendis navibus idonea. Cæf. 3. Bell. Civil. 40. Ad Oricum venit, submersamque navim remulco, multisque contendens funibus, reduxit. Liv. 25. 30. Itaque Marcellus nocte navim onerariam cum armatis remulco quadriremis, trahi ad Achradinam iussit. Idem 37. 24. Contemplatus Eudamus hostes, claudas, mutilasque naves apertis navibus remulco trahentes, viginti paulo amplius integras abscedentes, &c. Qui locus aperte docet, Remulcum, non esse parvam navem, aut scapham, ut quidam sunt interpretati. Quas enim Naves apertas Livius vocat, quis tam stupidus, ut Scaphas intelligat? Quis rursum in superioribus, ubi scribit Navim onerariam remulco quadriremis tractam, Quadriremem dici putet, aut parvam navem aut scapham? Certe nihil aliud est, Navim remulco trahi, quam Remigio sive remigatione. Naves enim vel plus æquo oneratae, vel fractæ, vel mutilæ, aliis navibus remigum plenis alligatae ducuntur: ut quo simpliciter a nautis duci non possunt, aliorum navigiorum adminiculo perveniant. Itaque quemadmodum navis oneraria quadriremi alligata, eorum, qui in ea quadriremi erant remigio, traheretur, sic & naves claudæ mutilæque navibus apertis alligatae. Sunt qui putent Remulcum esse Funem, ad quem navis alligata remorum vice trahitur, in quibus Isidor. l. c. Sunt qui putent Hastam esse prælongam unco ferreo præfixam, quo navis grandior e minore scapha atrahebatur. V. Voss. Etymol. Scheff. de Mil. Nav. 2. 5. p. 150. seq. conf. Lex. Pitisc.

Translate Ammian. 18. 5. Non contis, nec remulco, ut ajunt, id est, non flexilique ambagibus vel obscuris, sed velificatione plena in rempublicam ferebatur.

REMULCO, [*ῥεμυλκῶ*] ãre. Latinis minus in usu. Proprie est, Remigando e scapha grandiore navim trahere, quod aliquando non solum necessitate gratia fit, sed ut navis quietius agatur.

Remulcare dictum, quasi Molli & leni tractu ad progressum mulcere. Sisenna Hist. lib. 2. Si quæ celeriter solvi poterat, in altum remulcare trahit. Non. 1. 282. [Forte Remulco retrahit legendum. Non raro enim, de verbo locutus, nomen, unde fluxit, e. g. profert iste Grammaticus.

Suid. *ῥεμυλκῶν, ῥήμα, πὸ τῆς ναὸς ἐκκύειν*. conf. dict. super.

Remulco, est, Quum scaphæ remis navis magna trahitur, ait Festus.

REMULUS, i. m. Silvius cognomine, Rex Latinorum ob impietatem fulmine ictus. Ovid. 4. Fast. 49.

Jam tamen Agrippam natum Remulumque nepotem

Viderat, in Remulum fulmina missa ferunt. Rēmulus. V. in **REMUS**.

REMUNCULUS, i. m. Navigium piscatorium, inquit Nonius, 13. 8. Sallust. Histor. lib. 2. Primo incidit forte super (alii per) noctem in remunculo piscantis. Meminit & Gell. lib. 10. cap. 25. al. Renunculus, vel Lenunculus. V. Gell. loc. cit. & suo loco.

REMUNERO, [*ἐμμερίζω, ἀνταρκίζωμαι*] ãre. & **REMUNEROR**, ãri. depon. Retribuere, compensare, beneficium reddere, mutuum gratiam referre. h. e. Munere aliquo, munus aliud compensare. Plin. Epist. 165. Remuneranda est igitur probitas eorum, &c. Cic. Post red. in Senat. 8. Quibus autem officiis T. Annii beneficia remunerabor? Idem 8. Att. 1. Tu si tibi eadem causa est, me remunerare sane velim.

Officio aliquem remunerare. Q. Cic. de Petit. Consul. 29.

Remunerare præmio. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 44.

Remunerari aliquem munere. Cic. 9. Fam. 8. Ut possem te remunerari quam simillimum munere.

Ad remunerandum nihil suppetit præter voluntatem. Cic. 15. Fam. 13.

Supplicis his te remunerabor. Catul. ad Calvum, 14. 24.

REMUNERATUS, a, um. Partic. Gell. 18. 13. Facete Diogenes sophisma remuneratus.

REMUNERATIO, ònis. f. [*ἀντιδωρεῖα, ἀνταρκεία*] Cic. de Amicit. 49. Nihil est enim remuneratione benevolentia, nihil vicissitudine studiorum officiorumque jucundius. Idem 2. Off. 68. A quo enim expeditior & celerior remuneratio fore videtur, in eum fere est voluntas nostra propensior.

REMUNERATOR, ōris. m. Tertull. Apol. cap. 36. A Deo remuneratore.
 REMUNERABILIS, e. Adj. Sarisb. Epist. 143. Remunerabilis est exsul-
 lem ad bonorum participium invitare.
 REMURIA, REMURINUS, V. MOX RĒMUS.
 REMURMŪRO, [ἀνυρμυρίζω] āre. Contra murmurare. Stat. 5. Silv. 1. 153.
 Qualiter alta comam silvarum gloria pinus,
 Seu Jovis igne malo, seu jam radice soluta,
 Deficit, & nulli spoliata remurmurat auræ. conf. Fortunat.
 lib. 3. extr.

RĒMUS, i. m. [Ῥῆμος, Ῥέμος] filius Martis & Iliae, a fratre Romulo
 interemptus, ut scribit Liv. 1. 5. &c. Post cujus mortem, oborta pesti-
 lentia, consulto oraculo responsum est, placandos esse manes fratris ex-
 stincti: ob quam rem sella curulis cum sceptro & corona, & ceteris regni
 insignibus semper juxta fancientem aliquid Romulum ponebatur, ut pa-
 riter imperare videretur: unde est illud Virg. 1. Æn. 296.

— Remo cum fratre Quirinus

Jura dabunt. Hæc Servius. Tibul. lib. 2. 5. 24.

Romulus æternæ nondum firmaverat urbis

Mœnia, consorti non habitanda Remo. De ratione nominis
 ita Victor. de Orig. gent. Rom. Romulum scribit a virum magnitudine
 appellatum: nam Græca lingua ῥώμη Virtutem dici, certum est: alte-
 rum vero Remum dictum a tarditate, quippe talis naturæ homines ab an-
 tiquis Remores dicti.

Fuit hoc nomine alius quidam Æmathionis filius. Item alius Latinorum
 tyrannus, de quo Plutarch. in Romulo.

RĒMŪRIA, ōrum. n. pl. Remi occisi funesti dies. Alex. ab Alex. lib. 4.
 cap. 20. Etiam mense Majo, dies quibus Remuria celebrantur, ut occisi
 Remi umbra placaretur: & Nonis Julii, quæ Caprotinæ dicte sunt, qua
 die Romulus apparere desinit. Postea Lemuria dicti sunt. V. Lex. Pitisc.
 Ovid. 4. Fast. 47.

Romulus obsequitur, lucemque Remuria dixit. conf. seq. dict.

RĒMURINUS, a, um. Adj. ut, Remurinus ager dictus, Quia possessus
 est a Remo, & habitatio Remi Remora: sed & locus in summo Aventino
 Remoria dicitur, ubi Remus de urbe condenda fuerat auspicatus. Pau-
 lus apud Festum. q. V.

RĒMUS, i. m. [ῥετός, ῥήτης, ῥάτης] Instrumentum, quo naves aguntur.
 Cic. 3. Verr. 134. Quam multos esse oporteret, ex ipso navigio, quod
 erat factum sex remorum numero, conjiciebant.

Remi, sunt navales pedes, sicuti plerumque remus remigis. Virg. 5.
 Æn. 153. — quam deinde Cloanthus

Consequitur melior remis, sed pondere pinus

Tarda tenet. Ex Nonio 4. 393. [Sed Mercerus exhibet plenius

& emendatius, Plerumque Remos remiges Virgilii auctoritate possumus
 dicere. Facit enim id h. l. poeta, per metonymiam adjuncti scil.

Breves remi. Juven. 15. Sat. 128.

Inflexus. Cic. 4. Acad. 19. Neque vero hoc loco expectandum est,
 dum de remo inflexo, aut de collo columbæ respondeam, i. e. Cur in

aqua inflexus videatur.

Lenti remi. Sen. Hippol. 3.

Validi. Valer. 2. Argon. 311.

Abstergere remos. Curt. 9. 9. 16. V. ABSTERGO.

Adjicere vela remis. Ovid. de Rem. Amor. 790.

Admotum fretum remis. Ovid. 6. Met. 512. Hypallage.

Aptare remis. Virg. 5. Æn. 753.

Confusa minutis remis cymba. Propert. lib. 1. 11. 9.

Confurgunt ordine terro remi. Virg. 5. Æn. 120.

Contorsit remum in hostem. Lucan. lib. 3. 671.

Convulsam remis dehiscit æquor. Virg. 5. Æn. 143.

Detergere remos transcurrentes. Cæf. 1. Bell. Civil. 58. pr. V. DETERGO.

Dare aliquem ad remum. V. in præpositione A D.

Ducere remos. Ovid. 1. Met. 294.

Franguntur remi. Virg. 1. Æn. 108.

Impellere remos. Ovid. 4. Æn. 594.

Impellere navim remis, i. e. Remigara. Cic. 4. Tusc. 9.

Impellit æquora properantibus remis. Ovid. 3. Met. 65.

Incumbere remis. Ovid. 2. de Arte Am. 731. Virg. 5. Æn. 15.

Colligere arma jubet validisque incumbere remis.

Incurvans lentos gurgite remos. Catul. Argon. 62. 183.

Inhibere remos. V. INHIBEO.

Ineunt gravibus certamina remis. Virg. 5. Æn. 114.

Institere remis. Ovid. 5. Met. 558. V. Alarum remi.

Insurgere remis. Virg. 3. Æn. 207.

Intenta remis brachia. Virg. 5. Æn. 136.

Lentandus remus in unda. Virg. 3. Æn. 384.

Obstunt remis freta. Ovid. 13. Epist. 5.

Peragit freta agili remo. Ovid. 15. Epist. 65.

Perstant in verbera remorum. Ovid. 3. Met. 662.

Petit maria agmine remorum celeri. Virg. 5. Æn. 211.

Petere æquora summis remis. Lucan. lib. 3. 532.

Pulsata freta remis resonant. Sen. Octav. 6.

Reducere remum ad pectora. Ovid. 11. Met. 402.

Reguntur rates remo. Ovid. 1. de Arte Am. 3. al. Moveantur.

Sollicitare freta remis. Virg. 2. Georg. 503.

Stringere remos, Fabricare. Virg. 1. Æn. 556.

Subducere remos, Tollere. Ovid. 11. Met. 486. Sed varia lectio est.

Torsit aquas remis. Ovid. 5. Fast. 644.

Verrunt vada remis. Virg. 6. Æn. 320. & 3. Æn. 668.

Verrimus & proni certantibus æquora remis.

Verrebant freta demissi remi. Ovid. 3. Amor. 8. 42.

Remis ventisque. Virg. 3. Æn. 563.

Lævam cuncta cohors remis ventisque petivit.

Ventis remisque, idem quod Remis ac velis, hoc est Citissime; pro-

verbialis est locutio. Cic. 12. Fam. 25. Atque inde ventis remisque in

patriam omni festinatione properavi. Vetus codex legit Ventis remis.

conf. Interpr. ad Sil. 1. 566. [Festinationem indicat proverbium.

A remo ad tribunal. V. A vel A B præpositiones.

Corporis remos, pro Brachiis natans dixit Ovid. 18. Epist. 215.

Alarum remi. Ovid. 5. Met. 458.

Post super fluctus alarum insilire remis

Optavit. i. e. Possit volare.

Pennarum remos dixit Sil. 12. 08.

RĒMIGO, [ῥεῖσις, ῥεῖσις, ῥεῖσις] āre. Remum agere, Remis navigare.

Cic. 4. Tusc. 9. Utrum igitur mavis: statimne nos vela facere, an quasi e

portu egredientes, paululum remigare? Plin. lib. 32. cap. 1. Tenuit &

nostra memoria Caji principis ab Astura Antium remigantis. Harduin. Re-

navigantis. Liv. 6. 4. Qui non remigasset Romam.

REMIGANS, antis. Partic. Sen. Epist. 122. extr. Contra aquam re-

migantes.

REMIGATIO, ōnis. f. [ῥεῖσις] Cic. 13. Att. 21. Inhibitio autem remigum

motum habet, & vehementiorem quidem, remigationis navem converten-

tis ad puppim.

REMEX, igris. m. [ῥεῖσις, ῥεῖσις, ῥεῖσις] Gl. L. G. Qui remos agit, &

remigandi ministerio fungitur. Plaut. Merc. 4. 2. 5.

Nimium obsonavit, sed coquos quasi in mari

Solitus est hortator remiges hortari,

Ita hortabatur. Cic. 2. de Divin. 114. Quid, inquires, remex

ille de classe Coponii, nonne ea prædixit, quæ facta sunt? Cæf. 3. Bell.

Gall. 9. Naves interim longas ædificari in flumine Ligeri, quod influit in

Oceanum: remiges ex provincia institui: nautas, gubernatoresque

comparari jubet.

Ictus remigis. Ovid. 3. Amor. 6. 3.

Officium remigis. Ovid. 15. Met. 367.

Classis infirma, propter dimissionem propugnatorum & remigum. Cic. 7.

Verr. 85.

Opem remigis addere velo. Ovid. 1. de Arte Am. 368.

Acri remige velocem agit Pristin. Virg. 5. Æn. 116.

Remige iter carpere. Ovid. 1. Trist. 9. 4.

Exercere remiges. Nepos, 10. 9. 2.

Exstructi remigis ordo quater surgens. Lucan. lib. 3. 525.

Imperare remiges. Cic. 2. de Orat. 40.

Nominat. Sing. Remigis in Gloss. Gr. Lat. ῥεῖσις, Remigis, Remix.

[Nisi retrogrado ordine legendum, Remex, remigis. Nam sæpe flexiones

inducit vocum iste Glossularius.

REMIGIUM, i. n. [ῥεῖσις] Ipsa remorum agitatio & remigatio. Virg. 1.

Georg. 202.

Non aliter, quam qui adverfo vix flumine lembum

Remigiis subigit.

Aptæ remigio aquæ. Ovid. 2. de Arte Am. 196.

Aptat remigio biremes. Virg. 8. Æn. 80.

Findere aquas remigio. Ovid. 3. Fast. 586.

Meo remigio rem gero. Plaut. Mil. 3. 1. 152. Proverbiale est, huncque

sensum continet, Illis velint nolint parendum est, quum mei sint. Aliis

enim fortasse remigibus imperare quod vellem invitis non possem: nunc

vero meis remigibus & servis rem gero, qui mihi dicto audientes esse

coguntur. Turnebus.

Nudum remigio latus navis, Remis. Hor. 1. Carm. 14. 4.

Remigium, Remigum multitudo. Virg. 3. Æn. 471.

Remigium supplet, focios simul instruit armis. Cic. 5. Tusc. 14.

Quæ pugna, quæ acies, quo remigum, qui motus hominum, &c.

Vitiosum remigium Ulyssis. Hor. 1. Epist. 6. 63. Per metonymiam, Socios

Ulyssis intelligit, nequam & voluptatibus addictos, ut qui nec a Circes

poculis temperarint, nec a Lotophagis avelli potuerint. Proverbii speciem

habet. V. Erasmus.

Remigium, ad Volatam transfertur, quoniam alis, veluti remis quibusdam,

ad diffindendum aerem utuntur. Virg. 1. Æn. 300.

— volat ille per aëra magnum

Remigio alarum. de Mercurio. conf. Idem 6. 19.

Pennarum remigium. Lucret. lib. 6. 743.

REMULUS, i. m. Dimin. Turpil. ap. Non. 13. 1.

REMILLUS, a, um. Adj. i. e. Repandus, ut docet Festus: Instar remi

qui inflexus in aqua videtur, secundum Perott. & Dacer.

REMIPES, ēdis. Auson. Mosell. 201. Remipedes lembi. Idem Epist. 3.

13. Anates remipedes. Sic quoque legendum videtur in Varr. apud Non.

6. 65. pro Tremipedas.

REMIVAGUS, a, um. Adj. ut, Remivaga celox. Varr. apud Non. 13. 1.

RĒMŪTO, āre. Tacit. de Orat. 19. 2. Vidit namque, ut paulo ante dice-

bam, cum conditione temporum ac diversitate aurium, formam quoque

ac speciem orationis remutandam. al. Esse mutandam.

R E N

RĒN, rēnis. m. [ῥεῖσις] Renes sunt qui lumbis summis coxis inhærent.

ῥεῖσις, Fluere, quod rivi spermatis ab his oriantur. Raro in Singulari

ponitur. Gloss. Lat. Gr. Renes, ῥεῖσις. Ren, ῥεῖσις. & Gr. Lat. ῥεῖσις, Ren, renis.

Veteres Rienes dicebant, teste Festo. Rienes, inquit, quos nunc

vocamus, antiqui Nefundines appellabant, quia Græci ῥεῖσις eos vo-

cant. Plautus in Satyrione,

Malo tibi evenisse video; qui glaber erat, tanquam rien. [Scri-

bendum puto, Rienes, quos nunc Renes vocamus, Antiqui &c.

Dolent renes. Plaut. Curc. 2. 1. 21.

Sed quid tibi est? c. lien necat, renes dolent,

Pulmones distrahuntur, cruciatur jecur.

Humores qui ex renibus vesicaque profunduntur. i. e. Urina. Cic. 2. de

Nat. Deor. 137.

Laborare e renibus. Cic. 2. Tusc. 60. Quum ex renibus laboraret, ipso

in ejulatu clamitabat falsa esse illa, quæ &c.

Tentantur renes morbo acuto. Hor. 2. Serm. 3. 163.

Renes, pro Lumbis ipsis. Nemesianus in Cynegeticis v. 112.

Renibus ampla fatis validis, diductaque costas. Usus est & ea in

significatione Ausonius. Turneb. Advers. 5. 6. & Barth. in loc.

RENICŪLUS, & RENUNCŪLUS, dimin. Marc. Empir. cap. 26

RENĀLIS, e. Adj. [ῥεῖσις] Cæl. Aurel. Tard. 5. 3. Renalis passio.

RENŌSUS, vel RIENŌSUS, Vet. Gloss. Lat. Gr. Renitiosus, ῥεῖσις.

[An Rienosus? In Gr. Lat. ῥεῖσις, Renosus.

RENANCISCO, ēris, nactus sum, sci. Reprehendo. Festus, Renan-

ciscitur Verrius quidem significare ait Reprehendit: unde adhuc nos dici-

mus Nanciscitur, & Nactus, id est Adeptus. [Reprehendit, pro Rursus

prehendit scil.

RĒNARRO, [ῥεῖσις] āre. Idem quod Narrare. Virg. 3. Æn. 717.

Sic pater Æneas intentis omnibus unus

Fata renarrabat divum, cursufque docebat.

Facta renarrare. Ovid. 6. Met. 316.

Utque fit. a facto propiore priora renarrant.

RENASCOR, ēris, nātus sum, [ἀναφύω] nasci. Iterum nasci. Plin. lib. 11. cap. 29. Deinde ad Canis ortum obire, & alias renasci. Liv. 26. 41. Ut revixisse, aut renatum sibi quisque Scipionem Imperatorem dicat. Cic. 1. Tusc. 54. Nam principium extinctum, nec ipsum ab alio renascetur, nec a se aliud creabit.

Renatum bellum. Cic. ad Brut. 13. Renatum bellum est, idque non parvo scelere Lepidi.

Ardor occultus renascitur sub corde. Stat. 2. Achil. 315.

Renascitur malum. Cic. ad Brut. 4. Neu semper primi cujusque mali excidendi causa sit, ut aliud renascatur illo pejus.

RENASCENS, entis. Partic. [ἀναφύων] ut, Renascens annus, pro Primo vere. Plin. lib. 16. cap. 25.

RENATUS, a, um. [ἀνατεφύκας] aliud Partic. ut, Dentes renati. Plin. lib. 11. cap. 37. Equus septimo anno dentes omnes habet, & renatos, & immutabiles.

Dies renatus. Senec. Troad. 1.

Flumen. Lucan. lib. 3. 262.

— rursusque renatum

Fonte novo flumen, pelagi non abnegat undis.

Renata urbs. Liv. 6. 1.

Renasci de. Lucret. lib. 1. 675.

De nihiloque renata forent quaecunque videmus.

RENASCIBILIS, e. Adj. &

RENASCIBILITAS, ātis. f. apud Augustin.

RENĀVIGO, āre. [ἀναπλύνω] āre. Navigatione redire. Cic. 14. Att. 17. Post in Puteolana & Cumana regna renavigare. Plin. lib. 6. cap. 23. Ex India renavigant mense Ægyptio Tybi incipiente. conf. REMIGO.

RENĀVO, āre. Cic. 1. Att. 14. extr. Videro hominem, valde petitur, renavo operam. h. e. Diligenter ac celeriter præstabo. Sunt qui se junctim legant, Re navabo: sunt qui Renovabo. Manutius legit, Video hominem valde pœnitere; navabo operam. Turneb. Advers. 9. 3. ex Mss. Video hominem valde petitur: Atque ita Bos. Lambin. Gronov. Grav. [Petebat tum cum maxime consulat L. Luccejus cum C. Cæsare, ab optimatum factione, quæ M. Bibulo studebat, dejectus, teste Suet. in Jul. cap. 19. pr.]

RENĪDO, ui, [ἀνθλύνω] ēre. Resplendere. Proprium est æris, quum politum & lævigatum fuerit. Stat. 10. Theb. 654.

Emitat effigies, & sparfa orichalca renidet. Hor. 2. Carm. 18. 1.

Non ebur, neque aureum

Mea renidet in domo lacunar. h. e. Fulget. Porphyrio.

Idem 2. 5. 19. V. infra ex Gloss.

Oratio renidet. Quintil. lib. 12. cap. 10.

Renidere, pro Ridere. [μειδῶν, μειδέν] Catul. in Egnatium, 37. 1.

Egnatius, quod candidos habet dentes,

Renidet usquequaque: seu ad rei ventum est

Subsellium, quum orator excitat fletum,

Renidet ille: seu p̄i ad rogum filii

Lugetur, orba quum flet unicum mater,

Renidet ille. quicquid est ut icunquē est,

Quodcunque agit, renidet. Et paucis interjectis,

Tamen renidere, usque quaque te nollem:

Nam risu inepto res ineptior nulla est.

Renidere dicitur, quicquid hilarem aliquam speciem præ se fert. quo sensu transfertur etiam ad inanitata. Exempla supra vide.

Renidere, Lætari, gaudere. Hor. 3. Carm. 6. 12.

— & adjecisse prædam

Torquibus exiguis renidet. Lambinus. [Gloss. Lat. Gr. Renidet μειδῶν, ἀνθλύνει, Reniduit, ἐρεοδῶν.]

RENĪDENS, entis. Partic. [ἀνθλύνων] Resplendens: ut,

Domus auro renidens. Lucret. lib. 2. 27.

Ære renidenti fluctuat tellus. i. e. Splendet armis rutilantibus. Virg. 2. Georg. 281.

Lares renidentes. Hor. Epod. 2. 65. h. e. Splendentes, aut vultu, aut garrulitate. Acron. [Melius Schol. Cruq. Nitidos, resplendentes.]

Falsum vultu renidens. Tacit. 4. Ann. 60.

Os renidens. Ovid. 8. Met. 197.

— puer Icarus una

Stabat, & ignarus sua se tractare pericla,

Ore renidenti modo quas vaga moverat aura

Captabat plumas. h. e. Ore hilari, læto, & ridenti. Acro in

illud Hor. 2. Serm. 7. 38.

— nasum nidore supinor: Nidor, inquit, a nimio odore tractum, seu risu: unde & Renidet. Ibid. Porphy. Nidorem pro risu posuit, a quo verbum fit Renideo.

Puer renidens. Stat. 4. Theb. 789. h. e. Labra contrahens. Lactantius. conf. Ovid. 2. de Arte Am. 49.

RENIDESCO, [ἀναθλύνω] ēre. Inchoativum. Lucret. 2. 328.

Fulgur ibi ad cælum se tollit: totaque circum

Ære renidescit tellus. h. e. Splendore armorum perfusa hilari-

tatem quandam præ se fert, & quasi risu diffundit spectatorem. Lambin. **RENĪTEO**, ui, [ἀνθλύνω] ēre. Valde nitere. Plin. lib. 37. cap. 6. Arabicæ excellunt candore circuli prælucido atque non gracili, neque in recessu gemmæ aut in dejectu renitente, sed in ipsis umbonibus nitente, præterea subtrato nigerrimi coloris.

RENĪTOR, ēris. n̄sus vel nixus sum, [ἀνθλύνω] n̄ti. Contra, vel adversum niti. Plin. lib. 2. cap. 82. Postesque alterno pulsu renitentes.

Celf. 5. 28. Si magis id renititur.

De hominibus. Liv. 5. 49. Quum illi renitentes pactos dicerent sese, negat eam pactionem ratam esse. Ammian. 18. 2. Renirebatur firmissime Cæsar.

RENITENS, entis. Partic. ut Sanis consiliis male renitens. Sulp. Sev. 1. 20. 8.

RENIXUS, ūs. m. [ἀνθλύνω] Celf. lib. 5. cap. 28. de fistulis, At cartilago ubi subhæsit, ipsa sedes docet, perventumque esse ad eam ex renixu patet.

RENO, [ἀνανήσσω] āre. Iterum nare, aut natando redire. Ovid. ad Liv. 432. Nullaque per Stygias umbra renavit aquas. Hor. Epod. 16. 25.

— simul imis saxa renarint. Vadis levata.

RENODIS, e. Adj. Julius Capitol. in fine vitæ Clodii Albini. Capillo renodi & crispo. H. St.

RENODO, āre. In nodum constringere. Hor. Epod. 11. extr.

Aut teretis pueri longam renodantis comam. Valer. 5. Argon. 380.

Teque renodatam pharetris, ac pace fruentem. [Hic videtur potius, Resoluto nodo, pharetris liberatam significare.]

RENŌVO, [ἀνανεύω, ἀνανεύω] āre. notæ significationis.

Vetera renovare. Cic. 1. Acad. 14. Immo vero, & istam, & totam veterem Academiam, aquâ absumptam diu, renovari a te, nisi molestum est, velim. Al. Abforptam, vel A qua absum tam. [An Æque absumptam diu? vel Atque?] Ager renovatur aratro. Ovid. 5. Trist. 12. 23.

Amicitia ac societas renovata. Liv. 34. 31.

Amores veteres renovamus desiderio. Catul. ad Calvum, 93. 3.

Animum renovare. Hirt. de Bell. Afric. cap. 18. At cohortes, suis ex terrore firmatis, rursusque renovatis animis, legionarios conversis equitibus, &c.

Animum alicujus renovare, & revocare ad. Cic. 2. de Orat. 199. Animos Equitum Romanorum, apud quos tum judices causa agebatur, ad Q. Cæpionis odium, a quo erant ipsi propter judicia abalienati, renovabam, atque revocabam. Idem 2. de Invent. 49. Animus aut renovatur ad ea quæ restant, aut omnibus jam dictis exfuscitur.

Annos renovaverat Titan. Tibul. lib. 4. 1. 113.

Aratrum renovans terram. Ovid. 4. Trist. 6. 13.

Arvum renovaverat taurus. Ovid. 15. Met. 125.

Bellum renovare. Cæf. 3. Bell. Gall. cap. 2.

Campus renovatur aratris. Ovid. 1. Amor. 3. 9.

Cafus omnes renovare. Virg. 2. Æn. 750.

Clamorem renovare. Liv. 34.

Commendationem. Cic. 7. Fam. 18. Multa, mihi crede, assequere; ego enim renovabo commendationem, sed tempore.

Consilia belli. Cæf. 8. Bell. Gall. cap. 1.

Desiderium. Cic. Post red. ad Quir. 8. Frater erat unus, qui suo squalore vestros oculos inflecteret: qui suo fletu desiderium mei, memoriamque renovaret.

Dictum renovare, pro Iterum dicere. Cic. 2. de Lege Agr. 24. Hic quoniam video vos hominis dignitate, & contumelia legis esse commotos, renovabo illud, quod initio dixi, regnum comparari, libertatem vestram hac lege funditus tolli.

Dolorem, Memoriam doloris. Virg. 2. Æn. 3.

Fœdus. Liv. 1. 14. Fœdus inter Romam Laviniumque urbes renovatum est.

Honores. Cic. 2. Q. frat. 11.

Hospitium. Cic. pro Dejot. 8. Tu vetus hospitium renovare voluisti.

Humum. Martial. lib. 2. 74.

Institutum referre ac renovare. Cic. 1. Verr. 68. Hoc institui, atque adeo institutum referri atque renovari moleste ferunt.

Legendo renovare. Cic. 1. Acad. 11. Hæc inclusa habebam, & ne obsolecerent, renovabam, quum licebat, legendo.

Locationem. Ulp. in l. Item quæritur. §. ult. D. Locati.

Luctus renovabantur acerbi. Tibul. lib. 2. 6. 41.

Memoriam. Cic. pro Muren. 16. Et ut Scaurus memoriam prope inter mortuum generis sui, virtute renovaret. conf. supra Desiderium.

Militiam. Cic. 7. Verr. 146. Renovabitur prima illa militia, quum iste e foro abduci, non, ut ipse prædicat, perduci solebat.

Operam. Cic. 1. Att. 14. V. RENAVO.

Opibus novis se renovare. Cic. pro Muren. 33. Tantum tamen consilio atque auctoritate valuit, ut se, rege Armeniorum adjuncto, novis opibus copiisque renovavit.

Nuptias. Papin. in l. Inter. §. ult. D. de pact. dotalib.

Orationem. Cic. 1. de Invent. 100.

Prælium. Cæsar. 3. Bell. Gall. cap. 20.

Recordatione, vel commemorando rem aliquam renovare. Cic. 1. de Fin. 57. Stulti malorum memoria torquentur, sapientes bona præterita grata recordatione renovata delectant.

Scelus pristinum in aliquem renovare & instaurare. Cic. 2. Verr. 11. Quum in Cn. Dolabellam scelus suum illud pristinum renovavit, & instauravit Quaestorium.

Servitutem. Jabolen. in l. Si locus. D. Quemad. servit. amit.

Societatem. Cic. 12. Fam. 27. Quod societatem Reip. conservandæ, tibi mecum a patre acceptam, renovas, gratum est.

Studia. Cic. 2. de Divin. 7. Quod quum accidisset nostræ Reip. tum pristinis orbi muneribus, hæc studia renovare cœpimus, ut & animus molestus hac potissimum re levaretur, & prodessemus civibus nostris qua re cunque possemus.

Testamentum renovatum. Ulpian. in l. In fraudem. §. j. D. de milit. testam. Sic enim habent Pandectæ Florentinæ, quamvis Revocatum legat Haloander.

Vulnera alicujus. Ovid. 2. Trist. 209.

Renovare a. Quintil. lib. 6. cap. 4. Animum a satietate, vel a fatigatione renovat, h. e. Recreat vel instaurat, & reficit. De risu.

RENOVĀTUS, a, um. Partic. [ἀνανεωτός] Quintil. lib. 1. cap. 3. Itaque & virum plus afferunt ad discendum renovati ac recentes. De pueris.

Ager renovatus. Ovid. 1. Met. 110.

Clades domus renovata. Juven. 10. Sat. 243.

Lucifer renovatus unda Oceani, Surgens. Sil. lib. 7. 639.

Senecta renovata in florem redit. Ovid. 7. Met. 215.

Stellæ altæ & renovatæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 118.

Templum Honoris a M. Marcello renovatum, Restitutum. Cic. 2. de Nat. Deor. 61.

RENOVATIO, ōnis. f. [ἀνανέωσις, ἀνανεώσις] Cic. 6. Att. 1. Confece-

ram ut solverent centesimis sexennii ductis, cum renovatione singulorum annorum.

Usurpatione & renovatione doctrinæ. Idem de Clar. Orat. 150.

Renovatio timoris. Cic. 11. Fam. 18.

RENOVĀTOR, ōris. m. Inscript. apud Fabrett. p. 102. INSTITVTORI NOVOR. AC RENOVATORI OBR. OPERVM PVBLICORVM.

RENOVĀMEN, īnis. n. Idem, quod Renovatio. [ἀνανεώσις] Ovid. 8. Met. 729. Forma semel mota est, & in hoc renovamine manlit.

RENOVĀTIVUS, a, um. Adj. ut,

K 3

Renova-

Renovativum fulgur vocatur, Quum ex aliquo fulgure functio fieri cœpit, si factum est simile fulgur, quod idem significat. Festus.

RENŌVELLO, [ῥαννύνω] āre. Rursus novellum facere. Columel. de Arbor. cap. 6. Ejusmodi itaque vinea, si non aridos in corpore habet truncos, & flecti potest, factis fulcis optime sternitur, atque ita renovellatur.

RENŪMERO, [ῥεπαιρῶμιον] āre. Reddere quod ante nobis numeratum fuerat, ut aurum, dotem, &c. Ter. Hec. 3. 5. 52.

Sin alio est animo, renumeret dotem huc, eat.

RENUNTIŌ, [ῥεπρῆμιον] āre. Referre quid actum sit, aut velit aliquis: quemadmodum nuntios referre dicimus, de his ob quæ missi sunt. Cic. 5. Verr. 132. Fremebat tota provincia, nemo id tibi renuntiabat? Idem pro Cluent. 17. Nam hoc persæpe dixisti, tibi sic renuntiari, me habere in animo causam hanc præsidio legis defendere.

Posteaquam mihi renuntiatum est de obitu Tulliae filiae tuæ. Sulpic. ad Cic. 4. Fam. 5.

Renuntiare domum ad Senatum acta. Cic. 5. Verr. 71. Qua de re Agyrinenfes magistratus, & Quinqueprimi, quos tui quæstus causa evocasti, acta & imperia tua domum ad Senatum suum renuntiaverunt: quorum renuntiatio legibus illorum litteris publicis mandata est. Conf. 3. 88.

Renuntiare, Deferre arcanum, vel rem novam narrare. Cic. pro Cluent. 143. Quisnam tibi hoc renuntiavit? quis tam improbus fuit? cui ego autem narraui? Budaus.

Ut nobis renuntietur. Cic. pro Cluent. 163.

Renuntiare, Aperte denuntiare, significare. Ter. And. 3. 2. 28.

Id ego jam nunc tibi renuntio, here, futurum, ut sis sciens,

Ne tu mihi hoc posterius dicas, Davi factum consilio, aut dolis.

Cic. 2. Verr. 19. Renuntio, inquit, tibi, te hodiernis comitiis esse absolutum.

Renuntiare alicui de re aliqua. Plaut. Men. 2. 3. 67.

Renuntiare ad patrem, dixit Plaut. 1. 3. 49.

Amicitiam renuntiare, redemptionem, repudium, Denuntiare amicitiam discissam, testari se non esse redemptorem, & repudiare uxorem. Tacit. 2. Ann. 70. Componit epistolas, quis amicitiam ei renuntiabat. Ter. Phorm. 4. 3. 72.

Jam accipiat: illis repudium renuntiet, hanc ducat. Cic. 3.

Verr. 141. Itaque renuntiat Rabonius illam decisionem tutoribus: accurrunt tamen ad tempus tutores, digitum tollit Junius patruus. i. e. Significat se non esse redemptorem, ex decisione antegressa.

Conductionem renuntiare. Cic. 2. Verr. 16. Renuntiata est tota conductio. Ubi Asconius, Renunciatio dicitur recusatio ejus rei, quæ in pactum & promissionem venerat. Alii Condicio legunt. V. not. Verburg.

Hospitium renuntiare alicui dicebatur is, quem contracti hospitii pœnitebat, ne hospitii jus violaret. Cic. 4. Verr. 89. Itaque iste vehementer Sthenio infensus, hospitium ei renuntiat, domo ejus emigrat. i. e. Denuntiat sese nolle amplius hospitari in domo ejus. Liv. 25. 18.

Societatem alicui renuntiare. Liv. 38. 31.

Renuntiare depositis, est Rerum depositarum curam & custodiam deponere.

Ulpian. in l. Si hominem. §. Quoties. D. Depositum vel contra.

Exceptionibus renuntiare, Declarare se uti nolle. Ulpian. in l. Sed & si quis. §. Quæsitum est. D. Si quis caution.

Excusationi renuntiare. Ulpian. in l. Prætor. §. ult. D. de vacation. muner.

Legationi renuntiare. Paulus in l. Si absenti. D. de legation.

Societati renuntiare. Ulpian. in l. Si convenerit. & Paulus in l. Actione. D. pro Socio.

Renuntiare, pro Nuntium remittere, & salutem ultimum dicere. Quintil. lib. 10. cap. 7. Mea quidem sententia, civilibus officiis renuntiabit. Stoicis renuntiare, Valedicere. Cic. 1. de Orat. 230. Pedem nemo in illo judicio supposit, credo ne Stoicis renuntiaretur.

Vitæ. Suet. Galb. cap. 11.

Renuntiare, aliter, & quod vulgo dicitur *Contramandare*. Senec. 1. de Clement. 9. Renuntiare extemplo amicis, quos in consilium rogaverat, imperavit. i. e. Indicavit mutato consilio nihil se eorum opera in præsens usurum.

Renuntiat Consul, Tribunus, aliisque magistratus, i. e. Declaratur factus Consul, Tribunus, &c. Quod more solenni id in Campo Martio voce ejus, qui comitiis præerat fiebat.

Consulem renuntiare aliquem. Cic. 2. de Orat. 260.

Prætozem. Idem de Lege Manil. 7.

Renuntiat pro suffragio in tribus sacerdotibus. Cic. 4. Verr. 129. de sacerdotibus Jovis, Perfecerat iste imperio, ut pro suffragio Theonastus familiaris suus in tribus illis renuntiaretur. Conf. Lex. Pitisc.

RENUNTIATUS, a, um. Partic. Plin. in Paneg. cap. 92. Tuo judicio Consules facti, tua voce renuntiati sumus: ut idem honoribus nostris suffragator in curia, in Campo declarator existeres.

RENUNTIATIO, ōnis. f. [ῥεπρῆσις] Relatio. Cic. 5. Verr. 88. Cælio renuntiat se dedisse: cognoscite renuntiationem ex litteris.

Suffragiorum renuntiatio. Cic. pro Planc. 14.

Renuntiatio, Testimonii genus, quod *Rapportum* vulgo dicunt: cujusmodi edere solent architecti & magistri uniuscujusque opificii. quum opus est, qui propterea publice sacramento adiguntur. Budaus. Ulpian. in l. 1. in princ. D. Si mensor falsum modum dixerit, Adversus mensorem agrorum Prætor in factum actionem proposuit, a quo falli nos non oportet: nam interest nostra ne fallamur in modi renuntiatione.

Renuntiatio dicitur Recusatio ejus rei, quæ in pactum & promissionem venerat. Asconius in 2. Verr. 16.

Renunciatio, In significatione vulgari, *Renoncement*, ou *Renonciation*. Ulpian. in l. Verum est. in fine. D. Pro socio, Voluntate distrahitur loquens renuntiatione. *Par y renoncer*, *En y renonceant*.

RENUNTIATOR, ōris. m. Tertull. de Anima, cap. 57. & de Pallio cap. 4.

RENUNTIUS, i. m. [ῥεπρῆσις] Qui aliquid iterum nuntiat. Plaut. Trin. 2. 1. 22.

Cantrices, cistellatrices, nuntii, renuntii, raptore panis & peni.

Theod. Cod. 3. t. 7. Taciti nuntii, renuntiique corrupti

RENŪO, ui, ūtum, [ῥεπρῶμιον, ῥεπρῆσις] ēre. Respuere, & quasi signo aliquo ostendere aliquid sibi displicere. Martialis. lib. 2. 14.

Omnia cum fecit, sed renuente Deo.

Nullum convivium renuere. Cic. pro Cael. 27.

Fato renuente novos furores. Sil. lib. 10. 49.

Oculo renuente negavi. Ovid. 17. Epist. 89.

Quibus superciliis renuente huic decem millium crimini? Cic. pro Rabir. Post. 36.

RENŪTUS, ūs. m. [ῥεπρῆσις] Plin. 1. Epist. 7. Nam ego quoque similinutu ac renutu respondere voto tuo possum. Nutu, i. e. Assensu, dum promitto non agere adversus Gallum. Renutu, dum nolo adesse Gallo adversus Bæticos.

RENŪTO, [ῥεπρῆσις] āre. Frequent. Negare, renuere, non velle. Lucret. lib. 3. 351.

Quod superest, si quis corpus sentire renutat,

Simulachra renutant. Lucret. lib. 4. 604.

Incolumis transire potest, simulachra renutant.

RĒOR, rātus sum, [ῥομίζω, δοκέω] rēri. Existimare, opinari. Quintil. lib. 8. cap. 3. Horridum Reor, tolerabilius Autumo. Ex quo apparet in Præf. Indic. rarius Fabii ætate usurpatum fuisse. V. not. Burm. p. 687. Sallustius in Catil. cap. 57. extr. Optimum factu ratus, in tali re fortunam belli tentare.

Quod minime reris. Virg. 6. Æn. 97.

Illos in quibus eas virtutes esse remur, a natura ipsa diligere cogimur. Cic. 2. Off. 32.

Ducebam animo, rebarque. Virg. 6. Æn. 690. Ter. Hec. 4. 2. 5.

Teque antequam me amare rebar, ei rei firmasti fidem.

Tibi si rebare pudendum iusta pati. Sil. lib. 13. 378. Cic. 3. de Nat. Deor. 15. Rebantur enim fore, ut exercitus imperatorem, equo incitato se in hostem immittem, persequeretur, id quod evenit.

Ratus sum. Plaut. Amph. 2. 2. 24.

Victis hostibus, quos nemo superari posse ratus est.

Rectius Æneid. xi.

At juvenis, vicisse dolo ratus, avolat ipse. H. St. versus est 712.

Tum restitutas fratribus rebor meis animas. Senec. Herc. fur. 20.

Rear. Virg. 9. Æn. 253.

Quæ vobis, quæ digna, viri, pro talibus ausis

Præmia posse rear solvi?

Uti tenebras omnes Acherunta reamur. Liqueisse. Lucret. 4. 171.

RĀTUS, a, um. Partic. [ῥομίζω] Priscianus, Reor quoque Ratus facit Participium, ut puto, differentia causa: quia Ritus aliud significat, & Reus pro Reatus dicebant, quomodo Saucius pro Sauciatus, Lassus pro Lassatus.

Ratus sum, significat Putavi: sed aliquando pro Firmo certoque ponitur Ratus. Festus.

Abunde ratus, pro Satis ratus. Tacit. 2. Hist. 95.

Obsidionem flagitii ratus. Tacit. 3. Ann. 20.

Ratum, [ῥομίζω] Firmum, constans, certum, fixum. Ter. Hec. 4. 1. 39. Ne quod egissem, esset ratum.

Vide an Reor in hac significatione. H. St.

Certus & Ratus. Cic. 2. de Nat. Deor. 99. Qui quum tam certos celi motus, tam ratos astrorum ordines, tamque inter se omnia connexa & apta viderit.

Constans & Ratum. Cic. 2. de Nat. Deor. 51. Nihil errat quod in omni æternitate conservat progressus & regressus, reliquosque motus constantes & ratos.

Ratum & Immutabile. Cic. 2. de Nat. Deor. 95. Astrorum in omni æternitate rati & immutabiles cursus.

Jussum, ratum atque firmum. Cic. pro Cæcin. 96. Si populus jusserit me tuum, aut item te meum servum esse, id jussum, ratum atque firmum futurum?

Verum illud certum, comprehensum, perceptum, ratum, firmum, fixum fuisse vis. Cic. 4. Acad. 141.

Ratum & Irritum, contraria. Cic. de Provinc. Consul. 45. Cujus Tribunatus si ratus est, nihil est quod irritum ex actis Caesaris possit esse.

Ruptum & Ratum, contraria. Cic. 1. de Orat. 173. Testamentum ruptum aut ratum.

Dicta rata. Ovid. 2. Fast. 488.

Fides. Ovid. 3. Trist. 10. 36.

Leges natura. Senec. OEdip. 12.

Opus Parcarum. Ovid. in Ibin, 76.

Quæque ratum triplici pollice netis opus.

Pro rata, five Pro rata parte, quod vulgus nostrum *Ad æquipollentiam*, & etiam Pro rata dicit. Latinam vocem usurpans. Ulp. l. In his vero §. Imperator. D. de Soluti. Si vero summa usurarum debitarum non eadem sit æqualiter ad utramque causam proficit, quod solutum est: non pro rata. Idem ibidem, §. 3. Si quis ita caverit debitori in fortem & in usuras ejus se accipere: utrum pro rata & fortis & usurarum decedat. Cic. 1. Tusc. 94. Omnia ista, perinde ut cuique data sunt pro rata parte a vita, longa aut brevia dicuntur. Conf. Liv. 45. 40. & Cæf. 1. Bell. Civil. 17.

Pro rata portione. V. Ad portionem, in præp. A D.

Ratæ preces, i. e. Exaudiri. Ovid. 1. Fast. 696. Budaus.

Spes irrita, ex Ovidio in *S P E S*, sic videtur dici posse & Spes rata. H. St. Rato tempore, Certo, fixo. Cic. 2. de Divin. 29. Si nihil fieri potest, nihil accidere, nihil evenire, nisi quod ab omni æternitate certum fuerit esse futurum rato tempore, quæ potest esse fortuna?

Habere ratum aliquid, [ῥομίζω] Approbare, confirmare. Cic. pro Rosc. Com. 3. Quis hoc frater fratri, quis parens filio tribuit, ut quodcumque retulisset, id ratum haberet? Hinc Rati habitio.

Judicium ratum habere, & Rescindere, contraria. Cic. in Partit. 125.

Ratum habere aliquid, pro Comperto & constituto. Cic. 1. de Nat. Deor. 10. Id habent ratum, quod ab eo, quem probant, judicatum vident. De Pythagoreis.

Ratum facere augurium. Cic. 1. de Divin. 85. Quid habet aruspex, cur pulmo incisus etiam in bonis extis dirimat tempus, & proferat diem? Quid augur, cur a dextra corvus, a sinistra cornix faciat ratum? Subaudi, Augurium.

Ratum mihi est, h. e. Probo vel approbo. Cic. 7. Fam. 24. Attamen ista ipsa, quæ te emisse scribis, non solum mihi rata erunt, sed etiam grata. Superl. Festus, Ratissima quoque ab iis quæ rata dicimus: unde etiam

rationes dictæ. Cato in Q. Thermum, Erga Rempublicam multa beneficia ratissima atque gratissima.

R A T O, Adv. Certo. Tertull. de Anima, cap. 35. & ad Uxor. 2. 9. & advers. Marc. 4. 8.

R A T I F I C O, [ρεῖω] āre. Approbare, quod actum est confirmare. Veteres Ratare pro Ratificare dicebant: unde & Irritare contrarium. Perotus. V. IRRITO.

R A T I H A B I T I O, ōnis. f. Vox apud Jctos; de qua V. Julian. 3. t. 5. l. 6. §. 6. Nihil agitur ratihabitione.

R A T I O, ōnis. f. [λόγος, τὸ λογισμὸν] a Supino Ratum; est illa Vis animi, qua a ceteris animalibus homo disjungitur, iisque præpollet atque imperat. Cic. 1. Off. 101. Duplex est enim vis animorum atque naturæ. Una pars in appetitu posita est, quæ est ἡσυχία Græce, quæ hominem huc & illuc rapit. Altera in ratione, quæ docet & explanat, quid faciendum fugiendumque sit. Ita fit ut ratio præsit, appetitus vero obtemperet. Idem 3. de Nat. Deor. 69. Sic haud scio, an melius fuerit, humano generi motum istum celerem cogitationis, acumen, solertiam, quam rationem vocamus, quoniam pestifera sint multis, admodum paucis salutaria, non dari omnino, quam tam munifice, & tam large dari.

Ratio quasi quædam lux, lumenque vitæ. Cic. 4. Acad. 26.

Omni ratione valentior amor patriæ. Ovid. 1. de Pont. 3. 29.

Homines rationis egentes. Ovid. 15. Met. 150.

Egestas rationis. Lucret. lib. 5. 1210.

Tentat enim dubiam mentem rationis egestas.

Expers rationis, & Utens ratione, contraria. Cic. in Topic. 69.

Particeps rationis, Quod rationale dicimus. Cic. 1. Off. 11. Homo autem, quoniam rationis est particeps, consequentia cernit, causas rerum videt, earumque progressus & quasi antecessiones, non ignorat, similitudines comparat, rebusque præsentibus adjungit atque annectit futuras.

Tenor rationis. V. Jus singulare, in JUS.

Abstrusa ratio. V. ABSTRUSO.

Bona. Cic. 2. in Catil. 25. Postremo copiam cum egestate, bona ratio cum perdita, mens sana cum amentia, &c. configit. [Videtur hic οὐκ ἔστιν intelligi. Naturalis. Lucret. lib. 6. 200.

Perdita. V. Bona.

Perverfa. Lucret. lib. 4. 831.

Omnia perversa præpostera sunt ratione.

Sagax. Lucret. lib. 1. 131.

Scruposa. Lucret. lib. 4. 526.

Vitalis. Plin. lib. 11. cap. 4.

Abstrahere a ratione. V. ABSTRAHO.

Carere ratione. Senec. Troad. 10.

Confirmare quicquam animi ratione, i. e. Intelligentia. Lucret. lib. 1. 426. Utitur autem hoc loquendi genere frequenter.

Demere usum rationis alicui. Ovid. 3. de Pont. 6. 47.

Dictat ratio. V. Dicto, in DICO, ēre.

Exfolvere animi ratione aliquid. Lucret. lib. 2. 381.

Exspuere ex animo rationem. Lucret. lib. 2. 1040.

Inire impia elementa rationis. Lucret. lib. 1. 82.

Labi a vera ratione. Lucret. lib. 1. 638.

Obtendere rationem turpitudini. V. OBTENDO.

Orta ratio ab sensu falso an valeat. Lucret. lib. 4. 485.

Vincere furorem ratione. Ovid. 7. Met. 11.

Vociferari ratio cœpit. Lucret. lib. 3. 14.

Nam simul ac ratio tua cœpit vociferari,

Naturam rerum, &c.

Ratio, pro Respectu & cura. Cic. 10. Fam. 2. Peto a te, ut mei rationem habere velis, & salutis & dignitatis meæ. Sic 2. Off. 64. Habenda autem est ratio rei familiaris. V. mox Habere rationem, & in HABEO.

Ratio prior est, i. e. Potior respectus. Quintil. lib. 1. 1. pr. Et morum quidem in his haud dubie prior ratio est: recte tamen etiam loquantur. h. e. In his morum potius, quam sermonis habenda est ratio.

Ventosa ratio vani favoris. Claud. de Bell. Get. 113.

Ducere sui commodi rationem. Cic. 7. Fam. 17. Ego, si mei commodi rationem ducerem, te mecum esse maxime vellem.

Ducere rationem, aliter. Cic. 8. Fam. 5. Tuus porro exercitus vix unum saltum tueri potest. Hanc autem nemo ducit rationem. i. e. Nemo hanc habet considerationem de paucitate tui exercitus. V. DUCO.

Habere rationem officii in socios. Cic. 4. Verr. 154.

Habenda auctoritatis ratio. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Habere rationem si. Cic. 7. Verr. 37. Neque illud rationis habuisti, si forte expegefacere te posses [Suid. ex Theopompo, Ἀόγαν ἔχειν, φεροντίζειν].

Habere rationem alicujus in petitione honoris. V. HABEO.

Haberi ratio eorum dicebatur in Comitibus, quibus petendi honoris copia jure fiebat, quos vulgo Eligibiles vocant. Liv. 4. 7. Principes plebis ea comitia malebant, quibus non haberetur ratio sui, quam quibus ut indigni præterirentur.

Populari ratione alicui se antepone. Cic. pro Demo 88. i. e. Populi studio ac favore.

Quæ ratio tibi cum illo intercedit? V. INTERCEDO.

Laboriosissima vitæ ratio. Cic. pro Lege Manil. 70.

Varia & commutabilis vitæ ratio. Cic. pro Milon. 69.

Ratio, Causa. Cic. 15. Fam. 4. Quum autem ad Cybistra, propter rationem belli quinque dies essem moratus. Cæf. 8. Bell. Gall. 6. Quantum hibernorum opportunitas, bellique ratio postulabat.

Non est ratio. Cic. 2. Verr. 24. Minari denique divisoribus ratio non erat, propterea quod, &c.

Nulla est ratio amittere ejusmodi occasionem. Cic. pro Cæcin. 15.

Rationis est. Columel. lib. 3. cap. 5. Tenuissimo solo vitarium facere minime rationis est, quoniam, &c.

Operta ratio, Obscura, difficilis. Ovid. 3. Fast. 763.

Parva ratio. Ter. Eun. 3. 5. 27.

Num parva causa, aut parva ratio est? traditus sum mulieri.

Potens ratio. Juven. 14. Sat. 39.

Sordidissima & inquinatissima. V. INQUINO.

Quid habuit argumenti aut rationis res, quamobrem, &c. Cic. 4. Verr. 115.

Vidi argenteum Cupidinem cum lampade, quid tandem habuit argumenti aut rationis res, quamobrem in eo potissimum Sthenianum præmium poneretur?

Poscitur ab aliquo ratio. Varr. de L. L. lib. 5.

Invenire rationem cur. V. INVENIO.

Pendent rationes ex conjecturis. V. PENDEO.

Reddere rationem doctis dictis. Lucret. lib. 2. 986.

Reddere perfacile exemplo rationem possis. Lucret. lib. 2. 762.

Trahere rationem. V. TRAHO.

Exponere facti sui rationem alicui. Cic. de Arusp. Resp. 3.

Probare alicui rationem facti sui. Cic. pro Muren. 3.

Ratio, Modus, via, forma, mos, consuetudo. Sallust. Catil. cap. 40.

At ego vobis (inquit) si modo vultis esse viri, rationem ostendam, qua tanta ista mala fugiatis. Cic. 6. Att. 1. Tantummodo dissimilitudo meæ rationis offendit hominem i. e. Viæ, quam sequor in administranda provincia. [Ibidem Consilium, & Institutum vocat.

Ratio dicendi. Cic. in Partit. 1. Studeo, mi pater, Latine ex te audire ea, quæ mihi tu de ratione dicendi Græce tradidisti.

Assumpta tamen a dialecticis argumentandi ratione. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Artificialis ratio. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Fieri celeri ratione. Lucret. lib. 3. 181.

Fusa latius. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Insolita ratio dicendi. V. INSOLITUS.

Navigii ratio, Ars navigandi. Lucret. lib. 5. 1004.

Improbata navigii ratio tum cæca jacebat.

Alia ratione, Aliter. Cic. pro Quint. 19. Negat se alia ratione facturum, multis rationibus provifum. Cic. 2. Verr. 27. Verri ne noceri possit, multis rationibus esse provifum.

Nulla ratione. V. NULLUS.

Pari ratione. Lucret. lib. 6. 903.

In rationem eandem. V. in præpositione IN.

Duæ epistolæ in eandem rationem scriptæ, In eandem sententiam. Cic. 1. Att. 11.

Ad rationem, i. e. Comparatione. Cic. de Clar. Orat. 46. Et Græciæ quidem oratorum partus, atque fontes vides, ad nostrorum annalium rationem veteres, ad ipsorum sane recentes. Et infra, Ad nostrorum temporum rationem vetus. Budæus. conf. Exquirere paulo post.

Inire rationem, Invenire modum. Ter. Heaut. 4. 2. 7.

Inire rationem de, quomodo, ut, utrum, &c. V. INIRO, ire.

Instituere rationem operis. V. INSTITUO.

Labuntur sidera vaga & mutabili ratione. Cic. de Univerf. 32.

Tractare rem aliquam ratione modoque. Hor. 2. Serm. 3. 267.

Ratio, interdum Consilium, & propositum significat. Cic. 4. Verr. 10.

Ut ego istum accusarem, a quo mea longissime ratio, voluntasque abhorrebat. Et 7. Fam. 17. Posteaquam mea mutata ratio est.

Ratio & Consilium. Cic. 2. Verr. 34. Tua ratio est, ut secundum binos ludos mihi respondere incipias: mea, ut ante primos ludos comperendinem: ita fiet ut tua ista ratio existimetur astuta: meum hoc consilium necessarium.

Vestram nequeo mirari fatis rationem. Ter. Adel. 3. 3. 23. Cic. 10. Philipp. 18. Quæ (malum) est ista ratio, semper optimis causis veteranorum nomen opponere?

Adduci rationibus. V. ADDUCO.

Adhibere rationem. V. ADHIBEO.

Admittere. Juven. 1. Sat. 21.

Afferre rationem quamobrem, &c. Cic. pro Cæcin. 96.

Agitare rationes. V. Agito, in AGO.

Augere rem bonis & honestis rationibus. Cic. pro Rabir. Post. 38.

Capere rationem oculis. V. OCULUS.

Cognoscere rationem facti. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Colligere rationem & rationes. V. COLLIGO.

Configere ratione. V. CONFLIGO.

Dicere rationem. Plaut. Truc. 1. 2. 57.

Dicam coram contra istam rationem meam. Cic. 2. Fam. 2.

Dictare rationem. Plaut. Amph. 2. 2. 38.

Disputare rationibus conquistis. V. CONQUIRO.

Dare rationem. Quintil. lib. 4. cap. 2. Alias causas, aliam, atque aliam rationem dabo.

Dare rationem suarum fabricarum. Plaut. Milit. 3. 1. 175.

Dabatur certa ratio remedii. Lucret. lib. 6. 1224.

Dare rationem, pro Referre. Cic.

Duci aliqua ratione. Lucret. lib. 4. 597.

Exponere rationem suam alicui. Lucret. lib. 1. 945.

Exquirere facta alicujus ad. Cic. 6. Verr. 10. Noli isto modo agere cum Verre, noli ejus facta ad antiquæ religionis rationem exquirere.

Facere ratione. V. FACIO.

Facere aliquid certum ratione. Ter. Eun. 1. 1. 17.

Facere rem mala ratione. Hor. 2. Serm. 6. 6.

Geratur cum ratione. Lucret. lib. 2. 165.

Jacent rationes. V. JACRO.

Incumbere toto animo & studio omni in aliquam rationem. Cic. 1. Q. frat. 1. 21.

Inire aliquid ratione. Ter. Phorm. 2. 2. 30.

Infanire certa ratione. Hor. 2. Serm. 3. 271.

Limat ratio. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Repetere altius rationem. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Scrutari aliquid ratione. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Servare, ut, Cic. 2. Fam. 16. Certa quadam ratione non servat.

Subjicere & supponere rationem. Cic. 2. de Invent. 70.

Timere aut cupere aliquid ratione. Juven. 10. Sat. 4.

Tractare rationes. Cic. 7. Att.

Videre rationem opinionis suæ. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Ratio, Supputatio aliquando dicitur, vel Calculus; Nonnunquam & Expensa. Plaut. Aul. 3. 5. 53.

Itur, putatur ratio cum argentario. Plin. lib. 12. cap. 14. Schœnus paret Eratosthenis ratione, stadia x l. Columel. lib. 1. cap. 3. Ne majorem agrum, quam ratio calculorum patiat, emere velit.

Castrensis ratio. V. CASTRUM. [Gloss. Cyrill. λόγος ὁ ἀναλόγος, Racio.

Implicita ratio, apud Jurisconsultos, est quotiens ex multis & variis causis, ultro citroque facta sunt nomina, qua computata, vel solvitur quod

quod deberi apparet, vel constituta summæ chirographum datur. Jacob. Cujacius ad l. Emptor. §. Lucius. de pactis. in Pandect.
 Lunar ratio, Calculus. V. Lunar, in LUNA.
 Nummaria. V. NUMMUS.
 Accipere rationem. V. ACCIPIO.
 Apparet ratio. V. Non comparet ratio argenti, in COMPAREO.
 Comparet ratio argenti. V. ibid.
 Computare rationem. Columel. lib. 5. cap. 1.
 Conficere, ut Tabulas conficere. Cic. 7. Verr. 146. Cedo rationem carceris, quæ diligentissime conficitur, quo quisque die datus in custodiam, quo mortuus, quo necatus sit.
 Constat ratio. V. CONSTO.
 Constat Pergami non multum auri ratio. Cic. pro Flacc. 68.
 Convenit inter eos ratio accepti & expensi. V. CONVENIO.
 Exacta tenuis ratio saporum. Hor. 2. Sermon. 4. 36.
 Habere rationem cum Orco. V. ORCUS.
 Habeo rationem, quid a Pop. Rom. acceperim. Cic. 7. Verr. 36.
 Inducere pecuniam in rationem. V. INDUCO.
 Ponere rationem cum Orco. V. ORCUS.
 Habere rationem de aliquo. Lucret. lib. 1. 128.
 Quapropter bene cum superis de rebus habenda
 Est ratio; solis lunæque meatus
 Qua fiant ratione, & qua vi quæque gerantur
 In terris: tum &c.
 Habere rationem cum terra. V. HABEO.
 Habere rationem cum Musis. V. HABEO.
 Putare rationem argentariam, frumentariam, oleariam, vinariam. Vulgo dicunt, Audire computum vini, olei, &c. Cato de R. R. cap. 2.
 Reddere rationem, translate. Lucret. 3. 260.
 — rationem reddere aventem
 Abstrahit invitum patrii sermonis egestas. V. REDDO.
 Reddere rationem de factis aliorum. Cic. 4. Verr. 30.
 Semper ita vivamus, ut rationem nobis reddendam arbitremur. Cic. 4. Verr. 28.
 Rationem conficere ad denarium: Phrasid elegans, & aliquantum subdificilis propter antiquitatis ignorationem. Significat vero, ut ex Turnebo didici, quum summa quædam, quæ in ære debebatur (ut puta si centum millia æris debita sint) in argento solvi desiderabatur: quod sæpe fit, quum nemo non magnam summam in argento, quam in minuto ære habere malit. Et hoc est quod Ad denarium rationem conficere, sive solvere dicimus. Erat enim denarius argenteus, & in argento ratio, vel ad denarium fiebat, vel ad sestertium. Volusius Mæcianus, Quare si ad denarium rationem conficies. Et paulo post, Quum ad denarium ratio conficeretur. Rursum Volusius, Si prius inspexeris ad quem modum sestertiaria ratio conficiatur.
 Reposcere rationem vitæ ab altero, vocat Cic. 1. Verr. 27. item Edere & exponere quod in magistratu quisque gesserit: quod nunc Jurisperiti, nullo antiqui juris exemplo, *syndicari* dicunt. Budæus. [Immo, interprete Pediano, Rationem vitæ reposcere, est Accusatorem esse.
 Revocare ad veritatem rationem, Accurate expendere. Cic. 3. Off. 84.
 Omnes quibuscum ratio huic aut est, aut fuit. Cic. pro Quint. 75.
 Sæpius in plur. Rationes, tumque plerumque de Publicæ, vel Provincialis pecuniæ administratione & computo intelligitur.
 Vertere rationes vitæ. Lucret. lib. 1. 106.
 Somnia, quæ vitæ rationes vertere possint.
 Rationum summa quadrans, In qua nulla sunt reliqua: illi contraria est, Summa excurrens. V. Quadro in QUATUOR.
 Domesticæ rationes, Curæ œconomicæ. Quintil. lib. 1. cap. 12. pr.
 Familiæ componere. Tacit. 6. Ann. 16. extr.
 Longæ rationes. Hor. de Arte Poet. 325.
 Sumptuaria. Cic. 13. Att. 45.
 Accipere rationes a colono. Cic. pro Cæcin. 94.
 Componere rationes. Tacit. 6. Ann. 16.
 Conferre rationes. V. CONFERO.
 Conficere rationes in ordinem. V. CONFICIO.
 Configere rationes. V. CONFINGO.
 Consulere rationibus. V. CONSULO.
 Deponere rationes. Cic. 2. Fam. 17.
 Rationes expunctæ & subscriptæ. V. EXPUNGO.
 Inferre rationibus, apud Latine ac ex formula loquentes, est In rationario perscribere, quid cui sit erogatum. Cæl. Rhod. lib. Lect. Antiq. 12. cap. 21. Suet. in Cæsare cap. 47. extr. conf. mox Referre.
 Inferre rationes falsas. Cic. pro Flacc. 20.
 Onerare rationes. V. ONERO.
 Putare rationes cum aliquo. Cic. 4. Att. 10.
 Reddere rationes, Reliqua solvere. Africanus, l. 53. D. de condit. & demonstrat. Quamvis, inquit, rationes reddere, nihil aliud sit, quam reliqua solvere, &c.
 Referre rationes. Cic. 3. Verr. 7.
 Rationes ad ærarium per Quæstores suos Magistratus ex provinciis decedentes Referre dicebantur, pro eo quod nunc Computum reddere dicunt. Cic. in Pison. 61. Rationes ad ærarium retuli continuo, Cæsar, sicut lex tua jubebat: neque alia ulla in re legi tuæ parui. Quas rationes si cognovis, intelliges nemini plus quam mihi, litteras profuisse. Budæus.
 Referre rationibus summam, est Inter recepta computare, hoc est *Receptam* facere, ut vulgus loquitur. Sueton. in Vespasiano cap. 22. Budæus. V. REFERO.
 Potius Inferre, ut in aliis, Vide supra. H. St. Ita ex Mss. Salmasii Torrent. Gujet. Gronov. legunt.
 Procurare rationes Gallie. Plin. lib. 7. cap. 16. In filio Cornelii Taciti Equitis Rom. Belgicæ Gallie rationes procurantis. V. PROCURO.
 Subducere rationes. V. SUBDUCO.
 Subducta bene ratione esse ad vitam. Ter. Adelph. 5. 4. 1. Donatus, Bene disposita, bene computata. Ducere enim, est digitis computare: sed Ducere, est apud alium & palam, Subducere, apud se ipsum & secreto; quo magis in verbo isto majoris attentionis & diligentie signum est.
 Ratio, pro eo quod recentiores Quantitatem dicunt. Cato de R. R. 1. 1. Ad villam quam venies, videto, vasa, torcula, & dolia multane fient. Ubi non erunt, scito pro ratione fructuum esse. i. e. Secundum quantitatem.

Pro ratione pecuniæ liberius est Brutus tractatus, quam Pompejus. Cic. 6. Att. 3.

Ad rationem & loci & temporis. Plin. 3. Epist. 18. pr.

Ratio Mathematicis, pro Magnitudine & quantitate. Eucl. 5. Element. Ratio, est duarum magnitudinum, ejusdem generis, mutua quædam secundum quantitatem habitudo.

RATIUNCULA, æ. f. dimin. Cic. 2. Tusc. 29. Concludunt ratiunculis Stoici, cur non sit malum: quasi de verbo, non de re laboretur. Sic 4. Tusc. 42.

Suggestere ratiunculas. Cic. 3. de Nat. Deor. 73.

Ratiuncula, Supputatio. Ter. Phorm. 1. 1. 2.

— erat ei de ratiuncula

Jam pridem apud me reliquum pauxillum

Nummorum: id ut conficerem: confeci, affero.

RATIONABILIS, e. Adj. [*λογικός*] Quod ratione utitur. Quintil. lib. 7. cap. 3. Falsa est finitio, si dicas, Equus est animal rationale; Nam equus est animal, sed irrationale. [Formatur *ανωλόγως* a subst. Ratio, ut ab Auctio, Auctionalis; ab Emptio, Emptionalis. Et hinc Irrationalis. Sed alia ratio in Rationabilis & Irrationabilis, q. V. Rationalis particula, ut Causalis, Grammatici. H. St. Quæstio rationalis, Quæ in re, non in scripto versatur. Quintilian. lib. 3. cap. 5.

RATIONALIS, is. m. Qui est a rationibus, vel Rationes procurat. Rationales, & Procuratores Cæsaris iidem erant, ut ait Lampridius in Alexandro, teste Budæo. [Locus hic est cap. 45. Ubi aliquos voluisset, vel rectores Provinciis dare, vel Præpositos facere, vel Procuratores, id est Rationales, ordinare.

Rationales, officiales dicuntur a Constantino, pro iis qui quum in aliqua potestate curationeque fuerint, nondum rerum a se administratarum rationem retulerunt. *ῥατῶναι* a Græcis appellatur, id est reddendis rationibus obnoxii l. 4. C. de Episc. & Cleric. Lampridius in Alexandro a fisci procuratoribus nihil differre Rationales putat. Hunc Budæus sequitur, cui ego ad stipulor: nam nos quoque eos, qui rationum cognoscendarum susceperunt officium, seu reddiderint, seu non reddiderint, Rationales dicimus, *Ματρες ρατῶναι*, ou *Gens de comptes*. Primum illud adnotat Hotomannus, lib. singulari de verborum quæ ad jus attinent significatione.

Vide Torr. in Suet. Domitianum cap. xi. H. St. conf. PROCURATOR. f. l. & Lex. Pitisc.

RATIONALITER, Adv. Sen. Epist. 109. Hominem movere rationaliter. Tertull. de Anima cap. 16. Indignabitur Deus rationaliter.

RATIONALITAS, ætis. f. Tertull. de Anima cap. 38. Anima habet immortalitatem, rationalitatem, &c.

RATIONABILIS, e. Adj. Ulpian. in l. 2. §. Ei quoque. D. de judiciis. Et hæc sententia vera & rationalis est. Sen. de Vit. Beat. cap. 14. Rationabilem fortis naturam. [Suspecta tamen hæc dictio cum inde derivatis Vossio fuit, de Vit. Sermon. 4. 35. ut & contraria eidem Irrationabilis, ibid. 33. asserente utramque Borrichio Cogit. p. 150. & 216. Ego vero cum videam, Senecæ, Celsi, Fabii codices variare in hac voce, ita ut alii Rationalis, alii Rationabilis præferant, standum esse priore lectione puto; quæ sine controversia Latina est, de sequioris ævi consuetudine nil contra dico. Exstat etiam in Gloss. Græco Lat. *λογικός ἔχων* Rationabilis. Verum cum formam Adjectivi verbalis habeat, unde formetur non apparet. Non enim dicitur Rationor, sed Ratiocinor, unde lege artis Rationabilis dicendum foret, & forsan ita scribendum in Gloss. L. Gr. pro Ratiocinale *λογικόν*. & Ratiocinalia *λογικά*. Forte tamen veteres etiam Rationor dicebant, ut Sermonor pro Sermocinor, teste Gell. 17. 2. unde & Rationator. conf. Cellar. Cur. post. p. 119. & Antip. p. 130.

RATIONABILITER, Adv. Hieron. Epist. 25. cap. 5. Rationabiliter errare.

RATIONABILITAS, ætis. f. Apul. de Doctr. Plat. 1. p. 9. Elmenh. Rationabilitas, mentis optima portio, capitis arcem tenet. al. Rationabilis.

RATIONARIUS, a, um. Adj. [*λογιστής*] ut, Rationarius codex, In quo rationes continentur. Marcellin. 18. 5. Quidam ex mercatore opulento rationarius apparitor.

RATIONARIUM, i. n. Commentarius rationum Suet. Aug. cap. 28. pr. De reddenda Rep. bis cogitavit: primo post oppressum statim Antonium, memor objectum ab eo sibi sæpius, quasi per ipsum stare, ne redderetur; ac rursus tedio diuturnæ valetudinis, cum etiam magistratibus ac Senatu domum accitis, rationarium imperii tradidit.

RATIONARIUS, i. m. Qui rationarium conficit, vel qui rationibus præest.

RATIONATOR, ōris. m. Idem. Ulpianus, in l. Procuratoris. D. de tribut. action. Sed etsi duas tabernas ejusdem negotiationis exercuit, & ego fui tabernæ (verbi gratia) quam ad Bucinum habuit, rationator: alius ejus, quam trans Tiberim: æquissimum puto, &c. [An Ratiocinator?

RATIOCINOR, [*ἀναλογίζομαι, συλλογίζομαι*] āri. Ratione colligere & deprehendere, vel etiam Computare quod dicitur. Cic. 1. Tusc. 4. At nos metiendi ratiocinandique utilitate, hujus artis terminavimus modum.

Ratiocinari, Argumentis colligere. ut, Cujus illi conatus, ut ille ratiocinabatur, nec si cuperent, reprimere possent. Cic. pro Milon. 32.

De pecunia ratiocinari. Cic. 2. de Invent. 125. De pecunia ratiocinari sordidum est, quum de gratia referenda deliberetur.

RATIOCINATUS, a, um. Partic. Pass. Vitruv. 10. 15. Omni proportionem eorum ratiocinata ex longitudine.

RATIOCINATIO, ōnis. f. [*συλλογισμός*] Computatio. Vitruv. 1. 1. Ratiocinationes cognoscere & percipere.

Tralate ad mentis actum. Cic. 2. de Invent. 18. Ratiocinatio autem, est diligens & considerata faciendi aliquid, aut non faciendi excogitatio, &c.

RATIOCINATOR, ōris. m. [*λογιστής*] Calculator. Cic. 1. Att. 12. Libertum ego habeo, sane nequam hominem, Hilarum dico, ratiocinatorem, & clientem tuum.

Ratiocinatores officiorum. Cic. 1. Off. 59. Et consuetudo exercitatioque capienda, ut boni ratiocinatores officiorum esse possimus: & addendo, deducendoque, videre quæ reliqui summa fiat.

RATIOCINATIVUS, a, um. Adj. [*συλλογιστικός*] Quod ad ratiocinationem pertinet. ut, Ratiocinativum genus orationis. Cic. 1. de Invent. 17.

Ratiocinativa atque collectiva quæstio orietur. Quintil. lib. 7. cap. 6.

Ratiocinativus status, id est syllogismus. Quintil. lib. 3. cap. 6.

RATIO.

RATIŌCINIUM, i. n. Ipse ratiocinandi actus. Columel. lib. 5. cap. 1. Hæc non aliena, nec procul a ratiocinio, quod tradituri sumus, breviter præfari oportuit.

R E P

REP. Republica.

REPAGULUM, i. n. [*ῥεπαῖον* ἡμεῖς ῥεπαῖον. Gloss. Græc. Lat.] quod & **REPAGES** dicitur feminino genere, Obex dici potest, ex Re & Pago compositum. Festus, Repagula sunt, ut Verrius ait, quæ patefaciendi gratia ita finguntur, ut ex contrario opagantur, ut Cic. 6. Verr. 94. Postea, convulsis repagulis, effractisque valvis, demoliri signum, ac vectibus labefactare conantur. Quæ poetæ interdum Repages appellant. Hactenus Festus. Plaut. Cist. 3. 18.

Ubi estis, servi? occludite ædes pessulis, repagulis.

Portæ repagula ceciderunt. Ovid. 14. Met. 783.

Convellere repagula. V. **CONVELLO**.

Laxare repagula. Lucan. lib. 1. 295.

Perfringere repagula juris. V. **PERFRINGO**.

Pulsant pedibusque repagula. Ovid. 2. Met. 155.

Rapta robusta repagula de poste. Ovid. 5. Met. 120.

Recludere iram repagulis. Cic. 3. de Nat. Deor. 66. Illa, versa mente, mihi hodie tradidit repagula, quibus ego iram omnem recludam.

REPAGULARIUS, a, um. Adj. ut,

Repagularii iudices, seu disceptatores, Commissarii sunt, ad fores Curiae jus dicentes. Et sententiæ eorum, vel interfata, seu interlocutiones, Acta repagularia vocantur. Budæus in Forensibus.

REPANDUS, a, um. Adj. [*ἀναπνέω*] Quod est recurvum & sinuosum, quodque retrorsum patet. Plin. lib. 14. cap. 22. Ad hæc pertinet pectorosa cervicis repandæ ostentatio. Idem 9. 8. Cic. 1. de Nat. Deor. 83. Quam tu nunquam, ne in somnis quidem, vides, nisi cum pelle caprina, cum hasta, cum scutulo, cum calceolis repandis. conf. Solin. cap. 43.

REPANDIROSTRUS, a, um. Adj. Cæl. Rhodig. lib. 7. cap. 26. Repandus vero, nunc retro patentem significat, nunc reflexum: unde Repandirostrum concinnavit Pacuvius, quanquam dure, Quintiliano teste 1. 5.

REPANGO, pēgi, & panxi, pactum, ēre. Idem quod Pangere. Columel. lib. de Arborib. cap. 22. In quo scrobe destinaveris nucem ferere, terram minutam in modum semipedis ponito, ibique semen ferulæ repangito. Idem 5. 10.

REPARCO, si, sum, [*ἀναφύω*] ēre. Idem quod Parcere. Plaut. Truc. 2. 4. 25.

Utinam a principio rei item parvissem meæ,

Ut nunc reparcis suaviis. Antiquum est.

Reparcere, ex contrario sensu, pro Non parcere, ut in Claudere & Recludere. Lucret. lib. 1. 668.

Scilicet ex ulla facere id si parte reparcent.

Sic, enim legit

Lambinus, alii aliter, ut annotavit Turnebus.

REPAREO, [*ἀνακατασκευάζω*, ἀνακατασκευάζω, ἀνακατασκευάζω] ēre. Instaurare. & in statum pristinum redigere, quasi rursus parare. Plin. Epist. 291. Sed quæ sunt vetustate sublapta, reparentur in melius.

Perdere & Reparare contraria. Cic. 5. Verr. 199. Quibus injuriis gravissimis tamen illud erat miserum solatium, quod id perdere videbatur, quod alio Prætoris, eodem ex agro reparare posset.

Reparare quod amiseris. Plin. 6. Epist. 94.

Amissas res reparare. Hor. 2. Serm. 5. 2.

Exercitum. Plaut. Capt. 1. 5. 52. al. Imperare.

Reparare bellum. Liv. 30. 7.

Requies reparat vires. Ovid. 4. Epist. 90.

Reparare, pro Repetere. Ut enim Parare, est Quærere: sic Reparare, Requiere, recuperare. Hor. 1. Carm. 37. 24.

Fatale monstrum: quæ generosius

Perire quærens, nec muliebriter

Expavit ensem, nec latentes

Classe cita reparavit oras. Monuit Turnebus.

Reparare, Redimere, rursus emere. Alfenus in l. Quidam. D. de in rem verso, Quidam fundum colendum servo suo locaverat, & boves ei dederat. Quum hi boves non essent idonei, iusserat eos venire, & his nummis, qui recepti essent, alios reparari. Servus boves vendiderat: alios redemerat: nummos venditori non solverat, &c.

Reparari, Passive, Refarciri. Lucret. lib. 1. 1036.

Unde amissa solent reparari in tempore quoque

Reparari labore, ac refici. Plin. in Paneg. cap. 77.

REPARATUS, a, um. Partic. ut, Vina Syra reparata merce. Hor. 1. Carm. 31. 12. h. e. ut interpretatur Duarenus lib. 1. Anniverf. disput.

Vina, quæ sint empta nummis, ex venditione Syre mercis resectis. Jurisconsultis autem, Parare, pro Emendi verbo in usu est. Reparare igitur, pro Parandi verbo ab Horatio est usurpatum, quemadmodum & Redimere, pro eo quod est Emere, ponere solemus. Lambinus.

Majores copias esse reparatas. Curt. 4. 911.

REPARATIO, ōnis. f. [*ἀνακατασκευή*] Sall. in Jugurth. c. 31. Sed fane fuerit regni reparatio, plebi sua jura restituere. Al. Paratio. Prudent. Hymn. Exseq. 120. Mors hæc reparatio vitæ est. Veget. R. M. 3. 14. extr. Reparationis spes.

REPARATOR, ōris. m. [*ἀνακατασκευαστής*] Stat. 4. Silv. 1. 11.

Ipse etiam immensi reparator maximæ ævi

Attollit vultus &c. conf. Fab. Pict. apud Serv. in 1. Georg. 21.

REPARABILIS, e. Adj. [*ἀνακατασκευάσιμος*] ut, Damnum reparabile. Ovid. 1. Amor. 14. extr. & Met. 1. 379.

Pudicitia nulla arte reparabilis. Ovid. 5. Epist. 103.

Vitam abire, ut rem supervacuum & reparabilem, finitis. Senec. de Brev. vitæ cap. 6.

REPASTINO, [*ἀνοπία*] ēre. Repastinari dicebant veteres vineas, Quæ refodiebantur. Festus, Repastinari is ager dicitur, ut Verrius existimat, cujus natura mutatur fodiendo, quum aut silvester excodicatur, aut lapis mollitur frangendo, ut fiat pascui, vel pecoribus herba. vel hominibus statione. Cato in ea quam scribit de suis virtutibus contra Thermum, Ego jam a principio in parcimonia, atque in duritia, atque industria omnem adolescentiam meam abstinui, agro colendo, saxis Sabinis silicibus repastinandis, atque conferendis. Hactenus Festus. Columel. lib. 4. cap. 32. Quum deinde cultus consenuit, repastinandum est. Idem lib. 2. cap. 15. Æstivis deinde mensibus, non aliter ac si repastines, totum sterquilinum rastris permisceri oportet. Plin. lib. 13. cap. 13. Cn. Terentium scribam,

Vol. IV.

agrum suum in Janiculo repastinantem, offendisse arcum. conf. Varro 1. de R. R. 18.

REPASTINATIO, ōnis. f. Cic. de Senect. 54. Quid agri fossiones, repastinationesque proferam?

REPASTRIO, ære. Redire. Solinus cap. 46. extr. Hoc Arabiæ fat est, hinc ad Pelusium repatriemus. Idem cap. 40. Assiduus denique exemplis patet eos pepercisse, quum multi captivorum, aliquot leonibus obvis, intacti repatriaverint. h. e. In patriam reverfi sint.

REPECTO, xi, vel xui, xum, [*ἀναπνέω*] ēre. Rursus pectere. Unde **REPEXUS**, a, um. Partic. [*ἀναπνέμενός*] ut Equi repexi. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 3.

Sparge diem meliore coma: crinemque repexi

Blandius elato surgent temone jugales.

Coma repexa modo. Ovid. 3. de Arte Am. 154.

REPECTO, Quod pexum erat & compositum dissolvo. Stat. 6. Theb. 418.

Colla toris crinita tument, stantisque repectit

Aura juba. h. e. Dispergit, dissolvit. Lactantius. De equis loquitur.

REPEDO, [*ἀναποδίζω*] ære. Pedem retrahere, Repedare, Recedere, inquit Festus. q. V. Lucilius apud Non. 2. 718 Rediisse ac repedasse, ut Romam vitet gladiatoribus. Cic. 3. de Legib. 18. Domum cum laude repedandum. Correctius exemplar legit Redeunto.

REPELLO, pūli, pulsū, [*ἀπορρίπτω*, ἀναρρίπτω] ēre. Retro pellere quod ingruit, rejicere, propellere sive propulsare. in Præt. scribitur & Reppuli metri causa. Plaut. Bacch. 4. 9. 43.

Confixi, atque hominem repuli: dein pugnam conferui seni. Cic. 6. Verr. 94. Qui primo quum oblitere ac defendere conarentur, male mulcati clavis ac fustibus, repelluntur.

Armis repellere, Fugare, & avertere aliquem. Cic. pro Cæcin. 33.

Repellere a vel ab. Cic. Post redit. in Senat. 16. Tu meum generum pro-pinquum tuum, tu affinem tuam, meam filiam, superbissimis & crudelissimis verbis a genibus tuis repulisti? Idem pro Domo, 54. Homines audaces ab ejus templi aditu atque ascensu repulisti?

Jugum servitutis a corpore suo. Cic. Anteq. iret in exsil. 1. Sit is vestris animis acceptissimus, qui a vestro corpore jugum acerbissimum repulit servitutis.

Legatum a se. Julian. in l. Si hæreditatem. D. Mandati.

Servitutem a civibus. Cic. ad Brut. 14. Tibi persuade, non te Lili. Martii, quibus servitutem a tuis civibus repulisti, plus profuisse patriæ, quam si mature veneris, profuturum.

Repellere ab impediendo & lædendo. Cic. de Petit. Conf. 42.

Repellere & Excludere a. Cic. 1. de Orat. 46. Multi erant præterea præclari in philosophia & nobiles, a quibus omnibus una pæne repelli voce Oratorem a gubernaculis civitatum, excludi ab omni doctrina, rerumque majorum scientia, &c. videbam.

Quum te a Consulatu repuli. Cic. 1. in Catil. 27.

Bellum repellere. Cic. de Provinc. Consul. 32. Bellum Gallicum, p. c. C. Cæsare imperatore gestum est, antea tantummodo repulsum; semper illas nationes nostri Imperatores refutandas potius bello, quam laceffendas putaverunt.

Causam repellere. Cic. 3. de Finib. Nec qui defendunt eam, versuti sunt in differendo: nec qui contra dicunt, causam difficilem repellunt. [An resellunt? & Versati? Locum falso notatum non reperi.

Contumelia repellatur, severitas adhibeatur. Cic. 1. Off. 137.

Dolorem a se. Cic. 1. de Finib. 10. Dolorem aspernari, ut summum malum, & quantum possit a se repellere.

Facinus. Ovid. 15. Met. 777.

Famem arte humili reppulit. Ovid. 4. de Pont. 3. 40.

Fraus concessa est repellere fraudem. Ovid. 3. de Arte Am. 491.

Hiemem ver repellit. Ovid. 10. Met. 164.

Impetum agre repellere. Cic. de Provinc. Consul. 6.

Ictus validos cute reppulit. Ovid. 3. Met. 64.

Nefas reppulit ille. Ovid. 2. Fast. 140. al. Submovet.

Preces alicujus. Ovid. 14. Met. 377.

Sanguinem repellere, pro Depellere, vel extrahere. Plin. 18. 16.

Tell nem hasta. Ovid. 2. Met. 786.

Verba fastidita. Ovid. 4. de Pont. 1. 19.

Vim vi. Cic. pro Sext. 88. Non verebar ne quis, aut vim vi repulsam reprehenderet, aut, &c.

Vim repellere, & Inferre vim, contraria. Cic. pro Milon. 52.

REPULSUS, a, um. Partic. [*ἀπωρθείς*] ut,

Repulsus foribus, pro A foribus, apud Hor. 2. Serm. 7. 90.

A vera ratione repulsum. Lucret. lib. 6. 767.

Æra repulsa toties. Tibul. lib. 1. 3. 24.

Æra repulsa sonant. Tibul. lib. 1. 9. 22. h. e. Frequenter pulsata seu percussa.

Amor sæpe repulsus. Ovid. 1. Amor. 8. 76.

Hostis repulsus. Ovid. 6. Fast. 393.

Noxa repulsa effugiat meis stabulis. Ovid. 4. Fast. 748.

Tellus repulsa est. Ovid. 6. Met. 512.

Teium repulsum ære. Virg. 2. Æn. 545.

Repulsiior secunda conlatione dixit Cato in ea quæ est contra Cornelium apud populeum. Nec quis, inquit, incultior, religiosior, desertior, publicis negotiis repulsiior. Repulsiior Comparative dixit a Repulso. Fest.

REPULSIO, ōnis. f. Cæl. Aurel. Chron. 2. 7. 112.

REPULSUS, ūs. m. [*ἀπωρθητός*] Ipse repellendi actus. Plin. lib. 34. cap. 8. Cervumque unâ ita vestigiis suspendit, ut linum subter pedes trahatur alterno morfu digitis calceque retinentibus solum, ita vertebrato dente utrisque in partibus, ut a repulsi per vices resiliat. Idem lib. 11. cap. 37.

Vipera prægnans veneno impresso, dentium repulsi virus fundit in morsus.

Repulsus scopulorum. Cic. 1. de Divin. 13.

Rauci repulsus umbonum. Claud. de Bell. Gild. 433.

Assiduus creberque repulsus. Lucret. lib. 4. 105.

Repulsus, pro Repercussus. Plin. lib. 8. cap. 43. de asinis, Repulsi durioris materiæ claudicantem illico affert.

REPULSA, æ. f. Rejectio ab honore vel magistratu. V. Valer. Max. lib. 7. cap. 5. Dicimus autem Accipere repulsam, & Ferre repulsam. Cic. pro Planc. 51. C. Marius, duabus Ædilitatibus acceptis repulsis, septies Consul est factus. Idem 5. Att. 19. Quod scribis, libenter repulsam tulisse eum, qui cum sororis tuæ filii patruo certaret, hoc magni amoris signum.

L

Gravior

Gravior mihi morte repulsa est. Ovid. 20. Epist. 167.
 Offensiones & repulsa, quasi quandam ignominiam & infamiam, timere.
 Cic. 1. Off. 71.
 Rara repulsa. Ovid. 2. Amor. 19. 6.
 Sordida. Hor. 3. Carm. 2. 17.
 Tristes. Claud. 6. Conf. Hon. 361.
 Turpis. Hor. 1. Epist. 1. 43.
 Accipere repulsa. V. paulo supra.
 Afferre repulsa. V. AFFERRE.
 Affequi honores sine repulsa. Cic. in Pison. 2.
 Ferre repulsa. Cic. 2. de Orat. 280. Nepos 4. 25. V. paulo supra.
 Ferre repulsa & Præteriri. Cic. 11. Philipp. 19.
 Pati repulsa. Ovid. 1. Met. 97.
 Referre repulsa in domum. Cic. 1. Off. 139. Hic summi & clarissimi viri filius in domum multiplicatam, non solum repulsa retulit, sed ignominiam, &c.
 Dolore repulsa crescit amor. Ovid. 3. Met. 395.
REPULSO, [ἀπαρτίσω] are. Frequent. unde
REPULSANS, antis. Partic. [ἀπαρτίζων] Lucret. lib. 4. 583.
 — ita colles collibus ipsis
 Verba repulsans iterabant dicta referre.
 Pectus repulsans vera. Lucret. lib. 4. 912.
 Vera repulsanti discedas pectore dicta.
REPENDO, di, sum, [ἀνταποδίδωμι, ἀμείβω, ἀμείβομαι, ἀνταμίσσω, ἀνταμιζώ] ēre. Retribuere, compensare. Virg. 1. Æn. 243.
 — fatis contraria fata rependens. Plaut. Pseud. 1. 2. 86.
 Sine modo, rependam ego cuncta ob hæc hercle una opera. al. Reprehendam.
 Rependere argento. Plin. lib. 12. cap. 25. de opobalsamo, Alexandro Magno res ibi gerente, toto die æstivo unam concham impleri iustum erat. Omni vero fecunditate e majori horto congios senos, minore singulos, cum duplo rependebatur argento.
 Damna ingenio formæ rependo meæ. Ovid. 15. Epist. 32.
 Dona rependere alicui. Stat. 9. Theb. 658.
 Gratia rependatur facto, Reddatur, Referatur. Ovid. 2. Met. 694.
 Pœnas sceleribus rependere pares. Senec. OEdip. 14.
 Præmia digna. Stat. 9. Theb. 50.
 Pretium pro officiis. Ovid. 2. Amor. 8. 21.
 Vices. Propert. lib. 4. 4. 58.
 Vota alicui rependere pro realiqua. Stat. 3. Silv. 3. 155.
REPENSUS, a, um, [ἀνταμειβόμενος] Partic. ut, Repensum aurum pro capite alicujus, & Repensum auro caput, Idem. Cic. 2. de Orat. 259. Plin. lib. 33. cap. 3. Quum Septimulejus C. Gracchi familiaris, auro repensum caput ejus excisum ad Opimum tulerit.
REPENSURUS, a, um, aliud Partic. [ἀμείψων] ut, Magna repensurus. Sil. lib. 17. 578.
REPENSUS, [ἀνταμειβόμενος] are. Frequent. Columel. lib. 3. cap. 2. Id tamen incommodum repensat uvarum multitudine. Patere. lib. 2. 12. 15. quem vide.
 Repensans. Seneca Troad.
 Brevi repensans, quicquid adjecit moræ
 Scyros, &c. H. St. Sed locum aliter in Membranis legi docuit Gronov. q. V. Est autem v. 206.
REPENSATIO, ōnis. f. Salvian. lib. 4. Ad repensationem vicissitudinis.
REPENSATRIX, icis. f. ut, Repensatrix data. Mart. Capell. lib. 9.
REPENS, entis. Adj. [αἰφρίδιος, ἑξαφρίδιος, ἑξαπνίδιος] Subitus & repentinus. Tacit. 6. Ann. 7. Quid repens, aut vetustate obscurum?
 Adventus hostium repens, & Expectatus, contraria. Cic. 3. Tusc. 52.
 Quoniam hostium repens adventus magis aliquando conturbat, quam expectatus; & maris subita tempestas, quam ante provisa, terret navigantes vehementius.
 Bellum repens. Liv. 10. 7. Si quod repens bellum oriatur.
 Casus. Liv. 33. 2.
 Causa. Tacit. 15. Ann. 68.
 Clades. Liv. 22. 8. pr.
 Clamor. Sil. lib. 3. 220. Claud. de Bell. Get. 460.
 — gavisus repens per mœnia clamor Tollitur.
 Cogitatio. Tacit. 1. Hist. 23. 1. Idem 4. 25. 2.
 Consternatio. Curt. lib. 10. 2. 15.
 Cura repens. Cic. 3. Tusc. 29.
 — Ne me imparatum cura laceraret repens. Ex Poeta.
 Defectio Lucanorum. Liv. 8. 29.
 Discordia. Virg. 12. Æn. 313.
 Fama repens belli Gallici allata. Liv. 6. 41.
 Ictus fulminis repens. Lucret. 5. 401.
 Lacrimas repentes fuderunt simulachra. Tibul. lib. 2. 5. 77. al. Tepentes.
 Metus. Senec. Troad. 6.
 Perfidia. Tacit. 4. Hist. 25.
 Religio repens civitatem eo tempore invaserat. Liv. 29. 10.
 Sonus. Seneca Medea, 12.
 Terror. Liv. 21. 30.
 Tumultus. Liv. 1. 14.
 Vox. Valer. 2. Argon. 91.
REPENTE, Adv. [αἰφρίδιος, ἑξαφρίδιος, ἑξαπνίδιος] Subito, statim.
 Cic. 9. Fam. 12. Gratulor Bajis nostris, siquidem, ut scribis, salubres repente factæ sunt.
 Sensim & Repente, contraria. Cic. 1. Off. 120. Magis decere censent sapientes sensim diffuere, quam repente præcidere.
 Modo egens, repente dives. Cic. 2. Philipp. 65.
 Repente præter spem dixit. Cic. 4. Fam. 4.
 Sed repente, e vestigio ex homine, tanquam aliquo Circæo poculo, factus est verres. Cic. 1. Verr. 57.
 Repente tanquam somnio. Cic. in Sallust. 20.
 Ruere omnia visa repente. Virg. 8. Æn. 525.
 Lapsa repente turris. Virg. 2. Æn. 465.
 De repente. V. DE PRÆP.
REPENTINUS, a, um, Adj. [αἰφρίδιος, ἑξαφρίδιος, ἑξαπνίδιος] Subitum, & a nemine provisum, seu de quo nemo cogitaverat. Ter. And. 5. 4. 34.
 — vix sum apud me, ita animus commotus est metu,
 Spe, gaudio, mirando hoc tanto, tam repentino bono.

Expectatus & Repentinus. Cic. 2. de Orat. 225.
 Aquas repentinæ ejaculatus est. Ovid. 1. Fast. 270.
 Consilium. Nepos 4. 4. 5.
 Edictum exoritur peculiare repentinum. Cic. 5. Verr. 36.
 Exitus repentinus & informis. Tacit. 6. Ann. 49.
 Frigor. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 211.
 Homines. Cic. de Clar. Orat. 242. Ignoti homines & repentinæ, Quæstores celeriter facti sunt, oppidano quodam & incondito genere dicendi. Turnebus, Homo repentinus dicitur, homo novus, qui subito repenteque in hominum cognitionem, famam, commendationemque pervenit. conf. REPERTITIUS.
 Mala. Cic. 3. Tusc. 40.
 Mors. Cic. 2. de Divin. 74.
 Motu repentino accidentia, & Quæ meditata inferuntur, contraria. Cic. 1. Off. 27. Leviora sunt ea, quæ repentino aliquo motu accidunt, quam ea quæ meditata & præparata inferuntur.
 Nuntius. Cic. 7. Verr. 27. Veniunt Syracusas parentes, propinque miserorum adolescentium, hoc repentino calamitatis suæ commoti nuntio.
 Tumultus. Ovid. 5. Met. 5.
REPENTINO, Adv. [αἰφρίδιος] Plaut. Pseud. 1. 1. 37.
 Quasi solstitialis herba, paulisper fui:
 Repente exortus sum, repentino occidi. Cic. pro Quint. 14.
 Moritur in Gallia Quintius, quum adesset Navius, & repentino.
REPERCUTIO, cussi, cussum, [ἀντιπνέω, ἀντιπνέω] ēre. Percutientem ferire. Plin. 4. Epist. 30. An ut flumina, quæ in mari deferuntur, adversantibus ventis, obvioque æstu retorquentur: ita est aliquid, quod hujus fontis excursum per momenta repercutiat?
 Repercutere aciem oculi dicit Senec. Epist. 115. pro Repercutiendo perstringere.
 Repercutere alicujus dicta. Quintil. lib. 6. cap. 3. Aliena aut reprehendimus, aut refutamus, aut elevamus, aut repercutimus, aut eludimus. i. e. Refellimus. [Immo Retorquemus in adversarium.
 Repercutere fascinationes, Discutere. Plin. lib. 28. cap. 4.
REPERCUSSUS, a, um, Partic. [ἀντιπνέω] Plin. lib. 17. cap. 21. Quum vero concreti ademere transitum, percussa erumpit.
 Repercussus sol. Virg. 8. Æn. 23.
 Sic ut aquæ tremulum, labris ubi lumen ahenis,
 Sole percusso, aut radiantis imagine Lunæ,
 Omnia pervolat late loca. Ubi Servius, Repercusso, aut vacat ætæ, aut bene Repercussum, quia primo aquam ferit, inde postea tendit ad tecta. Ovid. 2. Met. 110.
 — positæque ex ordine gemmæ
 Clara percusso reddebant lumina Phœbo.
 Imaginis percussæ umbra. Ovid. 3. Met. 434.
 Repercussæ clamoribus valles. Liv. 21. 33.
REPERCUSSIO, ōnis. f. Sen. Nat. Quæst. 7. 19. Per percussione vicinorum siderum. conf. Ulp. Dig. t. 2. l. 17. §. 2.
REPERCUSSUS, ūs. m. [ἀντιπνέω] Ipse repercutiendi actus. Plin. Epist. 282. Nec in flumen, sed in ipsum mare emitte, percussus maris servabit, & reprimet quicquid e lacu veniet. conf. 2. Epist. 17.
 Repercussus colorum. Plin. lib. 37. cap. 2. Sunt qui maxime in iis laudent extremitates, & quosdam colorum percussus, quales in cælesti arcu spectantur. La reverberation des couleurs.
 Repercussus solis, quæ vulgo Reverberatio dicitur. Plin. lib. 5. cap. 5.
 Repercussus ventorum. Plin. lib. 5. cap. 9.
 Repercussu vox intumescit. Tacit. Germ. 3. 2.
REPERCUSSIBILIS, e. Adj. ut, Repercussibilis usus. Cæsar. Aurel. Tard. 1. 1. Repercussibilis sphaera. Idem ibid. 3. 6.
REPERIO, repēri, vel Poetice, reppēri, repertum, [εὕρισκω, ἀλφίσω] ire. est Casu offendere non quæsitum aliquid. Plaut. Aul. 5. 1. 10.
 Reperi. l. quid reperisti? s. non quod pueri clamitant
 In faba se reperisse. Ovid. 1. Met. 654.
 — tu non inventa reperta es. i. e. Tu quæ non invenibilis olim eras. [Sed rectius legitur, mutata distinctione,
 — tu, non inventa, reperta
 Luctus eras levior. V. Voss. Etymol. in Aperio.
 Reperio, ex Re & Pario componitur: ut, Repertum sit quasi Repartum, & in lucem proditum. V. Voss. l. c.
 Reperire, non est aliquando fortunæ. Ter. Phorm. 1. 4. 15.
 Sed ubi Antiphonem reperiam? aut qua querere insilam via?
 Reperiri dicitur aliquis, aut aliqua, Quum palam & comerta nobis est. Cic. pro Quint. 56. Tamen in ista populatione & proscriptione bonorum, improbius reperirebare.
 Pro Comperirebare. H. St. Et refertur ad Adj. Improbissimus.
 Reperitus est ingratus. Plaut. Pers. 5. 3. 59. i. e. Palam visus & compertus esse ingratus.
 Aditum sibi reperire. V. Aditus, in ADIRE.
 Auxilium alicui rei. Cæsar. 3. Bell. Gall. cap. 15.
 Causam reperire, Invenire rationem quapropter aliquid fieri aut minus fieri debeat. Ter. Phorm. 2. 1. 4. Quid mihi dicent? aut quam causam reperient? Idem Eun. 3. 3. 6.
 Ubi veni, causam, ut ibi manerem, reperit.
 Causas reperio cur senectus misera esse videatur. Cic. de Senect. 15.
 Quum complector animo, quatuor causas reperio, cur senectus misera videatur.
 Consilium reperire. Ter. Phorm. 1. 4. 1.
 Nullus es, Geta, nisi aliquid jam tibi consilium celere repereris. conf. Idem Heaut. 3. 2. 22.
 Exitum. Cic. 1. de Nat. Deor. 108. Nec vos exitum reperitis, resque tota vacillat & claudicat.
 Gloriam armis. Ter. Heaut. 1. 1. 60.
 Malefacta vestra repperi radicibus. Plaut. Most. 5. 1. 62.
 Medicinam alicui rei. Cic. 1. Verr. 70. Profecto nulla unquam medicina his tot incommodis reperietur.
 Negotium repperi in hac re. Plaut. Rud. 2. 5. 26.
 Novi aliquid. Cic. 4. Acad. 16. Posteaquam Arcefilas Zenoni, ut putatur, obrectans, nihil novi reperienti, sed emendanti superiores immutatione verborum, &c.
 Occasionem. Plaut. Pseud. 4. 4. 9.

Periculum suum. Ovid. 8. Met. 333.
 Rationes bellandi. Cæf. 3. Bell. Civil. cap. 50. In novo genere belli n-
 væ ab utrifque bellandi rationes reperiebantur.
 Viam. Cic. 2. Att. 1. Quod si in eam me partem incitarem, profecti
 jam aliquam reperire resistendi viam. Idem 5. Verr. 110. Mihim
 ineunda ratio, & via reperienda est, qua, &c. Virg. 5. Æn. 807.
 Reperire parentes. Ter. And. 4. 6. 11.
 Hoc non fecus reperies. Plaut. Capt. 3. 4. 98.
 Non reperiebam, quemadmodum posset jungi sententia duorum tam
 versa censentium. Cic. de Clar. Orat. 8. Quibus armis quemadmodu
 uterentur, non reperiebant.
 Quid ad hæc repereris? solvamus inquis. Cic. 7. Att. 3.
 Reperire quamobrem. Ter. Adel. 4. 3. 1.
 Reperio eum venisse Tarentum. Cic. de Senect. 10. Quem Tarentum
 venisse L. Æmilio, App. Claudio Consulibus reperio.
 Non reperitur ullo vestigio. Cic. pro Cluent. 30. Cluentii nummus ni-
 lus iudici datus ullo vestigio reperitur.
 Reperitur de quodam. Plin. lib. 10. cap. 54. Scitum de quodam potre
 reperitur Syracusis, tamdiu potare solitum, donec cooperta terra æ-
 tum ederent ova.
 Reperiam multos, vel potius innumerabiles, non tam, &c. Cic. de
 Finib. 29.
 Reperibo, in futuro antiqui dixerunt. Cæcil. Obolostate, Nunc nim-
 vero est, quum meæ morti remedium reperibit nemo. Auftr. No-
 nius, 10. 29.
 Reperibitur, in futuro Pass. dixit Plaut. Epid. 1. 2. 48.
 Quid illa fiet fidicina igitur? aliqua res reperibitur.
 Reperirier, pro Reperiri. Lucret. lib. 4. 482.
 Nam majore fide debet reperirier illud, &c.
REPERIENS, entis. Partic. Cic. 4. Acad. 16. Zeno nihil nri reperiens,
 sed emendans superiores.
REPERTUS, a, um. Partic. ut, Carmina labore reperta. Lucret. lib. 3. 420.
 Civis repertus frater ejus. Sulpic. Apoll. in Ter. Eun. ar. 11.
 Divina antiqua reperta. Lucret. lib. 5. 13.
 Divitiis repertis incumbere. Virg. 6. Æn. 610.
 Obscura reperta Grajorum. Lucret. lib. 1. 137.
 Superl. Apul. Apol. Per me licet fuerit repertissimud.
REPERTUM, i. n. [ἐρημα] Lucret. lib. 1. 732.
 Carmina quietiam divini pectoris ejus
 Vociferantur, & exponunt præclara reperta. i. e. Inventa,
 quæ ipse Empedocles (de quo hic fit mentio) primus adinvenit. Idem
 5. pr. Divina reperta.
REPERTUS, us. m. Apul. Met. 11. pr. Cere repertu lætata filia. Idem
 Florid. pr. Quippe adhuc ars ista repertu novo commodum oriebatur.
REPERTOR, oris. m. Qui reperit. Ovid. 3. Fast. 762. Plin. 2. 12.
 Doctrinarum repertores. Lucret. lib. 3. 100.
 Hominum rerumque repertor. Virg. 10. Æn. 829.
 Legum. Quintil. lib. 2. cap. 16.
 Opis medicæ repertor Phœbus. Ovid. de Rem. Amor. 76.
 Poenæ mirandus repertor. Ovid. 3. Trist. 11. 51.
 Tormentorum. Claud. 1. in Eutrop. 163.
 Vitis repertor, Bacchus. Ovid. 2. Fast. 329.
REPERTRIX, icis. f. Apul. Apol. p. 285. Elmenh. Paupertas omnium
 artium repertrix.
REPERTORIUM, i. n. quid sit, declarat Ulpianus De administratione &
 periculo tutorum, l. Tutor, his verbis, Tutor qui repertorium non fecit,
 quod vulgo Inventarium appellatur, dolo fecisse videtur, nisi forte
 aliqua necessaria & iustissima causa allegari possit, cur id factum non sit.
REPERTITIUS, a, um. Adj. Quod repertum est. Sallust in Cic. 1. Re-
 pertitius, ascitus, & paulo ante innotus huic urbi civis. Repertitius au-
 tem appellatur civis, Turnebo auctore, Qui non est origine civis, sed
 jure, ut in civitate receptus, quasi repertus civis & qualitus. Alii ta-
 men Reptitius legunt eleganter: quidam Irreptitius: non deest etiam qui
 Repertitius, quasi sit, qui quum se civem Romanum ferat, ab aliis re-
 petatur. Sed Repertitius, quod in veteribus libris perscribitur, ut in-
 genuum & verum libentius retinuerim. [Nec in scite legeris Repentinus.
 V. in voce ex Cic. Homo repentinus. Nihil enim Tullio, nisi novitatem
 obijci his verbis perspicuum est. de Reptitius conf. in REPO.]
REPERTITO, are. frequent. Varr. R. R. 1. 1. Indicabo a quibus scriptori-
 bus reperites. al. Reperias.
REPETO, ivi vel ii, itum, [ἀπαίτιω, μισαίτιω, ἐπισυναμύειν] Ære,
 proprie Restituendum petere. Auctor ad Heren. lib. 2. 19. Id quod arg-
 entario obtuleris expensum, a socio ejus recte repetere possis. Ter.
 Eun. 4. 6. 12.
 Hanc tibi dono do, neque repeto pro illa abs te quicquam pretii.
 Cic. 7. Verr. 127. Repetere res suas.
 Dare & Repetere. Cic. 1. Tusc. 116. At eaquidem dedit usuram vitæ,
 tanquam pecuniæ, nulla præstituta die. Quid est igitur quod querare,
 si repetit quum vult?
 Beneficium repetere. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 15.
 Bona sua repetere ac persequi lite atque iudicio. Cic. 5. Verr. 32.
 Fructum repetere; dictum de rebus ad animum pertinentibus. Cic. pro
 Arch. 1. Earum rerum omnium, vel in primis hic A. Licinius fructum a
 me repetere prope suo jure debet. Hoc dixit Cicero post commemorat-
 um ingenium suum, & dicendi exercitationem, & optimas artes. Est
 autem metaphora a villico, a quo dominus villæ rationem fructuum so-
 let exigere.
 Fructum & officii præmium repetere. Cic. Anteq. iret in exsil. 4.
 Gratiam pro beneficio repetere. Liv. 1. 47.
 In servitute urbes. Liv. 34. 58.
 Jus. Cic. 1. Verr. 18. Ecquid auctoritatis apud vos in suo jure repetundo
 focii Populi Romani, supplices vestri, habere debeant.
 Poenas ab aliquo, Exigere. Cic. 7. Verr. 16. Verebatur ne Populus Ro-
 manus ab isto eas poenas vi repetisse videretur, quas veritus esset, ne
 istis legibus & vestro iudicio non esset perfoluturus.
 Repetere, Revocare. Plaut. Truc. 4. 3. 72.
 Bene agis mecum, filium istinc tute melius est repetere. Ter.
 And. 1. 5. 14. Hem, repudiatus repeto.
 Repetere, Sapius petere. Cic. pro Planc. 101. Quid me aspectas? quid
 mea promissa repetis? quid meam fidem imploras?
 Vol. IV.

Repetere, Iterare. Columel. lib. 4. cap. 28. Postea licet eandem pam-
 pinationem repetere.
 Audita repetens. Ovid. 20. Epist. 103.
 Omina repetere, i. e. Auspicia iterare. Virg. 2. Æn. 178.
 Extemplo tentanda fuga canit æquora Calchas:
 Nec posse Argolicis exscindi Pergama telis
 Omina ni repellant Argis. Sumptum ex disciplina Roman. apud
 quos duces e provincia & exercitu auspicioium repetendorum causa
 Romam sæpe advolabant. Liv. 3. 10. Namque Papirius Dictator a pul-
 lario monitus, quum ad auspicioium repetendum Romam proficiscere-
 tur, magistro Equitum denuntiavit, ut sese loco teneret. Ex Turnebo.
 Sermonem de re aliqua. Plin. lib. 33. cap. 1.
 Somnum. Cic. 13. Att. 37. Deinde somno repetito simul cum sole ex-
 perrectus sum.
 Verba. Ovid. 20. Epist. 9.
 Repetere per judicem. Ulpian. l. 3. §. Si liber. D. de condict. caus. dat.
 Repetere reum. Paulus in l. Reum. D. de accusat. Quod si libelli inscri-
 ptione legitime ordinati non fuerint: rei nomen aboletur: & ex inte-
 gro repetendi reum potestas fiet. i. e. Rursus accusandi. V. REUS.
 Vox quoque gladiatorum erat, qui isti novo ictu feriuntur. V. Lipf. Sa-
 turn. 2. 20. Huc pertinet tessera percussorum Caligulae apud Suet. cap. 58.
 Repete. Sic Liv. 4. 19. pr. Repetitum cuspidem ad terram affixit.
 Repetere, [ἐπιτρέχειν] Reverti: ut, Castra repetere. Liv. 31. 21.
 Domum. Ovid. 3. Met. 204.
 Præsepia tauri repetunt. Virg. 7. Ecl. 39.
 Urbem. Virg. 2. Æn. 749.
 Iter. Ovid. 3. de Arte Am. 747.
 Repetere in Africam. Liv. 25. 27.
 Consilia. Cic. 2. in Verr. 17. Comitibus consularibus factis, eadem illa
 vetera consilia pecunia majore repetuntur. i. e. Renovantur. Bud.
 Ministeria repetere solita, Redire ad consuetum opus. Plin. 9. Epist. 33.
 Opus propositum. Ovid. 3. Met. 151.
 Relicta repetere, Redire ad intermissa negotia. Hor. 1. Epist. 7. 97.
 Studia. Cic. de Fato. 4.
 Repetere, Petere. Tibul. lib. 1. 3. 39.
 Nec vagus ignotis repetens compendia terris, &c.
 Repetere, est Retorsum petere: ut quum Alte repetitam orationem di-
 cimus. Cic. 3. de Orat. 89. Quorsum igitur hæc spectat, inquit, tam
 longa, & tam alte repetita oratio? Alte repetita, pro A principiis re-
 rum exorfa dixit: quod ipsum interdum vitiosum est. Ibid. 23. Repe-
 tam, & non ab incunabulis nostræ veteris puerilique doctrinæ, quen-
 dam ordinem præceptorum. Budæus.
 Repetita longius interrogatio, apud Quintil. lib. 5. cap. 7. Vulgo dici-
 mus, Longissime rem querere, vel longissime vestigare. Hæc Budæus
 Altius repetere. Cic. pro Cluent. 66. Repetam paulo altius, Judices,
 & omnia quæ in diuturna obsecuritate latuerunt, sic aperiam, ut ea cer-
 nere oculis videamini.
 Altius omnis rei repetenda oratio est. Quintil. lib. 6. cap. 2.
 Alte & a capite repetere. Cic. 1. de Legib. 18. Alte vero, & ut oportet,
 a capite, frater, repetis quod querimus.
 Ab initio Urbis. Cajus in l. 1. D. de orig. juris.
 Ab origine prima. Virg. 4. Georg. 286.
 Expediam, prima repetens ab origine famam.
 Ab ultimis, vel Ab ultima antiquitate repetere. Cic. 1. de Divin. 2. Prin-
 cipio Assyrii, ut ab ultimis auctoritatem repetam.
 Ab ultimo aliquid repetere, i. e. Ab initio, Auctor ad Heren. lib. 1. 14.
 Ex litterarum monumentis res repetere. Cic. 1. de Invent. 1. Quum au-
 tem res ab nostra memoria propter vetustatem remotas, ex litterarum
 monumentis repetere instituo, &c.
 Longe repetere principia. Cic. 1. de Legib. 20. Dii immortales, quam
 tu longe juris principia repetis!
 Memoriam alicujus temporis. Cic. pro Dejot. 20.
 Altius ordiri, & memoriam repetere. Cic. 6. Verr. 105. De quo si paulo
 altius ordiar, ac repetere memoriam religionis videbor, ignoscite.
 Originem repetere. Cajus in l. 1. D. de orig. juris.
 Rem repetere supra annos multos. Liv. 1. in præfat. Res est præterea &
 immensi operis, ut quæ supra septingentesimum annum reperatur, &c.
 Iade usque repetens. Cic. pro Arch. 1. Nam quoad longissime potest
 mens mea respicere spatium præteriti temporis, & pueritiæ memoriam
 recordari ultimam, inde usque repetens hunc video, &c.
 Repetere usque a. Cic. 1. de Orat. 91. Quum repeteret usque a Corace
 nescio quo, &c.
 Repetita consuetudo & institutum dicitur, hoc est Longo intervallo rela-
 ta, id est, ut clarius dicam, A longissimis retrorsum temporibus petita.
 Cic. 1. Verr. 67. Neque enim magis animos hominum nocentium res un-
 quam ulla commovit, quam hæc majorum consuetudo, longo interval-
 lo repetita atque relata. Hæc Budæus.
 Repetita die, Locutio a Jurisconsultis usurpata pro eo quod antedatam ap-
 pellant. Paulus l. 3. t. 4. D. de fide Instr. Repetita quidem die cautionem in-
 terponi non debuisset. i. e. Die retrorsus ementita. Ubi dies pro tempore in-
 telligi debet, quum feminino genere sit positum, ut in illa locutione, An-
 nua, bima, trima die. Ulp. l. 15. Si finita. §. 31. Item D. De damno infecto,
 Videamus si cautio ei offeratur postquam missus est in possessionem, an
 prius decedere debeat, quam si ei caveatur, etiam de eo damno quod
 ei contigerit posteaquam missus est in possessionem: quod quidem magis
 probatur: repetita igitur die cavendum erit. i. e. Referenda retrorsus
 cautio & in præteritum. Huic opponitur, Prolata die, in titulo De
 edendo. Ex Budæo. conf. Ulpian. l. 4. Julianus. §. 6. proinde si D. Ad exhib.
 Repetere, [ἀναμνησκόμενος] pro Recordari. Suet. de Clar. Gram. cap.
 17. Me quidem adolescentulo, repeto quandam Principem nomine al-
 ternis diebus declamare, alternis disputare. Subauditur Memoria.
 Plin. 3. Epist. 5. Repeto me correptum ab eo cur ambularem.
 Repetere memoriâ. Cic. 1. de Or. 1. Cogitanti mihi sæpenumero, & memoriâ
 vetera repetenti, perbeari fuisse, Quinte frater, illi videri solent, qui, &c.
 Repetere, pro eo quod Galli *Répeteur* dicunt. Sic enim quidam expo-
 nunt. Cic. 4. Acad. 13. Repetunt jam P. Valerium, qui exactis regi-
 bus primo anno Consul fuit: commemorant reliquos, qui leges popu-
 lares, &c. Repetunt & Commemorant videtur eodem sensu dixisse.
 Repetere, pro Referire. Unde Repetere mulam calcibus, & canem
 morsu. Senec. lib. 3. de Ira, cap. 27. i. e. Vicissim impetere mulam,
 & canem

& canem remordere. *Refrapper des pieds, & remordre.* Idem ibid. lib. 2. cap. 34.

REPETITUS, a, um. [*ῥεπιτητός*] Partic. V. supra.

Per arma repetitus. Ovid. 16. Epist. 341.

Clades repetita. Claud. de Bell. Get. 284.

Emptio repetita dicitur Retorsum petita: ut si re vendita & pretio soluto conveniat inter contrahentes, ut discedatur ab ea venditione, & consistat secunda, & quasi alia non præcesserit. Certe ex quo res non est integra (quia pretium solutum est) non potest consistere illa posterior venditio, sed prior censetur repetita: & sic disceditur a secunda, & recurritur ad priorem. Pompon. in l. 2. De resc. vend.

Exordia repetita. Sil. lib. 7. 435.

Memoria repetita. Cic. in Parad. 4. Effet juris & æquitatis (quæ vincula sunt civitatis) repetita memoria.

Possessio repetita per interdictum. Cic. pro Cæcin. 9.

Somno repetito. Cic. 13. Att. 37. Deinde quom somno repetito, simul cum sole expectatus essem, datur mihi epistola a fororis tuæ filio.

Vulnus. Ovid. 12. Met. 287.

Semicremoque novat repetitum stipite vulnus.

Divinitas est ab omni æternitate repetita. Cic. 1. de Divin. 25.

Loci ex intima quæstionum naturalium subtilitate repetiti. Quintil. lib. 1. cap. 4.

REPETUNDUS, vel antique REPETUNDUS, a, um. [*ῥεπιτητός*] Partic. ut, Terra nunquam repetenda. Ovid. 13. Met. 947.

Vulnera repetenda. Sil. lib. 6. 320.

REPETUNDÆ, f. pl. Repetundarum, Repetundis: hos duos tantum casus habet. Repetundarum, vel De repetundis pecuniis a provincialibus accusatur is, qui præfes provinciæ sociorum pecunias aut vi, aut dolo expilavit. Unde Marcian. l. 1. pr. lib. 48. D. t. 11. de l. Jul. Lex Julia repetundarum pertinet ad eas pecunias, quas quis in magistratu, potestate, curatione, legatione, vel alio officio, munere, ministeriove acceperit. Sed postea latius patuit, ut hoc nomine, omnia, quibus divitiæ constant, contineantur, ut vasa pretiosa, vestes, frumentum, navigia: ut etiam si quis populus alteri populo injuriam fecerit, aut captivorum, aut incendii, aut prædæ, qui injuriam repeteret, diceretur Agere repetundarum rerum. Ergo quom repetuntur quæ sunt ablata, tunc Repetundarum rerum agitur, vel De repetundis. Hæc fere omnia ex Marciano, Ad legem Juliam repetundarum. Plin. lib. 2. Epist. 11. Marium repetundarum poenæ, quam jam passus esset, censuit relinquendum. Cic. 2. Off. 75. Nondum centum & decem anni sunt, quom de pecuniis repetundis a L. Pisone lata est lex. Valla lib. 1. extr. Repetundarum, & De pecuniis repetundis, non habet alios casus: & dubitari potest Participiumne sit, five Nomen, an Gerundium. Verres accusatus est repetundarum, vel de pecuniis repetundis. Quom dico Repetundarum, subintelligo Pecuniarum: quo nomine, pecuniæ & omnia quibus divitiæ constant, contineri dicimus. Et paulo post, Hoc autem five Participium, five Nomen, five Gerundium, a tertia conjugatione natum, mutavit e in u, vel ob hoc saltem ut differret ab illo quod dicitur Ad res repetendas, ut Sunt missi legati ad res repetendas: quo significatur, aut principi aut populo erepta esse vel pecorum, vel hominum, vel locorum, aut terrarum, agrorumque corpora. [Falso in Diptosis poni hanc vocem contra Vallam docuit Voss. de Anal. 1. 48.]

Repetundæ, crimen capitale necne fuerit, dubitatur a doctis. Verum omnem dubitationem tollit una distinctio. Prioribus enim temporibus capitale non fuit: postea, cum avaritia magistratuum haud paulo latius manare jam in Provinciis cœpisset, visum est, ut acrioribus remediis obviam iretur. Itaque, lege lata, capitale crimen factum est. Utrumque probatur exemplis. L. Lentulum, de repetundis damnatum, postea cum L. Marcio Censorino Censorem esse factum, tradit Valerius lib. 6. (9. 10.) Quo patet, damnatione, jus Romæ manendi ademptum illi non esse, siquidem Censuram sit affectus, quam gessit anno ab urbe condita DCV. Idem illa confirmant, quæ scripta sunt lib. 1. 20. Rhetoricorum ad Herennium; Lex vetat eum, qui de repetundis damnatus sit, in concione orationem habere. Altera lex jubet, Augurem, in demortui locum qui petat, in concione nominare. Augur quidam damnatus de pecuniis repetundis, in demortui locum qui petat, nominavit. Petitur ab eo multa. Veteris enim legis, non ejus, quæ postremis Reip. temporibus lata esset, exemplum videtur attulisse: cum libro 2. de Offic. 75. ita loquatur Cicero: Proximæ quæque leges de repetundis duriores. Hæc mansisse Romæ primis illis temporibus, qui jam de repetundis damnati essent, facile demonstrant. Rursus, capitale crimen fuisse, eoque damnatos exfulasse, interdictis aqua & igni, A. Gabinii, & C. Verris exemplo cognoscitur. Quod si quis objecerit, non eos lege exfulasse: sed quia, cum solvendo non essent, aut omnino cum nollent solvere, voluntarium in exilium profecti sunt: adjungemus de C. Catone: quem & esse damnatum de repetundis Cic. 6. Verr. 22. Vellejusque (2. 8. pr.) tradunt, & exfulasse Tarracone, ex oratione pro Balbo (28.) perspicuum sit, cum tamen æstimata ei lis esset tantummodo HS XV III millibus, ut exfulasse videatur: non, quod fortasse posset aliquis de Gabinio & Verre suspicari, ne solveret quod æstimatum erat, quod minimum sane pecuniæ fuit, sed quia legi, quæ repetundarum damnatis aqua & igni interdiceret, parere cogeretur. Est etiam apud Vellejum (2. 13.) P. Rutilii exemplum, repetundarum lege damnati: quem exfulasse & Cicero in oratione pro Balbo (l. c.) & epitome Liviana lib. 70. declarat. Verum, ut hæc sint dubia, quæ tamen satis aperta mihi quidem videntur, Pediani testimonio nihil illustrius. Is, ubi exponit illud Cic. 3. Verr. 8. Avaritiæ supplicio communi; subjungit, Æstimatione litis, & exilio. Satis manifeste exilium cum pecuniaria poena in repetundarum crimine conjungens. Actionem fuisse in hoc crimine adversus hæredes, nisi si rei in reatu, ut Jurisconsulti loquebantur, periissent: cum ex ipsis cognoscitur Jurisconsultis, tum Valerius indicat (9. 12. 7.) his verbis: C. Licinius Macer, vir Prætorius, Calvi pater, repetundarum reus, dum sententiæ dicerentur, in Mænianum conscendit: deinde M. Ciceronem, qui id judicium cogebat, prætextam ponentem quom vidisset, misit ad eum, qui dicerent, se non damnatum, sed reum periisse, nec sua bona hæc posse subijci: ac protinus sudario, quod forte in manu habebat, ore & faucibus coarctatis, incluso spirititu poenam morte præcurrit. Quæ cognita re, Cicero de eo nihil pronuntiavit. Igitur illustri ingenii orator, & ab inopia rei familiaris, & a crimine domesticæ damnationis, inusitato paterni fati genere vindicatus est. Poena vero damnatis de repetundis, quod ex Pediano fati liquet, dupli fuit.

Immo, vel simpli, vel dupli, vel quadrupli ratio ducebatur, ut ipse ait Pedian. in 2. Verr. 38.) Lex per annos de hoc de crimine lata Romæ nulla est: Consulibusque Censorino & Manilio, L. Piso Frugi Tribunus pl. primum de repetundis rogationem tulit, ut Cic. 2. Off. 75. & in Bruto, 106. docet. Eodemque anno, aut certe proximo, alia lex a Cæcilio tribuno pl. lata est: qua damnatum L. Lentulum, eum, de quo proxime meminimus, qui postea Censor fuit, prodidit Valerius lib. 6. (l. c.) Aliæ deinde leges de repetundis, Servilia, Acilia, Cornelia, Julia: quibus singulis aliquamdiu judicia sunt administrata. Nam posterior quæque proximam superiorem abrogavit, sic tamen, ut quædam retineret, atque adeo interdum multa. Non enim dubito, quin quot in rebus crimen repetundarum Servilius constituit, iisdem in rebus, aut omnibus, ut plerisque idem crimen Acilius, quom suam legem ferret, esse voluerit: poenam vero semper fere auxit posterior lex, & judicii rationem aliqua re multæ mutavit. Itaque C. Servilius Glauca, (redeo enim ad quatuor leges, quas proxime nominavi) is qui cum Saturnino Tribuno pl. Prætor est occisus, quom de repetundis rogationem ferret, iovum de Comperendinatione caput primum tulit, intraque spatium hoc judicii tempus conclusit, ut accusatori dies viginti ad agendum, totidem defensori ad defendendum darentur. Ante hanc legem ampliari quidem lebat, comperendinari vero in judicio repetundarum non licebat. Quom alterum lege Servilia confirmatum: alterum, nulla in veteri leg scriptum, sed novum inductum, Acilia sustulit. Qua de re Pedianus (in loc. infra seq.) sic, Ante legem Glauciæ de comperendinatione, aut tam sententia dicebatur, si absolvendus esset reus: aut amplius pronunciabatur, si videretur esse damnandus, quom dixissent iudices. Non liquet, hoc est, obscura causa est. Itaque ea pars, interposita dilatione, dicebat, in cujus peroratione videbatur obscuritas. Comperendinatio vero utriusque partis recitatio est. Aciliam legem, quam tulit M. Acilius Glabrio, pater ejus, qui Verris in causa Prætor fuit, severissimam fuisse Cic. 3. Verr. 26. & Pedianus (ibid.) tradunt. Nec enim a lege comperendinari, aut ampliari reum licebat. Itaque multi, nulli omnino, neque comperendinationis, neque ampliationis, dilatione interposita, semel accusati, semel dicta causa, semel auditis testibus, ea lege damnati sunt. Quod autem eo in loco Cicero dixit, Ego tibi illam Aciliam legem restituo, non dixit, Restituo, quasi de lege ante Serviliam lat, sed habuit rationem præsentis temporis, cum ex lege Cornelia, non jam ex Acilia, de repetundis quærebatur. Acilia enim tollebat omnino & comperendinationem, & ampliationem: quæ utraque, comperendinatio quidem certe, lege Cornelia permittebatur. Id Cicero significavit satis aperte quom (paulo supra) dixit: Adimo enim comperendinatum: quod habet lex in se molestissimum, bis ut causa dicitur. Et in eo, (paulo post,) Glauca primus tulit, ut comperendinaretur reus. Nam si primus Glauca, ergo aliquis post eum idem de comperendinatione tulit. Eum autem Acilium constat non fuisse, id quod ostendimus. Fuit igitur L. Sulla, cujus ex lege eo tempore judicia de repetundis administrabatur. Idemque declarat Pedianus, quom ait, (in 3. Verr. 24.) Ideo testibus usum esse Ciceronem, ut si posset, comperendinationem tolleret. Frustra enim Cicero conatus esset tollere, ac ne conatus quidem esset, si necessaria fuisset. Quom autem subjunxit, (26.) Ita mittam in consilium, ut etiam si lex ampliandi faciat potestatem, tamen isti turpe sibi existiment, non primo judicare. Hoc dicit: Ita testes interrogabo, ita scelera Verris patefaciam, ut etiam si lex Acilia, quam, quod ad me attinet, tibi restituo, (adimo enim comperendinatum) permittat id, quod minime permittit, dilationem videlicet, iudices tamen haudquaquam ampliantes, (comperendinationem non nominat, quia comperendinatio, non judicium, sed accusatoris & defensoris erat, eorumque alterutro petente, fiebat, ampliatio vero judicium) magnitudine criminum, & vi probationum inspecta, sibi turpe arbitrentur non primo judicare. Et quod Aciliam Cicero mitissimam vocat, quam Asconius severissimam; uterque recte: severissimam, si cum veteribus, mitissimam, si cum Cornelia conferatur. Hæc pluribus verbis, quia locus Ciceronis in Verrem satis habet obscuritatis: & in eo interpretes omnes implicati, tanquam in salebra hæserunt. Cornelia, L. Sullæ Dictatoris fuit, ut posterior quæque lex, durior, quam Acilia: etsi comperendinationem concedebat, quam Acilia tollebat. Sicuti lex Glauciæ durior, quam vetus: cum tamen Glauciæ lege comperendinari posset reus, veteri lege non posset. Id Cicero (26.) significat his verbis: Utram putas legem molliorem? opinor, illam veterem. Eodemque modo severior, quæ consecuta est, Julia, quam Cornelia. Quod idem Cicero scripsit in oratione pro Postumo, 9. Sunt autem lege Cornelia judicia de repetundis omnia usque ad C. Cæsaris, qui postea Dictator fuit, primum consulatui administrata. Consul enim Cæsar novam de repetundis legem rogavit: cujus quidem capita, quæ ex veterum scriptis liceat colligere, hæc maxime fuerunt: Ut repeterentur pecuniæ, quas quis in magistratu, potestate, curatione, legatione, vel quo alio officio, munere, ministeriove publico cepisset, vel aliquis ex cohorte ipsius: Ut urbani magistratus ab omni sorte se abtinerent, neve plus domi munerisve in anno acciperent, quam quod esset aureorum centum: Neve quis ob judicem arbitrumve dandum, mutandum, jubendumve, ut judicaret; neve ob hominem in vincula publica conjiciendum, vinciendum, vinciri jubendum, vel ex vinculis dimittendum, neve quis ob hominem condemnandum, absolvendumve, neve ob litem æstimandam, judiciumve capitis pecuniæve faciendum, aliquid acciperet. Quæ verba non minus pertinebant ad Provinciales, quam ad Urbanos Magistratus. Item, ne quis omnino ob negotium faciendum, vel non faciendum, per calumniam pecuniam acciperet. Cautum præterea, ne Provincie Præsidum avaritia premerentur, aut exhaurirentur: ne illi, qui Provincias regebant, quive circa eos erant, negotiarentur, nec mutuum pecuniam darent, sœnulse exercerent: neque hoc tantum, sed ne uxorem quidem ducere quisquam posset ex ea provincia oriundam, vel domicilium ibi habentem; neve filio uxorem ducenti consentiret: ne iis in liberos populos jus de pecuniis creditis dicere liceret: Item, ne quis de provincia exiret, aut exercitum inde sua auctoritate educeret, bellum sua sponte gereret, in regnum alienum injussu senatus ac populi accederet, ut libertas sociis, ac præmia, ob merita in Rempubl. data, integra, essent: ne cuiquam aurum coronarium aut imperare, aut accipere liceret, nisi cui decretus esset a senatu triumphus: ne dona Quæstores acciperent, aut xenia: ut rectores provinciarum, rationes, prius quam decederent, apud duas in provincia civitates deponerent: ne quis Pro consule, aut

Pro Prætoris Legatum suum ante se de provincia dimitteret: quod ab Ulpiano in lege Meminisse, traditum est. (Immo vix quicquam in hac lege, quæ est 10. De offic. Proc. & Legat. Plura V in l. 4. Observare ejusd. tit. 16. lib. 1. D.) Spectavit hæc lex non modo ad eos, qui cum aliqua potestate erant, verum etiam ad eos, qui curabant aliquod opus publice faciendum, frumentum comparandum, vel viam reficiendam: item ad Legatos, qui provinciarum rectoribus a senatu dabantur, (& a Præfidib. assumebantur) Præfectosque, & Tribunos, Quæstores etiam, totamque cohortem Prætoriam, si quid accepisse a provincialibus convicti essent. Eadem lege illud etiam sancitum erat, Quid rectoribus provinciarum, dum in provinciam irent, a sociis pop. Rom. liceret accipere. Qua de lege Cicero, dum in provinciam proficiscitur, ita scribit ad Att. lib. 5. 14. (Al. 10.) Adhuc sumptus, nec in me, aut publice aut privatim, nec in quenquam comitum. Nihil accipitur lege Julia nihil ab hospite. Postea vero, quam in provinciam pervenit, eodem libro epist. 21. (Al. 16.) sic: Scito non modo nos fœnem, aut quod lege Julia, dari solet, sed ne ligna quidem, nec præter quatuor lectos, & rectum, quenquam accipere quidquam. Ad hanc legem postea Cæsar, rerum potitus, fortasse caput hoc addidit, Ut repetundarum convicti etiam ordine senatorio moverentur. Id quidem ab eo factum, Sueton. (cap. 43. vitæ) narrat. Quod vel aucta, ut dixi, sua vetere lege potuit, vel nova lege lata, vel etiam, lege nulla, pro ea, quam omnium rerum unus habebat, potestate. Scriptum etiam apud Marcianum Jurisconsultum (V. l. c.) invenio, lege Julia repetundarum cautum esse, ne judicare, neve testimonium dicere liceret ei, qui ob turpitudinem senatu motus, nec restitutus esset. Ex P. Manutii libro de Legibus Romanis. [V. omnino totum tit. de lege Julia repetundarum, qui est 11. lib. 48. D. Junge Lex. Pitif. in Repetund. & in Lex. Glauca, & quæ eadem rectius sic vocatur, Servilia.]

Repetundarum judicium inde dictum est, quod eo judicio socii pecunias sibi contra leges ereptas repetebant, quas ex condemnatorum litibus æstimatis domum reportarent. [Ut apparet ex Cic. 7. Verr. 128. & 1. Verr. 17. & 18.]

Crimina repetundarum. Tacit. 4. Ann. 19.

Insimulari repetundarum. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Postulare aliquem repetundis. Tacit. 3. Ann. 66.

Cicero fere plenius, sublata ellipsi, profert, ut 6. Verr. 56. Ejus, qui primus de pecuniis repetundis legem tulit.

Repetere ab aliquo rationem de pecuniis repetundis. Cic. pro Cluent. 104.

Teneri lege pecuniarum repetundarum. Cic. pro Cluent. 148.

REPETENTIA, æ. f. [ἀνάμνησις] Recordatio, & memoria. Lucret. lib. 3. 864.

Interrupta semel quum sit repetentia nostra. Sic legit Lambinus. Quidam vero Repentia: sed prior magis placet. [Gl. L. G. Repetentia, Ἐπαναλήψις.]

REPETITIO, ñnis. f. [ἀπαίτησις, ἐπαναφορά] Cic. 3. de Orat. 204. Et ejusdem verbi crebra, tum a primo repetitio, tum in extremum conversio.

REPETITOR, ñris. . [ἀποιτήτης] ut, Ademptæ nuptæ repetitor. Ovid. 8. Epist. 19.

REPETITIUS, V. Repetitius in REPERIO, & Reptitius, in REPO.

REPIGNERO, [ἀνιχνεύω] ære. Pignus recipere soluto pretio. Ulpian. tit. Commodati, l. Si ut certo. §. Nunc videndum, in quibus speciebus commodati actio locum habeat: & est apud veteres de hujusmodi speciebus dubitatum. Rem tibi dedi, ut creditor tuo pignori dares: dedisti, non repigneras, ut mihi reddas. Paulo post, Si a me culpa absit repignorandi, creditor autem nolit reddere pignus, &c. Alii legunt Repignoras, & Repignorandi. Est autem Repignorare, Pignus luere.

REPIGRO, ære. pen. comm. Retardare. Apul. 8. Met. p. 208. Elmenh. Ipso lumine dirarum bestiarum repigratur impetus.

REPIGRATUS, a, um. Partic. Apul. 1. Met. p. 106. Elmenh. Obsepto utero & repigrato fetu.

REPLAUDO, ère. & Hinc

REPLAUDENS, entis. Partic. Apul. 1. Met. p. 105. Elmenh. Dextra frontem replaudens. Et 6. Met. p. 185. Quadrupedi cursu solum replaudens.

REPLEO, èvi, ètum, pr. com. [ἀναπληρώω Gl. L. G.] ère. Implere. Plaut. Pæn. 3. 3. 88. Ibi te replebo usque unguentorum echeugmatis.

Corpora replere tosta carne. Ovid. 12. Met. 156.

Delubra mors replebat corporibus exanimis. Lucret. lib. 6. 1270.

Dolia replere. Propert. lib. 2. 1. 67.

Domos exhaustas. Cic. de Provinc. Conf. 4.

Fossa repletur humo. Ovid. 4. Fast. 823.

Lagenam replere vino. Martial. lib. 7. 19.

Misto lagenam replet ad pedes vino.

Litora voce replet. Ovid. 1. Met. 338.

Locum rumore. Ovid. 4. de Pont. 4. 19.

Nemora ac montes silvasque gemitu replebat. Lucret. lib. 5. 990.

Populos fama replebat multiplici fermone. Virg. 4. Æn. 189.

Tectum omne gemitu replebat. Virg. 2. Æn. 679.

Femina lacte repletur quæ peperit. Lucret. lib. 5. 811.

Repletur ex lege, quod sententiæ judicis deest. Ulpian. in l. 4. §. Si quis condemnatus. D. de re judicata. [i. e. Suppletur.]

Repleri numerum, Compleri. Lucret. lib. 2. 535.

Multa licet genere esse in eo, numerumque repleri.

REPLETUS, a, um. Partic. [ἀναπληρωμένος] ut, Auris repleta. Cels. lib. 7. cap. 8. pr. & paulo post, Specillo tentandum est, alte ne id repletum, an in summo tantum glutinatum sit.

Eruditione repletus. Suet. in August. cap. 89.

Terrore trepidus repletus. Lucret. lib. 5. 41.

Cornu repletum pomis & flore. Ovid. 9. Met. 87.

Genus pietate repletum. Lucret. lib. 2. 1167.

Insula repleta filvis. Plin. lib. 12. cap. 10.

Mare repletum ratibus everfis. Senec. Agam. 13.

Templis omnibus repletis refertoque foro. Cic. pro Lege Manil. 44.

Vox repleta. Stat. 2. Theb. 625.

REPLETIO, ñnis. f. ut, Bellissima repletio. Imp. Cod. 7. t. 2. l. 15. §. 4.

REPLETURA, æ. f. Idem. ut, Accrescentes repleturæ. Cod. Theod. lib. 13.

REPLICO, pr. com. [ἀντιπλήσσω] ære. contrarium est sui simplicis Plico.

Plaut. Replica tricom, atque extende.

Replicare ad, Retro plicare, flectere. Cato R. R. cap. 4. extr. Eos furculos facito sint longi pedes binos, eos in terram demittito, replicatoque ad vitis caput. conf. 21.

Replicari in rugas, pro Plicari. Plin. lib. 17. cap. 14.

In se replicari. Senec. lib. 1. de Benef. cap. 4. Chrysippi acumen nimis tenue retunditur, & in se sæpe replicatur.

Replicare, per translationem, pro Rursus explicare, dicere. Plin. Quum sapius ille replicasset, tandem persuasit.

Memoriam annalium vel temporum replicare. Cic. pro Sull. 27. Si quæris, qui sint Romæ regnum occupare conati, ut ne replices annalium memoriam, ex domesticis imaginibus invenies. Evolve annales.

Replicare nunc est opportuum. Marcell. 30. 499. in m. Vide & in Indice Francf. H. St. Exitant cap. 7. pr. Valef. Sic cap. 1. pr. Scribendo ad Comitatum, assidue Cylacis necem replicabat & Artabanis. i. e. Repetebat, inculcabat.

REPLICANS, antis. Partic. ut, Replicans tempus, Explicans, proferens, ostendens, patefaciens, quod vulgus *deplicans* dicit. Cic. 1. de Divin. 127. Non illa quæ futura sunt subito existunt: sed est quali rudentis explicatio, sic traductio temporis nihil novi efficientis & primum quidque replicantis.

Replicans, Invertens. Plin. lib. 8. cap. 27. de angue membranam exuente, Exiit autem a capite primum, nec celerius quam uno die ac nocte, replicans, ut extra fiat membranæ quod fuerat intus.

REPLICATUS, a, um. Partic. ut, Intus replicatum. Plin. lib. 9. cap. 33. Cervix replicata. Plin. lib. 34. cap. 8.

REPLICITUS, a, um. Partic. contracte REPLICITUS. Stat. 4. Silv. 9. 29. Replicatæ bulborum tunicæ.

REPLICATIO, ñnis. f. Cic. 1. de Nat. Deor. 53. Modum alium quandam præfinit mundo, eique eas partes tribuit, ut replicatione quadam mundi motum regat.

Est & Replicatio verbum Jurisconsultis frequens, ad eas allegationes pertinet, quæ intentionem sustentant adversum exceptionis iniquitatem.

De qua tractatus est lib. 4. Instit. Justiniani. inde dicta Replicatio, quod implicatam & tectam exceptionis iniquitatem replicet, atque patefaciat. [Gl. L. G. Replica, Ἀντιθέσις, Ἀντιπροσέμνη, Replicatura, Ἀντιπλοήσις.]

REPLUM, i. n. pr. com. Operimentum quoddam. Vitruv. 4. 6. Item replum, inquit, de impage dimidia & sexta parte. Et 10. 17. Cheloni, inquit, replum, quod est operimentum securiculæ, includitur. In quibus tamen locis Replum legi debere suspicatur Turnebus, ut tanquam ornamentum & vestimentum esse videatur. Auger conjecturam quod hæc dictio vix apud alium Latine loquentem reperiatur. [Philander pro loco Coronicem impagis arbitratur intelligi, de posteriori non liquere sibi silentio declarat.]

REPLUMBO, pr. comm. [ἀναμολύβδω] ære. Dissolvere. Ulpian. in l. Cum aurum. D. de aur. argent. mundo legatis. Celsus libro decimo octavo Quæstionum quærit, si centum pondo argenti fuerint relicta, an replumbari debeant, ut sic adpendantur? Et Proculus & Celsus ajunt, exempto plumbo adpendi debere. Nam & emptoribus replumbatæ affliguntur, & in rationes argenti pondus sic defertur. Senec. Nat. Quæst. lib. 4. cap. 4. Argentum replumbatur. De calorib. Æthiopiz loquitur.

REPLUMIS, e. Adj. pr. comm. Quod iterum plumis vestitur. Paulinus Iambo ad Cytherium v. 853.

Ut pullus aquilæ dicitur repascere

Cura parentes mutua:

Quos vis senectæ rursus implumes facit

Nidoque pascendos refert:

Donec replumi vestiantur corpore,

Pennisque florescant novis.

REPLUO, ère. pr. comm. Vicissim pluere. Senec. Controv. 5. Præf. Quis ferret hominem de siphonibus dicentem: celo repluunt.

REPO, pli, ptum, [ἐρπω] ère. proprie dicitur de animalibus quæ pedibus & ventre gradiuntur, ut sunt vermes: quamvis & ea quæ parvos pedes habent, repere dicantur, ut sunt lacertæ & similia. Plaut. Amph. 4. 2. suppos. 2. 17.

Cum Veneris filia angues repisse tellus Epirotica

Vidit.

Vulpecula per rimam reperat in cumeram. Hor. 1. Epist. 7. 29. Benticulus legit Nitedula, probante Cuning.

Genibus repere. Plin. lib. 8. cap. 7.

In purpuris repere. Quintil. lib. 1. cap. 2. de infantibus.

Per iter longum causa repere latenti. Lucan. lib. 3. 458. i. e. Promotæ sunt. Nam de turribus loquitur.

Repere, Lente incedere. Hor. 1. Serm. 5. 25.

Millia tum pransi tria repimus. conf. REPTO frequent.

Repere etiam Radices dicuntur. Columel. lib. 8. Spatium autem radicibus, qua repant, lapides præbent.

In altitudinem repit vinea. Columel. de Arbor. cap. 16.

REPENS, entis. [ἐρπων] Partic. ut, Repens humi. Plin. lib. 16. cap. 34. Animantis repentis itus. Lucret. lib. 3. 189.

Sermones repentes per humum. i. e. Humiles, sive stili humilioris. Hor. 2. Epist. 1. 251.

Rēpens, Adj. pro Celeri & subito, pr. br. V. REPENS paulo ante alphabetico ordine.

REPTILIS, e. Adj. [ἐρπυστός] Quicquid repit. ut, Cochleæ reptiles. Sidor. 8. Epist. 12.

REPTITIUS, a, um. Adj. [ἐρπυστός] Sallust. in Cic. 1. Ubi M. Tullius leges, judicia Populi Romani defendit, atque in hoc ordine ita moderatur, quasi unus reliquus ex familia viri clarissimi Scipionis Africani, ac non reptitius, ascitus, ac paulo ante infitus huic urbi civis. Reptitius, i. e. Qui velut clanculum irrepsit in hanc urbem novus homo. Sunt qui legant Repetitus, quam recte ipsi viderint. [Si Irrepsisse in civitatem Tullium intelligi voluit, cur non potius Irreptitium dixit? Qui autem Ascitus & infitus est, qui potuit irrepsisse videri. Quare non pœnitet me ejus conjecturæ, quam in REPETITIUS posui.]

REPTO, [ἐρπύζω] ære. frequentat. Sæpe seu continue repere. Sine cruribus & pennis reptare. Plin. lib. 11. cap. 29.

Reptare, per translationem, dicimus eum, Qui segniter & quasi testudine passu incedit, quales sunt qui in hortis aut vineis spatiantur. Hor. 1. Epist. 4. 4.

An tacitum silvas inter reptare salubres?

Pecudes reptant in colli tondentes pabula. Lucret. lib. 2. 318. i. e. Sensim procedunt.

Per vada reptabat pronus equus. Claud. 2. in Eutrep. 443.

Solo nostro reptasti. Stat. 1. Silv. 2. 262. Infans scilicet. conf. REPO.
Nive effossa reptans. Stat. 1. Achill. 477. de puero Achille.
Reptare cum Accusativo. Tacit. 4. Ann. 23. pr. Et adhuc reptabat Africanam Tacfarinas. Sed Reptabat in libris emendatis.
Caput reptant. Plaut. Merc. suppof. 4. 6. 9.
REPTATUS, a, um. Partic. [εἰσπυόμενος] ut, Ager reptatus. Stat. 5. Theb. 581.
REPTABUNDUS, a, um. Adj. Idem quod Reptans. Senec. de Vita beata, cap. 18. Ex ingenti intervallo reptabundus fequitur.
REPTATIO, ōnis. f. Quintil. lib. 1. cap. 12. Nec illa per manus & genua reptatio graviter affligit infantium corpora.
REPTATUS, ūs. m. [εἰσπυόμενος] Plin. lib. 14. cap. 1. de Vitibus, Aliæ improbo reptatu, pampinorumque superfluitate, peritia domini, amplo discursu atria media complentes.
REPOLIO, ūe. Rurfus polire. Columel. lib. 2. cap. 21. extr. Sin protinus ufui destinantur (nempe frumenta) nihil attinet repoliri: fatifque est in umbra refrigerari, & ita granario inferri. Paulo ante Repurgari debere dixerat.
REPENDERO, āre. Sidon. 1. Epist. 4. Reminiscaris velle me tibi studii huiusce viciffitudinem reponderare.
REPONO, pōfui, pōfitum, [ἀποτίθημι, Gl.Gr.Lat. & L.G.] ēre. Rurfus ponere. Virg. 3. Œn. 231.
— arisque reponimus ignem. i. e. Rurfus adhibemus ignem, & sacrificamus. Liv. 1. 34. Rurfus, velut ministerio divinitus miſſa, capiti apte reponit.
Inſigne regium, quod ille de ſuo capite abjecerat, reponit. Cic. pro Sext. 58.
Lapidem loco ſuo reponere. Cic. 3. Verr. 146. Quid erat quod reſcinderet, quum ſuo quemque loco lapidem reponeret?
Reponere, idem quod Ponere, collocare, ut Membra reponunt ſtratis. Virg. 4. Œn. 392.
Sentiſus imis reponere. Virg. 4. Œcl. 54.
In cauſa eadem reponere aliquem. Cic. 10. Philipp. 15. Nam ſi quatuor exercitus ii, de quibus dixi, propterea laudantur, quod pro populi Rom. libertate arma ceperunt, quid eſt cur hic M. Bruti exercitus non in eadem cauſa reponatur?
In coronamenta reponere, pro Inter herbas, quibus coronæ fiunt, numerare. Plin. lib. 22. cap. 21.
In deos reponere aliquem, pro Inter deos collocare. Cic. 1. de Nat. Deor. 18. Quo quid abſurdius, quam aut res ſordidas atque deformes deorum honore afficere: aut homines jam morte deletos reponere in deos, quorum omnis cultus eſſet futurus in luſtu?
In gremio reponere aliquid. Liv. 26. 15.
In libris aliquem reponere pro alio. Cic. 12. Att. 7.
In numero aliquem reponere. Cic. de Opt. gen. Orat. 17. Tamen hunc in numero non repono. Sic 1. de Orat. 63. Reponere in numero eloquentium.
In numero deorum reponere. Cic. pro Sext. 143. Quos equidem in deorum immortalium cœtu ac numero repono.
In numerum fabularum reponere aliquid. Cic. 1. de Invent. 39.
In ordinem aliquorum. Columel. lib. 9. cap. 12.
In obſcuritate & ſilentio reponuntur recte facta. Plin. 1. Epist. 8.
In ſuis aliquem reponere, pro Inter Amicos. Cic. 10. Att. 13. Sic volo te tibi perſuadere, mihi neminem eſſe cariorum, te excepto, Cæſare meo, meque illud una judicare, Cæſarem maxime in ſuis M. Ciceronem reponere.
Grues in tergo prævolantium capita reponunt. Cic. 2. de Nat. Deor. 125.
Ligna large reponere ſuper foco. Hor. 1. Carm. 9. 6.
Pocula reponere. Virg. 4. Georg. 378.
Vina reponite mentis. Virg. 7. Œn. 134.
Animus lætis ſedibus reponere. Hor. 1. Carm. 10. 30.
Capillum reponere. Quintil. lib. 8. c. 1. [Loco ſuo ſcilicet quod & Componere.
Cervicem reponere, pro Reprimere, contrahere. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Reponere omnia in aliquo, Ponere, Collocare. Cic. 9. Fam. 14. Intelligere debes in te repositam eſſe Remp. i. e. In te fixam, & ex te pendere, in te ſpem habere. [Velut humeris tuis ſuſtineri.
Animum ſuum omniaque ſua in aliquem reponere. Valer. 5. Argon. 390.
Cauſam reponere in manſuetudine iudicium. Cic. pro Sull. 92. Veſtræ jam ſunt partes, iudices: in veſtra manſuetudine atque humanitate cauſam totam repono.
Fiduciam ſuam reponere in aliquo. Plin. 3. Epist. 9. ad Minutianum.
Spem alicujus rei in alicujus virtute reponere. Cic. 5. Philipp. 42. Magnam ſpem in ejus virtute, auctoritate, felicitate reponere, otii, pacis, concordie, libertatis.
Spem ſui in ſeipſo reponere. Cic. 5. Tuſc. 36.
Spem unicam ſenectutis in aliquo reponere. Quintil. in præem. lib. 6.
In vita alterius vitæ ſuæ partem reponere. Cic. 1. Q. frat. 3. Teſtor omnes deos, me hac una voce a morte eſſe revocatum, quod omnes in mea vita partem aliquam tuæ repositam eſſe dicebant.
Reponere, Seponere, Condere, Recondere. ut, Acervum farris teſto reponunt. Virg. 4. Œn. 403.
Alimenta in hiemem. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Fructus condere ac reponere. Cic. 2. de Nat. Deor. 156. Neque ferendi neque colendi, neque tempeſtively demetendi, percipiendique fructus, neque condendi ac reponendi ulla pecudum ſcientia eſt.
Proviſa ante reponere. Virg. 1. Georg. 167.
Seorum reponere. Columel. lib. 9. cap. 15.
Vaſa in horreum ſicciffimum reponi convenit. Columel. lib. 12. cap. 15. Paulo poſt, Religatas junco, vel qualibet herba, offas reponunt in crates. Ibid. Siccitam in tabulatum reponunt. Quam locutionem idem auctor ſemel & iterum uſurpavit lib. eod. cap. 12. Rurfus cap. 16. Quum deinde modice aruerint, in vaſa nova ſicco loco reponito.
Hiemi reponere aliquid, Reſervare in hiemem. Virg. 3. Georg. 403.
Lacrimas reponere. Stat. 5. Silv. 5. 47.
— repono
Infelix lacrimas, & triſtia carmina ſervo.
Odium reponere, donec impetus famæ & favor exercitus langueretur. Tacit. in vita Agric. 39. extr.
Onus mens reponit, Graves curas deponit. Catul. ad Sirmionem, 29. 8.
Remum reponere, Ceſſare a remigando. Plaut. Aſin. 3. 1. 16.

In medium quaſita reponunt. Virg. 4. Georg. 157. Quaſita & parta in commune conſervant. De apibus. Servius.
In vetuſtatem reponere aliquid. Columel. lib. 12. cap. 44. h. e. Ut diu ſervetur.
Reponere, Reddere quod ablatum eſt. Cic. 13. Att. 13. Catulo & Lucullo alibi reponemus: ita tamen ſi tu hoc probas: deque eo mihi reſcribas velim. Budæus. Al. Catullum & Lucullum.
Deterioribus reponi, Reſtitui. Hor. 2. Carm. 5. 30.
Nec vera virtus, quum ſemel excidit, Curat reponi deterioribus.
Reponere alicui, [ἀντιμίσθην] pro Viciffim objicere, quaſi replicare, recriminari. Cic. 1. Fam. 9. Cur autem laudari, peto a te ut id a me, neve in hoc reo, neve in aliis requiras, ne tibi idem reponam quum veneris: tamen poſſim vel abſenti. i. e. Ne te viciffim rogem, ne tibi idem objiciam. Budæus.
Reponere, Vices, reddere. Juven. 1. Sat. 1.
Semper ego auditor tantum? nunquamne reponam? i. e. Semper ero auditor, & nunquam ſcribam, aut mea opera recitabo? Nunquam poetis ſua recitantibus, me auditore, vicem rependam mea recitans? Nunquam illis paria faciam, aut quod debeo, & ab illis accepi, reddam? Cœnam reponere, Dare cœnam ei qui prior dederat. Martial. lib. 2. 37.
Ullus ſi pudor eſt, reponere cœnam. Vel potius, Repone cœnam, i. e. Reſer quæ ſuſtulisti e menſa.
Donata reponere, Relinquere, vel reddere. Hor. 1. Epist. 7. 39.
Fabulas & ſcripta ſua reponere poetæ dicuntur, quum ſecundo hæc in ſcena apponunt, i. e. Quum rurfus recitant. Solebant enim (ut Porphyrio meminit) qui ludis apud veteres præerant, ſcriptores, quum primum in ſcenam prodirent, benigne excipere: ut ſi forte non recte egiffent, iterum ad ſcribendum audientium benignitate allicerentur: propterea inquit Hor. in Arte Poet. 190.
Fabula quæ poſci vult & ſpectata reponi. i. e. Primo & ſecundo in ſcena recitari. Ibid. 123.
Scriptor honoratum ſi forte reponis Achillem. h. e. Si fabulam ſemel de Achille poſitam, rurfus ponere in animo eſt.
Injuriam reponere, pro Rependere. Senec. de Ira, lib. 2.
Mentem reponere, Reddere animum. Valer. 7. Argon. 295.
Nummos reponere, Reddere, reſtituere. Plaut. Perf. 1. 1. 38.
In gradum reponere. Quintil. lib. 5. cap. 7. Dejectum ſcilicet de gradu. V. Eraſm. Chiliad.
In locum alicujus reponi. Cic. ad Brut. 16. Scilicet ut illo prohibito, rogaremus alterum, qui ſe in ejus locum reponi pateretur.
In ſceptra reponere aliquem. Virg. 1. Œn. 257.
In vicem alicujus rei aliud reponere. Columel. lib. 4. cap. 26.
Reponere, Revocare, reprimere, cohibere. Stat. 7. Theb. 201.
— quoties jam torta reponam
Fulmina, quam rarus terris hic imperet ignis. [Ponere dixit Horat. V. ſupra.
Repoſivi pro Repoſui. Plaut. Aſin. 3. 4. 16. Si repoſivi remum.
REPOſITUS, & per ſyncopen REPOſTUS, a, um. [ἀποτίθημι Gl.L.G.] Partic. ut, Repoſiti & frigidi cibi. Quintil. lib. 2. cap. 4. h. e. Rurfum appoſiti menſæ.
Epulæ repoſitæ. Virg. 3. Georg. 527. i. e. Abundantes, aut variæ. Servius.
Cervice tereti repoſita. Lucret. lib. 1. 36.
Honos repoſitus, i. e. Reſtitutus. Tacit. 14. Ann. 61.
Judicium mente repoſitum. i. e. Reconditum. Virg. 1. Œn. 26.
— manet alta mente repoſitum
Judicium Paridis, ſpretæque injuria formæ.
Pecunia in theſauris repoſita. Liv. 31. 13.
Puer in optima ſpe repoſitus. Antonius Conf. ad Cic. 14. Att. 13. Et volens P. Claudium in optima ſpe puerum repoſitum, exiſtimare, non te infectatum eſſe, quum potueris amicos paternos.
Terras tentare repoſitas. Virg. 3. Œn. 364.
Italiam petere, & terras tentare repoſitas. i. e. Longe poſitas. Servius.
Tellure repoſiti, i. e. Sepulti. Virg. 6. Œn. 665.
REPOſITIO, ōnis. f. Pallad. 1. 32. Repoſitiones fœni, ligni, &c.
REPOſTOR, ōris. m. Reſtitutor. Ovid. 1. Faſt. 63.
Templorum poſitor, templorum ſanctæ repoſtor.
REPOſITORIUM, i. n. Id quod ſuper antiquorum menſa reponeretur ad ſercula collocanda, quæ ſubinde una cum ipſo repoſitorio adferbantur & auferbantur; vel dictum fortalliſ quod ſuper eo ſercula & menſa reponerentur. Plin. lib. 28. cap. 2. Bibente conviva menſam, vel repoſitorium tolli, inauſpicatiſſimum judicatur.
Ponitur pro Loco ſecretiori apto ad aſſervandas res pretioſas. [ἀποθήκη] Capitol. Anton. Phil. cap. 17. Gemmas multas in repoſitorio ſanctiore Adriani repererat. [Vulgo Repoſorium corrupte, pro Repoſitorium.
REPOſTO, [ἀναγομένη] āre. notæ ſignificationis. Virg. 1. Georg. 275.
— aut atræ maſſam picis urbe reportat. [i. e. Urbe rediens portat.
Dorſo vel collo reportare. Columel. lib. 7. cap. 1.
Humeris ſuis. Salluſt. in Cic. 7. Italia exfulum humeris ſuis reportavit. Ad aures alicujus reportare aliquid, Nuntiare. Virg. 7. Œn. 167.
Frigidiſſime reportare. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Commodatum reportare. Cic. 6. Verr. 6. Ut illis benignis uſus eſt ad commodandum, ſic ipſe diligens fuit ad reportandum.
Dicta hæc triſtitia adytis reportat, Accipit. Virg. 2. Œn. 115.
Exercitum reportare Britannia. Cæſ. 5. Bell. Gall. cap. 23. Duobus comitatibus exercitus reportare conſtituit. [Proprie de navibus dicitur, ut Deportare. q. V. conf. de Bell. Gall. 4. 29. extr.
Mandata. Propert. lib. 3. 6. 37.
Pedem reportat ex hoſte. Virg. 11. Œn. 764.
Prædas ac manubias reportare ad Decemviros. Cic. 2. de Lege Agr. 61. Si eſt æquum prædas ac manubias ſuas imperatores, non in monimenta deorum immortalium, neque in urbis ornamenta conferre, ſed ad Decemviros, tanquam ad dominos, reportare.
Reportare, Acquirere, Partum referere, ut Benevolentiam de provincia. Cic. 6. Att. 1. Si nihil aliud de hac provincia, niſi illius benevolentiam reportaffem, mihi id ſatis eſſe. Vetus exemplar legit Deportaffem.
Gaudia mente reportare. Stat. 1. Silv. 3. 13.

Gloriam reportaverat ex Proconsulatu. Plin. 3. Epist. 7. pr.
 Laudem ex hostibus. Cic. 3. de Legib. 18. Nihil præter laudem bonis at-
 que innocentibus, neque ex hostibus, neque a fociis, reportandum.
 Victoriā ab aliquo rege. Cic. pro Lege Manil. 8. Adhuc ita vestri cum
 illo rege contenderunt imperatores, ut ab illo insignia victoriæ non
 victoriā reportarent
REPORTATUS, a, um. Partic. ut, Equis & curru reportatus. Cic. Post
 reddit. in Senat. 27.
REPORTATIO, ōnis. f. Jct. in Dig.
REPOSCO; pōposci, poscitur, [ἀπαίτω] ēre. Ab aliquo petere quod
 nobis debet, vel quod a nobis accepit. Virg. 7. Æn. 606.
 — Parthosque reposcere signa. Ter. Adelph. 1. 2. 52.
 — nam ambos curare, propemodum
 Reposcere illum est, quem dedisti.
 Reposcere, duobus Accusativis jungitur, ut apud Plaut. in Curc. 5. 2.
 16. Quam tu virginem me reposcis? Cic. 6. Verr. 115. Sese a suis civibus
 hæc habere mandata, ut ad Verrem adirent, & eum simulacrum Cereris
 & Victoriæ reposcerent.
 Aliquid reposcere ab aliquo. Cic. Post reddit. in Senat. 9. Quorum alter
 a me Catilinam, amatorem suum, multis audientibus, alter Cethegum
 confobrinum reposcebat.
 Auxilium datum reposcere. Liv. 3. 23.
 Foedus reposcite flammis. Virg. 12. Æn. 573.
 Fratrem clamore magno reposcit. Sil. lib. 17. 460.
 Pacta reposcere. Stat. 11. Theb. 570.
 Poenas. Virg. 6. Æn. 530.
 — dii talia Grajis
 Instaurate, pio si poenas ore reposco.
 Poenas ab aliquo. Catul. ad Licinium, 48. 20. al. Reponere.
 Promissa sua reposci videt. Virg. 12. Æn. 2.
 Rationem. Cæf. 5. Bell. Gall. cap. 30.
 Rationem vitæ ab altero. Cic. 5. Verr. 1. Legem sibi ipsi indicunt Inno-
 centiæ, continentiæ, virtutumque omnium, qui ab altero vitæ ratio-
 nem reposcunt.
 Rationem vos reposcitis, quid Achæi Lacedæmoniis bello victis feceri-
 mus? Liv. 39. 37.
 Vicem. Martial. lib. 8. 38.
 Reposcere per judicem, Callistratus in l. Exstat. D. de eo quod metus
 causa, &c.
 Causa reposcit, Exigit. Ulpian. in l. in eos. D. Ad legem Jul. maje.
 Reposco, pro Posco. Lucr. lib. 6. 920.
 Quo magis attentas aures animumque reposco.
 Ad poenas reposcere aliquem. Virg. 2. Æn. 139.
 Ad supplicium aliquem reposcere. Virg. 8. Æn. 495.
 Propensiores ad bene merendum, quam reposcendum. Cic. de Amicit. 32.
REPOSCONES, um. m. Ammian. 22. 6. Ægyptii controversi & reposciones
 acerrimi. Hic forte iidem qui Flagitatores acres, molesti & affidui, apud
 Cic. in Brut. 5.
REPOSITORIUM, V. REPONO.
REPOTIA, ōrum. n. pl. [ῥεποτία] dicta sunt, quod postridie nuptiarum
 apud novum maritum fiunt, nempe Coena & comotationes, quia quasi
 reficitur potatio. Hæc Festus. Hor. 2. Serm. 2. 60.
 Cujus odorem olei nequeas perferre, licebit
 Ille repotia, natales, alioſve dierum
 Festos albatuſ celebret. Ubi Porphyrio, Repotia dicebatur Dies
 post nuptias. Acron vero, Repotia, inquit, dicuntur Septimus dies,
 quo nova solet nupta redire ad parentes suos. Hic pro Festis diebus.
 Gell. lib. 1. cap. 24. Nuptiis autem & repotiis n. s. millies esse. Turne-
 bus hunc Horatii locum aliter explicat his verbis, Sed crediderim etiam
 repotia celebrari solita liberis natis, & cum maritis nova quotannis prope
 soboles nascatur, ut renovanda sit epulatio, idcirco ea convivia repo-
 tia appellata. Nec vero Avidieni personæ convenit nuptiale convivium.
 Ea, nisi me fallit augurium, dicere voluit. Non Grammaticus παιδοθε-
 φια Græce vocari, veluti sublatiſ & suscepiſ liberis & parentibus eos
 alere decernentibus. Nam in Græcorum potestate erat liberos exponere,
 nec alere. Ut autem ita Repotia interpreter, mihi persuadet Aufonius
 Epist. 9. 50. sic scribens,
 Conjugioque dapes, & sacra repotia patrum. Ecce eorum epu-
 las dicit, qui suscepiſ liberis facti sunt parentes. Haftenus ille, 3. 6.
 [Gloss. Lat. Gr. Reproca, ῥεποτία, ἢ μετὰ τὴν ἐορτήν. Scribo Repotia.
REPOTIALIS, e. Adj. ut, Liber repotialis. Pacuv. apud Festum. V.
 Turneb. Advers. 13. 25. Scalig. & Dacer. ad Fest.
REPOTATIO, ōnis. f. Varro de L. L. lib. 5. cap. 8. Ab eadem lingua πώ-
 τω, unde Potio, unde poculum, potatio, repotatio: &c.
REPRÆSALIÆ, pr. com. Verbum quod ex tyrannide in Jus civile irrepsit, ut
 Corvata quæ diurna opera est. Prendere est manu injecta trahere, ducere.
 Hinc Reprehendere, quasi quod evaserat, ita volente fato, recarpere,
 recuperare. Hinc & Repressaliæ elicited a Barbaris verbum, pro Re-
 mancipatione. At Barbaros de re omnino non Barbara, sed quæ in usu
 frequens sit, audiamus: Repressaliæ sunt pignorationes hominum, quæ
 concedi solent ob damna, vel injurias adversus quoslibet habitatores lo-
 ci, in quo fuerint admissa hujusmodi delicta, C. 1. de injuriis lib. 6. No.
 Ne personæ, vel rei, vel auri alterius, pro alio oppignerationes fiant:
 sed oppigneratione oblato, ejus quadruplum restituatur. Constit. 52.
 Novis foederibus inter potentissimum Galliarum principem & Allobrogum
 ducem Repressaliæ funditus sublatae sunt edito, anno 1588. [Quasi
 Reprehensaliæ. Sed quum Præsalia etiam dixisse constet, merito in du-
 bium vocatur hoc etymon. V. Cang. Gloss. Forte a Repressio Repressa-
 liæ. An potius a Præsalio, Præsalia?
REPRÆSENTO, pr. com. [παριστάω, παρίστημι] ēre. Velut præfens
 aliud ostendere vel offerre oculis. Plin. 8. Epist. 6. Attribuitur his, quum
 Senatui, Populoque Romano liberalitatis gratior repræsentari nulla
 materia posset, quam si, &c.
 Aliquid repræsentare animo, In memoriam revocare. Curt. lib. 3. 10. 7.
 Faciem veri maris repræsentare. Columel. lib. 8. cap. 17. h. e. Facere ut
 stagnum quam proxime accedat ad similitudinem maris.
 Imaginem sceleris repræsentare. h. e. Tanquam præfens ostendere.
 Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Iram Deum. Liv. 8. 6. Ad representandam iram Deum ficta.
 Memoriam alicujus rei. Cic. pro Sext. 26. Erat eodem tempore Senatus

in æde Concordiæ, quod ipsum templum repræsentabat memoriam
 consulatus mei.
 Mores repræsentare. Hor. 1. Epist. 18. 14.
 Se repræsentare. Columel. lib. 11. cap. 1. Itaque non ægre consequetur,
 si semper se repræsentaverit. i. e. Præsentem se ostenderit, inquit Bu-
 dæus, neque discesserit.
 Vicem alicujus rei repræsentare. Plin. lib. 28. cap. 10. Nam si oleum non
 sit, vicem ejus repræsentat.
 Virtutem & mores alicujus. Hor. 1. Epist. 19. 14.
 Repræsentare, proprie locum habet in pecunia in diem debita, die præ-
 senti solvenda: & Diem promissi repræsentare, est Promissum, ante-
 quam dies advenerit, vel certe quum advenerit, contra Budæi sententiam,
 præsentandi verbo utimur pro eo quod est Rem, quæ abest, præsentem
 constituere, ut Cic. pro Sext. 26. Hor. 1. Epist. 19. 14.
 Virtutemne repræsentet, &c. Ex Lambino. V. Pretium repræsentare.
 Repræsentare ab aliquo. V. A vel AB præpositiones.
 Diem promissorum repræsentare. i. e. Præstare ante diem dictam promissa.
 Cic. 16. Fam. 14. Conserva te mihi: dies promissorum adest, quem
 etiam repræsentabo, si adveneris.
 Legata repræsentare. Suet. Calig. cap. 16.
 Mercedem repræsentare, i. e. Exhibere. Suet. in Claud. cap. 18.
 Pecuniam ab aliquo repræsentare. V. PECUNIA.
 Pœnam repræsentare, i. e. Statim & sine dilatione exigere. Suet. Claud. c. 34.
 Pretium rei emptæ repræsentare, est Præstati pecunia solvere, non
 autem ante diem solvere. Cic. 12. Att. 25. Reliquæ pecuniæ vel usuram
 Silio pendemus, dum a Faberio, vel ab aliquo, qui Faberio debet, repræ-
 sentabimus. Hæc Budæus. Paulus Manutius hunc Ciceronis locum
 exponens dissentit a Budæo. Sic enim ait, Repræsentare, Budæus hoc
 loco dicit esse, Præstati pecunia solvere, non, ut aliis locis, Ante
 diem solvere. Non improbo eruditi hominis opinionem: quanquam ne
 cur probem quidem est. Cur enim usitatam verbi significationem sine
 causa negligimus? Sane mihi placet, ac vehementer quidem placet,
 ut hic Repræsentare valeat Ante diem solvere: contra Budæi sententiam,
 fateor: sed nunquid apud me pluriſ esse debet ullius auctoritas, quam
 ratio & veritas ipsa? Neque tamen illum, quem omnibus nostræ ætatis
 hominibus eruditione video præstitisse, ut male sentientem reprehendo:
 sed quando interpretis partes suscepi, & præter communem utilitatem
 nihil specto, quod meum officium est, quodque mihi a principio ad hoc
 opus aggredienti propositum fuit, id facio, ut omnia libere exponam,
 cum hoc tamen ne quid temere affirmem. Sensum igitur consideremus,
 & enodatum quam planissime poterit exponamus. Siliani, in-
 quit, horti, de quibus ad me scripsisti, placent: sed ita, ut numerato
 eos malim accipere, quam æstimatione. Si autem numerato accipimus,
 unde pecunia? habebimus inferi, h. s. d. c., ab Hermogene expressa:
 & d. c. item, quæ domi sunt, erit igitur unde fumamus h. s. m. c. c. quæ
 autem reliqua pecunia erit, quæ scilicet a nobis supra h. s. m. c. c. Silio
 debebitur, ei pecuniæ solvendæ diem, puta annum, vel bimam,
 præstituemus: interea Silio vel versuram pendemus. Quoniam autem
 hoc posuerat, Versuram pendemus, veritus ne Attico videretur insanire,
 qui hortos eo usque cuperet, ut etiam usuras subire vellet: quasi se ex-
 cūsans adjecit, dum a Faberio repræsentabimus: hoc significans, diu-
 turniorem usuram non futuram: quum putet se, pecunia a Faberio de-
 bitore sumpta, repræsentaturum, hoc est solutionem facturum ante
 diem reliquæ pecuniæ solvendæ præstitam. Certe enim hortos, nisi
 præstati pecunia potuisset, vel pendendis usuris emere cogitabat: quas
 putabat fore ut non diu penderet, quum speraret, hortorum pretium,
 pecunia a debitoribus suis exacta, brevi se posse totum perolvere.
 Quod confirmat illud aliquanto ante, ut usuram ei pendam a quo emero,
 non plus annum possum assequi, si tu me adjuvas. Simili sententia dixit,
 Repræsentare medicinam, in Epistola ad Titium 5. Fam. 16. & Repræ-
 sentare diem, ad Tironem, 16. 14. & Repræsentare libertatem, Philip.
 2. 118. & Repræsentare improbitatem, lib. 16. ad hunc ipsum Atticum
 2. Quibus ex locis quum de significatione hujus verbi liqueat unicuique
 vel negligenter consideranti: quumque in eum, quem ostendimus,
 sensum accipi hoc in loco non absurde possit vox illa Repræsentabimus:
 non video cur assentiar Budæo, docto alioqui viro, & de litteris optime
 merito: quum præsertim Repræsentare pro Præsentem pecuniam solvere,
 quo modo ipse exponit: nusquam apud eos, quos ego auctores in Latina
 lingua vehementer sequor, positum reperiam. Hæc Paulus. [Cujus
 sententiam ita amplector ut statuam, & eam pecuniam, quæ sine mora
 numerata est, Repræsentatam recte dici, & eam, quæ ante diem solvitur,
 Repræsentari. conf. Ant. Schori phras. Latin. & plenissime Gronov. de
 Pec. vet. lib. 1. cap. 6. Gloss. Lat. Gr. Repræsentō, Ἐν παρούσῃ πῶς,
 Ἀποκαθίστημι, Ἀμύνωμαι, Ἀποδίδωμι.
 Spectaculum repræsentare, pro Protinus exhibere. Suet. in Calig. 58.
 Tormenta repræsentare. Suet. in Claud. Cæf. cap. 34. Tormenta quæstio-
 num, pœnasque parricidarum repræsentabat, exigebatque coram.
 Improbitatem suam repræsentare. Cic. 16. Att. 2. Mihi quidem videntur
 istorum animi incendi ad repræsentandam improbitatem suam. i. e.
 Citius aliquanto, quam fecissent, ostendendam. Sic exponit Paulus
 Manutius.
 Libertatem civitatis morte sua. Cic. 2. Philipp. 118. Quin etiam corpus
 liberent obtulerim, si repræsentari morte mea libertas civitatis potest.
 i. e. Dari nunc & statim. [Vel potius Celerius, maturius.
 Libertatem. Ulpian. in l. Si pure. D. de fideicom. libert. & Sævul. in
 l. Thais. §. 1. eodem tit.
 Repræsentare, pro Accelerare: Propere edere. Cic. 16. Att. 2. Mihi
 quidem videntur istorum animi incendi etiam ad repræsentandam impro-
 bitatem suam. Sic apud Quintil. lib. 10. cap. 7. Innumerabiles incident
 subita necessitates, vel apud magistratus, vel repræsentatis judiciis
 continuo agendi. Budæus.
REPRÆSENTANS, antis. Partic. Cic. 8. Fam. 2. pr. Certe, inquam,
 absolutus est. Me repræsentante pronuntiatum est. Al. Me præsentē.
 Gronov. Me in re præsentī.
REPRÆSENTATUS, a, um. Partic. Suet. Othon. cap. 5. Omnibus de-
 na festertia repræsentata.
 Minæ cælestes repræsentatæ. Liv. 2. 36.
REPRÆSENTATIO, ōnis. f. [ὑποστήσις] Plin. lib. 9. cap. 6. Hoc scire
 orcas, infestam his beluam, & cujus imago nulla representatione expri-
 mi possit alia, quam carnis immensæ, dentibus truculentæ.
 Repræ-

Repraesentatio, pro Ipsa pecuniarum solutione. Cic. 12. Att. 30. Si enim Faberianum venderem, explicare vel repraesentatione non dubitarem de Silianis, si modo adduceretur ut venderet. Sensus est, Non dubitarem Silii hortos emere, vel si repraesentandum sit: hoc est, vel si pretium nunc numerandum sit, nulla temporis dilatione. Est enim Repraesentare, quod aliquando futurum est, id praeripere, ut nulla interposita mora, statim fiat. Quoniam autem constituerat hortos ita emere, ut partem pecuniae solveret, reliquae pecuniae usuram penderet: nunc si Faberianum nomen possit vendere, dicit se non cogitare de die, neque solutionis tempus velle differre, sed repraesentaturum, hoc est, non expectaturum diem, quam constituerat, universumque pretium statim persolutorum.

Concludere repraesentatione. Cic. 13. Att. 29. Nomen Dolabellae jam expeditum videtur, ut etiam repraesentatione concludam.

REPRÆSENTATOR, ōris. m. Tertull. advers. Praxean. cap. 24. Filius repraesentator patris.

REPRÆSENTANUS, a, um. Adj. Tertull. Apol. cap. 27. Repraesentaneae potestatis respectu aliquid facere.

REPREHENDO, vel per syncopen **REPRENDO**, di, sum, pr. comm. [*ἐπιλαμβάνω*, Gloss. Lat. Gr.] ēre. Retrahere, quasi Retro prehendere, & corripere. Plaut. Pseud. 1. 3. 19. Reprehende hominem, adsequere. Propert. lib. 3. 19. 9.

Quam possit nostros quisquam reprehendere cursus.

Manu reprehendere. Cic. 4. Acad. 139. Revocat virtus, vel potius reprehendit manu, pecudum illos motus esse dicit, hominem jungit Deo. Verba elapsa reprehendere. Ovid. 11. Epist. 53.

Vires cupiunt reprehendere vinclum extremum. Lucret. lib. 3. 598.

Se. Ter. Adelph. 4. 4. 15.

Sensi illico id illas suspicari, sed me reprehendi tamen, Ne quid de fratre garrulæ illi dicerem, ac fieret palam.

Reprehendere, Arguere, increpare. [*ψέγω, ἐλέγχω, ἀνίσταμαι* Gl. L. G.] Cic. 4. Acad. 65. Nam si minimis rebus pertinacia reprehenditur, calumnia etiam coercetur.

Pergraviter reprehendere. V. **PERGRAVITER**.

Reprehendere & exagitare aliquem. Cic. in Orat. 26.

Discessum alicujus reprehendere & subaccusare. Cic. pro Planc. 86.

Factum alicujus. Ovid. 20. Epist. 49.

Iustius reprehendi. Hor. 2. Serm. 4. 86.

Studia aliena. Hor. 1. Epist. 18. 39.

In aliquo vitio reprehendi. Cic. in Partit. 129.

REPREHENSUS, a, um. Partic. Retractus. De fugitivis dixit Curt. 4. 14. 2. Reprehensos ex fuga Persas pugnatos.

Locus reprehensus. Ter. Adelph. prol. v. 14.

Membra reprehensa relinquere. Ovid. 15. Met. 516.

Item Culpatus. Nepos 4. 1. 3. Pausanias in eo reprehensus, &c. V. Hor. 1. Serm. 10. 55.

REPREHENSIO, ōnis. f. [*ἐλέγξις* Gl. L. G.] Actus reprehendendi, Nonnisi translate. Cic. 1. de Finib. 1. Quamobrem differentium inter se reprehensiones non sunt vituperandæ.

Non indigna laude. Quintil. lib. 3. cap. 11.

Levis reprehensio. V. **LEVIS**.

Abesse a reprehensione temeritatis. V. **ABSUM**. Cic. 10. Fam. 23.

Capere reprehensionem. Quintil. lib. 5. cap. 7. Si reprehensionem non capit ipsa persona, infamare signatores licet. De testibus.

Fugere reprehensionem. Cic. 10. Att. 3.

Incurrere in varias reprehensiones. Cic. 1. de Finib. 1.

Vereri reprehensionem doctorum atque prudentium. Cic. in Orat. 1.

REPREHENSOR, ōris. m. [*ἐπιτιμητής*] Qui reprehendit. Cic. 2. de Nat. Deor. 20. Nam ut profuens annis, aut vix, aut nullo modo, conclusa autem aqua facile corrumpitur: sic orationis flumine reprehensoris vitia diluuntur.

Delicti reprehensor. Ovid. 17. Epist. 219.

Reprehensor, pro Emendatore & correctore. Cic. de Opt. gen. Orat. 18. Duo genera reprehensorum.

REPREHENSIBILIS, e. Adj. ut, Ebrietas reprehensibilis. Salvian. lib. 4. de Gubern. Dei. p. 141.

REPREHENSIBILITER, Adv. Rufinus in Apolog. Libellus reprehensibiliter scriptus.

REPREHENSO, [*ἐπιλαμβάνω*] āre. frequentat. Liv. 2. 10. Reprehensans singulos, obfistens, obtestansque deum & hominum fidem, testabatur, nequicquam, deserto praesidio, eos fugere.

REPRENDO, &c. V. **REPREHENDO**.

REPRESSOR, **REPRESSUS**. V. **REPRIMO**.

REPRIMO, pressi, pressum, pr. com. [*ἀνασίσλω, κρατερόω, ἐπισημίζω*] ēre. Continere, cohibere. Ter. Adel. 5. 3. 8.

Tandem reprime iracundiam, atque ad te redi.

d. Repressi, redii: mitto maledicta omnia. Cic. 2. de Legib. 51. Reprimam jam me, nec insequar longius, eoque minus, quo plus poenarum habeo, quam petivi.

Coercere & Reprimere. Cic. 1. de Finib. 2. Difficilem quandam temperantiam postulant in eos, quod semel jam missum coerceri, reprimique non potest.

Reprimere & Comprimere. Cic. 1. in Catil. 30. Hæc Reipub pestis paulisper reprimi, non in perpetuum comprimi potest.

Fletu reprimi, ne quid scribamus, Prohiberi. Cic. 11. Att. 15.

Bella nascentia repressit. Claud. de Bell. Get. 400.

Conatus hominum reprimere. Cic. 4. Verr. 64.

Constitutionem peccandi. Cic. 4. Verr. 53.

Famam, sive sermones. Cic. 11. Philipp. 23. Hanc, quæsc, pro tua singulari sapientia, reprime famam, atque effice ne id, quod non curas, cupere videare.

Ferocitatem alicujus. Cic. 2. Off. 40.

Fluvium redundantem. Cic. 2. de Divin. 69.

Furorem exultantem. Cic. pro Sext. 95.

Gemitum virtute. Ovid. 9. Met. 163.

Impetum populi. Cic. 3. de Legib. 27.

Iram repressit pudore. Ovid. 1. Met. 755.

Objurgationem susceptam. Cic. 4. Att. 15. Nunc reprimam susceptam objurgationem.

Se continere & reprimere a supplicio. Cic. 7. Verr. 73. Fit in eo gemitus omnium & clamor, cum tamen a praesenti supplicio tuo se continuit

pop. Rom. & repressit, & salutis suae rationem Judicum severitati reservavit.

Se reprimere & revocare ab omni contagione vitiorum. Plin. in Paneg. cap. 81. Est magnificum, quod te ab omni contagione vitiorum reprimis, ac revocas: sed magnificentius, quod tuos.

Reprimere, Sustinere, filtere, ut

Dextram. Virg. 12. Æn. 919.

Ensem. Stat. 11. Theb. 309.

Cursum. Cæf. 3. Bell. Civil. cap. 93.

Itinera. Cic. 10. Att. 1. Dubitaverat nostrum nemo, quin Cæsar itinera repressisset. [Itinera dixit, pro Itinerum celeritate.]

Pedem repressit retro. Virg. 2. Æn. 378.

REPRESSUS, a, um. Partic. [*κατασπασμένος*] Cic. pro Lege Manil. 13. Tamen impetus hostium repressos esse intelligunt ac retardatos.

REPRESSUS, Adv. Compar. Gell. 12. 11. Repressius pudenterque peccabitur. al. Suppressius.

REPRESSOR, ōris. m. [*κατασπαστής*] Cic. pro Sext. 144. Extinctorem domestici latrocinii, repressorem cadis quotidianæ; defensorem templorum atque tectorum, &c.

REPROBO, pr. com. [*ἀρετή, ἀρετή, ἀποδοκιμαζω*] āre. Improbare, rejicere; notæ significationis. Cic. 4. Acad. 130. Qui quum Zenonis, fuisset auditor, reproboavit ea, quæ ille verbis, Nihil esse bonum, nisi virtutem. Legendum existimo, Re probavit, disjunctim. [Lapis est qui non videat, nec aliter codd. correctiores omnes.]

Aspicere & Reprobare, contraria. Cic. 1. de Finib. 23. Confirmat autem illud vel maxime, quod ipsa natura, ut ait ille, aspicat & reprobat, id est voluptatem & dolorem.

REPROBATUS, a, um. Partic. Scævola Jct. Statuas imperatorum reprobatas constare.

REPROBATIO, ōnis. f. cui contrar. Electio. Tertull. Apol. cap. 13. Nec electio sine reprobatione.

REPROBATOR, ōris. m. Augustin. Unde

REPROBATRIX, icis. f. Tertull. contr. Marc. 4. 36. Disciplina reprobatrice superbiæ.

REPROBUS, a, um. Adj. [*ἀδίκος*] Vulg. Interpr. Rom. 1. 28. Ulpian. 1. 24. §. 1. ff. de pign. act. Qui reprobos nummos solvit creditori. Gloss. Gr. Lat. 'Αδίκος, Reprobos, Absurdus.

REPROMITTO, misi, missum, ēre. pr. comm. Spondere stipulanti. Cic. pro Rosc. Com. 37. Repromittis tu abhinc triennium Roscio? quid? recita istam stipulationem clarius. Plaut. Afin. 2. 4. 48.

Verum istuc argentum tamen mihi, si vis, denumerare,

Repromittam istuc tibi nomine solutam rem futuram. i. e. Sti-

pulatione a te facta me obstringam. Cic. de Clar. Orat. 18. Non me her-

cule, inquit, tibi repromittere istuc quidem ausus sim. Auctor de Viris

Illust. 2. Illa petit, quod illi in sinistris manibus gerebant, videlicet an-

nulos, armillas: quibus dolose repromissis, Sabinos in arcem perduxit.

Ibid. 12. Necem regis repromittens. Budæus.

Repromittit, inquit Alciatus, qui nuda stipulatione se obligat.

Repromittere differt a Satisfare, inquit Budæus, ut ex exemplo sequenti

Pauli patet, De operis novi nuntiatione, l. Non solum D. Si, quum jure

possem te prohibere, nuntiavero tibi opus novum, non alias ædificandi

jus habebis, quam si satis dederis. Quod si nuntiavero tibi ne quid contra

leges in loco publico facias, repromittere debes: quoniam de eo opere

alieno jure contendo, non meo: & tanquam alieni juris petitor, repro-

missione contentus esse debeo. conf. l. 9. §. 7. Dig. quod met. causa, &c.

Repromittere, pro simplici Promittere. Suet. in Claud. cap. 19. Quum

quidam privato sumptu emissuros se repromitterent, si sibi siccatis agri

concederentur. [Nisi legendum Sese prom. Tertull. de Ref. carn. p. 61.

Frob. Dum præcipiunt, quod post illam repromittitur. An Fore pro-

mittitur? sed iterum p. 79. & sæpius.]

REPROMISSUS, a, um. Partic. Aurel. Vict. de Vir. Illust. cap. 2. V. in ipso verbo.

REPROMISSIO, ōnis. f. Cic. pro Rosc. Com. 39. Roscius, qui ex juris-

peritorum consilio & auctoritate restipularetur a Fannio diligenter, ut

quod is exegisset a Flavio, dimidiam partem sibi dissolveret, si quidem

sine cautione & repromissione nihilo minus id Fannius societati, hoc est,

Roscio debebat.

REPUDIATIO, āre. pr. & sec. comm. Expiare. Tertul. ad Nation. 1. 17. Neque imagines Cæsarum repudiando hostes populi nuncupamur.

REPUDIANDUS, **REPUDIUS**, **REPUDIUM**, &c. V. **REPO**.

REPUBESCO, [*ἀνέσχω*] ēre. Rursum pubescere, juvenem fieri, *νεύνη*

νεσcere, quod vulgo dicitur. Columel. lib. 2. cap. 1. Non ergo est exigua-

rum frugum causa terræ vetustas, si modo quum semel invasit senectus,

regressum non habet, nec revirescere, nec repubescere potest.

REPUDIUM, i. n. [*ἀποδοκιμασία, ἀποδοκιμή*] proprie dicitur Recusatio ea,

quæ vir uxorem a se rejicit ob rem aliquam pudendam. Quintil. lib. 7.

cap. 5. Simplices illæ quæstiones injusti repudii. Cajus de divortii;

1. Divortium. D. In repudiis, i. e. Renuntiationibus comprobata sunt hæc

verba, Res tuas tibi habeto. Item hæc, Tuas res tibi agito. [Repu-

dium a Divortio distinguit Modestinus J. C. quod hoc sit inter conjuges,

illud inter sponsum & sponsam. V. loc. in **DIVORTIUM**. Non tamen

ubique antiqui eam differentiam observant. Ceterum verbale nomen pu-

to a Repudio, ut Divortium a Diverto, Repurgium a Repurgo &c.

Repudium Verrius ait dictum, quod fit ob rem pudendam. Festus.

Mittere repudium. V. post, in **REPUDIUM**.

Repudium alicui remittere. Ter. Phorm. 5. 6. 35.

Repudium renuntiare. Ter. Phorm. 4. 3. 73.

REPUDIOSUS, a, um. Adj. Plaut. Perf. 3. 1. 56.

Verum videto, me ubi voles nuptum dare,

Ne hæc fama faciat repudiosas nuptias. i. e. Ut nemo velit me

habere in uxorem propter hanc famam.

REPUDIO, [*ἀποδοκιμασία, ἀποδοκιμή, ἀποδοκιμασία*] āre. Matrimonium dirimere,

& quasi ob rem pudendam aliquam uxorem repellere. Sueton. in Cæf.

cap. 1. Neque ut repudiaret illam compelli a Dictatore Sulla ullo modo

potuit.

Repudiat etiam maritum uxor. Quintil. lib. 7. cap. 9. pr. Sæpe secubanti

amatorium dedit, repudiavit. Ulp. l. Julianus. D. De divortii, Julianus

lib. 8. Digestorum, quærit, an furiosa repudium mittere, vel repu-

diari possit: & scribit furiosam repudiari posse, quia ignorantis loco ha-

betur: repudiare autem non posse; neque ipsam, propter mentem;

neque

neque curatorem ejus. Patrem tamen ejus nuntium mittere posse. Ter. And. 1. §. 15.

Contemptus, spretus? facta, transacta omnia: hem, Repudiatus repeto.

Repudiare, Non accipere, recusare, respuere, aspernari. Ter. Adel. §. 4. 4. Et quæ tibi putaris prima, in experiundo repudies.

Repudiare & Recipere, contraria. Cic. §. Fam. 9. Non puto repudiabis in honore, quem in periculo recepisti.

Repudiare & Assumere, contraria. Cic. in Orat. 209.

Beneficium repudiare. Cic. 2. de Finib. 76. Metrodorum non putant ipsum professum: sed quum appellaretur ab Epicuro, repudiare tantum beneficium noluisse.

Conditionem repudiare æquissimam. Cic. pro Quint. 46.

Consilium. Ter. And. 4. 4. 12.

Repudio consilium, quod primum intenderam.

Gratiam alicujus repudiare. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 40.

Morem patrium contumaciter repudiare. V. CONTUMAX.

Obsecrationem alicujus repudiare & aspernari. Cic. pro Font. 38. Cavete, ne periculosum superbumque sit, ejus vos obsecrationem repudiare, cujus preces si dii aspernarentur, hæc salva esse non possent.

Hoc non repudio. Cic. 2. Att. 19. Honestior hæc declinatio periculi, sed ego hoc non repudio.

Voluntatem alicujus. Cic. 3. Verr. 98. Eorum ego voluntatem omnium repudiavi: non modo proditori, sed ne perfugæ quidem locus in meis castris cuiquam fuit.

Auctoritas alicujus repudiata, Neglecta, contempta. Cic. 3. Verr. 153.

Funditus repudiare aliquid. Cic. in Orat. 25.

Repudiari, pro Repulsam ferre in comitijs. Cic. pro Planc. 21. Nunquam enim nobilitas, præsertim integra atque innocens, populo Rom. supplex tepudiata fuit.

Iracundia omnibus in rebus repudianda est. Cic. 1. Off. 89.

REPUDIATUS, a, um. Partic. Ἀποδεδίς. Gloss. Lat. Gr.

REPUDIATIO, ōnis. f. [ἀποδομή] Cic. 12. Att. 51. Sed mihi simulatio pro repudiatione fuerit.

REPUDIATOR, ōris. m. Qui repudiat. Tertul. adv. Marc. 1. 14. Marcionita repudiator creatoris.

REPŪERASCO, [ἀναντιέσθαι] ēre. quasi In puerilem ætatem reverti: & De senibus fere semper dicitur, quum desipere vitio ætatis incipiunt. Plaut. Merc. 2. 2. 25. Cic. de Senect. 83. Et si quis deus largiatur ut ex hac ætate repuerascam, & in cunis vagiam, valde recusem. Vetus exemplar legit Repueriscam. Idem 2. de Orat. 22. Quum is diceret focerum suum Lælium semper fere cum Scipione foliū rusticari, eosque incredibiliter repuerascere esse solitos, quum rus ex urbe, tanquam ex vinculis, evolassent.

REPUGNO, [ἀντιλέγωμαι, ἀντιλέγομαι, ἀντίσταμαι, ἀντιλέγωμαι, ἀντιλέγομαι, ἀντιλέγομαι] āre. Resistere, contradicere, refragari, obistere. Cic. de Amicit. 64. Cum omnium rerum simulatio est vitiosa (tolle enim iudicium veri, idque adulterat) tum amicitia repugnat maxime.

Non pugnare, sed repugnare. Cn. Magnus Domitio, Cic. 8. Att. 19. Oppugnare aliquem, & Repugnare alicui. Cic. §. Fam. 2. Quare non ego oppugnavi fratrem tuum, sed fratri tuo repugnavi.

Dictis & factis repugnare & resistere crudelitati. Cic. pro Rabir. 15.

Repugnare & Concedere, contraria. Cic. 1. Fam. 2. Consules neque concedebant, neque valde repugnabant.

Nimium repugnare. Ovid. 1. de Arte Am. 127.

Repugnare alicui rei. Cic. 3. Tusc. 17. His autem perturbationibus, quas in vita hominum stultitia quasi quasdam furias immittit atque incitat, omnibus viribus atque opibus repugnandum est.

Amori fædo. Ovid. 10. Met. 319.

Dictis. Ovid. 2. Met. 103.

In una parte repugnare. Ovid. 15. Met. 854.

Repugnant hæc inter se. Cic. 3. Tusc. 72.

Resistere & repugnare contra veritatem. Cic. pro Rosc. Com. 51. Hoc cum sentit Satorius esse apertum, resistere & repugnare contra veritatem non audet.

Repugnare circa. Quintil. in procem. lib. 8. Circa quæ si is, qui instituitur, non repugnavit, primum ad cetera habiturus est cursum.

Cum sæpe obnitens repugnasset. Patroc. lib. 2. 89.

REPUGNANS, antis. Partic. [ἀντιμαχόμενος] Plin. lib. 8. cap. 16. Ita ut devinciatur non repugnans.

Adversans & repugnans natura. Cic. 3. Off. 110.

Cede repugnanti. Ovid. 2. de Arte Am. 197.

Compar. Quo quid repugnantius dici possit? Lactant. de Ira Dei, cap. 9.

REPUGNANTER, Adv. [ἀντιμαχόμενος] cui contrarium est Patienter. Cic. de Amicit. 93. Ut igitur & monere, & moneri, proprium est veræ amicitia: & alterum libere facere, non asperere: alterum, patienter accipere, non repugnanter.

REPUGNANTIA, æ. f. [ἀντιμαχία] Cic. 2. Philipp. 19. Sed qui tantarum rerum repugnantiam non videas, nihil profecto sapis.

REPUGNATIO, ōnis. f. Actus repugnandi. Apul. de Phil. Platon. p. 9. Elmenh. Repugnationes nocivæ.

REPUGNATORIUS, a, um. Adj. Ad repugnandum utilis. Vitruv. lib. 10. cap. ult. In repugnatorijs rebus non tantum machinæ, sed etiam maxime consilia sunt comparanda.

REPUGNAX, æcis. Adj. [ἀντιμαχός] Qui obstitit & reluctatur. Cic. 1. de Orat. 95. Quibus dicere Carneades solebat, ingenium tuum, Craffe, vehementer admirans, me sibi perfacilem in audiendo, te repugnacem in disputando esse visum. Vetus exemplar legit, Perpugnacem.

REPULLŪLO, [ἀναβλαστύνω] āre. Iterum pullulare. Plin. lib. 16. cap. 20. Larix ustis radicibus non repullulat, picea repullulat.

Repullulare e radicibus. Plin. lib. 16. cap. 44.

REPULLULASCO, [ἀναβλαστύνω] ēre. Rursus pullulascere, & novos pullos emittere: & de arboribus ac plantis fere semper dicitur. Columel. lib. 4. cap. 22. Quoniam fere plurimarum stirpium natura sic se commodat, ut juxta cicatricem novellis frondibus repullulascant. Ibid. cap. 24. Nam præstat ex vulnere sobolem repullulascantem vellere, quam nodosam & scabram plagam relinquere.

REPULSA, REPULSIO, REPULSO, V. REPULLO.

REPŪMICO, āre. videtur a Pumice deduci, ut sit quasi Pumice expolire. Unde

REPUMICATIO, ōnis. f. in arboribus dicitur, quando gemmæ hirsutæ propter frigus, expoliuntur Vere. Plin. lib. 17. cap. 26. de renediis arborum, Item succo emissio quibusdam veluti detractio sanguinis circumrasi corticis, vitium extenuatio, & domitura palmitum. Gemmas si frigus retrorridas hirsutæque fecerit, repumicatio, & quædam politura. V. Harduin. in loc.

REPUNGO, pūpūgi, & punxi, punctum, [ἀνέλεω] ēre. Vicissim pungere. Cic. 1. Fam. 9. Quoniamque illi haberent suum Publium, darent mihi ipsi alium Publium, in quo possem illorum animos, mediocriter laceffitus, leviter repungere. [Pungo Præf. facit Pupugi, sed Composita in xi, ut Compunxi, Dispunxi.]

REPURGO, [ἀνακαθαίρω] āre. Idem quod Purgare, vel diligenter emundare. Plin. lib. 19. cap. 10. Enecatur cuminum ab imo dorso, nisi repurgetur.

Humum repurgare. Ovid. de Nuce 125.

Nomas repurgare. Plin. lib. 23. cap. 4.

Cælum repurgatum. Ovid. 5. Met. 286.

Repurgatus in sincerissimum nitorem. Senec. Epist. 67.

Repurgare, Iterum purgare. Colum. 2. 21. extr. Pura deinde frumenta, si in annos reconduntur, repurgari debent.

REPURGIIUM, i. n. a Repurgando, utuntur Justinianus, C. de aquæ ductibus, & Ambrosius ad Theodosium. Non audisti, Imperator, quia quum jussisset Julianus reparari templum Hierosolymis, divino qui faciebant repurgium igne cremarunt.

REPŪTO, [ἀναλογίζομαι] Gloss. Gat. Græc.] āre. Diligenter putare. Reputare, per translationem, pro Multum ac diu cogitare, considerare, secum volvere. Ter. Eun. 3. §. 44.

Dum hæc mecum reputo, arcessitur lavatum interea virgo. Idem And. 2. 6. 11.

Etenim eam secum rem recta reputabit via. Cic. 1. Fam. 9. Tamen non reputans quid ille vellet. Idem 2. de Nat. Deor. 119. Hunc horum nihil unquam reputavisse certo scio. Sil. lib. 17. 347.

— sed enim reputa tecum ipsa furores

Sidonios.

Non facile est reputare, utrum, &c. Cic. in Sallust. 14.

Reputare, pro Imputare. Modestinus in l. Nihil interest. §. Si quum filius. D. de inofficioso testamento, Tamen est aliquid quod testatoris vitio reputetur ut merito repellendus non sit.

Reputare, Computare, compensare. Ulpian. in l. 1. §. Si pupillus. D. de tutel. & rationibus distrah. Item sumptus litis tutor reputabit, & viatica, si ex officio necesse habuit aliquo exire vel proficisci. Papin. in l. Sed si nondum. D. relig. & sumpt. funer. Sed si nondum pater dotem recuperaverit: vir solus convenietur, reputaturus patri, quod eo nomine præstiterit. [i. e. Expensum laturus, quod barbari dicunt Super computum ejus missurus, vel positurus.]

REPŪTATIO, ōnis. f. [ἐπιλογισμός] Gl. L. G.] Consideratio. Plin. lib. 10. cap. 37. Gell. lib. 12. cap. 5. Per incrementa ætatis exorta e feminibus suis ratio est, & utendi consilii reputatio, & honesti contemplatio. Plin. Paneg. cap. 70. Ingenia hebetabat misera sed vera reputatio.

Reputatio, pro Computatione. Cajus in l. Item ex diverso. D. familiae erciscundæ. Si judex aut reputationes inter eos fecerit, aut curaverit cautiones interponi, quibus inter eos communicentur comoda & incommoda. Marcellus in l. Titia. D. de solutionibus. Titia, quum propter dotem bona mariti possideret, omnia pro domina egit: redditus exegit, & moventia distraxit. Quæro an ea quæ ex re mariti percepit, in dotem ei reputari debeant? Marcellus respondit, reputationem ejus quod proponeretur, non iniquam videri. [Etiam hic est Expenfiliatio.]

R E Q

REQ. Requiescit.

RÉQUIES, ei, vel ētis. f. [ἀνάπαυλα, ἀνάπαυσις, κατάνησις, ἡσυχία, ἡρεμία] Ipse quiescendi actus. Cic. de Senect. 52. Ut meæ senectutis requiemem, oblectamentumque noscatis. Charisius lib. 1. Cicero requiemem dixit, ad Hostilium. [Ut & Requies &c. V. infra.]

Labori requies hæc erat. Ovid. 7. Met. 812.

Requies intervalla. Cic. 1. de Finib. 49. Et ad dolores ita paratus est, ut meminerit maximos morte finiri, parvos multa habere intervalla requies.

In amicitia Scipionis, requies plena oblectationis mihi fuit. Cic. de Amicit. 103.

Requies spatiumque. Virg. 4. Æn. 433.

Tantum temporis quantum ad animi & corporis requiem conceditur. Cic. pro Arch. 13.

Bellorum requies, i. e. A bellis. Stat. 3. Theb. 295.

Doloris feri requies. Ovid. 2. de Arte Am. 490.

Curarum requies animi oblectatio. Cic. 2. Off. 6.

Curæ medicina & requies. Ovid. 4. Trist. 10. 118.

Laborum certa requies. Virg. 3. Æn. 393.

Laboris grata requies. Ovid. ad Liviam, 306.

Mali nulla requies erat. Lucret. lib. 6. 1176.

Pugnæ requiem sperabant. Virg. 12. Æn. 241.

Senectæ meæ fera requies. Virg. 9. Æn. 481.

Alterna requies. Ovid. 4. Epist. 89.

Quod caret alterna requie durabile non est.

Mæsta. Stat. 8. Theb. 161.

Tutor. Ovid. 8. Met. 557.

Attulit pugna requiem multorum dierum. Ovid. 12. Met. 145.

Dare requiem ab opere. Columel. lib. 6. cap. 14.

Dare voce requiem & modum. Ovid. 3. Met. 618.

Habere requiemem. Cic. 1. Att. 15. Ita sum ab hominibus destitutus, ut tantum requietis habeam, quantum cum uxore & filiola & mellito Cicerone consumitur.

Negare requiem. Ovid. 10. Met. 135.

Petit exiguum requiem. Ovid. 4. Met. 622.

Poscunt requiem focii. Ovid. 7. Epist. 175.

Quærere requiemem. Cic. 5. de Finib. 54. Itaque si aut requiemem natura non quæreret, aut eam posset alia quadam ratione consequi.

Quærere requiemem ex occupationibus. Cic. 5. Fam. 14. Vel animo defatigato tuo, qui nunc requiem quærat ex magnis occupationibus.

REQUIESCO, ēvi, ētum, [ἀναπαύομαι, παύομαι] ēre.

Requiescere, pro Conquiescere, vel quietem capere, & tranquille vivere, sine ullo animi aut corporis impedimento.

Requiescere, & curam animi levare. Cic. 6. Verr. 13. Quum diutius in eo negotio curaque fueram, ut requiescerem, curamque animi remitterem, ad Carpinatii præclaras tabulas revertabar.

A malis. Cic. 1. Tusc. 107.

Ubi remissa humana vita corpus requiescat a malis. Ex Ennio.

A turba rerum. Ovid. 4. de Pont. 5. 27.

In lectione poetarum. Quintil. lib. 10. cap. 1.

In miseriis. Cic. 8. Att. 22. Et simul, crede mihi, requiesco paulum in his miseriis, quum quasi tecum loquor.

In sermone alicujus. Cic. 2. de Orat. 234. Sed tamen defessus in labore, atque itinere disputationis meæ, requiescam in Cæsaris sermone, tanquam in aliquo peropportuno diversorio.

In spe alicujus adolescentis. Cic. pro Cœl. 79. h. e. Ex spe futuræ illius probitatis, quietem sibi polliceri.

Non requiescere consilio cujusquam. Cic. 1. Att. 15. Non sunt permolesti, sed tamen infident & urgent, & nullius amantis consilio aut sermone requiescunt.

Arva requiescunt mutatis fetibus. Virg. 1. Georg. 82.

Aures requierant omnibus. Catul. de Ariô, 82. 7.

Cum tot sideribus cælum requievit in illo. Ovid. 4. Met. 661.

Pectora requierunt. Stat. 12. Theb. 514.

Requiescere frequenter, pro Dormire. Virg. 1. Ecl. 80.

Hic tamen hac mecum poteris requiescere nocte

Fronde super viridi.

Lecto requiescere. Tibul. lib. 1. 1. 43.

Humo. Ovid. 10. Met. 556.

Somno molli. Catul. ad Mallium, 66. 5.

Noctes longas. Tibul. lib. 3. 7. 21.

In sella. Cic. 1. de Divin. 104. Quum virgo staret, & Cæcilia in sella sederet, neque diu ulla vox exstitisset, puellam defatigatam petiisse a matertera, ut sibi concederet, paulisper ut in ejus sella requiesceret.

Requiescere, Quietum facere, sive retardare, cum Accusativo, teste Servio. Virg. 8. Ecl. 4.

Et mutata suos requierunt flumina cursus.

Ubi Servius, Requirunt, Cursus proprios retardaverunt, & quietos esse fecerunt. Eodem modo Propert. 2. 2. 47.

Juppiter Alcmenæ geminas requieverat Arctos. [Apud Virg. posset constructio Græca videri, Mutata suos cursus, pro Mutatis cursibus suis, requierunt. Sed sententiam suam pluribus antiquorum exemplis astruit Serv. Cui junge Voss. de Analog. 3. 4. & Sanct. Minerv. 3. 3. litt. R. & ad Quiesco Periz. ibid.]

REQUIETUS, a, um. Partic. [ἀναπαυμένῳ] Qui requievit. Sallust.

Paululum requietis militibus. apud Serv. l. c.

Ager requietus. Ovid. 2. de Arte Am. 351. i. e. Ager qui aliquantulum requievit.

Arvum requietum. Columel. lib. 2. cap. 9.

Lac requietum. Columel. lib. 7. cap. 8.

Requietior. Columel. lib. 2. cap. 1. Neque enim idcirco rudis & modo ex silvestri habitu in arvum transducta fecundior haberi terra debet, quod sit requietior & junior.

REQUIETIO, ōnis. f. Hieron. adv. Jovin. 2. 12. Septimo requietionis anno.

REQUIETORIUM, i. n. Sepulcrum. Vet. Inscript. apud Gruter. p. 1030. n. 8 SIBI ET COMVIGI CARISSIMAE REQUIETORIVM FECIT.

REQUIRO, sivi, situm, [ἠνέστην, ἀναζητέω] ēre. Sæpius vel rursus quærere, aut investigare. Virg. 1. Æn. 221.

Amisissos longo socios sermone requirunt. Ter. Phorm. 2. 1. 79.

Abi Phædria, eum require, atque adduce huc. Cic. 3. de Finib. 10. Tu autem quum ipse tantum librorum habeas, quos hic tandem requiris?

Requirere & Quærere hoc differunt: quoniam Requirere, est diu quærere. Afranius Fratriis: Proin tutum quæram, ne requiram te vide. Ex Nonio. V. in QUÆRO.

Animo & oculis aliquem. Ovid. 4. Met. 129.

Oculis requirere terram. Curt. lib. 4. 7. 11.

Sermone, V. paulo supra.

Aliquem vocibus requirere. Plin. Epist. 106.

Requirere ab aliquo, Quærere ab aliquo, interrogare aliquem. Cic. 12. Att. 40. Si quis requirit a te? cur Romæ non sim, quia discessus est. Idem 1. Acad. 3. Illud autem mihi ante hoc tempus nunquam in mentem venit a te requirere.

Requirere ex. Cic. pro Cœl. 67. Ex quibus requiram, quonam modo latuerint.

Requisivit rex, quis supremum diem Athenis obiisset. Plin. lib. 7. cap. 29. Illud quoque requisivi, qua ratione ex tot creditoribus nemo neque tum idem fecerit, neque nunc contradicat. Cic. pro Quint. 84.

Studiose requirere. Ovid. 1. de Arte Am. 145.

Causam. Ovid. 10. Met. 388.

Causas requirit infcius. Virg. 6. Æn. 710.

Domum alicujus. Cic. 6. Verr. 7.

Requirere, pro Inspicere, animadvertere, inquirere. Cajus in l. 4. D. de testam. Si quæramus an valeat testamentum: in primis animadvertere debemus, an is, qui fecit testamentum, habuerit testamenti factionem: deinde si habuerit, requiremus an secundum regulas juris civilis testatus sit.

Requirere, Postulare, flagitare, deposcere. Cic. pro Lege Manil. 34. Quibus amisissis, & pacis ornamenta, & subsidia belli requiretis. De Vectigalibus.

Requirere & flagitare. Cic. 7. Verr. 70. Abs te officium tuum debitum generi & nomini requiro & flagito.

Requirere auxilium. Cic. 7. Verr. 142. Omnes hoc loco cives Romani, & qui adsunt, & qui ubicunque sunt, vestram severitatem desiderant, vestram fidem implorant, vestrum auxilium requirunt.

Divitias. Tibul. lib. 1. 1. 41.

Requirere, pro Desiderare quod non adest. Cic. 6. Fam. 6. Vereor ne litterarum a me officium requiras. Nam supra dixerat, Vereor ne desideres officium meum. Idem in Parad. 1. In quo equidem continentissimorum hominum majorum nostrorum prudentiam requiro.

Requirere, pro Desiderio rei amisissæ teneri, vel præteritæ, vel absentis,

vel eam poscere. Cic. de Senect. 50. Denique isto bono utare dum adfit: quum abfit, ne requiras: nisi forte adolescentes, pueritiam: paulum ætate progressi, adolescentiam debeant requirere.

Requiri, pro Necessarium esse: & Requirere, pro Opus habere. Cic. 1. de Finib. 61. Virtutem autem nixam hoc honesto, nullam requirere voluptatem, atque ad beate vivendum se ipsa esse contentam.

REQUISITUM, i. n. ut, Ad requisitum respondere. Quintil. lib. 8. proœm.

Post requisitum etiam, nisi ejusmodi esset visum verum, quale falsum. Cic. 4. Acad. 77.

Requisita naturæ, dixit Sallustius per periphrasin, ut notat Quintil. lib. 8. cap. 6. pro Exoneratione alvi.

REQUISITIO, ōnis. f. Gell. lib. 1. cap. 2. Historiæ antiquioris requisitio.

REQUIRITO, [ἀναζητέω] āre. frequent. Plaut. Most. 4. 3. 11.

Quid tu ut otiosus res novas requiritas?

R E S

RESP. Respublica. REST. Restitutum.

RĒS, rēi. f. [ῥῆμα, ἀσάφεια, ἀσάφεια] generalem habet significationem.

Abdita rerum. Hor. in Arte Poet. 49.

Asperitas rerum. Cic. 1. de Orat. 3. Sed tamen in his vel asperitatibus rerum, vel angustis temporis, obsequar studiis nostris.

Caput & fons rerum. Hor. 1. Epist. 17. 45.

Causas rerum cognoscere. Virg. 2. Georg. 490.

Concordia rerum discors. Hor. 1. Epist. 12. 19.

Creatrix rerum natura. Lucret. lib. 1. 623.

Cursus rerum. Cic. 4. Fam. 2.

Desiderium rerum. Lucret. lib. 3. 931.

Edax rerum tempus. Ovid. 15. Met. 234.

Fama rerum incredibilis. Virg. 3. Æn. 294.

Fundamina rerum mole sub ingenti ponit. Ovid. 15. Met. 433.

Gravitas rerum. Cic. ad Brut.

Inficitia rerum. Hor. 1. Epist. 3. 33.

Interitus rerum. Cic. 6. Fam. 1.

Majestas rerum. Lucret. lib. 5. 7.

Natura rerum. Cic. 4. Acad. 84. Negas tantam similitudinem in rerum natura esse.

Novatrix rerum natura. Ovid. 15. Met. 252.

Opifex rerum, Deus. Ovid. 1. Met. 79.

Perturbatio rerum vel confusio. Cic. 1. Off. 93.

Prudens rerum animus. Hor. 4. Carm. 9. 35.

Prudentia rerum. Virg. 1. Georg. 415.

Sepulchrum commune rerum, terra. Lucret. lib. 5. 260.

Status rerum. Cic. 12. Fam.

Tumor rerum. Cic. 14. Att. 5. Ne deferere viderer hunc rerum tumorem.

Turba, & confusio rerum. Cic. 6. Fam. 6. Exponerem etiam quemadmodum hic, & quanta in turba, quantaque in confusione rerum viveremus.

Turbine rerum miserarum attonitus. Ovid. 7. Met. 614.

Varietas rerum. Cic. 2. Fam.

Absurda res. V. ABSURDUS.

Acerba. Lucret. lib. 4. 665.

Amplissimis rebus ornatus. Cic. 5. Fam. 2. pr.

Angustæ res, Exiguæ, non magni momenti. Virg. 3. Georg. 290.

Ad faciendam fidem res appositæ. Quintil. lib. 5. cap. 8.

Arcana. Ovid. 4. Met. 223.

Ardua. V. ARDUUS.

Bona. V. BONUS.

Bonæ res, vel optimæ. Cic. 4. Fam. 3. ad fin.

Calamitosæ res. Cic. pro Lege Manil. 53.

Certa. V. CERTUS.

Contorta. V. CONTORQUEO.

Contractæ res, Implicatæ, ut vult Gronov. Cic. 7. Fam. 31.

Conversæ res. Cic. 1. Fam.

Corporea. Lucret. lib. 2. 185.

Credula res amor est. Ovid. 6. Epist. 21.

Declamatoria res, Declamationi apta. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Desperatæ res. Cic. 5. Fam. 21.

Deteriores res. Cic. Quanto deteriores res offensurus sis, &c.

Difficiabilis res principatus ac Libertas. Tacit. Agric. cap. 3.

Everse res. Cic. 6. Fam. 21.

Facilis. Lucret. lib. 2. 1025.

Furtiva. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Horrenda relatu. Ovid. 15. Met. 298.

Illiberalis ad cognoscendum. V. ILLIBERALIS.

Immoderata res est Cupido. Ovid. 4. de Pont. 15. 31.

Implicata res controversiis. V. IMPLICIO.

Incognita res turbat animos. Virg. 1. Æn. 519.

Incommodæ res. Cic. 6. Fam. 4. V. INCOMMODUS.

Incredibilis dictus res. Quintil. in Gladiatore, non procul a fine.

Infirmæ & nugatoria ad probandum. V. INFIRMUS.

Ingeniosa res est. Ovid. 1. Amor. 8. 62.

Inquisita & comperta. V. INQUIRO.

Insolitam rem apportare auribus, Referre aliquid inauditum antea. Lucret. lib. 5. 101.

Invidiosa. V. INVIDEO.

Involutæ & occultæ res. V. INVOLVO.

Luculenta res. Cic. 4. Att. 15. Est enim res luculenta.

Ludicra. Hor. 2. Epist. 1. 180.

Manifestas contra res & veras repugnare. Lucret. lib. 3. 354.

Manifestaria res est. V. MANIFESTUS.

Medicatissima. V. MEDICO, as.

Milles res. V. MISILIS, in MITTO.

Molestæ & odiosæ. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Necopinata. V. NEC.

Negotiosa. V. NEGOTIUM.

Novæ res. V. NOVUS.

Nudæ atque inornatæ. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Operosa res. Cic. 3. Q. frat. 5. Res operosa est, & hominis, &c.

Otiæ plurimi res. Cic. 4. Att. 16.

Otiōsa.

Otiosa. V. Otiosus, in OTIUM.
 Parva res. Virg. 3. Ecl. 54.
 Pensitata. V. PENSO.
 Perditæ res. Cic. 6. Fam. 1. V. Perditus, in PERDO.
 Periculosa res. Cic. 4. Acad. 68. In magnis, periculosisque rebus, &c.
 Perturbata res. Cic. 6. Fam. 6.
 Ridicula & jocosa. Catul. ad Catonem, 54. 1.
 Suaves. Hor. 2. Serm. 8. 92.
 Testata. V. TESTOR.
 Turbulentæ res. Cic. 9. Fam. 1.
 Abducere a re aliqua ad aliam. V. ABDUCO.
 Abire in rem aliquam. V. ABEO.
 Abjicere rem. Cic. 7. Att. 3. Quin nunc ipsum non dubito rem tantam abjicere.
 Abrumpere ex re aliqua. V. ABRUMPO.
 Abstinerere rebus urbanis. V. ABSTINEO.
 Abeffe res videtur. V. ABSUM.
 Absumere aliquot dies frigidis rebus. Plin. 1. Epist. 9. ad Fundanum.
 Abundare in re aliqua. V. ABUNDO.
 Accedere alicui rei. V. ACCEDO.
 Accipere ab aliquo rem aliquam. V. ACCIPIO.
 Accommodare in rem aliquam. V. ACCOMMODO.
 Acquiescere alicui rei. V. ACQUIESCO.
 Addere nomina rebus. Ovid. 5. Met. 525.
 Adducere rem in locum, vel deducere. Cic. 16. Fam. 12. pr.
 Adducere rem in discrimen. Cic. 5. Fam. 21.
 Adhibere rebus cautionem. Cic. 1. Att. 16.
 Agere alias res. Cic. Ita furebat, ut mirarer tam alias res agere populum, &c. V. ALIUS.
 Agere res aliquas. V. AGO.
 Cedit illi res. V. CEDO.
 Cogitare rem aliam ex alia. V. COGITO.
 Conferre rem in pauca. V. CONFERO.
 Confolatur me hæc res. V. CONSOLOR.
 Deducere rem aliquo. Hor. 1. Serm. 1. 15.
 Deducta est eo res. V. DEDUCO. conf. Adducere.
 Deducere rem aliquam in diversas partes. V. DEDUCO.
 Deferre rem ad aliquem, vel alicui committere. Cic. 1. Fam. 8.
 Differre rem. Cic. 10. Fam. 16.
 Esse rem in motu. Cic. Q. frat.
 Esse rem in integro. Cic. 5. Fam. 20.
 Esse rem loco, id est statu. Cic. 12. Fam.
 Exasperare rem verbis. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Exponere rem verbis. Lucret. lib. 1. 833.
 Habere se. Cic. 10. Fam. 6.
 Jactare rem sermonibus. V. JACTO, in JACIO.
 Imperitare rem æquam. Hor. 2. Serm. 3. 188.
 Inclinari rem. Cic. 1. Fam. 1.
 Increbuit res proverbio. V. INCREBESCO.
 Inducere chaos rebus. Senec. Agamemn. 6.
 Intendere honestis rebus animum. Hor. 1. Epist. 2. 36.
 Ire melius rem, pro Expediri. Cic. 14. Att. 15. Incipit res melius ire, quam putaram.
 Ibat prorsus res. Cic. 14. Att. 20. i. e. Erat cur bene speraremus. *Tout alloit bien: tout l'affaire se portoit bien.* [i. e. Procedebar.
 Loqui magnis de rebus. Lucret. lib. 4. 1012.
 Movere res. Cic. 2. Q. frat. 3.
 Nasci rem. Ter. Hec. 5. 2. 30.
 Notare res nominibus novis. V. NOTA.
 Notare insigni aliqua & nota re quippiam. V. INSIGNIS.
 Pando rem ordine. Virg. 3. Æn. 179.
 Procurare rem. Cic. 6. Att. 9.
 Reddere rationem rei. Lucret. lib. 6. 918.
 Refrigerescere rem. Cic. 1. Att. 16.
 Rejicere rem. Cic. 5. Fam. 6.
 Revocare rem ad manus. V. MANUS.
 Secernere apertas res a dubiis. Lucret. lib. 4. 469.
 Sequar summa fastigia rerum. Virg. 1. Æn. 346.
 Suscipere rem. Cic. 3. Q. frat. 1.
 Tentare rem. Hor. 2. Epist. 1. 259.
 Res, aliquando relativum est, referens præcedentia. Ter. Phorm. 2. 1. 41.
 Si est, patruæ, culpam ut Antipho in se admiserit,
 Ex qua re minus rei foret, aut famæ temperans. Ubi Donatus,
 Res ad Culpam relatum. [Ex qua re. i. e. Ex quo.
 Vilissima rerum aqua. Hor. 1. Serm. 5. 85.
 Pulcherrima rerum Roma. Virg. 2. Georg. 534.
 Trepidus rerum. Virg. 12. Æn. 589. ubi vacat Rerum.
 Felli rerum. Virg. 1. Æn. 182.
 Res, Negotium, causa ipsa. Ter. Adelph. 5. 3. 10.
 Rem ipsam putemus: dictum inter nos hoc fuit. Ubi Donatus,
 Res, causa litis. Ter. Hec. 3. 5. 18.
 Omnem rem scio, ut sit gesta, adveniens audivi omnia. Idem
 Heaut. 1. 1. 23.
 Chreme, tantumne est ab re tua otii tibi;
 Aliena ut cures, eaque quæ ad te nihil attinent? h. e. Præter
 familiaria negotia tua, estne tantum tibi otii ut, &c.
 Res est mihi cum illo. Ter. Phorm. 1. 3. 19. Cic. 13. Fam. 27. Si qui diffi-
 ciliores erunt, ut rem sine controversia confici nolint, si eos, quando
 cum Senatore res est, Romam rejeceris.
 Rem habere cum aliquo, i. e. Consuetudinem, amorem. Ter. Eun. 1. 2. 39.
 Integra res. V. INTEGRÆ.
 Parvula. V. PARVUS.
 In invidia res est. V. INVIDEO.
 Accingi ad rem aliquam. V. ACCINGO.
 Agitur res in scenis, aut acta refertur. Hor. in Arte Poet. 179.
 Agere rem quasi alienam. Quintil. lib. 6. cap. 2.
 Agitare res. V. AGITO.
 Agitur res tua. Cic. 5. Verr. 115. Quod si res tua non ageretur, a te po-
 tius postularent, ne amplius, &c.
 Attinet ad rem. Hor. 2. Serm. 2. 27.
 VOL. IV.

Credenda fuit nemini res tanti sceleris. Cic. pro Cæl. 52.
 Gerere rem male. Hor. 2. Serm. 3. 74.
 Gerendis in rebus acer. V. ACER, adj.
 Gerendis a rebus abstrahere. V. ABSTRAHO.
 Gerendis rebus minus apta. Ovid. 1. de Arte Am. 415.
 Habebo si quid in eam rem. V. IN præpositionem.
 Incipiunda in re. V. IN præpositionem.
 Interest nihil ad rem. V. INTEREST.
 Locuti fumus nihil, neque ante rem, neque præter rem. Auctor ad He-
 renn. lib. 4. 1.
 Ministrare res timide gelideque. Hor. in Arte Poet. 171.
 Monet res. V. MONEO.
 Moventur res magnæ. V. MOVEO.
 Natus rebus agendis. Hor. in Arte Poet. 82.
 Novi rem omnem. V. NOSCO.
 Salva res est. Ter. Eun. 2. 2. 37.
 Apud Jurisconsultos Res, ut Cajus inquit in l. 1. D. de rerum divisione, sive
 corporalia, sive incorporalia comprehendit. Corporales res sunt, quæ
 tangi possunt, ut fundus, homo, vestis: incorporales sunt, quæ tan-
 gi non possunt, qualia sunt ea quæ in jure consistunt, sicut hæreditas,
 usus fructus, obligationes.
 Animales res. Ulpian. in l. a divo. D. de re jud.
 Communis. Hor. 2. Serm. 6. 36.
 Comperendinata res significat Judicium in diem tertium constitutum.
 Festus. V. COMPERENDINO.
 Confessa. V. CONFITEOR.
 Corporales res. V. CORPUS. & paulo supra.
 Incorporales res. V. ibidem.
 Manifestæ. V. MANIFESTUS. Hic est Crimen. V. Acon. 3. Verr. 122.
 Damnatus rei capitalis. V. DAMNO.
 Ire in rem præsentem. V. IN præpositionem.
 Venire in rem præsentem. Totum ad rem judicariam pertinet, neque
 admodum ab simile est, ac Justo sacramento contendere. Budæus.
 In re præsentia. V. IN præposit.
 Res prolata, & Rerum prolatio, significat Tempus illud, quum homines
 feriantur. Declarat maxime Plautus in Capt. 1. 1. 10. ex persona parasiti,
 Ubi res prolata sunt, quum rus homines eunt,
 Simul prolata res sunt nostris dentibus.
 Quasi quum caletur, cochleæ in occulto latent,
 Suo sibi succo vivunt, ros si non cadit:
 Item parasiti rebus prolatis latent,
 In occulto miseri victitant succo suo, &c. Cic. pro Muren. 28.
 Sapiens existimari nemo potest in ea prudentia, quæ neque extra Ro-
 mam usquam, neque Romæ rebus prolatis, quidquam valet. Idem
 14. Att. 5. Meam stultam verecundiam, qui legari noluerim ante res
 prolatas, ne deferere viderer hunc rerum tumorem. Et 3. Q. frat. 2.
 a fine, Res prolata, ad interregnum comitia adducta. Idem 7. Att. 12.
 Istum quidem, cujus phalarismum times, omnia tæterime facturum
 puto. Nec enim rerum prolatio, nec Senatus magistratuumque disces-
 sus, nec ærarium clausum tardabit. Rerum igitur prolatio, sive Res
 prolata, idem est ac si dicas, Vacatio a muneribus: quæ maxime erat
 ludorum diebus. Ludorum autem nomina, Votivi, Romani, Victo-
 riæ, Plebeji. Quorum primi Votivi xv 11 Cal. Sept. commissi, per quin-
 decim dies celebrabantur: & continuo Romani per decem dies: quum
 interea res prolata dicebantur. Confectis Votivis & Romanis, rursus
 ad negotia: judicia fiebant: senatus habebatur: tum publice, tum
 privatim quisque satagebat in sua re: hoc usque ad v 11 Cal. Novembris
 Nam quum inter ludos Romanos & ludos victoriæ dies intersint xlv; quod
 aperte ipse declarat lib. 2. in Verrem: (4. Verr. 130.) recte subducenti
 perspicuum fiet, ludorum victoriæ commissionem incidere in diem viii
 Cal. Novembris. iterum igitur res prolata. Victoriæ autem ludi, cum-
 que his Plebeji conjuncti, dies auferebant octo: ut ad 1111 Nonas No-
 vembris, & magistratus, & cujusvis ordinis homines intermissam rei,
 sive publicæ, sive privatæ administrationem repeterent. Itaque 4. Att. 16.
 non procul a fine, Pontinius vult a d. 1111 Nonas Novembris triumphare.
 Ex quo patet, non fuisse diem festum 1111 Nonas Novembris. Quo-
 cunque igitur tempore ad Urbem Cæsar venerit, statim aget quæ putabit
 e re sua. non eum tardabit rerum prolatio, quo tempore nihil neque pub-
 lice fit, neque privatim: contemnet antiquum morem: sine senatu,
 sine magistratibus decernet ipse ex libidine: refringet ærarium, publi-
 casque pecunias ad usum Reipublicæ servatas, ad rei publicæ oppugna-
 tionem convertet. Ex P. Manut. ad 7. Att. 12. [conf. reliqq. Interpp. &
 Acon. in 2. Verr. 31. & 54.
 Mobiles res. Ulp. in l. a divo. D. de re jud.
 Moventes res, pro Mobilibus. V. MOVEO.
 Res voluptatum. Plaut. Amphitr. Act. 2. Scena 2.
 Satis parva res est voluptatum in vita,
 Atque in ætate agunda. H. St. priora verba culter abstulit, vo-
 luit sine dubio Græcorum more Rem voluptatum, pro ipsis voluptati-
 bus Plautum dixisse, πῶς ἡμεῖς τὸν ἡδονῶν, ut ad locum Muretus an-
 notavit.
 Ere, & Ex re. V. E & EX præpositiones.
 Ere nata, i. e. Occasione, ut ait Donatus. Ter. Adelph. 3. 1. 8. V. E
 præpos.
 Ere re consulere. Tacit. 1. Ann. 24. h. e. Prout res, vel occasio tulerit.
 Pro re pauca loquar. Virg. 4. Æn. 337.
 Pro re nata, Pro eventu rei & occasione. Cic. 14. Att. 6. Antonii collo-
 quium cum heroibus nostris pro re nata non incommodum. i. e. Quan-
 tum ad præsens tempus attinet. *Pour le temps.*
 Cum re præsentia deliberare. V. cum præpositionem.
 Ob rem. V. OB præpositionem.
 Ab re. V. A & AB præpositiones.
 Ab re, i. e. Ab eventu. Liv. 1. 17. Id ab re (quod nunc quoque tenet
 nomen) interregnum appellatum.
 Verba ad rem conferre. Ter. Eun. 4. 6. 4. Ubi Donatus; Verba ad rem
 contulit, h. e. Agere quod dicebat, aggressus est. Idem Andr. 5. 1. 5.
 Ut beneficium verbis initum dudum, nunc re comprobet.
 Re juvare. Ter. Heaut. 1. 1. 34.
 Aut consolando, aut consilio, aut re juvero. [Nisi hic Re est
 Pecunia, Re familiari mea.

Dictu, quam re, facilius. Liv. 31. [i. e. Dicere, quam facere.
 Res, pro Sumptu. Marcianus in l. Quum vir. D. de doli mal. & me. except. Quum vir in area, ab uxore sibi donata, aliquid ædificasset, plerisque placet, doli mali exceptione posita rem servari posse.
 Res, Utilitas. Ter. Hec. 1. 2. 27.
 Ita di deæque faxint, si in rem est Bacchidis. Idem Phorm. 2. 4. 9.
 Ego quæ in rem tuam sint, ea velim facias.
 In rem nostram est. V. IN.
 Cogitare rem suam tractare. V. COGITO.
 In rem suam aliquid convertere. Cic. pro Rosc. Amer. 15.
 E re, Ex utilitate, utiliter. Papin. in l. Donationes. in §. 1. D. de donationib. Nec matrem offensam e re petitionem habere. h. e. Matrem ex levi offensione eas res utiliter repetere non posse.
 Alicui rei esse. Ter. Adelph. 3. 3. 4.
 Id misero restat mihi mali, si illum potest,
 Qui alicui rei est, etiam eum ad nequitiam abducere. Ubi Donatus, Recte: de hoc enim supra dixit, 1. 2. 15.
 — non fratrem videt
 Rei dare operam, ruri esse parcum ac sobrium?
 Res, Patrimonium. Ter. Adelph. 5. 3. 44.
 — at enim metuas ne ab re sint tamen
 Omissiores paulo. i. e. Negligant curare rem domesticam.
 Idem Adelph. 5. 3. 23.
 Tu illos duos olim pro re tollebas tua. Ubi Donatus, Pro re, pro Patrimonii tui qualitate.
 Res, Hæreditas. Ter. Phorm. 2. 3. 46.
 At si talentum rem reliquisset decem. Donatus.
 Res, Pecunia, & etiam fortunæ bona. Ter. Eun. 1. 2. 51.
 — ejus frater aliquantum ad rem est avidior. Idem Adelph. 5. 3. 48.
 Solum unum hoc vitium affert senectus hominibus,
 Attentiores sumus ad rem omnes, quam sat est. Cic. 2. in Catil. 10.
 Res eos jam pridem, fides deficere nuper cepit. [Subauditur & Familiaris. q. supra V.
 In re mea est. V. IN.
 Res & aurum. Lucret. lib. 5. 1112.
 Accisæ res. V. ACCIDO.
 Ampla res domi. Juven. 12. Sat. 10.
 Angusta res domi. Juven. 3. Sat. 165.
 Artis in rebus abest pudor, In magna rerum angustia. Valer. 5. Argon. 324.
 Avita res & patria. V. AVITUS, in AVUS.
 Contemptæ rei dominus splendidior. Hor. 3. Carm. 16. 25.
 Contracta res. V. CONTRAHO.
 Curtæ nescio quid semper abest rei. Hor. 3. Carm. 24. 64.
 Modica. Juven. 13. Sat. 143.
 Parvis rebus alta præstatur quies. Sen. Thyest. 5.
 Paupera res, apud Plautum. V. PAUPER.
 Pauperculæ res, modicæ & modestæ. V. MODUS.
 Præclara filius in re sublatu male alitur. Hor. 2. Serm. 5. 45.
 Salva res & perdita, contraria. Ter. Eun. 2. 2. 26.
 Ampliare rem. Hor. 1. Serm. 4. 32.
 Augere rem, Locupletari. Cic. pro Rabir. Post. 3. Ita ut in augenda re, non avaritiæ prædam, sed instrumentum bonitati quærere videretur.
 Conficere rem. Cic. Post redit. in Senat. 10. Cum suam rem, non minus strenue quam publicam, confecisset. V. CONFICIO.
 Confringere rem. V. CONFRINGO.
 Facere rem, Lucrari. Ter. Adel. 2. 2. 12.
 Nunquam rem facies: abi, nescis inescare homines, Sannio. Ex Donato.
 Habere rem, Non inopem esse. Cic. 2. Off. 73. Illud male dixit, non esse in civitate duo millia hominum, qui rem haberent.
 Nitet res magna domino sene. Hor. 2. Serm. 5. 12.
 Obstat virtutibus res angusta domi. Juven. 3. Sat. 164.
 Quærere rem honeste mercaturis faciendis. Cic. in Parad. 6.
 Stringat præclaram ingrata malus ingluvie rem. Hor. 1. Serm. 2. 45.
 Vir haud magna cum re. Cic. de Senect. 1. Licet enim versibus eisdem mihi affari te, Attice, quibus affatur Flaminium
 Ille vir, haud magna cum re, sed plenus fidei.
 Haud magna cum re. Hinc Pontanus, Ipsique haud magna sane cum mentis atque ingenii re, senes tamen sumus, philosophamurque. In principio libri primi de prudentia. H. St.
 Curare rebus alienis, suo vestimento & cibo. Plaut. Truc. 1. 2. 35.
 Intercipere res alicujus. Ovid. 9. Met. 122.
 Merfat membra copia rerum. Lucret. lib. 5. 1006.
 Officient tibi multæ res. Hor. 1. Serm. 2. 97.
 Partæ sanguine res. Ovid. 1. Epist. 92.
 Res, Status, conditio. ut, Res publica, Res privata. Cicero, Id enim, rebus nostris minime conducebat. i. e. Statui nostro. Virg. 6. Æn. 857.
 Hic rem Romanam, magno turbante tumultu,
 Sistet eques. Ubi Servius, Rem Romanam, Statum Reip.
 Tueri armis res Italas. Hor. 2. Epist. 1. 2.
 Privatæ ac domesticæ res. Quintil. lib. 2. cap. 21.
 Obire rem privatam vel publicam. V. OBEO.
 Ordinare publicas res. Hor. 2. Carm. 1. 11. V. RESPUBLICA, infra.
 Cibaria re copiosus. V. COPIA.
 Divina, Sacrificium. Cic. 4. Att. 15. Senex ad rem divinam dicit se vellet discere.
 Facere rem divinam alicui deo. Cic. 3. de Nat. Deor. 47.
 Bellica res. Hor. 4. Carm. 3. 6.
 Rem bellicam administrare. Cic. 2. de Divin. 76.
 Familiaris res ministra & famula corporis. Cic. 1. Tusc. 75.
 Familiaris res mea. Cic. 2. de Orat. 97.
 Familiaris rei naufragia. Cic. 1. Fam. 9.
 Administrare rem familiarem. V. ADMINISTRATIO.
 Amplificare rem familiarem. V. AMPLIFICO.
 Comminuti re familiari sumus. Cic. 4. Att. 3. extr. V. COMMUNIO.
 Corruptere rem familiarem. V. CORRUMPO.
 Diminui rem familiarem. Cic. 11. Fam. 28.
 Dissipare rem familiarem. Cic. 4. Fam. 7.

Impertire dare familiari. Cic. 2. Off. 87.
 Forensis res. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Revocare se ad curam rei domesticæ, rei forensis, Rei publicæ. Cic. pro Cael. 42. V. RESPUBLICA.
 Frumentaria res. Cic. 8. Att. 2.
 Militaris res divinitus constituta. V. CONSTITUO.
 Militaris rei scientia. Cic. pro Lege Manil. 28.
 Militarem rem discere. V. MILITARE.
 Navalis res, five nautica. Cic. 7. Verr. 42. Tacit. 15. Ann. 46.
 Nummaria res. V. NUMMUS.
 Pastoria. V. PASTOR.
 Perdere rem patriam, Patrimonium. Hor. 1. Serm. 4. 111.
 Pecuniaria. V. PECUNIA.
 Pecunia. V. Pecuniaris, in PECUS.
 Res privatæ, i. e. Bona privatorum. Cic. 9. Att. 6.
 Invisere res rusticas, vel fructus causa, vel delectationis. Cic. 1. de Orat. 249.
 Res, [ῥῆμα] Imperium. Virg. 3. Æn. 1.
 Postquam res Asiæ, Priamique evertere gentem
 Immeritam visum superis. Ibid. 54.
 Res Agamemnonias, victriciaque arma secutus. Servius.
 Res Romana, pro Acie, vel potius Imperio, Fortuna. Livius, Sed res Romana erat superior. Et sic sæpe. Budæus.
 Adepta rerum. V. ADIPISCO.
 Domina rerum Roma. Ovid. 1. Met. 447.
 Caput rerum. Tacit. 1. Ann. 47.
 Custos rerum Cæsar. Hor. 4. Carm. 15. 17.
 Eventus rerum. Lucan. lib. 5. 779.
 Forma rerum. Ovid. 1. de Pont. 10. 17.
 Imperia rerum. Hor. 2. Serm. 7. 75.
 Inclinationes rerum & temporum. V. INCLINO.
 Origo rerum & molitio. V. ORIGO.
 Potestas summa rerum. Virg. 10. Æn. 100.
 Summæ rerum consulere. Ovid. 2. Met. 300.
 Rem, vel res gerere, pro Pugnare apud Jurisconsultos, & alios. Livius 21. 60. Malletque adversus singulos separatim, quam adversus duos simul rem gerere. Plin. lib. 2. cap. 67. In Arabico sinu res gerente C. Cæsare Augusti filio, signa navium ex Hispaniensibus naufragis feruntur agnita. i. e. Belligerante.
 Bene gestæ res. Virg. 9. Æn. 157.
 Maxima res effecta. Virg. 11. Æn. 14.
 Abscissa res erat. V. ABSCIDIO.
 Tunc res immenso placuit statuta labore. Lucan. lib. 3. 381.
 Dare rem in casum. Tacit. 12. Ann. 52.
 Emittere rem de manibus, Occasionem rei gerendæ. V. MANUS.
 Dura. Virg. 1. Æn. 567.
 Inclinata. V. INCLINO.
 Infracta. V. INFRINGO.
 Rem miseram, Adverbium dolentis. Cic. 7. Att. 24.
 O rem lugubrem! V. LUGRO.
 Adversæ res. V. ADVERTO.
 Afflictæ. Virg. 1. Æn. 456.
 Angustæ. Hor. 2. Carm. 10. 21.
 Dubiis rebus non deficere. Virg. 6. Æn. 196.
 Diffidere rebus suis. Liv. 1. 2.
 Duris urgens in rebus egestas. Virg. 1. Georg. 146.
 Egenis in rebus. Virg. 6. Æn. 91.
 Extremæ. Tacit. 1. Hist. 45.
 Fessis rebus ferre finem. Virg. 3. Æn. 145.
 Fluxæ. Sil. lib. 7. 17.
 Fractæ. Virg. 4. Georg. 240.
 Humanæ. Virg. 10. Æn. 152.
 Jucundæ. Hor. 2. Serm. 6. 96.
 Secundæ. Virg. 9. Æn. 301.
 Secundis rebus mersus. V. MERGO.
 Res, quod vulgo Realia vocant.
 Inopes rerum versus. Hor. in Arte Poet. 322.
 Res, Modus. Plaut. Rud. 4. 3. 87.
 Mane jam: repperi rem, quo pacto nec fur, nec socius fies.
 Res, [ῥῆμα] Experientia. Ter. Adel. 5. 4. 1.
 Nunquam ita quisquam bene subducta ratione ad vitam fuit,
 Quin res, ætas, usus, semper aliquid apportet novi. Donat.
 Re vera, [ῥῆμα] duæ dictiones sunt, aut unica Re vera, vice Adverbii.
 Cic. pro Quint. 7. Deinde habet adversarium P. Quintius, verbo Sex. Nævium, re vera hujus ætatis homines disertissimos. Idem pro Cluent. 54.
 Verbo ille reus erat: re quidem vera, & periculo, & tota accusatione Oppianicus. [Sæpe omittitur & Vera; unde liquet non unam esse dictionem.
 Nomine, & Re vera, contraria. Cic. 3. Verr. 76. Quod iste M. Marcelli, & P. Africani monumenta, quæ nomine illorum, re vera Pop. Rom. & erant, & habebantur.
 Verbo & simulatione, & Re vera, contraria. Cic. 5. Verr. 133.
 Re vera pugnare: quod vulgus dicit, De facto. Hor. 2. Serm. 7. 99.
 Res ipsa. V. IPSE.
 In re ipsa. V. IN præpositionem.
 Ex re ipsa. Quintil. lib. 5. cap. 13. Accusator dat testem, patronus ex re ipsa refellit.
 Ex re ipsa natus. i. e. Temporalis. Quintil. lib. 4. cap. 5.
 Reque eapse, pro Re ipsa. Scipio Africanus Pauli filius, quum pro æde Castoris dixit, hac compositione usus est: Quibus de hominibus ego sæpe, atque in multis locis opera, factis, consiliis, reque eapse (sæpe) bene meritis spem, &c. Festus. V. infra.
 Res, Veritas. Ter. Adelph. 4. 7. 15.
 Quid facias? si non in re ipsa tibi istuc dolet,
 Simulare certe est hominis. Al. Si non ipsa re. Item Hec. 5. 2. 8.
 Hæc res hic agitur, Pamphilo me facere ut redeat uxor,
 Oportet. Ubi Donatus, Aut sic intelligendum est, quasi dicat.
 Hoc agebamus, quum tu advenires: aut cum asseveratione pronuntian-
 dum est, ut sit Res, Veritas: quasi dicat, Hic non verba sunt, sed res agitur.
 Res ipsa atque veritas. Cic. pro Rosc. Amer. 44. Vides, Eruci, quantum distet argumentatio tua a re ipsa, atque a veritate.

Res ipsa indicat. V. **INDICO**, **ARE**.

Res ipsa loquitur. V. **LOQUOR**.

Re ipsa & Verbo. Cic. pro Rosc. Amer. 123. Qui recuset, eum profecto, tamen si verbo non audeat, tamen re ipsa de maleficio suo confiteri.

REAPSE, [ῥᾶψῆς] significat Re ipsa. Pacuvius, Si non est ingratum reapse quod feci. Fest. Cic. 1. de Divin. 81. Formæ quæ reapse nullæ sunt, speciem autem offerunt. Al. Re ipsa.

RESPUBLICA, æ. f. [ῥηπύβλη] ex duobus integris composita dictio, quam nonnulli disjungunt; Res populi dicitur, & negotium publicum. Videtur tamen debere separari apud Ciceronem in orat. pro Marco Cœlio, Revocent se aliquando ad curam rei domesticæ, rei forensis, rei publicæ. Apud Lamb. tamen Reipublicæ conjuncte. p. 500. H. St. Locum supra in RES, status, conditio, V. Conf. 7. Verr. 175. Veteres perpetuo divise scripsisse quis dubitet, ut Res familiaris, Res militaris, Res nummaria, Res frumentaria &c? sed frequentior usus copulavit, ut alia innumerabilia. Unde & sæpe Publica res per anastrophe apud poetas, nec raro tmesi separant oratores, interjecta voce, ut 3. Fam. 8. Et pro re, non privata sua, sed publica. conf. 1. Off. 92. & plura supra. Conjuncte sine dubio Plin. 7. Epist. 15. Reipublicæ suæ negotia curare. Nisi alia lectio in Mss. exstaret. Cic. 2. Legg. 33. Et nostra est plena resp. &c. Sed necesse est, caritate eam præstare, qua R. P. nomen universæ civitatis est: pro qua mori: & cui nos totos dedere, & in qua nostra omnia ponere, & quasi consecrare debemus. Cic. 2. de Legib. 5.

Conversiones Rerumpublicarum. Cic. 2. de Divin. 6. Id ipsum a Platone, philosophiaque didiceram, naturales esse quasdam conversiones Rerumpub. ut ex tum a principibus tenerentur, tum a populis, aliquando a singulis.

Forma Reip. Cic. 3. Fam. 11.

Interitus. Cic. pro Sull. 33.

Salus. Cic. 4. Catil. 4.

Status. V. **STATUS**.

Summa. Cic. 13. Fam. V. **SUMMUS**.

Ægra Resp. V. **ÆGER**.

Beata. V. **BEATUS**.

Castrata. V. **CASTRO**.

Communitabilis. V. **COMMUTO**.

Constituta. V. **CONSTITUO**.

Nuda a magistratibus Resp. V. **NUDUS**.

Inclinata. V. **INCLINO**.

Summa Resp. & Municipalis. Cic. 3. de Legib. 36. Utinam, inquit, M. Cicero, isto animo atque virtute in summa Rep. nobiscum versari, quam in municipali maluisses. conf. 2. 5. Dicitur & Summa Reip. & Res summa & Summa rerum. V. **RES**.

Abducere aliquem a Repub. V. **ABDUCO**.

Accedere ad Remp. V. **ACCEDO**.

Accipere Rempub. V. **ACCIPIO**.

Accommodare se ad Remp. V. **ACCOMMODO**.

Adire ad Rempub. V. **ADEO**.

Administrari eo censu nullius civitatis Respubl. potuit. Cic. 4. Verr. 138.

Ædificare Remp. V. **ÆDIFICO**.

Agere Remp. Paulus. 1. 35. §. 3. D. ex quib. caus. major.

Amplificare Remp. V. **AMPLIFICO**.

Arrodere. V. **ARRODO**.

Attingere. Cic. 1. Fam. 9. Atque hanc quidem ille causam sibi ait non attingendæ Reip. fuisse, quod quum offendisset populum Atheniensem prope jam desipientem senectute, &c.

Cadere Remp. vel occidere. Cic. 6. Fam. 6.

Capere Remp. pro Occupare. Sallust. in Catil.

Capeffere Remp. V. Capeffo in **CAPIO**.

Cedere de Rep. V. **CEDO**.

Celebrare Remp. V. **CELEBRO**.

Censere e Rep. Tacit. 3. Ann. 53. pr. [Subauditur Esse.

Conferre se ad Rempub. V. **CONFERO**.

Constitare Rempub. Tacit. 6. Ann. 48.

Consultare Reipub. V. **CONSULTO**.

Continere Remp. V. **CONTINEO**.

Constituere Remp. pro Stabilire vel confirmare. Cic. 6. Fam. 17.

Convellere Remp. Cic. in Pison. 4.

Cruentare Remp. vulneribus. V. **CRUENTO**.

Deficere a Rep. Cic. 12. Fam. 10.

Delere Remp. Cic. 10. Att. 6.

Erigere. Cic. 3. Att. 19.

Excitare. Cic. pro Sext. 99.

Exsurgere. Cic. 12. Fam. 10.

Facere contra Rempub. Est Hostem esse Reip. vel perduellem. Cic. 2. Q. frat. 1.

Gerere Remp. Cic. 15. Fam. 12.

Gubernare Remp. Cic. 1. Fam.

Habere Remp. Cic. ad Brut. 15. Hoc bello victores quam Remp. simus habituri nescio, victis certe nulla unquam erit.

Incumbere in Remp. Cic. 10. Fam. 1.

Interire Remp. Cic. 6. Fam. 21.

Labefactare & evertere Remp. V. **LABES**.

Lugere Remp. V. **LUGEO**.

Mederi Reipub. V. **MYDEOR**.

Mereri bene de Rep. Cic. 10. Fam. 5. Nec quicquam ex omnibus rebus humanis est præclarius aut præstantius, quam de Republica bene mereri.

Obruere Remp. Sallust. Et quam Remp. servitio non potuerat obruere, &c.

Opprimere. Cic. 4. Fam. 3.

Oppugnare. Cic. pro Sext. 120.

Pendet Resp. e Bruto. V. **PENDEO**.

Perturbare Remp. Cic. 9. Fam.

Præcipitare. Cic. pro Sull. 87.

Profligare. Cic. 3. de Orat. 3.

Regere. Cic. 4. Acad. 115.

Reviviscere. Cic. 6. Fam. 10.

Salvare. Cic. in Pison. 78.

Serere. Cic. 1. Tusc. 31. Al. Conferere.

Stabilire. Cic. pro Sext. 143.

Sustinere. Cic. pro Domo. 142.

Temperare institutis & legibus. Cic. 1. Tusc. 2.

Temperare res publicas. V. **TEMPERO**.

Tenere, pro Occupare. Cic. 1. Fam. 9.

Tenere, pro Gubernare. Cic. 4. Fam.

Tractare. Cic. 6. Fam. 6.

Trahere funditus. Tacit. 3. Ann. 54.

Vastare. Sallust. Profecto neque Respub. sicuti nunc, vastaretur.

Violare. Cic. 1. Fam. 9.

Respublicas multarum civitatum pluraliter dixit C. Gracchus in ea quam conscripsit de lege P. Ennii & peregrinis, quum ait: Eæ nationes, cum aliis rebus, per avaritiam atque stultitiam, Respublicas suas amiserunt. Festus. [Lege, Tum per av. conf. ibi Dacer. & quæ supra.

RECURA, æ. f. Diminutiv. p. 260. H. St. Reliqua refecta fuerunt. Videtur ex Pontano attulisse. Affertur in Thesaurio Fabriano ex Plaut. Clitell. fragm. v. 29. qui potius est 32.

Si quidem imperes pro copia, pro recula. Apul. Met. 4. Paupertinas, pannosque reculas miserimæ anus. Ut legit Pric. p. 71. Sed Elmenh. p. 148. Reculas, ut sæpius apud Salvianum. Ex quo apparet quam remisse hunc Thesaurum in Stephanianum transfuderint Londinenses. Ceterum Recula potius, quam Recula analogia potulat, ut a Spes Specula; a Dies, Diecula. conf. Cang. Gloss.

RESACRO, V. **RESECCO**.

RESAVIO, ire. Iterum sævire. Ovid. 1. Trist. 1. 103.

Quæque quiescebat, ne mota resaviat ira.

RESALUTO, [ῥεσαλω] ære. Salutantem rursus salutare. Plaut. Pseud. 2. 4. 19.

Dic utrum Spemne an Matrem resalutem, Pseudole? legitur & hoc modo,

Dic utrum Spemne an Salutem te salutem, Pseudole? Cic. 2. Philipp. 106. Sed tum nimis inter omnes constabat, neminem esse resalutatum. Martial. lib. 4. 84.

Securus nullum resalutas, despicias omnes.

RESALUTATIO, ōnis. f. Suet. Neron. cap. 37. Neque proficiscens quendam osculo impertivit, ac ne resalutationem quidem.

RESANESCO, ānui, ēre. Ad sanitatem redire. Lactant. 5. 2. Ut susceptis Deorum cultibus resanescant. Ovid. 1. Amor. 10. 9.

— animique resanuit error.

RESANO, ære. Ad sanitatem reducere. Lactant. lib. 4. cap. 20. Ne adduceret eos in poenitentiam, atque resanaret. Idem 5. 22.

RESARCIO, si, tum, [ῥεσάρχειν] ire. Idem quod simplex Sarcire, significat Reficere, Id quod detractum est restituere, Explere. Αναπαύωσιν reddit Gloss. Lat. Gr. Proprieque de vestibus dicitur. Ter. Adel. 1. 2. 41.

Fores effregit? restituentur: discidit

Vestem? resarciatur. Hæc eadem verba habet Cic. pro Cœl. 38.

Damnum resarcire. Suet. in Claud. Cæs. cap. 6. Quod decretum abolitum est, excusante Tiberio imbecillitatem ejus, ac damnum liberalitate sua resarturum pollicente.

Damna resarcire. Cic. 1. Fam. 9.

Quæstum resarcire. Columel. lib. 11. cap. 1.

RESARRIO, ūvi, itum, [ῥεσάρχω] ire. Rursum farrire. Plin. lib. 18. cap. 20. Quum hieme prægelida captæ segetes essent, reseverunt, resarrientes campos.

Resarrire, inquit Varro, ab Serra dictum, i. e. Aperire. Hinc etiam Seræ, quibus remotis fores panduntur. Quidam Referare legunt. V. lib. 6. de L. L. 6.

RESCINDO, scīdi, scissum. [ῥεσκαίνω, ῥεσκαίω Gl. L. G.] ēre. Tollere, auferre, destruere. Virg. 1. Georg. 280.

Et conjuratos cælum rescindere fratres.

Locum aliquem rescindere. Cic. 2. de Lege Agrar. 3.

Pontem. Cæs. 1. Bell. Gall. 7. Pontem, qui erat ad Genevam, jubet rescindi.

Vias. Sen. Phœniss. v. 226.

Rescindere, ad omnia quæ refecari & scindi possunt aut ferro, aut alio quovis instrumento, pertinet. Columel. lib. 2. cap. 14. Et quod falx reliquerit, prius quam inarescat, vomis rescindat, atque obruat: id enim cedit pro stercore. Virg. 3. Georg. 453.

Quam si quis ferro potuit rescindere summum

Ulcus os: aliter vitium, vivitque tegendo. i. e. Aperire.

Pectora ferro rescindere. Stat. 11. Theb. 507.

Terram rescindere, quod & Proscindere dictum est. Columel. lib. 2. cap. 2.

Vitem rescindere. Columel. lib. 4. cap. 29.

Rescindere, pro Abolere, sive abrogare accipitur, per translationem. Ter. Phorm. 2. 4. 16.

Mihi non videtur, quod sit factum legibus,

Rescindi posse.

Acta alicujus. Cic. 13. Philipp. 5. Acta Antonii rescidistis, leges refixistis per vim.

Beneficium. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 13.

Comitiatus & Concilia. Cic. 2. de Legib. 31. Quid enim majus est, si de jure quærimus, quam posse a summis imperiis & summis potestatibus comitiatus, & concilia, vel instituta dimittere, vel habita rescindere? Crimina rescindere, Renovare, Refricare, Iterum commemorare. Ovid. 3. Trist. 11. 63. al. Vulnere.

Damnationem. Cic. 4. Verr. 100.

Fedus. Patern. lib. 2. 90.

Injurias alicujus rescindere, & irritas facere. Cic. 4. Verr. 63. Fecerat hæc egregie primo adventu Metellus, ut omnes istius injurias, quas modo posset, rescinderet & irritas faceret. [Injusta Verris acta & decreta intelligit.

Judicia rescindere, sive rem judicatam. Cic. pro Planc. 10.

Judicium rescindere, & Ratum habere, contraria. Cic. in Partit. 125. Negat probari oportere, eos, qui leges scripserunt, ratum habere judicium, si totum corruptum sit: Si unus accusator corruptus sit, rescindere nititur aequitate.

Iussa Jovis. Ovid. 2. Met. 677.

Luctus obductos annis rescindere, i. e. Renovare luctus multitudine annorum obrutos & oblitos. Ovid. 12. Met. 543.

- Pactiones.** Cic. de Provinc. Conf. 10. Pactiones sine ulla injuria factas rescidit.
- Venditio rescindenda est.** Scævola in l. Tutor. D. de minoribus. Pandectarum lib. 18. titulus quintus est, De rescindenda venditione.
- Voluntatem mortui rescindere.** Cic. 3. Verr. 111. Solus tu inventus es, cui non satis fuerit corrigere voluntates vivorum, nisi etiam rescinderes mortuorum.
- RESCISSUS, a, um.** Partic. [ἀνεργημένος] ut, Propert. lib. 3. 8. 8. Fac mea rescisso pectora nuda sinu.
- Palatum rescissum.** Lucan. lib. 4. 328.
- Rescissoque nocent suspiria dura palato.**
- Gloria rescissa cunctis.** Claud. de Bell. Get. 586.
- RESCISSIO, ōnis.** f. Ulpian. in l. Sed et si. D. Ex quibus caus. major. in integr. rest.
- Rescissio prioris decreti.** Callistratus in l. pen. D. de decret. ab ordin. faciend.
- Rescissio, præcise pro Rescissio matrimonii,** quum scilicet Prætor matrimonium in danda possessione pro nihilo ducens, tacite illud rescindit, & quantum ad jus impetrandæ possessionis pertinet, extinguit. Ulpianus, l. 3. §. 5. D. de bonor. poss. contra tab. Si emancipatus filius, uxore non ex voluntate patris ducta, filium fuerit sortitus, dein nepos, patre jam mortuo, ad bonorum possessionem avi velit venire: admittendus est ad eam. Non enim per rescissionem is, qui filius iustus est, efficitur non filius, quum rescissio quo magis, non quo minus adhibeatur.
- Mortis rescissio.** Tertul. de Resur. Carn. cap. 57.
- RESCISSORIUS, a, um.** Adj. ut, Actio rescissoria. Ulpian. in l. Exemplo. D. Ex quibus caus. major. &c.
- RESCIO, ōis, itum,** [μενέω] ire. Factum aliquod occultius, aut inopinatum, insperatumque cognoscere: ut vult Gellius 2. 19. vel potius Rem postquam gesta est, scire, quam nesciebas quum gereretur. Sic enim interpretatur Valla carpens Gell. lib. 6. cap. 23. Pro Gellio tamen exempla stant antiquorum. Liv. 29. 14. pr. Quanquam nondum aperte Africa provincia decreta erat, occultantibus id, credo, Patribus, ne rescirent Carthaginienſes. Ter. Adel. 5. 3. 5. Rescivit omnem rem. Cic. 3. Off. 91. Quærit etiam, si sapiens adulterinos nummos acceperit imprudens pro bonis, quum id rescierit, soluturusne sit eos, si qui debeat, pro bonis? Cic. 8. Fam. 12. Id postquam rescit, excanduit. [Et hæc Præterita, & quæ apud Gell. sunt, a seq. verbo esse possunt, & apud Liv. forsitan Resciscerent scribendum.]
- RESCISEO, [ἐπιγνώσκω] ēre.** Idem. Ter. Hec. 5. 4. 27. Omnia omnes, ubi resciscunt; hic, quos par fuerat resciscere, Sciunt; quos non autem scire æquum est, neque resciscunt, neque scient. Ovid. 2. Met. 424. Hoc certe conjux furtum mea nesciet, inquit: Aut si rescierit, sunt, o! sunt jurgia tanti. conf. dict. præced.
- RESCRIBO, pſi, ptum,** [ἀντγράφω, ἀντεπιστέλλω] ēre. Rursus scribere. Suet. in Jul. cap. 56. Existimatque rescripturum, & correcturum fuisse. Alterius scripto respondere. Ovid. 1. Epist. 2. Nil mihi rescribas attamen, ipse veni. [Sic distingo.]
- Manu trepida rescribere.** Ovid. 2. Amor. 2. 6.
- Cui rei fugerat me rescribere.** Cic. 5. Att. 12. Nostra negotia, (quoniam Romæ commoraris) amabo te, explica, cui rei fugerat me rescribere. Alicui rescribere ad. Cic. 11. Fam. 2. Rescribas nobis ad omnia, rogamus. Ad omnia quæ quærentur rescribere. Cic. 1. Fam. 9.
- Rescribere de aliquo.** Cic. 2. Att. 1. Tu tamen de Curtio ad me rescribe certius.
- Epistolæ alicujus rescribere.** Cic. 7. Att. 16. Uni tuæ disertissimæ epistolæ non rescripsi. i. e. Non respondi.
- Rescribere, pro E contrario scribere.** Quintil. lib. 10. cap. 5. Melius hoc quam rescribere veteribus orationibus.
- Rescribere legionem ad equum, est Eam quæ peditum erat, in numerum equitum transcribere.** Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 42.
- Argentum alicui rescribere.** Ter. Phorm. 5. 8. 28. Sed tranſi, fodes, ad forum, atque illud mihi
- Argentum jube rursus rescribi,** Phormio. Ubi Donatus, Rescribi, reddi, seu per mensem scripturam dari. Quoniam ad numerationem pecuniæ antecedit scriptura, rescribere dicebant pro renumerare. Hor. 2. Serm. 3. 76. Dictantis, quod tu nunquam rescribere possis. Plaut. Afin. 2. 4. 34. — adducit domum etiam ultro, & rescribit nummos. Est autem Rescribere nummos, non præſentes solvere, sed pro his incertum diem solvendis apud Trapezitam se obligare, & per argentarium incertam diem cavere redditum iri nummos, qui debeantur. Quæritur enim pro pecunia præſenti cautionem solvendæ per mensam pecuniæ apud argentarium factam: & ante dictum erat,
- Nam vidi huc ipsum adducere ad Trapezitam Exærambum.** Hæc Turnebus. Al. Scribit legunt, pro Rescribit.
- RESCRIPTUS, a, um.** Partic. Cic. 4. Tusc. 3. ubi scribit Cantus rescriptos fuisse sonis. i. e. Notatos & scriptos suis sonis, nec antiquis defuisse musicam. V. Turnebus.
- RESCRIPTUM, i. n.** [ἀντγραφήμυον] significare videtur id genus Epistolæ, qua Imperatores, aut summi Pontifices consulentibus respondent: cujusmodi sunt quas Decretales vocant. Ulpian. in l. 1. De appellationibus, Quæsitum est an adversus rescriptum Principis provocari possit: si forte Præſes provinciæ, vel quis alius consuluerit, & ad consultationem ejus fuerit rescriptum.
- Immitte rescriptum.** Tacit. 6. Ann. 9. Immitte rescripto venas resolvit.
- RESCRIPTIO, ōnis.** f. Idem. l. 8. D. de Off. Præſidis. Sæpe audi vi Cæsarem nostrum dicentem, hac rescriptione, &c.
- RESCULPO, pſi, ptum, ēre.** Tertull. de Jejun. cap. 5. Populus primi hominis resculpſerat crimen. Prudent. Psychom. præf. v. 51. Quam nostra recto vita resculpat pede.
- RESĒCO, ſecui, ſectum,** [ἀνατίμνω] āre. Rescindere, de aliquo excindere. Columel. de Arboribus, cap. 6. Veterem vineam, si in summo radices habebit, refecare nolit: alioqui etiam novella vinea, quæ ex reſectione enata fuerit, vim inutilem habebit. Alas refecare. Ovid. de Rem. Amor. 701. Ferro refecare capillos. Ovid. 11. Met. 183. Linguam. Cic. 2. de Divin. 96. Aut quorum linguæ sic inhærent, ut loqui non possent, hæc scalpello refectæ liberarentur?
- Palpebras.** Cic. in Pison. 43. Quem Carthaginienſes, refectis palpebris, illigatum in machina vigilando necaverunt. De M. Regulo.
- Ungues refecare,** apud Valer. Max. 3. 2. 15.
- Ad vivum refecare.** Columel. lib. 6. cap. 12.
- Refecare, per translationem.** Cic. 4. Tusc. 45. Hæc tamen ita disputant, ut refecanda esse fateantur: evelli penitus dicant nec posse nec opus esse. Idem 2. in Catil. 11. Quæ sanari poterunt, quacunque ratione sanabo: quæ refecanda erunt, non patiar ad perniciem civitatis manare. Libidinem refecare. Cic. 1. Att. 15. In qua ego nactus (ut mihi videbar) locum refecandæ libidinis & coercendæ juventutis, vehemens fui. Sic 5. Verr. 208. Refecare audacias ac libidines.
- Refeco spem longam spatio brevi.** Hor. 1. Carm. 11. 7.
- RESECANDUS, a, um.** Partic. [ἀνατμήντω] ut, Seges falce refecanda. Ovid. 1. Epist. 53. conf. paulo supra in Verbo.
- RESECTUS, a, um.** Partic. [ἀνατετμημένος] ut, Farra refecta. Ovid. 2. Fast. 520. Barba refecta. Ovid. 4. Trist. 10. 58. Lingua ense refecta. Ovid. in Ibin. 441.
- RESECTUS, a, um.** aliud Partic. unde
- Compar. Apulejus Florid.** Sic enim ferme assolet apud prudentes viros esse in operibus elaboratis judicatio refecator, in rebus subitariis venia prolixior. Ita Aldus, sed Elmenh. p. 364. Restrictior.
- RESECTIO, ōnis.** f. [ἀνατμήντω] V. paulo ante in primo exemplo, in verbo ipso. Columel. lib. 4. cap. 29. Is nodus etiam si quatuor digitis a reſectione abſuerit, illigari tamen eum prius, quam vitis findatur, conveniet.
- RESECTIO, ōnis.** f. Salvian. de Gubern. Dei, 7. Dum peccata auferre cupiunt, ipsi in peccatorum reſectione peccant.
- RESEGMEN, ōnis.** n. [ἀπότμημα] Quod ex aliquo refecatur: ut Resegmina unguium. Plin. lib. 28. cap. 1.
- RESEX, ſecis m.** Palmes, qui & Custos, & Præſidiarius palmes, & subsidarius dicitur in vitibus. V. CUSTOS. Columel. lib. 3. cap. 10. Nam confiteor pampinarios quoque, quum e duro proreperſerint, tempore anni ſequentis acquirere ſecunditatem, & ideo in reſecem ſubmitti, ut progenerare poſſit. Verum ejuſmodi partum comperimus, non tam ipſius reſecis, quam materni eſſe muneris. Pampinum reſecem vocat Columella, Qui reſectus, reſiſuſque melius provenit: fitque fructuoſior. Idem lib. 4. cap. 21. vocat Custodem & Præſidiarium, & Subſidiarium, ibid. cap. 24.
- RESECO, vel RESACRO, ſec. com.** [ἀναλεπτέω] āre. est aut Eaſdem preces iterare, aut Contrarias facere. Plaut. Aul. 4. 7. 4. — nunc te obſecro, Fac mentionem cum avunculo, mater mea, Refecroque, mater, quod dudum obſecraveram. Id est, Hoc tibi remitto, quod a te tantopere contenderam. H. St. Refecrare, inquit Feſtus, Refolvere religione, utique quum reus populi comitiis oraverat per deos, ut eo periculo liberaretur, jubebat magiſtratus eum reſecrare: &c. Neſus 7.6. de Alcibiade, Reſtituta ergo huic ſunt publice bona. ſidemque illi Eumolpidæ ſacerdotes rursus reſecrare ſunt coacti, qui eum devoverant: pilæque illæ, in quibus devotio fuerat ſcripta, in mare præcipitata. Reſecrare enim ibi legitur per primam vocalem.
- RESECRATIO, ōnis.** f. Auguſtin.
- RESEDA, æ.** f. Plin. lib. 27. cap. 12. Circa Ariminum nota eſt herba, quam reſedam vocant. Diſcutit collectiones inflammationeſque omnes. Qui curant ea, addunt hæc verba: Reſeda morbos reſeda, ſciſne ſciſne quis hic pullos egerit? radices, nec caput, nec pedes habeant. Hæc ter dicunt, totieſque deſpuunt.
- RESEDO, [ἀναπαύω] āre.** Plin. lib. 27. cap. 12. Idem quod Sedo ſimplex ſignificat. V. dict. præced. RESEDA.
- RESEGMEN, V. RESECO.**
- RESEMINO, āre.** Ovid. 15. Met. 692. Una eſt, quæ reparet, ſequæ ipſa reſeminet, ales.
- RESEMINATIO, ōnis.** f. Columel.
- RESEQUOR, ēris, ſecutus ſum,** [ἀνακολουθῶ, ἀντιπείθω] ſequi. Sequi, Reſpondere. Ovid. 8. Met. 862. Illa dei munus bene cedere ſenſit, & a ſe Se quæri gaudens, his eſt reſecuta rogantem. i. e. Sic reſpondit interroganti. Ovid. 13. Met. 749. Nereis his contra reſecuta Crateide natam eſt.
- RESERO, [ἀνοίγω] āre.** Aperire. Cic. 2. Off. 54. Quamobrem, nec ita claudenda eſt res familiaris, ut eam benignitas aperire non poſſit: nec ita reſeranda, ut pateat omnibus.
- Referare, inquit Nonius 1. 195. Aperire, a Sera dictum, qua remota valvæ pateſcunt.** Virg. 8. Æn. 244. Non ſecus, ac ſi qua penitus vi terra dehifcens Infernas reſeret ſedes. [Gloſſ. Lat. Gr. Referat, ἀνοίγει, κρείνται, ἀνοίγει. Et Græc. Lat. Μοχλὸς ὄρεας, Sera. Claudere & Referare, contraria. Plin. lib. 10. cap. 21. Fores referare. Ovid. 10. Met. 384. Mœnia. Ovid. 8. Met. 61. Urbem referare, & pandere portas. Virg. 12. Æn. 584. Referare Italiam exteris gentibus. Cic. 7. Philipp. 2. Ut conditiones ferret, leges imponeret, referare nos exteris gentibus Italiam juberet. Pelagus. Lucan. lib. 2. 682. Ut reſeret pelagus, ſpargatque per æquora bellum. Annum reſerat Janus. Ovid. 4. de Pont. 4. 23. Oracula reſerabo auguſtæ mentis. i. e. Divinæ. Ovid. 15. Met. 145. Secreta reſerans. Valer. 2. Argon. 438.
- RESERATUS, a, um.** Partic. [ἀνεργημένος] ut, Janua reſerata patet. Ovid. 2. Fast. 456. Carcere reſerato patent poſtes. Ovid. 3. Amor. 2. 77. Pectore reſerato egerere dapes. Ovid. 6. Met. 663.
- RESERO, ſevi, ſatim,** [ἀναφυτεύω] ēre. Rurſus ſerere, ſeu rursus plantare. Plin. lib. 18. cap. 20. Nam quum hieme prægelida captæ ſegetes eſſent, reſeverunt, reſarrientes campos menſe Martio. Columel. lib. 3. cap. 11. Nam de vinetis, quæ longo uſu exoleverant, inter omnes auctores conſtitit, peſſima eſſe, ſi reſerere velimus.
- RESERVO, [διαφυλάττω, διατηρῶ] āre.** Retro ſervare, vel In futurum ſervare. Plin. 10. Epist. 3. Sed hoc votum meum bonitati tuæ reſervatum eſt. Uſum

Usum loquendi populo concessi, scientiam mihi reservari. Cic. in Orat. 160.

Rem totam vobis integram reservavi. Cic. 11. Fam. 21.

Quæsitæ reservare. Ovid. 7. Met. 657.

Judici reservare rationem salutis rei. Cic. 7. Verr. 66. Quum tamen a præsentis supplicio tuo se continui Populus Rom. & repressit, & salutis tuæ rationem judicum feveritati reservavit.

Præsentis sermoni referentur cetera. Cic. 2. Q. frat. 8.

Pœnas in diem. Cic. pro Coel. 59. Pro dii immortales! cur interdum in hominum sceleribus maximis aut connivitis, aut præsentis fraudis pœnas in diem reservatis?

Supplicia reservare alicui. Stat. 8. Theb. 121.

Ad aliam rem aliquem. Cic. pro Rosc. Amer. 151.

Reservabo in congressum nostrum. Cic. 1. Att. 17. Mihi vero ut invideant piscinarii nostri, aut scribam ad te alias, aut in congressum nostrum reservabo.

Ad extremum. Cæsar. 3. Bell. Gall. cap. 3.

Ad majora reservare se. Virg. 4. Æn. 368.

Ad meliora sese. Sil. lib. 10. 56.

Ad pœnam vel ad periculum. Cic. 7. Verr. 121. Quos (ut mihi videtur) ab illorum innocentium pœna, Fortuna ad hanc causam reservavit.

Quartam partem agri in pratum reservare. Cato R. R. cap. 29.

Ad spem aliquam. Cic. 3. Verr. 20. Ad quam spem tam perfidiosum, tam importunum animal reservetis?

Ad tempora dubia. Cic. pro Font. 34. Nonne & hominem ipsum ad dubia Reipub. tempora reservandum, & ceteros studio laudis ac virtutis inflammandos putatis?

In aliud tempus. Cic. 3. de Nat. Deor. 3. Quare & mundus universus, & sol, & luna, & stellæ sensum ac mentem haberent, in idem tempus reservabo.

RESERVĀTUM, i. n.

RESERVĀTIO, ōnis. f.

RESERVĀTOR, ōris. m.

RESSES, V. RESIDEO.

RESEX, V. RESECO.

RESĪDEO, sēdi, [ἀναπαύωμαι, ἀναπαύομαι] ēre. Quiescere, sedere, sine motu, ac firmum stare. Virg. 7. Æn. 27.

Quum venti posuere, omnique repente refedit Flatus.

Refidere, deinde spatiari. Cic. pro Rosc. Amer. 59. [In his puto a Refido.

Afelli tergo. Ovid. 3. Fast. 749.

Humi. Ovid. 3. Fast. 15. & 3. de Vrte Am. 696.

Monte suo. Ovid. 5. Met. 364.

Saxo refedit pastor. Ovid. 4. Trist. 1. 11.

In clunes refidere dicuntur quædam animalia. Plin. lib. 8. cap. 37. Similiter refident in clunes, & binis pedibus gradiuntur. Alii legunt, Refidunt rectius.

In rupe refidere. Virg. 5. Æn. 180.

In folio. Ovid. 6. Fast. 613.

Resideamus, si placet. Cic. 3. de Fin. 9. h. e. Sedeamus.

Acies refidet hoc campo. V. ACIES, pro Exercitu.

Bellum horum tectis ac sedibus refidet. Cic. pro Domo, 61.

Refidere, Residium, vel reliquum esse, remanere, inhærere, ut

In corpore mortui nullus refidet sensus. i. e. Reliquus est. Cic. 1. Tusc. 104.

In vobis refident mores pristini. Plaut. Truc. prol. 7.

Per artus refidet animæ pars. Lucret. lib. 3. 399.

Nam sine mente, animoque nequit refidere per artus

Temporis exiguum partem pars ulla animæ.

Si quid amoris refidet in te erga me. Cic. 5. Fam. 5.

Auctoritas refidet in. Cic. de Senect. 61. Quorum, non in sententia solum, sed etiam in nutu residebat auctoritas.

Culpa ejus rei refidet in te. Cic. ad Brut. 16. Cujus culpa non magis in te refidet, quam in omnibus aliis. Idem 1. Att. 17.

Culpa in nobis refedit. Lucret. lib. 5. 1424.

Culpa refidet penes eum. Alphenus in l. Si ex plagis. §. 2. D. ad l. Aquiliam.

Periculum refidet. Cic. 1. in Catil. 31. Videbimur fortasse ad breve quoddam tempus cura, & metu esse relevati: periculum autem refidebit, & erit inclusum penitus in venis, atque in visceribus Reipublicæ.

Ratio refidet in. Cic. Anteq. iret in exsil. 30. O misera vitæ ratio, quæ tamdiu refides in voluptate!

Spes refidet in virtute tua. Cic. 12. Fam. 3. Etiam nunc refidet spes in virtute tua.

Spes reliquis refidet. Cic. Anteq. iret. in exsil. 9. Quomodo spes salutis reliquis refidebit, quum civibus præclusa sit expectatio incolumitatis?

Suspicio, ut, Res gestæ, in quibus nulla potest refidere inertiae suspicio. Cic. 1. Q. frat. 1. 22.

Ira cum refedissent. Liv. 2. 29. i. e. Quiescent, sedatæ sunt, cessarent. [A Refido. Sic

Tumor animi refidet. Cic. 3. Tusc. 26. i. e. Quiescit. [Submisit se, detumuit. Pecunia publica refidet apud eum, i. e. In debitos usus ab eo non erogata.

Marcianus in l. 4. D. ad legem Juliam peculatus. [Immo Refedit, Detenta est ultra diem solutionis. V. in RESIDIUM.

Refidere esuriales ferias. Plaut. Capt. 3. 1. 8.

Itaque venter, gutturque refident esuriales ferias. i. e. Otiantur aguntque ferias esuritione plenissimas, feriantur, quiescunt. Refidere enim Feriari est. Sic dicimus Vivo vitam, Servio servitutum.

Refideor, Passi. Cic. 2. de Legib. 55. Nec vero tam Denicales, quæ a nece appellatæ sunt, quia refidentur mortui, quam ceterorum cælestium quieti dies, Feriæ nominarentur, nisi majores eos, qui ex hac vita migrassent, in deorum numero esse voluissent. h. e. Quia feriamur mortuis. Refidere enim feriari est, a quiete feriarum ducto vocabulo.

Quidam codices habent Refidunt.

RESĪDENS, entis. Partic. Post factum aliquod sedens, quiescens. Plin. lib. 34. cap. 14. Aristonides artifex quum exprimere vellet Athamantis furorem, Learchum filium præcipitare volentis, & præcipitato illo refidentis poenitentiam, &c. Alia exemplaria sic habent, Quum exprimere vellet Athamantis furorem Learcho filio præcipitato refidentem, poenitentiamque, ferrum & æs miscuit: ut rubigine ejus per nitorem æris relucente, exprimeretur verecundia rubor.

Vertice refidens. Sil. lib. 7. 366.

In vertice refidens. Sil. lib. 5. 206.

RESSES, ūdis. Adj. [ἀνεκέρδης] Qui refidet, vel remanet, Otiosus a labore, seu opere, quod exercere solebat. Liv. 2. 32. Timere patres refidem in urbe plebem: incerti, manere eam, an abire mallent.

Viros refides in arma movere. Virg. 6. Æn. 813.

Refes aqua. Varr. 3. de R. R. cap. 17. Piscinas ejus despiciebat, quod æstuarium idonea non haberet, ac in refidem aquam & locis pestilentibus habitarent pisces ejus.

Curas refidesolvere. Valer. 8. Argon. 220.

Refes animus, Piger. Virg. 1. Æn. 726.

Jampridem refides animos, desuetaque corda. Ubi Servius, Refides, pigros, & ad amandum inertes.

RESĪDUUS, a, um. Adj. [ὑπολοίπος] Gl. L. Gr.] Quod refidet & superest, five reliquum est. Liv. 33. 47. pr. Omnibus residuis pecuniis exactis, tributo privatis remisso, &c. Cic. 10. Fam. 11. Cupio mehercules, nullam residuum sollicitudinem esse.

Quid relatum, quid residuum sit. Cic. 2. de Lege Agr. 58.

Residua & vetus simulas. Liv. 29. 37.

Residuus, pro Relictus. Sueton. in August. cap. 73. Instrumenti ejus & suppellectilis parsimonia apparet etiam nunc, residuis lectis, atque mentis.

Residuus pœnæ suæ homo, Qui tantum in pœnam vivit. Quintil. in Gladiatore, Cum confectum cladibus senem, & tantum pœnæ suæ residuum confidero.

RESĪDUUM, i. n. Paulus in l. Sacrilegi. D. ad l. Juliam peculat. Lex Julia residuorum. Papin. ibidem. l. ultim. Publica judicia peculatus, & de residuis, & repetundarum. Marcianus ibidem. l. 4. Lege Julia de residuis tenetur is, apud quem ex locatione, emptione, alimentaria ratione, ex pecunia, quam accepit, aliave qua causa, pecunia publica refedit. [i. e. Penes quem pecuniæ publicæ reliqua, ex pacto solvenda, detenta fuerunt. Gloss. Lat. Gr. Residuo, τὸ ὑπολοίπῳ, & Residuum, ὑπόλοιπον, ἑγκατέλειμμα, ἑγκατάσκημα.

RESĪDO, sēdi, [ἀναπαύωμαι] ēre. Motum significat. Plin. Epist. 22. extr. lib. 4. ad Sempronium, Nam Viennensium vitia intra ipsos residunt, non frustra late vagantur. Al. rectius Resident. Plin. lib. 28. cap. 9. Datur & phthisicis unciatim cum vini veteris hemina decocta, donec tres unciae toto refident. i. e. Superfint & remaneant, residuæ sint, [Ergo Resident legendum.

Si montes refedissent, amnes exaruisissent. Cic. in Pison. 82.

Retro refidere. Lucret. lib. 2. 283. i. e. Quiescere.

Refidunt in clunes. Plin. lib. 8. cap. 37. De muribus Ponticis. Al. Refident. Sed hæc lectio melior videtur. V. supra in RESIDEO.

Corda ex ira residunt. Virg. 6. Æn. 407.

Omnia quæ commoverat, pace & otio refederunt. Cic. in Sallust. 10.

RESĪGNO, [ἀποφραγίζω] Gl. Gr. Lat.] āre. Quod signatum erat aperire, relaxare, patefacere: ut, Resignare litteras. Plaut. Trin. 3. 3. 65.

Jam si obsignatas non feret, dici non potest

Apud portitorem eas res resignatas sibi,

Inspectasque esse. Cic. 11. Att. 9. Quas si putabis illi ipsi utile esse reddi, reddes: nihil me lædet: nam quod resignatæ sunt, habet, opinor, ejus signum Pomponia.

Testamenta resignare. Hor. 1. Epist. 7. 9.

Resignare, [ἐπισφραγίζω] Perfecte signare. Columel. lib. de Arboribus, cap. 20. Prius quam arbusculas transferas, rubrica signato, ut hisdem quibus ante steterunt constituas eas. Qui locus ex castigato exemplari sic segitur, Rubrica, vel alia qualibet re signato, ut iisdem ventis, quibus ante steterunt, constituas eas.

Resignare, Claudere. Virg. 4. Æn. 244.

Dat somnos, adimitque, & lumina morte resignat. Serv. Tur. nebus contra Aperire exponit, Advers. 24. 26. & 26. 5. V. Taubm. not.

Fata venientia resignare, Refolvere, vel Revelare. Ovid. 6. Fast. 535.

Resignare, pro Rescribere dicebant antiqui, sicuti Subsignare, pro Subscribere: & Resignatum æs dicebatur militi, quum ob delictum jussu Tribuni militum, ne stipendium ei daretur, in tabulas referebatur. Festus.

Resignare, Reddere, ut ajunt Acron & Porphyrio: quod fit quum in libris datorum & acceptorum, pecuniam, quam acceptam signavimus, redditam demonstramus. Hor. 3. Carm. 29. 54.

— si celeres quatit

Pennas, resigno quæ dedit. De Fortuna. Idem 1. Epist. 7. 9. Hac ego si compellar imagine, cuncta resigno. h. e. Reddo, restituo.

Resignare, [ἀποκρῆν] pro Dissolvere, perimere, abrogare. Cic. pro Arch. 9. Nam quum Appii tabulæ negligentius asservatæ dicerentur, Gabinii, quamdiu incolumis fuit, levitas: post damnationem, calamitas, omnem tabularum fidem resignasset. Budæus.

Sic, Parem rationem resignare. Senec. de Benef. 6.

Perjuria resignare. Sil. lib. 17. 426.

— irrupit mole ruinæ

Aufonius globus, & perjuria Graja resignat. h. e. Aperit & laxat Macedonum perjuratorum phalangem densam, & quasi signatam & clausam.

RESIGNĀTUS, a, um. Partic. Cic. 11. Att. 9. Litteræ resignatæ.

RESIGNĀTOR, ōris. m. [ἀποφραγιστής] Gloss. Cyill. seu Græc. Lat.

RESIGNĀTRIX, icis. f. Tertull. de Habit. mulier. cap. 1. Eva laboris illius resignatrix.

RESIGNĀCŪLUM, i. n. [ἀποσφραγισμός] Tertull. Adv. Marc. 2. 10. Tu es resignaculum similitudinis. Ex Ezech. 28. 12.

RESĪLIO, silvi, vel filii, sultum, [ἀναστρέφω] īre. In contrarium agi, rebellare, inquit Perottus. Lucret. lib. 4. 689.

Omnia quandoquidem cogit natura referri,

Ac resiliare ab rebus ad æquos reddita flexus. Plin. Quandoque resilit vulnus, & curare scalpello oportet. [Celsi potius, quam Plinii verba putem, quæ apud neutrum tamen reperire licuit.

Grando resilit a culmine tecti. Ovid. 12. Met. 480.

In spatium breve resiliare manus. Ovid. 3. Met. 677. Resilire dixit pro Retrahi, seu potius Contrahi.

Resilire dicitur mamma quando sterilefcit. quasi Retro saliat, five intro se recipiat. Plin. lib. 11. cap. 40. Detracto mamma alumno suo sterilefcit illico, ac resilit.

Resilire crimen ab aliquo, translate, pro Non inhærere, non convenire ei.

ei. Cic. pro Rosc. Amer. 79. Ubi scopulum offendis ejusmodi, ut non modo ab hoc crimen resiliere videas, verum omnem suspicionem in vosmet ipsos recidere intelligas.

Resilire, A priori emptione discedere, siye abire. Ulpian. in l. Sabinus. D. de in diem addition. Quid tamen, si hoc erat nominatim actum, ut liceret emptori resiliere, meliore conditione allata? Dicendum erit dissolutam priorem emptionem.

RESULTO, [ἀναπείθομαι, ἀνατέλλω, Gl. Lat. Gr.] āre. frequent. Sæpe resiliere, inquit Festus.

Resultant colles clamore. Virg. 5. Æn. 150.

— pulsati colles clamore resultant.

Imago vocis resultat. i. e. Echo vocem reddit. Virg. 4. Georg. 50.

Oranti nox & juga longa resultant. Stat. 2. Theb. 714. i. e. Vocem orantis reddunt.

Resultantia vocibus tecta. Plin. in Paneg. cap. 73. pr.

Resultans sonus. Plin. lib. 11. cap. 19.

RESULTATIO, ōnis. f. August.

RESIMUS, a, um. Adj. [ἀνέσιμος] ex Re & Simus compositum; Qui sursum versus reductas habet nares. Columel. lib. 6. cap. 1. Naribus refimis, patulisque.

Labra. Varro 2. de R. R. cap. 9. Labris subnigris, aut rubicundis, neque refimis superioribus, neque pendulis subtus.

Rostum. Plin. lib. 8. cap. 25. Rostro refimo, cauda & dentibus aprorum aduncis, &c.

Lamina. Celsus lib. 8. cap. 3. Lamina autem ænea est, firma, paulum refima. i. e. Repanda.

RESINA, æ. f. [ῥηίνη] Humor ex arboribus defluens, in iisdemque residens. Plin. lib. 16. cap. 10. Pinus fert minimum resinæ, interdum & nucibus ipsis, &c. Plaut. Merc. 1. 2. 28.

Resinam ex melle Ægyptiam vorato, saluum feceris.

Resina terebinthina. Columel. lib. 12. cap. 20.

Resina condita, frigidis stomachis utilia existimantur. Plin. lib. 23. cap. 1. h. e. Quæ resina condita sunt; ut vinum resinatum, & hujusmodi.

Gloss. Gr. Lat. ῥηίνη, Resina. Scribe ῥηίνη, Resina. De quantitate pr. & sec. V. Ricciol. & Borrich. qui rectius produci statuunt utramque.

RESINULA, æ. f. dimin. Arnob. 7.

RESINACRUS, a, um. Adj. [ῥηινάκρης] Quod resinam refert. Plin. lib. 24. cap. 11. Alterum sterile, alterum cui & caulis & semen resinaceum, quod cachrys vocatur.

RESINALIS, e. Adj. Cæl. Aurel. Tard. 2. 13. Resinale quid in semet habeat. conf. cap. 14. 207.

RESINOSUS, a, um. Adj. [ῥηινώδης] Quod resina abundat. Plin. lib. 15. cap. 7. Est enim pinguis & resinosisima.

RESINATUS, a, um. [ῥηινωτός] aliud Adj. Quod est resina illitum. Juven. 8. Sat. 114. — quid resinata iuventus? [Videtur a Resino, āre. Partic. ut dicitur Picare & Picatus.

Resinatum vinum, Cui resina admista est. Plin. lib. 23. cap. 1. Martial. lib. 3. 77.

Resinata bibis vina, Falerna fugis.

RESIPIO, ivi, & ui, [ῥεῖω] ēre. ex Re & Sapiō compositum; Eodem modo, ac ab Oleo, fit Redoleo. Unde dicimus Resipit picem. Plin. lib. 14. cap. 1. Jam inventa vitis per se in vino picem relapsiens.

RESIPISCO, [ἀναψήσω, ἐπισήσω] ēre. est (ut ait Valla lib. 5.) Ad priorem mentis statum, vel Ad meliorem mentem redire. Ter. And. 4. 2. 15.

Resipisco. 2. non Apollinis magis verum, atque hoc responsum est.

Idem Heaut. 4. 8. 3. Quum te intelligo, resipisse. pro Resipuisse. Cic. 4. Att. 5. Vix aliquando te auctore resipivi. Al. Resipui. Liv. 36. 22. Ut tunc saltem, experti regiam vanitatem, resipiscerent.

Resipiscere dicuntur ægroti, quum ad se redeunt ex defectione vel animi deliquio. Cic. pro Sext. 80. An quod, quum esset ablatum, primumque resipisset, non se referri iussit? Al. Resipisset. Suet. in Tiber. cap. 73. Quum extractum sibi deficienti annulum mox resipiscens requisisset. [Huc & priorem Terentii locum spectare putem; Nam responso ex ambigua significatione verbi petita est. Gloss. Lat. Gr. Resipisco, ἀναζωπυρῶ, ἀναψήσω, Ubi Activum vim Passivi habet.

RESIPISCENTIA, æ. f. Budæus in lib. 2. De transitu Hell. Resipiscentiam autem nemo nefcius est, opinor, mactam & veluti scallentem recordationem esse, ob errorem admissum in vita instituenda, atque in ratione comparanda ad functiones animæ commodas, naturæque rationali consentaneas & congruentes.

Vox a recentioribus solis usitata, ut patet ex Lactant. 6. 24. Μετανοῶν nos possumus resipiscentiam dicere. [Vetus interpret Bibliorum Pœnitentiam convertit fere. V. in voce.]

RESISTO, stiti, stitum. ēre. Consistere. Liv. 1. 12. Resistere Romani, tanquam caelesti voce iussi. Ovid. 5. Fast. 234.

Resistit ad nostras fessa labore fores. & 2. de Arte Am. 704.

Ad thalami clausas, Musa, resiste fores.

Resistere in gradu aliquo. Cic. 4. de Fin. 50. Quod bonum sit, id esse optabile: quod optabile, id esse expetendum: quod expetendum, laudabile: deinde reliqui gradus: sed ego in hoc resisto.

In voce media. Virg. 4. Æn. 76.

Nihil est jam, unde nos reficiamus, aut ubi lapsi resistamus. Cic. pro Muren. 84.

Resistere, Remanere. Liv. 36. 13. extr. Bæbius resistit ad Pellinæum oppidum.

Resistere, [ἀνίσταμαι] Adversari, Repugnare. Cæsar 2. Bell. Gall. cap. 22. Quum diversis locis legiones aliæ alia in parte hostibus resisterent. Cic. 5. Verr. 36. Q. Septimio, honestissimo homine, equiteque Rom. resistente Apronio, & affirmante, se plus decima non daturum, exoritur peculiare edictum repentinum.

Resistere & Pervincere. Cic. 2. Att. 1.

Age resistero Peripateticis. Cic. 4. Acad. 115.

Amori resistit robur. Lucan. lib. 2. 379.

Armis resistere. Cic. 2. Tusc. 33.

Malo resistere. Ovid. 1. Met. 288.

Resistere alicui clamore hominum. Cic. 3. Verr. extr. Cui ego nisi vi populi & hominum clamore, atque convicio resistissem.

Arbor resistit ventis. Ovid. 2. de Arte Am. 651.

Resistere immobilem. Plin. lib. 12. cap. 9.

Resistere contra. Columel. lib. 1. cap. 5. Præstructa valenter resistent contra ea, quæ postmodum superposita incumbent.

Contra veritatem resistere & repugnare. Cic. pro Rosc. Com. 51.

Contumaciter resistere. V. CONTUMAX.

Fortiter resistere dolori. Cic. 5. Fam. 17.

Obfirmate resistere. V. OBFIUMO.

Paulisper resistere. V. Paulisper in PARUM.

Sero resistimus ei, quem per annos decem aluimus contra nos. Cic. 7. Att. 5.

Resistere dicitur veneno herba aliquis. Plin. lib. 8. cap. 27. Cervus herba cinare venenatis pabulis resistit.

Resistitur, Imperf. Cæf. 1. Bell. Civil. cap. 3. Omnibus his resistitur, omnibusque oratio cos. Scipionis, Catonis opponitur. Liv. 3. 11. Tamen legi resistebatur.

RESISTENS, entis. Partic. ut

Resistens oratio. Quintil. lib. 11. cap. 2. Inde Interruptus actionis impetus, & resistens ac falebrosa oratio. h. e. Interfistens, non perpetuo tenore fluens, sed interdum subsistens & hærens.

Species resistentes. V. ADÆRO, āre.

RESISTENTIA, æ. f. Vox barbara.

RESOLVO, solvi, solutum, [ἀναλύω] ēre. Quod ligatum erat rursus solvere. Ovid. 1. Met. 382.

Et velate caput, cinctasque resolvite vestes. Plin. lib. 8. cap. 12.

Resolvunt illi nodos manu. Ovid. 3. de Arte Am. 272.

Arida nec vinculis crura resolve suis.

Vincire & Refolvere, contraria. Columel. lib. 11. cap. 1.

Colligere & Refolvere, contraria. Quintil. lib. 12. cap. 2. Proprietates vocis cujusque nosse, & ambigua aperire, & perplexa discernere, & de falsis judicare, & colligere ac resolve quæ velis.

Refolvere & Componere, contraria. Senec. Epist. 30.

Ab amplexu resolveri. Ovid. 1. Epist. Sabin. 66.

Artus nexos resolvere. Virg. 4. Æn. 695.

Artus & animam. Virg. 4. Æn. 695.

Crines. Liv. 24. 26.

Fila resolvunt Parcæ. Ovid. 2. Met. 654.

— triplicesque Deæ tua fila resolvunt.

Galeam alicui. Ovid. 13. Epist. 147.

Latus ense, Ensem latere. Lucan. ad Pison. 132.

Litteras, Vincula litterarum. Liv. 26. 15.

Vittas capitis. Virg. 3. Æn. 370.

Refolvere, Aperire, Referare, ut

Claustra vitæ resolvere. i. e. Animam a corpore separare. Lucret. lib. 1. 416.

Fauces resolvere in verba, Aperire fauces ad loquendum. Ovid. 2. Met. 282.

Ora sono. Ovid. 13. Met. 126.

Operata resolvimus ora. Ovid. 6. Fast. 249.

Vocem atque ora. Virg. 3. Æn. 457.

Jugulum ferro. Ovid. 6. Met. 643. & 1. 227.

Vulnera. Stat. 5. Silv. 5. 82.

Vulnera resolvit. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Bella, Debellare. Sil. lib. 8. 277.

Curas, Dissipare. Virg. 1. Georg. 302.

Fraudes. Sil. lib. 7. 153.

Trititiam animi. Plin. lib. 24. cap. 6.

Gleba se resolvit Zephyro, Mollitur. Virg. 1. Georg. 44.

Humum resolvere, Mollire, subigere. Columel. lib. 2. cap. 2. Neque enim aliud est colere, quam resolvere & fermentare terram.

Nebulæ ventis ac sole resolvuntur. Ovid. 14. Met. 400.

Tenebras. Virg. 8. Æn. 591.

Refolvere in pulverem, Reducere. Columel. lib. 11. cap. 2.

Refolvere in tabem margaritas. Plin. lib. 9. cap. 35.

Mollire & resolvere hominem: pro Effeminare. Senec. Epist. 36.

In desidiis nimia quiete resolvit. Valer. Max. lib. 7. cap. 2. de Appio Claudio.

Vires resolvunt. Lucret. lib. 4. 950.

Emptio sub conditione resolvitur, Ad nihilum redigitur. Ulp. in l. 2. D. de in diem additione.

Jura sacrata. Virg. 2. Æn. 157.

Obligatio resolvitur. Paulus in l. 3. & 4. D. de rescind. vendit.

Refolvere corruptam partem a viva, Separare. Cels. lib. 5. cap. 28.

Refolvere, pro Numerare pecunias creditoribus, aut aliis quibus promissimus. Plaut. Epid. 3. 2. 16.

Nam leno omne argentum abstulit pro fidicina: ego resolvit. Cic. 14. Philipp. 38. Senatū quæ sit antea pollicitus legionibus exercitibusque nostris, ea summo studio, Rep. recuperata, resoluturum. Al. Rep. sol.

Refolvere, Refellere. Quintil. lib. 5. cap. 13. Refolvere ex parte diversa dicta difficile erit.

Refolvere, pro Absolvere piaculo. Hor. 1. Carm. 28. 34.

Teque piacula nulla solvent. h. e. Nullis hostiis expiaberis.

Piacula enim dicebantur quibus facinus expiatur admittum. Acron.

RESOLUTUS, a, um. Partic. [ἀναλυμένος] ut, Comas resoluta puella. Tibul. lib. 1. 3. 31.

Vincula resoluta. Sil. lib. 3. 462.

Amore resolutus, Liber ab amore. Tibul. lib. 1. 9. 83.

Ira resoluta frenis legum. Lucan. lib. 2. 145.

Transactio resoluta. Ulpian. in l. Eleganter. in princ. D. de condition. indebit.

Corpore resolutio somnus habebat regem. Ovid. 7. Met. 328.

Quiete resolutus, Dormiens. Ovid. 9. Met. 468.

Brachia resoluta somno. Ovid. 1. Fast. 371.

Corpora fluxa & resoluta. Columel. lib. 1. cap. 1.

Pondus. Sil. lib. 3. 643.

Dat gemitum patiens resolutio pondere moles. h. e. Saxo putrefacto igni & aceto.

Tellus resoluta rarefcit in aquas. Ovid. 15. Met. 245.

Mens in gaudia resoluta. Sil. lib. 11. 305.

Compar. Martial. 10. 98. Resolutior cinædo. i. e. Mollior.

Os resolutius. Valer. Max. 8. 7. ext. 1. de Demosthene, Fertur ori infertis calculis multum ac diu loqui solitus, quo vacuum promptius esset & resolutius.

RESOLVITE, Adv. Compar. Tertull. ad Nation. 1. 19. Quo facilius rideatis & resolutius decachinetis.

RESOLUTIO,

RESOLUTIO, ōnis. f. Gell. 17. 9. Resolutio lori.
Sophismatis resolutio. Idem 18. 2.
Ventricis resolutio. Cels. 2. 6. & alibi passim.

RESŌNO, ui, [ἀνῳχῶ, ὑπῳχῶ, ὑπῳχῶ, ῥοχῶ, σμῳχῶ] āre. Contra sonantem sonare. Virg. 1. Ecl. 5.
Formosam resonare doces Amaryllida silvas. de Echo.
Gloria virtuti resonat, tanquam imago. Translate. Cic. 3. Tusc. 3.
Resonare, Sonum reddere. Cic. 1. Tusc. 96. Qui quum conjectus in carcerem, triginta iussu tyrannorum, venenum ut sitiens obbibisset, reliquum sic e poculo eiecit, ut id resonaret. Quo sonitu reddito aridens, Propino, inquit, hoc pulcro Critiæ.
Cornua, quæ ad nervos resonant in cantibus. Cic. 2. de Nat. Deor. 149.
Cantu assiduo. Virg. 7. Æn. 12.
Ore superbo. Sil. lib. 3. 247.
Æther clamoribus resonat. Virg. 5. Æn. 228.
Æther resonat latratibus. Ovid. 3. Met. 231.
Arbusta resonant cicadis. Virg. 2. Ecl. 13.
At mecum raucis, tua dum vestigia lustro,
Sole sub ardentibus resonant arbusta cicadis. Hic Virgilius e cicadum cantu maximum æstum significat, perinde ac si diceret, At nunc meridiano tempore solis vapore omnia torrentur, quod arbusta cicadis resonantia ostendunt. Per æstum enim cicadæ vehementius canunt. Turnebus.
Avia tum resonant avibus virgulta canoris. Virg. 2. Georg. 328.
Spectacula plausu resonant. Ovid. 10. Met. 668.
Umbra acutum resonant. Hor. 1. Sermon. 8. 41.
Umbra triste resonant. Hor. 1. Sermon. 8. 41.
Recinere & resonare, per translationem. Cic. de Clar. Orat. 171. Illud est majus, quod in vocibus nostrorum oratorum recinit quiddam & resonat urbanus. V. Urbanus recinere & resonare, in URBS.
Resonavi, pro Resonui apud Manil. 5. 566.
Imperf. Pass. ut, In fidibus testudine resonatur, aut cornu. Cic. 2. de Nat. Deor. 144.

RESŌNO, ēre. per Tertiam conjugationem ab antiquis reperitur usurpatum. Acc. Æneadis, aut Decio: Clamore & gemitu templum resonit celitum. Pacuv. Dulorest. Hymenæum fremunt æquales, aura resonit crepitu musico. Non. 10. 4.
Clypei resonunt. Ennius apud Priscian. 9. V. Laurenb. Antiquar. p. 427. Dict. Sonit.

RESŌNANS, antis. Partic. [ῥέων, ῥήνιος] ut, Saxa resonantia. Virg. 3. Æn. 432.
Carmina resonantia chordis Romanis. Lucan. ad Pison. 229.
Theatrum. Cic. 1. Q. frat. 1. 33. Quare quoniam ejusmodi theatrum totius Asiæ virtutibus est datum, celebritate refertissimum, magnitudine amplissimum, judicio eruditissimum, natura autem ita resonans, ut usque Romam significationes vocesque referantur.
Unda resonante tunditur litus. Catull. ad Furium, 11. 3.

RESONANTIA, æ. f. Vitruv. 5. 8. Locus ubi non impediatur resonantia. Idem paulo post, Voces sine resonantia perveniunt ad aures.

RESONABILIS, e. Adj. Ovid. 3. Met. 358.
Vocalis nymphæ, quæ nec reticere loquenti,
Nec prior ipsa loqui didicit, resonabilis Echo. Verbum de verbo expressit. Nam Echo dici potest Resonantia. Resonabilis, i. e. Resonans. conf. Aufon. Epigr. 99. & mox RESONA.

RESŌNUS, a, um. Adj. [ῥεπῆς] ut,
Ictus resonit. Valer. 1. Argon. 619.
Voces resonæ. Ovid. 3. Met. 496.

RESONA, æ. f. [ῥή] in Gloss. Lat. Gr.

RESŌPIO, Ire. Fulgent. Cont. Virg. Tricerberum mellitis resopit offulis.

RESORBERE, bui, & psi, ptum, [ἀναρροφῶ, ἀναρροφῶ] ēre. Rursum forbere. Plin. lib. 4. Epist. ult. An quæ Oceano natura, fonti quoque? quaque ille ratione aut impellitur, aut resorbetur, hac modicus hic humor, vicibus alternis supprimitur, vel egeritur?
Vomere & Resorbere, contraria. Ovid. 12. Epist. 125.
Quaque vomit totidem fluctus, totidemque resorbet.
Resorbent interanea, quæ evomuerunt. Plin. lib. 9. cap. 43. pr.
Æstum resorbet mare. Lucret. lib. 6. 695.
Lacrimas resorbere. Stat. 5. Theb. 654.
Pontus saxa revoluta resorbet. Virg. 11. Æn. 627.
Vocem resorbere. Plin. lib. 18. cap. 35.

RESORTIOR, [ἀναρροφῶ] īri. a quo verbum Resortus elicuerunt pragmatici, quo Territorium aut jurisdictionem significant. Budæus in notis ad Pandectas adnotavit, ἀναρροφῶν δίκην, inquit, Græcis dicitur, quasi Sortiri judicium. Sorte enim cognoscendarum causarum diem capiebant, auctore Servio lib. 6. Æn. in illum locum Virgilii, v. 431.
Nec vero hæc sine forte datæ, sine iudice sedes. Cujus moris reliquias lingua vernacula retinet: Resortiri enim in curiam eos dicimus, qui curiam appellant, hoc est quorum disceptationes in curia per provocationem agitantur. [Nusquam tamen hoc verbum legitur apud veteres.]

RESPECTO, & **RESPECTUS**. V. RESPICIO.

RESPERGO, si, sum, [ἀσπράσσω] ēre. Circum circa spargere. Columel. lib. 1. cap. 6. Deinde quum prædictum tectorium inaruit, rursus amurca respergitur. Cic. 7. Verr. 78. Quum Prætoris nequissimi inertissimique oculos prædonum remi respergerent.
Sanguine respergere dextram. Catull. Argon. 62. 230. conf. Liv. 1. 13.
Mero respergere tergora. Columel. lib. 6. cap. 2.

RESPERFUS, a, um. Partic. [ἀσπράσθης] ut, Resperfæ matris cruore virgines. Liv. 24. 26.
Cæde fraterna juvenis resperfus. Catull. Argon. 62. 181.
Pulvere resperfus. Stat. 8. Theb. 8.
Sanguine manus resperfæ. Cic. pro Rosc. Amer. 68.
Comæ resperfæ sanguine. Ovid. 3. Fast. 452.
Mensa resperfæ cruore. Liv. 39. 43. conf. Idem 1. 48.
Vinum resperfum dixerunt antiqui, quia vino sepulcrum spatgebatur. Paulus. V. Festus

RESPERFUSIO, ōnis. f. [ἀσπράσσις] Cic. 2. de Divin. 48. Habes & resperfusionem pigmentorum, & rostrum suis, & alia permulta.

RESPERFUS, ūs. m. [ἀσπράσσις] Plin. lib. 10. cap. 3. Hæc causa est gregatim avibus natandi: quia plures simul non infestantur, resperfu pinna-rum hostem obsecantes.

RESPLICIO, spexi, spectrum, [ἀναβλέπω, ἀναβλέπω] ēre. Retro aspicere,

sive flexis in terram oculis aspicere, ut ait Erasmus. Cic. 1. de Divin. 49. Tum ei ducem illum præcepisse, ne respiceret.

Inter Respicere & Prospicere. Prospicere enim advorsum videre significat: Respicere vero, quasi retro aspicere. Varr. Manio, Sedens altus alieno sumptu, neque post respiciens, neque ante prospiciens. Ex No-nio 5. 85.

Respicit Æneas subito. Virg. 6. Æn. 548.
Infantem tergo Cloanthum respicit. Virg. 5. Æn. 168.
Tellus respicitur. Ovid. 2. Amor. 11. 23.
Tam longe retro respicere non possunt. Cic. 5. Tusc. 6.
A tergo respicere. Virg. 8. Æn. 697.
Respicere ad. Ter. And. 2. 5. 6. Quasi de improvviso respice ad eum. Idem Eun. 2. 3. 50. Quum huc respicio ad virginem. Cic. 1. de Divin. 69. Et noctu ad oppidum respicientes.
Ad aliquid respicere, Subaud. Animo. Quintil. lib. 2. cap. 12. Et quum Latinis studebimus litteris, non respiciamus ad Græcas.
Respicere, Retrorsum aspicere & in præteritum. Cic. pro Arch. 1. Nam quoad longissime potest mens mea respicere spatium præteriti temporis, & pueritiæ memoriam recordari.
Mala sua respicere, Considerare. Lucret. lib. 4. 1152.
Vitæ exemplar respicere. Hor. in Arte Poet. 317.
Respicere aliquem, Rationem ejus habere. Cic. 2. Fam. 15. Ut respiciam generum meum, adolescentem optimum, mihi que carissimum. Stat. 3. Theb. 159. — nulloque ululata dolore
Respexit Lucina domum. V. Respicere, Juvare.
Rempub. respicere. Cic. ad Brut. 14. Quod ipsum, si Rempub. cui susceptus es, respicis, tibi jam jamque faciendum est.
Cavere alicui, & respicere eum. Cic. 5. Verr. 26.
Respicere Cæsarem, Juvare, favere, vel obsequi. Cæf. 1. Bell. Civil. cap. 1.
Se respicere, pro Sui rationem habere. Plaut. Pseud. 2. 2. 18.
Se respicere, Sibi prospicere, vel consulere. Ter. Heaut. 1. 1. 18.
Nullum remittis tempus, neque te respicis. Cic. 2. de Finib. 79.
Ne tum quidem te respicies, & cogitabis, sibi quemque natum esse & suis voluptatibus?
Ætatem suam respicere, Prospicere ætati suæ. Ter. Phorm. 2. 3. 87.
Homo aptissimus ad jocandum, minimeque respiciens patriam. Cic. 2. de Nat. Deor. 46.
Respicere aliquem, pro Juvare. Ter. And. 5. 6. 11. Age, me in tuis secundis rebus respice. Al. Rebus omittunt. Idem Adel. 3. 2. 55. Nam hercle alius nemo respicit nos.
Respicit nos Deus, i. e. Custodit, vel diligit. Ter. Phorm. 5. 3. 34.
Di nos respiciunt: gnatam inveni nuptam cum tuo filio. Cic. 1. Att. 13. Nisi quis nos Deus respexerit.
Pietas respicit labores humanos. Virg. 5. Æn. 689.
Periculum rei venditæ ad venditorem debet respicere. Ulpian. in l. Si quis vina vendiderit. D. de pericul. & comm. rei vendit. quod exp. Idem ibidem, dicens, Periculum acoris & mucoris ad venditorem pertinebit. Summa imperii ad me respicit, i. e. Ad me pertinet. Cæf. 3. Bell. Civil. 5. extr.

RESPICIENS, entis. Partic. [ἀναβλέπων] Ovid. 1. Trist. 3. 60.
Respiciens oculis pignora cara meis.
Æneas moenia respiciens. Virg. 5. Æn. 3.
Respiciens Fortuna. Notum est litteratis omnibus, antiquos idololatrias, varias Fortunæ finxisse functiones, & numina, quæ & illi varia quoque nomina pepererunt. Respicienti, id est prosperæ fortunæ fanum Romæ ædificatum atque sacratum scimus, non procul a fano Jovis Victoris. V. Alex. ab Alex. lib. 1. Genial. dier. cap. 13.

RESPICIENDUS, a, um. aliud Partic. [ἀναβλέπῳ] Ovid. 1. Amor. 8. 38.
Quantum cupiunt hic tamen esse sui.

RESPECTUS, ūs. m. [ἀσπράσσις] Ipse oculorum conjectus. Plautus, Et me respectu terruit. [Puto in suppos.]
Effuse ac sine respectu fugit rex Philippus. Liv. 32. 12.
Respectus, Id quod respicitur. Cic. 1. de Divin. 68. Fugientibus miserabilem respectum incendiorum fore. i. e. Horrendum spectaculum.
Respectus, [λόγος] Ratio, qua ad aliquid agendum movemur. Martial. lib. 11. 50.
Sit pudor, & tandem veri respectus & æqui. Cic. ad Brut. 1.
Meus quidem animus in acie est, neque respectum ullum quærit, nisi me utilitas civitatis forte converterit.
Respectus honesti. Lucan. lib. 8. 490.
Movebat hæc multitudo hostium, respectu paucitatis suæ. Justin. 11. 9. 2.
Occultæ musica nullum esse respectum. Suet. Neron. cap. 20.
Respectum habere ad aliquem. Cic. 5. Philipp. 49. Itaque quum respectum ad Senatum, & ad bonos non haberet.
Rerum privatarum respectus. Liv. 2. 30. Sed factione, respectuque rerum privatarum, quæ semper offecere, officientque publicis consiliis, Appius vicit.
Abscindere rerum omnium respectum. V. ABSCINDO.
Respectu mei. Ovid. 1. Trist. 3. 100. Ovid. 4. de Pont. 9. 100.
Respectu cupiunt hic tamen esse sui.

RESPECTO, [ἀνασπράσσω] āre. frequent. Ter. Adel. 2. 1. 3. Quid respectas? nihil periculi est. Cic. pro Planc. 45. Ne par ab his munus in sua petitione respectent.
Lumine obliquo respectare aliquem. Stat. 3. Theb. 377.
Si qua pios respectant numina. Virg. 1. Æn. 607.
Sed patet immani, & vasto respectat hiatus. Lucret. lib. 5. 376. i. e. Janua leti valde late, & vaste retrorsum patefacta est. Lambinus.

RESPECTANS, antis. Partic. [ἀνασπράσσω] Lucet. lib. 6. 1232.
Funera respectans, animam & mittebat ibidem. Patere. 2. 107.
Sine fine respectans Cæsarem.

RESPIRO, [ἀναπνέω, ἀπνέω] āre. Recipere intro anhelitum. Ter. Heaut. 2. 2. 12. ὁ Clitipho, timeo. CLIT. respira. Plaut. Epid. 2. 2. 20.
Mane, sine respirem quæso. p. immo acquiesce. s. animo maie est, Recipiam anhelitum. Cic. pro Rosc. Amer. 22. Quum tot tantif. que negotiis distentum sit, ut respirare libere non possit. Sic 1. de Finib. 53.
Respirare & Reddere animam, h. e. Anhelitum extra mittere. Cic. 2. de Nat. Deor. 135. Eaque ad pulmones usque pertineat, excipiatque animam, eam, quæ ducta sit spiritu, eandemque a pulmonibus respi-ret, & reddat.
A re aliqua respirare. Quintil. lib. 1. cap. 8. Quum poeticis voluptatibus aures a forensi asperitate respirent.

A metu respirare. Cic. pro Cluent. 200.

Respirat civitas, quum in pristinum statum redit. Cic. 6. Fam. 2. Si armis, aut conditione positis, aut defatigatione abjectis, aut victoria detractis, civitas respiraverit, & dignitate tua frui tibi, & fortuna uti licebit.

Respirato si te videro. Cic. 2. Att. 24. Item, atque eò si potest acrius, te rogo, ut plane ad nos advoles: respiraro, si te videro.

Respiravi, liberatus sum. Cic. pro Milon. 48.

Respirat cupiditas, Paulum cessat. Cic. pro Quint. 53. Si mehercule hæc tecum duo verba fecisses, Quid ago? respirasset cupiditas atque avaritia paululum.

Respiro, Efflo, Exhalo, aut emitto odorem aliquem. Stat. 2. Silv. 2. 78. — inde malignum

Aera respirat pelago circumflua Neflis.

RESPIRATIO, ònis. f. [ἀναπνοή] Cic. de Univerf. 16. Neque erant anima circumfusa extrema mundi, ut respirationem requireret.

Respiratio parva atque anhela. Cæ. Aurel. Acut. 2. 32. 167.

Mora & respiratio in oratione. Cic. in Orat. 53. Distincta alios, & inter-puncta intervalla, moræ, respirationesque delectant.

Respiratio aquarum, pro Evaporatione quam vocant. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Ipse oritur ex respiratione aquarum, earum enim quasi vapor quidam aer habendus est.

RESPIRATUS, ùs. m. [ἀναπνοή] Cic. 2. de Nat. Deor. 136. In pulmo-nibus autem inest raritas quædam, & affimilis spongiis mollitudo, ad hauriendum spiritum aptissima: qui tum se contrahunt aspirantes, tum in respiratu dilatant, ut frequenter ducatur cibus animalis, quo maxime aluntur animantes. Aliqua exemplaria habent, Respiritu; alia, Tum spiritu dilatant, &c. Apul. Met. 4. p. 149. Elmenh. Parvis respiratui circa nares & oculos datis foraminibus.

RESPIRAMEN, inis. n. [ἀναπνομή] pro Halitu seu meatu spiritus. Ovid. 2. Met. 828.

Vitalesque vias, & respiramina clausit.

RESPIRAMENTUM, i. n. Augustin. Confess. 7. 7. Laxamentum & res-piramentum.

RESPIRACULUM, i. n. Claud. Mamert. 2. 12. Redactæ paululum respi-raculo paufæ vires.

RESPIRIUM, i. n. Gloss. Lat. Gr. Respirium, ἀναπνοή. ut Suspirium.

RESPLENDO, ui, [μεγαλύνω, ἥλω] ēre. Idem quod Splendere. Cic. 2. de Finib. 23. Adfint etiam formosi pueri, qui ministrent: resplendeat iis vestis, argentum, vel Corinthium orichalcum, locus ipse, ædificium.

RESPONDO, di, sum, [ἀποκρίνομαι, ἀποκρίνομαι, ἀντιδίδωμι] ēre. notæ significationis. Ter. Adel. 2. 1. 26. Responde. Virg. 10. Ecl. 8.

Non canimus furdus, respondent omnia silvæ.

Responde quod rogo. Plaut. Pseud. 4. 2. 12.

Acute respondere. V. ACUO.

Benigne. Hor. 1. Epist. 7. 63.

Incaute. Quintil. lib. 5. cap. 11.

Memoriter. V. MEMOR.

Paratissime. V. Paratus, in PARO.

Propalam aliquid. Tacit. 12. Ann. 46.

Pudice Quintil. lib. 5. cap. 11.

Venuste. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Corde sedato. Virg. 12. Æn. 18.

Respondere ad. Cic. 7. Verr. 147. Quid ad hæc cogitas respondere.

Ad ea quæ quæsitæ sunt respondere. Cic. 1. Philipp. 2.

Ad rogatum respondere, five ad interrogata. Cic. pro Flacc. 10. Nun-quam nobis ad rogatum respondent, semper accusatori plus quam ad rogatum. Liv. 3. 4. Ita responderunt ad interrogata, ut magis suspec-ti, quam venerant, dimitterentur.

Ad postulata. Cæ. 1. Bell. Gall. 44. Ariovistus ad postulata Cæsaris pau-ca respondit.

Ad voluntatem alicujus. Cæ. 4. Bell. Gall. cap. 5.

Videat quid de illis respondeat, quos, &c. Cic. 3. Verr. 12.

Respondere aliquid in utramque partem. Cic. 4. Acad. 104. Item ea quæ interrogati in utramque partem respondere possumus.

Respondit quod. Cic. pro Rosc. Amer. 33. Ajunt hominem, ut erat furiosus, respondisse, quod non totum telum corpore recepisset. Accusaturum se.

Respondere pro aliquo. Cic. de Clar. Orat. 122. Ut etiam pro Bruto res-pondeam.

Graviter respondere contra inimici contumeliam. Cic. de Arusp. Resp. 17.

Respondere criminibus. Cic. 11. Fam. 28. Respondebo criminibus, qui-bus tu pro me, ut par erat tua singulari bonitate & amicitia nostra, sæpe restitisti.

Maledictis respondere. Ter. in prol. And. 7.

Respondere jus. Plin. Epist. 101.

De jure respondere. Cic. de Clar. Orat. 13. Multaque opera, multaque industria Rutilius fuit, quæ erat propterea gratior, quod idem magnum munus de jure respondendi sustinebat.

Ad nomina respondere, quod vulgo in jure dicitur, Comparere. Liv. lib. 7. 4.

Non respondere citatum: est ut nunc loquuntur in jure, Desicere. Cic. 3. Verr. 19. Budæus.

Non respondere dicitur citatus, Quando non comparet. Marcellus in 1. penult. D. de in integrum restitutionem.

Ad tempus respondere, vel ad diem debitor dicitur, qui in mora non est. Cic. 16. Att. 2. Quamquam enim reliqua fatis apta sunt ad solvendum, tamen fit sæpe ut ii, qui debent, non respondeant ad tempus. Turne-bus, Ut Appellari, inquit, dicitur debitor, quum flagitatur ut solvat, ita quum solvere se dicit, Respondere dicitur.

Amore, vel In amore respondere alicui, Amantem redamare. Cic. 15. Fam. 21. Cui ego quidem amori, utinam ceteris rebus possem, amore certe respondebo.

Respondere, Convenire, quadrare, consentire, & parem esse. De re-bus inanimatis, atque adeo quibusvis. Virg. 1. Æn. 585.

— dictis respondent cetera matris.

Pariter & æqualiter. V. PARITER.

Respondere, pro Profectum habere, & non fallere consilium & propo-situm medici. Celf. lib. 2. cap. 10. Id quod si in cura quoque aquæ, quæ inter cutem est, ita responder, quanto magis necesse est in sanguine re-spondeat? Alibi Cedere vocat. Budæus.

Varie respondere. Celf. lib. 5. cap. 18. Credo autem, quo pejus id ma-lum est, minusque facile discutitur, eo plura esse tentata: quæ in per-sonis varie responderunt. De malagmate ad strumas.

Dextra dextris respondent. Cic. de Univerf. 41.

Ut omnia omnibus, paribus paria respondeant. Cic. 1. de Nat. Deor. 30.

Par pari respondere. Plaut. Truc. 2. 7. 45.

Convenire & respondere. Cic. 3. de Finib. 8. Quid posterius priori non convenit? quid sequitur, quod non respondeat superiori?

Ad normam respondere. Structuram ad normam & libellam & ad perpen-diculum respondere oportet i. e. Competere & quadrare. Vitruv. lib. 7. c. 3.

Ad illud respondet. Varro de L. L. 9. 4. Quemadmodum crepat prima ad quartam chordam, sic quarta ad septimam respondet. i. e. Concinit cum septima.

Respondet frumentum ad pondus & mensuram. Senec. de Brevitate vitæ.

Respondet ad spem eventus, h. e. Secundum expectationem accidit.

Liv. 28. 6.

Spei respondere. V. SPES.

Sic Expectationi respondere. H. St.

Respondisset tibi, pro Spei tuæ, aut Expectationi. Vide in OPIMITAS. H. St.

Invidia respondere. Ovid. de Rem. Amor. 397.

Labori suo fama responfura. Hor. 2. Sermon. 8. 66.

Labori fructus non respondens. Ovid. 4. Fast. 642.

Laudibus respondere Græcorum. Cic. 1. Tusc. 3. Idem ad Brut. 7. Qui vestris paucorum respondeat laudibus. i. e. Qui vestras æquet laudes.

Meritis favor non respondet. Hor. 2. Epist. 1. 9.

Opinioni hominum tua virtus non respondet. Cic. 3. Fam. 4.

Voto respondere. Plin. 1. Epist. 7. Non ego quoque simili nutu, ac renu-tu respondere voto tuo possum. i. e. Facere quod desideras.

Si bonitas tua responderit iudicio meo. Antonius Cic. 14. Att. 13.

Neque quicquam tam obscenæ dicere, cui non ab initio pueritiæ omni genere facinoris ætas sua respondeat. Cic. in Sallust. 1.

In omnibus tuis rebus meis optatis fortuna respondit. Cic. 2. Fam. 1.

Respondere patri, pro Imitari mores patris, nec degenerare. Cic. 3. de Finib. 8. Est enim magnæ curæ (quantum quidem hoc proprium tuum munus est) ut ita erudiat, ut & patri, & Scipioni nostro, & tibi tam propinquo respondeat. Budæus.

Nobilitati majorum respondere. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Plenius & uberius respondere. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 17.

Respondere, Respicere, seu contra positum esse. Virg. 6. Æn. 23.

Contra elata mari respondet Gnosia tellus. Servius.

Ædificare porticum quæ palatio respondeat. Cic. de Arusp. Resp. 49.

Res ibi respondent simili forma, &c. De speculo. Lucret. lib. 4. 168.

Responsum est, Imperf. Cic. 1. de Finib. 2. Quamquam philosophiæ quidem vituperatoribus satis responsum est eo libro, quo a nobis philo-sophia defensa & collaudata est.

Responso, Supinum, pro Responfione five responfo. Cic. pro Cluent. 164. Videtis hæc quam sint levia genere ipso, quam breviter responso.

Etiam in Tertia conjugatione usi sunt veteres. Manil. 5. 734.

Sic etiam magno quædam respondere mundo

Hæc natura fecit. Hinc Martial. lib. 3. 4.

Si quando veniet, dicet responde Poeta.

RESPONDENS, entis. Partic. [ἀποκρινόμενος] ut, Tympana responden-tia, i. e. Sonantia, quod pulsata reclamant. Stat. 2. Achill. 175. V. supra.

RESPONSUS, a, um. Partic. unde

RESPONSUM, i. n. [ἀπάντησις, ἀπολογία] Ipsum id, quod responde-tur. Ter. in prol. Phorm. 17. Is sibi responsum hoc habeat. Idem in prol. Eun. 6. Sciat responsum, non dictum esse. Cic. 7. Att. 16. Ex il-lius ad nostra responsa responsis intelligentur.

Liberales responsum. V. LIBER, adj.

Fida. Virg. 2. Æn. 376.

Medium. V. MEDIUS.

Torva responsa trucis Senatus. Sil. lib. 11. 121.

Auferre responsum ab aliquo. Cic. 1. de Orat. 239.

Dare. Cic. 6. Verr. 85. Senatus Sopatro responsum nullum dat, sed commotus, perturbatusque discedit. Virg. 1. Ecl. 45.

Hic mihi responsum primus dedit ille petenti.

Elicere. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Ferre ab aliquo. Cic. 1. in Catil. 19. A me quoque id responsum tulisti, me nullo modo posse.

Reddere. Cic. pro Planc. 34. Quum senatus impediretur quo minus id, quod hostibus semper erat tributum, responsum equitibus Romanis redderetur.

Responsa atque decreta jurisconsultorum. Cic. pro Muren. 28.

Responsum, Oraculum. Virg. 9. Æn. 114.

Si qua Phryges præ se jactant responsa deorum.

Τὸν ἑρμηνεύον τὰς ἀποκρίσεις Herod. 24. pag. 13. Ἐπὶ τῶν δὲ πύδων ἡρώων κ. τ. ε. H. St.

Responsum aruspicias. Cic. 2. de Nat. Deor. 10. Multa ex aruspicum re-sponsis commemorare possum.

E responfo. Tacit. 13. Ann. 24.

Perplexum responsum. V. PERPLEXUS.

Delusit Apollo animum responfo. Virg. 6. Æn. 344.

Edere responsa. Tacit. 2. Ann. 54.

Horrent divum responsis regna Caspia. Virg. 6. Æn. 798.

Petunt in dubiis responsa. Virg. 7. Æn. 86.

Poscens responsa sacerdos. Sil. lib. 1. 121.

Reddere responsa. Virg. 3. Georg. 491.

RESPONSIO, ònis. f. [ἀπάντησις, ἀπολογία] Cic. pro Corn. Balb. 36. Accusatoris interpretatio indigna responsione. Et in Pison. 55. Respon-sione inimica. Quintil. lib. 9. cap. 1. Sibi ipsi responfo.

RESPONSUS, ùs. m. [ἀναλογία] Conventientia, consensusque. Vitruv. lib. 1. cap. 2. Symmetria est ex ipsius operis membris conveniens consen-sus; ex partibusque separatis, ad universæ figuræ speciem ratæ partis re-sponfus.

Pontanus 432. A membrorum responfo & conformatione. H. St.

RESPONSOR, òris. m. [ἐχρηστής] Fidejussor, qui pro aliquo spondet.

Hor. 1. Epist. 16. 18

Quo responfore, & quo causæ teste tenentur. Sed videndum nunquid de eo loquatur, qui de jure respondebat, qualis erat Scævola & alii multi. V. q. seq.

Immo legendum. Quo res sponfore. Vide Cruquium. H. St.
RESPONSIVE, Adv. Ascon. in Verr. p. 106. Interrogative pronuntian-
 dum est, & contra responsive.
RESPONSO, [ἀπολογεῖσθαι] āre. frequent. Ferociter & asperere alteri com-
 pellanti respondere. Plaut. Men. 4. 1. 57. Responfa aut loquere.
 Respondere cupidinibus, i. e. Resistere, repugnare, contradicere. Hor.
 2. Serm. 7. 85. Acron.
 Gallina dura malum responfat palato, i. e. Non sapit, non convenit pa-
 lato. Vel, ut exponit Acron, Resistit, reluctatur in faucibus. Trala-
 tio est. Hor. 2. Serm. 4. 18.
 Fortunæ superbe respondere, Contumaciter respondere. Hor. 1. Epist. 1. 68.
RESPONSTO, [ἀνταποκρίνομαι] āre. aliud frequentativum a Responfo,
 responfas. Gell. lib. 17. cap. 19. Consulenti de jure publice respon-
 sitavit. Cic. 1. de Legib. 14. Egone? fummos fuisse in civitate nostra
 viros, qui id interpretari populo, & responfitare soliti sint.
RESPUBLICA, V. supra in RES.
RESPUO, ui, ūtum, [ἀναπνέω, ἀππνέω] ēre.
 Frenos cum sanguine respuit equus, Exspuit. Stat. 8. Theb. 543.
 Tela in aliquem respuere, Rejicere. Senec. Epist. 54. Quædam tela
 Philosophia discit, & in eum ufque, qui miserat, respuit.
 Respuere, Repudiare, & quasi Cum sputo per contemptum rejicere.
 Liv. 2. 41. Adeo propter suspicionem infitam regni, velut abundarent
 omnia, munera ejus in animis hominum respuebantur.
 Aspernari & respuere aliquid. Cic. 3. de Orat. 97.
 Respuere aliquid, & pro nihilo putare, Cic. pro Cæcin. 56.
 Conditionem respuere. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 42.
 Consolationem. Cic. 3. Tusc. 79. Prodest hæc quidem consolatio, sed
 nec semper, nec omnibus: sunt enim qui respuant.
 Curam. Claud. conf. Mall. Theod. 160.
 Imperium. Columel. lib. 6. cap. 2.
 Interdictum. Cic. 7. Att. 25. Cæfaris interdicta si te secundo lumine hic
 offendero, respuuntur.
 Munera parva. Tibul. lib. 4. 1. 7.
 Auribus respuere hominem. Cic. in Pison. 45. Qui vos non oculis fugiat,
 auribus respuat, animo aspernetur?
 Respuunt aliquid aures, per translationem. Quintil. lib. 11. cap. 1.
 Respuat hoc sapientissimi cujusque fides. Plin. lib. 28. cap. 2. h. e. Ne-
 mo sapiens id credit.
 Cadaver humus respuet invifum. Ovid. in Ibin, 170.
 Ab se respuere liquorem dicuntur parietes picati, Vitruv. 7. 4.
 Ictum respuat hoc ferri. Plin. lib. 7. cap. 15. h. e. Ferro non læditur.
 Secures respuere dicitur lignum, Quod securibus non potest findi. Plin.
 lib. 17. cap. 10.
 Tela omnia respuat, h. e. Repulit, rejecit. Lucan. lib. 3. 484.
 Tergus respuens vulnus: h. e. Quod nullo vulnere affici aut offendi po-
 test, præ duritie. Plin. lib. 8. cap. 21.
 Respuor. Pass. Lucret. lib. 2. 389.
 Prætere a lumen per cornua transit, at imber
 Respuat. i. e. Humorem non transmittunt. Juvenc. 2. 689.
 Respuor a vobis.
RESPUENS, entis. Partic. [ἀποπνέων] pro Adj. Gell. lib. 6. cap. 15.
 Communium vocum respuens minus, & fastidiens.
RESTAGNO, [ληνάζω, πλημύρω] āre. Aquam pigram & residem, sta-
 gni modo, continere. Columel. lib. 2. cap. 17. Itaque si palus in aliqua
 parte subsidens restagnat, fulcis derivanda est: quippe aquarum abun-
 dantia atque penuria graminibus æque exitio est. Idem lib. 8. cap. 15.
 Ora lacus ne corrumpantur violentia restagnantis undæ, quæ semper in-
 terfluere debet, opere signino consternuntur.
 Aquis restagnantibus. Plin. lib. 5. cap. 5.
 Flumina restagnant alto vallo. Lucan. lib. 4. 89.
 Lacus restagnant vasto gurgite. Sil. lib. 5. 4.
 Mare. Ovid. 11. Met. 364.
 Palus. Sil. lib. 8. 382.
RESTAGNATIO, ōnis. f. [ληνωσις] Restagnatio Euphratis. Plin. lib.
 6. cap. 28.
 Alvi restagnatio, Ructus, ut vult Hard. Plin. lib. 11. cap. 37. Ne resta-
 gnatio intempestiva alvi obstrepat.
RESTAURO, [ἐπισκεύαζω, ἀνακλίζω, ἀνοικοδομῶ] āre. Renovare, Redin-
 tegrare, proprieque de Ædificiis dicitur. Tacit. 3. Ann. 72. 2. Ar-Pom-
 peji theatrum, igne fortuito haustum, Cæsar exstructurum pollicitus est, eo
 quod nemo e familia restaurando sufficeret. Idem 4. Ann. 43. 4. Et Se-
 gestani ædem Veneris, montem apud Erycum, vetustate delapsam restaura-
 ri postulavere.
 Bellum, translate. Justin. lib. 20. 5. Ita facta societate, & auxiliis Gal-
 lorum auctus, bellum, velut ex integro, restaurat. conf. idem 20. 10. pr.
 & 3. 5.
 Actio furti restauratur. Tryphoninus in l. Si alienus. D. de noxalibus
 actionibus.
 Obligatio vetus restauratur. Papinianus in l. Ob eam. D. de præscriptis
 verbis. Ulpian. in l. Licet. §. 1. D. de jure dotium. Restauranda erit in
 diem pristinum obligatio.
 Servitutem. Julianus in l. Si maritus fundum. D. de fundo dotali. Redin-
 tegrare servitutem, dicitur ibidem, eodem significato.
RESTAURATUS, a, um. Partic. ut, Navis restaurata. Ulpian. in l.
 Quid tamen. §. In navis. D. Quib. mod. ususfructus, &c.
RESTAURATIO, ōnis. f. Julianus in l. Si maritus fundum. D. de fund.
 dotal. Si eundem fundum Titio reddiderit sine restauratione servitutis.
RESTAURATOR, ōris. m. Spon. Miscel. p. 27. CVRAT. ET RE-
 STAVRATOR.
RESTIBILIS, e. Adj. [παρίμβλας] ut,
 Restibilis ager. Festus, Restibilis ager fit, qui continuo biennio feritur
 farreo spico, id est, aristato; quod ne fiat, solent qui prædia locant,
 excipere. Varro 1. de R. R. cap. 44. Illud quoque multum interest in
 rudi terra, an in ea feras, quæ quotannis obita sit, quæ vocatur resti-
 bilis, an in verfacto, quæ interdum requirit.
 Arbor restibilis. Plin. lib. 16. cap. 32. Est in exemplis, & sine tempesta-
 te, ullave causa alia, quam prodigii, cecidisse multas, ac sua sponte
 resurrexisse. Factum hoc pop. Rom. Quiritibus ostentum Cimbricis
 bellis, Nuceriæ in luo Junonis, ulmo, postquam etiam cacumen ampu-
 tatum erat, quoniam in aram ipsam procumbebat, restituta sponte, ita

ut protinus floreret. A quo deinde tempore majestas pop. Rom. refur-
 rexit, quæ ante vastata cladibus fuerat. Memoratur hoc idem factum
 & in Philippis, falice procidua atque detruncata: & Stagiris in Museo
 populo alba. Omnia fasti ominis. Sed maxime mirum, Antandri pla-
 tanus, etiam circumdolutis lateribus, restibilis sponte facta vitæque redi-
 dita, longitudine quindecim cubitorum, crassitudine quatuor ulnarum.
 Ex his Plinii verbis apparet vocem hanc, Restibilis, ductam esse a ver-
 bo Restituo. [An a Restibilo? vel poscente Analogia, ut & Vossius ma-
 vult, a Resto? V. ejus Etymol. Gothofr. placet a Restituo, ut a Prosti-
 tuo, inquit, Prostibulum. V. Gothofr. not. ad Varr. de L. L. 4. 4. Qua-
 si non & Prostibulum a Prostando dicatur, quia propalam prostat. Gloss.
 Lat. Gr. Restibulis, Ἀρχὸς δις ἑῖς ἑῖς ἡροσταλαμένον.]
 Arvum restibile. Plin. lib. 18. cap. 17.
 Crassitudo restibilis. Plin. lib. 18. cap. 17.
 Fecunditas restibilis. Plin. lib. 28. cap. 29.
 Seges restibilis, est Quæ regerminat, quasi cujus fecunditas in sequen-
 tem quoque annum resistat. V. supra. Varro 1. de R. R. cap. 9. Contra in
 agro pingui, ut in Hetruria, licet videre fructuosas segetes, ac restibiles,
 & arbores prolifas.
 Vineæ restibilis. Columel. lib. 3. cap. 11.
 Vinetum restibile. Columel. lib. 3. cap. 18. Pastinum vocant agricolæ,
 ferramentum bifurcum, quo semina panguntur, unde etiam repastina-
 tæ dictæ fuere vineæ veteres, quæ refodiebantur: hæc enim propria
 appellatio restibilis vineti erat. Restibilis, i. e. Quod restituebatur.
*d'une vieille vigne, qu'on remettoit en nature, & qu'on repouloit de nouveaux
 plants.*
RESTIBILIO, īre. Restituere. Pacuv. apud Fest. in Sas. Teucrum regi
 sapfa res restibillet. [Videtur pro Restabilio dictum. V. in dict. præced.
 RESTILLO, āre. Rursus instillo. Prudent. adv. Symmach. 2. 237.
 — ad proprium restillet vena metallum. Cic. 9. Att. 7.
 Litteræ tuæ mihi quiddam quasi animulæ restillarunt.
RESTINGO, vel **RESTINGUO**, stinxi, stinctum, [ἀποσβέννω] ēre.
 Idem quod Exstinguere. Plaut. Casin. 4. 1. 16. Ignem restingunt aqua.
 Liv. 1. 39. pr. Quum quidam familiarium aquam ad restinguendum ferret,
 ab regina retentum, &c.
 Sic Gall. *Esfeindre & Refeindre*. H. St.
 Incendere & Restinguere, contraria. Cic. 4. de Finib. 7. Quid ille incendat?
 restinguat citius, si ardentem acceperit.
 Ignis in aquam conjectus continuo restinguitur & refrigeratur. Cic. pro
 Rosc. Amer. 17.
 Favillas ardentes restinxit lacte. Stat. 5. Silv. 5. 17.
 Flammam restinguere. Hor. 1. Serm. 5. 76.
 Flamma restinguitur. Lucret. lib. 4. 871.
 Ignes restinguere fontibus. Virg. 2. Æn. 686.
 Ignis vento restinguitur. Ovid. de Rem. Amor. 807.
 Incendium restinguere. Cæf. 8. Bell. Gall. cap. 42.
 Restinguere,
 — & omnes
 Restinxit stellas, exortus ut ætherius sol. citat Lactant. de Falsa
 sap. lib. 3. puto esse Lucretii de Epicuro. H. St. Apud Lucret. 3. 1057.
 Præstinxit legitur, sed in Lactantii codicibus 3. 17. 28. constanter Re-
 stinxit. Estque dictum, ut paulo post Studia restinguere, ex Cic.
 Restinguere, per translationem. Cic. 1. de Finib. 43. Omnium cupi-
 ditatum ardore restincto.
 Flammam. Cic. 7. Verr. 14. Exortam videtur flammam, paucorum do-
 lore ac morte restinxisse.
 Genus suum. Plaut. Trin. 3. 2. 50.
 Improbisatem. Cic. 3. Verr. 153. Communi præsidio talis improbitas,
 tanquam aliquod incendium, restinguenda est.
 Incendium, ruina. V. Ruina, in RUO.
 Iracundias restinguere & cupiditates. Cic. 2. de Nat. Deor. 148.
 Sermones restinguere, sive rumores. Cic. 12. Att. 10. Sermunculum
 omnem aut restinxerit, aut sedarit: sunt enim qui loquantur etiam
 mecum.
 Sitim. Cic. 2. de Finib. 9. Eademne, inquam, quæ restincta sitis? Im-
 mo alio genere: restincta enim sitis stabilitatem voluptatis habet, in-
 quit. Virg. 5. Ecl. 47.
 — sitim restinguere rivo.
 Studia. Cic. in Orat. 5. Nec ipse Aristoteles, admirabili quadam scientia
 & copia, ceterorum studia restinxit. conf. Stellas restinguere paulo supra.
 Restinguere incensum aliquem. Sedare iram, lenire. Ter. Phorm. 5. 8. 82.
 Verba alicujus. Ter. Eun. 1. 1. 24.
RESTINCTUS, a, um. Partic. [ἀποσβεσθής] ut, Restinctum bellum.
 Cic. 11. Fam. 12. Ex tuis litteris, & ex Græceji oratione, non modo non
 restinctum bellum, sed etiam inflammatum videtur.
 Restincta est feditio, inventum est temperamentum. Cic. 3. de Legib. 24.
 Vapor restinctus omnis. Virg. 5. Æn. 698.
RESTINCTIO, ōnis. f. [ἀποσβεσις] Cic. 2. de Finib. 9. Illa autem vo-
 luptas ipsius restinctionis in motu est.
RESTIO, ūvi, itum, īre. est, Ad referendum, laborandum, colendum
 vè aptum esse. Columel. lib. 3. cap. 21. Nam & quæ restire incipiunt
 tempestive leguntur: & quæ nondum maturitatem ceperunt uvæ, sine
 dispendio differuntur. Legitur in aliis exemplaribus, Et quæ maturefce-
 re incipiunt. Al. Putrescere. [De hac ipsa vero lectione ne quid quidem in
 editione novissima Gesneri. Nec sane scio quid verbi sit.]
RESTIPULOR, [ἀντιπύλλω Gl. L. G.] āri. Restipulari dicitur is, qui cum
 eo certat, a quo sponfione est provocatus, i. e. Vicissim stipulari, &
 mutuam sponfionem exigere. Valer. lib. 2. cap. 3. tit. 1. Valerius spon-
 sione Luctatium provocavit, non se petiturum triumphum, nisi suo du-
 ctu Punica classis esset oppressa: nec dubitavit restipulari Luctatius. Cic.
 pro Rosc. Com. 35. Tua vox est, Fanni: quid tu auferri petis a Flavio,
 si Flavius nihil debet? quid hic porro nunc restipulatur, quod jam pri-
 dem ipse exegit? quid vero Flavius tibi daturus est? Budæus; Resti-
 pulari, pro Stipulari, sive Vicissim stipulari, vel Post rem actam stipula-
 ri. conf. Varro L. L. 5. 36.
RESTIPULATIO, ōnis. f. [ἀντισπύλλω Gl. L. G.] Cic. pro Rosc. Com.
 37. Quid enim restipulatio clamat? Quod a Flavio abtulero, partem
 dimidiam, inde Roscio me soluturum spondeo. Et paulo post, Quis est
 hujus restipulationis scriptor, testis, arbiter? quis?
RESTIS, is. f. [ῥακίνιον μικρόν Gl. L. G.] Funiculus. In Accusativo Restem
 vel Restim. Plaut. Pers. 5. 2. 34.

Restim tu tibi cape crassam, ac suspende te. Ibid. 2. 4. 11. Cædêre hodie tu restibus. Apul. 1. Met. p. 109. Elmenh. Restim, quæ (grabatulus) erat intextus, aggredior expedire. Plin. lib. 17. cap. 10. Eaque intrita restem circumlini.

Despaut. 271. ex Plauto,

Si nunc me suspendam, meam operam luserim,

Et præter operam restim sumpti fecerim. Non tamen conjuncte scribit. Atego conjuncte puto scribendum, ut Lucrifacio. Sed in sequentibus ponit & Affisacio, vide ab Affis. H. St. Locus Plauti est Caf. 2. 7. pr. V. in Facio Sumpti facio.

Ad restim mihi quidem res rediit planissime. Ter. Phorm. 4. 4. 5. Hoc adagio summa rerum desperatio significatur; nam in hac solent quidam amentes ad laqueum confugere. Juven. 6. Sat. 30.

Ferre potes dominam, salvis tot restibus, ullam? Erasmus.

Alliorum connexa capita, Restes apud Plinium dicuntur, lib. 20. cap. 6.

Restim ducere In saltatione dicuntur chori puerorum puellarumque manibus confertis. Ter. Adelph. 4. 7. 34.

Tu inter eas restim ductans saltabis. Liv. 27. 38. de sacrificio Junoni Regina facta loquens, Per manus recte data virgines, sonum vocis pulsu pedum modulantes, incesseunt.

RESTIARIUS, i. m. & **RESTIO**, ñis. Vet. Gloss. Gr. Lat. *ῥεστωλάος* & *ῥεστω*, Resticularis, restio. Fronto, Restiarius, qui facit; Restio, qui vendit. Suet. cap. 2. vitæ tradit Augusto proavum libertinum restionem exprobratum fuisse.

RESTICŪLA, æ. f. Dimin. [*ῥεστίον*, *ῥεστίον*] Varro 1. de R. R. cap. 41. Tum enim resticulas per ficus, quas edimus, maturas perferunt, & eas quum inaruerint, complicant, ac quo volunt, mittunt. Ammian. 14. 23. Hirsutis resticulis cruribus ejus innexis.

RESTICŪLUS, i. m. aliud Dimin. Ulpian. in l. Si vero. §. fin. D. de iis qui deiecerunt, Si amphora ex resticulo suspensa decidisset, & damnum dedisset. Alias legitur Reticulo. [An Retinaculo?

RESTICULĀRIS, is. m. Idem quod Restiarius, vel Restio Gl. G. L. V. **RESTIARIUS**. In iisdem *ῥεστωλάος*, Restor, Resticularis. [Forte Restio scribendum.

RESTIFER, eri. m. Restiferi [*ῥεστωφόρος*] Genus militum Parthorum. V. Suidas in dict. Græca.

RESTIRO, V. **RESTO**.

RESTĪTVO, ui, ūtum, [*ῥεστήμι*, *ῥεστωθήμι*, *ῥεστωθήμι*] ère. ex Re & Statuo; significat Reponere, Reddere. Ter. And. 4. 1. 57.

Cupio, restituere in quem me accepisti locum. Idem Heaut. 3. 1. 83.

Somnum hercle ego hac nocte oculis non vidi meis,

Dum id quero, tibi qui filium restituerem.

Restituere ac reddere. Ter. Eun. 1. 2. 67.

Animum alicui. Liv. 25. 18.

Calliditatem suam veterem restituere. Cic. pro Rosc. Amer. 61. Restitue nobis aliquando veterem tuam illam calliditatem atque prudentiam.

Fraudata. Caf. 3. Bell. Civil. cap. 60. Quam maximas potuerunt pecunias mutuati, perinde ac suis satisfacere, & fraudata restituere vellent.

Imperium populo Rom. Plin. lib. 7. cap. 26.

Jus restituere ereptum. Ovid. 1. Fast. 626. al. Exemptum.

Nomen suum alicui. Caf. 2. Bell. Civil. cap. 32.

Rem restituere alicui. Cic. pro Rosc. Amer. 114. Nonne, si ex eo negotio tantulum in rem suam convertisset, damnatus per arbitrum, & rem restitueret, & honestatem omnem amitteret?

Tutelam restituere, pro Rationem & reliqua tutelæ, apud Africanum in l. 10. D. rem pupil. fal. fore.

Visum restituere. Plin. lib. 11. cap. 37.

Restituere aliquem, Venia prosequi. Curt. lib. 8. 6. extr. Fratremque, antequam pro salute ejus precaretur, restituit. [Subaudi In gratiam.

Restituere ex toto, Perfanare. Celf. lib. 8. cap. 20.

Dies nulla potest igne extinctos restituere. Ovid. 3. de Pont. 6. 36.

Restituere rem, In statum pristinum reducere. Ter. And. 3. 5. 17.

Tu rem impeditam & perditam restituas? hem quo fretus siem.

In antiquum statum provinciam restituere. Cic. 2. Verr. 12. Quam iste per triennium ita vexavit ac perdidit, ut ea restitui in antiquum statum nullo modo possit.

A limine mortis restituere aliquem. Catul. ad Mallium 66. 4.

Restituuntur proprie volentes, auctore Donato, cupientisque: ut Civis patriæ. Cajus de Verb. signif. l. Plus est: Plus est, inquit, in restitutione, quam in exhibitione: nam exhibere est præsentiam corporis præbere; Restituere vero, est etiam possessorem facere, fructusque reddere.

Ejicere aliquem, & Restituere, contraria. Cic. pro Milon. 37. Quæ fuisset igitur causa restituendi mei, nisi fuisset injusta ejiciendi?

Damnatum. Cic. 9. Fam. 10. Nec committam, ut si ego eum condemnaro, tu restituas.

Restitui in bona paterna. Papin. in l. Si uno. §. ult. D. loc. & cond.

Dignitatem in pristinam. Cic. pro Domo. 87. Rursum ab eodem populo placato sunt in suam pristinam dignitatem restituti.

In gaudium restituere. Plaut. Merc. 5. 2. 44.

In gratiam. Ter. Hec. 3. 1. 11.

Rem cognoscere, iram expedire, restitues rursus in gratiam. Cic. de Provinc. Consul. 23. Hic me meus in Rempub. animus pristinus ac perennis cum C. Cæsare reducit, reconciliat, restituit in gratiam.

In honorem Tribunicium. Caf. 1. Bell. Civil. cap. 77.

In integrum restituere, Integrum facere ut prius, instaurare, reparare. Cic. 7. Verr. 12. Hos solent exitus exitiales habere, ut damnati in integrum restituantur, vincti solvantur; exules reducantur. Ter. Phorm. 2. 4. 11.

— quod te absente hic filius

Egit, restitui in integrum aequum esse & bonum. V. **RESTITUTIO**. In locum antiquum gratiæ & honoris restituere. Caf. 1. Bell. Gall. cap. 18. In locum restitui, unde quis decidit. Cic. 2. Att. 14. Primum illud te scire volo, Sampliceramum, nostrum amicum, vehementer fui status pœnitere, restituique in eum locum cupere, ex quo decidit.

In possessionem. Cic. pro Cæcin. 36. In possessionem in præsentia non restituetur.

Patientiæ veteri aliquem restituere. Tacit. in vita Agric. cap. 16.

Reipublicæ restitui. Cic. 1. Fam. 9. Quum se maximum fructum cepisse dicerent ex libertate mea: meque tum denique sibi visum Reipub. qualis fuisset, restitutum, i. e. Me fortem & constantem esse in libere loquendo pro Repub. defendenda, qualis scilicet fuisset ante exilium meum.

Restituere, [*ῥεστωδύειν*] Instaurare ac reficere. Cic. in Topic. 15. Si ædes exesæ corruerunt, vitium fecerunt, quarum usus fructus legatus est, heres restituere non debet. Caf. 1. Bell. Gall. cap. 28. Ipsos oppida, vicofque, quos incenderant, restituere jussit. Ter. Adelph. 1. 2. 40. Fores effregit? restituentur.

Aciem restituere. Liv. 5. 18.

Comas turbatas. Ovid. 3. Fast. 16.

Horam restituere. Cic. pro Quint. 32. Dicendum necessario est, restituendæ horæ ad arbitrium nostrum. Vetus codex legit Præstituendæ rectius.

Prælium, sive pugnam. Liv. 6. 8. Idem 4. 38.

Sanitatem restituere, & sanitati. Plin. lib. 20. cap. 6. Ibid. cap. 7.

Se restituere, ac reviviscere. Varro 3. de R. R. cap. 16.

Vina restitui sibi dicuntur, quæ mutata fuerunt. Plin. lib. 14. cap. 18. Vina in apothecis Canis ortu mutantur quædam, posteaque restituntur sibi. Budæus.

Restitui, pro Restitutum iri. Julianus l. 23. D. de actio. empti.

RESTITUENS, entis. Partic. ut, Capitis ulcera manantia sanitati restituens. Plin. lib. 20. cap. 6.

RESTITUENDUS, a, um. Partic. [*ῥεστωτέος*] Plin. lib. 17. cap. 10. Infirmitate restituenda. Ovid. 4. de Pont. 13. 38. Cæsar imperio restituendus eris.

Lingua suppressa palato restituenda mero. Ovid. 3. Trist. 3. 22.

RESTITŪTUS, a, um. Partic. ut, Animus restitutus. Liv. 21. 53. Restituta acie. Plin. 29. 6. Ab Alexandro restituta Smyrna. Idem 5. 29. Oppidum restitutum. Idem 6. 16. Potestas restituta. Cic. 2. de Lege Agr. 36. Lux salusque. Idem pro Domo 75. conf. Ibid. 71. & 86.

RESTITŪTIO, ñis. f. [*ῥεστωτήσις*] Cic. 4. Att. 1. Profecto hac restitutione fortunæ me ipse non satis dignum judicabo.

Nemini est triumphus honorificentius, quam mihi salus restitutioque perscripta. Cic. in Pison. 35.

Restitutio ædificiorum, pro Instaurazione. Ulpian. in l. Creditor. Si certum pet.

Restitutio in integrum. Judicium quod peracta causa sequebatur a Principe pro reo, qui litem perdididerat. V. Ulp. l. 1. D. de integr. restit. vel Lex. Pitifc.

RESTITŪTOR, ñis. m. Cic. pro Milon. 40. P. Lentulus, ultor sceleris illius, propugnator Senatus, defensor vestræ voluntatis, patronus illius publici consensus, restitutor salutis meæ.

Restitutor orbis, urbis, provinciæ, Tituli Imperatorum in nummis. V. Spanh. de U. & P. num. diff. 13. Vaillant. Oecon. &c.

RESTITŪTORIUS, a, um. Adj. Cajus in l. Qui proprio. §. Item. D. de procurator. Item quæritur, si judicium acceperit. defensor, & actor in integrum restitutus sit: an cogendus sit restitutorium iudicium accipere.

Actio restitutoria. Ulpian. in l. Quamvis pignori. D. ad Senatusconsult. Vellejan.

Interdictum restitutorium. Ulpianus in l. Stipulatio. D. de nov. ope. nuntiati.

RESTO, as, stiti, stitum, [*ῥεστωμένοι*] ære. Superesse, sive reliquum esse significat: & vel Personaliter, vel Impersonaliter sumi videtur.

Personaliter. Cic. pro Quint. 33. Illud etiam restiterat, quod hesternodie fecerunt, ut te in jus adducerent. V. Id restat, infra. Idem 3. Off. 9. Qui e divisione triperita duas partes absolverit, huic necesse est restare tertiam. Item ad Brut. 15. Longa sunt, quæ restant.

De viginti restabam solus. Ovid. 3. Met. 687.

Dum resto. Idem 3. 626.

Dux noctes restant de mense secundo. Ovid. 2. Fast. 758.

Restat reliquum. Ter. Hec. 4. 2. 11.

Restat ex. Cic. 2. de Invent. 109. Quid etiam nobis ex eo genere restet & quare restet, admonendum videtur.

Id restat etiam: ironia est, qua Terentius utentem Æschinum inducit in Adelph. 2. 1. 34. qui lenoni dicenti,

Leno sum, fateor, perniciis communis adolescentium, Perjurus, pestis: tamen tibi a me nulla est orta injuria: respondet, Nam hercle etiam id restat. Cic. 11. Att. 13. Illud utique scire cupio, quem intellexeris ab eo *ῥεστωπῆσαι*, nisi forte Brutum: id hercle restabat. Quali dicat: Invidia existit inter pares: at Varro neutiquam Bruto comparandus: cur igitur illi invidet? conf. supra a pr.

Reliqua pars est, & restat. Cic. pro Marcell. 28. Hæc igitur tibi reliqua pars est, hic restat actus, in hoc elaborandum est, ut Rempublicam constituas.

Hoc nunc restat. Ter. Heaut. 5. 5. 22.

Restat aliud nihil, nisi. Ter. Phorm. 1. 2. 35.

Restabat aliud nihil, nisi oculos pascere.

Quid restat, nisi porro, &c. Ter. Hec. 3. 1. 20.

Nihil restat præter. Cic. 3. Q. frat. 1. In Maniliano offendi Diphilum Diphilo tardiozem, sed tamen nihil ei restabat, præter balnearia, & ambulationem, & aviariū.

Unum etiam restat amico nostro ad omne dedecus, ut Domitio non subveniat. Cic. 8. Att. 7.

Restat, Impersonaliter. Cic. 2. de Divin. 70. Restet etiam de Chaldæis: sed primum auspicia videamus.

Ire restat. Hor. 1. Epist. 6. 27.

Ire tamen restat, Numa quo pervenit & Ancus.

Restat ut. Cic. 4. Acad. 19. Restat ut his respondeam, qui sermonibus ejusmodi noli personas tam graves allegari.

Restat mihi. i. e. Futurum est, manet me. Virg. 7. Æn. 271.

Hoc Latio restare cāunt, qui sanguine nostrum

Nomen in astra ferant. [Hic personale est.]

Restare, Retro stare, Remanere, vel residere, ac immorari, vel remorari. Ter. And. 2. 6. pr.

Hic nunc me credit aliquam sibi fallaciam

Portare, & ea me hic restitisse gratia. Idem Eun. 2. 3. 11.

Ut illum di deæque senium perdant, qui me hodie remoratus est: Meque adeo, qui restiterim. Cic. pro Ligar. 5. Tertium est tempus, quo post adventum Vari in Africa restitit. Item 3. Off. 110. Ita incolumis in patria Regulus restitisset. & pro Muren. 79. Ab illo in speculis atque infidiis relictis, in capite atque in cervicibus nostris vestiterunt. [Nisi Præterita sunt totidem a Restito. q. V.]

Ratio nulla est restandi. Lucret. lib. 1. 111.

Restare, Restare. Ter. Heaut. 5. 3. 6.
In quare ne totam confidenter restas stulta? ego nescio. Cic. 5. de Fin. 74. Quin etiam ipsi voluptarii diverticula querant, & virtutes habeant in ore totos dies, voluptatemque primo duntaxat expeti dicant, deinde consuetudine, quasi alteram naturam effici, qua impulsu multa faciant, nullam querentes voluptatem. Stoici restant. [i. e. Reliqui sunt, de quibus agamus.]
Restat pro Distat aut Ennium ponere, cum is dicat,
Impetus, aut longe mediis regionibus restat. Festus. Subaudi Verrius. [Sic legit Scalig. & in versu Enniano Impetus ast, &c. Malim Quin petis. Haut longe, &c. Haut, pro Haud, antiquae.]
Restavi, pro Restiti. Propert. 2. 25. 53.
Nec si post Stygias aliquid restaverit undas. al. Restabit ad.
RESTANS, antis. Partic. [ὑπολαμπόμενος] Sil. lib. 10. 25.
Nunc in restantes mucronem cominus urget.
Claustra restantia solvit. Sil. lib. 7. 130. i. e. Obstantia. Ita Æra claustris restantia. Lucret. 2. 450.
Laminae restantes adversus pila & gladios. Tacit. 3. Ann. 46. 6.
Dona restantia flammis. i. e. Quæ ex flammis reliqua fuerunt & relicta incendio. Virg. 1. Æn. 683.
RESTITRIX, tricis. f. Plaut. Truc. 4. 2. 5.
RESTITO, [ῥήσιμα] Ære. frequent. Plaut. Capt. 3. 2. 3.
— ita me miserum restitendo,
Retinendoque lassum reddiderunt. Ter. Eun. 4. 4. pr.
Exi foras, scelestes! at etiam restitas?
Ubi restitaret, mortem denuntians. Liv. 7. 39.
RESTITANS, antis. Partic. Liv. 10. 19. Prope restitantes Consules. Idem 30. 31. Restitantem ac tergiversantem attraxerim. conf. Plin. lib. 8. cap. 16.
RESTRINGO, strinxi, strictum, [ἀναστέλλω, περιστέλλω, ἀεὶσφίγγω] Ære. Retro stringere, sive Valde stringere. Plaut. Capt. 3. 1. 25.
Saltem si non arriherent, dentes ut restringerent. Plin. 6. Epist. 19. Nam sumptus Candidatorum, fœdos illos & infames, ambitus lege restrinxit.
Restrinxit Bellona faces. Stat. 11. Theb. 413. al. Restrinxit rectius. Sol exortus restrinxit stellas. Lucret. lib. 3. 1057. al. Præstinxit, vel Restrinxit. V. **RESTRINGO.**
Restringere sermonem, V. SERMO. H. St.
Restringere ad, pro Astringere. Plin. 1. Epist. 8. Nam quum omnes homines ad custodiam pecuniæ natura restrinxerit.
Restringere, Solvere. Apul. Jumentum restrinxit, abireque stabulo liberum sivit, quod stabularius inventum mox domum reducit.
Restringere viam, Aperire. Lucret. lib. 2. 405.
Hæc magis hamatis inter se nexa teneri,
Propterea que solere vias restringere nostris
Sensibus, introituque suo perumpere corpus.
Restringere, Rursus stringere. Apul. Et duplici, ne solvi facile queat, restringit.
Restringt nauseam hæc herba. h. e. Reprimit, coercet, facit ad vel contra nauseam. Plin. lib. 8. cap. 27. Ex vetusto codice legendum Restrignit.
RESTRICTUS, a, um. [ἀνασχυλῆς] Partic. ut,
Lacertis restrictis sensit lora. i. e. Vincitis. Hor. 3. Carm. 5. 35.
Membra catena restrictus. Catul. Argon. 62. 296.
Imperium restrictum. Tacit. 15. Ann. 48. 5. Idque pluribus probatur, qui in tanta victorum dulcedine summum imperium, non restrictum, nec perseverum volunt. i. e. Austerum & rigidum.
Restrictus, pro Avaro & parco, per translationem; quoniam qui avari sunt, pecuniam ita stringunt, ut nihil prodigant aut profundant. Cic. 3. Fam. 8. Quum & natura semper ad largiendum ex alieno fuerim restrictior.
Restrictus & tenax. Cic. pro Planc. 54.
Compar. Plin. 9. Epist. 19. An restrictius arbitraris, per orbem terrarum legendam dare duraturam memoriam sui, quam uno in loco duobus vericulis signare quod feceris?
Superl. Imp. Cod. 1. t. 17. l. 2. §. 10. Restrictissima regula.
RESTRICTE, [ἀντισταλῆρως, φειδωλῶς] Parce, cui opponitur Plene. Cic. de Amicit. 58. Ditiore mihi & affluentior videtur esse vera amicitia, nec observare restricte, ne plus reddat quam acceperit.
Restrictè præfinire. Cic. 2. de Legib. 45. Sed ego cetera non tam restrictè præfinio, vel hominum vitiis, vel subsidii temporum victus.
Parce & restrictè. Cic. 2. de Fin. 42. Nec tamen cur id tam parce tamque restrictè faciant, intelligo.
Superl. Plin. lib. 5. Epist. 8. Tam si laudaveris, parcus; si culpaveris, nimius fuisse dicaris, quamvis illud plenissime, hoc restrictissime feceris.
RESTRICTIM, aliud Adv. Idem. [κατασταλῆρως] Afranius, Eaque firme sedere melius consultoribus, quam restrictim cogitata, atque omnibus rationibus. Nonius, 11. 55.
RESTRICTIO, Ænis. f. Augustin. de Morib. Eccl. Cath. cap. 31. Epularum restrictio.
RESTRIGO, Ære. Non frigare, non interquiescere. Sen. Epist. 4. Surge & refriga, ac clivum istum uno, si potes, spiritu exsupera. V. Scalig. ad Propert. p. 281. & in Catalect. p. 240.
RESTRUO, xi, ctum, & Ære. Rursus fructu. Tertull. Apol. cap. 6. Licet aras restruxeritis. Idem de Ref. Carn. cap. 31. Deus eam restruebat fidem, quam populus destruebat.
RESTRUCTUS, a, um. Partic. ut, Altitudo muri restructa. Nepos, 2. 6. 5. al. Exstructa. Tertull. ad Nation. 1. 10. Varro commemorat statuas a Senatu dejectas, non nisi per vim popularium restructas.
RESUDO, Ære. Curt. 7. 10. 3. Solum, sub quo amnis fluit, ne modico quidem refudat humore.
RESUDANS, antis. Partic. Curt. 5. 1. 12. Toto fere solo, propter venas aquarum, resudante.
RESULCO, Ære. Prudent. Vincent. 144.
Prælicca rursus ulcera
Manus resulcans diruet.
RESULTO, Ære. V. **RESILIO.**
RESUMO, sumpsi, sumptum, [ἀναλαμβάνω] Ære. Iterum sumere. Plin. 4. Epist. 13. pr. Vereor enim ne si hanc intencionem jam in finem laxavero,

ægre resumam. Idem 2. Epist. 18. Nam beneficio tuo in sculam redeo, & illam dulcissimam ætatem quam resumam.
Ponere & Resumere, opposita. Ovid. 9. Met. 524.
Inque vicem sumptas ponit, positalque resumit.
Curas principales resumere. Plin. Paneg. cap. 79. Hic Consularibus curis exsolutus, principales resumpsit.
Gemitus resumere, Iterare. Stat. 6. Theb. 11.
Tela. Ovid. 2. Amor. 9. 34.
Vires, Recuperare. Ovid. 9. Met. 59.
RESUMPTUS, a, um. Partic. Ovid. 4. Met. 665.
— pennis ligat ille resumptis
Parte ab utraque pedes. Ibid. 15. 743.
— specie cæleste resumpta.
RESUMPTIO, Ænis. f. [ἀναλήψις] Vide **REPANALEPSIS.** H. St. V. Barth. Advers. p. 2554. de usu hujus vocis in re medica.
RESUMPTIVUS, a, um. [ἀναληπτικός] Cæl. Aurel. Tard. 4. 3. Odoramenta resumptiva.
RESUMPTORIUS, a, um. Idem Acut. 1. 8.
RESUO, ui, utum, [ἀναρράπτω] Ære. Iterum suere: aliquando contrarium significat suo simplici; ut apud Suet. Aug. cap. 94. Sument virilem togam, tunica lati clavi, resuta ex utraque parte, ad pedes decidit.
RESUPINO, [ὑπὸ λῶω, ἀναβάλλω] Ære. Invertere, supinum aliquid devolvere. Ter. Phorm. 5. 6. 24.
Pone apprehendit pallio, resupinat: respicio: rogo,
Quamobrem retineat me. Liv. 4. 19. Adfurgentem ibi regem umbone resupinat. Plin. lib. 24. cap. 17. Hac admota, leones resupinari cum hiato laxo.
Resupinare collum. Plin. lib. 10. cap. 34.
Valvas resupinare. Propert. lib. 4. 9. 24.
Resupinare, Pervertere. Juven. 3. Sat. 113.
Horum si nihil est, aulam resupinat amici. [Ita Mff. Sed Aviam, in correctis est libris. Et hanc tamen lectionem probare nequeo, quum manifeste absurda sit. Vetus Scholiastes Et anum resupinat legisse videtur, unde forsitan sciolus Aviam reformavit. Si hoc minus aridetur, lege Horum si nihil, ancillam resupinat amici. Est autem sensus obscenus.]
Resupinare, A proposito seu incepto revocare, differre. Accius, Quid agis? perturbas rem omnem, ac resupinas, soror. Nonius, 2. 734.
RESUPINATUS, a, um. Partic. [ἀναεὶσπληνόμενος] Juven. 8. Sat. 176.
Et resupinati cessantia tympana Galli. conf. Petron. cap. 29. & Vitruv. 3. 3.
RESUPINUS, a, um. Adj. [ὑπὸ λῶω] Qui ventre in altum converso est, facie in cælum versa. Plin. lib. 7. cap. 2. Eisdemque sciopodas vocari, quod in majore æstu humi jacentes resupini, umbra se pedum protegant. Jacuit resupinus humi. Ovid. 4. Met. 121.
Hæret curru resupinus inani. Virg. 1. Æn. 480.
Corpora phocarum summo resupina profundo. Ovid. 2. Met. 267.
Spiritus resupinus. Lucret. lib. 1. 38.
Eque tuo pendet resupini spiritus ore.
Stans resupinus in ungues. Martial. lib. 12. 78.
Multis dum precibus Jovem salutat,
Stans summos resupinus usque in ungues. Mos erat precantium, ut cælum respicientes resupini summis pedum digitis infisterent. Domitius.
Vultus resupinus. Martial. 9. 44.
Resupinus, pro Molli & effeminato. Quintil. lib. 5. cap. 12. Quapropter eloquentiam, licet hanc libidinofam resupina voluptate auditoria probent: nullam esse exitimabo, quæ ne minimum quidem in se indicium masculini & incorrupti, ne dicam gravis & sancti viri, ostendet.
Resupinus, Negligens. Paul. 1. 25. ff. de probat. Qui solvit, nunquam ita resupinus est, ut facile suas pecunias jactet. conf. **SUPINUS.**
RESURGO, surrexi, surrectum, [ἀνίσταμαι, ἀνεγείρομαι] Ære. Rursus surgere. Ovid. 1. Fast. 523.
Victa tamen vinces, everisque, Troja, resurges.
Resurgere dicitur herba, vel arbor, quæ rursus crescit. Plin. lib. 13. cap. 9. Sed præcipua utilitas, quod cæsa anno tertio resurgit. De spina Ægyptia. V. **REBILIS** arbor, in **REBIBILIS.** Ovid. 2. Amor. 16. 9. Amor resurgens. Virg. 4. Æn. 531.
Incendium resurrexit. V. **INCENDO.**
Majestas resurrexit. Plin. lib. 16. cap. 32.
Res Romanæ resurgunt contra spem. Liv. 24. 45.
Urbs resurrexit. Curt. 5. 7. 9. Adde Patere. 1. 7. 4. & Propert. 4. 1. 87.
RESURRECTIO, Ænis. f. [ἀναστῆσις] Tertull. de Ref. Carn. passim. quomodo Ecclesiastici omnes pro Mortuorum resurrectione, & vulg. interpr. Biblior, ut Matth. 22. v. 28. & 32.
RESUSCITO, [ἀνέγειρω] Ære. Iterum suscitare. Ovid. 8. Met. 474.
— positamque resuscitat iram.
Legatum resuscitatur. Paul. in l. Si servo. D. de adimend. legat.
Prior obligatio novo pacto resuscitatur. Paulus in l. Si unus ex. §. Sed si pactum. D. de pactis. [Gloss. Gr. Lat. Ἀνέγειρω, Resuscito, Excito.]
RESUSCITATIO, Ænis. f. Tertull. Ref. Carn. cap. 30. & 25.
RESUSCITATOR, Ænis. m. Idem ibid. cap. 30.

R E T

RET. P. Retro pedes.

RETÆ, arum. f. pl. iunt Arbores, quæ ex ipis fluminum eminent, aut in alveis ipsorum exstant: aretibus dictæ, quod prætereuntes naves impedirent, & quasi irretirent. Unde ex edicto Prætorum, retanda flumina locari solebant, hoc est, purganda, ne quid aut moræ aut periculi navibus in ea virgulta incidentibus fiat. Hæc fere Gell. lib. 11. cap. 17. ex libro Gaji de Origine vocabulorum. Hinc
RETRO, Ære. ut, Retare flumina, pro Purgare. Gell. 1. c. V. Voss. Etymol.
RETARIUS, i. m. Infer. Vet. **NEGOTIATOR ET RETARIUS**
RETALIO, Ære. pro Talionem, sive par referre, apud Jureconsultos non raro usurpatum. Talio (inquit interpret verborum juris Spiegelius) pœnæ genus est ex Duodecim tabulis, quo damnum illatum simili damno penfabatur: veluti si oculus eruatur ei, qui alteri oculum effoderit. Unde Retaliare dicimus, Quum par pari refertur. Gell. 20. 1. Quod per imprudentiam factum est, retaliari per imprudentiam debet.
RETARDO, [ῥῆτις, ἀναχάζω] Ære. Remorari, retinere. Cic. de Senect.

nect. 57. Agro bene culto nil potest esse, nec usu uberius, nec specie ornatus, ad quem fruendum, non modo se non retardat, verum etiam invitat, atque allectat senectus. Plin. Epist. 123. Sed quid imprudens, quem revocare conor, retardo? Cic. 1. Att. 7. Sed, mihi crede, simulatque hoc nostrum legerunt, nescio quo pacto retardantur. In via aliquem retardare. Cic. 10. Philipp. 11. Quem nisi in via caduca hereditates retardassent, volasse eum, non iter fecisse diceres. Flumina objecta retardant equos. Virg. 3. Georg. 253. Ora retardare. Ovid. 3. Met. 82.

— instantiaque ora retardat

Cuspide prætenta.

Retinere ac Retardare. Columel. lib. 2. cap. 2. Incitari & Retardari, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 103. Stellarum motus tum incitantur, tum retardantur, sæpe etiam insistant. Animum alicujus retardare. Cic. 3. Verr. 17. Quum iste, atque istius amici, homines lauti & urbani, sermones hujusmodi dissipassent, quo animos tellium retardarent. Celeritatem. Cic. pro Lege Manil. 22. Ut eorum collectio dispersa, maiorque patrius, celeritatem persequendi retardaret. Impetum reprimere, ac retardare. Cic. pro Lege Manil. 13. Tamen impetus hostium repressos esse intelligunt, ac retardatos. Hirt. Bell. Afric. 68. Iter retardare. Ovid. 3. Trist. 9. 32. al. Morari. Loquacitatem. Cic. in Vatin. 2. Maritum alterius retardare dicitur formosa. Hor. 2. Carm. 8. extr. Menses mulierum. Plin. lib. 21. cap. 21. Sed vereor, ne nunc mea te fortuna retardet. Ovid. 3. Trist. 7. 22. Aliquantum retardati sunt Bæotii. Nepos, 15. 9. 2. conf. Tacit. 4. Hist. 34. 9. Idem 6. Ann. 35. 5. & Curt. 4. 15. 28. RETARDATUS, a, um. Partic. Suet. Othon. cap. 8. Et primo egressu inundationibus Tiberis retardatus. Idem Galba, cap. 20. In auxilium advolare, sed serius, itinere devio, per ignorantiam locorum, retardati. conf. Hirt. Bell. Afric. cap. 66. Juventa retardata arte. Claud. 1. in Eutrop. 345. RETARDATIO, ònis. f. [ἵκρον] Mora. Cic. 5. Philipp. 30. Unde est adhuc bellum, nisi retardatione & mora? Plur. Retardationes facere. Vitruv. 4. 9. RETAXO, [ἀπαρξάω] are. Suet. Vespas. cap. 13. Licinium Mucianum notæ impudiciæ, sed meritorum fiducia minus sui reverentem, nunquam nisi clam, & hætenus retaxare sustinuit, ut apud communem aliquem amicum querens, adderet clausulæ, Ego tamen vir sum. Retaxare, est eum a quo fueris taxatus, suorum vitiorum admonere, & vicissim reprehendere. RETE, is. n. [δικτυον, πλέγμα, ἀμφίδρονον] Quo pisces capiuntur. Plaut. Rud. 4. 2. 8.

— neque piscium ullam unciam hodie

Pondo cepi, nisi hoc, quod nunc fero in rete. Cic. 2. de Nat. Deor. 103. Ut in araneolis, aliæ quasi rete texunt: ut si quid inhaerit, conficiant: aliæ ex inopinato observant, &c. Rete, ab raritudine dicitur, ut ait Varro de L. L. 4. 29. Al. A rapio. V. Voss. Etymol. Retis jactus. V. JACIO. Fallentia retia. Ovid. 2. de Arte Am. 189. Rete jaculum. Plaut. Afin. 1. 1. 86. Jubeas una opera me piscari in aere, Venari autem reti jaculo in medio mari. Nemo, inquit Turnebus, venari possit in mari, nemo piscari in aere, sed venari & aucupari. Rete autem jaculum dicitur ad verriculi discrimen. Nam jaculum jacitur, fundaque etiam appellatur a Marone, a fundendo vel a fundo; ἵκρον, a Græcis dicitur, inquit Servius, & recte jaculum vocatur. Verriculum autem non jacitur, sed verritur, id est trahitur. Plaut. in Truc. 1. 1. 14. de reti jaculo, Quasi in piscinam rete qui jaculum parat. Alii emendant, Recte qui jacit vim parat, quibus non assentior. Hætenus Turnebus. V. Jaculum, in JACIO. [Rete jaculum, non in piscatus, sed in aucupii instrumento erat. Verum alioqui rete.

Rara retia. Virg. 4. Æn. 131. Exire retibus. Lucret. lib. 4. 1141. Retia dolum meditantur cervis. Virg. 5. Ecl. 60. Ponere retia cervis. Virg. 1. Georg. 307. Servare retia. Virg. 3. Ecl. 75. Summittere alicui retia. *Baisser les rets, & le laisser evader* Plin. lib. 9. cap. 8. Salto nullus conatur evadere, ni summittantur sibi retia. Tendere retia cervis. Ovid. 1. de Arte Am. 45. Idem 5. Epist. 19.

Retia sæpe comes, maculis distincta, tetendi. RETIS, m. & f. quidam probant ex Plaut. in Rud. 4. 3. 5. Non vides me referre uvidum retem, sine squammoso pecu? Ubi in nostris exemplaribus nunc legitur Uvidum rete, neutro genere. Varro 3. de R. R. cap. 5. Intra retem aves sunt omne genus, maxime cantrices: ut lusciniolæ, ac merulæ, quibus aqua ministratur per canaliculum, cibus objicitur sub retem. [Plaut. in eadem Sce. v. 45. Ubi demisit retem atque hamum, quicquid hæsit, extraho. Gloss. Lat. Gr. Retes augurales, *νεφέλη ὀρέων*. An Retis Aucupalis? Nisi vox augurii. RETIA, æ. f. [δικτυον] antiquum pro eodem, ut nonnullis placet. Plaut. Rud. 4. 1. 9.

Jam nunc & operam ludos facit, & retiam. Nunc, legitur Retia, neutro genere. [Vet. Gloss. Gr. Lat. *Δίκτυον*, Retium. *Δίκτυον κυνηγετικόν*, Plagula, retium, retia. & Lat. Gr. Retia, *Δίκτυα*, *Σαγήνη*. Nisi neutrum pl. est, ut puto.

RETICULUM, i. n. dimin. [πλεγματόν] Plin. lib. 31. cap. 6. Item demissæ reticulis in mari concavæ e cera pilæ, vel vasa inania obturata, dulcem intra se colligunt humorem.

Reticulum, [κεκρύφαλον] Genus retis, quod in orbem spargitur: unde aliquando capitur pro Muliebri fascia, quæ capillos continet. Juven. 2. Sat. 96.

Reticulumque comis auratum ingentibus implet. Reticulum, ait Nonius 14. 32. Tegmen capitis muliebri. Varro, Suspendit laribus marinas molles pilas, reticula, ac strophia.

Reticulum, Fascia quædam lanea, vel lineæ ad formam retis facta, quam faciei admoveamus ne agnoscamur, vel ut naribus suaves odores admo-

veamus. Cic. 7. Verr. 27. Ipse autem coronam habebat unam in capite, alteram in collo: reticulumque ad nares sibi apponebat tenuissimo lino, minutis maculis, plenum rosæ. Masculinum esse hic contendit Nonius 3. 188.

Reticulum junceum vel lineum. Columel. lib. 12. cap. 51. Reticulum, Instrumentum lusorium, quo pilam accipimus & remittimus. Ovid. 3. de Arte Am. 361.

Reticuloque pilæ leves fundantur aperto.

Reticulum, Sacculus in modum retis, quo viatores pecuniam & panem gestant. Hor. 1. Serm. 1. 47.

Non tuus hoc capiet venter plus quam meus; ut si

Reticulum panis venales inter onusto

Forte vehas humero, nihilo plus accipias, quam, &c. Ubi

Acron; Reticulum, Rete quo in urbe panis inter venales servos portari solet.

Reticula etiam appellantur Cancelli quibus loca separantur a communi accessu. Festus in voce Secepsita; Sacraria in Templis reticulo æneo olim sepiebantur, in quo tubæ relictæ sunt, per quas manibus sacra tangere licet.

RETICULUM, i. n. [δικτύδιον] antiquum Diminutivum a Retia, ut nonnullis placet. Plaut. Afin. 1. 1. 86. Quidam legunt Jaculo: alii Reti jaculo. V. supra in RETE.

RETICULUS, i. m. [κεκρύφαλον] Plin. lib. 12. cap. 14. At hercule Alexandriæ ubi tura interpolantur, nulla fatis custodit diligentia officinas. Subligaria signantur opifici. Persona adjicitur capiti, densusve reticulus: nudi emittuntur. V. Lex Pitisc.

Reticuli e nervis, pro Cancellis. Varro 3. de R. R. cap. 5. Inter columnas exteriores, pro pariete reticuli e nervis sunt, ut perspicui in silva possit, & quæ ibi sunt, neque avis ea tranfire.

Masculine etiam protulit Ulp. in l. fundi nihil. D. de action. empt. & vend. Reticuli circa columnas, plutei circa parietes, item cilicia, vela, ædium non sunt. conf. Non. 3. 188. [Gloss. Lat. Gr. Reticulus, *Γύζαρος*, καὶ Κροκύφαντος. Reticulum, *Γύζαρος*, genere utroque.

RETICULATUS, a, um Adj. [δικτυώπης] Quod factum est in modum retis. Plin. lib. 16. cap. 22. Dictyotheton vocant reticulatam structuram, quam frequentissime Romæ struunt, rimis opportunam.

Fenestræ reticulatæ, Reticulis objectis munitæ. Varro 3. de R. R. cap. 7. conf. Vitruv. 2. 8.

RETICULUM, i. n. dimin. Apul. Met. 8. Calcata retiola. Gloss. Cyrill. Retiolum, *κεφαλοδίσκιον*. [Nec hoc in Gloss. reperio, & apud Apul. p. 202. Elmenh. femininum esse apparet a Recto Retiola, æ.

RETILIUS, i. m. [δικτυόφωρος] Gladiatoris genus, qui rete immittit. Nam compositi gladiatores per paria, diversa nomina fortiebantur. Nam alter dicebatur Retilius, quod rete jaceret: alter Sequitor, perinde ac retiarium fugiens, vel fugam simulans, sequeretur. Quintil. lib. 6. cap. 3. Et Pedo de Mirmillone, qui retiarium consequebatur, nec feriebat: Vivum, inquit, capere vult. V. Gladiator in GLADIUS, & Sequitor, in SEQUOR. & Voss. Etymol.

Retiario pugnante adversus Mirmillonem cantatur Non te peto, piscem peto, quid me fugis, Galle? Quia Mirmillonum genus armaturæ Gallicum est, ipsique Mirmillones ante Galli appellabantur, in quorum galeis piscis effigies inerat. Hoc autem genus pugnae institutum videtur a Pittaco, uno ex septem sapientibus, qui adversus Phrynonem dimicaturus, propter controversias finium, quæ erant inter Atticos & Mytilenæos, rete occulte lato, impedivit Phrynonem. Festus.

Contra retiarium ferula. Martial. in præf. lib. 2. Denique videas an te delectet contra retiarium ferula. i. e. An id faciendum tibi putes, quod nemo non damnet atque exhibilet. Domitius Calderinus interpres admonet fuisse Proverbium, dici solum in eos, qui infirmo præsidio contra maxime instructum pugnarent. Quanquam idem paulo post alio dilabatur, nempe huc, gladiatores olim, si minus placuissent, ferula cæsos ejici solere. Erasmus.

Retiarius, Qui retia conficit. Gloss. Gr. Lat. *Δικτυοπλόκος*, Retiarius.

RETINA, æ. f. [ἀμφιβλεστροειδής] sive Retiformis, & Reticularis, est in oculis tunica, sive Pellicula pertenuis, quæ in duas dividitur partes, anterior Aranea nominatur: posterior retina. Cæl. Rhodig. Lect. Antiq. lib. 16. cap. 1. V. Anatomicos.

RETIGO, texti, tectum, [ἀποσκέπτω, ἀνεκαλύπτω] ère. Nudare, aperire. Virg. 1. Æn. 360.

— cæcumque domus scelus omne retexit. Juven. 6. Sat. 277.

Sit tibi zelotypæ retegantur fornia mœchæ.

Animi commenta retegere. Ovid. 13. Met. 38.

Caput retexit. Petron. cap. 17.

Confilium. Hor. 3. Carm. 21. 15.

Damna dies clara retexit Pharsalica. Lucan. lib. 7. 787.

Diem lucifer retegens. Ovid. 8. Met. 1.

Insidias. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 214.

Orbem retexit Titan radiis. Virg. 4. Æn. 119.

Pectus. Ovid. 13. Met. 459.

Silvas ferro, Cædere. Stat. 3. Theb. 174.

Thecam nummariam retegere. Cic. 4. Att. 7.

Vultus reteggit scisso velamine. Lucan. lib. 8. 669.

Recte es, dixit Lucretius, forma quadam Passivi Præteriti, lib. 3. 30.

His tibi me rebus quædam divina voluptas Percipit, atque horror, quod sic natura tua vi

Tam manifesta patens ex omni parte recte es. Sic enim legendum contendit Lambinus, non Recte est, ut vulgo.

RETRACTUS, a, um. Partic. [ἀνακαταλόμενος] ut, Res luce retractæ. Virg. 9. Æn. 461. conf. 12. 374.

Idem quod Tectus, reconditus. Suet. Aug. cap. 78. Post cibum meridianum, ita ut vestitus calceatusque erat, retractis paulisper pedibus, conqueescebat. [An Rejectis? Solet enim minima quæque hujus principis attingere, positum corporis, gestus &c.

RETENDO, di, sum, vel tum, [ἀίρωμι] ère. Laxare, contrariam habet significationem suo simplici. Ovid. 2. Met. 419.

Exiit hic humero pharetram, lentosque retendit

Arcus. Ibid. 3. 166.

— Nympharum tradidit uni

Armigeræ jaculum, pharetramque arcusque retentos.

Passive. Quintil. lib. 1. cap. 3.

RETENTO, [ἀναπαύω] ēre. Ex Re & Tento compositum; Iterum tentare. Ovid. 1. Met. 736.

— timide verba intermissa retentat. i. e. Iterum tentat proferre. Idem 10. Epist. 11.

Nullus erat, referoque manus, iterumque retento.

Memoriam retentare. Sen. Epist. 73. Diu res ista non retentavit memoriam meam.

Studium retentare, Intermissa studia repetere. Ovid. 5. Trist. 12. 51.

Viam leti sine fine retentat. Ovid. 11. Met. 792.

Retento, frequent. a Retineo. V. suo loco.

RETENTATUS, a, um. Partic. ut, Dominatio retentata. Aur. Viſt. de Cæſ. 37. 1.

Precibus frustra retentatis. Ovid. 14. Met. 382.

TERGO, si, ēre. Rurfus tergere. Ammian. 29. 37. Reterſit obrutas ruderibus foſſas.

TERO, trivi, tritum, [ἀνατέλλω] ēre. Iterum terere, purgare. Columel. lib. 2. cap. 21. extr. Pura deinde frumenta, si in annos reconduuntur, reteri debent. Emendati libri præferunt, Repurgari.

TRIMENTUM, i. n. pr. comm. [ἀπείκεμα] a Retero; sicut Detrimentum a Detero. Varro lib. 1. de R. R. cap. 64. Amurca, quum ex olea est expressa, qui est humor aquatilis, ac retrimentum conditum in vas fictile.

Retrimentum, Excrementum sæculentum, & sterces ipsum. Macrobi. lib. 7. cap. 4. In ventre fit prima digestio, cujus sæx, retrimenta sunt, quæ per intestina inferiora orificio trudente labuntur. Idem, Aridiora retrimenta in alvum convenire refert, humidiora in vesicam retrahi. Intelligit Stercora & urinam. Hæc, Recrementa a Celso vocantur. Gellio item quum ait, Recrementa aridiora in alvum conveniunt. V. RECREMENTUM in RECRESCO. [Videntur hæc duo vocabula veteri errore confusa, ut ex his, quæ ibidem ex Gloss. ascripti apparet. Gloss. Cyrill. Σκύβαλον, Stercus, Retrimentum.]

RETEXO, texui, textum, [ἀνυφάινω, ἀναλύω] ēre. Quod textum erat, distractis filis resolvere, & non textum reddere.

Telas intertextas retexere. Stat. 3. Silv. 5. 9.

Penelopes telam retexere. V. PENELOPE.

Properata fata retexere. Resolvere, ut possit qui mortuus est ad vitam redire. Ovid. 10. Met. 31. al. Fila, quod eodem redit, quum de Parcis intelligatur Fata hominum filo nentibus.

Idem ordo retexitur, Resolvitur. Ovid. 15. Met. 249.

Plenum orbem Luna quater retexitur, Dissolvit. Ovid. 7. Met. 531.

Noxas retexere, Reminisci. Stat. 9. Theb. 148.

Retexere, per translationem, Irritum facere. Cic. 2. de Orat. 158. Et ad extremum, ipsi se compungunt suis acuminibus, & multa quærendo reperiunt, non modo ea, quæ jam non possint ipsi dissolvere, sed etiam quibus ante exorsa, vel potius detexta prope retexantur. Ovid. de Rem. Amor. 12.

Nec nova præteritum Musa retexit opus.

Retexere orationem, pro In contrarium mutare, expoliire, emendare, vel potius Rurfus texere, & ordini quasi aliam telam. Cic. 2. Philipp. 32. Itaque jam retexo orationem illam: scribam & illos, ut si qui forte quod a te mihi objectum est, quærent sitne verum. i. e. Quod negabam confiteor.

Novi timores retexunt superiora. Cic. 11. Fam. 14. i. e. Irrita & vana reddunt.

Se ipsum retexere. Cic. 11. Fam. 28. An quod adolescens præstiti, quum etiam errare cum excusatione possem, id nunc ætate præcipitata commutem, ac me ipse retexam?

Retexere, pro Dissolvere, revocare, irritum facere. Cic. 4. Verr. 63. Omnia erant Metelli ejusmodi, ut totam suam Præturam retexere videretur. Supra dixerat, Ut omnes istius injurias, quas posset, retexeret. Budæus.

Retexi, Inf. Pass. [ἀναλύεσθαι] Resolvi. Lucret. lib. 1. 530.

Hæc neque dissolvi plagis extrinsecus icta

Posſunt, nec porro penitus penetrata retexi.

RETEXENS, entis. Partic. [ἀνυφάινων] Hor. 2. Serm. 3. 2.

— scriptorum quæque retexens.

RETEXTUS, a, um. Partic. Ovid. 3. Amor. 9. 30.

Tardaue nocturno tela retexta dolo.

RETIARIUS, RETICULUM, RETICULUS. V. RETE.

RETICEO, [ἀποσιώπην] ēre. A loquendo desistere: & proprie de iis dicitur, quæ dolorem sive sollicitudinem afferunt. Ter. Heaut. 1. 1. 33.

Ne lacrima: atque istuc quicquid est, fac me ut sciam.

Ne retice: ne verere. Cic. 2. de Legib. 41. Quoniam mihi sermo est apud deos, nihil reticebo.

Nihil nec temere dicere, nec astute reticere debeo. Cic. 1. Q. frat. 2.

Non possum reticere. Catull. ad Mallium, 66. 41.

Patefacere & Reticere, contraria. Cic. 14. Fam. 2. Quod ii, qui ea patefacere possent, propter metum reticissent.

Negare & Reticere. Cic. 3. Verr. 90. Hoc tantum facinus, non modo negare interrogati, sed ne producti quidem reticere poterunt.

Celare & Reticere. Cic. 3. Off. 36. Neque enim id est celare quicquid reticeas: sed quum quod tu scias, id ignorare emolumenti tui causa velis eos, quorum interfit id scire.

Reticere de. Cic. 3. Verr. 139. Tamen de Chelidone reticuit, quoad potuit, alio responſionem suam derivavit.

Dolores reticere. Propert. lib. 1. 10. 13.

Passiv. Ovid. 20. Epist. 151.

— reticetur formula pacti.

Arteriæ reticendo acquiescunt. Auctor ad Herenn. lib. 3. 21.

RETICENS, entis. Partic. Compar. Auctor ad Herenn. 2. 10. Alius alio reticentior est in dolore. al. Recentior.

RETICENDUS, a, um. aliud Partic. Propert. 2. 24. 4. Reticendus amor. Multa reticenda lingua modesta. Ovid. 19. Epist. 63.

Crimina reticenda deorum. Stat. 1. Theb. 230.

RETICENTIA, æ. f. [ἔχρησθαι, ἀποσιώπησης] est, Quum id non dicitur quod dici debuit, ut vitium ædium, vel rei venalis. Cic. 3. Off. 65. A Jureconsultis etiam reticentia pœna constituta est. Plaut. Merc. 5. 52.

Quid taces? dic: enecas me miserum tua reticentia.

Est & Figura rhetorica, Gr. ἀποσιώπησης. V. Quintil. 9. 2. & Cic. 3. de Orat. 205.

RETINA, V. RETE.

RETINEO, tinui, tentum, [ῥιπίζω, ἀναλαμβάνω, κατέχω, ἐφίστημι] ēre.

Remorari, quod & Detinere dicitur. Ter. Phorm. 1. 3. 23.

Cui de integro est potestas etiam consulendi, quid velis

Retinere, amare, amittere. Ovid. 1. de Arte Am. 393.

Saucius arrepto piscis retinetur ab hamo.

Aliquem retinere, Remorari. Cic. 13. Att. 14. Quare, nisi jam profecti sunt, retinebis homines.

Euntem retinere. Ovid. 18. Epist. 99.

Firmis vinclis. Ovid. Rem. Amor. 213.

Abalienare & Retinere, contraria. V. ABALIENO.

Amore patriæ retineri. Ovid. 1. Trist. 3. 49.

Animo studia retinere. Cic. 1. Tusc. 1. Retuli me, Brute, te hortante maxime, ad ea studia, quæ retenta animo, remissa temporibus, longo intervallo intermissa revocavi.

Assensum retinere, Dictum est in ASSENSUS. Puto esse tamen apud Ciceronem. H. St. Sustinere se ab assensu, vel Assensum sustinere, continere, cohibere frequentius Cic. dicit. Sed istuc tamen etiam ex 4. Acad. quæst. affert Nizol. ubi sapius Assensus vel Assensionis retentio occurrit. V. infra hoc verbale.

Complexu retinere. Cic. pro Planc. 100. Vi me Plancius & complexu suo retinuit.

Custodiis retineri atque servari. Cic. 5. Verr. 60. Equitem Romanum scitote biduum cibo, testoque prohibitum, biduum Leontinis in foro custodiis Apronii retentum atque servatum: neque ante dimissum, &c.

Memoria retinere. Cic. pro Rosc. Amer. 33. Neque plura tamen dici possunt, quam pop. Rom. memoria retinet. Nepos 25. 5. 11.

Mensa. Ovid. de Rem. Amor. 631.

Non facile esuriens posita retinere mensa.

Morbo retineri. Liv. 34. 10.

Tempestatibus retineri. Cic. 11. Att. 16. At eas Cephalioni dedi, qui multos menses tempestatibus retentus est.

Vi aliquem retinere, aut metu. Cic. 4. Verr. 7. Aut hi qui contra istum legatos decreverant, & testimonium publicum, mandataque acceperant, vi ac metu retinerentur.

In fide retinere animos sociorum. Liv. 25. 41.

In officio. Cic. pro Rosc. Amer. 70. Ut quos natura ipsa retinere in officio non potuisset, ii magnitudine pœnæ maleficio summoventur.

In possessione. Cic. 2. Off. 65. Quam quidem ante hanc confusionem temporum in possessione sua principes retinuerunt.

Sermone in longo aliquem retinere, Occupare longo sermone & detinere. Cic. 4. Att. 15. Credo Platonem vix putasse satis consonum fore, si hominem id ætatis in tam longo sermone diutius retinuisset.

Virtute retineri in vita. Cic. 3. de Finib. 61. Neque his qui virtute retinentur in vita, nec his qui sine virtute sunt, mors est appetenda.

Commisſa retinent aures. Hor. 1. Epist. 18. 70.

Gaudia, non retinere. Latitiam præ se ferre. Ovid. 12. Met. 285.

Gemitus non retinere. Ovid. 4. Fast. 461.

Lacrimas. Ovid. 1. Met. 648.

Manus. Ovid. 6. Met. 35.

Nummos & similia. Cic. 5. Verr. 170. Quos de publico nummos acceperat, retinuit omnes.

Pilam. Cic. in Pison. 69. Iste claudus (quomodo ajunt) pilam retinere: quod acceperat, testificari. V. PILA.

Se retinere. Cic. 1. de Legib. 52. Quin labebar longius, nisi me retinuisssem.

Retinere dicitur qui adversum aliquem tenet, inquit Donatus. Ter. Adel. 1. 1. 32.

Pudore & liberalitate liberos

Retinere satius esse credo quam metu. [i. e. In officio continere.]

Retinere, Facere, vel aliquem retrahere, ne cadat. Plaut. Curc. 2. 3. 31.

— retine, retine me obsecro.

Vides, ut expalluit? datin' isti fellam, ubi assidat cito. Ter.

Heaut. 2. 4. 23. Ah! retine me, obsecro.

Retinere, pro Tenere etiam accipitur. Cic. 6. Verr. 74. Sagittæ pendebant ab humero, sinistra manu retinebat arcum.

Retinere, Relinquere. Plin. 10. Epist. 40. Et in publicis officiis retinere damnatos, non satis honestum putabam.

Judicem retinere aliquem. Cic. 2. Verr. 31. Quem ego hominem, si ejus fidei diffusus essem, judicem non retinuisssem.

Amicos retinere, Conservare. Cic. pro Quint. 59. Id egit, ut amicos obſervantia, rem parcimonia retineret.

Caritatem retinere in aliquem. Cic. de Amicit. 72. Quum cogniti sunt & aut deorum, aut regum filii inventi, retinent tamen caritatem in pastores, quos patres per multos annos esse duxerunt. i. e. Amant semper ipsos pastores.

Decus nativum retinent inviolata. Ovid. de Nuce 52.

Dignitatem in Rep. Cic. 1. Att. 13. Sum enim & ab observando homine perverso liber, & ad dignitatem in Rep. retinendam contra illius voluntatem solutus.

Existimationem. Cic. pro Cluent. 56. Affirmabat enim lacrimans, non se cupidiorum esse civitatis retinendæ, quam existimationis.

Fidem in amicitia, Fidelem esse. Cic. de Amicit. 90. Una illa sublevanda offensio est, ut & utilitas in amicitia, & fides retineatur.

Gratiam alicujus. Cic. 2. Q. frat. 3. Quæ tibi eo scribo quod me de retinenda Sextii gratia litteris sæpe monuisti. Idem 1. Att. 1. Vides enim in quo cursu sumus, & quam omnes gratias, non modo retinendas, verum etiam acquirendas putemus.

Gravitatem. Cic. 1. Off. 137. Rectum est autem etiam in illis contentionibus, quæ cum inimicissimis sunt, etiamſi nobis indigna audiamus, tamen gravitatem retinere, iracundiam repellere.

Humanitatem. Cic. 3. Verr. 65. Hic Philodamus, postquam jus suum obtinere non potuit, ut humanitatem suam retineret laborabat.

Invidiam suam apud improbos. Cic. 2. Att. 9. Sunt enim illi apud bonos invidiosi: ego apud improbos meam retinuisssem invidiam, alienam sumptisssem.

Judicium suum. Cic. 1. de Finib. 50. Qui suum judicium retinent, ne voluptate victi faciant id, quod sentiunt non esse faciendum: Hi voluptatem maximam adipiscuntur, prætermittenda voluptate. i. e. In suo judicio perseverare.

Jus retinere. Cæf. 1. Bell. Civil. cap. 5.
 Jus suum. Cic. de Senect. 37. Ita enim senectus honesta est, si se ipsa defendit, si jus suum retinet, si nemini mancipata est.
 Justitiam. Cic. 1. de Invent. 3. Urbibus constitutis, ut fidem colere, & justitiam retinere dicerent.
 Majestatem retinere, pro Conservare, [μαζουλάτην] Cic. in Orat. 102.
 Jus omne retinendæ majestatis Rabinii causa continebatur: ergo in omni genere amplificationis exarsumus.
 Memoriam gratissimam alicujus rei. Cic. 3. de Legib. 29. Ille vero, etsi tuus totus est ordo, gratissimamque memoriam retinet consulatus tui, pace tua dixerim, non modo censores, sed etiam judices omnes potest defatigare.
 Modum ludendi. Cic. 1. Off. 104. Ludendi etiam est modus retinendus, ut ne nimis omnia profundamus, elatique voluptate in aliquam turpitudinem delabamur.
 Morem. Cic. 2. de Finib. 2. Qui mos cum a posterioribus non esset retentus, Arcefilas eum revocavit.
 Officium retinere, pro In officio manere. Cic. pro Cluent. 133. Neque enim hoc nomine sanctior, neque probior, neque in omnibus officiis retinendis diligentior esse quisquam potest.
 Pacem. Cic. Cn. Magno, 8. Att. 11. Meaque semper fuerit sententia, primum de pace, vel iniqua conditione retinenda, deinde de urbe.
 Religionem retinere. Cic. 2. Verr. 46. Observant quemadmodum se unusquisque vestrum gerat in retinenda religione, conservandisque legibus.
 Spem retinere. Tacit. 3. Hist. 84.
 Veritatem. Cic. pro Quint. 75. Unum tamen hoc cogitent, ita se grave esse, ut si veritatem volent retinere, gravitatem possint obtinere.
 Virtutem. Cic. 15. Fam. 19. Itaque & Pansa, qui ἡδὺν sequitur, virtutem retinet.
 Vitam retinere. Cic. 5. Verr. 81. Hic tantum potuit, ut nemo illo invito, nec bona, nec patriam, nec vitam retinere posset.
 Utilitatem hæc & gratiam retinent. Plin. 1. Epist. 8.
 Retineor, Passiv. Lucret. lib. 2. 453.
 Nec retinentur enim inter se glomeramina quæque. i. e. Non coherent inter se, neque manent constipatæ. Lambinus.
RETINENS, entis. [κατέχων] Partic. ut, Retinentis pocula rite manu. Lucret. 1. 495.
 Ferociam retinens. Sallust. Catil. 60.
 Vento retinente morari. Ovid. 13. Epist. 3.
 Membra retinentia aliquid animæ. Ovid. 6. Met. 644.
 Retinens, Adj. cum Genitivo, ut Dignitatis retinens. Cic. 1. Q. frat. 2. 3. Fert enim graviter, homo & mei observantissimus, & sui juris, dignitatisque retinens.
 Modestæ retinens. Tacit. 5. Ann. 11.
 Superl. Gell. lib. 10. cap. 20. Salustius quoque proprietatum in verbis retinentissimus.
RETINENDUS, a, um. Partic. [καθηκόν] ut, Cura retinendæ puellæ. Ovid. 2. de Arte Am. 295. V. supra plura.
RETENTUS, a, um. Partic. [καταχρησθεῖς] Gloss. L. G.] h. e. Detentus, remoratus. Martial. lib. 1. 47.
 Expectare jube: velocius ibo retentus. Cic. 1. Verr. 29. Potamonem, scribam & familiarem tuum, retentum esse a Verre in provincia, quum tu decederes. Sen. Epist. 9. Retentus in navigatione longa. Ovid. 6. Fast. 741.
 Solliciti terrentur equi, frustra que retenti,
 Per scopulos dominum duraque saxa trahunt.
 Lingua retenta metu. Ovid. 11. Epist. 32.
 Verba dolore retenta. Ovid. 10. Met. 474.
 Hoc retento, reliqua voluntas auctoritati aut gratiæ traditur. Cic. 3. de Legib. 39.
RETINENTIA, æ. f. Tenacitas, & memoria. Nomen Lucretianum, & aliis, quod sciam, inusitatum: quod significat, inquit Lambinus, ἀνάμνησιν, sive μνήμην, i. e. Recordationem seu memoriam rerum præteritarum: vel, ut quidam malunt, Continuationem quandam partium, ex quibus constamus, permanentem. Lucret. lib. 3. 676.
 Nam si tantopere est animi mutata potestas,
 Omnis, ut actarum exciderit retinentia rerum, &c. Idem eodem libro v. 864.
 Interrupta femel cum sit retinentia nostri.
RETENTIO, ðnis. f. [καταχρησθῆς, κράτησις] Gl. L. G.] Cic. 13. Att. 11. Semperque Carneades ἀντιβολῶν pugilis, & retentionem aurigæ similem facit ἵππων. Idem 4. Acad. 59. Ex his illa necessario nata est ἵππος, id est assensionis retentio. & 79. Illud certe, opinione & perceptione sublata, sequitur, omnium assensionum retentio: ut si ostendero nihil posse percipi, tu concedas nunquam assensurum esse. conf. Vitruv. 9. 4. & Lactant. 6. 10.
RETENTUS, ðs. m. Claud. in Rufin. 2. 438. Vivosque imitata retentus.
RETENTOR, ðris. m. Apul. 1. Florid. Retentores suos toto corpore oblidere.
RETINAX, æcis. Adj. Symmach. 1. Epist. 47. Retinax advenarum lotos. H. St. In Lugd. desiderabatur.
RETINACULUM, i. n. [ῥινία, ῥυτήρ, ἀπίγμον, κρατὴς] Gl. L. G.] Quo aliquid retinetur. Virg. 1. Georg. 265.
 Atque Amerina parant lentæ retinacula viti.
 Retinacula vitæ abrupta multa Corelius. Plin. 1. Epist. 12. ad Calectrium Tironem. h. e. Posthabitis omnibus rationibus, quæ eum retinere potuissent in vita, mori decrevit.
 Unca retinacula. Stat. 3. Silv. 2. 32.
 Ferit retinacula ferro stricto. Virg. 4. Æn. 580.
 Prærupte puppis retinacula. Ovid. 14. Met. 547.
 Solvere retinacula. Ovid. 7. Epist. 55.
RETENTO, [ῥηχέω] ære. frequent. Cic. 1. de Divin. 17.
 Quæ penitus sensus hominum vitæque retentat. Ex poeta. Lucan. lib. 4. 723.
 Ipse cava regni vires in valle retentat. h. e. Retinet exercitum.
 Cælum a terris retentare. i. e. Facere ne cælum cum terris misceatur. Lucret. lib. 2. 728.
 Frena retentare. Ovid. 2. Amor. 9. 30.
 Lora retentat. Sil lib. 4. 211.
 Cur me retentas? Plaut. Asin. 3. 3. pr.

Qui tanquam cochlea abscondens retentat sese tacitus. Auct. ad Herenn. 4. 46.
 Retento, compositum a Tecto, are. V. suo loco.
RETENTANS, antis. Partic. Aur. Vict. de Cæf. 41. 10. Liberis Cæsarum nomina retentantibus. i. e. Retinentibus.
RETENTATOR, ðris. m. Cassiod. 2. Epist. 10. & 1. Epist. 22. Gloss. Cyrill. Διακράτης, Possessor, Detentator, Retentator.
RETENTATRIX, icis. f. Macrobi. 7. Saturn. 4. Secundæ hoc cura virtutis est, quam Græci, quia retentatrix est, vocant κατακράτην. De Digestione.
RETINGO, [ἀναβάπλω] ðre. Stat. 1. Silv. 4. 73.
 — nec in otia pacis
 Permissum laxare animos, ferrumque retingi. Sed hic legendum puto, Recingi, i. e. Discingi. Pallad. 13. tit. 2. Vinum myrtite retingemus.
RETIS, V. RETE.
RETO, are. V. RETÆ.
RETONDEO, di, sum, [κατακείρω] ðre. Omnino vel perfecte tondere. Plaut. Pseud. 1. 2. 26.
 At hæc retonsa est. b. sine fiet, itidem quoque vos estis plagis omnes. Rectius al. Retunsa.
RETONSUS, a, um. Partic. Plin. lib. 18. cap. 17. Retonsarum vero etiam semel omnino certum est, granum longius fieri. De fegetibus.
RETONO, [ἀναβρονέω] ðre. Contra tonare, resonare. Catul. de Bercynth. 61. 82.
 Face cuncta mugienti fremitu loca retonent. Verba Cybeles ad Furorem.
RETORPESCO, ðre. Tertull. adv. Gnost. cap. 1. Pristini sensus retorpescent.
RETORQUEO, torfi, tortum, [ἀντιτρέφω, ἀνακράπτω] ðre. Retro torquere, vel remittere. Cic. de Senect. 83. Quo quidem me proficiscentem haud sane quis facile retraxerit, nec tanquam pilam retorserit. Vetus codex legit, Neve tanquam Peliam recoxerit. Ovid. 3. Met. 68.
 Ille dolore ferox, caput in sua terga retorfit.
 Retorquere aliquem, pro In alteram partem invertere. Quintil. Decl. 16.
 Colla retorquere ferocis equi. Ovid. 4. Epist. 79.
 Currus averfos retorfit. Virg. 12. Æn. 485.
 Retorqueri sub terra. Plin. lib. 17. cap. 10. h. e. Reflecti.
 Retorquere telam, Dissolvere, retexere. Plin. lib. 11. cap. 22. Prima telas bombycinas retorquere, &c. Ex vetusto codice legendum, Reddidi.
 Retorquere farmentum. Columel. lib. 4.
 Oculos. Ovid. 10. Met. 686.
 Oculos ad urbem. Cic. 2. in Catil. 2. Retorquet oculos profecto sæpe ad hanc urbem, quam ex suis faucibus ereptam esse luget.
 Animum ad præterita. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 3.
 Retorquere gubernacula. Retro flectere, i. e. Reverti. Plin. Paneg. cap. 86. extr. Nec dubito quin agitaverit secum, an gubernacula retorqueret: & fecisset, nisi quod pæne ipso contubernio principis felicius, jucundiusque est desiderare principem.
 Crimina in aliquem, Rejicere. Ulp. l. 14. §. 6. Dig. de bon. libert. Si ab eo petitus, retorfit in eum crimina.
RETORQUENS, entis. Partic. Virg. 8. Æn. 460.
 Dimissa ab læva pantheræ terga retorquens. Tertull. de Pallio cap. 2.
RETORTUS, a, um. Partic. [καμπύλω] ut, Retortæ cervices. Plin. Paneg. cap. 34. Quum delatorum supina ora, retortasque cervices agnoscebamus, & truebamur.
 Brachia tergo retorta. Hor. 3. Carm. 5. 22.
 Manibus retortis trahi. Hor. 2. Epist. 1. 191.
 Specus in cochleam retortii. Columel. lib. 8. cap. ult.
 Undæ violenter retortæ. Hor. 1. Carm. 2. 13.
RETORSIO, ðnis. f. verbum vulgare Jctorum.
RETORRESCO, [καταξηραίνω] ðre. Retorridum fieri. Columel. lib. 3. cap. 3. Deinde sata non ita enutrient, ut ante convalescant ac profiliant, quam retorrescant. Idem cap. 5.
RETOSTUS, a, um. Partic. [παλίνοπτω] Iterum tostus. Plin. lib. 13. cap. 4. Marcescitque non retostus fornix.
RETORRIDUS, a, um. Adj. [καταξηρω] Quod intempestive, amissis viribus, a sole retorretur. Columel. lib. de Arbor. cap. 17. Si in olea unus ramus aliquanto ceteris latior est, nisi eum recideris, arbor tota fiet retorrida. Idem lib. 3. cap. 11. Igitur si non retorrida & scabra, sed lævia & nitida, & proluxa secundaque viderimus, eam intelligimus esse terram furcularem. conf. Plin. 13. 29.
 Retorridi rami. Sen. Epist. 12.
 Retorridum etiam dicitur Quod igne combustum est: ut Seneca vocat manum Mucii Scævolaæ retorridam, Epist. 66.
 Retorrida frons. Columel. lib. 2. cap. 2.
 Tralate, Veteratioris, versutus, vaser. ut, Phædr. 4. 1. 7.
 Aliquot secutis, venit & retorridus:
 Qui sæpe laqueos & muscipulam effugerat, &c. De mure.
RETORREIDE, Adv. [καταξηραίνω] Plin. lib. 17. cap. 5. Terram amaram, sive macram, si quis probare velit, demonstrant atræ herbæ, frigidam autem retorride nata.
RETOSTUS, V. RETORRESCO.
RETRACTO, V. RETRAHO.
RETRĀDO, tradīdi, traditum, ðre. pr. comm. Rurfus tradere. Pomponius in l. Tenetur. D. de action. empt. & vendit. Si aream tibi vendidi certo pretio, & tradidi, ita ut insula ædificata partem dimidiam mihi retradas: verum est, ut ædifices, agere me posse ex vendito, & ut ædificatam mihi retradas.
RETRĀHO, traxi, tractum, pr. comm. [ἀνέλκω, ἀνέλκω, ἀνέρω, ἀνακράω] ðre. Retro trahere: sive Rurfus, vel in contrariam partem trahere. Virg. 5. Æn. 709.
 Nate dea, quo fata trahunt, retrahuntque, sequamur. Cic. pro Coel. 61. Licinium autem, cum jam manum ad tradendum pyxidem porrexisset, retraxisset. Idem de Senect. 83. Quo quidem me proficiscentem haud sane quis facile retraxerit.
 Non habeo certum, quæ te res hinc maxime retrahat. Cic. 5. Fam. 14.
 Retrahere ad se argentum. Ter. Heaut. 4. 2. 11.

Ex fuga retrahere. Plaut. Merc. 1. Perioch. 7.

Retrahere verba fugitiva. Varro lib. 4. de L. L. pr. Quare illa, quæ jam majoribus nostris ademit obliuio, fugitiva si sedulitas Mucii & Bruti retrahere nequit, non, si non potuero indagare, eo ero tardior. Translatio est: Fugitivi enim ferri dicuntur retrahi, qui e fuga reducuntur ad herum. unde & apud Varronem de R. R. 1. 14. pr. Fugitivarius dicitur, qui fugitivum conquirat & secetur. De verbis igitur, ut de servis, honeste præclaraque translatione loquutus est. Turnebus Advers. 24. 29. Alii post Fugitiva distinguunt, ut sit Fugitiva obliuio.

Retrahere se ne. Cic. pro Cael. 64. Qui minus enim Licinius comprehendere potuit, quum se retraxit, ne pyxidem traderet, quam si non retraxisset? Ab ictu se retrahere. Ovid. 3. Met. 87.

Aliquem a studio. Ter. prol. Phorm. pr. i. e. Revocare. Sic, Retrahere aliquem a Republica. Cic. pro Sext. 34.

Scipio Annibalem in Africam retraxit. Cic. 2. de Finib. 56.

Versus erroneos retrahere in corpus. Plin. 1. Epist. 10.

Nocturnæ quietis imaginem ad spem haud dubiam retraxit. Tac. 16. Ann. 1.

Retrahere se, Desistere a re aliqua. Catull. ad Alphenum, 28. 9. Hor. 1. Epist. 18. 58.

Ac ne te retrahas, & inexcusabilis absis. i. e. ut Lambinus, explicat, Ne te nimis longe abducas ab exercitationibus tuis, &c.

Retrahere verba, pro Reducere & quasi refovere: quum interventu aliquis sermonem interrumpimus. Senec. Epist. 3.

Passiv. Retrahi ex fuga. Sallust. Catil. 47. extr. V. Partic. RETRACTUS.

RETRAHENS, entis. Partic. Cic. in Sallust. 10. Ipsa republica manu retrahente me.

RETRACTUS, a, um. Partic. [ἀντὶχέδαις, ἀντὶχέδαις] Cic. 6. Philipp. 10. Nescio quomodo se coniecit in urbem, atque ita mæstus rediit, ut retractus, non reclusus videretur.

Retractis ac resupinis capitibus. Columel. lib. 2. cap. 2.

Retractus in tutum animus. Senec. de Benef.

Retracti, Fugitivi dicuntur, quum reprehenduntur, ut apud Cic. in Verr. Tranquillus Reprehensos dicit. Sallustius Catil. cap. 47. extr. Cæparius (namque is paulo ante ex fuga retractus erat) Cn. Terentio senatori traditur. Idem cap. 48. Ad Catilinam proficiscentem ex itinere retractum esse aiebant. Bud. conf. cap. 39.

Retractus locus, pro Remoto. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum, Hujus a lava retractus paulo cubiculum est amplum. Liv. 34. 9. Hispanis retractior a mari trium millium passuum in circuitu murus erat.

Retractus, pro Abdito. Liv. 36. 1. Thespensium emporium est in intimo sinu Corinthiaco retractum.

RETRACTIO, ōnis. f. pro Contractione. Vitruv. 3. 3. Retractiones graduum. Macrob. 1. Saturn. 14. pr. Modo auctio, modo retractio dierum proveniebat.

RETRACTUS, ūs. m. Tertull. adv. Gnost. cap. 1. Bellicam machinam retractu tela vegetantem de scorpio nominant.

RETRACTO, pr. comm. [ἀντὶχέδαις] are. Rursus, vel retro trahere; frequentativum a Retraho, ut Tracto a Traho. [Nisi potius ab hoc ipso est compositum, estia retinuit, cum alia composita in e mutent, ut Contrecto, Attrecto, Detrecto.

Arma retractare. Liv. 2. 30. Tutius visum est defendere inermes Latinos, quam pati retractare arma.

Mentem. Tacit. Germ. 22. extr. Ergo detecta & nuda omnium mens, postera die retractatur, & salva utriusque temporis ratio est.

Retrahere. Virg. 12. Æn. 889.

Quæ nunc deinde mora est, aut quid jam, Turne, retractas?

Largitiones retractare, Revocare, reprobare, Trajanus ad Plin. lib. 10. 112. pr.

Retractare, [ἀντὶχέδαις] Revocare, velut sub incudem, repolire, repetere. Plin. 7. Epist. 6. ad Macrinum, Præceptum est Serviano, ut vacaret finitam causam retractanti, si quid novi afferret.

Pedamenta retractare. Columel. lib. 4. cap. 26. Tamen in his, hæc eorumque similia pedamenta post putationem retractanda sunt, partesque eorum putres dedolendæ, &c. Quibus verbis abunde declarat quid sit Pedamenta retractare, nimirum Superioris anni pedamenta in manus resumere, rursus exacuere, putrefactis partibus amputatis, inutilia rejicere, redolare, ut ita dicam. Gallis dicitur, Remanier, repaver.

Retractare aliquid, Rursus tractare, ut ait Festus, sive Refricare, & iterum commemorare, [ἀναμνηστικὴ ἐργασία] Cic. 8. Att. 9. Sed hæc omittamus: augemus enim dolorem retractando. Plin. ad Septitium, lib. 1. Epist. 16. Ex Budæo. Hor. 2. Carm. 1. 38.

Sed ne relictis, Musa proca, jocis, Cææ retractes munera nenia.

Vulnera cruda retractare, Rursus vel frequenter contrectare. Ovid. 3. Trist. 11. 19. Idem 4. Trist. 4. 41.

Neve retractando nondum coeuntia rumpe Vulnera.

Actiones retractare, i. e. Repetere, & iterum tractare & rescribere, repolire, emendare. Plin. 5. Epist. 8. Egi magnas & graves causas, has destino retractare. Ibid. Rescribere vocat. Budæus.

Dicta retractare. Virg. 12. Æn. 11.

Materiam eandem. Quintil. lib. 2. cap. 4. V. Partic. RETRACTATUS.

Verba desueta. Ovid. 5. Trist. 7. 63.

Diligenter retractare. Cic. 2. de Nat. Deor. 72. Qui omnia, quæ ad cultum deorum pertinerent, diligenter retractarent, & tanquam relegent, sunt dicti religiosi ex relegendo.

Retractare ac recogitare secum. Columel. in præfat. lib. 1.

RETTRACTANS, antis. Partic. [ἀντὶχέδαις] Sallust. Fragm. cap. 7.

Vos mustantes & retractantes verbis. conf. Liv. 3. 49. pr. & cap. 52. & 53. Item Aurel. Vict. de Cæs. passim.

Retractans juvenis, & calcitrosus, Qui non potest facile duci quo volumus, & retractat ac renuit. Columel. lib. 2. cap. 2. Alii legunt Retrectantem per secundam vocalem. Gallice, Relif.

RETTRACTATUS, a, um. [ἀναμνηστικὴ ἐργασία] aliud Partic. Quintil. lib. 2. cap. 4. Quoties eandem materiam, rursus a me retractatam, scribere de integro juberem.

Compar. Retractatius opus, pro Emendatiori, & lituris pleno. Cic. 16. Att. 3. Sed tamen idem συζητήσις mihi ad te retractatius, & quidem ἀρχιτεκτονικὴν ipsum, crebris locis inculcatum & relectum. Quali dicat Limatius & politius.

RETTRACTATIO, ōnis. f. [ἀναμνηστικὴ ἐργασία] Actus ipse retractandi: h. e.

VOL. IV.

Opinionem revocandi. Cic. 13. Att. 25. pr. Conficies igitur, & quidem sine ulla dubitatione, aut retractatione. Idem 5. Tulo. 29. Sine retractatione libere dicere. V. Gronov. ad Liv. 3. 49.

RETRACTATOR, ōris. m. Tertull. de Jejun. cap. 15. Retractor officii. conf. Salmast. ad Spartian. Hadr. c. 12. & ad Getam, c. 4. pr.

RETRECTANS, RETRECTO, &c. V. superius RETRACTANS, &c. in RETRACTO.

RETRIBUO, ui, ūtum, pr. comm. [ἀντιδοδῶμι, ἀντιδοδῶμαι] ēre. notæ significationis, Reddere. Cic. pro Rosc. Com. 44. Nihil mihi detrahā, quum illis exactæ ætatis severissime fructum, quem meruerunt, retribuam. Idem Anteq. iret in exil. 1. Fidei conducit, in loco debitum retribuere. Liv. 2. 41. Pecuniam acceptam retribui populo.

Rebus retribuere corpora. Lucret. lib. 5. 278.

RETRIBUTUS, a, um. Partic. Paulin. Epist.

Nec retributa suis, nec potienda tibi.

RETRIBUTIO, ōnis. f. August. Civ. Dei, 22. 23. Tertull. adv. Marc. 5. 4. & 2. 18. Lactant. 4. 13. & 6. 18.

RETRIBUTOR, ōris. m. Paulin. Nolan. Epist. 11. Salvian. Gub. Dei. 1. Tertull. adv. Marc. 4. 29. & 5. 16.

RETRICES, um. pr. com. aut, si a Gr. ῥέτροι, ut vult Martini. longa. Rivuli nomen extra Urbem, ex quo aqua irrigandorum pratorum ac hortorum gratia derivabatur. Festus, Retricibus quum ait Cato, in ea quam scripsit, quum edisseravit Fulvii Nobilioris censuram, significat aquam eo nomine, quæ est supra viam Ardeatinam, inter lapidem secundum & tertium, qua irrigantur horti infra viam Ardeatinam, usque ad Latinam. conf. Nardin. Rom. vet. 3. 3. vel Lex. Pitisc.

RETRIMENTUM, V. RETRO.

RETRO, Adv. utraq. comm. ut vult Ricciol. ut Voff. & Borrich. ult. prod. [ὀπίσθεν, κατ' ὀπίσθεν, ὀπίσθεν, ὀπίσθεν] contrarium habet Ante. Ter. Heaut. 5. 1. 29.

Est mihi ultimis conclave in ædibus quoddam retro. Plin. lib. 28. cap. 6. Contra lippitudines retro aures fricare prodest.

Retro ad Alpes versus iter mihi incidit. Cic. 8. Fam. 15.

Retro & A tergo. Cic. 1. de Divin. 49. Tum visam belluam vastam, &c. præcepisseque ut pergeret protinus: quid retro, atque a tergo fieret, ne laboraret.

Retro inhibita rostrata. Liv. 30. 10. V. INHIBEO.

Vocare retro aliquem. Virg. 4. Georg. 495.

Longe & Retro. Cic. 5. Tulo. 87. Ut omnia, quæ sine ea sint, longe & retro ponenda censeat. Ibid. 6. Quod tam longe retro respicere non possunt.

Virg. 5. Æn. 428.

Abduxere retro longe capita ardua ab ictu.

Abscedere retro. V. ABSCEDO.

Ambulare retro. Plin. lib. 7. cap. 45.

Cedere retro, sive unica dictione, ut aliis placet, Retrocedere. Liv. 8. 8. Si hastati profligare hostem non possent, pede presso, eos retro cedentes in intervalla ordinum principes recipiebant.

Cedentia retro semper arva Ausonia. Virg. 3. Æn. 496.

Commeare retro. Cic. 3. de Nat. Deor. 31. Cumque eadem vicissim retro commeant.

Dare retro, & Retro reddere. Marcellus in l. Si quis duos. D. de solution.

Discedere retro. Lucret. lib. 4. 911.

Fluere retro amnes nostra vidit ætas. Plin. lib. 2. cap. 103.

Fugit retro. Virg. 11. Æn. 405.

Ire retro. Hor. 3. Carm. 10. 10.

Properare retro. Ovid. 5. Epist. 31.

Recurrere retro, pro Reciprocum esse. Plin. in Paneg. cap. 38. extr. Cur enim posteris amplior honor, quam majoribus haberetur? curve non retro quoque recurreret æquitas eadem? [i. e. Majoribus etiam impertiatur.

Referri retro. Virg. 1. Georg. 200.

Ruere retro. Stat. 12. Theb. 19.

Verfa retro. Virg. 10. Æn. 6.

Dubique discesserint, in castra Galli, Græci retro ad naves, victos se, an victores putarent. Livius lib. 7. pag. 9. a principio. Legati retro, unde venerant, iverunt. Sic ὀπίσθεν Herodot. lib. 1. non procul ab initio, ὀπίσθεν ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου. Eum fortasse voluit imitari. H. St. Prior Livii locus exstat lib. 7. cap. 25. Alterum reperire difficile est, quum loci notatio paginis neque Frob. neque Feirab. quas alias denotat, respondeat. Herodoti locus est ubi de Arionis fabula. Ita autem sæpe idem scriptor, ut paulo supra de Cyaxare, ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου ὀπίσθεν.

Retro, pro Ante, usurpavit Jul. Capitol. in Pertinace cap. 9. Stipendia, inquit, plurimis retro debita exsolvit. Pacatus in Paneg. Theodosii pr.

Cum te semper ultra omnes retro principes laudari oportuerit. Quomodo videtur etiam usus Plin. ad Trajanum 10. Epist. 119. a fine, Hic quoque, ait, non mediocriter hæreo, ne cujusquam retro habeatur ratio, dandumque quod tunc, quum vincerent, non debebatur.

Sic, Retro-anni, Retro-sæcula, &c. per hyphen dicuntur. V. Borrich. Cogit. adv. Sciopp. p. 282. & Gruter. Inscript. p. 281. n. 4. & p. 283. n. 11. [Hic est Adv. temporis.

Retro, pro Contra, vel e converso. Africanus in l. Si de eo. D. de acqu. vel amitt. possess. Non ideo magis hoc tempore clam possideri me videri ait. Nam retro quoque, si sciens tuum non a domino emerim, &c.

RETROAGO, ēgi, actum, [ἀναχωρήσας, ἀναχωρήσας] ēre. Plin. lib. 7. cap. 44. Aut quos non honores currusque illa sua violentia Fortuna retro egit, per mediam urbem Censore tracto?

Capillos retroagere. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Expositionem. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Ordinem. Quintil. lib. 12. cap. 2. conf. Mela 3. 1.

RETROACTUS, a, um. Partic. Quintil. lib. 9. cap. 4. Dactylus retroactus vocatur Anapæstus. [i. e. Inversus.

RETROCEDO, ēgi, actum, [ἀναχωρήσας, ἀναχωρήσας] ēre. Plin. lib. 7. cap. 44. Aut quos non honores currusque illa sua violentia Fortuna retro egit, per mediam urbem Censore tracto?

Capillos retroagere. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Expositionem. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Ordinem. Quintil. lib. 12. cap. 2. conf. Mela 3. 1.

RETROACTUS, a, um. Partic. Quintil. lib. 9. cap. 4. Dactylus retroactus vocatur Anapæstus. [i. e. Inversus.

RETROCEDO, ēgi, actum, [ἀναχωρήσας, ἀναχωρήσας] ēre. Plin. lib. 7. cap. 44. Aut quos non honores currusque illa sua violentia Fortuna retro egit, per mediam urbem Censore tracto?

Capillos retroagere. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Expositionem. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Ordinem. Quintil. lib. 12. cap. 2. conf. Mela 3. 1.

neca in præf. Decl. Nescio qua iniquitate & ad malum pronitate naturæ eloquentia se retroulerit. [Nisi diuise scribendum Retro tulerit.]

RETROLATUS, a, um. Partic. Cod. Theod. 13. 1. Retrolatarum sanctionum auctoritas. [i. e. Ante latarum.]

RETROFLECTO, ěre. Petron. cap. 126. Frons radices capillorum retroflexerat. Al. Retro flexerat.

RETROFLEXUS, a, um. Partic. Apul. Met. 3. Retroflexum effligere lapide gestit. At Elmenh. p. 131. Capillo abreptum, ac retro reflexum.

RETROGRADIOR, vel grēdiōr, ěris, gressus sum, [ἀναχέζομαι] grādi. Plin. lib. 2. cap. 15. Ab his retrogradiuntur ad solem, & occasu vespertino delitescunt. Idem lib. 8. cap. 15. Ob id retrograditur in pascendo.

RETROGRESSUS, ūs. m. Macrobi. 1. Saturn. 17. Sol retrogressum agit.

RETROGRADUS, a, um. Adj. [ἀναπρόδρομος, ἀποδρομή, ἀφ' ὧν] ut, Retrogradus exortus. Plin. lib. 2. cap. 17. Firmic. lib. 1. cap. 2.

RETROGRADO, āre. Mart. Capell. 8. Eas retrogradare facit.

RETROGRADATIO, ōnis. f. Idem lib. 8. Retrogradatione sui viciniae solis admotus.

RETROLEGŌ, ěre. Quintil. Decl. 6. Curva litora retrolego. Al. Retro lego.

RETROPENDŪLUS, a, um. Adj. Apul. Met. 5. p. 168. Elmenh.

RETRORSUM, vel **RETORSUS**, [ὀπίσω, εἰς τ' ὀπίσω] pro Retro versum. Plin. lib. 6. cap. 15. Ab ea gente retrorsus ad Cyrum annem produntur ducenta viginti millia. Cic. 2. de Nat. Deor. 84. Nam ex terra aqua: ex aqua oritur aer: ex aere æther: deinde retrorsum vicissim, ex æthere aer, inde aqua: ex aqua terra infima. i. e. Contra, sive e converso. Hor. 1. Epist. 1. 75.

Omnia te aduersum spectantia, nulla retrorsum. conf. Varro L. L. 4. 30.

Reiectæ retrorsum Hannibalis minæ. Hor. 4. Carm. 8. 16.

Retrorsum valere dicuntur argumenta, quæ reciproca sunt. Quintil. lib. 5. cap. 9. Sed quædam & retrorsum idem valent: ut vivere hominem qui spirat, & spirare qui vivit. Vulgo Convertibilia.

Retrorsum ad id tempus conventionem reducere emptoris, quo venditor conventus sit. Ulpian. in l. Si ex duobus. D. de peculio.

Retrorsum se actio refert. Ulpian. in l. Item illa. §. 1. D. de constituta pecunia.

Retrorsum homo mihi venit. Africanus in l. Si duobus. D. de diversis præscriptionibus.

RETORSUS, a, um. Adj. [ὀπισθοφυής] Plin. lib. 26. cap. 9. Negat Apollo pestem posse crescere, quam nuda virgo restinguat: atque ita retrorsa manu ter dicat, totiesque ambo despuant. Apul. Met. 2. Denique sæpe retrorsa respiciens substitit. i. e. Reflexa, obliquata. Sic Elmenh. in indice, at p. 117. in textu Retrorsus. Idem 4. pr. ubi item Elmenh. p. 145. Ac me retrorsus celeri gradu rursus in stabulum, quo deverteram, recipio.

RETROSĒCUS, Adv. Tacit. Germ. 38. 3. Apud Suevos usque ad canitiem horrentem capillum retrosēcus. conf. Voss. Etym. p. 461.

RETROSPICIŌ, ěre. Vitruv. 9. 4. Orientis orbem Sol retrospiciens.

RETROTRIMĒTER, tri. m. Inversus trimeter. Quintil. lib. 9. cap. 4. Sat adeo adjungat retrotrimetros.

RETROVERSUS, a, um. Adj. Ovid. 4. Met. 655. Ipse retroversus fualientia prodidit ora. conf. Solin. cap. 4. & Lactant. 1. 16. Al. Retro versus diuise.

RETRODO, si, sum, pr. comm. [ἀναθίσκω] ěre. Retro trudere. Plaut. Epid. 2. 2. 64.

Cœpi rursus vorsum ad illas pauxillatim accedere, Quasi retruderet hominum me vis invitum. Sulp. Sever. Vita Martin. cap. 4. Retrudi in custodiam jubetur.

RETRŪSUS, a, um. Partic. Cic. 3. Verr. 7. Simulachra jacent ab isto retrusa atque abdita.

Retrsus atque additum in. Cic. 1. de Orat. 87. Hæc autem esse penitus in media philosophia retrusa atque abdita, quæ isti rhetores ne primoribus quidem labris attigissent.

RĒTUNDO, tūdi, tūsum, [ἀνακρίπτω, ἀμείδω] ěre. Repercutere, cuspidem vel aciem alicujus rei usu nimio, vel alio casu, perstringere, atque hebetare. Plin. lib. 16. cap. 40. Argumentum afferunt, quod citissime ascias retundat.

Ferrum retundere jugulis. Lucan. lib. 6. 61.

Gladios retundere, per translationem. Cic. 3. in Catil. 2. Idemque gladios, in Rempub. districtos, retudimus, mucronesque eorum a jugulis vestris rejecimus.

Mucronem tili retundere. Cic. pro Cluent. 123. Ne Censorium stilum, cujus mucronem multis remediis majores nostri retuderunt, æque posthac, atque illum Dictatorium gladium, pertimescamus.

Improbiter alicujus retundere, Reprimere. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Linguam & sermones quorundam. Liv. 33. 33.

Tela conjunctionis retundere. Cic. pro Domo. 63. In me omnia quæ ego quondam retuderam, conjunctionis nefariæ tela adhæserunt.

In præsentia aliquem. Cic. 16. Att. 14. In præsentia belle iste puer retundit Antonium. h. e. Reprimit.

RETŪSUS, a, um. Partic. [ἀμειδύνης] Columel. lib. 4. Quod evenit in retuso & crasso ferramento.

Aurum retusum hebeti mucrone. Lucret. lib. 5. 1273.

Ferrum. Hor. 1. Carm. 35. 39.

Securis. Plaut. Pseud. 1. 2. 26.

Tela. Ovid. 12. Met. 456.

Res retusæ, Fractæ, imminutæ. Sil. lib. 16. 21.

—rebusque retusis

Fidas ductoris tenuit reverentia mentes.

Cor retusum, Translate. Plaut. Pseud. 4. 4. 8.

Ingenium retusum: cui contrarium est Acutum. Cic. 1. de Divin. 79. Et sunt partes agrorum aliæ pestilentes, aliæ salubres, aliæ quæ acuta ingenia gignant, aliæ quæ retusa.

RĒTŪRO, āre. Recludere. Varro Agathone, Pueri obscænis verbis novæ nuptulæ aures returant. V. Non. Marc. 4. 330.

RĒVĀLESCO, ui, [ἐαίρω, ἀναβαίω, ἀνασφάλλω] ěre. Ad sanitatem

redire. Gell. lib. 16. cap. 13. Quod in eorum finibus sub ipso oppido ex capitali morbo revaluisset. Ovid. 21. Epist. 231.

Ne tamen ignores ope qua revalescere possis. conf. 1. 28. §. 3. ff. de usuf.

RĒVĀNESCO, [ἀναφανίζομαι] ěre. Iterum evanescere, & in nihilum redigi. Ovid. 2. Amor. 9. 27.

Quum bene pertasum est, animique revanuit ardor, Nescio quo miseræ turbine mentis agor.

An Evanuit? H. St. Al. Refanuit, vel Relanguit. V. Heinf. not.

RĒVĒHO, xi, ūm, ěre. Reducere. Plaut. Bacch. 1. 1. 9.

Ab istoc milite, ut, ubi emeritum sibi sit, se revehat domum.

Liv. 3. 70. Conficerent equos virosque, ne quis reveheretur inde ad prælium, aut integraret pugnam. Stat. 2. Theb. 734.

—figamque superbis

Arma tholis, quæque ipse meo quæsitā revexi Sanguine.

Aliquem domum revehere. Hor. Epod. 13. 16.

In castra revectus Consul. Liv. 2. 47.

Curru revectus est triumphali. Plin. lib. 7. cap. 26.

Equo revehi. Liv. 34. 15. pr.

Famam optimam revehere ex provincia. Plin. Epist. 177.

Manus revehere, Reducere exercitum. Senec. Med. 7.

Pecuniam ex re vendita revehere, pro Colligere. Liv. 35.

Prædam revehere. Liv. 1. 35.

Ad superiorem ætatem revehi, Incidere in sermonem de superiore ætate. Cic. de Clar. Orat. 25. Sed ad paulo superiorem ætatem revecti fumus, nunc ad eam, de qua aliquantum locuti fumus, revertamur.

RĒVĒLO, [ἀποκαλύπτω] āre. contrarium est suo simplici Velo, quod Te-go significat. Unde Revelare, Detegere significat.

Frontem revelare. Tacit. Germ. 31. 2.

Tempus omnia revelat. Tertull. Apol. cap. 7.

REVELĀTUS, a, um. Partic. ut, Os revelatum. Ovid. 6. Fast. 619.

REVELĀTIO, ōnis. f. ut, Revelatio pudendorum. Arnob. 5. Augustin. Confess. 9. 10. Somnia & imaginariæ revelationes. conf. Hieron. Epist. 25. cap. 2.

RĒVELLO, velli & vulsi, vulsum, [ἀπαράω, ἀναπαράω] ěre. Rursus vellere, Avellere, Exstirpare.

Præterit. Revelli, habet Virg. 12. Æn. 787. Ovid. 6. Epist. 104. & Cic. 5. Att. 20. Perillustres fuimus, & omnes injurias revellimus superiores. [Revulsi merito suspectum est. V. in RVELLO.]

Revellere, Attollere. Columel. lib. 2. cap. 3. Boves quum ab opere disjunxerit, substrictos confricat, manibusque comprimat dorsum, & pellem revellat, nec patitur corpori adherere.

Revellere frequentius pro Auferre simpliciter & detrahare sumitur, ut in sequentibus exemplis. Cic. 6. Verr. 124. Gorgonis os pulcherrimum, cinctum anguibus, revellit, atque abstulit. [Vi nempe a valvis.]

Acies revellunt signa. Lucan. lib. 7. 77.

Claustra revellere & effringere multorum fores. Cic. 6. Verr. 52. Et apud Liv. 5. 21. Revellere claustra portarum.

Humum revellit dente, Aravit. Ovid. 3. Amor. 10. 14.

Tabulam revellere, in qua nomina civitate donatorum incisa sunt. Cic. 13. Fam. 37.

Titulum chartæ de fronte revellere. Ovid. 4. de Pont. 13. 7.

Revellere tela de corpore Reip. per translationem. Cic. in Pison. 25. Et absentem, principe Cn. Pompejo referente, & de corpore Reip. tuorum scelere tela revellente, revocarunt.

Vincula judiciorum revellere. Cic. pro Cæcin. 70. Nam qui jus civile contemnendum putat, is vincula revellit, non modo judiciorum, sed etiam utilitatis, vitæque, communis.

Oscula revellere. Stat. 3. Silv. 2. 57.

Revellere ex omni memoria. Cic. 13. Philipp. 26. In quibus tu es videlicet consularis, cujus totus consulatus est ex omni monumentorum memoria revulsus.

Revellor, Pass. Lucret. lib. 1. 602.

Quæ quoniam per se nequeunt constare: necesse est, Hærare: ut nequeant ulla ratione revelli.

Revellatur penitus falsorum recepta persuasio. Sen. Epist. 95.

REVULSUS, a, um. Partic. [ἀποπαύω] ut,

Axis revulsus temone. Ovid. 2. Met. 316.

Caput a cervice revulsus. Virg. 4. Georg. 523.

Fores Templi revulsæ. Suet. Calig. cap. 6.

Gradibus revulsis, sublato aditu. Cic. in Pison. 23.

Janua effracta & revulsa. Cic. pro Muren. 33.

Limen revulsus tellure. Ovid. 12. Met. 281.

Saxum e monte revulsus. Ovid. 12. Met. 341.

Statuæ revulsæ jacentesque. Cic. 4. Verr. 144.

Tabula revulsa. Cic. 4. Verr. 112.

REVULSIO, ōnis. f. [ἀποπαύω] Plin. lib. 13. cap. 12. Sed ratio deprahendit vitium, unius schedæ revulsione plures infestante paginas.

RĒVENDO, didi, dŭtum, [ἀναπωλείω] ěre. Iterum vendere. Ulpian. in l. Julianus. D. de bonis libertorum. Julianus ait, si patronus libertatis causa imposita liberto revendiderit, filium ejus a bonorum possessione submoverti. Paulo post, Quoties pater ejus donum, munus, operas liberto revendiderit.

RĒVĒNEO, ěre. Iterum venire, rursus vendi. Neratius in l. Lege fundo vendito dicta. D. de sege commissoria, Sed si fundus revenisset: Aristō existimabat, venditori de his judicium in emptorem dandum esse.

RĒVĒNIO, vēni, ventum, [ἐπιστρέχομαι] ěre. Reverti. Plaut. Amphit. 1. 1. 33.

Victores, victis hostibus, legiones reveniunt domum. Idem Capt. 2. 3. 87.

Et tua, & tua, huc ornatus revēniā ex sententia. Cic. 1. de Orat. 175. Quum miles domum revenisset, egissetque lege in hereditatem paternam.

Revenire ex aliquo loco. Tacit. 3. Ann. 24.

Revenire in gratiam. Plaut. Stich. 1. 3. 8.

REVENTUS, ūs. m. Macrobi. 2. Saturn. 14. Suo post inde reventu.

RĒVĒRĀ, Ablativus ex Re & Verus. V. RES, rei.

RĒVERBĒRO, āre. Senec. 2. de Clement. 5. Omnem Fortunæ impetum reverberabit, & ante se franget.

REVEREOR, ēris. veritus sum, [αἰδέομαι, ἐντρέπομαι] ēri. Timere, vereri, vel etiam Honorare. Ter. Phorm. 1. 5. 3.

Nec meum imperium, age, mitto imperium, non similitudinem meam Revereri? saltem non pudere? &c. Hæc eadem verba refert

Cic. 2. Att. 19. Ter. Hec. 3. 1. 10.

Sed nunc adventum tuum ambas, Pamphile, scio reverituras.

Difficile est primum virtutem revereri, qui semper secunda fortuna sit usus. Auctor ad Herenn. lib. 4. 17.

Lectum reverere parentis. Ovid. 4. Epist. 127.

Apud Ovidium, pro Vereri simpliciter. H. St.

Revereri & Colere aliquem. Cic. 2. de Invent. 66. Observantiam, per quam ætate, aut sapientia, aut honore, aut aliqua dignitate antecedentes reveremur & colimus.

Revereri, Genitivo junctum. Varro Sardis Venalibus: Non te tui saltem pudet, si nihil mei reveretur? Ubi Nonius 9. 3. Veteribus Genitivum pro Accusativo poni placuit, quod multis exemplis docet.

Revereo & Revereor Priscianus p. 799. refert inter ea, quæ tam Activa, quam Passiva voce unum atque idem significant.

REVERENS, ior, iſsimus. Adj. ex Partic. [αἰδέμενος] Qui deservit, sive dat honorem. Tacit. 1. Hist. 17. pr. Sermo erat erga patrem Imperatoremque reverens. Sed frequentior usus Compar. Plin. 6. Epist. 17. ad Restitutum extr. Nisi forte aliud judicas tu. Quanquam quis uno te reverentior hujus operis, quis benignior æstimator?

Quis enim vel uno die reverentior Senatus candidatus, quam tu, cum omni vita, tum illo ipso tempore, quo judicas de candidatis? Plin. in Paneg. cap. 69.

Illa nulla est reverentior deorum. Ovid. 1. Met. 323. al. Metuentior.

Florus tum de eo qui exhibet, tum qui meretur reverentiam, 2. 12. 11. Nec reverentior captæ majestatis alius Paulo fuit. Idem 4. 12. 66. Sanctius & reverentius visum est nomen Augusti.

Superl. Plin. 10. Epist. 18. pr. Probum, industrium, atque inter ista reverentissimum mei.

REVERENDUS, a, um. Partic. [αἰδέσιμος, αἰδύσιμος] ut, Canities reverenda. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 12. leg. Lucida.

Nox reverenda specie tenebrarum. Ovid. in Ibin, 73.

Superl. Reverendissimum, habent Impp. Honor. & Theod. 1. Cod. tit. 55. l. 8. & Inscriptio Christiana apud Fabrett. p. 145.

REVERITUS, a, um. Partic. Gell. lib. 11. cap. 11. Nigidium Cicero summe reveritus. Curt. 6. 2. 8. Fortunam captivæ reveritus. Idem 3. 13. 17. Regis vicem reveritus.

REVERENTER, Adv. [αἰδέμενως] Honorifice. Plin. 7. Epist. 31. Idem quam reverenter, quam fideliter, amicos colat, multorum supremis judiciis, &c. credere potes.

Reverenter habere fortunam. Aufonius in exhortatione ad modestiam, epigr. 8.

Fortunam reverenter habe, quicumque repente

Dives ab exili progrediare loco.

Compar. [αἰδυνωτέριος] Plin. lib. 8. Epist. 21. Lego enim omnia, ut omnia emendem: quod contingere non potest, electa recitantibus. At illud modestius, & fortasse reverentius, sed hoc simplicius, & amantius. Idem Paneg. 25.

Superl. Suet. Neron. 23. Reverentissime alloquebatur. Idem Octav. cap. 93. pr. Peregrinarum cæmoniarum, sicut veteres ac præceptas reverentissime coluit, ita ceteras contemptui habuit.

REVERENTIA, æ. f. [ἐνδομήτεια, αἰδώς, σεβασμός] Honor, quem tam verbis, quam factis alicui exhibemus. Cic. 1. Off. 99. Adhibenda est igitur quædam reverentia adversus homines.

Frequentius cum Genit. Propert. lib. 3. 13. 13.

Nulla est poscendi, nulla est reverentia dandi. Columel. lib. 11. cap. 1. Nisi magnitudo rei peperit reverentiam vel discendi, vel proficendi pæne immensam scientiam. h. e. Timorem.

Famæ reverentia. Ovid. 9. Met. 555.

Imperii reverentia. Tacit. 1. Hist. 55.

Sacramenti reverentia. Tacit. 1. Hist. 12.

Claustra pudoris & reverentiæ refracta. Plin. 2. Epist. 14. ad Maximum.

Vultu placido decens reverentia. Ovid. 5. Fast. 23.

Adsit reverentia vero. Ovid. 5. Epist. 11.

Adhibere reverentiam. V. ADHIBEO.

Amittere reverentiam. V. AMITTO.

Constat magistratibus reverentia. V. CONSTO.

Debetur reverentia parentibus. Quintil. lib. 11. cap. 1. Juven. 14. Sat. 44. Maxima debetur puero reverentia, si quid

Turpe paras.

Exuere reverentiam imperii. Tacit. 1. Hist. 55. 4.

Intervire reverentiæ alicujus, h. e. Deferre honorem. Plin. in Paneg. extr. Intendere reverentiam auditorum. Plin. 5. Epist. 3. Primum quod ipse qui recitat, aliquanto acrius scriptis suis auditorum reverentiam intendit. i. e. Auget.

Obstat nobis reverentia personæ. Quintil. lib. 9. cap. 2.

Præstare reverentiam. Plin. 3. Epist. 8.

Remisit libertas reverentiam. Stat. 1. Silv. 6. 45.

Rumpere sacramenti reverentiam. Tacit. 1. Hist. 12. 1.

REVERECUNDITER, Adv. a Reverecundus, ex Ennio apud Priscianum, 15. Al. Revericunditer.

REVERTO, vel **REVERTOR**, ēris, verti, vel versus sum, [ἀναστρέφω, μεταστρέφω, ἐπιστρέφω, ἀνατρέφω, ἀναστρέφω, ἀνατρέφω] verti, notæ significationis. Ter. Heaut. 1. 1. 70. Domum revertor mæstus. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 54. Suevi, qui ad ripas Rheni venerant, domum reverti cœperunt. Virg. 4. Georg. 132.

—seraque revertens

Nocte domum, dapibus mensas onerabat inemptis.

Iterum reverti. Virg. 6. Æn. 720.

Cum laude reverti. Ovid. 13. Met. 248.

Unde cum honore discesseris, eodem cum ignominia reverti. Cic. pro Muren. 89.

Ad diem. Cæf. 6. Bell. Gall. cap. 33. extr. Ad eam diem revertantur.

Ad pristinum actum. Plin. Epist. 246.

Ad vitam. Lucret. lib. 2. 960.

In civitatem. Cic. 6. Fam. 6.

In gratiam cum aliquo. Liv. 8. 35.

VOL. IV.

Frequentur ad orationem transfertur, ut

Ad causam. Cic. 5. Verr. 109. Ad illam, quam institui, causam frumenti ac decumarum revertar.

Ad propositum. Cic. 2. de Finib. 104. Sed ut ad propositum revertamur, &c. nunc totum illud concludi sic licet.

Eo reverti, unde egressus es. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Reverti, pro Venire, vel divertere. Cic. de Fato 7. Sed Posidonium, æquum est, cum bona gratia dimittamus: ad Chrysippi laqueos revertamur. Cum nihil de Chrysippo antea dixisset.

Reversus sum pro Reverti. Hirt. de Bell. Hisp. cap. 13. Qui cum in oppidum reversi essent. conf. ibid. cap. 18. Phædr. 4. 13. 10.

Sero domum est reversus. V. BORRICH. Vind. 204.

Reverto, ēre. Active, sæpe apud Ciceronem legitur: sed non nisi in Præterito, aut in temporibus a Præterito formatis, ut 3. Fam. 10. Conscendens jam navem, Epheso Laodiceam revertit. Idem 3. Off. 45. Vas factus est alter listendi ejus; ut si ille non revertisset, moriendum esset ipsi.

Revertit, pro Revertit in tempore Præsenti dictum est antiquis. Pomponius Majali, Cœnam quaritat, si eum nemo vocat, revertit mæstus ad me, nam miser. Ex Nonio 17. 68.

Reverti aliquo. Cic. 8. Att. 3. Ipse ne quo inciderem, reverti Formias. Legati Ameriam, reignorata, reverterunt. Cic. pro Rosc. Amer. 26.

Ad eum revertit, unde exorta est. Lucret. lib. 5. 1152.

Ad illud animum meum reverti pristinum. Cic. 10. Fam. 28.

Subitoque revertit. Lucret. lib. 3. 1074.

Revertendi, [ἐπιστρέφειν] Ovid. 1. Epist. 80.

Neve revertendi liber abesse velis.

REVERTENS, entis. Partic. Virg. 1. Georg. 274.

—lapidemque revertens — reportat. Ibid. 427.

Luna revertentes cum primum colligit ignes.

Adversa revertens. Cic. 2. Tusc. 73. Itaque dubitans, circumspiciens, hæsitans, multa adversa revertens, tanquam ratis in mari immenso, nostra vehitur oratio. h. e. Revolvens & reputans apud se. Nisi forte legendum putes Reverens, i. e. Timens.

REVERSUS, a, um. Partic. Manil. 5. 464. Sol reversus. Adde Sallust. apud Non. 1. 232. & Cæf. 6. Bell. Gall. 41.

REVERSURUS, a, um. Partic. [ἀναστρέψων] Ovid. 1. de Arte Am. 340. Pœna reversura est in caput ista tuum.

REVERSIO, ōnis. f. [ἀναστροφή, ἀναστροφή, ἐπιστροφή] Cic. 1. Philipp. 1. Exponam vobis breviter consilium & protectionis & reversionis meæ.

Reversio & Reditus nonnihil differre videntur. Cic. 16. Att. 7. Dii immortales, quam valde ille reditu, vel potius reversione mea lætatus, effudit illa omnia, quæ tacuerat! Qui regreditur ante quam eo perveniat, quo animum intenderat, is non redire dicitur, sed reverti: redire autem, qui cœptum iter absolvit. Reversione igitur, quia quum processisset, ab austro retro versus est: id quod ipse luculentissime dicit in ipso statim initio hujus epistolæ.

Febrium reversio & motus. Cic. 3. de Nat. Deor. 24.

Temporum reversiones. Apul. Doctr. Plat. 1.

REVERTICULUM, i. n. Idem quod Reversio. ut, Solis annua reverticula. Apul. 4. Florid. p. 361. Elmenh. conf. 3. Met. p. 134.

REVERSOR, ari. Frequentat. Veget. Mulom. 3. 11. Si dysenteria jumentum apprehenderit, revertatur ejus extalis. [i. e. Descendit intestinum.

REVERSATUS, a, um. Partic. Plin. Valer. 1. 23. Reversata prius palpebra.

REVILESCO, ēre. Vile fieri. Sen. de Tranquil. vitæ, lib. 1. cap. ult. Sed nec virtuti periculum est, ne admota oculis revilescat.

REVINCIO, vixi, vinctum, [ἀναδραμῶ] īre. Retro vincire, vel Vehementer & arcte vincire. Virg. 2. Æn. 57.

Ecce manus juvenem interea post terga revinctum.

Latus ense revinct. Propert. lib. 3. 14. 11.

De muri Gallici structura Cæf. 7. Bell. Gall. 23. Revinciuntur retrorsus, & multo aggere vestiuntur.

REVINCIENS, entis. Partic. ut,

Mentem amore revinciens. Catul. in Epithal. Jul. 59. 33.

REVINCTUS, a, um. [ἀναδραμῶ Gl. L. G.] Partic. Lucret. lib. 5. 554.

—nisi esset

Partibus aëris mundi, cæloque revincta.

REVINCO, vici, victum, [ἐξολέγω] ēre. Convincere & confutare. Lucret. lib. 4. 490.

An confutabunt nares oculive revincet? Cic. pro Arch. 12. Quære argumenta, si qua potes: nunquam enim hic neque suo, neque

amicorum judicio revincetur.

Revincere crimen verbis, aut rebus. Liv. 6. 26.

Revinci in culpa. Gell. lib. 6. cap. 2. Apul. Apol.

Revincere, Vicissim vincere & superare. Lucret. lib. 1. 587.

—nam si primordia rerum

Communiti aliqua possent ratione revincta. i. e. Vicissim superata. Lambinus.

REVICTUS, a, um. Partic. Apul. Met. lib. 8. p. 205. Elmenh. Simulante revicta Charite fuscipit, &c. i. e. Se revictam simulans, infit.

Vires revictæ. Lucret. lib. 5. 410.

REVICTIO, ōnis. f. Apul. de Syllog. Cat. Utriusvis harum revictio confirmat alteram.

REVIRESCO, ui, [ἀναβλάσσω, ἀναβλάσσω] ēre. Iterum virefcere. Columel. lib. 2. cap. 1. Non est ergo exiguarum frugum causa terræ vetustas, si modo quum semel invalit senectus, regressum non habet, nec revirefcere nec repubescere potest.

Silvæ lævæ revirefcunt. Ovid. 2. Met. 407.

Revirefcere, per translationem, pro Reviviscere & renovari ac renasci. Cic. de Provinc. Consul. 34. Impolitæ vero res, & acerbæ, si erunt relictae, quanquam sunt abscissa, tamen efferent se aliquando, & ad renovandum bellum revirefcunt. Idem 15. Att. 13. Ille enim nunquam revivisset, nos timor confirmare ejus acta non coegisset. Ovid. 7. Met. 305.

Arte suum parili revirefcere posse parentem. i. e. Rejuvenescere.

Pignore laudis revirefcens, Gaudens, & animum recipiens ob promissa. Sil. lib. 8. 228.

Revirefcere, Revixisse. Idem 15. 134.

—pars lumina patris,

Pars credent torvos patru revirefcere vultus.

O 2

REV I.

REVIREO, ēre. Albinovan. de morte Mæcen. 113.
Redditur arboribus florens revirentibus ætas.

REVIRIDO, āre. Vulg. Int. 4. Efrd. 5. 36.

REVISITO, V. **REVISO**.

REVISO, ſi, ſum, [*ἀνέποισιν*] ēre. Redire ad videndum. Ter. Eun. 5. 4. 1. Revifo quidnam Chærea hic rerum gerat. Cic. 1. Att. 15. Revife nos aliquando. Eidem 12. 49. Quare quum poteris, revifes nos. Sæpius aliquem revifere. Virg. 7. Ecl. 67. Agrum ſæpe revifere. Columel. lib. 1. cap. 4. Domos. Liv. 7. 39. Ad aliquem. Gell. lib. 13. cap. 29. Sedes fuas. Virg. 1. Æn. 419. Urbem. Lucret. lib. 3. 1080. Crebra revifit ad ſtabulum mater vituli. Lucret. lib. 2. 360. Ad hanc quia ſigna revifunt. Idem 5. 635. Furor revifit, Redit. Lucret. lib. 4. 1111.

REVISENS, entis. Partic. Catull. 65. 376. Non illam nutrix oriente luce revifens. Ibid. 387. Sæpe pater divum templo in fulgente revifens. Virg. 11. Æn. 426. — multos alterna revifens Luſit, & in folido rurfus fortuna locavit.

REVISIO, ōnis. f. Claud. Mamert. ad Sidon. 4. Epift. 2. Reviſionis poteſtas intercluditur.

REVISITO, [*ἀνέποισιν*] āre. Frequent. a Revifo. Iterum viſitare. Plin. lib. 18. cap. 3. Nundinis urbem revifitabant.

REVISCO, revixi, [*ἀναβίω*, *ἀναζωπυεῖν*] ēre. Rurſum vivum fieri. Cic. 4. de Finib. 61. Quid ſi reviviſcant Platonici illi, & deinceps illi, qui auditores eorum fuerunt, & tecum ita loquantur? Is ubi galli cantum audivit, avum ſuum revixiſſe putat. Cic. in Piſon. 67. Anima moribunda revixit ab alloquiis. Ovid. 4. Triſt. 5. 3. Ad verba alicujus reviviſcere. Ovid. 1. de Pont. 3. 9. Pennæ reviviſcunt, Renafcuntur. Plin. lib. 11. cap. 28. Nullis eorum pennæ reviviſcunt avulſæ. Reviviſcere, per translationem, Ad priſtinum itatum redire. Cic. 4. Fam. 4. Ut ſpeciem aliquam viderer videre quaſi reviviſcentis Reip. Et 7. Philipp. 1. Senatam dolent ad auctoritatis priſtinæ ſpem reviviſcere. Reviviſcere, respirare a metu cædis, emergere a fluctibus ſervitutis. Cic. de Aruſp. Reſp. 48. Adventu noſtro reviviſcunt juſtitia, abſtinentia, clementia tui Ciceronis. Cic. 5. Att. 16.

REVIVO, ēre. Idem. Paul. Nolan. de obitu Celfi pueri, 563. — omnes in qua vixerunt carne revivent.

REVIVIFICO, āre. unde

REVIVIFICATUS, a, um. Partic. Tertull. de Reſur. Carn. cap. 19. Redanimatus & revivificatus Deo.

REUNCTOR, ōnis. m. a Reungo, Miniſter & mediſtinus eorum medicorum qui iatrolepticon, hoc eſt reungtoriam medicinam docebant. Plin. lib. 29. cap. 1. Prodicus Selymbriæ natus, diſcipulus ejus, inſtituens, quam vocant, iatrolepticon, reungtoribus quoque medicorum, ac mediſtinis vectigal invenit.

REVOCO, [*ἀνακαλέω*] āre. Rurſum vocare. Plaut. Merc. 2. 4. 6. Mane, mane, obſecro, Charine. c. qui me revocat? Cic. pro Quint. 81. Revocares eum, quem in Galliam miſeras? Revocare in ſignif. pæne contraria pro Iterum vocare. Sed apud Valerium, quia dicit, Revocatus aliquoties, non poteſt Revocatus exponi Iterum vocatus, ſed Juſſus repetere. H. St. Repetere & revocare aliquem. Cic. pro Domo 44. Unde tu me ex jure conſertum vocaſti, inde ibi ego te revoco. Cic. pro Muren. 26. Verba juris. Forum revocare. Ulp. in l. Si quis poſtea. D. de judiciis, In ea cauſa juſ revocandi forum non habebit. Quæſtio revocatur inter eaſdem perſonas, quum eadem res, quæ priore judicio petita fuit, ſecundo petitur. Ulp. in l. 3. D. de except. rei jud. Quoties inter eaſdem perſonas eadem quæſtio revocatur, vel alio genere judicii. Teſtes revocare, quod Recolere dicimus, apud Marcianum in l. Divus, De cuſtodia & exhibitione reorum. Budæus. Publice aliquem. Quintil. lib. 6. cap. 11. Ab opere revocare. Cæſ. 1. Bell. Civil. 82. Cæſar ab opere legiones revocat. Ab exilio. Plin. lib. 7. cap. 30. Ab inferis. Cic. pro Milon. 80. Etiamſi propter amicitiam vallet illum ab inferis revocare, propter Remp. non feciſſet. A morte, A liminē mortis. Plin. 7. 44. A limine ipſo mortis revocatus. Idem 23. 6. Dyſentericos a morte revocari. Reprimere ac revocare ſe a contagione vitiorum. Plin. Epift. 137. Ab armis ingenium revocatur. Ovid. 2. Amor. 18. 11. A conſilio revocare. Cic. 3. Att. 15. Quod ſi non modo tu, ſed quiſquam fuiſſet, qui me, Pompeji minus liberali reſponſo perterritum, a turpiſſimo conſilio revocaret, &c. A cupiditate revocare. Cic. pro Cluent. 12. A curſu inſtituto. Cic. pro Lege Manil. 40. Non avaritia ab inſtituto curſu ad prædam aliquam revocavit. al. Devocavit. Ab incepto furore revocare. Cic. 4. Verr. 99. Commoventur amici Sthenii, ſperant fore, ut patris litteris, nuntiisque, filius ab incepto furore revocetur. Ab errore lapſos. Quintil. lib. 2. cap. 6. Ab ira animum. Ovid. 2. Triſt. 557. Mentem revocate a. Cic. 1. Tuſc. 37. Magni autem eſt ingenii revocare mentem a ſenſibus, & cogitationem a conſuetudine abducere. A ſcelere. Cic. 2. de Legib. 16. Quam multos divini ſupplicii metus a ſcelere revocavit. Revocare cum præpoſitione Ad, fere ſemper Referre ſignificat. Cic. 5. Verr. 213. An me ad M. Antonii æſtimationem frumenti, exactionemque pecuniæ revocatus es? h. e. Diceſne me imitatum fuiſſe Antonium in exactione pecuniæ, & ſimile Antonio aliquid feciſſe, quod ad æſtimationem frumenti attinet? Ad arbitrium ſuum revocare rem aliquam. Cic. ad Brut. 4. Quod enim nondum Senatus cenſuit, nec populus Rom. juſſit, id arroganter non præjudico, neque revoco ad arbitrium meum. i. e. Nolo arbitrato meo rem peragi.

Ad conjecturam revocare rem aliquam. Cic. pro Domo 15. Nonnulli autem illam rem ad illam rationem, conjecturamque revocabant.

Ad curam revocare aliquid. Plin. lib. 28. cap. 9. h. e. Cum cura & diligentia facere.

Ad manus rem revocare. Cic. pro Cluent. 136. Quum Tribunus plebis populo concitato rem pæne ad manus revocaviſſet. h. e. Ita commoviſſet populum, ut propter eam rem pæne inter ſe digladiarentur.

Ad mediocritatem revocare modum alicujus rei. Cic. 1. Off. 140. Quorum quidem certe eſt adhibendus modus, ad mediocritatemque revocandus.

Ad potentiam ſuam revocare omnia. Cic. de Amicit. 60. Sed impuri cujuſdam, & ambitioſi, aut omnia ad ſuam potentiam revocantis, eſſe ſententiam.

Ad ſcientiam omnia. Cic. 2. de Finib. 43. Herillus autem ad ſcientiam omnia revocans, unum quoddam bonum vidit.

Ad ſollicitudinem ſuam rerum adminiſtrationem revocare, In ſe recipere. Scævola in l. Mævia. D. de annuiſ legat. & fidei commiſſ.

Ad exempla aliquem. Cic. 5. Verr. 210. Quo me igitur, aut ad quæ exempla revocas?

Ad memoriam alicujus rei animos aliquorum revocare. Cic. pro Flacc. 60. Revocarem animos veſtros ad Mithridatici belli memoriam, ad illa univerſorum civium Romanorum, per tot urbes, uno puncto temporis, miſeram, crudelemque cædem. At vero Afcenſus ibi, Hæreo, utram ſignif. dicere debeam. H. St.

Ad rationem operum operarumque villicum. Cato R. R. cap. 2.

Ad mæſtitiā ſe revocare, Reverti. Cic. 3. Tuſc. 33. Quod ſi qui forte, quum in luctu eſſe vellent, aliquid fecerunt humanius, aut ſi hilarius locuti ſunt, revocant ſe rurfus ad mæſtitiā, peccatique ſe inſimulant, quod dolore intermiſerint.

Ad ſtudia priſtina ſe revocare. Cic. de Clar. Orat. 313. Nam veſtris primum litteris recreatus, me ad priſtina ſtudia revocavi.

Ad vitam revocare, Facere ut aliquis reviviſcat. Cic. 7. Att. 2. Sed tamen M. Lepidum, L. Torquatum, C. Caſſium Trib. plebis, Philotimi litteræ ad vitam revocarunt.

Ad vitam revocare, alio ſenſu dicit Lucretius, de mortuis intelligens, quos ſolebant veteres abluere, & per intervalla conſclamare, quod plerumque ſolet ſpiritus extremus effluſus eſſe putari, & homines fallere. Lucret. lib. 3. 469. Unde neque exaudit voces, nec noſcere vultus Illorum potis eſt, ad vitam qui revocantes Circumſtant, lacrimis rorantes ora, &c. V. Donat. in Eun. Terentii 2. 3. vel ſ. l. CONCLAMO.

Revocare ex. Cic. pro Cæcin. 84. Et me ex hoc (ut ita dicam) campo æquitatis, ad iſtas verborum anguſtias, & ad omnes litterarum angulos revocas.

Ex itinere revocare. Cic. 2. de Divin. 88. Quod enim is, qui divinat, prædicit, id vero futurum eſt, ut ne illud quidem ſciam quale ſit, quod Dejotarum, neceſſarium noſtrum, ex itinere Aquila revocavit.

Ex otio revocare. Plin. in Paneg. cap. 87.

Revocare, cum præpoſitione In. Seneca Epift. 51. Robora in rectum, quamvis flexa, revocabis. i. e. Reſtitues.

In crimen mandati revocare negligentiam alicujus. Cic. pro Roſc. Amer. 113. In minimis privatiſque rebus etiam negligentia in crimen mandati, judiciumque infamia revocatur. h. e. Crimine mandati prætermiſſi & infamiae judicii damnatur. [V. not. Græv.]

In dubium. Cic. pro Cæcin. 38. Populi Rom. cauſa, civitatis juſ, bona, fortunæ, poſſeſſionesque in dubium incertumque revocabuntur.

In formam priorem. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 21.

In lucem aliquid. Plin. lib. 29. cap. 1.

In memoriam revocare. Non eſt etiam in MEMORIA. H. St. [Dubia phraſis.]

In vitam revocare. Cic. 7. Att. 23. Aliter ſupra.

Facta revocare. Ovid. 9. Met. 617. — ſi facta mihi revocare liceret. h. e. Si poſſem efficere, ut facta eſſent infecta.

Promiſſum revocare, pro Negare quod promiſſeras. Seneca de Benef. 4. 39.

Gradum revocare, Redire. Virg. 6. Æn. 128.

Labores inceptos. Valer. 3. Argon. 625.

Opus coeptum. Ovid. 1. Epift. Sabin. 54.

Pedem revocare, quod dictum eſt etiam de fluminibus. Virg. 9. Æn. 125. V. Non. 6. 75.

Amor revocatur admonitu. Ovid. de Rem. Amor. 729. al. Refricatur. Revocare avec un ſubſtantif ſemble ne ſire bien expoſe. H. St.

Euntem. Catull. ad libellum ſuum.

Manus cupidas. Ovid. 1. de Arte Am. 452. Et revocat cupidas alea ſæpe manus.

Oculos alicujus. Ovid. 16. Epift. 252.

Pecuniam revocare & exigere ab aliquo. Plin. 10. Epift. 240. ad Trajanum.

Se revocare, Mutare ſententiam. Cic. 4. Acad. 52. Dubitant, hæſitant, revocant ſe interdum, hiſque, quæ videntur, imbecillius aſſentiuntur.

Vires victu revocare, Reſumere. Virg. 1. Æn. 218.

Revocare, auctore Nonio 2. 751. Per vices mutuo (ad cœnam) vocare Varr. Sexageſ. Qui nobis miniſtrant pueri diebus feſtis cicer viride, qui nos provocare ac vocare cum audeant, nos illos revocare timemus. Laſtant. 6. 12. Idem Deus præcepit, ut, ſi quando cœnam paraverimus, eos in convictum adhibeamus, qui revocare non poſſunt, & vicem reddere. conf. Phædr. 1. 27. 3. & Turneb. Adverſ. 28. 13.

Revocare, Inſtaurare. Suet. Claud. cap. 22. Item circa omnium ordinum ſtatum, domi foriſque, aut correxit, aut exoleta revocavit, aut etiam nova inſtituit.

Exordia pugnæ. Virg. 7. Æn. 40.

Libertatem revocare ac reducere. Plin. in Paneg.

Morem revocare. Cic. 2. de Finib. 2. Qui mos cum a poſterioribus non eſſet retentus, Arceſilas eum revocavit.

Prætermiſſum revocare. Plin. lib. 18. cap. 6. Sic Cic. 4. Acad. 11. Philoſophia iſta nunc prope dimiſſa revocatur.

Studia intermiſſa revocare, Reprehendere. Cic. 1. Tuſc. 1.

REVOCANS, antis. Partic. Ovid. 1. Met. 503. — neque ad hæc revocantis verba reſiſtit.

REVOCATUS, a, um. Partic. [*ἀνακαλεσθῆναι*] ut, Millies revocatus. V. MILLER. Petron. cap. 10. Cæſ. 5. Bell. Gall. 7. & Virg. Æn. 1. 235. Voce revocatus de curſu Reip. Cic. 10. Fam. 1.

- Deferre reum criminis.** Quintil. lib. 11. cap. 1. h. e. Accusare.
- Denuntiare testimonium reus poterit, & inquirere.** Plin. 6. Epist. 5. ad Ursum, Addidit etiam petendum a Consulibus, ut referrent sub exemplo legis ambitus, de lege Repetundarum, an placeret in futurum ad eam legem adjici, ut sicut accusatoribus inquirendi, testibusque denuntiandi potestas ea lege esset, ita reis quoque fieret. ex Budæo.
- Eximere ex, vel de reus.** Cic. 4. Verr. 99.
- Facere aliquem reum, pro Accusare, five reum agere.** Tacit. 1. Ann. 58. Violatorem fœderis vestri Arminium, apud Varum, qui tum exercitui præfidebat, reum feci.
- Facere aliquem rei capitalis reum.** Cic. 4. Verr. 94. Ea postea quam numerata est, contentus hac iniquitate non fuit: palam de fella, ac tribunali pronuntiat, si quis absentem Sthenium rei capitalis reum facere vellet, sese ejus nomen recepturum, & simul ut ad causam accederet, nomenque deferret.
- Facere aliquem reum de moribus.** Quintil. lib. 4. cap. 2.
- Fieri reum, inquit Asconius in 2. Verr. 5. est Apud Prætorem legibus interrogari.** Quum enim in jus ventum esset, dicebat apud Prætorem accusator reo, Ajo te Siculos, verbi gratia, spoliasse. Si tacuisset, lis ei æstimabatur, ut victo: si negasset, petebat a magistratu dies accusator inquirendorum criminum, & instruebatur accusatio.
- Fieri reum, est Se expromissorem & alieni debiti debitorem constituere.** Ulp. in l. 1. §. Except. D. Quorum rerum act. non dat. Cum enim propositum sit Prætoris, in hujusmodi obligationibus reo succurrere: non servaturus est propositum suum, nisi fidejussorem quoque & eum, qui rogatu liberti reus factus fuerit, adversus patronum defenderit.
- Pendentes rei.** V. PENDERO.
- Peragitur reus, qui damnatur.** Plin. 3. Epist. 9. Dum ille peragitur reus, sedimus. Jurisconf. Peregisse reum non alias quis videtur, nisi condemnaverit. V. PERAGO.
- Postulare reum, pro Accusare.** Plin. jun. Reum postulavit, tanquam in causa prævaricaretur. V. POSTULO, & PRÆVARICOR.
- Referre in reos.** V. REFERRO.
- Repetere reum.** V. REPETO.
- Subdere reum.** Tacit. 1. Ann. 6.
- Supponere se reum.** Cic. pro Dejot. 42.
- REA, æ. f. Seneca Controvers. lib. 4. cap. 29. Rea es.** Idem mox, Hæc rea non mittenda in exilium. Ibid. plur. Comparemus inter se duas reas. Agi ream falsi criminis. Ovid. de Rem. Amor. 388. Agi ream laudis. Ovid. 14. Epist. 120.
- REATUS, ūs. m. Vocabulum Augusti ætate inventum a Messala, qui primus dixit, ut auctor est Quintil. lib. 8. cap. 3. quo designatur Status & conditio reorum, hoc est Habitus demissus, pannosus, squalidus, & misericordiam aucupator. Unde reorum Sordes, Sordidatque rei dicebantur. Modestinus, D. de pœnis, in l. Si diutino tempore aliquis in reatu fuerit, aliquatenus pœnæ ejus sublevanda erit. i. e. In eum mitius animadvertendum, qui diu fordidatus fuerit: id quod evenire solet, aut judicium consilio in diem longiorem judicium rejicientium: aut pro re nata, si qua de causa plane non liquebat, reus sæpius ampliatus est. Pars enim pœnæ visa est, longa temporis intercapedo in conspicua calamitate & miseranda. Paulus D. de bonis damnat. l. Cum ratio, Fraudis autem causa adoptio facta videtur, etiam si non reatu, sed in desperatione rerum per conscientiam metu imminentis accusatoris quis adoptet. Dat Fortuna reatum alicui. Martialis. lib. 2. 24. Si det iniqua tibi tristem fortuna reatum, Squalidus hærebo, pallidiorque reo.**
- Revocare ad reatum.** Justin. lib. 4. Histor. cap. 4. Revocato igitur ad reatum Alcibiade, duo prælia secunda Nicias & Lamachus faciunt. Ad reatum, inquit, i. e. Ad causam dicendam. Budæus.
- Sustinere reatum.** Apul. 3. Met. p. 133. Elmenh. Nec possum reperire, cur justæ ultionis, qua contra latrones deterrimos commotus sum, nunc istum reatum sustineam. Idem 7. p. 191. Malæ conscientia reatum intra me sustinebo, si quod bonum mihi videtur dissimulavero. Ubi Reatum pro Tacita criminatione conscientia dixit.
- Obligari reatu.** Quintil. Decl. Trib. Mar. cap. 8. p. 81. Burm. Nemo paternis reatibus obligatur.
- Errone autem miro hæc opinio inter Jurisperitos, aliosque invaluit, ut Reatus pro Crimine exaudiat.** Budæus. Sequiori tamen ævo Ecclesiastici sic usurparunt. V. Prudent. Nat. Dom. 10. Hymn. Jejun. 175. Alcim. Avit. 2. 180.
- REVULSIO, REVULSUS. V. REVELLO.**

R E X

REX, regis. V. REGO.

R H A

- RHĀ, indecl. n. [ῥᾱ] auctore Ptolemæo lib. 5. cap. 9. Sarmatiæ fluvius, in Europa: alio nomine Volga, Volha, a Tartaris Edel nuncupatus. Ab hoc nomen medicamento nobili, (ut Ammian. Marcel. lib. 12. Historiarum inquit) quod Rheon, ῥῆον, seu Rha barbarum, atque aliud Ponticum, vocatur. Cornelius Celsus in antidoto Mithridatis 5. 23. 3. radicem Ponticam nominavit. V. Diosc. 4. 164. Ruellium lib. 3. cap. 2. & Salmaf. exerc. Plin. p. 796. & Pomp. Melæ interp. 3. 5.**
- RHABA, æ. f. [ῥᾱβα] Oppidum est ad sinum Ionium, a quo deducitur gentile Rhabæus, Stephan.**
- RHABARBARUM, [ῥῆον] V. RHA paulo supra.**
- RHABATHMOMA, æ. f. [ῥαβδθμομα] tertiæ Palæstinæ urbs, alio nomine Areopolis dicta. Auctor Steph.**
- RHABRENU, i. m. [ῥαβδρῆν] Rhabbi, magister. Haccas Rhabbenus Antoninum instruxit quid nomen Jehova יהוה significaret Hebræis. Lilius refert primo Syntagmate historiæ Deorum.**
- RHABDOS, i. f. [ῥαβδος] Latine, Virga. Meteoron apud Apul. de Mundo p. 64. Elmenh. Ad virgæ rigorem per longum colorata nubecula.**
- RHACHIS, is. f. [ῥαχῆς] Lat. Spina. Portio est Sturionis, qua dorsum hæctit. Est iturio piscis apud Gallos notissimus, nempe Martio Aprilique mensibus, multus Rhodanum averso flumine fecat: capitur plurimum inter Arelatam & Tarasconem: sed & alibi Cælius de eo scribit lib. 12. cap. 12.**
- RHACINUS, i. m. Piscis pulli coloris a nemine eorum, qui Halieuticæ scripserunt, præterquam ab Ovidio commemoratus: ob id fortassis quod non alibi, quam in Ponto enascatur, ubi supremis suis temporibus opus hoc Ovidius inchoavit. Plin. lib. 32. cap. ult. Orphum rubentem, Rhacinumque pullum, inquit. Rhacinus est ex conchatorum piscium in mari degentium numero. V. Ulit. not. ad Ovid. Halieut. v. 103.**
- RHACODRS, is. f. [ῥακώδης] Cutis lacera in abscessibus. Cæl. lib. 3. cap. 19. Est & in abscessibus cutis nuncupata Rhacodes, puris virulentia insigniter attenuata & ῥακώδης, id est, attritis linteis admodum assimilis. Lacernofam autem Latine appellant nonnulli, quia lacernæ instar rodatur. V. Fœsli Oeconom. Hippocr. in ῥακῶ.**
- RHACOMA, ætis. n. [ῥακωμα] Herba, cujus radix costo nigro est similis, minor & ruffior paulo, sine odore, calefaciens gustu & astringens. Plin. lib. 27. cap. 12. Rhacoma, inquit, adfertur ex his, quæ supra Pontum sunt, regionibus.**
- RHACOSIS, is. f. [ῥακώσις] i. e. Detritio, laceratio, multa scroti extensio est. Galen. in libro finitionum Medicæ artis.**
- RHADAMÆI, orum. pl. m. [ῥαδαμᾶϊοι] Populi in Nabathæa Arabiæ regione, quorum originem referunt quidam ad Rhadamanthum Minois fratrem. Plin. lib. 6. cap. 28. [Forfan ῥαδαμᾶϊος Nonn. Dionys. 21. 302.]**
- RHADAMANTHUS, i. m. [ῥαδαμανθῆς, vos] Jovis ex Europa filius, & rex Lyciæ, qui quod severus fuerit, & justitiæ executor, fingitur a poetis apud inferos nocentum explorare culpas. De quo Virg. 6. Æn. 566. Gnosius hæc Rhadamanthus habet durissima regna, &c. conf. Ovid. 9. Met. 436. & Plin. lib. 7. cap. 56.**
- RHADAMANTHÆUS, a, um. Adj. [ῥαδαμανθῆϊνός] ut, Rhadamantheum judicium, [ῥαδαμανθῆϊνῶς κείνης] proverbio de incorrupte judicantibus dictum: Rhadamanthus enim Manium judex, neque muneribus, neque gratia flecti dicebatur, quo minus severe judicaret. Erasmus in Chiliad. V. Suid.**
- Rhadamantheum jururandum, [ῥαδαμανθῆϊνῶς ὅρκον] quod nullo numine contestato aut nominato fit, nefas enim est Deum jurando testem istis quisquiliis advocare. Erasmi in Chiliadibus. V. Suid.**
- RHADAMISTUS, i. m. Regis Iberiæ filius fuit, qui dum simularet cum Mithridate rege Armeniæ fœdus inire, & ob id colligandi pollices forent, lorum ad terram callido astu decidere simulasse fertur, quo Mithridatis pedes vinculo invasit, ipsumque cum uxore & liberis captivum secum abduxit, atque occidit. Alexand. Alex. lib. 5. cap. 3. Ex Tacit. Ann. 12. 44. seqq.**
- RHADATA, æ. f. [ῥαδάτα] Oppidum Syenitarum in Æthiopia, in quo felis aurea pro Deo colebatur. Plin. lib. 6. cap. 29.**
- RHADINE, es. f. [ῥαδίνη] i. e. Gracilis, tenella. apud Lucret. lib. 4. 1160. Item Virgo quædam, quæ Corinthio nuptum data tyranno, dicitur e Samo ante Zephyro navigasse. Strabo lib. 8. In quam hymnum five Epithalamium concinnavit Stesichorus. V. Casaub. in Strabonis loc. cit.**
- RHÆBOS, Adj. & n. pl. RHÆBA, [ῥαῖβα] Galen. de Causis morbor. c. 7. Intempestivi autem, & vehementiores motus labefactant membra, ac in quam minime sit opportunum partem circumagunt. Crura etenim ipsa innitentium corporum gravitate, aut ad exteriora, aut ad interiora vertuntur, ut magis ad hæc quam ad illa primum tibiæ momentum declinet: quibus enim est rectior, quam natura conveniat, blaffa fit magis: quibus autem cavior, efficitur Rhæba. Voco autem blaffum, quod ad exteriora convertitur: Rhæbum autem, quod in contrariam partem. Al. scrib. ῥαῖβος, vel ῥαῖβος. V. Fœsli Oecon. Hipp. βλαστός Valgum denotat, ῥαῖβος Varum.**
- RHÆTIA, RHÆTI. V. RHETIA, &c.**
- RHAGA, æ, vel as, [ῥαγα] five RAGR, es. f. Mediæ urbs a Nicatore condita, & ab ipso quidem Europus, a Persis vero Arfasia appellata. Strabo lib. 11. conf. seq. dict.**
- RHAGÆA, pl. n. [ῥαγᾶι] RHAGÆA, æ. f. [ῥαγᾶ Ptol.] Regiuncula est in Parthia, affinis Hyrcaniæ & Persicæ regionibus. Rhagis nomen impositum dicitur a terræ motibus, qui ibi frequenter fiunt, a quibus multæ urbes, ut Posidonius refert, & duo millia vicorum everfa sunt. Strabo lib. 11.**
- RHAGAS, ædis. f. [ῥαγᾶς] pl. Rhagades & RHAGADIA, orum. n. [ῥαγᾶδῆα] Diminutiv. vocantur Scissuræ, five fissa, quæ in sede, pedibus, labiis, aliave qua corporis parte, proveniunt; dictæ a verbo Græco ῥάσσω, quod significat Rumpo. Plin. lib. 23. cap. 4. Attrita sanat & furfures, rhagadas, condylomata, articulos luxatos. Ibid. cap. 3. Usus ejus cum aceto, aut vino veteri, aut mulso, ut quæque causa exlget in curatione oris, dentium, aurium, ulcerum manantium, genitalium, rhagadum. Idem lib. 7. cap. 15. Arboris ipsius cinis ex melle sedat rhagadia. Alias Scissuras vocat. V. Galen. in lib. Finitionum Medicæ artis; & Cels. lib. 6. cap. 18. 7. Qui & Ani fissa vocat. V. in FIDO.**
- RHAGION, i. n. [ῥαγιον] Aranei species, acino nigro similis, ore minimo sub alvo, pedibus brevissimis, tanquam imperfectis. Dolor a morsu ejus qualis a Scorpione. Plin. lib. 29. cap. 4. Sane ῥαγιον, dimin. a ῥαγῆ, vertitur Latine, Parvus acinus.**
- RHAGOIDES, is. f. [ῥαγοειδής] Tunicula oculi inferior. Cels. lib. 7. cap. 7. 13. Oculum summas habet duas tunicas, ex quibus superior a Græcis νεφεαειδής vocatur. Ea, qua parte alba est, satis crassa, pupillæ loco extenuatur. Huic inferior adjuncta est; media parte, qua pupilla est, modico foramine concava, circa tenuis, ulterioribus partibus ipsa quoque plenior, quæ ῥαγοειδής a Græcis nominatur. Hæ duæ tunicæ cum interiora oculi cingant, rursus sub his coeunt, extenuatæque, & in unum coactæ, per foramen, quod inter ossa est, ad membranam cerebri perveniunt, eique inhærescunt. Sub his autem, qua parte pupilla est, locus vacuus est. Hæc Celsus. [In edit. Linden. νεφεαειδής legitur, quod ex margine, opinor, editionum antiquiorum arripuit, quæ partim ῥαγοειδής, partim mendose νεφεαειδής adscriptum exhibent. Est autem Chorioides, vel Chorioides, & Rhagoides unius, ejusdemque tunicæ oculi commune nomen, quam vulgo Uveam vocant, dicta. ὅτι τοῦτο παρὰ τῶν βοτάνων, ut vult Rufus Ephes.**
- RHAGOPODES, um. m. [ῥαγοπόδες] Chiropodes, qui morbo pedum laborant, quasi rupturas in pedibus habentes. Cæl. Rhod. lib. 4. cap. 12. Denique in pedibus quæ sunt rupturæ, vocantur Chiræ, unde ita affecti Chiropodes nuncupati, velut Rhagopodes.**
- RHAMNES, um. m. pl. [ῥαμνήσιν] Hor. de Arte Poet. 342. Celsi prætereant austeria poemata Rhamnes. Acron, Rhamnes, Luceres, Tatienses, Romanæ tribus erant: vel ut verius, Equites. Hactenus ille. Rhamnes**

Rhamnes alii a Romulo appellatos: alii Rhamnes & Luceres vocabula esse Tusca volunt, ut refert Varro lib. 4. de L. L. 9. Sed rectius sine aspirata scribitur. V. RAMNENSES, & RAMNETES.

RHAMNIS, is. f. Urbis fuit in Euboea, in qua Fortunæ templum habebatur maximum: hinc Rhamnensis, & Rhamnenses. Alexander Alexandrin. lib. 1. cap. 13. [V. RHAMNŪS.]

RHAMNŪS, i. m. [ῥάμνους] Genus fruticis, asperrimum aculeis, & flore gratissimum. Plin. lib. 24. cap. 14. Inter genera ruborum rhamnos appellatur a Græcis, candidior & fruticosior. Is floret ramos spargens rectis aculeis, non ut ceteri aduncis, foliis majoribus. V. Ruell. lib. 1. cap. 123. Diosc. 1. 119. & Columel. lib. 10. cap. 373. Alias Spina alba. RHAMNŪS, untis. m. [ῥαμνός] Pagus in Attica, non procul a Marathon. Plin. lib. 4. cap. 7. & cap. 12. In hac Fortunæ simulacrum fuit Phidiæ manu factum. Unde

RHAMNŪSIUS, a, um. possess. [ῥαμνέσιος] Quod est ex Rhamnunte. Ter. And. 5. 4. 26.

Hoc certo scio, Rhamnufium se ajebat esse. Rhamnusia dea, seu Virgo Rhamnusia, Fortuna. Catull. Argon. 62. 395. V. Hefych. & Alexandrum ab Alex. lib. 4. cap. 26.

RHAMNŪSIA, æ. f. [ῥαμνυσία] Indignationis dea, quam Græci Νέμεισιν vocant. Nam quum Narcissus formæ bonitate abuteretur superbius, recte fingitur ejusmodi Dea adversus eum, qui presentibus bonis sit indignus. Claud. de Bell. Get. 601.

Sed Dea, quæ nimis obstat Rhamnusia votis. Ovid. 5. Trist. 9. 9. Exiget at dignas ultrix Rhamnusia pœnas. V. NEMESIS.

RHAMNŪSIS, idis. patronym. f. [ῥαμνυσίς] Ovid. 14. Met. 694. — memoremque time Rhamnufidis iram. h. e. Rhamnusia deæ.

RHAMPSINITUS, i. m. [ῥαμψίνιτος] Nomen proprium regis Ægypti, ut Herodotus lib. 2. Hist. refert. Idem qui & Ramises & Ramfes, & Rhapsaces, & Rhemphis. conf. RAMISES.

RHĀNIS, idis. f. [ῥάνις] nomen Nymphæ unius Dianæ comitum, cuius meminit Ovid. 3. Met. 171.

Excipiunt laticem Nymphæque, Hyalæque, Rhanisque. RHĀRHĀ, arum. f. pl. [ῥαῤῥῶ] Sutura in cranio, quæ ferratæ inter se coalescunt, Rabboidas sunt qui appellant. Item pisces. V. RHAPHIS.

RHĀRHĀEL, elis. m. [ῥαῤῥῆλ] Raphael Volaterranus, vir insignis doctrinæ & virtutis, nostro ævo excelluit: de quo quoniam Alexander Alexandrinus ejus familiaris ingenue scribit lib. 6. cap. 7. non necesse est hæc paginas replere: sed cupidum lectorem ad Alexandrum remittimus.

Rhaphaeles, Jurisconsulti duo, celebrantur: alter Fulgofius, Comensis alter, quorum uterque Patavii jus civile professus est circiter annum 1420. Volaterr.

RHĀRHĀNA, [ῥαῤῥῆνα Steph.] Nobilis civitas in Decapoli regione Syriæ. Plin. lib. 5. cap. 18. Plurimi tamen Damascus & Optoton riguas amne Chrysorroa, fertilem Philadelphiam, Rhaphanam, omnia in Arabiam recedentia, &c.

RHAPHANE, es. f. [ῥαῤῥῆνη] quæ & Apamia, Oppidum in Media. Plin. lib. 6. cap. 14. Reliqua Medorum oppida, Phausia, Agamzua, Apamia Rhaphane cognominata.

RHAPHANĪTIS, idis. f. [ῥαῤῥανίτις] Iridis Illyricæ genus primum. Plin. lib. 21. cap. 7. Illyrica quoque (de Iride loquitur) duorum generum est, Rhaphanitis a similitudine, quæ & melior: Rizotomos subrufa, optima, quæ contactu sternutamenta movet. Illa herba caulem habet cubitalem, erectum. Floret diversi coloris specie, sicut arcus caelestis, unde & nomen habet.

RHAPHANOS AGRIA, [ῥαῤῥανος ἀγρία] Herba, quæ alias Apios, sive Ischas dicitur. Plin. lib. 26. cap. 8.

RHĀPHĀNUS, five RAPHĀNUS, i. m. [ῥάφανος] Genus radicis hortensis notæ. Plin. lib. 19. cap. 5. Cortice & cartilagine constant raphanitis multique eorum cortex crassior etiam, quam quibuscumque arborum. Amaritudo plurima illi est, & pro crassitudine corticis, cetera quoque aliquando lignosa. Et vis mira colligendi spiritum, laxandique ructum. Ob id cibus illiberalis: utique si proxime olus mandatur: si vero cum olivis drupis, rarior ructus fit, minusque foetidus.

Raphanis utebantur veteres ad adulterorum pœnam, quos deprehensos constituebant quadrupedes, ac violenter expilatis partibus pudendis, per podicem fummo cum cruciati grandiores raphanos, aut mugiles pisces, immittebant. Catul. ad Aurel. 16. 19.

Percurrent raphanique, mugilesque. Ubi V. interpp. Juven. 10. Sat. 317.

— quosdam mœchos & mugilis intrat.

Aliud raphani genus agrete, de quo Plin. lib. 20. cap. 4. Est & fativi usus in Italia, & Armoraciam vocant fativam. Sativi vero decocti mane poti ad ternos cyathos, comminuunt & ejiciunt calculos.

Raphanus, pro Brassica, Hermolaus in lib. 19. Plin. cap. 7. Attica lingua Raphanus brassicam significat, non radicem, quam illi proprie raphanida, non raphanum vocabant. Sed postea inolevit atque obtinuit, ut Raphanus pro radice caperetur, non pro brassica. Idem in Corollario, cap. 349. Brassicam antiqua Græcia, non Cramben, sed Raphanum appellabat: quod & Aristoteles, ut Julius Pollux inquit, & Theophrastus, fere sequitur. Hæcille. Cornarius in cap. 2. lib. 7. Galeni de Compositione pharmacorum secundum locos, Brassicam, inquit, id est ῥαῤῥανός, a veteribus fuisse item ῥάφανος dictam, Aristot. lib. 5. cap. 19. de animalium historia testatur, ubi de brassicarum crucis ait, αἱ δὲ ῥιζοῦνται ἐν τῶν φύλων τῶν χλωρῶν, καὶ μέλιστα ἐπὶ τῷ ῥαῤῥανῷ, ἢ καὶ λῆσι πρὸς κρόμβη. Et sic sane etiam Theophrastus vocat. Atque inde natus error videtur eorum, qui cramben & brassicam, raphanum hodiernum esse existimant, æquivoco raphani decepti, qui veteribus etiam de brassica, (ut dixi) hodie de ea tantum, quam Radicem & Radiculam appellamus, usurpatur, velut etiam Galen. lib. 2. de Aliment. testatur. Plin. certe lib. 17. cap. 24. in fine, Raphanum, ex Theophrasto ut apparet, itidem Raphanum reddidit, quam brassicam oportuit, velut ex eodem Theophrasto, lib. 20. cap. 9. manifestum fit, ubi de brassica idem repetit. Hæc & plura Cornarius. Scribitur & Rhexanus. Gloss. Cyrill. ῥάφανος, Radix.

RHAPHANĪNUS, a, um. Adj. [ῥαῤῥανίνος] ut, Rraphaninum oleum. Plin. lib. 23. cap. 4. Dioscor. lib. 1. cap. 36.

RHĀPHĀNIS, idis. f. [ῥαῤῥανίς] Idem quod Radix, vel Radicula, item Rraphanus. Gloss. Cyrill. ῥαῤῥανίς, Radix. V. RADIX.

Rhaphanides Thafæ, apud Cæl. lib. 9. cap. 12.

RHAPHĒA, æ. f. [ῥάφαια] Oppidum in Palæstina Idumææ, non procul a Rhinocolura. Plin. lib. 5. cap. 13. Forfan idem cum Rhaphia.

RHAPHĒION, i. n. Herba eadem quæ Leontopetalon. Plin. lib. 27. cap. 11.

RHAPHĒA, æ. f. [ῥάφαια, ῥάφαια Steph.] Ptolemæo lib. 5. cap. 19. Urbis Judææ Palæstinæ prope Jordanem fluvium, a Judæis Rama appellatur.

Rhaphia, [ῥάφαια] Locus in Arabia post Gazam, ubi Ptolemæus quartus cum Antiocho Magno, prælium commisit. Strabo lib. 16.

RHAPHIS, idis. f. [ῥάφης] Gr. Acus dicitur. Item piscis genus, qui & Latine Acus dicitur. V. ACUS.

Rhaphidas, ut vult Cæl. lib. 13. Lect. antiq. cap. 28. Dorion in libello de piscibus Rhaphidas aliud multo esse, quam ῥάφας, dicit: nam esse pisciculos, quos & Belonas vocant, auctor est. V. Athen. Deipnosoph. lib. 7.

RHAPHIUS, i. m. Animal. Plin. lib. 8. cap. 19. Pompeji magni primum ludi offenderunt chaum, quem Galli rhaphium vocabant, effigie lupi, pardorum maculis.

RHAPSŌDIA, æ. f. [ῥάψωδία] Sic dictæ sunt partes Homerici poematis. Nepos 10. 6. 4. Versum illum Homeri retulit ex secunda rhapsodia. V. Scalig. Poet. 1. 41. & Salmaf. Exerc. Plin. p. 867. & Suid.

RHAPSŌDI, ōrum. m. pl. [ῥάψωδοι] Divinorum interpretes dicuntur. Cælius Rhod. lib. 7. cap. 1. Constat nimirum divino instinctu ab interpretibus, quos & Rhapsodos nuncupant, alienam enarrari poesin. V. Suid.

RHASCUPOLIS, V. RHESCUORIS.

RHATŌUS, i. m. [ῥατῶ] fluvius Austrum versus in Ionium sinum influens. Strab. lib. 7. Sed Xyl. probante Casaub. legit Ῥαχθῶ.

RHAURARIS, is. m. Obris, & Atax ex Cemmeno monte, per Galliam Narbonensem in ipsum mare devolvuntur. Strabo lib. 4. Hæc quidem flumina e Pyreneo monte inter Narbonem & Aphrodisium ex utraque Narbonis parte ac etiam ex Cemmeno monte feruntur in mare, quo ex monte & Atax oritur Obris, & Rhauraris: quem integriore lectione quidam vocant Arauririm. Gallice, *Erand*, Orb, *en Aude*.

RHAXYALI, ōrum. m. pl. [ῥαξυαλοί] Populi sunt extra Germaniæ fines, trans Albim ad Septentrionis oram. Strabo lib. 7. Verum enimvero quid ultra Germaniam existat & quid de aliis ex ordine positis, sive Bastarnas appellare oporteat, ut plures arbitrantur, five alios intermedios, seu Jazygas, seu Rhaxyalos, seu quoslibet alios ex iis, qui pro tecto carris utuntur, non facile protulerim.

R H E

RHEA, æ. f. [ῥέα] aliis nominibus Ops, Deum mater, Cybele, Magna mater, Dea Phrygia, Vesta, Idæa, Dindymene, Pylena, Pegnuntia, Enthea, aliisque compluribus nominibus vocitata, re vera (ut auctor est Orpheus in hymnis) Protogenis cujusdam filia. Hanc fabulantur Cæli & Terræ filiam, Saturni uxorem, denique terram esse. Cui quanta religione olim sacra Galli dicti, Sacerdotes ejus facerent, auctores sunt Festus in Gallus, Arnobius, Augustinus, alique, ex quibus Lilius, 4. Syntagmate Historiæ deorum. Hujus semiviri, id est exsecti sacerdotes, se castrabant furentes. V. Stat. 2. Achil. 154.

Rhea Sylvia, filia Numitoris, Vestæ sacerdos Romulum & Remum (si fides fabulæ) de deo Marte, aut potius furto concubitu ex quopiam adolescente, uti adsolent connubio prohibita, & concepit & peperit. Livius lib. 1. 4.

RHEBANUS, i. m. [ῥηβανός] Fluvius in Faucibus Bosphori Thracii, ut scribit Orpheus in Argonaut. Idem forsan, ac

RHEBAS, æ. m. [ῥηβας] Plin. lib. 6. cap. 1. Ergo a faucibus Bosphori est amnis Rhebas, quem aliqui Rhæsum dixerunt. Valer. 4. Argon. 698.

— nigrantia quin jam

Litora, longinque exirent flumina Rhebæ.

RHECAS, æ. m. Unus ex iis ducibus qui Laconas Heniochiam deduxerunt. Auctor Strabo lib. 11.

RHECTÆ, arum. m. pl. [ῥηκται] Species terræ motuum, quorum impulsu diffiluit tellus, ut habet Apul. de Mundo p. 61. Elmenh.

RHEDA, vel RĒDA, æ. f. [ῥήδην] vocabulum Gallicum, ut ait Quintil. lib. 1. in cap. 5. de virtut. & vitiis oration. Est autem genus Leviculi currus, quo gestabantur nobiliores in villas suas, cujusmodi sunt hodie quos Itali *cochos* vocant. Cic. 5. Att. 17. Hanc epistolam dictavi sedens in rheda, quum in castra proficiscer, a quibus aberam bidui. Eidem 6. 1. Hic Vedius venit mihi obviam cum duobus effedis, & rheda equis juncta, & lectica, & familia magna. Cæf. 1. Bell. Gall. 51. Omnemque aciem suam rhedis & carris circumdederunt. V. Lex. Pitisc. [Gloss. Gr. Lat. ῥαῖδιον, Reda. Conf. Suid. in ῥαῖδος. Tollere aliquem rheda. Hor. 2. Serm. 6. 42.]

RHEDARIUS, a, um. Adj. ut, Rhedarius mulus, Qui rhedam ducebat. Varro 3. de R. R. cap. 17.

RHEDĀRIUS, i. m. [ῥηδάρης] Auriga, rectorque ipsius rhedæ. Cic. pro Milon. 29. Statim complures cum telis in hunc faciunt de loco superiore impetum, adversi rhedarium occidunt. conf. Capitol. Max. & Balb. cap. 5.

RHEDONES, um. m. pl. Galliæ populi, in ducatu Britanniæ, de quibus Cæf. 7. Bell. Gall. cap. 75. Scribitur & sine aspiratione.

RHEGIUM, i. n. [ῥήγιον] Oppidum situm in margine Italiæ, cui Græci a fractura nomen dedere. Hic enim Sicilia avulsa abruptaque est ab Italia, auctore Plin. lib. 3. cap. 8. Olim Rheginæ civitatis ingens fuit potentia, ob eamque causam nomen civitati factum esse alii autumant, quasi Regia urbs foret. Unde & Strabo scribit quosdam existimasse a quodam rege dici potuisse: sicque absque aspiratione scribendum esset. Ovid. 14. Met. 48.

Liquerat & Zanclem, adversaque moenia Rhegi. Nunc vulgo dicitur *Rezo*, testis Olivarius in Melam.

Rhegium appellatur id municipium, quod in freto Siciliæ est, quoniam id a rumpendo dictum est, quod est Græce ῥήγαι, eo quidem magis, quia in Gallia Cisalpina, ubi forum Lepidi fuerat, Rhegium vocatur. Festus. conf. Justin. 4. 1.

Est alterum illud Rhegium Cisalpinae Galliæ oppidum, non longe a Parma & Mutina a Lepido instauratum, quod & Rhegium Lepidi pro distantia alterius dicitur, a quo Rhegienses.

RHĒGINUS, a, um. Adj. [*ῥηγῖνος*] Sil. lib. 13. 94.
Dum Lybis haud lætus Rhēgina ad litora tendit.

RHĒGINI, oium. m. [*ῥηγῖνοι*] Populi qui Rhegium incolunt. Cic. pro Arch. 5.

RHĒGMA, ātis. n. [*ῥήγμα*] in Gloss. Cyrill. Volsura. Estque citra plagam, ut spasma in nervosis, Trauma *ῥήγμα*, ex illato ictu in corpulentis, ut vult Cæl. lib. 3. cap. 17.

RHĒGMA, ātis. n. [*ῥήγμα*] Lacus est post Anchialam, qui antiqua navalia habet multa, haud procul a Tarso, qua parte spectat Rhodios. Strabo lib. 14.

RHĒGMŌCHASMUS, i. m. [*ῥήγμοχασμός*] Hians ruptura. Celf. 4. 7. 5.

RHĒMI, ōrum. m. pl. [*ῥήμι*] Galliæ Belgicæ populi, ut scribit Cæsar in Commentariis, & Plin. lib. 4. cap. 17. Vulgo *Rhemenses*. [Hi videntur esse, qui Stephano *ῥήμοι*, minus recte audiunt. Scribitur & *REMI*.]

RHĒMŌIA Lex, poenam calumniatoribus irrogat: Calumniator enim cum falsa intendat sciens crimina, innocentemque laceret immeritum, ea lege coercetur. V. tit. in Pandect. Civil. ad Sen. Conf. Turpil.

RHĒNIA, æ. f. [*ῥήνια*] Exigua est insula Delo usque adeo vicina, ut a Polycrate Samiorum Tyranno duæ hæ insulæ catenis aliquando fuerint connexæ. In hanc mortuos suos Delii inferebant, eo quod in Delo nec parere licebat, nec mortuos sepelire, nec canem alere. auctor Thucydides lib. 1. & 3. belli Peloponnesiaci. V. Strab. lib. 10. Hermolaus, Rhēnen, vocat, ut & Steph.

RHĒNO, ōnis. f. [*ῥήνη*] Vestis pellicea, præcipue ovilla, ad usum humanum redacta. Ab ovibus nomen habet, quas Græci *ῥήνας* appellant. Licebit etiam pelles caprinas Rhēnones appellare. Plurimum enim his duobus pecorum generibus indifferenter tribuitur. Cæf. 6. Bell. Gall. 20. scribit Germanos uti parvis rhēnonum tegumentis. V. & Varr. 4. de L. L. 35. Isidor. 19. 23. Voss. Etymol.

RHĒNUS, i. m. [*ῥήνος*] Germaniæ fluvius celeberrimus, qui ab Alpibus defluens, tribus ostiis in mare Germanicum effunditur. Cæf. 4. B. G. 10. Rhēnus oritur ex Lepontiis, qui Alpes incolunt, & longo spatio per fines Nantuatium, Helvetiorum, Sequanorum, Mediomatricum, Tribocorum, Trevirorum citatus fertur: & ubi Oceano appropinquavit, in plures diffiuit partes, multis ingentibusque insulis effectis: quarum pars magna a feris barbarisque nationibus incolitur: ex quibus sunt, qui piscibus atque ovis avium vivere existimantur: multisque capitibus in Oceanum influit. Hactenus ille. V. Tacit. 2. Ann. 6.

Rhēnus veteribus Germanis dictus est a puritate, quod unda sit limpidissima & pura. Nam *Rein* purum significat. Vel a fluendo, quod *Rinnen* Germanis dicitur. Hic in principio agri Batavorum juxta Lobecam arcem in tria exit cornua, seu ostia. Primum quod ad Austrum labitur, Flandriam atque Selandiam versus, Cornelio Tacito Ann. 2. 6. & Hist. 5. 26. Vahalis, Cæfari 4. Bell. Gall. 10. pr. Vacalos, Plinio 4. 15. Helium, Marliano Wallis, Conrado Celti Balus, Germanis *der Want* appellatur. In hoc Mosæ fluvius deferitur. Secundum ostium, quod medium est, nunc Lecca, *der Lech* dicitur. Tertium Frisiam Occidentalem alluens, ad Septentrionemque descendens, Ifsula, sive Ifela, *die Yssel*, Germanis vocatur. Plinius l. c. & Mela 3. 2. Flevum dicunt. His itaque tribus ostiis Rhēnus in Germanicum evoluitur mare, totamque inundat Geldriam, Hollandiam, Selandiam, & Frisiam. Porro quod Ptolemæus & alii multi tria Rhēni ostia faciunt, Virgilius loco infra seq. & Veteres duo tantum: hinc accidit, quia tertium ostium, quod hodie *Ifela* dicitur, antiquitus non fuit: sed Drusi adversus Germanos bellantis iussu, fossa in mare ducta, factum est, ut munimentum adversus Barbaros esset. Atque ideo Ptolemæo tria sunt Rhēni ostia, quæ veteribus duo. Ex Andrea Althamerio in Tacitum, & Glareano in Cæsarem. Ovid. 2. Met. 258.

Hesperioque amnes, Rhenum, Rhodanumque, Padumque.

Caput luteum Rhēni. Hor. 1. Serm. 10. 37.

Ripæ feraces Rhēni. Lucan. lib. 1. 459.

Bicornis Rhēnus: propter duo cornua, seu ostia. Virg. 8. Æn. 727. [Non necesse est de duobus Rhēni ostiis intelligi. Forsan enim imaginem fluvii, virili specie, ac capite bicorni, (quomodo fere fluvios effingebant,) respexit poeta.]

Citatus Rhēnus. V. CITO.

Gallicus. Catull. ad Furium, 11. 11.

Spurnans vertice Arctoo. Lucan. lib. 1. 371.

Squallidus. Ovid. 3. de Pont. 4. 108.

Rhēnus, pro populis. Rhēni accolis, Minax. Claud. 1. in 1. Conf. Stil. 220.

Rebellis. Stat. 1. Silv. 4. 89.

Flumen Rhenum. n. g. Hor. de Arte Poet. 18. Ubi Schol. vet. V.

Alius item fluvius Italiæ Bononiam alluens. Sil. lib. 8. 601.

— parvique Bononia Rhēni. conf. Plin. 3. 36.

RHĒNI, ōrum. m. pl. [*ῥήναι*] Rhēni accolæ, Germani videlicet Galli dicti sunt a Perf. 6. Sat. 47. conf. *REMI*.

RHĒNANUS, a, um. Adj. [*ῥηνάιος*] Unde Cifrenanus, & Transrhēnanus, quæ dictione utitur Cæf. 4. Bell. Gall. cap. 16. Ubii autem, qui uni ex transrhēnanis, ad Cæsarem legatos miserunt, &c.

Rhēnana manus. Martial. 9. 36.

RHĒON, i. n. [*ῥήων*] apud Pharmacopolas Rha barbarum, itemque aliud Ponticum: radix est nobilis, quam medicamentis insertam multis usibus applicant. V. RHA.

RHĒSCYPŌRIS, vel **RHĒSCYPŌRIS**, ūdis. m. [*ῥήσκυπῶρης*] Thracie regis Rhēmetalcis frater. V. Tacit. Ann. 2. 64. & 67. Vellej. 2. 129. Spanh. Numm. diff. 8.

RHĒSUS, i. m. [*ῥήσος*] Rex Thraciæ fuit, inquit Servius, qui quum ad Trojæ venisset auxilia, clausisque jam portis tentoria locavisset in litore, Dolone prodente Trojano, qui missus fuerat speculator: a Diomede & Ulyssæ est interfectus, qui & ipsi speculatum venerant, abductique sunt equi, quibus pendebant fata Trojana. Hactenus Servius apud Virg. 1. Æn. 473.

Nec procul hinc Rhēsi niveis tentoria velis.

Sithonii tentoria Rhēsi. Ovid. 2. de Arte Am. 137.

Nec Rhēsi niveæ citæque bigæ. Catul. 56. 26. conf. Suid.

RHĒSUS, i. m. [*ῥήσος*] Fluvius in Zelia Asiæ regione. Strabo lib. 13. Circa Zeliem est Tarsius amnis, qui eadem via viginti locis transiit, quemadmodum is, de quo poeta dixit.

Et septem Rhēsi vada, qui a Nicomedia Niceam fertur.

RHĒTI, vel potius **RĒTI**, ōrum. m. [*ῥᾱτῖ*] inter Alpinas gentes, Plinio commemorantur, lib. 3. cap. 20. Hi duce Rheto, a Gallis pulsi, Alpes occupaverunt: & a nomine ducis Rheri condiderunt Rhetiam. Hor. 4. Carm. 4. 17.

Immanes Rheti. Hor. 4. Carm. 14. 15.

Sævi Rheri Claud. in Epithal. Palladii 89. al. Geti. [Ræti, cum diphth. & sine aspirata rectius scribi docet ex vet. monum. Cellar. in Orthographia sua p. 57. & 143. Atque ita constanter Græci.]

RHĒTIA, vel potius **RĒTIA**, æ. f. [*ῥᾱτῖα*] Regio Europæ est, quæ (ut lib. 2. cap. 12. Ptolemæus refert) ab Occasu limites habet montem Adulam, & fontes Danubii & Rhēni: ab Ortu Lycium fluvium, qui in Danubium exit, & Rhetiam a Vindelicia dividit: a Septentrione Danubium: a Meridie Alpius terminatur, supra Galliam Cisalpinam. Post Rhetiam versus Orientem sequitur Vindelicia, cui Noricum adhæret, OEno tantum fluvio disjuncta. Quidam eam Bavariam appellant.

Rhetia antiquitus in Primam, & Secundam, Ripensem, & Mediterraneam fuit divisa, & ab ipsa Germania Danubio flumine separata. Prima Rhetia, quæ & Superior, complexa est Alpes. Sed & trans Rhenum, & Brigantium lacum, quem Constantiensem vocant, versus Occidentem & Rhodanum flumen suam habet portionem. Insuper bonam ejus provinciæ partem comprehendit, quam Athesinam ab Athesi amne vocant. In Telinam præterea vallem & Larium lacum excurrit: ubi Rheticum vinum in primis generosum profert, quo summopere delectatus est Augustus Cæsar, (teste Suet. cap. 77. vit.) Germani *Veltliner* & *Pasfanner*, Traminium & Vernaciolum vocant. Hi Rheti nunc vulgo *Grißones*, *Graubunter*, Engedini, Curienfes, Athesini, Tirolenses, &c. nuncupantur. Rhetia Secunda sive inferior ab Lyco amne, qui primam a secunda determinat, incipit: & ad OEnum amnem usque porrigitur, qui Rhetiæ & Norici terminus est. Hæc comprehendit Vindeliciam. Bojarii ipsam hodie incolunt. Rhetia Ripensis, ea est portio provinciæ, quæ Danubii ripam attingit: in qua sunt Ulma, Guntia, id est *Guntzburgum*, &c. Rhetia Mediterranea est tractus qui interjacet, per quem Iler, Guntia, Camilachus, Mindula, Zafum, & Smuter fluvii labuntur.

Rhetiam in provinciæ formam redegit Augustus Cæsar per Tiberium & Drusum, Vellejo Paterculo 2. 95. Suetonio Aug. 21. & Horatio Carm. 4. 4. & 14. testibus.

Univerfa Rhetia nunc intra Germaniam connumeratur, ad quam olim non pertinebat, moribus, lingua, & flumine Danubio discreta. Germanicum quoque idioma recepit, præter Alpinæ Rhetiæ partem, quæ adhuc Romana lingua utitur. Suevi Alemanni nunc Rhetiam tenent. Andreas Althamerus in Corn. Tacitum. V. Cluver. de Vindelicia & Norico cap. 3. Claud. de Bell. Get. 330.

Prominet Hercyniæ confinis Rhetia silvæ.

RHĒTICUS, a, um. Adj. [*ῥᾱτῖκος*] ut, Rheticæ vites, & Rheticum vinum, quod inter generosa Italiæ vina numeratur: quod (ut Strabo lib. 4. scribit) in montanis Rhetorum radicibus nascitur, qui populi Veronam Commune usque pervenerunt. V. Virg. 2. Georg. 96. Suet. Aug. 77. Arma Rhetica. Ovid. 2. Trist. 226.

Rheticæ vites. Plin. lib. 14. cap. 2.

Rheticæ Alpes, quæ Rhenum effundunt, late porriguntur, & ab Curia Rhetiæ civitate, supra quam Occidentem versus oriuntur, per Helvetios Tridentum usque contra Orientem vagantur, varique asciscunt nomina. Incipiunt (inquit Alciatus in Tacitum) ab Adya monte (Straboni corrupte legitur nunc Adula, nunc Aduela) id est inaccessio, vernacula simplicitas montem *Bralium* nuncupat in Volturena, seu ut imperiti, in valle Telina, & in Venetiam protenduntur, donec Ocriæ subeant.

RHĒTICO, ōnis. m. [*ῥᾱτῖκων*] Mons apud Pomp. Melam lib. 2. 3. Est jugum illud Rhetiæ primæ, inter fines Curientium & Valfesianorum, Helvetiis imminens, cujus adhærens vallis reliquias nominis vetusti servat. Vulgo enim *Bretigau*, est Rhetorum ager, pagus, aut vallis pro Rheticone appellatur. Apparet Pomponium *Bretigau* ad Romanæ linguæ figuram in Rheticonem deflexisse. Andreas Althamerus in Tacitum.

RHĒTOR, ōris. m. [*ῥήτωρ*] Acc. Rhetorem vel Rhetora, Qui artem oratoriam proficitur, & dicendi præcepta tradit. Cic. 3. de Fin. 4. Item ipsæ rhetorum artes, quæ sunt totæ forenses atque populares. Martial. lib. 5. 57.

Omnes grammaticosque, rhetorasque

Divites moneo. Plin. Epist. 3. lib. 3. Jam circumspiciendus rhetor Latinus, cujus scholæ, severitas, pudor, in primis castitas constet. Rhetor a Sophista & Oratore differt, Rhetor est, qui docet, atque artis traditor est eloquentiæ: Sophista vero, apud quem dicendi exercitium discitur: Orator qui in causis publicis & privatis plena & perfecta utitur eloquentia. Cæl. Rhod. lib. 19. cap. 17. conf. Voss. de Nat. & Const. Rhet. cap. 1.

Rhetores, & qui dicendi præcepta tradunt. Cic. 1. de Orat. 84. Græce ab eloquendo *ῥήτωρ*, & Latine eloquens dictus est. Cic. in Orat. 61. Antiquum enim verbum *ῥῆω*, & per contractionem *ῥῆ*, quod in futuro facit *ῥήσω*, idem significat quod Eloquent: unde *ῥήσις*, eloquentio, & *ῥήτωρ*, Eloquent.

Cicero noster, dum ego adsum, non cessavit apud rhetorem. Cic. 3. Q. frat. 1.

Eminentissimus rhetor. Quintil. lib. 2. cap. 3.

Magnus & nobilis. V. NOBILIS.

Congredi cum rhetore. V. CONGREDIOR.

Rhetor interdum pro Oratore usurpatur. Cic. in Brut. 42. At ille ridens, Tuo vero, inquit, arbitratu, quoniam quidem concessum est rhetoribus ementiri & in historiis, ut aliquid dicere possint argutus. Ut enim tu nunc de Coriolano, sic Clitarchus, sic Stratoles de Themistocle finxit. Et in historiis, hoc est etiam in historicis, nedum in aliis rebus. Rhetoribus, & his qui docent artem dicendi, & his qui orant. Utrumque enim Cicero hic complexi voluit: quod & qui docent, declamationes fingant, ac mentiantur: & qui orant, historias sæpe aliter referant. Sic Æschinem mentitum sæpe convincit Demosthenes. Idem libro eodem 265. Reliqui sunt, qui mortui sint; L. Torquatus, quem tu non tam cito rhetorem dixisses, (etsi non deerat oratio) quam, ut Græci dicunt, *ῥητορικός*. Rhetorem, id est oratorem, in hoc enim libro catalogum textit oratorum. Vel Eloquentem: nam Græce ab eloquendo rhetor, & Latine eloquens dictus est, ut ait in Oratore. Πολιτικός, civilem, Reipublicæ administrandæ peritum. Idem lib. 2. de Fin. 17.

Quæ

Quasi vero perpetua oratio Rhetorum solum, non etiam Philosophorum sit. Juven. 1. Sat. 44.

Aut Lugdunensem Rhetor dicturus ad aram.

RHĒTŌRĪCŪS, a, um. Adj. [*ῥητορικὸς*] Quod ad rhetorem sive rhetorice pertinet. Cic. 2. de Orat. 10. Rhetoricis nunc quibusdam libris, quos tu agrestes putas.

Ars rhetorica. Quintil. lib. 2. cap. 17.

More rhetorico loqui. Cic. 1. de Orat. 133.

Umbra, Umbratilis exercitatio. Juvenal. 7. Sat. 173.

Ad pugnam qui rhetorica descendit ab umbra.

RHĒTORICA, orum. n. pl. [*ῥητορεία*] Cic. de Fato, 4. Rhetorica mihi nostra sat nota.

RHĒTORICI, orum. m. [*ῥητορικοί*] Libri de Rhetorica scripti. Quintil. lib. 3. cap. 1. Post quem tacere modestissimum foret, nisi & rhetoricos suos ipse adolescenti sibi elapsos diceret. De Cicerone. Idem numero quoque singulari usus est lib. 3. cap. 5. Sicut ex Ciceronis quoque rhetorico primo manifestum est.

RHĒTŌRĪCA, æ. vel **RHĒTORICÆ**, es. f. [*ῥητορικῆ*] Quintil. lib. 2. cap. 15. Huic ejus substantiæ maxime convenit finitio, rhetorice esse bene dicendi scientiam. Cic. 2. de Fin. 17. Zenonis est, inquam, hoc Stoici, omnem vim loquendi, ut jam ante Aristoteles, in duas tributam esse partes dicere: rhetoricam palmæ, dialecticam pugno similem esse dicebat, quod latius loquerentur rhetores, dialectici autem compressius.

Rhetorica duplex est, altera forensis, altera philosophica, quod lib. 2. de Fin. 17. ostendit Cicero, quum ait: Obsequar igitur voluntati tuæ, dicamque si potero rhetorice: sed hac rhetorica philosophorum, non nostra illa forensi, quam necesse est, quum populariter loquatur, esse interdum paulo hebetiorem. De forensi sic idem Cic. in Orat. 13. Sic eloquentia hæc forensis, spreta a philosophis & repudiata, multis quidem illa adjumentis, magnisque caruit: sed tamen ornata verbis atque sententiis, jactationem habuit in populo, nec paucorum judicium reprehensionemque pertinuit. Sensus est: Quoniam Philosophi eloquentiam forensi spreverunt, qui poterant ei plurimum prodesse: populares homines ejus studium amplexi, verborum luminibus exornarunt, & populi judicio contenti, quid de se philosophi sentirent penitus neglexerunt. Hanc igitur forensi eloquentiam philosophi spreverunt, non illam doctam & elegantem, quam in Platone & Aristotele videmus. Spreverunt, inquam, quoniam ab administratione Reipublicæ remoti, suis tantum studiis vacabant. Subdit ibidem Cicero: Ita & doctis eloquentia popularis, & disertis elegans doctrina defuit. Doctis, id est, philosophis: Disertis, oratoribus, qui tantum forensi eloquentia instructi, philosophiam non attigerunt.

Exercere rhetorice apud Grammaticos. Quintil. lib. 2. cap. 1.

RHĒTORICÆ, Adv. Cic. de Clar. Orat. 43. Hanc enim mortem rhetorice & tragice ornare potuerunt. Rhetorice, id est, Eleganter, copiose, electis verbis & ornatis, qualibus rhetores uti solent. Tragice, Graviter, & verbis grandibus quibus tragici utuntur.

RHĒTORICŌTĒROS, [*ῥητορικώτερος*] Compar. Græc. Magis rhetor. Cic. 3. de Orat. 169. Quæ quum dixisset, in Albucium illudens, ne a me quidem abstinuit.

Crassum habeo generum, ne rhetoricotero' tu sis. Versus est factus a Cicerone ad antiquum morem. Rhetoricotero' dixit pro Rhetoricoteros. Veteres enim s finale frequenter elidebant.

RHĒTORICŌS, [*ῥητορικός*] Æri. Rhetorum, vel oratorum more loqui. Tertull. de Ref. Carn. cap. 5. Ita nos rhetoricari provocant hæretici.

RHĒTORICŌ, Ære. Novius Asinio, Age nunc, quando rhetoricasti, responde, quod te rogo. Nonius, 7. 69.

RHĒTORISSŌ, [*ῥητορικώτα*] Ære. Rhetorice loqui. Pomp. Medico, Dolasti uxorem nunc, & propter me cupis concidere, & jam rhetoricas. Nonius, 2. 742.

Rhetorisslem. Jo. Picus pag. 364. H. St.

RHĒTRA, æ. f. [*ῥήτρα*] Responso Apollinis. Dein de legibus Lycurgi dicitur. Ammian. 16. 5. Tanquam adstrictus sumptuariis legibus viveret, quas ex rhetris Lycurgi & axonibus Romam translatis diuque observatas & senescentes paulatim, reparavit Sulla dictator. V. Dempster. Paralip. ad Rolin. Ant. Rom. 8. p. 764.

RHĒTUS, V. RHĒTUS.

RHĒUM, i. n. V. RHA, & RHEON.

RHĒUMA, ætis. n. [*ῥεύμα*] Unda, fluxus, catharrhus, fluentum, impetus aquarum, tempestas, ἀπὸ τοῦ ῥεῖν, quod est fluo. Hieron. Epist. 46. cap. 2. [Gloss. Gr. Lat. *ῥεύμα*, Aquæ cursus. *ρεύμα ποταμῆς*, Fluentum, Fluor. *ρεύμα ἐπὶ ποταμῶν*, Libor. Forfan pro Livor, ut solet. Apud medicos significat quemvis fluxum humoris, vel Distillationem, in quacunque parte corporis. Hinc Gallica vox *Rheume*, vel *Rhūme*, ut observat Henr. Stephanus in Thef. suo Græco, q. V. To. 3. col. 680.

RHĒUMĀTĪCŪS, a, um. Adj. [*ῥευματικός*] Qui rheumate sive fluxione laborat. Plin. lib. 29. cap. 6. Humanissimi eorum cinerem crematarum reservandum ad hos usus in cornea pyxide censuere, aut tritas clysteribus infundendas orthopnoicis, aut rheumaticis.

RHĒUMĀTĪDĪŌ, Ære. [*ῥευματίζομαι*] Fluxione laborare. Th. Prisc. 1. 12. Si oculi rheumatidiaverint.

RHĒUMĀTISMA, ætis. n. Idem quod Rheuma, ut vult Cæl. lib. 7. cap. 27. Lect. Antiq. Apud antiquos tamen non invenio.

RHĒUMĀTISMUS, i. m. [*ῥευματισμός*] Fluxio dicitur. a v. *ῥευματίζω*, Plin. lib. 22. cap. 18. Radicem ejus aliqui concisam servari jubent funiculis pendente, decoquantque in cibo contra fluxiones, quas Græci rheumatismos vocant. Cæl. Tard. 3. 2. 42. Rheumatismus ventris. Plin. lib. 27. cap. 12.

RHĒXĒNŌR, oris. m. [*ῥήξηνος*] Nausthoi filius, & frater Alcinoi Pheacum regis, & pater Aretes, ab Apolline sagittæ ictu interfectus. Homer. lib. 7. Odyss.

RHĒXIA, æ. f. Herba, proprio nomine Onochelos. Plin. lib. 24. cap. 3.

R H I

RHĒMOTALCES, is. m. [*ῥιμητάλκης*] Thracum rex, qui ab M. Antonio ad Cæsarem Octavianum transierat. Hic quum Cæsari petulantius, crebriusque inter pocula societatem & convictum exprobraret, illud ab indignante Augusto reportavit: Ἐγὼ, inquit, ἀσπιδότατον φίλον, ἀσπιδότατον δ' ὄφελον. Vol. IV.

ὄφελον, Amo proditorem, Proditores vero odi. Plutarchus in Apophthegm. p. 207. edit. Francf. V. Cæl. Rhod. Lect. Antiq. lib. 8. cap. 3. & Spanheim. de Usu & Præst. Num. diff. 8 p. 499. Scribitur & Rhematalces, & Rhymitalces. Plut. Rhymetalces, ῥιμητάλκης.

RHĒNA, æ. f. [*ῥήνη*] Piscis marinus, alias Squatina. Plin. lib. 32. cap. 7.

RHĒNENCHŪTES, æ. m. [*ῥηνενχύτης*] Instrumentum quo aliquid in nares infunditur. Rhinenchytos Cæl. Aurel. 2. Tard. 4. 82. & 3. 2. 42.

Rhinenchyto ferramento, Adjective. V. Rhodium in Scrib. Larg. p. 38.

RHĒNION, i. n. dictum videtur voce diminutiva, hoc est, Lima, quod ad limæ similitudinem cicatrices & callos oculorum deterat: ῥήνη enim Lima est. Celsus lib. 6. cap. 6. De Rhinio collyrio, Collyrium vero aptissimum est, quod Rhinion vocatur. Meminit & Galenus lib. 4. cap. 7. De compos. pharmacor. sec. loc. Habet item Paulus lib. 7. quod Rhinarion vocat. [Gloss. Lat. Gr. & Gr. Lat. *ῥήνιον*, Lima redditur.

RHĒNÆ, arum. f. pl. sunt Nigriores caricæ. *Figues noires*. Cæl. Rhod. lib. 16. cap. 15.

RHĒNNEA, æ. f. Insula Nomadum in mari Arabico. Plin. lib. 6. cap. 28.

RHĒNŌCĒROS, ōtis. m. [*ῥινώκερος*] Animal, dictum a ῥίη, ῥίος, quod Nasum significat; & κέρος, Cornu. Plin. lib. 8. cap. 20. Iisdem ludis & rhinoceros, unius in nare cornu, qualis sæpe visus. Alter hic genitus hostis elephantis: cornu ad saxa limato præparat se pugna, in dimicatione alvum maxime petens, quam scit esse molliorem. Longitudo ei par, crura multo breviora, color buxeus. Festus, Rhinocerotem quidam putant esse bovem Ægyptium. Pausanias affirmat rhinocerotia duo habere cornua, alterum insigni magnitudine ex naribus exstant, alterum quod superne erumpit, exiguum quidem, sed validissimum. Martial. de Spectac. 22. de Rhinocrote & urfo,

Namque gravem gemino cornu scit extulit urfum,

Jactat ut impositas taurus in altra pilas.

Rhinocerotis nasum habere dicimus Sagacem & prudentem virum. Martial. lib. 1. 4. ad Librum suum,

Majores nusquam ronchi: juvenesque, senesque,

Et pueri nasum rhinocerotis habent. h. e. Producent mentum & rostrum in tantam longitudinem, ac si esset cornu Rhinocerotis.

[Immo Nasum, quo ronchantur. V. RHONCHUS.

Rhinoceros, ponitur pro quodam Vase oleum guttatim fundente lavantibus se in balineis. Martial. lib. 14. 52. Guttus corneus loquitur,

Gestavit modo fronte me juvenicus,

Verum rhinocerotia me putabis. Juven. 7. Sat. 130.

— exitus hic est

Tongilli, magno cum rhinocrote lavari

Qui solet. i. e. Illo vase ex cornu rhinocerotis facto, quo po-

tentiores utebantur in balneis.

Rhinoceros, per translationem dicitur, Qui dente eminente bronchus est. Lucilius, Bronchus bovillanus dente adverso eminulo, hic est rhinoceros. Quid fit autem Bronchus, vide suo loco.

RHĒNOCĒRŌTIUS, a, um. Adj. ut, Cornua rhinocerotia.

RHĒNOCĒRŌTĪCŪS, a, um. aliud Adj. Sidon. Carm. 9. extr.

Rugato Cato tetricus labello

Narem rhinocerotica minetur.

RHĒNOCĒLSIA, æ. f. sec. comm. [*ῥινηκλία*] alterum Callæ herbæ genus. Plin. lib. 27. cap. 8. Alterum genus ejus, quidam Anchusam vocant, alii Rhinocliam. Folia lactucæ longiora, plumosa, radice rubra, quæ ignes sacros cum flore polentæ sanat imposita.

RHĒNOCŪLŪRA, æ. f. sive ut Stephanus, **RHĒNOCŪLŪRA**, [*ῥινηκόλυρα*] legitur in Ægypto fuisse urbs, inde ita nuncupata, quod incolæ forent mutilati naribus, ut Stephanus idem interpretatur, & pluribus exposuit Diodorus. Colura namque dicunt, quæ caudam omnino non habent, aut mutilatam præcisamque habent. Meminit ad Dardanum Hieronymus: sed Rhinocolura ab eo dicitur. Cælius Rhodig. lib. 3. cap. 30. Strabo lib. 16. V. Senec. lib. 3. de Ira cap. 20. cum Not. Lipf.

RHĒNOS, [*ῥήνος*] Pellis: hinc *ῥινηνός*, Andreas non contemptibilis auctor: Si Salamandram (inquit) sanguine, vel manum, vel omnino vestem infeceris, nocumenta ex igne haud prorsum sentiet. Cælius Rhodig. lib. 10. cap. 10. addit; Postremo, animal nec corio contegitur, nec præfulcitur squamma. Quin eo argumento Græcus poeta *ῥινηνόν* appellavit, quoniam pellem dicant rhinon.

RHĒNTHON, [*ῥήνθων*] Poeta Comicus, patria Tarentinus, nugator vilissimus in agendis præcipue fabulis, ad quem alludunt tam Varro, quam Columella, apud quos modo legitur Mython, modo Rhynton. Varro 1. de R. R. cap. 3. Quis contra nunc Rhinthon non dicit sua nihil interesse, utrum his piscibus stagnum habeat plenum, an ranis? Eadem verba habet Columel. lib. 8. cap. 16. Athenæus lib. 3. *δειπνοσφιστῶν* hunc Rhinthonem citat in comœdia Amphitryone. Cicero quoque ad Atticum 1. Epist. ult. Nam ut ait Rhinthon ut opinor,

Οἱ μὲν παρ' ἑδρῆν ἐσιν, οἷς δ' ἑδρῆν μέλει.

Ad quem senariolum, vice proverbii jactatum, putantur alluisse Varro & Columella. Meminit sæpe Pollux. V. & Suid.

RHĒIOCHARUS, i. m. [*ῥιχώρης*] Fluvii nomen in Colchide. Strabo lib. 10. In Colchidis autem finibus non procul a Dioscuriade Rhiocharus flumen labitur.

RHĒION, i. n. [*ῥήιον*] Achaïæ promontorium est. Plin. lib. 4. cap. 2. Promontorium Antirrhium, ubi ostium Corinthiaci sinus, minus mille passuum latitudinem influentis, Æcolusque dirimentis a Peloponneso. Promontorium, quod contra procedit, appellatur Rhion. Livius quoque lib. 28. 7. hujus Rhii meminit. conf. ANTIRRHIMUM. Græcis proprie Verticem, vel Rupem significat.

RHĒIPHÆUS, a, um. Adj. Rhiphæi montes, [*ῥίπιαι ὄρη*] montes Septentrionalis Scythiæ, quorum Cosmographi omnes meminerunt. Plin. lib. 4. cap. 12. Græci hoc nomen in secunda syllaba non aspirant, quod ἀπὸ τοῦ ῥήπιος, hoc est a flatuum vi deductum putent: quod ibi vehementissimi esse dicantur Boreæ flatūs. Latini vero tuncnem ꝑ, mutant in ꝑ, ad differentiam Rhipæorum montium, qui in Arcadia, teste Servio, collocantur. Scribitur & Riphæus, sine aspirata a pr. & Ripæus, ut Græci. Arces Rhiphææ. Virg. 1. Georg. 240.

Nix Rhiphææ. Stat. 11. Theb. 115.

Pruinæ Rhiphææ. Virg. 4. Georg. 518.

RHĒIPHÆUS, a, um. Adj. Virg. 3. Georg. 382.

Gens effrena virum Rhiphæo tunditur Euro.

Rhiphæi Populi sunt Septentrionales Rhipæorum montium accolæ.

P

Rhiphæos

- Rhiphæos populos Riphath filius Gomer instituit, quos a se Rhiphæos nominavit, ut scribit Josephus lib. 1. Jud. 7.
- RHIPHEARMA, æ. f. Oppidum in Arabia. Plin. lib. 6. cap. 28. Rhiphearma oppidum, quo vocabulo hordeum appellant.
- RHIPHEUS, five RIPHÆUS, i. m. diffyll. [Ῥίφης] unus ex Centauris, Ixionis & Nubis filius. Ovid. 12. Met. 352.
- Fuit & alter Rhipheus Trojanus, Iustitiæ nomine Trojanis omnibus prælatus: ut auctor est Virg. 2. Æn. 426.
- RHITIMNA, æ. f. [Ῥίτιμνα] Ptolemæo lib. 3. cap. 17. Urbs Cretæ, hodie Rhetimum, vulgo *Retimo* five *Retino*.
- RHIZAGRA, æ. f. [Ῥιζάγρα] Forceps, quo Chirurgi dentes radicibus eximunt. Cels. 7. 12. 1.
- RHIZÆI, orum. m. pl. [Ῥιζαῖοι] Populi Dardaniæ confines. Sunt in Asia populi de quibus Strabo lib. 7. ita scripsit: Post Ardiæorum & Pleæorum oram maritimam Rhizæorum sinus est, & eorundem oppidum cum quibusdam castellis. Hinc
- RHIZICUS, a, um. Adj. [Ῥιζικός] ut, Rhizicus sinus. Apud eundem lib. 7. Post sinum vero Rhizicum Lissus, &c.
- RHIZES, um. m. pl. [Ῥιζες] Animalia quædam in Æthiopia frequentia, forma tauris per similia, vita vero & magnitudine, pugnandi quoque viribus elephantibus referentia. Strabo lib. 17.
- RHIZIAS, æ. m. [Ῥιζίας] Succus est ex radice laserpitii profluens: nam qui e caulibus exprimitur, caulias appellatur. Plin. lib. 19. cap. 3.
- RHIZINIUM, RHISINIUM, RHIZON, & RHISINUM, i. n. [Strab. & Steph. Ῥίζων, Ptolemæo, Ῥιζιον] Dalmatiæ oppidum non longe ab Epidaurio, in intimo recessu Rhizonici sinus. Plin. lib. 3. cap. 22. Ab Epidaurio sunt oppida civium Romanorum, Rhizinium, &c. V. Liv. 45. 26. Hodie *Risine*. Volaterranus putat id esse oppidum quod hodie *Catara* vocatur; quoniam sinus Rhizonicus hodie *le Golphe de Catara* dicitur. Hinc
- RHIZONICUS, a, um. Adj. [Ῥιζωνικός] ut, Sinus Rhizonicus. Plin. 3. 22.
- RHIZONITÆ, arum. m. pl. [Ῥιζωνῖται] Populi, Livio lib. 45. 26. & Steph.
- RHIZOTOMUS, i. m. [Ῥιζοτόμος] Qui radices colligit.
- Item herba, Subrufa iridis species. Plin. lib. 21. cap. 7.
- RHIZOTOMÛMENA, n. pl. [Ῥιζοτομύμνα] a Ῥιζοτόμος. Rhizotomumena scripsit Micton. Plin. lib. 20. cap. 23.
- RHIZUS, i. m. [Ῥιζός] Oppidum in Magnesia juxta Melibœam & Erymnas. Plin. lib. 4. cap. 9.

R H O

- RHŌ, arum. [Ῥῶ] sunt Costæ tenuiores mollioresque. Cæl. Rhod. lib. 4. cap. 4. Tenuiores mollioresque costas Græci *Ῥῶες* vocant.
- RHOALI, orum. m. pl. Populi in Mesopotamiæ finibus. Plin. lib. 5. cap. 24. Qui coherent Mesopotamiæ, Rhoali vocantur.
- RHOAS, æ. m. Flumen in Themiscyrena, quod ex Caucaſo defluit. Plin. lib. 6. cap. 4.
- RHŌDA, æ. f. [Ῥῶδα] Rhodiorum in Gallia Narbonensi metropolis: a quibus Rhodiis & Rhodanum dictum putant. Plin. lib. 3. cap. 4. Oppida de cetero rara, præjacentibus stagnis, Agatha quondam Massiliensium & regio Volcarum Tectosagum: atque ibi Rhoda Rhodiorum fuit, unde dictus multo Galliarum fertilissimus Rhodanus. [Hæc eadem videtur Rhodanusia, *Ῥοδανυσία* Steph. & Rhodope Strab.]
- RHŌDÆI, orum. m. pl. [Ῥωδαῖοι] Strabo lib. 6. de Calabria agens, Ceterum in mediterranea regione Rhodæi sunt & Lupiæ. Item paulo supra, Hinc observato ferente vento, Brundisinis propinquant portibus, & egressi Rhodæos urbem Græcam pedestres ocus adventant; ex qua oriundus Ennius poeta fuit. V. *RUDIA*.
- RHŌDANUS, i. m. [Ῥωδανός] Fluvius Galliæ, a Rhoda, Rhodiorum oppido, ut ait Plin. lib. 3. cap. 4. Adeo magni cursus est, ut vix adversa possit navigari aqua. Ferunt hunc amnem ex Alpibus oriri, quæ Italiam a Gallia dividunt, non longe a fontibus Rheni & Danubii. Fertur per Lemanum lacum ad Genevæ, & versus Occidentem, per Galliam fluens, Ararim suscipit. Inde ad meridiem conversus, & Isaram Druentiamque suscipiens, apud Heracleam, uno ostio, & paulo ulterius duobus aliis in mare Tyrrenum irrumpit. V. Cæſ. 1. Bell. Gall. 1. Vulgo, *le Rhofne*. [Quod si Græcis appellationem Rhodani acceptam referimus, multo verisimilius mihi videtur a Rapiditate, qua fertur, nomen invenisse. *Ῥωδανός* enim Rapidus, ut apparet ex Iliad. σ. 576. Gentes feræ Rhodani. Lucan. lib. 6. 145. Celer. Tibul. lib. 1. 7. 11. Torrens. Claud. de mulabus Gallicis 1. Velox. Claud. 2. in Ruff. 111.]
- RHODANICUS, a, um. Adj. Vet. Inscript. apud Gruter. p. 418. n. 3. II VIR. VIENNENSIVM PATRONO RHODANICORVM ET ARRICOR.
- RHODANITIS, idis. f. Sidon. Anacr. Epist. 13. lib. 9. Rhodanitas per urbes.
- RHŌDIA, æ. f. [Ῥῶδια] Nymphæ marinæ nomen, Oceani & Thetidis filia a roseo, ut videtur, genarum colore impositum. Hesiod. in Theogonia v. 351.
- Rhodia radix, Herbarum nomen proprium, de qua sic Dioscorides, lib. 4. cap. 41. Gignitur Rhodia radix in Macedonia, Costo similis, levior, inæquabilis, quæ contrita rosas redolet. Utilissima capitis doloribus, si madefacta, fronti & temporibus cum rosacei momento imponatur.
- RHODIGIA Jacoba, mulier quædam Rhodigina, quæ malo genio correpta, a Cælio compatriota deprehensa est mendax in futurorum admonitionibus. Dæmoni malo nomen erat Cincinnatulus. Cæl. lib. 8. cap. 18.
- RHODIGINUS Cælius, ex Rhodigio Insularum oppidulo, homo tantæ lectionis, scientiæ, sapientiæ, ut vere eum anterioribus omnibus humanarum litterarum scriptoribus palmam præripuisse libere, vereque pronuntiem: nostris vixit temporibus, quem tamen ex folis scriptis cognovimus. Libros Lectionum variarum 30. bibliothecam divinam, posteritati tradidit. [De hoc opere V. Birrii præf.]
- RHŌDINUS, a, um. [Ῥωδῖνος] Adj. a Rhodon, *Ῥῶδον*, quod Latine Rosam significat. Unde Rhodinum oleum, quod Rosaceum nostri nuncupaverunt. Plin. lib. 15. cap. 7. de oleo factitio loquens, Sic & rhodinum e rosis, juncinum e junco, quod est rosaceo simillimum.
- Rhodinum, aut cum adiectione Oleum rhodinum. Plin. lib. 13. cap. 1.

Itaque simplicissima Rhodini mistura diu fuit, additis omphacio, flore rosæ, &c.

- RHŌDIDES, um. f. pl. [Ῥοδίδες] Pastilli ex rosis confecti. Diosc. 1. 116.
- RHŌDITES, [Ῥοδίτες] Gemma a rosæ rubore nomen sortita. Plin. lib. ult. cap. 11. & Diosc. 5. 35.
- RHŌDODAPHNE, es. f. [Ῥοδωδάφνη] Frutex est, quem alio nomine vocant Rhododendron, florem habens colore similem rosæ, folium autem indeciduum, simile lauri foliis, unde Rododaphne appellatur, nomine ex rosa & lauro composito: *Ῥόδον* enim Græci appellant, quam nos rosam: & quam nos laurum dicimus, illi vocant *δαφνῆν*. V. Plin. lib. 16. cap. 20. Diosc. 4. 82. Prudent. Hamartig. 274.
- viridem qui vestit flos rhododaphnen. conf. seq. dict.
- RHŌDODENDROS, i. n. [Ῥοδωδένδρον] quasi Rosa arboreſcens dicta. Frutex est idem, qui & Nerion & Rhododaphne dicitur a flore roseo, & folio laureo; eam ait esse Barbarus, quæ vulgo *Sabina herba* dicitur, officinis tamen ea est, quæ *Oleander* appellatur. Plin. lib. 24. cap. 11. Rhododendros ne nomen quidem apud nos invenit Latinum: Rhododaphnen vocant aut Nerium. Mirum, folia ejus quadrupedum venenum esse, homini vero contra serpentes præsidium, ruta addita, & e vino pota. Pecus etiam & capræ, si aquam biberint, in qua folia ea maduerint, mori dicuntur. conf. Diosc. 6. 82. dict. super. & f. l. NERIUM. [Mira autem est in hujus vocis interpretatione Grammaticorum inconstantia. Gloss. Lat. Gr. Rosa Græca, *λυχνίς* ἢ *Ῥοδωδάφνη*. & Gr. Lat. *Ῥοδωδάφνη*. Taxus, Lauria, Andrum, Viburna. An ὄφιν Lauriandrum? Rosam lauream etiam appellabant, ut docet Apul. 4. Miles. pr. quem omnino V. RHŌDŌMELI, n. [Ῥοδόμελι] Mel rosaceum. Pallad. in Majo, cap. 16. & Diosc. 5. 35.
- RHŌDŌNIA, æ. f. [Ῥοδωνία] Locus ubi rosæ enascuntur, sicut Ioniam locus in quo violæ excrescunt, quæ vocantur Ia. At Rhoduntia olla. Cælius Rhodig. lib. 7. cap. 10. Ioniam si accentuunculam in postrema recipiat apud Græcos, locum signat, ubi violæ nascuntur, quæ dicuntur Ia, quod probat Libanius: sicuti Rhodonia, ubi rosæ. Sunt qui plantam ipsam eo nomine intelligant: quanquam est & ganeati genus condimenti Rhodonia, in Athenæi monumentis. Sed *Ῥοδωνία*, inquit, *λοπῆς* nuncupatur quoque, id est olla rhoduntia: concinnabatur avium cerebellis ac porcorum in rosa decoctis, numeroſiore addito item garo, oleo, vino, pipere, ovorum luteis, quæ is vocat *τῶν ὀνῶν πῆ χροστὰ*. conf. Suid. & Hesych.
- RHŌDŌPE, es. f. [Ῥοδῶπη] Oppidulum est Emporienſium, quod plerique a Rhodiis conditum fuisse tradunt. Strabo lib. 3. Casaubon. *Ῥῶδη* legit. V. RHODA.
- Rhodopes Plin. in Epiro commemorat lib. 4. cap. 1. [Immo Rhodopen montem, postea, quæ ad lævam Epiri sequuntur, in Thracia. V. loc.]
- RHŌDŌPE, es. f. [Ῥοδῶπη] Mons Thraciæ, a Rhodope Thracum regina ibi sepulta. Vel a Rhodope Strymonis amnis filia, ex qua Neptunus Athon gigantem genuit, qui & ipse monti nomen dedit. Sed Ovidius ipsam Rhodopen in montem sui nominis conversam tradidit, quod deos aspernaretur. V. 6. Met. 86. Virg. 8. Ecl. 44.
- Ismarus, aut Rhodope, aut extremi Garamantes. Idem 3. Georg. 351.
- Quaque redit medium Rhodope porrecta sub axem. i. e. inquit Servius, Qua Rhodope, mons Thraciæ, protentus in Orientalem plagam, Gammaides in Septentrionalem reflectitur. Nam ideo ait, Redit sub axem. Nam axis est Septentrio, qui Græce *ἄμφοξα* nominatur. Hæc Serv. Nunc vocatur Basilissa, *Βασιλίσσα*, quasi montium regina. Aliis Mons argenti dicitur, propter argentifodinas, quæ illic sunt frequentes. Glacialis Rhodope. Ovid. 2. Epist. 113.
- Thracia. Senec. Herc. Oeth. 12.
- RHŌDŌPEÛS, a, um. [Ῥοδωπήσιος] Adj. possessivum, quinque syllab. ut Orpheus Rhodopeius, i. e. Thracius. Ovid. 10. Met. 50. Idem 3. de Arte Am. 321.
- Saxa ferasque lyra movit Rhodopeius Orpheus.
- Rhodopeia spicula, Thracum sagittæ. Sil. 12. 399.
- Rhodopeiæ arces, Montes Thraciæ. Virg. 4. Georg. 461.
- RHŌDŌPIS, idis. f. [Ῥοδῶπις, Suid.] vel RHŌDŌPE, es. [Ῥοδῶπη] secundum Plin. Meretrix fuit quædam Thraciæ miræ pulchritudinis, quæ una cum Æſopo captiva fuit. Illam Charaxes Mytilenæus frater Sapphus maxima pecunia redemit, ut Herodotus scribit lib. 2. Cujus rei etiam meminit Sappho in epistola ad Phaonem apud Ovid. 15. Epist. 63. Hanc eandem Plin. lib. 36. cap. 12. pyramidem laudatissimam construxisse scribit, ne quis opes regum miretur: ut majore sit miraculo, eam tantas opes meretricio quæstui conquisisse: asseritque una cum Herodoto, illam Æſopi philosophi conservam & contubernalem fuisse. Juven. 9. Sat. 4.
- RHŌDŌRA, æ. f. Herba. Plin. lib. 24. cap. 19. Rhombotinum (inquit) arborem demonstravimus inter arbuta. Juxta hanc viduam vite nascitur herba, quam Galli Rhodoram vocant: caulem habet virgæ ficulneæ modo geniculatum, folia urticæ in medio exalbida, eadem procedente tempore tota rubentia, florem argenteum. Præcipua contra tumores, ferioresque & collectiones, &c.
- RHŌDŌS, i. f. [Ῥῶδος] Nomen urbis, ut ait Strabo, super Orientali promontorio sita, dicta quod capulo rosæ illic invento sit ædificata. Nomen etiam hodie retinet. Ea portibus olim & viis & mœnibus & reliquis ornamentis tantopere ceteras superavit, ut nulla putaretur æqualis: legum præstantia & navalis rei peritia adeo valuit, ut annis multis maris imperio potiretur, & piratarum latrocinia sustulerit.
- Eodem etiam nomine dicta est insula, in qua ea urbs est, quam Plinius Lyciæ, & primam Cycladum scribit esse venientibus ab Oriente. Prius Ophiusa dicta est, deinde Stadia, postea Telchin, eo quod Telchines insulam incolerent. Auctor Strabo lib. 14. Sunt qui hanc insulam Carpathio mari assignant, ut ex Luciniano versu intelligi licet,
- Carpathium Rhodos in pelagus se inclinat apertum. Soli sacra est, qui puellæ nomine Rhodi amore captus, Rhodum ab ea nominavit, ut Diodorus lib. 6. refert. Nam ut Solinus cap. 21. auctor est, nunquam ita cælum nubilum est, ut in sole Rhodos non sit. Diodorus Siculus lib. 6. cap. 13. Neptunus jam vir, ex alia Telchinum sorore ab se dilecta genuit liberos mares sex, femellam unicam nomine Rhodon: a qua & insula cognominata est. Pindarus etiam a Rhodo Nympha dictam scribit, sed, quæ fuerit Apollinis & Veneris filia. Alii a Rosa nomen ducunt, quæ Græce *Ῥόδον* vocatur: vel quod locus ille pulchras ferat rosas: vel quod dum urbs ædificaretur, in fundamentis inventa sit rosa.

rosa. Aurum Rhodi pluisse ob felicitatem insulæ cecinit Pindarus, ubi studia liberalium artium, & in primis oratoriarum facultatis floruerunt. In ea fuit admirandæ magnitudinis Colossus. In ea etiam urbs opulentissima Lindus, ex qua Chares statuaris, qui Colossum fecit, teste Plin. 34. 7. Gymnasium habuit Asiatica eloquentia & mathematicis studiis clarissimum. V. Vitruv. præfat. lib. 6. Dicta etiam est Asteria, Æthraea, Trinacria, Corymbia, Poëssa, Atabyria ab rege. Plin. 5. 31. conf. Meursi. Rhodum, vel Lex Pitisc. Hanc urbem usque ad An. 1522. tenuerunt Equites Joannitæ, quo Solimannus 2. Turcarum Imp. semestri oppugnatione facta, occupavit, fuoque cum tota insula imperio subjecit.

Aspera Rhodos. Stat. 1. Silv. 1. 104.

Clara Rhodos. Hor. 1. Carm. 7. 1.

Laudabunt alii claram Rhodon, aut Mytilenen. Vel quod in ea nunquam (ut ait Plin. lib. 2. cap. 62.) tanta nubila obducantur, ut non aliqua hora Sol cernatur: vel quod clara, nobilis & illustris fuit libertate, re maritima, Romanorum amicitia, rebus gestis, pictura, & artibus etiam liberalibus, quas ibi magni viri sunt professi, & in his Posidonius & Molo, cui Cicero & Cæsar operam dederunt. [Sic & Mytilene clara. Nobilis. Catull. de Phælo, &c. 4. 8.]

Phœbea. Ovid. 7. Met. 365.

RHODIUS, a, um. Adj. [ῥοδῖος] ut Rhodiæ aves. Columel. lib. 8. cap. 11. Vitis Rhodia, Genus est vitis e Rhodo insula primum in Italiam advectum. Virg. 2. Georg. 102.

Non ego te, mensis & diis accepta, secundis
Transferim, Rhodia. V. Varr. L. L. 7. extr.

RHODIACUS, a, um. Adj. Plin. lib. 31. extr. Rhodiæ spongiæ.

RHODIENSIS, e, Adj. ut Rhodiensis hospes. Suet. Tiber. 62.

RHODUNTIA, æ. f. [ῥοδυντία] est locus sane munitus, apud Heracleam, non procul ab antiqua Thracide. Strabo lib. 9.

RHODUSSÆ, arum. f. [ῥοδυσσæ] duæ Insulæ in Bosphoro ante Propontidem & Hellespontum. Plin. lib. 5. cap. ult.

RHŒAS, ædis. f. [ῥωῆας] tertii generis Papaver, quod nostri appellant Papaver erraticum. Plin. lib. 19. cap. 36.

RHŒBUS, i. m. [ῥωῆβος] Equus fuit Mezentii apud Virg. 10. Æn. 861. Rhæbe diu, res si qua diu mortalibus ulla est, Viximus, &c.

RHŒCUS, V. RHŒTUS, & RHŒCUS.

RHŒDIAS, æ. m. Fluvius Macedoniæ, qui in Axium influit. Plin. lib. 4. cap. 10.

RHŒMATALCES, V. RHIMOTALCES.

RHŒO, ūs. f. [ῥωῶ] Cæl. lib. 7. cap. 15. Vino autem veritas attribuitur: hinc Græci, οἶνον ἐξ ἀληθείας λέγεται. Superpondii vero id loco fuerit, Staphylum Dionysi filium, 'ρωῶ, id est, Rhæo, filiam suscepisse, quam Apollo compressit: id ubi rescivit pater, conjectam in arcam demisit in mare.

RHŒSUS, V. RHESUS.

RHŒTACUS, is. m. Fluvius in Armenia, qui ex Caucaso monte in Arabonem influit: Arabo autem in mare Caspium intrat. Strabo lib. 11.

RHŒTUS, i. m. [ῥωῆτος] Marrubiorum Rex in Italia, qui Anchemolo filio Casperiam superduxit novercam, hanc privignus stupravit, quo cognito, quum eum pater persequeretur, & ad pœnam vocaret, fugiens ille, se ad Turnum contulit. Hæc Servius in illud Virg. 10. Æn. 388.

Hinc Sthelenum petit, & Rhœti de gente vetusta
Anchemolum, thalamus ausum incestare novercæ.

Rhœtus, Centaurus, Ixionis filius. Lucan. lib. 6. 390.

Teque sub Ætnæo torquentem vertice vulsas,
Rhœte ferrox, quas vix Boreas inverteret, ornos. conf. Horat. 3.

Carm. 4. 55. Rhætus ab aliis scribitur, ab aliis Rhœcus.

Infans multo Rhœtus Iaccho. Valer. 1. Argon. 141.

Quidam Rhœtum montem Trojanum fuisse dicunt, in quo Ajax Telamonius postquam se ipsum interfecit, sepultus fuit. [Immo Rhœteum.]

RHŒTEUM, i. n. [ῥωῆτεον] Troadis oppidum & promontorium, ubi fuit Ajacis Asylum, inquit Servius, sicut in Sigæo Achilles.

Capax Rhœteum. Ovid. 4. Fast. 279. al. Rapax.

RHŒTEUS, [ῥωῆτιεύς] & RHŒTEIUS, a, um. Adj. ut,

Litora Rhœtea. Virg. 6. Æn. 505.

Oræ Rhœtea. Virg. 3. Æn. 108.

Profundum Rhœteum. i. e. Mare. Ovid. 11. Met. 197.

RHŒTI, V. RHETI.

RHOICUS, V. RHUS.

RHOITES, æ. m. [ῥοῖτης] Vinum ex malis Punicis expressum, quæ Græci ῥοῖας appellant. V. Plin. 14. 16. Dioscorides lib. 5. cap. 25.

RHOLUS, i. m. Unus ex his architectis, qui Lemnium Labyrinthum ædificaverunt. Plin. lib. 36. cap. 13.

RHOMBITES, æ. m. [ῥομβῖτης] major & minor, nomina sunt locorum in Mæotide, de quibus ita Strabo lib. Geographiæ, 11. Navigantibus secus terram & ad octingenta stadia Tanaide progredienti, primum est is, qui magnus Rhombites dicitur, ubi piscatio multa est, & condituræ aptæ: deinde aliorum octingentorum stadiorum intervallo, est minor Rhombites; quod promontorium non adeo piscibus abundat. Majores Rhombitani insulas habent stationibus plenas, &c.

RHOMBUS, i. m. [ῥόμβος] Græca vox est, significatque Figuram quadratam solidam, cujus latera omnia sunt æqualia, anguli vero obliqui, tetrapleuros, id est, quatuor laterum. Hic si in terram jactetur, volvitur ad similitudinem fere cylindri.

Rhombus item apud Theocritum est magicum instrumentum. Corymbum ab Atheniensibus quidam dici putant. Apollonii interpretis Rhombum esse rotulam dicit, quam loris diverberantes circumagunt, atque ita sonum inde eliciunt. Quidam etiam Didymon vocant Rhombum dimidiatum.

Utebantur maleficæ mulieres ad deducendam lunam tortis filis confecto. Martial. lib. 9. 30.

Quæ nunc Theffalico lunam deducere rhombo.

Rota flaminea rhombi. Propert. lib. 3. 6. 26.

Rhombus, Torques, sive machinula illa, quam vertendo mulieres tramam ad lancium nent.

In re militari etiam transformatum in triquetrum, cuneum seu rostrum vocamus.

Rhombus strumba, seu bombix.

Rhombus, jaculi evibratio, apud Pindarum, quæ sine rotata vertigine

VOL. IV.

non fiat. Cælius Rhodigin. lib. 9. cap. 22. [Gloss. Gr. Lat. ῥόμβος, Tornus. V. & Suid.]

Rhombus, Piscis, quem Græci alio nomine ῥόμβος vocant, ut scribit Athenæus lib. 7. extremo. A figura autem Rhombus appellatus est. Galli lingua vernacula *turlincom*, & *turbonem* nominant. Piscem fuisse magni pretii declarat. Hor. 2. Serm. 8. 30. Juven. 4. Sat. 39.

Incidit Hadriaci spatium admirabile rhombi
Ante domum Veneris. Martial. lib. 13. 81.

Quamvis lata gerat patella rhombum,

Rhombus latior est tamen patella. Sic Plin. lib. 32. cap. 9.

Grandes rhombi. Hor. 2. Serm. 2. 95.

Rhombus, Fasciæ genus apud Galenum in lib. de Fasciis.

RHOMBŌIDES, [ῥομβοειδής] quod Rhombi assimile est

Rhombus, est quadrilatera figura, quæ tamen rectangula non est: sicut Rhomboides, quod in contrarium collocatas lineas, atque angulos habet æquales, non autem rectis angulis, neque lateribus æquis, continetur.

RHOMPHÆA, æ. f. [ῥομφαία] Genus gladii. Liv. 31. 19. Thracas quoque Rhomphææ, ingentis & ipsæ longitudinis, inter adjectos undique ramos impediabant. V. Isidor. 18. 3. Valer. Flacc. 6. Argon. 98.

Æquaque nec ferro brevior, nec rhomphæo ligno. Penultima

corripitur a Flacco hoc loco, licet a Græcis scribatur cum diphthongo ῥομφαία. Heinsius legit Rumpia. [An Framea? Gloss. Græc. Lat. ῥομφαία, Framia, Gladium. Vox Germanica, teste Tacito, Ein pfiem. V. FRAMEA.]

RHOMPHÆALIS, e. Adj. Prudent. Cathem. 7. 93.

Dextram perarmat rhomphæali incendio. i. e. Rhomphæa flam-

mante. RHONCHUS, i. m. [ῥόγχος] Stertentis sonus, nomen fictitium. Mar-

tial. lib. 1. 4.

Majores nusquam rhonchi: juvenesque, senesque,

Et pueri nasum rhinocerotis habent. de hac & seq. dict. V.

mox ad RHONCHISSEO.

RHONCHO, ære. Sidon. 1. Epist. 6. Bubsequæ rusticani, subulique rhon-

chantes.

RHONCHISSEO, [ῥονχίζω] ære. Stertere. Plaut. Cyathissat dum cœnat: dum dormit, rhonchissat. [Ita Calepin. Sed locum frustra quæras. In Gloss. Græc. Lat. ῥονχίζω, Runcino, & in Lat. Gr. Runcinat, ῥονχίζε, ἢ ῥονχίζε. Sterto vero ῥέγγω in utroque Gloss. longe utique distante significatione, redditur. At in Gloss. Gr. Lat. ῥονχίζω, Nasuta, ῥονχίζω, Rostrum. Quod Græcis neut. est, & ῥονχίζω, quoque scribitur. Sed non dubito, quin etiam ῥονχίζω, & m. pro Nasuto usurparint, ita ut Martialis Rhynchi scripserit, quum Nasutos intelligi vellet, & minime Stertentes, nisi forte errore litteræ Rhonchos pro Rhynchis Romanum vulgus appellabat, quod ex imitatione Sidonii verisimile fit. conf. Suid. in utraque voce.]

RHONCHISŌNUS, a, um. Adj. Qui sonat rhonchos, & derisor est. Sidonius Carm. 3.

Nec nos rhonchifonos rhinocerote notat.

RHŌPALON, i. n. [ῥόπαλον] Græcis Clavam significat. Quæ quia Herculi tribuitur, inde sic dicta est Herba, quam alii Nymphæam, alii Heracleion nominant. Plin. lib. 25. cap. 8. Nymphæa nata traditur, Nympha, zelotypia erga Herculem, mortua. Quare Heracleion vocant aliqui, alii Rhopalon, a radice clavæ simili. Ideoque eos, qui biberint eam, duodecim diebus coitu genituraque privari. Laudatissima in Orchomeno & Marathonē. Bœoti Madon vocant, qui & semen edunt. Nascitur in aquosis, foliis magnis, in summa aqua, & aliis ex radice prodeuntibus, flore lilio simili, & quum defloruit, capiti papaveris, tenui caule: secatur Autumno. Radix nigra in sole siccatur, adversaturque alvinis.

RHOPALICUS, a, um. Adj. [ῥοπαλικός] Grammaticis Rhopalicus verus dicitur, qui a monosyllaba voce incipiens gradatim crevit, & ῥόπαλον, i. e. Herculis clavam imitatur, ab angusto & tenui in latitudinem desinens. ut,

Spes Deus æternæ stationis conciliator. V. Salmaf. ad Solin. p. 942.

RHOPTRON, i. n. [ῥόπτρον] est quod nos in janua Cricum dicimus. Lyfias: Ad sacrum rhoptrum equum destinavit. Cæl. lib. 8. cap. 13. Ex Suida.

RHŌSOS, i. f. [ῥωσός Steph. ῥωσός Strab.] Oppidum Syriæ ad Casium montem, inter Iffum Ciliciæ & Seleuciam positum. Plin. lib. 5. cap. 22. & Strab. lib. 16. Scribitur & Rhossus.

RHOSIUS, a, um. Adj. Plin. lib. 5. cap. 22. Oppidum Rhosos, & a tergo portæ, quæ Syriæ appellatur, intervallo Rhosiorum montium & Tauri.

RHOSIACUS, a, um. Adj. [ῥωσιακός] Idem. ut, Rhosiaca vasa. Cic. 6. Att. 1.

RHŌSPHODŪSA, æ. f. alio nomine a Stephano Rhodussa dicta, Insula est maris Pontici, paulum admodum a Matra distans. Plin. lib. 4. cap. 13. Al. Rhodusa. q. V.

RHOSSUS, V. ROSOS.

RHOXALANI, orum. m. [ῥωξάλανι] vel RHŌXŌLANI, [ῥωξόλανι] Populi in Scythia Septentrionali, inter Borysthenem & Tanaim amnes, campestris incolentes. Strabo lib. 7. Plin. lib. 4. cap. 12.

RHOXANA, æ. f. [ῥωξάνη] Oxyartis Bactrii filia, & uxor, ex captiva, Alexandri Magni, quæ illi jam vita functo postumum peperit, de qua multa tum apud Q. Curtium lib. 8. 4. 23. qui Cohortanum vocat patrem, & 10. 6. 9. Arrianum lib. 4. & 7. tum apud Plutarchum in opusculo de Virt. & Fortuna Alexand.

RHOXOLANI, V. RHOKALANI.

R H U

RHUDIÆ, V. RUDIÆ.

RHŪS, rhōis. f. [ῥῆς] Fruticis genus, duplicem utilitatem habentis: ab antiquis enim ad condienda opsonia veniebat, & concinnandis conficiendisque pellibus utilis erat, unde frutex coriarius, & rhus futurius appellatur. Plin. lib. 24. cap. 11. Rhus, quæ erythros appellatur, frutex est, & hujus fruticis semen vim habet astrigendi, refrigerandive. Vulgo vocatur *du Rhodoul*. Eo utuntur coriarii ad coria depilandam.

RHOICUS, a, um. Adj. [ῥοικός] Plin. lib. 25. cap. 11. Medici rhoicis utuntur ad contusa. Subaudi Folii.

RHUSCENO, V. RUSCINO.

RHUSĒLINON, i. n. [ῥησέλιον] Apium rusticum. Apul. de Herb. cap. 8.

P 2

RHYAS,

RHYAS, ādis. f. [ῥύας] est, Vitis genus apud Suidam, Item vitium earum, quum effluunt.

Rhyas, dicitur, quum angulos oculi ex latente quadam causa secefferit, aut prava curatione sublatus fuerit, ut lacrimas continere non amplius possit: sed humorem dimittat. Galenus in lib. Finitionum medicæ artis. conf. Suid. in ῥυάδης.

RHYMITALCUS, V. RHIMOTALCES.

RHYMUS, i. m. [ῥύμος] Myiæ fluvius juxta Alasiam fluens, & per Mygdonium campum in Rhyndacum influens. Strabo lib. 12.

RHYNDACUS, i. m. [ῥύνδακος] Fluvius, teste Strabone lib. 12. ex Aranitide ortum habens, qui assumptis ex Abrettana Myiæ cum aliis, tum etiam Mecesto, ab Anchora Abattica in Propontidem juxta Besbicum insulam emittit.

RHYNTNON, V. RHINTHON.

RHYPAROGRAPHUS, RHYPODES, RHYPOGRAPHUS, V. RHYPOS seq.

RHYPOS, i. [ῥύπος] m. & n. Pulvis sordidus, fordes, pulverulentum. Galen lib. 8. de Simplicium medicamentorum facultatibus cap. 82. Hinc

RHYPODES, is. m. [ῥυπόδης] Emplastrum ad extrahendum, a Sordium colore sicut dictum Celf. 5. 19. 5. &

RHYPOGRAPHUS, [ῥυπογράφος] vel potius

RHYPAROGRAPHUS, i. m. [ῥυπαρογράφος] A ῥυπαρὸς Sordibus, & γράφω Pingo, Sordidarum humiliumque rerum pictor. Plin. lib. 35. cap. 10. Tonstrinas futrinæque pinxit, & asellos, & obsonia, ac similia, ob hoc cognominatus Rhyparographus, in iis consummata voluptatis: quippe eæ pluris veniere quam maximæ multorum.

RHYPTUSA, æ. f. [ῥύπτισα]. Medicamentum abstergens. Celf. 5. 26. 23. A ῥύπτω Abstergo.

RHYSSOSIS, eos. f. [ῥύσσις] Morbus est oculorum, quem Latine Rugationem appellamus. Cæl. lib. 7. cap. 20.

RHYTHMUS, i. m. [ῥυθμός] Latine Numerus dicitur. Quintil. lib. 9. cap. 4. Sunt numeri rhythmici, qui neque finem habent certum, nec ullam in contextu varietatem: sed qua cœperunt sublatione ac positione ad finem usque decurrunt. Diomedes, Rhythmus est versus imago modulata, servans numerum syllabarum, positionem sæpe sublationemque continens. Differt a Metro: quia temporum, syllabarum, pedumque congruentia in infinitum multiplicatur ac profuit. V. & Suid. Translate Vitruv. 1. 1. Est ratiocinatio medicis de venarum rhythmico. i. e. De harmonia & iusta proportionem pulsuum.

RHYTHMICUS, a, um. Adj. [ῥυθμικός] ut, Rhythmica musicæ pars. Isidor. Orig. 2. 16. & 21.

Tempus rhythmicum. Mart. Capel. 9. p. 327.

RHYTHMICUS, i. m. [ῥυθμικός] Musicus dicitur, Qui numeros in cantu vel in prolatione aut sono observat. Cic. 3. de Orat. 190. Neque tamen hoc tanti laboris est, quanti videtur: nec sunt hæc rhythmicorum ac musicorum acerrima norma dirigenda.

RHYTHMICE, es. f. [ῥυθμική] Mart. Capell. 9. p. 327. Rhythmice est ars omnis in numeris.

RHYTHMIZOMENON, i. n. [ῥυθμιζόμενον] Materia numerorum. Idem 9. p. 336.

RHYTHMIZATIO, ōnis. f. Vet. Interpr. Irenæi 2. 20. Apta rhythmizatio.

RHYTHMŌIDES, is. [ῥυθμοειδής] i. e. Similis numeris. Mart. Capel. 9. p. 327.

RHYTHMŌPŌIA, æ. f. [ῥυθμοποίησις] Rhythmificatio. Idem l. c.

RHYTIUM, i. n. Genus vasis curvi, instar lunæ cornuum. Martial. lib. 2. 35.

Quum sint crura tibi, simulent quæ cornua lunæ,

In rhytio poterat, Phœbe, lavare pedes.

al. Imbricio. V. Imbricium, in IMBREX.

RICIA, æ. f. est Vestimentum quadratum, fimbriatum, & purpureum, quo Flaminiæ pro palliolo utebantur. Alii dicunt, quod ex lana fiat succida alba, quod conficiunt virgines ingenuæ patrimæ, matrimæ, civis, & inficiatur cæruleo colore. Hæc Paulus. conf. Festus. Plaut. Epid. 2. 2. 48.

Supparum, aut subminiam, ricam, basilicum, aut exoticum.

Nonius 14. 15. Rica est quod nunc sudarium dicimus.

Rica, a ritu, inquit Varro de L. L. 4. 29. quod Romano ritu sacrificium feminæ quum faciunt, capita velant.

RICULA, æ. f. dimin. pro Rica ponitur, apud Festum. Turpil. apud Nonium 14. 16. Velitern.

Ducit me secum, postquam ad ædem venimus,

Veneratus deos. Interea aspexit virginem,

Injectam in capite riculam indutam ostrinam.

Ricæ, & riculæ, inquit Festus, vocantur parva ricinia, ut palliola ad usum capitis facta.

RICINUS, a, um. Adj. apud Non. 14. 15. ut Mitra ricina. Varr. Pro-metheo lib. 1. Aliæ mitram ricinam, aut mitram Melitensem.

RICINIUM, i. n. Palliolum est femineum breve. Varro de Vita populi Romani lib. 1. Et quo mulieres in adversis rebus ac luctibus, quum omnem vestitum delicatorem ac luxuriosum postea institutum ponunt, ricinia sumunt. Cic. 2. de Legib. 59. Extenuato igitur sumptu tribus riciniis, & vinculis purpuræ, & decem tibicinibus, tollit etiam lamentationem. Varro τριῶν Μελίππης, Nihil magis dicere muliebre, quam de muliebri ricinio palliolum simplex. Quidam Ricinus scribunt. Al. Recinium. q. V. ut & Voss. Etym. p. 434.

RICINIATUS, a, um. Adj. Ricinio indutus. Arnob. lib. 6. adversus gentes, Fronte Janus ancipiti, riciniatus Juppiter.

RICINUS, [κρότων] Genus vermis, canes acrius atque boves infestans. Varro 2. de R. R. cap. 9. Quidam nucibus Græcis in aqua tritis perungunt aures, quod muscæ, & ricini & pulices soleant (si hoc unguine non sis usus) eas exulcerare. Plin. lib. 22. cap. 18. Et ricinos canum necant. Columel. lib. 6. cap. 2.

Ricini quoque ovium sunt. Cato de R. R. cap. 103. V. Plin. 11. 34. conf.

REDIVIVUS. Gloss. Lat. Græc. Riginus, κρότων. scribe Ricinus, ut in Gr. Lat. Κρότων, φθάρ, Ricinus.

Ricinus, [κίς] Frutex grana ferens ricinis animalibus similia, unde nomen traxit. Græcis Cici appellatur. Plin. lib. 15. cap. 7. Proximum fit & e Cici arbore in Ægypto copiosa: alii crotonem, alii trixin, alii fefamum silvestre appellant. Et paulo post, Nostri eam vocant ricinum, a similitudine feminis. Vulgus nostrum hodie vocat palmam Christi. Cujus e femine & granis exprimitur oleum cibis fœdum, lucernis emplastrisque utile, cicinum appellatum, inquit Dioscorides lib. 4. cap. 164. Galenus Cicinum vocat. Ceterum ricinum Hetrusci phafelum Romanum appellant.

Ricinus, Mori fructus immaturus. Plin. lib. 23. cap. 7. Mori germinatione, prius quam in folia exeant, sinistra decerpi jubentur futura poma, ricinos Græci vocant. Hi terram si non attigere, sanguinem fistunt adaligati.

RICTO, **RICTUS**, V. RINGO.

RICOTIA, æ. f. Medicamentigenus. Octav. Hor. 1. 5.

RICULA, V. RICA.

RIDEO, si, sum, [γέλω, κειδῖω, κειδῖω] ēre. notæ significationis. Cic. 5. Verr. 62. Ridere convivæ, cachinnari. Gell. lib. 1. cap. 19. Rex,

quasi avus ætate desiperet, risit.

Fletu misto risit. Stat. 9. Theb. 820.

Ore ridere catuli Gallicani, est Turpiter & late inter ridendum os diducere, ut patulus erat oris rictus canibus Gallicis venaticis. Catull. 40. 9.

Ridere catuli ore Gallicani. Turnebus.

M. Crassus semel in vita risit, ex quo vocatus ἀρίλατος. Cic. 5. de Finib. 91.

Alicui ridere. Plaut. Truc. 5. 8. Virg. 5. Æn. 358.

— risit pater optimus olli.

Rideo canterio; Proverbium est, quod Sinius Capito interpretatur de iis, qui principio rei alicujus inchoatæ deficiunt animo. Sulpicius Galba, quum in provinciam exiens ad portam ipsam Canterium suum animadvertisset cecidisse, Rideo, inquit, canteri, te jam lassum esse, quum tam longum iter iturus, vix id sis ingressus. Festus.

Ridere alicquem, vel aliquid, pro Deridere. Ter. Adelph. 4. 2. 10. Cic. de Arusp. Resp. 8. Quum riferitis impudentiam hominis, tum a me de tota concione audietis. Ovid. 2. Fast. 356.

Ridet amatorem Lyda puella suum.

Deos ridere inultum. Ovid. 3. Amor. 3. 20.

Nivem risi atram, teque hilari animo esse & prompto ad jocandum valde me juvat. Cic. 2. Q. frat. 2.

Risum ridere. Cic. 7. Fam. 26. Videris mihi vereri, ne si istum habuerimus, rideamus γέλωτος Σαρδάνιον. Atticismus. conf. RISUS.

Vitia ridere, pro De vitiis. Tacit. in lib. de moribus German. 19. De severitate in adulteriis puniendis, Nemo illic vitia ridet, nec corrumpere & corrumpi, sæculum vocatur. Hoc est, Nemo convivendo vitia probat, vel excusat: nemo aridet, applaudit, blanditur vitiis, nemo vitiis prætexit illud, sic sæculum est.

Versus alicujus ridere. Hor. 1. Serm. 10. 54.

Ab omni conventu rideri. Hor. 1. Serm. 7. 22.

De re aliqua ridere. Cic. 14. Att. 15. De hæresi Vestorina, & de Phetrio-nium more Puteolano risisse me satis, nihil est necesse rescribere.

Ridere in stomacho. Cic. 2. Fam. 15. Hoc asperfi, ut scires me tamen in stomacho folere ridere. [i. e. Non obstante stomacho.

Intempestive ridere. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Reddes dulce loqui, reddes ridere decorum. Hor. 1. Epist. 7. 27.

Ridere etiam dicitur quicquid hilaritate nobis adblanditur. ut,

Omnia nunc rident. Virg. 7. Ecl. 55.

Æquora Ponti tibi rident. Lucret. lib. 1. 8.

Angulus mihi ridet, i. e. Arridet, placet. Hor. 2. Carm. 6. 13.

Domus ridet argento, Splendet. Hor. 4. Carm. 11. 6. Acron.

Fortuna ridet vultu sereno. Ovid. 1. Trist. 4. 27.

Tempestas ridet. Lucret. lib. 5. 1394.

Venus dulce ridet. Ovid. 16. Epist. 83.

RIDO, ēre. antiquum, Idem. Lucret. lib. 3. 22.

— diffuso lumine ridit. al. Ridet.

RIDENS, entis. Partic. [γέλων] ut, Arridere ridentibus. Hor. de Arte Poet. 101.

Dulce ridens. Catul. ad Lesbiam, 49. 5.

Undæ ridentes. Lucret. lib. 5. 1003.

RIDENDUS, a, um. Partic. [γέλωτος] Hor. 1. Epist. 1. 9.

Solve senescentem mature sanus equum, ne

Peccet ad extremum ridendus, & illa ducat.

RIDIBUNDUS, a, um. Adj. [κειδῖων] Abunde ridens. Plaut. Epid. 3. 3. 13. Ita ridibundam, atque hilaram huc adduxit simul. V. Gell. lib.

11. cap. 15. ubi late de his quæ in BUNDUS finita sunt, differit.

RISIO, ōnis. f. [κείδιασις, γέλωσις] Plaut. Stich. 5. 2. 10.

Quot ego voluptates fero, quot jocos.

RISUS, ūs. m. Idem quod Risio. [γέλως, κείδιασμα] Plaut. Milit. 4. 2. 81.

— nequeo hercle quidem risu meo moderarier. Al. Me

admoderarier.

Blando risu fraudem prætexere. Claud. 1. in Ruin. 99.

Gratus risus. Hor. 1. Carm. 9. 22.

Ineptus. Catul. in Egnatium, 37. 16.

Lentus. Hor. 2. Carm. 16. 26. Al. Lætus.

Multus. Hor. 4. Carm. 13. 27.

Solutio risu ludere. Virg. 2. Georg. 386.

Tremulus. Lucret. lib. 1. 918.

Adimere risum. V. ADIMO.

Compescere mappa. Hor. 2. Serm. 8. 63.

Concitare risum. Cic. 2. de Orat. 215. Atque illud primum quid sit ipse risus, quo pacto concitetur, ubi sit, quo modo exsistat, atque ita repente erumpat.

Consequutus est risus. Cic. 5. Fam. 2. Vifa est oratio non injucunda, & mediocris quidam est risus consequutus.

Consumere risum. V. CONSUMO.

Continere. V. CONTINERE.

Elicere risum alicui. Juven. 7. Sat. 212.

Est risus de. Cic. 2. Philipp. 73. Qui risus hominum de te erat?

Excipere aliquid risu & osculo. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Excitare risum. V. RIDEO.

Excitere sibi risum. Hor. 1. Serm. 4. 34.

Factus est risus. Cic. 6. Verr. 27. Risus populi atque admurmuratione omnium facta est.

Mereri risum. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Movere risum. Cic. 6. Att. 3. In quo tamen ille mihi risum magis quam stomachum movere solet.

Movere risum facto aliquo, vel ipso vultu. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Quatere populum risu. Hor. 2. Epist. 2. 84.

Solventur risu tabulae. Hor. 2. Serm. 1. 86. Audax Metonymia. Tabulae i. e. Judices.

Tenere risum. Cic. de Clar. Orat. 292. Equidem in quibusdam risum vix tenebam.

Tollere risum. Hor. in Arte Poet. 381.

Risus saepe plurali numero, non poetarum modo, sed & Oratores dicunt, quum Magnum risum intelligi volunt. Lucret. 5. 1402.

Unde oriebantur risus, dulcetque cachinni.

Lacrimosi. Stat. 6. Theb. 164.

Obscaeni. Ovid. 2. Trist. 409.

Teneri risus pueri. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 346.

Capitare risus. Cic. 2. Tusc. 17. Epicurus ea dicit, ut mihi risus capitare videatur.

Conciliatur risus. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Consequantur magni risus. Cic. 2. Q. frat. 6.

Dare risus alicui. Hor. 2. Serm. 5. 98.

Edere miros risus. Cic. 2. Q. frat. 9. Memini quum hominem portarem ad Bajas, &c. miros risus nos edere.

Ridere risum Sardonium *Ris u' hofte*, apud Gallos; Ridere risum Sardonium, in eos dictum, qui praerunt laetitiam, cum intus angantur curis, quique blanditiis velant edium. Risus Sardonius dicitur, quod in Sardinia Apia-stro similis herba nascatur, cujus esus diducto ore velut ridentes homines mortem oppetere cogit. V. Chiliad. Describit periphrasi Tibul. lib. 3. 6. 35.

Non bene mendaci risus componitur ore. conf. Risum ridere in verbo.

RISUS, Idoli nomen. Deum enim risuum multi olim populi, risu, gestulatione, summaque laetitia coluerunt. Lilius Syntag. 1. lib. Histor. Deorum: Risus simulachrum, ut Dei, Lycurgum apud Lacedaemonios erexisse testis est Plutarchus. (p. 55. ed. Francf.) Putabat enim ille, Risum laboris & modesti victus esse condimentum. Apud Apulejum quoque (2. Met. extr. & 3. Met. p. 134. Eimenh.) Risus, quod etiam interpret notat, mentio est. Hypatenfes Theffali huic Deo quotannis rem divinam in summa laetitia faciebant *χαλωτ' ἔδε*, id est Dei risus. Pausanias meminit.

RISOR, oris. m. [*χαλῶρ*] Hor. in Arte Poet. 225.

Verum ita riores, ita commendare dicaces

Conveniet Satyros.

RISORIVS, a, um. Adj. Fulgent. Mythol. 2. Risorii honores.

RISIBILIS, e. Adj. Aptus ad ridendum: utuntur eo Philosophi scholastici.

RIDICULUS, a, um. Adj. [*χαλῶν, κατ' ἑλῶν*] Qui vel quod aliis risui est, & de quo alii ridet. Ter. Eun. 2. 3. 13.

At ego infelix, neque ridiculus esse, neque plagas pati

Possum. Cic. 4. Verr. 143. Hoc postulat de statu ridiculum

esse videatur ei, qui rem sententiamque non perspiciat. Cic. 2. Verr. 19.

Aliis illud indignum, aliis ridiculum videbatur. Plaut. Stich. 1. 3. 68.

Jocos ridiculos vendo, agite, licemini. Al. Logos.

Ridiculus proprie dicitur, Qui in rebus turpibus ridetur. Festus.

Ridiculus, Facetus, quique diceret ea, quibus homines riderent, non ipse rideretur. Cic. in Brut. 217. Cn. Sicinius, homo impurus, sed

admodum ridiculus, neque aliud in eo oratoris simile quicquam:

is quum Tribunus plebis Curionem & Octavium Consules produxisset, Curioque multa dixisset, sedente Cn. Octavio collega, qui de-

vincus erat fasciis, & multis medicamentis, propter dolorem artuum,

delibutus: Nunquam, inquit, Octavi, collegae tuo gratiam referes:

qui nisi se suo more jactavisset, hodie te istis mulsae comediscent.

Et libro eodem, 114. Longe autem post natos homines improbissimus C.

Servilius Glaucia, sed peracutus, & callidus, cum primisque ridicu-

lus. i. e. Facetus, cujus etiam joci lib. 2. de Orat. 217. ponuntur.

Facie magis, quam facietis, ridiculus. Cic. 1. Att. 10.

Multa Graecorum ridicula & falsa. Cic. 2. de Orat. 217.

Mus ridiculus. Hor. de Arte Poet. 139.

Poema ridiculum. Hor. 2. Epist. 1. 237.

Rem o' ridiculam! Catul. ad Catonem, 54. 1.

Ridiculissimus, antiquum. Plaut. Stich. 2. 2. 58.

Quando adbibero, alludiabo, tum sum ridiculissimus. al. Ridi-

culosissimus.

RIDICULUM, i. n. [*χαλῶν*] Res, vel Sermo risum excitans. Ter. And.

3. 1. 6. Hui, tam cito? ridiculum. Idem Eun. 5. 7. 3.

Mihi solae ridiculo fuit, quae, quid timeret, sciebam. Gloss.

Graec. Lat. *Γελοῖον*, Ridiculum, Jocus.

Dicuntur saepe etiam sententiae ridicula. Cic. 2. de Orat. 286.

Eludere ridiculum ridiculo. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Est ridiculum ad ea, quae habemus, nihil dicere, &c. Cic. pro Arch. 8.

Esse in ridiculo. V. IN.

Haberi in ridiculo. V. IN.

Jacere ridiculum, & Mittere. V. JACIO & MITTO.

Iteratu ridiculum. V. ITERUM.

Per ridiculum. Cic. 2. Off. 134. Quum studiose de absentibus detrahendi

causa, aut per ridiculum, aut severe, maledice, contumelioseque dici-

tur. Al. *ὀφ' ἑ* Perdidiculum. q. V. f. l.

RIDICULĒ, Adv. [*γελοῖως*] Ter. Adel. 4. 5. 42.

— haec, mi pater,

Te dicere equum fuit, & id defendere.

m. Ridicule, adversumne illum causam dicerem,

Cui veneram advocatus? Cic. 1. de Orat. 243. Non modo acute,

sed etiam ridicule ac facete.

RIDICULĀRIUS, a, um. Adj. antiquum, [*κατ' ἑλῶν*] Idem quod

Ridiculum. Plaut. Trin. 1. 2. 28.

Sed hoc animum advorte, aufer ridicularia. Gell. lib. 4. cap. 20.

Qui jurabat cavillator quidam, & canicula, & nimis ridicularius fuit.

RIDICULŌSUS, a, um. Idem. Arnob. 5. p. 175. Ridiculosa negotia

defendere. Et Hieron. adv. Rufin. 3. 4. pr. Non ridiculosa, ut scribis,

sed ridicula mihi forte res accidit. Gloss. Graec. Lat. *Γελοῖώδης*, Jocosus,

Ridiculosus.

RISĪTO, are. frequent. a Rideo. Nævius apud Non. 3. 116. Clamineunt,

irruunt, cachinnos, joca, dicta risitant.

RISĪLŌQUIUM, i. n. Tertull. de Penit. cap. 10. In risiloquio consistere.

RIDĪCA, ae. f. [*χαράξ*] Pedamentum vinearum. Varr. 1. de R. R. cap. 8.

Pedamentum item fere quatuor generum. Unum robustum, quod optimum

solet afferri in vineam & quercu ac junipero, & vocatur ridica. Columel.

lib. 4. cap. 12. Hic annus nondum vehementem palum aut ridicam

desiderat. Idem lib. 11. cap. 2. Palos una opera cadere, & exputatos

acuere centum numero potest: ridicas autem quereas sive oleagineas

findere, & dedolatas utraque parte exacuere numero sexaginta. Plin. lib.

17. cap. 22. Pedamenta optima, quae diximus, aut ridica robore,

oleaque: aut si non sint, pali e junipero, cupressu, laburno, sambuco.

Pedamentum vinearum, inquit Budaeus, aut est fissile ut ridica, quo

hodie plurimum utitur: aut est teres, ut palus.

RIDICŪLA, ae. f. dimin. Senec. Quæst. Nat. 1. 3. pr. Idem videbis ac-

cidere, si quando volueris observare fullonem, cum os aqua implevit,

& vestimenta, ridiculis diducta, leviter aspergit. [Ald. Tendiculis. Utraque

lectio firmatur Mss. V. not. Muret. & Grut. Posset & Rudiculis legi.

RIDICULUS, Adj. V. RIDEO.

R I E

RIENES, um. Rienes quos nunc vocamus, antiqui Nefrundes appellabant quia Graeci *νεφρῆς* eos vocant. Plaut. in Satyr. Male tibi evenisse video: glaber erat tanquam rien. Festus. V. eund. in Nefrendes. & supra suo ordine **REN**.

R I G

RIGEO, **RIGIDUS**. V. RIGOR.

RIGIACUM, i. n. auctor Ptolemæo lib. 3. cap. 9. Attrebatum civitas: vulgo *Arras*.

RIGO, [*ρίγω, βρέχω, ποτίζω*] are. Madefacere, humorem aspergere. Ac proprie de his dicitur, quae humoris asperzione indigent. Ovid. 2. de Pont. 1. 13.

Juppiter utilibus quoties rigat imbris agros. al. Juvat. Plin.

lib. 12. cap. 11. Rigatur arbor gelidis fontibus.

Conspargere & Rigare. Columel. lib. 5. cap. 6.

De flumine. Hor. 3. Carm. 3. 48.

Qua tumidus rigat arva Nilus.

Hortus rigatur fonte. Ovid. 5. Fast. 210.

Ora vatum rigantur Pieris aquis. Ovid. 3. Amor. 9. 26.

Non raro ad lacrimarum periphrasin transferunt poetæ. Ovid. 1. de Arte

Am. 532.

Indigno teneras imbre rigante genas. Idem 11. Met. 410.

— ter fletibus ora rigavit. Virg. 9. Æn. 251.

— & vultum lacrimis atque ora rigabat.

Sanguinem venæ rigant vitalem membris. Plin. lib. 11. cap. 37.

Rore vitali rigare, Lactare. Cic. 1. de Divin. 20.

— quæ parvos Mavortis femine natos

Uberibus gravidis vitali rote rigabat.

De mictione. Lucret. lib. 4. 1023.

Tum Babylonica magnifico splendore rigantur.

Arma cruore rigare. Virg. 12. Æn. 308.

Cælum lux solis rigat. Lucret. lib. 4. 203.

Metaph. ut, Ingenia omnium rigare. Auctor ad Herenn. lib. 4. 10. Isti,

cum non modo dominos se fontium, sed se ipsos fontes esse dicant, &

omnium rigare debeant ingenia, non putant fore ridiculum si, quum id

polliceantur aliis, arefiant ipsi siccitate.

Rigari, per metaphoram pro Compleri, amplificari, & propagari. Lu-

cret. lib. 2. 262.

Nam dubio procul his rebus sua cuique voluntas

Principium dat: & hinc motus per membra rigantur. Lambinus.

RIGANS, antis. Partic. [*βρέχων*] ut, Nimbi rigantes. Lucret. lib. 6. 520.

Atque aliis aliae nubes, nimbi que rigantes.

RIGĀTIO, ōnis. f. [*βροχή*] Columel. lib. 11. cap. 3. Sin autem sicco loco

seri debuerint, quod rigationem ministrari non expediat, mense Feb.

sesquipedali altitudine sulci faciendi sunt.

RIGĀTOR, ōris. m. Tertull. adv. Valent. cap. 15. O sicum rigatorem.

RIGUS, ōris. n. Plin. 5. 4. Diarrhythmia Graecis dictum propter aquarum

rigus. al. Irrigua. [An Rigua? Sic solet Plin. V. paulo infra.

RIGUUS, a, um. Adj. [*ῥιγῶν*] Quod aquis irrigatur: cui opponitur

Siccaneus. Columel. lib. 2. cap. 17. de prato loquens, Ejus igitur,

inquit, animadvertimus duo genera: quorum alterum est siccaneum,

alterum riguum.

Amnes rigui. Virg. 2. Georg. 485.

Hortus rigui. Ovid. 8. Met. 646.

Saltus rigui. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 5.

RIGUUM, i. n. Rigatio, vel Aquae ipsae rigantes. Plin. lib. 17. cap. 26.

Rigua æstivis vaporibus utilia, hieme inimica, autumnio varia. Paulo post,

Circa canis ortus rigua maxime profunt, ac ne tunc quidem nimia,

quoniam inebriatis radicibus nocent. Rursus cap. 27. Ut vineas nimium

suillum, nisi quinquennio interposito, praterquam si riguis diluatur.

RIGOR, ōris. m. [*ῥίγος*] Frigus vehemens. Plin. 8. Epist. 2. ad Roma-

num, Rigor aquæ certaverit nivibus, nec color cedit. Columel. lib. 9.

cap. 14. Quam recentissimi rigoris aqua infusa. Plaut. Bacch. 2. 3. 46.

Longum est rigorem maleficum exornarier. Al. Strigorem, vel

Strigonem. [Locus obscurus, & ut videtur, male habitus. Certe de

frigore exponi nequit.

Calor & Rigor, contraria. Plin. lib. 7. cap. 50.

Horridus rigor tenet artus. Valer. 3. Argon. 263.

RIGOR, is, m. [*σκληρότης*] Durities. Virg. 1. Georg. 143.

Tum ferri rigor, atque arguta lamina feræ. Servius.

Auri rigor. Lucret. lib. 1. 493.

Conlabefactatus rigor auri solvitur æstu. Tralatio est. [Immo

Hendyadis pro Rigido auro, ferro &c.

Nervorum rigor, Spasmus. Celf lib. 4. cap. 3.

Formosus. Claud. de Nupt. Honor. 324. [Puto Vigor legendum.

Juris rigor, Translate. Modestini. in l. Si expressim. D. de appel. Si expref-

sim sententia contra juris rigorem data fuerit. [i. e. Rigidam observantiam.

Naturæ rigor. Plin. lib. 7. cap. 19. Exit hic animi tenor aliquando in rigorem quandam, torvitatemque naturæ, duram & inflexibilem, affectusque humanos adimit.

Rigore nimio in id negotium iussit inquiri. Animanus lib. 28. p. 468.

Franc. H. St. Exstant cap. 1. ejus libri, sed perperam legitur in edit. Gronov. Vigore.

Orationi tribuit Quintil lib. 9. cap. 3. extr. Oratio habeat rectam quandam velut faciem, quæ stupere immobili rigore non debeat.

Rigor, Rapiditas, *ροιδευρ*. Ulpian. in l. 1. D. de fluminibus. ne quid,

&c. Ripa autem recte ita definitur: id quod flumen continet, naturalem

rigorem cursus sui tenens. Idem titulo sequenti proxime, Quod autem,

ait, Aliter fluat, non ad quantitatem aquæ fluentis pertinet, sed ad

modum, & ad rigorem cursus aquæ referendum est. [Rigor hic pro

Tenore dicitur, vel tractu quodam, ut apud scripti Gromaticos.

Stillicidii rigor. Scævola in l. Olymp. §. ult. D. de servit. urb. præd.

Rigor est etiam Tractus rectus. Frontin. de qualitate agrorum p. 31. edit.

Goef. Rigor est, quicquid inter duo signa, vel in medio lineæ, rectum

perspicitur. Et mox: Quicquid in agro menfiori operis causa ad finem

rectum fuerat, rigor appellatur.

RIGORATUS, a, um. Adj. [*σκληρωθείς*] Plin. lib. 17. cap. 23. Traduces Gallica cultura, bini utrinque lateribus, si pars quadragenis distet spatio: quaterni, si viceno: inter se obvi miscentur, alliganturque una conciliati, virgultorum comitatu obiter rigorati, qua deficiant. h. e. Rigidiore & firmiores facti. V. ibi Harduin. not.

RIGIDUS, a, um. Adj. [*στυφνός, ἢ ψυχρός* Gl. L. G.] Frigidum. ut

Pruinæ. Lucret. lib. 2. 520.

Hinc flammis, illinc rigidis infesta pruinis. Virg. 2. Georg. 316.

Nec tibi tam prudens quisquam persuadeat auctor,

Tellurem Borea rigidam spirante movere. Ovid. 3. Trist. 10. 48.

Nec poterit rigidas scindere remus aquas. [His duobus locis po-

tius pro Duro poni videtur.

Rigidus, [*δακρυόεις*] Durus, Erectus, Quod non nisi ex duritie ac-

cidit. Virg. 6. Ecl. 28. — tum rigidas motare cacumina quercus.

Æsculus rigida. Hor. 3. Carm. 10. 17.

Capillis rigidis hirta canities. Ovid. 10. Met. 425.

Cornu. Ovid. 9. Met. 85.

Cruribus rigidis aves ibes. Cic. 1. de Nat. Deor. 102.

Ensem in rigidum falces conflantur. Virg. 1. Georg. 508.

Ferro rigido fodit pectora. Ovid. de Rem. Amor. 19.

Mons. Ovid. 8. Met. 797.

Rostum. Ovid. 5. Met. 673.

Silex. Ovid. 10. Met. 242.

Ungues. Ovid. 2. Amor. 6. 4.

Rigidus, Durus, agrestis, ut Ovid. 1. Amor. 4. 36.

Nec mite in rigido pectore pone caput.

Manus rigida, Dura. Ovid. 14. Met. 647.

Signa Canachi rigidiora esse, quam ut imitentur veritatem. Cic. de Clar.

Orat. 70. Intelligit Statuas, in quibus nihil molle expressum.

Caligo rigida. Cic. 1. Tusc. 37.

Per speluncas faxis structas asperis, pendentibus,

Maximis, ubi rigida & crassa constat caligo inferum. Ex quodam

poeta. [Ubi forsitan Frigidam intelligit, vel potius Inflexibilem, atque

inexorabilem.

Rigidus quasi ad animum translatus, Durus, severus, constans. ut,

Leo rigidus. Martial. lib. 10. 65.

Fores. Ovid. 3. Amor. 7. 24. V. in RIGEO, ad fin.

Innocentia rigida. Liv. 39. 40.

Jus est rigidum & inevitabile. Ovid. ad Liviam, 443.

Mente rigida patriæ negavit opem. h. e. Dura & pertinaci. Ovid. 3.

Epist. 96.

Minæ. Ovid. 1. Amor. 8. 24.

Mores. Ovid. de Rem. Amor. 762.

Mors. Lucret. lib. 6. 1194. [Ab effectu, an quia Flecti nequit?

Pudor. Claud. Conf. Mall. Theod. 246.

Sententia. Plin. 4. Epist. 9. Sententiam Macri, ut rigidam duramque,

reprehendunt.

Vultus rigidus & trux. Ovid. 4. Epist. 73.

RIGIDE, ad. ut, Submovere rigide. Ovid. 3. de Pont. 3. 55.

Compar. Valer. Max. 9. 7. extr. Disciplinam præfractius & rigidius

adstringere.

RIGIDITAS, atis. f. Vitruv. 2. 9. Rigiditatem habere.

RIGEO, [*ρίζω*] ēre. Frigere. Plin. lib. 6. cap. 13. Verum Asiæ quoque

magna portio apposita Septentrioni, injuria fideris rigentis, vastas soli-

tudines habet. Sic lib. 8. cap. 36.

Frigorē rigent partes mundi inculæ. Cic. 1. Tusc. 69. Ceteras partes

incultas, quod aut frigore rigeant, aut urantur calore.

Frigore rigere. Lucret. lib. 3. 904. Ovid. 2. de Pont. 7. 72.

Frigore perpetuo Sarmatis ora riget.

Gelu rigere. Liv. 21. 32. Homines intonsi & inculti, animalia, inanimaque

omnia rigentia gelu, cetera visu, quam dictu, fœdiora terrorem

renovavere.

Prata rigent, Horrent gelu. Hor. 4. Carm. 12. 3.

Rigere, Erectum esse, ut,

Comæ rigeant terrore gelido. Ovid. 3. Met. 100.

Capilli metu rigent. Ovid. 1. Fast. 97.

Cervix horrida riget. Ovid. 8. Met. 284.

Lingua riget. Ovid. 1. de Arte Am. 515.

Linguaque ne rigeat, careant rubigine dentes. [i. e. Ut loqui

audeas, ne lingua torpeat pudore.

Rigere, Durum esse. Virg. 5. Æn. 405.

Terga boum, plumbo infuso ferroque, rigeant.

Rigere nobis dicuntur, quæ preces non admittunt nostras. Ovid. 1.

Amor. 6. 38.

Roboribus duris janua fulta riget. Sic Propert. 4. 11. 6.

Non exorato stant adamante viæ. i. e. Obstant, resistunt votis

& precibus clausæ foribus adamantinis. Sic & Fores rigidi supra.

RIGENS, entis. [*ρίζων*] Partic. ut,

Artus rigentes imbri ventoque. Stat. 1. Theb. 387.

Bruma rigens. Lucan. lib. 1. 16. sc. Gelu.

Caput prædurum ac rigens. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Corpus rigens, Nullo modo flexum. Quintil. lib. 1. cap. 13. A summo

ad imum rigens corpus. Alii legunt, A summis ad ima rigens opus. De

Statuis & picturis.

Membra rigentia. Lucan. lib. 2. 25.

Oculi rigentes, apud Plin. lib. 11. cap. 37. Qui non circumaguntur, ut

ait Budæus.

Palla rigens signis & auro. Virg. 1. Æn. 652. i. e. Signis auro intextis

rigida est.

Vestes auro & ostro rigentes. Virg. 11. Æn. 72.

Ungue rigente secare genas. i. e. Duro. Ovid. 5. Epist. 72.

RIGESCO, [*ρίζωμαι*] ēre. Indurari. Virg. 3. Georg. 363.

Æraque dissiliunt vulgo, vestesque rigescunt. Ubi Serv. Rige-

cunt, Durantur, ut frangi potius, quam scindi posse videantur. Plin.

lib. 17. cap. 22. Uva quæ hascatur e duro rigescente.

Lacrimæ rigescunt sole. Ovid. 2. Met. 364.

Ubera sensu rigescere. Ovid. 9. Met. 357.

RIGIDOR, ari. Rigidum fieri. Senec. Epist. 71. Recta est, flexuram non

recipit: rigidari quidem, amplius intendi non potest. Alii legunt Rīgida est.

RIGERATIO, ēre. Frontin. Strat. 2. 5. 23. Jejunum exercitum in maximo

frigore transitu fluminis rige fecit. Alii, Rigere fecit.

RIGUUS, a, um. V. RIGO.

R I M

RIMA, æ. f. [*ῥιπή, ῥήμα, ῥήμα*] Fissura. Rimæ proprie dicuntur,

Exiguæ distantie tabularum in juncturis. Unde tractum est ut omnes

fissuræ, rimæ dicantur. Lucan. lib. 1. 619.

Cor jacet, & saniem per hiantes viscera rimas

Emittunt. Plin. lib. 15. cap. 8. Ut formicæ, rimæque absint.

Agere rimas. Ovid. 2. Met. 211.

Explere rimas dicuntur oratores, per translationem, quum verba

infarciunt, ut pleniorum orationem faciant. Cic. in Orat. 231. Neque

infarciens verba, quasi rimas expleat, nec minutos numeros sequens

concidat, delumbetque sententias.

Fatiscunt naves rimis. Virg. 1. Æn. 127.

Invenire rimam; in tergiverfatos dictum, qui nulla in causa tot fidei

vinculis astringi possunt, quin aliquid inveniant, qua elabantur: ut ait

Erasmus. Plaut. Curc. 4. 2. 24.

Rogitationes plurimas propter vos populus scivit:

Quas vos rogatas rumpitis, aliquam reperitis rimam.

Plenus rimarum, dicitur Qui nihil celat eorum, quæ creduntur ipsi. Ter.

Eun. 1. 2. 25.

Plenus sum rimarum, hac atque illac perfluo. Tralatio sumpta

a vase aquario fictili.

Habet & obscænum sensum. Juvenal. Sat. 3. 96.

— vacua & plana omnia dicas

Infra ventriculum, & tenui distantia rima. [Gloss. Lat. Gr.

Rima, *ῥαχίς, ῥήμα, ῥήμα, ῥήμα*. A Gr. *ῥήμα*, Lat. Rima.

RIMULA, æ. f. dimin. Celf. 8. 4. Ne parvæ rimulæ fallant.

RIMOSUS, a, um. Adj. [*ῥιμώδης, ῥιμώδης*] Quod est rimis plenum.

Columel. lib. 1. cap. 5. Quicquid ab inferiore mox apposueris, fissum

erit rimosumque.

Cymba rimosa. Virg. 6. Æn. 414.

Auris rimosa. i. e. Rimarum plena, & hac & illac perfluens, vel quæ

negligenter audit, & audita statim obliviscitur, nec memoriæ mandat.

Hor. 2. Serm. 6. 46.

Et quæ rimosa bene deponuntur in aure. [Schol. Cruq. Rimosis,

h. e. Garrulis. & Auris rimosa, Auris patula est, quæ nihil secreti

continet. Sumptum ex dicto Terentiano, Plenus, &c.

Compar. Gell. 17. 11. Pulmo rimosior.

RIMOR, [*ῥιμώδης, ῥιμώδης*] ari. Diligenter quærere, scrutari, quasi

rimulas quasque perquirere. Tractum a subis, qui glandes rimantur de

rimis terrarum, auctore Servio. Virg. 1. Georg. 385.

Dulcibus in stagnis rimantur prata Cayltri. i. e. Pascuntur in

pratis, cibum per terræ rimas requirentes: inquit Servius. At Nonius 4.

395. Rimantur exponit hic, Inhabitant. Pro Servio stant seqq. loca. Cic.

1. de Divin. 130. Sed tamen id quoque rimatur quantum potest.

Diligentissime rimari. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Juga rimari canibus. Claud. de Bell. Gild. 357.

Partes apertas rimari. Virg. 11. Æn. 748.

Vultus alicujus rimari lumine acerbo, Contemplari. Stat. 11. Theb. 526.

Rimari, Scindere, & quasi In rimas agere. Virg. 3. Georg. 534.

Ergo ægre rastris terram rimantur. Servius. [Immo Rimantur,

Fodiunt, Scrutantur. V. RASTRUM.

Rimari, Expleri, pasci. Virg. 6. Æn. 599.

— rimaturque epulis, habitatque sub alto

Pectore. Servius, & Nonius l. c. [Verum rectius subauditur

δοτὴν ἔχων Viscera. Rimatur viscera epulis, i. e. Ad epulas, ut inde famem

expleat. Et exprefsit hoc ipso verbo poenæ modum.

RIMO, are. Festus in voce Ruspari: Et ego ibo, ut latebras rusparum rimarem

optimas. Ita in schedis legi testatur Dacerius; sed Scaliger legere cupit,

Rimer maritimas. alii, Rimer amaptimas.

RIMANS, antis. Partic. Quarens. Virg. 7. Æn. 507.

— quod cuique repertum

Rimanti, telum ira facit.

RIMATUS, a, um. Partic. Passive. Sidon. 7. Epist. 2. Diligenter, quæ

ad socrum pertinuerant, rimatis, convasatisque. [i. e. Conquisitis.

RIMABUNDUS, a, um. Adj. Intente contemplans. Apul. 2. Met. p. 116.

Elmenh. Dum hæc identidem rimabundus eximie delector.

RIMATIM, Adv. Per rimam. Martian. Capella 2. Rimatim ab ostio speculari.

RIMÆ.

RIMATOR, ōris. m. Qui rimatur. Arnob. 5. p. 161. Varro in antiquitatis indagatōne rimator.

R I N

RINGO, rixi, rictum, ēre. vel **RINGOR**, ēris. deponens; Os torquere: quod canes faciunt latraturi, vel quum ex ira in rugas deducunt os.

Deducunt. Præt. Rinxi Despauter. Vide Ringi, pro Irafci. H. St. Ringi, Irafci, & tacitum stomchari, ut ait Donatus. Ter. Phorm. 2. 2. 27.

— quum ille & cura & sumptu absumitur,

Dum tibi sit quod placeat, ille ringitur, tu rideas. Sidonius;

Multum ringitur otiosa virtus. Gloss. Lat. Gr. Ringitur, Πικραίνωται,

ὀργίζεται. Non. 2. 735. Ringitur, Irafci.

Ringi dicitur a narium tortura. nam *rin* naris dicitur, ut sit Ringi, quasi narem agi, hoc est narem torqueri, inquit Perottus. Rhingo e Græco habet originem, sed Latinum pænefactum videtur. Ideo aspiremus, an non parum refert. Ex Georgio Valla affert Despaut. 681. Intelligit autem puto factum esse ex *rin* & *ia*. H. St. Immo quasi *rin* & *ia*.

RINGENS, entis. Partic. Petron. cap. 75. Me non facies ringentem, amasiuncula.

RICTO, are. frequent. est leopardorum quum vocem emittunt. Spartianus in Geta cap. 5. Leopardi rictant.

RICTUS, ūs. m. [τὸ ριχθὲς, live τὸ ριχθῆς] est Oris distentio, qualis esse solet in ridentibus; a Græcis Gelafinus dicta, inquit. Budæus. Martialis, lib. 3. 93.

Quum comparata rictibus tuis, ora

Niliacus habeat crocodilus angusta.

Rictus, Rixæ, Rixosæ, Ringitur, dici videntur, quia in diversum rumpantur, contrariaque sint recto: quod vocabulum dictum videtur a regendo. Festus.

Ferarum rictum dici volunt, inquit Non. 6. 43. cum Titinnius auctor sit, hominis dici debere: ut, Cave frontem excordem, labia, percilia, rictus. Item Pomponius Proftibulo, Quis hic est, quamobrem hic prostat, rictum & labia quum confidero?

Columbi rictus. Plin. lib. 10. cap. 9.

Caninus rictus. Juven. 10. Sat. 272.

Crudi. Senec. Agamemn. 9.

Dehiscens rictus ad aures. Plin. lib. 8. cap. 21.

Flexibiles rictus quadrupedis five equi. Lucan. ad Pison. 53.

Fluidi sanguine. Ovid. 14. Met. 168.

Fulmineus lupi. Ovid. 11. Met. 367.

Immanes. Claud. 4. Conf. Hon. 249.

Lati. Ovid. 3. Met. 673.

Letiferi. Claud. 1. in Ruff. 261.

Modici. Ovid. 3. de Arte Am. 283.

Niger. Sil. lib. 13. 560.

Oblitus spumis. Ovid. 11. Met. 367.

Patuli. Ovid. 6. Met. 378.

Pestiferi. Ovid. 3. Met. 74. De serpente Cadmeo.

Spumantes. Ovid. 4. Met. 98.

Tabido rictu mæsta jacens Fames. Sen. Herc. fur. 9.

Rictus etiam ponitur pro Minaci habitu oris. Tractum a canibus dum ringuntur. Quintil. lib. 1. cap. 11. Observandum, ne labra distorqueantur, ne immodicus hiatus rictum distendat. i. e. Os in ringentis modum format. Budæus. [Gloss. Lat. Gr. Rictus, Επισπασμός.

At Gr. Lat. Επισπασμός, Supercilium.

Contrahere rictum, eorum est qui mæsti aut meditabundi sunt. Budæus.

Diducere rictum, Ad hilaritatem impellere. Hor. 1. Serm. 10. 7. Budæus.

Diducere rictum, Os aperire. Juven. 10. Sat. 230. Budæus.

Distendere rictum. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Reddere rictum alicujus in loquendo. Plin. lib. 7. cap. 12.

Ruunt nimbofoque spumantia flumina rictu. i. e. Ore vehente nimbos & aquas. Sil. lib. 1. 207.

RICTUM, i. n. ut vult Non. 3. 185. Lucret. lib. 5. 1063.

Mollia ricta fremunt duos nudantia dentes. Adde 6. 1193.

Cic. 6. Verr. 94. Usque eo, iudices, ut rictum ejus ac mentum paulo sit attritius. Gloss. Vet. Rictum, mensura oris.

R I P

RIPA, æ. f. [ῥίπη] Extremitas terræ, aquæ vicina. Dicta quod aquarum agitatione rumpatur. Et proprie est fluminum vel fontium, sicut Litus maris. Ovid. 1. Met. 42.

— campoque recepta

Liberioris aquæ, pro ripis litora pulfant. Cæf. 6. Bell. Gall. 6.

Erat inter Labienum atque hostem difficili transitu flumen, ripisque præruptis. Sic lib. 5. 18.

Ripa & Litus, pro eodem accipi videntur apud Columel. lib. 1. cap. 5.

Villa semper mare recte conspicit, quum pulsatur, aut fluctu respergitur, nunquam ex ripa, sed paulum sumnota a litore.

Ripa de mari Pontico. Plin. lib. 9. cap. 15. Thynni dextra ripa intrant, læva exeunt.

Agger ripæ gramineus. Virg. 7. Æn. 106.

Antractu riparum incurvus fluvius. Stat. 4. Theb. 52.

Margo riparum. Ovid. 2. Fast. 222.

Murus riparum. Plin. lib. 16. cap. 37. h. e. Ripæ vicem murorum præbentes.

Vestitus viridissimi riparum. Cic. 2. de Nat. Deor. 98.

Abruptissima ripæ. Plin. Epist.

Algentes. Stat. 1. Silv. 3. 44.

Arentes. Virg. 3. Georg. 555.

Arundinæ. Stat. 6. Theb. 274.

Declives. Ovid. 5. Met. 591.

Fluviales. Ovid. 5. Epist. 25.

Frondeas. Claud. 6. Conf. Hon. 194.

Gelidæ. Hor. 2. Serm. 3. 294.

Limosæ. Ovid. 3. Amor. 6. 1.

Opacæ. Sil. lib. 4. 85.

Pendens ripa. Ovid. 1. de Arte Am. 620.

Peregrina. Ovid. 2. Met. 337.

Tacens. Stat. 4. Silv. 3. 90.

Tremes ripæ verberæ. i. e. Undis & ventis verberatæ. Hor. 3. Carm. 27. 24.

Tumentes æstate ripæ Nili. Lucan. lib. 8. 826.

Virides. Ovid. 2. Met. 371.

Viridissima gramine. Virg. 3. Georg. 144.

Umbrosa. Hor. 3. Carm. 1. 23.

Ascendit eodem equo adversam ripam. Cic. 1. de Divin. 58.

Afluat ripis volucres. Virg. 7. Æn. 33.

Caret taciturna ripa ventis vagis. Hor. 3. Carm. 29. 24.

Cingere obliquis ripis flumina. Ovid. 1. Met. 39.

Coercere fluvium extra ripas diffluentem. Cic. de Clar. Orat. 316.

Effusus capacibus ripis amnis. Ovid. 3. Amor. 6. 19.

Habitare ripis. Virg. 3. Georg. 430.

Inambulare in viridi & opaca ripa. Cic. 1. de Legib. 15.

Intrare ripas fluminis. Virg. 7. Æn. 201.

Labuntur altis ripis aquæ. Hor. Epod. 2. 25.

Rodunt flumina radentia ripas. Lucret. lib. 5. 257.

Stringens Tiberis ripas flumine pleno. Virg. 8. Æn. 63.

Mæonia. Ovid. 2. Met. 252. i. e. Caystri, fluminis Mæoniae five Lydiae.

RIPULA, æ. f. dimin. [ῥιψύλη] Cic. 15. Att. 6. Itaque me referunt pedes in Tufculanum, tamen hæc *ῥιψύλη* ripulæ videtur habitura celarem satietatem.

RIPARIUS, a, um. Adj. Quod in ripis habitat. ut, Ripariæ hirundines. Plin. 30. 4. Ita vocant in riparum cavis nidificantes.

RIPARIUS, i. m. [ῥιπαρίης] Gloss. Lat. Gr. In Gr. Lat. ῥίπη, Ripa limitum. Unde apparet Riparium militem intelligi.

RIPARIOLA, æ. f. Hirundo riparia. Marcell. Emp. cap. 15.

RIPARIENSES, um. de quibus mentio fit C. de Re militari. 1. de castris Ripariensibus, erant Milites, qui in imperii limitibus excubabant pro Republica adversus Barbaros: puta in ripis Danubii, ad tuendas Pannonias adversus Sarmatas: & in ripis Euphratis, adversus Parthos. Herodianus lib. 6. 7. Alciatus, Qui ripam inhabitant, Riparii dicuntur: & legiones, quæ prætendebant apud riparios, dictæ Riparienses. Vopisc. Aurel. cap. 38. extr. Septem millibus Hiberorum, & Ripariensium, & Castranorum, & Daciscorum interemptis.

RIPENSIS, e. Adj. Juxta ripam, cui opponitur Mediterraneus. Ammian. 26. 30. Dacia ripensis.

RIPATICUM, i. n. Tributum, quod accipitur in ripis. J. Cti.

RIPA ALTA, [ῥίπη ὑψηλή] Britanniae locus, Ptolemæo auctore lib. 2. cap. 3.

RIPESORA, æ. f. Civitas ex Cordubensi conventu populo Romano foredere conjuncta. Plin. lib. 3. cap. 1.

RIPHÆI montes, & **RIPHÆI populi**, V. in **RHIPHEUS**, a, um. **RIPHEUS**, V. **RHIPHEUS**.

R I R

RIRA, æ. Fluvius in Thracia, regione Astice, non procul a Cherroneso, Plutarchi patria. Plin. lib. 4. cap. 11.

R I S

RISAGALLUM, i. n. alias Realgar, Pharmaci quoddam genus pulverulentum, quod & virus est, & Aurificibus atque Chymistis usui esse solet ad metallorum faciliorem tractationem & fabricam. V. Matthiolum in Dioscoridem lib. 6. cap. 29. Sunt qui idem esse dicunt, quod Auripigmentum. Alii distinguunt. V. Lexica Chymica & Pharmac.

RISARDIA, Portus in Mauritania e regione Gaditani freti. Plin. lib. 5. cap. 1.

RISCUS, i. m. [ρίσκος] auctore Donato, est Cista pelle contexta. Nomen Phrygium. Servius vero ait Fenestram esse parvam in pariete. Ter. Eun. 4. 6. 16.

Abi tu, cistellam, Pythia, domo effer cum monumentis.

C. Viden' tu illum Thais? p. ubi sita est. t. in risco, odiosa, cessas?

Riscus, loca in parietibus angusta. Nonius 2. 736.

Riscus in mundo muliebri ponitur ab Ulpiano in l. 25. §. 4. D. de auro, & argen. leg. Pollux 7. Sect. 160. Riscus inter arcules muliebres memorat.

[Gloss. Lat. Gr. Riscus, Κίσκος μεγάλη. V. Voss. Etymol. vel Lex. Pitisc.

RISINUM, V. **RHIZINIUM**.

RISUS, V. **RIDEO**.

R I T

RITUS, ūs. m. [ῥιτὸς, ῥιτισμός] Paulus, Ritus, mos est comprobatus in administrandis sacrificiis. Festus, Ritus est mos, vel consuetudo. Cic. 2. de Legib. 22. Ex patriis ritibus optima colunt.

Antiquus ritus. Juven. 10. Sat. 335.

Barbarici. Lucan. lib. 1. 445.

Profani. Tacit. 2. Ann. 85.

Edificare populi pios ritus. Ovid. 2. Fast. 546.

Exigere ritus humanos ad caelestia. Ovid. 9. Met. 500.

Exuere ritus profanos. Tacit. 2. Ann. 85. extr.

Indere novos ritus. Tacit. 5. Hist. 4. pr.

Lustrari magico ritu. Ovid. 10. Met. 398.

Ritu. Ablat. vice Adv. Instar, vel More, lege, consuetudine, modo.

Cantherino ritu. Plaut. Men. 2. 3. 44.

Certe hæc mulier cantherino ritu astans somniat.

Quadrupedum ritu, & Ferarum more. Lucret. lib. 4. 1260.

Tempestatis ritu mobilia. Hor. 2. Serm. 3. 268.

Vivere latronum ritu. Cic. 2. Philipp. 62. [conf. Varr. L. L. 6. 5.]

Rituis, pro Ritūs, Genitivus antiquus. Varr. Cato, vel De liber. educand. Itaque domi rituis nostri, qui per deum Fidium jurare vult, prodisse solet in compluvium. Nonius 8. 93.

RITES, is. m. Idem. [ῥιτὸς] Stat. 11. Theb. 285.

Hei mihi primitiis ararum, & rite nefasto

Libatus, &c. [Noluit Rituque.

An est Adv. Rite?

RITUALIS, e. Adj. [ῥιτισμός] Rituales nominantur Hetruscorum libri,

libri, in quibus perscriptum est, quo ritu condantur urbes; aræ, ædes facerentur; qua sanctitate muri; quo jure portæ; quo modo tribus, curiæ, centuriæ distribuantur; exercitus constituantur, ordinentur, ceteraque ejusmodi ad bellum, ad pacem pertinentia. Festus.

RITUALITER, Adv. Rite. Ammian. 29. 7. Ritualiter consecratus.

RITĒ, Adv. [ῥιτῇ] a Rito verbo, secundum Priscianum, significat Recte, quia nihil traditur ritibus, quod non rectum esse credatur. Vel, ut ait Varro L. L. 6. 5. quia quod fit rite, id ratur & rectum est. Festus, Rite, bene significat, ac recte. Cic. 2. de Fin. 37. Quam igitur pronuntiabit sententiam ratio? Adhibita primum divinarum humanarumque rerum scientia, quæ potest appellari rite sapientia.

Affuerunt testes rite, testamentum ipso præsentem conscribunt. Auctor ad Herenn. lib. 1. 23. Gloss. Lat. Gr. Rite, ῥητῶς, ῥημῶς.

Coli rite. Ovid. 13. Met. 633.

Colere deos rite. Cic. 1. de Divin. 21.

Perpetrare rite sacrificium. Liv. 44. 37. extr.

R I V

RIVALIS, **RIVALITAS**, **RIVINUS**, **V. RIVUS**.

RIVOLTA Sicca, Nomen loci, in quo contra Venetos pugnarunt Galli non procul ab Addua Italiæ flumine. V. Cæl. lib. 5. cap. 1.

RIVSIANA, æ. f. Ptolemæo lib. 2. cap. 11. Germaniæ urbs, vulgo *Ringen*.

RIVUS, i. m. [ῥίνας] est Locus, inquit Ulpianus D. de rivis, l. 1. per longitudinem depressus, quo aqua decurrat; cui nomen est, ῥίνας. Festus, Rivus vulgo appellatur tenuis fluviæ aquæ, non spe, consiliove factus, verum naturali suo impetu. Sed & ii rivus dicuntur, qui manu facti sunt, sive super terram fossa, sive super specu. Cujus vocabuli origo ex Græco pendet. Hæc ille. Turnebus legit, Non specu, inciliove. Cic. in Topic. 33. Tanquam rivorum a fonte deductio. Gloss. Lat. Gr. Rivus, ῥίνας, ῥίνας. Gr. Lat. ῥίνας, Rivus canalium, clabata. conf. in RIVUM.

Aquæ puræ rivus. Hor. 3. Carm. 16. 29.

Ruris rivus. Hor. 1. Epist. 10. 6.

Signinus. Ulpian. in l. De rivis.

Cæmentitius. Ulp. in l. 3. D. de rivis.

Apertus rivus. Paul. in l. 2. D. de rivis.

Arens, Siccus fere. Virg. 3. Æn. 350.

Fluens. Virg. 8. Ecl. 87.

Garrulus. Ovid. 2. Fast. 316.

Integer. Ulpian. in l. 1. D. de rivis.

Lapidofus. Ovid. 3. Fast. 273.

Mobiles. Hor. 1. Carm. 7. 14.

Obliquus. Hor. 2. Carm. 3. 12.

Proni. Hor. 1. Carm. 29. 11.

Rauci. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 221.

Saliens rivus dulcis aquæ. Virg. 5. Ecl. 47.

Structilis. Ulpian. in l. 3. D. de rivis.

Terrenus. Ulpian. in l. 3. D. de rivis.

Agit aquas rivus. Ovid. 1. Fast. 404.

Claudere rivus. Virg. 3. Ecl. 111.

Deducere rivus. V. DEDUCO.

Fugiens tenuis per gramina. Virg. 4. Georg. 19.

Gaudet potis rivis intyba. Virg. 4. Georg. 120.

Indigens rivus purgatione & refectione. Ulp. in l. 1. D. de rivis.

Inficere gelidos rivus sanguine. Hor. 3. Carm. 13. 104.

Labens rivus cum murmure. Ovid. 2. Met. 456.

Morari celeres rivus. Hor. 3. Carm. 11. 14.

Reficere rivus. Ulpian. in l. 3. D. de rivis.

Trepidat aqua cum murmure per pronum rivum. Hor. 1. Epist. 10. 21.

Argentis rivus & auri. Lucret. lib. 5. 1255.

Facundiæ, Translate. Lactantius de Opific. Dei, cap. ult. Tenuis in nobis facundiæ rivus est.

Fortunæ rivus. Hor. 1. Epist. 12. 9.

Lacrimarum rivus. Ovid. 9. Met. 655.

Lactis uberes rivi. Hor. 2. Carm. 19. 11.

Sanguinis rivus. Plin. lib. 11. cap. 37. Virg. 11. Æn. 668.

Sanguis ille vomens rivus cadit, atque cruentam

Mandit humum, moriensque suo se in vulnere versat.

Flumina facere e rivo. Proverbii figuram habet, ut illud, Ex musca elephantum, i. e. E re minimam maximam. Ovid. 2. de Pont. 5. 22.

RIVUM, i. n. Idem. Gloss. Græc. Lat. ῥίνας, Rivum, Rivus, Alveum, Flumen. Atque ita sæpe Rei agr. auctores. V. Indic. Gœf.

RIVULUS, i. m. dimin. [ῥιυλόν] Cic. 1. Acad. 7. ut ea fontibus potius hauriant, quam rivulos confectentur. Idem pro Cæl. 19. Nam si ipse orietur & nascetur ex sese: fortasse, ut soleo, commovebor: sive autem ut rivulus accersitus & ductus ab ipso capite accusationis vestræ, labor.

RIVALLIS, e. Adj. Rivos frequentans. [ῥιυλλός] Columel. lib. 8. cap. 15. Datur cammarus, & rivalis alecula, vel si qua sunt incrementi parvi fluviorum animalia.

Rivales, Qui eodem rivo utuntur, Ulpian. in l. 1. D. de aqua quotidiana & æstiv. Si inter rivales, id est, qui per eundem rivum aquam ducunt, sit contentio de aquæ usu, &c. Idem l. 3. eodem tit. Is qui jus aquæ quotidianæ habet, vel fistulam in rivo ponere, vel aliud quodlibet facere potest, dummodo ne fundum domino, aut aquagium rivalibus deterius faciat. V. Gell. 14. 1.

RIVĀLIS, is. m. [ῥιυαλῆς, Gl. L. G.] Qui eandem amat cum aliquo: quemadmodum Proculus qui eandem petit. Plaut. Stich. 3. 1. 30.

Eadem est amica ambobus: rivales fumus. Ter. Eun. 2. 2. 37.

Sed Parmenonem ante ostium Thaidis tristem video,

Rivalis servum.

Rivales dicti sunt, inquit Nonius 1. 137. quasi in unum amorem derivantes. Ter. Eun. 2. 3. 62. Miles Thrafo, Phædræ rivalis. [Gothofr. interponit Rivum. Scripsit puto Nonius, In unam.

Amare nullo rivale. Ovid. 1. Amor. 8. 95.

Sine rivale diligere dicuntur, qui stulte mirantur, quod nemo alius concupiscat. Veluti simia catulos suos & miratur & amplectitur: & indocti poetæ suas nugas loli diligunt. Sumpta allegoria ab amantibus quibus est amica deformis, & quam alius nemo velit. Exstat adagium in Epistolis

Ausonianis. Cic. 3. Q. frat. 8. O dii, quam ineptus, quam se ipse amans, sine rivali? Hor. in Arte Poet. 444.

Quin sine rivali, teque & tua solus amares. Translatio sumpta vel a bestiis, quæ sitientes, quum ex eodem rivulo haustum petunt, prælium contra se invicem concitant. Vel a re rustica: nam rivales dicuntur ii, quorum agros rivus aliquis determinat, qui incertitudine & mutatione crebra cursus, lites sæpe inter eos suscitatur.

Rivalis aries. Columel. lib. 7. cap. 3.

RIVALITAS, ætis. f. [ῥιυαλιότης] dicta est æmulatione illa inter amatores. Cic. 4. Tusc. 56. Obtrebare vero alteri, aut illa vitiosa æmulatione, quæ rivalitati similis est.

RIVĀRIA, æ. f. Ζήλη. Gloss. Lat. Gr. [At in Gr. Lat. Ζήλη, Pelix. Scribe Pellex, ut ex adjectis vocabulis apparet.

RIVINUS, i. m. [ῥιυίνος] Idem quod Rivalis. Priscian. in Plaut. Asin. Perioch. 6. Rivinus, amens ob præceptam mulierem.

RIVĀTIM, Adv. Macrobi. lib. 7. Saturn. cap. 12. Quæ igitur ratio facit, ut rivatim aquæ de Ponto fluant, quum foris influentes aquas Pontus accipiat?

RIVORUM, i. n. Minor rivus. ut, In monte posita tria riva, &c. Vet. Auct. Rei agr. Gœf. p. 25. V. indicem Gœf.

RIVOSUS, a, um. Gloss. Gr. Lat. ῥιυώδης, Rivosus.

RIVIFINĀLIS, e. Adj. Objectu rivi fines inter vicinos faciens. Siculus Flacc. de Condit. Agr. p. 12. Gœf. Per omnem tractum rivifinalem. Al. Rivifinem. [Sic Index Gœf. in textu vero Rivi finalem divisit scribitur.

R I X

RIXA, æ. f. [ῥίξ] Nomen fictitium, a ringendo, quod est proprium canum quando irritantur. Festus, Rictus, rixæ, rixosæ, ringitur, dici videntur, quia in diversum rumpantur, contrariaque sint recto. Cic. 6. Verr. 148. Ecce autem nova turba atque rixa. h. e. Contentio & pugna. Gloss. Lat. Gr. Rixa, μάχη. Græc. Lat. μάχη ἢ διὰ χειρῶν, Rixa. Calidæ rixæ. Hor. 3. Carm. 27. 70.

Dulcis rixa. Propert. lib. 3. 8. 1.

Nocturna. Ovid. 3. de Arte Am. 71.

Sanguineæ rixæ. Hor. 1. Carm. 27. 4.

Vecors. Catull. ad Ravidum 38. 4.

Committere rixam. V. COMMITTO.

Committere se rixæ. Lucan. ad Pison. 187.

Concitus ad rixam. V. CONCIO.

Excitare. Catull. ad Ravidum, 38. 4.

Inferere rixas. Tibull. lib. 1. 1. 74.

Est rixa cum eo magna. Cic. 9. Fam. 22.

Sedata rixa. Liv. 2. 29.

RIXOSUS, a, um. Adj. [ῥιυώδης, δύσεως] Contentiosus.

Aves rixosæ, Pugnaces, & ad ineunda inter sese certamina proclives, cujusmodi erant Græcorum alites, inquit Columella: eorum enim studium erat ferocissimum quemque alitem certaminibus & pugnæ præparare. Columel. lib. 8. cap. 2.

RIXOR, [ῥιζω, ῥιζωάνω] āri. Jurgiis agere, contendere. Gloss. Lat. Gr. Rixatur, μάχεται. Hor. 1. Epist. 18. 15.

Alter rixatur de lana sæpe caprina,

Propugnat nugis armatus. Proverbium est in eos, qui de re nihili

disceperant: quod a quopiam eventu natum apparet, contentiose decertantibus duobus, utrum lanam haberet caper, an fetas. Aut alioqui de villis caprinis dimicantibus, re videlicet inutili, minimique momenti, cujusmodi jocus fertur & De asini lana. Loquitur autem Horatius de morosis in amicitia, qui quantumlibet frivola de causa litem cum amico suscipiunt.

Rixantur inter se. Plin. lib. 16. cap. 2.

Rixari cum aliquo de. Cic. 1. de Orat. 240. Quum esset cum eo Tarracina de amica rixatus.

Herbæ aridæ rixantur. Varr. 1. de R. R. cap. 47. Aridæ factæ herbæ rixantur, ac celerius rumpuntur, quam sequuntur.

RIXO, ære. Antiqui pro Rixor sunt usi. Varr. apud Non. 7. 82. Armorum judicio, ille viros hortari, ut rixarent, præclari philosophi. Idem Sertano, Dormit altius, nimirum vigilat, clamant, calent, rixant. Idem de Rerum Natur. lib. 1. Ne familiæ rixent cum vicinis.

RIXANS, antis. Partic. [ῥιζων] Lucret. lib. 6. 1284.

Rixantes potius, quam corpora defererentur.

RIXĀTOR, ōris. m. Firmic. lib. 5. cap. 8. Homines erunt mali, litigiosi, rixatores, contentiosi. Quintil. 11. 1. p. 967. Burm. Videns autem rixatores quosdam, &c.

R I Z

RIZONICUS, a, um. V. RHIZINIUM.

R O

RO, Roma, Romanus, Romilia. **ROB**, Robigalia.

R O B

ROBETHRON, i. n. [ῥοβήθρον] Herba eadem, quæ Hypocistis. Diosc. 1. 112. **ROBIGALIA**, V. ROBIGO.

ROBIGO, ōnis. f. Dea, quam Romani putabant robiginem sive Rubiginem avertere. Ovid. 4. Fast. 907.

Flamen & antiquum lucum Robiginis ibat. Erat &

ROBIGUS, i. m. deus, cui Robigalia sacra vii Calend. Maji fiebant, quoniam tunc fere segetes robigo occupat, ut ait Plin. 18. 29. V. Varro- nem 1. de R. R. cap. 1. & L. L. 5. 3. vel Lex Pitisc.

ROBIGĀLIA, um. pl. n. Dies festus septimo calendas Majas, quo Robigo deo suo, quem putabant rubiginem avertere Romani sacrificabant. Paul. lib. V. Præced. dict.

ROBIGO, vel **ROBIGO**, ōnis. f. [ῥοβίγη] Morbus segetum, qui culmis frumentorum innascitur ex nimio humore, ut ait Varr. Hoc vitio, spicæ marcidæ sunt, & in pulverem fœtidum confrictiles. Virg. 1. Georg. 151.

Mox & frumentis labor additus, ut mala culmos

Effet rubigo. Servius vero dicit, Rubiginem genus esse vitii quo culmi

culmi pereunt, sed abusive Robigo dicitur: nam proprie Rubigo dici debet. V. RUBIGO. [Gloss. Lat. Gr. Rubigo, ὡς πύχη γίνεται, ἢ πύς ἔρυσσιν καλῶσι. Et Gr. Lat. Ἐρύση, Rubigo.]

ROBOR vel **RÖBUR**, ὀρίς. n. [ὀρίς] Species quercus durissimæ. Plin. lib. 16. cap. 2. Roborum vastitas intacta ævis & congenita mundo. Cic. 2. de Divin. 85. Itaque perfracto fano sortes erupisse in robore insculptis priscarum litterarum notis. Gloss. Lat. Gr. Robor, Ἐρύση, ἐύλη, μελάνθρη, & rufus Robor, Ἐρύση. & Gr. Lat. Ἐρύση, Robur.

Acutum robur. V. ACUTO.

Ambefa flammis. Virg. 5. Æn. 753.

Antiquo robore quercus. Virg. 3. Georg. 332.

Cavum. Virg. 2. Æn. 260. Sic vocat Equum durateum.

Congesta robora. Virg. 3. Georg. 377.

Fiffile robur cuneis scinditur. Virg. 6. Æn. 181.

Grave robur aratri. Virg. 1. Georg. 162.

Indurata flammis. Stat. 4. Theb. 64.

Infabricata. Virg. 4. Æn. 399.

Innata rupibus. Ovid. 7. Epist. 38.

Magnum. Senec. Herc. fur. 9. Clavam intelligit trinodem.

Nodoso robore fregit illi tempora. Ovid. 12. Met. 349.

Solidum. Virg. 2. Georg. 64.

Movere convulsa robora terra. Ovid. 7. Met. 204.

Succidere robur. Ovid. 8. Met. 752.

**Robur etiam Fustem lignumque significare videtur, quo fontes tunde-
bantur fustuario.** Lucret. lib. 3. 1030.

Verbera, carnicenses, robur, pix, lamina, tedæ. Nam locum hic, ut reor, non significat, nec vinculum: de suppliciis enim loquitur, non de vinculis. Turnebus.

Robur quoque in carcere, dicitur Is locus, quo præcipitatur maleficorum genus, quod antea arcis robusteis includebantur. Hæc Festus. Quidam legunt Robus. Plaut. Curc. 5. 3. 14. At ego vos ambo in robusto carcere, ut pereatis. Erat enim genus supplicii, quod idem Plaut. Pœn. 5. 3. 34. Codicem robustum vocat. Liv. 38. 59. Ut in carcere, inter fures nocturnos & latrones, vir clarissimus Scipio includatur, & in robore & tenebris exspiret. Valer. Max. lib. 6. cap. 3. in Ti. & C. Gracchos, Quin etiam familiares eorum, ne quis Reipub. inimicis amicus esse vellet, de robore præcipitati sunt. Hinc facinora magnitudine rara, novitate dira & inauspicatissima, Robore digna solent appellari. Apulejus in secunda Apologia p. 325. Elm. O mirum commentum, ô subtilitas digna carcere & robore. Meminit Cælius Rhodig. lib. 17. cap. 8. [Non satis constat idem ne Robur fuerit id, quo damnati rerum capitalium includebantur, necabanturque plerumque laqueo, & illud, unde præcipitabantur. V. Lex. Pitisc. & Just. Rycq. de Capitol. cap. 45.]

Robur, omnium rerum Firmitas, duritiaque. Columel. lib. 2. cap. 9. Quod protinus exile natum sit, nunquam robur accipere manifestum est. Unde Servius dicit, Omne quod forte est, robur vocamus. Virg. 7. Æn. 610.

— æternaque ferri Robora. conf. Lucret. lib. 2. 449. [Apud Colum. Magnitudinem significat.]

Firmamentum & robur. Cic. pro Lege Manil. 10. Sed tamen alterius partis periculum, Sertorianæ atque Hispaniensis, quæ multo plus firmamenti ac roboris habebat, Cn. Pompeji divino consilio ac singulari virtute depulsum est. Gloss. Lat. Græc. Robor, ῥώμη, ῥήνη, Σπείρωμα, Σπείρω, Ἐρρύσις. [De posteriori voce conf. Fest. in Robum. Qui & inde Robur Materiam dictam putat, quod Robi, i. e. Rubri coloris multas venas haberet.]

Robur, [ῥώμη] Corporis firmitas, quæ adversus omnes difficultates firmiter obnititur. Cic. pro Rosc. Amer. 149. Fori iudicii rationem Messala, ut videtis Iudices, suscepit: qui si jam satis ætatis ac roboris haberet, ipse pro Sext. Roscio diceret. Idem 10. Philipp. 16. Alter virtutis robore firmior, quam ætatis, cum istis ipsis veteranis ad D. Brutum liberandum profectus est. V. Ætatis robur. seqq.

Ætatis firmitus robur. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Ætatis quam maturimum robur. Tacit. 12. Ann. 65.

Adultum. V. ADULTUS, in ADOLEO.

Virili robore aucta proles. Stat. 4. Silv. 8. 26.

Accessit robur ætati. Cic. pro Cœl. 73. Quum autem paulum jam roboris accessisset ætati, in Africam profectus est. V. ACCEDO.

Subest robur illi ætati. Celsus lib. 2. cap. 10.

Robur, [τὸ ἀνδρείον μέν] per translationem, pro Animi fortitudine, qua quis durat adversus pericula. Cic. pro Font. 16. Equites Rom. quos non vidimus, &c. habuerunt tantum animi, tantum roboris, ut &c. Idem 2. de Orat. 343. Aliæ quæ in ingenii aliqua facultate: aut animi magnitudine & robore. Idem 6. Fam. 1. Quantum in cuiusque animo roboris est atque nervorum.

Tenere firmitatem & robur in virtute. Cic. 5. de Fin. 12. Dummodo plus in virtute teneamus, quam ille tenuit, firmitatis & roboris.

Animis inest robur. Lucan. lib. 5. 18.

Incredibili quodam robore animi homo. Cic. pro Milon. 102.

Firmamentum & robur accusationis. Cic. pro Muren. 58. Venio nunc ad Catonem, quod est firmamentum & robur accusationis.

Soboles & robur militum interit. Cic. 11. Fam. 33.

Arboris robur. Ovid. 3. Met. 94.

Herba experts robur. Ovid. 15. Met. 202.

Non expugnabile. Stat. 6. Theb. 103.

Illibatum robur hominis. V. ILLIBATUS.

Rude. Valer. 3. Argon. 680.

Assumere robora. Ovid. 15. Met. 422.

Capere robur. V. CAPIO.

Collectum robur virefque receptæ. Virg. 3. Georg. 235.

Habere robur. Cic. pro Rosc. Amer. 149.

Mentiri inani sagina verum robur. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Ponebat invictum non pectoris robur, i. e. Deponebat. Sil. lib. 11. 157.

Prosequi honore verborum robur. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Stant vires solidæ suo robore. Virg. 2. Æn. 639.

Sumere robur corporibus. Liv. 1. 4.

ROBORÆUS, a, um, Adj. [ῥοβραῖος Gl. L. G.] Quod est ex materia roboris. Columel. lib. 6. cap. 19. Est autem talis machinæ forma, roboreis axibus compingitur solum.

Pons roboreus. Ovid. 5. Fast. 622.

ROBURÆUS, a, um, aliud Adj. Quod ex robore nascitur. ut, Fruges roburnæ, pro Glande. Columel. lib. 9. cap. 1. 5.

ROBUSTEUS, a, um, Adj. denominat. a Robur. ut, Robustea materies, Quæ ex robore erat. Varro 1. de R. R. cap. 38. Alii legunt Robusta. V. Vitruv. 3. 3. & supra Robur quoque in carcere. ex Festo.

ROBUSTUS, a, um, Adj. Idem quod Robustus & Roboreus. Columel. lib. 2. cap. 15. Sed eodem medio loco robustam materiam defigere convenit. Robustus codex apud Plaut. in Pœn. 5. 3. 34. & Robustus carcer, apud eundem in Curc. 5. 3. 14. h. e. Ex robore arbore. [Potest tamen & his locis pro Valido accipi.]

Robustus, [ῥοβραῖος, ῥοβραῖος, ῥοβραῖος, ῥοβραῖος] Quod est multi roboris. Columel. lib. 2. cap. 9. Neque dubium est, ex robusto semine posse fieri non robustum. Gloss. Lat. Gr. Robustus, a, um. ῥοβραῖος, ῥοβραῖος.

Ad incursum robustus. Plin. lib. 11. cap. 37.

In clamando robustus atque exercitatus. Cic. 1. Verr. 48. In clamando quidem video eum esse bene robustum atque exercitatum.

Exercitatione robustus. Cic. 2. in Catil. 20. Tertium genus est, ætate jam confectum, exercitatione robustum.

Vetustate res robusta. Cic. 1. de Divin. 35. Quæ est igitur ista calliditas, res vetustate robustas calumniando velle pervertere?

Animus. Cic. 1. Off. 67.

Collum. Catull. Argon. 62. 332.

Improbilas. Cic. 2. Philipp. 63. Sed hæc, quæ robustioris improbitatis sunt, omittamus.

Legiones robustissimæ. Cic. 7. Fam. 3.

Malum robustius. Cic. 5. Philipp. 63. Omne malum nascens facile operimitur: inveteratum fit plerumque robustius.

Plaustra. Hor. 2. Epist. 2. 74.

Satelles robustus, & valens: & audax. Cic. 2. de Lege Agrar. 84.

Ætate robustus, Adolescens, vel Pueritiam egressus. Cic. 5. Philipp. 31.

Magni honores habiti Cn. Pompejo, quum esset adolescens, & quidem jure: subvenit enim Reipub. sed ætate multo robustior.

Ætas robustior. Claud. 4. Conf. Hon. 360.

Puer robustus acri militia. Hor. 3. Carm. 2. 2.

Viribus robustis adolevit ætas. Lucret. lib. 3. 450.

Annus robustior, Adultus. Ovid. 15. Met. 206.

Transit in ætatem post ver robustior annus.

ROBOROSUS, a, um, Adj. ut, Roborosa passio. Veget. de Re Vet. 3. 24.

ROBORARIUM, i. n. [ῥοβραῖος] Roboraria, inquit Gellius, antiquis significabant ea, quæ nunc Vivaria vulgus vocat. Sic autem erant appellata, a tabulis roboreis, quibus septa vivebantur: quod genus septorum se adhuc plerisque locis in Italia vidisse scribit. Usus est hoc vocabulo Scipio in oratione contra Cl. Asellum quinta, ut idem Gellius auctor est lib. 2. cap. 20.

ROBORETUM, i. n. Gloss. Gr. Lat. ῥοβραῖον, Quercetum, roboretum.

ROBORO, [ῥοβραῖος, ῥοβραῖος] are. Robur addere, firmare. Plin. lib. 10. cap. 33. Hirundines nidos luto construnt, stramento roborant.

Artus adulta ætas roborat. Lucret. lib. 4. 1032.

Gravitatem roborare constantia. Cic. 1. Off. 112. Catoni autem cum incredibilem tribuisset natura gravitatem, eamque ipse perpetua constantia roboravisset, semperque in proposito, susceptoque consilio permansisset, moriendum potius, quam tyranni vultus aspiciendus erat.

Se roborat eloquentia. Cic. in Orat. 42. Sed quod educata ejusmodi nutrimentis eloquentia est, ipsa se postea colorat & roborat, non alienum fuit de oratoris quasi incunabulis dicere.

Vox roboratur. Plin. lib. 11. cap. 51.

ROBORATUS, a, um, Partic. Saresb. 7. 1. Humanis viribus roborati intumuerunt.

Compar. Tertull. de Anima, cap. 25. Roboratio exitus.

ROBORASCO, ere. Navius apud Nonium, 2. 368. Cujus vox gallulascit, ejus jam ramus roborascit.

ROBUS, a, um, Adj. [ῥοβραῖος] apud veteres dicebatur pro Rubeus. Festus, Robum, Rubro colore, & quæ rufi significari, ut bovem quoque Rustici appellant, manifestum est. Unde & materia, quæ plurimas venas ejus coloris habet, dicta est robur: hinc & homines valentes, ac boni coloris, robusti. Apud Colum. Robus. V. indic. Gefn.

ROBUS, i. m. Genus frumenti. Columel. lib. 2. cap. 6. Tritici genera complura cognovimus. Verum ex his maxime ferendum est, quod robus dicitur, quoniam & pondere, & nitore præstet.

ROBEUS, a, um, Adj. Rubeus. ut, Robeus color. Varro. de R. R. 2. 5.

ROBUSTEUS, ROBUSTUS, V. ROBOR.

R O D

RÖDO, si, sum, [ῥόδω, κατεῤῥόδω] ere. proprie Murium est, qui dentibus fere semper aliquid demoluntur. Cic. 2. de Divin. 59. Quasi vero quicquam interfit mures, diem & noctem aliquid rodentes, scuta an cribra corroserint.

Dentem dentem rodere dicitur, qui carpit eum, qui neque lædi queat, neque sentiat: aut qui mordet pari mordacitate præditum quempiam. Martial. lib. 13. 2. in obrectatorem quendam, — quid dentem dente juvabit

Rodere? carne opus est, si satur esse velis.

Pollicem rodens. Hor. Epod. 5. 78.

Ungues rodere. Hor. 1. Serm. 10. 71.

Ripas radentia flumina rodunt. Lucret. lib. 5. 257.

Rodere aliquem, per translationem, pro Obrectare alicui, & obscure, ac dissimulanter maledictis infectari. Cic. pro Corn. Balb. 57. More hominum invident, in conviviis rodunt, in circulis iccirco vellicant.

Amicum absentem rodere. Hor. 1. Serm. 4. 81.

RODOR, Pass. Lucret. lib. 5. 259.

Præterea, pro parte sua quodcunque alid augeat, Roditur, &c. Tralatio est.

Ferrum roditur scabra rubigine. Ovid. 1. de Pont. 1. 71.

ROSIO, ōnis. f. Plin. lib. 20. cap. 14. Stomachi autem ex aqua item rosiones sistit, & vomitiones cum aceto & polenta. Ibid. cap. 21. Succus decoctæ nervis prodest, & vesicæ, & intestinorum rosionibus.

ROSOR, ōris. m. Qui rodit. Ambros. Serm. 81. p. 380. Mures, horreorum rosores.

RODUS, V. RAUDUS.

RŒCUS, V. RHŒCUS.

ROFFREDUS, i. m. Jurisconsultus Beneventanus, jus Civile publice Bononiæ, dein Aretii, professus est circiter annum 1200.

ROGATIANUS, i. m. Nobilis senator, cujus tantam frugalitatem præcat. Cælius Rhodig. lib. 7. cap. 11. ex Porphyrio, ut podagræ morbum ea depulerit.

ROGO, [ῥέωμαι, ῥαπαῖομαι, ῥαπαῖω, ῥαπῖω] ῥε. notæ significationis. Gell. lib. 13. cap. 20. Crepidarium, inquit, cultellum rogavit a crepidario futuro. Accusativo jungitur rei quam rogamus.

Molestum verbum est, Rogo. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 2. Molestum verbum est, onerosum, & demisso vultu dicendum, Rogo.

Monito magis eo, quam rogato. Livius. V. MAGIS. H. St.

Rogare ad & in. Plin. 1. Epist. 9. ad Fundanum, Ille me ad signandum testamentum, ille in advocationem, ille in consilium rogavit.

Ab amico rogari. Cic. 9. Att. 9. Quod majus imperium a minore rogari non sit jus. [Hic est Rogare magistratum. V. infra.]

De proximo aquam rogare. Plaut. Rud. 2. 3. 73.

Rogare aliquem de. Cic. 3. Q. frat. 1. Et simul Taurum, quem tibi audio promississe, qui nunc Romæ erat, de aqua per fundum ejus ducenda rogabo.

Auxilium rogare, Petere precibus. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 13. Legatos ad Cæsarem mittunt rogatum auxilium.

Beneficium hoc meo jure te rogo. Cic. 14. Att. 13.

Divitias deos rogare. Martial. lib. 4. 33.

Nunquam divitias deos rogavi.

Finem rogant erroris. Ovid. 14. Met. 484.

Opem rogavit summissa voce. Ovid. 4. de Pont. 3. 41.

Rogare & orare, ne, vel ut. Cic. 1. Verr. 3. Rogare & orare, ne illos supplices aspernaret, quos me incolumi nemini supplices esse oporteret.

Idem 13. Fam. 67. Te oro atque rogo, ut eum & in reliquiis veteris negotiationis colligendis juves.

At te illud primum rogabo, ne quid, &c. Cic. 13. Fam. 1.

Rogare ut, Ter. Heaut. 2. 3. 64.

Ubi dicimus redisse te, & rogare uti

Veniret ad te, mulier telam definit.

Studio magno rogare. Cic. 1. Q. frat. 2. 3. Hoc te ita rogo ut majore studio rogare non possim.

Voce supplice rogare. Ovid. 6. Met. 33.

Concinne rogare. V. Concinne. in CONCINNUS.

Impudenter rogare, & impudentissime postulare. V. IMPUDENS.

Leviter rogare. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 1.

Miserabiliter rogare. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 14.

Molestè rogare. Cic. 1. Att. 17. Jam illud molestè rogo, quod maxime cupio, ut quam primum venias. Molestè refertur ad personam legentis, i. e. Cum molestia tua.

Nominatim rogare. V. Nominatim, in NOMEN.

Precario aliquem rogare. Cic. 7. Verr. 58. Quo tempore in tanta inopia navium tantaque calamitate provinciæ, etiam si precario essent rogandi, tamen ab iis impetraretur.

Suppliciter rogare deos. Ovid. 1. Pont. 10. 44.

Occidere aliquem rogando. Hor. Epod. 14. 5. i. e. Molestum esse alicui, & instare semper rogando.

Omittere rogare. V. ΟΜΙΤΤΟ.

Rogare, Utendum accipere. Cic. 6. Verr. 12. Profecto hinc natum est, Malo emere, quam rogare [Precario gratis accipere, conf. supra ex Senec.]

Rogare utendum. Cato R. R. cap. 5.

Mutum aliquem rogare. V. ΜΥΤΩΣ.

Pecuniam mutuum aliquem rogare. Celf. in 1. Si me. D. Si certum petatur. Vasa inspicienda rogare, i. e. Commodato petere, ut tantum inspicere liceat. Cic. 6. Verr. 41. Mittit rogatum vasa ea, quæ pulcherrima apud illum viderat, ait se suis celatoribus velle ostendere. Budæus.

Rogare, [ῥέωμαι] Interrogare. Plaut. Amphit. 2. 2. 76.

Alcmena, unum rogare te volo. AL. quidvis rogare? roga?

Rogavi, pervenissentne Agrigentum? dixit pervenisse. Quæsi, quemadmodum revertissent? negavit adhuc revertisse. Cic. 6. Verr. 27.

Rogare de. Plaut. Perf. 4. 4. 90.

Jam de istoc rogare omite: non vides nolle eam loqui? AL. Nolle eloqui. Cic. 7. Fam. 23. Estne aut tui pudoris, aut nostri, primum rogare de die? deinde plus annua postulare? [Si modo hic est Interrogare, non vero synonymum Postulare.]

De aliquo aliquid rogare. Cic. in Vatin. 10. Tum respondeto ad ea, quæ de te ipso rogabo.

Roget quis. Modus est loquendi, & veluti quædam dilutio eorum, quæ obijci possent: pro quo multi inepte dicunt, Si aliquis me interrogaret, peteret, diceret. Ter. Eun. 3. 3. 5.

Roget quis, quid tibi cum illa? ne noram quidem.

Rogat, est Consulit populum, vel petit ab eo, ut id sciscat, quod ferat. Unde nos quoque in consuetudine habemus pro Petere & Orare. Cato in dissuasiōe, ne lex Bæbia derogaretur, ait, Hoc potius agam, quod hic rogat. Festus.

Uti rogas, Formula solennis, qua populus Ro. jubeat, quæ rata esse vellet, quo sensu dici solet, hinc intelliges. Cic. 1. Att. 14. Quum dies venisset rogationi ex senatusconsulto ferendæ, concurrabant barbatuli juvenes, totus ille grex Catilinæ, duce filiola Curionis: & populum, Ut antiquaret, rogabant. Piso autem Consul, lator rogationis, idem erat dissuasor. Operæ Clodianæ pontes occupant: tabellæ ministrabantur, ita ut nulla daretur, Uti rogas. Hic tibi Rostra Cato advolat, &c. Quum populus in campum Martium convenerat, uti rogationem aliquam, aut acciperet, aut antiquaret: tabellæ singulis binæ dabantur, diversæ inscriptæ: altera sic. V. R. id est Uti rogas: qua significabant, se rogationem accipere, & velle, uti rogasset is, qui rogationem tulisset: altera, cum littera A, quæ erat antiquatæ, id est sublatæ rogationis nota. Liv. 10. 8. extr. Ego hanc legem, Quirites, quod bonum, faustum,

felixque sit vobis ac reipublicæ, uti rogastis, jubendam cenfeo. Tametsi suspicor mendose scriptum in Livio, Rogastis: non enim populus rogat, sed rogatus jubet: mallem igitur, Rogati: aut Rogati estis: ut apud eundem lib. 33. 26. Ea rogatio in Capitolio ad plebem lata est, omnes quinque & triginta tribus, uti rogatæ, jufferunt. Libro autem de Legibus 3. 38. Vos demum, ut video, legem antiquastis sine tabella. Corrupti igitur Clodiani, qui tabellas ministrabant, quum eas tantum darent, quibus antiquari rogatio posset. Cic. in Pison. 3. Me universa civitas, non prius tabella, quam voce, priorem Consulem declaravit. Ex P. Manut. V. Suffragia quomodo ferri soferent, in SUFFRAGOR.

Legem rogare. Gell. lib. 2. cap. 24. Lex deinde Licinia rogata est. Cic. 2. Philip. 72. Ego leges perniciosas rogavi? Hinc, Legis rogatio dicitur, quoniam rogare populum magistratus solebant, an id placeret, quod statuerant. Rogare populum, est Agere cum populo. In qua re hæc erant verba solennia, Velitisne, jubeatisne, Quirites, ut hoc vel illud fiat? Cic. 2. de Legib. 23. Et si quæ forte a me hodie rogabuntur, quæ non sint in nostra Repub. nec fuerint, tamen erant fere in more majorum, qui tum ut lex valebat. ex P. Manut. De legibus. Ro. V. ADROGO. & infra ROGATIO.

Magistratum aliquem rogare, Rogatis suffragiis creare. Cic. 9. Att. 11. Id assequitur, si per Prætores Consules creantur. Nos autem in libris habemus, non modo Consules a Prætoribus, sed ne Prætores quidem creari jus esse, idque factum esse nunquam: Consules, eo non esse jus, quod majus imperium a minore rogari non sit jus: Prætores autem, quum ita rogentur, ut collega Consulium sint, quorum est majus imperium. Idem 1. de Divin. 33. Comitia Consulibus rogandis habuit. Et populum rogare magistratum dicebatur is, qui comitia habebat: id est, populum rogare, ut suis suffragiis eum magistratum crearet, cujus magistratus causa comitia haberentur. Et legitur in Livio 6. in fine, Factum esse Senatusconsultum, ut duos viros Ædiles ex patribus Dictator populum rogaret. Cic. 3. de Legib. 10. Tribunisque, quos sibi plebes rogasset, jus esto cum patribus agendi. Verba sunt XII Tabul. Rogasset, id est Creaverit rogatione suffragiorum.

Militem sacramento rogare. Liv. 35. 2. Idem 32. 26. Cum quinque legatis profectus, obvios in agris sacramento rogatos, arma capere & sequi cogeat.

Additur interdum nomen potestatis, ut Rogare Consulibus sacramento, id est, jure Consulari. Cæsar in princip. lib. 6. Bell. Gall. Quos ex Cisalpina Gallia Consulibus sacramento rogavisset, ad signa convenire, & ad se proficisci juberet. Al. Consul is &c. divise.

Sententiam rogare. In senatu primi sententias a Consule rogabantur Consules designati, si modo post consularia comitia senatus haberetur: sin ante, rogabat Consul arbitratu suo, non quem vellet ex omni Senatorum frequentia, sed quem vellet ex numero Consularium. Et antiquæ consuetudini dabatur, ut quem ordinem interrogandi sententias Consul Calendis Januariis instituisset, eum toto anno conservaret, quo ordine Cæsar neglecto, primum Pompejum post affinitatem Consul rogare sententiam coepit, quum antea Crassum solitus esset. (Suet. Cæf. 21.) Quoniam autem, quum designati Consules fuissent, ii sententiam primi rogabantur: queri potest, uter ex ipsis designatis prior rogaretur. Sciendum igitur, si patricius & plebejus, si duo plebei designati consules essent, qui priore loco declaratus esset Consul, eum in magistratu priorem quoque sententiam rogasse. Ideoque rogavit in re Catilinaria non C. Antonius, sed M. Cicero, quia Consul priore loco declaratus: nam genere pares erant, uterque plebejus. Et 1. Att. 13. pacificatorem Allobrogum (C. Calpurnium Pisonem intelligit) rogat sententiam M. Pupius Piso Consul, ex familia plebeja: M. Valerius Messala, etsi patricius, tamen non rogat. Plebejus igitur anteponitur patricio: cur? quia priore loco declaratus Consul. Uter in magistratu prior rogaret, ostendi: quo conjicitur, & uter rogaretur, quum designati essent. Ex P. Manut. de Senat. Ro.

Sententiam rogare aliquem. Quintil. lib. 6. cap. 3. Post acceptam hæreditatem, primus sententiam rogabatur, cujus hæreditas est.

In perpetuum rogari. Quintil. lib. 2. cap. 4.

ROGANS,antis. Partic. [ῥέων] ut,

Partes rogantis agere. Ovid. 6. Fast. 70.

Veniam dare roganti. Ovid. 6. Met. 33.

Facilis rogantibus. Ovid. 2. Amor. 3. 5.

Verba rogantia. Adjective. Ovid. 20. Epist. 93. Idem 1. de Arte Am. 442.

Flectitur iratus voce rogante deus.

ROGANDUS, a, um. Partic. [ῥένε] Ovid. 3. Trist. 8. 20.

Tunc quoque sollicita mente rogandus erit.

Comitia Consulibus rogandis habere. Cic. 1. de Divin. 53. Qui quum tabernaculum vitio cepisset imprudens, quod inauspicato pomarium transgressus esset, comitia Consulibus rogandis habuit. Liv. 38. 42. Comitibus consulibus rogandis fuerunt ad XII. Calend. Mart. Creati Consules M. Æmilius Lepidus, C. Flaminius. i. e. Rogatione suffragiorum creandis. conf. Cic. 3. de L. 10.

ROGATUS, a, um. Partic. [ῥένε] ut, Rogatus sententiam in Consulatu. Plin. lib. 7. cap. 48.

Creditores rogati. Cic. 3. Verr. 113. Erat in consilio etiam æquissimus judex, ipse Verres: erant nonnulli rogati creditores Græcorum, quibus ad exigendas pecunias improbiissimi cujusque legati plurimum prodest gratia. Emendatiora exemplaria legunt Togati, & post hanc vocem distinguunt commatis nota.

Leges rogatas rumpere. Plaut. Curc. 4. 2. 24.

Puellæ gaudent esse rogatæ. Ovid. 1. de Arte Am. 345.

ROGATUM, i. n. Cic. de Amicit. 39. Æque autem nefas sit, tale aliquid & facere rogatum, & rogare. [Hic potius est Accusativus, a recto Rogatus, m. g.]

Non respondere ad rogatum, Ad interrogationem. Cic. pro Flac. 10. Nunquam nobis ad rogatum respondent: semper accusatori plus, quam ad rogatum.

ROGATIO, ōnis. f. [ῥένε, ῥένε, ῥένε] Interrogatio. Rogatio & huic finitima percontatio. Cic. 3. de Orat. 201.

Judicis rogatio. Cic. 3. Off. 44. Itaque præclarum a majoribus morem accepimus rogandi judicis, si eum teneremus, quæ salva fide facere possit. Hæc rogatio judicis ad ea pertinet, quæ paulo ante dixi, honesta amico a judice posse concedi.

Rogatio, pro Supplicatione, & prece. Valer. Max. lib. 6. cap. 4. de Publio

Publio Rutilio, Quum amici cujusdam injustæ rogationi resisteret, atque is per summam indignationem dixisset, Quid ergo, inquit, mihi opus est amicitia tua, si quod rogo, non facis? respondit, Immo quid mihi tua, si propter te aliquid inhoneste facturus sum?

Alicujus rogatione aliquem diligere. Cic. 3. Q. frat. 1.

Rogationis etiam nomine continetur Lex, plebiscitum, & privilegium. Suet. in Cæs. cap. 5. Reditum in civitatem rogatione Plotia confecit. i. e. Lege a Plotio lata. Cic. 4. de Finib. 77. Et eadem imbecillitate & inconstantia L. Tubulum fuisse, qua illum, cujus condemnatus est rogatione, P. Scævola.

Rogatio ea dicitur, inquit Festus, quum populus consulitur de uno, pluribusve hominibus, quod non ad omnes pertineat: & de una, pluribusve rebus, de quibus non omnibus ficiatur. Nam quod in omnes homines resve populus scivit, Lex appellatur. Itaque Gallus Ælius ait, Inter Legem & Rogationem hoc interest: Rogatio est genus legis, quæ lex non continuo est, ea rogatio est, non potest non esse lex, si modo iustis comitiis rogata est. V. Ant. Augustin. & Dacer. not. & Gell. 10. 20.

Rogationem a Lege nihil differre ostendit Cic. in Brut. 89. de C. Galba: Rogatione, inquit, Manilia, Jugurthinæ conjurationis invidia, oppressus est. Paulo post, Invidiosa lege Manilia quaestione C. Galbam Gracchani iudices sustulerunt. Nihil igitur differunt Lex & Rogatio: nisi prius sit Rogatio, & postea Lex: quo ordine in his exemplis ponuntur. [Rogationem & legem ferre auctor legis & suasor dicitur, quod populum rogat, et si Legem revera ferat populus, rogationem accipiendum. Veteres tamen nonnunquam hoc discrimen neglexerunt, ut Legem & Rogationem promiscue dicerent, quum tamen Lex non sit nisi Rogatio perlata; seu quam populus iussit. Gloss. Græc. Lat. Ῥογή, Ῥογή, Rogatio legis, & Lat. Gr. Rogata, Εἰσνεχθῆναι. At minus recte in iisdem, Rogatæ sunt, Ἐκνευθῆναι, & Al. Gloss. Rogacio, Κύρωσις. Nam Κύρωσις est Decernere, Sancire, & Κύρωσις ipsa Sanctio, ut in Gr. Lat. recte legitur. Nec audiendus Nonius 4. 397. Qui Rogare, Instituire significare his locis putat, quum subaudiatur semper Accusativus, Populum, sicut in Ferre rogationem subauditur Ad populum. Prorsus sicut in Senatu Sententia censentis, si Senatus frequens assensu comprobasset, in Senatus consultum transibat, similiter Rogatio, iussu populi comprobata, transibat in legem, alioqui neutra ullam sanctionis vim habebat.

Rogationes & plebiscita. Quintil. lib. 2. cap. 14.

Accipere rogationem, i. e. Legem jubere. Cic. 1. Att. 11. Ut Consul populum cohortaretur ad rogationem accipiendam. V. ACCIPIO.

Ferre rogationem ad populum. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 1.

Perferre rogationem per vim, idem quod Legem perferre. Cic. 2. Q. frat. 2. Sed tamen suspicor per vim rogationem Caninium perlatum.

Promulgatur ab eodem rogatio de mea pernicie. Cic. pro Sext. 25.

ROGATIUNCULA, æ. f. [Ῥογατιονῦλα] dimin. Cic. pro Domo 51. Te meam domum consecrasse, te monumentum fecisse, in meis ædibus te signum dedicasse, eaque te ex una rogatiuncula fecisse.

Rogatiuncula, Syllogismus. Cic. 1. de Fin. 39. Illum in hac esse rogatiuncula delectatum.

ROGATUS, ūs. m. [Ῥογῆτος] Cic. 1. de Nat. Deor. 15. Nam quum feriis Latinis ad eum, ipsius rogatu, arcessituque, venissem, offendi eum sedentem in exhedra. Impetravit rogatu meo. Cic. 13. Att. 36.

ROGATOR, ōris. m. [Ῥογῆτορ] ut, Rogator comitiorum, Qui populum suffragia rogat in comitiis. Cic. 1. de Divin. 33. Qui recentibus comitiis in Senatum introducti, negaverunt iustum comitiorum rogatorem fuisse. V. mox.

Rogatores in comitiis dicebantur Consules, qui comitia habebant: sed & illi qui in centuria aliqua rogabant suffragia, & renuntiabant Consuli comitia habenti, interrogante præcone, ut facile colligitur ex verbis Cic. 2. de Orat. 260. de Scipione Maluginensi. Tum autem voce suffragia, non tabella ferebantur, nondum latis legibus tabellariis. Rogatores vero renuntiatores centuriarum fuisse, ita docet Cic. 2. de Divin. 74. Quos quum Ti. Gracchus propter mortem repentiam ejus, qui in prærogativa referenda subito concidisset, in senatum introduxisset, non iustum rogatorem comitiorum fuisse dixerunt. Primum videtur ne in eum dixerint, qui rogator centuriæ fuisset. Is enim erat mortuus. Sed & Consul renuntiabat, ut Cicero Murænam se renuntiassse dixit in ipso statim orationis pro Muræna principio. Præco etiam populo renuntiabat quem centuria quæque relata & renuntiata a rogatoribus Consulem faceret. [Nec hic alius sane Rogator comitiorum, quam ipse Consul intelligitur, cujus rogationem adversum auspiciu irritam fecit. conf. Non. 4. 397.]

Rogator, Postulator, qui quid postulat. Pro mendico Plaut. Ut rogator ostiatim petam panem? Cic. 16. Att. 17. Quanquam hæc epistola non suavis est, sed rogatoris. V. Bucca, pro frusto panis, in BUCCA.

ROGATARIUS, i. m. [Ῥογατηριῦς] Tabellio qui rogat quod quisque stipulatur, hoc est promittit. Perottus.

ROGATORIUS, a. um. Adj. ut, Rogatoriæ litteræ. Alcuin. de Div. Offic. ROGATŪRA, æ. f. Gloss. Gr. Lat. Ῥογασηρις, Salutatio, Amplexus, Rogatura.

ROGAMEN, ūnis. n. Eadem Gloss. Ῥογήμα, Rogamen.

ROGAMENTUM, i. n. Idem. Apul. de Syllog. Categ. p. 31. Elmenh. Rogamentum proponere. conf. ROGATIUNCULA.

ROGITO, [Ῥογιζέμαι] āre. frequent. Multum, vel Sæpe rogare.

Rogitare, Precari. Plin. Patrem adit, rogat ut sui misereatur. Ter. Eun. 2. 2. 35.

— sed ego cesso

Ad Thaidem hanc deducere, & rogare ad coenam ut veniat.

Rogitare, Sciscitari. Ter. And. 1. 1. 57.

Observabam mane illorum servulos, Venientes aut abeuntes: rogibam, heus puer, Dic fodes, quis heri Chrysidem habuit? Idem Adelph. 1. 2. 2. Quid tristis es? D. rogitas me, ubi nobis Æschinus Siet, quid tristis ego sum? Al. Rogas. Plaut. Aul. 2. 8. 3. Venio ad macellum, rogitio pisces, indicant Caros, &c.

Rogitare super aliquo, De aliquo interrogare. Virg. 1. Æn. 754.

Multa super Priamo rogitans, super Hectore multa.

VOL. IV.

ROGITATIO, ōnis. f. [Ῥογήσις, Ῥογήσις] Lex, plebiscitum. Plaut. Curc. 4. 2. 23.

Rogitationes plurimas propter vos populus scivit.

RŌGUS, i. m. [Ῥογῦς] Strues lignorum ad cremanda cadavera. dictus, quod in eo dii Manes rogentur. Plaut. Men. 1. 2. 44.

Age sane igitur quando æquum oras, quam mox incendo rogam? Cic. 3. de Finib. 76. Nam si beatus unquam fuisset, beatam vitam usque ad illum a Cyro exstructum rogam protulisset. Quintil. Decl. 6. Referatur rogam. Hoc est, lignum cremando cadaveri advectum refertur domum. Avidi rogi. Ovid. de Rem. Amor. 38. Flagrans. Senec. Herc. fur. 1.

Laceri. Senec. Octav. v. 307.

Impia currus, lacerosque feni

Violenta rogos nata negavit.

feni, cum codd. corr.

Ploratus. Ovid. 4. Fast. 856.

Ultima plorato subdita flamma rogo est.

Tepidi. Ovid. 6. Epist. 90.

Tristis. Lucan. lib. 8. 762.

Accendere rogam. Lucan. lib. 9. 55.

Ascendere in rogam ardentem. Cic. 1. de Divin. 47. Siquidem ad mortem proficiens Calanus Indus, quum ascenderet in rogam ardentem, O præclarum discessum, inquit, e vita, quum (ut Herculi contigit) mortali corpore cremato, in lucem animus excesserit!

Consumptus rogis. Ovid. 7. Epist. 193.

Dare corpus plebejo rogo. Ovid. in Ibin, 154.

Exstruere rogam. Lucan. lib. 6. 825.

Imponere aliquem in rogam. Cic. 1. Tusc. 85.

Impositi rogis juvenes. Virg. 4. Georg. 477.

Prosequi usque ad rogam. Cic. pro Quint. 99.

Rogum etiam neutro genere dicitur, ut auctor est Nonius 3. 186. Afran. Epistola, Pulchre hoc incendi rogam, ardet, tenetur, hoc sepulcro sepeli licet. [Nisi forte ante Ῥογῆς Incendi distinguendum fuit.]

ROGĀLIS, e. Adj. [Ῥογῆς] ut, Ignis rogalis. Stat. 1. Theb. 112. Flammæ rogales. Ovid. 3. Amor. 9. 41.

ROGĀRIUS, i. m. Gloss. Gr. Lat. Ῥογαριῦς, Rogarius, buftuarius.

R O M

ROM. ET AVG. Romæ & Augusto, in nummis Aug. & Tiberii. ROM. FEL. Romæ felici.

ROMA, æ. f. [Ῥώμη] Orbis aliquando caput dicta, & amplissimi imperii iure in hunc usque diem felix. Cujus situm atque habitum, quo tempore cepta est condi, observaverunt antiqui, e quorum numero fuit Lucius Tarutius Mathematicus, Chaldaicis litteris eruditus, quem admodum Cic. 2. de Divin. 98. scriptum reliquit. Hæc parvum ab initio oppidum fuit, a juventute Latina Valentia appellatum. Quod quum Evander ad ea loca veniens extendisset, servata prius impositi nominis significatione, Romam nuncupavit. Siquidem Græci Ῥώμην Robur appellant. Alii volunt Troja capta quosdam ex Achivis in ea loca. ubi nunc Roma est, devenisse per Tiberim. Deinde fudente nobilissima captivorum, cui Rome nomen erat, incensis navibus, posuisse sedes, & structo oppido Romen ab ea vocasse. Alii Romam a Romulo dictam volunt. Romulus vero a Romula arbore, id est ficu, sub qua Romulus & Remus pueri inventi sunt cum lupa præbente infantibus Rumen, id est mammam. Vel a Ruminando, quod ætate sub ea pecudes ruminabant. Sunt etiam qui Romulum & Remum a Robore, Ῥοβὸρ Ῥώμης appellatos volunt. Multa de Roma ex variis auctoribus, sed antiquis, vide apud Sext. Pompejum Festum, suo ordine.

Duos populos seminarium gentium Romanarum fuisse reperio, Aborigines, & Trojanos, qui utrique ab Ænea, ut Livius & Dionysius tradunt, communi nomine Latini sunt appellati. Aborigines autem, qui ante adventum Æneæ, Latium, regente Latino, tenebant, docet Dionysius ex Græcis in Italiam venientibus esse conflatos. Græcos autem hos nominat, OEnotrum ex Arcadia, Pelasgos ex Thessalia, Evandrum item ex Arcadia, Herculem ex Peloponneso profectum. Atque etiam iidem scribunt, Romulum, superante Latinorum Albanorumque multitudine, urbem in Palatio condidisse. Quæ quum ita sint, jam id dubium esse non potest, quin ad hos populos alii etiam plurimi accesserint, qui Romanam urbem gentibus repleverint. Siquidem accepimus, Romulum Cænenenses, Antemnates, Camerinos, Veientes, Fidenates, quos bello devicerat, Sabinos vero etiam, quibuscum æquo Marte pugnaverant, in societatem novæ urbis vocasse. Quin etiam multas Etruscorum urbes se ad eum recepisse, initio a Medullia facta, traditum est. Hoc autem Romuli institutum, reliqui deinceps reges studiosissime sibi conservandum esse duxerunt, ut finitimas civitates aut vi, aut benevolentia sibi adjungerent, Romamque transferrent. Itaque Tullus Hostilius, everfa Alba, familias ejus urbis Romam traduxit. Ancus Lucumonem Etruscum in senatum acievit. Priscus Ser. Tullium Corniculatum sibi etiam generum adjunxit. Idem post quoque factum est, liberata regio dominatu Repub. Neque enim unquam desitum est, civitatem victis populis & gentibus dari, Italiamque ipsam municipiis devinciri, quousque bello Marficio universa fere civitate donata est. Ex libro Caroli Sigonii de Nominibus Romanorum.

Roma Urbs dicta Ῥώμη ἡ πόλις. H. St.

Civium Romanorum tria genera fuisse video, senatores, equites, de plebe: qui tres ordines dicebantur, & ex duplici genere constabant, Patricio & Plebejo. Duplex enim est civium Romanorum divisio, quarum altera ad alteram nihil pertinet. Prior hæc, Vel patricii sunt cives Romani, vel plebeji. Posterior hæc, Vel senatores sunt cives Romani, vel equites, vel de plebe; ita vel a genere, vel ab ordine distinguuntur: ut civis Romanus genere patricio natus, equestris tamen ordinis, si nondum in senatum lectus esset, diceretur; sin senator esset factus, ordinis senatorii. Quod si patricius non modo in senatum allectus non esset, verum nec inter equites locum haberet; quia scilicet equestris censu non esset, hoc est festeriorum quadringenta millia non possideret, (minus enim qui habebat, eques esse non poterat, sed, ut Horatii verbis utar, Plebs erat) aut quia, quum quadringenta millia possideret, annulo tamen aureo & equo publico non uteretur, quæ illi, equestris ordinis insignia, Censor ob aliquod flagitium ademisset; aut

denique, quia neque majores ejus, neque pater, neque ipse, cum quadringenta millia, eove amplius haberet, de equestri dignitate laborarent, equestrique ordinis indicia, annulum scilicet aureum, & equum publicum, neque in militia a Duce, neque domi a Censoribus, quum censeretur, postulasset: quod tamen vix est ut credi possit. Quis enim contemnit honestatem? quis, quum ab infimo ordine plebeo ad equestrem possit ascendere, aut ab equestri ad senatorium, recuset? Si quis igitur patriciae gentis neque senator esset, neque eques, is Patricius quidem & erat, & dicebatur, idem tamen de plebe & erat, & dicebatur. Quandoquidem, civis Romanus quicumque erat, is de tribus ordinibus unum haberet, senatorium aut equestrem, aut plebeum, necesse erat. Senator non es, ergo eques, aut de plebe. Neque senator, neque eques, ergo de plebe. Ordo enim praeterea nullus superest: at quadringenta millia, qui est equestris census, aut octingenta millia, qui senatorius, possideo: sequitur ergo, ut eques ob quadringenta millia sim, aut senator ob octingenta millia. Falsum. Census enim dat, non ut eques aut senator necessario sis, sed ut esse possis: neque propter opes honor datur, sed ob inopiam negatur. Turpe enim & indecorum, senator egens: malafacie res non omnino malis mentibus quandoque persuadet inopia. Erant ergo Patriciorum tria genera, patricii senatores, patricii equestris ordinis, patricii de plebe. Sed oritur consideratio. Civis Romanus, ex equite senator factus, amittit ordinis equestris insignia, annulum aureum, & equum? minime. Auctus enim dignitate, tantum abest ut de pristino jure quidquam amittat, ut etiam aliquid praeterea consequatur. Nam praeter annulum, & equum, quæ equitum erant, habebant senatores tunicam purpuream, ut ab equestri ordine aliquo omnino specie distinguerentur, sicuti equester ordo a plebe annulo aureo, & equo distinguebatur. Ex Manutii observationibus. [Rectius diceret Tunicam laticlaviam, quæ alba cum clavo purpureo erat. V. suo loco in CLAVUS, &c.]

Roma, in montibus posita & convallibus, cœnaculis subлата atque suspensa. Cic. 2. de Lege Agrar. 95.

Urbs Roma. Hor. 3. Carm. 5. 12.

Altæ Romæ moenia. Virg. 1. Æn. 11.

Beata. Hor. 3. Carm. 29. 12.

Bellatrix. Ovid. 2. Trist. 321.

Dardania. Ovid. 15. Met. 421.

Domina Roma, Dominans. Hor. 4. Carm. 14. 44. Sic Virgil. de Romanis ait, Populum late regem, 1. Æn. 25. & Romani rerum domini. 1. Æn. 286.

Ferox. Hor. 3. Carm. 3. 44.

Magna. Martial. lib. 12. 69.

Martia. Ovid. ad Liviam, 246.

Potens. Hor. 2. Epist. 1. 61.

Princeps urbium. Hor. 4. Carm. 3. 13.

Pulcherrima rerum. Virg. 2. Georg. 534.

Regia. Hor. 1. Epist. 7. 44.

Romæ ambitum varie prodiderunt auctores. Plin. lib. 3. cap. 5. Mœnia ejus collegere ambitu, Imperatoribus Censoribusque Vespasianis anno conditæ DCCCXXVIII. pass. XIII. M. CC. Fla. autem Vopiscus tradit, Aurelianus imperatorem ambitum urbis ad triginta millia passuum ampliassse. V. cap. 39. pr. & 21. extr. conf. Is. Voss. de magnitud. Rom. vet. in Observ. ejus.

ROMÆA, Parilia dici cœperunt, Fortunæ templo ab Adriano in urbe restituto, Cælius Rhodig. lib. 5. cap. 4. V. in dictione PARILIA.

ROMANUS, a, um. Adj. [Ῥωμαῖος] Quod ad Romam pertinet, vel e Roma est.

Achilles Romanus. V. ACHILLES.

Arces. Virg. 2. Georg. 172.

Gens. Virg. 1. Æn. 37.

Lingua Romanæ facundia. Ovid. 1. de Pont. 2. 69.

Ore Romano profuit Græcia. i. e. Homo Romanus Græce loquitur. Lucan. ad Pison. 77.

Populus. Hor. 1. Epist. 1. 70.

Porta Romana, propria appellatione dicta est ea in urbe Roma, quam Romulus infimo clivo Victoriæ instituit. Appellata autem Romana a Sabinis præcipue, quod ea proximus aditus erat Romam. Festus, Romanam portam vulgus appellat, ubi ex epistyllo defluit aqua. Qui locus ab antiquis appellari solitus est Statuæ Cinciae, quod in eo fuit sepulcrum ejus familiae.

Potentia. Ovid. 15. Met. 877.

Pubes. Hor. 4. Carm. 4. 46.

Sermo. Quintil. lib. 2. cap. 14.

Tellus. Virg. 4. Æn. 275.

Romana urbs, pro Roma. Lactant. de Divino præmio, lib. 7. p. 420. edit. Plantin. cap. 15. H. St. En verba, Non inscite Seneca Romanæ urbis tempora distribuit in ætates.

Urbis Romanæ conditor. Ovid. 14. Met. 849.

ROMANUS, i. m. [ὁ Ῥωμαῖος] Qui e Roma est, vel Romam inhabitat. Domini rerum Romani. Virg. 1. Æn. 286.

Acer Romanus. Virg. 3. Georg. 346.

Vincit Romanus sedendo; Proverb. in eos, qui tranquillii atque otiosi, tamen quæ volunt, efficiunt. Varro 1. de R. R. 2. pr.

ROMANULA porta teste Varrone lib. 4. de L. L. 34. in Palatino monte fuit, gradus habens in navalia ad Volupiae sacellum. conf. 5. 3. ad fin.

ROMANE, Adv. [Ῥωμαῖος, Ῥωμαῖστῃ] Gell. 13. 21. Hæc Romane & severè dixit.

ROMANENSIS, e. Adj. [Ῥωμανήσιος] Qui alibi ortus est, sed in Roma versatur. Unde Cato in lib. de R. R. cap. ult. Salem Romanensem appellat, non Romæ factum, sed qui Romæ vendebatur.

ROMANIENSIS, e. Adj. Grut. Inscript. p. 41. n. 7. PISTOR ROMANIENSIS.

ROMANICUS, a, um. Adj. [Ῥωμανικός] Cato R. R. cap. 135. Aratra in terram validam Romanica bona erunt, in terram pullam Campanica, juga Romanica optima erunt. Sic Romanicum oleum, apud eundem, cap. 153. in lege oleæ pendentis.

ROMANIA, æ. f. Barbariæ opponitur. Fortunat. 6. Carm. 4. 7.

Hinc cui barbaries, illinc Romania plaudit.

ROMANITAS, âtis. f. pro Orbe, sive Imperio Romano, ponitur a Tertull. de Pallio cap. 4. pr.

ROMANDUES, [Ῥωμάνδεις] Ptolemæo lib. 2. cap. 9. Populi sub Rhomomago. Trunco capite nomine. Nam aliis Veromandui, vel Veromandi, q. V. Hodie *Vermandois*.

ROMILIA, gens Patricia, ex qua T. Romilius cum C. Veturio cos. A. U. 299. idemque 303. Decemvir.

ROMILIUS, a, um. Adj. ut Romilia lex, cavit, ne alii præter patres & magistratus, sacra inirent, postea plebi quoque aditus ad sacra fuit. Nam rogationibus tribunitiis, primum Sextio Licinia sancitum est, ut Decemviri sacrorum, non ut antea omnes patricii, sed ex parte dimidia de plebe crearentur. Deinde secuta est Ogulnia, ut quum quatuor Pontifices essent, placeretque sacerdotum numerum augeri, quatuor præterea Pontifices, quinque Augures, de plebe omnes allegerentur, ut omnino octo Pontificum, novem Augurum numerus fieret. Ex Manutio de Legib. Rom.

Tribus Romilia. V. TRIBUS.

ROMPHÆA, V. RHOMPHÆA.

ROMPHUS, i. Pedamentivium genus. Alexander Alexandrinus lib. 2. cap. 10. Quod autem nativum ex arboribus in arbores traductis vitibus, nonnulli traduces. quidam Romphos, plerique arbuta dixere, quas in Transpadana Italia ex Cornu, Populo, Tilia, Acere, Orno, Carpino, & Quercu frequenter arbutati tradunt. [Latinum vocabulum non videtur.]

ROMULA, Arbor dicebatur sub qua Remus & Romulus pueri inventi sunt. V. ROMA, & RUMINALIS.

ROMULENSIS, e. Adj. Romulensis, Colonia Romanorum in Celtica Hispalensium. Plin. lib. 3. cap. 1. Et a læva Hispalis colonia, cognomine Romulensis.

ROMULUS, i. m. [Ῥωμύλος] Martis & Iliæ filius, frater Remi, primus rex Romanorum. Cujus & Remi fratris historiam sic scribit Servius, Amulius, inquit, & Numitor fratres fuerunt. Amulius fratrem imperio pepulit, & filium ejus necavit: filiam vero ejus Iliam, Vestæ sacerdotem fecit, ut spem sobolis auferret, a qua se puniri posse cognoverat. Hanc, ut multi dicunt, Mars compressit, unde sunt nati Remus & Romulus, quos cum matre Amulius præcipitari jussit in Tiberim: tum, ut quidam dicunt, Iliam sibi Anien fluvius fecit uxorem: ut alii, inter quos Horat. Tiberis: unde ait, 1. Carm. 2. 17. Uxorius amnis. (V. ibi Acronem.) Pueri vero expositi sunt ad ripam vicinam: hos Faustulus reperit pastor, cujus uxor erat ante meretrix, Acca Laurentia, quæ susceptos aluit pueros. Hi postea avum suum Numitorem, occiso Amulio, in regna revocaverunt. Quibus dum cum eo angustum Albæ videretur imperium, recesserunt, & captatis auguriis urbem condiderunt. Sed Remus prior sex vultures vidit, Romus postea duodecim: quæ res postea bellum creavit, in quo extinctus est Remus; & a Romi nomine Romani appellati. Ut autem pro Romo, Romulus diceretur, blandimenti gratia factum est, quod gaudet diminutione. Quod autem a lupa dicuntur nutriti, fabulosum figmentum est, ad celandam auctorum Romani generis turpitudinem: nec incongrue factum est: Nam & meretrices Lupa vocamus, unde & Lupanaria. Et constat hoc animal in tutela esse Martis. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 1. Æn. 278.

— donec regina sacerdos

Marte gravis geminam partu dabit Iliam prolem.

Romulus, Martis filius, educatusque a Lupa dicitur. Quintil. lib. 3. cap. 7. Romulus post excessum suum dixit Proculo Julio, se Deum esse, & Quirinum vocari, templumque sibi dedicari in eo loco jussit. Cic. 1. de Legib. 3.

Mavortius Romulus. Virg. 6. Æn. 778.

Alius Romulus Silvius, de quo Liv. 1. 3.

ROMULEUS, a, um. Adj. [Ῥωμύλειος] possessivum: ut,

Colles Romulei. i. e. Romani. Ovid. 14. Met. 845.

Culmo Romuleo sedens. Virg. 8. Æn. 654.

Ense Romuleo cadit Amulius, i. e. Ense Romuli. Ovid. 3. Fast. 67.

Muri Romulei. Sil. lib. 7. 485.

Urbs Romulea. Ovid. 15. Met. 625.

ROMULUS, a, um. Adj. pro Romuleus: ut,

Gens Romula. Hor. in Carm. sacul. 1.

Tellus Romula. Virg. 6. Æn. 876.

ROMULIDÆ, arum. m. Patronym. [Ῥωμυλίδαι] dicti sunt Romani a Romulo. Perf. 1. Sat. 31.

— ecce inter pocula quærunt

Romulidæ satiri quid diæ poemata narrent.

Arx Romulidarum. Lucret. lib. 4. 687.

ROMPOTINUM, V. RUMPOTINUM.

R O R

ROBO, âre. V. ROS.

R O S

RŌs, rōris. m. [Ῥός, Ῥέας, ῥέσι, ῥέσι] Humor qui sereno tempore e cælo fluit, serena nocte, non gelu, neque ardoribus, neque ventis existantibus. Aristoteles lib. 1. Meteor. cap. 10. scribit rorem fieri ex vaporatione modica, atque in hoc differre a pluvia, quæ largo vapore progneretur. Apulejus lib. de Mundo p. 61. Elmenh. Ros nocturnus humor, quem ferenitas tenuiter spargit. Al. Serenitatis tenuitas. A Græcis dicitur ὁ Ῥός.

Ἡ Ῥός, non, ὁ. Idem tamen error in vulg. Lex. Ex Ῥός factum, ut Mos ex Νέμος. H. St. Gloss. Lat. Gr. Ros, Ῥέσιος, φλοιός. At hoc posterius Corticem significat.

Gelidus. Virg. 2. Georg. 202.

Levis. Virg. 6. Æn. 230.

Liquidus ros, Aqua fontana. Ovid. 3. Met. 164.

Nocturni. Plin. lib. 21. cap. 17. ad finem.

Purus ros Castaliæ. Hor. 3. Carm. 4. 61.

Vitreus. Ovid. 1. Amor. 6. 55.

Canent recente rore herbæ. Ovid. 3. Fast. 380.

Stillavit sanguineis roribus arbor. Lucan. lib. 7. 837.

Quum ros in tenera pecori gratissimus herba est. Virg. 8. Ecl. 15.

Amarus ros, Aquæ marinæ. Virg. 4. Georg. 411.

Salis ros, pro Aqua marina. Lucret. lib. 4. 440.

Nam quæcunque supra rorem falis edita pars est Remorum, recta est, &c. Rorem falis, i. e. Aquam maris. Lambin. Tepidus,

Tepidus, Lacrimæ. Ovid. 10. Met. 360.
 Lacrimarum rore madidæ coronæ. Ovid. 14. Met. 708.
 Vitalis, Lac. Cic. 1. de Divin. 20.
 Ros maris, vel Ros marinus, Herba. V. infra post derivata.
RORALIS, e. Adj. Ovid. 4. Fast. 718.
 Virgaque rorales laurea misit aquas. i. e. Ad irrigandum, sive ad aspergendum, vel aspergentes. Alii legunt Roratas.
ROSCIDUS, a, um. Adj. [ροσίδος, ῥοσίδης, ῥοσίδης] Quod est rore perfusum; unde Nox roscida dicitur, Quæ rore humecta est. Plin. lib. 18. cap. 28.
 Antra roscida. Ovid. 2. Fast. 332.
 Aurora. Ovid. ad Liviam 282.
 Colles. Plin. lib. 3. cap. 12.
 Gramina. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 104.
 Herba roscida. Varro 2. de R. R. cap. 2.
 Iris. Virg. 4. Æn. 700.
 Mala roscida, Quæ matutino rore humecta sunt. Virg. 8. Ecl. 37.
 Mella. Virg. 4. Ecl. 30.
 Poma. Propert. lib. 2. 20. 36.
 Pruina roscida foliis excussa. Ovid. 5. Fast. 215.
 Solum roscidum. Columel. lib. 3. cap. 2.
 Tellus roscida. Senec. Hippol. 1.
 Folia melle, roscida. Plin. lib. 11. cap. 11. Itaque tum, prima aurora, folia arborum melle roscida inveniuntur.
ROSIDUS, a, um. Idem. Columel. 5. 6. Rosidum & nebulosum solum. [Sic 3. 1. & 4. 30. Alioqui Roscidum, vel Roridum legendum putes.
RORIDUS, a, um. Idem. Propert. 2. 23. 27. V. ibi Broekhus.
RORULENTUS, a, um. Adj. [ρορulentός, ρορulentός, πολύρορος] Plenum rore. Columel. lib. 5. cap. 6. Cavendum ne aut Septentrionalibus ventis, aut rorulentæ, sed siccæ ferantur vites. Idem lib. 12. cap. 38. Ne rorulentæ bacca legantur cavendum.
RORARIUS, a, um. Adj. Rorarii milites dicebantur, Qui armatura levi prælium primi committebant: quod ut ante pluvias cælum rorare solet, sic illi ante gravem armaturam qui prodibant, rorarii appellabantur, qui & Ferentarii. Hæc ex Festo. Liv. 8. 8. Primum vexillum triarios ducebat, veteranum militem spectatæ virtutis: secundum rorarios, minoris roboris ætate factique.
 Rorarii appellati, quod imbribus fere primum rorare incipiat. Varro de vita Pop. Roman. lib. 3. Idem lib. 6. de L. L. 3. Rorarii dicti a rore, qui bellum committebant ante, ideo quod ante rorat; quam pluit. V. Non. 18. 3.
 Vinum rorarium, Quod rorariis dabatur. Festus. V. Heinf. ad Sil. lib. 1. Stewech. ad Veget. lib. 1. cap. 20. & Dalechamp. ad Plin. lib. 2. cap. 60. [Gloss. Lat. Gr. Rogarii, ῥογαρίαι, scribe Rorarii.
RORIFER, æra, ærum. Adj. [ρορiferός] ut, Aura rorifera. Senec. Hippol. v. 11.
 Biga Lunæ rorifera. Stat. 1. Theb. 138.
 Umbris roriferis terram nox obruit. Lucret. lib. 6. 864.
RORIFLUUS, a, um. sec. comm. Adj. ut,
 — rorifluam sectemur carmine lunam. Vetus Poeta lib. 2. Catalect. p. 239. edit. Scalig.
RORO, [ρορίζω, ῥορίζω, ῥαίνω] ære. Humorem instar roris paulatim destillare. Virg. 8. Æn. 645.
 — & spari roabant sanguine vepres. Columel. lib. 11. cap. 2. 1111 Id. Jun. Delphinus vespere exoritur, Favonius interdum rorat. In vetusto exemplari absolute legitur, Nonnunquam rorat. V. infra. Plin. lib. 17. cap. 10. Periculum tantum eo die est, si roraverit quantulumcunque imbrem.
 Undique dant saltus, multaque aspergine rorant. Ovid. 3. Met. 683. De delphinis.
 Oculi rorantur lacrimis obortis. Ovid. 15. Epist. 97. i. e. Rigrantur.
 Rorare faxa cruore. Sil. lib. 10. 263.
 Quum videt in scopulo rorantem faxa cruore,
 Torvoque obtutu labentem in Tartara Paulum.
 Rorat, absolute: quomodo dicimus Pluit, Ningit, Tonat. Columel. lib. 11. cap. 2. Idibus Octobris, & sequenti biduo interdum tempestas, nonnunquam rorat. [Gloss. Lat. Gr. Rorat, ῥορίζω.
RORANS, antis. Partic. [ρορῶν, ῥορῶν] Lucret. lib. 3. 470.
 — lacrimis rorantes ora, genæque.
 Antra rorantia fontibus. Ovid. 3. Met. 177.
 Astra rorantia. Virg. 3. Æn. 567.
 Capilli rorantes. Ovid. 4. Fast. 141.
 Lacrimis rorantibus spargunt ora. Lucret. lib. 2. 976.
 Pocula minuta, atque rorantia. Cic. de Senect. 46.
RORATUS, a, um. [ρῥωτός] Partic. ut, Rorata pruina. Ovid. 3. Fast. 357.
 Mollis erat tellus rorata mane pruina. Alii legunt Rorataque, ut referatur ad Tellus.
 Rosæ rorata. Ovid. 2. de Pont. 1. 36.
RORATIO, ōnis. f. [ῥορισμός] Roris distillatio. ut, Nocturnæ rorationes. Apul. 9. Met. p. 232. Elmenh.
 Roratio, quam Theophrastus Rhoda, quasi defluxum, appellat, morbus est vitium, quem vulgo Colaturam defluxum, Plin. lib. 17. cap. 24. Siderationis genus est in vitibus deflorescentibus roratio. Aut quum acini priusquam crescant, decoquantur in callum. Theophrastus lib. 4. de plantis cap. 16. Roratio, inquit, fit quum vitis deflorescens irrorat. Fit autem id genus affectionis, quum acini defluunt: & qui remanent, parvuli sunt. Propter hoc vitium Floralia, ab antiquis instituta sunt. Plin. lib. 18. cap. 29. Floralia quarto Cal. Maji instituerunt, anno urbis quingentesimo sextodecimo, ex oraculis Sibyllæ: ut omnia bene deflorescerent.
RORAMENTUM, i. n. Capitulin. in Vero cap. 10. Capiti auri roramenta respergere. Alii Ramenta rectius.
RORESCO, [ρορίζομαι] ære. Rore aspergi. Vox dubiæ auctoritatis. Plin. lib. 18. cap. 34. Aquilonem prænuntiat terra siccescens, sed rorescens repente, &c. Sic leg. in veteri edit. A. D. 1491. fed hodierna exemplaria omittunt voces, Sed rorescens. Ovid. 15. Met. 245. — resolutaque tellus In liquidas rorescit aquas. al. Rarefcit, quam lectionem recepit Robertus Stephanus. V. RARESCO.
ROS MARINUS, roris marini, m. [ῥοσμάριον. Gl. L. G.] officinis Anthos. Horat. 3. Carm. 21. 15.

Parvos coronantem marine
 Rore deos, fragilique myrto. Dicitur &
ROS MÆRIS, Ovid. 3. de Arte Am. 690.
 — tegit arbutus herbam,
 Ros maris, & laurus, nigraque myrtus olent. Alii conjuncte scribunt. Idemque
ROSMARINUM, i. n. vel **ROSMARINUS**, i. m. [ῥοσμάριον] Frutex. Plin. lib. 19. cap. 12. Libanotis, locis putridis & macris ac roscidis feritur femine. Radicem hobet olufatri, nihil a ture differentem. Usus ejus post annum stomacho saluberrimus. Quidam eam nomine alio rosmarinum appellant. Idem lib. 17. cap. 13. Et Columel. lib. 9. cap. 4.
 Rosmarinum coronarium. Rosmarinum (Gallice *Rosmarin* appellatur) duplicis est differentia: Unum secundum frugiferumque, cujus semen cachrys vocatur. Folia foeniculi habet, &c. Alterum coronarium quo in fertis coronisque amasii abutuntur. De utroque vide Dioscoridem lib. 3. cap. 72. & 73.
ROSA, æ. f. [ῥόδον] Flos e spina nascens, cui ῥόδον Græcis nomen est. Plin. lib. 21. cap. 4. Rosa nascitur spina verius quam frutice, in rubo quoque proveniens, illic etiam jucundi odoris, quamvis angusti, &c. Cic. 7. Verr. 27. Sed quum rosam viderat, tunc incipere Ver arbitrabatur. Martial. 4. 29. 4.
 Hibernæ pretium sic meruere rosæ.
 Flos rosarum. Hor. 3. Carm. 29. 3.
 Atria plena rosarum. Ovid. 2. Met. 113.
 Albentes rosæ. Ovid. 3. de Arte Am. 182.
 Amœnæ. Hor. 2. Carm. 3. 14.
 Arentes. Virg. 4. Georg. 268.
 Confusa rubore. V. CONFUNDO.
 Plena nimium pudoris rosa, Nimium rubra. Columel. lib. 10. 102.
 Punicea. Hor. 4. Carm. 10. 4.
 Sera. Hor. 1. Carm. 38. 3.
 Carpere rosam. Virg. 4. Georg. 134.
 Deligere primam tenui ungue rosam. Ovid. 4. Epist. 30.
 Fulgent quale rosæ inter sua lilia misit. Ovid. 2. Amor. 5. 37.
 Perlucidus pulvinus Meliteni rosa factus. Cic. 7. Verr. 17.
 Redimiri fertis & rosa. Cic. 3. Tusc. 43.
 Spargere rosas. Hor. 3. Carm. 19. 22.
 Vivere in rosis, i. e. Florere, & omni felicitate affluere. Martial. 8. 77.
 Liber, in æterna vivere digne rosa. Cic. 5. Tusc. 73. Etiamnum in cruciatu atque tormentis? m. Antu me in viola putabas, aut in rosa dicere?
 Rosam, quæ præterit, ne quære iterum; i. e. Noli te cruciare desiderio rerum, quæ restitui nequeunt. V. Chiliad.
 Rosas loqui, i. e. Blanditias. Erasmi. ibid.
 Rosam suam vocat amicam amator quidam apud Plaut. Aſm. 3. 3. 74. blandiendi gratia.
 Rosa, pro Oleo rosaceo. Celf. lib. 8. cap. 3. Neque alienum est instillare paulum rosæ, vel lactis, quo magis lubrico circumagatur. Ibid. cap. 4.
 Quod si membrana per inflammationem intumuerit, infundenda erit rosa tepida.
 Rosa Græca. V. RHODODAPHNE.
ROSULA, æ. f. dimin. Dracont. Hexaem v. 497.
 Qui rosulis stellare nemus, vel floribus agros Imperat Autumnus, &c.
ROSEUS, a, um. Adj. [ῥόδινος, ῥοδοειδής Gl. L. G.] Quod est coloris rosæ. Plin. 28. 19. Afini a coitu spuma collecta roseo panno, & inclusa argento, venerem stimulat. Idem lib. 14. cap. 1. Hic purpureo lucent colore, illic fulgent roseo. Gloss. Græc. Lat. ῥοδόχρους, Roseo colore.
 Cervix rosea, i. e. Pulchra. Servius. Virg. 1. Æn. 406.
 Convalles rosæ, i. e. Florulentæ, species pro genere. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 85.
 Dea rosea, Aurora. Ovid. 3. de Arte Am. 84.
 ῥοδόδινος ἡ Ἥως. Roseis Aurora quadrigis. Vide v. 1. c. H. St. V. Virg. 6. Æn. 535.
 Face rosea sol infert lumina cælo. Lucret. lib. 5. 974.
 Genæ rosæ. Virg. 12. Æn. 606.
 Labella. Catul. de Bercynth. 61. 74.
 Os roseum. Virg. 2. Æn. 593.
 Rubor. Ovid. 3. Amor. 3. 5.
ROSÆCRUS, a, um. Adj. [ῥοδæος] Quod ex rosa factum est: unde Rosaceum oleum, quod ex rosis oleo infusus expressum est, quod Græci Rhodinon vocant. Plin. lib. 20. cap. 3.
 Corona rosacea. Plin. lib. 21. cap. 3. L. Fulvius argentarius, bello Punico secundo, cum corona rosacea interdum epergula sua in forum profpexisse dictus.
ROSACRUM, i. n. subaud. Oleum. Plin. 21. 29. & 37. 3.
ROSALIA, ōrum. n. pl. ῥοσάλια. Gloss. Græc. Lat.
ROSARIUS, a, um. Adj. ut, Abortio rosaria. Suet. Neron. cap. 27. V. in ABSORBEO.
ROSARIUM, i. n. [ῥοδῶν] Copiam fruticum significat, uno loco rosas gignentium: vel Locum in quo sunt hujusmodi frutices. Plin. lib. 21. cap. 11. Rosaria a Favonio fossa oportet esse, iterumque solstitio. Columel. lib. 11. cap. 2. Rosarium ferotinum, perfossum & cultum habere jam tempus est.
 Amœna rosaria. Ovid. 5. Trist. 2. 23.
ROSO, ære. Rosa imbui. Hinc
 Rosatus, a, um. Partic. ut, Propoma rosatum. Pallad. Feb. tit. 32.
ROSATUM, i. n. Lamprid. Heliogab. cap. 19. & 21. & Apic. 1. 4. Ubi modum faciendi docet.
ROSETUM, i. n. [ῥοσάριον] Locus rosis confitus. Virg. 5. Ecl. 17.
 Puniceis humilis quantum falsiuna rosetis. [Gloss. Gr. Lat. ῥοσάριον, Rosetum, & ῥοσάριον, Rosetum. Item ῥοδῶν, Rosum. Puto ῥοδῶν, Rosarium, vel certe Rosetum scripsisse grammaticum, nisi Rosum, n. g. pro Rosa dixit.
ROSENTUS, a, um. Plenus rosarum. Mart. Capella lib. 1. p. 19.
 Rosulenti splendoris gratia totam aulæ ipsius curiam &c. illuminavit. de Aurora Solem antegressa.
ROSEA, æ. f. auctore Festo, Campus in agro Reatino appellatur, quia in eò arva rore humida semper feruntur. Varro lib. 1. de R. R. cap. 7. ad finem, Cæsar Vopiscus Edilicium, causam quum ageret apud Centores, campos

campos Rosæ, Italæ dixit esse fumen, in quo relicta pertica postredie non appareret propter herbam. Hinc
ROSEANUS, a, um. Adj. ut, Roseani equi. Varro de R. R. 2. 7.
ROSCIDUS, V. ROS.
ROSCIUS, i. m. cognomine Otho, [Ῥόσιος Ὀθων] Tribunus plebis legem tulit, ut Equitibus Romanis in theatro XIII gradus proximi assignarentur, qui censum cccc. ss. haberent. V. Livii. Epit. 99. De hoc Cicero pro Muren. 21. L. Otho, vir fortis, meus necessarius, equestri ordini restituit, non solum dignitatem, sed etiam voluptatem.
Q. Roscius Gallus, Comædus, Ciceronis præceptor in pronuntiationis & gestus exercitatione, eo præstantiæ venit, ut quum de perfecto in arte aliqua loquimur, in suo genere Roscius a nobis dicatur, teste Cicerone lib. 1. de Orat. 130. Hic a Cicerone defensus est, quum a Fannio quodam ob pecuniariam rationem in iudicium adductus esset. V. Fest.
Doctus Roscius. Hor. 2. Epist. 1. 82.
Sex. Roscius Amerinus, etiam in causa parricidii defensus a Cicerone patrem habuit hominem locupletem, quem quidam clam interfecerunt: filius per occasionem discordiæ cuiusdam, quæ inter eos intervenerat, paternæ cædis auctor accusatur. Præda ad quendam Sullæ satellitem L. Cornelium Chrysgonum redibat, accusatore Erucio, quam causam egit primam publicam Cicero, annos natus XIII ut est Auctor Corn. Nepos. apud Gell. 15. 28. De qua causa ipse in Bruto 312.
ROSCIUS, a, um. Adj. ut, Lex Roscia. Hor. 1. Epist. 1. 62.
ROSCIANUS, a, um. Aliud Adj. ut, Rosciana imitatio. Cic. 2. de Orat. 242.
ROSEUS, V. ROSA.
ROSIO, V. RODO.
ROSMARINUM, ROSMARINUS, ROSMARIS, V. in ROS ad fin.
ROSTELLUM, V. ROSTRUM.
ROSTRUM, i. n. [Ῥύξ, Ῥόρυξ] Gl. L. G.] Quo aves cibum capiunt. Nec solum de avibus, sed etiam de reliquis animalibus, & de ipso homine interdum dicitur. Cic. 1. de Nat. Deor. 102. Procerò corneoque rostro aves. Ovid. 14. Met. 282.
Osque meum fensi pando occallescere rostro.
Acumen rostri. V. Acumen, in ACUO.
Acies rostri. Plin. lib. 11. cap. 37.
Rostrum, de Quadrupedis, ut
Canum. Plin. lib. 8. cap. 40. Ventos & odorem captantes, prodentesque rostro cubilia.
Caprarum. Varro 2. de R. R. cap. 3. Duo enim genera earum, sub rostro duas ut mammulas penfiles habeant.
Cervorum. Plin. lib. 8. cap. 32.
Hippopotami. Plin. lib. 8. cap. 25. Rostro refimo, cauda & dentibus aprorum, &c.
Suum. Columel. lib. 7. cap. 9. Rostri brevibus & resupinis. Cic. 1. de Divin. 23. Sus rostro si humi a litteram imprefferit, num propterea, &c. & 2. 48. Rostrium suis.
Tragelaphorum. Plin. lib. 8. cap. 33. Eminent rostrum ut in parvo sit haud dissimile fuillo.
Rostrium Piscium, ut
Delphinorum. Plin. lib. 9. cap. 8.
Draconum piscium. Plin. lib. 9. cap. 27.
Testudinum piscium. Plin. lib. 9. cap. 10.
Rostrium de Homine etiam dicitur. Plaut. Men. 1. 1. 13.
Apud mensam plenam homini rostrum deliges. Petron. cap. 75. p. 277 Ut celerius rostrum barbatum haberem. V. Non. 6. 41.
Acutum rostrum. V. Acutus, in ACUO.
Aptum rapinæ. Ovid. 6. Fast. 133.
Corneum. V. Corneus, in CORNU.
Crepitante ipsa sibi plaudat ciconia rostro. Ovid. 6. Met. 97.
Immodicum. Ovid. 6. Met. 673.
Obuncum vulturis. Virg. 6. Æn. 597.
Pandum. Ovid. 14. Met. 282.
Punica. Ovid. 2. Amor. 6. 22. de Psittaco.
Tincta gerens rubro punica rostra croco.
Reduncum. Ovid. 12. Met. 562.
Rigidum. Ovid. 6. Met. 673.
Contingere cibum terrestrem rostris facile. Cic. 2. de Nat. Deor. 122.
Exacuere spicula rostris. Virg. 4. Georg. 74.
Prominet immodicum pro longa cuspidis rostrum. Ovid. 6. Met. 673.
Malleorum rostrum. Plin. lib. 34. cap. 14. i. e. Ferreum illud in malleis, quo proprie ad percutiendum utitur.
Rostrium insulæ. Cic. 2. de Legib. 6. Sed ventum in insulam est. Hac vero nihil est amœnius. Ut enim hoc quasi rostro finditur Fibrenus, & divisus æqualiter in duas partes latera hæc alluit, &c.
A similitudine autem rostri avium, aut aliorum animalium, dicta est pars illa navis exprorecta atque acuta e prora, a quo Naves ipsæ, Rostratæ dicuntur. Cæf. 3. Bell. Gall. 13. Rostro enim noceri non posse cognoverant. Virg. 5. Æn. 143.
Convulsam remis rostrisque stridentibus æquor. Gloss. Lat. Gr. Rostri, Ῥοστροί, Ῥόρυξ, Χελύνα.
Rostri, pl. [Ῥοστροί] auctore Liv. 8. 14. extr. dictum est Templum, seu forum, ante curiam Hostiliam, in quo erat pulpitu ornatum ex rostris navium Antiatum, ex quo loco Magistratus concionari solebant. Unde sæpe legimus Pro rostris, id est, In rostris: in eo enim ipso rostra ab hostibus capta, fixa erant. Charisius lib. 1. Rostri, locus in urbe ubi concionantur. Cic. 3. Off. 80. Conscripterunt communiter edictum, cum pœna atque iudicio, constitueruntque ut omnes simul in Rostri post meridiem descenderent. V. Græv. not.
Ascendere in rostra. V. ASCENDO.
Convocare ad rostra. V. CONVOCO.
Deducere de rostris. V. DEDUCO.
Perorasset quum Vectius, descendissetque de rostris. Cic. in Vatin. 26.
Statuere in rostris statuam alicui. Cic. ad Brut. 15.
ROSTRATUS, a, um. Adj. [Ῥοστράτος] ut, Rostrata navis. Cic. 2. de Invent. 98. Lex est apud Rhodios, ut si qua rostrata in portu navis deprehensa sit: publicetur. V. NAVIS.
Corona rostrata, Navalis victoriæ præmium. Plin. lib. 16. cap. 4. Virg. 8. Æn. 685.

— cui, belli insigne superbum,

Tempora navali fulgent rostrata corona. Sextus Pompejus, Pompeji filius, in Sicilia piraticam exercuit, contra quem primo cum Agrippa pugnavit Augustus. Postea Agrippæ cura data est, qui eum delevit: ob quod Augustus ei rostratam dedit coronam, quia vicerat navali certamine. Servius. V. CORONA.
Falces rostratæ. Columel. 2. 21. *Faucilles bechues, non pointues.*
Impetus rostratus, Qui fit ipso rostro. Plin. lib. 10. cap. 23.
ROSTRALIS, e. Adj. Sidon. 1. Epist. 10. Dignum poema, quod apicibus pererrandum auratis iuste tabula rostralis acciperet. [An Perarandum?] **ROSTRO**, [Ῥύξ, Ῥόρυξ] ære. Rostro scrutari. Gloss. Lat. Gr. Rostat, Ῥοστρά. Hinc
ROSTRANS, antis. Partic. Plin. lib. 18. cap. 19. In collibus transverso tantum monte aratur: sed modo in superiora, modo in inferiora rostrante vomere. i. e. Rostrium impingente, ut ait Budæus.
ROSTELLUM, i. n. dimin. [Ῥοστέλλιον] Parvum rostrum. Columel. lib. 8. cap. 5. Die vicesimo animadvertat an pulli rostellis ova percuderint. Plin. lib. 30. cap. 11. Muris rostellum, auriculasque summas roseo panno, ipsumque dimittunt.

R O T

ΡΟΤΑ, æ. f. [Ῥοτᾶς, κύκλος] a rotunditate, seu a ruendo: ruit enim facile in suos orbes. Plaut. Capt. 2. 3. 9.
 — pro rota me uti licet:
Vel ego huc, vel illuc vortar, quo imperabitis. Plin. lib. 16. cap. 40. Sed lignum non aliò pæne, quam ad radios rotarum utile.
Curvatura summæ rotæ. Ovid. 2. Met. 107.
Orbis rotarum. Plin. lib. 8. cap. 16.
Radii fractarum rotarum. Ovid. 2. Met. 317.
Streptus rotarum. Hor. 1. Epist. 18. 7.
Vestigia rotæ. Ovid. 2. Met. 133.
Currens. Hor. 3. Carm. 10. 10.
Effusæ rotæ, Currentes. Propert. lib. 4. 8. 18.
Errantes. Stat. 1. Theb. 220.
Volucres. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 431.
Evitata fervidis rotis meta. Hor. 1. Carm. 1. 5.
Inducere rotam. V. INDUCO.
Terenda hæc erit admiffa meta rota. Ovid. 1. de Arte Am. 40.
Rota figuli. Perf. 3. Sat. 23.
Udum & molle lutum es, nunc nunc properandus, & acri
Pingendus sine fine rota.
Aquariæ totæ, apud Paulum lib. 4. sentent. tit. 6. sunt, Per quas tollitur aqua.
Aquilega rota. Tertullian.
Rota, pro Vi dicendi, five orationis impetu ponitur. Sidon. 9. Epist. 15. *Homericaque par & ipse gloria*
Rotas Maronis arte sectans compari. V. Aufon. Profess. Burdigalens. Commem. carm. 5. [Sidonio non est Pro impetu orationis, sed pro ipso curriculo, seu curuli certamine ponitur, quo velut certare inter se ingenia finguntur, parum verecundâ sane metaphorâ.]
Fortunæ rota. Cic. in Pison. 22.
Rota, pro Solis orbe a Latinis usurpatur, sicut Ῥώτης pro eodem a Græcis. Sidonius,
Inde patefecit radiis rota candida cælum. i. e. Sol exortus cælum noctu clausum aperuit luce sua: noctu enim cælum claudi censebant. Hinc illud Maronis, 1. Æn. 178.
Ante diem clauso componet vesper Olympo. Turnebus. [V. Broekh. ad Tibull. 1. 10. 62.]
Rota, Supplicii genus quoddam fuit apud Græcos, quo distento corpore homines torquebantur, sicque definiebant, Τροχός ἐστὶ βασιλικὸν ἄργανον, διατάνον τὰ στήθεα τῶν βασανιζομένων. Cic. 5. Tusc. 24. In eo etiam putatur dicere, in rotam (id est genus quoddam tormenti apud Græcos) beatam vitam non ascendere. Apud Josephum, in Maccabæis, ejus supplicii crebra mentio est. Meminit & Aristophanes, sed & Plutarchus quoque in Nicia. Cælius lib. 10. cap. 15. putat illi simile esse, quod apud Gallos grassatoribus infertur, vocaturque vulgo *La Rouë*. Quanquam lubentius crediderim genus quoddam tormenti fuisse ad verum excuspendum. V. Turneb. Advers. 7. 16. [Id quod ex loco Aristoph. in Plut. 4. 3. 26. perspicue apparet, ubi Servile tormentum fuisse docet Schol. Conf. Henr. Steph. Thes. Græc. dict. τροχός, in πύχων vol. 4.]
Rotæ, Genus caprarum. Varro 3. de R. R. cap. 1. Etiam nunc in locis multis genera pecudum ferarum sunt aliquot, ut in Phrygia ex ovibus, ubi greges videntur complures: ut in Samothrace, caprarum, quas Latine rotas appellant.
Rota, Piscis cetarii generis. Plin. lib. 32. cap. 11.
ROTULA, æ. f. dimin. [Ῥοτῦλῆς, Ῥοτῦλῖον] Plaut. Perf. 3. 3. 38.
Mirum, quin citius jam a foro argentarii
Abeunt, quam in cursu rotula circumvortitur. Plin. 18. 18.
Gallia vero duas addiderunt rotulas.
ROTULO, ære. Saresb. 8. 12. In orbe rotulari quam incedere magis idoneus est.
ROTATIM, Adv. Rotarum modo. Apul. 10. Met. p. 253. Elmenh. In orbe rotatim flexuosi.
ROTALIS, e. Adj. ut, Carpentum rotale. Capitolin. in Macrin. cap. 12.
ΡΟΤΟ, [κύκλος, κύβω] ære. In modum rotæ versare, vertere, circumagere. Rotavit, ἔδρασκευσεν, ἔτροχίσεν. Gloss. Lat. Gr. & Græc. Lat. τροχάτω, Roto. Τροχιάζω, Roto, Rotor. Δισκίω, Roto.
More fundæ rotare aliquem. Ovid. 4. Met. 17.
Canes rotat aper. Ovid. 2. de Arte Am. 374.
Caput ense rotare. Lucan. lib. 8. 673.
Flammas venti rotant cavis fornacibus. Lucret. lib. 6. 201.
Silvas rotare rapiens annis dicitur. Stat. 4. Silv. 3. 79.
Telum immane rotat. Stat. 9. Theb. 802.
Circumque infraque rotantur Tyrrheni greges. Stat. 1. Achil. 56.
Rotare proprie dicuntur pavones. Columel. lib. 8. cap. 11. Signa sunt extimulatæ libidinis, quum semet ipsum, veluti mirantem caudæ gemmantibus pinnis, protegit: id æquum facit, rotare dicitur. De pavone.
ROTANS, antis. Partic. [κυκλών] ut,
Turbine rotanti portant res venti. Lucret. lib. 1. 294. conf. Hor. 4. Carm. 11. 11. Rotantia,

Rotantia, Ελισσόμενα, Κοιλιόμενα, Κυλιόμενα. Gloss. Lat. Græc.

ROTATUS, a, um. Partic. [κυκλωθεῖς] ut, Cervix rotata. Lucan. ad Pison. v. 53.

Ignis rotatus. Ovid. 12. Met. 296.

Sermo rotatus. Juven. 6. Sat. 448.

— & curtum sermone rotato

Torqueat enthymema. Sermonem rotatum, Turnebus hic interpretatur. Orationem conversione conclusam, atque comprehensam ambitu: quod genus dicitur a Cicerone Versum, ab Aristotele συνεστραμμένον appellatur: quo genere loquendi contorta oratio est, ideoque brevior, quam sponte naturæ fusa.

Sol rotatus, i. e. In præceptis datus. Prudent. Cathem. 11. 29.

Viri rotati. Valer. Flacc. 4. 181.

ROTATIO, ōnis. f. Circum actio. Vitruv. 10. 8. Sine porrecto rotationis. Et in fine capitis, Per rotationem circini. V. Apul. Apol. p. 303. Elmenh.

ROTATUS, ūs. m. Idem. Claudian. de Consul. Mallii v. 77. Rapido cæli rotatu.

Præceptis rotatus. Aufon. Mosella, v. 362.

ROTATOR, ōris. m. Stat. 2. Silv. 7. 7. de Baccho,

Et tu, Bassaridum rotator, Evan.

ROTATILIS, e. Adj. Sidon. 2. Epist. 9. Inter rotatiles catastropharum gyros.

ROTABILIS, e. Idem. Ammian. 23. 4. Agiliter rotabilis.

ROTHOMAGUS, i. m. [ροθόμαχος] Ptolemæo auctore lib. 2. cap. 8. Gallia civitas ad Sequanam. Vulgo Romen.

ROTUNDUS, a, um. Adj. [τροχός, περιφέρης, περίτοχος, κυκλῆις, κυκλοπρεῖς] dicitur quasi collectum, & per omnem circuitum læve sine offensione asperi anguli. Non. 1. 297. ex Cic. Plin. lib. 10. cap. 52. Aquatiliū ova rotunda.

Dictum rotundum a Rotundo: quod omnis undique retusa & veluti deformata sit asperitas. Habet enim quod rotundum est, unicam superficiem, in qua nec principium notari potest, nec finis. Rotundum etiam e Radendo dici potest, quod circum rasum atque expolitum sit.

Rotundum a rota dictum, teste Nonio 1. 297. vel rota, a rotundo. Cui subscribit Voff. q. V.

Quadratum & Rotundum velut contraria. Cic. 2. de Fin. 36.

Ambitus rotundus. Cic. de Univerf. 23.

Baccæ rotundiores. Hor. Epod. 8. 53.

Cælum rotundum. Cic. 3. de Orat. 176.

Deus volubilis & rotundus. Cic. 2. de Nat. Deor. 46.

Figuræ rotundæ præstantia & perfectio satis intelligitur ex Cic. de Univerf. 15. & 2. de Nat. Deor. 47. Quid pulchrius, inquit, ea figura, quæ sola omnes alias figuras complexa continet, quæque nihil asperitatis habere, nihil offensionis potest, nihil incisum angulis, nihil anfractibus, nihil eminens, nihil lacunofum? Cumque duæ formæ præstantes sint, ex solidis globus (sic enim σφαῖρα interpretari placet) ex planis autem circulus aut orbis, qui κύκλος, Græce dicitur, his duabus formis contingit solis, ut omnes earum partes sint inter se simillimæ, a medioque tantum absit extremum, quantum idem a summo, quo nihil fieri potest aptius: hujus enim figuræ extremitas paribus a medio radiis attingitur. Hactenus Cicero. Unde persuadent nobis philosophi, cælum, stellas, elementa, mundum denique totum, rotunda atque globosa esse figura formatum a Deo. Hinc factum est, ut quum aliquid egregium & plane perfectum significare volumus, illud rotundum appellemus.

Forma rotunda ullam negat esse pulchriorem Plato. Cic. 1. de Nat. Deor. 24.

Lances rotundæ. Hor. 2. Serm. 4. 40.

Stellæ globosæ & rotundæ. Cic. de Somn. Scip. 6.

Rotundum eleganter ad orationem transtulit primus Cicero, ut vult Nonius l. c.

Clausulæ rotundæ. Quintil. lib. 8. cap. 5. Rotundas clausulas intelligit, Intra quas sententiæ clauduntur, cum sequentibus non hærentes. Budæus.

Constructio verborum apta, & quasi rotunda. Cic. de Clar. Orat. 271.

Distributio rotunda. Quintil. lib. 3. cap. 4. Celeri magis ac rotunda usi distributione, quam vera.

Orator rotundus, per translationem. Cic. in Orat. 40. Thucydides autem præfractor, nec satis, ut ita dicam, rotundus. i. e. Elegans & compositus: vel rotundam non habens sententiarum & clausularum elegantiam, qua integra clausula integram sententiam comprehendit.

Ore rotundo loqui. Hor. in Arte Poet. 323. i. e. inquit Parrhasius, Perfecto, pleno, vel sine offensione & aspiratione in se revolvente.

Rotundior. Compar. Celf. 5. 28. Rotundissimus Superl. Idem 8. 1. & Plin. lib. 10. cap. 52. extr. de ovis, Exeunt a rotundissima sui parte dum pariuntur.

ROTUNDA, proprium nomen templi ejus quod Numa Pompilius Vestæ sacravit. Festus, Rotundam, ædem Vestæ Numa Pompilius rex Roman. consecrasset videtur, quod eandem esse terram, qua vita hominis sustentaretur crediderit, eamque pilæ formæ esse, ut sui simili templo Dea coleretur. [Sed non videtur post hanc vocem distinguendum, nec dicit Appellasse rotundam, sed consecrasset. Hodie Romæ Sancta Maria rotunda dicitur Pantheon Agrippæ, Deiparæ virginis consecratum.]

ROTUNDE, Adv. [τροχῶδως] Cic. 5. de Finib. 7. Ista ipsa, quæ tu breviter Regem, dictatorem, divitem, solum esse sapientem, a te quidem apte ac rotunde, quippe habes enim a rhetoribus. i. e. Eleganter, Concinne, vel Collecte, ut ait Nonius 2. 727.

ROTUNDULA, æ. f. Idem quod Rotula. Apul. de Herb. cap. 13. His bene commixtis, facies exinde velut rotundulam. [i. e. Pilulam.]

ROTUNDITAS, ætis. f. [τροχολογία] Plin. lib. 9. cap. 30. Cornibus, quæ sunt propria rotunditate præpilata, ad latera porrectis. Ibidem cap. 36. Rotunditas oris. Idem lib. 16. cap. 23. Folia in juvenia circinata sunt rotunditatis. Gloss. Gr. Lat. Στρογγυλότης, Rotunditas.

ROTUNDO, ære. [τρογγυλίζω. Gl. G. L.] Rotundum facere. Cic. de Univerf. 31. Quumque similem universi naturæ efficere vellet, ad volubilitatem rotundavit. Vitruv. lib. 10. cap. 11. Id ad circum rotundatur. Caput rotundare, Rotundum habere, vel producere. Plin. lib. 20. cap. 18.

Rotundare, pro Compleere, & perficere. Hor. 1. Epist. 6. 34.

Mille talenta rotundentur, totidem altera porro,

Tertia succedant, & quæ pars quadret acervum.

ROTUNDATUS, a, um. Partic. ut, Solis orbis rotundatus. Vellej. 2. 59. 6.

Hendecasyllabi rotundati. Sidon. 8. Epist. 4.

ROTUNDATIO, ōnis. f. Vitruv. lib. 10. cap. 11. Sic & in rotundatione & in longitudine æqualia spatia fient.

ROTUNDIFOLIUS, a, um. Adj. ut, Phlomis rotundifolia. Apul. de Herb. cap. 71.

R O X

ROXANA, æ. f. [Ῥωξάνη] Alexandri concubina, quæ quum prægnans esset ex defuncto rege, eamque præcipuis honoribus Macedones cumularent, Statim æmulam dolo ad se pertractam, una cum sorore, occidit & in puteo obrui curavit. Auctor Plutarchus in Alexandro extr. V. RHOXANA.

ROXICUM, i. n. [Ῥωξικόν] Corsicæ insulæ civitas. Ptolemæo lib. 3. cap. 2.

R R

RR. R duobus, inquit Festus, in compluribus orationibus, quum de actis differitur, etiam præscribi solet: id est, Rationum relatarum, quod iis talibus docentur iudices, quæ publice data atque accepta sint.

R U B

RUBEAS, Promontorium est in Ponto. Plin. lib. 4. cap. 13. Philemon Mocimarum a Cimbris vocari, hoc est mortuum mare, usque ad promontorium Rubeas: ultra deinde Cronium.

RUBEDO, RUBEFACIO, RUBELLIANUS, RUBELLULUS, RUBELLUS, RUBENS, V. RUBRUS.

RUBENSIS, e. Adj. ut, Rubensis lacus in Narbonensi provincia, quem præterlabitur Atax. Plin. lib. 3. cap. 4. Flumen Atax e Pyrenæo Rubensem permeans lacum.

RUBER, quod huc transponi debuit, V. ante RUBEUS.

RUBETA, æ. f. [Ῥύβητα] Plin. lib. 8. cap. 31. Ranæ quoque rubetæ, quarum & in terra & in humore vita, plurimis refertæ medicaminibus. Idem lib. 32. cap. 5. Sunt quæ in vepribus tantum vivunt, ob id rubetæ nomine, ut diximus, quas Græci phrynos vocant, grandissimæ cunctarum, geminis veluti cornibus, plenæ veneficorum. Mira de his certatim tradunt auctores. Juven. 1. Sat. 70. — quæ molle Calenum Porrectura viro miscet sitiente rubetam.

Rana rubeta. Plin. 25. 10. Auxiliantur contra ranam rubetam. Propert. lib. 3. 6. 27. [Videtur a Rubo dicta. In Gloss. Cyrill. tamen Ῥύβητα, Rubeta, Rana rubra. quasi scilicet a Rubro colore.]

RUBETUM, V. RUBUS.

RUBER, bra, brum. Adj. [Ῥεῦρος, φοινίκας, κόκκινος, ῥυθρίας] Idem quod Rubeus, sed magis in usu est Ruber. Martial. lib. 1. 56.

Flavaque de rubro ponere mella cado. [Gloss. Lat. Gr. Rubrum, Ῥεῦρον, Ζαῦρον.]

Æquor rubrum. Virg. 3. Georg. 359.

Aurora rubra. Propert. lib. 3. 13. 16.

Flamma rubra. Ovid. 11. Met. 368.

Humor ruber occupatos. Lucret. lib. 4. 1044.

Sanguis ruber. Hor. 3. Carm. 13. 7.

Ruber crine. Martial. lib. 12. 54.

Hunc dico rubrum, brevem, incurvum, canum, subcrispum, cæsum, Auctor ad Herenn. lib. 4. 64.

Deus ruber hortorum, Priapus. Ovid. 1. Fast. 415.

Mare Rubrum. Plin. lib. 6. cap. 23 ad finem. Irrumpit deinde & in hac parte geminum mare in terras, quod Rubrum dixere nostri. Græcia Erythræum, a rege Erythra, aut (ut alii) solis percussu talem reddi colorem existimantes: alii ab arena terraque: alii tali aquæ ipsius natura. Cic. 1. de Nat. Deor. 97. V. ERYTHRÆUS.

Compar. Plin. lib. 10. cap. 63. Colorem illico mutant rubriore pilo.

Superl. ut, Uva ruberrima. Scribon. Larg. Compos. 249.

RUBRUS, m. Idem quod Ruber. Solinus cap. 53. Colores duo sunt, quos fingere non valet, rubrus & candidus: ceteros facile mentitur. De chamaeleonte. [Gl. Gr. Lat. Ῥεῦρον, ἰχθὺς, Rubrus. Ibid. Ῥεῦρις. Rubra.]

RUBRUS, a, um. Adj. [Ῥεῦρος] Rubeus & Rufus generalia nomina sunt, ad omnia quæ quomodolibet rubent. Etenim sanguineus, roseus, aureus, ostrinus, fulvus, flavus, rubidus, phœniceus, rutilus, luteus, spadicus, rubei seu rufi coloris sunt, aut acuentes eum, quasi incendentes, aut cum colore viridi miscentes, aut nigro infuscantes, aut virenti sensim albo illuminantes. Hactenus Perottus ex Gell. lib. 2. cap. 26. Negant tamen quidam Latinam esse dictionem, Rubeum. Inter quos sic Hermolaus in Plinio lib. 9. cap. 38. Rubens color nigricante deterior. Non Rubeus. Præterissem, inquit idem, hoc ut leve, nisi in omnibus codicibus inolevisset: vulgoque imperiti barbariem suam in eo verbo tueri laborarent. Hactenus Hermolaus. Columel. lib. 6. cap. 1. Colore rubeo, vel fusco. Ubi alii tamen legunt Rubro. Nam in eodem capite legitur, Umbria vastos & albos, eademque rubros. Gellius loco supra adducto, Rufus enim color & ruber nihil a vocabulo rubei differunt. Firmic. lib. 4. cap. 12. Rubeis capillis, oculis sanguinolentis. Gloss. Lat. Gr. Rubeus, Ῥεῦρος.

De alia signific. V. in RUBI, & RUBUS.

RUBELLUS, a, um. Adj. [Ῥυβέλλος] dimin. a Ruber, bra, brum. Rubellum vinum, Vinum subrubens. Martial. lib. 1. 104.

Et Vejentani vinum fax crassa rubelli.

Vites rubellæ, & Vinæ rubellæ appellatæ sunt, quarum materia rubra sit. Plin. lib. 14. cap. 2. Proxima dignitas Nomentanis rubente materia, quapropter quidam rubellas appellavere vineas.

RUBELLULUS, a, um. Adj. aliud dimin. ut, Umbilicus rubellulus. Mart. Capell. 5. p. 187.

RUBELLIANUS, a, um. Adj. ut, Rubellianæ vites. Columel. lib. 3. cap. 2. Sed earum quoque feracior est minor, cujus & folium parcius scinditur, & materia non ita rubet, ut Amineis: a quo colore rubellianæ nuncupantur.

RUBELLIO, ōnis. m. [Ῥυβήριον] Piscis. Plin. lib. 32. cap. 10. conf. RUBEUS. Item f. Rubigo. Gloss. Lat. Gr. Rubellio, Ῥευσίον, ἢ ἰὸς σιδήρεος.

RUBOR, ōris. m. [Ῥυθμῆμα] Gloss. Græc. Lat. Color rubens, qui & Rubedo dicitur. Plin. lib. 11. cap. 37. In malis maxime ostenditur rubor. Idem lib. 2. cap. 18. Ardentior in ruborem.

Dilutus rubor, Debilis, & velut aqua permixta parum intensus atque ardens. Plin. lib. 22. cap. 22. & cap. 23. Tutissimi, qui rubent callo, minus diluto rubore, quam boleti.

Ignis

Igneus rubor. Lucan. lib. 5. 214.
Mistus candore. V. MISERO.
Tyrri rubores, Purpura. Virg. 3. Georg. 307.
Virgineus rubor, pro Pudore. Virg. 1. Georg. 430.
Acuere ruborem. V. ACVO.
Confessus secreta rubor, Pudor. Claud. de Nupt. Honor. & Mar. 9.
Consequitur pudorem rubor. Cic. 4. Tusc. 19.
Ejectus rubor attrita de fronte. Juven. 13. Sat. 240.
Incanduit ore rubor. Claud. de Nupt. Honor. & Mar. 8.
Notavit subitus rubor ora. Ovid. 6. Met. 46.
Præstet ingenuitatem & ruborem suum, verborum turpitudine, & rerum obsecanitate vitanda. Cic. 2. de Orat. 242.
Traxerunt pectora tenuem percussa ruborem. Ovid. 3. Met. 482.
RUBEDO, inis. f. Firmic. lib. 2. cap. 12. Leo significat colorem croceum, atque ad rubedinem declinantem. V. Voss. de vit. Serm. p. 602.
RUBRO, [ῥυθρον, ῥυθρινος] ēre. Rubrum esse. Gell. lib. 2. cap. 26. Sed quum aliter rubeat ignis, aliter sanguis, aliter ostrum, aliter crocus. Virg. 2. Georg. 430.
Sanguineisque inculca rubent aviaria baccis.
Facies rubet igne sacri veneni. Stat. 9. Theb. 748.
Prata ante novis rubeant quam coloribus. Virg. 4. Georg. 306.
Terra rubet sanguine. Ovid. 2. Fast. 212.
Rubere, Pudore suffundi. Cic. 15. Att. 4. Rubeo, mihi crede: sed jam scripseram, delere nolui. Idem 4. Verr. 187. Hæreere homo, adversari, rubere. [Gloss. Lat. Gr. Rubet, ῥυθνεται].
RUBENS, entis. Partic. [ῥυθιναν] ut, Dulce rubens. Stat. 4. Theb. 224. — sublimis agebat
Dulce rubens, viridique genas spectabilis ævo,
Color rubens. Plin. lib. 9. cap. 36.
Hiacynthus suave rubens. Virg. 3. Ecl. 63.
Ferrum rubens igne. Ovid. 12. Met. 277.
Nupta rubens dulci probitate. Stat. 1. Silv. 2. 12.
Vina rubentia. Ovid. 5. Fast. 511.
Zona semper sole corusco rubens. Virg. 1. Georg. 234.
RUBESCO, [ῥυθραίνω] ēre. Rubrum fieri. Plin. lib. 9. cap. 35. Miror ipso tantum eas cælo gaudere, sole rubescere, coleremque perdere ut corpus humanum.
Aurora rubescebat. Virg. 3. Æn. 571.
Mare radiis rubescit. Virg. 7. Æn. 25.
Mundus rubescit. Ovid. 2. Met. 116.
Tum pater, ut terras mundumque rubescere vidit.
RUBEFACIO, fæci, factum, [ῥυθναι] ēre. Ruborem asferre. Sil. lib. 16. 137.
Vixque Atlantiadum rubefecerat ora fororum.
Setas rubefecit sanguine. Ovid. 9. Met. 383.
RUBEFACTUS, a, um. Partic. [ῥυθραίνεις] Ovid. 13. Met. 394.
Expulit ipse cruor, rubefactaque sanguine tellus.
RUBICUNDUS, a, um. Adj. [ῥυθινός, ῥυθινός] Rubore plenus, sive Abunde rubens. In quo alternitatis causa, ut ait Priscianus, c loco a ponitur, ne sit absonum, si Rubibundus dicatur. Ter. Hec. 3. 4. 26.
Magnus, rubicundus, crispus, crassus, cæsius. Martial. lib. 14. 114.
— Cumano rubicundam pulvere testam.
Cornua rubicunda. Hor. 1. Epist. 17. 8.
Conjux rubicunda Umbri mariti. Ovid. 3. de Arte Am. 303.
Compar. Varr. 2. de R. R. cap. 8. Hinnus qui appellatur, ex equo & asina, minor est, quam mulus corpore, plerumque rubicundior.
RUBICUNDULUS, a, um. Adj. dimin. Juven. 6. Sat. 425.
— tandem illa venit rubicundula, totum OEenophorum sitiens.
RUBIDUS, a, um. Adj. [ῥυθινός] Quod est colore rufo atreore multo mistum. Plaut. Stich. 2. 1. 77.
Rubiginosam strigilem, ampullamque rubidam.
Panis rubidus, Scaber, atque asper: unde a scabritie, panis secundo coctus, rubidus vocatur, qui & a nautarum usu, nauticus appellatur. Plautus, Exiguam buccellam rubidi panis. Festus, Rubidus apud Plaut. Caf. 2. 5. 2. Panis vocatur parum coctus.
Rubidæ dicuntur etiam Scortæ ampullæ & rugosæ. Festus.
RUBRANS, antis. Partic. a Rubro, are. Rubens, rubeum. Alcim. Avit. 5. 525. Rubranti profundo.
RUBRICUS, a, um. Adj. ut, Amurcam rubricam diluere. Columel. 5. 10. Emendati codd. legunt, Rubricam amurca.
Terra rubrica. Idem 2. 10. Exilem amat terram, & rubricam præcipue. [Potest esse Substantivum per appositionem].
RUBRICA, æ. f. pr. comm. [ῥυθρινός] Terra rubentis coloris, & minio proxima. Plin. lib. 35. cap. 6. Ex reliquis rubricæ generibus fabris utilissima Ægyptia & Africana: quoniam maxime forbentur. Picturis autem apta nascitur & in ferrariis metallis. [Gloss. Græc. Lat. ῥυθρινός, Rubrica. At Lat. Græc. Rubrica, ῥυθρινός. An ῥυθρινός; Fabrilis rubrica. Dioscorid. lib. 5. cap. 71.
Sinopica rubrica. Dioscorides ibid.
Delibutus rubrica. Auctor ad Herenn. lib. 3. 37.
Notare rubrica. Columel. lib. de Arboribus, cap. 17. ad finem, Omnes arbusculas, prius quam transferas, rubrica notare convenit: ut quum serentur, easdem cæli partes aspiciant, quas etiam in seminario conspexerant.
Rubrica, pro Jure civili & publico, ab eo quod capita legum rubrica essent insignita. Perf. 5. Sat. 90.
— vivere tolle,
Vindicta postquam meus a Prætoris recessi,
Cur mihi non liceat iussit quodcunque voluntas,
Excepto si quid Masuri rubrica vetavit? Quod de Jureconsulto Masurio Sabino est intelligendum. Etsi enim Jurisconsultorum officium consumebatur potissimum in jure civili & privato enucleando, tamen idem jus publicum in legum sanctionibus positum explicabant, quod Rubricæ nomine hic intelligendum videtur esse. Nam quamvis Jurisconsulti hodie ob miniata capita juris, Rubricas in ore habeant in quocunque jure, tam privato quam publico, tamen veteres in publico legitimoque Rubricas posuisse videntur, ut majestas legibus accresceret, capitibus earum sinopide aut cinabari notatis, & sanguineum quiddam,

& cruentum fortasse etiam minantibus. Itaque a Prudentio in Symmach. 2. 461. scriptum est,

— dicant cur condita sit lex

Bis sex in tabulis, aut cur rubrica minetur,

Quæ prohibet peccare reos? Quintilianus quoque, non de Jure Prætorio, sed de Duodecim tabulis Rubricas intelligit, non tamen tantum ubi criminibus minantur pœnas, cum credibile sit omnia earum capita milto picta fuisse, Verba Fabii sunt 12. 3. Quorum alii se ad album ac rubricas transtulerunt, ac formularii, ac (ut Cicero ait) leguleji esse maluerunt. Ecce hic Album pro Jure Prætorio dixit, Rubricas pro Jure civili, quod Duodecim tabulis continebatur: ut & formularios ad prætorias retulit formulas: legulejos ad duodecim tabularum leges. Ex Turnebo.

RUBRICETA, æ. f. [ῥυθρινή] Color quo mulieres ad emendandum faciei ruborem utuntur. Plaut. Truc. 2. 2. 39.

Buccas rubriceta omne corpus intinxit tibi. Purpurissum etiam dicitur, unde idem Plaut. Truc. 2. 2. 35. Buccas purpurissatas vocat, Rubriceta intinctas. Al. Rubricæ cera omne &c.

RUBRICOSUS, a, um. Adj. [ῥυθρινός] ut, Terra rubricosa, h. e. Rubra & rubrica veluti conspersa, aut rubris arenulis, ut differat ab aliis, hoc est, pulla, &c. Plin. lib. 18. cap. 17. In solo autem rubricoso lupinum. Columel. lib. 4. cap. 33. Spissum solum & rubricosum reformidat.

RUBRICO, ære. Rubrica tangere. Claudiano tribuit Passeratus.

RUBRICATUS, a, um. Partic. ut, Herba rubricata. Marc. Empir. cap. 33. Libri rubricati, i. e. Quorum capita & tituli sunt minio notati. Petron. Fragm. Tragur. p. 18. V. Not. Scheff. p. 106.

RUBI, orum. [ῥυθινός, seu ῥυθινός] tantum pluraliter, Oppidum Campaniæ, a ruborum frequentia, seu a colore ruboris. Hor. 1. Serm. 5. 94.

RUBEUS, a, um. Adj. ut, Vimina Rubea, pro Fiscellis quæ inde adferebantur. Virg. 1. Georg. 266.

Nunc facilis Rubea texatur fiscina virga. V. ibi Servium.

RUBIA, æ. f. [ῥυθρινή, ῥυθρινή] Herba. Plin. lib. 24. cap. 11. Erythrodanus, quam aliqui ereuthodanum vocant, nos rubiam, qua tinguntur lanæ, pellesque perficiuntur: in medicina urinam ciet. Vulgus pharmacopolarum rubram majorem, & rubram minorem vocant.

RUBICION, onis. m. [ῥυθινός] Fluvius Galliam citeriorem a reliqua determinans Italia, cujus multa mentio est apud Plutarchum in vita Pompeji & Cæsaris. Sueton. in Cæs. cap. 31. Consecutusque cohortes ad Rubiconem flumen, qui provinciæ ejus finis erat, paulum constitit. Volaterranus lib. 6. Geograph. de hoc flumine hæc habet, Rubicon ipse nunc Pifatella, parvus quidem amnis, sed memorabilis, quod terminus Gallorum ac Romanæ provinciæ fuerit. Blondus in Italia illustrata, Sequitur magni quondam nominis torrens perexiguus Rubicon, Cisalpinæ Galliæ & Italiæ arva determinare solitus: Pifatellum nunc qui sub Flaminia via, Ruconem qui supra accollunt, vocant: fuitque olim stante & integra Republica Romana, lege prohibitum, ne quispiam armatus illum injussu magistratum transgrederetur. Eaque lex loco mota, in quo ab initio fuit posita, marmore litteris incisa elegantissimis, etiam nunc visitur. Sabellicus in Suetonium, Rubiconem hodie corrupto nomine Riconem accolæ appellant. Priusquam ad mare sit ventum, proximo amniculo insinuatus, aquis & nomine confusus, in Adriam inter Ariminum & Ravennam evolvitur. Sulpicius in Lucan. Ultima Italiæ urbs Ariminum erat: prima Galliæ, Ravenna. Ejus legis seu edicti, cujus meminit Blondus, verba, tum ex ipso Blondo, tum ex Volaterrano, tum ex Petro Crinito lib. 12. cap. 5. de Hon. Discip. sic collegimus; Iussu mandatuve pop. Rom. Consul, Imperator, Tribune, miles, tiro, commilito, armate, quisquis es, manipularis, Centurio, turmarie, legionarie, hic fisco: vexillum finito: arma deponito: nec citra hunc amnem Rubiconem, signa, arma, exercitum, comæatumve traducito. Si quis hujusce jussionis ergo adversus præcepta ierit feceritve, adjudicatus esto hostis populi Rom. ac si contra patriam arma tulerit, penatesque & sacris penetrabilibus asportaverit. S. P. Q. R. SANCTIO PLEBISCITI. S. V. C. hoc est, Senatuseve consulti.

De Rubiconis ortu & nomine sic ait Merula in Galliæ Cisalpinæ antiquitatibus: Rubicon non procul a Sarfina, Plauti patria, fontes habet: vocaturque hac ætate a circumvicinis populis materno idiomate altius Rugum, paulo inferius Rugozum, non procul a sinu, in quem influit, Adriatico, Pifatellum ingreditur per duo millia juxta Cisennam. Non est audiendus Vibius Sequester, qui Rubiconem putat eum esse fluvium, qui Varus appellatur inter Avenionem & Niceam in extremis Liguriæ finibus. Hæc Merula.

Undæ Rubiconis. Lucan. lib. 7. 254.

Amœni Rubiconis incola. Claud. ad Gennadium, 1.

Parvus Rubicon. Lucan. lib. 1. 185.

Puniceus. Lucan. lib. 1. 213. Putat Sidonius Rubiconem a rubro arenarum colore, seu puniceo, nomen habere.

RUBICUNDUS, RUBIDUS. V. RUBER.

RUBIGO, inis. f. pr. comm. [ῥυθινός] in metallis situ quodam contrahitur, arida & rubra, metallum paulatim absument, qualem in ferro videmus. Dicta a colore, nam veteres Robum, rubrum dicebant.

Dicit tanquam scribens Robigo. Vide ROBIGO. H. St. V. & ROBVS, Adj. Adorandæ rubiginis pocula, Antiqua. Juven. 13. Sat. 148.

Nigræ rubiginis morsu scabri enses. Lucan. lib. 1. 243.

Putris. Stat. 3. Theb. 582.

Salfa. Virg. 2. Georg. 220.

Squalida. Catull. Argon. 62. 42.

Detersa. Sil. lib. 4. 12.

Exesa inveniet scabra rubigine tela. Virg. 1. Georg. 495.

Obducere rubiginem. Plin. lib. 17. cap. 4. Ferroque omnis rubiginem obducit.

Dicitur & de aliis. ut, Dentium rubigo. Ovid. 2. Met. 776.

Ingenium rubigine læsum. Ovid. 5. Trist. 12. 21.

Nomen rubigine tangere. Catull. 69. 151.

Rubigo, [ῥυθινός] idem quod Robigo significat, estque vitium in segetibus. V. ROBIGO. Plin. lib. 18. cap. 17. Rubigo quidem, maxima segetum pestis, lauri ramis in arvo defixis, transit in earum folia ex arvis. Rubigo vel Ærugo in segetibus, inquit Budæus, est quam nullam nostrates agricolæ vocant. Spicæ enim marcidæ fiunt hoc vitio, & in pulverem tætidum confractiles.

Sterilem

Sterilem rubiginem non sentiet seges. Hor. 3. Carm. 23. 7.

RUBIGO Dea. & RUBIGALIA. V. RUBIGO.

RUBELLIO, ōnis. f. Idem quod Rubigo, V. RUBER.

RUBIGINŌSUS, a, um. Adj. [ῥυβίγινος] Plenum rubigine. Plaut. Stich. 1. 2. 77. Rubiginosam strigilem.

Rubiginosi dentes. Martial. lib. 5. 29.

RUBIGINŌ, [ῥυβίγινος] āre. Rubiginem contrahere. Pass. Apulejus lib. 3. Florid. p. 357. Elmenh. Profecto ut gladius usu splendescit, situ rubiginatur, ita vox in vagina silentii condita, diutino torpore hebetatur.

RUBOR, RUBRANS, V. RUBER.

RUBRIANUS, V. RUBRIUS.

RUBRICA, RUBRICATUS, V. in RUBER.

RUBRICATUM, i. n. [ῥυβρίκατος] Ptolemæo lib. 2. cap. 6. Hispaniæ Tarraconensis fluvius. Plin. 1. 3. Vulgo Lobregat.

RUBRICETA, RUBRICO, RUBRICOSUS, RUBRICUS, V. RUBER.

RUBUS, i. m. vel f. [ῥύβος] Sennis genus. Columel. lib. 11. cap. 3. de sepius hortorum, Ea femina sint vastissimarum spinarum, maximeque rubi & paliuri, & ejus, quam Græci vocant ῥυβόκατον, nos sentem canis appellamus. Horum autem ruborum femina quam maturissima eligi oportet. Ibidem in femin. gen. Alternis ordinibus ferulas, alternis rubos in hortis conditas habere. Et Gell. lib. 19. cap. 12. Videt forte vicinum rubos late atque alte obortas excidentem. [At Gloss. Græc. Lat. ῥύβος, Hic Rubus, Ruscus. V. & RUSCUS.

Acuta rubus. V. Acutus, in ACUO.

Asper rubus. Virg. 3. Ecl. 89.

Duri rubi. Ovid. 4. de Pont. 4. 4.

Horrentes rubi. Virg. 3. Georg. 315.

Mordax rubus. Ovid. de Medic. faciei, 4.

Punicej rubi. Propert. lib. 3. 13. 18. i. e. Mori silvestres.

Caninus rubus. Palladius lib. 1. cap. 34. Columella cynosbaton vocat, & sentem canis. Eglantier. V. supra.

Idæus rubus, ab Ida monte Phrygio. Dioscorid. lib. 4. cap. 34. & Plin. lib. 24. cap. 14. Un frambosier.

RUBEUS, a, um. Adj. Spinofus. ut, Virga rubea. Virg. 1. Georg. 226. a Rubo, frutice, vel potius a Rubis oppido Campaniæ, ut putat Servius. V. supra in RUBI.

RUBETUM, i. n. [ῥυβήτων] Locus in quo rubi sunt. ut, Durarubeta. Ovid. 1. Met. 105.

R U C

RUCTAMEN, RUCTATOR, RUCTATUS, RUCTITO, RUCTO, RUCTOR, RUCTUOSUS, V. RUCTUS.

RUCTUS, ūs. m. [ῥύκτος] Cibi vel potus in stomacho male concocti ventosa per os efflatio. Cic. 9. Fam. 22. Stoici crepitus ajunt æque liberos ac ructus esse oportere. Cels. lib. 4. cap. 5. ad finem, Sed si coacuit intus cibus, aut computruit (quorum utrumlibet ructus ostendit) ejiciendus est. Plin. lib. 20. cap. 18. Anethum quoque ructus movet, & tormina sedat. [Gloss. Lat. Gr. Ructeus, ῥεύκη. Scribe Ructus.

Ructus Nonio 2. 733. a Ructando dictus. Plaut. Pseud. 5. 2. 9. Quid lubet? pergin' ructare in os mihi, p. suavis ructus mihi est, sic sine modo. Lucilius Satira, Exhalas tum acidos ex pectore ructus.

[Rectius Voss. ab antiquo verbo Erugo. q. V.

Crebri ructus, crudelitatis indicium. Columel. lib. 6. cap. 6.

Ructu gravis herba. h. e. Gravem odorem ipso ructu ori referens, quale est allium. Plin. lib. 24. cap. 15.

RUCTUŌSUS, a, um. Adj. [ῥυκτωματώδης] ut, Spiritus ructuosi. Quintil. lib. 4. cap. 2. Ipsum offendunt temulento sopore profligatum, totis præcordiis stertentem, ructuosos spiritus geminare.

RUCTO, [ῥύκτωμαι] āre. Ructus emittere. Plaut. Pseud. 5. 2. 9. Pergin' ructare in os mihi? Cic. 12. Fam. 25. Quem ego, ructantem & naufaeantem, conjeci in Cæsaris Octaviani plagas. Juven. 3. Sat. 108.

— laudare paratus,

Si bene ructavit, si rectum minxit amicus.

Cui ructare turpe esset, is vomuit. Cic. 2. Philipp. 63.

Confer sudantes, ructantes, refertos epulis, tanquam opimos boves. Cic. 5. Tusc. 100.

RUCTOR, [ῥυκτωμας] āri. Depon. Idem significat.

Aves ructari. Varr. 3. de R. R. cap. 2.

Versus ructari. Translate dixit Hor. in Arte Poet. 457.

RUCTATUS, a, um. Partic. [ῥυκτωθείς] ut, Ructati cruores, Eructati. Sil. lib. 15. 432.

Permisscetque mero ructatos ore cruores.

RUCTATRIX, ōris. m. [ῥυκτριάς] & RUCTATRIX, īcis. f. Ructatrix herba, Quæ ructus inducit. Martial. lib. 10. cap. 48.

Nec deest ructatrix menta, nec herba salax.

RUCTAMEN, īnis. n. Prudent. Hamartig. v. 466.

Carnis & immodicæ spurco ructamine crudos.

RUCTIO, [ῥύκτωμαι] āre. frequent. Columel. lib. 6. cap. 6. de bove ægrotante sic inquit, Gemitus exprimit, locoque stare non patitur, sæpe decumbere & ructitare cœpit, caudamque crebrius agere. Locus corruptus est, legi autem debet, Sæpe decumbere, & agitare caput, caudamque, &c.

RUCTUOSUS, V. RUCTUS.

R U D

RUDENS, entis. V. RUDO.

RUDERA, RUDERO, RUDETUM. V. RUDUS.

RŪDIÆ, ārum. f. [ῥυδία] vetus Apuliæ oppidum, Ennii patria. Pomponius Mela lib. 2. 4. Post Barium (inquit) Egnatia, & Ennio cive nobiles Rudia: conf. Plin. lib. 3. cap. 11. [Stephano Rhodæ, ῥοδία, nisi error est. Straboni tamen etiam incolæ Rhodæi, ῥοδῖαι. V. suo ordine. V. & Alex. ab Alex. lib. 1. cap. ult. Hier. gen. Hodie non exstant.

RUDIUS, a, um. Adj. Hominem Rudium, Cic. pro Arch. 22. Ennium vocat.

RUDINUS, a, um. Adj. Idem. Aufon. Idyll. 12.

Unde Rudinus ait divum domus altisonum cæl.

RŪDIARIUS, V. RUDIS, substantivum.

RUDIMENTUM, V. RUDIS, adject.

VOL. IV.

RŪDIS, is. f. [ῥυδία, ῥυδία] Virga impolita dicitur. Cato de R. R. cap. 104. Hæc rude misceto ter in die, dies quinque continuas.

Rudibus solitos pugnare gladiatores, testis est Lampridius, quum ait, Commodum in arena rudibus inter cubiculares gladiatores pugnasse. [Habentur cap. 5. Quum autem subjungit, Lucentibus aliquando mucronibus, eo ipso docet, non gladiatoria hæc arma, neque pugnæ arenali apta fuisse, verum novitiorum, tironamque hujus disciplinæ exercitationi destinata, præcifo etiam ligno mucrone. Unde & magistri, seu Lanistæ proprie dicti, itemque emeriti & missione donati gladiatoris insigne fuit. Gloss. Lat. Gr. Rudes, ῥάβδος ἐπιστάτης μονομάχου, & rufus Rudis ῥάβδος, ἡ τὴν ἐπιστάτην τῶν μονομάχων. Unde apparet & Rudes in Recto sing. veteres dixisse. Ceterum miror Dionem, qui eadem de Commodio referens, quæ supra ex Spartiano allata sunt, ἑξ ὧν ἐλύθη interpretatur. De rude plura Lipf. Saturn. 1. 15. & 2. 23. & ex eodem aliisque Lex. Pitisc. & Voss. Etym.

Accipere rudem, pro Dimitti a munere; Rude donare, pro Dimittere, apud idoneos auctores obvia sunt. Inde ducta metaphora, quod antiquitus gladiatores, quibus permiffum erat a gladiatorio munere cessare, Rude donati dicebantur. Ea cessatio dabatur virgâ, quam rudem appellabant: unde hoc modo dimiffi, Rudarii vocabantur. Cic. 2. Philipp. 74. Tam bonus gladiator rudem tam cito accepisti? [Non nisi tamen de Emeritis fere dicitur.

Compellere ad rudem. Cic. ad Octav. Veteres vulneribus & ætate confectos Julianos gladiatores, egentes, reliquias Cæsaris ludi, ad rudem compulisset? quibus ille septus omnia misceret, nulli parceret, sibi viveret. i. e. Certare facere.

Donatus rude. Hor. 1. Epist. 1. 2.

Spectatum fatis, & donatum jam rude, quæris, Mæcenâs, iterum me antiquo includere ludo. Item Juven. 7. Sat. 171.

Ergo sibi dabit ipse rudem, si nostra movebunt Consilia.

Meruit rudem. Martial. lib. 3. 36. in Fabianum,

Hoc merui, Fabiane, toga, tritaque, meaque,

Ut nondum credas me meruisse rudem. h. e. Missionem, vel cessationem ab officio præstando & salutationibus. Domitius sic exponit: Putas me non meruisse rudem, i. e. Ut me alas sine officio: Gladiatores enim ætate ingravescente donabantur rude: qua rude accepta non cogebantur amplius pugnare, sed publica alebantur pecunia.

Tuta rudis. Ovid. 2. Amor. 9. 22.

Fellus in acceptos miles deducitur agros: Tutaque deposito poscitur ense rudis.

RŪDICŪLA, æ. f. dimin. [ῥυδία] Parva virga impolita ad multa utilis, potissimum autem ad movenda & agitanda ea, quæ super igne decoquuntur: vulgus nostrum spatulam vocat. Cato cap. 9. de R. R. Convolvulus in vinea ne fiet, amurcam, igni leni coquito, ridicula agitato crebro, usqueadeo, dum fiat tam crassa quam mel. Plin. lib. 29. cap. 3. Non est opus in hoc usu lanas rudiculis esse curatas. Sed hic locus aliter nunc legitur. Columel. lib. 12. cap. 46. [Onomast. vet. Rudicula, ῥυδία.]

RUDIARIUS, i. m. [ῥυδίαρος] Rudarii gladiatores dicti sunt, qui impertrant missionem artis suæ, donati rude. Sueton. in Tiber. cap. 7. Rudarius quoque quibusdam revocatis auctoramento centum millium.

Rudarius, Qui saga rudia & nova polit, ut ait Hermol. ex Festo in Rodus.

Rudarius, Qui ruderarium cribrum facit, & rudiora linteamina.

RŪDIS, e. Adj. [ῥυδός, ῥυδός, ῥυδός, ῥυδός, ῥυδός] Imperitus, indoctus, inscius, ignarus; a Rudere, derivatur. V. Voss. Etymol. Cic. pro Flacc. 16. Quum in theatro homines imperiti, homines rerum omnium rudes, ignarique confederant.

Rudis ad, ut

Ad bella rudis. Liv. 24. 48. Ovid. 3. de Pont. 7. 18.

Ad mala jampridem non sumus ulla rudes.

Ad seditiones rudis. Liv. 28. 25.

Rudis in. Cic. 1. de Orat. 40. Quem tu adolescentulus perpulisti, ignarum legum, hæsitantem in majorum institutis, rudem in jure civili.

In re nulla orator tiro ac rudis, nec peregrinus atque hospes esse debet. Cic. 1. de Orat. 18.

Rudes, & omnium ignari. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Artium rudes homines. Liv. 1. 7.

Artium bonarum rudis. Tacit. 1. Ann. 3.

Belli rudis, Inexpertus armorum. Hor. 2. Epist. 2. 47.

Conjugii rudis juvenca. Ovid. 4. Fast. 336.

Exemplorum rudis. Cic. pro Corn. Balb. 47. Dicat se non imperitum fœderis, non rudem exemplorum, non ignarum belli fuisse.

Litterarum Græcarum rudes. Cic. 1. Off. 1.

Operum rudes juveni. Ovid. 1. Fast. 83.

Provincia rudis & tiro. Cic. 4. Verr. 17. Nolebat in agendo discere, tamet si non provinciæ rudis erat & tiro.

Rerum rudis. Valer. 1. Argon. 771.

Rerum omnium rudis. Cic. 1. Tusc. 57.

Rei militaris rudis. Cic. 4. Acad. 2. Quum esset Roma profectus rei militaris rudis.

Discendi rudis. Tacit. 1. Ann. 29.

Tractandi rudis militares animos. Curt. lib. 4. 2. 17. h. e. Imperitus.

Rudis, cum ad animum transfertur, Rudes illi dicuntur, qui adhuc animum non expolivere disciplinis & doctrina, rerumque usu. Plin. lib. 2. cap. 7. Sedere cœpit sententia hæc, pariterque & eruditum vulgus, & rude, in eam cursu vadit. Festus, Hominem imperfectum rudem dicimus.

Anni rudes. Claud. 3. Conf. Hon. 85.

Campus rudis. V. CAMPUS.

Capilli rudes, Non compti. Senec. Hippol. 3.

Carmen rude, Inemendatum. Ovid. 1. Trist. 7. 22.

Discipulum me rudem atque integrum accipe. Cic. 3. de Nat. Deor. 7.

Epicurus hebes ac rudis. Cic. 2. de Divin. 103.

Forma ingenii admodum impolita & plane rudis. Cic. de Clar. Orat. 293.

Genus hominum rude, hebes & impolitum. Cic. 2. de Orat. 133.

Ingenium rude, Nullis studiis excultum. Hor. de Arte Poet. 410.

Lanæ rudes. Ovid. 2. de Arte Am. 220. i. e. Impolitæ.

Materia rudis, Chaos informe. Lucan. lib. 2. 8.

Moles rudis indigeatque. Ovid. 1. Met. 7.

R

Pectus.

Funde tuo lacrimas, orbata Bononia, Rufo,

Et resonet tota plangens in Æmilia.

Rufus Epheſius, Medicus, ſub Trajano principe multa conſcripſit, quorum nonnihil ad nos pervenit. Sæpe ab antiquis teſtis citatur. Suid.

Rufus Corinthius, Sophiſta, quanquam divitiis, & generis nobilitate pollebat, plus tamen ad ejus laudem dicendi gloria, linguæque gratia contulit. Auctor Philoſtratus.

R U G

RŪGA, & f. [ῥυτίς] Pl. Rugæ, *ῥυτίδες*. Gloſſ. omn. in hominibus præ ſenectute accidit. Cic. de Senect. 92. Non cani, non rugæ repente auctoritatem arripere poſſunt, ſed honeſte acta ſuperior ætas, &c. Ovid. 2. de Arte Am. 118.

Jam venient rugæ, quæ tibi corpus arent.

Aniles rugæ. Ovid. 14. Met. 96.

Cavæ. Ovid. 7. Met. 291. al. Venæ.

Deformes. Claud. 2. in Eutrop. 67.

Senilis. Ovid. 5. Faſt. 58.

Cogitur denſiſſima ruga in frontem. Juven. 13. Sat. 215.

Decipere aliquem rugis & ſupercilio. Cic. Poſt. red in Senat. 14.

Exarat ſenectus frontem rugis. Hor. Epod. 8. 3.

Excutere rugas. Ovid. 1. Amor. 8. 45.

Inducit rugas ſenectus. Tibul. lib. 2. 2. 20.

Laxantur corpora rugis. Ovid. 3. de Arte Am. 73.

Portare rugas. Ovid. 1. Amor. 8. 45.

Trahere rugam. Juven. 14. Sat. 325.

Turpant te capitis nives & rugæ. Hor. 4. Carm. 13. 11.

Rugæ, pro Severitate. Plin. 9. Epift. 17. Vis tu remittere aliquid ex rugis.

Ruga, non ſolum in corporibus dici ſolet, ſed etiam in veſtibus. Plin.

lib. 35. cap. 8. Præter quæ in veſte & rugas & ſinus invenit.

Ruga in arboribus. Plin. lib. 12. cap. 7. Deſt tota illa maturitas, ideoque & rugarum colorique ſimilitudo.

RUGOſUS, a, um. Adj. [ῥυτιώδης, ῥυτιώδης, ῥυτιώδης] Rugis plenus. Plin. lib. 12. cap. 13. Amomum laudatur quamaxime punici mali foliis ſimile, nec rugoſis. [Gloſſ. Lat. Gr. Rugoſus, ῥυτιώδης, ῥυτιώδης.

Acina rugoſa. Columel. lib. 13. cap. 41.

Cortex rugoſus. Plin. lib. 16. cap. 31.

Facies rugoſior uva paſſa. Claud. 1. in Eutrop. 111.

Folium rugoſum. Plin. lib. 13. cap. ult.

Frons. Martial. lib. 3. 93.

Genæ. Ovid. 1. Amor. 8. 112.

Palmæ. Ovid. 8. Met. 674.

Senectæ rugoſa ora pallent. Tibull. lib. 3. 5. 25.

RUGINOſUS, a, um. Adj. Idem. Cæl. Aurel. Acut. 1. 11. Cutis veluti ruginoſa vel ſulcata pannofiſas

RUGOſITAS, ætis. f. pro Severitate poſuit Tertull. de Patient. cap. 15.

Frons nulla mæroris aut iræ rugoſitate contracta.

RUGO, ære. Rugare dicitur veſtis, quum multos ſinus facit. Plaut. Caſin. 2. 3. 30. Vide palliolum ut rugat.

RUGATUS, a, um. Partic. ut, Rugata teſta, apud Plin. lib. 9. cap. 33.

RUGIO, pr. anc. [ῥυγιόμαι] Iræ. Rugire dicitur leo, quum vocem emittit. Auctor Philomelæ, v. 49.

Tigrides indomitæ rancant, rugiuntque leones. [Ἐλαφὸν κροῖ-

ζα. Bardit, Rugit. Gloſſ. Gr. Lat.

RUGITOS, ūs. m. [ῥυγιτός] Vopiſc. in Prob. cap. 19. Una miſſione centum jubatos leones, qui rugitibus ſuis tonitrua excitabant. V. Ruditus, in RUDO.

RUGUSCI, orum. n. Alpini populi inter eos quos maximus ille Cæſar Julius ſub jugum Romanorum miſit. Plin. lib. 3. cap. 20.

R U I

RUINUS, ſive RUVIDUS, a, um. Adj. [ῥυῖος] Plin. lib. 18. cap. 10.

Major pars Italiæ ruidus utitur pilo. Hermolaus, Præferratum pilum in molendo propterea vocatur Plinio, ut a pilo ruidus (ſic enim vocat ipſe) diſtinguatur: ad molas videlicet, quas aqua verſat, utili: nec tam, quod ſine ferro eſt, id nomen habet, quam quod aſperum, impolitumque.

Nam & Ruidus panis Plauto, ut ait Feſtus, eum ſignificat, qui parum coctus, rugoſusque ſit, quanquam Rubidus fere ſcribitur.

RUINA, V. RUO.

R U L

NULLA, & f. Inſtrumentum ferreum, ſtimulo ruſticorum additum, ad vomerem detergendum. Plin. lib. 18. cap. 19. Purget vomerem ſubinde ſtimulus cuſpidatus nulla. Diminutivum a Runa, quod eſt teli genus,

ut ait Feſtus. Ennius, apud Feſt. in Runa, Runata recedit. Habet autem hoc telum latiore cuſpide. Al. Rallo, quod ſ. l. V.

NULLUS, i. m. Mendicus, Ἀνέστης. Gloſſ. Lat. Gr. &

NULLA, & f. Χωλεῖ, Ἀχρεῖα. eadem Gloſſ. [Videtur a Rure derivari, ut ſit tertium Diminut. a Ruſticus, Ruſticulus ſcil. Ruſticellus, Nullus, a, um.

NULLUS, i. m. [Ῥούλος] cognomen gentis Serviliæ plebejæ. P. Servilius Rullus, teſte Plin. lib. 8. cap. 51. ſolidum ſervum Romanorum primus in epulis appoſuit, qui Ciceronis Conſulatu legem Agrariam promulgavit, a Cic. duabus orationibus impugnata. V. Alexandrum Alexandrin. lib. 1. cap. 9.

R U M

RŪMA, & f. [ῤύμα] Gl. L. G. Idem quod Rumen. A veteribus dicebatur Mamma. V. Non. 2. 756. & RUMEN, ac RUMIS. In Gloſſ. Lat. Gr.

reſtituitur & RUMIS. In Gr. Lat. ῤύμα, Mamma, Papilla, Ruma, Mamilla. Rūma, Gutturis pars eminens. Servius in Virg. Ecl. 6. 54. Rumatio dicta eſt a ruma eminente gutturis parte, per quam demiffus cibus a certis revocatur animalibus. In emendatis codd. legitur Ruminatio.

RUMO, [ῤύμος] ære. Idem quod Ruminare dicebatur apud veteres, teſte Feſto.

Eſt etiam Rumare, Lactare, quaſi mammam in rumen immittere. [Rumat, ῤύμας, Gloſſ. Lat. Gr.

RUMATIO, ōnis. f. V. RUMA.

VOL. IV.

RŪMIA, & f. [ῤύμια] dicta eſt, Dea, quæ rumis, id eſt, mammis, hoc eſt, pueris lactentibus præſidebat. Huius meminit Auguſtin. lib. 4. de Civit. Dei. Varro 2. de R. R. cap. 11. Non negarim, inquam, ideo apud divæ Rumiæ facellum a paſtoribus ſatam ficum. Ibi enim ſolent facrificare lacte pro vino, & pro lactentibus.

RUMBOTINUS, V. RUMBOTINUS.

RŪMEN, īnis. n. Eminens ſub mento gutturis pars, qua cibus in alvum demittitur. Feſtus, Rumen eſt pars colli, qua eſca devoratur: unde & rumare dicebatur, quod nunc ruminare.

Rūmen, Mamma dicitur. [ῤύμης] Plin. lib. 15. cap. 19. de Ficu Ruminali, Magiſque ob memoriam ejus, quæ nutritrix fuit Romuli ac Remi conditoris appellata: quoniam ſub ea inventa eſt lupa infantibus præbens rumen (ita vocabant mammam) miraculo ex ære juxta dicato, tanquam in comitium ſponte tranſiſſet.

ῤύμην, βρέφους τροφόν. Suid. 1252. H. St.

Rumen, Nonius 1. 64. docet eſſe Locum in ventre, quo ſumitur cibus, & unde redditur. Pomponius Proſtibus, Ego rumorem parvifacio, dum ſit rumen qui impleam. conf. RUMA & RUMIS.

RŪMINO, [ῤύμνω] Gl. L. G. & G. L. ære: & RUMINOR, 'ārī. eſt Revomere, ac rurfus conſumere, quaſi cibus ad rumen revocare, iterumque conſicere. Columel. lib. 6. 6. pr. Propter quæ bos neque ruminat, neque lingua ſe deterget.

Herbas ruminare. Ovid. 3. Amor. 5. 17. Virg. 6. Ecl. 54.

Ilice ſub nigra pallentes ruminat herbas.

Ruminari, per translationem, In memoriam revocare. Varro Tanaquile, Non modo abſens quicquam de te ſæpius cogitabit, ſed etiam ruminabitur humanitate. Livius Egitho, Nemo hæc voſter ruminabitur mulieri, Alii legunt, Voſtræ ruminetur Nonius 2. 756. & 17. 103.

Utitur Gellius lib. 19. cap. 7. H. St. Verba hæc ſunt, Figuras habitusque verborum, novæ aut inſigniter dictorum, in Læviano illo carmine ruminabamur.

RUMINANS, Partic. Ruminantes, ῤύμασιν. Gloſſ. Lat. Gr.

RUMINATIO, ōnis. f. [ῤύμνησις] Plin. lib. 11. cap. 37. Quibus neque dentes utrimque, nec ruminatio.

Hiemis ruminatio. Idem lib. 17. cap. 22. Si ſaucias recenti medicina mordeat quædam hiemis ruminatio. i. e. Frigoris reiteratio. Ducta metaphorā a cibi repetitione & revocatione.

Ruminatio, Ipſa in memoriam revocatio. Cic. 2. Att. 12. Quanto magis vidi ex tuis litteris, quam ex illius ſermone, quid ageretur de ruminatioe quotidiana, de cogitatione Publii, &c.

RUMINATOR, ōris. m. Arnob. 7. p. 230. Rumiæ ſunt prima in gurgulionibus capita, qua dejicere cibos & referre natura eſt ruminatoribus ſaculis. conf. Voſſ. Etym. p. 438.

RUMINĀLIS, e. Adj. Ficus ruminalis, [ῤύμαλινος] ſub qua Lupā Romulo & Remo dicitur mammam præbuiſſe, ut ait Feſtus: quæ & Romula vocitata eſt. Sive quod ſub ea pecudes æſtatis tempore frigora captantes, herbas ruminare conſueverunt. conf. Liv. 1. 4.

Ruminales hoſtiæ, Eorum animalium quæ ruminant. Plin. lib. 8. cap. 51.

RUMINUS, a, um. Adj. Idem. Ovid. 2. Faſt. 411.

Arbor erat, remanent veſtigia, quæque vocatur

Rumina nunc ficus, Romula ficus erat. ubi V. Heinſ.

RUMINA, & f. Dea eadem, quæ paulo ſupra Rumia dicta eſt. Varro Cato, vel de Liberis educandis: Hiſce manibus lacte ſit, non vino, Cuminum propter cunas, Ruminæ propter rumam, id eſt, priſco vocabulo, mammam, a quo ſubrumi etiam nunc dicuntur agni. Ex Nonio, 2. 756.

RŪMEX, icis. m. [ῤύμηξ] Gl. L. G. & G. L. Herbæ genus. Plin. lib. 19. cap. 12. Solum vero ex omnibus lapathum ſilveſtre melius, hoc in fativis rumex vocatur, naſciturque fortiſſimum.

Rumex, Genus teli, ſimile ſpari Gallici, ut ait Feſtus. Lucilius,

Tum ſpara, tum rumices portantur, ſtragula porro. V. Gell. lib. 10. cap. 25.

RUMICA, V. RUMA.

RŪMICA, & f. Avis eadem, quæ Cuculus. Gloſſ. Lat. Gr. Rumica, κόκκυξ.

[Hanc vocem reſtituendam Juvenali puto, Sat. 6. 176.

Tu tibi tunc rumica places. Ubi vulgo Curruca. al. cum Schol. vet. Uruca, vel Urtica legunt. Certe Cuculi appellatio non noſtro demum ævo in probris haberi cœpit.

RUMIFERO, RUMIGERO. V. RUMOR.

RUMIGESTRI, orum. Telorum genus quoddam fuit apud antiquos, de quibus meminit Gell. lib. 10. cap. 25. Rumigestri, faces. Sed quia in Miſ. diſt. ſcribitur Rumi geſtri faces, Lipſius Rumices, trifaces legit.

V. not. Gronov. conf. CESTRUS.

RUMIGO, ære. apud Apul. lib. 4. Met. p. 153. Elmenh. Tum ventri profundo ſerviens, jam fere tertium qualum rumigabam. i. e. ut interpretor, Ruminabam.

RUMINA, RUMINO, RUMINOR. V. RUMEN.

RUMINUM, i. n. quid ſit diſquirendum. Gloſſ. Lat. Gr. Ruminum ῤύμνησις.

[An pro Ricinio poſuit?]

RŪMIS, is. f. [ῤύμη] Idem quod Ruma, id eſt, mamma, ſed proprie animalium. Varro lib. 2. de agricultura, cap. 11. Mammæ enim rumis, ſive rumæ, ut ante dicebant, a rumi, & inde dicuntur ſubrumi agni lactentes, a lacte. Sic ibid. cap. 1. Gloſſ. Lat. Gr. Rumis, ῤύμη, δεικνύται.

RUMON, Præceps in Tiberi locus. Alexander Alexandrin. lib. 5. cap. 26. Præterque aram Conſi, quæ in circo fuit, ab accēſſu hominum ſemota, etiam ara Ditis & Proſerpina in loco abdito in Martio campo ad Tarentum colebatur, locum denominatum, quod ibi Tiberis ripas tereret, qui Rumon propterea dictus & Serra, at quam rarus erat accēſſus hominum.

RŪMOR, ōris. m. [ῤύμος, ῤύμος, ῤύμος, ῤύμος] Sermo in populo ſine certo auctore, de re quacunque recenti diſperſus. Cic. 5. Verr. 98.

Multa ſunt impoſita huic ordini munera, multi labores, multa pericula, non ſolum legum ac judiciorum, ſed etiam rumorum ac temporum. Gloſſ. Lat. Gr. & Gr. Lat. Rumor, ῤύμος, ῤύμος.

Multitudinis rumor. Cic. 2. de Finib. 49. Honeſtum quid ſit, ſi id non eſt in voluptate, negat ſe intelligere: niſi forte illud quod multitudinis rumore laudetur.

Rumor de. Cic. 12. Fam. 9. Nihil perſertur ad nos præter rumores de oppreſſo Dolabella, ſatis illos quidem conſtantes, ſed adhuc ſine auctore.

Ex ſermone rumor attulit ea ad aures. Cic. pro Lege Manil. 25. Sinite hoc loco, Quirites, ſicut Poetæ ſolent, qui res Romanas ſcribunt,

R 2

prætere

præterire me nostram calamitatem, quæ tanta fuit ut eam ad aures L. Luculli, non ex prælio nuntius, sed ex sermone rumor afferret.

Aura rumoris. Cic. pro Muren. 35. Totam opinionem parva nonnunquam commutat aura rumoris.

Adversus. V. ADVERTO.

Amarus. Virg. 4. Æn. 203.

Atrox. Tacit. 1. Hist. 54.

Bellus, vel Non bellus. Cic. 8. Fam. 1. Quod ad Cæsarem attinet, crebri, & non belli de eo rumores veniunt: alius equitem perdidisse: alius, &c.

Celebris. V. CELEBRIS.

Clemens. V. CLEMENS.

Constans. V. CONSTO.

Crebri rumores. V. Bellus rumor.

Fallax. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 294.

Firmus non. Cic. 11. Att. ult. Illum discessisse Alexandria rumor est non firmus, ortus ex Sulpicii litteris.

Iniquus. Ovid. 4. Fast. 307.

Injucundus. Cic. 3. Q. frat. 8. Rumor Dictatoris injucundus bonis.

Magnus. V. MAGNUS.

Miserabilis. Claud. de Bell. Get. 199.

Nuntius rumor. Cic. 12. Fam. 10. Nos de Dolabella quotidie quæ volumus, audivimus: sed adhuc sine capite, sine auctore, rumore nuntio.

Secundo rumore, h. e. Grato. Tacit. 3. Ann. 29. Utque hæc secundo rumore, ita adversis animis acceptum, quod filio Claudii focer Sejanus destinaretur. Hor. 1. Epist. 10. 9.

Quæ vos ad cælum effertis rumore secundo. conf. ad finem.

Sinister. Lucan. lib. 8. 52.

Tristis. Cic. 15. Fam. 17. Rumores tristiores, sed adiuvant.

Vagus. Tacit. 2. Ann. 39.

Validus. Tacit. 4. Ann. 10.

Afferre rumores. V. AFFERO.

Affingere rumoribus. V. AFFINGO.

Aucupari inanem rumorem. V. AUCUPOR.

Colligere rumorem. V. COLLIGO.

Differre rumorem. Tranquillus in Octav. cap. 7.

Dissipatis rumoribus improbiis. Cic. 14. Philipp. 10.

Excipere rumores. Cic. pro Deiot. 25. At eo, inquit, tempore ipso Nicæam Ephesumque mittebat, qui rumores Africanos exciperent, & celeriter ad se referrent.

Exstinguere rumorem. Cic. 15. Att. 10.

Flagrare rumore malo. Hor. 1. Serm. 4. 125.

Inflat animos. V. INFLO.

Intelligere rumorem. Plaut. Catin. prol. 11.

Nos, postquam populi rumore intelleximus, Studiose expetere vos Plautinas fabulas.

Pugnare rumoribus cum aliquo. Cic. 3. de Nat. Deor. 13. Rumoribus, inquit, mecum pugnas, Balbe, ego autem a te rationes requiro.

Serere varios rumores. Virg. 12. Æn. 228.

Servire rumori, i. e. Famæ. Plaut. Trin. 3. 2. 14.

Spargere rumorem. Cic. pro Deiot. 25.

Subdere rumorem. Tacit. 3. Hist. 25.

Erat claro apud vulgum rumore. Tacit. 15. Ann. 48. De Pisone.

Afflavit rumor. Cic. 16. Att. 5. Sed tamen rumoris nescio quid afflaverat, commissione Græcorum frequentiam non fuisse. i. e. Nescio quid rumoris affluerat, quum Græci ludi committerentur, infrequentem populum affuisse.

Afluere rumorem. Cic. 3. Q. frat. 3.

Ait rumor. Martial. lib. 3. 80.

Rumor ait linguæ te tamen esse malæ.

Calent rumores. V. CALEO.

Didit hic subito Trojana per agmina rumor. Virg. 7. Æn. 144.

It facti rumor per oppida. Ovid. 6. Met. 147.

Fieri raucum rumorem, i. e. Exstingui. Cic. 9. Fam. 2.

Incedit rumor. Tacit. 1. Ann. 5. h. e. Subit.

Increbrescit. V. INCREBESCO.

Manat frigidus a rostris per compita rumor. Hor. 2. Serm. 6. 50.

Narrat rumor. V. NARRO.

Ortus rumor. V. ORIO.

Perferret multa etiam ipse rumor. Cic. 2. Fam. 7. Ovid. 2. de Pont. 1. 49.

Pertulit hoc idem nobis, Germanice, rumor.

Perstrept rumor in aula. Stat. 2. Achil. 76.

Pervaserat rumor, ipso tempore flagrantis urbis, &c. Tacit. 15. Ann. 39.

Senescunt rumores. Tacit. 2. Ann. 77. h. e. Vanescunt, & consumuntur.

Serpere rumorem. Cic. pro Muren. 45.

Est rumor in ambiguo. Ovid. 3. Met. 253.

Est rumor, erit, & erat. Ter. And. 1. 2. 14.

Meum gnatum rumor est amare. Idem Phorm. 5. 8. 18.

Nam qui erit rumor populi, inquit, si feceris? Cic. 1. Fam. 8.

Rem te valde bene gessisse rumor erat. Sic Martial. 4. 16.

Surrexit rumor. Tacit. 2. Hist. 42.

Vagantur rumores. Ovid. 12. Met. 55.

Mistaque cum veris passim commenta vagantur Millia rumorum.

Venit rumor, datum iri gladiatores. Ter. in Hec. prol. 39.

Rumor, pro Favore. Virg. 8. Æn. 90.

Ergo iter inceptum peragunt rumore secundo. i. e. Prospero favore, & auxilio fluminis. V. supra Secundus rumor.

RUMUSCULUS, i. m. dimin. [ῥυμίσκος] Cic. pro Cluent. 105. Tum etiam illi quinque, qui imperitorum hominum rumusculos aucupati, tum illum absolvent, jam suam clementiam laudari magnopere nolebant.

Rumusculi populares. Cic. 3. de Legib. 35.

RUMIFERO, [ῥυμίσκος] are. Rumoribus ferre: antique. Plaut. Amph. 2. 2. 46. Quamque adeo cives Thebani vero rumiferant probam. Al. Rumificant.

RUMIGERO, [ῥυμίσκος] Gl. Gr. L. are. Vulgo, sed obsoletum. V. Fest. in voce Rumito.

RUMIGERATIO, ñis. f. Lamprid. Heliogab. cap. 10. Infami rumigeratione pasci. V. Voss. de Vit. Serm. Lat. 4. 22. p. 769.

RUMIGERULUS, i. m. [ῥυμίσκος, ἢ ῥυμίσκος] Gl. Lat. Gr. & Gr. Lat.] Ammian. 14. 1. Per clandestinos rumigerulos.

RUMITO, are. Festus, Rumitant, rumigerantur. Nævius. Simul alius aliunde rumitant inter se.

RUMPO, rūpi, ruptum, [ῥυμίσκος, ῥήσσω] are. Frangere.

Aditus rumpere. V. ADEO, ire.

Aera ictibus rumpit. Ovid. 4. Met. 124.

Amnes fontibus rumpuntur. Virg. 3. Georg. 428.

Capillos. Ovid. 10. Met. 723.

— pariterque sinus, pariterque capillos Rupit.

Diem. ut, Fulmen emicuit, & rupit diem, i. e. Erumpendo emisit lucem igneam. Lucan. lib. 1. 153.

Frena pudoris. Propert. lib. 3. 19. 3.

Funem ab litore rumpere, & fugere. Virg. 3. Æn. 640.

Guttur a cultro, Secare. Ovid. 15. Met. 464.

Iter rumpere ad litora dicitur fluviis, armorum congerie & corporum. Sil. lib. 1. 54.

Pectora rumpere ense. Virg. 9. Æn. 432.

Pectora fremitu rumpere. Lucret. lib. 3. 298. De leonibus.

Præcordia ferro. Ovid. 6. Met. 251.

Telum rupit terga novena boum clypei. Ovid. 12. Met. 97.

Tunicas. Virg. 2. Georg. 75.

Vestes. Ovid. 6. Met. 131.

Vincula, Catenas, &c. Virg. 10. Æn. 233.

Rupimus invitæ tua vincula. Hor. 2. Serm. 7. 70. Rumpere catenas. Cic. 7. Verr. 78. Quid si aufugisset, si vincula rupisset?

Rumpere intro, Introire protinus. Ter. Eun. 5. 6. 26. Cesso huc intro rumpere? Nonius 4. 396.

Rumpere, Translate non uno modo, ut Amores tantos rumpi non speret. Virg. 4. Æn. 292.

Edicta rumpere. Hor. 3. Carm. 15. 22.

Fidem. Liv. 9. 40. Idem 24. 29. Rupta pacis fides.

Fœdus. Liv. 3. 25. Virg. 12. Æn. 585. Ibid. 8. 540.

Fœdera negligere, violare, rumpere. Cic. pro Corn. Balb. 13.

Imperium. Tacit. 13. Ann. 36.

Iter coeptum. Ovid. 3. Amor. 6. 88.

Jus rumpere. Liv. 4. 17.

Leges. Virg. 1. Georg. 510.

Vicinæ ruptis inter se legibus urbes Arma ferunt.

Moras rumpere, h. e. Festinare, quasi moram frangere, in mora non esse. Virg. 3. Georg. 43. Martial. lib. 2. 64.

Eja age, rumpe moras, quo te spectabimus usque?

Græcia conjurata rumpere nuptias. Hor. 1. Carm. 15. 7.

Patientiam rumpere. V. Patientia, in PATIOR.

Questus pectore rumpere. Virg. 4. Æn. 553. i. e. In questus repente & clare erumpere.

Quies populis rupta. Lucan. lib. 1. 239.

Reverentiam sacramenti rumpere. Tacit. 1. Hist. 12.

Silentium rumpere. Virg. 10. Æn. 64.

— quid me alta silentia cogis

Rumpere, & obductum verbis vulgare dolorem?

Silentia sermone rupit. Ovid. 1. Met. 208.

Somnos. Lucan. lib. 3. 25.

Testamentum rumpere. Cic. 1. de Orat. 241. Quia constat agnoscendo rumpi testamentum, ergo in hoc genere juris judicia nulla sunt.

Testamentum rumpi dicitur, quum permanente suo in statu testatore casu aliquo evertitur. l. 3. §. 2. D. de injusto, rup. & irrito testamen.

Testamentum ruptum, & Ratum, contraria. Cic. 1. de Orat. 173.

Verba singultu. Ovid. de Rem. Amor. 598.

Ruptaque singultu verba loquenris erant. i. e. Interrupta.

Vocem rumpere, de eo dicitur, qui cum diu tacuerit, repente quidpiam edit. Virg. 2. Æn. 129.

Composito rumpit vocem, & me destinat aræ. Servius, h. e. Erumpit in vocem. Et dictum est per contrarium. Nam si Silentium rumpere, est loqui: Vocem rumpere, est tacere. Sed aliqua interdum simpliciter, interdum per contrarium intelliguntur. Idem 3. Æn. 246.

— rupitque hanc pectore vocem. h. e. Cum indignatione loquitur, ut ait Servius.

ῥήξω φωνήν. H. St.

Rumpere, Disjicere. Virg. 8. Ecl. 71.

Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis. Non. l. c.

Ut aliquando ista quæ sunt inflata rumpantur. i. e. Crepant. Cic. in Vatin. 10. Phæd. 1. 24. extr.

— dum vult validius

Inflare sese, rupto jacuit corpore.

Rumpo, i. e. Rumpi facio. Plin. lib. 30. cap. 4. de buprestis, Devoratumque tacto felle ita bovem inflamat, ut rumpat. Martial. lib. 10. 79.

Invidia rumpi, Crepare, translate. Virg. 7. Ecl. 26.

Malis rumpi, & Non moveri, contraria. Cic. 3. Q. frat. 9. pr.

Rumpere, Defatigare. Plaut. Merc. 1. 2. 40.

— opera licet

Experiri, qui me rupi currendo tua causa. Ter. Hec. 3. 4. 21.

Ut me ambulando rumpere? Nonius. 4. 396.

Rupisse videtur, qui corrupit. Ulpianus, vi bonor. rapt. l. Prætor. Idem in l. Si servus servum. §. inquit. D. ad l. Aquil. Inquit lex, ruperit: quod verbum fere omnes veteres sic intellexerunt, Corruerit. Alphen. in l. Qui insulam. Locati, Qui mulas ad certum pondus oneris locarat, quum majore onere conductor eas rupisset.

Mulas rumpere. V. paulo ante, Rupisse videtur, &c.

Horrea rumpere dicuntur immensæ messes, quum eas Horrea non capiunt. Virg. 1. Georg. 49.

Rupit, pro Ruperit, Præteritum antiquum in XII Tab. apud Festum, Si membrum rupit, &c. i. e. Ruperit.

RUMPOR, Passiv. Hor. 1. Serm. 3. 136.

Urgeris turba circum testante: miserque Rumperis, &c. Plura in ipso verbo.

RUMPTUS, a, um. Partic. pro Ruptus. Ulpian. l. 3. §. Dig. de injusto, rupto, irritato testamento. [Nisi error est.]

RUPTUS, a, um. Partic. ut, Gloss. Lat. Gr. Ruptum, ῥυμίσκος.

Aggeres rupti. Virg. 2. Æn. 496.

Comis ruptis exfulare. Ovid. 15. Epist. 114. al. Scissis.

Fides. Ovid. 2. Epist. Sabin. 96.

Rupi, quam ruptam sum mihi quæsta, fidem.

Montes rupti. Lucan. lib. 3. 61.

Pustula rupta lædit teneras manus. Tibul. lib. 2. 3. 10.

Vincla rupta. Virg. 8. Æn. 651.

Rupta, Absoluta, Fractura passia. Plin. lib. 20. cap. 6. Convulsis & ruptis, cum sale & oleo.

RUPTIM, Adv. Cæs. 1. Bell. Civil. 5. Aguntur omnia riptim atque turbate. Sed Riptim legit D. Voss. q. V.

RUPRIO, ōnis. f. Ulpianus in l. Si servus. §. rupisse. D. ad legem Aquiliam, Aquilia enim eas ruptiones, quæ damna dant, persequitur.

RUPTOR, ōris. m. Liv. 4. 19. Hiccone est, inquit, ruptor foederis humani, violatorque gentium juris? Adde Tacit. 4. Hist. 57.

RUMPI, orum. m. qui & Traduces dicuntur. Varr. 1. de R. R. cap. 8. Quartum pedamentum est nativum ejus generis ubi ex arboribus in arbores traductis vitibus vinea fit, quos traduces, quidam rumpos appellant. [An hi Romphi Alex. Alexandrino? V. f. l.]

RUMPOTINUM, i. n. Columel. lib. 5. cap. 7. Est & alterum genus arbusi Gallici, quod vocatur rumpotinum: id desiderat arborem humilem, nec frondosam. Plin. lib. 24. cap. ult. V. hic sequentia.

RUMPOTINĒTUM, i. n. Locus arboribus rumpotinis confitus. Columel. lib. 5. cap. 7. Nam fere ita constitutum rumpotinetum animadverti, ut ad octo pedes locis siccis & clivosis, ad duodecim locis planis & uliginosis tabulata disponantur, plerumque autem ea arbor in tres ramos dividitur, quibus singulis ab utraque parte complura brachia summittuntur, tum omnes pæne virgæ, ne umbrent eo tempore, quo vitis putatur, abraduntur. Arboribus rumpotinis si frumentum non inferitur, in utramque partem viginti pedum spatia interveniunt.

RUMPOTINUS, i. f. [αργεῖος] vocatur & alio nomine Populus arbor Italiæ Padum transgressis. Plin. lib. 14. cap. 1. Alii tamen legunt Rumbotinus. [Hard. ex Colum. de Arb. 16. pr. Opulus legendum censet. Etiam Varr. R. R. 1. 8. Quartum arbusi, ubi traduces possint fieri vitium, ut Mediolanenses faciunt in arboribus, quas vocant Opulos. Gloss. Lat. Gr. Opulus, Κισσόφυλλον. Videtur ea Populi species, quæ Plin. Lybica, junioribus Tremula, & Alpina dicitur.]

RUMUSCULUS, V. RUMOR.

R U N

RUNA, æ. f. Genus teli significat. V. Fest. Hinc

RUNATUS, a, um. Ennius, Runata recedit, i. e. Pilata. Paulus.

RUNCA, V. RUNCINA.

RUNCALIA, vel **RONCALIA**, arum. f. Locus est campestris ad Padum, haud longe a Placentia. Otho Frising. lib. 2. cap. 11. Rerum Ænobarb. Fit mentio in libris Feudorum, De cap. Conrad. in princip.

RUNCINA, æ. f. [ῥυκίαν] Runcinæ (ut ait Hermolaus) sunt Majores ferræ, quibus fabri materiarii secant arborum moles, subjectis canteris. Plin. lib. 16. cap. 42. Ad incitatos runcinarum raptus. [Immo & hic est quod seq.]

Runcina, præterquam quod significat ferram majorem, signat & Planulam, qua levigandis lignis lignarii fabri utuntur. Gallice appellamus *un Chevalet*, *une planne*. Cæl. lib. 8. cap. 4. [Gloss. Lat. Gr. Runcina, ῥυκίνη. & Gr. Lat. ῥυκίνη, Tribula, Runcina. Rufus Lat. Gr. Tribula, Τρυβίη. scr. *ῥυκ*. conf. Suid. Hesych. & Hard. in Plin.]

RUNCA, æ. f. pro Runcina veteres usurpaverunt, teste Festo.

RUNCINO, ære. Varro de L. L. 5. 10. Runcinare a runcina, cujus origo Græca, ῥυκίαν. Et Arnob. 5. p. 177. Ex arbore ramum, dolat, runcinat, &c. [Gloss. Lat. Gr. Runcinat, ῥυκινίζει, ῥυκίανίζει. & Gr. Lat. ῥυκινίζει, Runcino. ῥυκινίζει, Runcio.]

RUNCO, [ῥυκνίζω Gl. Gr. L.] ære. Eruere, evellere noxias herbas. Cornutus, Runcari proprie segetes vel herbæ dicuntur. Plin. 18. 21. Sili-ginem, far, triticum, semen, hordeum occato, sarrito, runcato, quibus dictum erit diebus. Apud Caton. R. R. cap. 2. Runcare spinas.

V. BRUNCO. H. St.

RUNCATIO, ōnis. f. [ῥυκνισμός] Evulsio ipsa. Plin. lib. 18. cap. 21. Runcatio, quum seges in articulo est, evulsis inutilibus herbis, frugum radicem vindicat, segetemque discernit a caspate.

RUNCATOR, ōris. m. [ῥυκνιστής] Columel. lib. 11. cap. 3. Quæque præterierio, intelligi oportebit nullam operam postulare runcatoris.

RUNCINA Dea, frumento præesse ab antiquis Idololatris credita est. Lilius Syntagmate, 1. Hystor. Deorum, Runcina Dea (inquit) tum placabatur, quum frumenta runcanda essent, id est, a terra auferenda. Augustinus & Varro de L. L. [Ubi dixi l. 5. extr. de instrumento, non de Dea.]

RUNCO, ōnis. m. Pallad. 1. 43. Runcones, quibus vepreta persequimur. conf. Isidor. 20. 16.

R U O

RŪO, rui, rūtum, [ῥέειν, ῥίπιν, ῥίσιαν, ῥεῖν] ēre. Concidere. Virg. 2. Æn. 290.

— ruit alto a culmine Troja. Ter. Heaut. 4. 3. 41. Quid

si nunc cælum ruat? Gloss. Lat. Gr. Ruit, Συμπάσκει, ἢ Συνέπιπτε, Ἐπιφέρειται.

Ruere illa non possunt, ut hæc non eodem labefacta motu concidant.

Cic. pro Lege Manil. 19. Ovid. 4. de Pont. 3. 36.

Et subito casu, quæ valuere, ruunt.

Æther arduus ruit. Virg. 1. Georg. 324.

Cælum ruit imbris. Martial. lib. 3. 100.

Dies ruit, matura jam luce, pro Oritur. Virg. 10. Æn. 256.

Nox ruit. Virg. 6. Æn. 539.

Sol ruit interea, & montes umbrantur opaci. Virg. 3. Æn. 508.

Venti ruunt, qua data porta. Virg. 1. Æn. 87.

Venti ruant licet, & sæviant procellæ, imperat furori, virefque tantas compescit. Plin. lib. 32. cap. 1.

Ver ruit, Præcipitatur, declinat, in finem vergit. Virg. 1. Georg. 133.

— vel quum ruit imbriferum ver.

Ruere, Effundi. Virg. 6. Æn. 44.

Unde ruunt totidem voces responsa Sibyllæ.

Amnes de montibus ruunt. Virg. 4. Æn. 164.

Flumina ruunt per apertos campos. Ovid. 1. Met. 285.

Impetus unde ruit. Ovid. 11. Met. 530.

Ruere, Festinanter ire, seu in præceps ferri, & impetum de improvviso facere in aliquem. Virg. 10. Æn. 811.

Quo moriture ruis? majoraque viribus audes? Ter. Heaut. 2. 3. 128.

Sed heus tu, vide sis ne quid imprudens ruas. Cic. 7. Att. 19. de

Cæsare, At illum ruere nuntiant, & jam jamque adesse.

Ira ruit resoluta frenis legum. Lucan. lib. 2. 145.

Ad interitum. Cic. pro Marcell. 14. Tantumque apud me grati animi fidelis memoria valuit, ut nulla non modo cupiditate, sed ne spe quidem, prudens & sciens tanquam ad interitum ruere voluntarium.

Ad urbem ruere infesto agmine. Liv. 3. 3.

In agendo ruere, & sæpe peccare. Cic. pro Domo, 141.

In arma media ruere. Virg. 2. Æn. 353.

In bella. Virg. 7. Æn. 782.

In facinus. Senec. Octav. 17.

In fata media. Liv. 8. 24.

In ferrum. Virg. 8. Æn. 648.

In fugam. Liv. 26. 40.

In furias & ignem. Virg. 3. Georg. 244.

In perniciem suam. Liv. 37. 43.

In prælium avidi ruunt. Liv. 7. 14. extr.

In rixam. Quintil. lib. 2. cap. 12.

In hostium tela. Liv. 7. 15.

In vulnera ac tela. Liv. 26. 44.

Per fas omne nefasque ruere. Lucan. lib. 5. 313.

Per medios ruit. Virg. 4. Æn. 647.

Per nefas vetitum gens humana ruit. Hor. 1. Carm. 3. 26.

Sine lege ruere. Ovid. 2. Met. 204.

Portis mane ruunt. Virg. 4. Georg. 185.

Portis ruere. Liv. 27. 41.

Ruere, Decipi cupiditate. Cic. 3. Off. 55. Si hoc non est emptorem pati ruere, & per errorem alterum inducere.

Ruere, Iracunde furere. Cic. 2. Att. 14. Nihil est jam quod magis timendum nobis putem, quam ne ille noster Sampficeramus, quum se omnium sermonibus vapulare videbit, ruere incipiat. Pompejum intelligit.

Ruere, Evertere, diruere, complanare, Accusativo junctum. Virg. 1. Georg. 105.

Quid dicam, jacto qui semine cominus arva

Insequitur, cumulosque ruit male pinguis arenæ? Servius.

Ruit nubem ad cælum. Virg. 2. Georg. 308.

Et totum involvit flammis nemos: & ruit atram

Ad cælum picea crassus caligine nubem. i. e. Egerit, emittit,

& ruere facit, nam modo Ruit, agens incipit. Servius.

Ruere, Impellere. Ter. Adelph. 3. 2. 21.

Ceteros ruere, agere, raperem, tunderem, profternerem.

Ruere, Eruere, levare. Virg. 11. Æn. 211.

Mærentes altum cinerem & confusa ruebant

Ossa focis. i. e. De cineribus eruebant. Servius.

Ruere herbas & limum. Eruere, proruere. Plin. lib. 11. cap. 37. Cornea & acuta volucribus rostra. Eadem raptu viventibus adunca: collecto, recta: herbas ruentibus, limumque lata, ut suum generi.

RUENS, entis. Partic. Virg. 4. Æn. 401.

Migrantes cernas, totaque ex urbe ruentes. Hor. 1. Carm. 16. 12.

Nec sævus ignis, nec tremendo

Juppiter ipse ruens tumultu.

Acervus ruens. Hor. 2. Epist. 1. 47.

Imperium ruens. Lucan. lib. 5. 200.

Ira ruens. Propert. lib. 3. 14. 44.

Fulcire ruentem. Sil. lib. 11. 234.

RUITURUS, a, um. Partic. ut, Pons ruiturus. Lucan. lib. 2. 499.

RUINA, æ. f. [ῥωσισμενολή, κατὰ πλῆθος Gl. L. G.] proprie Casum significat alicujus rei quæ concidit. Cic. 2. de Divin. 40. Eos enim ipsos jocandi causa inducit Epicurus perlucidos & perflabiles, & habitantes tanquam inter duos lucos, sic inter duos mundos propter metum ruinarum. De diis loquitur. Hor. 2. Carm. 19. 15.

— tectaque Penthei,

Dissecta non levi ruina. Ratio carminis exigit Leni, non Levi,

Cæli ruina. Virg. 1. Æn. 133.

Fluctibus oppressos Troas, cælique ruina. i. e. Tonitribus,

quorum sonus similis est ruinis. Servius. [Immo Sæva tempestate.

Fortunarum ruinæ. Cic. 1. in Catil. 14. Prætermitto ruinas fortunarum tuarum.

Mentis illa fuit prima ruina meæ. Ovid. 12. Epist. 32.

Neronis ruina, i. e. Mors violenta. Plin. lib. 17. cap. 25.

Patriæ ruina. Ovid. 8. Met. 498.

Avida. Stat. 8. Theb. 132.

Graves. Hor. 2. Serm. 8. 54.

Impendens. Ovid. ad Liv. 363.

Innocens. V. INNOCENS.

Perlucens. Juven. 11. Sat. 13.

Probrofæ. Hor. 3. Carm. 5. 40.

Putres. Lucret. lib. 2. 1145.

Tristes. Virg. 1. Æn. 242.

Cadunt properante ruina summa. Lucan. lib. 5. 746.

Collabi ruina. V. COLLABOR.

Convulsa loca ruina. Virg. 3. Æn. 414.

Dedit ruinam domus. Virg. 2. Æn. 310.

Dare sonitu ingenti ruinam. Virg. 11. Æn. 613.

Edere ruinas. Cic. 1. de Legib. 39.

Facere ruinam, Ruere. Hor. 2. Serm. 8. 54.

Facere ruinam, per translationem pro Errare, labi, decipi. Lucret. lib. 1. 741.

Principiis tamen in rerum fecere ruinas. i. e. Graviter ceciderunt, lapsi sunt.

Fit quasi paulatim nobis per membra ruina. Lucret. lib. 4. 940.

Impendet magna ruina. Cic. 11. Att. 22.

Incident ruinæ capitibus nostris. V. INCIDO.

Labent cuncta quassata ruina. Senec. Thyest. 9.

Opprimi ruina. V. OPPRIMO.

Perire ruina. Lucan. lib. 5. 637.

Restinguere incendium ruina. Catilina apud Sallust. in Catil. cap. 31. extr.

Incendium meum ruina restinguam.

Sarcire generis lapsi ruinas. Virg. 4. Georg. 249.

Subdere caput ruinæ, Periculo se exponere. Curt. lib. 5. 10. Ruinæ rerum illos subdere capita, in perniciem trahi.

Tonat horrificis Ætna ruinis. Virg. 3. Æn. 571.

RUIÑDUS, a, um. Adj. [ῥεινός] Quod ruinam minatur. Cic. 3. Off. 54. Male materiata, ruinosa. Subaudi Ædes. Vitruv. lib. 2. cap. 8.

R U P

RUPES, is. f. [ῥημὸς, ῥημοί, καὶ ραχίδες Gl. L. G.] est Prærupta pars terræ, vel scopuli, aut saxi prægrandis, propter altitudinem ac proclivitatem inaccessa, quod veluti abrupta sit, a Rumpendo dicta. Fluminum quoque altiores atque inaccessæ ripæ, Rupes dicuntur. Cæf. 2. Bell. Gall. 29. Quod quum ex omnibus in circuitu partibus altissimas rupes, despectusque haberet, una ex parte leviter acclivis aditus, in altitudinem non amplius ducentorum pedum, relinquebatur.

Rupes, proprie de Montibus dicuntur. Virg. 10. Ecl. 14.

Pinnifer illum etiam sola sub rupe jacentem Mænalus.

Acuta. Senec. Agamem. 6.

Ærea. Virg. 4. Georg. 508.

Alta. Virg. 1. Ecl. 57.

Ardua. Ovid. 5. Fast. 293.

Cavata. Virg. 1. Æn. 314.

Exesa. Lucan. lib. 3. 226.

Frigida. Propert. lib. 1. 18. 27.

Frondosæ. Sil. lib. 7. 468.

Maxima. Hor. 2. Serm. 3. 59.

Nubifera. Valer. 4. Argon. 599.

Præcella. Virg. 3. Æn. 647.

Scopulosa. Lucan. lib. 2. 619.

Vastæ. Virg. 1. Æn. 166.

Undifonæ. Stat. 1. Achil. 198.

Excindere rupes. Stat. 3. Silv. 1. 124. [Nisi Excidere legendum.]

RUPICAPRA, æ. f. pr. comm. [αἰξ ἄρειος] Capra silvestris, quasi Rupium capra. Plin. lib. 11. cap. 37. Rupicapris in dorsum adunca cornua, damis in adversum.

RUPICES, um. m. Rupices a rupibus dicebantur & rustici, ut & Petrones a petrarum asperitate appellabantur. Festus. Gell. 13. 9. Sed enim veteres nostri non usque adeo rupices & agrestes fuerunt. V. Tertull. de Pallio cap. 5. & Salvia. de Gubern. Dei, 1. p. 34.

RUPICO, onis. m. Homo nullius pretii. Apul. Florid. p. 344. Elmenh. Rupicones, bajuli, tabernarii.

RUPINÆ, arum. f. pl. Abrupta montium. Apul. 6. Met. p. 184. Elmenh. Vides istas rupinas proximas, & præcutas in his præminentes filices. V. Voff. Etym. in Rupes.

RUPILIUS, i. m. cognomento Rex, Præturam gerens, ab III viris Octaviano M. Antonio, M. Lepido proscriptus est: qua calamitate afflictus, ad Brutum confugit, eumque postea perpetuo secutus est. Hujus meminit Hor. 1. Serm. 7. 1.

Proscripti Regis Rupili pus atque venenum, &c

Hybrida quo pacto, sit Perſius ultus, &c.

RUPITIO, ire. Rupitis in XII Tab. significat Damnum dederis. Festus. [Valde obscura hæc sunt, & quod in Gloss. Lat. Gr. extat, Rupiat, ῥάπτει ὀππίον. Rupiam, ῥάπτει.]

RUPLUS, i, m. Σπυροφύτος χαλαράχρος, καὶ Ἀποψήκπιον. Hæc quoque obscuriora.

RUPTOR, RUPTIO, RUPTUS. V. RUMPO.

R U R

RVR. Rura, vel Rursus.

RURESTRIS, RURICOLA, RURO, ære. V. RUS.

RURINA, V. RUSINA.

RURSUM, RURSUS, [ἀνὰ πάλιν. Gl. L. G.] Adv. significant Retro. Ter. Hec. 3. 1. 35.

Trepidari sentio, & cursari rursum prorsum. Donatus, Rursum proprie Retro, Prorsum Ante significat, & est proverbiale, ut dicimus, Sursum deorsum, Intro foras, Hæc illac, & similia.

Rurſus, & Prorsus, contraria. Varr. Andabat. apud Non. 4. 402. Mortales multi rurſus ac prorsus meant.

Rurſus, E contrario, ut vult Donatus. Ter. Eun. 4. 4. 44. Heus tu, negato rurſum. i. e. Contrarium superioribus dicito. Ibid. 2. 2. 20.

Quicquid dicunt, laudo: id rurſum ſi negant, laudo id quoque.

Rurſus, Temporis Adv. Denuo, iterum. Ter. Eun. 1. 1. 16.

In amore hæc omnia inſunt vitia: injuriæ,

Suspiciones, inimicitia, induciæ,

Bellum, pax rurſum. Cic. pro Muren. 15. Facis ut rurſus plebs

in Aventinum ſevocanda eſſe videatur. Virg. 2. Æn. 337.

Rurſus in arma feror. Idem 2. Æn. 401.

Scandunt rurſus equum.

Rurſus & Denuo, ſimul conjuncta. Plaut. Pœn. prol. 79.

Revertor rurſus denuo Carthaginem.

R U S

RŪS, rūris. n. [ῥῆσος, ῥῆσιον, ῥῆσις Gl. L. G.] Locus extra urbem, ubi agri ſunt & villæ. Dictum quod in agris quotquot annis rurſum facienda eadem, ut rurſus capias fructus, ut vult Varro L. L. 4. 4. extr. Ter. Eun. 1. 2. 107. Rus ibo. [Ab ῥῆσος Voff. An ab Ἀγρῆς per Aphæreſin, ut ex ῥοσος, ros, ex ῥῆμος, mos?] Rura, veteres Incultos agros dicebant, id eſt, ſilvas, & paſcua. Ex libello variorum auctorum, de Limitibus apud Rigalt. p. 299.

Solatia ruris aves. Ovid. 1. Fast. 441.

Amatores ruris. Hor. 1. Epist. 10. 2.

Amœnum rus. Cic. pro Roſc. Amer. 133. Habet animi relaxandi cauſa rus amœnum & ſuburbanum.

Aprica. Hor. 3. Carm. 18. 2.

Aſpera dumis. Virg. 4. Æn. 527.

Cretosa rura Cimoli. Ovid. 7. Met. 463.

Devia. Ovid. 1. Met. 676.

Divini gloria ruris. Virg. 1. Georg. 168.

Exiguum rus colere. Virg. 2. Georg. 413. V. illic commentarios.

Ferax. Ovid. 1. Met. 694.

Florea, Prata. Virg. 1. Æn. 434.

Fluvialia. Sil. lib. 13. 85.

Frigida. Virg. 3. Georg. 324.

Gaudentia. Stat. 3. Silv. 1. 78.

Inambitiosa. Ovid. 11. Met. 766.

Ingentia rura colere. Virg. 2. Georg. 412. V. commentarios.

Innocui ruris labor. Senec. Herc. fur. 11.

Obſita pomis. Ovid. 13. Met. 719.

Opaci ruris umbræ. Virg. 1. Georg. 156.

Opulenta. Senec. Troad. 15.

Parva. Hor. 2. Carm. 16. 37.

Pascua. Lueret. lib. 5. 1247.

Saturum. Perf. 1. Sat. 71.

Sobria, In quibus non naſcitur vinum. Stat. 4. Silv. 2. 37.

Sordida. Virg. 2. Ecl. 28.

Suburbana. Hor. 1. Epist. 7. 76.

Abducere rus. V. ABDUCO.

Evolare rus ex urbe, tanquam ex vinculis. Cic. 2. de Orat. 22.

Mittere aliquem rus. Quintil. lib. 2. cap. 8.

Tendit rus. Quintil. lib. 11. cap. 2.

Habitare ruri. Cic. 3. Off. 112.

Morans rure. Martial. lib. 4. 45.

Redire vel venire rure. Ter. Eun. 5. 5. 25. Cic. 5. Fam. 20. Quum Tul-

lius rure redierit, mittam eum ad te. Hirtius Ciceroni, 15. Att. 6. Rure

jam redierim.

Eſt ruri. Cic. pro Cluent. 141. Forte evenit ut in Privernate eſſemus.

Rure eſſe autumant. Plaut. Merc. 4. 5. ſuppoſ. 2. 18. conf. ad fin.

Carpere rura. V. CARPO.

Inducere in rura oves & armenta. V. INDUCO.

Nutrit rura Ceres, almaque Fauſtitas. Hor. 4. Carm. 5. 18.

Pascuntur omni rure. Columel. lib. 8. cap. 10.

Peragere rura. V. PERAGRO.

Scindere rura bubus. Senec. Troad. 11.

Rus, per translationem, pro Sermone inconcinno, inveniſto, illepidio,

inornato, & ruſticitatis pleno. Catull. in Annales Voluſii, 34. 19.

Pleni ruris, & inſicetiarum

Annales Voluſii, cacata charta. Hor. 2. Epist. 1. 160.

—ſed in longum tamen ævum

Manſerunt, hodieque manent veſtigia ruris. Lambinus.

Merum. V. MRRUS.

Ruri & rure, Adverbialiter, ut Peregre & peregri, docet Flav. Soſipater.

Festus, Ruri eſſe, non rure, dicendum. Teſtis eſt Ter. in Phorm. 2. 3. 17.

quum ait, Ruri ſe continebat: ibi agrum de noſtro patre, &c.

Rure, κατ' ἄγρον, χωρία, ῥῆσιον. Gloſſ. Lat. Græc. Ubi aut repetendum

puto & κατὰ poſt primam diſtinctionem, aut inferendum Rura.

RUSCULUM, i. n. dimin. Gell. lib. 19. cap. 9 Sub urbe in ruſculo.

RURINA, æ. f. Dea agrorum apud antiquos. vide in dictione RUSINA.

RURĀLIS, e. Adj. Quod ad rus pertinet. ut Opus rurale. Macrobi. lib. 5.

Saturn. cap. 2. Virgilius Theocritum ſibi fecit paſtoralis operis auctorem,

ruralis Heſiodum.

Falx ruralis. Cæſ. 3. Bell. Gall. 14. Falces præacutæ, inſertæ, affixæque

longioriſ, non abſimili forma ruralium falciū. Sic enim legit Robor-

tellus Annot. 1. 28. non Muralium, idque ex tribus vetuſtis codicibus.

[Sed exploſus merito ab Hotom. q. V.]

Officium rurale. Firmicus lib. 8. cap. 11. In Virginis parte decima oritur

Spica. Quicunque ſub hoc ſidere natus fuerit, erit ruraliſ officiis

ſemper applicatus, & ad agrorum cultum patientia laboris adjunctus.

RURALITER, Adv. Caſſiodor. 3. Epist. 51. Necdum fundatis ædificiis

ruraliter.

RURESTRIS, e. Adj. [ἐπὶ ῥῆσος] Quod eſt ruris, vel eorum proprium,

qui ruri degunt: antiquum. Apulejus 4. Met. p. 143. Elmenh. Rureſtri

vocabulo vulgus indoctum Roſus laureas appellat. Gloſſ. Græc. Lat.

Ἀγροικῆς, Ruricola, Rureſter.

Opus rureſtre, i. e. Ruſticum. Paulus in l. Servis urbanis. §. muliones.

D. de legat. 3. Muliones de urbano miniſterio ſunt: niſi propter opus

rureſtre teſtator eos deſtinatos habebat.

RUSTICUS, a, um. Adj. [ῥῥοικος] Quod ruris vel ruſtici eſt. Cic. pro

Quint. 12. Erat ei pecuaria res ampla, & ruſtica ſane bene culta &

fructuoſa.

Ruſticus dicitur, Qui moribus & vita incultus eſt, quaſi ſemibarbarus,

Virg. 2. Ecl. 56.

Ruſticus ex Corydon. V. ſeq. dict.

Aratra ruſtica. Ovid. 2. de Arte Am. 184.

Conjux. Ovid. 1. Epist. 77.

Convicia. Ovid. 14. Met. 522.

Corda. Propert. lib. 4. 1. 12.

Dona. Ovid. 2. de Arte Am. 264.

Homines ruſtici & agreſtes. Cic. 10. Philipp. 143.

Manus indoctæ ac ruſticæ. Quintil. lib. 2. cap. 11.

Mores. Cic. pro Roſc. Amer. 75.

Populus. Ovid. 3. Faſt. 783.

Proverbium. Liv. 23. 47.

Quarela. Ovid. 17. Epist. 12.

Res ruſticas vel fructus cauſa, vel delectationis inſivere. Cic. 1. de

Orat. 249. conf. pr. dict.

Silva ruſtica. Ovid. 4. Epist. 102.

Titulus ruſticior. Senec. Epist. 88.

Ruſtica vinalia appellantur, menſe Auguſto, quarto decimo Kalend.

Septemb. Jovis dieſtus, quia Latini bellum gerentes adver-

ſus Mezentium, omnis vini libationem ei Deo dedicaverunt. Eo-

dem autem die Veneri templa ſunt conſecrata, alterum ad Circum

maximum, alterum in luco Libitinenſi, quia in ipſius Deæ tutela ſunt

horti. Feſt. Paulus, Ruſtica vinalia xiv. Kal. Septemb. celebrabantur,

quo die primum vinum in Urbem deferabant. V. Alexander lib. 6. die-

rum cap. 8.

Vita ruſtica & agreſtis. Cic. pro Roſc. Amer. 75.

RUSTICUS, i. m. [ῥῥοικος, ἢ ῥῥοικος] Idem, ut,

Acer ruſticus. Virg. 2. Georg. 406.

Jam tum acer curas venientem extendit in annum

Rusticus, &c.

Urbani sunt rustici. Plaut. Merc. 4. 3. 17.

Sermourbanorum, & Rusticorum, contraria. Cic. in Orat. 81.

Immo, non omnis, qui dicitur Rusticus, intelligendus est Semibarbarus, sed a Cicerone is quoque, qui non est Urbanus, dicitur Rusticus. H. St. Hæc ideo subiunxit, quia in Lugd. edit. Ciceronis iste locus cum Virgiliano ex 2. Ecl. 56. iungebatur, quum tamen in hoc Rusticus epitheton hominis sit, & Ruralem simplicitatem ipsius denotet, qui muneribus parvulus confidat.

RUSTICE, Adv. [ἀργαῖα] Ut solet rusticus, hoc est, Imperite. Cic. 3. de Orat. 42. Ex quo sic locutum esse ejus patrem judico, sic majores, non asperere, ut ille, quem dixi, non vasse, non rustice, non hiulce, sed presse, & æqualiter, & leniter.

Compar. Hor. 1. Serm. 3. 31.

— rideri possit, eo quod

Rusticius tonso toga defluit. i. e. Nimis rustice & negligenter, ut ab imperite tonsore.

RUSTICITAS, ātis. f. [ἀργαῖα Gl. Gr. L.] contraria est Urbanitati. Quintil. lib. 6. cap. 3. Martial. lib. 7. 57.

Quære aliquem Curios semper, Fabiosque loquentem,

Hirsutum, & dura rusticitate truce. Plin. lib. 25. cap. 4. Post

eum M. Agrippa, vir rusticitati quam deliciis propior.

Vultus pudentes sine rusticitate. Ovid. 20. Epist. 59.

Rusticitas, Timida quædam & indecens verecundia. Ovid. 1. Amor. 8. 44.

Aut, si rusticitas non vetat, ipsa rogat.

Excutienda est rusticitas. Ovid. 17. Epist. 186.

Rusticitas, pro ipsis Rusticis. Lege 3. §. 3. Cod. de defenf. civit. Utili ratione prospectum est, ut innocens & quieta rusticitas peculiaris patrocinii, id est, defensoris locorum beneficio fruatur.

RUSTICULUS, a, um. Adj. Dimin. Martial. lib. 10. 19.

Nec doctum satis, & parum severum,

Sed non rusticulum nimis libellum,

Facundo mea Plinio Thalia,

I, perfer, &c.

RUSTICULUS, i. m. dimin. [ῥαῖνός] Qui utcumque moribus rusticis est præditus. Cic. pro Sext. 82. Sensit rusticulus non incautus, &c.

RUSTICULA, æ, f. Avis perdici similis, nisi quod rostrum longius habet, de qua Martial. lib. 13. 76.

Rustica sum perdix; quid refert, si sapor idem est?

Carior est perdix; sic sapit illa magis.

RUSTICELLUS, a, um. Adj. aliud dimin. Varro apud Plin. lib. 7. cap. 10. Rusticellus, inquit, Hercules appellatus.

RUSTICANUS, a, um. Adj. [ἀργαῖος] Idem quod Rusticus. Cic. 7.

Verr. 34. Unum illud, quod ita fuit illustre, notumque omnibus, ut nemo tam rusticanus homo, L. Lucullo & M. Cotta Consulibus, Romam ex ullo municipio vadimonii causa venerit.

Homines rusticani ex municipiis. Cic. 3. Verr. 127.

Parcimonia rusticana. Cic. pro Quint. 92.

Verbum. Cic. 3. de Orat. 39. Et illud quod loquitur, priscum visum iri putat, si plane fuerit rusticanum.

Vita. Cic. pro Rosc. Amer. 44. Tamenne hæc attenta vita & rusticana, relegatio atque amandatio appellabitur?

RUSTICARIUS, a, um. Adj. [ἀργαῖος] Quod ad rusticum pertinet. Cato R. R. cap. 11. Falces silvaticas quinque, arborarias tres, rusticarias decem. Vetus exemplar habet Rustarias. Varro 1. de R. R. cap. 22.

Rusticariz falces. Et hic Rustariz legitur.

RURO, [ἀργαῖος] ære: & RUROB, æri. Depon. Ruri agere. Plaut. Capt. 1. 1. 16.

Dum ruri rurant homines, quos liguriant. Varro Serrano, Dum in agro studiosius ruror, aspicio Triptoleum sculponeatum bigas sequi cornutas. Non. 2. 731.

URATIO, ōnis. f. Apul. Apol. p. 310. Elmenh. Iste nec diis rurationis, qui eum pascunt ac vestiunt, segetis ulla, aut vitis, aut gregis primitias impertit.

RUSTICOR, [ἀργαῖος] æri. Ruri agere. Cic. 16. Fam. 23. Liceat modo rusticari. Idem pro Arch. 16. Pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur.

RUSTICATIM, Adv. [ἀργαῖος] pro Rustice. Pomponius Aleonibus, Atego rusticatim tangam, urbanatim nescio. Apud Non. 2. 747.

RUSTICATIO, ōnis. f. [ῥαῖνός Gl. G. L.] Columel. lib. 11. cap. 1. Et hoc undecimum præceptum rusticationis memoriæ tradidi. Cic. de Amicit. 103. Neque solum militia, sed etiam peregrinationes, rusticationeque communes.

RUSTICATUS, ūs. m. Rusticatio. Cic. 12. Att. 1. In rusticatu garrere & scribere. Alii aliter legunt.

URICOLA, æ, c. [ἀργαῖος, ἀργαῖος] Qui colit rus. Columel. lib. 10. 339.

Hæc ne ruricolæ paterentur monstra.

Boves ruricolæ. Ovid. 5. Met. 479.

URICOLARIS, e. Adj. Fortunat. da vita Martin. lib. 1. v. 326. Cultores ruricolares.

USAZUS, V. RUZASUS.

USCINO, ōnis. Oppidum in extremis Galliæ finibus, non procul a Pyrenæis montibus, cujus meminit Plin. lib. 3. cap. 4. Hodie, la Tour de Roussillon appellatur.

Item fluvius præter fluens eidem. Strab. lib. 4. E Pyrena fluunt Rusfino & Illiberis, uterque urbem hatens cognominem.

USCO, ōnis, m. Rупpo, Rusco. Κοῦσος, Κόψαρος. Gloss. Lat. Græc.

USCONIÆ, arum. f. Colonia Augusti in Tingitana provincia. Plin. lib. 5. cap. 2.

USCUM, i. n. sive RUSCUS, i. m. [μυρσίνη ἀγρία] Virgultum unde vites ligantur, auctore Servio. Virg. 2. Georg. 413.

— nec non etiam aspera rusci

Vimina per silvam. Ex eo enim rusco magis vimina fiebant, ex quo nunc scopæ fiunt. Folia autem habet myrto similia, sed acutiora & rigidiora: unde Myrtus silvestris & chamæmyrsine & oxymyrsine vocatur. [Gloss. Lat. Græc. Ruscum, χαμῆα ἀγρία, Κύνος αἶμα, ἀδ. βοτάνη.

us. conf. in RUBUS & Fest. in voce.

Horridior rusco Virg. 7. Ecl. 42. Rusto legit Gifan. Ind. Lucret.

Rusco etiam sepes muniabantur antiquis. Columel. lib. 10. 375.

— hirsuta sepes nunc horrida rusco

Prodit.

RUSCARIUS, a, um. Adj. ut, Falx ruscaria, i. e. Ruscis secandis apta.

Cato R. R. cap. 11. V. Rusticarius Adj. in RUS & RUSTARIUS.

RUSCO, ære. i. e. Runcare. Ita legit Havercamp. ad Tertull. Apol. cap. 4.

RUSCURUM, i. n. Populi Rom. oppidum in Tingitana provincia a Claudio civitate honoratum. Plin. lib. 5. cap. 2. Al. Rusconiz.

RUSCELLANA, æ. f. Colonia in Hetruria. Plin. lib. 3. cap. 6. Intus coloniz, Falisca, Argis orta, ut auctor est Cato, quæ cognominatur Hetruscorum, Lucus Feroniz, Rusellana, Senensis, Sutrina.

RUSICADE, es. f. Oppidum in Numidia. Plin. lib. 5. cap. 3. Mela 1. 5. & 7. Rusicadam nominat. Nunc Stora dicitur.

RUSINA, æ. f. Dea fuit, cui rura committebant antiqui, ut ait Divus Augustinus. Eam quidam Rurinam vocitarunt. Lilius Syntagmate primo Hiltor. Deor.

RUSPINA, æ. f. Oppidum in Africa proprio nomine dicta, non procul ab Adrumeto. Plin. lib. 5. cap. 4.

RUSPINO, ære. Verbum obscænum. Gloss. Lat. Gr. Ruspinat, ρυσπινά.

RUSPOR, [ῥυσπορεύω] æri. est Scrutari. Accius Meleagro, Vagent ruspan-tes silvas. Hæc Nonius 2. 744. Festus, Ruspari esse quærere crebro, hoc versu indicatur, Et ego ibo ut latebras ruspan-tes rimer amaptimas.

RUSSATUS, V. RUSSUS.

RUSSUS, & RUSSUS, a, um. Adj. Coloris nomen, ad rufum incli-

nantis, dilucidius tamen rubentis. Unde in factionibus aurigantium Rustati dicebantur, qui hoc colore erant exornati. Thylesius in libello de Coloribus. Gloss. Græc. Lat. ῥυσπός, Rufeus.

Faciem russeam, pro Colore russeo, dixit Cato, qui e viridi rutilus est, aut flavus. Sic enim scribit, Coronas aureas russea facie, galbeas lineas, pelles, redimicula. Al. Ruscea. Turnebus. V. Fest. in Ruscum.

Tunica rustæ, i. e. Militares. Trebell. Pollio in Claud. cap. 14.

Vela rusta. Lucret. lib. 4. 73.

Et volgo faciunt id lutea, rustaque vela. Al. Rufa.

RUSSATUS, a, um. Adj. Rustata veste indutus. Isidor. 19. 22. Rustata, quam Græci Phœniceam vocant, nos Coccineam, reperta est a Lacedæ-

moniis ad celandum coloris similitudine sanguinem, ut quoties quis in acie vulneraretur, contemplanti adversario animus auferceret. Hac sub

consulibus & Romani usi sunt milites: Unde etiam Rustati vocabantur. Hinc Tertullianus de Christiano milite loquens lib. 1. de Coron. cap. 1.

Et nunc sanguine suo rustatus, spe calceatus. V. Alexand. Alexandrin. lib. 1. cap. 20. conf. idem lib. 6. cap. 22.

Rustata factio, V. FACTIO in FACTIO.

RUSSULUS, a, um. Adj. Dimin. Idem quod Rustus, ut, Fasciolar rustulæ. Capitol. in Albino cap. 5. V. Scalig. in Fest. v. Ruseum.

Tunica rustulæ. Vopisc. in Probo cap. 4.

RUSSEOLUS, a, um. Adj. Idem. ut, Sanies russeola. Prudent. Peristeph. 11. 130.

RUSTARIUS, a, um. Adj. ut, Rustariæ falces, apud Varronem sunt, Quibus ruri secantur rubi, qui per agros serpunt. Turnebus 13. 26. auctor est, conjiciens ex eo quod legitur apud Festum, Rustum ex rubus.

Alii Rustariz. V. supra.

R U T

RUTA, orum. n. pl. apud Jurisconf. quasi Eruta dicuntur, ut arena, creta, & similia.

Ruta cæsa dicuntur (ut ait Festus) quæ venditor possessionis sui usus gratia concidit, ruendaque contraxit. Ulpian. in l. Fundi. §. Si ruta cæsa,

De actionibus empt. & vendit. Si ruta cæsa excipiantur in venditione, ea placuit esse Ruta, quæ eruta sunt, ut arena, creta & similia: Cæsa

ea esse, ut arbores cæsas, & carbones, & his similia. Mucius, l. In rutis, de Verb. signif. In rutis & cæsis ea sunt, quæ terra non tenentur, quæque opere struilli, tectoriove non continentur.

Ne rutis quidem & cæsis. Haud dubie proverbiali figura dictum est a Cic. 2. de Orat. 226. pro eo quod est, Nulla in parte: Sed dicet te, quum ædes venderes, ne in rutis quidem & cæsis, solum tibi paternum

recepisse. Est hoc loco Recipere, idem quod Excipere. Meminit & in Topicis de Rutis & cæsis, in fine; & in Partit. 107. Et quum significamus inclementius tolli omnia, neque quicquam fieri reliqui, venuste dicimus, Ne rutis quidem ac cæsis receptis, ut Jureconsultorum more loquar. Ex Erasmo.

RUTA, æ. f. [ῥιζανόν] Herba: dicta a ruendo, quod una ex omnibus herbis, propter multiplices ejus usus maxime eruatur. Peculiaris illi auctoritas propter venena, quibus remedium exhibet præsentaneum. V. Plin. lib. 20. cap. 13.

Rutam per translationem, ac prope ænigmatice usurpavit Cic. 16. Fam. 23. scribens, de Lepta, Etenim ad cujus rutam pulegio mihi sermonis tui utendum est. Significat enim Leptam virum fuisse doctum, & acris

judicii, qualis est in condimentis ruta: sed & pulegium quoque, quod rutæ opponit, acumen & eruditionem Tironis innuens. Ex Turneb. Advers. 8. 5.

Conjici in rutæ folium; proverbii speciem habet, & significat In spatium minimum cogi & contrahi posse.

RUTULA, æ. f. Ruta pusilla. Cic. 9. Fam. 22. Volo mentam pusillam ita appellare, ut rutulam.

RUTACEUS, a, um. Adj. Ex ruta, aut mixtum, aut omnino confectum. Oleum rutaceum. Plin. Valer. 2. 28.

RUTATUS, a, um. aliud Adj. [ῥιζανόν] Ex ruta factum. Plin. lib. 19. cap. 8. Invenio multum rutatum populo datum. h. e. In quo macerata est ruta, sive ruta medicatum.

Lacerti rutati, Ruta involuti. Martial. lib. 10. 48. 11.

Secta coronabant rutatos ova lacertos.

RUTABRI, sec. comm. orum. pl. m. dicti sunt olim Rakri, quod eradant terram atque eruant, teste Varrone lib. 4. de L. L. 31.

RUTABULUM, i. n. Instrumentum quo utantur rustici in prouendo igne, panis coquendi gratia. Festus. q. V. Cato R. R. cap. 11. & Columel. lib. 12. cap. 18. Vulgo dicitur Rable. [Al. Ronable. H. St. Provinciali nempe ferme.]

Ponitur & pro Verebro. Nævius obscænam viri partem describens, Vel, inquit, quæ sperat se nupturam iri adulescentulo, ea licet senile tractet retritum rutabulum. Festus. [An Rotabulum?] i. e. Cylindrum.

RUTELA,

- RUTĒLA**, æ. f. *Tarantula* Galli appellamus, maxime Massilienses, nam apud eos sæpe Phalangium vidimus, *Tarante*: animal est non absumile ei quam *taramusiam* vulgo dicimus. Cælius Rhodiginus lib. 7. cap. 16. Phalangium vero ex araneorum decuria, solers recentiorum perpersio dici ab Arabibus Rutelam animadvertit, collatis quæ cum Galeno prodit Avicenna, vulgo autem Tarantulam, cujus exitiale virus stuporem læsis inducat, genus labefactionem, demumque universi corporis tremorem, qui in proverbium usque profecerit. Illud gravius multo, qua quis affectione morsus tempore distrahatur, eandem vel ad extrema servare perpetem. Sic qui, uti assolet, per mentis hallucinationem, Regem se aut Deum ementiat, imaginario malo perdurante, regie claritatis aut divinæ excellentiæ opinionem exuere nunquam. Hæc Cælius.
- RŪTĒNI**, orum. m. [*Ρουτιοί* Strab. *Ρουτιοί* Ptol.] Galliæ Aquitanicæ populi, Narbonensi provinciæ contermini, & Cadurcis vicini. Auctor Plin. lib. 4. cap. 19. Vulgo *Rhodes*.
- RŪTILIUS**, [*Ρουτιλίου*] Nomen gentis Ro. plebej. P. Rutilius M. F. Rufus libros Pontificales fecit, de quo Cicero in Brut. 113. Rutilius in quodam tristi & severo dicendi genere versatus, magnum munus de jure respondendi sustinebat. Sunt ejus orationes jejuniæ, multa præclara de jure, doctus vir, & Græcis litteris eruditus, Panætii auditor, prope perfectus in Stoicis. Hic actus in exilium a partibus Sullanis, & a Sulla deinde redeundi potestate facta, respondit illud, quod a Seneca lib. 6. de Benefic. cap. 37. ponitur, Malo ut patria mei exilii erubescat, quam reditu mæreat. V. Valer. lib. 6. cap. 4. 4. conf. **RUFUS**.
- P. Rutilius, primus legem pugnandi militibus tradidit. De quo Valerius lib. 2. cap. 7. 3. Al. Rupilius.
- Rutilius Lupus, rhetor, cujus meminit Quintil.
- Rutilium, inquit Festus, Rufum significat: cujus coloris studiosæ etiam antiquæ mulieres fuere, unde traxere cognomina Rutiliæ, ut indicat frequenter Afranius. [Sed rectius scribitur Rutilum & Rutilæ. V. infra.]
- RUTILESCO**, **RUTILO**, V. **RUTILUS**.
- RŪTILUS**, a, um. Adj. [*ρυτίλος*, *ρυτός*] Quod habet aliquid ruboris admixtum, ut conspicuum & lucidum videatur. Plaut. Rud. 5. 2. 14.
- Nam hoc quidem pol e rubigine, non e ferro, fabrefactum est:
Ita quanto magis exerceo, rutilum, atque tenuius fit. Plin. lib. 8. cap. 18. Albis maculis rutilum colorem distinguuntibus.
- Sueton. principio Neronis, Ut e nigro rutilum, ærique affimilem, capillum redderent. H. St.
- Aurei, rutili, inquit Varro, & inde etiam mulieres valde rufæ, tutilæ dictæ. V. lib. 6. de L. L. 5. conf. **RUTILIUS** extr.
- Canes rutilæ, id est, non procul a rubro colore, immolantur, ut ait Atejus capito, Canario sacrificio pro frugibus, deprecandæ sævitæ causa fideris Caniculæ. Festus.
- Capilli rutili. Ovid. 2. Met. 319.
- Comæ. Plin. lib. 6. cap. 22. Ipsos vero excedere hominum magnitudinem, rutilis comis, cæruleis oculis, oris sono truci.
- Cruor. Ovid. 5. Met. 83.
- Flamma. Ovid. 3. Fast. 285.
- Mars rutilus & horribilis terrenis. Cic. in Somn. Scip. 9. De fidere.
- Squamæ. Virg. 4. Georg. 93.
- RUTILO**, [*ρυτίλος*] ære. Splendere: unde dicimus Aurum rutilare. Arma rutilant. Virg. 8. Æn. 529.
- Rutilare, Activum, pro Rutilum facere. Plin. lib. 18. cap. 12. Gallorum hoc inventum rutilandis capillis ex sevo & cinere.
- Comam rutilare. Suet. Calig. cap. 47.
- Aliter in Gloss. Lat. Gr. Rutilat, *ῥεαυιά*, *Σκυδαλίζε*. V. **SCRUTINO**.
- RUTILANS**, antis. Partic. ut, Arva rutilantia. Stat. 11. Theb. 514.
- Arvaque sanguineo scribit rutilantia gyro.

- Compar. Fortunat. 8. 5.
- Vellere candidior niveo, rutilantior auro.
- RUTILĀTUS**, a, um. Partic. Tacit. 4. Hist. 61. Propexum rutilatum, que crinem patrata demum cæde legionum, deposuit.
- Comæ promissæ & rutilatæ. Liv. 38. 17.
- RUTILESCO**, [*ρυτίσκω*] Ære. Rutilum fieri. Plin. lib. 8. cap. 55. In Alpibus candidi lepores, quibus hibernis mensibus pro cibatu nivem credunt esse: certe liquefcente ea rutilescunt annis omnibus.
- RUTILUS**, cognomen gentis Marcie. C. Marcius Rutilus Censorinus, teste Valerio de Moderatione lib. 4. cap. 1. 3. iterum Censor creatus, in concione populum corripuit, quod eam potestatem bis sibi detulisset, cujus majores, quia nimis magna videretur, tempus coarctandum judicassent.
- Item Nautiæ. V. Rupert. in Pompom. de O. J. lib. 3. cap. 6.
- RUTŪLUS**, i. m. Idem, quod Rutilus. V. Salmas. ad Hist. Aug. in Vo-pisc. Prob. cap. 19. p. 705.
- RUTRUM**, i. n. pr. com. [*ρυτρώ*] Instrumentum quo quid eruitur. A ruendo. Nam sicut Aratum, aratrum; sic Rutum, rutrum facit. Festus, Rutrum tenentis juvenis est effigies in Capitolio, Ephebi, more Græcorum, arenam ruentis, exercitationis gratia, quod signum Pompejus Bithynicus ex Bithynia, suppellectilis regie, Romam deportavit. Cato R. R. c. 11. Oportet habere villicum palas sex, rutra quatuor, rastros quadridentes duos. Plin. lib. 36. cap. 23. Experimentum marmorati est in subigendo, donec rutro non cohæreat. Adde Plin. lib. 28. cap. 45.
- RUTELLUM**, i. n. dimin. [*ρυτέλιον*] Lucil.
- Frumentarius est, modium hic secum, atque rutellum, Una adfert. Nonius 1. 66. a radendo dici putat, proinde quasi instrumentum sit hostiorum ad æquandam mensuram & radendam: cum tamen significari possit instrumentum, quo fruges corruuntur in modium, id est, conjiciuntur. Turnebus Advers. 8. 6.
- RŪTUBA**, æ. m. [*ρυτῦβα*] Fluvius Liguriæ ex Apennino fluens, cujus meminit Plin. lib. 3. cap. 5.
- Cavus Rutuba. Lucan. lib. 2. 422.
- Dexteriores petens montis declivia Tibrim
Unda facit, Rutubamque cavum.
- RUTUBAM**, [*ρυτῦβη*] Veteres Perturbationem appellabant. Varro Sexagesima, Ergo tum Romæ parce, pureque pudentis vivere in patriam: nunc sumus in rutuba. Nonius, 2. 750.
- RUTŪLI**, orum. m. Antiquissimi Italiæ populi, qui Latium tenuerunt, teste Plin. lib. 3. cap. 5. Virgil. 8. Æn. 474. & passim.
- RUTŪLUS**, a, um. Adj. ut,
Castra Rutula. Tibull. lib. 1. 5. 47.
Colles Rutuli. Virg. 7. Æn. 798.
Hostes Rutuli. Ovid. 1. Trist. 5. 22.
- RUTŪLUS**, i. m. Viri proprium. ut,
Magnanimus Rutulus. Ovid. 1. de Pont. 3. 63.
Et grave magnanimi robur mirare Rutuli
Non uli reditus conditione dati. al. Rutili. V. **RUTILIUS**.
- RUTUPIÆ**, arum. f. [*ρυτῦπιαι*] Britannicæ insulæ portus, apud Ptole-mæum lib. 2. cap. 3. Vulgo *Sandwich*.
- RUTUPINUS**, a, um. Adj. [*ρυτῦπινός*] Lucan. lib. 6. 67.
Aut vaga quum Thetys, Rutupinaque litora fervent,
Unda Caledonios fallit turbata Britannos.

- RUZASUS**, i. m. Augusti colonia in Tingitania. Plin. lib. 5. cap. 2. Ruzasus legit Harduinus.

S

LITTERA semivocalis, quæ tantam habet cum H aspiratione cognitionem, ut veteres eam loco ipsius H aspirationis posuerint, in hujusmodi vocibus & aliis; *sal*, *sal*: *es*, *sex*: *in*, *septem*: *e*, *se*.
A Græcis derivata est ejus figura, & facili mutatione ex *S* fit *S*. Apud veteres Græcos pingebatur ad instar Romanæ *G*, a qua haud multum differt minuscula *C*. Sicut Græca *σ* in initiis & mediis, *s* autem tantum in fine vocum scribitur; sic apud Latinos [hac ætate] *f* principium & medium solummodo, *s* vero finem nec ullum alium locum occupat, excepto immediate ante aliam *f*; non enim scribitur *possum*, sed *possum*, vel *possum*.

S litteram in fine dictionis veteres elidebant subsequente consonante. Quintil. lib. 9. cap. 4. de compositione, Ceterum consonantes quoque, eæque præcipue, quæ sunt asperiores, in commissura verborum rixantur, & *s* ultimâ cum *x* proxima, quarum tristior etiam, si binæ colliduntur, stridor est; ut *Ars studiorum*. Quæ fuit causa & Servio (ut dixi) subtrahendæ *s* litteræ, quoties ultima esset, aliaque consonante susceperetur. Quod reprehendit Lauranius: Messala defendit. Nam neque Lucilium putant uti eadem ultima, quum dicit Sereno' fuit, & Dignu' loco. Quinetiam Cicero in Oratore plures antiquorum tradit sic loquutos. Hactenus Quintilianus. Cic. in Orat. 161. Quinetiam, quod jam subrusticum videtur, olim autem politius, eorum verborum, quorum eadem erant postremæ duæ litteræ, quæ sunt in Optumus, postremam litteram detrahebant, nisi vocalis sequebatur. Ita non erat ea offensio in versibus, quam nunc fugiunt poetæ novi. Ita enim loquebamur, Qui est omnibu' princeps. non, Omnibus princeps. & Vita illa dignu' loque. non, Dignus. V. & Gell. 12. 4. qui hoc affert Ennii exemplum;

Suavis homo, facundu', suo contentu', beatus. [Quam plurima exempla suppeditant Plautus & Lucretius. In soluta tamen oratione hac elisione abstinuisse veteres videntur, præterquam in compositis vocabulis, ut in seq. apparebit.

Tollebatur etiam in dictionibus, quibus annexa est conjunctio enclitica *NE*, ut *Scin'* pro *Scisne*; *Satin'* pro *Satisne*.

Tollebatur etiam in dictionibus, quæ a Græcis derivatæ fuerunt, ut a *ποσειδῶν*, Poeta. [Dorice *ποσειδῶν*. Nonnullis Vocativus videtur pro recto. V. Priscian. l. 17. extr. Sed rectius habetur pro *Æolicæ* dialecti proprietate. conf. eundem lib. 6. fol. 61. a. Aldi.

Ciceronis temporibus, paulumque infra (ut inquit Quintil. lib. 1. cap. 7.) fere quoties *f* littera media vocalium longarum, vel subjecta longis esset, geminabatur: ut *Causa*, *Cassus*, *Divisiones*; quo modo & ipsum, & Virgilium quoque scripsisse, manus eorum docent. Atque paululum superiores etiam illud quod nos gemina *f*, dicimus *Jussi*, una dixerunt.

Huic litteræ magna cum *T*-cognatio est, & cum *R*, ut idem Quintilianus testatur lib. 1. cap. 4. nam & *T* in *S*, & rursus *S* in *T* transit, similiterque de *R*: dicit enim, Nam ut *Valesii* & *Fusii*, in *Valerios* *Furiosque* venerunt: ita *Arbos*, *Labos*, *Vapos*, etiam & *Clamos*, ac *Lases*, ætatis fuerunt. Et hæc ipsa *S* littera ab his nominibus exclusa, in quibusdam ipsa alteri successit: nam *Mertare*, atque *Pultare* dicebant. [Pro *Pultare* & *Mertare*. *Lases*, pro *Lares*. V. f. l.

Nonnunquam transit in *X*, ut *Aias*, *Ajax*; *πισεις*, *Pistrix*. [Sic *Ulixes* in *Mss*. optimæ notæ, pro *Ulysses*.

S, si sequatur nomen proprium, denotat *Servum* vel *servam*; sic *AVG. N. S. Augusti nostri servus*. [Nisi est, Augusti numini sacrum.

Item *S*. pro *Sacellum*, *Sacrum*, *Scriptus*, *Semis*, *Senatus*, *Sepulcrum*, *Sequitur*, *Sibi*, *Silentiū*, *Stipendium*.

S Semuncia. [vel *Semis*, ut dictum.

S Uncia, vel *Centuria*.
S — *Bes*.
S. A. Sub ascia. *SA. Sua.* *SA. Sanguis*.

S A B

SAB. Sabatina.

SABĀ, [Σαβα, Σαβῶ Steph.] Civitas regia Æthiopix, inquit Josephus, quam postea Cambyfes sororis suæ nomine, Meroen denominavit. Hanc Nilus circumdans, inexpugnabilem reddebat. Dicta Saba, *δῶτ' ὁ ἱεῖς*, Vol. IV.

quod est Revereri: quia tus mittit, quo in sacrificiis utuntur: V. SABER. Et ideo Turiferam vocat Ptolemæus. Sunt qui dicant, Saba Arabum lingua Mysterium significari. Saba appellatur, quod significare Græci Mysterium dicunt. Plin. lib. 12. cap. 14. Hieronymus vero Conversionem sonare autumat.

Saba quidem civitas est regalis Æthiopix, ut scribit Hieronymus in libro de Locis Hebraicis: sed tunc scribitur Saba per litteram Samech. Esajæ 43. 3. Dedi propitiationem tuam Ægyptum, Æthiopiam, & Saba pro te, sortiturque nomen a Saba filio Chus. Genesis 10. 7. Filii autem Chus: Saba, Hevila, & Sabatha. Nam aliud vocabulum Saba scribitur per *Sin* litteram, & significat Arabiam, a suo auctore Saba filio Regma, ut Genesis 10. 7. Et ab eo dicuntur Sabæi, non Æthiopici, ut supra, sed Arabici, de quibus Strabo libro 16. postquam de Nabathæis multa loquutus est. Unde quando invenitur per *Sin* litteram scriptum, transfertur Arabia, ut Psalmo 72. 15. Dabitur ei de auro Arabiæ. Et paulo superius 10. reges Arabum & Saba dona adducent. Ubi utraque vocabula in eodem versiculo reperies. Solent itaque in hoc vocabulo facile decipi qui negligenter intuentur orthographiam. Saba igitur per *Sin*, Arabia est turifera, ad mare Rubrum, odorifera, & dives, ac Beata cognomine inclita. Per Samech autem, Æthiopica. Unde facile est intelligere reginam Saba, quæ ad audiendum Salomonem accesserat, 3. Regum 10. non fuisse Æthiopiā, sed Felicis Arabiæ reginam.

SABÆUS, a, um. Adj. [Σαβαῖος] ut, Tus Sabæum, Quod in Saba regione invenitur, vel quod apud Sabæos crescit. Virg. 1. Æn. 420.

— centumque Sabæo

Ture calent aræ.

Flores Sabæi. Stat. 5. Silv. 1. 211.

Myrrha Sabæa. Sen. Oeth. 376.

Ros Sabæus. Flacc. 6. Argon. 709.

SABÆI, [Σαβαῖοι] Arabiæ felicis populi, quorum metropolis est Saba, quam Strab. lib. 16. Meriabam vocat: His proxima est (inquit) felicissima Sabæorum terra, quæ maxima natio est. Apud hos tus & myrrha, & cinnamomum nascitur, in ora etiam balsamum, &c. Meriaba, Sabæorum urbs, in monte jacet arboribus pleno. Sub rege sunt, qui judiciorum ac ceterarum rerum potestatem habet. Hæc & plura ibidem Strabo. Hos Josephus lib. 1. a Saba Chusi filio, qui a Cham ortus fuit, dictos affirmat. Sabæos dictos putat Servius *δῶτ' ὁ ἱεῖς*, hoc est, venerari: quod deos per ipsorum tura veneramur, enarrans illud. Virg. 1. Georg. 57.

India mittit ebur, molles sua tura Sabæi.

Dociles Sabæi. Claud. 4. Conf. Hon. 305.

Leves Sabæi. Claud. 1. in Eutrop. 321.

Turiferi Sabæi. Valer. 6. Argon. 138.

SARACUS, Æthiopum rex, qui Anisim Ægypti regem fugavit, & illius regnum quinquaginta annis obtinuit, teste Herodoto, lib. 2.

SABĀJA, æ. f. apud Illyricos Cerevisiæ genus vocatur Ammian. 26. 8. Est sabaja ex hordeo vel frumento in liquorem conversis pauperibus in Illyrico potus. Ubi V. Lindenbr. qui & Sabajum, i. n. ex Hieron. in Esaj. 6. 19. affert.

SABĀJĀRIUS, i. m. Sabajam potans. Ammian. 26. 8. Injuriose compellabatur ut sabajarius.

SABĀNUM, i. n. [σάβανον] Lintheæ vestis genus. Marc. Empir. cap. 26. In sabanis constitutus. V. Calaubon. ad Suet. Aug. cap. 83. Gloss. Græc. Lat. *σάβανον*, Sabanum, Lentium. [Ut in N. T. *λένιον*, pro Lintheum.

SABĀOTH, f. pl. [σαβαώθ] Hebræis Militiæ vel exercitus: unde Dominus sabaoth. V. Tertul. advers. Jud. cap. 13.

SABĀTA, [Σαββατῖα Steph.] Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Sabatium, Plin. lib. 3. cap. 4. Sabatia, Pomponio lib. 2. 4. Maritima civitas Liguriæ, vulgo *Savona*, aliis *Saona*, V. SAVONA.

SABĀTIUS, a, um. Adj. ut, Stagna Sabatia. Sil. lib. 8. 491.

Quique tuos, Flavina, focos, Sabatia quique

Stagna tenent. Strab. lib. 4. Ad Genuam Ligusticum emporium, & Sabatia vada nuncupata, quæ paludes sunt, Apenninus quidem a Genua, Alpes vero a Sabatiis initium capiunt: Inter Genuam vero & Sabatios ducenta ac sexaginta stadia intersunt.

SABĀTR, Lacus Italiæ est. Unde tit

SABĀTINUS, a, um. Adj. Columel. lib. 8. cap. 16. Inde Velinus, inde etiam Sabatinus, & item Volturnensis, & Ciminus, lupos, auratasque procreaverunt.

SABĀTINA Tribus. V. TRIBUS.

SABĀTHRA, [Σαβαθρα] Ptolemæo lib. 4. cap. 3. Urbs parvæ Syrtis, Plinio Sabrata dicta, vulgo *Raxaniabris*. V. Drakenb. ad Sil. 3. 256.

SABĀZIUS, i. m. [Σαβαζιος] Bacchus sive Dionysus ita dicitur ab *σάβανον*, quod barbari, præsertim Phryges, *σαβανον* vocant. Auctor Suidas. Est autem *σαβανον* Bacchari, tripudiare, & more furentium saltare. Valer. Max. lib. 1. cap. 3. 2. de Cornelio Hispano, Idem, qui Sabazii Jovis

cultu simulato mores Romanos inficere conati sunt, domos suas repetere coegit. Eundem vero esse & Dionysum, cum alii; tum Amphitheus in secundo libro Heracleæ. Mnaseas vero Pataraeus Sabazium ait filium esse Dionysi. V. Cælium lib. 7. cap. 15. [Vel potius Suid.] Item nomen fuit Jovis, in cuius honorem Cretenfes Orgia celebrabant, & eum Sabazium vocabant. V. Valer. paulo ante.

SABAZIA, orum. n. [*Σαβάζια*] Sacra in honorem Bacchi instituta; de quibus. V. Cic. 3. de Nat. Deor. 58. & Arnob. 5. p. 171.

SABBATUM, vel **SABBĀTUM**, i. n. [*שַׁבָּת*] Vox Hebraica, inflexione Latina declinata, significans Quietem, cessationem ab opere. Est autem Septimus dies, quo requievit Deus ab operibus suis. Prima itaque sabbati dicitur, primus dies septimanæ, quem Dominicum etiam nominamus: secunda sabbati, secundus dies: tertia sabbati, tertius dies: quarta sabbati, quartus dies: quinta sabbati, quintus dies: sexta sabbati, sextus dies, a die Dominico: & ipsum Sabbatum septimus dies. Hæc Ethnici Planetarum nominibus appellant: quod nunc quoque retinemus: ut prima a Sole, secunda sabbati a Luna sit tertia a Marte, quarta a Mercurio, quinta a Jove, sexta a Venere, ipsum Sabbatum a Saturno. Apud Græcos & Romanos, semper pro Septimo die, Saturno sacra. Sueton. in August. cap. 76. Ne Judæus quidem, mi Tiberi, tam diligenter sabbatis jejuniū servat, quam ego hodie servavi. Verba sunt Augusti. Idem in Tiber. cap. 32. Diogenes Grammaticus disputare sabbatis Rhodi solitus, venientem, &c. Hor. 1. Sermon. 9. 69. Hodie tricesima sabbata. V. Justin. 36. 2. 14. Tertul. Apol. cap. 18. Plin. 31. 2. In Judæa rivus sabbatis omnibus ficitur. V. & Sen. Epist. 95. Rutil. Itin. v. 389. De Sabbato gentilitio peculiaris est Jo. Jac. Syrbii disquisitio. conf. item Broeckh. in Tibul. 1. 3. 18.

Σάββατον, Sabata. Gloss. Græc. Lat. In Singulari apud Latinos antiquiores rarius occurrit.

Festa sabbata observare. Juven. 6. Sat. 158.

Observant ubi festa mero pede sabbata reges.

Peregrina sabbata. Ovid. Rem. Amor. 219.

Nec pluvias opta, nec te peregrina morentur

Sabbata, nec damnis Alia nota suis.

SABBATĀRIUS, a, um. Adj. ut Sabbatarius luxus, i. e. Magnus & Festivus. Sidon. 1. Epist. 2.

SABBATĀRIUS, i. m. [*σάββατικός*] Qui sabbatum colit & observat, quod faciunt Judæi. Unde & Sabbatarii a Martiale dicuntur, lib. 4. 4.

Quod jejunia sabbatariorum,
Mæstorum quod anhelitus reorum, &c.

SABBATIZO, āre. [*σάββατιζω*] Tertull. adv. Jud. cap. 2. Justos sabbatizasse.

SABBATISMUS, i. m. [*σάββατισμός*] Sabbati celebratio. Augustin. de Civ. Dei, 22. 30.

SABE, Syrorum lingua, Mensis Februarius dicitur.

SABELLUS, **SABELLICUS**. V. **SABINUS**.

SABIDIUS, Vir Romanus, gulæ deditus. Cujus voracitatem & foetorem ex eo animæ, infectatur Martialis lib. 3. 17.

Circumlata diu mensis scriblita secundis,

Urebat nimio fæva calore manus.

Sed magis ardebat Sabidi gula: protinus ergo

Sufflavit buccis terque quaterque suis.

Illa quidem tepuit, digitosque admittere visa est:

Sed nemo potuit tangere, merda fuit. Eundem & hoc epigrammate infectatur, lib. 1. 33.

Non amo te, Sabidi, nec possum dicere quare:

Hoc tantum possum dicere, non amo te.

SABIM, Arabes Deum appellant, & illi decimas mensura, non pondere perfolvunt.

SABINA, æ. f. [*τὸ Σαβῖνον*] Herba de qua sic Plin. lib. 24. cap. 11. Herba Sabina, brathy appellata a Græcis, duorum generum est. Altera tamaticæ similis folio est, altera cupressifolia. Columel. lib. 6. cap. 4. Alii fabinam herbam, rutamque cum mero diluunt.

SABINA, æ. f. Illyrii appellabant Telum venabuli simile. Ennius apud Paulem,

Illyrii restant fisis fabinisque fodentes. al. Sibynis. V. suo loco.

SABINI, orum. m. [*Σαβῖνοι*] Antiquissimi Italiæ populi sunt & indigenæ atque aborigines. Ab iis Picentes, Samnitesque in colonias defluerunt. Sabinorum agrum Tiberis alluit, quemadmodum Umbriam, Latiumque. Quippe inter Umbros ac Latinos sunt Sabini, extendunturque usque ad Nomentum oppidum, & a religione & deorum cultu, hoc est *ἀπὸ θεῶν καὶ εὐχῶν*, dicti sunt Sabini, quasi Sebini. Auctor Plin. lib. 3. cap. 12. Quamquam Silius a Sabo, gentis auctore, Sabinos dici putat, qui lib. 8. 423. sic ait,

— pars laudes ore ferebant,

Sabe, tuas: qui de proprio cognomine primus

Dixisti populos magna ditone Sabinos. Sabum istum Sanci vel

Sancti esse filium tradit Dion. Halicarn. Antiq. 2. 51.

Sabinos vocat fortissimos & florem Italiæ. Cic. pro Ligar. 32.

Tristem & tetricam disciplinam antiquis Sabinis tribuit Liv. 1. 18.

Mulieres Sabinæ præ ceteris placuerunt tanquam pudicæ & castæ; V.

Ovid. 1. Amor. 101. &c. Hor. Epod. 2. 39. Martialis. 1. 63.

Ardui Sabini. Hor. 3. Carm. 4. 21.

Baccifero Sabino nutrita gens. Sil. lib. 3. 596. ob oleæ copiam.

Incultæ Sabinæ. Ovid. 1. Amor. 8. 39. al. Immundæ.

Rigidi Sabini. Hor. 2. Epist. 1. 25.

Tetricæ Sabinæ. Ovid. 3. Amor. 8. 61.

Veteres Sabinæ. Juven. 10. Sat. 299.

Hordeum, quod Fordeum Sabini dixerunt. Pontanus de Aspir. p. 18.

Idem p. 49. Nam Fostem & Fostiam (antiqui) dixisse inveniuntur,

idque ex Sabinorum lingua. H. St. V. fol. 27. a. Aldi, ubi de O ante S.

SABINUS, a, um. Adj. [*Σαβῖνος*] ut,

Ager Sabinus. Hor. 2. Sermon. 7. 118.

Cælum. Idem 1. Epist. 7. 77.

Diota. Hor. 1. Carm. 9. 7.

Gens Sabina. Ovid. 15. Met. 4.

Herba Sabina. Propert. lib. 4. 3. 58. V. supra **SABINA**.

Sol Sabinus. Stat. 5. Silv. 1. 123.

Vile Sabinum. Hor. 1. Carm. 20. 1.

— vile potabis modicis Sabinum

Cantharis. Subaudi, Vinum.

SABELLUS, a, um. aliud Adj. Juven. 3. Sat. 169.

Fistilibus cenare pudet, quod turpe negavit

Translatus subito ad Marfos, mensamque Sabellam. Virg. 2.

Georg. 167. de Italia loquens,

Hæc genus acre virum Marfos, pubemque Sabellam,

Astuetumque malo Ligurum, Volscoque verutos

Extulit, &c. Idem 8. Æn. 510.

Gnatum exhortarer, ni mistus matre Sabella

Hinc partem patriæ traheret.

An quasi Sabinellus? H. St. Gloss. Græc. Lat. *Σαβῖν*, Sabella. Stephanus *Σαβῖν* est etiam regionis nomen, quod apud Latinos ita absolute positum non reperi. Semper enim illi gentile ponunt, additis præpositionibus, ut In Sabinos, vel Sabinis, Ex Sabinis &c. Suspicio tamen Sabinum dixisse, ut Samnium. Quod de aliorum Sabinorum trans Padum regione satis constat, quæ adhuc *Val di Sabio* vocatur.

Anus Sabella. Hor. 1. Sermon. 9. 29.

Carmina Sabella. Hor. Epod. 17. 28.

Jaculator Sabellus. Sil. lib. 4. 221.

Ligonibus Sabellis versare glebas. Hor. 3. Carm. 6. 38.

Pubes Sabella. Virg. 2. Georg. 167. V. supra.

SABELLICUS, a, um. aliud Adj. ut, Sus Sabellicus. Virg. 3. Georg. 255. Ipse ruit, dentefque Sabellicus exacuit fus.

SABELLIUS, i. m. [*Σαβῖλιος*] Hæreticus Trinitatem Personarum in Deitate negans. V. Arat. 1. Apost. v. 924. A quo Sabelliani.

SABINUS, i. m. [*Σαβῖνος*] Cognomen multarum gentium Romæ fuit. Sabinus Declamator tempore Senecæ, lepidus vir ingenio. Cujus meminit Seneca in Declamationibus. [Forfan Afellius Sabinus, de quo Suet. in Tib. cap. 42.]

Flavius Sabinus, Vespasiani frater, Præf. Urb. per ann. xxi. sub Nerone & Othone, interfectus a Vitellio, qui Vespasiano res contra Judæos gerente, post Othonis mortem, Capitolium cum æde Jovis occupaverat. V. Suet. Vesp. pr. & Vitell. 15. Tac. Hist. 1. 46. Plut. in Othon. p. 1068. edit. Francf.

Sabinus, Sergius, Zeugmatensis sophista, sub Adriano principe. Scripsit Iflagogen ad materias & hypothesas, Declamationum libros quatuor, præterea in Thucydidem enarrationem. Suidas in *Σαβῖν* & *Σιγῖν*. Sabinus Masurius J. C. sub Ti. Cæsare, scripsit Factorum & memorabilium rerum libros. Ejus meminit Pompon. Enchir. C. 13. §. 2. ubi V. Rupert.

Sabinus Syrus, memorandæ fortitudinis, qui tempore Titi, primus Hierosolymorum muros ascendit: auctor Josephus lib. 7. cap. 1.

Sabinus Tiro, qui scripsit *περὶ κληπελαίων*, id est de Hortensibus, ut scribit Plin. lib. 19. cap. 10.

SABIS, Fluvius inter Belgas. V. **SAMAROBRINÆ**.

SABIUSA, Porta Romæ dicebatur, quæ recta in Sabinos ducebat. [Quis auctor?]

SABOTA, [*Σάβω* Steph.] Urbs Arabiæ in monte excelsio, a quo octo mansionibus differt regio eorum turifera. Auctor Camers, Solini interpres.

SABRATHA, vel **SABRATA**, cum tenui [*Σαβρατα* Ptol.] Plin. 5. 4. Syrticæ regionis urbs, contingens Syrtim minorem. Meminit Itin. Anton. Solin. cap. 27. Videtur eadem ac Sabathra Ptol. V. **SABATHRA**. Hinc

SABRATENSIS, e. Adj. gentile. Suet. Vesp. cap. 3. pr. Statilii Capellæ equitis Romani Sabratenfis ex Africa delicatam.

SABRIANA, Ptolemæo lib. 2. cap. 3. Æstuarium Britannici maris.

SABRIANA, æ. f. [*Σαβριάνα* Ptol.] Fluvius Angliæ celeberrimus, qui ortus in comitatu Montgomeriensi, deinde per Angliam fluens, Salopiam & Vigorniam irrigat. Hodie vocatur, *Severn*. Hujus meminit Tacit. 12. Annal. 31.

SABUCUS, V. **SAMBUCUS**.

SABULUM, i. n. [*ἄμμος*] Arena tenuior & minutior. Plin. lib. 17. cap. 4. Invicem sabulum album in Ticinensi, multisque in locis nigrum, itemque rubrum, etiam pingui terræ permixtum, infecundum est. Curt. 4. 6. 9. Desidens sabulum. Gloss. Lat. Gr. Sabulum, *τῆ μιλίης, Ἀμμώδης*.

SABULO, ōnis. m. Idem. Columel. lib. 4. cap. 33. de castanea. Pullam terram & resolutam desiderat, sabulonem humidum, vel refractum topum non respuit. Varro 1. de R. R. cap. 9. In quis lapis marmor, rudus, arena, sabulo, argilla, &c. Ibidem 4. Præterea discrimina etiam omnium horum generum subtiliora alia, ut in sabulosa terra, quod ibi refert, sabulo albus sit, an rubicundus. Columel. lib. 3. cap. 11. Nigrum tamen & rutilum sabulonem, qui sit humidæ terræ permixtus, probaverunt antiqui.

Item Qui sabulo canit. Macrobius. 2. Saturn. 1. [Nisi Subulonem legendum. q. V.]

SABULOSUS, a, um. [*ἄμμος*] Adj. Plenum sabulo. Columel. lib. 2. cap. 9. Nec in sabuloso solo, sed in arena quoque proveniunt modo humido cælo, vel riguo solo. Plin. lib. 13. cap. 4. Palma gignitur levi, sabulosaque terra. Apud Columel. 6. cap. 23. Stabula sabulosa.

SABULETUM, i. n. [*ψαμμήτιον*] Locus qui sabulo abundat. Plin. lib. 27. cap. 8. Crocodilium nascitur in sabuletis.

SABURRA, æ. m. Nomen viri proprium, qui secundum post regem Jubam obtinuit locum apud Numidas. Lucan. lib. 4. 723.

Mittitur, exigua qui prælia prima laceffat,

Eliciatque manu, Numidis a rege secundus,

Ut tibi commissi simulator Saburra belli. V. Cæf. Civil. 2. 38. seq.

SABURRA, æ. f. [*ἰσχυρὰ, ἡμιλίος* Gl. L. G.] Arena crassior & vilior, qua naves onerari usque ad certam mensuram, quo stabiliiores sint, consueverunt. Plin. lib. 10. cap. 23. Certum est, Pontum transvolatras, primum omnium angustias petere, inter duo promontoria Criu metopum, & Carambin; mox saburra stabiliri. De gruibus. Liv. 37. 12. Se in animo habuisse tota classe Ephefum petere, & onerarias ducere, multa saburra gravatas, atque eas in faucibus portus suppressere. Virg. 4. Georg. 195.

— & sæpe lapillos,

Ut cymbæ instabiles fluctu jactante saburram,

Tollunt.

SABURRALIS, e. Adj. Saburra constans. Vitruv. 9. 9. V. **SACOMA**.

SABURRO, [*ἰσχυρὰ*] āre. Satagere in sabulo, ac mersare. Plin. lib. 18. cap. 35. Echini affigentes sese, aut arena saburantes, tempestatis signa sunt.

funt. Solin. cap. 15. Grues volaturæ arenas devorant, sublatifque lapillis ad moderatam gravitatem saburrantur.

SABURRATUS, a, um. Partic. [*ἰγρυπαδής*] Saburra oneratus; & per translationem, Plenus, oppletus. Plaut. Cistell. 1. 2. 2. Quæ ubi faburratæ fumus, largiloquæ extemplo fumus.

SABUS, V. SABINI.

SABYLLUS, Gelæ urbis Siciliæ tyrannus, post a se ipso interfectum Cleandrum. Auctor Herodotus lib. 6.

S A C

SAC. Sacerdos, Sacrum.

SACA, V. AMANUS & ANANITIS.

SACCÆ, a, um. m. pl. [*Σάκκαι*] sunt Scythiæ populi, quos Herodotus tradit vocari a Persis omnes Scythas: item Plin. lib. 6. cap. 17. Ultra (inquit) sunt Scytharum populi, Persæ illos Sacas universos appellavere a proxima gente, antiqui Aramæos, Scythæ ipsi Persas Chorfaros. Horum meminit & Strabo lib. 11. Dicuntur & Sagæ, teste Mela lib. 3. cap. 5. & 6. V. infra.

SACARUM, Regio est (ut Ptolemæus lib. 6. cap. 13. ait) in Asia ultra mare Caspium, Sogdianis contermina: in qua nec urbes nec vicos esse testatur: sed incolæ ejus regionis nemora & specus habitant, sagittandi arte peritissimi. Qui olim Bactrianam provinciam occupavere, & optimam Armeniæ regionem adepti sunt, ut lib. 11. Strabo refert, atque usque ad Cappadocas procefferunt. Sed quum ex spoliis festa celebrarent, Persarum imperatores eos noctu adorti, funditus delevere. Hos quidam Saccafanos vocant.

SACCARIA, **SACCARIUS**, **SACCATUS**, **SACCELLUS**, **SACCIA**, **SACCIPERIO**, **SACCIPERIUM**, **SACCO**, **SACULARIUS**, **SACCULUM**, **SACCULUS**, V. **SACCUS**.

SACCHARUM, i. n. [*τὸ σάκχαρον*] Succus ex certi generis arundinibus collectus, concretusque gummi, vel salis modo, candidus, ac fragilis & mellei saporis. Quibusdam Mel arundinaceum dicitur. Plin. lib. 12. cap. 8. Saccharum & Arabia fert, sed laudatius India. Est autem mel in arundinibus collectum, gummius modo candidum, dentibus fragile. Amplissimum, nucis avellanæ magnitudine, ad medicinæ tantum usum. V. Harduin. ad loc.

SACCUS, i. m. [*ὁ σάκος*] Receptaculum ad pecuniam, frumentum, aut aliud quidpiam condendum; necnon ad vinum percolandum & defæcandum.

Saccus, pecuniæ servandæ. Hor. 1. Serm. 1. 70.

— congestis undique fassis

Indormis inhians. Idem 2. Serm. 3. 149.

— mensam poni jubet, atque

Effundi fassos nummorum.

Saccus frumentarius, Quo frumentum geritur. Cic. 3. Verr. 95. Quum iste civitatibus frumentum, coria, cilia, fassos imperaret, neque ea fumeret: pro his rebus pecuniam exigeret.

Saccus nivarius, sic loquitur apud Martial. lib. 14. 140.

Attenuare nives norunt & lintea nostra,

Frigidior colo non salit unda tuo.

Saccus, Domitius, Nives in penu servatæ vina refrigerabant hoc pacto. Coia, vel sacci nivibus implebantur, per quas effusa vina colabantur gratissimo frigore. Hinc Colum nivarium apud Martialem, & Saccus nivarius. V. Nivarius in NIX. Cola autem serviebant lautioribus, erantque majoris pretii: Nam ex politis viminibus, aut certe panno crassiore constabant. Conficiebantur item sacci ad eundem usum linthei, sed minore pretio. Huc faciunt Plinii verba lib. 19. cap. 4. Heu, inquit, prodigia ventris. Hi nives, illi glaciem potant, pœnasque montium in voluptatem gulæ vertunt. Servatur aliorum æstibus, excogitaturque ut alienis mensibus nix algeat. Decoquant alii aquas, mox & illas hiemant. Paulo ante dixerat, Inveterari vina, fassisque castrari. Tunc autem Castrari vina dicuntur, quum vires sacco franguntur. Plin. lib. 23. cap. 50. Utilissimum omnibus sacco viribus fractis.

Saccis vina castrare. V. CASTRO.

Saccus vinarius. [*Υλινός*. Gloss. Lat. Græc.] Plin. lib. 24. cap. 1. de quo idem lib. 14. cap. 22. Quinimmo ut plus capiamus, sacco franguntur vires. Columel. 9. cap. 15. Saligneus qualus, vel tenui vimine rarius contextus fassus inverfæ metæ similis. Idem lib. 12. cap. 17. Postea in junceis fassellis, vel sparteis fassis percolant.

Bifaccia, Commentator Horatii. Vide in Schediasmate quodam in Chartario, quod est affutum Thesauri col. 104. b. Gall. *Il fait ses Bouges*. H. St. Sed Thesaurus iste Gallicus ad manus non erat nobis, ut satis quo pertineat hæc animadversio apparet. conf. AVERTA & BISACCIUM. Dictum autem Bifaccium, quod sacco duplici constaret.

SACCIA, æ. f. Gloss. Græc. Lat. *Σάκκα*, Saccia, fassus.

SACCULUS, i. m. dimin. [*σάκκιον*] Cic. 2. de Fin. 23. Cui nihil dum sit, jus & fassulos abstulerit. Vetus codex legit Sarculus. V. not. locus desperatus. Martial. lib. 5. 40.

Excussi loculosque fassulumque. Plaut. Capt. 1. 1. 20.

Vel ire extra portam trigeminam ad fassulum licet. Al. Saccum.

Catull. 13. 8. Plenus fassulus est aranearum.

Pleno cum turget fassulus ore. Juven. 14. Sat. 138.

SACCULUM, i. n. Idem. Vet. Gloss. Græc. Lat. *Βαλλάνιον*, Sacculum, Sacculus. *Βαλλαντίδιον*, Sacculum.

SACCELLUS, i. m. aliud dimin. Vet. Gloss. Lat. Gr. Saccellus, *Βαλλάνιον*. Petron. cap. 40. Sonantes ære saccellos mittere. [Suid. *Σακέλλιον*, *Βαλλάνιον*, *Μερίσιον*: ἐξ ἧς καὶ *Σακελλία*. Scribendum fuit *Σακέλλιον* & *Σακελλία*. Sed ita & alibi *Μερίσιον*, *σάκος*, *ζυλάκιον*, *σκέλεδιον*. Esti litteram in primitivo geminaverat.

SACCARIUS, a, um. Adj. ut,

Saccaria navis. Quintil. lib. 8. cap. 2. Fallunt etiam verba, vel regionibus quibusdam magis familiaria, vel artium propria, ut Atabulus ventus & navis Saccaria. V. Cælium lib. 25. cap. 20.

SACCARIUS, i. m. Bajulus vel gerulus [*ὁ σακκηφόρος*] qui fassis gestandis victitat. Paulus in l. Qui fundum, De contrahend. empt. Ceterum secundum verba non esse exceptum quod ex stipula nasceretur, non magis, quam si quid ex eo quod ex sacco faccarii cecidisset, aut avibus ex ore cecidisset, natum esset. Budæus.

Item, Qui fassos conficit. Vet. Gloss. Gr. Lat. *Σακκηπλόκος*, Saccarius.

VOL. IV.

SACCARIA, æ. f. [*τὸ πῶν σάκκων ἐμπορίας*] Saccorum mercatura. Apul. lib. 1. de Afino, Saccariam faciens merebam. Sagariam legit Elmenh. pag. 105.

SACCULARIUS, i. m. [*βαλανποκλήτης*] quid significet, declarat Ulpianus, De extraordin. criminibus, L. Saccularii, his verbis, Saccularii, qui vetitas artes exercentes, in fassulos partem subducunt, partem subtrahunt.

SACCO, ære. [*ὁ λίζω* Gl. L. G.] Sacco percolare, uti explicat Columel. 12. 17. Martial. 2. 40.

Cæcuba faccuntur, quæque annus coxit Opimi. Plin. 29. 2.

Quæ pinguitudo in linteo faccatur.

Dicitur interdum in eodem sensu Castrare vinum, ut apud Plin. 19. 1. & Vinum liquare, apud Hor. 1. Carm. 11. 16.

SACCATUS, a, um. Partic. [*ὁ σάκος σάκκας κεχυμένος*] Plin. lib. 20. cap. 19. De diacodio, fit autem hujus papaveris aut cujuscunque silvestris capitibus *οκκ* in aquæ cælestis sextariis tribus biduo maceratis, in eademque discocitis: deinde faccatis, iterumque cum melle decoctis ad dimidias partes vapore tenui. Idem lib. 29. cap. ult. Saccatusque lineis faccis, & in fictili novo repositus loco frigido, minus putrescit addito melle. De adipe avium præparando. Saccatus, i. e. Per fassum colatus, sic vinum Hippocraticum colant pharmacopolæ. Sen. Epist. 86. Non faccata aqua lavabatur, sed sæpe turbida. Sic MSS; sed alia est lectio quorundam exemplarium.

Saccatus corporis humor, Urina. Lucret. 4. 1022.

SACCIPERIO, ðnis. m. Marsupium majoris modi; a Sacco & Pera. Non. cap. 12. 50. Nubentes affem in facciperione condidissent. V. CæL Rhodig. Lect. Antiqu. 11. 12.

SACCIPERIUM, i. n. Idem. Plaut. Rud. 2. 6. 64.

Quod plenum argenti fuit in facciperio.

SACCELLUM, [*τὸ σάκκιον*] V. SACER.

SACER, acra, um. pr. comm [*ἅγιος, ἱερός* Gloss. Lat. Gr.] Venerabilis, Religione sanctum. Virg. 8. Æn. 591.

Sustulit os sacrum cælo. Plaut. Men. 5. 5. 38.

At ego te sacram coronam surripuisse Jovi scio. Plin. Epist. 177.

Reverere gloriam veterem, & hanc ipsam senectutem, quæ in homine venerabilis, in urbibus sacra est.

Confundere sacra profanis. Claud. 4. Conf. Honor. 238.

Miscere sacra profanis. Hor. 1. Epist. 16. 54.

Ædes sacra. Cic. 13. Fam. 12.

Amor facer. Valer. 3. Argon. 367. Sic vulgati codices; sed rectius in hodiernis editionibus legitur Acer.

Tib. Elegia 2. libri primi. H. St. Reliqua refecta fuerunt. Puto verum 27. ejusdem elegiæ adscripsisse hunc,

Quisquis amore tenetur eat tutusque sacerque. Unde forsan non infcite & Amor ipse Sacer dicitur.

Aræ sacre. Virg. 3. Georg. 160.

Aut aris fervare sacris, aut scindere terram. Sic scriptum legimus in nonnullis editionibus, sed in Romano & Mediceo codice legitur Sacros, quod Pierio potius aridet.

Arvum sacrum Martis. Ovid. 7. Met. 100.

Chorus facer. Ovid. 2. Fast. 156.

Dies facer. Hor. 2. Carm. 12. 20.

Effigies sacre divum. Virg. 3. Æn. 148.

Fontes sacri. Virg. 1. Ecl. 53.

Horror facer. Claud. 6. Conf. Hon. 33.

Ignibus sacris imponit libamina. Virg. 6. Æn. 244.

Jura facerrima lecti. Ovid. 9. Epist. 159.

Locus facer, & Profanus, contraria. Cic. 1. de Invent. 38. & Nep. 2. 6.

Lucus late facer. Virg. 5. Æn. 761.

Medicamen sacrum, Divinum. Ovid. 2. Met. 122.

Mens facra. Ovid. 6. Fast. 6.

Est deus in nobis, agitante calescimus illo,

Impetus hic sacre semina mentis habet. i. e. Divinæ.

Signa sacra & religiosa. Cic. 3. de Legib. 31.

Voce sacra profatur Tellus. Ovid. 2. Met. 278. Alii hic leg. Voce sicca locuta est.

Vulgus sacrum. Cœtus dearum. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 71.

Sacer, cum Genitivo. Plin. lib. 8. cap. 21. Feram nomine Axim, hinc nuli pelle, pluribus candidioribusque maculis, sacram Liberi patris. Græco more. H. St. V. ejusd. not. ad primum epigram. Anthologiæ ipsius edit.

Sacer, cum Dativo. Plin. lib. 16. cap. 4. Civica iligna primo fuit, postea magis placuit ex æsculo Jovi sacra. Ibidem cap. 33. Diti sacra cupressus.

Sacrum est ritu. Plin. lib. 11. cap. 37. Morientibus oculos operire, rursusque in rogo patefacere, Quiritium magno ritu sacrum est.

Sacer, Exsecrandus, scelestus. [*ὁ καὶ ἡ εὐαχνης*] Virg. 3. Æn. 56.

— quid non mortalia pectora cogis

Auri sacra fames? Plin. lib. 33. cap. 1. Utinamque posset e vita in totum abdicari aurum, sacra fames, ut celeberrimi auctores dixere. Homo facer, inquit Festus, is est, Quem populus judicavit ob maleficium, neque fas est eum immolari, sed qui occidit, parricidii non damnatur. Nam lege Tribunicia prima cavetur, Si quis eum, qui plebiscito facer sit, occiderit parricidiane sit. Ex quo quivis homo malus atque improbus, Sacer appellari solet. Hor. 2. Serm. 3. 181.

— uter Ædilis fuerit, vel

Vestrum Prætor, is intestabilis & facer esto. Budæus, Antiqui Sacros homines vocabant, quasi Exsecrandos & detestandos. Unde, Sacra fames Virgilio: & Sacer atque intestabilis Horatio, e x i i Tabulis sumptum vocabulum: quod more Gallorum Servius translaticum esse ait. Nam quum Massilienfes peste laborarent, unus se ex egentibus offerre solebat annum integrum alendum publicis cibis & purioribus. Postea verbenis, vestibusque sacris ornatus circumducebatur per urbem cum exsecrationibus, precabantur enim ut in eum omnia mala civitatis incumberent & incidere: sicque projiciebatur. Plaut. Bacchid. 4. 6. 14.

Men' criminator est? optime est: ego sum malus,

Ego sum facer, scelestus.

Sæpe additur Dativus. Macrobi. lib. 3. Saturn. cap. 7. Hoc loco, inquit, non alienum videtur de conditione eorum hominum referre, quos leges diis sacros esse jubent: quia non ignoro quibusdam mirum videri, quod

quum cetera sacra violari nefas sit, hominem sacrum jus fuerit occidi. Cujus rei causa hæc est: Veteres nullum animal sacrum in finibus suis esse patiebantur, sed abigebant ad fines deorum, quibus sacrum esset: animas vero sacratorum hominum diis debitas esse existimabant. Liv. 3. 55. Ejus caput Jovi sacrum esset. Inde Sacratæ leges dictæ, ut Festus alibi auctor est, Quibus sanctum est, qui quid adversus eas fecerit facer, alicui deorum, sicut familia pecuniaque. Hactenus Budæus. [Lego, Deorum sit, ut.

Sacer item pro Magnus. Sil. 8. 100.

Heu sacri vatum errores. Ubi Heinsius interpretatur Sacros, Magnos ex Græcorum more. Lucanus utrumque conjunxit, 9. 983.

O facer & magnus vatum labor.

Sacer ignis, [*ἱερὸς πῦρ*, ἢ *ἱεροποιός* Gl. L. G. & G. L.] Morbus, cujus multa sunt genera, quæ apud Plin. lib. 25. cap. 11. habentur. Columel. lib. 7. cap. 5. Est etiam insanibilis sacer ignis, quam pusulum vocant pastores. Ea nisi compescitur intra primam pecudem, quæ tali modo correpta est, universon gregem contagione prostermit: sic quidem quod nec medicamentorum, nec ferri remedia patitur: nam pæne ad omnem tactum excandescit. V. IGNIS. Lucret. lib. 6. 600.

Et simul ulceribus quasi inustis omne rubere

Corpus, ut est, per membra facer quum diditur ignis.

Ignis facer edit contactos artus. Virg. 3. Georg. 566.

Sacer morbus, appellatur Comitialis. Gloss. Græc. Lat. *ἱερὸς νόσος*, Sacer morbus, Morbus fonticus, Morbus comicialis. V. COMITIUM.

Os sacrum. Gloss. Gr. Lat. *ἱερὸν ὄστρον*, Coxendix, Mafpina. [I. Ima spina.

SACER Mons, appellatur trans Anienem, paulo ultra tertium milliariū, quod eum plebes (Romana) cum secessisset a patribus, creatis Tribunis plebis, qui sibi essent auxilio, discedentes Jovi consecraverunt. Festus. Cic. in Brut. 54. Videmus item, inquit, paucis annis post reges exactos, quum plebs prope ripam Anienis ad tertium milliariū confederisset, eumque montem, qui Sacer appellatus est, occupavisset, M. Valerium Dictatorem dicendo sedavisse discordias, eique ob eam rem honores amplissimos habitos, & eum primum ob eam ipsam causam Maximum esse appellatum. Hactenus Cicero. Sunt qui Sacrum esse dictum putant, quod in eo leges sacratæ sint latæ, & magistratus sacrosancti creati. Festo præit Cic. Fragm. Or. pro C. Cornel. V. p. 1794. Verburg.

SACRA Via, Locus in urbe Roma, ubi Romulus & Tatius fœdus fecerunt: cujus meminit Cicero pro Planc. 17. his verbis, Equidem, inquit, si quando, ut sit, jactor in turba, non illum accuso, qui est in summa Sacra via, quum ego ad Fabium fornicem impellor: sed eum qui in me ipsum incurrit atque incidit. Hac, triumphantes in Capitolium ibant. Tendeat autem a regia usque in arcem. Hor. 1. Serm. 9. 1.

Ibam forte via sacra, sic ut meus est mos. Hanc idem auctor Sacrum clivum nuncupavit. V. 4. Carm. 2. & Fest. in Sacram viam.

SACRUM Promontorium, Lusitaniæ locus, teste Ptolemæo lib. 3. cap. 2. Caput sancti Vincentii hodie dicitur, ubi Cuneus ager. Cabo de san Vincente.

SACRUM, i. n. [*ἱερὸν, θῆον* Gl. L. G.] dicitur Omne quod nomine deorum habetur. Frequenter pro Sacrificio.

Familiale sacrum, erat Sacrificium privatum singularum familiarum. V. Macrobi. 1. Saturn. 16.

Non gratum sacrum. Lucan. lib. 1. 611.

Novendiale sacrum. V. NOVEM.

Piaculare sacrum facere, h. e. Sacrificium pro expiatione sceleris. Liv. 29. 19. Sacrum piacularare fieri. Et 29. 21. Prætor Legatique Locros profecti, primam, sicuti mandatum erat, religionis curam habuere. Omnem enim sacram pecuniam, quæque apud Pleminium, quæque apud milites erat, conquisitum, cum ea quam ipsi fecum attulerant, in thesauris reposerunt, ac piacularare sacrum fecerunt.

Populare sacrum dicebatur Publicum, quia pro populo publice fiebat. Festus.

Publicum vocabatur, Quod publico sumptu pro populo fiebat, quodque pro montibus, pagis, curiis & facellis. Festus.

Seclusum sacrum fuit, quod Græci Mysterium vocabant. Festus.

Solenne, Quod certis temporibus annisque fieri solet. Festus. Vocabatur etiam Statum. V. infra.

Solenne, & necessarium sacrum. Tacit. 9. Ann.

Solenne sacrum lustris Troici. Sen. Troad. 8.

Facere sacrum. Liv. 29. 19. V. Piaculare sacrum.

Instaurabat sacrum diis loci. Tacit. 2. Hist. 70. h. e. Adornabat. Sic enim hoc verbum usurpant auctores aliquando.

Jurare per commune sacrum doloris. Stat. 12. Theb. 392.

Sacrum, dicitur Templum; [*ἱερὸν*] Paulus Jureconf. D. 4. 1. legem Julianam peculatus, L. Sacrilegi capite puniantur, Sunt autem Sacrilegi, qui publica sacra compilarint. At qui privata sacra, vel ædículas incustoditas tentaverint, amplius quam fures, minus quam sacrilegi, merentur. [Gloss. Lat. Gr. Sacrum, *τὸν σπένον*. & Græc. Lat. *ἱερὸν*, Sacrum, Templum.

Sacrum, sacrove commendatum qui clepserit rapseritque, parricida esto. Cic. 2. de Legib. 22.

Inter sacrum & saxum stare: proverbialis locutio, pro In periculo esse. Plaut. Capt. 3. 4. 84.

Nunc ego inter sacrum saxumque sto, nec quid faciam scio. i. e. In summo vitæ periculo sto. Apulejus in Asino Aureo, lib. 11. extr. p. 271. Elm. Plurimum ergo, duritia paupertatis intercedente, quod ait vetus proverbium, Inter sacrum & saxum positus, cruciabar. Explicat hic Apulejus allegoriam adagii, videlicet alludens ad sacerdotium, cui erat initiandus: & paupertatem saxo duriorē, per quam non suppetebant sumptus. Sumptum apparet ex priscis fœderis feriendi cærimoniis, in quibus Fecialis porcum saxo feriebat, hæc interim pronuntians, Qui prior populus fœdus rumpet, Juppiter ita eum feriat, quemadmodum ego porcum hoc lapide ferio. Sed undecunque fluxit adagium, satis liquet dici solitum in eos, qui perplexi, ad extremum periculum rediguntur. Ex Erasmo. [Hic Sacrum puto ipsam Victimam intelligi. Gloss. Gr. L. *ἱερίον*, Victimam, Sacrum.

Sacra pl. [*ἱερεῖα, ἡ ιερήματα, μυθήματα* Gl. L. G.] In priori significatione sæpius apud poetas. Virgilius quoties Sacra nominat, additionem fere deorum facit, ut 3. Æn. 19.

Sacra Dionææ matri divisque ferebam. Idem 4. Æn. 638.

Sacra Jovi Stygio, quæ rite incepta paravi,

Perficere est animus. Macrobi. lib. 1. Saturn. cap. 16. Sacra, Celebritas est, vel quum sacrificia diis offeruntur, vel quum dies divinis epulationibus celebratur: vel quum ludi in honorem aguntur deorum, vel quum feriæ observantur. Al. Sacra celebritas, rectius. Ne quid de sacrorum religione mutetur. Cic. pro Domo 36.

Vates sacrorum. Ovid. 11. Met. 68.

Accersita sacra. V. ACCERSO.

Anniversaria sacra. Cic. 1. Att. 18.

Annua sacra. Virg. 1. Georg. 338. & 8. Æn. 173.

Arcana sacra. Ovid. 10. Met. 436.

Fera sacra. Ovid. 13. Met. 454.

Funebria sacra. Ovid. 4. Trist. 4. ad finem.

Gentilicia sacra; ita vocabantur Sacrificia Gentium Romanarum propria.

Liv. 5. 52. An gentilicia sacra ne in bello quidem intermittere, publica sacra & Romanos Deos etiam in pace deferri placet? V. Macrobi. 1. Saturn. 16.

Horrida sacra. Sil. lib. 3. 140.

Jugalia sacra. Nuptiarum celebritas aut celebratio. Ovid. 7. Met. 700.

Municipalia sacra. V. MUNUS.

Mystica sacra. Ovid. 2. Epist. 42.

Nefanda sacra. Ovid. 10. Met. 227.

Nuptialia sacra. Quintil. lib. 1. cap. 7.

Peregrina sacra. V. PEREGRINUS.

Privata sacra perpetua manent. Cic. 2. de Legib. 22.

Pura sacra. Ovid. 2. Met. 713.

Sancta sacra generis. Sen. Herc. fur. 13.

Socialia sacra, Conjugium. Ovid. 21. Epist. 155.

Stata sacra, dicuntur, Quæ stato & certo tempore singulis annis recurrunt, diversa ab illis quæ Indicta vocantur, quæ nimirum vel in alia tempora rejici possunt, vel etiam omitti penitus. Ovid. 1. Fast. 660.

Ter, quater evolvi signantes tempora Fastos,

Nec Sementinæ est ulla reperta dies.

Tum mihi (sensit enim) lux hæc indicitur, inquit

Musa, quid a Fastis non stata sacra petis?

Veneranda sacra. Sil. lib. 7. 382.

Accedere castis sacris. Stat. 1. Achil. 370.

Alligari sacris. V. ALLIGO.

Astringere se sacris. V. ASTRINGO.

Canere sacra. Virg. 2. Æn. 239.

— circum pueri innuptæque puellæ

Sacra canunt. i. e. Hymnos dicunt. Servius.

Conficere sacra. V. CONFICIO.

Facere sacra. Cic. de Arusp. Resp. 57. Itaque ne quis meorum imprudens introspicere tuam domum possit, ac te sacra illa tua facientem videre, tollam altius tectum.

Frequentare sacra. Ovid. 3. Met. 581.

Initiari sacris. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Obire sacra. V. OBIRO.

Parare sacra. Ovid. 12. Met. 11.

Parcere sacris. Hor. 1. Serm. 1. 75.

Peragere sacra de more. Ovid. 5. Fast. 444.

Peregisse mihi videor sacra tradentium artes. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Sacra, Magicum quoddam sacrificium, ad compescendas detrahentium linguas. Ovid. 2. Fast. 571.

Ecce anus; in mediis residens annosa puellis,

Sacra facit tacite, nec tamen ipsa tacet.

Magica sacra. Virg. 8. Ecl. 66.

Legationis sacra. Tacit. 1. Ann. 42. Hostium quoque vis, & sacra legationis, & fas gentium rupistis.

Mensæ sacra. Tacit. 13. Ann. 17. Quanquam intra sacra mensæ, &c. properata sit. sc. Mors.

De sacris autem (qui locus patet latius) hæc sit una sententia, ut conserventur, & deinceps familiis prodantur, & (ut in lege posui) perpetua sint sacra. Cic. 2. de Legib. 42.

SACELLUM, i. n. [*σάκελλον* Gl. Gr. L.] Dimin. a Sacrum; significat Locum parvum deo consecratum cum ara. Trebatius Jureconf. scribit, Sacellum, compositum verbum, quasi Sacra cella. Virg. 3. Ecl. 9.

Novimus & quite, transversa tuentibus hircis,

Et quo, sed faciles Nymphæ rifere, facello. Plin. lib. 8. Epist. 8.

ad Romanum, Sparfa sunt circa sacella complura, totidemque dei: sua cuique veneratio, suum nomen. Cic. 2. Lege Agr. 36. Sunt enim loca publica urbis, sunt sacella, quæ post restitutam Tribuniciam potestatem nemo attigit: quæ majores in urbe, partim periculi perfligia esse voluerunt. Idem 1. de Divin. 104. Quum vellet sororis suæ filiam in matrimonium collocare, exisse in quoddam sacellum, omnis capiendi causa: quod fieri more veterum solebat. Plin. lib. 6. cap. 29. Delubrum Ammonis est ibi religiosum, & toto tractu sacella. Propert. lib. 4. 3. 57.

Flore sacella tego.

A Sacrum, ut a Lucrum Lucellum. At ego puto dici, quasi Sacra cella.

H. St. Dicitur & Ædícula. q. V.

Ponere modicum sacellum alicui deo. Tacit. 3. Hist. 74. Modicum sacellum Jovi Conservatori, aramque posuit.

SACRARIUS, i. m. Ædituus, vel Sacrorum custos. Inscript. apud Gruter. p. 308. n. 1. SACRARIUS IVNONIS QVIRITIS.

SACRARIUM, i. n. [*ἱερόν, θυσιαστήριον, ἱεροδίκιον, ναυσάκειον* Gl. L. G.] Locus facer in templo, in quo sacra reponuntur. Unde a Cicerone pro Milon. 86. Sacrarium Bonæ deæ nominatur. Ulpian. l. Sacra. De divisione rerum, Sacer locus est, locus consecratus. Sacrarium, est locus in quo sacra res ponuntur. Propert. 3. 24. 19.

Mens bona (si qua dea es) tua me in sacra dona. Al. Condo. Liv. 7. 20. Cære, sacrarium Populi Rom. diversorium sacerdotum, ac receptaculum Romanorum sacrorum, intactum, inviolatumque crimine belli, hospitio Vestalium, cultisque diis darent.

Diri sacraia Diis. Virg. 12. Æn. 199.

Probro vetito temerari sacraia: Templum polluit & violat concubitu nefario. Ovid. 10. Met. 605.

Sacrarium, [*τὸ ναίδιον*] pro Sacello, locoque sacro sumpsit Suetonius, de Augusto loquens, cap. 5. Natus est, inquit, Augustus ad capita bubula, ubi nunc sacrarium habetur, aliquanto post, quam excessit constitutum. Cic. 6. Verr. 4. Erat apud Heium sacrarium cum magna dignitate

tate in ædibus a majoribus traditum, perantiquum Ibidem 99. Sacrarium Cereris est apud Catinenses, eadem religione, qua Romæ, qua in ceteris locis. conf. Tacit. 2. Ann. 41.

Sacrarium Fidei fuit in urbis regione prima. Liv. 1. 21.

Sacrarium Martis Gradiui fuit locus in ipsius templo, in quo Ancilia servabantur. V. Servium in Virg. Æn. 603.

Sacrarium, pro Larario in ædibus privatis. Cic. 13. Fam. 2. Cajo Aviano Evandro, qui habitat in tuo sacratio, & ipso multum utor, & patrono ejus M. Æmilio familiarissime.

Sacrarium vocabatur locus, in quem conveniebant senatores, apud Vopiscum in Tacito 294. H. St. In oratione Metti Falconii Nicomachi in senatu habita. cap. 6. Nulla unquam neque gravior, neque prudentior in hoc sacratio dicta sententia est.

Testor mentis sacra, Jovis jusjurandum. Stat. 3. Theb. 246.

Scelerum sacrarium. Cic. 2. in Catil. 13. Quum aquilam illam argenteam (cui ille etiam sacrarium scelerum domi suæ fecerat) scirem esse præmissam.

Sacrarium principis, pro Interiore ejus consilio usurpatur. V. Inscriptionem Romæ repertam apud Pitisc. in Lex. Ant. Ro.

SACRIS, e. Adj. Sincerus, ad sacrificium idoneus. ut, Sacres porci appellabantur, quoniam puri essent ad sacrificium, ut immolarentur. Plaut. Men. 2. 2. 16.

Adolescens, quibus hic pretiis porci veneunt
Sacres, sinceri? Et in Rud. 4. 6. 4. Sunt domi agni & porci sacres. Varr. 2. de R. R. cap. 1. Fere ad quatuor menses a mamma non disjunguntur agni, hædi tres, porci duo, e quis, quoniam puri sunt ad sacrificium, ut immolentur, olim appellati sacres: quos appellat Plautus quum ait, Quanti sunt porci sacres? Ibidem cap. 4. Porci, qui a partu decimo die habentur puri, ab eo appellantur ab antiquis sacres, quod tum ad sacrificia idonei dicuntur primum. V. Turneb. Advers. 29. 32.

SACRO, pr. comm. [*ισχρῶν*] ære. Deo dicare, & sacrum facere. Plin. lib. 36. cap. 11. Ejusdem remanet & alius centum cubitorum, quem post cæcitatem visu reddito, ex oraculo Soli sacrauit. Cic. 1. de Divin. 22. Quod patriæ vocis studiis, nobisque sacraisti. Ex poeta.

Aras sacrare. Virg. 5. Æn. 305.

Conditionem parentum sacrare. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 11. Parentum conditionem sacravimus, quia expediebat liberos tolli.

Honorem sacrare alicui. Virg. 12. Æn. 413.
— hunc illi rex ætheris altus honorem
Juppiter erepta pro virginitate sacrauit.

Nomen alicujus sacrare. Martial. lib. 1. 117.
Condidit hic natæ cineres, nomenque sacrauit.

Templum sacrare deo. Plin. lib. 8. cap. 16. extr. Libero patri templum in Samo Elpis sacrauit.

Vota sacrare diis, quod & Consecrare dicimus. Virg. 8. Æn. 715.
— votum immortale sacrao.

Fœdus sacrare, pro Sancire. Liv. 38. 33. Fœdus, quod in Capitolio, quod Olympiæ, quod in arce Athenis sacratum fuisset, irritum per illos esse.

Carmina sacrarunt avum tuum, Immortalem fecerunt. Ovid. 4. de Pont. 8. 64.

Sacrare, [*συνιζῆν*] Devovere, & detestabile decernere, & ita morti addicere, ut impune occidi & violari possit. Liv. 2. 8. Ante omnes de provocatione adversus magistratus ad populum, sacrandoque cum bonis capite ejus, qui regni occupandi consilia inisset, gratæ in vulgus leges fuere. Aliter lib. 5. 25. extr. Eum prædam Vejentanam publicando, sacrandoque ad nihilum redeigisse, absentes ferociter increpant.

SACROB, ari. Pass. ut, In aris sacrari. Ovid. 1. Fast. 535.
Utque ego perpetuis olim sacrabor in aris,
Sic Augusta novum Livia numen erit.

SACRATUS, a, um. [*συνευθῆς*] Partic. Ponitur pro Sacro, ut
Caput sacratum. Virg. 3. Æn. 171.
Exorat pacem divum, vittasque resolvit
Sacra capitis.

Corona. Ovid. 4. de Pont. 14. 55.
Tempora sacra mea sunt velata corona. i. e. Corona hederacea
Baccho sacra, qua coronabantur poetæ.

Dona ducum sacrata. Lucan. lib. 1. 138.

Jura. Virg. 2. Æn. 157.
Fas mihi Grajorum sacra revolvere jura. i. e. Jusjurandum militare. Serv. [Aperire juris jurandi religione celanda.]

Homines sacrati dicebantur, Qui diis sacra faciunt, & sese dicant. Macrobi. 3. Saturn. 7. Augustin. de Civ. Dei. 2. 26.

Leges sacratae, Quibus sacer jubetur esse alicui deorum, qui quid adversus eas fecerit, sicut familia, pecuniaque. ex Fest. q. V. Liv. 2. 54. Præcipuus pavor Tribunus invaserat, quam nihil auxilii sacratae leges haberent morte Collegæ monitos. Idem 36. 38. pr. Sub idem ferme tempus Ligures, lege sacra coacto exercitu, nocte castra Proconsulis aggressi sunt. conf. Cic. pro Domo 43.

Opus alicui sacratum. Ovid. 2. Trist. 552.

Sede sacra recondere. Virg. 1. Æn. 685.

Compar. Plin. lib. 16. cap. 44. Nihil habent Druidæ (ita suos appellant magos) visco, & arbore, in qua gignatur, sacratus.

Numen nullum sacratus. Sil. lib. 8. 228.

Superl. [*ισχυρῶς*] Gl. Gr. L.] Plin. lib. 33. cap. 4. Aurea statua prima omnium nulla inanimata, & ante quam ex ære aliqua illo modo fieret, quam vocant holosphyratum in templo Anaitidis posita dicitur, quod in situ terrarum nomine hoc significavimus, numine illis gentibus sacratissimo.

Pontifices sacratissimi. Sidon. 7. 6.

SACRATE, Adv. August. Epist. 22. Aliud bene, aliud sacrate vivere.

SACRATIO, ñis. f. Macrobi. Saturn. 3. 7. Sacrationis vocabulo observantiam divini juris implevit. Conf. Fest. in Sacramento.

SACRATOR, ñis. m. August. Epist. 140. Sacrator justitiæ.
Item nomen proprium apud Virgil. 10. Æn. 747.
Cædicius Alcathoum obruncat, Sacrator Hydaspem.

SACRAMENTUM, i. n. [*συνεμύσπον*] Gl. L. G.] Quod jusjurandi sacratione interposita geritur, ut ait Paulus. conf. Festus.

Contendere sacramento. Cic. 7. Fam. 33. Nisi cetera, quæ sunt a me in secundo libro de Oratore, per Antonii personam, disputata de ridiculis,

ἀντιπα & arguta apparebunt, ut sacramento contendas mea non esse. Est autem Contendere sacramento, Contendere deposita certa summa pecuniæ, sicut fiebat in sponsione. Qua de re vide paulo post, Sacramentum ex Varronis, &c.

Contendere iusto sacramento. Cic. 1. de Orat. 41. Quod vero in extrema oratione tua, Crasse, quasi tuo jure sumplisti, oratorem in omnis sermonis disputatione copiosissime posse versari, id nisi hic in tuo regno effemus, non tulissem: multisque præissem, qui aut interdicto tecum contenderent, aut te ex jure manu confectum vocarent, quod in alienas possessiones tam temere irruisses. Agerent enim tecum lege, primum Pythagoræ omnes atque Democritici, ceterique in suo genere Physici: vindicarentque ornati in dicendo & graves, quibuscum tibi iusto sacramento contendere non liceret. Iusto sacramento cum Pythagoræ & Democritici contendere oratori non licere dixit Scævola, propter præstantiam ingenii eorum hominum, qui fundatores auctoresque fuerunt magni nominis sectarum, quibuscum sacramento & vindicatione contendendo de Physicæ speculationis explicationisque professione, nullus sane orator litem vincere posset: vel propter tanti nominis præjudicium, vel quia impudentiæ daretur, si quis illis viris doctrinarum possessione non cederet, qui nomina sua professione earum rerum usque adeo illustrarunt. Hæc Budæus.

Obstringere alicquem religione sacramenti. Justin. 1. 9.

Rogare alicquem sacramento. Quintil. lib. 12. cap. 2. Sed hæc inter ipsos, qui velut sacramento rogati, vel etiam superstitione constricti, nefas ducunt a suscepta semel persuasione discedere. i. e. Jurejurando adacti & jurati. Budæus. V. ROGO.

Sacramentum, ex Varronis verbis intelligi potest lib. 4. de Lingua Latina 36. extr. Sacramentum (inquit) a Sacro. Et qui petebat, & qui inficiabatur, de aliis rebus utrique quingenos æris ad pontem deponebant: de aliis item rebus certum alium legitimum numerum assium. Qui iudicio vicerat, suum sacramentum a sacro auferebat: victi, ad ærarium redibat. Id est, ut Budæus exponit, victus ea pecunia, quam deposuerat, multabatur in pœnam injustæ litigationis, quæ ærario cedebat. Sacramentum dixit, ipsam Pecuniam lite depositam apud Pontificem. Decipi enim docti putant eos, qui in Varrone legunt, Ad pontem: quum sit legendum, Apud Pontificem, vel forte rectius Ad Pontificem. Erat igitur Sacramentum, Litis genus simile Sponsionis. Cic. 1. de Orat. 42. Quibuscum tibi iusto sacramento contendere non liceret. i. e. Deposita pecunia contendere. In privatis enim controversiis, ne calumniatores impune discederent, moris erat, ut qui litem intenderet, adversarium sponsione certæ pecuniæ lacefferet, ni veram causam haberet. V. Vindiciæ in VINDEX. Festus lib. 17. Sacramentum Æs significat, quod pœnæ nomine penditur, sive eo qui interrogatur, sive contenditur. Id in aliis rebus L assium est, in aliis rebus D inter eos, qui iudicio inter se contenderent. Et id quidem propter ærarii inopiam, & sacrum publicorum multitudinem, consumebatur in rebus divinis. Hæc Festus. Cic. pro Cæcin. 97. Quum Aretinæ mulieris libertatem defenderem, & Cotta Decemviris religionem injecisset, non posse sacramentum nostrum iustum judicari, quod Aretinis adempta civitas esset, &c.

Sacramentum militare. [*ὄρκος στρατιωτικὸς*] Gl. L. G. & G. L.] Veget. de Re Mil. lib. 2. 5. Milites jurare solent, & ideo militiæ sacramenta dicuntur. Jurant autem se omnia strenue facturos, quæ præceperit Imperator, nunquam deserturos militiam pro Romana Repub. Plin. 10. Epist. 29. ad Trajanum, De servis inter tirones inventis, Ipse enim dubito ob hæc maxime, quod, ut jam dixerant sacramento militari, ita nondum distributi in numeros erant.

Longum sacramentum. Tacit. 1. Hist. 5.

Solenne sacramentum. Tacit. 1. Hist. 55.

Accedere sacramento alicujus. V. ACCEDO.

Adigere sacramento alicujus. V. ADIGO.

Dicere sacramento. Cato apud Fest. in voce. V. DICO, Ære.

Dicere sacramentum. Tacit. 5. Hist. 59. Instantibus Tribunis dixit sacramentum. Idem 1. Ann. 28. Percennio ne, & Vibuleno sacramentum dicturi sumus? V. DICO, Ære.

Dicere perfidum sacramentum. i. e. Falso jurare, pejerare. Hor. 2. Carm. 17. 9.

Exuere sacramentum. Tacit. 3. Hist. 42. Cujus sacramentum cunctis circa hostilibus non exuerat.

Imbutus sacramento. Tacit. 1. Hist. 76. Miles urbanus longo Cæsarum sacramento imbutus, &c.

Interrogari sacramento. Fest. in voce bis. Frequentius tamen Rogare. q. V.

Obligare sacramento. Cic. 1. Off. 36. Secundo eum obligaret militiæ sacramento.

Renovare sacramentum in nomen alicujus. Tacit. 1. Ann. 8. Addebat Messala Valerius, renovandum per annos sacramentum in nomen Tiberii.

Rogare sacramento milites. Cæf. de Bell. Gall. 6. 1.

Teneri sacramento. Suet. in Cæf. 41. Sanxit, ne quis civis major viginti annis, minorve decem, qui sacramento non teneretur, plus triennio continuo Italia abesset.

Sacramenta, Milites ipsi a Juvenale dicuntur, 16. Sat. 36.
Præmia nunc alia, atque alia emolumenta notemus
Sacramentorum. h. e. Militem juratorum & sacramento rogatorum. [Nisi potius Militiam, vel Ipsa stipendia intelligit, i. e. Annos militiæ. Gloss. Græc. Lat. Στρατιά, Milicia, Sacramentum.]

Sacramentum fodalitii juris, est Formula seu pactio, in quam se obligant fodales vel collegati. Justin. 20. 4. Sed recentiori ex juvenibus, cum fodalitii jure sacramento quodam nexi separatam a ceteris civibus vitam exercerent, quasi cœtum clandestinæ conjurationis haberent, civitatem in se converterunt. Sic Plin. 10. Epist. 97. de Christianis ad Trajanum refert, Eos se sacramento, non in scelus aliquod obstringere, sed ne furta, ne latrocinia, ne adulteria committerent, ne fidem fallerent, ne depositum appellati abnegarent. Et hoc sensu accipitur, cum Christiani per Sacramentum baptismi Ecclesiæ inseruntur. Sic utuntur Hieronymus, Tertullianus alique Scriptores Ecclesiastici.

Inviolati cubilis sacramenta custodiat. Laëtant. Divin. Institut. Epit. cap. 6. p. 540. Plant. H. St.

Aliquando etiam pro Mysterio ponitur, ut, Redemptionis sacramentum, pro Mysterio Redemptionis. Fulgent. de Incarn. cap. 2.

SACRAMENTALIS, e. Adj. Ad sacramentum pertinens. Gloss.

SACRIFICIÆ, arum. m. pl. [*ἱερδολαί*] Tacit. 3. Hist. 74. pr. Domitianus prima irruptione apud ædium occultatus, solertia liberti lineo amictu turbæ facricolarum immixtus, ignoratusque, apud Cornelium Primum, paternum clientem, juxta Velabrum delituit. Macrob. 5. Saturn. cap. 19. Velut ad facricolarum, fagarumque, carmina & devotiones fugientem. Et ipsi Ciceroni hanc vocem refert Guiliel. 6. Verr. 111. Omnes facricolæ & Antistites Cereris esse videntur. Vulgo, Accolæ.

SACRIFER, æra, um. [*ἱεροφῆρος*] Adj. Qui fert sacra: ut Rates sacriferae, Quæ sacra vehunt. Ovid. 4. Fast. 252. Quum Trojam Æneas Italos portaret in agros, Est dea sacriferae pæne secuta rates.

SACRIFICUS, a, um. [*ἱεροπικῆς*] Adj. Quod ad sacra facienda pertinet. ut, Sacrificæ tibæ, Quibus utebantur in sacrificiis. Plin. lib. 16. cap. 36. Nunc sacrificæ Tuscorum e buxo tibæ. Aræ sacrificæ. Valer. 8. Argon. 243. Dies sacrifici. Ovid. 13. Met. 590. — diesque Des mihi sacrificos, caliturasque ignibus aras. Os sacrificum. Ovid. 1. Fast. 130. Preces sacrificæ. Sen. Med. 2. Ritus sacrifici. Ovid. 15. Met. 483. Vestis sacrificæ. Sil. lib. 3. 27.

SACRIFICUS, i. m. [*ἱεροπικῆς, ἱεροπικῆς*] Qui sacra facit. Ancus sacrificus. Ovid. 6. Fast. 803.

SACRIFICULUS, i. m. [*ἱεροπικῆς*] Diminut. ut pleraque, contemptum denotans. Liv. 35. 48. extr. Sueton. in Domit. cap. 1. Ardente templo, apud ædium clam pernoctavit: ac mane Isiaci celatus habitu, interque sacrificulos vanæ superstitionis, &c. Sacrificulus & Vates. Liv. 25. 1. & 39. 8. Rex sacrificulus, qui, Rex sacrorum, in locum Regum expulsum, ad sacra patranda creatus. Liv. 2. 2. Idem 6. 41. Vulgo ergo Pontifices, Augures, Sacrificuli reges creentur, cuilibet apicem Dialem, dummodo homo sit, imponamus. Unde apparet ex Patriciis lectum. Meminit. Gell. lib. 10. cap. 15. conf. xxx.

SACRIFICIUM, i. n. [*θύσια, ἱεργία* Gl. L. G.] Sacrum, seu res divina. Liv. 1. 28. Sacrificium lustrale in diem posterum parat. Sacrificium facere. Cic. de Clar. Orat. 56. Quum M. Popilius sacrificium publicum cum lana faceret, quod erat Flamen Carmentalis. Idem 15. Fam. 11. In eo sum majorum exemplum secutus, qui hunc honorem mulieri Laurentiæ tribuerunt, cujus vos Pontifices ad aram in Velabro sacrificium facere soletis. Et de Arusp. Resp. 12. De illo ipso sacrificio quod fit pro salute Pop. Rom. Anniversaria sacrificia. Cic. 6. Verr. 128. Penetræ sacrificium, V. Penetræ in PENETRO. Perpetrare sacrificium. Liv. lib. 44. 37. extr. Sacrificio rite perpetrato.

SACRIFICIALIS, vel **SACRIFICIALIS**, e. [*ἱεργικῆς*] Adj. ut, Apparatus sacrificialis. Tacit. 2. Ann. 69. Sacrificalem apparatus, festum Antiochenum plebem per lictores proturbat. Al. Sacrificalem. Apul. Met. 9. pr. Epulæ sacrificiales. V. Tertull. adv. Hæret. cap. 40. Macrob. Saturn. 3. 2.

SACRIFICIO, [*ἱεργία*, Gl. L. G.] Ære. Sacrum facere. Plaut. Mostel. 1. 3. 84. Edepol summo Jovi si vivo argento sacrificassem. Idem Capt. 2. 2. 41. Quin etiam, ut magis noscas, genio ubi suo quando sacrificat, Ad rem divinam quibus est opus, Samiis vasis utitur. Deæ forti sacrificare. Ovid. 3. Fast. 850. Suum sacrificare. Ovid. 4. Fast. 414. Sacrificare, & Litare. Plaut. Poen. 2. 42. Si hercle istuc unquam factum est, tum me Jupiter Faciat, ut semper sacrificem, neque unquam item. De differentia inter Sacrificio & Lito V. Non. 5. 12. & LITO. f. l. Sacrificare alicui deo vel Deæ. Plin. lib. 3. cap. 5. Namque diva Angerona, cui sacrificatur ante diem xii Cal. Januarii, ore obligato, &c. Orco sacrificare. Plaut. Epid. 2. 1. 7. V. ORCUS. Sacrificare absolute, Immolare hostias. Nepos 23. 2. 4. Videtur Varro innuere, dictum fuisse Sacrificor, pro Sacrificio. H. St. V. Varr. de L. L. 8. 61. In edit. Lugd. desiderabatur locus sequens. Sacrificor pro Sacrificio scribit Nonius ex Varrone 7. 98.

SACRIFICANS, antis. Partic. [*θύων*] Vulg. Interp. Isai. 66. 3. Sacrificans de grege.

SACRIFICATUS, a, um. Partic. Cypr. Epist. 52.

SACRIFICATIO, ðnis. f. [*τὸ ἱεργικόν*] Cic. 2. de Nat. Deor. 67. Itaque in ea dea, quod est rerum custos intimarum, omnis & precatio & sacrificatio externa est.

SACRIFICATUS, ðs. m. Apul. Met. 7. Nullum pecus sacrificatui habere.

SACRIFICATOR, ðris. m. Tertull. de Spectac. cap. 8.

SACRILEGUS, i. m. [*ἱεροπικῆς* Gl. L. G. & G. L.] Qui sacra, aut de sacro legit, id est furatur. Plin. lib. 24. cap. 17. Ophiolum in Elephantine ejusdem Æthiopis, lividam, difficilemque aspectu, qua pota terrorem minasque serpentium obversari, ita ut mortem sibi eo metu consciscant, ob id cogi sacrilegos illam bibere. Sacrilegum interpretatur Cicero, Qui aliquid e sacro abstulerit. Cic. 2. de Legib. 40. Sacrilego pœna est, neque ei soli, qui sacrum abstulerit, sed etiam ei, qui sacro commendatum, quod & nunc multis fit in fanis. Sacrilegus & Hostis sacrorum. Cic. 3. Verr. 3. Non sacrilegum, sed hostem sacrorum, religionumque. Græcos vocat Cicero sacrilegos, 5. Verr. 69. Juven. 13. Sat. 150. Hæc tibi si non sunt, minor exstat sacrilegus, qui &c.

SACRILEGUS, a, um. Adj. ut Bellum sacrilegum. Cic. 7. Verr. 187. Ceteros iterum deos, deasque omnes imploro atque obtestor, quorum templis & religionibus iste, nefario quodam furore & audacia instinctus, bellum sacrilegum semper, impiumque, habuit indictum. Furores sacrilegi, Bellum contra Principem sacrum. Martial. lib. 9. 85. Quum tua sacrilegos contra, Norbane, furores Staret pro domino Cæsare sancta fides. Ignis sacrilegos admovere templis. Tibul. lib. 3. 5. 11. Lingua sacrilega. Ovid. Rem. Amor. 367. Manus sacrilega. Hor. 2. Carm. 13. 2. Cic. 12. Philipp. Sanguis sacrilegus. Virg. 7. Æn. 595.

Sacrilegus in conviciis quoque fuit. Ter. Adelph. 2. 4. 1. Ubi est ille sacrilegus? Idem Eun. 5. 1. 13. Quid ais, sacrilega? Adelph. 3. 2. 6. O genera sacrilega! Artes sacrilegæ meretricum. Ovid. 1. de Arte Am. 435. Superl. Plaut. Rud. 3. 4. 1. Exi e fano, natum quantum est, hominum sacrilegissime.

SACRILEGE, Adv. Tertull. Apol. cap. 12. Contumeliosissime & sacrilege.

SACRILEGIUM, i. n. [*ἱεροπικία* Gl. Gr. L.] Ipsum sacrum rerum furtum. In fodalitium sacrilegii alicujus abire. Cic. in Sallust. 14. Admittere sacrilegium. Quintil. lib. 4. cap. 2. Committere sacrilegium. Quintil. lib. 7. cap. 3. Facere sacrilegium. Quintil. lib. 5. cap. 10. Si quis sacrilegium faciet, faciet & furtum. Reum esse sacrilegii. Quintil. lib. 4. cap. 2. Sacrilegium verius, quam sacrum videbatur. Curt. 4. 3. Prope sacrilegium ratus sum. Liv. 4. 20.

SACRILEGO, ἱεροπικῆς. Gloss. Græc. Lat. **SACRIM**, Ἀπαρχὴ γλυκύς. Gloss. Lat. Gr. **SACRIMENSIS**, m. ἱεροπικῆς. Gloss. Græc. Lat. **SACRIPORTUS**, ðs. m. Sacer portus. Locus Romæ sic dictus. Varr. de L. L. 4. 8. In hac regione sacriportus est. conf. Aur. Vict. Vir. ill. cap. 68. 75.

SACROSANCTUS, a, um. Adj. [*ἁγίος, ἱερός, ἁγίασμα, ἁγίασμα, ἁγίασμα* Gl. L. Gr.] Maxime sanctus, vel Inviolabilis. De quantitate antepenultimæ ambigi potest; Corripitur a Vossio Arte Gram. 2. 20. auctoritate Drepanii, cujus hic versus est, Tellaudet cæli sacrosancto exercitus ore. [Verum si quondam separatim constructum fuit Sacro sanctus, quemadmodum dicitur, Edicto, Fide, Lege, Jurejurando sanctum quid esse, ut admodum verisimile est, rectius producitur o, ut in his, quæ cum Adv. in o composita sunt. Cui sententiæ accedit Borrichius. ad v. 135. Parnass.]

SACROSANCTUM, Quod jurejurando interposito est institutum: si quis id violasset, morte pœnas penderet: ut ait Budæus. Cic. pro Corn. Balb. 35. Quid fuit in rogatione ea, quæ de Pompejo a Gellio, & a Lentulo cō ss. lata est, in quo aliquid sacrosanctum videretur? Sacrosanctum nihil esse potest, nisi quod per populum, plebemve sanctum est. Cic. pro Corn. Balb. 35.

SACROSANCTUS Trib. pleb. dicebatur, quem violare nefas erat: qui sine capitali piaculo attingi violentem non poterat. [*ἁγίασμα, ἁγίασμα*] Plin. lib. 7. cap. 44. Quum resistendi sacroque sanctum repellendi jus non esset, virtutis suæ opera & censura periturus, &c. Liv. 9. 8. Tum Postumius, Interea dedite, inquit, profanos nos, quos salva religione potestis: dedetis deinde & istos sacrosanctos, quum primum magistratu abierint. Ibid. Pro eo, quod spondendo pacem, servassent exercitum Populi Romani, pœnam nullam meritos esse: neque ad extremum, quum sacrosancti essent, dedi hostibus violari posse. Ideo principes Romanos legimus Tribuniciam potestatem assumere sibi solitos: ut augustiores se & sacrosanctos facerent: id quod in numismatis quoque eorum exstat. Tranquil. in Aug. cap. 27. Tribuniciam potestatem perpetuam recepit. Tacit. 1. Hist. 47. Accurrunt Patres: decernitur Othoni Tribunitia potestas, & nomen Augusti, & omnes principum honores. De hac potestate, multa Cic. lib. 2. de Legib.

SACROSANCTA potestas, h. e. Tribunitia. Liv. 29. 20. Comprehendere Tribuni juberent, ac jure sacrosanctæ potestatis reducerent. Sacrosanctæ possessiones. Cic. 2. in Catil. 18. Ergo in vastatione omnium tuas possessiones sacrosanctas futuras putas? h. e. Intactas, & ab omni injuria tutas. Sacrosanctæ ecclesiæ dictæ, In quibus est jus asyli. Compar. Valer. Max. lib. 5. cap. 3. in Phocionem, Honore aræ decoratos cineres sacrosanctiores colis.

SACROVIR, ðri. m. Cognomen Julii apud Tacit. 3. Ann. 40. 1. & 3. 44. 3. **SACROVIRIANUS**, a, um. Adj. ut, Bellum sacrovirianum. Tacit. 4. 18. 1. **SACERDOS**, ðtis. c. [*ἱερός, ποι ἱερεῖα* Gl. L. G.] Qui deo dicatus est ad sacrificia faciendâ: a Sacris dictus. Apud Romanos varia erant Sacerdotum genera, Flamines, Diales, Martiales, Quirinales, &c. Sali, Pontifices minores, Pontifices maximi, Reges sacrorum, sacrificuli, Augures, &c. V. Liv. 10. 6. & Lucan. 1. 595. qui multa sacerdotum genera descriperunt. Cic. 4. Acad. 121. Sed quum sacerdotum deorum vacationem habeant, quanto est æquius habere ipsos deos? Musarum sacerdotes; Poeta, vates. Hor. 3. Carm. 1. 3. Ovid. 3. Amor. 8. 23. Ille ego Musarum purus, Phœbique sacerdos. Casti sacerdotes. Virg. 6. Æn. 661. Doctus sacerdos. Claud. 6. Conf. Hon. 326. Religiosus libertatis sacerdos. Cic. pro Domo 111. Stuprorum sacerdos. Cic. pro Sext. 39. Cum fororis adultero, cum stuprorum sacerdote, cum venefico. Maximum sacerdotem creare. Cic. 4. Verr. 128. Furiata sacerdos. Stat. 2. Theb. 21. Magna sacerdos. Virg. 6. Æn. 544. Longæva sacerdos. Virg. 6. Æn. 321. Sacra Cereris per Græcas semper curata sunt sacerdotes. Cic. pro Corn. Balb. 53. Pro Augure Romano. Plin. 2. Epist. 1. Illo die, quo sacerdotes solent nominare. conf. 4. Epist. 8. Est etiam Sacerdos in propriis nominibus. V. Quintil. 6. 3. Cic. in Verr. passim.

SACERDOTISSA, æ. f. Vet. Inscriptio Hispanica; CORNELIAE CLEMENTIS FILIAE TVSCAE SACERDOTISSAE PERPETVAE. Sed raro admodum invenitur; Sacerdos potius frequentissime de femineo sexu dicitur. [Forte in Inscr. distinguendum SACERDOTI SSÆ. i. e. Sacrosanctæ. Sacerdotissa Flaminica. Gell. lib. 10. cap. 15. Eadem ferme ceremoniæ sunt, quas Flaminicas sacerdotissas Dialis seorsum ajunt observitare. Ita vet. edit. Idem tamen lib. 13. cap. 19. Sacerdotes feminas dicit: & istud Sacerdotissa eruditi plerumque, ut Glossæ, rejiciunt.]

SACERDOTULA, æ. f. Varro de L. L. 4. 24. Sacerdotulæ in capite capitali nunc solent habere. V. Gronov. ad Gell. l. c.

SACERDOTIUM, i. n. [*ἱεροπικία, ἱεργία* Gl. L. G.] Sacerdotis dignitas. Liv. 30. 26. Augur in locum ejus inauguratus Q. Fabius Max. Filius: in ejusdem

eiusdem locum Pontifex, (nam duo sacerdotia habuit) Ser. Sulpicius Galba Idem lib. 6. 29. Gens Potitia, cujus ad aram Hercules familiare sacerdotium erat.

Auctus sacerdotiis & honoribus. V. AUGUSTO.

Inire sacerdotium. Cic. pro Domo 135.

Mandare sacerdotia per religionem populus non poterat. Cic. 2. de Lege Agr. 18.

Præditus sacerdotio. Cic. pro Domo 136. Quum Licinia virgo Vestalis, summo loco nata, sanctissimo sacerdotio prædita, T. Flaminio, Q. Metello coss. aram & ædiculam & pulvinar sub sacro faxo dedicasset. Idem 1. de Divin. 89. In qua & reges augures, & postea privati eodem sacerdotio præditi Rempub. religionum auctoritate rexerunt. Tacit. 11. Ann. 11. Iisque intentius affui, sacerdotio Quindecimvirali præditus.

Venire in sacerdotium. Cic. pro Domo 137. Cur enim quisquam vellet Tribunal plebis fieri non licere? angustiorē sibi esse petitionem Consulatus, in sacerdotium quum possit venire, quia Patricio non sit is locus, non venire?

SACERDOTALIS, e. Adj. [*ἱερατικός*] Quod ad sacerdotem pertinet. Liv. 5. 40. extr. Virgines, sacraque in plaustrum imposuit, & Cere, quo iter sacerdotibus erat, pervexit. Emendatis in codd. scriptum est, Sacerdotibus.

Lex sacerdotalis. Tertull. adv. Jud. cap. 5.

Nomen sacerdotale. Macrobr. 3. Saturn. 5.

SACOMA, ātis, n. [*σάκωμα, σάκωμα*] est Æquipondium, hoc est quod in libra apponitur ad æquilibrium faciendum, vel quod lanci trutinæ sursum latæ adjungitur, ut graviori fiat æqualis. Testis Julius Pollux lib. 4. cap. 24. Aristoteles in Mechanicis dicit *σάκωμα πωλεῖν*, pro Æquilibrium facere. Vitruvius lib. 9. cap. 3. de Archimede, Quum auream coronam votivam diis immortalibus in quodam fano constituisset ponendam, immani pretio locavit faciendam, & aurum ad sacoma appendit redemptori. Is ad tempus opus manufactum subtiliter, regi approbavit, & ad sacoma pondus coronæ visus est præstitisse. Idem eod. lib. cap. ult. Pendet ex una parte phellos sive tympanum, quod ab aqua sublevatur, ex altera æquo pondere phelli sacoma saburrale.

SACRAMENTUM, &c. V. SACER.

SACRANI, Populi sunt, quorum origo sic Servio narratur in illud Virg. 7. Æn. 795.

Et Sacranæ acies, & picti scuta Labici. Dicunt quendam Corybantem venisse ad Italiam, & tenuisse loca, quæ nunc Urbi vicina sunt. Et ex eo populos ducentes originem, Sacranos appellatos. Nam sacri sunt Matri deum Corybantes. Alii Sacranas acies Ardeorum volunt, qui aliquando quum pestilentia laborarent, Ver sacrum voverunt, unde Sacrani dicti sunt. Haftenus Servius. [Nugæ sunt. Scripsit Maro Satricanæ.

SACRATUS, SACRIFICIO, SACRILEGUS, SACRO, SACRUM. V. SACER.

S A D

SADDŪCÆI, [*Σαδδουκαῖοι*] Judæorum de gente dicebantur, Qui Sadducæum (*Σαδδουκ*) quendam magistrum legis sequentes, neque resurrectionem credebant, neque angelos, neque spiritus esse. V. Hieron. in Matt. cap. 22. Tertul. adv. Hæret. cap. 45.

SADYATTES, fuit Ardyos filii Gygis filius, qui post patrem regnavit in Lydia. Vide Herodotum lib. 1. Historiarum.

S Æ

SÆCŪLUM, five per Sync. SÆCLUM, i. n. [*αἰών* Gl. G. L. & L. G.] pro Certo annorum ambitu usurpari solet. Spatium centum annorum, inquit Festus. Et Varro de L. L. 5. 2. extr. Sæculum spatium annorum centum vocarunt. Liv. lib. 1. 18. pr. scribit Numam Pompilium ante Pythagoram centum amplius annis fuisse. Unde Cic. 2. de Orat. 154. Ex quo etiam quidam Numam Pompilium, regem nostrum, fuisse Pythagoræum ferunt, qui annis permultis ante fuit quam ipse Pythagoras: quo etiam major vir habendus est, quum illam sapientiam constituenda civitatis, duobus prope sæculis ante cognovit, quam eam Græci natam esse fenserunt. Virg. 4. Ecl. 5.

Magnus ab integro sæclorum nascitur ordo.

Sæculum, nonnulli scribunt, & revera legitur *Σαῖκυλλόρα* apud Dionem cum α. Vide SÆCLARIS. H. St. Nempse in edit. Lugd. cum e Sæculum scriptum fuerat. Cum diphthongo autem rectius scribi fatis constat inter eruditos. V. Cellarii Orthogr. p. 144. Sic & in nummis perpetuo ad infamam usque ætatem scribitur.

Sæculum alii scribunt, a Sequendo, eo quod sequatur se, atque in se revolvatur. Varro l. c. a Sene derivat, quod longissimum spatium fenscendorum hominum id putaverunt. Sed V. paulo supra.

Sæculum, spatium xxx annorum nonnulli dici putant. Servius in illud Virg. 8. Æn. 508.

Sed mihi fera gelu, sæclisque effeta senectus. Notandum, inquit, dicta sæcula etiam in uno homine, secundum eos, qui dicunt sæculum triginta annos habere. Nam alii volunt centum & decem: alii mille annis putant sæculum contineri. Hæc ille. Plaut. Milit. 4. 2. 87.

Quin mille annorum perpetuo vivunt ab sæculo ad sæculum. [Sed rectius ante Ab distinctio ponitur. Millenarium sæculum in nummis. V. Oifel. Tab. C.]

Aliquot sæcula, vel sæclis. Cic. 6. Verr. 73. Aliquot sæclis post P. Scipio bello Punico tertio Carthaginem cepit. Idem de Univ. 1. Quum aliquot sæcula in Italia viguisset.

Tot annis & sæclis. Cic. 5. Verr. 21. Verres tot annis, atque adeo sæclis, inventus est, qui hæc, non commutarit, sed everterit.

Tot sæclis, vel sæcula. Cic. 6. Verr. 122. Parietes, quorum ornatus tot sæcula manserat. Idem 4. Acad. 15. Nihilne tot sæclis, summis ingeniis, maximis studiis explicatum putamus?

Multis sæclis ante. Cic. de Clar. Orat. 74. Atque utinam exstarent illa carmina, quæ multis sæclis ante suam ætatem in epulis esse cantata & singulis convivis, &c.

Sæclis multis ante gymnasia inventa sunt, quam in his philosophi garrire coeperunt. Cic. 2. de Orat. 21.

In multa sæcula, i. e. Diu & in multos annos. Cic. 11. Fam. 14. In multa sæcula videbamus Remp. liberatam.

Postera sæcula. Lucret. lib. 3. 980.

Priora sæcla scriptorum. Lucret. lib. 3. 629.

Proximum sæculum. Cic. in Brut. 31. Denique Pisistratum proximo sæculo Themistocles insequutus est. h. e. Ætate sequenti. Nam sæculum integrum, id est spatium centum annorum, esse non potuit: siquidem annis septuaginta post Pisistratum Themistocles fuit.

Serere arbores, quæ alteri sæculo profint. Cic. de Senect. 24.

Sempiternis sæculorum ætatibus non immutari. Cic. 2. de Nat. Deor. 53.

Vitæ vestræ tot sæcula aguntur. Ovid. 3. Met. 444.

Proinde licet quotvis vivendo condere sæcla. Lucret. lib. 3. 1103.

Senectus effeta sæclis. Virg. 8. Æn. 508.

Animantum sæcla brevi spatio mutantur. Lucret. lib. 2. 77.

Propagare multa sæcula Reip. Cic. 2. in Catil. 11.

Sæcula & poster. Martial. lib. 10. 19.

Multaque vivendo vitalia vincere sæcla. Lucret. lib. 1. 203. Post multa sæcula, & ætates multas, superesse adhuc in vivis, Multas ætates vivere, & adhuc vivere.

Sæculum, pro Tempore sæpe usurpatur: ut, Sæculum sterile, effectum. Plin. Epist. 112. Cic. in Parad. 6. Etiam ipse fortasse in hujus sæculi errore versor. Idem 9. Philipp. 13. Hujus sæculi insolentia. Virg. 1. Æn. 295.

Aspera tum positis mitescent sæcula bellis. [Hic non tam tempus, quam ætatis alicujus homines & mores denotat.]

Æreum sæculum. V. ÆS.

Aurea sæcula. V. AURUM.

Fecunda culpæ sæcula. Hor. 3. Carm. 6. 17.

Impia sæcula. Virg. 1. Georg. 467.

Rude sæculum. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Sæculum, pro Moribus sæculi. Tacitus in lib. de Moribus German. 19. verba faciens de eorum in puniendis adulteriis severitate: Nemo, inquit, illic vitia ridet, nec corrumpere & corrumpi sæculum vocatur. h. e. Nemo arridet, applaudit & blanditur vitiis: nemo vitia excusat, hoc illis prætexens, Sic sæculum est. Nunc vero nullis non vitiis, flagitiisque obtendimus illud, Sic sæculum est, culpamque corrupti moris in sæculum rejicimus.

Insipiens sæculum & inficetum. Catull. 41. 9.

Sæculum, five potius Sæclum, sæpius Lucret. usurpat pro Genere, solum, multitudine: ut, Serpentina sæcla. lib. 6. 766. & lib. 3. 751.

Desiperent homines, saperent fera sæcla ferarum. i. e. Feræ bestiæ. Idem lib. 4. 1221.

Et muliebre oritur patrio de semine sæclum. & lib. 2. 994.

Et genus humanum parit omnia sæcla ferarum.

Ut propagando possit procudere sæcla. Lucret. lib. 5. 848.

Ethois ut cupide generatim sæcla propagent. Lucret. lib. 1. 21.

Sava sæcla leonum. Lucret. lib. 5. 861.

Bucera sæcla. Idem 5. 864. V. BUCERUS in BOS.

SÆCLĀRIS, e. Adj. Quod centesimo quoque anno instauratur: ut, Ludi sæculares apud Romanos. Plin. lib. 7. cap. 48.

Carmen sæculare apud Horat. exstat & Catullum.

Sæculares ludi apud Romanos, post centum annos fiebant, sæculum in centum annos extendi existimabant. Paulus.

Auctores Christiani utuntur pro Mundano & perituro. ut,

Viri sæculares. Tertull. de Corona, cap. 7. i. e. Mundanis curis dediti.

Codices sæculares, i. e. Profani. Hieron. Epist. 22. 13.

SÆCLARIA, orum, n. pl. cum æ. Ταῖς σαῖκυλλάριαι, τὰ περὶ τῆς ἐπιτέλειος. Dio 363. Paris. Ἀνθολογία διονυσίου. 358. H. St. Subauditur Sacra. V. Oifel. Tab. C.

SÆPĒ, [*σάπης*] Adv. ius, i. e. i. e. Frequenter. Recipit diphthongum, ut differat a Sæpe Ablativo nominis Sepes. Sed V. Voff. Etym. qui utrumque diphth. scribi vult. Ter. Eun. 5. 2. 34.

— sæpe ex hujusmodi re quapiam,

Malo ex principio, magna familiaritas

Conflata est. Idem Heaut. 4. 1. 53.

Non licet hominem esse sæpe ita ut vult, fires non finit.

Multum & Sæpe. Cic. 1. de Invent. pr. Sæpe & multum hoc mecum cogitavi, boni ne, an mali plus, &c. Idem pro Quint. 3. M. Junius, &c. in hac multum & sæpe versatus.

Sæpe ac diu. Cic. pro Quint. 96.

Sæpius, Πλεῖστακις, πυκνότερον. Gloss. Lat. Gr.

Semel, atque iterum, ac sæpius. Cic. pro Font. 16.

Sæpe, & Sæpius. Cæsar Ciceroni, 9. Att. 6. Etsi hoc & feci sæpe, & sæpius mihi facturus videor.

Quod etsi sæpe dictum est, dicendum tamen est sæpius. Cic. 3. Off. 69.

Iterum & sæpius te rogo. Cic. 13. Fam. 43.

Nimium sæpe. Cic. 2. de Fin. 41. Interdum, vel potius nimium sæpe. V. NIMIS.

Non sæpe. Cic. 1. Fam. 7. Scis temporibus illis non sæpe in Senatu fuisse. Subaud. Pompejum.

SÆPIOR, us. Compar. & Superl.

SÆPISSIMUS, a, um. Adjectiva antiqua ab adv. Sæpe, ut testatur Priscian. lib. 15.

SÆPICŪLE, Adv. Idem quod Sæpe. Frequens vox est apud Apul. ut 1. Met. p. 107. Elmenh. Ut lacrimæ sæpicule de gaudio prodeant & a. pr.

Sæpicule nomen inter tuos frequentatim educatoris. Sic 6. p. 185. & 9. p. 235. Occurrit & semel in Plaut. Caf. 3. 5. 59. Sæpicula peccas. Sed

SÆPIUSCŪLE, Adv. Priscianus asserit a Sæpius derivari; & ita legit Plaut. l. c.

SÆPENŪMERO, Adv. [*πολλάκις*] composita dictio ex Sæpe & Numero. Idem significat quod simplex Sæpe. Plin. lib. 11. cap. 37. Septimo mensē genitis sæpenumero foramina aurium & narium detuere.

Cic. 16. Fam. 21. Sum totos dies cum eo, noctisque sæpenumero partem. Cic. de Senect. 1. Sæpenumero mirari soleo, &c.

Sæpiusnumero. Gell. 3. 16. pr. Gigni hominem septimo rarer, nunquam octavo, sæpe nono, sæpiusnumero decimo mensē. Ita Mif.

SÆPINUM, Σάπινον. Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Urbs Samnii. Hodie Sapino.

SÆTABIS, [*Σαῖταις*] Urbs ad Sucronem fluvium apud Ptolemæum lib. 2. cap. 6. Augusta Valeria alio nomine dicta, Sectanis olim, nunc Χαῖρινα.

SÆVIO, SÆVITIA. V. post SÆVUS.

SÆVUS, a, um. Adj. [*χαλῖπος, δεινός*] Significationes varias recipit, proprie tamen tribuitur iratis.

Sævus, [*ἐχθρὸς*] Inimicus. Virg. 1. Æn. 8.

— sævæ memorem Junonis ob iram.

Sævus, [κακός] Fortis. Virg. 1. *Æn.* 105.
 Sævus ubi *Æacidæ* telo jacet Hector.
Manibus sævum esse. Tibull. lib. 1. 10. 67.
 Sed manibus qui sævus erit, scutumque, fudemque
 Is gerat.
Sævus alicui, Iratus. Virg. 1. *Æn.* 462.
 — & sævum ambobus Achillem.
Sævus, Magnus. Virg. 12. *Æn.* 107.
 — maternis sævus in armis.
Sævus, Potens. Virg. 1. *Æn.* 142.
 Non illi imperium pelagi, sævumque tridentem,
 Sed mihi forte datum.
Sævus, Durus, crudelis. Virg. 5. *Æn.* 270.
 Quum sævo e scopulo multa vix arte revulsus. Ter. Adel. 5. 4. 12.
 Ergo ille agrestis, sævus, tristis, parcus truculentus, tenax. Ex
 Nonio 4. 413 hæc omnia. [Subtilius, quam verius distantia notata.
 Gloss. Lat. Græc. Sævus, χαλπός, & Græc. Lat. Χαλπός, Sevus,
 Severus, Acerbus, Durus, Atrox. A Sævus deducit Voff.
 Adulationes sævæ. Tacit. 4. Ann. 20. Nam pleraque ab sævis adulationi-
 bus aliorum, in melius flexit. De Lepido.
Amor sævus. Virg. 8. *Ecl.* 47.
Amore sævo faucia Medea. Cic. pro Coel. 18.
Armis sævis cominus certare. Virg. 12. *Æn.* 890.
Belluæ sævæ. Hor. 1. *Carm.* 12. 22.
Belli sævi certamina. Lucret. lib. 1. 476.
Cædes sæva. Ovid. 1. *Met.* 161.
Catenæ sævæ. Hor. 3. *Carm.* 11. 45.
Dolor sævus. Sil. lib. 13. 234.
Dolores sævi animo exciderant. Virg. 1. *Æn.* 29.
Facies sæva ac deformis. Tacit. lib. 3. *Hist.* 83.
Faces sævæ. Virg. 4. *Æn.* 566.
Feræ sævæ. Ovid. 7. *Met.* 387.
Gelu sævum. Valer. 1. *Argon.* 512.
Gens sæva. Cic. 2. *Tusc.* 20.
Horror sævus. Virg. 2. *Æn.* 556.
Hiems sæva. Valer. 7. *Argon.* 52.
Jocus sævus. Hor. 1. *Carm.* 33. 12. Idem 2. *Epist.* 1. 148. Jocus scil. Deus.
Ira sæva. Ovid. 1. *Met.* 453.
Lea sæva. Ovid. 4. *Met.* 102.
Militia sæva. Hor. 1. *Epist.* 18. 55.
Necessitas sæva. Hor. 1. *Carm.* 35. 17.
Noverca sæva. V. NOVERCA.
Odor vini sævus. V. ODO.
Paupertas sæva. Hor. 1. *Carm.* 12. 43.
Rabies ventorum sæva. Ovid. 5. *Met.* 6.
Scopulo e sævo revulsus. Virg. 5. *Æn.* 270.
Tempestates sævæ. Tacit. in vita Agric. 22.
Turbines sævi. Cic. 3. *de Orat.* 155.
Venenum sævum. Virg. 12. *Æn.* 857.
Ventus sævus. Cic. 5. *Att.* 12. A. d. VII Iduum ab Ceo jucunde inde ad
 Gyrum sævo vento, non adverfo.
Verbera sæva. Virg. 3. *Georg.* 252.
Verba sæva. Hor. *Epod.* 12. 13.
Vox sæva. Cic. 2. *de Divin.* 115.
 Unde superstitiosa primum sæva evasit vox fera. [Obscurus lo-
 cus. An Sæcla evasit?
Sævum, Adverbialiter. ut, Cui sævum aridens, Sil. 1. 398. Sævum
 fremere, Claud. de Rapt. Proserp. 1. 285. & 2. 242.
Compar. Juvencis indomitis sævior. Ovid. 13. *Met.* 798.
Pestis nulla sævior. Virg. 3. *Æn.* 214.
Superl. Centaurorum sævorum sævissimus Eurytus. Ovid. 12. *Met.* 219.
 Sævissimus quam qui unquam. Liv. 34. 32. pr. Et tyranno, quam qui
 unquam, sævissimo & violentissimo in suos?
Juno sævissima. Virg. 2. *Æn.* 612.
Iusta sævissima matris ferre. Valer. 3. *Argon.* 47.
SÆVE, Adv. [χαλεπός. Gl. G. L.] Suet. Tiber. cap. 59. Multa sæve &
 atrociter factitavit.
Compar. Aut sævius aut lenius, agendo. Columel. 11. 1.
Superl. Quædam loca æstate sævissime candent. Idem 1. 4.
SÆVITER, Aliud Adv. Plaut. *Pseud.* 5. 2. 3.
 Num mea gratia pertimescit? magis cogito, sæviter, blanditerno
 alloquar.
Nimium sæviter. V. NIMIS.
SÆVITIA, æ. f. [ὁ μύθος] Crudelitas. Plin. lib. 6. cap. 17. Proxima
 inculta sævitia gentium. Idem lib. 18. cap. 31. Hoc non tam sæpe pro-
 ventu nimio evenit, quam sævitia insidantium caritati civili. Tibull.
 lib. 1. 6. 3. Quid tibi sævitiæ necum est?
Clementia & Sævitia, contraria. Cic. in Partit. 11. Quas res sibi proponet
 in istis tribus generibus orator? c. p. Delectationem in exornatione;
 in iudicio, aut sævitiā, aut clementiam.
Intestabilis sævitia, sed obiectis libidinibus. Tacit. 6. Ann. 51.
Intolerabilis sævitia. V. INTOLERABILIS.
Nefandæ sævitiæ mos, parcere morti pereuntis. i. e. Crudele est hominem
 ita cruciare, ut non statim moriatur, sed efficere ut elangueat, quo
 sint cruciatus graviores. Lucan. lib. 2. 180.
Adhibere sævitiā in aliquem. V. ADHIBEO.
Afflicta sævitiā. Tacit. 13. Ann. 30. Italiam luxuria, sævitiæque afflic-
 tavisset.
Demere aliquid sævitiæ. Catull. ad Juventium 96. 6.
Da breve sævitiæ spatium, pelagique, turæque. Ovid. 7. *Epist.* 73.
Gliscit sævitiā. Tacit. 6. Ann. 19. Quantumque sævitiā glisceret, miseratio
 arcebatur.
Relinquere sævitiā. Ovid. 6. *Met.* 688.
Trahere aliquid ad sævitiā. Tacit. 3. Ann. 22. Exemit etiam Drusum
 Consulē designatum dicendæ primo loco sententiæ quod alii civile
 rebantur, ne ceteris assentiendi necessitas fieret: quidam ad sævitiā
 trahabant.
SÆVITIBUS, ēi. f. Idem. Tacit. 11. Ann. 10. Per sævitiē & luxum adegit
 Parthos.
SÆVITAS, ātis. f. Idem quod Sævitiā. Firmicus lib. 5. cap. 5. Semper

ad arma parati, unde alios sua fortitudine aut savitate deterreant. Apul.
 Met. 9. En rei savitatem. Scævitatē Elmenh. p. 221.
SÆVITUDO, inis. f. Plaut. apud Non. 2. 796. Mole savitudo mala fit
 pejor.
SÆVIDICUS, a, um. Adj. Ter. *Phorm.* 1. 4. 36.
 Ne te iratus suis savidicis dictis protelet. Al. Sævdictis, aut
 Sævis dictis.
SÆVIO, īvi, vel ii, itum, [μαίνωμαι, χαλεπαίνω] Ire. Crudeliter in ali-
 quem agere, aut Vehementius irasci. Virg. 6. *Æn.* 544.
 — ne savi, magna sacerdos. Liv. 28. 34. extr. Ceterum
 se neque arma iis adempturum, neque se in obsides innoxios, sed in
 ipsos, si defecerint, saviturum. Idem 3. 45. Savite in tergum, & in
 cervices nostras, pudicitia saltem in tuto sit.
Graviter savire. Virg. 4. *Georg.* 456.
Flagellis savire. Juven. 10. Sat. 180.
Rabie fameque savit. Ovid. 11. *Met.* 369.
Accipiter in aves omnes savit. Ovid. 11. *Met.* 345.
Amor refurgens savit. Virg. 4. *Æn.* 532.
Dolor savit in erepto amore. Propert. lib. 2. 8. 36.
Ira savit in illum. Ovid. 14. *Met.* 193.
 — o si quis referat mihi casus Ulyssē,
 Aut aliquem ex fociis, in quem mea saviat ira.
Quo fortuna magis savit, magis ipse resistis. Ovid. 2. *de Pont.* 3. 51.
Latratu canum savit in auras. Virg. 5. *Æn.* 257.
Savitur. Imperf. Liv. 7. 19. pr. In Tarquinienses acerbe savitum, mul-
 tis mortalibus in acie cæsis. conf. 28. 19. pr.

S A G

SĀGA, æ. f. [ἡ φαρμακία, ἡ φαρμακεία, ἡ ἰατρικὴ] Mulier prudens,
 versuta, quæ multa scire vult, inquit Cic. 1. *de Divin.* 65. Item Perita
 facrorum, & divina. Acron, Saga dicta est Incantatrix & malefica,
 quod satis agat: & ea est quæ carminibus & herbis mala hominibus dice-
 batur vel arcessere, vel pellere. Hor. 1. *Carm.* 27. 21.
 Quæ saga, quis te solvere Thessalis
 Magus venenis, quis poterit deus? Columel. lib. 11. cap. 1. Sa-
 crificia, nisi ex præcepto domini, facere nesciat, aruspicem sagamque
 sua sponte non noverit: quæ utraque genera, vana superstitione rudes
 animos infestant.
Rapacis sagæ præcepta. Tibull. lib. 1. 5. 59.
Thessala saga. Propert. lib. 3. 24. 10.
Saga est etiam, virorum Indagatrix ad libidinem, ut interpretatur No-
 nius 1. 86.
Saga, Vestis. V. SAGUM.
SAGÆ, [Σακκῆ] Idem qui Sacæ antea dicti, Auctor Pomponius Mela
 lib. 3. cap. 5. & 6.
SAGĀNA, æ. f. Priscian. 4. Sagana & Saga idem significant.
 Item celebris Venefica apud Hor. *Epod.* 5. 25. [Non videtur proprium.
SAGAPĒNUM, i. n. [σαγᾶπνον, ἢ σαγᾶπνόν] Succus est herbæ ferula-
 cæ, quæ in Media nascitur. Optimum est translucens, fulvo forinfecus
 colore, & intus albo, nescio quid inter laser & galbanum redolens, gu-
 stu acri. Auctor Dioscorides lib. 3. cap. 95. Officinæ interpolato voca-
 bulo Serapinum appellant. Sagapeni meminit Plin. lib. 20. cap. 18. &
 alibi. Dicitur & Sacopenium. V. & Suid.
SAGARIA, SAGARIUS. V. SAGUM.
SAGĀRIUS, five SAGARIS, [Σαγᾶριος Steph. & Suid.] Fluvius Phry-
 giæ, teste Herodoto lib. 3. Livius autem in octavo de bello Macedonico
 fluvium esse dixit Gallogræciæ, qui per Phrygiā defluens; & ad Bere-
 cynthum pertingens, in Propontidem tandem influit. Emendati codd.
 Livij sic habent, lib. 38. cap. 18. Sangarius ex Adoreo monte per Phry-
 giā fluens, miscetur ad Bithyniā Tymbri fluvio: Inde major jam,
 geminatis aquis, per Bithyniā fertur, & in Propontidem sese effundit,
 non tamen tam magnitudinem memorabilis, quam quod piscium accolis
 ingentem vim præbet. Strabo lib. 12. Sangarius fontes habet apud San-
 giā vicum. Distat a Pefinunte c. l. stad. & magnam Phrygiæ Epicteti
 ac Bithyniæ partem percurrit, ut ab urbe Nicomedia paulo pluribus
 quam ccc. stad. abfit, ubi Gallus amnis in eum influit, &c. Homerus
 apud eundem Strabonem lib. 13.
 "Ὁς Φρυγίην νοήσκει ῥοῆς ἐπὶ Σαγᾶριοιο, id est,
 Sangarium Phrygiæ campos habitantis ad amnem. Plin. lib. 6.
 cap. 1. sub finem, Sagaris fluvius ex inclytis. Oritur in Phrygia, accipit
 vastos amnes, inter quos Tembrogium & Gallum. Idem Sangarius a ple-
 risque dictus. V. & Solinum cap. 55. pr. Ovid. 4. *de Pont.* 10. 47.
 Huc Lycus, huc Sagaris, Peniusque, Hypanisque, Cratesque
 Influit, & crebro vortice tortus Halys. Apparet igitur hunc
 fluvium & Sagarim dici & Sangarium. [Et Sagarum & Sangarum appel-
 lant alii. V. Burm. ad Ovid. & infra SANGARIUS.
SAGATUS, V. SAGUM.
SAGACITAS, SAGACITER, SAGAX, V. SAGIO.
SĀGĒNA, æ. f. [σαγήνη] Genus retis piscatorii. Gloss. Græc. Lat. Σα-
 γήνη, Verriculum, & Lat. Græc. Verriculum, Σαγήνη. conf. Suid.
 Manilius lib. 5. 678.
 Excipitur vasta circumvallata fagina.
SĀGĪNA, æ. f. [σάγια, ἢ σάλας Gl. G. L.] Cibus quo animalia pingua
 efficiuntur. Plin. lib. 9. cap. 56. Saginam cochlearum commentatus est
 fapa & farre, aliisque generibus. Columel. lib. 8. cap. 14. Est facilis ha-
 rum avium fagina. [Gloss. Lat. Gr. Sagina, παραπλήρωμα.
 Immunda fagina. Propert. lib. 4. 8. 25.
 Qui dabit immundæ venalia fata faginæ. Al. Farta.
Sagina, Nepotatus. Juven. 4. Sat. 67.
 — genialis agatur
 Iste dies, propera stomachum laxare faginis. Plaut. *Mil.* 3. 2. 31.
 Postules fagina ejicere cellaria.
Cedere faginam. Plaut. *Molt.* 1. 1. 62.
 Quomodo occæpistis, bibite, pergræcamini,
 Este, effercite vos, faginam cædite. Scriver, Tendite. V. Sal-
 maf. not. Ibid. 1. 3. 79. — dies noctesque estur,
 Bibitur, neque quisquam parcimoniam adhibet. fagina plane est.
Sagina, Largitio. Cic. pro Flacc. 17. Qui multitudinem illam, non au-
 ctoritate, sed fagina tenebat. De Mithridate. V. loc.

Sagina, [τὸ λίπτον, τὸ πικρόν] Pinguedo supervacua, arte, non natura adaucta, per totum corpus dispersa. Justinus lib. 21. 2. pr. Sublatis deinde æmulis in segnitie lapsus, faginam corporis ex nimia luxuria, oculo-
rumque valetudinem contraxit.

Conjicere se in faginam. V. **CONJICIO**.

Sagina dicendi, Ubertas. Quintil. lib. 10. cap. 5. Forensibus certaminibus exercitatos, & quasi militantes reficit ac reparat hæc velut fagina dicendi.

Inanis fagina. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Sagina, Onus jumentis. Gloss. Græc. Lat. Σάγμα, Sagina. [Hæc videtur propria vocis significatio, ceteræ translatae. V. in seq. dict.]

SAGINO, [σάγω Gl. Gr. L.] are. Pinguefacere. Columel. lib. 6. cap. 37. Ea herba viridis, nec tarde tamen arida, fœni vice faginat jumenta, verum modice danda, ne nimio sanguine stranguletur pecus. Ibid. cap. 27. Ordeo faginandus equus. Ibid. Quidam etiam præcipiunt eodem ritu quo mulos admiscerent faginare, ut hac fagina hilaris plurimis feminis sufficiat. Varro 3. de R. R. cap. 3. Et nata nutrire, faginareque in macellum ut perveniant.

Saginat alinum, Σάσσεινον. Saginatus, Σαγινάμενος. Gloss. Lat. Græc. [Est autem Σάγμα, Onus, vel Chitellas impono. V. Henr. Steph. Thef. Gr. Voss. legit Sagmat, & Sagmatus. Sed parum sibi constat, quum τὸ Sagina a Σάγμα, Onero deducatur, de ceteris, quasi ab eadem radice non sint, neget. Suidas etiam Σάγμα pro Sagmate dici docet, Σάγμα, τὸ τῷ ὄντι ἐπιθήματα. Sed & Telum notare in Σάγμα docet. Gloss. Græc. Lat. Σάγμα, Sagina. Σαγματιστής, Saginarius. An potius Sagma & Sagma-
rius scribendum? conf. seqq. dict.]

Saginare exquisitis epulis. Plin. lib. 9. cap. 35.

Saginari sanguine civium. Cic. pro Sext. 78.

Saginare plebem populares suos ut jugularentur. Liv. 6. 17. pr.

SAGINATUS, a, um. Partic. [ὁ σάσσεινος] ut, Porcus faginatus. Propert. lib. 4. 1. 23.

SAGINATIO, ōnis. f. [λεπισμός, πιασμός] Plin. lib. 8. cap. 51. Pinguefcunt sexaginta diebus, sed magis tridui inedia faginationem orsa.

SAGINATOR, ōris. m. Gloss. Græc. Lat. Σαγινάτης βοῶν, Saginator.

SAGIMEN, inis. n. Calepinus probat ex Columel. lib. 6. cap. 38. Ne nimio fagine stranguletur pecora. Ubi nunc legimus, Ne nimio sanguine stranguletur pecus.

SAGINARIUS, a, um. Adj. Quod faginatum est. Unde a Servio Mul-
lus saginarius, Bos saginarius.

SAGINARIUM, i. n. [τὸ σάσσεινον] Locus ubi faginantur altilia. Varro lib. 3. de R. R. cap. 10. Ad faginandum eligunt pullos circiter sesquimen-
se qui sunt natu, eos includunt in faginario, ibique polentam & polli-
nem aqua madefacta dant cibum, ita ut perinde se faturent.

SAGINARIUS, i. m. Qui faginas conficit. [Gloss. Græc. Lat. Σαγματι-
στὴς, Saginarius. Miror Voss. non hic quoque legere Sagmarius.

SAGIO, [καλὸν ἀσφαλισμαί] ire. Acute sentire. Cic. 1. de Divin. 65. Sa-
gire enim, sentire acute est: ex quo Sagæ anus, quia multa scire volunt,
& Sagaces dicti canes. Is igitur qui ante sagit, quam oblata res est, dicitur
Prælagire, id est futura ante sentire. Hæc Cic. conf. Priscian. 4. &
Voss. Etym. [Quantitas tamen discrepat.]

SAGAX, acis. Adj. [ἐλάφω, ἀγρίω, παύρῳ, ἀσθηνάκῳ Gl. L. G.]
Acutus, solers. Festus, Sagaces appellantur, multi ac solertis acumi-
nis. Martial. lib. 12. 87.

Excogitavit homo sagax & astutus. Cic. 6. Att. 3. Quæstorem nemo
dignum putat: etenim est levis, libidinosus, sagax. Al. Tagax. An Fugax?
Mens sagax. Cic. 2. de Finib. 45. Homines enim, etsi multis aliis, tamen hoc
uno a bestiis plurimum perficienda fecit cum minus sagacem. Cic. in
Catil. 1. 19. Quem tu videlicet & ad custodiendum te diligentissimum,
& ad suspicandum sagacissimum, & ad vindicandum fortissimum fore
putasti.

Acies oculorum sagax. V. **ACIES**.

Animus sagax. Lucret. lib. 1. 403.

Curæ sagaces. Hor. 4. Carm. 4. 75.

Cura sagaci aliquid videre. Cic. 1. de Divin. 22.

Mens sagax. Lucret. lib. 1. 1021. conf. supra.

Naris sagax. Lucan. lib. 7. 829.

Palatum sagax in gustu. Plin. lib. 8. cap. 37. de muribus, Quorum pala-
tum in gustu sagacissimum, auctores quoniam modo intellexerint, miror.

Ratione sagaci videndum est. Lucret. lib. 1. 131.

Naturæ rerum sagacissimus, Peritissimus. Columel. lib. 1. cap. 1. Nam
qui se in hac scientia perfectum vult profiteri, sit oportet rerum naturæ
sagacissimus, declinationum mundi non ignarus.

Nasum sagax, apud Plaut. in Curc. 1. 2. 17.

Canem esse hanc quidem magis par fuit: sagax

Nasum habet. [Nisi post Sagax distinguas, ut Nasum habet,
sit exegetis ejus vocis. V. Martial. 1. 42. 18.]

Sagaces canes dicuntur, auctore Festo, Qui ferarum cubilia præsentunt.
V. **SAGIO**.

Catulo sagaci sectari leporem. Ovid. Rem. Amor. 201.

Anser sagaci canibus. Ovid. 11. Met. 599.

Superl. Sagacissimus, Ἀγρίως, φρονιμώτατος. Gloss. Lat. Græc. V. supra.

SAGACITER, Adv. [ἀγρίως] Perspecte, prudenter, callide. Cic. 1.
de Orat. 123. Acuto homine nobis opus est, & natura usuque callido,
qui sagaciter perverstiget, quid sui cives, iique homines, quibus aliquid
dicendo persuadere velit, cogitent, fentiant, opinentur, expectent.
Columel. lib. 7. cap. 12. Satisque pulchre funguntur officio, si & adve-
nientem sagaciter adoriuntur, & latratu conterrent. Liv. 27. 28. pr.
Ibi duo duces sagaciter moti sunt, alter ad inferendam, alter ad cavendam
fraudem.

Compar. Odorari sagacius. Hor. Epod. 12. 4. Cic. 6. Att. 4.

Superl. Sagacissime odorari. Cic. 2. de Orat. 186. Omni mente in ea
cogitatione curaque verfor, ut odor, quam sagacissime possim, quid
sentiant, quid existant, quid expectent, quid velint.

SAGACITAS, atis. f. [ἡ ἰσχυρότης] Calliditas. Cic. 6. Verr. 29. Tuam
tantam fuisse sagacitatem, ut eas per illum ipsum inspiceret, ubi erant
depositæ, &c. Idem 3. Verr. 105. Utrum admonitus, an tentatus,
Vol. IV.

an (qua est iste sagacitate in his rebus) sine duce ullo, sine indice per-
venerit ad hanc improbitatem, nescio.

Narium sagacitas. Cic. 2. de Nat. Deor. 158.

Sagacitas etiam sensuum corporis. Sen. Epist. 96.

Vigili sagacitate occulta facinora perquirere. Firmic. lib. 5. cap. 5.

SAGITTA, æ. f. [βέλος, ἡ βέλα Gl. L. Gr.] Jaculi genus, quod arcu
emittitur. Dicta Sagitta, quod fatis longe agatur. Vel a Satis & Ictus:
ad longum enim spatium profert ictum suum. Vel quod Sagax sit ictus
ejus. V. Voss. Etym.

Aculeus sagittæ. V. **ACULEUS**.

Acuta sagitta. V. **ACUO**.

Hamatæ. Ovid. 3. Trist. 10. 63.

Infestæ. Juven. 15. Sat. 74.

Leves. Virg. 5. Æn. 68.

Misiles. Hor. 3. Carm. 6. 16.

Pennigeræ. Sil. lib. 8. 375.

Sceleratæ. Ovid. 1. de Arte Am. 199.

Volucris sagitta. Sil. lib. 7. 646.

Acuere sagittas. V. **ACUO**.

Aptare nervo sagittas. Virg. 10. Æn. 131.

Armatus sagittis ac face Cupido. Quintil. lib. 2. cap. 4. Et quid ita cre-
deretur Cupido puer, ac volucer, & sagittis ac face armatus?

Aperare sagittas offibus. Tacit. de Germ. 46. Sola in sagittis spes, quas
inopia ferri offibus asperant.

Configere sagittis. V. **CONFIGO**.

Celeres sagittas corripere. Virg. 1. Æn. 191.

Depromere sagittam pharetra. Virg. 11. Æn. 858.

Diverberat auras sagitta. Virg. 5. Æn. 503.

Primaque per cælum nervo stridente sagitta

Hyrtacidae juvenis volucres diverberat auras.

Emittere sagittas arcu. V. **EMITTO**.

Expellere sagittas arcu. V. **ARCUS**.

Ire in aliquem sagittis. Stat. 3. Silv. 5. 4.

Non metuo ne læsa fides, aut pectore in isto

Alter amor, nullis in te datur ire sagittis.

Imbuat sagittas Phœbi primus draco. i. e. Tinxit cruore suo. Sen. Herc.
fur. 6.

Imponere sagittam nervo. Ovid. 8. Met. 380.

Impellere. Virg. 12. Æn. 856.

Non fecus ac nervo per nubem impulsa sagitta.

Infigere sagittarum venabula prætereuntibus. V. **INFIGO**.

Pendebant sagittæ ab humero. Cic. 6. Verr. 74.

Promere celeres sagittas. Hor. 3. Carm. 20. 9.

Volans sagitta. Ovid. 3. Trist. 10. 55.

Uti nudis sagittis ad bella. Ovid. Rem. Amor. 25.

Sagita, Signum cæleste. Plin. lib. 18. cap. 26. Prædie Nonas Januarii
Cæsaris Delphinus matutino exoritur, & postero die Fidicula, quo
Ægypto Sagita vespere occidit.

Sagittam, inquit Columel. lib. 3. cap. 17. rustici vocant Novissimam par-
tem furculi: sive quia longius recessit a matre, & quasi emicuit atque
prosiluit: seu quia cacumine attenuata, prædicti teli speciem gerit.
Idem lib. 3. cap. 10. Nam si sagittam, id est superiorem partem malleo-
li, vituperandam censebant, quum esset eadem pars furculi frugiferi:
quanto magis vel ex optima vitis parte natum flagellum, si est sterile im-
probatum ab his ratio ipsa declarat? Sic Plin. lib. 17. cap. 21. pr.

Sagita, Herba. Plin. lib. 21. cap. 17. extr. Item pistanam dicit a Græcis
vocari, quam inter ulvas sagittam appellamus.

SAGITTULA, æ. f. dimin. Apul. Met. 10. p. 254. Elmenh. Pinnulis &
sagittulis.

SAGITTARIUS, a, um. Adj. [ὁ πρὸς τὸ βέλος ποιῶν ἐπιτινέει] Quod
ad sagittam pertinet, sive idoneum est ut ex eo fiant sagittæ. Plin. lib.
16. cap. 36. Suum genus sagittario calamo.

SAGITTARIUS, i. m. [τὸ σάγμα Gl. L. G. & G. L.] Qui sagittas emittit,
Artis sagittandi peritus. Cic. 5. Att. 20. Magna tormentorum copia,
multis sagittariis, magno labore, apparatu, multis faucibus nostris, in-
columi exercitu negotium confecimus. Idem 15. Fam. 4. Usufque mul-
tis tormentis, multis sagittariis, magno labore meo, sine ulla molestia
sumptive sociorum, septimo & quinquagesimo die rem confeci.

Translate. Idem pro Sext. 133. Neque putavi, quum omnibus machinis ac
tormentis, vi, exercitu, copiis oppugnaret, de uno sagittario me
queri convenire.

Sagittarius, Signum cæleste. Plin. lib. 17. cap. 24. Quum sit Luna in
Leone, Scorpione, Sagittario.

Sagittarius, Numisma erat Persicum, a notæ genere ita nuncupatum.
Quod genus nummi iidem erant qui Darici quoque dicuntur, auctore
Plutarcho in Apophthegmatis Lacon. p. 211. ed. Francf. Ex quo celebre
manavit Agefilai dictum, se ex Asia pulsum triginta millibus sagittariorum,
quum Persarum rex, ea nummorum summa corruptis per Timocratem
Atheniensibus, effecisset ut is de provincia decederet. conf. eund. in
Agef. p. 604. & in Arat. p. 1021.

SAGITTIFER, Adj. [βελοφόρος] Qui fert sagittas: ut Geloni sagittiferi.
Virg. 8. Æn. 725.

Pecus sagittifera. Claud. de Histrice, 48.

Pharetræ sagittiferæ. Stat. 1. Achill. 416. & Ovid. 1. Met. 468.

SAGITTIPOTENS, [βελοκράτωρ] Cic. in Arato v. 311.

Mense sagittipotens solis quum sustinet orbem.

SAGITTO, [πείσω Gl. Gr. L.] are. Sagittas emittere. Curt. 7. 5. 42.

Sagittandi celebris usus. conf. Justin. 41. 2. 5. Voss. de Vit. Ser. 1. 23. & 4. 23.

SAGITTATUS, a, um. Partic. Cæl. Aurel. Tard. 2. 12. Quidam in bello
sagittatus. Plaut. Trin. 2. 1. 16.

Quam extemplo saviis sagittatis percussus est. [Hic videtur Adj.
non Partic. τὸ Sagittatis. i. e. Sagittis instructis.]

SAGITTATOR, ōris, m. Pontanus de bello Neapol. 519. Sagittatorem
petiisse. Id est eum, qui sagittam emisisset. H. St.

SAGMA, æ. f. vel **SAGMA**, atis. n. [σάγμα] Sella, quam vulgus *basium*
vocat, super qua componuntur farcinæ: vel instratum, quo mollior
fiat sessio. Sed & pro Sarcina quandoque ponitur. Ex Cælio lib. 11. cap. 47. V.

in SAGINA & derivatis ab eodem. conf. Polluc. lib. 10. f. 161. & 142. & 7. 157.

SAGMARIUS, a, um. Adj. Sarcinarius: ut, Equus sagmarius, qui onera
portat. V. Salmaf. ad Vopisc. Aurel. cap. 7. Voss. Etymol. & paulo supra

in SAGINATUS. Suid. Σαγμήσα, τὸ περὶ ἡμῶν λεγόμενον τῶν δούλων, πῶς βαλόνται τὴν δόρυ καὶ τὴν μετακρούειν τῶν ἐπιτιθέων.

SAGMEN, inis. n. [ὁ σάμεν] quasi Segmen; Herba vulgaris ubique sponte sua crescens, de qua sic Festus, Sagmina vocantur verbenæ, id est herbæ puræ, quia ea loco sancto arcebantur à Consule, Prætorive, legatis proficiscenibus ad fœdus faciendum, bellumque indicendum. Vel a Sanciendo, id est confirmando. Nævius, Jus sacratum Jovis jurandum fagine. Et alibi, teste Paulo, Scapos atque verbenas fagine sumperint. Liv. 1. 24. Jubesne me, rex, cum Patrepatrato populi Albani fœdus ferire? Jubente rege: Sagmina, inquit, te, rex, pascio. Rex ait, Puram tollito. Fecialis ex arce graminis herbam puram attulit: ita postea regem interrogavit: Rex, facisne me tu regium nuntium, Populique Rom. Quiritium, vasa, comitesque meos? Rex respondit, Quod sine fraude mea, Populique Rom. Quiritium fiat, facio. Hactenus Livius. V. Idem 30. 43. Plin. lib. 22. cap. 2. Quoniam non aliunde fagina in remediis publicis fuisse, & in facris, legationibusque verbenæ. Certe utroque nomine idem significatur, hoc est Gramen ex arce cum sua terra evulsum. Marcianus in l. Sanctum. D. de divisione rerum. Sanctum est, quod ab injuria hominum defensum atque munitum est. Sanctum autem dictum est a fagminibus. Sunt enim Sagmina quædam Herbæ, quas legati populi Romani ferre solebant, ne quis eos violaret. conf. SANCTUS.

SAGOCHELYMYS, V. SAGUM.

SAGRA, æ. f. [Σάγρα Strab.] Fluvius est in ora magnæ Græciæ in Italia. Auctor Plin. lib. 3. cap. 10. de Locris & Italiæ fronte. Hujus meminit & Cic. 2. de Nat. Deor. 9. Quum ad fluvium Sagram Crotoniatas Locri maximo prælio devicissent. Ibid. 3. 13. De Sagra Græcorum est vulgare proverbium, qui, quæ affirmant, certiora esse dicunt, quam illa quæ apud Sagram.

SAGULATUS, SAGULUM, V. SAGUM.

SAGUM, i. n. [τὸ σάγρον] Vestimentum apertum & infibulatum, quodque reliquis vestimentis superindueretur. Sil. 17. 531.

— humeris imponit honorem

Fulgentis saguli.

Sinistras fagis involvunt. Cæf. de Bell. Civil. 1. 75.

Sagum fuit Index belli, ut Toga pacis, quam tamen Consulares non gestabant: id quod offendit Cic. 8. Philipp. 32. Equidem, Patres Conscripti, quamquam hoc honore usi togati esse solent, quum est in fagis civitas: statui tamen a vobis, ceterisque civibus in tanta atrocitate temporis, tantaque perturbatione Reip. non differre vestitu. Non ita nos gerimus hoc bello Consulares, ut æquo animo pop. Rom. visurus sit nostris honoris insignia. Budæus. [Magno exorto bello populum univervum nempe, positis togis, faga fumebat, nec ante ad pristinum habitum revertebatur, quam belli periculum depulsum esset. V. Ferrar. de Re Vest. 2. 3. 3. & 7.]

Sagum autem Militare ac bellicum gestamen fuisse, cum ex Nonio 14. 10. tum ex Tranquilli verbis in Augusto, cap. 26. intelligimus, Consulatum (inquit) vicesimo ætatis anno invasit: admotis hostiliter ad Urbem legionibus, missisque, qui sibi nomine exercitus poscerent. Quum quidem, cunctante Senatu, Cornelius Centurio, princeps legationis, rejecto sagulo, offendens gladii capulum, non dubitasset in curia dicere, Hic faciet, si non feceritis vos. Capitolinus in M. Antonino Philosopho cap. 27. Per Brundisium veniens in Italiam, togam & ipse sumpsit, & milites togatos esse iussit, nec unquam fuerunt sagati sub eo milites. Hæc Budæus.

Ad faga ire, & redire ad togas. Cic. 14. Philipp. 2.

Lugubre sagum mutare Punico. Hor. Epod. 9. 28.

Sumere sagum. Cic. 7. Verr. 93. Tum iste excitatus exit, audit rem omnem ex Timarchide, sagum sumit.

Sagum, est etiam Vestis stragulæ genus, oon dissimilis cilicio. Suet. in Oth. cap. 2. Ferebatur & vagari noctibus solitus, & invalidum quemque obviorem, vel potulentum corripere, ac distento fago impositum in sublime jactare. Plin. lib. 16. cap. ult. ad finem, de visco loquens, Sacerdos candida veste cultus arborem scandit, falce demetit, candido id excipitur fago. Ceterum quod Tranquillus, In sublime fago jactare, dicit, vulgo *bernare* dicunt, i. e. Sago excutere sursum versus. Hæc Budæus. Cic. 7. Fam. 10. Valde metuo ne frigeas in hibernis: quamobrem camino luculento utendum censeo. Idem Mucio & Manilio placebat, præsertim qui fagis non abundares: quamquam vos nunc istis fatis calere audio. Columel. lib. 1. cap. 8. Quæ cuncta prohibentur pellibus manicatis, centonibus confectis, vel fagis cucullis. [Videtur tamen omnibus his locis de veste eadem exponendum, quæ non foliis a militibus gestabatur. conf. CUCULLUS.]

SAGA, æ. f. Vestimenti idem genus. Cato de R. R. cap. 59. Quoties cuique tunicam aut sagam dabis, prius veterem accipito, unde centones fiant. [Nisi Sagum Cato reliquit.]

SAGUS, i. m. [Σαγος Gl. G. L.] Idem. Ennius apud Non. 3. 201. — tergum fagus pinguis operat.

SAGULUM, i. n. dimin. [σάγρον] Brevius sagum. Virg. 8. Æn. 660.

Virgetis lucent sagulis. Cæf. 5. Bell. Gall. 41. Gladiis cæspites circumcidere, manibus, sagulisque terram exhaurire cogeantur. Cic. in Pison. 54. Togulæ lictoribus ad portam præsto fuerunt: quibus illi acceptis, faga rejecerunt, & catervam Imperatori suo novam præbuerunt. [Gloss. Græc. Lat. Σάγρον, Lodix. Hæc autem est Sagula vestis. Ceterum non videtur esse Diminutivum, nisi quod Sagum, quia contractus erat, eo etiam Sagulum, quasi distaret a Sago, diminutiva voce, dicebatur. Fulgentis saguli honor. Sil. lib. 17. 531.]

— atque humeris imponit honorem

Fulgentis saguli.

Sagulum gregale. Liv. 7. 34. Hæc omnia sagulo gregali amictus, centurionibus item manipularium militum habitu ductis, ne ducem circumire hostes notarent, perlustravit.

Sagulum Hispanum, apud Liv. 27. 19. extr.

Sagulo militari opertus. Liv. 21. 4. de Annibale, Multi sæpe militari sagulo opertum, humi jacentem, inter custodias, stationesque militum confexerunt. [Forte hic Lodica est.]

SAGATUS, a, um. Adj. [σαγώφειρος] Qui fago indutus est. Suet. in Cæf. cap. 48. Convivatum assidue duobus tricliniis, uno quo sagati, palliative, altero quo togati cum illustrioribus provinciarum discumberent. Martialis. lib. 6. 11.

Viste purpureum, Marce, sagatus amem?

Deinde eras sagati prodeamus. Cic. 14. Philip. 1.

Sagati milites erant ad bella exeuntes, ut Paludati Consules, & reliqui exercituum duces, qui Imperatores etiam vocabantur. Budæus. V. supra & Lex. Pitisc.

Galli sagati, braccatique. Cic. pro Font. 23.

SAGULATUS, a, um. Adj. [σάγρον ἰνδεδυμένον] Sagulo indutus. Suet. in Vitell. cap. 11. Urbem denique ad classicum introit paludatus, ferroque fuccinctus, inter signa atque vexilla, fagulatis comitibus, ac detectis commilitonum armis.

SAGARIUS, a, um. Adj. Ad faga pertinens. ut Ulp. in l. procuratores. D. de Tributaria actione, Duas negotiationes exercebat, puta sagariam & linteariam.

Sagaria communio. Ulp. in l. Cum duobus. §. Quidam. D. pro socio, Quidam sagariam communionem inierunt.

Senatus auctoritate sagaria. Sifenn. apud Non. 14. 10.

SAGARIUS, i. m. [σαγάρης] Qui faga vendit. Gruter. Inscript. p. 650. n. 2. MERCATOR SAGARIVS.

SAGARIA, æ. f. [σαγάρη] Exercitium vendendi faga: sicut ab Argento, Argentaria.

SAGESTRE, is. n. Lucil. Turnebus 12. 16. sic explicat; Operimentum crassum, ut fagorum erat crassior pannus. V. SEGESTRE.

SAGOCHELYMYS, ydis. f. [Σαγοχελύμυς] Vestis composita ex Sago Romano, & Chlamyde Græcanica. Treb. Poll. in Claud. cap. 14.

SAGUNTIA, [Σαγυντία] Ptolemæo lib. 2. cap. 4. & Plin. lib. 3. cap. 3. Hispaniæ urbs. Eidem etiam Saguntia dicta, cap. 1. Seguntia Liv. 34. 19. Nunc Segunza.

SAGUNTUS, i. m. vel SAGUNTUM, i. n. [Σάγυνθος] Hispaniæ civitas ultra Iberum fluvium a Zacynthiis condita. Florus 2. 6. Saguntus vetus Hispaniæ civitas, & opulenta, fideique erga Romanos magnum quidem, sed triste monumentum. Strabo, Saguntus (inquit) occurrit a Zacynthiis condita, quam Annibal, contra populi Romani fœdera, diruens belli Punici secundi fuscitavit incendium. Hactenus ille lib. 3. Hujus urbis situm eleganter describit lib. 1. Silius. v. 270. seq. Meminit cladis Liv. lib. 21. cap. 7. seq. Nunc vulgo dicitur *Morvedre* teste Olivario in Melam.

S A I

SÆI, [Σαῖοι] sunt Populi, qui Thracia relicta, in Samum insulam navigarunt, eamque coluerunt. Strabo lib. 10. Sunt qui a Sais, priscis Thraciæ cultoribus, & qui continenti finitimam habitant, Samum appellatam esse dicunt. Seu illi sint, qui Sapræ aut Sinti vocabantur, quosque poeta Sintias nuncupat, aut alii. Saïorum quidem meminit Archilochus,

Ἄσπιδ' αἰὲν Σαίων περ ἄειλετο, κ. τ. ε.

SÆIS, æos. f. [Σαῖς] Civitas est in Ægypto, paulo infra Osiridis asylum. distat a Naucræte Fluvio schœnis duobus. Strabo lib. 17. Plin. 5. 10. extr.

SÆITES, [Σαῖτες νόμοι] Præfectura in Ægypto, hinc dicta, auctore Plin. lib. 5. cap. 9.

SÆITÆ, [Σαῖται] Populi in Asia, juxta Sufianen, teste Plin. 6. 27. de quibus sic scribit Alexander Alexandrinus lib. 3. cap. 2. Genial. dier. Sicut Saitanis reges qui imperitarunt, intra septa templi felipie irruerunt erat, hoc sepulturæ genus optimum pietatis ultimum officium æstimantes.

S A L

SAL, falis. m. & n. conf. Non. 3. 107. & Priscian. 5. 1. extr. fol. 46. Aldi. [ἅλς] Quo in condendis cibis utimur. Dicitio Græca, ὁ ἅλς, metathesi litterarum. [Non est Metathesis, sed mutatio spir. asp. in s, & apocope.

Mascul. Cato l. c. Ex sale, qui apud Carthiginienfes sit. Salustius in Jugurtha cap. 89. extr. Neque falem, neque alia gulæ irritamenta quærebant.

Modius falis. Cic. de Amicit. 69. Verumque est illud, quod dicitur, multos modios falis simul edendos esse, ut amicitiae munus expletum sit.

Concha falis puri. Hor. 1. Serm. 3. 14.

Animam pro sale datam sui ait Chrysippus. Cic. 2. de Nat. Deor. 160.

Sal torridum. Columel. lib. 7. cap. 5.

Sal fossilis. Celf. lib. 6. cap. 13.

Fusile fal. Columel. lib. 6. cap. 33. Al. Fossile rectius.

Flos falis. Plin. lib. 32. cap. 10.

Flumina falis. Plin. lib. 31. cap. 7. Sed & summa fluminum densantur in falem, amne reliquo veluti sub gelu fluente, ut apud Caspias portas, quæ falis flumina appellantur.

Grumus falis. Plin. lib. 33. cap. 4. Torretur & cum falis grumo.

Montes falis nativi. Plin. lib. 32. cap. 7. Sunt & montes nativi falis, ut in Indis Oromenus, in quo lapidinarum modo cæditur renascens: majusque regum vectigal ex eo est, quam ex auro atque margaritis.

Afringere falem carnibus, & Sale carnes. V. ASPERGO.

Obruere sale. V. OBRUO.

Sales pl. [ἅλεις, ἅλας, Gl. L. G. & G. L.] pro Condimento ipso. Columel. lib. 7. cap. 8. Aspergitur tritis salibus.

Sal, interdum est Vitium in gemmis. Plin. lib. 37. cap. 2. De myrrhinis.

Sal, aliquando Mare dicitur, [ὁ ἅλς] quia salum est, & ex ejus aqua sal elicitur. Virg. 1. Æn. 39.

— & spumas falis ære ruebant. Idem 5. Æn. 848.

Mene falis placidi vultum, fluctusque quietos

Ignorare jubes? Idem 3. Æn. 183. & 10. 214.

Tremuli falis adversæ undæ. Catul. Argon. 64.

Vesco fale faxa perefa. Lucret. lib. 1. 327.

Sal, Translate, pro Sapientia. Ter. Eun. 3. 1. 10.

Labore alieno magno partam gloriam,

Verbis sæpe in se transmovet, qui habet falem,

Qui in te est. Ubi Donatus; Sal neutraliter, Condimentum:

masculinum, pro Sapientia. Sed V. supra ex Non. & Prisc.

Sal, [ἁλιώτης Gl. L. G.] Urbanitas, jocus, & dicta ad risum vel delectationem composita, tam singulari, quam plurali numero. Catul. de Quintia 84. 4.

Nulla in tam magno est corpore mica falis. h. e. Nihil venustum.

Quintil. lib. 6. cap. 3. non recte exponi dicit, Nihil in corpore ejus esse ridiculum. Victorius lib. 12. Variar. lect. cap. 13. Salem apud Catullum interpretatur Venustatem, argutiamque ac leporem: quomodo Græci falem sua voce, quæ huic respondet, acremque pulchritudinem appellabant, ἁλ: ὑδὸν ἐ δὲ μὲν καλῶσιν, intelligentes, non inertem, nec parum aptam ad conciliandos sibi eos qui vidissent: sed contra militam venustate quadam, ac factam ad alliciendum, quæque tanquam

pungit

pungit ac vehementer commovet, ut dapes fale conditæ delectare magis excitareque desiderium cibi consueverunt. Id testatus est Plutarchus in 5. lib. *συμπεσιασμένων* capite extremo. Plin. lib. 31. cap. 7. Ergo hercule vita humanior sine fale nequit degere, adeoque necessarium elementum est, ut transferit intellectus ad voluptates animi quoque. Nam ita sales appellantur, omnique vitæ lepos & summa hilaritas: laborumque requies non alio magis vocabulo constat.

Salis enim fatis est, fannionum parum. Cic. 9. Fam. 16. V. Sanna.

Sal dicendi & facietæ. Cic. 1. Q. frat. 2 §. 2. Quibus quidem in rebus, si apud te plus auctoritas mea, quam tua, sive natura paulo acrior, sive quædam dulcedo iracundiæ, sive dicendi fal, facietæque valuisse, nihil sane esset quod nos pœniteret.

Sal humanitatis. Cic. 1. Att. 10. Pure loquuntur, cum humanitatis sparsæ fale, tum insignes amoris notis.

Sal & lepor, vel facietæ. Cic. 5. Tusc. 55. C. Cæsaris, in quo mihi videtur fuisse speciem humanitatis, falis, suavitatis, leporis. Idem 1. Off. 135. Sale vero & facietis Cæsar, Catuli patris frater, vicit omnes.

Sal & venustas. Cic. 1. de Finib. 8. Quem quidem locum cum multa venustate & omni fale, &c.

Facetus fal. Plin. lib. 36. cap. 63.

Verficuli habent salem ac leporem. Catul. ad Aurelium, 16. 7.

Frequentius plurali numero Sales Martial. lib. 3. 20.

Lepore tinctos Attico sales narrat.

Librorum sales. Propert. lib. 3. 21. 28.

Amari sales. V. Amarus.

Asperfi sales. Claud. 2. in 1. Conf. Stilich. 170.

Liberi sales. Seneca Suasoria prima. Callisthenem occidit Alexander propter intempestive liberos sales.

Periculosi sales. Sen. lib. 1. de Tranquill. vitæ, cap. 4. Quidam urbanitatem nesciunt continere, nec periculosis abstinere salibus.

Protervi sales. Stat. 1. Silv. 6. 6.

Et ridens jocus, & sales protervi.

Vehemens salibus natis intra pomœria, h. e. Urbanis, non rusticis. Juven. 9. Sat. 11.

Urbanus sales. Cic. 9. Fam. 15.

Sale, in nominativo etiam dicitur, auctore Prisciano. Ennius lib. 4. Annal.

Cæruleum spumat fale conferta rate pulsum. i. e. Mare.

SALARIUS, a, um. Adj. [*ἐσάλος*] Quod ad fal pertinet. Plin. lib. 31. cap. 7. Sicut apparet ex nomine Salaris viæ, quoniam illa fal in Sabinos portari consueverat. Varr. lib. 3. de R. R. cap. 2. 11.

Salaria via Romæ est appellata, quia per eam Sabini fal a mari deferebant. Liv. 7. 9.

Annona salaria. Liv. 29. 37. Vectigal etiam novum ex salaria annona statuerunt.

SALARIUS, i. m. [*ἀλοπώλης*] Qui fal, vel falsamenta vendit. Martial. lib. 1. 42.

Quod viles pueri salariorum.

SALARIVM, i. n. dicitur Stipendium, seu Merces, quam quis pro servitio meritis est. [Gloss. Lat. Græc. Salarium, Ὀψώνιον, παροχή, συνθήκη, ἀλμακόν.] Posterior synonymon originem vocis declarat. V. hic seqq. Vox συνθήκη corrupta videtur.

Salarium, a Sale originem habere, vel ipsius vocabuli sono notum est: accedit auctoritas Plinii (31. 7.) verborum non incallidi investigatoris. Nam honoribus, inquit, etiam militiæque interponitur, salariis inde dictis. Salaria autem tribunorum militarium & ducum erant Annonæ ipsorum: proinde ἀλάριον Græci, sic enim recentiores hoc nomen æmulati sua effinxerunt lingua, interpretantur συνθήκην. Vopiscus in Aureliano cap. 9. Nam illi Romam venienti salaria sui ordinis sunt decreta. Deinde sic scribit, Panes militares numero sedecim, panes militares castrenses quadraginta, vini mensalis sextarios quadraginta, porcellum dimidium, gallinaceos duo, porcina pondo triginta, & quæ sequuntur. E quibus quis non intelligit annonam cuique destinatam & assignatam Salarium dici? Latius tamen patuit hoc vocabulum, significavitque non tantum eorum Annonam, verum etiam Commoda & Stipendium. Plin. 34. 3. pr. Nec pudet tribunorum militarium salariis emere. Quod Juvenalis dicit, 3. Sat. 133.

Alter enim, quantum in legione Tribuni

Accipiunt, donat Calvinæ vel Catienæ. Hæc ex Turnebo.

Salario aliquem sustentare. Suet. Tiber. cap. 46.

Salarium Proconsuli solitum offerri. Tacit. Agric. 42. 5.

Salarium annuum, & Salarium constituere. Scævola in l. ult. D. de act. & obligat.

SALARIARIUS, i. m. Cui salarium solvitur. Ulpian. Nisi si salarius fuit, & hoc convenit, ut sumptus de suo faceret ad hæc itinera. hoc est, de salario. lib. 17. Dig. t. 1. leg. 10. §. 9.

SALINA, æ. f. [*ἀλυκίς*] Locus ubi fit fal. Frequentius pl. Salinæ [*ἀλαί*, ἢ ἄλαι Gl. L. G. & G. L.] Cic. 5. Att. 12. De strue salinarum plane rogo. Idem pro Lege Manil. 16. Quum publicani familias maximas, quas in salinis habent, quas in agris, quas in portubus atque custodiis, magno periculo se habere arbitrentur. al. Salibus. V. Turneb. Advers. 1. 5.

Salinæ ab ora maritima remotissimæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 132.

Salis magna vis ex salinis congesta. Cæf. 2. Bell. Civil. 37.

Stagnum salinarum. Hirt. Bell. Afr. 8.

Salinæ pro Salibus & jocis ex ambiguo. Cic. 7. Fam. 32. Quibus in literis omnia mihi per jucunda fuerunt, præter illud, quod parum diligenter possessio salinarum meum a te procuratore defenditur. Sic Salinas celebrare. Manil. 5. 682.

SALINARIUS, a, um. Adj. Ad salinas spectans. ut Aræ salinaris apud Vitruv. 8. 3.

SALINATOR, ōris. m. Qui rei salariæ operam dat. Arnob. inter artifices numerat lib. 2. Et hinc Livio Salinatori cognomen est inventum. Liv. 29. 37. de M. Livio & C. Claudio Censoribus loquens. Vectigal etiam novum ex salaria annona statuerunt, sextante fal & Romæ, & per totam Italiam erat. Romæ pretio eodem, pluris in foris & conciliabulis, & alio alibi pretio præbendum locaverunt. Id vectigal commentum alterum ex Censoribus satis credebant, populo iratum, quod iniquo judicio quondam damnatus esset: & in pretio falis maxime oneratas tribus, quarum opera damnatus erat, credebant. Inde Salinatori Livio inditum cognomen. Hæc T. Livius. Hunc solo cognomine appellat Cic. in Bruto 73. Ludi

juventutis, quos Salinator Senensi prælio voverat. Quo in loco *ἀλάριος* est; quum ludos enim vovit, nondum Salinator dicebatur, ut ex verbis Livii apparet, scribentis eum, quum Censor esset, id est annis tribus post, quam Consul ludos voverat, Salinatorem appellatum fuisse. Prælium autem Senense describit Liv. lib. 27. cap. 46. & seqq.

SALINUM, i. n. [*ἀλοδοχεῖον*] Vasculum in quo fal reponitur, tum ad mensæ usum, tum ad sacrificia paratum. In eo enim cum fale diis primitiæ offerebantur. Perf. 3. Sat. 25.

— purum & sine labe salinum.

Liv. 26. 36. Ut salinum

patellamque deorum causa habere possint.

Exiguum salinum. Stat. 1. Silv. 5. 131.

Regustatum salinum digito terebrare. Perf. 5. Sat. 138.

Salinum ponitur pro quocunque Vase fictili mensæ pauperis. Hor. 2. Carm. 16. 13.

Vivitur parvo bene, cui paternum

Splendet in mensa tenui salinum.

[Si splendet, argenteum fa-

ne, non fictile salinum intelligitur. Indicat pro omni argento mensæ, unicum salinum pauperi sufficere.

Uterque patellam Deorum & salinum habuit. Val. Max. 4. 4.

Salinum in mensa pro Aquali solitum esse poni ait (Cincius) cum patella, quia nihil aliud sit fal, quam aqua. Salinum cum fale in mensa ponere figulis religioni habetur, quod quondam in Esquilina regione figulo, cum fornax plena vasorum coqueretur, atque ille proxime eam convivatus, super modum potus, somno esset oppressus cum convivis suis, præteriens quidam petulans, ostio patente, ex mensa salinum conjecit in fornacem, atque ita, incendio excitato, figulus cum suis concrematus est. Hæc Festus.

SALILLUM, i. n. Dimin. Plaut. Trin. 2. 4. 91.

— verum nos homunculi,

Salillum animæ qui cum extemplo amissimus, &c.

Purior salillo. Catull. ad Furium, 23. 19.

SALMACIDUS, a, um. Adj. [*ἀλμακίδης*] Gloss. Lat. Græc. Ibid. Salmacidum, ἀλμακόν. Et Salmacia aqua, ἀλμακόν ὕδωρ. De alia v. notione V. in SALACIA. Salinacida contendit legendum Salmac. Sed receptam lectionem ex Plinio Valeriano asserit Turneb. Advers. 28. 37. Nec aliter in Plinii codicibus lib. 31. cap. 3. V. in SALMACIS.

SALIFODINA, æ. f. Vitruv. 8. 3. Per salifodinas percurrentes fontes & lacus.

SALNITRUM, vel SALONITRUM, i. n. Plin. 31. 10. Salnitrum sulphuri concoctum vertitur in lapidem. Hard. Sal nitrum, divise.

SALLO, li, sum, [*ἐσάλω*] ère. Idem, quod Salire, & quidem antiquiore usu. V. SALIO. Lucil. Sat. 4.

Sallere murænas, mercem in frigidaria ferre.

Sallust. in tertio Hictor. Parte consumpta, reliqua cadaverum ad diuturnitatem usus fallerent. Hæc ex Prisciano lib. 10. extr. q. V.

Pecus occidere & fallere. Varr. de L. L. 4. 22.

SALSUS, a, um. Adj. ex Partic. [*ἀλκός*, ἀλκός, ἀλκός, ἀλκυράδης] Quod fale conditum aut aspersum est, sive Quod falis saporem habet. Plaut. Rud. 2. 7. 31. Itaque alvum prodi speravit nobis falsis poculis.

Æquora falsa. Hor. Epod. 16. 34.

Fluctus falsos pectore revomere. Virg. 5. Æn. 182.

Lacrimæ falsa. Lucret. lib. 1. 126.

Rubigo falsa. Virg. 2. Georg. 320.

Saporis falsi humor. Lucret. lib. 4. 223.

Sudor falsus. Virg. 2. Æn. 273.

Compar. Marina aqua falsior. Plin. 31. 7.

Superl. Mare falsissimum. Plin. 31. 6.

Salsus etiam pro Facetus, a fale qui facetias significat. Cic. 2. Philipp. 42. Salsum omnino hominem. Hinc

Salsum, in consuetudine, pro Ridiculo tantum accipimus, inquit Quintil. lib. 6. cap. 3. Cic. 9. Fam. 15. Accedunt non Attici, sed, falsiores quam illi Atticorum, Romani veteres atque urbani sales.

Dictum salsum. Quintil. lib. 6. cap. 3.

SALSE, Adv. [*ἀσείως*] Cic. 2. de Orat. 275. Valde hæc ridentur, & hercule omnia quæ a prudentibus, quasi per dissimulationem non intelligendi, subabsurde falseque dicuntur. i. e. Acute, & quasi cum quadam reprehensione.

Dicere false. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Compar. Nihil dicitur falsius. Quintil. ibid.

SALSULUS, a, um. Adj. Dimin. Ammian. 28. 4. Aqua falsula. conf. SALSULÆ. f. l.

SALSUSCULUS, a, um. Adj. dimin. Augustin. Confess. 8. 3. Ebriosi falsuscula comedunt.

SALSURA, æ. f. [*παραλυσμα*] Idem quod Salsamentum. Columel. lib. 8. cap. 17. Nulla tamen æque, quam prædictæ falsuræ pabulum, commode dantur, quoniam odorata sunt. Idem frequenter lib. 12. cap. 53. Et Varro de R. R. 2. 4. Corpus suis in falsura fuit. Plaut. Curc. 2. 1. 27.

Nunc dum falsura fat bona est. Idem Stich. 1. 2. 35.

Quia ita meæ animæ falsura evenit.

SALSILAGO, inis. f. Plin. 31. 7. Salsilago tota liquida.

SALSUGO, inis. f. Plin. 31. 7. Appellatur in salinis salsugo.

SALSITUDO, inis. f. Plin. 20. 14. Salsitudo corporis. Vitruv. 1. 4. Inconsuetu falsitudo.

SALSËDO, inis. f. [*ἀλκυότης*] Ipse falis sapor. Onomast. vet. Lat. Gr.

SALSIPOTENS, entis. Adj. Plaut. Trin. 4. 1. 1. Salsipotens Neptunus.

SALIO, [*ἐσάλω*] ire. Sale condire. Columel. lib. 12. cap. 53. Cocto fale, nec nimum minuto, sed suspensa mola infracto, diligenter salito. Cels. lib. 2. cap. 18. Item pisces omnes, qui salem non patiuntur, solidive saliantur.

SALLIO, ōvis, itum, ire. veteres dixerunt. Sisenna, Sic meam paludem multi piscium salientorum causa a navibus semionustis commeant. Ex Prisciano lib. 10. extr. ubi plura V.

SALLITUS, a, um. Partic. [*ἀλιωθέν*] Corn. Severus, (apud Priscian. l. c.) Ad quem saltiti pomiliones adferebantur. Sed rectius cum simplici L scribitur.

SALITOR, ōris. m. [*παραλυστής*] Gloss. Lat. Græc.

SALITURA, æ. f. [*παραλυσμα*] Condimentum cum fale factum. Columel. lib. 12. cap. 21. Fœnum Græcum, quum est aridum factum, molitur, & ex eo molito post salituram multi cochlear cumulat.

SALSO, ære. [*παραλυσω*] Gloss. Græc. Lat. Hinc

SALSATIO, ōnis. f. [*πείχουσις*] Gloss. Græc. Lat.

SALSAMEN, īnis. n. Arnob. 7. Pulpamenta & falsamina. [Gloss. Lat. Græc. Salamen, *παράδορον*.] [An Salfamen? Nam in Græc. Lat. *Τα-είχον*, Salfamen.]

SALSAMENTUM, i. n. [*πείχου*] Gl. L. G. & G. L.] Quod sale conditur ad usum diuturnum, ut pisces, & cetera id genus. Ter. Adel. 3. 3. 27.

—salfamenta hæc, Stephanio,

Fac macerentur pulchre. Varr. 3. de R. R. cap. 17. Præterea salfamenta in eas piscinas emptitia conjiciebat. Sic Cic. 2. de Divin. 117. De vino aut salfamento putes loqui, quæ evanescunt vetustate. Adde Columel. 12. 13. Gell. 2. 7.

SALSAMENTARIUS, a, um. Adj. [*πείχουληός*] Quod ad salfamenta pertinet. Plin. lib. 32. cap. 8. Quin &, testis cadit salfamentarii tuis cum axungia vetere, mirum in modum prodest. Columel. lib. 2. cap. 10. In vasis oleariis, salfamentariisque. Plin. lib. 28. cap. 9. Parotidas admista farina salfamentariæ testæ. Subaud. Sanat.

SALSAMENTARIUS, i. m. [*πείχουλης* G. G. L.] Qui salfamenta vel facit, vel vendit. Auctor ad Herennium, lib. 4. 67. Ut si salfamentarii filio dicas: Quiesce tu, cujus pater cubito se emungere solebat. Suet. in Vita Hor. pr. Patre, ut ipse tradit, libertino, & exactionum coactore, ut vere creditum est, salfamentario. [Eg. Ut vero.]

SALA, [*Σάλα*] Oppidum & fluvius Mauritanie. Plin. 5. 1. [An Stephani *Σάλας*;

Est item Sala, Oppidum magnæ Phrygiæ, Pannoniæ superioris atque

Armenie. Ptolem. lib. 4. cap. 1.

Est & Franciæ orientalis fluvius. V. SALII Germaniæ populi.

SALABASTRÆ, Gentes sunt circa Indum, auctore Plin. lib. 6. cap. 20.

SALAERIA, quæ & Sarabrea, civitas est Cappadociæ, Ptolemæo lib. 5. cap. 6.

SALACIA, æ. f. Amphitrite, Dea aquæ, a Salo ciendo appellata. Paulus apud Festum, Salaciam, inquit, dicebant Deam aquæ, quam putabant salum ciere, hoc est mare movere: unde Ovidius,

—Nymphæque salaces. Quo vocabulo poetæ pro Aqua

usi sunt. Pacuvius, Hinc sævitiam salaciæ fugimus, id est fluctum.

Hæc ille.

Oceanus & Salacia, cæli fatu, terræque conceptu generati. Cic. de

Univerf. 35.

Salacia, scribit Gellius 13. 21. in Romanis comprecationibus quæ ritu Romano fiebant, nominari Latiam Saturni, Salaciam Neptuni, Horam Quirini.

Est autem Salacia, quam poetæ Amphitriten appellant, Neptuni uxor.

Salmacia item dicitur, ut in antiquo lexico legisse se Turnebus scribit.

V. August. 4. de Civit. Dei, & Lilium 5. Syntagm. [Gloss. Lat. Græc.

Salmacia, *Ἀμφιτρίτη*, *Νηρίς*.

SALACIA, Urbs imperatoria ad Tagum Lusitanie fluvium. Plin. lib. 4.

cap. 22. Nunc pagus cui nomen *Alcazar de sal*.

SALACOMA, ætis. n. [*σαλακωμία*] Cic. 14. Att. 2. Altera epistola de

Madaro scripta: apud quem nullum salacoma. i. e. Apud quem nulla

mea fuit inanis jactantia, tanquam interitu Cæsaris recuperata Republica

al. *σαλακωμία*.

SALACON, vel SALACO, ōnis. m. [*Σαλάκων*] Autolyçi pater, molli-

culus, & deliciis diffuens, defamatusque propterea, ut vult Scholiast.

Aristoph. Hinc fit substantivum nomen Salaconia, (*σαλακονία*) quo

Deliciæ molliores significantur. Aristoteles in Rhetoricis lib. 2. cap. 16.

pr. a Delicato disparare Salaconem videtur: nam divitum mores expri-

mens, eos esse ait Trypheros, id est deliciosos & Salaconas. Et Trypheros

quidem ob delicias & felicitatis ostentationem: Salaconas autem & Solæ-

cos, quia infueverint omnes circa id quod amant immorari, quodque

admirantur, ac putare eisdem ceteros affici, quibus ipsi. Est vero deductum

nomen a verbo *σαλακωνίζω*, quod nos Cevere dicimus. Cæl. Rhodig. lib.

12. cap. 16. Hefychio & Suidæ, is dicitur Salacon, qui totidem fere

litteris *ἀλάζων* vocatur, id est Superbus, arrogans, gloriosus, jactabun-

das, insolens, preferox. Cic. 7. Fam. 24. Cognosti meam causam &

istius salaconis iniquitatem. [Nec aliter Aristot. d. I. At Suidas & Hefy.

Divitias in paupertate simulantes exponunt, qui & *σαλακωνίζων* dicitur.

SALACONIA, æ. f. [*σαλακωνία*] Græca vox a Latinis usurpata, jactan-

tiam significans cum vanitate & superbia conjunctam. Quidam & Molliem

interpretantur. V. dict. super.

SALÆ, Populi Themiscyrenæ regionis apud Plin. lib. 6. cap. 4.

SALAMANDRA, æ. f. [*σαλαμάνδρα*] Plin. lib. 10. cap. 67. Sicut

salamandra, animal lacerti figura, stellatum, nunquam nisi magnis

imbribus proveniens & ferenitate deficiens. Huic tantus rigor, ut ignem

tactum exstinguat, non alio modo quam glacies. Eiusdem sanie, quæ

lactea ore vomitur, quacunq; parte corporis humani contacta, toti

defluunt pili: idque quod contactum est, colorem in vitiliginem mutat.

Aristoteles de natura animalium, scribit esse animal in igne vivens. V.

Ælian. Hist. An. cap. 31. Petron. cap. 107. extr. Quæ salamandra super-

cilia tua excussit?

SALAMANTICA, [*σαλαμάντικα*] Ptolemæo lib. 2. cap. 5. Oppidum est in

orientali tractu Lusitanie in Hispania Verronum, vulgo *Salamanca*.

SALAMBO, ōnis. Salambonem Babyionii Venerem dicunt. Lampridius

in Heliogabalo cap. 7. Salambonem (inquit) omni placentu Syriaci cultus

& jactatione exhibuit.

SALAMBRIÆ, [*σαλαμβρία*] Civitas est Cappadociæ in Gardaucrotæ

præfectura Ptolemæo lib. 5. cap. 6.

SALAMINUS, Unus ex iis diis, qui Idæi appellantur. Lilius lib. Historiæ

Deorum, Syntag. 1. Sunt qui Idæos quatuor tantum numerent; Salami-

num, Damnancum, Herculem & Acmonem. Hos Rheæ Deum matris

ministros, id est Dactylos dixerunt.

SALAMIS, vel SALAMIN, īnis: five SALAMINA, æ. f. [*Σαλαμίνις*, *ἴνις*]

Insula in mari Euboico contra Athenas sita, in qua urbs est ejusdem

nominis, ubi Telamon, Ajacis & Teucris pater, regnavit. Sed quum reverte-

retur Teucer a bello Trojano, nec inimicos Ajacis ultus fuisset, expulsum

a patre, in Cyprum navigavit: ibique urbem aliam condidit nomine

Salamina. Inde Jovis Salaminii cognomen Teucro auctore, qui ad

Salaminem Cyprî huic deo inigne & magnificum templum extruxit, ut

auctor est Tacitus, 3. Ann. 62. Cic. 1. Off. 75. Citeturque Salamis

clarissimæ testis victoriæ. De qua V. Nepot. Themist. cap. 5.

Salamina. Cic. 1. Tusc. 119. Ante enim Salaminam ipsam Neptunus

obruet, quam, &c.

Item Urbs Cypri a Teucro condita. V. supra. Hor. 1. Carm. 7. 28.

—Teucer, Salamina patremque

Cum frugeret, &c.

Certus enim promissit Apollo,

Ambiguam tellure nova Salamina futuram.

SALAMINIUS, a, um. Adj. possess. [*Σαλαμίνιος*] Ex Salamine urbe: unde Solon Salaminus dicitur. Cic. pro Arch. 19. Homerum Colophonii

civem esse dicunt suum, Chii suum vendicant, Salaminii repetunt,

Smyrnæi vero suum esse confirmant.

Salaminia pugna. Nepos 3. 2.

Salaminium trophæum. Cic. 1. Tusc. 110.

SALAMINIACUS, [*Σαλαμινιακός*] aliud Adj. ut, Mare Salaminicum.

i. e. Mare Salaminis insulæ. Lucan. lib. 5. 109.

Salaminia tropæa. Sil. 14. 283.

SALAPHITANUM, Urbs Africae provinciæ apud Plin. lib. 5. cap. 4.

SALAPIA, [*Σαλαπία*] Urbs est Apuliæ Daunorum, meretricio Hannibalis

amore nobilitata. Plin. lib. 3. cap. 11.

SALAPITTA, æ. f. [*σάπιττα*] Gloss. Lat. Gr.

SALAPUSIUS, a Sale & Pusius compositum nomen. Pusius enim, five

pufus, & pufio, apud Latinos dicitur Puer. Quo nomine dictus est

Calvus, Catulli familiaris, tanquam puer, ob staturam puerilem, plenus

salis & oratorie mordacitatis. Catul. 54. 5.

Di magni, salapufum disertum. [Sed mira lectionum varietas

V. not. H. Voff. An Salapufus, pumilio salitus? V. Sallitus in SALLIO.

SALAR, aris. m. Piscis. Aufon. Mosel. v. 88.

Purpureisque salar stellatus tegera guttis

Rapacissimi salares. Sidon. 2. Epist. 2.

SALARIA, Regio, vel via potius, Italiæ, suis castaneis Romæ nobilitata;

quas & Salarianas appellarunt. Meminit Varr. R. R. 1. 14. Hinc

SALARIANUS, a, um. Adj. Plin. lib. 15. cap. 23. Pura & plana est ex

eis & Salariana. Subaud. Castanea. V. in SAL.

SALARIVM, V. SAL.

SALAS, [*Σάλας*] Fluvius Germaniæ, inter quem & Rhenum quum Drusus

Germanicus belligeraret, domitis hostibus, victor oppetiit. Strabo lib.

7. Vulgo *Isala*, *Isel*.

SALASSI, [*Σαλασσοί*] nunc Saluffiani, *Salusses*. Regio seu Marcha est

nobilissima inter Alpium juga, auro abundans, quæque olim Ebrodunum

Pedylorum metropolim attingebat: ea Salassos habitatores habuit, de

quibus sic scribit Strabo lib. 4. Post istos & Padum Salassi sunt. Et paulo

post, Salassorum quidem regio magna est, profundam utrinque vallem,

agrumque claudentibus rupibus, eorum etiam pars in superiora extendi-

tur cacumina. Item paulo post; Tellus Salassorum aurifodinas habet,

quas Salassi, quum olim potentia valerent, possidebant, &c. conf.

SALISII.

SALAUDES, Colchorum rex ditissimus ob peritiam auri inveniendi. Da

eo sic Plin. lib. 33. cap. 3. Jam regnaverat in Colchis Salauces &

Efubopes, qui terram virginem nactus, plurimum argenti aurique

eruisse dicitur in Suanorum gente, & aliqui velleribus aureis inclyto

regno. Sed & illius aureæ cameræ, & argenteæ trabes narrantur, &

columnæ atque parastatæ, victo Sesoistre Ægypti rege, tam superbo, ut

prodatur annis quibusque forte reges singulos e subjectis jungere ad cur-

rum foitit, sicque triumphare.

SALAX, æcis. Adj. [*κατωφερός*, *καταρτία*] Gl. L. G.] Libidinosus, vel

qui præceptus in libidinem fertur. Vossius in Etym. a Salio est Salax; ut

ab Audeo, Audax. Alii a Sale deducunt, quia Sal libidinem excitare

putatur. Columel. lib. 7. cap. 9. Maximeque quod ad rem pertinet,

quam salacissimos oportet esse mares, qui & annicula ætate commode

progenerant. [Salacia primum pecora mascula dicta videntur, quæ cu-

pidiis salirent, i. e. feminas inirent. Inde ad homines, ut alia, trans-

latum. V. SALIO, ire, infra.

Aquæ salaces. i. e. Scaturientes, quasi e terra profiliantes. [Quis auctor?

Aries salax. Ovid. 4. Fast. 771.

Cibi salaces, Venerem concitantes; ut, Erucæ salaces. Ovid. de Rem.

Amor. 799.

Herba salax. Ovid. 2. de Arte Am. 422.

Taberna salax. Catull. ad contubernales, 37. 1.

SALACITAS, ætis. f. Lascivia & propensio in Venerem, [*τὸ ἀφροδισιμα-*

κὲν] Plin. lib. 10. cap. 36. Passeri minimum vitæ, cui salacitas par. conf.

Columel. 8. 2. Pallad. 1. 29.

SALDÆ Colonia, [*Σαλδαὶ κολώνια*] Mauritanie Cæsariensis urbs Ptolemæo

auctore lib. 4. cap. 2. hodie *Algier* vel *Algeria*, olim Barbarossæ regnum.

Saldæ colonia Tingitanæ provinciæ apud Plin. lib. 5. cap. 2. Al. Salde.

SALDUBA, Urbs Hispaniæ apud Melam. lib. 2. 6. Nunc vulgo dicitur

Ubeda teste Olivario.

SALÆ, Stagnum est Mæoniæ, eodem in loco, in quo olim Sipylum, totius

regionis caput, terræ hiatu defedit. Plin. lib. 5. cap. 29.

Sale, is. n. pro Sal. V. in SAL. De Sale promont. V. SALENTINUM.

SALIBRA, æ. f. fec. com. [*σάληρυμα*] Frequentius pl. Salebræ, a Salto dictæ,

ut ait Nonius 2. 288. edit. Gothofr. Nam Mercerus hæc verba omisit: sunt

Loca inæqualia & aspera, quæ quasi sine saltu præteriri non possunt. Mar-

tial. lib. 11. 91.

Carmina nulla probas, molli quæ limite currunt,

Sed quæ per salebras, altaque saxa cadunt. Hic per transla-

tionem. Propert. lib. 3. 15. 15.

Luna ministrat iter, demonstrant astra salebras. Hor. 1. Epist. 18. 53.

Qui queritur salebras & acerbum frigus.

Translate Cic. 2. de Finib. 30. Hic si diffinire & dividere didicisset, si

loquendi vim, si denique consuetudinem verborum teneret, nunquam

in tantas salebras incidisset. i. e. In tantas asperitates, & incultas ora-

tionis formulas.

Salebra recto sing. Valer. Max. 6. 9. 5. Tristitiæ salebra. Apul. lib. 1.

Met. Verborum salebra. Cic. 5. de Finib. 84. Quod vestri non item,

tria genera bonorum, proclivius currit oratio, venit ad extremum,

hæret in salebra. Sed numerus singularis minus est frequens. [Gloss.

Lat. Gr. Salebræ, (Sic enim scriptum) *Ἐν ταῖς ὁδῶν ἀνωμαλίαις, καὶ βό-*

θῆναι. Onomast. vet. Salebræ, *Ἐκρήρυμα*.

SALIBRATUS, a, um. Adj. Sidon. 2. Epist. 2. Fluvio intratur, qui

salebratis faxorum obicibus anfractus, &c.

SALIBRATIM, Adv. Sidon. ibid. ut alii legunt.

SALIBROSUS, a, um. Adj. [*σάληρυματός*] Quod multas habet sale-

bras, quodque est asperum. Martial. lib. 11. 2.

Leitores

Lectores tetrici, falebrosum ediscite Santram. Per translationem. Quintil. lib. 11. cap. 2. Inde interruptus actionis imperus, & resistens ac falebroso oratio.

Salebroso & exiliens oratio. Sen. Epist. 101.

SALEBRITAS, ætis. f. Asperitas viæ. Apul. Met. 6. p. 178. Elmenh. Inaccessa falebritate lubricus.

SALĒJUS, i. m. Pauper quidam Poeta. Juven. 7. Sat. 80.

—tenuique Salejo

Gloria quantalibet. conf. Quintil. 10. 1.

SĀLENTIA, [Σαληνια] Urbs Messapiorum, a qua

SALENTINUS, a, um. Adj. [Σαληνίδης] Nomen gentile, Stephano Sallentinus litt. gem. Ovid. 15. Met. 51.

Præterit & Sybarim, Sallentinumque Neæthum.

Campi Sallentini. Virg. lib. 3. Æn. 400.

Et Sallentinos obsedit milite campos.

Sallentini campi, peninsulæ forma intra Tarentinum & Adriatici fauces propanis, Isthmo se juxta Brundisium & Rudias contrahente, non amplius cccc stadiis lato, quod ex Ptolemæi tabula discitur.

Cohortes Sallentinæ. Sil. lib. 8. 576.

SĀLENTINI, [Σαληνιοί] Populi dicti, quod in salo amicitiam fecerint Idomeneus & Locrenses. Hos, Strabo scripsit esse Cretenses. V. Serv. ad 3. Æn. 400.

Regio Sallentinorum, quæ nunc (ut quidam volunt) Terra Idruntii, sive Terra di Bari vocatur, in Italia sita est, & Apuliæ finitima. In ea est Iapygium promontorium, quod & Sallentinum dicitur. Salustius, Omnis Italia coacta in angustias scinditur in duo promontoria, Pachynum & Sallentinum. Sallentini Illyrici, Cretæ. Festus Pompejus: Sallentini a salo dicti sunt, Cretæ & Illyrici, qui cum Locrensisbus navigantes societatem fecerunt ejus regionis Italiæ, &c. V. seq. dict.

SĀLENTINUM, i. n. [Σαληνιον] Ptolemæo promontorium est extremum totius Italiæ, quo illa quam longissime in mare excurrit, quod alio nomine Acra Iapygian Græci appellant. Plin. lib. 3. cap. 11. Sale dicitur a Pomponio Mela lib. 2. 4. de Italiæ sinibus, Primus (inquit) Tarentinus dicitur, inter promontoria Salen, & Lacinium, in eoque sunt Tarentus, Metapontum, Heraclea, Croto, Turium.

SĀLERNUM, i. n. [Σάληνον] Picentiorum oppidum in Italia. Plin. lib. 3. cap. 5. A Surrento ad Silarum amnem xxx. m. pass. ager Picentinus fuit Tuscorum, templo Junonis Argivæ, subafone condito, insignis. Intus oppidum Salerni, Picentia. Volaterranus dicit Salernum fuisse ab Romanis contra Picentes & Lucanos munitum, ab initam cum Annibale societatem. Castrum Salerni. Liv. 32. 29.

SĀLERNUS, i. m. Gentile, ut

Pugnax Salernus. Sil. lib. 8. 583.

SĀLRES, Una ex Jovis filiabus, quam Nilo ortam, Minervam Egyptii fabulantur: Alexandrinus Alexander Genial. Dierum, lib. 6. cap. 4.

SĀLGĀMA, orum. n. pl. [σαλγάμα] appellabantur a pifcis Quæcunque conditanea ad victum in vasis servabantur, interdum sicca, sæpe cum liquamine & jure: ut puta mala, pyra, fici, uvæ, rapæ. Columel. lib. 10. 117.

Tempore non alio vili quoque falgama merce,

Capparis, & tristes inulæ, ferulæque minaces,

Plantantur. Idem lib. 12. cap. 4. Post hoc præceptum, locum & vasa idonea falgamis præparari jubent. Locum esse debere aversum a sole, quam frigidissimum & siccissimum, ne situ penora mucorem contrahant. In Codice Imperatorio, lib. 12. legimus Salgami nomine contineri culcitram, lignum, oleum.

SĀLGAMĀRIUS, i. m. [σαλγαμάρης] Columel. lib. 12. cap. 44. Libros tres edidit, quos inscripsit nominibus coci, & cetarii, & falgamarii.

SĀLGANRUS, [Σαλγανρός] Persarum dux a Metabate non procul ab Euphrate interfectus. Suspiciabatur Metabates præ malitia classem eo fraude illum coniecisse, & angustum in mare minime pervium induxisse. At ubi intellexisset falsum se, Barbarus ille poenitentia ductus, ipsum classem ductorem indigna cæde peremptum cernens, honore sepulturæ decoravit. Strabo lib. 9. V. subjecta.

Salganeus item Locus in Aulide ad Euripum fluvium de quo sic Strabo lib. 9. Prope quidem locus est sublimis cognomento Salganeus, ab Salganeo cognomentum assequutus ibi sepulto. Is homo fuit Boeotius origine, qui sese navigantibus & Malea hoc mare Persis ducem præbuit. Ipsum vero classem præfectus Metabates, priusquam Euripum attingeret, occidit, & occisum in eo loco sepelivit.

SĀLI, orum. m. Aviculæ sunt, quas Aristoteles αἰγίβους, & αἰγίβους appellat, fecunditatis magnæ, ut Perdices, gallinæque. Plin. lib. 10. cap. 52. Plurima ova pariunt Itruchiocamelæ, gallinæ, perdices, fali.

SĀLIA, [Σάλια] Fluvius est Hispaniæ ad oram Britannici maris, a quo Saleniacollæ dicti, quos Selinos Ptolemæum lib. 2. cap. 6. nominasse existimat Hermolaus

SĀLIARIS, V. SALIUS in SALIO.

SĀLICA LEX, V. SALII Germaniæ populi.

SĀLICASTRUM, SALICETUM, SALICTUM, SALIGNEUS. V. SALIX.

SĀLICI, Populi sunt in Cordubensi conventu. Plin. lib. 3. cap. 1. Conventus vero Cordubensis circa flumen ipsum Ossigi, quod cognominatur Laconicum, Illurgi, quod Forumjulium, Ipasturgi, quod Triumphale. Et paulo post, Mox Ripepora fœderatorum, Salici.

SĀLI, [Σάλιοι] Germaniæ populi, qui & Franci dicuntur, ejus regionis incolæ quæ vulgo Franconia vocatur. Sidonius, in Paneg. Socero dictis.

Sauromata, clypeo, Salius pede, falce Gelonus. Ammianus Marcellinus lib. 17 cap. 8. de Constantio scribens, Quibus, inquit, paratis, petit primos omnium Francos, eos videlicet quos consuetudo Salios appellavit. Andreas Althamerus in Tacitum, suspicatur ita fuisse nuncupatos ab Sala fluvio. Francia enim illa Orientalis irrigatur huminibus Mæno, Radiantia, Ætto, Sala, Sinna, & Tubero. Hi Gallis expulsis, eorum fedes occuparunt, Franciamque de suo nomine appellarunt. Ab his Saliis putat Alciatus Legem Salicam nomen duxisse, quasi dicas Francicam.

Sali, Appellativ. V. in SALIUS.

SĀLINÆ, arum. Urbs Siciliæ juxta Lilybæum palmis abundans.

Sunt & aliæ non paucæ ejusdem nominis urbes, a salis fontibus nomen sortitæ, inter quas minime convenit præteriri, quæ apud Sequanos visuntur, & structuræ genere, & salis proventus adeo admirandæ, ut non immerito octavum sibi locum inter orbis miracula possint vindicare. Vulgo a nobis dicuntur *Salins* non procul a Claudiano monte.

SĀLINÆ, Appellativum, SALINATOR, SALINUM, &c. V. SAL.

SĀLIO, falivi, vel falii, vel falci, saltum, [πιδίον, ἡλ. ἡλ. ἡλ. Gl. G. L. & L. G.] ire. Virg. 2. Georg. 383.

Mollibus in pratis unctos faliere per utres. Quidam legunt

Saluere. Plin. lib. 10. cap. 38. Saliunt aliquæ aves, ut pastores.

Ad strepitum tibicinæ faliere. Hor. 1. Epist. 14. 26.

Saliendo se exercere. Plaut. Bach. 3. 3. 25.

Salire de muro. Liv. 25. 24.

Salire e terra. Lucret. lib. 1. 188. i. e. Prodire, emitti.

Grando falit in tectis. Virg. 1. Georg. 449.

Salit mihi cor, per translationem. Plaut. Cistell. 2. 6. 62.

Salire dicuntur animalia ratione carentia, Quando mares ineunt feminas, nam faliendo ascendunt. Ovid. 2. de Arte Am. 485.

Læta salitur ovis, tauro quoque læta juvenca est.

Salire matrem; de equo dictum. Varr. 2. de R. R. cap. 7.

Salire in aqua. Varr. 3. de R. R. cap. 10.

SĀLIENS, Partic. [ἐλθόντων] ut Mica faliens. Ovid. 4. Fast. 409.

Farra deæ, micæque licet faliensis honorem

Detis, & in veteres turea grana focos. Micam faliensem pro

Sale accipit. [Non tamen, ut in Lond. Thef. a sale, verum a saltu accessendum epitheton, quod in igne crepitent & subsiliant falis micæ.

Aqua faliens, pro Currente. Plin. 2. Epist. 17. 24. & Suet. Aug. cap. 82.

Grandine faliente graves ceciderunt nimbi. Ovid. 14. Met. 543.

Rivo faliente sitim restinguere. Virg. 5. Ecl. 47.

Vena faliens sanguine. Virg. 3. Georg. 460.

SĀLIENS, m. Salientes Latinis dicuntur Capita fistularum, atque etiam ipsæ tubulorum, fistularumque Scaturigines, quæ & Siphunculi dicuntur & Sipunculi, ab aquæ expressione, tanquam ex siphone faliensis. Hos Græci κενύες dicunt, Vitruvius lib. 8. cap. 3. Hæc maxime considerantur Athenis: ibi enim ex ejusmodi locis fontibus, & in Afty, & ad portum Piræum, ducti sunt salientes, e quibus bibit nemo, sed lavationibus & reliquis rebus utuntur, bibunt autem ex puteis. Ibid. cap. 7.

Budæus. Cic. 3. Q. frat. 1. Equidem hoc quod melius intelligo, affirmo, mirifica suavitate te villam habiturum piscina & faliensibus additis palæstra & silva viridicata.

Κενύδων, In vulg. exp. Instat faliensium. H. St.

SĀLITIO, ōnis. f. Actus faliendi. Veget. de Re Milit. 1. 18. Salitio equorum.

SĀLTUS, ūs. m. [πιδίον Gl. G. L.] Qualis est cervorum & leporum.

Virg. 9. Æn. 554.

— saltu supra venabula fertur. Dicitur & de hominibus.

Sic Virg. de Turno 9. Æn. 815.

Tum demum saltu præceps, sese omnibus armis

In fluvium dedit.

Superbus saltu. Virg. 12. Æn. 326.

Agrestis saltus. Ovid. 14. Met. 521.

Facilis saltus. Claud. de Bell. Get. 178.

Rapidus saltus. Stat. 1. Achil. 178.

Volucer saltus. Stat. 6. Theb. 569.

Dare saltum. Ovid. 1. Fast. 507. i. e. Salire.

Insilire saltu. V. INSILIO.

Superare viam saltu. Virg. 3. Georg. 141.

Uti excursionem & saltu. Cic. de Senect. 19.

Saltus, Silva, V. cum derivatis suo ordine.

SĀLTUOSUS, a, um. Adj. [πιδίτης] Gloss. Græc. Lat.

SĀLTICUS, a, um. Adj. Tertull. adv. Gnost. cap. 8. Contumeliosa cæde truncatur in puellæ saltica lucar.

SĀLTUĀRIS, e. Adj. [πιδιευαπικός] Plin. lib. 2. cap. 95. Sunt & in Nymphæo parvæ insulæ, Saltuaries dictæ, quoniam in symphoniarum cantu ad ictus modulantium pedum moventur.

SĀLTUĀTIM, Adv. [πιδιευαπικῶς] h. e. Per saltus. Gell. lib. 9. cap. 4.

Atque item esse alia apud ultimas Orientis terras miracula: homines, qui monomeri appellantur, singulis cruribus saltuatim currentes, vivacissimæ pernicitatis.

Saltuatim scribere; h. e. Non scribere rem aliquam suo ordine, sed ut sese offert, id est digredi. Sisenna lib. 1. Histor. Nos una ætate in Asia & Græcia gesta litteris idcirco continentia mandavimus: ne vellicatim, aut saltuatim scribendo, lectorum animos impediremus. ex Non. 2. 758. conf. Amm. 26. 12. Sidon. 4. 3.

SĀLTO, [σάλτο, ὀρχομαι] are. Frequent. Tripudiare Cic. in Catil. 2. 23.

Hi pueri tam lepidi, ac delicati, non solum amare & amari, neque cantare & saltare, sed etiam ficas vibrare, & spargere venera didicerunt. Vetus exemplar legit, Psallere. Idem 3. Off. 93. At si dares hanc vim M. Craffo, ut digitorum percussione heres posset scriptus esse, qui revera non esset heres, in foro, mihi crede, saltaret.

Nemo fere saltat sobrius. Cic. pro Muren. 13.

Nudus in convivio saltaret. Cic. in Pison. 22.

Laudes alicujus saltare, pro Saltationibus immiscere, ut ait Budæus. Plin. in Paneg. cap. 54. pr. Ita Cantari saltarique commentarios dixit Tacit. de Orat. 26. [Veteres nimirum, non ad organorum sonum duntaxat, sed & Cantica desaltabant, sumpto etiam habitu Deorum aut Heroorum, quorum personas cantando agebant. Apud Tac. est Fracta modulor oratio.

In oratione saltare. Cic. in Orat. 226. Saltat, incidens particulas.

Carmina saltantur theatro. Ovid. 5. Trist. 7. 25. i. e. Populus saltat ad carminum mensuras.

Saltata poemata populo. Ovid. 2. Trist. 5. 9.

SĀLTĀBUNDUS, a, um. Adj. Gell. 20. 2. Saltabundi caneant, quæ nunciantes canunt.

SĀLTĀTIO, ōnis. f. [ὀρχησις, ὀρχησμός Gl. Gr. L.] Cic. pro Muren. 135. Intempestivi convivii, amœni loci, multarum deliciarum comes est extrema saltatio. Idem 3. de Fin. 24.

Cordax saltatio. V. Cordax, in COR.

Saltationi Titius nomen. Cic. de Clar. Orat. 225. Quos Sex. Titius consecutus, homo loquax sane & satis acutus, sed tam solutus & mollis in gestu, ut saltatio quædam nasceretur, cui saltationi Titius nomen esset.

Armatam saltationem Curetes docuere: Pyrrichen Pyrrhus. Plin. lib. 7. cap. 56.

SĀLTĀTIUNCULA, æ. f. dimin. Vopisc. in Aurel. cap. 6. Pueri saltatiunculas in Aurelianum compererent.

SALTĀTUS, ūs. m. [*ἄρχητρός*] Ipsa saltatio. Liv. 1. 20. Per urbem ire canentes carmina cum tripudiis solennique saltatu iussit. Ovid. 14. Met. 637.

Quid non & fatyri, saltatibus apta juvenus,
Fecere?

SALTĀTOR, ōris. m. [*ἄρχητρός* Gl. L. G. & G. L.] apud Romanos nomen contemptum insinuans. Cic. pro Muren. 13. Idem 1. Off. 150. Adde huc, si placet, unguentarios, saltatores, totumque ludumalarium. conf. Suet. Calig. cap. 54. Plin. 35. 11. Quintil. 6. 3.
Facere aliquem saltatorem. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Motus certus datus saltatori. Cic. 3. de Fin. 24.

SALTATRIX, icis. f. [*ἄρχητρίς* Gl. L. G. & G. L.] Cic. in Pison. 18. Tu ex tenebricosa popina Consul extraetus, cum illa saltatrice tonsa, Senatam Reip. occasum atque interitum lugere vetuisti. Gabinium intelligit. conf. Justin. 9. 8. Plin. 10. 23.

SALTATRICULA, æ. f. [*ἄρχητρίσκη*] dimin. a Saltatrix. Gell. lib. 1. cap. 5. Dionysiamque eum, notissimæ saltatriculæ nomine, appellaret.

SALTĀTORIUS, a, um. Adj. [*ἄρχητρίκός*] Quod ad saltationem pertinet: ut, Ludus saltatorius, In quo saltare docetur. Scipio Africanus Æmilianus, apud Macrobi. Saturn. lib. 2. 10.

Orbis saltatorius. Cic. in Pison. 23. Quumque ipse nudus in convivio saltaret, in quo ne tum quidem, quum illum suum saltatorium verfaret orbem, Fortunæ rotam pertimescebat.

SALTĪTO, ære. Frequent. a Salto. Macrobi. lib. 3. Saturn. cap. 14. Sed quid loquor de histrionibus, quum Appius Claudius, vir triumphalis, qui Salius adfuit fenectutem fuit, pro gloria obtinuerit, quod inter collegas optime saltabat. Arnob. 1. 2. Saltitaret & caneret. Adde Quintil. 9. 4. Vopisc. in Abrel. cap. 6.

SALISSATIO, ōnis. f. [*παλμός*] Palpitatio. Gloss. Gr. Lat. [In iisdem Gloss. Salatio, *παλμός* vitiosa puto lectione, pro Saltio. Nam in Græc. Lat. *παλμός*, Saltio. c. pro t. ante i ubique ponit.

SALISATOR, ōris. m. Gloss. Ibid. 8. 9.

SALAX, SALIUS, V. suo ordine.

SALIALIUM, i. n. [*Σαλιάνιον*] Gloff. Lat. Gr. Quod Oedipo indiget enarratore.

SALIOCANUS, Portus Galliæ, Urbs apud Ptolemæum lib. 2. cap. 8. Vulgo *δ. ραυίς*.

SALĪSII, vel SALĒSII, [*Σαλῆσιοι*] Stephano pars Pannonum. Forfan iidem ac Salassi.

SALISUBSULUS, V. SALIUS.

SALĪVA, æ. f. vel SALĪVUM, i. n. [*σίαλον* Gl. L. G. & G. L.] Sputum: quod fere falis saporem habeat. Vel a saliendo, quod in ore saliat & crescat. Plin. lib. 28. cap. 4. Quidam vero aggravant ictus ante conatum simili modo faliva in manu ingesta.

Jungere falivas oris. Lucret. lib. 4. 1101.

Jejuna faliva. Plin. lib. 28. cap. 4.

Spurca faliva lupæ committæ. Catul. ad Juventium, 96. 10.

Mercurialis faliva, pro Lucro. Perf. 5. Sat. 12.

Tenuis faliva turdorum, i. e. Gustus, aut fapor. Perf. 6. Sat. 24.

Item in genere pro quovis Succo aut humore. Plin. 9. 36. Purpuræ conchæ vivunt faliva sua.

Saliva lacrimationum, Humor lacrimarum. Plin. lib. 11. cap. 37.

Saliva fiderum. Plin. lib. 11. cap. 12. Sive est cæli fudor, sive quædam fiderum faliva.

Saliva vino innocentissima. Plin. lib. 23. cap. 1. Sua cuique vino faliva innocentissima, sua cuique ætas gratissima, hoc est media.

SALIVŌSUS, Adj. [*σαλιώδης*] Quod falivæ saporem habet, vel falivæ est simile. Plin. lib. 16. cap. 38. Humor ulmis salivofus. Sub finem carminis obscæni,

Quibus repletus, aut salivofis aquis,
Obefam ad uxorem redis.

SALIVATUM, i. n. V. Salviatum in SALVIA, etsi hæc verior lectio videtur.

SALIVĀRIS, e. Adj. ut, Herba salivaris. [*πύρεθρον*] Diof. 3. 86.

SALIVĀRIUS, a, um. Adj. [*σαλικός*] Plin. lib. 9. cap. 51. Quæ durioris testæ sunt, ut murices, purpuræ, salivario lentore proveniunt. i. e. Viscositate falivæ simili.

SALĪVO, [*σαλιών*] ære. Salivam facere, sive emittere. Plin. lib. 9. cap. 36. Congregantur verno tempore purpuræ, mutuoque attritu lentorem cujusdam ceræ salivant.

Salivare etiam est, quod Salviare quoque a nonnullis dicitur. Quid autem hac voce intelligant vide infra suo loco. Columel. lib. 6. cap. 5. Tunc panacis & eryngii radices foeniculi feminibus miscendæ, & cum defruti ac moliti tritici farina, candentique aqua confpergendæ, eoque medicamine salivandum ægrotum pecus. Ibid. cap. 37. de alino admistrario, Et defecto viridi pabulo, & largo ordeo firmandus, nonnunquam etiam salivandus erit.

SALIVATIO, ōnis. f. Cæl. Aurel. Acut. 3. 2. Plurima salivatio.

SALIUNCA, æ. f. [*ἀρχιόροδον, λευκόροδον* Gl. L. G.] Nardus Celtica, ut putat Ruellius, lib. 2. cap. 7. Herba statim e terra exiliens. Plin. lib. 21. cap. 7. Saliunca foliosa quidem est, sed brevis, & quæ necti non possit. Radici numerosæ cohæret: herba verius quam flos, densa veluti manu pressa, breviterque cæspes sui generis. Pannonia hanc gignit, & Norici, Alpiumque aprica.

Humilis saliunca. Virg. 5. Ecl. 7.

SALIUNCANUS Portus, maritimum Galliæ Celticæ oppidum ea in parte, qua Britanniam insulam spectat. Auctor Ptolemæus lib. 2. cap. 8.

SALIUS, i. m. [*ἱεὺς, ὁ τὰ διοπιτὴ ὅπλα ἱερῶντων, ὑμνωδὸς, στυπνός* Gl. L. G.] Martis Gradii sacerdos. Pompejus Festus, Salius a saliendo & saltando dictos esse, quamvis dubitari non debeat: tamen Polemon ait, Arcada quendam fuisse nomine Salium, quem Æneas a Mantinea in Italiam deduxerit, qui juvenes Italicos εὐδωκίον saltationem docuerit. At Critolaus Saonem ex Samothrace cum Ænea Deos Penates, qui Lavinium transfulerit, Saliare genus saltandi instituisse, a quo appellatos esse Salios, quibus per omnes dies ubicunque manent, quia amplæ ponuntur cœnæ, si quæ aliæ magnæ sunt, saliares appellantur.

Salii, Sacerdotes Martis dicti, quod in portandis Ancilibus saltare eos mos esset. Liv. 1. 20. Numa item Salios duodecim Marti Gradiivo legit, tunicaque pictæ insigne dedit, & super tunicam æneum pectori tegumen, cælestiaque arma (quæ Ancilia appellantur) ferre, ac per urbem ire

canentes carmina cum tripudiis solennique saltatu iussit. V. Plin. lib. 21. cap. 3. Cic. 3. de Orat. 197. Ut epularum solennium fides ac tibiz. Saliorumque versus indicant. Ovid. 3. Fast. 387.

Jam dederint Saliis a saltu nomina dicta.

Exultantes Salii. Virg. 8. Æn. 285.

Curia Saliorum. Cic. 1. de Divin. 30.

Iidem vocantur Salifubuli, a Catullo, 18. 6. V. infra.

SALIUS, a, um. Adj. ut, Salius mos. Hor. 1. Carm. 36. 12.

Neu, morem in Salium, sit requies pedum. i. e. Neu cessemus

Saliorum more saltare. Erant autem Salii Martis Gradii sacerdotes a Numa Pompilio instituti, qui certis anni temporibus carmina cantabant cum tripudiis & saltibus solennibus: de quibus qui plura scire volet, legat Dionys. Halycarn. lib. 2. Ex Lambino.

Saliz virgines, Cincius Salias virgines esse ait Conductitias, quæ ad Salios adhibebantur cum apicibus paludatæ, quas Ælius Stilo scripsit sacrificium facere in Regia cum Pontifice paludatas cum apicibus in modum Saliorum. Festus. Ego Salias, illis non absimiles existimo, quas Saliis Provincialibus Aquarum Sextiarum (quæ urbs in Provincia est Massiliensium) cives Sacramentario die, per vicos salire, rident.

SALIĀRIS, e. Adj. Ad Salios pertinens. Saliare Numæ carmen. Tacit. 2. Ann. 83. conf. Hor. 2. Epist. 1. 86.

Curfus Saliaris. Sen. Epist. 15.

Saliæres Cœnæ, Dapes, Epulæ, [*Σαλιαὶ δᾶπνοι*] auctore Festo, Magnæ & copiosæ cœnæ dicebantur, & opiparæ, quales solebant facere Salii sacerdotes Martis. Hor. 1. Carm. 37. pr.

Nunc est bibendum, nunc pede libero

Pulsanda tellus, nunc Saliaribus

Ornare pulvinar Deorum

Tempus erat dapibus. V. SALIUS.

Epulari Saliarem in modum. Cic. 5. Att. 9.

SALĪSUBSULUS, Mars dictus a saliendo subsultandoque: Nonius ex Pacuvio. Catull. 18. 6.

Sic tibi bonus ex tua pons libidine fiat,

In quo vel Salifubuli sacra suscipiunt. [Sed vocem nihili esse

contendit If. Vossius, & a Mureto suppositum verum, qui pro Pacuviano affertur, vultque legi Sali ipfulis.

SĀLIX, icis. f. [*ἰλίξ* Gl. L. G. & G. L.] Arbor: a Saliendo dicta: vel quia casu terræ impacta salit ac repente urgit. V. Plin. lib. 16. cap. 37. Virg. 10. Ecl. 40.

Mecum inter salices lenta sub vite jaceret.

Salicem, Verrius, Virgulti genus, non Arboris dicit, & ridicule interpretatur dictam, quod ea celeritate crescat, ut salire videatur. Festus.

Amaræ salices. Virg. 1. Ecl. 79.

Amnicolæ salices. Ovid. 10. Met. 96.

Curva falix. Ovid. 5. Met. 594.

Erratica. Vitruv. 8. 1.

Fecundæ salices viminibus. Virg. 2. Georg. 446.

Frugiperda falix. V. Frugiperda, in FRUGES.

Glaucæ salices. Virg. 4. Georg. 182.

Lenta falix. Virg. 3. Ecl. 83.

Munda falix apud Jurisconsultum, Ea dicitur, quæ omni spurcitia & frondibus liberata & purgata est, aptaque est ad vincendum & alligandum: ut quum ex arundine juga fiunt, aut pedamenta adminiculaque vitum. Verba Jurisconsulti sunt, Et salicis mundæ annua librarum viginti millia. Ex Turnebo. V. I. Cajus. D. de ann. legatis.

Perticulis falix. V. Perticulis, in PERTICA.

Teneræ salices. Lucret. lib. 2. 361.

Viminalis falix. V. Vimalis, in VIMEN.

Salicis tria genera. V. Columel. lib. 4. cap. 30. & Plin. lib. 16. cap. 37.

Salix Græca, *ἄλκυ, δένδρον*. Gloss. Lat. Græc.

SALIGNEUS, a, um. Adj. [*ιστινός*] Quod ex falice factum est. Columel. lib. 7. cap. 10. Deinde ab ictu virgæ oportet tumentem venam ferro rescindi, detractoque sanguine colligari saligneo libro, vel etiam ulmeo. Idem lib. 11. cap. 3. Et lib. 6. cap. 2. Saligneæ clava.

Virgas saligneas instituendi salicti causa si quis defixerit, hæque radices egerint. Ulp. in l. 3. §. j. D. arb. furt. cæsar.

SALIGNUS, a, um. Adj. Idem. Columel. lib. 7. cap. 1. Quippe vel foliis, spinisque, vel perticis salignis alitur.

Crates unbonum salignæ. Virg. 7. Æn. 632.

Falx saligna. Virg. 4. Georg. 110.

Fores salignæ. Stat. 4. Theb. 161.

Fustis salignus. Hor. 1. Serm. 5. 22.

Lectus salignus. Ovid. 8. Met. 659.

SALICETUM, & per syncopen, SALICTUM, i. n. quod est usitatus, [*ἰλίξ* Gl. L. G.] Locus salicibus confusus. Varro, Idoneus locus eligendus ubi faciat salictum.

Flos salicti. Virg. 1. Ecl. 55.

Amœna salicta. Cic. 1. de Divin. 40.

Canentia salicta fronde glauca. Virg. 2. Georg. 13.

Dentis salictis obfessa palus. Ovid. 11. Met. 363.

Humile salictum. Juven. 11. Sat. 67.

Inculcum salictum. Virg. 2. Georg. 415.

Udum salictum. Hor. 2. Carm. 5. 8.

Instituere salictum, V. paulo ante Virgas saligneas.

SALICTARIUS, a, um. Adj.

Adjective apud Plin. 21. 15. Lupus salictarius; Herba quædam.

SALICTARIUS, i. m. Qui salictum curat, & ex eo materiam salignam viti pedandæ jugandæque parat. Meminit Cato de R. R. cap. 11. ubi de vinea instruenda loquitur.

SALICASTRUM, i. n. [*ἀρχιλάμπη*] Labrusca in salicetis nascens. Plin. 23. 1. Est labruscæ similis, sed in salictis nascens, ideo distinguitur nomine, quum eisdem usus habeat, & salicestrum vocatur.

SALLIO, SALLO, V. SAL.

SALLUSTIUS, i. m. [*Σαλλέσιος*] C. Sallustius Crispus. Natus est Amiterni, oppido Sabinorum. A. U. C. 668. Obiit autem A. U. C. 723.

Scriptit Historiam Romanam, egregium opus, de quo Martial. 14. 191.

Crispus Romana primus in historia. Tacit. lib. 3. Ann. 30. Cris-

pus Equestri ortum loco, C. Sallustius rerum Romanarum florentissimus

mus auctor, fororis nepotem in nomen adscivit. V. CRISPUS. V. Quintil. lib. 2. cap. 5. Hodie ejus exstant tantum,

1. Bellum Jugurthinum.

2. Bellum Catilinarium, sive de Conjurazione Catilinæ liber.

3. E sex libris Historiarum populi Romani, a morte Sullæ A. U. C. 626. usque ad Catilinæ conjurationem, pauca quædam fragmenta.

4. Duæ Orationes (sive Epistolæ) de Republica ordinanda: quas quidem nonnulli Sallustii esse negant.

5. Declamatio in Catilinam, & alia in Ciceronem; de quibus V. Vossium de Vit. Serm. 3. 6.

Subtilissimæ brevitatis artifex dicitur Gell. 3. 1.

SALLUSTIANUS, a, um. Adj. ut Tacit. 13. Ann. 47. Horti Sallustiani. Sallustiana brevitatis. Quintil. lib. 4. cap. 2.

SALMACIS, idis f. [Σαλμακίς] Nympha Cæli & Terræ filia, fertur causâ fontis Halicarnassi aquæ appellandæ fuisse Salmacidis, quam qui bibisset vitio impudiciæ mollesceret, ob eam rem, quod ejus aditus angustatus parietibus, occasionem largitur juvenibus petulantibus antecedentium [alias accedentium] puerorum puellarumque violandarum, quia non patet refugium. Ennius, Salmacidas spolia sine sudore & sanguine. Festus. Ita enim legendus est ille senarius, non Salmaci da. Itaque M. Cicero lib. 1. de Off. 61. Intelligendum est, &c. sic restituendus est: Et si quid ejusmodi: Salmacidas spolia sine sanguine & sudore. [Salmacida spolia Scalgi ad Fest. Alii tamen divise Salmaci, da spolia malunt. V. Ant. August. Dacer. ad Fest. Turneb. Advers. 28. 37. & interpp. Cic. Item Fons in Caria, juxta Halicarnassum. Dictus Venereus ab amœnitate incolarum, ubi paulatim homines illecti, omnem feritatem deposuerunt. Strabo lib. 14. Salmacis fons, nescio quamobrem calumnias, tanquam emolliens eos qui inde bibant. Hominum enim mollietis videtur ab aëre, vel ab aqua causam trahere, quum ea minime sint causâ mollietiei, sed divitiæ, & victus incontinentia. Spolia quoque sine labore parva, Salmacia dicuntur, & Salmacida Bajas dixit Macer. [ap. Sen. puto] Ovid. 4. Met. 285.

Unde sit infamis, quare male fortibus undis

Salmacis enervet, testosque remolliat artus,

Discite. V. ibi fabulam.

Undæ obscenæ Salmacis. Ovid. 15. Met. 319.

Oppidum Cariæ hoc nomine memorat Steph.

SALMACIS, Adj. [Σαλμακίς] ut, Salmacides aquæ. Plin. lib. 31. cap. 3. Nam nitrosas atque Salmacides, in desertis Rubrum mare petentes, addita polenta, utiles intra duas horas faciunt. [Immo Salmacidas Accus. pl. f. ab Adj. Salmacidus, a, um. quo de supra V. & Harduin. ad loc.

SALMANI, Gentes sunt in Arabia. Auctor Plin. lib. 6. cap. 26.

SALMANTICA. V. SALAMANTICA.

SALMO, ðnis. m. Genus piscis. Alii a Sale, alii Saliendo ducunt. Plin. lib. 9. cap. 13. In Aquitania salmo fluviatilis, marinis omnibus præfertur. Quibusdam tamen Sulmo rectius placet dici. Aufon. in Mosel. v. 97.

Nec te, puniceo rutilantem viscere, salmo,

Transferim, latæ cujus vaga verbera caudæ

Gurgite de medio summas referuntur in undas. Onomast. Vet.

Salmo, Ἀγιάπυς.

SALMŌNA, æ. f. Fluvius in Mosellam profluens. Aufon. Mosell. v. 366. Nec fastidios Salmonæ usurpo flores.

SALMŌNE, [Σαλμωνίς] Una ex octo urbibus Pisaniæ regionis, in qua olim

Salmonæum imperasse auctor est Strabo lib. 18. conf. Steph. & Actor. 27. 7.

SALMŌNEUS, ðos. vel i. m. trisyllabum, [Σαλμωνεύς] Æoli filius, non regis ventorum, sed cujusdam apud Elisum, ubi regnavit: qui fabricato ponte æreo, super eum agitabat curus, ad imitanda tonitrua: & in quem jaculatus esset facem, eum jubebat occidi. Hic postea verum expertus est fulmen. Hactenus Servius enarrans locum Virg. 6. Æn. 580.

Vidi & crudeles dantem Salmoneæ pœnas, &c.

SALMŌNIS, idis f. [Σαλμωνίς] patronym. Ovid. 3. Amor. 6. 43.

Siccus ut amplecti Salmonida posset Enipeus.

Nympha Salmonis, Tyro Salmonæos filia. Valer. 5. Argon. 478. [V. Ovid. 6. Met. 116. vel potius Homer. Odyss. λ. 235.

Ex hac & Cretheo natus est Æson Iasonis pater.

SALMOXIS, Dæmon quidam Thracum. Herodot. lib. 4.

SALMYDESSUS, [Σαλμυδεσις] Regio Ponti sinistra, quam cœno increvissæ Strabo lib. 1. auctor est. V. eundem lib. 7. & Steph.

SAL-NITRUM, ut vulgo nunc dicitur, factitium est, & ad tormenta ignium missilia repertum, veteribus autem fuisse videtur incognitum αλονίτρον. Corrupta tamen dictio est: nam legitur apud Plinium 31. 10. Sal nitrum sulphuri concoctum in lapidem vertitur. V. in SAL & NITRUM. & Hard. in loc.

SALO, ðnis. m. [Σάλων] Fluvius est apud Celtiberos non procul a Bilbili oppido, optima ferri temperatura nobilis. Martial. lib. 10. 96.

Auriferumque Tagum sitiam patriumque Salonem.

Salo, Dalmatarum emporium, quod Cæsar vastavit incendio. Strabo lib. 7. Dehinc Dalmatarum litus & eorum emporium Salo. Ea gens annos complures adversus Romanos bella gessit. Castella ad quinquaginta habuerunt dignitate præstantia, In his & oppida quædam Salo, Priamo, Ninia, atque Sinotium & novum & vetustum, quæ Cæsar Augustus vastavit incendio. conf. SALO & SALONÆ.

SALOBRIASÆ, Populi sunt circa Indum, apud Plin. lib. 6. cap. 20.

SALŌME, es. f. [Σαλώμη] Soror ejus Herodis, qui data Antonio pecunia regnum Judæorum inuaserat, quo tempore Jesus Christus de Maria virgine natus fuit. Strabo lib. 16. Cæsar & Herodis filios, & sororem Salomen, & Berenicen ejus filiam, honore profecutus est.

SALŌMŌN, ðnis. m. [Σαλομών] Nomen regis Hierusalem, & Pacificus interpretatur. Pacem enim habuit cum omnibus regibus, sapientissimus judicatus. Templum Deo pulcherrimum extruxit, ut in litteris Sacris habetur. Ab Hebræis Schelomoh scribitur, a Græcis vero Solomon. Σολομών.

SALOMONIUS, a, um. Adj. posseff. [Σαλομώνιος] ut, Templum Salomonium, apud Lactant. 4. 13.

SALON, [Σάλον] Regio est Bithyniæ pascendis bobus idonea. Unde etiam Salonensis caseus dicitur. Strab. lib. 12. conf. Steph. in Σαλώνεια, & SALO supra.

SALONA Litorea, Oppidum in Provincia, medio itinere inter Avenionem Cavarum & Phocensium Massiliam, nobilitatem Craucea lapideæ Craucea est planities, quæ cum quinquaginta miliaria per circuitum habeat, non possis tamen digito terram tangere, quin te saxum impediatur: tantus est lapidum (quos ex Herculis pugna relictos fabulantur) in ea planities

numerus. Sunt & apud Salonem Martii monumenta & Cæsar: nempe callata via, murus Marius, Augusti lapides, & missilia multa passim inveniuntur. Gallice. Salon de cran.

SALŌNÆ, arum. f. pl. [Σαλώναι] Urbs Dalmatiæ, capta olim ab Asinio Pollione. Hor. 2. Carm. 1. 15. conf. SALO, SALONINUS, & Steph.

SALŌNIUS, a, um. Adj. [Σαλώνιος] ut, Quercus Salonix. al. Chaoniæ. Claud. 3. Conf. Hon. 118.

SALŌNINUS, [Σαλονίνος] Serv. in 4. Ecl. pr. Asinius Pollio, inquit, ductor Germanici exercitus, quum post captas Salonas, Dalmatiæ civitatem, primo meruisset lauream, post etiam Consulatum adeptus fuisset, eodem anno suscepit filium, quem a capta civitate, Saloninum vocavit, cui nunc Virgilius Genethliacon dicit, quem constat natum risisse statim: quod parentibus omen est infelicitatis: nam ipsum puerum inter ipsa primordia periisse manifestum est.

Saloninus dictus est & Gallieni Imp. filius a matre Cornelia Salonina. Perit a milicibus Postumianis occisus Colonix Ubiorum, & a patre Romæ fuit consecratus.

SALONENSIS, [Σαλονίνης] In SALON.

SALONIĀNI, Catones, Catonis Censorii genus apud Romanos celebre, ex Salonio cliente Catonis, cujus ille filiam uxorem duxit, atque genuit anno suæ ætatis LXXX. Plin. lib. 7. cap. 14.

SALPA, æ. f. [σαλπη] Genus piscis circa Ebustum, obsænus alibi, & qui coqui non possit, nisi verberatus, ut ait Plin. lib. 9. cap. 18. Ibid. cap. 51. Salpæ Autumnino gignuntur.

SALPIÆ, [Σαλπιαί] Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Apulorum urbs in Ionio pelago: Salapia Plinio. q. V.

SALPINA, Palus in Apulia juxta Salpiam civitatem meretricio amore Hannibalis inclitum. Lucan. lib. 5. 377.

Quos recipit Salpina palus. Sunt qui non Salpiam: sed Salapiam

& Salapinus scribant, de quo suo loco scripsimus.

SALPŪGA, æ. f. Genus formicarum. Plin. 29. 4. & 14. 4.

SALSAPARILLA, æ. f. aut, ut nonnulli voluerunt, Sparta parilia, Ebulo similis herba, de qua ad Dioscoridem scribit Matthioli lib. 11. cap. 111.

SALSAMENTUM, &c. SALSÆ, V. SAL.

SALSICORTEX, icis. a nonnullis appellatur Arbor ex genere glandifera- rum, quam Græci ἀλφισκοιν nominant. Est autem hæc arbor cortice atque caudice crassissimo & plerumque cavo, fungosoque: Sola corde caret etiam quum vivit putrescens, fulmine frequenter icitur, etiam si altitudine non excellat: ideo ad sacrificia uti nefas erat apud Æoles. Eadem fere sterilis est, & si quando glandem tulerit, ea adeo est amara, ut præter suæ, a nullo attingatur animali, ac ne ab iis quidem quum aliud pabulum possunt nancisci. [V. Plin. 16. 6. ad fin.

SALSILAGO, SALSITUDO, V. SAL.

SALSOS, Amnis in Cassandro Indiæ. Plin. lib. 6. cap. 25.

SALSŪLÆ, arum. f. pl. [Σάλικες] Fons Narbonensis Galliæ juxta Ruscinonem, non dulcibus, sed falsioribus, quam marinæ sunt, aquis defluens. Pomponius Mela lib. 2. 5. Vulgo Salses: ubi est arx munitissima regum Galliæ ditionis.

SALSURA, V. SAL.

SALTATOR, SALTATRICULA, SALTATRIX, V. SALIO, & SALTO.

SALTEM, [σάν, γέν. Gl. L. G.] Conjunctio adversativa, per defectionem dicitur, quasi Si aliter non potest. Perottus.

An Si autem aliter non potest? H. St.

Servius in 4. Æn. 327. Saltem, Vel hoc. Est autem sermo tractus a captivis, qui quum tenerentur ab hostibus, dicebant sublati manibus, Salutem concede. Inde per synæresin, hic natus est sermo, ut in contemptu rerum multarum petitori aliquid saltem dicamus. Donatus in Andr. 2. 1. 13. Desperatis rebus, solam petentes salutem, hoc verbo utimur. V. Gellium lib. 12. cap. 14. Ter. And. 3. 2. 14.

— itanè tandem idoneus

Tibi videor, quem tam aperte fallere incipias dolis?

Saltem accurate, ut metui videar, certe si resciverim. Idem

Phorm. 2. 10. 2. Cic. 8. Att. 16. Quare nunc saltem ad illos calculos

revertamur. Eidem, 9. 6. Eripe mihi hunc dolorem, aut minue saltem.

Atque aliquo, si non bono, at saltem certo statu civitatis hæc inter nos

studia exercere possemus. Cic. 9. Fam. 8.

Vix saltem. Quintil. lib. 6. cap. 5. Illud vix saltem præcipiendum videtur.

Nonnulli scribunt Saltim. V. Priscian. 15. & Voss. Etymol.

SALTILÆ, Populi sunt juxta Pontum Euxinum, postea Pheirophagi a tenuitate

victus appellati.

SALTITO, SALTO, SALTUARES, SALTUS verbale, &c. V. SALIO.

SALTUS, ðs. m. [σάπη, ὁλόθης πῆχ. Gl. G. L.] Denfior silva & invia, quod ibi arbores saliant, in quo pasci & æstivare pecudes solent: ut ait Valla lib. 4. Sunt qui dicant Saltus esse Loca arboribus expedita, quia facile in his saltetur. Virg. 3. Georg. 143.

Saltibus in vacuis pascant, & plena secundum

Flumina. Plaut. Caf. 5. 2. 41.

Ubi illum saltum video obseptum, rogo ut altero finat ire.

Saltum, Gallus Ælius libro secundo significationum, quæ ad jus pertinent, ita definit: Saltus est, ubi silvæ, & pastiones sunt, quarum causâ casæ quoque. Si qua particula in eo saltu, pastorem aut custodum causa, aratur, ea res non perimit nomen saltui, non magis, quam fundi, qui est in agro culto, & ejus causa habet ædificium, si qua particula in eo habet silvam. Festus.

Significat etiam Campi spatium. Vide Pontanum in 3. Georgic. 471.

Saltus, salti, secundæ declinat. antiquis. Accius Menalippo, Hic

Menalippum interea trajectus nemorum in salti faucibus. Nonius. 8. 18.

Nemorum saltus. Virg. 6. Ecl. 57.

Apri saltus venatibus. Ovid. 5. Epist. 17.

Floriferi saltus. Lucret. lib. 3. 11.

Innoxius saltus. V. INNOXIUS.

Invii saltus. V. INVIVS.

Profundi. Virg. 2. Georg. 391.

Umbriferi saltus. Juven. 10. Sat. 194.

Cingere saltus indagine. Virg. 4. Æn. 121.

Circumdare magnos saltus canibus. Virg. 1. Georg. 140.

Depascere saltus. Ovid. 5. Fast. 283.

Detrudi de saltu agroque communi. Cic. pro Quint. 28.

Occupare saltus. V. OCCUPPO.

Peragraré virides saltus. Lucret. lib. 2. 355.

Sepire saltum plagis. Lucret. lib. 5. 1250.
 Pyrenæi Cæs. Bell. Civil. 1. 37. Celeriter Pyrenæos saltus occupari jubet.
 Sic cap. seq. pr. Alter a saltu Castulonenti, &c.
 Saltum pro Magna possessione accepit Catullus, ut a Varrone memoratum est in libris de R. R. 1. 10. extr. Sic autem scribit Epigr. penult.
 Firmano saltu non falso mentula dives. Turnebus. V. If. Voff.
SALTUARIUS, vel **SALTARIUS**, i. m. [ἀγροφύλαξ, Gl. L. G. & ἀγροφύλαξ Gr. L.] Silvarum seu saltus cultos. Pomponius de Ufu & Habit. lib. 7. l. Si ita, D. Dominus proprietatis, etiam invito usufructuario vel usufructuario, fundum, vel ædes, per saltuarium, vel insularium, custodire poterit. Petron. cap. 53. Saltuariorum testamenta.
SALTUENSIS, e. Adj. Qui saltus a publico redimit, conducitve, Diocletianus & Maximianus Principes. Cura pervigili observare debet Sublimitas tua, ne coloni, vel saltuenses, ultro etiam se offerentes ad militiam fuscipiantur armatam, aut cogantur inviti. Per saltus pascunt pecora, sunt enim herbofi saltus, quos si cultore destitutas, deserta silvæ fient: itaque eos haud esse avocandos ab opere principes constituunt: Ex agris quippe sitia: ex saltibus carnes accipimus. Antoninus. videl. j. de fugit. Colon lib. 11. C. & l. 13. Qui militat. non possunt. l. 13. De fundis patrimonial. eodem lib.
SALTUOSUS, a, um. Adj. [απαιδης] Locus saltibus plenus. Liv. 27. 12. Aperta erat regio sine ullis ad insidias latebris: itaque in loca saltuosa cedere inde cœpit. Nepos 14. 4. 2. Regio saltuosa.
SALUBER, **SALUBRO**. V. **SALUS**.
SALVIA, æ. f. [ἐλελίσφακον, ἡ ἐλελίσφακον] Herba, dicta quod diversos sanat morbos. Plin. lib. 22. cap. 25. Noltri, qui nunc sunt, herbarii elelispachon Græce, Latine salviā vocant, mentæ similem, canam, odoratam. Partus emortuos ea apposita extrahunt. Item vermes aurium ulcerumque. Idem lib. 26. cap. 6.
SALVIATUM, i. n. Genus potionis, quo veterinarii seu mulomedici utuntur in ægrotantium animalium curatione. Græce πῶσι vocant, a Salvia, quam veteres pro succo accipere consueverunt. Quidam tamen volunt Salviatum, a Salvia succo deduci. Columel. lib. 6. cap. 10. pr. Recens tussis optime salviato farinæ ordeaceæ discutitur. Plin. lib. 27. cap. 11. Ex hac in tres modios salviati additur. Docti quidam contendunt legendum esse Salivatū, & ita in vetustis haberi codicibus testis est Harduinus, in loc. & Victor. ad Colum. 6. 9. pr. Porro Salivatū appellant, quod Apfyrtus & alii, qui de medicina equorum scripserunt, τερροπίσι vocant & Salivare, quod illi τερροπίσι.
SALVIO, ære. Salviatum in potum dare, vel, ut alii volunt, Salviati more demittere. Columel. lib. 6. cap. 24. Vel tenero olere, commisto torrido, molitoque milio, & per unam noctem lacte macerato salviatur. Alii legunt Salivatur.
 Salviandum pecus, h. e. Salviato potionandum. Salviatum, quod a quibusdam Salivatū dicitur, Potionis genus est, quo in veterinis jumentisque maxime utuntur veterinarii, hoc est, medici veterinorum. Sunt autem Veterina, Animalia quæ vehere possunt. Salivatū a Saliva quasi succo dictum videtur. Qui Salviatum legere mavult, a Salvia sive Sale nuncupationem trahit. Hæc in Columellam Beroaldus. V. Gesneri indicem.
SALVIA, Mater Apuleji.
 Salvia, Oppidum Trecentium in quinta Italiæ regione, de quo Plin. lib. 3. cap. 13. Hard. conjuncte, Urbefalvia Pollentini.
SALVIUS Fufius inter eximii roboris viros recensetur a Plin. lib. 7. cap. 20. in hunc modum: Fufius Salvius duo centenaria pondera pedibus, totidem manibus, & ducenaria duo humeris contra scalas ferebat [Harduinus dividit, ut duo nomina gentilicia sint. Homines Italici generis sæpe occurrunt cum Cognomine simili gentili in iis, aut forte corruptum fuit cognomen hominis Romani. An Salvinus?
 Salvii in Romana historia in primis memorandi Othones cognomine, de quibus V. Suet. pr. vitæ Othonis Imp.
 Salvius Julianus cognomento Severus, origine Mediolanensis, nobili familia, juris peritissimus fuit. Is perpetuum edictum diligentissime composuit: floruit sub Hadriano, post Christum anno 134. V. Rutilium lib. singulari de vita Jurifcon.
SALVIANUS, a, um. Adj. ut, Salvianum interdictum de quo lib. 43. P. tit. 33. quo adversus se frustrantes creditores, ad pignora recuperanda, agunt.
 Fuit & proprium nomen Presbyteri Massiliensis, cujus exstant de Gubernatione Dei libri 111. & Adversus avaritiam 1111. ut & Epistolæ.
SALUM, i. n. [ἀλς] Mare dicitur a sapore salis. Vel a verbo Græco σαλύνω, quod significat movere, fluctuare. Virg. i. Æn. 541.
 Perque undas superante falo. Cic. 3. Tusc. 67. Nec tam ærumnoso navigassem falo. [Ex Gr. Σάλο. de q. V. Suid.
 Spumante falo fit fonitus. Virg. 2. Æn. 209.
 Salus, masculine protulit Ennius Hecuba, Undantem salum. Non. 3. 199.
SALUS, ūtis. f. [ὑγία, σωτηρία Gl. L. G.] Incolumitas. Plaut. Capt. 3. 3. 3. Hic ille est dies, quum nulla vitæ salus sperabilis est mecum. Ter. Adel. 4. 1. 3.
 — utinam quidem
 (Quod cum salute ejus fiat) ita se defatigarit velim,
 Ut triduo hoc perpetuo prorsum e lecto nequeat surgere. h. e. Si-
 ne malo aliquo. Ibid. 3. 2. 2.
 Salus, contrarium habet Exitium. Cic. pro Rosc. Amer. 149.
 Rerum salus. Lucan. lib. 2. 221.
 Reipub. salus. Cic. 5. Verr. 207. Reip. salus deerit, si improborum exemplis improbi judicio ac periculo liberabuntur.
 Salus omnis in fociis. Plin. lib. 9. cap. 46.
 Cum salute. V. cum præpositionem.
 Dubius salutis Æneas. Ovid. 15. Met. 437.
 Incertus sum salutis meæ. Ovid. 3. Trist. 3. 4.
 Socius salutis. Virg. 5. Æn. 174.
 Via prima salutis. Virg. 6. Æn. 96.
 Afflicta salus. V. AFFLIGO.
 Dulcis salus. Ovid. 5. Trist. 7. 3.
 Insecta alicui sua salus. V. INFESTUS.
 Afferre salutem. Cic. 3. de Legib. Cui ne reditus quidem ad bonos, salutem a bonis potuit afferre.
 Amittere salutem. V. AMITTO.
 Confidere de. V. CONFIDO.

Consistit salus. V. CONSISTO.

Consulere salutem. Cic. 4. Fam. 14. Idem 2. Att. 19. Saluti, si me amas, consule. V. CONSULO.

Consulere de salute alterius. V. CONSULO.

Continetur salus publica incolumitate illius. V. CONTINEO.

Dare salutem. Cic. 1. de Or. 32. Dare salutem, liberare periculis. Ovid. 4. Ep. pr.

Debere salutem suam alicui. Ovid. 4. de Pont. 15. 3.

Deferere salutem. Cic. 1. Fam. 7. Multum enim interest, utrum laus minuatur, an salus deferatur.

Desperare salutem. Ovid. 3. de Pont. 7. 23.

Donatus æterna salute. Lucret. lib. 5. 1214.

Ferre opem & salutem indigentibus. Cic. 2. de Finib. 118. Et pro Arch. 1. Huic profecto ipsi, quantum est situm in nobis, & opem & salutem ferre debemus.

Fulcire salutem. Lucret. lib. 3. 125.

Habere salutis rationem. Cic. 1. Fam. 6.

Jacere salutem in reliqua. V. JACIO.

Impetrare precibus salutem. V. IMPETRO.

Incumbere ad salutem Reipub. V. INCUMBO.

Invisa est mihi ipsa quoque salus. Ovid. 4. de Pont. 14. 5.

Juncta salus nostra est. Ovid. 20. Epist. 233.

Monstrat salutis iter Fortuna. Virg. 2. Æn. 387.

O focii, qua prima, inquit, Fortuna salutis monstrat iter.

Periclitanda salus. V. PERICLITOR.

Petere salutem. Cic. 6. Fam. 19.

Posita est nostra salus in te uno. Ovid. 3. Met. 648.

Potiri stabili salute, Firma esse valetudine. Ovid. 20. Epist. 179.

Quæsitæ salus fuga. Ovid. 14. Met. 236.

Recuperare salutem. Cic. 14. Fam. 1.

Reducere ad salutem. Cic. Post redit. ad Quirit. 15. An ego quum mihi esset exploratissimum, &c. dubitarem quin is me confectum consularibus vulneribus, consulari medicina ad salutem reduceret.

Restituere salutem. Cic. pro Domo 75.

Retinere salutem. Cic. 6. Fam. 21.

Sperare. Virg. 2. Æn. 354.

Saluti esse alicui. Cic. 9. Att. Quum ei saluti, qui mihi fuerit, fuisset, tamen lectis ejus litteris, quas, &c.

Supereff salus. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Vocari ad perniciem, & ad salutem, contraria. Cic. 2. de Orat. 35. Eadem facultate fraus hominum ad perniciem, & integritas ad salutem vocatur.

Utitur medicis suis, non ad salutem, sed ad necem. Cic. de Arusp. Resp. 35.

Salus, Remedium. Virg. 2. Æn. 354.

Una salus victis, nullam sperare salutem.

Suprema salus in aliquo. Virg. 12. Æn. 653.

Salutem dicere alicui, Salutare, salutem precari. Plaut. Capt. 2. 3. 29.

Omnium primum salutem dicitō matri & patri. Cicero salutem

dicit Appio Pulchro, lib. 3. ad Fam. atque ita in ceteris epistolis. Idem

5. Tusc. 90. Anacharsis Hannoni salutem. Subaudi Dicit. Sic 4. Att. 47.

Dionysio plurimam salutem. [Gloss. Lat. Græc. Salutem, Χαίρειν. Et ple-

nus Græc. Lat. Χαίρειν λίγα, Salutem dico.

Accepta, redditæque salute. Liv. 7. 5.

Adscribere salutem alicui. Cic. 6. Att. 20. Filiola tua gratum mihi fecit, quod tibi diligenter mandavit, ut salutem mihi adscriberes. V. ASCRIBO.

Dicere multam, plurimam salutem. V. MULTUS.

Dicere multam salutem foro & curiæ. Cic. 7. Fam. 33. Quas si ut volumus exceperimus, ego vero multam salutem & foro dicam, & curiæ: vivamque tecum, & cum communibus nostris amatoribus. h. e. Jubebo valere curiam: nihil mihi amplius cum curia erit commune.

Dic a me illi salutem. Cic. 14. Fam. 1.

Data redditæque salute. Liv. 3. 26. [An Dicta?

Impertire salutem alicui, & Impertire aliquem salutem. Cic. 2. Att. 12. Ter. Eun. 2. 3. 39.

Mittere salutem alicui. Ovid. 16. Epist. 1. & 4. 1.

Mittere salutem, & Referre salutem: pro Salutare, & Refalutare. Cic. 16. Att. 4. Atticam nostram cupio suaviari: ita mihi dulcis salus visa est, per te missa ab illa: Referes igitur ei plurimam salutem.

Nuntiare salutem. V. NUNTIO.

Referre. V. MITTERE.

SALUS, [Υγία] Dea apud Martianum Capell. In sedecim, inquit, discernitur cælum omne regiones, in quarum prima, sedes habere memorantur post Jovem dei Obnsentes, Penates, Salus ac Lares. Lilius Syntag. 1. lib. Hiltoriae deorum. Ferebatur Æsculapii filia, & hanc precari solebant, ut morbos depelleret. Ter. Hec. 3. 2. 2.

Male metuo, ne Philumenæ magis morbus ingravescat,

Quod te, Æsculapi, & te, Salus, ne quid sit hujus, oro. Et

Plaut. Capt. 3. 3. 14.

Neque jam servare, Salus si vult, me potest: nec copia est. Item meminit Tacit. 12. Ann. 23. Ejus typus frequens in nummis. V. OISEL. Tab. 80.

SALUBER, bris, bre: vel **SALUBRIS**, bre. Adj. [ὑγιαίνων, ἢ ὑγιανών Gl. L. G. & G. L. σωτηρία idem Gl.] Quod præbet sanitatem, ut ait Valla: unde Aer, Cibis, Locus, Salubres dicuntur. Columel. lib. 1. cap. 2. Salubri cælo.

Annus salubris, & Pestilens, contraria. Cic. 1. de Divin. 130.

An Saluber? H. St.

Aquæ salubres. Hor. Carm. sæcul. 31.

Aura salubris. Ovid. 3. de Arte Am. 693.

Fluvius saluber. Virg. 1. Georg. 272.

Herbis salubribus sanare curas. Tibul. lib. 2. 3. 13.

Locus. Varr. de R. R. 1. 2.

Lympha salubris. Propert. lib. 3. 22. 26.

Malvæ salubres corpori. Hor. Epod. 2. 58.

Verba salubria. Ovid. 6. Fast. 751.

Salubris huic rei. Plin. lib. 8. cap. 27.

Adoptio salubris pupillo, i. e. Utilis. Ulpian. in l. Nec ei. §. Et primum. D. de adoption.

Consilium salubre. Cic. 8. Att. 12. Quare nunc saltem ad illos calculos reverta-

revertamur, quos tum abjecimus, ut non solum gloriosis consiliis utamur, sed etiam paulo salubribus. [An Salubrioribus? vel Paulum salubribus? Factum salubre. Ovid. Rem. Amor. 316.
Liber studiis salubrior, quam dulcor. Quintil. lib. 3. cap. 1.
Princeps. Sueton. in Aug. cap. 42. pr. Sed ut salubrem magis, quam ambitiosum principem scires. H. St.
Sententia Reipub. saluberrima. Cic. pro Domo 16.
Quicquid falsum aut salubre in oratione, id proprium Atticorum est. Cic. in Orat. 90.
Salubris, pro Sano aliquando accipitur. Liv. 3. 8. Graviore tempore anni jam circumacto, defuncta morbis corpora salubriora esse cœpere. Cic. 9. Fam. 12. Gratulor Bajis nostris, siquidem, ut scribis, salubres repente factæ sunt. [Hoc vel de Aquis Bajanis, vel de Cælo, sub quo positæ sunt intelligendum est, neque proinde Salubre pro Sano.
Comp. & Superl. exempla supra exstant. Gloss. Græc. Lat. ὑγιεινός, Saluberrimus. Item Σωτηριώδης, Saluberrimus.
SALUBRITER, Adv. [ὑγιεινῶς] Liv. 3. 62. Et trahi bellum salubriter, & mature perfici potest.
Emere salubriter. V. EMO.
Refrigerari salubriter. Cic. de Senect. 57. Ubi enim potest illa ætas aut æque calefcere vel apricatione melius, vel igni; aut vicissim umbris, aquisve refrigerari salubriter?
Superl. Plin. lib. 27. cap. 3. Sed majores, oculorum quoque medicamentis aconitum misceri saluberrime promulgaverunt.
SALUBRITAS, Ætis. f. [τὸ ὑγιεινόν] Sanitas. Plin. lib. 37. cap. 13. Jam situ ac salubritate cæli atque temperie, accessu cunctarum gentium facili, &c. Cato R. R. cap. 157. De brassica Pythagorea, quid in ea boni sit, salubritatisque. Cæf. 8. Bell. Gall. cap. 52. Quantum satis esset ad mutationem locorum, propter salubritatem.
Urbis vel alicujus loci salubritas. Cic. 2. de Lega Agrar. 94.
Afferre salubritatem. V. Afferro.
Vini salubritas. Plin. 14. 6.
Dictionis salubritas, per translationem. Cic. de Clar. Orat. 51. Ita peregrinata tota Asia est, ut se externis oblineret moribus: omnemque illam salubritatem Atticæ dictionis, quasi sanitatem perderet, ac loqui pæne dedisceret. De eloquentia. V. Succus orationis, in succus.
Salubritates in plur. dixit Vitruv. 5. 3.
SALUTARIS, e. Adj. [ὑγιαίνων, σωτηριᾶν] Gl. L. G. & G. L.] Idem quod Saluber, hoc est salutem præstans, vel ad salutem idoneum. Cic. ad Octav. Nulla enim remedia quæ vulneribus adhibentur, tam faciunt dolorem, quam quæ sunt salutaria.
Cultura agrorum generi universo salutaris. Cic. de Senect. 56.
Salutaris stella ad ortus puerorum. Cic. 1. de Divin. 85. Quid astrologus, cur stella Jovis aut Veneris conjuncta cum Luna ad ortus puerorum salutaris sit, Saturni Martisque contraria?
Accessus ad res salutes, A pestiferis recessus, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 14.
Civis beneficus & salutaris. Cic. pro Milon. 20.
Salutares litteræ, Quæ consolationem afferunt. Cic. 6. Att. 9. Sic ergo habeto, salutares te mihi litteras misisse: neque solum has longiores, quibus nihil potest esse explicatius, nihil perfectius, sed etiam illas breviores. &c. Idem 2. de Nat. Deor. 27. Salutaris calor. Et 3. de Fin. 66. Salutaris Juppiter.
Salutaris feveritas vincit inanem speciem clementiæ. Cic. ad Brut. 2.
Salutaris littera dicitur A, quod Absolutionis nota fuit in tabulis judicum. V. A præpositionem.
Salutaris digitus, Qui pollicis est proximus, qui & Index dicitur. Suet. de August. Cæf. cap. 80.
Salutaris porta appellata est ab æde Salutis, quæ ei proxima fuit. Paulus. Compar. Cic. 14. Fam. 17. Nihil magnificentius, nihil præclarius actum unquam, nihil Reipub. salutaris.
SALUTARITER, Adv. [σωτηριᾶν] Gl. L. G. & G. L.] Cic. de Clar. Orat. 8. Tum arma sunt ea sumpta, quibus illi ipsi, qui didicerant eis uti gloriose, quemadmodum salutariter uterentur, non reperiabant. Cic. 10. Fam. 24.
SALUTARIUM, i. n. Munus a convalescentibus debitum. Tertull. Apol. 46. Statuis & salutariis remunerari.
SALUTIFER, Æra, Ærum. Idem quod Salutifer. Aufon. Ecl. de Nom. 7. dier.
Sexta salutigerum sequitur Venus alma parentem.
Item Qui salutem nuntiat. Apul. de Deo Socr. p. 4. Elmenh. Interpretes & salutigeri.
SALUTIGERULUS, a, um. Adj. Idem. Plaut. Aulul. 3. 5. 28.
Salutigerulos pueros, vehicula, qui vehar. Pueros salutigerulos vocat, Servos qui jussu dominæ hunc illum salutant, suntque Nuntii & Renuntii. al. Sandaligerulos legunt.
SALUTIGERULUS, i, m. ἑτοιμαστὴς Gloss. Lat. Græc. i. e. Saluator.
SALUTO, [ἀσπασμός, ἀσπασμός] Gl. L. G. & G. L.] Ære. Salutem dicere, quod non accedentibus solum, sed abeuntibus quoque attribuitur. Ter. Eun. 2. 2. 29.
Salutant, ad cœnam vocant, adventum gratulantur. Idem Adel. 3. 3. 92.
Opperiari hominem hic, ut salutem, & colloquar. Cic. 5. Att. 23.
Domus te tota nostra salutatur. Idem de Univerf. 2. Venissetque eodem Mitylenis me salutandi & visendi causa.
Salutare benigne, comiter appellare unumquemque. Cic. 13. Philip. 4. Liv. 23. 4. pr. Plebem adulari, salutare, benigne invitare.
Salutare, Salutem precari. Plin. lib. 28. cap. 2. Cur sternutamentis salutemur? h. e. Quum sternutamus.
Salutabant antiqui, non homines modo, sed & loca, quo veniebant, vel redibant. Virg. 3. Æn. 524.
Italiam læto socii clamore salutant. Ovid. 1. Trist. 1. 15.
Vade liber, verbisque meis loca grata saluta.
Agros salutare. Ovid. 3. Met. 25. Idem 15. Met. 687.
VOL. IV.

Affuetasque domos, habitataque templa salutatur.
Salutare, pro eo quod Vale dicere vulgo dicitur. Plaut. Milit. 4. 8. 29.
Etiam nunc saluto te familiaris, priusquam eo.
Confervi, conservæque omnes bene valete & vivite. Stat. 4. Theb. 31.
Stant tamen, & nota puppim de rupe salutant.
Salutare deum, Venerari. Ter. Phorm. 2. 1. 81. Cic. pro Rosc. Amer. 55.
Quod si luce quoque canes latent, quum deos salutatum aliqui venerint, opinor iis crura suffringantur. Plaut. Bacch. 2. 3. 113. Salutatum ire Deos. Ter. Phorm. 1. 5. 81.
At ego Deos Penates salutatum domum devotar. [Ob adventum scilicet felicem ture supplicabant.
Salutare deum precibus. Martial. lib. 12. 74.
Deum læto clamore salutare. Ovid. 15. Met. 731.
Salutare, Appellare, ut Regem, Imperatorem &c. Hor. de Arte Poet. 87.
Descriptas fervare vices, operumque colores
Cur ego, si nequeo, ignorem, poeta salutor? V. Liv. 1. 6.
Cic. 2. Fam. 10. Suet. Aug. 58.
Salutare: Servare. Plin. lib. 17. cap. 22. Sequenti anno palmites salutentur, pro viribus matris, singuli aut gemini. Salutentur dixit, pro Serventur incolumes, nec refecentur. [Sed lectio dubia est. Dalec. legit Summittantur, Harduin. Salvantur. Sed quum paulo post Nutriantur dicat, cum idem intelligi velit, suspicor Plinium reliquisse, Palmites alitentur, verbo frequentativo ab Alo deducto; ut quasi alludere videatur ad fetus animantium, qui pro viribus matris aluntur, aut macello destinantur, vel ad liberos quoque, qui pro facultatibus patris familias, vel tollebantur, vel exponebantur.
Salutari, Passivum. Cic. de Senect. 62. Salutari, appeti, decedi, &c. Visne salutari sicut Sejanus? Juven. 10. Sat. 90.
Esse salutatum te vult mea littera primum. Ovid. 2. de Pont. 7. 1.
Salutanti mutuam salutationem reddere. Senec. 2. de Tranquil. Vitæ, cap. 13.
SALUTABUNDUS, a, um. Adj. Mart. Capel. 1. 7.
SALUTATIO, Ætis. f. [ἀσπασμός] Gl. L. G. & G. L.] Cic. in Pison. 96. Quis enim te aditu, quis ullo honore, quis denique communi salutatione dignum putet?
Dare se salutationi, Admittere salutantes. Cic. 7. Fam. 28. Quum enim salutationi nos dedimus amicorum, &c. [De matutinæ salutationis officio intelligendum est, quod solenne domi potentiorum civium fuit. conf. lib. 9. Ep. 20. Sall. Catil. cap. 28. pr. & Curt. not. Lampr. Alex. 18. & dict. seq.
Tempus consumere salutationibus. V. CONSUMO.
Facere salutationem. Liv. 2. 1. Curt. 10. 8. extr. Utrumque agmen, mutua salutatione facta, coit. Ritum militaris est. conf. in FACERE, & CONSALUTO.
SALUTATOR, Ætis. m. [ἀσπαστήρ] Cic. de Petit. Consul. 28. Jam deductorum officium, quo majus est, quam saluatorum.
Saluator mercenarius. Columel. in præfat. lib. 1. An honestius duxerim mercenarii saluatoris mendacissimum aucupium, circumvolitantis limina potentiorum, &c. Eos notat, qui sportularum spe singulis matutinis veniebant potentiores salutatum. V. Juvenal. Sat. 5. v. 15. seq. [Togati autem & calceati id officium obire cogebantur salutigeruli isti.
Regum salutor. Stat. 2. Silv. 4. 29.
SALUTATRIX, Ætis. f. Adjective, Turba salutatrix. Juven. 5. Sat. 21. Charta salutatrix. Martial. 9. 109.
SALUTATORIUS, a, um. Adj. [ἀσπαστός] Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 15. cap. 11. Omnia jam & virorum saluatoris cubilibus inclusa. i. e. Vestibulis.
Saluatorius casus, qui & Vocativus dicitur: ut, Salve Ænea. Priscian. lib. 5. cap. de Casu.
SALUTATORIUM, i. n. Senec. 2. de Tranquil. Vitæ, seu de Const. c. 14. Itaque illi quoque, quisquis erit, qui saluatorium publicum exerceat, donabit. Qui saluatorium publicum exerceat, is est, quem Seneca & Janitorem & Ostiarium appellat. [Saluator scilicet, seu Salutigerulus. Sed emendati codd. præferunt, Salutationum publicum. V. Grut. not. Certe est veterem lectionem sequaris, tamen non erit substantivum, sed Adj. & Saluatorium, refereturque, ad dict. Publicum. Quasi nempe Salutatores non minus laboris sustineant in colligendo lucello ex hoc molesto officii genere, quam qui Publicum exercent, in vectigalibus po. Ro. exigendis.
SALVE, [χαιρε] Gl. L. G. & G. L.] Verbum defectivum, sic conjugatur, Imper. Salve, salvetote. Pl. salvetote, salvetote, Infinit. salvere. Ter. Phorm. 2. 1. 56.
Here salve, salve te advenisse gaudeo.
D. ð Bone custos salve. Hor. lib. 1. Epist. 10. 1.
Urbis amatorem Fuscum salvere jubemus
Ruris amatores.
Multum salve. V. MULTUS.
Salve cura deum. Tibul. lib. 3. 4. 43.
Salve læta dies. Ovid. 1. Fast. 87.
Salve sancte parens. Virg. 5. Æn. 80.
Dionysium salvere jubeas. Cic. 4. Att. 15.
Salve & Vale. Salve dicimus in salutatione matutina: Vale, quum discedimus. Sueton. in Galba c. 4. Ut liberti ferveque bis die frequentes adessent: ac mane salvere, vespere valere sibi singuli dicerent. Utrumque Virgilius posuit, quum scripsit, 11. Æn. 97.
— Salve æternum mihi maxime Palla,
Æternumque vale. Turnebus.
SALVEO, Ære. dixit Plaut. pro Salvus & sanus sum: in Trucul. 2. 2. 4.
Salve. s. satis est mihi tuæ salutis, nihil moror, non salveo.
Salvebis, in futuro, dixit Cic. 6. Att. 6. Valebis igitur, & valere Pyliam & Cæciliam nostram jubebis litteris, & salvebis a meo Cicerone. i. e. Cicerone meus te salutatur. [Puto Salveo, Salvus sum, Ære. ut Audio, Ausus; Gaudeo, Gavissus; Prandeo, Pransus &c.
SALVUS, a, um. Adj. [σῶς, σωτός] Gl. Lat. Gr. i. e. Sanus. Ter. Phorm. 2. 1. 56. Salvum te advenisse gaudeo. Idem And. 4. 5. 7.
— ð Mysis salve. m. salvus sis, Crito. Ubi Donatus;
Salvus sis, Affervatio salutantis est, non quasi responso.
Te salvum venisse in Epirum vehementer gaudeo. Cic. 5. Att. 20.
Sum salvus, si hæc vera sunt: h. e. Tutus, extra periculum. Ter. Andr. 5. 6. 9.
Salvus & incolumis. Cic. 2. de Invent. 169.
Salvus, ad inanimata transfertur. Plaut. Merc. 1. 62.
U
Quid

Quid alia armamenta? A. falva & fana sunt. h. e. Integra. Ter. Eun. 2. 2. 37. Salva res. & 2. 2. 27.

Quibus & re falva & perdita profueram, & profum sæpe. h. e. Dum divites erant. Plura infra V.

Salva res est, quum saltat fenex; ab Apollinaribus Judis tractus mos. Servius in 8. Æneidos v. 110. conf. 3. 279. Festus, Salva res est, quum saltat fenex, quare Parasiti Apollinis in scæna dicitent, causam Verrius reddit: quod P. Sulpicio & Cn. Fulvio consulis, M. Calpurnio Pisone Prætoris Urbis faciente ludos, subito ad arma exierint, nuntiatio adventu hostium, victoresque in theatrum redierint, solliciti, ne intermissi religionem adferrent, instaurandique essent, inventum esse ibi C. Pomponium libertinum mimum, magno natu, qui ad tibicinem saltaret. Itaque gaudio non interruptæ religionis editam vocem nunc quoque celebrari. De Ludis Apollinaribus V. suo loco.

Clypeus falvus, Servatus. Cic. 2. de Fin. 97. Simulatque ipse gravi vulnere exanimari videret se, ut primum dispexit, qualiv, falvusne esset clypeus. Quum esse flentes sui respondissent, &c.

Epistola falva. Cic. 7. Fam. 26. Quod epistolam conscissam doles, noli laborare: falva est domi.

Res falva est. Plaut. Capt. 2. 3. 34. V. supra. conf. Satin' falvæ? in SATIS.

Respublica fana ac falva. Cic. 12. Fam. 23.

Salvum me fac, Σάωόν με. Gloss. Græc. Lat. Hinc Salvifico ductum verbum.

Salvus, Illæsus, inviolatus, integer, & fere duobus Ablativis. ut Auspiciis proscitionem illam falvis rogatam esse dicebant. Cic. de Provinc. Conf. 45.

Capite falvo. Cic. pro Cæcin. Cecinæ placuit & amicis, quoad videretur falvo capite fieri posse, experiri.

Fide falva aliquid facere. Cic. 3. Off. 44. Itaque præclarum a majoribus morem accepimus rogandi iudicis, si eum teneremus, quæ falva fide facere possit.

Gratia falva. Quintil. lib. 11. cap. 3. Quum aliquid detrahere falva gratia velis, concedas alia omnia.

Jure falvo amicitia. Cic. 13. Fam. 77. pr. Quum his temporibus non sane in senatum ventitarem, tamen ut tuas litteras legi, non existimavi me, falvo jure nostræ amicitia veteris, multorumque inter nos officiorum, facere posse, ut honori tuo deessem.

Lege falva. Cic. 3. Fam. 6. Et ut habere rationem possis, quo loco me, falva lege Cornelia, convenias. Idem 1. Fam. 2. Ne quid agi cum populo, aut falvis auspiciis, aut falvis legibus, aut denique sine vi possit, &c.

Magnitudine falva tua, domine, descendas oportet ad meas curas, quum jus mihi dederis referendi ad te. Plin. Epist. 248.

Officio falvo aliquid facere. Cic. pro Rosc. Amer. 4.

Pietate falva. Ovid. 15. Met. 109.

Corpora missa neci falva pietate fatemur.

Pudore falvo. Ovid. 1. de Pont. 2. 68.

Gratia quod vestro falva pudore queat.

Reverentia falva, &c. Martialis. lib. 1. 29.

Virginitate falva. Ovid. 16. Epist. 160.

Urbe. Cic. 16. Fam. 12. Modo ut Urbe falva.

SALVE, Adv. Plaut. Men. 5. 2. 26. Salven' arcessi jubes? Apul. Miles. 1. extr. Quam falve agit, inquit, Demeas noster? conf. Satin falve, in SATIS.

SALVIFICUS, a, um. Adj. } Apud Ecclesiasticos.

SALVIFICO, are. Salvum facere. V. SALVUS.

SALVIFICATIO, ñis. f. σωτηρία, Gloss. Græc. Lat. }

SALVIFICATOR, ñis. m.

SALVO, [σάωω Gl. G. L.] are. Salvum reddere, Conservare. Quintil. lib. 12. cap. 10. Quod si non eveniret, omnes pares essent, & idem omnes deceret. At loquuntur, & salvant personarum discrimen, ita quo quisque plus efficit dicendo, hoc magis secundum naturæ eloquentiam dicit. In castigatis exemplaribus legitur Servant. Cic. 2. de Nat. Deor. 9. Itaque maximæ Reipub. partes in iis bellis, quibus Reipub. falus continetur, nullis auspiciis administrantur, nulla perennia salvantur. Hoc verbum apud veteres doctissimorum iudicio non invenitur: ideoque hi duo loci suspecti sunt, cum & in meliore sensu legi possit, Servant & Servantur. Quintil. Decl. 5. 7. Perdiderunt pulchritudinem sanctitatemque naturæ, qui putant illis parentibus jura succurrere, quibus apud liberos salvanda est de mutua caritate reverentia. Castigatioribus codices habent Salvæst, &c. Apud Lactantium tamen legitur Salvare, oppositum verbo Perdere, de ira Dei cap. 5. 449. Vivificare, quam occidere: salvare, quam perdere. H. St. Sic apud alios Latinos patres, ut Sedul. 1. 109.

SALVATIO, ñis. f. vox apud Ecclesiasticos scriptores non infrequens.

SALVATOR, ñis. m. [σωτήρ Gl. L. G.] Verbalis, de quo nullum exemplum legi apud idoneos Latinæ linguæ auctores. Servator enim Latine magis dicitur. Cic. 4. Verr. 254. negat exstare Latinum nomen, quod respondeat Græco vocabulo σωτήρ. V. dictionem SOTER. Sed Lactantius, Arnobius, alique Patres Latini hac voce utuntur. Et veterem fuisse & vere Latinam probare videtur vetus Inscriptio apud Gruter. p. 19. IOVI CVSTODI QVIRINO SALVATORI PRO SALVTE CAESARIS NERVAE TRAIANI AVG. COL. SARM.

Salvator quidem plus significat, quam Servator; Servare enim est vox militaris denotans Parcere in bello, quos interimere possumus: Salvare autem est, non tantum Vitam, sed & Felicitatem & meliorem omnino statum impertire. V. SERVUS.

SALVATRIX, ñis. f. Fulgent. de Nativ. Christi. Et Prosper. Aquit. Epist. 16. Salvatrix gratia Christi.

SALYES, um; vel SALYI, orum. m. pl. [Σάλυες] Straboni & Ptolemæo, Populi sunt Narbonensis Gallia Liguribus finitimi, Plinius tamen Sallyos vocat & Salluvios, Ligurias eos adscribens: Ligurum celeberrimi ultra Alpes. Salyes Liv. 21. 26. Salyi Flor. 2. 3. 5.

Vocantur & Salvii in Epitome Livii. Et Salluvii apud Plin. & Marcellin.

Salyes, sunt Populi, qui Salonom atque vicinos agros inhabitant. Salona castellum est provinciae ejus nostræ, quæ Massiliam & Sextias Aquas principes civitates habet. Strabo post princip. lib. 4. A Massilia itaque initio capto, & ducto per medium agrum inter Alpes, & Rhodanum cursu usque ad Druentiam amnem, per stadia quingenta Salyes incolunt.

S A M

SAMA, æ. f. Creta Italica. Isidor. 20. 4. Al. Samia.

SAMACIA, [σαμάκια] Ornamenta quædam muliebria ex Polluce lib. 5. cap. 16.

SAMÆNA, [σαμνα, ἢ Σαρμνα] est Navigium dicotum, hoc est bireme, rotundum, concavum, ac in ventris similitudinem formatum, ut mare percurrere & celeriter converti possit. Alii Samænam, Numisma intelligent. Cæl. lib. 7. cap. 31. V. Hesyech. & Suid.

SAMÆNI, orum. m. pl. sunt Gymnosophistæ apud Indos, quos Porphyrio folis pomis, oryxis, aut farina vivere affertit. Eos rex veneratur ut deos, quod illorum precibus omnia a Deo impetrare se credit. Vitam hanc fastidiunt, itaque emori student, beatos tum demum se futuros opinati. Cæl. Rhodig. lib. 12. cap. 25.

SAMARA, V. SAMERA & SAMAROBRINA.

SAMARABRIÆ, Gentes circa Indum, auctore Plin. lib. 6. cap. 20.

SAMARIA, [Σαμαρία] Judææ Palestinæ regio est, ut scribit Plin. lib. 5. cap. 13.

Est autem Civitas regalis in Israel, a qua tota regio decem Tribuum est Samaria. Postea Sebaste dicta ab Augusti nomine. Dicitur quoque Sichar, & Sichem, & Sichima: ea est Palestinæ inter Judæam & Galilæam sita. Hinc

SAMARITANI & SAMARITÆ, [Σαμαρείται] dicti sunt, qui Samariam habitant, quorum frequens mentio in Bibliis.

SAMAROBRINA aut SAMAROBRIVA, æ. f. [Σαμαροβρίνη] civitas Gallia dicitur Cæsari & Ptolemæo lib. 2. cap. 9. inter Belgas, ubi Cæsar Gallorum concilium indixit. Cæs. de Bell. Gall. 5. 24. pr. Hanc Cameracensem esse urbem nonnulli autumant, quam Scaldis fluvius interfuit. Constantior tamen opinio urbem esse putat Novioduno vicinam, quam vulgo Sancti Quintini dicunt: hanc enim præterfluit Samara fluvius.

SAMEICUS, i. m. [Σάμβικος] Famosi sacrilegi nomen, qui cum Dianæ ἱερὰ ποτόν, fanum aliquoties expilasset: tandem deprehensus annum perpetuum in quaestione tormentisque habitus, miserrimo mortis genere excarnificatus, sacrilegii poenas luit. Hinc factus est locus proverbio, ut Sambico graviora pati dicamus, quem significare volumus Exquisitissimo tormenti genere excruciar. V. Cæl. lib. 18. cap. 3.

SAMBRACATA, Infula & oppidi nomen in Chaldaeorum Arabia apud Plin. commemoratur lib. 6. cap. 28.

SAMBRUCENI, Populi sunt circa Indum teste Plin. lib. 6. cap. 20.

SAMBUCA, æ. f. [σαμβούκη] Auctore Festo, Organi & instrumenti musici genus. Vitruv. 6. 1. Sambuca, inquit Porphyrius in Ptolemæi harmonica, Triangulum instrumentum est, quod ex inæqualibus longitudinibus sicut & crassitudine nervis efficitur. V. Isidor. 3. 20. Athen. lib. 14. Suid. & Barth. Adverf. 55. 9.

Sambuca primo usam Sibyllam produnt aliqui a Sambyce quodam inventa, unde & nomen. Est vero organum id, oxyphthongon, quo tetrachordo Parthi sunt usi, ac Troglodytæ. Cæl. lib. 9. cap. 4.

Sambucam citius caloni aptaveris alto. Perf. 5. Sat. 95.

Sambuca, eodem Festo auctore, Machina, qua urbes expugnantur, similiter vocatur: nam ut in organo chordæ, sic in machina intenduntur fuses. conf. Veget. de Re Mil. 4. 21. Athenæus 14. 8. & Polyb. 8. 5. & Suid.

SAMBUCINA, æ. f. [σαμβουκίνα] Quæ sambuca canit. Plaut. Stich. 2. 2. 57. Post, ut occæpi narrare, fidicinas, tibicinas, Sambucinas advehit secum forma eximia.

SAMBUCISTRIA, æ. f. [σαμβουκίστρια] apud Festum, Idem quod Sambucina. Liv. 39. 6. Tunc psalteria, sambucistriaque, & convivalia ludionum oblectamenta addita epulis. conf. Arnob. 2.

SAMBUCUS, i. f. [ἀκτὴ] Arbor. V. Plin. lib. 24. cap. 8. Scribitur & Sábucus. Seren. cap. 4. & sæpius. Gloss. Lat. Gr. Sabucus, ἄκτῃ, ὀδοβοπίης. Et Græc. Lat. ἄκτῃ, τὸ φυτὸν, Sabucus.

SAMBUCEUS, a, um. Adj. [ἀμβυκός] Quod ex sambuco est. Auctor de Viris Illust. cap. 10. Juvenibus regis Delphos euntibus, ridiculi gratia comes additus, baculo sambuceo aurum infusum deo donum tulit.

Sambucea arbor. Plin. lib. 29. cap. 4.

SAMBULOS, Mons in Perside Herculi facer. Alex. ab Alex. lib. Genial. dierum 2. cap. 14.

SAMEYCE, V. SAMBUCA.

SAMĒ, [Σαμῆ] Infula ante sinum Ambracium, quæ & Samos, & Cephalenia dicta est, non procul ab Ithaca, si Ovidio credimus 1. Trist. 4. 67. Nec mihi Dulichium domus est, Ithaceve, Sameve. Dulichiumque Sameque. Virg. 3. Æn. 271.

Item Oppidum ejusdem insulæ a Romanis dirutum. Plin. lib. 4. cap. 12. V. & SAMOS.

SAMĒRA, æ. f. [πέλεκυς σάμρα] Columel. lib. 5. cap. 6. Atineam ulmum Trimellius Scrofa non ferre fameram (quod est semen ejus arboris) falso est opinatus. Plin. lib. 16. cap. 17. Atineæ, inquit, non ferunt famaram: ita vocatur ulmi semen: omnesque radicum plantis proveniunt: reliquæ femine. Scribitur enim & Samara.

SAMIA, SAMIARIUS, SAMIATOR, &c. V. SAMOS.

SAMICUM Litus, ubi facellum est Neptuni maxima veneratione cultum, in Asia situm est. Strabo lib. 8.

SAMIO, SAMIUS, V. SAMOS.

SAMMŌNIUM, [Σαμμόνιον] Promontorium est Cretæ, adversum Rhodum, apud Plin. lib. 4. cap. 12. Al. Samonium, & Salmone. q. V.

SAMNĪTES, um, & ium. m. [Σαμνῖται, ἢ Σαυνῖται] Populi in Samnio, quod nunc Aprucium vocamus, regio Italiae inter Picenum, Campaniam & Apuliam. V. Liv. 7. 29. Flor. 1. 16. Urbes in ea sunt Adria, Aquila, Amiternum, Sulmo, Ortona, Arpinum, Aquinum, Athina, Beneventum, Corfinium. Quidam etiam Sannites per duplex n scribunt. Rectus sing. est Samnis.

Samnites quondam apud Caudinas furculas Romanum exercitum profli-gaverunt, quos postea L. Papirius sub jugum misit. De Samnitibus multa Strabo lib. 5. & historiae Romanæ scriptores V. Liv. maxime 1. 7. 29. Samnitibus, inquit Festus, nomen factum ab hastis, propter genus hastæ, quod σαυνία appellant Græci. Alii dicunt Sabinis, vere sacro voto, hoc genus hominum extra fines ejeçtum, Comio Castronio duce, occupasse collem, cui nomen Samnio, a quo Samnites.

Curio ad focum sedenti magnum auri pondus Samnites quum attulissent, repudiati sunt. Cic. de Senect. 55.

Samnites, Gladiatorum genus quoddam fuit. Ductum autem est nomen a Samnitibus illis, qui diu ancipiti Marte cum Romanis bella gesserunt, ut testatur Livius 9. 40. Et Romani quidem ad honorem Deum insignibus armis hostium usi sunt: Campani ab superbia & odio Samnitium, gladi-

gladiatores, eo ornato armarunt, Samnitiumque nomine appellarunt. V. Lips. Saturn. 2. 11. vel Lex. Pitisc.

SAMNIUM, i. n. [*Σάμνιον*, *Σαυνιον*] Regio Samnitium. Flor. 1. 16. Populus Romanus roinas ipsas urbium diruit, ut hodie Samnium in ipso Samnio requiratur. conf. Varro de R. R. 2. 1.

SAMNITICUS, a, um. Adj. [*Σαμνιτικός*] Flor. 1. 16. Bellum Samniticum. Suet. Vitell. cap. 1.

SAMNITIUS, a, um. Adj. Liv. 7. 29. pr. Samnitium bellum ancipiti Marte gestum. [Nisi vel Samniticum legendum, vel Genitivus pl. est Samnitium. Sic Bellum fugitivorum Cic. 7. Verr. 5. & 2. Agrar. 83. Bellum Pyrrhi. 5. Epit. 12. Bello Latinorum. 2. de Nat. Deor. 6. Affert etiam *Σάμνιτον ἱστῆν* Steph. apud quem pro *Βρετανίας*, *Βρετίας* legendum puto. Sed apud Latinos non invenio. Samniti bello dixit Plin. 34. 6.

SAMONIUM, Cretæ insulæ promontorium Rhodo obversum, sicut contrario litore Cyrenas versus, καὶ μέγιστον prominet. Pomponius Mela, lib. 2. 7.

SAMORNION, [*Σάμωρον*, ἢ *Σάμωριον* Steph.] Urbs Ephesus apud Plin. lib. 5. cap. 29.

SAMOS, vel **SAMUS**, i. f. [*Σάμος*] est Nomen duarum insularum, quarum altera est in mari Icario, modica, & Junoni dicatissima, quod in ea nata fuerit & educata, & Jovi nupta. Unde Virg. 1. Æn. 20.

Posthabita coluisse Samo. Scribit Varro, Samon prius Partheniam nominatam, ubi antiquissimum fuit templum, & simulacrum (Junonis) in habitu nubentis figuratum: & sacra ejus anniversaria nuptiarum ritu celebrabantur. A qua & Juno Samia dicta est. In ea Pythagoras quoque philosophus ortum habuit, necnon & una ex Sybillis, quæ exinde Samia dicta est, quam ferunt de Christo prædixisse. Fiebant etiam in ea vasa fictilia egregie ex creta fabricata, quæ Samia vocabantur. Ferunt hanc insulam Thraciæ adjacere, quæ postea ex commistis Thraciæ populis Samothracia appellabatur. Virg. 7. Æn. 208.

Threiciamquæ Samum, quæ nunc Samothracia fertur. Nunc vulgo vocatur *Samo*.

Altera vero est Samos insula, a Plinio collocata prope Ithacam apud Dulichium: de qua videtur Suetonius intelligere, quum non multum distet ab Epiro, ubi de Augusto ait cap. 17. Ab Actio quum Samum insulam in hiberna se recepisset. Same vero, ut ait Servius, in 3. Æn. 271. civitas Thraciæ est Cephalenia. Apud Strabonem tamen legimus Samum & Samen, Samum urbem esse, Samen vero insulam. Sunt qui scribant Samothraciam insulam esse, quæ prius Dardania vocabatur a Dardano, qui Palladium Minervæ secum ferens, eo confugisse traditur. Post Samiis insula bello ejectis, quum eo se in Thraciam ex Asia reciperent, inditum nomen, ut pro Dardania, Samothracia vocaretur. [Samus Ioniæ oræ adjacet, e regione ostii Caystri fl. Samothrace vero in ora Thraciæ ad ostium Hebri fluvii, & ipsa olim Samos Thracia dicta. V. Geographos, & Suid. in *Σαμωθράκη*. Mela quoque 2. 7. Samum & Samen vocat. Juno Sami colebatur. Cic. 6. Verr. 71.

Concinna Samos. Hor. 1. Epist. 11. 2.

SAMIUS, a, um. Adj. [*Σάμιος*] Quod e Samo insula est. ut

Afferit his Samius, i. e. Pythagoras. Sidon. Carm. 15. 52.

Bathyllus Samius. Hor. Epod. 14. 9.

Terra Samia. Plin. 35. 16.

Testæ Samiæ. Tibull. lib. 2. 3. 51.

Vasa Samia, Fictilia. Plaut. Capt. 2. 2. 41. Cic. pro Muren. 75. Plin. 35. 12. conf. Plaut. Men. 1. 2. 65. Gell. 17. 8. Plin. 36. 21. Idor. 20. 4. Samium, est Testeum. Lucil. Sat. lib. 14. apud Non. 4. 434.

Et non pauper uti Samio, curtoque catino. Cic. 6. de Republ. Existat oratio Lælii, quam omnes habemus in manibus, quam symphonia Pontificum diis immortalibus grata sint, Samiæque, ut is scribit, capedinet.

Confringi vas cito Samium solet. Plaut. Bacch. 2. 2. 24.

Samium, Acutum, si credimus Nonio l. c. unde & Samiare dicimus Acuere, quod in Samo hoc genus artis polleat. Lucil. Sat. lib. 8.

Hanc ubi vult male habere, ulcisci pro scelere ejus, Testam sumit homo Samiam, sibi que illico telo Præcidit caulem, testefque una amputat ambo.

SAMIOLUS, a, um. Adj. dimin. [*Σαμιόλον*] Plaut. Stich. 5. 4. 12. Nos nostro Samiolo poterio tamen vivimus.

SAMIA, æ. f. [*Σάμια* *πλάκας*] Placentæ genus, veteribus nobilitatæ. Tertull. adv. Marc. 3. 5. Non tamen ut de Glebis credas te unquam placentas & Samias cocturum. Athenæus 14. p. 644. C. Excellere Samias placentas, V. Salmaf. in Vopisc. Aurel. cap. 7. Jun. in Tertull. Casaubon. in Athen.

SAMIO, ære. Veteres pro Acuere ponebant, & quasi Samiæ testæ acumen inducere, auctore Nonio 4. 434. V. paulo ante Samium, Acutum, &c. conf. Stewech in Veget. 2. 14. Aufon. Epist. 4. 68. [De Samio Lapide V. Plin. 36. 21. Unde Samiare, ut a Pumice Pumicare, & Pumicator, pro Politore.

SAMIATUS, a, um. Partic. Vopiscus Aureliano cap. 7. Ferramenta famiata. Nonius l. c. Acuta & mucronata explicat: & recte, quod ex eo credo, quia Samia creta polita & nitida acuerentur. Vim enim in ea detergendi esse noverunt omnes: igitur & detergendo ferramenta acuit, unde ducta Nonii interpretatio, quæ mihi valde probatur. Nam & Samiator in veteri lexico *ἀκοντής* exponitur, & in antiqua inscriptione, Samiariis doryphoron legitur. Ex Turnebo. V. super & seq. dict.

SAMIATOR, ðris. m. Qui arma acuit & tergit. Gloss. Lat. Græc. Samiator, *Ἀκοντής*. Litem Cotarius & Samiator, *Ἀκοντής*. V. Salmaf. in Vopisc. Aurel. cap. 7.

SAMIARIUS, i. m. Idem. Turneb. Adv. 27. 21. ex antiqua Inscriptione, SAMIARIUS DORYPHORON. Gloss. Græc. Lat. *Ἀκοντής*, Samiarius, Cociarius, Acuciator. in Lat. Græc. Samiator, q. V.

SAMOLUS, i. m. Herba. Plin. 24. 11.

SAMOSATA, n. pl. [*Σαμώσατα*] Urbs Asiæ ad Euphratem, auctore Strabone, lib. 14. Samofata Luciano sophista alumno nobilis. V. Steph.

SAMOTHRACE, es. five **SAMOTHRACIA**, æ. f. sec. com. [*Σαμωθράκη*] Stephano insula est maris Ægei, Thraciæ adjacens ea in parte, qua Hebrus in mare influit. Olim Dardania dicta, a Dardano quodam Trojano, qui Palladium secum ferens eo traditur confugisse. Gentilia sunt Samothrax & Samothracius. Virgil. 7. Æn. 208.

Threiciamque Samum, quæ nunc Samothracia fertur. Fuit hæc insula religione & templo Junonis celeberrima; ubi Cereris & Proserpinæ mysteria celebrata fuerunt. V. Strab. & Liv. 45. 5. Diod. Sic. 5. 47.

Hic & inventum fuit annulorum genus ferreorum; unde Lucret. 6. 1042.

Exsultare etiam Samothracia ferrea vidi. conf. SAMOS.

SAMOTHRACIA, Gemma nigri coloris ab insula Samothracia nomen sortita, quia in illa invenitur. Plin. lib. 37. cap. 10. Samothracia insula, ejusdem nominis gemmam dat, nigram ac sine pondere, similem ligno.

SAMOTHRACES, um. m. pl. [*Σαμωθράκες*] Populi hujus insulæ. Curt. 8. 1. 26.

Dii Samothraces, i. e. Castor & Pollux. Varr. de L. L. 4. 10. V. & Macrobr. 3. Saturn. 4.

SAMOTHRACICUS, a, um. Adj. [*Σαμωθρακικός*] Macrobr. 3. Saturn. 4. Samothracicis religionibus mystice imbutus.

SAMPSA, V. **SAMSA**.

SAMPSICERAMUS, [*Σαμψικέραμος*] Baffi Cæcili filius fuit, qui juxta Apamiam & Arethufam regnavit: Phylarcha quoque genti Emisenæ præfuit. Strab. lib. 16.

Sampsiceramus, Pompejus vocatus est a Cic. 2. Att. 14. a regulo quodam in Syria Sampsiceramo devicto, ut est apud Strabonem. [V. quæ Grav. de hoc nomine ex Reinesio affert. Puto tamen Tullium scripsisse Sampsiceramius, vel Sampsiceramicus noster. Ut sit nomen triumphale, datum Pompejo ob victoriam de Sampsiceramo reportatam. Sic alibi Hierosolymarium vocat, ob Hierosolyma capta.

SAMPSUCHUM, i. n. five **SAMPSYCHUS**, i. m. [*σάμψυχον*] Herba quæ & Amaracus dicitur. Plin. lib. 21. cap. 22. Sampsuchum, five amaracum, in Cypro laudatissimum & odoratissimum. conf. Idem 13. 1. Scribitur & Sanfucus. V. **AMARACUS**. Columel. lib. 10. 172.

Nataque jam veniant hilari sampsucha Canopo. [Gloss. Græc. Lat. *Σάμψυχον*, Casia, Sambuchum. Scribendum Sampsuchum.

SAMPSUCHINUS, a, um. Adj. [*σάμψυχον*] ut, Sampsuchinum oleum. Plin. lib. 21. cap. 22. & 13. 1.

SAMSA, five **SAMPSA**, five **SANSA**, æ. f. Cum ossulis pressa oliva dicitur. Columel. lib. 12. cap. 49. Et quum est in samsam redacta, tunc sal coctus, tritusque manu permiscetur cum ceteris aridis condimentis. Idem lib. 12. cap. 50. Et aut regulis, si consuetudo erit regionis, aut certe novis fificinis sampsæ exprimi.

SAMULA, vel **SAMULLA**, ob diuturnam vitam (vixit enim centum decem annis) ab Afconio Pediano primum, deinde a Plinio lib. 7. cap. 48. nobilitata mulier. Al. Sammula. [Forte Samiola, ut sit gentile Samiæ mulierculæ.

S A N

SANABILIS, **SANATIO**. V. **SANO**.

SANĀTES, um. m. pl. dicti sunt, inquit Paulus, Qui supra, infraque Romam habitaverunt: quod nomen iis fuit, quia quum defecissent a Romanis, brevi post redierunt in amicitiam, quasi sanata mente. Itaque in *xi i* cautum est, ut idem juris esset Sanatibus quod fortibus, id est, bonis, & qui nunquam defecerant a Populo Romano. conf. Festus. Gell. 16. 10.

SANAUS, Phrygiæ oppidum, Apolloniæ metropolis, teste Strabone libro 12. Ptolemæus *Vanida* appellat.

SANAZARIUS, Jac. Libertus Accii Sincerii apud Alex. ab Alex. lib. Genial. dier. 2. cap. 1. Sed V. elogium ejus apud Jov. p. 149.

SANCHONIATHON, ðnis. m. [*Σανχωνιάθων*] Berycius, Scriptor inter antiquissimos numeratus, quem vel ante tempora Trojana floruisse prodiderunt Porphyrius Tyrius philosophus in quarto eorum, quos adversus Christianos libros evomuit, & Eusebius Pamphil. lib. 1. Præpar. Evang. Eam theologiam Philon Byblius, non ille Hebræus, in Græcam linguam transtulit. Lilius Syntag. 1. Hist. deorum. conf. Suid.

SANCIO, ðvi, ðtum, vel sanxi, fandum, [*κνέω*, *ῥασιζω* Gl. L. G. & G. L.] ire. Confirmare, religiose instituere. Cic. de Amicit. 40. Hæc igitur prima lex in amicitia sancitur, ut neque rogemus res turpes, nec faciamus rogati. Virg. 12. Æn. 200.

— qui fœdera fulmiue sancit. Ubi Servius; Sancit, Confirmat, sancta esse facit: quia quum fiunt fœdera, si coruscatio fuerit, confirmantur. Vel certe quia apud majores aræ non incendebantur, sed ignem divinum precibus eliciebant. Sancire autem proprie est Sanctum aliquid, id est, consecratum facere, fuso sanguine hostiæ: & dictum sanctum, quasi sanguine consecratum. Hactenus Servius. Cic. 1. de Legib. 20. Populariter interdum loqui necesse erit, & eam legem, quæ scripto sanciat quod vult, aut jubendo, aut verando, ut vulgus, appellare.

Cavere & Sancire. Cic. 2. de Fin. 101. Quum reliqui nihil sit omnino quod pertineat ad nos, tam accurate, tamque diligenter caveat & sanciat. V. Hotom. in 6. Verr. 114.

Sancire ne. Cic. 6. Verr. 9. Sanxerunt, ne quis emeret mancipium, nisi in demortui locum. i. e. Venerunt & interdixerunt lege.

Sancire de. Cic. 4. Verr. 123. In quibus multa sanxit de ætate hominum. Cæsar digna scelere hominum perditorum sancit. Cic. 4. in Catil. 8.

Cerimonias violatas religione sancire. Cic. 1. Tusc. 27. Quas maximis ingeniis præditi, nec tanta cura coluissent, nec violatas tam inexpressibili religione sanxissent.

Dubia sancire. Cic. 3. de Lege Agr. 13. Quæ dubia sunt, per vos sancire vult. i. e. Possessiones dubii juris confirmare legis auctoritate.

Exilium sancire. Tacit. 1. Ann. 65.

Fidem sancire. Stat. 5. Theb. 155.

Leges sancire. Cic. 2. Tusc. 33. Cretum quidem leges, quas sive Jupiter, sive Minos sanxit, de Jovis quidem sententia, ut poetæ ferunt. [Gloss. Lat. Græc. Sancit legem, *κνέει νόμον θεός*. Non tamen omnes leges jure jurando sancitæ, sed pœnis. V. Cic. pro Corn. Balb. 3.

Leges de ambitu sancire. Cic. pro Planc. 44.

Legem sancire in aliquem. Hor. 1. Sermon. 3. 67.

Quam temere in nosmet legem sancimus iniquam!

Orbem purgatum sanxerat Hercules. Propert. 4. 9. al. 10. 73. [i. e. Purum & sanctum fecerat.

Pacem victoria sancit mundo. Claud. de Bell. Get. 573.

Pœnas sancire malorum. Stat. 1. Theb. 244.

Præcepta sancire. Quintil. lib. 2. cap. 13. Neque enim rogationibus, plebisve scitis sancta sunt ista præcepta.

Regnum ab Antonio Herodi datum victor Augustus sanxit. Tacit. 5. Hist. 9. Societatem sancire. Sen. de Benef. lib. 1. cap. 4. Quibus tam convenit hæc adhortatio, quam vobis, societatem humani generis sancientibus.

Templum sancire. Coripp. 4. 264.

Augurem sancire aliquem. Cic. 13. Philipp. 12.
 Carmina sancire alicui, Dicare, consecrare. Stat. 3. Silv. 3. 215.
 Capite sancire. Cic. 10. Att. 1. Ego vero Solonis, popularis tui, ut puto, etiam mei, legem negligam, qui capite sanxit. i. e. Multavit, vindicavit, punivit lege sua.
 Dictis connubia sancire. Claud. in Epithal. Pallad. 129.
 Dolore suo sancire militaris imperii disciplinam. Cic. 1. de Fin. 33.
 Edicto sancire ne. Cic. pro Flacc. 67. Prætor sanxit edicto, ne ex Asia exportari liceret de frumento.
 Exsecrationibus publicis sancire. Cic. 3. Off. 55. Quod Athenis exsecrationibus publicis sanctum est. i. e. De quo lege cautum est si quid admitteretur huiusmodi, &c. Budæus.
 Fidem dextra ejus volebat sancire. Liv. 28. 35. pr. i. e. Firmare, ut cap. 17.
 Fide sancire. Liv. 25. 8. Congressi cum Annibale, rursus fide sanxerunt, liberos Tarentinos, leges, suaque omnia habituros.
 Fœdera sancire fulmine. de Jove, Virg. 12. Æn. 200.
 Audiat hæc genitor, qui fœdera fulmine sancit.
 Fœdus capite, vel sanguine, alterius cum aliquo sancire. Liv. 25. 16. Nisi imperatoris, & ejusdem hospitii, proditi capite ac sanguine fœdus cum hostibus sanxisset. conf. 23. 8. extr.
 Jurejurando sancire. Liv. 39. 37.
 Lege sancitum est. Cic. 2. de Legib. 65. Id quoque ne fieret, lege sancitum est.
 Lege nat. Communi jure Gentium sancitum. Cic. de Arusp. Resp. 32. Hoc si minus jure Civili perscriptum est, lege tamen naturæ, communi jure Gentium, sancitum est.
 Pœna sancire aliquid. Cic. pro Planc. 47. Religione. V. Cærimonia sancire.
SANCIENDUS, a, um. Partic. Gloss. Lat. Græc. Sancienda, *καταστα*.
SANCTUS, a, um. [*κατασταμένος* Gl. L. G.] Partic. usurpat Liv. 10. 9. De provocatione legem diligentius sanctam. conf. Exsecrationib. sancire.
 Sanctus, Adj. Ulpian. ff. de divisione rerum. l. Sacra loca, scribit Sanctum esse, Quod nec sacrum, nec profanum est, sed sanctione aliqua firmatum; ut, Sanctæ leges, h. e. Sanctione quadam subnixæ. Marcian. in l. Sanctum ff. De divisione rerum, ait Sanctum proprie dici, Quod ab injuria hominum defensum atque munitum est. Tractum a sagminibus herbis, quas legati Populi Romani ferre solebant, ne quis eos violaret. V. SAGMEN. Alii dicunt Sanctum esse Religiosum, sacrum, & incorruptum. Virg. 12. Æn. 648.
 Sancta ad vos anima, atque istius infamia culpæ
 Descendam. i. e. Incorrupta. Idem lib. 11. 158.
 — tuque, ô sanctissima conjunx,
 Felix morte tua. i. e. Castissima. Juven. 14. Sat. 68.
 — & sanctam filius omni
 Aspiciat sine labe domum, vitioque carentem. Unde, Sanctus vir, dicitur Integer moribus. Donatus in Ter. Adelph. 5. 7. pr. Sanctum dicitur, Quod omni observatione inviolatum est.
 Sanctus, *ἅγιος*, *ἁγιος*. Sanctum, *ἅγιον*, *κατασταμένον*, *ἁγιον*, Sancta, *ἁγία*.
 Sanctissimus, *ἱερότατος*, *θειότατος*, *οὐνότατος*. Hæc Gloss. Lat. Gr. In Græc. Lat. *ὅσιος*, Sanctus, Justus. Item *ἁγίος*, Sanctus. *ἁγιώτατος*, Sanctissimus.
 Sanctus & personis & rebus variis modis tribuitur, & vel quid Sanctione, veneratione inviolabile denotat, ut. Cic. 2. Philip. 60. Tanta enim est caritas patriæ, ut vestris etiam legionibus sanctus essem, quod eam a me servatam esse meminissent. Sic
 Amicitia sanctum nomen & venerabile. Ovid. 1. Trist. 8. 15.
 Animal sanctius. Ovid. 1. Met. 76.
 Antiquius & sanctius. Cic. 12. Att. 19.
 Concilium sanctum patrum. Hor. 4. Carm. 5. 4. Al. Consilium.
 Consilium sanctissimum gravissimumque. Cic. in Catil. 1. 9. Hic, hic sunt, in nostro numero, P. C. in hoc orbis terræ sanctissimo gravissimoque consilio.
 Fides induciarum sancta. Liv. 8. 36.
 Fidem sanctam violare. Catul. 74. 3.
 Jus sanctum atque integrum. Cic. pro Rosc. Amer. 109.
 Leges sanctæ. Hor. 2. Serm. 1. 81.
 Libertas. Liv. 3. 52.
 Memoria sancta. Tacit. 4. Hist. 10.
 Officium sanctum & solenne. Cic. pro Quint. 26.
 Testimonia firmissima & sanctissima. Cic. pro Rosc. Com. 43. Firmissimis enim & sanctissimis testimoniis virorum optimorum causa Roscii communita est.
 Sanctus, ad Mores relatum inculpatus, pro Casto & Puro,
 Sanctus atque integer. Cic. pro Rosc. Amer. 109.
 Sanctus & innocens. Liv. 32. 27.
 Nihil jam sanctum atque sincerum in civitate. Cic. pro Quint. 5.
 Ætate grandis natu, natura sanctus & religiosus homo. Cic. pro Rosc. Com. 44.
 Sanctum, augustum, & religiosum. Cic. de Arusp. Resp. 12.
 Sanctius & reverentius visum est nomen Augusti. Flor. 4. 12. 66.
 Amor sanctus. Cic. 3. de Fin. 61. Ne amores quidem sanctos a sapiente alienos esse arbitrantur.
 Di sancti. Ovid. 3. Amor. 8. 54.
 Flumen sanctum. Virg. 8. Æn. 72.
 Fons sanctus, augustusque. Cic. 5. Tuscul. 36. Ex hoc igitur Platonis, quasi quodam sancto augustoque fonte, nostra omnis manabit oratio.
 Numina sancta Palladis. Virg. 3. Æn. 543.
 Ornatus sanctus. Quintil. lib. 8. cap. 3. Hic. ornatus virilis, fortis & sanctus sit, nec effeminatam levitatem, nec fuco eminentem colorem amet.
 Pietas sancta. Sen. Octav. 4.
 Præmia virtutis sancta & casta esse oportet. Cic. 2. de Invent. 114.
 Pudicitia. Liv. 3. 52.
 Sententia sancta. Lucret. lib. 3. 372.
 Vates sanctissima. Virg. 6. Æn. 65.
 Vir sanctissimus. Cic. 10. Fam. 21. At Laterensis, vir sanctissimus, suo chirographo mittit mihi litteras, &c. Plin. 2. Epist. 9. Nam pater ejus Erucius, clarus vir, sanctus, antiquus, disertus. Ad Mores perfectissimos, vitæque integritatem refertur hic Sanctus.
 Sanctum, Interius, arcanum, secretum, ut

Ærarium sanctius. V. Æs, æris. Cic. 6. Verr. 140. Primum mihi litteras publicas, quas in ærario sanctior conditas habebant, proferunt.
 Aula sanctior. Martial. lib. 5. 6.

Admittas timidam, brevemque chartam

Intra limina sanctioris aulæ. V. AULA.

Sanctum ad silendum. Liv. 23. 22. extr. Et si quid unquam arcani sanctive ad silendum in curia fuerit. conf. SANCTUARIUM.

SANCTULUS, a, um. Adj. dimin. Hieron.

SANCTE, Adv. [*ὁσίως*] Auguste, Religiose. Cic. pro Font. 12. Cum his vos testibus vestram religionem conjungetis, ab his quicquam sancte aut moderate dictum putabitis?

Pie sancteque Deum colere. Cic. 1. de Nat. Deor. 57.

Auguste sancteque consecrare aliquem. Cic. 2. de Nat. Deor. 62.

Sancte, Firmiter. Ter. Hec. 2. 2. 26.

— sancte adjurat,

Non posse apud vos Pamphilo se absente perdurare. Cic. 5. Fam.

8. Meque ea, quæ tibi promitto ac recipio, sanctissime observaturum, diligentissimeque esse facturum. Idem 13. Fam. 20. Quam ego necessitudinem sancte colendam puto.

SANCTIO, ōnis. f. [*κράσις* Gl. Gr. L.] Lex cum terrore pœnæ. Cic. pro Corn. Balb. 3. Primum enim sacrosanctum nihil esse potest, nisi quod populus, plebsve sanxisset. Deinde sanctiones sacrandæ sunt, aut genere ipso, aut obtestatione & consecratione legis aut pœnæ, quum caput ejus, qui contra facit, consecratur. Idem 6. Verr. 149. Nisi vehementius homini minatus essem, nisi legum sanctionem, pœnamque recitarem, tabularum mihi potestas facta non esset. Liv. 4. 41. Ægerrime plebs ferebat jacere tamdiu irritas sanctiones, quæ de suis commodis ferrentur.
 Fœderis sanctio. Cic. pro Corn. Balb. 36.

SANCTOR, ōris. m. [*κρατής*] Quialiquid sancit. Tacit. 3. Ann. 26. Sed præcipuus Servius Tullius sanctor legum fuit.

SANCTITAS, atis. f. [*ἀγιότης*, *ἀγιασμός*, *ὁσιότης* Gl. G. L.] est (ut ait Cic. 1. de Nat. Deor. 116.) Scientia colendorum deorum. Idem Post red. in Senat. 33. Mecum libertas, mecum etiam frugum ubertas, mecum deorum & hominum sanctitates omnes & religiones affuerunt. Sic pro Cœl. 32. Si matrem familiæ, fecus quam matronarum sanctitas postulat, nominamus. Item 3. Philip. 15. Quod in juventute habemus illustrius exemplum veteris sanctitatis?

In genere Sanctitas est Innocentia, integritas, justitia. Nepos 6. 4. 1.

Petit ut sibi testimonium daret, quanta sanctitate bellum gessisset. conf.

Sidon. 6. 10. Tacit. 14. Ann. 60.

Sanctitas regum, Majestas. Suet. Cæs. cap. 6.

Constituere sanctitatem in aliquo. V. CONSTITUO.

SANCTIMONIA, æ. f. [*ἀγιότης*, *ὁσιότης* Gl. G. L.] Idem. Cic. pro Rabir. perd. reo, 30. Quæ mihi videntur ex hominum vita ad deorum religionem & sanctimoniam demigrasse. Idem pro Quint. 55. Quid mihi, inquit, cum ista summa sanctimonia ac diligentia?

Habere domum clausam pudori & sanctimonix. Cic. pro Quint. 93.

Nuptiarum sanctimonia. Auct. ad Herenn. lib. 4. 45.

Femina sanctimonia insignis. Tacit. 12. Ann. 6.

SANCTIMONIUM, i. n. *ἁγιασμός*, *ἀγιότης*. Gloss. Græc. Lat.

SANCTIMONIALIS, e. Adj. Sanctimonix addictus. Augustin. de Civ. Dei. 1. 16.

Sanctimoniales appellant Imperatores Virgines, Deo devotas, dicatas & consecratas. Rub. de Rapt. Virg. & l. unic. ad finem. lib. 9. C. tit. 13.

Ut hæc tantummodo lex (inquit Princeps) in hoc capite pro omnibus sufficiat, quam de sanctimonialibus, & virginibus, & viduis, locum habere facimus.

SANCTIMONIALITER, Adv. Just. Cod. 1. tit. 3. l. 56. §. 1.

SANCTITUDO, inis. f. [*ἀγιασις*] Idem ac Sanctimonia, sed antiquius. Accius Tereo, Alia hic sanctitudo est, aliud & nomen, & numen Jovis. Idem Phœnissis, Delubra cæli, tu maris sanctitudines. Cic. lib. 4. de Rep. Eisdem terminis hominum curæ, atque vitæ, sic Pontificio jure sanctitudo sepulturæ. Nonius 2. 805. conf. Gell. 17. 2. & 13. 3.

SANCTUARIUM, i. n. [*ἀγίασμα*] Sacer locus, templum, sacrarium. Sanctuarium, five Sanctuaria Mithridatis appellavit Plinius, Quæ alio loco Arcana, lib. 23. cap. 8. In sanctuariis Mithridatis, maximi regis, devicti, Cn. Pompejus invenit in peculiari commentario ipsius manu compositionem antidoti. conf. SANCTUS extr.

Sanctuarium non solum Locum sacrum, aut Sacrosanctum significat: sed etiam Tabulas, aut Librum, in quo sancta referuntur, rescribuntur, subnotantur. Hinc, Sanctuarium principis dixit Siculus Flaccus, pro Libris atque Commentariis, in quos agrorum formæ referebantur, vel potius Locum ipsum & tabularium, in quo huiusmodi libri repositi adservabantur, significare voluit. Sic. Flacc. in libro de Conditionibus agror. p. 16. Gœf. Quod si quis contradicat, Sanctuarium Cæsaris respici solet. Omnium enim agrorum, & divisorum & adsignatorum, formas, sed & divisionem commentarius & principatus in sanctuario habet. Qualescunque enim formæ fuerint, si ambigatur de earum fide, ad sanctuarium principis revertendum erit. Al. Divisionum commentarios princ.

SANCTESCO, Ære. Accius apud Non. 2. 576.

SANCTIFICUS, a, um. Adj.

SANCTIFICIUM, i. n.

SANCTIFICIO, ære. *ἁγιάζω*. Gloss. Græc. Lat. Prudent. Cath. 3. 15.

SANCTIFICATUS, a, um. Partic. [*ἁγιασμένος*] Vulg. Interp. Joh. 17. 19.

SANCTIFICATIO, ōnis. f. *ἁγιασμός*, *ἀγιασμός*, *ἀγιασμός*. Gloss. Græc. Lat.

SANCTIFICATOR, ōris. m.

SANCTILOQUUS, a, um. Adj. Prudent. Apoth. 1002. Septem hæ voces leguntur passim in Scriptoribus Ecclesiasticis.

SANCUS, i. m. Unus ex iis diis, quos in 16. cælorum ordinibus Marcianus Capella enumerat. Ex duodecima (inquit) Sancus tantummodo advocatur. Refert Syntagmate 1. lib. Histor. Deor. Lilius Giraldu.

Sabinis Sanguis, Græcis Hercules, Latinis Dius Fidius appellatur. Varr.

de L. L. 4. 10. Nomen a Sanciendo ductum. Propert. 4. 10. extr.

Nunc quoniam manibus purgatum sanxerat orbem,

Sic Sancum Tatix composuere Cures.

SANDALIDES, um. f. pl. [*σανδαλίδες*] Palmæ genus, a similitudine sandalii dictum. Plin. lib. 13. cap. 4. de palmis, Quarta, inquit, auctoritas, sandalidum, a similitudine appellaturum.

SANDALION, [*Σανδάλιον*] Insula in mari Ionico auctore Plinio lib. 5. c. 31.

SANDA.

SANDALIOTIS, [Σανδαλιώτις] Sardinia insula denominata est, ab effigie sandalii, hoc est soleæ, quam nonnulli Ichnuffan vocant, a similitudine vestigii, quod Græce ἰχθυόειρα dicitur. Plin. 3. 5.

SANDALIUM, i. n. [σανδάλιον, βλατυόν] Calceamenti muliebris genus, quod & viri gestabant, Græci σανδάλιον, voce diminutiva a σάβανον, vocant. Ter. Eun. 5. 7. 4.

Utinam tibi committigari videam sandalio caput. [Gloss. Græc. Lat. Σανδάλιον, Gallicula. An Caligula? Sed V. Gallicæ in GALLUS. Sandalium, Farris Gallici genus. Plin. lib. 18. cap. 7. Galliæ quoque suum genus farris dedere, quod illi brance vocant: apud nos sandalium nitidissimi grani. Hard. Bracem, & Sandalam, cujus not. V.

SANDALIARIUS, a, um. Adj. Sandaliarius vicus, ab Apolline Sandaliario, cujus effigiem ornatum sandalio, quod est calceamenti genus, in quarta urbis regione auctores ponunt. Alex. ab Alex. lib. 9. Genial. Dier. cap. 18. Meminit Suet. Aug. cap. 57. Gell. 18. 4.

SANDALIARIUS, i. m. Qui sandalia conficit. Reines. Inscript. class. 1. n. 209. GENIO VIARVM L. LVTATIVS L. L. PACCIVS SANDALIARIVS.

SANDALIGERULUS, a, um. Adj. [σανδαλιφόρος] Qui sandalia fert. Plaut. Trinum. 2. 1. 22. Flabelliferæ, sandaligerulæ.

SANDANIS, Vir fuit quidam Lydus, qui frustra Cræso suadere conatus est, ne bellum Persis inferret. Herodotus lib. 1. & 2. Sardanis a quibusdam appellatur.

SANDAPILA, æ. f. [νεκροφορεῖον, Gl. L. G.] Genus feretri, quo mortui efferebantur. Martial. lib. 2. 81. Idem lib. 8. 75.

Permutatur onus, stipataque tollitur alte
Grandis in angusta farcina sandapila.

Fabri sandapilarum. Juven. 8. Sat. 157.

Sandapilam antiqui dici voluerunt Feretrum mortuorum, id est, Loculum, non in quo nobilem corpora, sed in quo plebejorum, atque damnatorum, cadavera portabantur, sicut Stesimbrotus Thafius de morte Polycratis Samiorum regis scripsit, dicens, Posteaquam de cruce depositus, sandapila etiam deportatus est. Ex Fulgentio de Prisc. ferm. §. 1.

SANDAPILARIUS, i. m. [νεκροθάπτης] Sidon. 2. Epist. 8. Vespillonum sandapilariorum ministeria.

Sandapilarii erant Vespillones, aut ex eorum grege, quos Vulturios seu Codonophoros, id est tintinnabula gestantes, five anteambulones, feralesve præcones, appellarunt. Budæus in notis ad Pand. Vide POLLINCTOR. H. St.

SANDAPILO, ñis. m. Idem. Gloss. Lat. Græc. Sandapelo, νεκροθάπτης. V. Voss. Etymol.

SANDARACHA, æ. f. [σανδαράχη] Festus, Sandaraca scribit & Sandaracinus. Plin. lib. 34. cap. 18. Sandarachæ quoque propemodum dicta natura est. Invenitur autem & in aurariis, & in argentariis metallis, melior quo magis rufa, quoque magis virus redolens, ac pura friabilisque. Valet purgare, sistere, excalescere, perfodere. V. idem lib. 35. cap. 6. Vitruvius architecturæ lib. 7. cap. 12. Cerussa vero, quum in fornace coquitur, mutato colore ad ignem incendii sandaracha fit. Id autem, incendio facto, ex casu didicerunt homines: & ea meliorem usum præstat, quamquæ de metallis, per se nata, foditur. Hinc conijcere licet duplicem esse sandaracham metallicam, Fossitiam nempe & Factitiam. Fossitia est colore cinnabaris. Vulgo *Arsenicum rubrum* vocatur, de qua Vitruv. 7. 7. extr. Factitia fit, cerussa in fornace cremata. Plin. l. c. Adulterinam vocat. Errant Arabes medici, qui putant Sandaracham esse nostrum Vernicem: quum hic sit Juniperi gummi. Philander in Vitruvium l. c. & Ruell. lib. 1. cap. 90.

Sandaraca, Genus coloris. Festus. Sandaraca, Herbæ nomen apibus gratissimæ, quam alio nomine Cerinthum & Erithacen appellant. Plin. lib. 11. cap. 7.

SANDARACHINUS, a, um. Adj. [σανδαράχινος] Colore sandarachino. Nævius, Merula sandaracino ore. Festus.

SANDARACHATUS, a, um. aliud Adj. [σανδαράχωντος] Cui sandaraca admista est. Plin. lib. 35. cap. 15. Item lendes (tollit) in palpebris, aceto sandarachato admisto.

SANDARACURIUM, [Σανδαράκουργιον] Mons est concavus in Ponto de quo sic scribit Strab. lib. 12. Sandaracurgium mons est concavus propter metallorum effossionem: hunc operarii maximis cuniculis fubeunt. Solebant olim publice operari & fossoribus utebantur fervis, ex aliquo maleficio redemptis. Nam præter operandi laborem, qui maximus est, dicunt aërem ex metallis letiferum esse, atque intolerabilem, propter odoris gravitatem & glebis prodeuntem. Unde corpora cito ibi mori, sæpeque metallorum effossionem deficere, propter operatorum incommoditatem, qui cum plures sint quam ducenti, continue & morbis, & labe absumuntur. Hæc ille. [Videtur Σανδαράκουργιον, Sandaracurgium penult. prod. dicendum, id enim Sandarachæ officinam, seu fabricam denotat.

SANDAREOS, Gemma, a Sandareso Indiæ loco sic dicta. Plinius de Carbunculis, lib. 37. cap. 7. Cognata est huic Sandaresos, quam aliqui Garamanticum vocant: nascitur in India, loco ejusdem nominis.

SANDASEL, seu **SANDARESEON**, Gemma quæ expolita, ad Sandaresi splendorem quamproxime accedit. Plin. lib. 37. cap. 7.

SANDASTROS, Gemma eadem. Plin. l. c.

SANDIX, V. SANDYX.

SANDBANES, Fluvius est Albanæ, qui in Caspium mare erumpit: Strabo lib. 11.

SANDACORA, Locus Cappadociæ. Strabo lib. 14.

SANDYX, ñcis. f. [σάνδυξ] Herba. Virg. 4. Ecl. 45.

Sponte sua sandyx pascentes vestiet agnos. Plinius de Sandyce herba intelligit, & ut verum fateamur, est concinnior sententia agnos inter pascentium ejus herbæ, quam comedant, fucco colorari. Contra tendunt Grammatici recentiores: censent enim Sandycem esse Colorem sandaracha & rubrica temperatum, quod & Plinius retulit. Videtur & de Herba loquutus potius quam de Pigmento Gratius cum scripsit Cyneg. 86.

Interdum Libyco fucantur sandyce pinnæ. Quasi ea stirps in Lybia proveniat: nisi si quis censet metallum illius pigmenti illic fuisse, aut officinam, quando in factitiis pigmentis erat: sed illud alterum de planta verius crediderim in Gratio, ut & in Vopisco cap. 29. extr. cujus hæc verba sunt, Dicitur enim sandyx Indica talem purpuram facere si curetur. Hæc ex Turneb. Adv. 15. 20.

Sandyx, Genus coloris metallici, auctore Plinio lib. 35. cap. 6. Sandaracha (inquit) si torreatur, æqua parte rubrica admista, sandycem facit.

Amictus sandycis, i. e. Sandycini coloris. Propert. lib. 2. 25. 45. V. & Helych. Suid. Σάνδυξ, χρῶμα κόκκινον.

SANE, **SANESCO**, V. **SANUS**.

SANGA, [Σάγῃα] Plinio lib. 4. cap. 20. Fluvius Cantabrorum in Hispania citeriori.

Est etiam Servi nomen. Terent. in Eunuchæ.

SANGARIUS, [Σαγγάριος] Fluvius est Lycaoniæ apud Plin. lib. 5. cap. ult. Oritur in Phrygia. Idem auctor lib. 6. cap. 1. Ejus meminit & Servius. in 6. Æn. 785. Alio nomine dicitur & Sagaris, & Coralius, ut testatur Plin. lib. 6. cap. 1. sub finem. Vulgo *Zagari*. conf. *SAGARIUS*. Hesiod. in Theog. v. 344. Magnum vocat.

SANGARIUS, a, um. Adj. [Σαγγάριος] ut, Sangarius puer, Ganymedes. Stat. 3. Silv. 4. 41. V. Steph.

SANGENOS, i. m. Gemma ex Opalorum genere. Plin. lib. 37. cap. 6. Sunt & qui privatum genus ejus faciunt, Sangenonque ab Indis vocari dicunt. Traduntur vero nasci & in Ægypto & in Arabia, & vilissimi in Ponto. Item in Galatia ac Tharso & Cypro.

SANGUEN, ñis. n. usurpabant antiqui pro m. Sanguis, ñis. Lucret. 1. 816. Visceribus viscus gigni, fanguenque creari. Charisius lib. 1.

Sanguis masculino genere dicitur, & facit hunc Sanguinem. Sed Cato de habitu ait, Sanguen demittatur. [Hoc ex loco falso colligebat Thef. Lond. compiler, Sanguen etiam masculino in genere veteres posuisse, quum contrarium Charisius velit intelligi.

Sanguen illi fervet. Petron. cap. 59. conf. Non. 3. 203.

SANGUIS, ñis. m. [αἷμα] a Sanguen veteri, unde Sanguinis in Genitivo: Humor est vitalis in venis contentus. Celsus lib. 5. cap. 26. 20. de sanguine & sanie, &c. Malus est sanguis, nimium aut tenuis, aut crassus, colore vel lividus vel niger, aut pituita mistus, & varius. Optimus, calidus, rubens, modice crassus, non glutinosus. Itaque protinus ejus vulneris expedita magis curatio est, ex quo sanguis bonus fluxit. Sanguis interdum ultimam producit. Sil. 10. 23.

Et color, & sanguis, & tela minora periclo. V. Drakenb. ad loc. Ovid. 6. Fast. 488. Et 10. Met. 459.

Amore sanguinis asper. Sil. lib. 1. 148.

Dulcedine sanguinis asper lupus. Ovid. 11. Met. 402.

Detractio sanguinis, Cels. lib. 2. cap. 8. & Sanguinis missio. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Fluxio sanguinis. [αἰμορραγία] Plin. lib. 23. cap. 1. & lib. 20. cap. 17.

Habitus sanguinis. Cels. lib. 2. cap. 10. Incidenda ad medium vena est: ex qua cum sanguis erumpit, colorem ejus, habitumque oportet attendere.

Profluvium sanguinis, per nares. Columel. 6. 33.

Tenuitas sanguinis. Plin. lib. 11. cap. 39.

Vitio occurrit sanguinis quinquifolii succus. Plin. lib. 26. cap. 7.

Altilis sanguis. V. ALO.

Ater sanguis. V. ATER Adjectivum.

Conglobatus sanguis. V. CONGLOBO.

Corruptus sanguis. Claud. 2. in Eutrop. 17.

Crassus sanguis. V. CRASSUS.

Generosus sanguis. Ovid. 13. Met. 457.

Integer sanguis. V. INTEGER.

Juvenilis sanguis. Ovid. 7. Met. 334.

Largus sanguis. Claud. Conf. Mall. Theod. 309.

Niger sanguis. Ovid. 12. Met. 326.

Pinguis, Pinguior, pinguissimus sanguis. Plin. lib. 11. cap. 38.

Rapidus sanguis. Claud. 3. Conf. Hon. 101.

Rutilus sanguis. Lucan. lib. 1. 610.

Salsus sanguis. Ennius in Cresphonte, apud Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 2.

Neque miseræ lavere lacrimæ salsum sanguinem.

Tenuis sanguis. Plin. lib. 11. cap. 38.

Tætri sanguinis profluvium. Lucret. lib. 6. 1203.

Vitiosus sanguis. Cels. lib. 2. cap. 10. Nam si is crassus & niger est, vitiosus est (subaud. Sanguis) ideoque utiliter effunditur.

Vitiosus sanguis, & Verus, opponuntur. Cic. de Clar. Orat. 282. Metuensque, ne vitiosum colligeret, verum sanguinem deperdebat.

Altringit rigens sanguis sicca vulnera. Lucan. lib. 4. 291.

Avertere aliquo profusionem sanguinis. Cels. lib. 2. cap. 11.

Avertitur interdum sanguis, ubi alia parte prorumpens, alia emittitur. Cels. lib. 2. cap. 10.

Augere sanguinem. Plin. lib. 20. cap. 7.

Coagulant sanguinem, & ideo rejicientibus sanguinem profunt. Plin. lib. 24. cap. 11. De gummium generibus.

Coit celerrime taurorum sanguis, atque durefcit: ideo pestifer potu maxime. Aprorum & cervorum, caprarumque & bubalorum omnium non spissatur. Plin. lib. 11. cap. 38.

Cohibere sanguinem vulnere. Plin. lib. 21. cap. ult.

Concrefcere sanguinem non patitur thymum & melle. Plin. lib. 21. cap. 21.

Concretum sanguinem ventris, aut vesicæ absumit heliochrysum. Plin. lib. 21. cap. 25.

Concreti sanguine crines. Valer. 3. Argon. 286.

Concutitur sanguis, al. Quatitur. Lucret. lib. 3. 250.

Conquievit sanguis. Cels. lib. 4. cap. 4. ad finem.

Densari sanguinem prohibet Balsaminum. Plin. lib. 23. cap. 4.

Detrahens sanguinem. Cels. lib. 2. cap. 10.

Detractus sanguis venis. Lucret. lib. 3. 443.

Diffunditur sanguis per venas in omne corpus. Cic. 2. de Nat. Dcor. 138.

Discutit conglobatum sanguinem acetum. Plin. lib. 23. cap. 1.

Dare aeternum sanguinem dicuntur, Qui se invicem vulnerant. Sen. Thyest. v. 339.

Quis vos exagitat furor,

Alternum dare sanguinem,

Et sceptrum scelere aggredi? V. infra.

Duratur sanguis, h. e. Concrefcit. Quintil. Decl. 2.

Editur sanguis per urinam. Cels. lib. 2. cap. 7. [An Redditur?

Effunditur sanguis. Cels. lib. 2. cap. 10.

Egestus sanguis per immensos fletus. Ovid. 10. Met. 136.

Emicat sanguis. Lucret. lib. 4. 1043.

Emittere sanguinem. Cels. lib. 2. cap. 10.

Erumpit sanguis. Cels. lib. 2. cap. 10.

Erumpit gravitee sanguis. Cels. lib. 4. cap. 7. 5. De tussi.

U 3

Exscreare

Exit sanguis ex gingivis, ex ore. Celf. lib. 4. cap. 7. 4. De tussi.
 Exonerare oculos suffusos sanguine. Plin. lib. 8. cap. 5.
 Exfcreare sanguinem spumantem. Celf. lib. 2. cap. 7.
 Exspirans sanguinis flumen de pectore. Lucret. lib. 2. 354.
 Exspuere sanguinem. Celf. lib. 4. cap. 7. De tussi. Plin. lib. 26. cap. 7.
 Extrahunt inutilem sanguinem raphani. Plin. lib. 20. cap. 4.
 Extrahit densatum sanguinem abiga pota. Plin. lib. 24. cap. 6.
 Extendit sanguinem frequens tussis. Celf. lib. 4. cap. 7. 4. De tussi.
 Facere sanguinem, Fundere. Liv. 2. 30. extr. Plurque ibi sanguinis,
 promiscua omnium generum cæde, quam in ipsa dimicatione factum.
 Idem. lib. 35. 51. pr. Nondum, aut indicto bello, aut ita commisso,
 ut strictos gladios, aut sanguinem usquam factum audissent.
 Fertur sanguis ex pectore, aut ex latere, aut ex jecinore. Celf. lib. 4.
 cap. 7. 4. de tussi.
 Fervescit sanguis. Perf. 3. Sat. 115.
 Fluere mihi solet sanguis. Celf. lib. 4. cap. 7. 4. De tussi.
 Fluit mihi sanguis ex naribus. Celf. lib. 2. cap. 7. [Gloss. Græc. Lat.
 Αἱμορραγία, Sanguinem fluo.
 Fluens sanguis per nares. Plin. lib. 26. cap. 13.
 Fundere sanguinem. Celf. lib. 2. cap. 10.
 Fuso per venas sanguine exstinguitur. Tacit. 4. Hist. 11. De cæde
 Calpurnii Galeriani. i. e. Incisis venis.
 Fundere sanguinem de rege, h. e. Ob regem. Curt. lib. 10. 5. 13.
 Hebet gelidus sanguis tardante senecta. Virg. 5. Æn. 395.
 Incitatur sanguis ex ea parte. Scribonius Largus comp. 84.
 Incitatur sanguinis eruptio musculorum compressione. Scribonius Largus
 comp. 84.
 Inficere æquor sanguine. Hor. 3. Carm. 6. 34.
 Inficere rivos rubro sanguine. Hor. 3. Carm. 13. 8.
 Madens vestis sanguine. V. MADEO.
 Manat cicatrix multo sanguine. Sen. Troad. 3.
 Minuere sanguinem. Plin. lib. 32. cap. 9.
 Miffetur letifero sanguine orbis. Ovid. 1. Fast. 123.
 Mittere sanguinem ex brachio, Venam secare in brachio. Celf. lib. 2.
 cap. 10. conf. ΜΙΤΤΟ.
 Mittere sanguinem in brachiis. Celf. lib. 2. cap. 10. Mitti vero is debet,
 si totius corporis causa fit, ex brachio: si partis alicujus, ex ea ipsa parte,
 aut certe quamproxima: quia non ubique mitti potest, sed in temporibus,
 in brachiis, juxta talos.
 Missus sanguis e corpore. Lucret. lib. 2. 194.
 Mittere sanguinem translate dicuntur oratores, quum adversariorum
 argumenta ita solvunt, ut causa ipsa stare non possit. Unde Quintil. lib.
 8. cap. 6. Illa agendis causis jam detrita, Pedem conferre, & Jugulum
 petere, & Sanguinem mittere, inde sunt: nec tamen offendunt.
 Obstiterit frigidus circum præcordia sanguis. Vrg. 2. Georg. 484.
 Occupare sanguinem. Celf. lib. 8. cap. 4. Inter quæ si sanguis fertur,
 spongia subinde in aceto tincta cohibendus est, occupandusque objectis
 linamentis, & caput altius excitandum.
 Pellere sanguinem per urinam. Plin. lib. 35. cap. 15.
 Pellit copiosum sanguinem per nares. Plin. lib. 27. cap. 8. De crocodilo.
 Perfusus sanguine. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Perfolves calido sanguine poenas mihi. Virg. 9. Æn. 422.
 Proccedit sanguis ex ore. Celf. lib. 4. cap. 7. 4. De tussi.
 Profuit sanguis. Celf. lib. 4. cap. 7. 4. De tussi.
 Prorumpit ex naribus sanguis. Celf. lib. 4. cap. 7. 4. De tussi.
 Redditus sanguis per os. Plin. lib. 26. cap. 13.
 Reddere sanguinem per urinam, vel alvum. Scribonius Largus. comp. 149.
 Refugere sanguinem in metu, certum est: multisque non transfluere
 transossis. Plin. lib. 11. cap. 38.
 Rejjicientibus sanguinem datur succus porri. Plin. lib. 20. cap. 6.
 Rejjicientibus sanguinem occurrit quinquefolii succus. Plin. lib. 26. cap. 7.
 Reliquit sanguis corpus. Ovid. 3. Met. 39.
 Respondet sanguis per menstrua. Celf. lib. 4. cap. 7. 4. Sæpe femina, quibus
 sanguis per menstrua non respondet, hunc exspuunt. De tussi.
 Revocetur sanguinis cursus. Celf. lib. 5. cap. 26. De curatione adversus
 profusionem sanguinis in vulneribus.
 Saliens vena sanguine. Virg. 3. Georg. 460.
 Satiare ferrum sanguine. Ovid. 5. Fast. 575.
 Siftere sanguinem. Plin. lib. 25. cap. 8.
 Siftit sanguinem ex vulnere glycyrrhiza commanducata. Plin. lib. 22.
 cap. 9.
 Siftit sanguinem interiorem ruta pota, & narium indita. Plin. lib. 20. c. 13.
 Siftit æque maribus ac feminis sanguinem menta. Plin. lib. 20. cap. 14.
 Siftunt sanguinem vulnerum folia vitium. Plin. in procem. lib. 23. Sic
 lib. 31. cap. ult.
 Trahere sanguinem. Celf. lib. 2. cap. 10. Plin. lib. 21. cap. 19.
 Venit sanguis. Celf. lib. 2. cap. 10.
 Vocatus in corpus sanguis. Ovid. 2. Met. 235.
 Vomens globos sanguinis. Ovid. 12. Met. 238.
 Vomere sanguinem. Celf. lib. 2. cap. 6.
 Vomens rivos sanguinis. Virg. 11. Æn. 668.
 Sanguis ærarii, per translationem, pro Substantia, quæ in ærario continetur.
 Cic. 5. Verr. 83. Quæ quum de Populi Romani victu, de vectigalium nervis,
 de sanguine de traxisset ærarii, Tertiæ mimæ condonavit.
 Sanguis sæpe pro hominibus, vel hominum vita, nonnunquam & pro
 cæde, ut Plenus sanguinis homo, Sanguinis effusionem appetens, sanguine
 coinquinatus.
 Captivus sanguis. V. Captivus in CAPIO.
 Venalis sanguis. Valer. 6. Argon. 558.
 Dare sanguine poenas. Virg. 2. Æn. 366.
 Dandus invidiæ est sanguis, nihil ne ego quidem moror, quominus Decemviratu
 abeam. Livius 3. 54. pr. conf. supra.
 Exforbere, ut, Ne judicio iniquo exforbeatur sanguis tuus. Cic. 1. de
 Orat. 225.
 Luere quippiam sanguine. V. LUO.
 Poscere poenas cum sanguine. Virg. 2. Æn. 72.
 Sitire sanguinem. Sen. Troad. 10.
 Sumit poenam scelerato ex sanguine. Virg. 12. Æn. 949.
 Sanguis, pro Vigore & viribus. Cic. 4. Att. 16. Amifimus, mi Pomponi,

omnem succum & sanguinem, sed etiam colorem & speciem pristinam civitatis: nulla est Resp. quæ delectet, in qua acquiescam.

Sanguis orationis incorruptus translate, Cic. in Brut. 36. Succus ille, & sanguis incorruptus usque ad hanc ætatem oratorum fuit, in qua naturalis inesset, non fucatus nitor. Sanguis, i. e. Oratio fortis, robusta, vires, lacertos, & nervos habens. Sic enim solet a Cicerone per translationem dici, ut Viri fortes & robusti dicuntur, Qui plurimum sanguinis habent: unde Plaut. Bacch. 1. 2. 45.

Nihil moror discipulos mihi esse jam plenos sanguinis:

Valens afflicta me nunc jam vacuum virium. Incorruptus, h. e. Purus, sanus, integer, non vitiosus. Hinc eodem in dialogo 51. dixit, Salubritatem Atticæ dictionis, quasi Sanitatem, & Sanum genus dicendi in Calidio: in libello vero de Opt. gen. orat. 8. Incorruptam sanitatem, & bonam valetudinem. Semper enim Atheniensium, ut in Orat. 25. scribitur, ita prudens sincerumque judicium fuit, ut nihil possent, nisi incorruptum & elegans, audire.

Sanguis, Progenies. Virg. 1. Æn. 19.

Progeniem sed enim Trojano a sanguine duci

Audierat, &c.

Auctor sanguinis. Virg. 7. Æn. 49.

Cognatio sanguinis Tranfalpini. Cic. Post rexit. in Senat. 14. Is non me, quanquam equidem non cognorat eum, propter Pisonum affinitatem, quam longe hinc ab hoc genere cognatio materna Tranfalpini sanguinis abstulisset.

Degener sanguinis. Stat. 9. Theb. 619.

Gradu sanguinis propior. Ovid. 3. Epist. 28.

Nomina sanguinis, Nomina consanguinitatis: ut pater, frater, soror, &c. Ovid. 9. Met. 465. de Byblide quæ fratrem amabat, Jam dominum appellat, jam nomina sanguinis odit, Byblida jam mavult, quam se vocet ille forem.

Vincula cari sanguinis, Consanguinitas. Propert. lib. 1. 15. 16.

Alto a sanguine genus. Virg. 4. Æn. 230.

Aureus sanguis, Proles aurea sub Saturno. Stat. 3. Theb. 559.

Carus sanguis. V. Vincula &c. paulo ante.

Claro sanguine genitus. Sen. Octav. v. 90.

Cognatus sanguis. Virg. 12. Æn. 29.

Confors sanguis. Ovid. 8. Met. 444.

— calidumque prioris

Cæde recalfecit conforti sanguine telum. i. e. Occidit etiam

fratrem ejus.

Obscuri sanguinis deformes ortus. Stat. 5. Silv. 3. 116.

Paternus & maternus sanguis. Cic. pro Rosc. Amer. 66. Magnam vim, magnam necessitatem, magnam possidet religionem paternus, maternusque sanguis.

Regius sanguis. Hor. 3. Carm. 27. 65.

Attingere aliquem sanguine. V. ATTINGO.

Cohærere sanguine alicui, pro Consanguineum esse. Quintil. lib. 8. cap. 3.

Conjungi sanguine alicui, Idem. Cic. 2. de Invent. 66.

Hortamur fari, quo sanguine cretus. Virg. 2. Æn. 74.

Rumpere vincula sanguinis. Propert. 1. 15. 16.

Sanguis pro Morte, vide in TRANSCENDO. H. St.

Sanguinum, Αἱμαίνων. Gloss. Lat. Græc. Sic Interp. vulg. Joh. 1. 13.

Sanguinibus.

SANGUICŪLUS, i. m. [Αἱμοκύων] Sanguis hœdi, sive suis, &c. in cibum formatus. Plin. lib. 28. cap. 14. Utuntur ad utrumque vitium & coagulo hœdi in vino myrtite, magnitudine fabæ poto: & sanguine ejusdem in cibum formato, quem sanguiculum vocant.

SANGUINEUS, a, um. Adj. [Αἱματώδης Gl. G. L.] Ad corpus aliquando refertur, & Plenum sanguine, vel Sanguinolentum significat.

Caput sanguineum. Ovid. 3. Trist. 9. 30.

Guttæ sanguineæ. Ovid. 2. Met. 360.

Imber sanguineus. Cic. 2. de Divin. 60.

Pulmo sanguineus. Plin. lib. 11. cap. 37.

Color sanguineus. Plin. lib. 14. cap. 3.

Cometæ sanguinei. Virg. 10. Æn. 273.

Frutices sanguineæ. V. Virga sanguinea infra.

Mora sanguinea. Virg. 6. Ecl. 22.

Virga sanguinea, Cujus cortex ad sanguinis similitudinem rubet. [Plin. lib. 24. cap. 10. Sic, Frutices sanguineæ. Idem lib. 16. cap. 18.

Aliquando ad animum, pro Crudeli, cruentoque. Apulejus, Immani ac sanguinea voce perterritus. Virgil. 4. Æn. 642.

At trepida, & cœptis immanibus effera Dido,

Sanguineam volvens aciem, &c.

Bellum sanguineum, Cruentum. Stat. 5. Theb. 5.

Cædes sanguinea. Ovid. 13. Met. 65.

Rixæ sanguineæ. Hor. 1. Carm. 27. 4.

SANGUINALIS, e. Adj. ut, Sanguinalis herba, [πυλῶνος] eadem quæ Sanguinaria, inde nomen habens, quod sanguinis fluore, undecunque feratur, sistat. Columel. lib. 6. cap. 12. Celf. lib. 2. cap. ult. Herba sanguinalis, quam Græci πυλῶνος vocant.

SANGUINARIUS, a, um. aliud Adj. [Φιλῳματῶς] Sævus, crudelis sanguinem sitiens. Cic. Itaque gravem illam ac sanguinariam vocem audivimus. Sic Sanguinarius homo, Qui gaudet humano sanguine.

Juventus sanguinaria. Cic. 2. Att. 7.

Nuntius sævus, sanguinarius. Plin. lib. 19. cap. 4.

Sententia sanguinaria. Plin. lib. 4. Epist. 17. De hujus nequitia, sanguinariique sententiis, in commune omnes super cœnam loquebantur. i. e. his quibus morti homines adjudicaverat.

Herba sanguinaria dicta est, cujus succus infusus naevibus, supprimit sanguinem. Columel. lib. 7. cap. 5. Est etiam gravis pernecies herbæ sanguinariæ, quam si pasta est ovis, toto ventre distenditur, contrahiturque, & spumam quandam tenuem tætri odoris exspuit. conf. SAGUINALIS, ubi aliud etymon allatum.

SANGUINARIUS, i, m. Bestiola, insectorum generis, quæ & Hirudo. Onomast. vet. Lat. Græc. in tit. de Serpenti. Sanguinarius, Αἱμοπότης.

Gloss. Græc. Lat. Αἱμοπότης, Sanguinarius.

SANGUINOLENTUS, a, um. Adj. a Genit. Sanguinis. [Αἱματώδης Gl. G. L.] Plenus sanguinis, & sanguine conspersus. Auctor ad Heren. lib. 4. 52. Sanguinolenta palma.

Color sanguinolentus. Ovid. 1. Amor. 12. 12.

Littera sanguinolenta, Quæ exitio sit alicui. Ovid. in Ibin. 4.
Pectora sanguinolenta. Ovid. 3. Epist. 50.
Seditio. Varro de Vita pop. Rom. apud Non. 6. 101. Magistratus gravatim
 seditionibus sanguinolentis urbem perturbavere.
Sanguinolentos appellant Jurisconsulti Ro. & Principes, Infantes recenter
 editos, quique vixdum fordes materni uteri amiserunt, cum aut vendun-
 tur aut exponuntur. Constantinus, Si quis, propter nimiam paupertatem,
 egestatemque, victus causa, filium, filiamve sanguinolentos vendiderit. l.
 ii. C. de patribus. qui fil. distraxer. lib. 4. C. tit. 43. non enim ibi San-
 guinolentos legendum est; sed Sanguinolentos. Auctor mihi est ea
 Rubrica, quæ 8. lib. C. tit. 52. inscribitur, De infantibus expositis
 liberis & fervis, & de iis qui sanguinolentos nutriendos acceperunt.
SANGUILENTUS, a, um. aliud Adj. a genit. Sanguis. Idem. Scribon.
 Largus Compof. 143. Etiamfi sanguilentam urinam faciant. Idem comp.
 182. Oculi sanguilenti conspiciuntur. Semperque ita usurpat hic auctor.
 V. Lexic. Rhodii.
SANGUINOSUS, a, um. Adj. Idem Cæl. Aurel. Acut. 3. 4.
SANGUISUGA, æ. [βδέλλα] Vermis in aqua degens, qui & Hirudo di-
 citur. Plin. lib. 32. cap. 7. Idem præstare sanguifugarum cinis ex aceto
 illitus putatur. Idem lib. 8. cap. 10. [In Gloss. Græc. Lat. βδέλλα, Suga.
 βδέλλα χερσαία, Hirudo. βδέλλα υδατική, Sanguifuga. At Lat. Græc.
 Hirudo, Διμανία βδέλλα, & Sanguifuga, βδέλλα, διμανία. conf. SAN-
 GUINARIUS.
SANGUINO, [αἱμαίνω, αἱμαίνω Gl. G. L.] ære. Sanguine manare.
 Quintil. in Declam. 10. Tum repetitis sanguinare planctibus jam con-
 valescentes lacerti. Ibid. non procul a fine, Quando non lividum pectus
 & sanguinans vidit lacertos.
Coluber veneno noxio colla sanguinans. Apul. Met. 5. p. 166. Elmenh.
 Lex a contactu feminæ sanguinantis submovet. Tertull. ad Marc. 4. 40.
Eloquentia lucrosa & sanguinans. Tacit. in Orat. 12. Plin. lib. 30. cap. 9.
 Si pedes sanguinent. Sed varia est lectio. [Apud Tacit. suspicor Sa-
 guinantis legendum. In Gloss. Græco Lat. Φλεβοποιῶ, Sanguino. Φλε-
 βοποιῶμαι, Sanguinor. Ubi Sanguinem mittere significat. Unde est
 Gall. Saigner. At alibi in iisdem Gloss. αἱμάω, Sanguino, αἱμαίνω,
 Sanguino, Sanguinor. Quod Italis sanguinare, illud vero sanguinari.
SANGUINATIO, ònis. f. [αἱμορρία] Cæl. Aurel. Tard. 4. 6. & 1. 4.
 Gingivarum sanguinatio.
SANGUS, i. m. Deus Sabinorum ex quo & Sangi dicti sunt. Sangi facellum
 urbis regione septima statuit P. Victor. Cæl. lib. 2. cap. 3. V. SANCUS.
SANICULA, æ. f. Herba, quam nos Ozeille vel asprette appellamus, a
 Matthiolo describitur in Dioscoridis lib. 4. cap. 9.
SANIES, ei. f. [αἷμα, ἰχθὺς Gl. L. G. & G. L.] Cels. lib. 5. 28. Sanguis omni-
 bus notus est: Sanies est tenuior hoc, varie crassa, & glutinosa, & colorata:
 Pus crassissimum albidissimumque, glutinosius & sanguine & sanie. Exit
 autem sanguis ex vulnere recenti, aut jam faneſcente: sanies est inter
 utrunque tempus. Pus ex ulcere jam ad sanitatem spectante. Virg. 8.
 Æn. 487.
 — & sanie taboque fluentes. Cic. in Pison. 43. Saxa spar-
 gens tabo, sanie, sanguine atro.
Jocinoris recentis inassati sanies. V. INASSATUS.
Putris sanies. Stat. 12. Theb. 569.
Serpentium sanies. Sen. Med. 9.
Ejectat faniem permixtus viscere sanguis. Lucan. lib. 3. 658.
Emittere faniem coniecto ferro. Ovid. 7. Met. 338.
Eructare faniem. Virg. 3. Æn. 612.
Exspirant faniem tabificam. Sil. lib. 6. 276.
Vomunt faniem serpentes. Ovid. 4. Met. 493.
Sanies, pro Infectura purpuræ. Plin. lib. 9. cap. 38. Rursusque mergitur
 carminata, donec omnem eibat faniem.
Pro Pettifero serpentis afflatu. Sil. 12. 10.
 — faniem sublati faucibus efflat. conf. supra.
Oleæ sanies amara, pro Fæce. Plin. lib. 15. cap. 3.
SANIOSUS, a, um. Adj. [ἰχθυόδης] Sanie & impuro sanguine consper-
 sus. Plin. lib. 7. cap. 15. Ergo quum gravidis fluxit, invalidi, aut non
 vitales partes eduntur, aut saniosi, ut auctor est Nigidius.
SANITAS, V. SANUS.
SANNA, æ. f. [μῆνη Gl. L. G. & G. L.] Solutus derisus dicitur, a na-
 rium sonitu. vel in genere, Derisus aliquis gestu mimico expressus. Ju-
 ven. 6. Sat. 305.
 I nunc, & dubita, qua forbeat aëra fanna
 Tullia, quid dicat notæ Collatia Mauræ.
Postica fanna. Perf. 1. Sat. 58.
Rugosa fanna cadat naso. Perf. 5. Sat. 91. i. e. Subfannatio, quæ fit cum
 crispatione & corrugatione nasi, remittatur. V. Schol. Juven. l. c.
Sanna, pro Derisore. Gloss. Lat. Græc. Sanna, Subfannator, μῆνης.
SANNAS, æ. m. [σάννας] apud Cratinum, Fatuum indicat: unde &
 Sanna verbum Latinis frequens, defluxit, etiamfi a narium sonitu Gram-
 matici opinentur ductum. Cæl. Rhodig. Ant. Lect. 8. 43.
SANNIO, ònis. m. [χαλκῆς] Qui soluto rifu, & contortis corporis
 totius partibus immoderatam quandam alios deridendi formam effingit,
 & aliorum mores inepto quodam gestu per contemptum exprimit, ut
 stultus propemodum videatur, ac ridiculus. Cic. 2. de Orat. 251. Quid
 enim potest esse tam ridiculum, quam sannio est? sed ore, vultu, imi-
 tandis moribus, voce, denique corpore ridetur ipso. Idem 9. Fam. 16.
 Salis enim fatis est, fannionum parum. Proverbi forma.
Sanniones, dicuntur, a Sannis, qui sunt in dictis fatui, & in motibus,
 & in schemis, quos μῆνης vocant Græci, inquit Nonius 1. 302. [Sic
 legit & Mercer. Suspicio tamen Μῆνης scribendum. Quæ vox & Sannam
 & Sannionem denotat. V. Suid. in ea dict. Gr.
SANNO, ære. vel SANNOR, æri. Dep. unde Defannare, & Subfan-
 nare compof. Gloss. Græc. Lat. Μυκτηρίζω, Sannor, Defanno.
SANNATOR, òris. m. Μυκτηρῆς. Gloss. Lat. Græc. & in Græc. Lat.
 Μυκτηρῆς.
SANNALI, Populi sunt immani auricularum patularum prolixitate totum
 corpus tegentes, de quibus, ut suspicor, prodigiosa illa fabula ficta est,
 quia toto corpore pellicti & brachati erant, ut cum hinc inde penderent
 pellium prægrandes alæ, aures viderentur. Pomponius Mela. 3. 6. Et
 Sannalos, quibus magnæ aures, & ad ambiendum corpus omne patulæ,
 nudis alioqui, pro veste sunt. Vulgo Sannalos legitur, sed ex veteri libro
 sic Turnebus restituit. Al. Otomegalos.

SANNAUS, Lacus de quo Plin. lib. 2. cap. 103. Lacus Sannaus in Asia
 circumnascente ablinthio inficitur.
SANNYRION, ònis. [Σανυρίων] cognomine Canabus, poëta comicus
 Atheniensis, de quo V. Cæl. Rhodig. lib. 8. Lect. Antiq. cap. ult. vel
 potius Athen. & Suid.
SANO, ære. Sanor, æri. V. SANUS.
SANQUALIS, is. f. Avis. Plin. lib. 10. cap. 7. Sanqualem avem atque
 immuffulum, augures Romani in magna quæstione habent. Immuffu-
 lum aliqui vulturis pullum arbitrantur esse, & sanqualem ossifragæ. Mas-
 furus sanqualem ossifragam dicit esse, Immuffulum autem pullum aquilæ,
 prius quam albicet cauda. al. Sangualis. conf. IMMUSULUS.
Sanqualis avis appellatur, quæ in commentariis Auguralibus Ossifraga
 dicitur, quia in Sangi Dei tutela est. Festus.
Sanqualis porta appellata est, ab avi Sanquali, ideoque eodem est nomi-
 ne, quo avis ipsa appellatur. Festus. Paulus dicit, esse proximam ædi-
 bus Auci. Al. Ædi Sangi.
SANSUCUS, V. SAMPUCHUM.
SANTALUM, i. n. [σάνταλον] (quod vulgus nostrum Sandalum vocat)
 Græcis recentioribus, inquit Ruellius, Lignum est quod India mittit.
 Hujus tria genera apud pharmacopolas, candidum, rubrum, luteum;
 quibus simul commixtis, fit compositio vulgaris, quæ Triafandali appella-
 tur, vel trium sandalorum, ad roborandum ventriculum, & cardiacos
 affectus. Quin etiam nullæ non fere medicorum potiones hodie his fan-
 talis imbuuntur, ut gratiam a fumentibus ineant, & aliquid jucundi sa-
 poris habeant. Ex Ruellii commentariis.
SANTERNA, æ. f. [χευσκόλλα] Plin. lib. 33. cap. 5. Chrysocolam &
 aurifices sibi vendicant agglutinando auro, & inde omnes appellatam si-
 militer utentes dicunt. Temperatur autem ea Cypria ærugine, & pueri
 impubis urina, addito nitro. Teritur Cyprio ære in Cypriis mortariis:
 santernam vocant nostri. Idem lib. 34. cap. 12.
SANTONES, & Santoni, five Xantones, [Σάντωνες Steph.] populi
 Galliæ, non longe a Tolosatum finibus, quæ civitas est in Provincia,
 ut Cæsar Comment. lib. 1. cap. 10. pr. scribit. Lucan. lib. 1. 422.
 — gaudetque amoto Santonus hoste. Vulgo Xainsonge.
 Alii Santonges, & oppidum ipsum Saintes, Xaintes.
SANTONICUS, a, um. Adj. [Σαντονικός] Juven. 8. Sat. 145.
 Tempora Santonico velas adoperta cucullo. V. Martial. lib. 14. 128.
Oceani litora Santonici. Tibul. lib. 1. 8. 10.
Santonica Herba, quam Abinthium Santonicum vocat Plin. lib. 27. cap.
 7. a Galliæ civitate nomen accepit, estque abinthii genus illius, quod
 nobis in vulgari usu est. Columel. lib. 6. cap. 25. Potest etiam cum
 arida fico & ervo conteri herba Santonica, & formata in offam, sicut
 Salviatum demitti. V. Diosc. 3. 28. qui Σαντόνιον vocat.
SANTONICUM, i. n. [Σανθινόν] Semen herbæ Santonicæ, vel ipsa herba.
 Gloss. Lat. Græc. Sandonicum, Σανθολόιον, βοτάνη. Quod vermes scil. necat.
SANTONUM Portus, [Σαντων λιμήν] Ptolem. lib. 2. cap. 7. Galliæ
 urbs. Vulgo La Rochelle.
SANTONUM Promontorium [Σαντωνών ἄκρον] in Gallia. Ptolem. lib. 2.
 cap. 7. Vulgo Blaye.
SANUS, a, um. Adj. [σῶς, Gl. L. G. ὕγιος] Integer & incorruptus,
 bene valens. Cic. pro Sext. 135. Non ea est medicina, quum sanæ par-
 ti corporis scalpellum adhibetur. Idem pro Sext. 97. Qui integri sunt,
 & sani.
Sanum facere aliquem. Cic. 2. Philipp. 101. Quasi medicus ille te sa-
 num fecisset. [Ambiguo sensu.
Medicamento sanum fieri. Cic. 3. Off. 92. Si quis medicamentum cui-
 piam dederit ad aquam intercutem, pepigeritque, si eo medicamento
 sanus factus esset, &c.
Fieri sanum ex morbo. Cato R. R. cap. 157.
Sanum abire ex. Propert. lib. 2. 12. 12.
 Nec quisquam ex illo vulnere sanus abit.
Respub. sana ac salva, translate. Cic. 12. Fam. 23. Nullam partem per
 ætatem sanæ ac salvæ Reip. gustare potuisti.
Sanum genus dicendi. Cic. in Brut. 202. i. e. Incorruptum. V. SALUBRE.
Sanus, Ad animum translatus. Ter. Eun. 3. 5. 8. Quid mihi quæram?
 sanus sim: anne infaniam? Idem Heaut. 4. 3. 29. Satis sanus est,
 aut sobrius? Sic Cic. 2. de Divin. 94. Sanus homo.
Pro sano aliquid facere. Cæl. 5. Bell. Gall. cap. 7. extr. Nihil hunc se
 absente pro sano facturum arbitrat, qui præsentis imperium neglexisset.
Homo sanus, cui opponitur Furiosus. Cic. 4. Acad. 89.
Male sanus, i. e. Infaniens. Cic. 9. Att. 15.
Mentis sanus. Plaut. Trin. 2. 4. 53.
Mens bene sana. Hor. 1. Serm. 9. 44.
Mentis sanæ homo. Cic. 2. de Nat. Deor. 44. Esse igitur deos ita per-
 spicuum est, ut, id qui neget, vix eum sanæ mentis existimem.
Mentis sanæ vix compos. Ovid. 8. Met. 35.
Mente sana scribere. Cic. 9. Att. 18. Misi etiam Cæsaris ad eos sana
 mente scriptas litteras, quomodo in tanta infania?
Compar. Hor. 2. Serm. 3. 241. — qui sanior, ac si
 Idem illud in rapidum flumen, jaceretve cloacam?
Saniores oratores. Cic. de Clar. Orat. 51.
SANE, Adv. [ὕγιος, ὕγιανός Gl. L. G. & G. L.] Plaut. Curc. 1. 3. 20.
 Nam bonum est pauxillum amare sane, infane non bonum est.
Sane, [μέντιζε, εὐκότως, ὕγιος, ἀμελοποιημένος, ὕγιος. Gl. L. G.] Adv. a
 Sanus. Quandoque (inquit Valla) affirmative ponitur pro Certe: ut,
 Ita sane. Cic. 1. Fam. 9. Sane moleste Pompejum id ferre constabat. [In
 Gloss. male ὁμοίως, pro ὕγιος.
Sane, pro Quidem. Cic. in Verr. 6. 182. Sane homini præter opinionem
 improvviso incidi. [Pro sane quidem.
Herennius tribulis tuus, sane homo nequam. Cic. 1. Att. 19.
Sane; Permissiva particula, quando aliquid adversario tribuimus: ut, Sit,
 sane, ut vis. Cic. Quid enim habet commodi, quid non potius laboris?
 sed habeat sane. Quintil. in Corpore projecto, Tulerit sane filius noster
 merito poenas, dederit spiritum supplicio. h. e. Esto tulerit, fac tulerit.
Sane, pro Satis, ac Valde aliquando ponitur: quando qui sani sunt,
 iidem & validi, ut ait Donatus in illud Ter. Adelph. 4. 2. 41.
 Sane hac multo propius ibis, & minor est erratio. [Pro Certe, puto.
Sane bene, pro Bene quidem. Cic. pro Quint. 12. Erat ei pecuaria res
 ampla, & rustica, sane bene culta & fructuosa. [Certe abundat, nec
 recte cum Sane copulatur. Etiam hic Certe est.

Sane, quod. Ter. Eun. 4. 7. 15.

Sane, quod tibi nunc vir videatur esse hic, nebulo magnus est, ne metuas.

Ne sit sane. Cic. 4. Acad. 57. Negas tantam similitudinem in rerum natura esse, pugnas omnino cum adversario facili: ne sit sane videri recte potest. [Dist. Ne sit, sane.]

Sane si placet, Responsive. Cic. in Partit. 2. Si ego te vicissim eisdem de rebus Latine interrogem? c. p. Sane si placet.

Sane; in principio sententiæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 44. Sane restat, ut qualis eorum natura sit, consideremus. Budæus. Vetus exemplar non habet Sane.

Sane, pro Satis. Cic. 4. Verr. 69. Sopater, cum hoc belli improvisum accidisset, commotus est sane. Sic apud eundem sæpe. Budæus.

Sane autem vellem obsequi voluntati tuæ. Cic. 3. Fam. 5.

Et sane; Affirmativum est. Quintil. lib. 1. cap. 2. Et sane concipiat quis vel declamantis habitum, vel orantis vocem, incessum, pronuntiationem, illum denique animi & corporis motum, nonne, &c.

Sane quam, Admirantis. Cic. 11. Fam. 13. Sane quam fum gavifus. Idem 2. Q. frat. 5. Nam quod de Pomponio Caninius, sane quam refrixit.

Sane quidem, Permittentis. Ter. And. 1. 2. 24.

Nempe ergo aperte vis, quæ restant, me loqui? d. sane quidem.

Cic. 2. de Legib. 8. Sane quidem hercle, & est ista recte dicendi via.

Sane tamen; in principio sententiæ. Quintil. in Mathematico, Sane tamen claritas patriæ privatos vicerit metus.

Sane quia vero. Ter. Eun. 1. 2. 9. —quid taces?

P. H. Sane quia vero hæc mihi patent semper fores. Ironicon est.

Sane pol, Multum. Ter. Andr. 1. 4. 2.

Sane pol, illa temulenta est mulier & temeraria. Donatus.

Recte sane. Ter. Adelph. 4. 2. 48. Ubi potetis vos, d. recte sane. Ubi

Donatus; Recte sane, hic ironia est, non approbatio.

Non sane, pro Non admodum. Cic. 3. Tusc. 74. Mediocritatem, vel perturbationum, vel morborum mihi non sane probant. i. e. Non valde eos probo. Idem 2. de Fin. Post enim Chrysippum non sane est disputatum. Idem de Senect. 3. Rem haud sane, Scipio & Læli, difficilem. Budæus.

Non sane, Responsive. Cic. in Partit. 3. Semperne igitur ordinem collocandi, quem volumus, tenere possumus? c. p. non sane.

Non ita sane vetus. Cic. de Clar. Orat. 41.

Compar. Sanius. in propria signif. Hor. 2. Carm. 7. 26.

—non ego sanius

Bacchabor Edonis: recepto

Dulce est mihi furere amico. i. e. Libet mihi Edonos illos Thraciæ

populos, intemperanter bibendo, imitari. [Immo Bacchantes.

SANITER, Adverbium priscum auctore Nonio 11. 51. Afran. Megalensibus, Adesto, assentio te non amare me, at adorare saniter.

SANITAS, ætis. f. [ὑγίεια, ἰαμὴ, ἰσχύς] Gl. Gr. Lat.] proprie ad corpus pertinet. Quintil. lib. 5. cap. 10. Si robur corporis bonum non est, minus fanitas.

Petere fanitatem ægri. Quintil. lib. 2. cap. 17.

Reddere fanitatem veram. Cels. lib. 8. cap. 2.

Reddita fanitas. Cels. lib. 5. cap. 20.

Metri fanitas. V. METRUM.

Insulsiatatem & insolentiam tanquam insaniam quandam orationis odit,

fanitatem autem & integritatem quasi religionem & verecundiam oratoris probat. Cic. de Clar. Orat. 283. V. Succus orationis, in succus.

Eloquentia omnem illam salubritatem Atticæ dictionis, quasi fanitatem, perdidit. Cic. de Clar. Orat. 51.

Qui incorrupta fanitate sunt, quod est proprium Atticorum. Cic. de Opt. gen. Orat. 8.

Animi fanitas. Cic. 3. Tusc. 9. Ita fit ut sapientia fanitas sit animi, insipientia autem quasi insanitas quædam, quæ est insania eademque demencia.

Sanitas, Absolute sapientissime, pro Bono statu mentis, & Animo quieto ac tranquillo. Cic. 12. Fam. 10. Quibus tamen ad fanitatem redeundi ante Cæl. Septemb. potestas facta est.

Suum quemque scelus de fanitate ac mente deturbat. Cic. in Pison. 46.

Alienus a fanitate. Cic. pro Sull. 83. Adeone vobis alienus a fanitate, adeo oblitus constantiæ meæ, adeo immemor rerum a me gestarum esse videor?

SANITAS Dea, cujus tessera, seu symbolum ab Alexandro illo Magno tribus datum legitur, ut eorum vestibus insueretur. Lilius Syntag. 1. Historiæ Deorum. [Nisi est Hygea, seu Salus.

SANO, [σῴζω, ὑγιαίνω, Gl. L. G. & ὑγιαίνω, ἰσχυρα G. L.] ære. Sanum facere. Cic. 4. Tusc. 82. Citiusque repentinus oculorum tumor fanatur, quam diuturna lippitudo depellitur.

Corpora vix ferro quædam sanantur. Ovid. Rem. Amor. 527.

Medicina sanat dolores. Propert. lib. 2. 1. 57.

Carmines & herbis sanare. Ovid. 10. Met. 397.

Vulnera sanare. Ovid. 1. de Pont. 3. 22.

Sanare vulnera Reipublicæ; per translationem. Cic. 4. de Finib. 66.

Remediis sanare vulnera. Cic. 7. Verr. 121. Qui te existimares, avaritiæ vulnera crudelitatis remediis posse sanare.

Animos sanare & mentes consolatione. Cæf. 8. Bell. Gall. cap. 38. Idem

1. Bell. Civil. cap. 35. conf. infra.

Curas sanare. Tibull. lib. 2. 3. 13.

Dolorem levare, minus quam sanare. Cic. 5. Fam. 16. Quæ levare dolorem tuum posset, si minus sanare potuisset.

Malum sanabunt vina. Propert. lib. 3. 17. 10.

Malum nativum sanare. Cic. pro Domo 12.

Rempubicam ægram & labentem sanare & confirmare. Cic. pro Milon. 69.

Sanare, Ad sanam mentem perducere. Cic. 2. in Catil. 17. Quos quidem ego, si ullo modo fieri posset, non tam ulcisci studeo, quam sanare, & ipsos placare Reip.

Sanor. Lucret. lib. 3. 509.

Et quoniam mentem sanari, corpus ut ægrum,

Cernimus, &c.

Domus fanata discordia. Liv. 2. 32.

Sanari est ad contritum redire. Cæsar. lib. 2. de Bello civili. Uti majore spatio temporis interjecto, militum mentes sanarentur. Et sic identidem.

Bud. H. St. Exultat cap. 30. extr.

SANATOR, òris. m. [ἰατρίτης] Vulg. Interp. Exod. 15. 17. Ego Dominus sanator tuus.

SANATIO, ònis. f. [ἰατρικὴ] Cic. 4. Tusc. 35. Eorum igitur malorum in una virtute polita sanatio est. Ibid. 60. Hæc est propria, & certa sanatio, si doceas, &c.

SANABILIS, e. Adj. [ἰάσμενος] Gl. G. L.] Quod facile sanatur. Cic. 4. Tusc. 80. Qui autem natura dicuntur iracundi, aut misericordes, aut invidi, aut tale quid, ii sunt ejusmodi, constituti quasi in mala valetudine animi, sanabiles tamen.

Genus vulneris sanabile. Ovid. 2. de Pont. 2. 59.

Vulnus sanabile. Ovid. Rem. Amor. 101.

SANESCO, [ἰαίνεσθαι] Ære. Sanum fieri. Columel. lib. 8. cap. 7. Sed vulnera facta igne, dum sanescunt, defricare bubula urina convenit.

Plin. lib. 17. cap. 23. Diu enim dolent talia quoque ulcera & difficile sanescunt. Adde Cels. 3. 18. & 5. 26.

Sanescere pro Sanari identidem Celsus dicere solet, & de morbo & de homine. Bud. H. St. V. loc. præced. & CONSANESCO.

SANATES, V. in suo loco.

S A O

SACCONDARIUS Castor, [Σαυκονδάρης] qui regiam habuit ad amnem Sangarium Phrygiæ, uti auctor est Strabo lib. 12.

SAOS, [Σαός] vel SAOCER, [Σαώκη] Mons Samothraces insulæ apud Plin. lib. 4. cap. 12. Attollitur monte Saoc decem m. pass. importuossissima omnium.

SAOS, fl. V. SAVUS.

S A P

SAPA, æ. f. [σάπης] Gl. L. G.] a Sapiditate dicitur; & est Mustum coctum ad mediam, vel tertiam partem, de quo Plin. lib. 23. cap. 2.

Vino cognata res sapa est, multo decocto, donec tertia pars supersit. Ex albo hoc melius. Idem lib. 9. cap. 56. de cochleis, Quin & faginam earum commentus est sapa & farre, aliisque generibus. Varro lib. 3. de R. R. cap. 14.

Sapa, inquit Nonius 17. 14. quod nunc Mellacium dicimus, mustum ad mediam partem decoctum. Varro de Vita pop. Rom. lib. 1. Sapam appellabant, quod de musto ad mediam partem decoxerant. hæc Nonius.

conf. DEFUTUM.

Purpurea sapa. Ovid. 4. Fast. 778.

SAPAI, [Σαπαιοί] Populi sunt in Thracia. Plinius lib. 4. cap. 11. Inter Eletos, Diobefos, Carbylesos, inde Brylas, Sapaos. Ovid. 1. Fast. 389.

Extacantum vidi Triviæ libare Sapaos.

SAPERDA, æ. m. [σαπέρδης] Saperdæ, inquit Nonius 2. 823. quasi Sapientes ut elegantes. Varro Modio, Omnes videmus nobis esse belli, festivi, saperdæ, quum simus copriæ: ut legit Liplius; i. e. Scurræ, ut exponit Scaliger. V. Voff. Instit. Or. 5. 1. vel σαπέρδης, i. e. Putidi, ut legit & exponit Junius, cum eoque Mercerus. [Forte Σαπέρδης quum simus σαπέρδης, conjuncte legendum. q. d. Pifficuli putidi, vel Nugatorii. Nam quemvis fale conditum piscem eo nomine comprehendit docet Etymologus.

Saperda, [σαπέρδης] est Ponticum (inquit Cæl. Rhodig. lib. 13. cap. 26.) obsonium. Perf. 5. Sat. 134.

—saperdam advehe Ponto. Athenæus lib. 7. Saperdam appellat Coracinum. Photion Saperdam pro Apua inveterata arundini inferta usurpat. Item pro Succidia & larido.

SAPERDION, [Σαπέρδιον] cognomen alterius Phrynes meretricis. Cæl. Rhod. lib. 14. cap. 15. Scribit Apollodorus Phrynas fuisse duas: quarum alteram Claufigelota cognominarunt, Saperdion alteram. Ex Athen. lib. 13.

SAPHAR, Urbs regia Arabum, apud Plin. lib. 6. cap. 23.

SAPHON, onis. m. Funis in prora positus ut ex Cæcilio habet Isidor. 19. 4.

SAPHIRUS, V. SAPPHIRUS.

SAPIDUS, SAPIENS, SAPIENTIA. V. SAPIO.

SAPINOS, Gemma ex genere Iaspidum. Plin. lib. 37. cap. 9. Dilutior ex eodem sapinos vocatur.

SAPINUS, i. f. [ἐλάτη] Plin. lib. 16. cap. 29. Abietis quæ pars a terra fuit, enodis est: hæc qua diximus ratione fluviata decorticatur, atque ipsa sapinus vocatur: superior pars nodosa duriorque, fusterna. Et in istis autem arboribus robustiores Aquiloniæ partes. Et in totum deteriores ex humidis opacisque: spissiores ex apricis & diuturnæ. Ideo Romæ infernas abies supernati præfertur. conf. Vitruv. 1. 2. & Varr. de R. R. 1. 6.

[Videtur primam longam habere, quum in Gloss. Lat. Græc. gemitur littera, Sapinus, πίνος, Sappinus, πίνος. At in Græc. Lat. Πίνος, Pinus, Πύνη, Larix, Pinus, Tæda. Quasi nihil distaret a Pinu, & Picea, quæ Abies rubra Botanicorum, Mas Theophr. & forsan Sapinus nigra Catoni R. R. cap. 31. Pro Plinio, qui, non arboris sui generis, sed Materia abiegnæ nomen esse docet, consuetudo Gallorum stat, quibus adhuc Sapinus Abies dicitur.

SAPINEUS, a, um. Adj. [ἐλάτην] Columel. lib. 12. cap. 5. Alii nucibus sapineis ardentibus idem efficiunt. conf. Vitruv. 2. 9.

SAPIO, īvi vel īi, itum, vel (quod frequentius) uī, itum, [σῴζω] Ære. Proprie pertinet ad sensum gustus: diciturque res ipsa sapere, quæ aliquem habet saporem. Juven. 11. Sat. 81.

Qui meminit, calidæ sapiat quid vulva popinæ.

Jucundissime sapit. Columel. lib. 7. cap. 8.

Mare sapit. Plin. lib. 14. cap. 7.

Oleum male sapit. Cato de R. R. cap. 66.

Palatus sapit. Cic. 2. de Finib. 24. Nec enim sequitur ut cui cor sapiat ei non sapiat palatus. h. e. De saporibus recte judicet.

Sapio, interdum refertur ad odorem: ut apud Plinium 13. 3. cum dicuntur jucundiora unguenta esse, quæ terram sapiunt, quam quæ crocum. i. e. Redolent. Plaut. Pseud. 2. 4. 47.

Sed istic servus, ex Carytho huc qui advenit, quid sapit?

Ch. Hircum ab alis. Editi habent, Usque a cunabulis, nulli aut inepto sensu. Turnebus.

Sapere, [σῴζω, φρονέω] Gl. L. G.] ad animum sapientissime transfertur, pro Sapientem esse, seu Rectam sententiam vel opinionem habere. Ter Adel. 3. 3. 32.

Istuc est sapere, non quod ante pedes modo est Videre, sed etiam illa, quæ futura sunt, Prospicere. Ibid. 5. 3. 41.

— video, eos sapere, intelligere, in loco

Vereri, inter se amare. Cic. 14. Fam. 1. Nam quid ego de

Cicerone dicam? qui quum primum sapere cepit, acerbissimos dolores

miseriaque percepit. Intelligere & Sapere. Cic. 2. Off. 48. Quem qui audiunt, intelligere

etiam & sapere plus quam ceteros arbitrantur.

Nemo mortalium omnibus horis sapit. Plin. lib. 7. cap. 40.

Pectus sapit illi. Plaut. Bacch. 4. 4. 12.

Rem suam sapit. Plaut. Pseud. 1. 5. 81.

Desiste, recte ego meam rem sapio, Callipho. h. e. Scio quid

mibi agendum sit.

Semitam sibi sapere. Cic. 1. de Divin. 133.

Qui sibi semitam non sapiunt, alteri monstrant viam. Ex poeta.

Sapiunt male miseri. Plaut. Merc. 4. 6. 8.

Sapere pleno pectore. Plaut. Epid. 2. 2. 101.

Sapitis plus, vel satis. Plaut. Epid. 2. 2. 77. Idem Trin. 3. 2. 10.

Sapere recta. Cic. 14. Att. 5. Nam ista quidem Cæsaris libertorum con-

juratio facile opprimeretur, si recta saperet Antonius.

Sapere ad. Plaut. Perf. 1. 3. 28. Sapis multum ad genium. h. e. Nosti

probe curare cuticulam & indulgere genio. Plaut. Truc. 4. 4. 1.

Blitteæ & lutea est meretrix, nisi quæ sapit in vino ad rem suam.

Aliquid sapere. Cic. 7. Fam. 29. Quanquam quis, qui aliquid sapiat,

nunc esse beatus potest?

Nihil sapere. Cic. 2. de Divin. 81. Idem 1. Verr. 55. Hic plane nihil

sapit.

Per se sapere. Hor. in Arte Poet. 367.

Sapivi, pro Sapui antiquis. Novius Virgine prægnante, Quando ego plus

sapivi, qui fullonem compressi quinquatribus. V. Nonium 10. 31.

Sapisti, Præterit. Martial. lib. 9. 6.

Nubere vis Prisco, non miror, Paula, sapisti.

APIENS, entis. Adj. ex Partic. [σάπις, φρόνιμος. Gl. L. G.] Qui sapit.

Cic. 1. Off. 16. Ut enim quisque maxime perspicit, quid in re quaque

verissimum sit, quique & acutissime, & celerrime potest videre & expli-

care rationem, is prudentissimus & sapientissimus rite haberi solet.

Idem pro Cluent. 84. Sapientissimum esse dicunt eum, cui quod opus

sit, ipsi veniat in mentem: proxime accedere illum, qui alterius bene

inventis obtemperet.

Misera mors sapienti non potest accidere. Cic. 4. in Catil. 3.

Sapiens ad. Cic. 10. Philipp. 17. Quis aut sapientior ad conjecturam

rerum futurarum?

Ad normam alicujus sapiens. V. NORMA.

Facere sapientem. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Formare sapientem. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Judicatus sapiens. V. JUDICO.

Dictum sat sapienti. Plaut. Perf. 4. 7. 19.

Ætas fera & sapientior. Ovid. 1. de Arte Am. 65.

Consilium sapiens. Ovid. 13. Met. 433.

Excusatio sapiens. Cic. 1. Att. 16.

Mores sapientes. Plaut. Rud. 4. 7. 25.

Nutrices sapientes. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Populus sapiens. Hor. 2. Epist. 1. 18.

Puella sapiens. Ovid. 10. Met. 622.

Vir bonus & sapiens. Hor. 1. Epist. 7. 22.

Sapientes ἄνθρωποι ἐφ' ἑσέων apud Græcos memorantur septem, Cleobulus,

Solon, Chilo, Pittacus, Thales, Bias, Periander, quorum multæ

sunt sententiæ, quas leges vitæ vocat Quintil. 5. 11. Lactantius 4. 1.

temere eos sibi sapientum nomen tribuisse affirmat. conf. Cic. de Amic. 6.

Saniens cognomento dictus est C. Lælius. Cic. 1. c. & de Senect. 5.

APIENTIA, æ. f. [σάπια, φρόνησις, Gl. L. G.] in primo sensu ad sensus

corporeos pertinet, & de Sapore dicitur. Sic lusit in hac voce, ut qui-

dam volunt, Ter. Adel. 3. 4. 72.

Hoc falsum, hoc adustum est, hoc lautum est parum:

Illud recte: iterum sic memento: sedulo

Moneo, quæ possum, pro mea sapientia. Sed plerumque ad

animum refertur, & est (ut ait Cic. 4. Tusc. 51.) Rerum divinarum &

humanarum scientia cognitioque, quæ cujusque rei causa sit. conf. Idem

2. Off. 5.

Princepsque omnium virtutum est illa sapientia, quam σάπιαν Græci vo-

cant. Cic. 1. Off. 153.

Ita fit, ut mater omnium bonarum rerum sapientia sit: a cujus amore,

Græco verbo Philosophia nomen invenit. Cic. 1. de Legib. 58.

Sapientia, hominis custos & procuratrix. Cic. 4. de Finib. 1.

Sapientia, moderatrix omnium rerum. Cic. 1. de Invent. 5.

Doctores sapientiæ, pro Philosophis. Tacit. 14. Ann. 16.

Præcepta sapientiæ. Quintil. lib. 1. cap. 4.

Professores sapientiæ. Quintil. in præem. lib. 1. de philosophis.

Studia sapientiæ. Tacit. 14. Ann. 56.

Sapientia custodiendæ civitatis, Politices scientia. Cic. 2. de Orat. 154.

Cælestis sapientia. Hor. 1. Epist. 3. 27.

Compositissima sapientia. Plin. lib. 18. cap. 3. in fine; qui locus nunc

aliter legitur.

Consummata sapientia. V. CONSUMMO.

Erudita sapientia. Cic. Philipp. 13. 6. Næ ego istam eruditam sapientiam

non audiam.

Fracta sapientia cadet. Ovid. 5. Trist. 12. 13.

Inops dicendi sapientia. V. INOPS.

Infans sapiens Epicureorum. Hor. 1. Carm. 34. 2. Oxymoron.

Oscitans & dormitans sapientia. Cic. 2. de Orat. 144. Istam oscitantem

& dormitantem sapientiam, Scævolarum & ceterorum beatorum otio

concedamus. Sapientiam vult accipi Jurisprudenciam. Oscitantem

& dormitantem, quia languet otio, domique secura manet. Signum

languoris & securitatis est oscitatio. Significat Jurisconsultos non agitari

tumultu forensium causarum dictionumque, quibus infundant caustidici:

sed in otio securaque tranquillitate de jure consulentibus domi re-

spondere.

Par sapientis. V. PAR.

Perversa sapientia Tuberonis. Cic. pro Muren. 75.

Compilare sapientiam alicujus. V. COMPILO.

Sapientiam pro Judicio videtur ponere Cic. in Orat. 70. Sed est eloquen-

tiæ, inquit, sicut reliquarum rerum, fundamentum sapientia. Ut enim

VOL. IV.

in vita, sic in oratione nihil est difficilius, quam quid deceat videre.

σάπια appellat hoc Græci, nos dicamus sane decorum. Certe multa

sunt vocabula, quæ Cicero pro Animi sagacitate usurpat: ut, Prudentia,

Sapientia, Judicium, Consilium, Ratio, Intelligentia, Mens & non-

nulla alia, quæ sapennumero idem significant: ut non mirum sit hoc loco

Sapientiam pro Judicio poni. Est igitur Judicium, Eloquentiæ funda-

mentum: sicuti etiam reliquarum rerum omnium. Nam si quis judicio

careat, non tantum infans erit, sed etiam omnia perquam insipienter

tractabit. Hanc interpretationem plurimum juvant ipsius Ciceronis verba

præcedentia. [Et Horatii imitatio in Arte v. 309.

Scribendi recte sapere est & principium & fons.

SAPIENTIALIS, e. Adj. Sapientia pollens. Tertull. de Anim. 15. Sum-

mus in anima gradus vitalis & sapientialis.

SAPIENTIPOTENS, Adj. [σοφικότης] Cic. 2. de Divin. 116. Postre-

mo quanquam semper fuit, ut apud Ennium est, stolidum genus Æaci-

darum, bellipotentibus sunt magis quam sapientipotentibus, tamen hanc

Amphiboliam versus intelligere potuisset.

SAPIENTER, Adv. [σάπια] Plaut. Men. 5. 7. 2.

Vitam sapienter instituere. Ter. And. 1. 1. 40.

Fallaciter & Sapienter, contraria. Cic. pro Domo 77. Quia jus a majo-

ribus nostris, qui non fictæ & fallaciter populares, sed vere & sapienter

fuerunt, ita comparatum est, &c.

Agendum sapienter. Ovid. 13. Met. 377.

Amare sapienter. Ovid. 21. Epist. 57.

Facere sapienter. Cic. pro Rosc. Amer. 70.

Facere aliquid sapienter & fortiter. Cic. 1. Fam. 7.

Monere sapienter. Cic. 3. de Finib.

Uti ratione sapienter. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Compar. Cic. 2. Fam. 6. Nemo est, qui tibi suadere sapientius possit te ipso.

SAPOR, oris. m. a Sapiō, [σάπιο, νόστος. Gl. L. G. & G. L.] Qualitas

illa, quæ lingua sive gustu deprehenditur. Interdum etiam ipse Sensus,

quo aliquid sapimus, vel quale sit dignoscimus. i. e. Gustus. Plin. lib. 15. c. 27.

Interim quæ sunt communia & pomis omnibusque succis saporum gene-

ra, tredecim reperiuntur, dulcis, suavis, pinguis, amarus, austerus,

acer, acutus, acerbus, acidus, falsus, &c. Cic. 3. de Finib. 34. Ut

enim mel, etsi dulcissimum est, suo tamen proprio genere saporis, non

comparatione cum aliis, dulce esse sentitur.

Sapor oris. Plin. lib. 30. cap. 4. Oris saporem commendari. [ἴσως

Emendari.

Acumen saporis. V. ACUMEN IN ACUO.

Acidulo sapore jucunda pira. Plin. lib. 15. cap. 15.

Asper in ore sapor. Virg. 4. Georg. 277. Plin. lib. 2. c. 100. Sapor maris asper.

Asperimus sapor. V. ASPER.

Calidus ac vinosus sapor. V. Calidus, in CALOR.

Cerealis sapor. V. CEREALIS, in CERES.

Cibarius sapor. V. CIBUS.

Dulcis sapor. Hor. 3. Carm. 1. 19.

Durus sapor. Virg. 4. Georg. 102.

Ferruginei saporis aqua. Plin. lib. 31. cap. 2. V. FERRUM.

Fœdus sapor. Lucret. lib. 2. 401.

Horridus sapor. Plin. lib. 3. cap. 13.

Ingrati saporis caseus. V. INGRATUS.

Infirmi saporis vinum. V. INFIRMUS.

Inimitabilis sapor. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Jucundus sapor. V. JUCUNDUS.

Medicatus sapor. V. MEDICO.

Mulseus sapor. V. MULSUM.

Salfi saporis humor. Lucret. lib. 6. 928.

Tardus sapor. Virg. 2. Georg. 126.

Tristis sapor. Ovid. 4. Trist. 6. 12.

Vinosus sapor. Plin. lib. 12. cap. 13.

Adjudicare saporem. V. ADJUDICO.

Capi aliquo sapore. Cic. pro Cœl. 42.

Confurcare tætro sapore omnia. Lucret. lib. 6. 21.

Domare saporem durum. Virg. 4. Georg. 102.

Imbuere saporem. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Infuscare saporem. V. INFUSCO.

Nosse saporem. V. NOSCO.

Perficere saporem. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Redolere saporem, Translate. Quintil. lib. 6. cap. 3. Atticissimos, redo-

lens Athenarum proprium saporem. conf. SAPIO.

Sapor, per translationem, pro Jucunditate sermonis. Cic. de Clar.

Orat. 172. Granius obruebat nescio quo sapore vernaculo. Budæus. V.

Urbanus recinare & resonare, in URBES.

Sermonem habere non publici saporis. Petron. cap. 3.

Sapor item, pro Sapientia. Arnob. 3. Quisquamne est hominum ra-

tionis alicujus sapore contactus. Et Ennod. Epigr. 15.

Tu mea vel tenui perfundis corda sapore. conf. Barth.

Advers. 43. 19.

SAPORO, are. Sapore imbuere. Petr. Chrysol. Sermon. 15. Christus in

nuptiis aquas saporavit in vinum.

SAPORATUS, a, um. Petron. Fragm. p. 675. Burm.

Mille saporatam medicatis frugibus offam. Haud multum differt

ab illo Virg. 6. Æn. 420.

Melle saporatam & medicatis frugibus offam

Objicit. sed alii legunt Soporatam: de qua lectione V. Turne-

bi Advers. 28. 45. & 29. 6. V. in SOPOR.

Saporatos cibos dixit Ammian. 3. 2.

Pulmenta bene saporata. Tertull. de Spectac. cap. 27.

Comparativo usus est Arnob. 5. Ex sanguine saporatore genus ducunt.

SAPORUS, a, um. Adj. Lactant. 3. 16. extr. vocat Piper & Palmas, merces

saporas, Tanquam, inquit, sapientia cum saporis mercibus fuerit invec-

ta. [Ubi Genitivum ego fing. esse puto τὸ Saporis. Sed existat apud Prudent.

4. Cathem. 94.

Nil est dulcius ac magis saporum.

SAPOROSUS, a, um. aliud Adj. Constant. Afer. de Febr. cap. 4. San-

guis est omnibus elementis saporosior. [Hinc Gallorum savorosum.

SAPIDUS, a, um. Adj. Quod gratum habet saporem. Apic. 9. 10. Jus

sapidum, & cap. 11. Piscesapidiores. conf. Apul. Met. 2. p. 117. Elm.

Attamen barbaram esse hanc vocem censet Vossius. V. Borrich. Cogit. p. 232.

X SAPIDE,

SAPIDR, Adv. Superl. apud Apul. Met. 8. extr. Femurapidissime concoctum.

SAPİRES, [Σάπιρες] Stephano, Populi in Ponti mediterraneis, qui & Sabires, Σάβιρες dicuntur. Orphæus in Argonauticis 753. Sapiri a quibusdam appellantur.

SAPIS, is. m. Fluvius Italiæ in Flaminia prope Cæsenam urbem. Plin. lib. 3. cap. 15.

Est & Sapis, Galliæ Cisalpinæ fluvius Senogalliam urbem subterlabens, juxta quam & Ifaurus fluit. Lucan. lib. 2. 406.

Crustumiumque rapax & junctus Sapis Ifauro. adde Sil. 8. 450.

[Idem qui superior fluvius est, nec Junctus hic proximitatem indicat, verum ad omnes, quos ibidem recenset Lucanus, Italiæ fluvios jungendum, & hunc cum Ifauro dicit.

SAPİUM, vel **SAPPIUM**, i. n. Picis genus. Plin. lib. 16. cap. 12. Inter hæc genera proprium quidam fecere sapium, quoniam ex cognatione earum feritur, qualis dicta est in nucleis. V. not. Hard. [An Sappinium.

SAPLUTUS, V. **ZAPLUTUS**.

SAPONIS, m. pr. dub. [σάπων Gl. G. L.] Plin. lib. 28. cap. 12. Prodest & sapos: Gallorum hoc inventum rutilandis capillis, ex sevo & cinere. Optimus fagino & carpino duobus modis, spissus ac liquidus: uterque apud Germanos majore in usu viris, quam feminis.

SAPOR, V. **SAPIO**.

SAPPHİRUS, i. f. [σάπφειρος] Lapis pretiosus cæruleus opacus. Plin. lib. 37. cap. 2. Sapphirorum, æquo cum purpura, optimæ apud Medos, nusquam tamen perlucidæ. Præterea inutiles sculpturæ intervenientibus crystallinis centris. Quæ sunt ex iis cyanei coloris, mares existimantur. conf. Diosc. 5. 100. Tertull. adv. Marc. 2. 10. [Differt a Sapphiro juniorum Sapphirus Plinii. Foran est Lazuli dictus lapis officinis.

SAPPHİRİNUS, a, um. Adj. [σάπφειρος] ut, Lapis sapphirinus Plin. lib. 37. cap. 2. De Cyano loquens, Inest ei aliquando & aureus pulvis, non qualis in sapphirinis. In sapphiris enim aurum punctis collucet cæruleis.

SAPPHİRĀTUS, a, um. Adj. [σάπφειρος] Sapphiris intertextis variegatus. Sidonius 2. Epist. 10. Ac si sub versicoloribus figuris vernans herbida crusta sapphiratos.

SAPPHŌ, ūs. f. [Σαπφώ] Nomen mulieris vatis. Unde Sapphici versus appellati. Ferunt autem nonnulli fuisse duas hoc nomine, quarum una Eresia, quæ & antiquior Lyrica: qua tempestate Alcæus claruit, Stesichorus, & Pittacus, tempore Tarquinii Prisci. Ea plectrum prima invenit. Scripsit Lyricos modulos, Epigrammata, Elegeia, Iambos, & Monodias. Altera Mytilenæa, longe junior, cujus pulcherrimum opusculum ad amicum Phaonem exstat. Scripsit & alia multa apud Græcos, ut merito nona inter Lyricos poetas annumeretur. V. Suid. Ælian. V. H. 21. 19. Strab. lib. 13. & Hor. 2. Carm. 13. 25. In eam exstat Antipatri Sidonii epigramma in Anthologia cap. 5. 9. E junioribus V. Tanaq. Faber de Poët. Græc. Perizon. ad Ælian. l. c. & Fabric. Bibl. Græc. Vol. 1. p. 589. Mascula Sappho. Hor. 1. Epist. 19. 28.

Lesbia Sappho. Ovid. 2. Trist. 365.

SAPPHİCUS, a, um. Adj. [Σαπφικός] ut, Carmen Sapphicum. Diomed. p. 508. Musa Sapphica. Catull. ad libellum, 35. 17.

SAPROS, pr. com. [σαπρός] Nugatorius, nugax, fœdus in Gl. G. L. ex ponitur. Sed & Putrem denotat, unde de caseo loquens Plin. lib. 28. cap. 9. Sapro, inquit, vocant, qui cum sale & forbis siccis e vino tritus potusque medetur cœliaci.

SAPROPHĀGUS, i. m. [σαπροφάγος] Qui saporum devorat. Martial. lib. 3. 77.

Nescio quod stomachi vitium fecretus esse

Suspicer: ut quid enim Bætica saprophagis? [Græce scriben-

dum σαπροφάγης, ut sit secunda præf. Indic. & σαπροφάγος, Putribus vescor, nequaquam vero nomen. Explicationem pete ex superiore Plin. loco. An Ad quid enim?

SAPSA, a veteribus dictum est pro Ipsa, vel Seipfa. Ennius,

Quæ res sapsam loco sese ostendat. conf. SAS.

SAPULA, æ. f. Σάμβα in duobus Gloss. Lat. Gr. Piscis genus.

S A R

SARABALLUM, i. n. Vestis erat Parthorum fluxior. Hieronymus in Daniele. [Puto esse dict. seq. diminutivum Saraballum, Σαράβαλλον.

SARABĀLŪM, ōrum. n. pl. [σαράβαλα] Vestis erat Medica fluxa. Alii interpretantur crurum Operimenta & indumenta. Ejus mentio apud Septimium Florentem de Pall. cap. 4. Monuit Turneb. 7. 10. V. Salmast. not. p. 321. Suid. & Hesych.

SARACA, [Σάρακα] Ptolemæo lib. 6. cap. 2. Oppidum in mediterraneis Mediæ. Steph. in Arabia collocat.

Est & Ptolem. lib. 5. cap. 10. Sarace civitas in Colchide.

SARĀCĒNĪ, ōrum. m. pl. [Σαρακηνί Suid.] Arabum gens, vaga & inculta. Saraceni Steph. q. V.

SARANGÆ, Populi sunt Caucaſi juga incolentes apud Plin. lib. 6. cap. 16.

SARAPANI, Populi sunt Colchidis, de quibus sic scribit Strabo: Navigator autem usque ad Sarapanos, quæ munitio urbis habitatores recipere posset. Strabo lib. 10.

SARAPARÆ, Populi sunt circa Caucasum, non procul ab Hyrcano: Plin. lib. 6. cap. 16.

SARĀPIS, V. **SERAPIS**.

SARAPŪS, ōdis. m. [σαράπυς] Homo latos pedes habens, qualem Alcæus Pittacum fuisse refert. A naturæ quippe deformitate multi cognomina sua traxerunt. Alex. ab Alex. lib. Genial. Dier. 2. cap. 11. ex Suid.

SARASA, Urbs Parthorum quos Carduchos appellabant. Strabo lib. 16.

SARASTES, V. **SARRASTES**.

SARRONIS, idis. Lacus in Ægypto extrema apud Strabonem lib. 1.

SARCASMUS, i. m. [σαρκασμός] Latine dicitur Jocus cum amaritudine: ut apud Virg. 2. Æn. 547.

Pelidæ genitori: illi mea tristitia facta,

Degeneremque Neoptoleum narrare memento. V. Suid.

SARCINA, æ. V. **SARCIO**.

SARCIO, si, tum, [ἀρκαίνω Gl. L. G.] ire. est Integrum facere, inquit Festus. Proprie est Vestes consuere. Transfertur tamen etiam ad alia. Plin. lib. 11. cap. 10. Apes ruentes ceras fulciunt, pilarum intergerinis a solo fornicatis, ne desit aditus ad faciendum. Cato R. R. cap. 31. pr. Vimina matura: salices per tempus legantur, uti sit unde corbulæ fiant, & veteres sarciantur. conf. 23. pr.

Sarcire, Rependere beneficium. Cic. 13. Fam. 62. Primum tibi ago gratias, &c. deinde impudentia prosequor, sed idem sarciam.

Damna sarcire, Reparare. Columel. lib. 9. cap. 15.

Detrimentum sarcire, Restaurare. Cæf. 1. Bell. Civil. 45. Dum sarcire acceptum detrimentum volunt, temere infecuti fugientes, &c.

Fideicommissum sarcire. Ulpian. in l. Fideicommissa. §. si quis alicui decem. ff. de legat. 3.

Infamiam sarcire, Delere. Cæf. 1. Bell. Civil. 74.

Ruinas sarcire generis lapsi. Virg. 4. Georg. 449.

Usuram longi temporis, magnitudine officiorum sarcire. Cic. 3. Fam. 1. Quod cum ita sit, perficiam profecto, ut longi temporis usuram, qua caruimus intermissa nostra consuetudine & gratia, & crebritate, & magnitudine officiorum meorum sarciam.

SARTUS, a, um. Partic. [ἰσαρκωδής] ut, Male facta gratia nequicquam coit. Hor. 1. Epist. 3. 31.

Sarta tecta vocabantur, auctore Festo, Opera publica, quæ locabantur, ut integra præstarentur.

Sarta tecta exigendi cura ad Censores spectabat, interdum etiam ad Ædiles, raro ad Prætores, nec nisi quum Senatus decreverat. Cic. 3. Verr. 128. In fartis tectis vero quemadmodum se gesserit. Ibid. 130. Quum L. Octavius C. Aurelius Consules ædes sacras locavissent, neque potuissent omnia sarta tecta exigere, neque ipsi, neque ii Prætores, quibus erat negotium datum, C. Sacerdos & M. Cæsius: factum est Senatusconsultum, quibus de fartis tectis cognitum & judicatum non esset, uti C. Verres, P. Cælius Prætores cognoscerent, & judicarent. Idem paulo post, 131. Quæsit quis ædem Castoris sarta tecta debere tradere. Et rursus, Monumentum illa amplitudine, illo opere, quamvis fartum tectum, integrumque esset: tamen aliquid se inventurum, in quo moliri prædarique posset, arbitrabatur. Ex cujus orationis lectione, facile intelligimus quomodo sarta tecta locari forent exigique. Hæc Budæus. [At hic coff. exigunt Gloss. Lat. Græc. Sarta tecta τὰ σαρτάκια. Scribendum, τὰ σαρτάκια.

Censores sarta tecta acriter & cum summa fide exegerunt. Liv. 29. 37. Idem 42. 3. Censorem moribus regendis creatum, cui sarta tecta exigere sacris publicis, & loca tuenda more majorum traditum esset.

Quibus sarta tecta ædium sacrarum locorumque communium tueri possunt. Cic. 13. Fam. 11.

Dicitur interdum cum conjunctione, Sarta tecta, & Sartum & tectum, quum plena est locutio, quomodo Cicero sæpe usus est. Budæus [Cic. 3. Verr. 136. Verum etiam in his fartis tectisque dominata est. Ut Ascon. Addidit quæ, ut esset plenum dictum. Nam sarta tecta dicuntur Sartum tectum habere aliquid, per translationem est Integrum & in corruptum servare. Budæus. Nonnumquam & cum præpos. a. V. pos. Sartum & tectum Cic. de homine. H. St. Vide locum ex 13. Fam. infra. Utuntur & hac locutione antiqui metaphoricôs. Cic. Anteq. iret in exili. 14. Si igitur aliquo tempore his hominibus consulueris, quorum animus est religionis pietate defunctus, debetis mihi quoque prospicere qui numini deorum consecratum fartum tectum ab omni periculo conservavi, & vos ut tutam tranquillamque fortunam traheretis, mea pe feci vigilantia. Quo tamen in loco, non Periculo, ut in omnibus exemplaribus legitur, sed Piaculo lego: hoc sensu, ut Cic. significet animus suum integrum intactumque ab omni piaculo conservasse: id est indigni facinore & gravi aliqua poena expiando, ac nihil in sese scelestum amisisse. Idem 13. Fam. 50. Hoc mihi da atque largire, ut M. Curius fartum & tectum, ut ajunt, ab omni incommodo, detrimento, molestia sincerum integrumque conserves. Plaut. Trinum. 2. 2. 36. joculari metaphora usus est,

Sarta tecta tua præcepta usque habui mea modestia. h. e. Omnibus numeris obedientiæ tibi parui: unguem latum, aut digitum transversum, a tuis præceptis non discessi. Budæus.

SARTE, Adv. Festus, Sarte in Auguralibus pro Integre ponitur, Sane sarteque audire videreque.

SARTOR, ōris. m. [ἰσαρκής] Non. 1. 24. Sartores dicti, non solum a faciendi, verum etiam a fariendo. Plaut. Capt. 3. 5. 3.

Sartor, fatorque scelerum & messor maxime. Et in subsequen-

tibus aperuit. V. loc. & infra in **SARRIO**.

SARTRIX, Icis. f. apud Frontonem.

SARTŪRA, æ. f. Refectio, instauratio. Columel. 4. 26. Jugo, si non erit opus nova fartura, recentia vincula inferantur. conf. in **SARRIO**.

SARSŪRA, æ. f. Idem. Varr. R. R. 3. 9. Ego quæ requiro, farturæ, a suræ, membra de palumbis. V. Turnebi Advers. 24. 22. al. Fartura conf. Affura, in ASSO.

SARCİNA, æ. f. [φορτίον ἰσχυροῦς Gl. L. G.] a Sarcio derivatur, ait Perottus: & proprie Utenfilium est, & eorum quæ ad cultum, a ornatum, & ad reliquum usum pertinent, veluti Fascis, quem quis itinere faciendo portare possit. Plaut. Mostel. 2. 1. 83.

Unde advenienti sarcinam imponam feni.

Fida sarcina. Propert. lib. 4. 3. 46.

Magna sarcina. Ovid. 3. Epist. 68.

Confringere sarcinam. Plaut. Trin. 3. 2. 93.

Sarcinæ pl. Σαρκίνες ἰσχυροῦς, τμήσι. Gloss. Lat. Græc. Et Græc. Lat. Σαρκίνες, Sarcinæ, singulare non habet. [Nam fere de Militum oneris qui Sub sarcinis esse dicuntur, dum iter faciunt. Cæf. 2. Bell. Gall. cap. 17. Hanc (legionem) sub sarcinis adoriri. Quod Metaphr. Græc. reddit, ἐν τοῖς σκευοφόροις ἐπιτάξας.

Colligere sarcinas dicuntur milites, Quum castra movere volunt: & q in aliam domum immigrant, sarcinas suas componere solent. [Immo Vasa colligere id est. Colligere vero sarcinas solebant, instante pugna. Sall. Jugurth. 97. Et ipsi hostes aderant, & priusquam exercitus ad instrui, aut sarcinas colligere, denique antequam signum ullum accipere quivit, equites &c. Translate tamen in priore significatione posuit videtur Varro 1. de R. R. pr. Annus enim octogessimus admonet me, sarcinas colligam, antequam proficiscar e vita.

Conjicere sarcinas in medium. V. **CONJICIO**. conf. Liv. 8. 11.

Sarcinas etiam vocamus Res nostras domi, cistis capsisque composita. Quintil. in Pastu cadaverum, Jacent relictae sine herede sarcinæ. Hæc ex Valla lib. 4. cap. 49.

SARCINAS, âtis. neutro genere dixit Plaut. Mostel. 3. 2. 83.

Quid sarcinatis ecqua est, si umbram non habes?

De hac varia est Auctorum opinio. V. Interp. in loc. In emendatis codd. Sarcinatis, V. in **SARSİNA**.

SARCINŪLA, æ. f. dimin. [*σαρκινούλα*] Juven. 3. Sat. 161.
 Aptæ sarcinulæ, & expeditæ. Catul. ad Veranium, 28. 2.
 Colligere sarcinulas. Juven. 6. Sat. 145. conf. Petron. 81.
SARCINĀLIS, e. Adj. Ad farcinas pertinens. Ammian. 15. 7. Sarcina-
 lium jumentorum actuarius. itemque
SARCINĀRIUS, a, um. Adj. [*σαρκινωφάρης*] Quod ad farcinas perti-
 net. Cæf. 1. Bell. Civil. 81. Illi & inopia pabuli adducti, & quo essent
 ad id expeditiores, omnia farcinaria jumenta interfici jubent.
SARCINARIUS, i. m. [*Ἀρχιφάρης*], Gerulus, Onera ferens, Sarcina-
 rius, Bajolator. Gloss. Græc. Lat.
SARCINŌSUS, a, um. Adj. Saginatus. Apul. 8. Met. p. 208. Elmenh.
 Lupos enim numerosos, grandes, & vastis corporibus sarcinosos, &c.
SARCINO, [*σαρκινώ*] ære. Vet. Onom.
SARCINATUS, a, um. Partic. [*σαρκινωφάρης*] Sarcinis onustus. Plaut. Pœn.
 5. 2. 19. Viden' homines sarcinatos consequi?
SARCINĀTOR, ōris. m. Sartor, qui refarcit ac reparat; vel Qui far-
 cinas compingit. Plaut. Aul. 3. 5. 41. Petunt fullones, sarcinatores pe-
 tunt. Lucilius apud Non. 2. 818.
 Sarcinatorum esse funimum, fuere centonem optime. Paulus
 De furtis: in L. Fullo, Fullo vel sarcinator, qui polienda & farcienda ve-
 stimenta accepit, ex contræctatione eorum furtum facit. [At in Gloss.
 Græc. Lat. est Idem qui Sarcinarius, nempe *σαρκινωφάρης*.]
SARCINĀTRIX, icis. f. [*ἡ σαρκινίστρια*, Gl. L. G. *αρκινίστρια*, ἡ κρηματιστρια G. L.] Quæ
 vestes fuit & refecit. Cajus in l. Et ancillarum, De peculio, D. Et ancillarum
 nomine, & filiarumfamilias in peculio actio datur: maxime si qua farci-
 natricis, aut textrix erit, aut aliquod artificium vulgare exerceat.
 Sarcinatricis in machinis. Varro apud Non. 1. 276. V. **SARCITRIX**.
SARCITOR, ōris. m. Idem ac Sarcinator. Inscript. apud Fabrett. p. 753.
 M. PVPIVS. M. L. VRBANVS. SARCITOR. SIBI. ET CLARAE.
 CONLIBER. ET LAVRENTINAE. F.
SARCITRIX, icis. f. Non. 1. 276. improbat. Sarcinatricis, inquit, non
 (ut quidam volunt) Sarcitricis, quasi a Sarciendo; sed magis a Sarcinis,
 quod plurimum vestium fumant. [Videtur jocus Varronis.]
SARCIMEN, inis. n. [*ῥαφή*] Sutura. Apulejus Met. 4. p. 149. Elmenh.
 Tunc tenui sarcimine summas oras ejus adæquavimus, & juncturæ rimam
 setæ densitate sepsimus.
SARCITECTOR, ōris. m. Isidor. 19. 19. Sarcitector dictus, quod ex
 multis hinc inde conjunctis tabulis unum tecti faciat corpus; idem & ti-
 gnarius.
SARCION, [*σάρκιον*] est veluti Caro quædam gemmarum. Vena, vi-
 tiumque Carchedoniis & Smaragdis peculiare. Plin. 37. 5. Caruncula Lat.
SARCITES, [*σαρκίτης*] Gemma, quæ bubulas carnes repræsentat. Plin.
 lib. 37. cap. 10.
SARCOCOLLA, æ. f. [*σαρκοκόλλα*] Lacrima arboris in Perside nascentis,
 inquit Dioscorides; dicta ab effectu, quem præstat, & vi potestateque
 sua, nempe a vulneribus glutinandis, hoc est carnis, quas Græci *σάρκας*
 vocant, *κόλλα* enim illi glutinum vocant. Plin. lib. 24. cap. 14. Sunt
 qui & sarcocollam spinæ lacrimam putent, pollini turis similem, cum
 quadam acrimonia dulcem. Idem lib. 13. cap. 11. Fit & ex sarcocolla
 (ita vocatur arbor) gummi utilissimum pictoribus ac medicis, simile
 pollini thuris. Vides quemadmodum Plinius & Arborem ipsam & Gum-
 mi, eodem nomine appellet. conf. Diosc. 3. 90. Apul. de Herb. cap. 31.
SARCŌMA, ātis. n. [*σάρκωμα*] Isidor. 4. 7. Superfluum carnis incre-
 mentum, quo ultra modum corpora saginantur. [A v. *σαρκόω*. Gloss. Gr.
 Lat. *Σάρκωμα*, Pulpamentum.]
SARCOPHĀGOS, i. m. [*σαρκοφάγος*] Sepulchrum, auctore Nonio 1. 13.
 Macer in l. Funeris sumptus. D. de relig. &c.
 Sarcophagus, Lapis. Plin. lib. 2. cap. 96. At circa Affon Troadis lapis
 nascitur, quo consumuntur omnia corpora: sarcophagus vocatur.
 Contentus sarcophago. Juven. 10. Sat. 172.
SARCŪLUM, i. n. & **SARCULUS**, i. m. [*σκαλῖς*, *σκαφίον* Gl. L. G.]
 a Sarriundo dicitur, Instrumentum est rusticum, quo fegetes purgantur.
 Cato de R. R. cap. 10. Sarcula octo, palas quatuor. Plaut. Trucul. 2. 2.
 21. Ita me amabit sarculum, ut ego me ruri &c.
 Cessant sarcula. Ovid. 1. Fast. 699.
 Dispersa per agros sarcula. Ovid. 11. Met. 36.
 Arare sarculis. Plin. lib. 18. cap. 19.
 Agros findere sarculo patrio. Hor. 1. Carm. 1. 11.
 Sarculi vel simplices vel bicornes. Pallad. Jan. tit. 43.
SARCŪLO, [*σκαλίζω* Gl. L. G.] ære. Sarculo abscondere. Columel. lib.
 5. 9. Primo (plantæ) farculari debent, ita ut simplex stilus altitudinem
 maximi scrobis non excedat. Al. Sarculari. q. V.
SARCULATIO, ōnis. f. [*σκαλίστης*] Idem quod Sarritio. Plin. lib. 18.
 cap. 21. Sarculatione indurata hiberno rigore soli tristitiam laxat tempori-
 bus vernis. Videtur legendum Teporibus.
SARDA, æ. f. [*σάρδα*] Genus gemmæ. Plin. lib. 37. cap. 7. Omnia
 autem hæc genera, scilicet contumaciter resistunt, partemque ceræ in
 signo tenent. E diverso ad hæc sarda utilissima, quæ nomen cum sardonio
 communicavit. Ipsa gemma vulgaris & primum Sardibus reperta.
 Sarda, Piscis ex genere pelamidum. Plin. lib. 32. cap. ult. V. **SARDINIA**.
SARDABALA, Fluvius Tingitanæ provinciæ. Plin. lib. 5. cap. 2.
SARDACHATES, Gemma Achates a Sardinia nomine accepto, quod
 ibi invenitur a ceteris degenerans. Plin. lib. 37. cap. 10.
SARDĀNĀPĀLUS, i. m. [*Σαρδαναπάλης*] Ultimus Assyriorum rex, de
 quo Justinus lib. 1. 3. Fuit hic omnis generis luxuriæ deditus: nec erubuit
 inter scortorum greges nescire, quin & muliebri habitu feminas omnes lasciv-
 ia anteibat. Quamobrem indignati Assyrii tali femine parere, duce Arba-
 ce desciscientes, bellum Sardanapalo intulerunt. Qui victus, in regiam
 se recepit, & exstructa pyra, se atque divitias in incendium misit. Hic
 fuit a Nino trigessimus rex, ut ait Diodorus lib. 3. Biblioth. Et moriens
 condidit hoc epitaphium,
 Ede, bibe, lude, post mortem nulla voluptas. Cic. 5. Tusc. 101.
 Quomodo igitur jucunda vita potest esse, a qua absit prudentia, absit
 moderatio? ex quo Sardanapali, opulentissimi Syriæ regis, error agnosci-
 tur, qui incidi iussit in busto:
 Hæc habui, quæ edi, quæque exsaturata libido
 Hæc habui, at illa jacent, multa & præclara relicta. [Scribendum vi-
 detur Assyriæ, ut 2. de Fin. 106
 Athenæus autem aliud huic Epitaphium attribuit. V. 12. 7. conf. Max.
 Tyr. Diff. 29. extr. & Clem. Strom. 1. 2. extr. Juven. 10. Sat. 362.
 Vol. IV.

— & potiores

Herculis ærumnas credat, sævosque labores,
 Et Venere, & cœnis, & plumis Sardanapali.
SARDANAPALICUS, a, um. Adj. Sidon. 2. Epist. 13. Sardanapalicum
 in morem.
SARDEMISOS, Tauri montis promontorium est, quod inter Lyciam &
 Pamphyliam in nostrum mare imminet. Plin. lib. 5. cap. 27.
SARDESSUS, [*Σαρδῆσος*] Urbs Lyciæ, quæ a Lynesse non multum di-
 stabat: ab ea urbe dictus est Sardeffius Juppiter, quod in ea urbe sanctif-
 sime coleretur *Σαρδῆσος Ζεύς*. Auctor Stephanus.
SARDI, V. **SARDINIA**.
SARDIA, [*σαρδία*] inter Ornamenta muliebria recensentur a Polluce
 lib. 7. cap. 22. ad finem.
SARDIÆI, [*Σαρδαῖοι*] Populi ad Pannonias gentes relati a Stra-
 bone lib. 7. Sunt & Sardiæi (inquit) ad meridiem procedenti, quorum
 ab initio Adriæ sinus regio montana, ad Rhizonicum sinum progrediens,
 agrumque Sardiæorum inter mare gentesque Pannonias cadit. Alii Sar-
 diæos provinciam inter Illyricos statuunt. Cæsaub. Adriæos putat esse.
SARDICA, æ. f. [*Σαρδική*] Illyrii civitas; de qua Epiphanius Tom. 2.
 l. 2. Scribitur & Sedicar. Hodie *Trinadizza*.
SARDICENSIS, e. Adj. Attributum a Sardica. Sardicensis synodus
 (inquit Spiegel.) non a Sardibus, sed Sardica Illyrii civitate dicta, de qua
 post Epiphanium lib. 2. Tom. 2. V. & Vadianum, Illyria, Histor. tri-
 part. lib. 4. cap. 21. Theodor. lib. 2. cap. 4.
SARDYNIA, [*Σαρδῖν*] Insula maris Mediterranei. Sallustius, Sardinia,
 in Afro mari, facie humani vestigii, in Occidentem, quam in Orientem, la-
 tior prominet. A Sardo Herculis filio dicta, ut lib. 12. Silius, & Soli-
 nus scribunt. De ea Plin. lib. 3. cap. 7. Eadem Sandaliotis & Ichnusa,
 a forma sandalii, vel humani vestigii dicta. Claud. de Bello Gildon. 508.
 Humanæ speciem plantæ sinuosa figurat
 Insula: Sardiniam veteres dixere coloni. Sardiniam Ptolemæus
 multo longiorem facit, quam sit lata. Nam Eoum litus *οὐκ ἔστιν* mil.
 paf. longitudinis habet, maxima latitudine *οὐκ ἔστιν* mil. paf. cognita.
 Eadem prope & Pomponii Melæ 2. 7. sententia est. Nam angustius spe-
 ctare eam in Ortum quam Occidum ait, litoribus videlicet medio contra-
 ctis: in universum autem ubique spatiosiores esse, quam Corsica sit,
 etiam tractu quo latissima est. De Sardinia Pausanias in Phocic. p. 332.
 Wech. & Cæl. Rhodig. lib. 12. cap. 16.
 Ferax est, & inter subsidia frumentaria Romæ, ut scribit Varro de R. R.
 lib. 2. præf. conf. Plin. 3. 7.
 Opima Sardinia. Hor. 1. Carm. 31. 3.
 Aere fuit infaluberrimo infamis. Unde Cic. 7. Fam. 27. Sardum quen-
 dam patria sua pestilentiorum fuisse dixit. V. **SARDI**. Et in hoc Mar-
 tialis Sardiniam Tiburi opponit lib. 4. 60.
 Nullo fata loco possis excludere: quum mors
 Venerit, in medio Tibure Sardinia est. Et Claud. de Bello
 Gildon. extr.
 Hinc hominum pecudumque lues, hinc pestifer aer
 Sævit, & exclusis regnant Aquilonibus Austri. V. & Tacit. 2.
 Ann. 85.
SARDUS, a, um. Adj. [*Σάρδος*] Hor. de Arte Poet. v. 375. Mel sardum;
 i. e. Pessimum.
SARDI, [*Σάρδοι*, *Σαρδαῖοι*, *Σαρδάνες*] Indigenæ, qui in Sardinia nati sunt.
 A Græco insulæ nomine *Σαρδῖν*, ut vult Steph.
 Sardi venales. In eo libello cui titulus est, De Viris illustribus, quem
 alii Plinio, nonnulli Suetonio tribuunt, utriusque reclamante stilo,
 cap. 57. hujusmodi quoddam adagium refertur, Sardi venales: de ne-
 gotio infinitæ prolixitatis atque inexplicabili. Idque hinc esse ortum
 tradunt, quod Ti. Sempronius Gracchus, quum altero consulatu Sardi-
 niam domuisset, tantum ex ea captivorum adduxit, ut longa venditione
 res in proverbium abierit. Plutarchus in problematis Rom. Quæst. 53.
 aliam affert causam, nimirum olim inolevisse morem apud Romanos
 solennem, ut qui ludos ederent in Capitolio, Sardos venales pronun-
 tiarent, prodiretque puer quispian, per ludibrium monili cinctus,
 quam bullam vocant. Eum morem hinc ortum putat, quod Veientes
 Hetruscorum populi multum temporis cum Romulo bellum gessissent,
 quod horum urbem postremam Romulus expugnasset. Usus est hoc ada-
 gio Cic. 7. Fam. 24. Habes, inquit, Sardos venales, alium alio nequio-
 rem. Sentit Cicero de contemptis & improbis, & ni fallor, patria
 quoque Sardis. Nam ita scribit paulo ante hunc locum, Id ego in lu-
 cris pono, non ferre hominem pestilentiorum patria sua. Erasmus.
SARDŌUS, a, um. Adj. [*Σαρδῶν*] ut
 Sardo herba felino similis, id est apio: eam Pausanias in Phocic. p. 333.
 Wech. nasci in ambitu fontium ait, ac eam mortem cum risu specie af-
 ferre. Inde Homerum ac posteros, Sardonium risum, nuncupasse.
 V. in **RISUS**, & infra **SARDONIUS**.
 Sardo lex est, Senescentes jam parentes fustibus letaliter a filiis cædi ac
 mox contumulari. Cæl. Rhodig. lib. 19. Lect. Antiq. cap. 26.
 Regna Sardo. Ovid. 4. Fast. 289.
SARDŌNIUS, a, um. Adj. [*Σαρδόνιος*] Solin. cap. 4.
 Sardonius risus, [*Σαρδόνιος γέλας*] Proverbium de risu ficto aut amaru-
 lento, aut infans denique. Sensus & origo proverbii varie traditur au-
 ctoribus. Zenodotus in collectaneis suis Aeschylum citat. qui hujus-
 modi ferme tradiderit in opere de paræmiis, Gentem esse quandam
 Carthaginiensium coloniam, quæ Sardonem regionem inhabitet: ei
 morem esse, senes septuagesimum prætergressos annum Saturno sacrifi-
 care, ridentes interim, ac mutuo sese complexantes. Nam turpe du-
 cebant, in funere aut ejulatum edere, aut lacrimas profundere. Hinc
 adimulatum risum, Sardonium vocari coeptum. Timæus apud eun-
 dem Zenodotum ait, Sardonis consuetudinem fuisse, ut filii parentes
 jam grandiores juxta fossam aut præcipitum, in quo sepeliendi forent,
 collocarent: atque inde fustibus cadentes, in eam darent præcipites.
 At illi interim pereuntes ridebant, existimantes eam mortem felicem
 atque egregiam, quod liberorum impietate interirent. Sunt qui dicunt
 in Sardonio insula herbam nasci quandam, cui Sardo cognomen sit,
 apiastro similem: eam sapore quidem esse dulcem, verum gustatam,
 ora hominum in rictus dolore contrahere, ut veluti ridentes emorian-
 tur. Hoc sensisse videtur Solinus, cumque hoc Servius grammaticus,
 enarrans hunc Virgiliani Thyridis versum ex Eclog. 7. 41.
 Imo ego Sardois videar tibi amarior herbis. M. Tull. 7. Fam. 21.
 Videris,

Videris, inquit, mihi vereri, ne si istum habuerimus, rideamus *γίγνωμι Σαρδόνιον*. Significans futurum, ut si Cæsar rerum potiretur, multis arridere atque applaudere cogerentur, quæ magnopere displicerent. Alii risum Sardonium ridere, in hoc Ciceronis loco interpretantur, Præsentis, & qualicumque delectationis causa perniciem sibi arcessere: sive in ea re esse hilarem, quæ paulo post magnum malum est allatura. Plura de origine proverbii apud Erasmum in Chiliadibus, unde hæc desumpta sunt.

Sinus Sardonii. Claud. de Bell. Get. 218.

SARDONICUS, a, um. Adj. [*Σαρδονικός*] Rutil. 1. 354.

Nec quæ Sardonico cespite massa fluit. Al. Sardonio. [Sed o longum Græca consuetudo postulat. Aut igitur Sardoo legendum, aut poetice licentia tribuendum.]

SARDINIENSIS, e. aliud Adj. Nepos, 24. 1. 4. Triumphus Sardinensis.

SARDINIA, Piscis genus ad condimenta & salituras utilis, apud Italos plurimum. Columel. lib. 8. cap. 17. Tabentes haleculas, & salibus exsalam chalcidem, putremque fardiniam. Sardelam exp. Beroald.

SARDIS, [*Σάρδεις*] Urbs Lydiæ magna, ad latus Tmoli montis maxime celebris, ut testis est Herodotus lib. 1. Et Plin. lib. 5. cap. 29. Eadem fuit olim regia Croesi Lydorum regis, ut late ostendit Herodotus, & Hor. 1. Epist. 11. 2.

Quid concinna Samos, quid Croesi regia Sardis? Terminat autem nominativum & accusativum in *is* productam, quomodo Tralis & Syrtis.

Frequentius legitur pluralis Sardes. Nepos, 1. 4. 1. Atheniensium auxilio Iones Sardes expugnassent.

Magnæ Sardes. Ovid. 11. Met. 137.

Vade ait, ad magnis vicinam Sardibus amnem. Intelligit Pactolum.

SARDIANUS, a, um. Adj. [*Σαρδιανός*] Sardiani balani a Græcis dictæ sunt Castaneæ, quod circa Sardis primum fuerint inventæ. Plin. lib. 15. cap. 23.

SARDO, ære. Antiquum verbum, quo Nævius usus est. Paulus: Sardare, intelligere: Nævius,

Quod bruti nec fatis fardare queunt.

SARDONICI, [*Σαρδόνιον ὄρεα*] Montes Liburniæ. Ptolemæo lib. 2. cap. 17. Vulgo *Maranai*.

SARDONYX, ychis. m. & f. [*σαρδόνυξ*] Lapis pretiosus. Componitur ex Sarda, quæ lapis fuit in Sardinia primum compertus, coloris rubentis, & Onyx gemmâ, cui est candor subcandidus, unguis humani similitudine, quasi utriusque colorem obtineat. Plin. lib. 37. cap. 7. E diverso ad hæc farda utilissima, quæ nomen cum sardoniche communicavit. Juven. 6. Sat. 382.

— organa semper

In manibus, densi radiant testudine tota

Sardoniches. Pers. 1. Sat. 16.

Et natalitia tandem cum fardonyche albus.

SARDONYCHUS, i. m. Idem. [*σαρδόνυχος*] Juven. 13. Sat. 139.

Arguit ipforum quos littera, gemmaque princeps

Sardonychus, loculis quæ custoditur eburnis. Sed in emendatis

codd. Sardonychum. Genitivo pl.

SARDONYCHATUS, a, um. [*σαρδονυχωτός*] Sardonyche ornatus. Martial. lib. 2. 29.

Cujus & hinc lucet sardonychata manus.

SARDOUS, V. SARDINIA.

SARDUS, i. m. [*Σάρδος*] Urbs Illyrici, teste Steph. &

SARDENUS, a, um. Adj. [*Σαρδηνός*] f. Sardina, *Θήσαλα*, Gloss. Lat. Gr.

SARDUS, [*Σάρδος*] Herculis filius, qui adhuc puer, ab Iolao eorum furori subtraçtus, quos Hercules vivens lacefferat, cum fratribus aliquot in Sardiniam insulam pervenit, eamque, quæ antea Sandaliotis, seu Ichnusa vocabatur, a nomine suo Sardiniam creditur appellasse.

SAREPTA, æ. f. [*Σαρέπτα*] Urbs Sidoniorum, inter Tyrum & Sidonem sita; ubi divinus vates Elias esurientem viduum miraculo pavisse scribitur in Sacris litteris. Sarapta, *Σάραπτα*. Steph. Hinc

SAREPTANUS, a, um. Adj. possess. [*Σαρεπτανός*] Sidonius Apoll. Carm. 17. 15.

Vina mihi non sunt Gazetica, Chia, Falerna,

Quæque Sareptano palmitis missa bibas.

SARGÆCÆ, Populi juxta Mæotidem, quorum oppida Murmetion, Panticapæum, Theodosia, Hermisum. Pomponius eos Satarchas appellat cap. 1. lib. 2. De Scythia Europæa de quibus suo loco.

SARGAPIS, Tomyris filius, qui a Cyro Persarum rege captus, cum manicas & brachiorum vincula eximi sibi impetrasset, se ipsum interfecit. Herodotus.

SARGAURASANÆ, Regio Cappadociæ apud Plin. lib. 6. cap. 3.

SARGUS, i. m. [*σαργός*] Piscis genus, inquit Festus, qui in Ægyptio mari fere nascitur. Lucil. in Sat.

Quem præclarus elops, quem Ægypto fargu' movebit. Plin. lib.

9. cap. 51. Ibid. cap. 17. Lutarium semper comitatur fargus nomine

alius piscis: & cænum fodiente eo, excitatum devorat pabulum.

SARI, n. indecl. [*σάρις*] Genus fruticis proveniens in aqua, radice dura intortaque, ferrariis officinis utile, de quo Plin. lib. 13. cap. 23. Fruticosi est generis & Sari, circa Nilum nascens, duorum cubitorum altitudine, pollicari crassitudine, coma papyri, similique manditur modo, radice ferrariis officinis præcipua, carbonis usu, propter duritiam. Vocatur & Saripha.

SARISSA, æ. f. [*σαρίσσα*] Hastæ Macedonicæ genus, auctore Festo. Liv. 9. 19. Arma, clypeus, farissæque illis: Romano scutum majus, corpori tegumentum. Idem 37. 42. Ibi simul perturbati ordines, & impeditus intercurfu suorum usus prælongarum hastarum (farissas Macedones vocant) intulere signa Romanæ legiones.

Macedonia farissa. Ovid. 12. Met. 466. Lucan. lib. 8. 298.

Primi Pellæas arcu fregere farissas. Idem lib. 10. 47.

SARISSOPHORUS, i. m. [*σαρίσσοφορος*] Alexander lib. 6. Genial. Dierum cap. 13. Sequitis inde tempestatibus, Græcorum duces diversas turmas legionesque describere, inter quas Macedonum robur sarissophorus magni æstimatur, quo velut firmissimo munimento in posterum uli sunt.

SARMATIA, æ. f. [*Σαρματία*] Sarmatarum regio. Sunt autem duæ Sarmatiæ secundum Ptolemæum: quarum una est in Europa, quæ (ut

libro tertio scribit) a Septentrione Oceano terminatur, ab Occasu parte Germaniæ, a Meridie Lazigibus Metanastis. In ea est Olbia, quam nunc Russiam & Tartariam esse crediderunt. Altera Sarmatia est in Asia, ut idem lib. 5. refert, quæ a Septentrione terra incognita terminatur, ab Occasu Sarmatia Europæ, & Tanai fluvio. In ea sunt Caucasii montes.

SARMATÆ, arum. m. pl. [*Σαρμαται*] Populi Scythiæ sunt, qui a Græcis Sauromatæ dicuntur ab oculis lacertarum, *σαύρα* enim lacerta est, *οφθαλμος* oculus. Nomina diversa habent Sarmatæ, habitant montes & saltus, utuntur plaustris pro domibus, pascunturque lacte equino, unde quidam eos vocant *ἵππογάλας*, hoc est equarum mulfores: alii *γαλακτοφάγους*, hoc est lacte vescentes. Sunt etiam quidam interius habitantes, qui sanguinem equinum lacte mistum potant, quos vocant Gelonos. Virg. 3. Georg. 115.

Item Sarmatæ alii sunt, qui cruda farina equino sanguine mista, e cruris venis aluntur. Alii etiam, qui pro victimis homines immolant. Alii bellorum & cædis amatores, quibus bellantibus mos est cruorem ejus, quem primum interemerint, ex ipsius vulneribus bibere: & ut quisque plures interemerit, ita apud eos eximius habetur.

Sunt etiam in Scythiæ extremis Sarmatæ, qui carne equina vescuntur, alii qui humanæ carnis alimento vitam ducunt, propter quod vocantur Anthropophagi, *ἀνθρώπων τῶν ἀνθρώπων*, hoc est ab hominibus edendis. Idem ab usu plaustrorum Hamaxobitæ Pomponio, Hamaxobii Ptolemæo vocantur. Hi, ut auctor est Mela lib. 2. 1. auri & argenti, maximarum pestium ignari, vice rerum commercia exercent: atque ob sæva hiemis admodum assidue demersis in humum sedibus, specus aut suffossa habitant, totum braccati corpus, & nisi qua vident etiam ora vestiti. Horum meminerunt Plin. lib. 4. cap. 12. Et Strabo libro 11. Sarmatæ nunc Poloni vocantur. Olivarius in Melam.

Discors Sarmata. Claud. 4. Conf. Hon. 484.

Frigidus Sarmata. Sen. Herc. Oeth. 2.

Intonsi Sarmatæ. Sen. Herc. fur. 7.

Refugi Sarmatæ. Stat. 4. Silv. 7. 50.

Vagus Sarmata. Sen. Hippol. 1.

SARMATICUS, a, um. Adj. [*Σαρματικός*] ut,

Belli Sarmatici jejunia. Lucan. lib. 3. 282.

Braccæ Sarmaticæ. Valer. 5. Argon. 424.

Hiemes Sarmaticæ. Stat. 5. Silv. 1. 128.

Juga Sarmatica. Ovid. 1. Trist. 7. 40.

SARMATICÆ, Adv. [*Σαρματικῶς*] Ovid. 5. Trist. 12. 59.

Jam didici Græce, Sarmaticeque loqui.

SARMATIS, idis. f. [*Σαρματίς*] patronym. Adjective. Ovid. 1. Pont. 2. 11.

Terreat haud manes Sarmatis umbra meos.

Tellus Sarmatis. Ovid. 1. Trist. 2. 82.

SARMENTITIUS, SARMENTOSUS, SARMENTUM, V. SARPO.

SARMENTUS, i. m. [*Σάρμηδος*] Nomen viri proprium, qui scurrilitate claruit, cujus meminit Hor. 1. Sermon. 5. 52. — nunc mihi paucis

Sarmenti scurræ pugnam, Messique Cicerri,

Musa, velim memores. conf. Voss. Etymol. in Sarmentum.

SARNUS, i. m. [*Σάρνος*] Campaniæ fluvius, ex Sarno, ejusdem nominis monte, ortum ducens, juxta oppidum in Sarni redicibus situm: primoque magno cum murmure defluit, mox in paludes amplas definit, quæ graves incolis nebulas toto anno emittunt: deinde coactus rupibus Vesevum montem radit, & inde parvo contentus cursu, in Tyrrenum mare infuit. Strabo lib. 5. Plin. 3. 5.

Mitis Sarni opes. Sil. lib. 8. 519.

Pompejanus Sarnus. Stat. 1. Silv. 2. 265.

SARON, [*Σάρον*] Deus marinus, qui arti nauticæ præesse existimabatur, a quo datum est mari nomen. Lilius Syntag. 5. Histor. deorum.

Stephano est locus apud Træzenem. Hinc

SARONICUS, [*Σαρωνικός*] Portus in Achaia, ad Isthmum Corinthiacum. Ptolemæus sinum facit Saronicum. Plinius quoque lib. 4. cap. 5. Sinus (inquit) Saronicus, olim querno nemore redimitus, unde nomen, ita Græcia antiqua appellante quercum. Multi a Sarone deo marino. Nam Saronem fuisse regem, qui illic post Althepum, Neptuni filium, regnarit, in Corinthiacis scribit Pausanias. p. 73. Wech. Saronicus sinus, dictus & Megaricus.

SAROPHAGES, Gentes Indicæ sunt, accolæ Indi fluminis, auctore Plinio lib. 6. cap. 20. [Forte Saurophagi, *σαυροφάγος*, quod Lacertis vescerentur.]

SARPEDON, ōnis. m. [*Σαρπηδών*] teste Homero lib. Iliad. 16. Jovis filius ex Laodamia Bellerophontis filia. Herodotus vero in Polyhymnia scribit eum fuisse Jovis filium ex Europa, ac Minois fratrem. Hic quum aliquando rex esset Lyciæ, & in armis strenuus, Trojanis contra Græcos favit: & multa bellando virtutis documenta demonstrans, a Patroclo tandem interfectus est, ut idem Homerus scribit.

Sarpedon Jovis progenies. Virg. 10. Æn. 471.

Ingens Sarpedon. Virg. 1. Æn. 100.

Lycius Sarpedon. Ovid. 13. Met. 256.

Est & Sarpedon, Ciliciæ promontorium, finis aliquando regni Sarpedonis, & quod Ciliciam a Pamphylia distinguit. Pomponius Mela lib. 1. 13. in descriptione Ciliciæ. Stephano Urbs Thraciæ.

SARPO, psi, ptum, ære. Idem quod Putare, apud Priscianum: unde Vineta sarpta. Hinc nos hodie Falcem vinitoriam, Sarpam vocamus. Sed fortasse tamen verius sit Sarpam ab Harpe deduci, & sibilum, ut plerumque, in densum spiritum exasperari: atque adeo Falcem lignatoriam sic vocamus, propterea quod cedit & putat arbusculas. Turnebus Advers. 6. 16. V. Voss. Etymol.

SARPTUS, a, um. Partic. ut Sarpta vineta, Putata, id est pura facta. Virgula enim relicta impedimento vitibus solent esse, quæ ideo abscinduntur: inde etiam Sarmenta scriptores dici putant. Sarpere enim antiqui pro Purgare dicebant. Hæc Festus. V. Turnebi Advers. & Voss. l. c.

SARMENTUM, i. n. frequentius pl. Sarmenta [*κλήματα ἢ φρέζονα* Gl. L. G.] Sarmenta sunt Virgulæ vitium supervacuæ abscissæ. V. SAREPO. Varro de R. R. lib. 1. cap. 31. Juncidum enim sarmentum propter infirmitatem sterile, neque ex se potest ejicere vitem, quam minorem vocant flagellum, majorem etiam unde uvæ nascuntur, palmam.

Sarmentum pro Palmite. [*κλήμα τὸ βάπτει εἶχον*, Gl. G. L.] Columell. lib. 3. cap. 16. Nec tamen eam vitem feracem dixerim, cujus singulæ uvæ in singulis sarmentis conficiuntur: sed si per unumquemque pampinum major uvarum numerus dependet. Idem lib. 3. cap. 10. Et lib. 4. cap. 6. Amputa.

Amputatio farmentorum, & Immissio, contraria. Cic. de Senect. 52.

In vitibus nova farmenta cultura excitantur. Cic. 2. de Orat. 88.

Silvescere farmentis dicitur vitis. Cic. de Senect. 52. Vitis, quæ natura caduca est, & nisi fulta sit, ad terram fertur: eadem ut se erigat claviculis suis, quasi manibus; quicquid est nacta complectitur: quam serpentem multiplici lapsu & erratico, ferro amputans coercet ars agricolarum, ne silvescat farmentis, & in omnes partes nimia fundatur.

Sarmenta. Lignosi illi ramusculi quibus stipatim affiguntur uvarum acini. Plin. lib. 23. cap. 1. Sarmenta earum, in quibus acini fuere, astringendi vim habent, efficaciora ex ollis.

Frequentius de Aridis, seu vitium, seu aliarum fruticum virgultis usurpant antiqui, unde utrumque apud Græcos nomen habent, Nam κλήμα proprie Fragmentum significat, & φρύζανον Arefactum quid, a φρύζω vel φρύττω, Torreo, Arefacio. Gloss. Græc. Lat. Κλήμα φρύον, Sarmentum. Quidam etiam Cremia vocant. Cato R. R. cap. 37. extr. De vinea & arboribus putatis farmenta degere. Al. Deterge, vel Digere.

Devecta farmenta cremare. Virg. 2. Georg. 408.

Ligna & farmenta circumdare, ignem subficere cœperunt. Cic. 3. Verr. 69. **SARMENTITIUS**, a, um. Adj. [φρυζάνειος] Quod est ex materia farmentorum. Columel. lib. 6. cap. 26. Verum vulnera ejus sarmentitio cinere cum argenti spuma linienda sunt. Cæl. lib. 10. cap. 8. Lego denique Christianos quandoque Sarmentitios & Semassios probrofe nuncupatos, quod ad stipitem dimidii assis revincti, farmentis circumjectis comburentur.

SARMENTOSUS, a, um. aliud Adj. [φρυζανώδης] Quod plurimum habet sarmenti. Plin. lib. 25. cap. 11. Pphyllion alii cynoides, alii crystallion, alii ficelion, alii cynomyian appellant, radice tenui, supervacua, sarmentosum.

SARRA, æ. f. [Σάρρα] Nomen civitatis, quæ postea Tyrus dicta est, teste Gellio lib. 14. cap. 6. a qua Sarranum Ostrum est nominatum. Sed id quoque a pisce quodam accepit, qui illic abundat, & Sar Tyria lingua vocatur, ex cujus sanguine fericum in purpuram tangebatur.

SARRANUS, a, um. Adj. [Σάρρανος] Quod ex Sarra est. Unde, Sarranæ vestes, Tyriæ dictæ sunt, quæ & Ostrinæ & Purpureæ. Virg. 2. Georg. 506.

— Sarrano dormiat ostrum.

Aulæa Sarrana. Juven. 10. Sat. 38.

— aut pictæ Sarrana ferentem

Ex humeris aulæa togæ, i. e. Togam pictam & purpura distinctam: ut sit periphrasis Togæ triumphalis.

Gens Sarrana. Sil. lib. 1. 72.

Numina Sarrana. Sil. lib. 8. 46.

Viola Sarrana. Columel. lib. 9. cap. 4.

SARRACA, [Σάρρακα] Duorum urbium nomen, quarum una est in Media:

altera in felici Arabia. Ptolem. lib. 6. cap. 2. & 8.

SARRACENI, [Σαρρακηνοί] Populi post Nabathæos Arabiæ populos, ut

auctor est Stephanus. Al. Saraceni.

SARRACUM, i. n. Quo ligna, marmora, & grandiores lapides vehi consueverunt. Juven. 3. Sat. 255.

— longa coruscet,

Sarraco veniente, abies. Idem 5. Sat. 23.

— illo tempore, quo se

Frigida circumagunt pigri farraca Bootæ. Quintil. lib. 8. cap. 3.

p. 685. Burm. An quum dicit in Pisonem Cicero, Quum tibi tota cognatio

in farraco advehatur, incidisse videtur in fordidum nomen?

Nonnulli scriptum esse potius Soracum volunt, ducentes a Gr. Σόρακος.

Et Soracum habet Plaut. Perf. 3. 1. 64. Festus, Soracum dicitur, Quo

ornamenta portantur scænicorum. Plautus d. l. in Perfa,

Librorum eccillum habeo plenum foracum. Sunt tamen qui

Soracum, de quo Pollux lib. 1. f. 245. & lib. 10. f. 129. 130. & Suid.

a Sarraco, vel Sarraco, vel Serraco, tot modis enim scribitur, distinguunt,

Gloss. Lat. Græc. Sarraca, Σααξα. Plautra exponit Schol. Juvenal.

loc. postea.

SARRASTES, [Σαρράστεις] Populi Campaniæ Sarno amni vicini, a quo &

nomen accepisse putantur. Virg. 7. Æn. 738.

— late jam tum ditione premebat

Sarrastes populos, & quæ rigat æquora Sarnus.

SARRIO, ïvi, itum, [σαράκιον, σαράκιον, σαράκιον] Ære. Sarculis fodere,

purgare, quod fit quum fegetes leviter scalpendo, & rastris a noxiis

herbis purgamus. Plaut. Capt. 3. 5. 5.

Nam semper occant prius, quam farriunt rustici. Varr. 1. de R.

R. cap. 29. Prata purgari, salicta feri, fegetes farriiri.

Sarrire frumenta. Cato R. R. cap. 37. extr.

Sarrire faxum. Martial. lib. 3. 93.

Scribitur & Sario. Gloss. Lat. Græc. Sario, Βορρική. Sic fere Mff.

SARRITIO, ðnis. f. [σαράκιον] Varro de R. R. lib. 2. cap. 12. Peracta

fementi, sequens cura est farritionis. Columel. lib. 2. cap. 9. Frequentem

tamen exigunt farritionem.

SARRITURA, æ. f. [σαράκιον] Columel. lib. 11. cap. 2. Sarritura quo-

que frumentorum iteratur egregie, modios tres una opera recte farrit.

Et apud Plin. 18. 27. legitur Sartura. Ab æquinoctio factura nocere &

vineæ & fegeti æstimate. conf. dict. seq.

SARRITOR, ðnis. m. [σαράκιον] Qui farrit. Columel. lib. 2. cap. 13.

Tritici modii quatuor vel quinque bubulcorum operas occupant quatuor,

occatoris unam, farritoris duas apud, & unam quum iterum farriuntur.

Scribitur & pro Sarritor Sator apud Plaut. Capt. 3. 5. 3.

Sator farritorque scelerum, & messor maxime. V. SATOR.

SARRITORIUS, a, um. Adj. Columel. 2. 13. Opera farritoria.

SARSENNA, æ. m. Pater & filius, nobilissimi scriptores, quos Plinius

commemorat damnasæ arbuistorum rationem ad vites sublevandas, lib. 17.

cap. 23.

SARSINA, æ. f. [Σάρσινα] Plin. lib. 3. cap. 14. Oppidum in Umbria,

ex quo Plaut. poeta comicus ortus est. Sil. lib. 8. 463.

— his Sarfina dives

Lactis, &c. V. Drakenb. ad loc. qui ostendit quosdam hunc

locum nominare Saffinam. Martial. 9. 59.

Nec tua Bajanas Sarfina malit aquas.

SARSINAS, ætis m. Ibi natus. Plin. 3. 14.

Sarfinitis Fem. Plaut. Most. 3. 2. 83.

Quid, Sarfinitis ecqua est? si Umbram non habes.

SARSURA, V. in SARCIO.

SARTAGO, ðnis. f. [σάρταγον] Gl. L. G. & G. L.] Patella ænea, in qua caro frigitur. V. Voff. Erym. Plin. lib. 16. cap. 11. Item terebinthum in sartagine referventi. Juven. 10. Sat. 64. de stacuis Sejani conflatis,

Fiunt urceoli, pelves, sartago, patellæ. conf. Onomast. vet.

Sartago loquendi, translate. Perf. 1. Sat. 79.

Hos pueris monitus patres infundere lippos

Quum videas, quærisne unde hæc sartago loquendi,

Venerit in buccas? h. e. Hic linguæ stridor, qualis ex sartagi-

ne, cum aliquid frigitur, sonat: vel, -Hic corruptus ac depravatus

loquendi mos. Frigendo enim sartago confusum & dissonum reddit

streptum. V. Casaubon. ad loc. qui aliter exp.

SARTOR, V. SARCIO, & SARRIO.

SARUS, Fluvius Cappadociæ apud Plin. lib. 6. cap. 3.

S A S

SAS, Verrius putat significare Eas, teste Ennio, qui dicat libro primo, Virgines nam sibi quisque domi Romanus habet sas: quum Suas

magis videatur significare. Sicuti ejusdem libro quarto fatendum est

Eam significari, quum ait, Nec quisquam philosophiam, (quam doctrinam

Latina lingua non habet, sapientiaque perhibetur,)

Infomnis vidit, prius quam sam discere cœpit. Festus. [Puto,

Quam ipsam licuit, idque omnino intelligi voluit poeta.

SASON, ðnis. m. [Σάσον] Insula est inter Epirum & Brundisium, ut

auctor est Strabo lib. 6. Sil. lib. 7. 480.

Adriaci fugite infaultas Sasonis arenas.

SASSUMINI, Populi sunt in Aquitania Gallia apud Plinium lib. 4.

cap. 19.

SASURI, Gentes sunt in India auctore Plin. lib. 6. cap. 19.

S A T

SAT, V. SATIS.

SATAGITE, Populi in Asia Scythica apud Herodotum lib. 4.

SATAGO, V. SATIS.

SATAN, indecl. ΣΑΤΑΝΑΣ, æ. m. [σατανᾶς] Hebraicum verbum, quod Ad-

versarium hostemque significat. Quo nomine appellatus est Diabolus, quod

bonorum adversarius sit: nam & δαίμων calumniantem, impostoremque

significat. Quicquid enim animæ ad deum tendenti resistit & adversatur,

& quicquid paci est contrarium, hoc verbo Satanas recte exprimitur:

sicut legitur in Regum libris. Quia suscitavit deus Salomoni Satanam,

adversus eum qui erat pacificus. Et, filii Sarrivi cur efficiamini mihi hodie

in Satan? Ex Jobi historia apparet Malum genium eo verbo, velut propria

notatione, designari. Item in Evangelio Matthæi, Ductus est Jesus Christus

Dei spiritu in desertum, ut ibidem a Satana tentaretur. Sed cum idem

Christus Jesus D. Petrum, fatalia impedire volentem, redarguendo Satanam

appellavit, figurate loquutus est. Dæmones enim scelerati, quoque ad

bonos exercendos Deus plerumque commovet atque excitat, proprie

peffimi sunt mortales, eorum ductu. [V. tu Suid. vel potius Suic. Thef. Eccl.

Satanas princeps hujus mali generis. Tertull. Apol. cap. 22.

Satanas præter Notam calumniantis significationem, Terræ malleum apud

Hiæremiam cap. 50. denotat. Cæl. lib. 2. cap. 9.

SATARCHÆ, [Σατάρχει] Populi sunt Septentrionales, ad paludem

Mæotin vergentes, ut scribit Pomponius Mela lib. 2. 1. Hi bellicosissimi

sunt. De quibus Valer. Flacc. 6. Argon. 144.

Exomatæ, Torinique, & flavi crine Satarchæ.

SATARCHEI, Gentes sunt eadem circa Mæotim. Plin. lib. 6. cap. 7.

SATAROS, notiore nomine Patara, Urbs in Lycia apud Plin. lib. 6.

cap. 27.

SATASPES, is. m. Vir Archæmenius fuit, Theaspis filius, qui cum Zopyri

filiam violasset, & ob eam rem a Xerxe cruci destinatus esset, intercessionem

matris, quæ Darii erat foror, impetravit ut in exilium ageretur, donec

Africanam universam lustrasset, cumque jam aliquot menses aliqua in

peregrinatione consumpsisset, navigationis tædio adductus in Persidem

rediit, regiæ retulit sese reliquum itineris conficere non potuisse, quod

naves a magnetibus retinerentur: quod quum Xerxi fabulosum videretur,

hominem, ut antea destinarat, cruci affixit. Herodot. lib. 4.

SATILLES, itis. m. [δρυφίλος, σαματιφίλος] Miles mercede conductus,

ut ab dominantis latere non discedat. Plin. lib. 12. cap. 14. Sed præter

hos, & custodes satellitesque, & ostiarii, & ministri populantur Liv. 2.

12. Comprehensum regii satellites retraxissent ad tribunal regis. Ovid. 5.

Fast. 538.

Ille deæ custos, ille satelles erat.

Administri & satellites alicujus. Cic. pro Quint. 90.

Vides tamen tyranni satellites in imperiis. Cic. 14. Att. 5.

Per medios ire satellites. Hor. 3. Carm. 16. 9.

Rigidus satelles. Hor. 1. Epist. 17.

Satelles Jovis, Aquila. Cic. 2. Tusc. 24.

Tristi advolatu, aduncis lacerans unguibus,

Jovis satelles pastu dilaniat fero. Ex Poeta. Sic 1. de Divin. 106.

Satellites alicujus dicuntur, Qui partibus ejus devoti ac mancipati

sunt. Liv. 23. 12. Ista, quæ modo Mago jactavit, Himilconi, ceterisque

Annibalis satellitibus jam læta sunt. conf. loca Cic. supra.

C. Manlius audaciæ satelles atque administer tuæ. Cic. 1. in Catil. 7.

Ministri ac satellites cupiditatum alicujus. Cic. 5. Verr. 21. Qui primus

certos instituerit, nomine Decumanos, re vera ministros ac satellites

cupiditatum suarum.

Satellites voluptatum virtutes. Cic. 2. de Fin. 37.

SATRELLITIUM, i. n. [δρυφίλοισι, τὸ δρυφίλοισι] Luciano collectivum

nomen est, ipsos significans Satellites, tuendi corporis causa adhibitos,

quemadmodum Servitium accipitur pro ipsis Servis, Sodalitium pro ipsis

Sodalibus. Gloss. Vet. V. SODALIS.

An Lucano? H. St.

SATELLIUS Quadratus, (uti ait Seneca Epist. 27.) fuit quidam stultorum

divitum arrofor, & quod sequitur arrisor, & quod duobus his annexum

est, derisor.

SATIAS, V. in SATIS.

SATICULUS, i. m. Populus Campaniæ moribus asper, de quo Virg. 7.

Æn. 729. — amnisque vadofi

Accola Vulturii: pariterque Saticulus asper. Al. Satriculus.

SATIES, SATIETAS, SATIN', SATIO verbum, &c. V. in SATIS.

X 3 SATIO,

SATIO, ōnis. V. SERO, fevi.

SATIS, Adv. [ἄλῆς, ἰκανός] & per apocopen Sat; significat Quantum opus est. Plaut. Men. 5. 5. 49.

Arceffe homines, qui illunc ad me deferant. s. quot sunt satis? Hor. 1. Epist. 2. 6.

Quod satis est cui contingit, nihil amplius optet. Cic. de Amicit.

98. Satis erat respondere magnas, ingentes inquit.

Puto ex ἄλῆς, mutato λ in τ. Hinc constituitur cum Genitivo Satis. H. St. Imitatione nempe Græcorum, ut & reliqua Adv. copiaz. Exempla infra V. Satis ad. Cic. 5. Verr. 172. Sed ab iis, quos repudias, exigis tantum pecuniæ, quantum ad eum numerum frumenti satis sit, quem civitati Imperas.

Mihi autem ad vincendum satis est. fuisse procuratorem, quicum experiri posset, quales is, &c. Cic. pro Quint. 68.

Satis cum periculo. Ter. And. 1. 1. 104.

Satis audacter. Plaut. Amph. 3. 1. 208.

Satis bene. Plaut. Pœn. 1. 2. 73.

Satis certe, vel certo, scio. Ter. Adelph. 2. 3. 3. Idem Heaut. 1. 1. 19.

Hæc non voluptati tibi esse, satis certo scio.

Satis diu hoc jam saxum volvo. Ter. Eun. 5. 9. 55.

Satis recte mones. Plaut. Perf. 4. 4. 53.

Satis sæpe jam & virtutem militum & fortunam tentatam. Sallust. in Jugurth. cap. 62. pr.

Satis, satis. Ter. Heaut. 3. 1. 30.

Non possum; fatis jam, fatis pater durus fui. Gloss. Lat. Græc.

Satis satis est, ἄλῆς, πολλὸ ἴστω.

Satis tempore. Cic. 4. Verr. 128. Satis putabat se ad comitia tempore

venturum, si pridie venisset. h. e. Satis tempestive.

Satis abundeque, ἰκανῶς καὶ ἱκανῶς. Gloss. Lat. Græc.

Satis abundeque coerceri mensorem visum est, si &c. Ulpian. in l. 1. §.

Hæc actio. ff. Si mensor falsum modum dixerit. Papinianus l. Tutores qui post. §. 1. ff. de administratione tutorum. Quum satis abundeque sit, vel in una specie per amici laborem domino consuli.

Satis superque. [ἐξαρκεῖν, ὑπερ] Virg. 2. Æn. 643.

—fatis una superque

Vidimus excidia. Cic. 2. de Nat. Deor. 2. Nam contra Epicurum satis superque dictum est. Hor. Epod. 1. 31.

Satis superque me benignitas tua

Ditavit.

Responso non dabantur fida satis. Virg. 2. Æn. 375.

Satis fortis homo, & fatis plane frugi. Cic. 5. Verr. 67.

Imbrem fatis largum cælo demittere. Virg. 1. Georg. 23.

Satis magna pecunia. Cic. 1. Offic. 25. Ut nuper M. Crassus negabat ullam fatis magnam pecuniam esse ei, qui in Repub. princeps vellet esse.

Satis multa. Cic. 11. Fam. 10. Satis me multa scripsisse, quæ litteris commendari possint, arbitror. Idem 4. Acad. 147. Et quoniam satis multa dixi, est mihi petorandum.

Satis sanus. Curt. lib. 4. 1. 23. Interdum, satisne sani essent, qui tam proterve sibi illuderent, percontabatur. conf. Satin'.

Satis, cum Genitivo; Satis causæ. Ter. And. 1. 1. 111.

Nec fatis ad objurgandum causæ. V. supra Satis ad.

Satis exemplorum alienæ clades præbent. Liv. 32. 21.

Satis historiarum est? Plaut. Bacch. 1. 2. 50.

Orationis satis est. Vide Oratio in o. r. o.

Satis est mihi tuæ salutis, nihil moror. Plaut. Trucul. 2. 2. 4.

Satis temporis ad dicendum. Cic. 4. Verr. 1.

Satis jam verborum est. Plaut. Capt. 1. 2. 16.

Satis credo. Ter. Eun. 5. 9. 21.

Gaudeo. c. fatis credo: nihil est Thaide hac, frater, tua dignius.

Satis jam delusum cenfeo: nunc rem, ut est eloquamur. Plaut. Afin. 3. 3. 141.

Satis habeo. Plaut. Capt. 2. 3. 86. Ter. Adelph. 3. 2. 15.

Satis mihi id habeam supplicii, dum illos ulciscar modo. Sallust. in Jugurth. 31. 20. Satis habebatis animam retinere. [conf. Cic. 5. Fam. 2. 14. Vulgo dicunt Contentum esse.

Et ne fatis habeas semel circuire. Cato cap. 1. R. R.

Satis mirari nequeo. Ter. Eun. 3. 4. 9. Quid illud mali est? nequeo fatis mirari.

Nec fatis, extremas Coriti penetravit ad urbes. Virg. 9. Æn. 10.

Non fatis alere. Cic. 1. de Nat. Deor. 75. Sed quum agellus eum non fatis aleret, ut opinor, ludimagister fuit. [i. e. Non sufficeret ad alendum.

Non est fatis æstimare, parens melior homini, an tristior noverca fuerit. Plin. lib. 7. in præfat. h. e. Non fatis æstimari possit.

Non enim fatis intelligebam: per parenthesis positum. Cic. 4. Acad. Me quoque jocansne, an ita fentis? (non enim fatis intelligebam)

coepit hortari, ut sententia desisterem.

Satis pernocti qualis sim. Ter. Adelph. 3. 2. 23.

Satis prospicere oculis, Satis cernere, Satis videre. Plaut. Amph. 5. 1. 7. Ter. Adel. 3. 3. 85.

Sed quis illic est, quem video procul? estne hic Hegio,

Tribulis noster? si fatis cerno, is hercle est.

Plus quam fatis opus est, doleo. Cic. 7. Verr. 122.

Satis præceptum. Plaut. Pœn. 3. 2. 17.

Satis scire. Liv. 1. 9.

Quum hominem nomino, fatis mihi videor dicere. Cic. pro Quint. 40.

Quare de hoc fatis. Cic. 6. Att. 9. Subaudi Dictum est.

Satis hoc tibi est. Ter. Eun. 4. 7. 39. Hic furti se alligat. c. n. fatis hoc tibi est.

Quod fatis est sapio mihi. Perf. 3. Sat. 78.

Satis est, ἰκανόν ἐστιν. Gloss. Græc. Lat.

Non est fatis, nisi præsens confirmassem, ne id quidem fatis est. Cic. 5. Verr.

Non fatis est id, cur alia percipi posse dicas, alia non posse. Cic. 4. Acad. 44.

Satin', pro Satisfne. Ter. Eun. 5. 2. 12. Satin' id tibi placet? c. non. Idem And. 4. 5. 10. Satin' sanus es, qui me id roges?

Satin' salvæ? Modus loquendi apud veteres, quum ubi quid turbati erat, interrogabant an fatis salvæ res essent. Ter. Eun. 5. 5. 8.

Hem quid est? quid trepidas? fatin' salvæ? dic mihi. Alii sic

legunt,

Hem quid est quod trepidas? satisfne salvæ? dic mihi. In quem

locum sic ait Donatus; Salve, Integre, recte, commode. Plaut. Trinum. 5. 2. 53. Satin' salvæ? dic mihi. Nunc Adverbium est: producta est littera. Sallustius, Inde ortus sermo, percontantibus utrinque; fatin' salvæ? quam grati ducibus suis, quantis familiaribus copiis agerentur. Hactenus Donatus. [Sed errat magister, & sine dubio Satin' salvæ scribendum, subauditurque Res. Quod & sæpius additur. Liv. 1. 58. Quærentique viro, Satin' salvæ? Minime, inquit. Quid enim falvi est mulieri, amissa pudicitia. Qua ex responsione apparet fatis, non esse Adv. Salve h. l. Sic

Satin' salva omnia. Liv. 3. 26. Admiratus, rogitanque fatin' salva omnia? togam propere e tugurio proferre uxorem Raciliam jubet.

SAT, [ἰκανόν Gl. G. L.] Adv. per apocopen, a Satis; significat Abunde, vel Quantum opus est. Virg. 10. Ecl. 70.

Hæc fat erit divæ vestrum cecinisse poetam.

Sat bonum te facit. Cic. pro Rosc. 89.

Sat commode. Ter. And. 3. 1. 17.

Sat diu vixit. Plaut. Capt. 4. 2. 12. Cic. 15. Att. 3. Modo & libenter fuerit, & fat diu.

Sat est. Ter. And. 1. 1. 143. Sat est, curabo. Cic. de Senect. 48. Quantum fat est.

Sat est oculi. Plaut. Stich. 1. 2. 34. Sat litium; apud eundem legitur in Rud. 2. 7. 25. Cic. 2. de Fin. 62. Testium fat est.

Sat fecit officium. Ter. Eun. 4. 5. 3.

Sat habere. Ter. And. 4. 2. 22. Sat habeo. Idem Eun. 3. 2. 32.

Ubi tempus tibi erit, fat habet, si tum recipitur.

Sat scio. Ter. Adelph. 3. 3. 6. Persuasit ille impurus, fat scio. Ibid. 4. 1. 10. Pone hic SATIO. H. St. quia in Lugd. separata erat hæc dictio a SATIS.

SATAGO, ēgi, [ἀγωνίζω, Gl. L. G.] ēre. Sat habere quod agas, Anxium esse, anxie distorqueri difficultate alicujus rei conficiendæ. Cum Genitiv.

Ter. Heaut. 2. 1. 13.

Nam hic Clinia, etsi is suarum rerum satagit. Al. Sat agitat.

Satagere, Diligentem esse, seu festinare. Plaut. Afin. 2. 4. 34.

Nunc satagit, adducit domum etiam ultro, & scribit nummos.

Satagere de. Gell. lib. 9. cap. 11. Consulibus de vi ac multitudine hostium satagentibus. h. e. Sollicitis.

Agere & Satagere. Quintil. lib. 6. cap. 4. Afer venuste Manlium Suram multum in agendo discursantem, salientem, manus jactantem, togam dejicientem & imponentem, Non agere dixit, sed satagere. h. e. Anxie multa simul agere, sed ita, ut nullum pro dignitate conficiat.

SATISACCIPIO, ēpi, eptum, [ἰκανῶς λαμβάνω, συγκρίφωμαι, κατεψυδάω] ēre. dictum est eodem modo, quo Satisfacere. Nam quia id, quo

quis contentus erat, ei præstabatur, Satisfieri dictum est: ita quia tales quibus contentus quis futurus esset, sic dabantur, ut verbis obligarentur,

Satisfacipi dictum est. Hæc Pomponius in l. stipulationum aliæ. ff. de verbor. obligat. Plaut. Stich. 4. 1. 4. Cic. pro Rosc. Com. 40. Qua de causa

Flavius, quum de tota lite faceret pactionem, neque satisfacciperet a Roscio, neque judicio absolveretur a Fannio. Idem pro Quint. 44. Si

veretur ut res judicio facto parata sit, judicatum solvi satisfaccipiat. Cato R. R. cap. 2. Quæ satisfaccipiendi sient satisfaccipiantur.

Plerumque separatim scribitur, Satis accipio. Idque more veteri rectius. Satisfaccipere, contrarium habet Satisfdare. q. V.

Satis acceptum, per translationem pro Certum, compertum, & firmum, veluti datis fidejussoribus & sponforibus. Satis enim accipit, cui prædes & sponfores dantur. Plaut. Mostel. 1. 3. 90.

Si acceptum sat habes, tibi fore illum amicum sempiternum. Et in Stich. 4. 1. 4.

Satis abs te accipiam, nisi videam mihi te amicum esse, Antipho. Ex Turnebo.

SATISACCEPTIO, ōnis. f. [ἰκανοποίησις] Stipulatio. Satisfacceptionem appellat Pomponius in l. Stipulationum aliæ. de Verb. obligat. Stipulationem, quæ ita obligat promissorem, ut expromissores quoque ab eo accipiantur: id est qui idem promittunt.

SATISDO, dēdi, dātum, [ἰκανὸν δίδωμι] āre. significat Fidejubere, promittere per vadem, five fidem suam pignori dare, & re ipsa certum

facere. Cajus ff. Qui satisfdare cog. l. 1. Satisfdatio eodem modo appellata est, quo Satisfactio. Nam ut Satisfacere dicimur ei, cujus desiderium implemus: ita Satisfdare dicimur adversario nostro, quum pro eo, quod a

nobis petit, ita cavemus, ut eum hoc nomine securum faciamus, datis fidejussoribus. Cic. 5. Att. 1. De satisfdando te rogo quoad eris Romæ, tu

ut satisfdes, Cic. pro Quint. 30.

Judicatum solvi satisfdare. Cic. 4. Verr. 60. Amici, si quis quid peteret judicio, secum agi passuros, judicatum solvi satisfdaturus esse dicebant.

Satisfdare Genitivo junctum. Cic. 3. Ver. 146. Qui redemerit, satisfdet damni infecti. Scilicet Nomine.

SATISDĀTUM, i. n. [ἰκανοδοθέν] Cic. 16. Att. 15. Sed & illi turpe arbitror, eo nomine, quod satisfdato debeat, procuratores ejus non dissolvere. Pomponius, in l. Et magis, ff. de solut. Potius enim eo nomine

exsolvisse videor, quod satisfdato, quam quod sine satisfdatione debeo. Satisfdato promittere. Papinian. in l. 2. in princip. ff. de custod. reor. Ulpianus duobus locis in l. Sed & si quis §. Quæstium est. ff. Si quis caution.

SATISDATIO, ōnis. f. [ἰκανοδοσία Gl. G. L.] Cic. 5. Att. 1. De satisfdando vero te rogo quoad eris Romæ tu ut satisfdes: & sunt aliquot satisfdationes secundum mancipium, in his Memmianorum prædiorum vel Atilianorum.

Capitatis satisfdatio, Cum aliquid in nos recipimus cum obstrictione capitatis. Plin. lib. 36. cap. 5. Nec minor quæstio est in Septis, Olympum & Pana Chironemque cum Achille qui fecerint, præsertim quum capitatis satisfdatione fama judicet dignos. Hoc autem & ipse Plinius lib. 34.

cap. 7. apertius declarat his verbis, Ætas nostra vidit in Capitolio, priusquam id novissime conflagravat, a Vitellianis incensum, in cella Junonis, canem ex ære, vulnus suum lambentem: cujus eximium miraculum & indiscreta veri similitudo, non eo solum intelligitur, quod ibi dicata fuerat, verum & nova satisfdatione: nam summa nulla par videbatur: capite tutelarios cavere pro ea, instituti publici fuit.

Satisfdationem implere non potuit. Papinian. in l. 2. ff. de custod. reor. Præstare satisfdationem. Ulpian. in l. si fidejussor. §. si necessaria. ff. qui satisfd. cog. Si necessaria satisfdatio fuerit, & non facile possit reus ibi

præstare, ubi convenitur: potest audiri, si in alia ejusdem provinciæ civitate satisfdationem præstare paratus sit. Si autem satisfdatio voluntaria est, non in alium locum remittitur.

SATISDATOR, ōris. m. [*ἱκανοδότης* Gl. L. G. & G. L.] Sidon. 4. Epist. 24. Curatori necdum satisfactor est inventus.

SATISEXIGERE, vel non exigere; ea forma dicitur, qua Satisfacere, vel non dare. Ulpian. in l. Julianus. §. Si tibi. ff. ad exhibendum. Paulus in l. Lucius Titius. §. Cum in testamento. ff. de administrat. tutorum. A quo magistratus fatis exegerunt rem salvam fore. [Semper divise legas.

SATISFACIO, ēci, actum; [*πληροφρέω* Gl. Gr. L.] ēre. Tantum facere quantum fatis sit irato, ad vindictam, inquit Alconius in 3. Verr. 79. Publice satisfacere, h. e. Publico nomine. Cic. 3. Verr. 70. Sed aliqua ex parte violatus sit, nisi publice satisfactum sit, ei civitati bellum indici atque inferri solere. i. e. Nisi decreto publico traditi ad pœnam sint culpæ auctores, inquit Alcon.

Dativo jungitur. Plaut. Amph. 3. 8. — quin ego illum aut deferam, Aut satisfaciati mihi ille, atque adjuret insuper. Cic. 7. Att. 23. Cui nos valde satisfacere multi ad me scripserunt. conf. 11. Fam. 13. pr. Satisfaciat, quibus debet. Cic. 11. Att. 16. extr. [i. e. Solvat debita. Al. Quibus debeat.

Satisfacere, & fraudata restituere. Cæf. 3. Bell. Civil. cap. 60. extr. Satisfacere de visceribus suis, pro Suis visceribus æs alienum dissolvere, hoc est sua ipsius pertenui re. Cic. 1. Q. frat. 3. Sentio quid sceleris admiserim, quum de visceribus tuis & filii tui satisfactoris sis quibus debes, ego acceptam ex ærario pecuniam tuo nomine frustra dissiparim. Satisfacere alicui in pecunia. Cic. 8. Fam. 12. Ut si mihi in pecunia minus satisfecisset, per hanc speciem simultatis cum confectarer. De re aliqua plene & statim satisfacere. Quintil. lib. 4. cap. 5. Deo alicui satisfacere, Pro ope præstita sacrificare. Cic. 14. Fam. 7. Cui quidem tu deo, quemadmodum soles, pie & caste satisfacias: id est Apollini & Æsculapio. Satisfacere alicui, pro Purgare se ei. Cic. 2. Philip. 49. Acceperam enim jam ante Cæsaris litteras, ut mihi satisfieri paterer a te. i. e. Ut acciperem tuam excusationem & purgationem. Inde, Satisfactio, pro Purgatione & excusatione. Satisfacere cumulate alicui. Cic. 2. Q. frat. 4. Idem in Topicis. Satisfacere de injuria. Cæf. 5. Bell. Gall. cap. 1. Seseque paratos esse demonstrant, omnibus rationibus de injuriis satisfacere. [i. e. Reparare damnum. Existimationi hominum satisfacere, Purgare se hominibus. Cic. 5. Verr. 133. Commoveri te oportuit, vocare Apronium, nec illum ante tibi satisfacere, quam tu omnium existimationi satisfecisses. Opinioni omnium tu satisfiat. Cic. pro Rabir. Post. 45. Suspicioni alicujus satisfacere. Cic. pro Rabir. Post. 45. Sed ut omnium vel suspicioni, vel malevolentiae, vel crudelitati satisfiat, occultat pecuniam Postumus, latent regiae divitiæ. [Pro Crudelitati, lego Crudelitati, ut sententia postulat. Error frequens in Mss. Frequens usus hujus verbi in his, quæ ad officium pertinent, ut, Amicitiae satisfacere. Cic. 10. Fam. 1. conf. infra ad fin. Causæ & officio suo satisfacere. Cic. 1. Verr. 40. Mandatis alicujus satisfacere. Cic. 6. Att. 1. Noli enim putare, me quidquam maluisse, quam ut mandatis tuis satisfacerem, nec ulla de re plus laborasse. Vetus exemplar hic habet, Ut mandat is facerem. Naturæ & legibus satisfacere. Cic. pro Cluent. 29. Morte & Exilio ipse exp. Officio erga aliquem in re aliqua satisfacere, Fungi officio. Cic. 2. Q. frat. 2. In ea re nos, & officio erga Lentulum mirifice, & voluntati Pompeji præclare satisfecimus. Promisso nostro ac recepto satisfactum est. Cic. 7. Verr. 138. Vitæ satisfacere, vel ætate, vel factis, vel gloria. Cic. 10. Fam. 1. pr. Voluntati voluntate satisfacere. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 35. Loco in disputatione alicui satisfacere. Cic. 1. de Legib. 5. Nec enim fatis fieri censent huic loco, qui nunc est in manibus, nisi hoc ipsum naturæ jus esse disputarint. Immortalitati laudum alicujus satisfacere. Cic. 13. Fam. 17. Nunc autem incensus studio rerum tuarum, eas litteris Græcis mandare cupiebat. Possit arbitror: valet ingenio; habet usum; jam pridem in eo genere studii, litterarumque versatur: satisfacere immortalitati laudum tuarum mirabiliter cupit. i. e. Laudes tuas reddere immortales. Histrones in dissimilibus personis satisfaciunt. Cic. in Orat. 109. Sæpe interjectis quibusdam ponitur, ut Cic. 4. Fam. 8. extr. Me certe in omnibus rebus fatis nostræ conjunctioni amorique facturum.

SATISFIO, [*πληροφροσύμαι*] ēri. Ovid. de Rem. Amor. 698. Quamquam a te quidem cumulate satisfit & mihi & omnibus. Cic. 13. Fam. 33. Plura supra V. Satisfacit, pro Satisfit. Varr. apud Priscian. 8.

SATISFACTIO, ōnis. f. [*πληροφρέω* Gl. L. G.] Purgatio, excusatio. Cic. 7. Fam. 13. Hic tu me etiam insimulas, nec satisfactionem meam accipis. Idem 4. Att. 6. Et simul ne βαδύτης mea, quæ in agendo apparuit, in scribendo sit occultior, & aliquid satisfactio levitatis habere videatur.

SATISFRASTO, [*ἱκανὸς πείρω*] āre. Idem quod Satisfacere. [Divise melius. SATIOR, us; ōris. Adj. Melior. Plin. lib. 17. cap. 5. Erit igitur hæc optima, & operi ferior. De terra tenera. Harduinus exhibet, Optima & operi & fatis. SATIUS, [*ἄριστον* Gl. L. G.] Adv. compar. a Satis, & significat Melius, quasi ultra id, quod opus est. Ter. Heaut. 3. 1. 66. — & tibi perdere Talentum hoc pacto satius est, quam illo minam. Virg. 2. Ecl. 15. Nonne fuit satius tristes Amaryllidis iras, Atque superba pati fastidia? Cic. 7. Att. 1. Video cum altero vinci satius esse, quam cum altero vincere. [Comparativum a Satis esse dubitare nos non finit Glossographus Græcus, ἱκανὸς, Abunde, Satis. ἱκανάπρον, Satius. Non igitur satius esset, dicet aliquis, ab initio, præsertim quum scribas, ad optimum & electissimum verbum devenire? Est quum non est satius, si &c. Auctor ad Herenn. lib. 4. 36. Multo satius est. Lucret. lib. 5. 1126. Nimio satius. V. NIMIS.

SATIETAS, ātis. f. [*χορτασία* πρὸς Gl. Lat. Gr. Kόρσις Gl. Lat.] Fastidium ex copia abundanti cibi, alteriusve rei. Cic. 7. Verr. 99. Posteaquam e portu piratæ, non metu aliquo affecti, sed satietate exierant. Cibi satietas & fastidium, aut subamara aliqua re relevatur, aut dulci mitigatur. Cic. 1. de Invent. 25. Omnibus in rebus similitudo est satietatis mater. Cic. 1. de Invent. 76.

Satietas vitæ. Plin. lib. 4. cap. 12. Satietas hominum. Ter. Eun. 3. 1. 13. Satietas nostri & Desiderium, contraria. Cic. 2. Att. 5. Satietas & Aviditas, contraria. Plin. lib. 12. cap. 17. Citra satietatem. V. CITRA præpositionem. Abire in satietatem. Plin. lib. 8. cap. 16. Affert hæc res multum hominibus satietatis ac fastidii. Cic. pro Muren. 21. Afficere satietate. Cic. 7. Verr. 99. V. supra. Capere satietatem. Ter. Eun. 3. 1. 13. Sumere. Phorm. 5. 4. 6. Deesse non, ut, Satietas voluptatibus non deest. Plin. lib. 5. cap. 1. Defatigari satietate, vel Defessum esse. Cic. 2. de Orat. 177. Et 2. Fam. 3. Dare satietatem. Cic. 3. de Nat. Deor. 90. Explere naturam satietate vivendi. Cic. pro Marcell. 28. Facere, ut, Omnium rerum, satietas, vitæ facit satietatem. Cic. de Senect. 76. Ferre satietatem ex copia. Quintil. lib. 5. cap. 14. Et odium ex quadam servitute, & ex copia satietatem, & ex amplitudine fastidium tulerit. Fugere satietatem. Cic. Facillime fugiant satietatem. Habere satietatem, pro Afferre. Cic. 15. Att. 16. Occurreret varietas satietati. Cic. in Orat. 174. Parere satietatem. Cic. 4. ad Herenn. 7. Superare satietatem. Cic. pro Mur. 21. Ego mei satietatem magno meo labore superavi. Tenet me alicujus rei satietas. Sallust. in Jugurth. 31. Nisi forte nondum etiam vos dominationis eorum satietas tenet. [i. e. Pœnitet nondum. Trucidare ad satietatem. Liv. 24. 38. extr. Vincere satietatem. Cic. 3. de Orat. Vitare satietatem. Cic. ad Herenn.

SATIATIS, ātis. f. [*σάτις* πρὸς] pro Satietas aliquando ponitur. V. Non. 2. 791. Ter. Eun. 5. 5. 3. Ubi satias cœpit fieri, commuto locum. Idem Hec. 4. 2. 18. Satias me jam tenet studiorum istorum. Lucret. lib. 5. 40. Nil, ut opinor, ita ad satietatem, &c. Fessus satiate vivendi. Lucret. lib. 2. 1037. Facta satias frumenti. Sallust. Frumentique ex inopia gravi satias facta. Satias eum cepit amoris in uxore. Liv. 30. 3. Cibi satias. Lucret. lib. 5. 1390. Satias capit. Macrob. lib. 7. Saturnal. cap. 12. Cur qui avidius vorant, facilius satias capit, quam qui eadem quietius ederint? Male al. Capiunt. SATIES, ēi. f. Idem. [*σάτις* Gl. G. L.] Nec finis satiesve. Sil. lib. 4. 110. Satie necari. Plin. lib. 8. cap. 51. Sed non satis certa est hæc vox Saties. Nam in utroque loco (scil. tam Plinii, quam Silii) datur lectionum varietas. V. Drakenb. ad Sil. l. c.

SATIO, [*χορταίνω, χορταίνω, ἐμφορέω, χορταίνω*] āre. a Sat deduci videtur; significatque Saturare, seu explere, & habere quod fatis sit. Pertinet ad omnes sensus, & frequenter ad animum transfertur. A Sat se jungi non debet, quum sit inde. H. St. Id factum fuit in Lugd. Ad corpus. Columel. lib. 8. cap. 9. Satiataque semodius cibi in diebus singulis vicenos & centenos turtures. Satio populum tritico, [*χορτάζω τὸν δῆμον σίτῃ* Gloss. Græc. Lat. Ad animum. Cic. de Senect. 52. Satiari delectatione non possum, ut meæ senectutis requiem, oblectamentumque noscatis. Legendo non posse satiari. Cic. 3. de Fin. 7. Nunquam expletur, nec satiatur, cupiditatis sitis. Cic. in Parad. 1. Animum non posse satiari in lacerando alicujus corpore. Cic. 11. Philipp. 8. Cor satiari. Ovid. 9. Met. 178. Cupiditatem satiari. Plin. lib. 34. cap. 8. Desideria naturæ satiari. Cic. 2. de Fin. 15. Veniebat enim ad cœnam, ut satiaret animo quieto desideria naturæ. [i. e. Famem & sitim. Iram satiari. Ovid. 3. Trist. 8. 19. Lumina satiavit longo visu. Stat. 4. Silv. 6. 34. Oculos satiemus amore. Propert. lib. 2. 16. 23. Odium satiari, cupiditates explere. Cic. in Partit. 96. Pectora sua satiari luctu alterius. Ovid. 6. Met. 281. Fretum non satiatur aquis. Ovid. 8. Met. 836. Numerus satiari. Cic. in Orat. 215. Satiari videtur a Plinio positum pro Abundare, lib. 5. cap. 9. Propterea observatum est, prout in Mauritania nives imbresve satiaverint, ita Nilum increfcere. [Subaudi Ipsum Nilum. scil. aquis SATIANS, antis. Partic. Apul. Met. 5. p. 162. Elmenh. Hæc autem novissima, quam fetu satiente postremus partus effudit. SATIATUS, a, um. Partic. [*κεκορταιμένος, διακέρως, διάκρος*] ut, Cruore hostium satiatus. Tacit. 2. Ann. 21. Longo nimis ludo satiati. Hor. 1. Carm. 2. 37. ad Martem. Somno satiatus. Liv. 2. 65. Suppliciis satiati nocentium. Liv. 8. 20. Ira nondum satiata cædibus. Lucan. lib. 7. 803. Libido mentis satiata. Catul. Argon. 62. 147. Senecta vita longa satiata. Sen. Herc. fur. 10. SATIATE, Adv. Vitruv. 2. 9. SATIANTER, Adv. Apul. Met. 7. p. 195. Elm. Satiante pastus. SATIUR, ūra, ūrum. Adj. [*χορταίνω, ἐμπληνός*] Quod est cibo plenum. Ter. Hec. 5. 2. 2. Sed quum tu satura atque ebria eris, puer ut satur sit facito. Cic. 1. de Divin. 77. Præclara vero auspicia, si esurientibus pullis res geri poterit, saturis nihil geritur. Altilium satur. Hor. 1. Epist. 7. 35. h. e. Saturatus altilibus. Rerum satur omnium. Ter. Adel. 5. 1. 3. Fricando satur. Plaut. Pœn. 1. 2. 21. Capellæ saturæ. Virg. 10. Ecl. 77. Colonus satur, Locuples, copiosus. Tibul. lib. 2. 1. 23. Conviva satur. Hor. 1. Serm. 1. 119. Cor saturum. Catull. 46. 4. Verna satur, Bene pastus. Martial. 2. 90. Sit mihi verna satur; sit non doctissima conjux; Sit nox cum somno; sit tunc lene dies. Satur, Fecundus & abundans. Pers. 1. Sat. 71. — nec rus saturum laudare Virg. 2. Georg. 197. Saltus, & saturi petito longinqua Tarenti. Ubi Servius; Saturi, aut Fecundi; aut Quod juxta oppidum Saturum. Tarentum enim & Saturum

Saturum vicinæ sunt Calabriae civitates. [Nugæ.exp. Juvenal. Sat. 6. 297. Adque coronatum, & petulans, madidumque Tarentum. Præsepia fatura. Virg. 3. Georg. 214.

Satur color, Plenus, vehemens, & quem vulgus nostrum *oneratum* vocat. Plin. lib. 37. cap. 10. Ion apud Indos violacea est, sed raro saturo colore lucet.

Vellera fucata saturo colore. Virg. 4. Georg. 335.

Satura jejune dicere. Cic. in Orat. 132. Eloquens nec fatura jejune dicet, nec grandia minute, nec item contra: sed erit rebus ipsis par & æqualis oratio. Sensus est, Si quæ res sunt saturæ, hoc est plenæ, & quæ magna dicendi copia explicari possunt, non eas jejune & exiliter tractabit orator, esset enim indecorum: sed quantam maximam poterit ubertatem orationis illis adjunget.

Compar. Saturior lactis agnus. Columel. lib. 7. cap. 4. Sen. Q. Nat. 1. 5.

SATULLUS, a, um. Adj. dimin. Varr. de R. R. 2. 2. Ut agni fatulli fiant lacte.

SATURIA, æ. f. Lanx variis frugum, pomorum, vel similium, generibus referta. Porphyri in Hor. 1. Serm. 1. pr. Lanx plena diversis frugibus in templum Cereris infertur, quæ Saturæ nomine appellatur. Diomed. 3. p. 481. Lanx referta variis multisque primitiis in sacro apud priscos Diis inferebatur, cujus generis lancium meminit Virg. 2. Georg. 194.

Lancibus & pandis fumantia reddimus exta. Et Ibid. 394.

— lancesque & liba feremus.

Nimirum mos erat apud antiquos, quando Cereri, Baccho, aut aliis Diis agri, annua vota solverent pro læto frugum fructumque proventu, ut primitias rerum collectarum, in lancem congeritas, cuique Deo pro ratione ejus cultus, offerrent. Et cum lances refertæ fuerunt variarum rerum copia, Lances saturæ appellabantur, vel uno verbo Saturæ. Et hinc, Aliarum rerum mixturas, vocarunt Saturas. Postea ad multa alia vox translata est. [Pro ipsa Satietae in Gloss. Græc. Lat. *κόρε*, Saturæ, Satieta, Sacies.

Satura vocabatur Farciminis genus variis rebus refertum. Varro Plautin. Quæst. 2. Saturæ est, ubi uva passa & polenta & nuclei pinei ex mulso conspersi: ad hæc addunt alii de malo Punico grana. Diomed. 3.

Satura etiam vocabatur Poematis genus e vario metrorum genere compositum, ab illa Saturæ significatione, qua quod varium est, confusumque sic dicitur. Diomed. 3. p. 483. Olim carmen, quod ex variis poematibus constabat, Satura vocabatur, quale scripserunt Pacuvius & Ennius. At Varro non tantum vario & metro & argumento saturam condidit; sed etiam profam miscebat carmini. Has saturas a Menippo, philosopho Cynico, quem imitatus est, Menippeas dixit. Gell. 2. 18. Servus Menippus fuit, cujus libros M. Varro in saturis æmulatus est, quas alii Cynicas, ipse Menippeas appellat. Quintil. 10. 1. Alterum illud est, & prius saturæ genus, quod non sola carminum varietate mistum condidit Terentius Varro. Quod, si non solum carmine conficitur, profa etiam scriptum fuisse consequitur. V. Voss. Instit. Poet. 3. 10. 1. & Voss. Etymol. Schott. Observat. Philolog. 1. 4. Cafaubon. 2. de Sat. Poet. J. C. Scal. Poet. 1. 12. Postea suaviori littera Satira dici coepit. V. SATYRA.

Per saturam, antiqui ritu proverbii, pro Re confusa ac mista, scribit Justinian. in Proem. de Rat. disc. Jur. Et primi anni (ait) hoc opus legentibus tradebatur, non secundum edicti perpetui ordinationem, sed passim, & quasi per saturam collectum, & utile cum inutilibus mixtum. Et pro eo quod inordinate & nullo recto instituto, (sed more quodam saltantis & ludentis satyri.) Confit. de Lat. lib. toll. Cum dedititii liberti jam sublati sunt, ea propter imperfecta Latinorum libertas incertis vestigiis titubant, & quasi inducta per saturam adhuc remanet. Quomodo dixit Sallust. de Bell. Jugurth. cap. 31. Postero die quasi per saturam sententiis exquisitis in deditionem accipitur. i. e. Passim, & nullo ordine, nec more majorum, & ut poeta quidem loquitur, Seminatum hinc inde exquisitis sententiis.

Item, Lex vocabatur Satura, quæ multa simul comprehendit. [*ρόμα* *ποικίλη* *ἐκείνη*. Gl. L. G.] Diomed. & Festo auctore, Satura est Lex multis aliis legibus conferta. Hinc, Per saturam fieri dicitur, Quicquid raptim & confuse fit. Lucil. apud Diomed. 1. 3.

Per saturam ædilem factum qui legibus solvat.

SATURIO, ònis. m. [*ἡλικυρίας*] Idem quod Satur. Plaut. Perf. 1. 3. 23. Nam esurio venio, non advenio Saturio. [Jocus est ex proprio nomine Saturionis parasiti. Gr. *Σατυρίων*.

SATURITAS, ætis. f. [*χορηγία* Gl. L. G.] Plaut. Capt. 4. 2. 85. Proin tu deum hunc saturitatem tranquillum facias tibi. conf. v. 97.

De colore Plin. lib. 9. cap. 39. Sic gignitur laudatus ille pallor, saturitate fraudata.

Saturitas, pro Abundantia. Cic. de Senect. 56. Neque solum officio, quod hominum generi universo cultura agrorum est salutaris, sed etiam delectatione, quam dixi, & saturitate, copiarum rerum omnium, quæ ad victum hominum, & cultum etiam deorum pertinent.

Saturitas, pro Excrementis ventris. Plin. lib. 10. cap. 33. Notabili munditia egerunt excrementa pullorum, adultioresque circummagi docent, & foris saturitatem emittere.

SATURIO, [*χορηγία*, *χορηγία* Gl. L. G.] ære. Explere. Ad omnes sensus pertinet, proprie tamen ad gustum. Virg. 10. Ecl. 30. Nec cythiso saturantur apes, nec fronde capellæ.

Nuper nati mammas appetunt, earumque ubertate saturantur. Cic. 2. de Nat. Deor. 118.

Famem epulis saturare. Claud. de Phœnice 38.

Expleri & Saturari hanc habent differentiam: Expleri est tantummodo plenum esse; Saturari, supra modum. Cic. lib. 6. de Repub. Quæ quia expleri, nec saturari ullo modo possunt. Non. 5. 13. Al. Satiari.

Placare & Saturare. Cic. pro Domo 44. Explavi animos invidorum, placavi odia improborum, saturavi etiam perfidiam & scelus proditorum.

Saturare se sanguine. Cic. 2. Philip. 59. Versatus in bello est, saturavit se sanguine dissimillimorum sui civium.

Odium saturare sanguine. Cic. pro Flacc. 95. Mactare victimam gratiorum, quam si L. Flacci sanguine illius nefarium in vos omnes odium saturaveritis?

Saturnus appellatus quod se saturat annis. Cic. 2. de Nat. Deor. 64.

Stercore saturare terram. Columel. lib. 2. cap. 9.

Cum Genitiv. constr. in Gloss. Lat. Græc. Saturo exercitum commeatus, *χορηγία τὸ στρατὸν ἐμπληρύνει*.

SATURATUS, a, um. [*διέχορος*, *χορηγός*] Partic. ut, Juno saturata. Virg. 5. Æn. 608.

Multa movens, necdum antiquum saturata dolorem. Synecdoche.

Expletus & Saturatus. Cic. 5. Verr. 100. Ut aliquando ex eorum agris, atque urbibus expleti atque saturati, cum hoc cumulo quæstus, decederent. Cæde armenti saturati leones. Ovid. 10. Met. 541.

Homines saturati honoribus. Cic. pro Planc. 20.

Mens saturata bonarum cogitationum epulis. Cic. 1. de Divin. 61.

Lumina saturata cara figura. Catul. Argon. 62. 220.

Saturatæ vestes murice, i. e. Tinctæ. Martial. lib. 8. 48.

Compar. ut, Saturatior color. Plin. lib. 21. cap. 8.

SATURANTER, Adv. Compar. Fulgent. Mytholog. 3. Hæc saturantius Apulejus enarravit.

SATURATIM, Adv. [*κατακέρως*] Gloss. Gr. Lat.

SATURATIO, ònis. f. [*χορηγία* *πρόφης*] Gloss. Vet. Lat. Græc.

SATURATUS, ùs. m. *χορηγία* Gloss. Græc. Lat.

SATURABILIS, e. Adj. [*χορηγικός*] Gloss. Vet. Lat. Gr.

SATULLO, [*χορηγία*] ære. Idem quod Saturare. Varro apud Non. 2. 786. Neque in pulvere mythico coquam carnes, quibus satullem corpora, & famem ventris.

SATOR, SATIVUS. V. SERO, fevi.

SATRÆ, Populi Græcorum in litoribus Thraciæ. Herodotus lib. 7.

SATRAPA, vel SATRAPES, æ. m. pr. comm. [*σατράπης*] dictio Persica, quæ apud nos Præfectum significat. Ter. Heaut. 3. 1. 43.

— satrapes si fiet

Amator, nunquam sufferre ejus sumptus queat. Al. Satrapa.

Mardonius, satrapes regius, natione Medus, regis gener. Nepos 4. 1. 2.

V. Gell. 10. 18. Plin. 6. 26. Freinsh. indic. in Curt.

SATRAPS, æpis. m. Idem. Sidon. Carm. 2. 78.

Quisque sedet, sub rege satraps.

Non est prætereundum factum Pharnabazi satrapis regii. Nepos 6. 4. 1.

Sed de hoc Genitivo, (qui vel a Satraps, vel a Satrapes deduci potest) V. Voss. de Anal. 2. 3.

SATRAPIA, æ. f. [*σατράπεια*] Præfectura, vel Provincia apud Persas. Plin. lib. 6. cap. 20. Etenim plerique ab Occidente, non Indo amne determinant, sed adjiciunt quatuor satrapias, Gedrosos, Arachotas, Arios, Paropamisadas.

Dicitur & Satrapæa. Curtius lib. 5. 1. 44. Mazeum transfugam satrapea Babylonis donat. Idem lib. 6. 2. 11.

SATRÍCUM, i. n. pr. comm. [an *Σατρία* Steph. ?] Clara Latii civitas apud Plinium lib. 3. cap. 5. conf. SATICULUS.

SATRÍCUS, i. m. pr. comm. Quidam a Silio memoratus, quem filius suus interfecit. Sil. lib. 9. v. 68. 77. 104. 111.

SATRUS, a, um. Adj. Vietus. Plin. 8. 5. Cato eum, qui fortissime præliatus esset in Punica acie satrum tradidit vocatum, altero dente mutilato. Al. Surum. V. Harduin. in loc.

SATULLO, & SATULLUS. V. SATUR, in SATIS.

SATUM, i. n. [*σάτων*] Genus mensuræ Palæstinæ, quæ capit sesquimodium, five, ut nos lingua nostra dicimus, Sesquibœetium. V. Suid.

SATUR, SATURA, Appellativ. V. in SATIS.

SATURA, æ. f. Palus, quæ & Pomtina, juxta Circejos fuit viginti trium olim urbium locus, ut est Muciani sententia apud Plinium lib. 3. cap. 5. Hæc ad viam usque Appiam pertinebat, ubi & navibus trajiciebatur inter Appii forum & Anxuren. Virg. 7. Æn. 801.

— queis Juppiter Anxurus arvis

Præsidet, & viridi gaudens Feronia luco,

Quæ Saturæ facit alta palus, gelidusque per imas

Quærit iter valles atque in mare conditur Ufens. conf. Sil. 8. 381.

SATURABILIS, SATURANTER, SATURATIM, SATURATIO, SATURATUS, SATURIO, SATURITAS, SATURO, V. SATUR, in SATIS.

SATURÉJA, æ. f. [*θύμρα* Gl. L. G.] Herba fragrantis odoris, quæ & Cunila dicitur, & Origanum Heracleoticum: a Saturo dicta, quod nulum fere condimentum sine ea fiebat, propter quod saturitatem inducere videbatur. Columel. lib. 10. 233.

Et fatureja thymi referens thymbraque saporem. Plin. lib. 19. cap. 8. Thymbam vero, quæ sit cunila. Hæc apud nos habet vocabulum & aliud, fatureja dicta, in condimentario genere. Seritur mense Februario, origano æmula.

SATUREJUM, i. n. Idem. Ovid. 2. de Arte Am. 415.

Sunt qui præcipiunt herbas fatureja nocentes

Sumere. Martial. 3. 74.

Improba nec profunt jam fatureja tibi.

SATURÉJUM, i. n. Urbs in Apulia. Scribitur & Satutum. Hinc

SATUREJANUS, a, um. Adj. ut, Caballus Saturejanus. Hor. 1. Serm. 6. 59.

SATURCHEI, Populi sunt circa Mæotim apud Plinium lib. 6. cap. 7.

SATURNIA, V. SATURNUS.

SATURNIA, æ. f. Colonia civium Romanorum in agro Caletrano, teste Liv. 39. 55. Hinc

SATURNINI Populi in Etruria. Plin. 3. 5.

SATURNINUS Volusus, Urbis præfectus, cui, ut Plinius lib. 11. cap. 38. commemorat, quotaunis sanguis per ora profluxit, tamen nonagesimum excefferit annum.

L. Apulejus Saturninus, Tribunus plebis fuit seditiosus, qui cum perniciosi legibus rempublicam perturbaret, sumptis ex Senatusconsulto armis, in Capitolio occisus est a Scæva quodam Q. Crotonis servo, cui idcirco libertas præmii loco data est. Fuerunt multis post annis, qui a C. Rabirio occisum dicerent, quo nomine ille a T. Labieno in judicium vocatus, & perduellionis reus factus, a Cicerone defensus est pulcherrima illa oratione, quæ pro C. Rabirio Postumo perduellinis reo, inscribitur. V. Flor. 3. 16. & Aur. Vict. de Vir. Ill. cap. 73.

Saturninus, item Hæreticus, de quo Iren. 1. 22. Euseb. H. Eccl. 4. 7.

SATURNUS, i. m. [*Κρόνος*] Cæli filius, auctore Cicerone lib. 2. de Nat. Deor. 63. Vetus (inquit) hæc opinio Græciam opplevit, scilicet exfectum Cælum a filio Saturno, vincit autem Saturnum ipsum a filio Jove. Physica ratio non inelegans inclusa est in impiis fabulas. Cælestem enim altissimam æthereamque naturam, id est igneam, quæ per sese omnia gigneret, vacare voluerunt ea parte corporis, quæ conjunctione alterius egeret

ad procreandum. Saturnum autem eum esse voluerunt, qui cur-
tum & conversionem spatiorum, ac temporum contineret, qui deus
Græce id ipsum nomen habet: *Κρόνος* enim dicitur, qui est idem *Ζεύς*,
id est Spatium temporis. Saturnus autem est appellatus, quod fatiretur
annis. Ex se enim natos comesse fingitur solitus, quia consumit ætas
temporum spatia, annisque præteritis infaturabiliter expletur. Vincit
autem a Jove, ne immoderatus cursus haberet, atque ut eum fiderum
vinclis alligaret. Hactenus Cicero. V. & Macrob. Saturn. lib. 1. cap. 40.
41. 42. Alii philosophi interpretantur Saturnum Cronon, veluti a satie-
tate intellectus, eo quod Græce Satiestas *Σάτις*; Intellectus vero sive
mens *Νῦς* dicitur, ut sit nomen compositum Saturnus ex prima parte La-
tina, & posteriore Græca, ipsa Satiestas mentis. Sunt qui Saturnum a
Satu deducant, quoniam peritiam ruris, & satorum omnium primus
edocuisse fertur. V. Fest. & Varr. L. L. 4. 10. Quidam a verbo quod
Græci dicunt *σάβην*, quo Virilia significantur, quod patris pudenda absci-
disse, atque in mare projecisse dicitur: unde Venerem procreatam fe-
runt, quæ a spuma, unde coaliuit, Aphrodites nomen accepit.
Rarissime in monumentis veterum apparet. Alias pingebatur homo senex
& canus, barba proluxa, incurvò corpore, capite aperto, tristis &
pallidus cum falee adunca. Albric. de Deor. Imag. f. 1. Macrob. 1. Saturn.

7. De quo Virg. 7. Æn. 179.

Vitator curvam servans sub imagine falcem,
Saturnusque senex. Dextra serpentis portabat imaginem, qui
caudam propriam dentibus commordebatur. Sinistra vero filium parvum
ad os applicabat, & eum devorare videbatur.

Saturno, dies festus celebratur mense Decembri, quod eo ædis est dedi-
cata, & is culturæ agrorum præsidere videtur, quod etiam falx est ei in-
signe. Festus.

Dies Saturni religiofa habebatur. Tibull. 1. 3. 17.

Aut ego sum causatus aves, aut omina dira,
Saturni aut sacrum me tenuisse diem. V. SABBATUM. &
Broekh. not.

Dens curvus Saturni, i. e. Falx. Virg. 2. Georg. 406. Servius.

Saturnus regnis a Jove pulsus erat. Ovid. 3. Fast. 796.

Aureus Saturnus. Virg. 2. Georg. 538. Quia sub Saturno fuit ætas aurea.
Gravis Saturnus. Pers. 5. Sat. 50.

Impius Saturnus. Hor. 2. Carm. 27. 22. Quia liberos devoravit, & patrem
vixit.

Senex Saturnus. Virg. 7. Æn. 180.

Saturni stella, Phænon Græce, xxx fere annis cursum suum conficit.
Cic. 2. de Nat. Deor. 53.

Sidus grave Saturni. Propert. lib. 4. 1. 84.

Stella Saturni frigida. Virg. 1. Georg. 336.

SATURNIUS, a, um. Adj. [*Σατύριος*, *Κρόνιος*] ut,

Arva Saturnia. Virg. 1. Æn. 573.

Conjux Saturnia. Sil. lib. 10. 338.

Juno Saturnia. Virg. 3. Æn. 380. V. SATURNIA.

Mons Saturnius, Tarpeus & Capitolinus, Romæ notissimus. V. ibid.

Regna Saturnia. Virg. 4. Ecl. 6.

Stella, quam in terris Saturnium nominant. Cic. de Somn. Scip. 9.

Tellus Saturnia frugum parens. Virg. 2. Georg. 173.

Versus quoque antiquissimi, inquit Festus, quibus Faunus nata cecinisse
hominibus videtur, Saturnii appellantur: quibus & a Nævio bellum
Punicum scriptum est, & a multis aliis plura composita sunt.

SATURNIA, æ. f. [*Σατύρνια*] Nomen regionis, & oppidi. Virg. 8.
Æn. 358.

Janiculum huic, illi fuerat Saturnia nomen.

Ædiora etiam loca (ut Diodorus scribit) Saturnia dici consueverunt.
Saturnia, Italia: & Mons, qui nunc est Capitolinus, Saturnius appel-
labatur, quod in tutela Saturni esse existimatur. Saturnii quoque dice-
bantur, Qui castrum in imo clivo Capitolino incolebant, ubi ara dica-
ta ei deo (Saturno) ante bellum Trojanum videtur, quia apud eam
supplicat apertis capitibus. Nam Italici, auctore Ænea, velant capita,
quod is, cum rem divinam faceret in litore Laurentis agri Veneri matri,
ne ab Ulyssæ cognitus interrumpet sacrificium, caput adoperuit, at-
que ita conspectum hostis evitavit. Hæc Festus.

Item Cognomen Junonis, quod sæpe absolute ponitur Ovid. 1. Trist. 2. 7.
Oderat Æneam, propior Saturnia Turno.

SATURNALIA, òrum. n. pl. [*Κρόνια*] Festa septem, seu quinque die-
rum, mense Decembri, Saturno dicata: erantque dies illi pleni lætitiæ,
in quibus Romani synthefin vestem fumebant. Diebus quoque his mu-
nera ultro citroque mitti remittique solebant, quæ Saturnalia dicebantur.
Suet. in August. cap. 75. Saturnalibus, & si quando alias libuisset, mo-
do munera dividebat, vestem & aurum & argentum: modo nummos
omnis notæ. Cic. 5. Att. 20. Saturnalibus mane, &c. Hor. 2. Serm. 3. 5.
De Saturnalibus vide Macrobius lib. 1. Saturnal. cap. 7. 8. & 10.

Secundis & tertiis Saturnalibus, pro Secundo & tertio die Saturnaliorum.
Cic. 13. Att. 50. Sed quum secundis Saturnalibus ad Philippum vesperi
venisset, villa ita completa militibus est, &c. Paulo post, Ille tertiis
Saturnalibus apud Philippum ad horam, nec quenquam admisit.

Hilara Saturnalia. Cic. 5. Att. 20.

Saturnalia, Proverbii modo, Vitam lautam & Securam vocabant. Pe-
tron. cap. 44. Seneca in Apocoloc.

SATURNALITIUS, a, um. Adj. [*Κρόνιος*] Quod ad Saturnalia per-
tinet. Martial. lib. 5. 19.

Saturnaliatæ ligulam misisse felibræ. Ibid. 30.

— potiusque videtur

Saturnalitis perdere, Varro, nuces. V. Gell. 18. 2. Spartian.
in Had. cap. 7.

SATURNIGENA, æ. m. Nomen Jovis a Saturno geniti. Aufon.
Idyll. 15. 22.

Testatur Saturnigenam nec nomine cessat

Incurare Jovem. conf. Sidon. Carm. 9. 132.

Apposuit, sed sine exemplo Hen. Steph. quum in Lugd. desideraretur.

SAFURO, V. SATUR.

SATUS, V. SERO, SEVI.

SATYRA, æ. f. [*σατύρα*] quasi Satura dici videtur, ob carminis varieta-
tem, seu propter copiam rerum, quæ ibi tractantur. Est enim Satyra,
Carmen maledicum, & ad carpenda hominum vitia compositum: quale
scripserunt Lucilius, Horatius, Juvenalis, Persius. Accepit & id carminis
Vol. IV.

hunc titulum, quod personis, factisque satiatum abundare videatur.
Quidam a Satura lance, quæ referta multis variisque primitiis, in sacrifi-
ciis diis offerebatur. Alii a Lege Satura, dictam existimant, quæ uno
rogatu multa simul comprobatur. De qua lege supra V. Varro a quodam
farciminis genere, quod multis rebus referebatur, dictam Saturam esse
scribit. Unde in 2. lib. Plautinarum quæstionum habetur, Satura est uva
passa & polenta, & nuclei pinei ex musto conspersi. Donatus in Terentium,
Deinde aliud genus fabulæ, id est satyra, fumpsit exordium, quæ a
Satyris, quos illotos semper ac petulantes esse legimus, vocitata est.
Potest etiam dici, Satyram ideo vocatam, quod in antiqua satyra intro-
ducebantur Satyrorum personæ, aut si quæ erant ridiculæ similes Satyris.
Duo quippe satyrarum genera fuisse constat. Alterum antiquius, quod sola
carminum varietate constabat: Alterum recentius, apertam hominum
reprehensionem continens, & acrem vitiorum objurgationem.

Nondum satis inter doctos convenit, utrum quando de Horatii, Persii, aut
Juvenalis carminibus sermo sit, scribendum sit Satyra, an Satura, an
Satira. If. Casaubonus de Poet. Sat. contendit veram orthographiam
esse Saturam, aut Satiram, non Satyram; atque adeo non a Satyris,
sed a Satura lance nomen esse factum. Eadem sentit Scaliger ad Manil.
lib. 5. p. 408. At Heinio contra videtur nulla esse firma ratio, quare
non scribatur Satyra ex recepto modo, & a Satyris deducatur. [V.
Voss. Etymol. in utraque dictione Satura & Satyra. Omnino Latinum
nomen videtur, & Græcam litteram respuere. Satyra Romanis Satyrici
generis feminam denotat, ut infra dicitur. Græci nunquam omnino
hoc genus poematis, nec nomen ejus, usurparunt. Nam quod illi
Σατύρα vocant, subaudita voce *δελφικῆ*, id fabulæ genus est, multum a
Satura Latinorum discrepans; quæ casu inventa, ante fabulas in theatro
Romæ, producta fuit, teste Livio lib. 7. cap. 2. quem omnino vide.

Livens satyra. Stat. 1. Silv. 3. 103.

SATYRA, femina, SATYRIASIS, SATYRIASMUS, SATYRICE,
SATYRICUS, SATYRIDES, SATYRION, SATYRISCUS, SA-
TYRISMUS, V. SATYRUS.

SATYRUS, [*Σατύρος*] Satyri Animalia sunt in ultimis Libyæ gentibus,
quæ nihil hominis, præter effigiem, habent. Simiarum genus. Plin. 9. 45.
Satyri autem dicti esse creduntur Grammaticis, quod in libidinem semper
sint proni, a virili membro, quod Græci *σάβη* dicunt. V. Etymolog.
magn. Veteres hujusmodi monstra pro semideis, sive pro silvestribus diis,
coluerunt, quemadmodum Faunos, Silvanosque: Faunos ac Satyros,
nemorum deos esse dicentes, Panas agrorum, Silvanos silvarum: con-
funduntur tamen hæc omnia a poetis. Ovid. 1. Met. 192.

Sunt mihi semidei, sunt rustica numina Fauni, &c.

Ex superiori parte forma hominis induti sunt (nisi quod capite cornuti)
ex altera vero capri; unde Capripedes nominari solent. V. Plin. 7. 2.
Solin. cap. 44. Hor. 2. Carm. 19. 3. — aures

Capripedum Satyrorum acutas.

Recte observat Casaubonus Poet. Sat. 1. 2. Satyros haud esse in re-
rum natura, sed omnia de iis dicta a Poetis esse meras fabulas & fig-
menta. V. Melam lib. 3. 10. in descriptione Æthiopiæ.

Juventus Satyrorum in Venerem prona. Ovid. 1. Fast. 397.

Agrestes Satyri. Hor. in Arte Poet. 221.

Lascivus Satyrus. Sil. lib. 3. 103.

Leves Satyri. Ovid. 1. de Arte Am. 542.

Protervi Satyri. Hor. in Arte Poet. 233.

Saltantes Satyros imitari. Virg. 5. Ecl. 73.

Satyrus de Simulacro Cic. 6. Verr. 135. Satyrus, qui apud Tarentinos
in æde Vestæ est.

Item Satyrus, est scriptor Satyrarum apud Hor. de Arte Poet. 225.

Verum ita riores, ita commendare dicaces

Conveniet fatyros. [Immo hic Satyri sunt Dramatis Satyrici
Græcorum personæ, Satyri effigie sumpta.

Suidas pro Saltatore ponit, *Σατύρος*, ὁ χορευτής. [Nempe quia Satyri
assidue tripudiantes fingeantur. At in Gloss. Græc. Lat. *Σατύρας*, ὁ
σκιμυός, Ludio.

SATYRISCUS, i. m. dimin. [*Σατύριος*] Cic. de Divin. 1. 39. Dionysii
mater fomniavit se peperisse Satyriscum.

SATYRA, æ. f. [*σατύρη*] Satyrum generis, vel Satyris similis femina.
Lucret. lib. 4. 1162.

Simula, Silena ac Satyra est; labiosa Philema

SATYRICUS, a, um. Adj. [*σατύρικος*] Vitruv. 5. 8. Genus scænarum
fatyricum.

Satyricum signum. i. e. Priapi effigies, quæ in hortis constitui solet ad
fascinationes horticorum arcendas, Græce *σατύρικον ἄγαλμα*. Plin. lib. 19.
cap. 4. Quam rem comitata est & religio quædam: hortosque & fores
tantum contra invidentium fascinationes dicari videmus, in remedio
Satyrica signa. Quanquam hortos Veneris tutelæ Plautus assignat. V.
Harduin. in loc. & Fest. in Rustica vinalia.

SATYRICUS, i. m. [*σατύρικος*] Qui fatyras scribit. Sidon. 4. 1. Si
quid fatyricus figuratum condidit. Sed V. in SATYRA.

SATYRICE, Adv. [*σατύρικῶς*] Acriter, cum satyrio. V. ibid.

SATYRISTES, æ. m. [*σατύριστος*] Ludio. V. in SATYRUS ad fin.

SATYRIDES, idum. f. [*σατύριδες*] Insulæ, in quibus inhabitant Satyri.
Lubet ad hunc locum ea adscribere, quæ Pausanias in Atticis narrat se a
quodam Euphemo Care de Satyris accepisse. Dicebat Igitur Euphemus
(inquit Pausanias) cum in Italiam navigaret, se vi ventorum & tempestate
abreptum, a recto cursu longe admodum aberrasse, atque in mare
peregrinum, & inauditum, in quo denique navigari non solet, delatum
esse. In eo mari insulas esse multas desertas atque incolas, in quibus
habitarent tamen homines feri, & agrestes, & rufi; quibus caudæ, non
multo caudis equinis minores, ad coxas usque propenderent; insulas
autem illas appellari Satyridas. Hæc Pausanias in Attic. p. 21. Wech. V.
& Ptolem. 7. 2.

SATYRISMUS, i. m. [*σατύρισμός*] apud Hippocratem Tuberculum
prælongum, cujus visuntur modi sub ipsas Satyrorum aures. Cæl. Rhod.
lib. 14. cap. 8. V. Idor. 4. 8. qui vocat Satyriastin, vel potius Fœtii
Oecon. Hippocr. in voce.

SATYRIASIS, vel SATYRIASMUS, i. m. [*σατύριασις, σατύρισμός*]
Pulsus testium; & velut Singultus quidam inguinis sequens inflammatam
quandam passionem feminalem receptaculi, cum intentione & tentione.
Quod si non cessaverit pulsus ille, solent feminaria vasa intendi, vel
spasmus nasci. Satyriasmus (inquit Galenus lib. 2. Methodi) est virilis
Y
membrum

membrī præter naturam arrectio, σατυριῶν enim Græcis Arrigere est: & rei Veneræ pruritu extimulari. Idem & Priapismus dicitur, ab obsceno hortorum custode ducto nomine, qui veretro prægrandi sculpi solet, & erecto. [V. Fœf. l. c. Accurata morbi hujus descriptio exstat apud Cæl. Aurel. Acut. 3. 18.]

SATYRION, i. n. [σατυριῶν] Herba. Plin. lib. 26. cap. 10. Concitatricem vim habet satyriion. Duo ejus genera: una longioribus foliis quam oleæ, caule quatuor digitorum, flore purpureo, radice gemina, ad formam hominis testium, alternis annis intumescente ac residente. Altera satyriion, orchis cognominatur, & femina esse creditur: distinguitur internodiis, & ramosiore frutice, radice fascinis utili. Nascitur fere juxta mare. Rura, inquit Ruellius lib. 3. cap. 65. vocant *testiculum sa-tyriotis*.

Satyriion bibisse, pro Ad libidinem esse incitatum & inflammatum, e vi illius herbæ. Petronius cap. 8. Ubique omnes mihi videbantur satyriion bibisse. conf. Apul. de Herb. cap. 15. & in dict. ORCHIS.

SATYRUS, i. m. [σατυρ] Insignis quidam architectus quem commemorat Plin. lib. 36. cap. 9. A Satyro (inquit) architecto aliqui devectum tradunt rate.

S A U

SAUCIO, [σαυμαίνω, ἡττάω Gl. G. L.] āre. Vulnerare. Plaut. Rud. 3. 4. 53.

Quid causæ est, quin virgis te usque ad saturitatem fauciem? Cic. 3. Verr. 67. Servi nonnulli vulnerantur, ipse Rubrius in turba fauciatur. Genas fauciat ungue. Ovid. 3. de Arte Am. 708.

Per latus alicujus fauciari, Metaphora proverbialis. Cic. in Vatin. 13. Omniaque mea tela sic in te conjicientur, ut nemo per tuum latus (quod soles dicere) fauciatur.

Vites fauciare. Columel. lib. 4. cap. 4.

Ferro fauciare vitem. Columel. lib. 4. cap. 24. Si neque is reperiatur, faucianda ferro est, atque exulceranda vitis in ea parte, qua pampinum studemus elicere.

Famam fauciare, translate Plaut. Bacch. 1. 1. 30.

Animum fodicant, bona destimulant, facta & famam fauciant.

Sauciabitur. Fut. Pass. Cic. de Fato 36. Ex his igitur necesse est invito Epicuro, alterum verum esse, alterum falsum: ut fauciabitur Philocteta, omnibus ante saculis verum fuit: non fauciabitur, falsum.

SAUCIATUS, a, um. Partic. [σαυθῆς Gl. G. L.] Columel. lib. 11. cap. 1. Sive quis (quod plerumque accidit) fauciatus in opere noxam ceperit, adhibeat fomenta.

SAUCIATIO, ōnis. f. [σαυσις] Cic. pro Cæcin. 41. Et fauciatio quæretur, quum fugam factam esse constabit?

SAUCIUS, a, um. [σαυμαῖος Gl. L. G. & G. L.] Adj. quod nascitur a Participio Sauciatus: quomodo Lassus, a Laffatus & Lacerus vel Lacer, a Laceratus. Significat Vulneratus. Virg. 2. Æn. 223.

Quales mugitus, fugit quum saucius aras

Taurus. Cic. pro Cæcin. 40. Nemo inquit, occisus est, neque

faucius.

Leviter saucius. V. LEVIS.

Vulnere gravi saucius. Virg. 12. Æn. 5.

Pectus faucia Bellona. Tibull. lib. 1. 6. 49. Al. 7. 55.

Brachia direpta faucia fecit acu. Ovid. 1. Amor. 14. 18.

Gladiator confectus & saucius. Cic. 2. in Catil. 24.

Saucius, ex Labore etiam dicitur. Apulejus lib. 2. de Asino p. 121. Elmenh. cum Genitivo junxit, Mihi vero, fatigationis hefternæ etiam nunc saucio, da veniam.

Nubila dividuis clarescunt faucia fulcis. Claud. Conf. Prob. 102.

Terra faucia vomeribus. Ovid. 1. Met. 102.

Trabs securi faucia. Ovid. 10. Met. 372.

Saucia vina mero. Martial. 4. 6.

Saucius favo amore. Cic. pro Cæl. 18.

Animus saucius, Iratus. Cic. 1. Att. 17. Subesse nescio quid opinionis incommodæ, fauciumque ejus animum, & insedisse quasdam odiosas suspiciones.

Mens faucia amore. Lucret. lib. 4. 1041.

Saucius pro Ebrius. Martial. 4. 66.

Incaluit quoties faucia vena mero. [Ad libidinem quoque &

Saucius refertur, quomodo sæpe Apulejus. Sic idem 3. 68.

Hic, jam depositi post vina rosasque pudore,

Quid dicat nescit, faucia Tergichore.

Mulieres fauciae. Petron. cap. 67. Interim muleres fauciae inter se riserunt, ebriaque junxerunt oscula. conf. Justin. 24. 8. & 1. 8. [An Ebriaque?

SAUCIETAS, atis. f. Lælio. Cæl. Aurel. Chron. 2. 13. 179.

SAVERA, æ. f. [Σαύρα] Vicus est Lycaoniæ, qui postea in urbem magnam evadens, metropolim regionis obtinuit. Strabo lib. 12.

SAUFÆJUS, i. m. prænomine Appius Romanus quidam, qui cum a balneo reversus mulfum bibisset, ovumque forberet, morte repentina absorptus a Plin. lib. 7. cap. 53. commemoratur.

Licet me Saufeium putare esse, nihil est me inertius. Cic. 2. Att. 8. conf. Nepos 25. 12. 3. Cic. 4. Att. 6. & 7. 1. Fulv. Ursin. in Famil. Ro.

SAVILLUM, SAVIOR, SAVIUM. V. SUAVIUM.

SÄVO, ōnis. m. Fluvius est in finibus Campaniæ. Plin. lib. 3. cap. 5. Piger Savo. Stat. 4. Silv. 3. 66.

Item oppidum Liguriæ, alias

SAVONA, Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Vadum Sabbatium Plinio 3. 5. Sabbatia Pomponio 2. 4. Urbs Liguriæ notissima: hodie Genuensium ditionis. Vulgo *Savone*. [Priscis Savo, ōnis. m. ut Narbo, Salo &c. Apud Pomp. Sabbatia n. pl. esse putant, & subaudiri Vada. V. Cellar. Geogr. Ant. 2. 9. 1. 52. Steph. tamen Σαββατία, f. g.]

SAURA, æ. f. [σαύρα] Lacerta, quæ in maceris & in sepibus delitescit. Gloss. Lat. Gr. Scribitur & m. g. Σαύρα, Saurus. q. V.

Est & Piscis nomen, quem & Latini Lacertum nominant. Diosc. 2. 57. Gloss. Græc. Lat. Σαύρα, ἰερπὴν, Σαύρα, ἰχθὺς, Lacertus.

SAURITES, æ. f. [σαυρίτης] Gemmæ species, quæ in ventre viridis læcertæ traditur inveniri. Plin. lib. 37. cap. 10. Harduin. Sauritis.

SAUROCTONOS, i. m. [σαυροκτόνος] Signum, quod Praxiteles mira arte fabricasse dicitur. Plin. lib. 34. cap. 8. Fecit & puberem subrepenti læcertæ cominus sagitta insidiantem, quem Sauroctonon vocant. [q. d. Lacerticidam.]

SAUROMĀTÆ, arum. m. pl. [Σαυρομάται] Iidem populi Græcis dicuntur qui Latinis Sarmatæ. V. SARMA TÆ. Soli usurpant poetæ.

Inter Sauromatas Getasque. Ovid. 3. Trist. 3. 6.

Truces Sauromatæ. Juven. 15. Sat. 125.

Avidi Sauromatæ. Stat. 3. Theb. 352.

SAURUS, i. m. [Σαῦρος] Nobilis statuarius, cujus opera commemorat Plin. lib. 36. cap. 5.

Item Latro ab Hercule interfectus. Pausan. lib. Eliac. p. 199. Wech.

Item Piscis ita vocatus. Plin. 32. 8. V. SAURA, & LACERTUS.

SÄVUS, i. m. [Σάβος] Fluvius qui ex Alpibus defluit in Germaniam, mox intrat Illyricum: labitur per mediam Segestem, Pannoniam & Tauriscos. Strabo lib. 4.

Pannonius potorque Savi. Claudian. de Laud. Stil. 2. 192.

S A X

SAXONES, um. m. pl. [Σάξονες] Ptolemæo lib. 3. cap. 11. Germaniæ populi, non longe a Cimbris, in Oceani Septentrionalis litoribus & paludibus iniviis. Unde nomen ducitur vix constat.

Domitus Saxo. Claud. 1. in Eutrop. 392.

SAXONIA, æ. f. Duplex hodie est, superior & inferior. V. Cluver.

SAXONICUS, a, um. Adj. ut, Domus Saxonica.

SAXUM, i. n. [πέτρα Gl. L. G. & G. L.] majus, (asperius, duriusque) quam Lapis. Cic. de Fato 6. Quid mirum igitur, ex spelunca saxum in crura ejus incidisse?

Saxum, aliquando pro Lapide accipitur.

Saxum filex. Liv. 1. 24. extr. Id ubi dixit, porcum saxo silice percussit.

Radices validæ faxi. Lucret. lib. 2. 102.

Robur faxi. Lucret. lib. 1. 881.

Adamantina faxa. V. ADAMAS.

Antiqua faxa, Ingentia. Virg. 12. Æn. 897.

Arentia. Ovid. 13. Met. 691.

Avulsa faxis faxa. Virg. 2. Æn. 608.

Circumlita musco faxa. Hor. 1. Epist. 10. 7.

Cruda. Valer. 2. Argon. 542.

Dura. Virg. 3. Georg. 230.

Frigida. Stat. 10. Theb. 52.

Grave. Ovid. 13. Met. 26.

Ingens. Virg. 6. Æn. 616.

Intemerata gradu, Inaccessa. Sil. lib. 3. 499.

Liquefacta faxa. Virg. 3. Æn. 576.

Liquefacta saxa volvit Ætna. Virg. 1. Georg. 472.

Lucida faxa. Stat. 3. Silv. 3. 200.

Missilia faxa. V. Missile in MITRO.

Obliqua faxa. Ovid. 8. Met. 552.

Obluctantia faxa. Stat. 3. Silv. 1. 20.

Præruptis oppida faxis. Virg. 2. Georg. 156.

Putria faxa. Claud. in Eutrop. 2. 277.

Rigidum faxum. Ovid. 4. Met. 517.

Rubrum faxum quadratum. Vitruv. lib. 2. cap. 8. V. ORTHOSTATA.

Scruposa faxa. Lucan. lib. 5. 675.

Surda faxa. Ovid. 3. Amor. 7. 58.

Venerabile tumuli faxum. Lucan. lib. 8. 855.

Vivum faxum. Ovid. 14. Met. 712. in Iphis fabula,

Durior & ferro, quod Noricus excoquit ignis,

Et saxo, quod adhuc vivum radice tenetur. h. e. Quod nondum

e terra est effossum. Saxa enim nondum a sua radice avulsa, & viva dicuntur, & duriora sunt.

Aptant faxorum orbis altis murorum turribus. Lucan. lib. 2. 451.

Asperari faxo pugionem, & mucronem ardescere jussit. Tacit. 15. Ann. 54.

Avulsa faxis faxa. Virg. 2. Æn. 608.

Cavari. Ovid. 1. de Arte Am. 476.

Dura tamen molli faxa cavantur aqua.

Conjicere grandia faxa. Virg. 4. Georg. 26.

Defendere faxis. Virg. 10. Æn. 130.

Facere molle manu, Sculptere scienter. Ovid. 3. Fast. 832.

Quique facis docta mollia faxa manu.

Frangere corpora ad faxum. Virg. 3. Æn. 625.

Ingerere faxa. V. INGERO.

Intorquere faxum. Sil. lib. 7. 623.

Perrumpere faxa. Hor. 3. Carm. 16. 10.

Pertundunt guttæ faxa. Lucret. lib. 4. 1281.

Peti faxis a populo. Ovid. de Nuce, 2.

Revulsam faxum e monte. Ovid. 12. Met. 341.

Rotare mœnibus avulsa faxa. Stat. 10. Theb. 528.

Signare carmine faxum, Insculpere epitaphium. Ovid. 2. Met. 326.

Structum faxo. Virg. 3. Æn. 84.

Templa Dei faxo venerabar structa vetusto.

Subigere faxum, Rotare, volvere. Sil. lib. 13. 610.

Volant faces & faxa. Virg. 1. Æn. 154.

Volvere faxa infesto pondere. Virg. 9. Æn. 512.

Volvere faxum. Ter. Eun. 5. 9. 55. Satis diu jam hoc faxum volvo. Donatus admonet Proverbium fuisse, dictum in eos, qui inextricabili sudore affligerentur: tractumque putat a notissima Sisyphi fabula, faxum apud inferos sursum ac deorsum volventis. Unde Virg. 6. Æn. 616.

Saxum ingens volvunt alii.

Saxum, pro Scopulo. Virg. 1. Æn. 112.

Tres Notus abreptas in faxa latentia torquet. Ibid. 541.

Perque undas superante falo, perque invia faxa

Dispulit.

Ardua faxis insula. Virg. 3. Æn. 271.

Acuta faxa. Hor. 3. Carm. 27. 61.

Asperum faxum. Cic. in Pison. 43. Tu naufragio expulsi uspiam, faxis fixus asperis, &c. ex Ennio.

Aspera faxa. Ovid. 6. Met. 76.

Cæca faxa. Virg. 5. Æn. 165.

Candentibus late faxis Anxur impositum. Hor. 1. Serm. 5. 26.

Cava faxa. Virg. 3. Æn. 566.

Dolosa faxa, Sub undis latentia. Sen. Troad. 9.

Fera. Valer. 4. Argon. 585.

Gelida. Lucret. lib. 3. 905.
 Immania. V. IMMANIS.
 Invia. Virg. 1. Æn. 541.
 Lavia faxa. Virg. 1. Georg. 110.
 Latentia faxa. Virg. 1. Æn. 112.
 Navifraga faxa. Stat. 5. Theb. 415.
 Perefa. Lucret. lib. 1. 327.
 Præcipitia. Ovid. in Ibin. 495.
 Procurrentibus in faxis infelix hæsit. Virg. 5. Æn. 204.
 Rauca. Virg. 5. Æn. 866.
 Refonantia. Virg. 3. Æn. 432.
 Regentia faxa. Sen. Herc. Oeth. 2.
 Salebrofa faxa. Ovid. 4. Epist. 103.
 Uudifonum faxum. Valer. 4. Argon. 44.
 Illidere faxis. V. ILLIDO.
 Saxum, pro Monte. Virg. 2. Æn. 307.
 — stupet infocius alto,
 Accipiens sonitum faxi de vertice pastor. Servius.
 Apricis in faxis mitis coquitur vindemia. Virg. 2. Georg. 522.
 Concava faxa. Virg. 5. Æn. 677.
 Hirta dumis faxa. Stat. 3. Silv. 1. 13.
 Immobile faxum Capitolii. Virg. 9. Æn. 448.
 Nubilosa faxa. Lucan. lib. 6. 91.
 Ducere faxa, ac filvas. Quintil. lib. 1. cap. 10.
 Saxum, Genus cretæ. Plin. 35. 17.
SAXULUM, i. n. Dimin. [παραδόν] Cic. 1. de Orat. 196. Ut Ithacam illam in asperimis faxulis, tanquam nidulum affixam, &c.
SAXEUS, a, um. Adj. [πίτρανος, λίθινος Gl. L. G.] Quod est e saxo. Plin. lib. 12. cap. 1. Saxæ intus crepidinis corona muscosos complexa pumices.
 Dissepia faxea domorum. Lucret. lib. 6. 951.
 Effigies faxea. Catul. 62. Argon. 61.
 Imber faxeus ingruit. Sil. lib. 13. 181.
 Moles faxea. Ovid. 12. Met. 283.
 Pons faxeus. Lucan. lib. 4. 15.
 Septa faxea. Lucret. lib. 4. 703. — quoniam per faxea septa Non penetrat.
 Strata faxea detrita vulgi pedibus. Lucret. lib. 1. 317.
 Tecta faxea. Ovid. 10. Epist. 128.
 Umbra faxea. Virg. 3. Georg. 145.
SAXOSUS, a, um. Adj. [παραδόν Gl. L. G.] Quod abundat faxis. Columel. lib. 5. cap. 10. Loca aprica, calculosa, glareosa, interdum & faxosa amat.
 Flumina faxosa. Virg. 5. Ecl. 84. Plin. lib. 5. cap. 24. Mox ubi perfregit, (Taurum scilicet) Euphratem, ultra quoque faxosum & violentum.
 Frutex faxosus, In faxis crescens, vel faxosis locis. Plin. lib. 15. cap. 7.
 Incendia faxosa Phlegethontis. Sil. lib. 13. 565.
 Montes faxosi. Virg. 2. Georg. 111.
 Viam faxosam terere. Propert. lib. 4. 5. 20.
 Hypanis fonans faxosum. Virg. 4. Georg. 370.
SAXOSUS, a, um. Adj. Sicul. Flacc. Gœf. p. 4. Locis faxuosis & sterilibus.
SAXOSITAS, âtis. f. Cæl. Aurel. Tard. 3. 6. 82. &
SAXITAS, âtis. f. [ακρίτης] Idem 3. 4. pr. Saxeam duritiem vocat. 3. 6. pr.
SAXIALIS, e. Adj. Frontinus de Colon. p. 132. Gœf. Terminilapidei, alii faxiales, alii morales.
SAXATILIS, e. Adj. [παραδόν Gl. L. G.] Quod faxa incolit: ut, Pifces faxatiles. Columel. lib. 8. cap. 16. Rursus optime faxosum mare nominis sui pifces nutrit, qui scilicet, quod in petris stabulentur, faxatiles dicti sunt, ut merula, turdique, nec minus melanuri. Sic Plin. lib. 9. cap. 15. [Peculiare quoque genus pifcium faciunt ejus nominis Glossographi. In Lat. Græc. Saxatilis, φάκος, ἄδον ἰχθύος, Saxatiles, φάκιδες. In Græc. Lat. φάκος, ἰχθύος, Saxatila. Saxatilis piscatus, Qui inter faxa fit. Plaut. Rud. 2. 1. 10.
 Saxatiles aves, Quæ faxa incolunt. Varro 3. de R. R. cap. 7. Unum agreffe, ut alii dicunt faxatile, quod habetur in turribus ac columinibus villæ, a quo appellatæ columbæ.
SAXETUM, i. n. [παραδόν] Locus faxosus & petricosus. Cic. pro Lege Agr. 2. 66. Quod solum tam exile & macrum est, quod aratro perstringi non possit? aut quod est tam asperum faxetum, in quo agricolarum cultus non elaboret?
SAXETANUS, a, um. [παραδόν] Adj. Quod in faxetis habitat. Martialis. lib. 7. 77.
 Quum faxetani ponatur cauda lacerti.
 Colias faxetanus. Plin. 12. 11. al. Sexitanus, ab oppido Bæticiæ Sex. [Atque ita etiam apud Martialem scribendum esse ex eodem Plinii loco liquet.
SAXIFER, Æra, Ærum. Adj. Valer. Flacc. 5. Argon. 60.
 — faxiferæ surgat quibus imber arenæ.
SAXIFICUS, a, um. Adj. [παραδόν] ut, Os faxificum, i. e. Vultus temere afficientes in faxa vertens. Sen. Herc. fur. 11.
 Saxifica Medusa. Lucan. lib. 9. 670.
 In quo faxificum iussit spectare Medusam.
 Vultus faxificus. Ovid. 5. Met. 217.
SAXIFRAGUS, a, um. Adj. Saxifraga undæ. Cic. 3. de Orat. 165.
SAXIFRAGUM, i. n. & **SAXIFRAGA**, vel **SAXIFRAGIA**, æ. f. Herba, cujus permulti variam sententiam habent: alii enim eam esse putant Bipinnellæ similem, folio tantum minore ac magis ferrato & minime piloso, quam vulgus parvam aculem pastoris vocat. Græci Empetron, alii genus alterum adianti esse putant: de quo Plin. lib. 2. cap. 21. Calculos e corpore mire pellit, frangitque, utique nigrum: Qua de causa potius, quam quod in faxis nasceretur, & a nostris Saxifragum appellatum crediderim.

S C

S. C. Senatus consultum, i. &c. **SC.** Sicut. **SCA.** Sancta. **SCA.** vel **SCAPT.** Scaptia, scilicet Tribus. **SCAPHAR.** Scapharum. **SCD.** Secundum. **S. C. D.** Senatus consultus decrevit. **SCDO.** **CSL.** Secundo consul. **VOL. IV.**

S. C. D. E. R. I. C. Senatus consultus de ea re, ita censuit. **S. C. D. S.** Sibi curavit de suo. **S. C. E. C.** Simul cum eo conditus. **SCE.** **ECCL.** **ROM.** Sanctæ ecclesiæ Romanæ. **S. C. FAC. C.** vel **S. C. F. C.** Senatus consulto faciendum curavit. **SCI.** Sancti. **SCATE.** Sanctitate. **SC.** **IMP.** Scipio Imperator. **SCL.** Scilicet. **SC. L.** Sacræ largitionis. **SC. L. CM.** Sacrarum largitionum comes. **SCM.** Sanctum. **SC. MM.** Sanctæ memoriæ, vel sacræ. **SCOR.** Sanctorum. **S. C. P. S.** Senatus consulto Plebiscitum. **SCR.** Scriba. **SCS.** Sanctus. **SCTI.** Sancti.

SCABELLUM, V. **SCAMNUM**.

SCABER, abra, brum. Adj. pr. comm. [σκαχός, σκαχιδής] a Scabie deducitur; & Asperum significat: quod scabies asperitatem inducat ipsi cuti. Virg. 1. Georg. 495.

Exefa invenies scabra rubigine pila. Hinc Ungues & Dentes dicuntur scabri, qui fordidi sunt, etiam si non sint asperitatu: ut ait Valla in Raudenssem.

Intonsus & scaber. Hor. 1. Epist. 7. 90.

Aspectu scabro res, pro Re quæ aspectu scabra apparet. Plin. lib. 12. cap. 25.

Corticem scabrum myrrhæ quidam dixerunt. Plin. lib. 12. cap. 15.

Dentes scabri rubigine. Ovid. 8. Met. 802.

Ensis. Lucan. lib. 1. 243.

Et scabros nigræ morfu rubiginis enses.

Molæscabræ. Ovid. 6. Fast. 312.

Oves scabræ. Plaut. Trin. 2. 2. 140.

Pectus scabrum. Cic. 3. Tusc. 26.

Atque intonsa infuscat pectus illuvie scabrum. Subaudi Barba. Pecus scabrum, pro Scabioso. Cato R. R. cap. 96. Si hæc sic feceris, non scabræ fient, & lanæ plus, & meliorem habebunt. Columel. lib. 7. cap. 4. ad finem.

Rubigo scabra. Virg. 1. Georg. 495.

Versus scabri. V. Versus in verbo.

Unguis scaber. Ovid. 3. de Arte Am. 276. Cels. lib. 6. cap. ult. ad finem,

At ubi scabri ungues sunt, circumaperiri debent, qua corpus contingunt.

Compar. Plin. 33. 6. Lapis scabrior & horridior.

SCABRUM, i. n. [σκαχός] Idem quod Scabritia. Plin. lib. 37. cap. 2. Infestantur plurimis vitis, scabro, ferrugine, maculosa nube, &c. De crystallis.

SCABRE, Adv. [σκαχέως] Aspere. Varro Manio, apud Non. 2. 761. Ager derelinquetur, ac periret, squalis, scabreque illuvie & vastitudine.

SCABRITIA, æ. f. [σκαχότης] Asperitas: unde Plinius Unguium scabritiam dixit. Idem lib. 20. cap. 7. Communia autem sponte nascentibus, candor, caulis interdum cubitali longitudine, & ipso & foliis scabritia.

Arteriæ scabritias sanat ex passo. Plin. lib. 17. cap. 12.

Cutis scabritias in facie emendat oleum raphaninum. Plin. lib. 23. cap. 4.

Faucium scabritiæ. Plin. lib. 29. cap. 3.

Genarum scabritiæ. Plin. lib. 23. in proem.

Oculorum scabritias ac pruriginem emendare. Plin. lib. 28. cap. 7. V. mox.

Unguium scabritias expolit. Plin. lib. 14. cap. 4.

SCABRITIES, Æi. f. [σκαχότης] Idem. Columel. lib. 7. cap. 5. Potest etiam scabritiem tollere succus viridis cicutæ. Plin. lib. 31. cap. 9.

SCABREDO, inis. f. Idem quod Scabrities, hoc est asperitas & inæqualitas, σκαχότης, quo verbo Hieronymus est usus in Divi Hilarij vita. Et Apul. de Herb. cap. 73.

SCABRO, Ænis. m. l. 12. §. ult. D. de ædil. edict. Qui illuvie laborat, nec os colluit. Voss. Etym. V. Cujac. Observ. 2. 10.

SCABROSUS, a, um. Adj. [σκαχιδής] Idem quod Scaber. Plin. lib. 20.

cap. 21. Hippolapathi radices privatim ungues scabrosos detrahunt. Herduin. legit Scabros.

SCABRATUS, a, um. Adj. [σκαχυρμένος] Columel. lib. 4. cap. 24.

extr. Quo plerumque fit, ut quod præcidi debeat, perfringatur, & sic vitis laniata scabrataque putrescat humoribus, nec plagæ confanentur.

[Videtur Partic. a Scabro, ære. Scabrum reddere.

SCABRIES, Æi. f. [σκαχότης Gl. L. G. & G. L.] a Scabo, vel a corporis Scabritia, i. e. asperitate dicta est, quæ ut Celsus scribit lib. 5. cap. 28. legm.

16. est durior cutis, rubicundior, ex qua pustulæ oriuntur, quædam humidiores, quædam ficiore. Exit ex quibusdam sanies, siquæ ex his continuata exulceratio pruriens. [Ita vet. edit. Alii Humor cutis rubicundus, al. Tumor durior. Al. Durities cutis, quod Lind. fecutus est. Morgan. Aspritudine cutis. Sane Oculorum vitium Aspritudinem memorat Celsus lib. seq. cap. 6. 26. Sed Duritiem ex finitione scabiei non exterminandam esse apparet ex subiecta descriptione Impetiginis, quæ similitudine scabiei repræsentet, Nam & rubet, inquit, & durior est, & exulcerata, & rodit. Forte excidit vocabulum, scribendumque Aspritudine, vel, ut alias quoque solet, Asperitas durior cutis, &c. Nomen ubi ne dubio a Scabendo habet, ut Prurigo a Pruriendo. Atiamon Gl. L. Lat. Gr. Scaber, Scaver, σκαχός. Id autem est Scabiosus, quasi hinc dicta sit Scabies.

A Pfora distinguere videtur Plin. lib. 20. cap. 17. Ad scabiem, pruriginem, pforas. [Scribo Porriginem. Sic & 28. 7. V. supra.

Vetusta scabie lævis canis. Juven. 8. Sat. 34. Idem 2. Sat. 79.

— grex totus in agris

Unius scabie cadit & porrigine porci.

Ferre scabiem. Virg. 3. Georg. 299.

Tentat turpis oves scabies. Virg. 3. Georg. 441.

Urget illum mala scabies. Hor. de Arte Poet. 453.

Scabies voluptatis, Titillatio. Cic. 1. de Legib. 47. Animis omnes tenduntur insidiæ, vel ab iis, quos modo enumeravi, &c. vel ab eo, que penitus in omni sensu implicata insidet, imitatrix boni, voluptas, malorum autem mater omnium: cujus blanditiis corrupti, quæ natura bona sunt, quia dulcedine hac & scabie carent, non cernuntur satis.

Modo haud multum ab simili Scabiem dixit Horatius de nimio Lucri studio, quod, scabiei ad instar, animum folliciat ac pungit, 1. Epist. 12.

Cum tu inter scabiem tantam & contagia lucri

Nil parvum sapias. Dicitur & Scabia, æ. in utroque Gloss.

SCABIOLA, æ. f. Dimin. [σκαχία] Onomast. Græc. Lat. vet.

SCABITUDO, inis. f. Idem. Petron. cap. 99. Omnem scabitudinem animo, tanquam bonarum artium magister, deleter sine cicatrice.

SCABIÖSUS, a, um. Adj. [σκαχός, σκαχιδής Gl. L. G. L.] Qui scabie laborat. Plin. lib. 29. cap. 2. Utile tale existimantes erosis, & duriæ genis, angulis scabiosis & lacrimantibus. Perf. 2. Sat. 13.

— namque est scabiosus, & acri

Bile tumet. Gloss. Lat. Græc. Scabiosus, ψαρός, λευρός.

SCABIO, ære. Scabie laborare. Gloss. Græc. Lat. ψαρίω, Scabio.

SCABRO, scābi, [κνήσω Gl. L. G.] ēre. Scalpere, quasi unguibus fodere. In Gloss. Lat. Gr. Scavere, frigare, pro Scabere, Fricare. Plin. lib. 8. cap. 27. Si vero squamæ obtorpuere, spinis juniperi se scabit. Ibid. cap. 25. Mox dentes, & intus fauces quoque ad hanc scabendi dulcedinem quammaxime inhiantes.

Caput scabere. Hor. 1. Serm. 10. 71.

— & in versu faciundo

Sæpe caput scaberet, vivos & roderet ungues.

Mulum muli scabunt. Proverbium, in mutua facientes. V. Erasmi. Chil. Aliæ scabentes fese. Plin. 36. 25. Scil. Columbae.

SCABILE, SCABILLUM. V. SCAMNUM.

SCABINUS, i. m. Consul civitatis seu rector: Gallice *Echevin*, appellatur. Infulanus, Nihil vetat (inquit) omnino, quin iudices vulgo *Scabinos*, aut ejusmodi homines vocemus *Juratos*, quo nomine etiam scimus in plerisque orbis terrarum partibus a plebe recenser. Profert exemplum e Cic. lib. de Invent. 1. 48. Religiosum est quod jurati legibus adjudicaverunt. Exstat quoque verbum hoc in Pontificio jure, cap. 1. §. 1. De immunitate Ecclesiarum lib. 6. Decretal. & cap. 2. De alienat. judic. mutan. caus. fact. [Jurati erant iudices Romæ. Sed hoc nil ad Scabinos, de quibus V. Cang. Gl.]

SCADIRA, æ. f. Una ex Sporadibus insulis in sinu Pagasico. Plin. lib. 4. cap. 12. Sed Cycladum & Sporadum extimam, Gerontiam, Scadiram, &c. Harduin. legit Scandilam.

SCÆA, ærum. pl. f. [Σκαῖα] Porta Trojana, in qua sepulcrum fuit Laomedontis, ut Homerus lib. 3. Iliados scribit. Virg. 2. Æn. 612.

— hic Juno Scæas vastissima portas

Prima tenet. Sil. lib. 13. 73.

Scæa porta, i. e. Sinistra. Cæl. lib. 1. cap. 10. Quod si dextra cæli pars Oriens est, significat vero ipsum hoc Grammaticorum ratio, Scæas portas astringentium dici, quod Occidentales forent: nam Scæa intelligi sinistra, Occidentaliaque. [Immo potius a Scæis Thraciæ populo, ut vult Strabo. V. SCÆUS.]

SCÆNA, V. SCENA.

SCÆVA, V. SCÆVUS.

SCÆVUS, a, um. Adj. [σκαῖος] Paulus, Scæva res dicitur Mala, quasi sinistra, σκαῖος enim Græce, sinistrum dicitur. At Festus, Scævam volgens quidem & in bona & in mala revocat: cum ajunt bonam, & malam scævam. At scriptores in mala ponere consueverunt, ut apud Græcos invenitur positum. Pro sinistro Scævum usurpavit Hostius. Vulgus Scævam & malam rem vocat. Varro de L. L. 6. 5. Dicta ab scæva, id est sinistra, quod quæ sinistra sunt bona auspicia existimantur.

Translate Gell. lib. 12. cap. 14. Scævus profecto & cæcus animi forem.

In bonam partem Gloss. Græc. Lat. Σκαῖος, Scævus, Oportunus. [Nisi forte Importunus legendum.]

SCÆVA, æ. f. Omen & augurium significat, estque & bona scæva & mala. Plaut. Caf. 5. 4. 4.

Hac ibo, caninam scævam spero meliorem fore. Est igitur Canina scæva, Cum canis latrat, aut ringitur. Ait enim minus grave fore feni latratum canis, quam probra & contumelias & jurgia, quibus ab uxore rixosa onerabitur. Turnebus 8. 11. Quem reprehendit Gronov. cujus not. Plautin. V.

Scæva, æ. f. [σκαῖα] Latine dicitur Sinistra. apud Fest. & Varr. de L. L. 6. 5.

Scæva, Ἀγιστὴ χείρ. Gloss. Latino Gr.

SCÆVA, æ. m. [Σκαῖος] Qui sinistra manu pro dextera utitur: quos Ulpianus i. Qui clavum, De Ædilitio edicto, ait non esse morbosos aut vitiosos, præterquam si imbecillitate dexterae validius sinistra utuntur: sed hos non scævas, sed mancos dici. conf. SCÆVOLA.

Scæva etiam in Cognomen transit. Hor. 1. Epist. 17. 1.

Quamvis, Scæva, satis per te tibi confis, & scis. In quem locum observat Torrentius illud Juniorum & Calliorum cognomen fuisse. conf. Hefych.

SCÆVITAS, ætis. f. Perversitas. Ammian. 30. 12. Artium scævitas. i. e. Perversa earum abusus. Gellii Prefat. Male doctorum hominum scævitas. i. e. Sinistra voluntas. Arnob. 2. Scævitas innumerabilis vitiorum. Apul. Met. 9. p. 221. Elmenh. En indignæ rei scævitatem.

SCÆVOLA, æ. m. [Σκαῖόλας] a Scæva appellatus est, uti nos docet Varro de L. L. 6. 5. Unde ita dictus est Mucius nobilis vir Romanus, qui debilitata dextra, sinistra usus est. Liv. 2. 12. V. MUCIUS.

SCÆUS, a, um. Adj. [σκαῖος] Thrax, aut Trojanus: Strabo lib. 13. Multa enim apud Troes & Thraces eisdem nominibus appellantur, ut Scæi Thraces quidam, & Scæus amnis, & Scæus murus, & Scææ Trojanæ portæ. conf. Steph. in Σκαῖα, & Hefych.

SCALA, æ. vel SCALE, ærum. f. pl. [κλίμαξ, κλίμακας Gl. L. G. & G. L.] a Scandendo, quod iis altiora scandamus. Nam proprie Scalæ sunt, Quæ ex pluribus gradibus constant. Plaut. Rud. 3. 1. 10. Rogare scalas ut darem utendas tibi.

Vide GRALLÆ. H. St.

Lapsu scalarum exanimatus. V. LABORE, laberis.

Applicare scalas parieti. Liv. 26. 44.

Admovere. Curt. 9. 1. 18.

Ascendere scalis muros. Virg. 9. Æn. 507.

Conjicere se sub scalas tabernæ libraræ. Cic. 2. Philipp. 21.

Hærent parietibus scalæ. Virg. 2. Æn. 442.

Induere scalas. Ovid. 14. Met. 650.

Induerat scalas, lecturum poma putares. Qui scalas ferunt, videntur eas induere, quum collo, per interstitia scalæ transmissio, ferunt. Scalam, a Scalis distinguunt quidam hoc pacto: ut Scala sit, quæ ex teretibus lignis, aut funibus, aliave materia simili, huc atque illuc transferri possit. Cajus Jureconf. in l. Si pignore. D. de furtis. Vel scalam sciens accommodaverit ad ascendendum. Scalæ vero, latiores habent gradus, & immobiles permanent. Plin. lib. 14. cap. 1. Etiam nunc scalis tectum Ephesiæ Dianæ scanditur. Confunditur tamen sæpe hæc differentia. Sallust. in Jugurth. cap. 60. extr. Deinde ubi unæ atque alteræ scalæ comminutæ: qui superfeterant, afflicti sunt. Cæf. 7. Bell. Gall. cap. 81. Cic. pro Milon. 41. Quum se ille fugiens in scalarum tenebris abdideret. Sic Columel. lib. 12. cap. 50.

SCALÆRIS, e. Adj. Vitruv. 10. 13. Regulæ scalarum compactæ.

SCALARIUM, i. n. [κλίμακων] Gloss. Gr. Lat. [Ilinc Gall. *Escalar*.

SCALABIS, [Σκαλαβίς] alio nomine, Præsidium Julium: Municipium civium Romanorum, & Colonia in Oceano Lusitaniæ, a qua Scalabitanus conventus legitur apud Plin. lib. 4. cap. 22. Hæc

SCALABISCUS, [Σκαλαβίσκος] Ptolemæo lib. 2. cap. 5. eadem Lusitaniæ civitas, antea Julium præsidium, five Turris Julia: hodie Trofilum, vulgo *Trugillo*. Harduin. putat Σκαλαβίς καλ. i. e. κελωνία scribendum.

SCALDE, [Σκαλδή] Fluvius Galliæ Belgicæ, ex Cæsaris commentariis notissimus. Plin. lib. 4. cap. 17. A Scalde ad Sequanam Belgica, &c. Aliis vocatur Scaldis: in Veromanduis ortus inter Artesiam & Hannoniam, per Flandriam & Brabantiam infra Antverpiam in Oceanum decurrit, Cameraco, Valencenis, Tornaco, Gandavo & Antverpia urbibus irrigatis. V. Cluver. lib. 2. cap. 12.

SCALIS, orum. m. pl. Pisces plani, qui supine vescuntur. Plin. 9. 24.

SCALMUS, i. m. [Σκαλμός] Lignum teres, cui nautæ remos loro quodam alligant, ut ad navigandum firmius remigent: five ut alii volunt, Lignum crenatum ac fenestratum in apsidem capiens remum, ut facilius ac solidius impellatur. Vitruv. 10. 8. Remi circa scalmos strophis religati. Cic. 3. Off. 59. Venit ipse mature: scalmum nullum videt. Idem de Clar. Orat. 196. At vero ut contra Crassus ab adolescente delicato, qui in litore ambulans, scalmum reperisset, ob eamque rem ædificare navem concupivisset, exorsus est: similiter Scævola ex uno scalmio captionis centumvirale iudicium hæreditatis effecisse. Navicula duorum scalmorum. Cic. 1. de Orat. 174.

Græca vox est. Gloss. Græc. Lat. Σκαλμός, ἢ ἢ κώπη δεσμεύται, Scalmus, Strurus. conf. Polluc. 1. segm. 87. & 10. 134. & Etymol. M.

SCALPHAS, æ. f. est Asopiæ terræ locus apud Strabonem lib. 9.

SCALPO, pli, ptum, [καλῶμαι, κνήσω Gl. L. G. & Gr. L.] ēre. Fodere, & unguibus pruritus auferre: scalpunt enim homines unguibus, & gallinæ pedibus. Plin. lib. 9. cap. 45. Contactos pisces, attrituque petra scalpentes pruritus, invadit. De urtica marina.

Caput scalpere uno digito. Juven. 9. Sat. 133.

Terram scalpere unguibus. Hor. 1. Serm. 8. 26.

Scalpere morfu. Columel. lib. 7. cap. 5.

Scalpere, Fodere. Gloss. Græc. Lat. Σκαλίδναι, Scalpo.

Scalpere gemmam [καλῶμαι] aut aliquid aliud dicimus, auctore Diomede, non Sculptere. Cic. 2. de Nat. Deor. 150. Itaque ad pingendum, fingendum, ad sculpendum, ad nervorum eliciendos sonos ac tibiarum, apta manus est ad motionem digitorum.

Sculptus e saxo. Cic. 4. Acad. 100. Non enim est e saxo sculptus, aut e robore dolatus: habet corpus, habet animum, movetur mente. Vetus codex legit Sculptus: & sic optima exemplaria.

Scalpere querelam sepulcro. Hor. 3. Carm. 11. 50.

— i secundo

Omine, & nostri memorem sepulcro

Scalpe querelam. conf. SCULPO.

SCALPTUS, a, um. Partic. [καλῶμεν Gl. G. L.] ut Hor. 2. Serm. 3. 23. Quid scalpum infabre, quid fufum durius esset. Plura supra V.

SCALPTUM, i. n. [καλῶμεν Gl. G. L.] Scalptura.

SCALPTOR, ōris. m. [καλῶντις] Qui scalpit. Plin. lib. 37. cap. 4. Expetuntur a scalptoribus, ferroque includuntur, nullam non duritiem ex facili cavantes. Plin. 3. Epist. 10. Sed tamen ut scalptorem, ut pictorem, qui filii vestri imaginem faceret, admoneretis, &c.

SCALPTURA, æ. f. [καλῶσι] Plin. lib. 37. Omnia autem hæc genera, sculpturæ contumaciter resistunt, partemque ceræ in signo tenent. Adde Vitruv. 4. 1. & 3. 3. Solin. cap. 33. Pallad. Nov. t. 15.

SCALPTORIUM, i. n. Instrumentum, quo scapulæ prurientes fricantur. Martial. 14. 83. habet hunc titulum, Scalptorium

Defendet manus hæc scapulas, mordente molesto

Pulice, vel si quid pulice fordidius. [An scarifando utile ferramentum?] SCALPER, pri. m. [ἐγχεπέας] Quo quid exciditur. Celf. lib. 8. cap. 3. Tunc excisorius scalper, ab altero foramine ad alterum malleolo adactus, id, quod inter utrumque medium est, excidit. Ibid. cap. 4. Ab eoque scalper duabus lineis ad rimam agendus. Unde apud eundem Scalpellus pro Ferramento venificæ identidem accipitur. lib. 2. cap. 9.

SCALPRUM, i. n. [σμίλα Gl. G. L.] Scalpra sunt, Ferramenta futura, primore parte curva, & a flexu procurentia acie recta quibus corium fecant. Hor. 2. Serm. 3. 106.

Si scalpra & formas non futor. Subaudi Quis emat. Sed & a similitudine in falce vinitoria pars illa, quæ sic acie est recta, post finem curva, Scalprum vocatur a Columella. Nomen adeptum est a scalpendo. Eo enim commodius sic post flexum procurrens, quam directo, scalpi potest. V. Turnebus. Scalpro utuntur diversi artifices. Cato de R. R. cap. 42. Ficos & oleas altero modo. Quod genus aut ficum, ut oleam esse voles, inde librum scalpro eximito. Columel. lib. 4. cap. 2. Quæ pars vinitoriæ falcis a flexu procurrit, scalprum: quæ deinde adunca est, rostrum appellatur.

Scalprum librarium. Suet. in Vitell. cap. 2. Ac post Præturæ honorem inter Sejani consocios arreptus, & in custodiam fratri datus, scalpro librarario venas sibi incidit.

Scalprum fabrilē vocat Livius, Quo magistri elephantos interimebant, Liv. 27. 49.

Scalprum inter Instrumenta chirurgica numerat Cornelius Celsus, iniquens lib. 8. cap. 4. Tum demum ad manum scalprumque veniendum est. Scalper ab eodem dicitur. V. paulo ante. [Nec hic Neutrum videtur.]

Studiolum scalprum. Tacit. 5. Ann. 8.

SCALPIUM, i. n. Idem. Gloss. Lat. Gr. Scalpium, Σμίλα.

SCALPRATUS, a, um. Adj. [καλαπτηροειδής] Ferramentum scalpratum dixit Columel. lib. 9. cap. 15. Ad similitudinem scalpri formatum, quo ait opus esse ad castrandos apum alveos.

SCALPELLUS, i. m. vel SCALPELLUM, i. n. dimin. [σμιλίον Gl. L. G. & G. L.] Instrumentum latricum. Cic. pro Sext. 135. Non ea est medicina, quum sanæ parti corporis scalpellum adhibetur, atque integræ. Celf. lib. 7. cap. 7. Non nimium adducto ungue, scalpellus adhibendus est. Ibid. cap. 19. Sed primo rectus scalpellus quam levissima manu teneri debet, donec scrotum ipsum diducat.

Resecare linguam scalpello. Cic. 2. de Divin. 96.

Scalpellus, Ferramentum, quo chirurgi venas incidunt. Celf. lib. 2. cap. 10. At si timide scalpellus demittitur, summam cutem lacerat: neque venam incidit. *Lanceolam* vulgo vocant.

Scalpellum

Scalpellum agricolæ. Columel. lib. 5. cap. 11. Medium truncum acuto scalpello permodice findito.

SCALPELLO, Ære. Scalpello incidere. Gloss. Lat. Gr. Scalpellat, *κατασχίζει, κατακινίζει.*

SCALPTURO, [*σκαλπω*] Ære. Plin. lib. 36. cap. 25. Pavimenta credo primum facta, quæ nunc vocamus barbarica, &c. Romæ scalpturatum in Jovis Capitolini æde primum factum est post tertium Punicum bellum initum. Hoc est (ut ego quidem interpretor) Variis sculpturis elegantius factum.

SCALPUBIO, Ære. Idem quod Scalpere, quod proprie est galli gallinacei quum terram frequentibus ictibus percutit. Plaut. Aul. 3. 4. 8. Ubi erat hæc defossa, occœpit ibi scalpurire ungulis Circumcirca. al. Scalpturire. V. not. Glandorpii ad Cic. 4. Fam. 5. conf. Non. 2. 789.

SCALPURIGO, Æris. f. Prurigo. Solinus cap. 45. Os beluæ hujusce paulatim scalpit, & sensim, scalpurigine blandiente, aditum sibi in usque fauces facit.

SCAMANDER, dri. m. [*Σκάμανδρος*] Fluvius Trojæ, ex Ida monte descendens, quem Hesiodus in Theog. v. 345. *ῥέον Σκάμανδρον*, id est, Divinum Scamandrum appellavit. Catull. 65. 353. Unda Scamandri. Parvi Scamandri frigida flumina. Hor. Epod. 13. 14.

SCAMANDRIA, æ. f. [*Σκαμάνδρια*] Urbs parva a portu Ilienfi parum remota. Plin. lib. 4. cap. 30.

SCAMANDRIUS, i. m. [*Σκαμάνδριος*] Hectoris & Andromachæ filius, quod nomen ei pater Hector imposuerat, teste Homer. lib. 6. Iliados 400. sed ceteri Aſtynacta vocari maluerunt, quod solus illius pater urbem tutaretur.

SCAMBUS, i. m. [*σκαμβός*] Qui crura depravata habet curvaque. Suet. in Othon. cap. ult. pr. Fuisse, inquit, traditur & modicæ staturæ, & male pedatus scambusque. In quibusdam editis Calvus legitur: sed cum calvitium nec ad corporis habitum pertineat, nec officiat in rebus gerendis, quis merito hunc locum ambiguae fidei esse non credat? Turnebus in manuscriptis modo Campus, modo Cambus reperisse se quodam loco scribit: quo fit ut legendum censeat Scambus, sicut reposuimus. Nec mirum esse debet, hanc vocem usurpasse Suetonium, cum & tanta scribendi libertate usus sit, & hanc appareat vocem Latinis usitatem fuisse. Sic enim apud Nonium 1. 109. legitur: Strabones sunt, quos Scambos nunc dicimus: videlicet a depravata oculorum acie. [Sed in edit. Gothof. Quos strabos. Mercer. Sunt Strambi quos nunc dicimus. Utrumque Græcum vocabulum, idem oculorum vitium denotans, ut suo loco dicitur, Strabo & Strabus. Sic enim legendum, unde Strabo Gallo adhæsit cognomen. Sed apud Sueton. certatim docti viri Turnebi conjecturæ applaudunt, Torrent. Cafaub. Salmaf. quum in optimis Mss. Cambus, in aliis ipsa vox expressa legatur. Facili nimirum, & frequenti librariorum mendo, præcedentis vocis ultima littera primam frequentis elisit. Gloss. Græc. Lat. *Σκαμβός*, Scaurus, Valgus, *Σκαμβός*, Curvus, Lat. Gr. Scaurus, *Σκαμβός*, *Σκαμβός*, *Στρεβλόπυς*, Valgium, *Στρεβλόν*. Scribe Valgium. conf. Suid. in ipsa voce.

SCAMMA, ætis. n. [*σκάμμα*] Spatium definitum certamini & fossa vel stadiis circumscriptum. Hieron. Epist. 61. 5. De scammate egredi, est E proposito divagari. [Proprie Fossam significat, a *σκάπτω*. Gloss. Græc. Lat. *σκάμμα*, Fossam.

Interdum pro ipso Certamine athletico intelligitur. Tertull. ad Martyr. cap. 3. Epistates vester vos spiritu unxit, & ad hoc scammæ produxit. conf. Hesych.

SCAMMONEA, vel **SCAMMONIA**, æ. f. vel **SCAMMONIUM**, i. n. [*σκαμμώνιον*] Herba in transmarinis regionibus, præsertimque Asia & Colophonio agro crescens, cujus succus valet ad medicinas, quanquam quidam Scammoniam, fem. gen. pro Herba: Scammonium autem neutro, pro Succo radicis ponunt. Plin. lib. 24. cap. 15. Sed Græci clematidas & alias habent, unam quam aliqui echitem vocant, alii lagnem, nonnulli tenuem scammoniam: & pedales, foliosos, non dissimiles scammonia ramos habet, nisi quod nigriora, minoraque sunt folia. Cic. 1. de Divin. 16. Quid scammoneæ radix ad purgandum, quid aristolochia ad morsus serpentum possit. Adde Caton. de R. R. cap. 157. Cels. 3. 24. [Et præcipue Plin. 26. 8. qui n. g. pro Succo ponit, qui Græcis *ὀπὸς σκαμμωνίας*.]

SCAMNUM, i. n. [*σκάμνον* Gl. L. G. & G. L.] Quod lecto veluti gradus apponitur, ut per id in lectum facilius ascendatur. Varro de L. L. 4. 35. Quia simpliciter scansione scandeant in lectum non altum scabellum, in altiore Scamnum, duplicata scansio Gradus dicitur. Ovid. 1. de Arte Am. 162.

Et cava sub tenerum scamna dedisse pedem.

Scamnum, pro Subsellio sæpe ponitur, quoniam in his sedere consuevimus. Ovid. 6. Fast. 305. Ante focos olim scamnis considere longis Mos erat. [Gloss. Græc. Lat. *βάθρον*, Sedilium, Scamnum, Subsellium, hæc Sessio.

Scamnum in agris. Plin. lib. 18. cap. 19. Scamna inter duos sulcos cruda ne relinquuntur, glebæ ne exsulent. Columel. lib. 2. cap. 2. Sed ita necubi crudum solum & immotum relinquat, quod agricolæ scamnum vocant. Idem lib. 4. cap. 13.

Scamna etiam in arboribus dicuntur, Rami & brachia per quæ vites ascendunt. Plin. lib. 12. cap. 1. Aliud exemplum Caji principis in Veliterno rure mirati, platani unius tabulata, laxisque ramorum trabibus scamma patula.

Scamnum regni, Thronus. Cic. 1. de Divin. 108. Auspicio regni stabilitaque scamna solumque.

SCAMNATUS, a, um. Adj. In scamna divisus. ut, Ager scamnatus. Frontin. de Colon. p. 333.

SCAMNELLUM, vel **SCAMELLUM**, vel **SCAMILLUM**, i. n. Dimin. Parvum scamnum. Ut enim a Mamma Mamilla diminuitur, sic a Scamnum Scamillum, auctore Prisciano 3. p. 615. qui & illud affert, Verum infirma scamillorum obice fultæ fores. Alii Scabillorum legere malunt. Usus est hac voce & Vitruvius 5. 9. m. g. cum scribit, Adjectionem per scamillos impares, i. e. Per parvula scamna. Hæc Turneb. 2. 2. [Utrumque ut synonymon affertur in Gloss. Græc. Lat. *Υποπόδιον*, Scabellum, subsellium, scamillum, suppositorium.

An a Scamnum Scamellum, elisa littera n ut Columella, pro Columnella; Deinde b. præposito Scabellum? H. St. Nisi hoc ex Scandibulum forte est.

SCABELLUM, vel **SCABILLUM**, i. n. dimin. [*σκαπέλλον* Gl. L. G. & G. L.] Cato de R. R. cap. 10. Sbamnum in cubiculo unum, scabilla tria, fellas quatuor. al. Scabilia, sed male.

Scabellum, quo scanici saltabant pedibus subiecto. Cic. pro Cael. 65. Mimi ergo est etiam exitus, non fabulæ: in quo quum clausula non invenitur, fugit aliquis e manibus, deinde scabella concrepant, auleum tollitur. Suet. in Calig. cap. 54. Repente magno tibiæ & scabellorum crepitu cum palla tunicaque talari profiliit.

SCAMOS, Oppidum in Arabia. Plin. lib. 6. cap. 29.

SCANDALIUM, [*σκανδάλιον*] Nomen (opinor) insulæ apud Strabonem, quam Pomponius Mela lib. 2. cap. 7. Scandillas nominat. Sita est in mari mediterraneo, apud quam est Con civitas Coum. V. Strabonem lib. 14.

SCANDALUM, i. n. [*σκανδάλον, αἰσθημα*] Græca vox est, quam nos Offendiculum, vel Ruinam, vel Impactionem possumus dicere. Verbum adeo frequens apud Sacrarum litterarum scriptores, ut in nostrum quoque idioma transitum fecerit. Ejus duo sunt genera: Scandalum datum, Scandalum acceptum. Datum, est cum antea inculpatæ vitæ homo, in scelera prolabitur, eo utique judicio, ut probus nihilominus videri velit, cum tamen sit nequissimus factus, sive oratione. Acceptum dicitur cum viri boni, nihil contra virtutem aut dicentes, aut facientes: vitæ suæ integritate offensionem sunt nefariis, aut alias imperitis, hypocritis: quæ res nihil bonos viros movere debet, uti sæpe Jesus Christus docuit. V. Tertull. de Virg. Veland. cap. 3. & alibi sæpe.

Effertur & m. g. Gloss. Lat. Gr. Scandalum, *σκανδάλον*. Nisi error est.

SCANDALIZO, [*σκανδαλίζω*] Ære. Præbere scandalum, Offendere. Tertull.

SCANDIA, vel **SCANDINAVIA**, æ. f. Regio in Europæ partibus, Borealibus, quam veteres Insulam crediderunt. Ita Plin. lib. 4. cap. 13. refert Insulam esse incomptæ magnitudinis; sed certo certius hodie compertum est tractum esse telluris fatissimum, & revera Continentem; quæ dividitur in Sueciam & Norvegiam. V. Cluver. Introd. Geogr. lib. 3. cap. 19.

Notandum est autem, quosdam fuisse, qui Scandinaviam existimarunt eandem esse quam Codoniam, de hac re citantes Mela lib. 3. cap. 6. & Solin. Polyhist. cap. 33. sed perperam.

SCANDIANUS, a, um. Adj. ut, Scandiana mala. Columel. lib. 5. cap. 9. Præterea malorum genera exquirenda, maxime Scandiana, Matiana, orbiculata. Ab infitore Scandio, teste Plin. 15. 14. [Malim tamen Scantius & Scantiana scribere per t. Scantiæ Vestalis meminit Tacit. 4. An. 16. extr. Scandiorum nusquam mentio. conf. infra suo ordine

SCANDIX, icis. f. [*σκανδιξ*] Herba, quæ inter olera silvestria a Græcis ponitur. Plin. lib. 21. cap. 15. Reliqua vulgarium in cibo apud eos herbarum nomina condrylla, hypochæris, & caucalis, anthriscum, scandix, quæ ab aliis tragopogon vocatur, foliis croco simillimis. Idem lib. 22. cap. 23. Scandix quoque in olera silvestri a Græcis ponitur, ut Opion. & Erasistratus tradunt. conf. Suid.

SCANDO, di, sum, [*βαινω, αναβαινω*] Ære. In altum ingredi. Cic. de Senect. 27. Ut si qui gubernatorem in navigando nihil agere dicant, quum alii malos scandant, alii per foros cursent.

In adversum scandere. V. ADVERTO.

In subjectum scandere, felium modo. Plin. lib. 10. cap. 18.

In aggerem scandere. Liv. 3. 67.

In arces Tarpeias scandere. Ovid. 2. de Pont. 1. 57.

Cymbam. Propert. lib. 3. 18. 24.

Scandenda est torvi publica cymba Canis.

Equum scandere. Virg. 2. Æn. 401.

Montem scandere. Catul. 102. 1.

Muros scandere. Virg. 2. Æn. 237.

— scandit fatalis machina muros.

Gradus ætatis paulatim scandere adultæ. Lucret. lib. 2. 1121.

Super titulos majorum suorum scandere. Lucan. ad Pison. 33.

Scandere versum, apud Grammaticos est, Pedibus suis mensurare.

SCANDOR, Pass. Plin. lib. 14. cap. 1. Etiam nunc scalis tectum Ephesæ Dianæ scanditur vite una Cypria. Sic lib. 2. cap. 16. Quæ quum ita sint, manifestum erit ab exortu matutino latitudines scandi.

SCANSIO, ðnis. f. Ascensio per gradus. Vitruv. 6. 1. Scansiones fanorum. conf. Varr. L. L. 4. 35.

Scansio versuum. V. supra SCANDO.

SCANSOR, ðris. m. [*κατασπῆς*] Strator, qui equum scilicet parat ut inscendatur. Vet. Gloss. Lat. Græc. [Fortassis tamen est is, qui Catastroma conscendere consuevit, nauticus nempe in operis; Vel faber, qui Catastromata facit. In eodem Gloss. *σπῆς*, Strator.

SCANSORIUS, a, um. Adj. Vitruv. 10. 1. Machina scansoria.

SCANSILIS, e. Adj. [*ἀνίστατο*] Per quod facile ascenditur. Plin. lib. 17. cap. 11. Ficunque sic etiam scansilem fieri. Ficem arborem vocat scansilem, quæ ita affurgit, & ita provenit, ut scandi facile possit.

Scansilis annorum lex, Per quam ad ætatem veluti quibusdam annorum gradibus ascendimus. Plin. lib. 7. cap. 49.

SCANDULA, æ. f. [*σκανδύλα*] Scandula, parvæ tabellæ, hoc est in parvas laminas scissæ, quibus tecta teguntur. a Scando, vel ut aliis placet Scindo. Plin. lib. 16. c. 10. Scandula e robore aptissima, mox e glandiferis aliis, fagoque: facillimæ ex omnibus, quæ refinam ferunt: sed minime durant, præter quam e pinu. Scandula contactam fuisse Romam usque ad bellum Pyrrhi annis quadringentis LXX. Cornelius Nepos auctor est. Columel. lib. 8. cap. 3. Ab cohorte forinsecus prædictis fenestellis scandulæ similiter injungantur, quibus irrepant aves ad requiem nocturnam. De gallinariis. conf. Cæf. 8. Bell. Gall. cap. 42.

SCANDULARIUS, i. m. Faber est lignarius, qui scandulas tegendis domibus aptas fabricat. Scandularios jure immunitatis gaudere testatur Aurelius Arcadius libro singulari de muneribus civilibus. Quibusdam (inquit) aliquam vacationem muneri graviori condico tribuit, ut sunt maiores, carpentarii, scandularii, gladiatores, aquilices &c. Ultimo responso. de Jure immunitatis, lib. 50. P. titu. sexto, Quod ideo receptum fuisse putem, quia, ut Cornelius Nepos auctor est: Scandulis Roma cuncta fuit, usque ad bellum Pyrrhi, annis videlicet, CCCLXX. Bud. V. l. 6. d. de jure immunit.

SCANDULARIS, e. Adj. Apul. Met. 3. p. 137. Elmenh. Tectum scandulare conscendit. Al. Scindulare.

SCANDULACA, Herba est, quam Scandulatam vocari debere Turnebus opinatur, quasi Scandulas habeat. Ea herba strangulat frumenta ac orobanche videtur esse. Nos Convolvulum appellamus. V. Festum.

SCANTACE, is. f. Oppidum Zamarenorum apud Nabataeos. Plin. lib. 6. cap. 28.

SCANTIANUS, a, um. Adj.

Scantiana poma, a Scantio inventore dicta, quæ Cato tradit in doliis, optime condi, referente Plinio lib. 15. cap. 14.

Scantiana uva a Varrone dicta est, quæ alio nomine Amminea major appellatur, ut refert idem Plin. lib. 14. cap. 4. conf. SCANDIANUS.

SCANIUS, V. SCATINIUS.

SCĀPĀNĒ, es. f. [σκαπάνη] Ligonem indicat, quem & Scaphium vocant: communius etiam Tzapion, inquit Theocriti interpres. Cæl. lib. 9. cap. 22. Gloss. Græc. Lat. σκαπάνη, Rastrum. conf. SCAPHIUM.

SCĀPHA, æ. f. [σκάφη] Navicula ex ligno cavata: a σκάπῳ, fodio, cavo. Unde & σκάφη a multis Fissura, Alvus, Linter traducitur, quæ navim majorem sequitur. Et, Parvæ ad piscandum naves, Scaphæ dicuntur. Liv. 25. 3. Quum merfissent eas in alto, exceptis in præparatas scaphas nautis, multiplices fuisse merces ementiebantur. Cic. de Invent. In scapham confugeret.

Biremis scapha. Hor. 3. Carm. 29. 62.

Conscendere in scapham. Auctor ad Heren. lib. 1. 19.

Scapha piscatoria. Justin. 2. 14. 10. Gloss. Græc. Lat. σκάφη, τὸ πλοῖον, Alveum, Alveus, Cumba. Σκάφη, Scapha, Lintreum, Alveum. Σκάφη, τὸ ὄρυγμα, Fossura.

SCAPHĒ, es. f. [σκάφη] Vitruv. 9. 9. pr. Vas concavum ad hemisphærii formam confectum. conf. SCAPHIUM.

SCAPHŪLA, æ. f. dimin. [σκαφίδιον] Veget. de Re Mil. 3. 7.

SCAPHĪTA, æ. m. [σκαφίτης] Scaphitæ sunt, Qui scaphis navigant. Cæl. lib. 8. cap. 3. Sic & Scapharii dicuntur.

SCAPHARIUS, i. m. Qui scaphis negotiatur. Gruter. Inscript. p. 258. n. 1. SCAPHARII QVI IVLIAE ROMVLAE NEGOTIANTVR.

SCAPHALOS, i. m. [σκαφαλός, ἀνήγητος] Haustor. Cæl. lib. 8. cap. 3. ex Hesych.

SCAPHIS, idis. f. [σκαφίς] Scaphides Vasa sunt, in quibus melicerides, id est favi collocantur. Cæl. lib. 8. cap. 3.

SCAPHISTĒRIUM, i. n. [σκαφιστήριον. Gl. G. L.] Instrumentum Columellæ purgandis feminibus aptum. Cæl. lib. 8. cap. 3.

SCAPHĪUM, i. n. [σκάφιον] Proprie Alveolum denotat, Dimin. a Σκάφη, vel σκάφῳ.

Vas, quod sordidum & ventris purgandi causa fit. Ulpianus in l. Q. Mucius. D. de aur. arg. & c. Scaphia, habita ventris causa, non puto argento legato contineri. Apud Julium Pollucem 10. 9. pr. Matula est, in quam meijunt feminae. Juven. 6. Sat. 264.

Et ride, positis scaphium cum fumitur armis. [Alii de Capitis ornamento exponunt. Male scholiastes de poculo. V. infra.

Scaphium mœchæ. Martial. 11. 12.

Vas amplum. Lucret. lib. 6. 1044.

Et ramenta simul ferri fure intus ahenis

In scaphiis, & c. Ex Lambino. conf. Vitruv. 8. 1.

Scaphium. Plaut. Bacch. 1. 1. 37.

Pro galea scaphium, pro insigni fit corolla plectilis. Ubi Scaphium non videtur esse Vas illud, cui solent immergere mulieres. Nec Ornamentum capitis meretricii videtur, quod forma scaphæ & rotunditate colligeret capillum. Scribunt & Grammatici Græci, Genus esse tonsuræ meretriciæ sed pro certo, Poculum esse oblongioris figuræ laterumque in scaphæ similitudinem flexorum. Plaut. Pers. 1. 3. 44.

Ampullam, strigilem, scaphium, soccos, pallium. Habet autem aliquam similitudinem ejus forma cum galeæ figura, ut pro ea indui posse videatur. Hæc Turnebus 2. 30. [Verum ut capiti indui posset vix poculi modulus recipit. Quare nil vetat etiam hic spurcius illud vasculum intelligere, quod Σκαφίδα Hesych. appellat. Quem omnino conf. & ad omnia hæc Lexic. Pitifoi. Nec abhorret Plautina jocandi licentia. V. & Henr. Steph. Thef. Græc. in voce, & Voss. Etymol. Scaphia pro Poculis Cic. 6. Verr. 37. & Plaut. Stich. 5. 4. 11. planissime.

Scaphia, inquit Marcianus Capella 5. 1. Vasa sunt ex ære rotunda, quæ horarum ductus stili, seu gnomonis proceritate discriminant. Cæl. lib. Lect. Antig. 8. cap. 3. conf. Philand. in Vitruv. 9. 9. pr.

Scaphium, [σκαφῖον] Instrumentum rusticum, ὅπου τὸ σκάπῳ, hoc est fodio. Ligonem intelligit Erasmus. [Etiam hoc per jota scribitur in Gloss. Græc. Lat. Σκάφιον, ἥτις ὄρυξ κηκερικὴ, Acisculum. Et Lat. Græc. Sarcolum, Σκαλῖς, σκαφίον. Junge Polluc. 10. 29. sect. 129. At Suid. Σκαπάνη, Σκαφῖον, ὄρυον, δικάλιον, ὁ παρ' ἡμῖν τζάκῳ λεγόμενον. A τζάκῳ Gall. Soc. conf. SCAPANE.

SCAPHUS, i. m. Rei cujuscvis civitas. Vitruv. 9. 9. Æqualiter per id cavum influens aqua sublevat scaphum inversum, quod ab artificibus phellos, sive tympanum dicitur. V. not. seq.

Est etiam Meatus aurium tortuosus. Cæl. Rhodig. lib. 3. cap. 29. Quærat hic forte quispiam, cur meatus ille aurium (scaphum vocant) anfractu sit tortuosus. [Græcum est, σκάφῳ, ut ex Polluc. 2. f. 85. apparet, & gen. neutri. Neutrum & Vitruv. facit. Quare suspicor Scaphium reliquissè.

SCAPOS, i. f. Insula desertâ est maris mediterranei non procul a Cheroneo. Plin. lib. 4. cap. 12.

SCAPTĒSULA, æ. f. [Σκαπήσούλη] Festo, Locus, ubi argentum effoditur in Macedonia, dictus. a fodiendo, quod est Græce σκάπτειν. Ut autem notior sit hujus vocabuli origo, Scaptēsula dicta est, quasi σκαπτὴ ὕλη, id est, fossilis materia, mutata est enim aspirationis nota in s, Scapte hula, Scaptēsula, ut in ὕψῳ, ὕπερ super, & c. Lucret. 6. 810.

Quales exspirat scaptēsula subter odores. Sic legit Lambinus. Gifanius autem alique Scaptēsula. [V. Steph. de Urb. in ipsa dict. Græc.

SCAPTIA, [Σκαπτία] Plin. lib. 3. cap. 5. Oppidum in Latio, a quo

SCAPTIVS, a, um. Adj. ut

Scaptia Tribus vocitata est. V. TRIBUS.

Pubes Scaptia. Sil. lib. 8. 397.

Est & gentile Ro. P. Scaptius, homo de plebe, Ardeatium agrum testimonio suo ad Pop. Romanum transtulit. Liv. 3. 71.

SCĀPŪLA, æ. f. [σκαπμία, ἀμφοδίατη Gl. G. & G. L.] Humerus unde pendet. Fere pl. A scandendo, ut quidam volunt: quia mobilis veluti mollibus jugulis a cervice demittitur. V. lib. 11. 1. A Gr. Σκάπτω Voss. Plaut. Trin. 4. 3. 2.

Ne subito metus exoriatur scapulis, stultitiam abde.

Varro 2. de R. R. cap. 7. Lumbis deorsum versum pressis, scapulis latis, spina maxime duplici.

Tutari scapulas. Claud. 1. in Eutrop. 76.

Radiantibus scapulis gestati enses. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 91. al. Capulis.

Seni fidelis dum sum, scapulas perdidit. Ter. Phorm. 1. 2. 26.

SCAPULĀRIS, e. Adj. Ad scapulas pertinens.

Scapulares, Servi dicti sunt, quia scapulis cæduntur.

Scapularis vestis, Quæ tantum scapulas tegit. V. Cang. Gloss.

SCAPILUM, i. n. [σκαπίλον] Veteres pro Tergo usurparunt, & aliquando pro ipsa Scapula. Unde & Spatium, quod inter scapulas quasi vallicula, Interscapilum dicitur. Perott. V. in dict. ipsa.

SCĀPVS, i. m. [σῦλον] Columnæ pars inter basin & capitellum. Columnæ partes, inquit Budæus, sunt, scapus, quasi columnæ corpus: supra scapum, capitulum: infra scapum, spira, quæ basis sæpe appellari solet: infraque spiram, stylobates. Hactenus ille ex Vitruvio. Vitruvius lib. 3. cap. 3. In summis columnarum scapis. Ibid. Imus scapus. Sic alibi frequenter.

Scapus alio nomine Cardinalis. Rectum illud & paulo crassius lignum in valvis, quo fores ipsæ sustinentur & reguntur præcipue, & cujus capitibus seu ambabus extremitatibus in superiori & inferiori cardine insertis, valvæ ipsæ voluntur aut aperiendæ aut claudendæ. Vitruvius lib. 4. cap. 6. Fores ita compingantur, uti scapi cardinales sint ex altitudine luminis totius duodecima parte. Inter duos scapos tympana ex duodecim partibus, & c.

Candelabrorum scapi. Plin. lib. 34. cap. 3.

Scapus trutinæ. V. AGINA.

Scapus, [καυλός] Ruell. lib. 1. cap. 2. Radix, est in quo alimentum allicitur, & terræ cohæret. Caulis vero, in quod idem deferitur nutrimentum, simplexque supra terram assurgit. Is si in stili modum sursum prorepat, aut in altum feratur, Scapus Latinis nominari consuevit, ducta a columnaribus scapis similitudine. Varro de R. R. lib. 1. cap. 31. Quibus quum sursum serpit, ad scapum lupini. Plin. lib. 18. cap. 10. Inventus est jam & scapus unus centum fabis onustus. Iis constat classicis auctoribus, scapum pro caule frequenter usurpatum. Idem quoque, quod in virgulæ modum, vel teli rectitudinem confurgat, thyrsi nomen sibi vindicavit. Hactenus Ruellius. V. & THYRSUS.

Albuci scapus. Plin. lib. 21. cap. 17.

Asphodeli scapus. Columel. lib. 9. cap. 4.

Ferulæ scapus. Plin. lib. 22. cap. 4.

Loti scapus. Plin. lib. 13. cap. 8.

Arbores grandiscapiæ. Pincianus apud Senecam. Sed malim Grandiscapæ. Vide in mea Proodop. H. St. Exstant verba Ep. 86. extr. Vulgo legitur Grandis copix.

Scapos quidam interpretantur Siliquas leguminum: citantes Plinianum illud lib. 18. cap. 10. Inventus est jam & scapus unus centum fabis onustus. Sed hi vehementer falluntur. Non enim dicit Plinius inventam siliquam, quæ centum fabas contineret, sed scapum, seu colem fabaceum, in quo tam multe erant siliquæ, & in iis siliquis tam multæ fabæ, ut centenarium explerent numerum.

Scapus, in chartarum ratione, pro Plagularum congerie. [χάρτης τόμος, τόμος βιβλίου, χάρτης. Gl. L. G.] Plin. lib. 13. cap. 12. Premitur deinde prelis, & siccantur sole plagulæ, atque inter se junguntur, proximarum semper bonitatis diminutione ad deterimas. Nunquam plures scapo quam viciat. Id putatur esse, quod vulgo *manum papyri* vocamus, aut *ramam* potius. V. PAPHYRUS.

Scapus, ut aliqui putant, dicitur In quo semina quarundam herbarum dependent, ut in papavere. In papavere enim & similibus Scapus, in arundinibus, in glandulis, in avellanis, Panicula appellatur. V. Cæl. lib. 12. cap. 14. & quæ paulo supra exstant.

Scapi, in quibus uvarum grana sunt. Varro de R. R. lib. 1. cap. 54. Quæ calcate uvæ erunt, earum scapi cum folliculis subjiciendi sub prelum, ut si quid reliqui habeant musti, exprimatur in eundem lacum. Vetus exemplar habet Scopi. Meminit Cælius lib. 12. cap. 14. V. SCOPUS.

Scapi, [καπνῖνες χειρῶν] Gl. L. G.] Instrumenta textoris, quorum pulsu tela coarctatur & condenatur. Lucret. lib. 5. 1352.

Insubula, ac fusi, radii, scapique sonantes. Ex Lambino in Lucretium.

SCARABANTIA, æ. f. Oppidum Bojorum in Norico: Plin. lib. 3. cap. 24.

SCĀRĀBÆVS, i. m. [σκαράβειον. Gl. L. G. & G. L.] Animal, insectorum generis, volatile. Plin. lib. 11. cap. 28. Quibusdam pennarum tutelæ crusta supervenit, ut scarabæis: quorum tenuior fragiliorque penna, his negatus aculeus. Sed in quodam genere eorum grandi cornua prælonga, bifidulis dentata forcipibus, in cacumine quum libuit ad morsum coeuntibus, infantium remediis etiam ex cervice suspenduntur. Lucanos vocat hos Nigidius. Aliud rursus eorum genus, qui e fimo ingentes pilas averfis pedibus volutant: parvosque in iis contra rigorem hiemis vermiculos fetus sui nidulant. Volitant alii magno cum murmure ac mugitu. Alii focos & prata crebris foraminibus excavant, nocturno stridore vocales.

SCARDŌNA, æ. f. [Σκαρδώνη] Ptolemæo lib. 2. cap. 17. Liburniæ urbs, hodie Scardo.

Item Amnis Liburniam a Dalmatia segregans. Plin. lib. 3. cap. 22. Ab ea fit attributum.

SCARDONITANUS, a, um. Adj. quo utitur Plinius eodem lib. cap. 21. Conventum Scardonitanum petunt lapides, inquit ille.

SCĀRIFICŌ, [σκαρίσιον, σκαρίσιον] are. Scalpello aperire, quo aliquid facilius exeat. Plin. lib. 22. cap. 23. Pedum clavos, circum scarificatos ferro, mistum ceræ extrahit. Legitur & Circumscarificatos, unica dictione. Idem lib. 32. cap. 7. Dentium dolores sedantur, ossibus draconis marini scarificatis gingivis. Idem 28. 1. Vi interempti dente gingivas in dolore scarificari Apollonius efficacissimum scripsit. Cato R. R. cap. 52. Quem radicem capere voles scarificato, trajicitoque.

Scarificare etiam dolorem aliquando dicimus, h. e. Scarificando dolorem expellere. Plin. lib. 28. cap. 11.

SCARIFICATIO, ōnis. f. Apertio facta tenui vulnere, ut humor facilius exeat. Columel. 6. 12. Post scarificationem ferro factam.

SCARIFIŌ, ēri. Scribonius Largus Comp. 262. Malagma ad lumborum dolorem, qui ante leniter scarifiant.

SCĀRIFO, are. Id quod Scarifico. Gloss. Lat. Græc. Scarifo, σκαρίσσω, Κάρω.

καρία. Scarifat, *καριζία*, *καρινία*, *καριζορία*. [Recte, opinor. Est enim ex Græco *καριφάω*, quod & *καριφένω* & *καριφίζω* dixerunt, unde forsitan apud Plin. & R. R. scriptores Scarifizare scribendum, vel Scarifare reponendum, ut vult cum Voff. Salmast. codd. Mss. astipulantibus.]

SCARIOLA, æ. f. Herba est Seridi similis, de qua apud Dioscoridem Matthiolum lib. 2. cap. 125. ex Serapionis sententia. Al. Seriola.

SCARIPHISMOS, i. m. [*καριφισμός*] Oratio philosophorum tanquam umbra & ænigma: auctor Aristophanes. Cæl. Rhodig. lib. 11. cap. 6. V. Suid. Hefych.

SCARITES, æ. f. [*σκαρίτης*] Gemma est quæ Scari piscis colorem refert, ut ait Plin. lib. 37. cap. 11.

SCARPHĒA, live **SCARPHĪA**, æ. f. [*Σκάρφεια*] Insula Helladi adiacens in mari Ægeio, non procul ab Attica: de qua Plin. lib. 4. cap. 12. Est & Scarphia, Urbs Locrorum Epicnemidiorum decem stadiis distans a mari. Strabo lib. 9. a Stephano Phocidi falso assignata. Scarphia, Civitas in Græcia, quam Demetrius Calatianus terræ motu everfam fuisse prodidit, ab imisque fundamentis humi esse dejectam, septingentis ac mille non minus corporibus oppressis. Strabo lib. 1.

SCARTHON, Fluvius Asiæ ex Pholoë in Heliensem agrum viginti locis fertur. Strabo lib. 13.

SCĀRUS, i. m. [*σκαρὸς* Gl. G. L.] Piscis. Plin. lib. 32. cap. 2. Mihi videntur mira & quæ Ovidius prodidit piscium ingenia, in eo volumine quod Halieuticon inscribitur v. 9.

— sic & scarus arte sub undis Incidit, &c.

Scarum inclusum nassis, non fronte erumpere, nec infestis viminibus caput inferere: sed aversum caudæ ictibus crebris laxare fores, atque ita retrorsum erumpere. Quem luctatum ejus si forte alius scarus extrinsecus videat, apprehensa mordicus cauda, adjuvare nifus erumpentis. Diphilus apud Athenæum libro 8. scarum commendat his verbis, Scarus molli, seu tenera carne præditus est, friatilis, dulcis, levis, ad concoquendum facilis, facile redditur, ventrem mollit. Addit idem, recentem scarum esse suspectum, propterea quod lepores marinos captat, iisque vescitur, idcirco ejus intestina vim bilis effectricem habent. Idem libro 7. hunc solum ex omnibus piscibus dormire dicit, & propter eam causam nunquam noctu capi. Oppian. lib. 1. *Ἀλιευτ.* 134. solum vocalem esse scribit. [Solut & ruminat. V. Ovid. Halieut. 119. & Suid.]

SCĀTEBRA, Fluvius in Cassinate, frigidus, abundantior æstate. In eo, ut in Arcadiæ Symphali enascuntur aquatiles muscoli. Plin. lib. 2. cap. 103. Scatebra, Nomen commune V. post SCĀTO.

SCĀTEO, ui, [*βράω*, *βράζω*] Ære. Ebullire, & ita plenum esse ut exiliat quod continetur. Cic. 1. Tusc. 69.

Fontes scatere, herbis prata convestiri. Ex poëta.

Ablativo jungitur. Columella lib. 6. cap. 16. Solent etiam neglecta ulcera scatere vermibus.

Amore scater tuus animus. Plaut. Perf. 2. 1. 9.

Belluis pontus scatens. Hor. 3. Carm. 27. 26. h. e. Repletus, pullulans, fremens, ebulliens. Acron.

Miraculis scatet. Plin. lib. 7. cap. 2.

Remediis scatet urtica plurimis. Plin. lib. 22. cap. 13.

Scateo, cum Genitivo. Gell. lib. 1. cap. 17. Irarumque & molestiarum muliebrium per diem, perque noctem scatebat.

Terra scatet ferarum. Lucret. lib. 5. 41.

SCĀTO, Ære. per tertiam. Idem quod Scateo. Lucret. lib. 5. 597.

— ita ad satiati terra ferarum

Nunc etiam scatiit, & trepidi terrore repleta'st. Et ibid. 950.

Largissimum fontem scatere, atque erumpere flumen.

SCĀTEBRA, æ. f. sec. com. [*βρασμός*] Ebullitio aquæ surgentis. Virg. 1. Georg. 110.

— scatebrisque arentia temperat arva. Ubi Servius, Scatebris, Ebullitionibus, quæ fiunt quum aqua in aliquas rimas defluerit. Plin. lib. 19. cap. 10. Mirum est & illud, scatebra fonticuli semper emicante, lacum nec augeri nec effluere.

Pontium scatebræ. Plin. lib. 5. cap. 1. [Gloss. Lat. Græc. Scatebra, *βρασμός ὕδατος ἀπὸ γῆς, πίδαξ ὕδατος, πρὸς πηλὸν*. Scatebris, *Πομφόλιον, βόθρως*.]

SCĀTŪRIGO, ïnis. f. Idem. Columel. lib. 3. cap. 13. Nam præstat non conferre, quam in summa terra suspendere: nisi tamen si scaturigo palustris obvia (sicut in agro Ravennate) plusquam sesquipedem prohibeat infodere. Plin. lib. 31. cap. 3. In nigra scaturigines non fere sunt perennes.

Scaturigines turbidæ & tenues emicare cœperunt. Liv. 44. 33.

SCĀTURIGINŌSUS, a, um. Adj. Columel. lib. 5. cap. 8. Creta ex toto repudianda est, magis etiam scaturiginosa, & in qua semper uligo consistit.

SCĀTŪREX, vel **SCĀTŪRIX**, ïcis. f. Idem. Varr. Est modus matulæ, &c. Ismenias hic Thebogenes fuit scaturex. Ex Nonio 2. 794.

SCĀTŪRIO, [*σάτω*, *βλάζω*, *φλυζω*, *ἀνακλύζω*] Ære. Idem quod Scatere: quod est, non solum aquarum, sed herbarum, & ceterorum sua sponte ubertim nascentium. Columel. lib. 3. cap. 1. Modice tamen roscidum solum, quod fontibus non in fummo, non in profundo terræ scaturiat, sed ut vicinum radicibus humorem subministret.

Scaturire aliquid. Cic. 8. Fam. 4. de Curione, Totus, ut nunc est, hoc scaturit. Id est, undique bonum virum olet, & Cæsaris adversarium sapit. Alii legunt, Hoc statu erit, Alii, Hic scaturit. V. Turneb. Advers. 13. 20. [Scribitur & geminata littera, Scaturrio. Gloss. Lat. Gr. Scaturrit, *Πηδῶ, καὶ βράζει, καὶ πρῶνιζεν*. At Græc. Lat. *βράζω*, Scaturio.]

SCĀTINIA Lex, vel ut nonnulli, **SCĀNTINIA**, est Qua præposteræ Veneris usus coerceretur, ita a Scatinio latore dicta. Juven. 2. Sat. 38. Quod si vexantur leges ac jura, citari Ante omnes debet Scatinia.

Postulandum me lege Scantinia curant. Cic. 8. Fam. 12. conf. ibid. 14. V. Lex. Pitisc. [P. Scantini Pontif. meminit Liv. 23. 21. extr. Sed rectius sine n scribi puto. Apud Varr. enim L. L. 7. 38. extr. Scatinia familia jungitur Atiniae, ut ἀνάλγητον. Sic & Vatinia.]

SCĀURUS, i. m. [*σκαῦρος*] Qui talos pedum tumentes ac porrectos habet. Hor. 1. Serm. 3. 43.

— hunc varum distortis cruribus, illum Balbutit scaurum, pravis fultum male talis. Acron, Scauri sunt

Qui exstantes talos habent. Alii dicunt Scauros esse, Qui habent talos inverfos. Plin. lib. 11. cap. 45. Vola homini tantum, exceptis quibusdam. Namque & hinc cognomina inventa Planci, Plauti, Scauri, Panfæ. conf. SCAMBUS.

SCĀURUS, [*Σκαῦρος*] Cognomen Æmiliæ & Aureliæ gentis Ro.

M. Æmilius Scaurus, cujus pater, quamvis Patricius, carbonarium ob paupertatem negotium exercuit; ipse primo dubitavit, honores peteret, an argentariam faceret. Sed eloquentiæ consultus, ex ea gloriam peperit. Consul Ligures & Gantiscos domuit, atque de his triumphavit. Censor viam Æmiliam stravit, pontem Mulvium fecit: utrique nomine ab se imposito. Hæc Victor de V. l. c. 72. Plinius lib. 34. c. 7. Nat. Hist. dicit eum principem fuisse civitatis, & Marianarum rapinarum socium. Sallust. in Jugurth. cap. 15. Scaurus homo nobilis, impiger, factiosus, audax, sed vitia sua callide occultans.

Scaurus alter, superioris filius, L. Sullæ privignus, de cujus Ædilitate lege Plinium lib. 34. cap. 7.

M. Aurelius Scaurus, Cos. ut Vellej. 2. 12. vel ut Liv. scribit, consularis legatus, a Cimbris fuso exercitu captus est: & quum ad consilium ab his evocatus eos detereret, ne Alpes transirent Italiam petitori, eo quod diceret Romanos vinci minime posse, a Bolo rege, feroci juvene occisus est. Liv. Epit. lib. 67.

Frontinus in 4. l. 13. scribit, Scaurus filium suum, quod in saltu Tridentino hosti loco cesserat, in conspectum suum venire vetuit: adolescens verecundiæ ignominia pressus, mortem sibi conscivit. Eadem Victor l. c. Huic alii codd. T. plures M. prænomen adscribunt.

SCĀZŌN, ontis. m. [*σκάζων*] Quoddam genus iambici versus delumbe & claudum, quod & Choliambum appellant. Habet enim in fine pro iambo spondeum. Differt autem a perfecto senario iambico, quod hic in sexta fede spondeus esse debet, tum in quinta semper iambus: nam quum scandantur jugati hi pedes in choliambo, tertius pes jugatus, semper esse debet epitritus primus, id est, prima brevis ante tres longas. Cavendum igitur ne in quinta fede ponatur spondeus, aut alii, quos integer senarius iambicus in ea suscipit. Hanc legem accurate servavit Persius his versibus claudis, in Præfat. 1.

Nec fonte labra prolui Caballino,

Nec in bicipiti fomniaffe Parnasso, &c. Ecce in quinta fede semper est iambus, & in sexta spondeus, vel pro spondeo trochæus. Dicitur autem Scazon a Græcis, quia claudicat: nam sextus pes in hoc metro major est, quam sextus, qui in senario perfecto. *Σκάζω* enim, est Claudio: unde *Σκάζων*, *σκάζοντες*, Participium, id est, Claudicans. Eadem ratione *χολιάμβος* dicunt. *Χωλὸς* enim Græce, Latine Claudus: unde Choliambus componitur, quasi Claudiambus. Hujus carminis inventor fuisse dicitur Hipponax.

Scazonta mittit ad Apollinarem. Martial. 7. 25.

Scazontes convicio extorquent. Plin. 5. Epist. 11.

S C E

SCĀCERIGES, Fluvius Cercetarum in Colchide ex Caucaſi jugis defluens. Plin. lib. 6. cap. 5.

SCĀLATITI, Populi sunt in Africæ regionis Mauritania. Plin. lib. 5. cap. 1.

SCĀLEÆ, arum. f. pl. [*σκελεῖα*] inter Calceamentorum genera positæ a Polluc. lib. 7. cap. 22. ubi scribit nonnullos existimare, easdem esse cum Autopodiis, de quibus supra. Has autem Gualtherus vertit Ocreas. [Immo cum ibi, tum aliis locis, idem genus calceamenti ac Anaxyrides facit, *αὐτοπόδιον* nufquam meminit. Nec erat his opus in Lexico Latino.]

SCĀLERATUS, **SCĀLESTUS**, &c. V. **SCĀLUS**.

SCĀLĒTUS, i. m. [*σκελετός*] Cadaver exarefactum, vel decarnatum, sola ossium compage constans. Vet. Gloss. Græco lat. *σκελετός*, Larva, Sceletus. [Ejus descriptionem hanc affert. Apul. Apolog. p. 14. Elmenh. Macilentam, vel omnino evisceratam formam dici cadaveris fabricatam, prorsus horribilem & larvalem. Subjicit enim p. seq. Dudum ergo cum audirem sceletum perquam impudenti mendacio dictitari. Et rursus, En vobis, quem scelestus ille sceletum nominabat. Et p. p. Hicne est sceletus? hæccine est larva? Et rursus, Hunc, qui sceletum audet dicere, &c. & Hunc denique, qui larvam putat. Suid. *σκελετός*, ὁ ξυρός. Etymol. M. *σκελετός*, ὁ νεκρός, ἀπὸ τῆς σκέλεος. τὸ ξηραίνεσθαι. Eadem Plutarchi sententia Sympof. 8. extr. quam sequitur etiam Henr. Steph. Pollux tamen 4. 2. f. 194. *ἀπὸ τῶν σκελῶν* arcessit. conf. Galen. de Offib. pr. Imperite vulgo n. g. faciunt.]

SCĀLIO, onis. m. [*σκελῶν*] Petron. Fragm. cap. 50. Annibal, homo vaffer & magnus scelio. Al. Scelero. q. V. in **SCĀLUS**.

SCĀLITHRIA, [*σκελήθρια*] sunt Parvi tripodes. Cæl. Rhodig. lib. 8. Lect. Antiq. 15.

SCĀLOTYRBE, es. f. [*σκειλοτύρη*] Morbi genus, quo compages in genibus resolvuntur. Plin. lib. 25. cap. 3. In Germania trans Rhenum, castris a Germanico Cæsare promotis, maritimo tractu, fons erat aquæ dulcis, qua pota intra biennium dentes deciderent, & compagesque in genibus solverentur, stomachacen medici vocant, & scelotyrbem. Hoc mali genere Ælii Galli exercitum laborasse ex Arabicorum fructuum usu, auctor est Strabo lib. 15. Fit etiam mali hujus mentio in medicis definitionibus Galeno attributis. conf. Voff. Etymol.

SCĀLUS, Æris. n. [*ἀσουλία*, *ἀσέσημα*, *ἀνός* Gl. L. G.] Flagitium, facinus, nefas. Plaut. Stich. 1. 2. 24.

Advorsari sine dedecore & scelere summo haud possumus. Virg. 9.

Ecl. 17.

Heu! cadit in quemquam tantum scelus?

*Ελέργα apud Suidam pro Scelera, ut puto. Vide col. 456. H. St. Pygmalion, scelere ante alios immanior omnes. Virg. 1. Æn. 351.

Ministri sceleribus. Tacit. 6. Ann. 36.

Affinis scelerum. Cic. pro Sull. 70.

Artifex scelerum. Sen. Troad. 8.

Conatus scelerum. Stat. 5. Silv. 2. 87.

Hortator scelerum. Virg. 6. Æn. 529.

Imago sceleris. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Instinctor sceleris. Tacit. 1. Hist. 22.

Machinator, vel architectus scelerum. Cic. pro Cluent. 60.

Molimen sceleris. Ovid. 6. Met. 473.

Ministri atque socii scelerum. Lucret. lib. 3. 61.

Ferox scelerum. Tacit. 4. Ann. 12.

- Lugubris sceleris ara. Ovid. 10. Met. 224. [Sed vexata lectionis locus est. Lugubris scelorum reliquisse poetam puto. Constructio Græca offudit tenebras sciolis.]
- Clandestinum scelus. V. Clandestinus in CLAM.
- Crudele scelus. Virg. 2. Æn. 124.
- Detestabile scelus. Cic. de Amicit. 27.
- Exitiale scelus Lacænae. Virg. 6. Æn. 511.
- Gravissimum scelus. Quintil. lib. 4. cap. 3.
- Importunum scelus. V. IMPORTUNUS.
- Impunita scelera. V. IMPUNITUS.
- Infandum scelus. Senec. Agam. 13.
- Infectum scelus & immane. Cic. pro Cluent. 188.
- Ingens scelus. Senec. Octav. 3.
- Invisum scelus. Senec. Herc. fur. 1.
- Leve scelus. Sen. Theb. 2.
- Nefandum scelus. Lucan. lib. 4. 228.
- Nefarium scelus. Cic. 1. Fam. 9.
- Sævum scelus. Lucan. lib. 7. 766.
- Non usitatum scelus. Sen. Theb. 2.
- Abesse ab aliquo scelere. V. ASSUM. Ovid. 3. Fast. 310.
- Abuti scelere, Abuti scelere & perfidia ad alicujus exitium. V. ABUTOR.
- Accepi scelus majus pretium sceleris. Sen. Theb. 1.
- Addere scelus in scelus. V. ADDO.
- Admittere scelus. Hor. 2. Serm. 3. 212.
- Affluere scelere. Cic. pro Cluent. 189.
- Aggredi scelus. Ovid. 2. Amor. 2. 63.
- Alligare se scelere. Cic. pro Flac. 41.
- Anhelare scelus. V. ANHELO.
- Arcere scelus. Senec. Thyest. 1.
- Astringi scelere. Cic. pro Sext. 108.
- Coarguere sceleris. V. COARGUO.
- Committere scelus. Quintil. lib. 3. cap. 6.
- Conari scelus. Quintil. lib. 5. cap. 3.
- Concipere scelus. V. CONCIPIO.
- Contaminari scelere. Cic. de Provinc. Consul. 14. Hoc statuit senatus primum homini sceleribus flagitiis contaminatissimo nihil esse credendum, &c.
- Convictus scelere. Sen. OEdip. 12.
- Coopertus sceleribus. V. COOPERIO.
- Cruentari scelere. V. CRUENTUS.
- Cumulare scelus scelere. V. CUMULO.
- Damnare aliquem sceleris. Ovid. 5. Fast. 624.
- Defungi scelere aliquo. Senec. Theb. 2.
- Devincire se scelere. Cic. de Arusp. Resp. 5.
- Edere scelus in aliquem. Cic. pro Sext. 58.
- Esse in scelere. Cic. pro Sull. 38.
- Exercent curæ supplicium sceleris parati. Stat. 3. Theb. 4.
- Expendere scelus. Virg. 2. Æn. 229. — & scelus expendisse merentem Laocoonta ferunt. h. e. Supplicium: ab eo quod præcedit, id quod sequitur. Servius, Meritas sceleris poenas dedisse.
- Expiare scelus. Cic. in Pison. 85.
- Facere scelus. Cic. pro Rosc. Amer. 25. Intelligitur, Judices, id quod jam ante dixi, imprudente L. Sulla scelera hæc & flagitia fieri.
- Facere palam aliquod scelus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
- Imbuere scelere gladium. Cic. 5. Philip. 20.
- Liberare scelere, vel A scelere. Cic. pro Marcell. 13.
- Loquuntur mera scelera. V. MERUS.
- Moliri scelus. Cic. Sexcenta alia scelera moliri.
- Obligare aliquem scelere. V. OBLIGO.
- Pendere eos poenas immani pro scelere omnes. Lucret. lib. 5. 119.
- Perficere scelus. Cic. pro Cluent. 194. Neque ad scelus perficiendum cæsis hostiis posse placari.
- Prætermittere, vel præterire scelus. Cic. 1. Fam. 9.
- Refugere. Ovid. 3. Fast. 51.
- Amne jubet mergi geminos, scelus unda refugit.
- Relinquere monumenta scelerum. Ovid. 1. Amor. 7. 31.
- Rependere poenas sceleribus pares. Senec. OEdip. 14.
- Resistere sceleris. Ovid. 10. Met. 322.
- Solvere breves poenas magnis sceleribus. Sen. OEdip. 12.
- Suscipere scelus aliquod. Cic. 11. Philip. 2.
- Suspectare scelus alicujus. Tacit. 1. Annal. 5.
- Tegendis sceleribus obscurum. Tacit. 6. Ann. 24.
- Velandum scelere scelus. Senec. Hippol. 5.
- Ulcisci scelera. Senec. Thyest. 3.
- Volutari in scelere. Cic. 9. Fam. 3.
- Scelus & Flagitium, differunt. Flagitium, peccatum est ab aliqua animi molitie, aut ignavia profectum, quod dedecus ac turpitudinem affert: Scelus autem, vel cum aliqua crudelitate & cæde, vel cum impietate conjunctum est. Itaque Libidines flagitiosas dicimus, & Flagitiosam vitam. Cic. 9. Att. 12. Spes me sustentabat fore, ut aliquid conveniret potius, quam aut hic tantum sceleris, aut ille tantum flagitii admitteret. Sceleratum Cæsarem, flagitiosum Pompejum esse significat.
- Scelus, pro Scelerato aliquando ponitur. Terent. Andr. 5. 2. 3. Scelus quem hic laudat? Ubi Donatus, Non est hic solocissimus, ad sensum enim, non ad verba respexit. Ibid. 3. 5. 1.
- Ubi illic scelus est, qui me perdidit? Donatus; quia Scelus, Scelustum intelligitur, Qui subjunxit, non Quod.
- SCELSTUS, a, um. Adj. [ἀνοστός, ἀβήμτος] Qui scelus committit. Plaut. Milit. 3. 1. 139.
- Et minus audacter scelesti facerent facta, &c. Et paulo ante, Qui improbi essent & scelesti, iis adimerent animam cito.
- Quo, quo scelesti ruitis? Hor. Epod. 7. 1.
- Civis scelestus. Cic. in Sallust. 6.
- Cœna scelesti. Plaut. Rud. 2. 6. 24.
- Facinus scelestum ac nefarium. Cic. pro Rosc. Amer. 37.
- Manus scelestas evitare. Senec. Agam. 11.
- Pectus scelestum. Senec. OEdip. 12.
- Res scelesti, atrox, nefaria. Cic. pro Rosc. Amer. 62.
- Servitus scelesti, lenonis ædium. Plaut. Curcul. 1. 1. 40.
- Scelestus, Infelix. Plaut. Mostel. 3. 1. 1.
- Scelestiorem ego annum argento fœnori Nunquam ullum vidi, quam hic mihi annus obtigit.
- Plebs scelesti, Misera. Hor. 2. Carm. 4. 17.
- Compar. Liv. 5. 27. Scelestior fermo.
- Superl. Plaut. Amph. 2. 1. 2. Scelestissimum te arbitror.
- SCELSTES, Adv. [ἀνοστός] Cic. 6. Att. 1. Illud de gestu histrionis tu scelesti suspicaris, ego ἀφελὸς scripsi.
- Scelesti atque impie. Liv. 24. 25. pr.
- SCELEROSUS, a, um. Adj. [κατέροστος] proprie dicitur, ut vult Donatus, Auctor scelerum multorum. Ter. Eunuch. 4. 3. 1.
- Ubi ego illum scelerotum, misera, atque impium inveniam? conf. Lucil. & Afran. apud Non. 2. 809.
- Facta scelerota atque impia. Lucret. lib. 1. 84.
- SCELERO, ōnis. m. Cic. 9. Att. 18. In qua erat Eros scelero. Sed varia est Lectio. Lambinus legit, Eros celeris; alii, Eros celeri; alii, Oratio celeris; alii, Area scelerum; alii ἀλως scelerum, & MS. Pal. Æro scelerum. Gronovius autem l. ἀρώση leti. V. Verburg. in loc. Barth. Advers. 11. 17. Petron. cap. 50. Annibal, homo vaser, & magnus scelero. Al. Scelio, vel Stellio. V. Reines. in Petron. p. 74. & reliquos interp. p.
- SCELERO, [μαίνω] āre. Polluere scelere. Virg. 3. Æn. 42.
- Parce pias scelerare manus. Ubi Scelero verbum non dici, ait Serv.
- Dextram sanguine scelerare. Stat. 9. Theb. 666.
- Sanguine vivo fauces scelerare. Stat. 8. Theb. 761.
- Animum scelerare. Sil. lib. 16. 122.
- Penates scelerare. Catul. in Argon. 65. 404.
- Impia non verita est divos scelerare penates.
- SCELERATUS, a, um. [ἀνέροτος, ματαρός Gl. L. G.] Adj. ex Partic. dicitur auctore Donato in 4. Eun. 3. pr. In quo scelus sit constitutum, vel commissum. Significat proprie Scelere pollutum. Cic. 9. Att. 15. Ego autem illum male sanum semper putavi, nunc etiam impurum & sceleratum puto. Ovid. 3. Met. 5. — facto pius & sceleratus eodem.
- Amor habendi sceleratus. Ovid. 1. Met. 131.
- Arma scelerata devovere. Ovid. 5. Met. 102.
- Audacia scelerata. Plin. lib. 7. cap. 44.
- Gens scelerata. Virg. 9. Æn. 137.
- Hasta scelerata, Sub qua bona proscriptionum civium venduntur. Cic. 2. Off. 29. Idem sexto & tricesimo anno post a sceleratiore hasta non recessit. conf. 7. Att. 2.
- Ignes scelerati. Ovid. 6. Fast. 59.
- Mens stulta, non scelerata nobis fuit. Ovid. 1. Trist. 2. 100.
- Miles sceleratus. Lucan. lib. 3. 130.
- Prælia scelerata. Lucan. lib. 2. 251.
- Puellæ sceleratæ facta. Ovid. Rem. Amor. 299.
- Sanguis sceleratus. Ovid. 5. Fast. 575.
- Terra scelerata. Virg. 3. Æn. 60.
- Telum sceleratius. Sen. de Ira, 3. 14.
- Vox inhumana & scelerata. Cic. 3. de Fin. 64.
- Campus sceleratus, Romæ appellatus est, proxime portam Collinam, in quo virgines Vestales, quæ incestum fecerant, defodiebantur. Et, Sceleratus vicus Romæ, in quo, quum Tarquinius Superbus interficiendum curasset Servium regem, fœcerum suum, corpus ejus jacens filia carpento supervecta est, properans in possessionem domus paternæ. Hæc omnia scelerata dicta sunt, h. e. Polluta scelere. V. Fest. & Liv. 1. 48. & 8. 15.
- Porta scelerata, quæ & Carmentalis dicitur vocata, quod per eam sex & trecenti Fabii, cum clientium milibus quinque, egressi adversus Hetruscos, ad amnem Cremeram omnes sunt interfecti. Festus. V. & Serv. ad Virg. 8. Æn. 337.
- Sedes scelerata, Impiorum apud inferos proprie dicta. Tibull. 1. 3. 67.
- Vicus sceleratus. Liv. 1. 48. V. paulo ante Campus sceleratus.
- Compar. Alio sceleratior. Ovid. 11. Met. 781. Plura supra exempla.
- Superl. Homini post homines natos sceleratissimo. Cic. pro Domo 23. conf. Quintil. Declam. 10. & 372. Sallust. Jugurth. cap. 102.
- Sceleratus, ad inanimata etiam aliter transfertur. Virg. 2. Georg. 256. — at sceleratum exquirere frigus, Difficile est. h. e. Nocens, omnia exurens. Servius. Plaut. Pseud. 3. 2. 28.
- Teritur sinapis scelerata cum illis: qui triverunt, Priusquam triverunt, oculi ut exstillant facit.
- In Inscriptionibus sceleratos se vocant li, qui parentibus aut filiis monumenta ponunt: quasi Infelices. Fabrett. p. 237. FILIIS SVIS INFELICISSIMIS FECIT MATER SCELERATA [q. d. Impia, quod supervixit.]
- SCELERATE, Adv. [ματαρός] Cic. 1. Q. frat. 1. Quare peccavi, scelerateque feci.
- In aliquos loqui scelerate. Cic. Anteq. iret in exsil. 15.
- Bellum scelerate susceptum. Cic. 1. in Catil. 26.
- Superl. Cic. pro Sext. 133. Omnes est infidias sceleratissime machinatus.
- SCENA, vel SCÆNA, æ. f. [σκηνη μέγαν, θυμέλη Gl. L. G.] Innumbratio, ἀπό τῆς σκηνῆς. Apud antiquos enim theatralis scena parietem non habuit: sed de frondibus umbracula quærebant, ut docet Servius. In umbrationis igitur causa reperta fuit scena, ubi prius carmina incondita decantabantur. Quare & a nonnullis Tabernaculum ac Papilio traductum fuit: postea tabulata cœperunt componere in modum parietis. Sed quum in orbem deducta fuit scena, redactum est nomen ad eam partem theatri, quæ ab uno ejus cornu ad aliud ducebatur. Constat autem scenam theatri frontem, binis pluribusve contignationibus constructam, in quibus histriones recitabant, mimique, & ceteri ludii, varios ludos ac gestulationes edebant. In scena autem, quum hemicycli formam haberet, gradus sediliaque fuere: de quibus primarii magistratus, honoratiorisque spectarent: eorumque sedilium pars intima Orchestra est dicta. Placidus Grammaticus scribit esse cameram hinc inde compositam, quæ in umbra locum in theatro erat, in quo ludicabatantur. Item Scenam dici arborum in se cubantium, quasi concameratam densationem, ut subter positos tegere possit. Item scenam vocari compositionem alicujus carminis, quæ digna sit agi in theatro, exclamationibus tragicis.
- Scena sic definitur a Labeone, apud Ulpianum, De his qui notantur infamia. l. 2. Quod ait Prætor. §. 5. Ait Prætor. Quæ ludorum faciendorum causa quolibet loco, ubi quis consistat, moveaturque, spectaculum sui præbiturus, posita sit in publico, privatoque, vel in vico: quo tamen loco passim homines spectaculi causa admittantur. Hactenus Labeo.
- Scena autem versatilis erat, aut ductilis. Versatilis, quæ subito tota quibuf-

quibusdam machinis vertebatur, & aliam picturæ faciem ostendebat. Ductilis, quæ tractis tabulis hac atque illac, interiorum picturæ speciem denudabat. Virg. 1. Georg. 24.

Vel scena ut versis discedat frontibus. Idem 1. Æn. 433.

— immanesque columnas

Rupibus excidunt, scenis decora alta futuris. [Pro Theatro.

Scena cum diphthongo scribit perpetuo Varro, etsi fatetur ex Græco σκηνή ductum esse vocabulum. Rationem autem hanc affert, quod in pluribus verbis a ante & alii ponant, alii non ponant. V. ipsum de L. L. 6. 5. conf. Cellar. Orthogr.

Scenæ spectacula amantur. Ovid. 3. de Arte Am. 351.

Scena sine arte. Ovid. 1. de Arte Am. 106.

Struere scenam. Tacit. 1. Ann.

Sceleribus scena referta. Cic. 3. de Nat. Deor. 69. Nec solum scena referta est iis sceleribus, sed multo vita communis pæne majoribus.

Idque tum in vita, tum in scena intelligi potest ex iis fratribus, qui in Adelphis sunt. Cic. de Senect. 65.

Orestes agitur in scena. Virg. 4. Æn. 471. Ἐκπύρεται φθονὸν.

Agere gestum in scena. Cic. 2. de Orat. 233.

Stare in scena. Hor. 2. Epist. 1. 205.

In scenam producere, & Reducere in scenam. Plin. lib. 7. cap. 48.

Dignus qui spectetur in scena. Cic. pro Quint. 78. Etenim cum artifex ejusmodi sit, ut solus dignus videatur esse, qui in scena spectetur, tum ubi ejusmodi est, ut solus dignus videatur, qui eo non accedat.

In scena, in concione, in qua rebus fictis & adumbratis loci plurimum est. Cic. de Amicit. 97.

Scena totius rei hæc est, pro eo quod est, Hæc est totius rei actio, metaphoræ e fabularum actione. Cic. 8. Fam. 11. Scena rei totius hæc, Pompejus, tanquam Cæsarem, &c. Scenæ, Partes actuum in fabulis. Scena totius rei hæc est. i. e. Actio.

Discutiendæ tamen oratione hujusmodi scenæ. Quintilianus lib. 6. cap. 1. Servire scenæ, M. Tullius dixit, pro eo quod est Servire temporis, & rebus præsentibus sese accommodare. Translata ab histrionibus fabularum metaphoræ, qui non suo pte ingenio agunt, sed hoc unum spectant, ut quovis modo populi oculis placeant, alioqui explodendi exhibilandi-que. Sic enim scribit ad Brut. 9. Tibi nunc populo, & scenæ, ut dicitur, serviendum est. Erasmus.

Ne quid scenæ deesset; i. e. Apparatu ad fallendum composito. Petron. cap. 117. conf. MIMUS.

Scena minore, pro Minore apparatu & ostentatione, usus est Suetonius Calig. cap. 15.

In scena esse dicitur, Qui oculos hominum ad se convertit. Ovid. 1. Trist. 8. 48.

Scena manet dotes grandis, amice, tuas.

Scena, Inumbratio montis, &c. vix, aut alius rei similis. Virg. 1. Æn. 168.

— tum filvis scena coruscis

Desuper horrentique atrum nemus imminet umbra.

Scena ab aliis, a quibusdam Sacena, appellatur Dolabra pontificia apud Festum. Eribid. Livius, Corruit quasi ictus scena. V. loc. & not. [An Secina a Secando?

SCENALIS, e. Adj. [σκηνώλης] ut, Species scenalis. Lucret. lib. 4. 77. Namque ibi confessum caveai fubter, & omnem Scenalem speciem patrum, matrumque, deorumque, Inficiunt. h. e. Colorant omnem ornatum & cultum scenæ.

SCENARIUS, a, um. Adj. Idem. Ammian. 28. 4. Artifices scenarii per fibilos exploduntur.

SCENATICUS, a, um. Adj. Idem. Comici nitidi, scenatici. Varr. apud Non. 2. 822.

SCENATILIS, e. Adj. Idem. Varro apud Non. 2. 822.

Sed, ó Petrule, ne meum taxis librum,

Si te pigeat hic modi scenatilis. Mercer. Pepigat hic modo.

SCENICUS, a, um. Adj. Idem. [σκηνικός, σκηνικός Gl. G. L.] Quod ad scenam pertinet, vel in scena agit.

Nihil scenicum apud Græcos pudori est. Liv. 24. 24.

Actores scenici. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Adulteria scenica. Ovid. 2. Trist. 514.

Artifices scenici. Cic. pro Arch. 10. Quod scenicis artificibus largiri solebant, id huic, summa ingenii præditi gloria, noluisse.

Decor scenicus. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Dicacitas scenica. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Ostentatio scenica. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Plebs scenica. Stat. 1. Silv. 6. 73.

Venustas scenica. Cic. 3. de Orat. 27. Quis unquam res præter hunc tragicas pæne comice, tristes remisse, severas hilare, forenses scenica prope venustate tractavit?

SCENICUS, i. m. absolute, pro Actore in scena, vel Histrione. Cic. pro Planc. 30. Quod dicitur Atinæ factum a juvene, vetere quodam in scenicos jure, maximeque oppidano. Idem 1. Off. 114. Suum igitur quisque noscat ingenium, acremque fe & bonorum & vitiorum suorum judicem præbeat, ne scenici plus quam nos videantur habere prudentiæ. conf. Suet. Neron. cap. 21. Tacit. 15. Ann. 59.

SCENICE, Adv. [σκηνικῶς] ut, Facere aliquid scenice. Quintil. lib. 6. cap. 1.

SCENOFACTORIUS, a, um. Adj. [σκηνοποιητικός] ut, Ars scenofactoria, Qua sunt umbracula & tabernacula, quacunque re fiant, ut aulæis vel pellibus. Legitur in vulg. Act. Apost. 18. 3. de Paulo, & Aquila, Erant autem scenofactoriæ artis. In Græco est σκηνοποιοί.

SCENOPEGIA, orum. n. pl. [σκηνοπέγια] Festa tabernaculorum, in quibus Judæi faciebant tabernacula ad similitudinem tabernaculorum, in quibus habitaverant, quum, ex Egypto profugi, peregrinarentur in eremo. Ab σκηνῶν, & πέγνυμι. Vulg. Int. Joh. 7. 2. V. Levit. 23. 34.

Aliter in Gloss. Græc. Lat. Σκηνοπέγια σκηνώματα, Tentoria.

SCENOS, Indeclinatum nomen loci cujusdam in Asiæ limitibus, non procul ab insula Sadano, quæ est maris Troglodytici, apud Plinium lib. 6. cap. 29.

SCENÆ, ærum. pl. f. [Σκηναί] Urbs Persica nobilis. Steph. ex Strab. lib. 16. Hinc, uridem vult,

SCENITÆ, [Σκηνίται] Populi.

Sed alii sunt Arabiæ Felicis, auctore Plinio lib. 6. cap. 28. vagi, & a

VOL. IV.

tabernaculis cognominati, quæ ciliciis metantur ubi libuit. De his & Solinus cap. 46. his verbis, Scenitæ carnibus suis abstinent. Sane hoc animalis genus, si invecum illo fuerit, moritur illico. Hos Scenitas deinde Saracenos appellatos, indicat Ammianus lib. 22. cap. 15. & lib. 23. cap. 6. Scribitur & Schenitzæ.

SCENOGRAPHIA, æ. f. [σκηνογραφία] dicitur quasi Scenæ imaginaria excitatio, vel potius, ex definitione Vitruvii 1. 2. est Frontis & laterum abscedentium adumbratio, ad circinque centrum omnium linearum responsum. Quomodo differat ab Orthographia & Ichnographia plenius docet Salmaf. Exercitat. Plin. p. 577.

SCENSA, æ. f. Scenfas antiqui dicebant, quam nunc cenas, quæ autem nunc Prandia pro Cenis habebant, & pro Cenis Vespernas appellabant. Festus. Sed locus contaminatus videtur, ut & Pauli ibidem subjectus.

SCÉPTICA, æ. f. [σκηπτική] Philosphorum secta, sic dicta ἀπὸ τοῦ σκηπτεύω, i. e. Cogito, consulto, quod semper quærat, & nunquam inveniat, inquit Diogenes Laertius in Pyrrhonis vita f. 70. Idem paulo post f. 74. Sceptici sectarum omnium dogmata evertere perstabant, nihil ipsi dogmatis afferentes, ceterorum tantum enuntianda dogmata atque enarranda proponentes, nihil definiendo. Gell. lib. 11. cap. 5. Quod Pyrrhonius philosophos vocamus, ii Græco cognomento σκηπτικοὶ appellantur. Id ferme significat, quasi Quæsitores & consideratores. Vide ibidem multo plura, ubi quærit, quid inter Pyrrhonios, & Academicos philosophos interfit. Utrique enim nihil affirmant, nihilque comprehendi posse putant. Sed ex omnibus rebus perinde visa fieri dicunt, quas Phantasias appellant, non ut ipsarum natura est, sed ut effectio animi corporisve est eorum, ad quos ea visa perveniunt. Tandem respondet, in hoc potissimum differre inter sese, quod Academici quidem ipsum illud, Nihil posse comprehendi, quasi comprehendunt: & Nihil posse decerni, quasi decernunt; Pyrrhonii Ne id quidem ullo pacto videri verum dicunt, quod nihil esse verum videtur. V. Sext. Empiric. l. 1. & Suid. in Πύρρων.

SCÉPTICUS, a, um. Adj. [σκηπτικός] V. dict. super. In Gloss. Græc. Lat. redditur, Consultus, Meditativus. Philosophi Sceptici dicuntur Græcis & οἱ ἀπὸ τῆς σκέψεως, & ἀπὸ τῆς ἐπιμέλειας, aliisque nominibus.

SCÉPTUM, i. n. [σκηπτέρον] Virga, qua reges pro majestatis insigni utuntur. Proprie autem Sceptum Jovis erat, ab eo ad reges & principes & magistratus translatum. Hinc ad fœdera faciendi semper adhiberi sceptum consuevit, quando veteres in hoc Jovis simulacrum adhibere solebant cum sceptro. Quod quum difficile esset aliquando præsertim quando fœdera cum remotissimis fiebant, inventum est ut sceptrum, quasi imaginem Jovis tenentes fœdus percuterent. Cic. pro Sext. 57. Sedens cum purpura & sceptro & insignibus illis regis. De rege Ptolemæo.

Gravitas sceptri. Ovid. 2. Met. 847.

Eburno sceptro innixus. Ovid. 1. Met. 178.

Exitiale sceptrum tyrannis. Stat. 1. Theb. 34.

Gemmantia sceptra. Ovid. 3. Met. 264.

Regale sceptrum. Ovid. 3. Amor. 1. 13.

Sublime sceptrum Jovis. Claud. 2. Conf. Stilich. 210.

Superba sceptra. Lucret. lib. 5. 1136.

Sceptrum figurate usurpatur pro ipso Imperio. ut,

Accipere sceptra alicunde. Virg. 7. Æn. 173.

Capit sceptra loci, rerumque moderamen. Ovid. 6. Met. 677.

Potiri sceptris. Virg. 9. Æn. 267.

Potiri perenni sceptro & regem esse. Ovid. 15. Met. 585.

Reponere aliquem in sceptra, Regno restituere. Virg. 1. Æn. 257.

Tenere sceptra. Virg. 1. Æn. 61.

Transferre sceptrum alio. Stat. 1. Theb. 649.

SCÉPTRIFER, æra, ærum. Adj. [σκηπτροφόρος] ut, Manus sceptrifera. Ovid. 6. Fast. 480. Sil. 17. 143.

Sceptriferas arcta palmas vinxere catena.

SCÉPTRIGER, æra, ærum. Adj. Idem. Sil. 16. 244.

Sceptrigero cum rege pari sub honore residunt.

SCÉPTUCHUS, i, m. [σκηπτύχος] Latine Sceptrum tenens. Tacit. 6. Ann. 33. Contra Pharasmanes adjungere Albanos, accipere Sarmatas, quorum sceptuchi, utrinque donis acceptis, more gentico, diversa induere. Al. Sceptruchi. [Sed altero Homerus reges denotare solet. V. Iliad. 2. 278.

SCERIA, V. SCHERIA.

S C H

SCHASTERIA, æ. f. [σχαστήρια] Pars quædam navis, ubi interquiescente remigatione reponebantur remi. Plaut. Afin. 3. 1. 16.

Quin pol si, reposivi remum, sola ego in schasteria. Sic legit Turnebus Adverf. 4. 13. sed perperam; nam codices omnes castigatores exhibent Casteria.

SCHÉDA, æ. f. [σχῆδη, σχῆδον] Tabella five pagella phyliracea hoc est tiliacea, qua pro chartis prisca uti solitos Eustathius & Ælianus asseverant. Hodieque Græcorum vulgus Schedas vocat Tabulas eas, quibus supputatores numeris scribendis utuntur, ut mox litu spongiæ leviter aboleri possint.

Scheda, Folium chartæ, five papyri, nondum compactæ & ligatæ, quod & Philyram Græco vocabulo nuncupamus. Plin. lib. 13. cap. 125. Sed ratio comprehendit vitium, unus schedæ revulsione. Cic. 1. Att. 17. Nunc, si amas me, si te a me amari scis, enitere per amicos, clientes, hospites, liberos denique ac servos tuos, ut scheda ne qua depereat. Nam & Græcis his libris, quos suspicor, & Latinis, quos scio ilium reliquisse, mihi vehementer opus est. Vetus codex legit Schida.

Schedæ, pro Libris monumentisque litterarum. Martial. lib. 4. 91.

Nec summa potes in scheda teneri.

Excutere omnes schedas. Quintil. lib. 1. cap. 8. conf. Isidor. 6. 14.

SCHÉDULA, æ. f. dimin. [σχῆδουλα] Cic. 15. Fam. 16. Hæc te tertia jam epistola ante oppressit, quam tu schedulam, aut litteram. Vetustum exemplar legit Schedam. V. Suid. in Σχῆδουλα.

SCHÉDIA, æ. f. [σχῆδον] Ratis est Latine, ut in Gloss. utroque expressum, id est, navigium temere factum, & inconditum, ut trabes connexæ, & sine fabrica compactæ, quæ navigii vicem præbent, auctore Festo & Suid. Ulpian. in l. 1. D. de exercit. act. Navem accipere debemus, five marinam, five in aliquo stagno naviget, five schedia sit. Sic enim legunt Budæus & Haloander. Pandectæ quoque Florentinæ sic habent. Sunt tamen qui legant Synedria.

Schedia, ponitur aliquando pro Ponte, seu Loco fluminis quoquo modo

juncto, auctore Suida. Herodotus certe Pontem, quo Darius Bosporum junxit, Schediam vocat. Pons tumultuarius.

SCHĒDION, i. n. [σχέδιον] dicitur a Græcis Extemporaneum, id est, quicquid inelaboratum, quicquid temere factum est, nec satis confectum. Budæus. Gloss. Græc. Lat. Σχέδιον, Ex tempore dictum. Suid. Σχέδιον, in ἑστίασιν. Unde

Schedia, orum. n. pl. [σχέδιασμα] Incondita & extemporanea carmina dicuntur, quæ nostri Silvas appellant. Et Græci σχέδιασιν usurpant pro eo quod est Ex tempore dicere. Gloss. Græc. Lat. Σχέδιασιν, παρὰ σχήμα λόγῳ, Ex tempore dico. Schedia, inquit Festus, usus quoque poemata dicit & versus, non satis perfecti qui essent. Sic Aufonius Libellum Epigrammatum, gratia puellæ conscriptorum, vocat Schedium, Biffula in hoc schedio cantabitur, aut Erasinus. V. Sidon. 9. 16.

SCHĒDICUS, a, um. [σχέδικος] Extemporarius, subitarius, tumultuarius, inelaboratus, qua voce usus est Apulejus in Florid. In ipso (inquit) schedico & incondito experimini, an idem sim repentinus, qui præparatus. Sed Elmenh. p. 364. exhibet, Etiam in isto, ut ait Lucilius, scedio. pro Schedio.

SCHĒDIUS, [σχέδιος] Phocensium princeps fuit, cui & honorificum sepulcrum ædificavit in Daphno antiqua sua urbe, ac diruta. Huic sepulcro nomen est Schedieum, Σχέδιον. Strabo lib. 9.

SCHEMA, ātis. n. [σχῆμα] Forma Latine dicitur, figura, five cultus, ornatusve. Gloss. Græc. Lat. Σχῆμα, Figura, cultus, habitus. Lat. Gr. Figuræ, Σχηματισμός. Geometrica schemata. Vitruv. in præfat. lib. 6.

Schema, Rhetoribus, inquit Quintil. lib. 9. cap. 1. proprie dicitur, Quod est a simplici ac in promptu posito dicendi modo poetice vel oratorie mutatum. Cic. de Clar. Orat. 275. Erant autem & verborum & sententiarum illa lumina, quæ vocant Græci σχήματα, quibus, tanquam insignibus in ornatu, distinguebatur omnis oratio.

Ornamenta verborum, sententiarumque, quæ appellantur σχήματα. Cic. in Topic. 34.

Non in iocunda schemata. Quintil. lib. 4. cap. 5.

Schemata cognitionum, non Stemmata dici putat Alciatus lib. 2. Parergon cap. 30. Sicque apud Paulum in l. penult. de gradib. legendum esse admonet.

Schema, Figura. **Scommma** ambiguo sensu jactum, ut **Dubium schema.** Martial. lib. 3. 68.

Schemate non dubio, sed aperte nominat illam, Quam recipit sexto mense superba Venus. Illam, Mentulam. Sexto mense, Augusto, quo matronæ Romæ eam in fanum Veneris extra Collinam portam ritu solenni ferebant. V. FIGURA.

SCHEMA, æ. f. Idem pro Ornatu & habitu. Plaut. Amphit. prol. 117. Nunc ne hunc ornatum vos meum admiremini, Quod ego huc processi sic cum fervili schema. In antiquioribus codicibus Scema absque aspiratione scriptum visitur.

Forma quædam concubitus, & complexus. Sueton. in Tiber. cap. 43. Ne cui in opera edenda exemplar impetratæ schemæ deesset. Quibus verbis significatur Forma ea concubitus & complexus, quam a portentosis illis & extremæ libidinis hominibus impetrarat imperator, qui hiantibus & avidissimis oculis talem impuritatem spectabat. Ex Turneb. Al. codd. Imperatæ, vel Impuratæ, vel Perpetratæ. [Quid si Impetratæ scripsit Tranquillus, i. e. Nondum patratæ? Sed omnino placet Imperatæ cum Cafaub. Ex saltatorum vario flexu ac statu arcessitum vocabulum videretur. V. Polluc. lib. 4. segm. 105. & Suid. in Ἀσυνάκτα.]

Schema, pro Schemate sermonis obliqui. Petron. cap. 44. Nec schemas loquebatur.

SCHEMATISMUS, i. m. [σχηματισμός] Figuratio, a σχηματίζω, Figuro. Quintil. 1. 8. Vitia in carmine metaplasmos, & schematicos & schemata vocamus. [Hic sunt Grammaticæ figuræ.]

SCHENITÆ, V. SCENITÆ.

SCHĒRIA, æ. f. [Σχῆρια] Insula est ex adverbo Thesprotiæ, a Buthroto XII m. pass. distans, quæ aliis nominibus Phæacia & Corcyra dicitur, Alcinoi hortis celeberrima, olim etiam Drepane appellata. Plin. lib. 4. cap. 12.

SCHĒSIS, [σχῆσις] vox Græca est, Habitum, vel Habitudinem significans, ut est in Gloss. Græc. Lat. Accipitur autem apud Rhetores pro Figura non abfimili anthypophoræ, quæ adversariorum affectum quemlibet fingimus, cui mox respondeamus. Exemplum vide apud Rufinianum.

SCHIDIA, orum. n. pl. [σχῆδια] a σχίζω, Findo, sunt Fragmenta quæ fabri materiarii ex ligno dejiciunt. Ex Cæl. lib. 14. cap. 13. Vitruv. lib. 2. cap. 1. Intervallaque, quæ relinquuntur propter crassitudinem materiæ, schidiis & luto obtinentur.

SCHINALUS, Piscis vulgo, notiore nomine Sphondylus. Cæl. Rhodig. lib. 4. cap. 2.

SCHINIS, [Σχῆνις] Pausanias in Corinthiacis, in Isthmi initio locus est, ubi Schinis latro apprehensas piceas in terram flectebat, & quos pugna vicisset, hos alligatos sinebat in aerem efferri: quocirca quum utraque arbor alligatum ad se traheret, vinculiue nodus in neutram laxaretur partem, sed utrinque pariter convelleret, eveniebat ut, qui alligatus esset, laceraretur. Eodem pacto ipsum quoque Schinim Theseus dilaniavit, viamque, quæ ex Troæne Athenas ducit, latronibus infestam, tutam reddidit. In edit. Wech. p. 44. Sinis, Σῆνις. V. SCINIS.

SCHĪNOS, [σχῆνος] Arbor est eadem cum Lentisco, mastichen exsudans, ex cujus ligno cuspidis fiunt, purgandis dentibus accommodæ, unde σχῆνο-πῆρας a Græcis dicti sunt Homines delictiores, qui ut dentibus candorem concilient, perpetuo lentiscum arrodunt. Ex Cælio. V. LENTISCUS.

SCHINOSSA, æ. f. [Σχῆνοσσα] Insula est Asiatici maris, auctore Plin. lib. 4. cap. 12.

SCHISMA, ātis. n. [σχίσμα] in Gloss. Græco Latino Scissura, Scissus, a verbo Græco σχίζω, quod est Scindo, Findo. Hinc Divisionem in Religione Schisma dicimus, cum varii varia de ejus partibus sentiunt, integris manentibus principiis. Hinc &

SCHISMATICUS, a, um. Adj. [σχισματικός] Schismatici, dicti sunt Qui in Ecclesia diversum ab Orthodoxis sentiunt & statuunt, falvis principiis, Tertull. adv. Marc.

Schismaticum accurate definit Augustinus, & ab Hæretico distinguit. V. libr. de Fide & Symb. cap. 10.

SCHISTOS, [σχῆστις] Fissilis, Scissilis; vel Fissus, Scissus, ut Σχῆστις

σχῆστις, Serum lactis. Plin. lib. 28. cap. 9. Medici speciem unam addidere lactis generibus, quod schiston appellavere.

Schista ova. Plin. lib. 29. cap. 3. Fiunt & tota lutea, quæ vocant schista quum triduo incubata tolluntur.

SCHISTUS, five **SCHISTOS**, i. m. [σχῆστις] etiam Lapis est, crocei coloris, in tenuissimas bractæas fissilis, unde & nomen habet σχῆστις, idque σχῆστις ἐσχῆστις. Multi enim præterea sunt lapides fissiles, quos hoc nomine non dignamur. Effoditur in quibusdam Hispaniæ locis circa Iberum fluvium, morfus omnino expers: unde & ophthalmicis medicamentis in primis idoneus est. Hodie Sepiasarii ejus loco utuntur Creta alba.

SCHŒNEUS, [Σχῆνεος] qui & Iasius, rex Arcadiæ fuit, filius Abantis & Atalanta pater. Hinc

SCHŒNEIUS, a, um. Adj. [Σχῆνεῖος] ut, Virgo Schœneia, Atalanta. Ovid. 2. Trist. 399. &

SCHŒNEIS, idis. patronym. f. [Σχῆνεῖς] Ovid. 16. Epist. 263. Ut tulit Hippomenes Schœneida, præmia cursus.

SCHŒNICŒLÆ, vel **SCHŒNICŒLÆ**, ārum. f. pl. Meretrices, propter usum unguenti schœni sic appellatæ. Festus. Varro de L. L. 6. 3. Diobolares, schœnicolæ, miraculæ: Meretrices dicuntur quæ schœno unguentario (sic enim in Varrone legendum existimo) nonnullam odoris gratiam arcefferent, quas & schœno delibutas ipsemet Plautus dixit. Pœn. 1. 2. 55. Turneb. V. seq. dict.

SCHŒNUS, i. m. [σχῆνος] Latine dicitur Funis & Juncus. Gloss. Lat. Gr. Juncus, Σχῆνιον, Græc. Lat. Σχῆνιον, Funis. Plaut. Rud. 2. 1. 5. Hi schœni enim, atque hæ arundines sunt nobis, quæstu & cultu. Al. Hiscæ hami, atque &c. Cato de R. R. cap. 105. Schœnum & calamum in pila contundito, quod fiet sextarium unum. Columel. lib. 12. cap. 20. Est Unguenti genus fordidissimi ex σχῆνω seu junco odorato confecti. Turneb. Advers. 23. 18.

Schœno delibutæ. Plaut. Pœn. 1. 2. 55.

Miseras, schœno delibutas, servolicolas, fordidas. Meursius tamen explodit hanc sententiam, & Scœnum pro Cœno dixisse antiquo sermone Plautum putat. [Certe si quod fuit Schœninum unguentum ex junco odorato, id non potuit vilius esse, quum juncus iste inter pretiosa exotica numeratus sit.]

Schœna, Mensura est Egyptiaca, sexaginta stadia capiens, auctore Herodoto: licet Plin. lib. 5. & 12. quadraginta stadia dicat, id est quinque millia: nisi sit error notarum. Budæus. Porro loci Pliniani sunt lib. 5. cap. 10. & lib. 12. cap. 14.

SCHŒNUS, untis. f. [Σχῆνεῖς] Urbs Græciæ infra Thebas. Plin. lib. 4. cap. 7.

Schœnus, Portus in Græcia, in ora Megarensium. Plin. lib. 4. cap. 7.

Schœnus sinus maris Carpathii. Plin. lib. 5. cap. 28.

Schœnus, untis. f. [Σχῆνεῖς] Flumen Athenis proximum (ut ait Strabo) a juncis dictum, proindeque juncarius in Hispania campos Schœnuntas vocat. Sed & in Arcadia Schœnuntis sit mentio, ab amne quem Schœnicam appellant. V. Steph.

SCHŒNUS, i. m. [Σχῆνιον] Fluvius est Bœotiæ per ejusdem nominis oppidum labens quinquaginta stadiis a Thebis. Strabo lib. 9. Puto eundem esse, cum eo quem Schœnuntem Plin. lib. 4. cap. 7. appellat.

SCHŒNISMA, ātis. n. [σχῆνισμα] &

SCHŒNISMOS, [σχῆνισμός] Mensura quædam terræ est, & torturæ genus, quod fit per funes.

SCHŒNŒATES, æ. m. [σχῆνοβάτης] Qui per funes ludendo graditur, a σχῆνιον funis, & βαίνει ascendendo. Gloss. Græc. Lat. Σχῆνοβάτης, Funambulus. Juven. 3. Sat. 77.

Augur, schœnobates, medicus, magus, omnia novit.

SCHŒNOBATICUS, a, um. Adj. [σχῆνοβάτης] Quod ad schœnobatem pertinet. Cic. 8. Fam. 1. Ego, qui scirem Q. Pompejum Baulis schœnobaticam facere, & usque eo, ut ego misererer ejus esuriei. Ubi interpret, Schœnobaticam facere artem, id est, qui scirem eum propter paupertatem factum schœnobatem, id est funambulū. Vetus autem codex habet Embæneticam. V. suo loco.

SCHŒNOFLOCOS, [σχῆνοπλόκος] Qui funes torquet, quem Latini Restionem appellant. Gloss. Græc. Lat. Σχῆνοπλόκος, Resticularis, Restio.

SCHŒLA, æ. f. [σχῆλα] Litterarum ludum significat, a verbo Græco σχολάζω, inquit Paulus, quod est Vaco: quia ceteris rebus omisiss, vacare liberalibus studiis pueri debent. Aufon. Eidyll. 4. 16.

— Grajo schola nomine dicta est, Et huc pertinet illud Virg. 4. Georg. 564.

— studiis florentem ignobilis oti. Ideo & Ludus vocatur, quia studia sunt animi liberalis ludus.

De Scholæ & Ludi vocabulis ita Festus: Scholæ dictæ sunt, non ab otio ac vacatione omni, sed quod ceteris rebus omisiss vacare liberalibus studiis pueri debent: ut etiam Ludi appellantur, in quibus minimeludatur, ne tristi aliquo nomine fugiant pueri fungi suo munere.

At Schola, in significatione maxime usitata, est Locus, in quo ars aliqua publice docetur. Plin. 7. Epist. 24. extr. Lætor etiam, quod domus aliquando C. Cassii hujus, qui Cassianæ scholæ princeps & parens fuit, serviet domino non minori. Hic est Schola Jurisconsultorum.

Philosophorum scholæ. Quintil. in præcæm. lib. 1. Cic. in Orat. 95. & philosophorum scholæ tales fere evadunt.

Epicuri schola. Cic. 2. de Fin. 67. Nunquam audiui, in Epicuri schola Lycurgum, &c. nominari.

Cœtus scholarum. Quintil. lib. 2. cap. 9.

Consuetudo scholarum. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Exercitationes scholarum. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Frequentia scholarum. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Magnæ scholæ. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Audire hominem de schola. Cic. 2. de Orat. 8.

Definire in schola. Cic. 5. de Finib. 89. Nec ego solus, sed tu etiam Chrysippe, in foro, domi, in scholis definis.

Eligere scholas. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Explicare scholam, Præcepta doctrinæ exponere. Cic. 2. de Finib. 1.

Fugere scholas. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Institutæ severe scholæ. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Homo politus e schola. Cic. in Pison. 59.

Vitare scholas. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Erat & in balneis Schola, apud Vitruvium lib. 5. cap. 10. Pars labri five alvei, a praestolando, ut Hermolaus arbitratur dicta: ut occupato ab his, qui priores venissent, labro, in schola ceteri circumspectantes recte stare possent. Aliis magis placet, Scholam apud Vitruvium esse Porticum in circuitu labri, five folii aut alvei, id est fossae lapideae, balnearum. Erat & in porticibus, auctore Plinio lib. 35. cap. 18. Et Hesionam nobilem pinxit, & Alexandrum (inquit) & Philippum cum Minerva, qui sunt in schola, in Octaviae porticibus. conf. 36. 5.

Scholae, pro Disputationibus & controversiis atque dissertationibus, quae in scholis inter doctorem & discipulos otiose agitari solent, apud Cic. 1. Tusc. 8. Ponere jubebam de quo quis audire vellet, & id aut sedens, aut ambulans disputabam. Itaque dierum quinque scholas (ut Graeci appellant) in totidem libros contuli. Ibid. lib. 3. 81. Separatim autem certae scholae sunt, de exilio, de interitu patriae, &c. Haec Graeci in singulas scholas, & in singulos libros dispertunt. Explicare scholam aliquam. Cic. 2. de Finib. pr.

Regestae scholae in commentarios. Quintil. lib. 3. cap. 6. Sunt enim velut regestae in hos commentarios, quas adolescens deduxerat, scholae. De Ciceronis rhetoricis. Alii sic legunt, Sunt enim velut res regestae in hos commentarios, quas adolescens deduxerat schola.

Vertere se ad alteram scholam. Cic. in Pison. 60. Vertes te ad alteram scholam, diseres de triumpho.

Pomeridianis scholis Aristoteles praecipere artem oratoriam coepit. Quintil. lib. 3. cap. 1. h. e. Disputationibus & praedicationibus pomeridianis.

Schola, non solum est eorum collegium, qui bonarum litterarum studia persequuntur: sed ut diximus militum: Scholas porro militum undecim fuisse Justinianus in l. ultima. C. de loc. & conduct. significat. In qua lege, non Opinionibus, uti hactenus lectum est, sed Optionibus est legendum. Et in l. 7. C. de aqueductib. ubi Calculis scriptum est quum esse debeat Scholis. Veget. de Re Mi. 2. 21. In orbem quendam per diversas cohortes & diversas scholas promoveantur. Scholae illae tametsi ex Vegetio colligi possunt, nonnullas tamen earum formas referre lubet. Est igitur;

Schola Equitum, Peditum, Scutariorum, Clibanariorum, Agentium in rebus, Domesticorum, Silentiariorum, Palatinorum, Societatis sacrarum largitionum, Gentilium. Ex l. 6. C. de advocat. diversor. judic. l. 9. de annon. civilib. in C. Theod. & in Notitia imperii Romani, & apud Marcellinum lib. 14. 22. & lib. 26. l. penult. C. de offic. milit. judic. l. j. de agentib. in reb. l. 12. C. l. j. C. de offic. magistr. offic. l. 12. C. de offic. sacrar. scrib. l. j. C. de praeposit. agent. in reb. l. 7. C. de principal. agentib. l. 3. C. ubi Senator. l. 4. C. de Silentiar. lib. 12. l. 11. §. fin. autem. & §. illo proculdubio. C. de judic. l. 13. C. de palat. sacrar. larg. lib. 12. C. Marcellinus lib. 26. 2. & in Notitia. Inde Scholaris militia l. 38. de Decurionib. in C. Theod. quum ait Scholari nomen quidam dederunt militibus. Notavit Brissonius in eo libro, quem de Verborum, quae ad jus pertinent, significatione edidit lib. 17.

Sunt aliae vocis Scholae significationes, quas V. apud Valef. ad Ammian. lib. 14. conf. LUDUS & Lex. Pitisc.

SCHOLARIS, is. c. novatum a novitis Jurisperitis verbum, Eum significat, qui scholas cujuscunque ordinis assidue frequentat. Utitur Fridericus Imperator in sua. l. Habita. quae subicitur tit. Ne filius pro patre. lib. 4. C. tit. 13. Omnibus (inquit) qui causa studiorum peregrinantur scholaribus, & maxime divinarum atque sacrarum legum professoribus, &c. Scholares militantes sunt in sacro Palatio. Nam & Scholae militum sunt, Vegetio, Severo Sulpicio in vita Martini c. 2. Alciatus in tit. De privilegiis scholar. lib. 12. C. V. dict. praec. & Cellar. Cur. sec. p. 319. seq.

SCHOLASTER, vel SCHOLIARCHUS, i. m. Is recte dicitur, qui in collegiis sacerdotum Scholasticus barbare vocatur. Erasmi in opusculo de Pronuntiatione. Spieg. [Quasi illa minus barbara sint.]

SCHOLICUS, a, um. Adj. [σχολικός] Gell. lib. 4. cap. 1. pr. Ostentabat quispiam Grammaticae rei doctior scholica quaedam nugalia, de generibus & casibus vocabulorum differens. Nisi malis Scholica Substantivum n. esse.

SCHOLASTICUS, a, um. Adj. [σχολαστικός] Quod ad scholam pertinet. Unde, Scholastica disciplina; & Scholasticus discipuli, Qui discendi causa scholas frequentant. Quintil. lib. 7. cap. 2. Quaedam in scholasticis ponuntur ad conjungendam modo rei seriem. Controversiae scholasticae. Quintil. lib. 4. cap. 2. 66. & 69.

Scholasticus, pro Declamatore, solum in fictis causis & otiosis versato, non in veris litibus. Plin. 2. Epist. 3. Scholasticus tantum est. Quo genere hominum nihil, aut simplicius, aut sincerius, aut melius. Nos enim, qui in foro verisque litibus terimur, multum malitiae, quamvis nolentes, addiscimus. Schola & auditorium & ficta causa res inermis, innoxia est, nec minus felix, senibus praefertim.

SCHOLASTICUS, i. m. est, Qui sese litteris dedit. Plin. Epist. ult. lib. 1. Scholasticis porro, ut hic est, sufficit abunde tantum soli &c. Sever. Sulp. Dial. 1. 5. Quia scholasticus es, non immerito te versu comici illius admonere. i. e. Eruditus. [Atque ita Plin. supra, & saepe Apulejus.]

SCHOLĪUM, i. n. [σχολιον] Interpretatio brevior, breve scriptum. Cic. 16. Att. 7. Velim σχολιον aliquod elimes ad me, oportuisse te istuc facere. (Haec sunt Attici ipsa verba) Itane, mi Attice, defensione eget meum factum, praefertim apud te, qui id mirabiliter approbasti? ego vero istum ἀπολογισμὸν συντάξομαι, sed ad eorum aliquem, quibus invitis & dissuadentibus profectus sum. Et si eorum jam opus est σχολια; si perseverassem, opus fuisset. Eidem, lib. 3. 18. Hic autem jam languescit, & ait tibi illum jure iratum: sed utar tuo consilio. σχολια enim tibi video placere. [Suid. Σχολιον, τὸ διδασκαλικόν, σχολιον δὲ, Σχολια, σημειολογία, ἢ ὑπομνήματα, ἢ ἐρμηνείαι.]

S C I

SCIENA, ae. [σκίαινα] Piscis, ex illorum genere, qui lapidem in capite habere perhibetur. Plin. lib. 9. cap. 16. [Gloss. Græc. Lat. Σκίος, ἰχθύς.] Nulla adjecta interpretatione. Hujus vero femininum est Σκίαινα, ut ἀλκυὼν, ἀλκυονίς. At Onomast. vet. Umbra, σκία, de Pisce item.

SCIAGRAPHIA, [σκιαγραφία] Prima illa & rudis pictura delineatio, quae & Ichnographia dicitur, quum scilicet futuri operis lineamenta carbone, creta, vel rubrica ducuntur. Vitruv. 1. 2. V. ICHNOGRAPHIA. [Latine Adumbrationem sonat.]

SCIAMACHIA, [σκιαμαχία] Umbratilis pugna: ut Gell. lib. 13. cap. 21. transulit. ad quam Juvenalis alludens Sat. 7. 173. dixit,

Ad pugnam qui rhetorica descendit ab umbra. Umbratilis autem

pugna propterea dicebatur, quia hujusmodi pugnae simulacra sub tecto fieri solita erant: non ut vera pugna, in sole & pulvere. V. paulo ante in SCHOLASTICUS.

Talem sciamachiam, seu pugnam umbratilem ex Ennio descripsit Virg. 5. Aen. 363.

Sciamachia, Pugna umbratilis, quae in proverbium abiit de iis, quae fieri nequeunt. Cael. Rhodig. Lect. Antiq. 11. 6. Ex Suid. q. V.

SCIAPODES, [Σκιάποδες] Populi sunt Troglodytis finitimi, ut ex Ctesiae sententia tradit Plin. lib. 7. cap. 2. Qui & Monofceli a singulis cruribus sunt appellati, mirae pernicitatis ad saltum. Sciapodes inde dicti, quod in majore aestu humi jacentes resupini, umbra pedum se protegant. Augustinus in lib. de Civitate Dei. V. Suid.

SCIATHERICON, i. n. [σκιαθηρικόν] Horologium apud Plinium dicitur lib. 2. cap. 76. i. e. Umbræ indagatorium. Est autem Solarium, quo hodie utimur ad horas aequales æquinoctialesque colligendas: antiqui autem ad inaequales & temporales. Alii Sciotericon legunt apud Plinium.

SCIATHERAS, ae. m. five SCIOOTHERON, i. n. [σκιαθήρας ἢ σκιοθήρον] Instrumentum gnomonicum, quo umbras indagamus. Hoc Architecti in metandis urbibus utebantur, octoque caeli regiones exacte colligentes, ventorum vim, molestam urbibus, oppositis platearum angiporumque angulis, frangebant aut amoliebantur: aurasque corporibus salubres platearum directionibus admittebant. Vitruv. 1. 6. A Graecis autem σκιαθήρας vocatur, quod ἡμέρα indaginem significet. [Apud Suid. Σκιοθήρας, ἰσθμὸς πλοῖος.]

SCIATHOS, i. f. [Σκιάθος] Insula est in mari Ægæo, teste Plin. lib. 4. cap. 12. & Herodoto in Polymnia. Valer. 2. Argon. 8.

Jam Sciathos subfedit aquis.

SCIATICA, ae. f. Lumbago, quæ vocatur & Morbus sciaticus. Vox corrupta est a medicis, pro Ischiacus, ab ἰσχίον coxendix. V. Voss. de L. L. 1. 1. & 2. & suo ordine h. v.

SCIBILIS, V. SCIO.

SCIBONES, Telorum genus antiquis, ut refert Gellius 10. 25.

SCIENS, SCIENTER, SCIENTIA, SCILICET, V. SCIO.

SCILLA, Saxum. V. SCYLLA.

SCILLA, ae. f. [σκίλλα Gl. L. G. & G. L.] five ut Varro appellat, Squilla, Hippocrates vero etiam Scella per 4; Herba & terra & mari crescens. Radix tamen sit, an bulbus, an cyma, five fructus, a Theophrasto 7. 11. dubitatur. Plin. lib. 21. cap. 17. Notabilis & scillae croci que natura, quod quum omnes herbae folium primum emittant, moxque in caulem rotundentur, in iis caulis prior intelligitur, quam folium. Et in croco flos quidem impellit caule, in scilla vero caulis exit, deinde flos ex eo emergit. Idem lib. 19. cap. 5. Nobilissima est scilla, quanquam medicamini nata, acetoque exacuendo. Nec ulli amplitudo major, sicut nec vis asperior. Duo genera medica: Masculus albis foliis, femina nigris: & tertium genus est cibus gratum: epimenidium vocatur, angustius folio, ac minus aspero: Seminis plurimum omnibus. Columel. lib. 5. cap. 10. At si jam arborem satam habueris, scillam secundum radicem arboris ferito.

Scilla, Piscis, V. SCYLLA.

SCILLINUS, a, nm. Adj. [σκιλινός] Quod ex scilla factum est. ut Acetum scillinum. Plin. lib. 23. cap. 2. Acetum scillinum inveteratum magis probatur: prodest super ea, quae diximus, aculentibus cibus: gustatum enim discutit poenam eam, &c.

SCILLITICUS, a, um. aliud Adj. [σκιλιτικός] Idem. ut, Acetum scilliticum. Columel. lib. 12. cap. 34.

SCILLITES, ae. m. [σκιλίτης] Vinum factitium ex scilla, vel etiam oleum, &c. Columel. lib. 12. cap. 33. Vinum scillites ad coquendum, & ad corpus reficiendum: itemque ad veterem tussim, & ad stomachum, hoc modo condire oportet.

Acetum scillites, h. e. In quo scillarum bulbi ad medicamentum infusi sunt. Plin. lib. 32. cap. 10. Urtica marina trita ex aceto scillite, &c.

SCILURUS, V. SCYLURUS.

SCIN' pro Scifne. Vide SCIO. H. St.

SCINCUS, i. m. [σκίνκος] Animal Nilivacuum. Plin. lib. 8. cap. 25. Similis Crocodilo, sed minor etiam Ichneumone, est in Nilo Scincos, natus contra venena, praecipuus antidotis: item ad inflammandam virorum Venerem.

SCINDO, scidi, scissum, [σκιζω Gl. L. G.] ēre. Notae significationis. Cic. 5. Fam. 20. Hanc epistolam cur non scindi velim, causa nulla est. [Gloss. Græc. Lat. Σκίζω γῆν, Hiulco, Scindo. Σκίζω ἱμάτιον, Scindo. Σκίζω ξύλον, Findo. Virgil. tamen loc. seq. de Ligno posuit. conf. SCISUSUS, m.]

Cuneis robur fissile scinditur. Virg. 6. Aen. 181.

Aquam scindit remus. Ovid. 3. Trist. 10. 48.

Nec poterit rigidas scindere remus aquas.

Fluvios scindere natatu. Claud. 4. Conf. Hon. 346.

Fretum scindens Glaucus. Ovid. 13. Met. 904. al. Findens.

Humum scindere vomere. Ovid. 12. Epist. 94. al. Findere. [Vide quæ supra ex Gloss. Ubique Scindere rectius puto. Finduntur arida, quæ diffiliunt.]

Mare scindere navigiis. Ovid. 2. de Arte Am. 671. al. Findere.

Nebulas scindere, Ire per nebulas. Ovid. 2. Met. 159.

Penulam scindere: hodie vulgo tritissimum est, pro eo, quod est Impensus retinere hospitem, atque invitare prolixius: quod qui faciunt, manu in penulam injecta, quasi vi conantur retinere. Id adagium ex antiquitate fluxit, ut alia complura. Cic. 13. Att. 33. de Varrone loquens, Venit enim ad me, & quidem id temporis, ut retinendus esset: sed ego ita egi, ut non scinderem penulam. Memini enim tuum, & multi erant, nosque imparati. Quid refert? Paulo post C. Capito cum T. Carinate. Horum ego vix attigi penulam, tamen remanserunt.

Solum scindere. Virg. 2. Georg. 399.

Tellurem mare scindit. Lucan. lib. 3. 61.

Terram scindere vomere. Ovid. 2. de Arte Am. 671.

Viam scindens per stagna Nerei Orion. Virg. 10. Aen. 765.

Unda scindit se in sinus reductos. Virg. 4. Georg. 420.

Scindere, pro Laniare & vellere, ut in illo poetæ prisci versu a Cicerone in 3. Tusc. 62. prolato,

Scindens dolore identidem intonsam comam. Ita autem Scindere accipi hinc apparet, quod Bionis facetum dictum, Agamemnonem iridentis, statim proferens ita dicit, In quo facetum illud Bionis. Perinde stultissimum regem in luctu sibi capillum evellere, quasi calvitio maior levaretur. Atque, ut interea hoc moneam, puto hic distractas esse

particulas, quæ conjungendæ sunt in ordinanda syntaxi. Nam perinde quasi dicendum arbitror. Hæc Turnebus.

Capillos scindere. Ovid. 3. Trist. 3. 51.

Crines scindere. Virg. 12. Æn. 870.

Latus scindere flagello. Ovid. in Ibin, 184.

Scinde translate varie accipitur, ut

Dolorem suum scindere, Aperire, & commemorando patefacere, vel refricare. Cic. 3. Att. 15. pr. Nolo commemorare quibus rebus sim spoliatus, non solum quia non ignoras, sed etiam ne scindam ipse dolorem meum. Grav. Rescindam. [Paulo post dicit, Suis vulneribus manus afferre, quo satis docet quid intelligi velit.

Necessitudines sanctissimas scindere, Dirimere. Plin. in Paneg. cap. 37. extr.

Sententiam scindere. Cic. 13. Att. 20. extr. Putas autem me voluisse aliquid, quod perfectum non sit? Non licet scindere sententiam suam. Sed tamen quæ tum acta sunt non possum non probare. Sed emendati codd. præferunt, Non licet scilicet &c. oratione elliptica, ubi alii Mutare, alii Ostendere subauditum volunt.

Sententia discors scinditur vario motu. Stat. 12. Theb. 173.

Studium deinde se scidit. Quint. in proem. lib. 1. [i. e. In partes divisum est.

Verba fletu scinduntur, Interrumpuntur. Ovid. 3. de Pont. 1. 157.

Vulgus scinditur in contraria studia. Virg. 2. Æn. 39.

Scinditur incertum studia in contraria vulgus: i. e. Dividitur, & in diversas sententias, veluti partes quasdam, it.

Scindidi, Præteritum antiquum apud Plaut. Pseud. 3. 2. 42.

Nam ego cicilendrum quando in patina scindidi. Gifan. Sciscidi.

Al. In patinas indidi.

Sescidi, Antiquum item Præteritum a verbo Scindo. Gell. lib. 7. cap. 9. extr. Inveni a verbo Scindo simili ratione, non Sciderat, sed Sesciderat dictum esse. L. Attius in Stodacie lib. 1. Sesciderat dixit. Verba hæc sunt, Non ergo aquila, ita uti prædicant, sesciderat pectus. Sciscidi affert Priscianus lib. 10. cap. penult. p. 551. & 890. [Forfan est Sescidi, a Sescindo.

SCISSUS, a, um. Partic. [σχιστός] Gl. L. G.] Liv. 3. 58. Testis productus, qui septem & viginti enumeratis stipendiis, octies extra ordinem donatus, donaque ea gerens in conspectu populi, scissa veste, tergum laceratum virgis ostendit. [Puto Emeritis stipendiis Livium scripsisse.

V. EMERITO & STIPENDIUM.

Scissus comam, per Synecdochen. Virg. 9. Æn. 478.

Alumen scissum. Columel. lib. 6. cap. 13. i. e. Scissile. V. SCHISTOS.

Capilli scissi. Tibul. lib. 1. 10. 55.

Tunica scissa. Ovid. 11. Epist. 57.

Vestis scissa. Virg. 12. Æn. 609.

Viscera scissa. Ovid. in Ibin, 280.

SCISSUM, Adv. Prudent. Tetrast. 9.

Ecce Dei famulis scissim freta rubra dehiscunt.

SCISSIO, ònis. f. Macrobi. Somn. Scip. 1. 6. Ratione scissionis.

SCISSUS, ùs. m. [σχιστός] pro ipsa Scissura. Varro, Scissu materiæ fatigatus, quiescebat lectulo. Gloss. Cyrill. Σχίσμα, Scissura, Scissus.

SCISSURA, æ. f. [σχίσμα] Gl. L. G.] Plin. lib. 11. cap. 28. Pennæ infestis omnibus sine scissura.

Scissura Nili. Plin. lib. 5. cap. 9. Adde Cels. 6. 18. & Senec. N. Q. 3. 14.

SCISSOR, òris. m. [σχιστήρ] Qui obsonia conscindit. Petron. cap. 36. Processit statim scissor, & ad symphoniam ita gesticulatus laceravit obsonium. V. Douf. in loc. & Lipf. Sat. 2. 2.

SCISSILIS, e. Adj. [σχιστός] Quod scindi potest; vel Quod scissum est: ut, Scissile alumen, apud Celsum lib. 6. cap. 11. ubi quinquies hac dictione usus est.

SCINDULA, æ. f. Vegetius & alii dixerunt pro Scandula, quod vide. conf. Turneb. Advers. 22. 18.

SCINDULĀRIS, e. Adj. Apul. Met. 3. Tectum scindulare. V. ibid.

SCINGOMAGUS, i. m. [Σκινγόμαγος] Vicus est trans nostras Alpes, a quo Italia incipit. Strabo lib. 4.

SCINIS, vel SINIS, is. m. [σίνος] Latro Corinthius, Isthmum obfidens, quem memorarunt Propert. 3. 20. 37. Ovid. 7. Met. 440. & Stat. 12. Theb. 576. Pausan. Attic. p. 35. Wech.

SCINTILLA, æ. f. [σκήλη] Gl. L. G. & G. L.] proprie est, Quæ e silice, quum is cæditur, exsilire solet. Ovid. 4. Fast. 795.

Pars quoque, quum faxis pastores saxa feribant, Scintillam subito profluuisse ferunt.

Scintillis plurimis carbo. Plin. lib. 16. cap. 66.

Agere scintillas. Lucret. lib. 2. 674.

Excudere silicis scintillam. Virg. 1. Æn. 174. Al. Silici. [I. Silice, ult. pos. prod.

Profluuit scintilla. Ovid. 4. Fast. 796.

Ad alia etiam eleganter transferri potest. Cic. 10. Fam. 14. Scintilla bellis, pro Reliquiis. Cic. Anteq. iret in exsil. 14. Et quoniam animadvertisti illam conspirationem conflam ita esse restinctam, ut nulla scintilla compareat incendii, vos quoque Tribuniciam sedate temeritatem. Cic. 4. Acad. 61. Isti autem, quos tu probas, tantis offusis tenebris, ne scintillam quidem ullam nobis ad aspiciendum reliquerunt.

SCINTILLŪLA, æ. f. dimin. [σκήλη] Cic. 5. de Fin. 43. Non sine causa eas, quas dixi, in pueris virtutum quasi scintillulas videmus, e quibus accendi philosophi ratio debet.

SCINTILLO, [σκήλη] are. Splendere, micare, & veluti scintillas quasdam emittere. Plaut. Men. 5. 2. 77. Ut oculi scintillant vide. Plin. lib. 20. cap. 1. Hoc enim veri experimentum est, si admotum prius quam exstinguat, scintillare sursum ac deorsum cogat.

Cristæ scintillant. Sil. lib. 7. 593.

Oleum scintillat cum ardente testa. Virg. 1. Georg. 392.

SCINTILLATIO, ònis. f. [σκήλη] Plin. lib. 20. cap. 9. Prodesse tradit capitis doloribus, oculorum caligini, scintillationibusque, vel stomacho, præcordiis crudam ex aceto, &c.

SCIO, scīvi, scītum, [οἶδα] Gl. L. G. & G. L.] scire. Nosse, gnarum esse, cognitum habere. Ter. And. 1. 1. 68.

Scias posse habere jam ipsum suæ vitæ modum. Idem Hec. 3. 2. 25.

Quid? non sciunt ipsi viam, domum qua redeant?

Scire de argento ut factum sit, pro Quid factum sit de argento. Plaut. Afin. 3. 3. 153.

Scire de aliquo, pro Referre ab aliquo. Cic. pro Sull. 67. De quo aliquid scire ipse atque existimare potuisset. Ibid. 39.

Scire ex aliquo. Plaut. Curcul. 2. 2. 7. Nam quod scio, omne ex hoc scio. Ter. Heaut. 3. 1. 2.

Scire utrum. Cic. 15. Fam. 19. Velim scire, utrum ista sollicito animo, an soluto legas?

Ordine rem scire. V. ORDO.

Scire certum de cognitione virginis. Ter. Eun. 5. 3. 12. Cic. 1. de Orat. 22. Nihil certum sciri, nihil plane cognosci & percipi possit.

Scire pro certo. Liv. 25. 10. pr. Quid rei esset nemo satis pro certo scire. Certe & certo scire. V. CERTUS.

Incerto scio. V. INCERTUS.

Haud scio. Cic. 2. de Orat. 72. Magnum est quoddam opus, atque haud sciam, an de humanis operibus longem maximum. V. HAUD.

Quod sciam. Cic. 16. Att. 2. Sed non venerat, quod sciam.

Volo te scire illud, &c. Cic. 2. Att. 23. Primum igitur te scire volo, Sampliceranium, &c.

Ut scires. Puto apud Ovid. Sciendo. Sic Senec. Sueton. Aug. cap. 42. pr. Sed ut salubrem magis, quam ambitiosum principem scires. H. St.

Scires sæpe apud Ovid. omissa conj. sed paulo aliter tamen. V. Indicem Burn.

Tenere & scire, ut. Cic. pro Muren. 22. Ille tenet & scit, ut hostium copia: tu ut aquæ pluviae arceantur.

Scit omnes linguas, h. e. Novit, sive callet. Plaut. Pœn. prol. 112.

Scire fidibus, subaud. Canere. Ter. Eun. 1. 2. 53. Vetusta ellipsis, inquit Donat.

Scire Latine vel Græce. Cic. de Clar. Orat. 140. Non enim tam præclarum est scire Latine, quam turpe nescire. Idem 2. de Fin. 15. Quum Græce ut videor, luculenter sciam. [An subauditur Loqui?

In Imperativo. Cic. 6. Verr. 77. Apud Segetianos repertum esse, Judices, scitote neminem, neque liberum, neque servum, neque civem, neque peregrinum, qui illud signum auderet attingere.

Scire, in Infinitivo, pro Nomine. Pers. 1. Sat. 27.

Scire tuum nihil est, nisi te scire hoc sciat alter.

Sciri, Passivum. Cic. 2. de Orat. 30. Ars enim earum rerum est, quæ sciuntur: oratoris autem omnis actio opinionibus, non scientia continetur. V. Non. 2. 836.

Sciri potest de aliquo. Cic. 12. Att.

Scibo in futuro facit, antiquis, & Sciam. Ter. Heaut. 5. 2. 43. Aut scibis cujus sis. Idem Phorm. 5. 1. 38. Nemo ex me scibit. Idem Eun. 4. 4. 59.

Magis scibo. V. MAGIS.

Scibitur. Imperf. Plaut. Capt. 4. 2. 5.

Quod quum scibitur, per urbem irridebor.

Sciebatur inter eum. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Scin', pro Scifne. Ter. Eun. 4. 7. 30. Scin' tu ut tibi res sese habeat?

SCIENS, entis. [σέω] Gl. L. G. & G. L.] Partic. cui contrarium est Nesciens. Ter. Andr. 3. 2. 28.

Id ego jam nunc tibi renuntio, here, futurum, ut sis sciens. Idem Heaut. 4. 8. 32.

Nam te scientem faciam quicquid egero.

Sciens, Prudens. cui contrar. Insciens. Idem Adel. 4. 5. 78.

Ne forte imprudens faciam quod nolit, sciens cavebo. Ubi

Donatus, Sciens per alios. Sic Phorm. 2. 1. 7.

Verum scientem, tacitum, causam tradere adversariis. Idem Heaut. 5. 5. 6.

—egon' mea bona ut dem Bacchidi dono sciens? h. e.

Data opera, de industria, si rescivero. Cic. 7. Verr. 25. Certe nihil sciens prætermisi. [Vulgo Bene sciens, Scienter.

Si sciens fallo, Jurisjurandi formula. Idem 4. Acad. 146. Deinde ita teneri, Si sciens falleret, quod inscientia multa versaretur in vita. conf. SCIENTER.

Nullum a me sciente facinus occultatur. Cic. pro Sull. 86.

Scientem ludificari & calumniari. Cic. pro Rosc. Amer. 55. Quum enim aliquid habeat, quod possit criminosæ & suspiciosæ dicere, aperte ludificari, & calumniari sciens non videatur.

Contra fœdera scientem & inscientem facere. Cic. pro Corn. Balbo 13.

Scientibus omnibus. Cic. 6. Verr. 37.

Sciens prudensque. Cic. 8. Fam. 16. Etiam atque etiam, Cicero, cogita, ne te, tuosque omnes funditus evertas, ne te sciens prudensque eo demittas, unde exitum vides nullum esse. Ulpian. in l. Si procuratorem.

§. Si ignorantes. ff. Mandat. Scientes & prudentes auxilium appellatio- nis omiserunt. Idem in l. §. ult. ff. de ventr. in poss. mittend. Si sciens prudensque se prægnantem non esse, consumpserit.

Sciens Adj. [ἐπιστήμιος] Gl. L. G. [ἐπιστήμιος] Græc. Lat.] Fere cum Genitivo, ut

Sciens locorum, ἐπιστήμιος τῶν τόπων. Gloss. Lat. Gr.

Sciens, cum Genitivo. Varro 3. de R. R. cap. 3. Primum, inquit, dominum scientem esse oportet eorum animalium, quæ in villa, circum-

ve eam ali possunt. Sic Gell. lib. 18. cap. 5. Sciens Latinæ linguæ. In Macrobio tamen legitur lib. 6. cap. 9. Linguæ Latinæ sciens. Et apud Quintil. lib. 9. cap. 3.

Sciens agendi. Patere. lib. 2. 88. Vir, ubi res vigiliam exigeret, sane exsomnis, providens, atque agendi sciens. De Mæcenate loquitur.

Sciens citharæ. Hor. 3. Carm. 9. 10.

Fieri scientem consilii alicujus. Senec. Thyeste 3.

Sciens pugnæ, Doctus ad pugnandum. Acron. Hor. 1. Carm. 15. 24.

Compar. [ἐπιστημονέστερος] Cic. pro Lege Manil. 28. Quis igitur hoc homine scientior unquam aut fuit, aut esse debuit?

Venefica scientior. Hor. Epod. 5. 72.

Superl. Cic. 1. de Orat. 214. Regendæ Reip. scientissimus. Columel. lib. 11. cap. 3. Sit oportet idem scientissimus, robustissimusque.

Scientissimus regionum. Sallust. Jugurth. cap. 100.

SCITURUS, a, um. [ἐπίδοτος] Partic. Lucan. lib. 6. 168.

—sequuntur Scituri juvenes.

SCIENTER, [ἐπιστημονώς, ἐμπειρώς, καὶ ἐπισταμένως] Gl. L. G.] Adv. Cum scientia Plin. in Paneg. cap. 64. Explanavitque verba, quibus caput suum, domum suam, si scienter fefellisset, deorum iræ consecraret.

Cum aliquibus moderate & scienter uti. Cic. 2. Off. 18.

Scienter, Scite, perite. Cic. de Clar. Orat. 199. Ut enim ex nervo-

rum sono in fidibus, quam scienter ii pulsi sint, intelligi solet. Suet.

in Tito, cap. 3. Sed ne musica quidem rudis, ut qui cantaret & psal-

leret jucunde scienterque.

Perite & Scienter. Cic. de Clar. Orat. 195. Quam omnino multa de con-

servando jure Civili? quæ quidem omnia, cum perite & scienter, tum ita

breviter & pressè & satis ornate & pereleganter diceret.

Animadvertere & interpretari aliquid scienter. Cic. 1. de Divin. 92.

Compar.

Compar. Cic. in Orat. 175. Nam neminem in eo genere scientius verfatum Iſocrate conſtitendum eſt. i. e. Eruditius, peritius.

Superl. Cic. 1. de Divin. 16. Hetruria autem cælo tacta ſcientiſſime animadvertit. Idem 4. de Fin. 21. Perge porro, ſequentur enim quæ tu ſcientiſſime complexus eſ.

SCIENTIA, æ. f. [ἐπιστήμη, γνῶσις Gl. L. G.] Qua aliquid ſcitur; ut, Conjuratioris ſcientia. Tacit. 16. Ann. 17. Futurorum malorum ignoratio utilior eſt, quam ſcientia. Cic. 2. de Divin. 23.

Scientia, Alicujus rei parta cognitio. Cic. 1. de Nat. Deor. 117. Sanctitas autem eſt ſcientia colendorum deorum. Idem 1. Offic. 153. Prudentia eſt rerum expetendarum, fugiendarumque ſcientia. Idem 1. Acad. 41. Et ſi ita erat comprehenſum, ut convelli ratione non poſſet, ſcientiam: ſin aliter, inſcientiam nominabat.

Citra ſcientiam. V. CIRA, præpoſitionem. Hominibus nihil eſt jucundius ſuavitate ſcientiæ. Cic. 3. de Orat. 53.

Cognitio & ſcientia. Cic. 1. Off. 18. Omnes enim trahimur & ducimur ad cognitionis & ſcientiæ cupiditatem. Idem 5. de Fin. 48. Tantus eſt innatus in nobis cognitionis amor & ſcientiæ, ut nemo dubitare poſſit, &c.

Legitur & Amor cognitionis & ſcientia. 5. de Fin. ubi de pueris loquitur. H. St. Idem locus eſt. Sed ſcientiæ omnino cum emendatis codd. legendum eſt.

Disciplina & ſcientia. Cic. 1. de Divin. 91. Nec quiſquam rex Perſarum poteſt eſſe, qui non ante Magorum diſciplinam, ſcientiamque per- ceperit.

Juris Civilis ſcientia: cui opponitur Ignoratio juris. Cic. 1. de Legib. 18.

Machinalis ſcientia, Mechanice. V. MACHINA.

Militaris rei ſcientia. Cic. pro Lege Manil. 28.

Officiorum civilium ſcientia. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Bene dicendi ſcientia. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Recte loquendi ſcientia. Quintil. lib. 1. cap. 4.

Uſus & ſcientia. Cic. in Orat. Uſum loquendi populo conceſſi, ſcientiam mihi reſervavi. H. St. V. paulo infra Reſervare ſcientiam.

Scientia de. Cic. pro Sull. 39. Cujus ſcientiam de omnibus conſtat fuiſſe, ejus ignoratio de aliquo, purgatio debet videri.

Efficax ſcientia. Hor. Epod. 17. 1.

Multa ſcientia. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Trivialis ſcientia. Quintil. lib. 1. cap. 4.

Afferre ſcientiam. V. Afferro.

Comprehendere aliquid ſcientia. Cic. 6. Fam. 12.

Conſequi omnium magnarum rerum atque artium ſcientiam. Cic. 1. de Orat. 20.

Dare ſcientiam artium. Cic. 2. de Divin. 123. Muſæ ſcribendi, legendi, ceterarum artium ſcientiam ſomniantibus non dabunt.

Efficere ſcientiam. Cic. 1. de Divin. 2. Chaldaei diuturna obſervatione ſiderum ſcientiam putantur effeciſſe, ut prædici poſſet, quid cuique eventurum, & quo quique fato natus eſſet.

Exercere ſcientiam. Quintil. lib. 1. cap. 4. Sed exercere altiffimam quo- que eruditionem ac ſcientiam poſſit.

Habere ſcientiam magnarum artium. Cic. 7. Fam. 3. Et 2. de Divin. 131. Si dii ea nobis obſciunt, quorum neque ſcientiam, neque explanationem habeamus. Al. Explanatorem.

Habeo ſcientiam natandi. Celf. lib. 5. cap. 27. tit. ſecundo.

Habere ſcientiam in re aliqua. Cic. 2. Philip. 8. Quo me teſte convinces? an chirographo, in quo habes ſcientiam quaſtuofam?

Proſiteri ſcientiam. Cic. 2. de Orat. 36.

Reſervare ſcientiam ſibi. Cic. in Orat. 160. Quum extorta mihi veritas eſſet, uſum loquendi populo conceſſi, ſcientiam mihi reſervavi.

Sumere certam ſcientiam rei, Cui ſuſpicio opp. Auctor ad Heren. lib. 4. 54. Veſtrum eſt, Judices, his in unum locum collatis, certam ſumere ſcientiam, non ſuſpicionem maleficii.

Tenere medicinæ ſcientiam. Cic. 4. Fam. 5. Qui in alienis morbis pro- ſtentur tenere ſe medicinæ ſcientiam, ipſi ſe curare non poſſunt.

Tenere ſtabilem rerum ſcientiam. Cic. 1. de Finib. 65.

Tentare auguratus ſcientiam. Cic. 1. de Divin. 32.

SCIENTIOLA, æ. f. dimin. Arnob. 2. Concinnavit ſcientiolas artium.

SciUS, a, um. Adj. Idem quod Sciens. Unde compoſita Conſcius, Inſcius, Neſcius, Præſcius, &c. Gloſſ. Lat. Græc. SciUS, Εἰδὼς. V. Voſſ. Etym. in Scio.

SciUS, alicujus rei. Macrobi. lib. 6. cap. ult. Lucilius vir apprime linguæ Latinæ ſciUS. Apud Gellium tamen lib. 13. cap. 5. legitur, Linguæ Latinæ ſciens. V. Sciens.

SciUS & Conſcius hoc differunt, quod SciUS ſecum: Conſcius cum alio ſciUS eſt: licet Conſcius indifferenter poſitum legerimus. Nonius 5. 29.

In Gloſſ. Lat. Gr. Εἰδὼς SciUS, in Græc. Lat. Conſcius, Sciens redditur.

SCİOLUS, a, um. Adj. i. e. Semidoctus, litteris leviter tinctus, qui quum in muſarum ædem vix a limine inſpexit, nihil tamen non audent, falſaque eruditionis opinione intumeſcit. Arnob. 2.

SCİBİLIS, e. Adj. Quod ſciri poteſt. Tertull. adverſ. Marc. 5. 16.

SCİTUS, a, um. Adj. [ἐπίμαρ, χαρίεις Gl. L. G.] Sciens & argutum. Ter. Eun. 2. 2. 23.

Scitum hercle hominem, hic homines prorsus ex ſtultis inſanos facit.

Interrogationes ſcitæ. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Scitus lyræ, Sciens lyra canere. Ovid. 5. Faſt. 54.

— & curvæ ſcita Thalia lyræ.

Vadorum ſcitus. Ovid. 9. Met. 108. h. e. Peritus.

Scitus, Placens, elegans. Plaut. Merc. 4. 4. 15. Satis ſciturum filium mulieris. Ter. And. 3. 2. 6. Per ecactor ſcitus puer natus eſt Pamphilo. conf. Feſt.

Scitum eſt, Argutum, elegans, & prudenter factum. Ter. Heaut. 1. 2. 36.

Scitum eſt, periculum ex aliis facere, tibi quod ex uſu fiet. Idem Phorm. 5. 4. 2.

Quam ſciturum eſt, ejuſmodi parare animo cupiditates,

Quas quum res adverſæ ſient, paulo mederi poſſis? Cic. 3. de Orat. 226. Scitum eſt enim cauſam conferre in tempus, cum, &c.

Scitum eſt enim, quod Carneades noſter dicere ſolebat. Idem in Orat. 51.

Idem 2. de Divin. 51. Vetus autem illud Catonis admodum ſciturum eſt.

Idem pro Planc. 35. Ego autem, ſi quid eſt, quod mihi ſciturum eſſe videatur, & homine ingenuo dignum atque docto, non aſpernor. [i. e. Scite di- ctum, facetum.

Conſilium ſciturum. Plaut. Trin. 3. 3. 35.

Sciturum, ut ego opinor, conſilium inveni.

Sciturum, pro Juſſu vel Decreto. V. paulo infra in ſciſco.

SCİTE, Adv. [ἐνφραῖς] Docte, artiſticioſe, venuſte. Ter. Heaut. 4. 5. 16.

At ſi ſcias, quam ſcite in mentem venerit.

Satis ſcite. Cic. 11. Fam. 16. Satis ſcite & commode tempus ad te cœpit audeundi.

Mire ſcite. Idem 4. Verr. 87. Capella quadam, ea quidem mire, ut etiam nos qui rudes harum rerum ſumus, intelligere poſſimus, ſcite facta & venuſte.

Scite ſcitus. Plaut. Caſin. 3. 1. 8. Eho nimirum ſcite ſcitus eſ.

Scite & litterate perſcriptæ rationes. Cic. in Piſon. 61.

Superl. Scitiſſime ſeparare. Gell. 10. 11.

SCİTULUS, a, um. Adj. dimin. Plaut. Rud. 2. 7. 7. Qua ſunt facie? ſ. ſcitula. Ibid. 4. 1. 3.

Atque ambas forma ſcitula atque ætatula.

SCİTULE, Adv. dimin. Apul. 7. Met. p. 192. Elmenh. Tuceta concinnat, apponit ſcitule. Idem lib. 2. p. 123. Prællæ ſcitule miniſtrantes. [Sed melius Scitulæ.

SCİLICET, [ὁμοῦ Gl. L. G.] Conſirmandi Adverbium, idem quod Scire licet, Videlicet, vel Certe: ſed per amaritudinem quandam cum deriſu permiſſum, ut ait Valla lib. 2. ut ſit Adverbium negandi per ironiam.

Virg. 4. Æn. 379.

Scilicet iſt ſuperis labor eſt. Ter. And. 1. 2. 14.

Meum gnatum rumor eſt amare. v. id populus curat ſcilicet. Hoc eſt, veluti per ſenſum contrarium, nimirum, Id populus non magnopere curat. Ita exiſtimat, populo non maxime eſſe curæ, filius tuus amet, necne. Cic. 4. Acad. 96. Quid enim faceret huic concluſioni, Si lucet lucet: lucet autem, lucet igitur? Crederet ſcilicet. Ovid. 2. Met. 471.

Scilicet hoc etiam reſtabat, adultera, dixit,

Ut ſecunda fores, &c.

Scilicetque. Cic. pro Milon. 48. Scilicetque latronem ac ſcarius abjecti homines & perdit deſcribebant.

Scilicet. Virg. Georg. lib. 1.

Ter ſunt conati imponere Pelio Oſſam

Scilicet, atque Oſſæ frondofam imponere Olympum. Ubi Sci- licet alii ſinem præcedentis verſus, alii principium ſequentis eſſe volunt.

H. St. Exſtant v. 281. 282.

Scilicet; interrogativum. Cic. pro Rabir. perd. reo 14. Scilicet tibi gravi- orem dolore patri tui mors attulit, quam C. Graccho fratris?

Quis? tu ipſe ſcilicet laudator & factorum & ſcriptorum meorum. Cic.

7. Att. 1.

Quid ad hæc Nævius? ridet ſcilicet noſtram amentiam. Cic. pro Quint. 55.

Scilicet, nonnunquam ſine amaritudine dicitur, & irriſione: & Adverbium affirmandi eſt, pro Certe. In reſponſione. Ter. And. 5. 4. 48. Idem Eun. 5.

8. 10. Fratris igitur Thais tota eſt? c. ſcilicet. Cic. 4. Att. 6. Si taceo, oppreſſus & captus, quo dolore eſſe debeo? quo ſum ſcilicet.

Seq. Nunc. Ter. Heaut. 4. 5. 44.

— neque tu ſcilicet

Eo nunc confugies; quid mea? num mihi datum eſt?

De Lentulo ſcilicet ſic ſero ut debeo, virum bonum & magnum hominem perdidimus. Cic. 4. Att. 6.

Peto igitur a te, tanto ſcilicet ſtudio, quanto intelligis debere me petere pro homine tam mihi neceſſario & tam familiari. Cic. 13. Fam. 26.

Suſpenſo animo exſpecto primum te ſcilicet, deinde Marionem. Cic. 16. Fam. 3.

Scilicet id agitur, utrum hac petitione, an proxima Prætor ſias. Cic. 10. Fam. 26.

Scilicet, ſi iſta Juppiter ſignificaret, tam multa fruſtra fulmina emitteret? Cic. 2. de Divin. 44.

Scilicet, [ὁμοῦ] pro Id eſt, vel Nempe, ſive Nimirum ponitur. Ter. Heaut. 5. 1. 18.

— nam ubi deſponſam nuntiaviſti filio,

Continuo injeceſſe verba tibi Dromonem, ſcilicet,

Sponſæ veſtem, aurum, ancillas, opus eſſe argentum ut dares. Cic. 2. in Catil. 19. Quibus hoc præcipiendum videtur, unum ſcilicet & idem, quod ceteris omnibus, ut deſperent ſe id quod conantur conſe- qui poſſe. Idem 2. Q. frat. 5.

Quid tu in eo potes? nihil ſcilicet. Cic. 11. Att. 7.

Pro Scilicet, aliquando Nimirum poſuit Cicero; ut pro Roſc. Amer. 128. Opinor enim eſſe in lege, quam ad diem proſcriptiones, venditioneſ- que fiant: nimirum ad Calend. Junias. Aliquando, Videlicet; ut pro Cluent. 148. Qui eorum, quorum? videlicet qui ſupra ſcripti ſunt.

Nonnunquam eleganter ipſe Cicero ſubicit ipſum Scilicet; ut pro Muren. 66. Quem non poenitebat facere idem, quod tu, habere eruditiffimum hominem, & pæne divinum, domi, cujus oratione & præceptis &c. aſperior non eſt factus. h. e. Habere ſcilicet hominem.

Et ſcilicet. Cic. 1. Q. frat. 2. Et Flavii cauſa, & ſcilicet Pompeji omnia facies.

SCİSCİTOR, [ἐνφραῖς, συνδάνομαι, φιλοπευσῶ Gl. L. G.] æri. dep. Idem quod Scitari. Cic. in Orat. 33. Quod quidem ego, Brute, ex tuis litteris ſen- tiebam, non te id ſciscitari, qualem quid in inveniendi & in collo- ſumum eſſe oratorem vellem: ſed id mihi quaerere videbare, quod genus iplius orationis optimum judicarem. Ter. Eun. 3. 4. 10.

Niſi quicquid eſt, procul hinc libet prius quid ſit ſciscitari. Cic. 1. de Nat. Deor. 17. Epicuri ex Vellejo ſciscitabar ſententiam.

Sciscitari aliquem. Sueton. in Domit. cap. 15.

SCİSCİRO, [ἐνφραῖς] ære. Activum protulit Plaut. in Merc. 2. 3. 52.

Paucula etiam ſciscitare prius volo. c. h. dic quid velis.

SCİSCİTATUS, a, um. Partic. Paſſ. Ammian. 25. 8. Omnium ſententiis ſciscitatis.

Active apud Petron. cap. 137. Sciscitata cauſam triſtitiae.

SCİSCİTĀBUNDUS, a, um. Adj. Percontareturque Antonium P... ſciſ- citabundus, qui &c. H. St. Videntur Pontani verba ex Antonio dialogo.

SCİSCİTĀTIO, ōnis. f. Petron. cap. 24. Diligentiffima ſciſcitatione quaerere. Ammian. 25. 4. Præſagiorum ſciſcitationi nimis deditus. [An Nimie?

SCİSCİTĀTOR, ōris. m. Martial. 82. 16.

— ſciſcicator urinæ. al. Suſcicator rectius.

SCISCO, scīvi, scītum, [πυνδίσκομαι Gl. L. G.] ēre. Idem significat quod Scire, vel Rescire. Plaut. Amph. 5. 1. 17. Accurro ut sciscam quod velit. Scisco, Sententiam dico. Paulus. Al. Sciscito. [Neutrum probe. Sciscere, [κυσθῆναι] Sancier, Decernere. Plaut. Curcul. 4. 2. 23. Rogitationes plurimas propter vos populus scivit. Cic. pro Flacc. 15. Quæ scisceret plebs, aut quæ populus iuberet, fummos concione, distributis partibus, &c. Idem de Provinc. Consul. 36. Simul ostendit etiam se sciscere legem, quam esse legem neget. Idem 2. de Legib. 13. Quid quod multa perniciose, multa petisere sciscuntur in populis, quæ non magis legis nomen attingunt, quam si latores aliquas concessu suo sanxerunt? Sic pro Planc. 35. Plancus primus legem scivit de publicanis. Sil. lib. 7. 541.

— nunc munera Martis

Æquent imperio, & solem concedere nocti

Sciscant, &c. V. SCITUM infra.

Sciscor & Scisco in eadem significatione fuerunt apud veteres, teste Priscian. 8.

SCITUM, i. n. [δύμνη, ψήφισμα Gl. G. L.] Jussum, decretum, fancitum. Liv. 10. 22. Et L. Volumnio ex Senatusconsulto & scito plebis prorogatum in annum imperium est. Cic. pro Corn. Balb. 42. Potuit magis fundus populus Gaditanus fieri, &c. scitum fit fundus, quum scita ac iussa nostra sua sententia comprobant, quam quum hospitium fecit? Fatalis sciti lex. Firmic. lib. 1. cap. 3.

Scitum facere Cic. de Opt. gen. Or. 19. De hoc igitur Ctesiphon scitum fecit, nullis ab ipso rationibus relatis, ut corona aurea donaretur. conf. præced.

Scita artium, quæ Græci vocant Dogmata. Senec. Epist. 96. Præterea nulla ars contemplativa sine decretis suis est, quæ Græci vocant dogmata: nobis vel Decreta licet appellare, vel Scita, vel Placita.

Scitum populi dicebatur, quod sine plebe cunctus patricius ordo, rogante patricio, suis suffragiis iussit. Quod autem aliquo interrogante ex patribus, & plebe suffragante, scitum esset, id jam Leges scriptæ dicebantur. Sed illud Plebei scitum est, quod Tribunus plebis sine patriciis plebem rogavit; id est, consuluit; plebsque scivit. Plebes autem est omnis populus, præter Senatores, & præter Patricios. Hæc Festus.

SCITRO, are. frequent. pro Scire. Ammian. 30. 5.

SCITOR, [σκιόωμαι] āri. a Scisco. Interrogare, seu Investigare, quæ occulta magis ac secretiora sunt. Virg. 2. Æn. 114.

Suspensi, Eurypylum scitatum oracula Phœbi

Mirtimus. Ovid. 10. Met. 357.

Nominibus dictis, cujus velit esse mariti? Hor. 1. Epist. 7. 60.

Scitari libet ex ipso, quodcumque refert, dic.

Scitari causam viz. Ovid. 2. Met. 511.

Nomen scitari. Ovid. 2. Met. 741.

SCITATIO, ōnis. f. Interrogatio. Ammian. 18. 9.

SCITATOR, ōris. m. Ammian. 22. 8.

SCITAMENTUM, i. n. [κρημίσματα] Gell. lib. 18. cap. 8. Ceteraque hujusmodi scitamenta. i. e. Scite & argutule, ut ipsis videntur, excogitata orationis ornamenta. Utitur & Macrobi. lib. 7. Saturn. cap. 14. Scitamenta apud Plaut. sunt Cibi sciti aut elegantes, Men. 1. 3. 26.

Atque aliquid scitamentorum de foro obsonarier.

Post SCITUS: H. St. Formam tamen servat nominis verbalis.

SCIOGRAPHIA, V. SCIAGRAPHIA.

SCIONE, [σκίων] Plin. lib. 4. cap. 10. Oppidum Macedoniæ in sinu Thermaico.

SCIOPODES, V. SCIAPODES.

SCIOTERICON, Horologium, V. SCIATHERICON.

SCIPIO, ōnis. m. [σκιόπτεω] Baculus. Plaut. Afin. 1. 1. 110.

Nam ego illud argentum tam paratum filio

Scio esse, quam me hunc scipionem contui. Idem Amph. 1. 3. 22.

[Gloss. Lat. Græc. Scipio, σκίπτεω. [Forte σκίπτεω. Unde fluxisse Lat. dictio videtur. Apud Polluc. 10. 29. extr. σκίπτεω. Mss. σκίπτεω.]

Scipio eburneus, aquilam sustinens, fuit inter insignia Consularis potestatis apud Romanos. Veteres autem consules Scipionem tantum gerebant die triumphii. Dionys. 5. Hinc, triumphanti tribuit. Juven. 10. Sat. 43.

Da nunc & volucrum, scepro quæ surgit eburno. At postea quotidie gestabant, & cum Scipione curiam ingrediebantur. V. Serv. ad Virg. 11. Æn. 238. Liv. 5. 41. M. Papirius unus ex his dicitur Gallo barbam suam (ut tum omnibus promissa erat) permulcenti, scipione eburno in caput incusso, iram movisse. [Consularis scipio in nummis utrinque præpilatus, Triumphalis cum aquila.

Scipio eburneus in donis Regum. Idem 30. 15. Ibi Masinissam primum Regem appellatum, eximiique ornatum laudibus, aurea corora, aurea patera, sella curuli, & scipione eburneo, toga picta, & palmata tunica donat.

Scipio, in vite, quo ipsa uva veluti baculo sustinetur: Scapum Varro, nostri Caudam appellant, alii Pedem uvæ. Columel. lib. 12. cap. 43. Tum vinaceorum pes bene prelo expressus proruit, & modice separatis scipionibus, resolutaque intrita folliculorum, in dolio substernitur. Idem de arboribus, cap. 8. Quum scipionis amplitudinem acini habuerint, radice tenus vitem præcidit.

A Scipione Gens patricia Romæ Scipionum nomen fortita est.

SCIPIO, Corneliorum cognomen. [σκίπιον] Scipiones dicti, teste Macrobio 1. Sat. 6. quod Cornelius quidam cognominem patrem, luminibus carentem, pro baculo regebat, quem scipionem veteres appellabant, uti jam observatum fuit.

P. Cornelius, Cn. F. L. N. Scipio, cum quo primum imperatore Annibal signa in Italia, ad Ticinum, contulit. Is quum Cn. fratri conjunctus, multas esset in Hispania victorias consecutus, resque gessisset memoratu dignas, demum, cum Magone Pœno & Indibili Hispano loco difficili congressus, dum se offert ubi plurimum periculi erat, una cum exercitu. occiditur. Livius lib. 21. & 25.

P. Cornelius, Scipio Africanus, hujus filius, cujus vitam ac res gestas multi veterum litteris mandavere. Is puer certis diei horis secretum templi petere solebat, putabaturque apud vulgus cum Jove loqui: annum agens decimum septimum, a patre in castra ductus est principio bel. Pun. 2. Constatat jam tunc in congressu Annibalis primo circumventum ab hostibus, ac faucium patrem liberasse, ut sunt auctores. Reliqua apud Livium, Plutarchum, Aurel. Vict. &c. V.

P. Cornelius Scipio Æmilianus, qui & Africanus minor L. Æmilii Pauli fil. ab P. Africani majoris filio adoptatus, Numantiam evertit, in qua

expeditione militem corruptum in disciplinam pristinam, ejectis scortis, restituit. Factus etiam Consul ante ætatem, ac Carthaginem missus, eam penitus sustulit: idque de sententia Catonis in Senatu, qui præmaturos ac recentes ostentans fides, ait, Eæ, Patres Conscripti, Carthagine nuper allatæ sunt, tam prope domum hostem habemus. V. Sil. 13. 615. P. Cornelius Scipio Nasica, Cn. Scipionis, qui una cum P. fratre in Hispania cecidit, filius, a Senatu vir optimus judicatus, Matrem deum, tunc primum advectam, apudque virum optimum ex oraculo hospitio recipiendam, excepit. Quum adversus auspicia Consulem se a Graccho nominatum comperisset, magistratu se abdicavit. Cenfor statuas, quas sibi Consul quisque in foro per ambitionem habebat, sustulit. Consul Delminium, Dalmatiæ urbem, expugnavit, Imperatorisque nomen a militibus, & a Senatu triumphum oblatum recusavit. Eloquentia primus, jurisconsultissimus, ingenio sapientissimus fuit: unde vulgo Corculum dictus. Hæc fere auctor de Viris Ill. cap. 44. Quem filium cum patre confundere putant viri docti. V. Schott. not.

P. Scipio item, qui Serapio cognominabatur, propter similitudinem suarii cujusdam negotiatoris. Ob id erat in Tribunatu plebi admodum gratus, dignusque Africanorum familia. Nec erat in bonis funeris impensa. Asses ergo contulit populus, ac funus elocavit: quaque præferebatur, flores e prospectu omni sparsit. Hæc Plin. lib. 21. cap. 3. [Idem ac superior est Valerio 9. 14. 3.]

Cn. Scipio Africani filius, ponitur inter eos apud Valerium 3. 5. pr. qui a parentibus claris degeneraverunt: inter eruditos tamen a Cic. in Brut. describitur. Plutarchus in Africano, nihil sane de eo se compertum habere dicit, nisi eum Præturam gessisse, & in ea consequenda, a Cicerejo patris scriba adjutum fuisse.

Q. Cæcilius Metellus Pius Scipio, Pompeji Magni focer, post bellum Pharsalicum inter Pompeianos bellum refoventes in Africam se recepit cum exercitu & Catone, Juba etiam rege adscito. Qui primo feliciter adversus Cæsarianos pugnans, victus tandem in fuga occubuit. V. Hirt. de Bello Afric.

Scipionem cognomento Salutationem, e Corneliorum familia, alioquin virum despectissimum, inter præliandum in Africa, perinde ac exercitus ducem Cæsar præposuit, quod cognosceret adversarios vetusto quodam confidere vaticinio, quod semper in Africa, vincere fatale Scipionum generi foret. Plutarch. in Cæsare.

SCIPIADA, vel SCIPIADES, æ, m. [σκίπιάδης] patronym. Pl. Scipiadæ, pro Scipionibus ipsis. Virg. 2. Georg. 170.

Scipiadas duos bello.

Fortis Scipiada. Hor. 2. Serm. 1. 17.

Scipiadæ duces rapidi. Virg. in Culice v. 369.

Gentis fulmina Scipiadæ. Sil. lib. 7. 106.

SCIRA, orum. n. pl. [σκίρα] Celebritas fuit populi Atheniensium, in qua umbraculæ & scenæ fiebant, quæ eo nomine dicerentur, fere, ut similis esset Scenopægiæ Hebræorum. Lil. Syntag. 17. Hiflor. Deorum.

SCIRAS, ædis, f. [σκίρας] Ægina quondam dicta est, unda & Minerva Sciras appellatur, & locus alter Atticæ Scira, & mensis Scirophorion. Strab. lib. 9.

SCIRESSA, Mons in Achaia notissimus, de quo Plin. lib. 4. cap. 5.

SCIROMA, V. SCIRRHOMA.

SCIRON, ōnis. m. [σκίρων ἢ σκίρων] Latro fuit, cujus ossa quum in mare cecidissent, in scopulos conversa feruntur, quæ adhuc Scironia saxa vocantur. Ovid. 7. Met. 443.

Tutus ad Alcatheen Lelegeia mœnia limes

Composito Scirone patet: &c. Filius fuit Canethi & Heniodes.

[An Heniodes? H. St.] Pythei locum in Megara habitavit, quem dixerunt petras Scironides, unde viatores spoliatos præcipites agebat. Alii tradunt hospitibus jejulare coactis, panem pedibus offerre confueville: & apprehendentes, calcibus in mare de præcipitio deturbare. Megareses scribunt virum bonum fuisse: & ejus filiam Endeidem Æaco Jovis filio nupsisse: & ex his natos esse Peleum & Telamonem: ut Plutarch. auctor est. Scironem Thefeus interemit. Hujus meminit Ovid. 2. Epist. 69.

Quum fuerit lectus Sciron, torvusque Prociestes. Propert. lib. 3. 14. 12.

Nec tamen est quisquam, sacros qui lædat amantes,

Scironis media sit licet ille via.

Item ventus Caurus, spirans a faxis Scironiis, haud procul Athenis. Sen. Quæst. Nat. 5. 17. Athenas infestat Sciron. V. & Dalechamp. ad Plin. 2. 47.

SCIRONIUS, a, um. Adj. [σκίρωνος ἢ σκίρωνος] ut, Scironia saxa, [σκίρωνος πέτρας] Scopuli sunt non longe ab Athenis, de quibus Strab. lib. 9. Post Crommyona igitur Scironides Atticis finibus imminent petrae, juxta mare transitum non relinquentes. Super eas autem via est in Atticam atque Megara ab Isthmo ducens. Adeo autem magis ac magis via petris propinquat: ut in multis ejus partibus præcipitium viatori minetur: tam excelsus & transitu periculosus mons incumbit. Hoc in loco Scironis res in monte gestæ, latronumque, & flectentes ad terram arbores pinus, fabulis memorantur, quos Thefeus obruncavit. Ab hisce locis extremis flantem, procellasque cientem sævum Caurum produunt, Athenienses Scironem appellant. V. SCIRON supra. Hic paulo ab Argeste deflexus esse dicitur, qui & Olympius vocatur, & a nonnullis Hellepontius. Claud. de Bell. Get. 188.

— vallata mari Scironia rupes.

SCIRPUS, i. m. [φλῆς, σκίρπος]. Gl. L. G. & G. L.] est, ut ait Donatus in Ter. And. 5. 4. 39. sine nodo, & lævis Junci species, palustris res. Festus, Scirpum est id, quod in palustribus locis nascitur, læve & procerum, unde tegetes fiunt. Hic neutro genere declinat Festus. Al. tamen legunt Scirpus. Scribitur nonnullis abscque c post s primam litteram, Sirpus. Scyrpus a nonnullis per y psilon.

Inde proverbium, Nodum in Scirpo quærere, ductum est, de his qui difficultates vident, ubi non sunt; vel ut ait Festus, In eas natum res, quæ nullis impedimenti sunt. Ennius apud Eundem,

Quærunt in scirpo (soliti quod dicere) nodum. Plaut. Men. 2.

1. 22. Ter. And. 5. 4. 39. Et Phorm. 4. 5. 3.

Scirpi, [σκίρποι] apud Gell. dicuntur Captiunculae, Argutiaeque, vel Ænigmata. Sic enim ait lib. 12. cap. 6. Quæ dicunt ænigmata, hoc genus quidam ex nostris veteribus scirpos appellant. Petrus tamen Crinitus & Cælius legunt Scirpos. Qui Scirpos legunt suam sententiam sic tuentur. Scirpis usos fuisse antiquos in vineis ligandis auctor est Varro lib. 4. de L. L. 31. Unde Scirpare pro Ligare usurparunt. Quæ autem ligantur,

ligantur, ea modo non carent. Nodum autem pro Difficultate, sententiaque obfcuritate capi, nemo dubitat. Unde est illud Horat. in Arte Poet. 191.

Nec deus interfit, nisi dignus vindice nodus

Inciderit. Qui vero Scrupus legendum putant, hac nituntur ratione. Scrupus proprie Lapillus est brevis, qui pressus sollicitudinem creat: unde Scrupus, pro Molestia & animi angore usurpatur. Porro ænigmatum interpretatio mentem viri studiosi nihilo reddit minus molestam, quam scrupulus in calceo, aut via scrupulosa pedem offendit. Mosellanus putat Scirpos dici Ænigmata per antiphrasim. Alias enim proprie Scirpus, Herbam quandam junceam, omnino enodem, significat. Unde proverbium extulit Ter. And. 5. 4. 39. Nodum in scirpo quæris. i. e. Scrupulos in re manifesta investigas. Apud Gellium vero sermones maxime nodosi & involuti, scirpi vocantur. Hæc ille. [Alii Scirpum, vel Sirpum apud Gell. Nassam piscatoriam exponunt.

SCIRPEUS, a, um. Adj. [σκιρπιός] Ex scirpo factum. Plautus Aulul. 4. 1. 9.

Quasi pueri, qui nare discunt, scirpea induitur ratis.

Imago scirpea. Ovid. 5. Fast. 659. conf. Varr. 6. L. 1. 3. ubi de Argeis.

SCIRPEA, æ. f. dicitur, Quæ virgis scirpatur, hoc est colligando implicatur, in qua sterus, aliudve simile vehitur jumentis. Ovid. 6. Fast. 680. — in plaustris scirpea lata fuit. Cato de R. R. cap. 10.

Crates stercorarias vimine contextas appellat Scirpeas. Al. Sirpeas. V. Scheff. de Re ve hic. 1. 7. & 2. 20.

SCIRPICULA, æ. f. [δερπις] Falx, qua in scirpandis, hoc est ligandis vineis utuntur, ad amputanda superflua ligamentorum. Varr. de L. L. 4. 3. 1. Idem de R. R. 1. 22. Falces dicuntur vineaticæ opus esse sex, scirpiculæ quinque. Cato de R. R. cap. 11. Al. Sirpicula.

SCIRPICULUM, i. n. [σκιρπικόν σιδάρον] Canistrum quod scirpis aut viminibus confectum est: a scirpando dicitur. Apud Columel. 10. 304. — cavo jam vimine textum

Scirpiculum ferrumineis onerate hyacinthis. Propert. 4. 2. 40.

Scirpiculis medio pulvere ferre rosam. Alii scribunt Sirpiculum, & Sirpiculis. V. f. l.

SCIRPICULUS, i. m. Dimin. Parvus scirpus. Varro 2. de R. R. cap. 2. Cum inter hæc bina loca, ut jugum continet scirpiculos, sic colles publice distantes pastiones, &c.

Eis ego ora verberabo scirpiculis. Plaut. Capt. 4. 2. 36. al. Surpiculis.

SCIRPO, ære. non occurrit, nisi in Varr. de L. L. 4. 3. 1. & ibi semper legitur Sirpo. Sirpiculæ, inquit, a Sirpando, id est Alligando. Sic Sirpata dolia, Quassa, cum alligata dicta.

SCIRRHOMA, ætis. n. [σκιρρῶμα] Duritia. Est & Affectio hepatis, vel aliarum corp. partium, curari nesciens. Plin. lib. 25. cap. 8. Hæc cum cera scirrhomata discutit. Suidas scribit σκιρρῶμα, cum littera solitaria.

SCIRRHUS, [σκιρρῶ] Tumor induratus cum nullo aut modico dolore, originem trahens ab atra bile, aut a pituita. Galen. lib. 14. Method. V. Plin. lib. 7. cap. 15. conf. dict. præced.

SCIRTARI, Populi Liburniæ apud Plin. lib. 3. cap. 22.

SCISCITOR, SCISCO, V. in SCIO.

SCISSILE, V. SCINDO. SCITOR, SCITUM, V. SCIO.

SCIURUS, i. m. [σκίρρος] Animal parvum, murini generis: sic dictum ἀπό τῆς σκίως, καὶ τῆς οὐρῆς, id est ab umbra caudæ. Nam quoties fuit dio, atque non sub tecto est, cauda illi pro tecto est atque umbra. Plin. lib. 8. cap. 38. Prævident tempestatem & sciuri: obturatisque, qua spiraturus est ventus, cavernis, ex alia parte aperiunt fores: de cetero ipsis villosior cauda pro tegmento est. Martial. lib. 5. 37.

Cui comparatus indecens erat pavo,

Inamabilis sciurus.

S C L

SLAVI vel SLAVI, orum. m. plur. Populi Germaniæ teste Tacit. Germ. 46. 1. 2. Alii rectius e Sarmatia fuisse existimant, uti judicat Cluver Ant. Germ. 3. 44.

SLAVONIA, æ. f. Eorundem sedes, olim Pannonia, inter Savum & Dravum sita.

SCLOPUS, i. m. [σλόψ] Sonus, qui ex inflatione buccarum erumpit. Perf. 5. Sat. 13.

Nec sclopo tumidas intendis rumpere buccas. Alii Stlopus dicitur per r.

S C N

SCNIPS, ἵππ. f. [σκιψ] Scnipes Vermiculi sunt culicibus similes: vitium oculos erodentes, quos rustici ampelotide terra enecabant. Galen. lib. 9. Simplic. Medicam. [Gloss. Græc. Lat. σκιψ, ἡ μύρμηξ, ἀκρίς, ἡ κάμψ, Curculo. scribe Curculio. Scribitur & Scips, σκιψ. V. Suid. in utraque voce.

S C O

SCOBINA, V. SCOBES.

SCOBES, & SCOBIS, is. f. secundum Priscianum: vel SCOBIS, is. m. secundum Phocam; [σείσθη, Gl. L. G. βίση G. L.] est Id quod ab aliqua materia minutissimum decedit, dum vel ferra scinditur, vel terebra perforatur, vel limat teritur: necnon ex attritione laterum scobs habetur, qua frequenter ad metalla & pavimenta tergendæ seduli ministri utuntur. Hor. 2. Serm. 4. 81.

Vilibus in scopis, in mappis, in scobe quantus

Confluit sumptus? &c. Plin. lib. 34. cap. 18. Alii elimatam scobem in fictili crudo coquant in caminis, donec percoquatur figlinum. Eburnea. Columel. lib. 7. cap. 10. Naufecantibus quoque salutaris habetur eburnea scobis sale fricto, &c.

Abiegnæ scobe. Colum. lib. 12. cap. 43.

Centrosæ scobs. V. CENTRUM.

Semodum scobis. Juven. 14. Sat. 64.

Scobem facit terebra. Columel. lib. 4. cap. 29.

SCOBINA, æ. f. [βίση] a Scobe, inquit Varro L. L. 6. 3. Lima enim materia fabrilis est. [An Limæ?

Scobina fabri. Plin. lib. 11. cap. 37. Postea arteria & stomachus denticulatus callo, in modum rubi ad conciliandos cibos, decrefcentibus crenis quicquid appropinquat ventri. Novissima asperitas, ut scobina fabri.

SCODRA, [Σκώδρα] Albanæ, qua contingit Dalmatiam, urbs, Turcarumque, cujus nunc est duronis, Præfecti sedes. Italis vulgo *Scutari*, ipsis autem Turcis *Ejcodar*. V. Plin. lib. 1. cap. 22. & Ptolem. lib. 2. cap. 17.

SCOLAX, acis. m. Funale. Midor. 20. 10. Funalia Græci scolaces vocant, quod sint scoliciæ, id est mortis. Sic vulgo legitur. Al. Quod sint σκολοί id est intorti. Quod magis congruum videtur. [Nec Latinos, Græcos dictionis hujus apud Lexicographos vestigia sunt.

SCOLRX, æcis. m. [σκολῆξ] Cæl. lib. 19. cap. 1. Scolecas autem Vermes interpretamur, quorum species aliquot sunt: nam qui sunt in virentibus lignis, ac humectis vocantur δῆκας, qui in aridis, Thrypes: vitium dicuntur lces, cornuum lpes, leguminum Troges, vestium σῆτες: sicuti chartis qui adnascuntur, appellantur Tilphæ.

SCOLĒCIA, æ. f. [σκοληκία] Plin. lib. 34. cap. 12. Est & alterum genus æruginis, quam vocant scolēciam, in Cyprio ære: hoc trito, alumine & sale, aut nitro pari pondere cum aceto albo quam acerrimo. &c. Teritur autem donec viride fiat contrahaturque se in vermiculorum speciem, unde & nomen. Hactenus Plin. σκολῆξ Græce Vermis dicitur.

SCOLĒCIUM, i. n. [σκολήκιον] Plin. lib. 24. cap. 4. Coccum autem illicis, vulneribus ex aceto recentibus imponitur. Epiphoris ex aqua, & oculis suffusus sanguine instillatur. Est autem genus ex eo in Attica fere, & Asia nascens, celerrime in vermiculum se mutans, quod ideo scolēcion vocant, improbantque. Gloss. Græc. Lat. Σκολήκιον, Vermiculum.

SCOLIUM, vel SCOLIUS, Mons in Pylo Arcadiæ, vel Thessalia. disputant enim de finibus Strabo & Sceptius. Strab. lib. 8.

SCOLŌPAX, æcis. f. [σκολόπαξ] Avis rostro oblongo, in partibus nostris frequens, *Becatiæ* appellamus. Noctu capitur retibus dum rostro ex-fugit terram. Quidam Gallinaginem appellant. V. Gesner. de Avib.

SCOLŌPENDRA, æ. f. [σκολοπένδρα] Piffis. Plin. lib. 9. cap. 43. Scolopendræ terrestribus similes, quas centipedes vocant, hamo devorato omnia interanea evomunt, donec hamum egerant, deinde reforbent. [Gloss. Græc. Lat. Σκολοπένδρα, Contifes, Centipes. Prior vox quid si-gnet nescio.

SCOLOPENDRION, i. n. [σκολοπένδριον] est herba, quam totus officinarum chorus herbariorumque, Ceteracum vocant, vel Ceterac, sine caule, sine flore, sine femine, pediculo nigro, &c. Ruellius lib. 3. cap. 67. Ad calculosus herba scolopendrium, quam nos calcifragam appellamus, belle facit confusa. Scrib. Larg. Comp. 150.

SCOLOPOMACHÆRION, i. n. [σκολοπομαχάριον] Cultellus pali ima-gine inter chirurgica organa a Galen. numeratus. Rhodig. 19. Lect. antiq. 1. [Gloss. Græc. Lat. Σκόλοψ, Sudis. Apud Henr. Steph. exstat Σχολομαχάριον.

SCOLUS, i. m. [Σκῶλο] Urbs in Græcia est, juxta Thebas, notat Plin. lib. 4. cap. 7.

Apud Scolum Bæotiæ præstantes fieri panes consueffe scribit Cæl. lib. 9. cap. 16.

Scolus, [Σκῶλο] Strab. lib. 9. Pagus est in ora Asopia sub Cythærone, sedes injucunda atque aspera. Indeque natum est proverbium, Ad Scolon neque ipse vades, neque alteri comes ibis. V. Chiliad. Ex eo quoque loco deductum Pentheum discerptum fuisse memoriæ proditur.

SCOLŪMOS, i. f. [σκόλυμος] Herba, quæ & Strobilus, quod echinum habeat nuci pineæ similem: & Cinara, quod cineribus gaudet, appellatur. Theodoros Carduum vertit. Est enim revera carduus sativus, quem vulgus *articolallum* vocat. Plin. lib. 22. cap. 22. Scolymon quoque in cibos recipit Oriens, & alio nomine limonium appellat. Frutex est nunquam cubitali altior, cristisque foliorum ac radice nigra, sed dulci. V.

CINARA. Nec me fugit (inquit Ruell. lib. 3. cap. 14.) Æginetam Paulum Aetiumque scolymon a cinara diremisisse, hanc officere stomacho, illum prodesse monstrantes. Nec invenio Græcis aliud habere discriminis, quam quod scolymos ferus est & silvester, cinara vero domita cultu ruditare mitior & altis. [Cinara, vox Græcæ originis est. Gloss. Græc. Lat. Κινάρα, Hic carduus, Carix, — & carice pastus acuta.

SCOMBRARIA, æ. f. [Σκωμβρία] Herculis insula est ad Carthaginem spectans, quam a Scombrorum multitudine, qui inibi capiuntur, eo nomine appellatam Strab. lib. 3. notat.

SCOMBER, vel SCOMBRUS, i. m. [σκόμβρος] Genus piscis marini. Plin. lib. 9. cap. 15. Cum thynnishæ & pelamides in Pontum ad dulciora pabula intrant gregatim cum suis quæque ducibus, & primi omnium scombri, quibus est in aquis sulphureus color, extra qui ceteris. Plaut. Capt. 4. 2. 71. Plin. lib. 32. cap. 11. Laudatissimi, scomber, salpa, sparus, &c. V. Columel. 8. 17. & Catul. 96. 8. Iberum piscem vocat Hor. 2. Serm. 8. 46.

Scomber, Ruellio significat eum piscem, qui apud Gallos dicitur *Maquerel*, a frequentibus scilicet maculis. Angl. *Mackerel*. Et vitiligines tibi-arium variegatarum ab igne per hiemem (cujus exemplum videre est in vetulis) dicuntur *Maquerel*.

SCOMMA, ætis. n. [σκόμμα] Latine dicitur Cavillom; est (ut ait Macro-b. lib. 7. Saturn. cap. 1.) Morsus figuratus, quia sæpe fraude vel urbanitate tegitur, ut aliud sonet, aliud intelligas, nec tamen semper ad amaritudinem pergit: sed nonnunquam in quos jacitur & dulce est π σκόμμα. [Gloss. Græc. Lat. Σκόμμα, Cavillacio. Σκόπτω, Cavillor.

SCOPÆ, ærum. f. pl. pr. dub. [σάρπη, Gl. L. G. & G. L.] Instru-menta quibus pavimenta verruntur. Plaut. Stich. 2. 2. 23.

Munditias volo fieri hic: ferte huc scopas, simulæ arundinem

Ut operam omnem aranearum perdam, & texturam improbem.

Scopæ, quasi Scobæ dicuntur, quod his purgantia veluti scobem edu-cimus. Perott. Sed discrepat quantitas.

Viles scopæ. Hor. 2. Serm. 4. 81. V. SCOBES.

Scopas dissolutas, Homines nihili nulliusque prorsum consilii Cicero vo-cat 7. Att. 13. L. Cæsarem vidi Minturnis ad v. 111 Calend. Febr. mane, cum absurdissimis mandatis, non hominem, sed scopas solutas, ut id ipsum mihi ille videatur irridendi causa fecisse. Idem in Orat. 235. agens contra eos, qui numeros orationis contemnunt, Scopas dissolve-re dixit, pro eo quod est, Rem prorsus inutilem efficere. Nam Scopæ colligatæ, & speciem videntur habere qualemcunque, & ad verrendum pavimentum sunt accommodatæ: porro si dissolveris, nihil inutilius, nihil inelegantius. Erasim.

Scopæ, dicuntur Virgæ & putamina, quasque frondamenta virgultorum vel herbarum & fruticum: ut, Scopæ manuales chamæmeli, quas medici vulgo *manprios* vocant. Plin. lib. 24. cap. 15. Cato de R. R. cap. 152. Facito scopas virgeas ulmeas aridas, in asserculo alligato, duabus latera

latera doliis intrinsecus usque bene perfricato, ne fæx in lateribus adhæ-
reſcat. Veget. de Re Mil. 2. 33. Sagittarii, vel funditores, scopas, hoc
est fruticum, vel straminum fascies pro signo ponebant.

Scopa regia, [Σιδνεῖα Gl. L. G.] Herba. Plin. lib. 25. cap. 5. De achil-
leo herba, quæ & millefolia appellatur, Etiamnum aliam similem huic,
sed candidioribus foliis & pinguioribus, tenuioribus cauliculis, in vi-
neis nascentem. Aliam vero binum cubitorum, ramulis exilibus, trian-
gulis, folio filicis, pediculo longo, betæ semine, omnes vulneribus
præcipuas. Nostri eam, quæ est latissimo folio, scopam regiam vo-
cant. Ruellius dicit eam esse quam vulgus *herbam carpentiariorum* appel-
lat, quod materiarii fabri sæpicule hac utantur ad glutinanda vulnera.
[Alias, ut observarunt Grammatici & Glossularii in Singulari hæc di-
ctio non invenitur. Quædam Gloss. Lat. Græc. tamen, Scopa, Σάγον,
Scopam regiam, ἔξυμυροσίνη interpretatur Scribon. comp. 153.]

SCOPULISMUS, V. post SCOPUS.

SCOPULA, æ. f. Dimin. [σκαυλίον] Columel. lib. 12. cap. 18. Deinde
peniculo detergitur, & ferventissima pice infusa, novo alio rutabulo &
scopula picatur. Idem lib. 12. cap. 38. Scopulis aridæ myrti seria suf-
friatur.

SCOPUM, i. n. & SCOPUS, i. m. Ramosum id, ex quo dependent acini.
Cato de R. R. cap. 112. extr. Tum acina de uvis miscellis decerpito de
scopio in idem dolium.

Scopus uvæ. Ruell. lib. 1. cap. 2. Uva, scopo & frequentibus acinis
compacta. Scopus, ramosum id, quo dependent acini. Quibusdam
etiam proprie Racemus existimatur, etsi plerumque cum Uva confunda-
tur. Varr. 1. de R. R. cap. 54. Quæ calcata uvæ erunt, earum scopi
cum folliculis subijciendi sub prelum: ut si quid reliqui habeant musti,
exprimatur in eundem lacum. Acini constant folliculo, vinaceis, musto.
Meminit & Cæl. lib. 12. cap. 14. Sed V. SCAPUS.

SCORO, ære. Verro. Cæl. Rhodig. lib. 10. cap. 5. In fustium virgarumque
per tintinnaculos admonitione usurpat simplex vulgus, quo tamen scien-
tissimus ac eloquentissimus utitur Hieronymus, quum in Esajæ tralatione
ita scribit: Scopabo Babylonem in scopa terens, dicit dominus exerci-
tuum. Dignum vero scitu est: Scopam, seu verius Scopas, uti Fabio
placet, dici a Græcis κέρμα, ἀπὸ τῆς κέρειν, quod scopare, ornareque
nobis indicat. Unde illud apud Aristophanem elegantissimum, Μὴ κέρειν
τὴν Ἑλλάδα. Ne scopas Græciam i. e. Ne in desolationem redigas.

SCOPARIUS, i. m. [σκαυρίης] Minister, cujus ministerium est ut dever-
rat pavimenta fordentia. Ulpian. in l. Instrumento fundi. D. de fund. in-
strucl. Quibusdam in regionibus accedunt instrumento, si villa cultior
est, etiam atrienses, scoparii.

SCOPAS, æ. m. [Σκόπας] Statuarius eminentissimus, qui Mausoleum
cælavit. Plin. lib. 35. cap. 5. Hor. 4. Carm. 8. 6.
Quas aut Parrhasius protulit, aut Scopas,
Hic faxo, liquidis ille coloribus. conf. Vitruv. 9. 9. & Suid.

SCOPÉLOS, [Σκοπέλος] Insulæ nomen, quæ est ante Troada Afcaniæ
apud Plin. lib. 5. cap. 31.

SCOPES, um. f. pl. [σκάπες] Aves sunt nocturnæ ex genere noctuarum,
eadem cum his, quos Bubones Latini appellant. Dictæ Scopes, quasi
σκιάν ὅπου ἔχουσιν: sunt enim rauræ & minime canoræ. V. Plin. lib. 10.
cap. 49.

SCORIUS, Mons in Macedonia apud Plin. lib. 4. cap. 10.

SCOPTULA, n. pl. Scoptula operta [ὠμωπλάται] quæ medicis dicantur,
docet Celsus his verbis, lib. 8. cap. 1. A cervice duo lata ossa utrin-
que ad scapulas tendunt, nostri scoptula operta, ὠμωπλάται Græci nomi-
nant. Ea in fummis verticibus sinuata, ab his triangula, paulatimque
lateſcentia, ad spinam tendunt: & quo latiora quaque parte sunt, hoc he-
betiora. Hactenus Celsus. Latos humeros quidam vocant, alii ossa hu-
meraria. [Sed Celsi verba sine dubio corrupta sunt. Neque enim ὠμω-
πλάται, i. e. Scapulæ, ut alias ipse Celsus vocat, ad scapulas tendunt.
Puto reliquisse, Ad humeros tendunt; nostri lata scapularum ossa & c.
Sic enim ibidem sæpius vocat deinceps.]

SCOPUS, i. m. [σκοπὸς] Finis in quem emittendo tela dirigimus: a
Græco σκοπῶ, quod est confidero, contemplor, specular. Macro-
bius propositum vocat, quod Græci σκοπὸν nominant.

Scopus, metaphorice pro eo, quod mens & propositum nostrum dirigitur.
Cic. 8. Att. 11. Eidem lib. 15. 18. Σκοπὸς hic est enim huic nostro, ni-
hil præbere. Idem 12. Philipp. 22. quid sit scopus declarat his verbis,
Quum omnes actiones horum mensum, omnes sententiæ meæ perve-
nerint ad eum exitum, qui mihi fuit propositus.

Scopum vocat Cic. 16. Fam. 24. Proram & Puppim. [Gloss. Græc. Lat.
Σκοπὸς, ἐν τῇ βάρκῃ, Scopus. Σκοπὸς, ἡ ἀρεταίη, Voluntas. Ubi
forſan Scopus legendum. V. tamen in SCOPULUS.]

SCOPULUS, i. m. dimin. [σκαυλίον, σκοπιὰ] Saxum est eminens, ut
ait Servius: a speculando ita vocatus, scopulū enim specularem est Plin. lib. 12.
cap. 14. Saba regio a dextra maris, scopulis inaccessa. Cæſ. 3. Bell. Gall. 13.
Et eadem de causa minus incommode scopulis continebantur. Virg. 1.
Æn. 49. — scopuloque infixit acuto. [V. Suid. Apud Latinos tamen
non fere nisi Maris vel Litoris scopulos legimus. Hinc Gall. Escheil.
Vertex scopulorum. Catull. 62. 244.]

Altus. Virg. 5. Æn. 220.
Exesi. Sen. Herc. fur. 2.
Frequentes. Juven. 13. Sat. 246.
Immanes. Ovid. 14. Met. 182.
Piscosi. Virg. 4. Æn. 255.
Præruptus scopulus, sicut Rupes prærupta. Ammian. Marcell. lib. 30.
Oblitus profecto, quod regenti imperium omnia nimia, velut prærupti
scopuli, sunt devitanda. H. St. 1. edit. Valeſ. cap. 8. exiſtat, Proceri
scopuli.

Sævus. Virg. 5. Æn. 270.
Sonantes. Virg. 1. Æn. 204.
Turriti. Virg. 3. Æn. 516.
Vomentes æquor scopuli. Lucan. lib. 6. 24.
Accedere ad scopulos. V. ACCEDO.
Appellere ad scopulos. V. APPELLO.
Conſcendere scopulum. Virg. 1. Æn. 184.
Dant clamorem scopuli. Virg. 3. Æn. 566.
Ter scopuli clamorem inter cava faxa dedere.
Ire ad scopulum, pro Perire, & in nihilum redigi; metaphora est a na-
vibus sumpta, quæ quum ad scopulos impingunt, dissolvi solent, at-
que tummergi. Lucret. lib. 2. 1172.

Excutere aliquem præcipitem scopulo. Virg. 12. Æn. 532.
Exstruere immanes scopulos. Claud. 4. Conf. Hon. 103.
Minantur scopuli gemini in cælum. Virg. 1. Æn. 163. i. e. Eminent.
Servius.

Pendere minaci scopulo. Virg. 8. Æn. 668.

Scopulus, per translationem. Cic. pro Rosc. Amer. 79. Restare tibi vi-
deatur fervorum nomen, quo quasi in portum rejectus a ceteris suspi-
cionibus confugere posses: ubi scopulum offendis ejusmodi, ut non
modo ab hoc crimen reſilire videas, verum omnem suspicionem in vo-
met ipsos recidere intelligas.

Ad eosdem scopulos navem appellere. Cic. pro Rabir. perd. reo. 25.
Nec tuas unquam rationes ad eos scopulos appulſiſſes, ad quos Sexti
Titii afflictam navem, & in quibus C. Deciani naufragium fortunarum
videres.

Gestare scopulos in corde, dicitur Is qui nulla movetur misericordia.
Ovid. 7. Met. 33.

Scopulus, pro Scopo. Suet. Domit. cap. 19. extr. Nonnunquam in
pueri procul stantis, præbentisque pro scopulo diſpanſam dextræ ma-
nus palmam, sagittas tanta arte direxit, ut omnes per intervalla digi-
torum innocue evaderent. [Nisi Scopo, ut doctis placet, scriben-
dum. Etiam in Gloss. tamen legitur. V. supra in SCOPUS. Possis
etiam Pro scopula legere. V. quæ ex Veget. in SCOPÆ afferuntur.]

SCOPULOSUS, a, um. Adj. [σκοπιώδης] Scopulis plenum. Plin. lib.
9. cap. 18. Dejectumque per scopulosa & abrupta, ubi primum mollis
planities contingat, in quodam lacu hospitari.

Colles scopulosi. Sil. lib. 7. 274.

Limes scopulosus. Stat. 1. Theb. 332.

Rupes scopulosa. Lucan. lib. 2. 619.

Scopulosus locus & difficilis, translate. Cic. 1. Verr. 36. Intelligo quam
scopuloso difficilique loco verſer: nam cum omnis arrogantia odiosa est,
tum illa ingenii, atque eloquentiæ multo molestissima. Idem 3. de
Orat. 66. Oratores autem in infernum hoc, Tuscum & Barbarum, scopu-
loſum, atque infestum laberentur, in quo etiam ipse Ulyſſes erraſſet.

SCOPÉLISMUS, i. m. [σκοπελισμός] Ulp. in l. Saccularii. D. de extra-
ord. crimin. Sunt quædam, quæ more provinciarum coercionem solent
admittere: ut puta in provincia Arabia σκοπελισμός crimen appellant, cu-
jus rei admiſſum tale est. Plerique inimicorum solent in prædium ini-
mici σκοπελίζειν, id est lapides ponere, indicio futuros, quod si quis
eum agrum coluiſſet, malo leto periturus eſſet inſidiis eorum, qui σκοπελῶς
poſuiſſent: quæ res tantum terrorem habet, ut nemo ad eum agrum ac-
cedere audeat, crudelitatem timens eorum, qui σκοπελίσμῳ fecerunt.
Hanc rem præſides exſequi ſolent graviter uſque ad poenam capitis: quia
& ipſa res mortem comminatur.

SCORDALUS, i. m. velut Scordalus, i. e. Homo alliaſus, foedus,
impurus, & fordibus illuvie ſqualoreque. Seneca in epiſt. 83. Tullius,
inquit, Cimber, & nimius erat in vino, & ſcordalus. Idem Epiſt. 57. pr.
Adjice nunc ſcordalum, & furem deprehenſum. Hoc verbum etiam ex-
ſtat in Petronio cap. 95. Ego autem, inquit, naſtus occaſionem vindi-
ctæ, Eumolpum excludo, redditaque ſcordalo vice, ſine æmulo ſcilicet,
& cella uxor & nocte. Ut tamen verum fatear, Scardalus in Petronio
ſcribitur, ut exiſtimo, perperam. Eſt & hodie Græcis Scordalus, Mor-
bus in oculis equorum, in angulo creſcente caruncula. Ex Turneb. 7. 4.
V. Pitife in Suet. Aug. 65. & not. var. ad Petron. [Apud Senecam
alius intelligi nequit, niſi πορνόδότης, i. e. Ganeo, vel Stuprator ali-
quis. Nolim igitur ab Allio vocem arceſſere.]

SCORDISCUS, i. m. [ἵφιππος] Ehippium. Vet. Gloss. Lat. Græc. Hinc
SCORDISCALIS, is. n. Idem. Gloss. Græc. Lat. ἑφιππος, Scordifcale.

SCORDISCARIUS, i. m. apud Hieronymum, Qui talia ſtrata vel coa-
ctilia facit & tegumenta. Turnebus. conf. Lex. Pitife.

SCORDISCI, [Σκορδισκοί] Populi Pannoniam incolentes in montis Clau-
dii fronte, quo monte dividuntur a Tauriſcis. Plin. lib. 4. cap. 25.

Scordifci etiam gens Gallica a Cimbris devexata traditur a Strabone lib. 7.

SCORDIUM, i. n. [σκέρδιον] Herba eſt apud Dioſcoridem, tam in monto-
ſis, quam in paluſtribus locis naſcens, foliis Trixaginis, majoribus ta-
men, & in ambitu non uſque adeo diviſis, caule quadrangulo, flore ſub-
rubro. Dictum Scordion ἀπὸ τῆς σκέρδιος, hoc eſt ab alio, cujus odorem
refert, & acrimoniam. Galen. lib. 8. Simplic. facultat.

SCORDONA, Inſula Dalmatiæ adjacens, auctore Ptolemæo lib. 2. cap. 17.
Vulgo Maleonſeglio.

SCORDOTIS, [σκορδότης] Herba, magnitudine cubitali, quadrangulo cau-
le, ramoſa, quænaſ ſimilitudine, foliis lanuginofiſ, amari guſtus: re-
peritur in campis pinguibus. Ea a quibusdam appellatur Scordion. Ex
Plin. lib. 25. cap. 6. pr.

SCORIA, æ. f. [σκαρία] Metallorum purgatio, & recrementum, quaſi
fæx, ſicut ſpuma, quæ ex fervente materia tollitur. Plin. lib. 33. cap.
4. Quæ e catino jaſtatur ſpurcitia, in omni metallo vocatur ſcoria.
Æris ſcoria. Plin. lib. 34. cap. 11.
Argenti ſcoria. Plin. lib. 33. cap. 6.
Plumbi ſcoria. Plin. lib. 34. cap. 18.

SCORODON, i. n. [σκέρδον] Herba eſt notiſſima, Allium Latini appel-
lant. Gloss. Græc. Lat. Σκέρδον, Allium, Neccar. V. ALLIUM.
Eſt & Silveſtris alii genus, quod Græca appellatione, ὀφιοσκέρδον, quaſi
allium anguinum, vocatur. Dioſc. 2. 141.

SCORODOPRASUM, i. n. [σκοροδοπρασον] magnitudine porrum æquans
herba. Participat ſapore allium & porrum: unde ſibi vires promiſcuas
ex utroque vendicavit, effectus alii & porri præbens: inefficacius tamen
coctum, porri modo, dulceſcit, & in olerum vicem tranſit. Dioſco-
rid. lib. 2. cap. 142. apud Matthiolum.

SCORPENA, æ. f. [σκόρπεινα] Genus piſcis apud Plin. lib. 32. cap. ult.
Meminit ejus & Ambroſius: Scorpæna (inquiens) quoque caſtitem
immaculati connubii generi ſuo ſervat, non percutit fed reſcit.

SCORPIO, ōnis & SCORPIUS, i. m. [σκορπίος] Beſtiola, venenato
caudæ icſtu nocens. Plin. lib. 11. cap. 25. Semper cauda in icſtu eſt,
nulloque momento meditari ceſſat, nequando deſit occaſioni. V. plura in
eodem capite. V. etiam Celf. lib. 5. cap. 27. Dicitur & Nepa. Gloss.
Græc. Lat. Σκορπίος, Scorpis, Nepa; & alibi Γεννῶ σκορπίος, Nepa.
Lat. Græc. Nepa, Σκορπίος.

Metuendus acumine caudæ ſcorpis. Ovid. 4. Faſt. 163.

Scorpis, ſive Scorpis, Signum cæleſte. Columel. lib. 11. cap. 2. Sol
ingreditur Scorpium xiiii Calend. Novemb. Plin. lib. 17. cap. 24.
Quum ſit Luna in Leone, Scorpione, Sagittario. Ardens

Ardens Scorpis. Virg. 1. Georg. 35.
Cauda minax scorpis. Lucan. lib. 1. 654.
Concavat brachia Scorpis. Ovid. 2. Met. 195. V. **BRACHIUM.**
Formidolosus Scorpis. Hor. 2. Carm. 17. 17.
Scorpio, Militare instrumentum, quod parvis ac subtilibus spiculis inferat mortem : five quod scorpionis similitudinem habeat, quum arcus hinc atque hinc chelarum similitudinem præ se ferat, spiculum caudæ. Sunt qui Arcubalistam appellant. Quidam etiam accipiunt Scorpionem pro Genere instrumenti torquendi, ut sunt rubi aculeati, vel flagellum virgarum, ut scutica habens in summitate glandes plumbeas. Plin. lib. 7. cap. 56. Et in tormentis scorpionem Cretas invenisse dicunt. Cæf. 7. Bell. Gall. 25. extr. Scorpione ab latere dextro trajectory concidit. [Metaphr. *Εὐλας πνὸς βολῆς*. Sic Liv. 26. 47. Unde liquet Missile telum esse. Suidas *σκορπίδιον* vocat ex Polyb. q. V.
Scorpio, Tormentum est bellicum, sed telum etiam illius tormenti, id est quod eo tormento mittitur. Hirt. de Bello Afric. cap. 29. extr. Scorpione accuratius misso, atque eorum decurione percusso & ad terram defixo. Videtur enim potius Telum hic, quam Tormentum significari : quanquam si quis Tormentum velit, non repugnabo. conf. Lex. Pitisc. & Etymol. Voff.
Scorpio, Piscis. Plin. lib. 32. cap. 11. Onomast. Lat. Græc. Scorpis, *σκορπίος*. [Scribe Scorpis, vel Scorpis. Idem f. *σκορπίνα*, & *σκορπίς*.
Scorpis, [*σκορπίον*] Herba est fenum habens ad similitudinem caudæ scorpionis, quæ valet adversus animal sui nominis. Plin. lib. 22. cap. 15.
SCORPIONIUS, a, um. Adj. [*σκορπίονιος*] Plin. lib. 20. cap. 1. Aliqui etiam ab eo scorpionium cucumim vocant, efficacissimum contra scorpionum ictus.
SCORPITES, [*σκορπίτης*] Gemma est scorpionis colore. Plin. lib. 37. cap. 11.
SCORPIUROS, [*σκορπίρος*] Herba quam Tricoccum appellant, foliis parvis, in terram declinantibus : fenum ei est effigie scorpionis caudæ : quæ ex re ei nomen. Plin. lib. 22. cap. 21.
SCORTATOR, SCORTATUS, SCORTEUS, SCORTILLUM, SCORTOR, SCORTULUM, V. post SCORTUM.
SCORTUM, i. n. proprie Corium est animalium, præsertim eorum, quæ crassiorem pellem habent, ac duriorum. V. Varr. de L. L. 6. 5. & Fest. Scortum, dicitur etiam Meretrix. [*εταίρεα, πόρνη, ἑραμένη, φιλαμένη*, Gl. L. Gr.] Plaut. Afin. 4. 2. 5. Idem 5. 2. 17.
 Is apud scortum corruptelæ & liberis lustris studet. Cic. 2. in Catil. 10. Quod si in vino & alea comestationes solum & scorta quærent, essent illi quidem desperandi, sed tamen essent ferendi.
Scorta appellantur Meretrices, quia, ut pelliculæ, subigantur. Omnia namque ex pellibus facta, scortea appellantur. Scortes id est pelles testium arietinorum ab eisdem pellibus dictæ. Paulus apud Festum. Hinc & Scrotum Chirurgi nostri dicunt, pro Scortum. [Immo ipse Celsus. V. l. Scortum devium ; non prostitutum in propatulo omnium libidini, sed honestius, minusque vulgare, ab Horatio dicitur 2. Carm. 11. 21. V. DEVIUS.
Scortum pressum quasillo. Tibull. 4. 10. 4. — pressumque quasillo
 Scortum, quam Servi filia Sulpicii. Scortillum significat Egeum, & se meretricio quæstu male tolerans, lanificioque miseram trahens vitam. Quæ enim ad extremam redactæ erant paupertatem meretrices & mulieres, lanam demum faciebant, & illa se Minerva exhibebant. Turnebus.
Honestum officium scorto postponere. Hor. 1. Epist. 18. 34.
Scortis impliciti. Vide IMPLICITUS. H. St.
Scortum etiam dicitur de Pueris muliebris patientibus. Liv. 39. 42. Philippus nobile scortum. [In Gloss. Græc. Lat. *Πόρνη*, Scortus.
SCORTA, æ. f. Gloss. Lat. Græc. Scorta, *Χαρμαίνη, Χαρμαίνιον*, Græc. Lat. *Πόρνη*, Lupanaria, Scorta, Meretrix, Fornix. [Forte in priore scribendum *Χαρμαίνιον*, voce diminutiva, i. e. Scortillum. Nam *Χαρμαίνιον* est *πορνεῖον*, Lupanar.
SCORTULUM, i. n. Gloss. Vet. Lat. Gr. Scortulum, *Πόρνη*.
SCORTILLUM, i. n. dimin. [*εταίριδον*] Catull. de Varo & sua amica, 10. 3. Scortillum mihi quum repente visum est, Non fane illepidum, nec invenustum.
SCORTEUS, a, um. Adj. [*σκορπίος, δερματὶς* Gl. L. G. & G. L.] dicitur Omne id, quod ex pellibus factum est, ut ait Fest. conf. Varr. d. l. & Ovid. 1. Fast. 629.
Scortum, ab eadem causa, qua Scortum, vocabatur Pelliceum, in quo sagittæ reconduntur : ab eo quod ex pellibus factum est : quia pellibus nomen a *σκῆτος*, quod Pellis, unde Scuticæ & Scuta, quia non sine pellibus sunt. Festus.
SCORTA, æ. f. Subaudio Vestis. Gloss. Lat. Gr. Scortea, *Δερματὶς*. [Scribe *Δερματὶς*. Hæc
Pænula scortea. Martial. lib. 14. 130.
 Ingrediare viam cælo licet usque fereno,
 Ad subitas nufquam scortea desit aquas. Subaud. Penula,
 quod in Lemmate expressum est.
SCORTOR, [*εταίρεω*, Gl. L. G. *πορῶ* Gl. L.] Ari. Est, ut Varro de L. L. 6. 5. exponit, Sæpius meretriculam ducere. Ter. Heaut. 1. 2. 32. Scortari crebro nolunt, nolunt crebro convivari. Idem Adel. 1. 2. 22.
 Non est flagitium (mihi crede) adolescentulum
 Scortari, neque potare.
SCORTATOR, oris. m. [*πορῆτης*] Scortorum scortator. Cic. 2. in Catil. 24. O bellum magnopere pertimescendum, quum hanc sit habiturus Catilina scortatorum cohortem Prætoriam. Hor. 2. Serm. 5. 75.
SCORTATUS, us. m. Apul. 5. Miles. p. 171. Elmenh. Quod ille quidem montano scortatu, tu vero marino natatu secesseritis.
SCORTI, vel SCORTI, [*Σκῆτοι*] Britannicæ Septemtrionalis populi, quondam Anthropophagi. Hieronymus contra Jovinianum lib. 2. Quid loquar de ceteris nationibus, quum ipse adolescentulus in Gallia viderim Scotos, gentem Britannicam, humanis vesci carnibus, & quum per silvas porcorum greges, & armentorum, pecudumque reperiant, pastorum nates, & feminarum papillas solere abscindere, & has solas ciborum delicias arbitrari? Hæc ille. Cui divus Chrysostomus in sermone Pentecostes, studio pietatis subscribit : Ante hoc (inquit) quoties in Britannia humanis vesciebantur carnibus? Nunc jejuniis reficiunt animam.
 VOL. IV.

Lingua omnibus sibi. Ideo Strabo lib. 4. Britannos balbutientes vocat, quos ipse Romæ viderit.
SCOTIA, vel SCOTTIA, æ. f. Regio Septemtrionalis Britannicæ, quam incolunt Scoti, de quibus supra. Olim Caledonia vocata est V. Tacit. in Agric. Vita. Vulgo *Albany*; hodie vero *Scotland*. V. plura apud Boeth. & Buchanan. in Hist. Scot.
SCOTICUS, a, um. Adj. Claud. de Laud. Stil. — ne bella timerem
 Scotica, vel Picum tremere.
SCOTIA, æ. f. [*σκότια* Gl. G. L.] Idem quod *σκότος*, Tenebræ. Item Cavitas in alicujus rei fundo.
 Est & verbum Architecturæ proprium, quod Hefychius Triglyphum dicit significare. Usus est Vitruvius 4. 3. cum scribit Scotiam a Græcis trochilon appellari. V. Turnebus & Baldi Lex.
SCOTINUS, a, um. Adj. [*σκούτιος*] Tenebrosus, obscurus. Gloss. Græcol. Scotinus dictus est Heraclitus Ephesius, vir nobilis & memoratu dignus, sed in Physicis valde obscurus; de quo vide Strabon. lib. 14. conf. Cic. 2. de Fin. 15. & Diog. Laert.
SCOTITAS, [*σκοπις*] Locus est apud Lacedæmonios, densis quercubus umbrosus, in quo Juppiter colebatur, cognomento Scotitas, ut est auctor Pausanias in Lacon. p. 91. Wech.
SCOTOMA, ætis. n. [*σκότμα*] Hermolaus, Scotomata, five scotodiniæ, ex frigidis & lentis humoribus in cerebrum devocatis oriuntur : ita ut sic affecti occasione parva succidant. Vertigines eas appellant nostri, quoniam ob oculos eorum vorticosa quædam & rotatilia circumagi videantur. [Verbale est a *σκούμαι*, quod a *σκούτος*. Gloss. Græc. Lat. *σκούται*, Verticinos. Scribo Vertiginos. Dicitur & *σκούτινία*, quod ibidem Cæcia redditur. Suid. *σκούτινία, σκούται, μετὰ σκούτος ὀφθαλμῶν συρίφεται, ὅ ἐστιν ἰλιγγία*.
SCOTOMATĒTICUS, a, um. Adj. [*σκούταματικός*] Vertigine laborans. Scribonius Largus comp. 99. Item sanat, quibus subitis tenebris obscurantur oculi cum vertigine, scotomaticos hos Græci vocant.
SCOTUSSA, [*σκούσσα*] Oppidum est in confinio Macedoniæ ad Nessum amnem, locum habens, quem *πυλὸς κεφαλῆς*, hoc est Canis capita appellant, in quo Romani & Ætoli, T. Quintio duce. Philippum, Demetrii filium, Macedoniæ regem, ingenti prælio superarunt. Auctor Strabo lib. 9. conf. Liv. in Hist. belli Macedonici.
SCOTUSSÆUS, a, um. Adj. [*σκούσσαίος*] Scotussæi, Populi liberi in Macedonia apud Plin. lib. 4. cap. 10.

S C R

SCRACIA, æ. f. æque despicienda ac contemnenda ut scæra sputaque, sic vocata quasi Scæracia. Versus Accii exstat apud Varro. de L. L. 6. 3. Scraciæ, scrupedæ, stricabillæ, tantulæ. Videtur Varro Scraciam explicare Siccam. Nam in eo videtur legendum, Scracia Siccam significat, vel Exsiccam significat. Nam cum siccæ sunt & arentes fauces, magno & difficili strepitu & roncho velut trochlea scæreatum trahimus. Turnebus. At plerumque longe aliter legitur hic versus. viz. Strateæ, scrupede. strativolæ, fordidæ. V. Gell. 3. 3. Al. vero, Scruptæ, scrupedæ, &c. Nempæ.
SCRAPTA, æ. f. Vox Plautina apud Non. 2. 765. q. V.
 Scruptæ, dicebantur Nugatoriæ, ac dispiciendæ mulieres, ut ait Verrius, ab iis, quæ scæra iidem appellabant, id est, quæ quis exscærare solet, quatenus id faciendo se purgaret. Titinius in Prilla :
 Rectius mecastor piculetæ postumæ
 Lectum hodie stratum vidi scraptæ mulieris. Festus.
SCREO, [*σρέω*] are. Cum conatu quodam de pectore sputum ejicere. Nonio 2. 811. Scære idem est ac Exspuere. Plaut. Curc. 1. 2. 22.
 Vini pollens lepidus Liber,
 Tibi qui scæanti siccæ, femisomnæ
 Affert, potionem & tefedatum it. Plin. lib. 26. cap. 1. Eadem, in jumento homineque, phlegma aut sanguinem qui scæatur, talos circum ligata, sanat. De radice asparagi. Vetus exemplar scriptum legit, Flemina, aut sanguinem, qui se ad talos deiecit, circumlig.
SCREATUS, us. m. [*σρέψις*] Ter. Heaut. 2. 3. 132. Gemitus, scæatus, tussis, &c. V. Suet. Neron. cap. 24. Tacit. 16. Ann. 4.
SCREATOR, oris. m. [*σρέπτης*] Qui scæat. Plaut. Milit. 3. 1. 52.
 Minime sputator, scæator sum, itidem minime muccidus.
SCREABILIS, e. Adj. [*σρέπις*] Quod scæari potest. Non legitur extra compositum Exscæabilis. V. EXSCREO.
SCRIBA, V. SCRIBO.
SCRIBLIGO, inis. f. [*σδοικισμός*] a vetustioribus Latinis dicebatur Solœcismus, a tortuosæ orationis pravitate ac verfura. Sed scribendum potius Stribligo. V. suo loco.
SCRIBLITA, æ. f. Genus cibi appellatum est, quod in circuitu ad restis modum torqueretur. Hoc solum differens a placenta, quod sine melle coquebatur, & feruentissima edi solebat. Cato R. R. cap. 78. Martial. lib. 3. 17.
 Circumlata diu mensis scriblita secundis,
 Urebat nimio fava calore manus. Plaut. Pœn. prol. 43.
 Nunc, dum scriblitæ æstuant, occurrere.
 Alii Striblita. Vide STRIBLIGO. H. St. Male. Gloss. Lat. Græc. Scriblita, *Εγχεύει πικράς*. Sic enim, sublata distinctione legendum. Est enim *Εγχεύει* instrumentum, per quod massa ad has crustulas conficiendas in fartaginem, oleo vel butyro liquato fervida, demittitur.
SCRIBLITARIUS, i. m. Qui scriblitas conficit. Afran. apud Non. 2. 483.
SCRIBO, psi, ptum, [*σρέω*] are. notæ significationis. Plaut. Afin. 4. 1. 10.
 Et scribas video plane & probe. Idem Pseud. 1. 5. 131.
 Quasi in libro quum scribuntur calamo litteræ.
 Sunt qui Partic. Scribunt faciunt, atque similiter, per b, inde derivata. Quasi scilicet ex Scribitum contractum sit. Atque ita apud Non. Mercerus V. Voff. de Analog. 3. 25.
 Corticibus scribere. Propert. lib. 1. 18. 22.
 Notis scribere, & Celeriter excipere. Quintil. lib. 11. cap. 2. V. NOTA.
 Notis, & Sermonibus scribere, opponuntur. Varro apud Servium in 6. Æn. 74. In foliis palmæ, interdum notis, interdum sermonibus scribebat. Turnebus.
 In animo scribere. Ter. And. 1. 5. 49.
 In aqua scribere. Catull. 68. 4.
 Scribere sua manu, non autem Propria manu. Nusquam enim apud bonos auctores posterius reperitur. Cic. 5. Att. 14. Antequam aliquo loco confeder-

ro, neque longas a me, neque semper mea manu litteras expectabis. Ibid. lib. 7. 2. pr. Sexcentas uno tempore accepi, aliam alia jucundiorē, quā quidem erat tua manu. Idem 3. in Catil. 10. Legimus, erat scriptum ipsius manu. Liv. 37. 10. Coram nuncio ejus Polyxenidas sua manu scripsit. Junge Plin. 23. 8.

Fœdera Amilcaris scripta manu. Liv.

Ab singulari amore scribere. V. A vel A B præpositiones.

Ad aliquem scribere, quemadmodum. Cic. 14. Fam. 2.

Ad aliquem scribere de rebus, &c. Cic. 4. Acad.

Ad aliquem de re aliqua in aliam sententiam scribere. Cic. 3. Q. frat. 1. In ejus fermone ego utcumque soleo admirari, & te de suburbano emendo quum ad illum scribas, non modo ad me non scribere, sed etiam aliam in sententiam de suburbano scribere: & quā ad illum scribas, nihil te recordari de se, de epulis illis, quas tu in Tusculano ejus mihi ostendisti. [Omnibus fere his locis subauditur & Litteras, vel Epistolam, ut & in sequentibus multis.]

Ambitiose scribere. Cic. 4. Acad. V. AMBITIOSE.

Caute. Cic. 4. Fam. Caute perscribas. V. CAUTE.

Commodius. Cic. 5. Fam. V. COMMODE.

Enucleate. Cic. 3. Q. frat. 3.

Explore. Cic. ad Q. frat. V. EXPLORE.

Frustra. Cic. 13. Att. 13.

Graviter. Cic. 1. Q. frat.

Humane. Cic. 3. Fam.

Humaniter. Cic. 2. Fam. Scripsit ad me Cæsar perhumaniter.

Liberius. Cic. 5. Fam.

Officiose scribere. V. Officiosus in OFFICIUM.

Plane. Cic. 2. Fam. 13.

Plenissime. Cic. Quamplenissime ad me scribas.

Raptim. Cic. 2. Att. 9.

Recte, i. e. Non frustra. Cic. Id ipsum scire cupio, quod ad tempus recte ad te scribere possim. V. RECTE.

Sæpissime. Cic. 3. Fam.

Subtiliter. Cic. ad Att.

Summatim. Cic. 5. Att. 16.

Velociter ac bene. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Verbose. Cic. 7. Fam. 3. extr. Hæc ad te scripsi verbosius, tibi que molestus fui.

Pluribus scribere. subaud. Verbis. Cic. 2. Fam. 13. Hæc eo pluribus scripsi, quod nonnihil significabant tuæ litteræ subdubitare, quā essem erga illum voluntate. Al. Quod mihi fig.

Quod in buccam. Cic. 7. Att. 10.

Quod in mentem venerit. Cic. ad Q. frat.

Tectis verbis. Cic. 9. Fam. 22.

Vacuo animo. Cic. 1. Q. frat. 8.

Scribere, proprie est eorum, qui aliquid ingenii monumentum condunt, vel aliquid opus faciunt, quod & Conscribere dicitur. Ter. Eun. prol. 36.

Qui magis licet currentes feros scribere, &c. Cic. 12. Fam. 17.

Sed proxime scripsi de optimo genere dicendi. Idem 1. Fam. 9. Scripsi etiam versibus tres libros de temporibus meis. Ovid. 1. Trist. 1. 41.

Carmina cessum scribentis, & otia quærun.

Accurate, & cogitate. V. COGITO.

Concinne. V. CONCINNUS.

Diligentissime scripta. Quintil. in procem. lib. 1.

Licenter. Hor. de Arte Poet. 265.

Luculente. V. LUCULENTUS.

Mendose. V. MENDA.

Separatim de re aliqua. Quintil. in procem. lib. 4.

De integro scribere. Quintil. lib. 2. cap. 4. Expertus sum prodesse, quoties eandem materiam, rursus a me retractatam, scribere de integro juberem.

De Græcis Latine scribere. Cic. 1. de Finib. 8. Sed ex eo credo, quibusdam usu venire ut abhorreant a Latinis, quod inciderint in inculta quædam & horrida, de malis Græcis Latine scripta deterius.

De hac re in utramque partem & dicta sunt, & scripta multa. Cic. 4. Acad. 124.

Aliquem ad historiæ fidem scribere. Cic. 1. Q. frat. 19. Cyrus ille a Xenophonte, non ad historiæ fidem scriptus, sed ad effigiem justī imperiī. Formulam alicui scribere. V. FORMULA, in FORMA.

Libellum scribere. Ovid. 4. de Pont. 13. 19.

Litteras ex fermone alterius scribere. Cic. 10. Fam. 4. Gratissimæ mihi tuæ litteræ fuerunt, quas ex Furnii fermone te scripsisse animadverti. Ego autem præteriti temporis excusationem afferro, quod te profectum andieram: nec multo ante rediisse scivi, quam ex epistola tua cognovi. Plura supra V. ubi & absolute poni diximus.

Salutem alicui scribere. Plaut. Bacch. 4. 4. 79. V. SALUS.

Orationes scribere. Cic. de Clar. Orat.

Poemata scribere. Hor. 2. Epist. 1. 117.

Versus scribere. Cic. 5. Verr. 77. De qua muliere versus plurimi, supra tribunal & supra Prætoris caput, scribebantur.

Amor scribendi te rapit. Hor. 2. Serm. 1. 10.

Laborem scribendi ferre. Hor. 1. Serm. 4. 12.

Nulla voluptas scribendi est mihi. Ovid. 4. de Pont. 2. 29.

Scriptum est. Cic. 1. de Divin. 123. Scriptum est item, cum Critonis, &c.

Scriptum reliquit. Cic. 1. de Divin. 36. Nonne, ut C. Gracchus filius ejus scriptum reliquit, duobus anguibus domi comprehensis, aruspices convocavit? conf. 33. & 56.

Scriptum video. Cic. 4. Acad. 129. Cujus, ut scriptum video, princeps Xenophanes, quem modo nominavi, deinde eum sequuti Parmenides & Zeno.

Scribere, Accusare. Martial. in præfat. lib. 1. Absit a jocosorum nostrorum simplicitate malignus interpres, nec epigrammata mea scribat. Catanaeus, Scribat, dictum putat pro Accuset. Est tamen qui apud Martialem Cribret legat, non autem Scribat. Forte sensus est, Epigrammata mea ne legat quidem, indigna putet quæ sibi describat legenda. [Lego Nec in epigr. Dicam alicui scribere. Cic. 2. Verr. 37. V. DICA.]

Hæredem aliquem scribere; Instituire, Facere testamento. Martial. lib. 10. 97. Quintil. lib. 3. cap. 6. p. 264. Burm. Hæredi scripto opponitur lex. Idem Declamat. 1. Neque gravissimum patrem suprema sua juveni jactasse ediderim, ut hæredem filiam scriberet. Hor. 2. Serm. 5. 48.

Hæredem aliquem testamento scribere. Hirt. Bell. Alex. cap. 33.

Leges scribere, quod & Condere, & Dicere, & Facere dicitur. Cic. pro Rosc. Amer. 70. Ejus porro civitatis sapientissimum Solonem dicunt fuisse eum, xui leges, quibus hodie quoque utuntur, scripserit.

Legem scribere de, &c. Cic. 2. de Legib. 10. Nec si regnante Sex. Tarquinio nulla erat Romæ scripta lex de stupris, idcirco non contra illam legem sempiternam Sex. Tarquinius vim Lucretiæ, Tricipitini filiæ, attulit?

Libertatem servo scribere, est, Ei libertatem testamento relinquere. Ulpian. in l. Si servum. D. de acquir. vel omittenda.

Nummos alicui scribere, Per mensæ scripturam dare: ut ait Budæus. Plaut. Afin. 2. 4. 34. i. e. Nummos, non præstes solvere, sed pro his in certum diem solvendis per scriptum se obligare.

Supplementum scribere legionibus. Cic. 3. Fam. 3. Censebant enim omnes fere, ut in Italia supplementum meis & Bibuli legionibus scriberetur.

Scribere, Pingere. Plinius de Nicomacho pictore, lib. 35. cap. 10. Scripsit & Apollinem & Dianam, deumque Martem in leone sedentem. Unde & Picturam legere dicimus. Virg. 6. Æn. 33.

— quin protinus omnia

Perlegerent oculis. Vetus exemplar Plinii habet Pinxit. V. Harduin. in loc. Stat. 1. Silv. 3. 9.

Visa manu tenera testum scripsisse Voluptas. [Nisi forsan Struxisse a manu poetæ relictum fuit.]

SCRIPTUS, a, um. Partic. [*γραφειν*] ut, Notæ scriptæ. Ovid. 3. de Pont. 2. 90.

Absumere igne scriptos libellos. Ovid. 5. Trist. 13. 61.

Diem scriptum proferre, Diem prædefinitum. Sen. Herc. fur. v. 190.

Scriptum lapidem esse ait, & ita vocari, Antistius Labeo in agro Menullino, ubi Scribæ divinam rem facerent. Festus. [Pro Menullino, scribendum Medullino.]

SCRIPTUM, i. n. [*γραφειν* G. L. G.] dicitur Id quod de re aliqua scribitur. Ovid. 1. de Arte Am. 469.

Si non accipiet scriptum, illectumque remittet. Idem 6. Epist. 4.

Debueram scripto certior esse tuo.

Veterum scriptorum Musæ. Catull. ad Manl. 66. 7. [Hic est a recto Scriptor.]

Copia magna scriptorum. Catull. 66. 33.

Antiquissima scripta. Hor. 2. Epist. 1. 28.

Electissima scripta poetæ pessimi. Catull. in Annal. Volusii, 34. 6.

Nefaria scripta. Catull. ad Fundum 42. 18.

Optima scripta Græcorum. Hor. 2. Epist. 1. 18.

Regale scriptum Tragicis cothurnis. Ovid. 2. Trist. 533.

Adire aliquem scripto. Tacit. 4. Hist. 39.

Dicere de scripto. V. D B præpositionem.

Exardescere scriptis. Ovid. 3. de Arte Am. 481.

Ah quoties dubius scriptis exarsit amator.

Mandare scriptis. V. MANDO.

Peccare scripto. Quintil. lib. 3. cap. 5.

Recitare scripta. Hor. 1. Serm. 4. 75.

Relinquere scriptum aliquid. Quintil. lib. 6. cap. 1. V. in ipso verbo.

Sequi scripta oculis. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Tradere aliquid scripto. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Abdicare sese scripto. Piso apud Gell. lib. 6. cap. 9. i. e. Officio notarii vel scribæ renuntiare. &

Facere scriptum, pro Scribendo victum lucrari: apud Gellium lib. 6. cap. 9. V. SCRIPTUS, ūs.

Scripturam facio. H. St. Sed longe aliud est Scripturam, ac Scriptum facere. V. SCRIPTURA, & SCRIPTUS, ūs. m.

SCRIPTIO, ōnis. f. [*γραφειν*] Actus scribendi. Varro, apud Nonium 2. 807. Avarus fœnerator spe lucri rem scriptione duplicarat. Cic. 9. Fam. 12.

Oratiunculam pro Dejotaro, quam requirebas, habebam mecum, quod non putaram: itaque eam tibi misi: quam velim sic legas, ut rem tenuem & inopem, nec scriptione magnopere dignam. Idem lib. 2. de Orat. 5. Illud autem est hujus institutæ scriptionis. i. e. Hujus rei quæ scribitur ad memoriam diuturnam.

Scriptio, Epigramma, sive Id quod scribitur, ut sit memorabile. Cic. pro Arch. 14. Quam multas nobis imagines, verum etiam ad imitandum fortissimorum virorum expressas scriptiones & Græci & Latini reliquerunt. Ubi tamen nonnulli, & inter ceteros Gruterus legit Imagines expressas scriptores &c.

Scriptiones philosophicæ. i. e. Libri de philosophia scripti. Cic. 5. Tusc. 121. Ad Brutum nostrum hos libros alteros quinque mittemus, a quo non modo impulsus sumus ad philosophicas scriptiones, verum etiam laceffiti.

Scriptio, aliter. Cic. in Orat. 37. Quoniam plura sunt orationum genera, eaque diversa, neque in unam formam cadunt omnia, laudationum, scriptionum, & historiarum: &c. Laudationes vocat Encomia; quibus, non homines tantum laudantur, sed etiam res aliæ: ut Aristides Romam laudavit, Alcidas mortem, Syneus calvitium, Lucianus muscam, Erasmus stultitiam. Scriptiones appellat, Exercitationes quidem oratorias, sed quæ remotæ sint a foro: qualis est Parænesis Ilocratidis ad Demonicum, Nicocles de regno: tales sunt Christiæ, Declamationes, & siqua sunt alia ejus generis. [Nisi synonymum & Historiarum.]

SCRIPTIUNCULA, æ. f. Salvian. Præf. libror. de Gub. Dei.

SCRIPTIONALIS, e. Adj. Ad scriptionem pertinens. Mart. Capell. 1. 5.

SCRIPTUS, ūs. m. Scribæ officium. Gellius apud Pison. Annal. lib. 6. cap. 9. Cn. Flavius, Annii filius, dicitur tabulas posuisse, scriptu sese abdicasse. Alii codices habent, Scripto. [Idque rectius, ut in SCRIPTUM, i. n. extr. quo & seq. Livii locus pertinet. Non satis constat igitur de hoc verbali. Scriptum facere; i. e. Exercere scripturam, sive Scribam agere. Liv. 9. 46. V. INFACIO.]

SCRIPTOR, ōris. m. [*γραφειν* Gl. omn.] Qui scribit, sive textit epistolam, orationem, librum, opusve aliquod. Liv. lib. 1. in Procem. Et, si in tanta scriptorum turba, mea fama in obscuro sit. Donatus in Prolog. Terentii, Indifferenter, inquit, omnis, qui aliquid scripsisset, Scriptor a veteribus dicebatur. Cic. 7. Att. 16. Qui quum scriptor luculentus esset, tantas res, atque eas, quæ in omnium manus venturæ essent, Sestio nostro scribendis dederit. Martial. lib. 3. 20.

An quæ Neroni falsus astruit scriptor? Cic. in Orat. 29. Vetusissimus ille scriptor & politissimus Lyfias. Idem de Clar. Orat. 15. Lyfias, ipse quidem in causis forensibus non versatus, sed egregie subtilis scriptor atque elegans.

Artium scriptores. Quintil. lib. 2. cap. 13. Cic. 1. de Orat. 158. Omnium bonarum artium scriptores ac doctores, & legendi & pervolutandi.

Belli Trojani scriptor, Homerus. Horat. 1. Epist. 2. 1.

Carminum scriptores. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Affiduus scriptor. V. **ASSIDUUS.**

Delirus inersque scriptor. Horat. 2. Epist. 2. 126.

Nobilium scriptorum auditor. Horat. 2. Epist. 19. 39.

Scriptor, simpliciter pro eo qui scribit alteri. Cic. 2. Fam. 4. Domesticarum rerum habes & scriptores & nuncios.

In Epist. Scriptorem rerum domesticarum. H. St. Idem locus 2. Fam. 4. pr. Tuarum enim rerum domesticarum habes & scriptores & nuntios.

Scriptor, A manu servus. Cic. 1. de Orat. 136. Neque precibus unquam, nec insidiando, nec speculando assequi potuit, &c. ex ejus scriptore & lectore Diphilo suspicari liceret.

Scriptor legum, pro Legumlatore. Cic. ad Brut. 15. Neque solum ut Solonis dictum usurpem, qui & sapientissimus fuit ex septem, & legum scriptor solus ex septem.

SCRIPTORIUS, a, um. Adj. [*γραφικός*] Quod aptum est ad scribendum, seu Quod ad scriptorem pertinet. ut, Atramentum scriptorium. Celsus lib. 6. cap. 4.

Calamus scriptorius. Cels. lib. 5. 28. 12. de fistulis.

SCRIPTURA, æ. f. [*γραφία* Gl. G. L.] Id quod scribimus.

Scriptura, Compositio libri. Auctor ad Heren. lib. 3. 27. Non sum nescius quantum susceperim negotii, qui motus corporis exprimere verbis, & imitari scriptura conatus sum voces. Scriptura, i. e. Scribendo Idem lib. 4. Reliquum scripturæ consumetur in exemplis. i. e. Ejus quod scribendum est. Ter. in prol. Adelph. 1.

Postquam poeta sensit scripturam suam
Ab iniquis observari, &c.

Scriptum facere ex Gellio p. præced. forte Scripturam. H. St. V. quæ subjeci ibidem.

Diurna actorum scriptura. Tacit. 3. Ann. 3.

Persequi scriptura. Cic. 15. Fam. 21. Quum vero ea, quæ scriptura persecutus es, sine summo amore cogitare non potueris. V. **PERSEQUOR.**

Scriptura, Stilus quo quis utitur in scribendo. Cic. 6. Fam. 7. Genus autem hoc scripturæ, non modo liberum, sed incitatum atque elatum esse debere quis ignorat?

Levis scriptura. Ter. Phorm. prol. 5.

Scriptura, pro Inscriptione. Vell. Patern. 2. 61. 3. Statuæ ætatem scriptura indicat.

Scriptura, pro Vectigali quod percipitur e pascuis: vel ipsa ratio eorum qui præsumt hujusmodi vectigalibus. Et tam illi, quam qui portus aut portoria curabant, vectigalia describentes, aut colligentes, Magistri scripturæ & portus dicebantur. In illa autem societate & Magistri, & pro Magistris erant. V. f. l. Plaut. Truc. 1. 2. 42.

Illam, haud ego, habuit publicum, perversè interpretaris.
Nam adversum legem a me ob meam scripturam pecudem accipi,
Fierique. A. idem quod tu facis, faciunt rem male gerentes:
Ubi non est scriptura, unde dent, incusant publicanos. Quem locum sic restituit Turnebus,
Nam adversum legem a me, ob meam scripturam, pecudem accepit.
Æraque. A. idem, quod tu facis, faciunt rei male gerentes:
Ubi non est, scripturam unde dent, incusant publicanos. Pecuarii, inquit, & qui greges habebant, certam in singula pecudum capita pecuniam pendebant publicanis pro pastione, quæ pecunia Scriptura vocabatur. Cic. 2. Att. 10. P. Terentius, meus necessarius, operas in portu, & scriptura Asiæ pro magistro dedit. h. e. Portorio & scripturæ Asiæ magistri loco præfuit. Idem 4. Verr. 169. In scriptura Sicilia pro magistro est quidam L. Carpinatius. Ibidem 171. Portum autem, & scripturam eadem societas habebat. Asconius in Divin. 33. Mancipes, sunt publicanorum principes. Romani homines, qui, quæstus sui causa, decumas redimunt, Decumani appellantur: Si portum, aut pascua publica, Portitores, aut Pecuarii, quorum ratio Scriptura dicitur. Hi omnes exigenda a focis suo periculo exigunt, & Reipublicæ repræsentant: providentes etiam in illa redemptione commodis suis. [Sic puto scribendum & distinguendum locum. Scriptura autem ad solos Pecuarios pertinet. V. pro Manil. 15.]

Magister scripturæ, Qui vectigal scripturæ manceps curabat. Cic. 5. Attic. 15. extr. Sæpe dare tabellariis publicanorum poteris, per magistrum scripturæ & portus nostrarum diocesum. V. supra & **MAGISTER**, & **AC PROMAGISTER.**

SCRIPTURARIUS, a, um. Adj. Ad scripturam pertinet, ut Scripturarius ager publicus appellatur, In quo, ut pecora pascantur, certum æs est; quod Publicanus scribendo conficit rationem cum pastore. Fest.

SCRIPTURARIUS, i. m. Idem quod Magister scripturæ. Scripturarii dicebantur a Nonio & Festo, li qui mancipum rationes faciebant: quales hodie sunt quos *clericos* & *commissarios* vocant octavanorum & vicefimanorum. Ex Budæo. V. seq.

Scripturarios veteres, quos nunc Tabularios dicimus, dici volunt, quod scripturarii, vel commentariis omnia, vel urbium, vel provinciarum complecterentur. Lucil. lib. 26. Publicanus vero ut Asiæ fiam, ut scripturarius. Non. 1. 172.

SCRIPTILIS, e. Adj. Ammian. 17. 8. Elementa scriptilia, i. e. Quæ scribi possunt. [Immo Quæ scripturæ servant, i. e. Litteræ.]

SCRIBA, æ. m. [*γραμματής* Gl. L. G. & G. L.] Qui litteras, vel gesta, vel tabellas, & alia quæcunque scribit nomine regis vel alterius.

Scribas proprio nomine antiqui & librarios & poetas vocabant. At nunc dicuntur scribæ quidem librarii, qui rationes publicas scribunt in tabulis. Itaque quum Livius Andronicus bello Punico secundo scripsisset carmen, quod a virginibus est cantatum, quia prosperius resp. Pop. Rom. geri coepta est, publice attributa est, & in Aventino ædes Minervæ, in qua liceret scribis histrionibusque consistere, ac dona ponere in honorem Livii, quia is etiam & scribebat fabulas & agebat. Hactenus Fest.

Scriba, Qui a manu est, vel Amanuensis. Liv. 2. 12. de C. Mucio loquens, Ibi, quum militibus stipendia forte darentur, & scribam rege fedens pari fere ornatu multa ageret. Per paulo post, Scribam pro rege obruncat. Cic. 5. Fam. 20. Ad ea quæ scripsi commodius equidem possem de singulis ad te rebus scribere, si M. Tullius, scriba meus, adesset.

Scribæ, qui peculiarem ordinem Romæ efficiebant, numerantur in Ap-

paritoribus Præsidum provinciarum a Cic. 5. Verr. 183. & seq. ubi de eorum officio plura V.

Scribæ fuerunt diversi a Notariis, ut Litteræ a Notis. Notis enim excipiebantur, quatenus illæ pro elementis ipsis, vel memoriæ juvandæ causa sumuntur, Litteris vero describebatur, quod legendum erat. V. Paull. C. 40. de testam. milit. Barth. Advers. 50. 1. [V. Suid. in *Γραμματισ*.]

Scribarum varia sunt nomina, pro munerum ratione, ut, Scriba Ædilicius. Solebant nimirum sibi scribæ ea adscribere elogio, quibus magistratus scribæ fuissent; uti testatur vetus titulus, **CAPITONI SCRIBAE AEDILITIO.** Reines. Inscr. Class. 11. n. 17. Turneb. Advers. 11. 10.

Ærarius. V. æs.

Censualis erat, Apud quem testamenta aperiiebantur, publicabantur, seu actis inferebantur. l. 18. C. de Test.

Cubicularius est, quem vocant Galli *Secrétaire de la chambre*. Inscript. apud Gruter. p. 575. n. 7.

IANVARIVS DOMITIANI CAESARIS

L. SCRIB. CVB. CONTVBERNALI

OPTIMAE FECIT.

Epistolaris vocatur, Qui epistolis scribendis inferviebat. Inscr. apud Gruter. p. 577. n. 8.

TI. CLAUDIVS. ALCIBIADES. MAG.

A. BIBLIOTHECA. LATINA. APOLLINIS.

ITEM. SCRIBA. AB. EPISTVLIS. LAT.

Libellensis est, Qui libellis scribendis inferviebat. Inscr. apud Gruter. p. 582. n. 1.

TI. CLAUDIO. TI. AVGVSTI. LIB.

ARRIO. CLAVDIANO. SCRIB. LIBELL.

Navalis scriba, Qui in nave apparebat, inter aliud genus scribarum minimæ dignationis habebatur, quod periculis quoque ejus ministerium esset objectum. Plaut. in Fragment. apud Festum.

Non ego te novi, navalis scriba, columbar impudens? Al. Columbari.

Prætorius fuit, Qui prætori apparebat. Inscript. Jaderæ, C. MODIVS. S C R.

PR. VERRONA.

ANN. XX.

Quæstorius denique scriba, inferior erat ordine, quam Ædilicius, aut Prætorius. Et huic Elogium hoc adscribebatur, cujus magistratus scriba esset;

SVLPLICIANO SCRIBAE QVÆSTORIO.

Turneb. Advers. 11. 10. Inscript. Reines. Class. 11. n. 16. & 120. Notandum vero omnes, qui Magistratibus & Sacerdotibus publicis ministrabant, Scribas publicos, & absolute Publicos appellatos fuisse. Vetus Lapis apud Gruter. p. 306. n. 7. Q. INGENVVS. MAXIMIANVS. SCRIB. PVBLICVS. PONTIF. ET CVRATOR. AERARI.

Σκρίβας, Σκρίβων, κατὰ Λατίνας, ὁ τῶν χρηματικῶν ὑποφειρόμενος. Suid.

Unde apparet posterioribus temporibus & Scribones dictos.

Infanus scriba. Hor. 1. Serm. 5. 35.

Recoctus scriba. Hor. 2. Serm. 5. 56. V. **RECOQUO.**

SCRIBATUS, us. m. Scribæ munus & officium. Imp. Philipp. in l. Si ad scribatum. C. De appellationibus.

SCRIPTO, ære. Frequent. Hor. 1. Serm. 6. 122.

Ad quartam jaceo, post hanc vapor, aut ego lecto,
Aut scripto, quod me tacitum juvet: ungor olivo. In quem verum sic scribit Vet. Scholiast. Lecto producta syllaba enuntiare debemus, quia frequentativum est, ab eo quod est Lego. Bentejo autem Lecto & Scripto sunt Ablativi participiorum Lectus & Scriptus; eumque illorum miseret, qui Lecto hic & Scripto verba esse volunt, pro Lectito & Scriptito, quoniam (inquit) verba sunt inaudita, & in ultimam barbariem releganda.

Scribit Non. 2. 781. Scriptat, constat esse rarum. V. Gell. 9. 6.

SCRIPTITO, [σχυρογραφία] ære. frequent. a Scripto. Cic. 7. Att. 12. Et hæc, & si quid aliud, ad me scribas, vel potius scriptites. Idem 1. de Orat. 152. Neque ea quisquam, nisi diu multumque scriptitarit, etiamvis vehementissime se in his subitis dictionibus exercuerit, consequetur.

SCRIPTURIO, Ære. Sidon. 7. Epist. 18.

SCRIBONIUS, [Σκρίβωνος] Nomen Rom. gentile.

Gens scribonia Plebeja Curionum & Libonum familiis emicuit.

Cn. Octavio C. Scribonio Consulibus. Plin. lib. 2. cap. 35.

Aphrodiseus, Orbili servus atque discipulus, mox a Scribonia Libonis filia, quæ prius Augusti uxor fuerat, redemptus & manumissus. Hujus meminit Suet. de Ill. Gram. 19. de Scribonia Aug. cap. 62.

Scribonius Largus, Medicus sub Tiberii principatu. Cujus in hoc opere sæpe Compositiones memorantur.

SCRIBONIANUS, a, um. Adj. Tacit. 2. Ann. 27. Ala Scriboniana.

SCRINIUM, i. n. [*χαρτεφύλακτος* Gl. G. L.] a fecernendo; dicitur Locus in quo servantur pretiosa ac secreta. Plin. lib. 7. cap. 25. Captis apud Pharsaliam Pompeji Magni scrinii epistolarum. Ibid. cap. 29. Inter spolia Darii Perfarum regis unguentorum scrinio capto, quod erat auro, gemmisque ac margaritis pretiosum. Hor. 2. Epist. 1. 113.

— & prius orto

Sole, vigil calamum, & chartas, & scrinia posco.

Librarium scrinia. Catull. 14. 17.

Clausula scrinia. Propert. lib. 3. 6. 14.

Compilare scrinia alicujus. Hor. 1. Serm. 1. 120.

Retegere scrinia. Juven. 6. Sat. 277.

Scrinia, sunt Plutei, vel Loculi, in quibus acta Principum, libelli & commentarii asservantur. V. Plin. & Horat. supra.

Sueton. in Nerone cap. 47. Inventus est postea in scriniis ejus hac de re sermo formatus. Ubi Beroald. Scrinio, in quo sc. epistolæ reponuntur.

Seneca in ult. Controvers. pr. Et scrinium, in quo missæ erant ab hostibus litteræ fustulit. Hinc Magister scrinii dictus. H. St. V. seq. dict.

SCRINIARIUS, i. m. [*χαρτεφύλαξ*] Qui scrinium custodit. In jure Civili Scriniarii dicuntur, qui iidem Chartularii appellantur. Quod enim chartæ in scrinia referuntur, & ab Scriniariis, i. e. Scriniorum custodibus, quos quondam Ædituos Pontificesque dixerunt, custodiantur, Scriniarios dixerunt. V. l. ult. C. de Castren. pecul. lib. 12. & l. 8. & 10. C. de numerat. lib. 12. l. ult. de appar. præfecti præto. Alexander Ulpianum suum

suum scriniarium appellat. Lamprid. Vide l. ultima. C. de testam. milit. [Lampridii verba puto hæc sunt cap. 16. Nam & consiliarius Alexandri & Magister scrinii Ulpianus fuisse perhibetur. Suidas, Σκρινιάριος, ὁ χαρτεφύλαξ. ἢ ἱππαρχος, ὁ ἀρῶν τὸ σκρίνιον, ἢ τοὶ τὸ κισῶνον. Lamprid. in eadem vita cap. 31. omnino vide, ubi eos, Qui scrinium gerebant ab his, qui Ab epistolis & A libellis & A memoria appellabantur, nominatim distinguit. Gloss. Græc. Lat. χαρτεφύλαξ, Chartularius, χαρτεφύλακιον, Scrinium. conf. Favorin. Lex.

SCRIPTITO, SCRIPTURA. V. SCRIBO.

SCRIPTULUM, SCRIPTUM, SCRIPULUM. V. SCRUPUS.

SCRIPULA, Vitis genus. Plin. lib. 14. cap. 3. Item scripula passio acino.

SCROBES, scrobis. m. & f. secundum Priscianum : Servio tamen masculini potius. [βόρβο. Gl. L. G. & G. L.] Sunt autem Scrobes, Fossiones, ut putei vel foveæ, intra terram manufactæ, ad vineas, vel arbores conferendas, vel ad metalla & quæcunque alia fodienda. Columel. lib. 4. cap. 1. pr. Nimum me profundos censuisse fieri scrobes. Ibidem p. p. Contenti bipedaneo scrobe. Ibidem, Melius confurgunt altioribus demissa scrobibus : nam bipedanei etiam provincialibus agricolis vix approbari possunt. Idem lib. 4. cap. 15. Ex alto scrobe submersa perducitur ad vacantem palum. Plin. lib. 9. cap. 51. Mus marinus in terra, scrobe effossa, parit ova, & rursus obruit terra.

Ternarii scrobes & quaternarii. Columel. lib. 11. cap. 2. Scrobes omnis generis, quos eris Autumno constiturus, hoc tempore præparare oportebit. (mensum Martium intelligit.) Eorum quaternarii, hoc est quoqueverus pedum 1111. si est commodum terrenum, 11111. ab uno sunt : ternarii autem 1111.

Repletæ scrobes. Virg. 2. Georg. 235.

Subactæ scrobes. Virg. 2. Georg. 50.

Invertere scrobes oleis. V. INVERTO.

Scrobis etiam in Nominativo dicitur. Columel. lib. 5. cap. 6. Sed arboris maritandæ causa scrobis virradici fieri debet, latus pedum duorum. Ibid. cap. 10. Sed scrobis clibano similis fiat. Non. 3. 207. [Gloss. Lat. Græc. Scrobis, βόρβο. & Græc. Lat. βόρβο, Borago, Scrobis, Scrobes, Fossa, Fovea, Lacuna. Borago, pro Vorago. An igitur & in recto sing. Scrobes?

SCROBICULUS, i. m. dimin. [δενυμῶπον] Plin. lib. 21. cap. 5. Atque ita in scrobiculis feruntur, heminis facis circumfusus. Columel. lib. 4. cap. 15. Et id, quod a matre abscessit recens erit, confestim alte circumfoditur, & scrobiculo facto ad imum solum præciditur. Non. 3. 207.

SCROFA, æ. f. [Γρόμφανα, Gl. L. G. & G. L. & Onomast.] Sus, quæ multos peperit porcos : tamen etiam pro Porca ipsa peculiariter sumitur. Varro 2. de R. R. cap. 4. Scrofa in sua quæque hara, suos alat oportet porcos. Plaut. Capt. 4. 2. 29.

Eorum si cuiusquam scrofam in publico conspexero, &c. Columel. lib. 7. cap. 9. Scrofae probantur longissimi status, & ut sint reliquis membris fimiles descriptis verribus. [Gloss. Græc. Lat. Γρόμφανα, ὄς, ἡ ὄφλειων. An Οὐλαῖοςσιν intelligi voluit? Suid. Γρόμφος, ὄς, ἡ πικλαιὸς Σκρόφα. Porca igitur feta, seu mater est. conf. Hesych. Candida scrofa, Juven. 12. Sat. 73.

SCROFA [Σκρόφας] Tremellius ponitur in lib. 2. cap. 2. Varronis de R. R. ubi de avo suo, Avus, inquit, meus primum appellatus est Scrofa. Qui, Quæstor quum esset Licinio Nervæ Prætori in Macedonia provincia, relictus, qui præfesset exercitui, dum Prætor rediret, hostes arbitrati occasionem se habere victoriæ, impressionem facere cœperunt in castra. Avus, quum hortaretur milites ut caperent arma, atque exirent contra : dixit celeriter se illos, ut scrofa porcos, disiecturum, id quod fecit : Nam eo prælio hostes ita fudit atque fugavit, ut eo Nerva Prætor, Imperator sit appellatus : & avus cognomen invenerit ut diceretur Scrofa. Itaque proavus, & superiores de Tremelliis nemo appellatus Scrofa. Nec minus septimus sum deinceps Prætorius in gente nostra. Hactenus Varro.

Scrofa, scripsit de Rustica libros, quos Plin. allegat lib. 17. cap. 23.

SCROFINUS, a, um. Adj. ut Scrofinum fel. Plin. 28. 11. ut legit Hard. Al. Hircinum.

SCROFULA, æ. f. [ζαῖραν] Dimin. Medicis junioribus quid Morbi sit, vide in STRUMA.

Scrofulas dici a Scrofa sue, palam est : quoniam eas Græci ab ejusmodi bruto χοιρῶδους appellarunt. Solenne est Francorum regibus, eas sola manuum attractione fideliter curare. Utitur Veget. Mulom. 2. 23. pr.

SCROFIPASCUS, i. m. [χοιροβοσκός] Qui pascit scrofas. Plaut. Capt. 4. 2. 27. Tum pistores scrofipasci, qui alunt fursure fues.

SCROTUM, i. n. [ὄρχιον, ὄρχος] Cutis, quæ testiculos continet. V. Celsum lib. 7. cap. 19. & cap. 20. ubi frequenter hanc vocem usurpat. Bursum testicularem nominant. conf. SCORTUM.

SCRUPEDA, æ. c. a Scauro pede, quasi Scauripeda : Scaurus autem exponitur σκιδῶπις & σκαμνός, σκαμνός a vetere Critico. Hor. 1. Serm. 348. Balbutit scaurum pravis fultum male talis. Accius apud Varr. de L. L. 6. 3. Scrantia, scrupeda, sritabilla, tantala. Turneb. Ad hæc verba notat Gellius 3. 3. Poetam delectatum faceta verborum antiquitate, meretricum vitia atque deformitates significantium. V. loc. & sup. SCRATIA.

SCRUPUS, SCRUPUSUS, SCRIPULUS. V. infra sub dict. seq.

SCRUPUS, i. m. [λίθωξ, λιβάριον] Lapillus brevis, qui pressus sollicitudinem creat. Serv. Festus, Scrupi dicuntur Aspera saxa & difficilia, petræ etiam attractari in sueta, aut naufragiorum polluta scelere : unde & Scrupulosa rem dicimus, Quæ aliquid in se habet asperi. [Gloss. Græcolat. Γῆρυς, ὄς, ἡ ὄφλειων, Scrupus. lege Scrupus.

Per omnes scrupos trahere cruentos pedes. Petron. cap. 79. Scruporum lusus, apud Quintil. lib. 11. cap. 2. Cic. 1. de Orat. 217. Pila bene, & duodecim scrupis ludere. Hujus ludi meminit Ovid. 3. de Arte Am. 363. ubi inquit,

Est genus in totidem, &c. Scruporum lusus esse putatur, qui vulgo Dominarum lusus vocatur. Victor. lib. 5. Variar. Lect. cap. 13. legendum putat Duodecim scriptis, tum apud Ciceronem, tum apud Quintilianum, propterea quod apud Nonium in litera s ita scribitur. Scripta constat esse rarum. [Immo Scriptat. V. in SCRIBO] M. Tullius in Hortensio, Itaque tibi concedo, quod in duodecim scriptis solemus, ut calculum reducas, si te alicujus dati pœnitet. Huc accedit Charisius lib. 1. sic inquit : Scriptulum, quod nunc vulgus sine r dicit, Varro in Plautino dixit. Item in Annali nummum argenteum conflatum primo a Servio Tullo dicunt : is quatuor scriptulis major fuit, quam nummi. Hinc apparet a Scriptum forma diminutionis factum Scriptulum, deinde per ablationem litteræ r Scripulum. Volusius Mæcianus in libro de Asse,

Uncia, inquit, dividitur in scriptula viginti quatuor. Drachma, inquit Budæus, in terna scrupula distribuitur, quæ a Græcis δραχμή, id est litteræ, ideo dicuntur, quod quatuor viginti litteras Græci in alphabeto suo habent, quod uncia scrupulos capit. Quidam, teste Glareano in libro de Asse, ut Gramma expriment, Scriptulum primum vocatum putant, postea Scripulum abjecto r. Argentarii hodie Denarium vocant, & viginti quatuor grana continere ajunt. Fannius,

Semioboli duplum est obolus : quem pondere duplo Gramma vocant, Scrupulum nostri dixere priores. V. Gronov.

de Pec. vet. lib. 3. cap. 15. & paulo infra SCRUPULUS.

Scrupus, [ἀνιγμός] Ænigma significat apud Gell. lib. 12. cap. 2. V. Scirpi apud Gellium, in dictione SCIRPUS.

SCRUPUSUS, a, um. [λιθώδης Gl. G. L.] Lapillofus. Virg. 6. Æn. 236.

Spelunca alta fuit, vastoque immanis hiatu,

Scrupea, tuta lacu nigro, nemorumque tenebris. i. e. Lapillofa. Serv.

Scrupeus. Varr. Ex eo ab Accio positum in Curiofa. Itaque est in Menalippa, Rejicis abs te religionem scrupream pone. Accius, inquit, Scrupeum pro Curiofo usurpavit in Menalippa, cum Religionem scrupream dixit, quam post tergum rejiciendam ait. Ex Turnebo. Sed aliter apud ipsum Varr. L. 6. 3. q. V. conf. Enn. apud Fest. in Scrupi. SCRUPUSUS, a, um. Adj. [λιθώδης] Plenum scrupis. Lucan. lib. 5. 675.

Scruposisque angusta vacant ubi litora faxis.

Scruposus, Difficilis, asper. Tralatio a viis. Scrupi autem dicuntur Saxa aspera. Ex quo Scruposam rem dicimus, Quæ aliquid habet in se asperitatis. Lucret. lib. 4. 526.

— haud quaquam ratio scruposa relicta est. Lambin.

Saxum scruposum. Apul. 6. extr. Super aliquod saxum scruposum.

Via scruposa. Plaut. Capt. 1. 2. 82.

SCRIPTULUM, i. n. [γρόμμα] Vigesima quarta pars uncia. Scribitur & Scripulum, omiffa τ, & per contractionem Scriplum. Sosp. Charif. 1. 81. V. supra SCRUPUS. [Barbaris Scrupulus. Gloss. Lat. Græc. Scripulum, Γρόμμα, γρόμμος. Alt. Gloss. & tert. Scripulum, Γρόμμα, ὁ γρόμμος. Scripulum semper, abjecto t. Sic autem & Columellæ codd. Mss. lib. 5. pr. ut & Varronis, Ciceronis, &c. Primam producunt Ovid. & Martial. Corripit Rhemn. Fannius ubique, qui sub Claudio vixisse putatur, quod ægre mihi persuadeo. Porro nec pro Pondere nisi in neutro genere positum apud antiquiores reperio, ita ut distent Scripulum & Scrupulum.

SCRUPULUM, i. n. vel SCRUPULUS, i. m. dimin. [ψηφίς] proprie Lapillus brevis & asper, qui in calceo latens, pedem lædit, & pressio pede, dolorem creat. V. super. dict.

Scrupulus, translate pro Sollicitudine, dubitatione, & difficultate aliquando ponitur. Unde, Injicere scrupulum, & Eximere scrupulum alicui dicimus. Ter. Phorm. 5. 9. 30.

Ea mortem obit ; e medio abiit : qui fuit in re hac scrupulus ?

Scrupulum, Μίσγωνα, ἢ Μίσγωνα. Scrupulo, ψυχῆς κίνησις. Gloss. Lat. Gr. [An Scrupulus scribendum ? non memini enim in hac significatione aliter legere. An posteriore loco Scrupulositas ? Occurrunt enim trunca quædam in eo Lexico.

Sine scrupulo. Columel. lib. 5. cap. 11.

Odiosus scrupulus. V. Odiosus in ODIUM.

Aculei sollicitudinum & scrupuli. Cic. 1. Att. 15. At domesticarum quidem sollicitudinum aculeos omnes & scrupulos occultabo.

Evellere scrupulum alicui. Cic. pro Rosc. Amer. 6. Hunc sibi ex animo scrupulum, qui se dies noctesque stimulat ac pungit, ut evellatis postulat.

Eximere. Idem 5. Att. 13. Exime, quæso, quoad potes, de illo domestico scrupulum, quem non ignoras.

Injicere scrupulum alicui. Ter. Adelph. 2. 2. 20. Timet, injeci scrupulum homini.

Injicere scrupulum & dubitationem. Cic. pro Cluent. 76. Hic tum injectus est hominibus scrupulus, & quædam dubitatio, quidnam esset actum.

Scrupulus unus restat. Ter. And. 5. 4. 37.

Scrupulum, five Scrupulus, Nomen ponderis. Scrupulum, inquit,

Budæus, in binos obolos dividitur, ut obolus in binos semiobolos.

Glareanus in libro de Asse, Obolum Columella semiscrupulum vocat : est enim scrupuli dimidium : drachma igitur sex habet obolos. V. SCRUPUS & SCRIPTULUM. Valer. Max. lib. 4. 4. 9. De paupertate Æliorum, Eadem gens nullum ante scrupulum auri habuit. Cic. 4. Att. 16.

Etiam illud jam cognitum est, neque argenti scrupulum esse ullum in illa insula, neque ullam spem prædæ, nisi ex mancipiis. Al. Scripulum. Ex Budæo. Martial. lib. 4. 88.

Ergo nec argenti sex scrupula Septitiani, &c. Al. Scripula. Ovid.

de Medicam. faciei, 92.

Quinque trahant marathri scrupula, myrrha novem. Al. Scripula.

Scrupulum, etiam Mensura est in metiendis terris. Varr. lib. 1. de R. R. cap. 10. Ab hoc principio mensores nonnunquam dicunt in subcivium esse unciam agri, aut sextantem, aut quid aliud, quum ad jugerum pervenerunt, id habet scrupula ducenta octoginta octo. Quem locum explicat Budæus in Asse. Columel. lib. 5. cap. 1. Igitur, ut diximus, jugerum habet quadratorum pedum viginti octo millia & octingentos, qui pedes efficiunt scrupula ducenta octoginta octo. Ut autem a minima parte, id est ab dimidio scrupulo incipiam, pars quingentesima septuagesima sexta pedes efficit quinquaginta, id est jugeri dimidium scrupulum : pars ducentesima octogesima octava pedes centum, hoc est scrupulum : pars centesima quadragesima quarta, pedes cclx, hoc est scrupula duo. Al. Scripula & Scripulum. [Quæ sine dubio sequenda lectio est. V. in SCRIPTULUM.

Hora etiam in scrupulis dividitur, ut patet ab inscript. apud Fabrett. p. 96.

SYLVANA QVÆ HIC DORMIT VIXIT ANN. XXI. MENS. III.

HOR. IV. SCRVPVLOS VI.

SCRUPULOSUS, a, um. Adj. [λιθώδης, μικρολόγος. Gl. L. G.] Plenus scrupulis.

Plaut. Capt. 1. 2. 82. Nam meus scrupulosam victus commeat viam.

Scalig. hic legit Scrupulam. Sic, Scrupulosa cotes apud Cic. 4. Tusc. 33. Al. Scruposa. V. CAUTES. Et apud Plin. lib. 15. cap. 23.

Ceteræ suum pabulo gignuntur, scrupulosa corticis intra nucleos quoque ruminatione. De castaneis.

Scrupulosus, Sollicitus & anxius. Plin. 3. Epist. 5. Miraris, quod tot volumina, multa que in his tam scrupulosa, homo occupatus absolverit.

De Plinio avunculo.

Disputatio scrupulosa. Quintil. 9. 1.

Scrupulosus in def. . . . Amm. Marcell. 501. in fine edit. Francf. H. St. Marcellini reliqua verba culter empetæ sustulit, sed explebunt facile quibus ea editio in promptu erit.

Ventorum paulo scrupulosior observatio. Plin. lib. 18. cap. 33.

Scrupulosissima saltatio. Columel. in præfat. lib. 1. i. e. Quæ anxie & cum cura & studio exercetur. Al. Scrupulosissime. V. dict. seq.

SCRUPULŌSE, Adv. [*σπουδαίως*] Columel. lib. 9. cap. 8. At quæ dono vel aucupio contingunt minus scrupulose probantur. Plin. 8. 14. Minutius & scrupulosius scrutantur omnia. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Scrupulosissime requirant. Colum. lib. 1. pr.

SCRUPULOSITAS, ātis. f. [*σπουδαίωσις*] Anxietas, difficultas. Columel. lib. 11. cap. 1. In hac autem ruris disciplina non desideratur ejusmodi scrupulositas. Uritur & Testull.

SCRUPULĀRIS, e. Adj. Quod ad scrupulum nummum, vel pondus pertinet. Plin. lib. 33. cap. 8. His coticulis periti, quum e vena ut lima raperint experimentum, protinus dicunt quantum auri sit in ea, quantum argenti vel æris, scrupulari differentia. Hard. Scripulari.

SCRUPULĀTIM, Adv. Per scrupula. Plin. lib. 22. cap. 24. Scrupulatim quidem colligere ac miscere vires, non conjecturæ humanæ opus, sed impudentia est. [Nisi Scripulatim legendum.]

SCRŪTA, orum. pl. [*σρῦτα* Gl. L. G. & G. L.] Attritæ usu vestes, dimidiatæ frigiles, & jumentorum soleæ, refixi clavi, idque genus alia, quæ vilissimæ proxenetæ venalia habent, quos antiqui Scrutarios appellabant. Cæl. lib. Antiq. 10. cap. 56. Verbo, Scruta, Veteramenta omniaria significari puto, quæ cum usu jam detrita sint, pretio item deminuta censentur. Horat. 1. Epist. 7. 65.

Vilia vendentem tunicato scruta popello. Ex qua origine factum ut Scrutaria dicantur Vilissima quæque. Lucil. apud Gell. Noct. Attic. lib. 3. 14.

Quidni? & scruta quidem ut vendat, scrutarius laudat

Præfractam frigilem, soleam improbus dimidiatam. Sidonius item Apollinaris vocabulum in Centurias allegisse videtur, Nunc, inquit, frivola quædam, nunc ludo apta virgineo scruta donabat. Quo in loco sunt qui Imagunculas pueriles operis dulciarii Scruta posse accipi, augurentur. Ad hæc quæ de scrutorum significatia pronuntiavimus, plane allusit Apuleius fabulæ Græcicæ lib. 4. p. 146. Elmenh. Enimvero vos, bonæ frugi latrones, inter furta parva atque servilia, timidicule per balneas & aniles cellulas reptantes, scrutariam facitis. Hæc Cæl. Quidam perperam scribunt Scutra. V. Burman. ad Petron. cap. 62.

SCRUTĀRIA, æ. f. [*σρυττωρία*] Scrutorum venditio, ut sagaria, cœnacularia, lintearia. Apul. lib. 4. Scrutariam facitis. V. dict. præced.

SCRUTĀRIUS, i. m. [*σρυττωρῆς* Gl. G. L.] Scrutorum venditor. Gell. 3. 14. V. supra in SCRUTA.

SCRUTARIUM, i. n. [*σρυττωρῆον* Gl. G. L.] Locus, ubi scruta venum proponuntur.

SCRUTILLUS, i. m. Idior. Gloss. Scrutulus, vel Scrutillus est ventriculus fartus.

SCRUTATOR, **SCRUTINIUM**. V. post SCRUTOR.

SCRUTOR, [*σρυττω*, *σρυνάω* Gl. L. G. & G. L.] āri. Inquirere. Plaut. Aul. 4. 4. 24. Jam scrutari mitte.

Excutere & scrutari. Cic. pro Rosc. Amer. 97. Non excutio te, si quid forte ferri habuisti: non scrutor, nihil ad me arbitror pertinere. Idem 1. Q. frat. 1.

Tabellarios scrutari. Cic. 10. Fam. 31. Tamen nequaquam tanta in mora est, quanta qui locis omnibus dispositi ab utraque parte scrutantur tabellarios & retinent.

Abdita terræ ferro scrutantes. Lucret. lib. 6. 809.

Fretum scrutari. Lucan. lib. 3. 698.

Ignem gladio scrutari. Hor. 2. Serm. 3. 276. Parœmia.

Orbem scrutari. Plin. lib. 5. cap. 5.

Arcanum alicujus scrutari, Exquirere. Hor. 1. Epist. 18. 37.

Argumenta scrutari & quærere. Cic. in Partit. 8.

Mentes deum scrutantur in exitis. Ovid. 15. Met. 136.

Vestigia scrutari domini sui dicitur canis. Plin. lib. 8. cap. 40.

Scuto, active dixerunt Veteres. V. Non. 7. 6. & Priscian. 8. Nec aliter in Gloss. Græc. Lat.

SCRUTĀTUS, a, um. Partic. Pass. Aur. Vict. Or. gent. Rom. cap. 6. Scrutatis omnibus latebris.

Idem active. Curt. 6. 5. 17. Ille venantium modo latibula scrutatus.

SCRUTANTER, Adv. Ambros. Epist. 40. Scrutanter discutere.

SCRUTATIO, ōnis. f. [*σρυνάω* Gl. L. G. & G. L.] Seneca de Vita beata cap. 23. Ita dico si tuto & securus scrutationem populo præbuerit. i. e. Permiserit sua scrutanda.

SCRUTĀTOR, ōris. m. [*σρυντήρ*] ut, Pallidus scrutator auri. Lucan. lib. 4. 298.

Profundi scrutatores, Marini piscatores. Stat. 3. Silv. 1. 84.

Quodque legit merfus pelagi scrutator Eoi. i. e. Urinator scrutans uniones in mari Indico. conf. Quintil. Decl. 18.

Scrutatores dicebantur servi, qui Salutatores, five eos, qui mane ad principem salutandi causa veniebant, scrutabantur, & excutiebant, ne telum, aliudve armorum genus, absconditum gestarent. Suet. Claud. cap. 35. Reliquo autem tempore salutatoribus scrutatores semper apposuit. Et hic mos a Claudio ad Vespasianum. Suet. Vespas. cap. 12. Consuetudinem salutantes scrutandi manente adhuc bello civili omiserat. [Repetitus tamen a malis subinde principibus.]

SCRUTĀTRIX, icis. f. Alcim. Avit. 2. 326.

—scrutatrix Eva malorum.

SCRUTĪNO, āre. Idem, quod Scrutor. Vulg. Int. 4. Esdr. 16. [Gl. L. G. Rutilat, *ῥεωνῶ*, *στυβαλίζω*. Scribe, Scrutinat, *ῥευνῶ*. Nam in Græc. Lat. *ῥευνῶ*, Scrutinatio, Indagatio. *ῥευνῶ*, Scuto, Rimor, & in ipso rursus Lat. Gr. Scrutatio, *ῥευνῶ*, Scrutatur, *Γρυττω*, *ῥευνῶ*. Hinc

SCRUTINIUM, i. n. [*σρυντήριον*, *ῥευνῶ*] Investigatio. Apul. lib. 9. Met. extr. Postremum magistratibus placuit obstinate denegantem scrutinio detegere. Ammian. 29. 2. Inter scrutinia supellectilis.

SCULNA, æ. f. [*συνθησφύλαξ* Gl. L. G.] Antiquum verbum, dictum quâsi Sequilna: quem qui elegantius loquuntur Sequestrem appellant.

Utrumque vocabulum a sequendo factum est: quod ejus, qui electus sit, utraque pars fidem sequatur. Hæc Gell. apud quem vide plura lib. 20. cap. 10.

SCULPO, pli, ptum, [*σῦλψω*, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Cædendo imaginem aliquam effingere. Plin. lib. 36. cap. 4. Marmore sculpendo primi omnium inclauverunt Dipœnus & Scyllis, geniti in Creta insula. Alii legunt Scalpendo. V. mox.

Ebur sculpsit mira arte. Ovid. 10. Met. 248.

Scalpo, non Sculpo dici debere, auctor est Diomedes. V. in dictione **SCALPO**. [Promiscue fere hæc dictio ponitur in codd. Mss. ut & in vet. Gloss. similiterque in derivatis & compositis. Nec satis distat significatio, ut duo verba putentur. Lapidibus tamen sculpturam proprie tribuere videtur Glossographus Lat. Gr. Scalpit, *Γλύφει*, *κνήθει*. Sculpsit, *Γλύφει* *λίθον*. Sed Græc. Lat. *Γλύφω*, Scalpo, Cudo, *Γλύφω*, *Sculpa*. V. paulo post.

SCULPTUS, a, um. Partic. [*σκαλυμμένος*] ut, Animalia sculpta. Lucan. lib. 3. 224.

SCULPTOR, ōris. m. [*σκαλῦρος* Gl. L. G. & G. L.] Qui sculpsit. Plin. lib. 36. cap. 5. Jam fuerant in Chio insula Malas sculptor, dein filius ejus Micciades, &c. Idem lib. 20. cap. 13. Sculptores & pictores utuntur. Alii legunt Scalptores. Gloss. Al. Lat. Gr. Scalptor, *Γλύπτης*.

SCULPTŪRA, æ. f. [*σκαλῦρα*] Ars, quæ auro, argento, ære, ferro, ligno, ebore, marmore, vitro, gemmis, opera efficit. Plin. lib. 16. cap. 40. Habent in sculpturis facilitatem. Sic lib. 35. cap. 12. Vitruv. 4. 6.

SCULPTILIS, e. Adj. [*σκαλῦτος*] ut, Opus sculptile. Ovid. 4. de Pont. 9. 28.

SCULPO, ære, occurrit in Gloss. Græc. Lat. *Γλύφω*, *Sculpa*. Modo scil. imperandi. Inde

SCULPĀTOR, ōris. m. *Γλύπτης*. Ibidem.

SCULPTŪRO, āre. Sculptura ornare. Verbum a Sculptura ductum, ut a Pictura, Picturare. Inde

SCULPTURĀTUS, a, um. Partic. Fortunat. 9. Carm. 15. Et sculpturata luit in arte faber.

SCULPONEA, æ. f. apud Catonem de R. R. cap. 59. Calceamentorum genus est: nomenque Turnebo habere videtur a Sculpo vel Scolpo. Nihil enim differt, cum u & o propter soni vicinitatem sæpe alternis commutentur. Scolpus autem fictitio verbo Sonum significat, qualem ipsum nomen repræsentat. Fulgentius tamen de Prisc. ferm. 21. Sculponeas explicat Cestos plumbo ligatos. Plautus in Caf. 2. 8. 59.

Soleas. c. qui quæso potius, quam sculponeas?

SCULPONEĀTUS, a, um. Adj. Sculponeis calceatus dicitur a Varrone in Serano; Dum in agro, inquit, studiosius rutor, aspicio Triptoleum sculponeatum bigas sequi cornutas, &c. Non. 2. 731.

SCURGM, [*Σκῦργον*] Germaniæ urbs, Ptolemæo auctore lib. 2. cap. 11. Vulgo *Schmeben*.

SCURRA, æ. m. [*σῦρρα*, *χαλωτοπίδης*, *ἐντράπηλος*, *δρακιστής*, *σκώπτης*, *ἡδύλογος*. Gl. L. G.] Scurra dictus est, ut quidam volunt, a sequendo, quod & tenuioris fortunæ homines, & ceteri alioqui, qui honoris gratia proferebantur quempiam, non antecedere, sed sequi sint soliti. Fest. ex Verrio. Itaque Scurra nihil aliud fuit, quam Sectator aut Pedissequus; neque primum inhonestum sensum præ se ferebat, sed Homines denotabat urbano otio assuetos. Non fuit, Qui jocularia & scurrilia loqueretur, sed Homo urbanus: non Rusticus, sed Elegans. Plaut. Most. 1. 1. 14.

Tu urbanus vero scurra, delitiæ populi,

Rus mihi tu objectas? Epid. 1. 1. 13. τ. Scurra es. s. scio te esse quidem hominem militarem. Trin. 1. 2. 165.

Quam urbani affidui cives, quos scurras vocant. Videntur autem sic appellati fuisse, Qui assidue in urbe essent, nunquam in agris, quod sine cura fortasse & opere omni essent. Turneb. De hac & aliorum opinionibus V. Voss. Etymol.

Postea, cum otiosi divites effusus risus ex omni materia quærent, adeoque in omnem licentiam jocantium studia erumperent, male audire Scurrarum nomen cœpit, & iis solis attribui; qui risum ab audientibus captant, non habita verecundiæ ratione aut dignitatis. Cic. pro Quint. 55. Memini, vetus est, De scurra multo facilius divitem, quam patremfamilias fieri posse. Idem [de Carbone, puto. V. 9. Fam. 21. extr.] Quoniam frequentissime usus est joci, & notissimos sæpe hoc dicendi genere tutatus est, scurra ab inimicis suis est dictus. Et 5. Verr. 146. Albam habebam judicem, eum hominem, qui se ipse scurrarum improbissimum existimari vult, qui a scurris potius semper gladiator, quam scurra appellatus sit, Scurræ etiam vocabantur, Qui gestu & imitatione (ut mimi & gesticulatores) risum movere conati sunt. Sic Phædrus 5. 5. 27. Scurram vocat, Qui porcelli vocem imitabatur sua. [Notum urbano sale, non Mimum. Non parum facetus scurra. V. non.]

Fugitivus scurra. Juven. 13. Sat. 111.

Improbis atque petulans scurra. Cic. pro Cluent.

Infidus scurra. Hor. 1. Epist. 18. 4.

Vagus scurra. Hor. 1. Epist. 15. 28.

Veles scurra, Promptus ad alios laceffendos, ut vult Gronov. Cic. 9. Fam. 20. Me autem a te, ut scurrarum velitem, malis oneratum esse, non moleste tuli. [Foras legendum in Gloss. Græc. Lat. Scurra veles, pro Scurra vili, ubi tamen interpretatio Gr. deest. Dicitur & Scurrus. Gloss. Græc. Lat. *Εντράπηλος*, Scurra, Scurrus.]

SCURRŪLA, æ. m. dimin. Arnob. 6. Urbanus scurrula. Apul. Met. 10. p. 246. Elmenh. Quidam denique præfens scurrula, &c.

SCURRĪLIS, e. Adj. [*σκαρρολόχης*] Ridiculus cum turpitudine. Cic. 2. de Orat. 239. Ne aut scurrilis jocus sit, aut mimicus.

Dicacitas scurrilis & scænica. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Lusus scurriles, pro Levibus & nugatoriis sine turpitudine, posuit Valer. lib. 7. cap. 8. 9.

Streptus scurrilis. Auctor Philomelæ v. 34.

SCURRILITER, Adv. [*σκαρρολόχως*] Procaciter. Plin. 4. Epist. 25. Quid hunc putamus domi facere, qui in tanta re, tam serio tempore, tam scurriliter ludat? Justin. 24. 6. 4. Scurriliter jocosus.

SCURRILITAS, ātis. f. [*σκαρρολογία* Gl. L. G. & G. L.] vitium Urbanitati oppositum, Turpis & procax dicacitas. Auctor Dialog. de Orat. cap. 22. Foeda & infusa scurrilitas.

SCURBOR, [*δρακίζω* Gl. L. G.] āri. Scurram agere. Hor. 1. Epist. 17. 19. Scurror ego ipse mihi, populo tu.

SCURRĀNS, antis. [*σκαρρολόχων*] Scurriliteragens. Hor. 1. Epist. 18. 2.

Scurrantis speciem præbere, professus amicum. h. e. Turpiter adulantis Porphyrio.

SCUTALE, SCUTARIUS, & C. V. SCUTUM.

SCŪTICA, æ. f. [σκῦτα Gl. L. G.] Flagellum ex pelle. Martial. lib. 10. 62. Scuticæ loribus horridis Scythæ pellis, Qua vapulavit Marfyas Celenæus. Al. Cirrata loribus. Habent scuticæ tremefactus. Ovid. 9. Epist. 81. Rubere scutica. Juven. 6. Sat. 478. Dignus scutica. Hor. 1. Serm. 3. 117.

SCUTILUS, a, um. Adj. Tenue, & macrum, & in quo tantum exilis pellicula cernitur. Paulus apud Festum. V. Voff. Etymol.

SCUTRA, æ. f. [χαλκίον Gl. L. G. λίβης Al.] Vasis ænei genus. Plaut. Perfr. 1. 3. 8. Commisce mulsum, struthæa, colutheaque appara, Bene ut in scutris concaleat, & calamus injice. In quem locum tradit Camerarius, a Scutris dici forma diminutiva Scutulas, ut a Culcitra dicitur Culcitula. Certe a Mitra sic fit Mitella, a Capra Capella. Servius a Scaturire deducit, sed minus recte.

SCUTRISCUM, i. n. Vasis genus apud Catonem R. R. cap. 10. & 11. a Scutra derivatum.

SCŪTŪLA, æ. f. [σκῦτλα Gl. L. G.] Errant, qui a Scuto deducunt, nam in Scuto prima producitur, at in Scutula corripitur. Igitur a Scutra deducimus, cum significet Vasis genus concavum, Martial. lib. 8. 71. Bessalem ad scutulam sexto pervenimus anno. Idem lib. 11. 32. Sic implet gabatas, paropidasque, Et leves scutulas, cavasque lances. Gloss. Græco lat. σκῦτλα, σκῦτῆλλον, Scutella. Σκυτέλλα, Scutula. pro Scutala. Scutulis vestes dividere Gallia instituit. Plin. lib. 8. cap. 48. V. SCUTULATUS. Scutulæ in pavimentis vocantur Frusta marmoris rotunda, a scuti videlicet figura. V. Vitruv. lib. 7. cap. 1. & Pallad. lib. 1. cap. 9. Scutula in arboribus emplastis. Plin. lib. 17. cap. 16. Ergo amputatis omnibus ramis, ne succum avocent, nitidissima in parte, quaque præcipua cernatur hilaritas, exempta scutula (ita ne descendat ultra ferrum) cortici, imprimitur ex alia cortex par cum sui germinis mamma. Vulgus Gallicum vocat *un escisson*. Scutula, Particula quadam ballistæ apud Vitruvium. Sic enim scribit, Describatur, inquit, scutula, quæ Græce *πρίστη* appellatur. Hæc scutula, auctore Turnebo, est in summo & imo capitulo, dextra & sinistra, atque inde nomen habet Græcum, quod multis locis pertusa & perterebrata est. Itaque & perinfirma est, sed laminis ferreis, & regulis & clavis confixa continetur firmaturque. In ea est foramen, quo tenduntur toni, id est nervi, qui brachia ballistarum continent. Infunt & foramina, quibus induntur cardines. Hæc Turnebus. Scutula, Hafta teres, qua linea tunduntur. Quapropter & exigua hastula, in qua Lacedæmonii membranam involventes, litteras scribebant, scutula vocabatur: Perottus. Rectius tamen dicitur Scytala. [Quia dictio Græca est, quam tamen Glossographus hac Latina reddit. Scutula, Serpentinis genus in Africa.]

SCUTELLA, æ. f. Dimin. [σφυρίδιον] Genus vasis concavi, rotundi, quo minutal ex carne vel oleribus in mensam exhibebatur. Cic. 3. Tusc. 45. Eripiamus huic ægritudinem. Quomodo? collocemus in culcitra plumea, pſaltiriam adducamus, hedychrum incendamus, demus scutellam dulciculæ portionis, aliquid provideamus & cibi. [Hinc *Ejcuella* Gall. V. SCUTRA.]

SCUTULATUS, a, um. Adj. [σφυρίδιον] Forma rotunda factum, quale aranea textit. Plin. lib. 11. cap. 24. Quanta arte celat pedicas scutulato rete grassantes, & c. Scutulata vestis, a Scutula, quæ habet quosdam orbes, vel circulos, quasi Scutulis distincta. Nam sicut diversos colores picturæ Babylonii, plurimis vero liciis Alexandrini texere, quæ polymita appellant: ita Galli scutulis vestes dividere, quæ scutulata dixerunt, instituerunt. Plin. lib. 8. cap. 48. Istria, Liburniæque pilo propior. quam lanæ, pexis aliena vestibus, & quam sola ars scutulato textu commendat in Lusitania. Juven. 2. Sat. 97. Cærulea indutus scutulata, aut galbina rafa. Scutulatus color, apud Palladium in Mense Martio, cap. 13. Colores (inquit) hi præcipui, albeus; murteus, cervinus, gilbus, scutulatus, albus guttatus, candidissimus, niger pressus. De coloribus equorum loquitur. Est autem Scutulatus equus, qui nunc vulgo *pomulatus* vocatur. [Locum vulgo aliter distinguunt.]

SCUTULUM, V. in SCUTUM.

SCŪTUM, i. n. [θυρεός, ἀσπίς κ' ὅπλον Gl. L. G.] Oblongum tegumen militis, ut Clypeus rotundum. Dictum *σῦτ* ὅπλον, id est a pelle, quod non sine pellibus fiat, inquit Festus in Scorteum. Plin. lib. 35. cap. 3. Scutis enim, qualibus apud Trojam pugnatum est, continebantur imagines. Cæf. 5. Bell. Gall. 43. Quo percussio & exanimato, hunc scutis protegunt hostes, & in illum universi tela conjiciunt. Cic. 2. Tusc. 54. Ignavus miles ac timidus, simul ac viderit hostem, abjecto scuto, fugiat quantum possit. Scutum quid a Clypeo differat, V. in CLYPEUS. & Voff. Etymol. Scuta autem oblonga erant & ampliora; Clypei rotundi & minores. V. Liv. 8. 8. Et 9. 19. & 40. In Gloss. utroque confunduntur invicem. Scutorum impulsus. V. IMPELLO. Fulgentia scuta. Virg. 8. Æn. 93. Longa scuta. Virg. 8. Æn. 539. Cælare scuta auro. V. CÆLO. Incumbere in scuta. V. INCUMBO. Reclinare scuta. Virg. 12. Æn. 130. Rejicere scutum, i. e. Post tergum. Cic. 2. de Orat. 294. Vitare periculum scuto. Cæf. 2. Bell. Civil. 35. Scutum eleganter pro quovis Præsidio. Liv. 3. 53. Scuto magis, quam gladio, plebi opus est.

SCUTUS, i. masculino genere dixit Turpil. Demiurgo, Quia non minus res hominem, quam scutus tegit. Ex Non. 3. 233.

SCUTALE, is. n. Corium, cujus loribus confutis habena facta erat: sic appellatum, quod ex eo genere corii scuta conficerentur. Nam, ut apud Polybium est, exterior scuti facies corio vitulino obducta erat. Liv. 38. 29. Sed triplex scutale crebris futuris duratum. Ex Turneb.

SCUTARIUS, a, um. Adj. [σφυρίδιον] Quod ad scuta pertinet. Veget. Rei Mil. lib. 2. 11. In Romana militia habebant fabricæ scutarias & loriciarias, quibus armorum genera formabantur.

SCUTARIUS, i. m. [σφυρίδιον Gl. L. G.] Qui scutorum curam habet, vel Qui scuta facit. Plaut. Epid. 1. 1. 35.

Id modo videndum, ut materies suppetat scutariis.

Scutarius fuit & Miles, qui Principem comitabatur. Zof. 3. 29. conf. Suet. Aug. cap. 56. Ammian. 20. 5. Gloss. 2. Lat. Græc. Scutarius, *ὀπλίτης*. SCUTATUS, a, um. [ὀπλίτης] Adj. Scuto tectus & munitus. Cic. 2. Philipp. 108. Agmine quadrato, cum gladiis, sequuntur scutati milites, ficas portari videmus. Liv. 28. 2. Virg. 9. Æn. 370. Cæf. de Bell. Gall. 1. 39. SCUTIGERULUS, a, um. Adj. Scutum gestans. Scutigerulum Plaut. Cæf. 2. 3. 44. pro Armigero usurpat, nempe pro eo fervo, qui scutum domini gerit;

Qui (malum) homini scutigerulo dare lubet.

SCUTULUM, i. n. dimin. [ἀσπίδιον] Cic. 1. de Nat. Deor. 83. Cum pelle caprina, cum hasta, cum scutulo, cum calceolis repandis. Plin. 8. 48. Scutulis vestes dividere Gallia instituit. Alii a recto fing. Scutula ducunt. ut & Scutulatus, q. V.

S C Y

SCYATHUS, vel potius SCYATHUS, [σκιάθῳ] Infula est cum oppido in Ægeio mari prope Thraciam, ut scribit Pomponius Mela lib. 2. 7. vulgo *sciathe*.

SCYDISSA, [σκυδίσσης] Mons asperrimus, & Moschicis montibus conjunctus, qui ultra Colchidem sunt, cujus summa ab Heptacomētis obtinentur, & Paryadra, qui usque in Armeniam protenditur, & locis Sidenæ Themiscyræ proximis, & orientale Ponti latus efficit. Strabo lib. 12.

SCYDBA, [σκυδρα] Oppidum Macedoniæ, in ora Heraclea. Plin. lib. 4. cap. 10.

SCYLACE, [σκυλάκη] Urbs circa Cyzicum ut inquit Hecateus. Pomponius 1. 19. Placia & Scylace parvæ Pelagorum coloniæ.

SCYLACEUM, i. n. [σκυλάκειον] Oppidum Calabriæ; de quo Virg. 3. Æn. 553.

Caulonisque arces, & navifragum Scylaceum. Al. Scyllæum. sed vide Pier. not. & Turneb. Advers. 19. 21. Valer. Flacc. 3. Argon. 36.

Spumosumque legunt fracta Scylaceon ab unda. al. Scylaceon cum diphthongo scribunt cum Servio. Sed eo rectius sine ea, quod & scribitur

SCYLACIUM, [σκυλάκειον] Bruttiorum civitas, auctore Ptolemæ lib. 3. cap. 1. Scylletium, *σκυλλήπον* Strab. Vulgo *scyllacci*.

SCYLLA, æ. f. [σκύλλα] Herba, V. SCILLA.

SCYLLA, [σκύλλα] Saxum in mari Siculo, periculofum mare faciens nautis. V. paulo infra.

Scyllæ duæ fuerunt: Una, Nisi, Megarensium regis, filia: contra quos cum devictis jam Atheniensibus pugnaret Minos, propter filii Androgei interitum, quem Athenienses & Megareses dolo necaverant, amatus est a Scylla, Nisi filia: quæ ut hosti posset placere, comam purpuream patri abscissam ei obtulit: quam Nisus ita habuerat consecratam, ut tam diu regno potiretur quamdiu illam habuisset intactam. Postea & Scylla a Minoe contempta, dolore in avem cirin, quæ & alauda dicitur, conversa est: & Nisus extinctus, deorum commiseratione in halæti avis mutatus est formam. Virg. 1. Georg. 405.

Et pro purpureo pœnas dat Scylla capillo. V. fabulam apud Ovid 8. Met. Fab. 1.

Altera fuit Scylla, Phorci filia, quæ versa fertur in saxum, cui nomen est Scylla, in mari Siculo periculofum. Ovid. 14. Met. 52.

Evitata Charybdi incidere in Scyllam, h. e. Vitato gravi malo, in aliud, diversum licet, incidere. Servius indicat Scyllam Phorci & Chreideos Nymphæ filiam. Hanc quum amaret Glaucus, Circe, quæ illius amore tenebatur, quod eum in Scyllam propensior esse videret, fontem in quo nymphe lavare consueverat, magicis venenis infecit: In quem quum illa descendisset, pubetens in varias mutata est formas. Horrens itaque suam deformitatem, sese in mare præcipitem dedit, ac fabulæ præbuit argumentum. Hanc postea Glaucus deam marinam fecit: quæ classem Ulyssis & socios evertisse narratur. Virg. 6. Ecl. 74.

Quid loquar? aut Scyllam Nisi, & c. De rei veritate diversa est scriptorum opinio. Salustius putat esse saxum in mari prominens, quod procul visentibus muliebrem formam imitetur, in quod illi fluctus, quoniam & luporum ejulatum, & canum latratum videntur imitari, finxerunt illam a pube hujusmodi feris succinctam esse. De Charybde vero narrat poetarum fabulæ, hanc feminam fuisse voracissimam, quæ quod Hercules boves rapuisset, a Jove fulmine icta, in mare præcipitata est, & in hujusmodi versa est monstrum, quod adhuc pristinam servat naturam. Absorbet enim universa: quæque absorbuerit, ea circa Taurominitanum egerit litus, ut Salustius est auctor. Unde tanquam proverbio Scortum vorax, & aviditatis nunquam satiatæ, Charybdim appellat Hor. 1. Carm. 27. 19.

— ah miser

Quanta laboras in Charybdi, Digne puer meliore flamma. Servius ait Scyllam in Italia esse, Charybdim in Sicilia. Virg. 3. Æn. 414. transitum hunc inter duo pericula angustum eleganter describit,

Hæc loca vi quondam vasta convulsa ruina, & c. Plura in Erasmi Chiliad. Cic. 7. Verr. 145. Non enim Charybdim tam infestam, neque Scyllam nautis, quam istum in eodem freto fuisse arbitror.

Cærulea Scylla. Virg. 5. Æn. 122.

Informis Scylla. Virg. 3. Æn. 432.

Rapax Scylla. Ovid. 12. Epist. 123.

Vorax Scylla. Catull. 62. 156.

Propertius ex ambabus unam fecit, lib. 4. 4. 39. quum ait, Quid mirum in patrios Scyllam fuisse capillos,

Candidaque in favos inguina versa canes? Lucret. lib. 5. 890.

Aut rapidis canibus succinctas feminarinis Corporibus Scyllas.

Biformes Scyllæ. Virg. 6. Æn. 286.

SCYLLÆUS, a, um. Adj. [σκυλλαιῶν] ut, Monstra Scyllæa. Stat. 5. Silv. 3. 280.

Litora Scyllæa. Ovid. 15. Met. 702. al. Scylacea. q. V.

Rabies Scyllæa. Virg. 1. Æn. 200.

Undis Scyllæis clauditur Italia. Lucan. lib. 2. 433.

SCYLLÆUM, i. n. [σκυλλαιῶν] Promontorium, in Peloponneso, ut Plin. 3. 5. Straboque lib. 6 testantur, sed sinu Argolico juxta Hermionem, quo Scylla Nisi filia fluctibus ejecta creditur. Nunc Damala vocatur, ut scribit Olivarius in Melam.

Est & Oppidum Bruttiorum in Italia, ut est auctor Pomponius Mela lib. 2. 3. Nunc *Desquillacho*, vel *Esquillacho*, ut tradit idem Olivarius in eundem Melam lib. 2. cap. 4.

SCYLLIAS, [Σκυλλίας] Herodoto lib. 8. Vir quidam Scionæus, omnium ea tempestate hominum optimus urinator, qui etiam in naufragio, ad Pelium factu, multam pecuniam Persis fervavit, multa & sibi lucratus est. Hunc Pausanias in Phocic. p. 334. Wech. Scyllin vocat, de quo inquit, Scyllis Scionæus homo cum Cyane filia classis Perficæ, qua Xerxes Græciæ bellum intulerat, anchoras natando urinandoque præcidit ad Pelium montem & Sepiada Magnesiæ: idque signum in Apollinis templo positum ab Amphycitionibus, quod erat commune Græciæ concilium, a Nerone principe Romam translatum. Plin. lib. 35. cap. 11. Androbius pinxit Scyllin ancoras Perficæ classis præcidentem.

SCYLLIS, [Σκυλλίς] Sculptor egregius. Plin. lib. 36. cap. 4. Marmore scalpendo primi omnium inclauverunt Dipœnus & Scyllis, geniti in Creta insula.

Scyllis, Urinator. V. in dictione **SCYLLIAS**. conf. Alex. ab Alex. l. 2. cap. 21.

SCYLLUS, untis, f. [Σκυλλεύς] Oppidum Achajæ, ut Strabo scribit, quo Xenophon a Lacedæmoniis donatus est. conf. Laërt. 2. 52.

SCYLURUS, i. m. [Σκυλῦρος] Nomen Scytharum regis proprium, qui, ut Plutarchus auctor est de Garrulit. p. 511. ed. Francf. quum, relictis maribus filii octoginta, diem esset obiturus, hastilium fascem cuique ob- tendens, illum confringere iubebat. Id autem singulis se posse negantibus, ipse sigillatim educta hastilia omnia facile confregit. Ita docens illos, ubi una esse perseverarent, firmos ac potentes fore: imbecillos autem, si separarentur ac dissiderent. Apud Plut. scribitur Σκυλῦρος. Scylurus, [Σκυλῦρος] Chersonesi rex, a quo multa castella condita fuisse commemorantur a Strabone lib. 7.

SCYMNUS, [Σκύμνος] inter eos qui cælare argentum egregie noverant, commemoratur a Plin. lib. 34. cap. 8.

SCYMNUS, i. m. [σκύμνος] Græcis significat Catulum leonis, ut aliarum ferarum scylacia, Julio Polluce 5. 2. auctore. Lucret. lib. 5. 1015.

At catuli pantherarum, scymnique leonum. [Gloss. Græc. Lat. Σκύμνος, Canulus. An Catulus? conf. Suid.

SCYPHIUS, Equus Neptuni. Lilius Hist. Deor. Syntag. 5. ex Probo. Campi sunt in Thessalia Petræi, in quibus locus Petra nomine, percussus tridente Neptuni, equum, qui Scyphius vocatus est, edidit.

SCYPHUS, i. m. [σκύφος] Vasis potorii genus, quo veteres usi sunt in conviviis. Cic. 6. Verr. 54. Hinc illa Verrea nata sunt, hinc in convivium Sextum Cominium protrahi iussit, in quem scyphum de manu jaccere conatus est. Plin. lib. 33. cap. 11. L. vero Crassus orator duos scyphos, Mentoris artificis manu cælatos, festertis centum habuit. Bay- fuis, Scyphum, quem scyphum nonnulli scribunt, Græci σκύφον dicunt, & σκύφον, ut docet Athenæus in undecimo, Vasculum est potorium. Plutarchus tamen in Antonio, statim in ipso principio, Scyphum posuisse videtur, pro eo vase quod vulgo *bassin* dicimus. Martialis quoque 8. 6. Scyphos avorum vocat Vasa potoria, quæ & Archetypa dicuntur ab eodem. Hæc ille. [Gloss. Græc. Lat. Σκύφος, Scifus. An ita vox Latina scribenda est? Nil monuit tamen Pier. ad 8. Æn. 278.

Cælatus scyphus. V. **CÆLO**.

Capaciores adfer huc, puer, scyphos. Hor. Epod. 9. 133.

Faginus scyphus. Tibull. lib. 1. 11. 8.

Nati in usum lætitiæ scyphi. Hor. 1. Carm. 27. 1.

Sacer scyphus. Virg. 8. Æn. 278. Valer. 2. Argon. 272.

Scyphus, pro Navigio. si fides Macrob. lib. 5. Saturn. cap. 21. extr.

SCYRETICUM Metallum. In Scyro Inf. ut vult Hard. Plin. lib. 31. cap. 2.

In Scyretico metallo arbores quæcunque flumine alluuntur, saxa fiunt cum ramis.

SCYRI, Populi sunt in Arabia, Indorum lingua loquentes, apud Plin. lib. 6. cap. 23.

SCYRIÆ, [Σκυρίαι] Gentes sunt inter Nomadas Indos, quæ narium loco habent foramina tantum. Plin. lib. 7. cap. 2.

SCYRON, pro Gypso positum inveniri notat Cæl Rhodig. lib. 14. Lect. Antiq. cap. 13. unde & Scyria terra, pro Alba dicitur quandoque.

SCYROS, i. f. [Σκύρος] Insula est contra Magnesiæ, in mari Ægeæ, una ex Cycladibus, Lycomedis regis patria, in qua est urbs ejusdem nominis. Patet hæc insula, Plinio teste, longitudine xxv. m. passuum, ex qua lapidem integrum fluctuare tradunt, eundem comminutum mergi. Dicta est autem Scyros, quia σκύρος dicatur salebra & asperitas, ut ait Eustathius.

Scopulosa Scyros. Stat. 2. Achil. 17.

In hac Achilles sub puellari habitu adolevit: atque ejus regis filiam Deidamiam vitiait, quæ ab insula & ipsa Scyrias est appellata. Ovid. 1. de Arte Am. 882.

SCYRIAS, ædis. f. [Σκυριάς] Patron. Scyriades pl. mulieres, ex Scyro insula. Stat. 2. Achill. 147.

Nec minus egressæ thalamis Scyriades ibant Ostentare choros.

SCYRIUS, a, um. Adj. possess. [Σκυρίος] Ovid. 8. Epist. 112.

Ignara tetigit Scyria membra manu. Propert. lib. 2. 9. 16.

Scyria nec viduo Deidamia viro.

Pubes Scyria, A Scyro insula. Virg. 2. Æn. 477.

SCYRICUS, a, um. Adj. [Σκυρίος] aliud possessivum. Unde

SCYRICUM, i. n. Genus coloris cærulei. Plin. lib. 33. cap. 7. & 8.

SCYTALA, æ. f. [Σκυτάλη] est insula sinus Troglodytici, apud Plin. lib. 6. cap. 29.

SCYTALA, æ. vel **SCYTALĒ**, es. f. [σκυτάλη] Mus araneus Latine dicitur. Plin. lib. 32. cap. 5. Eadem vis contra venenatorum omnium morsus, privarim scytalen & angues. V. Colum. l. 6. c. 17. [Ubi tamen alii μυράλην legi volunt. q. V. f. l. & quæ mox seq.

Scytale, Genus serpentis. Solinus, cap. 40. Scytale, tanta præfulget tergi varietate, ut notarum gratia videntes retardet: & quoniam reptando pigrior est, quos assequi nequit, miraculo sui capiat stupentes. In hoc tamen squamarum nitore hiemales exuvias prima ponit. Lucan. lib. 9. 720. [Nec de alio genere Plinius agere videtur.

Scytala Laconica, [σκυτάλη Λακωνική] Genus erat furtivarum litterarum, quibus utebantur publice Lacones. Rationem & modum pulchre describit Gell. lib. 17. cap. 9. cui junge Plut. in Lyfandro p. 444. ed. Francf. Harpocr. & Suid. Cur autem Scytala dicta sit V. in **SCYTULA**.

SCYTALIS, ydis. f. [σκυτάλης] Dimin. Parva scytala. Scytalides dicti sunt Articuli, qui subfunt digitis pedis. Cæl. Rhodig. lib. 4. Lect. Antiq. cap. 3. ex Polluc. 2. 4.

SCYTHA. V. **SCYTHIA**.

SCYTHAS, æ. m. [Σκύθας] Nomen filii Herculis, a quo & Scythæ dicti sunt: licet nonnulli dictos putent Σκύθας, quod Irafci significat: sunt enim Scythæ iracundiores. Notat Cæl. Rhodig. lib. 18. Lect. Antiq. cap. 24.

SCYTHES, [Σκύθης] Plin. lib. 7. cap. 56. Jovis fuit filius, qui primus arcus sagittarumque usum reperisse dicitur.

SCYTHIA, [Σκυθία] Regio Septemtrionalis, a Scythia Herculis filio, ut ait Herodotus, ita dicta. Hæc dividitur a Tanai fluvio: & pars una remanet in Europa, altera in Asiam protenditur. Scythia Europæ terminatur ad Thraciam: in ea solum est aurum producens (ut Pomponius refert 2. 1. pr.) inhabitabile tamen, propter gryphos aurum custodientes. Ibi Borythenes, qui gentem sui nominis alluit inter Scythiæ amnes amœnissimus. Scythia vero Asia ita a Justino lib. 2. cap. 2. describitur, Scythia in Orientem porrecta, includitur ab uno latere Ponto, & ab altero montibus Riphæis, a tergo Asia & Tanai flumine. Multum in longitudinem & latitudinem patet. Hominibus inter se fines nulli: neque enim agrum exercent, nec domus illis ulla, aut tectum, aut sedes est, armenta & pecora semper pascentibus, & per incultas solitudines errare solitis. Uxores liberosque secum in plaustris vehunt, quibus, coriis imbrum hiemifus causa tectis, pro domibus utuntur. Justitia gentis ingeniis culta, non legibus. Nullum scelus apud eos furto gravius. Quippe, sine tecto & munimento pecora & armenta habentibus, quid saluum esset, si furari liceret? Aurum & argentum perinde aspernantur, ac reliqui mortales appetunt. Lacte & melle vescuntur. Lanæ iis usus ac vestitum ignotus. Et quamquam continuis frigoribus urantur, pellibus tantum ferinis aut murinis vestiuntur. Scythæ ab alieno imperio, aut intacti, aut invicti manserunt. Darium regem Persarum turpi a Scythia submovere fuga. Cyrum cum omni exercitu trucidarunt. Alexandri Magni ducem Zopyrona cum copiis universis deleverunt. Romanorum audire, non sensere arma. Gens & laboribus & bellis aspera. Vires corporum immensæ. Hi hodie Tartari appellantur.

SCYTHA, vel **SCYTHES**, æ. m. [Σκύθης] Qui ex Scythia est. ut, Anacharsis Scythes, apud Cic. 5. Tusc. 90. & Phædr. 3. prol. 53.

Gelidus Scythes. Hor. 4. Carm. 5. 25.

Profugus. Hor. 4. Carm. 14. 42. i. e. Aut sub Aquilone interius constitutus, aut qui nunquam in eodem loco maneat. Acron.

Scythæ, arum. pl. [Σκύθαι] frequentiore in usu.

Campestres Scythæ. Hor. 3. Carm. 24. 9.

Superbi Scythæ. Hor. in Carm. sæcul. 55.

Vagi Scythæ. Sen. Troad. 1.

SCYTHIS, ydis. patronym. f. [Σκυθίς] Ovid. 15. Met. 360.

Exercere artes Scythides memorantur eadem.

SCYTHISSA, æ. f. Corn. Nep. 14. 1. Matre Scythissa natus. Al. Cilissa.

SCYTHICUS, a, um. Adj. possess. [Σκυθικός] Apulejus, Plerique eorum Scythicis moribus vivebant. Cic. 5. Tusc. 90. Mihi amictus est Scythicum tegmen.

Aura Scythica. Ovid. 5. Trist. 6. 19.

Gens Scythica. Stat. 12. Theb. 519.

Herba Scythica. Plin. 25. 8.

Montes Scythici. Ovid. 15. Met. 285.

Orbis Scythicus. Ovid. 3. Trist. 12. 51.

Poli Scythici sidera. Martial. 6. 58.

Pontus Scythicus. Ovid. 3. Trist. 4. 46.

SCYTHICÆ, [Σκυθικαί] Calceamenti genus apud Alcæum & Stephanum, auctore Cælio Rhodig. lib. 18. cap. 24.

SCYTHICÆ, es. f. [σκυθική] Herba, quæ cum ex Scytharum solertia cognita sit, ab illis proprium nomen accepit. Plin. lib. 25. cap. 8. Scythia primum eam, quæ Scythice vocatur, circa Bœotiam nascens, prædulcis. Idem lib. 26. cap. 5. Peucedani succus pectoris doloribus, & acorum subvenit, & ideo antidotis miscetur, tussi daucum: Item Scythica herba. V. cap. 1. lib. 27. ejusdem.

SCYTHISSO, ære. [Σκυθίζω] Scythiffare apud Scythas, proverbii figura, erat Intemperantius bibere. Alex. Alexandrinus Genial. Dier. lib. 5. cap. 22. Ælian. Varr. Hist. 2. 41. Cæl. Rhod. 14. 60.

SCYTHON, ōnis. m. [Σκυθων] Nomen proprium viri, quem poetæ fabulantur, pro suo arbitrio, modo in feminam fese commutasse, modo rursus in virilem formam rediisse. Ovid. 4. Met. 280.

Quid loquar, ut quondam, naturæ jure novato, Ambiguus fuerit, modo vir, modo femina Scython.

SCYTHOPOLIS, is. f. [Σκυθόπολις] Urbs est in Decapolitana Syriæ regione, nomen habens a Scythiis in eam deductis, quum antea a Liberi patris nutrice ibi sepulta Nyfa diceretur. Plin. lib. 5. cap. 18. conf. Steph.

SCYTHOTAURI, orum. m. pl. [Σκυθόταυροι] Populi Scythiæ Tauricæ regionis juga incolentes, qui ut Solinus cap. 25. refert, pro hostibus advenas cedere consueverunt. Meminit horum Plinius lib. 4. cap. 12.

SCYTOPOLIS, is, f. [Σκυτόπολις] non aspirato verbo, Libyæ oppidum est, ut ex Polyhistoris sententia tradit Stephanus.

SCYZINUM, [σκύνιον] Vinum, cujus (cum ex herba fieret) oblitterata ratio est. Plin. lib. 14. cap. 16.

S E

S. E. Sibi et, Sita vel Situs est. **SEBERA**. Severa. **SEC.** Secundus. **SEPT.** September. [Septimius, in numm. Severi Imp.] **SEQ.** Sequanus. **S. EQ.** Senatus, equester. **SER.** Servus, vel Servius. **S. E. S. O.** Sibi & suis omnibus. **S. E. T. L.** Sit ei terra levis. **S. ET. S.** Sibi & suis. **SEV.** Severus. **SEX.** Sextus.

SĒ, Pronomen, V. **SUI**.

SĒ, pro *diu* Græca præpositione, separativa est: ut *Separo*, *Seduco*. Est etiam abnegativa, ut *Securus*, *Sine cura*. Hæc Priscianus lib. 14. in fine. V. hic seq.

Se, dicebant etiam veteres pro *Sine*. Cic. 2. de Legib. 60. Ast im cum illo sepelire urereve, se fraude esto. Verba sunt legis xii Tabularum, ut & illa apud Gellium lib. 20. cap. 1. Tertiis nundinis partes fecanto.

Si plus minusve fecuerint, se fraude esto. Sic enim legit Budæus, & recte, non autem Sine, quod vulgo Gelliani habent codices. Porro in primo exemplo Im accusativus est antiquus pro Eum, a nominativo Is. Se, particula, interdum valet Semis, i. e. Dimidium: ut in Selibra, Semodius, Semuncia. [Pro Semilibra, Semimodius &c. quæ ipsa quoque occurrunt. Est autem ex Gr. *ἡμι*, quod solum in compositione occurrit. Porro repræsentat etiam Sex, in quibusdam inde compositis, ut Sedecim, pro Sexdecim; Sepedes, pro Sexpedes; Sevir, pro Sexvir, &c.

S E B

SĒBASTE, [*Σεβαστή*] Urbs Judææ, ante Samaria dicta, quam Herodes in honorem Augusti Sebasten, i. e. Augustam, appellavit. Auctor Strabo lib. 16. Meminit hujus Plin. lib. 5. cap. 13. extr.

Item Sebastia post dicta Armeniæ, auctore Steph. Item Cherronesus ad Corycum Ciliciæ.

SĒBASTĒNUS, a, um. Adj. [*Σεβαστηνός*] gentile. Sebasteni, orum. m. pl. Samaritani a Sebasste, id est Augusta, civitate Judææ extremæ. Eorum meminit Jurisconsultus Scævola in tit. De annuis legatis in P.

SĒBASTIA, [*Σεβαστία*] Oppidum in Colopena Cappadociæ regione, de quo Plin. lib. 6. cap. 3.

SĒBASTŌPŌLIS, [*Σεβαστόπολις*] Ponti Cappadocii urbs Ptolemæo lib. 5. cap. 6. & Plin. l. c. Vulgo S. *Gregorius*.

SĒBENNYTUS, [*Σεβεννύτης*] Stephano, Urbs in Ægypto, ubi & palus & amnis sunt cognomines. Unde præfectura quoque Sebennytica [*Σεβεννύτης ἡμέρα*], & Sebennyticum Nili ostium [*Σεβεννύτης ὅρμος*], vocari constat, quod in duo alia dividitur scilicet in Saiticum & Mendesium: Herodotus lib. 2.

SĒBĒTHOS, i. m. [*Σεβήθω*] Fons apud Neapolim, cujus aqua vicatim decurrens, omnes fere usus Neapolitanis præstat. Stat. 1. Silv. 2. 263. — & pulchra tumeat Sebethos alumna. Hujus & Virgilius

& Columella meminerunt, quod quidem nomen sine R littera procul dubio scribendum est (et si sciam esse qui Sebethrus per R legant) testis est, ut alia omittam, tabella marmorea vetustissima Neapoli in murorum fundamentis reperta, quæ habet, P. MEVIVS EVTYCHVS AEDICVLAM RESTITVIT SEBETHO. [Quod fontis ipsius Numen, seu Deus.

SĒBĒTHIS, Idis. f. [*Σεβήθης*] Virg. 7. Æn. 734.

Nec tu carminibus nostris indictus abibis,
OEBale, quem generasse Telon Sebethide Nympha
Fertur.

Item Adjective. Columel. lib. 10. v. 134.

Doctæque Parthenope Sebethide rosida lympha, &c.

SĒBĒNUS, [*Σεβήνω*] Lacus, quem facit fluvius Lollius apud Sarnicum, vallis Calepinæ oppidum. Hodie vulgus, ipsum lacum, *Ilei* appellat. Plin. lib. 3. cap. 19.

SĒBRITÆ, arum. m. pl. [*Σεβρίται*] Populi Ægyptii, Nili insulam incolentes, non procul a Meroe. Sebritæ dicti quasi advenæ eo quod Psammethicum Regem fugientes in Æthiopiam commigrarint. Strabo lib. 17.

SEBO, **SEBUM**, V. **SEVUM**.

S E C

SĒCĀLE, is. n. Frugis genus, quod inquit Ruellius, Galli detrita una littera *Seclam* vocant. Plin. lib. 18. cap. 16. Id autem, quod fecale, atque farrago, appellatur, occari tantum desiderat. Secale Taurini sub Alpibus asiam vocant, deterrimum, & tantum ad arcendum famem utile: fecunda, sed gracili stipula, nigritia triste, sed pondere præcipuum. Admiscetur huic far, ut mitiget amaritudinem ejus, & tamen sic quoque ingratissimum ventri est. Nascitur qualicunque solo, cum centesimo grano ipsumque pro latamine est. Hæc Plinius. conf. **FARRAGO**.

SECAMENTUM, **SECARIUS**, V. **SECO**, **ARE**.

SECĒDO, fsi, fsum, [*ἀναχωρέω* Gl. L. G.] ěre. Seorsum cedere, vel ire. A lusu secedere. Propert. lib. 1. 10. 9.

Secedere de via. Plaut. Curc. 2. 3. 2.

Secede huc. Plaut. Capt. 2. 1. 23.

Secedere & fecernere se a bonis. Cic. 1. in Catil. 32.

Secedere in. Liv. 27. 17. Eadem causa &c. cum omni popularium manu, relicto Asdrubale, secedendi in imminenteis castris ejus tumulos.

In hortos vacuos secedere. Ovid. 4. Trist. 8. 87.

Ad stilum secedere, Secessum scribendi causa petere. Quintil. lib. 1. cap. 12. p. 123. Burm.

Secedere; verbum judiciale aut senatorium. Sen. Epist. 117. pr. Antequam incipio secedere, & in aliam partem considerare. Translatum a discessionibus, quæ fiebant in Senatu.

Trabes pondere commoto secessere. Stat. 12. Theb. 436.

A corpore sensus secedent. Catull. Argon. 62. 189.

SECESSION, ōnis. f. [*παράχωρησις*, *μεταχώρησις*] Defectio, præcipue vero militum, aut vulgi. Cæf. 1. Bell. Civil. 20. Divulgato Domitii consilio, milites secessionem faciunt. Cic. pro Muren. 49. Etenim te inquirere videbant, tristem ipsum, mæstos amicos, obversationes, testificationes, seductiones testium, secessionem subscriptorum, animadvertabant. Budæus Seceffionem verbum criminofum esse dicit. Id enim est in bello Seceffio, quod Defectionem vocamus. Cic. pro Ligar. 10. Seceffionem tu illam existimavisti, Cæsar, initio, non bellum. Tacit. 16. Ann. 22. Seceffionem jam id, & partes, et si idem multi audeant, bellum esse dictabat.

Seceffiones, Narrationes dicebant. Paulus. [Immo Seffiones. q. V.]

SECESSUS, ūs. m. [*ἀναχώρησις*, *ἀναχώρησις* Gl. L. G. & G. L.] significat modo Discessum, modo Locum secretiorem.

Seceffus, Locus a turba & tumultu separatus. Plin. 2. Epist. 13. Ille meus in urbe, ille in secessu contubernalis. i. e. In villa. Et 3. Epist. 15. Petis ut libellos tuos in secessu legam.

Altus pinguisque seceffus. Plin. 1. Epist. 3. ad Caninium, Quin te in alto isto pinguique secessu studiis adferis?

In secessibus agere, i. e. Morari. Ulp. in l. Quid tamen. §. Si arbiter iussit. D. de recept. arbit. [Vulgo *Retraffionem* vocant, & Est actus ipse ejus, qui se a negotiis & frequentia in solitudinem reduxit, proprie.

Seceffus, Sinus remotus maris. Virg. 1. Æn. 163.

Est in secessu longo locus.

Seceffus avium. Plin. lib. 10. cap. 29.

SECEENO, crēvi, crētum, [*χωρίζω*, *ἀχωρίζω* Gl. L. G.] ěre. Divide-

re, separare. Cic. 4. de Fin. 63. Itaque illa, non dico me expetere, sed legere: nec optare, sed sumere: contraria autem, non fugere, sed quasi fecernere. Varro 2. de R. R. cap. 2. Arietes, quibus sis ufurus ad feturam, bimestri tempore ante fecernendum & largius pabulo explemdum.

SECERNERE, Dificernere. Cic. de Amicit. 95. Secerni autem blandus amicus a vero, & internosci tam potest, adhibita diligentia, quam omnia fucata & simulata a sinceris atque veris.

Aliquem populo secernere. Hor. 1. Carm. 1. 32.

E grege fecernere. Liv. 35. 14.

Facultatem dicendi a majore, ac magis expetenda vitæ laude fecernunt. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Iniquum fecernere iusto. Hor. 1. Serm. 3. 113.

Nucleos fecernere. Cato R. R. cap. 10. Pilum seminarium unum, qui nucleos fecernat. h. e. Quo nucleos a putaminibus separet. De fabis enim loquitur.

Publica privatis fecernere. Hor. de Arte Poet. 397.

Res apertas a dubiis fecernere. Lucret. lib. 4. 469.

Voluptatem a bono fecernere. Cic. 2. de Fin.

Est ratio fecernendi, seorsumque vivendi. Lucret. lib. 2. 472.

Secernere, pro Seligere. Hor. Epod. 16. 63.

Juppiter illa pia secrevit litora genti.

SĒCRĒTUS, a, um. [*ἡμικρατέω*] Partic. Separatus. Cic. 2. de Nat. Deor. 55. Habent igitur suam sphaeram stellæ inerrantes ab æthereâ conjunctione secretam & liberam. Lucret. lib. 4. 87.

Nec sigillatim possunt secreta videre.

Secretus a voluptate. Cic. 2. de Fin.

Sejunctum & secretum ab inani. Lucret. lib. 1. 432.

Secretum & extra vulgarem usum positum. Quintil. lib. 9. cap. 3.

Consultant secreta. i. e. Seorsum. Plaut. Bacch. 5. 2. 35.

Firmabat domi secretus animus adversus suprema. Tacit. 15. Ann. 59.

Aure secreta divinos stridere fufurros. Hor. 2. Serm. 8. 78.

Colloquium secretum. Auctor de Viris Illust. cap. 28.

Cubilia secreta. Ovid. 1. Fast. 427.

Domus secreta. Virg. 2. Æn. 299.

Iter secretum. Hor. 1. Epist. 18. 103.

Locus secretus & Celebris, contraria. Cic. 2. de Legib. Loco publico, privato ne; celebri, an secreto; aliena civitate, an tua; in castris, an foro dicas, interest plurimum.

Loca secreta petere. Hor. de Arte Poet. 298.

Pabulationes secretissimæ, Longissime remotæ. Columel. lib. 9. cap. 4.

Questus secreti. Tacit. 3. Ann. 17.

Studia secreta. Quintil. lib. 2. cap. 18.

SĒCRĒTUM, i. n. [*ἀπικρατέω*, *ἀπικρατέω*, *ἀπικρατέω* Gl. L. G.] pro Seceffu. Plin. 3. Epist. 1. Quam pulchrum illud, quam dulce secretum, quantum ibi antiquitatis?

Venire in secreta. Ovid. 13. Met. 555.

Facere secretum. Quintil. lib. 10. cap. 3.

Stilus secreto gaudet. Quintil. lib. 10. cap. 7.

Secreti licentiam nactus. Sueton. in Tiber. cap. 42.

Secretum, [*μυστήριον* Gl. L. G.] pro Re secreta, & separata, quam nulli communicavimus, eamque apud nos tacitam servamus: Quintil. lib. 1. cap. 1. Profert enim mores plerumque oratio, & animi secreta detegit. Ovid. 2. Met. 556.

Et legem dederat sua ne secreta viderent.

A Secretis. V. **SECRETARIUS**, & A, præp.

Mentis secreta ore confuso exferit. Senec. Herc. Oeth. 4.

Est mihi libertas tecum secreta loquendi. Ovid. 9. Met. 558.

Occulere secretum. Senec. Hippol. 7.

In hujusmodi secretis. Vide Fabii locum in **SITUS**. in phr. Dicere situm. H. St.

SĒCRĒTŌ, [*ἡμικρατέω* Gl. L. G.] Adv. Sine arbitris. Cic. 7. Att. 8. Una Formias venimus, & ab hora octava ad vesperum secreto collocuti sumus. Idem 7. Fam. 25. Secreto hoc audi, tecum habeto, ne Apellæ quidem liberto tuo dixeris. Item 6. Verr. 100. Ex his quæritur secreto in curia, quid esse factum arbitarentur.

Loqui cum aliquo secreto. Hor. 1. Serm. 9. 67.

Secreto narrare. Cic. 8. Fam. 1. Inter paucos, quos tu nosti plane, secreto narrantur.

Secreto rogare. Plin. 3. Epist. 1.

Secreto occidere filium. Quintil. lib. 9. cap. 2.

Secreto ab aliis coquere consilia. Liv. 3. 36. pr.

Secretius, [*ἰδιώτερος*] Separatius. Columel. lib. 11. cap. 2. His diebus commode instruuntur horti, de quibus suo loco dicam secretius. Justin. 21. 4. 3. Ut secretius senatum, & sine arbitro, interficeret. conf. Sen. Quæst. Nat. 5. 4.

SĒCRĒTÆ, Adv. Idem. Tertull. de Orat. cap. 1. & de Pallio cap. 4.

SĒCRĒTUM, Adv. Ammian. 29. 1.

SĒCRĒTIO, ōnis. f. [*ἀπικρατέω*] Cic. 1. Tusc. 71. Est enim interitus quasi discessus & secretio, ac diremptus earum partium, quæ ante interitum conjunctione aliqua tenebantur.

SĒCRĒTĀRIUM, i. n. Aula, in qua iudices conveniunt, & jus redditur, fere eo sensu, quo Auditorium, id est, audiendarum litium locus, in l. Lecta. Si certum petat. in P. lib. 12. tit. 1. Secretarii sæpe habetur mentio in C. Theod. Hinc deduci putem verbum Secretarius, quo in summis confessibus pro Scriba in Galliis, non illepide abutimur, quia in Secretario decreta excipiat, vulgo non communicanda.

SĒCRĒTARIUS, i. m. qui A secretis Latinus dicitur. V. in dictione **SECRETARIUM**. Videnda sunt ecclesiasticarum synodorum monumenta, in quibus Secretarii verbo pro Scriba, usos fuisse patres certissimum est, & adnotavit Spiegelius. [Suid. *Σέκρητοι*, καὶ σφωτισσηκρήτης. Idem in Γεγραμμένους, Γεγραμμένους, ὁ ἰστιάσας, τὸν τῶν δόκρητων γεγραμμένα ἄσκησις κηλεῖ το ἀξιωμα Γραμματί.

SĒCRĒPĪTA, æ. f. Culter ferreus oblongus, manubrio eburneo, rotundo, folido, victo ad capulum argento auroque, fixo clavis æneis, ære Cyprio, quo Flamines & Flaminicæ virgines Pontificesque ad sacrificia utebantur: a secando dicta. Paulus ex Festo. Idem Seceffitam alii Securim, alii Dolabram æneam, alii Cultellum putant. Alii scribunt Seceffista. V. not. var. Sueton. in Tiber. 25. Nam & inter Pontifices sacrificanti simul pro seceffita plumbeum cultrum subjiendum curavit. V. Lex. Pitifc.

SECESSIO, SECESSUS. V. **SECRDO.**

SECIUM, Libum est, quod secepsit fecabatur. Festus.

SECUS, Adv. [ἑπὶ] Perotus putat e Secus comparativum esse, & aliquando pro Secus, id est prope, poni. Festus a Sero. V. infra. Notandum est Virgilium primam in Secius semper producere, in Secus vero corripere. [Fere autem subjungitur negationi.]

Nihilo fecius, est Nihilo minus. Festus. Ter. And. 3. 2. 27.

Sed nihilo fecius mox deferent puerum huc ante ostium.

Secius, Minus. Apul. Nec eo fecius approbabitur tibi nunc etiam firmitas animi mei. Virg. 2. Georg. 277.

— nec fecius omnis, in unguem

Arboribus positus, secto via limite quadret. Idem 3. Georg. 367. Interea toto non fecius aëre ningit.

Secius, Tardius, Accius,

Si forte paulo, quam veniam fecius. Festus citans ista Accii verba, a Sero dicit derivari, indicans simul geminam esse lectionem hoc loco, Serius. conf. Sectius in **SECTUS** Partic. & **SECUS.**

SECLUDDO, si, sum, [ἐκκλίδω] ēre. Seorsum claudere. Cic. 1. Tusc. 72. Nam qui se humanis vitiis contaminassent, & se totos libidinibus dedidissent, &c. iis devium quoddam iter esse, seclusum a concilio deorum. i. e. Clausum. Propert. lib. 1. 20. 29.

Ille sub extrema pendens secluditur ala.

Aliquem inter similes puellas secludere. Stat. 1. Achill. 359.

Nemus seclusum in valle reducta. Virg. 6. Æn. 704.

A communi luce seclusum. Cic. 6. Verr. 23.

Secludere, Excludere. Virg. 1. Æn. 561.

Solvite corde metum, Teucri, secludite curas.

Vitam corpore secludere, Emori. Plaut. Rud. 1. 4. 1.

Quid mihi melius est, quid magis in rem est, quam corpore vitam secludam? i. e. Quam ut me occidam?

SECLUSUS, a, um. Partic. Virg. 6. Æn. 703.

— videt Æneas in valle reducta

Seclusum nemus. i. e. Separatum.

Seclusa sacra a prisca dicebantur, quæ Græci *μυστήρια*, appellant, ab eo quod separata ac seorsum clausa a nobis, propter sanctitatem aliquam, esse debeant. Id genus sacra Plinius appellat Opertanea, quod in operto occulta sint, ne oculis profanorum obvia polluantur. V. Fest.

SECLUSORIUM, i. n. [ἐκκλησιόριον] In quo aliquid secluditur. Varro 3. de R. R. cap. 5. Quum opus sunt ex hoc aviario ut fumantur idoneæ, excluduntur in minusculum aviarium, quod est conjunctum cum majore ostio & lumine illustriore, quod secluforium appellant.

SECO, secui, sectum, [σέχω, τέμνω] Gl. L. G.] āre. Excidere. Cicero, Id totum secuit in duas partes.

In frustra secare. Virg. 1. Æn. 212.

Infinite secare atque dividere. V. **INFINITUS.**

Congeriem dispositam Deus secuit. Ovid. 1. Met. 33.

Capillos secare. Martial. lib. 5. 49.

Crinem secare. Virg. 4. Æn. 704.

Herbas secare. Virg. 3. Georg. 126. Columel. lib. 2. cap. 11. Quum secueris autem (herbam medicam,) sæpius eam rigato.

Pabulum secare. Cæf. 7. Bell. Gall. cap. 14.

Marmora secanda locare, Cædenda. Hor. 2. Carm. 18. 17.

Varices secare alicui. Cic. 2. Tusc. 35.

Membra alicujus secare, Exsecare aliquem. Ovid. in Ibin, 275.

Terga secare verberare intorto, Cædere. Tibul. lib. 1. 9. 22.

Corpora secant hirsuti vepres. Virg. 3. Georg. 444.

Plantas teneras fecat glacies. Virg. 10. Ecl. 49.

Æquora ultima secare fuga. [Ἀφ' ἑσπέρης] Virg. 5. Æn. 218.

Æquora secare arata nave. Virg. 10. Æn. 166.

Æthera pennis secare. Virg. 1. Georg. 408.

Campos falis ære secare, Secare mare navibus æratis. Virg. 10. Æn. 214.

Culta pinguis fecat fluvius. Virg. 8. Æn. 63.

Ventos secare. Virg. 4. Æn. 257.

Viam secare. Virg. 6. Æn. 899.

Ille viam fecat ad naves. i. e. Tenet, ut ait Servius.

Seneca lib. 6. de Benef. c. 15. Certam secanti viam. H. St. V. Ioeum totum.

Spem secare. Virg. 10. Æn. 107.

Quæ cuique est fortuna hodie, quam quisque secat spem. Ubi Servius; Secat, Sequitur, tenet, habet: ut, Ille viam fecat ad naves. Unde & Sectas dicimus, Habitus animorum, & instituta philosophica circa disciplinam. [q. d. Metit spem. An potius pro Præcidit? Magnæ lites secantur bono viro iudice. i. e. Dirimuntur. Hor. 1. Epist. 16. 42.]

Exfors secandi cos. Hor. de Arte Poet. 305.

SECTUS, a, um. Partic. [σεκτός] Cic. 2. Tusc. 53. At vero C. Marius, rusticanus vir, sed plane vir, quum secaretur, ut supra dixi, principio vetuit se alligari, nec quisquam ante Marium solutus dicitur esse sectus. i. e. Cum ipsi varices secarentur.

Capilli secti. Ovid. 3. Met. 506.

Corpus sectum. Hor. 4. Carm. 4. 61.

Herbæ sectæ. Hor. 2. Serm. 4. 67.

Pellis secta. Ovid. 2. Fast. 31.

Unguis sectus. Hor. 1. Epist. 1. 104.

Annus sectus. Stat. 8. Theb. 64.

Compita secta in multas vias. Ovid. 3. Amor. 1. 18.

Divisio scrupulose in partes secta. Quintil. lib. 4. cap. 5.

Limes. Virg. 2. Georg. 278.

Arboribus positus secto via limite quadret.

Sectius, instar Comparativi, pro Secius refert Gell. 18. 9. ex Plauti Men. 5. 7. 57. conf. Trin. 2. 3. 6. V. **SECIUS.**

SECTURUS, a, um. Partic. [σεκτός] pro Secturus. Columel. lib. 5. cap. 9. Supra quam ramum secaturus es.

SECAMENTUM, i. n. [σεκόμενον] Quod secando dividitur. Plin. lib. 16. cap. 10. Piceæ ad fissiles, scandulas, cupasque, & pauca alia secamenta.

SECARIUS, a, um. Adj. [σεκαίριος] Cato R. R. cap. 11. Villicum habere oportet, sportas secarias tres, molas asinarias tres, trufatiles unas. Vetus exemplar habet Fæcarias.

SECTIO, ðnis. f. [σεκτική] Gl. L. G. τμήνη Gl. L. G.] Secandi actus dicitur Plin. lib. 25. c. 13. Bibitur & contra serpentes, & ante sectiones, punctionesque ne sentiantur.

VOL. IV.

In infinitum sectio. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Dividi sectionibus. Vitruv. 2. 2.

Sectiones a veteribus appellatæ sunt, quas Narrationes dicimus. Gell. 18. 9. [Al. Infectiones. Male apud Paulum Seceffiones.]

Sectio, Media, vel aliqua pars bonorum, sive omnia, quibus quis multatur. Cic. 2. Philipp. 64. Expectantibus omnibus, quinam esset tam impius, tam demens, tam diis hominibusque hostis, qui ad illud seculi sectionis auderet accedere, inventus est nemo præter Antonium, præsertim quum tot essent circa hastam illam, qui alia omnia auderent. Cic. 1. de Invent. 85. Hoc commode reprehenditur, si dici possit ex hostibus equum esse captus, cujus prædæ sectio non venierit. V. seq.

Sectio, Bona ipsa, confiscata quæ vocant. Tacit. 1. Hist. 90. Reliquias sectionum Neronianarum, nondum in fiscum converfas, revocatis ab exilio concessit. Cæf. 2. Bell. Gall. 33. extr. Postridie ejus diei, refractis portis, quum jam defenderet nemo, atque intromissis militibus nostris, sectionem ejus oppidi universam Cæsar vendidit. i. e. Bona oppidi vendidit sub hasta. [Non particulatim tamen, sed universa simul, ne moram faceret, addixit plurimum offerenti. Græcus interpres. ἐπιπλεονεκτήριον reddit. V. dict. seq.]

Sectio, Persequutio juris. Hinc Sector, de quo verbo, præter nobilem significationem, sic Paulus apud Festum: Sectores, & qui secant, dicuntur, & qui empti sua persequuntur. V. dict. seq.

SECTOR, ðris. m. [σεκτορὴς] Gl. L. G.] Qui secat. ut Sector zonarius. Plaut. Trinum 4. 2. 20.

— mira sunt,

Ni illic homo est, aut dormitator, aut sector zonarius.

Sectores, inquit Ascon. in 3. Verr. 61. dicti sunt, qui, spem lucris sui secuti, bona condemnatorum semel auctionabantur, proque his pecuniis pensabant singulis, ac postea, pro compendio suo, singulas quasque res pecunia populo venditabant. Unde a Cicerone 2. Philipp. 65. Antonius, Sector Pompeji appellatur, quoniam in subhastatione bona Cn. Pompeji redemerat. Idem pro Rosc. Amer. 80. Nescimus per ista tempora eosdem fere sectores fuisse collorum & bonorum? [Sensu duplici.]

Sectores Budæus dicit proprie eos appellari posse, qui delationibus faciendis, confiscationes a principibus impetrant, ut homines interdum infones fortunis omnibus evertant. Cic. pro Rosc. Amer. 80. Nonne cogitas te a sectoribus huc adductum esse? Et 2. Philipp. 39. Et ejus viri nomine me infectari audes, cujus me amicum, te sectorem esse fateare? Sic 3. Verr. 19. Hæc, inquam, duo, quæ in ædibus tuis sola jam sunt, quæ sectorem expectant, relicta ac destituta a ceteris signis.

Populus sui favoris sector. Lucan. lib. 1. 178. i. e. Emptor & venditor, sive auctionator suffragiorum comitialium.

Voluit Annibal contra fiduciam imitari; subiecitque argentarias Urbis tabernas; nec sector inventus est. Flor. 2. 6. 48. [Male Valla 1. 2. ex Sectore Accusatore facit. Gloss. Lat. Græc. Sector, Βιδότης. Et Græc. Lat. Βιδότης, ὁ δασύτητος, ἢ ὁ ἀναγκάζων δασίαν, Sector. Ubi v. δασύτητος corrupta videtur.]

Quod autem in Lat. Græc. sequitur, id sublata distinctione sic legendum, Sector, Secundarius auctor, Δεύτερος, ὁ ἴσος, ὁ ὀυμῆτος, ὁ οὐμῆτης, Βεδωωτής. Omnia enim Adjectiva pendent a Substantivo Βεδωωτής, licet id in Græc. Lat. absolute positum sit, Βεδωωτής, Secundus auctor. Non memini me in ea significatione alibi vocem legere. An, Sector? De sectoribus ad hastam publicam conf. Pedian. ad 3. Verr. 52.

SECTRIX, icis. f. Plin. lib. 36. cap. 15. Unde enim illi vitricus Sulla, & Metella mater, procriptionum sectrix?

SECTURA, æ. f. [σεκτός] Idem quod Sectio. Plin. lib. 17. cap. 17. Ut sectura inferior ponatur semper. Idem lib. 37. cap. 8.

Sectura ærariæ. Cæf. 3. Bell. Gall. 21. Illi alias eruptione tentata, alias cuniculis ad aggerem vineasque actis, cujus rei longe peritissimi sunt Aquitani, propterea quod multis locis apud eos ærariæ secturæ sunt. Videtur, pro Fodinis accipere; ubi æs dividitur vel secatur. [Al. Stricturæ, q. V. & Æraria in æs.]

SECTILIS, e. Adj. [σεκτός] Quod sectum est, aut excidi potest: vel potius, quod in nostros usus secari solet ut, Sectile porrum, i. e. Sectum & sua sponte concisum (ut ait Valla lib. 1.) Juvenal. 3. Sat. 293. V. **SECTIVUS.**

Ebur sectile. Ovid. De medicamine faciei, v. 10.

Medulla sectilis. Plin. lib. 16. cap. 39.

Sectiles laminæ, Sectæ. Plin. lib. 16. cap. 43. Magna autem & glutini ratio, propter ea, quæ sectilibus laminis, ac in alio genere operiuntur.

Sectilis, pro Sectibilis, quod facile secari potest. Plin. lib. 16. cap. 43. Durabilia ac sectilia, quæ modice humida. Ibid. Dat & alnus tuber, sectile, sicut citrus acerque.

Tessellata & sectilia pavimenta. Sueton. in Jul. cap. 46. Multi eum prodiderunt in expeditionibus tessellata & sectilia pavimenta circumtulisse. Vitruv. lib. 7. cap. 1. Ad regulam & libellam exacta pavimenta struantur, sive sectilibus, seu tessellis. Per Sectilia intelligimus Sectas parvas marmoreas crustas in varios interdum colores. i. e. Opus amussæatum, sive Musivum, ut Spartianus in Pescennio, aut Mosaicum vocamus. Per Tesseras, Quadrata grandia. conf. in **MUSIVUS, PAVIMENTUM, TESSERA.**

SECTIVUS, a, um. Adj. Idem ut, Sectivum porrum, quod folia ejus sæpius secantur, ut profundius crescat. Columel. lib. 11. cap. 3. Apud Martialem titulus est, Porri sectivi, lib. 13. 1. Plin. lib. 19. cap. 10. Sectivi duo genera. conf. **SECTILIS.**

SECABILIS, e. aliud Adj. Lactant. de Ira Dei, cap. 10. Dividua & secabilia sunt. Aufon. Ecl. 1. 7. Secabile segmen.

SECABLE, is. n. Frumenti genus, V. suo ordine.

SECULA, æ. f. Instrumentum rusticum. Varro de L. L. 4. 31. Seculæ falces, a secando. Claud. Conf. Hon. 6. 391. Circumflexa secula.

SEGMENTUM, ðnis. n. [σέγμα] Quicquid ab aliquo refecatur: a secando, quasi Secamen dictum, c in g mutato. Plin. lib. 13. cap. 12. Segminibus utrinque amputatis. Gell. lib. 10. cap. 15. Unguium Dialis & capilli segmina subter arborem felicem terra operiuntur.

SEGMENTUM, i. n. [σέγμα, σέγμα] Idem Plin. lib. 36. cap. 6. Crassior arena laxioribus segmentis terit, & plus erodit marmoris. Segmenta, etiam Incisuræ & virgulæ sectæ ex gemmis & unionibus. Segmenta sunt Partes sphaeræ, vel circuli, apud Geometras.

Segmenta, [κλίματα] dicuntur Partes, & ut ita dicam, Membra mundi, in quæ universa terra digeritur. Plin. lib. 6. cap. 33. Plura sunt autem hæc segmenta mundi, quæ nostri circulos appellavere: Græci parallelos. Idem, Quod superest terrarum, tribus assignatur segmentis.

B b

Segmen-

Segmentum, Ornamentum colli, quod monile vocatur, sic dictum, quod ex segmentis fieri consuevit, id est ex bracteolis argenteis, aureisve. Val. Max. lib. 5. cap. 2. pr. In Coriolani mentione, Senatus matronarum ordinem benignissimis decretis adornavit. Sanxit namque, &c. Permisit quoque his purpurea veste, & aureis uti segmentis. Juven. 2. Sat. 124.

Segmenta, & longos habitus, & flammea fumit. Sunt tamen qui ibi Segmenta interpretantur Fasciolas, quæ in ordine vestis extrema parte affutæ, junctæque, ornamento sint indumentis muliebribus, vel quibus nova nupta amicitur, ut ait Probus. Alii accipiunt pro Margaritis & murenulis, hoc est torquibus. Ovid. 3. de Arte Am. 169.

Quid de veste loquar? non jam segmenta requiro.

SEGMENTATUS, a, um. Adj. Segmentatæ vestes, dicuntur Purpureæ bracteolis argenteis, aureisque depictæ. Plautus, Quam pulcre segmentatam vestem. Martial. lib. 6. 74.

Segmentatum, Quicquid ex tenuissimis segmentis vermiculatim compositum est, etiam si segmenta lignea sunt. Juven. 6. Sat. 89.

Et segmentatis dormisset parvula cunis. i. e. Vermiculato emblemate pictis, vel præfegminibus, id est tenuissimis ligneis ramentis, ac versicoloribus depictis. [Rectius opinor Schol. vet. Segmenta dicit, vitæ pendentem de vestibus, intextam auro. Vitta autem *Tauria* in Gl. exp.]

SECORDIA, SECORS. V. SOCORS.

SECRETARIUM, SECRETARIUS, SECRETO, SECRETUM, SECRETUS, V. SECERNO.

SECTA, SECTARIUS, SECTOR. V. SEQUOR.

SECTILIS, SECTIO, SECTOR, ÆRIS, SECTUS. V. SECO.

SECTOR, ÆRI. V. SEQUOR.

SECUBO, ui, itum, [*ἀναγκαστῶ*] ÆRE. Separatim five seorsum cubare. Liv. 39. 10. Per jocos adolescens vetat eam mirari, si per aliquot noctes secubisset. Suet. in Tiber. cap. 7. Cum Julia primo concorditer & amore mutuo vixit: mox diffedit, & aliquanto gravius, ut etiam perpetuo secubaret. Aliter Propert. lib. 2. 25. 5. Brækh. 19. 41.

Miles depositis annosus secubat armis. [i. e. Abditus latet, ut vult Brækh. vel potius, Solus cubat, non excubat in cohorte.]

In vacuo toro secubare. Ovid. 3. Amor. 9. 34.

A papillis alicujus secubare. Catul. 59. 105.

SECUBITUS, ÆS. M. [*ἀποκρίτης*] ut, Puellæ secubitus. Catul. Argon. 379.

Tristes secubitus ferre. Ovid. 3. Amor. 10. 43.

SECULA, V. supra in SECO. SECULARIA, SECULARIS, SECULUM, V. SÆCULUM.

SECUM, V. SUI.

SECUNDUS, a, um. Adj. [*δεύτερος* Gl. L. G.] quasi Sequundus, vel Sequebundus, a Sequor. Quod sequitur primum: & tam numerum, quam ordinem denotat. Plaut. Pœn. 1. 2. 118.

— primum prima salva sis,

Et secunda tu secundo salve in pretio: tertia

Salve extra pretium.

Secundus de tribus. Cic. in Orat. 50. Quoniam id secundum erat de tribus.

Secundus alicui re quapiam. Virg. 11. Æn. 441.

Nulli virtute secundus. Sil. lib. 7. 55.

Forma nulli secunda. Ovid. 1. Amor. 8. 25.

Secundus a rege. Hirt. Bell. Alex. 66.

Secundus ad. Cic. 3. de Fin. 32. Nemo dicit, in regia regem ipsum quasi productum esse ad dignitatem, sed eos, qui in aliquo honore sunt: quorum ordo proxime accedit ut secundus sit ad regium principatum.

Facies toto orbe secunda. Juvenal. Sat. 10. 63. de Sejani facie, qui secundus a Cæsare Tiberio fuit.

Hæres secundus, Substitutus. V. HÆRES.

Loco secundo, Deinde. Cic. pro Cæcin. 23. Maxime fuit optandum Cæcinæ, Recuperatores, ut controversiæ nihil haberet: secundo loco, ut ne cum tam improbo homine: tertio, ut cum tam stulto haberet.

Locus in dicendo secundus. Cic. 2. Att. Et ille secundus in dicendo habet auctoritatem pæne principis, & voluntatem non minus devinctam beneficio cos.

Lumen secundum, Dies sequens. Cic. 7. Att. 26. Si te secundo lumine hic offendero.

Menfa secunda. Cic. 14. Att. 6. Hæc ad te scripsi apposita secunda menfa. Idem 16. Fam. 21. In lacinia fervantem ex menfa secunda semina. Virg. 2. Georg. 101.

Non ego te, diis & mensis accepta secundis,

Transferim, Rhodia, &c.

Partes tractare secundas, Tragœdiæ scilicet. Hor. 1. Epist. 18. 14.

Partium esse secundarum. Cic. 1. Verr. 48. Ut in actoribus Græcis fieri videmus, sæpe illum, qui est secundarum, aut tertiarum partium, quum possit aliquanto clarius dicere, quam ipse primarum, multum summittere, ut ille princeps quam maxime excellat. V. PARS.

Interdum reticetur substantivum. Plin. lib. 7. cap. 12. Ejusdem familiæ Scipioni post eum cognomen Salutio mimus dedit: sicut Spinter secundarum, tertiarumque Pamphilus, collegio Lentuli & Metelli cos.

Secundas agere, pro Assentiri alicui, & pæne assentari. Senec. lib. 3. de Ira, cap. 8. Caelium oratorem fuisse iracundissimum constat: cum quo cœnabat in cubiculo lectæ patientiæ cliens: sed difficile erat illi, in crapulam coniecto, rixam ejus, cum quo edebat, effugere. Optimum judicavit, quicquid dixisset sequi, & secundas agere. Non tulit Caelius assentientem, sed exclamavit, Dic aliquid contra, ut duo simus. conf. PARS.

Auctoritatis secundæ, Proximum primæ. Plin. lib. 35. cap. 6. Rubricæ genus in ea voluere intelligi quidam, secundæ auctoritatis: Palmam enim Lemniæ dabant.

Notæ secundæ vites, h. e. Bonitatis & præstantiæ. Columel. lib. 3. cap. 2.

Panis secundus, idem qui Secundarius. Hor. 2. Epist. 1. 123.

— vivit filiquis, & pane secundo.

Secundus, pro Pari. Hor. 1. Carm. 12. 18.

Unde nil majus generatur ipso,

Nec viget quicquam simile, aut secundum:

Proximos illi tamen occupavit

Pallas honores. [Proximos longo intervallo, non quasi gradu unico distans, quod proprie ejus est, quod secundum locum obtinet.]

Secundus, Pronus, De his, quæ fluxum, cursumve habent.

Amni secundo pars cetera defluit. Virg. 8. Æn. 549.

Amni secundo missus defluit aries. Virg. 3. Georg. 447. Defluit, Cum

aqua scilicet. Servius.

Aura secunda, Grata, aspirans, prospera. Plin. lib. 8. cap. 32.

Currus. Virg. 1. Æn. 160.

Flectit equos, curruque volans dat lora secundo. i. e. inquit Servius, Obsequenti Trojanis. Et tractus est sermo a sequentibus servus, i. e. pedisequis secundis. Unde & Secundam fortunam dicimus: quod secundum nos est, i. e. prope nos. [Immo quod Sequitur nos, V. infra.]

Flumen secundum, Pronum. Tacit. 5. Hist. 23. Ovid. 4. de Pont. 15. 27.

— sed flumine sæpe secundo

Augetur remis cursus euntis aquæ.

Mare secundum. Liv. 29. 7.

Ventus secundus, [*δύτης ἀνεμῶν*, Gl. L. G.] Prosper, gratus. Cic. 3. de Nat. Deor. 83. Isque, quum secundissimo vento cursum teneret, ridens, Videtis ne, inquit, amici, quam bona a diis immortalibus navigatio sacrilegis detur? Plaut. Merc. 5. 2. 34.

Huc secundus ventus nunc est, cape modo versoriam. Cic. 2. Att. 16. Quid si etiam Cæsarem, cujus nunc venti valde sunt secundi, reddo meliorem? Hic per translationem.

Vela intendere ventis secundis. Virg. 3. Æn. 683.

Verba iræ secunda, pro Apta & congruentia. Liv. lib. 2. 38. pr. Sedulo audientes secunda iræ verba.

Secundus, [*ἀδύτης* Gl. L. G.] Fauustus, Lætus, Prosper.

Avibus secundis, Bonis, Lætis auspiciis. Liv. 6. 12. Deos, qui secundis avibus in prælium miserint.

Auspicia secunda. Hor. 4. Carm. 14. 16.

Numinibus secundis, Propitiis. Tacit. 15. Ann. 34. pr. Illic, ut plerique arbitrabantur, triste, ut ipse, providum potius, & secundis numinibus, evenit.

Omne secundo ire. Hor. 3. Carm. 11. 50.

Secundus, [*εὐεχῶν, δίδων* Gl. L. G.] Benevolus & favens, item Lætus & facilis. Et contrarium habet Adversus.

Admurmurationibus secundis Senatus illum accusavi. i. e. Senatu submissis verbis assentiente. Cic. 2. Q. frat. 1. Multa feci verba de toto furore latrocinioque P. Clodii: tanquam reum accusavi, multis & secundis admurmurationibus cuncti Senatus.

Actiones secundæ. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Amor summe secundus. Lucret. lib. 4. 1135.

Auribus secundis aliquid accipere, Benevolis. Liv. 6. 40. Omnia ne semper, quæ magistratus ille dicit, secundis auribus: quæ ab nostrum aliquo dicentur, adversis accipietis?

Clamor secundus. Virg. 5. Æn. 591.

Cursus secundus dare. Virg. 3. Æn. 460.

Di faciles, & in amore secundi. Ovid. 18. Epist. 3.

Existimatio secunda, h. e. Fama prospera. Suet. in Claud. Cæs. cap. 7.

Exitus secundi, Felices. Hor. 4. Carm. 14. 38.

Fama secunda, Bona, prospera. Liv. 27. 10. extr. conf. Compar.

Fortuna secunda, & Dubia. Cic. 3. Verr. 38. Si nullam religionem fors habebit, nullam societatem conjunctio secundæ dubiæque fortunæ, nullam auctoritatem mores atque instituta majorum. [Hæc & Obsequens fortuna dicitur. Curus, supra.]

Fortuna adversa, & Secunda, contraria. Virg. 9. Æn. 282.

Laboribus secundis crevit Romana pubes. i. e. Prosperis. Horat. 4. Carm. 4. 45.

Oratione secunda extollere aliquem, Grata, plausibilis. Sall. in Jugurth. c. 65.

Plausuque volat fremituque secundo. Virg. 5. Æn. 338.

Populo secundo aliquid facere, Favente, non repugnante. Cic. 2. Tuscul. 4. Est enim Philosophia paucis contenta iudiciis, multitudinem consulto ipsa fugiens, eique ipsi & suspecta & invisa: ut vel si quis universam velit vituperare, secundo id populo facere possit.

Prælium secundum. Tacit. 4. Hist. 79. Secundum prælium fecit.

Res secundæ, Prosperæ, ex animo succedentes. Dictæ (ut ait Festus) non a numero, sed quia ut velimus sequantur. Cic. de Amicit. 22. Nam & secundas res splendiores facit amicitia, & adversas, partiens, communicansque, leviores. Ter. And. 5. 6. 11. Age, me in tuis secundis rebus respice. Hor. 1. Epist. 10. 30.

Quem res plus nimio delectare secunda.

Res secundæ de. Ter. Heaut. 2. 2. 1.

Si mihi secundæ res de amore meo essent, jamdudum, scio, Venissent.

Rumor secundus. Hor. 1. Epist. 10. 9. Virg. 8. Æn. 90.

Ergo iter incœptum celerant rumore secundo. V. RUMOR.

Tempestas secunda. Tacit. in Vita Agric. 38.

Tempora secunda. Horat. 4. Carm. 9. 35.

Vires secundæ. Virg. 2. Æn. 617.

Voluntate secunda hominum. Cic. 13. Fam. 19. Panfam nostrum secundæ voluntate hominum paludatum ex urbe exisse, cum ipsius causa gaudeo, tum mehercle etiam omnium nostrum.

Secunda in aliquem voluntas. Cæsar 2. Bell. Civil. cap. 17. Tanta ac tam secunda in Cæsarem voluntas provinciæ reperiebatur.

Compar. Suet. in Jul. cap. 2. Reliqua militia secundiore fama fuit. i. e. meliore.

Secundiores res concedere Deos. Cæsar 1. Bell. Gall. 14.

Superl. Hirt. Bell. Alex. cap. 11. Prælium secundissimum.

Omnia secundissima nobis accidisse videntur. Cic. 10. Att. 8.

Secundus, Cognomen frequens apud Romanos, ut C. Plinius Secundus. V. infra.

SECUNDO, Adv. [*δεύτερον*] Secundo Consul, pro Iterum. Et, Secundo eum noveram, i. e. Bis. Cicero, Semel hominem allocutus fueram: an secundo mihi redeundum esset, ignorabam. [Ita Nizol. Sed alius locus est pro Planc. 50. quem subnotat. Ubi Secundum malim.]

SECUNDUM, [*κατὰ*, Gl. L. G.] Præpositio Accusativo casui serviens, pro Juxta five prope. Nam quod secunda loco positum est, prope est. Cic. 4. Fam. 12. Duo vulnera accepisse, unum in stomacho, alterum in capite secundum aurem. Plaut. Rud. 1. 2. 60.

Proh dii immortales! quid illuc est, Sceparnio,

Hominum secundum litus? Cic. 8. Att. 12. Cn. Magn. L. Dom.

Et si secundum mare ad me ire cœpisset, confestim in Samnium ad me venturum.

Secundum, Post. Plaut. Capt. 2. 1. 42.

Nam secundum patrem tu es pater proximus. Cic. 2. Offic. 11. Proxime

Proxime autem & secundum deos, homines hominibus maxime utiles esse possunt. Liv. 28. 9. Se vero ea, quæ postulerent, decernere, Patres, merito Deorum primum, dein, secundum deos, Consulium, responderunt.

Secundum fratrem illis plurimum tribuebat. Cic. 4. Acad.

Secundum te nihil est mihi amicus solitudine. Cic. 12. Att. 16.

Hæres secundum aliqui institutus. Cic. 3. Verr. 114. Appellat hæredem L. Annium, qui erat institutus secundum filiam.

Secundum hunc diem, Cras. Cic. 1. de Orat. 264. Hoc facilius nobis expones ea, quæ abs te de officiis, præceptisque oratoris quæsitæ sunt: sed, opinor, secundum hunc diem: satis enim multa a nobis hodie dicta sunt.

Secundum ea quæro, servarissime in eo fidem. i. e. Postea, vel Præter hæc. Cic. in Vatin. 15.

Secundum & Ante, contraria. Cic. 2. Verr. 33. Tua ratio est, ut secundum binos ludos mihi respondere incipias: mea, ut ante primos ludos comperendinem.

Secundum, Pro. ut, Secundum te litem do, i. e. Pro te: Secundum me judica, Pro me. Suet. in Claud. Cæs. cap. 15. Absentibus secundum præsentem facillime dabat. Cic. 4. Verr. 41. Utatur instituto suo, ne cogat ante horam decimam de absente secundum præsentem judicare. Ulpianus, Et post edictum secundum præsentem judicabitur, ac si præfens esset.

Secundum causam multa disputare, In favorem causæ. Cic. 4. Att. 2.

Secundum te decrevit. Cic. 4. Att. 2. Nunciat jam populo, Pontifices secundum se decrevisse.

Secundum Buthrotios judicavit. Cic. 16. Att. 18.

Secundum, In. Cic. 1. de Divin. 126. Quumque solidam invenisset, statuissetque tollere: ei secundum quietem visam esse Junonem: prædicere ne id faceret.

Secundum quod possibile est. Paulus in l. 1. D. De fundo dotal.

Secundum, alio modo. Ter. Eun. 5. 9. 60.

— postquam eis mores ostendi tuos,

Et collaudavi secundum facta & virtutes tuas,

Impetravi.

Secundum jus fasque. Liv. 30. 31. Dii testes sunt: qui & illius belli exitum secundum jus fasque dederunt, & hujus dant, & dabunt.

Secundum arbitrium tuum, pro Ad arbitrium tuum. Cic. 7. Verr. 163.

Judicare secundum aliquem. Cic. pro Rosc. Com. 3. V. paulo supra.

Secundum, Super. Sallust. in Jugurth. Secundum ea uti deliberetis. [Error videtur. Cap. 14. exstat, Vellem potius ob mea & c. secundum ea, si desideranda erant, uti debitis uterer. V. Priscian. in 14. fol. 157. b Aldi & 18. 240. a. ubi docet Secundum pro *κατά*, vel *μετά*, Græcorum imitatione dici.

Secundum Platonem, i. e. Juxta Platonis sententiam.

SECUNDUM, Adv. pro Secundo, vel Iterum. [*δευτέρως* Gl. G. L.] Varro apud Non. 2. 621.

SECUNDE, Adv. Idem. Gell. 7. 3.

SECUNDA, ærum. f. pl. [*ὕστερα*] Membrana illa, quæ post partum utero prodit, quæ & Secundina vocatur. Dictæ secundæ, quod nascentem infantem sequantur. Plin. lib. 20. cap. 9. Brassicæ succus contra ardorem febrium & stomachi vitia, utilissime imponitur, & ad secundas. Idem lib. 20. cap. 13. Feminarum etiam purgationes, secundæque, etiam emortuos partus, ut Hippocrati videtur, ex vino dulci nigro pota. Vulgo *L'arrière-fais*.

SECUNDARIUS, a, um. Adj. [*δευτερός* Gl. G. L.] quasi Secundi ordinis. ut, Panis secundarius. Suet. in August. cap. 76. Plin. lib. 18. cap. 9. Præterea floris semodium, & cibarii, quod secundarium vocant, sextarios quatuor, fursuris sextarios quatuor. Sic, Secundarium minimum, apud eundem lib. 33. cap. 7. conf. CIBARIUS.

Secundarium, pro Proximum, vel Secundum. Cic. 2. de Invent. 24. In hoc autem loco, caput illud erit accusatori, si demonstrare poterit, alii nemini causam fuisse faciendi: secundarium, si tantam, aut tam idoneam nemini.

SECUNDARIUS, i. m. [*δευτερευνώνης*] Actor scenicus secundarum partium. Cicero metaphorice usus est in Bruto 244. Quod idem faciebat, inquit, Q. Arrius, qui fuit M. Crassi quasi secundarius. Budæus interpretatur, Secundæ & proximæ classis. Sunt qui legunt Secundarum: subaudiuntque Partium. Alii Secundanus: nec desunt qui Secundator legendum putent. [Gloss. Lat. Græc. Secundarius, Subdiga, *Υποκριτής*.

SECUNDANUS, a, um. Adj. [*δευτερός*] Secundæ legionis miles, vel emeritus. Plin. lib. 3. cap. 4. In mediterraneo coloniæ Arelate sextanorum, Blitteræ septimanorum, Arausio secundanorum. h. e. Sextæ, septimæ, & secundæ legionis militum. Liv. 34. 46. extr. Quartæ hic, ille secundæ legionis (rem in asperis præliis sæpe tentatam) signa, adempta signiferis, in hostes jecerunt: Dum repetunt enixe signum, priores secundani se porta ejecere. Idem 34. 15. Secundani terga hostium cædunt.

SECUNDICERIIUS, i. m. [*σικανδικήρα*] non Secundoceriius, aut Sericeriius, legendum est in Codice Justiniani lib. 12. tit. 7. in Rub. Est autem Secundiceriius, Secundarius; sicut Primiceriius, Primarius: i. e. Qui secundum locum in dignitate primicerii obtinet: quasi notarius secundarius & post protonotarium. V. I. Scrinii omnibus. §. Scrinii. De palatinis. lib. 12. C. tit. 24. conf. PRIMICERIIUS.

SECUNDO, [*δευτέρω*] ære. Gemino, Itero. Gloss. Græc. Lat.

Secundo, [*ἀποστολή* Gl. G. L.] Prosperum reddere. Propert. lib. 3. 21. 14. Jam liquidum nautis aura secundat iter. Virg. 7. Æn. 259.

— di nostra incepta secundent. [In Gloss. Lat. Græc.

mendose scriptum puto, Secundo, *αὐτοφύρου*, ἢ *αὐτίου*, pro *αὐτοφύρου*, *αὐτίου*. Aura blanda secundat aquas. Ovid. 13. Epist. 136.

Vifus secundare, & omen levare. Virg. 3. Æn. 36.

Deus secundet votum nostrum. Senec. Herc. fur. 9.

Secundare, In melius convertere. vel obsequi, ut ait Donatus. Ter. Adelph. 5. 9. 37.

Hæc reprehendere & corrigere me, & secundare in loco. Emenadata exemplaria hoc loco legunt Obsecundare.

Tempus ei rei secundat. Plaut. Rud. 4. 2. 3.

SECUNDANS, antis. Partic. [*ἐκπείζων*] ut, Vento secundante. Tacit. 2. Ann. 24.

SECUNDATIO, ñnis. f. Augustin.

VOL. IV.

SECUNDATUS, ñs. m. Locus secundus. Tertull. de Anima, cap. 27.

Alteri primatum damus, alteri secundatum. [Non est verbale.

SECUNDATOR, ñris. m. Hieron.

SECUNDUS, [*δεύτερος*] Philosophus fuit Atheniensis, quem aliqui Epithyrum vocant, quod Architecti filius fuerit, multæ quidem doctrinæ, mediocris eloquentiæ, æqualis æmulusque Herodis Attici, qui illud Hædiodi eleganti mutatione in eum cavillatus est,

Figulus aequalem exagitat, tu Rhetora tecton. Nihilominus tamen senem postea mortuum & epicedio & lacrimis honoravit. Ex Philostrato.

Secundus alter Tridentinus, vir sanctus, Agiulphi regis Longobardorum tempore, scripsit breviter Longobardorum historiam. auctor Paulus Forojulienfis.

Fuit etiam hoc illustri Veronenfis familiæ cognomen, ex qua fuit Plinius Secundus, Naturalis historiæ scriptor. V. PLINIUS. Fuit & multis aliis Ro. gentibus usurpatum cognomen.

SECUPLUM, V. SESQUIPLUM.

SECURIDACA, æ. f. Herba est ciceris foliis pusilla, foliculos habens corniculorum modo aduncos, & in his semen rufum, securiculæ ancipitis figura, a quo argumento & nomen invenit, *πείκευ*. Nascitur in hordeo & tritico, quæ & amplexu suo non raro enecat. Alio nomine Hedyfarum dicitur. Apud Gallos varia sortitur nomina: aliis Fabam lupinam, aliis Erbum, aliis Granum appellantibus.

Securidaca, Nomen est in Latinis scriptoribus non rarum. Turnebus tamen istam nominis formam non agnoscit, cum præsertim Græce *πείκευ* a securi vocetur, & a securitate nomen oriri non possit. Ex eo fit ut contra fidem omnium librorum Securiclatam scribi debere contendat, id est Securiculatam, a securicula, cujus figuram semen refert.

SECURIS, is. f. [*πείκευ* Gl. L. G.] Instrumentum fabrilis, ad secanda ligna; quasi Semiquiris, ut ait Servius. Sabini enim Quirim hastam appellabant. Virg. 11. Æn. 656.

— æratam quatiens Tarpeja securim.

Acies securium. V. ACIES.

Anceps securis. Ovid. 8. Met. 397. Ex utraque parte incidens, utrimque acuta. [Nisi periphrasis est Bipennis. Gloss. Græc. Lat. *πείκευ* *δις*.

Curvæ secures. Virg. 7. Æn. 184.

Ex adamante facta securis. Ovid. 3. Fast. 805.

Hebetes secures. Juven. 8. Sat. 137.

Laurigeræ secures, Imperatoris victoris fasces laureati, cum securibus. Claud. 4. Conf. Hon. 14.

Pacificæ secures. Lucan. lib. 7. 64.

Sacrificæ securis. Ovid. 12. Met. 249.

— veluti qui candida tauri

Rumpere sacrificæ molitur colla securi.

Sævæ secures. Virg. 6. Æn. 819.

Tenedia, V. Infligere securim infra.

Valida securis. Virg. 11. Æn. 696.

Rara securis eo fertur, i. e. Eo raro venit cadendorum lignorum gratia. Hor. 1. Serm. 7. 27.

Cadere securi. Virg. 3. Georg. 364.

Impacta securis cædit rotas bigarum. Juven. 10. Sat. 59.

Infligere securim, vel Injicere, dicuntur, qui vehementer lædunt, ac vulnerant. Cic. pro Muren. 48. Sed tamen, Servi, quam te securim putas injecisse petitioni tuæ, quum tu populum Rom. in eum metum adduxisti, ut pertimesceret, &c. Atque inibi paulo superius, quod hic Secum dixit, velut exponens, appellat Plagam: Atque ex omnibus illa plaga est injecta petitioni tuæ, non tacente me, maxima. Item pro Planc. 70. Graviorem potuerunt Reip. infligere securim. Idem 2. Q. frat. 10. Tenediorum igitur libertas, securi Tenedia præcisæ est. Et Demosthenes Phocionem appellare solet suorum argumentorum securim. Omnia tela in patriam intenta, dixit Cic. de Provinc. Conf. 23. Erasmus.

Percutere securi. Cic. 3. Verr. 7. Agunt eum præcipitem pœnæ civium Romanorum, quos partim securi percussit, partim in vinculis necavit. Subjicere cervices securi. Cic. in Pison. 83. Quum miser ille securibus hostis sui cervices subjicere gestiret.

Secures fascibus inferebantur, & solebant Consulibus Romæ, & Prætoribus in provincia fasces & secures præferri. Liv. 24. 9. Consul admonuit cum securibus sibi fasces præferri. Idem 2. 18. Creato Dictatore primum Romæ, postquam præferri secures viderunt, magnus plebem metus incescit. [Immo Romæ detractæ erant Consularibus fascibus secures. V. in FASCES & SUBMITTO.

Secures pro ipso honore curulis magistratus, cui competunt secures. Hor. 3. Carm. 2. 19.

Nec sumit, aut ponit secures

Arbitrio popularis auræ.

SECURA, æ. f. & SECURUM, i. n. etiam dicitur, si credimus Glossographo Græcolat. *Πείκευ*, Secura, hoc Securum.

SECURICULA, æ. f. [*πείκευ* Gl. G. L.] dimin. Plin. lib. 18. cap. 19. Securiculam in stiva pendere oportet, qua intercidentur radices.

Securicula, Ligneum retinaculum, quod etiam fuscus, subfuscusque dicitur, quo duo ligna tenacissime inter se vincuntur: Unde Securiclati cardines, apud Vitruvium lib. 10. 15. Nostri (ut arbitror) *hιωνδινιου* *caudias* appellant. Bud. Philand. in Vitruv. 2. 8. & 4. 7.

Securicula [*πείκευ*] in fabrica ballistæ apud Vitruvium l. c. ea est, quæ inclusa & insita, operitur chelonii pulvino. Turneb.

Legitur per contractionem Securicla. Unde

SECURICLATUS, a, um. Adj. Securiclis compactus. Vitruv. 10. 15. extr. Securiclati cardines. V. SECURICULA.

SECURIFER, a, um. Adj. [*πείκευ*] Qui fert securim: ut Pyracmon securifer. Ovid. 12. Met. 460.

SECURIGER, a, um. [*πείκευ*] aliud Adj. Idem.

Catervæ securigeræ. Valer. 5. Argon. 137.

Dextra securigera. Sil. lib. 16. 48.

Puellæ securigeræ, Amazones. Ovid. 4. Epist. 117.

SECURUS, a, um. Adj. [*ἀσφάλει* Gl. L. G.] Qui sine cura est, quasi securum a cura. Ad proprie de hominibus ipsis dicitur, atque ad animum refertur. Ovid. 1. Met. 100.

Mollia securæ peragebant otia gentes.

Plin. 3. Epist. 14. Vides

Bb 2

quor

quot periculis, quot contumeliis, quot finibus obnoxii: nec est quod quisquam possit esse securus, qui non sit ac mitis.

Securus ab afflatu. Plin. lib. 12. cap. 1. i. e. Nefarii afflatum timens sibi.

Securus de bello. Liv. 36. 41.

Reddere securum ab aliqua parte aliquem. Cic. 10. Fam. 24. Si Africane legiones celeriter venerint, securos vos ab hac parte reddemus.

Animi securi homo. Cic. 12. Att. 52. De lingua Latina securi es animi, dices, qui talia scribis.

Securus; Dissolutus, sine ulla cura, quem & Supinum Jurisconsulti vocare solent, id est, socordem, & delidem.

Genitivo jungitur. Quintil. de Taurologia loquens, lib. 8. cap. 3. Hæc enim quanquam non magnopere summis auctoribus vitata, interim vitium videri potest, in quod sæpe etiam incidit Cicero, securus tam parvæ observationis. i. e. Negligens & contemptor. [Vel potius Parvipendens, quod & Incuriosus dicitur.]

Atque etiam de Bestiis dicitur, ut apud Lucan. lib. 1. 212. de leone, Per ferrum tanti securus vulneris exit.

Amorum securus. Virg. 10. Æn. 329.

Conjugii securus. Valer. 8. Argon. 206.

Damni securus libido. Tacit. Agric. 43. 6.

Decoris securus. Tacit. 3. Hist.

Famæ securus. Sine cura comparandæ laudis. Ovid. 1. Trist. 1. 49.

Fortunæ securus virtus. Claud. de Conf. Mall. Theod. 2.

Futuri securus. Ovid. 6. Met. 137.

Odii securus. Tacit. in Vit. Agric. 43.

Pœnæ securus. Hor. 2. Epist. 2. 17.

Potentia securus. Tacit. lib. 4. Ann. 60.

Veniæ securus. Lucan. lib. 8. 784.

Securus eleganter ad res etiam inanimatas transfertur, a quibus cura & metus abest. Estque tum fere synonymum 77 Tutus. ut, Securus a metu fomus. Plin. lib. 28. cap. 9.

Securæ ab hoste res. Liv. 24. 19. Et nec dum securæ res ab Annibale essent.

Ævum securum agere. Lucret. lib. 6. 57.

Damno securo ruit porticus. Martial. lib. 1. 83.

Dies securos ire tibi non finit puella. Tibull. lib. 3. 4. 54.

Domus securæ stant. Plin. in Paneg. cap. 51. pr. A metu ruinæ scil.

Otia securus agere. Virg. 3. Georg. 376.

Somnos securos rumpere. Lucan. lib. 3. 25.

Testamentum securum, Testamenti factio libera a metu calumniæ delatorum. Plin. in Paneg. cap. 34.

Virtus securus. Lucan. lib. 3. 25.

Casuum securus loca. Tacit. 1. Hist. 86. Non modo jacentia, & plana urbis loca, sed securus hujusmodi casuum implevit.

Æther terris securior. Ovid. 1. Met. 151.

Securissimus, apud Sidon. 8. Epist. 12. Tertull. & August.

SECURE, Adv. [ἀδελφ.] Patere. 2. 129. 4. Secure aliquid continere.

Securus pugnare pro aliena domo. Justin. 9. 10.

SECURITAS, ætis. f. [ἀδελφ., ἀμετρία, ἀφροσύνη] Curæ & anxietati opponitur: estque Animi recta placidaque constitutio, malorum impendentium cura vacans. Cic. 5. de Fin. 23. Democriti autem securitas, quæ est animi tanquam tranquillitas, quam appellant ἡσυχία. Idem 5. Tusc. 42. Qui autem illam, maxime optatam & expeditam securitatem, (securitatem autem nunc appello vacuitatem ægritudinis,) in qua vita beata posita est, habere quisquam potest, cui aut adsit, aut adesse possit multitudo malorum? Plin. lib. 9. cap. 47. Certissima est securitas vidisse planos pisces: quia nunquam sunt, ubi maleficæ bestię.

Infelix securitas. Quintil. in Proem. lib. 6.

Inhumana securitas. Tacit. 3. Hist. 83.

Compositus in securitatem, Securitatem simulans. Tacit. 3. Ann.

Consequi securitatem. Ulpian. in l. Si servus communis. D. de noxalib. action.

Parere securitatem. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Præstare securitatem. Cic. 15. Fam. 5. Vale, & nos dilige: & instituto iunire securitatem, diligentiamque focis & Reipub. præsta.

Ut tranquillitas animi adsit, & securitas. Cic. 1. Off. 69.

SECUS, n. per omnes casus integra forma declinatur, Veteres dixere pro Sexus. Sallust. Fragm. cap. 15. Muliebre & virile secus. i. e. Sexus. Aufon Edyll 11. 8.

Vesta, Ceres & Juno, secus muliebre, sorores. Dixit & Arnob. 5. Feminæ secus. V. Gronov. ad Liv. 26. 47. & Elmenh. Indic. in Apulej. Cort. ad Sall. fragm. p. 960.

SECUS, [σέως Gl. L. G.] Præpositio, Accusativo jungitur, significatque Prope. ut, Secus decursus aquarum feruntur salices.

Nascitur secus fluvios. Plin. 24. 15. Ubi tamen Secundum legi vult Manut. V. Charif. 1.

Secus viam stare. Quintil. 8. 2.

Utrinque secus. Cato R. R. cap. 21. Dextra sinistra foramina utrinque secus laminas. Et p. p. Cupam, qui fini in modiolos erit, utrinque secus imbricibus ferreis 1 v desues, ibi utrinque secus facito, qui figas. Rursusque ibid. Foramen librarium ferreum, digitos vi latum, indito, pertusus utrinque secus, qui clavus eat.

Undique secus. Solin. cap. 64. Arcent sane afflatum noxium colles, quæ salubri apricitate undique secus obiecti, prohibent auras pestilentes.

SECUS, [σέως Gl. L. G.] Adv. significat Aliter, præsertim quando Non vel Haud comites habet. Plaut. Epid. 2. 2. 94.

Ubi erit emptæ, ut aliquo ex urbe amoveas: nisi quid tua Secus sententia est. Cic. de Clar. Orat. 229. Nemo dicet secus.

[Sic Secus admissa in remp. Suet. Tib. 2. Ubi alii Secius, vel Sequius ex Mss. Sed Casaubonus κατ' ἐμφύνην dictum docet, pro σέως.

Recte an secus, nihil ad nos. Cic. in Pison. 68.

Secus quam. Plaut. Cas. prol. 46. Et Aul. 3. 2. 22. Quid diximus tibi secus, quam velles. Cic. 6. Att. 2. Mihi autem erit maxime curæ, ne quid fiat secus, quam volumus, quamque oportet.

Non secus ac. Cic. pro Muren. 10. Non secus, ac si meus frater esses, Et 2. de Orat. 24. Non dixi secus, ac sentiebam. Virg. 3. Æn. 236.

Haud secus, ac iussi, faciunt.

Secus atque. Cic. 3. de Orat. 117. Sed paulo secus a me atque ab illo partita ac distributa. Idem 2. de Nat. Deor. Quoniam cœpi secus agere, atque initio dixeram.

Longe secus. V. LONGUS.

Multo secus. V. MULTUS.

Secius compar. a Secus. V. in suo loco.

SECUSSES, Populi sunt in Alpibus, ut notat Plin. lib. 3. cap. 20.

S E D

SED, [σέως Gl. L. G.] Conjunctio adverbativa, aliquando Transitus significat ad mentionem alterius rei, inquit Donatus. Ter. Phorm. 1. 4. 37.

Sed quis hic est senex, quem video in ultima platea? A. ipse est.

Puto Politianum solitum scribere Set. H. St. Ut postea Lindenbrogius in Terentio suo, & nuper Bentlejus, ex Mss. V. ad fin. dictionis ex Cassiod. allata.

Sed, contrariæ sententiæ significationem habens. Ter. And. 3. 1. 4.

Sed hic Pamphilus. s. quid dicit? m. firmavit fidem. Idem 3. 2. 45.

Atque haud scio, an, quæ dixit, sint vera omnia, Sed parvipendo. Donat. Virg. 9. Ecl. 55.

Sed, inceptivum, pro Atque. Ter. And. 2. 1. 12.

Tu si hic sis, aliter sentias. b. age age, ut lubet. c. sed Pamphilum Video. Donatus.

Sed mane, quasi Incipientis, demonstrantisque aliquid novi se invenisse. Ter. And. 4. 1. 59.

Faciam. p. at jam hoc opus est. d. hem! sed mane: concrepuit a Glycerio ostium. Donat.

Sed quid hoc! non Interrogantis, sed Mirantis & non intelligentis est, inquit Donat. Ter. And. 4. 5. 2.

Sed videon' ego Philotion? Ter. Hec. 1. 2. 6. Sic solet (inquit Donatus) dubitari, advenientibus ipsis, quos post multum temporis intervallum vident. conf. a pr.

Sed, interdum augeat. V. Certus homo, in CERTUS.

Sed, Epitrope servit. Cic. 4. Acad. 75. Idem mihi quidem non videtur: sed dissolverit sane, certe tam multa non collegisset, quæ nos fallerent probabilitate magna. Idem pro Ligar. 35. Sed ierit ad bellum, disenserit non a te solum, verum etiam a fratribus.

Sed, in objectionem ponitur, & in anthypophora. Cic. 12. Philip. 26.

Sed effugi insidias, perrupi Apenninum: nempe in Antonii congressum, colloquiumque veniendum est. i. e. Verum esto ut effugerim, vel effugiam, &c. Budæus.

Sed, in confirmationem, superiorum positum. Cic. 5. Verr. 67. Sunt homines Siculi non contemnendi, si per nostros magistratus liceat, sed homines & satis fortes, & satis plane frugi ac sobrii.

Non, sed. Cic. 1. Att. 15. Non odio adductus alicujus, sed animo corrigendæ & sanandæ civitatis.

Sed non, sed. Cic. 4. Acad. 66. Sed, non de me, ut dixi, sed de sapiente queritur. Idem 2. de Orat. 299. Sed non de præstanti quadam & eximia, sed prope de vulgari & communi prudentia disputo.

Sed vellem non solum, &c. sed etiam, &c. Cic. 1. Fam. 9. V. NON.

Non modo, sed ne. Cic. pro Rabir. perd. reo, 13. Non modo hujus libertatis, mansuetudinisque non sunt, sed ne Romuli quidem aut Numæ Pompilii, sed Tarquinii. V. NON.

Sed, five est ars, five artis quædam similitudo, non est quidem ea negligenda, verum intelligendum, &c. Cic. 1. de Orat. 109.

Sed, pro Sed etiam. Cic. 1. de Nat. Deor. 110. Tuus autem deus, non digito uno redundat, sed capite, collo, cervicibus, poplitibus, manibus. Idem 1. Fam. 6. Non interfuit modo, sed præfuit. Cic. pro Milon. Obliti estis, Judices, recenti illo nuntio necis Clodianæ, non modo inimicorum Milonis sermones & opiniones, sed nonnullorum imperitorum. Idem in Pison. 64. Senatus odit te, quod eum tu facere jure concedis, afflictorem & proditorem, non modo dignitatis atque auctoritatis, sed omnino ordinis ac nominis sui. Et sic fere ubique. Bud.

Sed, pro Sed is. Cic. 5. Verr. 109. In quo etiam erat aliquis quæstus, sed honestus atque concessus.

Sed de perceptione hætenus. Cic. 4. Acad. 17.

Sed, plerumque in oratione vacat. Sed eo solent interdum uti Latini, cum inchoatum sensum, & longo tractu productum, aut interpellatum interjectione, & distractum, revocare & continuare volunt: ut apud Hor. 1. Sermon. 1. 27.

Sed tamen amoto quæramus seria ludo. Cic. 2. Tusc. 3. Etenim si orationes, quas nos multitudinis judicio probari volebamus: popularis est enim illa facultas, & affectus eloquentiæ audientium approbatio. Sed si reperiebantur nonnulli qui nihil laudarent, nisi quod se imitari posse confiderent, quemque & sperandi sibi, eundem & bene dicendi finem proponerent, quid futurum putamus, cum adjutore populo, quo utebamur antea, nunc minime nos uti posse videamus? Ex Turneb.

Sed pro Quin etiam. Plin. 7. 30. Sed & nostrorum gloriam percenseamus. Sedecum, [σέως Gl. L. G.] Scribe Sed eccum, diuise. V. ECCUM.

Sed autem. Plaut. Rud. 2. 5. 15.

Sed autem, quid si hanc hinc abstulerit quispiam Sacram urnam Veneris?

Sed contra. Cic. 1. Acad. 35. Zeno igitur nullo modo is erat, qui, ut Theophrastus, nervos virtutis inciderit, sed contra qui, &c.

Sed enim, pro Certe. Plaut. Curc. 1. 3. 19.

Sed enim nequeo durare, quin herum accussem meum. Al. Enimvero. Cic. 6. Att. 1. Sed enim, σέως ἵνα sic perturbator est, tibi assignato. Gell. lib. 1. cap. 11. Cic. pro Coel. 60. Sed revertar ad crimen: sed enim hæc facta illius, &c. al. Etenim.

Sed enimvero. Liv. 45. 19. Sed enimvero, quum detestabilis altera res & proxima patricio sit, quid ad deliberationem dubii superesse?

Sed vero, pro Sed potius. Cic. 7. Verr. 14. O præclarum Imperatorem, nec jam cum M. Aquilio, fortissimo viro, sed vero cum Paulis, Scipionibus, Mariis conferendum. [conf. 25. ubi Vero omisit.]

Sed nunc vero. Curt. lib. 3. 6. 10. Rex, inquit, semper quidem spiritus meus ex te pependit: sed nunc vero arbitror sacro & venerabili ore trahitur. Verba sunt Philippi medici ad Alexandrum. [In emendatis codd. Nunc vere legitur.]

Antiqui Sedum pro Sed ponebant. Charif. l. 1. [Cassiod. de Orthogr. cap. 1. Sed cadit in quæstionem, & aliis per t, aliis per d placet scribi. Apud antiquos enim Scio Sedum fuisse: unde nos, duabus litteris novissimis ablatis, reliquas litteras, salva d, in usum habemus. Quem admodum

admodum si quæras, Sat qualiter scribi oportet? Dicemus per t, quia integrum ejus sit Satis.

SEDATE, SEDATIO, SEDATUS. V. SEDO, are.

SEDECENNIS, SEDECIRS, SEDECIM, V. SEX.

SEDEO, ēs, fēdi, fessum, [*σέδομαι*, Gl. L. G. & G. L.] ēre. componitur ex Se. & Eo; quasi Seorsum eo: nam seorsum ire videmur, & quasi a ceteris separari dum sedemus. Quidam a Do fieri existimant, quod qui sedet, seorsum dare se videtur. Virg. 10. Ecl. 71.

Dum sedet, & gracili fessellam textit hibisco. Plaut. Capt. prol. 12.

Si non, ubi fideas, locus est: at est, ubi ambules.

Immo Sedes ab *σέδομαι*, a quo Sedes est Sedeo. H. St. Rectius Voss. Etymol. ab *σέδα*, quod est idem ac *σέδομαι*. Ut sit nomen a verbo potius, unde & Sido.

Ad aliquem federe. Ovid. 1. de Arte Am. 421.

Ad latus alicujus federe. Cic. 7. Verr. 106. Atque cum vident federe ad latus Prætoris, & ad aurem familiariter, ut solitus erat, infusurrare.

Ad gubernacula Reipubl. federe. Cic. pro Rosc. Amer. 51. Cum apud majores nostros, summi viri, clarissimique homines, qui omni tempore ad gubernacula Reip. federe debebant, tamen in agris quoque aliquantum operæ temporisque consumpserunt.

In subfelliis, sella, rheda, federe. Plaut. Pœn. prol. 5. Cic. 4. Att. 9. Maloque in illa tua sedecula, quam habes sub imagine Aristotelis, federe, quam in istorum sella curuli. Idem pro Milon. 55. Quum alter veheretur in rheda penulatus, una federet uxor.

In equo federe, pro Equitare. Cic. 7. Verr. 27. Ut eum nemo unquam in equo sedentem videret.

Equo, vel Carpentio federe. Martial. 5. 39.

Uno credis equo posse federe duos? Liv. 1. 34. Ibi ei, carpentio sedenti cum uxore, aquila, suspensis demissa leniter alis, pileum aufert. Subauditur præpositio In.

Vehiculo federe. Cels. lib. 4. cap. 19. In hoc autem affectu corporis, neque ambulatione, neque frictione opus est: vehiculo sedisse, vel magis etiam equo prodest.

Post equitem fedet atra Cura. i. e. Atergo ejus fedet. Hor. 3. Carm. 1. 40.

Sedere super. Quintil. lib. 2. cap. 4. Plin. lib. 35. cap. 4. Nemeam sedentem supra leonem, palmigeram ipsam, &c.

Altis sedibus federe. Ovid. 6. Met. 73.

Gremio tuo sedi. Ovid. 8. Epist. 94.

Humo federe. Ovid. 4. Met. 261.

Sedere de avibus dicitur, In loco altiore esse: ut, Passer fedet in tecto. Virg. 12. Æn. 864.

Nocte sedens, ferum canit importuna per umbras.

Sedere, aliquando Ignaviam cessationemque denotat; Sedere enim dicuntur, qui otio languent: & qui quod agendum est non agunt, & tempus otiose terunt. Virg. 12. Æn. 15.

— sedeat, spectentque Latini. Ter. Adel. 4. 5. 38. Cic. 16. Fam. 7. His ventis istinc navigatur, qui si essent, nos Corcyra non federemus. [Hic moram tantum diurnam notat]

Sedere ad. Liv. 22. Id horreum fuit præsidium Pœnis sedentibus ad Trebiam.

Sedere apud hostes. Plaut. Amph. 2. 1. 52.

Ordine omne, ut quicquid actum est, dum apud hostes sedimus, Ediffertavit.

Vestibulo sedet custodia. Virg. 6. Æn. 575.

Sedere, vox militaris, pro Castra posita habere. Liv. 2. 12. Sedendoque expugnatum se urbem spem Porfenna habebat. Valer. Max. 7. 4. 5.

Apud moenia armatum sedendo.

Sedere, Considerare. Virg. 1. Æn. 60.

— celsa fedet Æolus arce. i. e. Curat. Servius. Idem 9. Æn. 4. — Turnus sacra valles sedebat. Ubi Servius, Sedebar, ut Asper dicit. Erat: quæ claufula antiqua est, & de usu remota. Secundum Plaut. Frag. 3. 54. Sedere, est Consilium capere, qui inducit ferum dicentem, Sine juxta aram sedeam, & dabo meliora consilia. Sed secundum augures, est Augurium captare: nam post designatas cæli partes, a sedentibus captantur auguria: quod & supra ipse ostendit latenter, inducens Picum solum sedentem: ut, — parvaque sedebat Succinctus trabea. Aut Erat, aut Consilia capiebat, aut Augurabatur.

Ars fedendi, Cunctatio. Sil. lib. 8. 13. De Fabio, qui cunctando dicitur rem restituisset.

Totos dies federe in villa. Cic. 2. Att. 43.

Continenter federe. Catul. 35. 6.

Sedere nives diutinas. Plin. lib. 17. cap. 2.

Sedere, pro Placere, Dativo construitur. Virg. 5. Æn. 418.

Idque pio fedet Æneæ, probat auctor Acestes. Idem 2. Æn. 660.

Et fedet hoc animo. Plin. lib. 2. cap. 7. Sedere cepit sententia hæc, pariterque & eruditum vulgus, & rude in eam cursu vadit.

Animo fedet fixum, immotumque, Starutum est. Virg. 4. Æn. 15.

Sedere judicium dicitur, pro Constare vel firmum esse. Sen. Epist. 46.

Sedens auribus vox, Hærens. Quintil. lib. 11. cap. 3. Vox clara, pura, secans aëra, auribus sedens. Ovid. 3. Epist. Sabin. 23.

Nondum Tyndaridis nomen mihi federat aure. i. e. Nondum audiveram.

Nomen in ore sedet. Stat. 12. Theb. 114. — unum Polynicis amati Nomen in ore sedet. i. e. Nil aliud loquitur quam Polynicem.

In ingenio alicujus federe, Hære in memoria alicui. Ovid. 2. Epist. 76.

Sedere, Figi. Flor. lib. 4. cap. 2. Egregia virtus Scævæ centurionis emicuit, cujus in scuto centum atque viginti tela federe. De hoc sic ait Cæsar. lib. 3. Bell. Civil. 53. Scutoque ad eum relato Scævæ centurionis, inventa sunt in eo foramina cccxx.

Judicem in aliquem federe. Cic. pro Rabir. Post. 10. Modo vos iidem in A. Gabinium Judices sedistis.

Sedere, dicuntur judices, cum sui copiam faciunt & cognitionibus vacant. Unde & Dies *Sessio* apud hodiernos. Cic. pro Cluent. 105. Sedissent judices in C. Fabricium. Liv. 3. 46. Ne ejus rei causa fedisse videretur. Plin. 10. Epist. 8. Ubi cum sedissem cogniturus.

In proximo Senatui sedendi jus, Plin. lib. 16. cap. 4. [i. e. Post orchestram.

Sella curuli federe, In magistratu curuli esse. Liv. 29. 37. pr.

In ovis federe, pro Incubare. Plin. lib. 9. cap. 51.

Sedere, de locis depressis usurpatur. ut, Lucan. 3. 380.

— mediisque sedent convallibus arva.

Per udos Alba sedet campos. Sil. 8. 508.

Flumina federant viso Jovis nutu, Quieverunt cursu. Stat. 9. Theb. 115.

Sedet morbus penitus. Martial. lib. 1. 90.

Adeone penitus sedet hic tibi morbus, Ut sape in aurem, Cinna, Cæsarem laudes.

Sedere vestis dicitur, quæ Aptæ est. Quintil. lib. 11. cap. ult. Nam & ita sedet melius toga, & continetur.

Sedet imperium humeris alicujus, Sustinetur. Plin. in Paneg. cap. 10. extr. Quum abunde expertus esset, quam bene humeris tuis federet imperium.

Partes, quasunque flectimus sedendo. Ovid. 2. Met. 820.

Sessum deducere in. Cic. 10. Fam. 32. Herennium Gallum histrionem, fummo ludorum die, annulo aureo donatum, in quatuordecim sessum deduxit.

SEDETUR, Imperf. Pass. legitur in Gell. 2. 2. In domestica re atque vita sedetur. [Add. Varr. L. L. 5. 1.]

SEDENS, entis. Partic. Cic. de Amicit. Suet. Cæs. 78. pr. Adeuntes se, cum plurimis honorificentissimisque decretis, universos Patres conscriptos sedens pro æde Veneris Genetricis excepit.

Prope limina tecti sedens janitor. Ovid. 1. Fast. 137.

Adversus sedens. Catul. 49. 2.

Adjective apud Martial. lib. 10. 48. Sedens lactuca legitur, quæ Sessilis etiam dicitur. q. V.

SESSURUS, a, um. Partic. [*σέδωρος*] Hor. de Arte Poet. 154.

Si plausoris eges, aula manentis, & usque Sessuri, donec cantor, vos plaudite, dicat.

SESSIO, ōnis. f. [*σέσις* Gl. L. G.] Cic. 2. de Orat. 20. Num tandem, aut locus hic non idoneus videtur, in quo porticus hæc ipsa, ubi inambulamus, & palæstra, & tot locis sessiones, gymnasiorum & Græcarum disputationum memoriam quodammodo commovent? Idem 1. de Nat. Deor. 94. Accubatio, inclinatio, sessio. Sic 1. Off. 128. Status, incessus, sessio, accubatio, &c. teneant illud decorum.

Sessio, Sedile. Gloss. Græcolat. *Βέσιον*, Sedilium &c. hæc Sessio.

Sessio, pro Mora, & ignavia. Nam federe quandoque valet Nihil agere, tempus otiose terere. Cic. 14. Att. 14. Illam sessionem Capitolinam mihi non placuisse, tu testis es. Reprehendit Brutum & Cassium, qui illo ipso primo die Capitolino, post Cæsarem interfectum, senatum in Capitolium non vocarint, sed otiosi tempus consumpserint.

Dies sessionum sunt, In quibus ad jus dicendum index federe consuevit. Vox apud Jctos frequens. Ulpian. 36. Dig. t. 4. l. 19. conf. in ipso verbo.

SESSUNCULA, æ. f. Scaliger hanc vocem legit in Cic. 5. de Finib. 56. Circulos aliquos & sessunculas consecrari. Ubi Vulgo, Semicirculos.

SESSUS, ūs. m. Ut in comp. Affectus, Confessus, &c. Apul. Flor. 3. p. 353. Elmenh. Locum sessui impertiunt.

SESSOR, ōris. m. [*σέσωρ*] Hor. 2. Epist. 2. 130.

In vacuo lætus sessor, plausorque theatro.

Sessores veteres ex urbe ejecit. i. e. Habitatores. Nep. 5. 2. 5.

Sessores, Otiosi. Catull. 38. 8. Me una ducentos irrumare sessores.

Sessorem recusare. Sen. de Conf. cap. 12. de Equo.

SESSORIUM, i. n. Sella bajulatoria. Petron. Fragm. cap. 77. Viperæ hujus sessorium.

SESSILIS, e. Adj. [*σέσιλος*] Quod sedet, vel federe videtur. Plin. lib. 15. cap. 1. de piris, Incerta nominum causa est barbaricis, venereisque, quæ colorata dicunt: regisque, quæ minimo pediculo sessilia: patriciis, &c. Tergum sessile, Latum, in quo quis possit federe. Ovid. 12. Met. 401. De Cyllaro Centauro dixit. Passive accipitur.

Sessilis lactuca, quæ & Sedens dicitur; h. e. Quæ ita humi projecta est, ut federe videatur, neque sursum vecta esse, aut in sublime ascendere. Martial. lib. 3. 47. Carm. Priap. 51. 19.

SESSIBULUM, i. n. [*σέσιβυλον*] Super quod sedemus & quiescimus. Plaut. Pœn. 1. 2. 56.

Quæ tibi oleant stabulum, statum, sellam & sessibulum merum.

SESSITUS, a, um. Adj. Sidon.

SESSIMONIUM, i. n. Ubi simulacra reponuntur. Vitruv. præf. lib. 7. In deorum sessimonio.

SESSIUS, a, um. Adj. Tertull.

SESSIVUS, a, um. Adj. Sext. Placit.

SEDIMEN, inis. n. Cæsar. Aurel. 5. Tard. 4. Id quod fundum petit, Feces.

SEDIMENTUM, i. n. Idem. Plin. 35. 10.

SEDENTARIUS, a, um. Adj. [*σέδιος*] Quod sedendo fit: unde, Sedentarium laborem dicimus, Qui sedendo peragitur. Apulejus proem. Milet. Ut etiam fatigationem sedentariam incessus vegetatione disciterem.

Sedentaria assentiendi necessitas. Plin. in Paneg. cap. 76. Ceteri quidem defixi & attoniti ipsam illam mutam ac sedentariam assentiendi necessitatem, quo cum dolore animi, quo cum totius corporis horrore perpetiebantur?

Opera sedentaria, Quæ sedendo fit. Columel. lib. 12. cap. 13.

Vita sedentaria. H. St.

SEDENTARI, orum. m. pl. [*σέδιος*] Qui sedendo opus faciunt. Plaut. Aul. 3. 5. 39.

Propolæ, linteones, calceolarij, Sedentarii futores, diabatharii. conf. Sellularius, in SELLA.

SESSIRO, [*σέσιρος*] ære frequent. Cic. de Clar. Orat. 59. Ejus autem Cethegum medullam fuisse vult, ut quam deam in Peniculis labris scriptit Eupolis sessitavisse, hujus hic medullam nostrum oratorem fuisse dixerit. i. e. Sæpius sedisse. [Vel potius Sedere consuevit.]

SEDES, is. f. [*σέδις*, *σέδος*, Gl. L. G. *σέδιος* Gl. L. G.] In qua sedemus. Plin. in Paneg. 52. Horum unum præstitit alius, illi jamdudum radiatum caput, & media inter deos sedes, auro staret, aut ebore. [Suid. *σέδας*, *καθέδρας*.]

Ab *σέδομαι*. H. St. V. in SEDEO.

Locare in sede sacra. Virg. 2. Æn. 525.

Celsa sedes. Pers. 1. Sat. 17.

Solidæ, Firmæ & stabiles. Ovid. 2. Met. 147.

Confidere in sedibus. Cic. 1. de Orat. 29.

Celsissima sedes honoris. V. CÆLUS.

Sedes, Habitaculum ac domicilium. [*σέδιος* Gl. L. G.] Cæsar, Crescente enim populi multitudine, mutare sedes statuerunt [Vereor ut hæc Cæsaris verba sint.]

Æthereæ sedes. Ovid. 15. Met. 449.

Augusta fedes. V. AUGUSTUS.
 Beata fedes. Virg. 6. Æn. 639.
 Dulcis fedes. Stat. 1. Silv. 1. 40.
 Exiguam fedem parituræ terra negavit. Ovid. 6. Met. 187.
 Horrida fedes Tænari. Hor. 1. Carm. 34. 10.
 Imæ fedes Erebi. Virg. 4. Georg. 471.
 Infaufta fedes. Sen. Thyest. 1.
 Inferna fedes. Ovid. 4. Met. 433.
 Infida instabilisque fedes. V. INFIDUS.
 Lætæ fedes. Hor. 1. Carm. 10. 17.
 Maligna fedes. Stat. 4. Silv. 3. 45.
 Moribunda fedes Pisauri. Catull. 79. 3.
 Nemoralis fedes. Ovid. 2. Amor. 6. 57.
 Optatæ fedes. Virg. 6. Æn. 203.
 Patria fedes. Virg. 7. Æn. 193.
 Peregrina ac fordida fedes. Lucan. lib. 5. 9.
 Quietæ fedes. Virg. 1. Æn. 209.
 Sanctæ fedes deum. Lucret. lib. 5. 147.
 Secreta. Virg. 2. Æn. 568.
 Stabilis fedes & domicilium certum. Cic. pro Marcel. 29. Sedem quidem stabilem, & domicilium certum non habebit.
 Superæ fedes, Cælum. Ovid. 3. Fast. 324.
 Siderea fedes. Virg. 10. Æn. 3.
 Tenebrosa fedes. Ovid. 5. Met. 359.
 Verendæ fedes. Lucan. lib. 5. 123.
 Capere fedem. V. CAPIO.
 Commovere fedibus. V. COMMOVERE.
 Deferere fedem. Virg. 3. Æn. 190.
 Destituere fedem. Claud. de Bell. Get. 509.
 Exuere aliquem fedibus. Tacit. 13. Ann. 39.
 Figere fedem alicubi. Juven. 3. Sat. 2.
 Habere fedes. Cæs. 1. Bell. Gall. 44. pr.
 Incolere fedem aliquam. Cic. Anteq. ired in exil. 24. Dii deæque immortales, qui excellenti tumultu civitatis fedem Capitolii in faxo incolitis contitutam.
 Inire fedes lucidas, Cælo recipi. Hor. 3. Carm. 3. 33.
 Mutare fedem. V. MUTO, & quæ supra.
 Ponere fedes. Virg. 3. Æn. 8.
 Præbere fedem & domicilium. Cic. de Provinc. Conf. 34.
 Revifere suas fedes. Virg. 1. Æn. 419.
 Succedere fedibus alicujus. Virg. 4. Æn. 10.
 Tenere fedem Jovis Optimi Max. Capitolium captum obtinere. Tacit. 3. Hist. 72.
 Transferet regnum a sede Lavini. Virg. 1. Æn. 275.
 Sedes: per translationem, pro Statu. Cic. 2. contra Rull. 96. Coloni Capuæ, in domicilio superbæ, atque in sedibus luxuriæ, collocati. Idem pro Arch. 9. At domicilium Romæ non habuit is, qui tot annis ante civitatem datam. fedem omnium rerum & fortunarum suarum Romæ collocavit.
 Sedes belli. Tacit. 3. Hist. 8. 1. Quæsitum inde, quæ sedes bello legeretur.
 Sedes, vocatur Statio militum. Veget. de Re Mil. 3. 4. Qui in sedibus otiose delicateque vixerunt, armorum exercitia declinant.
 Sedes, Sepulcrum. Virg. 6. Æn. 371.
 Sedibus ut saltem placidis in morte quiescam. [Sedes apud inferos sepulchrorum manium intelligit. Exempla plura supra occurrunt.]
 Sedes, Locus proprius cujusque rei. Cic. 1. Tusc. 19. Alii in cerebro dixerunt animi esse sedem & locum.
 Reponere in sedem suam ossa. Cels. lib. 8. cap. 10.
 Habent sedem argumenta in. Quintil. lib. 6. cap. 1. ad fin.
 Sedes, Fundamentum, ut.
 Convellere ex suis fedibus. V. CONVELLO.
 Labefactare animam fedibus. Lucret. lib. 6. 798.
 Sedes, aliquando pro Natibus, & tota ea parte corporis accipitur, super qua sedentes innitimur. Plin. lib. 24. cap. 7. Lacrima fedis vitii prodest, ne quid ficcari, excalferive opus sit. [Non sunt Nates, sed imi intestini orificium, vel ipse Anus, Ἐδρα Græcis. Gloss. Græcolat. Ἐδρα, ὁ δακτύλιος, Anus. Etalibi, δακτύλιος, ὁ τῆς ἔδρας, Anus.]
 Procidencia fedis. V. PROCIDO.
 Sedes procidua. Plin. lib. 21. cap. 20. ad finem. Testes vero, ut fedem prociduam, quæque ibi sint vitia, &c.
 Scribitur & Sedes in recto singulari, ut in Gloss.
 SEDŪLA, æ. f. dimin. [ἐδούλιος] Parva sedes. Cic. 4. Att. 10. Sic litteris sustentor & recreor, maloque in illa tua sedecula, quam habes sub imagine Aristotelis, federe, quam in istorum sella curuli. Valla mavult Sedicula. [Ut Ædicula ab Ædes. At Nubecula, a Nubes, &c.]
 SEDICULUM, i. n. Sedile. Paulus. Sed Varro de L. L. 7. 30. negat dici Sediculum. H. St.
 SEDILE, is. n. [ἐδρῶν, ἔδρα Gl. L. G.] Super quod sedemus. Plin. 5. Epist. 6. Sunt locis pluribus disposita sedilia e marmore.
 Sedile avium. Varr. 3. de R. R. cap. 5.
 Sedilia vivo faxo. Virg. 1. Æn. 167.
 Complete sedilia. Claud. 1. in Eutrop. 470. Hor. de Arte Poet. 205.
 Nondum spissa nimis complere sedilia flatu.
 Fusi per dura sedilia nautæ. Virg. 5. Æn. 837.
 Facta de vivo faxo sedilia. Ovid. 5. Met. 317.
 Relevare membra fedili. Ovid. 8. Met. 639.
 Vitrea sedilia Nympharum. Virg. 4. Georg. 350.
 SEDILIUM, i. n. [ἐδρῶν] Gloss. Græcolat.
 SEDILIARIUM, i. n. LECTICA, seu Sella: inquit cum Spiegelo Nebrissenfis. At rectius Antonius Augustinus, ut homo est prudentissimi acutissimique ingenii: Sunt autem (inquit ille lib. 1. Emendat. cap. 4.) Sedularia, Quæ in rheda sedenti subijciuntur. Paulus in l. Rhedæ. De supellectile legata. lib. 33. P. tit. 10. Rhedæ & Sedularia supellectili adnumerari solent. Male reposuerant Sellularia, & Seliquastra.
 Sedularia, Sedilia videntur esse, eaque multa, ut a Cathedraria, Cathedræ; sicut Rosaria, Rosæ; Cibaria, Cibi: suntque Sedularia, tanquam Sedillaria. Turneb. Advers. 8. 9.
 SEDŪLUS, a, um. Adj. [ἐδούλος, ὁ ἀπὸ τοῦ ἐδρα Gl. L. G.] Donato in And. 4. 1. extr. Eun. 1. 2. Adel. 1. 1. & Hec. 1. 1. & Nonio 1. 171.

testibus, dicitur Qui ex animo & sine dolo, instanterque intentus est alii rei, ut sit quali assiduus: quia negligentis dolo dicitur. Cic. de Clar. Orat. 176. Eloquentes enim videbare, non sedulos, velle conquirere. Sedulus, quasi Sine dolo. Acron in Horat. lib. 1. Epist. 13. 5. [Utramque originem, & a Sede, & a Dolo ducti vocabuli, Synonymis expressit Glossographus Latinogracus, qui & Latinum, Efficiolus adjunxit, nisi forte Officiosus scripsit. Sed sine dubio vox a Sedes, ut & Vossio placuit, arcessitur, videturque Diminutivum, pro Seduolus, ab inusitato Seduus, a, um; cui respondet Assiduus in compositis. Nec obstat discrepans primæ syllabæ quantitas, quum eadem & in Sedeo & Sedes observetur, nisi forsan a Sido, quod veteres Seido efferebant, Seidis vel Seides, & postea Sedes. Itemque Seiduus, Seduus, &c.]

Anus sedula. Tibul. lib. 1. 3. 84.

Turba sedula. Ovid. Rem. Amor. 182.

SEDŪLE, Adv. [σπεδαίως Gl. L. G.] Idem quod Sedulo. Columel. lib. 9. cap. 9. Semper quidem cultos sedule circumire debet alvearia.

SEDULO, Adv. [ἀδύλος, ἀκιδύλος, σπεδαίως, κερτακῶς, ἀποσθεκῶς Gl. L. G.] Ex animo & sine dolo, Instanter, Impense exponit Donatus. V. SEDULUS. Plaut. Aul. 1. 2. 35.

Nam nunc, quum celo sedulo omnes, ne sciant,

Omnes videntur scire. Ter. Phorm. 2. 4. 13.

Ego sedulo hunc dixisse credo. i. e. Simpliciter, inquit Donatus.

Idem Hec. 4. 2. 2. Et si ea dissimulas sedulo. Idem Eun. 2. 3. 70.

Obsecro hercle, Parmeno, fac ut potiar. p. faciam sedulo. Plaut. Men. 5. 6. 17.

—propterea heri imperium

Exsequor, bene & sedulo servio. conf. 5. 7. 20. Cic. 3. de Finib. 13. Sedulo inquam faciam, sed fortuna fortis.

SEDULITAS, ætis. f. [σπουδαία, ἐπιμέλεια, σπουδή Gl. L. G.] Instans & fidele officium, & diligentia, assiduitas. Cic. pro Cæcin. 14. Quis igitur? Ille quem supra deformavi, voluntarius amicus mulieris, non necessitudine aliqua, sed ficto officio, simulataque sedulitate conjunctus, magis opportuna opera nonnunquam, quam aliquando fideli. Idem 11. Att. 9. pr. Quæ si non essent sedulitate effectæ, & benevolentia tua, liceret mihi abire in solitudines aliquas.

Apta sedulitas. Ovid. 10. Met. 409.

Arguta sedulitas. Cic. 8. Fam. 1.

Blanda sedulitas. Ovid. 2. de Arte Am. 334.

Mundæ sedulitatis anus. Ovid. 3. Fast. 668.

Officiosa sedulitas. Hor. 1. Epist. 7. 8.

Senilis sedulitas. Sil. lib. 7. 186.

Placere sedulitate. Ovid. 1. de Arte Am. 384.

SEDUM, i. n. [ἀίζων] herba, quæ & Sempervivum dicitur, a semper sedendo. V. Varr. L. L. 4. 28. pr. ubi al. Solium. Plin. lib. 18. cap. 17. Democritus succo herbæ, quæ appellatur aizoon, in tegulis nascens, tabulisve, Latine vero sedum aut digitellum, medicata feri jubet omnia semina. Columel. lib. 2. cap. 9. Id ne fiat, remedio est mistus succus herbæ, quam rustici sedum appellant. [Gloss. Lat. Græc. Seduus, Αἴζων, βερίων. An igitur Sedum, pro Seduum?]
 SELICASTRUM, vel potius SELICUASTRUM, i. n. Sedile muliebre. Seliquastra, inquit Festus, Sedilia antiqui generis appellantur, & littera in l. conversa, ut etiam in Sella factum est, & Subsellio, & Solio, quæ non minus a Sedendo dicta sunt. conf. Varr. de L. L. 4. 28. Paulus in l. 4. D. de supellectili legata, Instrumenti significatione rhedæ & sellæ castra in supellectili adnumerari solent. Ita legit Haloander. Antonius vero Augustinus Sedularia, id est quæ in rheda sedenti subijciuntur. V. f. l.

SELLA, æ. f. [διφρος, ἡ σέλα Gl. L. G.] quasi Seda, a sedendo. Plaut. Curcul. 2. 3. 32. Vide ut expalluit, datin' isti sellam ubi affidat cito? Cic. 1. de Divin. 104. Ut in ejus sella requiesceret. Cato R. R. cap. 10. Scabillia tria, sellas quatuor, folia duo, &c. [An quasi Sedela?] Aurea sella. Propert. lib. 4. 11. 28. Curulis sella. [ἑδρὼν ὑπερβολικῶς Gl. G. L.] Quintil. lib. 6. cap. 3. V. CURULIS IN CURRUS.

Sella, Absolute, pro Sella curuli. Cic. 3. Verr. 119. Quod vos oblitos esse non arbitror, quæ multitudo, qui ordo ad Pisonis sellam, isto Prætoris, solitus sit convenire. Idem 5. Verr. 135. Jam antea in sella sedens Prætor, quum Provinciam Siciliam obtineret.

Sella familiaris, five familiarica. V. FAMILIA.

Gestatoria sella. V. Gestatorius in GERO.

Sella, apud medicos, pro Dejectione. Scribonius Largus comp. 191. Qui id biberint, primum ab ore sanguinem exspuunt, deinde & stomacho cruorem rejiciunt, postea per sellas abundantius eundem deiciunt.

Græci recentiores ufi sunt. Nam Suidas ἔδραν exp. αἱ Σέλας. H. St. Gloss. Cyrill. Σέλα, Sella.

SELLARIA, æ. f. A sellis, ubi scorta prostabant. Sueton. in Tiber. c. 43. Seceffu vero Capreenfis etiam sellariam excogitavit, sedem arcanarum libidinum. Loca in quibus fedes disponi solebant. Plin. lib. 34. cap. 8. Violentia Neronis in urbem convector, & in sellariis domus aureæ disposita.

SELLARIUS, i. m. Gloss. Græcolat. Sellarius, Διφροφόρος. [Est qui sellam gestatoriam humeris portabat, ut qui Leticam, Leticarius. Sellarius, qui Sellas conficit, a quibusdam dictum fuit, five quod reperiuntur fuit apud aliquem ex antiquis, five quod analogia id ferre videretur. H. St.]

SELLARIUS, a, um. Adj. ut Meretrices sellariæ sunt, Quæ sedentes in sellis emptores captabant. Tacit. Ann. 6. 1. Unde Juven. 3. Sat. 13. Et dubitas alta Chionem deducere sella.

SELLARIUS, òrum. n. pl. Σέλαρα, Σατήριον. Suid. in ἔδρα.

SELLARIOLUS, a, um. [ἐδουλιός] Adj. dimin. Martial. lib. 5. 71. In sellariolis vagus popinis. Sellariolæ popinæ dicuntur, in quibus defident homines ignavi ad libidinem & luxum.

SELLISTERNIUM, i. n. [σπλῆστηριον] Munus sternendi sellas. Gloss. Cyril. Festus ait, Sellas sternere dicuntur, qui sellisternium habent.

SELLULA, æ. f. Dimin. Unde

SELLULARIUS, a, um. Adj. [ἐδουλίος] ut, Sellularii opifices, Qui sedendo opus faciunt, quos Livius lib. 8. 20. scribit militiæ minime aptos. Vita sellularia. Jo. Picus in epist. p. 378. Inde fortasse audies quid tuus Picus in vita umbratili & sellularia contemplando profecerit. Alii dicunt Sedentaria. H. St.

SEDIGITUS, V. SEX.

SEDITIO, ōnis. f. [*sedis* Gl. L. G. & G. L.] Tumultus, dissensio; a Se, id est, seorsum, & Itio, quod ab eo, ire, derivatum est, interposita d, euphoniae causa. V. Non. 1. 96. Ifidor. 5. 26. Cic. lib. 6. de Rep. declarat Seditiois proprietatem a Dissensione civium dictam esse, quod seorsum eunt alii in alium. Est enim proprie Quum populo discordante itur ad manus, qualem describit Virg. 1. Aen. 153.

Ac veluti magno in populo, quum saepe coorta est
Seditio, saevitque animis ignobile vulgus:

Jamque faces & faxa volant, furor arma ministrat.

Dicitur autem

Seditio in exercitu, in classe, in campo, & ubicunque est multitudo hominum.

Incurso seditionis. V. INCURRO.

Adulta seditio. V. ADOLDO.

Clamora. Claud. de Bell. Get. 467.

Recens. Ovid. 12. Met. 61.

Turbida seditio. Ovid. 9. Met. 426.

Abstinerere seditionibus. V. ABSTINEO.

Afferre seditiones. V. AFFERO.

Agitare seditionibus plebem. V. Agito in AGO.

Ardere seditiones. Liv. lib. 6.

Colere seditiones. V. COLO.

Commota seditio. Cic. 2. Att. 1.

Comprimere seditionem. Tacit. 1. Ann. 69.

Conciare seditionem. V. CONCIRO.

Concitare seditionem & discordiam. Cic. pro Maren. 89.

Conferre seditionem. V. CONFERO.

Conflare seditionem. V. CONFLO.

Deflagrante paulatim seditione. Tacit. 2. Hist. 29.

Discussa est seditio. Patere. lib. 2. 81. pr. Subita deinde exercitus seditio, partim severitate principis discussa est.

Exstinguere seditionem. Liv. lib. 6.

Facere seditionem. Cic. 10. Fam. 32. Singulae quaedam cohortes seditionem fecerunt. Idem ad Brut. Ep. 2. pr. Quod scribis de seditione, quae facta est in legione quarta, de Catoniis (in bonam partem accipies) magis mihi probatur militum severitas, quam tua.

Seditionem facit lien, dixit Plaut. Merc. 1. 2. 14. joculariter.

Gliscende in dies seditione. Liv. 6. 14. pr.

Incessere seditio milites dicitur, pro Subire. Tacit. 1. Ann. 16. Quum Pannonicas legiones seditio incessit.

Inducere seditionem. Tacit. 2. Ann. 15. pr. Al. Inducere.

Inducere seditionem in civitatem. V. INDUCO.

Lenire seditionem. Liv. lib. 6. 16.

Oritur seditio. Caes. 7. Bell. Gall. 28.

Redintegratur seditio. Tacit. 4. Hist. 34.

Restincta seditio est. Cic. 3. de Legib. 24.

Sedata militum seditio ab Appio. Cic. 5. Att. 14.

Sustinere seditionem. Liv. de Bell. Maced.

Prope seditionem ventum. Tacit. 3. Hist. 21.

Juxta seditionem ventum. Tacit. Germ. 6.

Maris seditio, Tempestas. Stat. 9. Theb. 142.

Seditio, *Κατάστασις*, Gloss. Lat. Græc. [Quod quid sit nescio, cum Græca vox Stipulam denotet.

SEDITIOSUS, a, um. Adj. [*sedisiosus* Gl. L. G. & G. L.] Qui seditionem amat. Cic. 3. Verr. 37. Malus civis, improbus Consul, seditiosus homo Cn. Carbo fuit. Idem 3. de Legib. 44. Initis seditiosis Tribunispl. Seditiosa vita, & tumultuosa. Cic. 1. de Invent. 4.

Superl. Val. Max. 3. 8. 3. Tacit. 1. Ann. 44.

SEDITIOSE, Adv. [*seditiosè*] Contentiosè. Cic. pro Cluent. 2. Altera autem, quæ procul a judicio remota est, quæ concionibus seditiose concitatis accommodata est, quam tranquillis, moderatisque judiciis Superl. Idem 2. Att. 21. Multa quum seditiosissime diceret, vocem exprimerere non potuit.

SEDO, [*κατασέω*, *κατασέω* Gl. L. G. *ἐδράζω* G. L.] āre. Mitigare, placare, lenire, exstinguere. Variis nominibus jungitur. [A Sede arcescendum videtur. Nam proprie Ad quietem redigere significat, unde & *ἐδράζω* Glossario.

Animum sedare. Sallust. Catil. 15. extr. Namque animus impurus, diis hominibusque infestus, neque vigiliis, neque quietibus sedari potuit, ita conscientia mentem excitam vexabat. Al. Vastabat.

Arrogantiam. Cic. pro Flacc. 53. Remittant spiritus, comprimant animos sups, sedent arrogantiam.

Bellum. Cic. 2. in Catil. 28. Atque hæc omnia sic agentur, Quirites, ut res maximæ, minimo motu: periculatissima, nullo tumultu: bellum intestinum ac domesticum, post hominum memoriam crudelissimum, & maximum, me uno togato duce & imperatore sedetur.

Controversiam. Cic. 1. de Legib. 54. Hoc dico controversiam totam istam posse sedari.

Dissordias. Cic. 1. Philipp. 1.

Flamma per incensas citius sedetur aristas. Propert. lib. 3. 19. 5.

Fletus. Propert. 2. 16. 31.

Jejunia carne. Ovid. 15. Met. 83.

Incendia. Ovid. de Rem. Amor. 117.

Infamiam. Cic. 2. Verr. 1. Quod unum ad invidiam vestri ordinis, infamiamque judiciorum sedendam maxime pertinebat, id, non humano consilio, sed prope divinitus, datum atque oblatum vobis, summo Reipub. tempore, videtur.

Iram. Plaut. Merc. 5. 4. 1.

Lassitudinem. Plaut. Bacch. 1. 1. 75. Nep. 18. 9.

Lites. Cic. 5. Verr. 132.

Mentes commotas. Plin. lib. 20. cap. 13.

Metum sedat dies. Sen. Thyest. 8.

Miserias. Plaut. Poen. 5. 4. 93.

Motus animi. Cic. 3. Tusc.

Pavorem. Liv. 1. 16. pr.

Questus. Sen. Herc. Oeth. 14.

Sitim. Lucret. lib. 4. 848.

Tempestatem. Cic. 3. Verr. 46. Tempestatem sedatur.

Tumultum. Caes. 3. Bell. Civil. 106.

Vulnera, Cohibere dolorem. Stat. 2. Silv. 1. 208.

Passive usurpat Cn. Gellius apud A. Gell. 18. 12. Postquam tempestatem se-

davit, Adherbal taurum immolavit.

Incendere & Sedare, contraria. Cic. 3. de Legib. 24. At aliquando incenditur, & quidem saepe sedatur. Scil. Populi impetus.

SEDULO, āre. in eadem significatione, nisi error est, in Gloss. Lat. Græc. Sedulo, *Κατασέω*, *Κατασέω*.

SEDATUS, a, um. [*sedatus*, *κατασέω*] Partic. & Adj.

Amnes sedati. Virg. 9. Aen. 30.

Animo sedatiore scribere. Cic. 8. Att. 3.

Corde sedato respondere. Virg. 12. Aen. 18.

Curæ sedatæ. Stat. 12. Theb. 514.

Homo sedatus. Minime præceptus, moderatus. Hor. 1. Epist. 18. 90.

Oderunt hilarem tristes, tristemque jocosum,

Sedatum celeres. i. e. Præcipites oderunt sedatum.

Orator sedatus in numeris. Cic. in Orat. 176. Est enim, ut in transferendis, faciendisque verbis tranquillior, sic in ipsis numeris sedatior.

Pectus sedatum. Virg. 9. Aen. 740. & Sil. 11. 261.

Tempore sedatiore. Cic. pro Cluent. 103. Paulo sedatiore tempore est accusatus, quam Junius, sed eadem fere lege, & crimine.

Venti sedati. Ovid. 15. Met. 349.

Sedatissima voce uti. Auct. ad Heren. 3. 24.

SEDARE, Adv. [*sedare*] Constantè. Cic. 2. Tusc. 58. Non constanter & sedate ferēs? Sic in Orat. 92. Cujus oratio cum sedate placideque loquitur, &c.

Exercitu sedatius procedente. Ammian. 25. 2.

SEDATIO, ōnis. f. [*sedatio*] Cic. 1. de Finib. 64. Sic e physicis fortitudo sumitur contra mortis timorem, & constantia contra metum religionis, & sedatio animi, omnium rerum occultarum ignoracione sublata.

Afferre sedationem. Cic. 3. Tusc. 65. Ut apud Homerum quotidianæ neces interitusque multorum sedationem mærendi afferunt.

Perturbationum sedatio. Cic. 1. Off. 93.

SEDATOR, ōris. m. Arnob. 3. Sedator militaris infaniz.

SEDAMEN, inis. n. Sen. Hippol. v. 1188.

O mors, amoris una sedamen mali.

SEDUCO, xi, ctum, [*seduco*, *ἐδράζω* Gl. L. G.] ēre. proprie Seorsum ducere ab aliis, quasi de re quapiam colloquendi causa.

Ter. Hec. 1. 2. 69.

Post Pamphilus me solum seduxit foras. Ibid. 4. 1. 7.

Uxor ubi me ad filiam ire sensit, seduxit foras. Al. Se educit.

Cic. 5. Att. 21. Quum hæc differuissim, seducit me Scaptius.

Manu blanda seduxit eum. Ovid. 2. Met. 691.

Oculos seducere. Propert. lib. 1. 9. 27.

Quippe ubi non liceat vacuos seducere ocellos.

Seducere, ad animum transtulit Cic. 1. Tusc. 75. Quum a negotio omni sevocamus animum, quid, inquam, tum agimus, nisi animum ad se ipsum advocamus, secum esse cogimus, maximeque corpore seducimus? Legitur alibi Abducimus.

Mors seducit artus anima. Virg. 4. Aen. 385.

Castra seducere, Copias in duas partes dividere. Ovid. 13. Met. 611. de Memnonidibus avibus.

Seducere, in malam partem per translationem significat Decipere. Cic. 10. Att. 15. extr. Me vero adjuvant iis in angustiis seductum. In emendatis codicibus abest Seductum. Ter. And. 4. 1. 20.

Quid tandem? etiam nunc me seducere istis dictis postulas? al. Subducere, vel Ducere. [Quod posterius docti præferunt. Suspecta igitur hæc phr.

Frequentius apud Christianos scriptores pro Corruptere, vel In vitia ducere. Tertull. adv. Marc. 2.8. Angelus, qui seduxit V. Burm. ad Quintil. 7. 2. [Gloss. Lat. Græc. Seduco, *Πλατύνω*, *κατασέω*, *ἐδράζω*. Et Græc. Lat. *Ἀπατῶ*, Seduco, Fallo, &c.

SEDUCTUS, a, um. Partic. [*seductus*] Seorsum ductus vel discretus. Liv. 10. 5. Singulos deinde separatim, Lælium ac Masinissam, seductos obtestatur, ut quantum nox providentiæ adimat, tantum diligenti expleant cura. Sic Suetonius in Claud. Caes. cap. 37.

Recessus seducti, Sinus secreti. Ovid. 13. Met. 902.

Terræ seductæ ex æthere, Separatæ, sejunctæ. Ovid. 4. Met. 621.

Seductus, pro Distincto seu discreto. Sen. Epist. 118. Si proprium habent quiddam & a corporibus seductum.

SEDUCTIO, ōnis. f. [*seductio*] Cic. pro Muren. 49. Mæstos amicos, obervationes, testificationes, seductiones testium, secessionem subscriptorum animadvertabant.

Mors est corporis animæque seductio. Lactant. 2. 12.

Corruptio apud scriptores ecclesiasticos. Tertull. adv. Marc. 2.2. Adam confessus est seductionem. [Gloss. Græcolat. *Ἀπάτη*, Fraus, Seductio, &c.

SEDUCTUS, ōis. m. pro Seceffu. Senec. de Tranquil. vitæ, 3. Sic hominum, quorum maximæ in seductu actiones sunt, &c.

SEDUCTOR, ōris. m. [*seductor*] Gloss. Vet. Al. *Ἐδρευτής*.

SEDUCTRIX, icis. f. Tertull.

SEDUCTILIS, e. Adj. [*seductilis*] Augustin. Confess. 2. 3. Seducebat me, quia seductilis eram.

SEDULARIUM, SEDULE, SEDULITAS, SEDULO, SEDULUS, V. SEDRO.

SEDUM, pro SED vett. ut ex Satis factum Sat. Cassiod. de Orthogr. quidem, & dicuntur Artes. Vide SED. H. St. Apocopen Grammatici vocant.

Sedum, i. n. V. in SEDRO.

SEDUNI, Populi in Alpibus, quos commemorat Plin. lib. 5. cap. 20.

S E G

SĒGĒS, ētis. f. [*seges*, *καλλιέργειαν* Gl. L. G.] proprie Fruges eorum seminum, ex quibus conficitur panis, nondum demessa, ut ait Valla lib. 4. Plin. lib. 18. cap. 17. Si in articulum seges ire cœperit, runcare remedium est, ne herbæ vincant. Et paulo post, Luxuria segetum castigatur dente pecoris, in herba duntaxat. Ovid. 1. de Arte Am. 351.

Fertilior seges est alienis semper in agris.

Segetibus, *Καλλιέργειαν*, *καλλιέργειαν*, *ἀρουραις*. Gloss. idem Lat. Græc.

Luxuries segetum. Virg. 1. Georg. 112.

Rapinæ præmaturæ segetum. Lucan. lib. 7. 98.

Ægra seges negabat victum. Virg. 3. Aen. 142.

Altæ segetes. Virg. 3. Georg. 198.

Arida seges. Ovid. 2. Met. 213.
 Cana seges. Ovid. 10. Met. 655.
 Dura seges. Tibul. lib. 2. 3. 65.
 Gravida seges. Virg. 1. Georg. 319.
 Immatura seges. Sil. lib. 15. 536.
 Intacta seges. Virg. 7. Æn. 808.
 Lætæ segetes. Virg. 1. Georg. 1.
 Quid faciat lætæ segetes. V. LÆTUS.
 Meliores segetes existimantur esse campestris. Varr. lib. 1. de R.R. cap. 6.
 Opimæ segetes. Hor. 1. Carm. 31. 4.
 Opportuna pecori seges. Virg. 4. Georg. 129.
 Teneræ segetes. Ovid. 4. Fast. 923.
 Facit mora validas segetes. Ovid. Rem. Amor. 84.
 Ferre. Ovid. 2. de Arte Am. 668.
 Iste feret segetes, iste ferendus ager.
 Fluctuat adulta leni Zephyro seges. Sen. Herc. fur. 9.
 Indui segetibus dicitur terra. V. INDUO.
 Intereunt segetes. Virg. 1. Georg. 152.
 Metere segetem. Sil. lib. 16. 616.
 Obducunt herbæ segetem. Virg. 2. Georg. 411.
 Occare segetes. Horat. 2. Epist. 2. 167.
 Pectinare segetem. V. PECTINO in PECTEN.
 Prætendere sæpem segeti. Virg. 1. Georg. 270.
 Proculcare crescentes segetes. Ovid. 8. Met. 290.
 Refecanda falce seges. Ovid. 1. Epist. 53.
 Runcare segetes. Varro lib. 1. de R. R. cap. 30.
 Senescit seges nimio imbre. Stat. 5. Silv. 1. 147.
 Sternuntur segetes. Ovid. 1. Met. 272.
 Surgit matura seges. Senec. Thyest. 5.
 Veniunt hic segetes, illic felicius uvæ. Virg. 1. Georg. 54.
 Urit campum seges lini. Virg. 1. Georg. 77.
 Seges, de leguminibus. Columel. lib. 2. cap. 14. Quod prædictorum leguminum segetibus fatiscit. Plura supra exempla.
 Seges, [ἀρωγὴ, ἐρεσσομένη] accipitur nonnunquam pro ipsa Humo arata, & ad accipiendum semen subacta. Varro lib. 1. de R. R. cap. 29.
 Seges dicitur, quod aratum, fatum est: Arvum, quod aratum, necdum fatum est. V. ARVUM. Festus, Seges dicitur ea pars agri, quæ arata & confita est. Virg. 1. Georg. 47.
 Illa seges demum votis respondet avari
 Agricola, bis quæ solem, bis frigora sensit. Plin. 18. 11. Segetes, quæ interquievere, fundunt rosam odoratiorem fativa: adeo terra non cessat parere.
 Fecunda seges. Lucan. lib. 6. 521.
 Segetes fecundæ, & uberes. Cic. in Orat. 48. Segetes fecundæ & uberes, non solum fruges, verum herbas etiam effundunt inimicissimas frugibus.
 Seges de aliis quoque per metaphoram, ut
 Picturata seges. Claud. de Histrice 12.
 Ferrea seges strictis horret mucronibus. Virg. 12. Æn. 663.
 Stimulorum seges, apud Plaut. Aulul. 1. 1. 6.
 Telorum ferrea seges. Virg. 3. Æn. 45.
 Virum seges. Virg. 2. Georg. 142. Ovid. 6. Epist. 11.
 Seminibus jactis segetes adoleffe virorum.
 Clypeata seges virorum. Ovid. 3. Met. 110.
 Seges ac materia gloriæ. Cic. pro Milon. 36. Quid enim odisset Clodium Milo, fegetem ac materiam suæ gloriæ.
 SEGETALIS, e. Adj. Apul. de Herb. 78. Gladiolus segetalis.
 SEGESTA, vel SEGETIA, æ. f. [Σιγίστα] Deæ nomen, teste Plin. lib. 18 cap. 2. V. SEJA, infra. Divus Augustinus Civitatis divinæ libro 4. Sata, inquit, frumenta, quamdiu sub terra essent, præpositam voluerunt habere deam Sejam. Quum vero jam essent super terram, & segetem facerent, deam Segetiam. Frumentis vero collectis atque conditis, ut tuto fervarentur, deam Tutilinam præposuerunt.
 SEGESTA, æ. f. [Σιγίστα] quæ nunc appellatur, Oppidum in Sicilia est, quod videtur Æneas condidisse præposito ibi Egesto, qui eam Egestam nominavit, sed præposita est ei s littera, ne obsceno nomine appellaretur, ut factum est in Malevento, quod Beneventum dictum est, & in Epidamno, quod usurpant Dyrrachium. Festus. Plin. lib. 3. cap. 5, & 8. Cic. 6. Verr. 72. & seqq. Steph. est Ἐγίστα, Strab. Αἰγίστα.
 SEGESTANUS, a, um. Adj. [Σιγιστανός] Qui Segeſtam incolit. Cic. 6. Verr. 1. c. Segestani non solum perpetua societate, &c.
 SEGESTENSIS, e. [Σιγιστανός] aliud Adj. Cic. 5. Verr. 83. Multo etiam impudentius in decumis Segeſtensium versatus est.
 SEGESTRE, is. n. Quo aliquid involvitur. Varr. de L. L. lib. 4. 35. Quo lecticam involvebant, quod fere framenta erant e segete, segestria appellabant, ut etiam nunc in castris. Festus Pompejus lib. 4. Διέας Græci appellant pelles nauticas, quas nos vocamus segestria. Nonius Marcellus 1. 35. Lecticam quo involvebant, segestria appellabant. Plin. lib. 13. cap. 12. De chartarum generibus, Nam emporetica inutilis scribendo, involucris chartarum segestriumque usum præbet, & ideo a mercatoribus cognominata. Suet. Aug. cap. 83. Augustum refert exercendi corporis causa deambulasse segestro, vel lodicula involutum. Al. Seſtatio. [Scribitur enim & Segeſtrum, i. n. Gloss. Lat. Gr. Segeſtrum, Σιγιστρον, πικρόδερμον.
 Hinc puto Gallicum Gueſtres, ut ex Bracæ Brayes. H. St.
 SEGETIA, V. SEGSTA Dea.
 SEGMEN, SEGMENTARIUS, SEGMENTATUS, SEGMENTUM, V. SECO.
 SEGNESCO, V. SEGNIS.
 SEGNIS, e. Adj. [βροδύς. Κυβίος, δὲ ὁ Ἀθροὺς καὶ ἀργός, Gl. L. G. βαχλὺς, G. L.] quasi Seorsum a recto nitens, g interposita, causa euphoniæ, componitur enim a Se, & Nitor, éris. Vel Segnis quasi Sine igne: unde Segnis dicitur Tardus & ignavus; cujus contrarium Ardens, qui festinans, & acuto ingenio est. Virg. 3. Æn. 513.
 Haud segnis strato surgit Palinurus, & omnes
 Explorat ventos. Cic. Att. 13. Ego, si cui adhuc videor segnior fuisse, dum ne tibi videar, non laboro.
 Ad credendum alicui segniorem fieri. Liv. 24. 13 extr.
 Ad imperandum segnior. i. e. Tardior. Cic. pro Font. 7. Segniores ad imperandum posthac ceteri sint, quum videant eos oppugnari, quibus oppressis, populi Roman. imperium incolume esse non possit.

Segnis & jacens. Quintil. lib. 1. cap. 3.
 Acta segnia, Ignavia. Ovid. 12. Met. 500.
 Animus segnis. Plin. lib. 11. cap. 52.
 Anni segnes, In quibus nihil præclari gestum est. Ovid. ad Liviam, 449.
 Campus segnis situ dureſcit. Virg. 1. Georg. 72.
 Cultus terræ segnior. Cic. 2. de Legib. 45. Terræ cultum segniorem fuscipor fore, si ad eam tuendam, ferroque subjiaciendam, superstitionibus aliquid acceſſerit.
 Dextra non segnis dare vulnera, h. e. Ad vulnera inferenda. Ovid. 5. Trist. 7. 19.
 Discordia non segnior domi. Liv. 2. 43. pr.
 Epistola non segnis, Non lenta mora. Stat. 4. Silv. 4. 1.
 Exitus segnis. Stat. 5. Silv. 3. 258.
 Indoles segnis. Tacit. 12. Ann. 26.
 Iter lucis non segne. Valer. 1. Argon. 788.
 Mens segnis ad lætitiā. Ovid. 3. de Pont. 4. 50.
 Mora segnis. Liv. 25. 8. extr. Suspecta esse jam segnis mora ejus desierat.
 Moras segnes rumpere. Virg. 3. Georg. 42.
 Mors segnis, Lenta. Liv. 40. 4. extr. Haurite poculum, si segnior mors juvat.
 Otium segne. Ovid. 1. de Pont. 5. 43.
 Pes segnis. Hor. 3. Carm. 12. 8.
 Prælium perſegne. Liv. 25. 15. & 27. 2.
 Pugna segnior. Liv. 3.
 Sopor segnis. Lucan. lib. 5. 689.
 Segnis, cum Genitivo. Tacit. 16. Ann. 14. pr. Inquietus animo, & occasionum haud segnis. i. e. Haud negligens.
 Segnis, Inutilis. Virg. 1. Georg. 151.
 — segnisque horret in arvis
 Carduus. Servius.
 SEGNITER, Adv. [ναρρῶς] Liv. 2. 58. Segniter, otiose, negligenter, contumaciter, omnia agere, nec pudor, nec metus coërebat. Plin. lib. 14. cap. 22. Nec segniter vita in eo elaboravit. Virg. 9. Æn. 441.
 Positi artus segniter. Stat. 1. Silv. 4. 106.
 Segnius [βροδύτης] Gl. L. G.] oppugnare. Liv. 40. 27.
 Segnius irritant animos. Hor. de Arte Poet. 180.
 Ire non segnius sagitta Scythica. Ovid. 10. Met. 588.
 Nihilo segnius. Nepos 14. 3. 5. Liv. 7. 18.
 Segnissime torpere. Cassiod. 1. Edict. 35.
 SEGNE, pro Segniter. Ammian. 21. 10.
 SEGNITIA, æ, vel SEGNITIÆ, ēi. f. [ναχλία, παθυμία Gl. G. L.] Tarditas ac negligentia ad agendum, inquit Donatus: quod ut ait Festus, sit sine nitendo quid utile & honestum. Plaut. Trin. 3. 3. 67.
 Diem sermone terere, segnitie mera est. Ter. And. 1. 3. 1.
 Enimvero, Dave, nihil loci est segnitie, neque foecordie. Cic. 1. de Fin. 5. Rudem enim esse omnino in nostris poetis, aut inertissimæ segnitie est, aut fastidii delicatissimi.
 Segnitie & inertia. Cic. 1. de Orat. 185. Et quoniam de imprudentia dixi, castigemus etiam segnitie hominum atque inertiam.
 Sera segnitie. Virg. 2. Æn. 374.
 Immunda segnitie. V. IMMUNDUS.
 Segnitie, pro Sterilitate. Plin. Hinc negligentia cultorum, hinc agrorum segnitie. i. e. Sterilitas. Perottus.
 SEGNITAS, antiquis pro Segnitia. Acc. Ænead. apud Non. 2. 808. Eo nunc quod eorum segnitie ardet focus. V. plura ibid.
 SEGNESCO, ēre. Segnem fieri. Cæſ. Aurel. Acut. 2. 18. Segneſcentibus spuit.
 Segneſco alicubi. Sed & apud Livium Segneſcerent confilia puto legendum, ubi est Senescerent. Vide SEGNESCO. H. St. V. & quæ nos ibid.
 SEGNIPES, ēdis. c. [βροδύτης] Qui tarde incedit. Juven. 8. Sat. 66.
 — tritroque trahunt ephredia collo
 Segnipedes. De equis hic loquitur.
 SEGOBRIGA, [Σιγούριχα] Oppidum Hispaniæ citerioris, Celtiberiæ totius caput: circa quod Sertorius & Metellus prælium commiserunt. Strabo lib. 3.
 SEGOR, [Σηωρ] fuit quinta civitas post Sodomiam & Seboim, quæ (ut Sacre testantur litteræ) ad preces Loth servata est. Moses in Genesi.
 SEGORREGII, Populi, de quibus sic Alex. Alexand. lib. 1. cap. 24. Segregiorum vetus erat mos, ut paratis instructisque mensis, inter epulas virgo introducatur: & cui ex convivis aquam dederat, eum sibi virum delegiſſe videbatur.
 SEGREGO, [διαχωρίζω, διατίθω] āre. Ab aliorum numero, vel societate & grege separare; quasi Seorsum a grege ponere. Plaut. Mil. 3. 1. 60. Ter. And. 1. 5. 56.
 Te obſector, ne abs te hanc segregem, neu deferas.
 Sejungi & segregari. Lucret. lib. 1. 453.
 Segregare e fenatu aliquem. Plaut. Mostel. 5. 1. 9.
 Ab agmine semet segregare. Stat. 12. Theb. 184.
 A numero civium segregare. Cic. pro Arch. 4. Quod si mihi a vobis tribui, concedique sentiam, perficiam profecto, ut hunc A. Licinium, non modo non segregandum, quum sit civis, a numero civium, verum etiam, si non esset, putetis aſciſcendum fuiſſe.
 Segregare ab se culpam vel ſuſpicionem. Plaut. Trin. 1. 2. 42.
 Virtutem segregare a summo bono. Cic. 3. de Fin. 30.
 Pugnam segregare. Liv. 1. 25. Ut segregaret pugnam eorum, capeſſit fugam. i. e. Ut ſingulos ſeorſum aggredi poſſet.
 Sermonem segregare. Plaut. Milit. 3. 1. 60. Idem Pœn. 1. 2. 136. Segrega ſermonem, tædet. h. e. Tæce.
 Seque gregari, pro Segregarique, apud Lucret. lib. 1. 453.
 Diſſidio potis est ſejungi, ſeque gregari.
 SEGREGATIO, ōnis. f. Tertull. de Anim. cap. 42.
 SEGREGATOR, ōris. m. Idem.
 SEGREX, ēgis. Adj. ut, Segrex vita, i. e. Solitaria. Seneca de Benef. lib. 4. 18. [Ab hoc nomine verbum Segrego ductum videtur.
 SEGREGUS, a, um. Adj. Aufon. Parent. Carm. 9.
 Ipse tuo vivens ſegregus arbitrio.
 SEGREGATIM, Adv. Prudent. in præf. Hamart. v. 39.
 Et ſegregatim numen æternum colens.
 SEGULLUM, i. n. Plin. 33. 4. Aurum qui quærent, ante omnia ſegullum tollunt, ita vocatur indicium. Alveus ubi id est, arenæque lavantur, atque

atque ex eo quod refedit conjectura capitur, ut inveniatur aliquando in summa tellure protinus, rara felicitate.

SEGIUNTA, V. SAGUNTIA.

SAGUSIUM, [Σαγσίον] Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Segusianorum urbs in Græcis Alpibus. Vulgo *Sion*.

S E I

SEJA, æ, f. & SEGSTA, Dearum apud veteres nomina, de quibus sic Plinius lib. 18. cap. 2. Sejamque, a ferendo: Segestam, a segetibus appellabant, quarum simulacra in circo videmus: tertiam ex his nominare sub tecto religio est. Codex manuscriptus Seriam exhibet, quam Tertullianus Sessiam vocat, Macrobius 1. Sat. 16. Sajam, ut Segestam Segetiam: aitque, Qui nominasset Salutem, Semoniam, Sajam, Segetiam, Tutilnam, ferias observabat. Tertia autem illa, quam religiosum erat sub tecto nominare, Tutilina, ut reor, erat. Turneb. In emend. codd. Seja. V. SEGSTA supra.

SEJANUS, i. m. [Σηνανός] Cognomen L. Ælii, ex paterna stirpe ductum, siquidem Seji Strabonis, Equitis Romani, Vulfinis oriundi, filius fuit, in Æliam, maternam, opinor, nobilissimam gentem adoptatus. Hunc Ti. Caesar ad Præfecturam Prætorii una cum patre Strabone evectum, etiam collegam sibi in Consulatu A. V. C. 782. ascivit, tantoque favore amplexus est, ut per omnia sibi æquaret, feroque, imperium sibi, sublati Principis liberis, destinantem, timere cœpit, atque absens per epistolam Senatui detulit, hostemque judicatum unco trahi voluit, omnibus, etiam in ejus superstitibus liberis, & innocentibus amicis, crudelitatis exemplis editis. Quæ plenius relata V. apud Vellej. Paterc. 2. 27. & 28. Tacit. Ann. lib. 1. 3. 4. & 5. Sueton. in Tiber. cap. 48. 61. & 62. Juven. 10. Sat. 66.

— Sejanus ducitur unco

Spectandus.

SEIR, [Σειρ] Mons in terra Edom, in quo habitavit Esau in regione Gabalena, quæ ex eo, quod Esau pilosus esset & hispidus; Seir. id est pilosi nomen accepit.

SEJUGES, SEJUGI, V. in SEX.

SEJUGO, [σεζυγῶμι] Ære. Idem quod Sejungere. Cic. 1. de Divin. 70. Humani autem animi eam partem, quæ sensum, quæ motum, quæ appetitum habeat; non esse ab actione corporis sejugatam.

SEJUGATIO, ðnis. f. Augustin.

SEJUNGO, nxi, nctum, [σεζυγῶμι, ἀποζυγῶμι. Gl. L. G.] Ære. Seorsum jungere, sive seorsum ponere & separare. Cic. 1. Fam. 9. Tibi autem multo notior atque illustrior meus in te animus esset, si hoc tempore omni, quo sejuncti fuimus, & una & Romæ fuisset.

Discidio pernicali sejungi. Lucret. lib. 1. 451.

Sejungendus ab Antonio. Cic. 15. Att. 12. extr.

Ab honestate sejungi. Cic. 1. Acad. 7.

A spe pariendarum voluptatum sejungi non potest. Cic. 1. de Finib. 33.

SEJUNCTUS, a, um. Partic. [σεζυγῆς] Propert. lib. 2. 16. 23.

Dolor sejunctus abest corpore. Lucret. lib. 2. 18.

Sejunctum & secretum a corpore. Lucret. lib. 1. 432.

Semota, & sejuncta a rebus nostris. Lucret. lib. 1. 59.

SEJUNCTIO, ðnis. f. [σεζυγῆσις] Cic. 3. de Orat. 201. Propositoque quid sis dicturus, & ab eo quod est dictum sejunctio, & reditus ad propositum, & iteratio, & rationis apta conclusio.

SEJUS, i. m. [Σηῖς] gentile Ro. nomen: a quo Sejanus cognomen, & SEJANUS, a, um. Adj. ut Equus Sejanus. Gell. lib. 3. cap. 9. Cajus Bassus in commentariis suis, item Julius Modestus in x. i. Quæstionum confusarum, historiam de equo Sejano tradunt, dignam memoriam atque admiratione. Cn. Sejum quempiam scribunt fuisse, eumque habuisse equum, natum Argis, in terra Græcia: de quo fama constans esset, tanquam de genere equorum progenitus foret, qui Diomedis Thracis fuisset, quos Hercules, Diomede occiso, e Thracia Argos perduxisset. Eum equum fuisse dicunt, magnitudine inusitata, cervice ardua, colore phœniceo, flava & comanti juba, omnibusque aliis equorum laudibus quoque longe præstitisse: sed eundem equum tali fuisse fato, sive fortunam ferunt, ut quisquis haberet eum, possideretque, is cum omni domo, familia, fortunisque omnibus suis ad internecionem deperiret. Itaque primum illum Cn. Sejum dominum ejus a M. Antonio, qui postea Triumvir Reipub. constituendus fuit, capitis damnatum, miserando supplicio affectum esse. Eodem tempore Corn. Dolabellam eos, in Syriam proficiscentem, fama istius equi adductum, Argos divertisse, cupidineque habendi ejus exarisse, emissequ eum H. S. centum millibus. Sed ipsum quoque Dolabellam in Syria bello civili obfessum, atque interfectum esse. Mox eundem equum, qui Dolabellæ fuerat, C. Cassium, qui Dolabellam obsederat, abduxisse. Quem Cassium postea satis notum est, victis partibus, fusoque exercitu suo, miseram mortem oppetisse. Deinde Antonium post interitum Cassii, parva victoria, equum illum nobilem Cassii requisivisse: & quum eo potius esset, ipsum quoque postea victum atque desertum detestabili exitio interisse. Hinc proverbium de hominibus calamitosi ortum, dicitur solitum, Ille homo habet equum Sejanum. conf. SEJANUS, i. m.

S E L

SELACHE, n. pl. [σέλαχη] a Sing. τὸ Σέλαχον, ἑῶν, appellantur apud Græcos omnes Pisces plani, quod nomen eis Aristoteles imposuit. V. Aristot. Hist. Anim. 3. 1. Plin. 9. 24.

SELAGO, inis. f. Herba Sabinæ similis. Legitur sine ferro, dextra manu, per tunicam, qua sinistra exiit, velut a furante, candida veste vestito, pureque lotis nudis pedibus, sacro facto prius, quam legatur, pane vinoque. Fertur in mappa nova. Hanc contra omnem perniciem habendam prodidere Druidæ Gallorum, & contra omnia oculorum vitia fumum ejus prodesset. Plin. lib. 24. cap. 11.

SELECTI Dii, SELECTIO, SELECTUS. V. SELIGO.

SELENITES, æ. m. [σεληνίτης] Gemma in Arabia nascent, ex candido translucens melleo fulgore, imaginem Lunæ continens, reddensque in dies singulos, crescentis minuentisque numeris. Plin. lib. 37. cap. 10.

SELENITIUM, i. n. Hederæ genus, cujus est minor acinus, sparsior racemus. Plin. lib. 16. cap. 34. V. not. Hard.

SELEUCIA, æ. f. [Σελεύχεια] Prima Syriæ civitas, ut ait Strabo lib. 11. & 14. & 15. juxta quam Orontes affluit amnis. Hodie *Schida* vocatur, te-

ste Olivario in Melam 1. 12. Hanc a Seleuco Nicanore, sive Nicator conditam ferunt. Strabo; Seleuciam (inquit) ad Tigrim amnem, juxta Babylonem, tercentis fere stadiis, Seleucus Nicator exædificavit. Scribit Plin. lib. 11. Seleuciam plerumque Mesopotamiam dictam fuisse. [Error videtur.

Ptolemæus tres Seleucias fecit, Pieriam, ad Euphraten, ad Belum. De priore Cic. 2. Att. 20. Plures memorat Plinius. De Seleuco infra.

SELEUCRANUS, a, um. Adj. Cic. 4. Att. 18. Perspice æquitatem animi mei, & ludum, & contempionem Seleucianæ provinciæ. h. e. Nobilis provinciæ Ciliciæ, quam Seleucus urbibus auxit. Vide, inquit, me nihil laborare, ut Proconsul in Ciliciam mittar. Al. Selicianæ. Gronov. Seleucianæ, de Macedonia exp.

SELEUCIS, idis. f. [σελεύκης] Calceamentum muliebre, apud Pollucem lib. 7. cap. 22. Item poculum. V. Hefych. & Steph. in Σελεύκης.

Seleucides, Aves vocantur, quarum adventum ab Jove precibus impetrant Cassii montis incolæ, fruges eorum locustis vastantibus. Nec unde veniant, quove abeant, compertum, nunquam conspectis, nisi cum præsidio earum indigetur. Plin. lib. 10. cap. 27.

SELEUCUS, [Σελεύκος] Unus fuit ex ducibus Alexandri, qui post ejus mortem primus in Syriâ regnavit. De quo Appianus clarissimus historicus Græcus in Syriaca. V. Justin. 15. 4.

Dictus Nicanor, vel potius Nicator. H. St. V. Suid. in dict. & Νικηταίης. Item Citharœdi nomen apud Juven. 10. Sat. 211.

SELIBRA, V. SEMILIBRA, in SEMIS.

SELICASTRUM, f. SELIQUASTRUM, V. in SEDRO.

SELIGO, ægi, ectum, [διακεῖν, ἀφορίζειν] Ære. Seorsum colligere, fecernere. Ovid. 3. Amor. 11. 49.

— tu selige tantum.

Cic. in Orat. 103. Quæ exempla selegissem, nisi vel nota esse arbitrarer, vel posse eligere qui quærent. Idem in Orat. 47. Nec uterur vero imprudenter hac copia, sed omnia expendet & seliget. Et 3. de Finib. 22. Sed hoc quasi ultimum, quale nos summum in vita bonum dicimus: illud autem, ut feriat, quasi seligendum, non expetendum.

SELECTUS, a, um. Partic. [ἀφωρισμένος] ut, Selectæ, brevesque sententiæ. Cic. 1. de Nat. Deor. 86.

Pectora selecta. Ovid. 5. Fast. 71.

Selecti Dii, apud Romanos vocabantur Præcipui & Summates, qui habebant ampliorem potestatem, quique celebriores, & in majori haberentur cultu ac veneratione. Hi a D. Augustino ex Varrone viginti numerantur, duodecim videlicet mares: Janus, Juppiter, Saturnus, Genius, Mercurius, Apollo, Mars, Vulcanus, Neptunus, Sol, Orcus, Liber pater: feminae octo, Tellus, Ceres, Juno, Luna, Diana, Minerva, Venus, Vesta. Certe selecti alii erant a Consentibus. Augustinus lib. 4. de Civit. Dei. priorib. capp. Lilius Gyrardus Syntag. 1. lib. Historiæ deorum.

Selecti Judices, [ἀρίστευσι] Equites dicti sunt. Cic. pro Cluent. 121. Deinde Prætores tantum urbani, qui jurati debent optimum quemque in selectos judices referre. Hor. 1. Serm. 4. 123.

— habes auctorem, quo facias hoc:

Unum ex judicibus selectis objiciebat. i. e. Ex Equestri ordine.

Cic. 4. Verr. 32. Ceterarum rerum selecti judices ex civium Romanorum conventu proponi solent. i. e. Equitibus qui illuc conveniunt. Ibid. 5. 137. Hic tu medicum & Aruspice & Præconem tuum, recuperatores dabis? aut etiam illum ipsum, quem tu in cohorte tua Cassianum judicem habebas, si quares major esset, Papirium Potamonem, hominem severum ex veteri illa Equestri disciplina? Quæ verba per ironiam dicta sunt. Selecti judices, fuit præcipui. Unde Dii selecti & præcipui, de quibus supra. Hæc Budæus. [Non putô tamen in priore Cic. 4. Verr. loco nominatim Equites intelligi. V. quæ ibidem sequuntur.

De Selectis sub Augusto, & deinceps. Plin. lib. 33. cap. 2 pr. Decuriæ quoque ipsæ pluribus discretæ nominibus fuere. Tribunorum æris, & Selectorum, & Judicum: præter hos etiamnum Nongenti vocabantur, ex omnibus selecti, ad custodiendas cistas suffragiorum in comitiis. Et divisus hic quoque ordo erat superba usurpatione nominum, quum alius se Nongentum, alius Selectum, alius Tribunum appellaret. [Puto Nongentorum. Selecti in Militia Ro. de quibus Polyb. 6. 28. & ex eo Lipf. de Mil. Ro. 5. Dial. 3. plura V. in Lex. Pitisc.

SELECTIO, ðnis. f. [σελεσιον] Cic. 2. de Finib. 43. Dum enim in una virtute sic omnia esse voverunt, ut eam rerum selectione expoliarent: nec ei quicquam, aut unde oriretur, darent, aut ubi niteretur. Idem 3. de Legib. 32. Selectio vitiorum.

SELINOIDES, is. m. [σεληνοειδής] Brassicæ genus crispum. Plin. lib. 20. c. 9. In tres species divisere eam (de Brassica loquitur) Græci antiquissimi Crispam, quam Selinoidea vocaverunt, a similitudine apii foliorum, stomacho utilem, alvum modice mollientem. vide Cato c. 157 de R. R. Est autem

SELINON, [σέλινον] a Græcis appellata herba notissima, quam Latini Apium nominant. Inde sunt composita Petroselinon, Hippopselinon & Elioselinon. V. Diofcor. 2. 206.

SELINUS, [Σελῖνος] Multorum fluviorum nomen. Unus in Asia, qui in mare Ionium influens, Dianæ Ephesiæ templum alluit, teste Strab. Alius ad Pergamum. Plin. lib. 5. cap. 29. Σελῖνος in nummis. Est & Selinus alius in Ægientium agro, qui est Achajæ proprie dictæ. Item alius in Elide.

Rurfus alius in Sicilia juxta Megara & Hyblam montem, quorum omnium meminit Strabo lib. 8. Alius Ciliciæ, de quo idem lib. 14.

Selinus, untis, m. & f. [Σελῖνος] Siciliæ, inquit Servius, Civitas juxta Lilybæum, abundans palmis, quibus vescuntur, & apio. Virg. 3. Æn. 705. Teque datis linquo ventis, palmosa Selinus.

Et vada dura lego faxis Lilybæa cæcis. Sil. 14. 201.

Audax Hybla favis, palmis quoque onusta Selinus. Al. Palmæque arbuta.

SELINUNTIUS, a, um. [Σελινέντιος] ut Selinuntia, Aquæ in Ætna falsæ ad Himeram, Egestanæ potabiles. Strabo lib. 6.

SELINUSIUS, a, um. [Σελινυσίος] aliud attributum; ut, Terra Selinus, quæ a Galeno lib. 9. simplicium Medic. inter Medicamenta ophthalmica ponitur. Plin. 35. 16.

Selinusius, est Lacus post Caystri ostia ex pelago refusus. Strabo lib. 14.

SELIQUASTRUM, i. n. V. in SEDRO SELICASTRUM.

SELLA, SELLARIA, SELLARIOLUS, SELLARIUS, SELLISTER-

NIUM, SELLULARIUS, V. in SEDRO ad fin.

SELLÆ, vel **SELLI**, [*Σελαι*] Populus est Epiri, qui & Dodonæi dicuntur. Lucan. lib. 3. 179. — quercusque silentes
Chaonio veteres liquerunt vertice Sellæ.
SELLÆIS, entis. m. [*Σελαιης*] Fluvius est proximus Pylo in finibus Arcadiæ. Strabo lib. 8.
SĒLYMERIA, æ. f. [*Σελυμβεῖα*] Civitas est Thraciæ ad Propontidem, propinqua Byzantio. Herodot. lib. 6.

S E M

SEMARIUS, **SEMBELLA**, V. in **SEMIS**.
SĒMĒL, Adv. [*ἑμῆς* Gl. G. L.] quasi Una, non divisim, vel uno (ut ita dicam) tempore: nam quod semel fit, nullam recipit divisionem. Plaut. Capt. 3. 5. 99. Satis sum semel deceptus. Ter. Heaut. 1. 2. 34.
Verum animus ubi semel se cupiditate devinxit mala,
Necesse est, Clitipho, consilia consequi consimilia. Cic. 7. Verr. 63. Verum hoc erat, si ille semel vetus archipirata securi percussus esset: pecuniam illam non haberes.
Semel anno. Plin. lib. 12. cap. 14. Tus meti semel anno solebat.
Semel atque iterum. Cic. pro Cluent. 49. Cognoscite nunc ita reum citatum esse illum, ut re semel atque iterum præjudicata, condemnatus in iudicium venerit.
Semel, iterum. Liv. 1. 19. Semel T. Manlio consule, post Punicum primum perfectum bellum: iterum, quod nostræ ætati dii dederunt ut videremus.
Semel ac vicies. Plin. lib. 7. cap. 48. Idem sella curuli semel ac vicies fedit, quoties nemo alius.
Semel unquam. Plin. lib. 2. cap. 35. Dein quum in cælum se reciperet, lampadem factam, semel unquam proditur, Cn. Octavio, C. Scribonio COS.
Semel, inquit Asconius, vicinum est ad Pæne nunquam, in illuc Cic. 2. Verr. 5. Semel ait se in vita pertimuisse, tum quum primum a me reus factus sit. Quasi dicat, Fere nunquam. Simile est quod semel in vita risisse Crassum scribit Lucilius.
Semel a condito ævo. Plin. lib. 7. cap. 34. Vir optimus, semel a condito ævo, iudicatus est Scipio Nafica a jurato Senatu. Ibid. cap. 35. Pudicissima femina semel matronarum sententia iudicata est, Sulpicia Patreculi filia. Hic particula, Semel, affirmantis venustatem habet, ut quod verissimum esse asseverare volumus, id semel tantum dixisse sufficiat. [Pro Nonnisi semel, vel Semel duntaxat. Sic & in seq.]
Semel, Irrevocabiler. Quintil. lib. 1. cap. 3. Nec semel de hoc decretum erat: tricesimus dies reddebat victo certaminis potestatem. Budæus.
Semel, omnino & prorsus, ita ut iterum obtineri non necesse sit. Cic. pro Dejot. 9. Cum facile exorari Cæsar, tum semel exorari soles. Budæus.
Semel, Ad summam, vel In summa. Valla de Ad summam loquens, Quintilianus in sensu priore solet uti tali genere dicendi per adverbium Semel, lib. 9. cap. ult. Denique, ut semel finiam, sic fere componendum, quomodo pronuntiandum erit. Et lib. 11. cap. 1. Et ut semel omnia complectar. Id est, Ut in summa dicam. Cujus rei causa est ipsum illud Semel, quod significat Una vice pro omnibus, ita ut postea non oporteat quid addi. Quod enim semel tantum fit, id non habet regressum ut iterum fiat. Virg. 11. Æn. 417.
— qui ne quid tale videret,
Procubuit moriens, & humum semel ore momordit. Ovid. 5. Epist. 103. — nulla reparabilis arte
Læsa pudicitia est, deperit illa semel. Bud. & hic Irrevocabiler exp. Lucan. lib. 9. 578.
— dixitque semel nascentibus auctor
Quicquid scire licet. Semel, inquit, ut nullum postea verbum addat. Hactenus Valla lib. 6. [Barbari dicunt Pro semel & semper. V. quæ supra.]

SĒMĒLA, æ. & sæpius **SĒMĒLĒ**, es. f. [*Σμῆλη*] Filia Cadmi regis Thebarum, ex qua Juppiter Bacchum genuit, Hinc Horatio 1. Carm. 19. 2. Thebanæ Semeles puer, dicitur.
Proles Semeles, Bacchus. Tibul. lib. 3. 4. 45.
SĒMĒLĒIUS, a, um, Adj. [*Σμῆλην*] ut, Thyoneus Semeleius. Hor. 1. Carm. 17. 23.
Proles Semeleia. Ovid. 5. Met. 329. h. e. Bacchus.

SEMEN, V. in **SERO**.

SEMESTRIS, V. **SEMIS**, & **SEX**.

SEMESTRIUM, **SEMESUS**. V. **SEMIS**.

SEMET, V. **SUI**.

SEMIANIMIS, & cetera a **Semis**, five **Semi** composita, V. **SEMIS**.

SĒMIGRO, sec. com. [*ἡμιγροῖα*] are. Idem quod **Migro**: ut, Semigrare ab aliquo. Cic. pro Cael. 18. Reprehendistis, a patre quod semigrarit: quod quidem jam in hac ætate minime reprehendendum est: qui quum & ex Reipub. causa esset mihi quidem molestam, sibi tamen gloriosam victoriam consecutus, & per ætatem magistratus petere posset: non modo permittente patre, sed etiam suadente ab eo semigravit.

SĒMIGUNTUS, [*Σμυγνύτω*] Segeſti filius Cherufcorum ductor, a Germanico bello captus, & ductus est in triumpho. Strabo lib. 7.

SEMINARIUM, **SEMINIUM**, **SEMINO**. V. **SEMEN**, in **SERO**.

SĒMĒRAMIS, is & idis. f. [*Σμῆραμις*] unde Accusativum Semiramem vel Semiramidem facit: fuit nomen Assyriorum reginæ, Nini regis uxoris, quæ mortuo viro res præclaras gessit. De hac lib. 3. Diodorus, Justinus, Orosius, Eusebius, Augustinus, Josephus, Plutarchus, Philostratus, scripserunt & alii. Ea, mulierum omnium, quarum ex historia ad nos perlata notitia est, longe celeberrima: quamque cum Cyro præcipue Alexander admiratus fertur, quod in illa & magnitudo quædam animi, & rerum claritas plurima emicuiſſet: quum sibi jam magno natu monumentum, in quo perfuncta humanis recondideretur, strueret, inscriptionem ejusmodi exculpendam curasse dicitur; Quicumque ex regibus pecuniæ inopiam senserit, conditorio recluso fumat inde quicquid visum fuerit. Id quum legisſet Darius, ut qui auri foret avidior, sepulcrum jussit recludi: sed in eo pecuniam quidem invenit nullam, in eas autem incidit litteras; Ni malus vir fores, & pecunia prorsum inexplabilis, non utique mortuorum loculos moveres: exprobratione lepida in sacram auri famem, ut eminentissimi auctores tradidere. Hæc Cæl. Rhodig. lib. 23. cap. 5. ex Plutarchi Apophthegmatis. Verum eadem impudica & mollis fuisse traditur, utpote quæ filii concubitum expetierit, & equum usque ad coitum adamasse dicatur. Semiramis, lingua Syriaca,

Avem significat. Namque ab avibus adhuc infans nutrita dicitur. V. **DEK-CETO**. Scribit Valerius Maximus lib. 9. cap. 3. extr. Cum ei circa cultum capitis sui occupata nuntiatum esset, Babylonem defecisse, altera parte crinium soluta adhuc, protinus ad eam expugnandam cucurrit: nec prius decorem capillorum in ordinem, quam tantam urbem in potestatem suam redegit. Juven. 2. Sat. 108.

Quod nec in Assyrio pharetrata Semiramis orbe. Propert. lib. 3. 11. 21.
Perfarum statuit Babylona Semiramis urbem, &c. Si tamen Eroticum Plutarchi legeris, Semiramem ancillam fuisse invenies, quæ Ninum interfici jussit, precario accepto sceptra.

SĒMIRAMIUS, Adj. [*Σμῆραμιος*] Claud. Conf. Prob. & Olyb. 162.

Nostra Semiramis timeant insignia turres. i. e. Assyriæ.

Sanguine Semiramio cretus. Ovid. 5. Met. 85.

SĒMIS, vel **SĒMI**, indecl. [*ἡμισ* Gl. G. L. & G. L.] Dimidium significat, & melius definit in Semi: quo extra compositionem raro utuntur: ut Semivivus, a Græco deducitur ἡμι, & S habet pro aspiratione Græca. Festus. conf. Vitruv. 4. 1.

Semi, puto ex ἡμι, quo utebantur in compositione. H. St.

Semis, **Semodius**, **Semuncia**: qua ratione ex Græco trahuntur alia, quod S litteram pro aspiratione eorum habent, ut *ἑπτά*, Septem: *ἑλν*, Silva: sic ista ab eo, quod illi ἡμισ dicunt, declinata videntur. Festus. Significat & Semissem. Gloss. Lat. Græc. Semis, ἡμισ, ἡμισσάδελον. Componitur varie cum Subst. Adj. & Partic. rarius cum Verbis, ut

SĒMATUS, a, um, Adj. Gloss. Latinogræc. Sematum, ἡμικένον, ἀπληρέζον, & **SĒMUM**, ἡμικένον.

SĒMIASSIS, & contr. **SĒMISSIS**, is. m. Gloss. Lat. Græc. Semissem, ἡμισσῆς, ἡ τοῦ ἡμισυ ἰσομισματῶ. [Dimidia pars Assis, quo omne totum denotabant. V. A.S.]

Semis, is. m. [*ἡμισ*] Idem quod **Semis**. Cic. 15. Att. 29. pr. De Tulliano semisse Maxianam adhibebis, ut scribis. Al. M. Axianum.

Semis, **Monetæ** pars. Lampridius in Alexandro cap. 39. Vectigalia (inquit) publica in id contraxit, ut qui decem aureos sub Helio gabalo præstiterant, tertiam partem aurei præstarent, hoc est tricesimam partem. Tuncque primum Semisses aureorum formati sunt: nunc etiam quum ad tertiam partem aurei vectigal decidisset, Tremisses: dicente Alexandro etiam Quartarios futuros, quod minus non posset, quos quidem jam formatos in Moneta detinuit, expectans, ut si vectigal contrahere potuisset, & eos ederet. Sed quum non potuisset, per publicas necessitates, conſlari eos jussit, & Tremisses tantum, Solidosque formari. Formas binarias, ternarias, quaternarias, & denarias etiam, atque amplius usque ad quinquagenarias quoque & centenarias, quas Helio gabalus invenerat, resolvi præcepit, neque in usu cujusquam versari. Atque ex eo iis materiæ nomen inditum est, quum diceret plus largiendi hanc esse Imperatori causam, si quum multis solidos minores dare posset, dans decem vel amplius, una forma triginta & quinquaginta & centum dare cogeretur. Ex his verbis Lampridii, quæ vulgo corruptissime leguntur, facile intelligimus, Solidos primum dictos esse aureos nummos, certi cujusdam, suiſque ponderis, quasi integros. Erant dimidiati aurei, & tertarii, a tertia parte dicti, qui Semisses, Tremissesque dicebantur: quemadmodum binarii, ternarii, quaternariiſque, & deinceps sic dicti sunt, qui binos aureos & ternos, & quaternos, denosque penderent. Sic intelligendi Tremisses, in l. Jubeamus, De erogatione mil. an. lib. xii. Cod. Trientales autem Latine dici possent. Hæc Budæus. Cic. pro Sext. 55. Sed ab uno gladiatore innumerabilia alia nova conscriberentur: ut, remissis semissibus & trientibus, quinta prope pars vectigalium tolleretur, &c.

SĒMISSIS, e. Adj. ut, Homo semissis, dicitur Homo vilis, & quasi Semihomo: sicut Semissem, Semiassem dicimus. Cic. 5. Fam. 10. Simius, non semissis homo, contra me arma tulit, & eum bello cepi. [Nisi ellipsis est, pro Non semissis faciendus. Ut dicitur Non assis facere.]

Usura dicitur Semissis, quoties de centum nummis senus nummus usuræ nomine percipitur. Capitolinus in Alexandro cap. 21. Trientarium senus ait eum ut æquissimum & levissimum exercuisse ad usum Reip. Hæc Budæus. Plin. lib. 14. cap. 4. Ex his tamen usura multiplicata semissibus. Scævola, in l. Qui semisses. D. de usur. & fructib. Qui semisses usuras promiserat, &c. Semissis usura (ait Paulus Manutius) est, quum pro centum assibus (assis autem ad nostratis pecuniæ rationem redactus quadrantes æreos tres efficiet) semis assis, id est dimidius assis, singulis mensibus penditur. Quod si ad annum usuram subducamus, asses sex in anno penduntur. Quum igitur pro centum nummis aureis in mense pendetur: si hæc summa in asses dividatur, pendi pro centenariis assibus dimidium assen reperietur. Itaque Semissis semper dicitur, quum pro Centum nummis, five argenteis, five magni pretii, five parvi, dimidius usuræ nomine penditur [In menses scil. V. Gronov. de Pec. Vet. 3. 17.]

SĒMISSĀLIS, e, Adj. Modestus. in l. Septitia. D. De pollicitat. Septitia certamen patriæ suæ pollicendo, sub hac conditione pollicita est, uti fors apud eam remaneret, & ipsa usuras semissales ad præmia certantium exsolveret.

SĒMISSĀRIUS, a, um. Semissarius coheres, pro Ex Semisse, apud Florentinum in l. Legatum. 116. De legat. lib. 1. Pandect. lib. 30. A coherede vero semissario, inquit Florentinus, duobus extraneis concurrentibus, non amplius tertia parte.

SĒMISSO, are. Veget. de Re Vet. 1. 26. extr. Semissare animal. Quod 3. 41. Urere ad mensuram semissis.

SĒMIBOS, ovis. c. [*ἡμῖβος*] Ovid. 4. Trist. 7. 18.

Centimanumque Gygen, semibovemque virum.

SĒMICĀPER, pri. m. Ovid. 5. Fast. 101.

Semicaper coleris succinctis, Faune, Lupercis.

Deus semicaper. Ovid. 4. Fast. 752.

Pan semicaper. Ovid. 14. Met. 515.

SĒMICĀPER, V. **SINCIPUT**.

SĒMICINCTIUM, i. n. [*ἡμιζώνιον*] quod & Ventræle dicitur, vulgo *demi-cinctus*, quod medium hominem cingat. De hoc est illud Martialis apophoretum lib. 14. 15.

Det tunicam dives: ego te præcingere possum,

Essem si locuples, munus utrumque darem. Alii Semicinctium, Vestem brevissimam, interpretantur.

SĒMICIRCULUS, i. m. [*ἡμικύκλιον*] Dimidium circuli. Columel. lib. 5. cap. 2. Cic. 5. de Fin. 56. Quumque non habeant ex doctrina oblectationes, circulos aliquos, & semicirculos confectari. conf. **SĒMIOREBIS**.

SĒMI-

SEMICIRCULARIS, e. Adj. [ἡμικύκλιος] Columel. lib. 5. cap. 2. Semicircularis agri forma.

SEMICIRCULATUS, a, um. Adj. Cels. lib. 7. cap. 26. tit. 2. extr. Ferramentum fecit rectum, in summa parte labrosum, in ima semicirculatum acutumque.

SEMICUBITUS, i. m. &

SEMICURITALIS, e. Adj. Liv. 41. 65. Bipalme spiculum hastili femicubitali infixum.

SEMIDEUS, a, um. Adj. [ἡμίθεος] Indiges. Gloss. Græcolat. ut, Canes semidei. Lucan. lib. 8. 831.
Nos in templa tuam Romana accepimus Isin,
Semideosque canes. Anubim intelligit.
Genus semideum. Ovid. in Ibin, v. 80.
Nos quoque plebs superam Fauni, Satyrique, Larefque
Fluminaque, & Nymphæ, semideumque genus. Deos indigetes significare putatur poeta. [Potest esse Genetiv. pl. a Semideus, i. m. Et omnino in ceteris locis per appositionem dictum puto. V. Priscian. lib. 1. fol. 4. a. Aldi.]

SEMIDEA, æ. f. Aufonius Gripho v. 21.
Tres volucres, tres semideæ, tres semipuellæ.

SEMI-DIGITUS, i. m. &

SEMI-DIGITALIS, e. Adj. Vitruv. 10. 22. Terebratur foramen semidigitale, &c.

SEMIHOMO, inis. c. [ἡμιάνθρωπος] Gl. G. L. Columel. lib. 10. 19.
Quamvis, semihominis vefano gramine feta,
Mandragoræ pariat flores, mæltamque cicutam. Quadrifyll.
Cacus semihomo. Virg. 8. Æn. 194.
Nasamones semihomines. Sil. lib. 11. 36.

SEMIHORA, æ. f. [ἡμιώρα] Cic. pro Rabir. perd. reo 6. Nunc quoniam, T. Labiene, diligentia meæ, temporis angustiis obstitisti, meque ex comparato & constituto spatio defensionis, in semihoræ curriculum coegisti, parebitur, & quod iniquissimum est, accusatoris conditioni, & quod miserrimum, inimici potestati. Adde Plin. 28. 29. Ammian. 17. 13. & 18. 8.

SEMIJUGERUM, i. n. [ἡμιπέγερρον] Columel. lib. 5. cap. 1. At Galli Candetum appellant in areis urbanis, spatium centum pedum, in agris autem pedum centum; quod aratores Candetum nominant: Semijugerum quoque Arepennem vocant. Idem lib. 4. cap. 18. Vel in semijugera omnibus modis dirimatur.

SEMI-LATĒRES, pl. m. [ἡμιπλῆθος] Gloss. Græcolat.

SEMI-LIBRA, & per Syncopen **SĒLIBRA**, æ. f. [ἡμιλίβρα] Gl. G. L. & G. L. Dimidia libra. Plin. lib. 14. cap. 16. Malobathri felibris in musti congios duos additis. Liv. 5. 47. Selibras farris, & quartarios vini ad ædes ejus, quæ in arce erant, contulerunt. Gell. lib. 7. cap. 18. Darent argenti pondo libram scilicet & felibram. Fit autem felibra e Semi libra, per syncopen, licet prima brevi, Martial. lib. 4. 46.
Et turis, piperisque tres felibræ.

Vide FONDO. H. St.

SEMI-LIBELLA, & contracte **SEMBELLA**, æ. f. [ἡμιλίβρα] Quod sit libellæ dimidium, quod Semisaffis, inquit Varro de L. L. lib. 4. 36.

SEMI-LIXA, æ. m. [ἡμισοδολιχά] Liv. 28. 28. Sed illi primum, non Annium Umbrum, semilixam, nominis etiam abominandi ducem, sed Decium Jubellium Tribunum militum secuti sunt.

SEMI-LIXULA, æ. g. dub. Dimidia lixula. Panificii genus, Sabina vox. Varr. L. L. 4. 22.

SEMI-MAS, æ. c. [ἡμιμόρην] Castratus, eviratus. Varro 3. de R. R. cap. 9. Capi semimares, quod sunt castrati.
Ovis semimas. Ovid. 1. Fast. 588.
Semimaris flammis viscera libat ovis.

Semimares, dicuntur etiam Androgyni. Ovid. 4. Met. 381. de Hermaphrodito,
Ergo ubi se liquidas, quo vir descenderat, undas
Semimarem fecisse videt, &c. Liv. 31. 12. Ante omnia abominati semimares, iussique in mare extemplo deportari.

SEMI-MITHRA, æ. f. Vox reperitur apud Jurifconsultum, tanquam Dimidium mithræ est. Est autem minor quædam Mithra, ut Semicinctium ante explicavimus. Quæ enim similis & geminæ formæ sunt, ex proportionem patem explicationem desiderant. Turneb. Suid. Ημισυρ, ὁ βεβαχός.

SEMI-MODIUS, contr. **SĒMODIUS**, i. m. [ἡμιμόδιος] Dimidius modius. Juven. 14. Sat. 67.
Semodio scobis hæc emundat fervulus unus. Columel. lib. 2. cap. 11. Martial. lib. 7. 53.
Semodiusque fabæ cum vimine Picenarum. Plin. lib. 18. cap. 9. Præterea floris semodium.

SEMODIUM, i. n. Idem. ἡμιμόδιον Gloss. Græco lat.

SEMODIALIS, e. Adj. Semodium continens. ut, Olla semodialis. Marcell. Emp. cap. 16.
Placenta semodialis. Cato de R. R. cap. 76. extr.

SEMIORBIS, is. m. [ἡμικύκλιον] Semicirculus. Senec. Quæst. Nat. 1. 8. In semiorbe nihil prohibet aspicere totam pilam.
Ostendere semiorbem. Ammian. 20. 4.

SEMI-PATER, æ. tris. m. [ἡμιπατήρ] Ovid. 6. Fast. 214.
Quærebam nonas Sanco, Fidione referrem,
Antibi, semipater: tunc mihi Sancus ait, &c. Al. Semo Pater, rectius.

SEMI-PES, ædis. m. [ἡμίπους] Gl. G. L. Columel. lib. 3. cap. 19. Paulo minor dodrante, longior utique semipede. Plin. lib. 12. cap. 19. Varro 3. de R. R. cap. 8. Infimum ordinem oportet abesse a terra non minus tres pedes, inter reliquos dodrantes, a summo ad cameram ad semipedem.

SEMI-PEDALIS, e. Adj. [ἡμιποδάλειος] Quod dimidii pedis longitudinem habet. Plin. lib. 13. cap. 4. Semipedales ramorum relinquentes truncos. Idem lib. 36. cap. 25. Materia crassitudine semipedali ad regulam & libellam exigitur.

SEMI-PEDANEUS, a, um. Adj. Idem. Columel. 4. 1. Abunde est, semipedaneam confitis resolutam vitibus terram subicere.

SEMI-PLAERICA, æ. f. inter Tela recensetur Gell. 10. 75. V. FALARICA.

SEMI-PLORIA, orum. n. pl. Latinis Solex dimidiatæ, quibus utebantur in venando. Fest. V. Turneb. Adverf. 19. 19.

SEMI-PUELLA, æ. f. de Harpyiis, Aufon. Gripho v. 21.
Tres volucres, tres semideæ, tres semipuellæ.

SEMI-SONAREUS, i. m. Qui crotalia sonitat, quæ veluti medii tintinnabuli formam gerit. Plaut. Aul. 3. 5. 42.
Stropharii astant, astant semisonarii. Al. Semizonarii rectius. i. e. Qui semicinctia faciunt.

SEMI-SPATHA, æ. f. & **SEMI-SPATHIUM**, i. n. [ἡμισπάθιον] Brevis ensis; quasi Dimidiata spata. Veget. de Re Mil. 2. 15. & 19.

SEMI-TOGIUM, i. n. Brevis & quasi dimidiata toga, a quo Semitogatus, ἡμισθέντος.

SEMITONIUM, i. n. [ἡμιτόνιον] Macrobi. in Somn. Scip. 2. 1. extr. Senum tono minorem veteres semitonium vocitare voluerunt.

SEMI-VIR, tri. m. [ἡμιάνθρωπος] Ovid. 9. Epist. 141.
Semivir occubuit vi, Lerniferoque veneno
Nessus. Dubia lectio est. V. Heinf.

Semivir, pro Effeminato. Liv. 33. 28. Errare ait homines, qui tam atrocem cædem pertinere ad illos semiviros crederent. Virg. 4. Æn. 215.
Et nunc ille Paris cum semiviro comitatu. Ovid. 4. Met. 386.
Quisquis in hos fontes vir venerit, exeat inde
Semivir, & tactis subito mollescat in undis. V. Suid. Ημισυρ ἀνδρ.

Chorus semivir. Sil. lib. 17. 20. De sacerdotibus Cybeles.

SEMIUNCIA, vel **SĒMUNCIA**, æ. f. [ἡμισέγκιον] Gl. G. L. sed L. G. καὶ ἡμίλιον, item ἡμισέγκια δίδωκε] Perf. 5. Sat. 121.
— sed nullo ture litabis,
Hæreat in stultis brevis ut semuncia recti. Cic. pro Cæcin. 17.
Facit hæredem ex deunce & semuncia Cæcinam. Columel. lib. 5. cap. 1.
Pars vicesima quarta, pedes mille ducentos: hoc est semuncia, in qua sunt scrupula duodecim. [Quod & Glossularius indicat.]

SEMUNCIALIS, e. Adj. Quod ad semunciam pertinet. Plin. lib. 33. cap. 3. Mox lege Papiria semunciales affes facti.

SEMUNCIARIUS, a, um. Adj. Idem. Liv. 7. 27. Semunciarium tantum ex uncario fœnus factum.

SEMI-ZONARIUS, i. m. Qui semizonia, sive semicinctia conficit. Plaut. Aul. 3. 5. 42.
Stropharii astant, astant semizonarii. Al. mendose Semifonarii.

SEMI-ADAPERTUS, a, um. Adj. Ovid. 1. Amor. 6. 4.
— aditu fac janua parvo
Obliquum capiat semiadaperta latus.

SEMI-AGRESTIS, e. Adj. sec. com. Aur. Vict. in Diocl. cap. 39. Maximum, quamquam semiagrestem, Imperatorem jubet. [Potest esse Subst.]

SEMI-AMBUSTUS, a, um. Adj. Idem quod Semustus. Sil. lib. 2. 681.
Semiambusta jacet nullo discrimine passim,
Infelix, obiens permisso funere turba.

Semiambustum cadaver. Suet. Calig. cap. 59.

SEMI-AMICTUS, a, um. Adj. Apul. Met. 1. p. 104. Elmenh.

SEMI-ANIMIS, e. & **SEMI-ANIMUS**, a, um. Adj. [ἡμίπνευς, ἡμιάνυχος] Gl. G. L. Quasi exanimatus. Auctor de Viris Illustr. cap. 39. Ipse cum trecentis pugnans cecidit: postea ab Attilio semianimis inventus, & fanatus, magno postea terrori hostibus fuit. Liv. 3. 57. pr. Ubi tollentes corpus semianime virginis. Idem 28. 23. Quum turbam feminarum, puerorumque imbellem, inermem cives sui cæderent, & in succensum rogam semianima pleraque injicerent corpora, &c.
Poetæ quadrifyllabum faciunt, neglecta i. Ovid. 1. Trist. 3. 92.
Semianimis media procubuisse domo.

Anguis. Cic. 1. de Divin. 106.
Arboris e trunco serpentis faucia morsu,
Subigit ipsa, feris transfigens unguibus, anguem
Semianimum, & varia graviter cervice micantem. Ex Ennio.
De aquila. Davif. Subjugat.
Artus semianimes. Ovid. 14. Met. 209.
Clamor semianimis. Stat. 8. Theb. 598.
Corpore semianimo languida membra. Lucret. lib. 6. 1266.
Cruor semianinis. Stat. 10. Theb. 477.
Equi semianimes volvuntur. Virg. 11. Æn. 635.
Heram semianimem attollere terra. Lucan. lib. 8. 66.

SEMI-APERTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιάνοικτος] Liv. 26. 39. extr. Paucos ex multis, trepida fuga incidentes semiapertis portarum foribus, in urbem compulsi.

SEMI-ASSUS, a, um. Adj. [ἡμισοπῖτος] Cic. 1. Tusc. 106.
Heu reliquias semiasii regis denudatis ossibus. Ex poeta.

SEMI-AXIUS, vel **SĒMAXIUS**, a, um. Adj. Semaxii Christiani vocabantur, quod ad stipitem dimidii axis exurerentur. Tertull. Apol. cap. 50. V. in dictione SARMENTITIVS; & Cæli. Rhodig. lib. 10. Lect. Antiq. cap. 9.

SEMI-COCTUS, a, um. Adj. [ἡμιφθός] Gl. G. L. Plin. lib. 18. cap. 11. Ex tritico candidissima atque grandissima eligunt grana, & semicocta in ollis. Columel. lib. 8. cap. 5. Semicoctum hordeum. Et apud Plin. lib. 22. cap. 25. Semicocta aqua.

SEMI-COMBUSTUS, a, um. Adj. ex Partic. Prudent. Roman. v. 859.
Alunt olivo semicombustas faces.

SEMI-CORPORALIS, e. Adj. Firmic. lib. 2. cap. 12. Aries est signum in cælo, masculinum, semicorporale, oculis languidis, erraticum.

SEMI-CORPORÆUS, a, um. Adj. Firmic. lib. 2. cap. 12. Cancer signum est in cælo, femininum, mobile, semicorporale, irrationale. Rursus ibid. Libra signum est in cælo masculinum, mobile, semicorporale, rationale.

SEMI-CREMUS, a, um. Adj. Ovid. 12. Met. 287.
Semicremoque novat repetitum stipite vulnus. i. e. Qui dimidia ex parte crematus erat.

SEMI-CREMATUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμικραιωτός] ut, Membra semicremata. Ovid. in Ibin, v. 364. Et Martial. lib. 11. 55.
Turaque de medio semicremata rogo.

SEMI-CRUDUS, a, um. Adj. [ἡμιφθός] Gl. G. L. Semicoctus. Columel. lib. 6. cap. 26. Si iam tali vitio laborant, lupini semicrudi conteruntur, & offæ, salviati more, faucibus ingeruntur. Stat. 4. Silv. 9. 48.
Quid si cum bene mane semicrudus
Illatam tibi dixero salutem? ubi Semicrudus est Semifopitus.
[Immo, Ante peractam concoctionem cibi fomno excitatus.]

SEMI-DOCTUS, a, um. Adj. [ἡμισοκείμενος] Cic. 2. de Orat. 177. Hæc, ut & properans, & apud doctos, & semidoctos, ipse percurro, ut aliquando ad illa majora veniamus. Plaut. Afin. 1. 3. 74.

Tua ista culpa est, quæ discipulum femidoctum abs te Semoves. [Hic est Adj. ex Partic.]

- SEMIERMIS**, e. Adj. [ἡμιέρμης] Gl. G. L.] Partim tantum armatus. Liv. 25. 19. Haud dubia res est, quippe inter Annibalem ducem & centurionem, exercitusque, alterum vincendo veteranum, alterum novum totum, & magna ex parte etiam tumultuarium, & femiermem. Ibid. lib. 22. 50. Binis in castris quum multitudo femiermis sine ducibus esset, &c. Dicitur & Semermis ut Idem 30. 28. Ex agrestium femermi turba.
- SEMIÆSUS**, vel **SEMÆSUS**, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιἄς] Gl. G. L.] Semicomestum. Eadem forma dicitur, qua Ambesum & Comesum. Sueton. in Tiberio cap. 34. Solemnibus ipse cœnis pridiana sæpe ac femefa obfœnia apposuit. Virg. 8. Æn. 297.
- Offa super recubans antro femefa cruento.
Frustra lardi femefa. Hor. 2. Serm. 6. 85.
Membra femefa. Sil. lib. 6. 338.
Præda femefa. Virg. 3. Æn. 244.
Pisces femefi. Hor. 1. Serm. 3. 81.
- SEMIFACTUS**, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιφάκτος] ut, Opera semifacta. Tacit. 15. Ann. 7.
Portæ semifactæ. Hirt. Bell. Afric. cap. 83.
- SEMIFERUS**, æra, ærum. Adj. [ἡμιφέρ] Plin. lib. 8. cap. 57. Semiferum & ipsum animal, cui vivaria in doliis idem, qui apris, instituit. Caput semiferum Panis. Lucret. lib. 4. 591.
Corpus semiferum. Valer. 6. Argon. 51. Cic. 2. de Nat. Deor. 121.
Tum, gelidum valido de pectore frigus anhelans,
Corpore semifero magno Capricornus in orbe. Ex Arato.
Fremitus virorum semiferi. Valer. 6. Argon. 233.
Lupi semiferi. Valer. 1. Argon. 455.
Pectus semiferum. Virg. 10. Æn. 122.
Species hominum semiferæ. Lucret. lib. 2. 701.
- SEMIFER**, i. m. Ovid. 2. Met. 633.
Semifer interea divinæ stirpis alumno
Latus erat. De Chirone Centauro.
- SEMIFORMIS**, e. Adj. [ἡμιμορφος] Columel. lib. 4. cap. 25. pr. Cui superposita semiformis lunæ species, securis dicitur. Idem lib. 8. cap. 5. Pullique semiformes interimuntur, ante quam totis partibus suis consummentur.
- SEMIFULTUS**, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιφέλκτος] Martial. lib. 5. 14.
Subfelliisque semifultus extremo, &c.
- SEMIFUMANS**, antis. Adj. ex Partic. Sidon. 1. Epist. 7. Qui adhuc in eo semifumantem præfecturæ nuper extortæ dignitatem venerabatur.
- SEMIGERMĀNUS**, a, um. Adj. [ἡμιγερμανός] Liv. 21. 38. Utrique quum, quæ ad Apenninum ferant, obsepta gentibus Semigermanis fuissent.
- SEMIGRÆCUS**, a, um. Adj. [ἡμιγραικός] Varro 2. de R. R. cap. 1. Ut Semigræcis pastoribus dicam Græce.
- SEMIGRĀVIS**, e. Adj. [ἡμιγραιός] Liv. 25. 24. Quia magna pars in turribus epulati, aut sopiti vino erant, aut semigraves potabant.
- SEMIHIANS**, antis. Adj. ex Partic. Catull. 61. 220. Semihiente labello. Labiæ semihiantes. Apul. 10. Milef. p. 252. Elmenh.
Vox semihians. Idem 5. Milef. p. 166.
- SEMIHULCUS**, a, um. Adj. Gell. 19. 11.
Dum semihulco suavio, &c. Semihulco pro Semihulco dixit metri causa. [Nil vetat Semihulco scribere, ut Semianimis quadrifyll.]
- SEMINĀNIS**, e. Adj. pro Semiinanis. [ἡμικανός] Plin. lib. 2. cap. 18.
Itaque in quadrato folis dividua est, in triquetro seminani ambitur orbe, impletur autem in adverfo. De Luna. conf. in SEMIS supra.
- SEMIINTĒGER**, gra, grum. Adj. Ammian. 20. 11. Pauca, quæ semi-integra sunt relicta.
- SEMILĀCER**, æra, ærum. Adj. [ἡμιλάκρης] Ovid. 7. Met. 344.
Ille cruore fluens, subito tamen allevat artus,
Semilacerque toro tentat confurgere.
- SEMILĪBER**, æra, ærum. Adj. [ἡμιλίβηρ] Cic. 13. Att. 31. Obsecro, abjiciamus ista, & semiliberi saltem simus.
- SEMIMĀDIDUS**, a, um. Adj. [ἡμιμαδίδος] Columel. lib. 2. cap. 4. Ne lutosus ager tractetur, neve exiguis nimbis semimadidus.
- SEMIMĀRĪNUS**, a, um. Adj. [ἡμιμαρίνος] Lucret. 5. 890.
Aut rapidis canibus fuccinctas semimarinis
Corporibus Scyllas. Tanquam canes, Scyllam circumlatrantes,
sint partim pisces, partim terrena animalia. V. SCYLLA.
- SEMIMĀTŪRUS**, a, um. Adj. Pallad. Jun. 12. Hordeum semimaturum.
- SEMIENSTRIS**, e. Adj. ἡμιενστρίς, & SEMENSTRE, is. n. ἡμιένιος. Gloss. Lat. Græc. & hinc contr.
- SEMIESTRIUM**, i. n. Dimidia mensis pars. Columel. 11. 2.
- SEMIMORTUUS**, a, um. Adj. [ἡμιμόρτος] ut, Membra semimortua. Catul. ad Licin. 47. 14.
- SEMĪNEX**, æcis. Adj. [ἡμιθνήξ] Gl. G. L. & L. G. & ἡμιθνήξ] Semimortuus, parum adhuc vivens. De faucio. Liv. 29. 2. Tandem postquam ii, qui circa regem seminecem restantem, deinde pilo terræ affixum, pugnabant, obruti telis occubuerunt. Ibid. lib. 23. 15. Seminecem eum ad Cannas, in acervo cæcorum corporum inventum, curatumque benigne, etiam cum donis Annibal domum remiferat.
Artus semineces. Ovid. 1. Met. 228.
Oculi semineces. Ovid. ad Liviam, 394.
- SEMINECIS**, idem. ἡμιενστρίς. Gloss. Græcolat. & rursus ἡμιεφαγός, Semineces.
- SEMINUDUS**, a, um. Adj. [ἡμιγυμνός] Liv. 9. 6. pr. Primi Consules prope seminudi sub jugum missi, tum ut quisque gradu proximus erat, ita ignominie obiectus. Idem 31. 35. Ita nec eques regius equiti par erat, infuetus ad stabilem pugnam, nec pedes, concursator, & vagus, & prope seminudus, genere armorum veliti Romano, parmam gladiumque habenti.
- SEMIPEGĀNUS**, a, um. Adj. [ἡμιπεγανός] Perlius in prologo, v. 6.
— ipse semipaganus
Ad sacra vatam carmen afferro nostrum. V. Paganus in PAGUS.
- SEMIPEFECTUS**, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιπέφκτος] ut, Opera semiperfecta. Suet. Calig. cap. 21.
Sententia semiperfecta. Ambros. 2. Off. 3. pr.
Virtutes semiperfectæ. Apul. 2. Dogm. Plat. p. 17. Elmenh.
- SEMIPLACENTĪNUS**, a, um. Adj. [ἡμιπλακέντινος] Cic. in Pison. 14.
Quum esses interrogatus, quid sentire de Consulatu meo, gravis auctor,

Calatinus credo aliquis, aut Africanus, aut Maximus, & non Cæsonius Semiplacentinus Calventius, respondes, altero ad frontem, &c.

- SEMIPLĒNUS**, a, um. Adj. [ἡμιπλήνης] Liv. 25. 30. Qui improviso adorti femiplenas stationes, & adaptatas fores portæ. Cic. 7. Verr. 62. Semiplenæ naves. Et apud Columel. lib. 5. cap. 5. Semiplenæ scrobes.
- SEMIPLĒNE**, Adv. Sidon. 4. Epist. 22. Præterita infructuose, præsentia femiplene dicuntur.
- SEMIPUTĀTUS**, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιπάδευτος] Gl. G. L.] ut, Vitis semiputata. Virg. 2. Ecl. 70.
Semiputata tibi frondosa vitis in ulmo est.
- SEMIQUĪNĀRIUS**, a, um. Adj. [ἡμισημερινός] Semiquinaria versus cæsura, seu divisio est, quum in scandendo quinque pedes per dimidium dividuntur, ita ut post duos pedes, ultima dictionis superfit, ut Arma virumque cano. Semiseptenaria autem divisio, quum post tres primos pedes syllabæ similiter relinquatur dictionem terminans: ut Arma virumque cano Trojæ.
- SEMIŔĀSUS**, a, um. Adj. ex Partic. pro Eo qui est extremæ ultimæque conditionis & fortis. Nam servitia, præsertim, quæ in machinis habebantur, ergastulis, pistrinis, semirasa erant. Apulejus 9. Met. p. 222. Elmenh. Frontes litterati, & capillum semirasi, & pedes anulati. Catull. 60. 5. A semiraso tonderetur ustore. i. e. Extremæ fortis viro. Turnebus.
- SEMIREDUCTUS**, a, um. Adj. ex Partic. Ovid. 2. de Arte Am. 614.
Protegitor læva semireducta manu. [i. e. Semiretracto corpore.]
- SEMIREFECTUS**, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιανασκεδυστός] ut, Clafsis semirefecta. Ovid. 7. Epist. 176.
Et focii requiem possunt: laniataque classis
Postulat exiguas semirefecta moras.
- SEMIROTUNDUS**, a, um. Adj. Apul. 5. Met. p. 160. Elmenh. Vifo proximo semirotondo. subaudi, Lecto.
- SEMIROTUNDUM**, i. n. Apul. 11. Met. p. 260. Elmenh. In ipso subteraneo semirotondo. h. e. Hemisphærio.
- SEMIŔUTUS**, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιῤύτος] Gl. G. L.] quasi Semidirutus. Liv. 32. 17. Purgato loco, qui strage semirutu muri cumulus erat. Et lib. 28. 44. Semiruta Bruttiorum castella.
Patria semiruta ac spoliata; Fere deleta. Liv. 26. 32. Quum ubi semirutam ac spoliatam patriam respexerit, ingrediens Romam, &c.
Tecta semiruta. Lucan. lib. 1. 24.
At nunc semirutis pendunt quod mœnia tectis. conf. Liv. 10. 4.
Vultus semirutu. Stat. 5. Silv. 3. 104.
- SEMISENEX**, is. vel SEMISENEXUS, antique. [ἡμισένης] Plaut. Mil. 3. 1. 54.
O lepidum semisenem, næ, si, quas memorat, virtutes habet! Quædam exemplaria Semisenem legunt, alia Senicem. q. V. in SENEX.
- SEMISEPULTUS**, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμισεπύλτος] ut, Offa semise-pulta. Ovid. 1. Epist. 55.
Semiseputa virum curvis feriuntur atratis
Offa: ruinosas occulit herba domos.
- SEMISOMNIS**, e. Adj. [ἡμισομπνός] Gl. G. L.] Adhuc somnolentus, nequedum experrectus satis. Cic. 7. Verr. 94. Confirmant ipsi se, cum is etiam tum semisomnis stuperet, arma capiunt. Liv. 37. 20. Sparfos per negligentiam, & semisomnes prope, adorti sunt.
- SEMISOMNUS**, a, um. Adj. Idem. Plaut. Curc. 1. 2. 22.
Vini pollens lepidus Liber:
Tibi qui screanti, siccæ, semisomnæ,
Affert potionem. Cic. 7. Fam. 1. Quum illi interea, qui te istic reliquerunt, spectarent communes mimos semisomni. Liv. 40. 15. E convivio & comestatione, prope semisomnus, raptus sum ad causam patricidii dicendam. Tacit. 1. Ann. 51. Sine vulnere milites, qui semisomnos, inermes, aut palantes cæciderant.
- SEMISONANS**, antis. Adj. ex Partic. Idem quod Semivocalis. ut, Litteræ semisonantes. Apul. de Mundo p. 66. Elmenh.
- SEMISOPĪTUS**, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμισοπίτης] Liv. 25. 39. Pars semisopitos hostes cædunt. Gronovius ex MSS. restituit Semisomnos. Ovid. 1. Amor. 14. 20.
Purpureo jacuit semisopita toro. Sed Heinsius metri gratia ex MSS. legit Semisupina. Ita ut adhuc hujus dictionis exemplum desideremus.
- SEMISOPŌRUS**, a, um. Adj. Idem. Sidon. 11. Carm. 60.
Semisopora levi scalpebat lumina penna.
- SEMISŪPINUS**, a, um. Adj. [ἡμισούπιος] Martial. lib. 6. 35.
Ampullis potas semisupinus aquam. Ovid. 3. de Arte Am. 788.
Quum jacet in dextrum semisupina latus. conf. SEMISOPĪTUS.
- SEMITECTUS**, a, um. Adj. ex Partic. ut, Capituli semitecti. Apul. 4. Met. p. 150. Elmenh. conf. Arnob. 6. p. 299. Ammian. 19. 11.
- SEMITRĪTUS**, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιτρίτης] Columel. lib. 1. cap. 6. Huic autem nubilium applicari debet, maximeque in Italia, propter inconstantiam cæli, quo collocata semitrita frumenta protegantur, si subitaneus imber incesserit.
- SEMIVIĒTUS**, a, um. Adj. Mollis, fere consumptus. Columel. lib. 12. cap. 16. Aliis foliis vitigineis, nonnulli plataninis, semivietas uvæ contegunt, & ita in amphoras recondunt.
- SEMIVĪRĪDIS**, e. Adj. Gloss. Græcolat. ἡμιθαλής, & ἡμιχλωρός.
- SEMIVĪVUS**, a, um. Adj. [ἡμιθαλής] Gl. G. L.] Idem quod Semimortuus. Cic. 3. Verr. 45. Ibi hominem ingenuum, domi nobilem, Populi Romani focium atque amicum, fumo excruciatum, semivivum reliquit, sed voce & clamore abjecti hominis & semivivi, &c.
Vox semiviva. Cic. pro Sext. 126. Et quum erat reclamatum semivivis mercenariorum vocibus, &c.
- SEMIVŌCĀLIS**, e. Adj. [ἡμισόφωνος] Gl. G. L.] Quod proxime ad vocalem litteram sono accedit. Earum semivocalium meminit Plutarchus in Symposiasticis, quarum Latinis numero sex sunt, ut ex Grammaticorum regulis cuicunque cognitum est. V. Priscian. lib. 1. De accid. litt.
- SEMIVŌCĀLE**, is, n. [ἡμισόφωνος] Gloss. Græcolat.
- SEMIVŌCĀBĪLIS**, e. Adj. Idem. Vet. Interpr. Irenæi 1. 10. Litteræ inloquibiles novem: octo semivocabiles.
- SEMIUSTUS**, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμισύτος] Liv. 22. 40. pr. Se populare incendium priore Consulatu semiustum effugisse. conf. AMBUSTUS.
Cadaver semiustum. Suet. Domit. cap. 15.
Castra semiusta. Sil. 17. 104.
- SEMUSTUS**, a, um. Adj. Idem [ἡμισύτος] Gl. G. L. & ἡμισύτος Gl. G. L.] Corpus

Corpus femustum fulmine. Virg. 3. *Æn.* 578.
Fax femusta. Ovid. 4. *Fast.* 167.
Membra femusta. Lucan. lib. 9. 3. legitur *Semiusta*. [Et patitur metrum.
Robora femusta. Lucan. lib. 8. 755. al. *Semiusta*.
SEMIUSTULANDUS, a, um. Adj. ex Partic. Suet. in Tiber. cap. 75.
 Corpus, ut moveri a Mifeno cepit, conclamantibus plerisque Atellam
 potius deferendum, & in amphitheatro semiustulandum, Romam per
 milites deportatum est, crematumque publico funere.
SEMIUSTULATUS, a, um. aliud Adj. ex Partic. [*ἡμιούτος*] Idem quod
 Semiustus. Cic. pro Milon. 34. Tu P. Clodii cruentum cadaver ejecisti
 domo, tu in publicum ejecisti, tu spoliatum imaginibus, exsequiis,
 pompa, laudatione, infelicissimis lignis semiustulatum, nocturnis cani-
 bus dilaniandum reliquisti.
SEMITA, æ. f. [*ἡμιότις*, Gl. L. G. pr. & G. L.] quasi Semiiter,
 arcta via, five dimidia via. Virg. 9. *Æn.* 383.
 Rara per occultos ducebat femita calles. Plaut. *Casin.* 1. 33.
 Post id locorum, quando ad villam veneris,
 Dabitur tibi amphora una, & una femita,
 Fons unus, unum ahenum, & octo dolia. Meurs. legit *Semina*,
 antique pro *Hemina*. Cæs. 7. *Bell. Gall.* 27.
 Ferri femitis. Quintil. lib. 5. cap. 14.
 Semita pro Via. Cic. 4. *Verr.* 57. Attendite, jam intelligetis, hanc
 pecuniam, qua via modo visa est exire ab isto, eadem femita revertisse.
Semita, Vestigium gubernaculi navis abeuntis. Valer. 2. *Argon.* 430.
 Jam remi rapuere ratem, jam flumina portant,
 Spumea subsequitur fugientis femita clavi.
Velox femita Lunæ, pigra Saturni. i. e. *Curfus*, vel motus. Claud. 2.
Paneg. 438.
Vitæ fallentis femita, Vita occulta & solitaria. Hor. 1. *Epist.* 18. 103.
 In femitam rectam reverti, metaphorice dicitur a Plauto. *Casin.*
 2. 8. 33.
 Nunc pol ego demum in rectam redii femitam.
Semitæ sunt in urbe, qui *Limites* etiam dicuntur. Inde
SEMITALIS, e. Adj. ut, *Semita*les dii, *Semitarum* præfides. Auctor
 ejus *Iambici*, quod est inter obscæna carmina, cujus titulus est, *De*
Sabino,
 Neque ulla vota femitalibus Deis
 Sibi esse facta.
SEMITARIUS, a, um. Adj. Quod ad *femitas* pertinet. Catull. ad Con-
 tubernales, 35. 15.
 Omnes pusilli & semitarii mæchi. *Semitarios* mæchos vocat,
 Qui *vulgaria scorta* & in *femitis* prostituta sectantur.
SEMITO, ære. eo modo dictum, quo *Limitare*. Plin. lib. 17. cap. 22. *Vineas*
limitari decumano, xviij pedum latitudinis, ad contrarios vehiculorum
 transitus, aliisque transversis limitibus denum pedum distingui per media
 jugera. Aut, si major modus sit, totidem pedum cardine, quot decumano,
 limitari. Semper vero quantitas *femitarii*, hoc est, ut quinto quoque palo
 singulæ jugo paginæ includantur. Al. *Seminari*.
SEMITATUS, a, um. Partic. Divisus in *femitas*. Martial. 6. 74.
 Calvam trifilem *femitatus* unguento. Alii legunt *Semitactus*.
SEMITATIM, Adv. Per *femitas*. Titinnius apud *Sosipatrum* 2. p. 194.
 Fugit atque effugi *femitatim*.
SEMITECTUS, **SEMITONIUM**, **SEMITRITUS**, **SEMIIVERTUS**,
SEMIIVIR, **SEMIIVIRIDIS**, **SEMIIVIVUS**, **SEMIUSTUS**, & cete-
 ra deinceps a *Semis* composita, V. in *SEMIS*.
SEMNESERTUS, i. m. Rex fuit *Ægypti*, quo regnante *Pythagoras*
 navigavit in *Ægyptum*. V. Plin. lib. 36. cap. 8. qui de eo in hunc modum
 adnotat, Is autem obeliscus, quem *Divus Augustus* in circo magno statuit,
 excisus est a rege *Semneserte*, quo regnante *Pythagoras* in *Ægypto* fuit,
 centum viginti quinque pedum, & dodrantis, præter basim ejusdem
 lapidis. Is vero qui est in campo *Martio*, novem pedibus minor, a *Seso-*
stride. Inscripti ambo rerum naturæ interpretationem *Ægyptiorum* opera
 philosophiæ continent. V. not. *Hard*.
SEMNION, i. n. Herba a *Majestate* sic dicta, Pavonis picturis similis,
 odore eximio. Hanc a *Perfarum* regibus comedi, aut bibi contra omnia
 corporum incommoda, instabilitatemque mentis commemorant. *Theom-*
brotum a Plin. lib. 24. cap. 17. appellatur.
SEMO, ðnis. & **SEMONES**, um. m. pl. inquit *Fulgentius* de *Prisc.* *ferm.*
 11. dici voluerunt deos, quos nec cælo adscriberent ob meriti
 paupertatem, sicut sunt *Priapus*, *Epona*, *Vertumnus*: nec terrenos
 eos deputare vellent pro gratiæ veneratione, sicut *Varr.* in *Mysta-*
gog. ait,
 Semoneque inferius derelicto
 Deum depennato attollam orationis eloquio. Hæc ille.
 Bona *Semoni* *Sanco* censuerunt consecranda. Liv. 8. 20. V. loc. & Ovid. 6.
Fast. 213. & supra *SANCUS*.
SEMODIALIS, **SEMODIUM**, **SEMODIUS**, V. **SEMIMODIUS**, in
SEMIS.
SEMÓVEO, ðvi, ðtum, [*ἀποκινέω*] ēre. Seorsum movere. Plaut. *Afin.*
 1. 3. 74.
 Tua isthæc culpa, quæ discipulum *femidoctum* abs te *femoves*.
 Alii legunt *Amoves*.
Semovere & *Segregare*. Cic. de *Arusp. Resp.* 26. Itaque qui antea voce
 præconis a *femovebantur*, tuis ludis, non voce, sed manu libe-
 ros segregabant.
A contemplatu mali femoveo me. Ovid. 5. *Trist.* 7. 66. Alii legunt *Sub-*
moveo.
A disciplina femovere. Cic. 1. *Acad.* 34. Nam *Strato*, ejus auditor,
 quanquam fuit acri ingenio, tamen ab ea disciplina omnino *femoven-*
du est.
Voluptas est igitur femovenda, non solum ut recta sequamini, sed etiam
 ut loqui deceat frugaliter. Cic. 2. de *Fin.* 39.
SEMOTUS, a, um. Partic. [*ἀποκινήσις*] ut,
 A curis *femotus*. Lucret. lib. 1. 46.
 Sententiis *femotis*. Cic. 2. de *Fin.* 44.
 Compar. Lactant. 5. 15. Nihil a sapientis ratione *femotius*.
SEMOTĒ, Adv. Plin. Valer. 3. 4. Terere *femote*.
SEMPĒR, Adv. temporis. [*ἀεί, πάντοτε* Gl. L. G. & G. L.] Ter. Andr. 4.
 4. 27. Recte ego semper fugi has nuptias. Cic. 1. *Tusc.* 53. Quod
 semper movetur, id æternum est. Idem 1. *Off.* 31. Ea quum tem-

pore commutantur, commutatur officium, & non semper est idem.
SEMPERFLORENS, entis. Adj. ut, *Semperflorens* *Homerus*. Lucret.
 lib. 1. 135.

Unde sibi exortam *semperflorentis* *Homeri*
 Commemorat speciem. V. Ovid. 7. *Met.* 702.
SEMPERFLORIUM, i. n. Herba semper viridis atque vicens. Apul. de
 Herb. cap. 123.
SEMPERLENITAS, ætis. f. unica dictio, auctore Donato. Ter. Andr. 1. 2. 4.
 Mirabar, hoc si sic abiret: & heri *semperlenitas*
 Verebar quorum evaderet.

SEMPITERNUS, a, um. Adj. [*ἀίδιος*, Gl. L. G. *ἀίδιος*, G. L.] quasi
 Perpetuus, & quod semper durat. Plaut. *Merc.* 2. 3. 2.

Homo me miserior nullus, æque, opinor,
 Neque advorsa cui plura sint *sempiterna*. Ter. Andr. 5. 5. 3.

[Apud Plaut. puto *Sempiternæ* scribendum.
Gloriæ sempiternæ per aliquem commendari. Cic. 5. *Fam.* 12. Ne-
 que autem ego sum ita demens, ut me *sempiternæ gloriæ* per eum com-
 mendari velim.

Potentia *sempiterna*. Tacit. 3. *Ann.* 30.

Ratio perfecta & *sempiterna*. Cic. 4. *Acad.*

SEMPITERNĒ, Adv. antiquum, pro *Semper*. Pacuvius Medo,

Populoque ut *Medum* *sempiternæ* sospitent. Nonius 2. 778.

SEMPITERNŌ, Adv. Solinus cap. 53. At juxta *Ilium* *Memnonis* stat *se-*
pulcrum, ad quod *sempiterno* ex *Æthiopia* catervatim aves advolant,
 quas *Ilienses* *Memnonias* vocant. Idem cap. 48. *Tenacibus foliis* *sempi-*
terno innumbrantur.

SEMPITERNUM, aliud Adv. [*ἀίδιον*] Gloss. Lat. Græc. [Nisi est Adj.]

SEMPITERNITAS, ætis. f. Apul. in *Trismegisto* p. 94. *Elmenh.* Mun-
 dus stabili *sempiternitate* vivendi circumvallatus.

SEMPERVIVUM, i. n. [*ἀειζών*] Herba. Plin. lib. 25. cap. 13. *Aizoi*
 duo genera, Majus in fistilibus vasculis feritur. Et paulo post, Alte-
 rum minusculum quod *erithales* vocant, alii *triales*, quia ter floreat,
 alii *chrysothales*, aliqui *isoetes*: sed *aizoum* utrumque, quoniam vireat
 semper, aliqui *sempervivum*. Majus cubiti altitudinem excedit, crassi-
 tudine plus quam pollicari. *Vulgus nostrum* *Jovis barbam* vocat.

SEMPRONIUS, [*Σεμπρωνίος*] Nomen gentile Romanum.

De P. *Sempronio* J. C. *Pomponius* De origine juris, 1. *Neceffarium*,
 sic ait, Fuit post eos maximæ scientiæ *Sempronius*, quem *Pop. Rom.*
σπρὸν appellavit: nec quisquam ante eum, aut post hunc, hoc nomine
 cognominatus est. Fuerunt autem plures *Sempronii*: de quibus multa
 apud *Livium*. [V. not. *Ruperti* ad *Pompon.* 3. 3. §. 37.

Semproniorum, qui præclara gesserunt, *seriem* legito apud *Volaterra-*
num, lib. 19.

SEMPRONIUS, a, um. Adj. ut, *Leges* *Sempronianæ*. Cic. 7. *Verr.* 162.

Sempronia horrea, qui locus dicitur, in eo fuerunt lege *Gracchi*, ad
 custodiam frumenti publici. *Festus*. *Subaud.* *Horrea*, ut vult *Ant. August.*

SEMPRONIANUS, a, um. Adj. ut, *Sempronianum* *senatusconsultum*.

Cic. 12. *Fam.* 29.

SEMURIUM, i. n. Campus erat *Romæ* propinquus, in quo, ut reor,
 templum erat *Apollinis*. Cic. 6. *Philip.* 14. Quis est iste ordo? multi
 fuerunt multis in legionibus per tot annos: his quoque divisi *Semurium*.
Cato apud *Macrob.* *Saturn.* 1. 10. *Larentiam* post excessum suum *pop.*
Romano agros *Turacem*, *Semurium*, *Lutirium*, & *Solinium* reliquisse
 scribit. Hinc

SEMURINUS, a, um. Adj. ut, *Semurini* campi. Martial. 9. 49.

Campis dives *Apollo* *Semurinis*. *Perottus* & *Domitius* aliter le-
 gunt, & videre est, sed *perperam*, ut doctissime *Turnebus* adnotavit.

SEMUSTUS, V. in *SEMIS*.

S E N

SĒNA, vel **SENNÀ**, æ. f. Herba dissolvendo alvo utilissima, quam egre-
 gie depictam, viribusque illustratam tradit *Matthiolus* in *Dioscoridis*
 lib. 3. cap. 70. Is videndus, ne *prolixiores* simus, & pro *Grammaticis*
 medicis videri velimus.

SENA, æ. f. *Britannici* maris insula, *Ossismicis* adversa litoribus, *Gal-*
lici numinis oraculo insignis, cujus antistites perpetua virginitate
 sanctæ *Gallicanas* edidere nomen, ingenii potestate, ac magici carmi-
 nis vi in mari procellas dicuntur mire concitare, sed & in quæ collibue-
 rit animalia identidem sese efformare: quin & medicam prorsus manum
 respuentia, divinitus perfanare: futurorum item sibi vindicare scientiam,
 ac destinato ad eas profectis stupenda subinde præcinere. Cæl. *Rhodig.*
 lib. Lect. Antiq. 12. cap. 33. Quæ ille, suppresso nomine, ex *Pomponio*
Mela de Situ orbis lib. 3. cap. 6. pæne ad verbum expressa extulit.
 Præceptor vero meus *Adrianus Turnebus* in notis ad *Plutarchum* de *Ora-*
culorum defectu, non *Gallicanas*, aut, ut apud *Pomponium* *Gallice-*
nas, legi debere statuit: sed *Galli Senas* aut *Zenas* distinctis verbis.

SĒNA, æ. f. [*Σήνα*] quæ & *Sena Julia*, *Colonia Hetrurizæ*, octingentis
 stadiis a *Roma* distans. Profertur etiam numero multitudinis *Senæ*, *Se-*
narum, de qua Plin. lib. 3. cap. 5.

Sena alia *Umbrie*, quæ & *Senogallia*, de qua in hac dict. V.

SENSIS, e. Adj. ut, *Colonia Senensis*. Plin. 3. 14. *Senogallia* scil.
Prælium Senense. Cic. de *Clar. Orat.* 73. Alii legunt *Senonense*. [Qui
 merito vapulant *Corrado*. q. V. & *Cellar.* *Geogr.* Ant. 2. 9. 2. 167. & 228.

SENACULUM, V. **SENATUS**.

SENIABUS, V. **SEX**.

SENATOR, **SENATORIUS**, V. **SENATUS**.

SENĀTUS, ūs, & i. m. [*συνκλητος* Gl. L. G. & G. L.] tam Locum, in quem
 senatores conveniunt, quam ipsos *Senatores* significat. Cic. de *Arusp.*
Resp. 158. *Senatus princeps salutis*, mentisque publicæ. Idem 4. *Fam.*
 1. Atque ipse ad te antea scripsissem, te frustra in *senatum*, five potius
 in conventum *senatorum* esse venturum. Et 3. de *Legib.* 18. Nam ita se
 res habet, *senatus* dominus publici consilii, &c. Item 1. in *Catil.* 2.
 Hic tamen vivit: vivit? imo in *senatum* venit, publici consilii particeps.
 Primi sententias in *senatu* a *Consule* rogabantur *Consules* designati: si
 modo post *Consularia comitia* *senatus* haberetur: sin ante, rogabat *Con-*
sul arbitratu suo, non quem vellet ex omni *senatorum* frequentia, sed
 quem vellet ex numero *Consularium*: & antiquæ consuetudini dabatur,
 ut, quem ordinem interrogandi sententias *Consul* *calendis Januariis*
 instituisset, eum toto anno conservaret. Quo ordine *Cæsar* neglecto,
 primum *Pompejum* post *affinitatem* *Consul* rogare sententiam cepit,
 cum

cum antea Crassum solitus esset. (Suet. Jul. 21.) Quoniam autem cum designati Consules fuissent, ii sententiam primi rogabantur: venit in mentem, quari posse, uter ex ipsis designatis prior rogaretur? Nec difficile est querenti respondere. Nam me quoque olim ex ipsa re in eandem dubitationem adductum, & aliquamdiu harentem, observatio vetusti moris expedit. Sciendum igitur, siue patricius, & plebejus, siue duo plebeji designati Consules essent, qui priore loco declaratus esset Consul, eum in magistratu priorem quoque sententiam rogasse: ideoque rogavi in re Catilinaria, non C. Antonius, sed M. Cicero, quia consul priore loco declaratus: nam genere pares erant, uterque plebejus. & lib. 1. Epist. ad Attic. rogat sententiam M. Pupius Piso consul, ex familia plebeja: M. Valerius Messala, etsi patricius, tamen non rogat. Plebejus igitur anteponitur Patricio. Cur? quia priore loco declaratus Consul. Uter in magistratu prior rogaret, ostendi. Quo conicitur, & uter rogaretur, cum designati essent. Ex Pauli Manutii commentario in epist. ad Attic. 1. 13.

Legitimi habendo senatui dies erant, Calendæ, Nonæ, Idus: reliquis diebus, modo comitiales non essent, haberi quidem senatus poterat, sed certus, neque lege, neque more statutus erat dies. Positum id erat in voluntate magistratum. Ex nostro commentario ad Q. fratrem. Animadversione dignum est, quod legendo observavimus: qui ex Equestri ordine Senatoriæ dignitatis ad gradum ascendissent, eos inter Senatores quidem esse censos, ut, si quid ordine Senatorio minus dignum admisissent, Senatu moverentur, verum eosdem, cum deinde equum centuriæ recognoscerentur inter Equites, quandoquidem ipsi quoque equum publicum haberent, citatos esse, ut, si flagitium ullum, quod in equite Romano dedeceret, fecissent, equum publicum amitterent. Patet hoc apud Livium duorum Censorum exemplo, Neronis, & Salinatoris: quorum alter alteri, cum census Equitum ageretur, equum admisit: quos tamen ante, quum senatorum census ageretur, in recitandis senatorum nominibus esse lectos, dubitari non potest. Atque ego, hujus generis cives, minime crediderim, sua manu, ut ceteros Equestri ordinis, equum per forum traduxisse. Proprius enim eorum census, non in Equestri, sed in Senatorio erat ordine: nec Equestri ordinis, quem adepti Senatorii dicebantur: nec ideo, quod Equestri essent ordinis, quem adepti Senatorii amiserant, sed quia equum publicum haberent, inter Equites citabantur. Qui vero in Senatum, etsi nondum a censoribus lecti, jure tamen Magistratus, quem aut gererent, aut gessissent, aditum haberent, eos video, si Equites essent, equum publicum, inter ceteros Equestri ordinis cives, ante Censores per forum traduxisse, nec inter Senatores, cum tamen irent in Senatum, esse lectos. Quod de Pompejo, qui postea cognomen Magni est adeptus, a Plutarcho traditum observavimus. Is enim Eques adhuc, nondum in senatum lectus, Consul, ob virtutem ac singularia in Remp. merita, ante legitimam ætatem creatus, (olvebantur enim legibus boni viri) equum publicum ipse ad Censores adduxit: præclarumque fuit populo Romano spectaculum, Consulem sua manu equum publicum ducentem intuenti. Atque hæc, quæ diximus de civibus Romanis, & ex Equestri ordine, & ex plebe in Senatum lectis, ita tradimus, ut ad reipub. tempora spectemus. Nam regum ætate solis Patriciis curia patuit: cum tamen, quod Dionysius Halicarnassensis docet, non omnes Patricii Senatores essent, sed alii Senatores, alii Equites, alii de plebe: ut vere diceretur: Senator est, ergo Patricius: non contra: Patricius est, ergo Senator: & quanquam ex familiis, tum Patriciis, tum plebejis Senatus constaret, veteres tamen ita locutos animadverti, ut de universo plane Senatu Nobilitatis nomen usurparent: quia scilicet summus ordo Senatus esset, eumque adepti præter ceteros Nobiles esse viderentur: quandoquidem ob virtutem, quæ nos sola nobiles, sola patricios, sola reges vere facit, dignitas illa mandaretur. Hæc Paulus Manutius lib. de Senatu Rom.

Princeps senatus. V. PRINCIPS.

Senatus frequens divinus fuit in supplicatione Gabinio deneganda. Cic. 2. Q. frat. 8.

Clarus. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 19.

Floreat, & claro cingatur Roma senatu.

Prætextus Senatus, A toga prætexta. Propert. lib. 4. 1. 11.

Curia, prætexto quæ nunc nitet alta senatu,

Pellitis habuit, rustica corda, patres. [Gloss. Græcolat. Συγκλη- πικὸς αὐτῆς, ὁ ἔχων περιφύραν, Penulatus. Συγκλητικὸν φόρημα ὀλοπέρφυρον,

Prætexta. Συγκλητικὸν φόρημα, Toga. An divulsa verba conjungenda sunt, Συγκλητικὸν φόρημα, ὀλοπέρφυρον συγκλητικὸν φόρημα, Prætexta toga?

Purpureus senatus. Stat. 2. Silv. 7. 47.

Et doctos equites, & eloquente

Cantu purpureum trahes senatum.

Sanctus senatus. Virg. 1. Æn. 430.

Cogere senatum, Senatores in consilium convocare, quod Consulum fuit, & secundum hos Prætoris Urb. vel Tribunorum pleb. Cic. 5. Fam. 2. Recordare cetera, quam cito senatum illo die, facta fortitione, coegerim. Et 3. de Fin. 7. Quippe qui, ne reprehensionem quidem vulgi reformidans, in ipsa curia foderet legere, dum senatus cogeretur. De Catone.

Convocare senatum, Idem. Cic. 10. Fam. 12. Senatus est continuo convocatus, frequensque convenit, propter famam atque expectationem tuarum litterarum.

Contrahere. Idem. Valer. 2. 2. 6. V. SENACULUM.

Vocare. Idem. Cic. 10. Fam. 28. Nam quum Senatum a. d. XIII Cal. Januar. Tribunipl. vocavissent, deque alia re referrent, totam Remp. sum complexus, &c.

Dare senatum alicui. Senatum cogere, super deliberatione rei ad aliquem spectantis. Cic. 2. Q. frat. 13. Eodem igitur die Tyriis est senatus datus frequens. Conf. 20.

Discedit Senatus, Quum senatores a Cof. vel Prætoris missi facti, domum abeunt. Cic. Tum in ipsum discessum senatus incidisse credo meas litteras. [Nisi hic Discessus ab urbe est: quærat lector locum.]

Haberi senatum, pro Senatu cogi. Cic. 1. Fam. 4. Senatus haberi ante Calend. Feb. per legem Pupiam, id quod scis, non potest. Idem 2. Q. frat.

2. Consequuti sunt dies comitiales, per quos senatus haberi non potuit.

Mitti vel Dimitti senatus dicitur, Quando datur facultas senatoribus abundi domum: quod a Cof. vel Prætoris apud Romanos fiebat his verbis, Nihil vos moramur, Patres conscripti. Cic. 2. Q. frat. 1. Sed

fecit humaniter Licinius, quod ad me, misso senatu, vesperi venit. Idem de Amicit. 12. Quum, senatu dimisso, domum reductus ad vesperam est a Patribus Conscripitis. [V. Capitolin. in Marc. cap. 10.]

Esse senatum, pro Convocari. Cic. 1. Fam. 2. Eo die senatus erat futurus. Idem 12. Fam. 25. Eo die non fuit Senatus, neque postero.

Coopartare senatum, pro Senatum constituere. Cic. 4. Verr. 122. Quum haberent inter se controversias de senatu coopartando: leges a senatu nostro petiverunt. Conf. 123. & COOPRO.

Efficere frequentem senatum, pro Facere ut frequens conveniat. Cic. 8. Fam. 5. Marcellus idem illud de provinciis urget: neque adhuc frequentem Senatum efficere potuit.

Legere senatum. V. LEGO legis, & CENSOR.

Lectus senatus. Ovid. 1. de Arte Am. 463.

Legere in senatum, pro Senatorem facere. Cic. 13. Fam. 54. Hoc autem tempore eum Cæsar in senatum legit: quem ordinem ille, ista possessione amissa, tueri vix potest.

Movere senatum, quod Censuram fuit. Auctor de Viris Illust. cap. 47.

Censor L. Flaminium Consularem senatu movit. V. MOVSO.

Rejicere ex senatu. Idem. Cic. pro Domo 123. Atqui C. Atinius patrum memoria, bona Q. Metelli, qui eum ex Senatu Censor rejecerat, avitui, Q. Metelle, & tui, P. Servili, & proavi tui, P. Scipio, consecravit: foculo posito in Rostris, adhibitoque tibicine.

Venire vel Pervenire in senatum, pro Senatorem fieri. Cic. pro L. Flacc. 42. Temni usque ad illam ætatem in Senatum venire non potuit. Ibid.

43. Pari felicitate una legatus Nicomedes, qui neque in senatum ulla conditione pervenire potuit, & furti, & pro focio damnatus est.

Expulsus senatus. Lucan. lib. 5. 270.

Extinguere senatum, Senatus auctoritatem & dignitatem deprimeret, vel Senatus auctoritatem tollere. Cic. 3. Off. 3. Nostrium autem otium negotii inopia, nec requiescendi studio constitutum est. Exstincto enim Senatu, deletisque judiciis, quid est quod dignum nobis aut in curia aut in foro agere possimus?

Regere consiliis senatum. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Revocare ad virtutem pristinam senatum jam languentem & defessum. Cic. 10. Fam. 28. Senatum jam languentem & defessum ad pristinam virtutem consuetudinemque revocavi.

Senatum consilii in cor convocare. Plaut. Most. 3. 1. 158. Idem Epid. 1. 2. 56.

Jam senatum convoco in corde consiliarium. h. e. Consulam memet ipsum, quid agendum sit.

Senati, Genitivus antiquus, ut testantur Non. 8. 10. Quintil. 1. 6. p. 78.

Burm. Sospiter 1. p. 116. Priscian. 6. p. 711. & ex his Cort. ad Salust. Catil. cap. 30.

SENATUSCONSULTUM, i. n. [δύναμις, ἢ θέσις, τῆς συγκλήτης] i. e. Senatus sententia. Quod fiebat aut per Rogationem, quum rogabatur unusquisque sententiam, quam verbis efferebat. Aut per Discessionem, quando plerique idem sentientes, in unam partem pedibus ibant, sicut testatur Gell. lib. 3. cap. 18. & lib. 14. cap. 7. Flavius Vopiscus de Aureliano cap. 20. pr. Deinde aliis manum porrigentibus, aliis pedibus in sententiam euntibus, plerisque verbo consentientibus, conditum est senatusconsultum.

Honorificum senatusconsultum. Cic. 4. Verr. V. paulo post Facere S. C. Magnificentissimum senatusconsultum. V. MAGNUS, & ibid.

Tacitum senatusconsultum dicebatur, Quod a solis senatoribus, exclusis servis publicis, fieri solebat. V. Capitolin. in Gordian. Sen. cap. 17.

Facere Senatusconsultum de. Cic. 1. de Divin. 59. Ut audivisses in monumento Marii de tuo reditu magnificentissimum illud senatusconsultum esse factum.

Facere S. C. in. Cæf. 1. Bell. Gall. 41. Quæ Senatusconsulta, quoties, quamque honorifica, in eos facta essent.

Senatusconsultum facere contra aliquem. Cic. de Arusp. Resp. 8.

Senatusconsultum per discessionem facere de. Cic. 3. Philipp. 24. Effugere festinans, senatusconsultum de supplicatione per discessionem fecit, quum id factum esset antea nunquam.

Senatusconsultum fuit vetus, ne liceret Africanas in Italiam advehere. Plin. lib. 8. cap. 17.

SENATOR, ōris, m. [συγκλητικός, Gl. G. L.] Ulpian. D. de Senatoribus. 1. Nuptæ. dici senatores dicit, qui a Patriciis & Consularibus usque ad omnes viros illustres descendunt, quia hi soli in senatu dicere sententiam possunt. Appellati sunt ab ætate provec̃ta, quod tales in principio in senatum electi fuere. Festus, Senatores a Senectute dici satis constat, quos initio Romulus elegit centum: quorum consilio Remp. administraret. Itaque etiam Patres appellati sunt, & nunc, quum Senatores adesse jubentur, quibusque in Senatu sententiam dicere licet, quia hi post lustrum conditum ex junioribus magistratum cepere, & in Senatu sententiam dicunt, & non vocantur Senatores ante, quam in senioribus sint censi. Cic. 3. de Legib. 40. Senatori tria iusta sunt, Ut adit; nam gravitate res habet, quom frequens ordo est: Ut loco dicat, id est rogatus: Ut modo, ne sit infinitus. De numero Senatorum Romanorum, V. Carol. Sigon. de Antiq. Jure Civ. 2. 2. & Berneg ad Suet. Aug. cap. 35. Senatori ab Urbe diutius abesse non licebat, nisi jure liberæ legationis impetrato.

SENATORIUS, a, um. Adj. [συγκλητικός Gl. G. L.] Cic. 3. Verr. 4. Socios, leges, Remp. senatorio consilio maxime posse defendi.

Ætas senatoria. Tacit. 15. Ann. 28.

Decuria senatoria. Cic. 4. Verr. 79.

Judicia senatoria. Cic. pro Cluent. 61.

Lex senatoria. Cic. pro Rabir. Post. 17.

Litteræ senatoriæ. Cic. 2. Off. 3.

Munera senatoria. Cic. 1. Tusc. 1.

Ordo senatorius. Cic. pro Cluent. Idem pro Flacc. 43.

Potentia senatoria. Cic. 2. Att. 24.

SENACULUM, i. n. [μενσά Gl. G. L.] Ubi Senatores consultandi gratia consistebant. Paulus. Senaculum, Locus Senatorum. Valer. lib. 2. cap. 2. 6. scribit, Senatus assiduam stationem eo loci peragebat, qui hodieque Senaculum appellatur, nec expectabat, ut edicto contraheretur, sed inde citatus protinus in curiam veniebat. [V. Varr. L. L. 4. 32.] Senacula tria, inquit Festus, fuisse Romæ, in quibus Senatus haberi solitus sit, memoriæ prodidit Nicostatus in libro, qui inscribitur, De Senatu habendo. Unum ubi nunc est Ædes Concordiæ, inter Capitolium & forum, in quo solebant Magistratus de Republica cum senioribus deliberare.

deliberare. Alterum ad portam Capenam. Tertium citra ædem Bel-lonæ, in quo exterarum nationum legatis, quos in Urbem admittere nolebant, Senatus dabatur. Hæc Festus.

NATŪLUS, i. m. Mulierum senatus, apud Cæl. Rhodig. lib. 13. cap. 31. dicitur. [Ex Lamprid. Elag. cap. 4. & Vopisc. Aurel. 49. Ubi tamen Senaculum in codd. emendatis legitur.]

NECA, æ. m. cognomen Annejorum, vel Annæorum, cujus originem V. in SENICA. Duo clari fuerunt Senecæ, Pater & Filius.

M. Annæus Seneca pater, Cordubensis Hispanus, insignis Equestri ordine, sed doctrina liberisque longe nobilior. Floruit Rhetor, Imperante Augusto & Tiberio. V. Lips. Elect. lib. 1. cap. 1. Scripsit declamationes, quarum unam memorat Quintilianus 9. Inst. 11. sed jam omnes deperditæ sunt.

L. Annæus Seneca M. Filius, inter Philosophos præclarum nomen obtinuit; & scripsit libros quamplurimos, e quibus hodie supersunt;

1. De Ira, ad Novatum, libri tres.
2. De Consolatione, liber unus ad Polybium, pr. mutilus.
3. Alter de Consolatione, ad Helviam matrem.
4. Tertius de Consolatione ad Marciam.
5. Liber de Providentia; extrema parte mutilus.
6. De Animi Tranquillitate, ad Serenum.
7. De Constantia sapientis, vel Quod in sapientem non cadit injuria.
8. De Clementia, ad Neronem Cæs.
9. De Brevitate vitæ, ad Paulinum.
10. De Vita beata, ad Gallionem fratrem.
11. De Otio aut secessu sapientis, libri pars.
12. De Beneficiis, ad Ebucium Liberalem libri septem.
13. Epistolæ cxxiv, ad Lucilium Siciliæ procuratorem.
14. Naturalium Quæstionum libri septem.
15. Satyra Menippea de morte Claudii Cæs. quæ & Apocolocyntosis Claudii inscribitur.

Neronem instituit, qui postea eum e vita excedere iussit, ideoque ferro sibi ipsi venas exsolvit, balneumque ingressus obiit A. C. 65.

Princeps eruditionis vocatur a Plin. 14. 4. Martial. lib. 4. 39.

Et docti Senecæ ter numeranda domus. Idem lib. 7. 45.

Facundi Senecæ potens amicus. Idem lib. 1. 62.

Duosque Senecas, unicumque Lucanum

Facunda loquitur Corduba. [Ex hoc disticho quidam putant in priore loco 7° Ter numeranda domus de tribus Annæis exponendum Senecis patre & filio, tertioque Lucano poëta. Ego non dubito, quin Ter memoranda scribendum sit, quod idem est ac in primis memoranda. Utrum tertius fuerit Seneca, qui Tragoedias scripsit, an idem, qui ultimo memoratur, haud convenit inter auctores. Senecæ Philosopho tribuunt a Fr. Petrarcha, Petro Crinito, Dan. Cajetano, Mart. Delrione, &c. Aliis (ut Balth. Bonifacio lib. 15. cap. 7.) videntur scriptæ a M. Seneca nepote Philosophi. Aliis vero (ut Joan. Boccacio) dubium est, utrum filius Annæi, vel frater, vel ex fratre nepos, M. Annæus Lucanus eas scripserit. Senecam Philosophum a Tragico distinguunt Sidon. Apollinaris Carm. 9. v. 231. Aliud autem hodie sentiunt plerique inter eruditos; & non sine ratione, quoniam procul omni dubio est, Senecam Philosophum carmine valuisse, & aliquas tragoedias ad eum recte referri. V. Senecæ Epist. 107. & 115. & Lips. ad Tacit. 14. Ann. 52.]

SENECTA, **SENECTUS**, **SENECUS**, **SENECO**, V. **SENEC**.

SENEC, is. [ἡνέκας, ἡνέκας Gl. G. L.] omn. gen. secundum Priscianum 3. pr. fol. 26. a. Aldi. Pompon. apud Varr. de L. L. 6. 3. Et tua amica senex. V. infra Senex Adj. Cic. pro Cæl. 38. Huic tristi ac decrepito feni responderet Cælius. Et pro Sext. 24. Imbecillus senex. Idem de Senect. 20. Nec enim unquam sum assensus illi veteri, laudatoque proverbio, quod monet, mature fieri senem, si diu velis esse senex.

Senex, quali Semine Perottus. H. St. V. Voff. Etymol.

Genitivus est Senix, vel Senicis antiquæ. Plaut. Clitell. Frag. 1. 34.

Datores bellissimi negotioli senicis soletis esse.

O Lepidum senicem. Idem Mil. 3. 1. 54. conf. Voff. l. c.

Ingenio senex. Plaut. Mil. 3. 1. 37.

Acheronticus senex, vietus, decrepitus. Plaut. Merc. 2. 2. 20.

Anheli. Virg. 2. Georg. 135.

Annosus. Ovid. 1. de Arte Am. 14.

Aprici senes. Pers. 5. Sat. 179. h. e. Sole gaudentes, sive Qui libenter apricantur.

Comici senes. V. Comicus, in COMEDIA.

Delirus. Hor. 2. Serm. 5. 71.

Grandævus. Lucan. lib. 3. 518.

Invalidus. Virg. 12. Æn. 132.

Iustus. Ovid. 1. Epist. 29.

Longævus. Virg. 5. Æn. 715.

Maturus. Hor. in Arte Poet. 115.

Miserabilis. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Odiosus. Ovid. de Rem. Amor. 461.

Parvus. Hor. 2. Carm. 8. 20.

Priscus. Ovid. 10. Met. 646.

Rugosi passique senes. Lucil. apud Nonium 1. 38.

Siccus. Claud. 2. in pr. Conf. Stilich. 71.

Siccus. Hor. 2. Serm. 3. 261.

Verendus. Claud. 2. in pr. Conf. Stilich. 433.

Vetus. Tibull. lib. 1. 9. 50.

Vietus. V. VIREO.

Adjective sæpe veteres usurpant, atque ad alia etiam transferunt. ut, Miles. Ovid. 1. Amor. 9. 4.

Turpe senex miles, turpe senilis amor. [Nisi Substantivum est.

Cervus. Lucret. 3. 614.

Anni seniores. Ovid. 15. Met. 470.

Autumnus senex. Martial. 3. Epigr. 58. 7.

Dies senex. Plaut. Stich. 5. 1. 8. i. e. Jam ad occasum perductus.

Memoria senex, Antiqua. Cic. pro Sext. 21. Et quia valet apud nos clarorum hominum senex de Rep. meritum memoria, etiam mortuorum. Correctiora exemplaria non legunt dictionem Senex, sed ejus loco habent Bene.

Oratio senior. Cic. in Brut. Exstat in eam legem senior (ita dicam) quam illa ætas ferebat, oratio. i. e. Stilo & dicendi genere remissiore & maturiore, quali senes uti solent, scripta. [Nisi Ætas est Sæculum. Videat lector.

Senior, Compar. [ἡνέκειος, ἡνέκειος Gl. G. L.] Valde senem significat. Ovid. 12. Met. 182.

Tum senior, quamvis obstat mihi longa vetustas. Quintil. lib. 3. cap. 1. de Isocr. Eoque jam seniore, octavum enim & x c implevit annum: &c.

An Senior? Jam Senior in soluta Oratione, apud poëtam autem dici potest senior ceteris omnibus. Ita fere præcedente particula Jam, & aliquid subaudiendum videtur. q. d. Jam senior, quam ut talia præstare posset, vel tali oneri par esse, vel Jam senior, quam ut ejus auctoritas elevari debeat, aut aliud quidpiam, pro loco. Valer. lib. 4. cap. 3. Sophocles autem, ætate jam senior, quum ab eo quidam quæreret, &c. H. St. quædam adhuc sequebantur, cultro resecta. Apud Vcler. externor. exemplum est 2. Virgil. 2. Æn. 435.

— Iphitus ævo

Jam gravior.

In senioribus est. V. IN, præposit.

Vis & ætas senior. Cic. 2. de Legib. 9. Sed vero intelligi sic oportet & hæc, & alia jussa ac vetita populorum, vim non habere ad recte facta vocandi, & a peccatis avocandi: quæ vis non modo senior est, quam ætas populorum & civitatum, sed qualis illius, cælum atque terras tuentis & regentis, Dei.

Seniores, pro Senatu, quoniam ex provectoris ætatis hominibus fieret. Liv. 34. 60. Scriptum erat: Aristonem, privatim ad neminem, publice ad Seniores (ita Senatum vocabant) mandata habuisse. De Carthaginiensi senatu. [Sic Hebræorum Seniores, ἡνέκειοι, in N. T.]

SENECTIO, ðnis. m. Dimin. [ἡνέκειον] Gloss. Græcolat. [Ut Homuncio, scilicet ab Homo, Pumilio, Pusio, &c.]

Senecio, Planta. [ἡνέκειον] Plin. lib. 26. cap. 13. Erigeron, nostris vocatur senecio. Et paulo post, Herba est, trixaginis specie & mollitia, cauliculis subrubicundis, nascitur & in tegulis & in muris. Nomen hoc Græci dederunt, quia Vere canescit. Caput ejus numerosa dividitur lanugine (qualis est spinæ) inter divifuras exeunte. Idior. 17. 9.

Est & Cognomen Romanum, ut Claudius Senecio, Tullius Senecio, &c. quorum meminit Tacitus. Et sic Herennius Senecio, apud Plin. 3. Epist. 11.

SENECA, æ. m. significat Senex, teste Nonio 1. 59. Pompon. Præcon. poster.

Sed me exercet senica nequam, neque illo quid faciam scio. Obsoletum. Hinc Senecæ cognomen deducit Voff. q. V.

SENECTA, æ. f. [ἡνέκας Gl. G. & G. L.] Senilis ætas. Virg. 6. Æn. 114. — vires ultra fortemque senectæ.

Amara senectæ pondera. Ovid. 9. Met. 436.

Annosa senectæ. Ovid. 7. Met. 237.

Curva. Ovid. 2. de Arte Am. 670.

Extrema. Catull. Argon. 62. 217.

Frigens. Sil. lib. 5. 570.

Gravis. Ovid. 7. Met. 299.

Infirma. Tibull. lib. 1. 4. 31.

Longæ senectæ extrema tempora. Ovid. 6. Met. 37.

Nestorea senectæ. Stat. 1. Silv. 3. 110.

Occidua senectæ declive iter. Ovid. 15. Met. 227.

Orba senectæ luminibus. Plin. lib. 9. cap. 22. V. ORBUS.

Rugosa senectæ. Tibull. lib. 3. 5. 16.

Sacra senectæ. Juven. 13. Sat. 59.

Tarda senectæ. Ovid. 4. Trist. 8. 23. Sen. Herc. fur. 9.

Tardante senectæ gelidus sanguis. Virg. 5. Æn. 395.

Lenior, & melior sis accedente senectæ. Hor. 2. Epist. 2. 211.

Confectus longa senectæ. Ovid. 6. Met. 37.

Finire senectam morbis. Lucan. lib. 5. 282.

Trahere inopem senectam. Ovid. 7. Met. 2.

Ventura. Propert. lib. 4. 12. 93.

Discite venturam jam nunc sentire senectam. Ovid. 3. de Arte Am. 59.

Venturæ memores jam nunc estote senectæ.

In senectæ. V. IN præpositionem.

Senectæ, Ablativus, pro In senectæ. Plin. lib. 7. cap. 18. Naturam fecisse consuetudinem, & senectæ caruisse potu.

Senectæ dies. V. DIES.

Senectæ, Sexta hominum ætas. Ætas enim prima, ut placet quibusdam, est ab infantia usque ad septimum annum, quæ quidem ætas nomen accepit a non fando, quia homo in ea non fatur: vel si fatur, imperfectus est ejus fermo. Secunda, pueritia; cujus pars est pubertas, usque ad xiiii annum. Tertia, adolescentia. Quarta, juvenia. Quinta, virilis ætas. Sexta, senectæ; cujus pars est ætas decrepita.

Senectæ tributivæ & Plantis. Plin. lib. 16. cap. 27. Est etiamnum ætatis differentia. Amygdala enim, & pirus, in senectæ fertilissimæ, ut glandiferæ, & quoddam genus ficorum.

Senectæ, Serpentiū vernatio, sive Corium illud, quod verno tempore exuunt. Plin. lib. 20. cap. 23. Fœniculum nobilitavere serpentes, gustatu, ut diximus, senectam exuendo, oculorumque aciem succo ejus reficiendo. Idem lib. 28. cap. 11. Alii cum senectæ serpentium & aceto includunt lanas, ante aqua calida collutas.

SENECTAS, ætis. f. [ἡνέκας] Idem Gloss. Græcolat.

SENECTUS, ūtis. f. [ἡνέκας Gl. G. & G. L.] Idem. Cic. in Topic. 32. Senectus est occasus vitæ. Ter. Phorm. 4. 1. 9. Senectus ipsa est morbus.

Balba senectus. Hor. 1. Epist. 21. 18.

Canæ. Ovid. 14. Epist. 109.

Cariosa. Ovid. 1. Amor. 12. 29.

Cruda ac viridis. Tacit. in Vita Agric. 29.

Deferta. Sen. Herc. fur. 13.

Effeta sæclis. Virg. 8. Æn. 708.

Exhausta. Stat. 3. Silv. 3. 156.

Exanguis. Lucan. lib. 1. 343.

Infecta. V. INFESTUS.

Longa. Hor. 2. Carm. 16. 30.

Longa & cervina. Juven. 14. Sat. 251.

Loquax. V. LOQUOR.

Placida. Hor. in Carm. sæc. 46.

Profecta. Tacit. 1. Ann. 4.

Queribunda. Sil. lib. 13. 583.

Sera. Sen. Herc. fur. 11.

Summa. Cic. 8. Philipp. 31. Quum esset summa senectute & perdita valetudine.
 Tarda. Hor. 2. Serm. 2. 88.
 Tranquilla. Hor. 2. Serm. 1. 58.
 Tristis. Virg. 3. Georg. 67.
 Turpis. Virg. 3. Georg. 96.
 Vivax. Sen. Herc. fur. 11.
 Urgens & adventans senectus. Cic. de Senect. 25. Hoc enim onere (quod mihi tecum commune est) aut jam urgentis, aut certe adventantis senectutis, & te & me ipsum levare volo.
 Adipisci senectutem. Cic. de Senect. 4. Quo in genere in primis est senectus, quam ut adipiscantur, omnes optant, eandem accusant adepti.
 Adjuvat senectus iners baculo gradum. Sen. Herc. fur. 9.
 Confectus senectute. Cic. 5. de Finib. 32.
 Degere turpem senectutem. Hor. 1. Carm. 31. 20.
 Desipere senectute. Cic. 1. Fam. 9. Quod quum offendisset populum Atheniensem prope jam desipientem senectute, &c.
 Exarat frontem rugis vetus senectus. Hor. Epod. 8. 4.
 Habet senectus auctoritatem. Cic. in Orat. 69. Habet autem, ut in ætatibus auctoritatem senectus, sic in exemplis antiquitas.
 Obrepat non intellecta senectus. Juven. 9. Sat. 129.
 Venit ægra senectus tremulo gradu. Ovid. 14. Met. 143.
 Vivere ad summam senectutem. Cic. de Clar. Orat. 179.
 Senectus orationis, Maturitas, gravitas. Cic. de Clar. Orat. 8. Quumque oratio jam nostra canesceret, haberetque suam quandam maturitatem & quasi senectutem.
 Plena litteratæ senectutis oratio. Cic. de Clar. Orat. 265.
 Senectus, Pollis quam verno tempore serpentes exuunt, quæ & Vernatio dicitur. Unde Senectutem exuere dicuntur. Plin. lib. 8. cap. 30.
 Idem lib. 29. cap. 5. Membrana, sive senectus anguim, vernatione exuta, cum cancro maculotrita.
SENIUM, i. n. [Σενίον Gl. L. G. & G. L.] Idem. Dicimus enim Hominem confectum senio, pro Senē decrepito.
 Anguis senio liber. Stat. 4. Theb. 96. — ceu lubricus alta
 Anguis humo verni blanda ad spiramina folis
 Erigitur liber senio, & squalentibus annis
 Exutus. Deposita enim pelle dicuntur serpentes in juventutem redire. Herba quædam dicitur Mathios, quam cum comederint, senium deponunt ætatis. Lactantius.
 Mens senio fluxa. Tacit. 6. Ann. 38.
 Deforme senium. Sen. Hippol. 912.
 Senium a fenili acerbitate, & vitis dictum posuit Cæcil. in Hymnide, Sine (inquit) suam senectutem ducat utique ad senium sorbitio. Festus.
 Senium, dicitur Tedium, & Odium, ut ait Nonius 1. 1. dictum a Senectute, quod senes omnibus odio sint, & tædio. Turpilii, Quia odio ac senio mihi nuptiæ sunt. Nævius Senium fonticum appellat, quasi nocens: quia senectus, naturalis morbus est, ut inquit Aristoteles.
 Torpescere senio rerum. Sil. lib. 16. 14.
 Componere senium patria terra. Stat. 3. Silv. 5. 13.
 Senium ad convicium retulit Ter. Eun. 2. 3. 10. pro Improbis & moroso senē;
 Ut illum di, deæque senium perdant, qui me hodie remoratus est. Lucil. At quidem te senium, atque insulse sophista.
 Senium, pro Tristitia & squalore. Cic. pro Milon. 20. Luget Senatus, mæret Equester ordo, tota civitas confecta senio est, squalent municipia, affliguntur coloniae.
 Senium lunæ, pro Decursu. Plin. lib. 7. cap. 48.
SENIĀLIS, e. Adj. [Σενιαλὴς Gl. L. G. & G. L.] Græcolat.
SENIĒLIS, e. Adj. [Σενιαλὴς, Σενιαλὴς, Σενιαλὴς] Quod ad senem pertinet: ut, Cic. 4. Verr. 87. Erat etiam Stesichori poetæ statua senilis.
 Animus senilis. Claud. in Conf. Prob. & Olyb. 174.
 Annis senilibus fessus. Ovid. 7. Met. 163.
 Corpus senile. Plin. lib. 34. cap. 18.
 Declamatio senilis. Cic. 1. Tusc. 7. Ut enim antea declamitabam causas, quod nemo me diutius fecit, sic hæc mihi nunc senilis est declamatio.
 Genæ seniles. Ovid. 8. Met. 210.
 Guttur senile. Hor. Epod. 3. 2.
 Hiems senilis. Ovid. 15. Met. 212.
 Inde senilis hiems tremulo venit horrida passu. i. e. Senectus hiemi similis.
 Iudicio fenili adolescens. Cic. pro Sext. 111. Tē sororis filius Postumius, adolescens gravis, fenili iudicio, notavit, quum in magno, &c.
 Prudentia fenilis. Cic. 3. de Divin. 30. Is autem Tages, ut in libris Hetruscorum, puerili specie dicitur visus, sed fenili fuisse prudentia.
 Ruga fenilis. Ovid. 3. Trist. 7. 34.
SENIĒLITER, Adv. [Σενιαλῶς] at, Tremere feniliter. Quintil. lib. 1. cap. 11.
SENEO, ui, [σενεω Gl. L. G. & G. L.] ēre. Senem esse. Catul. 4. 26.
 Sed hæc prius fuere: nunc recondita
 Senet quiete, seque dedicat tibi.
SENESCO, [σενεσκω Gl. L. G. & G. L.] ēre. Senem fieri. Plin. lib. 7. cap. 42. Feminas gigni celerius, quam mares, sicut celerius senescere. Ovid. 6. Fast. 771.
 Tempora labuntur, tacitisque senescimus annis.
 Ævo & macie senescere. Lucret. lib. 1. 326.
 Fama senescere dicitur quis, quando declinat ab existimatione & auctoritate. Liv. 29. 3. extr. Annibalem ipsum, jam & fama senescere, & viribus.
 Amor senescet. Ovid. 3. de Arte Am. 594.
 Cæsus in falem senescens. Plin. lib. 11. cap. 42.
 Civitas otio senescit, Torpescit otio. Liv. 1. 22.
 Consilia senescunt, quum nimia diuturnitate & mora vana fiunt. Liv. 35. 12. Ne cunctando senescerent consilia.
 Ubi lego Segnescerent. H. St. Ego vero hic nil mutem, etsi non negem hæc videri nonnusquam in codicibus confusa. V. interim quæ Cort. ad Salust. Jugurth. cap. 35. pr. adnotavit. Foran ita scripsit Liv. 25. 7. Vir inquietis animi, & minime otium (quo tum diutino segnescere videbatur) patientis. Ubi legitur Senescere.
 Equus senescens. Hor. 1. Epist. 1. 8.
 Fama senescens. Tacit. 2. Hist. 24. Liv. 27. 20. Fulvii senescere fama.

Forma, nisi admittas, nullo exercente senescit. Ovid. 1. Amor. 8. 53.
 Humus lassæ senescit. Ovid. 1. de Pont. 4. 14.
 Hiems senescit, Declinat. Cic. 2. de Nat. Deor. 49. Et ea duo tempora, quorum alterum hiemi senescit adiunctum est, alterum æstati.
 Laus senescit, Deprimitur. Cic. 2. de Orat. 7. Vel mehercule etiam ut laudem eorum, jam prope senescerem, quantum possem ab oblivione hominum, atque a silentio vindicarem.
 Litteræ senescunt. Plin. Epist. 165.
 Luna senescens, cui Crescens opponitur. Varr. 1. de R. R. cap. 37.
 Quædam facienda in agris potius crescente luna, quam senescente.
 Mens. Lucret. lib. 3. 447.
 Crescere sentimus, pariterque senescere mentem.
 Morbus senescit, Remittitur, relaxatur. Cic. 7. Fam. 26. Sed visa est mihi, vel loci mutatio, vel animi etiam relaxatio, vel ipsa fortasse jam senescens morbi remissio profuisse.
 Pugna senescit. Liv. 5. 21.
 Rumores senescunt. Tacit. 2. Ann. 77.
 Seges alta imbre nimio senescit. Stat. 5. Silv. 1. 147.
 Virtus paulatim evicta senescit. Sil. lib. 3. 581.
 Vitia senescunt, maturefcunt virtutes. Liv. 3. 12. ad fin.
SENESCENS, entis. Partic. V. exempla in **SENESCO**.
SENECTUS, a, um. Adj. ex Partic. Lucret. lib. 3. 779.
 Quidve foras sibi vult membris exire senectis? Alii legunt Senectus.
 Ætas-senecta. Plaut. Aul. 2. 2. 75. Idem Trin. 1. 2. 5.
 Hic ille est, senecta ætate qui factus est puer. Lucret. lib. 5. 884.
 Post ubi equum validæ vires ætate senecta,
 Membraque deficiunt, &c.
 Corpus senectum. Salust. apud Prisc. 10.
 Dies senecta. V. **DIES**.
SENI, æ, a. V. **SEX**.
SENIA, Oppidum est Illyrici apud Plin. lib. 3. cap. 21.
SENLIS, **SENLITER**, V. **SENE**.
SENIO, V. **SEX**.
SENIUM, V. **SENE**.
SENN, V. **SENA**, & **SENOGALLIA**.
SENNAB, [Σενναβ] Campus Babylonis, in quo a Nimrod exstructa est turris illa cellissima, divortio linguarum notissima. Inde egressus Assur Niniven ædificavit. V. Mosem in Genesi cap. 11.
SENOGALLIA, [Σηνογαλλία Strab.] Italiæ urbs, quam Plinius 3. 14. pr. & Ptolemæus infra Anconam, Ariminum versus, statuunt, Pomponius Mela lib. 2. 4. Senogallia maritima, ad Aterni fluminis ostia. Senogallia autem est dicta a Senonibus Gallis, qui eam condiderunt. De hac Sil. lib. 8. 455. & 15. 555. ubi Senam appellat, quæ Sena Gallica Ptol. 3. 1. Summi & Senegallia scribunt. Nunc la Romandiola & Campagna, Olivarius in Melam. conf. **SENA**. [An hæc Σέννη Stephani? Aliis est regionis nomen]
SENONES, m. pl. [Σενονες] Populi Galliæ Lugdunenſis, ut scribit Plin. lib. 4. cap. 17. finitimi Belgis, qui olim urbem Romam incenderunt, & Capitolium obsederunt. Hos Furius Camillus adgressus adeo cæcidit, incendiorum vestigia Galli sanguinis inundatione deleteret.
 Senonas Gallos, Verrius ait existimari appellari, quia novi venerunt ex Transalpina regione: ac primum appellatos Σέννας, postea Senonas. Festus Sil. lib. 4. 160.
 — sociata examina densant
 Infandi Senones. Stat. 5. Silv. 3. 198.
 Et Senonum furias Latæ senfere cohortes.
 Motus Senonum. Lucan. lib. 1. 254.
SENSIBILE, **SENSIM**, **SENSUS**, &c. V. **SENTIO**.
SENTA Fauna, [Σεντα Φαύνα] Filia fuit Pici regis, & conjux Faun fratris sui, teste Lactantio. Hanc Varro scripsit tantæ pudicitie fuisse, ut nemo illam, dum vixit, præter suum virum, mas viderit, nec nomen ejus audierit. Propter quod in aperto mulieres illi sacrificabant, & Bonarum nominabant. Augustin. lib. 4. c. 1. de Civitate Dei Sentiam appellat. V. Lactantium lib. 1. cap. 22. Ubi non Senta Fauna legitur, sed Fatus Fauna. conf. **FATUS**. & **Lex**. Pitisc.
SENTENTIA, **SENTENTIOSUS**. V. **SENTIO**.
SENTIS, V. **SENTIS**.
SENTICA, [Σεντική] Hispaniæ urbs Ptolemæo lib. 2. cap. 6. Vulgo *Simancas*.
SENTINA, æ. f. [σεντινα πλοῖου Gl. L. G. & G. L.] Pars navis inferior: in quam quicquid instillat aquarum, defluit, corruptæque male olent. A Sentio, sentis, quod ejus foetor sentiatur. Nam odorem fædum emittit.
 Sentina, per translationem, Receptaculum sceleratorum hominum, vel Ipsi scelerati homines. Cic. 2. in Catil. 7. O fortunatam Rempublicam, si quidem hanc sentinam hujus urbis ejecerit: uno mehercule Catilina exhausto, relevata mihi & recreata Respublica videtur, &c. Idem pro Lege Agr. 69. Hoc enim verbo est usus, quasi de aliqua sentina, ac non de optimorum civium genere loqueretur.
 Sentina, pro Loco infimo in Repub. Cic. 9. Fam. 15. Sedebamus enim in puppi, & clavum tenebamus: nunc autem vix est in sentina locus.
 Sentina, pro Nausea ex sentina, quod & Sentinæ vitium dicitur. Juven. 6. Sat. 99.
 Si jubeat conjux, durum est conscendere navim:
 Tunc sentina gravis, tunc summus vertitur ær. Cæf. 3. Bell. Civil. 28. At veteranæ legionis milites, item conflictati & tempestatis & sentinæ vitiis. conf. **NAUSEA**.
SENTINOSUS, a, um. Adj. Sordibus sentinæ plenus. Cato apud Non. 2. 645. Naves putidæ & sentinosæ.
SENTINO, ære. Satagere: dictum a Sentina navis, quam quis, ut aqua liberet, evacuare contendit. Cæcilius in Æthione, Cum Mercurio capit consilium, postquam sentinat satis. Est itaque Sentinare, Periculum subtilitate evitare. Festus.
 Complorentibus nostris omnibus, atque sentinantibus, dies quidem tandem illuxit. Gell. 19. 1. ut legit Scalig. & ex eo Laurenb. in Antiquar. Al. In sentina fatis agentibus. [Sentinare proprie est Sentinam exhaurire, ut ex Paulini ad Macarium Epist. docet Laurenb. Atque ita puto & apud Cæcil. ac Gell. exponendum omnino].
SENTINATOR, ōris, m. Qui sentinam exhaurit. Paulin. Nolan. Epist. 49. cap.

49. cap. 12. Quid huic, quæso, obfuit feni persona sentinatoris, & in nautis vilissima.
SENTINUM, i. n. [*Σεντινιον*]. Italiæ oppidum in finibus Umbriæ & Piceni, a quo
SENTINATES, Populi, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 14.
SENTINUS, i. m. Deus apud N. Augustinum lib. 7. de Civitat. Dei cap. 2. a veteribus cultus, quod sensus a puerperio largiri crederetur. V. Lil. Syntag. 1. Histor. Deor.
SENTIO, si, sum, [*αισθησκειν* Gl. G. L.] ire. Sensu percipere: ad corpus pertinet proprie. Plaut. Curc. 1. 2. 69.
 Sonitum sentio. Lucret. lib. 1. 299.
 Sentire, Effectum alicujus rei experiri, Pati; Etiam de inanimatis. Virg. 1. Georg. 136.
 Tunc alnos primum fluvii sensere cavatas.
 Cariem sentit ea res. Plin. lib. 12. cap. 7. h. e. Efficitur cariosa.
 Clavem sentit janua. Tibul. lib. 2. 4. 31.
 Famem sentire. Liv. lib. 25. 13. Famem Campani sentiebant, quia fementem eos facere prohibuerant Rom. exercitus. Sic Sentire situm aut vitium, pro Contrahere. Budæus.
 Labor non sentitur sedulitate. i. e. Vehemens studium laborem fallit. Ovid. 4. Fast. 434.
 Lætitiâ toto pectore sentire. Ovid. 10. Met. 443.
 Medicinam sentire, pro Melius habere post medicinam, apud Celsum. Sic Plin. lib. 22. cap. 25. Quæ cibum non sentiunt. Et lib. 29. cap. 5. Vermiculo, qui lytta vocatur, exempto infantibus catulis, nec rabidi fiunt, nec fastidium sentiunt. Budæus.
 Teredinem sentire dicitur herba, caro, aut res alia. V. TEREDO.
 Vetustatem non sentire. Plin. lib. 11. cap. 42. i. e. Non senescere.
 Animo sentire. Cic. 1. de Fin. 55. Nam corpore nihil nisi præsens, & quod adest sentire possumus: animo autem & præterita & futura.
 Mature sentire. V. MATURUS.
 Sentire, Intelligere. Ter. And. 1. 2. 25.
 Si sensero hodie quicquam in his te nuptiis
 Fallaciæ conari. Idem Adelph. 3. 3. 8. — si me senserit
 Eum quærere, nunquam dicet caruifex. Ovid. 2. Met. 545.
 Sensit adulterium Phœbeius, utque latentem, &c.
 Sentire, Videre, Experiri synon. Cic. 1. Fam. 5. Te videre, & sentire, eandem fidem esse hominum in tua dignitate, quam ego in mea salute sum expertus, ex tuis litteris intellexi.
 Villicus sentit te dominum. Hor. 2. Epist. 2. 160.
 Sentire, Scire. Plaut. Trin. 3. 2. 13.
 Scio ego & sentio ipse quid agam, neque a me officium migrat. Ibid. 2. 3. 29. Ter. Eun. 1. 1. 21.
 Mori me malim: sentiet qui vir fiem.
 Sentire, Judicare, opinari, existimare, statuere. Cic. de Amicit. 18. Sed hoc primum sentio, nisi in bonis, amicitiam esse non posse.
 Recte sentire. Quintil. lib. 2. cap. 15.
 Sentire de. Cic. de Amicit. Hactenus mihi videor de amicitia quod sentirem, potuisse dicere.
 Bene de rep. Idem 1. Off. 149. Bene de Republica sentientes ac bene meritos, aut merentes, aliquo honore aut imperio affectos, observare & colere debemus.
 Omnes idem sentiunt de. Cic. de Amicit. 81. De amicitia omnes ad unum idem sentiunt. h. e. Idem omnes judicant.
 Ab aliquo sentire. Plaut. Rud. 4. 4. 56.
 Omnia ego facile patior, dum hic hinc a me sentiat.
 Sentio pro te. Gell. lib. 5. cap. 10.
 Cum aliquo sentire. Ter. And. 2. 1. 24.
 Sponsam hic tuam amat. p. nã iste haud mecum sentit. Cic. 1. de Invent. 6. Nam neque cum iis sentimus, qui civilem scientiam eloquentia non putant indigere.
 Sentire graviter de aliquo, est Ei male cupere & optare. Cæs. 2. Bell. Civil. 32. Quid enim irati gravius de vobis sentire possent, quam ut eos prodatis, qui se vobis omnia debere judicant: & in eorum potestatem veniatis, qui se per vos perisse existimant? Sic dicitur ut, Graviter de aliquo judicare & statuere; quo idem scriptor utitur. Budæus.
 Male sentire de aliquo. Quintil. lib. 2. cap. 2.
SENSUS, a, um. Partic. Pass.
 Sensus est. Cic. 3. de Orat. 165. Non ut dictum est in eo genere intelligitur, sed ut sensum est.
 Legitur & Sensus sum apud Frontin. de Colon. p. 333.
SENSURUS, a, um. Partic. [*αισθησινος*] Ovid. 13. Met. 287.
 Est animus certe vestros sensurus honores.
SENSUM, i. n. Vix legitur nisi in numero plurali. Cic. 1. de Orat. 32. Hoc enim uno præstamus vel maxime feris, quod colloquimur inter nos, & quod exprimere dicendo sensa possumus. Ibid. lib. 3. 52. Sensa mentis & consilia sic verbis explicat.
 Mentis conceptus ex Quintil. lib. 8. cap. 5. V. paulo infra, **SENSUS**.
 Sensus & Sensa hoc separantur. Sensus enim sunt, qui sentiunt: Sensa, quæ sentiuntur. Cic. 1. de Orat. 32. Et quod exprimere dicendo sensa possumus. Nam primum manifestum est, & sapere nos cum incitatio sit, vel sensus. Ex Non. 5. 41. [Locus depravatus, & hiulcus].
SENSUS, ūs. m. [*αισθησις* Gl. L. G. & G. L.] Quo sentimus. Unde dicimus quinque esse sensus, Tactum, Gustum, Visum, Odoratum, Audutum. Plin. lib. 10. cap. 69. Ex sensibus ante cetera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur a multis: aquilæ clarius cernunt, vul- tures sagacius odorantur, liquidius audiunt talpæ obruta terra, tam den- so atque furdo naturæ elemento. Cic. 2. de Nat. Deor. 145. Gustatus præclare sæptus est: ore enim continetur, & ad usum apte, & ad inco- lumitatis custodiam: omnique sensus hominum multo antecellit sensibus bestiarum.
 Cassa sensu simulacra. Lucret. lib. 4. 127.
 Accensi sensus, Incitati, vegetati, anima & vitalitate donati. Lucret. lib. 2. 958.
 Acerrimus sensus. V. ACERR Adject.
 Integer sensus. V. INTEGER.
 Nitidi sensus. Claud. de Conf. Mall. Theod. 193.
 Abtulit timor mihi omnem sensum. Ovid. 14. Met. 177.
 Accendere sensus. V. paulo ante & ACCENDO.
 Accipere sensum. Quintil. lib. 6. cap. 1. Non enim audire judex vide-

tur aliena mala descentes, sed sensum ac vocem auribus accipere misfe- rorum.
 Affluit corpus sensu. Lucret. lib. 3. 685.
 Avertere sensus infandos non sani pectoris. Sen. Herc. fur. 11.
 Avertere sanos sensus alicujus sacris magicis. Virg. 8. Ecl. 67. Servius;
 Avertere, A fanitate mutare: aut Avertere ait, pro Convertere, ut sit mutata præpositio.
 Cesserunt attonito pectore sensus. Lucan. lib. 5. 760.
 Credere sensibus. Lucret. 4. 437.
 Deducere sensum membris. Lucret. lib. 3. 534.
 Deperdere vitalem sensum membratim. Lucret. lib. 3. 526.
 Deponere sensum. Cic. 1. Fam. 8.
 Fruatur mens jucundo sensu. i. e. Jucunditate, & delectatione. Lucret. lib. 2. 19.
 Haurire sensibus. Claud. de Conf. Mall. Theod. 193.
 Impellunt sensum vox & sonitus. Lucret. lib. 4. 530. i. e. Lacerant & commovent.
 Intendere sensus ad res percipiendas. V. INTENDO.
 Labefactantur sensus. Lucret. lib. 4. 437.
 Lædere sensus. Lucret. lib. 2. 429.
 Obstruere sensus. V. OBSTRUO.
 Orbare sensibus. Cic. 4. Acad. 61.
 Pellere sensum, Movere. Lucret. lib. 4. 528.
 Præbere sensum & materiam malis. Ovid. 4. de Pont. 16. 50.
 Reconflatur sensus, i. e. Resuscitatur. Lucret. lib. 4. 925.
 Reducere sensum, Redire ad se. Claud. 2. in Eutrop. 518.
 Reddere vitalem sensum. Lucret. lib. 2. 889.
 Titillare sensus. Lucret. lib. 2. 429.
 Uti sensibus. Leviter feriri. Lucret. lib. 3. 561.
 Sensus humanitatis. Cic. 3. Verr. 47. Non dubito quin, tametsi nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio unquam fuit religionis, nunc ta- men in metu periculoque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem.
 Affici sensu doloris. Cic. 7. Verr. 123. An vos quoque hic acerbissimos innocentium cruciatus & mæror pari sensu doloris afficit?
 Amittere sensum humanitatis. V. AMITTO.
 Auferre humanum sensum. Cic. in Orat. 109. Detrahit præterea actionis dolorem, aufert humanum sensum actoris. Sensus est, Judiciis non convenit concinna & composita oratio, quoniam non patitur ut orator indignetur, conqueratur, supplicet, doleat, illacrimet: quæ res ab humano sensu proveniunt. Dum enim in numeris & concinnitate occu- patus est, affectus illi graviores evanescent. Ita neque actor ipse mo- vetur, neque alios movet. Oportet autem oratorem ipsum primo com- moveri, si alios commovere studet, ut M. Anton. 2. de Orat. testatur.
 Et Hor. Arte Poët. 102.
 — si vis me flere, dolendum est
 Primum ipsi tibi.
 Inest sensus formicis. Plin. lib. 7. cap. 15. conf. 9. 42.
 Percipere sensum & voluptatem. Plin. 1. Epist. 10. ad Arrium, Neque enim ego, ut multi, invideo aliis bonum, quo ipse carco: sed contra sensum quandam voluptatemque percipio, si ea, quæ mihi denegantur, amicis video superesse. h. e. Velut quandam titillationem cum delecta- tione, Superesse, id est, abundare.
 Sensus, Mentis conceptus, Quod mentis sensu comprehenditur. Cic. 1. Acad. 41. Quod autem erat sensu comprehensum, id ipsum sensum appel- labat. Quintil. lib. 8. cap. 5. Sententiam veteres quod animo sensissent vocaverunt. Id cum est apud oratores frequentissimum, tum etiam in usu quotidiano quasdam reliquias habet. Nam & juraturi ex animi no- stri sententia, & gratulantes ex sententia dicimus. Non raro tamen & sic loquuti sunt, ut Sensa sua dicerent: nam Sensus, corporis videban- tur. Sed consuetudo jam tenuit, ut mente concepta, sensus vocare- mus: lumina autem, præcipueque in clausulis posita, sententias Plin. Jun. Nihil enim tam ridiculum, quam verborum sonitus inanis, sine sen- su ac scientia.
 Sensus, Mens, voluntas. Ter. Adel. 4. 1. 17.
 Quin tu otiosus es: ego illius sensum pulchre calleo. i. e. Quid ille sentiat.
 Sensus, Intellectus, [*νους*, Gl. L. G.] per metaphoram. Ovid. 4. de Pont. 12. 48.
 Et sensus cum re consiliumque fugit.
 Manus est ministra sensus. i. e. Voluntatis, seu Animi. Litteris enim exprimit, quod habemus in animo. Ovid. 18. Epist. 24.
 Arcanus sensus. V. ARCANUS.
 Communis sensus. Quintil. lib. 1. cap. 1. Sensum ipsum qui communis dicitur ubi discet, quum se a congressu, qui non hominibus solum, sed multis quoque animalibus naturalis est, segregarit? ubi interpres, Communis sensus accipitur pro rerum peritia ex multorum hominum congressu comparata, non pro sensu communi, qui in interiore cerebri ventriculo a physicis collocatur. Discere sensum communem Budæus interpretatur *Apprendre son entreegens*. Phædrus 1. 8. 3.
 Hoc illis dictum est, quibus honorem & gloriam,
 Fortuna tribuit, sensum communem abstulit.
 Carere communi sensu. Hor. 1. Sermon. 3. 68. De stupidis & imperitis di- ctum est.
 Permodestus sensus. Tacit. 1. Ann. 7.
 Unus sensus bonorum omnium. Cic. 1. Fam. 9. Idemque memineram nobis privatis usque ad Cæsarem & Bibulum Consules, cum sententiæ nostræ magnum in Senatu pondus haberent, unum fere sensum fuisse bonorum omnium.
 Vulgatissimi sensus. Quintil. lib. 2. cap. 4.
 Ad meum sensum. V. AD præpositionem.
 Abstrahere a sensu mentis. V. ABSTRAHO.
 Accipere sensum oculis & animo. Cic. 5. Verr. Non mehercule criminis augendi causa dicam, Judices, sed quem accepi ipse oculis, animoque sensum; hunc vere apud vos, & ut potero, planissime exponam.
 Convertere se ad sensum alterius. V. CONVERTO.
 Expromit varios sensus animus. Lucret. lib. 2. 886.
 Fateri alicui suos sensus. Ovid. 21. Epist. 204.
 Gerere sensus abditos. V. Abditus, in ABDO.
 Judico de meo sensu. V. JUDICO.
 Orta a falso sensu oratio. Lucret. lib. 4. 485.
 D d

Offendere sensum suum. Plaut. Most. 5. 1. 22.
 Remota a sensibus nostris natura deum. Lucret. lib. 5. 149.
 Suffugere sensum res dicitur, quam sensu percipere non possumus. Lucret. lib. 4. 361.
SENSICŪLUS, i. m. [νεμεσιον] dimin. a Sensus. Quintil. lib. 8. cap. 5. Inde minuti, corruptique sensiculi, & extra rem petiti.
SENSIM, Adv. [αισθητικῶς Gl. G. L.] Cum sensu. Sed hujus signif. desideratur exemplum.
 Sensim, Paulatim [αὐλῆ, ἡρέμα Gl. L. G.] Quia ea maxime sensum faciunt, quæ morantur, quasi cum meditatione & sensu. Plin. in Paneg. Gratus tamen, quod sensim & placide, & quantum respectantium turba pateretur, indiceres.
 Sensim & Repente, contraria. Cic. 1. Off. 120. Magis decere censent sapientes sensim disfluere, quam repente præcidere.
 Sensim postulare & Passim, veluti contraria. Liv. 2. 45.
 Sensim & moderate arreperere. Cic. 5. Verr. 158. Quibus rebus non sensim atque moderate ad istius amicitiam arrepererat, sed brevi tempore totum hominem, totamque ejus Præturam possederat.
 Sensim & modice crescere. Plin. lib. 5. cap. 9.
 Sensim ad montes succedit. Liv. 1. 27.
 Sensim progredi. Cic. 5. de Fin. 41.
SENSIBILIS, e. Adj. [αἰσθητός] dicitur tam Quod sentit, quam Quod sentitur. Apul. Trismeg. ad Asclep. p. 97. Elmenh. Mundus, qui dicitur sensibilis, receptaculum est omnium sensibilibus specierum. Hinc Insensibilis apud Gell. lib. 17. cap. 10. V. in suo loco.
SENSIBILITER, Adv. Arnob. 7. Nec odor sensibiliter commovere eos potest aura nidoris alicujus.
SENSIBILITAS, ātis. f. Non. 12. 30. Sensibilitatis ejus non levis ratio est.
SENSILIS, e. Adj. [αἰσθητός] Idem quod Sensibile, quod sensui subiectum est. Lucret. lib. 2. 887.
 Ex insensilibus ne credas sensibile gigni. i. e. Corpus sensum habens.
SENSATUS, a, um. Adj. [αἰσθητός Gl. L. G.] Sensu i. e. Intelligentia præditus. Firmic. lib. 3. cap. 10. Sensatos quidem & intelligentes, & quorum dicta & rationes ab omnibus comprobentur. Idem lib. 5. cap. 12. Mars homines faciet sensatos, callidos, astutos.
 O insensati Galatæ in vet. interp. N. T. H. St. V. Ep. ad Galat. 3. 1. In Græco, ἀνῆται. Hinc Gall. *Sensé* & *Insensé*.
SENSUALIS, e. Adj. Sensu præditus. Tertull. de Anim. cap. 43. pr. Stoici somnum resolutionem sensualis vigoris affirmant.
SENSUALITAS, ātis. f. Idem de Anim. cap. 17. pr. Plato irrationalem pronuncians sensualitatem.
SENSIFICUS, a, um. Adj. [αἰσθητικῶς] Quod sensus causam præstat. Macrobi. lib. 7. Saturn. cap. 9. Spiramentum sensificum ad sua quæque loca naturali lege ducentes.
SENSIFER, era, erum. [αἰσθητικὸς] aliud Adj. Lucret. lib. 3. 273. — ideo conclusa movebunt
 Sensiferos motus. i. e. Motus qui faciunt sensus. Ibid. 937.
 Longe ab sensiferis primordia motibus errant.
SENSILOQUUS, a, um. Adj. Non. 2. 898.
SENTIFICO, āre. Claud. Mamert. de Statu Anim. 1. 17. Universum corpus movere & sentificare. [An Sensificare?]
SENTISCO, [αἰσθάνομαι] ēre. Meditativum. Lucret. lib. 3. 394. Quam primordia sentiscant concussa animai. Idem lib. 4. 587. Et genus agricolū late sentiscere, quum Pan Unco sæpe labro calamos percurrit hiantes.
SENTENTIA, æ. f. [δίκη, κρίσις, γνώμη Gl. L. G.] i. e. Quod animus sentit; quod & Opinio vocari solet, sive ipsum Judicium. V. quæ ex Quintil. in **SENSUS** afferuntur.
 Hæc mea sententia est. Plaut. Pseud. 1. 3. 145.
 Hæc mea sententia est, ut hinc porro quid agas, consulas. Cic. 3. Off. 116. Cum his, velis equisque (ut dicitur) si honestatem tueri ac retinere sententia est, decertandum est.
 Mea sententiā. V. MEUS. Ter. Phorm. 2. 2. 21.
 Alere nolunt hominem edacem, & sapiunt mea quidem sententia. Cic. pro Rosc. Amer. Postremo, Judices, id quod ad rem, mea sententia, maxime pertinet, utrum inimicus potius, an filius?
 Sententia de. Ter. Adel. 3. 5. 5.
 Si ita est, facturus ut sit officium suum,
 Faciat: sin aliter de hac re est ejus sententia, &c. Idem And. 1. 3. 2.
 Quantum intellexi senis sententiam de nuptiis.
 Testis mearum centimanus Gyges sententiarum. Hor. 3. Carm. 4. 69.
 Benignior sententia. Ulpian. 1. Per servum. ff. de usu & habitatione.
 Difcors sententia. Stat. 12. Theb. 173.
 Divina futuri sententia. Divinatrix rei futuræ. Hor. in Arte Poet. 219.
 Dubia est sententia nobis. Ovid. 1. de Pont. 4. 87.
 Exquisita sententia. Tacit. 12. Ann. 23.
 Fallax hominum sententia. Ovid. 5. Fast. 191.
 Fida & felix. Ovid. 13. Met. 318.
 — non hæc sententia tantum
 Fida, sed & felix quum sit, facit esse fidelem.
 Levi sententia puer. V. LEVIS.
 Libera sententia. Quintil. lib. 2. cap. 8.
 Melior sententia menti. Virg. 2. Æn. 35.
 Mollis sententiæ. V. MOLLIS.
 Muliebris sententia. V. MULIER.
 Nulla sit hac potior sententia. Hor. Epod. 16. 17.
 Saluberrima sententia. V. Saluber, in SALUS.
 Sancta sententia. Lucret. lib. 3. 372.
 Velox sententia. Lucan. ad Pison.
 Abeffe a sententia. Cic. 1. de Orat. 255.
 Adducere in sententiam. Cic. 2. Fam.
 Cedit loco sententia. Virg. 9. Æn. 220.
 Nec mea jam mutata loco sententia cedit.
 Confirmare sententiam. Cic. 1. Philipp. 5. Cum hominis amplissima fortuna, auctoritate, gratia, fluctuantem sententiam confirmasset, &c.
 Constat animo sententia. Virg. 5. Æn. 748.
 Deducere de sententia. Cic. de Clar. Orat. 97.
 Dejicere de sententia. Cic. 2. Tusc. 28.
 Delistere sententia, vel de sententia. Cic. 1. de Fin. 63.

Destinare sententiam. Cic. 2. Tusc.
 Deterrere de sententia. Cic. 2. de Divin. 81.
 Detrudere de sententia. Cic. 14. Fam.
 Dicere ex sententia alicujus. Cic. 3. de Legib. 42. Quod vero actoris esse jubeo fraudem, id totum dixi ex Crassi sapientissimi hominis sententia.
 Discrepat sententia. Hor. in Arte Poet. 219.
 Dissidet & variat sententia. Ovid. 15. Met. 648.
 Ducere in sententiam. Cic. 1. de Invent.
 Habere sententiam. Cic. 6. Verr. 138.
 Illigari sententiam verbis. V. ILLIGO.
 Inclinat sententia. V. INCLINO.
 Inspicere sententiam alicujus. Plaut. Mil. 2. 1. 51.
 Ego quoniam inspexi mulieris sententiam, &c.
 Intelligere sententiam alicujus. V. INTELLIGO.
 Loqui in eandem sententiam. V. LOQUOR.
 Manere in sententia. V. MANEO.
 Manent in sententia philosophorum. V. MANEO.
 Movere aliquem de sententia. V. MOVERE.
 Mutare sententiam. V. MUTO, are.
 Nata est sententia. V. NASCOR.
 Ostendere sententiam suam. V. OSTENDO.
 Ostendere sententiam suam per alium. Ter. Heaut. 2. 1. 7.
 Non ut meus, qui mihi per alium ostendit suam sententiam.
 Pensata diu sententia alicujus rei, Examinata. Sil. lib. 7. 223.
 Stat pensata diu belli sententia.
 Perducere ad sententiam. Cic. 16. Att. 8.
 Perseverare in sententia. V. PERSEVERO.
 Peritare in sententia. V. PERSTO.
 Ponere suam sententiam. Quintil. lib. 3. cap. 1. Non tamen post tot ad tantos scriptores pigebit meam quibusdam locis posuisse sententiam.
 Positus in multis sententiis, De quo variæ sunt hominum sententiæ. Plaut. Epid. 3. 4. 80.
 Quid nunc, qui in tantis positus sum sententiis,
 Eumne ego sinam impune?
 Scire sententiam alicujus. Plaut. Cist. 2. 1. 32.
 Non remittes? m. scis jamdudum omnem meam sententiam. Ter. Phorm. 5. 9. 54. Immo ut jam scias meam sententiam.
 Sic stat sententia. Ovid. 1. Met. 243.
 Sic est sententia. Plaut. Trin. 3. 2. 90.
 Ego amicus nunquam tibi ero alio pacto: sic sententia est. i. e. Ita statui in animo.
 Sum in ea sententia, Ita sentio. Cic. 3. de Legib. 33. Nam ego in ista sum sententia, qua te fuisse semper scio. Idem 2. de Fin. Ut facile intelligi possit, eos qui aliquid sibi videri dicant, non ipsos in ea sententia esse, sed audire velle contraria.
 Sententiæ alicujus esse. Liv. 1. 8. Me haud poenitet eorum sententiæ esse, qui, &c.
 Hæc sententia est mihi cordi. Sil. lib. 16. 649.
 Surgit animo sententia. Virg. 1. Æn. 586.
 Nate dea, quæ nunc animo sententia surgit? i. e. Oritur.
 Tenere vel retinere sententiam. Cic. de Fato, 29.
 Traducere aliquem ad suam sententiam. Cic. pro Cluent. 144.
 Variant sententiæ. V. VARIUS.
 Vertit te sententia, Mutavit. Virg. 1. Æn. 241.
 — quæ te, genitor, sententia vertit? Idem 10. Æn. 7.
 Cælicolæ magni, quoniam sententia vobis
 Versa retro?
 Sententia, pro Voto, Hor. in Arte Poet. 76.
 Versibus impariter junctis querimonia primum,
 Post etiam inclusa est voti sententia compos. Sed fere cum propof. Ex. Sic Nepos 7. 7. 1. Minus ex sententia rem gessit.
 Ex sententia navigare. Cic. 4. Acad. 148. Quid enim conscendens navem sapiens, num comprehensum animo habet atque perceptum, se ex sententia navigaturum? Adde Quintil. 11. 1.
 Sententia aliquando dicitur Judicatum, hoc est quum ex lege, ex æquo & bono sententia dicitur. ut, Judex in causa mea sententiam dixit. i. e. Sancivit, quod jus vellet. Estque, cum Judicis, tum Prætoris, quum Judicii decretum pronuntiat. Dicere sententiam (inquit Paulus, ff. De arbitris) æstimatur is, qui ea mente id pronuntiat, ut secundum hoc discedere eos, qui litigant, a tota controversia velit. Quintil. lib. 5. cap. 13. Apud judices quidem secundum leges dicturos sententiam, de confessis præcipere ridiculum est.
 Candida sententia, Qua quis obsoletur. Alludit ad calculos. Ovid. 15. Met. 47.
 Contrariam sententiam accipere, Causam in judicio perdere. Papinian. in l. Judicata. §. si. D. De except. rei ju. Si debitor de dominio rei, quam pignori dedit, non admonito creditore causam egit, & contrariam sententiam acceperit: creditor, &c.
 Dicere sententiam, Proferre. Ulpian. in l. 1. D. De feriis & dilationibus. Sed si Prætor sententiam dixerit, præsentibus illis, & sponte litigantibus: sententia valebit. Sin vero, quum abesse perseveraverint, sententiam protulerit, etiam absentibus illis; consequens erit dicere, sententiam nullius esse momenti. Citra igitur appellationem sententia infirmabitur.
 Dicere sententiam. Quintil. lib. 1. cap. 10. V. eundem paulo supra.
 Ferre sententiam de re aliqua. Quintil. lib. 3. cap. 6.
 Tristis sententia lata est, Condemnatus est reus. Ovid. 15. Met. 47.
 Inclinant eo sententiæ. i. e. Judices. V. INCLINO.
 Omnibus sententiis, pro Omni consensu, omnibus sententibus & deliberantibus. Cic. 12. Fam. 10. Idem 2. Q. frat. 4. Omnibus sententiis absolutus est. Et. 6. Verr. 100.
 Servare sententiam suam dicitur judex, quum id agit ut in solidum, non partim ea observetur. Papin. in l. Judicat. in prin. D. de excep. rei. jud. Nec in servitute videtur peti post rem pro libertate judicatam, nondum ex causa fideicommissi manumissus: sed Prætoris oportet in ea re sententiam servari, quam pro parte victi præstare non potest.
 Sententia apud Romanos proprie, Quod quis censet in consilio aliquo, & maxime in Senatu. Unde & S. C. fieri in alicujus sententiam dicitur.
 Salutaris sententia. Liv. 6.
 Accipere sententiam. Liv. 36. 12. pr. Media vifa est Clyti sententia, eoque accepta est. On a pris ceste opinion pour la meilleure.

Decedere sententia. Tacit. 14. Ann. 49. Non ideo aut Consules mutavere relationem, aut Thrasea decessit sententia.

Depellere de sententia. Cic. 1. Fam.

Discedere a sententia. Cæf. 1. de Bell. Civil. 2. 5.

Divdere sententiam. Cic. 1. Fam. 2. Itaque quum sententia prima Bibuli pronuntiata esset, ut tres legati Regem reducerent, &c. Postulatum est ut Bibuli sententia divideretur. Quatenus de religione dicebat, ei rei Bibulo assensum est: de tribus legatis, frequentes ierunt in alia omnia. Sensus hic est: Quum Bibulus sententia sua duas res complexus esset, de religione, & de tribus legatis: postulatum est ut ejus sententia divideretur. Ut singulis de rebus separatim referretur. Ac de religione quatenus dixit, ut scilicet ne contra Sibyllinos libros decerneretur, qui Regem Ægyptium cum exercitu reduci vetarent: assensum est. Caput illud, de tribus legatis, qui Regem reducerent, improbatum. V. **DIVIDO.**

Frangere sententiam alicujus, Labefacere, infirmare. Cic. 1. Fam. 4. Quum in senatu pulcherrime staremus, quod jam illam sententiam Bibuli de tribus legatis pridie ejus diei frugeramus.

Ire in sententiam alicujus. Cic. 1. Fam. 2.

Numerantur sententiæ, non ponderantur. Plin. 2. Epist. 12.

Repudiare sententiam suam alicui. V. **PERAGO.**

Repudiare sententiam. Cic. 6. Philip. 3.

Rogatus sententiam. Sallust. Catil. cap. 52. pr. At M. Porcius Cato, rogatus sententiam, hujuscemodi orationem habuit.

Rogantur sententiæ de re aliqua. Quintil. lib. 3. cap. 8. Et primum, aut propter ipsam rem, de qua sententiæ rogantur, consultabitur, aut, &c.

Sequi sententiam. Cic. 6. Philip. 3.

Perrogare sententias. Tacit. 4. Hist. 9. Quum perrogarent sententias Consules, Vulcatius Tertullinus, &c.

Ornare aliquem sententiis. V. **ORNO.**

Ornatissima sententia. V. **ORNATUS, in ORNO.**

Verborum sententia, Sensus. Lucret. lib. 4. 565.

Ergo sit, sonitum ut possis sentire: neque hilum
Internoscere verborum sententia quæ sit.

Currit sententia. Hor. 1. Serm. 10. 8.

Est brevitate opus, ut currat sententia: neu se
Impediat verbis, lassas onerantibus aures.

Sententia, [νόημα, ἐπιφώνημα, λόγος. Gl. L. G.] Lumen orationis dicitur, quod in clausulis breviter collectum est. ut Ter. And. 1. 1. 41.

Obsequium amicos, veritas odium parit. V. paulo ante, **SENSUS, Mentis conceptus.** Auctor ad Heren. lib. 4. 24. Sententia est oratio sumpta de vita, quæ aut quid sit, aut quid esse oporteat in vita, breviter ostendit, hoc modo, Difficile est primum virtutes revereri, qui semper secunda fortuna sit usus. Inde dictæ sunt sententiæ, quod similes sunt consiliis & decretis. Quintil. lib. 8. cap. 5.

Grndes sententiæ. Quintil. lib. 2. cap. 11.

Otiolæ sententiæ. V. **OTIOSUS, in OTIUM.**

Populares sententiæ. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Præcipites vel obscuræ sententiæ. Quintil. lib. 5. cap. 2.

Dictare sententiām. Quintil. lib. 2. cap. 15. Formæ pulchritudo sententiam dictat.

Ducere sententias ex quæstionibus. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Eminent sententiæ. Quintil. lib. 2. cap. 12. Sententiæ quoque ipsæ, quas solas petunt, magis eminent.

Reficere sententia stomachum Judicis. Quintil. lib. 4. cap. 3. Ne sententia quidem, velut fatigatum intentione, stomachum judicis reficere distuaserim.

SENTENTIOLA, æ. f. dimin. [γραιόλην] Cic. 3. Philipp. 21. At in rebus tristissimis quantos excitat risus? sententioles edicti cujusdam memoriæ mandavi, quas videtur ille peracutas putare. Quintil. lib. 5. cap. 13.

SENTENTIALITER, Adv. Macrobi. 5. Saturn. 6. Sententialiter proferri. Tertull. de Carne Christ. cap. 18. Sententialiter & definitive pronunciare.

SENTENTIÖSUS, a, um. Adj. [γυναιχολογικός, ἀπαφθιγμένος] Quod sententiis abundat, & dictis quibusdam breviter collectis. Cic. de Clar. Orat. 325. Genera autem Asiaticæ dictionis duo sunt. Unum sententiosum & argutum, sententiis, non tam gravibus & severis, quam concinnis & venustis.

SENTENTIOSE, Adv. [γυναιχολογικός] Cic. 2. de Orat. 268. Sæpe etiam sententiose ridicula dicuntur. Idem in Orat. 236. Res autem se sic habet (ut brevissime dicam quod sentio) composite & apte, sine sententiis dicere, infania est: sententiose autem sine verborum & ordine & modo, infantia.

SENTIS, is. m. [αἰσθάνομαι] teste Phoca, Spina, quod a tangentibus quamprimum sentiatur. Frequentius in pl. Sentes [αἰσθάνομαι Gl. L. G. & G. L.] Plaut. Cæf. 3. 6. 1.

Vide fur, ut senteis sub signis ducas. c. qui vero sunt sentes?

o. Quia quod tetigere, illico rapiunt: si eas ereptum, illico scindunt. Idem Capt. 1. 2. 85.

Asper meus victus sane est. s. sentefne esitas?

Aspri sentes. Virg. 2. Æn. 379.

Improvisum aspri veluti qui sentibus anguem
Pressit, humi nitens, trepidusque repente refugit
Attollentem iras, & cærule colla tumentem.

Densi complerant undique sentes. Virg. 9. Æe. 382.

Hamati sentes. Ovid. 2. Met. 799.

— pectusque manu ferrugine tincta
Tangit, & hamatis præcordia sentibus implet.

Inculi. Virg. 4. Ecl. 39.

Inculi & rubens pendebit sentibus uva.

Secant crura sentes. Ovid. 1. Met. 529.

Liberantur arva sentibus, qui ætivo tempore per Caniculæ ortum recisi, plerumque intereunt radicitus. Columel. lib. 6. cap. 3.

Sentis canis, Major ille rubus in agris crescens, & numerosa atque crassiora mora ferens. Columel. lib. 11. cap. 3. Modum altitudinis & latitudinis eorum abunde est esse bipedaneum, sed eos vacuos perhiemare patiemur, præparatis feminibus, quibus oberantur: ea sunt vastissimarum spinarum, maximeque rubi, & paliuri, & ejus quam Græci vocant ανιόσσαν, Sentem canis appellamus.

Senticem habet Apulejus de Herb. cap. 87.

SENTICÖSUS, a, um. Adj. [αἰσθητός] Sentibus plenum, spinosum & asperum. Afran. apud Fest.

Quam senticosa verba pertorquet turba. Apul. Florid. p. 361.

Elmenh. Merces Protagoræ tam aspera, tam senticosa, &c. Mart. Capell. 2. p. 59.

SENTOSUS, a, um. Adj. Fulgent. Gloss. Græcolat. Ἀσθητός, Sento-
sus, Spinofus.

SENTICETUM, i. n. [αἰσθητήν] Locus in quo sentes sunt. Plaut. Capt. 4. 2. 80. Non enim es in senticeto, eo non sentis.

SENTIA, æ. f. Idem. Gloss. Græcolat. Ἀσθητήν, ὁ τόπος, Dumetum, Hæc sentia.

SENTUS, a, um. Adj. [αἰσθητός, Onom. Antiq.] Horridus, inquit
Donatus: quasi spinosus, Laceras vestes habens. Ter. Eun. 2. 2. 5.
Video sentum, squalidum, ægrum, pannis, annisque oblitum.
Loca senta situ. Virg. 6. Æn. 462.

S E O

SEORSUM, Adv. pr. com. [χωρὶς ἰδίαν Gl. L. G. χωρὶς G. L.] Separatim, Secreto; quasi Secus vorsum. Plaut. Epid. 3. 3. 21.

In ædiculam hanc seorsum concludi volo. Liv. 22. 52. In castra hostes acceperunt: traditque in custodiam omnes sunt, sed seorsum cives, sociique.

Seorsum a patre si filius familias habitet. Cajus in l. ex maleficio. §. penult. D. de actionibus & obligationibus. Seorsum a domino rationem habere. Pompon. in l. 4. in princ. D. de pecul.

Seorsum ab altero aliquid parare. Cic. 8. Fam. 9. Hoc vehementius laboro nunc, quod seorsum a Collega puto mihi omnia paranda.

Seorsum a te sentio. Diversam habeo a te opinionem. Plaut. Capt. 3. 5. 52. Sed male ne id arbitrare factum? A. B. pessume.

r. At ego ajo, recte: qui abs te seorsum sentio. h. e. Aliud sentio quam tu.

Seorsum, Nominatim, præsertim. Ter. Adel. 5. 9. 14. Omnibus gratiam habeo, & seorsum tibi præterea, Demea.

SEORSUS, Idem quod Seorsum, antique. Plaut. Rud. 5. 2. 27. Præterea centum mænæ Philippicæ in paceolo seorsus. Al. Seorsum.

Seorsus dissyll. Lucret. lib. 4. 497.

Seorsus item sapor oris habet vim: seorsus odores, Nascuntur, seorsum sonitus, &c.

SEORSUS, a, um. Adj. Separatus. Virgilio tribuitur; sed falso. Legitur autem in Aufon. Idyll. 17. 5.

Alterutro pariter nonnunquam, sæpe seorsis
Obstant studiis. [Ubi tamen Seorsus legi potest, quod παρ-
riter opponitur.

S E P

SEPA, æ. f. V. SEPS.

SĒPAR, æris. Adj. ex Se & Par, ut Impar, Compar, Dispar. Separatus. Valer. Flacc. 5. 58.

Offaque nec tumulo nec separe contegat urna.
Tu separe cœtu. Stat. 4. Theb. 482.

Est ratio separ, ait, ac diversum genus. Phædr. 1. 31. 7. Sed in ple-
risque codd. legitur, Est ratio separata; sed melius constabit metrum,
si legitur Separ. Alii aliter. V. not. Burm. & Bentr.

SĒPARO, [ἀπείρω, χωρίζω Gl. L. G.] ære. Dividere, distrabere; a Se,
& Paro compositum. Plin. lib. 13. cap. 17. Mox separant lavando, &
siccata tundunt. [Mendose in Gloss. Latinogr. Sepalum, pro Separat.
A domina separari. Ovid. 1. Amor. 4. 60.

Separare vera a falsis. Cic. 4. Acad. 141. Quoniam vera a falsis nullo
discrimine separantur.

SĒPARĀTUS, a, um. [χωρυσταμένος] Partic. Cic. 4. Tusc. 34. Quando
igitur virtus est affectio animi, &c. & virtus ipsa per se, sua sponte, se-
parata etiam utilitate, laudabilis. Idem 14. Att. 18. Ista vero, quæ tu
contexi vis, aliud quoddam separatum volumen expectant.

Separatum extra. Cic. 1. de Invent. 64. Separatum quiddam est, extra
assumptionem approbatio.

SĒPARĀTIM, Adv. [χωρὶς, χωρυσταμένος Gl. L. G.] Idem quod Seorsum.
Cæf. 7. Bell. Gall. 36. At Vercingetorix, castris pro oppido in monte po-
sitis, mediocribus circum se intervallis, separatim singularum civitatum
copias collocaverat.

Conjunctim & Separatim, contraria. Cic. 3. de Finib. 44. Etenim si &
sapere expetendum sit, & valere. Conjunctim utrumque magis expe-
tendum sit, quam sapere solum: neque tamen, si utrumque sit æstima-
tione dignum, pluri sit conjunctim, quam sapere ipsum separatim.
Legitur & Conjunctim, ac Separatim.

Communiter, & Separatim. Cic. 13. Fam. 12. pr. Alia epistola commu-
niter commendavi tibi legatos Arpinatium, ut potui diligentissime, ac
separatim Q. Fufidium, quocum mihi omnes necessitudines sunt, di-
ligentius commendo.

Separatim de re quampiam dicere, pro Peculiariter. Cic. 13. Fam. 10. Vi-
deor mihi, quum separatim de probitate ejus & moribus dicturus fuiss-
sem, si prius causam, cur eum tantopere diligerem, tibi exposuissem,
in ipsa causa exponenda satis etiam de probitate dixisse.

Separatim a. Cic. 2. Fam. 16. Nihil accidit ei separatim a reliquis civibus.

SĒPARĀTE, aliud Adv. In gradu compar. legitur apud Cic. 2. de Invent. 156.
Quare in hoc quoque genere causæ quædam argumentationes communi-
ter, ac similiter tractabuntur: quædam separatius ad finem, quo referri
omnem rationem oportet, adjunguntur.

SĒPARĀTIO, ñis. f. [χωρυσταμός Gl. L. G. & G. L.] Cic. 2. de Invent. 55. Facti
ab illa definitione separatio. Gell. 2. 8. Separatio animi & corporis. Ad-
de Quintil. 7. 1. & Columel. 3. 21.

SĒPARĀTUS, ñs. m. Apul. Flor. p. 350. Elmenh. Crinibus fronte parili
separatu per malas revulsis.

SĒPARĀTOR, ñis. m. [χωρυστάς Gl. L. G.] Tertull. de Præscrip. cap. 30.
Factum separatum ostendit separatorem.

SĒPARĀTRIX, ñis. f. Augustin. de Trin. 11. 10. Voluntas conjunctrix
ac separatrix hujuscemodi rerum.

SĒPARĀBĪLIS, e. Adj. Cic. 1. Tusc. 21. A corpore separabilem esse.

SĒPARĀTĪVUS, a, um. Adj. [ἀπιδιευκνέω Gl. L. G.]

SĒPĒLIO, sepelivi, sepultum, [σέπω, Gl. L. G. & G. L.] Ire. Humo
injecta

injecta contegere, vel Terræ mandare mortuum. Cic. 2. de Legib. 58. Hominem mortuum, inquit lex in xii Tab. in urbe ne sepelito, neve urito. Credo, vel propter ignis periculum. Quod autem addit, Neve urito, indicat, non qui uratur sepeliri, sed qui humetur. Plin. lib. 17. cap. 54. Sepultus intelligitur quoquo modo conditus: humatus vero, humo tectus. conf. in SEPULCRUM.

Sepelire dolorem, per translationem, pro Deponere, Tollere. Cic. 2. Tusc. 43. Amittenda igitur fortitudo est, aut sepeliendus dolor. Propert. lib. 1. 17. 19.

Illic si qua meum sepelissent fata dolorem.

Cuncta tuus sepelivit amor. Propert. lib. 3. 15. 9.

Somnum sepelire. Plaut. Most. 5. 2. pr.

Ubi somnum sepelivi, omnemque obdormivi crapulam.

Se vino & epulis sepelire. Sen. Epist. 12.

SEPULTUS, a, um. Partic. [σεπυλμένος, πεφθός] Cic. in Pison. 10.

Hæc sunt, o carnifex, in gremio sepulta Consulatus tui.

Templis & auro sepultus. Lucan. lib. 8. 859.

Custos sepultus, Sopitus. Virg. 6. Æn. 424.

Somno sepultus, Sopitus, dormiens. Lucret. lib. 1. 134.

Nam simul expletus dapibus, vinoque sepultus,

Cervicem inflexam posuit. Virg. 2. Æn. 265.

Invadunt urbem fomno, vinoque sepultam. Ovid. de Rem.

Amor. 806.

Et stupeant multo corda sepulta mero.

Affiduo mero lingua sepulta. Propert. lib. 3. 11. 56.

Sepultus sum, pro Perii. Ter. Phorm. 5. 8. 49.

Lemni habuit aliam. c. nullus sum. p. ex qua filiam

Suscipit, & eam clam educat. c. sepultus sum. Ubi Donatus,

ωδύνη: plus est enim, quam Nullus sum.

Bellum sepultum, ac sublatum. Cic. pro Lege Manil. 30. Quod bellum expectatione Pompeii attenuatum atque imminutum est, adventu sublatum ac sepultum.

Domus sepulta. Catul. 66. 94.

Tecum una tota est nostra sepulta domus.

Fama sepulta. Ovid. 7. Epist. 92.

Inertia sepulta. Hor. 4. Carm. 9. 29.

Urbs sepulta. Tacit. 3. Hist. 35. Ceterum assidere sepultæ urbis ruinis noxia tabo humus haud permisit. De urbe excisa.

Sepelitus pro Sepultus, Cato usus est, teste Prisciano p. 909.

SEPULTUS, ūs. m. [πεφθός] Gloss. Græcolat. pro Sepultura.

SEPULTURA, æ. f. [πεφθός Gl. G. L.] Funus & exsequias proprie denotat.

Cic. 2. de Legib. 65. Nec de mortui laude, nisi in publicis sepulturis,

nec ab alio, nisi qui publice ad eam rem constitutus esset, dici licebat.

Cic. 1. Philipp. 5. Qui illam insepultam sepulturam effecerant. [Oxymoron.

Sepultura, Sepeliendi actus. Cic. 1. Tusc. 102. Cujus hoc dicto admon-

eor, ut aliquid etiam de humatione & sepultura dicendum existimem.

Mos sepulturæ. Lucret. lib. 6. 1276.

Afficere sepultura. V. AFFICIO.

Fata sepulturæ. Propert. lib. 2. 28. 26.

Aliquando Sepulcrum significat. Cic. 4. Fam. 12. Ab Atheniensibus lo-

cum sepulturæ intra urbem ut darent, impetrare non potui.

Iusta sepulturæ tradere. Martian. in l. Divi fratres. D. de relig. & sumpt.

funer. Divi fratres edicto admonuerunt, ne iustæ sepulturæ traditum,

id est terra conditum, corpus inquietetur.

SEPULTOR, ōris. m. [σειπλός] Qui sepelit. August. de Trin. 4. 3. Se-

pultores corporis mortui.

SEPULTORIUS, a, um. Adj. Unde

SEPULTORIUM, i. n. [σεπυλῖον] Gloss. Gr. Lat. pro Sepulcro.

SEPELIBILIS, e. Adj. [ἐνταφιστός] Quod sepeliri debet, aut est sepultum.

Plaut. Cist. 1. 1. 64.

Indidem, unde oritur, facito ut facias stultitiem sepelibilem.

SEPULCRUM, vel potius SEPULCRUM, i. n. [μνηστέριον Gl. G. L.] Lo-

cus, in quo corpus defunctum, vel ossa cremati cum cineribus sepeliun-

tur. Dictum est quasi Seorsum a pulchro, ut ait Servius, propter recor-

dationem doloris. Vel dicitur a Semis: quia pulchrum superficie, in-

tus ossibus plenum est. Vel ut ait Donatus, quod sine re pulchra sit.

Aut quod ibi sine pulsu sint, id est mortui. Aut a separando, quod illis

animæ a vivis separentur. Rectius tamen videbitur si Sepulcrum dicatur

a Sepeliendo; ut Fulcrum a Fulcio, Simulacrum & Lavacrum a Simu-

lando & Lavando. [Unde & apparet rectius sine aspirata scribi.

Sepulcri appellatione, Omnis sepulturæ locus continetur, ut ait Ulpia-

nus De sepulcro violato, l. Prætor ait. D. Idem de Religiosis & sumpt.

fun. l. Locum, Sepulcrum est, ubi corpus, ossave hominis condita

sunt. Cic. 9. Philipp. 17. Utique locum sepulcro in campo Esquilino

C. Pansa Consul, seu quo alio in loco videtur, pedes triginta quaque

versus designet, quo Servius Sulpicius inferatur. Quod sepulcrum ipsius,

liberorum, posterorumque ejus sit, uti quod optimo jure sepulcrum

publice datum est. Idem de Senect. 21. Nec sepulcra legens vereor

(quod ajunt) ne perdam memoriam.

Sepulcri violator, Τυμπαρίζων. Gloss. Lat. Græc.

Causa sepulcri. Ovid. 9. Met. 561.

Neve merere meo subscribi causa sepulcro.

Claustum sepulcrum. Ovid. 15. Met. 389.

Commune sepulcrum rerum terra. Lucret. lib. 5. 260.

Familiaria sepulcra, l. 5. D. de religiof. Familiaria sepulcra dicuntur, quæ

quis sibi familiæque suæ constituit.

Hereditaria sepulcra, l. 5. & 6. D. de relig. Hereditaria autem, quæ

quis sibi heredibusque suis constituit: vel quod paterfamilias jure here-

ditario adquisivit.

Inane sepulcrum. Ovid. 6. Met. 658. V. CENOTAPHIUM.

Patrium sepulcrum. Ovid. 15. Met. 405.

Asterni sepulcro. V. ASTERNO.

Condere corpus sepulcro. Ovid. 8. Met. 234.

Condere animam sepulcro. Virg. 3. Æn. 67.

Donare cinerem sepulcro. Stat. 3. Silv. 3. 216.

Effossis mirabitur ossa sepulcris. Virg. 1. Georg. 498.

Excire animas sepulcris. V. EXCIRE.

Latere post magna sepulcra. Hor. 1. Serm. 8. 36.

Reddere corpus sepulcro. Virg. 2. Æn. 542.

Stat sepulcrum. Hor. 1. Serm. 8. 10.

Hoc miseræ plebi stabat commune sepulcrum.

Sacra fuisse Romanis jura sepulcrorum, antiquæ (xii. tabb.) legis illa verba declarant: Ubi corpus demortui hominis condas, facer esto. Et illa, Ne quis vestibulum aditumve ad sepulcrum, usucapito, neu bustum violato. Et illa, Deorum manium jura sancta sunt. Quod & antea servatum esse, irrogata violentibus pœna, posteriores jurisconsulti Ulpianus, Paulus, Cælius tradiderunt. Quod autem Cic. scripsit lib. 2. de Legib. 58. Credo fuisse, aut eos, quibus hoc ante hanc legem virtutis causa tributum est, ut Poplicolæ, ut Tuberto: quod eorum posteri jure tenuerunt: aut eos, si qui hoc, ut C. Fabricius, virtutis causa soluti legibus, consecuti sunt. Id plane significat, etiam ante xii Tab. intra urbem sepeliri non licuisse, siquidem Poplicolæ & Tuberto virtutis causa tributum est. Quod ipsum & Dionysius confirmat, & Plutarchus. Servius quidem, ubi exponit illud Virg. 11. Æn. 206.

Finitimos tollunt in agros, urbi que remittunt.

Duilio consule primum a Senatu decretum esse ait, ne quis in urbe sepeliretur: quod Imperatores quoque Adrianus & Antoninus prius renovaverunt: & fuisse hanc veterem consuetudinem patet in lege Mortuorum, C. de religiosis, & sumptibus funerum. Legis quidem xii Tab. illa nota sunt: In urbe ne sepelito, neve urito. (V. in ipso verbo.) Quæ scripta sunt ob eam causam, tum ut ab oculis viventium cadavera, quæ mæsticiam animis inferunt, quamprimum amoverentur, tum ne cælum illud urbanum, unde proxime spiritus duceretur, tætro putrescentium corporum nidore corruptum, pestem aliquam importaret. Datum autem decreto Senatus iis, qui triumphassent, ut cum eorum corpora extra urbem cremata essent, in urbem ossa & cineres referrentur, humique mandarentur. Hoc Pyrrhonem Liparæum scripsisse tradit Plutarchus in libro Romanarum rerum. (Quæst. Ro. 78.) Illa vero, non inutile est cognoscere, in agris sepulcra fuisse, in agri venditione, jura tamen sepulcrorum penes eum, qui venderet, remansisse, eumque sibi tantum agri in venditione exceperisse, quantum adeundo sepulcro satis esset: quod qui non faceret, ei summo probro ac turpitudini fuisse. Unde illud in oratione Cic. pro Rosc. Amer. 24. Cui, de tanto patrimonio, ne iter quidem ad sepulcrum patrum relictum est.

Hæc autem ipsa de re Pomponius Jurisconsultus ita scripsit: Dominis fundorum, in quibus sepulcra fecerint, etiam post venditos fundos adeundorum sepulcrorum jus est. Tum igitur in agris, tum juxta militares, vel publicas vias cadavera, aut, si cremata essent, cineres condebantur. Nam & sepeliendi cadaveris, & cremandi consuetudinem fuisse, indicat illud in xii Tab. In urbe ne sepelito, neve urito. & illud quod in 2. de Legib. (56.) scripsit Cicero: P. Cornelium Africanum sepultum esse, L. Cornelium Sullam primum e Corneliis cremari voluisse. Sepeliri autem antiquius fuisse, quam cremari, Plin. lib. 7. cap. 54. declarat his verbis: Ipsum cremari, apud Romanos non fuit veteris instituti: terra condebantur. At postquam longinquis bellis obrutos erui cognovere, tunc institutum, & tamen multæ familiæ præfatos servavere ritus: sicut in Cornelia nemo ante Sullam Dictatorem traditur crematus, idque voluisse verum talionem, eruto C. Martii cadavere.

Hæc Plin. Cui, quod ante xii Tab. in more fuerit, id vetus non videri, mirum est. Cremandi consuetudo usque ad Antoninorum Imperatorum ætatem perduravit. Rursus terra condi ceptum est. Legimus & illud, Majores natu ad tubas, minores ad tibias ad sepulcrum esse Delatos: qui vero claris majoribus orti essent, his eorum imagines in funere prælatas. Addit Servius Honoratus, ante sepulcrum aram fieri solitam: quod & Cicero in epistolis ad Atticum significat: tamen non aram modo, sed fanum quoque filiæ mortuæ cogitabat. Illud ex Festo (in Membrum) scitu dignum, ante quam cadaver ad pyram deferretur, digitum abscissum esse, ut reliquo corpore perusto, ad eum iusta fierent. Cadavere pyræ imposito, qui propinquitate mortuo devinctus arctissime fuerat, is averfus rogo faciem accensam inferebat. Signum hominis sepulti non unum fuit; nam & lapis, & tegula, & cæspes, & tumulus, & cippus sepulturæ locum indicabant. Ex lib. P. Manutii de Legibus Romanis. c. 16. conf. Lex. Pitisc.

SEPULCRALIS, e. [ἐνταφιστικός] Quod ad sepulcrum pertinet: ut, Cærimoniarum sepulcrales, quæ pertinent ad impensam, structuramque sepul-

crorum.

Aræ sepulcrales. Ovid. 8. Met. 480.

Fax sepulcralis. Ovid. 2. Epist. 120.

SEPULCRETUM, i. n. Locus, ubi multa sunt sepulcra. Catull. 59. 1.

Uxor Meneni, sæpe quam in sepulcretis

Vidistis ipso rapere e rogo cœnam. i. e. In cœmeteriis, ut

posteriores locuti sunt.

SÆPES, vel SÆPES, is. vel SÆPS, sæpis. f. [σάπης Gl. G. L.] Quæ

objecta inter agrorum divisiones, vel ipsis hortis, introitum prohibet. Cic.

1. de Nat. Deor. 120. Prætereo Samothraciam eaque, quæ Lemni nocturno

aditu occulta coluntur, silvestribus sæpibus densa. Columel. lib. 10. 27.

Talis humus vel parietibus vel sæpibus hirtis

Claudatur, neu sit pecori, neu pervia furi. Virg. 8. Ecl. 37.

Sæpibus in nostris parvam te roscida mala

(Dux ego vester eram) vidi cum matre legentem.

Rectius cum Diphthongo SÆPES scribi docent monumenta antiqua,

itemque & inde derivata omnia. Quomodo & Gloss. Latino Græc. scri-

bit, sed Græcolat. per e.

Longæ sæpes. Ovid. 3. Fast. 267.

Opacæ sæpes. V. OPACUS.

Sinistræ sæpes. Ovid. 2. Fast. 501. al. Nubes sinistræ.

Strucliles sæpes. V. Viva sæpes.

Texendæ sæpes. Virg. 2. Georg. 371.

Virgeæ sæpes. Columel. lib. 11. cap. 3.

Vivæ sæpes. Columel. lib. 11. cap. 3. Vetusissimi auctores vivam sæpem

struclili prætulerunt.

Prætendere sæpem sægeti. Virg. 1. Georg. 270.

Sæps legitur apud Aufon. Monosyll. f. Edyll. xii. v. 151. & 154.

Seps pro Serpente. V. infra.

Sepes, ædis, V. SEX.

SÆPICULA, æ. f. Apul. Met. 8. p. 210. Elmenh. Dum forte passerem,

incantantem sæpiculæ, consecratur.

SÆPIO, sæpivi, sæpium, vel sæpsi, sæptum, [σάπιον Gl. G. L. πει-

φιστον, L. G.] ire dictum a Sæpibus, quæ objectæ iter claudunt, inquit

Nonius 1. 193. Virg. 1. Æn. 415.

At Venus obscuro gradientes aëre sæpsit. Cic. 2. de Nat. Deor. 142

Qua

Quæ primum oculos membranis tenuissimis vestivit & sœpsit, quas primum perlucidas fecit, ut per eas cerni posset. Ibid. 143. Latent præ terea utiliter, excelsis undique partibus sœpiuntur.

Circumdare & sœpire. Cic. 15. Fam. 4. Vallo & fossa circumdedi: sex castellis, castrisque maximis sœpsi.

Acribus namque custodiis domum & vias sœpserat Livia. Tacit. 1. Ann. 5. Abitus sœpire. V. Abitus in ABRO.

Sœpire se difficultate abrogationis dicitur lex. Cic. 3. Att. 23. Neque enim ulla est lex, quæ non ipsa se sœpiat difficultate abrogationis.

Sœpire, veteres ambage quadam verborum rem obscurare, & quadam sœpe obducere dixerunt, ut & Circumvestire. Cic. 3. de Orat. 156. Quandoquidem iste circumvestit dictis, sœpit sedulo. Turnebus.

Sœpire, Tenere, Impedire. Non. 1. 193. ex Afran. Perii, lacrimæ linguam sœpiunt.

SÆPTUS, a, um. Partic. [σέπτος] Stat. 1. Silv. 1. 32. Ipse autem puro celsum caput aëre sœptus.

Agentibus belligeris sœptus. Ovid. 3. Trist. 11. 13.

Sæpta ab armatis pubes. Liv. 1. 28. Ad hæc Albana pubes, inermis ab armatis sœpta, in variis voluntatibus, communi tamen metu cogente, silentium tenet.

Aggere sœptus. Sil. lib. 16. 2.

Armis sœptus. Virg. 1. Æn. 508.

Caritate sœptus. Plin. in Paneg. cap. 49. Frustra se terrore succinxerit, qui sœptus caritate non fuerit. Armis enim arma irritantur.

Comitatu sœptus. Cic. in Parad. 2. Non denique animus ipse, qui tot virtutum præsidio, tantoque comitatu virtutis sœptus. In quibusdam exemplaribus desiderantur hæc verba, Virtutis sœptus.

Fraude locorum sœpti. Sil. lib. 7. 279.

Nebula sœptus. Virg. 1. Æn. 443.

Opibus sœptus & munitus contra conscientiam. Cic. 1. de Finib. 51. Quod si qui satis opibus hominum sibi contra conscientiam sœpti esse, & muniti videntur, deorum tamen numen horrent, &c.

Præsidii philosophiæ sœptus. Cic. 16. Fam. 23.

Loca sœpta. Lucret. lib. 6. 87.

SÆPTUM, i. n. [σέπτον] Gl. L. G.] Idem quod Sæpes vel Sæpimentum. Sæpta, pl. [σέπτα] Gl. L. G.] autem generali vocabulo dicuntur omnia Loca quodam munimento circumdata, seu vallata. Inde Stabula, Ovilia, Bubilia, Caprilia, & id genus reliqua, Sæpta nuncupantur. Unde & Sæpta aliquando pro Ovilibus ponuntur. Virg. 1. Ecl. 34. Quamvis multa meis exiret victima sœptis.

Domorum sæpta. Lucret. lib. 1. 490. Transit enim fulmen cæli per sæpta domorum.

Varro de Re rustica vocat Sæpta, Omnia quæ habent inclusa animalia, quæ pascuntur; 1. de R. R. cap. 11. Intra sæpta villæ habeat aquam. Apud eundem inscriptio est, De fundo & sæptis. lib. 1. de R. R. cap. 14.

Septum, Sæpes, & Sæpimentum, idem significare declarat his verbis Varr. 1. de R. R. cap. 14. Nunc de sæptis, quæ tutandi causa fundi, aut partis fiant videamus, Earum tutelarum genera IV. Unum naturale, alterum agreste, tertium militare, quartum fabrilis. Horum unumquodque species habet plures. Primum naturale sæpimentum, quod obferi solet virgultis, &c. Secunda sæpes est ex agresti ligno, &c.

Sæpta, pro Obicibus & claustris quibus utimur ad impetus fluviorum coercendos accipiunt Jurisconsulti. Ulpianus D. de rivis l. prima, Sæpta sunt, quæ ad incile opponuntur, aquæ derivandæ compellendæve ex flumine causa, sive ea lignea sunt, sive lapidea, sive ex alia qualibet materia, ad continendam, transmittendamque aquam excogitata.

In Martio campo loca inclusa tabulatis, in quibus stans Pop. Rom. suffragia ferre consueverat, Sæpta dici meruerunt ad similitudinem ovilium, ubi & rerum venalium forum erat. Martial. lib. 9. 60.

In Sæptis Mamurra diu, multumque vagatus, Hic ubi Roma suas aurea vexit opes. Ovid. 1. Fast. 53. Est quoque, quo populum fax est includere Sæptis. V. Lex. Pitife.

SÆPTIO, ōnis. f. Actio sœpiendi. Vitruv. 5. 12. Locus qui in ea sæptione finibus fuerit.

Item Murus, apud Vopisc. Aurel. cap. 22. Quæ ad sæptiones atque urbis statum pertinent.

SÆPIMEN, inis. n. Apul. pr. Colliculus sæpimine consecratus

SÆPIMENTUM, i. n. [σέπιμον, σέπιμος] Id dicitur quo aliquid sæpitur. V. SÆPTUM. Varro 1. de R. R. cap. 14. Primum naturale sæpimentum, quod obferi solet virgultis, aut spinis, quod habet radices vivæ sæpis. Cic. 1. de Legib. 62. Atque hæc omnia, quasi sæpimento aliquo vallabit, differendi ratione, veri & falsi judicandi scientia.

SÆPTUOSE, Adv. a Sæpio, i. e. Obscure. [ἀσπεῖος] Livius Antiopa, ita sæptuose dictio abs te datur, quod consecutam sapiens ægre contulit. Non. 2. 777.

SÆPTO, ære, Frequent. unde

SÆPTATUS, a, um. Partic. Mart. Capel. lib. 2. p. 46. Culmen sæptatum.

SÆPIA, æ. f. [σέπια] Genus piscis, atrum cruorem per aquam spargens, cum se prehensum videt, atque ita piscatoribus iter sœpit & occludit. Persl. 3. Sat. 13. Nigra quod infusa vanescat sepia lympha. Plin. lib. 9. cap. 29. Sepiarum generis mares varii & nigriores, constantiæque majoris. Percussæ tridente femina auxiliantur, at femina ictu mare fugit. Ambo autem ubi sensere se apprehendi, effuso atramento, quod pro sanguine his est, infuscata aqua absconduntur. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Aliæ fuga se, aliæ occultatione tutantur, atramenti effusione sepia, torpore torpedines.

SÆPIDIA, æ. f. dimin. [σέπιδιον] Plaut. Cælin. 2. 8. 57. Emito sepiolas; lepadas, lolligunculas.

SÆPIAS, [σέπιας] Magnæ sæ promoniorum est. Herodot. lib. 6. & Plin. lib. 4. cap. 9. unde

SÆPIACUS, a, um. Adj. [σέπιας] Ripa Sepiaca: Strabo extremol. lib. 9. Tamen ipsam ripam Sepiacam tragœdiarum scriptores vulgaverunt, posteaque collaudarunt, cum ibi Persarum classis interierit, & in nihilum omnino redacta fuerit. Ripa quidem ipsa saxosa est: inter illam vero vicumque Castanæum, sub Pelio locatum litus jacet, in quo classis ipsa Xerxis, cum staret in anchoris, ingenti flante Euro, periit.

SÆPIMEN, SEPIMENTUM, V. SÆPIO.

SÆPINATES, vel potius SÆPINATES: [σέπινάται] Populi sunt inter Samnites, in quarta regione Italiæ a Plinio collocati. Horum oppidum Sæpinum commemoratur a Ptolemæo lib. 3. cap. 1.

SÆPIO, V. SÆPES.

SÆPIUSSA, Urbs in Ceramico Asiæ sinu, apud Plin. lib. 5. cap. 31.

SÆPLASIA, æ. f. sec. com. [Σεπλάσια] fuit Forum Capuæ, in quo unguentarii negotiabantur, cujus deliciis fractam fuisse Punicam ferociam testatur Valer. Max. lib. 9. 1. ext. 1. Cic. 2. de Lege Agr. 93. Jam vero qui metus erat tunicatorum illorum? & in Albana, & Seplasia, &c. Hinc Seplassarius, pro Unguentario & Salgamario. Plin. lib. 34. cap. 11. Nunc quoties incidere in libellos, componere ex his volentes aliqua, hoc est impendio miserorum experiri commentaria, credunt Seplassiæ, ea omnibus quidem fraudibus corruptenti, factaque jam pridem emplastra & collyria mercantur, tabesque mercium. Idem lib. 16. cap. 10. Et inde fraus Seplassiæ. Scribitur & geminata litt. Seplassia. Certe in Gloss. Seplassarius.

SÆPLASIUM, i. n. [σέπλασιον] Gl. L. G.] Varr. apud Non. 3. 234.

Deti dato insulam Chium, agrum Cæcubum,

Seplassia Capuæ, macellum Romuli.

SÆPLASIARIUS, i. m. Unguentarius. Lamprid. Heliog. cap. 30. Pinxit se, ut cupedinarium, ut popinarium, ut seplassarium. al. Finxit. In Glossis Philoxeni, seu Latinogracis, exponitur σέπλασις, i. e. Qui omnia vendit. Sed nimis laxa videtur hæc interpretatio. In Græcolat. Παντοπώλης, Seplassarius, Salgamarius.

SÆPONO, pōsui, pōsitum, [σέπων] Gl. L. G.] ēre. Seorsum ponere. Seponere & occultare. Cic. 11. Att. 22. Sed equidem venire nunc nil posse, sed seponi & occultari possunt, ut extra ruinam sint eam, quæ impendit.

Seponere a. Cic. 2. de Orat. 22. Græci seposuerunt a ceteris dictionibus eam partem dicendi, quæ &c.

Seponere ad. Cic. 15. Att. Quodque ex istis fructuosis rebus receptum est, id ego ad illud sanum sepositum putabam.

Seponere extra. Liv. 6. 37. Seponendum extra certamen alterum Consulatum, ad quem plebi sit aditus: quoniam in certamine relictus, præmium semper potentioris futurus sit.

Seponere pecuniam in ædificationem. Liv. 1. 51. Captivam pecuniam in ædificationem ejus templi seposuit. conf. 55. extr.

Divitiæ sepositæ. Stat. 2. Silv. 2. 150.

Seponere sibi tempus ad rem aliquam. Cic. in Orat. 143. Alteros enim respondentes audire sat erat, ut ii, qui docerent, nullum sibi ad eam rem tempus ipsi seponerent: sed eodem tempore & discipulis satisfacerent, & consulentibus.

Seponere aliquid alicui. Phædr. 4. 4. 21.

Seponit mœchæ vestem, mundum muliebrem, &c.

Onus tutum conjugii seponere, i. e. Uxorem in loco tuto. Lucan. lib. 5. 724.

Sepositum ac reconditum. Cic. 6. Verr. 23. Quod celari oportuerat, habebant sepositum ac reconditum. Idem 2. de Divin. 112. Quamobrem Sibyllam quidem sepositam & conditam habeamus, ut id quod proditum est a majoribus, &c.

Sepositæ vestes dicuntur, Quæ non sunt quotidiani usus. Tibull. 2. 5. 8.

Seponere, Discernere. Hor. Arte Poet. 273.

Scimus in urbanum lepido seponere dicto.

Fontis sepositi aquam quærere, Secreti. Propert. lib. 1. 20. 24.

Sepositus, pro Remoto, qui in longinquis habitat finibus. Martial. 1. 3.

Quæ tam seposita est, quæ gens tam barbara, Cæsar,

Ex qua spectator non fit in urbe tua?

Seponi etiam dicuntur, qui ut odiosi & graves remouentur, & quasi relegantur. Sueton. Aug. cap. 65. Agrippam ob ingenium fordium ac ferox abdicavit, seposuitque Surrentum. Tacit. 1. Hist. 13. Mox suspectum in provincia Lusitaniæ, specie legationis, seposuit.

SEPOSITUS, a, um. Partic. V. in ipso verbo.

SÆPS, sepis; pro Sæpe, f. g. V. SÆPES.

SÆPS, sepis. m. [σῆψ] Parvus serpens, ex cujus ictu membra percussa putrescunt: a σῆψι putrefacio. Nam quicquid momorderit, resolutus in putredinem. Solin. cap. 40. §. 582. Lucan. lib. 9. 723.

Ollaque dissolvit cum corpore tabificus seps.

Lacertæ genus. Plin. 29. 5. [Male Sæpa, æ. f. in Lond.

SÆPTA, orum. V. Sæpio, in SÆPES.

SÆPTEM, Numerales nomen, indecl. VII. Græci ἐπτε dicunt, Latini spiritu aspero in S mutato, & terminatione græca in EM Latinam, Septem dicunt. Virg. 6. Æn. 646. Obloquitur numeris septem discrimina vovum.

SÆPTENUS, a, um. [ἐπτε] Adj. Idem quod Septem in distributione. Cic. in Somn. Scip. 3. Quum ætas tua septenos octies Solis anfractus reditusque converterit. Idem 4. Verr. 122. [Singulariter vix reperietur positum. Epistolæ septenæ. Plin. lib. 7. cap. 25.

Fistula dispar cannis septenis. Ovid. 2. Met. 683.

Corpora septena quotannis. Virg. 6. Æn. 21. — tum pendere pœnas

Cecropidæ jussu (miserum) septena quotannis

Corpora natorum: stat ductis fortibus urna.

Noctes septenæ, Septem. Propert. lib. 2. 16. 23.

Non quia septenas noctes sejuncta cubaris.

Portæ septenæ. Stat. 3. Theb. 39.

Volumina anguis traxit septena. Virg. 5. Æn. 85. i. e. Multa.

SÆPTENARIUS, a, um. Adj. [ἐπτενάρης] Idem quod Septimus: ut,

Septenarius numerus. Macrobi. Somn. Scip. 1. 6.

Septenarius versus, Qui constat septem pedibus. Cic. 1. Tusc. 106. Non

intelligo quid meruat, quum tam bonos septenarios fundat ad tibiam.

Septenaria synthetis. Martial. lib. 1. 152.

Piceno quoque venit a cliente

Parcæ cistula non capax olivæ,

Et crasso figuli polita cæno

Septenaria synthetis Sagunti.

Septenaria synthetis vasorum dicitur, Quæ septies mutari poterant pro vario mensæ ornatu.

SÆPTIMUS, a, um. Adj. [ἐπτάμος] Numerus ordinalis a Septem. Plin. lib. 7. cap. 52. Ut tamen in septimum & quinquagesimum atque centesimum vitæ duraret annum. Plaut. Pseud. 2. 2. 3. Hædes esse septimas a porta.

SÆPTIMUM, Adv. [ἐπτάκις] Septies. Cic. 3. de Nat. Deor. 81. Cur enim

Marius tam feliciter septimum Consul domi suæ fenex est mortuus?

SÆPTIMANUS, a, um. Adj. Septimeltris. Arnob. 3. Præpropere

partu septimanæ feturæ.

SÆPTIMANUS, i. m. Miles septima legione. Plin. 3. 4.

SEPTIMĀNA, æ. f. Vox apud recentiores haud infrequens, sed veteribus ignota; qui pro ea usurparunt Hebdomas vel Hebdomada. V. Voss. de Vit. L. L. 1. 1.

SEPTIMANIA, æ. f. Locus quem Septimani occuparunt. Sidon. 3. Epist. 1. conf. Scal. Lect. Aufon. 1. 24.

SEPTIMĀTRUS, ūs. m. Festus dies Minervæ, septimus ab Id. Martiis. V. Varr. de L. L. 5. 2. Alex. Alexandrin. Genial. dier. 2. 22.

SEPTEMPLIX, ūs. Adj. [ἐπταπλῆς] Quod in septem partes divisum est: ut Clypeus septemplex. Virg. 12. Æn. 925.

— & clypei extremos fextemplicis orbes
Per medium stridens transit femur. Ovid. 13. Met. 2.
Surgit ad hos clypei dominus septemplex Ajax.

Ister septemplex. Ovid. 2. Trist. 189.

Nilus septemplex. Ovid. 5. Met. 187.

SEPTŪPLUS, a, um. Adj. [ἐπταπλῆς] Gloss. Cyrilli. Vulg. Interpr. Prov. 6. 31. Septuplum reddet fur. conf. Hieron. 1. Epist. 8.

SEPTIES, Adv. [ἐπτάκις] Plin. lib. 16. cap. 40. Septies restituto templo. Cic. 2. Philip. 93. Ubi est septies millies festertium, quod in tabulis quæ sunt ad Opis, patebat. conf. Liv. 28. 6.

SEPTIFARIAM, Adv. In septem partes. ut Multifariam. Santra de Verborum antiquitate, In quod volumen unum nos lectitavimus, & postea invenimus septifariam divisum. Nonius 2. 779.

SEPTEMBER, bris. m. [Μαιμακτηρίων] Mensis dictus est, quod sit septimus in ordine. Cic. 1. Att. 1. Mense Septembri. [Quod in solitario nomine subauditur, hic expressum est. Nam revera est Adj. ut reliqua id genus. Aliquando sumitur adjective: ut
Horæ Septembres. Hor. 1. Epist. 16. 16.
Hæ latebræ dulces, etiam (si credis) amœnæ,
Incolumen tibi me præstant Septembribus horis.

SEPTENNIS, vel **SEPTUENNIS**, e. Adj. [ἐπταετής] Quod est septem annorum. Plaut. Bacch. 3. 3. 36.

At nunc, prius quam septuennis est, si attingas eum manu. Idem Men. prol. v. 24.

Postquam jam pueri septuennēs sunt, pater &c. Sic enim legitur in multis Plauti exemplaribus. Sed Pœn. prol. 66.

Puer septennis furripitur Carthagine. [Immo Septuennis hic, illic Septennis legitur. V. Prudent. Peristeph. 10. 656.]

SEPTENNIUM, i. n. [ἐπταετία] Intervallum septem annorum.

SEPTICOLLIS, [ἐπτάκορυς] urbs Roma, quod septem colles habeat, Palatinum, Quirinale, Aventinum, Cœlium, Viminale, Exquilium, & Janicularem. conf. SEPTIMONS.

SEPTEMFLOUS, a, um. Adj. [ἐπτάπλοος] Quod septem alveis, rivis, aut fontibus fluit. ut
Flumina septemflua Nili. Ovid. 15. Met. 753.
Perque papyriferi septemflua flumina Nili
Vidtrices egisse rates.

SEPTIFOLIUM, i. n. [ἐπτάφυλλον] Apul. de Herb. cap. 116.

SEPTIFORIS, e. Adj. Habens septem foramina. Sidon. 2. Epist. 12.

SEPTIFORMIS, e. Adj. Isidor. Orig. 7. 3.

SEPTEMGEMINUS, a, um. Adj. [ἐπταγώνος] aliud Adj. ut
Nilus septemgeminus. Catul. ad Furium, 11. 8. Virg. 6. Æn. 801.
Et septemgeminus turbant trepida ostia Nili.

SEPTEMESTRIS, e. Adj. Censorinus cap. 11. Partus septemestris.

SEPTIMONS, tis. Adj. [ἐπτάμονος] Gl. G. L.]

SEPTIMONTIUM, i. n. [ἐπτάμοντον] Gl. G. L.] Varro lib. 5. de L. L. 3. Dies, inquit, Septimontium nominatus ab his septem montibus, in quibus sita urbs est: feriæ non populi, sed montanorum. Hoc etiam testatur Festus lib. 17. auctorem citans Antistitium Labeonem. Septimontium, ait Lilius in historia deorum, inveni nuncupatum, quum septimus collis Urbi esset additus: in cuius celebritate in locis septem sacrum factum fuisse, testis est Varro, Palatio, Velia, Fagutali, Suburra, Cœlio, Oppio, & Cispio. Quo die per urbem vehiculis vehi, criminofum habitum fuit. [Octo tamen loca commemorat Festus, nam septem enumeratis Cermalum addit.] Plutarchus in Problemat. Roman. 68. Quid est quod Septimontio vehiculis junctis uti cavebant, & nunc etiam, qui vetera non contemnunt, cavent? Septimontium vero diem festum agunt Romani, quod quum septimus collis Urbi attributus est, septicollis Roma facta est. An, ut quidam Latini accipiunt, quod urbs nondum suis partibus penitus conjuncta erat? An, hoc quidem ad rem non pertinet? Magna vero re effecta, constituta civitate, quod urbem jam augeri, & quasi ulterius progredi defuisse existimarent, cum se ipsos, tum vero iumenta quibus fuerant usi, quiete affecerunt, & communis festi otio frui voluerunt? An quod cum omnes dies festos civium præsentia ornari ac celebrari semper voluerunt, tum illum præcipue qui propter civitatis habitationem ageretur? Quapropter ne urbem cuius dies festus ageretur, relinquere, eo die vehiculis uti permissum non est. V. Lexic. Pitisc.

SEPTIMONTIALIS, e. Adj. Columel. lib. 2. cap. 10. De fabis loquens, Media sementi feri, & pars ultima debet, quæ septimontialis satio dicitur. Suetonius in Domitiano cap. 4. Septimontiali sacrorum quidem die fenatui, equitque panariis, plebejis sportellis cum obsonio distributis. Initium vescendi primus fecit: &c. h. e. Domitianus die urbis festo, qui Septimontialis vocatur, epulum largissimum inter spectacula dedit: in quo ordini senatorio, & equestri panaria distributa sunt cum obsonio, sicut plebejis sportellæ. In eo autem epulo ipse princeps primus fecit initium vescendi.

SEPTEMPEDĀLIS, e. Adj. [ἐπταπαιδίαι] Quod est mensuræ septem pedum. Plaut. Curc. 3. 69. — ibi nunc statuum vult dare auream
Solidam faciundam ex auro Philippeo, quæ sit septempedalīs.

SEPTEMSTADIUM, i. n. [ἐπταστάδιον] Secessus est in Alexandria. auctor Strabo lib. 17.

SEPTENTRIO, ōnis. m. [Ἀρκτικός, ἡ κατ' ἄρκτον, Ἀπαρκτίας Gl. L. G.] Septemtriones sunt septem stellæ polares, ex quibus quasi juncti triones figurantur. Scribit Varro de L. L. 6. 4. triones rusticorum vocabulo boves vocari, quasi teriones, hoc est arandæ terræ ac colendæ idonei. Vel ideo magis hæ septem stellæ triones appellatæ sunt, quoniam ita sitæ sunt, ut ternæ quæque stellæ proximæ inter se trigona, id est triquetram figuram constituent, quam recentiores vocant triangulum. Ex septem siquidem stellis duæ pariles uno in loco videntur, quæ pro bobus accipiuntur: reliquæ plautri figuram designant. Itaque & proximum hujus sidus, Bootes, id est bubulcus appellatur, qui more bubulci currum sequitur.

Hoc sidus a figura, quia simile plauistro videtur, antiqui Græcorum ἄρκτος id est Plaustrum dixerunt: nostri a bobus junctis, Septemtriones appellantur. V. Gellium lib. 2. cap. 21. Plaut. Amph. 1. 1. 117.

Nam neque se Septemtriones quoquam in cælo commovent. Cæf. 7. Bell. Gall. 83. Erat a Septemtrionibus collis. Cic. 2. de Nat. Deor. 50. Inflectens autem Sol cursum tum ad Septentriones, tum ad Meridiem, æstates & hiemes efficit. Divise Virg. 3. Georg. 381.

Talis Hyperboreo Septem subjecta trioni
Gens effrena virum Ripæo tunditur euro.

Septentrio, Polus Septentrionalis. Plin. lib. 6. cap. 22. Siderum in navigando nulla observatio, Septentrio non cernitur. Plura supra V.

Ab his etiam ventus spirat, qui Austro objectus est, & Latine Septentrio, & Septemtrionalis ventus, & Septemtrionarius: Græce vero, quod ab Arcto fiat, Aparctias appellatur. Liv. 26. 45. usus est in numero singulari pro Vento Boreali: Acer Septentrio ortus, &c. Plinius 2. 47. A Septemtrionibus Septentrio spirat.

Septentriones venti, pl. [Ἀπάρκτιαι] Cic. 9. Att. 4. Ex ea die fuere Septentriones venti: naves quibus usus non est, omnes aut præcidisse aut incendisse dicunt.

SEPTEMTRIONĀLIS, e. Adj. [Ἀρκτικός Gl. L. G.] ut, Septemtrionalis ventus, a Septemtrione flans. Plin. lib. 9. cap. 17.

Septemtrionalis pars terræ. Justin. 2. 1. 15.

Septemtrionales, ei ἀρκτικοί. Gloss. Latinogræc. Scil. Populi.

SEPTEMTRIONĀRIUS, a, um. Adj. Ventus qui a Septemtrione fiat Latinis dicitur, quem Græci Ἀπαρκτίας vocant. De hoc Gellius lib. 2. c. 22.

SEPTEMVIR, iri. m. [ἑπτὰ ἄνδρες] ea forma dictum, qua Triumvir; Nomen magistratus apud Romanos. Septemvirorum officium erat facere sacrificium epulare, vel convivium ludorum, & Septemviri epulorum nominabantur. Plin. 1. 2. Ep. 11. Vet. Inscr. apud Grut. p. 227. n. 1. SACERDOT. BONAE DEAE. ET. COLLEG. VII. VIR. EPVLON. i. e. Septemvirum epulorum. V. de iis Buchnerum ad Plin. 10. Epist. 8. Cic. 15. Att. 25. Cajus Antonius noluit fieri septemvir? Idem 5. Philip. 21. Judicandumque nullos Septemviros fuisse. conf. EPULO.

SEPTEMVIRĀLIS, e. Adj. [ἑπτὰ ἄνδρες] Quod ad Septemviros pertinet. Liv. 24. 45. Ut proditio pro septemvirali iudicio esset, semperque aliud sentiret, infidus socius, vanus hostis, &c.

SEPTEMVIRĀTUS, ūs. m. [ἑπταετία] ipsa Septemvirorum dignitas. Cic. 2. Philip. 99. Eundem in Septemviratu nonne destituit? intervenit enim. Plin. 10. Epist. 8.

SEPTUNX, uncis. m. [ἑπτάχμιον Gl. G. L.] nomen dictum a Septem & Uncia: estque Pondus septem Unciarum. Interdum etiam Mensura jugeri, hoc est partis mediæ & unius duodecimæ ipsius jugeri. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars dimidia & una duodecima, pedes sexdecim millia & octingentos, hoc est septunx, in quo sunt scripula CLXXIII. Liv. 5. 24. Triumvirique ad id creati, terna jugera & septunces virum dividerant.

Septunx, pro Septem vini cyathis. Solebant enim veteres, quando se paulo liberalius invitabant, tot vini cyathos haustibus singulis ebibere, quot erant litteræ in suorum amicorum amicorumve nominibus, singulosque cyathos appellabant uncias. Martial. lib. 8. 51. De phiala ab Instante Rufo sibi data.

Det numerum cyathis Instantis littera Rufi,
Auctor enim tanti muneris ille mihi.

Si Thelethusa venit, promissa gaudia portat:
Servabor dominæ Rufe triente tuo.

Si dubia est: septunce trahar, si fallit amantem:
Ut jugulem curas, nomen utrumque bibam.

Instant constat septem litteris, Rufe vocativus quatuor. Si Thelethusa Martialis amica venit, epoturus est trientem. id est quatuor cyathos, quot sunt litteræ in vocativo Rufe. Si dubia est, ventura sit necne: bibet septuncem, hoc est septem cyathos, quot sunt litteræ in Instant. Si omnino ventura non est: bibet utrumque nomen, id est undecim cyathos. Tot enim litteras habent duo hæc nomina Instant & vocativus Rufe. V. Sextarius Romanus in 322.

Item Moneta apud Liv. 23. 19. Septuncis auri in singulos pretium convenit.

SEPTUNCIALIS, e. Adj. [ἑπτάχμια] ut, Septuncialis satio, quando media & ultima pars sementis feritur. Columel. lib. 2. cap. 10. Media sementi pars feri, & pars ultima debet, quæ septuncialis satio dicitur. Alii legunt Septimuncialis.

SEPTEMDĒCIM, [δεκαεπτά] nomen indecl. XV. Liv. 38. 33. Septemdecim interfecti sunt. Notandum est autem plurimumque scribi litteris numeralibus XVII, vel divisim Septem & decem.

SEPTUAGINTA, indecl. LXX. [ἑβδομήκοντα] Cic. 5. Verr. 121. Unus ager Agyrinensis centum septuaginta aratoribus inanior quum sit, vos conjecturam totius provinciae non facietis?

SEPTUAGĒNUS, a, um. Adj. [ἑβδομήκοντα] Numerales distributivum. Plin. lib. 26. cap. 10. Septuageno coitu durare libidinem contactu herbæ cuiusdam, &c. h. e. Septuagesimo. Columel. lib. 5. cap. 2. Hoc in se multiplicato, septuagies septuagies sunt quatuor millia & noningenti.

SEPTUAGĒNARIUS, a, um. Adj. [ἑβδομήκοντα] Annos septuaginta natus. 1. 5. Dig. de Jure immuni. §. 7. Antequam septuagenarius fieret.

SEPTUAGĒSIMUS, a, um. Adj. [ἑβδομήκοντα] Cic. 1. de Divin. 46. Cyrus ad septuagesimum pervenit, cum xl annos natus regnare cœpisset.

SEPTUAGĒS, Adv. [ἑβδομήκοντα] V. SEPTUAGĒNUS paulo ante.

SEPTINGENTI, æ. a. DCC. [ἑπτακόσιοι Gl. G. L.] pluraliter tantum. Plin. lib. 35. cap. 2. Et M. Varro benignissimo invento, insertis voluminum suorum fecunditati nominibus tantum septingentorum illustrium. Liv. 23. 20. pr.

SEPTINGĒNI, æ. a. Idem distributive. Plin. 33. 3. Auri uncia in septingenas & quinquagenas bracteas. conf. Lampr. Commod. cap. 10.

SEPTINGĒNARIUS, a, um. Adj. Quod septingentorum numerum complectitur, [ὁ ἐπτακόσιαι, ἑπτακόσια πάλῃ] ut, Septingenarius grex. Varro de R. R. 2. cap. 10. In quibus septingentæ sunt oves.

SEPTINGĒNĒSIMUS, a, um. Adj. [ἑπτακόσιοι] Liv. 1. in proœmio, Res est præterea & immensi operis, ut quæ supra septingentesimum annum repetatur.

SEPTINGĒNTIES, Adv. Plin. 36. 15. & Lamprid. in Commod. cap. 11.

SEPTIANUS, a, um. Adj. ut, Septiana mala: aut verius Sextiana, a quodam Sextio libertino, eorum primo inistore, insigni rotunditate prædita. Columel. lib. 5. cap. 10.

SEPTICUS, a, um. Adj. [*σηπτικός*] Corrosivus, a verbo Græco *σιπν*, Putrefacio. Unde *σηπτική*, & *σηπτική*, medicamenta, quæ vim habent erodendi, putrefaciendique Plin. lib. 28. cap. 9. Quin & sanguis equorum septicam vim habet. Idem lib. 34. cap. 18. Summae ejus dos septica.

SEPTIMANA, V. **SEPTEM**.

SEPTIMIUS, [*Σεπτιμίου*] Nomen gentile Romanum, ut Septimius cujus amores describit Catullus. A quo

SEPTIMILLUS, dimin. Catul. de Acme, 46. 13.

Sic, inquit, mea vita, Septimille,

Huic uni domino usque ferviamus.

SEPTIMIUS, a, um. Adj. ut Mons Septimius apud Varr. 4. L. L. 8.

SEPTIMIĀNUS, a, um. Adj. ut, Septimiana porta, novitia denominatione in urbe dicta fuisse perhibetur. Alexan. Alexandrinus lib. Genial. Dier. 4. cap. 1.

SEPTIMULĒJUS, C. Gracchi interfecto, tametsi antea familiaris. Is auro repensum caput Gracchi ad Opimium tulit, plumboque in os addito, parricidio Rempublicam etiam circumscriptis. Plin. lib. 33. cap. 3.

SEPTIMUS, **SEPTUAGIES**, **SEPTUAGINTA**, &c. V. in **SEPTEM**.

SEPTIO, **SEPTUM**, **SEPTUOSR**, V. supra in **SEPS**.

SEPULCRUM, **SEPULTURA**. V. **SEPULIO**.

SEPUM. V. **SEVUM**.

S E Q

SEQUACITAS, **SEQUACITER**, **SEQUAX**, V. **SEQUOR**.

SEQUĀNA, æ. f. [*Σεκουάνα*] Fluvius Provinciæ Belgicæ & Celticæ in Gallia, & Lugdunensis limes, juxta quem habitantes, Sequani dicti sunt. Plin. 4. 17. pr. Hodie Burgundiæ ducatum incolentes, Helvetiis, Heduis, ac Lingonibus finitimi.

SEQUĀNUS, a, um. Adj. Plin. lib. 14. cap. 1. sub finem, Arverno, Sequanoque, & Helvico, generibus non pridem illustrata.

Gens Sequana. Lucan. 1. 425.

Optima gens flexis in gyrum Sequana frenis.

SEQUANĪCUS, a, um. Adj. Martial. 4. 19.

Hanc tibi, Sequanicæ pinguem textricis alumnam.

SEQUAX, **SEQUELA**. V. **SEQUOR**.

SEQUESTER, is, & e. vel **SEQUESTERIS**, e. & **SEQUESTER**, trum, vel **SEQUESTRE**, i. m. [*μεσίτης, ἐνταύθα, συνθηκώφωλος* Gl. L. G.] dicitur (inquit Modestinus de Verb. signific.) Apud quem plures eandem rem, de qua controversia est, depofuerunt. Dictus a Sequendo, ut docet Gell. lib. 20. cap. 11. Quod ejus, qui electus sit, utraque pars fidem sequatur. Plaut. Rud. 4. 3. 65.

Tu istunc hodie non feres, nisi das sequestrum aut arbitrum,

Cujus hæc res arbitratu fiat. Idem Merc. 4. 3. 36. Immo sic

sequestro mihi data est. [Ut Dare arrhaboni, pignori, &c. V. infra.] Pace sequestra, dixit Virg. 11. Æn. 133. Inducias intelligens, quod sit media inter bellum præteritum & futurum. Servius.

Pacis sequester, Sil. lib. 6. 347. Mediator, Arbitrator in Gloss. Cyrill.

Sequestres sunt, inquit Asconius, in Cic. 2. Verr. 36. Apud quos pecunia deponitur. Budæus, Corruptendarum tribuum conductorem sequestrum exp. Cic. 4. Verr. 108. Qui tabulas tenet? qui scribit? qui monet? qui proximus est? is est C. Clodius, qui in Sicilia sequester istius, interpres, confector negotiorum, prope Collega Timarchidi, numerabatur. Idem pro M. Cœl. 16. Quod haud scio, an de ambitu, & de criminibus istis fodalium ac sequestrium, quoniam huc incidi, similiter respondendum putem. Idem pro Cluent. 25. Quo sequestre in illo indice corrumpendo dicebatur esse usus.

Rem perficiendum suscipere, & inde lucrum facere, ut redemptores solent, hoc genus Cicero Sequestres (teste Budæo) appellare solet, ut in prima in Verrem actione. Loco, in quem Pediani verba modo adduximus.

Sequester, apud Quintilianum, pro eo, qui a litigatore doctus, docet patronum, lib. 12. cap. 8. Quo modo autem sequester ille, & media litium manus, & quidam interpres impendit æquo animo laborem in alienas actiones, quum dicturus ipse non sit? [Hic Cic. & Ascon. Cognitor. V. f. l.]

SEQUESTRARIUS, a, um. Adj. ut, Sequestraria actio, quæ adversus sequestrem datur. l. 12. §. cum sequestre. Cum sequestre (inquit Pomponius) recte agatur depositi sequestraria actione. in tit. Deposit. vel contra. lib. 16. P. tit. 16.

SEQUESTRUM, i. n. Paulus lib. 3. Ad Edictum, Proprie (inquit) in sequestro est depositum, quod a pluribus in solidum certa conditione custodiendum reddendumque traditur. l. 6. Depos. vel contr. lib. 16. P. tit. 3.

SEQUESTRO, Adv. ut vult Gell. Sequestro ponere, pro Apud sequestrem deponere. Cato de Ptolemæo contra Thermum, Per deos immortales, nolite vos sequestro ponere. Meminit Gellius lib. 20. cap. 11. [Nisi Dativus est. V. in **SEQUESTER** loc. Plaut.]

SEQUESTRĀTIM, Adv. Separatim. Cassiodor. Varr. 11. Epist. 1. Quærat forsit sequestratim Principis bona.

SEQUESTRO, ære. [*μειστεύω*, Gl. G. L.] Intervenire, Deponere. Prudent. Hymn. Exseq. 127.

Hominis tibi membra sequestro.

SEQUESTRĀTUS, a, um. Partic. Macrob. 7. Saturn. 11. Sequestrata verecundia, i. e. Abjecta, seposita. Ammian. 20. 7. Sequestrata ira.

SEQUESTRATIO, ōnis. f. [*μεντεία* Gl. G. L.] est Rei, de qua agitur in controversia, vel separatio, vel compositio, vel possessionis interdictio. Est autem duplex. Quædam est Voluntaria, quando partium consensu deponitur res litigiosa. Et hæc semper potest fieri ante judicium, vel pendente judicio. l. 1. in principio. D. depositi. l. Si soluturus. D. de solutionib. Quædam vero est Contentiosa, seu ut nonnulli vocant, Necessaria sequestratio, quæ per judicem decernitur causa cognita, etiam invitis utrique litigatoribus, & altero eorum petente. V. tit. C. de prohib. sequestrat. [In Gloss. Cyrilli redditur & Arbitrium. Arbitratus.]

SEQUESTRATOR, ōris. m. Idem qui Sequester. Symmach. 8. Epist. 54.

SEQUESTRĀTŌRIUM, i. n. Locus, ubi aliquid sequestratur, vel deponitur. Tertull. de Refur. Carnis, cap. 52.

SEQUIOR, us. [*ἑξέω*, Gl. L. G.] Ulp. in l. Cum hi. §. Sed & personarum. D. de transact. Sed & personarum contemplatio habenda est, hoc est, cujus vitæ sint hi, quibus alimenta relicta sunt: utrum frugi vitæ, & qui alias sufficere sibi possint: an sequioris, qui de alimentis pendean. Sequius, pro Deterius. Apul. Met. 10. p. 249. Elm. Sequior sexus, pro Muliebri.

Hac voce Varro etiam apud Non. (2. 746.) utitur, Non modo absens quicquam sequi de te cogitat, sed etiam ruminabitur humanitatem. Nam Sequior pro Deterior dici, non est perinde infrequens, quod a sequendo reor deduci: deteriora enim sequi, meliora præcedere solent. Sed & Nihilio deterius, quod insolentius videri poterat, pro Nihilio fecius apud Asconium legi. Petebat, inquit, nihilio deterius consultatum. Turnebus.

Quomodo... Sequiore genere utramque vocem enuntiandam putat. In Sorite autem, quem Latini Acervalem interpretantur, fallitur. Ablegata nempe omni suspitione nostri generis est. H. St. Priora verba cum mentione auctoris cultro empectæ recisa sunt. Suspicio autem Pontanum esse.

SEQUIUS, pro Secius, Adv. Liv. 2. 37. pr. Invitus, inquit, quod sequius sit, de meis civibus loquor: non tamen admissem quicquam ab iis criminatum venio, sed cautum ne admittant. V. **SECIUS**, & **SECUS**. [Apud Liv. tamen non videtur Adv. sed Adj. neut. Et forte Secus legendum. Mirandum autem non est confusa hæc frequenter in Mss. cum & vox ipsa prope eadem sit, & significatio ejus.]

SEQUOR, sequūtus, vel, ut plerumque scribitur, secutus sum, [*ἐκλαβέντων*, Gl. L. G. & G. L.] sequi, a Seco secas, derivatur, ut vult Perottus. Ter. And. 1. 1: 101.

—funus interim

Procedit, sequimur, ad sepulcrum venimus. Varro 1. de R. R. cap. 47. Nam aridæ factæ rixantur, ac celerius rumpuntur, quam sequuntur.

Sequi & Assequi. Cic. 1. Off. 10. Neque enim attinet repugnare naturæ, nec quicquam sequi, quod assequi non queas.

A tergo sequi. Virg. 1. Æn. 190.

Discordia vadit, hanc Bellona sequitur. Virg. 8. Æn. 703.

Fames sequuta est. Plin. lib. 7. cap. 3.

Intervallo magno sequi aliquem. Cæf. 1. Bell. Gall. 32.

Ordinem vitæ sequi. Plin. lib. 12. in præem.

Otiose sequi. V. otiosus, in OTIUM.

Pedibus sequi. Liv. 34. 7. Illas vehi per Urbem, se pedibus sequi.

Pone sequi. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 453.

Sponte sequi. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Vestigiis sequi aliquem. Liv. 9. 45. Pergunt hostem vestigii sequi.

Voce aliquem sequi. Virg. 9. Æn. 17.

Sequitur ut. Cic. 2. de Finib. 24. Nec enim sequitur, ut cui cor sapiat ei non sapiat palatus. Idem de Fato, 18. Nec si omne enuntiatum verum aut falsum est, sequitur ilico esse causas immutabiles & æternas.

Cibum sequitur somnus. Lucret. lib. 4. 951.

Cogitationes lætus eventus sequitur. Plin. Epist. 231.

Fama sequitur aliquem. Virg. 6. Ecl. 47.

Necessitas militandi sequitur vos, quam fugitis, Consequitur. Liv. 3. 68.

Pœna damnatum sequitur. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 4.

Studia sequuntur disparia dispares mores. Cic. de Amicit. 76. Disparis enim mores, disparia studia sequuntur, quorum dissimilitudo dissociat amicitias.

Sequitur, absolute, pro Hinc est. Cic. 4. Acad. 78. Illud certe, opinatio & perceptione sublata, sequitur omnium assensionum retentio.

Sequitur videre de eo, quod veteres constituerunt. Paul. in l. Si servum. §. sequitur. ff. de verbo. obligat.

Sequi, Obsequi, Amplecti.

Amicum sequi, Facere quod amico placet, obtemperare illi. Cic. de Amicit. 43. Quare talis improborum consensio, non modo excusatione amicitia tegenda non est, sed potius omni supplicio vindicanda est: ut ne quis concessum putet, amicum bellum patriæ inferentem sequi. Plaut. Merc. 4. 6. 5. suppos. Quicquid complacitum, id sequuntur.

Auctoritatem alicujus sequi. Cic. 2. de Finib. Hujus ego nunc auctoritatem sequens, idem faciam. V. **AUCTORITAS** in **AUGEO**.

Consilia alicujus sequi. Vell. Patern. 2. 72. 3.

Consuetudinem sequi, Facere secundum consuetudinem. Plin. 2. Epist. 6.

Disciplinam philosophorum sequi. Cic. 4. Acad. 7.

Aliquem sequi, Partium ejus esse. Cæf. 3. Bell. Civil. cap. 102. Quicunque ex fuga Pompejum sequerentur, atque in insulam venissent, oppido ac portu recepti erant. i. e. Quicunque fugientium sequerentur Pompejum.

Fidem alicujus sequi. Cæf. 5. Bell. Gall. cap. 20. pr. Ex qua Mandubratius adolescens, Cæsaris fidem sequutus, ad eum in continentem Galliam venerat. V. **FIDES**.

Fidem Populi Romani sequi, Populo Romano fidem servare, non discere a fide. Cæf. 4. Bell. Gall. cap. 21. Cic. 2. de Divin. 17. Quod fidem sequutus amicitiamque populi Romani functus sit officio. Vulgo, *Tenere bonum pro populo Romano*.

Fortunam suam sequi. Liv. 22. 27. pr.

Judicium alterius sequi. Cic. ad Brut. 8. Optimus enim quisque vir, & civis, maxime sequitur tuum judicium, tibi que omnes fortes viri navare operam & studium volunt.

Magistrum sequi. Plin. 5. Epist. 19.

Meliora sequi. Virg. 3. Æn. 188.

Cedamus Phœbo, & moniti meliora sequamur.

Naturam ducem sequi, Facere quemadmodum natura inclinat. Cic. 1. Off. 22. In hoc naturam ducem debemus sequi, & communes utilitates in medium afferre. Idem 1. de Legib. 56. Sed certe ita res se habent, ut ex natura vivere, summum bonum sit: id est, vita modica, & apta virtute perfrui; aut naturam sequi, aut ejus quasi lege vivere; id est, nihil, quantum in ipso sit, prætermittere, quo minus ea, quæ natura postulet, consequatur.

Officium sequi. Cic. 2. de Finib. 68. Tamen ea faciatis, e quibus appareat, non voluptatem vos, sed officium sequi.

Opportunitatem sequi. Cic. 1. Off. 35. Sed credo illos secutos opportunum loci, maxime ne posset aliquando ad bellum faciendum locus ipse adhortari. [i. e. Spectasse loci opportunitatem, vel ea adductos fecisse.]

Promissa vana sequi. Liv. 24. 20.

Sectam, imperium, auspiciumque alicujus sequi. Liv. 29. 27. pr.

Sententiam alicujus sequi. Cæf. 1. Bell. Civil. cap. 2. Inviti & coacti Scipionis sententiam sequuntur. Cic. 2. de Finib. 55. Unde si secutus esset eorum sententiam, qui honesta & recta emolumentis omnibus & commodis anteponebant, nummum nullum attigisset.

Verbum aliquod sequi. Cic. pro Cæcin. 49. Nonne, si verbum sequi volumus,

volumus, hoc intelligamus necesse est, cum detrudi, cui manus afferantur?

Feras sequi, Persequi. Ovid. 2. Met. 498.

Librum lapsum sequi. Plin. Epist. 2. 1. Al. Consequitur.

Sequi, Sectari, Quærere, Appetere.

Compendia temporis sequi. Columel. lib. 9. cap. 4.

Famam sequi. Hor. in Arte Poet. 119.

Gratiam Cæsaris, Cæs. 1. Bell. Civil. pr.

Lites sequi. Ter. Adel. 2. 2. 40.

Matrimonium divitis sequi. Plin. 8. Epist. 18.

Militiam sequi. Cic. pro Muren. 19. Servius hic nobiscum hanc urbanam militiam respondendi, scribendi, cavendi, plenam sollicitudinis ac stomachi, sequutus est.

Quæstum & sumptum sequi. Cic. pro Quint. 94. Non usque eo tamen, ut in capite fortunisque hominum honestissimorum dominantur hi, qui relicta bonorum virorum disciplina, & quæstum & sumptum Gallonii sequi maluerunt.

Ratione sequi voluptatem. Cic. 1. de Finib. 17.

Utilitatem sequi. Cic. de Amicit. 101. Amare autem nihil aliud est, nisi eum ipsum diligere, quem ames, nulla indigentia, nulla utilitate quæsitæ: quæ tamen ipsa efflorescit ex amicitia, etiam si tu eam minus sis sequutus.

Sequo in Activa forma usurparunt veteres, ut testis est Priscianus 8. unde & Insequo. V. Gell. 18. 9.

SEQUENS, entis. Partic. [ἀκολουθῶν, ἐκτρέφον Gl. L. G.] Cæs. 8. Bell. Gall. 50. Anni sequentes.

Sequentia, πείθεσθαι. Gloss. Lat. Græc. [Sic enim scribendum, pro Sequentes, vel certe Sequentia. Nam & ita scribitur in Gloss.]

SEQUUTUS, a, um. Partic. Plin. lib. 13. cap. 22. ad finem, Nero Cæsar claritatem ei dedit initio imperii, nocturnis grassationibus converberatam faciem illinens sibi cum ture ceraque, & sequuto die contra famam cutem sinceram circumferens.

In recentioribus libris plerumque scribitur, Secutus.

SECUTURUS, a, um. Partic. [ἀκολουθῶν] Gloss. Lat. Græc.

SECUNDUS, a, um. Partic. Pass. Tryphoninus in l. penul. D. de curatoribus furioso dandis. Per omnia iudicium testatoris sequendum est. Ulpian. in l. Item videndum. D. de petitione hereditatis. Octaveni sententia sequenda esse videtur.

SEQUUTIO, vel SECUTIO, ōnis. f. Gell. 18. 9. Secta & secutio consuetudine loquendi differunt. Al. Sectio. V. loc.

SEQUUTOR, vel SECUTOR, ōris. m. [ἀκολουθῶν Gl. L. G.] Qui sequitur. Marti tribuit cognomen Apul. 7. Miles. p. 192. Elmenh.

Secutor Gladiatori dictus est, qui cum Retiario pugnabat. Armaturam ejus sic describit Isidorus 18. 55. Secutor, inquit, est ab insequendo Retiarium dictus. Gestabat enim cuspidem & massam plumbeam, quæ adversarii jaculum impediret, ut antequam ille feriret rete, iste superaret. Quem tamen refellit Justus Lipsius, Secutori arma tribuens, gladium, clypeum, & galeam. q. V. Saturn. 2. 7. Sunt qui eundem cum Mirmillone faciunt, sed præter veterum auctoritatem. Acron in illud Hor. 2. Serm. 6. 44. — Thrax est Gallina Syro par. Thrax, inquit, dicebatur gladiator Sequutor. Retiarius Mirmillo. Gallina nomen est gladiatoris. Sed fallitur Acron. Melius Schol. Cruq. Thrax Gallina fuit Secutor, Syrus autem Retiarius, uterque gladiator. De Retiario V. f. l. Dispercit pulcre quatuor genera, ubi pugnam Gracchi Retiarii expressit, Juven. 8. Sat. 200.

Dedecus Urbis habes: nec mirmillonis in armis,
Nec clypeo Gracchum pugnantem, aut falce supina:
Damnat enim tales habitus; sed damnat & odit:
Nec galea faciem abscondit; movet ecce tridentem,
Postquam vibrata pendentia retia dextra
Necquicquam effudit, nudum ad spectacula vultum
Erigit, & tota fugit agnoscendus arena. Dein paucis interjectis,
Ergo ignominiam graviolem pertulit omni
Vulnere cum Graccho iustus pugnare Sequutor. Clypeo Hoplomachi,
Galea Secutoris, Falce supina Threicis armaturam designat. Suet. in Calig. cap. 30. Retiarii tunicati quinque numero gregatim dimicantes, sine certamine ullo, totidem sequutoribus succubuerant, quum occidi juberentur, unus, resumpta fuscina, omnes victores interemit. V. Gladiatori in GLADIUS.

SECUTULEJA, æ. f. Quæ virum sectatur. Petron. cap. 81. Tanquam mulier secutuleja, unius noctis tactu omnia vendidit. [Secutuleja mulier est, Quæ amatorem sequitur, secura fortunarum & famæ. Cujusmodi Eppiam, vel Hippiam, describit Juvenal. Sat. 6. v. 82. seq. & Fabullam Martial. Epigr. 4. 9.]

SEQUELA, æ. f. [ἀκολουθία Gl. L. G.] Scævola in l. Si duo rei. ff. de solut. Ut ubi ei obligationi, quæ sequelæ obtinet locum, principalis accedit, confusa sit obligatio: quoties vero duæ sint principales, &c. Lactant. de Opific. Dei cap. 4. Mors sequela morborum est.

SEQUAX, æcis. Adj. [ἀκολουθῆν Gl. L. G.] Quod aliquid facile sequitur. Plin. in Paneg. cap. 45. Flexiles quamcunque in partem ducimur a principe, atque, ut ita dicam, sequaces sumus. Plin. lib. 11. cap. 37. Sequax natura. Capræ sequaces. i. e. Persecutrices. Servius. Vineta enim sequuntur, & eis plurimum nocent. Virg. 2. Georg. 374.

Curæ sequaces. Lucret. lib. 2. 47.

Flammæ sequaces. Virg. 8. Æn. 412. — sonitumque metumque
Miscebant operi, flammisque sequacibus iras. — h. e. Persecutricibus. Servius.

Hederæ sequaces. Perf. in prol. 6.

Lanæ sequaces. Martial. lib. 13. 57.

Oculi sequaces. Stat. 3. Theb. 500.

Telum sequax. Sil. lib. 15. 723. Quo persequimur hostem.

Undæ sequaces. i. e. Persecutrices. Servius. Virg. 5. Æn. 193.

Materia sequax, pro Inhærentis manibus tractantis, & tenaci. Plin. lib. 11. cap. 2.

Bitumen sequax, Lentum, & quod attactum digitos sequitur, picis vel visci more. Plin. lib. 7. cap. 5.

Mores sequaces. Qui sequuntur cujusque naturam. Lucret. lib. 3. 316. [Flexiles, ceræ instar tractatu faciles, & formam quamvis recipientes. Compar. Plin. lib. 36. cap. 26. Nec est alia nunc materia sequacior, aut etiam picturæ accommodatior. De vitro & similibus loquitur.]

SEQUACITER, Adv. [ἀκολουθῶς] Consequenter. Arnob. lib. 2. adversus gentes, Concludere acutissime syllogismos, ordinare sequaciter inductiones suas. Rufus lib. eodem, Non enim si negemus muscas, scarabæos, & cimices omnipotentis esse opus regis: sequaciter postulandum a nobis est, ut quis ea fecerit dicamus.

SEQUACITAS, ætis. f. Sidon. 4. Epist. 11. Pigra sequacitas.

SEQUITAS, ætis. f. Idem. Gloss. Lat. Gr. Sequitas, παραδεία, σπουδή, ἐπιμέλεια. [Nisi Sequacitas omnino scribendum. Pro Obsequio certe ponit.]

SECTOR, æri. [δῶκα, παρατηρίομαι, ἱπανδραστία, μιμῆσμαι. Gl. L. G.] frequent. Sectari aliquem dicitur, qui eum sequitur frequenter, ut eum possit vel videre vel alloqui. Cic. 6. Verr. 148. Qui illic ejusmodi est, ut eum pueri sectentur, ut omnes, quum loqui cœperit, irrideant. Idem in eund. 4. 169. Is Prætozem circum omnia fora sectaretur. Et pro Muren. 20. Sectari aliquem totos dies. Aliquem pennis sectari. Ovid. 2. de Arte Am. 57.

Sectari aliquem, convenienter sequi, ut fit, quum quempiam in sermonibus, in sententiis, in disciplinis & ceteris factis sedulo, perpetuoque sequimur ac imitamur. Ter. Eun. 2. 2. 31. Sectari jussi. V. Donat. in Phorm. 1. 2. 36.

Sectabar cum discendi gratia. Gell. 3. 17.

Sectari belluas, apros, cervos; Venando persequi, investigare, perquirere, sequi. Plaut. Milit. 2. 2. 23.

Ille mihi abiens ita respondit, se sectari simiam. conf. v. 7. Ter. in prol. Phorm. 6.

Quia nusquam infanum fecit adolescentulum
Cervam videre, fugere, & sectari canes. Virg. 3. Ecl. 75.

Si, dum tu sectaris apros, ego retia fervo.

Leporem sectari. Hor. 2. Serm. 2. 9.

Ad gulam transfert Hor. 2. Serm. 4. 44.

Fecundi leporis fapiens sectabitur armos.

Sectantem lenia nervi deficiunt. Hor. in Arte Poet. 26. i. e. Enervatos versus scribet, qui dat operam ut scribat delicatos.

Aratrum sectari, Pone sequi. Tibull. lib. 2. 3. 7.

SECTOR, ære. Active apud antiquos, teste Prisciano lib. 8. unde Sector Passive, apud Varr. de R. R. 2. 9. 6. Qui vellet se a cane sectari.

SECTATIO, ōnis. f. Tertull. ad Uxor. 1. 6. Homines sectationibus perdere.

SECTATOR, ōris. m. [ἀκολουθῶν] Qui frequenter aliquem consequitur. Cic. pro Muren. 70. Quid opus est, inquit, sectatoribus.

Sectator, Sectæ alicui adductus. Plin. lib. 18. cap. 28. Hoc postea Sextius, e Romanis sapientiæ sectatoribus, Athenis fecit eadem ratione. Gell. lib. 1. cap. 3. Sectatores Philosophiæ.

Apud Hieronymum in libro de Ecclesiasticis scriptoribus videtur Sectator de Discipulo dici, ubi scribit, Tatianum fuisse Justini Martyris sectatorem. Vide præfationem meam in Justini libellos. H. St.

SECTA, æ. f. [ἀρετή, φιλοσοφία, δόγμα, ἀγωγή, Gl. L. G.] Formula disciplinæ, a Sector, ari, vel a Sectus: Græce Hæresis dicitur, unde Sectæ Philosophorum, familiæ & disciplinæ. apud Cic. 1. de Orat. 120. Est autem secta, disciplina, certa quædam disciplinæ formula, factio, studium, ratio vitæ.

Secta in proscindendis agris. Columel. lib. 2. 2. sub fin. Quam vel ut sectam, legemque in proscindendis agris sequantur agricolæ. Al. Secta, vel Scita, legemque.

Secta & ratio vitæ. Cic. pro Cœl. 40. Qui hanc sectam rationemque vitæ re magis, quam verbis, secuti sumus. [Gloss. Latinogræc. Sectum, τὸ ἥθος, Sectam puto emendandum. Ibidem, Sectæ, ἐνδιδασκαλία, Puto ἐν φιλοσοφίᾳ ἡθες.]

Asperima secta. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Immota Catonis secta. Lucan. lib. 2. 381.

Severissima secta. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Exsequi sectam alicujus. Catull. de Bercynth. 61. 15.

Viam & sectam quandam sequi. Cic. 2. de Nat. Deor. 57. Omnis natura artificiosa est, quod habet quasi viam quandam, & sectam, quam sequatur.

Sectam & instituta aliquorum persequi. Cic. 7. Verr. 180. Horum nos hominum sectam atque instituta persequimur.

Sequi sectam aliquorum. Cic. de Clar. Orat. 120. Quo magis tuum, Brute, iudicium probo, qui eorum, id est ex vetere Academia Philosophorum, sectam sequutus es.

SECTARIUS, a, um. Adj. ut, Vervex sectarius, Qui gregem agnorum præcedens ducit. Plaut. Capt. 4. 2. 40.

Qui Petroni nomen induit verveci sectario. Cato de R. R. cap. 150. Menses decem ab coactore relegit porcos sectarios.

SECTACULA, æ. f. [ἀγροσθῖον] dimin. a Secta; quasi Sequela quædam & propagatio. Apulejus Met. 5. Occipiunt sciscitari qualis ei maritus, & unde natalium sectacula proveniret? Ita Colv. p. 80. Sed Elmenh. p. 165. Unde natalium, secta cuja proveniret?

S E R

SER, eris. m. [σῆρ] Vermiculus apud Seres, qui sericum procreat. Bayf. de Re vestiari. cap. 5.

Item nominis Seres nomen singulare. V. SERES.

SERRA, æ. f. [μυχλὸς ὄργανος, Gl. L. G. & G. L.] Instrumentum, quo clauduntur ostia. Juven. 6. Sat. 346.

Pone seram, cohibe, sed quis custodiet ipsos Custodes? Varro de L. L. 6. 6. Nec satis Refarrire ab Serra dictum, id est aperire: hinc etiam Seræ, quibus remotis fores panduntur. [In Gloss. Latinogræc. bis scribitur Seria, mendose opinor.]

Afferere manum est admoveere, quod ea quoque, quæ in terram dimittuntur Seri dicuntur: unde etiam Seræ appellantur, quia foribus admotæ opponuntur, defixæ postibus, quemadmodum ea, quæ terræ inferuntur. Festus.

Dura sera. Tibul. lib. 1. 2. 6.

Rigidæ seræ. Ovid. 1. Fast. 124.

Mille domos claufere seræ. Ovid. 8. Met. 629.

Excutere seram poste. Ovid. 1. Amor. 6. 24.

SERO, ære. a Sera; Claudere. Columel. 6. 38. Feminæ serari & interdum inuri solent. Al. Secari. Mantuan.

Tartaræ serat antra domus.

SERANUS, i. m. [Σειρῆς] Roman. Atiliorum familiæ cognomen, ductum a C. Atilio Serano Regulo: cui, quum suum agrum & araret & fereret, Consulatus a populo Romano delatus est. Unde a ferendo Seranus

nus appellatus est. V. Plin. 18. 3. Virgil. 8. *Æn.* 844. Sil. 6. 62. [Male hunc cum T. Quintio Cincinnato, Cui Dictatura in opere rustico versanti delata est, Servius alique confundunt. Ceterum quum id cognomen in denariis gentis Atiliæ, & vett. lapidibus constanter per a Saranus scribatur, suspicor ab ipsismet antiquis confusis vocabulis, pro Sarano, cui cognomen Saritio dederat, quod farientem eum agellum legati populi Romani invenerint, Seranum posteris fuisse obtrufum, quasi a Serendo ducta appellatione, licet quantitas primæ syllabæ repugnet, unde & plerumque Serranus metri causa scribunt. Sario autem pr. prod. & Sario promiscue scribi solet.]

Seranus, Satira una fuit Varronis, sic inscripta, quod ex agro evocatus esset Seranus, quem ferentem dati honores invenerunt. Turneb. Apud Non. Varro Serrano *ἀπὸ ἀρχαίων* sæpe allegatur.

SERAPÆUM, V. **SERAPIS**.

SERAPHIM, [*σεραφίμ*] vox est Hebraica, pluralis numeri, idem significans quod igniti, candentes, a verbo *שרף* faraph, succendo, uro, exuro, comburo. V. Suid. Numeri 21. Misit Dominus in populum haneasim haferaphim, id est ignitos serpentes.

Significat & certum ordinem Angelorum cælestis hierarchiæ, estque generis, tam masculini, quam neutri. Isajæ 6. Seraphim stabant subter illud. Ibidem, Et volavit ad me unus de Seraphim. Divus Hieronymus ad Furiam: Hæc sunt duo Seraphim ter glorificantia Trinitatem.

SERAPIAS, [*σέρας σεραπίας*] Herba quæ & Orchis dicitur, quod (inquit Diofcorides) ejus radix inter pauca sit utilis. Dicitur & Cynosphorhis, Latine Testiculus canis, quod nomen vulgus retinet. Aetius & Paulus Ægineta Triorchin appellant, a tribus testiculis in radice dependentibus. Plin. lib. 26. cap. 10.

SERAPINUS, V. **SERAPIS** infra.

SERAPION, vel **SARAPION**, [*Σαραπίων ἢ Σαραπίαν*] Ælius dictus, orator Alexandrinus, scripsit ad Adrianum principem Panegyricum: Orationes in genere deliberativo, apud Alexandrinos: item Utrum Platonem jure removerit Homerum a sua Republica: præterea Artem rhetoricam. Auctor Suidas.

Serapion, Pictor cognominatus Rhyparographus, auctor Plin. lib. 35. cap. 10. V. in hac dict.

Serapion, Præful Antiochenus sub Commodio principe, cujus meminit Hieronymus.

Serapion alter Christianus, qui ob elegantiam ingenii Scholasticus meruit cognominari, carus Antonio monacho: scripsit contra Manichæos egregium volumen, & quædam alia: laudatus etiam ob fidei constantiam sub Constantino principe, ut idem Hieronymus auctor est.

Alius item Isidoro soli notus, alias supra modum lucifuga. de quo plura apud Suidam. Forfan idem, quem laudat Pallad. in Lausiaca c. 84.

Serapion, herba Serapias sic vocatur apud Apul. de Herb. cap. 15.

SERAPIS, vel **SARAPIS**, is & idis. f. [*Σεραπίς ἢ Σάραπις*] Serpens; Deus apud Ægyptios, qui apud Græcos Pluto, quem colunt qui Nilum inhabitant. Tacit. 4. Hist. 84. Monitu Serapidis Dei, quem dedita superstitionibus gens ante alios colit. Martial. lib. 9. 30.

Heu quæ lingua filet? non illam mille catastæ

Vincebant, nec quæ turba Serapin amat. Mart. Capella ausus est corripere penultimam, lib. 2.

Te Serapin Nilus, Memphis veneratur Osirin. Reprehensus eo nomine a Lil. Gyraldo. Plin. lib. 37. cap. 5. Apion, cognominatus Plistonices, paulo ante scriptum reliquit, esse etiam in labyrintho Ægypti colosseum Serapin e smaragdo novem cubitorum. Hujus meminit Cic. 3. de Nat. Deor. 47. V. Cæl. Rhodig. lib. 2. cap. 13. **CONFAPIS** & **OSIRIS**. **SERAPICUS**, vel **SARAPICUS**, vel **SERAPINUS**, a, um. Adj. Cæna Serapica, i. e. Sumtuosa. Tertull. Apol. cap. 39.

De Serapinis Ammian. 28. 4.

SERAPÆUM, i. n. [*Σαραπίων*] Templum Serapidis. Ammian. 22. 16.

SERARIUS, a, um. in **SERUM**, i. n.

SERBONIS, [*Σερβωνίς*] Palus est, juxta quam est mons Cassius, teste Herodoto lib. 2.

SEREN, Civitas Arabum non procul a Troglodytis. Plin. lib. 6. cap. 29.

SERENA, [*Σερηνή*] ex Hispania oriunda, uxor fuit Stiliconis, focus Honorii Imperatoris, qui Mariam filiam ipsius, uxorem duxit. Hujus Serenæ laudes eleganti carmine celebravit Claudianus.

Docta Serena. Claud. de concha 3.

SERENUS, a, um. Adj. [*σέρηνος*, *σέρηνος* Gl. L. G. & G. L.] Tempestati proprie tribuitur, significatque Tranquillum, sine nubibus, sine imbre, quod id maxime tempus stationi aptum sit. Plaut. Merc. 5. 2. 35.

Hic Favonius ferenus est, hic Auster imbricus. Hic Siccum significare potest, quod sereno cælo sicca sit maxime tempestas. V. Non. 2. 812.

Ætas serena. Virg. 6. *Æn.* 707.

Cælum ferenum. Martial. lib. 1. 170.

Hiemes serenæ. Virg. 1. Georg. 100.

Lumen ferenum. Lucret. lib. 2. 149.

Lux serena. Virg. 5. *Æn.* 105.

Lux serena & tranquilla ex turbido die. Liv. 1. 16. pr.

Nubes serenæ, Siccæ. Virg. 1. Georg. 461. Nonius 2. 812..

Sidera serena. Lucret. lib. 4. 213.

Tempestas serena. Sueton. Vesp. cap. 10.

Venti fereni. Ovid. 1. Fast. 681.

Ver ferenum. Virg. 1. Georg. 340.

Ad alia item transfertur; ut,

Color serenus, Lucidus, purus. Plin. lib. 9. cap. 35.

Animus ferenus. Ovid. 1. Trist. 1. 39.

Horæ serenæ, Tranquillæ, felices. Sil. lib. 15. 53.

Sed current albusque dies, horæque serenæ. i. e. Vita felix & sine perturbatione.

Pectora facta serena. Ovid. 1. Trist. 9. 40.

Vitam serenam degere. Lucret. lib. 2. 1093.

Nam (pro sancta deum tranquilla pectora pace Quæ placidum degunt ævum, vitamque serenam!)

Doctrina serena. Lucret. lib. 2. 8

Frons tranquilla & serena, pro Læta. Cic. 1. Tusc. 31. Nec vero eadem frons erat, quæ M. Crassi illius veteris, quem semel ait in omni vita risisse Lucilius, sed tranquilla & serena. Martial. 1. 7. 11.

Travitate serena plenus vultus. Lucan. ad Pison. 88.

Prefereno annuere. Martial. lib. 2. 24.

VOL. IV.

Vultu sereno fortis. Hor. 1. Carm. 37. 26.

Vultu ridet fortuna sereno. Ovid. 1. Trist. 4. 27.

Serenissimus, [*σέρηνιστος*, *σέρηνιστος* Gl. L. G.] Plenissimus, ut ita dicam, tranquillitate: non tristis, affabilis, lætus.

Sæpius Principes hoc titulo honorificantur, uti notat Barthius Adv. 143. 3. [Capitolin. in Macrino extr. Serenitati tuæ.]

Serenissimo principi supplicare, dixit Justinianus in l. Imperialis benevolentiae. §. similis vero. De nuptiis lib. 5. C. tit. 4. Sed & si (inquit) non serenissimo principi supplicaverim, &c.

SERENUM, i. n. [*σέρηνος*, *σέρηνος* Gl. L. G.] Serena tempestas. Virg. 1. Georg. 394. Nec minus ex imbris soles, & aperta serena Prospicere.

Caligo in terras nitida resoluta sereno. Sil. 5. 58

Sereno, Ablativus, pro Sereno tempore, cui Nubilo opponitur. Plin. lib. 11. cap. 24. Aranei fereno non texunt, nubilo texunt. Liv. 31. 12. Sereno per diem totum. Sen. Nat. Quæst. 2. 18. Et fereno tonat.

SERENE, Adv. August. de Trin. 8. 9.

SERENITAS, ætis. f. [*σέρηνος*, *σέρηνος* Gl. G. L.] Tranquillitas, claritas. Plin. lib. 10. cap. 67. Salamandra ferentitate deficiens.

Serenitas, & Perturbatio cæli, contraria. Cic. 2. de Divin. 94. Hæc igitur cum sit, tum serenitas, tum perturbatio cæli, estne sanorum hominum hoc ad nascentium ortus pertinere non dicere? quod certe non pertinet.

Mira serenitas cum tranquillitate oriebatur. Liv. 26. 11.

Tranquilla serenitas est. Liv. 2. 62.

Legitur in plurali apud Columel. 3. 1. Vitis imbribus magis, quam serenitatibus, offenditur. [Serenitas tua. V. in Serenissimus supra.]

SERENIFER, æra, ærum. Avien. in Arati Phænomen. 989.

Axe fereniferi descendit sol Aquilonis.

SERENESCO, V. **SERESCO**, infra f. l.

SERENO, [*σέρηνος*, *σέρηνος* Gl. G. L.] ære. Serenum reddere, & clarum. Virg. 1. *Æn.* 259.

Olli subridens hominum sator, atque deorum,

Vultu, quo cælum, tempestatesque feremat. Plin. lib. 2. cap. 6.

de Sole, Atque etiam nubila humani animi feremat.

Domum ferenare largo igne. Lætificare, vel illustrare. Stat. 1. Achill. 120.

Afflatibus vivis ora feremat. i. e. Auræ vitalis afflatu fit lætior. Stat. 2. Theb. 57.

Spem ferenare fronte. Virg. 4. *Æn.* 477.

Consilium vultu tegit, ac spem fronte feremat.

In **SERES** exp. Sereno. H. St. V. **SERES**.

Tristia fronte ferenare. Sil. lib. 11. 369.

SERENATUS, a, um. Partic. [*σέρηνος*] Sil. 12. 637.

Ecce serenato clarum jubar emicat axe.

Phœbus serenatus, pro Placato. Sil. 5. 181.

SERENATOR, oris. m. Jovis cognomentum apud Apul. de Mundo p. 75. Elmenh.

SERES, [*Σέρεις*] Scythiæ Asiaticæ populi, a quibus nobilis illa lana ex arboribus, ex qua fit sericum, advehi dicitur. Hi ex Virgilio, Plinio, Strabone, Solino notissimi sunt. De quibus Marcellinus libro suæ historiæ 23. 6. Agunt (inquit) ipsi quietius Seres, armorum semper & præliorum expertes: utique hominibus sedatis & placidis est otium voluptabile: nulli finitumorum molesti, cæli apud eos jucunda salubrique temperies: æris facies munda, leviumque ventorum commodissimus status, & abunde silvæ subluccidæ: a quibus arborum fetus aquarum asperginibus crebris, velut quædam vellera mollientes, ex lanugine & liquore mistam subtilitatem tenerrimam pectunt: nentesque subtegmina, conficiunt sericum ad usus antehac nobilium, nunc etiam infimorum sine ulla discretione proficiens. Ipsi præter alios frugalissimi, pacatoris vitæ cultores, vitant reliquorum mortalium cœtus: quumque ad cœmenda fila, vel quædam alia transeunt flumen advenæ, nulla sermonum vice, propositarum rerum pretia folis oculis æstimantur: & (ita sunt abstinentes) apud se tradentes genita, nihil ipsi comparant adventitium. Hæc Ammianus Marcellinus. Ceterum ut plurali numero Seres dicitur, ita singulari Ser, hujus Seris. Virg. 2. Georg. 121.

Sub juga jam Seres, jam Barbarus isset Araxes. Sidonius Apollinaris, 5. 43.

Affrysus gemmas, Ser vellera, tura Sabæus. Ex Hermol. V. **SER**. Ad Seras aliquid petere. V. **AD**.

Colorati Seres. Ovid. 1. Amor. 14. 6.

Nobiles vellere Seres. Sen. Thyest. 4.

SERICUS, a, um. Adj. [*σέρηνος*] ab eo quod Seres vocantur. Serica enim est gens Parthis vicina sagittandi arte famosa, a qua & Sericum vocatur, ut ait Acron. Hor. 1. Carm. 29. 8.

Doctus sagittas tendere Sericas. Arcu paterno. h. e. Parthicas.

Hostis Sericus. Propert. lib. 4. 3. 8.

Carpenta Serica. Propert. lib. 4. 8. 23. [Hic sunt Serico obducta.]

SERICUM, i. n. [*σέρηνος*] Id dici potest, quod a Seribus fiebat, & depectebatur ex arboribus ad vestimentorum nobilitatem, ut refert Plin. lib. 6. cap. 17. Unde Virg. 2. Georg. 121.

Velleraque ut foliis depectant tenuia Seres. Vulgus autem nostrum Sericum accepit pro Eo texturæ opere, quod ex bombycum lanificio depecti solet.

Serica variis textilibus. Propert. lib. 1. 14. 22.

An a Bombycinis differant Serica, disputant viri docti. Arborum esse fetum ait Ammian. 23. 6. V. in **SERES**. Alii arboribus depecta agnoscunt, verum non ex arborum natura, sed bombycum opere fieri tradunt. Sic Isidor. 19. 27. Sericum dictum, quia id Seres primi nosterunt. Vermiculi enim ibi nasci perhibentur, a quibus hæc circum arbores fila ducentur. Vermes autem Gr. *βόμβυκες* nominantur. V. plura in Pistisci Lex. Rom. Antiq. Suid. in *Σέρης* & *Σερικός*.

SERICUS, a, um. Adj. [*σέρηνος*] Quod confectum est ex serico: ut, Vestis serica. Plin. lib. 21. cap. 3. i. e. Quas Seres ex bombycino texunt.

Pallia serica. Stat. 3. Silv. 4. 89.

Pulvilli serici. Hor. Epod. 8. 15.

SERICATUS, a, um. aliud Adj. Serica veste indutus. Suet. de Calig. cap. 52. Armillatus in publicum processit, aliquando sericatus & cycladatus. **SERICARIUS**, i. m. Textor sericorum. Julius Firmicus lib. 8. Mathefeds, refert sericarium textorem nasci, qui habuerit horoscopus in 28. parte Aetidis.

SERICOBAPTÆ, m. pl. i. e. Serici tincti, *βάπτω* enim significat tingo. Ee Inde

Inde Baptæ apud Juvenalem dicti, quod faciem fuco illinerent, *μίπαξα* Græcis, nobis sericum dicitur: cuius tinctorum Baphii, *πικρὸ βάπτιον*, quod est tingere. Juven. 2. Sat. 91.

Talia secreta coluerunt Orgiætada

Cecropiam soliti Baptæ lassare Cotytto. Hinc, Baptofericum pallium. Alciatus in l. Baluca. de metal. lib. 11. Cod. V. BAPTÆ.

SERESCO, ēre. per syllabæ detractiōem curtatum, valet Serenescere & siccare. Lucret. 1. 305.

— dispanfæ in sole feresunt.

Significare & hoc verbum potest, In serum abire mutarique, quæ tenuissima pars lactis est; ut si lac ferescere diceret, qua notione accipi in veste non potest: nisi si quis ut caseus exeunte sero siccatur, sic exeunte humore siccari vestem diceret: quam translationem vix probaverim. Probabile est a sero, priore correpta, serenum deductum, a quo & feresco: sed & serum casei est ejus siccatio, & tanquam ferenum cum exit foras. Hæc Turneb. 6. 14. [V. Non. 2. 812. & infra in SERUM, i.

SERGEUS, i. m. Æneæ nauta apud Virg. 4. Æn. 288. Et lib. 5. 121.

Sergeusque, domus tenet a quo Sergia nomen. Nam a Sergesto

Sergia familia fuit, a Cloantho Cluentia. Servius. conf. 1. Æn. 514.

SERGIUS, nom. gentis Ro. Patriciæ, ex qua sunt Sili & Catilinæ, item Fidenates & Planci cognomine. de cuius origine V. dict. super.

SERGIOLUS, i. m. Dimin. Juvenal. Sat. 6. 105.

SERGIUS, a, um. Adj. ut Sergia tribus; legitur apud Alexandrinum lib.

1. Geniil. Dier. cap. 17.

SERIA, æ. f. [οἰνὸχηρα] Vas vinarium oblongum. Liv. 24. 10. Ter. Heaut. 3. 1. 51.

Relevi dolia omnia, omnes serias. Perf. 2. Sat. 11. Columel.

lib. 12. cap. 18. Dolia quoque & seriæ, ceteraque vasa ante quadragesimum vindemiæ diem picanda sunt.

Seriæ oleariæ. Varro 3. de R. R. cap. 2.

SERIOLA, æ. f. dimin. [οἰνὸχηράκιον] Persius 4. Sat. 29.

Seriolæ veteris metuens deradere limum.

SERICARIUS, SERICATUS, SERICOBAPTÆ, SERICUM, SERICUS, V. in SERES.

SERIES, ei. f. [σῆρις, ἐρμῆς, συναφεια, ἀλυσις, ῥαῖς, ἡ ὁρμηθῆς, Gl. L. G.] Ordo & quasi quædam rerum continuata progressio, a ferendo, id est ordinando, dicta. Quintil. 1. 5. Nihil tamen horum, nisi in complexu loquendi, serieque contingit. Plin. lib. 7. cap. 16.

Ordo & series causarum. Cic. 1. de Divin. 125. Fatum autem id appello, quod Græci ἐμπερίων, id est ordinem seriemque causarum. Idem 1. de Nat. Deor. 9. Est enim admirabilis quædam continuatio seriefque rerum, ut alia ex alia annexa, & omnes inter se aptæ, colligatæque videantur.

Series & connexio. Cic. in Partit. 137. Tanta series artis est: & sic inter se sunt pleraque connexa & apta, &c.

Ævi series. Stat. 4. Silv. 3. 145.

Vidi, quam seriem morantis ævi

Pronectant tibi candidæ sorores.

Series historiæ. Val. Max. in Procem. Quis compos mentis domesticæ peregrinæque historiæ seriem, felici superiorum stilo conditam, vel attentiore cura, vel præstantiore facundia traditurum se speraverit?

Series nectens. Cic. 4. Acad. 21. Cetera series deinde sequitur, majora nectens, ut hæc, quæ quasi expletam rerum comprehensionem amplectuntur: Si homo est, animal est mortale rationis particeps. Idem 1. de Legib. 52.

Atra series tuæ vitæ. Ovid. in Ibin, 64.

Immensa series laborum. Ovid. 9. Epist. 5.

Inexplicabiles series. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Innumerabilis annorum series. Hor. 3. Carm. 30. 4.

Longissima series rerum. Virg. 1. Æn. 645.

Longe porrecta viarum series, Viæ longo tractu sternendæ. Stat. 3. Silv. 3. 102.

Evolvare seriem fati. Ovid. 15. Met. 152.

Scribitur & Seria, æ. [Certe in Gloss. Latinogræc. Seriam, Ἀράστην, quod non aliò pertinere videtur.

SERIETAS, V. SERIUS.

SERILLA, vel SERILLA, um. n. pl. [Ἰσριγγὶ παλοῖα] (inquit Festus) Verrius appellari putat Navigia Iſtrica, ac Liburnica, quæ lino ac sparto condentantur, a conferendo & contexendo dicta, quia dicat Pacuvius in Nuptiis,

Nec ulla subfcus cohibet compagem alvei,

Sed futa lino & sparteis serillis. Quum ἀσπαραγκῶς & ficto vocabulo usus sit, pro Funiculis, qui sparto conferuntur. Σπάρτην enim ἀσπαραγκῶς, id est Sero deducitur. hinc Funiculi spartei Græcis ἀσπάρτοι vocantur. V. Voff. Etymol.

SERIO, Adv. V. SERIUS adjectivum.

SERIOLA, V. supra SERIA.

SERIPHOS, i. f. [Σειρῶν] Insula una ex Sporadibus in Ægeο mari: quam notiore fecerunt ranæ, quæ illic, ut ajunt, non coxant, orto inde adagio, Rana Seriphia, in mutos aut taciturnos, Plura Erasmus in Chiliadibus. Plin. lib. 8. cap. 58. Mutæ, inquit, etiamnum sunt ranæ in Seripho insula.

Humilis Seriphos. Stat. 1. Achill. 205.

Parva Seriphos. Juven. 6. Sat. 564.

Plana Seriphos. Ovid. 7. Met. 465.

SERIPHUS, a, um. Adj. [Σειρῶν] ut in illo Themistoclis, Neque enim vel tu, si Athenienſis esses, clarus exstitisses: aut ego, si Seriphus essem, ignobilis. Tacit. 4. Ann. 21. Saxum Seriphium.

SERIPHUM, i. n. [σερίφιον] Genus absynthii, quod & Marinum dicitur. Plin. lib. 27. cap. 7.

SERIS, is. f. [σῆρις] Genus Cichorii. Vocant autem Latini Intybam, sive intybum. Vulgus nostrum *Endiviam*. Varro 3. de R. R. cap. 10. Anſeres pascunt in humidis locis, ubi pabulum ferunt, quod aliquem fructum ferat, feruntque his herbam quæ vocatur feris, quod ea aqua tacta etiam quum est arida, fit viridis. conf. Plin. 20. 8.

SERIUS, [Σειρῶν] Fluvius Cisalpinæ Galliæ, per Bergomatem agrum in Aduam fluens, a quo Vallis Seriona in eodem agro populosa artificiosaque nominata est.

SERIUS, a, um. Adj. [συνεταῖος Gl. L. G.] Quod cum assertione, & non per jocum dicitur. Accius, Vos nugas asseritis, nos seria loquimur.

Nonius, 1. 144. Serium, inquit, triste, & quasi sine risu. V. Voff. Etymol. Plaut. Pœn. 2. 51. Ter. Eun. 3. 3. 7.

Ait rem divinam fecisse, & rem seriam

Velle agere mecum.

Serium opponitur Ludo. Plin. in Paneg. cap. 82. extr. Simul cogito, quum sint ista ludus, & avocamentum hujus: illæ seriæ, & intentæ, & a quibus se in tale otium recipit, voluptates. conf. Voff. l. c.

Serium & Jocosum, contraria. Cic. 1. Off. 103. Ludo autem & joco uti illo quidem licet, sed sicut somno, & quietibus ceteris, tum cum gravibus seriisque rebus satisfecerimus. Ibidem paulo supra. & 134. Ac videat in primis quibus de rebus loquatur: si seriis, severitatem adhibeat: si jocosus leporem. Quintil. lib. 6. cap. 4. Dictorum urbanorum alia seria, alia jocosa, alia media.

Verba seria. Tibul. lib. 3. 7. 20.

Dictu seria. Hor. de Arte Poet. 107.

SERIA, n. pl. [συνεταῖα Gl. L. G.] Ovid. 5. Fast. 341. Hor. 1. Serm. 1. 27. — sed amoto quæramus seria ludo. Virg. 7. Ecl. 17.

Posthabui tamen illorum mea seria ludo.

Joca seriaque cum eo conferre dicimur, Quocum omnia nostra communicamus. Cic. 2. de Fin. 85. Ac quicum joca & seria, ut dicitur, quicum arcana, quicum occulta omnia? Tecum optime, deinde etiam cum mediocri amico. Erasmus.

Laxare seria, Remittere. Perf. 5. Sat. 44.

Vertere seria ludo. Hor. de Arte Poet. 226.

Seria ac jocos celebrare. Liv. 1. 4. Per seria & ludum. Curt. 9. 7. 16.

Seria, Necessaria, Σπυδαῖα, ἀναγκασία, Gloss. Latinogræc.

SERIO, Adv. [συνεταῖος] Sine joco. Plaut. Amph. 3. 3. 9. An id joco dixisti? equidem serio ac vero ratus. Ter. Eun. 3. 3. 22.

Misit porro orare ut venirem serio. Cic. 5. Att. 15. Inde ad Taurum cogitabam, ut cum Mophragene, signis collatis, si possem, serio apparatu &c. Verus exemplar sic habet, Si possem, de seruo tuo deciderem. Al. Decertarem. Plin. lib. 9. cap. 35. Ne serio quidem &c.

Serio rem agere. Liv. 4. 25.

SERIETAS, ætis. f. a Serius; Gravitas. Aufon. 2. Parent. 6. Et gravitas comis, lætaque ferietas. Sidon. 23. 440. Rifus, ferietas, dicacitas.

SERMO, ðnis. m. [λόγος, ὁμιλία, Gl. G. L.] Loquela, a confertis & contextis verbis. Servius, in Virg. 4. Æn. 277. Sermo est confertio orationis, & confabulatio duorum vel plurium. Et in illud Virg. 6. Æn. 160.

Multa inter sese vario sermone ferebant: sic ait, Hinc proprie dictus est Sermo, qui inter duos feritur, & inter utrumque agitur. Cic. de Senect. 28. Sed tamen decorus est sermo senis, quietus, & remissus.

Sermo & Colloquutio. Cic. 1. Fam. 9. Hac me mente fuisse, & Senatus ex me te Cos. audivit, & tu in nostris sermonibus, colloquutionibusque ipse vidisti.

Sermo & Oratio differunt. Est enim Sermo, locutio qua communiter omnes utuntur: Oratio vero proprie oratorum est. Cic. in Orat. 64. Mollis est oratio philosophorum, & umbratilis: nihil iratum habet, nihil invidum, nihil atrox, nihil mirabile, nihil astutum. Itaque sermo potius, quam oratio dicitur. Quamquam omnis locutio oratio est, tamen unius oratoris locutio hoc proprio signata nomine est. Hactenus Cicero. [Gloss. Græcolat. λόγος, ὁμιλία, Dictum, sermo, ratio, verbum, oratio. λόγος ὑποκειμένης, Oratio.]

Sermo de. Cic. de Arusp. Resp. 34. De Alexandrinis video esse sermonem, quem ego non refuto. Idem in Somn. Scip. 17. Quid autem interest ab iis, qui postea nascentur, sermonem fore de te, quum ab iis nullus fuerit, qui ante nati sunt?

Sermonem cum. Cic. in Vatin. 3. Cum Albinovano sermonem, non modo de Sestio accusando, sed nulla unquam de re fuisse, paulo ante imprudens indicasti.

Sermo cum litteris. Cic. 12. Att. 15. extr. Secundum te, nihil est mihi amicus solitudine. In ea mihi omnis sermo est cum litteris.

In sermone. Cic. 12. Fam. 16. Quum mihi in sermone injecisset, se vel le Asiam visere. V. INJICIO.

Eccum tibi lupum in sermone: h. e. De quo loquebamur, adest. Plaut. Stich. 4. 1. 71. Dicitur & Lupus in fabula. V. LUPUS.

Sermo, [ἀσπαραγκῶς] Lingua. Hor. 3. Carm. 8. 5. Doctus sermones utriusque lingue.

Tractare aliquid Græco sermone vel Attico. Cic. 1. de Finib. 1. Græcus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Latialis sermo. V. Latialis, in LATIUM.

Latinus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Patrius sermo. Lucret. lib. 1. 832.

Romanus sermo. Quintil. lib. 2. cap. 14.

Imitatus sermones hominis turdus. V. IMITATOR.

Perhibet se vel nobis nolentibus Latinus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 1. Scribere contra aliquem scito sermone & Attico. Cic. 1. de Nat. Deor. 93.

Affluentia sermonis verbosa. Firmic. lib. 8. cap. 10. Caput & pes sermonis, pro Principio & Fine. Plaut. Afin. 3. 3. 139.

Honos sermonis. Hor. de Arte Poet. 69.

Insolentia sermonis. V. INSOLENS.

Littera sermonis fida ministra mei. Ovid. 3. Trist. 7. 2.

Particeps sermonis. Cic. 3. de Orat.

Accuratus sermo. V. Accuratus in ACCURO.

Amari sermonis homo. Hor. 1. Serm. 7. 7.

Benignus sermo. Hor. 1. Epist. 5. 11.

Blandus sermo. V. BLANDUS.

Brevis sermo. V. BREVIS.

Comis sermo. Tacit. 15. Ann. 48.

Communis sermo. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Concinnus sermo utraque lingua. Hor. 1. Serm. 10. 23.

Credibilis sermo. Ovid. 1. de Arte Am. 467.

Curatus sermo. V. CURO.

Dilucidus sermo. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Distinctus sermo. Quintil. Ibid.

Doctissimus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Horridus sermo. Quintil. lib. 9. cap. 4. Neque ignoro quosdam esse, qui curam omnem compositionis excludant, atque illum horridum sermonem, ut forte effluxerit, modo magis naturalem, modo etiam magis virilem esse contendunt.

Imperitus sermo. Cic. in Orat. 23.
 Iniqui sermones. V. INIQUUS.
 Intentior sermo. V. Intentus, in INTENDO.
 Intimus sermo. V. Intimus, in INTRA.
 Jocofus sermo. Hor. 1. Serm. 10. 11.
 Latus ornatufque sermo. Quintil. lib. 5. cap. 14. Argumenta sermone puro, & dilucido, & distincto, ceterum minime lato, ornatofque putant esse dicenda.
 Longinquus sermo. V. Longinquus, in LONGUS.
 Longus sermo. V. LONGUS.
 Medius ambiguufque sermo. V. MEDIUS.
 Pacificus sermo. Lucan. lib. 3. 305. — duramque viri deflectere mentem Pacifico sermone parant, &c.
 Pedestris sermo, Humilis, non magniloquus. Hor. de Arte Poet. 95.
 Perpetuus sermo. Lucret. lib. 4. 541.
 Politi sermonis mella. Claud. Conf. Mall. Theod. 251.
 Promptus sermo illi. Juvenal. 3. Sat. 73.
 Purus, dilucidus, & distinctus sermo. Quintil. lib. 5. cap. 14.
 Purus & nihil se supra modum extollens sermo. Quintil. lib. 1. cap. 9.
 Quotidianus & in quemcunque etiam indoctorum cadens sermo. Quintil. lib. 4. cap. 2. & Cic. 1. Fam. 1. Cum in sermone quotidiano, tum in senatu, sic egit &c. [Loco pr. est Elocutio, ut in aliis his locis.
 Rectus & secundum naturam enuntiatus sermo. Quintil. lib. 2. cap. 5.
 Tristis sermo. Hor. 1. Serm. 10. 11.
 Truncus sermo. Stat. 12. Theb. 479.
 Vetus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 6.
 Vitiosus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.
 Vulgaris sermo. Quintil. lib. 12. cap. 10.
 Vulgati sermones. Quintil. lib. 3. cap. 6.
 Abrumpere sermonem. Virg. 4. Æn. 388. V. ABRUMPO.
 Abstinerē sermonem de realiqua. V. ABSTINEO.
 Abuti aliquo sermone pro mandatis. V. ABUTOR.
 Accedere ad sermonem. Cic. 2. de Orat.
 Accipere sermonem ab ipsa rerum natura. Quintil. lib. 3. cap. 2.
 Adungere ad sermonem. Cic. 12. Fam. 16.
 Agere aliquid dignum sermone. Hor. 2. Serm. 3. 4.
 Arripere sermonem. V. ARRIPIO.
 Avertere se a sermone. V. AVERTO.
 Averfus sermo a. Quintil. lib. 4. cap. 1. Sermonem a persona iudicis averfum, qui ἀποστροφῇ dicitur, quidam in totum a proœmio submovent.
 Captare sermonem. Ovid. 3. Met. 279. V. CAPTO in CAPIO.
 Celebrare sermone. Cic. pro Cluent. 35. Id multo sermone celebratur.
 Cohæret sermo. V. COHÆREO.
 Conferre sermonem cum aliquo. Cic. 1. Off. 136. Maximeque curandum est, ut eos, quibuscum sermonem conferimus, & vereri & diligere videamur. V. CONFERRO.
 Conficere sermonem. V. CONFICIO.
 Copulare sermonem cum aliquo. V. COPULO.
 Crebrescit sermo. Virg. 12. Æn. 222.
 Declament medio sermone disert. Ovid. 2. de Arte Am. 507.
 Dies deficiens sermoni. Ovid. 5. Trist. 13. 28.
 Defugere sermonem. Cæf. 6. Bell. Gall. 12. Aditum sermonemque defugiunt.
 Delabi in aliquem sermonem. Cic. 1. de Orat. 96. Insperanti mihi, inquit, & Cottæ, sed valde optanti utrique nostrum cecidit, ut in istum sermonem, Crassæ, delaberemini.
 Detinuit sermone diem. Ovid. 1. Met. 683.
 Devenire sermonem in alienas manus. Cic. 1. Att. 13.
 Dispersus sine ullo certo auctore sermo. Quintil. lib. 5. cap. 1.
 Dissipatus sermo. Cic. pro Flacc. 14.
 Datus sermo per civitatem, Diffusus, diffeminatus. Liv. 2. 2.
 Dare sermonem alicui, pro Dare causam obloquendi. Cic. 9. Fam. 3.
 Dabimus sermonem iis, qui nesciunt, nobis, quocunque in loco simus, eundem cultum, eundem victum esse. Budæus.
 Dare aliquem testem sermoni. Ovid. 1. Amor. 8. 21.
 Ducere sermonem alicunde. Cic. in Brut. 21. Nempe igitur hinc tum Pomponii ductus est sermo.
 Emanat sermo. V. EMANO.
 Excitare sermonem. Cic. 8. Fam. 10.
 Exhaustiri sermonem. Cic. 1. Q. frat. 1.
 Exprimere sermonem. Cic. 9. Att. 18. Meumque sermonem expressum statim mittam.
 Exsequi sermonem cum aliquo, Verba facere, loqui. Plaut. in Trin. 2. 2. 5. — nolo ego cum improbis te viris,
 Gnate mi, neque in via, neque in foro ullum sermonem exsequi. i. e. Ulla verba facere.
 Facere sermonem. V. FACIO.
 Fremebant superi sermone vario. Ovid. 9. Met. 418.
 Habere sermonem. Cib. de Senect. 30. Cyrus quidem apud Xenophontem eo sermone, quem habuit moriens.
 Habere sermonem cum. Idem de Amicit. 3. Itaque tum Scævola, cum in eam ipsam mentionem incidisset, exposuit nobis sermonem Lælii de amicitia, habitum ab illo secum, & cum altero genero C. Fannio, M. F. paucis diebus post mortem Africani.
 Habere sermonem per biduum. Quintil. in proœm. lib. 1.
 Habere multum sermonem de aliquo. V. MULTUS.
 Habuit primus annus de hac reprehensione plurimum sermonis. Cic. 1. Q. frat. 1.
 Incidit sermo, &c. V. INCIDO.
 Incidere in sermonem aliquem fortuito. Cic. 1. de Orat. III. V. INCIDO.
 Inceptus sermo. Virg. 6. Æn. 470.
 Increbuit sermo. V. INCREBESCO.
 Inferre sermonem delicatum in, &c. V. INFERO.
 Inferre sermonem de re aliqua. V. INFERRO.
 Injicere sermonem, & injicere in sermone. Cic. 12. Fam. 16.
 Innuare se familiariter in sermonem aliquem. V. INSINUO.
 Instituire sermonem cum aliquo. Cic. 2. de Orat. 296.
 Intercipere medium sermonem. V. INTERCIPIO.
 Interrumpere sermonem, vide INTERRUPO. H. St.
 Interesse sermoni alicui. Cic. 11. Fam. 7. pr.

Labare sermone. V. LABO, Ære.
 Legere sermonem alterius. V. LEGO, Ære.
 Manare sermonem. Cic. pro Corn. Balb.
 Mittere sermonem. Cic. 3. de Orat.
 Moritur sermo. V. MORIOR.
 Ordiri sermonem. Cic. 1. de Orat. 98.
 Oritur sermo ab iis. V. ORIOR.
 Oritur sermo de re aliqua. Hor. 2. Serm. 6. 71.
 Percrebruit omium sermone. V. PERCREBRESCO.
 Perferre sermonem alicuius ad aliquem. Cic. 1. Fam. 9.
 Pervagatus sermo. Cic. pro Milon. 29.
 Probare aliquid largo sermone. Lucret. lib. 5. 156.
 Producere sermonem. Cic. in Somn. Scip. 17.
 Profari medio viri sermone. Sil. lib. 6. 295.
 Quærere sermonem. Ter. Eun. 3. 3. 10.
 — accumbere
 Mecum, mihi sese dare, sermonem quærere.
 Referre sermones aliquorum. Cic. 1. Fam. 9.
 Refrigerare sermonem. Cic. 3. Fam. 8.
 Relinquere verba imperfecta sermonis. Ovid. 1. Trist. 3. 69.
 Replere sermone populum. Virg. 4. Æn. 189.
 Hæc tum multiplici populos sermone replebat.
 Reprimere sermonem. Cic. 3. Fam. 8.
 Requiritur sermone amissos focios. Virg. 1. Æn. 221.
 Refringere sermonem. Cic. 13. Att. 10.
 Rumpere sermone silentia. Ovid. 1. Met. 208.
 Sedare sermonem. Cic. 13. Att. 10.
 Serebant multa inter sese vario sermone. Virg. 6. Æn. 160.
 Subire sermonem. Cic. 11. Att. 6.
 Sum. ut, In sermone omnium esse. Cic. 10. Philipp. 14. Erat enim in desiderio civitatis, in ore atque in sermone omnium.
 Sermo est omnibus. Plaut. Pseud. 1. 5. 4.
 Sermo est mihi apud deos. Cic. 2. de Legib. 41. Tamen quoniam mihi sermo est apud deos, nihil reticebo. Locus obscurior.
 Plurimus ei de honesto ac bono sermo sit. Quintil. lib. 2. cap. 2.
 Multi sermonis sunt ista. Cic. 7. Att. 3. Sed hæc coram: nam multi sermonis sunt.
 Multus est sermo me iudicium jam de causa publica fecisse. Cic. 7. Att. 12.
 Sermo est eum reginam amare, &c. Plin. lib. 35. cap. 11.
 Suscipere sermonem. Quintil. lib. 2. cap. 15.
 Extendere noctem æstivam benigno sermone. Hor. 1. Epist. 5. 11.
 Trahere noctem vario sermone. Virg. 1. Æn. 752.
 Venire in sermonem hominum. Cic. 6. Verr. 13. In sermonem hominum atque in tantam vituperationem veniret.
 Versantur aures in pervagato sermone civitatis. Cic. pro Milon. 13. An vero Iudices, vos soli ignoratis? vos hospites in hac urbe versamini, vestrae peregrinantur aures, neque in hoc pervagato civitatis sermone versantur? Vitarē sermonem. Cic. 9. Fam.
 Utendumque plane sermone, ut nummo, cui publica forma est. Quintil. lib. 1. cap. 6.
 Sermo, pro Dialogo, ut Platonis sermo. H. St. V. Orat. Cic. 23.
 Sermones pl. pro Colloquio plerumque, vel Repetito sermone, nonnunquam Rumore. Virg. 6. Æn. 535.
 Hac vice sermonum, roseis Aurora quadrigis, &c.
 In sermonibus. Plaut. Trin. 1. 2. 62. Cic. 1. Att. 16. Usque eo ut nostri isti commissatores conjunctionis, barbaruli juvenes, illum in sermonibus Cn. Ciceronem appellant.
 Compositi sermones ad coarguendos qui contra disputant, a Græcis ἐλεγμικοί vocantur. Quintil. lib. 2. cap. 15.
 Compositi ad præcipiendum sermones, qui διδασκαλικοί appellantur. Quintil. lib. 2. cap. 15.
 Sermonibus de industria compositis excipi, ex Livio. Vide EXCIPIO. H. St.
 Fideles sermones, Quibus fides haberi debet. Catul. Argon. 62. 144.
 Fortuiti sermones. Tacit. 4. Ann. 68.
 Multiplices varique sermones. Cic. in Orat. 12. Solebant Academici de rebus omnibus in utramque partem disputare: atque ideo sermones eorum Cicero multiplices & varios appellat.
 Obscæni sermones. Hor. 2. Epist. 1. 127.
 Otiosi sermones. Quintil. lib. 1. cap. 12.
 Sinistris sermonibus aliquem carpere. i. e. Maledicis, & iniquis. Plin. 1. Epist. 9. ad Fundanum, Nemo me apud quenquam sinistris sermonibus carpit: neminem ipse reprehendo.
 Cedere sermones. Ter. Heaut. 2. 3. 1. Interea dum sermones cedimus, illæ sunt reliquæ. h. e. Dum sermones miscemus, dum colloquimur.
 Putant figuram dicendi ortam esse a crebra inter loquentes verbi iteratione. Sunt qui Cædimus scribant. [Recte. V. CÆDO.
 Commeant sermones. Tacit. 2. Ann. 28.
 Communicare sermones. Cic. 2. de Invent. 144.
 Confundere sermones in unum. V. CONFUNDO.
 Deferre sermones de aliquo ad aliquem. Cic. 3. Fam. 8.
 Dictare in sermonibus. Cic. 1. Fam. 9. ad fin. Al. Dictitare rectius.
 Differre sermonibus. Divulgare. Liv. 34. 49. Qui male commissam libertatem pop. R. sermonibus distulerint.
 Divulgare sermonibus rem aliquam. V. DIVULGO.
 Effugere sermones. Cic. Cujus frater germanus sermones iniquorum effugere potuit.
 Erumpunt sermones in nomen alicujus. Cic. 1. ad Q. frat. 2. 1.
 Ferre sermonibus aliquid. Liv. 4. 5. extr.
 Jacere sermones. Tacit. 4. Ann. 68. Latariis jacere fortuitos primum sermones.
 Jactis sermonibus iræ intumescere. Stat. 1. Theb. 411.
 Imbuere aures alicujus honestis sermonibus. Tacit. 4. Hist. 7.
 Incidere nobis varii sermones. Catul. de Vario 10. 5.
 Lacerare sermones. V. LACERASSO.
 Mittere aliquem in fabulas & sermones. Quintil. Declam. 14. p. 301. Burm.
 Moveri sermonibus alicujus. V. MOVERO.
 Obmutescere sermones. Cic. Denique etiam de sermonibus hominum, nisi obmuterint.
 Perferuntur sermones. V. PERFERO.
 Perferibere sermones. 1. Q. frat. 2. 1.

- Pervulgari sermonibus. Cic. pro Coel. 69. Audita, & pervulgata, & percrebrata sermonibus res est. Al. Audita & percrebrata emendatius.
- Referre sermonibus. Cic. pro Rabir. Post. 40.
- Serere sermones. V. SERO, fevi.
- Sustinere. Cic. 15. Fam. 14. Absens hominum sermones facilius sustinebis.
- Vapulare sermonibus. Cic. 2. Att. 14.
- Verberata aures sermonibus. Tacit. in Vita Agric. 41.
- Ufurpare sermonibus crebris. Cic. pro M. Marcel. 5.
- SERMUNCULUS**, i. m. dimin. [*λερίδιον*] Cic. 13. Att. 10. Sermunculum enim omnem aut restringit, aut fedarit. Plin. 5. Epist. 8. Ut sermunculis etiam, fabellisque ducantur. Cic. pro Deiot. 35. Nonne intelligis, Cæsar, ex urbanis malevolorum sermunculis, hæc ab istis esse collecta?
- SERMONALIS**, e. Adj. Tertull. in Prax. cap. 5. Non sermonalis, sed rationalis Deus.
- SERMONOR**, ari. Gell. lib. 17. cap. 2. Sermonari rusticus videtur, sed rectius: sermocinari crebrius est, sed corruptius. Hæc ille.
- SERMOCINOR**, [*σμιλέω* Gl. L. G. & G. L.] ari. Loqui, colloqui. Plin. lib. 10. cap. 42. Super omnia humanas voces reddunt, psittaci quidem etiam sermocinantes. Cic. 2. de Invent. 54. Et quibus in rebus homines in consuetudine scribendi aut sermocinandi eo verbo uti soleant, considerabitur. Idem 3. Verr. 138. Respondit illa, ut meretrix, non inhumane: libenter ait se esse facturam, & se cum isto diligenter sermocinaturam: reverti jubet.
- SERMOCINANTER**, Adv. Sidon. 8. Epist. 6. Sermocinanter horas extrahere.
- SERMOCINATIO**, ōnis. f. [*ἀλεξιλογία* Gl. L. G. & G. L.] Quintil. lib. 9. cap. 2. Sermones hominum assimilatos dicere *διαλόγους* malunt, quam quod Latinorum quidam dixerunt sermocinationem.
- Sermocinatio quidem levi de re, sed a Latine Linguae studio non abhorrens. Gell. 19. 8.
- SERMOCINATRIX**, tris. f. [*καθομιλήτης*] Quintil. lib. 3. cap. 4. Quam fane permittamus dicere sermocinatricem.
- SERMYLIA**, æ. f. [*Σερμυλία*] Civitas in Sithonia Macedonia. Herodot. lib. 7.
- SERO**, ære. V. SERRA.
- SERO**, sēvi, sātum, [*σπείρω* Gl. L. G. & G. L.] ēre. Seminare & plantare significat. Plin. lib. 12. cap. 3. Qualiter omnia transitura longius, feri arctissime, transferrique meminisse convenit. Cic. 1. Tusc. 32. Serit arbores, quæ alteri sæculo profint. Virg. 2. Georg. 433.
- Et dubitant homines ferere, atque impendere curam.
- Manu ferere. Cæf. 3. Bell. Civil. 44. Multaque erant intra eum locum manu fata. [Ut manu facta. V. MANUS.]
- Densa ferere. Virg. 2. Georg. 275.
- Fruges ferere. Tacit. 14. Ann. 38.
- Hordea campis ferere. Virg. 1. Georg. 210.
- Vitem ferere, Plantare. Columel. lib. 3. cap. 20.
- Pisces ferere. Plin. lib. 9. cap. 17.
- Serere, per translationem. Liv. 21. 10. Incusaverat, bella ex bellis feri, ne pace unquam frui plebs posset.
- Bella sermonibus ferere. Liv. 4. 5. extr. Si hæc impedit aliquis, ferite sermonibus, & multiplicata fama bella. Alia exemplaria habent, Ferte.
- Certamina ferere. Liv. 27. 12. Annibal turmatim per equites, peditumque jaculatores levia certamina ferens, casum universæ pugnae non necessarium ducebat.
- Certamina ferere cum aliquibus, Movere lites & dissensiones. Liv. 2. 1.
- Colloquia cum aliquo ferere, Colloqui. Liv. 24. 31. Quæ licentia Cretensium esset rogantes ferendi colloquia cum hoste, i. e. Verba faciendi. Sic cap. 32. & lib. 34.
- Crimina ferebant in Senatum, optimateque. Liv. 24. 23. extr.
- Curas Erycina ferens in pectore. Catull. 62. 72.
- Discordias ferere. Liv. 3. 40.
- Fabulam ferere argumento. Liv. 7. 2. pr. Aliter 38. 56.
- Lites ferere. Plaut. Pœn. 3. 2. 10.
- Mentionem alicujus rei ferere ad vulgus sermonibus occultis. Liv. 3. 43. pr.
- Negotium ferere. Plaut. Most. 5. 1. 51.
- Prælium ferere. Tacit. 5. Hist. 11.
- Rumores varios ferere. Virg. 12. Æn. 228.
- V. SUBSERO. H. St.
- Sermonem ferere. Locutio est Plauto usitata & frequens: & a ferendo Sermo declinatum esse Varro censet. V. Sermo. Plaut. Caf. Quæ hujus similes sermones ferunt. Idem Curc. 1. 3. 37.
- Quod quidem mihi pollutus virgis servos sermonem ferat? Turneb. conf. in Aulul. 4. 5. 7. Sciopp. & SERO, vi.
- Sermonibus occultis ferere aliquid. Liv. 7. 39. conf. Mentionem, paulo ante.
- Vulnera ferere. Lucret. lib. 5. 1289.
- Seritur, Imperf. Plaut. Epid. 2. 2. 80.
- Mihi istic nec feritur, nec metitur: nisi ea quæ vis, nolo. Adag.
- V. METO, ēre.
- SERRANDUS**, a, um. Partic. [*φειδανός*] ut, Arva ferenda. Tibul. lib. 2. 3. 8.
- SÆTUS**, a, um. aliud Partic. [*σπαρείς* Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 12. cap. 1. Sætæ platani regenerare vitium.
- Frumenta fata. Virg. 3. Georg. 176.
- Messes fata. Virg. 8. Ecl. 99.
- Satus, Genitus. Virg. 2. Æn. 540.
- At non ille, fatum quo te mentiris, Achilles.
- Satus Anchisa. Virg. 7. Æn. 152.
- Genitore Lucifero satus. Ovid. 11. Met. 271.
- Satus & creatus. Cic. 1. Tusc. 118. Non enim temere nec fortuito fati & creati sumus.
- Animi fati & quasi sparsi. Cic. de Univerf. 35.
- Ætas aurea fata est prima. Ovid. 1. Met. 89.
- SATA**, ōrum. n. pl. [*σπαράει* Gl. L. G.] pro Segetibus. Virg. 1. Georg. 111.
- Quique fati largum cælo demittitis imbrem. Quintil. lib. 8. in proem. Et velut læto gramine, fata strangulant.
- Dare stragem fati, & ruinas arboribus. Virg. 12. Æn. 454.
- Sternit torrens fata læta. Virg. 2. Æn. 306.
- Tollent animos fata. Virg. 2. Georg. 350.
- Urere fata. Virg. 4. Georg. 331.
- SATIO**, ōnis. f. [*σπαράει* Gl. L. G. & G. L.] Serendi actus, quod & Satus. Cic. de Univerf. 35. Post autem eam sationem, diis, ut ita dicam, junioribus permittit, ut corpora mortalia effingerent. Cic. 5. Verr. 44. Ne, si tempus sationis præterisset, granum in provincia Sicilia nullum haberemus.
- Specimen sationis. Lucret. lib. 5. 1360.
- Optima vinetis satio est, quum, &c. Virg. 2. Georg. 319.
- Perpetua atque æquabilis satio. Cic. 5. Verr. 112. V. PERPETUUS.
- Jugera sationum suarum profiteri. Cic. 5. Verr. 38.
- SATUS**, ūs. m. [*σπαράει*] Plin. lib. 17. cap. 17. Quapropter de talearum fatu nunc dicendum est. i. e. Plantatione. Cic. de Senect. 52. Quid ego vitium ortus, satus, incrementa commemorem?
- Conceptus, & satus animalium. Cic. 1. de Divin. 93. Ob eandem causam multa inusitata partim e cælo, alia ex terra oriebantur: quædam etiam hominum pecudumve conceptu & fatu.
- Genitalis satus. Lucret. lib. 4. 1227.
- Cæli satus, & terræ conceptus. Cic. de Univerf. 35. Oceanum, Salaciamque cæli fatu, terræque conceptu generatos, editosque memoremus.
- Humanus satus. Cic. 2. de Divin. 93. Herbam autem asperam, credo avium congestu, non humano fatu.
- Hercules Jovis fatu editus. Cic. 1. Off. 118.
- A primo fatu. Cic. 5. de Finib. 65.
- Satus accipere. Cic. 2. Tusc. 13. Cultura autem animi Philosophia est, quæ extrahit vitia radicitus, & præparat animos ad satus accipiendos.
- Primus satus. Cic. 5. de Finib. 65. Et ipsa caritas generis humani, quæ nata a primo fatu, quo a procreatoribus nati diliguntur.
- Vitalis satus. Plin. lib. 13. cap. 4.
- SATOR**, ōris. m. [*σπαράει* Gl. L. G. & G. L.] Qui ferit, aut plantat. Varr. 1. de R. R. cap. 45. Idque ita esse docent silvestria, ad quæ sator non accessit. Columel. lib. 3. cap. 15. Satoris officium est primum, &c. Sator cælestium, Creator, genitor. Cic. 2. Tusc. 21.
- Videte cuncti (dii,) tuque cælestium sator, Jace, obsecro, in me vim coruscum fulminis.
- Sator mundi, Janus. Martial. lib. 10. 28.
- Omnium rerum sator & feminator mundus. Cic. 2. de Nat. Deor. 86.
- Hominum sator atque deorum. Virg. 1. Æn. 258.
- Divum sator, Juppiter. Propert. lib. 4. 2. 55.
- Sator litis, per translationem, Qui licem disseminat & creat, vel litis causa est. Liv. 21. 6.
- SATORIUS**, a, um. Adj. [*σπαράει*] Quod ad satores pertinet: ut, Trimodiæ satoriæ. Columel. 2. 9.
- SATIVUS**, a, um. [*σπαράει* Gl. L. G.] aliud Adj. Quod feritur: sive plantatur & excolitur: cui contrarium est Agrestis. Plin. lib. 15. cap. 7. Eadem ratio & in sativa myrto.
- Sativum tempus, Sationi aptum. Plin. lib. 19. cap. 8.
- SEMEN**, inis. n. [*σπέρμα*, *σπαράει* Gl. L. G.] a Sero, feris, quasi Serimen, ut vult Voss. notæ significationis. Columel. lib. 1. cap. 7. Et cetera pecora mala pascunt, nec industrie terram vertunt, longeque plus imputant feminis jacti, quam quod severint.
- Semina, Fruges. Plin. Paneg. cap. 30. pr. Ægyptus alendis, augendisque feminibus ita gloriata est.
- Pinguia femina. Hor. Epod. 16. 55.
- Abire in semen. Plin. lib. 21. cap. 11. conf. Exire.
- Committere femina fulcis. Virg. 1. Georg. 223.
- Differere femina in areas. Columel. lib. 11. cap. 3. 31. Al. Differre.
- Data femina rudi humo. Ovid. 5. Met. 646.
- Eruiere rostro femina. Ovid. 15. Met. 112.
- Exire in semen. Plin. lib. 19. cap. 6. conf. Abire.
- Jactare semen. V. JACIO.
- Ingerere semen folo. V. INGERO.
- Mandare femina terræ. V. MANDO, ære.
- Mittere rude semen in ignotam humum. Ovid. 3. Trist. 8. 2.
- Mollit humus femina valido præincta veneno. Ovid. 7. Met. 123. De dentibus serpentis, quos Cadmus feminaverat.
- Perceptum semen. Ovid. 11. Met. 144.
- Permisto femine constant omnia. Lucret. lib. 2. 585.
- Reddere semen. Plin. lib. 16. cap. 26.
- Spargere femina per arva. Ovid. 12. Epist. 45.
- Spargere femina frustra. Quintil. lib. 2. cap. 9.
- Turgescere semen in agris prima Ceres docuit. Ovid. 3. Amor. 10.
- Verfata Cerealia femina terra. Ovid. Rem. Amor. 173.
- Vitiata femina. Ovid. 5. Met. 480.
- Semina, dicuntur etiam de virgultis & furculis. Virg. 2. Georg. 354.
- Seminibus positis, superest deducere terram
- Sapius. Ibid. 2. 14.
- Pars autem posito surgunt de femine: ut altæ Castanæ. Columel. lib. de arboribus cap. 2. extr. Si compluribus vindemiis eundem tenorem servaverint, ejusmodi vitibus lecta femina multum bonumque vinum præbeant. Ibid. cap. 1. Semina appellat furculos depactos, qui quum radices egerunt, in vineam transferuntur. Idem lib. 5. cap. 10. Arbores & femina cum radicibus Autumno ferito. V. Non. 6. 53.
- Oleagineum semen. V. Oleagineus in OLEA.
- Ordinaria femina. V. Ordinarius in ORDO.
- Deponere femina. Columel. lib. de Arboribus cap. 20. Quum femina depones, dextra sinistraque usque in inum scrobem fasciculos farmentorum brachii humani crassitudine demittito.
- Semina, pro Surculis qui inferuntur arbori, des Greffes. Columel. lib. 5. cap. penult. Surculos sic inferito, ut semipede, nec amplius de arbore exstant: supra deinde muscum imposito, & ita ligato, ne pluvia dilabatur. Quosdam tamen magis delectat in trunco arboris locum feminibus terra facere, insectasque partes tenui scalpello levare, atque ita furculos aptare. Paulo post, Surculos utraque parte derafos demittito, sic ut librum feminis libro arboris æqualem facias.
- Semen, Cujusvis rei prima origo, & principium, ut Semine ab ætherio equi. Virg. 7. Æn. 281.
- Concepta femina arietis. Ovid. 4. Fast. 771.
- Cælesti fumus omnes femine nati. Lucret. lib. 2. 990.
- Dissona partu femina. Claud. 2. in Eutrop. 42.

Divinum semen. Ovid. 1. Met. 78.
 Flammæ abstrusa femina in venis filicis. Virg. 6. Æn. 6.
 Semina limus habet virides generantia ranas. Ovid. 15. Met. 375.
 Semen, per translationem, significat Auctorem alicujus rei, & eum a quo quid ortum est. Cic. 2. Philipp. 55. Ut igitur in feminibus causa est arborum & stirpium, sic hujus luctuosissimi belli semen tu fuisti.
 Semen urbanitatis. Cic. 7. Att. 2. Veni igitur, quæso, ne tamen semen urbanitatis una cum Rep. intereat. Idem 5. de Fin. 18. Quorum similia sunt prima in animis, quasi virtutum igniculi & femina.
 Nequitia femina languidiora. Ovid. 3. Amor. 4. 10.
 Probationum femina spargere. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Semen alicujus, pro Genere. Sueton. in Calig. cap. 25. Nec ullo firmiore indicio sui feminis esse credebatur, quam feritatis.
 Generoso femine implere uterum. Ovid. 9. Met. 280. al. Germinare.
 Impia femina ferre utero. Ovid. 10. Met. 470.
 Inclyta femina trahere. Sil. lib. 13. 30.

— inclyta namque

Semina ab OEnei ductoris stirpe trahebat.
 Mortale semen. Ovid. 3. Met. 105.
 Virile semen. [σπέρμα] Lucret. lib. 4. 1203.
 Veterino femine partum genus. Lucret. lib. 5. 863.
 Semen etiam apud Latinos est Genus quoddam frumenti, quod a Græcis Zea dicitur. Plin. 18. 8. pr.

SEMINIUM, i. n. Aliud Semen, aliud Seminum quibusdam esse videtur, nisi forte bis idem, Æschyli more & Homeri, locutum Lucretium opinamur, quum dixit, lib. 3. 764.

Sinon certa suo cum femine seminioque
 Vis animi pariter crescit cum corpore quoque. Quod sane non censent, fatiusque putant ista distingui, quæ origine & propinquitate orationis videntur coherere & eadem esse. Esse igitur Semen credunt illam Materiam genitalem, unde animalia oriuntur, plantæque, resque inanimæ, si quis Elementa earum Semina vocare velit: at Seminum, Sobolem esse dicunt ipsam & fetum. Id adeo ex eo sciri posse existimant, quod Seminum leonum Lucretius dicit, leonum Sobolem & genus indicans, 3. 742.

Denique cur acris violentia triste leonum
 Seminum sequitur. Seminum tamen apud Plautum Semen est, Mil. 4. 2. 68.

Dixi hoc tibi dudum, & nunc dico, nisi huic verri affertur merces,
 Non, hic suo seminio quamque porculenam impartiturus est.
 Quamquam & pro Prole intelligi posset. Et apud Lucretium, 3. 746.

Hæc aliquo tunc seminio graviore coorta est. Atque vocabulum videtur rusticum fuisse, ut e Varrone de R.R. 2. 6. apparet, & Lucretius duobus verbis idem elocutus est, quum Semen & Seminum posuit. Hæc Turnebus.

Seminum, Seminis lucrum. Plaut. Rud. Venundatur merces non hoc suo seminio. [Error videtur. Porro, sic Femem & Feminum dicebant.]

SEMINALIS, e. Adj. [σπέρματις] Quod ad sementem faciendam pertinet. Columel. lib. 11. cap. 2. Vicinæ pabularis modios septem vel octo, vicinæ feminalis modios quinque vel sex. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. ult.

SEMINARIUM, i. n. [σπέρμαριον, σπέρμαριον] Gl. L. G. Locus subactus, in quo femina aut vitium aut arborum panguntur: ut quum ad certam quantitatem excreverint, in vinetum vel arbutum vel pomarium transferantur. Columel. lib. de Arboribus, cap. 1. Qui vineam vel arbutum constituere volet, feminaria prius facere debet: sic enim sciet cujus generis vitem positurus sit. Idem lib. 5. cap. 6. Operam dabit, ne emortuis arboribus rareseat, ac primam quamque senio aut tempestate afflictam summoveat, & invicem novellam sobolem substituatur. Id autem facile consequi poterit, si ulmorum seminarium paratum habuerit. Varro 3. de R. R. cap. 16. Quidam thymum contundunt in pila, & diluunt in aqua tepida: ea conspergunt omnia feminaria consista apium causa. Idem lib. 1. cap. 29. In primo intervallo inter Favonium & Æquinoctium verum hæc fieri oportet, Seminaria omne genus ut ferantur, putari in primis, circum vites ablaqueari, &c. Cato R. R. cap. 46. Seminarium ad hunc modum facito: Locum, quam optimum & apertissimum & iteratissimum poteris, & quam simillimum genus terræ eæ, ubi femina positurus eris, & uti ne nimis longe femina ex seminario ferantur, eum locum bipalio vortito, delapidato, circumque sæpito bene, & in ordine serito, in sequequidem quoquo versum taleam demittito, opprimitoque pede: si parum deprimere poteris, malleo aut mateola adigito: digitum supra terram facito femina emineant: fimoque bubulo summam taleam oblinito, signumque apud taleam apponito, crebroque farrito. Si voles cito femina crescant, ad eundem modum alia femina serito.

Seminarium, per translationem, in bonum & malum, pro Origine, & eo, unde alterutrum dependet. In malum. Cic. 2. in Catil. 23. Qui nisi exeunt, nisi pereunt, etiam si Catilina perierit, scitote hoc in Republica seminarium Catilinarium futurum. [Rectius Catilinarum.]

Fons & seminarium triumphorum, In bonum. Cic. in Pison. 67. Ex illo fonte & seminario triumphorum, quum arida folia laureæ retulisses, quum ea abjecta ad portam reliquisti, tum tu ipse de te sententiam tulisse videris, tum judicium pronuntiavisti.

Principium urbis, & seminarium Reipub. Cic. 1. Off. 54. Id autem est principium urbis & quasi seminarium Reip.
 Bellatricem illam viris armisque nobilem Hispaniam, illam seminarium hostilis exercitus, illam Hannibalis eruditricem. Flor. 2. 6. 38.

SEMINOSUS, a, um. Adj. ut, Cucurbitæ feminosæ, feminibus abundantes. Auctor Carm. 51. Iambici, cujus inter Priap. initium est, Quid hoc negotii est? v. 17.

Nec feminosas ad cucurbitas quenquam,
 Ad ocimumve, cucumeresve humi fufos
 Venire credo, sessilesve lactucas.

SEMINO, [σπείρω, σπέρνω] are. Semen in terram projicere. Columel. lib. 2. cap. 9. Seminari debet hordeum post Æquinoctium. Seminatur autem hordeum, & seminatur ager, sicut aspergitur humor, & aspergitur humore vestis. Idem lib. 2. cap. 4. Neque in lira, sed sub sulco talis ager seminandus est. Et lib. 2. cap. 8. Ne seminarentur agri, nisi cum terra pluvis maduisset. Virg. 6. Æn. 206.

Quale solet silvis brumali frigore viscum
 Fronde virere nova, quod non sua seminat arbos.
 Seminare marem, quod Generare dicimus. Columel. lib. 6. cap. 24. De tauris.

Seminatus puer. Plaut. Amph. 1. 2. 19.

Alter decimo post mense nascetur puer,
 Quam feminatus, alter mense septimo.

SEMINATIO, ònis. f. [σπέρμα] Varro 2. de R. R. cap. 6. Ad seminatio-nem onagrus idoneus, quod e fero fit mansuetus facile, & e mansuetio ferus nunquam. adde Tertull. adv. Marc. 5. 10.

SEMINATOR, òris. m. [σπέρμας] Cic. 2. de Nat. Deor. 86. Omnium autem rerum, quæ natura administrantur, seminator & fator, & parens, ut ita dicam, atque educator & altor est mundus, omniaque sicut membra & partes suas nutricatur & continet.

Seminator omnium malorum versus: apud Cic. lib. 3. de Nat. Deor. 66. Seminator verborum. [σπέρμα λόγος] Interp. vulg. Actor. 17. 18.

SEMENTIS, is. f. [σπόρον] Gl. L. G. & G. L. ipsa Satio, seu Seminatio, sed percipue frugum & leguminum. Plin. lib. 18. cap. 14. Sunt qui proferent, atque ita pronuntiant, festinatam sementem sæpe decipere, se-rotinam semper. Ovid. 1. Fast. 679.

Vos dare perpetuos teneris sementibus auctus.

Magnas sementis. Columel. lib. 11. 2. 54. Quibus magna sementis præparatur. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 3. Sementes quam maximas facere, ut in itinere copia frumenti suppeteret.

Sementis, Seminandi tempus. Columel. lib. 2. cap. 9. Prima sementis rarius ferere permittit: novissima spissius postulat. i.e. Primum tempus rationis.

Sementis, pro Segete. Gell. lib. 2. cap. 29. In sementes forte confederat tempestiviores.

Sementis, Semen ipsum jam terræ mandatum. Columel. lib. 2. cap. 8. Nam quod siccio loco ingestum, & innocatum est, perinde ac si repositum in horreo, non corrumpitur: at ubi venit imber, multorum dierum sementis uno die surgit.

Proscriptionis facere sementem, Translate. Cic. 4. Att. 7. In agro Sabino sementem fieri proscriptionis, Senatores multos esse Romæ, nos quoque audieramus. De Cæsare intelligit.

Malorum facere sementem. Cic. 3. de Nat. Deor. 75. Hanc igitur tantam a diis immortalibus arbitramur malorum sementem esse factam.

Sementim, in Accusativo apud antiquos. Columel. lib. 2. cap. 10. Cato de R. R. sæpe ut cap. 28. Sementim facito ita.

Sementi, in Ablativo. Columel. lib. 2. cap. 9. Media fere sementi, &c. Sic ibidem, cap. 10. & cap. 12. Peracta sementi.

SEMENTA, æ, f. Si fides Gloss. Græcolat. in Σπέρμα.

SEMENTICUS, a, um. Adj. [σπέρματις] Quod seminari potest. Plin. lib. 18. cap. 7. Sementica autem, triticum, hordeum, fabam, napum, rapam appellant. Al. Sementiva.

SEMENTINUS, a, um. [σπέρματις] Adj. ut, Sementina pira; vel a feminum multitudine, vel quod usque ad sementis tempus durent, dicta. Cato R. R. cap. 7. Pira volema, aniciana & sementina.

Dies sementina, Festum fuit antiquis celebratum, postquam terræ mandassent femina agricolæ. Ovid. 1. Fast. 658.

Ter quater evolvi signantes tempora fastos

Nec sementina est ulla reperta dies. Al. Sementiva.

Sementinæ feriæ, fuerant institutæ, quasi ex iis fruges grandescere possint. Paulus. conf. dict. seq.

SEMENTIVUS, a, um. Adj. Quod seminatur. ut, Sementiva frumenta, Sementivum triticum, hordeum, faba, napus, rapa. Plin. lib. 18. cap. 7.

Sementivæ feriæ. Varro de R. R. lib. 1. cap. 2. In ipso statim initio, Sementivis feriis in ædem Telluris veneram. Paulo post, Num feriæ sementivæ otiosos vos huc adduxerunt? Sic enim habent plerique codices, non Sementinæ, nec Sementinis.

SEMENTIUM, i. n. [σπέρματις]. Gloss. Græcolat. [Nisi Sementivum scribendum.]

SEMENTIFER, æra, ærum. Adj. Virg. in Ciri. 477. Sementifera Seriphos. Al. Serpentina. Sic legit Taubm. cum Scalig.

SEMENTO, [σπέρματις] are. Semen producere. Plin. lib. 18. cap. 28. Est enim in primis inutile nasci herbas sementaturas.

SEMENTATIO, ònis. f. Tertull. de Spectac. cap. 18.

SEMENTESCO, ère. Semen producere. Venit a grain, Grainer. Utitur semel & iterum Ruellius lib. 2. cap. 82.

SERO, serui, sertum, [σπέρμα] ère. Admovere. Unde Asserere manum, veteres dicebant Comprehendere, quum eam reprehendebant in libertatem.

Serere, Texere, ordinare: quoniam ea, quæ ordinantur, annectuntur invicem atque coherent. conf. in SERVIÆ.

Serere sermonem. i. e. Connectere. [Quod alii tamen, rectius opinor, a Sero, sevi arcesunt. Nam & Spargere sermones dicitur simili metaphora, & Græcis tritum σπέρμα λόγος, unde & composita vox σπέρμα λόγος.]

SERTUS, a, um. Partic. [σπέρματις] Idem quod Contextus, compositus, ut, Sertæ coronæ. Lucan. lib. 10. 164.

Accipiunt sertas nardo florente coronas.

SERTUM, i. n. & SERTA, æ, f. [σέρτα, σέρτα, Gl. L. G. & G. L.] Serta dicuntur Coronæ; a Sertis, id est, digestis invicem floribus frondibusque ex quibus fieri coronæ solebant. Carisius lib. 1. Serta neutro genere dicuntur, ut Virg. 6. Ecl. 16.

Serta procul tantum capiti delapsa jacebant. Sed Propert. 2. 24.

37. feminine extulit,
 Quum tua præpendent demissæ in pocula sertæ. Et Corn.

Severus,
 Huc ades Aonia crinem circumdata ferta. Hæc Carisius. Propertii locus in quibusdam codd. aliter legitur, sed ita docti certatim restituerunt. V. Brækh. not. Plaut. Afin. 4. 1. 58.

Tum sic coronas, ferta, unguenta jussit

Ancillam ferre Veneri.

Incendes odores, & fertis redimiri jubebis, & rosa. Cic. 3. Tusc. 43.

Delapsa capiti ferta. Virg. 6. Ecl. 16.

Flaventia ferta. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 126.

Florida. Tibul. lib. 1. 1. 12.

Genialia. Ovid. 13. Met. 929.

Recentia. Virg. 1. Æn. 421.

Spicea. Ovid. 3. Amor. 9. 36.

Stellantia ferta. Claud. de Nupt. Honor. & Mar. 274.

Textilibus fertis omne rubebat iter. Martialis lib. 6. 80.

Variis fertis florentia limina. Virg. 4. Æn. 202.
 Gerit myrtea ferta. Tibul. lib. 1. 3. 66.
 Innectunt odoratis tempora fertis. Ovid. 5. Trist. 3. 3.
 Intendere locum fertis. V. INTENDO.
 Legere ferta. Virg. 10. Ecl. 41.
 Ponere laurea ferta in coma. Ovid. 2. Trist. 172.
 Texere ferta. Sen. Med. 10.
 Vincit Hymen tempora fertis. Ovid. 6. Epist. 44.
SERTOR, ab eodem verbo, V. in suo loco.
SERTO, are. [σερῶναι] Gloss. Latinogræc. Sertat, σερανοί.
SERO, adv. **SEROTINUS**, V. **SERUS**.
SEROPTA, **SEROPTANUS**, V. **SAREPTA**.
SERPENS, **SERPERASTRUM**, V. **SERPO**.
SERPO, pli, ptum, [εἶπω, ἐπιπύω Gl. G. L.] ēre. Repere, paulatim decurrere & progredi. Plin. lib. 9. cap. 13. Pinnis quibus in mari utuntur, humi quoque vice pedum serpunt. Et proprie Reptilibus animalibus tribuitur. Cic. 5. de Finib. 42. Serpere anguiculos.
 Vipera serpit humo. Ovid. 3. de Pont. 3. 102.
 Serpit draco subter supraque revolvens sese. Cic. 2. de Nat. Deor. 106.
 Per humum serpere. Ovid. 15. Met. 680.
 Serpere per humum dicitur herba. Plin. lib. 21. cap. 16.
 Humi serpere, Oratione humili uti. Hor. de Arte Poet. 28.
 Hedera serpit. Virg. 8. Ecl. 13.
 Serpere, Manare, Propagari, Latius extendi, translate.
 Ardor. Cic. 2. Tusc. 21. Nunc serpit ardor. i. e. Crescit.
 Contagium serpit. Virg. 3. Georg. 469.
 Dira per incautum serpunt contagia vulgus.
 Cura altius serpit. Plin. lib. 14. cap. 11. i. e. Augetur.
 Flamma. Liv. 30. 6. Ignibusque in proxima tecta coniectis, effusa flamma primo veluti sparsa pluribus locis reluxit: dein per continua serpens, uno repente omnia incendio hausit.
 Flammæ tacitæ serpunt in viscera. Ovid. Rem. Amor. 105.
 Lues. Martial. lib. 1. 79.
 Indignas premeret pestis quum tabida fauces,
 Inque ipsos vultus serperet atra lues.
 Ulcera serpentia, Græci herpes vocant. Plin. lib. 34. cap. 15.
 Serpentia ulcera oris, quæ ὄφθαλμοι Græci nominant. Cels. lib. 2. cap. 1.
 Ulcus serpit alte atque late. Cels. lib. 6. cap. 18.
 Ad alios etiam hæc res serpit, i. e. Spectat. Ulp. in l. Si quis pecuniam.
 §. Quamquam. D. Si quis omiſſa causa.
 Serpere in immensum. Cic. 3. de Nat. Deor. 52. Ergo hoc aut in immensum serpet, aut nihil horum recipimus, nec illa infinita ratio superstitionis probabitur. conf. 51.
 Serpit enim nescio quo modo per omnium vitam amicitia. Cic. de Amicit. 88.
 Argumentum. Cic. 1. de Nat. Deor. 98. Etenim si semel, Velleji, fuscipi-mus genus hoc argumenti, attende quo serpat.
 Consuetudo. Cic. 1. Verr. 68. Putant fore uti si paulatim hæc consuetudo serpere ac prodire cœperit, &c.
 Res etiam Serpere dicitur, per translationem, Quando paulatim pro-vehitur sive procedit. Cic. de Amicit. 41. Serpit enim deinde res, quæ proclivius ad perniciem, quum semel cœpit, labitur.
 Injuria. Cic. 4. Verr. 53. Quam facile serpat injuria, & consuetudo peccandi quam non facile reprimatur, videte Judices.
 Lacrimæ serpunt per vulnera, Augetur luctus. Stat. 11. Theb. 608.
 Malum. Cic. 5. Verr. 53. Ita serpit illud infitum in natura malum consuetudine peccandi libera, finem ut audaciæ statuere sibi non possit. Idem 4. in Catil. 6. Latius opinione diffeminatum est hoc malum: manavit non solum per Italiam, verum etiam transcendit Alpes, & obscuræ serpens multas jam provincias occupavit.
 Murmur serpit per agmina. Virg. 12. Æn. 239.
 Rumor. Cic. pro Muren. 45. Jacet, diffidit, abiecit hastas: serpit hic rumor.
 Simulatio. Cic. 14. Att. 16. Sustulisse mihi videtur simulationem desiderii, adhuc quæ serpebat in dies, & inveterata verebar ne periculo-fa nostris tyrannotonis esset.
 Serpere rem latius, vel longius. Liv. 28. 15. extr. Cic. 1. Att. 10.
SERPENS, entis. Partic. [εἰπών] Quod longius ac latius serpit & divagatur. Cic. de Senect. 5. Quam serpentem multiplici lapsu & erratico, ferro amputans coercescit ars agricolarum, ne silvescat farmentis. De vite. Sæcla serpentia ferarum. Lucret. lib. 6. 766.
SERPENS, entis. c. subst. [εἰπών Gl. L. G. & G. L.] Generale nomen est ad omnia, quæ humi repunt, citra usum pedum. Plin. lib. 8. cap. 14. Nota est, in Punicis bellis ad flumen Bagradam a Regulo imperatore, balistis tormentisque, ut oppidum aliquod, expugnata serpens cxx pedum longitudinis. Idem lib. 8. cap. 23. Nec pedibus pavendas tantum serpentes, sed & missili volare tormento.
 Lapsus serpentum. V. **LABOR**, ēris.
 Oculi serpentum ignei. Sen. Herc. fur. 4. 3.
 Pares serpentum spiræ. Virg. 12. Æn. 848.
 Immani corpore serpens. Lucret. lib. 5. 34.
 Atris ille malum virus serpentibus addit. Virg. 1. Georg. 129.
 Attollens minas serpens. V. **ATTOLLO**.
 Cæruleus serpens. Ovid. 3. Met. 38.
 Dira Ovid. 2. Met. 651.
 Letiferi serpentes. Lucan. lib. 9. 384.
 Lubrica. Lucret. lib. 4. 58.
 Minax vibrante lingua. Lucret. lib. 3. 658.
 Pigra. Ovid. 2. Amor. 13. 13.
 Tumens. Claud. 6. Paneg.
 Malthios herba, quam quum serpentes comederent, senium deponerent ætatis. Lactant. in lib. 4. Thebaid. H. St.
 Serpentes, pro Pediculis. Plin. lib. 7. cap. 51. Morborum vero tam infinita est multitudo, ut Pherecydes Syrius copia serpentium ex corpore ejus erumpente exspiraverit. Diog. Laert. lib. 1. in Pherecyde, Alii a pediculis consumptum, obiisse diem tradunt. Idem tradit Ælianus Var. Hist. 5. 2. Serenus cap. 5. Proinde Cornarius in 7. cap. lib. 1. Galeni de Compositione pharmacorum secundum locos, recte sic exponit verba Plinii: Neque aliud serpentium genus accipio, quam pediculorum. Solent enim Græci εἰπῶντες simpliciter, & εἰπῶντες ὡς τῇ κίφῳ, pediculos appellare,

quos Plinius eorum imitatione, serpentium voce expressit. [Cic. 3. de Offic. 54. Serpentes sunt Cimices.]
SERPENTINUS, a, um. Adj. Justin. 32. 4. 6. Omne serpentinum genus. al. Serpentinum.
SERPENTARIA, æ. f. herba, quæ vocatur & Viperina. Apul. de Herb. cap. 5. V. Botanicos.
SERPENTIFERA, æra, ærum. Adj. Virg. in Ciri. 477. Seriphus serpenti-fera. Sic enim legendum est cum Scaligero; non ut quidam, Sementifera.
SERPENTIGENA, æ, c. [σφινγῆς] Ex serpentibus natus. Ovid. 7. Met. 212. Vos serpentigenis in se fera bella dedistis.
SERPENTIGER, æra, ærum. Adj. [σφινγῆς] Ovid. 4. Trist. 7. 17. Sphyngaque, & Harpyias serpentigerosque Gigantes. al. Serpen-tipedes.
SERPENTIPES, V. **SERPENTIGER**.
SERPENTERASTRUM, i. n. Instrumentum, quod geniculis puerorum ambulare discentium alligabatur, ne vari fierent, aut compernes. Varr. lib. 8. de L. L. 5. Non sequitur ut stulte faciant, qui pueris in geniculis alligent serperastrum, ut eorum depravata corrigant crura, &c.
 Serperastri translate. Cic. 7. Att. 3. De serperastri cohortis meæ nihil est quod doleas. Ipsi enim se collegerunt admiratione integritatis meæ, Serperastros interpretatur Turneb. Advers. 21. 7. Homines avarissimos & fordidissimos, quales erant Prætorum & Proconsulum comites, velut omnia radentes, affimiles rastris per humum serpentibus, & radentibus: jocoseque sic appellavit, ad illa interim alludens serperastrum, quæ geniculis infantium adminicula, juvandi gressus causa, alligata adhibebantur, ne compernes fierent. Paul. Manut. explicat, Homines qui nihil sublime cogitent, sed humi serpent, pecuniæ, qua nihil fordidius, addicti. Suspensum tamen legi posse Cerberastris, quasi Cerberi imitatoribus, famelicis videlicet hominibus, & ad pecuniam, tanquam Cerberus offam latrantibus. Bos. Sirpirastris, quasi a Sirpando, h. e. Ligando. [Quod minus probo. Pessime, qui masculinum faciunt, quasi a Serperastrer. Serperastrum sunt, quibus pueri Serpere, i. e. Repere, sensim-que ambulare discebant. Sic vero Cohortem suam Tullius vocat, quod ejus administrare in provinciæ administratione non minus indigeret, quam pueri serperastris ad rependum, prohibendumque, ne vaciæ fiant.]
SERPIGO, inis. f. Mantuanus,
 — longa serpigine tandem
 Munda cutis nitet.
SERPICULA, æ. f. Propert. 4. 2. 40.
 Serpiculis medio pulvere ferre rosam. Sed rectius legitur Sirpi-culis. q. f. l. V.
SERPULA, a verbo Serpo; Serpens a Festo dicitur. Messala, Serpula serperit, serpens inreperit. Paul.
SERPULLUM, i. n. vel **SERPULLUS**, i. m. [ἐρπυλλόν, ἢ ἐρπυλλον, ἢ ἔρπυλλον, Ἀρχιδάμου Gl. L. G.] Herba parvorum foliorum. Plin. lib. 30. cap. 22. Serpyllum a serpendo putant dictum. Quod in silvestri evenit, in petris maxime. Sativum non serpit, sed ad palmi altitudinem increfcit. Pinguius voluntarium, & candidioribus foliis, & ramis adversus serpentes efficax, maxime cenchrin. Varro 1. de R. R. cap. 35. A Favonio usque ad Arcturi exortum recte serpyllum. Virg. 2. Ecl. 11.
 Allia, serpyllumque, herbas contundit olentes.
 Olenia serpylla. Virg. 4. Georg. 31. Quidam per i Latinum Serpyllum scribi malunt, in Gloss. existat per u, Serpullum.
SERRA, æ. f. [σέρρα Gl. L. G. & G. L.] Instrumentum dentatum, quo ligna potissimum secantur. Columel. lib. 5. cap. 6. Uno ictu arborem præcidi: si minus, serra defecari. Martial. 14. Epigr. 143.
 Et pingues tunicas serra fecare potest. Columel. de Arborib. cap. 9. Vitem serra præcidit, & plagam lavato: taleas recidit.
 Usum serræ repperit Perdix. Ovid. 8. Met. 246.
 Serra, Instrumentum ligneum, quo trahentibus bobus homines torquebantur.
 Serra, Genus aciei militaris. Veget. de Re mil. 3. 19. extr. Item, inquit, serra dicitur, quæ ab strenuis directæ, ante frontem opponitur hostibus, ut turbata acies reparetur.
 Serra præliari dicitur, cum assidue acceditur, recediturque, neque ullo consistit tempore. Cato de Re Milit. Sive forte opus sit cuneo, aut globo, aut forpice, aut turribus, aut serra, uti adorare. Festus.
 Serram ducere cum aliquo. Varr. 3. de R. R. 6. pr. De pavone, inquit, libere licet dicas, quia discescit Fircellius, qui, secus si quid diceret de iis, gentilitatis causa, fortasse an tecum duceret ferram. Quidam locum explicant de Serra militari, Festi & Vegetii auctoritate freti. Nam Serra pugnari dicitur, cum subinde acceditur ad hostem & receditur. Verum hanc expositionem ingeniosiore, quam veriore Turnebus credit, existimatque Varronem dicere, Fircellium Pavonem, propter nomen commune & gentilitatem, quæ ei cum pavonibus intercedebat, si quis de eis secus, id est male loqueretur, streperum & odiosum putatum fuisse, neque libentius hominem eum auditurum, quam stridentem & obstreperem ferram, cujus argutia auribus molesta est. Hæc ille Advers. 8. 7. Ante Scalig. legebatur, Fortasse ante eum. Sed hæc lectio, codd. meliorum. Est autem Serram ducere cum aliquo, Adterari. [Sunt qui Serram legunt, & de conjuncta opera in eadem re exponunt. Cui sententiæ repugnare videtur, quod præcedit, Qui, secus si quid diceret de iis. Quæ altercationis minas postulant.]
 Serra, Genus piscis marini, apud Plin. lib. 32. cap. 11.
 Serra, Tiberini fluvii cognomen. Servius in illud 8. Æn. 63.
 — ego sum, pleno quem flumine cernis
 Stringentem ripas, & pingua culta secantem,
 Cæruleus Tibris, cælo gratissimus amnis. Stringentem, (inquit) Radentem, imminuentem. Nam hoc est Tiberini fluminis proprium, adeo ut ab antiquis Rumon dictus sit, quasi ripas ruminans & exedens: in sacris etiam Serra dibebatur: unde ait nunc,
 — & pingua culta secantem. In aliqua etiam urbis parte Terentum dicitur, eo quod ripas terat. Hactenus Servius.
SERRULA, æ. f. dimini. [σέρριον] Columel. de Arbor. cap. 6. Et si fieri potest, juxta aliquem nodum serrula defecato. Cic. pro Cluent. 180. Quidam ex amicis Sallia recordatus est, se nuper in auctione quadam vidisse in rebus minutis aduncam ex omni parte dentium, & tortuosam venire serrulam, qua illud potuisse ita circumsecari videretur.
SERRATUS, a, um. Adj. [σέρρατος] Ad modum serræ factus. Plin. lib. 11. cap. 37. Dentium tria genera, Serrati, aut continui, aut exserti. Serrati

- rati peccinatum coeuntes, ne contrario occurfu atterantur, ut serpenti-
bus, piscibus, canibus. Continui, ut homini, equo. Exserti, apro,
hippopotamo, elephanti.
Serrato ambitu folia. Plin. lib. 25. cap. 6.
Serrati nummi, ab impressa ferræ nota appellati. Tacit. de Morib.
German. 5. 7. Pecuniam probant veterem, & diu notam, ferratos biga-
tosque. Quem sane locum Rhenanus in castigationibus in Tacitum ex
Plinii lib. 33. cap. 3. hunc in modum explicat, Nota argenti, inquit,
fuere bigæ atque quadrigæ, & deinde bigati, quadrigatique dicti. Por-
ro argenti bigati ex Gallis Bojis, item ex Liguribus Romam allati sæpe
fit mentio Livio. Nec aliter apparet ferratos ab impressa ferræ nota ap-
pellatos. [Immo, quia ferratim in ambitu incisi erant, cujus generis
adhuc reperiuntur. Id autem factum, ne subæro nummo deciperentur.
SERRATIM, Adv. Serræ modo. Vitruv. 6. 11. Serratim construi.
SERRAGO, inis. f. Scobs, quæ humi cadit, cum quid ferra scinditur.
Plin. 37. 2. Infestantur plurimis vitis, scabro, ferragine. Cæl. Aurel.
Acut. 1. 14. Cornu caprinum nigrum, sed ferrago ejus alba.
SERRARIUS, i. m. [λεωπηρας] Gloss. Cyrilli. i. e. Marmoris fector.
SERRA, [σέρρα Gl. L. G. & G. L.] ære. Serram ducere, vel Serra disse-
care. Sil. lib. 6. 184.
Auro ferravit ramos Junonius anguis. [Immo Servavit.
Imperat. Serra, σέρρα. Gloss. Latinogræc.
SERRATUS, a, um. Partic. [παρασέραις] Quod ferra sectum est.
SERRATURA, æ. f. [σέρρα Gl. G. L.] Actus ferrandi. Pallad. 3. 17. [In
Gloss. exstat tantum Serr. sed Serratura, vel Serracio legendum.
SERRABILIS, e. Adj. Quod ferra facile fecari potest. Plin. 16. 43. Ser-
rabilia ac sectilia, quæ modice humida. Sic legit Harduinus, quem vide
in locum.
SERRACUM, i. n. Quod ferræ instar radit. Sidon. 4. Epist. 18. V. SAR-
RACUM.
SERRACULUM, i. n. dimin. Gloss. Vet. Græc. Lat. πηδάλιον, Guberna-
culum, Clavum, Serraculum.
SERRATORIUS, a, um. Adj. Ammian. 23. 4. Serratoria machina.
SERRATRINA, æ. f. ut, Moletrina apud Non. 1. 320.
SERRANUS, C. seu M. Atilius Serranus a Serendo dictus, ut vult Plin.
& Serv. in illud Virg. 6. Æn. 844.
— parvoque potentem
Fabricium, vel te fulco Serrane ferentem? Subaud. Tacitum
relinquat? Sed V. SERRANUS, suo loco.
SERRATA, æ. f. [χαμαίδρις] Herba, a serrato foliorum ambitu sic dicta.
Plin. lib. 24. cap. 16. Chamædrys herba est, quæ Latine trifido dicitur.
Aliqui eam chamæropem, alii ferratam, &c. appellavere.
SERRATULA, æ. f. [σέρρα] Herba. Plin. lib. 25. cap. 8. Vettones in
Hispania eam, quæ Vettonica dicitur in Gallia, in Italia autem ferratula,
a Græcis cestros, aut ptychotrophon, ante cunctas laudatissima.
SERRHEUM, five SERRHIUM, i. n. [Σέρρειον] Mons Thraciæ, cujus
meminit Plin. lib. 4. cap. 11. Meminit & Stephanus.
SERRHI, [Σέρροι] Populi sunt Colchidi vicini inter Cercetas & Cephalo-
tomos siti, quorum meminit Plin. lib. 6. cap. 5.
SERTOR, ðris. m. Prænomen Æquicolarum, eoque appellatus est Sertor
Rellus, qui primus jus fæciale instituit. Fuit vero ita vocatus, qui per
factionem natus est. Prob. in epit. Val. Max. de Nom. rat. De Sertore hæc
habet Festus: Sertorem quidam putant dictum a prendendo, quia cum
cuiquam adferat manum, educendi ejus gratia ex servitute in libertatem,
vocetur adfertor; cum verisimilius sit dictum quod fereret aliquid, ac
potius adfertorem a ferendo accepisse nomen, cum aliquem ferat, petendo
in libertatem eandem, qua ipse sit, id est jungat, quia fruges cum serunt
terræ jungit.
SERTORIUS, i. m. Gentile nomen, item a Sertore ductum; quo raro
us sunt Romani.
Hujusce nominis celeberrimus fuit C. Sertorius, Nursia oriundus, qui
partium Marianarum fuit una cum Cinna, moderatius tamen se gessit
quam alii. Sulla redeunte & bello Mithridatico, Urbisque potente, ipse
quoque in Hispaniam aufugit: ubi brevi tempore ob virtutem, sibi gra-
tiam earum gentium conciliavit, traditurque per eum Hispanos, discipli-
nam rei militaris Romanam didicisse, ac fortiores deinde fuisse. Dux
Lusitanorum delectus, parvis copiis multas urbes subegit. Sed & quatuor
Romanorum duces contra se missos variis cladibus afflixit. Primum Cot-
tam navali prælio superavit. Aufidium Hispaniæ Prætozem cum duobus
millibus civium Romanorum interfecit. Domitium Proconsulem contri-
vit. Postremo Toranium a Metello missum cum toto exercitu delevit.
Denique a Perpenna, socio belli & ejusdem factionis, per prodicionem
in cœna interfectus est. Ex Plutarcho. Hic Cervam albam a Lusitano
quodam nactus, hanc sibi divinitus oblatam, & instinctam Dianæ
numine colloqui secum, monereque ac docere quæ utilia factu essent
prædicabat, quo facilis barbari duriora imperata perficerent. testis
Gell. 15. 22. Lucan. lib. 2. 549.
Quique feros movit Sertorius exsul Iberos.
SERTULA Campana, [μελίλωτις] Herba, quæ Melilotus alias dicitur.
Plin. lib. 21. cap. 9.
SERTUM, V. SERO, ferui.
SERVIA, æ. f. [σέρρα] Sertum quod ex floribus fiebat. Plin. lib. 21.
cap. 2. Tenuioribus utebantur antiqui strophia appellantes, unde nata
strophiola. Quin & vocabulum ipsum tarde communicatum est, inter
sacra tantum & bellicos honores, coronis suum nomen vindicantibus.
Quum vero e floribus fierent ferta, a ferendo serviæ appellabantur: quod
apud Græcos quoque non adeo antiquitus placuit. Hard. conj. Fierent,
ferta a ferendo serieve.
SERVIA, æ. f. item Regio in Europa inter Danubium & Illyriam sita; olim
Mœsia superior dicta est.
SERVILIUS, i. m. [Σερβίλιος] Nomen gentis Albanæ primum, deinde
Romanæ plebejæ, in qua clari viri plures fuerunt, quos memorarunt Ci-
cero, Livius, Tacitus, Valerius & alii.
SERVILIA, æ. f. [Σερβιλία] M. Bruti mater, cujus meminit Sueton. Cæf. cap. 50.
SERVILIUS, a, um. Adj. ut, Lex Servilia, scil. Agraria, quæ lata est
a P. Servilio Rullo, Trib. pl. quam Cicero tribus orationibus oppug-
navit. V. Tacit. 12. Ann. 60.
Servilius Lacus, appellabatur ab eo qui eum faciendum curaverat, in
principio vici Jugati, continens Basilicæ Juliæ, in quo loco fuit effigia
Hydræ posita a M. Agrippa. Festus.
- SERVILIANUS, a, um. Adj. Tacit. 15. Ann. 55. Horti Serviliani.
SERVILIS, SERVILITER, SERVIO, SERVITIUM, SERVITUDO,
SERVITUS. V. Servus, in SERVO, are.
SERVIUS, [Σέρβιος] Prænomen apud Romanos fuit, ejus qui mortua
matre in utero servatus est. Prob. in Val. Max. epit. de Nomin. conf. in
PRÆNOMEN.
Servius Tullius præcipuus sanctorum legum fuit. Tacit. 3. Ann. 26.
SERVIANUS, a, um. Adj. a nomine Servius, ut pleraque alia a similibus de-
rivata. Serviana actio. 5. item Serviana. De actionib. lib. 4. Institutionum
civilium. l. ult. De Salviano interd. in P. [An Servilianus?
SERUM, i, n. [σῆρος ἢ ζάλακτος Gl. L. G. & G. L.] Aqua lactis. Plin.
lib. 11. cap. 41. Mirum, Barbaras gentes, quæ lacte vivant, ignorare
aut spernere casei tot sæculis dotem, demfantes id alioquin in acorem
jucundum, & pingue butyrum: spuma id est lactis, concretiusque,
quam quod serum vocatur. Idem lib. 28. cap. 9. Quidam & ipsum serum
jam multo potentissimum decoquant ad tertias partes, & sub dio refri-
gerant. Virg. 3. Georg. 406. — acremque molossum
Palce fero pingui.
Liquidum serum. Ovid. 4. Fast. 770.
Serum, in alia significatione, V. SERUS, adj.
SERARIUS, a, um. Adj. ut Porcus ferarius, V. in PORCUS.
SERESCO, ère, In serum abire. Plin. lib. 11. cap. 41. Omne autem (lac)
igne spissatur, frigore ferescit.
De alia verbi significatione V. suo ordine.
SERVO, [σέρω, φυλάττω, Gl. G. L. & L. G.] ære. Tutor, tueor, custodio.
Hædos pascentes servare. Virg. 3. Eclog. 12.
Cura servandi dominam penes Bagoum. Ovid. 2. Amor. 2. 1. Ovid. 2.
Amor. 3. 1.
Hei mihi, quod dominam, nec vir nec femina, servas.
Dare servandam aliquam alicui. Ovid. 1. Met. 624.
Servare aliquid alicui, Custodire, tueri. Ter. Eun. 5. 8. 19. Juppiter ser-
va obsecro hæc nobis bona.
Vestimenta. Plaut. Rud. 2. 3. 52. — qui it lavatum
In balineas, ibi quum sedulo sua vestimenta servat,
Tamen furripiuntur.
Servare domum, & Domi in Indice in Terentium ex pag. H. St. Voluit
paginam forsitan adscribere. V. Donat. in Eun. 4. 7. 10. Al. Domi.
Limen servare. Virg. 6. Æn. 402.
Muros tuto aggere servare. Virg. 9. Æn. 43.
Pecudes servare vallibus. Ovid. 1. de Arte Am. 28.
Retia servo dum tu sectaris apros. Virg. 3. Ecl. 75.
Intus serva, V. INTUS. conf. Domum servare supra.
De cælo servare, est Nutiare aut pluisse aut intonuisse: ideoque diremptum
esse auspiciu, vel contra auspicia esse factum. Cic. pro Domo 39. Negant
fas esse agi cum populo, quum de cælo servatum sit. Et 2. Att. 10. Bi-
bulus de cælo tum servasset, necne, sibi querendum non fuisse. Eidem
4. 3. Proscripti, se per omnes dies comitiales de cælo servaturum. Ex
Budæo. [Verbum Augurale, quod ad omnia, in cælo observata perti-
nebat, quæ auspicia vitare possent.
Amicitiam servare, Conservare. Cic. de Amicit. 25.
Amicos servare & retinere. Hor. 1. Serm. 1. 89.
Amorem nati servare. Virg. 2. Æn. 789.
Animi rectum servare. Hor. 2. Serm. 3. 201.
Concentum servare. Cic. 4. de Fin. 75. Ut, inquit, in fidibus pluribus,
si nulla earum ita contenta numeris sit, ut concentum servare possit,
omnes æque incontentæ sint.
Connubia servare, Connubio junctum esse. Virg. 3. Æn. 319.
Hæctoris Andromache Pyrrhin' connubia servas?
Consuetudinem. Columel. lib. 11. cap. 3. Servantque adhuc antiquo-
rum consuetudinem religiosiores agricolæ.
Consuetudinem in re aliqua faciendam. Cic. 5. Fam. 9. Si tuam consuetu-
dinem in patrociniis tuendis servas, P. Vatinius cliens advenit.
Consulta qui patrum, qui leges, juraque servat. Hor. 1. Epist. 16. 41.
Cursum eundem constantissime servare. Cic. 1. Tusc. 72. Tum in eo-
dem orbe, in duodecim partes distributo, quinque ferri stellas, eosdem
cursum constantissime servantes disparibus inter se motibus.
Fidem servare, Præstare promissum. Plaut. Mostel. 4. 3. 29. Ter. And. 1. 5. 45.
Ut neque me consuetudo, neque amor, neque pudor
Commoveat, neque commoneat, ut servem fidem?
Fidem servare, & manere promissis. Virg. 2. Æn. 161.
Fidem servare in eo quod dixeris. Ter. Hec. 3. 3. 42. Cic. in Vatin. 15.
Secundum ea quæro, servarisne in eo fidem?
Fidem servare de re aliqua. Cæf. 6. Bell. Gall. cap. 35.
Fidem veritatis servare. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Fœdera servare. Ovid. 2. Fast. 159.
Gloriam alicujus rei servare. Plaut. Rud. 2. 6. 40.
Qui semper servas gloriam auitudinis.
Institutum servare. Cæf. 3. Bell. Civil. cap. 75. Cic. 4. Acad. 123. In eo-
dem tanta prudentia fuit in constituendis temperandisque civitatibus,
tanta æquitas, ut hodie Ret Asia Luculli institutis servandis, & quasi
vestigiis persequendis.
Jura induciarum servare. Cæf. 1. Bell. Civil. cap. 85.
Jusjurandum servare. Nepos, 17. 2. 5.
Modum, h. e. Mensuram tenere & observare. Columel. lib. 8. cap. 5.
Morem ab antiquis traditum servare. Hor. 1. Serm. 4. 117.
Odorem, Retinere. Hor. 1. Epist. 2. 69.
Quo semel est imbuta recens, servabit odorem Testa di-
Officium adversus inimicum. Cic. 1. Off. 34. Sunt autem officia
etiam adversus eos servanda, a quibus injuriam acceperis.
Ordinem. Liv. 26. extr. Hunc ordinem laboris quietisque, quoad Car-
thaginem morati sunt, servarunt.
Otia intrepido vultu servare. Sil. 11. 230. De Decio loquitur, qui
quum Annibalem intra mœnia fuscipi audiret, non solum non fugiebat,
sed otiose in foro ambulabat.
Promissum. Plaut. Amph. 5. 3. 1. Cic. 1. Off. 51. Nec promissa igitur
servanda sunt ea, quæ sint iis, quibus promiseris, inutilia.
Pudicitiam. Virg. 2. Georg. 524.
Religionem servare. Nepos, 13. 2. 5.
Temperamentum. Plin. lib. 15. cap. 3. Qui medium temperamentum
in hoc servant, periculis decutiunt.

- Vices descriptas servare, & operum labores. Hor. in Arte Poet. 86.
 Servare, [σέρειν] Conservare, Liberare. Plaut. Epid. 3. 2. 43. Mequidem certo servavit consiliis suis. Cic. 1. Att. 9. Cic. 14. Fam. 2. Te nunc, mea Terentia, sic vexari, sic jacere in lacrimis & fordibus: idque fieri mea culpa, qui ceteros servavi, ut nos periremus!
 Clodium, Appii filium, credo te audisse cum veste muliebri deprehensum domi C. Caesaris, quum pro populo fieret, eumque per manus servulæ servatum & eductum.
 Ope nostra servare aliquem. Ovid. 7. Met. 39.
 Invitum qui servat, idem facit occidenti. Hor. in Arte Poet. 467.
 Servare suum, pro Recuperare. Ulpianus. D. de fidejuss. & mandat. in l. si mandatu meo, x. Titio credideris: & cum Titio egeris, ego non liberabor. Sed in id duntaxat tibi obligatus ero, quod a Titio servare non potueris. Modest. in l. si fidejussores. D. eod. tit. Si fidejussores in id accepti sunt, quod a curatore servari non possit, & post impletam legitimam ætatem, tam ab ipso, quam ab hæredibus, ejus solidum servari potuerit. Cic. 5. Fam. 20. Sed ego putavi esse viri boni, quum populis suum servaret, consulere fortunis tot vel amicorum vel civium. Idem 3. Q. frat. 1. Calvus aiebat aqua dempta, & ejus aquæ jure constituto, & servitute illi fundo imposita, tamen nos pretium servare posse, si vendere vellemus. Budæus. [Sic Creditum servare. Suet. Claud. 16.]
 Ad reditum, vel ad alia tempora servare. Cic. 8. Att. 2. Non expulsi, sed evocati e patria, quam non servandam ad reditum nostrum, sed diripiendam & inflammandam reliquimus. Idem 2. Offic. 75. Utinam, inquit, C. Pontius Samnis, ad illa tempora fortuna me servasset.
 Eo me servavi. Cic. 5. Att. 17. Paucis diebus habebam certos homines, quibus darem litteras: itaque eo me servavi.
 Integra omnia principi servare. Plin. Epist. 126.
 Vinum servare in vetustatem. Cato R. R. cap. 114. Columel. 12. 28.
 Vulnus æternum servare sub pectore. Virg. 1. Æn. 40.
 Diligenter ac suspiciose servare, Observare. Ter. Heaut. 4. 4. 12. Dic me hic oppido esse invitam, atque servari. Al. Adservari. Virg. 1. Georg. 335. Hoc metuens, cæli menses & sidera serva. Idem 6. Æn. 338.
 Qui Lybico nuper cursu dum sidera servat
 Exciderat puppi. Non. 4. 411.
 Servaveris, pro Vide ne feceris. Plaut. Amph. 1. 1. 157.
 Quid, si ego illum tractum tangam, ut dormiat? s. servaveris.
 Διαφυλάξαι. Garde toi bien. H. St.
 Servare, Inhabitare, possidere. Virg. 4. Georg. 383.
 Centum quæ silvas, centum quæ flumina servant. Philarg. &
 Nonius l. c.
 Servare, Tenere. Virg. 7. Æn. 179.
 — curvam servans sub imagine falcem.
 SERVANS, antis. [φυλάσων & φύλαξ, Gl. L. G.] Partic. Lumina servantia. Ovid. 1. Met. 684.
 Servans æqui, φύλαξ & δικάων. Gloss. Latinogræc.
 Æqui servantissimus. Virg. 2. Æn. 427. i. e. Observantissimus.
 SERVATUS, a, um. [πυφλαγμένον] aliud Partic. ut Ovid. 8. Met. 459.
 Servatusque tuos juvenis servaverat annos. De ramo, qui quamdiu duraturuserat, tamdiu etiam victurus Meleager.
 Centum clavibus servatus. Hor. 2. Carm. 14. 25.
 Amores ad finem servati. Ovid. 11. Met. 750.
 Odium servatum perenni studio. Sil. lib. 1. 17.
 Servatus [συνσωμένον] Ovid. 3. Trist. 1. 48.
 Servatos cives indicat hujus ope.
 Vitam servatam dote aliqua rependere. Ovid. 5. Met. 15.
 SERVATOR, òris. m. [σώτης, φύλαξ Gl. G. L.] Qui servat, Custodit.
 Servator, qui & Salvator, [σωτήρ] Qui servat & liberat. Liv. 34. 50.
 Quorum agmen imperator secutus, prosequentibus cunctis, servatorem, liberatoremque acclamantibus, salutatis dimissisque eis, eadem quæ venerat via, Elatiam rediit. Senec. Nec servatoris illum loco numerabo, sed fœneratoris, cui sciam reddendum quod accepi.
 SERVATRIX, icis. f. [σώτηρα] Ter. Hec. 5. 4. 16.
 O Bacchis, ò mea Bacchis, servatrix mea. Cic. 5. de Fin. 29.
 Non dubitemque dicere omnem naturam esse servatricem sui, idque habere propositum, quasi finem & extremum, se ut custodiat quam in optimo sui generis statu. Inscript. Gruteri, p. 97. n. 7. PROSERPINAE SERVATRICI. [Frequentius tamen diis Conservatorum & Conservatricum deabus, cognomina tribuuntur, ut saepe in nummis.]
 SERVATORIUM, i. n. [φυλακτήριον] Gloss. Gr. Lat.
 SERVABILIS, e. Adj. [σέρειμ] Quod potest servari. Ovid. 4. Trist. 5. 21.
 Et tutare caput nulli servabile.
 Duracina sine ullis vasis in vite servabilis. Plin. lib. 14. cap. 3.
 SERVACULUM, i. n. pro Anchora, quasi σωτήριον. Ulpianus l. 29. §. 2. D. ad l. Aquil. Parvi refert, navem immittendo, aut servaculum ad navem ducendo, an tua manu damnum dederis. Serraculum Cujac.
 SERVUS, i. m. [δούλος, Gl. omn. L. G. & λάρης, G. L. εικός] a Servo, ære, dictum, dicit Perottus: quia in bello servi non necabantur, sed vivi servabantur. Est autem servus, Qui domino alieno contra naturam, juris constitutione subicitur. Cic. 5. Verr. Quum vero hoc nemini persuadere possis, te tam amentem fuisse, ut Apronium & Turpionem, servos homines, tuo, liberorumque tuorum periculo divites fieri velles.
 Ad limina servus. V. LIMEN.
 Comicus servus. V. Comicus testis, in TESTIS.
 Εὐλαξ servus. O. 1. Anth. 15. 17.
 Infidus servus. V. INFIDUS.
 Lautiores servi. V. LAUTUS.
 Mali servi lingua, pars pessima. Juven. 9. Sat. 120.
 Peculiosus servus. V. Peculiosus, in PECULIUM.
 Perfidii servi. Hor. Epod. 9. 10.
 Servi ministeria; modo ab officio, quod in familia exercent, modo ab alio eventu nomina acceperunt: ut,
 Atriarum Servi, qui & Atrienfes, ab Atrio, quod est proprie locus (auctore Volscio) ante vel circa domum, remotius tamen, sed ad domum, pertinens.
 Adscriptitii.
 Amanuenses.
 Apolides.
 Aquarii.
 Artifices l. ult. De oper. serv. in Pandect.
 Capfarii, vel Carpsarii.
 Dispensatores. l. ult. de serv. corrupt.
 Focarii.
 Fornacarii, a Fornace calcaria.
 Fructuarius. l. Sed & sicuti. D. de usu fruct.
 Hercitæ, Qui venfantur in agris.
 Hereditarius.
 Heres necessarius.
 Insularii.
 Integræ opinionis.
 Lecticarii.
 Mediastini.
 Orcini.
 Ordinarius servus, Qui præest aliis. Justinian. lib. 2. tit. De legatis. §. Si qui ancillas. conf. in ORDO.
 Originarii.
 Peculiaris servus. V. Peculiaris, in PECULIUM.
 Pileati, Budæus in notis ad Pand.
 Publicus, l. Non aliter. De adoption. in Pandectis, & aliis multis in jure Civili locis.
 Receptitii, Qui, aut excipitur, aut redhibetur ob vitium.
 Saccularii.
 Supellecticarius. l. 12. D. De de Instruct. vel instr.
 Vicarius, Qui serviebat servo ordinario, ejusque vices gerebat. Huc respicit Martialis. 2. 18. 7.
 Esse sat est servum, jam nolo vicarius esse. [Gloss. Græcolat. Δούλος & κέρτα, Vicarius.]
 Urbanus. l. servis urbanis. de legat. 3. Hæc & alia ex Civilis juris voluminibus facile sciri poterunt; Budæus porro in notis, Ferrarius, Cujacius & alii finitiones monstrabunt, sed & sub suis attributis omnia sunt explicata. Plenius ap. Pignor. de Serv. vel Pitisc.
 Manumittere servum. V. Manumitto, in MANUS.
 Mercari servum. Hor. 1. Epist. 6. 50.
 Libidinum servus, translate. Plin. Epist. 175.
 Servorum feriæ Idibus Augusti Romæ celebrabantur, quia eo die Rex Tullius, filius ancillæ, ædem Dianæ dedicaverit in Aventino, cujus tutelæ sint cervi, a quorum celeritate fugitivos vocent servos. Festus. V. Dacer.
 SERVA, æ. f. [δούλη, Gl. L. G.] Ancilla. Ulp. in l. doli. D. de servo corrupto, Si servus, servare dicetur, &c. Rufus in l. 1. in princip. eod. tit. Matre serva creatus; de Servio Tullio Florus, 1. 6. 1. [De eodem Liv. 1. 39. extr. Ut serva natus crederetur. Et 47. Servum, servaque natum. Et 4. 3. Captiva Corniculana natum, patre nullo, matre serva. Ubi Serva per appositionem positum.]
 SERVUS, a, um. Adj. [δούλος] ut, Serva prædia, Quæ alicui obstricta sunt. Cic. 3. de Lege Agr. 19. Optimo enim jure ea sunt profecto prædia, quæ optima conditione sunt, libera meliore jure sunt, quam serva. Hic Liberum opposuit Servo. Lucan. lib. 6. 162.
 O famuli turpes, servum pecus.
 Horat. O imitatores servum pecus! H. St. Hor. 1. Epist. 19. 19. Desiderabatur in Lugd.
 Ædes servæ. Marcianus in l. si binarum. D. de servit. urb. præd.
 Aqua serva. Ovid. 1. Amor. 6. 26.
 Area serva. Julian. in l. Et qui duas. D. de servit. urb. præd.
 Fundus servus. Ulp. in l. traditio. §. 1. De acquir. rer. domin.
 Manus serva. Ovid. 6. Fast. 558.
 Pectus servum vitis. Ovid. Rem. Amor. 54.
 SERVULUS, i. m. dimin. [δουλίον Gl. G. L.] Ter. And. 1. 1. 56.
 — observabam mane illorum servulos
 Venientes, aut abeuntes, rogitaam, heus, puer! Cic. 3. Off. 89. Quærit, si in mari jactura facienda sit, equine pretiosi potius jacturam faciat, an servuli vilis? Idem 4. de Fin. At quid inter parentem & servulum interfit, intelligi & potest & debet.
 Infelix servulus. Juven. 3. Sat. 253.
 SERVULA, æ. f. dimin. [δουλίον] Cic. 1. Att. 2. Eumque per manus servulæ servatum & eductum.
 SERVILIS, e. Adj. [δουλικός, Gl. G. L.] Quod ad servum pertinet. Cic. 2. de Legib. 60. Quæ servilis unctura tollitur, omnisque circumpotatio. Hor. 2. Serm. 7. 111.
 Animi serviles alte tumescunt. Claud. 1. in Eutrop. 177.
 Bellum servile. Cic. pro Lege Manil. 28. Servile, navale bellum, varia & diversa genera & bellorum & hostium.
 Capita servilia. Liv. 27. 16.
 Color servilis. Cic. in Pison. 1. Non enim nos color iste servilis, non pilosæ genæ, non dentes putridi deceperunt.
 Horror servilis præcordia concutit. Claud. de Bell. Get. 372.
 Indoles minime servilis. Liv. 1. 5. extr.
 Jugum servile. Cic. 1. Philip. 6.
 Manus servilis. Hor. Epod. 4. 19.
 Modi serviles. Idem 1. Serm. 8. 32.
 Officia servilia facere. Propert. lib. 4. 10. 47.
 Supplicio servili animadvertere. Liv. 24. 14.
 Vernilitas servilis. Quintil. lib. 1. cap. 11.
 SERVILITER, Adv. [δουλικώς] Servorum more. Cic. 5. Tusc. 55. Sed hoc quidem in dolore maxime est providendum, ne quid abjecte, ne quid timide, ne quid ignave, ne quid serviliter, muliebriterve faciamus.
 SERVITUS, ūtis. f. [δουλεία, Gl. omn. & L. G. λαρεία] Ipsa serviendi vel servorum conditio. Cic. 2. Philipp. 113. Pax est tranquilla libertas: servitus, postremum malorum omnium, non modo bello, sed morte etiam repellendum. Idem 10. Philipp. 19. Omnis est misera servitus. Vinculum servitutis. Tacit. 13. Ann. 27.
 Clemens. V. CLEMENS.
 Justa. V. JUSTUS.
 Intolerantior. Tacit. 3. Ann. 45.
 Muliebris. Liv. 34. 7. V. Exuere servitutem, infra.
 Perfica servitus. Senec. de Benefic. lib. 2. cap. 2.
 Abducere in servitutem. V. ABDUCO.
 Abstrahere in servitutem. V. ABSTRAHO.
 Adducere in servitutem, Asservir, ou asservirager ancient. V. ADDICO.
 Adducere

Adducere ad vel in servitutem. V. ADDUCO.

Afferere in servitutem urbes. V. ASSERO.

Astringere se ad servitutem juris. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Colere servitutem. V. COLO.

Nova servitus crescit tibi. Hor. 2. Carm. 8. 18. [Turba fervientium tibi.

Exuere servitutem. Liv. 34. 7. extr. Nunquam salvis suis exiit servitus muliebris.

Habere in servitute. V. IN præpositionem.

Imponere servitutem. V. IMPONO.

Injungere servitutem. V. INJUNGO.

Mittere urbes in servitutem. V. MITTO.

Pati servitutem. Tacit. 1. Hist. 16.

Reddere levem servitutem. V. LEVIS.

Servire servitutem. Quintil. lib. 7. cap. 4. V. infra in SERVIO.

Servitus est Jus agendi quicquam habendive in prædio alieno, ad sui prædii utilitatem, quod jure communi agere, habere non liceat. Idque præter notiozem significationem in juris Civilis libris significat.

Negativa,	Agendi,
Affirmativa,	Ambulandi,
Urbana,	Piscandi,
Rustica,	Hauriendi,
Luminum,	Recipiendi,
Prospectus,	Colendi,
Stillicidiaria,	Appellendi,
Coquendi,	Fodiendi,
Tollendi,	Habitandi,
Immittendi,	Utendi,
Eundi,	Fruendi,

& hujusmodi, quæ ex Pandectarum libris septimo & octavo, facile poterunt intelligi.

SERVITIUM, i. n. [δουλεία Gl. G. L.] tam idem quod Servitus, quam Multitudinem significat servorum. Ter. And. 4. 1. 51.

Ego, Pamphile, hoc tibi pro servitio debeo. i. e. Pro servili officio.

Acre servitium. Perf. 5. Sat. 127.

Crudum. Tacit. 1. Ann. 8.

Durior servitium. Tacit. 11. Ann. 10.

Grave servitium. Senec. Octav. 6.

Molle servitium. Tacit. 4. Hist. 57.

Nobile servitium. Stat. 2. Silv. 2. 109.

Superbum servitium, i. e. Servitium sub domino superbo. Propert. lib. 3. 17. 41.

Datur triste servitium. Tibul. lib. 2. 4. 1.

Exire servitio. Virg. 1. Ecl. 41.

Ferre servitium. Ovid. 1. Amor. 2. 18.

Genitus in servitio. Plin. lib. 7. cap. 39. i. e. In servili conditione.

Esse in servitio. Ulp. in l. Ediles. §. ii. D. de Edil. edict.

Jugum servitii ferre. Stat. 3. Silv. 4. 34.

Levare aliquem longo servitio. Hor. 2. Serm. 5. 99.

Premere servitio. Virg. 1. Æn. 288.

Servitium, & frequentius Servitia, in plurali, dicuntur Servi ipsi. Cic. 7. Verr. 9. Et tamen ceptum esse in Sicilia moveri aliquot locis servitium suspicor. & 4. in Catil. 4. Sollicitantur Allobroges, servitia excitantur. & 4. in Catil. 13. Hic ad evertenda fundamenta Reipublicæ, Gallos arcessivit, servitia concitavit, Catilnam evocavit.

Esse e servitio alicujus. Tacit. 1. Ann. 23. pr. Ut pars militum gladiatores, qui e servitio Blasi erant, pars ceteram ejusdem familiam vincirent.

Infida servitia. V. INFIDUS.

Servitia rectiora, politioraque immenso pretio comparavit. Suet. in Cæs. cap. 47.

Ampliare servitia. Tacit. 2. Hist. 78.

SERVITUDO, Inis. f. Idem. [δουλεία Gl. G. L.] Liv. 24. 22. pr. Servitudinis indignitatisque homines expertos adversus notum malum irritatos esse.

SERVIO, Ivi, itum. [δουλεύω, Gl. L. G. & G. L. in hoc & δουλεύω] Ire. proprie servorum est, dum heri præceptis obsequuntur. Plaut. Men. 5. 6. 17. — propterea heri imperium

Exsequor bene, & sedulo servio. Idem Truc. 1. 2. 25. Tibi servio, atque audiens sum imperii.

Æternum servire. Hor. 1. Epist. 10. 41.

Benigne servire alicui. Catul. ad Januam 65. 3.

Fideliter servire. Propert. lib. 3. 25. 3.

Fidelius alicui servire. Ovid. 7. Met. 563.

Ingrate servire. Ovid. 2. de Arte Am. 435.

Servire liberaliter. V. Liberalis, in LIBER adjectivo.

Utiliter servire. Hor. 1. Epist. 16. 70.

Uni domino servire, Amori. Catul. de Septimio 45. 14.

Puellæ servire. Ovid. 2. Amor. 17. 1.

Mens mea tibi dedita servit. Tibul. lib. 1. 2. 101.

Servio apud te. Plaut. Aul. 1. 1. 12.

Servis servire. Cic. 2. Att. 1. An libertinis, atque etiam servis, serviamus.

Servitutem servire. Plaut. Aul. 4. 1. 6.

Nam qui amanti hero servitutem servit, quasi ego servio. Gell. lib. 1. cap. 1. Item cujus parentes alter ambove servitutem servierunt.

Liv. 40. 18. extr.

Servire alicui rei, pro Illi, sive ad illam, & in illam incumbere. Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 34.

Ætati alicujus servire, i. e. Ætatis gratia, & ætatis habita ratione, alicui morem gerere, vel obsequi. Cic. 1. de Fin. 27. Hæc igitur nobis explicanda sunt: sed si enodatus, vos ignoscetis: hujus enim ætati, & huic, non hoc primum fortasse audienti, servire debemus.

Amori alterius servire. Cic. 2. in Catil. 8. Qui alios ipse amabat turpissime, aliorum amori flagitiosissime serviebat.

Auribus alicujus servire. Blandiri, grata loqui. Cæs. 2. Bell. Civil. 27.

Commodis alterius servire, Dare operam utilitatibus alterius. Ter. in prol. Heaut. 50. Cic. 1. Verr. 64. Etenim, si probabilis est eorum causa, qui injurias suas persequi volunt, qua in re dolori suo, non Reipub, commodis serviunt: quanto &c. conf. ad fin.

Culturæ servire, pro Dare operam culturæ. Columel. lib. 3. cap. 4.

Cupiditatibus servire. Cic. de Amicit. 84. Cum homines benevolentia

conjuncti; primum cupiditatibus iis, quibus ceteri, serviunt, &c. Al. Inserviunt.

Defensioni & gloriæ patriæ servire. Plin. Epist. 2. 5. Al. Deservire.

Dolori suo, V. Commodis.

Existimationi suæ aut alterius servire. Cic. 5. Att. 11. Videntur mihi nosse nos, nostram causam, & conditionem professionis suæ, plane serviunt existimationi suæ.

Existimationi populi servire. Cic. 2. Verr. 29. Non solum effugiemus, inquit, hominem in quærendo nimium diligentem, nimium fervientem populi existimationi, M. Glabrimonem. conf. Laudi.

Famæ servire. Cic. 5. Att. 10. Persuasum est omnibus meis serviendum esse famæ meæ, belle adhuc. Et Nep. 2. 1. conf. Matrimonio.

Gloriæ servire, Dare operam. Cic. 5. Tusc. 9. Alios gloriæ servire, alios pecuniæ, raros esse quosdam, qui ceteris omnibus pro nihilo habitis, rem naturam studiose intuerentur. conf. Defensioni.

Laudi atque existimationi alicujus servire. Cic. 3. Verr. 5. Itaque mihi videor magnam, & maxime ægram, & prope depositam, Reip. partem suscepisse, neque in eo magis meæ, quam vestræ, laudi existimationique servisse.

Matrimonio puellæ servire, pro Consulere & providere. Cic. 14. Fam. 4. Sed certe quomodo se res habebit, illius misellæ & matrimonio & famæ serviendum est.

Necessitatibus servire. Cic. 1. de Divin. 110. Sed vigilantes animi vitæ necessitatibus serviunt, disjunguntque se a societate divina, vinculis corporis compediti. Al. Impediti.

Petitioni servire. Cic. 2. Verr. 24. Petitioni toto animo servire propter judicium non licebat.

Posteritati servire. Cic. 1. Tusc. 35. Cum optimus quisque maxime posteritati serviat, esse aliquid, cujus is post mortem sensum sit habiturus.

Quæstui ac redditibus servire. Columel. lib. 9. cap. 1.

Rei familiari servire. Cic. pro Rosc. Amer. 43. Patres familias, qui liberos habent, præsertim homines istius ordinis ex municipiis rusticis, nonne optatissimum sibi putant esse, filios suos rei familiari maxime servire? V. RES.

Rei servire. Idem. Ter. Hec. 2. 1. 27.

Rus habitatum abii, concedens vobis, & rei serviens.

Rumori. Plaut. Trin. 3. 2. 14. Nec tuis depellor dictis, quin rumori serviam.

Scænæ servire, proverbialis locutio: pro Obsequi & inservire temporis. Cic. ad Brut. 9. Ac mihi tum, Brute, officio solum erat & naturæ: tibi nunc populo, & scænæ, ut dicitur, serviendum est. V. SCÆNA.

Tempori servire. Cic. 3. Tusc. 66. An est ullum tempus, cui non ponendæ curæ ægritudinis causa serviamus? Idem 8. Att. 3. Et quum sit necesse servire temporis, & non amittere tempus, quum sit durum. conf. TEMPUS.

Valetudini servire. Cic. 1. Q. frat. 1. fin. Reliquum est ut te orem, valetudini tuæ, si me & omnes tuos valere vis, diligentissime servias.

Servio & Serviam in futuro facit. Plaut. Men. 5. 9. 42.

Tanquam si emeris me argento, liber servibo tibi. Ter. Hec. 3. 5. 45. Matris servibo commodis.

Ire servitum. Virg. 2. Æn. 786.

Non ego Myrmidonum sedes, Dolopumve, superbas

Aspiciam, aut Grajis servitum matribus ibo.

SERVIO, Iri. passive apud Senec. de Tranquil. Anim. cap. 9. Assuescamus ergo cœnare posse sine populo, & servis paucioribus serviri.

Servitur, Imperf. Cic. 1. Off. 31. Primum, ut ne cui noceatur, deinde ut communi utilitati serviat. Martial. lib. 2. 32.

Non bene (crede mihi) servo servitur amico.

SERVITURUS, a, um. Partic. [δουλευσας] ut, Ovid. 15. Met. 828.

Servitura suo Capitolia nostra Canopo.

SERUS, a, um. Adj. [ἑρως, ἑρως] Tardum significat. Proprie de tempore inclinato diei dictum videtur, unde & Serum absolute, pro Serotino, seu vespertino tempore.

Crepuscula fera. Ovid. 1. Met. 219.

Hora ferior. Ovid. 19. Epist. 14.

Lumen serum, Nocti vicinum. Virg. 1. Georg. 251. Serv.

Nox fera. Virg. 8. Ecl. 88.

Vesper ferus. Virg. 1. Georg. 462.

Tribuitur & personis, ut Quid tam fera advenis? Plaut. [Nisi error est. Serus, Tardus, [βραδύς Gl. G. L.] Cic. 2. Fam. 7. Sera gratulatio reprehendi non solet, præsertim si nulla negligentia prætermissa est. Martial. lib. 1. 16.

Sera nimis vita est crastina, vive hodie.

Anni feri. Ovid. 6. Met. 30.

Conviva Tonantis ferus, Qui fero moritur. Martial. lib. 8. 39.

Frondes feræ, Sero cadentes. Virg. 2. Georg. 403. Serv.

Ira fera. Stat. 5. Theb. 688.

Nepotes feri. Virg. 2. Georg. 521.

Tarda venit, feris factura nepotibus umbram. De arbore.

Pedes feros, ferasque assumere pennas. Ovid. 15. Met. 384. de Apibus.

Pœna tamen tacitis fera venit pedibus. Tibull. 1. 10. 3.

Posteritas fera. Ovid. 1. de Pont. 4. 24.

Segnities fera, Quæ feros, id est tardos, facit. Virg. 2. Æn. 373. Serv.

Spectator ferus longis ab oris. Martial. lib. Spectac. 24.

Vires feræ ad fortia, Segnes. Virg. 8. Æn. 509.

Ulmus fera. Virg. 4. Georg. 114. i. e. Major. Serv.

Seri studiorum, Horatio sunt hi, Qui fero discunt, aut didicerunt scilicet, neque sunt παιδευοῦντες, sed ὑψιμαρτυροῦντες. Quintil. lib. 1. cap. ult. Non sine causa dici eos παιδευοῦντες, qui in sua quidque arte optime faciant. Ex Turneb. [Gloss. Græcolat. ὑψιμαρτυροῦντες, Cunctator. Βραδύς, Sera, Remoratrix. Serum est. Martial. lib. 4. 40.

Nil facis, & serum est alium mihi quærere regem.

Serum, Grave, triste. Virg. 5. Æn. 524.

Seraque terrifici cecinerunt omnia vates. Idem lib. 12. 864. de noctua, — serum canit importuna per umbras. Sallust. Serum bellum in angustiis futurum. Serv. [More suo omnia miscens. Nam Serum canit noctua Sero diei, quod tempus inauspicatum fuit antiquis, & Serum, pro Sero Adv. posuit poeta. Apud Sall. autem Serum bellum, est Post tempus opportunum. Sic Serum auxilium, apud Liv. 10. 5. Quod fero venit, & post occasionem rei gerendæ. Sic ap. Martial. Compar. Columel. lib. 2. cap. 10. de Lente, Sationes ejus duas servamus: ff

- mus: alteram maturam per mediam sementim, ferio rem alteram mense Februario.
- Ætas ferior. Tibul. lib. 1. 4. 33.
- Superl. Plin. lib. 15. cap. 15. Patriæ nomina habent ferissima omnium Amerina.
- SERUM, i. n. [σέρω, δάλη, δάλη] Extrema pars diei. Liv. 7. 8. Castrorum oppugnatione quia serum erat diei, abstinere. Ibid. lib. 10. 28. pr. Extrahebaturque in quam maxime serum diei certamen.
- In serum. Suet. in August. cap. 17. In serum dimicatione protracta, ut in navi victor pernoctaverit. i. e. In horam vespertinam. V. IN.
- Rem in serum trahere. Liv. 32.
- SERO, Adv. [σέρω, σέρω] Gl. G. L.] Vesperis, quod est post occasum: atque hæc vera est ejus significatio, teste Valla lib. 4. Cic. 7. Att. 20. Eo die venit sero alter Consul.
- Sero, [σέρω] Gl. G. L.] Tarde. Cic. 2. Fam. 7. Longe enim absum, audio sero.
- Sero, aliquando tamen. Cic. pro Quint. 43. De rationibus & controversiis societatis vult judicari: sero, verum aliquando tamen, concedamus.
- Nimis sero. V. NIMIS.
- Sero, post tempus: quæ significatio eadem fere cum præcedenti, ut ait Valla lib. 4. Cic. Quum accusator Milonis identidem interrogatus perferet quo tempore Clodius esset occisus, urbane respondit, Sero. Non tam horam intelligens, quam tardius occisus & post tempus, quo debuisset occidi. Ex Quintiliano lib. 6. cap. 4. Caf. 5. Bell. Gall. 29. Contra ea Titurius sero facturos clamitabat. Plaut. Trin. 2. 4. 14. Sero atque stulte.
- Reddita etiam mihi est pervetus epistola, sed sero allata. Cic. 3. Q. frat. 1. Sero est. Cic. 1. Q. frat. 2. Hoc de genere nihil te nunc quidem moneo: sero est enim.
- Medicina sero paratur. Ovid. Rem. Amor. 91.
- Sero post tempus, apud Plaut. Capt. 4. 2. 90.
- Sero sapiunt Phryges: proverbium est natum a Trojanis, qui decimo denique anno velle cœperant Helenam, quæque cum ea erant raptæ, reddere Achivis. Fest.
- Compar. Serius. [σέρω] Gl. G. L.] Accius, Ne si forte paulo, quam tu, veniam ferius. Plin. lib. 16. cap. 26. Cic. 1. Catil. 5. Serius a me, quam quicquam crudelius factum. Idem 3. de Orat. 75. Ad quæ (mythia) biduo ferius veneram.
- Egredi ferius. Ovid. 4. Met. 105.
- Superl. [σέρω] Gl. G. L.] Tardissime. Plin. lib. 17. cap. 2. Tarentina ferissime legi. Caf. 3. Bell. Civil. 75. Ut quam ferissime ejus profectio cognosceretur.
- SERA, Adv. [σέρω] Idem quod Sero. Virg. 4. Georg. 122.
- nec fera comantem
- Narcissum, aut flexi tacuissim vimen acanthi. h. e. Sero flores habentem. Serv. Al. Sero. V. not. Pier. & Emmen. de ult. quant. in Sero.
- SEROTINUS, a, um. Adj. [σέρω] Gl. G. L.] a Sero pro Vespere: ut, Serotina hora, Tempus serotinum. Colum. 11. 2. conf. Annotinus in ANNUS.
- Serotinus a Sero, pro Tarde; ut, Poma serotina, Quæ post legitimum tempus, consuetumque ceteris pomis, vel tarde maturescunt: ut ait Valla lib. 4. Columel. lib. de Arbor. cap. 21. Idem lib. 8. cap. 5. Item serotini pulli, qui a Solstitio nati, capere justum incrementum non potuerunt.
- De quantitate penultimæ lis inter doctos orta est. Vulgo corripitur, at Jul. Scaligero de L. L. 4. 98. produci videtur; eadem ratione ac Vespertinus, Matutinus: quoniam cum non occurrat apud Poetas, analogiam aliarum vocum sequi debet. Sed recte notat Vossius Scaligerum in errorem incidisse, Art. Poet. 2. 23. Etenim non eadem est ratio inter Vespertinum, &c. & Serotinum; cum hæc ab Adverbio, illa a nomine originem trahant. Nam quæ ab Adverbiis ducuntur, unam eandemque sequuntur normam, scil. ut corripiant penultimam. sic a Diu profuit Diutinus; a Perendie, Perendinus; & similiter a Sero, Serotinus. Sed quæ a nominibus sunt, omnino eandem producant, ut a Vesper, Vespertinus; a Collis, Collinus; ab Adulter, Adulterinus: & sic de ceteris. [Dubia & ante penultimæ quantitas, quum o in Sero produci, & corripitur possit. V. auctores in SERA adducti.]
- SERITAS, ātis. f. [σέρω] Gl. G. L.] Symach. 3. Epist. 28. Define animi nostrum epistolarum feritate metiri.
- SERVUS, V. SERVO.

S E S

- SESĀMA, æ. f. & SESAMUM, i. n. & SESAMUS, i. m. [σάμα] Gl. G. L.] Genus frumenti Indici. Plin. lib. 18. cap. 10. Æstiva frumenta diximus, sesamam, milium, panicum. Sesama ab Indis venit, & ex ea oleum conficiunt. Color ejus candidus. Huic simile est in Asia, Græciæque erysimum: idemque erat, nisi pinguis esset, quod apud nos vocant irionem, medicaminibus adnumerandum potius, quam frugibus. Plaut. in Pœn. 1. 2. 112.
- nihil nisi laterculos,
- Sesamum, papaveremque, triticum & frictas nucas.
- Sesamum genere neutro, & Sesama in plurali sæpius apud Columel. legitur, ut lib. 11. cap. 2. Sesami sextarius.
- Sesama a Columel. lib. 2. cap. 7. inter Legumina recensentur. Idem lib. 2. cap. 10. Sesama, quæ rigantur maturius, &c.
- SESAMINUS, a, um. Adj. [σάμα] ut, Sesaminum oleum. Plin. lib. 23. cap. 4. Idem lib. 28. cap. 11.
- SESAMOIDES, is. f. [σάμα] Herba a similitudine nomen accepit, grano amaro, folio minore. Nascitur in glareosis. Detrahit bilem in aqua potum. Semen illinitur igni sacro, discutit panos. Est etiamnum, aliud Sesamoides Anticyræ nascens, quod ideo aliqui Anticyricon vocant: cetera simile erigeronti herbæ. Hæc Plin. lib. 22. cap. 25.
- SESAMUM, i. n. [σάμα] Steph. Urbs Paphlagoniæ, postea Amastris appellata. Plin. lib. 6. cap. 2.
- Sesamus, Melæ lib. 1. 20. in descriptione Paphlagoniæ.
- Sesamus, Amastris arx dicitur. Strabo lib. 12.
- SESANIUM, Oppidum Cataduporum in Arabia regione. Plin. lib. 6. cap. 29. [Forte Sesindium, Σεινδών Steph.]
- SERABASII, Populi sunt in Phrygia: Strabo lib. 7. Prope vero adfunt

- argentifodinæ in Damastio, ubi potentatum constituere Perysades, quos Enchelios & Sefaralios nominant.
- SĒSĀRĒRHUS, [Σεσάρη] Oppidum est Taulantiorum, qui sunt in ea parte Macedoniæ, quæ Adriatico mari incumbit. Steph. ex Hecatzæ.
- SĒCERNAR, aris. m. Liv. 41. 15. Bovis fescenaris, quem immolavit, jecur. i. e. Sescena, vel dolabra pontificali percussit: ut interpretatur Gutherius. V. Gronov. ad loc. & Lex Pitisc. in BOS.
- SĒSCULYSSES, SĒSCUNCIALIS, SĒSCUNX, SĒSCUPLEX, SĒSCUPLUM, V. in SĒSQUI.
- SĒSĒ, [σέσ] Accusativus a Sui pronomine. Gell. lib. 5. cap. 10. Is in disciplinam Protagoræ sese dedit. V. SUI.
- SĒSĒLI, eos. n. vel SĒSĒLIS, is. f. [σέσλη, ἡ σέσλη] Herba est folio fœniculi, sed crassiore, femine quoque non absimili, sed callosiore & habiliore, capite anethi, in quo granum habet oblongum & angulosum: & quum estur, acre: radice autem longa, & odore non ingrato. Vulgus herbariorum, Saxifragiam majorem appellat. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Cervæque paulo ante partum purgant se quadam herbula, quæ sēsēlis dicitur. Hoc idem Aristoteles confirmat, in libris de Hist. animalium. 9. 5. V. Plin. lib. 8. cap. 32. Sēsēli neutro genere vocat Dioscorides, estque multorum generum.
- SĒSITHACUS, Ægimeri filius, Cheruscorum ductor is fuit. Strab. lib. 7.
- SĒSOSTRIS, [Σεσωστρί] Rex Ægypti, qui, regibus captivis curru junctis vectus, triumphasse dicitur; conatus est navigabilem alveum ex Rubro mari in Nilum perducere, ut scribit Herod. lib. 2. Valer. 5. Argon. 418.
- quum prima Sefostris
- Intulerit Rex bella Getis. V. Plin. 33. 3. Lucan. 10. 276. Aufon. Epist. 19. 19.
- SĒSQUI, [σέσκι] Vocabulum in appositione inventum, pro Hemilio accipiendum est, quod perinde est ac si dicas, Tantundem & semis. Cic. in Orat. 188. Pes enim, qui adhibetur ad numeros, partitur in tria, ut necesse sit partem pedis, aut æqualem esse alteri parti, aut altero tanto, aut sesqui esse majorem: ita fit æqualis dactylus, duplus iambus, sesqui pæon. Sesqui appellavit pæona, quia pes omnis pæon longa una syllaba & brevibus tribus constat, at longa syllaba in temporum metricorum ratione duas breves æquare dicitur. Ita fit ut tres breves longam unam dimidio superent. nam ternarius ad binarium relatus sesquialteram proportionem habet. Quomodo igitur dactylus æqualibus partibus constat, quia prima longa, duabus brevibus æqualis est: sic pæon alteram partem dimidio majorem habet. Iambus etiam altero tanto majorem, hoc est duplam: brevis enim syllaba est dimidiata. Fortasse autem illa verba Ciceronis sic legerentur rectius, Aut altero tanto majorem, aut sesqui: hoc sensu, ut pes altero tanto major, in secunda sui parte sit duplus: qui autem non altero tanto, sed dimidio major est, sit sesqui, ad priorem partem posteriore parte relata: non autem Sesqui major: quia sesquiplum minus est duplo. Sesquipedalia tigna apud Cæsarem, hoc est pedis unus & dimidiati: quod ad crassitudinem referendum est. Hoc autem sesqui significat, sive cum vocabulo componatur mensuram, aut numeri, aut temporis, aut modi, significante: sive etiam cum alio quocunque vocabulo, ut Sesquiplaga apud Tacit. 15. Ann. 67. Et Sesculysses in Præfatione Plinii: quo verbo si recte emendatum est, ego Hominem fumme astutum & veteratorem plane expositum intelligo. Fit ejus mentio apud Nonium in dictione Alumnus. V. SĒSCULYSSES. Plaut. Capt. 3. 5. 67.
- Ibi quum alii octones lapides effodiunt,
Nisi quotidianum sesquiopus confeceris,
Sexcentoplago nomen indetur tibi. h. e. Nisi tu duodenos effoderis. Budæus.
- SĒSQUIPLUM, i. per s scriptum, quod & SĒSCUPLUM dicitur, [σέσκιπλον] Numerum parem cum dimidio significat, qui Latine etiam Sesquialter dicitur, ut quum dicimus senarium sesquiplum esse quaternarii: continet enim eum totum, & insuper dimidiam ejus partem. Bud. V. Quintil. 9. 4. p. 843. Borm.
- SĒCUPUS, a, um. Adj. contr. Idem. Gloss. Græcolat. Ημίπλος, Sēcuplum. [Nisi Sēcuplum scribendum.]
- SĒSQUIPLĀRIS, e. vel SĒSQUIPLĀRIUS, a, um. Adj. Sesquiularis vocatus est, Qui annonam unam semis nimirum in duo capita, unam equitis, alteram calonis vel servi accipiebat. Veget. de Re mil. 2. 7. Sesquiularis unam semis consequiebantur annonam. Sic enim legitur in membranis. Ita Ημίπλον annonam vel stipendium auctum dimidio vocat Arrian. Tactic. cap. 64. Inscriptio Romæ in hortis Justin.
- D. M.

TITO. AVRELIO.
SPERATO. EQ. SING.
TVRMA. AERELI.
SABINIANI. NATIONE.
RAETO. VIX. A. XXXVII.
MILITAVIT. A. XVIII.
AVRELIVS. QVINTVS.
DVPLICARIVS. HAERES.
ET. AVRELIVS. AVRIANVS.
SESQ. SECVNDVS. HAERES.
AMICO. OPTIMO. F. C.

V. Reinef. Inscript. class. 8. n. 13.

- SĒSQUIPLEX, icis. Adj. [σέσκιπλος] Idem quod Sesquialter, vel dimidio tantum major. Cic. in Orat. 193. Ita fit æqualis dactylus, duplus iambus, sequirex pæon. Quo in loco in correctis codd. Sesqui tantum legitur, V. paulo ante SĒSQUI.
- SĒSQUIALTER, æra, erum. Adj. [σέσκιπλος] Gl. L. G. & G. L.] Par altera dimidio major quam prior: dicitur enim ternarii ad binarium relati sesquialtera proportio. Cic. de Univerf. 21. Unam principio parter detraxit ex toto: secundam autem primæ partis duplam: deinde tertiar quæ esset secundæ sesquialtera, primæ tripla.
- SĒSQUIMENSIS, is. m. [σέσκιμνιος] Varr. 1. de R. R. cap. 27. Eius cursus annalis primum fere circiter ternis mensibus ad fructus est divisus in quatuor partes, & idem subtilius sesquimensibus in octo. Idem lib. cap. 10. Ad faginandum eligunt pullos circiter sesquimenses qui sunt nati.
- SĒSQUITERTIUS, a, um. Adj. [σέσκιτερος] Gl. L. G.] V. SĒSQUI OCTAVUS.
- SĒSQUIOCTĀVUS, a, um. Adj. [σέσκιόκτα] Cic. de Univerf. 21. Sesquialteris autem intervallis, & sesquiterciis, & sesquioctavis, sumpti

ex his colligationibus, in primis intervallis sesquioctavi intervallo sesquitertia omnia explebat.

ESQUITALIA, *ἡμισία*. Gloss. Latinogræc. [Scribendum Sesquialtera, quod & in sequentibus ponit, subauditurque Pars, ita ut sit substantivum.]

ESQUIAS, vel **SESQUAS**, afflis. m. [ἐν ἡμισυ δασύειν, χαλαροὶ ἐξ Gloss. Latinogræc.]

ESQUICULLEUS, i. m. & **SESQUICULARIS**, e. Adj. ut, Sesquiculare dolium. [ἐσκιμενθλαῖον πιάτον] Columel. lib. 12. cap. 18. Sunt autem satis sesquicularibus doliis picis duræ pondo vicensaquina.

ESQUICYATHUS, Celf. lib. 6. cap. 7. de aurium morbis & curationibus, Mellis sesquicyathus.

ESQUIDIGITUS, i. m. Vitruv. 8. 6. Canalis altus sesquidigitum.

ESQUIDIGITALIS, e. Adj. Vitruv. 10. 22. Terebratur foramen sesquidigitale.

ESQUIHORA, æ. f. [ἐσκιμενθλαῖον] Plin. Epist. 4. 9. Egeram horis tribus & dimidia: supererat sesquihora.

ESQUIJUGERUM, i. n. [ἐσκιμενθλαῖον] Plin. lib. 18. cap. 19. Iterari sesquijugerum.

ESQUILIBRA, æ. f. [λίτρα καὶ ἡμισυ Gl. L. G.] Columel. lib. 12. cap. 36. Sat erit autem rorismarini sesquilibræ in duas urnas multi adjicere. Plin. lib. 14. cap. 20. Pulegii vel falis sesquilibra.

ESQUIMODIUS, i. m. [ἐσκιμενθλαῖον] Varr. 1. de R. R. cap. 42. Scribunt opus esse medicæ sesquimodum. Cic. 5. Verr. 215. Nunquam tam grati hi sesquimodii, Q. Hortensi, fuissent.

ESQUIOBOLUS, i. m. [ἐσκιμενθλαῖον] Plin. lib. 26. cap. 8. Dejectoque quod supernatat, reliquus succus purgat, utraque parte sesquiboli in aqua mulla.

ESQUIRES, ædis. m. [ἐσκιμενθλαῖον] Varro 2. de R. R. cap. 41. Cytisum feritur in terra bene subacta, tanquam semen brassicæ: inde differtur, & in sesquipedem ponitur. Martial. lib. 8. 60.

Summa Palatini poteras æquare Colossi,

Si fieres brevior, Claudia, sesquipede.

ESQUIPEDALIS, e. Adj. [ἐσκιμενθλαῖον] ut, Sesquipedalis crassitudo. Plin. lib. 16. cap. 40. Et apud Catonem R. R. cap. 10. Sesquipedalis paries. Dentes sesquipedales. Catul. 94. 5.

Tigna sesquipedalia. Cæf. 4. Bell. Gall. 17. de pontis Rhenani structura. h. e. Pedis unius & dimidiati: quod ad crassitudinem est referendum. conf. Vitruv.

Verba sesquipedalia apud Horat. non tam intelligo Longa & extensa, quam Turgida & inflata ac prætumida. Nam ab architectis esse translationem sumptam puto, apud quos sunt Tigna sesquipedalia, materies crassior: ita loquitur non raro Vitruvius. Inde igitur Horatium explicandum arbitror cum ait, in Arte Poet. 97.

Projicit ampullas & sesquipedalia verba. Ampullarumque figura, quæ tumida sunt, huic congruit interpretationi: quanquam si de longis quis accipiat, qualia sunt dithyrambica, non repugnabo, præsertim cum dicat Martial. 7. 13. etsi hoc obscenius est,

Mentula cui nondum sesquipedalis erat. Verba sunt Turnebi.

conf. AMPULLA & AMPULLOR.

ESQUIUNX, vel **SESCUNX**, cis. m. & **SESCUNCIA**, æ. f. [ἐσκιμενθλαῖον] Unciam significat & uncia dimidium, ut ait Budæus. Columel. lib. 12. cap. 57. Laserei radicis, quod σάλπις Græci vocant, fescuncem. Idem lib. 5. cap. 2. Quæ summa efficit jugeri fescunciam, &c.

ESCUNCIALIS, e. Adj. [ἐσκιμενθλαῖον] Quod fescunciae pondus, vel mensuram habet. Plin. lib. 13. cap. 15. Tota crassitudine fescunciali. h. e. Unius pollicis & dimidii.

ESQUIOPERA, æ. f. [ἐσκιμενθλαῖον] Columel. lib. 2. cap. 13. Occantur sesquiopera, farriuntur sesquiopera, iterum farriuntur una opera, & tertio una, metuntur una: summa fit operarum, octo vel septem.

ESQUIOPUS, æris. n. Plaut. V. in SESQUI extr.

ESQUIPLAGA, æ. f. V. in SESQUI ad fin.

ESQUISÆNEX, pro Plusquam anus. Senex enim de muliere etiam dicitur; ut, Tua amica senex. Hæc vox existat apud Varr. de L. L. 6. 3. quo tamen loco Esqui senex mendose legitur, auctore Turneb. Advers. 23. 16.

ESQUIULYSSES, vel **SESCULYSSES**, is. m. pro Astutissimo & callidissimo in cujusdam Satiræ titulo Varro posuerat. Turneb. Advers. 17. 24. V. Plin. Præf. Hist. Nat. & Non. passim.

ESSILIS, **SESSIO**, &c. V. SEDIO.

ESSIMONIUM, i. n. est Templum & sedes, deduciturque a Sessu vel Sede; ut a Merce, Mercimonium. Vitruv. lib. 7. in præf. Suspectus habent in deorum sessimonia: id est in deorum ædificandis templis: & sedibus statuendis: ac sessimonium dici videtur, ut ἐσθ Græce. Turneb. Advers. 2. 3.

ESTERTIUS, i. m. [τέλιον ἡμισέχμυον] Apud Romanos genus nummi argentei. Dicitur & Nummus absolute. [Ubi tamen subauditur attributum Sestertius, ut in Sestertius, absolute posito subauditur Nummus.]

Sestertius ex eo dictus est, quod duos asses & semissem valeret. Qua ratione quaterni sestertii denarium Romanum valebant. Et Sestertius dictus, quia tertius semis est, duo sunt solidi asses, & semis. V. Vitruv. 3. 1. Sestertius dicitur quarta pars denarii, quo tempore is decussis valebat, id est dupondius & semis. Paul.

Sestertium, δρεχμὴν, διηάριον. Gloss. Latinogræc. Et Græcolat. Διηάριον, Sestertium, Denarius. [Solebant hæc Græculi confundere.]

Sestertius, dicitur quasi Semis tertius, eo quod contineat in se asses duos & dimidiatum tertium. Unde nota vetus pro sestertio ponebatur, ΙΙΙ, scil. duæ lineæ & dimidia, qua utitur Harduinus in Plin. ut in MSS. invenit. Deinde hoc modo ΙΙΙS, quæ tandem coaluit in HS notam hodie vulgatissimam. Veteris consuetudinis fuit ut Semis anteponerent, ut Semisquartus, Semisquintus, Semistertius, a quo Sestertius, & est compositio Attico more facta. Illi enim ἐσθ ἡμισυ πέντα, hoc est septem femi talenta dixerunt, servantes illud ut expressus numerus pro dimidio caperetur.

Sestertius unde appellatur, inquit Charisius lib. 1. solet quæri. Quod manifestum erit, si sciamus apud antiquos denarium decem asses habuisse. Ideoque in rationibus faciendis denarium decussis x inductum notamus, cujus quarta pars, dupondius semis, sestertius dicitur, quod de tribus assibus semis deficiat. Denique & nota nihil aliud quam dupondium & semis h. s. ostendit. Varro 4. de L. L. 36. Sestertius, quod Semistertius. Dupondius enim & semis, antiquus sestertius est: & veteris consuetudinis, ut retro æra dicerentur, ita ut semistertius, se-

misquartus pronunciarent. Sestertius igitur, ab Semistertius dictus. Hæc Varro. conf. Fest.

Mille sestertii æstimatione nostra viginti quinque coronatos valent. Dicitur autem Mille sestertii, & Mille nummi: vel Mille sestertiū, & Mille nummum: vel copulate, Mille sestertiū nummum. Quum autem Mille sestertii, i. e. Ducenti quinquaginta denarii duas libras argenti & semissem valent, sequitur ut libra Romana, quæ & Mina dicitur & Pondo, decem aureos coronatos valuerit. Coronatos autem ita intelligi volo, ut singuli triginta quinque solidos valeant: quod est legitimum pretium. Igitur decem millia nummum, vel Decem millia sestertiū, quod idem est, ducentos & quinquaginta aureos coronatos valebant. Hæc etiam Decem sestertia dicuntur, quum singula sestertia, n. pl. singula millia significent.

Mercari sestertiis sexcentis. V. MERCOR.

Qui totam rem de sestertio intelligere volunt, adeant Jo. Fr. Gronov. de Sestertio vel pecunia veteri, vel Jo. Casp. Eifenschmidii de Ponder. & mensur. & Pec. vet. libellum.

SESTERTIUM, i. n. Idem ac Mille sestertii. [Non est n. sing. V. infra. Libra Romana, quæ & Mina & Pondo dicitur, centenas drachmas habebat. Quum igitur denarius quaternos sestertios æquaret pondere & æstimatione, liquet in libra Romana quadringentos fuisse sestertios, & in duabus libris & selibra mille sestertios. Qua ratione fit, ut Sestertia singula numero plurali millenos sestertios valeant, hoc est, duas libras & semissem. Ut enim Sestertius nummus dicitur ex eo, quod duos asses & semissem valebat, hoc est, duas libras æris gravis, & selibra: ita Sestertia numero plurali & genere neutro ideo dicuntur, quod singula, duas libras & selibra argenti valerent, hoc est ducentos & quinquaginta denarios, sive mille sestertios, quod idem est. Sic fit ut decem sestertia, & decem millia sestertiū nummum pro eodem ab antiquis dicerentur. Hor. 2. Epist. 2. 33.

Accipit & bis dena super sestertia nummum.

Juven. 13. Sat. 17.

Intercepta decem queris sestertia fraude.

Decies sestertiū, idem est quod Decies centena millia sestertiū, quæ summa centies major est decem sestertiis. Idem est enim Decies sestertiū, quod Mille sestertia. Quum enim singula sestertia millenos nummos sestertios valeant, si mille sestertia millies multiplices, fient decies centena millia, quem lingua vernacula *millionem* vocant. Decies igitur sestertiū, centies ducentos & quinquaginta aureos valet, hoc est viginti quinque millia. Sic fiet ut millio Romanus viginti quinque millia coronatorum valeat. Hæc igitur tenere oportet, quod quemadmodum, quum a nummis sestertiis ad sestertia genere neutro fit transitus, numerus millies multiplicatur: ita quum ad eam locutionem ventum est, quæ per adverbium numeralia enuntiatur, sestertia singula conduplicata crescunt, ut verbi gratia, si Centum sestertia dicam, centum millia sestertiū intelligere debes. Quod si centies sestertiū dicam, non jam centum sestertia, sed centies centena sestertia, seu centies millia sestertiū intelligendum sit. Hæc omnia ex Budæi Assæ. [Qui primus Sestertiarum veterum rationem expedisse videtur.]

Sestertiū, in hujusmodi locutionibus, Duo millia sestertiū, genitivi casus est pluralis numeri, pro Sestertiorum: ideo more veterum, circumflexum adscripsimus. [Ut Nummum, Medimnum modium, &c.]

SESTERIUM, i. n. Genus veli triplici licio texti, ut tertium filum duobus impar sit. Suet. in August. cap. 83. Ita ut in extremis spatiis subul- tim decurreret, sestertio vel lodicula involutus. al. Segestro indutus.

SESTERIOLUS, i. m. dimin. Martial. lib. 1. 59.

Sed sestertiolum donavit mentula Phœbo

Bis decies, hoc da tu mihi, pluris emam.

SESTERIARIUS, i. m. Pauper, qui nil nisi sestertium in censu habet. Petron. cap. 45. Sestertiarius homo. Et Gladiatores sestertiarii. [Qui auctoramento sestertii pugnant.]

SESTIUS, V. SEXTIUS.

SESTOS, [Σετός] Urbs erat in litore Thracio ad Hellespontum, sita e regione Abydus, Leandri & Herus amoribus nobilitata, apud Ovid. 18. Ep. & Musæum. V. Strabo lib. 13. Mela lib. 2. 2.

Sestonque admovit Abydo. Lucan. lib. 2. 674. De Xerxe, qui pontem in Hellesponto fecerat.

SESTIAS, ædis. f. patronym. [Σεπιάς] a Sesto. Stat. 6. Theb. 547.

Contra autem frustra sedet anxia turre suprema

Sestias in speculis.

SESTIS, idis. f. Idem, ut vult Heinf. apud Ovid. 18. Ep. pr.

SESTIACUS, a, um. Adj. [Σεπιακός] Aufon. in Mosell. 287. Sestiicum pelagus.

S E T

SETA, æ. f. [δέρμα, χαίτη Gl. L. G.] Pilus crassior, rigidiorque, atque erectus, qualem habent sues, aliaque animalia. Cic. 5. Tusc. 61. In hoc medio apparatu fulgentem gladium e lacunari, seta equina aptum, demitti iussit, ut impenderet illius beati cervicibus. Hirtæ setæ. Ovid. 13. Met. 850.

Terga horrentia rigidis fetis. Ovid. 8. Met. 418.

Protinus exuvias, rigidis horrentia fetis

Terga, dat. De apro Calydonio.

Setæ leonis. Cic. 3. de Orat. 220. Oculos autem natura nobis, ut equo & leoni fetas, caudam, aures, ad motus animorum declarandos dedit. Setis os hirtum musculis marinis. Plin. lib. 11. cap. 37.

Vellera hirsuta fetis. Ovid. 2. Fast. 339.

Io obsita fetis. Virg. 7. Æn. 790.

SETULA, æ. f. dimin. Arnob. lib. 7. Vulfæ ex hostiis setulæ.

SETOSUS, a, um. Adj. [λατός Gl. L. G.] Quod fetis abundat. Plin. 1. 8. c. 45. Tauris in aspectu generositas, torva fronte, auribus fetosis. Celf. lib. 2. 8. Corpus id, quod minime tenue, maximeque lati pectoris, & fetosi.

Aper fetosus. Virg. 7. Ecl. 29.

Verbera fetosa. Propert. lib. 4. 1. 25.

Verbera pellitis fetosa movebat arator. i. e. Ex caprina pelle villosa.

SETIGER, æra, ærum. Adj. [χαίτηφόρος] Quod fetas gerit.

Pecus fetigerum. Ovid. 14. Met. 289.

Sus fetigera. Virg. 12. Æn. 170.

Frons fetigera. Stat. 8. Theb. 532.

- SETIGER**, i. m. Martial. lib. 13. 93. Ovid. 8. Met. 376. de Apro Calyd. Vulnera fecissent, nisi fetiger inter opacas, Nec jaculis ifset, nec equo loca pervia, silvas. [Sic Laniger pro Ove.]
SETĀNIS, vel **SETĀBIS**, is. [Σεταρίς Strab. Σεταβίς Ptolem.] Fluvius est Hispaniæ, secundum Strab. Ptolem. & Melam.
 Est & Oppidum Hispaniæ, lino tenuissimo, & arte texendi maxime celebre. Plin. lib. 19. cap. 1. A Setabi tertia in Europa lino palma. Silius lib. 3. 373.
 Setabis & telas Arabum sprevisse superba,
 Et Pelusiaco filum componere lino. Volaterr. lib. 2. Geogr. Setabis lino tenuissimo nobilitata, unde Sudaria setaba a Catullo commemorata. Hanc abluit Suco e montibus oriens Orospeidanis. Hodie *Xativa*, in regno Valentia. Hinc
SETARUS, a, um. Adj. Catull. ad Afm. 12. 14.
 Nam sudaria Setaba ex Hiberis, &c.
SETHRON, i. n. [Σεθρον] Ægypti urbs. Steph. unde
SETHROITES, [Σεθροίτης] Præfectura Thebaidis est apud Plin. lib. 5. cap. 9.
SETIA, æ. f. [Σητιά] Urbs Campaniæ, ex cujus agro Setinum vinum commendatur. Plin. lib. 3. cap. 5. Martial. lib. 13. 112.
 Pendula pampineos quæ spectat Setia campos,
 Exigua vetulus misit ab urbe cados.
SETINUS, a, um. Adj. [Σηνίς] Plin. 3. 5. Agri Setini. V. supra **SETIA**.
SETIGER, **SETOSUS**. V. **SETA**.
SETUBIA, [Σετουσία] Ptolem. lib. 2. cap. 6. Urbs Hispaniæ, alio nomine Sepulveda.

S E U

- SEU**, [ἢτοι, εἴτε Gl. G. L.] Disjunctiva particula, idem significans, quod Sive, qua jungimus ea, quorum alterum, non utrumque affirmamus. Cic. pro Quint. 69. Quemadmodum solent homines nobiles, seu recte, seu peperam facere cœperunt, ita in utroque excellunt, ut nemo nostro loco natus assequi posset. Quintil. in proœm. lib. 8. A corruptissimo quoque poetarum figuras, seu translationes, mutuamur.
 Seu & Sive sæpius alternatim ponuntur. Ter. And. 1. 5. 59.
 Sive hæc te solum semper fecit maximi,
 Seu tibi morigera fuit in rebus omnibus. Virg. 8. Ecl. 6.
 Tu mihi, seu magni superas jam faxa Timavi,
 Sive oram Illyrici legis æquoris.
SEVACEUS, V. **SEBACEUS**. in **SEVUM**.
SEVECTUS, a, um. Partic. a Seveho. Propert. lib. 3. 2. 21.
 Cur tua præscripto sevecta est pagina gyro? Sevecta dicitur Egressa, & seorsum vecta quam ire debebat. Cur ausa est tua pagina elegiaca egredi spatium sibi præscriptum, tentando materiam stilumque grandiozem. [Sed in emendatis libris legitur, Præscriptos evecta est pagina gyros. Nec proinde vox hæc Latina censetur.]
SEVERUS, a, um. Adj. [σευρός, μισανθρωπος Gl. L. G.] quasi Secus, id est iuxta verum, Gravis & censorius. Opponitur Jocofo. Plaut. Pœn. 5. 3. 51.
 Opinor hercle hodie, quod ego dixi per jocum,
 Id eventurum esse, & severum & serium.
 Personis proprie tribuitur. Ter. Heaut. 5. 3. 20.
 Sed ipse egreditur, quam severus: rem quum videas, censeas.
 Virg. 8. Æn. 638.
 Romulidis, Tatioque seni, Curibusque severis.
 Severus ad judicandum. Cic. 2. Verr. 30. L. Cassius ex familia, tum ad ceteras res, tum ad judicandum severissima.
 Acerbe severus in filium. Cic. 3. Off. 112. Magnus vir in primis, & qui perindulgens in patrem, idem acerbe severus in filium.
 Agricola severi. Lucret. lib. 5. 1356.
 Auctor severissimus. Plin. lib. 11. cap. 52. Addidit morum aspectus simili modo apud nos Trogus, & ipse auctor severissimus.
 Custos legis severus, Gravis & accuratus. Cic. 1. Verr. 10. Cujus legis, non modo a Pop. Rom. sed etiam ab ultimis nationibus, jam pridem severi custodes requiruntur.
 Eques severus. Ovid. 3. Amor. 8. 56.
 Homo severus. Cic. 2. de Finib.
 Judex severus. Cic. 5. Verr. 121. Si ex provincia tota centum septuaginta ejecisses, possesne severis iudicibus salvus esse.
 Prætor severus ac Diligens. 7. Verr. 28.
 Senes severiores. Catull. ad Lesbiam. 5. 2.
 Consilium severissimum. Cic. 3. Q. frat. 1. Annali pergrata litteræ tuæ fuerunt, quod & curares de se diligenter, & tamen consilio severissimo juvares.
 Disciplina. Cic. 7. Verr. 93. Hujus autem præclari Imperatoris ita erat severa domi disciplina.
 Imperii severissimi vir. Liv. 4. 26.
 Lex severa. Ovid. 3. de Pont. 3. 37.
 Pectus severum. Ovid. 18. Epist. 63.
 Non finit Endymion te pectoris esse severi.
 Vita severa. Ovid. 2. Amor. 10. 16.
 Hostibus eveniat vita severa meis.
 Frons severa. Ovid. 2. Trist. 241.
 Supercilium severum. Ovid. 2. Trist. 309.
 Vultus severos advertere. Stat. 1. Theb. 88.
 Vultus exuere severos. Ovid. 3. Amor. 4. 43.
 Canities severa. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 49.
 Comas seveas ligare fronde. Stat. 1. Achil. 288.
 Fidibus voces crevere severis. Hor. de Arte Poet. 216.
 Severus mons, Asper. Virg. 7. Æn. 713.
 Qui Tetricæ horrentes rupes, montemque severum. Servius putat esse nomen proprium.
 Severus amnis Cocyti, Tristis, vitabilis. Virg. 3. Georg. 37.
 Invidia infelix Furias, amnemque severum
 Cocyti metuet, tortosque Ixionis angues.
 Falernum severum. Hor. 1. Carm. 27. 9.
 Vultis severi me quoque sumere
 Partem Falerni? i. e. Ausferi, ut vult Schol. [Nisi potius attributum ad Sodales referendum est.]

- Hiems severa. Quintil. Decl. 4. 14.
 Silentia severa noctis. Lucret. lib. 4. 462. i. e. A vero seorsu & separata: quoniam per id tempus animus erraticus est, nihilque fere videt, quod sit veritati congruum. [Severa, i. e. Tristia, horrida, ab effectu.]
SEVERE, Adv. [σεμῶς] Graviter, aspere.
 Graviter & severe. Cic. 2. de Finib. 60. Ita graviter & severe voluptatem fecerit a bono.
 Vehementer ac Severe. Cic. 7. Verr. 133. Etiam in cives, militesque nostros per sæpe esse severe ac vehementer vindicatum. conf. 19.
 Severe dicere. Cic. 3. Tusc. 72. Video enim ab eo dici multa severe, multa præclare.
 Agere severe. Cic. 3. de Legib. 34. Primum enim obfistitur, quum agitur severe: deinde opprimi in bona causa est melius, quam male cedere. Al. Malæ.
 Severius acturi. Tacit. 4. Ann. 2. Judicare. Cic. 7. Verr. 19.
 Severissime exacta ætas. Cic. pro Rosc. Com. 44. Nihil mihi detrahā, quum illis exactæ ætatis severissime fructum, quem meruerunt, retribuam.
SEVERITER, [σπουδῶς] aliud Adv. Idem. Titinnius apud Non. 11. 5. Severiter hodie sermonem amica mecum contulit.
SEVERITAS, ætis. f. [σεβρότης, ἀυστηρότης, ἰσχυροφύεια Gl. L. G. ἀυστηρία G. L.] Ipsa severorum gravitas. Cic. 7. Verr. 178. Quum iste, vestra se veritate permotus, multa signa dederat, quamobrem is responsurus non videtur, &c. conf. 22.
 Aculeus severitatis. V. **ACULEUS**.
 Latissimæ vir severitatis. Patere. lib. 2. sub finem.
 Animadversionis severitas. Cic. 9. Fam. 14. Contigit enim tibi, quod haud scio an nemini, ut summa feveritas animadversionis, non modo non invidiosa, sed etiam popularis esset.
 Disciplinæ feveritas. Quintil. lib. 2. cap. 2.
 Disputandi feveritas. Cic. 3. de Finib. 13. Ne blanditiis ejus, illecebrisque impediatur disputandi feveritas.
 Emendationis nimia feveritas. Quintil. lib. 2. cap. 4.
 Imperii feveritas. Cic. 7. Verr. Summæ diligentia summam imperii feveritatem addidit. conf. 133.
 Fuit ista feveritas in judiciis. Cic. 7. Verr. 45. Severitas vetus ac dignitas rei. ibid. 46.
 Salutaris feveritas vincit inanem speciem clementiæ. Cic. ad Brut. 2.
 Vitii unguentorum feveritas, Asperitas. Plin. lib. 13. cap. 3.
 Adhibere feveritatem. Cic. 1. Off. 88. Et tamen ita probanda est mansuetudo atque clementia, ut adhibeatur Reip. causa feveritas: sine qua administrari civitas non potest.
 Commodare feveritatem magnis peccatis. Tacit. in vita Agric. cap. 19. Omnia scire, non omnia exsequi, parvis peccatis veniam, magnis feveritatem commodare.
 Contorquere ad feveritatem. Cic. 2. de Orat. 72.
 Habere feveritatem. Cic. in Brut. 148. Craffus in summa comitate habebat etiam feveritatis fati.
 Mitigare feveritatem. Cic. 1. Q. frat. 1.
 Revocare ad feveritatem. Cic. 1. Att.
SEVERITUDO, inis. f. [σευροφύειν] Idem. Plaut. Epid. 5. 1. 3.
 Quid illuc est, quod illi caperat frons feveritudine? Antiquum.
SEVERUS, i. m. [Σεβρός] Proprium multorum virorum nomen, ut Severi Cæsaris. V. **SEPTIMIUS**, & Spartian. Herodian. Suid. Severi Atilii ad quem Lactantius scripsit duo epistolarum volumina, cujus meminit Hieronymus.
 Severus alius sophista, de quo Suid. V.
 Est & Severus, proprium montis in Italia, auctore Servio, cujus meminit Virg. 7. Æn. 713.
 Qui Tetricæ horrentis rupes, montemque Severum, Casperiamque colunt.
SEVERIANUS, a, um. [Σεβριανός] Adj. a Severus ortum.
 Severiana pira, a Severo infitore dicta. Eorum meminit Plin. lib. 15. cap. 15.
SEVERIANI, Hæretici quidam fuerunt a Tatiano primum propagati, deinde & a Severo aucti, qui matrimonio penitus abstinendum prædicabant. Meminerunt horum Hieronym. & Sophronius. V. Iſid. 8. 5.
SEUMARA, n. pl. [Σευμαρα] Armeniæ, vel potius Siberiæ, civitas est. Strabo lib. 11. Ex Armenia vero angustia, quæ secus Cyrum sunt atque Aragam, qui prius quam invicem concurrant, urbes natura munitas habent, quæ faxis impositæ, xvi inter se fessulis abfunt, prope Cyrum Armozycam, prope Aragam Seumara, quorum ingressuum priore Pompejus usus est, ex Armenia movens, postea vero Canidius. In Mss. exitat Σευαμαρα, Seufamora.
SEVO, V. infra **SEVUM**.
SEVOCO, [σέωκα, ἡ σέωκα] ære. Seorsum, seu in alteram partem vocare. Plaut. Aul. 3. 6. 13.
 Quid tu te solus e Senatu sevocas? Ovid. 2. Met. 836.
 Sevocat hunc genitor, nec causam fassus amoris.
 Sevocare plebem in. Cic. pro Muren. 15. Facit ut rursus plebs in Aventinum sevocanda esse videatur.
 Cura me sevocat a Musis. Catull. ad Ortalum, 63. 2.
 Et si me assiduo confectum cura dolore
 Sevocat a doctis, Ortale, virginibus.
 Sevocare se ab aliquo. Plaut. Merc. 2. 3. 45.
 Quid illuc, quod ille a me solus se in consilium sevocat? Al non habent A me, nec versus requirit.
 Sevocare animum ab omni negotio. Cic. 1. Tusc. 75. Quum a re familiari quæ est ministra & famula corporis, quum a Repub. quum a negotio omni sevocamus animum.
 Sevocare se a corporibus. Cic. 1. Tusc. 72. Quibusque fuisset minima cum corporibus contagio, seseque ab his semper sevocassent: essentque in corporibus humanis vitam imitati deorum.
 Sevocatur animus a societate corporis. Cic. 1. de Divin. 63. Quum ergo est somno sevocatus animus, a societate & contagione corporis, &c.
 Sevocare ad se, in privatam domum, de communi, Intercipere. Cic. pro Quint. 13. Itaque hercule haud mediocriter de communi quicquid poterat, ad se, in privatam domum, sevocabat.
SEVOCATOR, ōris, m. [σεωκατής, ἀπαιτήτωρ] Gloss. Latinogræc.
SEVUM, i. n. quod & **SEBUM**, vel **SEFUM** dicitur, [σέας] Pingued

ex animalium omentis detracta, & elota ac curata, ut in ufum nostrum convertatur: unde nos hodie candelas concinnamus & componimus. Plin. lib. 15. cap. 15. Sevum ex omento pecudis. Idem lib. 28. cap. 9. Quæ ratio adipis, eadem in his, quæ ruminant, sevi est, aliis modis non minoris potentia. [Gloss. Lat. Græc. Sebrum, λίπος. Scribe Sebum, vel Sevum. Græc. Lat. λίπος, Sevum, Pinguamen, Adeps. Miror. Græcolat. Στίαρ, Spallum, Adeps, Pingue. An Sepaceum? Habet unde excoquat sevum senex: Proverbium est apud Plaut. Capt. 2. 2. 31.

SEBACEUS, a, um. Adj. Quod ex Sevo seu Sebo est. unde SEBACEUS, i, m. pro Candela sebacea. Apul. 4. Met. p. 151. Elmenh. Tædis, lucernis, cereis, sebaceis, & ceteris nocturni luminis instrumentis, clarescunt tenebræ. Al. Sepaceis.

SEVOSUS, a, um. Adj. [σεπτύδης] Quod instar sevi ungit. Plin. lib. 11. cap. 37. Sevosa cornigeris medulla.

SEVO, vel SEBO, [σεπτύς] ære. Sevum imponere, seu Candelas ex sevo facere. Columel. lib. 2. cap. 22. Feriis autem ritus majorum etiam illa permittit, far pinsere, faces incidere, candelas sequare. Al. Sebare.

S E X

SEX, numerale nomen, VI. indecl. Fest. [ἑξ] Ex Græco, mutata aspiratione densa in S.

Sex suffragia appellantur in Equitum centuriis, quæ sunt adjectæ ei numero centuriarum, quas Priscus Tarquinius rex constituit. Fest.

Sex Vestæ sacerdotes constitutæ sunt, ut populus pro sua quaque parte haberet ministrum sacrorum, quia civitas Romana in sex est distributa partes, in primos secundosque Titenses, Ramnenses, Luceres. Idem. Sex septem, pro Sex septemve. V. Plebs, de uno tantum; in PLEBS.

SENI, æ, a. [ἑνὶ ἑξ] Numerus distributivus, a Sex derivatus. Cic. 4. Verr. 22. Ab isto, & præco qui voluit, istum ordinem pretio mercatus est, & pueri annorum senum septennumque denum, Senatorium nomen nundinati sunt.

Anni decies seni, Sexaginta. Ovid. 3. Fast. 163.

Senis crinibus nubentes ornantur, quod is ornatus vetustissimus fuit. Quidam, quod eo vestales virgines ornentur, quarum castitatem viris suis spondent. [Ubi Crines sunt πλόκμοι, seu plegmata capilli. Gloss. Græcolat. πλόκμος, Crinis.]

SENIARIUS, a, um. Adj. [ἑξῆς, ἑξαδύς] Quod constet sex rebus: ut, Senarius numerus, Hinc

Senarii versus, qui & Senarioli dicti sunt, a sex pedibus. Cic. 5. Tusc. 64. Tenebam enim quosdam senariolos, quos in ejus monumento esse inscriptos acceperam, qui declarabant in summo sepulcro sphaeram esse positam cum cylindro.

SENIARIOLUS, i, m. dimin. V. SENARIUS præced.

SENIO, ònis. m. Sex puncta in tessera. Pers. 3. Sat. 48.

—quid dexter senio ferret,

Scire erat in voto. Et Martialis. 13. 1.

Senio nec nostrum cum cane quassat ebur. Fuit enim Senionis jactus nonnunquam damnosus. V. Suet. Aug. cap. 71. conf. CANIS.

Senio pro Numero senario. Pontanus in Dial. 325. H. St.

SEXIES, Adv. [ἑξάκις] Sex vicibus. Liv. 4. 32. Vejentem hostem sexies victum pertimescant. Columel. lib. 5. cap. 2.

SEXTUS, a, um. Adj. [ἑξῆς] Numerus ordinalis a Sex. ut, Sextus ab Hercule. Vellej. Paterc. 1. 3. 3.

SEXTUM, Adv. pro Sexta vice.

Sextum Consul, [ἑξάκις ὑπατεύων] ut Tertium Consul. Cic. in Pison. 20. Qui C. illi Mario, fortissimo viro, & Consuli, & sextum Consuli, &c.

SEXTANUS, a, um. Adj. Plin. 3. 4. Sextani, scil. Milites, i. e. Sextæ legionis.

SEXTULA, æ. f. Æris minima pars: dicta quod sit sexta pars uncia. Cic. pro Cæcin. 18. Facit heredem ex deunce & femuncia Cæcinam, ex duabus sextulis M. Fulcinium, libertum superioris viri, Æbutio sextulam aspergit. Hereditatem, i. e. assem his verbis Cic. in deuncem, femunciam, & tres sextulas divisit. Ex quo liquet sextulam tertiam esse partem femunciae, & uncia sextam. Duas sextulas dixit pro tertia parte uncia: quum tamen aliud vocabulum Latinum haberet, duellam scil. Nam duæ sextulæ duellam faciunt, quæ tertia pars est uncia. V. in Affe Bud.

Sextula, Mensura agri. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars septuagesima secunda, pedes cccc. hoc est sextula, in qua sunt scrupula quatuor.

SEXTANS, antis. m. [ἑξατάριον] Sexta assis pars. Erat & Nummulus duas uncias valens. Plin. lib. 33. cap. 10. ad finem. Nam quod Agrippæ Mene- nio sextantes æris in funis contulit, honoris id, necessitatisque, propter paupertatem Agrippæ, non largitionis esse dixerim. Liv. 2. 33. extr. Ex- tulit eum plebs sextantibus collatis in capita. De eodem.

Sextans, Genus ponderis, Duæ uncia. Plin. lib. 26. cap. 11. Prodest & vino myrteo fovere: mentæ sextans, vivi sulphuris uncia.

Sextans, Duorum cyathorum mensura. Suet. in August. cap. 77. Vini quoque natura parcissimus erat. Non amplius ter bibere eum solitum super coenam in castris apud Mutinam, Corn. Nep. tradit. Postea quoties largissime se invitaret, senos sextantes non excessit: aut si excessisset: rejiciebat. Senos sextantes pro Sextario dixit, sed significare voluit, Senis haustibus sextarium tantum bibere eum solitum. Bud. in Affe. V.

SEXTARIUS Romanus infra.

Sextans agri, Pars sexta jugeri: h. e. Duæ uncia. Est autem uncia, duodecima pars jugeri, ut assis. Varr. 1. de R. R. cap. 10. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars sexta, pedes quatuor millia & octingentos, hoc est sextans, in quo sunt scrupula XLVIIII.

Sextans a veteribus interdum scriptum est, sed mendose.

SEXTANTĀLIS, e. Adj. Vitruv. 10. 6. Fusi sextantales.

SEXTANTĀRIUS, a, um. Adj. [ἑξατάριος] Quod sextantis habet pondus. Plin. lib. 33. cap. 36. Libræ autem pondus æris imminutum bello Punico primo, quum impensis Resp. non sufficeret, constitutum- que ut asses sextantario pondere ferirentur.

Sextantarii asses (inquit Festus Pompejus) in usu esse coeperunt ex eo tempore, quo propter bellum Punicum secundum, quod cum Hanni- bale gestum est, decreverunt patres, ut ex Assibus, qui tum erant li- brarii, fierent sextantarii, per quos cum solvi ceptum esset, & popu- lus ære alieno liberaretur, & privati, quibus debitum publice solvi

oportebat, non magno detrimento adficerentur. Septuennio quoque (anno) usus est, ut priore numero: sed id non permansit in usu, nec amplius processit in morem. V. Antonii August. notas ad Festum.

SEXTARIUS, i, m. [ἑξῆς, μέτρον Gl. L. G.] dicitur quod sit sexta pars congi, quæ mensura apud antiquos, tam liquidis, quam aridis serviebat. Capit autem sextarius cotylas binas, quæ Latine Hemina dicuntur. Ad sextarios decoquere. V. AD.

Sextarius Romanus, ut in Affe docet Budæus, eam mensuram capit, quam ternos septariolos lingua nostra appellat, hoc est ternos semifexta- rios: qui est dodrans pintæ nostræ Parisiensis. Hic sextarius in XII cyathos distribuitur, quemadmodum as vel libra in uncias duodecim. Proinde pinta Parisiensis sedecim cyathos implet. Notum est autem, antiquos, cum hilariori convivio sese ad potus solutiores invitabant, tot cyathos haustibus singulis ebibere solitos, quot erant litteræ in no- minibus amicorum, vel amicarum: a quo more illud Martialis emana- vit, lib. 1. 72.

Navia sex cyathis, septem Justina bibatur,

Quinque Lycas, Lyde quatuor, Ida tribus.

Omnis ab infuso numeretur amica Falerno. Inde inventa sunt vocabula triens, quadrans, quincunx, septunx, bes, dodrans, deunx, & reliqua, quæ non magis pocula, quam mensuras significant: id quod aperte docet idem poeta lib. 8. 51.

Det numerum cyathis Instantis littera Rufi:

Auctor enim tanti muneris ille mihi.

Si Telethusa venit, promissaque gaudia portat,

Servabor dominæ, Rufe, triente tuo.

Si dubia est, septuncæ trahar: si fallit amantem,

Ut jugulem curas, nomen utrumque bibam.

Septuncem pro haustu septem cyathorum dixit, tot enim sunt elementa in recto Instan- tis: & trientem pro phiala & haustu quatuor cyathorum. Et rursus in undecimo, quincuncem pro quinque cyathis, & bessem pro octo; epigr. 37.

Quincunces & sex cyathos, bessemque bibamus,

Caius ut fiat Julius & Proculus. Et 12. 28.

Poto ego sextantes, tu potas, Cinna, deunces,

Et quereris quod non, Cinna, bibamus idem.

Deunces un- denos cyathos intelligit, ut sextantes binos. Romani autem sextarium quasi legitimam ac quotidianam virilis potus mensuram statuentes, ab eo quasi ab affe incipientes, reliqua vocabula partes ejus fecerunt: quomodo & nos pintam virilem mensuram ponentes, semifsem ejus par- cis vini destinamus, dodrantem autem continentibus, quadrantem ægrotis, sesquipintam bibacibus, in quotidiano quidem convivio. Cy- athis vero antiquos potus sui mensuram metiri solitos etiam inter epulas, ex eo colligitur, quod servi quidam ad cyathos stare vel esse dicebantur, ut servi ad limina & ad pedes. V. & SEPTUNX in SEPTUM.

Sextarius aquæ. Cic. 2. Off. 56. At ii, qui ab hoste obsidentur, si emere aquæ sextarium cogentur, hoc primo incredibile nobis videri.

Sextarius olearius. Cato R. R. cap. 13.

Sextarius vini. Hor. Arte Poet. 74.

Ducere sextarium, Ebibere. Juven. 6. Sat. 426.

Sextarius, aridorum mensura. Columel. lib. 2. cap. 9. de Panico & Mi- lio verba faciens, Nec impensa gravi sationem cultoris onerant, quippe sextaris fere quatuor jugerum impleant. Idem lib. 12. cap. 5. Salis sex- tarium subterito. Paulo post, Quidam hordei tostii sextarios quatuor. Cato R. R. cap. 105. Schoenum & calamum in pila contundito, quod fiet sextarium unum, eodem in dolium infundito, ut odoratum fiet.

SEXTARIOLUS, i, m. Aug. apud Sueton. in Vita Hor.

SEXTILIS, is. m. dicebatur mensis, qui post Augustus dictus est: quod sextus esset in ordine mensium a Martio, anni Romulei. Hor. 1. Epist. 7. 2.

Quinque dies tibi pollicitus me rure futurum,

Sextilem totum mendax desideror.

Mensis sextilis. Hor. 1. Epist. 11. 19. [Revera Adj. est.]

SEXTUPLEX, icis. Adj. Multiplicitatem notans.

SEXTUPUS, a, um. Adj. [ἑξαπλῆς] Gloss. Cyrilli. Numeri propor- tionem indicans.

SEXTUPLUM, i, n. [ἑξαπλῆς] Idem Gloss.

SEXĀTRUS, Sextus dies est a feriis, ut Triatrus, tertius. Festus. V. Quinquatrus, in QUINQUATRIA.

SEXANGŪLUS, a, um. Adj. [ἑξαγώνιος] Quod habet sex angulos. Plin. lib. 11. cap. 11. Apum sexangulæ omnes cellæ. Ovid. 15. Met. 382.

Nonne vides, quos cera tegit sexangula, fetus

Melliferarum apum sine membris corpora nasci?

SEXANGULĀTUS, a, um. Adj. Solinus cap. 46. Invenit & iridem in mari Rubro, sicut crystallum sexangulatam, &c.

SEXENNIS, e. Adj. [ἑξαετής] Quod est sex annorum. Plaut. Pœn. 4. 2. 80.

Ibidem gnatus, inde surreptus fere sexennis. Plin. lib. 8. cap. 32.

SEXENNĪUM, i, n. [ἑξαετία Gl. G. L.] Tempus sex annorum. Cic. 1. de Divin. 100. Quod quidem sexennio post Vejios captos factum esse vi- dimus. Idem 6. Att. 1. Consecramus ut solverent centesimis sexennii du- ctis cum renouatione singulorum annorum.

SEDĪGĪTUS, a, um. Adj. [Σεδίγιτος] Cognomento Sedigiti sunt, a Sex digitis. Plin. lib. 11. cap. 43. Digi quibusdam in manibus ferri: C. Horatii ex patriciae filias duas ob id Sedigiti appellatas accepi: Volcatium Sedigitum, illustrem in poetica. [Gloss. Græcolat. ἑξαδύς, πλῆθος, Sexdigitus.]

SEJUGES, five SEJUGGI, m. pl. [ἑξήπαι] dicuntur Equi seni ad unum currum juncti. Apulejus in Floridis p. 356. Elmenh. Uni cui omnes pro- vincia, quadrijuges & sejuges currus ubi gentium ponere gratulantur. Plin. lib. 34. cap. 5. Serum hoc, & in his non nisi a divo Augusto seju- ges, sicut & elephantum.

SEJUGA, æ. f. [ἑξάπαι] Gloss. Græcolat.

SEMESTRIS, e. Adj. [ἡμῆμερ Gl. L. G. & G. L.] Quod est sex men- sium; ut, Semestris Consulatus. Plin. Hist. Nat. lib. 10. cap. 25. Tem- porum magna differentia avibus: perennes, ut columbæ: semestres, ut hirundines: trimestres, ut turdi & turtures: & quæ quam factum eduxe- re, abeunt, ut gulguli, upupæ.

Censura annua ac semestris. Liv. 4. 24. [i. e. Mensium XVIIII. V. eun- dem 9. 33.]

Dictatura semestris. Liv. 9. 34.

Tribunatus. Plin. 4. Epist. 41.

Infans semestris. Liv. 21. 62.
Regnum semestre. Cic. 10. Att. 8. Sed tamen ea pone ante oculos, jam intelligere id regnum vix semestre esse posse.
Vitam semestrem excedere. Plin. lib. 8. cap. 39.
Semestria D. Marci, in libris Civilis juris, sic accipienda sunt, quæ in semestribus consiliis constituta ab eo, & rescripta erant. Augustum quoque semestria sibi consilia instituisse Suetonius in ejus vita scribit cap. 35.
V. Dionem lib. 53. & l. 46. De pactis. in P. l. ult. De servis exportan. l. 12. de acquir. heredit. §. Item Divus. de excusat. tutorum, libro 1. Institutionum Civilium. Erat enim molestum D. Principi annum totum miseris hominum controversiis hædere: itaque sufficere visum est, si semestre tempus litibus dijudicandis incumberet.

De alia significatione V. in SEMIS.

Semenster, *ἐξαμηνιαίος*, Semenstruum, *ἑξαμηνίδιον*, Gloss. Græcolat.
SEPRS, *ἑδīs*. Adj. Quod sex pedes habet. Onomast. vet. Sepedes, *ἑξαπῆδης*. Apul. Milef. 6. p. 177. Sepedum populorum undæ. Formiculas intelligens.

SENİPES, *ἑδīs*. Adj. Idem. Sidon. Carm. 23. 131.

Hic dum senipedem stilum polibat. i. e. Iambum senarium, de Menandro poeta.

SEVİR, *ἱρί*. m. Dignitatis nomen, quasi Sexvir; ut Duumvir, Decemvir. Sic dicebatur, quia alæ universæ equitum præerat. Capitol. in Anton. Phil. cap. 6. Sevirus turmis equitum Romanorum jam Consulem designatum creavit. Sex erant Romanorum equitum decuriæ, Rhamnenses, Tatienses, Luceres primi secundique: erant enim primi Luceres & secundi, ac sic quoque Tatienses & Rhamnenses geminati erant. His qui præerant Seviri vocabantur: ac in inscriptionibus antiquis Sevirus equitum Romanorum reperimus: ut in hac, TRIB. MIL. LEG. VII. GEM. FELIC. VI. VIRO. EQVIT. ROMANO. & in illa, X. VIRO. A LITIB. IVDIC. VI. VIRO. EQVIT. ROMAN. TVRM. Turneb. Advers. 11. 9. [Al. inscript. C. CALVISIVS. SECVNDIVS. VIVIR. IVN. DECVR. i. e. Seviri juniorum decuriæ. Nisi ad Augustales sevirus pertinet, de quibus post.]

Fuit & Seviorum quorundam dignitas civilis, & magistratus fuerunt in Municipiis, Coloniais & Præfecturis; nimirum, cum vi Collegæ curiam administrabant; ut, Quatuorviri, cum quatuor, Duumviri cum duo. In antiquius Inscriptionibus haud semel legimus; SEVIR IVRI DICVNDIO; SEVIR VRBANVS.

Seviri Augustales, quorum frequens in inscriptt. mentio, Sex primi collegii Sodalium. i. e. Sacerdotum Augustalium, de quibus V. in AUGUSTVS. conf. Petron. 30. & 57.

SEVIRĀLIS, e. Adj. Ad Sevirus spectans. Capitol. in Marc. cap. 6. Ludi Seviraes.

SEVIRĀTUS, ūs. m. Dignitas Seviorum. Petron. cap. 71. Huic Sevirus absenti decretus est. Et Ver. Inscripção apud Gruter. p. 400. n. 7. HIC PRO SEVIRATV IN REM. DEDIT HS ∞ ∞.

SEXDECİM, vel SEDĒCİM, [*δωδεκά, εκαίδεκα*] indecl. XVI. Ter. Eun. 3. 20. Annos nata est sedecim. Liv. 37. extr. Sexdecim elephantum.

SEXDECIS, vel SEDĒCIS, Adv. [*ἐκαίδεκα*] Plin. lib. 6. cap. 29. Sebofus ab Ægypti extremis sexdecies centena LXXV. m. passuum. Al. Sedecies.

Sexdecies Xylander apud Dionem pr. libri 43. Sed si x ponitur & ante sp in Exspecto, cur non & ante d poneretur? H. St.

SEDECENNIS, e. Adj. Aufon. Epitaph. Heroum tit. 32. In tumulum sedecennis matronæ.

SEXĀGINTA, indecl. LX. [*ἑξήκοντα*] Cic. 3. Verr. 125. Possum sexaginta decreta proferre, in quibus, ut ego pecuniam non dicam intercessisse, ipsa decretorum novitas, iniquitas declarat. Al. Sexcenta rectius.

SEXAGĒNUS, a, um. Adj. [*ἀνὰ ἑξήκοντα*] Idem quod Sexaginta. Plin. lib. 8. cap. 40. Gerunt utero sexagenis diebus. Distributive. Liv. 8. 8. Ordo sexagenos milites, duo centuriones, vexillarium unum habebat. Sexagena millia modiorum. Cic. 7. Verr. 52.

SEXAGĒNARIUS, a, um. Adj. [*ἑξήκονταῖος, ἢ ἑξήκοντάτης*] Natus LX annos. Suet. Claud. cap. 23. An sexagenarius generare possit?

SEXAGĒSIMUS, a, um. Adj. [*ἑξήκοντος*] Numerus ordinalis a Sexaginta. Cic. 6. Att. 1. Die septingentesimo sexagesimo quinto. i. e. DCC. LX. V.

SEXAGĒSIES, Adv. Idem ac Sexagies. Mart. Capel. lib. 6.

SEXAGIES, Adv. [*ἑξήκοντάκις*] Cic. 2. Philipp. 45. Orabat ut te contra fuum patrem, si festertium sexagies peteret, defenderem. [Subauditur Centena millia. V. in SESTERTIUS.]

SEXCENTI, æ. a. [*ἑξακόσιοι* Gl. G. L.] plur. tantum. Ter. Phorm. 4. 3. 63.

Sexcentas perinde potius scribito dicas. Ubi Donatus, Apud nos Sexcenta dicere pro Infinito numero, fere usitatum est. Cic. 2. de Divin. 34. Sexcenta licet ejusmodi proferre. Cic. pro Rosc. Amer. 90. Sexcenti sunt qui inter ficarios & de beneficiis accusabant.

SEXCENTĒNUS, a, um. Adj. [*ἀνὰ ἑξακόσια*] Columel. lib. 3. cap. 5. Qui ducentos quadragenos pedes obtinent, sexcenteni malleoli pangendi sunt. i. e. Sexcenti unicunque.

SEXCĒNUS, a, um. Adj. Syncopat. pro Sexcentenus. Cic. 7. Verr. 61. Civitatibus pro numero militum pecuniarum summas describere, certo pretio sexcenos nummos nautarum missione constituere. Columel. lib. 3. cap. 3.

SEXCENTĒSIMUS, a, um. Adj. [*ἑξακοσίου*] Ordinale. Plin. 8. 7. Anno urbis sexcentesimo quinquagesimo quinto. Sic 14. 12.

SEXCENTIES, Adv. [*ἑξακοσίων*] Cic. 4. Att. 15. Ut forum laxaremus, & usque ad atrium Libertatis explicaremus, contempsimus sexcenties h. s.

SEXCENTOPLĀGUS, a, um. Adj. [*ἑξακοσίων πλῆθος*] fictum a Plauto nomen, in Capt. 3. 5. 68.

Sexcentoplago nomen indetur tibi. h. e. Sexcentas plagas accipies.

SEXTILIUS, i. m. nomen Romanorum quorundam a Sexto deductum. Unde

SEXTILIA, æ. f. Vitelliorum mater. Tacit. 2. Hist. 64.

SEXTIUS, i. Nomen Romanum gentile, iis forsitan primum tributum, qui a Sexto aliquo descendunt.

P. Sextius, civis Romanus, qui Ciceroni adversus Clodium, contractis armatis, in tribunatu suo auxilio fuit, quo nomine in judicium vocatus, reusque de vi, l. Lutatia factus, defensu fuit a Cicerone in Oratione,

quæ inscribitur Pro P. Sextio. Quædam exemplaria exhibent Sestium, sed minus recte. V. Gruteri not. in Inscriptionem hujusce Orationis.

Sextius Caballus, [*Σείτιος Καβάλλος*] Scurra maximus, qui a calcitratu, Caballi nomen adeptus est. Martial. lib. 1. 43.

SEXTIUS, a, um. Adj. Cic. pro Quint. 25. Tabula Sextia, i. e. Sextii argentarii tabula, uti interpretatur Hotomann.

SEXTIANUS, a, um. Adj. Columel. 5. 10. Mala Sextiana, A Sextio infitore. al. Sestiana.

SEXTUS, i. m. [*Σείτιος*] Prænomen Romanum; ut, Sextus Pompejus. Sextus, Philosophus Chæronensis, Plutarchi nepos, qui doctor fuit Marci Antonini imperatoris, de quo Julius Capitolinus cap. 3. pr. Audivit & Sextum (philosophum) Chæronensem, Plutarchi nepotem. Fuerunt & alii Sexti multi. de quibus V. Suid. & Fabric Bibl. Græc.

SEXUS, ūs. m. [*φύς, γένος, ἰσχύς, γένος* Gl. L. G.] Columel. lib. 6. cap. 24. Certis signis comprehendere licet quem sexum generaverit.

Sexus a Græco dicitur *ἔξ*, quod est habitus: significatque naturam & habitum, auctore Fest. Unde masculinum & femininum sexum dicimus. Auctor de Viris illustr. cap. 2. Ad quos quum utriusque sexus multitudo convenisset, dato suis signo virgines raptæ sunt.

Sexus a Sedendo secundum quosdam, quod sedendo occulatur pars ea corporis nostri, quæ est obscenior. Pontanus in Actio 256. 257. H. St.

Sexus naturæ, *Εἶδος φύσεως*. Gloss. Latinogræc. [Mirum quod in eodem Gloss. additur, Sexit, ἰσχυί, Quasi inde ducta verbo.]

Sexum muliebri motu mentiri. Columel. Præf. lib. 1.

Adolescens ambiguo sexu. Liv. 27. 11.

Pluraliter utitur Lactant. 1. 16. Ex duobus sexibus alter fortior, alter infirmior est.

Peculiariter dicitur de Femineo sexu, uti notat Dan. Heinf. ad Sil. 3. 114.

SEXUS, i. n. sic enim usi sunt veteres. Plaut. Rud. 1. 2. 19.

Virile sexus nunquam habui ullum.

Affluxere avidi talium virile & muliebres sexus. Tacit. 4. Ann. 62.

Veteres interdum Secus dixere pro Sexus, priore correpta. Aufon. Epigr. 70.

Corruptit totum qui puerile secus. [Nec aliter apud Plaut. & Tacit. codd. exhibent correcti. V. SECUS f. l.]

SEXUALIS, e. Adj. Ad sexum spectans. Cæl. Aurel. Acut. 3. 18. 184. Manibus sexualibus. i. e. Alterius feminæ.

S E Y

SEYA, Fortuna Romæ templum habuit, a Servio Tullio constructum, quod serva Seya natus ad regni fastigia conscendisset. Alexand. Alexandrin. lib. 1. cap. 13. V. SEJA.

S I

S. I. Soli invicto SIB. L. S. P. E. Sibi libertis suis posteris eorum. SICIL. Sicilia.

SIC. V. Sicuti voluit. SIC. V. SIC X. Sicuti quinquennalia, sic decennalia. S. I. F. P. R. E. A. D. P. Suscepit in Foro pro Rostris, & ante diem pridie. SIG. Signum. SIGN. Signifer. SIG. S. P. VOT. VOV.

Signum sua pecunia votum vovit. SILX. Sex; duplici r pro s. SING. Singuli. S. I. R. Sacrum Junoni reginæ. SISC. Siscia. SIVIS. pro Suis. S. IX. Stipendiis novem.

SI, [*ἂν, ἂν, ἂν, ἂν* Gl. L. G.] Conjunctio conditionalis. Quando res facta significatur: finitivis jungitur, auctore Diomede. Cic. 1. in Catil. 6. Si illustrantur, si erumpunt omnia. Nec enim dubitat, an illustrentur: sed qui illustrantur, suadet ut mutet Catilina mentem. Virg. 6. Æn. 119.

Si potuit manes accessere conjugis Orpheus. Affirmat enim potuisse. [Si hic pro Siquidem. i. e. Quandoquidem.]

Subjunctivis jungitur, quoties conditionalis & incertus est sermo: veluti, Si facias, Si faceres. Qui enim sic loquitur, non factum interrim declarat. Hæc Diomedes. Cic. pro Cluent. 71. Tum ei quadraginta millia, si esset absolutus, Oppianicus, pollicetur.

Finitivis, Græce *πῆς ὁραμας*, id est Indicativis etiam jungitur quum conditionem significat. Ter. And. 1. 3. 5.

Si illum relinquo, ejus vitæ timeo: sin opitulator, hujus minas. Ibid. 2. 1. 23.

Si id facis, hodie postremum me vides. Idem Eun. 1. 1. 6.

Verum incipies, neque perficies naviter. Virg. 1. Georg. 219.

At si triticeam in messem, robustaque farra Exercebis humum. Ubi Serv. dicit, Exercebis pro Exercueris positum.

Si, cum futuro Indicativi. Cic. 2. Fam. 6. Nunquam labere, si te audies. Idem 2. Fam. 17. Si me audies, vitabis inimicitias: & posteritatis otio consules.

Si cum Subjunct. in principio orationis. Cic. pro Cæl. pr. Si quis, Judices, forte nunc adsit, ignarus &c. Et 49. Si quæ non nupta mulier domum suam patefecerit &c. ibid. Si auctoritates patronorum in judiciis valerent, ab amplissimis viris, &c. [Frequentius Quodsi ut seq.]

Si quum fungi munere debeamus. Cic. 4. Acad. Quod si, quum fungi munere debeamus, non modo operam nostram nunquam a populari cœtu removemus. V. Quodsi in quod.

Si ulli rei sapiens assentietur unquam, aliquando etiam opinabitur. Cic. 4. Acad. 136.

Si potest. Cic. 2. de Orat. 283. Vide, inquit, Scaure, mortuus rapitur, si potest esse possessor.

Si, pro Quamvis, Subjunctivo jungitur. Ter. And. 4. 2. 12.

Non, si capiundos mihi sciam esse inimicos omnes homines.

Si, pro Et si. Ter. Eun. 5. 2. 26.

— non te dignum, Chærea,

Fecisti: nam si ego digna hac contumelia Sum maxime, at tu indignus, qui faceres tamen. Ubi Donatus,

Deest et, ut sit, Et si.

Si, Etiam si. Plaut. Merc. 4. 2. 3.

Decem vocasset si ad cenam summos viros, Nimum obsonavit.

Si pro Cum, ut non conditionem, sed tempus significet. Hor. 1. Epist. 7. 10.

Quod si bruma nives Albanis illinet agris. i. e. Cum bruma advenit. V. plura apud Lambinum in hunc locum. & Quodsi, in quod.

Si,

Si, pro An positum Græcorum more. Liv. 33. 35. pr. Percunctatus, si consilium, non utile solum, sed etiam salutare, admittere auribus posset, &c. Hor. 1. Epist. 7. 39.

Inspece si possum donata reponere lætus. Lambin.

Si alias pro An, sic ponitur. Ter. Heaut. 3. 4. 7. Visam si domi est. Columel. lib. 8. cap. 5.

Si, pro O si, vel Utinam, aliquando ponitur. Virg. 6. Æn. 187.

Si nunc se nobis ille aureus arbore ramus

Ostendat nemore in tanto. Ubi Serv. Si, Adverbium rogantis

& optantis est, per se plenum.

Si, pro Postquam. Ter. Phorm. 1. 2. 69.

Non, si redisset, pater ei veniam daret? Virg. 5. Æn. 64.

Præterea si nona diem mortalibus alnum

Aurora extulerit. Donat.

Si redierit, pro Si rediit. Ter. Adel. 4. 2. 11. Donat.

Si, pro Siquidem. Virg. 1. Georg. 7.

Liber & alma Ceres, vestro si munere tellus

Chaoniam pingui glandem mutavit arista. Ubi Serv. Si, Siqui-

dem: nam si confirmantis est. Idem 5. Æn. 798.

Si concessa peto, si dant ea mœnia Parcæ. V. supra a pr. & paulo post.

Si, per apolothesin, five reticentiam dictum. Ter. And. 4. 4. 51.

— ne me attingas,

Sceleste: si, pol Glyceria non omnia hæc.

Si deus, si dea es, pro Sive. Cato de R. R. cap. 139. Sic verba concipito: Si deus, si dea es Hæc verba erant in precibus Romanorum solennia, cum deos sexu distinctos, ut & homines, existimarent: in quo ab Arnobio illuduntur merito & reprehenduntur, cujus hæc sunt verba, Nam confuisti in precibus, Sive tu deus, sive tu dea, dicere.

Si nihil aliud: saltem, &c. Cic. 3. Verr. 152. Hic istius scelerata locutione nefarioque latrocinio bonis patriis fortunisque omnibus spoliatus, venit in iudicium, si nihil aliud, saltem ut eum, cujus opera ipse multos annos est in fordibus, paulo tamen obsoletius vestitum videret. Compensaria locutio sumpta a Græcis, teste Budæo.

Si pareret; verba sunt formulæ iudicii recuperatorii. Cic. 1. Verr. 56. Iudicium dat statim, si pareret, eam se & sua Veneris esse dixisse: judicant Recuperatores id, quod necesse erat. Sic legendum est ex Festo in dictione Paret, Pareret per a liquidam, non Pateret.

Si ego hos bene novi. Cic. pro Rosc. Amer. 57. Sed si ego hos bene novi, litteram illam, cui vos usque eo inimici estis, ut etiam omnes eas oderitis, ita vehementer ad caput affingent: ut postea neminem alium nisi fortunas vestras accusare possitis.

Si id est defendere. Cic. pro Quint. 7. Qui communi studio, summis opibus Sext. Nævium defendunt: si id est defendere, cupiditati alterius obtemperare, quo is facilius, quem velit, iniquo iudicio opprimere possit.

Si me amas. Cic. 5. Fam. 11. De Dionysio, si me amas, confice, Quasi dicat, Rogo te per amorem. Et est modus adjurandi. [conf. Amo te in amo.

Si per commodum Reip. posset. Liv. 31. 11. pr. Ipse, si per commodum reip. posset, ad opprimendum Gallicum tumultum proficisceretur.

Si videtur, per parenthesis positum. Cic. 1. Acad. 35. Eam quoque (si videtur) correctionem explicabo, sicut solebat Antiochus. Idem 4. Fam. 2. Tu (si videbitur) ita censeo facias.

Si diis placet; proprium est exclamantis propter indignitatem alicujus rei, five temeritatem, & indignantis, inquit Donatus. Ter. Eun. 5. 3. 11. Vide ut otiosus sit, si diis placet. Cic. 3. de Orat. 91. Etiam Latini, si diis placet, hoc biennio magistri dicendi exstiterunt. Idem 5. Tusc. 31. Quæ gloria commotus Epicurus exoritur, cui etiam, si diis placet, videtur semper sapiens beatus.

Si est ut. Ter. Hel. 3. 5. 51.

Si est ut velit reducere uxorem, licet. i. e. Si velit. Idem Phorm. 2. 1. 40.

Si est, patruæ, culpam ut Antipho in se admiserit, &c. pro, Si admisit, ut Donatus interpretatur. Rursum Hec. 4. 1. 44. conf. SIN.

Si te in germani fratris dilexi loco, Sic dicimus, inquit Donatus, quando præstitimus aliquid, & tamen nolumus exprobrare. Ter. And. 1. 5. 57.

Te obtestor, ne abs te hanc segrege, neu deferas,

Site in germani fratris dilexi loco:

Sive hæc te solum semper fecit maximi. Virg. 9. Æn. 406.

Si qua tuis, &c. Idem 4. Æn. 317.

Si bene quid de te merui. [Imitatio Græcorum est. V. Iliad.

Æ. v. 39. seq. & Si pro Siquidem paulo supra

Si sapias, pro Si sapias, ait Donatus. Ter. Eun. 1. 1. 31.

Dicis, si facies modo. Plaut. Trinum. 5. 2. 63. [Pro Dum facias etiam.

Si sis homo. Ter. Adel. 5. 8. 11. Si tu sis homo, hic faciat. Ubi

Donatus; Si sis, pro Si esse volueris, & si credi homo volueris. Rursum

idem, Si tu sis, non Si tu es, dixit: quasi in eo se hominem sit Æschinus probaturus.

Si, aliquando subauditur. Hor. 1. Serm. 3. 17.

— decies centena dedisses

Huic, parco, paucis contento, quinque diebus

Nil erat in loculis. Bud.

Si minus, [εἰ δὲ μὴ Gl. L. G.] Si non. Cic. pro Cluent. 15. Non timuisse, si minus vim deorum, hominumque famam; at illam ipsam noctem, facesque illas nuptiales? Et 2. Fam. 5. Propter ipsius excellentem in eo genere, vel gratiam, vel diligentiam, nostram suffragationem, si minus potentem, at probatam tamen. [Ibid. 5. 16. pr. Adhibere aliquam modicam consolationem, quæ levare dolorem tuum posset, si minus sanare potuisset. Sic ibid. p. p. Quo minus, pro

Quin: Neque esse recusandum, quo minus ea, qua nati sumus, conditione vivamus. Sic Etiam si minus. de Amic. 101.

Aliqui Sin minus. H. St. Quod non idem. V. SIN infra.

Si modo. Cic. 14. Att. 19. Quæ diligenter a me expressa acumen habent

Antiochi, nitorem orationis nostrum, si modo is est aliquis in nobis.

Si non, pro Sin minus. Plin. 3. Epist. 6. Si adsunt amici, honestissimi sermones explicantur: si non, liber legitur.

Si non faciat, &c. Cæf. 1. Bell. Civil. 2. Uti ante certam diem Cæsar exercitum dimittat: si non faciat, eum adversus Remp. facturum videri.

Si non, at; vel, Si nequaquam, at. Cic. in Orat. 107. Nulla est enim ullo in genere laus oratoris, cujus in nostris orationibus non sit aliqua, si non perfectio, at conatus tamen. Idem 3. de Orat. 14. Alicui si ne-

quaquam parem illius ingenio, at pro nostro tamen studio meritam gratiam debitamque referamus.

Si non maximus. Cic. in Orat. 98. Hæc uno perfecto magnus orator est, si non maximus. [Pro, Ne dicam maximus.

Si tamen, pro Si modo. Plin. 3. Epist. 1. Liber legitur, interdum etiam præsentibus amicis, si tamen illi non gravantur.

Si maxime. Cic. 4. Verr. 142. Neque enim, si maxime statuae dejectæ essent, eas ego vobis possem jacentes offendere.

Si forte. Cic. 1. Q. frat. 2. Intelliges esse nihil a me, nisi orationis acerbitem & iracundiam, & si forte raro litterarum missarum indigentiam reprehensam.

Si, cum Quis, Indicativo fere jungitur. V. infra. Ovid. 1. de Arte Am. 1. Si quis in hoc artem populo non novit amandi. Cic. 1. Offic. 21.

Equo si quis sibi (plus æquo) appetet, violabit jus humanæ societatis. Si cūbi, Adv. [ἐν τῷ Gl. G. L.] i. e. Si alicubi, Si usquam. Ter. Eun. 3. 1. 14.

— tum sicubi eum fatietas

Hominum, aut negoti siquando odium ceperat. Virg. 3. Georg. 332.

Sicubi magna Jovis antiquo robore quercus

Ingentes tendat ramos. [Dicitur Siquubi, pro Si qua ubi.

SICUNDE, Adv. [ἐνδεῖν] pro Si qua unde, Si alicunde. Liv. 26. 38. Nec Consul Romanus tentandis urbibus, sicunde spes aliqua se ostendisset, deerat. Cic. 13. Att. 30. Sicunde potes eruere qui, &c.

SIN, [ἐν δὲ, καὶ, ἔ] ex Si & Ne componitur, abjecta &, ut Quin, ex Quine: significatque Si non, vel etiam Si vero. Quod nunquam in prima parte collocatur, & nisi præcesserit Si: sed in secunda, ubi fere duorum est oppositio. Ter. Hec. 4. 4. 13.

Ego, Pamphile, esse inter nos, si fieri potest,

Affinitatem hanc sane perpetuam volo:

Sin est ut aliter tua fiet sententia,

Accipias puerum. Ibid. 4. 1. 45. Cic. 5. Fam. 16. Si resideat

sensus, immortalitas illa potius, quam mors, ducenda sit: sin sit amissus, &c. Si & Sin minus. Cic. 9. Att. 15. Si mihi veniam, quam peto, dederit, utar illius conditione: sin minus, impetrabo aliquid a me ipso. [Differunt Si minus, & Sin minus. Illud significat Si non, hoc Si vero non.

Cic. 5. Fam. 16. extr. His ego litteris si quid profecissem, existimabam optandum quiddam me esse consecutum; sin minus forte valuissent, officio tamen esse functurum &c. Gloss. Latinogræc. Sin minus, Εἰ δὲ μὴ. Quod tamen in Græcolat. Si minus exponitur.

Sin positum non præcedente Si. Cic. 3. de Orat. 134. Nunc contra plerique ad honores adipiscendos & ad Remp. gerendam nudi veniunt atque inermes, nulla cognitione rerum, nulla scientia ornati. Sin aliquis excellit, unus e multis, effert se, &c. i. e. Quod si aliquis, &c. Salust. in Jugurth.

Sin, pro Sin autem. Cic. 10. Att. 13. Verumtamen, si pares æque inter se; quiescendum: sin latius manabit, & quidem ad nos, deinde communiter.

Sin, pro Sin aliter. Priapejorum auctor Carm. 31. Donec proterva nil mei manu carpes,

Licebit ipsa sis pudicior Vesta.

Sin: hæc mei te ventris arma laxabunt.

Sin aliter. Cic. 11. Fam. 14. Si ita est, omnia faciliora: sin aliter, magnum negotium.

Sin autem. Cic. 10. Att. 6. Si vir esse volet, præclara synodia: sin autem, erimus nos qui solemus.

Sin autem, pro Sin minus. Jul. Capitolinus in M. Antonino Philos. 154. Ubi margini adscriptum, esse pro Sin minus. H. St.

Primum, sin. Ter. Adelph. 3. 4. 46.

Hæc primum ut fiant, deos quæso, ut vobis decet.

Sin aliter animus vester est, &c. Cic. de Amicit. 80. Quamobrem primum danda opera est, ne qua amicorum dissidia fiant: sin tale aliquid evenierit, ut extinctæ potius amicitie, quam oppressæ videantur.

SICQUANDO, Adv. temporis. [ἐν τῷ Gl. G. L.] i. e. Si aliquando, vel aliquo tempore; primam productam & acutam habet. Ter. Eun. 3. 1. 14.

— tum sicubi eum fatietas

Hominum, aut negoti siquando odium ceperat. Cic. de Amicit. 52. Non ergo erunt homines divitiis diffuentes audiendi, siquando de amicitia, quam nec usu, nec ratione habent cognitam, disputabunt.

Et 3. de Fin. 15. Et tamen puto concedi nobis oportere, ut Græco verbo utamur, siquando minus occurrer Latinum. Item 6. Verr. 142. Si quando taceant omnes, tunc coguntur fortito dicere. Al. Si quando divise.

SICQUIDEM, [ἐν τῷ Gl. G. L.] i. e. Si quando, Si quando divise, accentum habet in prima syllaba. Significat enim Certe, nam, quoniam. Ter. Heaut. 2. 3. 90.

Quid aliud tibi vis? CLIT. siquidem hoc sit. s. siquidem expe-

riundo scies. Cic. 9. Fam. 12. Gratulor Bajis nostris, si-

quidem, ut scribis, salubres repente factæ sunt. Idem 1. Tusc. 3. Antiquissimum e doctis genus sit poetarum: siquidem Homerus fuit & Hesiodus ante Romam conditam.

Si quidem, interdum duæ dictiones sunt, pro Si certe. Plaut. Curc. 1. 3. 55. Si quidem hercle mihi regnum detur, nunquam id potius persequar.

Ter. Eun. 1. 2. 102.

Ego impetrare nequeo hoc abs te, biduum

Saltem ut concedas solum. PH. si quidem biduum. [Nec dubitare licet, quin apud antiquos id perpetuum fuerit, & usu demum volente in unam dictionem coaluerint.

SICUT, siqua, siquod, vel siquid. Pronomen [ἐν τῷ Gl. G. L.] Si aliquis. Plin. 3. Epist. 6. Nec vitia, siqua sunt, celant. [Divise rectius scribes.

Siquis alius, Elocutio ornata: ut quum dicimus, Varro doctus est, si-

quis alius. h. e. Siquis alius doctus est, vel reperiri potest. Sueton. in Claud. cap. 40. Siquem alium, & se liberum esse, &c.

Siquid tale acciderit. Cic. 16. Att. 3. Itaque non mihi videor errasse, quod ad Balbum scripsi apertius: ut siquid tale accidisset, ut non concurrerent nomina, subveniret: meque tibi etiam mandasse, ut siquid ejusmodi accidisset, cum eo communicares.

Siquid cum periculo experiri velis, in Caria id potissimum esse faciendum. Cic. pro Flacc. 65.

Siquo modo, Εἴ πως, ἢ πῶς ἴσθης. Si usquam. Gloss. Græcolat.

Siquo pacto. Cic. 1. Att. 9. Et nebulonem illum, siquo pacto potes, ex istis locis amove.

Siquo usui. Liv. 40. 26. extr. Imperatum ut classem primo quoque tempore duceret in Ligurum oram, siquo usui esse L. Æmilio, atque ejus exerci-

exercitui posset. Forte accipitur Siquo, pro Siquo pacto. [Vel Loco. i. e. Si usquam. Sed forte Siquoi, pro Sicui scriptum fuit, vel Siqua scribendum.]

SIS, [σῖς] pro Si vis, dixere veteres. Ad verba enim imperativa, quia videbantur contumeliosa, addebant Sis pro Si vis: ut Fac sis, Vide sis. Plaut. Amph. 1. 1. 130.

Accipiam: modo sis veni huc, invenies infortunium. Cic. pro Rosc. Amer. 48. Age nunc, refer animum sis ad veritatem.

Frequens vox est apud Scriptores comicos. Ter. Eun. 4. 7. 29.

Cave, sis: nescis cui nunc maledicas viro.

Inde in plurali Sultis, pro Si vultis. q. V.

SIVE, [σῖν Gl. L. G. & G. L.] Coniunctio, quum ex Si & Ve composita sit, duorum generum vim simul obtinere videtur. Itaque quum orationem inchoat, minime mirum est, si præter morem aliarum conjunctionum tres minimum sensus postulat, quum & Si continuativa suam apodofin, & Ve alteram disjunctivam exigat: ut, Sive me amas, sive odisti, non magni æstimo. Aliquando quatuor. Ovid. 1. Epist. 15.

Sive quis Antiochum narrabat ab Hectore victum, Antiochus nostri causa timoris erat:

Sive Menetiaden falsis cecidisse sub armis:

Flebam successu posse carere dolos. In qua figura notandum est solere eleganter cum protasis apodofes misceri. Ex Linacro.

Sive, disjunctiva coniunctio. Ter. And. 1. 3. 11.

Sive ista uxor, sive amica est, gravida e Pamphilo est. Cic. 4. Acad. 33. Quamobrem sive tu probabilem visionem, sive improbabilem, & quæ non impediatur, ut Carneades volebat, sive aliud quid proferes, &c.

Sive, cum Subiunctivo. Plin. 2. Epist. 17. extr. Quæ præstant multarum urbium faciem, sive ipso mari, sive litore utare.

Sive dolo: subaudi, Id fecerit: sequente Seu. Virg. 2. Æn. 34.

Sive dolo, seu jam Trojæ sic fata ferebant.

Sive, quinquies repetitum. Quintil. lib. 11. cap. 3. Manus sinistra nunquam sola recte gestum facit, dextra se frequenter accommodat, sive in digitis argumenta digerimus, sive averfis in sinistram palmis abominamur, sive obijcimus adversas, sive in latus utrumque distendimus, sive satisfaciunt, aut supplicantes. conf. s. v.

Si priore loco, deinde Sive, pro Vel si. ut, Si hæc placet, accipe, sive illa magis tibi probatur, eam tibi concedo. pro Vel si illa. Verum ponitur & in principio Sive, pro simplici Si. H. St.

Sive, interdum non geminatum. Hor. 2. Serm. 5. 10.

—turdus

Sive aliud privum dabitur tibi, devolet illuc. Et 1. Carm. 6. 19.

Cantamus vacui, sive quid urimur, &c. Sic aliis plerisque in locis, & apud alios quoque auctores.

Sive, aliquando Explanandi vim habet, sive declarandi. Quintil. lib. 1. cap. 6. Ut Aristarchus, & ætate nostra Palæmon, qui vocabulum, sive appellationem, nomini subiecerunt.

Sive etiam, pro Vel etiam. Cic. 1. Q. frat. 1. Contraque erigas ac refistas, sive etiam ultra occurras negotiis.

SIAMBIS, [Σιαμῖς] Insula est in Oceano Britannico. Plin. lib. 4. cap. 16.

S I B

SIBARÆ, Indiæ sunt populi apud Plin. lib. 6. cap. 20.

SIBARIS, V. SYBARIS.

SIBDE, es. f. [Σιδῆ] Cariæ oppidum, Halicarnasso ab Alexandro Magno attributum. Plin. lib. 5. cap. 29.

SIBI, dativus a SVI pronome. q. V. suo loco.

SIBILUS, i. [συνεργός] Gl. G. L. & Onom. vet.] in singulari m. g. est, in plurali m. & n. Est autem Sonus oris, qui compressis dentibus, & parum diductis labris fieri solet. Columel. lib. 2. cap. 3. Sibiloque allectari, quo libentius bibant.

Dare signum sibilo. Liv. 25. 8.

Edere sibilum. Catull. 4. 12.

Mittere horrenda sibila. Ovid. 3. Met. 38.

Pastoria sibila. Ovid. 13. Met. 785.

Stridula sibila. Lucan. lib. 9. 634.

—angues,

Stridula fuderunt vibratis sibila linguis.

Trepidantia sibila torfit draco. Valer. 7. Argon. 525.

Vibrata sibila sævis linguis. Sil. lib. 3. 185.

Sibilo Quirites in concione, in spectaculis, significabant, vel odium, vel tædium & contemptum. V. EXSIBILO.

Plautus & Sibilus, contraria. Cic. pro Sext. 115. Ei vero, qui pendet rebus levissimis, qui rumore, & (ut ipsi loquuntur) favore populi tenetur & ducitur, plausum immortalitatem, sibilum mortem videri necesse est.

Conscindere sibilis. V. CONSCINDO.

Confectari sibilo aliquem. Cic. 2. Att. 18. Fusum clamoribus, & conviciis, & sibilis confectantur.

Explodi e scena sibilo & convicio. Cic. pro Rosc. Com. 30. Qui posteaquam e scena, non modo sibilis, sed etiam convicio explodebatur, &c.

Intactus a sibilo. V. INTACTUS.

Sibilus poetice, pro Venti statu acri. Virg. 5. Ecl. 82.

Nam neque me tantum venientis sibilus Austris, &c.

SIBILUM, i. n. ut apud Serenum, Suave sibilum. Auctor. Nonius 3. 220.

Plural. exempla supra habes.

SIBILUS, a, um. Adj. ut, Ora sibila, pro Sibilantia, inquit Servius. Virg. 2. Æn. 211.

Colla sibila. Virg. 3. Georg. 421.

Torvæ coma sibila frontis: i. e. Sibilans. Val. Flacc. 3. Argon. 50.

SIBILO, [συνεργός] Gl. L. G. & G. L.] ære. Sibilum emittere. Cic. 2. Att. 19. Populares isti jam etiam modestos homines sibilare docuerunt.

Populus me sibilat. Hor. 1. Serm. 1. 66.

Ore sibilat draco. Virg. 11. Æn. 754.

SIBILATUS, ūs. m. Cæl. Aurel. Acut. 2. 27. Cum quodam vehementi sibilatu.

SIBILATRIX, ūcis. f. Adjective Mart. Capel. lib. 9. Sibilatrix fistula.

SIBINI, sunt Populi contermini Suevis, Mugilonibus & Butonibus. Strab. lib. 7.

SIBUS, i. m. an attributive per omne genus? Sibus (inquit Festus) significat Callidum, vel acutum πεινυγος.

SIBY, Oppidum Elamitarum, apud Plin. lib. 6. cap. 28.

SIBYLLA, æ. f. [Σιβυλλᾶ] in sensu appellativo est Virgo fatidica, sive Puella, cujus pectus numen recipit, & quæ vaticinatur, inquit Varro, apud Serv. in 3. Æneid. 445. Et a consiliis deorum nuntiandis veteres hoc nomen imposuerunt. Æoles enim πῖρ deos dicunt, βελῖ sententia seu consilium dicitur. Sibyllas igitur, quasi Siubulas dixerunt, quæ Dei sententias enuntiarent. Hæc Serv. 1. c. Cui iunge Lactant. 1. 6. 7. Isidor. 8. 8. Cic. 2. de Divin. 110. Sibyllæ versus observamus, quos illa furens fudisse dicitur, quorum interpres nuper falsa quædam hominum fama dicturus in Senatu putabatur, eum, quem revera regem habebamus, appellandum quoque esse regem. si salvi esse vellemus. V. Quindecimvir, in QUINQUE.

Sibyllam Apollo pio amore dilexit: & ei obtulit poscendi quod vellet arbitrium. Illa hausit arenam manibus, & tam longam vitam poposcit. Cui Apollo respondit, id posse fieri, si Erythræam, in qua habitabat, insulam relinqueret, & eam nunquam videret. Profecta igitur, Cumas tenuit: & illic, defecta corporis viribus, vitam in sola voce retinuit. Quod quum cives ejus cognovissent: sive invidia, sive miseratione commoti: ei epistolam miserunt creta antiquo more signatam. Qua visa, quia erat de ejus insula, in mortem soluta est. Unde nonnulli hanc esse dicunt, quæ Romana fata conscripsit, quod incenso Apollinis templo inde Romam allati sunt libri, unde hæc fuerat. Hæc Servius in illud 6. Æn. 321.

Olli sic breviter fata est longæva sacerdos. Ovid. tamen 14. Met. fabulam recitat paulo aliter.

Sibyllæ, ut auctor est Varro in libris rerum divinarum, decem fuerunt. Prima, de Persis, cujus mentionem fecit Nicanor, qui res gestas Alexandri Macedonis scripsit. Secunda, Lybica: cujus meminit Euripides in Lamiæ prologo. Tertia, Delphica: de qua locutus est Chrysippus in eo libro, quem de Divinatione composuit. Quarta, Cimmeria, in Italia, quam Nævius in libris belli Punici, Piso in Annalibus nominat. Quinta, Erythræa: quam Apollodorus Erythræus affirmat suam fuisse civem: eamque Grajss Ilium potentibus vaticinatur, & perituram esse Trojam, & Homerum mendacia scripturum. Sexta, Samia: de qua scripsit Eratosthenes in antiquis annalibus Samiorum reperisse se scriptum. Septima Cumana, nomine Amalthæa, quæ ab aliis Demophile vel Erophile nominatur: eamque novem libros attulisse ad regem Tarquinium Priscum, ac pro eis trecentos philippeos postulasse, &c. (V. Gell. lib. 1. cap. 19.) Octava, Hellepontica, in agro Trojano nata, vico Marmesso, circa oppidum Gergitum: quam scribit Heraclides Ponticus, Solonis & Cyri fuisse temporibus. Nona, Phrygia: quæ vaticinata est Ancyra. Decima, Tiburs nomine Albunea, quæ Tiburi colitur ut dea, juxta ripam amnis Anienis: cujus in gurgite simulacrum ejus inventum esse dicitur, tenens in manu librum: cujus sacra senatus in Capitolium transtulit. Harum omnium Sibyllarum carmina & feruntur & habentur, præterquam Cumæ: cujus libri a Romanis occulantur, nec eos ab ullo nisi a Quindecimviris inspectos habent. Et sunt singularum singuli libri: qui, quia Sibyllæ nomine inscribuntur, unus esse creduntur: suntque confusi, nec discerni, ac suis cuique assignari potest, præterquam Erythrææ, quæ & nomen suum carmini verum inseruit, & Erythræam se nominatum iri prælocuta est, quum esset orta Babylone. Ex Lactant. ibidem.

Horrendæ secreta Sibyllæ. Virg. 6. Æn. 10.

Castâ Sibylla. Virg. 5. Æn. 735.

Cumæa Sibylla. Virg. 6. Æn. 98.

Vivâ Sibylla. Ovid. 4. Fast. 875.

SIBYLLINUS, a, um. Adj. [Σιβυλλινός] Quod est Sibyllæ, vel quod a Sibylla fit: ut, Sibyllini libri. Auctor de Viris illustr. cap. 46. pr. Cic. de Arusp. Resp. 26. Ne hoc quidem in mentem tibi veniebat, Sibyllino sacerdoti, hæc sacra majores nostros ex vestris libris expetisse? Sibyllinum sacerdotem XVvirum vocat, cui jus erat Sibyllinos libros aperire & proferre, si quando vaticinium aliquod petendum erat.

Fata Sibyllina. Cic. 3. Catil. 9 & 11.

Versus Sibyllini. Hor. in Carm. sæc. 5.

SIBYNA, æ. f. [Σιβύνη] Genus erat hæc Græcis. Eo verbo usus est Ennius apud Fest.

Illyrii restant fisis sibynisque fodentes.

Reperias apud Gellium 10. 25. Scibones pro Sibynæ mendose. Turneb. [Gloss. Græcolat. Σιβύνη, Venabulum. conf. Hesych. Suid. Σιβύνη, Ἀκύνιον, Γαμάνιον. Non male ergo Paulus, Sibirnam appellant Illyrici, telum venabuli simile. Videntur tamen Græculi Sibuna per u, reperisse. conf. Voss. Etymol..]

SIBYRTUS, [Σιβύρτος] Oppidum Cretæ, ut ex Polybii sententia tradit Stephanus. Hinc

SIBYRTIUS, [Σιβύρτιος] gentile nomen.

S I C

SIC, Adv. affirmantis [σῖς, Gl. L. G. & G. L.] Ter. Phorm. 2. 2. 2. Itane patris ais conspectum veritum hinc abiisse? G. admodum.

P. Phanium relictam solam? G. sic. Plaut. Amph. 3. 2. 20.

Eja autem inimicos? A. sic est, vera prædico. Ter. And. 2. 1. 2. [Particula similitudinis natura sua, seu Comparativa est. V. Liv. 6. 17. pr. Affirmativa fit per ellipsin verbi substantivi, Sic, pro Sic est, ut Ita. q. V. Sic est factum, Sic est res, Sic res habet. Ter. Adelph. 3. 4. 2.

Pro di immortales facinus indignum? Geta,

Quid narras? G. Sic est factum. Idem And. 3. 4. 9.

Simulavi, vos ut pertentarem. D. quid ais? S. sic est res. Cic. pro Rosc. Amer. 66. Sic res habet, judices: magnam vim, magnam necessitatem, magnam possidet religionem paternum maternusque sanguis. Lactant. lib. 3. p. 143. Sic autem & Cicero ponit hanc particulam cum hoc verbo, ut opinor, quum posset omitti. H. St. Lactantii verba, imprudentia (possestoris dicam, an empectæ?) resecta, restituere non licuit, quum editio Plantini, quam noster secutus est, ad manus non esset. Puto eo pertinere hanc observationem, ut Cic. dicat Sic res est, Lactantium brevius Sicut est dixisse. Qua formula sæpe utitur, ut 1. 8. 4. Quod si est verum, sicuti est. Ubi V. Cellar. conf. Ita est, in ITA.

Sic, Ita, aut Quemadmodum. Virg. 2. Æn. 496.

Non sic, aggeribus ruptis, quum spumeus amnis Exit. Ter. Eun. 3. 5. 16.

Nostin' hanc, quam amat frater? A. novi: nempe opinor Thaidem. c. Istam ipsam. A. sic commemoreram. Plaut. Stich. 1. 2. 27.

Cic. pro Quint. Sic cogitabam, &c.

Sic, demonstrat. Ter. Eun. 3. 5. 54. — ego limis aspecto
Sic per flabellum clanculum, & simul alia circumspecto. Idem Phorm. 1. 2. 95.

Quid ille pædagogus, qui citharistram?
Quid rei gerit? G. sic tenuiter, D. non multum habet
Quod det fortasse. Ibidem 1. 2. 90.

— ad precatorem adeam credo, qui mihi
Sic oret: nunc omite quæso hunc, &c. Sic And. 1. 1. 83.

Sic cogitabam, hic parvæ consuetudinis
Causa, mortem huius tam fert familiariter, &c.

Sic est, Sic sum, Sic vita erat: pro, Hoc ingenio, his moribus. Ter. Phorm. 1. 2. 20.

Cui tanta erat res, & supererat? G. definas:
Sic est ingenium. Idem And. 1. 1. 35.

Sic vita erat, facile omnes perferre, ac pati. Idem Phorm. 3. 2. 42.

Itane tandem facere oportet? D. sic sum: si placeo, utere. Cic. pro Rosc. Com. 29. Sic est vulgus, ex veritate pauca, ex opinione multa æstimat. Idem pro Rosc. Amer. 84. Sic vita hominum est, &c.

Sic ago, sic me decet. Plaut. Pæn. 2. 13.

Sic, Leviter, & negligenter. Ter. And. 1. 2. 4.

Mirabar hoc si sic abiret.

Sic agam. Ter. Adelph. 5. 2. 11.

Sic, Tam. Plaut. Trinum. 3. 1. 42. Nihil sic celere est, nec volat. De amore. Apulejus, Nec ego rebar sic multorum id opus dierum esse. [Pro Adeo, ut & Ita poni consuevit.

Sic; cum aliquid ab altero petimus, id ut facilius impetremus, ea solemus illi precari & optare, quæ scimus ei esse optatissima, addita particula Sic. Estque hoc genus omnibus poetis Græcis & Latinis perquam usitatum. Hor. 1. Carm. 3. 1. Sic te Diva potens Cypri, &c. Virg. 9. Ecl. 30.

Sic tua Cynæas fugiant examina taxos. V. plura apud Lambinum in illud Horatianum, quod attulimus.

Sic, Coniunctio illativa. Cic. Sic tot simul virtutes, continentia, gravitatis, iustitiæ, fidei, defecerunt. i. e. Igitur.

Sic, sic. Virg. 4. Æn. 660.

Sed moriamur, ait: sic, sic juvat ire sub umbras. Ubi Serv. Quasi interrogatio & responsio, Et placet sic inultam perire? Placet.

Sic satis. Ter. Heaut. 3. 2. 12.

Et quidem hercle forma luculenta? c. sic satis.

Sic, ut. Cic. 7. Fam. 17. Sic eite commendavi, & tradidi, ut gravissime diligentissimeque potui.

Sic ut quimus. Ter. And. 4. 6. 9.

Sic, ut; pro Tam, quam. Hor. 2. Serm. 8. 36.

Tum parochi faciem, nil sic metuentis, ut acres Potiores, &c.

Sic tamen ut. Ulp. in l. Si quis pecuniam. D. Si quis omiſſa cau. Et maxime, si ob evertenda judicia id fecit, ibi dicendum est adversus possessorum competere actionem: sic tamen, ut ubi quidem pecunia accepta repudiavit, &c.

Sic, Quasi. Plaut. Amph. 2. 2. 51.

Sic salutas atque appellas, quasi dudum non videris.

Sic, Quomodo. Cic. 8. Fam. 4. Ego tamen sic nihil exspecto, quomodo Paulum, Confulem designatum, primum sententiam dicentem.

Sic demum, pro Ad postremum. Virg. 6. Æn. 154.

Sic demum lucos Stygios, regna invia vivis, Aspicies.

ICCYNE, [ἰκύνη Gl. G. L.] Adv. Interrogantis, pro An sic? vel Sicne? Itane? Ter. Eun. 4. 7. 34. Ain' vero canis? ficcine agis? Ibid. 1. 2. 19.

Cic. 1. de Fin. 34.

Siccine lente jaces. Propert. lib. 2. 15. 8. [Etiam Siccæ usurpant quidam.

ICUT, SICUTI, [ἴσ Gl. omn. ὡς, ὡς, ὡς, ὡς Gl. G. L.] Adverbia similitudinis. Plaut. Rud. 4. 2. 23.

Nunc sic faciam, sicut consilium est, ad herum ut veniam docte atque astute. Al. Sic consilium est. Ibid. 4. 4. 67.

Quibuscum parva Athenis perit, sicuti dixi prius. Idem Bach. 4. 4. 67. Sicut dicis.

Sicuti sic. Cic. 2. de Orat. 310. Reliquæ duæ, sicuti sanguis in corporibus, sic illæ in perpetuis orationibus fusæ esse debebunt.

Sicut & Sicuti, interdum non res similes, sed diversas & plane contrarias denotant: & Ita in secundo membro ponitur. Quintil. lib. 10. cap. 1. Sed hæc eloquendi præcepta, sicuti cognitioni sunt necessaria, ita non satis ad vim dicendi valeant, nisi illis firma quædam facilitas, quæ apud Græcos ἱσ nominatur, acceſſerit. Idem lib. 1. cap. 3. Sed sicut firmiores in litteris profectus alit æmulatio, ita incipientibus atque adhuc teneris jucundior eo ipso, &c.

Sicut, pro Ut. Cic. pro Lege Manil. 14. Sinite hoc loco, Quirites, sicut poetæ solent, qui res Romanas scribunt, præterire me nostram calamitatem. Idem 1. Acad. 35. Eam quoque (si videtur) correctionem explicabo, sicut solebat Antiochus.

Sicut, Tanquam. Cic. pro Rosc. Com. 30. Qui postea, quam e scena, non modo fibilis, sed etiam convicio explodebatur, sicut in aram, confugit in huius domum, disciplinam, patrociniū, nomen. Quintil. lib. 10. cap. 1. Ennius, sicut sacros vetustate lucos, adoremus.

Sicut, habet nonnunquam venustatem magnam atque utilitatem in disponendo, quoties antecedentem annectit cum sequente sententiam. Quintil. in procem. lib. 1. Sed nonnunquam ita defunt, ut bona etiam ingenii studique corrumpant, sicut & hæc ipsa sine doctore perito, studio pertinaci, legendi, scribendi, dicendi multa & continua exercitatione per se nihil profunt. Plin. lib. 7. cap. 19. Ferunt Crassum, avum Crassi in Parthis interempti, nunquam risisse, ob id ἀγέλαστον vocatum, sicut nec fuisse multos.

ICA, æ. f. [μάκαιρα, Θρακικὸν ἔϊψον ἰππικαμπίς, ἰγχεράδιον Gl. L. G.] Genus gladii brevioris, quasi Seca. Cic. 3. in Catil. 8. Ex quibus ille maximum sicarum numerum & gladiorum extulit. Ibid. 2. 1. Non enim jam inter latera nostra fica illa versabitur. Et 3. de Nat. Deor. 74. Tum hæc quotidiana, fica, venena, peculatus, &c.

Σικεῖροι, ληπτὴν γένθ. Σικεῖς δὲ τὰ ἰππικαμπί ἔϊψον ἰππικαμπίς, ἰγχεράδιον, ὅς, εἰ ἡρώμενοι ἐλίσσοντο Σικεῖροι. Suid.

SICARIUS, i. m. [σφακτήρις, σφαγὴς, ληστής Gl. L. G.] Qui sicam gerit malefici alicujus gratia, & pro Interfectore accipitur. Cic. pro Rosc. Amer. 8. Ab his hoc postulare homines licarios atque gladiatores, non modo ut supplicia vitent, &c. Idem pro eodem 39. Vetus videlicet sicarius, homo audax, & sæpe in cæde versatus. Hor. 1. Serm. 4. 4. Sicarii appellantur a Sica, quæ significat Ferreum cultrum. Auctor Justin. lib. 4. Instit. De public. jud. V. Suid. in dict. præced.

Immittere in forum sicarios. V. ΙΜΜΙΤΤΟ.

SICULA, vel SICILA, æ. f. dimin. [σμίλα, ἀρβύλιον, χαρποτίμη Gl. L. G.] Plaut. Rud. 4. 4. 125.

Post est sicula argenteola, & duæ connexæ maniculæ. Al. Sicilicula. Sicula sunt Falces Varroni de L. L. 4. 31. Sane hoc nomine, quicquid secandi vim habet, venire videtur. V. Cang. Gloss.

Sensu obscuro Catul. Carm. 68. 21.

Languidior tenera cui pendens sicula beta. [Licuit Mentula.

SICULUM, i. n. Σικὺν σικυτῆος. Gloss. Latinogræc. Idem quod Sicila.

SICILIS, is. f. & in plurali SICILICES; uti legunt Festus; & Gellius 10. 25. quorum prior exponit de Hastarum spiculis latis, posterior vero de Telo aut Gladio.

Gloss. Græcolat. Ἀρβύλιον, Ficilis. [Scribe Sicilis.

SICILICULA, æ. f. dimin. Sic quidam legunt apud Plaut. Rud. 4. 4. 125. Alii vero Sicula, quod vide supra.

SICILIO, tre. Falce secare. Varro de R. R. 1. 49. Prata sicilienda. conf. Plin. 18. 28. & Columel. 2. 22.

SICILIMENTUM, i. n. Quod scilicet. Cato de R. R. cap. 5. distinguit inter Fœnum & Sicilimentum.

SICAMBRI, ōrum. m. pl. [Σικαμβροί] Populi Germaniæ, Menapiis finitimi, ad utramque Rheni ripam habitantes. Hi crines natura flavos, habent, quos crescere sinunt & artificio quodam intorquent. Quidam cum y Græco scribunt. Hodie Geldrenses vel Clivanos volunt esse. Meminit horum Strab. lib. 14. Martial. de Spectac. 3.

Crinibus in nodum tortis venere Sicambri.

Cæde gaudentes Sicambri. Hor. 4. Carm. 14. 51.

Indomiti Sicambri. Ovid. ad Liv. 17.

SICAMBRIA, æ. f. Regio Germaniæ, quæ hodie Geldria. Claud. in Eutrop. 1. 383. Militet ut nostris detonsa Sicambria campis.

SICANI, [Σικανοί] Populi Hispani, a fluvio Sicore dicti. Hi duce Siculo, exclusis Aboriginibus, Italiam tenuerunt: ipsique postea ab ipsis pulsi, quos ante populerant, insulam vicinam Italiæ occupaverunt, & eam Sicaniam a suo nomine nuncupaverunt. Serv. in 8. Æneid. 328. [conf. Steph. in Σικάνη. De pr. & fec. quantitate infra. V.

SICANIA, [Σικανίη] dicta est insula Siciliæ quædam pars, in finibus Agrigentinis. Et annis in ea Sicanus olim fuit. Sed & insula quandoque tota, Sicania dicta est, a Briarei Cyclopi filio Sicano: vel a Sicanis populis, qui primi eam insulam incoluisse feruntur: qui tamen non sunt indigenæ, sed Hispani. Sicilia vero a ducis nomine: quanquam Thucydides dicat de Sicilia Italum regem venisse, & ab eo esse Italiam appellatam. Hæc Servius illud Virgilii enarrans 8. Æn. 328.

Tunc manus Aufoniæ, & gentes venere Sicanæ. De hac vide in dictione SICILIA. De quantitate pr. & fec. in seq. dict. duabus.

SICANUS, a, um. Adj. [Σικανός] Virgilius primam semper corripit, secundam producit; ut 5. Æn. 23.

Fida reor fraterna Erycis, portusque Sicanos. Contra Silius 14. 259. primam producit, secundam corripit.

Cetera Elissæis aderit gens Sicana voris. Horatius secutus est Virgilium, quoad utriusque syllabæ quantitatem, Epod. 17. 32.

— nec Sicana fervida

Furens in Ætna flamma. V. ad seq. dict.

Ætna Sicana. Hor. Epod. 17. 32.

Fluctus Sicani. Virg. 10. Ecl. 4.

Portus Sicani. Virg. 5. Æn. 24.

Saxo Sicano patientior. Propert. lib. 1. 16. 29.

SICANIUS, a, um. aliud Adj. [Σικανίος] Virgilius primam producit, secundam corripit, 3. Æn. 691.

Sicanio prætenta mari jacet insula. conf. SICANIA. [Virgilius Homerum secutus est, qui in Σικανίη eandem quantitatem exhibet. Odyss. v. 306. At Callimachus in Σικανός utramque corripuit. h. Dian. v. 57. Arenæ Sicanæ. Ovid. 15. Met. 279.

Populi Sicanii. Lucan. lib. 3. 177.

Sinus Sicanus. Virg. 3. Æn. 692.

Urbes Sicanæ. Lucan. lib. 3. 59.

SICARIS, Fluvius Hispaniæ, V. SICORIS.

SICARIUS, V. SICA.

SICCA, æ. f. [Σίκα] cognomine Veneria, Urbs Numidiæ, Romano-rum colonia, apud Plinium lib. 5. cap. 3. Incolæ Siccenses. Sall. Jug. 56.

SICCANEUS, SICCATIO, SICCESCO. V. SICCUS.

SICCINE, V. SIC.

SICCUS, i. m. cognomine Dentatus, [Σικκίος Δέντης] Strenuus bellator, qui ob ingentem fortitudinem Achilles Romanus appellatus est. Is pugnasse dicitur centum & viginti præliis. Cicatricem averſam nullam, adversas quadraginta quinque tulisse ferit. Coronis aureis octo donatus est. Triumphavit cum imperatoribus suis triumphos novem. V. Plin. lib. 7. cap. 38. Item lib. 22. cap. 5.

SICCUS, a, um. Adj. [σικκός Gl. L. G. & G. L.] Aridum & sine humore, inquit Nonius 4. 426. Virg. 5. Æn. 180.

Summa petit scopuli, siccaque in rupe refedit.

Egon' falva sim, quæ ſiti ſicca ſum? Plaut. Curc. 1. 2. 24.

Agri sicci. Hor. 2. Serm. 4. 15.

Arena sicca. Virg. 1. Georg. 389.

Cibi sicci. Gell. 1. 3.

Fauces siccæ fluminum. Virg. 4. Georg. 427.

Fervores sicci. Ovid. 1. Met. 119.

Herba sicciſſima. Plin. lib. 19. cap. 49.

Hiems sicca. Ovid. 3. Amor. 6. 106.

Litus siccum. Virg. 3. Æn. 135.

Loca sicca. Cato de R. R. cap. 50.

Ocelli sicci. Propert. lib. 1. 17. 11.

Os siccum. V. OS, ORIS.

Pedibus ficcis currit super æquora. Ovid. 14. Met. 50.
 Pocula ficca. Tibul. lib. 3. 6. 18.
 Pulvis ficcus. Ovid. 1. Trist. 4. 48.
 Rupes ficca. Virg. 5. Æn. 180.
 Senex ficcus. Hor. 2. Serm. 3. 281.
 Sitis ficca. Ovid. 4. Trist. 8. 26.
 Solum ficcissimum. Columel. 2. 18.
 Tempora ficca æstivi Canis. Tibul. lib. 1. 4. 6.
 In sicco, i. e. Extra aquam. Plin. lib. 9. cap. 8. Virg. 1. Georg. 363.
 Liv. 1. 4. Alveum tenuis in sicco aqua destituit.
 Sicca, absolute apud Plautum Mil. 3. 1. 192. pro Puella, quæ nondum lavit. Siccam, inquit, fuccidam. Alii Sobriam, alii Non sputatricem, Castam. Burm. ad Petron. c. 37. exponit. [An scripsit Plautus Succam fuccidam? Epexegetis est, ut Purus putus, de quo V. Gronov. ad Gell. 6. 5.
 Siccus, Sobrius. Hor. 1. Carm. 18. 3.
 Siccis omnia nam dura deus propofcit. h. e. Sobriis & jejunis, vel vino abstinentibus. Plaut. Afin. 5. 2. 6.
 At scelestæ ego, præter alios meum virum fui rata
 Siccum, frugi, continentem, amantem uxoris maxime. Cic. 2. Acad. apud Non. 4. 426. Alius adultis, alius senibus, alius ægris, alius ficcis, alius vinolentis. Ibid. lib. 4. 87. Dormientium & vinolentorum & furioforum visâ imbecilliora esse dicebas, quam vigilantium, ficcorum, fanorum.
 Sicci & Uncti opponuntur. Hor. 1. Epist. 17. 12.
 Si prodesse tuis, pauloque benignius ipsum
 Te tractare voles, accedes ficcus ad unctum. Uncti sunt, qui lautius victitant; Sicci, qui sumptibus parcent, adeoque profunt suis. V. Unctus in UNGO.
 Modo haud abfimili Sicci & Uvidi opponuntur ab eodem 4. Carm. 5. extr.
 — dicimus integro
 Sicci mane die, dicimus uvidi
 Cum Sol Oceano subest. Sicci sunt, qui nondum biberunt; Uvidi, qui adveniunt bene poti.
 Siccus etiam ad Castitatem refert Petron. cap. 37. ut vult Burm. Mulier Fortunata vocatur ficca. i. e. Casta. Sicca, inquit, sobria, bonorum consiliorum. [Nollem priore sprete exegesi, novam commentum Clarissimum virum. Se ipsum explicat Petronius adjunctis synonymis.
 Ad Preffum & castum orationis genus transfert Cicero de Clar. Orat. 202. Nihil erat in ejus oratione nisi fincerum, nihil nisi ficcum atque sanum. i. e. Nihil tumidum aut elatum. Eodem modo Quintil. 2. 4. p. 138. Burm. Audeat hæc ætas plura, & inveniatur, & inventis gaudeat, sint licet illa non satis interim ficca & severa.
 SICCER, Adv. [ἐξηρως] Columel. lib. 6. cap. 12. Maximeque datur opera ne in aquam pedem mittat, & ut sicce stabuletur. Declarat se ipsum Columella.
 Sicce dicere, per translationem, quemadmodum & Jejune contrario sensu. Cic. in Orat. 12. Id vero desinant dicere, qui subtiliter dicunt, eos solos Attice dicere, id est quasi ficce & integre: & ample, & ornate & copiose, cum eadem integritate Atticorum est.
 SICCITAS, ætis. f. [ἀρχμός, ξηρασία, ξηρότης] Gl. L. G. & G. L.] Humoris vacuitas. Varro de Liberis educandis, Perfæ propter exercitationes pueriles modicas eam sunt consecuti corpore ficitatem, ut neque spuerent, neque emungerentur, suffocatoque corpore essent. Non. 4. 426. Siccitas, Tempestas ficca. Cic. 3. Q. frat. 1. Aquamque, quam ii ducebant, non longe a villa, belle sane fluentem, vidi, præsertim maxima ficitate, uberioremque aliquanto sese collecturos esse dicebant.
 Siccitas, Firmitas, interprete Nonio 4. 426. Cic. de Senect. 34. Nullo imbre, nullo frigore adduci ut capite aperto sit: summam esse in eo corporis ficitatem.
 Siccitas orationis. Cic. 2. de Nat. Deor. 1.
 SICCANEUS, a, um. Adj. [ἐξικνεσμένος] cui contrarium est Irriguum & humidum. Quod est naturaliter siccum, vel quod nullo humore irriguum vel asperum est. Columel. lib. 2. cap. 17. Ejus prati animadvertimus duo genera: quorum alterum est siccanum, alterum riguum. Ibid. cap. 2.
 SICCANUS, a, um. Adj. Idem. Plin. lib. 16. cap. 17. de ulmorum generibus, Italia Atinias vocat excellissimas, & ex iis siccanas præfert, quæ non sint riguæ. Rem ipsam exponit Plinius, De ulmorum generibus. Al. Siccanæas.
 SICCIFICUS, a, um. Adj. Macrob. 7. Saturn. 16. Inest æri vis quædam remedialis & ficcifica. i. e. ut loquuntur, Desiccativa.
 SICCOCULUS, a, um. Adj. [ξηροφθαλμός] Plaut. Pseud. 1. 1. 75.
 — genus nostrum semper ficcoculum fuit. Nomen videtur a Plauto fictum, pro eo quod est ficcis oculis, id est, nec lippis, nec lacrimosis. [Immo de eo, qui flere nequit.
 SICCESCO, [ξηραίνω] ēre. Siccum fieri. Columel. lib. 12. cap. 28. Fœnum Græcum vetere vino macerato: deinde in sole exponito, aut in furno ut siccecat.
 SICCUS, [ξηραίνω] Gl. G. L.] ære. Siccum, i. e. Sine humore, efficere. Columel. lib. 2. cap. 2. Si humidus erit, abundantia uliginis ante sicceatur fossis. Capillos rorantes ficcabat. Ovid. 4. Fast. 141.
 Cruores ficcabat veste. Virg. 4. Æn. 687.
 Lacrimas ficcaverat ardor. Ovid. 8. Met. 469.
 Lumina humida ficcabat impressa lana. Propert. lib. 3. 6. 17.
 Vulnera ficcabat lymphis. Virg. 10. Æn. 834.
 Calices ficcare, Ebibere. Hor. 2. Serm. 6. 68.
 Ubera ovis capreoli ficcant. Virg. 2. Ecl. 42.
 Siccari, Infinitivus pro nomine. Plin. lib. 13. cap. 7. Cæsa statim stagnis mergitur: hoc est, ejus siccari.
 SICCATUS, a, um. Partic. [ξηρανθείς] ut, Fontes ficcati. Ovid. 13. Met. 690.
 SICCATIO, ōnis. f. Plin. lib. 34. cap. 13. Additur & in emplastra, quibus lenis quæritur refrigeratio & siccatio.
 SICCAMEN, ōnis. n. Idem. Isidor.
 SICCABILIS, e. Adj. Cæsar. Aurel. Tard. 5. 1. Siccabile humoris. i. e. Siccans humorem.
 SICCATIVUS, a, um. Adj. Idem Acut. 4. 3. Malagma siccativum.
 SICCATORIUS, a, um. Adj. Th. Prisc. de Dixt. cap. 10. Origanum est siccatorium.
 SICCLON, i. n. [ψύλλον] Dioscoridi, Herba, quæ alio nomine Pulicaris

dicitur, a femine pulicis similitudinem referente. Plin. lib. 25. cap. 11.
 SICELIS, V. SICILIA.
 SICENDOS, Lacus est Theffaliæ, mutas habens ranas, quæ tamen alio translatae coaxant, vocalesque fiunt. Plin. lib. 8. cap. 58.
 SICENUS, [Σικηνός] Insula est; non procul ab Io, sed ex Io ad occasum naviganti ea occurrit. Strab. lib. 10. V. Steph. & Plin. lib. 4. cap. 12. Cui Sicinus, per i. q. V.
 SICHÆUS, i. m. pr. com. [Σικαῖος] Didonis maritus, qui & Siharbas dictus est, teste Servio apud Virg. 1. Æn. 347.
 Huic conjunx Sichæus erat, ditissimus agri Phœnicum, &c.
 SICHÆUS, a, um. Adj. Virg. 4. Æn. 552.
 Non servata fides cineri promissa Sichæo.
 SICHEM, [Σικίμ] Filius Chanaam, qui civitatem sui nominis ædificavit in Phœnice, quæ Sidon a Græcis appellata est. V. Genes. 32.
 SICILA, V. SICCA.
 SICILIA, æ. f. [Σικελία] Insula maris Tyrrheni, quæ vocatur & Trinacria; nempe ex ejus figura; & olim habita est pars Italiæ. Claudian. 1. de Rapt. Proserp. 140.
 — Trinacria quondam
 Italiæ pars una fuit; sed pontus & æstus Mutavere situm. [Prima ob necessitatem produci potest, ut in dict. Italia.
 Sicilia, a Siculo Neptuni filio dicta. Vel quasi Sicilita, hoc est exsecta. Nam olim agro Bruttio annexa, mox interfuso mari Siculo avulsa. Ob hoc Græci Rhegio nomen dedere, quasi Abrupto. Virg. 3. Æn. 414. Plin. lib. 3. cap. 8. Sicilia quondam agro Bruttio cohærens, mox, interfuso mari avulsa est. Nam & Siciliam Italiæ, Cyprum Syriæ, Eubœam Boeotiæ, Eubœæ Atalantem & Macrim, &c. creditum est, ut idem Plin. lib. 2. cap. 88. annotavit. Sicania etiam dicta est hæc insula a Sicano rege, qui, ut Solinus & Capella scribunt, cum Iberica manu in eandem terram ante bella Trojana pervenit: dehinc Siculo, Neptuni filius, a quo nomen commutatum, nam Trinacria dicta, quod tribus promontoriis triangula est. Ovid. 4. Fast. 420. Vel Triquetra, quod trianguli figuram habeat hujusmodi Δ. Quorum unus angulus, qui in Meridie vergit, Pachynus dicitur: alter Pelorus, qui ad Septentrionem spectat, & ab Italia mille quingentis passibus distat: tertius Lilybæus, qui Carthaginem maxime spectare videtur, & ab Africæ litoribus cxxx millibus passuum distare dicitur. Sil. lib. 5. 489.
 Hunc Ætnæa cohors Triquetris quam miserat oris Rex, Arethusa, tuus.
 Sicilia ab Oriente & Occidente Septentrioneque Tyrrheno mari: a Meridie Africo alluitur. Patet in longitudine a Peloro usque ad Pachynum millia passuum centum octoginta septem: in latitudine centum octoginta novem. Hæc a principio, ut Justinus lib. 4. pr. scribit, Cyclopus patria fuit: quibus extinctis, Æolus regnum insulæ occupavit. Virg. 3. Æn. 569. Elegantissima est ejus insulæ descriptio apud Claudianum de raptu Proserpinæ 1. 140. Meminit & Lucret. lib. 1. 718. Silius Italicus lib. 14. Polybius lib. belli Punici 1. Diodorus lib. 6. & 16.
 Sicilia optima insularum omnium, antiquitate rerum ceteras antecellit. In ea sunt Panormus, Catana, Syracusæ, undecima Olympiade conditæ. Præterea Messana, Eryx, & Leontium, Gorgiæ rhetoris patria. Ibi Arethusa fons; Eryx & Ætna montes. In ea comœdia primum inventa. Hinc Archimedes natus, qui siderum disciplinam machinatus est. In ea specus Læstrygonum, ubi habitabant, & Achates lapis invenitur. Locorum vero Siciliæ frequens est apud Ciceronem in Verrinis Thucydidemque lib. 6. mentio. Alias ex professo Dionysius. Strab. lib. 6. Plin. lib. 3. cap. 8. & multa ad ejus imitationem Julius Solinus cap. 11.
 SICELIS, idis. f. [Σικελίς] patronym. forma Græca a Sicelia fit. Virg. 4. Ecl. 1.
 Sicelides mufæ, paulo majora canamus.
 SICILIENSIS, e. [Σικελιώσις] Adj. possess. Quod ex Sicilia, vel in Sicilia est, vel ad Siciliam pertinet.
 Annus Siciliensis. Cic. de Clar. Orat. 318. Interim me Quæstorem Siciliensis excepit annus.
 Bellum Siciliense. Cic. 7. Verr. 18. Punicis, Siciliensibusque bellis.
 Fretum Siciliense. Cic. 3. de Nat. Deor. 24.
 Pecunia Siciliensis. Cic. 2. Verr. 24. Reperiebam ficos complures cum pecunia Siciliensi a quodam Senatore ad equitem esse translatos.
 Prætura Siciliensis. Cic. 4. Verr. 17. De istius prætura Siciliensi non recuso, quin ita me audiat.
 Quæstura mea Siciliensis. Cic. 13. Att. 38.
 Spiritus Sicilienses. Cic. 5. Verr. 22. Aspiciat, Judices, vultum hominis & aspectum, & ex ea contumacia, quam hic in perditis rebus retinet, illos ejus spiritus Sicilienses, quos fuisse putetis, cogitate ac recordanini. [i. e. Quos in Siciliensi negotio fumebat.
 SICULUS, [Σικελός, Σικελιώτης] Qui e Sicilia est, vel incolæ vel indigenæ. Lascivi & dicaces Siculi. Quintil. lib. 6. cap. 3.
 Siculo, a, um. Adj. [Σικελός] ut Siculo poeta, Empedocles: nan fuit Agrigentinus. Hor. in Arte Poet. 463.
 — Siculique poetæ,
 Narrabo interitum.
 Dapes Siculæ. Hor. 3. Carm. 1. 18.
 Montes Siculi. Virg. 2. Ecl. 21.
 Regiones Siculæ. Virg. 1. Æn. 553.
 Tyranni Siculi. Hor. 1. Epist. 2. 58.
 Siculum mare, Bociatio, ambit Siciliam, a qua ita denominatur. Al Occasu Sardum habet, ab Aquilone Tuscum, ab Oriente Ionium, Meridie Africum. Hoc mare, teste Strabone lib. 1. Eadem cum Oceanæstuariis pati dicitur. Quolibet enim die, ac nocte bis fluxum alternat sicuti & Oceanus bis inundat, totiesque recidit.
 Mare Siculum purpureum Pœno fanguine. Hor. 2. Carm. 12. 2.
 SICILISSE, [Σικελίσσω] ære. Sicula lingua loqui. Plaut. Men. prol. 12. Non Atticiflat, sed Siciliflat. al. Siciliciflat.
 SICILIMENTUM, SICILIO, SICILIS, SICILICUS. V. in SICCA.
 SICILICUM, i. n. vel SICILICUS, i. m. [διδραχμον] Duæ drachmæ Plin. lib. 13. cap. 15. Tribus sicilicis infra quatuor pedes. Priscianus i libello de ponderibus,
 Drachmar

Drachmam si gemines, aderit quem dicier audis

Sicilicus. Volusius, Dividitur uncia in quatuor sicilicos, id est quatuor quartas. Festus, Sicilicum dictum, quod semunciam fecit. Alii per quod scribunt Siciliquus. In summa, Sicilicus est, Quarta pars unciae. est igitur dimidium semunciae, proinde semunciam fecat. Sicilico utimur non solum in ponderibus, sed etiam in mensuris. V. Columel. lib. 5. cap. 1.

Sicilici lectorum quid sint, V. **SILICIUS**.

SICIMINA, V. **SYCAMINOS**.

SICINNIUM, i. n. [*σικιννίς*] Saltationis satyricae genus, teste Athenaeo, a Sicinno inventore, sive is Barbarus fuit, sive Cretenfis, ita dictum, a quo & Satyri ipsi Sicinnistae appellantur. Gell. 20. 3.

SICINNISTA, æ. m. [*σικιννιστής*] Tubicinum genus quoddam fuit a Sicinnio sic dictum, quod species veteris saltationis fuit. Saltabundi autem canebant, quæ nunc stantes canunt. Posuit hoc verbum L. Accius in Pragmaticis, ut refert Gell. lib. 20. cap. 3. conf. Cæl. Rhod. Lect. Antiq. 5. 3.

SICINUS, i. f. [*σικιν*] Insula est non procul a Creta, una Sporadum antea Genoe dicta teste Plinio lib. 4. cap. 12. A Strabone tamen & Stephano Sicenus, [*σικιν*], appellatur, de quo antea scripsimus.

SICLUS, i. m. [*σικλος*, *πεντάδραχμον*] Hebræorum numisma, quatuor drachmas Atticas valens, ut ait Iosephus Antiq. 3. 10.

SICORIS, is. m. [*σικωρίς*] Plin. lib. 3. cap. 3. Fluvius Hispaniæ, juxta Ilerdenfes Surdaonum gentis. Lucan. lib. 4. 14.

Heperios inter Sicoris non ultimus amnes.

Ad Sicorim Cæsar Afranii & Petreji exercitum inopia rerum necessariarum ad ditionem compulsi, ut ipse refert lib. 1. de Bell. Civ. extr. Sunt qui Sicaris scribunt, sed perperam.

SICRICA, a ritu, quod Romano ritu feminae facientes sacrificium, ea capita velabant. ex Varr. loco lib. 4. de L. L. 29. [Corrupto scilicet Sic Rica, enim legitur in emendatis libris. V. **RICA**.

SICURI, V. **SI**.

SICULA, V. **SICA**.

SICULUS, V. **SICILIA**.

SICUNDE, V. **SI**.

SICUT, V. **SIC**.

SICYA, æ. f. [*σικυα*] Græca vox est, Latinis Cucurbitam, seu cucurbitulam, significans. Sic Medicis dicitur vasculum, quod materiae exinanientiendae in corporibus humanis aptissimum est. Usus est Horatius ex Lambini sententia 2. Epist. ad Julium Florum 2. 53.

Quæ poterunt unquam satis expurgare sicyæ? Sensus est, quibus cucurbitis satis expurgari potero? quæ cucurbitæ sanguinem vitiosum ex universo meo corpore exhaurire poterunt, nisi melius putem dormire quam versus scribere? Est autem tralatio perpetua a corpore non sano, & corrupto, ad animi, ut ita dicam, insanitatem, qua significat se parum sanæ mentis merito visum iri, si nunc versus scribat potius quam dormiat. Reposuit Lambinus ex suo ingenio Sicyæ; sed hanc lectionem improbant uno ore viri docti & omnes Horatii Editores, retinentes veterem Cicutæ. De Cucurbitula V. f. l. conf. Suid.

SICYON, ðnis. f. [*σικυών*] Urbs vetus Achajæ, a qua Sicyonii, quorum vetustissimus rex Ægialeus terram illic late tenuit, ut Paulanias in Corinthiacis refert p. 49. Wech. E Sicyone Aratus ille fuit, cujus meminit in Catalogo præstantium virorum Plutarchus. In Sicyone spectatissima quondam Occasionis imago exstitit, auctoris Lyippi, cujus erudita est apud Politianum in Miscellaneis explicatio. Regiuncula & ipsa Sicyonia dicta. Juxta Sicyonem Afopos fluit, olea lauroque virens. Unde Olivifera Sicyon. Ovid. in Ibin, 317. Stat. 4. Theb. 50.

Qui Drepani scopulos, & oliviferæ Sicyonis Culta ferunt.

SICYONIUS, a, um. [*σικυνίος*] Virg. 2. Georg. 519.

Venit hiems, teritur Sicyonia bacca trapetis.

Sicyonem, fuisse officinarum omnium metallorum patriam Plin. lib. 36. cap. 4. scribit. In ea etiam, Cicerone teste, molles & muliebres calcei confici solebant. Unde Sicyonia, Calceamenta dicta sunt. Lucilius apud Festum,

Et pedibus læva Sicyonia demit honesta. Cic. 1. de Orat. 231. Sed, inquit, ut si mihi calceos Sicyonios attulisses, non uterer, quamvis essent habiles & apti ad pedem, quia non essent viriles: Sic illam orationem disertam sibi & oratoriam videri, fortem & virilem non videri.

SICYONIA, n. pl. Calcei Sicyonii. Lucret. lib. 4. 118.

— & pulchra in pedibus Sicyonia ridet. V. dict. super.

S I D

SIDA, æ. sive **SIDE**, es. f. [*σίδη*] Pamphyliæ urbs teste Plinio lib. 5. cap. 27. & Pomponio Mela, lib. 1. 15. in descriptione Pamphyliæ.

SIDENE, es. f. [*σίδην*] Lyciæ urbs. Steph.

SIDENUM, Flumen, quo alluitur oppidum Polemonium in Themiscyrena regione, ab Amiso cxx. m. pass. distans. Inde

SIDENI, [*σιδηνί*] populi. Auctor Plin. lib. 6. cap. 4.

SIDERARI, **SIDERATIO**, **SIDERATUS**, **SIDEREUS**, V. **SIDUS**.

SIDERITIS, idis. f. [*σιδηρίτις*] Herba est cujus tria genera. Dioscorides memorat lib. 4. cap. 33. 34. 35. unde descriptionem & ex Plinio lib. 25. cap. 17. tibi petendam relinquimus.

Sideritis sive **Siderites**, Gemma item eo nomine, Adamantis genus. Ferrum ad se, naturæ vi occulta, rapiens: Magnes, & Heracleus lapis, aliis nominibus appellatus: eo quod primum inventus fuerit in Magnesia Asiæ, circa Heracleam urbem. Plinius tamen in Ida monte primum repertum arbitrat, a Magne quodam pastore, & ab eo nomen accepisse. Plin. lib. 37. cap. 4. Post hunc est Siderites, ferrei splendoris, pondere ante ceteros, sed natura dissimilis. Nam & ictibus frangitur, & alio adamante perforari potest: quod & Cyprio evenit: breviterque, ut degeneres, nominis tantum auctoritatem habent. V. Dioscoridem lib. 4. cap. 27.

SIDERION Heracleon, [*σιδήριον* *Ἡρακλεών*] Herba est ab Hercule inventa, caule tenui, digitorum quatuor altitudine, flore puniceo, foliis coriandri, juxta amnes & lacus nascens, & omnia vulnera ferro illata sanans. Plin. lib. 25. cap. 4.

SIDEROPOECILOS, [*σιδηροπέκινος*] quæ Siderites, ferro similis gemma.

VOL. IV.

ma, litigio illata discordias facit: quæque nascitur in Æthiopia, Sidero-pœcilos ex ea fit variantibus guttis. Plin. lib. 37. cap. 10.

SIDERTANI, Populi sunt Africæ, qui oras Carthagenensium occupant. Strab. lib. 3.

SIDICINUM, i. n. [*σιδικινόν*] Apulorum Dauniorum civitas mediterranea, quod & Teanum dicitur, teste Plinio lib. 3. cap. 5. De Teano, vide Ptolemæum lib. 3. cap. 1.

SIDICINUS, a, um. Adj. [*σιδικινός*] ut,

Æquora Sidicina. Virg. 7. Æn. 727.

Bella Sidicina. apud Sil. lib. 11. 176.

SIDO, fedi vel fidi, fessum, [*σίδω*] ēre. Præteritum mutuatur a Sedeo; Deorum tendere significat. Ova plena fidunt in aquis. Aves fidunt, quum ad quiescendum in arbore, devolant. Virg. 6. Æn. 203.

Sedibus optatis, gemina super arbore fidunt. Plin. lib. 6. cap.

22. Mare interest vadofum, senis, non amplius, altitudinis passibus, sed certis canalibus adeo profundum, ut nullæ anchoræ fidant. Idem lib. 2. cap. 103. Ejusdemque ponderis alia fidere, alia invehi. Et lib. 10. cap. 54. Et in aqua est experimentum, inane fluitat, itaque fidentia, hoc est plena, subjici volunt. De ovis.

In aqua fidit. Plin. lib. 12. cap. 25.

Sidens ad ima vasis gutta balsami. Plin. Ibidem.

Submersæ federe rates. Claudian. 4. Conf. Honor. 628.

Sido habet proprium Præteritum, nempe **Sidi**, apud Columel. lib. 12. cap. 24. Deinde patiemur picem confidere, & quum fiderit, aquam eliquabimus.

SIDENS, entis. Partic. ut, Sidens fundamentum imperii, i. e. Dehiscens, metaphoricòs dicitur a Plinio lib. 15. cap. 18.

SIDON, ðnis, f. [*σίδων*] Urbs Phœnices insignis Chananæorum ad Aquilonem respiciens, & postea regionis Judææ. Hanc Phœnices, ut quidam ajunt condidere, qui terræ motu, relicto patrio solo, Assyrium stagnum primo, mox mari proximum litus incoluere, condita ibi urbe, quam a piscium ubertate Sidona vocavere, eo quod tali nomine piscem vocent. Sed deinde post multos annos expugnati cives sunt, qui navibus appulsi, Tyron urbem anno Trojanæ cladis condiderunt. Hanc Eustathius a Sida Beli filia dictam putat. Iosephus a Sicheu filio Chanaani, quæ apud Hebræos etiam Sicheu vocatur. Nunc vulgo dicitur *Sidoni*, Olivarius in Melam.

SIDONIA, æ. f. [*σιδωνία*] Regio. Justin. 11. 10. 8. Abdalonimus, rex ab Alexandro Sidoniæ constitutus.

Item Troadis oppidum. Steph.

SIDONIUS, a, um. sec. com. Adj. posseff. [*σιδωνίος* & *σιδωνεύς*] ut, Vestis Sidonia, i. e. Purpurea. Et licet d o syllabam correptam habeat, ut apud Virg. 4. Æn. 75.

Sidoniasque ostentat opes.

Invenitur tamen quandoque pro-

ducta, ut apud eundem 1. Æn. 613.

Obstupuit primo aspectu Sidonia Dido. sicut in primitivo, 1.

Æn. 623.

— Teucrum memini Sidona venire.

Equis Sidonius. Virg. 5. Æn. 575.

Mœnia Sidonia. Ovid. 1. de Pont. 3. 77.

Urbs Sidonia. Virg. 1. Æn. 682.

Amictus Sidonius, i. e. Purpureus. Stat. 11. Theb. 648.

Chlamys Sidonia. Virg. 4. Æn. 137.

Ostro Sidonio fulget. Ovid. 4. Trist. 2. 27.

SIDONII, [*σιδωνίους*] Populi Sidonis urbis. De Sidoniis & Tyriis scribit Justin. lib. 18. 3.

SIDONIS, patronym. f. pro gentili, [*σιδωνίς*] Ovid. 5. Fast. 610.

Sidoni, sic fueras aspicienda Jovi. [Steph. & m. patronym. Si-

don, ðnis. *σίδων*, agnoscit.

SIDUS, èris. n. [*σίδηρος* Gl. L. G. & G. L.] Quod in aliquod signum complurium stellarum compositione formatum est: ut Aries, Taurus, Andromeda, Perseus, Corona, & quæcunque variarum generum formarum feruntur in cælum recepta. Auctor Macrobius in Somn. Scip. lib. 1. cap. 14. V. Plin. lib. 2. cap. 18. Virg. 1. Georg. 32.

Anne novum tardis sidus te mensibus addas.

Sidera, inquit Varro de L. L. 6. 2. quod quasi insidunt; unde manifestum est eos errasse qui per γ & non per ι scribunt, ducentes *σίδος* simul, & *σίδων* videre. Derivatio plane inepta & insulsa. Non enim denominatur Sidus, quoniam (ut iis placet) plures stellæ simul conspiciantur, sed quoniam Sidus in eadem sede fixum maneat. & eo nomine distinguatur a Planeta, qui in orbita movetur & Erraticus ideo vocatur.

Abruptum sidus. V. **ABRUPTUS**.

Alta sidera. Virg. 3. Æn. 619.

Amicum sidus. Hor. Epod. 10. 9.

Aurea sidera. Virg. 1. Æn. 496. al. Cingula.

Candida sidera. Lucret. lib. 5. 1209.

Convexa sidera. V. **CONVEHO**.

Clarum sidus Tyndaridæ. Hor. 4. Carm. 8. 31.

Clemens sidus. Claud. in Epithal. Pallad. 120.

Decretorium sidus. V. **DECRETUM**.

Fervidum sidus, Canicula. Hor. Epod. 1. 27.

Infana sidera Capræ, Tempestuosa. Hor. 3. Carm. 7. 6.

Lætabile sidus. Valer. 6. Argon. 606.

Lugubre refulsit sidus. Valer. 8. Argon. 58.

Lucida sidera. Hor. 1. Carm. 3. 2.

Micantia sidera. Catull. in Epithal. Mallii, 59. 207.

Nivofum sidus Pliadum. Stat. 1. Silv. 1. 95.

Publica sidera, Quæ omnes spectare solent. Ovid. 18. Epist. 150.

Radiantia sidera. Ovid. 7. Met. 325.

Sparfa mundo sidera. Sen. Hippol. 9.

Surgentia sidera. Virg. 6. Æn. 850.

Sublime sidus Arctos. Sen. Herc. fur. 1. 2.

Adire usque ad sidera. V. **ADDEO**.

Non apparet sidus amicum nocte atra. Hor. Epod. 10. 9.

Pallent sidera turbata vicino die. Stat. 12. Theb. 406.

Pascet dum sidera polus. Virg. 1. Æn. 612.

Suadent cadentia sidera fomnos. Virg. 2. Æn. 9.

Tegunt sidera latitantia nubes. Ovid. 10. Met. 449.

Voluntur sidera lapsu. Virg. 4. Æn. 524.

Gg 2

Sidus

Sidus pro Sole & Luna. Plin. lib. 7. cap. 60. Inclinato fidere supremam pronuntiavit. Idem lib. 8. cap. 1. Atque ita salutato fidere in silvas reverti. Masculum fidus, Sol. Plin. lib. 2. cap. 100. Regina siderum luna. Hor. Carm. fac. 35. Feminum ac molle fidus, Luna. Plin. lib. 2. cap. 101. Torrentia agros sidera. Hor. 3. Carm. 1. 32. Clarior fidere. Hor. 3. Carm. 1. 42. Pulchrior fidere. Hor. 3. Carm. 9. 21. Æthereum fidus. Ovid. 1. Met. 424. Cavum fidus. Simias Solinus ait cap. 40. §. 607. exultare nova luna, tristes esse cornuto & cavo fidere. Cavum autem fidus, Luna est corniculata & contraria rectæ, quæ dividua est, & utrinque gibbosæ, quæ ἀμφίκορυς vocatur. Nam hæc utrinque tumida & extuberans est, etsi nondum plena: ista recto segmento dividua, illa in sinum falcata. Sic ab Aristotele lib. 2. de cælo cap. 11. extr. vocatur. Sidera, pro Planetis. Plin. lib. 2. cap. 6. Inter hanc (terram) cælumque eodem spiritu pendent, certis discreta spatiis, septem sidera, quæ ab incessu vocamus errantia, quum errent nulla minus illis. Palantia sidera. Lucret. lib. 2. 1030. Vaga sidera. Sen. Octav. 1. Ducunt volantia sidera crinem. Virg. 5. Æn. 528. Transcurrunt refixa cælo sidera. Virg. 5. Æn. 527. *Stellas cadentes* vulgus appellat. Æmulum fidus. V. ÆMULOR. Salubre fidus Veneris. Lucan. lib. 1. 657. Hebet fidus Veneris. Lucan. lib. 1. 657. Affixa mundo sidera. V. AFFIGO. Attributa sidera singulis nobis. V. ATTRIBUO. Dextro fidere editus. Stat. 3. Silv. 4. 63. Timendi sideris crinis, Cometæ. Lucan. 1. 524. Ferre ad sidera nomen alicujus, Summis laudibus celebrare. Virg. 9. Ecl. 29. Ferit sidera clamor, It cælo. Virg. 2. Æn. 488. Ferire sidera vertice, Contingere cælum. Hor. 1. Carm. 1. 36. & Tangere sidera vertice, i. e. Felicissimum esse. Ovid. 7. Met. 61. — quo conjuge felix Et dis cara ferar, & sidera vertice tangam. Gentis suæ fidus, Decus & ornamentum, translate. Ovid. 3. de Pont. 3. 2. Sidus, Vox blanditiarum. Suet. Calig. 13. Lætissimo obviorum agmine incessit, super fausta omina, fidus & pullum & puppum & alumnus appellantium. Hor. Epod. 17. 40. — tu pudica, tu proba Perambulabis astra, fidus aureum. Sidus pro Plaga & inclinatione mundi. Plin. 2. 67. Sub eodem sidere pars tota (mundi) vergens in Caspium mare pernavigata est. De Septemtrionali loquens Oceano. Sidus pro Tempestate. Virg. 1. Georg. 204. Præterea tam sunt Arcturi sidera nobis Hædorumque dies servandi, &c. Ubi Servius; Arcturi, inquit, ortus & occasus tempestates gravissimas facit: unde Sidera, i. e. Tempestates, ut lib. 11. Æn. 260. — scit triste Minervæ Sidus, & Euboicæ cautes. Hæc ille. Sidus confici, & confectum. Sidera quædam tempestatem inferunt, quæ tum confici dicuntur & confecta esse cum ea tempestas sævit. Plinius 2. 41. pr. Cum tempestatibus confici sidus intelligimus. Oppius de Bell. Afric. cap. 47. pr. Namque Vergiliarum signo confecto, circiter vigilia secunda noctis, nimbus cum faxea grandine subito est exortus ingens. Quod etiam de quacunque aëris mutatione, rerumque affectu vi cæli & influxu siderum eveniente usurpatur. Plin. lib. 18. 28. Quamobrem eas manibus agricolarum ingessit, vertique jussit ipsa die folia, ut esset confecti sideris signum. Turnebus Advers. 3. 10. Sidus, Morbi genus, quod & Sideratio, medicis Epilepsia, vel potius Apoplexia, dicitur. Martial. 2. 86. Sidere percussa est subito tibi Zoile lingua. h. e. Usum linguæ amisisti. V. PERCUTIO. Afflari fidere. V. AFFLO. item SIDEROSUS, & SIDERO verbum. SIDERĀLIS, e. Adj. [ἀστεριῆς] Quod ad sidus pertinet. Plin. lib. 18. cap. 24. Prius tamen sideralis difficultas subjicienda contemplationi est. Idem lib. 7. cap. 49. pr. Sideralis scientiæ. SIDERĒUS, a, um. Adj. [ἀστέριος] Quod ex sidere est; ut, Splendor sideris. Virg. 10. Æn. 3. Sideream in sedem. i. e. In astriferum circulum. Ætus sidereus, Calor folis. Ovid. 6. Met. 341. Arx siderea, Cælum. Ovid. 3. Amor. 10. 21. Canis sidereus, Canicula. Ovid. 4. Fast. 941. Cælum sidereum. Ovid. 10. Met. 140. Ignes siderei. Ovid. 1. Met. 779. Lux siderea. Ovid. 4. Met. 169. Polus sidereus. Valer. 4. Argon. 643. Vultus siderei. Stat. 2. Achill. 135. Sidereus, Fulgens. Virg. 3. Æn. 586. — nec lucidus æthra Siderea polus. Sidereus, Altus. Martial. lib. 1. 2. Hic ubi sidereus propius videt astra colossus. Artus siderei Veneris, Cælestes. Stat. 1. Silv. 2. 141. Aves sidereæ Junonis. Claud. 2. in Eutrop. 330. Sideream in sedem convocat Juppiter deos. Virg. 10. Æn. 3. SIDERĒOSUS, a, um. Adj. Idem quod Sideratus. Gloss. Latinogræc. Siderosus, Ἀστροειδής, ἐπιληπτικός. SIDEROR, [ἀστροβολίζομαι] āri. Sidere aflari. Plin. lib. 9. cap. 16. Fluvialium silurus Caniculæ exortu sideratur, & alias fulgure sopitur, i. e. Obtorpescit, velut sidere ictus. SIDERĀTUS, a, um. Partic. [ἀστροβλητός] Qui sideratione morbo affectus est. Plin. lib. 28. cap. 16. Sideratis urina pulli asinini, nardo admisto, perunctione prodesse dicitur. SIDERĀTIO, ōnis. f. [ἀστροβολία, ἀστροβολισμός] Morbus est arborum afflatarum sidere, quocumque modo id acciderit. Plin. lib. 17. cap. 24. Sideratio tota e cælo constat. Quapropter & grando in his causis intelligi

debet, & carbunculatio, & quod pruinarum injuria evenit. Hæc enim, verno tempore invitatis, & erumpere audentibus satis, mollibus insidens, adurit lætescentes germinum oculos, quod in flore carbunculum vocant. Budæus. Sideratio, Græce dicitur ἀστροβλισμός, quasi sideris percussio, quam σφαλισμός quidam appellant, ut ait Theoph. lib. 5. 10. De causis, qui sideratas arbores ἀστροβληται appellat, quasi sidere percussas. Budæus. Sideratio, Morbi genus, partem aliquam corporis, sæpe pæne totum corpus percutientis subito, atque exsiccantis, & plerumque hominem enecantis: quod quum repentino quodam eveniat impetu, e cælo vi quadam sideris provenire veteres putarunt. Sideratio, Siderum conjunctio. J. Firmic. 4. 13. Maximos sane ex tali sideratione pollicebuntur homines. i. e. Tali siderum conjunctione. SIDŪS, untis. f. [Σιδῆς] Oppidulum est in agro Megarensum. Plin. lib. 4. cap. 7. Hinc deducitur gentile SIDUNTIVS, a, um. Adj. [Σιδυντικός] Stephano.

SIFŪLO, āre. inquit Nonius, quod nos, vilitatem verbi vitantes, Sibilare dicimus, & est maledica vocis significatio, vel contumeliosa popularium, cum sifilationibus quis exploditur. A Græco ducere originem invenimus. Hujus auctor est Homerus Iliad. 14. 142. Ἀλλ' ὁ μὲν ὡς δόλοιστο, θεὸς δὲ ἐσιφλάσσει. Hæc Non. 12. 49. Nos græcismo retento gallice Sifler dicimus. [Est autem σιφλῆς, Reprehensio, & σιφλῶς, Reprehendo. V. Suid. & Hesych. SIFILATIO, ōnis. f. Non. ibid. conf. SIBILO.

SIGA, [Σίγα] Civitas, Colonia Mauritaniæ Cæsariensis, Auctore Ptolemaeo lib. 4. cap. 2. Syphacis olim regia. Plin. lib. 5. cap. 2. Olivarius in Melam scribit nunc vocari *La guardia*. SIGĀLEŌN, ōnis. m. [Σιγαλιών] Harpocrates, Silentarius Deus, quem digito labellum comprimere sinxerunt Ægyptii. Hunc & Silentium appellant & Piceum deum. Aufonius ad Paulinum, Epist. 25. 27. Aut tua Sigaleon Ægyptius oscula signet. Παρὰ τὴν σιγαλίαν τῆς λαῶνος, id est a silendo & populo, quod scilicet populis silentium indicat. Lil. Syntag. 1. Histo. Deor. [Immo a σιγαλίῳ, u. v. Adj. Tacitus Latine, idem quod σιγηλός, Aufon. tamen per i scribit, Sigalion. SIGĒUM, i. n. [Σίγειον] Trojæ promontorium. Servius, Duo sunt, inquit, Trojæ promontoria, Rhœteum & Sigeum, quod dictum est propter Herculis taciturnitatem, qui prohibitus hospitio, simulavit abfcessum, & inde contra Trojam per silentium venit, quod dicitur σιγή. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 2. Æn. 312. — Sigea igni freta lata relucet. Suidas dicit Sigeum esse urbem Troadis: a qua Sigeus & Sigeum promontorium, quod nunc vocatur Caput sanctæ Mariæ, ut testatur Olivarius in Melam. 1. 18. *Capo santa Maria*. SIGĒUS, a, um. Adj. [Σιγεῖος] ut, Litora Sigea. Ovid. 4. Fast. 279. SIGĒIUS, a, um. aliud Adj. [Σιγηίος] ut, Tellus Sigeia. Ovid. 1. Epist. 33. Litora Sigeia. Ovid. 13. Met. 3. SIGILLUM, SIGILLO, &c. V. post SIGNUM. SIGILLĀTIM, V. SINGULUS. SIGUS, Mons Gallia Narbonensis, a quo sinus Gallicus incipit. Strab. lib. 4. Vernaculo idiomate dicitur, *Puech, ou Pui de Sete*. SIGLUM, i. n. vel SIGLA, æ. f. & in plurali SIGLA, vel SIGLÆ, a Sigillo per contractionem; Notæ sunt, quibus uti librarii in scribendo solebant. Utitur Justinian. in Const. P. priore. Bud. auctore, §. Ne autem. Nec etenim (inquit) per specialia sigla numerorum manifestari, sed per litterarum consequentiam explanari concedimus. Et in Const. Omnem. §. Illud autem. Nemo (inquit) audeat eorum qui libros conscribunt sigla in his ponere, & per compendium ipsi legum interpretationi, vel compositioni maximum adferre discrimen. Idem in Const. Tanta. §. Hoc autem. versic. Eandem. Eandem autem (inquit) poenam falsitatis constituimus & adversus eos, qui in posterum leges nostras per siglorum obscuritates ausi fuerint conscribere: omnia enim, id est & nomina prudentium & titulos & librorum numeros per consequentias litterarum volumus, non per sigla manifestari, ita ut qui, &c. Siglæ autem sunt Litteræ singulæ sine coagmentis syllabarum. Ita litterarum initio scribi solet S. i. e. Salutem; vel S. P. D. Salutem plurimam dicit. [Exempla f. g. desidero. Licet & Cang. in Gloss. a Singula contractum putet. SIGMA, n. indecl. [σίγμα] Littera duodevigesima Græcorum elementorum, Latinorum S respondens. A cujus figuræ semicircularis similitudine dicta est SIGMA, ātis n. [σίγμα] Mensa exulta, vel potius lectus accubitorius, qui duntaxat septem caperet convivas, in similitudinem elementi Græcanici factus. Lampridius de Heliogabalo cap. 25. Primus invenit sigma in terra sternere. Idem cap. 29. Habuit & hanc consuetudinem, ut octo calvos rogaret ad cœnam, item octo luscios, & item octo podagrosos, octo furdos, octo nigros, octo longos, & octo pingues, quum capi non possent uno signate, ut de his omnibus risus citaret. Martial. lib. 10. 48. Septem sigma capit: fex fumus, adde Lupum. V. Crinit. lib. 19. cap. 10. de Hon. discipl. vel Lex Pitisc. SIGNANTR, SIGNATIO, &c. V. SIGNUM. SIGNIA, Plin. lib. 5. cap. 29. Mons est, in cujus radicibus sita est Apamia. Est item Latii oppidum. Plin. lib. 14. cap. 6. Liv. 1. 56. Unde SIGNINUS, a, um. Adj. [Σιγνίνος] ut, Signinum opus, quod confractis tussique testis, addita calce, conficiebatur. Columel. lib. 1. cap. 6. Cujus solus terrenum prius quam confertatur perfoffum, & amurca recenti, non falsa, madefactum, velut Signinum opus, pavuculis condensatur. Idem lib. 8. cap. 17. pr. Signinum vinum. Cels. lib. 4. cap. 5. Potui quidem aptissimum est vinum frigidum, vel certe bene calidum meracum, potissimum Ræticum vel Allobrogicum, aliudve quod & austerum, & resina conditum est: id non est, quam asperissimum: maximeque Signinum. Signinum pium. Juven. 11. Sat. 73. Plin. lib. 15. cap. 15. Patria nomina

nomina habent ferissima omnium Amerina, &c. & in his Tarentina, Signina, quæ aliæ a colore Testacea appellant. De piris.
Signini, Incolæ oppidi Signiæ. Plin. 3. 5.
SIGNIFER, SIGNIFICO, &c. V. SIGNUM.
SIGNUM, i. n. [σημῖον, Gl. L. G. & G. L.] Nota, indicatio. Est Parva quædam significatio, indicans totius rei qualitatem, inquit Donatus. Ter. And. 5. 3. 7.
Num ejus color pudoris signum usquam indicat? Virg. 3. Æn. 388.
Dicam signa tibi, tu condita mente teneto.
Signa ad salutem, Salutis prognostica. Ter. And. 3. 2. 2.
Morborum causæ & signa. Virg. 3. Georg. 440.
Mortis signa, Prognostica mortis. Lucret. lib. 6. 1180.
Clarum signum. V. CLARUS.
Dubia signa. Virg. 4. Georg. 253.
Immutabilia signa. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Insolubile signum. Quintil. lib. 5. cap. 9.
Magnum signum, Argumentum. V. MAGNUS.
Colligere aliquid signis. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Comprehendere signis. V. COMPREHENDO.
Dicere aliquid signo. Ovid. 15. Met. 595.
Dare signa manifesta. Ovid. 5. Met. 468.
Dare signa quamobrem. Cic. 7. Verr. 178. V. SEVERITAS. Ovid. 2. Met. 450.
Sed file, & læsi dat signa rubore pudoris.
Facere conjecturam ex signis. Ter. Adel. 5. 3. 36.
Loqui nutu & signis. Ovid. 4. Met. 63.
Ponere signa novis præceptis. Hor. 2. Serm. 4. 2.
Sequentur certissima signa solem. Virg. 1. Georg. 439.
Signi id erit, me, &c. Cic. pro Rosc. Amer.
Signum, quo quid facere admonemur ex compacto, vel more.
Pastorale signum. V. PASTOR.
Convenerat id signum. V. CONVENIO.
Dare signum militibus. Ter. Eun. 4. 7. 11.
Expectant signum intenti. Virg. 5. Æn. 137. Intelligit signum quod certaturis solet dari, ineundi certaminis.
Canere signa. V. CANO.
Efferre belli signum ab arce. Virg. 8. Æn. 1.
Signum in militia aliquando Testera denotat, certa voce notatam, quæ a duce tribuno dabatur, & ab hoc per lectos viros per totum exercitum discurrebat. V. Lex. Pitisc. conf. TESSERA. Sil. 15. 475.
— tacitum dat tessera signum.
Signum, Signaculum, Notaculum, additum rei, ut cognoscatur.
Imprimere signum pecori. Virg. 1. Georg. 263.
Signum, [σημῖον, ἢ τίσις Gl. G. L.] Monstrum, pro Ostento & augurio. Cic. 1. de Divin. 77. Equus ejus repente concidit: nec eam rem habuit religioni, objecto signo, ut peritis videbatur, ne committeret prælium. Budæus.
Prospera signa. Ovid. 19. Epist. 152.
Signum, quod jaculantibus propositum est, quo collineant. Gloss. Græcolat. Σημῖον, ὁ σκοπὸς, Signum.
Signum, [σημῖον, ἢ τίσις Gl. G. L.] Vexillum, ab effigie animalium quæ in vexillis fieri consueverunt. Lucan. lib. 1. 7.
— infestisque obvia signis
Signa: pares aquilas, ac pila minantia pilis. Cic. pro Font. 34.
Ac infestis prope signis inferuntur Galli in Fontejum, & instant atque urgent summo cum studio. Hor. 1. Epist. 19. 55.
— Cantabrica bella tulisti
Sub duce, qui templis Parthorum signa refixit. [Signa militaria veterum ducere a Vexillis, quæ & ipsa signorum loco erant, res nota est. Erant autem singula singulis cohortibus & manipulis, totiusque Legionis signum proprium Aquila. Occurrunt passim in nummis & marmoribus antiquis. V. Lipf. de Mil. Rom. lib. 4. Dial. 5. Oisf. Thesafur. tab. 93. & 94. Omnis autem fere motus copiarum Signis tribuitur, ut ex seqq. exemplis apparet, quia Signifer præcedebat, miles sequebatur.]
Militaria signa. Hor. Epod. 9. 15.
Minantia pugnam signa, Infesta. Lucan. lib. 6. 9.
Attollere signa. V. ATTOLLO.
Conferre signa, Committere pugnam. Cic. 7. Fam. 3.
Constituere signa. Liv. de Bell. Pun.
Convertere signa. Liv. 4. 29.
Defigunt vallo infelicia signa. Sil. lib. 8. 625.
Expedire signa. Liv. de Bell. Pun.
Habere signa, pro Constituere. Liv. de Bell. Pun.
Inferre signa. Cic. 5. Philipp. 23.
Movere signa. Liv. de Bell. Pun.
Referens signa Camillus. Virg. 6. Æn. 825.
Revellere signa. Lucan. lib. 7. 77.
Tollere signa. Liv. de Bell. Pun.
Transferre signa, Ad hostem transire. Cæf. 1. Civ. 24.
Vellere signa castris. Virg. 4. Georg. 108.
Abeffe a signis milites dicebant, Qui ab exercitu aberant. V. ABSUM.
Convenire ad signa jubentur milites. Cæf. 6. Bell. Gall. 1. *Se retirer chacun a son enseigne.*
Dilabi a signis. Liv. 23. 18. extr.
Militare sub signis alicujus. Liv. 23. 42. extr.
Revocare ad signa. Liv. de Bell. Pun.
Sequi signa. Liv. 24. 48.
Signum, [σημῖον] pro ipso Manipulo, vel tagmate sub Signifero uno constituto, ut ex Polyb. docet Suid in Σημαία, conf. Lex. Pitisc.
Signum. [σημῖον, Gl. L. G. & G. L.] Quo quid consignamus & nota certa imprimimus, quod & Sigillum dicitur. Cic. pro Quint. 25.
Tabulæ maximæ hominum nobilium consignantur.
Adulterina signa. V. ADULTER.
Impressis signis pacta conventaque custodire. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 15.
Signum, Quod ad tabernas solet suspendi. Quintil. lib. 6. cap. 4. Tabernæ autem erant circa forum, ac scutum illud signi gratia positum.
Signa, [σημῖον, Gl. L. G. & G. L.] dicuntur Sculptilia, sive fusilia ad ad effigiem animalium, hominum, Deorum, vel aliarum rerum fabricata. Plaut. Rud. 2. 7. 2.
Hic in fano Veneris signum flentes amplexæ tenent. conf. 3. 3.
27. Cic. de signo Cupidinis loquens, 6. Verr. 1. In auctione signum æneum,

non magnum, ut cxxx millibus venire non vidimus? Ibid. 3. 48.
Delum venit: ibi ex fano Apollinis religiosissimo, noctu, clam, sustulit signa pulcherrima atque antiquissima, eaque in onerariam suam navem conjicienda curavit. Liv. 2. 41. extr. Signum inde factum esse, & inscriptum, EX CASSIA FAMILIA DATVM.
Aspera signis pocula, quæ & Sigillata dicebantur, hoc est, signis decorata & ornata sculptilibus, qui antiquorum mos fuit. Virg. 9. Æn. 263.
Cymbia argento perfecta, atque aspera signis. Virg. 5. Æn. 267.
Athenea signa. Hor. 2. Epist. 1. 248.
Dædala signa. Lucret. lib. 5. 1450.
Nobile signum. Ovid. 3. de Arte Am. 223.
Rigida signa. Cic. de Clar. Orat. 70. Quis non intelligit Canachi signa rigidiora esse, quam ut imitentur veritatem? Calamidis dura illa quidem, sed tamen molliora, quam Canachi. Nondum Myronis satis ad veritatem adducta, jam tamen quæ non dubites pulchra dicere. Pulchriora etiam Polycteti, & jam plane perfecta. Rigidiora, i. e. Asperiora, duriora, quibus opponit Molliora, quæ quum ita sint rigida, non imitantur veritatem, non videntur vere homines referre, qui natura sunt molles: cum signorum summa sit commendatio ad veritatem proxime accedere, conf. MOLLIS.
Spirantia. Virg. 3. Georg. 34.
Stabunt & Parii lapides, spirantia signa.
Exsculpere signum. Quintil. lib. 2. cap. 19.
Factum de marmore signum. Ovid. 14. Met. 313. Unde Signifex.
Formatum e marmore Pario signum. Ovid. 3. Met. 419.
Surgere signa solent. Ovid. 3. Met. 112.
Sic, ubi tolluntur festis aulae theatris,
Surgere signa solent, primumque ostendere vultus.
Signum, pro Sidere. Ovid. 13. Met. 619.
— quum sol duodena peregit
Signa. [Unde & Signifer orbis dictus. V. infra.]
Orientia signa noctis. Virg. 7. Æn. 138.
Rabiosi tempora signi, Dies caniculares. Hor. 1. Serm. 5. 126.
Splendida signa, Astra. Lucret. lib. 4. 446.
Stata signa. Ovid. 1. Fast. 310.
Diffundere nox cælo signa parat. Hor. 1. Serm. 5. 10.
Speculari obitus signorum. Virg. 1. Georg. 257.
Ortus signorum suspicere. Virg. 9. Ecl. 46.
Signum, pro Sidere alio ab illis duodecim Zodiaci signis. Ovid. 5. Fast. 113.
Nascitur Oleniæ signum pluviale Capellæ;
Illa dati cælum præmia lactis habet. Proximo carmine Stellam vocarat,
— prima mihi nocte videnda
Stella est in cunis officiosa Jovis. Certe Hyginus Poët. Astron. 2. 13. de Auriga sive Heniocho sic ait, Habet præterea stellam unam in capite: in utroque humero unam, sed in sinistro clariorem, quæ vocatur Capra. Idem quoque tradit Aratus, & ejus interpres Germanicus, five (ut alii malunt) Bassus: in hoc signo, inquit, & Capra est, quam in humero portat, quæ Jovem nutrit. Et paulo post: Auriga stellas habet, in capite unam, in singulis humeris singulas: sed ea est clarior, quæ in sinistro humero est, & appellatur Capra. Idem lib. eodem v. 494. de Orione,
Quorum si mediis Boëton Oriona quæris,
Falsus eris: signi causa canenda mihi. h. e. Canam quis fuit Orion, & qua causa locatus sit in cælo. Constat Orion, Hygino teste, stellis decem & septem. Rursus 724. de Canicula,
Nocte sequente diem Canis Erigoneius exit;
Est alio signi reddita causa loco.
SIGNARIUS, i. m. [σημειωτής] Gloss. Græc. Lat. Qui signa fabricat.
SIGNIFER, era, um. Adj. [σημειωτής] Signa ferens. ut
Puppis signifera. Lucan. lib. 3. 558.
Polus signifer. Lucan. lib. 3. 254.
Crater signifer, Ornatus signis. Valer. 1. Argon. 337.
Signifer dicitur circulus, in quo XII signa sunt, qui Græce Zodiacus [Ζωδιακὸς Gl. L. G. Ζωδιακός, G. L.] appellatur, ab effigie animalium, quæ in eo sunt. Plin. lib. 2. cap. 4. Cic. 2. de Nat. Deor. 54. Infra autem hanc stella Mercurii est, quæ anno fere vertente, signiferum lustrat orbem. Idem 2. de Divin. 89. Vim quandam esse ajunt signifero in orbe, qui Græce Ζωδιακός dicitur.
SIGNIFER, i. m. [σημειωτής] Gl. L. G. & G. L.] Qui fert signa, quæ erant Cohortium, & Manipulorum: sicut Aquilifer, qui Aquilam; Vexillifer, qui vexillum. Cic. 4. Tusc. 55. Et quidem ipsam illam iram Centurio habeat, aut Signifer, vel ceteri, de quibus dici non necesse est, ne rhetorum aperiatur mysteria. Idem 1. de Divin. 77. Quo tempore quum signifer primi hastati signum non posset movere loco. Ovid. 2. Amor. 12. 14.
Ipse eques, ipse pedes, signifer ipse fuit.
Sævus signifer. Stat. 10. Theb. 549. [Gloss. Græcolat. Σειροφῆς, Manipularius. Qui manipuli nempe signum ferebat.]
SIGNIFEX, icis. m. Signorum seu statuarum fabricator, statuarius. Arnob. lib. 6. advers. gent. Inter significes ille memoratus Phidias. Apul. 2. Met. p. 116. Elmenh. In quo summum specimen operæ fabrilis egregius ille signifex prodidit.
Sidonius Apollinaris lib. 6. Epist. 12. p. 135. Quem Græcia sua, cæmentariis, pictoribus, significibusque illustris, signavit templis &c. H. St.
SIGNIFICIO, ere. pro Significare: Mæcianus, l. 65. §. iij. D. ad SC. Trebel. Nam si auditus capaces sunt, vel interrogati nutu possint significare, velle se periculo suo hereditatem adire.
SIGNIFICO, [σημειώνω, Gl. G. L.] are. Signum facere, sive per signa notum facere, Demonstrare. Plaut. Truc. 4. 3. 14.
Omnium primum diversæ stæte, hem sic, istuc volo:
Ne inter vos significetis, ego ero paries: loquere tu.
Significare & annuere. Cic. 5. Verr. 213. Hoc enim mihi significasse & annuisse visus est.
Significare de. Cic. ad Brut. pr. Scribis mihi mirari Ciceronem, quod nihil significem unquam de suis actis.
Res significanda per gestum. Ovid 5. Trist. 10. 36.
Significare, Ostendere. Cic. pro Rosc. Amer. 97. Quid hæc tanta cita celeritas festinatque significat?
Significare, atque adeo aperte ostendere. Cic. 4. Verr. 148. Ex tua Prætura primum

primum nata est hæc postulatio : qua quum utuntur, hæc significant, atque adeo aperte ostendunt, sese ad statuas pecuniam, metu ac malo coactos, invitissimos contulisse.

Significare puto minus, quam **Declarare**. Vide **DECLARO**. H. St. Sic in superiore exemplo minus, quam **Ostendere**.

Significare clare. Cæf. 7. Bell. Gall. 3. Nam ubi major atque illustrior incidit res, clare per agros, regioneque significant. [Immo Clamore, ut in emendatis libris legi puto.

Significare aliquem in appellando. Cic. pro Font. 29. Is igitur vir, quem ne inimicus quidem satis in appellando significare poterat, nisi ante laudasset. De Pisone, cui cognomen Frugi fuit.

Significare per litteras. Cic. 1. Att. 11. Ac ne illud mirere, cur quum ego antea tibi significarem per litteras, me sperare illum in nostra potestate fore, nunc idem videar diffidere.

Significare si. Cic. pro Rosc. Amer. 56. Anseribus cibaria publice locantur, & canes aluntur in Capitolio, ut significant, si fures venerint.

Vultu significare. Cic. pro Font. 18. Vultu denique laboratis, ne qua significari possit suspicio cupiditatis.

His verbis tria significari Stoici dicunt : unum &c. Alterum significare idem &c. Cic. 4. de Fin. 14. & 15.

SIGNIFICOR, ari. patiendi verbum pro activo Significo posuisse veteres testis est Gell. lib. 18. cap. 12.

SIGNIFICANS, [σημειων] Partic. Quintil. lib. 4. cap. 2. Verbis propriis & significantibus. Et lib. 9. cap. 2. Dilucida & significans descriptio. Compar. Quintil. lib. 8. cap. 1. Quo nihil inveniri potest significantius. Vocabulum significantissimum dixit Gellius 1. 15.

SIGNIFICANTER, Adv. [σημαντικῶς] quod vulgus Intelligibiliter dicit, vel Notabiliter. Quintil. lib. 6. cap. 3. Non parum significanter etiam illa in scholis διηγήσασθαι dixerimus.

Dicere significanter atque ornate. Quintil. lib. 1. cap. 7.

Disponere significantius. Quintil. lib. 3. cap. 6. Colligere tantum eadem, ac disponere paulo significantius.

Acrius, apertius, significantius dignitatem tuam defendissem. Cic. 3. Fam. 12.

Significantissime comprehendite. Quintil. Decl. 247.

SIGNIFICANTIA, æ. f. [ἐμφαντος, ἔννοια, Gl. L. G.] Ubi sunt frequenter scriptores ecclesiastici; ut Arnobius, Tertull. Lactant. &c. conf. & Non. 4. 217. & alibi.

SIGNIFICATUM, i. n. [σημασία] Gloss. Græcolat.

SIGNIFICATIO, ōnis. f. [σημασία, ἐμφανσις Gl. L. G. pr. & G. L.] Indicatio, indicium. Auctor ad Herenn. lib. 4. 22. Exclamatio est, quæ conficit significationem doloris.

Dare significationem. Cic. 2. de Orat. 153.

Facere, V. **FACIO**.

Habere significationem. Cic. 5. Fam. 7.

Significatio virtutis vel probitatis. Cic. de Amicit. 49. Quum autem contrahat virtus amicitiam, ut supra dixi, si qua significatio virtutis eluceat, ad quam se similis animus applicet & adjungat, id cum contigerit, amor exoritur necesse est.

Significatio fit adventus, **Declaratio**. Cæf. 6. Bell. Gall. 28.

Jacere significationes. V. **JACIO**.

Significatio, [μνήσις] Nuntius. Cæf. 1. Bell. Civil. 86. pr. Id vero militibus fuit pergratum & jucundum, ut ex ipsa significatione potuit cognosci. [Quam Significationem intelligi velit, ipsemet ibidem declarat scriptor.

Uno nuntio, atque una litterarum significatione, cives Romanos necandos, trucidandosque denotavit. Cic. pro Lege Manil. 7.

Significatio magna fit. Cic. 1. Off. 131. Ex quibus magna significatio fit non adesse constantiam.

Falsa atque aliena verbi significatio. V. **Inveteravit** aliena verbi significatio, in **Invetero**. conf. Cic. 4. de Fin. 15.

SIGNIFICATUS, ūs. m. [σημασία Gl. G. L.] Plin. lib. 18. cap. 25. Ipsi dies raro non aliquos tempestatum significatus habent. Idem lib. 2. cap. 25. Acontiz jaculi modo vibrantur occisimo significatu. Et lib. 18 cap. 31. Vehementissimo significatu.

SIGNIFICABILIS, e. Adj. Varro de L. L. 5. 7. Faturis, qui primum homo significabilem ore emittit vocem. i. e. Loquelam, qua res significatur.

SIGNIFICATŌRIUS, a, um. Adj. Tertull. adv. Hermog. cap. 32. Verbum significatorium.

SIGNIFICATĪVUS, a, um. Adj. Ulp. in l. Ubi autem. in prin. D. de verb. obligat. Quo fit, ut boni appellatio non sit certæ rei significativa. Paulo post, Quæ res efficit, ut ea appellatio certi significativa sit.

SIGNITĒNENS, entis. Adj. Ennius apud Varr. de Lingua Latina 4. 3. Quæ cava cæli signitēnentibus conficis bigis.

SIGILLUM, i. n. dimin. [ἀνδραγαθήριον, Gl. L. G. & G. L. ῥάδιον L. G.] Parvum signum. Cic. 6. Verr. 48. Apposuit patellam, in qua sigilla erant egregia. Apud Martial. lib. 14. 182. titulus est, Sigillum Gibberi fictile. Perparvula sigilla. V. **PERPARVULUS**.

Sigillum, [σφραγίς, σφραγισ, σφραγισμός Gl. L. G. σφραγισ, G. L.] Imprimere sigilla annulo. V. **IMPRIMO**.

Grata sigilla pudico. Hor. 1. Epist. 20. 3.

Oditi claves & grata sigilla pudico. Horatius dicit librum suum non optare ut includatur, & non amare esse sub sigillo, quod verecundum folent.

SIGILLIOLUM, i. n. dimin. a Sigillis : Est autem Sigilliolum, (si quid Arnobio lib. 6. disputationum Christianarum adversus gentes, credimus) Parvum signum, aut simulacrum, effigies, idolum : Ait enim, Abstinētis a risu, cum pro Diis immortalibus, sigilliolis hominum, formis supplicatis humanis. Quinimmo Deos esse sigillaria ipsa creditis.

SIGILLĀRIS, e. Adj. Quod ad sigillum pertinet. Unde, Sigillaria opera dicuntur Parvæ imagines fictilibus descriptæ : dicta a Sigillis, id est, parvis signis. Arnob. lib. advers. gent. Quinimmo deos esse sigillaria ipsa censetis. V. **SIGILLIOLUM** paulo ante.

SIGILLĀRIA, pl. n. [Σιγίλλαια] Viculi erant Romæ, ubi sigilla vendebantur. Gell. lib. 5. cap. 4. Apud Sigillaria forte in libraria, ego & Jul. Paul. poëta, vir memoria nostra doctissimus, confederamus. Idem lib. 2. cap. 3. Ostendisse mihi librum Æneidos secundum mirandæ vultutatis, emptum in Sigillariis xx aureis. ¶ An Sigillaria scilicet Tabernæ. Sigillaria, n. pl. [Σιγίλλαια] Dies festi, Saturnalibus additi, ut testatur

Macrobius lib. 1. Saturn. cap. 10. ad finem. In his sigilla, id est, parva signa miscebant amici, ut in Saturnalibus cereos. Originem eorum describit Macrobius 1. Saturn. cap. 11. & 7. multis verbis explicat. Sueton. in Claud. cap. 5. Tiberius patiens petenti honores, Consularia ornamenta detulit. Sed instantius legitimos flagitanti, id solum codicillis rescripsit, quadraginta aureos in Saturnalia, & Sigillaria misisse ei.

SIGILLARIUS, i. m. [Σιγίλλαιος] Inscript. Reines. class. 11. n. 89.

FLATVARIO SIGILLIARIO; i. e. Confectori statuarum, vel Sculptori.

Sigillarii, Νεφέλαι. In Gloss. Gr. Lat. [Qui sunt hi scilicet, Quis sigillis ligneis motus hominum imitantur, nervis mobilibus.

SIGILLO, [σφραγίζω] are. Sigillum alicui rei apponere.

Sigillare, Claudere. Varr. apud Non. 2. 785. Contra, lex minus impropia est, ne filii parentibus luce sigillent oculos. al. Sugillent.

SIGILLĀTUS, a, um. Adj. ex Partic. [Σιγίλλαιος Gl. G. L.] Cic. 1. Att. 10. Præterea typos tibi mando, quos in testorio atrioli possim includere, & putealia sigillata duo. Alii legunt Sigilla. V. **PUTEAL**.

Scyphi sigillati dicuntur, emblematis & incrustamentis sculptilibus ornati. Cic. 6. Verr. 32. Accurrit Venerius : jubet me scyphos sigillatos ad Prætorem statim asferre. i. e. In quibus erant sigilla : ut ibidem, Patella grandis cum sigillis ac simulacris deorum.

Aspera signis pocula. Virg. H. St. ex Æneid. 9. 264.

SIGNO, [σημαίνω, Gl. G. L.] are. Signare significat modo Scribere, modo Anulo signa imprimere, modo Pecora signis notare. Paulus apud Festum.

Signare, Signo indicare. Plaut. Cist. 4. 2. 28.

Certe, eccam locum signat, ubi ea excidit. Idem, Hic moretrem deperit, signat tamen se eam non amare. [Si Plautina sunt.

Area signabitur nostro curru. Ovid. 1. de Arte Am. 39.

Cera signatur figuris. Ovid. 15. Met. 169.

Humum signare limite. Ovid. 3. Amor. 8. 42.

Moenia aratro signat Romulus. Ovid. 4. Fast. 819.

Signare in animis. Cic. 4. Acad. 71. Nihil ita signari in animis nostris a vero posse, quod non eodem modo possit a falso.

Oculis signare. Virg. 12. Æn. 3.

Diem signare honore celebri, Insignem facere. Ovid. 5. Fast. 474.

Signare, Signum imprimere. Virg. 3. Georg. 171.

— & fummo vestigia pulvere signent.

Nomina signata saxo. Epitaphium in saxo sculptum. Ovid. 8. Met. 539.

Saxum carmine signare. Ovid. 2. Met. 326.

Imago signatur titulo. Ovid. 2. Epist. 73.

Signare numeris vetus præceptum, Versibus declarare, & exprimere. Columel. lib. 1. cap. 3.

Carminem rem signare. Sepulcri saxo epitaphium inscribere. Virg. 3. Æn. 287.

Verbo suo signare aliquid, Enuntiare, declarare. Quintil. lib. 2. cap. 14.

Signare appellatione aliquid. Quintil. lib. 4. cap. 1. Idem lib. 6. cap. 3. Et ut proxime utriusque differentiam signem, illud comœdiæ, hoc tragœdiæ simile.

Argentum signare, Signo publico percutere, ut pro Moneta sit. Cic. 17. Fam. 29. Quum signaretur argentum Apolloniæ, non possum dicere eum præfuisse, neque possum negare affuisse. V. **Isidor**. 15. 17.

Signare ex auro denarium. Plin. lib. 33. cap. 3.

Signare, Obfignare [σφραγισμός Gl. L. G. & G. L.]

Vota signare. Veteribus erat votum suum nuncupatum, & in charta conceptum conscriptumque, deorum genibus cera obfignatum adfigere. Plin. 10. Epist. 36. ad Trajanum, Solennia vota pro incolumitate tua, qua publica salus continetur, & suscepimus, domine, pariter, & solvimus, precati deos, ut velint ea semper solvi, semperque signari. Turneb. Advers. 1. 17. Revera obfignabantur, atque Deorum statuis affigebantur. V. **Rutgerf**. Var. Lect. 5. 5.

SIGNANDUS, a, um. Partic. [σημαίνω] ut, Jura signanda. Propert. lib. 3. 20. 15. Al. 19. 5.

Fœdera sunt ponenda prius, signandaque jura.

SIGNĀTUS, a, um. [σφραγιστός] Partic. Ulpianus, De rebus eorum, qui sub tutela vel cura sunt. l. Ad testium. Signatas tabulas accipi oportet, etsi linteæ, quo tabulæ involutæ sunt, signa impressa fuerint. Juven. 14. Sat. 132.

Pectus signatum sanguine. Ovid. 1. de Arte Am. 384.

Tabellis signatis mandare aliquid. Tibull. lib. 4. 7. 7.

Cicatrix signata in stirpe. Virg. 2. Georg. 13.

Signatus, [δεδειγμένος] pro Insigni aliquando captum a veteribus legitur : unde Signatam virginem dicebant, quasi Insignem virginitate, vel Integram, ut ait Non. 2. 781. Plaut. Negat se puellam signatam domum reversuram. Lucil. lib. 29. Primum Chrysidem negat signatam reddere. Non. loc. cit. [Apud quem tamen Plautinus locus non extat, nec apud ipsum poteram, quod sciam.

SIGNĀTE, Adv. Macrobius 6. Saturn. cap. 7. Qui proprie & signate locuti sunt. Eadem omnino verba sunt apud Gell. lib. 2. cap. 6.

SIGNANTER, Adv. Hieronym. Advers. Jovin. 1. 7. extr.

SIGNATIO, ōnis. f. Tacit. de Orat. cap. 16. Sed primum hoc rogabo, quos vocetis antiquos, quam oratorum ætatem signatione ista determinetis.

SIGNATOR, ōris. m. [σημαίνων, σφραγιστής] Qui testamentis signandis adhibetur. Suet. in Tiber. cap. 23. Illatum deinde Augusti testamentum, non admissis signatoribus nisi Senatorii ordinis. Sallust. in Catil. cap. 16. pr. Ex illis testes, signatoresque falsos commodare. Juvenal. Sat. 1. 67.

Signator falso, qui se lautum atque beatum

Exiguas tabulis & gemma fecerat uda. Jctis Falsarii dicuntur.

SIGNATŌRIUS, a, um. Adj. [σφραγιστικός] Quod signat, seu quo ad signandum utimur. Paul. Jureconf. l. 74. t. 17. lib. 50. D. Annulus signatorius ornamentum appellatione non continetur. conf. Valer. Max. 8. 14. 4.

SIGNATORIUM, i. n. [σφραγιστήριον] Signaculum. Gloss. Græcolat.

SIGNATŪRA, æ. f. Suet. in Neron. cap. 17. Cautum ut in testamentis primæ duæ cæteræ, testatorum modo nomine inscripto, vacuæ signaturis ostenderentur.

SIGNĀCŪLUM, i. n. [σφραγιστήριον, Gl. L. G. & G. L. σφραγιστήριον L. G.] Idem. Tertull. Apol. cap. 21. Signaculum corporis.

SIGOVESUS, V. **AMBIGATUS**.

SIGRIUM, i. n. Promontorium est, Lesbiz regionis initium. Strab. lib. 13. 511.

SIL. filis. n. Genus pigmenti, luteum colorem, quemadmodum ochra reddens. Plin. lib. 13. cap. 12. In argenti & auri metallis nascuntur etiamnum pigmenta, sil & cæruleum. Sil proprie limus est. Optimum ex eo, quod Atticum vocatur. Ibid. cap. 13. Sile pingere primi instituere Polygnotus & Mycon: Attico duntaxat. Adde Vitruv. 7. 14.

SILACEUS, a, um. Adj. ut, Silacei cunei. Vitruv. 7. 5.

SILACEUS color, apud Plin. lib. 35. cap. 6. h. e. Sile compositus & luteus.

SILA, æ. f. Mons est silvæ Lucaniæ. Virg. 12. Æn. 715.

Ac voluti ingenti Sila, summove Taburno. Sallust. de fugitivis.

In silva Sila fuerunt. Hinc quod apud Cic. in Brut. 85. scribitur, Nam cum in silva sua ita facta cædes esset, &c. Procul dubio inquinatum est, & fortasse ex supradictis, Cum in silva Sila facta cædes esset, scribendum est. Non me latet alios emendare, Cum in silva Scantia, &c. Ex Turneb. Advers. 11. 1. & 26. 12. Perperam Al. Sylæ.

SILACENI, qui-sint, V. Strab. lib. 16. & in dictione SAGAPENI.

SILANION, ðnis. m. [*Σιλαίων*] Statuarius & cælator. Plin. lib. 34. cap. 8.

Silanion Apollodorum fecit, fictorem & ipsum, sed inter cunctos diligentissimum artis, & inimicum sui iudicem, crebro perfecta signa frangentem, dum satiare cupiditatem nequit artis, & ideo insanum cognominatum.

SILANIUS, [*Σιλάνιος*] Mons Hiberniæ insulæ altissimus a Silanio rege in vertice ejus sepulto dictus.

SILANUS, i. m. [*σπινδος*, Gl. L. G.] Tubus & fistula dicitur, e quibus erumpit aqua. Lucret. lib. 6. 1263.

— proque voluta

Corpora silanos ad aquarum strata jacebant. Celf. 3. 18. Confert etiam aliquid ad somnum silanus iuxta cadens. [Ita vett. Celfi edit. al. Saliens. q. V. Male in Gloss. editum Silvanus conf. Etymol. Voss.]

SILARIS, vel **SILÆRUS**, [*Σιλαρος*] m. Lucaniæ amnis cujus hæc natura est, ut in eum, non virgulta modo immersa, verum & folia lapidescant, alias salubris potus ejus aquæ. Plin. lib. 2. cap. 103. Sil. item lib. 8. 583.

Hoc amne Lucanus ager terminatur. V. Strab. lib. 5. extr. Virg. 3. Georg. 146.

Est lucos Silari circa, illicibusque virentem

Plurimus Alburnum volitans, &c. Al. Sylarus, male.

SILATARUS, i. m. [*σιλάρης*]. Gloss. Latinogræc.

SILATUM, i. n. antiqui (inquit Festus) dicebant quod nunc Jentaculum dicimus, eo quod tum jejuni vinum Sili herba conditum absorbebant ante meridiem.

SILAUS, ut nonnulli apud Plin. legunt lib. 26. cap. 8. Herba est in perennibus & glareosis rivis nascens, Apii similitudine. Hermolaus tamen in castigationibus Plinianis exemplaria corrupta asserit. Contenditque Laver esse legendum: fumiſque Laver pro ea herba, quam vulgus *Cressionem* vocat. Officinæ Berulam, Sium appellat Dioscorides lib. 2. cap. 119.

SILENI, m. pl. [*Σιληνοί*] Populi sunt Indum accolentes auctore Plin. lib. 6. cap. 20.

SILENTIUM, V. SILEO.

SILENUS, i. m. pr. com. [*Σιληνός*, Gl. L. G. & G. L.] Bacchi nutritus, vel pædagogus. De quo Virg. 6. Ecl. 14.

Famulusque dei Silenus alumni. Hor. de Arte Poet. 239.

Nysigeni Sileni. Catul. 62. 252.

Pater Silenus. Propert. lib. 3. 29.

SILEO, filui, [*σιλέω*, *σιωπάω* Gl. G. L.] Ære. Silere dicitur qui nondum cœpit, vel desit, loqui. Frequenter præpositioni De adjungitur. Cic. 6. Verr. Me non solum filere de vestris monumentis oportebit, sed etiam lætari, &c. Silere, Tacere significat, ficto verbo ab s littera, quæ nota silentii est. Paul. V. Voss. Etymol.

Muta filet virgo. Ovid. 10. Met. 389.

Facti culpam filere. Ovid. 2. Trist. 208.

Caufa mali filenda est. Ovid. 3. de Pont. 1. 247.

Sileo verbum facere. Auctor de Bell. Hispan. 3. Unus ex nostris respondit, ut fileat verbum facere. Pro, Ne verbum faciat. Rarum.

Et nunc omne stratum fileat æquor, Tranquillum est. Virg. 9. Ecl. 57.

Loca late silent. Virg. 9. Æn. 190.

Jura silent, Justitium est. Ovid. ad Liv. 185.

Silent inter arma leges, Non exercentur. Cic. pro Milon. 10. Silent enim leges inter arma, nec se expectari jubent.

Leges bello filuere coactæ. Lucan. lib. 1. 277.

Silent Musæ Varronis. Cic. 1. Acad. 2. Silent enim diutius Musæ Varronis, quam solebant. h. e. Nihil scribit, nihil edit Varro.

Sileor. Pass. Ovid. 1. Fast. 47.

Ille nefastus erit, per quem tria verba silentur. V. VERBUM.

Siletur, Imperf. Ter. Phorm. 5. 2. 13. De jurgio filetur. Cic. 11. Fam. 6.

Nefas esse duxi, aut ita haberi Senatam, ut de tuis divinis in Remp. meritis sileretur, aut, &c.

Sileatur ille, apud Plin. 8. Epist. 22. extr. Quisquis ille, qualiscunque, fileatur: quem insignire, exempli non nihil: non insignire, humanitatis plurimum refert. Plin. lib. 12. in proem. 1. Nullum fileatur rerum naturæ opus. Plin. lib. 16. cap. 21. Idque mirum est, Græcis auctoribus proditum, apud nos postea fileri.

SILENS, entis. [*σιλών*] Partic. Adjective dicitur, de his, Quæ a strepitu feriantur.

Cælum silens, pro Tempore sereno. Plin. lib. 18. cap. 28.

Dies silens a ventis. Columel. lib. 4. cap. 29.

Luci silentes. Sil. lib. 17. 22.

Nox silens. Virg. 4. Æn. 517.

Spiritus silentis dies. Columel. lib. 3. cap. 19. Verumtamen præstat eligere stationi silentis, vel certe placidi, spiritus diem.

Venti silentes. Columel. lib. 12. cap. 25.

Umbra silentes. Virg. 6. Æn. 264. V. paulo infra.

Unda silens. Valer. 5. Argon. 522.

Anni silentes. V. ANNUS.

Flos silens, Qui non amplius crescit & quodammodo declinat. Columel. lib. 12. cap. 7. Item ferulæ cum coliculo filentes quam tenerimum florem pastinacæ agrestis, vel sativæ cum coliculis, silentem florem vitis albæ, & asparagi, &c. Ego tamen Florem silentem dici putaverim, Qui nondum se explicat & aperit. Tunc enim filet, nec se promit.

Surculi silentes, Nondum germinantes. Columel. lib. 11. cap. 2.

Vinæ silentes. Columel. lib. 4. cap. 27. i. e. Nondum gemmant.

Luna silens, Deficiens & declinans: quando non amplius apparet super terram, utpote in interlunio, nobis non lucens. Plin. lib. 16. cap. 39.

Inter omnes vero convenit utilissime in coitu ejus sterni, quem diem alii interlunium, alii silentis lunæ appellant. conf. SILENTIUM.

Silentes pl. subst. pro Mortuis. Ovid. 5. Fast. 483.

Mox etiam lemures animas dixere silentum. h. e. Mortuorum.

Cœtus silentum. Ovid. 15. Met. 66.

Concilium silentum. Virg. 6. Æn. 432.

Sedes silentum. Ovid. 15. Met. 772.

Vulgus silentum. Senec. Med. 10.

SILENTIUM, i. n. [*σιγή*, Gl. omn. L. G. *σιωπή*, G. L. *ἡσυχία*] Plin. lib. 10. cap. 69. Silentium in mari piscantibus.

Silentium noctis, pro Intempesta nocte; quam alii Concubium, alii Conticinium vocant. Liv. 5. 32. Eodem anno M. Cæditius ex plebe enuntiavit Tribunis, se in nova via, ubi nunc sacellum est, supra ædem Vestæ vocem noctis silentio audisse clariorem humana.

Acre silentium, & intentum, & cupidum ulteriora audiendi. Plin. 2. Epist. 10. extr. V. ACER, Adj.

Sacrum silentium. Hor. 2. Carm. 13. 29. Inferorum scil.

Vastum silentium. Tacit. 3. Hist. 13.

Agere silentium de aliquo. Quintil. lib. 10. cap. 1.

Animadvertere cum silentio. Ter. Eun. Prol. 44.

Conferri silentio, Tacendo. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Continere suos silentio. V. CONTINEO.

Descendere in silentium. Quintil. lib. 10. cap. 3.

Disimulare aliquid silentio. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Facere silentium. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Præterire silentio, Indictum. Cic. in Partit. 82.

Prætervectus silentio sum periculosissimum locum. Cic. 7. Philip. 8.

Silentium esse a. V. A, præp.

Est silentium de. Cic. 5. Att. 16. De Partho silentium est, sed tamen concisos equites nostros a barbaris nuntiabant ii, qui veniebant.

Transire quidpiam silentio. Quintil. lib. 2. cap. 3.

Transmittere aliquem silentio. Tacit. 1. Ann. 13.

Poetæ frequentius plurali numero ponunt. Ovid. 2. de Arte Am. 603.

Eximia est virtus præstare silentia rebus.

Somni silentia. Ovid. 4. Fast. 549.

Alta silentia. Ovid. 1. Met. 349. Virg. 10. Æn. 63.

Cæca silentia. Sil. lib. 7. 350.

Muta silentia noctis. Ovid. 7. Met. 184.

Rabiosa silentia. Perf. 3. Sat. 81.

Severa silentia noctis. Lucret. lib. 4. 462. V. SEVERUS.

Taciturna silentia. Ovid. 2. de Arte Am. 505.

Tranquilla silentia noctis. Stat. 1. Theb. 441.

Agere alta silentia. Ovid. 1. Met. 349.

Facta tectis silentia. Virg. 1. Æn. 734.

Facere longa silentia. Ovid. 1. Fast. 183.

Facere silentia majestate manus. Perf. 4. Sat. 7.

Jubere silentia. Lucan. lib. 1. 298.

Rumpere silentia fermone. Ovid. 1. Met. 208.

Rumpere alta silentia. Virg. 10. Æn. 63.

Rumpere taciturna silentia. Lucret. lib. 4. 587. Ovid. V. supra.

Suadere silentia digito. Ovid. 9. Met. 691.

Tenuere silentia cuncti. Ovid. 1. Met. 206.

Torquent illam furibunda silentia. Stat. 10. Theb. 890.

Silentium, Augurale vocabulum est, cum in augurio vitium non est. Nam vitium, quæ auspiciata sunt & augurata opponitur. Cic. 2. de Div. 71. Peritum autem, inquit, esse necesse est eum, qui silentium quid sit intelligat. Id enim Silentium dicimus in auspiciis, Quod omni vitio caret. Hoc intelligere perfecti Auguris est. V. & seqq. Ex Turneb.

Silentio, vice adverbii. Liv. 9. 38. Nocte deinde, silentio, ut mos est, L. Papirium, Dictatorem dixit.

Audire silentio. V. AUDIO.

Convenisse silentio videtur, inter locatorem & conductorem. i. e. Tacite, quamvis diserte non sit verbis expressum. Jabolenus in l. Ea lege. D. locati. [Hic Silentium est Tacitus consensus.]

Ferre aliquid silentio. Cic. 2. Tusc. 46.

Silentium, Taciturnitas. Hor. 3. Carm. 2. 25.

Est & fideli tuta silentio Mercus.

Alti & egregii silentii homo. Hor. 2. Serm. 6. 58.

Suspiciax silentium. Tacit. 3. Ann. 11. extr.

Silentium causarum & juris. Cic. 7. Verr. 31. In foro silentium esse summum causarum atque juris. q. d. Justitium. V. paulo supra.

Transigere vitam silentio; i. e. Otiose & obscure. Sallust. Catil. cap. 1.

Venimus per silentium ad exactæ ætatis terminos, Per oblivionem. Tacit. Agric. 3. extr.

Silentium, pro Quietate. Liv. lib. 37-38. Silentium deinde biduum fuit, neutris transgredientibus amnem. Intelligit, non fuisse ad certamen congressos.

Plus, quam si dixisset, *ἡσυχία*. H. St.

Silentium lunæ. Virg. 2. Æn. 255.

— tacita per amica silentia lunæ. Aliud est autem Silente nocte, aliud Luna silente, ut docet Plin. lib. 28. cap. 7. Nam Silentium lunæ, Interlunium intelligitur, i. e. tempus id quo luna non lucet. Ex Lambin. V. super dict.

Regit silentium Diana. Hor. Epod. 5. 51.

— Diana, quæ silentium regis. Ex ritu sacrorum dictum est, in quibus imperabatur a Præcone, ut qui aderant, linguam pascerent, id est tacerent, & linguis faverent. Spectatricem igitur & arbitram magici sacri Lunam, cui & silentium tribuitur, ut a Marone 2. Æn. 255.

SILENTIARIUS, i. m. [*ἡσυχαστής* Gl. G. L.] Tria hominum apud veteres officia significat. Est Silentarius, Qui silentium indicit, & murmur cohibet tumultuantium. Est Silentarius, Secretarius, qui silenda audit. Est Servus silentiarius, Qui garrientes servos coercet, & tacere jubet. Erat silentiarius schola Constantinopoli, ut docet Nicephorus lib. 16. cap. 24.

De silentiariis sacri palatii, id est illis, qui sunt in secretis Principum assidui, meminit Justin. l. ultima de excusat. tuto. lib. 6. C. l. 30. §. ulti. C. de inofficioso testamen.

testamen. Hi Spectabiles filentarii appellantur ab eodem J. *filentarii* ihi-
dem: Galli appellamus *Consiliarios privati consilii*: id est facili-
Maffiliensis lib. 4. de vero Dei judicio: Paverit quippe actores, paverit
filentarios. De servis aut ministris, non de Spectabilibus loquitur. Pro-
cop. lib. 2. de Bell. Perf. de Spectabilibus in hunc modum loquitur: Si-
lentarii sunt ministri ad ea, quæ silentii, quietisque sunt interiores in
Principis domo, arcanorum principis consilii, quique silentis, & arca-
nis principis consiliis interesse solent. Quidam eos Auricularios appel-
lant. V. l. 3. C. de Silentiar. lib. 12. conf. Auricularius f. l. & Cang.
Gloss. utrumque.

SILENTIOSUS, 2, um. Adj. Tacitus. Apul. Met. 11. pr. Nactusque
opacæ noctis silentiosa secreta.

SILENTUS, 2, um. Adj. Lælius apud Gell. 19. 7. Loca silentia.

SILESCO, [σιλῶ] ēre. Tacitus fieri, Silere. Ter. Adelph. 5. 2. 10.
Nisi dum hæ filescunt turbæ, interea in angulum
Aliquo abeam. i. e. Dum sedabitur hic tumultus.
Deum domus Jove dicente filescit. Virg. 10. Æn. 101.
Furor cæli filescit. Catull. 47. 2.

SILER, ēris. n. Frutex nonnunquam arborefcens, ut baculos rustici ex
eo faciant: aquosis locis crescit quasi pumila salix, cujus etiam generibus
annumerari creditur, inquit Ruellius, contenditque non esse id quod
Seseli Massiliense officinæ, & Siler montanum appellant. Virg. 2. Georg. 2.
— ut molle siler, lentæque genitæ. Plin. lib. 24. cap. 10.
Sileris folia illita fronti, capitis dolores sedant.

SILEX, icis. c. [μυλῆς λίθος] Gl. L. G. χαλκὸς G. L. Lapis durus, ex
quo ignis excuti solet. Dictus quod de eo ignis saliat: vel quod ictu ferri
graviter percussus diffiliat: vel quod latentem & velut silentem intra se
ignem habeat, qui attritu, aut percussu excitetur. Virg. 8. Æn. 233.
Stabat acuta filex præcisus undique faxis. Ovid. 7. Met. 107.
Aut ubi terrena filices fornace soluti.
E filice ignem Pyrodes invenit. Plin. 7. 9.
Venæ filicis. Virg. 1. Æn. 135.
Acutus filex. Catul. 61. 5.
Atra filex. Virg. 6. Æn. 602.
Durus filex. Ovid. 2. Met. 706.
Impenetrabilis filex ferro. V. IMPENETRABILIS.
Nuda filex. Virg. 1. Ecl. 17.
Numidicus filex. V. NUMIDIA.
Ordinarius filex. V. Ordinarius in ORDO.
Rigidi filices. Ovid. 9. Met. 225.
Validi filices. Lucret. lib. 1. 572.
Excudere scintillam filicis. Virg. 1. Æn. 178. Al. Silice. Virg. 1. Georg. 135.
Et filicis venis abstrusum excuderet ignem.
Tenuantur filices ab usu. Ovid. 3. de Arte Am. 91.
Stat tibi filex in corde. Tibul. lib. 1. 1. 64.

SILICEUS, a, um. Adj. [ἐκ πυλῆος] Quod est ex filice. Cato de R. R. cap. 18.
Saxa filicea. Vitruv. 8. 3.

SILICARIUS, i. m. inter opifices refert Frontin. de Aquæduct. lib. 2.

SILICATUS, a, um. Adj. Quod est ex filice factum. Unde Strata filice
viæ dicuntur Silicata.

SILICIDA, æ. m. [σκληρεγὼς] Gloss. Latinogræc.

SILIA, æ. f. [Σιλία] Asia fluvius est, de quo Strab. lib. 15. In regione Montana,
Siliam flumen esse, in quo nihil innatet: quanquam id Democritus non
credat, qui magnam Asiæ partem peragravit: sed nec id Aristoteles conce-
dit, etsi aëres quidam sunt adeo tennes, ut nulla in eis volatilia inve-
niantur. conf. SILLA.

SILICERNIUM, i. n. [σκληρεπνον, λήχνος γὰρ ἄπειν ἐν πένθῃ & θέρμει. Gl. L. G.]
scribit Nonius 1. 235. esse Funebre convivium, quod senibus exhibetur.
Verrius apud Festum docet esse Farciminis genus, quo familia in luctu a
fletu purgatur: quia cujus nomine instituebatur ea res, is jam solum
cerneret. Cæcil. Credidi me filicernium ejus esse esurum.
Donatus inquit esse Cœnam quæ infertur diis Manibus: vel quod eam
filentes cernant umbræ, i. e. umbræ possideant, vel quod qui hæc
inferant, cernant, neque degustent. Nam de his quæ libantur inferis,
quisquis ederit vel biberit, funestatur. Hinc Ter. in Adelph. 4. 2. 48.
appellat Senem filicernium, Qui jamjam silentibus cernendus sit:
I sane, ego te exercebo hodie ut dignus es, filicernium.
Alii Silicernium nomen fictum a Terentio existimarunt pro Sene, quod
incurvitate filices spectet. [Quod etymon rejicit cum Nonio Donatus,
amplificatur Fulgentius. Minus absurdum alterum, Quod solum cernat,
quasi Solicernium, vel Sulicernium, ut Exsul, & Exsilium, ab eadem
voce. V. tamen ad seq. dict.]
Qui recte sentiunt, affirmant Silicernium, Funebre convivium esse:
quod apud veteres senibus exhiberi solebat, dictum quod cum silentio
edentes cernerentur: vel quod cogitarent se mox illum secuturos. Qua-
propter abeuntes a convivio, veluti se amplius non visuri, mutuo se
salutabant. Varr. apud Non. 1. 234. Funus exsecuti, laute ad sepul-
crum antiquo more filicernium confecimus. i. e. Convivium in quo
pransi discedentes dicimus aliis alii Vale. Silicernium ergo Terentius
Senem vocat, atque decrepitum. i. e. dignum, vel cui filicernium fiat,
vel qui ad filicernium vocetur.

SILICERNIUS, a, um. Adj. Silicernios dici voluerunt, Senes incurvos,
quasi jam sepulcrorum suorum filices cernentes. Unde Cincius Alimetus
Hist. de Gorgia Leont. scribit dicens, Qui dum jam silicernius finem sui
temporis expectaret, etsi morti non potuit, tamen infirmitatibus insul-
tavit. Hæc Fulgent. Exp. Serm. Ant. 8. [De etymo, & significatione varia
hujus dictionis proluxa est discussio apud Voss. in Etymol. ita tamen ut
in medio rem relinquat. Glossographus Græcolatinus dici innuere videtur
quasi Selucernium, quod Se, i. e. Sine lucerna peragatur, nisi potius
Silicernium a Silente lucerna. V. in dict. super.]

SILICES, Populi sunt montana Armeniæ ad Tigridis ostia incolentes. Plin.
lib. 6. cap. 6.

SILICIA, æ. [σίλις] Herba, de qua sic Plin. lib. 24. cap. 19. Nec fœno-
græco minor auctoritas, quod telin vocant, alii carphos, alii buceras,
alii ægoceras, quoniam corniculis semen est simile, nos siliciam. [Forte
Siliquam. V. in hac dict. Colum. paulo infra. Nisi mavis Siliculam.]

SILICIUS, i. m. Plin. lib. 16. cap. 16. Si magnitudinem menfarum
caperet haud dubie præferretur cedro. Nunc intra pugillares, lectorum-
que filicios aut laminas raro usu spectatur. Quo in loco legendum est Si-
cilicos, a verbo Sicilio, ficilis, quod a verbo Seco, secas, derivatur. Sici-

licos autem interpretor Segmenta & tessellas. Sed omnes Codd. exhi-
bent Silicos. Nonnulli legere malunt Silaceas laminas, i. e. Silis colo-
re tinctas. V. Harduin. in loc.

SILIGO, inis. f. [σλίγιον, Gl. L. G. σιμῶλης L. G.] Frumenti genus,
ex quo panis optimus fiebat. Juven. 6. Sat. 471.

— coctæque filiginis offas. Columella 2. 9. R. R. tritici vitium
esse ait, & quamvis candore præstet, pondere tamen vinci. Item aliquanto
infra, Omne triticum uliginoso in loco tertia fatione in filiginem converti.
Exceptitia filigo. Plin. lib. 18. cap. 10. V. ORIZA.

SILIGINARIUS, i. m. Siliginis venditor, vel distributor. Ulpian. in l.
Si quis uxori. §. Apud. D. De furtis. Siliginario quis dixerit, &c.

SILIGINEUS, a, um. Adj. [σλιγινης] Ex filigine factum. Plin. lib.
18. cap. 9. Siliginæ farinæ modius, Gallicæ x x i i libras panis reddit, &c.
Siligineum panem pro Delicato sumit Seneca: unde Plebejo opponit,
Epist. 120. Item Epist. 124. Malum panem dicis: expecta, bonus fiet,
etiam tenerum tibi & siligineum fames reddet.

SILYQUA, æ. f. [κράταιον, καὶ πλάμης, καὶ φασιγὼς λοβοί, καὶ ἐνδρόλινον,
λοβὸς τῶν χειρόπων, Gl. L. G.] Folliculus, seu integumentum, ubi grana
leguminum includuntur, & si quid leguminibus simile. Plin. lib. 18.
cap. 12. de fabis, Nam filiquæ, caulesque gratissimi sunt pabulo peco-
ri. Hor. 2. Epist. 1. 123.

— vivit filiquis, & pane secundo. Perf. 3. Sat. 55. [In
Gloss. ἐνδρόλινον scribendum puto: facili errore, permutatum u cum v. In-
telligitur autem Glycyrrhiza: Si nil mutes, Siliqua dulcis.

Quassans legumen filiqua. Virg. 1. Georg. 74.

Siliquæ fallaces. Virg. 1. Georg. 195.

Grandior ut fetus filiquis fallacibus esset. i. e. Quæ fallere plê-
rumque solent. Interdum enim leguminum folliculi majores videntur,
quum inanes sint.

Siliqua, Fœnumgræcum alias dicitur. Columel. lib. 2. cap. 11. Fœnum-
græcum, quod filiquam vocant rustici, duo tempora fationum habet,
quorum alterum est Septembris mensis (quum pabuli causa feritur) iis-
dem diebus, quibus vicia, circa Æquinoctium. Alterum autem mensis
Januarii ultimo, vel primo Februarii, quum in messem seminatur.
Idem lib. 2. cap. 2. Siliquæ modii fex vel septem totidem operis obruun-
tur, metuntur una.

Siliqua, Arbor. Galen. lib. 7. Simplic. Latinis etiam Siliqua Græca,
quod fructum fert filiqua obtectum, fabæ cujusdam more. Columel.
lib. 5. cap. 10. ubi de Pomario conferendo: Siliquam Græcam, quam
quidam ceration vocant, & persicum, ante brumam per Autumnum
ferito.

Siliqua, Fructus prædictæ arboris lignosus, falcatus, digitali longitudine,
latitudine pollicari, quatuor intus grana continens, quæ ceratia a cornu
similitudine appellantur. Plin. lib. 15. cap. 24. Dulces filiquas vocat,
quod dum eduntur, prædulces sentiantur, & succum cassiæ referant,
Siliqua, alia arbor quam Iones Cerauniam appellant, omnino diversa a
filiqua Græca. De hac sic Plin. lib. 13. cap. 8. Similis his filiqua, quam
Iones cerauniam vocant, trunco & ipsa fertilis, sed pumo filiqua, &c.

SILICULA, vel **SILICULLA**, æ. f. dimin. Varr. de R. R. 1. 23. Lupi-
num, cum necdum siliculam cepit. V. seq. dict.

SILYQUOR, [κράταια πιά] ari. Siliquas capere, hoc est integri filiquis,
quod de leguminibus filiquis testis dicitur. Plin. lib. 17. cap. 9. Inter
omnes autem constat nihil esse utilius lupini segete, prius quam filiquetur,
aratro vel bidentibus versa. Idem lib. 18. cap. 7.

SILYQUASTRUM, i. n. [κροτάεια] Herba quæ & Piperitis dicitur, a
piperis sapore, vulgus nostrum *celsum* appellat. Plin. lib. 19. cap. 12.
Panax piperis saporem reddit, magis etiam siliquastrum, ob id piperiti-
dis nomine accepto. Idem lib. 20. cap. 17.

Siliquastrum, alio significato. Hyginus lib. 2. 10. Poet. Astron. in Cassio-
peia: De hac, inquit, Euripides & Sophocles & alii plures dixerunt,
ut gloriosa sit se forma Nereidas præstare. Pro quo facto inter sidera se-
dens in siliquaastro constituta est. Idem lib. 3. 9. Cassiopeia sedens in sili-
quaastro collocata est: cujus fedilis & ipsius Cassiopeia pedes positi in
ipsa circumductione circuli, qui Arcticos vocatur, effigies autem corporis
ad æstivum circulum pervenit. Paulo post rursus Sedile vocat, & in fine
Sellam. Commentarius in Aratum Germanici, Ita autem, inquit, est
Cassiopeia in sella sedens. Pompejus Fest. lib. 17. Siliquastra, fedilia
appellantur antiqui generis, d littera in l. conversa, ut etiam in Sella
factum est, & Subsellio, & Solio, quæ non minus a sedendo dicta sunt.
Hinc apparet, apud Hyginum legi debere Seliquastrum per secundam
vocale. V. Sella in SEDIO.

SILYQUATICUM, i. n. Vectigal quod in nundinis penditur fisco ob ven-
ditionem proponendam. V. Cujac. Observ. 16. 23. Cassiod. Varr. Epist.
2. 4. pr. Idem 30. extr. Qui ita commercium negotiationis exerceat,
quatenus, nec monopolii, nec siliquatici, nec aurariæ aliquid pensionis,
impendat. [Forte ex filiquarum, i. e. Leguminum, venditione nomen
invenit id genus pensionis.]

SILIS, [Σίλις] Plin. lib. 3. cap. 18. Fluvius est Venetiæ ex montibus
Tarvisanis fluens: Syllis vero, cum y Græco in ultima, nomen est, quo,
ut idem testatur lib. 6. cap. 7. & 16. Scythæ Tanaim fluvium appellant.
Hard. utrobique Silis.

SILIUS, Nomen gentis Ro. ex qua. Silius, cognomine Italicus, Poeta
eximius, cujus extant libri x vii de Bello Punico. Floruit Nerone Imper.
quo tempore & Consul fuit. V. Plin. Ep. 3. 7. Martial. 9. 88.
Silius Ausonio non semel ore potens.

SILLA, æ, ni. V. SULLA.

SILLA, æ, f. ut vult Diodorus V. SILLA.

SILLI, Æthiopum gens, quam cum Struthiophagis bellum gerere conti-
nuo, annotat Strab. lib. 16. [In Gr. est Sili, Σίλοι.]

SILLUS, i. m. [σίλλος] Sillos Græci vocant Dicacitates & sales morda-
ciores. Unde Gell. lib. 3. cap. 17. refert Timonem quendam scripsisse
librum maledicentissimum, qui Silli inscribitur. Cujus saepe meminit
Diog. Laert. Suid.

SILLOGRAPHUS, i. m. [σλλογράφος] Sillorum, id est salium, atque
dicacitatum scriptor, qualis fuit Timon ille Philiæus, qui librum quen-
dam, conviciorum & irrisionis plenum, in Philosophos edidit, Sillos in-
scriptum, quo nomine Græci maledicta & irrisiones intelligunt. Ammian.
22. 16. V. dict. præced.

SILLYBUS, i. m. [σίλλυβος] Membranula, ex qua indices fiunt; utait
Cic. 4. Att. 4. in quem locum sic scribit Grævius; Legendum est σιλύβοι,
non

non, ut quidam, *σύλλαβοι*. Dicuntur aliter *πινάκια* illi indices, sive membranæ, quibus inscribentur nomina auctorum. & quæ voluminibus adglutinabantur. *Σύλλαβοι* & *σύνταξις* sunt etiam Pelles, quas oræ vestium adfuebant, ut ex Polluce, Hesychio, & Eustathio docuit Salmastius ad Historiam Augustam. Sicut autem pelles oris vestium adfuebantur, sic etiam pelliculæ seu membranulæ cum nominibus scriptorum & operum affigebantur tergis voluminum & codicum. Hinc etiam dicit Cic. 4. Att. 5. & 8. Bibliothecam suam talibus fillybis illustratam & pictam fuisse ab his librariis. Nam & in illis sic legendum est, non Sitrybis, ut libri præ se ferunt. Hæc Grævius.

SIL, ōnis. m. [*σίλος*, Gl. L. G.] Qui prominentia habet supercilia, a Sileno, quem hirsutus superciliis fuisse tradunt: ut auctor est Fest. Plaut. Rud. 2. 2. 11.

Recalvum, ac silonem fenem, statutum, ventricosum.
Silonem quidam Naso repando hominem dicunt: quod Plinius sensisse videtur lib. 11. cap. 37. **V. SILUS & SIMUS.**

SILON, Insulam Indiæ docet esse Augustinus in lib. de Civit. Dei, sect. 21. Quæ ex eo ceteris terris præfertur, quod omnis arbor, quæ in ea gignitur, nunquam foliis nudatur.

SILOSON, **V. SYLOSON.**

SILPE, es. f. *σίλπιον*, Gloss. Latinogræc. & in Græc. Lat. *Σίλπιον*, Blatta. Silphe, *σίλπη*, Diof. 2. 35.

SILPHIUM, i. n. [*σίλπιον*] Idem quod Lasericum. **V. LASER.** Plin. lib. 19. cap. 3. & lib. 22. cap. 23.

SILPHIUM, Regio Libyæ, ab insula Plateæ usque ad os Syrtium protensa, teste Herod. lib. 4.

SILVA, æ. f. [*ύλη* Gl. L. G. & G. L.] generale nomen est, proprie arborum, & quæ cædua est, hoc est quæ habetur in eum usum, ut ex ea cædatur materia. Servius, Quam Græci *ύλην* vocant, poetæ nominant silvam, id est, elementorum congeriem, unde cuncta procreantur. Virg. 3. Æn. 681.
— silva alta Jovis, luculæ Dianæ.

Locus in media silva maxime opacus & frigidus. Cic. 1. de Orat. 18.

Brachia silvarum, Rami. Stat. 1. Theb. 362.

Comæ silvarum, Frondes. Stat. 3. Silv. 3. 98.

Filia silvæ pinus. Hor. 1. Carm. 14. 12.

Gloria silvarum pinus. Stat. 5. Silv. 1. 151.

Agrestis. Ovid. 7. Met. 142.

Alta. Ovid. 14. Met. 364.

Antiqua. Virg. 6. Æn. 179.

Ardua. Ovid. 1. Fast. 243. al. Incædua.

Arens. Virg. 12. Æn. 522.

Barbarica. **V. BARBARUS.**

Cædua. **V. CÆDO.**

Comata. Catul. 4. 11.

Conseminea. **V. CONSEMINEUS.**

Densissima. Virg. 2. Georg. 17.

Formidolosis silvis latent feræ. Hor. Epod. 5. 55.

Frequens trabibus silva. Ovid. 8. Met. 329.

Frondifera. Lucret. lib. 1. 257.

Glandaria. **V. Glandarius**, in GLANS.

Immensa. Virg. 6. Æn. 186.

Incædua silva. Stat. 6. Theb. 90. Ovid. 3. Amor. 1. 1.

Stat vetus, & multos incædua silva per annos.

Ingentes silvæ. Lucret. lib. 5. 1242.

Jugosæ silvæ. Ovid. 4. Epist. 85.

Magna. Virg. 3. Georg. 219.

Nemorosæ. Ovid. 10. Met. 687.

Nigræ. Hor. 1. Carm. 21. 7.

Opacæ. Ovid. 6. Met. 687.

Palaris silva. **V. Palaris** in PALUS, pali.

Pascua silva est, Quæ pascuis pecudum destinata est. Paul. in l. Silva. D. de verbor. signific.

Pineæ. Virg. 9. Æn. 85.

Proceræ. Ovid. 16. Epist. 107.

Profundæ. Lucret. lib. 5. 42.

Rudes. h. e. Materia nondum cæsa, nec dolata. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 366.

Rusticæ. Ovid. 4. Epist. 102.

Salubres. Hor. 1. Epist. 4. 4.

Secretæ. Ovid. Rem. Amor. 591.

Steriles. Virg. 2. Georg. 440.

Vernantes. Sen. Herc. Oeth. 4.

Vetustæ. Ovid. 6. Met. 521.

Virentes. Catull. 32. 10.

Viridicatæ. Cic. 3. Q. frat. 17.

Virides. Ovid. 3. Met. 324.

Umbrosæ. Ovid. 1. Met. 693.

Abstrusi mane me in silvam densam & asperam, non exso inde vesperam. Cic. 12. Att. 16. **V. ABSTRUDO.**

Ambire silvas plagis. Ovid. 2. Met. 499.

Aucta silva sororibus. Ovid. 2. Met. 372.

Canit silva avibus. Lucret. lib. 1. 257. **V. AVIS.**

Cædere silvas. **V. CÆDO.**

Convellere viridem silvam ab humo. Virg. 3. Æn. 24.

Ducere silvas. Quintil. lib. 1. cap. 1. De Orpheo.

Decutere honorem silvis, Folia. Virg. 2. Georg. 404.

Erudere silvas. Virg. 4. Georg. 329.

Excidere silvas. Lucret. lib. 5. 1265.

Exederat ardor flammeus silvas. Lucret. lib. 5. 1252.

Ministrat alta silva tædas. Virg. 2. Georg. 431.

Nutat obscura silva. Senec. Thyest. 8.

Nudata cacumina silvæ. Ovid. 1. Met. 346.

Pacantur inculcæ vomere silvæ, Domantur aratro, Fiunt novalia. Hor. 1. Epist. 2. 45.

Reboant silvæ. Virg. 3. Georg. 223.

Rotat silvas amnis. Stat. 4. Silv. 3. 79.

Violata vetus silva nulla securi. Ovid. 3. Met. 28.

Silva, de Herbis aliquando dicitur. Virg. 3. Georg. 385.

— subit aspera silva,

Lappæque, tribulique. Servius.

VOL. IV.

Silva de Vitibus. Virg. 2. Georg. 26.

Silvarumque aliæ pressos propaginis arcus Expectant.

Horrida silva sicca comæ. Juven. 9. Sat. 13.

— horrida sicca

Silva comæ, nullus tota nitor in cute.

Medicinæ silva, i. e. Copia atque congeries ejusmodi rerum, unde medicamenta parari possint. Plin. præf. lib. 35.

Silva aliquando dicitur, [*ύλη λόγος* Gl. G. L.] Quod ex tempore scribitur velocissime: estque veluti prima materia. Quintil. lib. 10. cap. 3. Cic. 3. de Orat. 101: Primum silva rerum ac sententiarum comparanda est, quæ de parte dixit Antonius. h. e. Maxima congeries & ubertas.

Silva dicendi. Cic. in Orat. 12. Sed & hujus & aliorum philosophorum disputationibus & exagitatus maxime orator est, & adjunctus. Omnis enim ubertas, & quasi silva dicendi, ducta ab illis est. i. e. Omnis copia & dicendi materia. Nihil est enim de quo philosophi non loquantur, quem res omnes divinas atque humanas libi tractandas fumant.

SILVULA, æ. f. dimin. [*δρυειδον*] Columel. lib. 8. cap. 15. Sunt enim quibus cordi est vel in silvulis tamaricum, aut sirporum frutectis immorari: nec ob hanc tamen causam totus locus silvulis occupetur.

SILVESTER, & **SILVESTRIS**, e. Adj. [*ύληος*, Gl. omn. *ύλῳδης*, *ύλῳ*, G. L.] Quod est silvæ. Virg. 1. Ecl. 2.

Silvestrem tenui Musam meditaris avena. Idem 2. Georg. 51.

Silvestris, Quod est in silva. Cic. de Amicit. 70. Quum locis etiam ipsis delectemur montuosis & silvestribus. h. e. In locis qui in montibus sunt, & silvis.

Agnum silvestrem mitigat flammis. Hor. 2. Epist. 2. 186.

Antra silvestria. Ovid. 13. Met. 47.

Arbor silvestris. Virg. 3. Ecl. 70.

Coitio silvestris Luperconum. Cic. pro Cœl. 26.

Dona silvestria. Catull. Argon. 62. 279.

Homines silvestres. Hor. de Arte Poet. 391. i. e. Rudes.

Materia silvestris & Culta, Quæ ex silva decerpitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 131. Arborum autem confectione omnis materia & culta & silvestri, partim ad calcificandum corpus, igni adhibito, & ad mitigandum cibum utimur, partim ad ædificandum, ut tectis septi frigora calorefque pellamus.

Montes vestiti atque silvestres. Cic. 2. de Nat. Deor. 132.

Numina silvestria. Ovid. 3. Fast. 302.

Saltus silvestris. Curt. lib. 4. 3. 21.

Sæpibus silvestribus loca densa. Cic. 1. de Nat. Deor. 120.

Tecta silvestria. Cic. 1. de Invent. 2. Qui dispersos homines in agris & in tectis silvestribus abditos, ratione quadam compulit in unum locum, & congregavit.

Tumulus silvestris. Liv. 27. 26.

Via inculta & silvestris. Cic. de Clar. Orat. 59.

Vita silvestrium. Cic. 2. de Nat. Deor. 99. Subaudi Animalium.

Compar. Plin. lib. 16. cap. 27. Silvestriora omnia tardiora. [An Silvestria?

SILVESTER, tri. m. [*ύληος*] Gloss. Græcolat.

SILVATICUS, a, um. Adj. [*ύλῳδης*] Quod ad silvam pertinet; ut, Silvaticus mus, apud Plin. lib. 30. cap. 9. Habitans in silvis.

Falces silvaticæ. Cato R. R. cap. 11.

Laurus silvatica, Crescens in silvis. Cato R. R. cap. 8.

SILVOSUS, a, um. Adj. [*ύληος*, *ύλῳδης*] Ubi multæ silvæ sive arbores sunt. Liv. 9. 2. Saltus duo alti, silvosique sunt, montibus circa se perpetuis inter se conjuncti. Plin. lib. 12. cap. 5. Superiores ejusdem rami in excelsum emicant silvosa multitudine.

SILVICOLA, æ. m. [*ύλοκότης* Gl. G. L.] Qui silvam incolit. Propert. lib. 3. 13. 34.

His tum blanditiis furtiva per antra puellæ

Oscula silvicolis empta dedere viris.

SILVICULTRIX, icis. f. [*ύλειτρίς*] Catull. 61. 72.

Ubi cerva silvicultrix, ubi aper nemorivagus?

SILVIFRAGUS, a, um. Adj. Silvas frangens: qualis est ventus a quo arbores in silvis & franguntur & eruntur. Lucret. lib. 1. 276.

— montesque supremos

Silvifragis vexat flabris. De vi & impetu ventorum.

SILVIGER, era, erum. Adj. [*ύληφόρος*] ut, Silvigeri montes. Plin. lib. 31. cap. 3. De montibus Hircanis.

SILVERSCO, [*ύλομαίνω*, *ύλημαίνω*] ère. In silvam redigi, seu silvestres, aut infructuosas arbores farmentave fieri. Cic. de Senect. 52. Ne silvescat farmentis, & in omnes partes nimia fundatur. Columel. lib. 4. cap. 11.

SILVESCENS, entis. Partic. Arnob. 3. p. 109. Capilli silvescentium criminum velleribus involuti.

SILVANUS, i. m. [*Ίάν*, *Ίδης ύλῳδης* Gl. omn. *Σιληνός* L. G.] Servius; Silvanus, deus est silvarum. Hic amavit puerum Cyparissum nomine, qui habebat mansuetissimam cervam. Hanc quum Silvanus nescius occidisset, puer est extinctus dolore, quem amator deus in cupressum arborem ejus nominis vertit, quam pro solatio portare dicit Virg. 1. Georg. 20.

Et teneram ab radice ferens, Silvane, cupressum. De Silvanis

& Faunis Plin. lib. 12. cap. 1.

Arbiter umbræ Silvanus. Stat. 6. Theb. 111.

Deus arborum pecorisque Silvanus. Virg. 8. Æn. 600.

Horridus Silvanus. Hor. 3. Carm. 29. 23.

Potentes nemorum Silvani. Lucan. lib. 3. 403.

SILVIUS, i. m. [*Συλвий*] a Silva: Festus, Silvii sunt appellati Albani reges, a Lavinia filio, quem post excessum Æneæ gravida relicta timens periculum, & suæ vitæ, & ejus, quem utero gerebat, in silvis latens enixa est. Qui restitutus in regnum est post mortem Alcanii prælatus lulo fratris filio, cum inter eos de regno ambigeretur.

Silvius, Æneæ filius: a quo postea omnes Albani reges, Silvii dicti sunt ab hujus nomine: sicut hodie Romani imperatores Augusti vocantur: Servius enarrans hunc locum Virg. 6. Æn. 763.

— primus ad auras

Ætherias Italo committus sanguine surget

Silvius. V. Auctor. de Orig. Gent. Rom.

SILVIA, æ. f. [*Συλβία*] Nomen, quo Ilia, Romuli mater, vocata est. Virg. 7. Æn. 487. Ovid. 2. Fast. 383.

Silvia Vestalis cælestia femina partu

Ediderat, patruo regna tenente suo. al. Ilia Vestalis.

Hh

SILV-

SILURES, um. m. pl. [*Σίλυρες* Ptol.] Britanniae populi, quos memorat Tacit. 12. Ann. 32. Silurum colorati vultus. Idem Agric. 11. 3. Eadem est regionis pars, quæ hodie ab Anglis vocatur *Southwales*. Silures autem Cambdenus statuit in Herefordia, Radnor, Brechinia, Monumethia & Glamorgiana. Silurum insulæ; Solin. cap. 35. vulgo, *les Sorlingues*; Anglice *Silly*; ab occiduo Angliæ triginta miliaria distantes.

SILURUS, i. m. [*σίλυρος*] Piscis, vulgo in Germania *boldb*, in Ungaria *accia*. Peculiaris Nili piscis traditur: quanquam & in Danubio reperiatur: quem non absimilem ei putant quidam doctissimi, quem Sturionem appellamus. Plin. lib. 9. cap. 15. Juven. 4. Sat. 33. Vendere municipales fracta de merce siluros.

SILUS, i. m. [*σίλος* Gl. L. G.] Nafus fursum verfum aduncus. Unde, Galeæ quoque a similitudine, Silæ appellatæ sunt. Hæc Festus. Cic. 1. de Nat. Deor. 81. Ecquos filios, flaccos, frontones, capitones, quæ sunt in nobis? Sil. 10. 413.

Et filus occulitur cæcum in vestigia telum. Ubi Marfus Silum interpretatur Telum in terram infixum, habens aciem fursum versam. Sed hoc in loco quidam legunt Stilus. V. **SILUS** & **SIMUS**.

SILYBON, [*σίλυβον*] Lata spina est, folia ferens Chamæleonis albi. Hæc recens cum sale oleoque cocta estur. Dioscorides lib. 4. cap. 153. apud Matthiolum.

SILYS, Fluvius Europam ab Asia discriminans, quem notiore nomine Tanaim appellamus. Plin. lib. 6. cap. 7. Tanaim Scythæ Silyn vocant. V. **SILIS**.

S I M

SIMA, æ. f. pl. Simæ, [*σίμαι*] a *σῑμός* declinis. Vitruv. 3. 3. Simæ, quas Græci *ἰμνιδάδες* dicunt, faciendæ sunt altiores octava parte coronarum altitudinis. V. Philand. Sunt & Citharæ partes. V. Hefych.

SIMÆTHIS, **SIMÆTHIUS**, **SIMÆTHUS**, V. **SYMÆTHUS**.

SIMBELLA, V. **SEMILIBELLA**, in **SEMIS**.

SIMBRUINA stagna. In Sabinis. Tacit. 14. Ann. 22. Nam quia discumbentis Neronis apud Simbruina stagna, cui Sublaqueum nomen est, ictæ dapes mensaque disiecta erat.

SIMENIA, n. pl. ossa in tergo nuncupatur a Græcis *κυνόλοφα* id est Canina prominentia. Cæl. lib. 3. cap. 17. [Ex Polluc. 2. sect. 180. ubi quidem de mulo, qui Græcis *ἡμίονος*, nihil vero de Simeniis ossibus.

SIMENUS, Cælator argenti apud Plin. lib. 34. cap. 8.

SIMIA, æ. f. & **SIMIUS**, i. m. [*σίμηκος* Gl. L. G. & G. L.] Hominum figuris proxima animalia, quæ cauda carent, & in Libya nascuntur: unde Ennius in Cic. 1. de Nat. Deor. 97.

Simia quam similis turpissima bestia nobis? Dictæ, quod Simæ sint, id est naribus depressis: vel quasi Mimæ, id est imitatrices. Martial. lib. 14. 202.

Callidus emissas eludere simius hastas. V. Plin. lib. 8. cap. 54.

Cic. 1. de Divin. 76. Simia, quam rex Molossorum in deliciis habebat, & fortes ipsas, & cetera, quæ erant ad fortem parata, disturbavit, & aliud alio dissipavit.

Simulator humani oris simius. Claud. 1. in Eutrop. 303.

Simia, per translationem, Qui alium imitatur. Plin. 1. Epist. 5. In quo Rusticum insectatur, atque etiam Stoicorum simiam appellat. Hor. 1. Serm. 10. 18. Demetrium simium vocat.

Per translationem, & quidem proverbialem. H. St.

SIMIOLUS, i. m. dimin. [*σῑμιον*] Qui utcumque alterum imitatur. Cic. 7. Fam. 2. Hic simiolus animi causa, me, in quem inveheretur, delegerat.

SIMININUS, a, um. Adj. Julius Obsequens in lib. de Prodigis, C. Mario & C. Flacco coss. in Lucanis duo agni equinis pedibus nati, alter siminino capite.

SIMIDALA, æ. f. [*σιμιδαλῆς*] Gloss. Græcolat. In Latinogræc. Siligo redditur, & per scribitur, V. f. **SEMIDALIS**, Idem ac

SIMILA, æ. f. [*σιμιδαλῆς*] Farina alba & flos, seu deliciæ farinæ triticeæ. Martial. lib. 13. 10.

Nec poteris similæ dotes numerare, nec usus.

SIMILAGO, inis. f. Idem Plin. 18. 8. Ægyptus similaginem conficit e tritico suo.

SIMILAGINEUS, a, um. Adj. ut, Panis similagineus, apud Senecam, Epist. 119. V. **SILIGO**, & derivata supra.

SIMILIS, e. Adj. [*σῑμῑλος* Gl. L. G. & G. L.] quasi Simul is. Ter. in prol. Phorm. 32.

Ne simili utamur fortuna, atque usi sumus. Plaut. Mostel. 1. 2. 21. Sibi quisque simile sumit.

Similis atque eadem. V. **IDEM**.

Magis similis. V. **MAGIS**.

Similis, Genitivum junctum, ad morum, vel doctrinæ, vel hujusmodi, imitationem refertur. Ter. Eun. 3. 2. 43. Domini similis es. Plaut. Amph. 1. 1. 128.

Ain vero, verbero? deos esse similes tui putas? Cic. 12. Fam. 12.

Spes tamen una est, aliquando Populum Romanum majorum similem fore.

Similis, Dativo junctum, de forma, vel ætate, vel fortunis, aut aliis hujusmodi rebus. Virg. 1. Æn. 593.

Os humerosque deo similis. Plinius, Effigie ac lineamentis corporis patri similis. Hæc differentia Diomedis dicentis, Sum similis tui, moribus; similis tibi, figura: non semper vera est: quia utrumque indifferenter reperitur. Cic. 1. de Legib. 29. Nihil est enim unum uni, tam simile, tam par, quam omnes inter nosmet ipsos fuimus. Idem 7. Verr. 30. Sed non video, cur non potuerit patri similis esse filius. De figura in Genitivo. Plaut. Men. 5. 9. 30.

Neque aqua aquæ, neque lacte est lacti (crede mihi) usquam similis, Quam hic tui est, tuque hujus. Cic. 1. Tuscul. 81. Quærerem ex eo, cujus suorum similis fuisset Africani fratris nepos, facie patris: vi-ta, iste omnium perditorum ita similis, ut esset facile tæterrimus.

Anhelanti similis. Virg. 5. Æn. 254.

Hinnuleo similis. Hor. 1. Carm. 23. 1.

Nimbo similes. Virg. 5. Æn. 317.

Primus ad extremum similis sibi. Hor. in Arte Poet. 254.

Sæpius tamen per Genitivum mores significamus. Ter. Adel. 3. 3. 57.

Salvus sit, spero est similis majorum suum.

SIMILES eorum, vel illorum. Cic. 4. Acad. 13. Quum aliquos ex anti-quis claros viros proferunt, quos dicunt fuisse populares, ut eorum ipsi similes esse videantur. Idem 4. de Fin. Stoici autem, quod finem bonorum in una virtute ponunt, similes sunt illorum.

SIMILIS mærenti. Plin. lib. 9. cap. 8. Tristis, & mærenti similis, ipse quoque (quod nemo dubitaret) desiderio exspiravit.

Simile veri & vero. Cic. 4. Acad. 99. Etenim is quoque, qui a vobis sapiens inducitur, multa sequitur probabilia, non comprehensa, neque percepta, neque assensa, sed similia veri. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Vero similis dolor. Idem lib. 3. cap. 10. Quod est vero similis. Quod conjuncte alii scribunt Verisimilis. V. f. **I**.

Similis ac. Cic. 4. de Fin. 31. Nec si ille sapiens ad tortoris eculeum a Tyranno ire cogatur, similem habeat vultum, ac si ampullam perdidisset. Liv. 6. 28. Similem pavorem inde, ac fugam fore, ac bello Gallico fuerit.

Similis atque. Cic. pro Rabir. perd. reo, 14. Et similis viri tu ulcisceris patri mortem, atque ille persequeretur fratris sui, si ista ratione agere voluisset? Idem 5. de Fin. 40. Itaque & similis erit finis boni atque antea fuerat.

Similes inter se. Cic. 4. Acad. 118. Anaxagoras materiam infinitam, sed ex ea particulas similes inter se minutas, eas primum confusas, postea in ordinem adductas mente divina. Idem pro Cluent. 40. Homines inter se cum forma, tum moribus similes, municipum autem suorum dissimillimi.

Similis in re dissimili. Cic. 1. Fam. 7. Simillimamque in re dissimili tui temporis nunc, & nostri quondam fuisse rationem.

Similes sunt, ut si qui gubernatorem in navigando agere nihil dicant, quum alii malos scandant, alii per foros cursent, alii sentinam exhauriant: ille autem clavum tenens sedeat in puppi quietus, &c. Cic. de Senect. 17.

Simile est, pro Similis est, pro masculino positum neutrum. Titinnius Fullonib.

Formicæ pol per simile est rusticus homo. Novius Militibus Pomet.

Tu pueri pusilli simile es:

Quia enim ad os fers, quicquid nactus es. Ex Non. 3. 205.

Compar. Simillior. Plin. lib. 12. cap. 17. Mastice tertia in Pontobitu minis simillior. Quintil. lib. 10. cap. 5.

Alii tantum in Superlativo Simillimus, cum **II**, alii ne hic quidem geminant litteram **I**, nisi apud Poetas. H. St. Sed, quum Comparativus regulariter formetur, **I** geminari non debet. In Superlativo vero geminari ideo videtur, quia Simillimus euphoniæ causa per syncopen ex Similissimi fecerunt antiqui, ad evitandam repetitionem litteræ **i**. Quemadmodum & in Agilis, Facilis, Gracilis, Humilis eandem euphoniæ secuti sunt licet nonnunquam & alterius declinationis exempla occurrant, præsertim apud antiquiores. Sic & **r** geminatum in his quorum Positivus hæc littera terminatur, ut Acerimus, &c. Alioqui ratio nulla apparet cur antepenultima e. g. in Similimus producatur, quum eadem in Positivo & Comparativo correpta sit, ut & in ceteris a Similis derivatis.

Superl. Cic. pro Marcel. 8. Hæc qui faciat, non ego eum cum summi viris comparo, sed simillimum deo judico.

Furtis & fraude simillimus illi. Ovid. 13. Met. 32.

Amni puro simillimus. Hor. 2. Epist. 2. 20.

Buxo simillimus. Ovid. 11. Met. 417.

Flos violæ simillimus. Ovid. 4. Met. 268.

Pallor simillimus buxo. Ovid. 11. Met. 417.

Quies simillima morti placidæ. Virg. 6. Æn. 522.

SIMILE, [*σῑμῑλος*] Adverbialiter positum. Cic. 4. Acad. 14. Similivus, quum perturbare, ut illi Remp. sic vos philosophiam, bene jam constitutam, velitis, Empedoclem, Anaxagoram, Democritum, &c. pro fertis al. Similiter.

Superl. Cic. 2. Tuscul. 54. Simillime animus intentione sua depellit presum omnem ponderum: remissione autem sic urgetur, ut se nequeat extollere.

Simillime atque. Cic. pro Lege Agr. 1. 13. Hic tamen excipit Pompejum: simillime, ut mihi videtur, atque in illa lege, qua peregrini Roma ejiciuntur, Glaucippus excipitur.

SIMILITER, Adv. [*σῑμῑλως* Gl. L. G. & G. L.] Pariter, eodem modo. Cic. pro Rosc. Amer. 3. Ego etiam si omnia, quæ dicenda sunt, libere dixero, nequaquam tamen similiter oratio mea exire atque in vulgus emanare poterit.

Similiter ac. Cic. 3. de Nat. Deor. 8. Tu autem quid quæris? similiter facis ac si me roges, cur te duobus contuear oculis.

Similiter atque. Cic. 1. Philip. 9. Neque vero illum similiter atque ipsam, commotum esse vidi.

Similiter, ut. Cic. 1. Off. 87. Similiter facere eos, qui inter se contentent, uter Remp. potius administraret, ut si nautæ inter se certarent quis eorum potissimum gubernaret.

Similiter, cum Dativo. Plin. lib. 11. cap. 25. Similiter his & scorpione terrestres, vermiculos ovorum specie pariunt.

SIMILITAS, atis. f. [*σῑμῑλότης*] antiquum pro Similitudine. Cæcil. apud Non. 2. 827. Vide quid ferat morum similitas.

Nec ceteræ easdem habent inter se naturæ rerum similitates. Vitruv. 9. 5.

SIMILITUDO, inis. f. [*σῑμῑλότης*, *ὁμοιότης*, Gl. L. G. & G. L.] Ipsa res similis forma. Cic. 1. Off. 56. Nihil autem amabilius, nec copulatiorem morum similitudo bonorum. [Gloss. Græcolat. *ὁμοιότης*, *ἡ ὁμοιότης* Paritas, æqualitas; *ὁμοιότης* *ὁμοιότης*, Similitudo.

Ad similitudinem. V. **AD** præpositionem.

Similitudo periculi. Cic. 7. Verr. 94.

Similitudo veri. Plin. lib. 34. cap. 7. conf. Verisimilitudo, in **VERUS**.

Abripere a parentis similitudine. V. **ABRIPPIO**.

Accedere ad similitudinem alicujus rei. V. **ACCRDO**.

Arripere alicujus similitudinem. V. **ARRIPPIO**.

Similitudine veri capi. Liv. 25. 16.

Eludere similitudines. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Ducere similitudinem. Cic. in Orat. 9. V. Formam alicujus facere, in **FORMA**.

Similitudo cum. Cic. 2. Tusc. 54. Sunt enim quædam animi similitudines cum corpore.

SIMILO, [ὁμοίωσις] āre. Similem esse, construitur cum Accusativo. Martial. lib. 2. 35.

Quum sint crura tibi, similent quæ cornua Lunæ, &c. Alii legunt Simulent, per ultimam vocalem. Simulare enim dicimus & Affimulare; non autem Similare, ut quidam indocti præcipiunt. Hæc Raphael Regius in illud Ovid. 5. Met. 6.

Affimulare freto possis. [Sic Simulatio pro Similitudine. V. in SIMUL.]

SIMISSATOR, ōris. m. Σιμισατορ, ὁ ἄλλος πρὸς ὅμοιο. Gloss. Græcolat. [An Semissator scribendum?]

SIMITU, [ἀμιγ] pro Simul posuere veteres. Plaut. Stich. 1. 3. 94.

Mecum simitu ut ires ad sese domum. Sic Amphit. 2. 1. 84.

Non enim ego cum vino simitu ebibi imperium tuum. Idem Trinum. 2. 1. 1.

Multas res simitu in meo corde verso. V. & Lucil. apud Non. 2. 814.

SIMIOLOUS, **SIMIUS**. V. **SIMIA**.

SIMMIAS, [Σιμμάσιος] Philoſophus Thebanus, Socratis auditor, cujus scripta enumerantur a Suida. V. Diogen. Laërt. lib. 2. f. 113. & 124.

Simmias Rhodius Grammaticus, de quo Strabo l. 14. & Suid.

SIMO, ōnis. m. Simones [σήμενοι] iidem qui & Simi, id est qui nares habent pressas, quos insolenti vocabulo *Camusos* appellamus. V. **SIMUS**.

SIMON, is. m. [Σίμων] & **SIMEON**, [Σιμεών] plures hoc nomine fuerunt, post Philippum Græcis, Latinis, Hebræisque pariter communi. Ex his antiquissimum sane legimus Atheniensem, ex coriario philosophum, & Socratis discipulum fuisse, qui scripsit dialogos V. Diog. Laërt. lib. 2. f. 122.

Simon Magnæſus, musicus egregius, qui & ipse superiorum musicorum more corrupto, Simodiam introduxit, quemadmodum etiam & Lysis Lyfiodiam. Strabo lib. 14.

Simon Constantinopolitanus, ludi magister, annos abhinc circiter quadringentos composuit Græce Metaphrases, id est sanctorum vitas, quæ habentur in bibliotheca Vaticana, unde & Metaphraſtæ cognomen invenit.

Ex Hebræis vero Simon Petrus, Apostolus, notus ex sacris Scripturis.

Item Simon Magus, caput & auctor totius Hæreseos; de quo Eusebius lib. 2. latissime: & Justinus in apologia ad Antoninum principem: & Irenæus in primo adversus hæreses libro. Simon idem ille qui a Petro Spiritus sancti gratiam mercari volebat. Actor. 8. 9. seq.

Præter hos, Simon Tridentinus puer. Hic sedente Sixto quarto Pontifice, die Veneris sanctæ septimanæ a Judæis clam comprehensus, ac omnibus cruciatibus prius affectus, demum cruci affixus est. Ex quo templum ei velut martyri dicatum est. Volaterranus.

Simon, Persona comica apud Ter. Unde

Emunctus Simon. Hor. in Arte Poet. 238. conf. **SIMO**, āre.

ΣΙΜΟΝΙΑ, ut putatur, a Simone mago dicta, vox est non Latina, qua soli theologi utuntur. Dicitur autem quando quis vult dare aut accipere dona Dei, data aut accepta pecunia. V. loc. Actor. 8. jam indicat.

ΣΙΜΟΝΙΑΝΙ, Simonis magi affectus. Isidor. Orig. 8. 5.

SIMO, āre. Deprimere: antiquum. Non. 2. 771. Simat, Deprimit. Lucil. lib. 7.

Simavit taxim ad nares, delphinus ut olim. Sic emendat Turnebus, cum in Nonio legatur Simat. Moveri se dicit & sententia, & quod delphini simi sint: unde & simonis nomine eos gaudere Plinius refert. V. Plin. 9. 8. conf. **SIMUS**.

ΣΙΜΩΝΙΣ, entis. m. [Σιμωνίης] Fluvius, qui ex Ida monte Trojano defluens, juxta Trojam labitur: & mari appropinquans, commiscetur Xantho, ac in paludem cogitur. Deinde exit in mare juxta Sigeum promontorium. Virg. 6. Æn. 88.

Non Simois tibi nec Xanthus, nec Dorica castra Defuerint.

Lubricus Simois. Hor. Epod. 13. 21.

Phrygius Simois. Virg. 1. Æn. 622.

ΣΙΜΩΝΙΣΙΟΣ, a, um. Adj. [Σιμωνίσιος] attributum: Campus Simoesius, Σιμωνίσιον πεδιον, hoc est Troadis campus Simoente irrigatus. Strab. lib. 13.

ΣΙΜΩΝΙΣΙΟΣ, i. m. [Σιμωνίσιος] Nomen adolescentis Trojani, sic nominati, quod apud Simoentem fluvium esset natus. Homer. lib. 4. Iliad. 488.

ΣΙΜΩΝΙΔΗΣ, is. m. [Σιμωνίδης] Ex Julide Ceus poeta, inter principes Lyricos numeratus. De quo Quintil. lib. 10. cap. 1. Cic. 2. de Orat. 351. Simonides Ceus primus artem memorandi invenisse fertur. Vide ibidem plura. Plinius 7. 56. octavam chordam in lyra invenisse scribit: Eustathius vero tres duplices litteras, ε, ψ, θ.

Simonides alius Iambicus poeta: quem Strabo Amorginum fuisse dicit, Suidas vero Carystium, live Eretrienſem: qui scripsit Græcorum apud Aulidem conventum, trimetrorum libros duos, & alia. [Suid. duos facit, q. V.]

Præter hos alios duos ponit Suidas: unum filium fororis Simonidis Cei, cognominatum Melicertam, qui ante bellum Peloponnesiacum fuit, scripsitque genealogiam libris tribus. Alterum Simonidem Magnetem, poetam Antiochi magni tempore, cujus res gestas scripsit, ac bellum adversus Galatas.

Somnium de Simonide. Cic. 1. de Divin. 56.

ΣΙΜΩΝΙΔΕΥΣ, a, um. [Σιμωνίδης] Adj. Catul. 39. 8.

Mæstius lacrimis Simonideis. V. Quintil. l. c.

SIMPLEX, icis. Adj. [ἀπλοῦς, ἀπλῶς, Gl. L. G. & G. L.] Nomen numerale, Quod Unum est neque ex pluribus constatum; adeoque opponitur Duplici aut multiplici; dicitur quasi sine plica. Ter. in prol. Heaut. 6.

Duplex quæ ex argumento facta est simplici. [Unde igitur Simplus? Iter simplex & directum. Cic. 2. de Nat. Deor. 144. Flexuosum iter habet, ne quid intrare possit, si simplex & directum pateret.]

Natura vocis simplex. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Cornua simplicia. Plin. lib. 11. cap. 37.

Via mortis simplex. Virg. 3. Georg. 482.

Utilitas simplex. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Simplex, [ἀπλοῦς Gl. L. G. & G. L.] Sine cura, neglectus.

Crinis erat simplex, nodum collectus in unum. Ovid. 8. Met. 319.

Cibus simplex, Purus, non exquisitus, aut alio condimento corruptus vel compositus. Martial. lib. 4. 30. Plin. lib. 11. cap. 53. Homini cibus utilissimus simplex.

Vol. IV.

Condimentum orationis simplex. Quintil. lib. 6. cap. 3. Salsum igitur erit, quod non erit insulsum, velut quoddam simplex orationis condimentum.

Simplex, Verum & sincerum: cui Falsum opponitur. Cic. 11. Fam. 28. Trebatius nostro magnas ago gratias, quod tuum erga me animum simplicem atque amicum aperuit. Idem 2. de Fin. 46. His initiis inducti omnia vera diligimus, id est fidelia, simplicia, constantia: tum vana, falsa, fallentia odimus, ut fraudem, perjurium, malitiam, injuriam. Hic Simplici opposuit Falsum.

Munditiis simplex mulier. Hor. 1. Carm. 5. 5. i. e. inquit Acron, Animo factiosa. Meretricis enim astutias infectatur, quæ simplici munditia infidias moliretur. [Oxymoron est. Quæ ornatu neglecto maxime ornata.]

Bonum simplex & verum. Cic. 1. Acad. 7.

Simplex de homine. Simplicem appellant Latini Apertum, liberum, nihil dissimulantem, omnia & loquentem & facientem, quæ sentit & recta judicat, sic item & Græci. Hor. 1. Serm. 3. 52.

—at est truculentior, atque

Plus æquo liber, simplex fortisque habeatur. Huic opponitur

Duplex. Hor. 1. Carm. 6. 7.

Nec curfus duplicis per mare Ulyſſei. Ex Lambino.

In docendo simplicem esse. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Ætas simplex. Stat. 9. Theb. 878.

Anni simplices, Primi & qui simplici numero efferuntur, nempe usque ad decimum: vel in quibus simplex toga & pura quæ post eam, quæ prætexta dicebatur, fumi solebat. Martial. lib. 10. 20.

Tu mihi simplicibus, Mani, dilectus ab annis,

Et prætextata cultus amicitia. [i. e. Puerilibus, rudibus.]

Domus simplex & inscia fraudum. Stat. 3. Silv. 1. 32.

Homo simplex, Purus, apertus, nihil tectum, nihil simulatum habens. Cic. 4. Acad. 112.

Rura simplicia, Prisca simplicitate rudia. Plin. lib. 12. pr.

Compar. Hor. 1. Serm. 3. 63.

Simplicior si quis, qualem me sæpe libenter

Obtulerim tibi, Mæcenas.

Simplicissimus, Superl. Sen. de Brev. vit. 12.

SIMPLICITAS, ætis. f. [ἀπλοτης, Gl. L. G. & G. L.] Martial. lib. 10. 47.

Prudens simplicitas, pares amici.

Fabularum convivalium simplicitas. Tacit. 6. Ann. 5. 3.

Nuda simplicitas. Ovid. 1. Amor. 3. 14.

Rudis simplicitas. Ovid. 3. de Arte Am. 113.

Gloriari simplicitate. Quintil. lib. 5. cap. 7.

SIMPLICITER, Adv. [ἀπλῶς Gl. L. G. & G. L.] Cic. in Topic. 84. Quum autem queritur quale id sit, aut simpliciter queritur, aut comparate.

Pure, aperte. Plin. 5. Epist. 3. pr. Me tamen amice simpliciterque reprehenderent. Idem Epist. 2. lib. 5. Recipies ergo epistolas steriles & simpliciter ingratis.

Dicere simpliciter. Martial. lib. 14. 215.

Oberrare simpliciter. Plin. lib. 8. cap. 4. Elephas homine obvio, forte in solitudine, & simpliciter oberrante, clemens placidusque etiam demonstrare viam traditur.

Vivere simpliciter. Cic. 1. Off. 92. Hæc præscripta servantem, licet graviter, magnifice, animoseque vivere, atque etiam simpliciter, fideliter, & vitæ hominum amice.

Simpliciter, quasi dicas Generaliter, sine alia adjectione aut interpretatione. Paulus in l. Lecta. D. Si cert. petat. Pactum autem, quod subjectum esset, quidam dicebat ad fortis solutionem tantum pertinere, non etiam ad usurarium, quæ priore parte simpliciter in stipulationem venisset. Ulpian. in l. Ab hostibus. §. ult. D. Ex quib. caus. major. &c.

Compar. Sequi docentes simplici. Quintil. lib. 2. cap. 12. [Cit. falsa.]

SIMPLICITUS, Adv. antiquum, pro Simpliciter. Plaut. Mercat. Prol. 14.

Sed eam simplicitus dicam, si opera est auribus. Non. 2. 825.

Al. Sed, ea ut sim implicitus.

SIMPLUS, a, um. Adj. [ἀπλῶς Gl. L. G. & G. L.] Unicus, vel semel tantum. Plaut. Mostel. 2. 2. 73.

Sceleſtæ hæ sunt ædes, simpla est habitatio. Rectius al. Impia.

Varr. 2. de R. R. cap. 10. Aut si mancipio non datur, dupla promitti: aut si ita pacti, simpla.

SIMPLUM, i. n. Liv. 29. 15. Simplum imperare; quod duplicato militum numero aut vectigalium opponitur. Plaut. Pœn. 5. 6. 25.

Verum obsecro te ut liceat simplum solvere.

SIMPLARIUS, a, um. Adj. Simplicia venditiones sunt, pro quibus necesse venditor non habet de dupla emptori repromittere, quarum meminit Ulpianus in l. Emptori. D. de evictionibus. Ita enim simplicia venditiones a Pomponio dicuntur, ut simplicia actiones, duplicaria & quadruplicaria dicebantur, quæ in simplum, duplum, quadruplum dabantur. Eadem ratione armaturæ simplices, duplicaresque a Vegetio dicuntur, lib. 2. 7. de Re militari: quas qui gestabant, singulas & duplas conſequabantur annonas. Et ab eod. ibid. & a Modesto De vocabulis rei militaris, Torquarii simplices, duplicaresque. Budæus. conf. Stewech. ad Veget. l. c. & Lex. Pitisc.

SIMPLUDIARIS, a, um. Adj. Quasi Simpliludarius, ut vult Scalig. Festus, Simpludiaria funera sunt, quibus adhibentur D. T. ludi corbitoresque. Quidam ea dixerunt esse, quibus neutrum genus interesset ludorum: nam indictiva sunt, quibus adhibentur, non ludi modo, sed etiam defultores, quæ sunt amplissima. Lectio mendosa, sic restituo cum Ant. Auguit. Ludi defultoresque. D. T. i. e. Duntaxat, ut vult Scalig.

Simpludiaria opponuntur Indictivis, in quibus & Ludii & Defultores, ac etiam ludorum quædam genera. Cic. 2. de Legib. 61. Funus ut indicatur, si quid ludorum: dominus funeris utatur accenso atque lictoribus. Hæc Cic. At in simpludiariis simpli ludii. Unde nomen; dicta enim quasi *simpli-ludaria*. Simpli ludii autem sunt Sallatores, vel cernuatores. Al. Corbitores. V. Dacerius in loc. Festi citatum.

SIMPULO, & contracte **SIMPLO**, ōnis. m. Simpulones dicuntur Convivæ: nam & Amicus sponſi, qui cum eo per convivia ambulat, Simplator dicitur. Sutrui Piscatoria.

Summates viri simplones facti sunt ganei. Est autem Ganeum Taberna Fulgent. de Prisc. Serm. 49.

SIMPULATOR, ōris. m. Amicus sponſi. Ibid. Gloss.

SIMPULUM, five **SIMPULIUM**, i. n. [σινδύριον Gl. L. G.] a fumendo, quod eo proliabatur minutim. Baynus autem legendum putat Simpulium,

H h 2

pullum, ea forma qua Ampullam dicimus. [In Gloss. scribitur Simpullum corrupte. Apud Varr. Sempulum.]

In simpulo aliquid facere, proverbialis locutio. Cic. 3. de Legib. 36. Et avus quidem noster, inquit, singulari virtute, in hoc municipio, quoad vixit, restitit M. Gratio, cuius in matrimonio fororem, aviam nostram, habebat, ferenti legem Tabellariam. Excitabat enim fluctus in simpulo, ut dicitur, Gratio, quos post filius eius Marius in Ægeio excitavit mari. Quantum igitur conjectura consequi licet, In simpulo fieri dicebant, quod vel clanculum, vel in re minuta atque humili fieret. Est enim Simpullum, auctore Festo, Vas parvum, non dissimile cyathos; quo vinum in sacrificiis libabatur: unde & Mulieres divinis rebus deditæ, Simpulatrices dicuntur. M. Varro L. L. 4. 26. extr. scribit Vas esse minutum fundens, in cuius locum successerit epichylis: unde veteres Res minutas, nulliusque pretii, simpularias appellabant. Plin. lib. 35. cap. 12. In sacris quidem, etiam inter has opes, non murrhinis, crystallinisve, sed fictilibus prolibatur simpulis innocentius. Et M. Varro apud Nonium 15. 12. Marcellam ait, deos ipsos vili simpulo invitari. Sunt qui pro Simpulo legunt Simpuvium, cuius meminit Juvenal. 6. Sat. 344.

Simpuvium ridere Numæ, nigrumque catinum. Proinde non absurdum mihi videtur, si quis existimet sumptam allegoriam a puero lusu, quo solent per fistulam angustam in simpulum inflantes, quasi fluctus quosdam & aquæ strepitum excitare. Hæc Erasmus. V. infra SIMPUVIVM.

Simpulariæ res, prisca Minutæ, nullius fere pretii: Notat Erasmus in parçemia, In simplo. Sed vereor ne non legendum sit, Simplariæ res, & In simpulo, ut errasse Spiegelum facile percipi possit.

SIMPUVIVM, i. n. est Vas ligneum, ut videtur Nonio 15. 12. Varro Est Modus matulæ, Non vides, inquit, ipsos deos, si quando volunt gustare vinum, derepere ad hominum fana, & tamen tum ipsi illi libero simpuvio vinitari?

SIMPULATRIX, icis. f. Mulier rebus divinis dedita. Festus.

SIMUL, [σὺν, ἢ ἀμφοτέρω Gl. L. G. & G. L.] Adv. congregandi. Ter. Eun. 2. 2. 10. Simul consilium cum re amisti. Plin. Epist. 136. Simul militavimus.

Simul tecum. Plaut. Amph. 2. 2. 122. Virg. 9. Ecl. 18.

— heu tua nobis

Pæne simul tecum solatia rapta, Menalca? Cic. pro Font. 23. Nisi aliquoties ex ipsis accusatoribus, vobiscum simul, iudices, audissem. Idem pro Domo 79. Sed etiam optimi cives fruuntur nobiscum simul hac civitate.

Simul cum. Cic. de Amicit. 13. Neque enim assentior iis, qui hæc nuper disserere cœperunt, cum corporibus simul animos interire, atque omnia morte deleri. Idem 3. Tusc. 40. Quod si cui, ut ait idem, simul animus cum re concidit, &c.

Simul, pro Simul cum, Ablativum regit. Sil. 5. 418.

— avulsa est protinus hosti

Ore simul cervix. Tacitus sæpe ita locutus est; ut 3. Ann. 64. Quindecimviri septemviris simul. Tacit. 4. Ann. 55. Verum Hypæpeni, Trallianique Laodiceis ac Magnetibus simul transmissi. Idem 6. Ann. 9. Acervatim ex eo Annus Pollio, Appius Silanus, Scauro Mamerco simul, ac Sabino Calvisio, majestatis postulantur. Nam sic fuimus ἀμφοτέρω, Græci cum Dativo copulare solent, ut, ἀμφοτέρω δὲ χερσὶν ἀνδραγαθὴν ἐκόντες, &c. πῇ αὐτῶν ἢ γυναι.

Simul, Deinde etiam, vel præterea. Cic. 5. Fam. 13. Cives Romanos occidit, abripuit, disperdidit, regiones vastavit, simul vero femillis homo contra me arma tulit. Vetus exemplar legit Semius, non Semillis homo. al. Simius. Ter. And. 1. 1. 132. Simul sceleratus Davus si quid &c. conf. infra Simul &c.

Simul, quod. Sallust. Catil. 16. His amicis, sociisque confusus Catilina, simul quod æs alienum per omnes terras ingens erat. i. e. Etiam.

Simul, cum particula Que junctum & cum Ac vel Et. Quintil. lib. 10. cap. 1. Qualis ferri fulgor quo mens simul visusque perstringatur. Plin. lib. 9. cap. 15. Superbo simul ac procaci fastu, ut regina meretrix. Plin. 2. Epist. 7. Sordidum simul & sumptuosum. [Hic est Pariter.

Simul, pro Eadem opera. Plaut. Merc. prol. 1.

Duas res simul nunc agere decretum est mihi.

Simul, quandoque geminata legitur, & habet eandem pæne vim, quam Cum & Tum, sive Partim. Quintil. in Præf. lib. 1. Simul ut plenior obsequio demereret amantissimos mei: simul ne vulgarem viam ingressus, alienis demum vestigiis insisterem. Liv. 1. 9. Nusquam benigne legatio audita est, adeo omnes simul spernebant, simul tantam in medio crescentem molem sibi ac posteris suis metuebant. Idem 27. 3. pr. Milites ædificiis emotos, simul ut cum agro tecta urbis fruenda locarentur: simul meruens ne suum quoque exercitum, sicut Annib. &c.

Simul ac; significat Ubi primum, vel Statim quum, sive postquam. Virg. 4. Æn. 60. Quam simul ac tali persensit peste teneri.

Simul ac. seq. Statim. Cic. 3. Verr. 27. Verres simul ac tetigit provinciam, statim Messianam litteras dedit. Idem 6. Fam. 19. Simul ac accepi a Seleuco tuo litteras, statim quæsi e Balbo per codicillos quid esset in lege. Simul ac primum. Cic. 3. Verr. 34. Simul ac potestas primum data est, adeunt hi, quos dixi. Idem 2. de Nat. Deor. 124. Quædamque serpentes, ortæ extra aquam, simul ac primum niti possunt, aquam persequuntur.

Simul atque. Idem. Cic. 1. de Fin. 51. Omne animal, simul atque natum sit, voluptatem appetere, eaque gaudere, ut summo bono. Idem 5. Verr. 125. Ut temporibus illis, simul atque hostis superatus esset, ager araretur omnis.

Simul &, pro Atque etiam, vel præterea. Cic. 3. Verr. 106. Quemadmodum sine periculo suo dare possent, non videbant, simul & istum fore tam improbum non arbitrabantur. [Hic est Copulans. V. supra.

Simul ut. Idem, quod Simul ac. Cic. 2. de Fin. 33. Omne autem animal, simul ut ortum est, & se ipsum, & omnes partes suas diligit. Idem 4. Acad. 51. Itaque simul ut experfecti fumus, visa illa contemnimus.

Simul primum. Liv. 6. 1. Quum civitas in opere ac labore reficiendæ urbis teneretur, interim Q. Fabio simul primum magistratu abiit; ab C. Marcio Tribuno pleb. dicta dies est.

Simul, sine particulis Ac, vel Atque, Ut. Cic. 4. Acad. 86. Et simul inflavit tibicen, a perito carmen agnoscitur. Liv. 26. 43. Qui simul in potestate vestra erunt, extemplo omnia, quæ nunc sub Carthaginensibus sunt, in ditionem tradent. Simul dixit pro Simul ac,

Simitu, antiquum pro Simul. V. in suo loco.

SIMULACRUM, SIMULATR, SIMULATOR, &c. V. post seq. dict. SIMULO, [συνωμοτεύειν, σὺν ὁμοῖσι Gl. L. G.] ære. Imitari & referre. A Similis derivatur: vel, ut quidam volunt, a Simul. Nihil enim aliud est Simulare, quam ea, quæ abunt, simul esse ostendere. Hor. 2. Epist. 1. 241. — duceret æra

Fortis Alexandri vultum simulantia.

Simulare, Fingere, ac pro vero falsum tradere, ut ait Donatus. Ter. Heaut. 4. 1. 23.

Non simulare mortem verbis, re ipsa spem vitæ dare. Cic. de Amicit. 99. Et, litigare se simulans, blandiatur. Et Cic. 2. Verr. 15. Simulat his se rebus confidere, sed video quid agat.

Simulare anum. Ovid. 3. Met. 275.

Lumine tecto fomnus simulatur. Ovid. 21. Epist. 199.

Simulare amicitiam. Cæf. 1. Bell. Gall. 44.

Morbum simulare. Cic. 3. Verr. 12. Ut tertius dies sic hominem prosterneat ut, morbo simulato, non quid responderet, sed quemadmodum non responderet deliberaret.

Gaudia vultu simulare. Ovid. 1. de Arte Am. 678.

Spem vultu simulat. Virg. 1. Æn. 213.

Simulo non sentire, pro Dissimulo. Plin. 3. Epist. 14.

Non es quod simulas, inquit Hor. 2. Serm. 7. 56.

Simulat quasi. Plaut. Amph. 1. 1. 45.

Verum tamen, quasi affuerim simulabo, atque audita eloquar. Idem Curc. 3. 21. Simulabo quasi non noverim.

Simulare cupressum, Fingere. Hor. de Arte Poet. 19.

Sed nunc non erat his locus, & fortasse cupressum

Scis simulare, &c. Proverbium in eos convenit, qui id, quod unum sciunt, fortasse non valde magnum, quovis loco inepte atque intempestive inculcant, ab illo imperito pictore natum, qui a naufrago conductus, ut in tabula naufragium ejus depingeret, quærebat ab eo, num cupressum appingi vellet. Ex Lambino.

Inter Simulare & Dissimulare. Simulare est fingere scire, quæ nescias; Dissimulare, fingere nescire, quæ scias. Sallust. in Catil. 5. Cujus rei libet simulator ac dissimulator. Ex Nonio 5. 72. Virg. 1. Æn. 520.

Dissimulant & nube cava speculantur amici. In quem locum

Servius: Dissimulamus nota; Simulamus ignota; Dissimulamus quod sumus; Simulamus quod non sumus. Quidam Similo per i scribunt.

SIMULANS, antis. [συνεχέμενος] Partic. Hor. 2. Epist. 1. 241.

— aut alius Lysippo duceret æra

Fortis Alexandri vultum simulantia. Ovid. 2. Amor. 6. 23.

Non fuit in terris vocum simulantis ales. al. Simulacior.

SIMULATUS, a, um. [συντεταγμένος Gl. L. G.] Adj. ex Partic. pass. ut Dolor simulatus. Lucan. lib. 10. 83.

Amorem simulatum fingere. Propert. lib. 2. 24. 47.

Conscientia simulata. Tacit. lib. 2. Ann. 40.

Verba simulata. Virg. 1. Æn. 714.

SIMULANTER, Adv. Apul. Met. lib. 8 p. 205. Elmenh. Quoad simulanter evicta Charite suscipit. [i. e. Evictam se simulans.

Simulanter Pontanus de Serm. p. 381. Sic autem Dissimulanter Cic. H. St. Desiderabatur hæc vox in Lugd.

SIMULANTE, [συνεχόμενος] Adv. cui opponitur Ex animo. Cic. 2. de Nat. Deor. 68. Mala enim & impia consuetudo est, contra deos disputandi: five ex animo id fit, five simulate.

SIMULATIO, ōnis. f. [συνψύξις Gl. L. G. & G. L.] Fictio, Ficta alicujus rei per vultum, gestus, &c. representatio. Unde pro Deceptione & circumventionem ponitur, quod animi voluntate vultu simulata fiat. Cic. 1. Fam. 9. A quibus tuendus fuerat: derelictus: idque non solum fronte, atque vultu, quibus simulatio facillime sustinetur. Ter. Heaut. 4. 5. 34. Non mea est simulatio.

Simulatione officii, Specie, Prætexto. Cæf. 1. Bell. Civil. cap. 9. Cic. 3. Verr. 39. Nullæ sunt occultiores insidiæ, quam hæc, quæ latent in simulatione officii, aut in aliquo necessitudinis nomine. conf. 11. Fam. 13.

Fallax imitatio, simulatioque virtutis. Cic. 4. Acad. 140.

Induere simulationem alicujus rei. V. INDUO.

Simulatio, pro Similitudine. Plin. lib. 11. cap. 44. Simiarum genera perfectam hominis simulationem continent, facie, naribus, auribus, palpebris, &c.

SIMULATOR, ōris. m. [συνωμοτής Gl. L. G.] Cic. 1. Off. 108. De Græcis autem dulcem & facetum, festivique sermonis, atque in omni ratione simulatorem, quem ἑρῶνα Græci nominaverunt, Socratem accepimus. Idem 1. Q. frat. 3. Messalam tui studiosum esse arbitror, Pompejum etiam simulatorem puto. Ovid. 2. de Arte Am. 311.

Tantum ne pateas verbis simulator in illis.

Artifex & simulator figuræ Morpheus. Ovid. 11. Met. 634.

SIMULATRIX, icis. f. Simulatricis, scribit Festus esse Mulieres sagas & expiatrix, vel sacerdotess, quæ expiare sunt solitæ, quod verbum putem ex eo natum, quod in sacris multa simulentur, & simulata pro veris haberentur: ut apud Virg. 4. Æn. 512.

Sparferat & latices simulatos fontis Averni. Alioqui mulieres rebus divinis deditæ Simulatricis dicebantur. Sed & Simulatricis legitur. Turneb. Advers. 16. 22. Stat. 4. Theb. 551.

Colchis & Ææo simulatrix litore Circe.

SIMULAMEN, inis. n. [συνωμοσίμω] Simulacrum. Ovid. de Adonide interempto ab apro, lib. 10. Met. 726.

Annua plangoris peraget simulamina nostri. Singulis annis Adonia, id est sacra in Adonis honorem celebrantur: in quibus Adonis plantabatur, ac luctus Veneris referebatur.

SIMULAMENTUM, i. n. Idem. Gell. 15. 22. in tit. De commentitiis simulamentis.

SIMULACRUM, i. n. [ἀπεικόνισμα, εἰδωλον, εἶδωλον Gl. L. G.] a Simulo; proprie dicitur Imago alicujus rei ficta. Simulacra, enim, principio ex desiderio mortuorum orta sunt, ut qui jam defecerant, vivere viderentur. Cic. pro Domo 111. Mulieris simulacrumque e marmore.

Ibid. 110. Libertatis simulacrum in ea domo collocabas.

Effigies, simulacrumque Mithridatis. Cic. 4. Verr. 159.

Divum simulacra, Statuæ. Virg. 2. Æn. 517.

Non ita antiqua simulacra. V. NON.

Augusta simulacra. V. AUGUSTUS.

Aurea simulacra. Lucret. lib. 2. 24.

Inania simulacra. Ovid. 3. Met. 668.
Ligneæ simulacra deorum. Ovid. 10. Met. 694.
Nitentia simulacra fragili cera. Juven. 12. Sat. 88.
Imbecilla ac mortalia vultus simulacra. Tacit. in vlta Agric. 46.
Vasta ferarum simulacra, Signa fiderea. Ovid. 2. Met. 194.
Infelix simulacrum, atque ipsius umbra Creūsæ. Virg. 2. Æn. 772. ubi Servius: **Simulacra,** sunt Deorum; **Umbra,** Inferorum; **Animæ,** quæ cælum petunt. Virg. 7. Æn. 19.

Multa modis simulacra videt volitantia miris.

Quicquid fictum & simulatum est, appellatur **Simulacrum.**
Simulacrum ac vestigium civitatis, metaphoricòs pro Signo & nota. Cic. 10. Fam. 1. In qua nec Senatus, nec populus vim habet ullam, nec leges ullæ sunt, nec judicia, nec omnino simulacrum aliquod ac vestigium civitatis. [i. e. Species residua.
Civilitatis particulæ simulacrum. Quintil. lib. 2. cap. 15. p. 182. **Burm.**
Simulacra animorum. Cic. pro Arch. 30. Statuas & imagines, non animorum simulacra, sed corporum, studiose summi homines reliquerunt.
Simulacra virtutum. Cic. 2. de Finib. 110. Ergo in bestiis erunt secreta a voluptate humanarum quædam simulacra virtutum: in ipsis hominibus virtus nisi voluptatis causa nulla erit?
Belli simulacra cientes. Lucret. lib. 2. 42.
Pugnæ simulacra. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Simulacrum oratoris. Cic. in Orat. 22. Atque utinam in Latinis talis oratoris simulacrum reperire possemus: esset egregium, non querere externa, domesticis esse contentos. **Simulacrum** vocat, Quod ad perfectæ eloquentiæ similitudinem formatum sit.
Simulacrum, pro Signo, & re visa. Eucl. in Specularia Theor. 21. In convexis speculis simulacrum spectans minus est. Item Theor. 22. In convexis speculis a minoribus speculis minora simulacra spectantur. [Sed hæc Euclideæ Latine non sunt.

SIMULTER, antique, pro Similiter. Plaut. Pseud. 1. 3. 149.
 Exollabo ego illum simulter itidem, ut murænam coquus. Sic Nonius 2. 780. legit. Al. Similiter.

SIMULTAS, ætis. f. [ἀπικρία, ἰχθρα, ἀπικρισία, Gl. L. G.] Latens odium, inquit Valla in Raudensæm: Ea simulas plerumque intelligi contenta est, quum inimicitia opere se ostendat. Plaut. Pseud. 1. 3. 50.

Nam hic id metu it, ne illam vendas ob similitatem suam.

Simultas (inquit Festus) est Odium: dicta ex contrario, quia minime sint odientes se simul. Potest & a Simulatione dicta existimari, quia simulata loquuntur adinvicem.

Vetus atque antiqua simulas inter finitimos. Juven. 15. Sat. 33.
Accipere simulates. Cic. pro Lege Manil. 71. Ut multas etiam simulates, partim obscuras, partim apertas, intelligam, mihi non necessarias, vobis non inutiles accepisse. Al. Suscepisse.

Deponere simulatatem. Cic. 2. Fam. 19.
Exercere simulatatem. Cic. pro Flacc. 88.

Habere simulatatem cum aliquo. Cic. pro Cluent. 80.
Intercedit simulas huic cum Curione. Cæf. 2. Bell. Civil. 25.

Subire simulatatem. Cic. pro Lege Manil.
Esse simulatatem alicui cum aliquo. Cic. 8. Fam. 6.

Suscipere simulatatem. Cic. 1. Q. frat. 1. Ex quibus nonnullas simulates cum magna mea lætitia susceptas habemus. conf. Accipere.

SIMUS, i. m. [Σιμός] Pictor. Plin. lib. 35. cap. 11. Simus pinxit juvenem requiescentis in officina fullonis, Quinquatrus celebrantem.

Simus [σιμός] herba est, de qua sic Plin. lib. 22. cap. 22. Simus lapides renum in vino decocta atque pota eximit. Mures enecat caverna eorum simo præclusa. Ulcera jumentorum simi radix tollit.

SIMUS, a, um. Adj. [σιμός] Quod est pressum. Plin. lib. 11. cap. 37. Et altior homini tantum, quem novi mores subdola irrisioni dicavere, natus. Non alii animalium nares eminent. Avibus, serpentibus, piscibus foramina tantum ad olfactus, sine naribus. Et hinc cognomina, Simorum, Silonum. Virg. 10. Ecl. 7.

Dum tenera attendent simæ virgulta capellæ. Martial. 6. 39.
 Atque ille sima nare, turgidis labris. [Gloss. Græcolat. Σιμός, Simus, Cilico. conf. SILUS. Suid. Σιμός, ὁ ἀνάνθη πρὸς χυπῆν. σιμός πρὸς ῥίνα. Idem. Γρυπός, ὁ καμπυλόρριν.

SIMULUS, a, um. Adj. diminut. Martial. lib. 5. 61.
 Simulus iste quis est, uxori semper adhæret

Qui, Mariane, tuæ? simulus iste quis est? Al. Crispulus.

Simula, æ. f. V. Satyra in SATYRUS. Est & nom. proprium.

S I N

SIN, V. SI.

SINA, æ. f. Urbs Mesopotamiæ. Eo nomine etiam dictus est mons Petreæ Arabiæ. Quidam montem Sinaj vocant. In N. T. Σινᾶ indecl. Justin. lib. 36. cap. 2. appellat Sinæum. Al. Synæ. Nomen habet a vepribus & dumetis quibus septus est. Est enim Hebræis Senah, arbor spinosa.

SINA, æ. f. [Σινᾶ Steph.] Asiæ regio maxima & excultissima, cujus incolæ Sinæ, Σινᾶ Steph. Limites habet, ab Occasu Damalios montes, quibus ab India extra Gangem & Tartaria separatur; ab Septentrionibus Ottochoram, & murum cccc. mil. German. inter hujus crepidines contra Tartarorum (sed frustra) irruptiones exstructum: ab Ortu, Oceanum Sinensem sive Eoum; a Meridie, eundem Oceanum, & regnum Tonguin. V. Cluver. lib. 5. cap. 6. Vulgo vocatur China.

SINICUS, a, um. Adj. [Σινικός] Chinenfis.

SINADA, V. SYNADA.

SINAPE, vel **SINAPI,** n. vel **SINAPIS,** f. indecl. [σινᾶπι Gl. L. G. & G.L.] Plurali caret. Herba quam Græci etiam Napi quasi Naphi vocant; ut Athenæus interpretatur: quoniam acri, & proinde incommoda natura esse videtur. Sinapi vero dici putat, quia olfactu luminibus officiat. Plin. lib. 20. cap. 22. Sinapi cujus in fativis tria genera diximus, Pythagoras principatum habere ex his, quorum sublimis vis feratur, judicavit, quoniam non aliud magis in nares & cerebrum penetret.

Sinapis, is. f. etiam legitur [σινᾶπις] Plaut. Pseud. 3. 2. 28. Teritur sinapis scelerata cum illis. Plin. lib. 19. cap. 8. Colum. 12. 55. pr. Semen sinapis. **Sinape,** is. n. Columel. lib. 11. cap. 3. Sinape atque coriandrum, nec minus erucam & ozimum, ita uti fata sunt, sua fede immota permanent. Al. Sinapi. Varr. 1. de R. R. cap. 59. Servare rapa conjecta in si-

nape, nuces juglandes in arena. Verus exemplar habet Confecta. Proinde Sinape accusativus non est, sed ablativus a nominativo Sinapis.

SINAPINUS, a, um. Adj. [σινᾶπιος] Diosc. 1. 8. Oleum sinapinum; quod & una voce σινᾶπιδιον ibidem dicitur.

SINAPISMUS, i. m. [σινᾶπισμός] a v. σινᾶπιζω. Compositio medica ex ficibus & sinapi, efficacissima ad morbos permultos. Cæf. Aurel. Chron. 3. 8. 112.

SINCERASTUM, V. SYNCERASTUM.

SINCERUS, a, um. Adj. [σινᾶρης, ἀκέρωτος, ἀλικρινής, ἀσφαλής Gl. L. G.] proprie Quod est integrum significat: & cum i non x scribendum est, uti probat Vossius in Etym. contra Vallam, qui per y contendit, ex compositionis parte deducens. Significat autem incorruptum & non fucatum, i. e. quasi Sine cera. Sic enim Donatus in Ter. Eun. 1. 2. 97. Sincerum, Purum, sine fuco, & simplex, ut mel sine cera. Plaut. Rud. 3. 4. 51.

Postea aspicio meum, quando ego tuum inspectavero,

Nisi erit tam sincerum, ut quis dicat ampullarius

Optimum esse opere faciendo corium, & sincerissimum.

Corpus sincerum, & sine vulnere. Ovid. 12. Met. 100.

Genæ sincera. Ovid. 3. de Arte Am. 202.

Membra sincera. Lucret. lib. 3. 717.

Truncus sincerus. Ovid. de Nuce 35.

Sincerus, Incorruptus & immaculatus. Cic. 2. de Divin. 118. Quod licet existimare in aliis quoque oraculis Delphicis aliquid non sinceri fuisse. Hor. 1. Epist. 2. 55.

Sincerum est nisi vas, quodcumque infundis, acefcit. Plaut.

Bacchid. 3. 4. 11. Sincera mens.

Porci sinceri. Plaut. Men. 2. 2. 16. i. e. Puri.

Simplex & sincerum. Cic. 10. Att. 6. Mirabilia multa, nihil simplex, nihil sincerum.

Nihil est tam sanctum atque sincerum in civitate. Cic. pro Quint. 5.

Sincerus, verus, Simulatus, & fucatus, contraria. Cic. de Amicit. 95.

Sanum, ficcum ac sincerum. Cic. de Clar. Orat. 208.

Fide sincera agere. Liv. 29. 4.

Fortuna sincera. Lucan. ad Pison. 242.

Judicium subtile & sincerum. Cic. 15. Fam. 6.

Judicium prudens sincerumque. Cic. in Orat. 25.

Laus sincera. Claud. de Sext. Conf. Hon. 404.

Pronunciator sincerus & grandis Thucydides. Cic. de Clar. Orat. 286.

Voluptas nulla est sincera. Ovid. 7. Met. 453.

Conferre alicquem sincerum atque integrum. Cic. 13. Fam. 50. Si me a tuis omnibus amari vides, hoc mihi da atque largire, ut M. Curium fartum & tectum, ut ajunt, ab omniq. incommodo, detrimento, molestia sincerum integrumque conferres.

Sonere sincerum. Lucret. lib. 3. 886.

Scire licet non sincerum sonere, atque subesse

Cæcum alicquem cordi stimulum. i. e. Intelligere potes verba illius non ex animo, & vere dici. Perf. 5. Sat. 25. Solidum crepare dixit. Est a vasis fictilibus desumpta locutio, quæ tinnitu cognoscuntur sinte solida & sincera, an fracta & rimosa.

SINCERE, Adv. [γρησίως, ἀκέραιως, ἀσφαδῶς, Gl. L. G.] Pure & integre. Cæf. 7. Bell. Gall. 20. Hæc ut intelligatis, inquit, sincere a me pronuntiari, audite Romanos milites.

Temperate, prudenter, & sincere agere. Cic. 9. Att. 12.

Loqui sincere. Cic. 3. Att. 15. Crassi libertum nihil puto sincere locutum.

SINCERITER, aliud Adv. Idem quod Sincere. Gell. lib. 13. cap. 15. Quas qui sinceriter cupiunt.

SINCERITAS, ætis. f. [ἀλικρινότης, δικαιοσύνη, Gl. L. G.] Puritas, integritas. Plin. lib. 31. cap. 7. Salinarum sinceritas summam fecit suam differentiam.

Sinceritatem habere; i. e. Integritatem. Columel. lib. 4. cap. 26.

SINCINIA, æ. f. Sincinia (inquit Festus) est Cantio solitaria. [AnSecinium?

SINCIPUT, itis. n. [βρέγμα] quasi Semicaput, inquit Phocas grammaticus: significatque Partem capitis porcini conditam & ad edendum paratam: nam inter edulia annumeratur. Plin. lib. 8. cap. 51. Interdicta que cœnis abdomina, glandia, testiculi, vulvæ, sincipitia verrina. Juven. 13. Sat. 85.

—comedam, inquit, flebile nati

Sinciput elixi, Parioque madentis aceto.

Fumosum sinciput. Perf. 6. Sat. 70.

Sinciput, Anterior pars capitis. Cornut. in Perf. Sinciput anterior: occipitum, dicitur posterior pars capitis.

Sunt qui scribunt Sinciput littera Græca. [Perperam, quum vox haud dubie Latina sit, contracta ex Semicaput. Gloss. Latinogræc. Simicipium, ἡμικεφάλιον. Sinciput, ἡμικεφάλιον. Græcolat. Ημικεφάλιον. Sinciput.

SINDA, æ. f. [Σίνδα] Oppidum Lycaoniæ in confinio Galatiæ, atque Cappadociæ, teste Plin. lib. 5. cap. 27. [Immo Synnada.

Stephanus Sindam aliam in India collocat ad sinum magnum a Sindis populis habitatam.

SINDI, [Σίνδι] sunt Populi Mæotidis. Strab. lib. 11. & Steph.

SINDON, ònis. f. [σινδών] Velum subtilissimum, Juteum. Martial. lib. 4. 19.

Nec sic in Tyria sindone tutus eris.

SINĒ, [σινᾶς, χαρῆς Gl. L. G.] Præpositio semper separativa, significat Abque. Ter. Heaut. 2. 3. 47. Sine auro tum ornatam.

Sine adfectione, ἀπαθῆς, ἀσπαρῶ. Gloss. Latinogræc.

Sine defectu. Ulp. in l. 1. §. 1. D. de postulando.

Sine dubio. Pomp. in l. Liber homo. D. de acquir. rer. domîn.

Sine intermissione, ἀδιαλείπτως, χαρῆς ὑπαρξήσεως, Gloss. Latinogræc.

Sine liberis, ἀπενδύ. Gloss. Latinogræc.

Sine studio, ἀφιλόποινος, Gloss. Latinogræc.

Sine ulla varietate, ἀνδρὶ ποικιλίας πνός, ἡ ἀμφισθητήσεως. Gloss. Latinogræc.

Sine cortice nare. Hor. 1. Serm. 4. 120.

— simul ac duraverit ætas

Membra, animumque tuum, nabis sine cortice. i. e. Citra custodem ac pædagogum ipse te reges ac moderaberis. Acron proverbium admonet, putat metaphoram mutuo sumptam a juvenibus, qui quum primitus nare discunt, corticibus aut suberibus ventri subligatis natantes deinde exercitiores, citra hujusmodi adminicula natare incipiunt.

Sine rivali amare, Proverbiali translatione in eos aprabitur, qui ea magni

faciunt, aut magnopere expetunt, quæ nemo alius magni admodum æstimet. Utitur Cic. 3. Q. frat. 8. Hirrus auctor fore videtur. ô dii quam ineptus, quam se ipse amat sine rivali!

SINGA, [Σίγχα] Palladis nomen apud Phœnices, cujus nominis simulacrum Thebis Cadmus constituit, ut docet Pausanias. [Σίγχα, vel potius Σίγχα, ut vult Sylburg. V. in Bœot. p. 291. Wech.

SINGÆ, Indici populi apud Plin. lib. 6. cap. 20.

SINGARA, æ. f. [Σίγγαρος] Arabiæ urbs, Rhetanorum caput. Plin. lib. 5. cap. 24.

SINGULARIS, V. infra SINGULUS.

SINGULTUS, ñs. m. [λύγξ, λυγμός Gl. G. L.] dicitur quoties spiritus vacans ab humore, in loco spiritui deputato retinetur: hic enim dum emittitur, nec potest erumpere, & distentionem inducit, quæ appellatur singultus. Tribuunt oratores & poetæ sæpe flentibus, quorum vox crebro quasi singultu interrumpitur. Cic. pro Planc. 76. Non modo lacrimulam, sed multas lacrimas, & fletum cum singultu videre potuisti. Ovid. Rem. Amor. 598.

Ruptaque singultu verba loquentis erant.

Ciere singultus. Catul. Argon. 65. 131.

Frigidulos udo singultus ore cientem.

Coarctans membra singultus. Lucret. lib. 6. 1158.

Concutiente singultu sonant ora. Ovid. 3. Amor. 9. 12.

Frequens singultus corripit nervos. Lucret. lib. 6. 1158.

Impediente singultu medios sonos. Ovid. 1. Trist. 3. 42.

Longis singultibus ilia pulsat. Virg. 9. Æn. 416.

Tendere ilia singultu. Virg. 3. Georg. 507.

Crebris quasi singultibus sistunt quod effundunt ampullæ. Plin. 4. Epist. ult.

Singultus, de gallinis. Columel. lib. 4. cap. 11. Reducuntur ad villam, persequentes, ut dixi, nutrices singultus. Idem lib. 8. cap. 5.

SINGULTIO, ïvi, ïtum, [λύζω, Gl. L. G.] ïre. Singultum emittere. Plin. lib. 23. cap. 1. Nec singultientibus, nec si cum febre dispnoea sit, &c.

SINGULTIENS, entis. Partic. ut, Singultiens gallina. Columel. lib. 8. cap. 11.

SINGULTO, ñre. [λύζω, συγγύσσω, Gl. L. G. & G. L.] Idem. Sidon. 2. Epist. 2. Vis undæ ferventis singultat.

Active, pro Emittere cum singultu. Stat. 5. Theb. 260.

—trepidas in limine vitæ

Singultant animas. conf. Partic. seq.

SINGULTANS, -antis. [λύζων] Partic. Qui frequentes singultus emittit, ut fere nunquam solus singultus auditur: apud Quintil. lib. 10. cap. 7. Virg. 9. Æn. 333.

Tum caput ipsi aufert domino, truncumque relinquit

Sanguine singultantem. i. e. Cum singultu animam efflantem, ut ait Servius.

Singultans animam. Ovid. 5. Met. 134. &c. i. e. Animam cum singultu exhalans.

SINGULTATUS, a, um. Adj. ex Partic. Ovid. 3. Trist. 5. 16.

Brachiaque excepi pressa pendentia collo,

Et singultatis oscula mista sonis. h. e. Cum frequenti singultu emissis.

SINGULTIM, Adv. [μετὰ λυγμούς] Hor. 1. Serm. 6. 56.

Ut veni coram, singultim pauca locutus. Est autem Singultim loqui, Sermonem interrupto, & veluti voce identidem compressa loqui: quod usu venire solet verecundis & timidis natura. Talem autem locutionem, ἰσχυροφωνίαν vocant Græci, non ἰσχυροφωνίαν, quæ est vocis gracilitas. Lambinus. [Immo posterius nusquam reperitur, & prius utramque significationem recipit.

SINGULUS, a, um. frequentius pl. SINGULI, æ, a. [ἑνός, καὶ ἑνός, καὶ ἑνός. Gl. L. G.] quasi Sine angulo: quod ea quæ unica sunt nequeant constituere angulum. Dicitur autem Singulum, Unum quodque per se, h. e. separatim ab aliis. Plaut. Cist. 4. 2. 29. Atar singulum video vestigium. h. e. Unum tantum, vel unius tantum hominis. Cic. 3. de Orat. 209. Refert etiam qui audiant, Senatus, an populus, an iudices, frequentes, an pauci, an singuli. Idem in Orat. 224. Sæpe singulis utendum est, plerumque binis, & utrisque addi pedis pars potest, non fere ternis amplius.

Lustrare singula. Virg. 1. Æn. 457.

Pandere singula ordine. Virg. 6. Æn. 723.

In singula annis. Cic. 2. de Nat. Deor. 102. Sol binas in singulis annis revolutiones ab extremo contrarias facit.

Singulis diebus. Cic. 2. de Nat. Deor. 88. Quod efficitur in cælo singulis diebus & noctibus. Idem pro Muren. 25. Qui singulis diebus edificandos factos populo proposuit.

In singulos dies. Cic. 5. Att. 7. Quotidie, vel potius in dies singulos, breviores litteras ad te mitto. Et 1. in Catil. 5. Crescit in dies singulos hostium numerus.

In singulos annos. Cic. 4. Verr. 126. Lex est de religione, quæ in annos singulos Jovis sacerdotem sortito capi jubeat. Item 6. Att. 3. Scaptius centesimis renovato in singulos annos fenore contentus non fuit.

Verba inter singula fudit lacrimæ. Virg. 1. Æn. 348.

SINGULĀRIS, e. Adj. [ἑνός Gl. L. G.] Quod est unicum. Plin. lib. 28. cap. 10. Democritus etiamnum affectus augeat ejus, qui singularis natus sit. Certamen singulare, Prælium singulare. V. suis locis. [Gloss. Latino-græc. Singularis, μονομάχος, ἀπέναντον. An ἀπέναντον; Certe tollenda distinctio est. Videtur in intelligi, quocum nullus in arenam audet descendere. Al. Gl. Singularis, μοναχός. Sic & Gr. Lat. item μονογενής.

Pugna singularis. V. PUGNA.

Verbis singularibus gratias agere, h. e. Quæ unum tantum, non etiam plures complecterentur. Cic. 4. in Catil. 5. Primum quod mihi gratias egistis singularibus verbis, & mea virtute atque diligentia perditur hominum patefactam esse conjurationem decrevistis. [Immo Singularibus, Non vulgaribus, sed exquisitis. V. infra.

Rate singulari fluctum secans. Sen. Troad. 11. i. e. Unica.

Singulares milites vocat Cæsar. 4. Bell. Gall. cap. 26. Qui ab aliis separati sunt. Ubi ex litore aliquos singulares ex navi egredientes conspexerant.

Singulares, pro Singulis. Cic. in 1. Acad. 26. Quintum genus esse dicunt, e quo alia sunt, mentesque singulares. i. e. Singulæ, vel singulorum. Nizolius.

Singularia in te quædam. Cic. 5. Verr. 206. Sunt quædam omnino in te singularia, quæ in nullum alium hominem, neque dici, neque convenire possint: quædam tibi cum multis communia.

Singularis, [διὰ φθογῶς] Accipitur aliquando pro Excellenti: & tam in malum quam in bonum sumitur. Cic. pro Sull. 35. Me singulari immanitate & crudelitate præditum. Idem 4. Verr. 13. Quo facilius de singulari ejus impudentia existimare possitis. Sic pro Cluent. 56. Singulare scelus. Et 5. de Finib. 56. Homines, nescio qua, singulari nequitia præditos.

Singularis in. Cic. 4. Acad. 132. Omitto per ipsum Aristotelem, meo judicio in philosophia prope singularem. [i. e. Unicus, Incomparabilis.

SINGULARIS, subst. Gloss. Græcolat. Μονός, Singularis, Unio.

SINGULĀRIUS, a, um. Adj. antiquum. Plaut. Capt. 1. 2. 3.

His indito catenas singularias. h. e. Singulis catenam unam.

Utitur & Cassiodorus lib. 11. Varr.

Homo singulariæ velocitatis. Gell. 9. 4. V. Non. 8. 60.

SINGULARIS, pro Singulariter, quasi Unice, teste Charif. lib. 2. p. 195.

SINGULARITER, Adv. [ἐν ἑνός Gl. L. G.] Magnopere, mirum in modum. Plin. 3. Epist. 5. De vita Pomponii Secundi duo: a quo singulariter amatus, hoc memoriæ amici, quasi debitum munus explevit. Cic. 4. Verr. 117. Quem ego in Prætura mea singulariter dilexissim.

Singulariter & mirari & diligere aliquem. Plin. 1. Epist. 22. ad Catilium Severum. [Quod & Unice dicitur.

Singulariter declinari, i. e. Numero singulari. Charif. lib. 1. Sunt quædam, quæ singulariter quum declinentur, in pluralibus mutant genera: Hic locus, pluraliter Hæc loca, & Hi loci. Tale est illud Ulpian. in l. 1. D. Quod fals. tutor. Item hoc edictum, licet singulariter scriptum sit, si tamen plures intervenerint, qui tutores non erant, locum habere Pomponius scribit.

Singulariter, pro Singulariter, per syncopen. Lucret. lib. 6. 1065.

Quæ memorare queam inter se singulariter apta.

SINGULARITAS, atis. f. Tertul. adv. Gnost. cap. 10. Salva & proprietate generis & singularitate.

SINGULĀTIM, Adv. [ἑνός ἑκάστου, Gl. L. G.] Unumquodque per se. Cæcilius, apud Non. 2. 820. Primum malo publico singulatim gratias agere. h. e. Unicuique separatim. Cic. 1. Verr. 71. Ut ea, quæ singulatim, ac diu, collecta sunt, uno tempore universa perdamus.

Singulatim unicuique respondere. Cic. 1. Verr. 50.

Singulatim de unoquoque genere in secundo libro dicemus. Cic. 1. de Invent. 49.

SINGILLATIM, five SINGILLATIM, [ἑνός ἑκάστου Gl. L. G.] aliud Adv. Idem. Cic. 5. Tusc. 94. Hæque voluptates singillatim extenuantur. Idem 7. Verr. 142. Quærit ex his singillatim, quot quisque nautas habuerit. Et 6. 76. Singillatim unicuique calamitati fore se denuntiabat, universam se funditus everfurum esse civitatem minabatur. Ter. Phorm. 5. 9. 43.

—quid ego nunc commemorem, Demipho,

Singillatim qualis in istum fuerim? Al. Singulatim.

Singillatim, & Generatim five Universe; contraria. Cic. 7. Verr. 142. Nam quid ego de ceteris civium Rom. suppliciiis Singillatim potius, quam generatim atque univèrse loquar?

Singillatim nostrum unusquisque movetur. Lucil. apud Non. 2. 820.

SINGULATOR, ñris. m. ἰππικὸς κλέης. Gloss. Latino-græc.

SINISTER, tra, trum. Adj. [ἀριστερός, Gl. G. L. ἑνάντιον, ἑπείριον Gl. L. G.] Quod ad sinistram est, ut, Sinistrum cornu. Liv. 3. 70.

Cubitus sinister. Ovid. 3. de Pont. 3. 11.

Lateri sinistro affixus. Virg. 10. Æn. 160.

Pars sinistra murorum. Virg. 9. Æn. 468.

Sinistrum foli. Columel. lib. 1. cap. 5. Fere pestilens habetur quod est remotum ac sinistrum foli, & apicis flatibus.

Compar. cum signif. Positivi. Varr. 2. de R. R. cap. 5. Siquidem si mas est, in dexterem partem abit: si femina, in sinistram. Galb. ad Cic. 10. Fam. epist. 30. Cornu sinisterrimum, quod erat infirmius.

Rota sinistrior. Ovid. 2. Met. 139.

Sinistrum, quantum ad augurium pertinet, significat Prosperum. Plaut. Pseud. 2. 4. 72.

Omnes ordines sub signis ducam, legiones meas,

Avi sinistra, auspicio liquido, atque ex sententia. Cic. 3. de Legib. 9. Ilque ave sinistra dictus, populi magister esto. Idem 2. de Divin. 82. Quanquam haud ignoro quæ bona sint, sinistra nos dicere, etiam si dextra sint: sed certe nostri sinistrum nominaverunt, externi dextrum, Sinistrum auspicium, Lætum, prosperum, felix: At silentium dubii duntaxat vacat vitio. Igitur silentio furgere cum dicitur, significat non interpellari, quo minus rem gerat. Ad sinistrum hortari quoque auspicia ad agendum, quod animo quis proposuerit. Fest.

Sinistra, meliora quare sint auspicia, quam quæ Dextra, declarat Varro lib. 5. Epistolarum quaestionum, 105. verbis, A deorum sede quum in meridiem spectes, ad sinistram sunt partes mundi Exorientes, ad dexteram Occidentales, factum arbitror ut sinistra meliora auspicia, quam dextra esse existimetur. Idem fere sentiunt Sinnius Capito & Cincius. Festus. Virg. 9. Ecl. 15.

Ante sinistra cava monuisset ab ilice cornix. [Ubi peculiaris ratio est de cantu sinistro Cornicis. V. Cic. 1. de Div. 12. & 84. Phæd. 3. 18.

Tonitrus sinistri. Ovid. 1. Trist. 8. 49.

Sinister, a, um. [ἐνάντιον Gl. L. G.] Adversum, noxium: quod quæ sinistra manu fiunt, minus recte fieri videmus. Virg. 1. Georg. 445.

Arboribusque, satisque Notus, pecorique sinister. Plin. 7. Epist. 28. Igitur ad alios hanc sinistram diligentiam conferent. Idem 1. Epist. 9. Nemo me apud quenquam sinistris sermonibus carpit.

Aves sinistræ. Ovid. 2. Epist. 115.

Fama sinistra. Tacit. 6. Ann. 32.

Hora. Ovid. 21. Epist. 68.

Et fuit ad cæptas hora sinistra vias.

Liberalitas sinistra. Catul. 27. 15.

Omen sinistrum. Ovid. 13. Epist. 49. conf. LÆVUS.

SINISTRA, æ. f. [ἀριστερά] Manus læva dicitur: a Sino, finis, quod gerere nos dextra manu, quæ aptior est, sinat.

Infirma sinistra. Ovid. 3. Fast. 869.

Sinistra, pro Ea parte quæ versus manum sinistram est. Cic. 1. de Divin. 84. Cur a dextra corvus, a sinistra cornix faciat ratum. Idem 16. Philipp. 12. Aspice a sinistra.

Ad sinistram. Plaut. Merc. 5. 2. 39.

SINISTRA, Adv. [ἐν ἀριστερῇ] pro A parte sinistra. Cic. 4. Acad. 125. Et quum in uno mundo ornatus hic tam sit mirabilis, innumerabilis, supra, infra, dextra, sinistra, ante, post, &c.

SINISTRE, Adv. [σκαίος] ut, Accipere cædem sinistre. Tacit. 1. Hist. 7. i. e. In malam partem.
 Exceptus sinistre. Hor. in Arte Poet. 452. i. e. Contrarie. Acron.
SINISTERITAS, âtis. f. [σκαίτης] Plin. 9. Epist. 5. ad Tironem, Plerique autem dum verentur, ne gratiæ potentium nimium impertire videantur, sinisteritatis atque etiam malignitatis famam consequuntur. i. e. Asperitatis: quia nimium severe in potentes provinciales se gerunt.
SINISTROVERsus, Adv. Lactant. 3. 6. Omnes, qui se in alteram partem inclinaverunt, aut dextro aut sinistroverfus ceciderunt.
SINISTRORSUM, aliud Adv. [ἐπ' ἀεσσερῶ] Versus sinistram. Apud Festum Sinistorfus etiam legitur. Cæf. 6. Bell. Gall. 24. Hinc se flectit sinistorfus, diversis a flumine regionibus.
 Sinistorfum, cui opponitur Dextrorsum. Hor. 2. Serm. 3. 50.
 Ille sinistorfum, hic dextrorsum abit.
SINISTIMUS, a, um. Adj. veteres usurpasse docet Fest. in Sinistræ aves.
SINNACA, n. pl. [Σιννακα] Mesopotamiæ civitas est, in qua Surena Parthorum imperator Crassum dolo captum interemit. Strabo lib. 16.
SINO, sivi, situm, [σίνω Gl. L. G.] ère. Permittere. Ter. And. 1. 1. 126.
 Sine nunc meo me vivere interea modo. Ibid. 5. 3. 30. Sine te hoc exorem. s. sino.
 Sine ut veniat. Ter. And. 3. 5. 16.
 Sed paululum sine ad me ut redeam. Idem Eun. 4. 6. 1.
 Sines, Passus fueris; ἀσχετόνη. Gloss. Latinogræc.
SINOB, situs sum. Pass. Cic. pro P. Sext. 95. Accusare eum moderate, a quo ipse nefarie accusatur, per Senatus auctoritatem non est situs.
SITURUS, a, um. Partic. Cic. 2. Q. frat. 5. Cato concionatus comitia haberi non siturum.
SINON, ònis. m. [Σίνων] Insignis proditor apud Virgilium. De quo Servius, Autolycus quidam fur fuit, qui se varias formabat in species. Hic habuit liberos, Sisyphum, unde natus est Sinon: & Autolycum, unde Ulysses. Confobriini ergo sunt: nec immerito Virgilius Sinoni dat & fallaciam, & prodicionis officium, ne multum discedat a fabula: quia secundum Euphronem Ulysses hoc fecit. Hæc Servius, enarrans hunc locum Virg. 2. Æn. 79. — nec si miserum fortuna Sinonem Finxit, vanum etiam, mendacemque improba finget.
 Perjurus Sinon. Virg. 2. Æn. 195.
SINONIA, æ. f. Insula Corsicæ ultra Tiberina ostia, in Antiano. Plin. lib. 3. cap. 6.
SINŌPE, es. f. [Σινόπη] Urbs Ponti, Cynici Diogenis patria, Gymnasio olim clarissima fuit, & rubrica Sinopica cognominata celebris. Cicerone in orat. pro Lege Manil. 21. haud obscure indicat in Sinope & Amiso, Mithridatis olim domicilia fuisse omnifariis rebus ornatissima referatissimæque. De Sinope item Strabo lib. 12. Olivarius in ultimo cap. lib. 1. Melæ dicit eam hodie vocari Sinopi.
 Magna Sinope. Valer. 5. Argon. 108.
 Optima Sinope. Valer. 5. Argon. 109.
 Sinope etiam Sinuessæ olim dicta. V. **SINUSSA**.
SINŌPRUS, a, um. trisyllabum, [Σινωπρός] Qui est ex Sinope. Ovid. 1. de Pont. 3. 66.
 Non doluit patria Cynicus procul esse Sinopeus. De Diogene. Male Despaut. dicit Sinopeus esse viri nomen. H. St. [Puto Sinope reliquisse Nafonem].
SINŌPIS, idis. f. [σινωπιδίς] Color quidam natus seu rubrica. Plin. lib. 35. cap. 6. pr. Nascuntur sinopis, rubrica, parætonium, melinum, erytria, auripigmentum. Et p. p. Sinopis inventa est primum in Ponto, inde nomen a Sinope urbe. Nascitur & in Ægypto, Balearibus, Africa: sed optima in Lemno & in Cappadocia, effossa & in speluncis. Quæ faxis adhæsit, excellit. Glebis fuus colos, extra maculosus: hacque usi sunt veteres ad splendorem. Species sinopidis tres, rubra, & minus rubens, & inter has media. Pretium optimæ in libras x. iiii denarii. Usus ad penicillum, aut si lignum colorare libeat. [Gloss. Græcolat. Σινωπιδίς, Miltum. V. in hac dict.]
 An Cinnabari, ut dicit Euseb. præfatione ante Canones, ἀπὸ κινναβάρους? H. St.
SINOPICUS, a, um. Adj. [σινωπικός] Sinopicam rubricam vocat Philand. in Vitruv. lib. 7. c. 7. de qua Strabo lib. 12. sic scribit, In Cappadocia nascitur ea quæ sinopica rubrica dicitur, omnium optima, quæ cum Iberia decertat. Idcirco sinopica appellatur, quod eam mercatores eo deferebant, prius quam Ephesium emporium tam celebre esset.
SINOPICA, æ. f. Rubrica. Vide Despauter. 549. ex Vitruvio & Hieronymo.
SINOTIUM, Urbs Dalmatiæ. V. in SALO.
SINTI, Populi Thracum, qui Samum insulam habitarunt, quos & Saïos nominarunt. V. Strabo lib. 10. & in dictione SAÏI.
SINUSSA, æ. f. [Σινυσσα, Σινύσσα] Civitas mediterranea Campaniæ, vino nobilis, quod Sinuessanum dicitur. Plin. lib. 3. cap. 5. Oppidum Sinuessæ, extremum in adjecto Latio, quam quidam Sinopen dixere vocitatem. Liv. 10. 21. In saltu Vestino, Falernum contingente agrum, Sinope dicitur Græca urbs fuisse, Sinuessæ deinde a Romanis colonis appellata. Strabo lib. 5. Sinuessæ in Setino sita est sinu, a quo nomen vendicat. Ei proximæ calidæ sunt balneæ ad ægritudines quasdam accommodatissimæ. Hor. 1. Serm. 5. 40.
 Tepens Sinuessæ. Sil. lib. 8. 529.
SINUSSANUS, a, um. Adj. [Σινυσσαῖος ἢ Σινύσσηνός] Hor. 1. Epist. 5. 5. Inter Minturnas, Sinuessanumque Petrinum. V. **PETRINUS**.
SINUO, SINUOSUS. V. **SINUS**.
SINUS, us. m. [σύνω Gl. L. G. & G. L.] dicitur Pars illa corporis, quæ est intra pectoris brachiorumque complexum, inquit Valla, & tunc si corripitur, teste Servio.
 Tepidus sinus. Ovid. 3. Epist. 114.
 Abstrahere sinu vel gremio. V. **ABSTRAHO**.
 Complexi sinu. V. **COMPLECTOR**.
 Fovens nepotem blando sinu. Sen. Troad. 12.
 Fovere dextram sinu. Ovid. 1. Amor. 4. 5.
 Ferre. Ovid. 20. Epist. 48.
 Inque tui cupido rapta ferere sinu.
 Gestare. Ter. Adel. 4. 5. 76.
 Hic non amandus? hincine non gestandus in sinu est? [Metaphora proverbialis. Sic in sinu habere. V. **ERASM**.]
 Sinus, in veste pro Lacinia, quæ sub humero dextro missa ad lævum recurrebat, & oblique, tanquam balteus, ducebatur. Suet. in Jul. Cæs.

cap. 82. Toga caput obvolvitur, simul sinistra manu sinum ad ima crura deduxit. Erat autem sinus, pars quædam laxior, & tanquam excurrrens in dextra lacinia vestis, ut cum corpus toga amictum involutumque esset, a dextra in sinistram humerum rejiceretur, & e sinistro humero in brachium plerumque descenderet, aut statim principio brachio sinistro exciperetur, aut ipsum involveret. Tum enim sic sibi togam injiciebant, ut & in humerum sinistram sibi sinum rejicerent: quem Julius Cæsar, cum sibi moriendum videret, ne quid e corpore renudaretur inhoneste, deduxit ad crura sinistra manu, qua eum fortasse tum gerebat. Id autem quod diximus esse sinum, ostendamus e Quintiliano, cujus hæc verba sunt lib. 11. c. 3. p. 1028. Burm. Illud vero non ferendum, quod quidam, rejecta in humerum toga, cum dextera sinum usque ad lumbos reducerunt, sinistra gestum facientes, spatiantur & fabulantur. Hic Quintilianus illos improbat, qui ad lumbos usque sinum reducant, rejecta in humeros illa parte togæ. Nam non debet tam alte descendere sinus, neque tam deprimi, ut ad lumbos detrahatur. Iterum p. 1030. Nam veteribus nulli sinus: perquam breves post illos fuerunt. De veterum togis loquitur, quæ eam non habebant laxitatem ultra humeros exspatiantem. Rursum p. 1035. Dextera, quum jam incipiendum erit, paulum prolata ultra sinum, gestuque modestissimo. Hic sinum vocat quicquid vestis ante pectus natat, brachioque vel humero innatat. Nam ultra eum sinum humero & brachio lævo injectum, paulum proferenda dextra est. Rursum p. 1032. Sinum vero in dextrum humerum ab imo rejicere solum ac delicatum. Romanorum moribus erat soluti & delitiis diffuentis sinum, qui in sinistram humerum rejici solebat, in dextrum rejicere. Ex Turnebo. [Non minus autem muliebri, quam virili vesti tribuitur, sicut & in staturis ac nummis expressum cernitur. V. Oisfel. Tab. tab. 73. 74. 75. ubi Liberalitatis effigies soluto sinu exhibetur].
 Diffusus sinus. Ovid. 1. Fast. 408.
 Altera dissuto pectus aperta sinu. i. e. Veste.
 Enormes sinus, Vestes laxiores. Stat. 2. Silv. 1. 131.
 Lacer sinus. Ovid. 15. Epist. 122.
 Laxo sinu ferre nuces. Hor. 2. Serm. 3. 172.
 Onerato sinu portare aliquid. Sen. Hippol. 10.
 Purpurei sinus, Vestes. Ovid. 14. Epist. 51.
 Facere sinum. Ovid. 1. Amor. 14. 26.
 Ut fieret torto flexilis orbe sinus.

Ex toga facere sinum. Liv. 21. 18. extr. Tum Romanus, sinu ex toga facto, Hic, inquit, vobis bellum & pacem portamus, utrum placet sumite. Sub hanc vocem haud minus ferociter, Daret utrum vellet, succlamatum est: & quum is iterum, sinu effuso, Bellum se dare dixisset. h. e. Excussa toga, quam in sinum collegerat. Budæus.
 Rumpere sinum. Ovid. 10. Met. 722.
 Solvere sinus. Catul. in Epithal. Juliz 59. 53.
 Subducere sinum bonis. Sen. Thyest. v. 429.
 Quæ causa cogit, genitor, a patria gradum Referre visa? cur bonis tantis sinum Subducis? i. e. Cur sinum subtrahis tantis bonis, quæ tibi offeruntur, nolens eis frui?
 Substringere sinus veste remissa. Sen. Troad. 2.
 Sinus, pro ipsis Præcordiis. Ovid. 5. Epist. 37.
 Attoniti micuere sinus: gelidusque cucurrit, Ut mihi narraſti, dura per ossa timor.
 Sinus pro Mamma. Propert. 4. 4. 70.
 Illa ruit, qualis, celerem prope Thermodonta, Strymonis abscissos fertur aperta sinus.
 E, vel De sinu alicujus esse dicimus, quos ex intima familiaritate volumus intelligi. Cic. 3. Verr. 27. Calumniatores ex sinu suo apposuit, qui illam hereditatem Veneri Erycinæ commissam esse dicerent. Ibid. 4. Qui e Chelidonis sinu in provinciam, profectus esset. Idem 2. in Catil. 22. De ejus delectu, immo vero de complexu ejus ac sinu. Erasmus.
 In sinu suo habere. Scævola in l. Qui testamentum. D. de probation. Titio centum do lego, quæ mihi pertulit, quæ ideo ei non cavi, quod omnem fortunam & substantiam, si quam a matre susceperat, in sinu meo habui sine ulla cautione. In sinu meo dixit, pro in occulto, & penitus apud me & in potestate mea. Cic. 2. Q. frat. 13. pr. Mihi crede, in sinu est: neque ego discingor. Ac si diceret, In potestate habeo: neque periculum est ut imprudenti mihi, vel immemori, excidat. Vel, In sinu, hoc est in occulto: neque periculum est ut indicio meo excidat. Budæus. [In sinu, Togæ scilicet unde subjiçit, Neque ego discingor, alludens ad Cæsaris cincturam fluxiorem. Innuit enim Pompejum sibi cariorem esse, quam Cæsari fuerit, a quo se diligi falso putarat. Exponendum enim ut Erasmus vult, non ut Budæus. Sed locus alter ex 3. Verr. 4. ad libidinem potius Verris pertinet].
 In sinu alicujus deslere. Plin. 2. Epist. 1. Necesse est tanquam immaturam mortem ejus in sinu tuo desleam.
 In sinu gaudere, est Tacitam apud se voluptatem sentire. V. **GAUDERE**.
 Solutu sinu. Budæus, Sinus pro Copia ponitur. Seneca, Non recipit sordidum virtus amatorem: soluto ad eam sinu veniendum est. i. e. Plena liberalitate & copia effusa.
 Sinus, pro Turela & præsidio. Plin. in Paneg. cap. 56. Gestus (consultatus) non in hoc urbis otio & intimo sinu pacis. [i. e. Ubi omnia pacata. Confugit in sinum tuum concussa Resp. Idem ibid. c. 6. i. e. In præsidium].
 Sinus urbis. Sallust. in Catil. cap. 52. Alii intra mœnia, atque in sinu urbis sunt hostes. [i. e. In media Urbe].
 In tuum ipsius sinum inspuere, dicimus alicui, tanquam admonentes ut domesticorum malorum recordatione, desinat arrogantius infectari vitam alienam. Idem antiquis fieri solitum, colligi utcumque potest ex verbis Plinianis, qui lib. 38. cap. 41. scribit hunc in modum, Veniam quoque a deis spei alicujus audacioris petimus, in sinum spuendo. Idem in eodem capite scribit ex auctoritate Salpæ, torporem sedari quocunque membro insupente, si quis in sinum exspuat. Quorum utrumque non profus abhorret a nostro vulgato proverbio. Siquidem qui carpit aliena, spe quadam improba peccat, quasi speret sibi nihil simile a quoquam opprobriari posse, quum nemo sit qui non aliquo vitio teneatur. Erasmus. [V. Brœckh. ad Tibull. 1. 6. extr.].
 Sinus, per translationem vocantur Litora, quæ curva sunt ad similitudinem sinus, quæ Maris brachia Juniores appellantur. Plin. lib. 12. cap. 10. Tylos insula in eodem sinu est. Virg. 11. Æn. 606.
 — extremamque sinu perfudit arenam. Servius. Curvatione

vatione & flexu undarum. Sinus igitur, sunt Flexuosi litorum anfractus: excavati maris in terram recessus: terra spatiosa in mare excurrens: curva litora, mare quasi brachiis amplectentia. Quod in fluminibus vocant cornua, hoc in mari sunt sinus, terra videlicet in fretum excurrrens. V. Plin. lib. 3. cap. 37.

Ater sinus Adriæ. Hor. 3. Carm. 27. 19.

Perficus sinus. V. Perficus, in PERSIA.

Orbis extremi sinus. Virg. 2. Georg. 123.

Angustus sinus. Virg. 2. Georg. 76.

Curvi sinus. Stat. 6. Theb. 217.

Falcatus sinus. Ovid. 2. Epist. 131.

Gelidi sinus. Ovid. 1. de Pont. 9. 52.

Immenso sinu labitur amnis. Sen. Herc. fur. 9.

Monstriferos agit unda sinus. Lucan. lib. 5. 620.

Profundus sinus. Sen. Troad. 6.

Reductos in sinus unda se scindit. Virg. 4. Georg. 420. Et 1. Æn. 165.

Vadosi sinus, Aquarum flexiones. Sen. Troad. 10.

Vastus sinus. Virg. 4. Georg. 362.

Laxant arva sinus, Zephiri tepentibus auris, Terræ viscera calore solvuntur. Virg. 2. Georg. 331.

Sinus ulceris, Cavitas, Apertura. Celf. lib. 5. cap. 28. Sequitur enim sub medicamentis erodentibus crusta, undique a viva carne ducta, quæ trahit secum quicquid corruptum erat, purusque jam sinus curari potest implentibus.

Imus sinus exitum habeat. Celf. lib. 7. cap. 2.

Late se sinus suffundit. Celf. lib. 7. cap. 2.

Sinus, Concavitas oculorum, scilicet palpebræ, ubi lacrimarum conceptacula sunt, propter quandam similitudinem. Virg. 4. Æn. 30.

Sic effata, sinum lacrimis implevit obortis. Ex Servio. [Immo Sinum pectoris. Sic Ovid. Epist. 8. 62.]

Sinus, Velum quod ventis flantibus curvatur, & sinum facit. Juven. 1. Sat. 150.

Totos pande sinus. Ovid. 3. de Arte Am. 500.

Plenaque curvato pandere vela sinu.

Crepantes sinus carbassei. Virg. 11. Æn. 775.

Obliquus sinus in ventum. Virg. 5. Æn. 16.

Sinus, in Cassibus & plagis venatorum, a Gratio in libro de Venatione nominatur v. 33. his verbis:

Ingrati majora sinus dispendia fument. Plin. lib. 11. cap. 24.

Atque ut in plagis lineæ offensæ præcipitant in sinum. Martial. lib. 13. 101.

Pulcher adest onager: mitti venatio debet

Dentis Erythræi: jam remove sinus.

SINUS, i, m. vel SINUM, i, n. [δίνω] Vasis genus ventris tumidioris & rotundioris formæ. Virg. 7. Ecl. 33.

Sinum lactis & hæc te liba, Priape, quotannis

Exspectare sat est. Idem nomen & in Plaut. Curc. 1. 182. exstat.

A Græco δίνω defluxisse auctor est Turneb. Advers. 1. 16. [V. Varr. L. L. 4. 24.]

SINUOSUS, a, um. Adj. [εἰς πολλὰ] Quod habet multos sinus, ut Mare sinuosum, Vela sinuosa, quæ sinus, id est curvationes faciunt. Claud. lib. 1. de Rapt. Proserp. 179.

— sinuosa draconum.

Membra tegens. i. e. Flexuosa. Plin. lib. 11. cap. 37. Cor prima domicilia intra se animo & sanguini præbet, sinuoso specu, & in magnis animalibus triplici, in nullo non gemino. [Utrumque falsum.]

Æquora sinuosa. Valer. 3. Argon. 277.

Arcus sinuosus. Ovid. 1. Amor. 1. 23.

Flexu sinuoso elabitur anguis. Virg. 1. Georg. 244.

Narratio sinuosa, Perplexæ. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Pectus sinuosum. Perf. 5. Sat. 27. i. e. Intimum.

Terga sinuosa draconis. Stat. 5. Theb. 520.

Vela sinuosa. Propert. lib. 4. 1. 15.

Vestis sinuosa. Ovid. 5. Met. 68.

Volumina sinuosa serpentis. Virg. 11. Æn. 753.

Vorago sinuosa. Stat. 9. Theb. 504.

SINUOSE, Adv. Compar. apud Gell. 12. 5. Dicturum puto sinuosius atque solertius.

SINUO, [εἰς μῆκος] Ære. Curvare, in sinus flectere. Virg. 2. Æn. 208.

— sinuatque immensa volumine terga. i. e. In sinus flectit. Ovid. 2. Met. 875.

— tremulæ sinuantur flamine vestes. i. e. Formantur, rugantur, vel in sinus colliguntur. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 268.

Cœperat & vitreis summo jam margine texti

Oceanum sinuare vadis. Plin. lib. 9. cap. 33. Denfata, porrecta,

sinuata, brevi nodo ligatis, toto latere connexis.

In orbem luna sinuata. Plin. lib. 2. cap. 9.

Arcus sinuare. Ovid. 8. Met. 30. Idem 3. Met. 42.

Ille volubilibus squamosos nexibus orbes

Torquet, & immensos saltu sinuatur in arcus. de Serpente,

Sinuare, Cavare. Celf. lib. 7. cap. 2. Dandaque opera, ut imus sinus exitum habeat, ne quis humor intus subsidat, qui proxima & adhuc sana rodendo sinuet.

SINUATUS, a, um. Partic. [καμπύς] ut,

Gurges sinuatus in curvos arcus. Ovid. 14. Met. 51.

Chlamydem sinuatam implere re aliqua. Stat. 10. Theb. 132.

SINUATIO, ònis. f. Fulgent. 1. Myth. Corniculata lunæ sinuatio.

SINUAMEN, inis. n. Prudent. Psych. 873. — sinuamine subter

Subductus conchæ in speciem.

SIO, Ære. Meijere. Gloss. Latinogræc. Siat, σὺν ἑνὶ βρέφει. De infante tantum.

SION, i. n. [σίον] Herbæ nomen, vulgo gorgolestro. Plin. lib. 22. cap. 22. His adnumerant sion, latius apio, in aqua nascens, pinguis, nigriusque, copiosum semine, sapore nasturtii. Prodest urinis, renibus,

lienibus, mulierumque mensibus, &c. Ruell. lib. 2. cap. 59. docet Sion five Laver herbam eam esse, quam officinæ berulam vocant, expunctis a Lavere duabus litteris prioribus, laberlam Gallicum vulgus, vel berlam

adhuc appellat. In quo nomine veteris vocabuli relucet vestigia; ut quod antiquitas Laver dixerit, sequuta ætas, diminutione gaudens, Laverulum pronuntiavit: & tandem, ut in plerisque moris est, extritis prioribus elementis, in Verulum & Berulum appellationem deflexit. Paulo post,

Non sunt audiendi, qui herbam vulgo cressionem dictam, sion seu laver esse

contendant. Idem Ruell. lib. 1. cap. 20. Sion sibi nomen ascivit a concussu, quod Græci σίον dicunt. nam excutiendi vim nactum est, utpote quod renibus calculos emoliat, urinam & menses exigat. Laver, ut mea fert opinio, nomen a lavatu contraxit, quod personantibus aquis enatum semper eloi gaudeat.

SION, m. indecl. [Σίον] Collis Hierosolymitanus. Unde sæpe ponitur in S. Litteris & scriptis ecclesiasticis pro ipsa Ecclesia, cum Judaica, tum Christiana.

S I P

SIPARIUM, i. n. [σιπάριον] Velum mimicum, quod Apulejus Met. 1. p. 106. Elmenh. appellat scænicum. Eo utebantur mimi, scænicique ad scenam velandum. Prætebatur enim populo, dum fabularum actus mutabatur. Et hæc Siparia, pro Aulæis postera ætas usurpavit. Cic. de Provinc. Confut. 14. Itaque ille alter, aut ipse est homo doctus, & a suis

Græcis subtilius eruditus, quibuscum jam in orchestra helluatur, antea post siparium solebat. Quintil. lib. 9. cap. 4. Scribitur & apud Poetas

Sipparium duplici p. Juven. 8. Sat. 185.

Consumptis opibus vocem, Damalippe, locasti

Sippario, clamorū ageres ut phasma Catulli.

SIPHONOS, is. f. [Σίφονος] Insula est maris Ægei, non procul a Scyro xxviii. m. pass. ambitu: ante Meropia & Acis appellata, ut tradit Plin. lib. 4. cap. 12. Hæc insula locupletissima erat, teste Herod. lib. 3. Ut in

qua auraria & argentaria metalla essent: unde tantum pecuniæ fiebat, ut ex decima ejus parte reponeretur apud Delphos thesaurus locupletissimo

cuique aut par, aut superior, Siphniis pecuniam quæ quotannis conficiebatur distribuentibus. Gentile est Siphnius, Σίφνιος, Stephan. Siphnius a quibusdam.

SIPHON, vel SIPHON, ònis. m. [σίφων] Canalis fistula, vel tibia, per quam urgente aere aqua vel alius liquor emittitur. A sono, quem efficit, dictus

σίφων. Plin. lib. 2. cap. 65. de aqua in summis jugis erumpente, Quo spiritu acta, & terræ pondere expressa, siphonum modo emicat. Colum. lib. 3. cap. 10. Naturali enim spiritu omne alimentum virentis, quasi

quædam anima, per medullam trunci, veluti per siphonem, quem diabeten vocant mechanici, trahitur in summum. Idem lib. 9. cap. 14.

Siphon, Ipse jactus aquæ expressus. Juven. 6. Sat. 308. de mictione, Effugiemque deæ longis siphonibus implent. [Gloss. Græcolat.

Σίφον, ἡ καλὰ μὲν ἔργα καλὰ μὲν, Avena, Cicuta. Σίφον, μετὰ τὸ οἶνον ἀντλῆσαι. Ubi deest interpretatio. V. & Etymol. M.]

Siphon, Instrumentum adversus incendia comparatum, quod altissime in ipsa usque ædium fastigia aquam exprimit & ejaculatur. Sub-

scribit huic sententiæ Hesychius his verbis, σίφων, ἡρῶναι πρὸς τὴν ὑδρατὶν ἐν τοῖς ἱεροῖς. Plin. 10. Epist. 42. Et alioqui nullus usquam

in publico siphon, nulla hama, &c. Turneb. Advers. 19. 23. Al. Sipo.

SIPHUNCULUS, i. m. dimin. [σiphύνιον] Plin. 5. Epist. 6. ad Apollinarem, In hoc fonte crater, circa siphunculi plures miscent jucundissimum

murmur.

SIPILLUS, i, m. Novacula, ξυρίον.

SIPHO, vel SIPO, Ære. obsoletum verbum, relictis compositis Dissipo, Infipo, & Obsipo: Spargere, in partes divellere. σιπάειν, πείσσειν. V. Fest. in Profapia.

SIPONTUM, i, n. [Σιπών] Urbs Apuliæ juxta Garganum montem a Diomede edificata. quæ & Sipus, & a Græcis (ob multitudinem sepium quæ ibi capiuntur) Sepius, Sepiuntis, dicitur. Vulgo Siponto. V. Pompon. lib. 3. cap. 1. Lucan. 5. 377. Sil. 8. 636.

SIPONTINUS, i. m. Incola Sipontii, quo nomine sæpius laudatur Nic. Perottus, de quo V. Præfationem. [Adjective utitur Cic. 2. Agrar. 71.]

SIPYRA, [σιπύρα] est apud Aristophanem Arca panaria. Cæl. lib. 9. cap. 16. V. Suid.

SIPYLUS, i. m. [Σιπύλος] Urbs est, & mons Phrygiæ. Strab. lib. 1. Dicta quoque ad hæc ab Democle memoria repetit, qui ingentes quosdam

olim circa Lydiam & Ioniam usque Troadem factos terræmotus scribit. A quibus & vici sunt absorpti, & Sipylus submersa regnante Tantalo.

Idem lib. 12. Ovid. 6. Met. 149.

Phrygie Sipylus. Sen. Herc. fur. 6. De urbe V. Strabon. & Plin. 5. 29.

Flexile faxum Sipyli, Niobe in faxum conversa. Sen. Oeth. 3.

SIPYLEIUS, a, um. Adj. [Σιπυλῆϊος] ut, Genitrix Sipyleia, Niobe. Stat. 5. Silv. 1. 33.

S I Q

SIQUANDO, SIQUIDEM, SIQUIS, V. SI.

S I R

SIRA, æ. f. Σαῦρα, τὸ αἰθῖον. Gloss. Latinogræc. At Græcolat. Σιρῶ, Civis. [Forte Cervisia. Unde Siræum.]

SIRACI, [Σιρακῆς] Populi sunt Scythici, Caucaſi radicibus ad Septentrionem proximi, quorum meminit Strab. lib. 11.

SIRÆUM, i. n. [σιραῖον] inquit Paulus Ægineta, plerique appellaverunt Decoctum ficorum, quod & Defruto nomen est, Græcisque etiam σιραῖον dicitur. Hippocrates σικκὶν vocat.

SIRIS, Xanthus fluvius, quem in Lycia cognitum esse constat. Strab. lib. 14.

SIRBON, ònis: five SIRBONIS, idis. [Σιρβών, ἢ Σιρβωνίς] Stephan. Palestinae lacus, non procul a Cassio monte olim, CL. m. pass. circuitu.

Plinii vero ætate in exiguæ paludis angustiam contractus. Herodot. Serbonitidem vocat. Plin. lib. 5. cap. 13. Strab. lib. 16.

SIREMPS, dicitur quasi Similis res ipsa. Habetur hoc in libris Catonis. Paulus. Sospater lib. 1. Institutionum, tradit Siremps nominativo tantum casu dici, & ablativo Ab hac sirempse: significare autem, Similiter

lex esto. V. notas Antonii Augustini & Scalig. ad Festum in dictione Siremps. Plaut. Amph. prol. 73.

Sirempse legem jussit esse Jupiter.

SIREN, ònis. f. [Σιρῆν] Monstrum maris, ab ἑρῶν, quod connectere vel retinere significat. Vel ab σιρῶ catena, eo quod libidinis vinculum

Sirenes fuerint. Quidam hoc nomen a σῆρα, traho deducunt, & per y scribunt. Male. Παρὰ τὸ ἑρῶν, τὸ λῆζω, inquit Etymologus Εἰρῆν, ἢ παρὰ τὸ σιρῶν. De Sirenibus V. Suid.

Sirenes secundum fabulam partim virginis formâ fuerunt, partim volucris, Acheloi fluminis & Calliope Musæ filiæ. Harum una voce, altera tibiis,

alia lyra canebat: & primo juxta Pelorum, post in Caphareis insulis habitaverunt; quæ illectos suo cantu in naufragia deducebant. Secundum

veritatem

veritatem meretrices fuerunt, quæ transeuntes, quoniam eos ducebant ad egestatem, his fictæ sunt inferre naufragia: has Ulysses contemnendo deduxit ad mortem. Hæc Serv. apud Virg. 5. Æn. 864.

Jamque adeo scopulos Sirenum advecta subibat, &c.

Voces Sirenum. Hor. 1. Epist. 2. 22.

Scopuli Acheloidum Sirenum. Ovid. 14. Met. 88.

Volucres Sirenes. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 190.

Sirenes, Aves in India. V. Plin. lib. 10. cap. 49.

SIRENIUS, a, um. Adj. [Σειρήνιος] Ad Sirenes spectans. Gell. 16. 8.

Tanquam apud Sirenios scopulos confenefcas.

SIRENUSÆ, [Σειρήνισαι] Insulæ tres sunt Lucaniæ adjacentes ex adverso ejus promontorii, a quo sinus Pæstani initium sumit. Strab. lib. 1. & Ptol. 3. 1.

SIREUS, [Σίρης] Thraciæ populi supra Byzantios, auctor Stephan.

SIRIÆSIS, is. f. [σειρήσις] Plin. dicitur, lib. 12. cap. 15. Offibus in canino fimo inventis, adustio infantum quæ vocatur sirialis, adalligatis emendatur. V. Solstitialis morbus, in sol. [Diosc. 4. 93. Σειρήσις πικρὸς οἶκος. Rectius σειρήσις, ut vult Henr. Steph. q. V.

SIRIS, [Σίρις] ab Æthiopiis dicitur Nilus, antequam totus confluat. Nam (ut ait Plinius 5. 9.) non ante Nilus dicitur, quam se totum aquis Concordibus junxit. Rufus ex Dionys.

Hic, qua secretis incidit flexibus agros, &c. Dictum Sirin autumat Stephan. & Eustath. a Sirio, quoniam sub ortum Canis per introitum Solis in Leonem augeatur, ut Hermolaus scribit. V. Dionys. v. 223.

SIRIS, idis. f. [Σίρις] a qua Siritæ, [Σιρίται] fuit Civitas in Metaponto. Sitarum felicitatem ampliter admiratur Archilochus. Cæl. Rhodig. lib. 7. Lectio. antiq. cap. 10. V. Steph. in voce, & in Μεταπόντιον.

SIRITÆ, [Σιρίται] Populi magnæ Græciæ, Siridis urbis incolæ ne ipsis quidem Sybaritis luxu cedentes. Cæl. Rhodig. lib. 7. cap. 10. V. Steph. l. c.

SIRITES, [Σιρίτης] Nomadis cujusdam nomen fuit in Libya, primus auletica inventor, qui & Metroa, hoc est, magnæ matris sacra primus fertur tibia cecinisse. Cæl. lib. 9. cap. 7.

SIRIUS, i. m. [Σίριος, ὄψις Gl. G. L.] Stella in ore Canis, quæ perniciofa antiquis credita est. Continet enim Canis, xviii stellas. Stat. 1. Silv. 3. 5.

— nec calido latravit Sirius astro.

Ductum nomen Σίριος ὄψις, hio: quod per æstum præcipue canes faciunt, quo tempore plerumque in rabiem convertuntur. Vel Σίριος ὄψις, quod est arefacio: quia tunc maxima siccitas est, amnibus ac fontibus deficientibus. Vel dicitur Sirius, a longo tractu, quoniam magnitudine sua trium signorum spatium occupare videtur. Hæc annis omnibus, ut ait Servius, oritur circa v. iiii. Calend. Julii. Ea quantum in ipsa est, pestifera est: sed pro qualitate adjacientium aut vincitur, aut majoribus utitur viribus. Hinc est quod, quum tempore certo oritur, non semper est noxia. Servius enarrans illud Virg. 10. Æn. 273.

Non secus ac liquida si quando nocte cometae

Sanguinei lugubre rubent, aut Sirius ardor.

Rapidus Sirius. Virg. 4. Georg. 425.

Tum steriles exurere Sirius agros. Virg. 3. Æn. 141.

Sirius, interdum Solem significat, ut tradunt grammatici Græci, ac quos accendit canicula morbos, soli acceptos ferre debemus: & Sirialis morbus est non tantum infantium, sed etiam virorum. Turnebus. V. supra suo ordine. [Suid. Σίριος, ὁ ἥλιος. καὶ Σιρίτης. Unde apparet, cum diphthongo Gr. scribendum. conf. Etymol. M. in Σειράνιον.

SIRMUM, i. n. [Σίρμιον] Urbs est Pannoniæ inferioris, longiuscule a Danubio flumine distat. Ptolem. lib. 2. cap. 16. Vulgo Sirmach.

SIRNIDES, [Σιρινίδες] Insulæ aliquot ante Sammonium Cretæ promontorium jacentes. Plin. lib. 4. cap. 12. Mss. Syruides.

SIRPICES, Regula cum pluribus dentibus, quam ut plaustrum boves trahunt, ut eruant quæ in terra sunt. V. Varr. 4. de L. L. 31.

SIRPICULA, æ. f. Sirpiculæ vocatæ a Sirpando, id est ab alligando. Sic Sirpata dolia quassæ cum alligata dicta. Auctor Varr. 4. de L. L. 31. V. in SCIRPU.

SIRPO, æ. f. SIRPUS, V. ibidem.

SIRRH, æ. f. [Σίρρα] Thraciæ oppidum est apud Theopompum referent Stephan. a quo gentile Sirrhæus.

SIRRHUS, V. SIRUS.

SIRULUGUS, Plin. lib. 31. cap. 15. Idem auctores nominavere Sirulugum, quod nec quale esset animal, nec ubi nasceretur tradiderunt.

SIRUS, [σίρρις, five σίρις] Sirrhus Suidæ, Spelunca est subterranea, manu facta, condendo adservandoque frumento accommodata. Suid. Σίρρις, ὁ λακκος. καὶ Σίρρις, ὁρυγµατὶν, ἐν αἷς κατακλιθεὶς τὰ σπέρµατα. Varr. lib. 1. de R. R. cap. 57. Item hujus generis granaria alia quidem habent sub terra, uti speluncas, quas vocant Siros, ut in Cappadocia, ac Thracia; alii ut in Hispania citeriore, puteos, ut in agro Carthaginiensi & Olfensi. Horum solum paleis substernunt & curant ne humor, aut aër tangere possit, nisi cum promittit ad usum. Curt. 7. 4. 24. Siros vocabant barbari. Quos ita solerter abscondunt, ut nisi qui defoderunt invenire non possint. In iis conditæ fruges erant. Plin. 18. 30 Utilissime tamen servantur in scrobibus, quos Siros vocant, ut in Cappadocia, & in Thracia, Hispania & Africa. conf. Etymol. M.

S I S

SIS, [ἴσις, ἢ ἱελεῖς Gl. L. G.] V. in SUM & SI.

SISACHTHIA, [σισάχθια] Lex apud Lacedæmonios qua fenoribus obrutis succursum est. Alex. Alexand. lib. 1. Genialium dierum cap. 7. Ferunt Ægyptios & Athenienses, cum hæc contagio mali latius ferperet, pluribus decretis cavisse, ne ob fenus corpora adjudicari, vel addici possent, neve super corporibus fenerari fas foret, nec citra debitoris facultatem sævire, quæ lex Sisachthia & Chreocopia dicta est: adeo, ut Lycurgus e tota Sparta fenus & usuras exterminasse dicatur. Adde lib. 6. cap. 10. [Falso Lycurgo tribuit, quod fuit Solonis proprium. V. Plut. in ejus vita p. 86. Francof. & Laertium Diogenem lib. 1. Segm. 45. ibidemque Causab. & Menag. De nominis ratione V. Etymol. M. Hefych. & Suid.

SISAMA, SISAMUS, V. SESAMA & SESAMUS.

SISAPO, ðnis. m. [σισάπων] teste Plin. lib. 3. cap. 1. Oppidum est Hispaniæ, unde & Sisaponensis regio in Bætica, ubi optimum minium nascebatur, eodem Plin. auctore lib. 33. cap. 7.

SISABA, æ. f. [σίραβα] Frutex est, quem & Ericam five Ericen vocant. Plin. lib. 11. cap. 16.

VOL. IV.

SISARON, five SISARUM, i. n. V. SISER.

SISARRA, æ. f. [σισαρρον μάζον σιναντὴ] Gloss. Latinogræc.

SISCIA, [Σισία] Pannoniæ superioris urbs. Ptolem. lib. 2. cap. 15. hodie Lablatum, Lublana. conf. Strab. lib. 7.

SISER, æris. n. [σίσαρον] quod Sifarum appellant Græci: inter ea olera annumeratur a Dioscoride, quorum radix tantum in usu est: duorum generum est, sativum & erraticum. Ruellius putat eam esse radicem, quæ vulgo Servilla, vel Cherville vocatur, & Chervy. Plin. lib. 20. cap. 5. Sifer erraticum sativo simile est & effectu: stomachum excitat, fastidium abstergit. Gloss. Latinogræc. Sifer, ἄλφιον σαφυλίν. & Græcolat. Σαφυλίν, Paltinax, σαφυλίν. ἄλφιον, Sifer.

SISON, ðnis. m. [σίσιον] Semen est exiguum in Syria nascens Apio simile, nigrum, fervens & oblongum. Dioscor. lib. 3. cap. 53.

SISPES, itis. m. & SISPIA, æ. f. pro Sospes & Sospita. Vetus Inscrip. apud Reines. p. 383. SACERDOS. IVNONIS. REGINAE. SI. SPITAE. LANVMVIANAE. Et paulo post, SACERDOTE. IOVI. SISP. i. e. Sispiti. [Nisi potius Sispitatori, pro Sospitatori. V. in sospes. Sispitem Junonem, quam vulgo Sospitem appellant, antiqui usurpabant, cum ea vox ex Græco videatur sumpta, quod est σῶζειν. Fest. [Lego Sispitam & Sospitam.

SISSABA, æ. f. [σίσαβα] nuncupatur apud Hebræos, Omnis potio, quæ inebriare potest.

SISSIO, ære. Cacare. Sissiat, Κάθισται, ἐπὶ βρέφους. Gloss. Latinogræc. [An Sissiat, frequent. a Sido, ære.

SISTO, itis. stitum, [ίστημι, Gl. L. G. ἵσταμαι Gl. L.] ære. Facere ut aliquid stet.

Sistere, Constituere, Exhibere.

Tramite facili vos sistam. Virg. 6. Æn. 676.

Opus præfens. Ovid. 3. Met. 153.

Templum iisdem vestigiis sistetur. Tacit. 4. Hist. 53. h. e. Conderetur.

Sistere, quasi Præsentiam corporis exhibere. Cic. 3. Att. 25. Des operam, id quod mihi affirmasti, ut te ante Calend. Januarias, ubicunque erimus sistas. Idem 10. Att. 16. extr. Te vegetum nobis in Græcia sistere. Frequentius de judicio. Cic. 3. Off. 45. Vas factus est alter sistendi ejus: ut si ille non revertisset, moriendum esset ipsi. Ulpian. in l. Si servum. D. Si ex noxali causa agatur, Si servum in eadem causa sistere quis promiserit, & liber factus sistatur, &c. Plaut. Curc. 1. 3. 6.

Ubi tu es, qui me libello Venerio citavisti? ecce me

Sisto, ego tibi me, & mihi contra itidem te ut sistas, suadeo.

Sistere aliquem judicio. Ulpian. in l. 1. §. 1. de eo per quem, &c. Verum qui alios quoque rogaverit, ut eum detinerent, vel abducerent ne in judicio sisteret. Et paulo ante, Qui impedit aliquem judicio sisti.

In judicio sisti. Ulpian. D. In jus vocat. ut eant. l. ult. & D. Si quis in jus vocat. non ier. ult. Pandectæ. Florentinæ utrobique habent In judicio.

In judicio sistere. Paul. D. de eo per quem factum erit, &c. l. 2. Si actoris servus, domino sciente, & (quum possit) non prohibente, dolo fecerit, quo minus in judicio sistam.

Se sistere in judicio. Ulpian. D. Si quis caution. l. Non exigimus.

Sistere se judicio. Cajus in l. Et si post. D. Si quis caution.

Sistere fana, cum dicerent, significabatur Lectisternia certis in fano locis componere. Paul. Festus vero Sistere fana, ait, cum in urbe condenda dicitur, significat Loca in oppido futurorum fanorum constituit, quod Antistius Labeo ait in commentario quinto decimo juris Pontificii, Fana sistere, esse Lectisternia certis locis & diis habere.

Sistere capite, est Capite præbere, & in caput invergere. Plaut. Mil. 3. 2. 36.

— postea

Huic illecebroso capite sistebas cadum?

Non hercle tam istoc valide casabunt cadi. i. e. Quia eos capite sistebam, non tam valide cadebant, quod fecissent, cum sit illic lubricus locus. Turneb. 2. 29. Al. Inclinabas cadum, cujus quidem caput illecebrosum erat, quod est, Ad potandum illiciebat. Alii aliter priora legunt & exponunt. conf. infra.

Sistere, Retinere, reprimere, de his, quæ fluxum, motumve habent. Virg. 6. Æn. 465.

Siste gradum, teque aspectu ne subtrahe nostro.

Alvum sistere, Reprimere. Plin. lib. 20. cap. 6.

Aquam sistere fluviis. Virg. 4. Æn. 489.

Profluvium genitale. Plin. lib. 7. cap. 14.

Sanguinem sisti. Idem 20. 7.

Sanguinis profluvium sistit herbæ præoniæ semen rubrum. Plin. lib. 26. c. 12.

Sistere ventrem. Martial. lib. 13. 116.

Sistere ulcera. Apud Plin. lib. 20. cap. 4.

Non sisti potest. Plaut. Trin. 3. 2. 94. i. e. Retineri.

Aciam sistere. V. ACIES.

Bellum sistitur pace. Ovid. 14. Met. 803.

Fletus sistere. Ovid. 14. Met. 835.

Fugam. Liv. 30. 12. pr. & Tacit. 12. Ann. 39.

Labores immanes. Ovid. 5. Met. 490.

Lacrimas. Ovid. 6. Fast. 154.

Legiones ferociter instantes. Liv. 1. 37.

Metum. Ovid. 20. Epist. 179.

Mentem. Sil. 10. 408.

Minas. Ovid. 1. Trist. 2. 60.

Modum. Ovid. 15. Met. 493.

Pedem. Ovid. Rem. Amor. 80.

Querelas. Ovid. 7. Met. 711.

Sistere, Confirmare, corroborare. Plin. in Paneg. 82. Magnum hoc tuum, non erga homines modo, sed erga tecta ipsa meritum; sistere ruinas, solitudinem pellere, ingentia opera eodem, quo exstructa sint, animo, ab interitu vindicare. Virg. 6. Æn. 858.

Hic rem Romanam magno turbante tumultu

Sistet eques.

Sistere capite, pro In caput cadere. Plaut. Curc. 2. 3. 8.

Quin cadat, quin capite sistat in via de semita.

Sistere, pro Consistere & stare. Cic. 5. Verr. 223. Qui Remp. sistere negat posse, ni ad Equestrem ordinem judicia referantur? Al. Subsistere. Virg. 1. Georg. 479. — sistunt amnes, terræque dehiscunt. i. e. Stant, vel sistunt, non præfluunt. Pomponius Sabinus exponit, sistunt, subaud. Suos cursus.

Sistere ore. Plaut. Capt. 4. 2. 13.

II

Eminor,

Eminor, interminor, ne quis mihi obstitit obviam, &c.
 Nam qui obstitit, ore sistet. i. e. Ore terram calcabit, quem-
 admodum pedibus ceteri sistere solent.
 Stiti, Præteritum. Ulp. in l. 1. §. 3. D. de eo per quem factum erit, &c. Si
 reus dolo actoris non stiterit, non habebit ex hoc edicto adversus eum
 actionem. Al. Steterit. V. Gell. lib. 2. cap. 14.
STRATUS, a, um. Partic. pass. a Sistor. Ulpian. in l. Si servus. D. Si quis
 cautionibus. Si plurium servorum nomine, iudicio sistendi causa, una
 stipulatione promittatur: pœnam quidem integram committi, licet unus
 status non sit, Labeo ait: quia verum sit omnes status non esse. Neratius
 in l. Si procurator. D. eod. tit. Si procurator ita stipulatus, ut sistat dun-
 taxat eum quem stipularetur: non etiam pœnam, si status non esset, sti-
 puletur: propemodum nullius momenti est ea stipulatio. Paulo post,
 Ut quantum domini litis interfuit sisti, tantum ex ea stipulatione, non
 stato reo, procuratori debeatur. Ulpian. in l. 1. D. Si ex noxali causa
 agatur.
STATOR, ōris. m. [στυπτορ] Qui apud magistratum assidue est, quales
 sunt nuntii vel tabellarii, vel apparitores, qui reos in ius vel in carcerem
 ducunt. Cic. 2. Fam. 17. Litteras a te mihi stator tuus reddidit Tharfi.
 Cic. 2. Fam. 19. Ut ad te statores meos & lictores cum litteris mitterem.
 Stator Juppiter dictus est Quia stitit, id est Stare fecit Romanos, in fugam
 a Samnitibus verfos. Cic. 2. in Catil. 12. Senatum in ædem Jovis sta-
 toris vocavi. Idem Anteq. iret in exil. 42. Juppiter stator, quem ve-
 toris imperii statorem majores nostri nominaverunt. Sic 3. de Fin.
 66. Jovem quum Optimum & Maximum dicimus, quumque eundem
 Salutarem, Hospitalem, Statorem dicimus, hoc intelligi volumus sa-
 lutem hominum in ejus esse tutela. Ovid. 6. Fast. 793.
 Tempus idem Stator ædis habet, quam Romulus olim
 Ante Palatini condidit ora jugi. V. Liv. 1. 12.
SISTRUM, i. n. [σίστρον] Musicum instrumentum, peculiare Ægyptio-
 rum, quo utuntur in lîdis sacris, argutum & sonorum, dum percute-
 retur: unde lîsaci Sistrati dicuntur. Ovid. 2. Amor. 13. 11.
 Per tua sistra precor, per Anubis ora verendi. Apul. 11. Met. p.
 261. Elmenh. Æreis, & argenteis, immo vero aureis etiam sistris argu-
 tum tinnitum conspientes. Martial. lib. 14. 54.
 Hæc quatit tenera garrula sistra manu. Perottus, Sistrum,
 Æneum crepitaculum, cujus per angustam laminam, in modum baltei re-
 curvatam, trajectæ mediæ paucæ regulæ crispante brachio trigeminis
 ictus reddunt argutum sonum.
 Sistrum, apud Ægyptios vicem Tubæ exhibebat. Virg. 8. Æn. 696.
 — patrio vocat agmina sistro. [Inde Propert. 3. 9. 43.
 Romanamque tubam crepitanti pellere sistro. Figuram ejus ex-
 hibet Oisfel. Tab. 117. conf. Suid. & Voss. Etymol.
 Ægyptia sistra. Ovid. 3. Amor. 9. 34.
 Multifonum sistrum. Stat. 3. Silv. 2. 103.
 Ovanti sistro personat lo. Valer. 4. Argon. 418.
 Sonabile sistrum crepuit. Ovid. 9. Met. 783.
 Tinnula sistra. Ovid. 1. de Pont. 1. 38.
SISTRATUS, a, um. Adj. i. e. Sistrum gestans, quod est proprium epi-
 theton sacerdotum lîdis. Martial. lib. 12. 29.
 Linigeri fugiunt calvi, sistrataque turba.
SISYGAMBIS, [Σισυγάμβης] Mater fuit Darii, quam victo Dario Alexan-
 der, non solum non violavit, sed & matrem & reginam appellavit, sum-
 mamque adhibuit curam, ne quis captivo corpori illuderet. V. Curt. 3. 12.
SISYMERION, i. n. [σισυμβριον] inter Ornamenta muliebria positum,
 Polluci lib. 5. cap. 16. Verum apud Aristophanem Sisybria vocantur Fo-
 lia & flores, quibus sponsi coronantur; ut etiam annotavit, Cæl. lib.
 28. cap. 24. Lect. Antiq.
 Sisybrium, i. n. [σισυμβριον] Herbæ genus quod provenit, ut Dio-
 scoridi placet, in incultis, hortensi mentæ proximum, latioribus tan-
 tum foliis, & odoratoribus. Hoc nunc nostrates officinæ, balsamitam
 & mentam Romanam vocant, quod quandam mentæ speciem exprimat,
 & rignos tractus plerumque sequatur. Ovid. 4. Fast. 869.
 Cumque sua dominæ data grata sisybria myrto. Gloss. Græco-
 lat. Σισυμβριον, εἶδος λευκόν, Cunila. V. in hac dict.
SISYPHUS, i. m. [Σίσυφος] fuit Æoli filius, qui ob latrocinia a The-
 seo fertur occisus, & hac pœna apud inferos affici, ut grande saxum su-
 pra montem portare coactus, quum ad apicem deduxerit, continuo ad
 ima relaxetur. unde Ovid. 4. Met. 460.
 Aut petis, aut urges rediturum, Sisyphæ, saxum. Sic 13.
 Met. 26. Quod etiam respexit Virg. 6. Æn. 616.
 Saxum ingens volvunt alii, radiisque rotarum
 Districti pendunt.
 Æolides Sisyphus. Hor. 2. Carm. 14. 20.
 Sisyphus alius, Corinthiorum rex, qui Meropem, Atlantis filiam, uxorem
 duxerat. Ovid. 4. Fast. 175.
 Septima mortali Merope tibi, Sisyphæ, nupsit.
SISYPHIUS, a, um. Adj. [Σισυφειος] ut, Saxum Sisyphium, seu Lapis
 Sisyphus, [Σισυφειος λίθος] quem apud inferos ob latrocinia volvere
 Sisyphum poëtæ fabulantur. Sen. in Herc. fur. v. 751.
 Cervice saxum grande Sisyphia fedet.
 Sanguis Sisyphus. Ovid. 13. Met. 32.
 — quid sanguine cretus
 Sisyphio furtilque & fraude simillimus illi
 Inferis Æacidis alienæ nomina gentis. Et paulo ante,
 Æacus huic pater est, qui jura silentibus illic
 Reddit, ubi Æolidem saxum grave Sisyphon urget.
SISYPHIUM, i. n. [Σισυφειον] Locus juxta Corinthum, de quo sic scri-
 bit Strabo lib. 8. Sub ipsam inde Pyrenen Sisyphium jacet, sive facellum
 quoddam, sive regale domicilium, albo constructum lapide, in quo
 non modica servantur adhuc rudera. E summo autem cacumine, in
 Aquilone Parnasus aspicitur & Helicon, montes excelsi, atque nivales.
SISYRA, æ. f. [Σισύρα] vocab. Græcum, quo ut Latino utebantur,
 sed ita ut vulgus id corruerit in Sufurra, vide in Vulgaris. H. St. Ge-
 nus est vestis Barbaricæ, vel tegetis quoque. Meminit Ammian. lib. 16.
 cap. 5. quem locum noster innuit. conf. Hesych. Henr. Steph. Thef. Gr.
 tom. ult. Ferrar. de re Vest. 2. 3. 9. vel Lex. Pitisc. ut & Suid.
SISYRINCHIUM, i. n. [σισυρίγγιον] Bulbi genus, cujus imæ radices
 hieme crescunt, verno autem tempore cum apparuerit viola, minuuntur
 ac contrahuntur, bulbo interim pinguescente. Plin. lib. 19. cap. 6.

SITRA, [σίτρα] aut potius, ut notavit Dioscorides lib. 2. cap. 77. Sitanion,
 V. l. l. aut σίτρα, pro σίτια. Cibus. A quo, Sitagogus, Navis frumenta-
 ria. Sunt etenim σίτια, Frumenta omnis generis apta cibis. Hinc Si-
 tarchia, Præfectura annonæ, Annona militaris, militare stipendium,
 annona civilis. Budaus. conf. Suid.
SITAGE, V. SITTAGUS.
SITANION, i. n. [σιτανιον] Frumenti genus, quod quoniam tertio men-
 se a fatu metitur, a Græcis τετρίμιον, a Latinis etiam Trimestre dicitur,
 toti Alpino tractui, atque adeo omnibus regionibus, notissimum, certissi-
 mumque agricolis famis levamen, quoties aut nives altiores, aut aquæ
 affluentiores, maturam tempestivamque sationem prohibuerunt. Hinc
 Sitanus panis. V. Dioscor. lib. 2. cap. 77. [Revera Adj. est, subaudi-
 turque in m. πυρός, in n. ἄλευρον. V. seq. dict.]
SITANUS, a, um. Adj. [σιτανιός] Sitanus panis dicitur ex novo fru-
 mento intra trimestre a tempore messis factus. Græci enim σίταν, frumen-
 tum dicunt, σίτος, novum. Hinc σιτανιός, quasi σίτην ἰός. Plin. lib.
 22. cap. 25. Sitanus, hoc est e trimestri, incussa in facie, aut desqua-
 mata cum melle aptissime curat. conf. 18. 7.
SITARCHIA, [σιταρχία] est in frumentum & alia cibaria præpositura.
 Situs enim σίτης Cereis ara fuit. σίτη enim vocabant, a cibariis videli-
 cet: est enim σίτη frumentum. Lilius Syntag. 14. Histor. Deorum.
 Apul. 2. Miles. p. 119. Elmenh. Hac enim sitarchia navigium Veneris in-
 diget sola, ut in nocte pervigili, & oleo lucerna, & vino calix abundet.
 Voss. in Etym. legit Sitarchia, σιταρχία, i. e. Annonæ sufficientia.
SITARCHUS, [σιταρχος] Annonæ, vel Commeatus præfectus, a Græ-
 co, σίτην, sive σίτην, quorum illud cibum, hoc frumentum significat,
 & ἄρχη, quod præfecturam denotat.
SITELLA, V. SITULA.
SITHONIA, æ. f. [Σιθωνία] Regio litoralis Macedoniæ, versus Ther-
 mopontum, teste Herodoto lib. 7. 122. in qua mons est Sithon nivofus.
 Latini sec. corrip. Virg. 10. Ecl. 66.
 Sithoniaque nives hiemis fubeamus aquosæ. Hoc etiam nomine
 dicta fuit Thracia, ut inquit Gellius lib. 10. unde spirat Aquilo, quo-
 niam ad Septentrionem exposita. [Nisi falsa loci notatio.]
SITHONIS, îdis. f. [Σιθωνίς] patronym. pro possessivo. Ovid. 2. Epist. 6.
 Nec vehit Actæas Sithonis unda rates.
SITHONIUS, a, um. Adj. [Σιθωνιός] ut,
 Agri Sithonii. Ovid. 13. Met. 571.
 Aquilo Sithonius. Ovid. 11. Epist. 13.
 Matres Sithoniæ. Sen. Herc. Oeth. 15.
 Nives, V. SITHONIA.
 Nurus Sithoniæ. Ovid. 6. Met. 588.
SITIA, [Σίτια] Hispaniæ Batiçæ oppidum in conventu Tarraconensi
 Plin. lib. 3. cap. 1.
SITICINES: ut Liticines a Lituo, ut Tubicines a Tuba, ita Siticines
 qui apud funeratos, & sepultos, hoc est, Jam sitos, canere soliti erant
 honoris causa, cantus lamentabiles. Hoc in libris conlectaneis Atte
 Capitonis invenitur, & Cato id vocabulum indubitanter appofuit. Hæc
 Nonius 1. 268. V. Gell. lib. 20. cap. 2.
SITIOGAGUS, Flumen est, quo Passargadas septimo die navigatur. Oritur
 per quam fluit in Carmania. Plin. lib. 6. cap. 23.
SITIS, is. f. [Ίσις, Gl. G. L.] Bibendi appetitus, transferturque a
 cupulvis rei cupiditatem. Plin. lib. 11. cap. 34. Æque est mira sanguini
 & hircinorum generi, in palustri aqua, sitis.
 Anhele sitis, Quæ homines reddit anhelantes. Lucret. lib. 4. 873.
 Avida. V. AVIDUS.
 Infedabilis. V. INSEDATUS.
 Importuna. Hor. 1. Epist. 18. 23.
 Morosa sitis, i. e. Difficilis. Martial. lib. 14. 105.
 Rabida. Sen. Oeth. 8.
 Abluitur sitis de corpore, Restinguitur. Lucret. 4. 873.
 Accendere sitim. V. ACCENDO.
 Ardere siti. Claud. 1. in Ruff. 104.
 Avertere sitim fluvio. Sil. lib. 8. 574.
 Colligere sitim. Ovid. 5. Met. 446.
 Compescere sitim multa unda. Ovid. 4. Met. 103.
 Consumi siti. V. CONSUMO.
 Defendere sitim fonte. Sil. lib. 7. 170.
 Depellere sitim potionem. Cic. 1. de Finib. 37. Quum cibo potioneque
 fames sitisque depulsa est.
 Deponere sitim in unda. Ovid. 4. Met. 98.
 Enectus siti Tantalus. Cic. 1. Tusc. 10.
 Excessit sitim potio. Celf. lib. 1. c. 2. h. e. Major largiorque quam pro siti sui
 Excute sitim undis. Sen. Oeth. 8.
 Explere sitim. Ovid. 3. Trist. 11. 57. Cic. de Senect. 26. Græcas lit-
 ras senex didici, quas quidem sic avide arripui, quasi diuturnam siti
 explere cupiens.
 Exstincta est sitis bibendo. Ovid. 7. Met. 569.
 Exurit miseros sitis. Lucret. lib. 3. 930.
 Finit sitim copia lymphæ. Hor. 2. Epist. 2. 146.
 Flagrat siti incensum cor. Sen. Thyest. 1.
 Levare sitim de fonte. Ovid. 15. Met. 322.
 Pellere sitim. Hor. 2. Carm. 2. 14.
 Pulsa sitis fluvio. Stat. 5. Theb. 1.
 Quærere sitim. Cic. 5. Philipp. 19. Ipse interea, &c. de me in Tibu-
 tino Scipionis declamavit, sitim quærens: hæc enim ei causa effe-
 let declamandi.
 Relevare sitim. Ovid. 6. Met. 354.
 Restinguere sitim rivo. Virg. 5. Ecl. 47.
 Sedare sitim flumine. Lucret. lib. 2. 662. Ovid. 3. Met. 415.
 Dumque sitim sedare cupit, sitis altera crevit.
 Sistere & Alere sitim, contraria. Ovid 3. de Pont. 1. 17.
 Nec tibi sunt fontes, laticis nisi pæne marini:
 Qui potus dubium est, sistat alatne sitim.
 Sorbet ora sitis. Stat. 3. Theb. 329.
 Torret miseros sitis arida. Lucret. lib. 3. 930.
 Vincere sitim. Sen. Oeth. 5.
 Urit guttur arida sitis. Ovid. 11. Met. 130.
 Adduxere sitim tempora, Æstum siticulofum. Hor. 4. Carm. 12. 12.
 Findit siti arva Canis æstifer. Virg. 2. Georg. 353.

Torret arenti siti arva Canis. Tibull. lib. 1. 4. 42.
 Offerat herbas sitis. Ovid. 4. Fast. 299.
 Deferta siti regio, Inaquosa. Virg. 4. Æn. 42.
 Sitis, Ingens cupiditas cuiuscunque rei dicitur, per translationem. Plaut. (suppos.) Cupio te amplecti, neque aliter sitim jam diu conceptam sedare possum. Cic. in Parad. 1. Neque enim unquam expletur, nec satiatur cupiditatis sitis.
 Argenti sitis. Hor. 1. Epist. 18. 23.
 Famæ sitis. Juven. 10. Sat. 140.
 Scelerata sitis prædæ. Claud. 1. in Ruff. 220.
 Facere alicui sitim audiendi. Quintil. lib. 6. cap. 3.
 SITICŪLA, æ. f. Dimin. [σιτικῦλα] Gloss. Latinogræc.
 SITICULOSUS, a, um. Adj. [σιτικῶλος] Gl. G. L. Plin. lib. 23. cap. 6.
 Melimela, & reliqua dulcia, stomachum & ventrem solvunt, siticulosa, æstuosa, sed nervos non lædunt.
 Siticulosa loca, Inaquosa & arida. Columel. de Arbor. cap. 16. Sed si aspera & siticulosa loca arboribus obferenda erunt. Idem lib. 3. cap. 11. Id autem solum, vel uliginosum est, vel salsum, vel amarum: & vel siticulofum & peraridum, &c.
 Appulia siticulosa. Hor. Epod. 3. 16.
 SITIO, ūvi, ūre. [σιτιό Gl. L. G. & G. L.] Cic. in Pison. 61. Ipse cum hominibus quindecim, male vestitis, ad portam Cœlimontanam sitiens pervenerim.
 Ipsi fontes jam sitiunt. Cic. 3. Q. frat. 1.
 Gemmant vites, sitiunt agri. Cic. in Orat. 81. Et, Sitire segetes. Quintil. lib. 6. cap. 6.
 Herba sitit. Virg. 7. Ecl. 57.
 Aret ager: vitio moriens sitit æris herba. Idem 4. Georg. 402.
 Tellus tota sitit. Ovid. 4. Fast. 940.
 Sitire, per translationem, pro Vehementer cupere. Cic. 3. Q. frat. 4. Nec sitio honores, nec desiderio gloriam. Idem 5. Philipp. 20. Sanguinem nostrum sitiebat: suum in illa gladiatoria pugna multum profuderat.
 Sitiri, Passivum. Plin. lib. 17. cap. 2. Humor ex his, non universus ingurgitans, diluensque, sed quomodo sicutur distillans.
 Aquæ sitiuntur. Ovid. 1. Fast. 216.
 SITIENS, entis. Partic. ut,
 Voluptates sitiens. Cic. 5. Tusc. 16. Quoque affluentius voluptates undique hauriat, eo gravius, ardentiusque sitientem, nonne recte miserum dixeris!
 Annus sitiens, Æstuosus. Plin. lib. 13. cap. 4.
 Hortus sitiens. Ovid. 1. de Pont. 8. 60.
 Loci sitientes. Plin. lib. 12. cap. 28.
 Aures sitientes, Translate. Cic. 2. Att. 14. Proinde ita fac venias ad sitientes aures.
 Famæ sitiens, Percupidus, Adjective. Sil. lib. 3. 578.
 Sermonis sitiens. Claud. Conf. Mall. Theod. 251.
 Virtutis sitiens. Cic. pro Planc. 13. Deinde sitientem me virtutis tuæ deseruisti, ac dereliquisti.
 Sientia Africæ. [σιτιώ Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 10. cap. 73. Orygem perpetuo sientia Africæ generant, & natura loci potu carentem, & mirabili modo ad remedia sitientium.
 Sientia, sine adjuncto. Plin. lib. 25. cap. 11. Nascitur in sitientibus.
 SITIENTER, Adv. [σιτιέντως] Ardentem. Cic. 4. Tusc. 37. Nec sitienter quid expetens.
 SITIBUNDUS, a, um. Adj. [σιτιβῦνδος] Vehementer sitiens. Plaut. Aul. suppos. 29.
 Et sitibundi in medio Oceani gurgite.
 SITITOR, ōris. m. Translate. Apul. 1. Met. pr. Sititor novitatis.
 SITILE, [σίτλιος] Aurium muliebrium ornamentum apud Dores, teste Polluce lib. 5. cap. 16. [Sed Siglas, Σίτλιος ex MSS. & Hefych. ponunt certatim docti. V. Henr. Steph. Thes. Gr. & not. Jung. conf. in hac voce.]
 SITOCŌMIA, [σιτοκομία] ἀπό σίτου, quod frumentum significat, & κομία, Curo. Est autem σίτου annua pensitatio, ad alimentum viduarum, pupillorum & militum, quæ a Curatoribus bonorum, vel Sitarchis, vel a viris uxoribus sepudiatis debetur. Hinc opinor Sitocomiæ verbum e ductum, quod in solis Civilis juris voluminibus legimus, pro σιτοδοσία, id est præbitione frumenti: aut, ut ait Ulpianus, pro Sitonia I. ij. pr. De vacatione. muner. lib. 50. tit. 5. Alciatus in libris posterioribus Cod. Sitocomiam nomen magistratus esse dicit, ejus scilicet Qui frumenta & annonam curabat.
 SITONIA, æ. f. [σιτωνία] Venditio frumenti. ab Ulpiano Rei frumentariæ cura, in l. 2. Sextumdecimum ætatis. De Vacatione & excusat. muner. lib. 50. P. tit. 5. meo iudicio, appellatur. Sextumdecimum (inquit) ætatis annum agentem ad munus Sitoniæ vocari non oportet. Idem Ulpianus in l. ij. de Administrat. rer. ad civit. per. lib. 50. P. tit. 8. de hujusmodi munere copiose differit: eum si placet legito, Antonianus. [Suid. Σιτωνίη, ὁ ἀπὸ σίτου & δημοσίης σίτου. Estque proinde Annonæ præfectura, & Σιτωνία ejusdem Præfectura. V. Cang. Gloss. Med. Gr. in Σιτωνίης.]
 SITOSTASIUS, i. m. [σιτοστάσιος] dicitur in Cod. Justin. Qui vendendo frumento præest, certamque stationem seu locum ad illud officium exercendum tenet. Honorius Imp. In æstimatione frumenti, quod ad civitatem Alexandrinam convehitur, quicquid decreto elogii in Sitostasi munere Eminentia tua disposuit, imperiali auctoritate roboramus. Ex l. j. De frumento Alexandrino lib. 11. Cod. tit. 27. Quo in loco studiose se torquet Alciatus cum Pyrrho. Al. Quicquid de Crithologia & Zygoastasi. V. ZYGOSTASIUM.
 SITTA, æ. f. [Σίττα] Urbs, ut Suid.
 SITTA, vel SITACE, es. f. [Σιτάκη] Urbs Persica. Steph. ex Hecateo. Unde
 SITTAENE, [Σιτάκηνη] Regio Asiæ, Medis ad meridiem proxima, alio nomine Arbelitis dicta. Sittacene autem appellata a Sittace urbe regionis totius capite. Plin. lib. 6. cap. 26. & 27.
 SITTYBUS, V. SYLLIBUS.
 SITULA, æ. f. [σίτulla] Gl. L. G. & G. L.] Cista, qua populi suffragia in creandis magistratibus legibusque ferendis colligebantur. Plaut. Caf. 2. 6. 7. Sortiar illa in situla. Idem Caf. 2. 4. 17.
 Et situlam huc tecum afferto cum aqua, & fortes. al. Sitellam.
 Situla etiam Vas ad hauriendam aquam accommodum, quod aquam hauriat. Plaut. Amph. 2. 2. 39. — si situlam cepero, &c.
 Ni ego illi puteo, si occepso, animam omnem intertraxero.
 Vol. IV.

SITULUS, i. m. [σίτullus] Gl. G. L.] Idem. Situli pendentes ærei congiates. Vitruv. 10. 9.
 Situlus aquarius. Cato de R. R. cap. 10. & 11.
 SITELLA, æ. f. dimin. [σίτελλα] Gl. G. L.] Plaut. Caf. 2. 5. 34.
 Conjiciam fortes in sitellam, & fortiar. Cic. pro Corn. Balb. 1.
 Neque majus est legere codicem quum intercedatur, quam sitellam ipsam cum ipso intercessore deferre. Liv. 25. 3. Sitella allata est.
 SITELLUM, i. n. [σίτελλον] Gloss. Græcolat.
 SITUS, a, um. [σίτος] Gl. L. G.] Plaut. Capt. 3. 4. 4. Mihi res omnis in incerto sita est. [Forte a Sino Partic. ut vult Voss. q. V. & in SINO, Situs, pro Conditus. Tacit. 3. Ann. 38. Urbemque Philippopolim a Macedone Philippo sitam. Idem 3. Hist. 72. Iisdem rursus vestigiis situm est.]
 Ara sita Druso, pro Posita, five constituta Druso. Tacit. 2. Ann. 7.
 Situs in. Liv. 30. 24. Ea finum ab alto claudit, in quo sita Carthago est.
 Siti (inquit Cicero lib. 2. de Legib. 57.) dicuntur ii, qui conditi sunt, nec tamen eorum ante sepulcrum est, quam facta iusta & corpus incensum est. Liv. 26. 25. Hic siti sunt Acarnanes, qui adversus vim atque injuriam Ætolorum pro patria pugnantem, mortem occubuerunt [Idem 1. 2. extr. Æneæ etiam ultimum operum mortalium fuit. Situs est, quemcunque eum dici jus fasque est, super Numicium flumen. Sic passim in Inscrip. vet. & apud poetas. in epitaphiis.]
 In te spes omnis, Hegio, nobis sita est. Ter. Adel. 3. 4. 9. [i. e. Relicta.]
 Situm est in te. Cic. 1. de Finib. 57. Est autem situm in nobis, ut & adversa quasi perpetua oblivione obruamus, & secunda jucunde ac suaviter meminerimus. Ter. And. 1. 5. 41. Haud verear, si in te sit solo situm.
 Situm in potestate. Cic. 4. Acad. 7. Aut ei sensus adimendus est, aut ea, quæ in nostra potestate sita, reddenda assensio.
 Sita potestas hujus rei in te. Cic. pro Muren. 83. Quanquam hujusce rei potestas omnis in vobis sita est, Judices, totam Remp. vos in hac causa tenetis, vos gubernatis.
 SITUS, ūs. m. [σίς] Gl. L. G. & G. L.] Positus, five positio. Virg. 1. Georg. 72.
 Et segnem patiēre situ durescere campum. i. e. Sicut stat. Colum. lib. 2. pr. Longo ævi situ, longique jam temporis exercitatione fatigatam & effertam humum consensuisse.
 Membrorum situs. Cic. 1. Tusc. 45.
 Regalis situs pyramidum. Hor. 3. Carm. 30. 2.
 Aquilonius situs. V. AQUILIO.
 Cæruleo tenebrosa situ tellus. Valer. Flacc. lib. 3. 400.
 Situs [σιτισία] Gl. L. G. & G. L.] Loci positio. Quæ & Natura, seu Qualitas loci dicitur. Cæf. 5. Bell. Gall. cap. 55. Situm castrorum cognoscere. Ibid. lib. 3. cap. 12. Erant ejusmodi fere situs oppidorum. Cic. 6. Verr. 3. Nam ipsa Messana, quæ situ, mœnibus, portuque ornata sit, ab his rebus, quibus iste delectatur, sane vacua atque nuda est. [An, Quum situ?] Terrarum situs dicere. Hor. 2. Epist. 1. 252.
 Situs [σίσις] est etiam, ut ait Servius in lib. 6. Æn. 462. Lanugo ex humore procreata, quæ sit in locis sole carentibus. Donatus, Situs est corruptio ex humore & diuturnitate contracta, qua deteriores fiunt species uno loco & prolixo tempore constitutæ. Valla lib. 6. Situs fordes illa & illuvies, qualis nascitur inter opaca domus, quæ diu non repurgatur. Plin. lib. 21. cap. 6. Pessimum crocum, quod situm redollet. Plin. in Paneg. cap. 50. Datur intueri pulcherrimas ædes, deteriso situ, auctas, ac vigentes.
 Situs [σίσις] est etiam in vultu, capite, totoque corpore & habitu, præsertim inopum, qualem Lucanus describit lib. 6. 516.
 Fæda situ macies. Virg. 7. Æn. 440.
 Sed te victa situ, verique effeta senectus. i. e. Senio & nihil agendo corrupta. Ex Valla lib. 6.
 Situs in vestustate sentit celerrime malobathrum. Plin. lib. 12. cap. 26.
 Situs, in vitibus. Columel. lib. 4. cap. 24. Jam vero muscus, qui more compedis crura vitium devincta comprimit, situque & veterno macerat, ferro distringendus & eradendus est.
 Loca fæta situ, Squalida. Virg. 6. Æn. 462.
 Araneosus situs. Catul. ad Thallum, 23. 3.
 Immundus situs. Ovid. 1. Amor. 12. 30.
 Iners situs, Ignava desidia. Ovid. 1. de Pont. 6. 8.
 Informis situs & deserta vetustas. Hor. 2. Epist. 2. 117.
 Turpi situ canescunt tecta. Ovid. 1. Amor. 8. 52.
 Corrumpti situ. Plaut. Truc. 5. 29.
 Depellere situm curis. Stat. 5. Silv. 3. 34.
 Detergere situm ferro. Sil. lib. 7. 534.
 Ducere situm. Quintil. lib. 1. cap. 2. Excitanda mens & attolienda semper est, quæ in hujusmodi secretis, aut languescit, & quendam, velut in opaco, situm ducit, aut contra tumescit inani persuasione.
 Exesi situ ligones. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 195.
 Horrent situ campi. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 37.
 Obductus cano situ color. V. OBDUCO.
 Obrutum situ vetustatis. V. OBRUO.
 Obsitus situ. Paternus lib. 2. cap. 126. Sepultæ, ac situ obsitæ, justitia, æquitas, industria, civitati redditæ.
 Pati situm indignum. Stat. 3. Theb. 100.
 Pigro situ perit forma. Ovid. 2. Am. 3. 14 [Hic & in seq. est Neglectus, incuria.]
 Rigido situ relicta cessat terra. Ovid. 3. Trist. 10. 70.
 Squalent fædo situ sceptrum. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 81.
 SITUATUS, a, um. Adj. Florus lib. 2. cap. 18. Numantia edito in tumulo apud flumen Durium situata. al. Sita. [Variant codd. Forte Statuta. Ut Urbem, quam statuo. De v. Situari. V. Cellar. Cur. post. p. 367.]

S I V

SIVE, V. SI.

S M

S. M. Sacrum manibus, Sibi monumentum, Signata moneta, Solvit (vel Suo) merito. S. M. A. G. S. Sacrum memori animo gratis solvit. S. M. D. Sacrum matri Deum, Sibi monumentum dedit. S. M. M. Sacrum Magnæ matri. S. M. P. E. Sibi monumentum publice elegit. S. M. P. I. Sibi monumentum poni iussit. S. N. Socii, vel Sui nominis. S. N. S. Q. Si negat sacramento quaesito.

Ii 2

S M A.

SMARAGDUS, i. f. sec. com. [σμεράγδος Gl. G. L.] Gemma, qua oculorum acies recreatur, eaque nihil viridius. Plin. lib. 37. cap. 5. Smaragdus vero tanto libentius, quoniam nihil omnino viridius comparatum illis viret. Præterea foli gemmarum contuitu oculos implent, nec fatiant, &c. Martial. lib. 5. 11.

Sardonychas, smaragdus, adamantas, iaspidas, uno Portat in articulo.

Clarior smaragdis lucens solium. Ovid. 2. Met. 24.

Grandes viridi cum luce smaragdi. Lucret. lib. 4. 1119.

Graves smaragdi. Claud. de Nupt. Hon. 88.

Virides smaragdi. Ovid. 2. Amor. 6. 21. Scribitur & Zmaragdus.

SMARAGDINUS, a, um. Adj. [σμεράγδινος] Quod factum est ex smaragdo, vel ejus coloris. Apic. 3. 1. Olus smaragdinum.

SMARAGDITES, æ. m. [σμεράγδης] Genus marmoris smaragdum referens colore.

Item Mons juxta Chalcedonem, in quo legebantur smaragdi. Plin. lib. 37. cap. 5.

SMARIS, idis. f. [σμερίς] Piscis exigui genus, mari peculiare, quod Theodorus ex Aristotele Cerrum vertit. Plin. lib. 22. cap. 2. Mulieribus copiam facit Glauciscus e jure sumptus, & Smarides cum ptisana sumptæ, vel cum fœniculo decoctæ.

SMEGMA, ætis. n. [σμήγμα] dicitur Omne illud quod purgat, a σμήγω, purgo, abstergo. Plin. lib. 22. cap. 25. Si vero cælesti aqua discoquantur, succus ille smegma fit, quo fovere gangrænas utilissimum.

Smegma, Deterforium medicamentum. Plin. lib. 24. cap. 7. Item mastiche lentifoci replicandis palpebris, & ad extendendam cutem in facie, & smegmata adhibetur. [Gloss. Græcolat. Σμήγμα, Lomentum; Σμήγμα πώλης, Lomentarius; Σμήκτης, Pumicator; Σμήγω, Lomento. conf. Suid.]

SMEGMATICUS, a, um. Adj. [σμηγματικός] Plin. lib. 31. cap. 7. Sudorem ciet, alvum solvit in vino & aqua, acopis & smegmaticis utilis. h. e. Medicamentis quæ lassitudinem tollunt, & deterforiis.

SMECTICUS, a, um. Adj. [σμηκτικός] dicitur Quod habet vim abstergendi & purgandi. Unde Smectica vis, quæ & Smegmatica. Plin. lib. 30. cap. 4. Omnium quidem cochlearum cinis spissat, calcificat smectica vi.

SMERDIS, [Σμερδης Suid.] Cambyse Perfarum regis frater, quem cum Cambyse per fornium vidisset regio throno insidentem, metuens ne regnum occuparet, occidi iussit.

Fuit & Oropastes Magus, qui post Cambyse mortem, Smerdim fratrem se illius esse adsimulavit eoque astu in regni successionem irrepsit. Regnavitque aliquot menses, donec fraude per Phædimam Ostanis filiam detecta, conspiratione septem optimatum est interfectus. Herodotus lib. 2. & Justin. lib. 1. cap. 9.

SMILAX, æcis. f. [σμίλαξ] Arbor. Plin. lib. 16. cap. 10. Similis etiamnum his aspectu est taxus minus virens, gracilisque & tristis ac dura, nullo succo, ex omnibus sola baccifera. Et paulo post, Hanc Sestius smilacem a Græcis vocari dixit, &c. Vetus codex habet Milacem. Dioscor. lib. 4. cap. 83. Smilax a Græcis, Taxus a Latinis appellatur, &c. conf. MILAX. [Gloss. Latinogr. Taxus, Σμίλαξ, ῥοδιδάκη.]

Smilax, [σμίλαξ] Genus herbæ densis geniculatæ caulibus, spinosæ, fruticosæ ramis, folio hederaceo, flore candido, olente lilium, infusæ omnibus sacris atque coronis. Plin. lib. 24. cap. 10. Smilax quoque quæ & Nicophoros cognominatur, similitudinem hederæ habet, tenuioribus foliis. Coronam ex eo factam impari foliorum numero, ajunt capitis doloribus mederi. Quidam duo genera smilacis dixerunt. Alterum, &c. Hactenus Plinius, Smilacum autem multa genera. Est enim hortensis, quæ nostris phaeolis rubentibus a Ruellio comparatur. Est & smilax, quæ Græcis λῆα, Latinis lævis, & alia quæ Smilax aspera dicitur, de qua Plin. loco superiori.

SMILAX, æcis. f. [Σμίλαξ] Puella, quæ amore Croci juvenis tabescens, mutata fertur in herbam sui nominis, quæ similis est hederæ. Ovid. 4. Met. 283.

Et Crocon in parvos versum cum Smilace flores.

SMILION, i. n. [σμίλιον] unde Smilion collyrium apud Celsum lib. 6. cap. 6. ubi ejus docet compositionem. Et paulo post, At si crassæ cicatrices sunt, extenuat vel smilion, vel canopite collyrium. Smilii meminit & Galenus lib. 3. cap. 2. De compositione pharmacorum secundum locos. Videtur autem sic appellatum, quod instar scalpelli seu aciculæ abcessum rumpat. Sic enim ibi ait Galenus: Aut sane per acre pharmacum abcessum rumpere, quale est Smilium appellatum. [Gloss. Græcolat. Σμίλα, Scalprum, Σμιλίον, scalpellum.]

SMINTHEUS, [Σμινθεύς] Nomen est, quo Apollo vocitatus est; cujus duplicem originem refert Homeri interpret. Primam hanc, fuisse in Chryse oppido Myiæ, Crinim sacerdotem Appollinis: cui deus iratus, immisit in agros illius mures, qui fructus illius vastabant. A quo exoratus deus, quum rursus placatus pestem hanc tollere vellet, ad Ordem pastorem illius venit: a quo hospitio acceptus, pollicitusque mali remedium, mures sagittis omnes interfecit: eoque facto iussit pastorem Crinidi indicare, ipsum Apollinem humana specie apud se divertisse, & ab eo mures occisos: quod audiens Crinis, templum deo construxit, vocavitque Apollinis Sminthei, quod ejus linguæ disiecto mures σμίνθαι, vocantur. Altera talis est, Quum Cretenses aliquando coloniam deducturi essent, ab Apolline responsum acceperunt, ut ibi urbem conderent, ubi eis terra geniti obstitissent. Venientibus igitur ad Hellepontum, noctu mures clypeorum lora arrosferunt: itaque mane, quum id factum viderent, memores oraculi, urbem posuerunt, eamque Sminthias appellaverunt.

Intonsus Smintheus. Ovid. 12. Met. 585.

SMINTHIUM, live SMINTHRUM, Apollinis delubrum, [Σμινθῆιον] id circa urbem Chrysam, quæ fuit in confinio Troadis & Æolidis, erat. Strab. lib. 13.

SMURNA, ut in Pandectis Pifanis legitur, alioqui Smyrna, ea est quam vulgus Myrrham appellat. Marcianus libro singulari de Delatoribus. relatum in l. Interdum, nec videndus est. §. Species. De Publicanis & vectigal. lib. 38. P. tit. 4. Diosc. 1. 77. Lucret. 2. 502. [Gloss. Græcolat. Σμύρνα, Murra.]

SMYRNA, Græcis Myrrha est. V. suo ordine & præc. SMURNA. conf. infra SMYRRHIZA.

SMYRNA, æ. f. Poema Cinnæ vatis inscriptum fuit, novem perpetuis elaboratum annis. De Cinnæ poemate Catullus scribit, Carm. 94.

Smyrna mei Cinnæ, nonam post denique messem,

Quam cœpta est, nonamque edita post hiemem. Videtur tamen poema obscurum fuisse, unde Martialis scripsit, 10. 22.

Judice te melior Cinna Marone fuit. Ego crediderim argumentum ejus fuisse de nefandis & incestis amoribus Myrrhæ, quæ deperit patrem suum Cinyram. Eam ego conjecturam facio ex versu uno poematis illius, quem profert Priscianus,

At scelus incesto Cinyræ crescebat in alvo. Nam quæ Myrrha, eadem Smyrna dicitur. Hæc Turneb. 17. 17. V. MYRRHA.

SMYRNA, æ. f. [Σμύρνα] urbs Ionæ in Asia, de qua Strabo lib. 14. Quum Lydi Smyrnam evertissent, circiter annos quadringentos in vicinodum mansit habitata: postmodum Antigonus eam suscitavit, deinde Lyfimachus, & nunc omnium pulcherrima est. Ejus pars in monte sita est, pars maxima in campo præter portum, & gymnasium, & matronarum locum. Viæ sunt in rectum pro viribus distinctæ, & lapidibus instratæ, porticus magnæ, quadratæ, plenæ & altæ. Habet etiam bibliothecam & Homereum & porticum quadratam cum Homeri templo & statua. Nam & hi maxime hunc poetam sibi vendicant, unde & nummus quidem æneus apud eos, Homerus vocatur. Urbis moenia Melas annis præterfuit: ad ceteram structuram etiam portum clausum habet. Hactenus Strabo lib. 14.

SMYRNAEUS, a, um. Adj. [Σμυρναῖος] ut Plectra Smyrnaea, Homerica. Sil. lib. 8. 595.

Smyrnaei vatis honores; i. e. Homeri. Lucan. 9. 984.

SMYRNION, [σμύρνιον] Herba est ex Dauici generibus, myrrhæ odorem referens, unde & nomen accepit, Vulgus Lavisticum appellat. Plin. lib. 12. cap. 15. Theophrastus lib. 6. cap. 3. Dioscorid. lib. 3. cap. 79. Smyrnion, quod in Cilicia Petrofelinum vocant, plurimum in Amano monte gignitur. Caulem habet Apii, & stolonem multos, folia latiora, subpinguia, ad terram infracta, robusta, &c. [Gloss. Græcolat. Σμύρνιον, λαχανον, Oleastrum.]

SMYRRHIZA, æ. f. quam alii Myrrham, alii Myrrhidem vocant, similima est cicuta, caule foliisque & flore minor tantum & exilior, cibo non insuavis. Plin. lib. 24. cap. 16. Hard. putat Smyrrhizusa legendum.

SMYRUS, i. m. [σμύρ] Piscis, quem Plinius commemorat lib. 32. cap. 11. V. Rondeletium.

SMYRNA, æ. f. [σμύρνα] genus piscis, teste Suida. [Idem arbitrator, terminatione f. quod superius, ut in aliis multis usu venit. Latinis autem Muræna. q. V. f. l. Onomast. vet. Murena, Σμύρνα.]

S. O. Suis omnibus. **SOCR.** P. B. M. Socruī posuit bene merenti. **SOD.** Sodali. **SOL.** Solidis. **SOL INV.** Soli invicto. **SOL. L. M.** Solvit libens merito. **SOL. PVB.** S. P. D. D. D. Soli publico sibi posuit dato decreto decurionum.

SOANA, n. pl. [Σόανα] apud Ptolemæum lib. 11. dicta sunt Ostia fluvii cujusdam in Taprobane insula.

SOANDUS, Locus est in Cappadocia. Strabo lib. 14.

SÖANES, [Σοανες] Scythiæ populi sunt. Strabo lib. 11. Soanes veneno ad spicula mirifice utuntur, quod eos etiam, qui non venenatis sagittis faucii sunt, odore offendit.

SOBOLATÆ, est Sabæorum civitas ad Mare rubrum, includens suis muris templa sexaginta. Plin. lib. 6. cap. 28.

SÖBÖLES, is. f. [ἐπιρροή, ῥοιή, Gl. L. G. & G. L. γοιᾶ L. G.] Successio, aut rectius Propago dicitur: a Sub & Olescendo, id est crescendo, ut Grammatici putant, dicta; unde nonnulli malunt scribere Suboles. V. Vossii Etymol. Et eo modo Livius 29. 3. Juventutem subolefcentem dixit.

Suboles esse antiquam & veram scripturam contendit Lambinus apud Ciceronem. Vide Festum. H. St. V. omnino Vossium. Suboles & in utroque Gloss. scribitur.

Amor utrique sobolis æqualis. Plin. lib. 10. cap. 34.

Propagatio & soboles. Cic. 1. Off. 54. Sequuntur connubia & affinitates, ex quibus & jam plures propinqui: quæ propagatio & soboles origo est Rerumpub.

Nova soboles. Stat. 1. Silv. 1. 177.

Cara deum soboles. Virg. 4. Ecl. 49.

Suscepta soboles. Virg. 4. Æn. 327.

Densior soboles. Virg. 3. Georg. 308.

Robur & soboles militum interit. Cic. 10. Fam. 33.

Soboles in plurali. Cic. 3. de Legib. 7. Censores, populi ævitates, soboles, familias, pecuniasque censent.

De apibus Columel. lib. 9. cap. 14. Ne novæ soboles diffugiant.

Soboles vitium e radicibus caudicum super terram fusas revellentem Gell. lib. 19. cap. 12. Gallice, les fourçons, les jets, ou rejets. [Et hæc est propria vocis significatio.]

SOBOLESCO, ère. V. in dict. præced. & **SUBOLESCO**.

SOBRICES, V. SUBLICÆ.

SORBINUS, i. m. pr. comm. [*σὺρβινος* Gl. G. L. *σὺρβινός* L. G.] Sobrini, duarum plurimve fororum filii, quasi Sororini dicuntur. Justinian. lib. 3. Instit. tit. 6. de grad. cogn. Item sobrini, sobrinæ, id est qui quæve ex fratribus vel fororibus, patruelibus vel consobrinis, vel amittinis progenerantur. Ter. And. 4. 5. 6.

Quem video? estne hic Crito, sobrinus Chrysidis? Ubi Donatus, Sobrini, sunt consobrinorum filii: nam sic dicit Menander. Verum, ut alii putant, de fororibus nati: ut sint sobrini, quasi Sororini. Cic. 1. Off. 54. Sequuntur fratrum conjunctiones, post consobrinorum sobrinorumque, qui cum una domo jam capi non possunt, in alias domos, tanquam in colonias, exeunt. [Altero proin post Consobrinus gradu Sobrini.

Sobrinus, est Patris mei consobriini filius, & matris consobrinæ filius. Paulus. Festus, Sobrinus est, ut ait Gallus Ælius, Patris mei consobriini filius, & matris meæ consobrinæ filius. Femina iisdem de causis appellat fratrem & fratrem patruelem, & consobrinum propius sobrino & sobrina. Iidem gradus in sobrina quoque sunt.

Sobrinus, pro quocunque Cognato. Ter. Phorm. 2. 3. 37.

Eho tu, sobrinum tuum non noras? Hunc superius paulo, Cognatum vocaverat.

SOBRINA, æ. f. [*σὺρβινά*] Plaut. Poen. 5. 2. 198. Mihi sobrina tua mater fuit.

SOBRINITAS, ætis. f. [*σὺρβινότης*] Gloss. Græcolat.

SÖBRIUS, a, um. Adj. [*σὺρβρίος*, Gl. L. G. & G. L. *σὺρβρίος* G. L. *σὺρβρίος*, L. G.] Qui in cibo ac potu temperans est, quasi Sine ebrietate.

Sobrius, Qui non est actu ebrius. Cic. 4. Acad. 52. Ne vinolenti quidem, quæ faciunt, eadem approbatione faciunt, quæ sobrii. Hic Sobrius opposuit Vinolento. Idem in Orat. 99. Furere apud fanos, & quasi inter sobrios bacchari vinolentus videtur.

Sobrius, Sanæ mentis. Ter. And. 4. 5. 39. Tu pol, homo, non es sobrius.

Cor sobrium. Plaut. Trucul. 4. 4. 2.

Mens sobria. Claud. 1. in Eutrop. 229.

Nox sobria. Propert. lib. 3. 17. 11.

Opera sobria. Plaut. Perf. 4. 5. 2.

Edepol dedisti, virgo, operam laudabilem,

Probam, & sapientem, & sobriam.

Paupertas sobria. Claud. 4. Conf. Hon. 411.

Pocula sobria. Tibul. lib. 1. 6. 28.

Rura sobria, In quibus vinum non nascitur. Stat. 4. Silv. 2. 37.

Terræ sobriæ, In quibus vineta succidi iusserat Domitianus, ut est auctor

Sueton. in Domit. cap. 7. Stat. 4. Silv. 3. 12.

Verba non sobria. Martial. lib. 1. 84. in Procillum.

SÖBRIUS, Vicus Romæ. Paulus ex Festo, Sobrium vicum Romæ dictum putant, vel quod in eo taberna nulla fuerit, vel quod in eo Mercurio, lacte, non vino supplicabatur.

SÖBRIE, Adv. [*σὺρβρίως* Gl. G. L.] Temperanter. Cic. 1. Off. 106. Intelligentes quam sit turpe diffuere luxuria, & delicate ac molliter vivere, quamque honestum, parce, continenter, severe, sobrie.

Sobrie, Prudenter. Plaut. Pseud. 4. 1. 29. Idem Milit. 3. 1. 217. Hæc præcepta sobrie ut cures face.

Sobrie & frugaliter accurare rem aliquam. Plaut. Perf. 4. 1. 1.

SÖBRIETAS, ætis. f. [*σὺρβρινότης* Gl. G. L.] Senec. Tranq. Anim. cap. ult. Triftis sobrietas removenda paulisper.

SÖBRIÖSUS, a, um. Adj. Idem quod Sobrius. Cyprian.

SÖBRIEFACUS, a, um. Adj. ex Partic. Apul. 8. Met. p. 205. Elmenh. Sobriefactus fermone.

SÖBRIÖ, ære. [*σὺρβρίω*] Gloss. Græcolat.

S O C

SÖCCATUS, SÖCCIFER. V. infra seq. dict.

SÖCCUS, i. m. dimin. [*σὺρκαπίς* Gl. G. L.] pl. Söcci, [*σὺρκαπίδες* Gl. L. G.] Genus calceamenti, a Sacco deductum, ad cuius similitudinem erat factum, ita quod ligatum supra pedem, plicas multas per totum effundebat. [Nugæ. V. Voff. Etym.

Söccis utebantur viri, quemadmodum etiam mulieres. Plaut. Bacch. 2. 3. 98.

Sed divesne est illic Theotinus? G. etiam rogas,

Qui söccis habeat auro suppactum solum? Idem Cistell. 4. 2. 29.

Sed is hac, aut hac: söcci video vestigium

In pulvere. Ter. Heaut. 1. 1. 72.

Affido: accurrunt servi, söccos detrahunt. Cic. pro Rabir. Post.

27. Consularis homo söccos habuit & pallium. Idem 3. de Orat. 125.

Sed annulum, quem haberet; pallium, quo amictus; söccos, quibus indutus esset, se sua manu confecisse.

Luteus söccus. Senec. Hippol. 3.

Muliebris. Sueton. de Calig. cap. 52.

Adimere söccos. V. ADIMO.

Calceare söccos. V. CALCEO, in CALX.

Söccis utebantur & Comædi, ut Tragædi Cothurnis. Hor. de Arte Poet. 80.

Hunc söcci cepere pedem. Plin. lib. 7. cap. 30. Magnum & Menandro in comico söcco testimonium regum Ægypti & Macedoniæ contigit. Quintil. lib. 10. cap. 2. Hor. de Arte Poet. 90.

Indignatur item privatis, ac prope söcco

Dignis carminibus narrari cœna Thestææ. Idem 2. Epist. 1. 174.

Quam non adstricto percurrat pulpita söcco.

Rifus söcci & Luctus cothurni, contraria. Claud. in Eutrop. 1. 299.

SÖCCÜLUS, i. m. dimin. [*σὺρκαπίδης*] Sueton. in Vitell. cap. 2. Pro maximo munere a Messalina petiit, ut sibi pedes præberet exalceandos: detractumque söcculum dextrum, inter togam tunicaque gestavit affidue. Plin. lib. 9. cap. 35.

SÖCCÄTUS, a, um. Adj. Senec. lib. 2. de Benef. cap. 12. Parum fœde furiosæque superbus fuerat qui de capite viri Consularis söccatus audiebat, &c.

SÖCCIFER, æra, ærum. Adj. Sidon. Carm. 9. 215. Söccifer Menander.

SÖCER, æri. m. [*σὺρκερ* Gl. L. G. & G. L. *ἐκέρης* G. L.] Uxoris meæ pater. Cic. 1. Off. 129. Nostro quidem more cum parentibus puberes filii, cum foceris generi non lavantur. Sic 2. Tusc. Abfocer, is, 5. 1. Rer. amotar. V. suo ordine.

Gener & focer. Ovid. 7. Met. 144.

— non hospes ab hospite tutus,

Nec focer a genero.

Magnus focer. V. MAGNUS.

SÖCERUS, i. m. Idem. Plaut. Men. 5. 5. 54.

Abiit focer, abiit medicus, nunc solus sum, pro Juppiter!

SÖCERA, æ. f. Inscriptio apud Gruter. p. 546. n. 5. PATRI. PIENTIS-SIMO. ET. SÖCERAE. TENACISSIMAE.

SÖCRUS, ùs. f. pr. comm. [*σὺρκερ* Gl. G. L.] Uxoris mater, aut mariti. Nam & ad generum, & ad nurum refertur. Cic. pro Cluent. 88. Nubit genero söcrus, nullis auspiciis, nullis auctoribus, funestis ominibus omnium.

Arida söcrus. Claud. 1. in Eutrop. 269.

Magna söcrus. V. MAGNUS.

Söcrus & mascul. genere veteres dici posse voluerunt. [*σὺρκερ* Gl. L. G. & G. L. *σὺρκερ* L. G.] Nævius Pellic. Define söcri tuo, fratri, patri meo.

Non. 3. 198. [V. Priscian. lib. 6. fol. 59. b. Aldi.

SÖCRUÄLIS, e. Adj. Sidon. 7. Epist. 2. Söcrualis munificentia.

SÖCHIS, [Σόχης] Ægypti rex, qui numini solis apud Heliopolin obeliscos quatuor, quadraginta octo cubitorum longitudine, dedicavit. Plin. lib. 36. cap. 8.

SÖCIA, SOCIALIS, SOCIENUS, SOCIETAS, SOCIO. V. SOCIUS.

SÖCIUS, i. m. [*σὺρκιανός* Gl. G. L. *σὺρκιανός ἐμπροσθί* L. G. *ἐπαιρέ* G. L.] Socii dicuntur, Qui pari consilio & auctoritate rem aliquam simul aggre-

diuntur.

Ad malam rem socius, & ad salutem. Plaut. Afin. 2. 2. 22. Idem Cistell.

4. 2. 78. Sociam te mihi opto ad meam salutem. h. e. Volo ut me ad-

juves.

In negotio aliquo socius. Ter. Heaut. 3. 1. 9.

Item ut filium meum amico atque æquali suo

Video inservire, & socium esse in negotiis.

Consiliorum socius & particeps consiliarius. Plaut. Mil. 4. 2. 21. Cic. 11.

Att. 12. Et eo minus quod hujus consilii jam ne socium quidem habeo

quenquam.

Culpæ socius. Cic. 11. Att. 14. Ita præter Lælium, neminem habeo cul-

pæ socium.

Doloris & periculorum socius. Plin. lib. 35. cap. 11. Cic. 13. Fam. 71.

T. Augustus & comes meus fuit illo miserrimo tempore, & omnium

itinerum, navigationum, laborum, periculorum meorum socius.

Hereditatis socius, apud Plinium in Paneg. cap. 38.

Operum socii. Hor. 2. Epist. 1. 142.

Regni socii. Lucan. lib. 1. 92.

Addere se socium alicui. Virg. 2. Æn. 339.

Adhibere aliquem socium sibi. Virg. 8. Æn. 56.

Adjungere sibi socium. V. ADJUNGO.

Amissa sociorum pars. Ovid. 14. Met. 242.

Asciscere sibi socios. V. ASCISCO.

Adscribere se socium. Cic. 14. Att. 19.

Capere aliquem socium consilii. Virg. 5. Æn. 712.

Habere socium. Cic. 1. Fam. 9.

Inferre se socium. Virg. 4. Æn. 142.

Proferri se socium. Cic. 3. Famil.

Recusare socium. Senec. Agamem. 7.

Socii etiam, Qui in re seria & laboriosa, aliquorum pares sunt. Unda

Socii Pop. Rom. dicebantur, ita cum his fœdere conjuncti, ut pacis

ac belli participes essent. Plin. in Paneg. cap. 60. Bellorum istud sociis,

olim periculorum confortibus, parce tamen tribuebatur.

Socius, *κωείος*, cui se quis in negotio conjunxit. Cic. pro Rosc. Com. 16.

Socii putandi sunt, quos inter res communicata est. Cic. 5. Verr. 50.

Socii, Publicani ejusdem societatis. Nam publicanorum erant societa-

tes, quæ publica vectigalia redimebant, conducebantque a Cenfori-

bus, ut sæpe apud Ciceronem leges, ut in Brut. 85. Quum in silva

Scantia (al. Sila) facta cædes esset, notique homines interfecti: in-

simulareturque familia, partim etiam liberti societatis ejus, quæ pecua-

rias de P. Cornelio, L. Mummiio Cenforibus redemisset: decrevisse se-

natum, ut de ea re cognoscerent & statuerent consules: causam pro

publicanis accurate eleganterque dixisse Lælium. Paulo post, Tum

Lælium, quum eum socii domum reduxissent, egissentque gratias, &c.

Paulo post, Itaque multis querelis, multaque miseratione adhibita, so-

cios, omnibus approbantibus, illa die quaestione liberatos esse.

Socii, Fœderati, Societate & amicitia pop. Ro. juncti, etiam sine fœdere.

Conditione socii. Cic. 3. Verr. 81. Porro autem populi Ro. conditione

sociis, fortuna servis, voluntate supplicibus.

Socii Latini, dicebant veteres conjuncte, cum tamen & de Sociis, id

est Italis extra Latium, & de Latinis intelligerent: sicuti Æquum bo-

num, copula omissa, pro Æquum & bonum, sic Socii Latini nominis,

pro Socii, & qui erant Latini nominis. Nam Latini, cum ipsi quoque

socii essent, proprio tamen nomine a reliquis Italis distinguebantur, &

proprio etiam jure fruebantur, unde, jus Latii, & jus Italicum, di-

verse posita. Erat igitur Socii nomen generale, sicuti & Fœderati. Tam

enim socii fœderatique Latini, quam reliqui Itali. Liv. lib. 41. (cap. 12.)

Moverunt senatum, inquit, legationes socium nominis Latini. Sum-

ma querelarum erat: Cives suos, Romæ censos, plerisque Romam com-

migrasse: quod si permetteretur, perpaucis lustris futurum, ut deserta

oppida, deserti agri, nullum militem dare possent. Dixit Socium nomi-

nis Latini, pro, Sociorum, & Nominis Latini. Quod idem Livius ibi-

dem offendit: subjungit enim: Lex sociis, ac nominis Latini, qui

stirpem ex sese domi relinquerent, dabat, ut cives Romani fierent: ea

lege male utendo, alii sociis, alii populo R. injuriam faciebant. Nam

& ne stirpem domi relinquerent, liberos suos, quibusquibus Romanis

in eam conditionem, ut manu mitterentur, mancipio dabant, liberi-

nique cives essent: & quibus stirps deesset, quam relinquerent, cives

Romani fiebant. Hic duo sunt animadvertenda: primum, de quibus

dixerat, Socium nominis Latini, de iisdem intulisse, Sociis ac Nomi-

nis Latini: deinde, cum in eo, Sociis ac Nominis Latini, distingui-

set ac separasset Socios a Latinis, uno tamen postea nomine simul

omnes comprehendisse, cum dixerit, Alii sociis, alii populo R. inju-

riam faciebant. Apparet, quanquam Latini ac reliqui Itali non eodem

jure essent, æque tamen omnes societate junctos fuisse populo R. Est

etiam eadem de re, versibus aliquot interjectis, ejusdem generis exem-

plum.

plum. (cap. 13.) Legem, inquit de sociis C. Claudius tulit S.C. & edixit; qui socii ac nominis Latini ipsi majoresve eorum, M. Claudio T. Quintio censoribus, postque ea apud socios nominis Latini censi essent, ut omnes in suam quisque civitatem ante cal. Novemb. redirent. Et lib. 42. cum de iisdem loqueretur, (cap. 10. pr.) L. Postumius, inquit, Consul pro concione edixerat: Qui socium Latini nominis ex edicto C. Claudii Consulibus redire in civitates suas debuissent, ne quis eorum Romæ, sed omnes in suis civitatibus censerentur. Sexcenta sunt hujusmodi tum apud hunc, tum apud alios: quæ legendo, si quis voluerit, observet. Ex observationibus P. Manut.

Jugales socii. Sil. lib. 16. 401. de Equis dixit.

Navales socii. Liv. 21. 50. i. e. Remiges. V. in NAVIS.

SOCIA, æ. f. [ἐταίρη] Ovid. 10. Met. 268.

Appellatque tori sociam.

Thalami socia. Senec. Hippol. 8.

Addere se sociam alicui. Virg. 6. Ecl. 20.

Assumere sociam. Plaut. Stich. 1. 2. 44. conf. seq. dict.

SOCIUS, a, um. Adj. [συνικός Gl. L. G. & G. L.] ut, Acies sociæ. V. ACIES.

Agmina socia. Virg. 2. Æn. 371.

Arma socia ferebat auxilio. Sil. lib. 7. 635.

Civitas flagitiorum & rapinarum socia. Cic. 4. Verr. 13. Te, omnium Sicularum patronum, una Mamertina civitas, socia furtorum ac flagitiorum tuorum, publice laudat. [Nisi est Subst.]

Classis socia. Ovid. 13. Met. 352.

Honor socius. Ovid. 13. Met. 949.

Lingua sociæ commercia. Ovid. 5. Trist. 10. 35.

Nox socia, Quæ alicujus facinoris perpetrationem juvat. Cic. 2. Philipp. 45. Quum tamen tu, nocte socia, hortante libidine, cogente mercede, per tegulas demittere. Aliter usus est Statius 3. Silv. 5. 1.

Quid mihi mæsta die, sociis quid noctibus uxor Anxia, &c. i. e. Quas simul transigimus. [In Cic. loco est Subst.]

Sanguis socius. Ovid. 2. Amor. 14. 32.

Sermo socius. Ovid. 2. de Arte Am. 143.

Nostri socia sanguinis foboles. Cic. 2. Tusc. 23.

Titanum foboles, socia nostri sanguinis. Ex poeta.

Urbe socia frui. Virg. 3. Æn. 352.

SOCIETAS, ætis. f. [συνία, ἑταιρία Gl. L. G.] quasi Participatio, quæ sit dum socium ad aliquod negotium gerendum nobis adjungimus. Cic. pro Rosc. Com. extr. Quum præsertim ex tua oratione, quodcumque tibi peteres, huic peteres: quodcumque tibi exigeres, id in societatem recideret. Idem 5. Verr. 134. Primum eam, quum posita esset apud eas societates, unde erat attributa, binis centesimis feneratis est. V. post.

Societas rei alicujus cum altero, ut Criminis. Cic. 1. Verr. 30. Video enim permulta esse crimina, quorum tibi societas cum Verre ejusmodi est, ut ea in accusando attingere non audeas.

Captiosa societas. V. Captio, in CAPIO.

Interior & propior societas. V. INTRA.

Infida regni societas. Liv. 1. 14.

Accedere societatem alicujus. V. ACCEDO.

Accipere societatem. Cic. 12. Fam. 28. pr. V. ACCIPIO.

Adjungere aliquem in societatem. V. ADJUNGO.

Assumere in societatem. Justin. 10. 1. 5.

Auctus societate. Tacit. 4. Hist. 66.

Coire societatem. V. COIRO.

Coire societatem salutis & periculi cum aliquo. Cic. pro Rabir. perd. reo 21. An cum Mario, Scauro, Catulo, Metello, Scævola, cum bonis denique omnibus, coire, non modo salutis, verum etiam periculi societatem?

Cum eo voluntariam societatem coibas, qui te in hereditaria societate fraudarat. Cic. pro Quint. 79.

Coitur societas. Cic. pro Rosc. Amer. 87.

Colere societatem fide. Cic. pro Quint. 29. Etenim si veritate amicitia, fide societas, pietate propinquitas colitur, &c.

Componere societatem. V. COMPONO.

Conferre se in societatem. V. CONFERO.

Confirmare societatem. Cic. 2. Philip. 89.

Conflare societatem. V. CONFLO.

Conjunctus societate. Cic. 1. Acad. 21. Hominem esse censebant quasi partem quandam civitatis & universi generis humani, eumque esse conjunctum hominibus humana quadam societate.

Convocare ad vitæ societatem. V. CONVOCO.

Copulare societatem cum deo. V. COPULO.

Devincire societatem. Cic. 1. Off. 22. Tum artibus, tum opera, tum facultatibus, devincire hominum inter homines societatem.

Dirimere societatem. Cic. pro Domo ad Pontif. 28. Hanc nostram conjunctionem, hanc conspirationem in Repub. bene gerenda, hanc jucundissimam vitæ atque officiorum omnium societatem, certi homines fictis sermonibus & falsis criminibus diremerunt.

Facere societatem cum aliquo. Cic. pro Quint. 12. Qui societatem cum Sex. Navio fecerit.

Gerere societatem magna fide. Cic. pro Quint. 12. Qua in re diligens erat, quasi ii, qui magna fide societatem gererent, &c.

Habere societatem. Cic. de Fato 3.

Implicare se societate omnium. V. IMPLICO.

Ingeneravit Natura societatem utrique. V. INGENERO.

Inire societatem alicujus rei cum aliquo. Cic. 13. Philipp. 36. Parumque videtur, omnium facinorum sibi cum Dolabella societatem initam confiteri?

Jungere societatem alicui. V. JUNGO.

Jungi societate alicui regi. V. JUNGO.

Labefactare societatem. Cic. 5. Fam. 2.

Manet societas. V. MANEO.

Pacifici societatem. Afcon. Pedian.

Pangere societatem. V. PANGO.

Peritire in societate. V. PERSTO.

Renovare societatem. Cic. 12. Fam. 28. pr.

Renuntiare societatem alicui, pro Diremptam significare. Liv. 38. 21.

Sejungere se a societate. Cic. 10. Fam. 6.

Servare societatem. Cic. 1. Off. 17.

Societas est. Cic. pro Quint. 14. Quum annos jam plures societas esset, & quum sæpe suspectus Quintio Nævius esset, &c.

Venire in societatem. Cic. 9. Fam. 14.

SOCIOFRAUDUS, i. m. Qui socium fallit. Plaut. Pseud. 1. 3. 128.

— furcifer. B. factum optime.

C. Sociofraude. B. sunt mea hæc ista.

P. Parricida B. perge tu.

SOCIÆLIS, e. Adj. [συνεχικός] Quod est sociorum, vel Societatis: ut, Res socialis. Senec. de Benefic. lib. 5. cap. 11. Beneficium dare, socialis res est: aliquem conciliat, aliquem obligat. Sibi dare non est socialis res: neminem conciliat, neminem obligat. [Hic ab effectu.]

Amor socialis: ab effectu, quod socios reddat. Ovid. 7. Met. 800. [Immo Conjugalis intelligitur.]

Anni sociales, Conjugii. Ovid. 2. Trist. 161.

Carmina socialia, Nuptialia. Ovid. 12. Epist. 139.

Jura socialia lecti. Ovid. 3. Amor. 11. 45.

Sacra socialia, Nuptiæ. Ovid. 21. Epist. 155.

Torus socialis. Ovid. 2. Fast. 729.

Coetus socialis, Sociorum exercitus. Liv. 7. 25.

Equitatus socialis. Liv. 26. 5.

Exercitus socialis. Liv. 3.

Fœdus sociale. Liv. 34. 56.

Judicium sociale, Ad socios pertinet. Cic. 4. Verr. 13. Primum si ita esset, tamen vos in questione de pecuniis repetundis, quæ sociorum causa constituta est, lege judicioque sociali, sociorum querimonias audire oporteret.

SOCIALITAS, ætis. f. [τὸ συνεχικόν] Plin. in Paneg. 49. Non remissionibus tuis eadem frequentia, eademque illa socialitas interesset?

SOCIALITER, Adv. [συνεχικῶς] Hor. de Arte Poet. 258.

— non ut de fede secunda Cederet, aut quarta socialiter.

SOCIENNO, i. m. Idem quod Socius, antique. Plaut. Aul. 4. 4. 32.

Ibo hinc intro, atque illi socienno tuo jam interstringam gulam.

SOCIO, [συνιστάω Gl. L. G.] ære. quasi Socium socio apponere, adjungere, conjungere. Columel. lib. 3. cap. 3. At si quis cum scientia sociaverit diligentiam. Liv. 39. 13. Eos esse, qui aut conjurare, aut sociari facinoribus, aut stuprum pati noluerint. Cic. pro Flacc. 21. Quid si testium studium cum accusatore sociatum est? Sil. lib. 1. 76.

Et se participem casus sociarunt in omnes.

Aliquem sociare urbe & domo. Virg. 1. Æn. 605.

Cubilia sociare cum aliquo. Ovid. 10. Met. 635.

Curas sociare. Valer. 5. Argon. 280.

At Juno, & summi virgo Jovis intima sacum Consilia, & varias sociabant pectore curas.

Dextras sociare, & fœdere jungi. Sil. lib. 11. 149.

Gaudia sociare cum aliquo. Tibul. lib. 3. 3. 7.

Juvenco sociare imposito aratro. Stat. 1. Theb. 131.

Se cui vinclo sociare jugali. Virg. 4. Æn. 16.

Vires sociarunt juncto aggere. i. e. Castris junctis. Sil. lib. 17. 110.

SOCIANS, antis. Partic. ut, Carmina socians nervis. Ovid. 11. Met. 5.

SOCIANDUS, a, um. aliud Partic. [συνιστηνός] ut, Verba socianda chordis. Hor. 4. Carm. 9. 4.

SOCIATUS, a, um. Partic. [συνών Gl. L. G.] Conjunctus, Copulatus ut, Fœdere lecti sociata mihi. Ovid. in Ibin, 15.

Corpus sociatum. Ovid. 2. Amor. 8. 5.

Labor sociatus. Ovid. 8. Met. 546.

Vitem sociatam palmite ulmus amat. Stat. 5. Silv. 1. 48.

SOCIABILIS, e. Adj. Quod facile sociatur alteri. Plin. lib. 19. cap. 42. Eadem & curribus, maxime sociabilis glutino, in tantum ut findatur ante quam solida est. De abiete.

Sociabilis confortio, pro Sociali. Liv. 40. 8. Meliora quoque exempla parte altera posui, sociabilem confortionem inter binos Lacedæmoniorum reges, salutarem per multa sæcula ipsis patriæque.

SOCIATIO, ōnis. f. Mart. Capel. 2. Rata inter eos sociatio copulam nuptialem constrinxit. conf. Novat. de Trinit. 19.

SOCIATRIX, icis. f. Valer. 5. Argon. 499.

Sed me nuda fides, sanctique potentia iusti Huc tulit, ac medii sociatrix gratia Phryxi.

SOCORS, ordis, qui & SECORS dicitur apud Festum, [ἀνίερδος, ἄνερ, ἄφρων, ῥάθυμος Gl. L. G.] Qui nihil se ad probitatem exercet, & qui tardus vel negligens est in consulendo, meditando, prospiciendo quid opus sit facto: quasi Sine corde & ignavus. Ter. Adel. 4. 5. 61.

Nolim ceterarum rerum te socordem eodem modo. In quem locum sic Donatus: Segnitia est ad agendum, socordia ad considerandum. Cic. 1. de Nat. Deor. 5. Ut excitaret homines non socordes ad veri investigandi cupiditatem. Idem de Clar. Orat. 239. Nam ejus æqualem M. Glabronem bene institutum avi Scævolæ diligentia, socors ipsius natura, negligensque tardaverat. Columel. lib. 1. in Præfat. Itaque istam vitam socordem persequitur valetudo.

Futuri socors. Tacit. 3. Hist. 31.

SOCORDIA, five SECORDIA, æ. f. apud Festum, [μολία, ἡ ἀδρανία, Gl. L. G.] Ignavia. Ter. And. 1. 3. 1.

Enimvero, Dave, nihil loci est segnitiae neque socordiae. Plaut. Poen. 1. 2. 104. Nimia nos socordia hodie tenuit. Liv. 22. 14. Sed Pœnus, advena ab extremis orbis terrarum terminis, nostra cunctatione & socordia jam huc progressus.

Industria, Socordia opponitur. Tacit. 2. Ann. 38.

Socordia cæca ac sopita. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Per socordiam. Liv. 7. 35. Cum hoste res est, qui hesterno die delend omnis exercitus fortuna per socordiam usus non sit.

Abjicere socordiam. V. ABJICIO.

Accedere ad majorem socordiam. V. ACCEDO.

Compellere socordiam. V. COMPELLO.

Intendere socordiam. Tacit. 2. Ann. 38. Languescet alioqui industria intendetur socordia. h. e. Augebitur.

Socordia, Ἀφρόδυνα. Vis. Gloss. Latinogræc. [Quod Stercus fuillum denotat, Est enim, ut in Gloss. Græcolat. ἀφρόδυνα, Caco.]

SOCORDITER, Socordius, Socordissime. [ῥαθυμῶς] Liv. 1. 22. Ab Abanis socordius res acta.

SOCRATES, is. m. [*Σωκράτης*] Philosophus Atheniensis, unus omnium sapientissimus iudicatus. Pater Socratis fuit Sophroniscus lapidarius, mater Phænareta obfetrix. Qui in paupertate beatissimus, amicis olim audientibus, Emissem, inquit, pallium si nummos haberem. Neminem poposcit, omnes admonuit, a quo acciperet ambiguus fuit. Hic auditor fuit Anaxagoræ & Damonis, postea ad Archelaum Physicum se contulit. Sed animadvertens, naturalis speculationis fructum nullum esse, invenit primus Ethicem, id est moralem philosophiam, ad quam transiens fertur dixisse, Quæ supra nos, nihil ad nos. Auctor est Xenophon Socratem nunquam de natura rerum, neque de sublimioribus rebus disputasse, quum ea sint supra captum hominum. Quod ipse præter ceteros suo tempore mortales, & vita castissimus, & moribus patientissimus fuerit, exempla utriusque rei constant. V. Gell. 2. 1. Castitatis illud ab Æliano memoratur, quod Zopyrus Physiognomus dixisse fertur, Socratem ex Physiognomia omnium libidiniosissimum esse: civibus autem tanquam falsa locutum eum ridentibus, Socrates minime mentum dixit, sed naturæ vim se animi virtute attulisse. Cic. tamen de Fat. 10. non lascivum, sed bardum ac mente stupidum & obtusum dixisse ait. Nihil unquam scripisse constat, sed ejus dissertationes a Xenophonte & a Platone commemorantur. Dæmonem se habere fatebatur, qui ei futura prædiceret. Accusatus postremo ab Atheniensibus, quod de diis male sentiret, ac in carcere causam dicere jussus, neglexit, & Lyfiæ orationem elegantissimam respuit, ut scribit Cic. lib. 1. de Orat. 231. qui pluribus persequitur historiam de morte Socratis, eodem lib. 1. de Orat. 90. Hic æquabilitatem in omni vita servavit, ut idem semper vultus, eademque frons, sive prosperis, sive adversis rebus existerit usque ad extremum. V. Plin. lib. 7. c. 19. Ex Socratis variis & in omnem partem diffusis disputationibus, plures fluxere discipuli. Et quum alius aliud apprehenderet, profeminatæ sunt quasi familiæ dissentientes inter se, quum tamen omnes se philosophos, Socraticos & dici vellent & esse arbitrantur. Primum ab ipso Socrate Plato, a Platone Aristoteles & Xenocrates. Deinde ab Antisthene, qui patientiam & duritiam in Socratico sermone maxime adamarat, Cynica: ab Aristippo, quem maxime voluptariæ disputationes delectarent, Cyrenaica philosophia manaverunt. Quintil. lib. 1. cap. 10. Quid de philosophis loquor, quorum fons ipse Socrates jam senex institui lyra non erubescerebat?

Clarus scientia Socrates. V. CLARUS.

De Græcis dulcis & facetus Socrates. Cic. 1. Off. 108.

Socrates alter Pictor, inter cujus opera, Piger, qui appellatur *ἰκός*, spartum torquens quod asellus arrodit. Auctor Plin. lib. 35. cap. 11. Pausanias autem dicit hunc a Polygnoto pictum. V. OGNUS.

Alius Socrates Constantinopolitanus, qui historiam ecclesiasticam, a tempore Apostolorum usque ad Chrysostomum scripsit, quo tempore fuisse par est, unus ex his qui in Tripartita connectitur historia. V. Vossius de Hist. Gr. p. 328.

SOCRATICUS, a, um. Adj. [*Σωκρατικός*] ut, Chartæ Socraticæ. Hor. in Arte Poet. 310. Domus Socratica, Secta, familia. Hor. 1. Carm. 29. 14. Opus Socraticum. Ovid. in Ibin. 496. Sermones Socratici. Hor. 3. Carm. 21. 9.

SOCRUS, V. SOCR.

SOCUS, [*Σῶκος*] Vir Trojanus Hippasi filius, generosus animo & corporis dignitate. Hic teste Homero Iliad. 2. v. 425. seq. magno animo Ulysses vulneravit: sed ab eo deinde ipse interfectus est.

S O D

SODALIS, is. c. [*ἱσάμην* Gl. G. L.] dicitur in rebus levioribus: & fere in conviviis dicuntur Sodales, quasi Simul edales: vel, ut quibusdam placet, quia una sedeant, & sint simul in mensa. Plaut. Merc. 5. 2. 4.

Domus erat, quod quæritabam, sex sodales repperi, Vitam, amicitiam, civitatem, lætitiā, ludum, jocum. Cic. 4. Acad. 118. At hoc Anaximandro, populari & sodali suo, non persuasit. Quintil. in Gladiat. Et tempestiva convivia & pervigiles jocos, advocata sodalium turba, solutus atque affluens agerem. Sodales quidam dictos putant, quod una sederent, essentque, alii quod ex suo dapibus vesci soliti sint, alii quod inter se invicem suaderent quod utile esset. Festus.

Cari sodales. Hor. 1. Carm. 36. 5.

Dilecti sodales. Ovid. 4. Trist. 5. 1.

Fidus sodalis. Ovid. 1. de Arte Am. 741.

Ingrati sodales. Juven. 11. Sat. 190.

Jucundus sodalis. Ovid. 1. de Pont. 8. 25.

Primus meorum sodalium. Hor. 2. Carm. 7. 5.

Se alicui sodalem facere. Martial. lib. 12. 34.

Nulli te facias nimis sodalem.

In sodalibus illis es. V. IN.

In morbo sodalis. Cic. 3. Verr. 91. Nam ille quoque sodalis istius erat in hoc morbo & cupiditate. i. e. Eodem animi vitio tenebatur.

Turba sodalis. Adjective. Ovid. Rem. Amor. 586.

Sodales sunt (inquit Cajus Jureconf. in l. ult. D. de collegiis & corporibus) Qui sunt ejusdem collegii. Tacit. lib. 1. Ann. 54. Idem annus novas carimonias accepit, addito sodalium Augustalium sacerdotio, ut quondam T. Tati retinendis Sabinorum sacris sodales Tatios instituerat. conf. Augustales, in AUGUSTUS.

SODALITAS, atis. f. [*ἱσάμην* Gl. G. L.] Collegium sodalium, seu convivium. Cic. de Senect. 45. Sodalitates autem me Quæstore constitutæ sunt. Idem pro Planc. 37. Cujuscunque tribus largitor esset, & per consensionem magistratum, quæ honeste sodalitas nominaretur. Pastoritia sodalitas. V. PASTOR.

SODALITIUM, i. n. [*ἱσάμην* Gl. G. L. & G. L. *ἡπειρανός* G. L.] Idem Auct. ad Herenn. lib. 4. 64. Venit in ædes quasdam, in quibus sodalitiū erat eodem die futurum. Cic. pro Planc. 36. Lex Licinia, de sodalitiis.

Dulce sodalitiū. Catul. 101. 4.

Fraternum sodalitiū. Idem ibid.

Sodalitiū sacrilegii. Cic. in Sallust. 14. Non ita est, sed abiit in sodalitiū sacrilegii Nigidiani. Al. Sacrilegi.

SODES, [*ἱσάμην*] Blandientis vel exhortantis adverbium seu mavis interjectio, quasi tu dicas Quæso, rogo, obsecro. Priscianus putat esse ver-

bum: ait enim quædam verba esse, quæ in usu deficiunt personis, ut cedo, fodes, salve, ave.

Sodes, dictum quasi Si audes, ut Sis, pro Si vis, & Illico, pro In loco, inquit Festus. Cic. in Orat. 154. Libenter etiam copulando verba jungebant, ut fodes pro si audes, sis, pro si vis. Plaut. Trin. 2. 1.

— da mihi hoc, mel meum, si me amas, si audes. Cic.

7. Att. 3. Tartessium istum tuum mihi exeunti jube, fodes, nummos curare. Ter. Heaut. 4. 4. 16. At scin' quod fodes? Hor. de Arte Poet. 438.

SODII, Populi sunt in Iberia auctore Plin. lib. 6. cap. 10.

SODINUS, fluvius Capissenæ est apud Plin. lib. 6. cap. 23.

SÖDÖMA, æ. f. **SODOMUM**, i. & **SODOMA**, orum. plur. n. [*Σόδομα*] Oppidum fuit unum ex illis, quæ igne cælesti conflagrarunt in Judæa, de quo in Genesi cap. 19. Solin. de situ Judææ cap. 48. Duo ibi oppida, Sodomum nominatum alterum, alterum Gomorrhum. Hinc

SODOMITA, æ. m. [*Σοδομίτης*] Sodomorum incolæ. Steph. Tribuunt vulgo & Sodomitarum scelera patranti.

S O G

SOGDIANA, [*Σογδιανή*] Provincia Asiæ, quæ, ut scribit Ptolemæus lib. 6. cap. 12. a Septentrione parte Scythiæ terminatur, ab Oriente Sacis, a Meridie & Occasu Bactriana. In ea sunt urbes, Oxiana, Maruca, & Alexandria, quam, ut Solinus cap. 62. ait, Alexander tertiam condidit, ad contestandos itineris sui terminos. Hinc

SOGDIANI, [*Σογδοί* & *Σόγδοι* Steph.] Populi hanc regionem habitantes; quorum meminit Plin. lib. 6. cap. 16.

SOGDONÆCUS, Pafinis regis Arabum pater fuit, qui Characem urbem Persici sinus intimam, a fluminibus infestatam restauravit. Plin. lib. 6. cap. 27.

SOGIONTII, Populi in Alpibus, auctor Plin. lib. 3. cap. 20.

S O L

SÖL, solis. m. [*ἥλιος* G. L. G. & G. L.] Plant. Stich. 1. 2. 53.

Quam illa fuit, meliorem neque tu reperies, neque sol videt.

Sol, a Solus fit, quia solus ex omnibus sideribus fit tantus: vel quia, quum est exortus, obscuratis omnibus solus apparet. Ita Cic. 2. de Nat. Deor. 68. V. Voss. Etymol.

A primo sole, h. e. Post solis ortum. Juven. 2. Sat. 133.

Primo cum lumine solis. Virg. 7. Æn. 130.

Accessus solis. V. ACCEDO.

Defectus solis varii. Virg. 2. Georg. 478.

Fulgura solis. Lucret. lib. 2. 163.

Imago solis nitidissima. Ovid. 14. Met. 768.

Incurfus solis. V. INCURRO.

Labores solis. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Lumina solis radiantia. Ovid. 2. Trist. 325.

Meatus solis lunæque. Lucret. lib. 1. 129.

Obscuratio solis. Quintil. lib. 1. cap. 10. ad fin.

Occasus solis. Virg. 1. Georg. 402.

Ortus solis. V. Ortus, in ORIO.

Plaga iniqui solis, Plaga seu Zona torrida. Virg. 7. Æn. 227.

Acer fol. V. ACER adjectivum.

Acutus, i. e. Penetrativus. Hor. 1. Epist. 10. 17.

Æstivus. Virg. 4. Georg. 28.

Ætherii solis orientia lumina. Virg. 8. Æn. 68.

Algentem rapiat cœnatio solem. Juven. 7. Sat. 183. h. e. Ab hiberno sole, eoque breviori curriculo, illustretur.

Alius & idem sol. Alius, quia alio quotidie loco oritur, vel quia alius est dies hodiernus ab hesternis; vel quia alio colore est propter cæli, temporisque dissimilitudines. Idem autem, quia semper unus est. Hor. Carm. sæcul. 10.

Alme Sol, curru nitido diem qui

Promis & celas, aliisque & idem

Nasceris, possis nihil urbe Romæ

Visere majus. conf. ALIUS.

Almus. Hor. ibid.

Ardens. Virg. 2. Ecl. 13.

Affiduo curata cuticula sole. Perf. 4. Sat. 18.

Affus. V. ASSUS.

Aureus. Virg. 1. Georg. 231.

Auricomus. Valer. 4. Argon. 92.

Cadens. Virg. 3. Georg. 401.

Candidus. Ovid. 15. Met. 30.

Clarissimus. Quintil. lib. 5. cap. 12.

Exoriens. Virg. 1. Georg. 418.

Flammeus. Stat. 4. Silv. 3. 156.

Flammiger. Valer. 5. Argon. 591.

Gravis. Hor. 2. Serm. 4. 23.

Igneus. Claud. 2. in pr. Conf. Stilich. 60.

Incertus. Ovid. 2. Met. 808.

Liquitur ut glacies incerto faucia sole. i. e. Debili, & parum vehementi. conf. INCERTUS.

Infusus. Virg. 9. Æn. 461.

Luridus. V. LURIDUS.

Medius operum sol. Stat. 5. Theb. 85.

Sol medius operum summo librabat Olympo

Lucentes, seu staret, equos.

Niger fol surrexit mihi, Infaustus dies fuit. Hor. 1. Serm. 9. 73.

Nitidus. V. Nitidus, in NITEO.

Novo sole. Virg. 1. Georg. 208. i. e. Oriente die & sole adhuc recenti, necdum ferventi. Servius.

Novus sol proprie est octavo Calend. Jun. Virg. 7. Æn. 720.

Vel quum sole novo densæ torrentur aristæ. i. e. Prima ætatis

parte. Serv.

Ortus, Primus. Liv. 27. 2. Postero die Romani ab sole orto in multum diem steterunt in acie.

Potens. Virg. 2. Georg. 373.

Pulcher. Hor. 4. Carm. 2. 47.

Purus. Hor. 3. Carm. 29. 45.

Præclarus. Lucret. lib. 5. 121.

Rapidus,

Rapidus, pro Veloci. Virg. 1. Georg. 92. Serv.
 Roseus. Claud. de 3. Conf. Honor. 131.
 Supremo sole, i. e. Sub occasum. Hor. 1. Epist. 5. 3.
 Surgens. Hor. 1. Sermon. 4. 29.
 Tepidus. Virg. 1. Georg. 92.
 Veniens, Oriens. Virg. 7. Æn. 218.
 Vernus. Ovid. 3. Trist. 12. 27.
 Abiit sol. V. ABEO.
 Accendit sol medios æstus. Virg. 4. Georg. 401. Meridiem notat.
 Admittere solem. V. ADMITTO.
 Adurit solis calor. V. ADURO.
 Arcere solem. V. ARCEO.
 Caligare in sole. V. Caligo, are, in CALIGO, inis.
 Carens sole domus. Ovid. 2. Met. 761.
 Circumvolvitur sol magnum annum. Virg. 3. Æn. 284.
 Collucet sol. V. COLLUCO.
 Colorat sol. Quintil. lib. 5. cap. 10.
 Condit se sol in undas. Virg. 1. Georg. 438.
 Coqui sole. V. COQUO.
 Discutit umbras sol. Virg. 3. Georg. 357.
 Dissipat ardorem sol. Lucret. lib. 2. 210.
 Decedens sol crescentes duplicat umbras. Virg. 2. Ecl. 67.
 Exuri in sole. Cels. lib. 1. cap. 3. Si quis vero exustus in sole est, &c.
 Fecerat exiguas sol altissimas umbras. Ovid. 3. Met. 50.
 Fervescunt acri sole terræ. Lucret. lib. 6. 851.
 Frangunt solem frigora. Stat. 1. Silv. 3. 7.
 Hauserat medium sol igneus orbem. Virg. 4. Georg. 427. Meridiei est periphrasis.
 Inardescit nubes solis radiis. Virg. 8. Æn. 623.
 Inclinat se sol. V. INCLINO.
 Incoqui sole. V. INCOQUO.
 Insistit sol culmini ædium. Plin. 2. Epist. 17. ad Gall. Ipsa vero cryptoporticus tum maxime caret sole, quum ardentissimus culmini ejus insistit.
 Laxavit pruinas sole Ortus. Dissolvit gelu. Stat. 3. Theb. 469.
 Lustrans omnia sol. Lucret. lib. 6. 1436.
 Procedere in solem & pulverem. Cic. in Brut. 37. Procefferat enim in solem & pulverem, non ut e militari tabernaculo, sed ut e Theophrasti doctissimi hominis umbraculis. De Demetrio Phalereo loquitur. Hoc est, in aspectum, in lucem, in medium, in locum ubi publice oraret: quemadmodum milites, a quibus ducta est translatio, e tabernaculo in Solem & pulverem pugnaturi prodeunt. V. Umbracula eruditorum in UMBRA. [V. Horat. 1. Carm. od. 8. pr.
 Proferre in solem. V. IN præpositionem.
 Repercussum sole lumen. Virg. 8. Æn. 23.
 Ruit sol. Virg. 3. Æn. 508.
 Tepefcunt occiduo litora sole. Ovid. 1. Met. 63.
 Soles, in plurali numero, fere pro Diebus legimus. Virg. 3. Æn. 203.
 Tres adeo incertos cæca caligine soles
 Erramus pelago. Aliter Martialis lib. 10. 6.
 Felices, quibus urna dedit spectare coruscum
 Solibus Arctois, fideribulque ducem.
 Arcti soles; Dies breves. Stat. 1. Silv. 3. 88.
 Blandi soles. Ovid. 1. Fast. 157.
 Candidi soles fulgere mihi, i. e. Fortunatus fui. Catul. 8. 3. 8.
 Dulces soles mihi surgunt. Valer. 4. Argon. 132.
 Hiberni soles properant se tingere Oceano, i. e. Dies breviores sunt. Virg. 2. Georg. 481.
 Longi soles. Virg. 9. Ecl. 52. — sæpe ego longos
 Cantando puerum memini me condere soles. i. e. Æstivos dies finire, inquit Serv.
 Longos consumere soles cum aliquo. Perf. 5. Sat. 41.
 Occidunt soles & redeunt. Catul. 5. 4.
 Soles, Solis splendores vel radii dicuntur. Martialis lib. 8. 14.
 Hibernis objecta notis specularia puros
 Admittunt soles, & sine facie diem.
 Ætherei soles. Ovid. 1. Met. 435.
 Incerti cæca caligine soles. V. paulo supra, & Incertus sol.
 Maturi soles. Virg. 1. Georg. 66.
 Pulverulenta coquat maturis solibus æstas. i. e. Vehementer fervidis, magnis. Servius. Sabinus tamen exponit Festinis.
 Rapidi soles. Ovid. 3. Amor. 6. 106.
 Solibus coctus. Plin. lib. 12. cap. 5. ad fin.
 Solibus expositus locus. Plin. lib. 15. cap. 5. ad fin.
 Solibus ostentus locus. Plin. lib. 14. cap. 4.
 Soles nocent capiti. Tibull. lib. 1. 4. 2.
 Longis solibus tepuerunt sidera. Stat. 5. Theb. 460.
 Soles, Æstus, vel ardores solis. Hor. 1. Epist. 21. 24.
 Corporis exigui, præcanum, solibus aptum. [i. e. Apricationi, patiensque æstus. V. paulo supra Procedere in.
 Æstas evocat soles. Sen. Oeth. 5.
 Altis solibus obruta hiems. Stat. 4. Silv. 5. 6.
 Affiduis solibus perusta pars terræ. Lucret. lib. 5. 253.
 Affiduis solibus uita arista. Ovid. 5. Epist. 112.
 Perusta solibus uxor. Hor. Epod. 2. 41.
SOLIS dies, quem nos Dominicum diem dicimus, sæpe in Civilis juris voluminibus legitur. Cum enim septem sint Planetæ, cuilibet suum diem tribuerunt veteres: Lunæ primum, quem Lunarium dixerunt: Marti secundum, quem & Martium: Mercurio tertium ei indito Mercurii nomine: Jovi quartum, quem & Jovis diem nuncuparunt: Veneri, Venereum quintum: Saturno sextum, Saturnium: a quo & Saturnalia: nos ex ritu Judaico Sabbathum appellavimus: Postremo Solis diem, de quo in l. 3. C. de feriis. Dion. lib. 37. Aufon. Eclog. de Nom. 7. diem. & l. 10. & 13. de exactionibus in C. Theod. l. 2. & l. ult. C. de feriis. Nicephorus lib. 15. cap. 25. Gregor. Turonens. lib. 3. cap. 13. Aimonus lib. 2. cap. 11. De gestis Francorum.
SOLIS Fons. Pompon. 1. 8. V. in dictione FONS Solis.
SOLIS Gemma, quæ ad instar solis fulgentes in orbem radios habet, ἡλιω λίθου. Plin. lib. 37. cap. 10.
SOLIS Infula, [ἡλιός νησος] est in mari Indico semper rubens, & (ut

Solinus c. 68. refert) omni animantium generi inaccesfa, quoniam eo ingref-
 fos, vis circumfusi aëris confestim exanimat. Plin. lib. 6. cap. 23. In-
 fula, quæ Solis appellatur, & eadem Cubile Nympharum, rubens, in
 qua nullum animal non absumitur.
SOLIS Mensa, [ἡλιος τραπέζα] Æthiopiarum locus apparatus epulis semper
 refertus, & quia ut libet, inquit Pomponius 3. 10. vesci volentibus li-
 cet, ἡλιος τραπέζαν, (i. e. Solis mensam) appellant: & quæ passim
 appofita sunt, affirmant nasci subinde divinitus. Ad quem locum Seve-
 rus imperator, quum Alexandriam venisset, rei fama permotus profectus
 est. Auctor Spartianus. [Respici puto ea, quæ leguntur cap. 17. ubi
 nihil tamen de Solis mensa.
 Solis mensam, adagio dici divitum opulentorumque hominum domos,
 omni rerum copia ubertim affluentibus, expositasque inopum necessitati-
 bus & alimentis, scribit Cæsar Rhodig. lib. Antiqu. Lect. 29. cap. 4.
SOLIS Ostia, Loca sunt, ob æstum intolerabilem & aquarum longo tractu
 penuriam, sic dicta apud Indos extremos, quibus in locis periclitatum
 Alexandri exercitum Diod. lib. 17. scribit. Pompon. in descriptione
 Indiæ 3. 7.
SOLIS urbs Ægypti [ἡλιόπολις] apud Pompon. 3. 9. extr. V. HELIO-
 POLIS.
SOLANUS, a, um. Adj. Theod. Prisc. 1. 16. Lacerta solanea.
SOLANUS, a, um. Adj. [ἡλιώτης] Idem quod Solaris. Unde, Subso-
 lanus ventus, Qui sub sole oriente nasci videtur.
 Nonnullis placuit esse ventos quatuor, ab Oriente æquinoctiali folanum,
 &c. Vitruv. 1. 6.
SOLARIS, e. Adj. [ἡλιώτης] Quod est solis. ut, Radii solares. Lucret. 2. 125.
 Annus solaris, Quum sol, expleto per omnia signa circuitu, ad id pun-
 ctum, unde digressus fuerat, rediit: quod fit fere CCCLXV diebus.
 Arcus solaris, Iris. Sen. Nat. Quæst. 1. 10.
 Lumen solare. Ovid. 5. Trist. 9. 37.
 Solaris herba. [ἡλιοτρόπιον] Corn. Cels. lib. 5. cap. 27. 5. Adversus ictum
 scorpionis. Bibere autem oportet herbæ solaris, quam Heliotropium
 Græci vocant, semen, vel certe folia ex vino. V. infra SOLSTITIALIS.
SOLARIUM, i. n. [ἡλιοτρόπιον ἡλιακόν] Instrumentum, quod in sole umbra horas
 indicat. De ejus inventore, V. Plin. 7. 60. Cic. 2. de Nat. Deor. 87. Aut
 cum solarium vel descriptum, aut ex aqua contemplare, intelligere de-
 clarari horas arte, non casu. Plaut. Bæot. apud Gell. 3. 3.
 Ut illum Dii perdant, primus qui horas repperit,
 Quique adeo primus statuit hic solarium:
 Qui mihi comminuit misero articulatum diem;
 Nam me puero uteris erat solarium,
 Multo omnium istorum optimum & verissimum.
 Solarium, [ἡλιοτρόπιον] Gl. G. L. & Onom. v.] Locum editum significat, in quo
 veteres apricari & solem captare solebant, l. 13. D. De servit. urban.
 prædior. Macrobi. lib. 2. cap. 4. de Augusto, Cum de Tyriæ purpuræ,
 quam emi jufferat, obscuritate quereretur, dicente venditore: Eriga
 altius ac suspice, his usus est salibus, Quid? ego, ut me popul. Rom.
 dicat bene cultum, in solarium ambulaturus sum? Veteres enim hiberno
 tempore valetudinis gratia in sole apricari, & ut Seneca ait, in sole
 percoqui solebant, habebantque in ædibus ad eum usum loca accommo-
 data, quæ teste Isidoro lib. 15. cap. 3. Solariorum inde nomen ac-
 ceperunt. Quod & Imperator Leo constit. ultima, tradit. [Potest exp.
 de loco in Urbe. V. Lex. Pitisc. &
 Ad solarium versari, in AD præpositionem.
 Est & Solarium, Soli pretium, aut census, qui pro solo annuatim solvi-
 tur. V. SOLUM.
SOLOR, ari, vel SOLICULOR, ari. [ἡλιόζωμα] Gloss. Latinogræc.
 poster. [Nisi quod Soliclarum & Solidari corrupte legitur.
SOLATUS, a, um. Partic. [ἡλιωθής] Sole correptus, quemadmodum Si-
 deratus, qui fidere. Plin. lib. 29. cap. 6. Sic & solatis profunt.
SOLATUM, i. n. Morbi genus, maxime a rusticantibus dicitur. Festus.
 Cujus verba mutilata sunt.
SOLAGO, inis. f. Heliotropium. Duplex est, major & minor; uti pa-
 tet ex Apul. de Herbis cap. 49. & 63.
SOLIFERA, era, erum. Adj. [ἡλιοφέρω] Sen. Herc. Oeth. 159.
 Aut qui soliferæ suppositus plagæ,
 Vicino Nabathæ vulnera dirigit.
SOLIPUGA, V. SOLIPUGA, paulo post.
SOLIGENA, æ. c. [ἡλιωγενής] Valer. 5. Argon. 317. — nec fama sefellit
 Soligenam Æeten media regnare sub Arcto.
SOLIPUGA, vel SOLPUGA, æ. f. [ἡλιόπυγος, μέγας ἄδων] Gl. L. G.]
 Genus formicarum venenatum, inquit Plin. 29. 4. non fere in Italia,
 Solipugas Cicero appellat, Salpugas Bætica. Idem lib. 22. cap. 25. &
 ult. Et leguminibus innascuntur bestiolæ venenatæ, quæ manus pungunt,
 & periculum vitæ afferunt, solipugarum generis. Lucan. lib. 9. 837.
 Quis calcare tuas metuat solpuga latebras? Ubi quidem cor-
 rupte legunt, Salpinga. Al. quasi a fugiendo solem, Solifuga: concita-
 ri enim acrius fervore solis: ideoque eum fugere quantum potest. [Ma-
 le & in Gloss. Solipaga. quæ veram descriptionem, quam ex Mss. tueri
 Hard. interpretatione adjecta tamen confirmant.
 Solpugæ sunt Minuta animalia, a quibus civitates & gentes deletæ sunt,
 Plin. lib. 8. cap. 29. Citra, inquit, Cynamolgus Æthiopus, late de-
 lecta regio est, a scorpionibus & solpugis gente sublata.
 Solipunga, inquit Fest. genus bestiolæ maleficæ, quod acrius, conci-
 tatusque fit fervore solis, unde etiam nomen traxit.
SOLSEQUIUM, i. n. [ἡλιοσέπριον] Idem quod Solaris herba. Apul. de
 Herb. cap. 49.
SOLSTITIUM, i. n. [ἡλιοστάσιον] Gl. L. G. & G. L. ἡλιοστάσιον G. L.] So-
 lis statio, quum sol ultra non progreditur, sed retrocedere incipit. Sin-
 gulis quippe annis duo sunt solstitia, unum æstivum, alterum hiemale
 sunt enim duo tropici, hibernus & æstivus. Hibernus est, per quem
 sol transmittens octavam Capricorni partem, solstitium hibernum facit
 1 v Idus Decembris, quo tempore sol altiores incipit circulos petere
 Æstivus vero, per quem sol octavam partem Cancri transmittens, solsti-
 tium æstivum facit 1 v Idus Junii, quo tempore remeare sol ad inferiore
 incipit circulos.
 Solstitium veteres fere vocant Æstivum, licet nihil adjiciatur, ut in Gloss
 Virg. 1. Georg. 100.
 Humida solstitia atque hiemes optate serenas,
 Agricola. Cic. 2. de Nat. Deor. 19. Possent uno tempore florere
 dei

dein vicissim horrere terra, aut tot rebus ipsis se immutantibus solis accessus, discessusque solstitiis brumisque cognosci.

Solstitium æstivum & hibernum. Columel. lib. 7. cap. 3. Magis ad rem pertinet, ut ante æstivum quam hibernum solstitium convalescat.

Solstitium brumale. Columel. lib. 11. cap. 2. non ita procul a fine.

SOLSTITIALIS, e. Adj. [ἡλιοστασιας] Quod ad solstitium pertinet: ut, Solstitialis circulus. Plin. lib. 2. cap. 11. Et Solstitialis dies. Cic. 1. Tusc. 64. Et Solstitialis orbis. Idem 3. de Nat. Deor. 37.

Annus solstitialis, i. e. Solaris. Serv. in illud 4. Æn. 653.

Vixi, & quem dederat cursum Fortuna, peregi. Tribus, inquit, humana vita continetur. Natura, cui ultra centum & viginti solstitiales annos concessum non est, &c. Ambrosius Hexaemeri libro quarto, cap. 5. in fine, Solstitialis, inquit, annus est, quum sol, expleto per omnia signa circuitu, in id, unde cursus sui duxit initia, recurrit. Annua enim fertur ejus spatii totius esse perfunctio.

Herba solstitialis. Plin. lib. 26. cap. 5. Condurcum herba solstitialis, flore rubro, fuspensa in collo, comprimere dicitur strumas. Plaut. Pseud. 1. 1. 36.

Quasi solstitialis herba paulisper fui,

Repente exortus sum, repentino occidi.

Herbam solstitialem suspicantur interpretes hujus Plautini loci Heliotropium esse: de quo sic Plin. lib. 22. c. 21. Heliotropii miraculum sæpius diximus, cum sole se circumagentis, etiam nubo die: tantus sideris amor est. Noctu velut desiderio contrahit cæruleum florem. De hac herba, inquit, Forte hoc loco Plautus intellexit, alludens ad naturam herbæ, quod sole existente super terram floreat, occidente autem florem contrahat: quasi simul cum sole stare, cumque eo videatur occidere. Cæl. Solstitialem interpretatur, Vitæ brevis: putatque probabilis esse, Plautum universim herbas intellexisse, vel flores, uno tantum perseverantes die, aut spatio prorsum minimo: quoniam & solstitium unius tantum diei est, sole videlicet Cancri obtinente partem primam. Plin. lib. 14. cap. 16. Acinorum, inquit, labruscæ pars æstu moritur prius, quam reliqui, qui solstitiales dicuntur: universi nunquam maturescunt. [Hic locus nodum expedit. Forte, Unquam maturescant scribendum.]

Morbus solstitialis. Plaut. Trin. 2. 4. 143.

Hominum nemo exstat, qui ibi sex menses vixerit,

Ita cuncti solstitiali morbo decidunt. i. e. Subitaneo. Morbo

solstitiali, ait interpretes, i. e. Subversione sensuum. Ut enim quum sol ad primam Cancri partem venit, solstitium æstivum facit, ita plurimæ sunt mutationes. Ex vino optimo fit vasa. Ita hominum mentes nonnullorum avertuntur. Inde, Morbus solstitialis, quum repente averfis sensibus quispiam concidit. Hæc ille. At Cæl. lib. 29. cap. 4. sic, Solstitialem intelligunt ægritudinem, quam Siriasin, quando nimia solari exustione, quæ provenit in primis quum astrum Sirius dive-xat sol, carbunculantur arbores, & intermoriuntur. Plin. lib. 17. cap. 24. Proprium siderationis est, sub ortu Canis siccitatum vapor, quum insitæ ac novellæ arbores moriuntur. Siriasin idem Plinius nunc Distillationem infantium interpretatur, nunc Aduktionem. lib. enim 22. cap. 21. Verrucariæ, inquit, folia infantium distillationibus, quod Siriasin vocant, illita medentur. lib. autem 30. cap. 15. Ossibus, ait, in canino fimo inventis, adustio infantium, quæ vocatur Siriasis, adalligatis emendatur. Advertendum item, quum Plin. lib. 20. cap. 2. Ardore capitis dicit, Siriasim intelligere. In infantibus privatim Paulus Ægineta Siriasim intelligit, ubi cerebro circumsecta inflammantur cum membranis, recedere visitur sinciput, recedunt item in cavum oculi cum pallore. [Videtur Plautus alludere ad Solstitialis herbæ flores deciduos, quum ait Decidunt, & plane morbum hunc ex suo ingenio, ridiculi causa, ut solet, exculpisse.]

Spina solstitialis. Columel. lib. 2. cap. 18. Primum ne stirpes aut spinas validiorisque incrementi herbas inesse patiamur: atque alias ante hiemem, & per autumnum extirpemus, ut rubos, virgulta, juncos: alias per ver evellamus, ut intuba, ac solstitiales spinas. Cæl. lib. 29. cap. 4. Columella, inquit, solstitialem vocat spinam, vel quia solstitio prove-niat, vel floreat, ut putant.

Tempus solstitiale. Ovid. 6. Fast. 790.

Solstitialis, etsi a Solstitio deducitur, tamen in eo sæpenumero Solis tantum significatio attenditur, ut idem quod Solaris sit. Liv. 35. 49. Defunctus dies solido anno, qui solstitiali circumagitur orbe. Id est Solari. Et Solin. Qua solstitiali plagæ obvia est: id est Solari plagæ, & meridiei. Turneb. [Videntur Solstitialem orbem, qui Tropicus est, & quidem geminus, cum ipso Zodiaco, seu Signifero orbe confudisse.]

Nox solstitialis. Ovid. 2. de Pont. 4. 26.

LANIDÆ, Insula est maris Arabici apud Plin. lib. 6. cap. 28.

LANUM, i. n. [ἡλιον] Herba quam Græci Strychnon vocant, ut tradidit Corn. Cels. 6. 17. huic vis reprimendi, refrigerandique. Plin. lib. 27. cap. 13. Sunt autem multæ folani species: est enim hortensis: est & quæ vesicaria dicitur. Item Solanum somniferum, Solatro maggiore, herba Bella donna vulgo dicitur, & Solanum, quod Manicum dicitur, de quibus videto quid Ruell. doceat.

SOLARIS, SOLARIUM. V. SOL, & SOLUM, SOLI.

SOLATIUM, V. SOLOR.

SOLDUM, SOLDUS, V. SOLIDUS.

SOLDURI, m. pl. [Σολδαριοι] apud Gallos, Latine dicuntur Devoti. Cæs. Bell. Gall. 3. 22. Adcantuanus, qui summam imperii tenebat, cum sexcentis devotis, quos illi Soldurios appellant: quorum hæc est conditio, ut omnibus in vita commodis una cum his fruantur, quorum se amicitia dederint: Si quid iis per vim accidat, aut eundem casum una ferant, aut sibi mortem consciscant. Neque adhuc hominum memoria repertus est quisquam, qui eo interfecto, cujus se amicitia devovisset, mori recuset. Gallice, Soldars. [Immo hi a Solde, quod ex Lat. Soldum, sunt: quæ Conductitii, qui Solidum accipiunt pro stipendio. Accedit propius Germanorum Soldner.]

SOLÆA, [σολαῖα] Gl. L. G. Id genus calceorum est, quo plantæ tantum obteguntur, ceteris prope relictis nudis pedis partibus, superne pedem vinciens ansis, quas ligulas vocant. Alio nomine Suberes dicuntur, & a Græcis Crepides: licet hæc differre putent aliqui. Soleæ dictæ, quod solo pedis subjiciantur, ut ait Fest. Plaut. Cæs. 3. 5. 63.

Si effexis, soleas tibi dabo, & annulum in digito. Cic. de Arusp. Resp. 44. P. Clodius a crocota, a mitra, a muliebribus soleis, purpureisque fasciis, a strophio. Propert. lib. 2. 22. 40.

VOL. IV.

Profilis in laxa nixa pedem solea. Hor. 1. Serm. 3. 128.

Nec soleas fecit, futor tamen est bonus. Catull. 66. 72.

—arguta constitit in solea.

Solea puer objurgabere rubra. Perf. 5. Sat. 169.

Solearum lanatarum epigramma est Martial. lib. 14. 65.

Soleæ lignæ, Compedum genus. Cic. 2. de Invent. 149. Quidam judicatus est patrem occidisse; ei statim, quod effugiendi potestas non fuit, lignæ soleæ in pedes inductæ sunt.

Soleæ ferreæ equis & mulis applicantur. Catull. 18. 26.

Et supinam animam gravi derelinquere cæno,

Ferream ut soleam tenaci in voragine mula.

30. Nunquam carrucis minus mille fecisse iter traditur, soleis mularum argenteis, Canufinatis mulionibus.

Induere soleas jumentis. V. INDOVO. Plin. lib. 33. cap. 11.

Solea, Instrumentum oleo conficiendo aptum. Columel. lib. 12. cap. 50.

Oleo autem conficiendo molæ utiliores sunt, quam trapetum: trape-tum quam canalis & solea.

Solea, Materia roborea, super quam paries cratitius exstruitur. Fest.

Solea, [βύλασσαν, βύλας] Gl. L. G. & G. L. & Onom. vet.] Piscis, plani generis, a similitudine soleæ. Plin. lib. 9. cap. 20. Marinorum alii sunt plani, ut rhombi, soleæ, passerres. Plin. Epist. 2. 17. extr. Scribitur & Solia.

SOLEARIUS, i. m. [κηρηδοποιος] Solearum futor. Plaut. Aul. 3. 5. 40. Solearii astant.

SOLEATUS, a, um. Adj. Cic. in Verr. 7. 85. Stetit soleatus Prætor Pop. Rom. cum pallio purpureo tunicaque talari. Romani non solebant in publico uti soleis, sed vel in triclinio, vel in cubiculo: foris calceis utebantur, atque ea de causa crimini vertit Cic. Verri, quod soleatus fuerit. Meretricula apud Plaut. Truc. 2. 5. 26. puerperam mentiens, & decipere militem cupiens, soleas poscit, Soleas, inquit, mihi date: omninoque foris solea muliebre potius quam virile calceamentum habebatur. Catull. 66. 72.

Arguta constitit in solea. Turneb.

SOLBADÆ, Populi sunt Indum fluvium accolentes apud Plin. lib. 6. cap. 20.

SOLAGINEA, æ. f. Gluma. Veget. Mulom. 2. 41. Soleagineis aliquid regulare. Al. Regulas oleagineas. V. loc. & not.

SOLÈNES, [σολῆνης] Concharum genus quod & Onychas, & Digtos vocamus, itemque Donacas & Aulos. Solenes dicti a Canaliculata longitudine, σολῆνας enim Græci canales appellant.

SOLENISTÆ, ærum. m. pl. [σοληνισται] dicuntur Qui id genus concharum piscantur, quo cognomine Philoxenum quandam dictum legimus quod primus σοληνιστήρας, fuisset: deinde Demagogus, & postremo tyrannus effectus. Cæl. lib. 13. cap. 5. Ex Athenæo.

SOLEMNIS, vel SOLLEMNIS, vulgo usitatus SOLENNIS, e. Adj. [ἑρμῃ] Gl. L. G. & G. L. Quod omnibus annis præstari debet; anniversarium, legitimum, ordinarium, præscriptum, in formulam redactum. Compositum nomen ex Sollo & Anno, ut vult Fest. Valer. Max. lib. 1. cap. 1. pr. Majores nostri statas solennesque caerimonias Pontificum scientia, bene gerendarum rerum auctoritates, Augurum observatione &c. Aræ solennes. Virg. 2. Æn. 202.

Auspicia solennia. Claud. 2. in pr. Conf. Istilich. 363.

Cursus solennis. Claud. 2. in Ruff. 47.

Dapes solennes, Legitimæ, Anniversariæ. Servius. Virg. 3. Æn. 301.

Dies solennes. Suet. in Octav. Aug. cap. 53. Officia cum multis mutuo exercuit; nec prius dies cujusque solennes frequentare desit, quam grandior jam natu, & in turba quondam sponsaliorum die vexatus.

Dies solennis mihi. Hor. 4. Carm. 11. 17.

Epulæ solennes. Tacit. 1. Ann. 50.

Festum solenne. Ovid. 2. Fast. 247.

Habitus solennis. Liv. lib. 37. 9. Fanatici Galli primum cum solenni habitu ante portam occurrunt.

Ignis solennis. Ovid. 3. Trist. 13. 16.

Imperium solenne. Virg. 12. Æn. 193.

Iter solenne. Cic. pro Milon. 27. Interim quum sciret Clodius (neque enim erat difficile scire) iter solenne, legitimum, necessarium, ante diem XIII. Calend. Februarii Miloni esse Lanuvium, ad Flaminem prodendum, quod erat Dictator Lanuvii Milo, &c.

Ludi solennes. Ovid. 6. Fast. 597.

Lustrale solenne exercitus. Tacit. 10. Ann. [Sed non exstat lib. 10. Ita-que haud dubie error est.]

Mos solennis sacrorum. Lucret. lib. 1. 97.

Opus solenne. Hor. 1. Epist. 16. 49.

Pompas solennes ducere. Virg. 3. Georg. 22.

Preces solennes movere. Ovid. 6. Fast. 622.

Sacramentum solenne. Tacit. 1. Hist. 55.

Sacrum solenne. Sen. Troad. 778.

Sacra solennia, inquit Fest. dicuntur, Quæ certis temporibus anni fieri consueverunt. Sallust in Catil. 22. Sicuti in solennibus sacris fieri consuevit.

Verba solennia. Ovid. 10. Met. 4.

Vota solennia reddere. Virg. 5. Ecl. 74.

Sacrificium solenne & statum. Cic. 1. Tusc. 113. Quum enim illam ad solenne & statum sacrificium curru vehi jus esset, satis longe ab oppido ad fanum, morarenturque jumenta, &c.

SOLENNE, is. n. [ἑρμῃ] Gl. L. G. Tacit. 12. Ann. 69. Et funeris solenne perinde ac divo Augusto celebratur.

Instituere solenne. Liv. 1. 5. Et soli Fidei solenne instituit, ad id sacrum Flamines bigis curru arcuato vehi jussit.

Habere solenne. Plin. lib. 28. cap. 9. Certe novæ nuptæ intrantes, etiam-

num solenne habent postes eo attingere. Subaudi, Adipe fuillo.

Solenne, pro Solitum, [ἁπλοῦς, σύνθετος, Gl. G. L.] Suet. in August. cap. 44. Feminis ne gladiatores quidem, quos promiscue spectari solenne olim erat, nisi ex superiore loco spectare concessit. Cic. 7. Att. 6. Tantum igitur nostrum illud solenne servemus, ut ne quem istuc euntem sine litteris dimittamus.

SOLENNIA, ium. n. pl. [ἑρμῃ] Gl. G. L. Festa, quæ singulis annis certo tempore fiunt. [Immo, ut in Gloss. Sueta. i. e. Ritus, quos mos solennis requirit.]

Funerum solennia. Tacit. 3. Ann. 6.

Nuptiarum solennia. Tacit. 11. Ann. 26.

Kk

Pietatis

Pietatis solennia. Tacit. in Vit. Agric. 7.
 Regni solennia. Tacit. 5. Ann.
 Magna solennia. Juven. 10. Sat. 259.
 Mittre solennia tumulo, Inferias. Virg. 6. Æn. 380.
 Referre tumulo solennia. Virg. 5. Æn. 605.
SOLBMNITAS, ātis. f. [ἱερῆς] Quæ quotannis celebratur. Gell. lib. 2. cap. 24. Per dierum varias solemnitates.
 Solennitate peragere. Ulpian. l. Post mortem. D. de optionibus. Neque adoptare, nec arrogare quis absens, nec per alium ejusmodi solennitatem peragere potest. conf. Solin. cap. 12.
SOLBMNITER, Adv. [ἱερῶς, Gl. L. G. συνήθως L. G. & G. L.] Liv. 5. 46. Ibique omnibus solemmniter peractis, eadem revertens, similiter constanti vultu graduque satis, propitios esse deos sperans.
SOLBMNITUS, Adv. pro Solemniter. Liv. Ægyptio, apud Non. 2. 821. Solemnitusque adeo ditem laudet lubens.
SOLBO, solui & solitus sum, [ἑώρα Gl. L. G. & G. L.] ēre. Soleo, inquit Perottus, significat Confuevi, quasi Solus, hoc est totus eo. Ter. And. 3. 4. 4.
 Ego dudum non nil veritus sum abs te, Dave, ne faceres idem, Quod vulgus fervorum solet, dolis, ut me deluderet.
 Solui Præterito usus est Sallust. Fragm. cap. 14. Neque subditiis uti soluerat compositis. V. Nonium 10. 35.
 Solitus. Virg. 2. Æn. 462.
 — unde omnis Troja videri,
 Et Danaum solitæ naves, & Achaica castra. Cic. 3. de Orat. 92.
 Antipater ille Sidonius, ille quem tu probe, Catule, meministi, solitus est versus hexametros aliosque, variis modis atque numeris, fundere ex tempore. Idem de Amicit. 60. Si prius, quod maxime reprehendere solitus sit, edixero.
 Solere, Consuetudinem habere. Plaut. Cist. 1. 1. 38.
 Viris cum suis prædicant nos solere.
 Solet & Solitum est, Imperf. [ἑώρα, Gl. L. G.] Ut solet, pro Ut fere fit. Cic. pro Cluent. 161. Quum quædam in collibus, ut solet, controversia pastorum esset orta. Idem 1. de Orat. 100. Ut in conditionibus scribi solet. Ibid. 2. 56. Quod optimo cuique Athenis accidere solitum est.
 Solinunt pro Solent, dixere veteres, uti testatur Festus in voce Nequinunt.
SOLENS, Partic. [ἑωρῶς Gl. G. L.] Plaut. Amph. 1. 1. 43.
 Si dixero mendacium, solens meo more fecero. Et Caf. 5. 1. 14.
 Lubens fecero, & solens.
SOLITUS, a, um. [συνήθης] Partic. ut, Mos solitus. Ovid. 3. de Pont. 1. 165.
 Labori solito finem imponere. Ovid. 6. Met. 240.
 Solitum mel Plinio vocatur, Quod e floribus colligitur, cui alterum accedit non ita solitum, quod exuberat ea tempestate, magnorum siderum exortu ex ære in stirpes cadens. Locus Plinii lib. 11. cap. 14. pr. est, Præterea soliti, cum thymum & uva florere incipiunt. In editis Solstitio perperam legitur. Turneb. [Quem solidis argumentis refellit Harduinus].
SOLITO, [ἑωρῶς] Ablativus a Solitus Participio verbi Soleo, qui nisi Adverbiis aut nominibus Comparativis non jungitur. Liv. 25. 7. Reate saxum ingens visum volitare: sol rubere solito magis, sanguineoque similis. [Quod & Præter solitum dicitur, seq. Positivo. Hor. 1. Carm. 6. extr. Non præter solitum leves. conf. PRÆTER].
 Blandior solito. Ovid. 2. de Arte Am. 411.
 Tardior solito orta est dies. Ovid. 1. Amor. 13. 48.
 Velocius solito currere. Ovid. 14. Met. 388.
SOLITANEUS, a, um. Adj. Theod. Priscian. 3. 1. Solitaneum libellum conficere. Marcell. Empir. cap. 20. Solitanei dolores stomachi. [Forte pro Solitarius a SOLUS. Certe sic opinor exponendum priorem locum].
SOLITO, āre. frequent. a verbo Soleo. Gell. lib. 7. cap. 1. Id etiam dicere haud piget, quod iidem illi, quos supra nominavi, litteris mandaverint, Scipionem hunc Africanum solitavisse noctis extremo, priusquam diluclaret, in Capitolium venire, &c.
SOLERS, SOLERTER, SOLERTIA, V. SOLLENS.
SOLI, V. SOLÆ. SOLIAR, V. SOLIUM.
SOLICITE, SOLICITO, SOLICITUS, &c. V. SOLLICITUS.
SOLIDAGO, inis. f. Herba, Consolida a quibusdam appellata, describitur a Matthioli. post Dioscorid. lib. 4. cap. 9.
SOLIDUS, a, um. Adj. [ἰσχυρὸς Gl. L. G. & G. L.] Plenum, integrum, nihil cavi aut vacui habens. Unde, Solidum corpus dicimus, quod constat longitudine, latitudine, & altitudine. Virg. 6. Æn. 552.
 — solidoque adamante columnæ. Idem 3. Georg. 26.
 In foribus pugnam ex auro, solidoque elephantio Gangaridum, faciam. i. e. Ex eboze integro, non sectili, ut ait Servius. Plura infra V.
 Solidum, Juge ac continuum significat. Plaut. Decem annos solidos erravit puer. Ter. Eun. 5. 2. 32.
 Ut solidum parerem hoc mihi beneficium, Chærea. [Plautina frustra quæras. Varronis verba sunt apud Non. 4. 451. in Sesiqualysse, Navibus duodecim domo profectum, decem annos solidos errasse. conf. infra Liv. Horat. &c.]
 Annus solidus, Integer. Liv. 1. 19. Defuntque dies solido anno.
 Beneficium solidum. Ter. Eun. 5. 2. 32.
 Cervos solidos haurire. Plin. lib. 8. cap. 14.
 Columna solida. Cic. 1. de Divin. 48. Quum columnam auream, quæ esset in fano Junonis Laciniæ, auferre vellet, dubitaretque utrum ea solida esset, an extrinsecus inaurata.
 Corpus solidum. Ter. Eun. 2. 3. 26.
 Color verus, corpus solidum, & succi plenum. Ubi Donat. Solidum corpus, quia non vitiatum.
 Solidus dies, qui idem & Integer, dicitur, quo nihil quis edit, nec bibit. Solebant enim magna ex parte Romani illi veteres totum fere diem in rebus agendis ponere: sub vespem autem, aut certe sub meridiem corpora curare, vinoque & epulis operam dare. Fractus autem dies opponitur Solido & integro; ut Integer sit, de quo nihil sit detractum, quod in curando corpore ponatur: Fractus vero, qui totus in negotio non sit positus, sed divisus ita, ut ejus pars, vel multo maxima, vel quantacunque sit, ad vinum atque epulas, ejusmodique delicias & voluptates, sive necessarias, sive non necessarias conferatur. Hor. 4.

Carm. 5. 18.

— dicimus integro

Sicci mane die, &c. Et 1. Carm. 1. 20.

Nec partem solido demere de die

Spernit. Ex Lambin. [Dicitur, ut Annus solidus, &c. Disi-

dispensationem apud Romanos V. apud Martial. 4. 8.

Effigiem tenere solidam & expressam virtutis. Cic. 3. Off. 69. V. loc.

Felicitas solida, Integra. Plin. lib. 7. cap. 40.

Vide ex Seneca, in CRUSTA. Non est ista solida & sincera felicitas;

crusta est, & quidem tenuis. Ut dicitur aliquid esse Ex solido auro,

quod non est tantum deauratum, sed aureum. H. St.

Gaudium solidum. Ter. And. 4. 1. 23. Donat. Plenum, idoneum, in-

tegrum.

Gratia solida. Ovid. 12. Met. 576. Plaut. Curc. 3. 35.

Inibis a me solidam & grandem gratiam.

Infortunium solidum. Plaut. Merc. prol. 21.

Legata solida, integra. l. 14. 5. 1. D. ad l. Falc.

Montes solidi. Ovid. 4. Met. 645.

Proprietas solida, Plena & non deducto usufructu. l. 26. D. de usufruct.

legat.

Summa solida. V. Summa excurrit, in EXCURRO.

Argumento solido, Massivo vulgo. Virg. 9. Æn. 357.

Auro solido. Ovid. 3. Amor. 8. 53.

Ferro solido. Ovid. 15. Met. 810.

Marmore solido. [μαρμάρων] Virg. 6. Æn. 69.

Solidus, [σφιγερὸς, Gl. L. G. σφίγος G. L.] Durus, firmus, stabilis.

Quia quæ Solida, i. e. Integra, sunt, eo ipso sunt robustiora.

Mare solidum, Ponte constructum. Juven. 10. Sat. 176.

Fragile & Solidum, contraria. Hor. 2. Serm. 1. 77.

Agger solidus. Stat. 4. Silv. 4. 3. — molles solidus premit agger arenas.

Cautus solida. Ovid. 12. Met. 124.

Cornu solido graviter sonat ungula. Virg. 3. Georg. 88.

Corpus solidum, Durum. Lucret. lib. 1. 487.

— nam solido vincunt ea corpore demum.

Glacies solida. Virg. 3. Georg. 365.

Humus solida, Dura. Ovid. 12. Epist. 94.

Mens solida. Firma & constans, translate. Hor. 3. Carm. 3. 4.

Nix solida, i. e. Grando. Stat. 8. Theb. 408.

Pax solida, Firma, stabilis. Senec. Troad. 6.

Robur solidum. Virg. 2. Georg. 64.

Spiritus solidus. Lucan. ad Pison. 251.

Tellus solidissima. Ovid. 15. Met. 262.

Vires solitæ suo stant robore. Virg. 2. Æn. 639.

Nequitia solida, Inveterata. Sen. de Ira, 1. 16.

Nomen solidum. Cic. 1. de Fin. 61. Illi enim negant bonum quicquam

esse, nisi nescio quam illam umbram, quod appellant honestum, non

tam solido, quam splendido nomine.

Utilitas solida. Cic. 1. de Fin. 72. An ille tempus aut in poetis evolven-

dis consumeret, in quibus nulla solida utilitas, omnisque puerilis est

delectatio? [An ut supra Felicitas solida?

Solidum & Solido sæpe absolute ponuntur. Senec. de Benef. 3. 4. Præ-

sentia bona nondum in solido sunt. [i. e. Firmo pede fulta.

In solido rursus fortuna locavit. Virg. 11. Æn. 427.

Obligari in solidum, In totum. Ulpian. Dig. 35. t. 2. l. 8.

Petere solidum. Quintil. lib. 5. cap. 10. Argentarius ab argentario soli-

dum petit.

Solidum suum cuique solvere. Cic. pro Rabir. Post. 46. At hoc etiam

optat miser, ut condemnnetur a vobis, ita bona veneant, ut solidum

suum cuique solvatur. i. e. Integrum. [An salvetur?

Crepa solidum. Adv. vice. Perf. 5. Sat. 25.

Solidum, [σφίγος] apud Mathematicos, est Quod longitudinem, latitu-

dinem & profunditatem habet. Eucl. 11. elem. Solidi autem extremum

est superficies.

SOLIDUS, i. m. Genus nummi, quod pro Aureo accipitur. Solidi ideo

dicuntur, quia iusto & integro pondere erant percussi, non dimidiati, aut

trientales. Lampridius in Alexand. cap. 39. Vectigalia publica in id

contraxit, ut qui decem aureos sub Heliogabalo præstiterant, tertiam

partem aurei præstarent: tuncque primum Semisses aureorum formati

sunt: tum etiam, quum ad tertiam partem aurei vectigal decidisset, Tre-

misses, dicente Alexandro, etiam Quartarios futuros: sed quum non potui-

set per publicas necessitates, consilium eos iussit, & Tremisses tantum

Solidosque formari. Ex his verbis Lampridii facile intelligimus, Solidos

primum dictos esse aureos nummos certi cujusdam, sui que ponderis,

quasi Integros. Budæus.

Fuit autem solidus quidam æreus, ut As apud Romanos, Duodenarius

vero apud nos: quidam etiam Argenteus, ut Siclus apud Hebræos,

Drachma tam apud veteres quam recentiores. Et in summa, Solidus

est Nummus integer & consummatus, qui assis instar in partes aliquot,

certo numismate expressas, dividitur, ut apud nos Duodenarius nummus

dicitur Solidus. V. Gronov. de Pecun. Vet. 3. 6. & 4. 13.

SOLDUS, i. m. pro Solidus. Numisma. Martial. 4. 37.

Ex insulis fundisque tricies soldum

Ex pecore redeunt ter ducenta Parmenisi. Ubi forsan ponitur

pro Solidorum, ut Sestertium pro Sestertiorum. [Nisi potius Solidum,

i. e. Integrum tricies sestertium, Adverbio substantive posito.

SOLIDUM, i. n. [σφίγος Gl. L. G.] Idem quod Solidus, i. m.**SOLIDE**, Adv. [ἰσχυρῶς] Integre, Omnino. Plaut. Trinum. 4. 2. 8.

Neque novi, neque natus necne is fuerit, id solide scio. Ibid. 4. 2. 47.

Hic homo solide sycophanta est. Ter. And. 5. 5. 8.

Nam hunc scio mea solide solum gavisurum gaudia.

SOLIDITAS, ātis. f. [σφιγερῆς] Cic. 1. de Fin. 17. Ille atomos, quas ap-

pellat, id est corpora individua, propter soliditatem censet in infinito

inani: &c. Idem de Univ. 13. Sed quum soliditas mundo quæreretur.

SOLIDIPES, ēdis. c. [σφιγερῶς] Quod solidos habet pedes, non bifur-

catus. Plin. lib. 10. cap. 64. extr. Contra naturam solidipedum, aut

bifulcorum.

SOLIDO, [ἰσχυρῶς Gl. L. G.] āre. Roborare, firmare, glutinare, fer-

ruminare. Virg. 1. Georg. 179

Area tum primum ingenti est æquanda cylindro,

Et vertenda manu, & creta solidanda tenaci.

Solidor. Pass. V. infra SOLIDESCO.

Fracta solidantur. Plin. 8. Epist. 20.
 Facies solidata veneno. Lucan. lib. 8. 691. h. e. Medicamento firmata contra putrefactionem.
 Ita vir eadem lege teneatur, quia Deus viro uxorem unius corporis conjugio solidavit. Lact. Firm. Divin. Instit. Epit. cap. 6. p. 541. Plant. H. St.
SOLIDATIO, ōnis. f. Vitruv. 5. 1. Solidationes ita erant faciendæ.
SOLIDATRIX, icis. f. Arnob. lib. 4. Solidatrix ossium cartilago.
SOLIDAMEN, inis. n. Fortun. 6. Carm. 2.
 Unus amor vivo solidamine junctus alescat.
SOLIDAMENTUM, i. n. Lactant. de Opific. Dei, cap. 7. pr. Deus igitur solidamenta corporis, quæ ossa dicuntur, nodata, & adjuncta invicem, nervis alligavit atque constringit.
SOLIDESCO, [συνεῖμαι] ēre. Solidum fieri, Solidari. Plin. lib. 11. cap. 37. Vesica membrana confat, vulnerata cicatrice non solidescit. h. e. Non glutinatur. Sic enim ait Cels. lib. 8. cap. 6. Illud & in hac, & in naribus ignorari non oportet, non quidem cartilaginem ipsam glutinari, circa tamen carnem incrementum, solidarique eum locum.
SOLIFER, V. SOL.
SOLIFERREUM, i. n. [ῥολοφόριον] Genus teli, appellatum quasi Totum ferreum. Liv. 34. 14. Ut emissis soliferis falaricisque gladios strinxerunt, tum velut redintegrata est pugna. conf. Gell. 10. 25. & Fest. in Sollo, qui geminata litt. scribit Solliferreum.
SOLIFUGA, V. SOLIPUGA, in SOL.
SOLIGENA, V. SOL.
SOLIMNIA, æ. f. Insula est in mari Ægæo, auctor Plin. lib. 4. cap. 12.
SOLINO, ære. Verrius idem esse ait, quod Consulere, teste Fest.
SOLINUS, i. m. C. Julius Solinus, Historiographus Plinii summe æmulus, scripsit de Geographia libros nobilissimos, quibus De situ orbis, inscriptionem dedit, præter opus præcipuum, narrat præclara multa incredibilia. Scaliger in Animadvers. Euseb. appellat Scriptorem levissimum.
SOLIPAGA, **SOLIPUNGA**, V. SOLIPUGA, in SOL.
SOLLISTIMUM, vel **SOLLISTIMUM**, i. n. (inquit Fest.) Ap. Pulcher Auguralis disciplinæ lib. primo, ait, esse Tripudium, quod avi excidit ex eo, quod illa fert, saxumve solidum, aut arbor viviradix ruit, quæ nec præ vitio, humanive cadanturve, jactanturve, pellanturve. Al. Humana vi. Cic. 1. de Divin. 28. Quod autem scriptum habetis, aut tripudium fieri, si ex ea quid in solum ceciderit, hoc quoque, quod dixi coactum, tripudium sollistimum dicitis. [Apud Fest. lego, Humanave vi. Tripudium sollistimum Consuli nuntiavit. Liv. 10. 40.]
SOLITANUS, a, um. Adj. [Σολιταῖος] ut, Cochleæ Solitanæ, quæ in Africa reperiuntur. Plin. lib. 30. cap. 6. Laudatissimæ autem sunt cochleæ Africanæ, ex his Solitanæ. Varr. 3. de R. R. cap. 14. Nam & valde amplæ sunt quædam ex Africa, quæ vocantur Solitanæ, ita ut earum calices quadrantes octoginta capere possint. [A Solis promontorio, ut vult Hard. ad 9. 56. Plin.]
SOLITARIUS, V. SOLUS, SOLEO.
SOLITAURILIA, vel **SOLLITAURILIA**, ōrum. n. pl. [θυσία καὶ πύργος Gl. L. G.] Festa erant, sive solemnia sacrificia Romanorum, in quibus trium diversi generis bestiarum immolatio fiebat, tauri, arietis, & verris: quia omnes solidi integritate corporis sint. Sollum enim lingua Oschorum, significat Totum & solidum. Unde tela quædam solliferæ vocantur tota ferrea. Hæc Fest. lib. 17. Hoc sacrificium Censores, ut scribit Afcon. in Divin. 8. Urbem, completo quinquennio, lustrantes, de sue, ove, tauro faciebant. Liv. 8. 10. extr. Telo, super quod itans Consul precatus est, hostem potiri fas non est: si potiat, Marti solitautilibus piaculum fieri. Alius codex habet Suovetaurilibus. Charit. lib. 1. Suovetaurilia quidam putant dicenda a victimis sue, ove, & tauro. Sed Valgius de rebus per epistolam quaestis, Solitautilia dicta ait esse, & a folis maribus sumptum esse. Quintil. lib. 1. cap. 5. de virtutibus & vit. Orat. non ita longe a fine, Capitis Cicero dicit compositum esse ex Cape & Si vis: & inveniuntur qui Lupercalia æque tres partes orationis esse contendunt, quasi Luere per caprum. Nam Solitautilia (alii legunt Suovetaurilia) jam persuasum est esse ex sue, ove, & tauro. Et sane ita se habet sacrum, quale apud Homerum quoque est. Sed hæc non tam ex tribus, quam ex particulis trium coeunt. Liv. 1. 44. pr. Censu perfecto edixit, ut omnes cives Romani equites pediteque in suis quisque centuriis in campo Martio prima luce adessent. Ibi instructum exercitum omnem solitautilibus lustravit. Alii legunt Suovetaurilibus. V. Caton. R. R. cap. 141. pr. Voss. Etymol. vel potius Lex. Pitisc.
SOLITO, are. & **SOLITO** ablativus. V. SOLEO.
SOLITUDO, **SOLIVAGO**, **SOLIVAGUS**, V. SOLUS.
SOLIUM, i. n. [βασίλειος θρόνος Gl. L. G. & G. L.] Armarium ex uno ligno factum, in quo reges ob corporis sui tutelam sedebant. Dictum quasi Solidum, quoniam ex prædura materia roboris fiebat. Vel dicitur quasi Solum; quod in his soli federent. Vel, secundum Asperum, per antistœchon, quasi Sedium a sedendo: nam & sella, quasi sedit dicta est. Ex Serv. V. Fest. in Solla infra. [Ubi sine dubio Solla legendum.]
 Eburno folio fultus. Claud. in sec. Conf. Stilich. 199.
 Rudi folio fultus. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 79.
 Aureum folium. Virg. 10. Æn. 116.
 Solum, abusive quandoque ponitur pro Sella regali. Virg. 11. Æn. 301.
 Præfatus divos, folio rex inest ab alto.
 Regale folium. Ovid. 6. Fast. 353. Liv. 1. 47. Dii te penates, patriique, & patris imago, & domus regia, & in domo regale folium, & nomen Tarquinium creat vocatque regem.
 Sublime folium. Ovid. 14. Met. 262.
 Surgere folio. Virg. 10. Æn. 116.
 Tollere se a folio. Virg. 8. Æn. 178.
 Solum, pro Sella jurisconsulti, in qua jus respondere solebat. Cic. de Legib. lib. 1. 10. Quum præsertim non recusarem, quo minus more patrio, sedens in folio, consulentibus responderem.
 Solum, pro Vase saligno, vel abiegno ponitur, quo etiam utimur ad vinum, plurimosque liquores transferendos: & ad pannos lineos cum lixivio calido & cinere emaculandos.
 Est & Solium, [ἐμβάσις Gl. G. L. ἐμβάση L. G.] Vas quo in balneis veteres utebantur, & in quo sedentes lavabantur. Une baignoire. Unde nobiles Romanas ait Plin. lib. 33. cap. 12. Soliis argenteis ad delicias utas. Cels. lib. 7. cap. 26. Quæ curatio calculo evulso habenda sit: Interpositis duabus horis, in solium aquæ calidæ refupinus demittendus est, sic ut a genibus ad umbilicum aqua teneat. Cato R. R. cap. 10. Solium unum. Suet. Vol. IV.

in August. cap. 82. Ac quoties nervorum causa, marinis, Albulisque calidis utendum esset, contentus hoc erat, ut insidens ligneo folio, quod Hispanico verbo *duretam* vocabat, manus ac pedes alternis jactaret. [Ridicule Solium Regali illi simile depingi curavit Mercurial. de Arte Gymn. lib. 1. cap. 10. Meliorem balnearis folii iconem exhibet Jo. Rhodius ad calcem Lexici Scriboniani.]
 Descendere in folium. Cels. lib. 1. cap. 3.
 Desidere in folio. Cels. lib. 2. cap. 17.
 Solum, Loculamentum sepulchrale, in quo conduntur defuncti. Plin. lib. 35. cap. 12. Quin & defunctos sese multi fictilibus foliis condimulere. Vetus exemplar habet Doliis. Curt. lib. 10. ad finem. Septimus dies erat, ex quo corpus regis jacebat in folio. Paulo post, Purgare corpus, repletumque est odoribus aureum folium. V. Lex. Pitisc.
SOLIAR, Quo solium tegebatur; ut Toral, quo torum. Varro. Phrygio qui pulvinar poterat pingere, foliar depigebat. Turneb. 17. 21. Ex Non. 1. 10.
SOLLA, **SOLIA**, vel **SOLA**, appellantur Sedilia, in quibus non plures singulis possint sedere, ideoque solia sternere dicuntur, qui sollisternium habent, & solaria vocantur Babylonica, quibus eadem sternuntur, quæ, ut ait Verrius, omnia ducta sunt a solo. Alvei quoque lavandi gratia instituti, quo singuli descendunt, solia dicuntur, quæ a sedendo potius dicta videntur, quam a solo. Festus. [V. in SOLIUM paulo supra.]
SOLLERS, eris. Adj. [ἀλγύνης, συνεπής, ἀρεστόχου, Gl. L. G. ἐντελής, G. L.] contrarium est Inerti; In omni re prudens, quasi sollus in arte sit; Ingeniosus; perspicax, sagax. Cic. de Senect. 54. Nec confitiones modo delectant, sed etiam insitiones: quibus nihil invenit agricultura sollertius. Ter. Eun. 3. 2. 25. — fac periculum in litteris,
 Fac in palaestra, in musicis: quæ liberum
 Scire æquum est adolescentem: sollertem dabo.
 Sollers dictus quasi ἀλγύνης, id est totus ars seu virtus: Sollers, In omni re prudens, uti scribit Festus a voce Sollo Ofce, i. e. Toto & Arte. Unde apparet rectius scribi cum duplici L. ut vult Manut. q. V.
 Sollers & Ingeniosus. Cic. pro Rosc. Com. 31. Jam quo quisque est sollertior, & ingeniosior; hoc docet iracundius & laboriosius.
 Sollers & Subtilis. Cic. 2. de Nat. Deor. 121. Quam sollers, subtilisque descriptio partium, quamque admirabilis fabrica membrorum.
 Ambagibus sollers. Plin. lib. 28. cap. 8.
 Cunctandi sollers Fabius. Sil. lib. 7. 126.
 Ancilla sollers. Ovid. 1. Amor. 8. 87.
 Animo sollerti rem novam excogitare. Liv. 7. 14.
 Auditu sollerti animal. Plin. lib. 8. cap. 28.
 Cor sollers. Catul. Argon. 62. 294.
 Custodia sollers. Columel. lib. 8. cap. 13.
 Dimicatio sollers. Plin. lib. 10. cap. 17.
 Ingenium sollers. Ovid. 3. Fast. 840.
 Manu sollerti facere aliquid. Tibul. lib. 1. 8. 29.
 Natura hominum sollers. Ovid. 3. Amor. 8. 45.
 Provida sollersque natura. Cic. 2. de Nat. Deor. 128.
 Stulticia sollers. Plin. lib. 38. cap. 36. Oxymoron.
 Vir sollers. Ovid. in Ibin, 279.
 Compar. Lucr. lib. 5. 1355.
 Et sollertius est multo genus omne virile.
 Superl. Sallust. Jugurth. cap. 96. De Sulla, Sollertissimus omnium in paucis tempestatibus factus est.
SOLLERTER, Adv. [ἀλγύνης] Ingeniose, perspicaciter, subtiliter. Cic. 1. de Legib. 26. Res ad vitam necessarias sollertiter consequuta est. Idem 2. de Nat. Deor. 91. Præsertim cum multis partibus sint illa perfecta, quam hæc simulata sollertius. Idem 6. Verr. 98. Tu illius æris temperationem, tu operum lineamenta sollertissime perspicis?
SOLLERTIA, æ. f. [σπουδή, Gl. L. G. ἐντελής L. G. & G. L.] In omni re prudentia & industria, perspicacitas & ingeniorum acumen. In bonam & in malam partem accipitur.
 In bonam. Cic. de Senect. 59. Tum eum dixisse, mirari se, non modo diligentiam, sed etiam sollertiam ejus, a quo essent illa dimensa, & descripta. Idem 4. Acad. 120. Negatis hoc tam polite, tamque subtiliter, effici potuisse sine divina aliqua sollertia.
 In malam partem. Cic. 1. Off. 33. Decipere hoc quidem est, non judicare. Quocirca in omni re fugienda est talis sollertia. Plin. lib. 14. cap. 22. Heu mira vitiorum sollertia. Claud. lib. 3. de Rapt. Proserp. 32.
 — rerumque remotas
 Ingeniosa vias paulatim explorat egestas,
 Utque artes pariat sollertia, nutriat usus.
 Adhibere sollertiam. V. ADHIBEO.
 Sed in venatu sollertia & sagacitas præcipua est. Plin. lib. 8. cap. 40.
 Machinatio & Sollertia. Cic. 2. de Nat. Deor. 123. Data est quibusdam etiam machinatio quædam atque sollertia, ut in araneolis.
 Mentis agitatio atque sollertia. Quintil. lib. 1. cap. 1.
 Belli sollertia penes quem. Sil. lib. 6. 309.
 Sollertia agendi & cogitandi. Cic. 1. Off. 157. Sic homines, ac multo etiam magis, natura congregati, adhibent agendi cogitandique sollertiam.
SOLLICITUS, a, um. Adj. [μετανοητός Gl. G. L.] Inquietus, & curis affectus. In carmine, gemino scribitur, ut prima producat. V. SOLLICITUDO infra. Plaut. Merc. 2. 3. 31.
 Sollicitus mihi nescio quare videtur. [i. e. Conturbatus, quod in Gloss. Latinogræc. Synonymum habet, deficiente interpretatione.]
 Sollicitum esse & Angi. Cic. 9. Att. 4. Antea sollicitus eram, & angelus, sicut res sollicit ipsa cogebat, quum consilio explicare nihil possem.
 Suspendus & Sollicitus. Cic. pro Domo 96. Suspenda ac sollicita tota civitate, &c.
 Suspecta atque sollicita semper omnia in vita tyrannorum. Cic. de Amicit. 52.
 Sollicitus de. Cic. 16. Fam. 7. Q. autem pater & filius Buthroti solliciti eramus de tua valetudine mirum in modum.
 Sollicitus es ea re. Ter. And. 1. 5. 33.
 Sollicitus in. Quintil. lib. 8. cap. 3. Nec sum in hoc sollicitus, cum res ipsa volentibus discere appareat.
 Sollicitus pro anima. Gell. lib. 19. cap. 1.
 Sollicitus quid. Cic. 10. Fam. 11. Mirifice sum sollicitus, quidnam de provinciis decernatur. Idem 8. Att. 6. Quam sum sollicitus quidnam futurum sit.
 Sollicitus suspicione. Cic. 1. de Lege Agr. 23. Sollicitam mihi civitatem suspi-

Quum vero barbari linguam Atticam paulatim coinquinassent. Solœcissare, Σολοικίζειν, dicti sunt, & inde Solœcismus, σολοικισμός. Lege in Solonis vita Laert. f. 51. & Strab. lib. 4.
SOLÆCISMUS, i. m. [σολοικισμός] Impar & inconueniens compositura partium orationis. A nostris Imparilitas, a vetustioribus Latinis Stribiligo dicebatur: nempe inuersura & prauitas quadam tortuosa orationis, tanquam Strebligo. Siquidem στρίβλω torqueo, & depravo significat. V. Gell. lib. 5. cap. 20. Quintil. lib. 1. cap. 5. Quædam tamen & faciem solœcismi habent, & dici vitiosa non possunt.
 Fœditas solœcismi. Quintil. lib. 1. cap. 5. Prima barbarismi, ac solœcismi fœditas abfit.
 Facere solœcismum. Juven. 6. Sat. 455.

— solœcismum liceat fecisse marito. Martial. 5. 39.

Unus quum sitis, duo, Calliodore, sedetis:

Surge, solœcismum, Calliodore, facis. [Quasi per translationem dictum ponebatur in edit. Lond. Sed nulla est translatio.]

SOLÆCON, i. n. [σολοικων] dicitur Vitium sermonis. Solœci autem nomen a Solone deductum Laërtius lib. 1. f. 51. testatur. V. Gell. lib. 5. cap. 20. V. etiam paulo ante solæ, & Menag. ad Laert. lib. 7. f. 59.

SOLÆCOPHĀNES, is. f. [σολοικωφάνης] Solœcismi speciem habens: quæ & Alleosis, figura est: ut, Prænestæ sub ipsa: quum Prænestæ sit neutri generis, sed retulit ad Civitatem. Et Ter. in prol. Eun. 32. In Eunuchum suam: referens ad Comœdiam cogitatum. [Sic constr. n. pl. cum verb. in sing. ut vult Apollon.]

SOLON, ōnis. m. [Σόλων] Salaminus genere, unus e septem sapientibus, Atheniensibus leges dedit: ac eas, quas Draco tulit, præter quam quæ de cæde erant, omnes abrogandas curauit, ob magnitudinem poenarum. Nam una omnibus poena constituta fuerat, ut etiam qui otii damnati essent, aut qui olera furrupissent, capite plecterentur, &c. Florebat tunc in Repub. Pisistratus æmulus Solonis, cui & genere propinquus erat. Illius igitur eloquentia plus potuit apud populum, quam hujus sapientia. Cessit ipse Solon, tyrannum fugiens, primum in Ægyptum, deinde in Cyprum, postremo ad Crœsum regem, indeque in Ciliciam profectus, civitatem a suo nomine Solos dixit, in qua Athenienses colonos statuit. Deceffit in Cypro annorum LXXX. mandavitque ossa sua Salaminem transferri, ibique per regionem projici ac dissipari, ne unquam Athenas inferrentur, quoniam discedens jurejurando cives adiegit, non antiquaturos leges suas, donec rediret. Reliquit etiam Elegos & epistolas quasdam. Epigramma sepulchro inscriptum commemorat Cic. 1. Tusc. 117.

Mors mea ne careat lacrimis, linguamus amicis

Mærorem, ut celebrent funera cum gemitu. Plura V. apud Plutarch. Diog. Laert. & Suid.

Ærumnosi Solones. Perf. 3. Sat. 79. Per Solones intelligit aut Philosophos, aut quoscunque viros bonos. [Vel potius Bonos cives & patriæ amantes, eaque de causa exilii ærumnas expertos, cujusmodi fuit Solon.] Justus Solon. Juven. 10. Sat. 274.

Solon Smyrnæus alius, qui de Herbis scripsit. Plin. lib. 20. cap. 20.

SOLOR, [σολοιζόμενος Gl. G. L.] āri. quasi Solidum redintegrare. Plaut. Afin. 3. 1. 37.

Aliquam habet peculiarem, qui spem soletur suam. Virg. 1. Georg. 293.

Interea, longum cantu solata labore,

Arguto conjunx percurrit pectine telas.

Allocutione solare aliquem. Catull. 39. 5.

Amicis dictis solari aliquem. Virg. 5. Æn. 770.

Amicis verbis solari aliquem. Ovid. 5. Fast. 237.

Amorem solatur Musa. Virg. 10. Æn. 191.

Famem solari, Levare cibo. Virg. 1. Georg. 159.

Lacrimas alicujus solari. Ovid. 2. Fast. 821.

Metum alicujus solari. Virg. 12. Æn. 110.

Lenire dolentem solando. Virg. 4. Æn. 394.

OLANDUS, a, um. Partic. [παρηγορητέος] Ovid. 5. Trist. 4. 42.

—qua consolatus amicum

Sis ope, solandus quum simul ipse fores.

OLĀTOR, ōris. m. [παρήγορος Gl. G. L.] ut, Solator lugentum. Stat. 5. Silv. 5. 40.

OLĀMEN, īnis. n. [παρουσία] Id, quod solatur. Hoc tamen foli poetæ frequentius utuntur. Cic. de Amicit. extr. Et si illis plane orbatus essem, magnum tamen afferret mihi ætas ipsa folamen. Vetus exemplar legit Solatium.

Mali folamen. Virg. 3. Æn. 661.

Breve folamen malorum. Sen. Octav. 66.

Petere folamen. Sen. Med. 7.

OLĀTIUM, i. n. [παρουσία, παρηγορία, Gl. G. L. & G. L.] Doloris, Mærorisve levamentum: quod & Solamen dicitur. Quintil. in Pariete palmato, Cæcitatē miseræ solatium est, habere rem videntium. Cic. 7. Fam. 3. Vacare culpa, magnum est solatium. Virg. 9. Ecl. 18.

—heu tua nobis

Pæne simul tecum solatia rapta, Menalca!

Oblectamentum & solatium servitutis. Cic. 6. Verr. 134. Ut illi &c. haberent hæc oblectamenta & solatia servitutis.

Solatium & fomentum dolorum. Cic. 2. Tusc. 59. Hæc sunt solatia, hæc fomenta summorum dolorum.

Dulcia solatia. Lucret. lib. 5. 21.

Exigua solatia ingentis luctus. Virg. 11. Æn. 62.

Frigida solatia. Ovid. 4. de Pont. 2. 45.

Mæsta solatia. Stat. 2. Achill. 278.

Unicum aduerforum solatium, litteræ. Quintil. in procem. lib. 6.

Adhibere solatia. V. ADHIBEO.

Admittere solatia. V. ADMITTO.

Afferre solatium. V. AFFERO.

Afficere solatio. Tacit. 3. Ann. 24.

Consolari se solatio. Cic. de Amicit. 10. Sed non egeo medicina: me ipse consolor, & maxime illo solatio, quod &c. Idem 4. Att. 6. Nofque malo solatio, sed non nullo tamen consolamur, quod ipsius vicem minime dolemus.

Dare solatia. Cic. de Clar. Orat. 11. Vos vero, inquam, Attice, & præsentem me cura levatis, & absenti magna solatia dedistis. Et 4. Att. 85. Multa mihi dant solatia.

Habet hæc res aliquid solatii. Cic. 7. Att. 49. Quæ quidem tamen aliquid habebant solatii antequam eo venisset a Pompejo.

Luctum alicujus nullo solatio levare posse. Cic. 6. Philipp. 12.

Præbere solatium aduersis rebus. Cic. pro Arch. 16. Hæc studia adolescentiam alunt, senectutem oblectant, secundas res ornant, adversus

perfugium ac solatium præbent.

Proponere sibi aliquid solatii. Cæf. 7. Bell. Gall. 15.

Recolere aliquem honoribus in solatium. Tacit. 1. Hist. 77.

Reportare solatium ex aliqua re. Cic. 7. Verr. 127.

Sum, ut, In solatio esse. Plaut. Amph. 2. 2. 13.

Solatio esse ad. Cæf. 1. Bell. Civil. 22. Quod de sua salute impetraverit, fore etiam reliquis ad suam spem solatio.

Uti solatio. Cic. 2. Fam. 6. Maximo meo dolore, hoc solatio utor, quod, &c.

Solatium, pro Leviuscula mercede usurpavit Ulpian. lib. 6. Opinion. Si constat (inquit) in tuo agro lapidinas esse: invito te, nec privato, nec publico nomine, quisquam lapides cedere potest, cui id jus faciendi non est: nisi talis consuetudo in illis lapidinis consistat, & si quis voluerit ex his cedere, non aliter hoc faciat, nisi pro his solitum pro hoc solatium domino præstet. l. 13. in fine: Communia prædiorum, in P. lib. 8. tit. 4. Callistrat. in l. 33. A tutoribus scribit Solatium in §. ultimo: Nisi (inquit) ab eo certum solatium constitutum sit.

Solatium item pro Subsidio, vitæque adjumento, vel alimento ponitur in l. Si cum dotem. §. Si maritus. verfic. Sin vero dotem. Solut. matrim. lib. 24. P. tit. 1. Sin vero (inquit) dotem ita dissipaturus, ita manifestus est, ut non hominem frugi, oportet tunc dotem sequestrari, quatenus ex ea mulier competens habeat solatium, una cum sua familia.

In Codice Solatium a Principibus pro Commodo & salario militum. l. 15. C. de advocat. diversor. judic. & eo. tit. l. 3. §. 6. l. penult. C. de præd. Decur. lib. 10. l. 3. C. de agentib. in reb. lib. 12. l. ultim. C. de silentiar. lib. 12. Inde Solatia annonarum in l. un. C. de annon. & capit. lib. 12. C. l. 17. C. de erogat. militar. annonæ lib. 12. C. l. 4. C. de Naviculariis lib. 11. l. 32. eodem titul. in C. Theod. In Novellis porro Justiniani ea vox non uno in loco legitur. Hæc significat Solatium, præter notam ejus verbi significationem, de qua supra dictum est.

SOLATIOLUM, i. n. dimin. [σολοιζίδιον] Catul. ad passerem Lesbiam 2. 7. Ut solatiolum sui doloris.

SOLOX, ōcis. Adj. o. g. [ἰσολός, & πηλός, Gl. L. G.] Crassus. ut, Solox lana, i. e. Crassa, quali Solida: item Pecus lana contextum. Titinnius in Barathro, Lana soloci ad purpuram data. Lucil. apud Festum in Solox, Pascali pecore, & montano hirco, atque foloce. [Vox pr. in Gloss. suspecta.]

SOLPUGA, **SOLSEQUIUM**, **SOLSTITIUM**, V. SOL.

SOLUBILIS, V. SOLVO.

SOLVENSE, Oppidum in Norico Germaniæ. Plin. lib. 3. cap. 24.

SOLUM, i. n. [σολός Gl. G. L.] dicitur Omne quod sustinet, & unicuique rei subjacet. Unicuique enim rei quod subjacet, solum est ei cui subjacet: unde est Solum navis, Mare: & Aer avium. Serv. in 5. Æn. 199. Aquæ solum superficies dicitur, quæ navium fundamentum est. Virg. 5. Æn. 199.

Subtrahiturque solum. [An Salum?

Fossæ solum. Cæf. 7. Bell. Gall. 72.

Solum, Mensam appellavit Virg. 7. Æn. 111.

Et cereale solum pomis agrestibus augent.

Solum oratoris. Cic. in Brut. 258. Solum quidem, inquit ille, & quasi fundamentum oratoris, vides locutionem emendatam, & Latinam. Solum, i. e. Basim, firmamentum.

Cæleste solum, Cælum. Ovid. 1. Met. 73.

Astra tenent cæleste solum.

Solum, proprie Terra dicitur, inquit Fest. Nævius lib. 1.

Tarquinius dedit imperium, simul & fola regni. Et alibi,

Sed fola terrarum postquam permenfa parumper.

Sedere viridi solo. Virg. 6. Æn. 192.

Tellus tremefacta solo. Virg. 10. Æn. 102.

Terræ solum. Lucret. lib. 1. 213.

Agri solum, quod Jurisconfulti Fundum vocant. Le tresfond. Cæf. 1. Bell. Gall. 9. Allobroges, qui trans Rhodanum vicos possessionesque habebant, fuga se ad Cæsaarem recipiunt, & demonstrant sibi præter agri solum nihil esse reliqui.

Solum, Terra: quia hominum & animalium fundamentum est. Columel. lib. 2. cap. 8. Nam quod sicco solo ingestum, & innocatum est, perinde ac si repositum in horreo, non corrumpitur. Ovid. 2. Met. 420.

—inque solo, quod texerat herba, jacebat.

Sabulosum solum. Plin. lib. 35. cap. 14. Lateres non sunt e sabuloso, neque arenoso, multoque minus calculoso ducendi solo, sed e cretoso & albicante.

Acclive solum. V. ACCLIVIS.

Bonitas foli. Quintil. lib. 2. cap. 19.

Crudum solum. V. CRUDUS.

Culti foli magna jugera. Tibull. lib. 1. 1. 2.

Exiguum solum. Tibull. lib. 1. 1. 22.

Ferax & fecundum solum. Ovid. 7. Met. 416.

Fecundum. Quintil. lib. 1. cap. 19.

Macrum. V. MACER.

Latum. V. LATUS.

Marmoreum. Tibull. lib. 3. 3. 16.

Mite. Hor. 1. Carm. 18. 2.

Natale solum, Patria, hoc est terra in qua nati sumus. Ovid. 1. de Pont. 3. 3.

Nudum. Claud. 2. in Eutrop. 298.

Præpingue. Virg. 3. Æn. 698.

Pingue. Virg. 1. Georg. 64.

Putre. Virg. 2. Georg. 204.

Pulvereum. Ovid. 7. Met. 113.

Siccum, & sine humore ullo. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Sitiens solum. Idem. Columel. lib. 2. cap. 8.

Summum. Quintil. lib. 1. cap. 3. Ut quæ summo solo sparsa sunt semina, celerius se effundunt, &c.

Triste. Infecunda, & infructuosa terra. Ovid. 8. Met. 789.

Vile. Ovid. 15. Epist. 146.

Vivax, Vitam subministrans animalibus, e cæno terræ procreatis. Ovid. 1. Met. 420.

Appellare solum. V. APPELLO.
 Compingere solum axibus. V. COMPINGO.
 Concedere solum. V. CONCEDO.
 Diffilire omne solum. Ovid. 2. Met. 260.
 Exercere solum preffo sub vomere. Virg. 2. Georg. 356.
 Findere solum. Tibul. lib. 1. 2. 47.
 Hæret solo immobilis. Virg. 7. Æn. 250.
 Ingredi solo. Virg. 4. Æn. 177.
 Insultare solo. Virg. 3. Georg. 117.
 Invertant pingue solum fortes tauri. Virg. 1. Georg. 64.
 Recubans solo. Virg. 3. Æn. 392.
 Reptans solo. Stat. 5. Silv. 5. 83.
 Equare solo magistratum, Deprimere, evertere funditus, Translate. Liv. 24. 47.
 Mutare solum. V. MUTO.
 Vertere solum, [ἀναστρεφὼν γίνασθαι, κατελέπειν τὴν πατρίδα Gl. L. G.] Cic. pro Cæcin. 100. interpretatur his verbis, Nam qui volunt pœnam aliquam subterfugere, aut calamitatem, eo solum vertunt, hoc est sedem ac locum mutant. Idem pro Corn. Balb. 28. Hanc ante amittere non potuissent, quam hujus solum civitatis mutatione vertissent.
 Exilii causa solum vertere. Licebat reis, post primam actionem, exilium sibi confiscare, ante judicium peractum, idque appellabant, Exilii causa solum vertere. Liv. 3. 58. de Decemviris loquens, Itaque spe incisa, priusquam prodita dies adesset, Appius sibi mortem conficit. Paulo post, Oppius quoque ductus in vincula est, & ante judicii diem finem sibi vitæ fecit. Bona Claudii Oppique Tribuni publicare: collegæ eorum, exilii causa solum verterunt: bona publicata sunt.
 Sola dura, in plurali dixit Catull. 61. 40.
 Sed ubi horis aureis sol radiantibus oculis
 Lustravit æthera album, sola dura, mare secum.
 Arida sola. Virg. 1. Georg. 80.
 Saturare sola fimo pingui. Virg. 1. Georg. 80.
 Solum, inferior pars pedis, quam vulgus *soleam* vocat, quæ callosa fit, & dura etiam discalceatis. Cic. 5. Tuscul. 90. Mihi amictui est Scythicum tegmen, calceamentum solorum callum, cubile terra.
 Solum, pro Solea calceamenti, & corio. Martial. lib. 9. 75. in Sutorem, Et mordere luto putre vetusque solum.
 Qui focis habeat auro suppositum solum. Vide SUPPINGO. H. St. Vel. in SOCCUS. Gloss. Latinogræc. alt. Solum caligarium, καλίσμα, & Græcolat. κάσινμα, Solum. Quod Luciano καλίσμα.
 Sola, inquit Fest. lib. 17. appellantur Sedilia, in quibus non plures singulis sedere possunt. V. SOLLA.
 Solum etiam pro Solio & fede regia dixit Ennius apud Cic. lib. 1. de Divin. 108.
 Auspicio regni stabilita scamna solumque.
SOLĀRIUM, i. n. quid sit declarat Ulpian. D. Ne quid in loco vel itinere publico fiat. l. j. §. Si quis nemine prohibente. Si tamen obstat ædificium id publico usui: utique is, qui operibus publicis procurat, debet id deponere: aut si non obstat, solarium ei imponere. Sic enim Vectigal hoc appellatur, ex eo quod pro solo pendatur.
 Solarium in alio significato, V. SOL.
SOLVO, solvi, solūtum, [λύω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Quod ligatum erat, non ligatum facere. Virg. 7. Æn. 403.
 Solvite crinales vittas, capite Orgia mecum. Ter. Andr. 5. 453.
 Pater, non recte vincit. s. at ita iussi. p. jube solvi obsecro.
 Ab amplexu alicujus solvi. Ovid. 13. Epist. 12.
 Capillos solvere. Ovid. 3. Amor. 9. 3.
 Crinem solvere. Ovid. 3. de Arte Am. 782.
 Epistolam solvere; i. e. Aperire, incisio lino, quo colligata est. Nepos 23. 11.
 Juga tauris solvit arator. Virg. 4. Ecl. 41.
 Nodum solvere. Hor. 3. Carm. 21. 22.
 Texta solvere, Telam retexere, dissolvere quod textum erat. Propert. lib. 2. 9. 6.
 Vincula solvere alicui. Tibul. lib. 2. 1. 7.
 Animum arctum solvere, Translate. Hor. 2. Sermon. 6. 83.
 Corpora solvere in Venerem, In Venerem resolvi. Virg. 4. Georg. 198.
 Curas solverat somnus. Ovid. 10. Met. 369.
 Ebrietatem solvere, pro Discutere. Cels. lib. 2. cap. 6.
 Membra solvit formidine torpor. Virg. 12. Æn. 867.
 Membra solvuntur frigore. i. e. Metu. Virg. 1. Æn. 96.
 Membra solvuntur frigore. i. e. Morte. Virg. 12. Æn. 951.
 Mentem solvere, Liberare curis. Virg. 4. Æn. 487.
 Metum solvere corde. Virg. 1. Æn. 566.
 Quies solverat homines, In somnum erant resoluti. Ovid. 7. Met. 186.
 Vitam solvere alicui. Propert. lib. 2. 9. 39.
 Cæde solvere aliquem, i. e. Purgare a crimine cædis. Ovid. 2. Fast. 40.
 Crimine solvere aliquem, Absolvere. Stat. 11. Theb. 64.
 Dementia solvere aliquem, Liberare. Hor. Epod. 17. 45.
 Formidine solvent terras. Virg. 4. Ecl. 14.
 Legibus solvere. Liv. 31. 50. V. L. B. X. Sic Jurejurando, V. in Partic. SOLUTUS.
 Luctu longo solvit se Teneria. Virg. 2. Æn. 26.
 Metu & curis solvere animum, vel aliquem: h. e. Liberare metu & curis. Virg. 1. Æn. 566.
 Solvite corda metu, Teucri, secludite curas. Ter. Hec. 2. 1. 33.
 Obsidio solvere urbem. Auctor de Vir. Ill. cap. 74.
 Vita solvere aliquem, Occidere. Plaut. Men. 5. 5. 5.
 Amores aliquorum solvere, Dissolvere. Propert. lib. 1. 4. 15.
 Fidem solvere, Rumpere & non servare. Ter. And. 4. 1. 19.
 Alii pro Liberare, ex Planco lib. 10. Familiar. Suam fidem solutam esse. Steph. Dolet. H. St. Exstant. Ep. 21. ejus libri. V. ibi Cort. conf. infra, Voti fidem &c. solvere.
 Fœdera solvere. Virg. 10. Æn. 91.
 Majestatem solvere. V. MAJESTAS.
 Morem solvere, Antiquare. Liv. 1. 49.
 Obsidionem solvere, pro Recedere ab obsidione. Liv. 24. 41.
 Obsidium solvere. Tacit. 4. Ann. 73. Vict. de Cæsaris. c. 33. 20.
 Jejunia solvere. Ovid. 5. Met. 534.
 Iras solvere, Ponere. Ovid. 9. Met. 274.
 Lacrimas solvere, Flere. Stat. 2. Achil. 337.

Linguam solvere ad jurgia. Ovid. 3. Met. 261.
 Lumina alicujus solvere in lacrimas. Lucan. lib. 8. 106.
 Pudorem solvere. Virg. 4. Æn. 55.
 Solvere dicuntur, qui navi vehuntur, Quum soluto fune, quo navis retinetur, recedunt. Dicimus autem vel
 Solvere, Simpliciter, nulloque adjecto, vel plenius Solvere navem. Cic. 16. Fam. 9. Nos eo die cœnati solvimus. Plaut. Milit. 4. 4. 51.
 Nisi eat, te soluturum esse navim, ventum operam dare.
 Alexandria solvere. Cic. 3. Off. 50. Si idem sciat complures mercatores Alexandria solvisse, navesque in cursu frumento onustas petentes Rhodum viderit, dicturusne sit Rhodiis id?
 E portu solvere. Cic. pro Muren. 4. Quod si e portu solventibus, ii, qui jam in portum ex alto invehuntur, præcipere summo studio solent, &c.
 E portu naves solvere. Cæf. 4. Bell. Gall. cap. 28. Plaut. Amph. 1. 1. 256.
 Nam noctu hac soluta est navis nostra e portu Persico.
 De litore iter solvit puppis. Stat. 5. Silv. 1. 243.
 Vela solvere. Virg. 4. Æn. 474.
 Solvere, Aperire. Columel. lib. 6. cap. 14. Ea porro vena, quæ in aure videtur esse amplissima, farmento prius verberatur: deinde quum ad ictum intumuit, cultello solvitur.
 Ergastula solvere. Cic. 11. Fam. 10. Revertor nunc ad Antonium, &c. ergastula solvendo. V. Ordinatum, in ORDO, & ERGASTULUM.
 Argumentum solvere. Quintil. lib. 2. cap. 17.
 Contradictiones solvere. Quintil. lib. 7. cap. 2.
 Solvere, pro Dissolvere, aut molle facere. Hor. 1. Carm. 4. 1.
 Solvitur acris hiems grata vice Veris & Favoni. Plin. lib. 2. cap. 39.
 Soluti humores. Ovid. 2. Met. 853.
 Nives solvuntur. Ovid. ad Liviam, 102. [Græcorum Imitatio est. Gloss. Græcolat. λύω κηρὸν, ἢ ἀπαρὸν ὕλην, Liquefacto.
 Æstu solvi. Ovid. 2. de Arte Am. 317.
 Anima solvitur in aëra, Resolvitur. Ovid. 15. Met. 845.
 Cælum solvere in Tartara. Virg. 12. Æn. 205.
 Solvere, Satisfacere, Debitas pecunias creditori numerare.
 Pro frumento nihil solvi omnino. Cic. 5. Verr. 169.
 Argentum solvi. Ter. Adel. 4. 4. 19.
 Æs alienum. Sallust. Catil. 35.
 Mimus, qui pro vectura solvitur. Cic. 1. Att. 3.
 Ad denarium solvere, i. e. Ad Romanæ pecuniæ rationem. Cic. pro Quint. 17. Decidis, statuisque tu, propter necessitudinem, quæ tibi cum Scapulis est, quid iis ad denarium solveretur. Quem locum sic interpretantur viri docti. Romani non uno genere conficiebant suas rationes: alii ad Denarium, alii ad Sestertium: fortasse etiam ad Quinarium seu Victoriatum. Igitur ut facilius explicaretur solutio pecuniæ, quæ Scapulis debebatur, ea denariis æstimata est. Proinde intelligunt universum debitum ad eam monetæ speciem redactum: ut constaret quot in summa denarii Scapulis essent persolvendi.
 Ad diem solvere. Cic. 16. Att. 16. Ut pecuniam reliquam Buthrotii ad diem solverent.
 Aliquem solvere, i. e. Alicui satisfacere, & pecunia reddita aliquem dimittere. Plaut. Bacch. 4. 9. 137.
 Ego ad forum autem hinc ibo, ut solvam militem. Hoc etiam dicitur per Absolvere. V. in ABSOLVO.
 Ab trapezita meo rem solvi. V. A, vel AB.
 A me se solvere. V. A, vel AB.
 Pugnis rem solvant, si quis poscat durius. Plaut. Curc. 3. 9.
 Verbis solvere. Ter. Adel. 2. 1. 10.
 Neque tu verbis unquam solves, quod mihi re malefeceris. Ubi Donatus; Solves, Lues, persolves, i. e. Satisfacies & te purgabis.
 Solvendo esse, i. e. Satisfacere pro eo, quo obligatus sum, sive pecunia, sive remuneratione, posse. Cic. 2. Off. 79. Ne videatur non fuisse solvendo. Idem 13. Att. 10. Quanquam nihil habeo quod dubitem, nisi ipsi Magio quæ fuerit causa amentię, pro quo quidem etiam sponfor Sunii factus est nimirum id fuit: solvendo enim non erat. [Subauditur Æri alieno. ut
 Solvendo æri alieno resp. non esset. Liv. 31. 13. extr.
 Fidem solvere, Datam exhibere. V. supra, & infra Voti fidem. Sic Inferias solvere alicui. Sen. Hippol. 12.
 Iusta solvere alicui. Sen. Hippol. 12.
 Iusta solvere funeri. Cic. pro Rosc. Amer. 24. Hunc miserum luctu perditum, qui nondum etiam paterno funeri iusta solvisset, nudum ejicit domo.
 Munera solvere. Ovid. 11. Met. 104.
 Pœnas meritas fidei violatæ solvere. Curt. 6. 3. 14.
 Tempus solvendi pœnarum quid. Lucret. lib. 5. 1224.
 Suprema alicui solvere, pro Parentare. Tacit. 1. Ann. 61.
 Votum solvere, pro Adimplere. Martial. lib. 12. 87.
 Ne votum solvat, nunc Maro vota facit. Liv. 31. 9. extr. Quod nisi factum esset: votum rite solvi non posse. Cic. 15. Att. 11. Etenim erat absurdum, quæ si stetit Resp. bonis non solvere, at eversa illa vota dissolvere. Correctius exemplar sic legit, Vovissem, ea me eversa illa vota dissolvere.
 Voti solvere fidem. Ovid. 1. Fast. 642.
 Vota solemnia pro incolumitate tua solvimus. Plin. 10. Epist. 44.
 Menstrua solvere, est Sacra solvere, ut ait Turneb. Advers. 15. 1. quæ mense quoque debentur. Sallust. lib. 4. Hist. p. 991. Cort. Conventum vitantes ad menstrua solvenda montem ascendunt.
 Operam solvere, est interdum Sacra facere & solvere rem divinam, quæ debebatur. Operari enim verbum est in sacris frequentissimum. Afranius, Solvo operam Dianæ. Turnebus. [Ubique scilicet obligatio intercedit, huic verbo locus est.
 Solvere est item medicorum verbum; ut,
 Alvum solvere, Liberam facere. Plin. 14. 18.
 Ventrem solvere. Cels. 3. 18. Columel. lib. 9. cap. 13.
 Ventris onus. Martial. lib. 13. 29.
 Denique pro Mori ponitur; ut
 Corpora, quæ senectus solvit. Q. Curt. 8. 9. 32. conf. Membræ solvere supra.
 Soluisse, quatuor syllabarum per diæresim. Tibull. lib. 4. 5. 16.
 Sed potius valida teneamur uterque catena,
 Nulla queat posthac quam soluisse dies.

SOLUTUS, a, um. [*λυμένος, ἀφαιμένος* Gl. L. G. *λυτός* Gl. L.] Partic.
Cic. 1. Att. 10. Tertiam, quam, ut scribis, anchoris solutis, de phaselo dedisti.
Zonæ solutæ. Hor. 1. Carm. 30. 6.
Culpa liberatus, & crimine nefario solutus. Cic. pro Rosc. Amer. 143.
A cupiditatibus solutus, liber a delictis. Cic. 1. pro Lege Agrar. 17.
Cura belli solutus, Dormiens. Plin. lib. 22. cap. 4.
Jurejurando solutus. Cic. 1. Off. 59. Deinde egressus e castris, jurejurando se solutum putabat: & erat verbis, re non erat.
Legibus solutus, pro Absolutus, Dispensatus. Cic. pro Lege Manil. 62.
Quid tam singulare, quam ut, ex S. C. legibus solutus, Consul ante fieret, quam ullum alium magistratum per leges capere licuisset? Idem 1. Att. 13. Lurco autem Trib. plebis, qui magistratum simul cum lege Ælia iniit, solutus est & Ælia & Fufia, ut legem de ambitu ferret. Hor. 2. Sermon. 6. 68.
Expeditus, solutus & liber. Cic. 4. Acad. 105. Sic igitur indicta & constituta probabilia, & eo quidem expedito, soluto, libero, nulla re implicato. Idem 4. Acad. 8. Hoc autem liberiores & solutiores sumus, quod integra nobis est judicandi potestas.
Ad dicendum fatis solutus, atque expeditus. Cic. in Brut. 245.
Operum famuli soluti. Hor. 3. Carm. 17. 16. h. e. Vacantes, & ab opere feriat. Acron.
Animo soluto ac libero. Cic. 7. Verr. 185.
Animo cæpi, multo magis vacuo ac soluto, nihil aliud, nisi de judicio agere, & cogitare. Cic. 2. Verr. 26.
Animo soluto ac quieto esse. Cic. pro Rosc. Com. 43. Hoc ego loco, soluto & quieto sum animo: & quorsum recidat responsum tuum non magis opere laboro.
Cura solutiore. Liv. 3. 8.
Libido solutior. Liv. 2. 3.
Optio soluta eligendi, Libera. Cic. 1. de Legib. 33. Nam libero tempore, cum soluta nobis est eligendi optio, quumque nihil impedit quominus id, quod maxime placet, facere possimus, omnis voluptas assumenda est, omnis dolor depellendus.
Ratio soluta & facilis. Cic. 3. Fam. 5. Quo mea ratio faciliior & solutior esse posset.
Languore molli solutus. Ovid. 11. Met. 648.
Luxu solutus. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Morbo solutus, Mortuus. Auctor de Viris Illust. cap. 3. extr.
Morte solutus. Ovid. in Ibin. 148.
Somno solutus. Cic. 1. de Divin. 129. Sic animum, cum aut somno soluti vacant corpore, aut mente permoti per se ipsi liberi incitati moventur, cernunt ea, quæ permitti cum corpore animi videre non possunt. Liv. 5. 45. pr. Nuda corpora & soluta somno trucidantur.
Vino solutus. Virg. 9. Æn. 189.
Æquor solutum. Stat. 3. Theb. 255. i. e. Tranquillum & quietum.
Agri soluti sunt, quorum fines deprehendi non possunt, ut ait Siculus Flaccus.
Cætu soluto discedunt. Ovid. 13. Met. 898.
Gradu soluto labitur moriens. Sen. Hippol. 4.
Risus solutus, Magnus & a curis liber. Virg. 2. Georg. 386.
Versibus incomptis ludunt, risuque soluto. h. e. Cachinno, inquit Servius.
Sopor solutus clamore, Sublatus. Ovid. 3. Met. 630.
Solutus est, quod vulgo dicimus, *Il est payé*. Paulus in l. Cum fundus in princip. D. Si cert. petat. conf. in ipso verbo.
Culpa soluta mea est. Ovid. 4. Trist. 4. 10.
Merces soluta. Ovid. 1. Amor. 10. 45.
Nix soluta verno sole. Ovid. 3. Trist. 12. 27.
Oratio soluta, Quæ metrica lege non tenetur, & pedibus non obvincitur, alias Prosa. Plin. 1. Epist. 16. Plautum vel Terentium metro solutum legi credidi. Varr. 1. de R. R. cap. 1. Ii, quos dixi, omnes soluta oratione scripserunt. Quintil. lib. 9. cap. 4. Oratio alia vincita atque contexta, alia soluta, qualis in sermone, & epistolis.
Terra soluta, Rara, contraria Spissæ. Plin. lib. 18. cap. 6. & Columel. lib. 2. cap. 2. pr. Soli pinguis vel macri, soluti vel spissi, humidi vel ficci.
Solutior Compar. cujus supra exempla occurrunt.
Solutissimus. Cic. 1. Fam. 9. Si essent omnia mihi solutissima, tamen in Rep. non alius essem atque nunc sum. i. e. Etiam si liberrimum esset mihi.
Solutum, absolute positum, pro Debiti solutione. Senec. Epist. 8. Hoc non imputo in solutum.
SOLUTE, Adv. [*αλυμένως*] Cic. 2. de Divin. 100. Si, aut furore divino incitatus animus, aut somno relaxatus, solute moveatur ac libere.
Solute, leniter & oscitanter agere. Cic. in Brut. 277.
Dicere solute & suaviter. V. DICO, ère.
Volvere sententias facile soluteque. Cic. in Brut. 280.
SOLUTIM, Adv. Tertull. de Pallio, cap. 5. Tota molitio pallii est operire solutum.
SOLUTIO, ònis. f. [*λύσις* Gl. G. L.] ut, Solutio stomachi, quod & Diffolutio dicitur, nempe quum vires ventriculi infirmæ dissolvuntur. Plin. lib. 20. cap. 22.
Solutio linguæ. Cic. 1. de Orat. 114. V. Solute ac suaviter dicere, in DICO, ère.
Solutio, ad omnem Liberationem quoquomodo factam transfertur: magisque ad subjectum obligationis, quam ad nummorum solutionem. Ulp. de Verb. signif. Solutionis verbo satisfactionem quoque omnem accipiendam placet. Solvere dicimus eum, qui facit id quod facere promissit.
Solutio crediti. [*καταβολή, ἀπὸ δόσης* Gl. G. L.] Cic. 2. Off. 84. Nec enim ulla res vehementius Remp. continet, quam fides: quæ esse nulla potest, nisi erit necessaria solutio rerum creditarum.
Explicata solutio, Pensio. Cic. 15. Att. 20. extr. Tamen, nisi explicata solutione, non sum discessurus. i. e. Nisi videro esse, unde satisfiat creditoribus meis.
SOLUTOR, òris. m. [*καταβολῆς*] Gloss. Gr. Lat. Qui solvit. Tertull. adv. Marc. 4. 17. Solutori pignus restituendum.
SOLUBILIS, e. Adj. [*λυτός* Gl. G. L.] Minuc. Felix cap. 34. Mundus Deo soli solubilis Ammian. 16. 8. Pons solubilis.
Item active apud Cæl. Aurel. Acut. 2. 37. Aer solubilis. i. e. Qui dissolvit.

SOLUBILIS, e. Adj. [*λυτός*] quasi Solubilis; Quod facile solvi potest, vel Quod solutum & non fideliter confutum est; ut navis qua Nero matri Agrippinæ fecit naufragium. Suet. in Neron. cap. 34. Solutilem navem, cujus vel naufragio vel cameræ ruina periret, commentus est.
Cur non Solubilis, ut Insolubilis? H. St. Desiderabatur superior dict. in Lugd. conf. in CAMERA.
SOLUS, a, um. gen. folius: dat. foli. [*μόνος, μόνη* Gl. L. G. & G. L.] Adj. a Sollo dicitur, quod Ofcorum lingua Totum significat. Cic. 3. Off. 41. Cui quum visum esset utilius, solum se, quam cum altero, regnare, fratrem interemit. V. SOLLICURIA.
Solut, more Superlativorum, Genitivum aliquando regit; ut, Solus omnium acipenser squamis ad os versis, contra aquas natando meat. Apud Plin. lib. 9. cap. 17. Unus omnium, legitur. Ibidem, cap. 51. Ita fit, ut sola piscium & animal pariant & ova concipiant.
Solut ex omnibus, vel inter omnes, etiam dicimus. Cic. de Provinciis. Consul. 21. Tiberius Gracchus, solus ex toto illo collegio, &c. Idem 3. de Orat. 65. Stoicos autem, &c. soli ex omnibus eloquentiam virtutem ac sapientiam esse dixerunt.
Solum id est carum mihi. Vide CÆRUS. H. St.
Solut, Desertus. Virg. 3. Georg. 249.
Heu male tum Lybiæ folis erratur in agris.
Locus solus, i. e. Solitudo. Cic. 1. de Divin. 59. Quum in locis solis mæstus errares. Ter. And. 2. 4. 3.
Venit meditatus alicunde ex solo loco. i. e. Deserto, ut ait Donat.
Sola sub rupe jacentem. Virg. 10. Ecl. 14.
Terræ solæ, oræque ultimæ. Plaut. Most. 4. 3. 3. Ter. Phorm. 5. 8. 85.
Nonne hoc publicitus scelus hinc deportarier in solas terras? Unde
Solut, pro Innuptus, Viduus. Propert. 3. 5. 23.
Gaudet me solam vacuo tabescere lecto.
Sedibus solam exteris deferere. Sen. Med. 119.
Solæ in plurali dicimus, quum in singulari pluralitatem significet. Ter. Adel. 3. 1. 4. Solæ fumus.
Solis tribus ictibus. Plaut. Bacch. 4. 9. 51. Ter. Phorm. 3. 3. 24. Solæ triginta minæ. Cic. 5. Att. 17. Quod Scævola contigit, qui solos novem menses Asiæ præfuit. Idem 3. Verr. 156. Is mihi etiam queritur quod a nobis novem solis diebus prima actio sui iudicii transacta sit. [Hic Adverbii vicem supplet cum numeralibus. q. d. Non amplius, duntaxat.]
Pro Soli in dat. legitur Solæ apud Ter. Eun. 5. 7. 3. Mihi solæ ridiculo fuit.
SOLUM, Adv. [*μόνον* Gl. G. L.] a Solus; i. e. Tantum, Tantummodo, Duntaxat, ut in Gloss/exp. Cic. in Philipp. 2. 81. Nos nuntiationem solum habemus, Consules & reliqui magistratus etiam spectationem. Idem 2. de Legib. 54. De re una solum dissident, de ceteris mirifice congruunt.
Non solum oratione, sed multo etiam magis vi & dolore. Cic. 2. de Orat. Et pro Corn. Balb. 28. Neque etiam dicatione, &c. sed etiam postliminio potest civitatis fieri mutatio.
Quasi solum, ac non, vel non etiam. Cic. 3. Tusc. 11. Quasi vero atrabili solum mens, ac non sæpe vel iracundia graviore, vel timore, vel dolore moveatur. Idem 2. de Finib. 17. Quasi vero inquit, perpetua oratio rhetorum solum, non etiam philosophorum sit.
SOLUMMODO, Adv. Idem. Plin. 34. 8. Una solummodo Zenonis statua. Quintil. Decl. 247. Sed non hoc solummodo erit.
SOLITARIUS, a, um. Adj. [*μονήρης* Gl. G. L.] Qui solus est. Cic. de Amicit. 88. Sic natura solitarium nihil amat, semperque ad aliquid, tanquam adminiculum, annitur. Ibid. 83. Ut quoniam solitaria non posset virtus ad ea, quæ summa sunt, pervenire, conjuncta & sociata cum altera perveniret. [Virtus solitaria. i. e. Per se.]
Solitario homini, atque in agro vitam agent. Cic. 2. Off. 39.
Solitarium & Rarum. Cic. 1. de Invent. 81. Oportet autem animadvertere, ne cum aliter multa sint iudicata, solitarium aliquod, aut rarum iudicatum afferatur.
SOLITARIUS, i. m. [*μοναχός*] Gloss. Græcolat.
SOLITUDO, ïnis. f. [*μόνησις* Gl. G. L. & L. G.] Ubi unus vel nullus habitat, recessus, inhabitata plaga. Cæf. 6. Bell. Gall. 23. pr. Civitatibus maxima laus est, quam latissimis circum se vastatis finibus solitudines habere. [Videtur Latissimas, vel Latissime scribendum.]
Ab oratoribus quædam in foro solitudo. Cic. de Clar. Orat. 227. i. e. Paucitas, seu Pænuria oratorum.
Ante ostium solitudo. Ter. And. 2. 2. 25. i. e. Neminem ante ostium stare vidi. Cic. 5. de Finib. pr. Solitudo erat ea, quam volueramus. Infueta solitudo. V. INSUBRUS.
Captare solitudines. V. CAPTO, in CAPIO.
Collocare in solitudinem. V. COLLOCO.
Confidere in solitudinibus. V. CONSIDERO.
Mandare fugæ, solitudinique vitam. V. MANDO.
Obturbare alicujus solitudinem. V. OBTURBO.
Hominis solitudo dicitur, quando neminem habet qui eum defendat. Ter. Adel. 3. 2. 5.
Tot res repente circumvallant, unde emergi non potest:
Vis, egestas, injustitia, solitudo, infamia.
Puerorum solitudo. Cic. 3. Verr. 153. Habemus enim labores parvos, incertum est quam longa nostrum cujusque vita futura sit: consulere vi-vi ac prospicere debemus, ut illorum solitudo & pueritia quam firmissimo præsidio munita sit.
SOLITAS, atis. f. pro Solitudo. Accius Euryface, apud Non. 2. 803. Tuam solitatem memoras, formidas tibi.
Opportune nactus Myrmecis solitatem. Apul. Met. 9. p. 225. Elmenh. i. e. Myrmecem solum nactus.
SOLIVAGUS, a, um. Adj. [*οἰστιάς*] Qui solus vagatur: cui opponitur Congregatus. Plin. lib. 8. cap. 7. Nec nisi laceffiti noceant, ideoque gregatim semper ambulant, minime ex omnibus solivagi. Cic. 5. Tusc. 38. Alias volucres cælo frui libero, serpentes quasdam, quasdam esse gradientes: earum ipsarum partim solivagas, partim congregatas.
Cælum solivagum. Cic. de Univerf. 18. Deinde cum circumdedit corpore, & vestivit extrinsecus, cæloque solivago, & volubili, & in orbem incitato, complexus est.
Solivaga cognitio, & jejuna. Cic. 1. Off. 157. Itaque ea virtus, quæ

constat ex hominibus tuendis, id est ex societate generis humani, attingat rerum cognitionem, folivaga cognitio & jejuna videatur.

SOLIVAGO, ōnis. m. [*σολιβάγος*] Gloss. Latinogræc.

SOLO, [*σηλύω*] āre. Solum & desertum facere locum aliquem, Vastare. Stat. 5. Theb. 148.

— furor omnibus idem,

Idem animus solare domos: juvenumque, senumque

Præcipitare colos, plenisque adfrangere parvos

Uberibus, ferroque omnes exire per annos.

Solare, pro Defolare. H. St.

SOLĀTUS, a, um. Partic. Senec. OEdip. v. 4.

Perpiciet avida peste solatas domos. i. e. Incolis destitutas.

SOLŪS, untis. f. [*Σολῦς*] Stephano, Cypri insulæ oppidum a Phalerio & Acamante Atheniensibus conditum, portum nobilem habens, cum flumine, item Veneris & Iſidis delubro. Strabo lib. 14.

Est & Solus, Siciliæ oppidum non procul a Lilybæo promontorio. Plin. lib. 3. cap. 8.

SOLŪMI, ōrum. m. pl. [*Σόλυμοι*] Straboni lib. 1. Populi juxta Lyciam, quos Homerus pugnacissimos fuisse scribit, & a Bellerophonte devictos. Corn. Tacitus Hist. 5. 2. extr. de Judæorum origine. Alii clara Judæorum initia, Solymos, carminibus celebratam Homeri gentem, conditæ urbi Hierosolyma nomen e suo fecisse. De Solymis ita Strabo lib. 14. Poëta Solymos diversos facit a Lyciis, nam Bellerophontes a rege Lyciorum missus,

Hic Solymis iterum præstantibus intulit arma. Quod vero Lycios prius Solymos vocatos dicunt, postea Termilas, qui ab iis, qui cum Sarpedone ex Creta venerunt, & postea Lycios a Lyco Pandionis filio, qui quum a propria terra exisset, in regni partem a Sarpedone acceptus est, cum Homero non concordant. At qui dicunt eos a poëta Solymos dici, qui nunc Milyes appellantur, melius sentiunt. V. Iliad. 7. 184. & 204. Odyss. 4. 283. Valer. 1. Argon. 13.

Namque potens Solymo nigrantem pulvere fratrem.

SOLYMA, Mons in Coryceo litore Strab. lib. 14.

SOLYMA, æ. f. & **SOLYMA**, ōrum. n. pl. Urbs Judææ, notior nomine Hierosolymorum.

SOLYMUS, a, um. Adj. attributum ex Solymis Metropoli Judæorum. Juven. 6. Sat. 543.

Interpres legum Solymarum. [An Solymorum?]

S O M

SOMĀTŌRPHYLAX, ācis. m. [*σωματοφύλαξ*] Satelles, Stipator. Gloss. Græcolat. Proprie Custos corporis. Hos Latini prisco vocabulo Latrones dixerunt quasi Laterones, quod Principum latera cingerent adversus vim insidiantium.

SOMĀTŌRPEIA, [*σωματοποιία*] Figura oratoria, affinis profopopœiæ, qua rei corporis experti, corpus, vocemve, tribuimus.

SOMNIALIS, **SOMNICULOSUS**, **SOMNIUM**. V. infra **SOMNUS**.

SOMNURNUS, a, um. V. **SOMNORINUS** ibidem.

SOMNUS, i. m. [*σνπ*] Gl. L. G. & G. L. [*σνπ*] al. L. G.] dicitur quum quiescimus, Actus ipse dormiendi. Ter. Heaut. 3. 1. 82.

Somnum hercle ego hac nocte oculis non vidi meis.

Somnus Græce dicitur [*σνπ*]. Apud antiquissimos autem primum dicebatur *Supnus*: postea *Sopnus*, mutata aspiratione in s, & v in s, sicut fit in Herpyllon, Serpullum. Frequentius nunc Somnus, quam Sopnus dicimus. V. Gell. 13. 9. & Voss. Etymol.

Somnus, cibus est in corpore macilentus. Ovid. 1. de Pont. 10. 21.

Is quoque, qui gracili cibus est in corpore, somnus

Non alit officio corpus inane suo.

Perfugium omnium laborum & sollicitudinum est somnus. Cic. 2. de Divin. 150.

Mortis imago & simulacrum est somnus. Cic. 1. Tusc. 92.

Nihil morti est tam simile, quam somnus. Cic. de Senect. 80.

Expertia lumina somno. Lucret. lib. 6. 1179.

Fessus somno. Tibul. lib. 1. 3. 88.

Ac circa gravibus pensis affixa puella

Paulatim, somno fessa, remittat opus.

Gravis somno. Ovid. 3. Met. 608.

Languidus somno. Quintil. lib. 4. cap. 2. Somnone te languidum, an gravi lethargo putem pressum?

Marcidus somno. V. **MARCEO**.

Vacuum somno. Ovid. 1. Amor. 2. 3.

Vini fomnique benignus, Qui bene dormit, indulgens vino & somno. Hor. 2. Serm. 3. 13.

Inertia somni. Ovid. 14. Epist. 75.

Domitor curarum somnus. Sen. Agam. 2.

Domitor malorum somnus. Sen. Herc. fur. 2.

Arctior somnus. Cic. in Somn. Scip.

Brevis somnus. V. **BREVIS**.

Celer somnus. Sen. Hippol. 4.

Deterior somnus. Stat. 1. Theb. 434.

Difficilis somnus est omnibus phreneticis, & præcipue necessarius. Celf. lib. 3. cap. 18.

Dulces somni. Virg. 1. Georg. 342.

Facilis somnus. Hor. 2. Carm. 11. 8.

Fallax somnus. Catul. Argon. 62. 56.

Furentes somni. Lucan. lib. 7. 764.

Ignavus somnus. Ovid. 11. Met. 593.

Immodici somni. Ovid. Rem. Amor. 145.

Incestus somnus, Stupris quæsitus. Claud. de Bell. Gildon. 447.

Lenis somnus. Hor. 3. Carm. 1. 21. Ovid. 8. Met. 823.

Lethæo somno perfusa papavera. Virg. 1. Georg. 78.

Levis somnus. Sil. lib. 7. 300.

Liquidus somnus. Valer. 4. Argon. 16.

Longus somnus, Tranquillus. Hor. 3. Carm. 11. 38.

Medicatus somnus. Ovid. 12. Epist. 107.

Molles somni. Virg. 2. Georg. 370. Ovid. 1. Met. 685.

Parcus & brevis somnus. V. **PARCUS**.

Placidus somnus. Ovid. 6. Met. 489.

Primo somno prodita tentoria. Virg. 1. Æn. 474.

Quieti somni. Sen. Herc. fur. 10.

Salubres somni. Virg. 3. Georg. 530.

Soporifero cesserunt languida somno. Membra. Lucan. lib. 3. 8.

Tacitus somnus. Tibul. lib. 2. 1. 90.

Tener somnus. Ovid. 2. de Arte Am. 546.

Tumultuosi somni per somnia. Celf. lib. 8. cap. 4. Si vero sub prima curatione febris intenditur: brevesque somni, & iidem per somnia tumultuosi sunt: ulcus madet, &c.

Volucer somnus. Virg. 6. Æn. 702.

Abducere somnum. V. **ABDUCO**.

Abiit somnus. Ovid. 3. Fast. 389.

Abrumpere somnum. V. **ABRUMPO**.

Abrumpere matutinos murmure somnos. Stat. 2. Silv. 1. 62.

Abrumpit somnos cura. Virg. 3. Georg. 530.

Abstinere somno. Celf. lib. 3. cap. 18.

Accedit somnus. V. **ACCEDO**.

Accipere otia somni, Dormire. Stat. 3. Theb. 3.

Adimere somnum. V. **ADIMO**.

Adoperta somno lumina. Ovid. 1. Met. 714.

Afferre somnum. V. **AFFERO**.

Allicere somnum. V. **ALLICIO**.

Amovere somnum. V. **AMOVEO**.

Aptum est somno papaver, lactuca, &c. Celf. lib. 3. cap. 32.

Arcere somnos. Ovid. 2. Met. 735. & Plin. lib. 30. cap. 15.

Arcessere dulces somnos. Stat. 5. Silv. 5. 85.

Arcessitus somno. V. **ARCESSO**.

Avertere somnum alicui. Hor. 1. Serm. 5. 15.

Auferre somnos pavore. Hor. Epod. 5. 96.

Capere somnum. Cic. 8. Att. 1. Ego si somnum possem capere, tam

longis te epistolis non obtunderem.

Capiunt somnum nimio e labore sine Cerere. Catul. 61. 3.

Captare somnos. V. **CAPTO** in **CAPIO**.

Carpere somnos. V. **CARPO**.

Complectitur nos somnus arctior. Cic. in Somn. Scip. 1. Deinde ut cubitum discessimus, & arctior quam solebat, somnus complexus est.

Conciliare somnum. V. **CONCILIO**, & infra **Fugare**.

Concitare somnum. V. **CONCITO**.

Condit lumina natantia somnus. Virg. 4. Georg. 496.

Confert ad somnum gestatio post cibum. Celf. lib. 3. cap. 18.

Confert multum somno porrum capitatum. Plin. lib. 20. cap. 6.

Conterere partem ævi somno. Lucret. lib. 3. 1060.

Corripere corpus e somno. Virg. 4. Æn. 572.

Defendit somnos excubitor, Vigil, qui extra cubiculum est, dormientem dominum tuetur. Senec. Thyest. 5.

Defluxit ignavus pectore somnus. i. e. Excitatus sum. Tibull. lib. 3. 4. 81.

Depellere somnos. Senec. Troad. 6.

Devincti somno. Lucret. lib. 4. 1021.

Dulci devictus lumina somno. Catul. Argon. 62. 122.

Divellit cura somnos. Hor. 2. Epist. 10. 18.

Dare corpora somno. Ovid. 2. Fast. 327.

Dare se somno. Cic. 1. Tusc. 115. Post epulatos cum matre adolescentem somno se dedisse.

Ducere somnos. Virg. 4. Æn. 560.

— potes hoc sub casu ducere somnos?

Ducere somnos & Arcere. Ovid. 2. Met. 735. De caduceo Mercurii loquitur, quo, ut canit Virg. 4. Æn. 244.

Dat somnos, adimitque, & lumina morte resignat.

Eo. ut, Ire in somnum. Plin. lib. 26. cap. 8. Datur & in somnum euntibus. [Unde Inire somnum. V. infra.]

Eripitur somnus. Celf. lib. 2. cap. 7.

Evincere somnos. Ovid. 1. Met. 685.

Excitare ex somno. Cic. in Somn. Scip. 4. Quæso, inquit, ne me ex somno excitetis. Et 4. Tusc. 43. E somno fuscitari.

Excitus somno. Sil. lib. 17. 101.

Excitior somno. Virg. 2. Æn. 302.

Exigere somnos pingues. Lucan. lib. 10. 354.

— tu molibus, inquit,

Nunc incumbet toris, & pingues exige somnos. h. e. Usque ad satietatem age somnos longos & quietos, unde pinguis fias.

Fieri somnum, lepore sumpto in cibus, Cato arbitrat. Plin. lib. 28. cap. 10. conf. **FACIO**.

Frui somno. Ovid. 2. Met. 779. in descriptione Invidiæ,

Nec fruitur somno vigilantibus excita curis.

Fugare somnum. Plin. lib. 14. cap. 18. Thasios duo genera vini diversa facere proditur. Unum quo somnus concilietur, alterum vero quo fugetur.

Fusa corpora vino somnoque. Virg. 9. Æn. 722.

Gignit odor somnum. Plin. lib. 21. cap. 19.

Gravatus somno. Virg. 6. Æn. 520.

Habet somnus animalia. i. e. Dormiunt animalia. Virg. 3. Æn. 147.

Jacens somno. Virg. 6. Ecl. 14.

Imitantia nigros murmura somnos. Stat. 1. Silv. 3. 42.

Impedit somnum intentio febris. Celf. lib. 3. cap. 18.

Inducere somnum. Celf. lib. 5. cap. 25.

Indulgere somno. Claud. de Theod. Adrian. 1.

Inire somnum. V. **INIRO**, inis.

Interrumpere somnos. V. **INTERRUMPO**.

Invitat somnos rivus. Ovid. 11. Met. 604.

Labitur somnus in artus. Ovid. 11. Met. 631.

Moliri somnum. Celf. lib. 3. cap. 18. Quidam somnum moluntur, potui dando aquam, in qua papaver decoctum sit.

Moliri corpora ex somno. V. **MOLIO**.

Movere somnum. Celf. lib. 3. cap. 32.

Mulcens pectora somnus. Ovid. 18. Epist. 27.

Obrepit fessis genis brevis somnus. Senec. Troad. 6.

Obrepens somnus movet caput. Ovid. 19. Epist. 46.

Obruta somno legio. Stat. 10. Theb. 188.

Oppressit somnus virginem. V. **OPPRIMO**.

Parere somnum. Plin. lib. 19. cap. 8. Omnes lactucæ somnum parere creduntur.

Parere somnum alicui mero. Tibul. lib. 1. 6. 27.

Pellere

Pellere inertes fomnos. V. PELLO.

Perfundere securos juvenum fomnos sanguine. Stat. 5. Theb. 119. i. e.

Occidere dormientes juvenes. Satis licenter.

Perfusa papavera fomno lethæo, Vi soporifera. Virg. 1. Georg. 78.

Petere fomnum. Quintil. lib. 9. cap. 4. Virg. 7. Æn. 88.

— sub nocte silenti

Pellibus incubuit fratribus, fomnosque petivit.

Porrectus fomno sub frondibus. Stat. 2. Achill. 75.

Præbent silentia fomnum. Ovid. 5. Fast. 429.

Premi gravi fomno. Plin. lib. 9. cap. 13. & lib. 8. cap. 36.

Privare fomno. Cic. 9. Att. 12. Quum me ægritudo, non solum fomno privaret, verum ne vigilare quidem sine summo dolore pateretur.

Proflare fomnum pectore. Virg. 9. Æn. 326.

Prohibet fomnum vulva dolens. Celf. lib. 5. cap. 25.

Quærere fomnum odore mandragoræ. Plin. lib. 25. cap. 13.

Quærere fomnum multa frictione. Celf. lib. 3. cap. 18.

Recubant imbelli litora fomno. Stat. 3. Theb. 256.

Reducere fomnum alicui. Hor. 3. Carm. 1. 21.

Reliquit me fomnus. Virg. 8. Æn. 67.

Repetere fomnum. Cic. 13. Att. 37.

Sepulti fomno dicuntur, qui profundo maxime fomno tenentur. Lucret. lib. 1. 134. Idem. lib. 5. 973.

Sepulta urbs fomno vinoque. Virg. 2. Æn. 265.

Secuta est fugam fomni lux alma. Ovid. 15. Met. 664.

Serpit fomnus. Plin. lib. 7. cap. 24. ad finem.

Solutus vino fomnoque. Virg. 9. Æn. 88.

Sopitus fomno. Virg. 1. Æn. 684.

Sternere fe fomno. Virg. 4. Georg. 432.

Tegit ocellos fomnus quiete. Catul. 48. 10.

Torpebant pigro æquora fomno. Stat. 3. Silv. 2. 73.

Trahere fomnum per fuspria. Ovid. 2. Amor. 19. 55.

Turgescere irriguo fomno. Perf. 5. Sat. 56.

Videre fomnum, Dormire. Cic. 7. Fam. 3. Ita Caninio Consule scito neminem prandisse: nihil tamen eo Consule mali factum est: fuit enim mirifica vigilantia, qui toto suo consulatu fomnum non viderit. Jocatur in Caninium, cuius Consulatus paucarum fuit horarum. De quo Suet. in Cæsar. cap. 76. Pridie autem Kalendas Januarias repentina Consulibus morte cessantem honorem in paucas horas petenti dedit. Et Macrob. Saturnal. lib. 2. cap. 3. Vigilantem habemus Consulem Caninium, qui in Consulatu suo fomnum non vidit. Ter. Heaut. 3. 1. 81.

Somnum hercle ego hac nocte oculis non vidi meis.

Vinctura papavera fomnos. Columel. lib. 10. 104.

Urgeri fomno ultra debitum. Celf. lib. 2. cap. 4.

Uti medicamento aliquo ad fomnum. Plin. lib. 20. cap. 18.

Somnus, Nox. Virg. 1. Georg. 208.

Libra die, fomnique pares ubi fecerit horas.

In fomnis. Ter. And. 2. 5. 18.

— quo æquior sum Pamphilo,

Si se illam in fomnis, quam illum amplecti maluit. Donatus;

In fomnis, Per noctem. Cic. 1. de Divin. 42.

Quia mater gravida parere se ardentem facem

Visa est in fomnis Hecuba. Ex poeta. conf. in præp.

Ferrens fomnus, Mors. Virg. 10. Æn. 745.

Olli dura quies oculos, & ferreus urget

Somnus: in æternam clauduntur lumina noctem. Epicheton est

Homericum *χάλασε ὕπνον*, ut adnotavit Servius quoque.

Frigidus fomnus, Mors. Valer. 3. Argon. 179.

Inexcitabilis fomnus. V. INEXCITABILIS.

Somnus, pro Somnio. Tibul. lib. 3. 4. 12.

Mendaci fomno credere sive volent.

Per fomnum. Cic. 2. de Divin. 27. Illud autem naturale aut concitatione mentis edi, & quasi fundi videbatur, aut animo, per fomnum sensibus & curis vacuo, provideri.

SOMNUS, i. m. [*ὄνειδος*] pro Deo ab antiquis habitus, ut apud Lucianum videre licet, & passim apud poetas.

Circumdatus fomnus fulvis alis. Tibul. lib. 2. 1. 91.

Delapsus ab astris ætheriis levis fomnus. Virg. 5. Æn. 838.

Sopit fomnus. Tibul. 3. 4. 19.

Nec me sopierat, menti Deus utilis ægræ,

Somnus, sollicitas deficit ante domos. Non enim ad tectum usque ingreditur.

Velat aliquem fomnus fusco amictu. Tibul. lib. 3. 4. 56.

Et quum te fusco fomnus velavit amictu,

Vanum nocturnis fallit imaginibus.

SOMNUM, i. n. Idem, quod Somnus in Gloss. Græcolat. nisi mendum.

SOMNOSUS, a, um. Adj. [*ὄνειδος*] Gloss. Latinogræc.

SOMNICULOSUS, a, um. [*ὄνειδος* Gl. L. G.] similiter Adj. ut Meticulofus, a Metu. Somno plenum & ignavæ. Cic. de Senect. 36. Quæ vitia sunt non senectutis, sed inertis, & ignavæ, fomniculose senectutis. Columel. lib. 3. cap. 8. Socors & fomniculosum genus id mancipiorum, otiis, campo, circo, aleæ, popinæ, lupanaribus consuetum, nunquam non easdem ineptias fomniat. Glires fomniculosi. Martial. 3. 58.

Somniculosus interdum dicitur, non Qui fomno indulget, sed Qui fomnum inducit, habetque vim fomnificam: unde Sisenna Aspidem vocat Somniculosam, non quod ipsa dormiat, sed quod vi fomnifica homines percussos enecat.

SOMNICULOSE, Adv. [*ὄνειδος*] Negligenter. Plaut. Capt. 2. 1. 31. Haud fomniculose hoc agendum est.

SOMNOLENTUS, a, um. Adj. [*ὄνειδος*] Somno plenus. Occurrit in Solin. cap. 33. De Elephanto. Somnolentum arbor sustinet. Usus est & Apul. lib. 1. Miles. extr. In verba media somnolentus definit.

SOMNOLENTIA, æ. f. Sidon. 2. Epist. 2. Ubi somnolentiæ cubiculariorum dormiendi locus est.

SOMNORINUS, a, um. Adj. apud antiquos dicebatur Id quod in fomnis videbatur. Varro Prometheo, lib. 1. apud Non. 2. 790.

Levisomna mens somnorinas imagines.

Affatur, non umbrantur fomno pupule. Alii Sonorinas: & quidam legunt Somnurnas, ut Mercer. [Sicut Diurnus, Nocturnus.

SOMNIFER, æra, ærum. Adj. [*ὄνειδος*] Quod affert fomnum, &

VOL. IV.

Soporiferum etiam dicitur. Plin. lib. 18. cap. 25. Visque somnifera etiam fatio papaveri.

Venena somnifera. Ovid. 9. Met. 693.

SOMNIFICUS, a, um. [*ὄνειδος*] item Adj. Plin. lib. 37. cap. 10. Et viso dracone spargere somnifica medicamenta. Idem lib. 29. cap. 4. Quoniam vinculari aspidum somnifica vis.

SOMNIUM, i. n. [*ὄνειδος*, *ὄναρ* Gl. L. G. & G. L. *ὄναρ* G. L.] Illusio phantasæ, quam patimur quum dormimus. Cic. 1. de Lege Agrar. 1. Hæc, per deos immortales, utrum esse vobis consilia siccorum, an vinolentorum fomnia: & utrum cogitata sapientum, an optata furiosorum videntur? Idem 4. Acad. 10. Vera esse aruspicum auspicia, oracula, fomnia, vaticinationes.

Ægri fomnia. Hor. de Arte Poet. 7.

Vigilantium velut quædam fomnia. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Admonitio in fomniis. Cic. 1. de Divin. 5. Eandem in fomniis admonitionem fuisse tertiam. [Nisi In fomnis scribendum.

Colores fomniorum & superstitionum. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Concurratio fomniorum. Cic. 2. de Divin. 146.

Conjector fomniorum, qui & Conjector per se. Cic. 2. de Divin. 124.

Interpres fomniorum vaferrimus Chryppus. Cic. 1. de Nat. Deor. 39.

Ratio fomniorum. Cic. 4. Acad. 51.

Crudelia fomnia. Tibul. 3. 4. 95.

Hæc Deus in melius crudelia fomnia vertat,

Et jubeat tepidos irrita ferre Notos.

Dira fomnia. Valer. 3. Argon. 59.

Lymphatica fomnia. V. LYMPHA.

Nigra fomnia. Tibul. lib. 2. 1. 90.

Postque venit tacitus fulvis circumdatus alis

Somnus, & incerto fomnia nigra pede. Al. Vara.

Nocturna fomnia. Hor. 4. Carm. 1. 37.

Sæva fomnia. Senec. Herc. fur. 12.

Sollicitum fomnium. Senec. Troad. 5.

Somnia fallaci ludunt temeraria nocte. Tibul. lib. 3. 4. 7.

Tristia fomnia. Virg. 5. Æn. 840.

Tumultuosa fomnia facit semen nymphæ. Plin. 26. 8. Celf. 2. 2.

Vaga fomnia. Stat. 10. Theb. 106.

Vera fomnia. Hor. 1. Serm. 10. 33.

Cernere fomnia. Lucret. lib. 3. 1061.

Conjicere alicui fomnium. Plaut. Curc. 2. 2. 3.

Enarrare alicui fomnium. Cic. 1. de Divin. 5.

Explicare interpretatione fomnia. Cic. 1. de Divin. 39.

Fingere fomnia. Lucret. lib. 1. 106. Virg. 8. Ecl. 108.

Interpretari fomnium. V. INTERPRETOR.

Pertinet fomnium ad hoc. V. PERTINEO.

Videre fomnia. Ovid. 9. Met. 474.

Uti fomniis jucundissimis. Cic. 5. de Fin. 55. Itaque ne si jucundissimis quidem nos fomniis ufuros putemus, Endymionis fomnum nobis velimus dari: idque si accidat, mortis instar putemus.

Somnium, ironice dictum, quemadmodum Nugæ, & similia. Ter. Phorm. 5. 6. 35.

Quid ais? g. cum ejus consuevit matre olim in Lemno clanculum.

P. Somnium: utine hæc ignoraret suum patrem? Quasi dicat,

Non est verum. Idem Adelph. 2. 1. 50.

Ubi me dixerò dare tanti, testes faciet ilico

Vendidisse me; de argento fomnium, mox, cras redi. i. e.

Nulla mentio, negligitur, non curatur.

Somnium de Homine inerte dicitur, abstractum pro concreto. Ter. Adelph. 3. 3. 41.

Tu, quantus quantus, nihil nisi sapientia es;

Iste futilis, fomnium. i. e. Somniculosus. Sicut alibi Scelus pro Scelesto.

Somnium, *φρονις, ιδιωνκός*, & Somnium, *φθις*, Gloss. Latinogræc. SOMNIALIS, e. Fulgent. Adj. Mythol. 1. Fabula fomniali figmento delusa.

SOMNIOSUS, a, um. Adj. [*ὄνειδος*] Qui crebris fomniis vexatur. Plin. lib. 28. cap. 19. Somniosos fieri, lepore sumpto in cibis, Cato arbitrat. al. Somnos.

SOMNIORTATOR, oris. m. [*ὄνειδος*] Gloss. Græcolat. [An Somnior?

SOMNISÖLUTOR, oris. m. [*ὄνειδος*] Conjector, Somniorum interpreter. Gloss. Græcolat.

SOMNIO, [*ὄνειδος*, *ὄνειδος* Gl. G. L. *μερμηρῶ* L. G.] ære. Per quicquid aliquid, quasi si quis vigilaret, videre. Ter. And. 5. 6. 7. Num ille fomniat ea, quæ vigilans voluit? Plaut. Curc. 4. 3. 14.

Quos tu mihi lufcos liberos, quos fumanos fomnias? i. e.

Somniando loqueris.

Si ita natura paratum esset, ut ea dormientes agerent, quæ fomniarent, alligandi omnes essent, qui cubitum irent. Cic. 2. de Divin. 122.

Mortuum fe esse fomniare. Cic. 4. Acad. 51.

Somniare aliquem, In fomnis amplecti. Ter. Eun. 1. 2. 113.

Dies noctesque me ames: me desideres,

Me fomnies, me expectes, de me cogites. Cic. 9. Att. 15.

Somniare canterino ritu. Plaut. Men. 2. 3. 44.

Certe hæc mulier canterino ritu fomniat. Jocus ex ambiguo est.

Nam & Somniare, Somnia est videre inter dormiendum: dormiunt autem equi stantes plerumque, tamen canterii magis, qui quod castrati sunt, mitiores & placidiores, fomniculose & dormitantes magis, ob torporem, videntur. Somniare etiam Delirare, nugæque & deliramenta effutire valet, ut in Curcul. 4. 3. 14. Quos fumanos fomnias? i. e. Nugaris & blateras. Mulierem igitur insanire & delirare dicit. Ex Turneb.

Somniare ineptias. Columel. lib. 1. cap. 8. Cic. 7. Att. 132. Sine Senatu, sine magistratu, ne fomniare quidem poterit quicquam *πολιτικός*. Vetus codex habet Simulare.

Somniari, Pass. Imperf. Plin. lib. 28. cap. 4. Aristoteles & Fabianus plurimum fomniari circa Ver & Autumnum tradunt.

SOMNIANS, antis. Partic. [*ὄνειδος*] Cic. 1. de Divin. Hæc fomniantis est divinatio.

Miracula, non differentium philosophorum, sed fomniantium. Cic. 1. de Nat. Deor. 18.

SOMNIATOR, ōris. m. [*ὄνειδος*] Tertull. adv. Gnost. cap. 2. Ne audiat sermonem prophetæ aut somniatoris illius.
SOMPHOS, [*σμφος*] Cucurbitæ silvestris genus, digitali crassitudine, non nisi in locis saxosis nascens, intus inane, unde & nomen invenit: nam Græci *σμφος*, vocant inane, Quidam *Cucurbitam marinam* appellant. Plin. lib. 20. cap. 3. Harduin. legit Spongos. [Gloss. Græcolat. *Σμφος*, *ἡ χαυῖς καὶ παχύς*. Fungidus, fungosus.

S O N

SONABILIS, V. **SONUS**.

SONCHUS, i. m. [*σῖγχιος*] Herba quam Latini, atque adeo Columel. Cicerbitam vocant, intybi, sive ambubejæ, & lactucæ quædam species: nam & lacte abundat, quæ antiquis esui erat, & in hortis ferebatur: nunc autem nobis neglecta, & tantum cuniculorum cibis commendata. Plin. lib. 22. cap. 22. Estur & sonchos, ut quem Theop. apud Callimachum apponat Hecate, uterque albus & niger: lactucæ similes ambo, nisi spinosi essent, caule cubitali anguloso, intus cavo, sed qui fractus copioso lacte manat. Gallice *Du laitron*. [De Cicerbita error.]

SONDRÆ, Gentes sunt in India, apud Plin. lib. 6. cap. 20.

SONIPES, **SONITUS**, & **SONO**. V. **SONUS**.

SONS, fontis. Adj. [*αἰνός*, *ἰσχυρός*, *βλαβερός*, Gl. L. G. & G. L.] proprie dicitur Cujus culpa jam sonat: h. e. Qui erroris convictus est. Festus, Sons, nocens: Infons, innocens. Cic. 3. de Legib. 6. Vincula fontium servantur, capitalia vindicant. Et 1. Off. 82. Punire fontes. Animam fontem dare. Virg. 10. Æn. 854. Fœdatus sanguine fonti. Ovid. 13. Met. 563. Impulsus furis fontibus. Valer. 5. Argon. 42. Protegere fontes. Ovid. 2. Trist. 274. Thalami fontes. Stat. 4. Theb. Turbæ fonti decreta plaga. Sen. Herc. fur. 13. Dei fontes apud Stat. 5. Theb. 610. sunt Noxii & malevoli;

— qui te, mea gaudia, fontes

Extinxere Dei? [Sontes ob facinus tantum.]

Compar. apud Eugen. Toletan. Episc. Carm. 5.

Sontior est igni, viroso fontior angue. Et Theodulf. 1. 299.

— tribus est nam fontior una.

SONTICUS, a, um. Adj. [*βλαβερός* Gl. L. G. L.] Quod nocet. Unde, Sonticus morbus, qui perpetuo nocet, & totum invadit corpus. Plin. lib. 36. cap. 19. Venulejus in l. ult. D. de ædil. edicto. Quoties morbus sonticus nominatur, eum significari Cassius ait, qui noceat, Nocere autem intelligi, qui perpetuus sit, non qui tempore finiatur. Sed & morbum sonticum videri, qui inciderit in hominem postquam is natus sit. Sontes etenim nocentes dicuntur. [Gloss. Latinogræc. Sonticus morbus, *ἰσχυρὸς νόσος*. Item Sontius, *Ἀλγής*. Scribendum Sonticus. Sonticum morbum in duodecim, significare ait Ælius Stilo, Certum, cum iusta causa, quem nonnulli putant esse qui noceat, quod sontes significat nocentes. Sed V. in **MORBUS**.

Causa sontica. Tibul. lib. 1. 9. 51.

Sonticus, pro Iusto aliquando accipitur. Nævius, Sonticam esse oportet causam, quamobrem perdas mulierem. Ex Paul.

SŌNUS, i. m. [*ἦχος*, Gl. L. G. *ἦχος*, G. L.] Omnis vox, & quicquid auribus percipi potest. Cic. 1. de Divin. 114. Qui sono quodam vocum & Phrygiis cantibus incitantur.

Sonus pronuntiandi. Cic. 1. de Orat. 187.

Acuti soni. Quintil. lib. 2. cap. 8.

Amœnior sonus. Gell. lib. 13. cap. 19.

Cæcus sonus, Profundus, vel Cujus causam ignoramus. Senec. Troad. v. 171.

Quum subito cæco terra mugitu fremens,

Concussa cæcos traxit ex imo sonos. Al. Totos t. e. i. sinus.

Creber sonus. V. **CREBER**, adj.

Dulcis sonus. Cic. in Somn. Scip. 11. Quis est, qui complet aures meas, tantus & tam dulcis sonus?

Elegantior sonus. Gell. lib. 13. cap. 19.

Firmior sonus. Gell. lib. 13. cap. 19.

Gravis sonus. Gell. lib. 2. cap. 8.

Immanis sonus ferri. Stat. 4. Silv. 3. 2.

Imus. V. **IMUS**.

Inanis sonus vocis. Cic. 5. Tusc. 73.

Laxior vocis sonus. Gell. lib. 13. cap. 19.

Legitimus. Hor. de Arte Poet. 274.

Lenis sonus. V. **LENIS**.

Magici soni. Ovid. 2. de Arte Am. 102.

Mistaque cum magicis Marfa venena sonis.

[i. e. Carminibus.]

Medius. Quintil. lib. 2. cap. 8.

Miserabilis. V. **MISER**.

Peregrinus sonus. Quintil. lib. 1. cap. 7.

Rauci soni. Ovid. 4. Met. 391.

Repens sonus. Senec. Med. 12. i. e. Repentinus.

Resultans sonus. V. Resultans in **RESILIO**.

Sonus summus, medius, imus. V. **MEDIUS**.

Vastus sonus. Senec. Herc. furen. 9.

Viridior sonus. Gell. lib. 13. cap. 19.

Vocalior sonus. Gell. lib. 13. cap. 19.

Auditur gravior sonus. Virg. 4. Georg. 260.

Audire longe remotos sonos. Senec. Thyest. 1.

Concipere sonos aure. Senec. Theb. 1.

Dare sonum. Virg. 3. Georg. 83.

Elicere sonum nervorum. Cic. 2. de Nat. Deor. 150. Itaque ad pingendum, fingendum, ad scalpendum, ad nervorum eliciendos sonos, ad tibiarum, apta manus est.

Inflare vi sonum. V. **INFLO**.

Infuscare sonum. V. **INFUSCO**.

Multiplicare sonos. Stat. 6. Theb. 30.

Reddit sonum chorda. Hor. de Arte Poet. 348.

Reddere verba blæso sono. Ovid. 2. Amor. 6. 24.

Sonus vocis, [*σφονδία* Gl. L. G. & G. L.] pro Accentu, seu prosodia. Cic. in Orat. 57. Mira est enim quædam natura vocis, cujus quidem e tribus omnino sonis, inflexo, acuto, gravi, tanta sit & tam suavis vario-

tas perfecta in cantibus. [An Perfecta?

Addere sonum vocis historiæ. V. **ADDO**. Cic. 2. de Orat. 54. Paululum se erexit, & addidit historiæ majorem sonum vocis, vir optimus, Crassi familiaris, Antipater.

Admovere certum sonum vocis. V. **ADMOVEO**.

Efficere sonum distinctum, &c. Cic. 2. de Nat. Deor. 146. In ore sita lingua est, finita dentibus, &c. quæ sonos vocis distinctos & pressos efficit, &c.

Summifere sonum fremitus virorum. Stat. 10. Theb. 42.

Adire aliquem blandis sonis, Alloqui blandis verbis. Ovid. 16. Epist. 258.

Dicere aliquid concordia sono. Ovid. 5. Met. 664.

Fundere sonum de. Cic. 4. Acad. 74. Furere tibi Empedocles videtur: at mihi dignissimum rebus his, de quibus loquitur, sonum fundere. Idem 5. Tusc. 73. Dicatque nos in vocibus occupatos, inanes sonos fundere.

Peragere sonos. Ovid. 3. Fast. 26.

Sonus, Plautus. Hor. 2. Carm. 17. 26.

— tum populus frequens

Faustum theatris ter crepuit sonum.

Sonus, ōs, per quartam antiquis aliquando declinatum. Sifenn. Histor. lib. 4. Postquam in sonu signorum prælium magno cum clamore virorum commissum est. Ex. Non. 8. 67.

SONOR, ōris. m. [*ἦχος*] Vehementior sonus. Virg. 7. Æn. 462.

— magno veluti quum flamma sonore, &c. Idem 9.

Æn. 651. Et crines albos, & sæva sonoribus arma.

Clarus sonor. Lucret. lib. 4. 571.

Sentire sonorem. Lucret. lib. 4. 230.

Plenæ sonoribus aures. Lucret. lib. 6. 1183.

Ut spernerent sonores barbarorum. Tacit. 14. Ann. 36.

SONORUS, a, um. Adj. [*ἡχηρὸς* Gl. L. G. L.] Resonans.

Cithara sonora. Tibul. lib. 3. 4. 69.

Flumina sonora. Virg. 12. Æn. 139.

Tempestates sonore. Virg. 1. Æn. 57.

Tonitru sonoro cuncta concutiens. Claud. 2. in pr. Conf. Stilich. 26.

SONORE, Adv. Gell. 4. 20. Clare nimis ac sonore oscitavit.

SONORINUS, a, um. Adj. Varro apud Non. 2. 790.

Levisomna mens sonorinas imagines

Affatur, non umbrantur somno pupulæ. Sed varia lectio est. V.

Somnorinus, in **SOMNUS**.

SONO, ui, itum, [*ἡχέω*, ō, Gl. L. G. & G. L.] are. Sonum facere.

Plaut. Curc. 1. 2. 18. Amabo, cuja vox sonat procul? Hor. 1. Serm. 4. 44.

— cui mens divinor atque os

Magna sonaturum, des nominis hujus honorem.

Acerba sonans. Virg. 3. Georg. 149.

Diverfa sonare. Ovid. 10. Met. 147.

Dulce sonant tenui gutture carmen aves. Tibul. lib. 1. 3. 60.

Grande sonare. Stat. 3. Silv. 1. 130.

Lene sonans aqua. Ovid. 2. Fast. 704.

Pingue & peregrinum sonare dicuntur rudes poetæ. Cic. pro Arch. 26. Qui præsertim usque eo de suis rebus scribi cuperet, ut etiam Corduba natis poetis, pingue quiddam sonantibus atque peregrinum, tamen aures suas dederet.

Raucum quiddam sonare. Ovid. 3. de Arte Am. 280.

Rauca sonans amnis. Virg. 9. Æn. 125.

Saxosum sonans Hypanis. Virg. 4. Georg. 370.

Acute sonare. V. Acutus in **ACUO**.

Graviter. Virg. 3. Georg. 88.

Leviter sonant cachinni. Catull. Argon. 62. 273.

Plenus sonans aureo plectro. Hor. 2. Carm. 13. 26.

Plausu ingenti sonuerunt omnia. Virg. 5. Æn. 506.

Sic Persono cum Ablativo. H. St.

Plangore sonat mæsta domus. Ovid. ad Liv. 179.

Tinnitibus acutis sonuit ensis. Ovid. 5. Met. 204.

Nimbi sonuerunt toto æthere. Virgil. 2. Æn. 113.

Pro In toto. H. St.

Ripæ sonant balatu pecorum. Virg. 3. Georg. 555.

Rupes sonant carmina. Virg. 5. Ecl. 63.

Tela sonant humeris. Virg. 4. Æn. 149.

Idem sonant hæc verba, pro Significant. Cic. 3. Off. 83. Honestate igitur dirigenda utilitas est, & quidem sic, ut hæc duo verbo inter se discrepare, re unum sonare videantur. Idem 2. de Fin. 6. Non intelligere interdum quid sonet hæc vox voluptatis: id est, quæ vis huic voci subjiciatur. Hic Cicero quid Sonare significet, declarat.

Vox hominem sonat. Virg. 1. Æn. 328.

Nec mortale sonans. Virg. 6. Æn. 50. De Sibylla.

SONO, ere. tertia conjugandi forma dixerunt veteres. Lucret. lib. 3. 157.

Caligare oculos, sonere aures, succidere artus.

Sincerum sonere. Lucret. lib. 3. 887.

SONANS, antis. [*ἡχων*] Partic.

Es sonans. V. **ÆS**.

Auræ sonantes. Virg. 11. Æn. 863.

Fila sonantia, Cithara. Ovid. 10. Met. 89.

Ora sonantia centum linguis. Ovid. 8. Met. 532.

Pharetram fuga sensere sonantem. Virg. 9. Æn. 660.

Scopuli sonantes. Virg. 1. Æn. 204.

Turba sonans. Virg. 3. Æn. 233.

Verba sonantia, Grandia. Plin. 1. Epist. 16.

SONANDUS, a, um. Partic. [*ἡχητός*] Ovid. 5. Fast. 494.

— signi causa sonanda mihi est. Alii legunt Canenda.

Ore magno sonandus. Ovid. 1. de Arte Am. 206.

SONABILIS, e. Adj. [*ἡχηρός*] ut, Sistrum sonabile. Ovid. 9. Met. 783.

SONITUS, ōs. m. [*ἦχος*, Gl. L. G.] Idem quod Sonor. Virg. 6. Æn. 586.

Dum flammæ Jovis & sonitus imitatus Olympi. Plaut. Trin. 5. 2. 52.

Quis homo tam tumultuoso sonitu me excivit subito foras? [A So-

nitus, Partic. & Sonere formatur.]

Sterilia sonitu corpora. Lucret. lib. 2. 844.

Æris innumeris sonitus. Stat. 1. Silv. 1. 68.

Aquæ sonitus. Tibul. lib. 1. 2. 80.

Armorum sonitus. Virg. 1. Georg. 475.

Flammæ sonitus, i. e. Strepitus. Nepos 7. 10. 5.

Plangoris sonitus. Ovid. 3. Met. 493.

Tubarum sonitus fracti. Virg. 4. Georg. 72.
 Perterricrepus sonitus. Lucret. lib. 6. 128.
 Quadrupedans sonitus, equi currentis. Virg. 8. Æn. 596.
 Sonans sonitus. Lucret. lib. 1. 826.
 Terribilis sonitus. Virg. 9. Æn. 503.
 Vagus sonitus Asopi fluentis. Propert. lib. 3. 15. 27.
 Adest sonitus creber ad aures. Virg. 2. Æn. 731.
 Agnoscere sonitum. V. AGNOSCO.
 Capere sonitum. V. CAPIO.
 Captare sonitum. V. CAPTO, in CAPIO.
 Clarescunt sonitus. Virg. 2. Æn. 301.
 Dare acrem sonitum. Virg. 4. Georg. 409.
 Dedit ignis sonitum ingentem. Virg. 2. Georg. 306.
 Dare sonitus vastos. Virg. 5. Æn. 415.
 Excitur sonitus pedibus. Lucret. lib. 2. 329.
 Faciunt sonitus venti. Lucret. lib. 6. 132.
 Ferunt venti sonitum ad litora. Virg. 12. Æn. 455.
 Increpuit sonitum tuba. Virg. 9. Æn. 503.
 Quatit sonitu campum ungula. Virg. 8. Æn. 596.
 Terrere aves sonitu. Virg. 1. Georg. 156.
 Soniti, Genitivus antiquus pro Sonitus. Pacu. Duloreste: Quidnam autem hoc soniti est, quod stridunt fores? Cæcil. χαλκείαις: Nam quidnam fores fecere soniti? Non. 8. 67.
SONAX, ācis. Adj. Apul. Milef. 4. p. 157. Elmenh. De tritone, Hic concha fonaci leviter buccinat. Et p. 202. lib. 8. de apro, Dentibus attritu fonaci spumeus. Et semel apud Ovid. 1. Met. 333.
 Cæreuleum Tritona vocat, conchæque fonaci
 Inspirare jubet. In nonnullis Sonanti. Et unus Strozæ habet Conchæque tonanti.
SONITO, āre. Frequent. Solin. de Italia cap. 8. Locrensiū cicadæ ultra ceteras sonitant.
SONIPES, ēdis. m. [σωναίπης] significat Celerem equum, a sonitu pedis, quod pedibus sonet. Cic. 3. de Orat. 183. Aut a brevibus deinceps tribus, extrema producta atque longa, sicut illa sunt, Domuerant, Sonipedes.
 Acrior sonipes. Stat. 5. Theb. 3.
 Celfos sonipedes ocus subigit iugo. Sen. Hippol. 10.
 Insignis ostro & auro stat sonipes. Virg. 4. Æn. 135.
 Martius sonipes. Sil. lib. 1. 222.
 Nobilis sonipes. Claud. de Nupt. Hon. & Mar. 289.
 Vegeti sonipedes. Catul. 61. 41.
SONIVUS, a, um. Adj. Vox Auguralis. Fest. Sonivio significat in carmine Saliari & Augurali Sonanti. Sonivium tripudium, ut ait App. Pulcher, quod sonet, cum pullo excidit puls, quadrupedive ex ore. Cic. 6. Fam. 6. Non igitur ex alitis involat, nec e cantu sinistro ofcinis, ut in nostra disciplina est: nec ex tripudiis solistimis, aut soniviis tibi auguror: sed habeo alia signa, quæ observem.

S O P

SOPHENE, [Σοφῆναι] Armeniæ populi, quos Plin. lib. 6. cap. 9. vocat Sophenos; eorumque regionem Sophenen lib. 5. cap. 12. & lib. 6. cap. 13. Molles Sophenæ. Lucan. lib. 2. 593.
SOPHIA, æ. f. [σοφία] Latine Sapientia dicitur. Martial. lib. 1. 112.
 Quum tibi sit sophiæ par fama, & cura deorum. Cic. 1. Off. 153.
 Princepsque omnium virtutum est illa sapientia, quam σοφίαν Græci vocant. Gloss. Græcolat. Σοφία, Sapientia, Prudentia.
SOPHUS, i. m. [σοφός] Sapiens. Virg. [Ubi?]
 Hinc omnis certat dialectica turba sophorum. Cic. 5. Tusc. 7.
 Itaque & illos septem, qui a Græcis σοφοί, sapientes a nostris, & habebantur & nominabantur. Martial. lib. 7. 31.
 Te pia Cecropiæ comitatur turba Minervæ:
 Te secreta quies, te sophos omnis amat. Gloss. Græcolat. Σοφός, Prudens.
 Sophos, quasi g. n. ut Grande sophos, i. e. Magna voce acclamatum. Martial. lib. 1. 4. Perottus, Mos est Græcorum, dum scripta alicuius vel legunt vel audierint, assentando dicere, σοφός, hoc est sapiens, doctus. Neutro autem genere dixit poeta, Grande sophos, i. e. Grandem illam & adulatoriam vocem tot hominum clamantium Sophos. Sic 6. 48.
 Quod tam grande sophos clamat tibi turba togata, &c. Idem lib. 1. 50.
 Mercetur alius grande & infanum sophos. Et lib. 3. 46. ad Candidum.
 At tibi tergemini mugiet ille sophos.

SOPHIZO, [σοφίζω] Sapientiam præsto. Gloss. Græcolat. σοφίζωμαι, Cavillor, Comminiscor, Commentor. Idem Gloss. Hinc
SOPHISMA, ātis. n. [σοφισμός] quid significet, declarat Cic. 4. Acad. 75. his verbis, Atqui habebam molestos vobis, sed minutos, Stilponem, Diodorum, Alexinum, quorum fuit contorta & aculeata quædam sophismata. Sic enim appellantur Fallaces conclusiunculæ. V. Cavillatio, in CAVILLA. Gloss. Græcolat. Σοφισμός, Commentum.
SOPHISMATICUS, a, um. Adj. [σοφισματικός] Captiosus. Gell. 18. 13. tit. A Dialectico quodam sophismatice impudenti. [Sed al. Sophismatio, rectius. i. e. Interrogatiuncula captiosa. Est enim σοφισματικός, Dimin. a σοφισμός.]
SOPHISTA, vel **SOPHISTES**, æ. m. [σοφιστής] Orator, præceptor, sapiens. Olim autem Sophistæ dicebantur, Philosophi & sapientiæ professores: deinde vero Rhetores: postremo abiit nomen in invidiam, ut Sophistæ dicerentur, Qui fictam quandam sapientiæ speciem jactitarent. Cic. 1. de Nat. Deor. 61. Abderites quidem Protagoras, cujus a te modo mentio facta est, sophistes temporibus illis vel maximus. Idem 4. Acad. 72. At quis est nunc hic sophistes? Sic enim appellantur hi, qui ostentationis aut quæstus causa philosophantur. Gloss. Græcolat. Σοφιστής, Disertor, Sophista. [Scribe Disertor. Solebat nimirum hoc nomen sub Principibus Romanis iis tribui, qui eloquentiæ studium professi, intra docendi scribendique facultatem subsisterent. V. Suid. Olim Cavillatores, ut ex Cic. liquet.]

SOPHISTICUS, a, um. Adj. [σοφιστικός] Gell. 7. 3. Res admodum infidiosa & sophistica. Idem 18. 2. Sophistica captiosis solutio.
SOPHISTICA, æ. f. [σοφιστική] Pars dialecticæ plus verborum, quam veritatis, plusque ostentationis, quam utilitatis habens, qua docemur
 VOL. IV.

fallacibus conclusiunculis adversarium irretire, atque argumenta ita acute invenire, ut quæ falsissima sunt atque fallacissima, verissima esse videantur. V. & Apul. 2. de Dogm. Plat. p. 17. Elmenh.
 Sophistam declamandi magistrum dixerunt olim Cæl. Rhod.
SOPHISTICUS, Adv. Apul. ibid. [Sic in Thef. Lipf. Sed revera Substantivum est, Sic sophistice, imitata iudicialiæ statum, &c. i. e. ἡ σοφιστική, subaudito πύχνη.]
SOPHYLUS, [Σάφυλος] Sicyonius, vel Thebanus Comicus, mediæ Comædiæ scriptor, cujus fabulæ nonnullæ commemorantur a Suida.
SOPHOCLES, is. m. [Σοφοκλῆς] Atheniensis poeta Tragicus, æqualis Periclis, ejusque collega quandoque in Prætura: docuit fabulas cxxxii. victorias retulit xxi. auctore Suida. Deceffit post Euripidem annos vi. cui stili magnitudine præfertur, licet ejus sententiis inferior. Filios habuit Iophonem, Leosthenem, Aristonem, Stephanum, Meneclidem. Hæc ex Suida. De quo plura ibid. V. & Cic. de Senect. 22. qui ipsum divinum poetam lib. 1. de Divin. 54. vocavit. Sophoclem ex insperato gaudio ob victoriam ex tragœdia quadam repentino obiisse, Valerius 9. 12. ext. 5. auctor est. Scripsit Tragœdias cxx, e quibus vii tantum hodie supersunt.
 Sophocles non ignobilis Tragicus. Quintil. lib. 1. cap. 12. Hor. 2. Epist. 1. 163.

Et post Punica bella quietus, quærere cœpit
 Quid Sophocles, & Thepsis, & Æschylus utile ferrent.
 Sophocles superioris nepos, poeta item Tragicus, quem Suidas ait docuisse xl. tragœdias, alios vero dicere xi. septem vero victorias adeptum esse.
 Sophocles etiam Grammaticus, minor appellatus, enarravit Lycophronem, Apollonium, aliosque poetas, cujus opera habemus.
 Sophocles alius, Dux Atheniensium Sofstratidæ filius, apud Thucydidem.
SOPHOCLEUS, a, um. sec. com. Adj. possess. [Σοφοκλέους] unde, Carmina Sophoclea. Cic. 16. Fam. 18. An pangis aliquid Sophocleum? Martial. lib. 5. 31. Virg. 8. Ecl. 10.
 Sola Sophocleo tua carmina digna cothurno.

SOPHRON, ōnis. m. [σώφρων] Sobrius, moderatus. Cic. 3. Tusc. 16. Verisimile etiam illud est, qui sit temperans, quem Græci σώφρονα appellant: eamque virtutem σωφροσύνη vocant, quam soleo equidem tum temperantiam, tum moderationem appellare, nonnunquam etiam modestiam. Gloss. Græcolat. Σώφρων, ἀνδρ., Pudicus, castus, Σώφρων γυνή, Pudica, casta.

SOPHRŌSYNE, es. f. [Σωφροσύνη] Temperantia, modestia, castitas. Hieronymus contra Jovinianum: Non enim, ut male habetur in Latinis codicibus, sobrietas est legendum: sed castitas, id est, σωφροσύνη. Gloss. Græcolat. Σωφροσύνη, Modestia, pudicitia.

SOPHRON, [Σώφρων] Comicus, cujus meminit Athenæus. Implicitum hunc vocat Stat. 5. Silv. 3. 158.
 Sophron, Poeta, mimorum scriptor fuit, tanti a Platone æstimatus, ut moriens libros ejus capiti subjectos narretur habuisse, Cæl. Rhodig. lib. 7. cap. 1.

SOPHRŌNIA, [Σωφρονία] Matrona Romana fuit, quam ob insignem pudicitiam Lucretiam Christianam vocant. Hæc cum se vim Decii principis videret non posse effugere, consentiente viro, arrepto gladio se ipsam transfixit, & in Divarum numerum est relata. Euseb. in Ecclesiast. histor.

SOPHRONISTÆ, [Σωφρονιστῆς] Magistratus quidam erant apud Athenienses, non dissimiles iis, quos Romani Censores vocabant, licet longe plures essent, & potestate aliquanto inferiores: legebantur enim ex singulis tribubus decem, qui juvenum mores censerent. [Gloss. Græcolat. Σωφρονιστῆς, Compesco, Σωφρονισμός, Compescatio, Σωφρονισμός ἐπὶ π. μωρῶν, Coercitio. Hinc & σωφρονιστής, coercendis moribus præfectus. V. Etymol. Magn.]

SOPHRONISTÆRES, [σωφρονιστῆρες] Dentes duo, qui omnium extremi nascuntur, circa annum ætatis vigesimum, hoc est circa id tempus, quo jam sapere incipimus. Et vocantur Dentes sapientiæ. V. Etymol. M.

SOPHRŌNIUM, i. f. [Σωφρόνιον] Meretriculæ nomen apud Plaut. amatoria quadam adulatione per diminutionem prolatum ἀπὸ τῆς σωφροσύνης, quod temperantiam, modestiam sive castitatem significat. [Immo a Σάφρων, f. proprio ex Appellativo facto, ut a m. fit Σωφρονισμός, quo nomine fuit pater Socratis, quem Latine Catulum diceret.]

SOPHUS, SOPHIA.

SOPHO, SOPOR.

SOPITHES, is. m. [Σωπίτης] Rex fuit Indiæ regionis ejus, quam Sopithen appellari diximus. Strab. lib. 15. In eadem terra esse canes optimos narrant, atque Alexandrum centum & quinquaginta canes a Sopithe accepisse, atque ut periculum faceret, duos Leoni immisisse: quibus illum tenentibus, alios duos solvisse, qui cum jam in certamine consisterent, Sopithes iussit, ut unus ex canibus crure apprehensus abstraheretur a morsu, & nisi obtemperaret, crus amputaretur, quod Alexander primo non concessit, cani videlicet parcens. Sed cum Sopithes diceret se quatuor pro uno daturum, concessit. Canis vero prius sibi crus incidit profundo vulnere passus est, quam morsum dimitteret.

SOPOR, ōris. m. [σῶπρος, ὕπνος] Gl. L. G. & G. L.] Idem quod Sômnus. Cic. in Sallust. 15. Noli nobis languorem ac soporem nimium experare.

Sopor interdum differt a Somno & eo gravior est. Plin. lib. 21. cap. 18. Hujus semine somnum allici: sed modum servandum, ne sopor fiat.

Sopor e vino, Κάθευ ἐξ οἴνου. Gloss. Latinogræc.

Leti confanguineus sopor. Virg. 6. Æn. 278.

Altus sopor. Virg. 8. Æn. 27.

Dolofus sopor. Stat. 1. Silv. 2. 162.

Dulci sopore languidus. Hor. Epod. 5. 56.

Felix sopor. Stat. 5. Theb. 451.

Gravissimus sopor. Lucret. lib. 4. 953.

Impavidus sopor. Sil. lib. 13. 257.

Piger sopor. Catull. 61. 37.

Perpetuus, i. e. Mors. Hor. 1. Carm. 24. 5.

Semifomnus sopor. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Temulentus sopor. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Trepidus sopor. Stat. 1. Achil. 646.

Collocare aliquem in soporem. Plaut. Amph. 1. 1. 148.

Complectitur artus sopor. Virg. 2. Æn. 253.

Continuans se sopor interdum noctuque. Celf. lib. 2. cap. 4.

Ducere soporem. Tibul. lib. 1. 1. 65.

Nam neque tum plumæ, nec stragula picta soporem,
Nec sonitus placidæ ducere possit aquæ. i. e. Inducere.

Firmare soporem alicui. Ovid. 1. Met. 715.

Devinxit suavi sopore membra fomnus. Lucret. lib. 4. 455.

Habet sopor altus animalia. Virg. 8. Æn. 27.

Irrigat artus sopor. Virg. 3. Æn. 511.

Languens sopore. Lucret. lib. 4. 40.

Mulcens securo membra sopore. Sil. lib. 3. 170.

Occupat artus sopor. Virg. 4. Georg. 190.

Pati soporem. Ovid. 15. Met. 321.

Pressus gravitate soporis. Ovid. 15. Met. 21.

Profligatus temulento sopore. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Receptus sopor parte oculorum. Ovid. 1. Met. 686.

Removet soporem cura. Ovid. 6. Met. 493.

Tenuit corpora nostra segnis sopor. Lucan. lib. 5. 690.

Vincere caput sopore. Propert. lib. 3. 17. (al. 15.) 42.

Victa sopore corpora. Ovid. 1. Fast. 422.

Urget illum sopor perpetuus, Mortuus est. Hor. 1. Carm. 24. 5.

Sopor, pro Poculo soporifero. ut, Patri soporem medicos dare coëgit.

Hoc ergo sumpto fomno sopitus, diem obiit supremum. Nepos 10. 2. 5.

Sopor, pro Segnitie. Tacit. 2. Hist. 76. Torpere ultra & pollundam

perdendamque Remp. relinquere sopor & ignavia videretur.

SOPORUS, a, um. Adj. [σoporος] ut, Nox sopora. Lucan. lib. 2. 236.

Stat. 1. Theb. 403. Virg. 6. Æn. 390.

SOPORIFER, vel SOPORIFERUS, a, um. Adj. [σoporiferος] Gl. G. L.]

Quod soporem inducit. Plin. lib. 9. cap. 13. Præterea dextræ pinnæ

vim soporiferam inesse, fomnosque allicere subditam capiti tradunt. Idem

lib. 19. cap. 8. A copia lactis soporiferi.

Aula soporifera Somni. Ovid. 11. Met. 586.

Flos soporifer. Stat. 10. Theb. 107.

Lethe soporifera. Ovid. 4. Trist. 1. 47.

Noctis soporiferæ dona. Sil. lib. 7. 287.

Papaver soporiferum. Virg. 4. Æn. 486.

SOPORO, [σoporω] Gl. G. L. & G. L.] ære. Soporem inducere. Plin. lib. 28.

cap. 8. Cauda, flumina & aquarum impetus sisti, serpentes soporari.

Stat. 11. Theb. 94. — & insuetos angues nimia astra soporant.

SOPORATUS, a, um. Partic. [σoporatus] Gl. G. L.] Plin. lib. 10. cap.

75. Aquatilia ipsa quiete cernuntur placida, ceu soporata.

Artus soporatos premit quies. Valer. 5. Argon. 333.

Dolor soporatus. Curt. lib. 7. 1. 8. h. e. Sopitus, & qui interquieverat.

Offa soporata melle. Virg. 6. Æn. 420.

Melle soporatam & medicatis frugibus offam

Objicit. Sunt qui legendum putent Saporatam, quod mel so-

porem non faciat, sed saporem. [Inscite, quum Medicamentis, melle

exceptis & subactis, intelligat soporatam.

Ramus soporatus vi Stygia, Morte plenus. Serv. Virg. 5. Æn. 855.

SOPPIO, ivi, itum, [σoppio] Gl. G. L.] ire. Soporem inducere. Liv. 24.

46. Lentior denique æqualiorque accidens auribus, magnam partem ho-

minum sopivit.

Somno sopire aliquem. Ovid. 7. Met. 213.

Deus me sopierat. Tibul. lib. 3. 4. 19.

SOPITUS, a, um. Partic. [σopitus] Gl. G. L.] Liv. 25. 9. Nico, ex im-

provviso adortus sopitos vigiles, in cubilibus suis obruncat, portamque

aperit. Idem 27.

Lecto sopitus, In lecto dormiens. Lucret. lib. 3. 917. al. Leto.

Quiete sopitus. Lucret. lib. 3. 1051.

Somno sopitus. Virg. 1. Æn. 680.

Vino & epulis sopitus. Liv. 8. 16.

Anguis sopitus cantibus magicis. Columel. lib. 10. 367.

Aras sopitas excitat ignibus. Virg. 8. Æn. 542.

Brachia sopita. Ovid. 14. Epist. 69.

Furor armorum ubique sopitus. Patere. lib. 2. cap. 89.

Ignis sopitus, Non apparens, occultus. Virg. 8. Æn. 410.

Impositum cinerem, & sopitos fuscitat ignes. Idem 5. Æn. 743.

Manus sopitæ. Ovid. 3. Fast. 306.

Quies sopita. Liv. 9. 37. Quod æstivis noctibus sopitæ maxime quietis

tempus est.

Sopitus, Qui sensus amisit. Liv. 1. 41. Jubet bono animo esse: sopitum

fuisse regem subito ictu, ferrum haud alte in corpus descendisse.

S O R

SORA, æ, f. [Σόρα] Oppidum Volscorum in Campania, cujus meminit

Plin. lib. 3. cap. 5. Liv. 10. 1. Meminit etiam Juven. quum ait 3. Sat. 223.

— optima Soræ,

Aut Fabrateriæ domus. & Sil. lib. 8. 396.

SORACTE, n. & SORACTES, is, m. [Σοράκτης] Mons in Phaliscis,

Apollini sacer, ubi in spelunca cooperta latebram sibi elegit divus Silvester.

Virg. 11. Æn. 785.

Summe deum sancti custos Soractis Apollo. Sil. lib. 8. 494.

— & sacrum Phæbo Soracte frequentant. Plin. lib. 7.

cap. 2. Sacrificio annuo, quod sit ad montem Soractem Apollini. Hor. 1.

Carm. 9. 1.

Vides ut alta stet nive candidum

Soracte?

Phœbeum Soracte. Sil. lib. 7. 662.

SORACTINUS, a, um. Adj. Vitruv. 2. 7. Soractinæ lapicidinæ.

SORACUM, i. n. Quo ornamenta portantur scænicorum: Paul. ex Festo.

Notat Antonius Aug. Refertur, ut opinor, a Festo versus Plauti in

Perf. 3. 1. 64.

Librorum enim ecce illum plenum soracum habeo. Sed verbum,

Enim, non agnoscit Festus, & pro Ecce illum, sive Eccillum, Ic illum

scripsit librarius, quod in margine notatum esse video littera, R. Varie

hoc nomen scriptum reperi Soracum, Saracum, Sarracum & Serracum.

Vitruv. lib. 10. cap. 1. Portationes eorum non essent, nisi plaustrorum,

aut farracorum per terram, navicularum per aquam inventæ essent machi-

nationes.

Sed quibusdam inter doctos Soracum non idem videtur esse ac Sarracum.

Ajunt autem tantum interesse, quantum inter Cophinum & Plaustrum.

V. Pitisci Lexic. Rom. Ant. & supra SARRACUM.

SORACULUM, vel potius SERRACULUM, i, n.

Ulpian. sub tit. ad legem Aquiliam cap. 29. Quia parvi refert (inquit)
navem immittendo, aut ferraculum ad navem ducendo, an tua manu
damnum dederis. Quem locum non intelligentes pro Serraculo, Servacu-

lum, vel Verriculum; vel Gubernaculum, vel Ferraculum ediderunt.

V. SERRACULUM.

SORÆ, Gentes in Capissena sunt, auctore Plin. lib. 6. cap. 23.

SORANUS, Pluto est cognominatus. Item Hirpini Sorani dicti sunt, veluti
Ditis patris Lupi: tum quia is deus inibi coleretur: tum quod rapto vi-
verent ex responso. Cæl. Rhodig. lib. Læction. antiquar. 10. cap. 18. Lupi
autem Sabinorum lingua Hirpi vocantur. [V. Serv. ad 11. Æn. 785.]

SORANUS, [Σωρανος] Ephesus medicus, Alexandriæ vixit: deinde

Romam venit, ubi artem exercuit Trajani & Hadriani temporibus. Suid.

SORBEO, ui, itum, vel psi, ptum, [σorbέω, σόβω, Gl. L. G. & G. L.]

ēre. Deglutire sensim quicquam liquidum. Factitium verbum a sono vocis

quem faciunt qui sorbet. Plaut. Mil. 3. 2. 7.

— sorbet dormiens.

P. A. Quid sorbet? L. V. illud, stertit volui dicere:

Sed quia consimile est, quod stertas quasi sorbeas?

Sorbere ovum. Plin. lib. 7. cap. 53.

Aquas caelestes sorbet terra arida. Ovid. 2. de Arte Am. 352.

Charybdis sorbet fluctus in abruptum. Virg. 3. Æn. 422.

Charybdis sorbet fretum. Ovid. 7. Met. 64.

Cruor vestigia sorbet. Sil. lib. 4. 163. h. e. Cruor ita replet vestigia, ut

non cognoscantur.

Flumina sorbentur a terra. Ovid. 1. Met. 40.

Medullas sorbere. Lucan. lib. 7. 843.

Puppis sorbet mare vasto hiatu. Valer. 1. Argon. 638.

Sitis sorbet ora. Stat. 3. Theb. 329.

Sanguis sorbetur ab ubere. Lucan. lib. 4. 315.

Odia alicujus sorbere, per translationem, pro Perferre. Cic. 3. Q. frat.

9. Ut ejus ista odia non forbeam solum, sed etiam concoquam.

Sorbere animo. Cic. 11. Philip. 10. Quem gurgitem, quam voraginem,

quid eum non sorbere animo, quid non haurire cogitatione, cujus

fanguinem non bibere censetis?

Sorbui, Præterit. Plin. lib. 22. cap. 23. His qui coagulum lactis sorbuerint.

[Sorbfi & Sorbtum scribendum contendunt multi cum b. Est autem hoc

a forma tertiæ declinationis, antiquis usitata.

Archaice in tertia conjugatione usus est Tibullus 4. 1. 72.

Quum canibus rabidas inter freta sorberet undas. Sic leg. Heinfl.

& Broeckh.

SORBITIO, ōnis, f. [σorbιτιο Gl. G. L.] Ipse sorbendi actus: & inter-

dum Id quod sorbetur. Perf. 4. Sat. 2.

— sorbitio tollit quem dira cicutæ. De Socrate.

Sorbitio, Jusculum ad sorbendum præparatum. Columel. lib. 6. cap. 10.

Sextarii duo, factaque sorbitio per cornu infunditur. Cels. lib. 4. cap. 7.

Ergo primis diebus danda est sorbitio pitianæ, vel alicæ, vel orizæ.

SORBITUNCULA, æ, f. dimin. [σorbιτιον] Hieron. Epist. 30.

SORBICINA, æ, f. [σorbινα] Gloss. Græcolat. Idem.

SORBILLUM, i, n. [σorbιλλο] Potio sorbitioni apta. Plaut. Pœn. 1. 2. 185.

Hem, mihi jam video propter te victitandum sorbillo. Al. Sorbilo.

SORBILIS, e, Adj. [σorbιλος Gl. G. L.] Quod facile sorbetur. Colu-

mel. lib. 8. cap. 17. Et nuces digitis infractæ sunt dandæ, nec minus eli-

xum molle sorbum, quique sunt cibi sorbilibus proximi, ut mulcra,

recens caseus.

Ova sorbilia crassiora faciunt pituitam. Cels. lib. 2. cap. 23.

Ovum durum valentissimæ materiæ est: molle vel sorbile imbecillissimæ.

Cels. lib. 2. cap. 18. conf. Petron. cap. 23.

SORBILLO, [σorbιλλο Gl. G. L.] ære. dimin. a Sorbeo: proprie est Parum,

& frequenter sorbere. Ter. Adelph. 4. 2. 53.

Nam jam adibo, atque unum quiddid, quod quidem erit bellissimum,

Carpam; & cyathos sorbillans, paulatim hunc producam diem.

SORBUS, i, f. [σός, ὄσος, ἄσος] Arbor est procera, cujus fructum Sorba

vocamus. Ejus plenior descriptionem videbis apud Theophrast. lib.

3. cap. 21. Columel. lib. 5. cap. 10. Sorbi quoque & Armeniaci, & Per-

sici, non minima est gratia. [Immo est a seq. dict. & subauditur Mali.

SORBUM, i, n. [σός] pl. Sorba [σά Gl. L. G.] Prædictæ arboris fru-

ctus, quod Malum sorbum etiam Columella appellat lib. 1. cap. 10.

Martial. lib. 13. 26.

Sorba fumus, molles nimium durantia ventres:

Aptius hæc puero, quam tibi, poma dabis. Plin. lib. 15.

cap. 21. Sorbis quadruplex differentia. Aliis enim eorum rotunditas

mali, aliis turbinatio piri, aliis ovata species, ceu malorum aliquibus.

Hæc obnoxia acori. Odore & suavitate rotunda præcellunt. Ceteris

vini sapor. Generosissima, quibus circa pediculos tenera folia. Quar-

tum genus torminale appellant, remedio tantum probabile, assiduum

proventu, minimumque pomo, arbore dissimili, foliis pæne platani.

Non ferunt ante trimatum ex ullo genere. Cato R. R. cap. 7. Sorba in

sapa quum vis condire vel ficcare, viridia facias.

Acida sorba. Virg. 3. Georg. 180.

SORDES, is, f. pl. Sordes, ium. [σούρις, Gl. L. G. & G. L.] Immun-

ditia. Plaut. Pœn. 1. 2. 101.

Viden' tu pleni oculi fordium qui erant, jam splendent mihi?

N. Immo etiam in medio oculo parum fordis est. Al. Paullon

fordet. Cic. 2. de Nat. Deor. 14. Sordes aurium. [Male negat Glossa

larius Latinum Sordes singulare non habere.

Collecta forde dolentes auriculæ. Hor. 1. Epist. 2. 53.

Accipere fordes. V. ACCIPIO.

Sordes hominis. Cic. 7. Fam. 1. Putas enim, ut scribis, propter ho-

minis fordes minus me magnam illam lætitiā putare.

Sordem urbis, Homines nequam, vel potius plebem vocat Cic. 1. At

13. Apud bonos iidem fumus, quos reliquisti: apud sordem urbis & fa-

cem, multo melius nunc, quam reliquisti.

Sordes pro Reorum squalore. Quintil. lib. 6. cap. 2. At fordes, & squa-

lores, & propinquorum quoque similem habitum, scio profuisse, & mi-

gnum ad salutem momentum preces attulisse. Idem Decl. 17. No-

exuo, non depono fordes: & mihi quoque senex tanquam accusatur

occurrit.

Nove, sed non ineleganter, Sordes pro Veste fordida, atque habitu

quo in reatu utebantur, ac consequenter pro reatu dixit Suet. in Vitel.

V. Tor

V. Tort. 509. H. St. Verba ipsa Torrentii sunt ad cap. 8. pr. Nihil autem novum in hoc loquendi genere, quo & ipse Suet. in Aug. cap. 32. usus est, passimque Cic. utitur, & omnes, qui consuetudine Romana loquuntur.

Lugubres fordes. V. LUGRO.

Jacere in foribus. V. JACRO.

Sordes, pro Avaritia. Cic. 1. Q. frat. 1. 3. Neque enim mihi sane placet, præsertim quum ii mores tantum jam ad nimiam lenitatem & ambitionem incubuerint, scrutari te omnes fordes, excutere unumquemque eorum. Plin. 2. Epist. 12. Damnumque sordium, vel damnare alios, vel absolvere. Quintil. lib. 6. cap. 4. Incusans ejus fordes, calceos eum veteres dicebat vendere solere. Idem lib. 4. cap. 1. Sed ut præcipua in hoc dicentis auctoritas, si omnis in fubeundo negotio suspicio sordium, aut odiorum, aut ambitionis abfuerit: & ita, &c. Hor. 2. Serm. 5. 104.

— sepulcrum,

Commisum arbitrio, sine foribus exstrue.

Ubi Horat. dicit, Neque avaritiam, neque fordes. At in poster. exp. Avaritiam. Vide illum Commentatorem in edit. Cruquii. Qui non avaritiam sectatur, multo minus fordes sectabitur. Conjunct. Disjunctiva pro copulativa est, Non objiciet Avaritiam & fordes. H. St. Priora verba culter subtraxit expectat. Est autem locus Horatii, qui infra subjicitur, ubi Scholiastes Cruquianus, insecite, Sordes libidinum intelligi putat, cum duo synonyma sint, Avaritia & Sordes, nisi quod posterius ἀνέστηκεν. Rectius autem Cruq. ex Mss. Nec pro Ac.

Luxuriæ fordes quis feret. Juven. 1. Sat. 140. i. e. Summam prodigalitatem cum insigni avaritia conjunctam. Loquitur enim de illis qui quum ventribus suis indulgerent omnia, in aliorum egestate sublevanda parcissimi essent. Gaudet autem Juvenalis antitheta hoc pacto conjungere, ut alibi, Socraticos Cinædos, Tristes obscænos, Lacernatam amicam. Hor. 1. Serm. 6. 68.

Si neque avaritiam, neque fordes, ac mala iustia,

Objiciet vere quisquam mihi. [Luxuriæ fordes, Oxymoron.]

SORDICŪLA, æ. f. dimin. Marcell. Emp. cap. 8

SORDITŪDO, īnis. f. [ῥυπαριότης] Idem quod Sordes. Plaut. Pœn. 5. 2. 10.

Ut mihi absterferunt omnem sorditudinem. Sorditudinem pro

Sorde inquit Nonius 2. 799.

SORDIDICIA, æ. f. [ῥυπαρία] Pedor, Squalor. Gloss. Græcolat. [Ni-

si forte Sordidacio scribendum, ut sit verbale nomen a Sordido.]

SORDIDUS, a, um. Adj. [ῥυπαρός, Gl. G. L.] Pædidus. Sordibus ple-

num. Cic. 3. Tusc. 56.

Sæpe est etiam sub palliolo fordido sapientia. Ex Cæcil.

Amictus fordidus. Virg. 6. Æn. 301.

Caput fordidum tabo. Sen. Herc. fur. 9.

Cafæ fordida. Sen. Herc. Oeth. 2.

Cera fordida. Propert. lib. 3. 23. 8.

Color fordidus. Columel. lib. 8. cap. 8.

Fumus fordidus. Hor. 4. Carm. 11. 11.

Lana fordida. Ovid. 3. de Arte Am. 222.

Mappa fordida. Hor. 1. Epist. 5. 22.

Pulvis fordidus. Ovid. 3. Amor. 2. 42.

Rura fordida. Virg. 2. Ecl. 28.

Sanguis fordidus. Lucan. lib. 4. 315.

Sordidus homo, Egens vel vilis, & nullius existimationis; aut Tenax, avarus. Cic. 3. de Finib. 38. Quis non odit fordidos, varios, leves, futes? Idem 1. de Legib. 35. Quos & quantos viros homo omnium infimus & fordissimus Trib. pleb. P. Curiatius in vincula conjecit? Sic 1. Off. 150. Sordidi etiam putantur, qui mercantur a mercatoribus quod statim vendant. [Pro Tenaci seu Avaro positum hic non occurrit, sed infra, ut Sordes pro Fædiore avaritia.]

Sordido loco natus, plus est, quam Humili. Liv. 22. 25. extr. Loco, non humili solum, sed etiam fordido ortus.

Stirpes fordida, quæ Ingeniis natalibus opponuntur. I. Super statu. C. de pœnis.

Sordidum ad famam. Cic. 2. Off. 50. Id cum periculosum ipsi est, tum etiam fordidum ad famam, committere ut accusator nominere.

Cupido fordidus, Avaritia, cupiditas. Acron. & Porphy. Hor. 2. Carm. 16. 15.

Illiberalis & fordidus quæstus. Cic. 1. Off. 150. Illiberales autem & fordidi quæstus mercenariorum, omniumque, quorum operæ, non quorum artes emuntur. V. totum illud caput.

Lingua fordida, Impura, mendax, perjura. Tibull. lib. 3. 7. 14.

Gaudia fordida. Stat. 3. Silv. 5. 17.

Sordidum consilium, pro Corrupto. Cic. 3. Q. frat. 4. pr. Gabinius absolutus est: omnino nihil accusatore Lentulo, subscriptoribusque ejus infantius, nihil illo consilio sordidius. Budæus.

Sordida oratio, cui opponitur Nitida. Quintil. lib. 8. cap. 3. Quædam hebes, fordida, jejuna, tristis, ingrata, vilis oratio est. Quæ vitia facillime sunt manifesta contrariis virtutibus. Nam primum acuto, secundum nitido, tertium copioso, deinceps hilari, jucundo, accurato diversum est.

Compar. ut, Nubes fordidiior. Sen. Hippol. 785.

Caro fordidiior. Plin. 16. 6.

Superl. ut, Res fordidissimæ. Sen. Controv. præf. lib. 3.

SORDIDUS, Adv. [ῥυπαρῶς] Avare. Plin. 3. Epist. 9. pr. Proconsulatum in ea, non minus violenter, quam fordide gesserat.

Sordide dicere & concionari. i. e. Avare. Cic. 15. Att. 2. Lucium Antonium concionatum esse cognovi tuis litteris & aliis fordide, sed id quale fuerit, nescio. Idem 2. de Orat. 352. Si asperere, si arroganter, si turpiter, si fordide, si quoquo animi vitio dictum esse aliquid videatur. [Videtur his locis pro Fæde, turpiter, poni.]

SORDIDŪLUS, a, um. Adj. dimin. Plaut. Pœn. 1. 2. 58.

Servulorum fordidorum scorta diobolaria?

Toga fordida. Juven. 3. Sat. 149.

SORDIDO, [ῥυπαίνω Gl. G. L.] ære. Sordidum facere, fædere. Hoc verbo usi sunt scriptores ecclesiastici, sed veteres non nisi Participio. Hieron. Epist. 29. Vitiis fordidamur. Cyprian. Epist. 52. 6. Alienis rumoribus fordidantur. Lactant. Instit. 5. 19. Mens malis cupiditatibus fordidatur. August. Serm. 244. Toties Dei imaginem fordidamus.

SORDIDATUS, a, um. Adj. ex Partic. Sordide indutus. Plaut. Afin. 2. 4. 90.

— quanquam ego sum fordidatus,

Frugi tamen sum, nec potest peculium enumerari. Cic. 2. Philipp. 73. Argentea vasa collisa, fordidata mancipia. i. e. Ob inopiam vel avaritiam obsoleta veste, vel detrita induta Ter. Heaut. 2. 3. 56.

Scin' hanc, quam dicit, fordidatam & fordidam?

Sordidata turba. Liv. 42. 28.

Sordidatissima conscientia. Sidon. 3. Epist. 13.

Sordidati item vocantur, qui Sordes, i. e. rei habitum induerunt. Liv. 6. 20. Postquam fordidatum reum viderunt. Cic. Post redit in Senat. 11. Quum innumerabilis multitudo bonorum de Capitolio supplex ad eum fordidata venisset. Idem 4. in Verr. 62. Sordidati, maxima barba & capillo, Romæ biennium prope fuerunt. Ibid. 6. 41. Diodorus Romæ fordidatus circum patrones atque hospites cursare, rem omnibus narrare. Idem in Pison. 99. Nec minus latorum, quum te semper fordidum, quam si paulisper fordidatum viderem Sordidum dixit, Vilem & abjectum, ac sine ullo vitæ nitore ac lautitia vitam agentem. Sordidatum autem Accusatum & reum Budæus.

SORDULENTUS, a, um. Adj. Tertull. de Pœnit. cap. 11. Sordulentus, illotus.

SORDEO, ui, [ῥυπαίω, ῥυπαίω, ῥυπαίω] Sordidum esse. Martial. lib. 1. 32. Dum nulla teneri sordet lanugine vultus.

Iter sordet. Stat. 3. Silv. 1. 100.

Sordere alicui res aliqua dicitur, i. e. Contemni, & vilis æstimari. Cic. ad Octav. Cui fordebat Macedonia provincia, quam victor sibi sumpturæ Cæsar.

Sordet tibi munera nostra. Virg. 2. Ecl. 44.

Voluptas sordet oculis. Stat. 1. Silv. 3. 98.

Sordere suis, & contemni ab eis. Liv. 4. 25. Plin. lib. 35. cap. 10. Sordet ille suis, ut plerumque domestica.

SORDESCO, [ῥυπαίνωμαι, ῥυπαίνομαι] ære. Sordidum fieri. Plin. lib. 11. cap. 12. Nunc vero e tanta cadens altitudine, multumque dum venit fordescens. Hor. 1. Epist. 20. 11.

Contrectatus ubi manibus fordescere vulgi

Cæperis. Alloquitur librum suum.

SOREX, icis. m. [ῥυπαίος, ῥυπαίος, ῥυπαίος, L. G. & G. L.] Animal parvum, a sono vocis, quem rodendo facit. Quidam dicunt esse Murem silvestrem. Columel. lib. 12. cap. 31. Si serpens, aut mus, forerque in multum ceciderit. Idem lib. de Arboribus, cap. 15. Vites, quæ secundum ædificia sunt, a foricibus aut muribus infestantur. Ter. Eun. 5. 6. 23. Egomet meo indicio miser, quasi forex, hodie perii.

Soricem & Murem pro eodem usurpavit Plin. lib. 11. cap. 37. & lib. 2. cap. 41. V. FIBRA.

Sorex suo occentu inauspicatus erat. Plin. 8. 57. Soricum occentu dirimi auspica, annales refertos habemus.

Scribitur & Surix. Onomast. Lat. Græc. Surix, Mūs. [Unde Gallorum Sornis. Unde & pr. longam facit, quam proinde & Seren. produxit.]

SORICINUS, a, um. [μυρινός] Adj. Plaut. Bacch. 4. 8. 48. Soricina nœnia.

SORICULATUS, a, um. Adj. ut, Soriculata vestis, Quæ variis conferta coloribus erat. Plin. lib. 8. cap. 48. Calcagninus legendum putat Soriculata. In Mss. exstat Sororiculata, teste Hard. qui & ex Tiron. notis Sororeclatum pannum affert. V. Turneb. Advers. 24. 19.

SORGE, Populi sunt in India, apud Plin. lib. 6. cap. 20.

SORILLA, Navigia Istrica vocantur, quod lino & sparto conserantur & condenferentur.

SORITÆ, Populi sunt Ichthyophagi, quos Arabis fluvius ab Indis differt, nullum alium cibum noscentes quam piscium, quos unguibus dissectos torrent sole, panemque ex eis faciunt. Plin. lib. 7. cap. 2. Oritas vocat.

SORITES, æ. m. [συνείτης] Argumentationis species est, constans ex multis propositionibus ita collocatis, ut prædicatum propositionis præcedentis fiat subiectum sequentis, indeque prædicatum ultimum concludatur de subiecto primo. Dicitur a σῶρος, id est Acervus, quia est quædam propositionum quasi coacervatio. Acervalem syllogismum Jctus vocat I. 77. Dig. de verb. signif. & l. 65. Dig. de Reg. Juris. Perius etiam Acervum dixit Sat. 6. 80.

Inventus, Chrysippe, tui finitor acervi. Ubi Vet. Schol. Chrysippus Philosophus Stoicus syllogismum συνείτην vocavit, quem per adjectionem & deductionem ex acervi frumentarii similitudine ostendit. & Cic. 4. Acad. 49. Soritas hos vocant, qui acervum efficiunt uno addito grano. Idem ibid. 93. In quo utroque loco vide sis exemplum. Idem 4. Acad. 90. Soritas vocat Lubricum & periculosum locum. [Gloss. Græcolat. Σοείτης, Cavillatio. V. Menag. ad Laert. 2. 108.]

SORODIOS, Dæmonis nomen apud Indos pro Deo habitum, quod in linguam Græcam translatum verbum διοπάειν, id est vini factorem, significat. Cæl. lib. 2. cap. 7.

SORODÆMON, ōnis. m. [σινροδαίμων] Sorodæmones, sunt Sepulcrales larvæ. Cæl. Rhodig. lib. 1. Lect. Antiq. cap. 7.

SOROR, ōris. f. [ἀδελφή, Gl. G. L. & G. L.] dicta est, quod quasi seorsum a sua stirpe nascitur, separaturque ab ea domo, in qua oritur, & in aliam familiam transgreditur. Vel Soror, quasi diversa forte orta.

Soror germana. [ἀδελφὴ ὁμογενής Gl. G. L.] Cic. pro Milon. 74. Eum, quem cum sorore germana nefarius stuprum fecisse L. Lucilius juratus, se quæstionibus habitis dicit comperisse. De Clodio. Dicitur & Germana sine adjectione. V. f. 1.

Sororis filius. Cic. 6. Verr. 22. Ita C. Cato duorum clarissimorum hominum nepos, L. Pauli & M. Catonis & P. Africani sororis filius.

Nymphæ sorores. Virg. 2. Georg. 494.

Piæ sorores. Ovid. 8. Met. 520.

Pulchræ sorores. Stat. 1. Achil. 296.

Maxima sororum. Ovid. 2. Met. 346.

Doctæ sorores. Ovid. 5. Met. 255. sic vocat Musas.

Lanificæ sorores, Parcæ. V. Lanificus in LANA.

Vipereæ sorores. Ovid. 6. Met. 662. Furias sic appellat.

Poetæ interdum Parcæ vocant Sorores absolute. Sic Hor. 2. Carm. 3. 15.

Dum res & ætas & Sororum

Fila trium patiuntur atra. [Designat adjecto Trium.]

Dictitare Minervam esse sororem suam. Cic. pro Domo 92. V. loc. Sorores arbores. Plin. lib. 13. cap. 4. Minus speciosæ, sed sapore caryotarum sorores, ab hoc Adelphides dictæ.

Et eo modo Sorores Iodices, apud Martial. 14. 148.
SORORCŪLA, æ. f. dimin. Plaut. in Fragm. Clitell. 25. Germana mea fororcula.
SORORĪUS, a, um. Adj. ut, Sororia cœna. Plaut. Curc. 5. 2. 60.
 Oscula fororia, Casta & pudica, qualia sorores decent. Ovid. 4. Met. 334. in Salmacidis fabula.
Stuprum fororium. Cic. pro Sext. 16. Qui enim in ejusmodi vita nervi esse potuerunt, hominis fraternis flagitiis, fororiis stupris, omni inaudita libidine infamis.
Sororium tigillum, Locus sacer Romæ in honorem Junonis. Sororium tigillum appellatur hac de causa: ex conventionem Tulli Hostilii Regis, & Metii Suffetii ducis Albanorum, Trigemini Horatii & Curiatii cum dimicassent, ut victores sequeretur imperium, & Horatius noster exsuperasset, victorque domum reverteretur, obvia soror, cognita morte sponſi, sui fratris manu occisi, averſata est ejus osculum, quo nomine Horatius interfecit eam, & quanquam a patre absolutus sceleris erat, accusatus tamen parricidii apud Duumviros, damnatusque provocavit ad populum, cujus judicio victor duo tigilla, tertio superjecto, quæ pater ejus constituerat, velut sub jugum missus fuit, consecratisque ibi aris Junoni Sororiæ, & Jano Curiatio, liberatus omni noxia sceleris est, auguriis adprobantibus. Ex quo Sororium id tigillum est appellatum. Festus.
SORORICĪDA, æ. c. Qui, vel quæ sororem occidit. Cic. pro Domo 26. Quid de me quod tulisse te dicis, parricida, fratricida, sororicida, nonne extra ordinem tulisti?
SORORIOR, ari. Sororitari puellarum mammæ dicuntur, cum jam intumescunt; quod non singulæ, sed veluti geminæ fores simul nascuntur: sicut Fraterculæ puerorum. Plaut. in Fribol. Fragm. v. 11. apud Fest.
SORORIANS, antis. Partic. Plin. lib. 31. cap. 6. Mammæ sororiantes, præcordia, maciemque corporis piscinæ magis corrigunt.
SORORICULATUS, a, um. Adj. Lino & sparto condensatus.
Sororiculatæ vestes, apud Plin. 8. 48. sunt Quæ perpetuis quibusdam furis, & latioribus virgis regulatæ erant, & eo toto texendi genere confectæ: ut sint tanquam Surorikulatæ, a Suro, cujus diminutio est furculus: nisi si quis a Sura deducere malit. Quod si a Regula derivari non placet, certe a Rica & Rricula deducatur. Turneb. Advers. 24. 19. V. & Harduin. ad Plin.
SORS, fortis. f. [κλήρο-, λήρον Gl. L. G. & G. L.] a Serie secundum Varonem dicitur, Fortuitus alicujus rei eventus. Cic. 2. de Divin. 85. Dicendum igitur putas de fortibus? Quid enim fors est? Idem propemodum quod micare, quod talos jacere, quod tesseras: quibus in rebus temeritas & casus, non ratio, nec consilium valet. Cic. 1. Verr. 65. Accusavi eum, quicum Quæstor fueram, quicum me fors, consuetudoque majorum, quicum me deorum, hominumque judicium conjunxerat. conf. 61. & 46. Virg. 5. Æn. 490.
 — dejectamque ærea sortem
 Accepit galea.
Cæca fors. Lucan. lib. 5. 66.
Deterior fors. Sen. Theb. 2.
Improvisa fors. Claud. de Bell. Get. 370.
Inaudita Græcis fors ista. V. **INAUDIO**.
Iniqua fors. Virg. 6. Æn. 332.
Mala fors prædæ. Pars, Portio quæ forte evenit seu contigit. Ovid. 13. Met. 485.
Nova pugnæ fors. Virg. 12. Æn. 54.
 Ut Sortem armorum. H. St.
Arripere id quod fors offert. Cic. 6. Verr. 95.
Assignare aliquid alicui forte. Cic. 11. Fam. 20.
Cernere fors dicitur, cum ejus alæ aliquid permittitur, ut id disceptet, ut eventus sit quem dijudicaverit. Liv. lib. 43. 14. pr. Priusquam id fors cerneret, in incertum, ne quid gratia momenti faceret; in utramque provinciam, quod res desideraret, supplementi decerni. Turneb.
Conjicere sortem in urnam. Cic. 8. Fam. 8. In hydriam. 4. Verr. 127.
Conjicere provincias in sortem. Liv. 30. 1.
Contigit fors Tyrrenum. Vell. Patere. 1. 1. 4.
Dejicere sortem. Cæf. 1. Bell. Civil. 6. & Liv. 21. 42.
Damnari forte. Sil. 6. 341.
Duci forte dicuntur, qui ad aliquid destinantur. Virg. 2. Æn. 205.
 Laocoon ductus Neptuni forte sacerdos.
Excidit fors alicujus. Liv. 21. 42.
Exire fors dicitur, cum ex urna educitur. Cic. 1. Att. 19. Cum de consularibus mea prima fors exisset. Et Hor. 2. Carm. 3. 25.
 — omnium
Versatur urna: ferius, ocus,
Sors exitura.
Legunt forte loca. Virg. 5. Æn. 132.
Nancisci fortem. V. **NANCISCO**.
Revocatur res ad sortem. Cic. 4. Verr. 127.
Renunciari extra sortem. Cic. 4. Verr. 127. Cui contrar. Sorte, vel Sortito.
Trahere forte. Virg. 1. Æn. 512.
 — operumque laborem
 Partibus æquabant justis, & forte trahebant.
Tueri sortem quam tribuit fortuna. Ovid. 17. Epist. 113.
Versat omnia fors. Virg. 9. Ecl. 5.
Humana fors. Ovid. 3. Trist. 11. 67.
 Humanæque memor fortis, quæ tollit eosdem,
 Et premit; incertas ipse verere vices.
Intentata fors. Virg. 10. Æn. 39. i. e. Regnum; inquit Servius.
Irrequieta fors. Ovid. 2. Met. 386.
Miserandæ fortis æfellus. Ovid. 2. Amor. 7. 15.
Mortalis fors. Ovid. 2. Met. 56.
Onerosa fors. Ovid. 9. Met. 675.
Dedit ratio mihi sortem. i. e. Propositum, seu professionem, & institutum vivendi. Acron. Hor. 1. Serm. 1. 1.
Gaudens forte tori. Ovid. 3. Fast. 463.
Gaude forte tua. Hor. 1. Epist. 14. 11.
Objecit Fors mihi sortem. Hor. 1. Serm. 1. 1.
Acerba fors. Sen. Oeth. 7.
Aspera fors. Stat. 1. Theb. 196.

Crudelis fors. Sen. Octav. 3.
Divina fors. Cic. 3. Philipp. 26.
Durissima fors. Claud. 1. in Eutrop. 71.
Durissima fors fati. Lucan. lib. 9. 1049.
Ferrea difficilisque fors vitæ me premit. Ovid. 5. Trist. 3. 28.
Funesta fors. Stat. 11. Theb. 315.
Pessima fors rerum. Ovid. 14. Met. 489.
Suprema fors. Virg. 5. Æn. 132.
Toleranda nulli fors. Stat. 1. Theb. 195.
Ultima fors rerum. Lucan. lib. 5. 692.
Inter Sortem & Sortes, hæc est differentia; quod Sortes [κλήροι, Gl. L. G.] velut tessellæ quædam aut taleolæ ligneæ inscriptæ fuerant, ipsaque fortis instrumenta: Sors autem ipsa sortitio. Cic. 1. de Divin. 76. Et sortes ipsas & cetera, quæ ad sortem erant parata, disturbavit. Idem ibid. 2. 69. Monstruosissimam bestiam urnam evertisse, sortes dissipavisse.
Convivales fortes. Lamprid. cap. 22. Sortes sane convivales scriptas in cochlearibus habuit tales, ut alius exhiberet decem camelos, alius decem muscas. De ejusmodi fortibus exstat integer liber Martialis, 14. qui epigr. 1. v. 5. sic ait,
 Divitis alternas & pauperis accipe sortes,
 Præmia convivæ det sua quisque suo. [V. Suet. Aug. cap. 75.]
Ducere sortes. Virg. 6. Æn. 22.
 — stat ductis fortibus urna.
Sors, pro Vice & munere forte oblato. Liv. 35. 6. pr. Si id facere gravaretur, quod non suæ fortis id negotium esset, se quidem id facturum, quodcumque Senatus censuisset. Budæus.
Æqualis fors. Hor. 3. Carm. 24. 16.
 Defunctumque laboribus
 Æquali recreat forte vicarius. i. e. Æquali conditione, nimirum succedendo ei in laboribus.
Gratam sortem habemus. Nostra forte sumus contentæ. Ovid. 5. Met. 272.
Sors, Judicium. Virg. 6. Æn. 431.
 Nec vero hæc sine sorte datæ, sine judice, sedes. Tractum ex Romano more. Non enim audiebantur causæ, nisi per sortem ordinatæ: nam quo tempore causæ agebantur, conveniebant omnes, & ex forte, dierum ordinem accipiebant, quo post tricesimum diem causas suas exsequerentur. Ex Serv. Virg. 1. Æn. 143.
 Non illi imperium pelagi sævumque tridentem,
 Sed mihi forte datum.
Sors, pro Progenie. Ovid. 6. Fast. 30.
 Si genus aspicitur, Saturnum prima parentem
 Feci: Saturni fors ego prima fui. Verba sunt Junonis. Sum; inquit, prima Saturni proles: prima enim ex illo sum genita.
Sors, pro Statu hominum. Suet. Calig. cap. 35. Nullus denique tam abjectæ conditionis, tamque extremæ fortis fuit. H. St.
Sors, Fatalis necessitas. Virg. 2. Æn. 554.
 — hic exitus illum
 Sorte tulit. V. Serv. in loc.
Sors & Patrimonium significat, unde Confortes dicimus, & Dei responsum, & Quod cuique accidit in fortiendo. Paulus & Festus.
Sors, [κεφαλαιον, ἐπὶ δανείῳ, Gl. G. L.] Summa est, sive caput, & prima pecunia, quæ confertur in societatem, ut inde lucrum fiat. Plaut. Most. 3. 1. 122.
 Quatuor quadraginta illi debentur minæ,
 Et fors, & fœnus. Ibid. 3. 1. 64.
 Sortem accipe. d. immo fœnus: id primum volo. Ter. Adel. 2. 2. 35.
 Etiam de forte nunc venio in dubium, miser. h. e. De pretio quo emptæ erat fidicina. Ex Donat.
Solvat creditum forte; i. e. Deducta usura reliquum solvat. Liv. 6. 36.
Sortes, numero plurali in hoc significatu. [αἱ κεφαλαιὸν δανεισµότων, Gl. L. G.] Papinian. in l. Uxori. D. de usu & usufr. leg. Fœnus quoque fortis, quas defunctus collocavit. Ibid. Igitur usuras nominum in hereditate relictorum, ante cautionem interpositam debitas, velut sortes, in cautionem deduci necesse est.
Sortes, [χρησμοί, Gl. L. G. & G. L.] Oracula seu responsa, sive syngrapha, in quibus responsa inscripta continebantur. Valer. lib. 1. 6. 3. Cujus rei explorandæ gratia, legati, ad Delphicum oraculum missi, retulerunt, præcipi fortibus, ut aquam ejus lacus emissam per agros diffunderent.
Duræ sortes. Ovid. 13. Met. 180.
Faticinæ sortes. Ovid. 15. Met. 436.
Malignæ sortes tacita ambage. Claud. de Bell. Get. 552.
Obscuræ fortis ambages. Ovid. 4. Fast. 261.
Sacræ sortes. Ovid. 1. Met. 368.
Fatigare sortes. Lucret. lib. 4. 1233.
Salutifera fors, Apollinis responsum salutem afferens. Ovid. 15. Met. 633.
SORTIS, is. f. pro Sors. Teste Prisciano lib. 7. Plaut. Caf. 2. 6. 28.
 Vide, ne qua illic insit alia fortis sub aqua.
SORTI, Adv. [κλήρα] Virg. 4. Georg. 165.
 Sunt quibus ad portas cecidit custodia forti. Ubi Servius; Sorti, Ex forte: nam adverbium est, quod traxit a militia. Sed rectius hoc in loco legendum videtur, Sorte.
SORTICŪLA, æ. f. dimin. [κληρίδιον] Sueton. in Neron. Claud. cap. 21. Ac sine mora nomen suum in albo profitentium citharædorum jussit ascribi, forticulaque in urnam cum ceteris demissa, intravit ordine suo.
SORTILĒGIUM, i. n. [χρησµολογία] Actus legendæ fortis. Plin. lib. 28. cap. 4. De quibusdam sortilegiis.
SORTILEGUS, i. m. [χρησµοδότης, χρησµολόγος, χρησµοδός, Gl. G. L.] Qui per sortes futura prænuntiat. Hariolus. Cic. 1. de Divin. 133. Nunc illa te flabor, non me fortilegos, nec eos, qui quæstus causa hariolentur. nec pſy chomantia quidem, quibus Appius, amicus tuus, uti solebat, agnoscere. Lucan. 9. 584.
 Sortilegis egeant dubii, semperque futuris
 Casibus ancipites.
 Apud Porphyriorem in Hor. Sat. 6. lib. 1. Assisto divinis, exp. Sortilegis, & addit, Sortilatores dicit. Apud Commentatorem, qui est in edit. Cruquii, Sarmadacis & sortilegis. H. St. Leguntur sub finem ejus Satiræ
SORTILĒGUS, a, um. Adj. [χρησµοί] Hor. de Arte Poet. 219.
 — & divina futuri
 Sortilegis non discrepuit sententia Delphis.

Sortio, *ire*. [*ἀλῆσαι*] *activ.* pro *Sortiri*: antiquum. Var. *Rer. Human.* lib. 20. Cum venerint Censores, inter se fortiant. Ex *Non.* 7. 22.
 Tibi permitto, tute forti. *Plaut. Caf. 2. 6. 43.*
 Inter se sortiunt agros. *Ennius apud Non.* 7. 24.
Sortior, [*ἀλῆσαι* Gl. G. L.] *iri.* Sortes facere. *Plaut. Caf. 2. 4. 19.*
 Nam si sic nihil impetrare potero, saltem fortiar.
 Sortita sunt, *Τετρυμένοι*. *Gloss. Latinogræc.*
 Sortiri aliquibus. *Plaut. Caf. 2. 4. 27.*
 Ad pœnam fortiri. *Cic. pro Cluent.* 129.
 Sortiri quid loquere. *Cic. 1. de Nat. Deor.* 99. h. e. Non considerare, sed quasi fortiri quid loquere.
 Dicas fortiri. *V. DICA.* *Cic. 4. Verr.* 37. Interea dies advenit, quo die sese, ex instituto ac lege Rupilia, dicas fortitum Syracusis iste edixerat.
 Doms fortiri, Sorte dividere. *Virg. 5. Æn.* 756.
 Iudices fortiri, Per sortem eligere. *Cic. 2. Q. frat.* 1. Is cum graviter de Clodianis incendiis, trucidationibus, lapidationibus, questus esset, sententiam dixit, ut ipse Iudices per Prætorem Urbanum fortiretur.
 Laborem fortiri. *Virg. 8. Æn.* 445.
 Ocius incubuere omnes, pariterque laborem Sortiti.
 Periculum fortiri. *Virg. 9. Æn.* 174.
 Omnis per muros legio fortita periculum Excubat, exercetque vices quod cuique tuendum est. i. e. Sorte divisa ad defensionem periculi.
 Remos fortiri. *Virg. 3. Æn.* 510.
 Sternimus optatæ gremio telluris ad undam Sortiti remos. Ubi *Serv.* Sortiti remos, Per sortem divisi ad officia remigandi, quis esset prœteta, qui pedem teneret.
 Sortiti coss. uter dedicaret. *Liv. 2. 8.*
 Sortiri, vel comparare inter se provincias. *V. COMPARO.*
 Magistratum cum alio fortiri, Per sortem, sive Sorte inire. *Cic. 6. Philipp.* 16. Est enim patronus triginta quinque tribuum, quarum sua lege, qua cum C. Cæsare magistratum fortitus est, suffragium sustulit.
 Provinciam, Sorte dividere. *Idem 1. Fam.* 9. Si licitum esset legem Curiam ferre, fortitum esse cum Collega provinciam. *Liv. 7. 19.*
 Amicum fortiri, Nancisci. *Hor. 1. Serm.* 6. 53.
 — felicem dicere non hoc
 Me possit, casu quod te fortitus amicum. i. e. Non casu aliquo & fortunæ beneficio factus tibi amicus, sed virorum proborum commendatione & meis virtutibus.
 Spatium brevis vitæ fortiri, Obtinere a Parcisi. *Ovid. 3. Met.* 124.
 Tempora novissima fortitus. *Ovid. 11. Met.* 758.
 Sortiri filium. *1. 3. §. si emancipatus.* D. de bon. poss. contr. tab.
 Fortunam oculis fortitus. *Virg. 2. Æn.* 520. Locum ad feriendum oculis eligens, quem fortuna destinarat vulnere.
 Sortiri secundas, Nancisci. *Sen. de Benef. lib. 2. cap.* 28.
 Sortiri, Disponere. *Virg. 3. Æn.* 376.
 — sic fata deum rex
 Sortitur, volvitque vices, is vertitur ordo.
 Æqua lege necessitas fortitur insignes & imos. *Hor. 3. Carm.* 1. 1.
 Sortiri, aliter. *Virg. 3. Georg.* 71.
 Semper enim refice: ac ne post amissa requiras, Ante veni, & sobolem armento fortire quotannis. Ubi *Serv.* Sortire, Substituere, subministra. Et est verbum iudiciorum. Nam Subfortiri dicuntur iudices, qui occupatorum funguntur officio.
 Sortitum in singulos, Sorte datum. *Cic. 4. Att.* 16. Senatus decrevit, ut tacitum iudicium ante comitia fieret: ab iis consiliis, quæ erant omnibus fortita in singulos candidatos, magnus timor candidatorum.
Sortito, [*ἀπὸ τοῦ ἀλῆσαι*] *Adv.* Ex sorte, vel per sortem. *Plaut. Merc.* 1. 1. 25. At tibi sortito id obtigit. *Idem Catin.* 2. 6. 38. Mihi sortito ut eveniat. *Cic. 8. Fam.* 8. in form. vet. S. C. Quos eorum ex S. C. cum imperio in provincias pro Prætore mitti oporteret, eos sortito in provincias mitti placere. *Cic. pro Sext.* 134. Quum vero ne de venalibus quidem homines electos, sed ex ergastulis emptos, nominibus gladiatoriiis ornarit, & sortito alios Samnites, alios Provocatores fecerit. [i. e. Facta fortitione, vel forte ducta.
 Sortito dicere. *Cic. 6. Verr.* 142. Si quando taceant omnes, tunc sortito coguntur dicere.
 Sortito sacerdotem capere. *Cic. 4. Verr.* 126. Syracusis lex est de religione, quæ in annos singulos Jovis sacerdotem sortito capi jubebat.
 Sortito obtingere. *Hor. Epod.* 4. 1.
Sortitio, *ōis*. f. [*ἀλῆσις*] *Cic. pro Cluent.* 128. Ecce tibi ejusmodi sortitio, ut in primis Bulbo & Staleno, & Guttæ esset iudicandum. *Ibid.* 129. Statuerunt enim ita majores nostri, ut si a multis esset flagitium rei militaris admissum, fortitione in quosdam animadverteretur: ut metus videlicet ad omnes, pœna ad paucos perveniret. Quibus verbis Cicero morem antiquum significat, quo, ut ait *Livius* 2. 59. extr. decimus quisque militum forte ad supplicium lecti sunt. Unde & legimus Decimatas legiones. *V. in DECEM.*
 Sortitio provinciarum. *Cic. 3. Philip.* 24.
 Sortitio iudicum. *Cic. 2. Q. frat.* 1. Sententiam dixit ut ipse Iudices per Prætorem urbanum fortiretur: iudicium fortitione facta comitia haberentur.
 Prærogativæ fortitio. *Cic. 2. Philip.* 82. Subaudi, Tribus.
 Religiosa fortitio vespertina provinciarum. *Cic. 3. Philip.* 24. Ironia est. Iudicare nullam fortitionem. *Cic. 3. Philip.* 25.
Sortitus, *ūs*. m. [*ἀλῆσις, ἀλῆσις*] pro *Sortitione*. *Cic. pro Dom.* 50. Quid si etiam pluribus de rebus uno fortitu retulisti?
 Sortitus versare. *Stat. 6. Theb.* 389.
 Et jam fortitus Prothous versarat athena Casside.
 Perferre fortitus. *Virg. 3. Æn.* 323.
 — quæ fortitus non pertulit ullos,
 Nec victoris heri tetigit captiva cubile.
 Specula (i. e. Parva spes) in fortitu est mihi. *Plaut. Caf.* 2. 4. 37.
Sortitor, *ōis*. m. [*ἀλῆσις*] *Senec. Troad.* 982. Et iniquæ ferus sortitor urnæ.
Sortum, *Adv.* antique pro *Seorsum*. *Plaut. Epid.* 3. 3. 21.
 In ædiculam istam seorsum concludi volo. *Al. Seorsum. Catull.* *Carm.* 20. 17.

Manumque seorsum habebis. [Falsa loci notatio, & forsan auctoris.
Sōs, *ēos*. m. [*σῶς*] Corpus metallicum, simillimum melanteriæ, nisi quod hæc densior est & solidior, illud rarius & fistulosius, facultates habet easdem cum Chalciti & Misy, atrictoriam videlicet & causticam, crassioris tamen est essentia, unde & in metallis infimo loco nascitur, sub Chalciti nimirum quemadmodum & Chalcitis sub Misy. Est autem Sory tantum fossile, quod & temporis progressu in Chalcitim commutatur, quemadmodum Chalcitis in Misy. *Plin. lib. 34. cap. 12. Cels.* 6. 9. *Diosc.* 5. 73.
 Vulgus hodie, ut cetera fere omnia ejus generis, *Vitriolum* appellat.

S O S

Sos, pro *Eos* antiqui dixerunt. *Festus. Ennius lib. 1.*
 Constat inde loci propter sos dia dearum. Item,
 Circum sos quæ sunt magnæ gentes opulentæ. Et
 Dum censent terrere minis, hortantur ei sos. Ex emend. *Scalig.*
 Sos interdum pro *Suos* ponebant. Per dativum casum idem *Ennius* effert; Postquam lumina sis oculis. pro *Suis*. *Idem.*
Sōsandra, *æ*. f. [*Σωσάνδρα*] Insula Cretæ adjacens, ita dicta quod incolas suos a vi Lyctiorum servavit incolumes. *Stephanus.*
Sosianus, Apollinis cognomen, cujus Romæ erat statua e cedro (ex *Susia* advecta) teste *Plinio lib. 13. cap. 5. conf.* 36. 5. ibique *Hard.*
Sōsias, sive *Sosia*, *æ*. m. [*Σωσίας*] Philosophus quidam impius, qui sublata penitus providentia omnia temere ferri asserbat: quo in errore & Euhemerum, Diagoram, Hipponem & Epicurum versatos accepimus. Est item hoc personæ protaticæ nomen in *Terentiana Andria*.
Sōsibius, *i*. m. [*Σωσίβιος*] Grammaticus Lacedæmonius, cujus meminunt *Suidas*, *Diog. Laert.* 2. 115. *Athenæus*, aliique.
 Fuit & alter *Sosibius* homo astutus, qui falso tutoris nomine assumpto *Ptolemæi* regnum invasit, & *Lyfimacho* *Arfinoes* filio machinatus est necem. *Suid.*
Sōsicles, *is*. m. [*Σωσικλῆς*] patria Syracusius, Poeta tragicus, circa novissima *Philippi Amyntæ* filii tempora, unus ex iis, quos a *Sideris* nomine, quod septem numero essent, *Pleiadas* appellarunt. Docuit fabulas septuaginta tres: victorias retulit septem. *Suidas.*
Sōsigènes, [*Σωσιγένης*] Astrologus insignis fuit, cujus opera usus est *Cæsar Julius*, cum annum ad *Solis* rationem redigeret. *Plin. lib. 18. cap. 25.*
Sōsimēnēs, [*Σωσιμένης*] Auctor nobilis, de herbarum viribus scriptit. Citatur a *Plin. lib. 20. cap. 17.*
Sosipatres, *tri*. m. [*Σωσιπάτρις*] prænomine *Flavius*, nobilis grammatici nomen e *Charisto* *Eubœæ* oppido. Hujus libri quatuor institutionum Grammatices ad nos, sed mutili, pervenerunt: quos *Frobenius Basilienfis*, *Fabricii* studio in lucem emisit. *V. CHARISTUS.*
Sosipatra, *æ*. f. [*Σωσιπάτρα*] Femina ac vates doctissima e *Libya*, uxor *Ædesii* sophistæ, educata dicitur a quibusdam numinibus. Auctor *Eunapius.*
Sōsipōlis, [*Σωσιπόλις*] Dæmon, seu genius, cultus fuit ab *Eleis*, quod urbem ab *Arcadibus* servavit: unde illi nomen. *Pausanias* in *Eliacis* alteris p. 197. *Wech.* Nam cum bellum esset inter *Eleos* & *Arcadas*, & *Eleos* *Arcades* urgent, forte, imminentibus *Arcadibus*, mulier cum infante se *Eleis* obtulit, seque monitam ait, ut eis cum infante, quem sinu gerebat, opem ferret: eisque puerulum exhibuit, quem illi prima parte campi deposuere: irruentibus vero *Arcadibus*, eis visus is non puerulus, sed serpens: qui territi retrocedere coeperunt. Insequentes vero *Elei* *Arcadas* fuderunt, & victoria potiti sunt. Hinc ab *Eleis* templum excitatum est, ubi sese serpens visus est recipere, & Deus ab eventu liberatæ urbis *Sosipolis* vocatus est. Sed & ibidem *Ilithyæ* ara erecta est, seu ab ipsa *Sosipolis* esset productus, quem puerili specie effingebant, chlamyde stellata indutum, & manu altera tenentem *Cornucopiæ*, quale scilicet *Fortuna* gestare solet. *Sosipoli* rem divinam ejus templi antistes faciebat, caput & faciem albo obrecto velamine, solaque ipsa templi adytum ingrediebatur. Huic denique Deo maxima omnia sua deferebant negotia, maximumque eis jusjurandum erat. De *Jove* *Sosipoli* nuncupato, & *Strabo lib. 14.* scribit, & *Lilius* in *Jove*, *Syntag.* 1. *Histor. Deorum.*
Sōsithēus, [*Σωσίθεος*] Poeta tragicus, patria Syracusanus, aut, ut alii volunt, *Athenienfis*: quanquam non desunt, qui ex *Alexandria Troadis* ortum malunt, unus ex iis, quos *Pleiadas* appellarunt, quod ad instar *Pleiadum* septem numero essent: *Homeri* tragici æmulus. *Suidas.*
Sōsius, *i*. m. [*Σόσιος*] Nomen gentile Romanum. *C. Sossii* Prætoris meminit *Cic. 8. Att.* 6.
 Sossii, Bibliopolæ olim erant celeberrimi, quorum meminit *Hor. de Arte Poet.* 345.
 Hic meret æra liber Sossii. *Idem 1. Epist.* 20. 2. Alloquitur librum suum. [Semper pr. corr. apud *Suidam* tamen scribitur geminata littera *Σόσιος*, nisi aliud est nomen. Nam apud *Tacit.* quoque *Sossius* & *Sosia*.
Sospes, *itis*. Adj. [*σῶς* Gl. L. & G. L.] non solum significat Eum qui servatur, id est salvus est; sed etiam Eum qui servat: unde *Ennius* *Sospitem* pro *Servatore* posuit, teste *Festo*. *Plaut. Afin.* 1. 1. 2.
 Sicut tuum vis unicum gnatum tuæ
 Superesse vitæ sospitem & superstitem, &c. *Idem Capt.* 4. 2. 93.
 Tuum modo in portu *Philopolemum*, vivum, salvum & sospitem
 Vidi. *Liv. 2. 49.* *Sospitesque* brevi in patriam parentes restituant.
 Natus sospes. *Virg. 11. Æn.* 56.
 Cursu sospite mutare lares. i. e. Navigatione prospera, & incolumi. *Hor.* in *Carm.* sæcul. 40.
 Domus sospes. *Ovid. 10. Met.* 400.
 Navis sospes ab ignibus. *Hor. 1. Carm.* 37. 15.
 Juvenes sospites. *Hor. 3. Carm.* 14. 10. conf. *SISPES.*
Sospita, *æ*. f. *Junonis* cognomen. *Cic. pro Muren.* 90. Nolite a sacris patriis *Junonis* *Sospitæ*, cui omnes Consules facere necesse est, &c. *Idem 1. de Nat. Deor.* 83. *Ovid. 2. Fast.* 56.
 Sospita delubris dicitur aucta novis. conf. *SISPES*
Sospitalis, *e*. Adj. [*σπυταλῆς*] Qui sospitem facit. *Plaut. Pseud.* 1. 3. 18.
 — quis est, qui moram occupato molestam obtulit?
 p. Qui tibi sospitalis fuit.
Sospitas, *ātis*. f. *Salus*, incolumitas. *Macrobi. 1. Saturn.* 17. Auctor publica sospitatis. *Ammian. 19. 4.* *Sospitas* corporum firma.
Sospito, [*σῶζω*] *Are.* Incolumem servare. *Plaut. Merc.* 4. 7. 28. *Suppos.* *Peristr.*

Perifrata, sic di tibi unicum gnatum sospitent. Idem Afri. 3. 3. 93.
 Quæso hercle, Libane, sis herum tuis factis sospitari, &c. Sis, i. e.
 Sivas. Liv. 1. 16. Pacem precibus exposcunt, uti volens propitius suam
 semper sospitet progeniem.
 Bona sospites ope gentem. Catull. Carm. fac. 35. 24.
 Sospitare, Verrius ait esse, Bona spe afficere, aut bonam spem non fal-
 lere. Festus. [Quasi Sospes a Σωσ & Spes ducatur. V. Voss. Etymol.
 qui a pes derivat. Sed mera terminatio videtur, ut in Hospes, ult. pr.
 Sospitent, Salvem, inquit Nonius 2. 819. Ennius Menalippa, Re-
 gnūque nostrum sospitent, superstitentque.
 SOSPITATOR, ōnis. m. Apul. Met. 9. p. 218. Elmenh. De cælo mihi
 missus sospitator. Et in Caracallæ nummo arg. apud Vaillant. Tom. 1.
 p. 123. IOVI SOSPITATORI.
 SOSPITATRIX, icis. f. Apul. Met. 11. p. 261. Elmenh. Dea sospitatrix.
 SOSTRATUS, i. m. [Σωστράτης] Gnidius, Architectus, qui Pharum in Ægypto,
 salutis navigantium consulens posuit. Strab. lib. 17. Ipsumque insulæ pro-
 montorium est petra quædam, mari circumluta, quæ turrim habet, multis
 tabulatis excellam ex albo lapide mirifice structam, eodem nomine quo
 insula. Eam Sostratus Gnidius, regum amicus, posuit ob navigantium salu-
 tem, ut epigramma declarat,
 Sostratus Gnidius, Dexiphanis filius,
 Diis fervatoribus, pro navigantibus.
 Sostratus, Sculptor, qui ex ære signa faciebat. Plin. lib. 36. cap. 12.
 Sostratus item alter Cereris sacerdos, apud Tacitum Hist. 2. 4. 3.
 Sostratus, etiam Vates quidam fuit, qui per furorem Græcis multa præ-
 dixit. Nam Bacchis, Naufæus, & Sostratus, Atheniensibus Xerxis adven-
 tum prædixerunt, ut est auctor Herodotus.
 Sostratus item Sicyonius, Athleta, cognomento Acrocherstes, ut scribit
 Suidas.
 SŌSUS, Strator pavimentorum industrius apud Plin. lib. 36. cap. 25.
 [Nisi forsitan Sosus, Σῶσις, is fuit.]

S O T

SŌTADĒS, [Σωτάδης] Maronites Cretensis, poeta fuit, turpissimi carmi-
 nis auctor, in quo omnes nefandarum libidinum refert species. Hoc
 carminis genus sumpto nomine ex argumento, Cinædos inscripsit. Suidas.
 Sotades cinædus, apud Martial. lib. 2. Epig. 86.
 Sotades alius Atheniensis, Mediæ Comœdia poeta. Suid.
 Alius item Philosophus. Idem.
 SŌTADĒUS, a, um. [Σωτάδευς] Sotadeum carmen constat e quinque
 pedibus, primis duobus Ionicis a majore, & tribus reliquis trochæis. Et
 quia Ionicus a majore constat e duabus primis longis, & reliquis duabus
 brevibus, primus pes interdum soluta prima Ionici in duas breves, fit
 mesomacros constans e media longa, & duabus utrinque brevibus; soluta
 secunda, fit parapæon, constans e prima longa & quatuor brevibus. De
 hoc sic est Atilii Fortunatiani fragmentum: Primus spondeus, secundus
 pariambus, tertius spondeus, quartus pariambus, quintus tribrachys,
 ultimus spondeus. Et quod magis mirum videri potest, totus sotadeus
 numerus e trochæis potest constare pedibus, & duo habet Ithyphallica
 metra, & unum trochæum pedem, &c. V. Aldum in suis grammaticis.
 De sotadeis ne præcipiendum quidem est, amoveantur, si fieri potest.
 Quintil. lib. 1. cap. 8. conf. Idem 9. 4.
 SŌTADĪCUS, a, um. [Σωταδικός] aliud Adj. Plin. 5. Epist. 3. Versus
 sotadici.
 SŌTĒR, ōris. m. [σωτήρ] Salvator, conservator, Gloss. Græcolat. Cic.
 4. Verr. 154. Itaque eum, non solum patronum istius insulæ; sed etiam
 Sotera inscriptum vidi Syracusis. Hoc quantum est? Ita magnum ut Latino
 uno verbo exprimi non possit, is est nimirum Soter, qui salutem dedit.
 Vetus codex scribit per aspirationem, Sother. [Contra Græcorum con-
 suetudinem.
 Soter Bacchus. Cæl. lib. 7. cap. 13. Bacchum legimus σωτήρα nuncupatum
 Græcis, quod eos in Mysia, Telepho grassante, servarit, objecta forte illi
 vite, quæ res ab dolo id genus dicta Sphaltes est.
 SŌTĒRIA, ōrum. n. pl. [σωτήρια] Munera quæ convalescentibus, & a
 morbo aut aliquo fervatis periculo ab amicis mittebantur. Martial. lib. 12.
 56. in Polycarum,
 Ægrotas uno decies, aut sæpius anno:
 Nec tibi, sed nobis hoc, Polycarme, nocet.
 Nam quoties furgis, soteria poscis amicos:
 Sit pudor, ægrotas jam, Polycarme, semel. Dicuntur &
 σωτήρια Græcis.
 Soteria etiam dicuntur Vota vel sacrificia pro salute amici perfoluta. Unde
 Stat. lib. 1. Silv. 4. Carmen gratulatorium quod pro restituta Rutilio
 Gallico salute cecinit, inscripsit Soteria.
 SŌTĒRĪCHUS, [Σωτήριχος] Versificator fuit ex Affo Troadis, qui Dio-
 cletrici encomium scripsit, Dionysiacorum libros duos & alia nonnulla,
 quæ commemorantur a Suida.
 SŌTĒRĪCUS, i. m. [Σωτήριος] Artifex quidam fuit construendorum
 lectorum rudis, & inelegans, a cuius nomine Soterici lecti dicti sunt
 impoliti a Seneca apud Gell. 12. 2. Meminit Turnebus in Advers. 1. 18.
 SŌTĒRĪDAS, æ. m. [Σωτήριδας] Epidaurius grammaticus, Pamphilæ
 doctissimæ mulieris pater. Hujus facit mentionem Suidas.
 SŌTĒRĪŌN, ōnis. m. [Σωτήριων] Philosophus Peripateticus, genere Hispanus,
 polygraphus, cuius sæpe meminit Gell. & Diog. Laërt.
 SŌTĒIRA, æ. f. [Σωτήρις] Urbs Arienorum ab Antiocho Seleuci filio
 condita. Stephanus.
 Sotira, obsterix commemoratur a Plinio lib. 28. cap. 7. Tertianis
 quartanisque febribus, plantis ægri menstruo mulieris sanguine illitis,
 mederi solitam, maxime vero si æger subterlinatur ab ipsa muliere, &
 ignoranti, efficaciorē quippe ea ratione medelam fieri.

S O Z

SŌZŪSA, æ. f. [Σόζυσα] Trium oppidorum nomen, quorum unum in Phœ-
 nice collocatur a Stephano, secundum in Pisidia, tertium in Æthiopia.
 Sozusa, Item [σώζυσα] Herba Atheniensibus sic dicta; aliæ vero
 Artemisia. Apul. de Herb. cap. 10.

S P A

SŌPACO, [Σπῆκω] Uxor fuit Mithridatis, bubulci Aftyagis Medorum regis

& nutrix Cyri: quæ vox, quoniam Medorum lingua canem significat, fa-
 ctum est, ut Cyrus sit creditus a cane nutritus. Herodot. lib. 1. Justin. 1. 4. ext.
 SPĀDIX, icis. m. [σπαδῖξ] quid sit declarat Gellius lib. 2. cap. 26. his
 verbis, Et veritil & spadix, phoeniceī synonymos, qui factus Græce
 noster est, exuberantiam, splendoremque significant ruboris: quales sunt
 fructus palmæ arboris, non admodum sole incocti: unde spadici & phœ-
 niceo nomen est. Spadica enim Dorici vocant avulsam e palma termitem
 cum fructu. Virg. 3. Georg. 81.

Spadices glaucique, color deterrimus albis, &c.
 Spadix, Instrumentum musicum, Julius Pollux auctor lib. 4. f. 59.
 Meminit & Cælius lib. 9. cap. 4. Quintil. lib. 1. cap. 17. de Musica,
 Sed qua laudes fortium canebantur, quaque & ipsi fortes canebant
 (nam psalteria & spadices etiam virginibus probis recusanda) sed, &c.
 SPADICEUS, a, um. Adj. [σπαδικεύς] Idem quod Puniceus, sive baius,
 quod coloris genus in equis potissimum commendatur, significantia qua-
 dam ruboris, splendorisque, qualis cernitur in termitibus palmarum, qui
 spadices appellantur. Thalesius, in libello de Coloribus.
 SPADICĀRIUS, i. m. Julius Firmicus lib. 3. cap. 7. Faciet autem Satur-
 nus, si sic positam Venerem forti radiatione respexerit, aut spadiciarios,
 aut textores, vel pigmentorum inventores. h. e. Spadicei coloris in-
 fectores, qui carus erat.

SPĀDO, ōnis. m. [σπάδων Gl. G. L. ἰνὴχος, L. G. ἰνὴχος δὲ φύστος
 G. L.] dictio Græca, idem quod Eunuchus significans, nempe cui
 cremasteres sunt evulsi, id est nervi, quibus colei suspensi sunt. A σπάω,
 quod est evello, quod ab eo pars maxima virilitatis auferatur. Plin. lib.
 21. cap. 37. Defluvium capillorum in spadonibus non visum.

Rugosis spadonibus servire. Hor. Epod. 9. 13.
 Spadonum genera sunt varia; Castrati, qui penitus non arrigunt, sive
 qui naturaliter sine testibus progeniti sunt, sive qui ante pubertatem
 omnino excisi. Thlasia, quibus testes fracti sunt: Σπάω enim frango
 significat: hi & θλαδῖαι, dicuntur. Thlibia, qui attritos eos habent;
 δῶτι τὸ θλίβειν. Eunuchi quia τὸ ἰνὴν, id est lectum virginum, custodiunt.
 Dicti, ut aliis placet, quod bonæ sint mentis, ab ἰνὴ & νῆος, & a vene-
 reis semotæ. His non solum testes, sed & totus colesus ipse amputari
 solebat. Sunt & quibus quum uterque adesset, altero tamen exsecti sunt.
 Castrari quoque mulieres in Lydia repertum est. Hæ omnes species sub
 Spadonis appellatione comprehenduntur. V. Alcium de Ver. sig. in L.
 Spadonum, & Jureconf. in l. Si servo. §. ij. de jure dotium.

Spadones, Surculi qui nihil adferunt. Columel. lib. 13. cap. 10. Ejus-
 modi furculos, qui nihil attulerint, spadones appellant: quod non
 facerent, nisi eos fusciparentur inhabiles frugibus: quæ & ipsa appellatio
 rationem mihi subiecit non eligendi malleolos, quamvis probabili parte
 vitis enatos, si fructum non tulissent, quamquam & hos sciam non in
 totum sterilitate affectos.

SPADŌNIUS, a, um. Adj. Sterilis.
 Spadonia laurus. Plin. lib. 15. cap. ult.

SPADŌNĀTUS, ūs. m. Conditio castratorum. Tertull. de Cultu fem.
 2. 9. Se spadonatu assignant propter regnum Dei.

SPAGAS, Picis sive resinæ genus. Plin. lib. 14. cap. 20. In Asia, quæ sit
 e picea admodum candida, spagas vocatur.

SPALATHRA, æ. f. [Σπαλάθρα] Magnesiae oppidum apud Plin. lib.
 9. cap. 9. Σπαλίθη Steph.

SPALEI, Populi circa Mæotim auctore Plin. lib. 6. cap. 7.

SPARGĀNIUM, i. n. [σπαργάνιον] Herba est, folia habens gladioli instar,
 sed arctiora, & in terram magis procumbentia: in summo caule veluti
 pilula prominent, in quibus semen. Ab aliis, Sparganion, aliquibus
 Xiphidion dicitur. Diofcorides lib. 4. cap. 21. Plin. lib. 25. cap. 9. Σπάρ-
 γανον, Cunabula Græcis dicuntur.

SPARGAPISES, [Σπαργαπίσης] Filius fuit Tomyridis Massagetarum regi-
 næ, qui captus a Cyro Persarum rege se ipsum interfecit. Herodot. lib. 1.

SPARGO, si, sum, [σῆνω Gl. L. G. & G. L. πείσω, σπέρνω G. L.] ēre.
 Passim aliquid jactare, quasi per spatium aliquid agere. Plaut. Truc. 2. 4.
 15. Sparfisti aquam: jam rediit animus. Al. Aspergisti. Virg. 9. Æn. 629.
 Jam cornu petat, & pedibus qui spargat arenam.

Spargere se in aristas dicitur herba, quando succrescit. Plin. lib. 12. cap.
 12. Cacumina in aristas se spargunt. Idem. lib. 3. cap. 9. Differt quod
 in brachia ramorum spargitur. i. e. Expanditur.

Spargit se in amnem Mosam Rhenus. Plin. lib. 4. cap. 15. extr.

Sparferant se toto passim campo. Liv. 3. 20.

In fluctus spargere aliquem, Projicere in fluctus. Virg. 3. Æn. 605.
 Spargere per. Virg. 3. Æn. 126.

— niveamque Paron, sparsasque per æquor
 Cycladas.

Sparfi per agros & per vias. Liv. 29. 2.

Auxilium toto spargit in orbe suum. Ovid. de Nuce, 146.

Bellum spargere per æquora. Lucan. lib. 2. 682.

Diem sparfere foliis equi. Sil. lib. 5. 56.

Fama spargitur in turmas. Stat. 9. Theb. 33.

Flammas per nubila spargit Juppiter. Ovid. 3. Fast. 286.

Flores spargere. Virg. 6. Æn. 884.

Humum spargere foliis. Virg. 5. Ecl. 40.

Spargite humum foliis, inducite fontibus umbras. i. e. Implete

Servius.

Eurus spargens naufragium. Sil. lib. 10. 324.

Nebulam spargere stellis candidis, Nebula stellas obscurare. Hor. 3

Carm. 15. 6.

Nomen per urbes fama sparferat. Ovid. 8. Met. 267.

Oculos spargere. Pers. 5. Sat. 33.

— totaque impune Suburra

Permitit sparfisse oculos jam candidus umbo. i. e. Libere & sine

metu circumspicere feminas in Suburra prostantes.

Semen spargere. Cic. pro Rosc. Amer. 50. Etenim qui præesse agro co-

lendo flagitium putes, profecto illum Attiliū, quem sua manu spargen-

tem semen, qui missi erant convenerunt, hominem turpissimum atque

inhonestissimum judicares. i. e. Seminantem.

Humo spargere femina. Ovid. 5. Met. 646.

Semina spargere in solum sterile. Senec. lib. 1. de Benef. cap. 1.

Suspiciones quammaxime varie spargere. Quintil. lib. 7. cap. 5.

Terram spargere imbris. Senec. de Benef.

Voces ambiguas spargere in vulgus. Virg. 2. Æn. 98.

Vulcanum spargere totis testis. Virg. 7. *Æn.* 77.
Spargere, Guttatim infundere, & miscere. Virg. 12. *Æn.* 339.
 — spargit rapida ungula rores
 Sanguineos. Idem 4. 486.
 Spargens humida mella, foporiferumque papaver. Ex Servio.
Spargere, Madefacere. Lucil. lib. 19.
 Latere pendens, fæxa spargens tabo, fanie, & sanguine atro.
 apud Cic. 1. Tusc. 107. Unde Aspergere dicimus. Solebant enim veteres
 aqua corpus purgationis causa madefacere, diis inferis sacrificaturi.
Spargere corpus aqua. Virg. 6. *Æn.* 635.
 Occupat *Æneas* aditum, corpusque recenti
 Spargit aqua: ramumque adverso in limine figit.
 Ora spargunt lacrimis. Lucret. lib. 2. 976.
 Spargere venena. Cic. 2. in Catil. 23. Sed etiam ficas vibrare, & spargere
 venena didicerunt.
 Spargere se in. ut, Genus in multas species se spargens. h. e. Divisum
 est. Plin. lib. 21. cap. 8.
 Spargere, Completere. Virg. 9. *Æn.* 459.
 Et jam prima novo spargebat lumine terras. Idem 4. *Æn.* 584.
 Comæ canæ sparguntur per caput omne. Ovid. 3. de Arte Am. 75.
SPARGENDUS, a, um. Partic. [παρίδω] ut,
 Ignis spargendus. Senec. Herc. Oeth. 15.
 Membra spargenda procellis dare. Lucan. lib. 5. 684.
SPARSUS, a, um. [παρασπείρω] aliud Partic. Ter. Heaut. 5. 5. 18.
 — rufamne illam virginem,
 Cæsiam, sparso ore, adunco naso? non possum pater.
Sparfus albo. Virg. 2. *Ecl.* 41.
 Præterea duo, nec tuta mihi valle reperti,
 Capreoli, sparfis etiam nunc pellibus albo. Ubi Servius: Spar-
 fis pellibus albo, Qui habent adhuc maculas a prima ætate venientes.
 Accessu enim temporis mutant colorem: & eorum maculæ esse gratiæ
 minoris incipiunt.
 Tempora sparfus raris canis. Ovid. 8. Met. 567.
 Arena sparfa. Virg. 3. Georg. 234.
 Capilli sparfi. Propert. lib. 2. 1. 7.
 Corpus sparsum Senatus. Lucan. lib. 7. 293.
 Humerus sparfus capillis. Hor. 3. Carm. 20. 14.
 Humus sparfa cælesti rore. Ovid. 1. Fast. 313.
 Manus sparfæ cruore. Virg. 4. *Æn.* 665.
 Sparfæ manus. Plin. lib. 7. cap. 17. Vetus exemplar habet Passis ma-
 nibus.
 Sparfæ humanitatis fale litteræ. Cic. 1. Att. 10. Pure loquuntur cum
 humanitatis sparfæ fale, tum insignes amoris notis.
 Vestigia sparfa sunt laceri currus. Disperfa. Ovid. 2. Met. 318.
 Sparfior, compar. apud Plin. 26. 34.
SPARSIM, Adv. [σπάρσιν] Passim. Huc atque illuc. Plin. lib. 36. cap. 7.
 Augustum undatim crispum in vertices: Tiberium sparsim convoluta cani-
 tie. Hard. Sparfa, non conv. q. V. Gell. lib. 11. cap. 2. Præterea ex
 eodem libro Catonis hæc etiam sparsim & intercise commemoramus.
SPARSIO, ònis. f. Actus spargendi, de qua sic Statius 1. Silv. 6. 11.
 Hunc rorem veniens profudit Eurus,
 Quicquid nobile Ponticis nucetis,
 Fecundis cadit aut jugis Idumes:
 Quod ramis pia germinat Damascus. Subjicitque,
 Non tantis Hyas inferena nimbis
 Terras obruit, aut soluta Pleias. Rursus 66.
 Dives sparsio quos agit tumultus? V. Turneb. Advers. 3. 7.
 Sparsio, κράσις ὁ ῥανόμειν. Gloss. Latinogræc. V. in CROCUS.
SPARSILIS, e. Adj. Quod spargi potest. Tertull. de Pudic. cap. 2. Tan-
 ta sparsilia eorum, quibus Deo adulantur.
SPARSIVUS, a, um. Adj. Petron. cap. 27. Pila sparfiva exerceri. Al.
 Prafina. [Sparfiva, ubi sparsim stabant ludentes, non in trigonum.
SPARTA, æ. & SPARTE, es. f. [Σπάρτη] Eadem est quæ & Lacedæ-
 mon, urbs Laconiz in Peloponneso, [vel regio potius circumjecta urbi]
 a Sparto Phoronei filio, qui eam condidit, appellata Sparta. Fuit au-
 tem civitas Græciæ insignis, quæ diu cum Atheniensibus, de principatu
 certans, gravia bella gessit, quæ Lycurgi legibus optime instituta fuit.
 Virg. 3. Georg. 405.
 Veloces Spartæ catulos, acremque molossium
 Pasce fero pingui.
 Animosa Sparte. Stat. 5. Silv. 1. 108.
 Immunita Sparte. Ovid. 10. Met. 170.
 Nobilis Sparte. Senec. Theb.
 Potens Sparta. Stat. 1. Achil. 403.
 Spartam, quam nactus es, orna; i. e. Officio strenue fungere. Adagium
 est apud Cic. 4. Att. 6. Et 1. 20.
SPARTIATES, æ. m. [Σπαρτιάτης] Nomen gentile. Cic. 5. Fam. 12.
 Spartiates Agesilaus.
SPARTANUS, a, um. Adj. ut,
 Gens Spartana. Ovid. 3. Met. 209.
 Virgo Spartana. Virg. 1. *Æn.* 320.
SPARTACUS, i. m. [Σπάρτακος] Famofus gladiator fuit, ut scribit
 Appianus lib. 1. Emphyl. ex Thracia oriundus, robore animi & corporis
 præstans, qui una cum Chyfo & Oenomao, effracto Lentuli ludo gla-
 diatorio, cum septuaginta gladiatoribus erupit Capua, manumque servo-
 rum congregata, quasi iusto exercitu comparato, bellum ingens excita-
 vit: sed victus a Crasso fuit; de quo Lucan. lib. 2. 554.
 Ut simili causa caderes, qua Spartacus hostis. V. Appianum &
 Plutarch. in Vita Crassi. Cic. 4. Philip. 15. Est igitur, Quirites, Populo
 Romano victori omnium gentium, omne certamen cum excurfore, cum
 latrone, cum Spartaco.
 Acer Spartacus. Hor. Epod. 16. 5.
 Vagans Spartacus. Hor. 3. Carm. 14. 19.
SPARTARIUM, SPARTEUS, & C. V. infra SPARTUM.
SPARTOPOLIOS, [σπαρτεπόλιος] significat Canitiem. Sed in Trage-
 dia, virili specie, nigra ac subpallida: in Comœdia vero muliebri erat
 habitu persona. Nam inter personas tragicas & comicas (ut ait Julius
 Pollux lib. 4. c. 133.) numerantur Polia & Spartopolios. Polia (inquit)
 erat anus, ætate dignitateque ceteris antestans. Gloss. Græcolat. Σπαρ-
 τεπόλιος, Incanus.

SPARTUM, i. n. [σπάρτον] Herba genistæ similis, ex qua funes fiebant.
 Dioscoridi lib. 4. 158. id est quod nostri Genistam appellant, fortassis, quia
 genu modo flexilis ad nexus fit, vel quia genibus medeatur dolentibus.
 Est & aliud sparti genus quod in Hispania nascitur, de quo Plin. lib. 19.
 cap. 2. Idem lib. 24. cap. 9. Genista quoque vinculi ufum præstat. Flo-
 res apibus gratissimi. Dubito an hæc sit, quam Græci auctores sparton
 appellavere, quum ex ea lina piscatoria apud eos factitari docuerim: &
 nunquid hanc designaverit Homerus, quum dixit, Navium sparta disso-
 luta. Nondum enim fuisse Africanum vel Hispanum spartum in usu cer-
 tum est. Et quum futiles fierent naves, lino tamen, non sparto unquam
 futas. Semen ejus, quod Græci eodem nomine appellant, in folliculis
 phascolorum modo nascens, purgat ellebori vice, drachma & dimidia
 pota in aquæ mulsæ cyathis quatuor, jejunis. conf. Gell. 1. 17.
 Sparto fiebant funes nautici. Liv. 22. 20. Gloss. Græcolat. Σπάρτον, Re-
 stis, Resticula. Σπάρτον, Linia. Latinogræc. Spartum, Λευκαία ὁ ἵατρος.
SPARTARIUM, i. n. [σπαρτήριον] Locus in quo spartorum frequentia est,
 vel spartis confitus. Plin. lib. 11. cap. 3. Falso excipitur spartum, quip-
 pe cum in Hispania multa in spartariis mella herbam eam sapiant.
SPARTARIUS, a, um. Adj. Idem 31. 8. Carthago Spartaria, a sparti
 proventu sic dicta.
SPARTEUS, a, um. Adj. [σπάρτεος] Sparto compactum & compo-
 situm. Columel. lib. 6. cap. 12. At si jam in ungulis est, inter duos un-
 gues cultello leviter aperies. Postea linamenta fale atque aceto imbuta
 applicantur, ac solea sparteæ pes induitur. i. e. Ex sparto facta.
 Spartei funes. Cato R. R. cap. 3.
 Spartea sporta. Columel. lib. 12. cap. 6.
 Sparteæ urnæ, & Sparteæ amphoræ. Cato R. R. cap. 11. [i. e. Sparto cir-
 cumtextæ, sicut Stramineis funiculis, vel salice fissa circumdari nunc vi-
 treæ ampullæ solent, quo minus offensæ frangantur.
SPARTEOLUS, i. m. Sparteoli vocati sunt Milites, qui vigilias agebant.
 Nomen per contemptum iis inditum vel a calceamentorum genere, vel
 a sparteis tunicis, quibus amicti fuerunt, vel a funibus, quorum multus
 usus in ignibus restringendis. V. Casaubon. in Suet. Aug. 30. Lips. in
 Tacit. 3. Hist. cap. 64. pr. Schol. in Juven. 14. Sat. 305.
 Ad fumum cœnæ Serapicæ sparteoli excitabuntur Tertul. Apol. cap. 39.
SPARUS, i. m. [ἰσθῆς ἄγριος] Gl. L. G.] vel SPARUM, i. n. Telum
 rusticum in modum pedis recurvum, ut ait Servius. Virg. 11. *Æn.* 682.
 Agrestisque manus armat sparum. [Scribe In modum pedi, &
 V. reliqua Servii.
 Est & militare quoque, ut in sequentibus exemplis patet. Sallust. Catil. c. 56.
 Sed ex omni copia circiter quarta pars, militaribus armis instructa: ceteri,
 ut quemque casus armaverat, sparos, aut lanceas, alii præacutas fides
 portabant. [Immo hic non militare.
 Spara, inquit Festus, minimi generis sunt jacula, a spargendo dicta. Lucil.
 Tum spara, tum murices portantur, tragula porro. conf. Sil.
 1. 388. & Non. 18. 12. & 21. Gell. 10. 25.
 Sparus item, Piscis marinus. Plin. 9. 51. [Gloss. Græcolat. Σπάρδον,
 ἰσθῆς, Cammarus, Sparus.
SPARULUS, i. m. dimin. Piscis idem, de quo Ovid. Halient. Fragg. 106.
 Et super aurata sparulus cervice refulgens.
 Res mihi cum sparulo. Martial. 3. 60.
SPASMUS, i. m. five SPASMA, ætis. n. [σπασμός] Contractio, ner-
 vorum rigor, sine distensio, convulsio. Plin. lib. 22. cap. 8. Item ex
 mulsâ auxiliatur renibus, stranguriæ, opisthotonicis spasmis, lumbis.
 Idem lib. 20. cap. 22. Raptis, convulsis, spasmatum nervis salutare.
 Quo loco Hermolaus admonet ex veteri lectione legendum, Ruptis,
 convulsis, spasticis nervis. [Sic & Hard. sed Raptis malim. Gloss.
 Græcolat. Σπασμός, Ruptum. Scribe Raptum. V. in RAPIO.
SPASMOSUS, a, um. Adj. Veget. Mulom. 3. 32.
SPASTICUS, a, um. Adj. [σπαστικός] dicitur Cui aliquid intus convul-
 sum est. Plin. lib. 21. cap. 19. Radicem decoctam bibere spasticis,
 everlis, convulsis, suspiriosis salutare est. Sic lib. 23. cap. 1.
SPATALE, is. n. [σπατήλη] Lascivia, deliciæ. Gloss. Græcolat. Væro
 apud Non. 1. 223. Spatale eviravit omnes venerivaga pueros. al. Spatula.
 Spatale, item nomen mulieris apud Martial. 2. 52. Mammofa Spatale.
SPATALIUM, i. n. Ornamentum muliebre inter delicias mulierum an-
 numeratum. A verbo Græco σπατάλλω, quod significat, delicias ago &
 lascivio. Plin. lib. 13. cap. 25. extr. Juba tradit circa Troglodytarum insulas
 fruticem in alto vocari Iridis crinem, corallio similem, sine foliis,
 præcisum mutato colore in nigrum durefcere: quum cadat, frangi.
 Item alium qui vocetur charitoblepharon, efficacem in amatoris. Spa-
 talia eo facere & monilia feminas. [Rectius cum aspirata Spathalium.
SPATHA, æ. f. [σπάθη] Longior ensis, ac latior a quibusdam esse dici-
 tur: a σπάω, scindo, vel dilacero: vel a σπάω, quod evello five eva-
 gino significat. Apulejus Met. 1. Et militaris sacramenti genium ob
 amissam spatham verebatur. Vegetius de Re Mil. 2. 15. gladios majores,
 spathas vocari docet: minores vero, semispathas.
 Spathis & hastis auxiliarium sternebantur. Tacit. 12. Ann. 35.
 Spatha etiam dicitur, Qua cœturæ in vasis permiscetur & agitantur.
 Plin. lib. 23. cap. 7. Permiscentes spatha coquebant. Sic in vetusto co-
 dice, & in omnibus. Apud Celsum Spatha sæpe legitur. Hæc Budæus,
 Columel. lib. 12. cap. 22. Deinde permisceto spatha lignea. V. Cels. 7. 10.
SPATHULA, æ. f. dimin. [σπάθιον] Celsus lib. 8. 15. At si vastius cer-
 pus, nervique robustiores sunt, necessaria est spathula lignea, & quæ
 crassitudinem duorum digitorum habeat. Quidam Rudiculam vocant.
 Gloss. Græcolat. Σπάθιον, τὸ ξιφίον, Spathula.
SPATHE, es. f. [σπάθη] Genus arboris. Plin. lib. 12. cap. 28.
 Spathe, Ramus palmæ. Theophrastus Corticem palmæ vocat. Plin.
 lib. 16. cap. 26. Palma sola, ut dictum est, in spathis habet fructum
 racemis propendentem. Idem lib. 23. cap. 5. Palma, five elate, five
 spathe, medicinæ confert germina, folia, corticem.
SPATHALIUM, i. n. [σπαθηλίον] dimin. Palmæ ramulus cum dactylis
 dependentibus: de quo est Martialis epigr. lib. 13. 27. V. Salmas. not.
 & SPATALIUM.
SPATHICUS, a, um. Adj. Firmic. lib. 4. cap. 1. Si Luna feratur ad So-
 lem, interdum facit spathicos, & qui assiduis valetudinum vitiis contra-
 hantur. Sed legendum suspicor Spathicos, nimirum a Spasmo, id quod
 admonere videtur verbum Contrahantur. Utcunque sit, Spathicos in-
 terpretor Contractos, convulsos.
SPATHULA, V. SPATHA.

SPATIORE, SPATIOSUS. V. SPATIUM.

SPATIUM, i. n. [σπάσιον, ἀσπασίον Gl. L. G. & G. L.] non solum de loco dicitur, sed etiam de Tempore.

De loco. Cic. 2. de Nat. Deor. 49. Sidus spatii immutabilibus ab Ortu ad Occasum commeans.

Spatium cum de loco dicitur, est Quantum alicujus loci patet magnitudo. Sic etiam ejus spatii Ambulatio & decursus vocatur. Cic. 1. de Orat. 24. Tum Scævola, duobus spatiis tribusve factis, dixisse. i. e. Cum bis aut ter totum ambulationis spatium perambulasset. Tranquillus in Domit. cap. 4. Singulos (missus) a septenis spatiis ad quina corripuit. i. e. A septenis cursibus, a septenis curriculis. Turnebus.

Discrimina spatii. Ovid. 8. Met. 577.

Interius spatium, pulcherque recessus. Ovid. 7. Met. 671.

Adversa spatia. Virg. 5. Æn. 584.

Desertum spatium. Lucret. lib. 1. 1103.

Distans spatium. Quintil. lib. 2. cap. 20.

Extremum spatium. Virg. 5. Æn. 327.

Immensum & enorme spatium. Tacit. in Vita Agric. 10.

Latum spatium, Ευρυχωρία, Gloss. Græcolat.

Maxima campi spatia. Virg. 3. Georg. 203.

Mediocre spatium. V. Mediocris, in MEDIUS.

Multiplex loci spatium. Lucret. lib. 2. 162.

Remotum spatium. Ovid. 2. de Arte Am. 487.

Silveltia spatia. Cic. 1. de Legib. 15.

Tritum spatium. i. e. Via trita. Ovid. 2. Met. 168.

Abesse spatio, transitu, passibus, &c. V. ABSUM.

Addere se in spatia. Virg. 1. Georg. 514.

Complere spatium. Lucan. lib. 5. 153.

Conficere viam spatii. Virg. 2. Georg. 541.

Corripere spatium. V. CORRIPIO.

Disclusus iniquis spatiis. Virg. 4. Georg. 147. i. e. Angustis. Nimium enim excrevisset Georgicorum liber, si hortorum culturam inferuisset.

Distare æquali spatio. Ovid. 8. Met. 248.

Distare pari spatio utrinque. Ovid. 10. Met. 175.

Distare quadragenis spatio. Plin. lib. 17. cap. 33.

Emetiri spatium oculis. Virg. 10. Æn. 772.

Evadere spatium. Virg. 12. Æn. 907.

Facere spatium. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Facere spatia, Ambulare. Cic. 1. de Orat. 24. Postero autem die, cum illi majores natu satis quiescent, in ambulationem ventum esse dicebat: tum Scævola duobus spatiis tribusve factis dixisse, Cur non imitatur, Crafte, Socratem illum, &c. h. e. Bis aut ter emenso ambulationis spatio. *Après avoir fait deux ou trois tours en sa promenade.* conf. supra a pr. & Spatium unum Basilicæ, &c. infra.

Insurgere patenti spatio. Ovid. 3. Amor. 2. 79.

Interfinita spatia columnis. Stat. 3. Silv. 5. 90.

Laxantur vacuis locis ampla spatia. Sen. Herc. fur. 9.

Nobilitata spatia Academiæ. V. NOBILIS.

Notata inscriptis lapidibus spatia. Quintil. lib. 4. cap. 6.

Porrigere membra in spatium. Ovid. 2. Met. 197.

Planis spatiis porrectus locus. Hor. 1. Epist. 7. 42.

Relicto spatio sequi aliquem, i. e. Post intervallum spatii. Virg. 5. Æn. 321.

Tenere spatii aliquid. Ovid. 1. Met. 440.

Terret me spatium viæ. i. e. Viæ longitudo. Ovid. 8. Met. 794.

Transcurrere spatium. Lucret. lib. 2. 162.

Vacat infinitum spatium. Idem lib. 2. 1052.

Spatium unum basilicæ, pro Uno versu ambulationis. Cic. pro Muren. 70. de sectatoribus loquens, A quibus si domus nostra celebratur, si interdum ad forum deducimur, si uno basilicæ spatio honestamur, diligenter observari videmur, & coli. Budæus.

Spatium, pro Curriculo. Lucret. lib. 4. 1193.

— sollicitat spatium decurrere amoris.

Spatium & Curriculum. Cic. de Amicit. 40. Deflexit enim jam aliquantulum de spatio curriculoque consuetudo majorum. Idem in Orat. 12. Fateor me oratorem, si modo sim, aut etiam quicumque sim, non ex Rhetorum officinis, sed ex Academiæ spatiis exstitisse: illa enim sunt curricula multiplicium, variorumque sermonum. Ex Academiæ spatiis, h. e. Ex Platonica philosophia, quoniam Plato in Academia docuit. Spatia vocat Ambulationes, in quibus philosophi docebant. Curricula pro Exercitationibus capere videtur. Idem pro Rabir. perd. reo 6. Meque, ex comparato & constituto spatio defensionis, in femihoræ curriculum coegisti. [Ubi Spatium & Curriculum Synonyma sunt, ut & in in priori loco.

Spatium hominum a vestigio ad verticem, Mensura, dimensio altitudinis. Plin. lib. 7. cap. 17.

De tempore, Dies finitus, ut in Gloss. Græcol. exp. ut, Spatium cogitandi. Ter. Andr. 1. 2. 11.

Ut ne esset spatium cogitandi ad disturbandas nuptias. Ter.

Phorm. 4. 4. 20.

Spatium quidem tandem apparandis nuptiis, Vocandi, sacrificandi dabitur paululum. Cic. 1. Off. 119. Spatium etiam deliberandi habuerunt, quem, &c.

Spatium & Tempus. Cic. pro Quint. 6. Quæ quanta sit, nisi tempus & spatium datum sit, intelligi non potest.

Spatium ad. Cic. 4. de Finib. pr. Aut spatium sumamus ad cogitandum. Idem 10. Fam. 21. Pontesque, quos feceram, interrupi: ut spatium ad se colligendum haberent homines.

Biennii spatium. Cic. 1. Q. frat. 1. 11. Qui tibi biennii spatio nunquam in suspitionem avaritiæ venerit.

Dierum quinque spatium. Liv. 1. 17. Quinque dierum spatio finiebatur imperium. Cic. 4. Verr. 96. Et erat spatium dierum fere triginta ante Cal. Decemb.

Temporis præteriti spatium respicere. Cic. pro Arch. 1. Quoad longissime potest mea mens respicere spatium præteriti temporis.

Vitæ spatium. Cic. pro Arch. 29. Si quibus regionibus vitæ spatium circumscriptum est, &c.

Vitæ spatium & longinquitas. Plin. lib. 7. cap. 48.

Vitæ extensum spatium. i. e. Longum. Patercul. lib. 1. 11. 6.

Spatium vitæ, pro Anno. Plin. 7. 51. Sexagesimum vitæ spatium.

Sine fine spatium. Lucret. lib. 2. 91.

In medio spatio. Cic. 3. de Orat. 7. O fallacem hominum spem, fragilemque fortunam, & inanes nostras contentiones, quæ in medio spatio sæpe franguntur.

Hoc spatio. Cic. 2. de Orat. 153. Hoc interim spatio conclave illud, ubi epularetur Scopas, concidisse.

Annum spatium. Plin. lib. 9. cap. 10.

Breve spatium. Lucret. lib. 2. 77.

In tam brevi spatio. V. IN præpositionem.

Diurnum & nocturnum spatium. Cic. 1. de Invent. 39.

Longo spatio. Cic. 2. Off. 81. Propterea quod tam longo spatio multa hereditatibus tenebantur.

Longius spatium anno. Ovid. 18. Epist. 25.

Medium noctis spatium. Ovid. 9. Met. 685.

Parvum spatium. Propert. lib. 2. 24. 43.

Velocis spatii meta novissima, Mors, finis vitæ. Sen. Troad. 5.

Arcto spatio coercere aliquem. Ovid. 2. Trist. 531.

Dari spatium alicui. Cic. 1. de Orat. 252. Quantum in hac acie quotidiani muneris spatii nobis datur, conf. Spatium & Tempus supra.

Evanescit dolor spatio. Ovid. in Ibin 11. Spatio scilicet temporis.

Habere spatium ad dicendum. Cic. 2. Verr. 56. Etiam si spatium ad dicendum nostro commodo, vacuosque dies habuissimus.

Intercedit spatium dum. V. INTERCEDO.

Interjecto spatio. V. INTERJICIO.

Interponere spatium. V. INTERPONO.

Interpositum spatium longius æquo. Lucret. lib. 4. 561.

Occidit spatium. V. OCCIDO.

Sortitus spatium brevis vitæ. Ovid. 3. Met. 125.

Sum. ut, Quum erit spatium, utrumque dabo. Cic. 5. Att. 14. Et 9. Fam. 5. Mihi si spatium fuerit, in Tusculanum ante Nonas veniendi, istic te videbo.

Sumere spatium ad aliquid faciendum. V. SUMO, & supra Spatium ad. Surripere aliquid spatii. Cic. 5. Att. 14.

Transcribere vitæ spatium alicui. i. e. Transponere. Metaphora est ab iis, qui nomina sive pecuniam aliis creditoribus transcribunt. Ovid. 7. Met. 173.

Spatium, pro Dilatione. Liv. 8. 32. Orabant ut rem in posterum diem differret: & iræ suæ spatium, & consilio tempus daretur. Budæus.

Spatium, pro Mensura & temporibus pedum in carmine. Cic. in Orat. 193. Trochæum autem, qui est eodem spatio, quo choreus, cordacem appellat. Quintil. lib. 9. cap. 4. Poëma nemo dubitavit perito quodam initio fufum, & aurium mensura, & similiter decurrentium spatiorum observatione esse generatum.

SPATIOIUM, i. n. dimin. Arnob. lib. 4. Quædam spatiola defamata, Pallad. 1. 38. Spatiolis inter se patentibus.

SPATIOŒSUS, a, um. Adj. [σπασιώδης Gl. G. L.] Amplum, seu Capax, ut vult Gloss. significat. Columel. lib. 6. cap. 2. Idem lib. 5. cap. 5. Laxiora interordinia relinquenda: sive bidentibus angustiora: sed neque spatioŒiora quam decem pedum, neque contractiora quam quatuor.

Ævum spatioŒum. Ovid. 8. Met. 529.

Corpus spatioŒum. Ovid. 3. Met. 56.

Theses ad exercitationem dicendi spatioŒæ atque uberes. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Bellum spatioŒum, Quod diu durat. Ovid. 13. Met. 206.

Nox spatioŒa. Ovid. 1. Epist. 9.

Senectus spatioŒa, Longa. Ovid. 12. Met. 186.

Tempus spatioŒum. Ovid. 1. Amor. 8. 81.

Vetustas spatioŒa. Ovid. 15. Met. 623.

Compar. Æquo spatioŒior. Ovid. 2. de Arte Am. 644.

Superl. SpatioŒissimus paries domus. Quintil. Decl. 1.

Sedes spatioŒissima. Plin. Paneg. 63.

SPATIOŒUS, [σπασιώδης] SpatioŒus, SpatioŒissime; Uberius, copiosius, diffusius. Plin. 3. Epist. 18. pr. Eadem illa spatioŒus & uberius volumine amplecti. Plin. lib. 25. cap. 8. Et in Creta autem non spatioŒe nascitur. Idem lib. 13. cap. 5. Quoniam spatioŒe fruticat. Propert. lib. 3. 20. 11.

SPATIOŒITAS, ætis. f. Sidon. 2. Epist. 2. Exactissima spatioŒitate quadrari.

SPATIORE, [σπασιώτερον, ἀσπασιότερον] ari. Deambulare. Virg. 4. Æn. 62.

Aut ante ora deum pingues spatiatur ad aras. Plin. lib. 5. cap. 9.

de Nilo, Per totam spatiatus Ægyptum, fecundus innatat terræ. Ovid.

2. Met. 573. — summa spatiarer arena.

In umbra spatiari. Propert. lib. 4. 9. 40.

Palæstrice spatiari. Cic. de Opt. gen. orat. 8. Sed ita ut palæstrice spatiari in xylo liceat. V. PALÆSTRA.

Passibus conjunctis spatiantur ambo. Ovid. 11. Met. 64.

Spatiari, metaphorice, pro Latius vagari. Sen. de Ira 3. 10. Proderit morbum suum nosse, & vires ejus, antequam spatientur, opprimere.

SPATIANS, antis. Partic. [σπασιών] Plin. lib. 57. cap. 8. Petitur ex alto, in centenos pedes actis plerumque puteis, ore angustatis, intus (ut in metallis) spatiante vena.

Flumine lato spatiantem Gangem bibit. Ovid. 5. Trist. 3. 23.

Brachia spatiantia compefcere. Ovid. 14. Met. 629. Brachia intelligit arborum aut vitium.

SPATIATUS, a, um. [σπασιωτάτος] Partic. ut

Litore curvo spatiata conjux. Ovid. 3. Fast. 469.

SPATIATOR, oris. m. [σπασιωτής] Macrobi. 2. Saturn. 10. M. Cato

Senatorem non ignobilem Cæcilium spatiatorem & Fescenninum vocat.

Spatiatiorem pro Erratore posuit Cato, auctore Festo.

SPATULA, V. Spathula, post SPATHA.

SPECIALIS, SPECIALITAS, SPECIALITER, SPECIARIUS, SPECIATIM, SPECIES, SPECILLUM, SPECIMEN, V. infra in SPECIO.

SPĒCIO, vel SPĒCIO, xi, ctum, [βλέπω] ēre. apud antiquos in usu fuit, quod Videre significat. Unde augures Specere, hoc est inspicere aves dicebantur. Ennius,

Vos epulo postquam spexit. Plaut. Caf. 3. 1. 2.

— nunc specimen specitur, nunc certamen cernitur. Plaut. Truc. 5. 8.

Supplicium ad te hanc minam fero auri, si mihi rides, spice. f. e. Cerne. Al. Espice. V. Accidal. not. Hoc verbo Plaut. Mil. 3. 1. 100. utitur,

utitur, ne quis hic in solens putet. In editis Ridespice male legitur.

Turneb. 11. 21.
Spicit & spiciunt ex Plauto & Catone adduxit Festus. Et apud eundem sic scribit Ennius:

Quod ubi rex paulo spexit, de contibus celsis. conf. Varr. de L. L. 5. 8. Plaut. Mil. 3. 1. 98.

SPECTIO, ōnis. f. a Specio verbo antiquo. Varr. lib. 5. de L. L. 8. Et quod in auspiciis distributum est: qui habeant spectionem, qui non habeant. &c.

Specio, in auguralibus ponitur pro Aspectione & nuntiatio, quia omne jus sacrorum habent, auguribus specio duntaxat, quorum consilio rem gererent magistratus, non ut possent impedire nuntiando, quæ cum vidissent satis, specio sine nuntiatione data est, ut ipsi auspicio rem gererent, non ut alios impedirent nuntiando. Festus. [V. Cic. 2. Phil. 81. ejusdemque & Festi interpretes.

SPECTUS, ūs. m. Adspectus. Pacuv. apud Festum, Spectus protervo ferrox. Apul. Met. 3. pr. Obliquato spectu conspicio. al. Aspectu. Plin. 2. 52. In sedecim partes cælum in eo spectu dividere Tusci. Hard. Aspectu.

SPECIMEN, inis. n. [ἀντικείμενον Gl. L. G. & G. L.] Argumentum quoddam, & probatio, five Exemplar rei alicujus occultæ: quale est quod in mercibus emptori solet ostendi, ut in pannis; vel degustatio in esculentis. Plaut. Most. 1. 2. 52.

Unum ubi emeritum est stipendium, igitur tum Specimen cernitur, quo eveniat ædificatio.

Egregium specimen. Sen. Theb. 1.

Popularis judicii specimen. Cic. de Clar. Orat. 188.

Adhibere specimen. V. ADHIBEO.

Capere specimen. Cic. 1. Tusc. 32. Quid illud? num dubitas quin specimen naturæ capi deceat ex optima quaque natura? [An Debeat?]

Capere specimen omnis affectus. Sen. Med. 6.

Dare specimen. Virg. 2. Georg. 241.

Salsa autem tellus, & quæ perhibetur amara,

Tale dabit specimen, &c.

Dare specimen ceteris, & Sui periculum facere. Cic. 1. Verr. 27. Tu vero, Cæcili, quid potes? quo tempore, aut qua in re, non modo specimen ceteris aliquid dedisti, sed tute tui periculum fecisti? V. DO.

Esse aliquibus specimen. Cic. 3. de Legib. 10.

Sumere specimen. Plin. lib. 7. cap. 55.

Specimen, i. e. Indicium. Cic. in Pison. 95. Damnatio ista, quæ in te flagitatur, obstitit P. Rutilio, quod specimen habuit hæc civitas innocentia. i. e. Exemplum, ut ait Budæus. Idem 3. de Nat. Deor. 80. Cur temperantiæ, prudentiæque specimen, ante simulacrum Vestæ, Pontifex Maximus est Q. Scævola trucidatus?

Dare specimen indolis. V. INDOLES.

Habeo hoc specimen probitatis illius. Plin. in Paneg. cap. 61. Ingenitis animi specimen haberetur. conf. SPECIO supra.

SPECIES, ei. f. [εἶδος, Gl. omni.] Effigies, facies, imago; ab antiquo verbo Specio, quod vide. Plaut. Bacch. 4. 7. 40. Bellan' videtur species mulier? Idem Mostel. 1. 3. 23. Ain' alios meam speciem irridere? Species ab aspectu dicta est, inquit Gell. lib. 13. cap. 28.

Configere quandam formam & speciem deorum. Cic. 1. de Nat. Deor. 37.

Accipere speciem. V. ACCIPIO.

Gemma specie crystallina. Plin. lib. 31. cap. 10.

Gemma specie vitrea. Plin. lib. 37. cap. 10.

Humana species & figura. Cic. pro Rosc. Amer. 63. Portentum atque monstrum certissimum est, esse aliquem humana specie & figura, qui tantum immanitate bestias vicerit.

Magnificæ species, cultusque locorum. Stat. 3. Silv. 5. 89.

Oris species. Liv. 2. 23. pr. Ad hoc promissa barba & capilli efferaverant speciem oris.

Ovorum specie. Plin. lib. 11. cap. 25. Similiter his & scorpiones terrestres, vermiculos, ovorum specie, pariunt.

Soli species, Forma, & qualitas. Columel. lib. 2. cap. 2.

Urbis species, pro Forma & situ. Plaut. Perf. 4. 4. 2.

Vertuntur species animorum. Virg. 1. Georg. 420. i. e. Qualitates & naturæ in brutis & hominibus variantur, Animi mutantur.

Decolor æris species. V. DECOLOR.

Decora species. V. DECORUS.

Eximia pulchritudinis species. Cic. in Orat. 18.

Fœda specie tæter. Lucret. lib. 2. 421.

Formosa & illustis species. Cic. 3. de Orat. 52.

Globosa species. Plin. lib. 37. cap. 10.

Liberalis species. Cic. 1. Off. 141.

Miranda species. Lucret. lib. 2. 1036.

Mifera & flebilis species. Cic. 11. Philip. 7.

Multiformes species. V. post MULTUS.

Ovata species. V. OVATUS in OVUM.

Sacra species. Sen. Octav. v. 488. — generis humani arbiter

Electus, orbem tu sacra specie regis,

Patriæ parens. i. e. Specioso & magnifico titulo Patris patriæ.

Semiferæ hominum species. Lucret. lib. 2. 701.

Serena species mundi. Serenitas vel pulchritudo. Lucret. lib. 4. 138.

Comovere animos aliquorum natura & specie sua. Cic. 2. Off. 32.

Habere. ut, Tephritis gemma novæ lunæ speciem habet, curvatæ in cornua. Plin. lib. 37. cap. 10.

Reddere speciem alicujus rei. Plin. lib. 37. cap. 10.

Repræsentat cordis speciem Encardia gemma. Plin. lib. 37. cap. 10.

Rufus, ibidem, Enorchis divisa testium effigiem repræsentat.

Spargere radios fulgentes in orbem ad speciem sideris. Plin. lib. 37. cap. 10.

Sum. ut, Est Paantidibus gemmis species aquæ glaciata. Plin. 37. 10.

Species, sine Genit. adjecto, pro Pulchritudine, seu Forma. Liv. 1. 7. Boves mira specie. Et cap. 9. Unam longe ante alias specie & pulchritudine insignem.

Cum Genit. Ovid. 5. Fast. 353. — ætatis specie, dum floreat, uti.

Species, pro eo quod videtur aliquid effe, nec est. ut, Cic. de Amicit. 47.

Securitas, specie quidem blanda, sed re ipsa multis locis repudianda.

Adulationis species. Plin. 5. Epist. 3. Ne quam in speciem adulationis incidam.

Amicitia specie deceptus. Tacit. 1. Ann. 10. i. e. Simulatione.

Honestatis species neque probabilis, neque satis idonea. Cic. 3. Off. 41. VOL. IV.

Veri species. Hor. 2. Serm. 3. 208.

Præter speciem stultus es. Plaut. Mostel. 4. 2. 49. h. e. Stultior, quam vel ex vultu appareat.

Vera comitia adumbrata ad speciem & vetustatis usurpationem. Cic. 2. de Lege Agr. 30.

Ferre præ se speciem boni viri. Cic. 2. Off. 39.

Habere humanitatis primam speciem. Cic. 4. Tusc. 32.

Insidebat in ejus mente species eloquentiæ. Cic. in Orat. 18.

Induere speciem percussoris. Liv. 40. 12.

Intueri hujus vitæ speciem. Cic. 1. Fam. 9.

Præbere speciem scurrantis. Hor. 1. Epist. 18. 2.

Sustinere alicujus dignitatem, non solum consilio, sed ipsa specie. Cic. pro Domo 5.

Rixæ specie. Liv. 1. 40. i. e. Simulatione.

Ad speciem accommodatus. V. ACCOMMODO.

Ad speciem adornari. V. AD, præpos.

In fictæ simulationis specie pietas inesse non potest. Cic. 1. de Nat. Deor. 3.

In speciem, h. e. Ipsa specie, ipso externo conspectu. Cic. 7. Verr. 85. Præclara classis in speciem, sed inops & infirma propter dimissionem propugnatorum atque remigum.

In speciem modo præces jactantur, Simulate. Liv. 4. 42.

Per speciem legationis in Asiam ablegatus est, ut invidiæ subtraheretur. Auctor de Viris Illust. 64. Liv. 1. 41. Celata morte Tarquinii, per speciem alienæ fungendæ vicis, suas opes firmavit.

Adumbrare speciem excellentis eloquentiæ. Cic. in Orat. 43.

Devincere aliquos specie clementiæ. Cic. 2. Philipp. 116.

Dedit exercitus speciem hosti abeuntis. Quintil. lib. 2. cap. 17.

Duci utilitatis specie. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Efficere speciem exercitus. Cic. 12. Fam. 13. Ex quibus utrisque civitatibus, Græcorum militum numero, speciem exercitus effecit.

Habere gloriæ speciem. Cic. 10. Fam. 12. Hæc omnia, quæ habent speciem gloriæ, collecta ex inanissimis splendoris insignibus, contemne.

Idem 13. Fam. 10. Non dubito quin scias, in his necessariis, qui tibi a patre relictæ sunt, me tibi esse conjunctissimum, non his modo causis, quæ speciem habent magnæ conjunctionis, sed iis etiam, quæ familiaritate & consuetudine tenentur.

Habere speciem utilitatis voluptas dicitur. Cic. 3. Off. 12.

Habet interim aliquam speciem probationis. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Induere speciem latronis. V. INDUO.

Præbere speciem atque opinionem pugnantium. Cæf. 3. Bell. Gall. 25.

Esse in speciem, i. e. In decorum. Plaut. Most. 1. 2. 41.

Ut & in usum boni, & in speciem populo Sint.

Species, Aspectus, res visa. Virg. 2. Æn. 407.

Non tulit hanc speciem furia mente Choræbus.

Aulæ tacitæ flebilis species, Lugubris aspectus atrii deserti. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 148.

Rei alicujus speciem præbere, Referre. Plin. lib. 20. cap. 19. Foliis (si procul intuearis) speciem passerum præbentibus.

Species, pro Visionibus nocturnis. Liv. 26. 10. Pleraque apud multitudinem, aut per nocturnas visa species, aut, velut divinitus mente monita, agens. De P. Cornelio Scipione loquitur.

Cælestium species oblata. Liv. 1. 31. extr.

Varia illudunt species. Virg. 4. Georg. 406.

Eadem est in somniis species eorum, quæ vigilantes videmus. Cic. 4. Acad. 52.

Vanæ finguntur species, velut ægri somnia. Hor. de Arte Poet. 7.

Moveri falsa visione & specie doloris. Cic. 2. Tusc. 42.

Species, Lucretio etiam est, Actio ipsa cernendi, quæ Græcè εἶδος dicitur, vel potius Sensus cernendi, ut cum scribit, lib. 5. 723.

Denique eam partem, quæcunque est ignibus aucta

Ad speciem nobis vertit. i. e. Oculos nostros versus. Turneb.

Species etiam a Vitruvio 9. 4. usurpatur, cum res aliquam in partem conversa spectat. Nam cum de Luna dixisset, Superiora spectat: subje-

cit, Totum lumen ad superiorem speciem retineri: id est totum ejus sic retineri lumen, ut sursum spectet. Ex Turnebo. [Species, pro Facie.

Species [εἶδος Gl. G. L.] definitur a Dialecticis, ut sit. Id quod dicitur de pluribus differentibus numero: ut homo est species, sub qua comprehenduntur Socrates, Plato, &c. Cic. in Topic. 30. In divisione formæ sunt, quas Græci εἶδος vocant: nostri, si qui hæc forte tractant, species appellant:

non pessime id quidem, sed inutiliter ad mutandos casus in dicendo.

Nolim enim, ne si Latine quidem dici possit, specierum & specibus dicere: & sæpe his casibus utendum est, at formis & formarum velim, &c. Forma est notio, cujus differentia ad caput generis & quasi fontem

referri potest. Idem 1. Acad. 30. Mentem volebant rerum esse judicem, solam censebant idoneam, cui crederetur, quia sola cerneret id, quod

semper esset simplex, & unius modi, & tale quale esset. Hanc illi εἶδος appellabant, jam a Platone ita appellatam: nos recte speciem pos-

sumus dicere. conf. FORMA.

Vivere specie dissimili. Diverso genere. Lucret. lib. 2. 663.

Partes generis, communione quadam similes, specie autem differentes. Cic. 1. de Orat. 189.

Objici formæ, & offerre speciem. Cic. 1. de Divin. 81.

Summæ species duæ, sicca & liquida. Plin. lib. 24. cap. 7. De resina.

Optima species, & figura dicendi. Cic. in Orat. 2. Quid enim est majus, quam quum tanta sit inter oratores bonos dissimilitudo, judicare

quæ sit optima species, & quasi figura dicendi? Utrumque per translationem dictum. Nam Species proprie forma est cujusque rei, quam

aspicimus: Figura vero a fingendo dicta est. Verum quia Species ea est, quæ rebus omnibus appellationem & proprietatem quandam attribuit, ideo pro cujuslibet rei propria natura poni solet. ut Species ho-

minis sit idem, quod Natura hominis: atque ita de reliquis. Itaque dicunt Species rerum æternas esse: quia licet singularia atque individua

intereant, tamen ipsa natura conservatur. Ut post centum annos nullus erit eorum hominum, qui nunc sunt: & tamen erit hominum species & natura, sed in aliis hominibus. Hoc autem in loco Species ponitur pro Modo quodam, & quasi Facie orationis: quæ tunc optima est,

quum res eas, de quibus sermo est, ita exprimit, ut ante oculos ponere videatur, & res humiles presse ac subtiliter, mediocres æqualiter ac

temperate, magnas sublimiter & graviter enuntiet.

Alm 2

Speciem

- Speciem prisci Jurisconfulti appellant, quod recentiores Legis casum. Ulpianus in Tract. Donat. inter virum & uxorem, cap. Sed interim. Quando itaque non retro agitur, emergunt vitia, ut Marcellus animadvertit in specie hujusmodi. Paulus in Tractatu 2. de Legat. cap. Largus. Proxime ex facto incidit speciestalis. Ibidem tamen, In hunc casum, inquit ille, ancillas substitutas videri, in quem casum fideicom. mereri. Quintil. Thema vocat, quasi facti positionem vel eventus. In hac igitur specie, significat Quum ita contingit.
- Species in plurali, pro Aromatibus aliquando sumitur. Macrobius lib. ult. Saturn. cap. 8. Species & acres & calidæ, superficiem, cui apponuntur, exulcerant. Martianus in l. ult. D. de publican. Species pertinentes ad vectigal, cinnamomum, piper longum, piper album, &c.
- Species auri, Des *Especes*. V. Præ manu, in MANUS. H. St. Ita sæpe, puto, J. Cti.
- Resistentes species. V. in dictione ADÆRO.
- SPECIALIS, e. Adj. [ἐιδυός, ιδυός Gl. G. L.] non tam Particulare, quam Proprium, & veluti Peculiare significat. Julius Capitolinus in M. Phil. cap. 17. Macrianorum familiam id speciale semper habuisse, ut Alexandrum Magnum in auro atque argento exsculptum semper haberent. Sen. Epist. 58. ait, Genus generale & genera specialia esse. V. Quintil. 5. 7. & 12. 2.
- SPECIALITER, Adv. [ἐιδυώς Gl. L. G. ιδυώς G. L.] Columel. lib. 3. cap. 9. Atque de cura eligendi malleoli generatim præcepimus: nunc illud proprie specialiter. Quintil. lib. 6. cap. 11.
- Compar. Qui specialius jactantur. Cæsar. Aurel. Acut. 3. 13. 141.
- SPECIALITAS, atis. f. Tertull. adv. Marc. 5. 8. In distributione facienda, & in specialitate interpretanda.
- SPECIARIUS, a, um. Adj. Specialis. Cæsar. 3. Bell. Civil. 53. ubi de Scævæ centurionis scuto loquitur: Cohortemque, inquit, postea duplici stipendio frumento, vel speciaris militaribus donis amplissime donavit. Dubitarunt aliquando docti de lectione hujusce loci. Turneb. Advers. 27. 24. in antiquis depravate scribi ait, Frumento, vespeciaris, militaribus donis. Ex quo ille facit, Veste, pecuniariis, militaribus. Jac. Dur. Cassellius 2. 15. Variar. vulgarem lectionem tueretur, & Speciaris dona interpretatur Triticum, lardum, oleum, vinum, ceteraque legumina, quæ a Jctis aliisque auctoribus prisci trito vocabulo Species dicuntur. Cassellii lectionem approbat Lipsius, & profecto quicquid alii substituant, retinenda illa videtur. Immo vero merito cordatioribus suspecta est, vel propter importunam prorsus Disjunctivam particulam, quum sententia loci Copulativam requirat. Itaque locum Rob. Steph. ut & Fulv. Urfin. asterisco notarunt, quum Aldina & Junctina vulgatam exprimant. Ant. Augustinus legit, Frumento, Veste, pecunia, aliisque militaribus donis. P. Victorius vero Var. lect. 1. 23. Frumento, veste, diariis, militaribus donis. Sed quorsum Diaria, servile præmium? Lege, Veste, peculiaribusque mil. don.
- SPECIARIA, æ. f. Inscriptio vetus in lapide Romæ, apud Reines. Inscr. class. 5. 39. THALASSIAE. MIMAE. C. PISONIS. NOTHI. SPECIARIAE. CONTVBERN. BENE. MERENT. V. Lex. Pitisc.
- SPECIATIM, Adv. [κατ' εἶδος] contrarium habet Generatim. Cic. Post. redit. in Senat. 20. Multa de me C. Messinius & amicitiae & Reipublicæ causa dixit, legem speciatim initio de salute mea promulgavit. Vetus exemplar legit Separatim.
- SPECIOSUS, a, um. Adj. [εὐδύς, Gl. L. G. al. εὐμορφος] Pulcher specie, i. e. forma. Plin. lib. 13. cap. 4. Minus speciosæ, sed sapore caryotarum foreores.
- Corpus speciosissimum. Quintil. lib. 2. cap. 15.
- Eloquentia locuples & speciosa. Quintil. lib. 5. cap. 14.
- Fabula speciosa locis. Hor. de Arte Poet. 319.
- Frons speciosa altis cornibus. Ovid. 3. Met. 20. al. Spaciofa. [Quod nollem Doctiff. interpretibus tantopere se probasset. confundi autem hæc solent. V. Ulmus speciosa.
- Juventus speciosa. Valer. 7. Argon. 556. al. Pegasea.
- Mulier speciosa, Formosa. Ovid. 3. de Arte Am. 421.
- Miracula speciosa. Hor. de Arte Poet. 144.
- Ulmus speciosa nitentibus uvis. Ovid. 14. Met. 661. al. Spatiofa.
- Vocabula speciosa. Hor. 2. Epist. 2. 116.
- Honore tituli speciosus. Ovid. ad Liv. 269.
- Familiam nemo speciosiore producit. Sen. Epist. 87.
- Familia admodum speciosa. Vellei. Patere. 2. 59.
- Personas speciosas accipere debemus, Clarissimas personas utriusque sexus: item eorum, qui ornamentis Senatoriis utuntur. Hæc Ulpianus in l. Speciosas. D. de verb. signific.
- Dictu speciosus. Liv. 1. 23. Sed si vera potius, quam dictu speciosa dicenda sunt.
- Speciosus, [πιδυός Gl. L. G.] pro Dictu specioso.
- Criminatio minus speciosa, Quæ parum coloris habet. Liv. 1. 54.
- Causas justas, magnas, & speciosas habere. Cic. 16. Att. 7.
- Nomina speciosa imponere culpæ, Pulchra & honesta. Ovid. 7. Met. 69.
- Compar. Plin. lib. 19. cap. 30. Triticum quo celerius, eo speciosius & robustius. Celf. lib. 2. cap. 2. Si plenior aliquis, & speciosior, & coloratior factus est.
- Superl. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 7. Hoc enim speciosissimum est in illo, quod dedimus vel perdituri, quod totum permisimus accipientium arbitrio.
- SPECIOSIOR, [εὐπρεπής] ius, issime. Adv. Ornate. Liv. 34. 7. Et equus tuus speciosius instratus erit, quam uxor vestita.
- Africani humanitas late speciosius patuit. Val. Max. 5. 1. 6.
- Speciosius ingredi, Cum ornatu. Columel. lib. 2. cap. 2. Hor. 1. Epist. 18. 52.
- adde, virilia quod speciosius arma
- Non est qui tractet.
- Hæstia speciosissime contorta. Quintil. 9. 4.
- SPECIOSITAS, atis. f. Tertull. de Cultu fem. cap. 2. Naturalis speciositas.
- SPECTRUM, i. n. [εἶδωλον, φάσμα] Spectra sunt, quæ Græce Idola dicuntur. h. e. Simulacra & imagines rerum intellectui occurrentium. Cic. 15. Fam. 16. Fit enim nescio quid, ut quasi coram adeste videre, quum scribo aliquid ad te, neque id κατ' εἶδωλον φαντασίας, ut dicunt tui amici novi, qui putant etiam ἀφανήτους φαντασίας spectris Catianis excitari. Nam ne te fugiat, Catiis Insulber Epicureus, qui nuper est mortuus, quæ ille Gargettius, etiam ante Democritus εἶδωλον, hic Spectra nominat. His autem spectris etiam si oculi possent feriri, quod vel iis ipsa occurrunt: animus qui possit, ego non video. Doceas tu me oportebit, quum salvis veneris, in meane potestatem sit spectrum tuum, ut simul ac mihi collibitum sit de te cogitare, illud occurrat, neque solum de te, qui mihi hæres in medullis, sed si insulam Britanniam cœpero cogitare, ejus, εἶδωλον mihi advolabit ad pectus. Ex his imaginibus sunt visa, id est phantasmata: quorum in Academicis longa est disputatio apud eundem. [Ridet autem Cic. Catianam interpretationem, nec omnino probat. Forfan jam olim Larvas & Lemures hac voce appellabant solum.]
- SPECULA, æ. f. [σποπή, σποπή, ὑπερή, σποπή] accipitur pro Logo edito & eminenti, unde aliquid longe videri & prospici potest, five mons, five turris, five lapis, five arbor, five quid aliud eminent. Val. in Raudens. Specula, locus unde fiunt excubiæ, an hostes veniant, transeantne, an maneant, quot sint, & quæ sunt id genus. Virg. 8. Ecl. 59.
- Præcepta aërii specula de montis in undas Deferat. Ovid. 18. Epist. 12.
- in speculis omnis Abydos erat. Cic. 7. Verr. 93. Non enim, sicut antea consuetudo erat, prædonum adventum significabat ignis e specula sublatu, aut tumulo.
- Specula & Speculum sicut genere, ita significantia differunt. Nam Specula, despicientiam significat; Speculum, quo imago redditur. Ex Nonio 5. 47.
- Alta specula. Virg. 3. Æn. 239.
- In speculis esse. Cic. 9. Att. 32. Satiis esse existimo vos dispertitos, & in speculis esse. Liv. 34. 26. pr. Diem inde unum in speculis fuit, si quid novi motus oriretur.
- Ex specula prospectare tempestatem futuram. Cic. 4. Fam. 3.
- Speculæ sunt quod nos Gallice dicimus *Carneaux*. Virg. 4. Æn. 586.
- Regina, e speculis ut primum albescere lucem Vidit, &c.
- Specula, dimin. a Spe. V. SPES.
- SPECULATOR, [κατασκοπῶ Gl. G. L.] ari. a Specula fit, quasi E specula prospectare, vel, Ut aliquis videat, intendere. Plaut. Most. 2. 1. 82.
- Concedam a foribus huc: hinc speculabor procul, Unde advenienti farcinam imponam seni. Cic. 1. in Catil. 6.
- Multorum te etiam oculi & aures non sentientem, sicut adhuc fecerunt, speculabuntur atque custodient. Idem 7. Verr. 160. Tum iste se comperisse ait, eum speculandi causa in Siciliam ab ducibus fugitivorum esse missum.
- Obitus & ortus signorum speculamur. Virg. 1. Georg. 257.
- Offensas principum acriter speculari. Tacit. 3. Hist. 38.
- Insidiari & speculari. Cic. 1. de Orat. 173.
- Obfidere & speculari. Cic. pro Flacc. 57.
- Perscrutari & speculari. Cic. 5. Tusc. 9.
- SPECULATUS, a, um. Partic. Vell. Patere. 2. 118. 2. Haud imprudenter speculatus.
- SPECULABUNDUS, a, um. Adj. Tacit. 4. Hist. 50. Festus, Adrumeto ubi speculabundus subliterat, ad legionem tendit.
- Speculabundus ex rupe. Suet. in Tiber. cap. 65. Aptatis etiam navibus, ad quasque legiones meditabatur fugam, speculabundus ex altissima rupe identidem. h. e. Subinde speculans.
- SPECULATIO, ōnis. f. [κατασκοπία Gl. L. G. κατασκοπή G. L.] Ammian. 26. 10. Speculationibus doctus.
- SPECULATUS, ūs. m. [κατασκοπῶ Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 10. cap. 73. Feles quam occulto speculatu in musculos exiliunt.
- SPECULAMEN, inis. n. Prudent. Apoth. v. 20.
- hebes intuitus speculamine glauco.
- SPECULATOR, ōris. m. [κατασκοπῶ Gl. L. G. & G. L.] qui ex specula prospicit. Ovid. 3. Trist. 9. 11.
- Quem procul ut vidit tumulo speculator ab alto.
- Speculatores oculi. Cic. 2. de Nat. Deor. 140. Nam oculi, tanquam speculatores, altissimum locum obtinent, ex quo plurima conspicientes fungantur suo munere.
- Speculator, Qui tacite consilia & molitiones hostis explorat & rimatur. Cæsar. 2. Bell. Gall. 11. Hac re Cæsar statim per speculatores cognita, insidias veritus, &c. Cic. 7. Verr. 162. Gavium istum, quem repentinum speculatorem fuisse dicis, ostendam in lautumias Syraculis a te esse conjectum.
- Speculator etiam dicitur, [κατασκοπῶ Gl. L. G. κατ' εἶδωλον Onom. vet.] Qui quovis modo aliorum consilia perferutur. Varro de L. L. 5. 8. Speculator, quem mittimus ante, ut respiciat quæ volumus. Suet. Aug. cap. 27. Pinarium Equitem Rom. curiosum & speculatorem ratus, coram confodi imperavit. Cic. 1. Verr. 51. Etenim fides mea custodem repudiat, diligentia speculatorem reformidat.
- Naturæ speculator. Cic. 1. de Nat. Deor. 83. Non pudet igitur physicum, id est speculatorem, venatoremque naturæ, ab animis consuetudine imbutis petere testimonium veritatis?
- Amicæ matutinus speculator. Propert. lib. 2. 29. 31.
- Communium miseriarum speculator. Cic. pro Domo 18.
- Speculator, [κατασκοπῶ, ὁ κατασκοπῶν Gl. L. G.] Speculatores dicti sunt Satellites principum. Tacit. 1. Hist. 24. Dilapsis speculatoribus, cetera cohors non aspernata concionantem. al. Spiculatores, quasi a Spiculis, quæ gestant. V. mox.
- Neque convivia inire ausus est, nisi ut speculatores cum lanceis circumstant. Suet. Claud. 35. Idem Galb. 18. Descendentem speculatorem impulsu turbæ lancea prope vulneravit. conf. ejusdem Calig. 52. Cum i semper scribendum esse docet Torrentius in Sueton. loc. cit. [Quomodo perspicue expressum legitur in vet. monumentis V. M. Antoni Triumviri nummum cum epigraphe COHORTIS SPECULATORUM. apud Fulv. Urfin. nec aliter Græci codd. cum N. T. tum aliorum scriptorum. Suid. κατασκοπῶν, ὁ Δουροφύξ.
- Centurio condere gladium speculatorem jubet. Sen. de Ira, cap. 16.
- Apud arbitrum speculatorem. Tertull. ad Uxor. 2. 5.
- SPECULATRIX, icis. f. [κατασκοπῶ] Adjective. Cic. 3. de Nat. Deor. 46. Furia deæ sunt, speculatrices, credo & vindices, & facinorum & sceleris. Stat. 2. Silv. 2. 3.
- Celsa Dicarchæi speculatrix villa profundi.
- SPECULATÓRIUS, a, um. Adj. [κατασκοπικός] Quod ad speculatorem pertinet

pertinet: ut, Speculatoria navigia, Quibus in mari speculamur quid fiat. Cæf. 4. Bell. Gall. 26. Metaphr. Græc. reddit καὶ πλοῦς πλοῖα εἶναι.

SPECULATORIA, æ. f. Subaudito, Navis, Absoluta. Liv. 22. 19. Inde duæ Massiliensium speculatoriæ præmissæ retulerunt, &c. V. CATA-SCOPUS.

SPECULABILIS, e. Adj. Stat. 12. Theb. 634. Linquitur Eois longe speculabile proris Sunion. [Nisi Spectabile scripsit.]

SPECULUM, i. n. [σπίλον, ἰσπίλον Gl. L. G. & G. L.] In quod inspicimus, ac speciem, id est imaginem nostram, contemplamur. Plaut. Mostel. 1. 3. 93. Mulier quæ se, suamque ætatem spernit, speculo ei usus est: Quid opus speculo tibi, quæ tute speculo speculum es maximum? Ter. Adelph. 1. 3. 61. Inspicere, tanquam in speculum, vitas omnium. Cic. de Univerf. 42. Id fit, quum speculorum lævitas hinc illincque altitudinem assumpsit, & ita dextra destruit in lævam partem oculorum, levæque in dextram, [Suid. Σπίλον ὁρίων, τὸ σπῖλον. Gloss. Græcolat. Σπίλον, Speculum. Unde apparet usos esse Græcos juniores. conf. SPECULARIUS. Imago speculi. Lucret. lib. 4. 280. Nobile speculum gemmato auro. Stat. 3. Silv. 4. 94. Consulere speculum. Ovid. 3. de Arte Am. 136. Intueri vitam in speculo. Cic. in Pison. 71. Naturæ speculum. Cic. 2. de Fin. 32. Nec tamen argumentum hoc Epicurus a parvis petivit, aut etiam a bestiis, quæ putat esse specula naturæ.

SPECULARIS, e. Adj. [σπίλων] Translucida, instar speculi. Ter-tull. Apol. cap. 35. Specularis materia. Specularis lapis, Quo olim specularia fiebant. Plin. lib. 36. cap. 22. Specularis lapis (quoniam & hic lapis nomen obtinet) faciliore multo natura finditur in quamlibet tenues crustas. Idem lib. 3. cap. 3. Metal-lis, plumbi, ferri, æris, argenti, auri, tota ferme Hispania scatet: Citerior & specularibus lapidibus: Bætica & minio. V. Hard. not.

SPECULARE, is. n. [εἰσπύεσθαι] & per apocopen SPECULAR, Idem quod Speculum.

Speculare, interdum pro Vitreata, five pro oculariis: utpote olim facta e speculati lapide translucido, nunc autem e vitreis orbibus vel tessellis plumbo junctis. Ulpianus in l. Quæsitum. §. Si domus. D. de fund. in-struct. Specularia & vela, quæ frigoris causa, vel umbræ, in domo sunt, instrumento domus non contineri Cassius existimavit. Budæus, A speculati lapide specularia dicebantur Integumenta, quibus ambulationes in hortis tectæ erant. Juven. 4. Sat. 21. Quæ vehitur clauso latis specularibus antro. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum, Egregium hæc adversum tempestates receptaculum: nam specularibus, ac multo magis imminentibus tectis muniuntur. Hic autem Ulpianus de iis specularibus intelligi voluit, quibus fenestrarum hiatus obstruebantur ad transmittendam lucem: quæ tamen exemptilia erant, ut quum liberet, auferrentur. Nunc vitro utimur. Senec. Epist. 87. Nunc aliqui rusticitatis damnant Scipionem, quod non in caldarium suum latis specularibus diem admiserat. Paulo ante dixerat, In hoc balneo Scipionis minimæ sunt rimæ, magis quam fenestræ. Itaque vi-detur Seneca Fenestras vitreas vocare Specularia. Possimus & de spec-ularibus intelligere, quibus pars quedam domus ad voluptatem ope-riebatur, varium enim usum specularia præstabant. Martial. lib. 8. 13. Hibernis objecta Notis specularia puros Admittunt soles, & sine facie diem. Seneca de Provid. 4. Quem specularia semper a statu vindicant, &c. hunc levis aura non sine pe-riculo stringet. [In Juvenalis loco errat, quum is de Specularibus lecti-cæ muliebris loquatur, ut recte monuit Schol. antiquus.]

SPECULARIUS, i. m. [σπελαροῦς Gl. L. G.] Qui specula facit. Possunt & Specularii dici, Qui fenestris specularia ad arcendum hieme frigus componunt: quorum meminit Ulp. in l. Quæsitum. §. Si domus. De fundo instructo. Meminit & Justinian. lib. 10. Codicis. Alciatus.

PRECIMUM, i. n. [μῆλη] Instrumentum teres & parvum, quo medici ad tentandum vulnere ac fistulam viam & profunditatem utuntur. Pacu-vius, Ut medici faciunt, qui pejus specio vulnus tentant.

PECILLUM, i. n. dimin. [μῆλη Gl. L. G.] Instrumentum Chirurgi-cum, ad varios usus. Cornel. Cels. lib. 5. cap. 28. de fistulis & earum curationibus, Ante omnia autem specillum demitti in fistulam convenit, ut quo tendat, & quam alae perveniat, scire possimus. Specillum lana involutum. Cels. lib. 6. cap. 8. De narium morbis, In narem ipsam mel &c. conjiciatur, quod specillo quoque involuto lana fit, &c. Terere medicamentum specillo. Cels. lib. 6. cap. 7. De aurium morbis, &c. [Emendatius legitur Pistillo.] Specillum, dicimus Instrumentum, quo oculos inungimus. Plin. lib. 7. cap. 53. Per oculum specillum trahens, exspiravit. Cels. lib. 6. Spe-cillo super oculum inducatur. Asperato specillo eradunt palpebras. Cels. lib. 6. cap. 6. Idem lib. 7. cap. 7. §. 6. Igitur adversum specillum inferendum, diducendæque eo palpebræ sunt. [Puto Aversum scalpellum scripsisse.] Specillum, Instrumentum vitreum, quod oculis admoveamus, quo fa-cilius spectemus aliquid. Varro de L. lib. 5. 8. Hinc quo oculos in-ungimus, quibus specimus, specillum. [Ex superioribus liquet etiam hoc loco μῆλη, instrumentum Chirurgicum intelligi, quo collyria oculis instillant Ocularii medici. conf. in CONSPICILLUM dicta. Spe-cilla, quæ vulgo appellant, rectius Specularia dicerentur, vel per di-min. Speculariola.] Specillum, dicimus Instrumentum, quod curandis auribus adhibetur. Cels. lib. 5. & lib. 6. cap. 7. 9. de iis quæ in aures incidunt, extra-hendis, Specillum, lana involutum, in resinam quam glutinosissimam, maximeque terebinthinam, demittendum. Ibid. sæpius. Specillum oricularium. Idem lib. 7. cap. 30. extr. Oriculario specillo linamenta educenda. Add. 6. 7. 5. pr. &c.

PECTO, ære. frequent. antiquum a Specio. Plaut. Cist. 1. 1. 92. Mater pompam me spectatum duxit. al. Spectatum.

PECTO, [Πέσσω Gl. L. G.] ære. aliud frequent. Sape, seu diu intueri. Plaut. Amph. 2. 2. 118. Age, me huc aspice. s. pecto. Cic. 3. Verr. 53. Palam, spectantibus omnibus, plostris evecta aportataque esse. Ter-tull. Eun. 5. 5. 18.

Here, ne me spectes: me impulsore hæc non facit.

Spectare fabulas. Plaut. in Cæf. prol. 6. Hor. 1. Epist. 1. 66.

Ut propius spectes lacrimosa poemata Pupi. [i. e. In orche-stra sedes spectator, quod Senatorio censui lex Roscia tribuit.]

Vifere & spectare aliquid. Cic. 1. Tusc. 4.

Oculis protervis spectare aliquem. Ovid. 17. Epist. 77.

Oculo irretorto spectare aliquid. Hor. 2. Carm. 2. 24.

Spectare ad aliquem. Ovid. 1. Met. 628.

Intro spectare. V. INTRO, adverbium.

Tergo spectari. Ovid. 3. de Arte Am. 774.

In omnem partem spectare. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Non tam fastidiose in nobis, quam in histrionibus spectari puto. Cic. 1. de Orat. 258.

Specto, [σκοπῶ] Confidero. Cic. 1. Fam. 9. Non idem semper dice-re, sed idem semper spectare debemus.

Spectare aliquem, Rationem habere alicujus. Cic. 2. Off. 70. At vero ille tenuis, quum quicquid factum sit, sese spectatum, non fortunam, putat. i. e. Non ob gratiæ relationem expectatam beneficium sibi col-latum arbitratur, quum dives aliter opinetur & potens. Budæus.

Ad suam enim magis, quandam ille gloriam, quam ad perspicuam salu-tem reip. spectarat. Cic. pro Sext. 37. Al. Sumferat.

Trademus quæ nos sequi in dicendo, quæque maxime spectare solemus. Cic. 2. de Orat. 204.

Quid in judicando spectare oportet. Cic. pro Milon. 15.

Spectare semper ut. Cic. 5. Fam. 8. Sed ut primum forum attigerim, spectasse semper, ut tibi possem quammaxime esse conjunctus.

Virtus vetat, dum præstatur fides, fortunam spectare. Cic. 2. de Divin. 78. In pactionibus faciendæ legem spectare. Cic. 1. Q. frat. 1.

Juvenes magna spectare, & ad ea rectis studiis contendere debent. Cic. 2. Off. 45.

Nihil nisi sempiternum spectare. Cic. pro Rabir. perd. reo, 29.

Victoriam spectare. Quintil. lib. 5. cap. 12.

In tuo ore vultuque acquiesco, te unum intueor, ad te unum omnis mea spectat oratio. Cic. pro Dejot. 5.

Spectare voluntatem alicujus, Diligenter considerare. Cic. 4. Verr. 33. Voluntatem spectet ejus, quem statim de capite suo putet judicaturum.

Spectat, [ἀντὶ δέ τινος] Tendit, pertinet, aspirat: ut, Quo, vel quor-sum spectat illud? Cic. 1. Tusc. 60. Quorsum igitur hæc spectat oratio? Idem 4. Acad. 144. Quo enim spectat illud, quum artificia tolli quereris a nobis, nisi ut opifices concitentur? Idem 3. de Finib. 33.

Sed eorum definitiones paulum oppido inter se differunt, sed tamen eodem spectant. Quæ scripta sunt, eo spectant, ut te hortor & suadeam. Cic. 13. Fam. 4. Quid ista edicta valeant, aut quo spectent, plane non video. Cic. 16. Att. 7. extr.

Ad aliquid spectare. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Consilium ejus ad bellum spectat. Cic. 15. Att. 4.

Spectat ad concordiam. Cic. 4. Fam. 2. Omnia utriusque consilia ad concordiam spectaverunt. Et 4. Fam. 5. Ad arma rem spectare.

Sermo tuus ad perorandum spectare videtur. Cic. de Clar. Orat. 291.

Spectat res ad interregnum. Cic. 3. Q. frat. 1.

Spectat ad rebellionem res. Liv. 34. 56.

Spectat ad seditionem. Liv. 25. 3.

Beneficia quæ ad singulos spectant, & ad universos pertinent. Cic. 2. Off. 72.

Spectat res ad vim. Liv. 1. 9.

Aliquid inquirere quod ad bene beateque vivendum valeat & spectet. Cic. 2. Off. 6.

Prima & media verba ad ultimum spectare debent. Cic. in Orat. 200.

Spectat in unum exitum. Cic. 1. de Orat. 192. Artem vero negabat esse ullam, nisi quæ cognitis penitusque perspectis, & in unum exitum spe-ctantibus, & nunquam fallentibus rebus contineretur.

Spectare ne, pro Cavere. Plaut. Afin. 4. 1. 33.

Spectandum ne cuiquam annulum det, neque roget.

Spectat Græciam, pro Tendit in Græciam. Cic. 9. Att. 12. Ille, ut ad me scripsit, legiones singulas posuit Brundisii, Tarenti, Siponti. Clau-dere mihi videtur maritimos exitus, & tamen ipse Græciam spectare po-tius, quam Hispanias.

Spectat Orientem, & similia: pro E regione ejus est, & vergit ad. Plin. lib. 6. cap. 17.

Spectat ad, h. e. Versus. Cic. 7. Verr. 169. Te jubere in ea parte fi-gere, quæ ad fretum spectaret. Subaud. Crucem. Cæf. 5. Bell. Gall. cap. 13.

Spectare in Meridiem, in ventum Favonium. Cato R. R. cap. 1. Varro 1. de R. R. cap. 24.

Spectent deorsum ora urceolorum. Columel. lib. 12. cap. 16.

Retro spectare. Cels. lib. 7. cap. 29. Cervix replicatur, retroque caput, ac reliquum corpus spectat.

Spectare aliquem ex bona vita, ex censu, &c. pro Considerare aliquem. Cic. pro Rosc. Com. 29. Quem si tu ex censu spectas, eques Romanus est: si ex vita, homo clarissimus est: si ex te, judicem sumpisti: si ex veritate, id quod scire potuit, & debuit, dixit.

Spectare & æstimare aliquem ex re. Cic. pro Rosc. Com. 28. Nemo enim illum ex trunco corporis spectabat, sed ex artificio comico æsti-mabat. [Sumptum a consuetudine eorum, qui servos de catasta emebant, undique spectantes, ut equos, canes, pecora mercari solent.]

Philosophi, non ex vocibus singulis spectandi sunt, sed ex perpetuitate atque constantia. Cic. 5. Tusc. 31.

Spectare animum alterius ex suo. Ter. And. 4. 1. 22.

Vitam alicujus, non ex oratione, sed ex moribus spectare debemus. Cic. in Sallust. 3.

Aurum spectatur in ignibus, Probatur. Ovid. 1. Trist. 4. 25.

Scilicet ut fulvum spectatur in ignibus aurum, Tempore sic duro est inspicienda fides. conf. SPECTATU

infra. Spectare beneficium a deteriore parte. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 28. extr.

Rem, non hominem spectari oportet, æstimare. Auditor ad Heren. lib. 1. 9.

In iudice debet & fortuna & dignitas spectari. Cic. 1. Philipp. 20.

Si spectes ad vitulam. Virg. 3. Ecl. 48.
Si ad vitulam spectes, nihil est quod pocula laudes. De duobus poculis loquitur Damon, quæ fecerat illi Alcimedon. [Hic Spectare, est Conferre, Contendere, Comparare cum. V. AD præpos.]
Spectari, Pass. Plaut. Stich. 1. 2. 59.
Ubi facillime spectatur mulier, quæ ingenio est bono? Plura supra habes.
Spectatur, Imperf. Plin. lib. 10. cap. 70. Plausu congregari feros ad cibum, consuetudine spectatur. De piscibus.
SPECTANDO, gerund. [πρὸς ἑαυτῶν] Propert. lib. 3. 21. 3.
Crescit enim assidue spectando cura puellæ.
SPECTATUM, supinum, [αὐτὸς τὸ ἑαυτῶν] Hor. de Arte Poet. 5.
Spectatum admissi, risum teneatis amici? conf. SPECITO supra.
SPECTATU, supinum secundum. Cic. 2. Off. 38. Maximeque admirantur eum, qui pecunia non movetur: quod in quo viro perspectum sit, hunc dignum spectatu arbitrantur. [Mff. Hunc igni spectatum. Quam lectionem Docti viri certatim adstruunt. An, Ut igni?] **SPECTANS,** antis. Partic. [ἐπιπλῶν] ut
Invicem spectans ambos. Ovid. 6. Met. 631.
SPECTANDUS, a, um. Partic. [ἡατίῳ] ut,
Oculus nigris spectandus. Hor. de Arte Poet. 37. Plin. lib. 1. cap. 42. Nec vulgaris plittacis forma, quamvis non spectanda.
SPECTATUS, a, um. [παραπλῶν] Partic. Hor. de Arte Poet. 190.
Fabula, quæ posci vult, & spectata reponi.
Spectatus, [δοκιμὸς ζῶντων] Gl. L. G.] Probatus, cujus scilicet plurimum considerata ac probata & cognita jam virtus est. Virg. 8. Æn. 151.
— sunt nobis fortia bello
Pectora: sunt animi, & rebus spectata juvenus. Ter. Adel. 5. 6. 5.
Nam is mihi est profecto servus spectatus satis. Idem And. 5. 1. pr.
Satis, jam satis, Simo, spectata erga te amicitia est mea.
Homo in rebus judicandis spectatus & cognitus. Cic. 2. Verr. 29.
Spectatus in litteras. Gell. lib. 13. cap. 21. pr. Summa vir auctoritate gravitateque, & a Divo Hadriano in mores atque litteras spectatus.
Homines ceterarum artium spectati & probati. Cic. 1. de Orat. 124.
Medicus ignobilis, sed spectatus homo. Cic. pro Cluent. 47.
Vir perfectus, & spectatus. Cic. de Amicit. 9.
Viri fortes, spectatique homines. Cic. 1. Verr. 24.
Adolescentia spectata. Cic. Post. redit. in Senat. 36.
Fides nostra spectata est per mala. Ovid. 2. de Ponto, 7. 82.
Ad meam fidem, quam habent spectatam jam & diu cognitam, confugiunt. Cic. 1. Verr. 11.
Forma spectata. Ovid. 14. Met. 653.
Integritas in multis & magnis rebus singularis spectata. Cic. 3. Philip. 26.
Integritatis spectata vir. Liv. 26. 49. extr.
Pietas spectata. Ovid. 4. Fast. 37.
Virtus spectata belli domique. Hor. 2. Epist. 1. 230.
Virtus nobilitata & spectata. Cic. pro Flac. 62.
Spectatus, Honoris fere epitheton apud Cic. ut, Eques Ro. spectatus atque honestus. Cic. 5. Verr. 67.
Compar. Quo non spectatior alter. Sil. 1. 44.
Superl. Id cuique spectatissimum sit, quod &c. Liv. 1. 57.
Spectatissimus sui ordinis P. Potitius. Cic. 3. Verr. 137.
Femina spectatissima. Cic. pro Rosc. Amer. 147.
SPECTATE, Adv. [ἐυδαιμόνως] Feliciter, egregie. Plin. lib. 21. cap. 1.
Flores vero, odoresque in diem gignit: magna, ut palam est, admonitione hominum, quæ spectatissime floreat, celerrime marcescere.
SPECTATIO, ōnis. f. [ἡμεῖς] Gl. L. G.] Cic. 5. Verr. 180. Ex omni pecunia, quam aratoribus solvere debui, certis nominibus deductiones fieri solebant. Primum pro spectatione & collybo: deinde pro nescio quo cerario. Hic δοκιμωσίαν, i. e. Probationem significat.
SPECTATOR, ōris. m. [ἡατίς] Gl. L. G. & G. L.] Qui ludos, aut aliud quidpiam, animi causa spectat. Plaut. Amphit. 5. 3. extr.
Nunc, spectatores, Jovis summi causa, clare plaudite.
Equorum spectator. Ovid. 3. Amor. 2. 7. al. Agitator rectius.
Superbi spectatoris fastidia. Hor. 2. Epist. 1. 215.
Spectator, Qui satis habet spectare quid. Cic. 2. Off. 26. Spectatoresque se otiosos præbuerunt Leuctricæ calamitatis?
Ineptiarum alicujus constituere testem & spectatorem. Cic. 1. de Orat. 112.
Laudis spectator & gloriæ auditor. Cic. pro Domo, 64.
Laudum alicujus spectator. Cic. 2. Fam. 6.
Operum multorum spectator Senex. Ovid. 12. Met. 187.
Rerum superarum atque celestium spectator. Cic. 2. de Nat. Deor. 140.
Formarum spectator, Æstimator, judex. Ter. Eun. 3. 2. 18.
Quum ipsum me noris, quam elegans formarum spectator siem. Ubi Donatus: Spectator elegans est, Qui sit cunctantis & fastidiosi judicii: cui non quid placet facile: Spectator, Probator: ut Pecuniæ spectatores dicuntur.
Officiorum cujuspiam diligens spectator. Cic. de Petit. Conf. 18.
SPECTATRIX, icis. f. [ἡατίς] Plaut. Merc. 3. 4. 12.
Divum atque hominum quæ spectatrix atque hera eadem es hominibus.
Scelerum spectatrix turba, Adjective. Lucan. lib. 3. 120.
SPECTABILIS, e. Adj. [παραπλῶν] Gl. L. G.] Lustrabilis, Quod spectari potest. ut Ovid. 3. Met. 709.
— spectabilis undique campus.
Corpus spectabile, Quod videri potest, conspicuum. Ovid. 3. Trist. 8. 35.
Spectabilis, Spectari dignus: vel etiam magni nominis. Apul. Jubet construi pulchrum & spectabilem currum. Plin. lib. 11. cap. 14. Aliubi enim favi cera spectabiles gignuntur.
Ore placido spectabilis. Ovid. 2. de Ponto 2. 81.
Facie spectabilis puer. Ovid. 4. Fast. 223.
Heros spectabilis. Ovid. 7. Met. 496.
Opus spectabile. Valer. 1. Argon. 428.
Signum spectabile, Statua digna quæ spectetur. Juven. 8. Sat. 110.
Victoria pulchra & spectabilis. Tacit. in vita Agric. 34.
Spectabilis, titulus honorificus fuit. V. SILENTIARIUS. H. St. V. Lex. Pitisc.
SPECTABILITAS, ātis. f. [παραπλῶν], Gloss. Græcolat.

SPECTATIVUS, a, um. Adj. [θεωρητικός] Quintil. lib. 3. cap. 5. Ut illa sit spectativæ partis, hæc activæ.
SPECTAMEN, inis. n. Idem quod S pecimen. Plaut. Men. 5. 6. 1.
Spectamen bono servo id est, qui rem herilem
Procurat, vider, collocat.
Spectamen, pro Spectaculo. Apul. 4. Miles. p. 151. Elmenh. Miserum funestumque spectamen aspexi. Sic & sæpius alias.
SPECTACULUM, i. n. [θεῶν] Gl. L. G. & G. L. [ἡατίς, θεῶν] Gl. L. G.] dicitur Id quod spectatur, ut Ludi, &c. Virg. apud Donat. Vit. Virg. Nocte pluit tota, redeunt spectacula mane. Plin. in Paneg. 46.
Obtinuit aliquis ut spectaculum pantomimorum populo Romano tolli pareretur.
Apparatissimum spectaculum. Cic. 1. Philip. 36.
Aliter Cic. 3. Verr. 5. Constituitur in foro Laodiceæ spectaculum acerbum, & miserum, & grave toti Asiæ provinciæ. V. MISER. Liv. 1. 25. pr. Itaque ergo erecti, suspensique in minime gratum spectaculum animo intenduntur. Idem 1. 28. extr. Avertere omnes a tanta fœditate spectaculi oculos.
Acerbum spectaculum. Cic. 2. Q. frat. 12. in fine, De Republ. nimium te laborare doleo, & meliorem civem esse quam Philocteten, qui accepta injuria, ea spectacula quærebat, quæ tibi acerba esse video. Quo in loco nomine Spectaculorum ea significatur Voluptas, quæ tum capitur, quando qui fuerunt nobis auctores malorum, affliguntur. Querebatur Quintus Rempubl. eo tempore in magnis malis versari, valdeque de ejus miseriis animo cruciabatur. Reprehendit hominem Marcus, quod tantum ei publica damna dolerent, & meliorem civem eum esse dicit, quam Philocteten, qui accepta injuria a Græcis, in illas eos calamitates cecidisse gaudebat. Fuerat enim ab eis in insula destitutus.
Admiranda spectacula levium rerum. Virg. 4. Georg. 3.
Magnum spectaculum uterque. Hor. 1. Sermon. 7. 21.
Circuitus Solis & Lunæ præbent hominibus spectaculum. Cic. 2. de Nat. Deor. 155.
Rerum cælestium spectaculum ad hominem solum pertinet. Cic. 2. de Nat. Deor. 140.
Sæpe pl. Spectacula. [θεῶν] Gl. L. G. & G. L.] Cic. 5. de Fin. Ut pompa, ludis, atque ejusmodi spectaculis, teneantur, &c.
Populi sensus maxime theatro & spectaculis perspectus est. Cic. 2. Att. 19.
Annua spectacula. Ovid. 5. Fast. 295.
Amantur scenæ spectacula. Ovid. 3. de Arte Am. 351.
Concelebrare spectaculum. V. CONCELEBRIO.
Indicere spectacula. V. INDICO.
Spectacula, Locus unde spectatur. Suet. Calig. cap. 35. Ita se prorsus puit & spectaculis, ut &c. Liv. 1. 35. Loca divisa patribus equitibusque, ubi spectacula sibi quisque faceret, fori dicti.
Excitatus est plausus ex omnibus spectaculis. Cic. pro Sext. 124.
Resonant spectacula plausu. Ovid. 10. Met. 668.
SPECTABILIS, SPECTACULUM, SPECTATOR, SPECTATUS, SPECTIO, SPECTO, SPECTRUM, SPECULA, SPECULOR, &c. SPECULUM, &c. V. SPECIO.
SPECUS, ūs. m. & f. & SPECUS, n. indecl. [σπίς, σπήλαιον] Gl. L. G.] Spelunca. Ulpian. l. 1. §. 3. De rivis, Specus autem locus est ex quo despicitur. Inde spectacula sunt dicta. [Immo In quod despicitur rectius diceret. Sed verum etymon σπίς Gr. ut docet Voss. in Etymol. Specus ædificat urfi. Plin. lib. 8. cap. 36. Specus, si non habuere, ramorum fruticumque congerie ædificant, impenetrabiles imbribus, mollique fronde constrictos.
Ingens specus in latere exesi montis. Virg. 4. Georg. 418.
Est specus in medio, filvis & vimine densus. Ovid. 3. Met. 29.
Ex infimo specu vocem redditam ferunt. Liv. 1. 56.
Per occultos specus. Tacit. 15. Ann. 69.
Acherusium specus. Ammianus Marcellinus. Vide Μυχαρίωνος Specus, in Thefauro meo Gr. H. St. Marcellin. lib. 22. cap. 8. Valef.
Aonii specus. Catul. in Epithal. Jul. 59. 28.
Specum quandam nactus, remotam latebrosamque, &c. Gell. lib. 5. cap. 14.
Advenio in scrupulosam specum. Pacuv.
Specus opposita, quo aqua de via abiret. Cato R. R.
Defossæ specus. Virg. 3. Georg. 376.
Hic specus horrendum, &c. Virg. 7. Æn. 568.
Invisum cælo specus. Sil. 13. 435.
Tabificam exspirat faniem specus ultima. Sil. 6. 276. i. e. Postrema concavitas alvi serpentis.
Specis, pro Specubus, Antiquum. Acc. Alcæone, Quod dii interdum inferam penitus depressum altis claufere specis? Ex Nonio, 8. 31.
SPELÆUM, i. n. [σπήλαιον] Idem, ex Græco Latinum factum. Virg. 10. Ecl. 52.
Certum est in sylvis, inter spelæa ferarum,
Malle pati.
Metuenda ferarum spelæa. Claud. de Bell. Get. 354.
SPELUNCA, æ. f. [σπήλαιον] Gl. L. G. & G. L. Al. L. G. σπῆλαιον] ei Gr. σπήλαιον, Rupes excavata. Virg. 6. Æn. 237.
Spelunca alta fuit, vastoque immanis hiatus,
Scrupea, tuta lacu nigro, nemorumque tenebris. Cic. 1. Tusc. 37.
Per speluncas, saxis structas asperis, pendentibus. Ex poeta
Idem 6. Verr. 107. Etenim propter est spelunca quædam, conversa ac Aquilonem, infinita altitudine, qua Ditem patrem ferunt repente curru exstitisse.
Atræ speluncæ. Virg. 1. Æn. 64.
Viridis spelunca. Propert. lib. 3. 3. 27.
Jacere in spelunca. Cic. 2. de Fin. 95. At jam decimum annum in spelunca jacet.
Tabulas se publicas ad speluncas perdidisse dixerunt. Cic. pro Flac. 39.
[Ubi forsan proprium alicujus loci nomen est, Ad speluncas.]
SPELUNCOSUS, a, um. Adj. [σπηλαιώδης] Cæl. Aurel. Acut. 2. 37.
Loca speluncosa.
SPERABILIS, SPERATUS, &c. V. SPES.
SPERCHÆUS, vel SPERCHIUS, i. m. [Σπερχαῖος] Thessaliæ fluvius ortus in jugis Pelii montis, & velocissimo cursu in Maliacum sinum de fluens. Auctor Strab. lib. 8. Virg. 2. Georg. 487.
Spercheosque, & virginibus bacchata Lacænis, &c.
Minax Sperchius. Stat. 4. Theb. 838.
Populif

- Populifer Sperchius. Ovid. 1. Met. 579.
SPERCHIONIDES, æ. m. [Σπερχιονίδης] patronym. Ovid. 5. Met. 86.
 Caucaſeque Abarim, Sperchionidemque Lycetum.
SPERCHIAS, ædis. f. [Σπερχίας] Patronymic. Ovid. 2. Met. 250.
 Æſtuat Alphæus, ripæ Sperchiades ardent.
 Undæ Sperchiades. Ovid. 7. Met. 230.
SPERES, pro ſpes, Vide poſt SPES. H. St.
SPERMO, Filius Apollinis ex uxore Dorippe. Cæl. Rhodig. lib. 7. cap. 15.
SPERMOLÖGOS, [σπερμολόγος] Aviculæ nomen apud Ariſtotelem,
 quam Frugilegam Gaza interpretatur, utroque nomine a femine legendo
 originem ſumentem.
 Alioqui σπερμολόγος, appellatur Græcis, quem nos Locutulejum dici-
 mus, hoc eſt, hominem magnam verborum vim inaniter profunden-
 tem. V. Seminor verborum in SERO, & Suid.
SPEROPHAGI, [Σπεροφάγοι] Populi in extrema Ægypto poſt Meroen.
 Strab. lib. 16. Sunt etiam Spermophagi non procul, qui deficientibus ſe-
 minibus, pomis nutriuntur, ea conficientes quemadmodum Rhizophagi
 radices.
SPERNO, ſprēvi, ſprētum, [ἐξερναι, καταφροναι, καταφροναι, Gl. L. G. &
 G. L. ἐξερναι G. L.] ēre. Faſtidire, deſpicere. Ter. Eun. 1. 2. 91. Ob
 hæc facta abs te ſpernor. Cic. 1. de Fin. 4. Qui Ennii Medeam aut An-
 tiopam Pacuvii ſpernat, aut rejiciat?
 Modice ſpernere. V. MODUS.
 Animo ſpernere aliquem. Virg. 3. Ecl. 74.
 Repudiare & ſpernere aliquem. Cic. in Orat. 13.
 Repelli & ſperni a quibuſdam. Cic. in Orat. 36.
 Retinere & ſpernere, oppoſita. Cic. 2. de Nat. Deor. 9. Veritas auſpi-
 ſpiorum ſpeta eſt, ſpecies tantum retenta.
 ſpernere & parvi putare. Catul. ad Furium, 21. 25.
 A quibuſdam ſperni, & pro nihilo putari. Cic. 13. Philipp. 21.
 Cibum vilem ſpernere. Hor. 2. Serm. 2. 15.
 Conſilium alicujus ſpernere. Ovid. 6. Met. 30.
 Dives vicinia ſpernebat inopes generos. Idem 3. Faſt. 189.
 Monentem vera ſpernere. Idem 13. Met. 775.
 Numina divum ſpernere. Idem 8. Met. 740.
 Voluptates ſpernere. Hor. 1. Epift. 2. 55.
 ſpernere, pro Separare poſuerunt veteres. Ennius, Jus atque æquum
 ſe a malis ſperni procul. Nonius, 4. 435.
 Nunc, ſpes, opes, auxiliaque a me ſegregant ſpernuntque ſe. Plaut.
 Captiv. 3. 3. 2.
SPERNO etiam, quaſi Synon. nō ſperno jungitur in Gl. Græcol. [Anſpreto?
SPRĒTUS, [καταφρονήτης Gl. L. G. & G. L. καταφρονήτης, ἐξερναι, κατα-
 φρονήτης, L. G.] Partic. ut, Preces ſpretæ. Ovid. 1. Met. 701. [In
 Gloſſ. mendose ſpernatus, quum ordo ſpretus poſtulet. V. infra.
 Fides ſpeta. Senec. Octav. 6.
 Formæ ſpeta. Virg. 1. Æn. 27.
 Legum ſpretarum reus. Ovid. 15. Met. 36.
SPERNENDUS, a, um. Partic. [καταφρονήτης] ut, Morum ſpernen-
 dus. Tacit. 14. Ann. 40. Marcellus Aſinio Pollione proavo clarus, neque
 morum ſpernendus habebatur.
SPRĒTIO, ōnis. f. [ἐξερναις]. Liv. 40. 5. Sermones ad ſpretionem
 Romanorum trahebant.
SPRĒTUS, ūs. m. [ἐξερναις] Gl. G. L.] Contemptio. Apul. de Deo
 Socr. p. 43. Elmenh. Inſolentiſſimo ſpretu Deos negligit. Sidon. lib. 3.
 extr. Spretui maximo eſt judiciis otioſorum linguæ Latinæ proprietas.
SPRETOR, ōris. m. [ἐξερναις] ut, Deorum ſpretor. Ovid. 8. Met. 613.
 — utque deorum
 Spretor erat, mentisque ferox Ixione natus.
SPERNAX, æcis. Adj. Sil. lib. 8. 465.
 Ductor Piſo viros ſpernaces mortis agebat. i. e. Contemptores mortis.
SPERNULIS, is. m. [καταφρονήτης] Gloſſ. Græcolat. [Niſi lectio vitioſa eſt.
SPERNO, ære. &
SPERNATUS, a, um. Partic. Υπεροφαι, ἐξερναις, καταφρονήτης,
 καταφρονήτης. Gloſſ. Latinogræc. [Niſi error eſt. V. SPRETUS. Partic.
SPERO, ære. V. SPES.
SPES, ſpēi. f. [ἐλπίς Gl. L. G. & G. L.] Cic. 4. Tuſc. 80. Spes eſt exſpe-
 ctatio boni futuri.
 Plenus ſpei bonæ atque animi. Cæſ. 2. Bell. Civil. cap. 5. Curtius lib. 3.
 6. 12. Non ſecurum modo hæc vox, ſed etiam lætum regem, ac plenum
 bonæ ſpei fecit. conf. infra Bona ſpes, & Bona cum ſpe, & Comple-
 re &c. Conſigit &c.
 Nihil ſpei. Cic. 3. Att. 23. Sin, ut ego perſpicio, cum tua conjectu-
 ra, tum etiam mea, ſpei nihil eſt, oro, obteſtorque te, ut Q. fratrem
 ames.
 Malorum ſpes. Cic. 1. Att. 17. A ſpe malorum ad mearum rerum lau-
 dem convertiſſem.
 Avaræ ſpes. Hor. 4. Carm. 11. 26.
 Bona ſpes dat vires. Ovid. 11. Epift. 61. V. ſupra Plenus ſpei.
 Caduca ſpes. Ovid. 16. Epift. 169.
 Certiſſima ſpes. Plin. lib. 4. Epift. 19. ad Hiſpullum.
 Commodior ſpes. Tranquill. in Claud. cap. 3. Verum ne ſic quidem
 quidquam dignitatis aſſequi, aut ſpem de ſe commodiorem in poſterum
 facere potuit.
 Credula ſpes. Tibull. lib. 2. Eleg. 7. H. St. Hor. 4. Carm. 1. 30.
 Deſperatiſſima ſpes. Balbus Cic. 9. Att. 8. [Oxymoron.
 Dives ſpes. Hor. 2. Epift. 15. 19.
 Dubia ſpes, certa deſperatione eſt potior. Cæſ. lib. 7. cap. 16.
 Non dubia ſpes. V. NON.
 Exigua ſpes. Cic. 3. Att. 22.
 Explorata ſpes. Cic. 10. Philipp. 19. Magna nos quidem ſpe, & prope
 explorata, libertatis cauſam fuſcepimus.
 Fallax ſpes. Cic. pro Milon. 95. O fruſtra, inquit, fuſcepti mei labo-
 res, ō ſpes fallaces, ō cogitationes inanes meæ!
 Firmior ſpes. Cic. 8. Att. 9. Quoniam auctoritate & conſilio tuo in ſpe
 firmiore ſumus.
 Immodicæ ſpes. Stat. 6. Theb. 691.
 Inanes ſpes. Quintil. lib. 6. cap. 2.
 Incerta ſpes futuri. Virg. 8. Æn. 580.
 Inconceſſa ſpes. Ovid. 9. Met. 638.
 Indubitata ſpes. V. INDUBITO.

Invidioſa ſpes, Invidia plena. Ovid. 4. Met. 794.

— clariffima forma,

Multorumque fuit ſpes invidioſa procorum
 Illa.

Irrita ſpes. Ovid. 3. de Pont. 7. 21.

Læta ſpes. Virg. 5. Æn. 183.

Lenta ſpes, Tarda. Ovid. 2. Epift. 9.

Leves ſpes. Hor. 1. Epift. 5. 8.

Mitte leves ſpes, & certamina divitiarum.

Longa ſpes. Hor. 1. Carm. 4. 15.

Longinqua ſpes. Stat. 2. Silv. 1. 52. Idem 12. Theb. 339.

O ubi venturæ ſpes non longinqua juventæ.

Mera ſpes. V. MERUS.

Minuta hoſtium ſpes. Tacit. in vita Agric. 17.

Miſella ſpes. Lucret. lib. 4. 1090.

Mitior ſpes. Tacit. 5. Ann. 15.

Obſcena ſpes. Ovid. 9. Met. 467.

Obſcura & cæca ſpes. Cic. 2. de Lege Agrar. 65. V. OBSCURUS.

Pertenuis ſpes oſtenditur. Cic. 14. Fam. 3.

Stulta ſpes. Ovid. 3. Faſt. 686.

Tenuis ſpes. Cic. 3. Att. 19.

Non timida ſpes, Certa, firma. Ovid. 16. Epift. 375.

Vana ſpes. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Anni ſpes, Seges. Ovid. 15. Met. 113.

Credere ſpem anni terræ. Virg. 1. Georg. 224.

Gentis ſpes; de apibus dicitur. Virg. 4. Georg. 161.

Gregis ſpes gemelli, Mas & femina; reparatio enim gregis, in ſexu
 utroque conſiſtit. Servius. Virg. 1. Ecl. 15.

Fidiſſima ſpes Teucrum, Hector. Virg. 2. Æn. 281.

Publica ſpes, Drufus. Ovid. ad Liv. 365. [Sic in Invidioſa ſpes ſupra.

Bona cum ſpe adoleſcentes. V. cum præpoſitionem. conf. ſupra Plenus
 ſpei bonæ.

Eximia ſpe adoleſcens. Cic. 1. Fam. 7. Lentulum, eximia ſpe, ſummæ
 virtutis adoleſcentem, cum ceteris artibus, quibus ſtudiſti ſemper
 ipſe, tum in primis imitatione tui fac erudias.

Summa ſpe & animi & ingenii præditus adoleſcens. Cic. 2. Philipp. 46.

Spe hac. Terent. Adelph. 2. 2. 19.

Dare aliquid ea ſpe. Ulpian. in l. 3. §. Sed etſi ſervus. D. de condict.
 cauſ. dat.

Contra ſpem. V. CONTRA.

Citius ſpe. Ovid. 4. Faſt. 606.

Inter ſpem metumque. V. INTER.

Dubii inter ſpem & metum. Virg. 1. Æn. 222.

Abiit ſalutis ſpes. Ovid. 7. Met. 564.

Abjicere ſpem de aliquo. Cic. 11. Fam. 11. Ne de Planco quidem ſpem
 adhuc abjecit, ut ex libellis ejus animadverti, qui in me inciderunt.

Idem 3. Verr. 59. Socii vero, nationesque exteræ, ſpem omnium tum
 primum abjicere rerum. h. e. Deſperare cœperunt de ſuis rebus
 omnibus.

Abjicere ſpem faciendi aliquid. Cic. 2. de Orat. 132.

Abrumpere ſpem & metum. V. ABRUMPO.

Abrupta ſpes e medio. Sil. lib. 8. 51.

Abſciſſa ſpes. Liv. 35. 45. Nec niſi abſciſſa omni ſpe, auxilium Antiochi
 imploratuſque fuiſſe.

Abefſe longe a ſpe Conſulatus. V. ABSUM.

Accedit ſpes, V. Diſcedit, infra.

Accendere ſpem. V. ACCENDO.

Accingere ad ſpem majorem. V. ACCINGO.

Addita ſpes tacitis votis. Stat. 2. Achil. 141.

Adducere nos in ſpem dicuntur, quæ faciunt ut ſperemus. Cic. 3. Att. 19.

Me tuæ litteræ nunquam in tantam ſpem adduxerunt, quantam alio-
 rum: attamen mea ſpes etiam tenuior ſemper fuit, quam aliorum.

Adduci magnam in ſpem. Cic. pro Milon. 79. In ſpem maximam, &
 (quemadmodum confido) veriſſimam adducti ſumus, hunc ipſum an-
 num, &c.

Adduci in ſpem ut. Cic. 2. Att. 22. In eam ſpem adducimur, ut nobis
 ea contentio, quæ impendit, interdum non fugienda videatur.

Adimere ſpem. Cic. pro Manil. 35.

Admota ſpes. V. ADMOVO.

Affecta ſpes. Valer. 4. Argon. 300. al. Effeta.

Affectare ſpem aliquam. Ovid. 5. Met. 377.

Afferre ſpem. Cic. 3. Fam. 5. Mihi non dubiam ſpem mei conveniendi
 afferebas. Idem 6. Fam. 9. Spem mihi magnam afferebat ſummæ pro-
 bitatis, ſummæque eloquentiæ.

Affirmare ſpem. V. AFFIRMO.

Affulget ſpes. Liv. 27. 28. Quum ex inſperato obſtinatis mori ſpes af-
 fulſit. V. AFFULGRO.

Agitare inanes ſpes. Ovid. 7. Met. 336.

Alere ſpem. Cic. 1. in Catil. 30. Qui ſpem Catilinæ mollibus ſententiis
 aluerunt, conjurationemque naſcentem non credendo corroboraverunt.

Amplecti ſpem. Ovid. 3. de Pont. 7. 21.

Spem juvat amplecti, quæ non juvat irrita ſemper. Delectat
 homines in ea ſpe ſemper verſari, quæ non fallax ſemper auxiliatur.

Arrectæ ſpes juvenum. Virg. 3. Georg. 105.

Aſſumere ſpem. Tacit. in vita Agric. 3. Nec ſpem modo ac votum ſecu-
 ritas publica, ſed ipſius voti fiduciam ac robur aſſumpſerit.

Avertere a ſpe. Cic. pro Muren. 43. Primum accuſandi terrores, & mi-
 ni, quibus tu quotidie uti ſolebas, ſunt fortis viri: ſed & populi opi-
 nionem a ſpe adipiſcendi avertunt & amicorum ſtudia debilitant.

Auſerre ſpem. Cic. 3. Off. 10.

Augere ſpem. Cic. 12. Philipp. 2. Auxerat autem meam quidem ſpem,
 credo item veſtram, quod domum Antonii afflictam mæſtitia audie-
 bam, &c.

Cadit ſpes ad irritum. V. AD.

Calent ſpe animi. Curt. lib. 4. 1. 29.

Capere ſpem de aliquo. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Captus inani ſpe. Virg. 11. Æn. 49.

Carere ſpe. Cic. 6. Fam. 1. Sed ſi eſt ſpes aliqua rebus communibus, ea
 tu, quicumque ſtatus eſt futurus, carere non debes.

Collocare ſpem in aliquo. Cic. 1. de Orat. 25. Exierant autem cum ipſo
 Craſſe

Crasso duo adolescentes, & Drusi maxime familiares, & in quibus magnam tum spem majores natu dignitatis suæ collocarant.
 Compleri aliquem bona spe. Cæf. Bell. Civil. lib. 2. 21.
 Conciderunt omnes spes atque opes, h. e. Perierunt, perditæ sunt atque amissæ. Cic. 3. in Catil. 16. Nunc quoniam, Quirites, sceleratissimi periculossimique belli nefarios duces captos jam & comprehensos tenetis, existimare debetis omnes Catilinæ copias, omnes spes, atque opes, his depulsis urbis periculis, concidisse.
 Concipere spem. V. CONCIPIO.
 Concipere aliquid spe. V. CONCIPIO.
 Confidere animo & spe. Cæsar. V. CONFIDO. H. St.
 Confirmare spem. Cic. 13. Fam. 30. Hanc rem, mi Plance, si effeceris, meam de tua erga me benevolentia spem confirmaris. Idem 14. Fam. 4. Si est spes nostri reditus, eam confirmes, & rem adjuves.
 Confligit bona spes cum omnium rerum desperatione. Cic. 2. in Catil. 25.
 Consolatur aliquem spes. Cic. 5. Fam. 13. Te enim spes consolatur.
 Consolari aliquem spe. V. CONSOLOR.
 Consolari spe inani & tenui. V. INANIS.
 Constituire spem in aliquo. V. CONSTITUO.
 Convertere in fidem spem alicujus. V. CONVERTO.
 Debilitare spem. Cic. 7. Philipp. 5. Faveas tu hosti? litteras ad te ille mittat de sua spe rerum secundarum suarum? eas tu lætus proferas? recites? describendas etiam des improbis civibus? eorum augeas animos? bonorum spem virtutemque debiles?
 Decerpere spes. Quintil. in Procem. lib. 6.
 Deciderit a vel de spe. V. DECIDO.
 Deficit spes. Cic. 7. Att. 20. Deficit enim, non voluntas, sed spes.
 Defigere spem in cujusdam potestate. Cic. pro Flacc. 4.
 Demittere animo suo spes obscenas. i. e. Concipere, & immittere in animum. Ovid. 9. Met. 467.
 Depelli magna spe. Liv. 31. 25. extr.
 Depelli de spe & conatu. Cic. 2. in Catil. 14. V. DEPELLO.
 Deponere spem, Omittere, perdere. Hor. 2. Serm. 5. 26.
 Deponere in, Ponere. Curt. 10. 9. 7. Unicam spem salutis suæ in Meleagris morte deponebat. [Legio Reponerat.
 Deferit spes. Cic. 2. de Invent. 112. Si tum, cum spes deferuisset, opitulatus sit.
 Destituit spes. Liv. 1. 41.
 Deturbare spe, vel ex spe. Cic. 12. Fam. 25. Neque solum spe, sed certa re jam, & possessione deturbatus est.
 Deturbari ex magna spe. Idem 5. Fam. 7. Sed hoc scito, tuos veteres hostes novos amicos, vehementer litteris percussos, atque ex magna spe deturbatos jacere.
 Devolvi ad spem inanem. Cic. 7. Philipp. 13. Cui cum pridie frequentes essetis assenti, postridie ad spem eitit inanem pacis devoluti.
 Devovere spem. Ovid. 3. Epist. 94.
 Discedit spes. Cæf. Bell. Gall. lib. 2. 7. Quorum adventu & Remis cum spe defensionis studium propugnandi accessit, & hostibus eadem de causa spes potiundi oppidi discessit.
 Dissolvere spem nuptiarum. Ulpian. in l. Si puellæ. D. de Sponsalibus.
 Dare spem alicui. Cic. 5. Fam. 4. Litteræ Q. frat. & Pomponii necessarii mei tantum spei dederant, ut in te non minus auxilii, quam in tuo collega mihi constitutum fuerit.
 Dare spem bonæ indolis. Quintil. lib. 1. cap. 3.
 Dare spem dubiæ menti. Virg. 4. Æn. 55.
 Datur spes opis. Virg. 2. Æn. 803.
 Domare spem. Stat. 2. Silv. 2. 125.
 —qui pectore magno
 Spemque, metumque domas.
 Duci spe. Cic. 1. de Lege Agrar. 27. Quod si quis vestrum spe ducitur, se posse turbulenta ratione honoris velificari suo, &c.
 Elucet spes plurimorum in pueris. Quintil. lib. 1. cap. 1.
 Emere spem. Ter. Adelph. 2. 2. 11. Spem pretio non emo. [Hoc frequens apud Jurisconsultos, etsi alio sensu.
 Erigere spem. Cic. pro Domo 25.
 Erigere ad spem. V. ERIGO.
 Erectus in spem. Tacit. 1. Hist. 4.
 Eripere spem. Cic. 4. in Catil. 8. Adjungit gravem pœnam municipibus, si quis eorum vincula ruperit: horribiles custodias circumdat, & digna scelere hominum perditorum sancit, ne quis eorum pœnam, quos condemnat, aut per Senatum, aut per populum levare possit: eripit etiam spem, quæ sola hominem in miseris consolari solet.
 Evanesceit spes. V. paulo post, Extenuare spem.
 Eversa spes cum moenibus. Ovid. 13. Met. 624.
 Exardescere ad spem libertatis, i. e. Incitatum esse. Cic. 4. Philip. 16.
 Excitare ad spem. Cic. pro Planc. 55. Alia te ratio, alia cogitatio ad spem hujus opprimendi excitavit.
 Exclusa spes. Cic. in Brut. 329. Quum pacis spem a publico consilio esse exclusam videremus.
 Expectare spem. Cic. 3. Att. 22. extr. Ego jam, aut rem, aut ne spem quidem expecto.
 Extendere spem in regionem aliquam. Livius. Vide EXTENDO.
 H. St.
 Extenuare spem. Cic. 3. Att. 14. Posteaquam extenuari spem nostram & evanescere vidi, mutavi consilium.
 Facere spem. Cic. 2. Att. 16. Tuæ litteræ, quo sæpius a me leguntur, hoc spem faciunt mihi minorem, quam quum lætæ sunt: tum id quod attulerunt ad spem, infirmant. V. not. Ovid. 16. Epist. 14.
 Fallere spem alicujus. Cic. 1. Fam. 9.
 Fallit eum spes. Cic. 1. Verr. 4. Ut aut eos homines spes falleret, &c.
 Favere spei. Plin. lib. 17. cap. 14.
 Firmare aliquem ad spem. Tacit. 14. Ann. 10.
 Fluit spes, Dubia est. Virg. 2. Æn. 169. V. FLUO.
 Frustratur eum spes rei alic. Cic. 12. Fam. 14. Ut si Syriæ spes eum frustrata esset, confunderet in naves.
 Habere spem, Sperare. Cic. 2. Fam. 5. Sive habes aliquam spem de Republica, sive desperas. Idem 3. Fam. 10. V. HABEO.
 Habere spem in fide alicujus. Cic. 1. de Invent. 71.
 Miserum est non habere ne spei quidem extremum, & commune solatium. Cic. 3. de Nat. Deor. 14.

Habere spem, pro Spem ostendere. Cic. 2. Q. frat. 16.
 Habere aliquid in spe, Sperare. Cic. 11. Att. 21.
 Habere spem in manibus. Cic. 2. Verr. 16. Quam spem nunc habet in manibus, & quid molietur, breviter jam, Judices, exponam. Cic. 10. Fam. 8.
 Hæret spes in aliquo. Curt. 9. 5. 18. In Aristonō spes ultima hærebat.
 Impellere in spem certissimam Consulatus. Cic. 10. Fam. 4. Sed Cæsarem, meis consiliis adhuc gubernatum, placida ipsius indole, admirabilique constantia, improbißimis litteris quidam, fallacibusque interpretationibus & nuntiis, impulerunt in spem certissimam Consulatus.
 Implere spem, quam quis de nobis concepit. V. IMPLEO.
 Inchoare spem longam. Hor. 1. Carm. 4. 15.
 Incisa spes. V. INCIDO.
 Incitant me spe non dubia. V. INCITO.
 Incumbit illi spes. V. INCUMBO.
 Inducere in spem. V. INDUCO.
 Induci in spem. Cic. pro Planc. 104. Ego magno in metu meorum in spem subito inducor, vos eosdem in hoc conservando futuros, qui fueritis in me, quoniam istis vestris lacrimis de illis recordor, quas pro me sæpe, & multum profudistis.
 Inducta spes rapinæ. Ovid. de Nuce 39.
 Non odium facit hoc, sed spes inducta rapinæ.
 Inductus falsa spe. V. INDUCO.
 Inferre spem. V. INFERO.
 Inflamari spe potiendi. V. INFLAMMO.
 Inflare spem alicujus. V. INFLO.
 Inflari spe. Cic. in Pison. 89. Quo in oppido cum tibi spe falsa, quod Q. Ancharium non esse successurum putares, animos rumor inflasset, quo te modo ad tuam intemperantiam scelerate innovasti? Idem pro Muren. 33. Hostium classis Italiam, spe atque animis inflata, peteret.
 Infringi spes dicitur. Cic. in Orat. 6. Spes infringatur, aut languescat industria.
 Infringere spes immodicas. Stat. 6. Theb. 691.
 Ingredi in spem. Cic. 12. Fam. 25. Ego, mi Cornifici, in spem libertatis ingressus sum. V. INGREDIOR.
 Inhibere spem alicujus. Curt. lib. 9. 6. pr.
 Injicere spem. Cic. 3. Att. 22. Spes homini est injecta, non eadem quæ mihi, posse nos una decedere.
 Intercipere spem. Ovid. 15. Met. 113.
 Intercludere spem commeatus. V. INTERCLUDO.
 Interdictæ spes, Quæ sperare non licet nec æquum est. Ovid. 10. Met. 336.
 Inveterascit spes. Cic. 14. Fam. 3. Nunc spes reliqua est in novis Trib. plebis, & in primis quidem diebus: nam si inveterarit, actum est. [Res inveteraverit scil. non Spes.
 Invitat spes. V. INVITO.
 Irritus spei. Curt. lib. 6. 5. 31. Illa, causata sine custode regnum reliquisset, petere perseverabat, ne se irritam spei pateretur abire. h. e. Sua spe frustratam.
 Labi aliqua spe. Cæf. Bell. Gall. lib. 5. 55. Hac spe lapsus Indutiomarus, nihilominus &c.
 Ludere aliquem spe vana. Virg. 1. Æn. 356.
 Spem mentita seges. Hor. 1. Epist. 7. 87.
 Minuere spem. V. MINUO.
 Nancisci spem. Cic. 13. Fam. 8.
 Niti spe. Cic. 3. Att. 9. extr. Nunc, si ita sunt quæ speras, sustinebimus nos, & spe, qua jubes, nitimur. V. NITOR.
 Objecta spes dedendæ urbis. Liv. 34. 29.
 Obtenat me spes. Cic. 9. Att. 12. Urbem autem & populum nostrum servandum ad immortalitatem, quantum in nobis esset, putabam. Et tamen spes quadam me obtentabat. V. OBTEUTO.
 Occidit spes nostra. V. OCCIDO.
 Offerre spem. V. OFFERO.
 Omittere spem. Curt. lib. 3. 2. pr.
 Orbari spe. Cic. 6. Fam. 6. Quibus te consoler ut afflictum, & jam omni spe salutis orbatur.
 Ostendere spem alicujus rei. Cic. 5. Fam. 7. Tantam enim spem ostendisti, quantam ego semper omnibus te uno fretus pollicebar. V. OSTENDO.
 Ne spes quidem ulla ostendatur fore melius. Cic. 11. Att. 11. Sic 3. 12.
 Ostendere improbis spem, & injicere bonis timorem. Cic. 1. de Leg. Agr. 23.
 Ostentare spem. Cic. pro Cluent. 22. Mulier, amissis liberis, cum unius filii recuperandi spes esset ostentata, omnes suos propinquos, filii sui necessarios convocavit: & ab his flens petivit, ut negotium susciperent: adolescentem, &c.
 Pendet salus spe exigua & extrema. Cic. pro Flacc. 4. Quamobrem ni hoc loco, nisi apud vos, nisi per vos, Judices, non auctoritatem, quæ amissa est, sed salutem meam, quæ spe exigua extremaque pendet, tuerimur: nihil est præterea quo confugere possumus. V. PENDO.
 Percussit magna spes laudis meum cor. Lucret. lib. 1. 922.
 Perdere spem. Cic. pro Muren. 28. Itaque, non modo beneficii collocandi spem, sed etiam illud, quod aliquando fuit, Licet consulere, jam perdidisti.
 Persequi spem infinitam. Cic. pro Dejot. 13. Pharsalico prælio facto Dejotarus a Pompejo discessit: spem infinitam persequi noluit. h. Incertam. Qui enim victi fuerunt, instaurato bello victoriam sperabant: ut Scipio, Cato, & alii. [i. e. Aliam ex alia sine fine.
 Ponere falsam spem, h. e. Deponere. Ovid. ad Liv. 17.
 Ponere spem in aliquo, vel in re aliqua. Cic. 10. Fam. 26. Quod Planci & Bruti concordia scribis, in eo vel maximam spem pono victoriæ. Idem 6. Att. 1. In Pompejo te spem omnem otii ponere non miror. Al. Pompejum. Idem de Somn. Scip. 18. Nec in præmiis humanis spe posueris rerum tuarum.
 Ponere spem in arcto. Ovid. 9. Met. 682.
 Ponere spem in armis. Virg. 2. Æn. 676.
 Ponere majorem spem suæ emptionis in alicujus exitio. Cic. pro Rol. Amer. 146.
 Ponere delectationis spem in cujuspian humanitate. Cic. 1. Att. 4.
 Ponere & deligere spem in cujuspian potestate. Cic. pro Flacc. 3.
 Ponere in spe. Cic. 13. Att. 22. Alteris jam litteris nihil ad me de Attic

sed id quidem in optima spe pono. Idem 3. Q. frat. 8. Plura ponuntur in spe quam in p. cuniis, reliqua ad jacturam struuntur. rabere spem alicujus rei. Cic. 12. Fam. 13. Qui spem sæpe transitionis præbendo, neque unquam non decedendo, novissime Corycum se contulit. racidere vel incidere spem alicui. Cic. 3. Verr. 20. Id sum affecutus, ut una hora, qua cœpi dicere, reo audaci, pecunioso, profuso, perduto, spem judicii corrumpendi præciderem. Liv. 3. 58. V. INCIDO. ricipere spem. V. PRÆCIPIO. ræditus spe. Cic. 3. Philip. 46. ræsumere aliquid spe. Virg. 11. Æn. 18. roducere aliquem falsa spe. Ter. And. 4. 1. 24. roducere spem vitæ. Tacit. 12. Ann. 8. Die nuptiarum Silanus sibi mortem conscivit, sive eo usque spem vitæ produxerat, seu delecto die augendam ad invidiam. roponere spem. Cic. pro Rabir. 15. Nisi forte hanc conditionem vobis esse vultis, quam servi, si libertatis spem propositam non haberent, ferre nullo modo possent. conf. 3. Att. 20. rapi ad spem immortalitatis. Cic. 5. Fam. 12. Neque enim me solum commemoratio posteritatis ad spem quandam immortalitatis rapit. raperè spem. Tacit. 1. Hist. 13. redintegrare spem. Cæf. 7. Bell. Gall. 25. reducere spem anxiis mentibus. Hor. 3. Carm. 21. 17. rēfider domum spem falsam. Cic. pro Rosc. Amer. 110. rēfulget spes. Paterc. lib. 2. 103. extr. Tum rēfulsit certa spes liberorum parentibus, viris matrimoniorum, dominis patrimonii, omnibus salutis. remorari spem. Cic. 3. Att. 14. Etsi scio te me iis epistolis potius, & meas spes solitum esse remorari. repelli a spe. Cæf. 5. Bell. Gall. 42. pr. reponere spem in aliquo. Cic. 5. Tusc. 36. Quintil. in Proœm. 6. 3. resider spes in. Cic. Anteq. iret in exsil. 9. Quomodo spes salutis reliquis residebit? Idem 12. Fam. 3. Etiam nunc residet spes in virtute tua. respondere spei. Paterc. lib. 2. 103. extr. Adeo ut nec plus sperari poterit, nec spei responderi felicius. rēcare spem, Sequi spem. Virg. 10. Æn. 107. Quæ cuique est fortuna hodie, quam quisque fecat spem. V. SECO. equi spem. Cic. 9. Fam. 6. Sequuti enim fumus, non spem, sed officium: reliquimus autem, non officium, sed desperationem. Ovid. 17. Epist. 140. serenare spem vultu, i. e. Sereno vultu spem bonam præ se ferre. Virg. 4. Æn. 162. V. in SERENUS. simulare spem. Virg. 1. Æn. 213. Spem vultu simulat, premit altum corde dolorem. Ubi Serv. Spem, Lætitiam. Est & crebra apud Virgilium figura, quæ fit quoties significatur ab eo quod præcedit, id quod sequitur. Nam spem lætitia sequitur: spes vero in vultu non videtur, sed lætitia. subducere spem. Paterc. lib. 2. 103. pr. Sed fortuna, quæ subduxerat spem magni nominis, jam tum Reipub. sua prædia reddiderat. subest spes. Curt. lib. 4. 14. 22. subministrare spem alicujus sceleris. Porc. Latr. decl. in Catil. subject. Sallust. 5. 10. Nunc videndum est, spem atrocissimi sceleris unde illi subministratam fuisse judicemus. sum. ut, Esse spe bona, pro Bene sperare. Cic. 12. Fam. 27. esse in spe, pro Sperare. Cic. 13. Fam. 20. Etsi eramus in magna spe, te meis litteris, commendationeque diligentissime facturum id quod fecisti. esse in spe firmiore. Cic. 8. Att. 17. esse in spe dicitur aliquis, pro Sperari. Cic. 14. Fam. 3. Sed tamen quando vos eritis in spe, non deficiam, ne omnia mea culpa cecidisse videantur. i. e. Dum & de vobis, & de statu vestro spes aliqua erit. Idem 3. Att. 18. pr. An est aliquid in spe? Eidem lib. 8. 15. Dum in spe pax fuit. Est spes. Cic. pro Quint. 94. Spes est & hunc miserum atque infelicem aliquando tandem posse consistere. conf. 32. & 3. Att. 7. Est spes de argento. Plaut. Most. 3. 1. 40. Est nulla spes juventutis, sese omnes amant. Plaut. Capt. 1. 2. 19. Cic. 2. Att. 6. Vide quid narrent, & quæ spes sit denarii. Erat spes in cursu. Ovid. 6. Fast. 362. Est spes in angusto. Celf. lib. 5. cap. 27. in curatione adversus canis rabiosi morsum, Miserrimum genus morbi, in quo simul æger & siti, & aquæ metu cruciatur: quo oppressis in angusto spes est. Est spes omnis in aliquo. Cic. 10. Fam. 22. In te & collega omnis spes est. Idem ad Brut. 10. Spes omnis est in te. Sic 1. Verr. 48. In hoc spes tuæ sunt omnes. Subaudi Homine. Una spes est, quemadmodum Una salus, pro Sola. Cic. 12. Fam. 22. Spes tamen est una, aliquando Populum Ro. majorem similem fore. Superare spem. Cic. de Amicit. 11. Qui summam spem civium fore de eo jam puero habuerant, continuo adolescens incredibili virtute superavit. Superare & fallere spem alicujus. Cic. 4. in Catil. 23. Tenet aliquem spem. Cic. pro Cluent. 7. Quamobrem magna me spes tenet, si ea, quæ sunt in causa, explicare, atque omnia dicendo consequi potuero, &c. Teneri spe. Idem 14. Att. 15. Quo confugient focii? quem implorabunt? qua spe denique, ut vivere velint, tenebuntur? Tollere spem. Cic. 3. Att. 24. pr. Quod illa ipsa spes exigua, quæ erat, videtur esse sublata. Trahere spem mora. Ovid. 3. Fast. 686. Trahi spe. Ovid. 3. Trist. 5. 25. Et stultam dubia spem trahit usque mora. Venire in spem. Cic. 9. Fam. 1. pr. In spem tamen venio appropinquare tuum adventum. Cæf. 1. Bell. Gall. 18. extr. V. IN. Versat me lubrica spes. Stat. 1. Achil. 547. Videre spem. Cic. 3. Att. 10. Nam si erat causa, si quid agetur, si spem videro, aut ibidem opperiar, aut me ad te conferam. Vincere spem. Cic. 14. Fam. 5. Salustius officio vincet omnes spes. [Abest vox ult. a libris emendatis.] Vocare in spem. Cic. 3. Att. 15. Hæc nisi videris expediri, quam in

spem me vocas? Adduci spe mercedis. V. ADDUCO. Agitare animum alicujus spe, metu, admonitionibus, &c. Quintil. lib. 4. cap. 1. Alternant spesque timorque fidem. Ovid. 6. Epist. 38. Devorare spe aliquid, Sperare futurum ut assequamur & devoremus. Cic. 1. Att. 15. Ille autem regis hereditatem spe devorarat. Idem pro Flacc. 57. Amisum est enim præter spem, quod erat spe devoratum, lucrum. Idem 3. Verr. 135. Iste, qui jam spe & opinione prædam illam devorasset. V. DEVORO. Fluitare spe dubiæ horæ. Hor. 1. Epist. 19. 110. Incubare spe alicui rei. Cic. pro Cluent. 72. Hic ille planus improbitissimus, quæstu judicio pastus, qui illi pecuniæ, quam condiderat, spe jam atque animo incubaret, contrahit frontem. V. INCUBO. Laborare in spem. Ovid. 15. Met. 367. Laudati, non tam re & maturitate, quam spe & expectatione. Cic. in Orat. 107. Nati in spem honorum. V. NASCERE. Nuntiare spem summam. Cic. Summam spem nuntiabant, fore ut Antonius cederet. Pascit amorem spes. Ovid. 9. Met. 748. Spes est quæ capiat, spes est quæ pascit amorem. Spes, pro Metu. Stat. 9. Theb. 129. — hunc retro conversum, & tela petentem, Dum spes nulla necis, crinito a vertice figit. Et in eodem sensu apud Lucan. 5. 454. — cælo languente fretoque Naufragii spes omnis abit. Spes in plurali. Plaut. Curc. 2. 3. 28. Spes meæ ubi sunt? Liv. 1. 34. Hæc spes cogitationesque secum portantes, urbem ingressi sunt. Cic. 3. in Catil. 16. Existimare debetis omnes Catilinæ copias, omnes spes atque opes, his depulsis urbis periculis; concidisse. Hor. 1. Epist. 5. 17. Spes jubet esse ratas, ad prælia trudit inermem. Plura supra occurrunt. SPES, Dea apud Romanos, cujus ædes in foro olitorio fuit. Liv. 21. 62. Ædem Spei (inquit) quæ in foro olitorio fuit, fulmine ictam fuisse. M. Cicero 2. de Legib. 28. ait Spem fuisse a Calatino consecratam. Videndus Lilius Gyrardus Syntag. 1. Histor. Deor. Ovid. 1. de Arte Am. 445. Spes tenet in tempus, femel est si credita, longum, Illa quidem fallax sed tamen apta Dea est. V. etiam Broeckhuf. ad Tibull. 1. 1. 5. Ejus typos in nummis exhibet Oïfel. Thesaur. tab. 54. Spes & Metus divinationem & auguria repperunt. V. Amantes sibi somnia fingunt, in AMO. SPERES, is. f. [ἐλπίς] pro Spes, spei, antiqui dixerunt, auctor Fest. Varr. Quibus suam delectet ipse amicam, & sese speribus jactet suis. Unde Aspere, quasi Sine spere: & Prospere, Pro spere. V. Non. 2. 788. Ennius, Spero, si speres quicquam prodesse potis sunt. H. St. Ex Festo, q. V. SPĒCŪLA, æ. f. dimin. [ἐλπίδιον] Plaut. Most. 3. 1. 112. Nam quid ita specula clamas clamorem merum? Emendati codd. Speculo claras clarem. Idem Pers. 2. 5. 9. Ecquid quod mandavi tibi, est mihi in te speculæ? Plaut. Caf. 2. 4. 27. Si non impetravit, etiam specula in sortitu est mihi. Cic. 2. Fam. 16. Et eo magis, quod in communibus miseriis hac tamen oblectabar specula. Degustare aliquid speculæ ex sermone alicujus. Cic. pro Cluent. 72. SPĒRO, [ἐλπίζω] Gl. L. G. & G. L.] ære. Spem habere, & vel ad bonum vel ad malum refertur. Speramus ad diem, & læta, inquit Donat. Spero confore. Ter. And. 1. 1. 140. Cic. 1. Tusc. Spero fore ut contingat id nobis. Sperare de re aliqua. Cic. 9. Att. 6. Neque de otio nostro spero jam, nec ullam acerbiteret recuso. Desperare & Sperare, contraria. Cic. in Pison. Sperare & Expectare. Cic. ad Octav. Quid de hoc sperare aut expectare nos oportebat? Auxilium sperare. Catul. Argon. 62. 180. Pretium sperare. Ovid. 6. Met. 84. Salutem sperare. Virg. 1. Æn. 455. Spero; pro Credo, tam de præfenti, quam de præterito dicitur. Ter. Eun. 1. 2. 123. — nam me ejus spero fratrem propemodum Jam reperisse adolescentem adeo nobilem. Idem Eun. 5. 3. 11. Spero me habere, qui hunc meo excrucium modo. Quintil. in Gladiatore, Facilis (ut animadvertere vos spero) defensionis meæ cursus est. Hic de præterito. Et Cic. Spero jam probatam esse amicitiam nostram. Idem 1. Att. 1. Spero tibi me causam probasse, cupio quidem certe. Ut spero, prope diem te videbo. Cic. 6. Att. 1. Spero non veniet usus. Ter. Heaut. 3. 2. 42. Non usus veniet spero. Sperare & Confidere. Cic. 12. Fam. 18. Ego & speraram, prudentia tua fretus, & ut confiderem, fecerunt tuæ gratissimæ mihi litteræ. V. CONFIDO. Bene de aliquo sperare. Cic. 9. Att. 7. Jubeo te bene sperare, & bono animo esse. Cic. pro Dejot. 38. Melius speravi. Ovid. 2. Epist. 61. Lenius sperare aliquid de se. Ovid. 3. de Pont. 7. 31. Sperare recte. Cic. 13. Fam. 17. Sperare temere. Cic. 3. Att. 18. extr. Sperare in malum. Virg. 4. Æn. 419. Hunc ego si potui tantum sperare dolorem, Et perferre, soror, potero. Sperare, inquit Serv. i. e. Futurum opinari, sive timere. Ibid. 292. — & tantos rumpi non speret amores. Hor. 1. Epist. 4. 14. Grata superveniet, quæ non sperabitur, hora. Cic. 1. Att. 10. A quo nihil speres boni Reip. quia, &c. Sperare pro Timere. Virg. 1. Æn. 547. At sperate deos memores fandi atque nefandi. Ubi Servius; Sperate, pro Timete, ut lib. 4. 419.

Hunc ego si potui tantum sperare dolorem. Quum speremus
bona, timeamus aduersa. Item lib. 11. 275.
Hæc adeo ex illo mihi jam speranda fuerunt, &c.
Deos speravimus. Plaut. Caf. 2. §. 38.
Bene dice, Diis sum fretus, deos speravimus. Al. Sperabimus.
Sperare, Gaudere. Donat. Ter. Adel. 1. 2. 72.
Sperabam jam defervisse adolescentiam. Ubi Donat. Recte
Sperabam, pro Gaudebam. Sic enim dicimus, quum errasse nos cernimus.
SPERANS, Partis. [ἐλπίων] Virg. 6. Æn. 526.
SPERATUS, a, um. aliud Partic. [ἐλπίσθης] & sæpius Adjective [ἐλπίστος], Gl. L. G.] Plaut. Merc. 5. 2. 2.
Spem speratam quoniam obtulisti hanc mihi, grates ago.
Aura sperata deferit ratem. Ovid. 4. de Pont. 12. 42.
Laborare de reliqua & sperata gloria. Cic. 1. Q. frat. 1. 34.
Favor speratus. Hor. 2. Epist. 1. 9.
Honus speratus fugit. Stat. 5. Silv. 3. 232.
Voluptas sperata. Ovid. 2. Met. 862.
Speratum veteres dicebant Eum, qui uxorem petit, & Speratam, Vir-
ginem, quæ petitur. Afran. Curre, & nuntia venire, & mecum spe-
ratam adducere, ut videat puellam. Speratam suam vocat Uxorem
Plaut. in Amph. 2. 2. 44.

Amphitruo uxorem salutat lætus, speratam suam. V. Non. 5. 69.
SPERABILIS, e. Adj. [ἐλπίστος] Quod sperari potest. Plaut. Capt. 3. 3. 3.
Hic ille est dies, quum nulla vita mea salus sperabilis est. Infcri-
ptio apud Gruter. p. 860. n. 5. NIHIL EST SPERABILE DATVM.
SPETILE, is. n. vocatur infra umbilicum suis quod est carnis, proprii
cujusdam habitus, exos, qua etiam antiqui per se utebantur. Plautus
enumerandis vilibus obsoniis in Carbonaria sic meminit:
Ego pernam, fumen, fueres, spetile, callum, glandia. Fest.
Al. ex Pseud. 1. 2. 33. Sed alia lectio in libris Plautinis. q. V.
SPREUSIPPUS, [σπρουσιππος] Philosophus Atheniensis, Platonis ex forore
nepos, qui octo annos post ejus decessum scholæ ejusdem præfuit. Ferunt
hunc senio confectum, sibi mortem conscivisse mæore impulsu. Plutar-
chus vero scribit, illum pediculis effervescentibus interiisse. Primus inve-
nit, quo pacto ex gracilioribus lignis fierent vasa capacia. V. Diog. Laert.
SPREUSTICUS, a, um. Adj. [σπρουστικός] dicitur Panis, qui celerrime fit
& coquitur: a verbo σπρουδω, quod est Festino. Plin. lib. 18. cap. 11. Pa-
nis ipsius varia genera, alias ab obsoniis appellati, ut ostrearii; alias a
deliciis, ut artolagani; alias a festinatione, ut speustici.

S P H

SPHACELISMUS, V. SPHACELUS.
SPHACELUS, [σφακέλος] proprie Ossium est affectus, teste Galeno comm.
in 2. de Fract. cum tota illorum substantia corrumpitur; Latini, Ossium
cariem appellant.
Sphacelus, i. m. Herba salvia similis, Theophrast. lib. 6. cap. 2. De
plantarum historiis, Shacelus (inquit) & Salvia inter sese distant;
quasi alterum urbanum, alterum genus silvestre dixeris. Sphacelo fo-
lium levius, contractius, minusque squalens: Salvia scabrius. Hæc ille.
SPHACELISMUS, [σφακελισμός] Morbi idem genus, ipsis etiam plantis cum
animalibus commune, de quo abunde multa supra diximus in vocibus
Astrobolismus & Sideratio. V. Fœf. Oecon. Hipp.
SPHACOS, V. in SPHAGNOS.
SPHACTERIA, quæ & Sphagia, [σφακτηρία] Insula est Messeniæ adja-
cens e regione Pyli, cujus meminit Strab. lib. 8. V. Steph.
SPHÆRA, æ. f. [σφαῖρα] Latine dicitur Globus, nempe qui ex omni
parte exteriori rotundus apparet. Cic. 2. de Nat. Deor. 47. Quumque
duæ formæ præstantes sint, ex solidis globus (sic enim σφαῖραν inter-
pretari placet) ex planis autem circulus aut orbis, qui κυκλὸς Græce di-
citur, his duabus formis contingit folis, ut omnes earum partes sint inter
se simillimæ, a medioque tantum absit extremum, quantum idem a sum-
mo: quo nihil fieri potest aptius. Gloss. Græcolat. Σφαῖρα, Pila, Globus.
Sphæra, Orbita cæli. Cic. 2. de Nat. Deor. 56. Habere secretam & li-
beram sphæram. Idem 3. de Orat. 160. Quamvis sphæram in scenam
(ut dicitur) attulerit Ennius, tamen in sphæra fornicis similitudo non
potest inesse.
SPHÆRALIS, e. Adj. [σφαῖρα] Macrobius. 7. Saturn. cap. 9. Ex his septem
motibus, unus tantum in divinis corporibus invenitur, sphæralem dico,
quo movetur cælum, quo sidera.
Convexitas sphæralis. Macrobius. Somn. Scip. lib. 1. cap. 16.
Forma sphæralis. Macrobius. 7. Saturn. cap. 16. Ex forma tereti ac pæne
sphærali, atque undique versum clausa.
Natura sphæralis. Macrobius. 7. Saturn. cap. 9. Sphæralis enim natura,
& ad nos de alto veniens, partem in homine & altam & sphæralem tenuit.
SPHÆRICUS, a, um. Adj. [σφαῖρα] Rotundus. Macrobius. Somn. Scip.
2. 14. Sphærico motu in orbem rotari. Isidorus. 2. 7. Numerus sphæricus.
SPHÆRICA, æ. f. [σφαῖρα] Placentæ genus, quæ ex multis globulis in
sphæram & rotundam formam coactis, ac deinde simul compactis fiebat.
Cato R. R. cap. 82. Sphæricam sic facito, ita uti spiram, nisi sic fingito,
detrahis caelo, melle: sphæras pugnum altas facito, eas in solo com-
posito, densas eodem modo composito, atque spiram, itemque co-
quito. Vetus exemplar habet Sphæritam; sed minus recte.
SPHÆRISTA, æ. m. [σφαῖρα] Qui pila ludit. Sidon. 2. Epist. 9. Gloss.
Græcolat. Σφαῖρα, Pilarius.
SPHÆRISTERIUM, i. n. [σφαῖρα] Locus balinei, in quo veteres
frictiones suas & varia exercitationum genera facere solebant, a sphæra,
i. e. pilæ ludo nomen habens, quam Græci σφαῖραν appellant, a quo
Sphæristæ, ejus ludi studiosi: & Sphæristici, ejus ludi periti, diceban-
tur, inquit Budæus. Sueton. in Vesp. cap. 20. Valetudine prosperrima
usus est, quamvis ad tuendam eam nihil amplius quam fauces, cetera-
que membra sibimet ad numerum in sphæristerio defricaret. Plin. 5. ad
Apollinare Epist. 6. Apodyterio suppositum est sphæristerium, quod
plura genera exercitationis, pluresque circulos capit. Lamprid. in Ale-
xand. cap. 30. Post lectionem operam palæstræ, aut sphæristerio, aut
cursui, aut luctaminibus mollioribus dabat. V. Pila.
SPHÆROMACHIA, æ. f. [σφαῖρα] Certatio, quæ fit pila vel globo.
Seneca Epist. 81. Hodierno die non tantum meo beneficio mihi vaco:
sed spectaculi, quod omnes molestos ad sphæromachiam avocavit. Stat.
4. Silv. in præfat. Sphæromachias spectamus & pilæ ludo admittitur.
V. Beroald. Var. Annot. 2. 8.

SPHAGIA, æ. f. [σφαγία] Insula e regione Pyli, Messeniæ, & Leprei. Strab. lib. 8.
SPHAGITIDES, [σφαγιτιδες] Venæ duæ insignes utrinque ad jugulum
apparentes, omnes, tum colli, tum capitis partes nutrientes. Latini Ju-
gulares venas interpretantur, σφαγὴν enim illi jugulum appellant. Ga-
len. lib. 6. De usu partium. V. in JUGULUM.
SPHAGNOS, [σφαγνος] five Bryon, five Sphacos, sunt Cani arborum villi, quale
in quercu maxime videmus, sed odore præstantes. Plin. lib. 12. cap. 23.
SPHENIDA, Pilæ genus majus paganica & tenuius quam follis, ex pannu
fere confans: nonnunquam etiam ex pelle. Alio nomine dicitur Har-
pastum. Hoc Perottus: Sed Cæli. lib. 20. cap. 14. non Sphenida, sed
Sphennida scribendum esse [σφενίδα] affirmat. V. Pila.
SPHINX, ingis. f. [σφίγξ] Æthiopicum animal est, e simiarum genere
fusco pilo, mammis in pectore geminis, ad hominis speciem accedens
solo pilo & solitudine feram assimulans. De sphingibus Diod. Sicul. lib. 4.
Plin. lib. 8. cap. 21. 1.
Sphinx [σφίγξ] Monstrum, quod poetæ faciem habere virginis fingunt
pennas avium, pedes leonis.
Sphinx ab effectu nomen sortita: quod homines suis quæstionibus
ita stringeret, ut se expedire non possent. Nam Græce σφίγξ
Constringere, vel Vincere dicitur: vel quasi omnium mentes sui
propositionibus ligare. Lactant. in primum Theb. scribit, Sphing
monstrum fuisse, alas & ungues habens in similitudinem Harpy-
rum: quod insidens scopulo viæ imminenti, insolubilia ænigmata
transcurrentibus proponebat: quæ quum solvere non possent, ex impro-
viso veniens, alis & unguibus ad se in rupem trahebat. Hoc au-
tem ænigma proponebat: Quod animal bipes, idemque tripes, a
quadrupes esset. Cujus locutionis ambages tandem calliditate sua ita
Oedipus dissolvit, ut Hominem esse diceret, qui in infantia manibus
& pedibus nitens, quadrupes est. Factus vir, ut qui nullo alio quan-
pedum auxilio gradiatur, bipes. At in senectute, viribus deficiente-
bus, baculo utens, tripes. Inde origo hujus adagii apud Ter. And. 1.
2. 23. Davus sum, non Oedipus. i. e. Servili officio non quæstionibus
solvendis aptus. V. Plin. lib. 31. cap. 1. Aufon. in Idyll. 11. 41.
Terruit Aoniæ volucris, leo, virgo, triformis
Sphinx, volucris pennis, pedibus fera, fronte puella.
Ænea sphinx. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Iniqua sphinx. Stat. 1. Theb. 66.
Victa cadit sphinx. Stat. 11. Theb. 490.
SPHINGA, æ. f. Idem. Solin. cap. 30. Ifid. 20. 11.
SPHINGIUM, i. n. [σφίγιον] Dimin. ejusdem. Plin. 6. 29.
SPHŒGIS, idis. f. [σφραγίς] Species est optimæ rubricæ, apud Plin.
lib. 36. cap. 6. Quæ in Lemno insula effodiebatur, ita dicta quod signa
venderetur, sicut apud nos sapo, σφραγίς, enim Græci dicunt, quæ
nos signare. Quo autem in loco, quibusque cærimonis hæc terra colligatur,
diximus in dictione LEMNOS.
Est item Sphragis, Gemma viridis, sed non translucida; ita dicta quæ
ea optime signemus. Plin. lib. ult. cap. 8. Gloss. Græcolat. Σφραγίς, S-
ignum, Obsignatio, Sigillum.
SPHYGMOS, [σφυγμός] est Motus arteriæ, celerius tardiusve salientis
pro ratione dilatationis, & contractionis ipsius cordis, dictus Sphyg-
mos δὲ σφύζειν, quod Salire, resultare, pulsare, significat. Gloss. Græ-
colat. Σφυγμός, Turges, Σφύζειν. Palpitat.
SPHYRÆNA, æ. f. [σφύρα] Græcis Animal marinum, quod Latinis Sud
dicitur, ut ait Plin. lib. 32. cap. 11. Sunt præterea a nullo auctore mi-
minati, Sudis Latine appellata, a Græcis Sphyræna, rostro similis o-
mine, magnitudine inter amplissimos, rarus, sed tamen non degene-
Gloss. Græcolat. Σφύρα, ἰχθύς, Sudis. V. Oppian. 1. Halieut. 172.

S P I

SPICA, æ. f. [σπῖκα] Gl. L. G. & G. L. & Onom. v. σπῖκα G. L. καὶ
L. G.] dicitur, quum per culmi folliculum, id est extremum tumore
aristæ adhuc tenues in modum spiculi eminent, ut ait Serv. Cic. 5. c.
Finib. 91. Ne seges quidem igitur spicis uberibus & crebris, si avena
uspiam videris.
Spica dicta est a Spe, ut ait Varr. de R. R. lib. 1. cap. 48. Nam quum
fruges in spicam exit, spem præbet hominibus.
Spica in hordeo & tritico tria habet continentia, granum, glumam
aristam: & etiam primitus spica quum oritur, vaginam. Varr. 1. de R.
R. cap. 48.
Flaventes spicæ. Ovid. 9. Met. 688.
Minuta & inanis. Plin. lib. 18. cap. 24.
Minuta & vana. Columel. lib. 2. cap. 9.
Spica mutica, Quæ non habet aristam. Aristæ enim sunt quasi cornu
spicarum. Varr. de R. R. lib. 1. cap. 48. V. Muticus in MUTUS.
Fruges spicæ ordine structæ. Cic. de Senect. 51. Quanquam, non mod
fructus quidem me, sed etiam ipsius terræ vis ac natura delectat, &
vaginæ jam quasi pubescens includitur: e quibus cum emerferit, fur-
dit frugem, spicæ ordine structam, & contra avium minorum morsus mi-
nuit vallo aristarum.
Cererem in spicis interciperi. Ovid. 8. Met. 292. de apro Calydonio,
Is modo crescentes segetes proculcat in herba:
Nunc matura metit fleturi vota coloni.
Et Cererem in spicis intercipit. Quid sit Cererem in spicis inte-
cipit, jam exposuit ipse quum inquit, Matura vota coloni. Primo enim
herbescit seges, unde illud est, Segetes proculcat in herba. Deinde
vero ubi maturuit, In spica esse dicitur.
Spica, Signum in cælo oriens in Virginis parte decima. Firmicus, Qu
cunque in ortu Spicæ natus fuerit, erit ruralibus officiis semper applica-
tus, & multas fruges horreis condet. Columel. lib. 11. cap. 2. 14. Cl
lend. Octob. Spica Virginis exoritur.
Spica, Nucleus quo numerofo caput alii compactum est. Columel
lib. 11. cap. 3. de Ulpico. Habet enim, velut allium, plures cohærentes
spicas. Inter palmaria spatia spicæ ulpici. Ruel. lib. 1. cap. 2. Cohæ-
rentes bulbi, in quos alii caput extumuit, qui seorsum confiti novat
creant sobolem, & nuclei & spicæ Latinis auctoribus appellantur.
Nardi spica. Plin. lib. 12. cap. 12. Nardi cacumina in aristas se spa-
gunt, ideo gemina dote Nardi spicas ac folia celebrant. Paulo post
Pretium spicæ in libras x c. folia dividere annonam, &c. Dioscoridi
quoque lib. 1. cap. 6. Nardo spicas tribuit. Oculata etiam fides
abunde testatur.

Spica Ciliffa. Ovid. 1. Fast. 76.
Cernis odoratis ut luceat ignibus æther,
Et sonet accensis spica Ciliffa focis. Propert. lib. 4. 6. 74. de
pugna Actiaca navali,
Bella fatis cecini, citharam jam poscit Apollo
Victor, & ad placidos exiit arma choros.
Candida nunc molli subeant convivia luco,
Blanditiæque fluant per mea colla rosæ.
Vinaque fundantur prelis elisa Falernis,
Terque lavet nostras spica Ciliffa comas. Sunt qui per Spi-
cam Ciliffam, Crocum intelligant, aut Oleum potius crocinum. Præ-
stantissimum enim crocum in Cilicia nascitur ad antrum Corycium. Plin.
lib. 21. cap. 6. Prima nobilitas Cilicio croco, & ibi in Coryco monte.
Hoc majores utebantur in rogis ac sacrificiis. Stat. 6. Theb. 220. in
Archemori funere,
Necnon Assyriis pinguescunt robora fuccis
Pallentique croco. Ovid. 1. Fast. 337.
Ante deos homini quod conciliare valeret
Far erat, & puri lucida mica falis.
Nondum pertulerat lacrimatas cortice myrrhas
Acta per æquoreas hospita navis aquas:
Tura nec Euphrates, nec miserat India costum,
Nec fuerant rubri cognita fila croci.
Ara dabat fumos, herbis contenta Sabinis,
Et non exiguo laurus adusta sono. Crocum præterea vino mi-
re congruere, præsertim dulci, scribit Plin. lib. 21. cap. 6. Quo ni-
tuntur argumento, qui Spicam Ciliffam apud Propertium putant dici
Crocum. Dicuntur enim Spicæ, non solum quales in frumento sunt,
sed quales in aliis aut croci & similium bulbis videmus. Sunt tamen &
qui Spicam Ciliffam interpretantur Spicam nardi: pro quibus facere vi-
detur illud Ovidianum supra citatum,
Et sonet accensis spica Ciliffa focis. Quid enim est in croco,
quod uri cum crepitu queat?

SPICUS, i. m. in utroque numero legitur. & **SPICUM**, i. n. tantum
in singulari, auctore Servio in 1. Georg. 111. Cic. 2. de Nat. Deor. 110.
Spicum illustre tenens splendenti corpore virgo. Ex poeta.
Varro apud Non. 3. 230. Neque in bona segete nullum est spicum nequam,
neque in mala non aliquid bonum.
Spicum masculine antiqui dicebant, ut hunc stirpem & hanc amnem.
Versus est antiquis:
Quasi messim permixtum unumquemque spicum colligit. Festus.
Dacer. Quasi messor per messim.

SPICULA, æ. f. dimin. Mart. Capel. lib. 2. Rosarum spiciolis redimita.
SPICULUS, a, um. Adj. [*σπικυλός*] Quod ex spicis est: ut,
Corona spica. Tibull. lib. 1. 1. 15.
Corona spica, quæ victa alba colligeretur. Plin. 8. 2.
Messis spica. Virg. 1. Georg. 314.
Serta spica. Ovid. 2. Met. 28.

SPICIFER, æra, ærum. Adj. [*σπικυφόρος*] Quod fert spicas; ut, Spi-
cifer Ceres a poetis dicitur.
Nilus spicifer. Martia. lib. 10. 74. [i. e. Spicis secundus, vel quod
cum corona spica depingerent, ob fertilitatem Ægypto impertitam.
Dea spicifera, Ceres. Sen. Herc. Oeth. 5. Manil. 2. 442.
Ora spicifera. Sil. lib. 3. 403.

SPICILEGIUM, i. n. [*σπικυλογίον*] Collectio spicarum. Varr. 1. de R.
R. cap. 53. Messe facta, spicilegium venire oportet, aut domi legere
stipulam.

SPICO, [*σπικύω*] ære. Spiculo & ferro asperare. Grat. v. 118.
Quid Macedum immensos libeat si dicere contes,
Quam longa exigui spicant hastilia dentes. Longas & superva-
cuas Macedonum sarissas exiguo præfixas esse ferro dicit. Inde putave-
rim apud nos hastam Macedonicam, Picam, quasi Spicam vocari, quod
ferro spicata fit exiguo. Inde Picare tanquam Spicare dicimus. Turneb.
Advers. 21. 25.
Et inspico Despaut. 457. sine exemplo. H. St. Verisimilius tamen est a
Spiculo, quod juniores pro Pilo usurparunt, nomen Gallicum tractum.
PICOR, æri. i. e. Spicam efficere, legitur apud Plin. lib. 18. cap. 7.
Grana in stipula crinito textu spicantur.

SPICATUS, a, um. Partic. [*σπικυωτός*] Quod habet spicas. Plin. lib.
21. cap. 17. Aliud rursus spicatarum genus herbarum. Idem lib. 24.
cap. 15.
Unguentum spicatum Romæ dici solitum Galenus prodidit, & feminis
præsertim divitibus familiare. Idem & Nardinum dictum, ut refert
Hermol. in Coroll. Dictum Spicatum quod ex spica nardi conficiatur,
ut docet Marcell. interpres Dioscorid.

Pavimentum spicatum. Plin. lib. 36. cap. 25.
Testacea spicata. Vitruv. 7. 1. V. Lex. Pitisc.

PICIO, V. SPECIO.

PICULUM, i. n. [*σπειρωτήρ, ἀκόντιον, ἀκίς, ἰπιδρομήτης*, Gl. L. G.] Lan-
cea brevis, ita dicta a spicæ similitudine. seu ut Vegetius 2. 15. de Re
Mil. ait, Telum missile, cujus ferrum est triangulum unciarum novem,
hastile pedum quinque & semis. Quæ Pili descriptio est. Cic. in Pi-
son. 62. L. Crassus, homo sapientissimus nostræ civitatis, spiculis prope
scrutatus est Alpes, ut ubi hostis non erat, ibi triumphi causam aliquam
quereret.

Spiculum, Hastæ in spicarum speciem aculeus Desp. Vide præcedent.
ex Turn. in SPICO. H. St.

Lucida spicula lævato ferro. Virg. 5. Æn. 307.
Contorquent lenta spicula lacertis. Virg. 7. Æn. 165.
Contorsit manu emissâ spicula. Virg. 11. Æn. 676.
Fundere spicula. Sil. lib. 17. 133.
Quatere spicula. Ovid. 8. Met. 375.
Vellere spicula. Virg. 10. Æn. 88.
Vibrare spicula. Virg. 11. Æn. 606.
Spiculum accipitur pro Sagitta. Virg. 11. Æn. 606.
Spicula converfo fugientia dirigit arcu.
Scelerata fuccis spicula. Sil. lib. 3. 273. h. e. Venenatæ sagittæ.
Dirigere certa spicula. Ovid. 13. Met. 606.
Exercere spicula debita fatis Trojanis. Ovid. 13. Met. 54.
Promere spicula de pharetra. Ovid. 3. de Arte Am. 516.

Tincta venenis spicula. Ovid. 4. de Pont. 10. 31.
Spiculum, Sagittæ ferrum, seu Cuspis ipsa, & aculeus: ut Ovid. 3.
de Arte Am. 516.
Spicula de pharetra promit acuta sua. [i. e. Sagittas ipsas.]
Avelli sibi spiculum jubet. Cic. 5. Fam. 12.
Calami spicula Gnosii. Hor. 1. Carm. 15. 17.
Hastarum spicula. Ovid. 8. Met. 375.
Spicula, Aculei apum. Virg. 4. Georg. 237.
— & spicula cæca relinquunt
Adfixæ venis. De apibus. Ovid. in Ibin, 544.
Noxia luminibus spicula condant apis.
Desigunt spicula crabrones nudo vertice. Ovid. 3. Fast. 754.
Exacuunt spicula rostris. Virg. 4. Georg. 74. de Apibus.
Spiculum, per syncopen pro Spiculum. Lucret. lib. 3. 199.
At contra lapidum conjectum, spiclorumque, &c.

SPICULO, [*σπικυλόν*] ære. In spiculi modum acuer. Plin. lib. 11. cap. 2.
Telum vero perfodiendo tergori, quo spiculavit ingenio?

SPICULATOR, V. SPECULATOR.

SPICULUS, a, um. Adj. Tertull. de Pudic. cap. 7. Iis exquirendis, non
lucernæ spicula lumine, sed totius solis lancea opus est. [Nisi Subst.
est, per appositionem positum, cui opponitur, ut Lancea.]

SPICULA, æ. f. Herba, apud Apul. de Herb. cap. 26.

SPINA, æ. f. [*σπειρία* Gl. L. G. & G. L.] Id in sentibus & rubis, aut aliis
fruticibus vel herbis, quod, dum tangitur, aculeatum sentitur, & pun-
git. Plin. lib. 10. cap. 32. Putant ex spinis aculeatis.
Confertum tegmen spinis. Virg. 3. Æn. 594.
Spinam facere dicitur asparagus, quum percrevit, & spinosus fit. Colu-
mel. lib. 11. cap. 3. §. 46.
Acutis spinis surgit paliurus. Virg. 5. Ecl. 39.
Variæ sunt spinarum species apud Plinium; ut
Ægyptia spina: lib. 24. cap. 11.
Alba. Idem 24. 12. Βάμβακος, ῥόμβος. Gloss. Latinogræc. & Græcolat.
Arabica. Idem 24. 12.
Fullonia. Idem 16. 44.
Indica. Idem 12. 5.
Regia. Idem 13. 24.
Sitiens. Idem 13. 25.
Spina solstitialis. V. Solstitium in SOL.

Spinæ, per translationem, pro Difficultatibus. Cic. 4. de Fin. 79. Quam
illorum tristitia atque asperitatem fugiens Panætius, nec acerbiter
sententiarum, nec differendi spinas probavit, fuitque in altero genere
mitior, in altero illustrior. Idem 4. Tusc. 9. Spinis partiendi & defi-
niendi prætermittunt.

Vellere spinas. Cic. 4. de Fin. 6. Deinde ea, quæ requirebant orationem
ornatam & gravem, quam magnifice dicta sunt ab illis! quam splendi-
de! de iustitia, &c. de fortitudine hominum, de spinas vellentium, &c.

Spina, pro Aculeo, qualis serpentibus & hystricibus, & piscibus vel
ullis animalibus ineft. Plin. lib. 8. cap. 35. Hystrices generat India &
Africa, spina contextas. Idem lib. 9. cap. 9. Iidem anthiæ quum unum
hamo teneri viderint, spinis, quas in dorso serratas habent, lineam
secare traduntur.

Animantes aliæ villis vestitæ, aliæ spinis hirsutæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 121.
Spina [*σπειρία ἀνθρώπου καὶ ἰχθύος, ῥόμβος*, Gl. L. G. & L. G.] etiamnum
appellatur, Vertebrarum in quocunque animali contextus inter se,
qui est a collo ad extremum usque os, quod sacrum dicitur: sic autem
appellata est, quod ipsæ vertebræ in suo contextu processus utrinque
ostendant, spinis haud absimiles. Plin. lib. 11. cap. 37. Spina lumbis
ossæ, sed tereti structura per media foramina, a cerebro medulla de-
scendente. Eandem esse ei naturam quam cerebro colligunt, quoniam
præternui ejus membrana modo incisa statim expiretur. In spinæ igitur
parte superiore scapulæ, a lateribus dorsa: quæ omnia dicuntur ter-
ga. Varr. 2. de Re Rust. cap. 7. Scapulis latis, spina maxime duplici.
Grates spinæ. Ovid. 8. Met. 896. de Fame dea.
Lentæ spinæ curvamen. Ovid. 3. Met. 66.
Putrefacta spina. Ovid. 15. Met. 389.

SPINULA, æ. f. dimin. Arnob. lib. 2. Inhærens callo spinula.

SPINEA, a, um. Adj. [*σπεινός*] ut, Spinea corona, Quæ e spinis
facta est.
Tæda spinea. Catul. in Epithal. Jul. 59. 15. al. Pinea.
Vincula spinea. Ovid. 2. Met. 789.
— baculumque capit, quem spinea tortum
Vincula cingebant.

SPINEOLUS, a, um. Adj. dimin. V. in SPINUS.

SPINALIS, e. Adj. Ad spinam pertinens. Macrobi. lib. 7. Saturn. cap. 9.
Animæ per spinalem medullam præbatur effectus.

SPINOSUS, a, um. [*σπεινώδης* Gl. L. G.] Adj. Spinis abundans. Varro
2. de R. R. cap. 3. In spinosis locis pascuntur. Plin. lib. 12. cap. 15.
Corticem lævem myrrhæ, similemque unedoni, scabrum alii, spinosumque dixere.
Herbæ spinosæ. Ovid. 2. Met. 810.
Jugum spinosum. Propert. lib. 4. 4. 49.
Oratio spinosa, per translationem, h. e. Dura & aspera. Cic. 1. de
Orat. 83. Sed hæc erat spinosa quædam & exilis oratio, longeque a no-
stris sensibus abhorrebat. Idem in Orat. 114. Nam & ipse Aristoteles
tradidit præcepta plurima differendi, & postea qui dialectici dicuntur,
spinosiora multa pepererunt.

Spinosis differendi genus. Cic. 3. de Fin. 3.
Hæc enim spinosiora prius ut confitear me cogunt, quam ut assentiar.
Cic. 1. Tusc. 16.
Curæ spinosæ. Catul. Argon. 62. 72.

SPINETUM, i. n. [*σπεινών*] Locus spinis confitus. Plin. lib. 10. cap. 74.
Afinus spinetis se scabendi causa atterens, nidos ægithi dissipat. Virg. 2.
Ecl. 9. Nunc virides etiam occultant pistricis lacertos.

SPINIFER, æra, ærum. Adj. [*σπεινοφόρος*] Cic. in Arat. 178.
Quod superest, gelido delapsum flumine fontis,
Spiniferam subter caudam pistricis adhæsit.

Pruni spiniferæ; de pomo dicitur Pallad. lib. 14. 81.

SPINIGER, æra, ærum. Prudent. Hippol. 115.
— spinigeris stirpibus hirtus ager.

SPINISCO, ære. Mart. Capel. lib. 6. Sentis spinefcere membris.

Spiritus ejus esset angustior, tantum continenda anima in dicendo est affecutus, ut, &c. Idem 3. de Orat. 179. Animæ interclusio, & angustia spiritus.

Anhelans spiritus. Auct. ad Heren. lib. 4. 46. Anhelans ex imis pulmonibus præ cura spiritus ducebatur.

Animalis spiritus. V. ANIMAL.

Continuus spiritus sive inflexus. V. CONTINUO.

Creber spiritus, ac ingens, raroque coortus. Lucret. lib. 6. 1184.

Dirus spiritus. Senec. Octav. 5.

Extremus spiritus. Cic. de Senect. 27. Quorum usque ad extremum spiritum provecta est prudentia.

Excipere extremum spiritum alicujus. Cic. 7. Verr. 117. Matresque miseræ pernoctabant ad ostium carceris, ab extremo complexu liberum exclusæ, quæ nihil aliud orabant, nisi ut filiorum extremum spiritum excipere sibi liceret.

Ludere extremo spiritu. Cic. 1. Tuscul. 96.

Liber spiritus. ut, Supplicium a libero spiritu & communi luce seclum. i. e. In carcere. Cic. 7. Verr. 23.

Tæter spiritus manat ore. Hor. 3. Carm. 11. 19.

Uno spiritu. Cic. 1. de Orat. 261. Demosthenes summa voce versus multos uno spiritu pronuntiare contuescebat.

Attractus ab alto spiritus. Virg. 3. Georg. 506.

Citat ex alto spiritum facies flammata, Anhelitum attrahit ex profundo pectore. Senec. Med. 6.

Commeat in pulmonem reciproca vicissitudine spiritus. Lactant. de Opif. Dei, cap. 11.

Continetur vita corpore & spiritu. Cic. pro Marcell. 29.

Ducere spiritum, Spirare. Cic. 2. de Divin. 98. In puero referre, ex qua affectione cæli primum spiritum duxerit.

Alitæ spiritum ductus animantes. Cic. 2. de Nat. Deor. 101.

Ducere spiritum otiosum & tranquillum. Cic. pro Arch. 30. Cum usque ad extremum spatium, nullum tranquillum & otiosum spiritum duxerimus.

Elidere spiritum. Celf. lib. 4. cap. 14.

Eo, ut, Infelix spiritus in auras ibit. Ovid. 10. Epist. 121.

Evadit spiritus per angustias. Celf. lib. 4. cap. 4.

Exige ferro spiritum nefastum. Senec. OEdip. 14.

Extenuandus spiritus in auras. Ovid. 1. Trist. 4. 11.

Hausi spiritus rudes. Senec. OEdip. 10.

In pulmonibus inest raritas ad hauriendum spiritum aptissima. Cic. 2. de Nat. Deor. 136.

Obscitur reluctanti oris spiritus. Virg. 4. Georg. 300.

Petitus latere imo spiritus. Hor. Epod. 11. 15.

Reddere spiritum. Celf. lib. 8. cap. 2. [Error.]

Reddere ultimum spiritum. Patere. lib. 2. 14. Cultello percussus, qui affixus lateri ejus relictus est, intra paucas horas decellit. Sed cum ultimum redderet spiritum, intuens, &c.

Retinere spiritum. Celf. lib. 7. cap. 14.

Suspendere spiritum in lectione. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Trahere spiritum. Celf. lib. 3. cap. 27.

Spiritus, pro Spiritu vitali, seu Ipsa vita.

Auferre spiritum alicui, Occidere aliquem. Senec. Octav. 242.

Auferre spiritum sine sensu doloris. Cic. 7. Verr. 117.

Spiritus ducere, Vivere. Liv. 32. Perire namque semel ipsis satius esse, quam sub acerbissimi carnificis arbitrio spiritum ducere. h. e. Vitam extendere.

Ducere vitam & spiritum. Cic. pro Lege Manil. 33. Atque eos portus, quibus vitam & spiritum ducitis.

Ducere ad tempus spiritum. Cic. 10. Fam. 1.

Firmare cadentem spiritum. i. e. Animum. Senec. Troad. 10.

Frui communi spiritu. Cic. 4. in Catil. 7. Puncto temporis frui vita & hoc communi spiritu non putat oportere. i. e. Vivere.

Privare aliquem spiritu, pro Interficere. Patere. lib. 2. 87. Sextum Pompejum, Antonius, quum dignitatis quoque servandæ dedisset fidem, etiam spiritu privavit.

Reddere spiritum patriæ. Cic. 11. Philipp. 20. Eum spiritum, quem naturæ quis debeat, patriæ reddere.

Regit artus spiritus. Virg. 4. Æn. 336.

Vanescit spiritus in auras, Anima, Vita. Ovid. 12. Epist. 85.

Spiritus aliquando pro Animi elatione accipitur, quod Græce *φρόνησις* dicitur. Frequenter in plurali. Cic. 1. Q. frat. 2. Quid L. Cæcilium, nonne omni ratione placavi? quem hominem? qua ira? quo spiritu? Idem pro Sull. 27. Res enim gestæ, credo, meæ, me nimis extulerunt? ac mihi nescio quos spiritus attulerunt?

Fiducia ac spiritus. Cæf. 3. Bell. Civil. cap. 72.

Hostiles spiritus. Tacit. 4. Hist. 57.

Ingentis spiritus vir. Liv. 21. 1. V. INGENS.

Magnus. Seneca in Troade

— spiritus magnos fuge,

Animosque veteres. H. St. Al. Fuga. v. 505.

Minax spiritus. Ovid. ad Liv. 277.

Regius spiritus. Cic. 2. de Lege Agrar. 93.

Superbus spiritus. Ovid. ad Liv. 277.

Tribunitii spiritus. Cic. pro Cluent.

Tumidus spiritus. Sen. Agamemn. 4.

Frangere spiritus alicujus. Liv. 26. 24. Quorum se vim ac etiam spiritus fregisse.

Sumere spiritus. Cæf. 1. Bell. Gall. 33.

Avidus spiritus, Avarus animus. Hor. 2. Carm. 2. 10.

Hic spiritus reddi posset *Esprit*. H. St.

Contaminatus spiritus. Cic. in Pison. 20.

Solidus spiritus. Lucan. ad Pison. 251.

Spiritus pro Ingenio, ut quidem exp. Acro, & Anonymus Commentator in Oden. 16. lib. 2. Horatii (v. 18.)

Spiritum Grajæ tenuem Camenæ. Humile ingenium. Gall. *Esprit*. In indice Histor. Rom. vide Spiritus divini femina. H. St.

Operis spiritus atque animus. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Acer spiritus. Hor. 1. Serm. 4. 46.

Spiritus, pro Vento. [*πνεῦμα αἰέμα* Gl. G. L.] Columel. lib. 3. cap. 19.

Verum tamen præstat eligere sationi, silentis, vel certe placidi spiritus diem.

Permulcet aram flatu spiritus Austri. Cic. in Arat. v. 184.

Inde Nepæ cernes propter fulgentis acumen

Aram, quam flatu permulcet spiritus Austri.

Pressæ gravi spiritu antennæ. Senec. OEdip. 11.

Spiritus, pro Aëre. Plin. lib. 2. cap. 5. Proximum spiritus, quem Græci nostrique eodem vocabulo aëra appellant. Ibid. lib. 6.

Fertur spiritus cum sono ex plaga. Celf. lib. 5. cap. 26. In signis pulmonis icti.

Mortiferum spiritum exhalantes scrobes. Plin. lib. 2. cap. 93.

Spiritus, Odor. Virg. 5. Æn. 648.

Arduentesque notate oculos, quis spiritus illi,

Qui vultus, vocisque sonus, vel gressus euntis. Servius.

Unguenti spiritus. Lucret. lib. 3. 223.

Spiritus, Sonus organi pneumatici, ut

Reddit graviores spiritum tibia. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Spiritus Divinus, Vis numinis. Cic. 2. de Nat. Deor. 19. Hæc ita fieri, omnibus inter se convenientibus mundi partibus, profecto non possent, nisi ea uno divino ac continuato spiritu continerentur.

Suscipi in lucem, & augeri cælesti spiritu. Cic. de Arusp. Resp. 57.

Affari spiritu divino. V. AFFLO.

SPIRITUM, i. n. Gloss. Græcolat. *πνεῦμα ἀσπράς*, Spiritum, Spiritus.

SPIRITUALIS, & per syncopen SPIRITĀLIS, e. Adj. [*πνευμανικός*, Gl. G. L.] Quod halitum emittit. Unde, Spiritales auras dicimus, i. e. Vitales. Vox apud Ecclesiasticos frequentissima.

Spiritale genus machinæ. Vitruv. lib. 10. cap. 1.

SPIRITUALITÉ, Adv. apud Tertull. Cyprian. aliosque scriptores ecclesiasticos.

SPISSUS, a, um, Adj. [*παχὺ καὶ πυκνὸν* Gl. L. G.] proprie Densum significat. A sæpium densitate. Virg. 2. Georg. 236.

— & scrobibus superabit terra repletis

Spissus ager.

Aër spissus. Ovid. 1. Met. 24.

Amoma spissa tergit de comis. Ovid. 21. Epist. 166.

Arena spissa. Virg. 5. Æn. 336.

Caligo spissa. Ovid. 7. Met. 528.

Coma spissa. Hor. 3. Carm. 19. 25.

Corona spissa viris. Virg. 9. Æn. 509.

Corpus spissum. Lucret. lib. 6. 126.

Flatu spissa implere sedilia, Tibiæ sono implere theatra spectatoribus referta & plena. Hor. de Arte Poet. 205.

Grandine spissa glomeratur corpus. Aqua concrevit in spissam grandinem. Ovid. 9. Met. 222.

Ignis spisso coit Pleiadum chorus. Propert. lib. 3. 5. 36.

Laurea spissa ramis. Hor. 2. Carm. 15. 9.

Litus spissum, Densum & durum. Ovid. 15. Met. 718.

Nubes spissa. Ovid. 1. Amor. 13. 30.

Regio humi solutioris & spissa, opponuntur. Columel. lib. 2. cap. 2.

Fossarum duo genera cognovimus: cæcarum, & patentium. Spissis atque cretosis regionibus apertæ relinquuntur: at ubi solutior humus est, aliquæ sunt patentēs, &c.

Theatra spissa, Repleta spectatoribus. Hor. 1. Epist. 19. 41.

Tunica spissa. Plaut. Epid. 2. 2. 46.

Vestis spissa. Plin. 8. 48.

Vimine spisso quali. Virg. 2. Georg. 241.

Umbræ spissæ. Virg. 2. Æn. 621.

Spissus tactus, Qui rem aliquam spissam esse deprehendit. Plin. lib. 12. c. 24.

Spissum, Tardum. Plaut. Pœn. 3. 5. 47.

Qui si quid boni promittunt, pro spisso evenit:

Id quod mali promittunt, præsentarium est. De Aruspibus loquitur. Idem Cistell. 1. 1. 77.

Veniet. s. spissum istud amanti est verbum, veniet, nisi venit. V. Non. 4. 422.

Tardum & spissum. Cic. 10. Att. 20. Sed hoc quoque timide scribo, ita omnia adhuc tarda & spissa. Idem 3. de Orat. 143. Sed etiam si est aliquanto spissius, aut si ego sum tardior, profecto nunquam conqueſcam.

Spissus & productus exitus. Cic. 2. de Orat. 213. Et principia tarda sunt, & exitus tamen spissi & producti esse debent.

Opus spissum, & operosum. Cic. 2. Q. frat. 13. Scribebam illa, quæ dixeram *πλεονεχῶς*, spissum sane opus & operosum.

Compar. Plin. lib. 12. cap. 21. E diverso Arabica glans viridis ac tenuior: & quoniam montosa sit, spissior.

Superl. Plin. lib. 16. cap. 40. Spississima ex omni materie, ideo & gravissima judicator ebenus.

SPISSE, Adv. [*πυκνός*] Plin. lib. 36. cap. 25. Dein spisse calcatis carbonibus inducitur sabulo, calce, ac favilla mistis.

Spissus virere. Plin. lib. 37. cap. 8.

Spisse arare. Columel. lib. 2. cap. 11.

Spisse, Tarde. Pacuv. Hermion. Habet hoc senectus in se, cum pigra est ipsa, ut spisse omnia videantur confieri. Nonius 4. 422.

Spisse atque vix. Cic. de Clar. Orat. 138. Est enim propositum, colligere eos, qui hoc munere in civitate functi sint, ut tenebant oratorum locum: quorum quidem quæ fuerat ascensio, atque absolutio, ex eo quod dicam, existimari potest. Quam multi enim jam oratores commemorati sunt, & quam diu in eorum commemoratione versamur? quum tamen spisse, atque vix, ut dudum ad Demosthenem & Hyperidem, sic nunc ad Antonium Crassumque pervenimus. Spisse, i. e. Tarde, difficiliter. Certe res spissa tarde & cum difficultate penetratur: terra spissa tardum iter facit: homo spissus fere tardius ingreditur. Non. Marcel. l. c.

SPISSITAS, atis. f. [*πυκνότης*] Plin. lib. 18. cap. 30. Quoniam spissitate sua concalescit.

SPISSITUDO, inis. [*πυκνότης*] Idem. Scribonius Largus Compos. 208. Per duplex vas coquitur, donec mellis habeat spissitudinem.

SPISSIGRADUS, i. m. [*βραδύπυρρον*] A quo Spissigradior, Spissigradissimus. Plaut. Pœn. 3. 1. 3.

Sicut ego hos duco advocatos, homines spissigradissimos, Tardiores, quam corbitæ sunt in tranquillo mari.

SPISSEO, [πυκνῆν, Gl. L. G.] ære. Spissum facere. Plin. lib. 11. cap. 41. Omne lac igne spissatur.
Spissari in panem farinæ modo. Plin. lib. 13. cap. 4.
Spissare pectinatim. V. Pectino in PECTEN.
SPISSATUS, a, um. Partic. [πυκνῆς] ut, Nubes spissatæ. Lucan. lib. 4. 77.
Ignis spissatus. Ovid. 15. Met. 250.
Humor spissatus. Plin. lib. 2. cap. 49.
SPISSATIO, ōnis. f. Sen. Epist. 86. Negat quicquam esse hac spissatione efficacius.
SPISSAMENTUM, i. n. [σύμμα] Spissamenta vocantur, quæ Græcis σύμματα dicuntur, quæ ad unguentorum confectiones extrema superponuntur, ne fluitet quod conditum fuerit. Columel. lib. 12. cap. 46. De conditura inulæ, Posthæc in umbra triduo siccantur, & ita in fideliā pīcatam recondantur, adjecto passō vel defruto quod supernatet, spissamentoque cunilæ imposito contextum vas pelliculetur. Sen. Epist. 31. Firmiori spissamento opus est, quam usum in fociis Ulysses ferunt.
SPISSESCO, [πυκνῆναι Gl. L. G.] ære. Spissum fieri. Cels. lib. 5. 27. De curatione adversus ictum aspidis: Eadem ergo vi verisimile est spissescētem quoque intus humorem hominis ab eo discuti, & sic dari sanitatem. Al. Tumorem. Lucret. lib. 6. 175.
 Fecit ut ante cavam docui spissescere nubem. Subaudi Ventus.
SPITHAMA, æ. f. [σπιθαμή] nuncupatur Mensura ab magno digito extenso ad minimum. Cæl. Rhodig. lib. 4. cap. 3. V. seq. dict. Gloss. Græcolat. Σπιθαμή, Palma.
SPITHAMÆI, [Σπιθαμαῖοι] Pygmæorum gens, de qua sic scribit Plin. lib. 7. cap. 2. Supra hos extrema in parte montium Spithamæi Pygmæi narrantur ternas spithamas longitudine, hoc est ternos dodrantes non excedere, salubri cælo, semperque vernante, montibus ab Aquilone oppositis, quos a gruibz infestari Homerus quoque prodidit. Fama est insidentes arietum caprarumque dorsis, armatos sagittis veris tempore universo agmine ad mare descendere, & ova pullosque earum alitum confumere: ternis eam expeditionem mensibus confici, aliter futuris gregibus non resisti. Casas eorum luto pennisque, & ovorum putaminibus construi.

S P L

SPLANCHNOTES, [σπλαγχνότης] Periclis servus fuit, cui mortuo aream statuat dominus posuit. Plin. lib. 22. cap. 17. & lib. 34. cap. 8. V. in STYPAX.
SPLEDO, ōnis; [σπληδόν] vel Aspledo: Civitas fuit in agro Phocensium ab Orchomeniis olim culta. Strabo lib. 9. [Suid. Σπληδόν, ὅσις πόλις, omisso recto, ut solet. V. Steph. in Ἀσπληδόν.
SPLĒN, ēnis. m. [σπλήν] Latine dicitur Lien, ut in Gloss. Græcolat. redditur. Plin. lib. 8. cap. 23. Sanguis in corde & circa oculos tantum: viscera sine splene.
 Petulant splene cachinno. Pers. 1. Sat. 12.
SPLĒNICUS, a, um. Adj. [σπληνικός] Qui ex splene laborat. Lienosus in Gloss. Latinogr. & Græcolat. Firmicus lib. 5. cap. 16. Luna alios tussicos, alios splenicis efficit.
SPLĒNETICUS, a, um. Adj. Idem. Plin. lib. 20. cap. 9. Item splenetici in vīno albo per dies quadraginta. [Α σπληνίτις, fit σπληνιτις, Videntur autem sic Lienis morbum appellasse. Hard. tamen Splenicis.
SPLĒNION, [σπλήνιον] alio nomine Teucrion: Herba est juncos tenues spargens, foliis parvis, asperis locis nascens, austero sapore, nunquam aut florens, aut semen gignens. Plin. lib. 25. cap. 5.
SPLĒNIUM, i. n. [σπλήνιον] ut Julius Pollux inquit, est Caput splenis pinguis. Hinc Splenia velut per similitudinem dicuntur Facta ex panno laneo vel lineo, quibus excepta vel illita medicamenta, ad curam corporis superimponi solent. Plin. lib. 29. cap. 6. Superimponi oportet splenium e melle decoctum, lanamque succidam ex oleo & vino. Quo in loco Cornelius Vitellius Annotationum fol. 181. putat Splenium pro Medicamento accipi. Plin. lib. 6. Epist. 2. pr. Quod candidum splenium in hoc, aut illud supercilium transferebat. Quidam frontem liniebant unguento vel cerusa: deinde panniculum sive fasciam ponebant, quod splenium dicebatur: a quibusdam existimatum oculorum operimentum ad arcedandā nimiam lucem. Martialis lib. 3. 29.
 Et numerosa linunt stellantem splenia frontem:
 Ignoras quid sit? splenia tolle, leges.
SPLĒNIATUS, a, um. Adj. [σπληνιῶδες] Splenio obvolutus. Martialis lib. 10. 22.
 Cur spleniato sæpe prodeam mento, &c.
SPLĒNDRO, ui, [λαμπρῶς, εἶδος Gl. L. G. & G. L.] ære. Lucere, Fulgere. Martialis lib. 4. 79.
 Et facies multo splendeat alba pilo.
 Late splendere. Hor. de Arte Poet. 15.
 Colore claro splendere. Lucret. lib. 5. 1257.
 Pontus splendet tremulo sub lumine. Virg. 7. Æn. 9.
 Lucere & splendere dicitur virtus. Cic. pro Sext. 60. Quid denique virtus valeret, quæ in tempestate sæva quicta est, & lucet in tenebris, & pulsa loco manet tamen, atque hæret in patria, splendetque per se semper, neque alienis unquam sordibus obsolescit.
SPLĒNDENS, Partic. [λαμπρῶν] ut, Purius marmore splendens. Hor. 1. Carm. 19. 6.
 Ferro splendenti lancea. Ovid. 3. Met. 53.
 Fuco splendente comas ornare. Tibul. lib. 1. 8. 11.
 Splendentes habeo auctores in equestri ordine. Plin. lib. 9. cap. 5.
 Compar. Claud. de Gigant. 77.
 — clypeus splendentior igni.
SPLĒNDESCO, [ἀγλαΐζομαι] ære. Splendidum fieri. Apulejus. Quum jam aurora splenderet. Cic. in Parad. 1. Nihil tam horridum, tam incultum, quod non splenderet oratione, & tanquam excolatur. Hic per translationem. Plin. lib. 13. cap. 15. Nutriuntur optime, splendentque.
 Corpora splendent succo olivæ. Ovid. 10. Met. 177.
 Vomer attritus sulco splendet. Virg. 1. Georg. 46.
SPLĒNDOR, ōris. m. [λαμπρότης, Gl. L. G. & G. L. λαμπρόν, G. L.] Lux dicitur. Plaut. Merc. 5. 2. 39.
 Cælum ut splendore est plenum, nonne ex adverso vides?

Aquæ splendor. Lucret. lib. 4. 212.
 Argenti splendor. Hor. 1. Serm. 4. 28.
 Clarus splendor vestis purpureæ. V. NIGER.
 Tremuli splendores. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 123.
Splendor, per translationem ponitur pro Decore, dignitate, gloria. Unde Splendor nominis, Splendor familiæ, Splendor virtutum. i. e. Claritas. Cic. pro Lege Manil. 41. Nunc imperii nostri splendor illis gentibus lucet. Idem pro Flacc. 28. In imperio, atque in publica dignitate omnia ad gloriam, splendoremque revocarent. Et pro Cluent. 198. Honesti homines, & summo splendore præditi. Sic 1. Off. 67. Harum rerum duarum splendor omnis & amplitudo, addo etiam utilitatem in posteriore. Idem pro Coel. 77. Siquidem etiam minimorum horum aliquid offendit, si purpuræ genus, si amicorum catervæ, si splendor, si nitor, &c.
Splendor & dignitas. Cic. 2. Verr. 27. Constat inter omnes, post hæc constituta iudicia quibus nunc utimur, nullum hoc splendore atque hac dignitate consilium fuisse.
Equestris splendor. Cic. pro Rosc. Amer. 140. [Ordini Equestri proprie tribuitur, ut Senatorio amplitudo. V. in SPLENDIDUS & AMPLUS, & ORDO.
 Homo eo splendore, ea virtute, qua omnes existimatis, &c. Cic. 5. Verr. Animi splendor. V. ANIMUS.
 Nominis splendor. Cic. 1. de Fin. 42.
 Ordinis splendor. Cic. pro Cæcina. 28.
 Verborum splendor. Cic. in Bruto. 164. i. e. Ornamenta.
 Vocis splendor. Plin. lib. 20. cap. 6.
 Arcessere splendorem. V. ARCESSO.
 Afferre splendorem. V. AFFERO.
 Deformare splendorem. Cic. pro Sull. 73.
 Delere splendorem. Cic. 2. Off. 16.
 Habere parum splendoris. Hor. 2. Epist. 2. 111.
 Habere magnum splendorem. Cic. de Clar. Orat. 239.
 Maculare splendorem. Cic. pro Sext. 60.
 Obrui splendorem. Cic. 3. de Fin. 45.
 Obscurare & inquinare splendorem. V. INQUINO.
 Obsolevit splendor. V. OBSOLESCO.
 Obtinere suæ dignitatis splendorem. Cic. pro Sull. 1.
 Esse splendore summo. Cic. 11. Fam. 16.
 Trahere splendorem. Plin. lib. 20. cap. 19.
SPLĒNDORIFER, era, erum. Tertull. de Judic. Dom. cap. 5.
 Solque cadit, splendorifero qui lumine clarus.
SPLĒNDIDUS, a, um. Adj. [λαμπρῶς, Gl. L. G. & G. L. εἶδος, G. L.] Clarus, fulgens. Dicitur etiam Qui operas suas ad liberalitatem convertit. Cic. in Parad. 5. Reviviscat M. Curius, aut eorum aliquis, quorum in villa ac domo nihil splendidum, nihil ornatum fuit, præter ipsos.
Splendidus propter virtutem. Cic. 6. Verr. 37. Homo est, & domi nobilis, & apud eos, quo se contulit, propter virtutem splendidus & gratosus.
Splendidus domi, gratosus extra domum. Cic. 2. Q. frat. 14.
Solidum & splendidum nomen. Cic. 2. de Fin. 61.
Bilis splendida. Hor. 2. Serm. 3. 141. [De Atra bile ex Galeno exponit Lambinus. Ut & Schol. vet. Forte tamen Splendidam, per metaph. pro Superba, Generosave dixit, de furibundo enim Oreste loquitur.
Candor splendidissimus. Cic. in Somn. Scip. 7.
Cera splendida. Ovid. 1. Amor. 11. 20.
Crinis splendidus ostro. Ovid. 8. Met. 8.
Certamen honestum, & disputatio splendida. Cic. 2. de Fin. 68.
Domus splendida luxu regali. Virg. 1. Æn. 641.
Eques splendidus. Cic. 2. de Fin. 58.
Facta splendida. Hor. 2. Epist. 1. 237.
Fama splendida. Propert. lib. 3. 20. 8.
Humor splendidus fudoris. Lucret. lib. 6. 1185.
Ingenium splendidum & magnus animus. Cic. 1. Off. 9. In maximis animis, splendidissimisque ingeniis plerumque existunt, honoris, imperii, potentiae, gloriæ, cupiditates.
Lucifer splendidior, quam cetera sidera. Ovid. 2. Met. 722.
Lumina splendida solis. Lucret. lib. 2. 107.
Nomen splendidum. Cic. 1. de Fin. 61. Quod appellant honestum, non tam solido, quam splendido nomine.
Nominibus splendidis illuminati. Cic. in Orat. 163.
Magnificentius & splendidius Oratorum genus. Cic. de Clar. Orat. 201.
Orbis splendidus, Oculi. Lucret. lib. 3. 415.
Palla splendida multo croco. Ovid. 21. Epist. 162.
Rationem splendidam tenere. Cic. de Clar. Orat. 261.
Signa splendida. Lucret. lib. 4. 440. intelligit Astra.
Sol splendidior. Tibul. lib. 4. 1. 123.
Verba splendida. Ovid. Rem. Amor. 240.
Vir ornatissimus & splendidissimus. Cic. pro Flacc. 48.
Compar. Splendidior. Hor. 3. Carm. 13. 1. Fons splendidior vitro.
Superl. Splendidissimus, [λαμπρότατος Gl. L. G.] Cic. 1. Off. 61. Splendidissimum, videri quod animo magno elatoque factum sit. Utriusque plura exempla supra V.
SPLĒNDIDE, Adv. [λαμπρῶς Gl. L. G.] ut, Splendide dicta. Cic. 1. de Fin. 64. Quid habent cur Græca anteponan his, quæ & splendide dicta sint, neque sint conversa de Græcis?
 Acta ætas splendide & honeste. Cic. 3. Tusc. 61. Et acta ætas honeste ac splendide, tantam adfert consolationem, ut eos, qui ita vixerint, aut non tangat ægritudo, aut perleniter pungat animi dolor.
Dicere ornate & splendide. Cic. 1. Off. 4.
Mendax splendide. Hor. 3. Carm. 11. 32. i. e. Decore.
Nata splendide femina. Plin. 6. Epist. 33.
Ornare convivium magnifice & splendide. Cic. pro Quint. 93.
Recipere aliquem splendide. Auctor ad Heren. lib. 4. 30.
Uti splendide auctoritatis præmiis erga omnes. Cic. de Senect. 64. Quæ sunt igitur voluptates corporum cum auctoritatis præmiis comparandæ? quibus qui splendide usi sunt, ii mihi videntur fabulam ætatis peregrisse, nec tanquam inexercitati histriones in extremo actu corruisse.
 Compar. Hor. 1. Epist. 17. 20.
 — rectius hoc, &
 Splendidus multo est; equus ut me portet, alat rex.

SPLENDIDO, āre. Splendidum reddere. Apul. Apol. extr. Dentes splendidas.
SPLENDICO, āre. Splendidum esse. Apul. Met. 5. p. 162. Elmenh. Quæ splendent gemmæ?
SPLENDIFICUS, a, um. Adj. Vet. vers. apud Fabrett. p. 101.
 Splendificumque jubar radianti carperet haustu.
SPLENDIFICE, Adv. Fulgent. 1. Mythol. Splendifice intermicans.
SPLENDIFICO, āre. Mart. Capel. lib. 9. Lumina splendificant diem.
SPLENDIFLUUS, a, um. Adj. Eugen. Toletan. Carm. 19. de Creatione,
 Primus in orbe dies lucis primordia fumit,
 Alter splendifluis cælum firmavit in oris.
SPLENETICUS, SPLENIUM, SPLENIUM. V. SPLEN.

S P O

SPŌDIUM, i. n. [σπίδιον] Latini Cinerum vertunt: id est repurgamentum, quod ex fornacum parietibus everritur, in quibus æs Cyprium aut plumbum decoquitur. Quin etiam extinctorum carbonum reliquæ, & crassius illud excrementum, quod quidam scoriam appellant, comprehendit. V. Plin. lib. 34. cap. 18. & POMPHOLYX. [Gloss. Græcolat. Σπίδις, Cinis. Hinc dimin. σπιδιον.]
SPŌLETIUM, i. n. [Σπολήτιον] Civitas in Umbria. Strab. 5. Liv. 24. 17. Rex Gentius cum liberis, & conjuge, & fratre, Spoletium in custodiam ex Senatufulto ductus.
SPŌLETINUS, a, um. [Σποληνῆς] Adj. gentile. Martial. lib. 13. 120.
 De Spoletinis quæ sunt cariola lagenis
 Malueris, quam si vina Falerna bibas. Sic Cic. de Clar. Orat. 270. P. Cominium Spoletinum dixit. Liv. 43. 70. Carvilius Spoletinus, & C. Afranius a præsidio Romano missi. Ex quo facile intelligi potest, in manuscripto Taciti codice legi Spoletinus, pro quo Spoletanus quispiam vulgatis editionibus supposuit, ut ait Rhenanus.
SPŌLIUM, i. n. frequentius pl. Spolia, [λάφυρα, σπύλα, Gl. L. G. & G. L.] Quodcumque hostibus detrahatur, ut ait Servius. Plin. lib. 7. cap. 26. Magnique nomine spolio inde capto, eques Rom. (id quod antea nemo) curru triumphali revectus est. Virg. 10. Æn. 862.
 Viximus, aut hodie victor spolia illa cruenta,
 Et caput Æneæ referes, &c.
 Ferarum spolia, Pelles. Lucret. lib. 5. 952.
 Leonis spolum, Pellis. Ovid. 3. Met. 81.
 Serpentum spolia, Exuvie seu Vernatio. Lucret. lib. 4. 60.
 Ampla spolia. Virg. 4. Æn. 93.
 Memorabile spolum monstri viperei. Ovid. 4. Met. 614. Periphrasis est capitis Medusæ.
 Nobile spolum. Sil. lib. 5. 137.
 Opima spolia, Quæ dux duci hostium, sua manu caeso, detraxisset. Liv. 4. 20.
 Spolia in æde Jovis Feretii prope Romuli spolia, quæ prima opima appellata sola ea tempestate erant, cum solenni dedicatione dono fixit. V. OPIMUS.
 Opimis spoliis insignis Metellus. Virg. 6. Æn. 855.
 Onustus spoliis Orientis. Virg. 1. Æn. 293.
 Salmacida spolia sine sudore & sanguine. Cic. 1. Off. 61. V. SALMACIS.
 Superbus spolio. Ovid. 7. Met. 156.
 Adimere spolia. V. ADIMO.
 Advolare ad alicujus spolia detrahenda aliquo spirante. Cic. pro Sext. 54.
 Capere spolia. V. CAPIO.
 Detrahare cuiquam cruenta spolia. Cic. pro Rosc. Amer. 146.
 Indutus spoliis. Virg. 10. Æn. 775.
 Nitens spoliis. Sen. Octav. 4.
 Occidere hominem causa spoliiorum. Cic. pro Rosc. Amer. 145.
 Ornatus locus exuviis nauticis & classium spoliis. Cic. pro Lege Manil. 55. De Rostris in foro Ro.
 Potiti victores præda spoliisque. Virg. 9. Æn. 450.
 Referre spolia ampla. Virg. 4. Æn. 93.
SPŌLIO, [λάφυρα, Gl. L. G. σπύλα, Gl. L.] āre. Privare.
 Ter. Hec. 1. 1. 8. Quin spoliis, mutiles, laceres.
 Aras spoliare. Virg. 5. Æn. 661.
 Deos spoliare, Simulacra deorum. Lucan. lib. 1. 379.
 Fanum spoliare. Cic. 3. Verr. 52. Sese, cum esset Trierarchus, & Verrem, ex Asia decedentem, persequeretur jussu Dolabellæ, fuisse una cum isto Sami: seseque tum scire, spoliatum esse fanum Junonis, & oppidum Samum.
 Templi spoliatur tristi rapina. Lucan. lib. 3. 167.
 Argento omni aliquem depeculari & spoliare. Cic. 6. Verr. 37.
 Opibus spoliare. Cic. 2. Att. 3.
 Vestitu spoliare aliquem. Cic. 3. Off. 29.
 Spoliare, ad omnia alia transfertur: ut, Spoliare auxiliis. Cic. 3. Verr. 11. Nesciebas ab eo Cn. Carbonem Consullem, cujus revera Quæstor fuit, non modo relictum, sed etiam spoliatum auxiliis, pecunia, nefarie oppugnatum, & proditum?
 Animum sanitate spoliare. Cic. 4. Tusc. 22.
 Dignitatem. Cic. pro Cœl. 1. Quæ accusatores deformandi hujus causa, detrahendæ spoliandæque dignitatis gratia dixerunt.
 Dignitate omni spoliari. Cic. pro Muren. 88.
 Fama spoliare. Cic. 2. Off. 72. Itaque ei dixisse Fimbriam, se illam rem nunquam judicaturum, ne aut spoliaret fama probatum hominem, si contra judicasset, &c.
 Judicio. Cic. 4. Acad. 61. Eam philosophiam sequere, quæ confundit vera cum falsis, spoliatur nos judicio, privat approbatione, omnibus orbat sensibus.
 Ornato alieno aliquam artem denudare atque spoliare. Cic. 1. de Orat. 235.
 Provincia spoliare. Cic. 10. Att. 3. Nunc alia ex parte persequi, ex alia provincia spoliare conatur.
 Pudicitiam alienam spoliare. Cic. pro Cœl. 42. Parcat juvenus pudicitia suæ, ne spoliatur alienam.
 Sociis spoliare aliquem. Ovid. 14. Met. 71.
 Virtute spoliare suo decore imbecillamque reddere. Cic. 1. Acad. 33.
 Spoliavit enim virtutem suo decore, imbecillamque reddidit, quod negavit in ea sola positum esse beate vivere.
 Vita spoliare, Occidere. Virg. 6. Æn. 168.
 Urbes spoliaverat populis. Stat. 4. Theb. 36.
 Robore spoliatur silvæ, Arboribus cæsis. Lucan. lib. 3. 395.
 Terra spoliatur lumine. Lucret. lib. 4. 378.

Vitem spoliare pampinis. Columel. lib. 11. cap. 2.
 Spoliari, Pass. Cic. pro Planc. 22. Est enim gravior, spoliari fortunis, quam non augeri dignitate.
SPOLIOR, āri. Deponens fuit apud antiquos, auctore Nonio 7. 100.
 Afranius, Quos impune depopulatur & dispoliatur dedecus.
SPOLIANDUS, a, um. Partic. [σπολιῶν] ut, Templi spolianda. Lucan. lib. 5. 305.
SPOLIATUS, a, um. Partic. [λαφυραγωγός, Gl. L. G. σπολιῶν Gl. L.] Putare se spoliatum ornamento. Cic. 2. de Orat. 144.
 Corpus spoliatum lumine. Virg. 12. Æn. 935.
 Fortunam spoliata conferre cum fortuna florente. Cic. in Pison. 38.
 Forum spoliatum & orbatum voce alicujus erudita. Cic. de Clar. Orat. 6.
 Navis spoliata armis. Virg. 6. Æn. 353.
 Navis spoliata magistro. Virg. 5. Æn. 224.
 Compar. Cic. 6. Att. 1. Et mehercule ego ita judico, nihil illo regno spoliatus, nihil rege egentius.
SPOLIATIO, ōnis. f. [σπολίωσις] Cic. 4. Verr. 18. Quum in legatione oppidorum, fanorumque spoliaciones cogitaret. Ibid. 6. 102. Nulla Græci homines gravius tulerunt, nec ferunt, quam hujusmodi spoliaciones fanorum, atque oppidorum.
 Omnium rerum spoliatio. Cic. pro Sext. 47.
 Nobilissimi atque antiquissimi templi spoliatio. Cic. 1. contra Rull. 9.
 Dignitatis spoliatio. Cic. 2. Philip. 27.
 Misericordiam spoliatio Consulatus magnam habere debet. Cic. pro Muren. 87.
SPOLIATOR, ōris. m. [σπολιῶν, Gl. G. L.] Cic. 6. Verr. 80. Neque solum spoliata illa pati, sed etiam eorum spoliatores, vexatoresque defendes. Juven. 1. Sat. 46.
 Cum populum gregibus comitum premit hic spoliator
 Pupilli prostantis.
SPOLIATRIX, icis. f. [σπολίωσις] Martial. 1. 136.
 Sic spoliatricem commendat Faustus amicam. Cic. pro Cœl. 52.
 Tunc aurum ex armario tuo promere ausa es? tunc Venerem illam tuam spoliatricem spoliare ornamentis?
SPOLIARIUM, i. n. [σπολιῶν Gl. G. L.] Ubi homines spoliantur. Plin. in Paneg. 36. pr. Nunc templum illud, nunc vere deus, non spoliarium civium, cruentarumque prædaram sævam receptaculum. Senec. Controverf. 5. 33. Volo nosse illud infantium spoliarium. Significat spelunculam in qua solent latrones spoliare prætereuntes.
 Est & Balnei membrum illud, ubi vestes lavaturi exuebant, quod Græcis ἀποδυτήριον dicitur, ut in Gloss. Græcolat. expressum. V. Lex. Pitisc. ubi & de aliis significationibus vocis. conf. APODYTERION.
SPONDA, æ. f. [σύντατον, Gl. L. G. & G. L.] Latus lecti. Spondæ, sunt Tabulæ, quæ utrinque latus lecti sustinent. Virg. 1. Æn. 698.
 Quum venit, aulæis jam se regina superbis
 Aurea composuit sponda, mediamque locavit.
 Extrema & in sponda cubet. Hor. Epod. 3. 22.
 Orciniana sponda. Martial. lib. 10. 5.
SPONDAICUS, V. SPONDEUS.
SPONDEO, spondendi, sponsum, [σπονδαίω, Gl. L. G. & G. L. ὁρροῶ, ἰπυρρίσσομαι, L. G. ἐξῆναι, G. L.] ēre. a Sponte fit, quod veteres pro Dico usurpabant: quia qui spondet, sponte, id est voluntarie dicit. Postea Spondere acceptum est pro Sponte promittere. Cic. 16. Att. 2. Egit autem pater & filius ut tibi sponderent. Idem 14. Philipp. 26. Pansa aut morte, aut victoria se satisfacturum Reip. spondit. V. Voss Etymol. Spondit, σπείρω, ἀντιφώνησαι, ἐνδεχόμενον, συνέχειν, Gloss. Latinogræc. Promittere & spondere. Cic. pro Muren. 90.
 Officium spondere alicui. Ovid. 10. Met. 418.
 Spondere pro aliquo. Cic. 12. Att. 15. Sed tamen scire velim quomodo dicar spondidisse, pro patre an pro filio. Idem 1. Fam. 9. Dependendum tibi est, quod mihi pro illo spondidisti.
 Spondeo de. Cic. 15. Fam. 21. Quod ego, non modo de me tibi spondere possum, sed de te etiam mihi.
 Fide mea spondeo futurum, ut &c. V. FIDES, ei.
 Fortuna spondet salutem, Promittit certam. Virg. 12. Æn. 637.
 Sidera nihil placidum spondentia. Ovid. in Ibin, 215.
 Spondere in incertum apud Senecam, est non in certam nummorum summam, sed Quantumcumque quis debeat fide sua jubere, quæ periculosissima sponso erat. Ejus sunt verba 4. de Benef. cap. 39. Sponsum descendam, quia promisi: Sed non si spondere in incertum jubebis, si fisco obligabis.
 Spondere puellam [μενέσθαι, Gl. G. L.] dicitur pater alicui, Quum pollicetur petenti futurum esse ut eam uxorem ducat. Plaut. Curc. 5. 2. 74.
 Spondesne miles mihi hanc uxorem? M. spondeo. Idem Trin. 5. 2. 33.
SPONSUS, a, um. Partic. [μενέσθαι] Promissus. Ter. Phorm. 4. 3. 52.
 — etiam nunc, si vult Demipho
 Dare, quantum ab hac accipio, quæ sponsa est mihi, &c. Idem Eun. 5. 9. 6.
SPONSUS, i. m. [μενέσθαι, νυμφίος Gl. G. L.] Cui spondetur puella, si ve Qui spondit eam se ducturum. Ulpian. 1. In potestate. D. de sponsal. In potestate manente filia, pater sponso nuntium remittere potest, & sponsalia dissolvere. Cajus eod. tit. 1. Sæpe. Valetudo sponsi sponsæve ulterius trahunt sponsalia.
 Is animadvertit sororem suam de fratrum morte non laborantem: sponsi autem nomen appellatam identidem Curiatis, cum gemitu & lamentatione. Cic. 2. de Invent. 78.
 Sponsi vitæ, adagium pro Molli & delicata. V. Chiliad. conf. SPONSUS, ūs.
SPONSA, æ. f. [μενέσθαι, Gl. G. L.] Puella quæ spondetur. Plaut. Cas. 1. 14.
 Huc venisti sponsam præreptum meam. Cic. 14. Att. 20. Suam cuique sponsam, mihi meam: suum cuique amorem, mihi meum.
 Deducere sponsam marito. V. DEDUCO.
 Turpes sponsæ. Juven. 1. Sat. 78.
SPONSIO, ōnis. f. [συνήκη, Gl. L. G. & G. L. ὁμολογία, ἡ δὲ ἐρωτησέως, G. L.] Promissio. Paul. de verb. signif. 1. Sponsio appellatur, non solum quæ per sponsi interrogationem fit, sed omnis stipulatio, promissioque. Sponsio, Genus erat actionis apud antiquos: quæ fiebat interpolata stipulatione certæ pecuniæ, quam perderet is, qui sponsione vinceretur, & coram Recuperatoribus, aut alio iudice disceptabatur. Erat autem decima

decima pars rei controversæ in causis privatis: in publicis autem quinta apud Græcos, auctore Polluce lib. 8. f. 39. & aliis scribentibus, τὴν δέκατον πημιχρῆτος τῆς διῆνης, poena scilicet temere litigantium. Cic. 3. Verr. 132. Quid, quum palam Syraculis, te audiente, maximo conventu, P. Rubrius Q. Apronius sponsione laceffivit, ni Apronius dicitaret te sibi in decumis esse socium? Hæc te vox non perculit? non perturbavit? non ut capiti & fortunis tuis prospiceret, excitavit? tacuisti, fedasti etiam lites illorum, & sponsio illa ne fieret laborasti. Et paulo post, Sponsio est, ni te Apronius in decumis socium esse dicat, provincia tua est: ades, abs te iudicium postulat. Valerius lib. 2. cap. 3. Pertinacius progressa contentione, Valerius sponsione Luctatium provocavit, non se petiturum triumphum, ni suo ductu Punica classis esset oppressa, nec dubitavit restipulari Luctatium. Itaque iudex convenit inter eos Attilius Calatinus. Hactenus Valer. Provocans igitur sponsione, ita dicebat, Spondeo me tantam pecuniam daturum, ni, & reliqua. Provocatus autem contra restipulabatur. Cic. 5. Verr. 135. Cum eodem Apronio postea P. Scandilius eques Romanus, quem vos omnes nostis, eandem sponsionem de societate fecit, quam Rubrius facere voluerat, institit, oppressit, non remisit: facta est sponsio H. S. quinque millibus. Cæpit P. Scandilius Recuperatores aut iudicem postulare.

Fiebat sponsio plerumque in interdictis: id quod ostendit Quintilianus in septimo cap. 5. pr. Exemplum sponsionis est apud Cic. pro Cæcina. 45. Erat enim Cæcina de fundo vi armata dejectus: propterea Prætor interdixerat De vi, id est interdicto, Unde vi, concessio, iusserat Ebutium, qui vim fecerat, restituere Cæcinam in possessionem. Quum autem Ebutius Prætoris se edicto satisfecisse diceret: Cæcina autem se plane restitutum esse negaret, facta est sponsio, Ni Cæcina restitutus ex edicto Prætoris esset. Quum igitur Cicero vim illatam Cæcinæ iudicibus sponsionis exposuisset, ita demum subdidit, His rebus ita gestis, P. Dolabella Prætor interdixit, ut est consuetudo. De vi hominibus armatis, sine ulla exceptione: tantum ut unde deiecitset, restitueret. Restituere se dicit. Sponsione vobis iudicandum. Budæus. [conf. Cic. 7. Fam. 21. Pro P. Quint. 30. & 84.]

Audax sponsio. Juven. 11. Sat. 199. V. infra.

Sponsiones facere. Plin. lib. 9. cap. 32.

Sponsionem facere cum aliquo, si. Plin. lib. 7. cap. 37. de Asclepiade medico loquens, Sed maxime, sponsione facta cum Fortuna, ne medicus crederetur, si unquam invalidus ullo modo fuisset ipse.

Sponsionem facere quod. Valer. Max. lib. 6. cap. 1. de C. Fescennino, Quum de stupro nihil negaret, sed sponsionem se facere paratum diceret, quod adolescens ille palam atque aperte corpore quæstum factitasset. Fit sponsio, On parie, On gage. Juven. 11. Sat. 200.

— spectent juvenes, quos clamor, & audax

Sponsio, quos cultæ decet affedisse puellæ. Quem locum exponens Britannicus sic ait: Sponsio dicitur Contentio & altercatio quæ fit depositis pignoribus. Spectatores igitur invicem contententes sponsione, id est deposito pignore, alii alium fore victorem asserbant. Plin. lib. 33. cap. 1. Ad sponsiones etiamnum annulo exsiliante. Solent enim annuli in sponsionibus sæpe deponi. Idem lib. 9. cap. 35. Ergo sponsionibus factis, postero die magnificam cenam apposuit Antonio. De cena Cleopatæ loquitur. Paulo post, Injecit alteri manum L. Plancus iudex sponsionis ejus, victumque Antonium pronunciavit. Rursus paulo post, de Clodio Æsopi filio: Et quidem nulla sponsione ad hoc productus, singulos uniones convivis absorbendos dedit. Audax autem sponsio dicitur a Juvenali, quia in discrimine res versatur, quum rei eventus sit incertus. Martial. lib. 11. 1.

Sed quum sponsio, fabulæque lassæ

De Scorpo fuerint, & Incitato. Sponsionem (ut ait Calderin.) appellat Depositionem pignorum uter esset futurus victor, an Incitatus, an Scorpus. Nam hi duo aurigæ omnium sermone celebrantur. V. Turneb. Adverf. 18. 33.

Provocare aliquem sponsione. Valer. Max. 2. 8. 2. & Petron. cap. 70.

Sponsio quæ in verba facta est? Si ex edicto Prætoris bona P. Quintii possessa non sint. Cic. pro Quint. 84.

Sponsio voti. Cic. 2. de Legib. 41. Diligentia votorum fatis in lege dicta est, ac voti sponsio, qua obligamur deo: poena vero violatæ religionis iustam reculationem non habet.

SPONSUNCULA, æ. f. dimin. Petron. cap. 58. Sponsunculam deferre. SPONSUS, ùs. m. [ἀνδρῆς] Sponsio. Serv. Sulpic. apud Gell. lib. 4. cap. 4. Si post eas stipulationes uxor non dabatur, qui stipulabatur, ex sponsu agebat, iudices cognoscebant. Varr. de L. L. 5. 7. Quod sine sponte sua dixit, cum eo agi non potest ex sponsu. Phædr. 1. 16. 1.

Fraudator nomen quum locat sponsu improbo. [Si sana lectio est, quam tamen certatim conjecturis sollicitarunt docti interpretes. Non potest Sponsus ipsa Fidejussio exponi, quum Sponsorem improbum Lupum fabula subiciat. Quare Sponsio sine dubio legendum est, a recto Sponsus, i. Sic autem dicitur, non solum ὁ νυμφίος, verum etiam Qui in iure alteri, vel pro altero spondit, ὁ ἐπικυρώμενος, ὁ ἐμυλονόμενος; respondetque Stipulato. V. STIPULOR. Et miror hac in significatione suspectam esse hanc vocem viris doctissimis ad Ovidii. 1. Amor. 13. 19. quum eadem ratione Sponsus dicatur, Qui feminæ spondit nuptias. V. SPONSALIA. Si Sponsus, ut al. placet, Supinum statuas, deerit omnino substantivum nomen, ad explendam sententiam necessarium. Sed plura addere vetat harum notularum modulus.]

SPONSOR, òris. m. [ἐπικυρώμενος, μνηστήρ, ἐμυλονόμενος, Gl. L. G. & G. L. ἰσχυρὸς] Qui aliquid spondet.

Conjugii sponsor & obles. Ovid. 2. Epist. 34.

Sponsor, Qui alicui promittit. Cic. 6. Fam. 19. De tuo negotio, quod sponsor es pro Pompejo, si Galba consponsor tuus redierit. Idem pro Quint. 75. Cur ceteri sponsores & creditores non convenierint?

Sponsor, in fem. Ovid. 16. Epist. 114. — comitata Cupidine parvo

Sponsor conjugii stat dea picta fuit.

SPONSALIS, e. Adj. Spectans ad sponsum, vel sponfam. Leg. 2. Cod. Theodof. de Repudiis; Quæ recedit dotis suæ compos, sponsalem quoque obtineat largitatem.

SPONSALIA, òrum. n. pl. [ἡδὴ Gl. L. G. & G. L. συνθήκαι, ἐπικυρώσεις, L. G. μνηστῆρ G. L.] Serv. Sulpic. in lib. quem scripsit De dotibus, apud Gell. lib. 4. cap. 4. Qui uxorem ducturus erat, ab eo, unde ducenda erat, stipulabatur eam in matrimonium ductum iri: qui daturus erat, itidem spondebat. Is contractus stipulationum, sponsionumque, dicebatur

sponsalia, &c. Ulpian. De sponsal. 1. 2. Sponsalia dicta sunt a spondendo. Nam moris fuit veteribus stipulari & spondere sibi futuras uxores. Ibid. Florent. 1. 1. Sponsalia sunt mentio & repromissio futurarum nuptiarum. Juven. 6. Sat. 25.

Conventum tamen & pactum, & sponsalia, nostra Tempestate paras.

Dies sponsaliorum. Suet. in August. cap. 53.

Mediocria sponsalia. V. MEDIOCRIS.

Constituere sponsalia. Ulp. 1. Si puellæ. D. de sponsal.

Contrahere sponsalia. Modestinus. in 1. In sponsalib. contrahendis. D. de sponsal.

Dissolvere sponsalia. Ulp. 1. In potestate. D. de sponsal.

Efficere sponsalia. Modestinus. 1. In sponsalib. D. de sponsal.

Facere sponsalia. Ulp. in 1. Quæritum. D. de sponsal.

Infirmare sponsalia. Cæjus in 1. Furor. D. de sponsal.

Infringere sponsalia. Ulp. in 1. Si puellæ. D. de sponsal.

Præbere genero sponsalia. Cic. 2. Q. frat. 6. pr. i. e. Convivium ob desponsationem.

SPONSALITIUS, a, um. Adj. Quod ad sponfos, aut pertinet, aut refertur: ut, Sponsalitia largitas, i. e. Donatio, quæ a sponso sponsæ fit. apud Justinian. Novell. 119. & sæpe in lib. 5. Cod. & Sidon. 7. Ep. 2.

SPONSO, [νυμφίος] ære. Sponsalia contrahere. ut, Sponsare filiam, Paulus de ritu nuptiarum, 1. Si quis officium in aliqua provincia administrat, inde oriundam, vel ibi domicilium habentem uxorem ducere non potest, quamvis sponfare non prohibeatur: ita scilicet, ut si post officium depositum noluerit mulier nuptias contrahere, liceat ei hoc facere, arrhis tantummodo redditis, quas acceperit. Budæus.

SPONDEUS, i. m. [σπονδήος] Pes duabus syllabis longis constans. Legitimus quidem hic, qui in Heroico versu omnino sibi vendicat locum, licet raro quinto loco reperiat. Dictus, quod in sacrificiis & libamentis eo maxime uterentur. Nam σπονδή libamentum, cædusque, ac sponsionem significat.

Lentipes spondeus. Aufon. Epist. 21. 42.

Stabiles spondei. Hor. de Arte Poet. 256.

SPONDAICUS, a, um. Adj. ut, Versus spondaicus, Qui duos habet spondeos ad finem. [Rectius Spondiacus, σπονδιακός. Sic Hephaestion p. 11. Enchirid. ed. 1553. Dispondeum, quatuor longis constantem, σπονδιακὴν πενταπόδιον vocat. Sed indocti Spondæus per diphthongum scribunt, unde & Spondaicus formarunt.]

SPONDIALIS, e. Adj. Tibicen dicebatur spondialis, Qui in sacris canebat, quod nomen a spondeo profectum initio est, cujus carmine Græci in libamentis deorum & sacrificiis uti soliti erant. Isidor. 1. 16. Unde & ii, qui tibiis canebant in sacris gentiliū, spondiales nominabantur. Mar. Victor. Spondeus e duabus longis, ut reges, temporum quatuor, dictus a tractu cantus ejus, qui per longas tibiis in templis supplicantibus editur, unde & Spondiales appellatur, qui hujusmodi tibiis inflare assueverunt. Ex Turneb. Adverf. 20. 17.

Spondialia, Carmina trochaica sacris adhiberi solita Latinis dicebantur, quibus etiam tibicines cum modos faciebant, plerumque uti solebant. Cic. 2. de Orat. 193. Tamen in hoc genere sæpe ipse vidi, cum ex persona mihi ardere oculi hominis histronis viderentur, spondialia illa dicentis,

Segregare abs te ausus, aut sine illo Salaminem ingredi? Editi libri habent Spondalia, sed mendose, ut Turnebo quidem videtur Adverf. 20. 17. Salmas. legit Spondaulia, σπονδαῦλια. Mff. Spondali illa. [Quid si Spondialis personæ tragicæ nomen in Teucro Pacuvii fuit?]

SPONDOLICI, Populi Mæotidis apud Plin. lib. 6. cap. 7.

SPONDYLIS, is. f. [σπονδύλη] Plin. lib. 27. cap. 13. Et animalium quidem ceterorum nullum aliud radices a nobis dictas attingit, excepta spondyli, quæ omnes persequitur. Genus id serpentis est. Verticellam Gaza vertit in Aristotelem.

SPONDYLUM, i. n. five SPONDYLION Dioscoridi, [σπονδύλιον] Plin. lib. 12. cap. 26. Ab hac panace, ferula differt, quæ vocatur spondylon, foliis tantum, quia sunt minora, & platani divilura: non nisi in opacis gignitur. Semen eodem nomine filis speciem habet, medicinæ tantum utile.

SPONDYLUS, i. m. vel SPONDYLON, vel SPONDYLION, i. n. [σπονδύλος, σπόνδυλος, σπονδύλιον] Verticillum, quod apponitur fusis, ut nendo melius vertantur. [Gloss. Græcolat. Σπόνδυλον, Verticillum, & Latinogræc. Verticillum, σπονδύλιον, ἀπὸ ὕψους. Est autem hæc forma diminutonis. Hinc ob formæ similitudinem, Spondylus, Nodus seu vertebra spinæ dicitur. Sunt autem in ipsa spina spondyli quatuor & viginti, quorum septem collum constituunt, duodecim thoracem, quinque aliæ lumbos. [V. Galen. de Offib. cap. 6. & seq. Gloss. Latinogræc. Vertebra, σπόνδυλοι, πείραι.]

Spondylo utitur Martial. pro Officulis animalium, lib. 7. 19.

Rofos tepenti spondylos sinu condit.

Spondylus in mari animal, apud Plin. lib. 32. cap. 11. Columel. lib. 8. cap. 16.

Spondylus, Calculus æneus, quo suffragia sua iudices Athenis dabant, ut est apud Jul. Polluc. lib. 8. f. 17.

Spondylus, Callus five caro interior ostreorum. Plin. lib. 32. cap. 6. Neque in luto capra, neque in arenosis, sed solido vado, spondylo brevi atque non carnosio, nec fibris lacinioso, ac tota in alvo.

SPONGIA, æ. f. [σπῆγγη, Gl. L. G. & G. L. Ἀττικὴ σπῆγγη. Onom. v. σφῆγξ] Quiddam est in natura tertium ordinem habens, ut neque animal, neque frutex, sed tertium quiddam ac medium inter utrumque genus dici possit, quod Græci zoophyton appellant. Plurimis locis in saxis marinis nascuntur spongiæ, diversisque nominibus ab antiquis distinctæ, quoniam non una sit earum formæ bonitas & usus. Spongiæ antiqui in deliciis habuerunt, strigilum vice linteorumque illis utentes ad distringenda & mundanda corpora. Quapropter purpura tingebant eas, alias cura candidas faciebant, tinctas per æstatem falis spuma ad lunam & pruinas stermentes inverfas, ut candorem biberent. Menfas etiam his tergere mos erat. Martial. lib. 14. 144.

Hæc tibi forte datur tergendis sponsia mensis

Utilis, expresso quum levis imbre tumet. Nascitur in petris, alitur conchis & pifce, & limo. Intellectum inesse iis apparet, quia ubi avulforem sentire, contractæ multo difficilior abstrahuntur. Avulsæ relinquunt in petris veluti cruoris vestigium, atque ex his quasi molliores penicilli

penicilli recrefcunt. Quidam fpongias ita diftinguunt. Alias ex his mares exittimavere. tenui fitula, fpiffiores, perforbentes: Alias feminas majoribus fitulis, ac perpetuis. Hæc Perottus ex Plin. lib. 9. cap. 45. & lib. 31. cap. 11.

Plenam fpongiam aquæ manu premere & ficcare. Lucret. lib. 4. 622.

Spongias retiariorum. Spongiis ad ficcandum vulnorum fanguinem & reprimendum utebantur: cumque fæpenumero ufuveneret, ut retiarii, qui cum mirmillonibus depugnabant, vulnerarentur, & fpongiis egerent, idcirco Septimius de Spectac. fpongias retiariorum dixit. Neque enim fatis adverfus parem fuum muniti erant, cum toti in reti jaciendo intenti effent. Verba Tertulliani funt, Poterit de mifericordia moveri defixus in morfus urforum, & fpongias retiariorum. Annotavit Turneb. Adverf. 18. 33. conf. Lipf. Saturn. 2. 8.

Spongias, quibus columnæ, pavimenta, podia exterguntur. Ulp. in l. Quæfitum. §. canales. D. de fund. inſtruct.

Spongias, olitores antiqui appellabant, Radiculas afparagorum inter fe implicatas. Columel. lib. 11. cap. 3.

Spongiarum oculi. Columel. lib. 11. cap. 3. Stirpes præfractæ angunt oculos fpongiarum, & quali excæcant, nec patiuntur afparagum emittere.

S P O N G I O L A, æ. f. [σπογγίολα] dimin. Spongiola, quæ aliis Amentum, aliis Cachrys dicitur, officinis *bedegar*, Id est quod præter naturam in quibusdam fruticibus ut cynorhodo nascitur, & squammatim compactum spongiolæ cujusdam modo propendit e ramis. Plin. lib. 25. cap. 2. Alias apud auctores cynorhodi una medicina erat, spongiolæ, quæ in mediis spinis ejus nascitur, cinere cum melle alopecias capitis expleri.

Spongiolæ, Radiculæ afparagorum inter fe implicatæ. Columel. lib. 11. cap. 3. Sulci autem inter fe pedali menſura diftantes funt, non amplius dodrantalis altitudinis, in quam ita spongiolæ deprimentur, ut facile ſuperpoſita terra germinet.

S P O N G I O S U S, a, um. Adj. [σπογγίος] Quod ſimilitudinem ſpongias habet. Plin. lib. 11. cap. 37. Idcirco pulmo ſpongioſus.

S P O N G I O, ære. Spongia detergere. Apic. 1. 26.

S P O N G I T E S, æ. m. [σπογγίτες] Gemma, quæ ſpongias (a qua & nomen habet) ſpeciem repræſentat. Plin. 37. 10.

S P O N S A, **S P O N S A L I S**, **S P O N S I O**, **S P O N S O**, **S P O N S U S**. V. **S P O N D E O**.

S P O N T E, [ἐκείνιος, Gl. L. G. & G. L. αὐθαίρετος, L. G. ἐκείνιος, ἐκείνιος γράμμη G. L.] Ablativus a nominativo inuſitato Spons, cujus Genitivus eſt in rariore uſu: ſignificat Voluntate propria, & ſuapte natura, ſine hominis labore. Plaut. Truc. 2. 6. 46. Neque jam queo pedibus mea ſponte ambulare. Ter. And. 4. 2. 9.

Age, ſi hic non inanit ſatis ſua ſponte, inſtiga. Cic. de Senect. 71. Senes autem, ſicut ſua ſponte, nulla adhibita vi, conſumptus ignis exſtinguitur. Idem 1. Fam. 7. Etenim Pompejum, qui mecum ſæpiſſime non ſolum a me provocatus, ſed etiam ſua ſponte de te communicare ſolet, ſcis temporibus illis non ſæpe in ſenatu fuiſſe.

Oſtia patuere ſua ſponte. Virg. 6. Æn. 82.

Sequi ſponte. Quintil. lib. 5. cap. 10. Et ut litteræ, ſyllabæque ſcribentium cogitationem non exigunt, ſic rationes ſponte quadam ſequantur. Italiam non ſponte ſequor. Virg. 4. Æn. 361.

Sponte, Arbitrio. Tacit. 3. Hiſt. 16. Nec ſponte Antonii properatum. Lucan. 1. 99. Paxque fuit non ſponte ducum.

Sponte, cum Genitivo. Hæc enim alienatio non ſponte tutorum fit. Ulp. in l. Sed ſi pec. §. 2. D. de reb. eor. qui ſub tut. & c.

Sponte naturæ, h. e. A natura, & per naturam. Plin. lib. 11. cap. 49.

Teſtes homini tantum injuria, aut ſponte naturæ franguntur. Idem lib. 9. cap. 51.

Sua ſponte, Ultro, *αὐθαίρετος*. Gloſſ. Græcolat.

Vivere ſua ſponte; Sine aliorum ope ſuſtentare vitam ſuam. Lucret. lib. 5. 870.

Sponte mea componere curas. Virg. H. St. Ex 4. Æneid. 341.

Spontis, Genitivus. Varr. de L. L. 5. 7. Spontis ſuæ ſtatuerat finem. Gell. lib. 13. Spontis ſuæ mortem manet.

Homo ſuæ ſpontis, Liber, ſui juris & arbitrii. Celf. lib. 1. cap. 1. Sane homo, qui & bene valet, & ſuæ ſpontis eſt, nullis obligare ſe legibus debet.

Arbor ſuæ ſpontis. Columel. lib. 9. cap. 4. Eſt enim fativa, & altera ſuæ ſpontis, itemque ſemper virens pinus & minor ilex. V. Voſſ. de Analog. 1. 47.

S P O N T E, Adv. [ἐκείνιος] Plin. 4. Epift. 89. Hic ſponte beatiffimo otio fruitor, alius exercitum regit. Idem Epift. 139.

Imminentem neceſſitatem ſponte prævenit. Tacit. 1. Ann. 30.

Sponte C. Ex provocacione. Vide Ex provocacione in loco Pontani. H. St.

S P O N T A N E U S, a, um. Adj. [αὐθαιρέτος, αὐθαιρέτος] Voluntarium & naturale. Sen. Epift. 121. Agilitas eſt ſpontaneus motus. Macrob. Somn. Scip. 2. 12. Appetitus ſpontaneæ mortis.

S P O N T A L I S, e. Adj. [ἐκείνιος] Idem quod Spontaneum & ultroneum. Apul. lib. 4. Miſel. p. 147. Elmenh. Quomque nulli noſtrum ſpontale parricidium ſuadens, perſuadere poſſet, gladium per medium pectus ictu fortiffimo tranſadigit.

S P O N T A L I T E R, Adv. Sidon. 8. Epift. 9. Id ſpontaliter facio.

S P O N T I V U S, a, um. Adj. Solin. 2. Damnum ſpontivum.

S P O R A D I C S, um. f. pl. [σποράδης] Inſulæ quædam circa Cretam in mari Carpathio, vel Ægæo, ſicut Strab. lib. 10. ſcribit. Dictæ quod in mari ſparſæ ſint. Sunt autem harum nomina, Helene, Phacufa, Nicaſia, Schinuſſa, Pholegandros. Icaros, Thera, Anephe, Aſtypalæa, Lagufa, Ios, ubi ſepultus fertur Homerus, aliæque de quibus V. Plin. 4. 12.

S P O R T A, æ. f. [σπορτα Gl. L. G. & G. L. & onom. v.] Vafis genus quaſi fiſcella. A Sparto herba, quæ frequens apud Hiſpanos naſcitur: aut ab Aſportando, ut ait Non. 2. 833. Salluſt. ibid. Fragm. cap. 14. E muris canes ſportis demittebant. Varr. de vita Pop. Rom. lib. 1. Neque enim obſonum in tota cœna, coemptum ex variis rebus, quum conjeſtum in unam ſportam perſpicitur. Columel. lib. 8. c. 7. Locus ad hanc rem deſideratur calidus maxime, & minimi luminis, in quo ſingulæ caveis includantur anguſtioribus, vel ſportis incluſæ pendeant aves.

Sporta auri. Suet. de Clar. Rhet. 1. Diu exſpectaverunt dum retia extraherentur, aliquando extractis, piſcis nullus inſuit, ſed ſporta auri obſuta.

Sportæ, Sportulæ, Sportellæ; Nummum ſunt receptacula, inquit Aſcon. Pedian. in 2. Verr. 22.

Vol. IV.

Sporta juncea, vel ſparte. Columel. lib. 12. cap. 6.

Sportæ fæcariæ ſunt, Quibus incluſa fæx prelo ſupponitur, ut vinum fæcatum exprimitur. Idem cap. 133. Catonis de R. R. declaratur. Mounit Turneb.

S P O R T Ū L A, æ. f. dimin. [σπορτούλα] Plaut. Curc. 2. 3. 10.

Qui incedunt ſuffarcinati, cum libris, cum ſportulis. Idem Men. 1. 4. 1.

Sportulam cape, atque argentum. eccos tres nummos habes? c. Habeo. e. abi, atque obſonum affer.

Sportula aliquando pro Diſtributione quæ ad populum fiebat, aliquando pro ipſis Cibis accipitur, quod in ſportis pecunia, quandoque etiam cibus in quotidianum uſum deferri ſolebat. Martial. lib. 8. 50.

Promiſſa eſt nobis ſportula, recta data eſt. i. e. Cœna recta. Sueton. in Claud. Cæſ. cap. 21. Gladiatoria munera plurifariam ac multiplicia exhibuit. Anniverſarium in caſtris Prætorianis: ſine venatione, apparatusque juſtum, atque legitimum in ſeptis: ibidem extraordinarium & breve, dierumque paucorum, quodque appellare cœpit ſportulam, quia primum daturus edixerat velut ad ſubitam condictamque cœnulam invitare ſe populum.

Τὸ τε σπορτίον τοῖς πέντε χρηγέμοις ἐν μύρῃ δάμῃ. Appianus Bell. Civil. 2. p. 251. An Stips? H. St. Eſt Frumentatio, ſeu Frumenti diſtributio publica, diſtinguenda a Congiario, ceterisquæ extraordinariis largitionum generibus, in quibus & Sportula publica. Gloſſ. Græcolat. Σπορτίον, Frumentatio, frumentum. V. in FRUMENTUM. Male Suidas littera gemina, Σπορτάδα, δὲ ἐν τῇ πύλῃ διδέρμα παρῆσι. conf. Voſſ. Etymol.

Sportula, pro Cœna ipſa; quæ, quod initio in ſportula dabatur, inde nomen meruit: unde & a Græcis δάμνη ἐν σπορτίῳ vocatur, id eſt Cœna in calathio. Juven. 3. Sat. 249.

Nonne vides quanto celebretur ſportula fumo?

Centum convivæ: ſequitur ſua quemque culina. Ab hac conſuetudine dandi in ſportulis obſonii, aut cœnæ in ſportulis ferendæ, ſportulæ, quæ centum quadrantes æſtimabatur, nomen ortum videtur eſſe, quod obſonii & cibi loco pecunia daretur in victum, quæ cum cœnam ementiretur, & cœnæ loco daretur, Rectæ cœnæ opponebatur, quod Recta ſit cœna, cum clientem laute accipimus & paſcimus: non recta cœna, ſed in locum cœnæ, aſſes cœnæ cauſa numerati, id eſt ſportula data. Suet. Domit. 7. Sportulas, inquit, publicas ſuſtulit, revocata cœnarum rectarum conſuetudine. Turneb. In limine autem domus ſportulæ conſtituebantur. Juven. 1. Sat. 95.

— nunc ſportula primo

Limine parva ſedet, turbæ rapienda togatæ. Idem 10. Sat. 46.

Deſoſſa in oculis quos ſportula fecit amicos.

Arida ſportula. Martial. lib. 10. 75.

Sportula, Locus in atrio domus, in quo proponebantur quæ quolibet die dono danda erant. [Forte ex loco Juven. male intellecto.]

S P O R T U L A N S, antis. Torr. in Sueton. Domit. cap. 7. p. 570. H. St. Ex Cypriani ſcil. Epift. 66.

S P O R T E L L A, æ. f. [σπορτέλλον Gl. G. L.] aliud dimin. Species caniftri, qua artolagani & bellaria ferebantur. Sed & interdum ſportulis obſonia cœnarum portabant, cum ad aliquem cœnatum ibant, & in cœnationem domeſticam ferebant. Cic. 9. Fam. 20. Deſcendæ tibi ſunt ſportellæ & artolagani tui. Ego autem putem artolaganos in parabilibus & vulgaribus cibis fuiſſe numeratos. Turneb. [Verum hic cibi, atque adeo Operis piſtorii genus intelligitur, cujuſmodi & Artolagani, de quibus V. f. l.]

S P O R T E L L A R I U S, i. m. Κορτελλάριος. Gloſſ. Latinogræc.

S P O R U S, i. m. [σπός] Spado fuit, a Nerone in deliciis veneris habitus, quem in feminam idem ipſe hominis monſtrum tranſfigurare annuſus eſt, eundemque, dote inter auſpices conſignata, palam uxorem duxit. Poſt Neronis vero necem juſſus a Vitellio, ut in habitu conſupratæ puellæ, ſe in theatro liſteret, non ferens tantam ignominiam, manus ſibi intulit. V. Sueton. & Dion. in Nerone.

S P U

S P Ū D A R C H A, æ. [σπυδαρχία Suid.] Anxie dignitates affectans, & imperia. Xenophon in Sympoſio. Cæſ. lib. 3. cap. 5.

S P Ū D A S T E S, æ. [σπυδαſτῆς] Fautor, in Gloſſ. Græcolat. Hieronym. in lib. de Scriptor. Eccleſiaſtic. ubi de divo Luca agit. Sed & Tertullianus, vicinus eorum temporum, refert preſbyterum quandam in Alia *σπυδαſτῆς*, id eſt amatorem Pauli convictum apud Joannem, quod auctor eſſet libri, & confeſſum ſe hoc Pauli amore feciſſe, loco excidiſſe.

S P Ū M A, æ. f. [σπῦμα Gl. L. G. & G. L.] Ex ore animantium ebulliens humor, quaſi Spumen, a Spuo, vel Quæ per ebullitionem, vel maximam agitationem fæx ſupernatat, ut mero, æri, ſalo, &c. Ovid. 8. Met. 287.

Fervida cum rauco lato ſtridore per armos

Spuma fluit. Virg. 1. Æn. 39.

— & ſpumas ſalis ære ruebant.

Albentes ſpumæ. Ovid. 7. Met. 415.

Albida ſpuma. Ovid. 3. Met. 74.

Canæ ſpuma. Sen. Hippol. 10.

Virides ſpumæ ſerpentum. Claud. de Bell. Gild. 172.

Agere ſpumas. Lucret. lib. 3. 499. V. A G O.

Albet mare ſpumis ſonantibus. Ovid. 11. Met. 501.

Elifa ſpuma. Virg. 3. Æn. 567.

Ter ſcopuli clamorem inter cava ſaxa dedere,

Ter ſpumam elifa, & rorantia vidimus aſtra.

Fudit ſtridentem cum ſanguine ſpumam. Ovid. 8. Met. 417.

Incaleſcens ſpuma. V. I N C A L E S C O.

Incanuit unda ſpumis. Catul. Argon. 62. 13.

Oblitus & ſpumis, & craſſo ſanguine rictus. Ovid. 11. Met. 367.

Torquent adnixi nautæ ſpumas. Virg. 3. Æn. 208.

Spuma argentea, *ἀργεῦμα*, Gloſſ. Latinogræc. & Græcolat.

Spuma nitri, Aphronitrum, [ἀφρόνιτρον] Martial. lib. 14. 58.

Spuma vocor nitri, dicor & aphronitrum.

S P U M E U S, a, um. Adj. [σπυμάς Gl. G. L.] Quod ſpumæ colorem refert. Plin. lib. 15. cap. 28. Spumeus color malis. Idem lib. 37. cap. 2.

Amnis ſpumeus, i. e. Spumans, vel ſpumofus. Virg. 2. Æn. 496.

Ora ſpumea. Lucan. lib. 5. 150.

Semen spumeum. Plin. lib. 20. cap. 19.
Unda spumea. Virg. 10. Æn. 212.
SPUMIDUS, a, um. Adj. Apul. Apol. p. 306. Elm. Humor crassus & spumidus.
SPUMOSUS, a, um. Adj. Quod spumam facit. Plin. lib. 12. cap. 7.
 Lycion aptissimum medicinæ, quod est spumofum.
 Æquor spumofum. Lucan. lib. 2. 627.
 Litora spumofa. Catull. Argon. 65. 121.
 Unda spumofa. Virg. 6. Æn. 174.
 Compar. Claud. de Conf. Honor. 6. 458.
 Addua quo scissas spumofior incitat undas.
SPUMIFER, era, erum. Adj. [ἀφροφύρον] ut, Fluctus spumiferi, apud Stat. 1. Achil. 59.
SPUMIGENA, æ. c. ut, Cytherea spumigena, Ex spuma nata. Mart. Capell. 9.
SPUMIGER, era, erum. aliud Adj. ut, Fons spumiger, apud Ovid. 11. Met. 140.
 Sus spumiger. Lucret. lib. 5. 983.
SPUMO, [ἀφείζω Gl. G. L.] ære. Spumas emittere. Plin. lib. 32. cap. 7.
 Subinde spuma pennis deterfa, & postquam defierit spumare, tepidum infundere. Virg. 8. Æn. 672.
 — sed fluctu spumebant cæcula cano.
 Aspergine falsa spumant cautes. Virg. 3. Æn. 534.
 Freta spumant versa lacertis. Virg. 5. Æn. 141.
 Vindemia spumet plenis labris. Virg. 2. Georg. 6.
SPUMANS, antis. Partic. [ἀφείζων] ut
 Aper spumans. Virg. 1. Æn. 324.
 Cymbia spumantia lacte. Virg. 3. Æn. 66.
 Ensis spumans cruore. Virg. 4. Æn. 665.
 Equus spumans. Virg. 6. Æn. 881.
 Frena spumantia. Virg. 4. Æn. 135.
 Pateram spumantem hausit. Virg. 1. Æn. 743.
 Pocula spumantia lacte. Virg. 5. Ecl. 67.
 Sanguis spumans. Virg. 9. Æn. 456. & Cels. lib. 5. cap. 26.
 Uvæ spumantes. Columel. lib. 10. 44.
SPUMATUS, a, um. Partic. [ἀφεισμένος] Cic. 1. de Divin. 13.
 Saxaque cana, falis niveo spumata liquore,
 Tristificas certant Neptuno reddere voces. Ex poeta.
SPUMABUNDUS, a, um. Adj. Apul. Apol. p. 303. Elmenh. Faciem tuam spumabundus conspuisset.
SPUMATUS, us. m. [ἀφεισμένος] Stat. 1. Silv. 4. 102.
 Dictami florentis opem, quoque anguis abundat Spumatu.
SPUMESCO, [ἀφρῶμαι] ere. inchoativum: ut
 Æquora spumescunt remo. Ovid. 2. Epist. 87.
SPUO, spui, spūtum, [πύω Gl. G. L.] ere. Salivam emittere. Virg. 4. Georg. 97.
 — terram sicco spuit ore viator
 Aridus. Plin. lib. 28. cap. 4. Veniam quoque a deis spei alicujus audacioris petimus, in sinum spuendo. V. SINUS.
SPUTUM, i. n. [πύημα Gl. L. G. & G. L.] Saliva. Martial. lib. 2. 26.
 Inque suos mittit sputa subinde sinus.
 Minuta sputa. Lucret. lib. 6. 1186.
 Salva sputa. Lucret. lib. 6. 1187.
 Tenuia sputa. Lucret. lib. 6. 1186.
 Edere sputum sincerum. Cels. lib. 3. cap. 9.
SPUTUS, i. m. Idem. Cæl. Aurel. Tard. 4. 4. Cum plurimo sputu & rustatione jugi.
SPUTISMA, ætis. n. Vitruv. 7. 4. extr. Quod poculis & sputismatis effunditur. V. Philand.
SPUTO, [σπύω] ære. frequent. Plaut. Capt. 3. 4. 18.
 Nam illic istic, qui sputatur, morbus interdum venit. Idem Merc. 1. 2. 27.
 Tua causa rupi ramices, jamdudum sputo sanguinem.
SPUTATOR, oris. m. [σπύτης] Plaut. Milit. 3. 1. 52. Minime sputator, creator sum.
SPUTAMEN, inis. n. Cæl. Aurel. Tard. 2. 14. 199. Ægrotantium sputamina. conf. Ammian. 14. 9. Tertull. adv. Gnost. cap. 10.
SPUTAMENTUM, i. n. Tertull. de Spectac. cap. 30. Sputamentis decoratus.
SPUTATILICUS, a, um. Adj. [σπυταλικός] Levis. Cic. de Clar. Orat. 260. Et ille, fuit accusator, inquit, vetus, quo accusante Critillium, Sifenna defendens, dixit Quædam ejus sputatilica esse crimina. Tum C. Rufius, Circumvenior, inquit, Judices, nisi subvenitis. Sifenna, quid dicas nescio, metuo insidias; Sputatilica, quid est hoc? Sputa quid sit scio, Tilica nescio. Maximi rufus: sed ille tamen familiaris meus recte loqui putabat esse, inusitate loqui. Sputatilica, i. e. Levia. [An Sputatilica?]
SPURCUS, a, um. [ἀσχετός Gl. G. L. & G. L. ἀσχηρότης Gl. G.] Quod est impurum, obscænum, lutulentum, inquit Non. 4. 425. A spuendo dictum, quod tale sit ut de eo spuatur. Lucil. ibid. & apud Cic. 1. Tusc. 41.
 Samnis, spurcus homo, vita illa dignus loquere. Hor. 2. Serm. 5. 18.
 Vifne tegam spurco Damæ latus?
 Saliva spurca. Catul. 76. 8.
 Spurcus, Foetidus. Apul. Tam multæ res spurcæ, & graves, nares infestant.
 Gladiator spurcus & carnifex, Sævus, sanguinarius. Varr. apud Non. 1. c.
 Helluo spurcissimus, prægustator libidinum. Cic. pro Domo 25.
 Lupæ spurcæ. Martial. lib. 1. 35.
 Tempestas spurca. Cic. Jactati tempestate spurcissima. i. e. Vehementi, aspera, interprete Non. 1. c.
 Spurcus ager. Columel. in Præf. lib. 1.
 Vinum spurcum est, Quod sacris adhiberi non licet, ut ait Labeo Antist. lib. 10. commentarii juris Pontificii, cui aqua admixta est, defrutumve, aut igne tactum est, mustumve ante quam deferveat. Fest.
SPURCE, ius, illime. Adv. [σπυρτός] Cic. 1. ad Heren. 8. In odium rapiemus, si quod eorum spurce, superbe, perfidiose, crudeliter, confidenter, malitiose, flagitiose, factum proferemus.
 Dicere in aliquem spurce. Cic. 2. Philip. 100. An crudelior, qui in illam miseram tam spurce, tam impie dixeris.
 Superl. Cic. 11. Att. 13. Deinde perscribit spurcissime, quas ob causas fecerit.

SPURCITIA, æ. vel **SPURCITIES**, ei. f. [σπυρτία, ἀσχηρότης] Immunditia. Lucret. lib. 6. 21.
 At contra nobis cæni tæterrima cum sit
 Spurcities, eadem suisbus hæc munda videtur. Plin. lib. 33. cap. 4.
 Quæ e catino jactatur spurcitia, in omni metallo scoria vocatur. Idem lib. 17. cap. 9. Proxime spurcitas suum laudant.
SPURCIDICUS, a, um. Adj. [σπυρδιός] Qui spurca & obscæna dicit. Plaut. Capt. prol. 56.
 Neque spurcidici infunt versus immemorabiles.
SPURCIFICUS, a, um. Adj. [σπυρκοίος] Qui spurca & foeda facit. Plaut. Trin. 4. 1. 7.
 Spurcificum, immanem, intolerandum, vesanum.
SPURCILOQUIUM, i. n. Tertull. de Refur. cap. ult. Spurciloquio experiri in congressibus.
SPURCO, [σπυρμαινω, ἀσπύω] ære: vel **SPURCOR**, ari. depon. Foedare, vitare. Plaut. Men. 1. 2. 57.
 Nam ex isto loco spurcatur nasum odore illutibili.
 Aquas spurcare. Paul. in l. 1. D. De extraord. crimin. Si quis fimo corrupto aliquem perfuderit: cæno, luto oblinierit: aquas spurcaverit: fistulas, lacus, quidve ad injuriam publicam contaminaverit.
 Vinum spurcare. Cels. Jurisconf. ait apud Ulpian. in l. Si servus. D. ad leg. Aquil. Cum eo agi posse Aquilia, qui vinum spurcavit, vel effudit, vel acetum fecit, vel alio modo vitiauit. V. Vinum spurcum in SPURCUS.
 Senectus spurcata impuris moribus. Catul. in Comin. 105. 2.
SPURCÅMEN, inis. n. Prudent. Cathem. 9. 56.
 Corripit gregis fuilli fordida spurcamina.
SPURINA, æ. m. [σπυρίνας] Dux regis Parthorum, qui Crassum interemit. Item Haruspex & ariolus, qui Cæsari prædixit, ut Martias caveret Idus, cuius Tranquill. in Cæf. cap. 81. & Valer. 1. 6. 13. meminere.
 Tertius hujus nominis Adolescens Etruscus egregia forma, qui quum feminas virosque ad libidinem aspectu decoro invitaret, oris pulchritudinem vulneribus sponte dehonestavit. Auctor Valer. de Verecund. 4. 5. ext. 1. De Vestricio Spurina V. Plin. Ep. 3. 1.
SPURIA furfuris, apud Victorem Uticens. An Spurcitia? an Scoria? apud Dadraem in Similit. 240. b. H. St. Spurca forte n. pl.
SPURIUS, i. m. [σπύριος, πορρογανής Gl. G. L.] Qui ex muliere non nota ortus est, vel incerto patre, ab ἀσχερῶν feminare: quia nihil habet a patre nisi semen. Unde & Spurius versus dicimus, Incerti auctoris. Spurium, Modestinus D. De stat. homin. l. vulgo concepti. vulgo conceptum appellari scribit, & eum esse qui incerto patre natus sit, sive illum, qui eum patrem habet, quem habere non licet. Bud. Plutarch. in Probl. Rom. 103. de hoc verbo loquens: Spurius, inquit, primum nomen est apud Romanos, ut Sextus, & Decimus, & Cajus. Prima autem nomina non tota scribunt: sed aut una littera, ut T. Titum: aut duabus, ut Cn. Cneum: aut tribus, ut Sex. Sextum, & Ser. Servium. Sic Spurius, Sp. scribebatur. Eos autem qui sine patre erant, qui ἀπάτρεις Græce dicuntur, & P designabant, quasi Sine patre; hoc errore factum, ut Spuri; Sine patre dicerentur. Hæc ille. Modestinus tamen loco supra citato vocatos dicit spurios πατρὸς ἢ ἀσχερῶν, id est a fatione. Plutarch. l. c. aliorum assert rationem, sed quam putat absurdam. Dicunt enim, inquit, Sabinos uxoris pudenda Sporion appellare. Item qui legitime natus non sit, sed ex concubina, aut scorto, contumeliæ causa spurium appellari solitum. Ceterum quos vulgo bastardos vocamus, interdum spurii dici possunt, interdum non possunt: ut hi quos principes agnoscere solent niter solent, quosque adoptare.
SPURIUS, a, um. Adj. Aufon. Epist. 2. 29.
 Quique notas spuriiis verbis apposuit. i. e. Incerti auctoris.
SPURIUS, Prænomen ut Sp. Carvilius. V. in eadem dict. paulo supra.
SPUTAMEN, SPUTATOR, SPUTO, &c. V. SPUO.
SPYNTUNA, Urbs Arabiæ versus Meroën, ut scribit Plin. lib. 6. cap. 29.

S Q

S. Q. Si quis, vel Si quid.

S Q U

SQUALERO, ui, [ἀσχεμῶ, σπύω Gl. G. L.] ere. Quicquid nimis inculcatum, oblitumque aliqua re erat, ita ut incuteret visentibus horrorem, a crebritate atque asperitate squamarum, Squalere veteres dicebant. Hinc postea tractum, ut Corpora inculcata & veluti squamosa, alta congerie fordium, Squalere dicantur. Virg. 2. Æn. 277.
 Squalentem barbam, & concretos sanguine crines. Hæc Perottus. Quintil. lib. 10. cap. 1. Neque ergo arma squalere situ ac rubigine velim. Virg. 2. Georg. 348.
 Aut lapidem bibulum, aut squalentes infode conchas.
 Squalere dictum est a squamarum crebritate asperitateque, quæ in serpentium pisciumque coriis visuntur, ut Gell. vult. lib. 2. cap. 6. V. & Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 7.
 Arva squalent abductis colonis. Virg. 1. Georg. 508.
 Corpora squalabant exfangui morbo. Ovid. 15. Met. 627.
 Crines squalent a pulvere effuso. Sil. lib. 4. 252.
 Serpentina atris squalent humus. Ovid. 14. Met. 410.
 Squalere de his, qui ob luctum, vel reatum alicujus, fordidi sunt. Cic. pro Sext. 52. Erat igitur in luctu Senatus, squalerat civitas, publico consilio veste mutata. Cic. pro Milon. 20. Tota civitas confecta senio est, squalent municipia, afficiuntur coloniarum.
SQUALENS, entis. Partic. [ἀσχεμῶν] ut,
 Squalens auro, Fulgens. Virg. 4. Georg. 91.
 Alter erit maculis auro squalentibus ardens. Servius, h. e. Splendentibus: quod a squamis venit, ut Squamis auroque trilicem. Nan a squalore fordium significat, ut Squalentem barbam. Hæc ille. Squalentibus ergo, i. e. Splendentibus more squamarum in piscibus. Perottus autem Plenum interpretatur. [Loquitur de Apum rege deterioris generis, cui color non rutilantis auri, sed squalore obscuratus, & obsoleti sit.]
 Arva squalentia. Lucan. lib. 1. 205.
 Barba squalens. Virg. 2. Æn. 277.
 Campi squalentes. Sil. lib. 3. 655.
 Coma squalens. Ovid. 3. Fast. 640.

Lorica squalens auro alboque orichalco. Virg. 12. *Æn.* 87.
 Maculæ squalentes auro. Virg. 4. *Georg.* 91.
 Ora squalentia. Ovid. 4. *Met.* 655.
 Tela squalentia venenis. Ovid. 5. *Fast.* 397.
 Vestes squalentes atro pulvere. Lucan. lib. 8. 57.
SQUALIDUS, a, um. Adj. [αὐχμῆδης Gl. L. G. & G. L.] Incultum & sordidum: quod proxime similitudinem haberet squamæ piscium, sic appellatum. Fest. Plaut. *Trucul.* 5. 41.
 Huncine hominem te amplexarier tam horridum, atque squalidum?
 Ter. *Eun.* 2. 2. 5.
 Video sentum, squalidum, ægrum, pannis, annisque oblitum.
 Squalidi atque deformes. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Corpora squalida. Liv. 21. 39. Otium etenim ex labore, copia ex inopia, cultus ex illuvie, tabeque squalida & prope efferata corpora varie movebant.
 Humus squalida humanis albet offibus. Ovid. 1. *Fast.* 558.
 Membra squalida. Lucret. lib. 5. 954.
 Mors squalida. Senec. *Med.* 10.
 Rubigo squalida. Catul. *Argon.* 62. 42.
 Sudor squalidus. Stat. 3. *Theb.* 127.
 Compar. Cic. in *Orat.* 115. Sed quia sua sponte squalidiora sunt, adhibendus erit in his explicandis quidam orationis nitor.
SQUALUS, a, um. Adj. Antiquum pro Squalidus. Enn. *Telam.* apud Non. 10. 2.
 Strata terra lavere lacrimis vestem squalam & sordidam.
SQUALIDUS, Adv. [αὐχμηρῶς] Cic. 4. de *Fin.* 5. Primum enim ipsa illa, quæ subtiliter differenda erant, polite, apteque dixerunt, cum deficientes, tum partientes, ut vestri etiam, sed vos squalidius: illorum vides quam niteat oratio.
SQUALOR, oris. m. [ῥύπος, Gl. L. G. & G. L. ξηρότης L. G. αὐχμῆς, ῥυπαρία, G. L.] Inquinatio, fordes. Gell. lib. 2. cap. 6. In corporibus incultis, squamosisque alta congerie sordium squalor appellatur. Liv. 2. 23. Oblita erat squalore vestis, fœdior corporis habitus, pallore ac macie perempti. Cic. 5. *Verr.* 31. Surrexisset Apronius, nova dignitas publicani, non ut Decumanus squaloris plenus ac pulveris, sed unguentis oblitus, vino, vigiliisque languidus.
 Incultus squalor. Senec. *Hippol.* 6.
 Terribilis squalor. Virg. 6. *Æn.* 299.
 Detergere squalorem rudis saculi. Quintil. lib. 2. cap. 5.
 Omni sordium squalore detergo. Firmic. lib. 5. cap. 3.
 Squalor, Reorum fordes. V. Sordes pro Reorum squalore, in *SORDES*.
 Squalor & lacrimæ Siciliæ. Cic. 5. *Verr.* 207.
 Squalor, fordesque fociorum. Cic. 7. *Verr.* 127.
 Squalor & mæror. Cic. 14. *Fam.* 3.
 In squalore & luctu esse. Cic. 5. *Fam.* 1.
SQUALITUDO, inis. f. Idem quod Squalor antiquis. Acc. Euryfac. apud Non. 3. 231. Pro dii immortales, speciem humanam, inusitatum, egregiam, indignam clade & squalitudine.
SQUALIDITAS, atis. f. Ammian. 26. 12. Squaliditate maxima rerum ordinem implicare. conf. Non. 3. 231.
SQUALITAS, atis. f. Squalor: obsoletum. Acc. Telepho. apud Non. 3. 231. Nam etis aperta squalitate est, luctuque horribili.
 Squalitate summa, scabiæ summa, in re summa obrutam. Lucil. apud Non. l. c.
SQUALUS, i. m. Piscis est cujus nomen ab asperitate fluxit. Nam e Squaror, Squalor & Squalus originem duxere. Eo nomine apud Plin. censeris videntur omnes Cartilaginei pisces longæ formæ, ut cum scribit, Quo in numero sunt squali quoque, quamvis non plani. Turneb. tamen locum mendosum putat. V. Plin. lib. 9. cap. 51. Varr. 3. de *R. R.* cap. 3. Et in ea duntaxat squalos & mugiles pisces. al. Galeos. [An Squati, cujus f. g. Squatina? Gloss. Latinogræc. Squatus, ῥίνα ἔδω ἰχθύων.]
SQUAMA, æ. f. [λαπίς, φολίς Gl. G. L.] Qua corpus piscis aut serpentis tegitur. Plin. lib. 9. cap. 12. Aquatilium tegmenta plura sunt: alia corio & pilis teguntur, ut vituli, &c. squamis, ut pisces. [Sunt qui geminata liquida Squamma scribunt, perperam. In Gloss. existat & Scama. Astantes squamæ, Erectæ. Virg. 3. *Georg.* 545.
 Arrectis squamis horret serpens. Virg. 11. *Æn.* 754.
 Crepitans squama. Ovid. 15. *Met.* 725.
 Fulgor incendebat squamam. Virg. 5. *Æn.* 88.
 Recenti squama nitet serpens. Ovid. 9. *Met.* 267.
 Rutilus squamis clari. Virg. 4. *Georg.* 93. De regibus apum.
 Squama, ῥύπος τὸ δόσιπλυμα, ἰπταρμῶν κεφαλῆς. Gloss. Latinogræc.
 Squamæ, Loricarum catenulæ etiam dicuntur in modum squamarum compositæ. Virg. 11. *Æn.* 770.
 Spumantemque agitabat equum, quem pellis ahenis
 In plumam squamis auro conferta tegebat. Idem 9. *Æn.* 107.
 Nec duplici squama lorica, &c.
 Nexilis squama. Sil. lib. 5. 140.
 Est & squama æris. Plin. lib. 34. cap. 11. Et scoria æris simili modo lavatur, minori effectu quam æs ipsum. Sed & æris flos medicinæ utilis est. Fit ære fuso, & in alias fornaces translato: ibi statu crebriore excutiantur velut milii squamæ, quas vocant florem. Cadunt autem quum panes æris aqua refrigerantur, rubentque. Similiter ex eis fit, quam vocant lepida, & sic adulteratur flos, ut squama veneat pro eo. Est autem hæc decussa vi lavatur, per quos panes ærei ferrum nantur. In Cypriis maxime officinis omnia. Differentia hæc est, quod squama excutitur ictibus iisdem panibus, flos cadit sponte. Squamæ est alterum genus subtilius, ex summa scilicet lanugine decussum, quod vocant Stomoma. conf. Hard. not.
SQUAMULA, æ. f. diminut. Celf. lib. 7. cap. 26. In se attrahens quædam quasi squamulas.
SQUAMEUS, a, um. Adj. [λαπιδῆς] Plenum squamis. Virg. 2. *Georg.* 154.
 Squameus anguis. Idem 2. *Æn.* 218.
 —bis collo squamea circum
 Terga dati, superant capite & cervicibus altis.
 Membrana squamea. Ovid. 7. *Met.* 272.
SQUAMOSUS, a, um. Adj. [λαπιδῶδης] Squamis plenum. Plin. lib. 9. cap. 16. Vagantur gregatim fere cujusque generis squamosi. Cic. 2. de *Nat. Deor.* 121.
 Hanc Aries tegit, & squamoso corpore Pisces.

Orbes squamosos volubilibus nexibus torquet. Ovid. 3. *Met.* 41.
 Draco squamosus. Virg. 4. *Georg.* 408.
 Squamosum pecus, pro Piscibus. Plaut. *Rud.* 4. 3. 5. Columel. lib. 8. cap. 17. Eorumque alios simplices & rectos, quo secedant squamosi greges. De piscinis.
SQUAMIFER, era, erum. Cic. in *Arat.* 328. Squamiferi pisces.
SQUAMIGER, era, erum. Adj. [λαπιδοφόρος] Quod habet squamas. Lucret. lib. 1. 163.
 Squamigerum genus. i. e. Pisces. Plin. lib. 11. cap. 37. Simili modo squamigeris atque serpentibus.
 Pecudes natantes squamigerum. Lucret. lib. 2. 1082.
 Nitentes squamigeri. Lucret. lib. 1. 379.
SQUAMANS, antis. q. Partic. a Squamo, ære. Idem, quod Squameus. Manil. 5. 422.
 —squamans stellis imitantibus exit.
SQUAMATUS, a, um. Adj. Tertull. *Apol.* cap. 21. Squamatus aut cornutus aut plumatus amator.
SQUAMATIM, Adv. Plin. lib. 16. cap. 10. Nucamenta squamatim compacta dependent. i. e. Velut squamæ compacta & colligata.
SQUAMBO, ere. λαπίσω, Gloss. Græcolat.
SQUAROSUS, a, um. Adj. [λασπεδῶδης] A squamarum similitudine dicti Squarosi, quorum cutis exturget ob assiduam illuviem. Lucil.
 Varonum ac rupicum squarosa incondita rostra. Fest. al. Squarosa: nonnulli Scarrofa. [An Squabrofa, pro Scabrofa?]
SQUATINA, æ. f. [ῥίνα] Ex planorum piscium genere. Plin. lib. 9. cap. 51. Ex planis squatina sola bis, autumno & Vergiliarum occasu parit. Ibid. cap. 12. Aspera cute ut squatina, qua lignum & eboraliuntur. conf. SQUALUS.
SQUILLA herba V. SCILLA.
SQUILLA, æ. f. [σquilla, Gl. L. G. & G. L.] Galbacus. Genus piscis, quod societatem inquit cum pinna, & in ipsa pinnæ concha invenitur inclusum. Plin. lib. 9. cap. 51. Reliqua mollium tergis coeunt, ut canes. Item locustæ, & squillæ, cancri ore. Rurfus lib. 9. cap. 42. Nascitur in limosis subrepta semper, nec unquam sine comite, quem pinnoterem vocant, alii pinnophylacem, is est squilla parva. Adde 32. 11. Cic. 2. de *Nat. Deor.* 123. Pinna vero (sic enim Græce dicitur) duabus grandibus patula conchis, cum parva squilla quasi societatem coit comparandi cibi. Plin. lib. 2. *Epist.* 17. Mare non sane pretiosis piscibus abundat, foleas tamen & squillas optimas gerit. Hor. 2. *Serm.* 4. 58.
 Toftis marcentem squillis recreabis. Idem 8. *Sat.* 42.
 Adfertur squillas inter muræna natantes. Juven. 5. *Sat.* 81. [Emendati codices plerumque Scilla exhibent. Onomast. Vet. de Piscibus, Scillæ, Καρίδης. Et Gloss. Græc. Lat. Καρίς, Scilla, Galbacus. At in Latinogr. Squillæ, Καρίδης ἰπταρμῶν.]

S R

S. R. Sacrarum remunerationum.

S S

SS. Sanctissimus, Sestertiis, Suavissimus, Supra scripti. SS. HH. Sui hæredes. S. S. Sacri scrinii, Sanctissimus Senatus, Sententia Senatus, Sibi sepulcrum, Sibi suis, Supra scripti, Supra scriptum. S. S. C. Sibi suis curavit. S. S. D. Sibi suis dedit. S. S. E. Sibi sepulcrum elegit. S. S. M. Sibi suis monumentum. S. SOL. DED. Sacerdos folis dedicavit, Sacrum soli dedit. S. S. P. C. Suo sumptu ponendum curavit. S. S. V. F. Sibi suis vivens fecit.

S T

ST. Sextus, Sententia, Stipendium. STAD. Stadium. S. T. Signata Treveris, Sit tibi. S. T. S. B. Sit tibi semper bene. S. T. T. L. Sit tibi terra levis.
 ST, [σ] Vox est silentium indicentis. Ter. *Phorm.* 5. 1. 16.
 —quid? non is obsecro es,
 Quem semper te esse dictitasti? c. st. s. quid has metuis fores?
 Cic. 16. *Fam.* 24. Ego vix teneor, quin accurram; sed st.

S T A

STABIA, arum. f. pl. Campaniæ oppidum bello sociali a Sulla deletum Cn. Pompejo & L. Carbone coss. Plin. lib. 3. cap. 7.
 STABIANUS, a, um. Adj. Plin. lib. 32. cap. 1. In Stabiano Campaniæ, ad promontorium Herculis Melanuri, in mari panem abjectum rapiunt, iidemque ad nullum cibum, in quo hamus fit, accedunt. Subaudi Agro.
 STABILIMEN, STABILINUS, STABILIO, STABILIS, STABILITAS, STABILITER, STABILITO, STABILITOR, STABILARIUS, STABULATIO, STABULO, STABULOR, STABULUM, V. in STO.
 STACHYS, ys, vel yos. f. [στάχυν] Frutex est, marrubio similis, sed longior, folia ferens numerosa, hirsuta, &c. inquit Dioscorides 3. 120. Dicta autem quasi Spica, quod Græcum vocabulum significat, ob caulem quem ex se mittit, floribus & semine spicatum. Plin. lib. 24. cap. 15. Ea quoque, quæ stachys vocatur, porri similitudinem habet, longioribus foliis, pluribusque, & odoris jucundi, colorisque in luteum inclinati. Pellit menstrua.
 STACTE, es. f. [στακτή] (vulgo *Storax liquida*) vocatur, inquit Dioscorides 1. 73. Pinguitudo recentis myrrhæ cum exigua aqua tusa, & organo expressa, & distillando dicta, quod Græci στακτὴν dicunt, quia e stillatitia duntaxat myrrha fiat. Lucret. lib. 2. 846.
 Sicut amaracini blandum stactæque liquorem.
 Pro unguento & odoramento sumpsit. Columel. lib. 10. 173.
 Et melior stacte ponatur Achaica myrrha. Al. Stactis. Plin. lib. 12. cap. 15. Inciduntur bis & ipsæ, iidemque temporibus, sed a radice usque ad ramos qui valent. Sudant autem sponte priusquam incendantur, stactem dictam, cui nulla præfertur. Plaut. *Cure.* 1. 2. 6.
 Tu mihi stacte, tu cinnamum, tu rosa,
 Tu crocum & casia es. [Gloss. Latinogræc. Guttat, στακτὴ. & Græcolat. Στακτή, Gutta.
 STACTEUS, a, um. Adj. [στάκτης] ut, Myrrha stactea, Quæ stactem producit, & distillat unguentum, quasi stillatitia: quam Platten, hoc est fictitiam Theophrastus vocat. Plin. lib. 12. cap. 16. Vetus exemplar non habet Stactea.

STACULA, æ. f. Vitis genus, quam Campani Sirculam, alii Veniculam appellant; inter optime deflorescentes Plin. lib. 14. cap. 2. reponit.

STADIUM, i. n. [*στάδιον*, Gl. G. L.] Latine Curriculum dicitur, ut & in Gloss. Græcolat. conversum est. Erat autem apud Græcos locus, ubi cursus, luctæ, pugilatus, disci, & jaculi certamina publica habebantur. Dictum stadium *στάδιον* quod est a statione, quod Hercules eo spatio uno spiritu confecto, constitisset. Institutum quippe ab Hercule stadium tradunt, eumque pedibus suis metatum esse id stadium, quod est Pisis apud Jovem Olympicum, fecisseque id longum pedes sexcentos. Inde postea cetera stadia terris Græciæ ab aliis instituta pedum quidem simili modo sexcentorum, veruntamen aliquantulum breviora. Ex Gell. lib. 1. cap. 1. Cic. 2. Tusc. 56. Ut in stadio cursores exclamant, quam maxime possunt.

Celebrata stadia. Sen. Thyest. 5.

Currere stadium. V. CURRO.

Conficere stadia. V. CONFICIO.

Olympicum stadium. Sen. Thyest. 2.

Stadium, Mensura intervallorum, quæ auctore Plin. lib. 2. cap. 23. Centum viginti quinque nostros efficit passus, hoc est, pedes sexcentos vigintiquinque. Idem lib. 10. cap. 33. Stadii fere unius spatio. Cic. 16. Att. 6. Quum a Leucopetra profectus (inde enim transmittēbam) stadia circiter trecenta processissem, rejectus sum Austro vehementi ad eandem Leucopetram.

STADIUS, i. m. Idem quod Stadium. Macrobius in Somn. Scip. lib. 1. cap. 15. Hic horizon, quem sibi uniuscujusque circumscribit aspectus ultra trecentos & sexaginta stadios longitudinem intra se continere non poterit. Centum enim & octoginta stadios non excedit acies contra videntis.

STADIODROMUS, i. m. [*σταδιόδρομος*] Qui in stadio cursu certat, & stadium percurrit. Firmicus lib. 8. cap. 8. Si Mars respexerit Leporem caelestem in horoscopo, faciet stadiodromos.

Stadiodromus etiam Locus, in quo ludi & cursus exercentur. Plin. lib. 34. cap. 8. Eundem vicit & Leontinus, qui fecit stadiodromon Astylon, qui Olympiæ ostenditur. Immo rectius de Astylo curfore exponitur, quem Pythagoras Leontinus sculpsit. De statuariis enim, non de Architectorum operibus agit ibidem. V. not. Hard.

STADIALIS, e. Adj. ut, Stadialis ager habebat passus cxxv, id est pedes dcxxv: cujus mensura octies comparata milliarius facit, qui constat quinque millibus pedum. Ex libello variorum auctorum De limitibus p. 321. Gœf.

STADIATUSA, a. um. Vitruv. 5. 11. Porticus stadiatæ. i. e. Tectæ, ut vult Philand.

STAGIRA, æ. f. [*Στάγιρα*] Oppidum in finibus Macedoniæ, ad sinum Strymonicum, Aristotelis peripatetici patria, qui inde Stagiritæ, & Στάγιριται cognominantur.

STAGNUM, i. n. [*στάγνη*, *ὕδωρ στάσιον*, Gl. L. G. & G. L.] a Stando; dicitur Aqua stans, ut ait Servius. Cic. 1. de Divin. 15.

Abfurdoque sono fontes & stagna cietis.

Stagnum quidam dici putant, quod in eo aqua perpetuo stet. Alii quod is locus a Græcis *σταγὴς* dicitur, quia bene contineat aquam. Hæc Festus in extremo lib. 17. *σταγὴς* nomen a verbo *στῆσαι* quod Continere, nec pati elabi ac defluere significat, derivatur.

Ripa stagni. Ovid. 6. Met. 373.

Pontis stagna. Virg. 7. Æn. 150.

Alta stagna. Virg. 3. Georg. 329.

Dulcia stagna. Virg. 1. Georg. 384.

Extenta latius stagna. Hor. 2. Carm. 15. 4.

Humida stagna. Virg. 12. Æn. 476.

Immensa stagna. Ovid. 1. Met. 38.

Inferna stagna. V. INFERNUS.

Liquentia stagna. Catul. ad Sirmionem 29. 2.

Mite stagnum. Virg. 8. Æn. 88.

Modesta jacent nullo tumultu stagna. Stat. 2. Silv. 2. 29.

Navale stagnum. Stat. 4. Silv. 4. 6.

Operta carinis stagna. Stat. 1. Achil. 444.

Profunda stagna. Ovid. ad Liv. 242.

Virentia musco stagna. Virg. 4. Georg. 18.

Conscueunt aves stagno. V. CONSCUESCO.

Stagnum, pro Mari imitatione Græcorum. Virg. 10. Æn. 765.

Cum pedes incescit, medii per maxima Nerei Stagna viam scindens.

Stagnum pro Parte maris profundissima posuit Virg. 1. Æn. 130. quod ea minime moveatur, semperque stet, id est quiescat, nisi nimia oriatur tempestas.

Emissamque (inquit) hiemem sensit Neptunus, & imis, Stagna refusa vadis. Ex Servio. Refusa, i. e. Emissa.

STAGNO, [*σταγνῶ*, Gl. L. G.] æ. de aqua dicitur, quæ non effluit nec sorbetur. Virg. 4. Georg. 288. Nilus stagnans. Plinius, Ubi marini fluctus effusi stagnare solent.

Orbis stagnat paludibus. Ovid. 1. Met. 324.

Stagnare cum casu. Tacit. 1. Ann. 76. Auctus Tiberis plana urbis stagnaverat. h. e. In planis, sive per plana.

STAGNANS, Partic. ut Ripæ stagnantes. Sil. lib. 10. 89.

Undæ stagnantes. Sil. lib. 5. 94.

Stagnans terra dicitur, quæ non absorbet, sed continet aquam. Plinius, Agris humidis atque stagnantibus.

Campi stagnantes infuso æquore. Sil. lib. 3. 48.

Stagnantior, compar. Claud. de Nilo 38.

Effluit Ægea stagnantior.

STAGNATUS, a, um. Partic. [*σταγνατός*] Columel. lib. 10. 11.

Nam neque sicca placet, nec quæ stagnata palude Perpetitur querulæ semper convicia ranæ.

STAGNINUS, a, um. Adj. Frontinus de Aquæduct. lib. 1. Stagnino colore præviridi.

STAGNOSUS, a, um. Plenus stagnorum. Apul. de Herb. cap. 8. Loca stagnosa.

STAGNATILIS, e. Adj. Plin. Valer. 1. 42. Pisces stagnatiles.

STAGNICOLA, æ. c. ut, Ranæ stagnosticæ. Mantuan. [Pro quo Stagni incolæ apud Phæd. 1. 6.]

STAGONIAS, æ. m. [*σταγονίαις*] Turis species. Diosc. 1. 82. Plin. 12. 14.

STAGONITIS, idis. f. [*σταγονίτις*] Galbani ferula, quam ejusdem nominis resinæ modo stagonitin appellant. Plin. 12. 25. extr.

STAJOLUS, i. m. Mensura, qua agri mensurantur, constans ex palmis quinque, & dodrante ipsius palmi. Pætus de Rom. & Græc. mens. 2. [Quo libro scilicet intervallorum mensuras, quibus hodie Roma utitur, exponit, estque proinde, non Latina vox, sed Italica, quam auctor Lexici Antiquitatum Rom. unde hæc sumpta sunt, pro Veteri Latina arripuit.]

STALAGMA, ætis. n. [*στάλαγμα*] Unguentum, quod succo constat, quasi distillatio. Quippe *σταλάζω*, Stillo significat. Hinc

STALAGMIAS, æ. m. [*σταλαγμίαις*] i. e. Stiria. Plin. lib. 34. cap. 12. Fit & pluribus modis, genere terræ eo in scrobes cavato, quarum e lateribus distillantes hiberno gelu stirias, stalagmian vocant, neque est purius aliud.

STALAGMIUM, i. n. Genus inaurium, ut tradit Sext. Pomp. lib. 17. ex auctoritate Cæcili in Cratino, aut, ut alii scribunt, in Carine: Ex aure ejus stalagmium domi habeo. Hac quoque dictione usus est Plautus in Men. 3. 3. 17.

Amabo, mi Menæchme, in aures da mihi

Faciendas pondo duum nummum, stalagmia. Sunt igitur Ornamenta aurium, similitudinem stillarum congelatarum representantia.

σταλαγμός enim stilla est. Apud Sextum tamen in quibusdam codicibus Stalagmium legitur, in aliis Stalagminum: ubique, arbitror, corrupte. Apud Plinium lib. 34. cap. 12. Stalagmias legimus feminino genere pro purissimo chalcanti genere in stiriarum formam concreto. [Gloss. Græcolat. *σταλαγμός*, Stilla, Stillicidium, Stalpa. Apud Plin. est m. V. supra. V. & Bartholin. de Inaurib. vet. cap. 2.]

STAMEN, **STAMINATUS**, **STAMINEUS**, V. STO.

STAMNIUS Juppiter, [*Σταμνίου Ζῆς*] videtur appellari ab Aristophane, ut a P. Favorino notatur, cum inquit *Σταμνίος υἱός*, id est Stamni filius, Jovis scilicet: sub his enim verbis intelligimus Vinum in vase. Dionysus enim Jovis filius. Stamnus quippe vas est, hoc est *ὕδρῖα*, *κρίππῃ*, *κλάδῳ*. Quin etiam Stannia vasa sunt vinaria. Lilius Syntag. 2. Hist. Deor. Gloss. Græcolat. *Στάμνιον*, Matella, Urceus, urna. *σταμνίον*, Matella, *σταμνίσκος*, Orciolus.

STANNUM, vel **STAGNUM**, i. n. [*στασίτερον*, Gl. L. G. *κασίτερον*, Gl. L.] Plin. lib. 34. cap. 16. Plumbi nigri origo duplex est. Aut enim sua provenit vena, nec quicquam aliud ex se parit: aut cum argento nascitur, mistisque venis conflatur. Ejus qui primus fuit in fornacibus liquor, stannum appellatur: qui secundus, argentum: quod remansit in fornacibus, galena, quæ portio est tertia addita venæ. Hæc rursus conflata, dat nigrum plumbum, deductis partibus duabus. Ibidem cap. 17. Stannum illitum æneis vasis, saporem gratiorem facit, & compescit æruginis virus: mirumque, pondus non auget.

STANNEUS, vel **STAGNEUS**, a, um. Adj. [*κασίτερον*, Gl. L. G.] Quod ex stanno factum est. Columel. lib. 12. cap. 41. In cacabo figuli novo, vel in stanneo coquitur musti arbutivi aminæ urna. Plin. lib. 29. cap. 2. Tum in stannea pyxide conditur.

Vasa stagnæa. Plaut. in Fragm. apud Festum in voce Narica.

STAGNO, vel **STANNO**, ære. [*σταγνῶ*, Gl. L. G. & G. L. *στασιπτερόν*, L. G.] Stagno seu Stanno obducere.

Rufus Gloss. Latinogræc. Stagnat, *σταγνῶ*, *σταγνῶ*. Forte *σταγνῶ* & hic legendum. In Græcolat. *σταγνῶ*, Ferrumino, *στάγνῶμα*, Ferramen, *σταγνῶν*, Indurator. Scribendum Ferrumen. Hinc

STAGNATUM, i. n. Vasis genus. Plin. Valer. 1. 31. Coquere in stagno ad ignem.

STANNATOR, ðris. m. [*σταγνῶν*, *κασίτερον*] Gloss. Gr. Lat.

STAPEDA, **STAPES**, V. STAPIA.

STAPHIS, idis. f. [*σταφίς ἀγρία*] Vulgo *Stafusaria*. Quæ etiam Staphis agria, & Latinis Pituitaria & Pedicularis dicitur. Plin. lib. 23. cap. 1. Astaphisagria, sive staphis, quam uvam taminiam aliqui vocant falso, (suum enim genus habet) cauliculis nigris rectis, foliis labruscæ: fert filiculis verius quam acinos, virides, similes ciceri: in his nucleum triangulum. Maturefcit cum vindemia, nigrescitque, quum taminia rubentes norimus acinos: sciamusque illam in apricis nasci, hanc non nisi in opacis. [Gloss. Græcol. *σταφίς*, Passia.]

STAPHYLINUS, i. m. [*σταφυλίνος*, *ἀγρία*] Columel. lib. 9. cap. 4. Tum agrestis pastinaca, & ejusdem nominis edomita, quam Græci *σταφυλίνον* vocant. Plin. lib. 20. cap. 5. Alterum genus est staphylinos, quod pastinacam erraticam vocant. Idem lib. 25. cap. 9. Si jam maxime tertium genus facere libeat, est simile staphylyno, quod pastinacam erraticam appellant. V. PASTINAX, & SISER.

STAPHYLODENDROS, i. n. [*σταφυλοδένδρον*] Arbor, quæ in Alpium jugis excrefcit, aceri simillima, alba materia, filiquas ferens, & in eis nucleos nuci avellanæ. Quidam eandem existimant cum Theophrasti colicea. Plin. lib. 16. cap. 16.

STAPHYLUS, i. m. [*στάφυλος*] Anii pater, Thesei filius fuit ex Ariadna, ut in Theseo scribit Plutarchus, vel, ut aliis placet, Bacchi ex Erigone Icarî filia, quæ ab hoc deo, in uvæ speciem mutato, compressa legitur apud Ovid. 6. Met. 125.

Liber ut Erigonen falsa deceperit uvâ. Unde eorum filio nomen impositum Staphylus: quia *σταφύλη* uvam significat. Aristophanis tamen in Plutum commentarius hunc non Bacchi filium, sed amicum appellat. Probus enarrator Virgilii, non Staphylum a staphyle, sed staphylen a Staphylo dictam existimat. Sic enim in illum 1. Georg. versum 9.

Poculaque inventis Acheloia miscuit uvis. scriptum reliquit, Ætolus pastor Staphylus, quum Oenei capellas in pabulum duceret, notavit unam præcipue secedentem a grege, latiorē ceteris, recipientem se ferius in præsepia. Cujus rei ut causam cognosceret, secutus est eam clam. Et in remota stipite animadvertit uvam edentem, pomum sibi incognitum: & sustulit, regique pertulit Oëneo. Qui expresso humore delectatus, quum eum vetustate cognosceret mitescere, Libero patri apofuit accepto a se hospitio. Cujus rei cultum quum demonstraret, Liber, ut perpetua inventorum esset gloria, constituit ut ab Oëneo, OEnon appellaretur vinum. a Staphylo uva staphyle. Hæc Probus.

Staphylus, [*στάφυλος*] Sileni filius, teste Plinio lib. 7. cap. 56. primum vinum aqua misceri docuit.

STAPIA, æ. f. Instrumentum ferreum, ab equi lateribus utrinque dependens, cui innituntur atque insunt equitantium pedes. Voff. de Vit. Serm. 1. 7. Vetus est inscriptio Romæ. AMOR EVIT EQVO DVM ASPECTVI FORMOSISS. DVRMIONIAE PVELLAE VIRGVN.

VIRGVNCVLA SVMMA POLVORIA PLACERE CVPEREM CASV DESILIENS PES HESIT STAPIAE TRACTVS INTERII.

Joan. Tortellius in Lexico suo Stapias apud antiquos non fuisse in usu litteris prodidit; cujus sententia eruditorum calculis hodie comprobata est: tamen non ita recentem esse earum usum probabile videtur. V. Hieron. Mag. Miscell. 2. 14. Salmastius ad Spartianum observat has Stapedas & Altrabas, & Altrabaria interdum appellari.

STASANOR, [Στασανωρ] Alexandri sodalis, vir Solius, & qui principatum in Cypro meruit. Strabo lib. 14. in Fin.

STASRAS, [Στασρας] Neapolitanus Peripateticus philosophus nobilis, ut scribit M. Cicero in lib. 5. de Finib. 75.

STASIS, f. [Στάσις] Urbs est Perfidis, edita in petra sita, quam tenuit Antiochus Seleuci filius. Gentile Stasites Στάσιτης, Stephano.

STATA, V. STO.

STATANUS, a, um. Adj. Statana vina. Plin. lib. 14. cap. 6. Nam Falerno contermina Statana, ad principatus venire non dubie: palamque fecere sua quibusque terris tempora esse, sicut rerum proventus occasusque.

STATANUS, i. m. [Στάτινος] Deus puerilitatis praeses credebatur antiquis, teste Varrone de Liberis educandis. Nonius 12. 56. V. Lilium Syntagma. te i. Hittor. Deor. conf. STATILINUS & STATINA.

STATARIUS, V. STO.

STATER, eris. m. [στατήρ] Genus nummi, quatuor drachmas habens, valentes quatuordecim solidos nostros, ut auctor est Budaeus. Sed V. Gronov. de Pec. Vet. 3. 7. Eifenschmid. de Pond. & Mens. 1. 4. & Sect. 4. & Suid.

STATERA, æ. f. [στάτηρ] Gl. L. G. & G. L.] a Stando dicta est; Instrumentum, quo res ponderantur. Cic. 2. de Orat. 159. Quæ non aurificis statera, sed quoad populari trutina examinantur. Stat. 4. Silv. 3. 35. Dum pondus nimium querens sub alta Repit languida quadrupes statera.

Statera, pro Tympano, & quas Græci Magidas vocabant. Plin. lib. 33. cap. 11. Tympana vero se juvene appellata stateras, & lances, quas antiqui magidas appellaverant.

STATHMUS, i. m. [στάθμος] Græca vox pro Latina usurpata, significat vero Stabulum, diverforium, vel stationem. [Gloss. Græcolat. Σταθμός, ἑστῶς οἱ ποῖες ἵππων, Stabulum. Σταθμός, Pondera, Ponderatura, Pondus, Pensacio, Pensum.]

Item mensuræ Geometricæ genus apud Persas maxime usitatum: quorum regnum universum in stathmos regios divisum erat, dispositis certo intervallo diverforiis, quo, vel quæ in extremis regni angulis gererentur, celerius ad regem possent perferri. Stathmorum mensura varia, variis in locis fuit: fere autem sesquistadium supra centena vicena continebat. de quo vide Herodot. lib. 5.

STATICE, es. f. [στατική] Genus herbæ. Plin. lib. 26. cap. 8. Eisdem effectus præstat & statice septem caulibus, veluti rosæ capita sustinens.

STATICULUM, i. n. Genus gestatorii: live vehiculi ut effedum, & petorritum. Plin. lib. 34. cap. 17. Similique modo ad aurea quoque & argentea stacila inanis luxuria pervenit, quæque in scyphis cerni prodigium erat, hæc in vehiculis atteri, cultus vocatur. Idem lib. 37. cap. 10. Reddunt enim species fluminum, nemorum & jumentorum etiam effeda & stacula, & eorum ornamenta. Plaut. Stich. 5. 7. 4.

Nunc pariter ambo, omnes voco cinædos, contra Staticulis stare non magis potis est, quam fungus imbrui. Sed Lectio est non satis approbata: nam in plerisque exemplaribus sic legitur: Nunc pariter ambo. omnes voco cinædos, contra Satis esse nobis non magis potis est, quam fungo imber.

STATICULUS, i. m. Saltationis genus, in quo nunc subito quasi standum, nunc profilendum est. Cato apud Macrob. lib. 3. Saturn. cap. 14. Præterea cantat ubi collibuit, interdum Græcos versus agit, jocos dicit, voces demutat, staticulos dat. Plaut. Perf. 5. 2. 43.

Nequeo, leno, quin tibi saltem staticulum deni, quem Hegea Faciebat.

STATIELLI, orum. Populi Liguriæ, teste Plin. lib. 3. cap. 5. quorum oppidum Aquæ Statiellæ [ἀκὴναι Στατινέλλαι] collocatur a Strabone ea in via, quæ a Genua Placentiam ducit. [Sic enim, ut expressimus, apud Strab. legendum est.]

STATILINUM, & Statanum, & Fabulinum, Præfides puerilis ætatis deos Varro in Catone, vel de Liberis educandis, affirmat. Alii Statano & Statilino, quorum nomina habent scripta pontifices. Sic cum primo fari incipiebant, sacrificabant divo Fabulino. Refert Nonius, 12. 56.

STATIM, V. STO.

STATINA, æ. f. Dea, quæ infanti præerat. Tertull. de Anim. cap. 39.

STATINÆ, arum. f. pl. Insulæ sunt in sinu Campano terræ motu enatæ. Plin. lib. 2. cap. 88. Papin. in Silv. 3. 5. 104.

Ænariæque lacus medicos Statinaeque renatas.

STATIO, STATIVA, V. STO.

STATIUS, [Στάτιος] Servile olim nomen fuit. Plerique enim apud veteres servio nomine fuerunt. Cæcilius quoque ille comædiarum poëta inclitus, servus fuit, & propterea nomen habuit Statius. Sed postea verum est quasi in cognomentum, appellatusque est Cæcilius Statius. V. Gell. lib. 4. cap. ult.

Statius a stabilitate prænomen cepit. Auctor Probus in Epitome. Al. Statius.

Cæcilius Statius poëta comicus fuit, cui Volcatius Sedigitus primas in comædia partes tribuit, quamquam a Cicerone nonnunquam Malus linguæ Latinæ auctor, nonnunquam etiam Ferreus scriptor appelletur.

P. Papinius Statius illustris poëta fuit Neapolitanus, Domitiani temporibus, Juvenalis & Martialis æqualis, cujus multa exstant poemata: Silvarum libri quatuor: Thebaidos libri duodecim; præterea Achilleidos opus inchoatum, quod, morte præventus, absolvere non potuit. Scripsit & Agaven tragediam, quam inopia coactus Paridi histrioni vendidit. Juvenal. 7. Sat. 83.

Curritur ad vocem jucundam & carmen amicæ Thebaidos, latam fecit cum Statius Urbem, Promissique diem: Tanta dulcedine captos Afficit ille animos, tantaque libidine vulgi Auditur. Sed cum fregit subsellia versu, Esurit, intactam Paridi, nisi vendat Agaven.

Statius Sebosus, auctor celebris, quem Plinius allegat ex libro de natura piscium. Plin. lib. 9. cap. 16.

STATIVUS, V. STO.

STATONES. Hetruriæ populi apud Plin. lib. 3. cap. 5. quorum oppidum Statonia [Στατωνία] commemoratur a Strabone lib. 5. In horum agro vinum satis generosum nascebatur, quod Statonienfe vinum appellabant. Pro Statones, Statonienfes apud Plin. scribendum censet Cellar. Geogr. Ant. 2. 9. 2. 177.

STATONIENSIS, e. Adj. ut

Statonienfia vina, in infero mari Italico seu Latinenfi nascuntur. Plin. lib. 14. cap. 6.

STATOR, oris V. SISTO.

STATUA, & STATUARIUS. V. STATUO.

STATULIBER, V. STATUS, in STO.

STATUMEN, STATUMINO. V. STATUO.

STĀTUO, ui, ūtum, [ἵστημι, ὠρῶν ἡγεμον, Gl. L. G. ἱεῖζω, G. L.] ēre.

Statuere, Firmare, ponere, collocare. Plaut. Pseud. 1. 5. 137.

At nunc disturba, quas statuisti, machinas. Cic. 3. in Catil. 21.

Eo ipso tempore signum statueretur, quo collocato atque, &c.

Ante oculos statuere, translate. Cic. 1. de Or. 245. Vel si causam ageres militis, patrem ejus, ut soles, dicendo a mortuis excitasses, statuisses ante oculos, complexus esset filium, hincque eum Centumviris commendasset.

Aras binas statuit e cæspite, Erexit. Ovid. 7. Met. 240.

Crateras magnos statuunt. Virg. 1. Æn. 728.

Statuam statuere. Plaut. Bacch. 4. 4. 1. Plin. 18. 3. Cic. pro Sext. 83.

Non dubito, quin si modo esset in Repub. Senatus, si majestas pop.

Rom. revixisset, aliquando statua huic, ob Remp. interfecto, in foro statuere.

Tabernacula statuere in foro. Liv. 39. 46.

Templa statuere. Propert. lib. 2. 6. 25.

Terminos statuere. Liv. 21.

Tumulum statuere. Virg. 6. Æn. 380.

Urbem præclaram statui. Virg. 4. Æn. 655.

Statuere, Dedicare. Virg. 5. Ecl. 68.

Craterasque duos statuam tibi pinguis olivi. i. e. Dedicabo.

Statuere, Concutere. Ter. Adel. 3. 2. 18.

Sublimem medium arriperem, & capite primum in terram statuerem,

Ut cerebro dispergat viam.

Statuo, Sisto. Liv. 1. 13. Equum statuere.

Navem statuimus. Plaut. Bacch. 2. 3. 57.

Sanguinem statuere. Octav. Hor. 4.

Senatus statuit, Decrevit, Sanxit. Cic. 5. Verr. 62. Statuit senatus hoc, ne illi quidem esse licitum, cui concesserat omnia, a populo factarum quæstiarumque rerum summas imminuere.

De aliquo statuere, pro Aliquem damnare. Tacit. 2. Ann. 85. Satis visum de Vistilia statuere. Et 12. Ann. 54. Jus statuendi etiam de procuratoribus dederat. conf. In aliq. stat.

De re aliqua statuere, quasi ex consilii sententia. Plin. 5. Epist. 3.

Statuere de se, est Sibi ipsi mortem afferre, non expectata principis damnatione. Tacit. 6. Ann. 29. Eorum, qui de se statuiebant, humabantur corpora, manebant testamenta, pretium festinandi. Idem 12. Ann. Jus statuendi etiam de procuratoribus dederat, i. e. Damnandi, si mereantur.

Documentum statuere ne. Cic. ad Brut. 15. Dixi igitur sententias in Antonium, dixi in Lepidum severas, neque tam ulciscendi causa, quam ut & in præsens sceleratos cives timore ab impugnanda patria deterrem, & in posterum documentum statuerem, ne quis talem amentiam vellet imitari.

Exemplum statuere in homine, idem quod Edere exemplum. V. EXEM- PLUM. Ter. in prol. Heaut. 51.

Exemplum statuere in me, ut adolescentuli, &c. Plaut. Rud. 3. 2. 6.

Statuite exemplum impudenti, date pudori præmium.

Exemplum in aliquem statuere. Cic. 5. Verr. 132. In quos aliquid exempli Pop. Rom. statui putat oportere, ab iis tu defensionis exempla quæris?

Exilium in aliquem statuere. Tacit. 6. Ann. 18.

In aliquem gravius quid statuere. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 20. Divitiacum Cæsarem complecti, multis cum lacrimis obsecrare, ne quid gravius in fratrem statueret.

Jus æquabile in omnibus statuere. Auct. ad Heren. lib. 3. 4.

Jus actioni statuere. Cic. 7. Fam. 12. Quod jus statues communi dividendo, cum commune nihil possit esse apud eos, qui omnia voluptate sua metiuntur.

Legem sibi statuere. Cic. 5. Verr. 5. Ego in isto reo legem hanc, Judices, mihi statuo, vivendum ita esse ut isti, non modo factis, dictisque omnibus, sed etiam oris, oculorumque illa contumacia, ac superbia, quam videtis, dissimillimus esse ac semper fuisse videar.

Statuere ne. Cic. 2. Philipp. 97. Statuiturque, ne post M. Brutum Proconsulem sit Creta provincia.

Stipendium alicui statuere de publico. Liv. 1. 20.

Triste aliquid statuere, Aliquod supplicium. Ovid. 2. de Pont. 2. 119.

Apud animos vel animum statuere. Liv. 6.

Cum animo statutum ac deliberatum habere. Cic. 5. Verr. 95. Tu sic ordinem Senatorium despexisti, sic ad injurias libidinesque tuas occasionem coæquasti, sic habuisti statutum cum animo, ac deliberatum, omnes qui habitarent in Sicilia, aut qui Siciliam te Prætor attigissent, Judices rejicere?

Statuere summum bonum, non dolere. Cic. 2. de Fin. 19. Neque Hieronymus, qui summum bonum statuit, non dolere. Idem 1. Off. 5.

Fortis vero, dolorem summum malum judicans: aut temperans, voluptatem summum bonum statuens, esse certe nullo modo potest. Idem Acad. 4. 33. Præcide, inquit, statue aliquando quidlibet. quid? quæ dicuntur quidem.

Sic statuunt. Cic. 4. Acad. 66. Quum Dialectici sic statuunt, omne quod ita disjunctum sit, quasi aut etiam, aut non, non modo verum esse, sed etiam necessarium.

Statuere enim qui sit sapiens, vel maxime videtur esse sapientis. Cic. 4. Acad. 9.

Statuere, Decernere, Proponere sibi. Plaut. Amph. 4. 3. 18. Suppos.

De summo summus Juppiter sic statuit, sic fatum habet. Liv. 1. 40.

Ferro igitur eam arcere contumeliam statuunt.

Velle mori statuit. Ovid. 10. Met. 132.

Deliberare & Statuere. Cic. 3. Verr. 2. Iste certe statuerat ac deliberaverat non adesse.

Statuere & Decernere. Cic. 1. Q. frat. 1. In rebus statuendis & decernendis.

Statuere & Judicare. Cic. 2. de Orat. 122. Sine ulla dubitatione sic statuo & judico, neminem omnium tot & tanta, quanta sunt in Crasso, habuisse ornamenta dicendi.

Statuere & perseverare in eo. Cic. de Provinc. Consul. 10. Statuit ab initio, & in eo perseveravit.

Ex alicujus fermone statuere. Cic. 9. Att. 20.

Quum statuisse. Cic. 7. Verr. Praesertim quum statuisse, ut ais, causam tibi esse dicendam.

Causam sibi dicendam esse statuerat, jam ante quam hoc usu venerit. Cic. 7. Verr. 101.

Non possum statuere utrum, &c. Cic. 3. de Orat. 79. Neque tamen possum statuere, utrum magis mirer, te illa, quae mihi persuades maxima esse adjumenta, potuisse in tuis tantis occupationibus perdiscere, an si non potueris, posse isto modo dicere.

Ex dignitate statuere. Cic. 5. Fam. 8. Quamobrem tu, quantum tuo judicio tribuendum esse nobis putes, statues ipse, & ut spero, statues ex nostra dignitate.

Finem aliquem sibi statuere. Cic. 6. Fam. 22. Sed quum consilii tui bene fortiterque suscepti, eum tibi finem statueris.

Finem statuit cupidinis atque timoris. Lucret. lib. 6. 24.

Tempus, locumque colloquio statuere. Liv. 28. 35.

Mercedem statuere. Cic. ad Brut. 16.

Modum statuere alienae industriae. Cic. 1. de Finib. 2. Sin laboramus, quis est qui alienae modum statuat industriae? conf. 7. Verr. 163.

Modum statuit natura cupidinibus. Hor. 1. Serm. 2. 111.

Pretium statuere. Ter. prol. Heaut. 48.

Si nunquamनावare pretium statui arti meae.

Quanti. Cic. 7. Verr. 23. Primum insinulatio est repentina, capitalis, atque invidiosi criminis: Statuite, quanti hoc putetis, & quam multo redemisse. Al. Multos, ut ad Redemisse & Quanti referatur.

Statue, Da vel Fac esse, quod & Constitue dicitur. Cic. 1. de Finib. 41.

Statue contra, aliquem confectum tantis animi corporisque doloribus, &c. Supra autem dixerat, Constituamus aliquem. Budaeus.

Statutum est. Cic. 12. Att. 9. Equidem neque de genere dubito, placet enim mihi Cluati: neque de re, statutum est enim: de loco nonnunquam.

Jam habeo statutum quid mihi agendum sit. Cic. 4. Fam. 2.

STATUTUS, a, um. Partic. [αἰσχυμένος Gl. L. G.] ut, Statuta vel Statutus dies, [ἀριστομένη ἡμέρα, ἀριστομένη Gl. L. G.] Constituta, & data ac decreta ex conventionione. Liv. 31. 29. pr. Concilium Aetolorum statuta die, quod Panætolum vocant, futurum erat.

Qui sacrificia gentilitia illo ipso in facello statuto loco anniversaria factitarint. Cic. de Arusp. Resp. 32.

Sollemne sacrificium & statutum. Cic. 1. Tusc. 113. Quum enim illam ad sollemne & statutum sacrificium curru vehi jus esset, satis longe ab oppido, &c. Al. Statum.

Statuti pali, quasi Stantes defixi, id est ita collocati in terram, ut stantes, non transversi aut obliqui appareant. Varr. 1. de R. R. cap. 14.

STATUTUM, i. n. [παρὸν Gl. L. G.] Certum. Cic. 12. Fam. 25. Neque enim statui quid in tanta perturbatione habere potuisti.

STATUTIO, ōnis. f. Collocatio. Vitruv. 10. 5. Una statutio tigni.

STATUUS, a, um. Adj. ut Statua n. pl. Στάτῳμα. Gloss. Latinogræc. [Nisi forte Statuta, vel Stata scribendum est.]

STĀTŪA, æ. f. [ἀνδρία, Gl. L. G. & Gl. L. G. ἑστία Gl. L. G.] a Statuo deduci videtur, & est Imago quæ alicui vel mortuo vel etiam viventi antiquitus decernebatur, & in foro aut aliquo loco conspicuo collocabatur, ad alicujus rei bene gestæ memoriam: quanquam nonnulli hoc inter se differre putent Imagines & Statuas: quod Statuæ sint æneæ, eboreæ, lapideæ; Imagines, cereæ, & pictæ. Suet. in Tiber. cap. 26. Etiam statuas atque imagines, nisi permittente se, poni prohibuit. Cic. 9. Philipp. 14. Majores quidem nostri statuas multis decreverunt, sepulcra paucis. Idem 5. Philipp. 41. Eique statuas equestrem inauratam in rostris, aut in quo alio loco in foro vellet, ex hujus ordinis sententia statui placere.

An (Statua) a Stando, ut Græcis dicitur ἑστία, unde proverb. Aureus in Olympia statō. Puto ἑστίαν voce comprehensa & Signa a Dione. Sic Dio ἑστίας & ἀνδριάντας dixit. Dio 408. Postquam dixit πολλῶν ἑστίων, addit, ἔξῃ γὰρ ἀνδρῶν πῖς βυλομένοις, ἐν γραφῇ, καὶ ἐν χαλκῷ, λιθῷ τι δημοσίῳ. H. St. Ad Suet. locum declarandum hæc pertinent. Statuas & imagines passim Cic. componit, ut pro Arch. 30. V. paulo infra.

Statua est Ludii ejus, qui quondam fulmine ictus in Circo, sepultus est in Janiculo: cujus ossa postea ex prodigiis, oraculorumque responsis, Senatus decreto intra urbem relata, in Volcanali, quod est supra Comitium obruta sunt, superque ea columna cum ipsius effigie posita est. Festus. [Cic. Effigiem ab Imagine distinguit. 3. Off. 69.]

Inaurata statua pallidior. Catul. ad Juventium, 79. 4.

Infantes statuas findit Canicula. Hor. 2. Serm. 5. 39. h. e. Mutas. Acron.

Loricata statua. V. LORICA.

Mediocris statua. V. MEDIOCRIS.

Consecrare alicui statuam. Cæf. Bell. Civil. 3. 105.

Decernere statuam. V. DECERNO.

Factæ sunt statuæ omnibus vicis, ad eas tus & cerei. Cic. 1. Off. 80.

Tempestate, vi, & vetustate intereunt statuæ. Cic. 9. Philipp. 16.

Statuere statuam alicui. Plin. lib. 18. cap. 3. V. supra & in STATUO.

Simulacrum, imago & statua. Cic. pro Arch. 30. An quum statuas & imagines, non animorum simulacra, sed corporum, studiose multi summi homines reliquerunt, &c.

STATUARIUS, a, um. Adj. [ἀνδριαντοποιητικός] Plin. lib. 34. cap. 7. Fuisse autem statuariam artem familiarem Italix quoque & vetustam, indicat Hercules ab Evandro sacratus.

STATUARIA, æ. f. Ars faciendi statuas. Plin. lib. 35. cap. 12. Laudat & Praxitelem, qui plasticam matrem statuariae sculpturaeque & calaturæ esse dixit. Idem lib. 36. cap. 5. Non omittendum, hanc artem vetustiore fuisse, quam picturam, aut statuariam.

STATUARIUS, i. m. [ἀνδριαντοῦ Gl. L. G.] pro Statuarum artifice & sculptore ponitur a Quintil. lib. 5. cap. 12. Et apud Plin. lib. 34. cap. 7.

caput est de antiquis statuariis.

STĀTŪMEN, inis. n. [στῆναι Gl. L. G.] Id quo fulcitur vitis, uerba & pedamenta, & quicquid pro munimento accedit. Columel. lib. 1. cap. 16. Quum mensem trigessimum excefferit posita vinea, id est tertio autumno, vehementioribus statuminibus statim impedienda est. Corrupte passim legitur Impedienda. Ibid. cap. 2. Duo viduantur statumina. Idem lib. 5. cap. 4.

Statumen, apud Vitruv. 7. 1. dicitur Quicquid pro strato adjicitur.

Statumina, pro Fixis stipitibus cujusdam machinae, qua jumenta clausa curantur. Columel. lib. 6. cap. 19. Primis autem duobus statuminibus imponitur firmum jugum, ad quod jumenta capistrantur.

Statumina navis; i. e. Costæ. Cæf. Bell. Civil. 1. 54.

STATUMINO, [χαρμηλίζω] ære. Statuminibus firmare. Plin. lib. 17. cap. 22. Eodem modo vineam statuminato. Vitruv. 7. 1. V. seq. dict.

Statuminare lapidibus. Plin. lib. 18. cap. 6.

STATUMINATIO, ōnis. f. Verbis Budæi libet explicare Statuminationem & Ruderationem Vitruvii in pavimentis: sic igitur scripsit Budæus: Statuminatio, ut hic apparet (librum Vitruvii intelligit) fit lapidibus & cæmentis libralibus & manualibus sine calce & arena: Rudratio vero statumini superinducitur cum calce & arena, aut rudere novo aut redivivo, id est ex vetere ædificio sumpto, non nuper effosso, quod constat e cæmento, ut hic apparet, ad differentiam nuclei, qui e testa constata constat, & tertio loco inducitur. Hæc doctissimi hominis oratio, non tam docet ut intelligamus, quam manu prope ducit, ut quid ista sint apud Vitruvium pæne palpemus. Sic autem Vitruvius ait lib. 7. 1. Tunc insuper statuminetur, non minore saxo, quam quod possit manum implere: statuminibus inductis ruderetur. Et mox, Insuper ex testa nucleus inducatur, &c.

STATURA, STATUS, V. STO.

STAVAI, Gentes sunt circa Hyrcanum mare, apud Plin. lib. 6. cap. 16.

S T E

STĒATITES, [σταίτης] Gemma est sevi ostentans, quod Græci σταγ vocant. Plin. lib. ult. cap. 11.

STĒĀTŌMA, ātis. n. [στάτωμα] Tumor est foris in corpore apparens, pinguem intus materiam continens, sevo simillimam, unde & nomen accepit nam σταγ, ατ, sevu significat. Plin. lib. 26. cap. 14. Eadem & contra Steatomata efficax.

STĒGA, æ. f. [στέγη] Locus in navi contextus, ἀπὸ τῆς στεγῆς, quod est tegere. Plaut. Bacch. 2. 3. 44. Forte ut affedi in stega. Hinc Tristega, στεγῶνα, dicitur pro triplici tabulato. Stegam pro Tugurio recte quoque usurpes. στεγάζω enim idem est, quod tego: στέγη tegumentum. Plaut. in Stich. 3. 1. 12.

Sine advocatis, ibidem in cercuro, in stega,
In amicitiam, atque in gratiam convertimus. [Gloss. Græcolat. Στέγη, hoc tectum, στεγασίς, Tignacio.]

STĒGNUS, a, um. Adj. [στέγνός] Strictus: inde Febres stegnæ, quæ & Constrictæ vocantur. Plin. lib. 23. cap. 7.

STĒLA, æ. f. [στήλη] dicitur Columna: structura constat aut lapidea, aut cæmentitia, aut lateritia. Plin. lib. 6. cap. 29. In altera stelæ litteris incognitis. Stelæ autem proprie Lapideæ pilæ surrectæ, in quibus fœdera inscribi solebant, ut omnibus innotescerent, & in quibus etiam homines proferri solebant. Isocrates in Paneg. circa finem utitur, & Demosthenes identidem. Hodie Stelæ proprie vocari possunt Lapideæ cruces, vel hujusmodi monumenta, quæ in militaribus viis exstructa videmus, litteris interdum insculptis ad memoriam alicujus rei prodendam. Latine Cippi dicuntur, quales super sepulcra exstruuntur. [Gloss. Græcolat. Στήλη, Cippus, titulus.]

STĒLĒPHŪROS, i. n. [σταλὴφόρος] Ortyga, Plantago: herba foliis perpetuo virentibus, ex spicatarum genere. Plin. lib. 21. cap. 17.

STĒLIS, idis. f. [στάλις] larix arbor, ex qua viscus nascitur. Plin. lib. 16. cap. ult.

STĒLLA, æ. m. Aruncius Stella, poeta Patavinus nobilis, familia consulari ortus Violentillam amavit puellam Neapolitanam, quam tandem uxorem duxit. Hæc in deliciis habuit columbam avem dicatam Veneri, quam Stella flevit defunctam pulcherrimo carmine opusque ipsum Columbam inscripsit. Martial. lib. 12. 3.

Laurigeros habitat facundus Stella penates. conf. Stat. Silv. 1. 2.

STĒLLA, æ. f. [ἀστὴρ Gl. L. G. & Gl. L.] a Stando dicitur: quod stellæ in cælo stare videantur, cujus innumera exempla apud auctores.

Stellam significare ait Atejus Capito Lætum & prosperum, auctoritatem secutus P. Servilii auguris, quæ ex lamella ærea adsimilis stellæ, locis inauguratis infigatur. Festus.

Sunt autem stellæ natura flammæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 118.

Heraclides errantibus stellis divinitatem tribuit. Cic. 1. de Nat. Deor. 34.

Facile vincunt magnitudinem terræ stellarum globi. Cic. in Somn. Scip. 6.

Trajectio stellæ. Cic. 2. de Divin. 60. Ita te nec terræ fremitus, nec cæli discessus, nec lapideus aut sanguineus imber, nec trajectio stellæ, nec faces visæ terrebut.

Accessus stellarum. V. ACCEDO.

Alba stella. Hor. 1. Carm. 12. 28.

Ardentes stellæ. Virg. 4. Æn. 482.

Auræ stellæ. Sen. Herc. fur. 1.

Caliginosa stella. V. CALIGO.

Candidæ stellæ. Hor. 3. Carm. 15. 6.

Comans stella. Ovid. 15. Met. 749.

Crinita stella. V. CRINIS.

Diurna stella. Plaut. Men. 1. 2. 62.

Inde usque ad diurnam stellam crastinam perpotabimus. Diurnam stellam vocat eleganter Luciferum; ut Hesperum, Noctiferum vocavit Catullus. Monuit Turnebus.

Gelidæ stellæ. Lucret. lib. 6. 720.

— quæ gelidis a stellis axis aguntur. Gelidis dixit, non propter stellæ, sed propter axem, Septentrionalem scilicet.

Micantes stellæ. Ovid. 7. Met. 100.

Proterva stella canis Icarii. Ovid. 2. Amor. 16. 4.

Salubres stellæ. Hor. 1. Serm. 7. 24.

Vagæ stellæ. Lucan. lib. 9. 12.

Cogit Lucifer agmina stellarum. Ovid. 11. Met. 97.

Depulsi stellas aurora. Ovid. 7. Met. 100.

Diffugiunt stellæ. Ovid. 2. Met. 114.
Dinumerare stellæ. Cic. 1. Off. 154. Etiam si dinumerare se & stellæ, aut metiri mundi magnitudinem posse arbitretur?
Fixæ stellæ. Ovid. 2. Met. 205.
Fugarat dies clara stellæ. Virg. 5. Æn. 42.
Micant stellarum lumina cælo. Sil. lib. 15. 680.
Obtusa stellis acies. Virg. 1. Georg. 395.
Palantes polo stellæ. Virg. 9. Æn. 21.
Restinxit stellæ exortus sol. Lucr. lib. 3. 1057. Al. Restinxit. V. in utroque verbo.
Voluit cælum rapida vertigine stellæ. Sil. lib. 8. 174.
Stella, pro Sidere ex multis stellis constante. Ovid. 3. Fast. 793.
Stella Lycaoniam vergit declivis ad Arcton,
 Milvius: hæc illa nocte videnda venit. Milvius autem, de quo agit poeta, Hygino & Arato vocatur Olor five Cygnus. Hic habet, ut tradit Hyginus de Sign. Cæl. 2. 8. in capite stellam clare lucentem unam: in collo alteram pari fulgore: in utriusque pennis quinas: supra caudam, unam. Sunt qui Aquilam esse putent; sed & hæc quatuor stellis constat. V. Idem lib. 5. Fast. 112. De capellæ signo.
Stella. Piscis marinus. Plin. lib. 9. cap. 60. Præter claros sapientia auctores video mirari stellam in mari. Ea figura est parva admodum, caro intus, extra duriore callo. Huic tam igneum fervorem esse tradunt, ut omnia in mari contacta adurat, omnem cibum statim peragat.
STELLARIS, e. Adj. Macrob. Somn. Scip. 1. 14. Anima scintilla stellaris essentia.
STELLIFER, æra, ærum. Adj. [ἀστειφόρος] Quod fert stellæ, proprium cæli epitheton. Cic. in Somn. Scip. 12. Quam ob causam summus ille cæli stelliferi cursus.
Olympus stellifer. Sen. Herc. Oeth. 15.
STELLIGER, æra, ærum. aliud Adj. ut, Polus stelliger. Stat. 12. Theb. 565.
Axis stelliger. Stat. 3. Silv. 3. 77.
TELLO, [τῆλε, ἀστειζω] ære. proprie stellarum est, quum splendorem suum emittunt. Est & Stellare, Lucere stellarum in morem. Martial. lib. 2. 29.
 Et numerosa linunt stellantem splenia frontem. i. e. Stigmatibus multis notatam & inustam, quomodo cælum stellis. Plin. lib. 37. cap. 7. Quoniam stellarum Hyadum & numero & dispositione stellantur.
Stellare, Invidere, a stellione animal, cujus natura est invida. V. STELLIO. [Ubi tamen nihil de hoc verbo.]
STELLANS, antis. Partic. [ἀστειός] Claud. 2. de Rapt. Proserp. 363.
 Ducitur in thalamum virgo, stat pronuba juxta
 Stellantes Nox picta sinus. i. e. Stellarum splendore conspicuos. Cæli stellantis regia. Virg. 7. Æn. 210.
Fons stellans bullis. Plin. lib. 31. cap. 2.
Gemmæ stellantes, Oculi caudæ pavoninæ, more stellarum fulgentes. Ovid. 1. Met. 723.
Nox stellans. Cic. 1. de Divin. 18.
 Cum clara speciem concreto lumine luna
 Abdidit, & subito stellanti nocte precepta est. Ex poeta.
Olympus stellans. Cic. 1. de Divin. 18.
 Nam pater altitonans stellanti nixus Olympo. Ex poeta.
Ora stellantis Tauri. Ovid. 5. Fast. 603.
Volatus stellans, h. e. Qui a stella fit, vel qui ita in cælo conspicitur, præsertim æstate per noctem, quasi a stella aliqua volante fiat. Plin. lib. 18. cap. 26. Ita appellant rustici stellantes volatus, Græci vero lampyridas.
STELLATUS, a, um. Partic. [ἀστειωτός] Gl. G. L. Stellis plenum: proprium cæli epitheton, quum est clarum & serenum: quanquam ad alia etiam transfertur. Plin. lib. 10. cap. 67. Salamandra nimal lacerti figura stellatum.
Domus stellata. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 8.
Ensis stellatus iaspide fulva. Virg. 4. Æn. 261.
Stellatus, luculenter & eleganter dictum pro Inter sidera relatus, & fidus factus, sed Græcorum modo, quibus hoc significat ἀστειωτός, ut qui mediocriter Græcorum litteris tinctus est, novit. Cic. 5. Tusc. 8. Nec stellatus Cepheus, &c.
STELLATES, is. m. Campus stellates. Suet. Cæs. cap. 20. Liv. 22. 13. Stellates campi. Sil. 11. 268.
STELLATINA Tribus. V. TRIBUS.
STELLATŪRA, æ. f. Crimen erat interceptæ annonæ militaris. Lampridius in Alexand. cap. 15. Annonas militum diligenter inspexit: Tribunos, qui per stellaturas militibus aliquid abstulissent, capitali pœna affecit. Spartian. in Pescennio cap. 3. Nam & Imperator Tribunos duos, quos constitit stellaturas accepisse, lapidibus obrui ab auxiliariis iussit. Budæus.
STELLIO, ðnis. m. [ἀσπελάσιος] Gl. L. G. & G. L. Animal lacertæ simile, tergo circulis quibusdam depictum, lucentibus guttis ad modum stellarum, a Græcis dicitur Ascalabotes: quod apud eos ἀσκαλῶς circulus est. Stelliones, inquit Marcellinus, in novis domibus cernuntur, forte ii, quos Romanum vulgus *tarentulas* vocat, albas, innocuas, & pusillis lacertis similes. Stelliones, inquit Barbarus, fraudulentissima sunt animalia, phalangiorum fortasse generis. Plin. lib. 30. cap. 10. Tunicula stellionis, quam eodem modo ut anguis exuit, pota, &c. Operæ pretium est scire quomodo præripiatur, quum exiit membrana hiberna, alias devoranti eam, quoniam nullum animal fraudulentius invidere homini tradunt. Inde stellionum nomen ajunt in maledictum translatum: Sed eo derelicto, non potest remeare. Nihil ei remedio in comitialibus morbis præfertur. Virg. 4. Georg. 243.
 — nam sæpe favos ignotus adedit
 Stellio.

STELLIONATUS, ðs. m. Crimen apud Jurisconf. a stellione nomen sumpfit, quod fit quum aliquid dolo factum est: ut si quis rem alii obligatam, dissimulata obligatione, per calliditatem alii distraxerit, vel permutaverit, vel in solutum dederit, aut si quis merces supposuerit, vel obligatas averterit, vel corruerit, aut imposturam fecerit: cujus nulla pœna ordinaria est, sed extraordinarie plectitur, & ad præsidem spectat. Hæc ex Ulpiano, De crimine stellionatus. l. Stellionatus.
STEMMA, ætis. n. [στεμμα] Coronamentum quod ex multis floribus compositum est. Dictum a Græco, quasi στεφανίζω. στεφω enim corono: & στεφάνη corona. Firmicus lib. 4. Magnos viros facit Mercurius,

qui sacris & religiosis stemmatibus coronentur. [Gloss. Græcolat. στεμμα, Infula, Offula, Miura. στεμματα, Serta, Singulare non habet. στεφανίωμα, Stema. Formatur a Perf. Pass. στεφανισαι, & στεφω. Stemmata, Imagines majorum, quæ poni solebant in atriis. Martial. lib. 4. 40.

Atria Pisonum stabant, cum stemmate toto. Juven. 8. Sat. pr.
 Stemmata quid faciunt? quid prodest, Pontice, longo
 Sanguine censeris, pictosque ostendere vultus
 Majorum. Sueton. in Neron. cap. 73. Quod in vetere gentilium stemmate C. Cassii, percussoris Cæsaris, imagines retinisset. Plin. lib. 35. cap. 2. 3. Expressi cera vultus singulis disponebantur armariis, ut essent imagines, quæ comitarentur gentilitia funera. Semperque defuncto aliquo totus aderat familiæ ejus, qui unquam fuerat, populus. Stemmata vero lineis discurrebant ad imagines pictas. Hæc Plin. Polybius lib. 6. 51. rem sic explicat, Quum apud eos illustris vir aliquis ex hac migravit vita, in funere cum reliquo ornatu in forum fertur in Rostra, quæ vocantur, interdum stans ante omnium oculos, raro recubans. Circumfusa autem populi corona, in Rostra ascendit filius, si quem puberem reliquerit, qui forte adfit: sin minus, propinquus aliquis: & de mortui virtutibus dicit, rebusque, quas is prospere gesserit. Eo deinde sepulto, iustisque factis, mortui imaginem in illustrissimo domus loco ponunt in cellula lignea conditam. Imago autem persona est ad similitudinem egregie expressa, & forma, & lineamentis. Has imagines & in publicis feriis aperiunt ornantque magnifice, & quum ex familia clarus aliquis moritur, in funus producunt. V. Imagines majorum in IMAGO. Salustius quoque in Jugurth. non ita procul ab initio, Nam sæpe, inquit, audivi ego, Q. Maximum, P. Scipionem, præterea civitatis nostræ præclaros viros, solitos ita dicere, quum majorum imagines intuerentur, vehementissime sibi animum ad virtutem accendi: scilicet non ceram illam, neque figuram, tantam vim in sese habere, sed memoria rerum gestarum eam flammam egregiis viris in pectore crescere: neque prius sedari, quam virtus eorum famam atque gloriam adæquaverit. Juven. etiam 8. Sat. 19.

Tota licet veteres exornent undique ceræ
 Atria, nobilitas sola est atque unica virtus.
 A proavis demissum stemma. Stat. 3. Silv. 3. 44.
Stemma, pro Facinore nonnunquam accipitur: quoniam mos erat apud antiquos, ut qui quicquam bene gesserant, coronis donarentur, & eadem statuarum capitibus imponderentur. Martial. lib. 1. 16.
 Cæsaris atque Jovis confer nunc stemma, juventus:
 Par onus ut tulerint, altius iste tulit.
Stemmata, Inscriptiones saxorum. Martial. lib. 10. in Gall. 56.
 Tristia saxorum stemmata delet herus. Alii codices rectius habent, Servorum stigmata delet Eros. Sensus est, Eros medicus delet tristia servorum stigmata.

STENNIO, V. STENNYO.
STENTOR, ðris. m. [Στέντωρ] Unus fuit e duobus Græcorum, qui ad Trojam profecti sunt, cujus tantus erat vocis sonitus, quantus aliorum quinquaginta, ut scribit Homer. lib. 5. Iliad. 785. Juven. 13. Sat. 112.
 Tu, miser, exclamas, ut Stentora vincere possis.
STENTOREUS, a, um. Adj. [Στεντορεύς] Arnob. 2. Vox Stentorea, i. e. Altissima. [Proverbio dicitur, ut ex Suid. apparet.]
STENYCLARUS, i. f. [Στενύκλαρος] Civitas regia Messeniorum, in qua regnavit Cresphon. Strab. lib. 8.
STEPHANO, ðnis. m. Is est, qui primus togatas saltare instituit, vitæ diuturnioris fuisse commemoratur a Plin. lib. 7. cap. 41.
STEPHANITÆ Vites, [Στεφανίται ἄμπλοι] h. e. Coronariæ, nempe quæ per statumina calamorum materiis ligatis in orbiculos, gyroque flexuntur, & materiis summissis, earundem statuminibus per orbem, & in coronam connectuntur. Columel. lib. 3. cap. 2. Nec solum quæ jucunditate saporis, verum etiam quæ specie commendari possint, censeri debent: ut Stephanitæ, ut tripedanæ. [Suid. στεφανίτης, ὁ ἐσφαινωμενός.]
STEPHANOMA, [στέφανωμα] Idem quod Coronamentum, hoc est, materia coronarum, id est, flores frondesve, quæ odoris colorisve gratia coronis solent intexti. V. STEMMA.
STEPHANOPLOCOS, m. & f. [στέφανοπλόκος] Coronarius, ut in Gloss. Græcolat. vel Coronaria. Idem quod
STEPHANOPOLA, æ. m. [στέφανοπόλις] & STEPHANOPOLIS, idis. f. [στέφανοπόλις] Plin. lib. 15. cap. 11. Amavit in juvena Glycram municipem suam, inventricem coronarum: certandoque imitatione ejus, ad numerosissimam florum varietatem perduxit artem illam: postremo pinxit illam sedentem cum corona: quæ e nobilissimis ejus tabula appellata est stephanoplocos, ab aliis stephanopolis, quoniam Glycera coronas venditando sustentaverat paupertatem.
STEPHANUS, i. m. [Στέφανος] Nomen proprium. Latine verti potest Corona: a quo Stephanium & Stephaniscus diminutiva: a quorum posteriori fit rursus aliud diminutivum Stephanicidium.
 Stephanus diaconus protomartyr. Lucas in Act. Apost.
 Stephanus, qui de urbibus scripsit, Byzantinus.

STERCULIUS, V. post STERCUS.
STERCUS, ðris. n. [στέκος, Gl. L. G. & G. L. στέκος, G. L.] Pl. Stercora, στέκος, Gloss. Latinogræc. & Græcolat. Plin. lib. 17. cap. 9. Cato R. R. cap. 37. Stercus unde facias, stramenta, lupinum, paleas, fabalia, ac frondes ilignas, quernasque. Plaut. Afin. 2. 4. 18.
 Justin' scelestæ ab janua hoc stercus hinc auferri? Columel. lib. 2. cap. 6. Vineis emaciatis & arvis optimum stercus lupinum præbet. Ibid. cap. 15. De generibus stercoris. Cic. 1. de Divin. 57. Se interfectum in plaustrum a capone esse conjectum, & supra stercus injectum, &c. Canino stercore foeda atria. Juven. 14. Sat. 64.
 Tatrum stercus. Lucr. lib. 2. 871.
 Color fucatus stercore crocodili. Hor. Epod. 12. 11.
 Ingerere stercus vitibus. Columel. lib. 2. cap. 16.
 Saturare stercore agrum. Columel. lib. 2. cap. 9.
 Satiatum stercore solum. Columel. lib. 2. cap. 10.
 Vectare stercus. Cato de R. R. cap. 10.
 Nolo stercus curiæ dici Glauciam. Cic. 1. de Orat. 161.
STERCOREUS, a, um. Adj. [στεκωρός] Gl. G. L. Plaut. Milit. 2. 1. 12.
 Hoc oppidum Ephesiūst, inde miles, meus herus,
 Qui hinc ad forum abiit: gloriosus, impudens,
 Stercoreus, plenus perjurii, atque adulterii.

STERCORARIUS, a, um. Adj. [*σπορικός*] Quod ad stercorea pertinet: ut, Crates stercorariæ. Varr. lib. 1. de R. R. 22.

STERCOROSUS, a, um. Adj. [*σπορικός*] Plenum stercore. Columel. lib. 8. cap. 3. Nam plurimum refert, aquam non esse in ea nisi uno loco, quam bibant, eamque mundissimam: nam stercorosa pituitam concitat. Idem lib. 11. cap. 3. Ea quum pingui & stercoroso solo post idus Februarias sic obrueris.

Locus stercorosissimus. Cato, de R. R. cap. 46. pr.

STERQUILINIUM, i. n. [*σποροχέον, σπορία* G. L. G. *σποροχέον* G. L.] Locus stercoribus plenus, seu stercoris receptaculum. Columel. lib. 1. cap. 6. Sterquilinia duo sint: unum quod nova purgamenta recipiat, & in annum conferret: alterum ex quo vetera vehantur: sed utrumque more piscinarum devexum leni clivo, & exstructum, pavitumque solum habeat, ne humorem transmittant.

Sterquilinum, Lenonem vocat Plaut. in Perf. 3. 3. 3.

— eho lutum lenonium,

Commictum cænum, sterquilinum publicum. Ter. Phorm. 3. 2. 4.

Scribitur & Sterculinum in Gloss. & Sterculinum.

STERCIDUM, i. n. [*σπέρτος*] Gloss. Latinogræc. & Græcolat. Κοπρίσις, Hoc stercidum. [An quod eò stercus cadit, ut Stillicidium? vel scribendum Stercetum?]

STERCULIUS, i. m. Deus apud Macrobius, 1. Sat. 7. Saturnus, quod stercorandorum agrorum rationem induxerit & docuerit. In emend. codd. Stercutus. Plin. 17. 9. Stercutum vocat: Stercutius (inquit) Fauni filius, Italiæ rex, stercorandis agrorum in Italia inventor, ob id donatus immortalitate. Videndus Lil. Syntag. 1. Histor. Deor. V. La. 1. 20.

STERCORO, [*σπορίζω* G. L. G.] ære. Fimum agris fecunditatis gratia infpergere. Plin. lib. 18. cap. 23. Ager, si non stercoratur, alget: si nimium stercoratus est, adurit. Columel. lib. 2. cap. 16.

Colere & stercorare agrum. Cic. de Senect. 54. At Homerus, qui multis, ut mihi videtur, ante sæculis fuit, Laertem lenientem desiderium, quod capiebat e filio, colentem agrum, & eum stercorantem facit.

Spiffius, vel rarius stercorare. Columel. lib. 2. cap. 5.

Stercorare, Pinguefacere. Columel. lib. 12. Vicia & faba stercorare agrum dicuntur. Idem lib. 17. cap. 9. Segetem stercorant fruges, lupinum, faba, vicia.

STERCORATUS, a, um. [*σπορικός*] Partic. Stercore infectum. Columel. lib. 1. cap. 16. Pomaria quoque & hortos oportet septo circumdari, & esse in propinquo, atque in ea parte, quo possit omnis stercorata colluvies cortis, ballineorumque, & oleis expressa amurcæ sanies influere.

Ager stercoratus. Jabolenus in l. Cum usum fructum. §. ultim. D. Quibus modis usufruct.

Stercoratissimus locus. Columel. lib. 2. cap. 11.

STERCORATIO, ōnis. f. [*σπορικός*] Columel. lib. 2. cap. 16. Si tamen aliqua causa tempestivam stercorandem facere prohibuerit, secunda ratio est, ante quam farrias, more feminantis, ex aviariis pulverem stercoris per segetem spargere. Sic Plin. lib. 10. cap. 23.

Modica stercorandem terra refoveatur. Columel. lib. 2. cap. 1. ad finem.

STEREA, Urbs Græciæ ad Pontamum fluvium. Strab. lib. 9.

STEREOBATA, æ. m. [*σποροβάτης*] Vitruv. 3. 3. Basis, vel fulcimentum solidi. conf. STYLOBATES.

STEREONTIUM, [*σπορόντιον*] Ptolem. lib. 2. cap. 11. Germaniæ urbs; hodie Cassilium, vulgo Cassel.

STERIA, æ. f. *ὀρειάτις*. Gloss. Latinogræc. [Sed videtur Seria scribendum. V. f. l. nisi forsan Stiria, quæ & ipsa quasi Series.

STERILIS, e. Adj. [*στειρόν, ἀνεγκόν, ἄγον, ἄπικον* G. L. G.] Infecundus: & fructum non ferens, sine prole: *στειρὴ* enim Græcis privo seu careo. Etiam *στειρὴ* Sterile, in Gl. G. L. redditur. Plin. lib. 10. cap. 60. Sunt autem sterilia, & minora, ac minus jucundi saporis ova.

Ex *στειρὴ*, seu *στειρός*. H. St.

Sterilis in gignendo. Plin. lib. 11. cap. 39.

Agros steriles exurit Sirius. Virg. 3. Æn. 141.

Arena sterilis. Virg. 1. Georg. 70.

Avenæ steriles. Virg. 5. Ecl. 37.

Domus sterilis. Propert. lib. 4. 12. 62.

Februarius sterilis. Cic. 2. Q. frat. 11.

Herba sterilis. Ovid. 3. Amor. 7. 31.

Humo sterili ponere semina. Propert. lib. 2. 11. 2.

Juvenca sterilis. Ovid. 5. Fast. 253.

Palus sterilis. Hor. de Arte Poet. 65.

Rubigo sterilis. Hor. 3. Carm. 23. 7.

Silvæ steriles. Virg. 2. Georg. 440.

Vacca sterilis. Virg. 6. Æn. 251.

Vir sterilis, Eviratus. Catul. 61. 69.

Amator sterilis, Qui non habet quod det amicæ. Plaut. Truc. 2. 1. 30.

Amor sterilis. Stat. 3. Silv. 4. 42.

Dos sterilis, sine commodo aliquo. l. 4. in fi. D. de pact. dotal.

Fama sterilis. Stat. 6. Theb. 70.

Labor. Martial. 10. 58.

Manus steriles, Quæ nihil afferunt. Plaut. in Truc. 1. 2. 3.

Pax sterilis. Tacit. lib. 1. Ann. 17.

Pecunia sterilis. Quæ usuras non parit. l. 3. §. usuras. D. de contr. tutel. & util. act.

Prospectus sterilis. Plaut. Mil. 3. 1. 15.

Sterilis hinc prospectus usque ad ultimam plateam probe est.

Veri sterilis, Qui verum nescit. Perf. 5. Sat. 75.

Sæculum virtutum sterile. Tacit. 1. Hist. 3.

Corpora sterilia sonitu, Carentia & privata sono. Lucret. lib. 2. 844.

Nullum temporis punctum sterile beneficio. Plin. in Paneg. cap. 56. pr. Quod momentum, quod immo temporis punctum, aut beneficio sterile, aut vacuum laude?

Venere sterilis, Abstinens. Lucret. lib. 4. 1229.

— pater a gnatis ne dulcibus unquam

Appelletur, & ut sterilis venere exigat ævum.

Compar. Plin. lib. 16. cap. 12. Arbores ferentitate steriliores.

STERILUS, a, um. Adj. pro Sterilis. Lucret. lib. 2. 844.

Et sonitu sterila, & fucco jejuna feruntur.

STERILESCO, [*στερίσκω*] ære. Sterilem fieri. Plin. lib. 8. cap. 50. Capræ pinguedine sterilefcunt. Idem cap. 16. Is ergo tradit lænam primo

fetu parere quinque catulos, ac per annos singulos, uno minus, ab uno sterilefcere.

Sterilefcunt tactæ fruges. Idem lib. 7. cap. 15.

STERILITAS, atis. f. [*ἀγονία, ἀκαρπία, ἀφορία* G. L. G.] Infertilitas, infecunditas. Cic. 1. de Divin. 131. Quorum ex habitu atque ex colore, cum salubritatis, tum pestilentia signa percipi, nonnunquam etiam quæ sit vel sterilitas agrorum, vel fertilitas futura.

Abolere sterilitatem feminarum. V. ABOLIO.

Annoræ sterilitas incescit hominibus. Columel. lib. 2. cap. 10. V. INCESSO.

Natali & ingenta sterilitate laborantes. V. INGINO & NASCO.

Continuæ sterilitates. Plin. 10. Epist. 24.

STERNAX, V. infra STERNO.

STERNO, stravi, stratum, [*σπννός* G. L. G. & G. L.] ære. Extendere.

Vall. 4. 6. Sternimus quidem vestes humi, ramos arborum, flores, & multa ejusmodi: tamen frequentius dicimus, Sterno humum floribus, ramis, vestibus. Hinc est quare dicimus, Toros, lectosque sternere, & Equum sternere: non quia sint diversi sensus, sed quia resolvuntur: ut sit Sternere, verbi gratia, lectos & equos tapetis; idem quod Sterne tapeta lectis & equis. [Gloss. Latinogræc. Sternit, *σπννός* ἵππων, Sterne equum, *ἐπισπννόν* τὸν ἵππον.

Equos sternere, Stratis adornare. Liv. 37. 20.

Lectos sternere, Adornare, instruere, apparare. Ter. Heaut. 1. 1. 73. Plaut. Pseud. 1. 2. 31.

Vorfa, præsterga, strata, lautæque, coctæque omnia uti sint. Cic. pro Cluent. 14. Lectum illum geniale, quem biennio ante filiz suæ nubenti straverat, in eadem domo sibi ornari & sterni expulsa, atque exturbata filia jubet. Idem pro Muren. 75. Stravit pelliculis hordinis lectulos Punicanos, & exposuit vasa Samia.

Torus sternitur. Ovid. ad Liv. 316.

Triclinia sternere. Cic. 2. Verr. 105. Publice sibi convivia parari, sterni triclinia etiam in foro jubebat.

Terram stravere cæsi juveni. h. e. Operuerunt. Virg. 8. Æn. 719.

Fama tibi stravit benignum iter. Stat. 12. Theb. 813.

Iter argento sternunt. Lucret. lib. 2. 626.

Viam stravit per mare. Lucret. lib. 3. 1043.

Locum sternere saxis. Liv. 9. 35. pr. Aspreta erant, strata saxis. [i. e. Passim jacentibus plena.

Solum omne sternitur jaculis. Virg. 9. Æn. 666.

Venti placidi straverunt æquora. h. e. Plana fecerunt, quæ prius intumuerant. Virg. 5. Æn. 762.

Sternere, Prosternere, Dejicere, & quasi in terram extendere, unde etiam pro Occidere sumitur. Liv. 7. 26. Hunc imitare, miles, ajebat & circa jacentem ducem sterne Gallorum catervas. Idem 1. 29. pr. Stratis ariete muris.

Corpore toto sternitur in vultus. Stat. 12. Theb. 318.

Humi sternere aliquem. Hor. 4. Carm. 14. 32.

Humi pronom sternere. Ovid. 2. Met. 477.

Terræ sternitur toto projectus corpore. Virg. 11. Æn. 87.

Aciam sternere. V. ACIES.

Agros sternit rapidus torrens. Virg. 2. Æn. 306.

Corda mortalia stravit humilis pavor. Virg. 1. Georg. 331.

Exitio gravi sternere aliquem. Hor. 1. Carm. 16. 18.

Ferro omnia sternere. Liv. 24. 38.

Hostiliter sternit omnes. Ovid. 11. Met. 372.

Ictu sternere aliquem. Senec. Med. 8.

Morti sternere aliquem. Virg. 12. Æn. 464.

Pecus ferro stravit Ajax. Hor. 2. Serm. 3. 202.

Segetes sternuntur. Ovid. 1. Met. 272.

Telo præcipitem sternere. Sil. lib. 4. 182.

Viros sternere cæde. Virg. 10. Æn. 119.

Vulnere sterni. Virg. 10. Æn. 781.

Sternere se somno, pro Ad jacendum se collocare, ut quiescamus. Virg. 4. Georg. 432. Liv. 37. 20. Pars in juveniles lusus, lasciviamque versi, pars vespentes sub umbra, quidam somno etiam strati. Idem lib. 7. 16. pr. Strata somno corpora. & 27. 47. Fessique aliquot somno ac vigiliis, sternunt corpora passim.

STRATUS, a, um. Partic. [*σπννός, ἱππννός*] Virg. 1. Æn. 700.

— stratoque super discumbitur ostro.

Stratus ad pedes alicujus. Cic. 10. Att. 4.

Membra sub arbuto stratus. Hor. 1. Carm. 1. 21.

Lectus lapide stratus. V. LECTUS.

Poma passim strata jacent. Virg. 7. Ecl. 54.

Vites strata, quæ & Constrata. Columel. lib. 5. cap. 4. Ultima est condicio stratarum vitium, quæ ab enata stirpe confestim velut projectæ per humum porriguntur. V. seq. dict.

Iter militari labore stratum. Quintil. lib. 2. cap. 13.

Lapis stratus. Paul. in l. Si prius. §. j. D. de aqua pluv. arcend. Placuit, non alias per lapidem aquam duci posse, nisi hoc in servitute constituenda nominatim comprehensum sit: non enim consuetudinis est, ut qui aquam habeat, per lapidem stratum ducat.

Pontes strati. Curt. 4. 3.

Via strata. Liv. 8. 15. extr. Facto judicio, viva sub terram ad portam Collinam dextra via strata defossa, Scelerato campo.

Hostes strati. Justin. 2. 11. 13.

Æquor stratum flet. Virg. 9. Ecl. 57.

Unda strata æqualiter. Ovid. 7. Epist. 49.

STRATA, æ. [*σπννή, λεωφόρος* G. L. G.] absolute pro Via strata. Strata vetus. Eutrop. 9. 9. 13. Itaque ut præveniretur, ab iisdem interfectus est in itinere medio, quod inter Constantinopolim & Heracleam est strata veteris. H. St. Desiderabatur hæc dictio in edit. Lugd.

Sternite jam stratas amplas. Juvenc. 1. 315.

STRATUM, i. n. [*σπννός, σπννός*] Id quod stratum est, super quod quiescendum sit: ut Culmi equis, super quibus dormiant, Strata dicuntur: Lectus item homini paratus, Stratum dici potest. Plin. lib. 10. cap. 59. Ova pavonis, nisi molli strato excepta, franguntur. Columel. lib. 11. cap. 2. Nec cubiculis modo, aut exedris, sed stratis etiam, similibusque per ordinem committunt.

Dura strata. Ovid. 1. Amor. 2. 1.

Mollia strata lecti. Lucret. lib. 4. 847.

Picta strata. Ovid. 8. Met. 33.
Corripere corpus e stratis. Virg. 3. Æn. 176.
Excita stratis juvenus. Lucan. lib. 1. 239.
Exsilire stratis. Ovid. 5. Met. 34.
Incubare stratis. Virg. 4. Æn. 82.
Recondidit alto strato caput. Ovid. 11. Met. 649.
Reponere membra stratis. Virg. 4. Æn. 392.
Surgere strato. Virg. 3. Æn. 513.
Stratum pro Operimento equorum. Senec. Epist. 81. Equum empturus solvi jubet stratum: detrahit vestimenta servis venalibus. Plin. lib. 7. cap. 56. Frenos & strata equorum, Pelethronium invenisse dicunt.
Stratum pro Pavimento. Vitruv. 10. 19.
Viarum strata, Viæ stratæ. Virg. 1. Æn. 422.
Strata, *στράται*. In Argenteis ponit Onomast. vet.
STRENUM, i. n. [*στρηνή*] Gloss. Græcolat.
STRATE, Adv. Juven. 3. 655.

Strate tendentem diffusa umbracula ficum.

STRATUS, ūs. m. [*στρωτή* Gl. G. L.] Solin. cap. 57. Accepto regio stratu neminem præter dominum vehere dignatus est. Adde Varr. R. R. 1. 50. 3.
STRATOR, ōris. m. [*στρωτής* Gl. G. L.] Qui equum sternit, & herum in equum levat. Spartian. in Carac. cap. 7. Illum strator suus in equum levaret.

Strator in castris vocatus est Qui loca dispiciebat ac præparabat, ut accommodatiora fiant. Meminit Symmach. Epist. ad Theod. & Valent. Aug. 1.

Strator officii vocabatur, Qui ad magistratus apparitionem referebatur. Vetus Inscriptio apud Gruter. p. 389. n. 2.

T. CL. CANDIDO.

SILIVS. HOSPES. HASTATVS. LEG. X.

GEMINAE. STRATOR. EIVS.

OPTIMO. PRÆSIDI.

Strator viarum dicebatur, Qui vias sternebat, & pavementum ubi deficeret, restituebat. Inscriptio Romæ in Via Appia, DIOMEDES. AP.

STRATOR.

FAVSTAE. HEDIAE.

Suid. *στράτωρ, στράτηρ, ἄδω ἀζήμιωτο*. V. STRATIA, & Cang. Gloss. STRATORIVS, a, um. Adj. Idem quod Stragulus, a, um. Stratoria stramenta, Stratoria vestis: V. in dictione STRAMENTUM.
STRATŪRA, æ. f. [*στρώρις*, Gl. G. L.] Sueton. in Claud. cap. 24. Quæstorum collegio pro stratura viarum gladiatorum munus inunxit. i. e. Pro cura sternendarum viarum.

Stratura, aliter. Pallad. in Novembri, cap. penult. Colymbades olivæ sunt sic: Alternis cratibus olivarum pulegium spargis, & mel, & acetum, & sales modice, stratura intercedente, suffundis. Item sternes olivas supra furculos fœniculi, &c. Per straturam intelligit, *un lit, ou une couche d'olives estendus*. Columel. lib. 12. cap. 48. ad finem. Maturam olivam in stratura factam Colymbadem, de muria tollito. Quo in loco omnes quotquot vidi codices habent Statura, sed corrupte. Paulo ante dixerat, Alterna tabulata olivarum & salis.

Stratura, (sic enim apud Javolenum lib. 2. Ex posterioribus Labeonis, non Structura legendum esse docent antiquiores Codices) est Locus aliquis ex tabulis factus, qui æstate tollatur, & hieme ponatur. Jureconsultus in A. quos nos. §. ultimo. De verb. signif. in P.

STRATIA, æ. f. [*στράτεια, τὸ ἀζήμιω*, Suid. Puto & *στρωστράτεια* dictum a recentibus. Vide an *κρητακιμίας*. H. St. V. Strator. Intelligit enim τὸ *στράτηρ ἀζήμιω*. Rursus paulo infra, *στρώρις, τὸ τῶν στραπτῶν ὑπὸ ἐν ἑκατέρῳ τῶν κρητῶν, στράτεια δὲ τὸ ἀζήμιω*.

STRAGES, is. f. [*στρώτις νικῶν ἐν πολέμῳ*, Gl. G. L. *Πολυάνθης, Σωρός νικῶν, Ἀναιρέσις πολλή, ὡς τὴν γῆν σὺν κρητῶν*, L. G.] Quicquid confuse & sine ordine stratum jacet. Est, inquit Valla, Multitudo calaverum intersectorum. Liv. 8. 30. Per arma, per viros late stragem ledere. Cic. 1. Att. 16. Quas ego pugnas & quantas strages edidi. Idem 1. de Divin. 20. Stragem horribilem, eademque vereri.

Confuse stragis acervus. Virg. 6. Æn. 504.

Fruenta strages. Lucan. lib. 2. 212.

Jacera strages. Stat. 12. Theb. 705.

Sanguinea strages. Stat. 2. Theb. 29.

Diere stragem. Virg. 6. Æn. 829.

Jumulata urbs strage virorum. Sil. 15. 409.

Jat late magnam stragem. Lucan. lib. 1. 157.

Jare stragem catervatim pestilentia. Virg. 3. Georg. 556.

Meditatur hiatu immani stragem tigris. Sil. lib. 4. 335.

Propagare stragem. Lucret. lib. 1. 281.

Virum strage undans amnis. Sil. lib. 17. 603.

Vemorum strages. Sil. lib. 3. 205.

Jat nimbus stragem fatis. Virg. 12. Æn. 454.

STRAGŪLA, æ. f. [*στρώμις, στρωματόδενμος*] Genus vestis, siue Quicquid sternitur, vel lecto, vel equo, vel alii rei. Quod in festis ante altare sternunt in pavimento, Stragulum rite vocabimus. Hæc ex Valla lib. 6. c. 46. Vestis stragula. Cic. 4. Verr. 20. Dico te maximum pondus auri & argenti, boris, purpureæ, plurimam vestem Melitensem, plurimam stragulam, nultam Deliacam suppellectilem, plurima vasa Corinthia, magnum numerum frumenti, vim mellis maximam, Syraculis exportasse. Cic. 4. Verr. 47. Dicebant scyphorum paria compluria, hydrias argenteas, pretiosam vestem stragulam, multa municipia pretiosa, Verri data esse. Et 4. 34. 7. Et quum tibi viro liceat purpura in veste stragula uti: matrem familias tuam purpureum amiculum habere non sines? Hor. 2. erm. 3. 118.

— cui stragula vestis,

Blattarum ac tinearum epulæ, putrescat in arca. [Ut ex Varr.

pparet, Adj. erat antiquis, Stragulus, a, um. Fem. absol. non legi.

STRAGŪLUM, i. n. [*στρώμις* Gl. G. L. *πείρημα* L. G. & Onom. v.] pro odem accipitur, nempe pro Lectorum opertorio, ubi & dormiebant nti qui & discumbebant, vario deliniamiento figuratum & acu picto. Varr. de L. L. 4. 35. Quicquid infernebant, a sternendo stragulum appellabant. Tibul. lib. 1. 2. 79. (Al. 1. 1. 65.)

Nam neque tunc plumæ, nec stragula picta soporem. Martial. b. 14. 86. Sic Plin. lib. 13. cap. 11. Et e libro vela, tegetesque, nec on & vestem atque stragula.

extile stragulum. Cic. 5. Tusc. 61. Quum se ille cupere dixisset, col-

VOL. IV.

locari jussit hominem in aureo lecto, strato pulcherrimo textili stragulo, magnificis operibus picto, &c. [Puto Pulcherrime Tullium reliquisse.]

Villosa stragula. Martial. 14. 147.

STRAMEN, inis. n. [*στρῆσις*, Gl. G. L.] Stipula, vel quidvis aliud, quod solo quiescendi gratia sternitur, Tum id proprie in triticeis culmis, quod terræ hæret, & postea subsecatur, quod dictum putant a stratu, quod id substernatur pecori.

Contecta stramine casa. Ovid. 5. Met. 447.

Agreste stramen. Virg. 11. Æn. 67.

STRAMINEUS, a, um. Adj. [*στραμινεύς*] Quod est ex stramine. Propert. lib. 2. 16. 20.

Straminea posset dux habitare casa.

Casæ stramineæ. Ovid. 2. Amor. 9. 18.

STRAMENTUM, i. n. [*στῆμις, στῆμις, στῆμα*, Gl. G. L. *στῆμις, στῆμις, στῆμις*, L. G.] Idem, quod Stramen. Varr. de R. R. lib. 1. cap. 50. Tertio modo metitur, ut stramentum medium subsecant, quod manu sinistra summumprehendunt, a quo medio messem dictam puto. Infra manum stramentum, quod terræ hæret, postea subsecatur. Liv. 25. 39. Pars ignes casis, stramento arido tectis, injiciunt, pars portas occupant. Plaut. Truc. 2. 2. 23.

Cumque eo ita noctem in stramentis pernoctare perpetem. Plin. lib. 18. cap. 3. Quies, somnusque in stramentis erat. Cæf. 8. Bell. Gall. 15. Falces, ubi confederant, &c. stramentorum ac virgultorum, quorum summa erat in castris copia, per manus inter se traditis, ante aciem collocaverunt. Ibid. lib. 6. 42. Et fervefacta jacula in casis, quæ more Gallico stramentis erant tectæ, jacere cœperunt.

Incubare stramentis. Hor. 2. Serm. 3. 117.

Stramentum, Quod sternitur latiore significato: nam ex Varrone, quid proprie sit stramentum indicatum est. Stramentum a Vestimento fecerunt. Oflius ad Atticum ait verbo victus, vestimenta & stramenta significari, continerique. l. 234. §. ultimo, de verb. signif. Sed & stragula vestis recte, qua sternimur dicitur apud Ulp. in l. 12. §. Sed si fundus non sit. D. de instruct. vel instrumen. legat. lib. 3. P. tit. 7. Stragula vestes Stratoriæ a Paul. dicuntur lib. 3. Senten. tit. 6. §. Veste virili. Quo loco ait: Stragula quoque huic legato reddunt. l. vestis. §. Virilia. De auro & arg. lega. lib. 34. P. tit. 2.

STRAMENTITIUS, a, um. Adj. Quod ex stramento fit: ut, Tectum stramentitium, Tegetes stramentitiæ. Hirt. Bell. Afr. 16.

STRAMENTARIUS, a, um. Adj. Cato de R. R. cap. 10. Falces stramentariæ.

STRAMENTOR, āri. Stramentum colligere. Hygin. Fab. 14. Stramentatum exire.

STERNAX, ācis. Adj. [*στῆναικός*] Equus sternax, Qui facile sternit sedentem. Virg. 12. Æn. 344. Serv.

STERNUO, ui, ūtum, [*στῆνω, στῆνω, στῆνω*] ēre. Flatum e pectore exurgentem cum capitis concussionem emitte. Plin. lib. 7. cap. 6. Oscitatio quidem in enixu lethalis est: sicut sternuisse a coitu, abortivum. Idem lib. 28. cap. 6. Theophrast. senes laboriosius sternuere dicit. Propert. lib. 2. 3. 24.

Num tibi nascenti, primis, mea vita, diebus

Aureus argutus sternuit omen Amor? ut Bræck. vel ut Macrobius legit, Candidus augustum sternuit omen Amor.

STERNŪMEN, inis, & STERNUMENTUM, i. & STERNUTUM, i. n. [*στῆρνωμις*, Gloss. Græcolat.

STERNŪTO, [*στῆρνωμις*, Gl. L. G. *στῆρνωμις*, G. L.] āre. frequent. Plin. lib. 10. cap. 3. Capra sternutante. Idem lib. 28. cap. 8. Proboscidis tactu capitis dolor levatur, efficacius si & sternutet.

STERNUTATIO, ōnis. f. [*στῆρνωμις*] Apul. Met. 9. p. 228. Elmenh.

STERNUTAMENTUM, i. n. [*στῆρνωμις*] Idem. Plin. lib. 28. cap. 2. Cur sternutamentis salutatur? Idem lib. 20. cap. 12. Semen tritum & haustum naribus sternutamenta movet. Cic. 2. de Divin. 84. Quæ si suscipiamus, pedis offensio nobis & abruptio corrigiæ, & sternutamenta erunt observanda. Gell. lib. 12. cap. 5. Quum sternutamentis quatiatur. Evocare sternutamenta. Celf. lib. 3. cap. 30.

Proritare sternutamenta. Scrib. Larg comp. 16. Proritat sternutamentum etiam per se contusum & injectum veratrum album.

Salutare est sternutamentum. Celf. lib. 2. cap. 8.

Sternutamentum, Medicamentum sternutationem evocans. Plin. lib. 25. cap. ult. Radix in dolore commandacata diutius, rumpit dentes: eadem sicca concisa sternutamentum est.

STERŌPES, ōpis. m. [*στειρότης*] Unus ex Vulcani malleatoribus ministris, a fulgure nomen habens. Virg. 8. Æn. 425.

Brontesque, Steropesque, & nudus membra Pyracmon.

STERŌPE, es. f. [*στειρότης*] Suidæ, Atlantis filia una Pleiadum, quam nonnulli Asteropen vocant. V. in dictionibus CYCLOPS & PLEIADÆS. Ovid. 1. Trist. 10. 13.

Sæpe ego nimboris dubius jactabar ab Hædis,

Sæpe minax Steropes fidere pontus erat.

STEROTA, Dorylai regis Cretenisium uxor fuit. Strab. lib. 10.

STERQUILINIUM, V. STERCUS.

STERRHOGONIA, [*στέρρηγόνια*] Genus turis, quod Latini Masculum dicunt a soliditate: *στῆρρον* enim Græci solidum dicunt.

STERTO, ui, [*στῆρνω* Gl. L. G. & G. L.] ēre. Dormire sonante naso, siue dormiendo ronchos emitte, in malum fere semper sumitur. Ter. in Eun. 5. 8. 49.

Fatuus est, insulsus, tardus, stertit noctesque & dies. Pers. 3. Sat. 3.

Stertinus, indomitum quod despumare Falernum

Sufficiat, quinta dum linea tangitur umbra. Cic. 2. de Divin.

129. Et quum stertentem aliquem viderint. Idem 4. Acad. 93. Per me vel stertas licet, inquit Carneades, non modo quiescas. Juven. 1. Sat. 57.

Doctus & ad calicem vigilanti stertere naso.

Supinus stertit. Hor. 1. Serm. 5. 19.

Vigilans stertit. Lucret. lib. 3. 1061.

Diem totum stertere. Hor. 1. Serm. 3. 18.

STERTERUS, a, um. Adj. Ignavus. Petron. Fragm. Tu autem stertera, etiamnum ploras. al. Sterteja.

STRÉSICHŌRUS, i. m. [*στρεσίχωρος*] Nomen poetæ ex Himera Siciliæ urbe, ex qua Himeræus est dictus. Alii ex Metauro urbe natum dicunt.

cunt. Alii ex Palantio Arcadiæ oppido. Floruit trigesima septima Olympiade, sextaque & quinquagesima obiit. Ferunt Iulciniam aliquando in ore Stesichori infantis cecinisse, mirabili auspicio, summum eum poetam futurum: & cantus suavitatem omnes, qui ante eum fuerunt, superaturum. Hor. 4. Carm. 9. 8.

Stesichorice graves Camœnæ. Fuit enim excellentissimus lyricus: a quo Stesichorium carmen dictum. Ideo autem dictus est Stesichorus, quod primus saltare ad citharam instituit, hoc est choream ducere. Ante Tifias vocabatur. Fratrem habuit Mamertinum, optimum Geometram. Dicitur & scripsisse Helenæ vituperationem, ex quo exculatum fuisse, rursusque ob palinodiam visum recuperasse. V. Suid. & Quintil. lib. 10. cap. 1.

STESICHORITES, [στυχιόριτης] in talis Numerus est octonarius, ita dictus, teste Polluce 9. 100. 2 Stesichori poetæ sepulcro, quod omnibus suis partibus octonis constaret angulis videlicet columnis & gradibus.

STESICHORIUS, a, um. Adj. [στυχιόρειος] Alex. ab Alex. lib. 3. cap. 21. Taxillorum ludus ex octo punctis, vel figuris constabat, inter quos unus Stesichorius nomine, hoc est, octonarius, præcipuus erat.

STESICLEA, Mulier fuit insigni forma miraque venustate prædita, quæ quum a Themistocle, & Aristide adamaretur, causa fuit dissidii inter duos præstantissimos duces. Plutarch. in Themist.

STESIMBROTUS, [στυμιβρότος] vel ut alii volunt STESIBROTUS [στυσιβρότος] Historicus fuit Tarsensis, qui Cimonis Atheniensium ducis res gestas scripsit, teste Plutarcho in vita Cimonis. Stesimbrotus alius fuit Epaminondæ filius, a suo patre interfectus, quod cum Lacedæmonis ipso inconsulto manum conseruisset, etiam si speciosissimam ex eo prælio victoriam reportasset. Plutarch. in Parallel.

S T H

STHENELUS, i. m. [σθένελος] Capanei & Evadnes filius, in bello Trojano, cuius meminit Homer. & Virg. 2. Æn. 261.

Tifandrus, Sthenelusque duces, & dirus Ulysses.

Fuit & alter ejusdem nominis, quem in concione Agamemnonis refert Homerus Persei filium fuisse ex Andromeda conjuge.

Sciens pugna Sthenelus. Hor. 1. Carm. 15. 4. Idem 4. Carm. 9. 20.

— non pugnavit ingens

Idomeneus, Sthenelusque solus

Dicenda Musis prælia.

STHENELIUS, a, um. Adj. [σθενελίος] Ovid. 9. Epist. 25.

Quem non mille feræ, quem non Stheneleus hostis,

Non potuit Juno vincere, vicit amor. [i. e. Cynus, Sthenelei filius, ut vult enarrator vet. Rectius Stheneli. Hic enim fingitur comes Diomedis etiam in Italiam venisse.

Proles Stheneleia Cynus. Ovid. 2. Met. 367.

STHENNYO, [σθεννώ] fuit una ex filiabus Phorci, & bellæ marinæ, Medusæ soror. Scribitur & STENNIO, V. Bocat. 10. 10. & in dictione GORGONES.

STHENOBŒA, [σθενόβεια] Uxor Proeti regis Argivorum. De qua in dictione BELLEROPHONTES.

S T I

STIB. V. Stipendiis quinque: B pro P. STIP. Stipendiorum, Stipis.

STIBADIUM, i. n. [στιβάδιον] accipitur pro Sella & abaco, quo fulti discumbunt convivæ: quod primo herbidum fuit, postea vero invalescente luxuria, marmoreum. Hic Torus Latine appellabatur, quod a tortis herbis inflectatur. Nam apud Græcos stibades, herba sunt aptæ ad discumbendum. Hinc Stibadion, Cubile ex stibade herba constructum. Plin. lib. 5. Epist. 6. In capite stibadium candido marmore vite protegitur. Vitem quatuor columellæ Carytiæ subeunt. E stibadio aqua, velut expressa cubantium pondere, sipunculis effluit. [σπιβάς, Stramentum. Gloss. Græcolat. Hinc dimin. στιβάδιον. V. Suid. in στιβάς, ubi & ἐκ στιβάδων Latina voce appellat.

Stibadia, ut alii volunt, Parvæ cœnationes erant, in quibus scriptum esse solebat quot convivas cœnatio caperet. De quo titulus est Stibadium apud Martial. lib. 14. 87.

Accipe lunata scriptum testudine sigma,

Octo capit: veniat quisquis amicus erit. V. ibi Salmaf.

Fiebant etiam stibadia in tabulis, quæ ebore atque auro ornabantur, transferebanturque de loco ad locum, prout libido animi ferebat. De hoc Martial. lib. 9. 60. 9.

Et testudineum mensus quater hexaclinon, &c. Hexaclinon vocat Stibadium sex capiens convivas. Ex Perotto.

STIBI absolute, & STIBIUM, i. n. [στιβί, στιβί] Plin. lib. 33. cap. 6. In iisdem argenti metallis invenitur, ut proprie dicamus, spumæ lapis candidæ, nitentisque, non tamen translucens, Stimmi appellant, alii stibium, alii alabastrum, alii larbason. Ubi & plenior ejus descriptio, nem, usumque, quem apud antiquos obtinuit subjicit. Sunt qui vulgo Antimonium appellatum putant, repugnante Plinii ac Dioscoridis descriptione.

STICHA, æ. f. [στίχα] Ex uva, quam Græci Sticham vocant, nos Apianam. Plin. lib. 14. cap. 9.

STIGMA, ætis. n. [στίγμα] Macula, punctum. Nota sive signum quo quis inuritur, a στίγω, pingo. Martial. lib. 6. 64.

Stigmata nec vafra delebit Cinnamus arte. Plin. scribit stigmata

deleri columbino fimo. Martial. lib. 12. 62.

Frons hæc stigmatibus non meo notanda est. [Gloss. Græcolat. στίγμα, Nota. στίγμή, Punctum, στίγω, Stingo, Pingo.

Dignus stigmatibus. Juven. 10. Sat. 183.

Tristia fervorum stigmata delere. Martial. lib. 10. in Gallum, 56.

Stigmata alicui inscribere. Sen. lib. 4. de Benef. 17. Philippus ita exarsit, ut statim Pausaniæ mandaret, ut improbiissimo hospiti stigmata inscriberet, ingratum hospitem testantia. Dignus quidem fuit, cui non inscriberentur illæ litteræ, sed insculperentur.

Stigmata militum, Qui militiæ erant adscripti, in eorum manibus stigmata notabantur, ut scribit Aëtius. Veget. de Re Mil. lib. 1. cap. 8. Sed non itatim punctis signorum scribendis est tiro delectus. Et lib. 2. 5. Nam victoris in cute punctis milites scripti & matriculis inserti jurare solent. V. PUNCTUM. Idem & Fabricensibus fiebat. Justinian. Arcad. & Honor. Stigmata, hoc est notæ publicæ fabricensium brachiis ad

imitationem tironum infligantur, ut hoc saltem modo possint latitantes agnosci. Turneb. Advers. 24. 12.

Stigma, per translationem pro Suggillatione & infamia. Sueton. in Jul. cap. 73. Valerium Catullum, a quo sibi vericulis de Mamurra perpetua stigmata imposita non dissimulaverat, satisfaciens, eadem die adhibuit cœnæ: hospitioque patris ejus sicut consueverat, uti perseveravit.

STIGMATIAS, æ. m. [στυματίας] Servus punctus notis. Non. 1. 194. Stigmatias veteres punctos in notis dici voluerunt. Cic. 2. Off. 25. Qui fidelior & barbarum & stigmatiam putaret, quam conjugem.

STIGMATIUS, a, um. Adj. [στυματικός] Famofus & nocens, qui nota aliqua adustus est, ut semper appareat. Exemplaria quædam tribuunt, Ciceroni l. c. contra fidem MSS. & Nonii.

STIGMOSUS, a, um. aliud Adj. [στυματώδης] Idem. Plin. 1. Epist. 5. ad Vocon. In quo Rusticum insectatur, atque etiam Stoicorum fimiæ appellat, adjicit Vitelliana cicatrice stigmofum.

STILBO, ðnis. V. STILPO.

STILBON, ðntis. m. [στίλβων] Mercurii stella dicitur: id est radiana. Fit a verbo Græco στίλβω, resplendo, quod ejus orbis splendeat. Cic. 2. de Nat. Deor. 54. Infra autem hanc stella Mercurii est, ea στίλβων appellatur a Græcis, quæ anno fere vertente, signiferum lustrat orbem: neque a sole longius unquam unius signi intervallo discedit, tum antevergens, tum sublequens.

STILICO, ðnis. m. [σπλικών] Honorii imperatoris focer, & Occidentis administrator, multis laudibus a Claudiano poeta celebratus.

Bellipotens Stilico. Claud. 3. de Conf. Hon. 144.

Magnanimi virtus Stiliconis. Claud. 1. in Ruff. 259.

Pulcher Stilico. Claud. 6. Conf. Hon. 466.

STILICONIUS, a, um. Adj. [σπλικόνιος] Claud. de Nupt. Hon. 177. Agnoscat famulum virgo Stiliconia Pontum.

STILLA, æ. f. [στίλβων, στιλαγμός, Gl. L. G. & G. L.] dimin. a Stiria, ut ait Festus, accipitur pro Gutta: ut, Stilla olei. Martial. 3. 71. Apul. 1. Miles. p. 108. Elmenh. Et sanguinis eruptionem, utriculo admoto, excipit diligenter, ut nulla stilla compareat usquam. Vitruv. lib. 2. cap. 1.

Fastigia facientes, luto inducto, proclinatis tectis stillicidia deducebant, per id stillæ decidunt in impluvium. Verba Per id &c. non apparent in codd. emendatis. Plin. lib. 29. cap. 4. Ex eo quum opus sit ternis stillis additis in oleum. Cic. 3. de Fin. 45. Ut interit magnitudine maris Ægæi stilla muricæ.

STILLATIM, Adv. ut Guttatim. Varro de L. L. 4. 5. Stillicidium, eo quod stillatim cadat.

STILLŌSUS, a, um. Adj. Veget. 2. 54.

STILLICIDIUM, i. n. [στίλβων, στιλαγμός, Gl. G. L.] quasi Stillarum cadium, eo quod stillatim cadat, ubi et tectis guttæ fluunt. Cic. 1. de Legib. 14. Quamobrem quo me vocas? aut quid hortaris? ut libellos conficiam de stillicidiorum, ac de parietum jure? Plin. lib. 17. cap. 12.

Stillicidii brevis definitio est. Omnium quæ projectu frondis ita diffunduntur, ut per ipsas non defluant imbres, stilla sava est. Ibid. Stillicidia pinus, quercus, ilicis, ponderosissima.

STILLO, [στίλλω, Gl. G. L.] ære. Guttatim fluere. Martial. lib. 1. 7. Vivebant laceri, membris stillantibus, artus. Plin. lib. 28.

cap. 7. Et contra morsum ejusdem bibitur, stillaturus.

Stillare frequenter confuitur cum Ablativo. Plin. Frutex est resini stillans.

Arbor stillavit sanguineis roribus. Lucan. lib. 7. 837.

Coma stillabat Tyrio rore. Tibul. lib. 3. 4. 28.

Dies stillat plumis. Stat. 3. Theb. 537.

Cernis inexpertororantes sanguine ventos, Et plumis stillare diem? De cynis loquitur, qui in aëre ab aquili discerpebantur, quorumque plumæ & sanguis in terras defluerebant.

Stillare cum accusandi casu. Plin. lib. 12. cap. 23. Africa Ammoniac lacrimam stillat in arenis suis. Hor. de Arte Poet. 429.

— etiam stillabit amicis

Ex oculis rorem. i. e. Ille lacrimabit gaudere se simulans. Lambin.

In aurem stillare, Insuffurrare. Juven. 3. Sat. 122. i. e. Alicui alius clanculum noxiis mendaciis traducere.

STILLANS, antis. Partic. [στίλλων] ut, Culter stillans sanguine. Ovid. 2. Fast. 859.

Pugio stillans. Cic. 2. Philipp. 30. Ille qui stillantem per se pugione tulit, is a te honoris causa nominatur.

Sidera stillantia sanguine. Ovid. 1. Amor. 8. 11.

STILLATUS, a, um. Partic. [στίλλων] Ovid. 2. Met. 364. Inde fluunt lacrimæ, stillataque sole rigescunt

De ramis electra novis.

STILLATITIUS, a, um. Adj. [στίλλατικός] ut, Refina stillatitia. Plin. lib. 16. cap. 11. Eadem refina, si cum aqua levius decoquatur, coleturque ruffo colore lentescit, ac stillatitia vocatur.

STILLATIVUS, a, um. Adj. Plin. Valer. 1. 18. Mel stillativum.

STILOBATÆ. V. STYLOBATÆ.

STILO, ðntis. m. [στίλβων] Megarensis philosophus, tempore primi Ptolemæ discipulus Pasicles Thebani, præfuit scholæ Megarensi, scripsit dialogum non minus viginti. Auctor Suidas. De hoc Cic. in lib. de Fato, 15.

Laert. lib. 2. segm. 113.

Stilpo, Idem, qui Diodorum dialecticum pudore mori coegit, dum ei luerias quæstiones objiceret. Plin. lib. 7. cap. 53.

STILUS, i. m. [στίλος, Gl. G. L.] Sunt qui ex Gr. σίλος, Colum arcessunt. Sed in optimis codd. Latina littera per i scribitur, n Stylus.

Stilus significat Quicquid, vel ligneum, vel ferreum, vel alterius materiam acuminatum est. Columel. lib. 11. cap. ult. Deinde eas confecto noctio paululum infra terram secare & ligneo stilo laxatis, vel rubi, ferulæ medullis, sterco immittit, atque ita semina cucumeris infert.

Stilus, Primum illud teres virgultum, unde tandem fit arbor. Colum. lib. 5. cap. 10. Omnis autem nux unam radicem mittit, & simpliciter prorepat. Ibidem sub finem capituli, Danda est opera, ut dum tene ramulos habent, veluti pampinentur, & ad unum stilum primo aut

semina redigantur. Vulgus vocat, une tige, une fion, une verge.

Stilus, Instrumentum æneum, vel argenteum, nonnunquam & ferreum, quo in albo, id est in ceratis tabellis antiquitus scribebatur, ut non libellis ligneis vel codicillis mercatores scribunt. Plaut. Bacch. 4. 4. 1.

Nunc tu abi, Pistoclere, ad Bacchidem atque effer cito.

P. Quid? c. stilum, ceram, tabellas & linum. Plin. lib. 34. cap. 14. Et stilo scribere intutum, ut vetustissimi auctores prodiderunt.

Acumen stili. V. Acumen in ACUO.

Vertere stilum, est Inducendi expungendique causa, stili partem acutam furrigere, qua scribimus: altera, quæ retusior est aut latior, proclinata, & scriptis delendis impacta. Nam antiquitus in tabellis ceratis scriptitabant stilo, seu graphio, cujus altera parte, nimirum acuta, per æquor cereum ducta, litteras exarabant, altera latiore rursus oblitterabant, quod exarassent. Cic. 4. Verr. 101. Quum hæc ad istum afferrentur, timuit aliquando, & commotus est, vertit stilum in tabulis suis, quo facto, causam omnem evertit suam. Hieronymus quoque meliorem stili partem vocat, quæ pejora de auctoribus confodiat eradatque. Sed & in Rustinum idem Hieronymus, Illico vertis stilum, & omnia, laudata prius, vituperas, de eodem ore & dulce proferens & amarum. In summa, Stilum vertere, est Mutare quod scripseris. Hor. 1. Serm. 10. 72.

Sæpe stilum veritas, iterum quæ digna legi sint Scripturus.

Stilus, pro Ipsa scriptione, vel Scribendi exercitatione, ut Stilus dicendi opifex. Cic. 7. Fam. 26. Cic. 1. de Orat. 150. Stilus optimus & præstantissimus dicendi effector ac magister.

Exercitatio & Stilus. Cic. 1. de Orat. 190. Hanc igitur ad legem, cum exercitatione, tum stilo, qui & alia, & hoc maxime ornat & limat, formanda nobis oratio est.

Exercitatus stilus. Cic. in Orat. 150. Sed tamen stilus exercitatus efficiet facile hanc viam componendi.

Assequi stilo. Plin. 3. Epist. 2. Syllogismi circumscripti & effecti, quod stilo quoque assequi magnum est. i. e. Meditatione, tempore, scriptione, cura, diligentia. [Loci nota falsa est.

Depascere stilo ubertatem orationis. Cic. 2. de Orat. 96. In summa ubertate inest luxuries quædam, quæ stilo depascenda est.

Prosequi aliquid stilo, id est scriptis, aliquid mandare litteris ad memoriam. Plin. 1. Epist. 8. ad Saturninum, Quid fuerit utilius, quam munificentia rationem etiam stilo prosequi?

Requiescit stilus lectione. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Signare rem aliquam stilo. Patere. lib. 1. 16. pr. Nequeo tamen temperare mihi, quin rem, sæpe agitatam animo meo, neque ad liquidum ratione perductam, signem stilo. h. e. In mea includam historia.

Stilus, [στυλός] Structura ipsa orationis. Ter. in prol. And. 12.

Diffimili oratione sunt factæ ac stilo. Ubi Donatus, Oratio, in sensu: stilus in verbis. Oratio, ad res: stilus, ad verbum.

Unus enim sonus est totius orationis, & idem stilus. Cic. de Clar. Orat. 100. Attico stilo scriptæ orationes. Cic. de Clar. Orat. 167.

Confusus stilus. Quintil. lib. 1. cap. 1. Tardior stilus cogitationem moratur, rudis, & confusus intellectu caret.

Mollior stilus. Macrobi. lib. 6. Saturn. cap. 3. ad finem.

Negligens stilus. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Pressus demissusque stilus. Plin. 1. Epist. 8. ad Saturn. Onerabit hoc modestiam nostram, etiam si stilus ipse fuerit pressus, demissusque.

Rudis stilus. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Tardior stilus. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Conscribere scelera stilo impuro. Cic. de Arusp. Resp. 1.

Stilus, pro Punctione ac reprehensione aliquando accipitur, quæ scriptis & invectivis libellis fieri solet. Plinius in Præfatione, Quod si hoc Lucilius, qui primus condidit stili nasum, dicendum sibi putavit, &c. V. Nasus, pro Reprehensione, in NASUS. Cic. pro Cluent. 123. Si ideo quia subscripserint: videte quid agatis, &c. Censorium stilum, cujus mucronem multis remediis majores nostri retulerunt, æque posthac, atque illum Dictatorum gladium pertimescamus.

Dare poenas stili. Cic. 6. Fam. 7.

STIMICON, Proprium pastoris cujusdam, apud Virg. 5. Ecl. 55.

Jampridem Stimicon laudavit carmina nobis.

STIMULUS, indecl. V. STIBIUM.

STIMULUS, i. m. vel STIMULUM, i. n. [κέντρον σιδήρεον, Gl. L. G. κέντρον, βύκεντρον G. L.] proprie dicitur Fustis acutæ cuspidis, quo rustici boves suppingunt. Plaut. Truc. 4. 2. 54.

Nugæ sunt, si stimulos pugnis cædis, manibus plus dolet. Idem

Aul. 1. 1. 9.

Si hodie hercle fustem ceperis, aut stimulum in manum, &c.

Equorum stimuli. Ovid. 2. Met. 127.

Parce, puer, stimulis, & fortius utere loris.

Stimulorum seges, apud Plaut. Aulul. 1. 1. 6. esse videtur, In qua, velut segete, se stimuli cædenda & verberanda, ut in segete messores, exercent. Turneb. Advers. 24. 23.

Stimulus, per translationem, Quicquid nos pungit, & a quo vexamur. Plaut. Truc. 4. 3. 79.

Næ ista stimulum longe habet, quæ usque illinc cor pungit meum.

Doloris stimuli. Cic. 2. Tusc. 66. Nam si omnia fugiendæ turpitudinis, adipiscendæque honestatis causa faciamus, non modo stimulos doloris, sed etiam fulmina fortunæ contemnamus licebit.

nvidiæ stimulus. Sil. lib. 7. 512.

— nec non Patrum Saturnia mentes

Invidiæ stimulo fodit & popularibus auris.

Veneris stimuli. Lucret. lib. 4. 1209.

Stimulus, Incitamentum quoddvis, & irritamentum. ut

Ieres stimuli. V. ACER Adj. Tacit. 1. Hist. 15. Secundæ res acrioribus stimulis animos explorant.

Iccensæ stimulis majoribus iræ. Stat. 11. Theb. 497.

addere stimulos. Lucan. 1. 263.

adhibere stimulos. V. ADHIBEO.

adigere stimulos. Sen. Epist. 71. Vides quemadmodum extrema quoque mancipia, ubi illis stimulos adedit dolor, excitentur.

adjuvare stimulos. V. ADJUVO.

admoovere alicui stimulos. Cic. pro Sext. 12. Hic ego quid prædicem, quibus hic rebus Consullem ad rem gerendam excitavit, quos stimulos admoverit homini?

agitatus stimulis amoris. Ovid. 2. Fast. 779.

vertere stimulos cæci amoris. Virg. 3. Georg. 210.

condidit cæcos stimulos, i. e. Furores occultos. Ovid. 1. Met. 726.

VOL. IV.

Dare stimulos laudum, Exhortari ad laudes. Stat. 1. Achil. 203.

Frangere stimulos nequitia; Impetum femineum compefcere. Propert. lib. 3. 19. 10.

Incitat haud mollibus stimulis iras. Virg. 11. Æn. 452.

Movere acres stimulos irarum. Lucan. lib. 2. 324.

Subdere stimulos animo. Liv. 6. 34.

Subjectare stimulos lassio. Hor. 2. Serm. 7. 94.

Subest cæcus aliquis stimulus cordi. Lucret. lib. 3. 887.

Suffigere novos stimulos dolori, Occulte infigere. Sen. Theb. 206.

Vertere stimulos sub pectore alicui. Virg. 6. Æn. 101.

Stimulus, Instrumentum, quo rei & damnati vexati fuerunt. Plaut. Most. 1. 1. 53.

O carniæcinum cribrum! quod credo fore:

Ita te forabunt patibulum per vias

Stimulis, si noster huc venerit fenex.

Stimulus, Instrumentum militare. Cæf. 7. Bell. Gall. 73. Ante hæc talea, pedem longæ, ferreis hamis infixis, totæ in terram infodiebantur, medicisque intermissis spatiis, omnibus locis differebantur, quos Stimulos nominabant. [Conf. 82. 1. & Curt. 4. 13. 3.]

STIMULO, [κέντρον, Gl. L. G.] ære. Stimulo laceffere, Pungere. ut Currum stimulare. Sil. lib. 16. 366. Currum pro Equis dixit.

Verbere caudæ stimulavit se leo. Lucan. lib. 1. 208.

Stimulo, Commoveo, Incito, [κινέω, ἐκείνω, Gl. L. G.] ut

Plaut. Cist. 2. 1. 4.

Jactor, crucior, agitor, stimulator, verfor in amoris rota miser.

Ter. Heaut. 2. 1. 11.

Magis me nunc amicæ dicta stimulant, da mihi, atque affer mihi.

Stimulare ad arma. Liv. 1.

Accendere & stimulare. Liv. 25. 13.

Stimulare & incitare. Liv. 3. 68. ad fin.

Irascuntur stimulamur, i. e. Compositam litem, & sopitam iracundiam iterum concitavimus. Stat. 12. Theb. 437.

Stimulat, Castigat. [κέντρον, ἐκείνω, Gl. L. G.]

Stimulare ac pungere. Cic. pro Rosc. Amer. 16. Hunc sibi ex animo scrupulum, qui se dies noctesque stimulat ac pungit, ut evellatis postulat.

Solitudo me stimulat. Cic. 12. Att. 13.

STIMULATUS, a, um. Partic. [κέντρον] ut,

Animus rabie furenti stimulat. Catul. de Berynth. 64. 4.

Jurgia stimula vino. Ovid. 1. de Arte Am. 591.

STIMULATIO, ōnis. f. [κέντρον, ἐκείνω, Gl. L. G.] Plin. lib. 35. cap. 2. Et erat hæc stimulatio summa, & ingens, exprobrantibus tectis, quotidie imbellem dominum intrare in alienum triumphum. Vetus codex legit, Et erat hæc stimulatio ingens, exprobrantibus, &c.

Privata stimulatio. Tacit. 1. Hist. 90.

STIMULATOR, ōris. m. [κέντρον, ἐκείνω] Cic. pro Domo, 11. Si in causa fuit annona, seditionis quidem stimulator & concitator tu fuisti. al. Instimulator.

STIMULATRIX, icis. f. [κέντρον] Plaut. Most. 1. 3. 62.

In anginam ego nunc velim vorti, ut veneficæ illi

Faucesprehendam, atque enicem scelestam stimulatricem. conf. 46.

STIMULEUS, a, um. Adj. [κέντρον] ut, Supplicium stimuleum. Plaut.

Milit. 2. 6. 31.

Nisi tibi supplicium stimuleum deditur,

Dedecoris plenior herum faciam tuum. i. e. Cruciatu multis

stimulis infligitur.

STINGO, vel STINGUO, stinxi, stinctum, [σείνω] etc. Idem quod

Exstinguere. Cic. in Prognost. apud Prisc. lib. 10.

Ut quum luna means Hyperionis officit orbi,

Stinguntur radii cæca caligine tecti. Lucret. lib. 2. 827.

— ut cernere possis

Evanescere paulatim, stinguique colorem. Idem lib. 4. 1091.

Ut bibere in somnis sitiens quum quærit, & humor

Non datur, ardorem qui membris stinguere possit.

STIPA, V. STUPA.

STIPATOR, V. STIPO.

STIPES, itis. m. [σίλη, ἀκρεπών, δρύς, κρημύς, Gl. L. G.] Fustis terræ defixus, ut ait Festus. Cæf. 1. Bell. Civil. 27. Fossas transversas viis præducit, atque ibi fudes, stipitesque præacutos defigit.

Defossus in agro stipes. Ovid. 2. Fast. 642.

Duri stipites. Virg. 7. Æn. 524.

Gravis stipes. Sen. Herc. fur. 13.

Inanis stipes. Ovid. de Nuce 32.

Nodoso stipite mactare aliquem. Ovid. 3. Fast. 751.

Quernus stipes. Ovid. 4. Fast. 331.

Ramoso stipite nixus. Ovid. 3. Fast. 751.

Vastus stipes. Senec. Herc. fur. 13.

Viridis stipes. Ovid. in Ibin, 337.

Stipes, per translationem accipitur pro Stulto, insulso, & fatuo. Ter.

Heaut. 5. 1. 4.

— nunc in me quidvis harum convenit rerum,

Quæ sunt dicta in stultum, caudex, stipes, alinus plumbeus. Cic. in Pison. 19. Sed qui, tanquam truncus atque stipes, si stetit modo, posset sustinere tamen titulum Consulatus.

Invenitur & Stips rect. fig. Gloss. Græcolat. Στίπς, Stips. Et Στίλη, Stips, codex, robor. [Ubi puto Stips scribendum.]

STIPHANA, Lacus in Amasiensium agro, piscosus, & variis pascuis abundans. Strab. lib. 12.

STIPHILUS, i. m. Unus ex Centauris, Ixionis & Nubis filius, a Cæneo interfectus in ea pugna, quæ in Pirithoi nuptiis commissa est inter Lapithas & Centauros. Ovid. lib. 12. Met. 459.

Quinque neci Cæneus dederat Stipelumque, Bromumque, &c.

STIPO, [σείνω Gl. L. G.] ære. Claudendo coarctare, densareque, & quasi stipa five stupa obturare, quod in navibus fieri videmus. Alii Stypon malunt scribere, a verbo Græco σῦψω, id est obturo, stringo: sed rectius illi qui per 1 scribunt, cum Varrone deducentes a Græco vocabulo σῦψω. Varro de L. L. 4. 36. Virg. 3. Æn. 465.

— stipatque carinis

Ingens argentum, Dodonæosque lebetas.

Columel. lib. 9 cap. 13.

Pp 2

Quoniam

Quoniam, si non sperant ceras omnes liquoribus stipare, fetibus expleant. Virg. 1. *Æn.* 432. de apibus, — aut quum liquentia mella Stipant, & dulci distendunt nectare cellas.

Turba stipat fora. Lucan. ad Pison. 39.

Stipare, vel Stipari Dep. [*διεσφάειν* Gl. G. L.] Circumdare aliquem, defendendi illius causa. Virg. 4. *Georg.* 216.

Ille operum custos: illum admirantur, & omnes Circumstant fremitu denso, stipantque frequentes. Cic. pro Muren. 24. Catilinam interea alacrem, atque lætum, stipatum choro juvenutis, vallatum indicibus atque sicariis. Idem pro Milon. pr. Non enim corona confessus vester cinctus est, ut solebat: non usitata frequentia stipati fumus. Idem 3. Philipp. 30. Senatum stipaverit armatis. Cætes ministrum hunc stipantur. Stat. 3. *Silv.* 1. 87.

Caterva magna stipante incessit. Virg. 1. *Æn.* 501.

Stipare Platona Menandro. Hor. 2. *Serm.* 3. 11. i. e. Tanquam stipatorem & comitem Platoni Menandrum adjungere: quod non philosophandi tantum causa, sed etiam sermones scribendi in villam secessisset, cum in sermonibus imitari solet lepores fælesque Menandri, Eupolidis, Archilochi. Ex Turneb.

STIPATUS, a, um. Partic. [*πεπικυρωμένος*] ut, Stipata cohors, *συμπεπικυρωμένη*. Gloss. Latinogræc.

Curia stipata verendis patribus. Ovid. 3. de Pont. 1. 143.

Comitum turba stipata est dea. Ovid. 3. *Met.* 186. Virg. 11. *Æn.* 12. — omnis eum stipata regebat Turba ducum.

STIPATIO, ōnis. f. [*στίσις*, Gl. G. L.] Ipse actus stipandi. Plin. lib. 10. cap. 22. Felli proferuntur ad primos, ita ceteri stipatione naturali propellunt eos.

Aggressionum, & entymematum stipatio. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Stipatio, [*διεσφάειν*] Cic. pro Sull. 66. Ejus aspectus, concursatio, stipatio, greges hominum perditorum, metum nobis seditionesque afferebant.

Stipatio, Multorum hominum multitudo densa & stipata. Plin. 4. *Epist.* 16. ad Paulin. Proxime quum dicturus apud Centumviros essem, ad-eundi mihi locus, nisi a tribunali, nisi per ipsos iudices non fuit: tanta stipatione cetera tenebantur. *Tant étoit la presse grande.*

STIPATOR, ōris. m. [*στίβας*, Gl. G. L.] Qui in navibus stipam sive stupam componit, inquit Serv. in Virg. 3. *Æn.* 456.

Stipatores, [*διεσφάειν* Gl. G. L.] Qui regum vel aliorum corpora custodiunt, a stipe, quam accipiebant: vel quod reges stipent, & undique circumdant. Cic. 2. *Off.* 25. Præmittebatque de stipatoribus suis, qui scrutarentur arculas muliebres, &c. Idem 5. *Verr.* 65. Apronius stipatores Venerios secum habebat, ducebat eos circum civitates. Idem pro Lege Agrar. 2. 32. Janitores ex equestri loco, ducentos in annos singulos, stipatores corporis constituit, eosdem ministros & satellites potestatis.

Stipatores, ait Verr. dictos a stipe, quam mercedis nomine accipiant custodes cujusque corporis: unde stipam, in quam amphoræ, quum exstruuntur, formari solent. Fest. Idem alio loco, Stipatores, Corporis custodes, quos antiqui Latrones vocabant. i. e. Mercenarios, qui cum ferro velut circumdant regum corpora.

Stipator, Comes. Hor. 1. *Serm.* 3. 118.

STIPABILIS, e. Adj. [*στίβανος*] Gloss. Græcolat.

STIPIDŌSUS, a, um. Adj. Apul. de Herb. 67. Radix stipidofa. [An Stipitofa?]

STIPTICUS, V. STYPTICUS.

STIPS, vel **STĪPIS**, is. f. [*στῖς*, Gl. L. G. alt.] dicitur Pecunia, quam antiqui vel in ærarium reponebant, vel diis offerebant, vel mendicis porrigebant ad sustentationem vitæ. Plin. 8. *Epist.* 8. pr. Eluctatusque facit gurgitem, qui lato gremio patefcit, purus & vitreus, ut numerare jactas stipes & relucentes calculos possis. V. Buchn. not. conf. Lips. ad Tacit. 14. *Ann.* 36.

An *στίπριον*; Vide in Sportula ex Appiano. Fortasse pro Stipe, deinde & pro Stipendio, dictum *στίπριον*, ut apud Latinos, factum Stipendium a Stipe. H. St. Falli ipsum in *στίπριον* ibidem docuimus.

Stipem esse nummum signatum, testimonio est & id quod datur stipendium militi, & cum spondetur pecunia, quod stipulari dicitur. Festus.

Mercenariæ stipsis ancilla, pro Scorto. Plin. lib. 10. cap. 63.

Cogere stipem, Mendicare. Cic. 2. de Legib. 22.

Colligere stipem. V. COLLIGO.

Conferre stipem. Ulpian. de Collect. illic. Sed tenuioribus permittitur stipem mensuram conferre, dum tamen semel in mense coeant. Liv. 25. 13.

Stipem minimam non confert hæc res. Columel. lib. 8. cap. 1. i. e. Fructum.

Ditantes omnia stipe largifica. Lucret. lib. 2. 627.

Focillare miserum parva stipe. Lucan. ad Pison. 114.

Quærere opes parva stipe. Ovid. 4. *Fast.* 350.

Spargere stipem. Plin. lib. 33. cap. 10.

Stipem, *ἑλεμυστήν*. Gloss. Latinogræc.

STIPENDIUM, i. n. [*μισθὸς ἀπαιτούμενος, μισθοφόρεον, ὁ ψώνιος στρατηγικῆς, στίπριον*, Gl. L. G. *μισθὸς εἰς στρατηγικῆς*, Gl. L.] *Æs* militare, seu quod militibus datur. Varro de vit. Pop. Rom. Stipendium appellabatur æs, quod militi semestri aut annuum dabatur: cui datum non fit, propter ignominiam, ære dirutus esset. V. Non. 12. 53. Compositum nomen ex Stipe, & Pendo, quasi Stips ponderata sit. Ulpianus, De verborum signific. 1. Ager. Stipendium, a stipe appellatum est, quod per stipes, id est modica æra, colligatur. Plin. lib. 33. cap. 3. Ubi de locutionibus ab assibus appensis ductis. Quin & militum stipendia, hoc est stipes pondera, Dispendatores, Libripendes dicuntur.

Vide STIPS. H. St. Stipendium, quasi Stipipendium a Stipe pendenda recte duci docet Voff. in Etymol. q. V. Nutante Varrone in 4. extr. de L. L.

Accipere stipendium. V. ACCIPIO.

Afficere stipendio. Cic. pro Corn. Balb. 61. Idem in angustiis ærarii vi-torem exercitum stipendio affecit. V. AFFICIO.

Capere stipendium. V. CAPIO.

Cogere stipendium. V. COGO.

Conferre stipendium. V. CONFERO.

Constituere stipendium militi. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Decernere triumphum alicui, ac stipendium. Cic. ad Brut. 17. & 1. Fam. 7. Stipendium Cæsari decretum est.

Metiri stipendium. V. METIOR.

Numerare stipendium. Cic. in Pison. 88. Quid stipendium militibus per omnes annos a civitatibus, mensis palam propositis, esse numeratum?

Perfolvere stipendium. V. PER SOLVO.

Stipendium etiam significat Annum militiæ, quo miles meret, & per stipendia annos militiæ numerabant veteres. Hinc in Inscriptionibus antiquis, militavit annos vi vel x vel xv, tot stipendia habere legimus, decem aut duodecim, quod est tot annis militasse. Plaut. *Epid.* 1. 1. 36.

Si in singulis stipendiis ad hostes exuvias dabit. Nep. de Cato. 24. 1. 2. Primum stipendium meruit annorum decem septemque. Tacit. 1. *Ann.* 36. Missionem dari vicena stipendia meritis, exauctori qui sena dena fecissent. Inscriptio Transilvanica Albæ Julæ,

P. AELIVS. VETVSTINVS. MIL. LEG.

XIII. G. STIP. XV. VIX. AN. L.

Stipendiis duobus. Plin. lib. 7. cap. 28. Secundo stipendio dextram manum perdidit: stipendiis duobus ter & vicies vulneratus est.

Confectis stipendiis. Cic. pro Lege Manil. 26. Partem militum, qui jam stipendiis confectis erant, dimisit.

Emerita stipendia ambitionis, &c. Cic. de Senect. 49. At illa, quanti sunt, animum, tanquam emeritis stipendiis libidinis, ambitionis, contentionis, inimicitiarum, cupiditatum omnium, secum esse, secumque, ut dicitur, vivere?

Explere quadraginta stipendia. Tacit. 3. *Ann.* 33. pr.

Facere stipendia pedibus. Liv. 3. 27. V. FACIO.

Facturos se stipendia equis promittunt. Liv. 5. 7.

Qui pedestria stipendia fecisset. Liv. 7. 13. pr.

Opulenta ac ditia stipendia facere. Liv. 21. 43. In oratione Annibalis, ad milites.

Imbui stipendiis castrensibus. Plin. 8. *Ep.* 14. Inde adolescentuli statim castrensibus stipendiis imbuebantur, ut imperare parendo, duces agere, dum sequuntur, assuescerent. V. IMBUO.

Mereri stipendia. Cic. pro Cael. 11. Et 2. de Orat. 258. Quum Afellus omnes provincias stipendia merentem se peragrassè gloriaretur. Et pro Muren. 12. Merere stipendia in bello. V. MEREO.

Stipendium quoque Tributum vocatur; Cæf. 1. *Bell. Gall.* 44. Stipendium capere jure belli, quod victores victis imponere consueverint. Tacit. 4. *Hist.* 74. Stipendia sine tributis haberi non possunt.

Dependere stipendium. Cæf. 1. de *Bell. Gall.* 44.

Imponere stipendium. Cæf. 1. de *Bell. Gall.* 44. & 45.

Pendere stipendium quotannis. Cæf. 1. *Bell. Gall.* 36. Liv. 2. 9.

Remittere stipendium. Cæf. 1. de *Bell. Gall.* 44.

Stipendium translate, pro Pœna. Hor. *Epod.* 17. 37.

Quæ finis, aut quod me manet stipendium? Catull. de Nuptiis Pelei & Thet. 173.

Indomito nec dira ferens stipendia tauro.

STIPENDIĀLIS, e. Adj. [*μισθοφορικός*] Quod pertinet ad stipendium. Sidon. 8. *Epist.* 9. 47.

Possit foedere sub stipendiali.

STIPENDIĀRIUS, a, um. Adj. [*μισθοφόρος, ὑποπλὴς*] Tributarius, qui solvendo stipendio obnoxius est, qui alio nomine vectigalis dicitur. Unde multi populi stipendiarii Reip. Romanæ dicebantur, qui solvebant stipendium. Cæf. 1. *Bell. Gall.* 30. Reliquasque civitates stipendiarias haberent. Sic 36. *Æduos* sibi, quoniam militi fortunam tentassent, & armis congressi ac superati essent, stipendiarios esse factos. Et 7. *Bell. Gall.* 33. Ne stipendiariis Hedduorum expugnatis, cuncta Gallia deficeret. Plin. lib. 3. cap. 3. Cic. 1. *Verr.* 7. Socii, stipendiarii que Pop. Rom. afflicti, miseri. Sic pro Corn. Balb. 24. Quæ pateant stipendiariis, pateant hostibus. Plin. lib. 5. cap. 4. Stipendiarium oppidum.

Stipendiarium vectigal, i. e. Certum. Cic. 5. *Verr.* 12. Inter Siciliam ceterasque provincias, Judices, in agrorum vectigalium rationibus hoc interest, quod ceteris aut impositum vectigal est certum, quod stipendiarium dicitur, &c. aut censoria locatio constituta est.

STIPENDIARIUS, i. m. [*ὑποπλῆτης* Gl. G. L.] Miles Vegetio dicitur, qui aliquot jam stipendia habet, Tironique opponitur, qui novellus est. Veget. de R. M. 1. 18. Non tantum a tironibus, sed a stipendiariis militibus salitio eorum districtè est semper exacta. Annotavit Turneb. conf. Liv. 8. 8. pr.

STIPENDIŌSUS, a, um. Adj. [*μισθοφόρος*] Stipendiosus Veget. vocat *Ærarios* milites sive mercenarios, qui stipendia faciunt: quamvis & Stipendiosi dicantur, Stipendiis pleni: hoc est qui stipendia plurima fecerunt. Veget. de R. M. 1. 18. in *Mss.* conf. 2. 23.

STIPENDIOR, [*μισθοφορέω*] āri. Stipendium recipere. Plin. lib. 6. cap. 19. Regi eorum peditum sexcenta millia, equitum xxx millia, elephantorum novem millia, per omnes dies stipendiantur. i. e. Stipendia faciunt & merent.

STIPENDIATUS, a, um. Partic. Sustentatus. Tertull. adv. Jud. cap. 9. Pannis armati & butyro stipendiati.

STĪPŪLA, æ. f. [*καλάμη* Gl. L. G. & G. L. *κρίβη* L. G.] a Stipa, sive Stupa deducitur; sive quod stupæ instar uratur, sive quod ea quoque stipari testorum rimæ consueverunt: Calamus est frumenti, puta tritici, hordei & similibus, quod scilicet continet spicam. Plin. lib. 14. cap. 16. Proximum fit e mili semine maturo cum ipsa stipula. Virg. 3. *Ecl.* 27.

Stridenti miserum stipula disperdere carmen.

Crepitans stipula. Ovid. 4. *Fast.* 781.

Fabalis stipula. Ovid. 4. *Fast.* 725.

Levis stipula. Virg. 1. *Georg.* 85.

Viridis stipula. Virg. 1. *Georg.* 315.

Volantes stipulæ. Virg. 1. *Georg.* 321.

Stipula, Quæ remanet in campo, demesso frumento. Ter. *Adel.* 5. 3. 62. Meridie ipso faciam ut stipulam colligat.

STĪPŪLO, [*ἐπιρωπεία*, Gl. G. L.] āre. & **STĪPŪLOS**, [*ἐπιρωπεία*, Gl. G. L.] āri. verbum juris est, Postulare sibi promitti aliquid solemnibus verbis. Cic. 2. de Legib. 53. Si is, cui legatum est, stipulatus est id ipsum quod legatum est, ut ea pecunia ex stipulatione debeatur. Idem pro Rosc. Com. 13. Stipulatus es? ubi? quo die? quo tempore? quo præsente? quis spondidisse me dicit? nemo. Jurisconf. Si ita a te stipulatus fuero; Quanto minus a Titio consecutus fuero, tantum dare spondes? non solet dubitari, quin si nihil a Titio fuero consecutus, totum de beas quod Titius debuerit. Columel. in præf. lib. 10. Fenoris tui, Si vine, quod stipulanti sponponderam tibi reliquam pensunculam percipi Stipulo

Stipulor, Verbum commune est secundum Priscianum lib. 8. fol. 225. a. Aldi. quod tam in Activa, quam in Passiva significatione Ablativo jungitur, Stipulor a te, pro Interrogo te, & interrogor a te. Plin. 2. Epist. 11. non ita procul a fine. Nam & rationibus Marciani, & sermone, quem ille habuerat in ordine Lepitanorum, operam suam Prisco ad turpissimum ministerium commodasse, stipulatufque de Marciano quinquaginta millia denariorum probabatur. Plaut. Curc. 4. 1. 12.

Ibidem erunt scorta exoleta, quique stipulari solent. Suetonius, in 4. Prætorum, Lætoria (alii legunt Lex prætoria) quæ vetat minorem annis viginti quinque stipulari. i. e. Interrogari. Citat & alia Priscianus exempla.

Stipulum, verbum est antiquum, quod firmum significabat, hinc Stipulatio dicta, quod promissio stipulando facta firma esse debeat, auctore Paulo lib. Sententiarum 5. titulo 8. Vel dicitur Stipulatio a Stipe, id est pecunia, auctore Varr. 4. de L. L. extr. nam proprie de pecunia dicitur, licet ad alias quoque res referatur.

STIPULATIO, ōnis. f. [ἐπιρρωσις, Gl. L. G. & G. L. ἐκαστορία L. G.] Pomponius in l. stipulationum alia. D. de verb. oblig. Stipulatio est verborum conceptio, quibus is, qui interrogatur, daturum, facturumve se, quod interrogatus est, respondet. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 85. Utinam nulla stipulatio emptorem venditori obligaret: nec pacta conventaque impressis signis custodirentur, fides potius illa fervaret, & æquum colens animus. Cic. 16. Att. 11. Et si nondum stipulationes legeram. Idem 1. de Legib. 14. Stipulationum & iudiciorum formulas componam.

Justinianus Institut. De verbor. obligat. dictam putat Stipulationem, quod stipulum apud veteres firmum appellabatur, forte a stipite descendens. Alciatus putat legendum ὁπὸ τῆς ὑπὸς. Sane stypos truncum & stipitem significat, omnemque arborem duram ac firmam. Omnis autem promissio stipulando facta debet firma esse. Varro tamen lib. 4. de L. L. extr. a stipe, id est pecunia, stipulationem dictam mavult. Nam proprie de pecunia dicitur, licet ad alias res etiam referatur. V. Fest. in Stipem. Formulas de stipulatione vide in titulo De verborum obligationibus, & titulis sequentibus. DD.

Stipulatio pure concepta. Paulus in l. 4. D. de pactis. Rescindenda stipulatio. Ulpian. in l. Jurisgentium. §. Item si quis. D. de pactis. Et si stipulatio sit interposita de his, pro quibus pacisci non licet: fervanda non est, sed omni modo rescindenda.

Acceptam facere stipulationem, est Eum, qui per stipulationem promissit, obligatione liberare. Ulpianus, in l. Julianus. D. de do. ma. & me. except.

STIPULATIUNCULA, æ. f. dimin. [ἐπιρρωσις] Cic. 1. de Orat. 174. Tu mihi, quum in circulo decipere adversarii stipulatiuncula, &c.

STIPULATUS, ūs. m. [ἐπιρρωσις] Idem quod Stipulatio: Plinius 7. 47. Jovis, deorum summi, stipulatur. Al. Adstipulatur. Quintil. Decl. 12. Stipulatu legati nostri perimus. Ulpian. l. j. in princ. D. de verbor. oblig. Acquiret ei ex stipulatu actionem.

STIPULATOR, ōris. m. [ἐπιρρωσις] Qui per interrogationem obligat promissorem. Cic. pro Quint. 58. Litteræ P. Quintii, testes tot, quibus omnibus causa iustissima est cur scire potuerint: nulla cur mentiantur, quum a stipulatore tuo comparabuntur. al. Adstipulatore.

STIRIA, æ. f. [ὁ τῆς ὕδατος κρυμνὸς κρύμας, Gl. L. G.] proprie est Aqua frigore concreta pendens, guttatimque stillans. Martial. lib. 7. 36.

Turpis ab inviso pendebat stiria naso. Virg. 3. Georg. 366. Stiriaque impexis induruit horrida barbis. Plin. lib. 34. cap. 12.

Fit & pluribus modis, genere eo in scrobe cavato: quarum & lateribus destillantes hiberno gelu stirias, stalagmias vocant, neque est purius aliud, &c.

STIRIACUS, a, um. Adj. Solin. cap. 40. Ubi cum arefactum inolevit, guttis stiriaci legitur. De Syre.

STIRICIDIUM, i. n. Festus; Stiricidium quasi stillicidium, cum stilla concretæ frigore cadunt. Stiria epim principale est, stilla diminutum. V. STILLICIDIUM in STILLA.

STIRPS, stirpis. c. [ρίζα, Gl. L. G. & G. L. κέλυψ, παραφυάς, L. G.] Stirpes sunt Radices, seu virgulta, quæ de radicibus nascuntur. Ea & Germina dicuntur, hinc & Germinalis arbor. Paulus in l. Silva cædua. D. de verbo. signif. Silvam cæduam. Servius esse putat, Quæ succisa rursus ex stirpibus aut radicibus renascatur. Ex Alciato. Cic. 7. Verr. 101. Ego naves inanes fuisse dico: remiges, nautasque dimissos: reliquos stirpibus vixisse palmarum.

Stirps, quum de arboribus dicitur, m. g. est. Virg. 12. Æn. 208. Quum semel in silvis imo de stirpe recisum. V. ibi Serv. Pier. & de la Cerd. Voss. de Analog. 1. 23. extr. p. 523. ed. Blæv.

A stirpe, pro Stirpitis, vel funditus. Liv. 44. V. A vel ab præpos. Committre stirpes ramis. Lucret. lib. 5. 1364.

Cum imis stirpibus evellere aliquid. Virg. 2. Georg. 209. Obruere stirpes arvo. Virg. 2. Georg. 24.

Invenitur etiam fem. Hor. 3. Carm. 29. 37. Stirpesque raptas, & pecus, & domos. Columel. lib. 2. cap. 2.

Præfractas stirpes. Octogenæ stirpes. V. OCTOGENUS in OCTO.

Validæ stirpes. Virg. 2. Georg. 367.

Stirps, quum de homine dicitur, f. g. est, teste Servio. Virg. 7. Æn. 293.

Heu stirpem invisam. Idem 3. Æn. 94. — quæ vos a stirpe parentum

Prima tulit tellus. [In hoc & seq. non apparet genus. Stirpes sceleratorum hominum. Cæf. 6. Bell. Gall. cap. 33.]

Auctor stirpis. Sen. Agamem. 4. Antiqua a stirpe ortus. Virg. 1. Æn. 171.

Divinæ stirpis alumnus, Æscelapius Apollinis filius. Ovid. 2. Met. 633. Egregia Priami de stirpe. Virg. 5. Æn. 297.

Humili de stirpe creatus. Ovid. 14. Met. 699. Lemniaca stirps. V. LEMNOS.

Nefanda stirps. Sen. Agamem. 41. Præclara stirpe deorum. Virg. 4. Georg. 322.

Ultima stirps. Sen. Herc. fur. 4. Stirps, Proles, soboles. Stat. 1. Silv. 2. 172. Nec formæ, nec stirpis egens.

Feminea stirps. Ovid. 13. Met. 651. Al. Sors.

Virilis stirps. Ovid. 13. Met. 529.

Stirps quæstionis, Origo, fundamentum: per translationem. Cic. 4. de Finib. 5. Differo eam partem, quæ quasi stirps est huius quæstionis.

Altæ stirpes stultitiæ. Cic. 3. Tusc. 3. Audeamus, non solum ramos amputare miseriam, sed omnes radicem fibras evellere: tamen aliquid relinquetur fortasse, ita sunt altæ stirpes stultitiæ.

STIRPITUS, Adv. [ρίζη Gl. L. G.] i. e. Radicitus. Cic. 4. Tusc. 83. Hunc errorem, quasi radicem omnium malorum, stirpitis Philosophia se exacturam pollicetur.

STIRPESCO, [ρίζομαι] ēre. In stirpem converti. Plin. lib. 19. cap. 8. Sarriri jubet idem, non ante, quam asparagus natus fuerit, ne in farriendo radices vexentur, ex eo velli asparagum ab radice. Nam si defringatur, stirpescere & intermori.

STIVA, æ. f. [ἡ χίτη τῆς ἀρότης, Gl. L. G. & G. L.] Aratri manica, nempe quæ tenetur manibus cum aratur. Virg. 1. Georg. 174.

Stivaque, quæ currus a tergo torqueat imos. Dicta Stiva a stando, quia per eam regula stat, & quasi temo inter boves. Columel. lib. 1. cap. 9. Quod in re rustica nullo minus opere fatigatur prolixior, quia in arando stivæ pæne rectus innititur. conf. Varr. de L. L. 4. 31.

Innixus stivæ arator. Ovid. 8. Met. 218. Premere stivam. Ovid. 4. Fast. 825.

S T L

STLATA, vel **STLATA**, æ. f. [παραπλήσιος ὁδὸς Gl. L. G.] Genus navigii (inquit Festus) latum magis quam altum: a latitudine sic appellatum: sed ea consuetudine qua Stlatum, pro Latum, Stlitem, pro Littem dicebant antiqui: qui dictionibus ab l incipientibus, s & r litteras præponere solebant: ut etiam Quintil. docet lib. 1. cap. 4. de Grammatica, sive de litteris & earum potestate. V. Festus, & Gell. 19. cap. ult. Aufon. Epist. 22. 23.

Phaelis, lintribus, stlatis, rate, Turnim & Garumnam permeat.

STLATARIUS, a, um. Adj. Quod mari portatum est, quasi stlata advectum. Petron. cap. 108. Bellum stlatarium, i. e. Navale. Juven. 7. Sat. 134.

Spondet enim Tyrio stlataria purpura filo. Stlatariam purpuram alii intelligunt Vestem purpuream latam & amplam: ut sit Latus clavus, seu vestis fenatoria. [Illecebrosa, ut vult Schol. vet. quem omnino V.

STLATARIUS, vel **STLACTARIUS**, i. m. [εργασιας, Gl. L. G.] Qui stlata vehit: sicut a Scapha, Scapharius. [Sed Græca vox Lat. Gloss. in Græcolat. exp. Adulator, Ambitiosus, quasi a Stlataria purpura.

STLEMBUS, i. m. Gravis & tardus. Lucilius, — Apulidæ pedibus stlembus. dixit, cum refert equum pigrum & tardum. Festus.

STLINQUADEM, Σκληρόν, ἀντηρόν, Gloss. Latinogræc.

STLIPES, Διαισάρχας. Ibid. [An Stlites? Neutrum satis intelligo.

STLUDIO, Χαμμάκιον. Ibid. [ὅπως Χαμμάκιον.

STLOPUS, i. m. Sonus qui ex inflatione buccarum erumpit. Perf. 5. Sat. 13. Nec stlopo tumidas intendis rumpere buccas. Alii scribunt Sclopo. q. V.

S T O

STO, steti, statum, [ἵστημι, Gl. L. G. & G. L.] stāre. In se, sua mole consistere, cui opponitur Sedere. Plaut. Capt. prol. 1.

Hos, quos videtis stare hic captivos duos, Illi qui stant, hi stant hic ambo, non sedent.

Sta illico. G. hem! Ter. Phorm. 1. 4. 18. Stant adversi vestigiis contra nostra vestigia Antipodes. Cic. 4. Acad. 123.

Ad undam stare. Virg. 4. Georg. 355. Ad curiam. Cic. 2. in Catil. 5. Hos, quos video volitare in foro, quos stare ad curiam, quos etiam in Senatum venire, qui nitent unguentis, qui fulgent purpura, &c.

Ad cyathum stare, Stantem ministrare. V. CYATHUS. Ad Senatum in Capitolio. Cic. 4. Acad. 137.

Ad verbera stare. Ovid. 1. Amor. 6. 19. In æquo alicui stare, Consistere, Equalem esse. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 29. Quod infra deos sumus, quod non in æquo illis sumus, quod non in æquo illis stetimus.

Animis stare, Animum non abjicere. Cic. 5. Att. 18. Stamus animis: & quia consiliis: ut videmur, bonis utimur, speramus.

Animo stare, & Desipere, contraria. Hor. 2. Serm. 3. 213. Ante pedes alicujus stare, Coram aliquo. Virg. 9. Æn. 381.

Ante oculos nostros stetit. Ovid. 1. Amor. 5. 17. Stare circum, pro Circumstare. Virg. 10. Ecl. 16.

In conspectu stare. Liv. 27. Contra. Virgil. 5. Æn. 477.

Dixit & adversi contra stetit ora juveni. In iudicio stare. Esre en jugement. H. St.

Juxta aliquem stare. Stat. 11. Theb. 618. Pariter stare. Ovid. 4. de Pont. 9. 107.

Stant mihi cum domina prælia dura mea. Propert. lib. 3. 5. 2. i. e. Non exercemus prælia. [Immo Exercemus. Sed Broeckh. mavult Sunt. Cui est Eleg. 3. v. 24. Malim Stent. i. e. Decreta, stata sint.

Pretium stat merci. Plaut. Milit. 3. 1. 130. Procul stare. Tibul. 1. 6. 42.

Propius stare. Hor. de Arte Poet. 361. Sanguis stetit, Substitit hæmorrhagia. Plin. Epist. 154.

Suppliciter stabat. Hor. 1. Serm. 8. 32. Stare de inanimatis etiam dicitur, ut navis, flumen, currus, sol quoque & luna stare dicuntur. Plaut. Amph. 1. 1. 120.

Neque se luna quoquam motat, statque uti exorta est semel. Al. Atque. Paulo post

Ita statim stant signa, neque nox quoquam concedit die. Virg. 8. Æn. 233.

Stabat acuta flix. Stat. 12. Theb. 415. — stentes stabant ad flumina silvæ.

Ager stat sentibus, apud Cæcilium, pro Horret.

Pp 3 Fabula

Fabula dicitur stare. Ter. in prol. Hec. 15.

Partim sum earum exactus, partim vix steti. Ubi Donatus, Agitur fabula quum recitatur: stat quum placet. Hor. 2. Epist. 1. 76.

Securus cadat, an recto stet fabula talo.

Mare placidum stat ventis. Virg. 2. Ecl. 25.

Mens stetit in dubio. Lucan. lib. 7. 246.

Nox stetit ante oculos meos. Ovid. 3. Amor. 5. 45.

Stare, In sententia manere. Cic. ad Brut. 10. Qui si steterit idem, mihi que paruerit, &c. conf. infra.

Conditionibus & conventis stare. Cic. 7. Att. 15. Omnes cupiebant Cæsarem stare, abductis præsidii, conditionibus his, quas tulisset.

Conventis stare. Cic. 3. Off. 95. Facere promissa, stare conventis, reddere deposita: commutata utilitate sunt inhonesta.

Decreto Senatus stare, pro Obedire, & non provocare. Cæf. 6. Bell. Gall. 12.

Fides parum stat apud eum. Plaut. Pseud. 1. 5. 62.

In fide stare, Peristere. Cic. pro Rabir. 28. At si fides Saturnino data est, quod abs te sæpissime dicitur, non eam C. Rabirius, sed C. Marius dedit, idemque violavit, si in fide non stetit.

Ad finem stare, Durare usque ad extremum. Ovid. 2. Amor. 6. 14.

Firmum stare, Non moveri sententia, constantem esse. Livius 22. 9. Resistes autem adversus famam, rumoresque hominum, si satis firmus steteris.

Eo quod judicatum est stare. Cic. 2. de Finib. 47. Nec enim satis est judicare quid faciendum, non faciendumve sit: sed stare etiam oportet eo, quod sit judicatum. i. e. Obtemperare, assentiri, fidem habere, hære, vel peristere.

In eo quod ostenderit, stes. Cic. 2. Att. 4. Si in eo, quod ostenderit, non stat, mihi maxime placeat, ea quæ male empta sunt reddi.

Judicio alicujus stare, pro Ejus judicio adhærere, obtemperare, assentiri. Cic. 8. Att. 4. Dionysius quidem tuus potius, quam noster, cujus ego cum satis cognossem mores. tuo tamen potius stabam judicio, quam meo, &c. Idem 2. Tusc. 35. Stabam judicio multitudinis.

Judicata re stare. Cic. pro Flacc. 65. Re judicata stari ostendit placere.

Pacto stare. Liv. 9. 11. pr. Quin tu, Spuri Postumi, si deos esse censes, aut omnia irrita facis, aut pacto stas?

Promissis stare. Cic. 1. Off. 32. Jam illis standum non esse quis non videt, quæ coactus quis metu, quæ deceptus dolo promiserit?

Sententia stat, pro Immobile & fixum est. Ter. Eun. 2. 1. 18. Vide quid agas. P. H. stat sententia.

Cum Abl. Plaut. Curc. 2. 1. 35.

Quod eis respondi, ea omnes stant sententia. Liv. 34. conf. Stat, Certum est, infra.

In eadem sententia stare. Liv. 4. 44.

Stare & Fugere, contraria. Cic. 2. Tusc. 54. Abjecto scuto fugiat quantum possit, ob eamque causam pereat nonnunquam, etiam integro corpore, quum ei qui steterit, nihil tale eveniret.

Acies stat. Quintil. lib. 6. cap. 4. De altercatione. Lucan. lib. 7. 216. — stetit ordine certo Infelix acies.

In acie stare. Cic. 10. Fam. 23. Tu, mi Cicero, quod adhuc fecisti, idem præsta, ut vigilanter nervoseque nos, qui stamus in acie, subornes. A me stat. V. in A præpositione, A me stat.

Vide in seq. Stare a mendacio. Sic dicitur Stare a partibus alicujus. H. St. A causa bonorum stare. Cic. de Clar. Orat. 273. Talis Trib. pleb. fuit, ut nemo, contra civium perditorem popularem turbulentamque dementia, a Senatu, & a bonorum causa steterit constantius?

Ab adversariis stare. Cic. 1. de Invent. 81. Ego horum unumquodque in reprehensione, aut non esse signum, aut parum magnum esse, aut a se potius, quam ab adversariis stare.

Stare cum Adverbio per locum significante, ut Hac, Illac, Qua, &c. Ovid. 1. de Pont. 1. 12.

Qua steterant artes, pars vacat illa tibi. [Supple Parte.]

Contra aliquem stare. Virg. 5. Æn. 414.

Hic magnum Alciden contra stetit.

Contra studium alicujus. Cic. de Clar. Orat. 128. Quum is contra populi studium stetit.

Contra aspera tela stetimus. Virg. 11. Æn. 282.

Contra verum a mendacio stare. Cic. 1. de Invent. 4. Quibus in controversiis, quum sæpe a mendacio contra verum stare homines confuescerent, dicendi assiduitas abluat audaciam.

Cum aliquo stare, pro Partes ejus sequi, & ei favere. Ter. Phorm. 1. 2. 39. In ejus parte stamus, pro quo facimus, inquit Donatus. Liv. 26. 41. Quid igitur minus conveniat, milites, quam quum aliæ super alias clades cumlarentur, ac dii prope ipsi cum Annibale starent, &c. Cic. 4. de Finib. 45. Mihi autem æquius videbatur, Zenonem cum Polemone disceptantem, a communibus vitiis progredientem videre, ubi primum insisteret, & unde causa controversiæ nasceretur: non stantem cum his, qui ne dicerent quidem sua summa bona a natura profecta. Idem 2. de Invent. 142. Quemadmodum ei dicebamus, qui a scripto diceret, hoc fore utilissimum, si quid de æquitate ea, quæ cum adversario staret, derogasset: sic huic, &c.

Loco stare. Cæf. 5. Bell. Gall. cap. 42. Tertiæ cohortis Centuriones ex eo, quo stabant, loco recesserunt. Virg. 3. Georg. 84.

— tum si qua sonum procul arma dedere,

Stare loco nescit. Lucan. lib. 1. 144. — sed nescia virtus Stare loco.

Pro aliquo stare. Quintil. lib. 5. cap. 11. Pro Juba atque Afris inimicissimis Pop. Rom. stetit. Liv. 38.

Ratio & fortuna cum aliquo stat, Quum quid jure facit, & fortuna arri-dente. Liv. 5.

Auctore certo stare. Liv. 8. 40. Nec quisquam æqualis temporibus illis scriptor exstat, quo satis certo auctore stetur. Hujus formæ est illud Quintil. lib. 7. cap. 1. Verbis ne legis standum sit, an voluntate.

Consilio alicujus stare. Liv. 7.

Jurejurando alicujus stare. Quintil. lib. 5. cap. 6.

Memoria stare eos dicit Seneca, qui nihil habent præter memoriam, Epist. 33. Viro captare flosculos turpe est, & fulcire se notissimis & paucissimis vocibus, & memoria stare.

Opinione alicujus stare. Cic. pro Cluent. 96. Et si uterque Censor Censoris opinione standum putavit, quid est quamobrem quisquam nostrum Censorias subscriptiones omnes fixas, & in perpetuum ratas putet esse oportere?

Verbis legis stare. Quintil. lib. 7. cap. 1.

Voluntate stare. Quintil. lib. 7. cap. 1.

Per me stat, per te, per illum, quo minus id fiat, Quum ego, aut tu, aut ille causa fumus, ne quid fiat. Plin. lib. 18. cap. 28. Non stat per me, quo minus cælum intelligas, & cælestia scias. Quintil. lib. 3. cap. 8. Non per me stetit, sed per illa. Ter. And. 4. 2. 16.

Si poterit fieri, ut ne pater per me stetisse credat, Quo minus hæ fierent nuptiæ, volo.

Si per eum non stetit parere defuncti voluntati. i. e. Quin pareretur, &c. Scævola in 1. Pater. §. Tusculanus. D. de legat. 3.

Stat, Constat, & in pretio est. Liv. 23. 30. Multorumque sanguine ac vulneribus ea Pœnis victoria stetit. Gellius, Magno ei stet ea nocte absentem fuisse. Quintil. Decl. 13. Quanti steterit mihi quod semel impetrata non feci. Plin. Epist. 155.

Morte stetit. Patere. lib. 2. 64. Utrique vindicta libertatis morte stetit. *Leur cousta la mort, leur cousta la vie.*

Pretio magno stare, Constat magno pretio. Hor. 1. Serm. 2. 122.

Stat illi res centum talentis. Liv. 34. 50.

Stare, Positum esse: & cum In constituitur. Virg. 1. Æn. 650.

Omnis in Ascanio cari stat cura parentis. Aliter Sil. 17. 401.

In ducibus stabat spes & victoria folis.

Aliquando sine præpositione In. Plaut. Capt. 3. 5. 82.

Periculum vitæ meæ tuo stat periculo.

Stare, Manere, & ad multum tempus durare. Cic. 1. de Legib. 2. Multaque alia multis locis diutius commemoratione manent, quam natura stare potuerunt. Virg. 2. Æn. 56.

Trojaque nunc stares, Priamique arx alta maneres.

Ad eam diem stetit civitas illa Lycurgi legibus, Substitit. Liv. 39. 33.

Fide stare. Liv. 23. 48. Nisi fide staret resp. opibus non staturam.

Fiducia belli stetit auxiliis Palladis. Virg. 2. Æn. 163.

Gratia facti. Virg. 4. Æn. 519.

Et bene apud memores veteris stat gratia facti.

Imperium puero stetit. Liv.

Instituta alicujus servandis stare dicitur urbs. Cic. 4. Acad. 3. In eodem tanta prudentia fuit in constituendis temperandisque civitatibus, tanta æquitas, ut hodie stet Asia Luculli instituta servandis, &c.

Jus exemplis stat. Liv. 27.

Loco meliore stare, per translationem. Cic. in Sallust. 6. At quanto meliore loco Resp. staret, si tu par ac similis scelerum civium, una cum illis annumeratus esses.

Ordine stare. Quintil. lib. 7. cap. 1. Nec mihi videntur errare, qui ipsam rerum naturam stare ordine putaverunt.

Per aliquem stare, pro Manere in statu. Cic. 13. Fam. 30. Quam parum in Rep. causamque defenderim, per quos homines ordinesque steterim, quibusque munitus fuerim, non ignorabas.

Statu eodem stare. Cic. 2. Off. 3. Atque utinam Resp. stetitset, quo cooperat, statu. Liv. 21. 62.

Visua stare. Ovid. 6. Fast. 299.

Stat vi terra sua, vi stando Vesta vocatur.

Stare, pro Dignitatem & auctoritatem suam retinere. Cic. 1. Fam. 41.

Ad xvi Cal. Febr. quum in Senatu pulcherrime staretis, quod jam illam sententiam Bibuli de tribus legatis pridie ejus diei fregeramus, &c. Idem 6. Fam. 6. Quum me ex Rep. expulissent ii, qui illam cadere posse, stante me, non putaverunt, memini me, &c.

Stat, Certum est, decretum est, in animo fixum est. Virg. 2. Æn. 750.

Stat casus renovare omnes, omnemque reverti

Per Trojam. Idem 12. Æn. 678.

Stat conferre manum Æneæ. [Additur sæpe Mihi. conf. Sententia stat. Non adhuc stat, pro Non constat, certum, vel deliberatum est. Cic. 3. Att. 13. Hinc si aliquid a comitiis audierimus, nos in Asiam convertemus, neque adhuc stabat, quo potissimum: sed scies.]

Stet illud nobis, pro Certum & deliberatum sit. Cic. 9. Fam. 2. Sed hæc tu melius: modo stet nobis illud, una vivere in studiis nostris, a quibus antea delectationem modo petebamus, nunc vero etiam salutem.

Statur, Impersonale. Plaut. Pseud. 1. 5. 42.

Salve, quid agitur? P. statur hic ad hunc modum. Ter. Eun.

2. 2. 40. pro Quid agis? sto, inquit Donatus.

Penultimam in Steterunt corripuit. Virg. 2. Æn. 474.

Obstupui steteruntque comæ.

Gerund. Virg. 5. Æn. 384.

Quæ finis standi?

Standum est epistolis Domitiani. Plin. lib. 10. cap. 62.

STANS, antis. Partic. [stans] Cic. 2. in Catil. 2. Quod incolumes cives, quod stantem urbem reliquit, quanto tandem illum mærore afflictum esse & profligatum putatis?

Anni stantes in limine vitæ. Stat. 2. Silv. 1. 38.

Freta stantia, Quieta. Ovid. 7. Met. 201.

Oculi stantes, Exstantes vel immobiles. Ovid. 6. Fast. 133.

Grande caput, stantes oculi, rostra apta rapinæ. Describit

Striges.

Paludes stantes. Hor. 3. Carm. 27. 9.

Vina stantia gelu. Ovid. 4. de Pont. 7. 8.

Stans pede in uno. Hor. 1. Serm. 4. 9.

— in hora sæpe ducentos,

Ut magnum, versus dictabat, stans pede in uno. i. e. Temporis momento Lucilius vena facili plurimos versus effundebat. Nam uno pede qui stat, adversarius se nullum, vel non fortem habere credit.

Cum enim uno pede nos sustinentes pendeamus & vacillemus, securus esse videtur, adversarii vires contemnere, qui sese non utroque pede firmat stabiliter: unde & Omni pede standum Quintilianus usurpat, pro Omni contentione totisque viribus. Ex Turneb. Advers. 7. 19.

STĀTŪS, a, um. aliud Partic. [stans] Plin. lib. 25. cap. 13. Anaxilaus auctor est, mammas a virginitate illitas, semper staturas.

Hinc acies statura ducum. Stat. 2. Theb. 566.

STĀTUS, a, um. Adj. ex Partic. [stans] Firmus. Plin. lib. 18. cap. 29.

Jam primum hanc injuriam omnibus annis accidere non posse propter statos siderum cursus. Idem lib. 2. cap. 13. [A Sisto, puto, non a Sto esse.]

Dies status cum hoste vocatur, Qui judicii causa est constitutus cum peregrino. Ejus enim generis ab antiquis appellabantur, quod erant pari jure cum pop. Rom. atque hostire ponebatur pro æquare. Plaut. in Curcul. 1. 1. 5.

Si status conductus cum hoste intercedit dies,

Tamen est eundem, quo imperant, ingratiis.

Festus. Cic. 1.

Offic. 37. Indicant xii Tab Aut status dies cum hoste.

Dies status. Plin. 9. Epist. 39. ad Mustium, Aedes, vetus sane, & angusta, quum sit alioqui stato die frequentissima. i. e. Festo die. Plin. lib. 10. cap. 29.

Febris stata. V. FEBRIS.

Forma stata, ea antiquis dicebatur, Quæ a nimia pulchritudinis periculo, & a summo deformitatis odio vacat, velut forma quadam media. Ufus est Ennius in Menalippa, ubi eas fere feminas ait incolumi pudicitia esse, quæ stata forma forent. Refert Gell. lib. 5. cap. 11.

Lux stata. Stat. 5. Theb. 476.

Reditus stati. Plin. 5. Epist. 14. Idem Statum reditum vocat, 3. Epist. 19. ad Calvisium, Constant campis, vineis, silvis, quæ materiam, & ex ea reditum, sicut modicum, ita statum præstant.

Sacra stata. Ovid. 1. Fast. 660.

Sacrificium solenne & statum. Cic. 1. Tusc. 113. Quum enim illam ad solenne & statum sacrificium curru vehi jus esset, satis longe ab oppido ad sanum, &c. Sic Liv. 23. 35. Et 40. 4.

Sacrificia stata sunt, quæ certis diebus fieri debent. Cato in ea, quam scribit de L. Veturio, De sacrilegio commissio cum ei equum ademisti, quod tu, quod in te fuit, sacra stata, solennia, capite sancta, deseruisti. Festus.

Tempestates. Plin. 2. 39.

Tempora. Lucan. 10. 240.

Tempus statum. Plin. lib. 9. cap. 23.

STATA MATER, Vesta dicta est, ut Græcis Ἑστία. Festus, Statæ matris simulacrum in foro colebatur, postquam id collustravit, ne lapides igne corrumpentur, qui plurimus ibi fiebat nocturno tempore, magna pars populi in suos quisque vicos retulerunt ejus Deæ cultum. Scalig. Postquam id Cœlius stravit.

STĀTUS, ūs, m. [στατός, Gl. L. G. & G. L. πύχη, L. G.] proprie Actus standi. Gell. lib. 2. cap. 1. Stare solitus Socrates dicitur, pertineti statu, perditus atque perniox.

Status, Habitus. Plaut. Amph. 1. 1. 110. Ter. Eun. 3. 5. 50.

Tum equidem istuc os tuum impudens videre nimium vellem,

Qui esset status, flabellum tenere te, asinum tantum. Cic. 3. de

Fin. 56. Per se ut quidem habitus oris & vultus, ut status & motus, in quibus sunt præponenda quædam & rejicienda. Idem in Brut. 59. Motu sic utetur, ut nihil superfit in gestu. Status erectus, & celsus, rarus incessus, nec ita longus.

Sic Cicero & in Officiis Status & motus corporis. Lact. lib. 3. In terram procumbere ne, si velimus, quidem possumus: quorum status rectus est. H. St. Locum Cic. hunc, puto, intelligi voluit 1. Off. 128. Status, incessus, sessio, accubatio, vultus, oculi, manu motus, teneant illud decorum. Lactantii habentur verba lib. 3. cap. 10. extr. conf. eundem 7. 9. 11. edit. Cellar. Apud Ter. Status pro Positura qualicunque corporis poni videtur, ut apud Nepotem in Chabr. pr. conf. Cic. in 3. Verr. 57. ubi in Pediani Comment. vocabula Figura & Status male a librariis permutata puto.

Status statuz. Cic. 6. Att. 1. Quam statum esse ejusdem, status, amictus, annulus, imago ipsa declarat. conf. Nepot. 1. c.

Status bruti animalis. Columel. lib. 7. cap. 9.

Mediocris status sermonis. V. MEDIOCRIS.

Status animi pellere ictu. V. ICO, icis.

Indecorus status. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Minax status, Habitus aut gestus minax. Hor. 3. Carm. 4. 54.

Status pro Fortunæ conditione, ordine, loco, casuque: variis verbis jungitur.

Rerum mearum status. Ovid. 7. Met. 507.

Amplus status. V. AMPLUS.

Basilicus status. V. Basilicus, in BASILICA.

Incolumis status. V. INCOLUMIS.

Amittere statum vitæ. Cic. 10. Att. 4. Non enim quam dignitatem, quos honores, quem vitæ statum amiserim, cogito: sed quid consecutus sim, quid præstitierim, qua in laude vixerim.

Collocare aliquem Reip. statum. Cic. ad Brut. 16. Qua nobis auctoritate opus est ad collocandum aliquem Reip. statum.

Collocare in statu amplissimo. Auctor ad Heren. lib. 4. 24. Quum nobis facultatem fortuna dedisset, iniquum erat in eorum supplicio consumere, quos eadem fortuna paulo ante in amplissimo statu collocarat.

Concidere ex amplo statu. Cic. 3. Att. 10. Ecquis unquam ex tam amplo statu, in tam bona causa, tantis facultatibus ingenii, consilii, gratiæ, tantis præfidiis bonorum omnium concidit?

Consistere in aliquo statu. Cic. Quod si (ut spero) victis hostibus nostris veneritis, auctoritate vestra Respub. exsurgat, & in aliquo statu consistet.

Convellere aliquem de statu. Cic. 8. Att. 23. Quæ me convellerunt de pristino statu, jam tamen, ut ante ad te scripsi, labantem.

Convellere Reip. statum. Cic. in Pison. 4. Ego adolescentes bonos & fortes, sed usos ea conditione fortunæ, ut si essent magistratus adepti Reip. statum convulsuri viderent, meis inimicitiiis, nulla Senatus mala gratia, comitiorum ratione privavi.

Declinare de statu suo. Cic. de Provinc. Consul. 41. Quamvis excipere fortunam, subire vim atque injuriam malui, quam aut a vestris sanctissimis mentibus diffidere, aut de meo statu declinare.

Deducere aliquem de statu vitæ suæ. Cic. 4. Verr. 10. Fecerunt etiam ut me, cujus fidem, continentiamque cognoverant, prope de vitæ meæ statu, dolore ac lacrimis suis deducerent: ut ego istum accusarem, a quo mea longissime ratio, voluntasque abhorrebat.

Dejicere adversarium de statu. Cic. in Orat. 129. Quo genere nos mediocres, aut multo etiam minus, sed magno semper usi impetu, sæpe adversarios de statu omni dejecimus. V. DEJICIO.

Deterere aliquem de statu suo. Cic. 11. Fam. 11. Malevolentia hominum in me, si poteris, occidit, si non poteris, hoc consolabere, quod me de statu meo nullis contumeliis deterere possunt.

Dimovere de, vel ex statu. Cic. pro Cæcin. 42. Non ea sola vis est, quæ ad corpus nostrum, vitamque pervenit: sed etiam multo major ea, quæ, periculo mortis injecto, formidine animi perterritum, loco sæpe,

& certo de statu dimovet. Idem in Parad. 1. Mentem ex sua sede & statu dimovet.

Figere & fundare statum Reip. Cic. 1. Att. 13. Reip. statum illum, quem tu meo consilio, ego divino confirmatum putabam, qui bonorum omnium conjunctione & auctoritate Consulatus mei fixus & fundatus videbatur, nisi quis nos deus respexerit, elapsum esse scito de manibus uno hoc judicio.

Manere suo statu. V. MANEO.

Obtinere eundem vitæ statum. Cic. pro Corn. Balb. 18. Si, quo quisque loco nostrum est, Judices, natus: aut si, in qua fortuna est nascendi initio constitutus, hunc vitæ statum usque ad senectutem obtinere debet. Pervenit in hunc statum Respub. Cic. 9. Att. 8. Quorum artificii effectum est ut Resp. in hunc statum perveniret.

Redire in antiquum statum. Celf. lib. 6. cap. 6. de Oculor. morbis.

Restituere provinciam in antiquum statum. Cic. 2. Verr. 13. Jam vero omnium vitorum suorum plurima & maxima constituit monumenta, & indicia in provincia Sicilia: quam iste per triennium ita vexavit, ac perdidit, ut ea restitui in antiquum statum nullo modo possit.

Retinere statum. Cic. de Arusp. Resp. 61. Hunc statum, qui nunc est, qualiscunque est, nulla alia re, nisi concordia retinere possumus.

Revertitur nunquam in antiquum statum fractum femur. Celf. lib. 8. cap. 10. §. 5. extr.

Tenere statum suum. Cic. 4. Fam. 9. Quod honesto otio tenueris & statum & famam dignitatis tuæ.

Tueri statum suum. Cic. 9. Fam. 16. Ego me non putem tueri statum meum sic posse, ut neque offendam animum cujusquam, nec frangam dignitatem meam.

Status [στατός] apud Rhetores dicitur, In quo causa maxime vertitur. Quintil. lib. 3. cap. 6. Status est quod ex prima confictione nascitur. Exempli causa, Intentio est, fecisti homicidium, Depulsio est, non feci. Quæstio an fecerit. Hinc constitutio conjecturalis, quæ & status dicitur. Cic. in Topic. 93. Refutatio accusationis, in qua est depulsio criminis, Græce στατός dicitur, Latine status appelletur: in quo primo insitit, quasi ad repugnandum congressa, defensio.

Conjecturalis status. Quintil. 3. 6. V. CONJECTURA.

Legalis status. Quintil. lib. 3. 6.

Ratiocinativus status, i. e. Syllogismus. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Constituere statum. Quintil. ibid. V. CONSTITUO.

Facere statum. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Status, pro Ordine. Seneca de Benefic. Quicquid maxime necessarium erat, in primum statum conjeci: nunc si quid effugit, recolligo.

Status, ex quibus omne genus controversiarum de agris exoritur, octo omnino sunt: Injectivus, expositivus, subjectivus, recuperativus, assumptivus, initialis, materialis, effectivus. Injectivus ergo status est generalis, nam sive de possessione, sive de fine controversia nascatur, per hoc repetitio justa injustaque injicitur. Expositivus est status controversiæ, quoties finitimorum argumentorum caret demonstratione, & partium magis exigit narrationem, per quam exponendum sit, quo sint genere terminandæ, aut persuadendum judici, etiam si loci natura finitimam exhibeat similitudinem. Subjectivus status est, cum relinquitur status generalis, & alio quolibet statu controversia defenditur. Recuperativus est status, quoties non a trisinio, aut quadrisinio, sed ex quolibet finis loco incipientis termini recturam dirigit, & per incesum definitionis loca quædam alteri fundo acquirit, aut solum auferit, & ejus loco redditur. Assumptivus primæ controversiæ status, qui est de positione terminorum, in rigorem aut in finem transcendit. Initialis controversiæ status de rigore pertinet ad materiam, transcendit in controversiam, quæ est loco tertio: de fine status materialis non conditionem mutat, neque materiam efficit. Materialis status est, ex quo omnes controversiæ incipiunt de loco duntaxat. Nam transcendentiam non habet de hoc effectivus. sed, dum consummatus fuerit, nascitur. Effectivus est, cum de loco litigatur, & idoneas partes ad litigium advocaciones instituunt. Ex Aggeno de Limitibus agrorum, ubi de Controversiis agrorum, p. 63. Gosl.

STATULIBER, eri. m. [ἐλευθερὸν ἔχοντα καὶ ἀφ' ἑσέως ἀφαιρῶν, Gl. L. G.] sic una voce scribitur apud Festum, Qui testamento certa conditione proposita, jubetur esse liber. Et si per heredem est, quo minus statuliber præstare possit, quod præstare debet, nihilominus liber esse videtur. Festus. Ulpian. tit. 2. ejus libri qui est inscriptus. Tituli ex corpore Ulpian. Qui sub conditione testamento liber esse jussus est, statuliber appellatur. Statuliber quamdiu pendet conditio servus heredis est.

STATULIBERA, æ. f. [ἐλευθερία τὴν ἐλευθερίαν, Gl. L. G.] Ulpian. Dig. 40. t. 7. l. 6. Si statulibera ferva pœnæ facta sit.

STĀTIO, ōnis. f. [στάσις, ἡ κωπημονή, Gl. G. L. σταθμός, συνδρίαι, τὴν πηλοδρίαν, ἐν ποταμῷ, L. G.] Ipse standi actus. Lucet. lib. 4. 398.

Qua vehimur navi, fertur, cum stare putatur,

Quæ manet in statione, ea præter creditur ire.

Statio, Locus, in quo naves, aut milites, aut homines, aut jumenta, tuto ad tempus stant: vel in quo frequenter constituitur. Plaut. Milit. 5. 9. 12.

Namque in statione stat senex. al. Statu.

Comitiaria statio. V. COMITIA.

Gratissima statio mergis. Virg. 5. Æn. 128.

Mortalis statio. Patern. lib. 2. sub fin. Quicquid numinum hanc Rom. imperii molem in amplissimum terrarum orbis fastigium extulit, vos publica voce obtestor atque precor, custodite, servate, protegit hunc statum, hanc pacem; eique functo longissima statione mortali, destinate successores quam ferissimos. Ei, h. e. Tiberio. [Ordo est, Eique mortali, functo longiss. statione.]

Publica statio mihi clausa est. Ovid. 3. Trist. 1. 79.

Peracta statio. Lucan. lib. 1. 45. — quum statione peracta

Astra petes ferus. Post custoditum in terris imperium ascendes ad superos. Absoluta gubernatione imperii tui in hac vita, in qua velut in statione versatur homo. Neronem alloquitur.

Statio, tagma militare, plerumque unius cohortis, pro castris ad custodiam constituta in armis. Curtius, Cognitum id per exploratores, qui stationes hostium fuerant ingressi. Virg. 9. Æn. 222.

— illi

Succedunt, servantque vices: statione relicta,

Ipse comes Niso graditur.

Agere stationem. Tacit. 1. Hist. 28.

Disponere stationem. Cæf. 8. Bell. Gall. 12.

Educere stationem. Liv. lib. 1.

Habere stationes dispositas. Cæf. 5. de Bell. Gall. 16. extr.

Relicta portæ statione. Stat. 11. Theb. 240.

Subducere stationes, Abducere. Liv. 22. 42. pr.

Esse in statione pro castris collocatos. Cæf. 5. de Bell. Gall. 15.

Tueri vigili muros statione. Claud. 2. in Ruf. 59. [Uti sunt & Græci Juniores. Gloss. Græcolat. Στατίον, Statio.]

Statio, [ὁρμη Gl. L. G.] Locus navibus in anchoris retinendis natura idoneus, deterior tamen portu. Virg. 2. Æn. 23.

Insula dives opum, Priami dum regna manebant;

Nunc tantum finus & statio male fida carinis.

Cic. 12. Fam. 15.

Tantum enim abfuit ut illorum præsidio nostram firmaremus classem, ut etiam a Rhodiis, urbe, portu, statione, quæ extra urbem est, com-
meatu, aqua denique prohiberentur nostri milites.

Tutissima statio nautis. Virg. 4. Georg. 421.

Habeo stationem, ὁρμῶν, ἐπὶ λιμένι. Gloss. Græcolat. [Quia in anchoris stabant. Nonnunquam est ipsa classis. V. Liv. 37. 45. pr.]

Manere in statione, i. e. Portu. Lucet. lib. 4. 397. V. supra.

Recepi ejectum fluctibus tuta statione. Ovid. 7. Epist. 89.

Statio, Officina, in quam multi conveniunt, ut de aliqua re decernatur, & jus dicatur. Gell. lib. 13. cap. 13. pr. Quæsitum esse memini, in ple-
risque Romæ stationibus jus publice docentium, &c. Juven. 11. Sat. 4.

— omnis

Convictus, thermæ, stationes, omne theatrum. Perottus.

Stationes interdum sunt Loca publica, in quæ post negotia solent cives convenire confabulandi, vel potius desidendi gratia. Plin. 1. Epist. 13. ad Senecionem, Plerique in stationibus sedent, tempusque audiendis fabulis conterunt. Idem 2. Epist. 9. ad Apollinarem, Itaque prehenso
amicos, supplico, ambio, domos, stationesque circumeo: quantum-
que vel auctoritate vel gratia valeam, precibus exterior.

Stationes municipiorum quasdam fuisse in foro Romano auctor est Victor in describenda fori Romani regione, quas significare poeta Satyricus 11. Sat. 4. videtur his verbis,

— stationes, omne theatrum.

De Rutulo. Sed & Plin.

lib. 16. 44. de loto in Vulcanali posita, Radices, ait, ejus in forum us-
que Cæsaris, per stationes municipiorum, penetrant.

STATIONCULA, æ. f. dimin. [στατίδιον] Parva statio.

STATIONĀLIS, e. Adj. Firmiter stans. Plin. de Sideribus lib. 2. cap. 15. Eadem stationalis, senis mensibus commoratur in signis, alioqui
bimestris: quum ceteræ utraque statione quaternos menses non impleant.

STATIONARIUS, a, um. Adj. & STATIONARIUS, i. m. [φύλαξ]

Stationarii milites dicuntur, Quibus, custodiæ, aut præsidii gratia, statio assignata est; item Qui in urbibus aut provinciis tenentur, ad populorum
quietem tuendam. Perottus. Ulpian. in l. 1. §. Hoc autem. D. De fugiti-
vis, Qua declaratur & Præfides, & Magistratus, & milites stationarios
dominum adjuvare debere in inquirendis fugitivis. Paul. in l. 4. eodem
titulo, Limenarchæ & stationarii fugitivos deprehensos in custodiam re-
tinent.

Stationarii tabelliones, Qui in stationibus, cum subadjuvis ministrisque
suis, morabantur & instrumentis subscribebant, quos Justinianus in No-
vella 44. συμβολαιογράφοις, appellat, id est contractuum scribas, qui &
tabularii, & tabelliones dicuntur. Alciatus cap. 19. lib. 6. Parerg.

STĀTIVUS, a, um. Adj. [στάσιμος Gl. G. L.] ut Castra stativa.
Cæf. 3. Bell. Civil. 30. Cic. 7. Verr. 29. Iste novo quodam ex genere
Imperator, pulcherrimo Syracusarum loco, stativa sibi castra faciebat.
Præsidium. Idem 12. Philip. 24. Hæc vigilia, hæc custodia, hoc præ-
sidium stativum.

Feriæ stativæ, Solemnnes, in certum diem constitutæ. Macrobi. Sa-
turn. 1. 6.

Aquæ stativæ, i. e. Stagna. Varr. apud Non. 3. 155.

Stativa perseverantia. Firmic. lib. 3. cap. 6. Caput malitiosis humoribus
onerant, & ex humorum stativa perseverantia, qui circa caput collecti
fuerint, facient caducos & lunaticos.

Stativa tarditate subsistere. Firmic. lib. 1. cap. 2.

STĀTIVA, òrum. n. pl. [σταθμός] Castra dicuntur, sive Munitiones,
in quibus, ut propius pugnent, milites confident. Liv. lib. 1. 57. In iis
stativis, (ut sit longo magis, quam acris bello) satis liberi commeatus
erant. Idem lib. 9. 23. Stativa nostra munimento satis tuta sunt, sed
inopia eadem infesta. Idem 3. 2. In Latino agro stativa habuit. Et 9.
39. Stativa in propinquo habuere. Cic. pro Lege Agr. 2. 40. Nunquid
causæ est, quin omnes agros, urbes, stativa, portus, totam denique
Bithyniam Decemviri vendituri sint? [Quibus omnibus locis subaudi-
tur & Castra.]

STĀTĀRIUS, a, um. Adj. [στάσιμος] a Participio Status. Ter. in
prol. Heaut. 36.

Statariam agere ut mihi liceat per silentium. h. e. Comœdiam
quietiorem, & quæ magnos vehementesque motus non habeat: cuius-
modi est Heautontimorumenos. Comœdiæ, inquit Donatus, aut Mo-
torix sunt, aut Statarix, aut mistæ. Motorix, turbulentæ: Statarix,
quietiores: mistæ, ex utroque actu consistentes. Idem in prolegomenis
Adelphorum: Hujus fabulæ tota actio quum sit mista ex utroque genere,
ut fere Terentianæ omnes, præter Heautontimorumenon: tamen ma-
jori ex parte motoria est: nam statarios locos perpaucos habet. Rursus
idem in prologum Adelph. Ipsi senes in statario caractere partem ape-
riunt, in motorio partem ostendunt. Nam duo agendi sunt principales
modi: Motorius, & Statarius: ex quibus ille tertius nascitur, qui dici-
tur mixtus. Hæc ille. Terentius in prologo Heautontimorumeni indicat
velut digito, quid differat Motoria ab Stataria, his quidem verbis; v. 36.

Adeste æquo animo, date potestatem mihi,

Statariam agere ut liceat per silentium,

Ne semper servus currens, iratus fenex,

Edax parasitus, sycophanta autem impudens,

Avarus leno, assidue agendi sint mihi,

Clamore summo, cum labore maximo.

Perinde quasi diceret,

Ne mihi semper agenda sit motoria.

Statarius, Qui statariam agit fabulam. Cic. in Brut. 116. Volo enim ut
in scena, sic etiam in foro, non eos modo laudari, qui celeri motu &
difficili tantur, sed eos etiam, quos Statarios appellant, quorum sit

illa simplex in agendo veritas non molesta. Qui locus sic est explican-
dus. Inter scenam & forum est quædam similitudo: unde Actores tam
in scena, quam in foro dicuntur: & Scenæ servire, & Uti foro dici so-
let, eos, quos Motorios vocant Grammatici. Celeri motu & difficili,
quo utrique actores, sed hi in scena, illi in foro utuntur. Actores
enim fabularum sæpe clamore summo, ut ait Terentius, cum labore
maximo agunt, dum repræsentant, vel servum currentem, vel tale
quid agentem: actores vero causarum ingemunt sæpe, inclamant, do-
lent, queruntur, Rempubicam implorant, supplicat, & pedem
supplodunt, ut ait Cic. 1. de Orat. 230. Itaque vere utrique Motorii
possunt appellari. Statarios, qui statarias fabulas agunt, ita ut nihil
pæne moveantur, sed simpliciter agant: Statarios vero patronos tales,
qualis fuit Rutilius, qui non modo supplex iudicibus esse noluit, sed ne
ornatius quidem aut liberius causam dici suam, quam simplex ratio ve-
ritatis ferebat. Simplex veritas, Sincera, sine fucis & ornamentis
oratoris.

Orator statarius. Cic. in Brut. 239. C. deinde Piso, statarius, & sermo-
nis plenus orator. Statarius, quod esset (ut ait Cicero pro Roscio Co-
mædo 7.) summa fide, virtute, gravitate, auctoritate ornatus.

Miles statarius. i. e. Qui, dum pugnat, ordinem proprium servat. Liv.
9. 19. Statarius uterque miles, ordines servans.

STĀTOR, òris. m. Servus olim dicebatur, aut Libertus, qui prope he-
rum aut patronum stabat, & ei præsto erat, & si quem quærebat arcesse-
bat sistebatque. Petronius Arbiter cap. 126. Quædam enim femina for-
dibus calens, nec libidinem concitant, nisi aut servos viderint, aut sta-
tores diutius cinctos. Discinctos legendum putat Turnebus, idque op-
time meo quidem iudicio. [Rectius al. Altius cinctos. V. Burm.]

Juppiter Stator [ἰσχυρὸς Gl. L. G. & G. L.] apud Romanos dice-
batur secundum historicos, quia post susceptum votum aciem Ro-
manam stitisset. Seneca autem aliam rationem assignat, quia ejus be-
neficio stant omnia, de Benefic. lib. 4. cap. 7. V. eandem dict. in si-
sto, quo revera pertinebat.

STĀTURIUM, i. n. ὀψοδωρίου Gloss. Latinogræc.

STĀBĪLIS, e. Adj. [βέβαιος Gl. L. G. ἰσχυρὸς, σταθερός, G. L.] Firmum
& fixum. Comp. Stabilius, Superl. Stabilissimus. Lucret. lib. 5. 1120.

Ut fundamento stabili fortuna maneret.

Ter. Adel. 1. 1. 41.

Errat longe, mea quidem sententia:

Qui imperium credat gravius esse aut stabilius,

Vi quod fit, quam illud quod amicitia adjungitur.

Stabile est, h. e. Certum & statutum. Plaut. Bacch. 3. 4. 25.

Incertum & Stabile, contraria. Cic. in Topic. 70.

Nihil est enim tam insigne, nec tam ad diuturnitatem memoriæ stabile,
quam id, in quo aliquid offenderis. Cic. 1. de Orat. 129.

Stabile & Immutabile. Cic. 4. Acad. 23. Quam nos, non comprehen-
sionem modo rerum, sed etiam stabilem quoque & immutabilem esse
censemus.

Animus stabilis & firmus, & magnus. Cic. 3. de Fin. 29. Quod vero negari
nullo modo possit, quem unquam stabili, & firmo, & magno animo,
quem fortem virum dicimus, effici posse, nisi constitutum sit, non esse
malum dolorem?

Bonum permanens fixum & stabile. Cic. 5. Tusc. 40.

Connubium stabile. Virg. 1. Æn. 77.

Domicilium certum & stabile. Cic. pro Marcello 30.

Favor nunquam stabilis. Senec. Thyest. 4.

Fortitudo robusta & stabilis. Cic. 4. Tusc. 52.

Mala stabilia, Non decidua poma, & quæ diutius in arbore stant, vel
diu maturitatem retinent, neque cito corrumpuntur. Cato R. R. cap. 7.
Eo lotium suillum aut stercus ad radicem eorum addere oportet, ut sta-
bilia mala fiant.

Matrimonium stabile & certum. Cic. 2. Philip. 44.

Patria stabilis, In qua quis perpetuo habitat, nec huc atque illuc discur-
rit. Plaut. Merc. 3. 4. 68.

Pede stabili manere. Ovid. 5. Trist. 14. 30.

Quæstus stabilissimus. Cato R. R. in præf. Maximeque pius quæstus,
stabilissimusque consequitur, minimeque invidiosus.

Ratione stabili firmaque contemnere. Cic. 1. Off. 6.

Regnum haud stabile. Senec. Herc. fur. 6.

Scientiam stabilem rerum tenere. Cic. 1. de Finib.

Sententia certa & stabilis. Cic. 2. de Nat. Deor. 2. Est enim & Philoso-
phi & Pontificis & Cottæ, de diis immortalibus habere, non errantem &
vagam, ut Academici, sed ut nostri stabilem certamque sententiam.

Terminus stabilis rerum. Hor. in Carm. sæcul. 26.

Via præceps & lubrica, Plana & stabilis; opponuntur. Cic. pro Flacc. 105.

Vita stabilis, Felix, & non variis casibus subjecta. Lucret. lib. 3. 66.

STĀBĪLĪTER, Adv. Vitruv. 10. 14. Tympanum stabiliter includatur.

Compar. Suet. Claud. cap. 20. Molem stabilibus fundare.

STĀBĪLĪTAS, atis. f. [σταθερότης Gl. G. L.] Firmitas. Cæf. 4. Bell. Gall.
cap. 33. Ita mobilitatem equitum, stabilitatem peditum in præliis præ-
stant. Plin. lib. 23. cap. 3. Gingivis & oris ulceribus; dentium stabili-
tati efficacissime veniunt.

Motus & Stabilitas, contraria. Cic. 2. de Fin. 16.

Qui enim poterit aut corporis firmitate, aut fortunæ stabilitate confide-
re? Cic. 5. Tusc. 40.

Stabilitas, Firmitas, Constantia. Cic. 3. de Fin. 49. Quod idem in ar-
tibus non fit, & quod virtus stabilitatem, firmitatem, constantiam to-
tius vitæ complectatur, nec hæc eadem in artibus esse videamus.

Stabilitas amicitix vacillat. Cic. 1. de Fin. 66. Quo loco videtur quibus-
dam stabilitas amicitix vacillare.

Dare aliquibus stabilitatem. Cic. 2. de Nat. Deor. 120.

Habere stabilitatem. Cic. 2. de Fin. 9.

STĀBĪLĪO, ivi, itum, [βέβαιον, ἰσχυρῶς, ἀσφαλίζω] Ire. Stabile fa-
cere, firmare. Plaut. Amph. 1. 1. 39.

Regique Thebano Creonti regnum stabilivit suum. Plin. lib. 9.
cap. 28. Ex his longissimi & asperi quibus ad ora admovent cibos, & in
fluctibus se velut anchoris stabiliunt, ceteri cirri quibus venantur.

Turres quasas stabilire. Senec. Thyest. 568.

Stabilire & Figere. Cic. 1. Tusc. 88. Hoc igitur probe stabilito & fixo
excutiendum est ut sciatur quid sit carere, ne relinquatur aliquid errori
in verbo.

Magis stabilita. Lucret. lib. 3. 203.

Stabilire Remp. cui opponitur Evertere. Cic. 4. de Fin. 85. Nisi forte censeretur. Gracchum patrem beatorem fuisse, quam filium, quum alter stabilire Remp. studuerit, alter evertere.

STABILIMEN, inis. & **STABILIMENTUM**, i. n. [*βιβαίμης*] Quod aliquid firmiter retinet. Plaut. Curc. 2. 3. 88.

Hæc sunt ventri stabilimenta: panis, & assa bubula, Poculum grande. Cic. 3. de Nat. Deor. 68.

Addo huc quod mihi portento cælestium pater Prodigium misit, regni stabilimen mei. Ex poeta.

Virtutis stabilimentum. Val. Max. 2. 2. 5.

STABILITOR, oris. m. Sen. de Benef. 4. 7. Stant omnia beneficio dei, qui stator stabilitorque est. conf. Stator in SISTO.

STABILITO, are. frequent. [*ἰδραίνω*] Gloss. Græcolat.

STABILINUS, Deaster quidam de quo Alexand. Alexandrin. lib. ult. Genialium dierum cap. ult.

STABULUM, i. n. [*ἵπποςτάσιον, ἵπποστάσιον, παιδοχῆον*, Gl. L. G. & G. L. *σταβλός, ἵπτα οἱ βόες ἵππωνται, ἵππουλιν, αὐτὴ τῶν ἀρχαίων* G. L. *ἵπποστασις*, Onom. vet.] a Stando dicitur; Locus, in quem qui iter faciunt, secedere solent: quod & Diverforium, & Hospitium dicitur, & Meritorium, quia mercede locatur. Ulpian. in l. Lex Cornelia. D. De injuriis & famof. libell. Tantum igitur ad meritoria vel stabula non pertinebit. Plaut. Aul. 2. 3. 56.

Neutrobi habeam stabile stabulum, si quid divortii fuit.

Stabulum confidentiæ. Plaut. Most. 2. 1. 3. Idem Truc. 2. 7. 31. Stabulum flagitii. Idem Caf. 2. 1. 13. Stabulum nequitie.

Stabulum, Lupanar. Cic. 2. Philipp. 69. Hujus in sedibus, pro cubiculis stabula, pro tricliniis popinæ sunt.

Exercere stabulum. V. EXERCERO.

Stabula, pl. poetis generaliter dicuntur Loca, in quibus armenta, gregesque consistunt, in agris & sub dio: ut sint veluti quædam animalium stationes. Virg. 8. Æn. 207.

Quatuor a stabulis præstanti corpore tauros Avertit.

Alta ferarum stabula. Virg. 6. Æn. 179.

Avia stabula. Ovid. 6. Met. 596.

Gelida ferarum stabula. Catul. 61. 53.

Mollia stabula. Virg. 3. Georg. 295.

Munita stabula. Sil. lib. 7. 127.

Pinguia stabula. Virg. 4. Georg. 14.

Tenent clausa stabulis armenta. Virg. 3. Georg. 351.

Reclusis stabulis armenta rapere. Ovid. 8. Epist. 17.

Tenere armenta propius stabulis. Virg. 1. Georg. 355.

Habitare in stabulis. Ovid. 3. Fast. 191.

Stabulum pavonum. Columel. lib. 8. cap. 11.

Stabulum, Præsepe in hospitiiis. Apul. Miles. 3. p. 140. Elm. Durissimo casui meo serviens, ad equum illum, vectorem meum probissimum, in stabulum concedo: ubi alium etiam Milonis quondam hospitis mei asinum stabulantem inveni.

Stabulum etiam sumitur pro quacunque Statione, seu Habitatione & loco, ubi quis stare consuevit. Virg. 7. Æn. 512.

Ardua tecta petit stabuli, & de culmine summo Pastorale canit signum.

Staulum, pro Stabulum, *Σταῦλον*, Eustath. pag. 1957. circa finem, *Παρά μιν τοῖς Ἀπικαῖς πὲρ κλισίων ἀμφοτέρω τῷ ζυγῶν ἐπὶ δεξιῶν. ὁ λέγεται τὴν εὐκρίνην, παρὰ τὴν γαστήρ, σταβλὸν καλεῖν*. H. St.

STABULO, *ἀνδράζομαι, σπυρίζω, ἵππουλίζομαι*] are: & frequentius **STABULOZ**, ari. dep. Stare, divertere, & quasi stationem habere. Virg. 6. Æn. 286.

Centauri in foribus stabulant. Serv. Stabant, Habitant; & usurpative dixit, ut Populat, Lucat: nam Stabulor dicimus. Idem 3. Georg. 224.

Nec mos bellantes una stabulare. Stat. 3. Silv. 2. 101.

Isi, Phoroneis quondam stabulata sub antris, &c. Gell. lib. 6. cap. 3. Unum serpentem in illis locis stabulantem, inusitata immanitatis.

Pecudes stabulantur in antris. Ovid. 13. Met. 822.

Stabulare pecus. Varr. lib. 1. de R. R. cap. 21. Si prata sunt in fundo, neque pecus dominus habet, danda opera ut pabulo vendito alienum pecus in suo fundo pascat, & stabulet.

Turdi & pavones stabulantur. Varr. 3. R. R. cap. 3. V. ORNITHON.

STABULATIO, onis. f. Mansio in stabulo. Columel. lib. 6. cap. 3. Itaque hibernæ stabulationi eorum præparanda sunt stramenta. i. e. Quando tempore hiberno stabulabuntur boves. Macrobi. lib. 8. cap. 6. & Gell. lib. 16. cap. 5.

STABULARIUS, i. m. [*παιδοχῆος*, Gl. G. L. & Onom. vet.] Hospes, viatores pretio recipiens. Apul. 1. Miles. p. 110. Elmenh. Sumo farcinulam, & pretio mansionis stabulario perfoluto, capeffimus viam. Ulpian. l. 1. D. Nautæ, caupon. &c. Caupones & stabularios, æque eos accipimus, qui cauponam vel stabulum exercent.

Stabularius, Qui stabuli, hoc est loci, ubi animalia stant, curam gerit. Columel. lib. 6. 23. Hic enim recognosci grex poterit, numerusque constare, si velut ex militari disciplina intra stabularii castra manserint. Varr. 2. de R. R. cap. 10. In quibus stabularii solent equas abigere.

STAMEN, inis. n. [*στήμιν* Gl. L. G. & G. L.] a Stando; dicitur Filum, quod in colo nendo ducunt. Plaut. Mil. 3. 1. 34.

Tam capulari stamine tibi diu videor vivere? Al.

Tam capularis, tamne tibi diu videor vita vivere? Alludit ad Parcam, quæ, dum morimur, rescindere nostrum stamen dicitur. Plin. lib. 8. cap. 48. Inde factum, ut nubentes virgines comitaretur colus compta, & fusus cum stamine. Martial. lib. 6. 58.

Si mihi lanificæ ducunt non pulla sorores

Stamina, nec furdos vox habet ista deos.

Albi staminis lanificæ. Juven. 12. Sat. 65.

Aurea stamina. Stat. 11. Theb. 402.

— & pollice docto

Stamina purpureæ fociaverat aurea telæ.

Candida stamina. Ovid. 6. Met. 576. al. Callida.

Operosum stamen. Ovid. 1. de Arte Am. 695.

Tenuissima stamina. Ovid. 4. Met. 179.

Ducere levia stamina versato fuso. Ovid. 4. Met. 221.

Intendere telas gracili stamine, Ordiri. Ovid. 6. Met. 54.

Minuunt plenas colos stamina. Ovid. 3. Epist. 76.

Nectere stamina. Sen. Herc. Oeth. 8.

Nere stamina. Ovid. 2. Fast. 771.

Nentes fatalia stamina Parcæ. Tibul. lib. 1. 7. 2.

Rumpere stamina. H. St. V. RUMPO.

Torquere stamina digitis. Ovid. 9. Epist. 79.

Velare Serum pretioso stamine. i. e. Serico. Claud. 1. in Eutrop. 304.

Stamina in Lyra sunt Fides, quæ nonnunquam & Fila appellantur. Ovid. 11. Met. 169.

— tum stamina docto Pollice follicitat.

Stamina in ligno, vel herbis, sunt veluti Filamenta. Plin. lib. 16. cap. 38. Pulpa mero stamine & tenui constat. Idem lib. 21. cap. 5. Ita odor colorque duplex, alius calycis, alius staminis, differentia angusta.

STAMINEUS, a, um. Adj. Plin. lib. 16. cap. 43. Magna autem & glutini ratio, propter ea, quæ fecilibus laminis, ac in alio genere operiuntur. Stamineam hoc usu probant venam, & vocant fertilem, argumento similitudinis, quoniam lacrimose crispa.

Rota staminea. Propert. lib. 3. 5. 26.

STAMINARIUS, i. m. [*στήμης, ὁ τὸν ἵππον* Gl. L. G.] Gell. 16. 7. Labe-rius in staminariis. [In Gloss. ultimum verbum desideratur.]

STAMINATUS, a, um. Petron. Fragm. Vestes staminatæ.

STAMINUS, [*στήμης, παρὰ τὸν ἵππον* Gl. L. G. & G. L. *στήμης* G. L.] Adv. a Stando; Constante, perseveranter, continue: quasi insistendo, & uno statu. Plaut. Amph. 1. 1. 84.

Nec recedit loco, quin statim rem gerat. Ibid. 120.

Nec Jugula, nec Vesperugo, neque Vergiliae occidunt, Ita statim stant signa. Ex Nonio, 4. 423.

Statim, Mox, illico: quod ea quæ mox fiunt, continenter fieri videantur. Cic. 3. in Verr. 27. Verres, simul ac tetigit provinciam, statim Messanam litteras dedit. i. e. Sine mora, sine intermissione temporis.

Confestim & Statim. Cic. in Orat. 200. Ante enim circumscribitur mente sententia, confestimque verba concurrunt, quæ mens eadem, quæ nihil celerius, statim dimittit, ut, &c.

Statim a. Plin. lib. 27. cap. 9. Semipedalibus ramulis quinis, senisve a radice statim foliosis.

Statim in ipso facto. Cic. de Arusp. Resp. 2. Haud potest gravioribus a me verbis vulnerari, quam est statim in facto ipso a gravissimo viro P. Servilio confectus ac trucidatus.

Statim, sequente Ablativo. Cic. in Orat. 35. Itaque hoc sum aggressus statim, Catone absoluto. [An Statim a Catone?]

Statim atque. Ulpian. Ad legem Juliam, l. Si maritus. Et primum Pomponius putat admitti ad accusationem extraneum posse, statim atque negaverit: cui assentiendum puto. Idem de ædilitio edicto. l. Ædiles.

Statim adeptus imperium, pro Statim atque est adeptus imperium, vel Simul atque. Vopiscus in fine vitæ Cari. H. St. V. cap. penult.

Statim quam. Martianus de Officio Proconsulis. l. Omnes Proconsules statim, quam urbem egressi fuerint, habent jurisdictionem [An Statim, quum?]

Statim quam. Ulpianus in l. 1. §. Habet. D. Usufructuarius quemadmodum caveat, Quorum prior statim committitur, quam aliter fuerit usus.

Statim ut. Cic. 2. Att. 12. Litteras scripsi h. x. Cerealius, statim ut tuas legeram.

Ut, statim. Cic. 12. Att. 19. Nam ut heri me salutavit, statim Romam profectus est.

STATURIA, æ. f. [*ἀνδραγα, μέγας σώματος, μέγας ἡλικίας*, Gl. L. G. *μήκη & ἀνδραγα*, G. L.] proprie Ipsa corporis qualitas & eminentia aut brevitatis. Cic. 5. de Finib. 35. Corporis igitur nostri partes, totaque figura, & forma, & statura, quam apta ad naturam sit, apparet. [Statura proprie, Stantis & erecti hominis mensura est.]

Velim mihi dicas, nisi molestum est, L. Tursecius qua facie fuerit, qua statura. Cic. 2. Philipp. 41.

Apposita forma, & species, & statura ad dignitatem. Auctor ad Heren. lib. 4. 60.

Commoda statura. V. COMMODUS.

Noscere figuram & staturam. Cic. 1. Tusc. 52.

Statura arboris. Columel. lib. 5. cap. 5. Producat in tantam staturam, quantam permittit agricola. h. e. Cramptudinem & altitudinem. Idem lib. 12. cap. 48. extr. Maturam olivam in statura factam colymbadem, de muria tollito. Al. In falsura, vel Strictura. [Malim In statura. V. Pallad. Novemb. 22. pr.]

STATURUM, i. n. [*ἐξοστάσις*, Gloss. Latinogræc. At Græcolat. *ὁρτοστάσις*, Stavarius. Suid. *ὁρτοστάσις, οἱ στατῶντες, οἱ δὲ συρτῶντες, συρτῶντες*. [Un- de fuspisor Vestis genus intelligi.]

STOEBA, es. f. [*στέβα*] Frutex aculeatus, cum caule tum folio, semine molli, rubido, radice pecoris pabulo gratissima, non alibi quam in aquaticis nascens. Plin. lib. 21. cap. 15. Quædam spinam habent in folio, & in caule, ut phleas, quod aliqui stœben appellaverunt. Idem lib. 22. cap. 11. Stœbe, quam aliqui phleon vocant, decocta in vino, præcipue auribus purulentis medetur: item oculis ictu cruentatis, hæmorrhagiæ quoque & dysenterici infusa. Hæc herba non est Scabiosa, ut quidam putant, nec ab ullo hodie est cognita.

Aliter Gloss. Græcolat. *Στοιβή, Stipacio, Stramentum*. V. Henr. Steph. Thes. Gr.

STOECHADES, ædum. f. pl. [*Στοιχάδες*] Insulæ tres Mætiliensium litore vicinæ, singulis nominibus, Prote, Mese, Hype, hoc est, prima, media, & infima. Stœchades ob ordinem, quo sitæ sunt, dictæ. Auctor Plin. lib. 3. cap. 5. Græci enim *στέβη*, seu *στέβη* dicunt ordinem & versum.

Lucan. lib. 3. 516. singulariter protulit,

Venerat in fluctus Rhodani cum gurgite classis,

Stœchados arva tenent. Les Isles d'Yeres. conf. Sueton. Claud. 17.

STOECHAS, ædis. f. [*στοχάς*] Herba est, quæ tenues habet circulos, comam hyssopi, amara gustu. Hanc hodie vocant imperiti *ficados citria- num*, namque frutex ostenditur furculofus, odoratus, capitibus luteo- lis, ex concoloribus flosculis compactis, unde citrinum vocatur. Plin. lib. 27. cap. 12. Stœchas in insulis tantum ejusdem nominis gignitur, odorata herba, coma hyssopi, amara gustu. Menses ciet potu, pectoris dolores levat. Antidotis quoque miscetur. Idem lib. 26. cap. 7. Ischiadicos dolores & spinæ levat agaricum potum, ut in tulli. Item stœchadis aut vettonicæ farina ex aqua multa. Observaverunt (inquit Ruell.) Arabicæ factionis auctores alterum stœchados genus, caule sesqui- pedali, pallido, coma tenui, oblonga, spica sterili, quod suo gentili

cognomento Arabicum vocaverant, ejusdem cujus & Gallicum effectus. Suspiciatur præterea idem auctor, Arabicam fere stœchadem inter originaria genera comprehendere sub onitide.

STOICUS, ōrum. m. pl. [Στωϊκοί] Philosophi appellati sunt a στωά, quod significat Porticum, quo convenire ac differere solebant. Erat enim porticus Athenis, dicta Pœcile, ex varietate picturæ: Græci enim πῶλον varium dicunt. In hac porticu Zeno philosophus discipulos docebat. Unde & secta Stoica, & philosophi Stoici nuncupati sunt, qui antea Zenonii dicebantur a Zenone doctore. Hæc est illa porticus Stoicorum memoratissima, quam Chrylippus dictus est fulcire, quam pinxit Polygnotus gratuito, quum prius Pisianactea diceretur. Cic. pro Muren. 61. Fuit enim quidam summo ingenio vir Zeno, cujus inventorum æmuli Stoici nominantur. V. Suid. in Στωά, & Στωϊκοί.

Ad Stoicos se inclinare. Cic. de Fin. 3. 10.

STOICUS, a, um. Adj. [Στωϊκός] ut, Libelli Stoici. Hor. Epod. 8. 15. Dogmata Stoica. Juven. 13. Sat. 121.

STOICUS, Adv. [Στωϊκῶς] Cic. in Parad. 1. De diis immortalibus, de caritate patriæ, Stoice solet, nullis oratoriis ornamentis adhibitis, dicere. De Catone. Idem pro Muren. 74. At enim agit mecum austere, & Stoice Cato.

STOICIDA, vel **STOICIDES**, æ. m. patronym. [Στωϊκίδης] Juven. 2. Sat. 65. per contumeliam dixit, Fugerunt trepidi vera ac manifesta canentem Stoicidæ.

STOIDS, Infula juxta Caicandrum, apud Plin. lib. 6. cap. 25. Quam quæstuosam ait esse margaritis.

STOLA, æ. f. [ἐνδυμας, Gl. L. G. ὅλη, G. L.] apud veteres dicebatur, Quicquid corpus tegeret; nam & apud Græcos ὅλη indumentum significat, unde Stola deducitur. Enn. Telepho, Cedo & caveo convestitus squalida sæptus stola. Idem in eadem, Regnum reliqui sæptus mendici stola. Ex Non. 14. 6. Velatus stola. Hor. 1. Serm. 2. 1. Stola, Vestis honestæ mulieris, usque ad imos pedes demissa. Tibull. 1. 6. 68. — quamvis non vitta ligatos Impediat crines, nec stola longa pedes. Cic. 2. Philip. 44. Sumptisti virilem togam, quam statim muliebrem stolam reddidisti. Jocus est in Antonium qui se Curioni prostituerat. Hor. 1. Serm. 2. 99. Ad talos stola demissa, & circumdata palla.

Stola, pro honesta muliere. Stat. 1. Silv. 2. 235. Hinc eques, hinc juvenum cœtu stola mista laborat. Martial. 10. 5. Quisquis stolæve, purpuræve contemptor, &c.

STOLATUS, a, um. Adj. [ἐσθλισμένος, Gl. L. G. L.] Stola indutum, nonnunquam Matronale, atque honestum dicimus. Martial. lib. 1. 36. Quis floralia vestit, & stolatum Permittit meretricibus pudorem?

Stolata mulier, pro Locuplete & primaria: contra, Togata pro Plebeja, & secundæ classis. Hor. 1. Serm. 2. 82. Budæus. [Stola ingenuas velabat, Togatæ meritoria puellæ. V. ibid. v. 62. Scholiasten Cruquianum. conf. Voss. Inst. Orat. 1. 10. 4.]

STOLIDUS, a, um. Adj. [ἄλις, ἀνὸντος πῶλον, Gl. L. G. L.] Excors. Ter. Heaut. 3. 2. 34. Nonne ad senem aliquam fabricam fingit? s. stolidus est. Idem Andr. 3. 1. 12. Ah vix tandem sensi stolidus. Aures stolidæ. Ovid. 11. Met. 175. Fiducia stolidæ. Liv. 34. 46. Linguae stolidæ convicia fundere. Ovid. 13. Met. 506. Mens stolidæ. Ovid. 11. Met. 149. Pecus stolidum. Propert. lib. 2. 16. 8. Saxum stolidum. Plaut. Mil. 4. 2. 33. Varum stolidissimus. Ovid. 13. Met. 774. Stolidus, Stultus. Enn. lib. 1. Nam vidi pugnare fues, stolidi, solidi sunt. Et in Alexand. Hominem appellat, quia lafcivi stolidæ non intelligit. Et Cæcil. in Hypobol. Abi hinc tu stolide, illi, ut tibi sit pater. Et in Andron. Sed ego stolidus, gratulatum me oportuit prius. Festus. [Lego Lafcivit. V. Scalig. & Dacer.] Compar. Aurel. Victor in Constant. Ingenio stolidior. Gell. 18. 4. Ipso Lentulo stolidior. Superl. Liv. 22. 28. Dux ipse inter stolidissimos.

STOLIDE, Adv. [ἄλιδως] Liv. 25. 19. Id non promissum magis stolide, quam stolide creditum. Stolide tument pulmonea. Plin. lib. 15. cap. 14. Subaudi Mala. Ferox stolide. Tacit. 1. Ann. 3.

STOLIDITAS, atis. f. [ἄλιδότης] Flor. 3. 3. 12. Quadam stoliditate Barbarica. Idem 4. 12. 16. Apud homines paris stoliditatis.

STOLO, ōnis. m. [παρὰφυῶν, Gl. L. G.] Propago. Quid sit declarat his verbis Varr. 1. de R. R. cap. 2. Nam Stolonis lex illa, quæ vetat plus quingenta jugera habere civem Romanum, & qui propter diligentiam culturæ Stolonum confirmavit cognomen, quod nullus in ejus fundo reperiri poterat stolo, quod effodiebat circum arbores & radices, quæ nascerentur e solo, quos stolones appellabant. Plin. lib. 17. cap. 1. Stolo, Stolidus: & certe a stolone stolidi nomen ortum esse videtur, utroque originem proficitur suam. Auson. Epist. 4. 92. Sed jam non potes, ô stolo, doceri. Nisi si quis pro Veteri, & antiquo, & sene positum putet, adjuncta tamen etiam significatione stoliditatis & stultitiæ. Turneb. Adv. 1. 23. In Gloss. scribitur Stulo per u.

STOMACHACE, es. f. [στυμαχία] Plin. lib. 25. cap. 3. 1. In Germania, trans Rhenum castris a Germanico Cæs. promotis, maritimo tractu fons erat aquæ dulcis solus, quæ pota intra biennium dentes deciderent, compagesque in genibus solverentur. Stomacacen medici vocabant, & Sceleretyben ea mala.

STOMACHUS, i. m. [στυμαχία] Apud veteres Canalis in genere Stomachus vocatus est, & Oesophagus significat, per quem cibus ex ore descendit in ventriculum. Plin. lib. 11. cap. 37. Summum gulæ fauces vocantur, extremum stomachus. Hoc nomine est sub arteria jam carnosa inanitas adnixa spinæ, ad latitudinem ac longitudinem lagenæ modo fusa. Cic. 2. de Nat. Deor. 135. Linguam autem ad radices ejus hærens stomachus excipit, quo primum illabuntur ea, quæ accepta sunt. Cels. lib. 4. cap. 1. Deinde duo itinera incipiunt: alterum asperam arteriam nominant: alterum stomachum. Arteria exterior ad pulmonem,

stomachus interior ad ventriculum fertur. Illa spiritum, hic cibum recipit.

Stomachus ponitur etiam pro Ventriculo, id est, receptaculo ciborum. Ab ὄμα, & ὄματῶ ore, & ἔχω habeo, quia os sic habet, ut effundat alio. Juven. 5. Sat. 49.

Si stomachus domini fervet vinoque, ciboque. Plin. lib. 19. cap. 5. Vivunt hausti in stomacho in posterum diem, nec perfici queunt in cibis. De peponibus. Hor. 2. Serm. 2. 38.

Jejunus stomachus raro vulgaria temnit. Idem 2. Serm. 2. 18.

— cum sale panis Latrantem stomachum bene leniet.

Marcens stomachus pridiani cibi onere. Suet. Calig. 58.

Acrimoniam stomachi rosionesque sedant nuclei pinæ. Plin. lib. 23. cap. 8.

Defectus stomachi excitat inula. Plin. lib. 9. cap. 5.

Dissolutio stomachi, Vomitus continuus. Plin. lib. 9. cap. 48. De lepore maris Indici.

Fluctuationes stomachi sistit beta. Plin. lib. 20. cap. 8.

Fluxiones stomachi sistunt castanæ. Plin. lib. 23. cap. 8.

Malacia stomachi. Plin. lib. 18. cap. 7.

Resolutio stomachi. Cels. lib. 4. cap. 5. Vulgatissimum vero pessimum. que stomachi vitium est resolutio: id est, quom cibi non tenax est, sœletque definire ali corpus, ac sic tabe consumi.

Rosiones stomachi. Plin. lib. 20. cap. 14.

Solutiones stomachi. Plin. lib. 20. cap. 22.

Tempestivitates stomachi. Plin. lib. 29. cap. 13.

Torsiones stomachi. Plin. lib. 20. cap. 17. & lib. 28. cap. 7.

Imbecillus stomacho. Cels. lib. 1. cap. 2.

Imbecillum stomachum habere. Cels. lib. 1. cap. 2. De vomitu.

Iners stomachus, qui suum officium non facit, hoc est non concoquit.

Ovid. lib. 1. de Pont. 10. 14.

Nectar, & ambrosiam, latices epulasque deorum,

Det mihi formosa grata juvena manu:

Non tamen exacuet torpens sapor iste palatum,

Stabit & in stomacho pondus inerte diu. Juventa, i. e. He-

be, quæ diis pocula dicitur ministrare.

Infirmus stomachus. Cels. lib. 1. cap. 2. De vomitu.

Accipere vulnus in stomacho. Cic. 4. Fam. 3.

Corroborare stomachum. V. сохвооро.

Excitare stomachum. Plin. lib. 20. cap. 5.

Facere stomachum, Vide ФАЦЕРЕ. H. St.

Fert stomacho pituita tumultum. Hor. 2. Serm. 2. 75.

Laborare stomacho. Cels. lib. 1. cap. 8.

Pervellere stomachum laßum. Hor. 2. Serm. 8. 9.

Recreatur stomachus vino. Plin. lib. 25. cap. 1.

Reficitur stomachus diversitate ciborum. Quintil. lib. 3. cap. 11.

Respuit cibum stomachus. Cels. lib. 3. cap. 6. Sed de cibo facilius quidem cum agris ratio est: quorum sæpe stomachus hunc respuit, etiam si mens concupiscit.

Ructans acida stomachus. Plin. lib. 20. cap. 17.

Ruens stomachus. Hor. 2. Serm. 3. 154.

Sollicitat stomachum ægrum mala copia. Hor. 2. Serm. 2. 43.

Languenti stomacho, [καχεξία] Cic. 8. Fam. 13. Idem 16. Fam. 6.

Jus enim dandum non fuit, quum καχεξία effes.

Stomachus pro Animo vel Indignatione; quia quemadmodum stomachus facile eo cibo movetur, a quo natura abhorret: sic animus eas res maxime averfatur & abhorret, quas suæ naturæ contrarias esse sentit. Plin. 6. Epist. 2. Mei certe stomachi hæc natura est, ut nihil nisi totum & merum velit. i. e. Animi mei.

Ludi non tui stomachi. Cic. 7. Fam. 1. Omnino, si quæris, ludi apparatissimi, sed non tui stomachi: conjecturam enim facio de meo. i. e. Qui tibi minime placuissent. Budæus.

Sollicitare stomachum. Plin. 1. Epist. ult. In hoc autem agello, si modo arriperit pretium, Tranquilli mei stomachum multa sollicitant, vicinitas Urbis, opportunitas viæ, mediocritas villæ, &c. h. e. Emendi desiderium stimulant & augent.

Stomacho suo vivere. Plin. in Epist. i. e. Pro sententia animi. Budæus. Stomachus, Æquitas animi. Plin. in præf. Argumentum hujus stomachi mei habebis, quod in his voluminibus auctorum nomina prætexui. i. e. Æquitatis meæ, & candoris animi, quod scilicet nihil malignitati deridem. Budæus. Non inepte etiam exposueris simpliciter, pro Animi.

Nectam animum me, quam stomachum non habere arbitrantur. Cic. 15. Att. 15.

Stomachus pro Affectu animi. Quintil. lib. 6. 3. extr. Hæc aut Catonis animo, aut Ciceronis stomacho ferenda sunt. Budæus.

Bonus stomachus, Martial. pro Æquitate animi posuit. Quintil. lib. 2. cap. 3. Error tamen in re duplex: unus quod interim sufficere illis minores præceptores existimant, & bono sane stomacho contenti sunt. i. e. Contenti sunt stomacho præceptorum, qui hæc elementa disciplinæ docere non dedignantur, nec fastidiunt. Budæus.

Stomachus aliquando pro Ira, Odio, & Fastidio. Cic. 4. Tusc. 53. Tracta definitionem fortitudinis, intelliges eam stomacho non egere. Idem 1. Fam. 16. Hoc asperfi, ut scires me tamen in stomacho solere ridere. i. e. Etiam in indignatione.

Locus ille animi nostri, stomachus ubi habitabat olim, concaluit. Cic. 4. Att. 16. Ubi fedes iræ fuit. Concaluit, Calorem concepit ad concoquenda quæ dura sunt. i. e. Ut non ferenda feram tamen. [Immo Concaluit, i. e. Callum contraxit, obdruit.]

Epistola plena stomachi & querelarum. Cic. 3. Q. frat. 8.

Exardescere iracundia & stomacho. Cic. 4. Verr. 48.

Fastidium stomachi. Cic. 2. Fam. 16. Nosti enim, non modo stomachi mei, cujus tu similem quondam habebas, sed etiam oculorum, in hominum insolentium indignitate fastidium.

Molestia & Stomachus. Cic. 16. Att. 2. Mihi autem quo lætiora sunt, eo plus stomachi & molestiæ est, Pop. Rom. manus suas non in defendenda Republica, sed in plaudendo consumere.

Sollicitudo ac Stomachus. Cic. ad Brut. 13. Scribere multa ad te, neque possum præ sollicitudine ac stomacho, neque debeo. Idem pro Muren. 19. Servius hic nobiscum hanc urbanam militiam respondendi, scribendi, cavendi, plenam sollicitudinis ac stomachi secutus est.

Gravis stomachus Pelidæ. Hor. 1. Carm. 6. 6.

Facere

Facere stomachum, pro **Dolore** afficere ac commovere. Cic. 1. Fam. 9. Non illi quidem ut mihi stomachum facerent, quem ego funditus perdidi: sed certe ut facere arbitrentur.

Movere stomachum. Idem. Cic. pro Muren. 28. Itaque si mihi, homini vehementer occupato, stomachum moveritis, triduo me Jurisconsultum esse profitebor. Idem 6. Att. 3. In quo tamen ille mihi risum magis, quam stomachum movere solet. V. **MOVEO**.

Stomacho esse dicitur res aliqua. Cic. 5. Att. 1. Et multa prætereo, quæ tum mihi majori stomacho fuerunt quam ipsi Quinto.

Stomachum erumpere in aliquem. Cic. 16. Att. 3. Hunc tu tralatum in Macroclum lege in arcano convivis tuis: sed, si me amas, hilaris & bene acceptis, ne in me stomachum erumpant, quum sint tibi irati.

Non sine stomacho. Cic. 3. Q. frat. 5. Puto enim te exultimatum a me illos libros, non sine aliquo meo stomacho, esse relictos.

STOMACHICUS, a, um. Adj. [*σπασμικός*] Qui e stomacho laborat. Plin. lib. 25. cap. 5. scribit, helleborum mederi stomachicis. Idem lib. 20. cap. 9. Item ad spleneticos & stomachicos, &c.

STOMACHOSUS, a, um. Adj. [*ἀσπαστικός*] ior, issimus. Qui facile indignatur, ac cuncta fastidit. Firmic. lib. 5. cap. 10. Erunt hi quoque animo malo, & stomachoso.

Eques stomachosus. Hor. 1. Epist. 15. 12.

Stomachosa res. Cic. 2. de Orat. 279. Me quidem hercle valde illa movent stomachosa, & quasi submorosa ridicula, non quum a moroso dicuntur, tum enim, non sal, sed natura ridetur. Idem de Clar. Orat. 216. Quod erat in reprehendis verbis versutum & follers, sed sæpe stomachosum, nonnunquam frigidum.

Compar. Cic. 3. Fam. 11. pro Eo qui injuriam contumeliamque facit, Stomachosiores, inquit, meas litteras quas dicas esse non intelligo. i. e. Ex nimis magno stomacho & indignatione scriptas. [Sic opinor, non illo modo accipi.]

STOMACHOSE, Adv. Compar. Cic. 10. Att. 5. Rescripti ei stomachosius.

STOMACHOS, [*ἀσπαστικός*, *δυσκολόειν*, *δυσχεραίνω*] ūri. Indignari ac turbare. Quandoque Accusativo jungitur, quandoque absolute, quandoque cum præpositione ponitur. Cic. 14. Att. 21. Amariorem enim me senectus facit, stomachos omnia. Ter. Eun. 2. 3. 31.

Id quidem adveniēns mecum stomachosabar modo.

Absolute. Cic. 15. Fam. 16. Si enim stomachos habere & moleste feres, plura dicemus. Idem 4. Acad. 11. Et homo natura lenissimus (nihil enim poterat fieri illo mitius) stomachos tamen coepit.

Stomachos ob. Hor. 1. Epist. 1. 104.

— & prave sectum stomachos ob unguem.

Non dubito quin mirere, atque etiam stomachos, quod tecum de eadem re agam sapius. Cic. Capioni, 16. Att. ep. ult.

Jucundissimis tuis litteris stomachosus in extremo. Cic. 10. Fam. 26.

Stomachosus senex, si quid asperius dixeram. Cic. 1. de Nat. Deor. 94.

STOMACHANS, antis. Partic. [*ἀσπαστῶν*] Cic. 4. Att. 16. Quid aliud novi? & tamen, absolute Gabinio, stomachos alii judices.

Videre quempiam irascentem & stomachosum. Cic. de Clar. Orat. 326.

STOMACHABUNDUS, a, um. Adj. Gell. 17. 8. Puer atrocibus oculis stomachabundus.

STOMATICE, V. post dict. seq.

STOMATICUS, a, um. Adj. [*σπασμικός*] a *στόμα*, *στόματι*, quod Os si ve buccam Latine significat: dicitur Qui ulcus aliquod in ore habet. Plin. lib. 24. cap. 14. Hujus flos cum melle epiphoris illinitur, & ignibus sacris, stomaticisque ex aqua bibendus datur. h. e. lis qui oris ulceribus laborant, vel cum iis medicamentis, quæ stomatica dicuntur. Ob eandem rationem Stomatica est, hoc est ori confert, & oris affectus sanat. Plin. lib. 22. cap. 9. De glycyrrhiza, Ideo & commanducata, stomatica est, ulceribus oris insperfa sæpe, & pterygiis.

Stomatica pharmaca dicuntur, quæ ad uvas, tonsillas, ac omnes quæ in ore sunt derepente inflammationes, conveniunt. Galen. lib. 6. cap. 1. De compositione pharmacorum secundum locos.

STOMATICE, es. f. [*σπασμική*] Oris medicamentum. Plin. 23. 6.

STOMIA, [*στόμα*] a Polluce posita inter Ornamenta colli, lib. 5. cap. 16.

Ubi Gualther. vertit Oreas. [Gloss. Græcolat. *Στέμνον*, Orificium, Ostium. Bucculas vertit Gualt. lib. 10. f. 56. Polluc. ubi pro freni parte ponitur. conf. 2. f. 100. & 101.]

STOMOMA, ōtis. n. [*στόμαμα*] Plin. lib. 34. cap. 1. De squama æris, Squamæ est alterum genus subtilius, ex summa scilicet lanugine decusum, quod vocant stomoma.

Stomoma, Ferrum est in usum aliquem formatum, hoc est in instrumenti alicujus formam redactum, ac chalybe roboratum, a verbo *σπασμ*, quod roboro, ac quasi os & aciem firmo significat, verbali forma deducta appellatione. Est etiam Chalybs ipse. Id quod facile colligitur ex Actio & aliis. Hinc apud Dioscor. lib. 5. cap. 90. & alios medicos Squama stomomatis, est Squama chalybis, vel Instrumenti alicujus ferrei chalybe roborati, quæ tundendo decutitur. Quod parum intellexisse videtur Plinius l. c. Stomoma putans esse Squamam æris. Matthiol. in Dioscorid. hac de re fusissime differit. [Gloss. Græcolat. *Σπασμ*, Ferrum; *στόμαμα*, Ferramen, *σπασμῆς*, Indurator. Scribe Ferrumen, ut exstat in Latinogræco.]

STOMI, Populi sunt imas Alpium radices ex Italiæ parte habitantes: ut prodit Strab. lib. 4.

STORRA, æ. f. [*Φορτὸς, Φορτὸς*] Quam extendimus super terram. Plin. lib. 15. cap. 15. Colligi mala post æquinoctium autumnale, neque ante sextam decimam lunam, neque ante primam horam. Cadiva separari, stramentis, storeis, paleisve subterni. Storea dicta ἀπὸ *στρέφω*, quod significat sternere. Liv. 30. 3. Numidæ præcipue arundine textis, storeaque pars maxima tectis, passim &c. habitabant.

Storearum usus in Poliorceticis. Cæf. 2. Bell. Civil. 9. Storias autem ex funibus ancorariis tres, in longitudinem parietum turris, latas 14 pedes fecerunt, easque ex tribus partibus, quæ ad hostem vergebant, eminentibus trabibus circum turrem præpendentes religaverunt; quod unum genus tegumenti aliis locis erant experti nullo telo neque tormento transjici posse. Et p. p. Ubi quantum storiarum demissio patiebatur, tantum elevabant. Quidam enim Storiæ, per tertiam vocalem ante a, scribunt. V. Dion. Voss. ad Cæf. not.

S T R

TRACHO, ōtis. m. [*τραχὺς, τραχὺς*] Qui oculos habet distortos. Cic. 1. Vol. 14.

de Nat. Deor. 81. Redeo ad deos, equos, si non tam strabones, at pæculos esse arbitramur? Plin. lib. 11. cap. 37. Uni animalium homini oculi depravantur, unde cognomina Strabonum & Pætorum. Varr. Flex. tabulis, Multi enim, qui limina intrarunt integris oculis, strabones sunt facti. Non. 1. 109.

STRABO, [*Στράβων*] eruditione Græcus, professione geographus & philosophus Stoicus, ortus ex Amasia civitate Pontica, id quod ipse de se testatur, & Stephanus prodidit, matre fuit e Gnoso Cretensi urbe orta. Amicitia usus est Elia Galli, cum quo Nilum navigavit, & totam fere Ægyptum lustravit, ac bonam etiam Africæ partem. Claruit Romæ temporibus Augusti & Tiberii. V. Voss. de Hist. Gr. 2. 6.

STRABUS, a, um. Adj. [*στράβος*, Gl. G. L.] Lufcus. Non. 1. 109. Strabones sunt, quos Strabos nunc dicimus.

STRABUS, i. m. [*Στράβος*] proprium. ut Strabus Gallus, poëta Medicus.

STRABONUS, i. m. Petron. Fragm. cap. 68. Strabonus est, non curo.

STRAGES, V. STERNO.

STRAGONA, [*Στραγόνα*] Ptolem. lib. 2. cap. 11. Germaniæ urbs. vulgo *Poffenau*.

STRAGULA, **STRAGULUM**, **STRAMEN**, **STRAMENTARIUS**, **STRAMENTITIUS**, **STRAMENTOR**, **STRAMENTUM**, **STRAMINEUS**, V. STERNO.

STRANGULO, [*σπασμίζω*, Gl. G. L.] āre. Stringendo gulam frangere. Cic. 9. Fam. 22. Nos autem ridicule, si dicimus, ille patrem strangulavit, honorem non præfatur. Juven. 10. Sat. 13.

Sed plures nimia congesta pecunia cura

Strangulat.

Strangulare divitias dixit Papinius, quod tanquam invitæ & constrictæ retinerentur confipatæ, ut quæ respirare nequirent, suffocarentur. Stat. 2. Silv. 2. 150.

Non tibi suppositas infelix strangulat arca

Divitias. Turneb.

Liquor strangulat ora. Ovid. in Ibin, 594.

Strangulat segetes nimia terræ læticia. Quintil. lib. 8. in proem. Columel. lib. 3. cap. 12. Eademque velut conclusa & coarctata semina comprimere atque strangulare.

Strangulante sonitum natura. Plin. lib. 2. cap. 43.

STRANGULATUS, a, um. Partic. Plin. lib. 7. cap. 7. Fabius in lactis haustu uno pilo strangulatus.

STRANGULATIO, ōtis. f. ut, Strangulatio vulvæ. Plin. lib. 20. cap. 15. & **STRANGULATUS**, ōtis. m. [*σπασμικός*, Gl. G. L.] Ipse strangulandi actus: ut, Strangulatus vulvæ, quæ & Strangulatio dicitur, pro Compressione, & angustia uteri. Plin. lib. 20. cap. 18. Datur & olfactandum ex aceto in strangulatu vulvæ. Idem lib. 21. cap. 20.

STRANGULATOR, ōtis. m. Qui strangulat, vel strangulavit. Spartian. Severo cap. 14. Narcissum, Commodi strangulatorem, leonibus objecit.

STRANGULATRIX, ōtis. f. Manus strangulatrix faucium. Prudent. in Roman. v. 1103.

STRANGULABILIS, e. Adj. Tertull. de Anima, cap. 32. Submersu piscinarum strangulabilis.

STRANGURIA, æ. f. [*σπασμική*] Difficultas urinæ, quæ ex meatus constrictione accidit: unde fit ut stillatim urina dimittatur. Unde etiam, Urinæ stillicidium, Latinis dicitur. A *σπασμίζω* constringo, & *τὸ ὕδρ*. Vel ab *σπασμ*, quod apud nos stillicidium significat: *ὑδρ*, mejo.

Latine Substillium dicitur. Plin. lib. 20. cap. 52. Philisition in lacte coquit, & ad stranguriam dat radicis uncias quatuor. Cic. 2. Tusc. 45.

Quamvis idem forniculum se in torminibus & in stranguria sua præbeat. conf. Cato de R. R. 127. Cels. 2. 1. Gloss. Græcolat. *Σπασμική*, Culbicio, Substillatio. *σπασμική*, Culbo, Substillio.

STRATAGEMA, siue **STRATÉGEMA**, ōtis. n. [*στρατήγημα*] Stratagemata, Astutiæ rei militaris, gesta militaria, exempla siue consilia militaria, quibus posteri ad similia facienda ducuntur. *στρατῆς* enim, exercitus; *ἀγω* duco: *στρατῆς*, militia, exercitus. Cic. 3. de Nat. Deor. 15.

Consilium illud imperatorum fuit, quod Græci *στρατήγημα* appellant, sed eorum imperatorum qui patriæ consulerent, vitæ non parcerent. Idem 5. Att. 2. Quam interim Rufio noster, quod se a Vestorio observari videbat, stratagemate hominem percussit.

Gelenius apud Dionys. Halic. 299. Vafamentum militare interpr. H. St.

STRATÉGUS, i. m. [*στρατῆς*] Dux exercitus. Plaut. Curc. 2. 3. 6.

Nec strategus, nec tyrannus quisquam, nec agoranomus. Gloss. Græcolat. *Στρατῆς*, *ῥάμης*, Prætor. *στρατῆς*, Magistratus, Duumvir. Hic nempe in plerisque coloniis & Municipiis magistratus fuit. conf. MAGISTRATUS.

Strategum te facio huic convivio, dixit Plaut. in Stich. 5. 4. 20. translate.

STRATEGIA, æ. f. [*στρατηγία*] Prætura, imperium rei militaris. Item Præfectura. Plin. lib. 6. cap. 9. De Armenia, Dividitur (quod certum est) in præfecturas, quas ii strategias vocant. Idem lib. 4. cap. 11.

Gloss. Græcolat. *Στρατηγία*, Magistratus, Duumviratus. *Στρατηγία*, *ῥάμης*, Prætura.

STRATARCHAS, [*Στρατάρχης*] Dorylai filius, rex fuit Cretensium, quem Strabo se vidisse adferit lib. 10.

STRATIOTĒS, [*στρατιώτης*] Miles Græcis. Sic autem dicitur Millefolium, frutex exiguus, palmi altitudine; foliis avicularum pennas imitantibus, brevi admodum dissectoque foliorum exortu. Latini & Militarem herbam appellant, propterea quod vulnera omnia ferro facta intra dies quinque sanare dicatur ex oleo imposita.

Est & Stratiotes aquaticus sine radice vivens, aquis tantum supernatans folia habens sempervivo similia: sed majora. Hujus meminit & Plin. lib. 24. cap. 18. Celebratur (inquit) & a Græcis Stratiotes: sed ea in Ægypto tantum ex inundatione Nili nascitur, Aizoo similis, ni majora haberet folia. Refrigerat mire & vulnera sanat ex aceto illita.

STRATIOTICUS, a, um. Adj. [*στρατιωτικός*] Militaris. Plaut. Pseud. 2. 2. 9.

Jam pol ego hunc stratioticum nuntium advenientem probe percutiam.

STRATIUS, [*Στρατιός*] Jovis cognomen, qui apud Carthas colebatur, quod nos Bellicofum interpretari possumus. Herod. lib. 5.

Item unus ex filiis Nestoris.

STRATO, ōtis. m. [*Σπράττω*] Multi in hujusce nominis societatem venerunt. Primus Ilocratius auditor.

Secundus Lampiscus, Arcefilai filius, Theophrasti discipulus, qui vocatus est Phycus, propter speculationem phycæ. Præceptor fuit Ptolemæi Philadelphi, scripsitque multos libros. Cic. 1. de Nat. Deor. 35.

Qq 2

Nec

Nec audiendus est ejus (scil. Theophrasti) auditor Strato, is qui Physicus appellatur; qui omnem vim divinam in natura sitam esse censet, quæ causas gignendi, augendi, minuendi habeat: sed careat omni sensu & figura. De hoc Laërt. Diog. lib. 5. segm. 58.

Tertius medicus, qui Erasistratum audivit.

Quartus historicus.

Quintus poeta Epigrammatum, obscenissimorum, Sardanus.

Sextus antiquus medicus, ut ait Aristoteles.

Septimus Peripateticus, qui vixit Alexandria. Hæc Diogenes Laërtius. segm. 61. l. 4. conf. Menag. not. & Suid.

Octavum Plutarchus Stratonem ponit Rhetorices præceptorem, ac Brutii familiarem, qui una cum eo in bello Philippenfi fuit: solusque adhibitus, cum ille sibi mortem conscivit. Conciliatus postea Augusto per M. Messalam, cui comes ad bellum Actiacum fuit.

Straton, Sidonis regulus luxuria nobilis. V. Ælianus. Var. hist. 7. 2.

Hic (ut Hieronymus scribit) manu propria se volens confodere, ne imminetibus Persis ludibrio foret: quorum fœdus Ægyptii regis societate neglexerat, retrahebatur formidine: & gladium, quem arripuerat, adspiciens, hostium pavidus expectabat adventum. Quem jam jamque capiendum uxor intelligens, extorsit acinacem de manu, & latus ejus transverberavit. Compositoque ex more cadavere, se moriens superjecit, ne post virginalia fœdera alterius coitum sustineret.

STRATONICÆ, es. f. [Στρατωνική] Ariarathis Cappadocum regis filia, uxor Eumenis Pergami regis, cui Attalum peperit, qui illi in regnum successit. Strabo lib. 13.

STRATONICÆA, vel STRATONICIA, æ. f. [Στρατωνικήα] Urbs est Mesopotamiæ ad Babylonem, auctore Plin. lib. 6. cap. 26. Al. Stratonice. Stratonicia Civitas est nobilissima in mediterraneo Asiæ. Strab. lib. 14.

STRATONICUS, i. m. [Στρατωνικός] Philippi Macedonum quæstor, vir ditissimus; ad quem pertinet Plautinum illud in Rud. 4. 2. 27.

Post animi causa mihi navem faciam, atque imitabor Straticum: Oppida circumvectabor.

Item citharedus quidam sub Ptolemæo, cujus meminit Athenæus lib. 8.

STRATOR, STRATORIUS, STRATUM, STRATURA, STRATUS, V. STERNO.

STRATUS, m. & f. [Στρατός] Acarnaniæ civitas, ad fluvium Acheloum. Strab. lib. 10.

STRAUTUM, i. n. Θήκη δερματίνη βελών. Gloss. Latinogræc.

STREBULA, ut Festus Pompejus ait, significat, Umbrorum lingua, Coxendices hostiarum, quas Græci *μυρία* dicunt, quæ in altaria imponi solebant. Varro de L. L. 6. 3. ex Actio, De strebula ut delumbos cœnabis, Chareas. Strebula, ut Opilius scribit, circum coxendices sunt nobis. Sed alii aliter legunt. Vulgo Cerafibola. Arnob. lib. 7. fere ut Varr. interpretatur sic scribens, Non enim placet carnem strebulam nominare, quæ taurorum e coxendicibus demitur. Etymologiam ei Græcam reddit Varr. a verbo *στρίβναι*, quod est Vertere. Id Græcum est, inquit, ab hujus loci versura. [An ergo Strebula?

STRENA, æ. f. [στρενή, Gl. L. G. & G. L. *στρενή*, L. G.] Munus, quod datur die festo, omnis boni gratia. Festus, Strenam vocamus, inquit, quæ datur die religioso, omnis boni gratia, a numero, quo significatur alterum tertiumque venturum similis commodi, veluti trenam, præposita s littera, ut in Loco & Lite, Stloco, Sllite solebant antiqui. Strena, dicta a strenuitate, ut vult Non. 1. 56. Pompon. Pistorib. Affide, si qua ventura est alia strena strenæ. Sueton. in Calig. cap. 42. Edixit & strenas ineunte anno se recepturum, stetitque in vestibulo ædium Calendis Januariis ad captandas stipes, quas plenis ante eum manibus ac sinu omnis turba ferebat.

Strenarum origo, qua felicem ominamur annum ipsius auspicio & initio, a Tatio rege manasse dicitur, qui primum Romuli hostis, deinde collega in regno Romano fuit. Symmachus epist. 10. 28. Ab exortu pæne urbis Martiæ strenarum usus adolevit auctoritate Tatii regis, qui verbenas felices arboris ex luco Streniæ novi anni auspices primus accepit. DD. Imperatores: nomen indicio viris strenuis hæc convenire ob virtutem. Ex Turneb. 10. 26.

Strenarum commercium, Vicissitudo dandi & accipiendi strenas. Sueton. in Tiber. cap. 34. Quotidiana oscula prohibuit edicto: item strenarum commercium ne ultra Calendas Januarias exerceretur. Confueverat quadruplam strenam, & de manu reddere, sed offensus interpellari se ab iis, qui potestatem sui die festo non habuissent, ultra non reddidit. Quadruplam, id est quadruplo majorem quam accepisset. Interpellari, impediri, & a rebus gerendis averti: toto mense Januario. Strenæ meminit idem Suet. in August. cap. 57.

STRENIÆ, Dea, quæ & STRENUA dici videtur. Varr. de L. L. 4. 8. Hinc oritur caput sacræ viæ, ab Streniæ facello. Divus Augustinus de Civ. D. 4. 16. a strenue faciendi denominatam ait. Lil. Syntag. 1. lib. Histor. Deor.

STRENUUS, a, um. Adj. [εὐσθενής, Gl. L. G.] Fortis, celer, vigilans, & ad res gerendas promptus. Ter. Phorm. 3. 1. 12.

Tum Phormio itidem hac re (ut in aliis) strenuum hominem præbuit. Columel. lib. 7. 6. extr. Magister pecoris acer, durus, strenuus, laboris patientissimus, alacer, atque audax esse debet.

Fortis & Strenuus. Cic. 2. Philipp. 78. Ut cognosceret te, si minus foretem, attamen strenuum.

Noli autem me tam strenuum putare, ut ad Nonas recurram. Cic. 15. Att. 6.

Dextra strenua. Ovid. de Medicam. faciei, 64.

Facies strenua. Plaut. Rud. 2. 2. 8.

Inertia strenua nos exercet. Hor. 1. Epist. 11. 28. [Oxymoron.

Membra strenua. Ovid. 4. Fast. 782.

Ministra strenua faciendis jussis. Ovid. 9. Met. 307.

Mors strenua, pro Cita & celeri. Curt. lib. 9. 8. 20.

Salus strenuus, pro Celeri. Curt. lib. 9. 1. 15. Transliebantque in vehicula strenuo saltu, quum succurrere laborantibus suis vellent.

Valde poetice dictum est a Julio Capitol. in fine vitæ Clodii Albini, Armorum strenuus. Ac ne apud poetam quidem ullum me legere memini. H. St. Exstant cap. 13. pr.

Strenuior, pro Magis strenuus. Plaut. Epid. 3. 4. 10.

Nam strenuiori deterior si prædicet

Suas pugnas, de illius ore sunt fordidiæ.

Superl. Cato de R. R. in præfat. At ex agricolis & viri fortissimi, & mi-

lites strenuissimi gignuntur. conf. Plin. lib. 18. cap. 5. Tacit. 4. Hist. 69.

STRENUUS, Adj. [συνδύς, *συνδύς*, Gl. L. G.] Fortiter, diligenter.

Cic. 16. Att. 6. Magis commode, quam strenue, navigavi. Idem 2. Q. frat. 2. Domus utriusque nostrum ædificatur strenue.

Capere arma pro aliquibus strenue. Cic. pro C. Rabir. perd. reo. 30.

Comparare aliquid strenue. Auctor. ad Herenn. lib. 4. 64.

Strenue, Adprobantis Adv. Cic. 14. Fam. 5. De navi exeuntibus nobis

Acastus cum litteris præsto fuit, uno & x x die. Sane strenue.

Strenue, pro Celeriter, sive prompte. Curt. lib. 8. 2. 30. Revocatoque stre-

nue Oxarte, futurum se in regis potestate respondit. [Sic & apud Cic.

exponendum. Auctor ad Herenn. 3. 24. Strenue quod volumus ostendere factum, celeriuscule dicemus.

Vide aliud exemplum in DISCURRO. H. St.

STRENUITAS, atis. f. [συναιότης, Gl. G. L.] Fortitudo, celeritas,

agilitas. Ovid. 9. Met. 320.

Strenuitas antiqua manet.

STRENUO, ære. Strenuum se gerere. Plaut. Pseud. 2. 2. 34. Dum tu

strenuas, res erit soluta. Sciop. Si tu creduas.

STREPO, vi, itum, [ψωφίω, *ψωφίω*, Gl. G. L.] ère. Pedibus, aut alio

quocunque modo fonitum facere. Plin. lib. 11. cap. 10. de Apibus,

Quum advesperascit, in alveo strepunt.

Campus omnis strepit murmure. Virg. 6. Æn. 709.

Cornua strepuerunt rauco cantu. Virg. 8. Æn. 2.

Mavors strepit per omnem Aufonium. Sil. lib. 4. 10.

Streperet aliquid, pro Submurmurare. Liv. 2. 45. Hæc quum sub ipso

vallo portisque streperet.

Streperet inter se. Cic. 1. de Divin. 29. Inter se streperet, aperteque ar-

tem obtinere, &c.

Strepunt aures clamoribus plorantium. Liv. 22. 14.

STREPITUS, us. m. [ῥέπος, *ῥέπος*, Gl. L. G. & G. L.] proprie,

Pedum ambulantium, manuumque aliquid pertractantium sonus

est. Cic. 2. Verr. 45. Tum vero, non strepitu, sed maximo clamore

suam Pop. Rom. significavit voluntatem. Idem 13. Att. 46. Heri nescio

quid in strepitu videor exaudisse, quum diceret te in Tusculanum ven-

turum.

Arboris strepitus. Plin. lib. 16. cap. 42.

Concurfus hominum forique strepitus. Cic. de Clar. Orat. 317.

Fulminum strepitus. Cic. 1. de Legib. 21.

Pedum crepitus, & strepitus hominum. Cic. in Topic. 52.

Rotarum. Cæf. 4. Bell. Gall. 33. Atque ipso terrore equorum, & stre-

pitu rotarum ordines plerumque perturbant.

Tonitruum strepitus, fremitus, clamor. Cic. 8. Fam. 2.

Acerbus plagarum strepitus. Juven. 14. Sat. 19.

Demens strepitus. Hor. 3. Carm. 19. 23.

Dulcis strepitus aureæ testudinis. Hor. 4. Carm. 3. 17.

Ingens valvarum strepitus. Hor. 2. Serm. 6. 112.

Nocturni atque diurni strepitus. Hor. 2. Serm. 2. 79.

Popularis strepitus. Hor. de Arte Poet. 82.

Audire strepitum cum fremitu in aliquo loco. Cic. de Arusp. Resp. 20.

Fis strepitus tectis. Virg. 1. Æn. 729. Cic. 2. Verr. 45. Factus est in eo

strepitus & grata concionis admurmuratio.

Haurire strepitum, Audire strepitum. Virg. 6. Æn. 559.

Remugit strepitu janua. Hor. 3. Carm. 10. 5.

Terrere aliquem pedum strepitu. Tibul. lib. 1. 2. 35.

Strepitus, Pompa divitiarum, a comitantium strepitu dicta. Quintil.

Declam. 13. Hic quum me evocasset subito trepidum, totoque fortunæ

suæ strepitu circumstetisset.

Strepitus, per secundam declinatum antiquis, auctor Non. 8. 52. Enn.

Hectoris Lytris; Quid in castris strepiti est?

STREPITO, [ῥέπω, Gl. G. L.] ære. Sæpe strepitum facere. Virg. 1.

Georg. 413.

Inter se foliis strepitant. conf. Val. Flacc. 4. 288.

Alæ strepitantes. Tibull. lib. 2. 2. 37.

Arma strepitantia. Tibul. lib. 2. 5. 73.

STREPSICEROS, otis. m. [στυψικέρος] Transmarinum animal semifere-

rum. Plin. lib. 8. cap. 53.

STREPTOS, i. m. [στυπτός] Uva, quæ cum Sole circumagitur ubique.

Plin. lib. 14. cap. 3.

Streptos, Torquis apud Persas, a *στρίψω* torqueo. Unde apud Herodo-

tum *στρεπτοί*, id est torquati, sive torquem ferentes. Polluci autem

lib. 5. cap. 16. *στρεπτοί* ponuntur inter ornamenta muliebria.

STREPUS, i. m. *Τροπυτήρ*, Gloss. Latinogræc. An a Strepo?

STRIA, æ. f. Eminentia illa, quæ est inter canaliculos & sulcos in eo

columnarum genere, quod striatum dicitur. Vitruv. lib. 3. cap. ult. Co-

lumnarum striges faciendæ sunt x x i v, ita excavatæ, ut norma in cavo

strigis quum fuerit coniecta, circumacta, ita anconibus striarum dextra

ac sinistra angulos tangat, ut acumen normæ circumrotatione tan-

gendo pervagari possit. Plin. lib. 22. cap. 22. Quorundam ex his facile

noscentur venena, diluto rubore, rancido aspectu, livido intus colore,

rimosa stria, pallido per ambitum labro.

Stria & Strix, hoc differunt ex Vitruvii descriptione: In columna striata,

pars eminula dicitur stria: pars cava, strix. Vitruv. lib. 10. cap. 15.

Canaliculi, qui Græce *σελῆ* dicitur, longitudo, &c. Idem lib. 4. cap.

4. Circa strigium cava, & angulos striarum. V. in STRIGILIS. Bu-

dzus Strigiles.

Striæ etiam in herbis (inquit Ruellius) sunt Partes quædam, &, ut ita

dicam, femora quæ protuberant: *ἐξοχῆ* Græci vocant: sicut cava ca-

naliculique, striges, si Vitruvio credimus, appellantur.

STRIO, ære. Strias facere. Vitruv. lib. 4. cap. 3. Columnas autem stria-

ri viginti striis oportet.

Striare etiam dicuntur boves, quum peracto aut non peracto priore ver-

su, alius super alium innititur. Hoc autem fieri, dum boves adhuc in

priore versu anhelant, non convenit. Plin. lib. 18. cap. 19. In arando

versum peragi, nec striare in actu sæpius. Ita Hermol. Sed. Hard. cum

Mff. Strigare. q. V.

STRIATUS, a, um. Partic. [ἐνστρίων, Gl. L. G.] Striis distinctum: un-

de & Folia striata, & Columnæ striatæ, & Conchæ striatæ dicuntur. Plin.

lib. 21. cap. 5. Candor ejus eximius, foliis foris striatis, & ab angustis

in latitudinem paulatim fese laxantibus, effigie calathi. Idem lib. 37.

cap. 10. & lib. 1. cap. 33.

Striatus scapus. Plin. lib. 26. cap. 7.

Striatam frontem vocat Apul. lib. 10. pr. p. 239. Elmenh. Contractam, caperatamque, & quasi fulcos facientem præ tristitia.

STRATIURA, æ. f. Vitruv. lib. 4. cap. 3. Striaturæ paribus lateribus. Paulo post, Ita Dorica columna sui generis striaturæ habebit perfectionem.

STRIBLIGO, vel **STRIBLIGO**, inis. f. [σθλασιμός] A vetustioribus Latinis dicebantur, quæ nunc Imparilitas & Solœcismus appellatur, qui ab Asin. Capit. definitur Impar & inconueniens compositura partium orationis. V. Gell. lib. 5. cap. 20.

Vide Britannicum p. 127. in Iuuenalis Satiram 6. Solœcismus liceat fecisse marito. Ibidem Striblita, non Scriblita. H. St. ad v. nempe 456. V. **SCRIBLITA**.

STRICTABILLÆ, dicuntur, non tam ambulantes, quam summo pede, vel talo, terram stringentes, quod usuvenit iis, quibus pedes læsi sunt, vel crura. Non enim planum ponunt vestigium pedis, sed ejus extremo tantum radunt solum, qui iidem pedibus suis ægre stant & insistant. A Stringendo deducitur Strictare: a Strictando Strictillare per diminutionem, & per eandem iteratam Strictibillare vel Strictabillare, ut a Conscribere Conscribillare: unde Strictabillæ sunt appellatæ, ut Var. de L. L. 6. 3. ait: Actius apud Varr. Staciæ, scrupedæ, strictabillæ, tantulæ. Ex Turneb. Al. Stritabillæ q. V. in **STRITO**.

STRICTE, **STRICTIM**, **STRICTURA**, **STRICTUS**. V. **STRINGO**. **STRIDRE**, ui, [στρίδω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Stridere dicuntur proprie funes, quum sonum faciunt. Transfertur etiam ad alia.

Cardo foribus stridebat ahenis. Virg. 1. Æn. 449.

Ignes strident. Lucan. lib. 6. 179.

Mare sollicitum stridet. Virg. 4. Georg. 162.

Merum fufum in igne stridet. Ovid. 5. Trist. 5. 12.

Silvæ strident. Virg. 2. Æn. 418. Al. Stridunt.

Tibia stridebat cantu. Catull. Argon. 62. 264.

Vulnus infixum stridet sub pectore. Virg. 4. Æn. 689.

STRIDO, di, [στρίδω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Idem. Plin. 9. Epist. 26. At quum stridunt funes, curvatur arbor, gubernacula gemunt. Virg. 8. Æn. 420. Idem 4. Georg. 556.

— liquefacta boum per viscera toto

Stridere apes utero, & ruptis effervere costis.

Stridere ad alia transfertur. Hor. 2. Serm. 8. 78.

Stridere secreta diversos aure susurros.

STRIDENS, entis. Partic. [στρίδων] ut, Horrendum stridens bellua. Virg. 6. Æn. 288.

Vide in **DISTRICTUS**. H. St.

Alis stridentibus ludunt cygni. Virg. 1. Æn. 401.

Hasta stridens. Virg. 9. Æn. 419.

Plaustra stridentia. Virg. 3. Georg. 536.

Procella stridens. Virg. 1. Æn. 106.

Serræ stridentis horror. Lucret. lib. 2. 410.

STRIDOR, oris. m. [στρίδω, Gl. L. G. & G. L. στρίδω, G. L.] Virg. 1. Æn. 87.

— stridorque rudentum.

De voce animalium Plin. lib. 8. cap. 9. Stridor suis. Et lib. 17. cap. 24.

Sonumque edunt parvuli stridoris.

Acutus stridor. V. Acutus, in **ACUO**.

Densus stridor. Cic. 1. de Divin. 13.

Aut, densus stridor quum celfo e vertice montis

Ortus, adaugefcit scopulorum sæpe repulsi.

Ferus stridor, Sibilus serpentis. Ovid. 9. Met. 65.

Horriſer Aquilonis stridor. Cic. 1. Tusc. 68.

Ingens stridor. Virg. 7. Æn. 65.

Raucus stridor, Grunnitus aſri. Ovid. 8. Met. 287.

Terrifici stridores. Sil. lib. 5. 189.

Terrifonus stridor. Claud. 1. in pr. Conf. Stilich. 109.

Audire stridorem ferræ. Cic. 5. Tusc. 16.

Impulit acri stridore validas fores. Valer. 2. Argon. 273.

Indignatum magnis stridoribus æquor. Virg. 2. Georg. 162.

Reddit stridorem janua verso cardine. Ovid. 11. Met. 608.

Invidiæ stridor. V. Invidia, in **INVIDEO**.

STRIDULUS, a, um. Adj. [στίδω, στρίδω] ut, Plaustra stridula. Ovid. 3. Trist. 12. 30.

Fax stridula lacrimoso fumo. Ovid. 10. Met. 6.

Convicia stridula. Lucan. ad Pison. 258.

STRIDON, vulgo *Strigna*, Oppidum in agro Justinopolitano fuit, in Dalmatiæ & Pannoniæ confinio, D. Hieronymi patria, a Gothis everſum.

STRIGA, æ. f. Strigæ, ordo rerum inter se continue collocatarum, a Stringendo, ut ait Feſt. Columel. lib. 2. cap. 19. de ſeno loquens. Utrumque ſiccatum coarctabimus in ſtrigam, atque ita in manipulos vinciemus. Altera lectio habet Striam. Sed forte legendum eſt Struem. Paulo enim poſt vocat Metas.

Striga apud ſcriptores agreſtium meſurarum ſic exponitur; Ager, inquit Frontinus de Limit. agr. p. 38. Gœſ. per ſtrigas & per ſcamna diſviſus & aſſignatus eſt more antiquo in hac ſimilitudine, qua in provinciis arva publica coluntur. Hyginus autem p. 198. Gœſ. ſic, Meſuræ quadraturam dimidio longiore facere debemus, &, quod in latitudinem longius fuerit, ſcamnum appellare, quod in longitudinem, ſtrigam. Et Aggen. Comment. p. 46. Strigatus, inquit ager eſt, qui a Septentrione in longitudinem in Meridianum decurrit: ſcamnatus autem, qui eo modo ab Occidente in Orientem decurrit.

Striga, Hygino auctore in libello de Caſtrorum metatione, Ordo eſt & ſeries equorum in caſtris tendentium: vel ut Soſipater ait, Striga caſtrenſe eſt vocabulum, Intervallum turmarum ſignificans, in quo equi ſtringuntur.

Striga, pro Strix, V. in hac dict.

Striga, Κίμωνία, Gloſſ. Latinogræc. V. **CIMOLIA**.

TRIGO, ære. In ſtrigam equos vel mulos junctos agere, & recta dirigere, ne diverſi abeant, hi in hanc, illi in illam partem. Eo verbo uſus eſt, qui parodiam venuſtiſſimam epigrammatis Catulliani luſit in Ventidium mulionem,

Et inde tot per orbitoſa millia

Jugum tuſiſſe, læva ſive dextera

Strigare mulas, ſive utrumque cœperat.

Strigo, velut In ſtriga interqueſcere. Plin. 18. 19. per translationem uſurpavit, cum inquit, In arando verſum peragi, nec ſtrigare in actu

ſpiritus: id eſt, in agendo ſulco interqueſcere. Ut enim in ſtriga queſcunt equi, & ut in ſtrigam dum collocantur ſtrigare dicuntur: ita quoque cum in verſu, qui uno ſpiritu agendus eſt, ad interſpirandum queſcunt, ſtrigare dicuntur. Fruſtra igitur in editis legas Striare. Interpretationem vero hanc adjuvat Senec. 4. Epist. Itaque, inquit, in vanum operoſos culpaverim: ruſus ad honeſta nitentes, quanto magis incubuerint, minusque ſibi vinci & ſtrigare permiſerint, admirabor & clamabo, tanto melior, ſurge & inſpira, & clivum iſtum, uno, ſi potes, ſpiritu exſupera. Idem tamen error eſt in editis, qui & apud Plin. Sed ſic emendato, auctoribus Guliel. Pelifier. & Turneb. In hoc etiam dictum eſt apud Phædr. 3. 7. 9.

Namque ubi ſtrigandum, & ubi currendum eſt, ſcio.

STRIGATUS, a, um. Adj. Frontin. Ager ſtrigatus, i. e. Per ſtrigas meſuratus. V. **STRIGA** ſupra.

STRIGARIUM, i. n. Locus, ubi equi ſtrigantur. Sic legit Salmaſius apud Plin. lib. 28. cap. 17. ubi vulgo legitur Se trigario. V. not. Hard.

STRIGILIS, is. f. & **STRIGIL**, ilis. n. [στρίγίς, Gl. L. G. & G. L. στρίγίς, L. G. alt. & G. L.] in Ablativo Strigili; Inſtrumentum ferreum, dentatum. A ſtringendo, id eſt, radendo, quo equos & id genus jumenta expolire ſolent equiſones, e corpore ſordes abradendo. [Immo Ad hominum uſum comparati olim potiſſimum ſtrigiles, & in balneari inſtrumento fuerunt. V. Hieron. Mercur. de Arte Gymn. lib. 1. cap. 8. ubi & iconem exhibet. Invenitur autem & Strigile, is. n. in Gloſſ. alt. Latinogræc. & Strigila, æ. f. in Græcolat. Schol. Juven. ad loc. infra ſeq. Strigla autem eſt, quod Xyſtram dicunt, unde oleum deteritur. conf. Non. 3. 195.]

Strigili utebantur veteres in balineis ad radendas corporis ſordes, ſudoremque detergendum, præcipue in frictionibus, ante quam comederent. Fiebat autem hæc ex auro, argento, ære, ferro; interdum etiam lapidibus quibuſdam: nunc lineis utuntur. Perſ. 5. Sat. 126.

I puer, & ſtrigiles Crispini ad balnea defer. Plaut. Stich. 1. 3. 77.

Rubiginofam ſtrigilem, ampullam rubidam. De ſtrigili ferrea apud Martial. lib. 14. 51.

Pergamus has miſit curvo diſtringere ferro. Juven. 3. Sat. 263.

— ſonat unctis

Strigilibus, pleno componit lintea gutto. Subaudi Domus.

Hor. 2. Serm. 7. 110.

— an hic peccat, ſub noctem qui puer uvam

Furtiva mutat ſtrigili?

Strigiles quidam accipiunt pro Pectinibus fricatoriis. Legimus apud Strab. lib. 15. de moribus Indorum, Illos exercitium, præcipue frictionem probare, & maxime ſtrigilibus hebeni lævibus corpora expolire. Plin. de ſpongiis loquens, lib. 31. cap. 11. Præſtant & ſtrigilum vicem, linteolorumque affectis corporibus. [V. ad ſeq.]

Strigilem, aliqui accipiunt pro quodam Vafis genere. Strab. l. c. Inde ſtrigilum & ampullarum artiſces mature evaſerunt. Plaut. Perſ. 1. 3. 34.

Cic. 4. de Fin. 30. Si ad illam vitam, quæ cum virtute degatur, ampulla aut ſtrigilis accedat. Quanquam tamen etiam his locis pro Strigili balneatoria ſumi poſſit, quæ cum ampulla unguentaria ferebatur, ut poſt frictionem & ſudoris abſterſionem, quæ ſtrigili fiebat, ungeretur. [Quaſi vero aliter exponere fas ſit. Eſt tamen & in Stabuli inſtrumento Strigil. apud Colum. 6. 31. 2. & Pallad. Apr. 4. 3. Iſidor. 20. 16. extr.]

Strigilis, pro Specillo aurifuſorio, ſi verba fingere licet. Specilla vero aurifuſoria Galen. ἀπὸ στρίγίλης dicuntur, velut ἀπὸ στρίγίλης, ἀπὸ στρίγίλης ab eodem, & medicis omnibus vocantur, quæ nos uterifuſoria, & narifuſoria appellare poſſumus. Celfus ἀπὸ στρίγίλης, alias ſtrigiles, alias oricularios clyſteres appellat. Verum ſtrigilis vox videtur plane ex ἑστρίγίς facta eſſe. Nam velut hæc δὲ στρίγίς, ſic illa a Stringendo deducta apparet, & pro aurifuſorio ſpecillo ambæ accipiuntur. Hæc ex Cornar. in Galen. Celf. lib. 6. cap. 7. De aurium morbis, & curationibus. In aurem vero infundere aliquid medicamentum oportet, quod ſemper ante tepeſieri convenit: commodiſſimeque per ſtrigilem inſtillatur. Ubi auris repleta eſt, ſuper lana mollis addenda eſt, quæ humorem intus contineat. Scribon. Larg. compoſ. 39. in titulo, Ad aurium dolorem, Prodeſt herbæ urceolaris, aut cucurbitæ ramentorum ſuccus tepens per ſtrigilem in foramen auris dolentis inſuſus. Paulo poſt, reponitur medicamentum in ampulla vitrea. Quum opus eſt, ad tumorem quidem calidum per ſtrigilem inſunditur: deinde foramen ſummum lana ſuccida tegitur. Ad ulcus autem frigidum, per ejuſdem generis lanam & auriscalpium inſicitur. Plin. lib. 29. cap. ult. Murium cinis cum melle inſtillatus, aut cum roſaceo decoctus, aurium dolores ſedat. Paulo poſt, Sed medici malunt e nardo decocti uſque ad tertias, atque ita aſſervari: deinde, quum opus ſit, ſtrigili tepefacta inſundere. Conſtat deplorata auriuſque vitia eo remedio ſanari. [Per canaliculum nimirum, qui per ſtrigilis balnearis totius flexuram decurrit.]

Strigil, Aluminis genus pumicoſum & foraminofum fiſtulis, ſpongiæ ſimile, rotundumque natura.

Strigiles (inquit Plin. lib. 33. cap. 3.) Hiſpania vocat auri parvulas maſſas, quod ſuper omnia ſolum in maſſa aut ramento capitur, quum cetera in metallis reperta, igni perſciantur. Hoc ſtatim aurum eſt, conſummatamque materiam protinus habet, quum ita invenitur.

Budæus, Strigiles in antiquis libris Vitruvii impreſſis bene legebatur, ubi nunc Striges legitur, & Strigium, lib. 4. cap. 4. Et lib. 5. cap. 7. Nam id verbum apud Celf. legitur lib. 6. cap. 7. licet in impreſſis Strigem pro Strigilem legatur. Jucundus Veronenſis ita immutavit, qui Strigem affirmat in antiquis legi. Græcum eſt verbum, ut Vitruv. ait, lib. 10. cap. 15. Sic enim appellat partem catapultæ, qui Canaliculus ab eo dicitur. V. in **STRIA**, **Stria** & **Strix** hoc differunt.

STRIGLATUS, a, um. Adj. *στρίγλατος*, Gloſſ. Latinogræc.

STRIGILARIUS, i. m. [στρίγίλαριος, Gl. L. G.] qui ſtrigiles fabricat.

STRIGILECŪLA, æ. f. [στρίγίλεον] dimin. a Strigili pro Vafe, ut vulgè Calepinus. Apul. in Flor. p. 346. Elmenh. Qui magno in cœtu prædicavit, fabricatum ſemet ſibi ampullam quoque oleariam, quam geſtabat, lenticulari forma, tereti ambitu, preſſula rotunditate; juxtaque honeſtam ſtrigileculam, recta ſaſtigatione clauſulæ, flexa tubulatis ligulæ, ut & ipſa in manu capulo moraretur, & ſudor ex ea rivulo laberetur. Al. Fabricatum ſibimet. Certe hic locus apertiffime, vas non eſſe Strigilem notat, ſed Inſtrumentum, quod cum ampulla in balineis ſerviebat, poſt frictionem & ſudorem.

STRIGMENTUM, V. **STRINGO**.

STRIGIS, is. Avis, quam lac habere nonnulli tradiderunt. Plin. lib. 11. cap. 39. V. **STRIX**.

STRIGIUM, i. n. Vestis Hispanica. Plaut. Nudus est: jurat se strigium oppignorasse. Hispanos enim initio certum est strigio, id est, sordido palliolo usos, quibus suas carnes obtegerent: nunc pannosi quidem sunt, sed lautiores.

Item Striatura in columnis. Vitruv. 4. 4. [Nisi g. pl. a Strix. V. **STRIGIL** & **STRIA**.

STRIGO, ōnis. m. pr. com. Homo maleficus. Plaut. Bacch. 2. 3. 46. Dum circumspēcto, atque ego lembum conspīcor; Longum est frigonem maleficum exornarier. Sic enim legit Muretus; V. ejus Var. Lect. 12. 19. Eandem lectionem probat Salma- sius; nonnullis magis aridet Rigorem; aliis Strigorem.

Strigones, inquit Festus in Nelei carmine pro Strigosis positum inveni- tur, id est Denfarum virum hominibus. Strigores in editis legitur, mendose, ut Turnebus putat.

STRIGOSUS, a, um. pr. com. Adj. [σφιγνός, σφιγνός, Gl. G. L.] Quod est ex- haustum & macilentum, quasi strigofum. Unde Jumenta strigosa di- cta sunt. quod corpora eorum restricta sint fame, aut alia vitii causa. Co- lumel. lib. 6. cap. 37. Strigofum patris præferret habitum. Idem lib. 7. cap. 6. Placide ac lente pabuletur, ut & largi sit uberis, & non strigo- fissimi corporis. De capris

Canis strigofus. Columel. lib. 7. cap. 12.

Equus strigofus. Gell. lib. 4. cap. 10. conf. Non. 2. 84. & 762.

Compar. Liv. 27. 47. Et strigofiores equos.

Orator strigofior, per translationem. Jejunus, ineptus. Cic. de Clar. Orat. 64. Habet enim certos sui studiosos, qui non tam habitus corpo- ris opimos, quam gracilitates confectentur, quos, valetudo modo bona sit, tenuitas ipsa delectat: quanquam in Lyfia sunt sæpe etiam lacerti, sic ut & fieri nihil possit valentius: verum est certe genere toto strigo- fior, sed habet tamen suos laudatores, qui hac ipsa ejus subtilitate ad- modum gaudeant. i. e. Gracilior & tenuior, ut ipse ibidem: cui op- ponit Corporis habitum opimum.

STRIMON, V. **STREYMON**.

STRINGO, strinxi, strictum, [σφίγγω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Arcta- re. Plin. Apprehensamque manu strinxit.

In Gloss. Latinogræco redditur & βρύχων. [Verum id, Stridere potius. An βρύχων scriptit? Redditur ibid. βρύχων. Quod est Comminuo, Contero. Nullum vinculum ad stringendam fidem jurejurando majores arctius esse voluerunt. Cic. 3. Off. 111.

Vultus stringere. Stat. 1. Silv. 2. 244. Non talis niveos strinxit Lavinia vultus, Quum Turno spectante rubet. [i. e. Vultum nudavit, ostendit.

Stringere, per translationem, pro Percutere ponitur. Virg. 9. Æn. 294. Atque animum patriæ strinxit pietatis imago. Non. 4. 442.

Pectora tua stringuntur nostro delicto; Feriuntur & vulnerantur nostra maledicentia. Ovid. 5. Trist. 6. 21. Spiritus hic, Scythica quem non bene ducimus aura, Quod cupio, membris exeat ante meis, Quam tua delicto stringantur pectora nostro: Et videar merito vilior esse tibi.

Stringere, Rarefacere, Excidere. Non. 1. c. Virg. 9. Ecl. 61. — hic ubi densas Agricola stringunt frondes. i. e. Amputant, decutiunt, ut ait Serv. Idem 1. Georg. 317. — & fragili jam stringeret hordea culmo. Columel. lib. 6. cap. 3. Aut stringere arbores expediat.

Stringere quernas glandes, Decerpere, colligere. Virg. 1. Georg. 305.

Stringere, Cedere, dolare. Sil. lib. 6. 352. — jam nautica pubes Aut silvis stringunt remos, aut abiete secta Transstra novant. Stringunt, i. e. Dolant & præparant ad na- vigandum. Virg. 1. Æn. 556. Aut silvis aptare trabes, & stringere remos.

Stringo, Leviter attingo. [παρὰφύω, Gl. L. G.]

Stringere ripas fluminis, Radere. Virg. 8. Æn. 63. Idem 5. Æn. 163. Litus ama, & lævas stringat sine palmula cautes.

Metas stringere rota. Ovid. 3. Amor. 2. 12.

Æquor stringitur aura, Raditur, & leviter a vento attingitur. Ovid. 4. Met. 126.

Unda stringitur Noto. Ovid. 1. Amor. 7. 56.

Vestigia leporis stringit canis. V. **VRSTIGIUM**.

Stringere verbis, Perstringere, Breviter enarrare, brevi narratione at- tingere. [παρὰλέγωμαι, Gl. L. G.] Sil. lib. 8. 48.

Stringere ensē, [σπῆμαι, ἐπὶ μακροῦς, Gl. L. G. σπῆμαι ἐξέφω, G. L.] Evaginare, Educere gladium. Virg. 10. Æn. 569. Liv. 7. 5. Procul in- de omnibus abire iussis, cultrum stringit.

Gladios stringunt manibus. Virg. 12. Æn. 278.

Gladium strixerit. In l. 1. §. 6. Divus Hadrianus. D. ad l. Corn. de sic. H. St.

Stringere, Vulnerare. Virg. 9. Æn. 577. — hunc primum levis hasta Themillæ Strinxerat. Non. 1. c.

STRICTUS, a, um. Partic. [σφιγνύς, Gl. G. L.] ut, Strictus gla- dius, Evaginatus. Cic. 2. Philip. 21. Quidnam homines putarent, si tum occisus esset, quum tu illum in foro, spectante Pop. Rom. gladio stricto insecutus es?

Acies ferri stricta mucrone corusco. Virg. 2. Æn. 334.

Epistola stricta ac libera, pro Vehementi & severa. Senec. de Benefic. 4. cap. 37.

Ferro stricto ferit retinacula. Virg. 4. Æn. 580.

Gladio stricto aliquem insequi. Cic. 2. Philip. 21.

Manus strictæ in mea fata. Ovid. 1. Amor. 6. 14.

Mucronibus strictis obsedere fores. Virg. 2. Æn. 449.

Folia ex arboribus stricta. Cæf. 3. Bell. Civil. 58.

Homo strictus, Astrictus, avarus. Firmic. lib. 5. cap. 2. Faciet strictos, avaros, fordidos, & qui in omni vita gratiam lætitiæ vitent.

Lex stricta, Rigida. Stat. 3. Silv. 5. 87.

Strictus, Angustatus. Suid. Σφιγνύς, ὡς καλῶς παρὰ τὴν αἰσῶν τὸ ἐστὶν ὀπίσθιον, ὡς ἀπὸ τῆς ἐπὶ παντὸς εἰδὸς, κυρίως δὲ ἐπὶ τῇ ἀσπιδίᾳ.

STRICTE, Adv. [σφιγνύς] a quo Strictus & Strictissimus.

Observare strictē, ne plus reddat, quam acceperit. Cic. de Amicit. 58. Alii legunt Restrictē.

Falcis ventrem strictissime ligare. Gell. 16. 3.

STRICTIM, aliud Adv. [σφιγνύς, Gl. G. L.] Compressius & brevi- ter. Cic. 2. Att. 1. Quem tu Corcyra, ut mihi aliis litteris significas, strictim attigisti. De libro loquitur. Idem pro Coel. 15. Posuisti enim, atque id tamen titubanter & strictim, &c.

Breviter & strictim. Cic. pro Cluent. 29. Audistis quum ea, quæ copio- sissime dici possunt, breviter a me, strictimque dicuntur.

Strictim, & Multa dicere, contraria. Cic. 3. de Nat. Deor. 19. Qui- bus de quæstionibus tu quidem strictim, nostri autem multa solent dicere.

Subungere strictim. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Strictim attondere. Plaut. Capt. 2. 2. 18.

STRICTOR, ōris. m. Qui digitabulis & manu oleam decerpit ex arbore: Legulus contra, Qui manu legit caducam & verberando decussam. Cato de R. R. 144. Legulos quot opus erunt præbeto, & strictores. Turneb.

STRICTORIUM, i. n. [σφιγνύς, Gl. G. L.] Item Genus vestis. Stri- ctorium, Σπρίδιον, Gloss. Latinogræc. & Græc. Lat. Σπρίδιον, Tunica.

STRICTURA, æ. f. [σφιγνύς, Gl. G. L.] q. d. Strictionem.

Strictura, [σφιγνύς] Non. 1. 77. Stricturæ dicuntur proprie Scintillæ, quæ de ferro ferventi exeunt, quod aut strictæ emittantur, id est celeriter, aut oculos sui fulgore perstringant. Gloss. Latinogræc. Stricturæ, λυ- λιπαμύνη, ἢ τὸ δὸς τὸ σπῆναι πῦρ, ὡς ἐν σφιγνύς. Virg. 8. Æn. 421.

Stricturæ chalybum & fornacibus ignis anhelat. Lucil. Sat. lib. 3.

Stricturæ, [σφιγνύς, Gl. L. G.] pro Massis terræ, ex qua ferrum fit.

Plin. lib. 34. cap. 14. Aliud rubiginem celerius sentit, stricturæque vo- cantur ea omnes, quod non in aliis metallis, a stringenda acie voca- bulo imposito. Bud. conf. **STRABIA**, æ, in æs.

STRICTIVUS, a, um. Adj. [σφιγνύς] ut, Strictivæ oleæ, Quæ manu colliguntur, ad differentiam Caducarum. Cato de R. R. cap. 146.

STRICTOSUS, a, um. Adj. σφιγνύς, Gloss. Græcolat.

STRIGMENTUM, i. n. [σπρίδιον, Gl. L. G. & G. L.] Destrigmentum.

Sordes quæ ex corporibus raduntur. Celf. lib. 2. cap. 6. Alvus quoque varia pestifera est, & quæ strigmentum, sanguinem, bilem, viride ali- quid, modo diversis temporibus, modo simul & in mistura quadam, discreta tamen, repræsentat. Plin. lib. 9. cap. 15. Anguillæ atterunt se scopulis, ea strigmenta viviscunt.

Strigmenta olei dicimus Ceromata, id est, fordes olei, quæ ex uncto- rum athletarum corporibus raduntur. Plin. lib. 15. cap. 4. Notum est magistratus honoris ejus octogenis festiis strigmenta olei vendidisse. Valer. Max. 9. 14. Gymnicorum servo, strigmenta gymnasii colligen- ti, similis.

Strigmenta, Ramenta. Plin. lib. 20. cap. 3. de cucurbita silvestri, Suc- cus ex strigmentis illitus cum rosaceo & aceto febrium ardores refrige- rat. Ibidem & Ramenta & Strigmenta vocat.

STRICULUS, i. m. Striculi, Grandiufculi pueri vocabantur, a stricta quadam corporis soliditate & duritie. Arneb. 5. p. 174. Facit fumere habitum puriorem, & in speciem lavigari, nondum duri atque striculi pu- sionis. [An Histriculi? Gloss. Latinogræc. Histriculus, Δασύπικτυς, & Græcolat. Δασύπικτυς, Histriculus. Corrupte, incertum, utrum pro Histriculus, an Histrutulus?

STRINGOR, ōris. m. Frigus quo dentes perstringuntur. Lucret. lib. 3. 694. Morbus ut indicat, & gelidai stringor aquai. V. Pareum in loc.

STRIO, V. **STRIA**.

STRIX, strigis. f. [σφιγνύς, Gl. L. G.] Avis quædam nocturna & importuna, a stridendo dicta. Plin. lib. 11. cap. 39. Fabulosum enim arbitror de strigibus, ubera eas infantium labris immulgere. Esse in ma- ledictis jam antiquis strigem convenit: sed quæ sit avium, constare non arbitror. Lucan. lib. 6. 689.

Quod trepidus bubo, quod strix nocturna queruntur. Stat. 3. Theb. 511.

Infaultæ strigis omen triste. Senec. Herc. fur. 9.

Violenta strix. Tibull. lib. 1. 5. 52.

De strigibus ita habet Ovid. 6. Fast. 139.

Sunt avidæ volucres, non quæ Phineia mensis

Guttura fraudabant, sed genus inde trahunt, &c.

Est illis strigibus nomen: sed nominis hujus

Causa, quod horrenda stridere nocte solent.

Strix, [σφιγνύς] Idem quod Canaliculus. Vitruv. 4. 4. Striarum & strigium circuitus. V. **STRIA**.

Strix pro Muliere malefica. Petron. cap. 134. Quæ striges comederunt nervos tuos.

Striga, une Estriere Italico sermone. An a Strige, quia veneficiis adhi- bere solebant. H. St. Gloss. Latinogræc. Striga, λυγρὴ, ἢ γυνὴ φαρμακίς.

STRIGES, is. Frumenti genus apud Hippocratem, [ubi?] quod tritico levius est, & ventrem magis solvit: nescio an pro Trago accipiendum.

Striges, sunt Olera vilia. Plaut. Pseud. 3. 2. 31.

Ei homines cœnas sibi coquunt: quum condiunt,

Non condimentis condiunt, sed strigibus.

STRITABILLA, æ. f. V. **STRICTABILIS**, & seq. dict.

Stritabilla, inquit a Stritillando, Stritare ab eo, qui sistit ægre. [Quid si diminutivum est, a Stritavia?

STRITO, ære. ab eo qui sistit ægre. Varr. lib. 6. 3. de L. L. Antiquum.

STRITAVUS, ut Stlocus, Silis; pro Tritavo, Loco, Lite antiqui dice- bant. Fest.

STROBILIA, [στροβίλια] posita inter Ornamenta muliebria a Polluci- lib. 5. cap. 16.

STROBILUS, i. m. [στροβίλος] Nux pinea integra, quæ etiam Græcis Co- nus & Conarium appellatur. Pityides vero sunt Nuclei, qui in ipsis fun- conis. De Strobilo vide Lexicon Græcum. Ulp. 1. ligni, in fine. D. de legat. 10. De pinu etiam integri strobili ligni appellatione continebun- tur. Gloss. Græcolat. Στροβίλος, πρὸς τὸν, Nucleus.

Strobilus, [στροβίλος] Arbor ex pinastorum genere, e natalium cognitione sic dicta. Plin. lib. 16. cap. 10. 4. de pinastro, Eadem ar- bores, alio nomine esse per oram Italiæ, quas strobilos vocant, pleri- que arbitrantur, sed graciles, succinctioresque, & enodes, liburni- carum ad usus, pæne sine refina. Vetus codex legit, Quos tibulos In Gloss. Græcolat. redditur Pinus. Ibidem στροβίλιον, Pinetum, στροβί- λιον, Pineum.

Strobilum a Romanis **Carduum** fativum appellari Diofcorides ait: 1. 76. Græca quidem voce, sed tunc forte quotidiana, & in usu populi: quæ a pinæ nucis figura, cui simile in summo carduus capitulum habet, facta est. Græci enim *στροβίλον*, arborem pinum, & nucem ejus pariter vocant. Quæ quoniam conii figura in pinastris & oblonga est (quam formam cardui capitulum habet) communicata appellatione strobilos carduus hic a Romanis dici potuit. Hæc Marcell. in Diofcor.

STROBUS, i. f. [*στροβός*] Arbor odorifera. Plin. lib. 12. cap. 17. Pentunt & in Carmanos arborem strobum ad suffitus, perfusam vino palmeo accendentes. Hujus odor redit a cameris ad solum jucundus, sed aggravans capita, citra dolorem tamen.

Strobus, ex succo prædulci, morfu capræ in caule fruticis odorati, & in pulvere conglomerati liquoris fit. Plin. lib. 12. cap. 17.

STRŌMA, [*στρώμα*] vox Græca est, qua illi quodvis Straguli genus significat. Unde & pro Auleis accipitur, quæ & Peristromata dicuntur, multa colorum varietate picturatis. Capitol. de Vero Imp. cap. 4. Ut lavatus cum stromatibus in cubiculum perferretur. Clemens Alexandrin. libros quosdam miscellaneos, vario ornamento constantes, Stromata inscripsit. V. Stragulum, & Stramentum, in STERNO.

STROMBITES, æ. m. [*στρομβίτης*] Lapis est strombi marini figuram omni ex parte referens.

STROMBUS, i. m. [*στρομβός*] Animal in mari, seu concha tortilis, nomen habens a figura intorta. Plin. lib. 32. cap. 11. [Videtur Suidæ *Στρομβίλον*.]

STRONGYLION, ōnis. m. [*Στρογγύλιον*] Amazonem fecit ex ære nobilis statuarius. Plin. lib. 34. cap. 8.

STRONGYLOPROSŌPOS, [*στρογγυλοπρόσωπον*] Stronguloprofosa dicuntur Quibus rotunda est facies. Cæl. Rhodig. lib. 4. Lect. Antiq. cap. 2.

STRONGYLOS, & **STRONGYLE**, es. f. [*Στρογγύλη*] Insula in mari Ægæo: sic dicta, quia sit rotunda & globosa, quod *στρογγύλον* Græce designat. Hæc (ut Plin. lib. 4. cap. 12. scribit) vinearum fertilis est, cuius ambitus patet LXXV millibus passuum. Ea nunc Naxos, sed antea Dia vocata.

Est etiam una ex insulis Æoliis. Plin. lib. 3. cap. 9. Tertia Strongyle, a Lipara m. pass. ad exortum folis vergens, &c. Sil. lib. 14. 259.

Mille Agathyrna dedit, perflataque Strongylos Austris. al. Trogilos.

Est etiam Insulæ nomen in Lycio mari, cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 31.

STRŌPHA, æ. f. [*στροφή*] Acumen, subtilitas, cunctatio subdola, aut tergiversatio fraudulenta & ludificatrix fallacia. Tractum a cervis, quum a venaticis canibus urgentur. Budæus *Uno ruzæ*. Plin. 1. Epist. 18. Quod dubites ne feceris, id ipsum rescribere, ego aliquam stropham inveniam, agamque causam tuam. Martial. 3. 7.

Nihil stropharum est, jam salarium dandum est. Idem lib. 11. 8.

STRŌPHADĒS, um. f. pl. [*Στροφάδης*] Insulæ duæ in Ionio mari, supra Zacynthum in Meridiem sitæ, ab aliis Plotæ dictæ, quibus Servius a conversione Harpyiarum ex Arcadia volantium nomen datum voluit. Virg. 3. Æn. 209.

—Strophadum me litora primum
Accipiunt, Strophades Grajo stant nomine dictæ. V. Servium.

STRŌPHIUM, i. n. [*στροφήιον*] Fascia pectoralis, quæ virginalem tumorem papillarum cohibet. Turpil. apud Non. 14. 8.

Me miseram, quod inter vias epistola excidit mihi:
Infelix, inter tuniculam ac strophium collocaram. Catul. Ar. gon. 65. 65.

Non tereti strophio lactantes vinctæ papillas.

Strophia etiam Coronæ dicebantur ab insigni, quod imponebatur capitibus sacerdotum. Quod fit *στροφή* & *στροφών*, hoc est a vertendo. Plin. lib. 21. cap. 2. Tenuioribus utebantur antiqui, strophia appellantes, unde nata strophiola. Quin & vocabulum ipsum tarde inde communicatum est, inter sacra tantum & bellicos honores coronis suum nomen vindicantibus. V. Fest. & infra STROPOS.

STROPHIOLUM, i. n. [*Στροφιδίον*] Plin. 21. 2. V. in STROPHIUM. Cic. de Arusp. Resp. 44. P. Clodius a mitra, a muliebribus soleis, purpureisque fasciis, a strophio, a psalterio, a flagitio, a stupro est factus repente popularis.

STROPHIARIUS, i. m. [*στροφιαριστής*] Qui strophia facit. Plaut. Aul. 1. 5. 42. Stropharii affant, semizonarii.

STROPHIUS, [*Στροφίος*] Rex Phocidis, pater Pyladis. V. PYLIADĒ.

STROPHOS, i. m. [*σρόφος*] Dolor intestinorum, quod Tormen Latini vocant. Celf. lib. 6. cap. 2. Ejusdem morbi nota est, cum circa umbilicum intestina torquentur, *σρόφον* Græci nominant, coxæque dolores manent. Significat & Funiculum peræ apud Græcos, & Cincinnos tortos, aliaque nonnulla; quæ significationes, quoniam Latinis usitatæ non sunt, ex Græcorum monumentis eas petendas relinquimus.

STROPHŌSUS, a, um. Adj. Qui stropho laborat. Veget. Mulom. 1. 27.

Strophosa animalia, quibus venter frequenter dolet. conf. Plin. Val. 2. 22.

STROPPUS, i. m. Stroppus est, ut Atejus philologus existimat, quod Græce *σρόφιον* vocatur, & quod sacerdotes pro insigni habent in capite. Quidam coronam esse dicunt, aut quod pro corona insigne in caput imponatur, quale sit strophium. Itaque apud Faliscos diem festum esse, qui vocatur Struppearia, quia coronati ambulant, & a Tusculanis, quod in pulvinari imponatur Castoris, Struppum vocari. Fest.

STRUCTILIS, **STRUCTOR**, **STRUCTURA**, **STRUES**. V. STRUO.

STRUFERTARI, a Ferto sacrificii genere dicti sunt. Paul. apud Fest.

Strufertarios dicebant, qui quædam sacrificia ad arbores fulguritas faciebant, a ferto scilicet quodam sacrificii genere. Strufertaria sacra sic fiebant. Cato in lib. de R. R. cap. 134. ita scribit; Priusquam messim facias, porcam præcidaneam hoc modo fieri oportet. Et postea: Priusquam porcam feminam immolabis, Jano strem commoveto sic. Jane pater, te hac stue commovenda bonas preces precor, &c. Fectum Jovi moveto, & mactato sic. Juppiter, te hoc fectio obmovendo bonas preces precor, uti sis volens propitius mihi, liberisque meis, domo, familiæque meæ, mactus hoc fectio, &c. V. FERCTUM.

STRUIX, icis. f. Exstructio rei cuiusvis. Strues. Arnob. 2. Struices lignorum. Liv. poeta apud Festum, Struicem malorum.

Struices, inquit Fest. antiqui dicebant Omnium rerum exstructiones. Plaut. Men. 1. 1. 26.

Cereales coenas dat, ita mensas exstruit:
Tantas struices concinnat patinarias. V. STRUES.

STRŪMA, æ. f. [*στρέμα*, Gl. G. L.] Plur. Strumæ, [*στρομάδες*, *στρομάδες*,

Gl. L. G.] Tumor, in quo subtus concreta quædam ex pure & sanguine, quasi glandulæ oriuntur. Quæ vel præcipue fatigare medicos solent, quoniam & febres movent, nec unquam facile maturefcunt. Hæc ex Celf. lib. 5. cap. 28. 7. Nascuntur maxime, ut idem testatur, in cervice: sed etiam in alis, & inguinibus, & lateribus. Plin. lib. 11. cap. 37. Guttur homini tantum & subis intumescit, aquarum, quæ potantur, plerumque vitio. Idem multis locis meminit strumarum morbi. Propter quod quædam tubera spongiosa per corpus aliquando inspersa, scrophulæ dicuntur, quæ etiam sub strumæ appellatione continentur, ut rectius strumulæ, quasi parvæ strumæ, quam scrophulæ nominentur. V. SCROPHULÆ.

Strumas semidoctum vulgus Scrophulas vocat, quoniam eas Græci ab ejusmodi bruto *στρομάδες* appellaverint. Hæc Cæl. lib. 30. cap. 26. Ubi male, Struma (inquit) Exstantia quædam in tergo.

Male eum habet struma. Celf. lib. 5. cap. 28.

Frigida aqua strumas excitat. Celf. lib. 1. cap. 9.

Struma hominis. Cic. 2. Att. 9. Proinde isti licet faciant quos volent Consules, Trib. pleb. denique etiam Vatinii strumam sacerdotii *δισέφω*, vestiant: &c. h. e. Vatinii scelera & turpitudinem occultent honestentque honorum fastigio. Est autem Dibaphum, purpura bis tincta. Struma civitatis. Cic. pro Sext. 135. Ii medentur Reipub. qui exfecant pestem aliquam, tanquam strumam civitatis.

STRŪMA, [*στρέμας*] Nomen viri apud Catull. 50. 2.

Sella in curuli Struma Nonius fedet. [Nisi Scomma est, ut supra.]

STRUMELLA, æ. f. dimin. Marc. Empir. cap. 15.

STRUMŌSUS, a, um. Adj. [*στρομαδής*] Qui id vitium patitur. Juven. 10. Sat. 309.

Nec prætextatum rapuit Nero loripedem, nec
Strumofum, atque utero pariter, gibboque tumentem. Colum. lib. 7. cap. 10.

STRUMĀTICUS, a, um. Adj. Idem. Jul. Firmic. lib. 8. cap. 19. Vicefima tertia pars arietis si in horoscopo fuerit inventa, strumaticum faciet, exulcerata macularum labe possessum, vel certe elephantiaica contagione maculatum.

STRŪMEA, æ. f. Herba. Plin. lib. 25. cap. 13. de quarta ranunculi specie, Nostri, inquit, herbarii strumeam vocant, quoniam medetur strumis, & panis, parte in fumo suspensa. Vel, addit Ruellius, quod strumofam radicem habeat. Hæc herba est, qua validi mendicantes sibi crura & lacertos dilaniant, quo possint impudentius stipem extorquere, vel hac impostura pecuniolam aucupari, hinc nonnullis herbariis *sulceraria* vulgo dicitur, aliis *scelerata*.

STRUMUS, i. m. Eadem herba vocatur alio nomine apud Apul. de Herb. cap. 74.

STRŪO, xi, ctum, [*στρομαδίζω*, *εισδομαί*, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Ordinare, in ordinem redigere. Ovid. 1. Met. 153.

Altaque congestos struxisse ad sidera montes.

Aciei struere. Cic. ad Octavium, Virg. 9. Æn. 42. V. ACTES.

Convivia struere, Apparare. Tacit. 15. Ann. 37.

Copias struere, Instruere. Cæf. 3. Bell. Civil. V. INSTRUO.

Cubilia struxere congestæ frondes. Lucan. lib. 9. 841.

Epulas struere. Tacit. 15. Ann. 55.

Fercula luxuriose struere. Columel. in præfat.

Penum struere. Virg. 1. Æn. 708.

Pyram ingentem struxere. Virg. 6. Æn. 215.

Orationem solutam struere. Gell. lib. 1. cap. 19.

Verba componere, & struere. Cic. 3. de Orat. 171. Collocationis est componere & struere verba sic, ut neve asper eorum concursus, neve hiulus sit.

Verba dure struere. Quintil. 1. 5. Ceterum etiam ex præpositione & duobus vocabulis dure videtur struxisse Pacuvius,

—Nerei
Repandirostrum, incurvicervicum pecus. i. e. Composuisse.

Struere aliquid, Machinari, moliri. Ter. Heaut. 3. 2. 3. Num me fellit hocce id struere? Tacit. 1. Ann. 13.

Bellum struere. Cic. 9. Att. 12. Ego, si Pompejus manet in Italia, nec res ad pactionem venit, longius bellum puto fore: sin Italiam relinquit, ad posterum bellum *στρομαδίζω* strui existimo.

Calamitatem alicui struere & Moliri. Cic. pro Cluent. 178. Ut velle atque optare aliquid calamitatis filio potius, quam id struere & moliri videretur.

Causas struere. Tacit. 2. Ann. 42.

Confilia struere. Liv. 2. 3. Legati cum aliis alia moliri, aperte bona repetentes, clam recuperandi regni confilia struere.

Controverfiam de nomine & vocabulo struere. Auct. ad Heren. 2. 45.

Crimen alicui struere. Tacit. 1. Hist. 58.

Dolos struere. Sen. Herc. Oeth. 11.

Insidias alicui struere. Ovid. 1. Met. 198.

Medicina struitur dolori. Stat. 5. Silv. 1. 16.

Mendacium struere. Liv. 23. 34.

Odium struere in aliquem. Cic. 2. de Orat. Atque iisdem his ex locis & odium in alios struere discemus, & a nobis ac nostris dimovere.

Opes struere. Liv. 2. 41. pr. Largitione eos. periculofas libertati opes struere.

Periculum ruinæ struere. Cic. 6. Fam. 7. Quemadmodum igitur scalarum gradus, si alios tollas, alios incidas, nonnullos male hærentes relinquis, ruinæ periculum struas, non ascensum pares.

Reliqua ad jacturam struuntur. Cic. 3. Q. frat. 8.

Sollicitudinem sibi struere. Cic. 5. Att. 21. Sed dices, me ipsum mihi sollicitudinem struere, cogor, & velim ita sit.

Sycophantias struere. Plaut. Afin. 1. 1. 57.

Struere, pro Instruere. Tacit. 4. Ann. 67. Struebantur, qui monerent perfugere, &c. h. e. Instruebantur.

Aggeres struere, Extruere, ædificare. Cæf. 8. Bell. Gall. 41.

Arcus struere. Tacit. 2. Ann. 64. Structi & arcus.

Domos struere. Hor. 2. Carm. 18. 19.

Moles struere. Tacit. 2. Ann. 17.

Ordine, non acervatim struere. Vitruv. lib. 2. cap. 3. V. ORTHOSTATA.

Structa & a Natura dicimus quædam. Cic. 1. Tusc. 37.

Per speluncas, faxis structas asperis, pendentibus.

Struere, pro Augere. Festus, Struere antiqui dicebant, pro adjicere, augere.

augere, unde Industrios quoque. M. Cato, jure, lege, libertate, re publica communiter uti oportet: gloria, atque honore quomodo sibi quisque struxit. Aut in duodecim quod est: Si calvitur, pedemve struit, manum endojacito. Alii putant significare retrorsus ire, alii in aliam partem, alii furere, alii gradum augere, alii minuere, ac vix pedem pedi præfert, otiose it, remoratur. Paulus adnotat. Struere antiqui dicebant pro adicere, augere: unde Instruere.

STRUTUS, a, um. Partic. [*στρουτός*] Cic. de Senect. 51. Fundit frugem spicæ ordine strutam. Compositi oratoris bene strutam collocationem dissolvere permutatione. Cic. in Orat. 232.

Eloquentia, collocata, & quasi struta, & nexa verbis. Cic. in Orat. 39.

Atria struta levibus topiis. Ovid. 8. Met. 562.

Mœnia struta meis manibus. Virg. 5. Æn. 811.

Scæna in tempus struta. Tacit. 14. Ann. 20.

Templa struta vetusto saxo. Virg. 3. Æn. 84.

Via struta labore Herculeo. Propert. lib. 3. 18. 4.

STRUCTUM, i. n. [*οἰκδομημένον*, Gl. L. G.] ut, Struta faxorum, i. e. Saxa quæ struta sunt, simili dicendi forma, qua Septa domorum, Strata viarum, & cetera id genus. Lucret. lib. 4. 361.

Fit, quasi tornata ut faxorum struta tuantur.

STRUCTE, Adv. Compar. Tertull. de Cultu fem. cap. 11. Quæ vobis causa structius prodeundi.

STRUCTIM, Adv. Apul. Flor. 2. Cithara apta structim. Sed Elmenh. p. 351. Strictim sustinetur.

STRUCTIO, ōnis. f. Firmic. lib. 8. cap. 9. Arma venatoribus aut facient, aut parabunt, ut retia, venabula, sagittas, & quicquid ad structionem ejus studii pertinet. Pallad. 12. 22. Sternes inter spatia structionis.

STRUCTOR, ōris. m. [*οἰκδομητής*, Gl. L. G.] Qui aliquid struit. Cic. 2. Q. frat. 5. A puero ut discessi, in aream tuam veni: res agebatur multis structoribus. Sic 14. Att. 3. Structores vocat eos, quorum utebatur opera ad villam ædificandam. Hos structores Bud. interpretatur Fabros cæmentarios.

Structor pro Cellario ponitur, qui instruendæ mensæ & ciborum curam habet. A struendo, id est, ordinando & componendo. Martial. lib. 10. 48. 15.

Et quæ non egent ferro structoris ofellæ. Juven. 7. Sat. 184.

—veniet, qui fercula docte

Componat.

Structores annonæ. Cic. 14. Att. 3.

STRUCTORIUS, a, um. Adj. ut, Operas structorias alicui locare. Tertull. Apol. cap. 14.

STRUCTURA, æ. f. [*οἰκοδομή, σύνθεσις*, Gl. L. G.] Ædificium, sive Compositio & ordinatio lapidum in ædificiis. Columel. lib. 1. Igitur ad structuram quum primum fundamenta jaciuntur, enitendum est. Liv. 21. 11. Structura antiqua.

Surgens operum structura. Lucan. lib. 6. 64.

Verborum est structura quædam. Cic. de Opt. gen. Orat. 5. Sed & verborum est structura quædam, duas res efficiens, numerum & lenitatem, &c.

Carminis structura mirifica. Ovid. 4. de Pont. 13. 4.

STRUCTILIS, e. Adj. [*κατασκευαστός*] Quod structum est multis de materiis: ut Columel. lib. 11. cap. 3. Vetustissimi auctores vivam sapem structili prætulerunt. Martial. lib. 9. 77.

Non silice duro, structilive cæmento.

Columnæ structiles, Quæ non sunt ex uno lapide, sed ex multis. Ulp. in l. Sicuti. §. 1. D. Si servit. vindic.

Lapis structilis. Ulpian. in l. Etsi forte. §. Modus. D. Si servit. vendic.

Forte, ut reficiat lapide quadrato, vel lapide structili.

STRUES, is. f. [*ξύλων συρτός, ἡ συρματώσις*, Gl. L. G.] proprie Lignorum congeries est. Liv. 21. 27. Struem ingentem lignorum faciunt. Cic. 5. Att. 12.

Strues salinarum. Al. Laterum. Lectio vexata.

Strues uvarum. Plin. lib. 14. cap. 4.

Strues, Genus libi, quod in sacris antiqui proliabant. Cato R. R. cap. 134. & cap. 141. Ovid. 1. Fast. 276.

Hæc adolet flammis cum strue farra suis.

Strues genera liborum sunt, digitorum conjunctorum non dissimilia, qui superjecta panicula in transversum continentur. Festus.

STRUNDIUS, sive **STRUNTUS**, Στρίνδιος. Gloss. Latinogræc. [Est autem στρίνδιος Stercus. Quare non dubito, quin hinc Gallorum fluxerit turpula dictio *estron*, vel *étrom*.

STRUPPEARIA, Festa quædam apud Faliscos. V. in dict. STROPPUS.

STRUPPI, [*Φάκιλοι*] inquit Fest. vocabantur in pulvinaribus Fasciculi de verbenis facti, qui pro deorum capitibus imponebantur. Isidorus 19. 4. ait Dura, crassa & vilia esse vincula.

STRUTHEUS, a, um. Adj. Strutheum in mimis præcipue vocant Obscenam partem virilem a salacitate videlicet passeris, qui Græce στρουθός dicitur. Fest. [Forfan dimin. Græcum est στρουθίον subit.

Struthea mala. Cato R. R. cap. 7. Mala struthea, cotonea scantiana. Columel. lib. 5. cap. 10. Cydonia, quorum genera tria sunt, struthea, chrysomeliana, mustea. Plin. lib. 21. cap. 20. Dolori capitis cum cotoneis malis aut strutheis illinitur. Legitur & Struthiis. V. COTONEUM.

Struthea colutheaque appara. Plaut. Perf. 1. 3. 7.

STRUTHIOMELA, [*στρουθιόμηλα*] uno vocabulo proferuntur apud Varr. de R. R. 1. 59.

STRUTHIO, ōnis. m. [*στρουθιοκήμηλον*, Gl. L. G. στρουθίων, G. L.] Idem quod Struthiocamelus. q. V.

STRUTHIUM, i. n. [*στρουθίον*, Gl. L. G.] Latine Passerculus dicitur.

Struthium, Herba. Plin. lib. 19. cap. 3. At quæ vocatur radícula, lavandis demum lanis succum habet: mirum quantum conferens candori mollitiæque. Et paulo post, Struthion Græci vocant, floret æstate, &c.

STRUTHIOCAMELUS, vel **STRUTHOCAMELUS**, i. m. [*στρουθιοκήμηλον*] Maxima avium est, si tamen avis est dicenda. Plin. lib. 10. cap. 1. Sequitur natura avium: quarum grandissimi & pæne bestiarum generis, struthiocameli Africi vel Æthiopici, altitudinem equitis infidentis equo excedunt, celeritate vincunt: ad hoc demum datis pennis, ut currentem adjuvent: cetero non sunt volucres, nec a terra tolluntur. Ungulæ iis cervinis similes, quibus dimicant, bifulcæ, comprehendendis lapidibus utiles, quos in fuga contra sequentes ingerunt pedibus. Concoquendi sine delectu de-

vorata mira natura, sed non minus stoliditas, in tanta reliqui corporis altitudine, quum colla frutice occultaverint, latere sese existimantium. Præmia ex iis ova, propter amplitudinem pro quibusdam habita valis: conofque bellicos & galeas adornantes pennæ.

STRUTHOPHAGI, gens Æthiopica. V. in dictione SILLI.

STRUTHOPUS, ōdis. c. [*στρουθόπους*] Struthopodes Plin. 7. 2. vocantur Feminae, quæ parvas pedum plantas habent, velut passerini pedis: sic Themistius Struthocephalos [*στρουθοκέφαλος*] minimi & passerini capitis, in Paraphrasi physiorum vocat, ut annotavit Turnebus.

STRUTHOS, [*στρουθός*] Græcis dicitur, quem nos Passerem vocamus. Gloss. Græcolat. Στρουθός, Passer. Ab antiquis etiam mimorum scriptoribus Struthos usurpabatur pro Virili membro, a passeris salacitate sumpta nominis ratione.

STRYCHNUM, i. n. vel **STRYCHNUS**, i. m. [*στυχνός*] Herba sponte nascens; quam Latini Solanum, vulgo *Solathrum* vocant: multas sub se continens species, quas vide supra in dictione SOLANUM. Plin. 28. 11. Apul. de Herb. cap. 22.

STRYMON, ōnis. m. [*Στρυμόν*] Civitas, nec non & fluvius Thraciæ, de quo Virg. 4. Georg. 508.

Rupe sub adversa deserti ad Strymonis undam.

Nivofus Strymon. Ovid. 5. Trist. 3. 21.

STRYMONIUS, a, um. Adj. possess. [*Στρυμόνιος*] ut, Grues Strymonia. Virg. 1. Georg. 120.

Aquila Strymonius. Sen. Agam. 6.

Matres Strymonia, Mulieres Thraciæ. Ovid. in Ibin, 602.

S T U

STUDEO, ui, [*σπουδαζω*, Gl. G. L. φιλοπονῶ τὰ το ἀρχαῖα, L. G. & G. L.] ēre. Operam dare alicui rei. Plaut. Pseud. 1. 5. 108.

Studeo hercle audire: nam ted auscultabo lubens. Ter. Eun.

5. 5. 8. Dum studes dare verba nobis. Ibid. 2. 3. 23. Quas matres student demissis humeris esse. Cic. in Partit. 1. Studeo, mi pater, Latine ex te audire ea, quæ mihi tu de ratione dicendi Græce tradidisti.

Stude verum invenire. Auctor ad Herenn. lib. 4. 41.

Studet rem ad arma deduci. Cæf. 1. Bell. Civil. cap. 3. Simul, infamia duarum legionum permotus, quas ab itinere Asiæ Syriæque ad suam potentiam, dominatumque converterat, rem ad arma deduci studebat.

Jungitur hoc verbum Dativo aliquando, aliquando Accusativo.

Dativo. Plaut. Stich. 5. 3. 5.

Lectis sternendis studuimus, munditiisque apparandis.

Artibus & disciplinis optimis studere. Cic. 1. Verr. 30. In quo si te multum natura adjuvaret, si optimis a pueritia disciplinis atque artibus studisses, &c.

Artibus studere. Cic. 1. Fam. 7. Lentulum, eximia spe, summæ virtutis adolescentem, cum ceteris artibus, quibus studuisti semper ipse, tum in primis imitatione tui fac erudias.

Auribus studere. Martial. lib. 10. 19. de Plinio juniore, Dum centum studet auribus virorum. h. e. Dum causas agit apud Centum viros judices.

Litteris studere, quibus fons eloquentiæ continetur. Cic. de Clar. Orat. 322. Idem 6. Fam. 4. Non tantum litteræ, quibus semper studui.

Laudi & dignitati studere. Cic. 4. de Finib. 65. Sed quia studebat laudi & dignitati, multum in virtute processerat.

Student magis mellificiis, quam fetibus apes. Columel. lib. 9. cap. 13. Semel enim pacem defendi, non semper otio studui? Cic. Philipp. 11.

Pecuniæ, imperiis, gloriæ studere. Cic. 1. de Finib. 60.

Rebus novis studere. Cic. 1. in Catil. 3. Cæf. 1. Bell. Gall. 7. Cupiditate regni adductus, novis rebus studebat. V. RES.

Virtuti, gloriæ. Cic. 2. de Orat. 225.

Studere alicui, Favere. Ovid. 9. Met. 425.

Cui studeat deus omnis habet. Cic. pro Cæf. 12. Studuit Catili-

næ, quum jam aliquot annos esset in foro, Cælius. i. e. Favet, coluit, & studiose sectatus est eum.

Accusativo junctum, significat Cupere, velle. Cic. Post rexit. in Sen. nat. 13. Quum vero litteras studere incipit, & helluo immanis cum Græculis philosophari, tum est Epicureus. Idem 5. Fam. Quid si nihil aliud studeat, nisi id quod agit. Ter. Hec. 2. 1. 2.

Ut omnes mulieres æque studeant, nolintque omnia. Cic. 6. Philip. 18. Unum sentitis omnes, unum studentis.

Accusativo, cum præpositione In. Quintil. lib. 10. cap. 2. pr. Quemadmodum quidam pictores in id solum student, ut describere tabulas mensuris ac linis sciant.

Ablativo, cum præpositione In. Gellius, Si quis in ea re studebat.

Abolute, Amare sive favere. Sallust. in Catil. cap. 51. in oratione Cæfariis, Neque studere, neque odisse, sed minime irasci decet.

Studere, pro Litteris studere, seu operam dare. Quintil. lib. 12. cap. ult. Nunc computamus annos, non quibus studuimus, sed quibus viximus. Et 1. 2. pr. Utiliusne sit domi, atque intra privatos pariete studentem continere, an publicis præceptoribus tradere.

Sic apud Plinium Juniores sine adjectione Epist. 100. In habitu studentis, & alibi Æstate pueri si student fati valent, puto apud Martialis ita Plin. Junior. H. St. V. Plin. 5. Epist. 5.

Studere, cum Genitivo. Cic. 3. de Nat. Deor. 72.

Parentem habere avarum, illepidum in liberos,

Difficilem, qui te nec amet, nec studeat tui. Ex antiquo poeta

STUDENS, entis. Partic. [*σπουδάζων*] Cic. pro Planc. 87. Hisce ego auxiliis, studentibus, atque incitatis, uti me, Laterensis, potuisse confiteor.

STUDIUM, i. n. [*σπουδή, ἐπιπόρευμα, φιλοπονία*, Gl. G. L. ἄσκησις, L. G.] Donatus, Studium est dedita opera voluntatis hominis attentior atque impensior. Cic. 1. de Invent. 16. Studium autem est animi assidua vehemens ad aliquam rem applicata, magna cum voluptate, occupatio ut philosophiæ, poetices, geometriæ, litterarum. Ter. Hec. 2. 1. 5.

Viris esse advorfas, æque studium est, similis pertinacia est. Ho-

2. Serm. 2. 12.

Molliter austerum studio fallente laborem.

Alacritas ac studium. Cæf. 4. Bell. Gall. 24.

Fessus studiorum pondere. Lucan. ad Pison. 178.

Acre studium. V. ACRE adjectivum.

Agile studium, Exercitium ad cursum. Stat. 6. Theb. 557.

Fortia studia. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Inane studium. V. INANIS.
 Pertinax studium. Quintil. in Proœm. lib. 1.
 Plena vecordiae studia. Tacit. 3. Ann. 50.
 Puellare studium. Ovid. 5. Met. 399.
 Virilia studia. Ovid. 12. Met. 208.
 Adhibere studium. V. ADHIBEO.
 Ardere studio belli. V. ARDEO.
 Assequi studio vel consequi. Cic. 2. Fam. 5.
 Cecidit incautus studio eundi, Cupiditate currendi. Ovid. 8. Met. 378.
 Celerare gradum anili studio. Virg. 4. Æn. 641.
 Confurgunt studiis Teucris. Virg. 5. Æn. 450.
 Contendere omni studio. V. CONTENDO.
 Contendere ad magna rectis studiis. V. CONTENDO.
 Deponere belli studia. Justin. lib. 1. cap. 2.
 Disposita fideli studio dona. Lucret. lib. 1. 47.
 Dare studium alicui rei. Quintil. lib. 3. cap. 2.
 Dare studium agricolationi. Columel. lib. 1. cap. 1.
 Exercere aliquem duris studiis. Claud. 4. Conf. Hon. 320.
 Jactare aliquid inani studio. Virg. 2. Ecl. 5.
 Incensus studio discendi. Cic. 2. de Orat. 1.
 Incensi studio, quod ad agrum colendum pertinet. V. INCENDO.
 Incitari studio. Cic. 2. de Divin. 5. Quorum studio legendi, meum scribendi studium vehementius in dies incitatur.
 Inflammatum studium. V. INFLAMMO.
 Inhære studio alicui. Ovid. 8. Met. 165.
 Injicere studium alicui. V. INJICIO.
 Instigare aliquem studiis. Virg. 5. Æn. 228.
 Ponere studium lucris. Hor. 4. Carm. 12. 25. V. PONO.
 Servatum perenni studio odium, Voluntate perseveranti. Sil. 1. 18.
 Studium in aliquo esse. Cæf. 1. Bell. Civil.
 Cicero tuus nosterque summo studio est Pæonii sui rhetoris, i. e. Teneatur. Cic. 3. Q. frat. 3.
 In studio est mihi labor, militia, palæstra, &c. Cic. 2. Tusc. 36. Illi autem voluerunt nihil horum simile esse apud Lacenas virgines, quibus magis palæstra, Eurosas, sol, pulvis, labor, militia in studio est, quam fertilitas barbara.
 Studium in aliquo est, h. e. Studiorum & litterarum amor & scientiæ ac doctrinæ. Cic. 1. Acad. 7. Sed meos amicos, in quibus est studium, in Græciam mitto, id est ad Græcos ire jubeo, ut ea &c.
 Teneri studio aliquo. Hor. 1. Epist. 1. 81.
 Vigilare feveris studiis. Propert. lib. 2. 3. 7. Pro Invigilare.
 Cupiditas & studium defendendæ nobilitatis. Cic. 3. Verr. 35.
 Studium, Exercitatio; ut quum dicimus, Studia litterarum. Columel. in præfat. lib. 1. Et ne singula persequar: ei studio, quod quisque agere velit, consultissimum rectorem adhibeat. i. e. Exercitio, vel operi vel arti. Ter. And. 1. 1. 29.
 Ut animum ad aliquod studium adjungant, aut equos Alere, aut canes ad venandum, aut ad Philosophos. Idem Heaut. 2. 3. 39.
 Quo studio vitam suam te absente exegerit. Cic. de Senect. 50.
 Atque hæc quidem studia sunt doctrinæ. Idem 1. de Invent. 4. Mihi videntur cuncta studia recta atque honesta per otium concelebrata ab optimis enituisse. Sic 1. Tusc. 1. Studio sapientiæ, quæ philosophia dicitur.
 Belli studiis asperrima urbs. Virg. 1. Æn. 18.
 Formæ studium. Tibul. lib. 1. 7. 43.
 Historiæ ardeo studio. Cic. 16. Att. 13.
 Venandi lassus studio. Ovid. 3. Met. 413.
 Histronale studium. Tacit. 1. Ann. 16.
 Musicum studium. V. MUSICUS IN MUSA.
 Confortes studii. Ovid. 5. Trist. 3. 47.
 Communia fœdera studii facri. Ovid. 4. de Pont. 13. 43.
 Habere aliquem participem studiis. Ovid. 2. de Pont. 5. 42.
 Lenius studium. Ovid. Rem. Amor. 207.
 Adhærere studio alicui. Lucret. lib. 4. 959.
 Adhibere multum studii ad dicendum, & ad omnes bonarum rerum disciplinas. Cic. de Clar. Orat. 161.
 Assuetus mollibus studiis. Ovid. 1. Trist. 5. 74.
 Celebrare studium agriculturæ. V. CELEBRO.
 Collocare studium. V. COLLOCO.
 Concitari cohortatione alicujus ad studium cognoscendæ virtutis. Cic. 1. de Orat. 204.
 Conticefcit studium. Cic. de Clar. Orat. 234. de se & Hortensio loquens; Maxime vero perspecta est utriusque nostrum exercitatio, paulo ante quam perterritum armis hoc studium, Brute, nostrum conticuit subito, & obmutuit. Prius dixerat, Subito in civitate, cum alia ceciderunt, tum etiam ea ipsa, de qua disputare ordimur, eloquentia obmutuit.
 Convertere studium ad operam scribendi. V. CONVERTO.
 Dedere se studio eloquentiæ. Cic. in Orat. 6.
 Deditus studio citharæ. Hor. 2. Serm. 3. 105.
 Florens otii studiis. Virg. 4. Georg. 564.
 Formare boves ad studium atque usum agrestem. Virg. 3. Georg. 163.
 Formandæ mentes asperioribus studiis. Hor. 3. Carm. 24. 54.
 Frangere studium. Cic. 6. Fam. 7.
 Imbuere studio. Cic. pro Dejot. 28.
 Impertire studium philosophiæ. V. IMPERTIO.
 Ingredi disciplinarum studia. Quintil. lib. 1. cap. 10.
 Versari in studio litterarum. V. LITTERA.
 Studia, pl. pro Litterarum studio. Quintil. lib. 12. cap. 3. Lectionis opus est, quia nihil est in studiis minus laboriosum.
 Claritudo studiorum. Tacit. 12. Ann. 8.
 Cupidus studiorum. Ovid. 1. de Pont. 5. 35.
 Deferere studia. Cic. de Fato.
 Vigere studia. Cic. 1. de Orat. 13.
 Acerrimum studium. Cic. in Brut.
 Secreta studia. Quintil. lib. 2. cap. 18.
 Abducere a studio. Cic. 4. Fam. 4.
 Abhorreere studio. V. ABHORREO.
 Abruptum studium. V. ABRUPTUS.

Abundare studio. Cic. 1. de Orat.
 Affluere studio. Cic. pro Arch. 4.
 Arcessita studia. V. ARCESSO.
 Asserere se studiis. V. ASSERO.
 Attingere leviter studia. V. ATTINGO.
 Abscindere studium alicui. Catul. 66. 19.
 Colere studia. V. COLO.
 Concelebrare studia. V. CONCELEBRO.
 Conferre se ad studia. V. CONFERRO.
 Confluere ad studia. V. CONFLUO.
 Conquiescere in studiis. V. CONQUIESCO.
 Contine te in tuis perennibus studiis. Cic. in Brut. 332.
 Detinere animum studiis. Ovid. 5. Trist. 7. 39.
 Flagrans studium. Cic. 3. de Orat. 228.
 Formare studia alicujus ab infantia. Quintil. in Proœm. lib. 1.
 Jacent studia. V. JACEO.
 Impedita studia. V. IMPEDITUS IN IMPEDIO.
 Incitari in studia. V. INCITO.
 Incitare studium. Cic. 2. de Divin. 5.
 Incumbere ad vel in studia. V. INCUMBO.
 Ingredi studia. V. INGREDIOR.
 Mori in studio. V. MORIOR.
 Obsolescere studia. Cic. de Invent.
 Omittere studia. Cic. 1. de Invent.
 Referre se ad studia. Cic. 4. Att. 16.
 Remittere studia. Cic. in Brut. 15.
 Renovare studia. Cic. in Brut.
 Repetere studia. Cic. de Fato, 4.
 Restinguere studia. Cic. in Orat. 5.
 Revocare intermissa studia. V. INTERMITTO.
 Silere studia. Cic. Omnia denique bonarum artium studia siluerunt.
 Teneri acerrimo studio. Cic. in Brut.
 Tentare studium inutile. Ovid. 4. Trist. 10. 21.
 Vigent studia. Plin. 1. Epist. 13.
 Studium, pro Desiderio. Cic. de Senect. 83. Equidem efferor studio patres vestros (quos colui & dilexi) videndi. Idem 1. Acad. 43. Arcessitas sibi omne certamen instituit, non pertinacia aut studio vincendi. Idem pro Rosc. Amer. 91. Ut omnes intelligant me, non studio accusare, sed officio defendere. Sic 2. Verr. Tanto studio requisivit.
 Acuire studia. V. paulo ante Restinguere studia.
 Alicujus studio & cupiditati morem gerere. Cic. pro Quint. 9.
 Immane studium loquendi. Ovid. 5. Met. 678.
 Adduci certandi studio. V. ADDUCCO.
 Famæ studium crescit honore. Ovid. Rem. Amor. 393.
 Ardentibus studiis deposcunt. Ovid. 1. Met. 199.
 Fallens laborem studium. Ovid. 6. Met. 60. Studium, i. e. Vincendi cupiditas.
 Minuens labores studium. Ovid. 4. Met. 295.
 Petere ardentiore studio. V. ARDEO.
 Rapi ad aliquem locum studio inflammato. Cic. pro Lege Manil. 21.
 Studium, Favor, amor. Salustius, Catil. cap. 51. D. Silanum certe scio, quæ dixerit, studio Reip. dixisse. Cic. pro Planc. 10. Illud debes putare, comitiis, præsertim Edilitiis, studium esse populi, non judicium, eblandita illa, non enucleata esse suffragia.
 Accendere studium. V. ACCENDO.
 Accinctus studio popularium. V. ACCINGO.
 Acquirere studia vulgi. V. ACQUIRO.
 Amittere studia. Cic. 2. Att.
 Conferre studium. Cic. 10. Fam. 1.
 Constare studium. Cic. 10. Fam.
 Consumere studium. Cic. 6. Fam. 12.
 Debilitant hæc amicorum studia. Cic. pro Muren. 43.
 Deponere studia. Cic. pro Muren. 43.
 Detrahare de studio. Cic. 3. Fam.
 Movere studia hominum. V. MOVEO.
 Navare studium. Cic. 15. Att. 4.
 Præstare studia. Cic. 2. Fam.
 Prætermittere studia. Cic.
 Remanere studia erga aliquem. Cic.
 Conciliatum studium bonorum ex Tribunatu, &c. Cic. 2. Fam. 6.
 Declarare studium, vel significare. Cic. 3. Fam.
 Dicare suum studium alicujus laudi, &c. Cic. 2. Fam. 6.
 Expectare studia ab aliquo. Cic. 1. Fam.
 Habere studia suorum ardentia. Cic. pro Planc. 20.
 Interponere studium, operam. V. INTERPONO.
 Navare operam & studium tibi volunt. Cic. ad Brut. 8.
 Polliceri & profiteri alicui suum eximium & singulare studium. Cic. 5. Fam. 8.
 Restinguere studia. V. RESTINGUO. Liv. 10. 13. Acuebat hac moderatione tam justa studia: quæ verecundia legum restinguenda ratus, legem recitari jussit: &c. Sigonius admonet in vetustis libris legi Restringenda.
 Studio esse in aliquem. Cic. 14. Fam.
 Studium alicujus in salutem alterius. Cic. 3. Q. frat. 1. 3. Quod litteris tuis studium illius in salutem nostram facile perpexi.
 Insigne studium alicujus erga alterum. V. INSIGNIS.
 Studium tuum erga me. Cic. 3. Fam. 10. Neque enim de meo erga te studio dubitare debes, neque id est obscurum cuiquam in provincia, nec Romæ fuit.
 Studium meum dignitatis tuæ tuendæ. Cic. 5. Fam. 8. Quantum meum studium exsisterit dignitatis tuæ vel tuendæ, vel etiam augendæ, non dubito quin ad te omnes tui scripserint.
 Studium, Voluntas, sententia. Virg. 2. Æn. 39.
 Scinditur incertum studia in contraria vulgus. Ter. Adel. 1. 1. 16.
 Dissimili studio est, jam inde ab adolescentia.
 Voluntas & Studium. Cic. de Amicit. 15. Voluntatum, studiorum, sententiarum summa consensio.
 Studio habere aliquid. Ter. Adel. 3. 3. 28.
 Indulgere alicui studio suo. V. INDULGEO.
 Studium, pro Opera. Martian. in l. Si prægnans. D. de fideicom. libert.

Si pragnans ancilla moram, non studio manumissoris, sed fortuito patitur, ne manumittatur, &c. [Studio, i. e. Cura.]
Studium pro Delectatione ex Cic. & Ter. Vide Goveanum in Epist. ad Att. In lib. 1. Epist. 6. ubi dicit Cic. Et nostri studii, i. e. Quibus intelligis nos delectari. Studium pro Delectatione saepe apud Ter. legimus, saepe apud ipsum Cic. Sic in 2. de leg. Quid plura? hanc vides villam, ut nunc quidem est, lautius aedificatam patris nostri studio: qui cum esset infirma valetudine, hic fere aetatem egit in litteris. Sic in Cat. Majore. Nam & studio rerum rusticarum provectus sum. H. St. Prior Cic. locus est Epist. 8. in nostris codd. Alter 2. de Legg. 3. tertius de Senect. 55.
STUDIÖSUS, a, um. Adj. [σπουδαῖος, Gl. G. L. φιλόπονος, L. G. & G. L. σπουδαῖος, L. G.] Assiduus & perseverans in re aliqua. Auctor ad Heren. Ideoque bonis viris & studiosis amicus erat. Cic. 4. Acad. 98. Homo & acutus, ut Poenus, & valde studiosus ac diligens. Cohors studiosa. Hor. 1. Epist. 3. 6. Pectora studiosa. Ovid. 4. Trist. 10. 91. Studiosa placendi, Cupida. Ovid. 3. de Arte Am. 423. Studiosissimi defensores, diligentissimi. Cic. 4. Verr. 13. Videte, quid poterit, qui quatuor in provincia Quaestores, studiosissimos defensores, propugnatoresque habuerit. Studiosus, pro Cupido, additio sive dedito alicui rei, Genitivo jungitur, rarissime Dativo. ut, Studiosus laudis, i. e. Cupidus: & Studiosus Caesaris, i. e. Amator vel benevolus. Genitivo. Cic. 6. Fam. 8. Viri sunt optimi, & tui similitum studiosi, & mei necessarii. Idem de Amicit. 76. Nec si qui ineunte aetate venandi aut pilae studiosi fuerint. Ovid. 14. Met. 625. Nec fuit arborei studiosior altera fetus. Habet enim certos sui studiosos, qui, &c. Cic. de Clar. Orat. 64. Doctrinarum studiosus. Cic. 4. Fam. 3. Doloris studiosi & amantes. [φιλόπονοι] Cic. 2. Tusc. 36. Itaque industrius homines illi studiosos, vel potius amantes doloris appellant, nos commodius laboriosos. Eloquentiae studiosi. Quintil. lib. 5. cap. 10. Equorum studiosus. Ovid. 14. Met. 321. Existimationis meae studiosissimum, cupidissimumque cognovi. Cic. 4. Verr. 117. Nemorum studiosus. Ovid. 7. Met. 675. Nobilitatis studiosus. Cic. 4. Acad. 125. Studiosissimus philosophiae. Idem. 4. de Finib. 61. Ille restituendi mei quam retinendi studiosior. Cic. 8. Att. 3. Dativo. Plaut. Milit. 3. 1. 207. Qui nisi adulterio, studiosus nulli aliae rei est, improbus. Studiosus, [φιλομαθής] pro Litterarum cupido. Plin. 3. Epist. 5. Itaque soleo ridere, quum me quidam studiosum vocant. Suscepi laborem utilem studiosis. Cic. de Opt. gen. Orat. 13. Instruere studiosos scientia alicujus rei. V. INSTRUO. Studiosum, [σπουδαῖον] Operae pretium. Gloss. Græcolat. Studiosa quaestio vel disputatio, Litterata & docta. Quintil. lib. 11. cap. 1. **STUDIÖSE**, Adv. Diligenter. Ter. Heaut. 2. 3. 44. Textentem telam studiosae ipsam offendimus. Cic. de Senect. 58. Multas ad res peritiles Xenophontis libri sunt, quos legite, quaeso, studiosae. Audire studiosae. Cic. 4. Acad. Colere studiosae praedia. Cic. pro Rosc. Amer. 50. Comparare libellos studiosissime. Plin. 4. Epist. 26. Conquirere studiosae omnia. Cic. 4. Acad. 33. Curare aliquid studiosae diligenterque. Cic. Planco, 16. Att. 16. Defendere studiosae sententiam alicujus. Cic. 4. Acad. 120. Legere aliquid studiosus. Quintil. lib. 3. cap. 6. Ludere studiosae pila. Cic. 2. de Orat. 253. Polliceri studiosae. Cic. 4. Verr. Facturos esse, si quid imperasset, studiosae pollicerentur. Requiere aliquid studiosae. Ovid. 1. de Arte Am. 145. **STULPINI**, Populi sunt in Illyrico apud Plin. lib. 3. cap. 21. **STULTUS**, a, um. Adj. [ἀνόητος, ἁ ἄνους, μωρός, Gl. L. G. ἀνόητος πῖνον, G. L.] Stolidus, Imprudens, improvidus, imperitus. I. 9. §. si quis jus. D. de juris & fact. ignorant. Afranius, Ego stultum me existimo, fatuum esse non opinor. Cic. 7. Fam. 29. Quanquam me non ratio solum consolatur, quae plurimum debet valere, sed etiam dies, quae stultis quoque mederi solet. Ter. Eun. 2. 2. 23. Ex stultis insanos facis. Hor. 1. Serm. 5. 82. Hic ego mendacem stultissimus usque puellam Ad mediam noctem exspecto. Stultorum plena sunt omnia. Cic. 9. Fam. 22. Ut hominem stultum magis etiam infatuat mercede publica. Cic. 3. Philipp. 22. Auditor stultus & credulus. Cic. pro Font. 13. Juventa stulta. Tibul. lib. 4. 12. 3. [Sed potius Tota juventa, junges. Senex stultus, credulus, obliiviosus, dissolutus. Cic. de Senect. 36. Stultorum feriae appellabantur Quirinalia, quod eo die sacrificabant ii, qui solenni die, aut non potuerunt rem divinam facere, aut ignoraverunt. Paulus apud Festum. Amor stultus & improbus. Hor. 1. Serm. 3. 24. Ars stulta. Ovid. 2. de Pont. 9. 73. Liber de arte amandi stulte ab Ovidio compositus. Consilium stultum capere. Cic. 7. Verr. 23. Credulitas stulta. Ovid. 3. Amor. 3. 24. Dies stulti praetereunt, i. e. In stultitia peracti. Tibul. lib. 1. 4. 30. Stulto stultior. Plaut. Curs. 4. 3. 19. Stultissimus homo. Plaut. Bacch. 5. 1. 12. **STULTE**, Adv. [ἀφροδῆως, ἀνόητως] Imprudenter. I. 4. D. quod vi aut clam. Nam & multi, non insipientes, aliquando stulte aliquid vel agunt, vel loquuntur. Plaut. Men. 5. 9. 14. Quaeso ignoscas, si quid stulte dixi atque imprudens tibi. Ter. Heaut. 2. 3. 8. Factum a nobis stulte est. Agere omnia stulte & incaute. Cic. 7. Att. 10. Credere stulte. Cic. 2. de Nat. Deor. 70. Hæc & dicuntur & creduntur stultissime, & plena sunt utilitatis, summæque levitatis. Dicere stulte. Cic. 4. de Finib. 40. Itemque illa, quae in corpore excellent, stulte antiquos dixisse, per se esse expetenda, & sumenda potius

quam expetenda? Cic. 2. de Orat. 274. Habet nonnunquam aliquid etiam apud nos loci, ut vel non stultus, quasi stulte, cum sale dicat aliquid, &c. Mirari stulte aliquid. Hor. de Arte Poet. 272. Nonnunquam & Adjectivis jungitur, ut Arrogans stulte. Cic. 2. de Legib. 16. Quid est enim verius, quam neminem esse oportere tam stulte arrogantem, ut in se rationem & mentem putet inesse, in cælo mundoque non putet? Compar. Stultius atque intemperantius matronam duxisse. Liv. 30. 13. **STULTULUS**, a, um. Adj. dimin. Apul. Met. 9. Tu stultule, asine, intra terminos pistrini contentus. Elmenh. p. 230. Astutule. **STULTITIA**, æ. f. [ἀνοία, μωρία, Gl. G. L.] Imprudentia, imperitia. I. 15. D. de evictionib. Plin. lib. 11. cap. 52. Auricularum magnitudo loquacitatis & stultitiae nota est. Ter. Heaut. 4. 1. 33. Ut meae stultitiae in iustitia tua sit aliquid praesidi. Ita sunt altae stirpes stultitiae. Cic. 3. Tusc. 13. Est enim proprium stultitiae, aliorum vitia cernere, oblivisci suorum. Cic. 3. Tusc. 73. Miserius stultitia nihil dici potest. Cic. 1. de Nat. Deor. 23. O delirationem incredibilem! non enim omnis error stultitia dicenda est. Cic. 2. de Divin. 86. Sed hujus istius facti stultitiam major jam superior stultitia defendit. Cic. pro Rabir. Post. 24. Loquax stultitia. Cic. 3. de Orat. 140. Malo indifertam prudentiam, quam stultitiam loquacem. Mala. Hor. 2. Serm. 3. 43. Prava. Ibid. 220. Abdere stultitiam. V. ABDO. Damnae se stultitiae. Lucret. lib. 4. 1177. Errare stultitia. Hor. 2. Serm. 3. 210. Stultitiane erret, nihilum distabit, an ira. Patiuntur opes stultitiam. Hor. 1. Epist. 18. 29. Stultitia est a quibus bona precamur, ab iis porrigentibus & dantibus nolle sumere. Cic. 3. de Nat. Deor. 84. **STULTESCO**, ère. Plaut. Most. 4. 2. 49. Stultescere præter speciem. **STULTILOQUUS**, a, um. Adj. Plaut. Pers. 4. 3. 45. Tace, stultiloque. **STULTILOQUIUM**, i. n. [μωρολογία, Gl. G. L.] Imprudens sermo. Plaut. Milit. 2. 3. 25. Nam tibi jam, ut pereas, paratum est dupliciter, ni reprimas Tuum stultiloquium. **STULTILOQUENTIA**, æ. f. Idem. ut, Occlusior stultiloquentia. Plaut. Trin. 1. 2. extr. **STULTIVIDUS**, a, um. Adj. Qui stulte videt. Plaut. Milit. 2. 3. 64. Stultividum se fateri. **STŪPA**, vel **STUPPA**, æ. f. vel **STYPA**, ut quibusdam placet, [σύνταβις, Gl. L. G. & G. L. σύνταβις, ἄγχαρμη, L. G. σύνταβις, G. L.] Linum vile, aut, ut Festus notat, Linum impositum. Quod lini cortici proximum est, ut ait Plin. lib. 19. cap. 1. A Græco συνέπλον, quod stupam significat: vel a stipando, quod ea stipetur navis. V. Suid. in σύνταβι. Liv. 21. 8. Id sicut in pilo, quadratum stupa circumligabant, lineabantque pice. Lucret. lib. 6. 880. Frigidus est etiam fons, supra quem sita saepe Stupa jacit flammam concepto protinus igni. Virg. 5. Æn. 682. Stupa vomens tardum fumum, &c. **STUPARIUS**, a, um. Adj. Quod ad stupam pertinet: ut, Stuparius malleus, Quo lina tunduntur. Plin. lib. 19. cap. 1. **STUPPARIUS**, i. m. Κανναβέριος. Gloss. Græcolat. Qui stuppea facit. **STUPEUS**, vel **STUPPEUS**, a, um. Adj. Virg. 2. Æn. 236. Subjiciunt lapsus, & stupea vincula collo Intendunt. Idem 8. Æn. 694. Stupea flamma manu, telisque volatile ferrum Spargitur: arva nova Neptunia cæde rubescunt. Retinacula stupea puppis. Ovid. 14. Met. 547. **STŪPEO**, ui, [στυβέομαι, ἐκπλησσομαι, Gl. G. L.] ère. est, Ita time-re, ut quodammodo sensum rerum non habeamus. Stupere proprie dicitur is, qui torpore quodam captus languet immobilis, aut inopia consilii, aut aliqua re tarditate injiciente. Ovid. 5. Met. 509. Mater ad auditas stupuit, ceu faxea, voces. Stupere, Sensu carere. Pers. 3. Sat. 32. Sed stupet hic vitio. i. e. Insanus factus est vitiis. Ter. And. 2. 1. 5. Ita postquam adempta spes est, lassus cura confectus stupet. Cic. 7. Verr. 94. Confirmant ipsi se, quum is, etiam tum semisomnis, stuperet. Occursu stupere ducis. Lucan. lib. 8. 16. Acies oculorum stupet. V. ACIES. Ars stupet ambiguis malis, Navigandi peritia propter ventos adversos, & inter se pugnantes stupet incerta quid agat. Ovid. 1. Trist. 2. 32. Corda stupet sepulta mero. Ovid. Rem. Amor. 806. Verba stupuerunt ignavo palato. Ovid. 2. Amor. 6. 47. Re aliqua stupere, i. e. Propter rem aliquam, Nimum admirari. Hor. 1. Serm. 4. 28. Hunc capit argenti splendor, stupet Albius ære. Et 1. Serm. 6. 17. Qui stupet in titulis & imaginibus. Stupere in aliquo, i. e. Aspectu alicujus stupere. Valer. 1. Argon. 262. Stupere aliquem. Cic. 2. de Finib. 77. Hæc cum loqueris, nos Varro-nes stupemus, tu videlicet tecum ipse rides. Al. Nos barones, rectius. **STUPENS**, entis. Partic. [στυβέμενος] ut, Carminibus stupens bellua. Hor. 2. Carm. 13. 33. Stupens ad frigus natura vini. Plin. lib. 14. cap. 21. **STUPESCO**, [στυπώω, Gl. G. L.] ère. Stupidum fieri. Cic. 3. de Orat. 100. Incidat, aspiciat, admiretur, stupefcat. conf. Gell. 6. 13. **STUPESCIO**, èci, actum, [ἐκπλησσομαι, καταπλησσομαι, Gl. G. L.] ère. Liv. 5. 39. Privatos deinde luctus stupefeci publicus pavor, postquam hostes adesse nuntiatum est. [i. e. Fecit ut non sentirentur. **STUPEFIO**, [στυπώω] èri. Cic. 3. de Orat. 50. In quo igitur homines exhorrescunt? quem stupefacti dicentem intuentur? Fratris aspectu stupefactus hæsit. Sen. Thyest. 7. Corda stupefacta. Virg. 5. Æn. 643. **STUPEFACTIO**, ònis. f. Augustin. **STUPEFACTUS**, ùs. m. [καταρῆς, Gloss. Græcolat.

STUPRATOR, ōris. m. Sidon.
STUPIDUS, a, um. Adj. [σύνους, σύνολος, Gl. L. G. & G. L.] Stupéfactus. Ter. in prol. Hec. 4.
 Ita populus studio stupidus, in funambulo Animum occuparat.
 Aliquando dicitur Stultus. Plaut. Epid. 4. 2. 13. Quid stas stupida? quid taces?
 Stupidus & bardus. Cic. de Fato 10.
 Detinere aliquem stupidum. Cic. in Parad. 5.
 Omnes stupidi timore obmutuerunt. Auctor ad Heren. lib. 4. 65.
 Stupida membra, Quæ nihil sentiunt.
STUPIDITAS, ātis. f. [ἐκπληξίς] Idem quod Stupor. Cic. 2. Philipp. 80. In quo primum incredibilem stupiditatem hominis cognoscite.
STUPIDO, āre. Mart. Capel. 1.
 Quod pavidum stupidet sapiens follertia vulgus.
STUPOR, ōris. m. [σπέρμα, ἐκπληξίς, Gl. L. G. & G. L. κενώτης, L. G.] Alienatio quædam sensuum, quod scilicet sensus constipentur. Cic. in Pison. 1. Pauci ista tua lulentia vitia noveramus, pauci tarditatem ingenii, stuporem, debilitatemque linguæ. Idem Philipp. 3. 16. Qui propter hæsitantiam stuporemque cordis, cognomen ex contumelia traxerit. De Bambalione. Idem 3. Tusc. 12. Immanitas in animo, stupor in corpore.
 Stupor & Virtus, contraria. Cic. pro Domo 97. Eamque animi durtiem: sicut corporis, quod, cum uritur, non sentit: stuporem potius, quam virtutem putarem.
 Sin autem id non videt, periculum est, ne se stuporis excusatione defendat. Cic. de Arusp. Resp. 5.
 Qui morbo aliquo & sensus stupore, suavitatem cibi non sentiunt. Cic. 2. Philipp. 115.
 Oculos stupor urget inertes, Oculi hebetes fiunt præ morbo. Virg. 3. Georg. 523.
 In verbis ejus est stupor. Cic. 2. Philipp. 30.
 Sed stuporem hominis, vel dicam pecudis, attendite. Cic. 2. Philip. 30.
STUPPI, pl. m. Λάππης. Gloss. Latinogræc. V. H. Steph. Thesaur. in Λάππης.
STUPRUM, i. n. [φθορά, μισαρκία, Gl. L. G. φθορά παρ' ἑνὸς, καὶ ἀρρεσίου, καὶ ἡρώς, ἀλκοῦς, G. L.] Coitus lege vetitus cum innuptis, nuptisve, commissus. Cic. ad Octav. Audiet Brutus eum populum, &c. pro turpi stupro datus in servitutem. Idem 4. Tusc. 75. Stupra dico, & corruptelas, & adulteria, incesta denique. Idem Post redit. in Senat. 12. Vini, somni, stupri plenus.
 Stuprum, inquit Nonius 6. 44. quod cum viduis committitur hoc solum dici putant: veteres pro Adulterio & Vitio ponunt. Plaut. Amph. 1. 2. 2.
 Stupri, dedecoris a viro argutam meo. Sallust. lib. 3. Ac statim fugitivi, contra præceptum ducis, rapere ad stuprum virgines matronasque.
 Auctor stupri. Ovid. 1. de Arte Am. 703.
 Fœda stupra. Claud. de Bell. Get. 84.
 Nefandi stupri raptor. Sen. Hippol. 5.
 Appellare aliquem de stupro. V. APPELLO.
 Argui stupri ab aliquo. Plaut. Amph. 3. 2. 2. V. supra.
 Compertus in stupro. V. COMPERTO.
 Conceptus stupro furtivo. Sen. Troad. 4.
 Debilitatus stupris. V. DEBILITO.
 Facere stuprum nefarium. Cic. pro Milon. 74.
 Illicere in stuprum. Cic. 3. de Nat. Deor. 68. Qui non fat habuit conjugem illexisse in stuprum.
 Inferre stuprum reginæ. Cic. 3. Off. 38. Idem in Pison. 95. Cum stuprum Bonæ deæ pulvinaribus intulisset.
 Inferre stuprum in aliquam domum. Cic. in Parad. 3.
 Obsidere stuprum. V. OBSIDEO.
 Offerre stuprum. V. OFFERO.
 Passa stuprum sævi tyranni Lucretia. Sen. Octav. 6.
 Polluere stupro caerimonias. Cic. pro Domo 105. Qui non solum aspectu, sed etiam incesto flagitio & stupro polluit caerimonias.
 Repetunt pœnas luxuries ac stupra alicujus. Cic. Anteq. iret in exsil. 19.
 Solutus morbis stuprisque. Claud. de Bell. Gild. 446.
 Stuprum pro Turpitudine vel quovis flagitio. Nævius apud Festum, Sequere ii perire mavolunt ibidem, quam cum stupro redire ad suos populares. Item, Sin' illos deserant fortissimos viros, magnum stuprum populo fieri pergetis.
 Intercutia stupra. V. INTERCUS.
STUPRE, Adv. pro Turpiter dixisse antiquos auctor est Festus. Neleus, Fœde stupreque castigor: αἰχρῆς.
STUPRŌSUS, a, um. Adj. Valer. lib. 6. 1. 8. Metellus quoque Celer stuprosæ mentis acer punitor existit. Mentis, i. e. Voluntatis & animi. Non enim matremfamilias stupraverat is, qui puniebatur, sed stuprare voluerat.
STUPRO, [ἀσχερόω, φθέρω παρ' ἑνὸς, Gl. L. G.] āre. Stuprum inferre, vel committere. Plaut. Truc. 4. 3. 47.
 Loquere, filiam meam quis integrum stupraverit? Cic. 5. Fam. 10.
 Hominem unum omnium crudelissimum, qui tot ingenuas matresfamilias stupravit. Cic. 5. de Finib. 64. Qui interficeret filiam, ne stupraretur.
 Stuprare per vim. Cic. 2. de Finib. 96. Stuprata per vim Lucretia a regis filio, testata cives, se ipsa interemit.
 Polluere religiones, aut ementiendo, aut stuprando. Cic. pro Domo 125.
 Pulvinar, quod stupraras, i. e. Stupro incesto pollueras. Cic. de Arusp. Resp. 33. conf. CONSTUPRO.
STUPRATIO, ōnis. f. [ἀσχερόω] Arnob. 2.
STUPRATOR, ōris. m. [ἀσχερότης] Quintil. lib. 7. cap. 5. ad finem, Stuprator an decem millia dare debeat, quæ pœna huic crimini constituta est. Sen. Hippol. 897. Hic dicit ensis, quem tumultu territus Liquit stuprator.
STURA, æ. Fluvius, qui ex Alpibus irrumpens, in Padum influit, unus ex triginta quos in Adriaticum deferit mare. Plin. lib. 3. cap. 16.
 Stura flumen in agro Laurenti est, quod quidam Asturam vocant. Festus.
STURII, Populi ad Oceanum Gallicum Rheni quædam insulas incolentes. Plin. lib. 4. cap. 15. Frisiorum partem occupant. Al. Tufii.
STURIUM, i. Insula est Galliæ Narbonensis adjacens, non procul a Stæchadibus. Plin. lib. 3. cap. 5. extr.

STURNUS, i. m. [ψάρεθ, Gl. L. G. ψάρ πὸ βένον, G. L.] Avis gregatim volans. Plin. lib. 10. 24. extr. & 28. cap. 8. Adulterant amylo aut cimolia, fed maxime sturni, quos captos oryza tantum pascunt. Ex vetulo exemplari legendum, Sed maxime qui captos. V. Hard. not. Martial. lib. 9. 55. Nunc sturnos inopes, fringillarumque querelas, Audit, & arguto passere vernat ager. Scribitur & Strunus in Gloss. post. conf. Plin. 18. 17.

S T Y

STYLLA, [Στύλλα] Castellum Megaridis in Sicilia, cujus incolæ dicuntur Styelleni: Στυελλοί, Stephano.
STYGIUS, V. STYX.
STYLOBATA, æ. m. [στυλοβάτης] Parietes (ait Cæl. lib. 7. cap. 30.) qui subjiciuntur columnis, & onera excipiunt, nuncupantur Stereobatæ: quibus mox superponuntur stylobatæ: super quos demum disponuntur columnæ. Hæcenus Cælius. Vitruvius lib. 3. cap. 3. Supra terram (inquit) parietes exstruuntur sub columnis, dimidio crassiores, quam columnæ sunt futuræ, uti firmiora sint inferiora superioribus, quæ Stereobatæ appellantur, nam excipiunt onera. Paulo post. Ad libramentum stylobatæ collocandi, supra stylobatas columnæ disponendæ. Philander hunc Vitruvii locum explicans sic ait, Hi parietes, modo Stereobatæ, postea Stylobatæ vocantur (vulgus Pedestalæ dicit) supra quos collocantur bases. Alias non negaverim Stereobatam posse vocari ædificii velut basim, quod Bassamentum vulgo dicunt, sicut Stylobatam proprie columnarum fulcrimentum. Hæc ille. Varro lib. 1. de R. R. cap. 13. Chorætes in fundo magno duæ aptiores: una, ut interius compluvium habeat lacum, ubi aqua saliat, qui intra stylobatas quum venit, sit semipiscina. Boves enim ex arvo æstate reducti, hic bibunt, hic perfunduntur. Idem lib. 3. cap. 5. Subter columnarum stylobaten. Budæus, Stylobates apud Varronem idem significat quod Stereobates: vel est quod patinum vocant.
STYLUS, V. STILUS.
STYMBARA, Civitas quondam Græciæ, non procul a Tripoli, in terra Ionica. Strab. lib. 7.
STYMMMA, ātis. n. [σύμμα] est, ut ait Hermolaus, Spissamentum, & domitura unguenti, auctore Dioscoride. Columella Spissamentum nominat id Crassamentum exsuccum, quod post expressionem remanet, quasi vinacea ex uva. σύμμα enim astringo & exprimo significat. Vulgo marcum vocant. Plin. lib. 13. cap. 1. Narcissinum quoque ex flore narcissi desit componi. Ratio faciendi duplex, succus & corpus. Ille olei generibus fere constat, hoc odorum. Hæc stymmata vocant, illa hedysmata. V. HEDYSMATA.
STYMPHALUS, i. m. & f. [Στύμφαλος] Arcadiæ urbs & lacus & fons est, ex quo eodem nomine, mox Erasinus, appellatione mutata, fluvius erumpit in Argivam terram. Acrifonus Stymphalus. Stat. 4. Theb. 298. Nivalis Stymphalus. Stat. 4. Silv. 6. 101. Stymphalus, Elati filius, Arcadis nepos, qui Urbi & fluvio nomen dedit.
STYMPHALUM, i. n. pl. StympHALA, Urbis ejusdem nomen in Arcadia ad lacum StympHALUM sitæ. Lucret. lib. 5. 31.
 — uncisque timendæ
 Unguibus Arcadiæ volucres StympHALA colentes?
STYMPHALIS, idis. patronym. [Στυμφαλῖς] ut, StympHALIDES aves, magnitudine gruibus pares erant (ut tradit Pausan. Arcad. p. 239. & 253. Wech.) Figura ibibus similes, rostra habebant ita solida & dura, ut arma penetrarent; suberi autem foli cedebant. Harum meminit Plin. lib. 11. cap. 37. StympHALIA monstra appellat Catull. carm. ad Mallium. Eas aves sagittis suis confixit Hercules, ut declarant Catullus, & Pausanias l. c. Sed Diodorus Siculus scribit lib. 4. eum constructo æneo crepitaculo, & ingenti per id sonitu excitato, illas abegisse.
 Undæ StympHALIDES. Ovid. 2. Fast. 273.
STYMPHALICUS, a, um. Adj. [Στυμφαλικός] Plaut. Pers. 1. 1. 4. Aves StympHALICÆ.
STYMPHALUS, a, um. Adj. [Στυμφάλης] ut, Monstra StympHALIA. Catull. ad Mallium, 69. 112.
STYPAX, ācis. m. [Στύπαξ Suid.] Cyprius cælator statuarius. Plin. lib. 34. cap. 8. Stypax Cyprius uno celebratur signo, Splanchnopte. Periclis Olympii vernula hic fuit, exta torrens, ignem oris pleni spiritus accendens. [Scribe Splanchnopta. Quod ipsum Græcum, tabulæ potius, quam ipsius servuli, proprium nomen, declarat. Affantem quippe exta signat. conf. SPLANCHNOPTES. Hard. Stypax expressit.]
STYPTERIA, æ. f. [στυπτήρια] Alumen. Ulpian. in l. 3. §. ultimo. D. de reb. eorum qui sub tut. Si (inquit) lapicidinas, vel quæ alia metalla pupillus habuit Stypteria, vel cujus alterius materiæ, &c. lib. 27. P. tit. 8. Gloss. Græcolat. Στυπτήρια, Alumen, Aluta, στυπτηριῶν δερμα. Aluta, & Latinogræc. Alumen stipum, στυπτήρια χυμῶ. Alumen, στυπτήρια.
STYPTICUS, a, um. Adj. [στυπτικός] Strictivus vel Attriētoris Latine dicitur: a σῦψ. Plin. lib. 24. cap. 13. Inter medicamenta quæ styptica vocant, nihil efficacius rubi mora ferentis radice, decocta in vino ad tertias partes. Plin. lib. 21. cap. 23. Quæ ex his Phœnicium colorem habet, radice contrita, cuicunque animalium imposita, ulcerum facit stypticam vim. al. Septicam.
STYRA, orum, n. pl. [πύρρα] Eubœæ insulæ oppidum fuit, non procul a Carysto, a Phædro Atheniensium duce bello Maliaco eversum. Strab. lib. 10.
STYRAX, ācis. m. [στέρας] Arbor est cotoneo malo similis, fructu majore, quam avellana, specie candidi pruni. Manat & ex ea liquore ejusdem nominis, coloris flavi, fordidi, resinosi, albicantibus fragmentis, odoris perseverantis: hodie officinæ storacem appellant. Plin. lib. 12. cap. 17. Ex Syria revehant styracem, acri odore ejus in focis abigentes suorum fastidium. Cetero, non alia ligni genera sunt in usu quam odorata.
 Idæus styrax. Virg. in Cyri, 168.
STYX, ŷgis. f. [Στύξ] (inquit Servius) Palus quædam apud inferos dicitur. de qua legimus, 6. Æn. 369.
 — Stygiamque paludem,
 Dii cujus jurare timent & fallere numen. Quod secundum fabulas ideo est, quia dicitur Victoria, Stygis filia, bello Gigantum Jovi fuisse: pro cuius remuneratione Juppiter tribuit, ut jurantes dii per ejus matrem non audeant fallere. Ratio autem hæc est, Styx mærorem significat: unde δῆρι ὁ πόντος, id est, a tristitia Styx dicta est. Dii autem læti sunt semper;

semper; unde & immortales. Ergo quia mærorem non sentiunt, jurant per rem suæ naturæ contrariam, id est, tristitiam, quæ est æternitati contraria. Ideo iurandum per execrationem habent. Hactenus Servius, enarrans hunc locum Virg. 6. Æn. 134.

Bis Stygios innare lacus, &c. Hæc de Styge idcirco ficta sunt, quia Styx, fons est ad Nonacrin Arcadiæ e faxis profluens, exitiosus animalibus. Ejus aqua venenum est præsentissimum, epota illico necat. Esse pisces in ea parvos tradit Theophrastus, letales & ipsos. Noxiam putant esse nimio frigore: utpote quum profluens ipsa statim lapidescat: traduntque etiam æs ac ferrum ea erodi, & sola mulæ ungula contineri. Cetera vasa nullo modo eam vim ferre posse, sed statim frigoris magnitudine distrumpi. V. Plin. lib. 30. cap. 16. Antipatrum hoc venenum, consilio, ut quidam putant, Aristotelis, Alexandro regi tradunt dedisse. Est & alia palus in Ægypto juxta Memphim, quam veteres Styga vocavere.

Atra Styx. Virg. 1. Georg. 241.

Violenta Styx. Ovid. 3. Fast. 802.

STYGIÆ, e. Adj. Virg. in Ciri, 374.

Hinc magico venerata Jovi Stygiæ sacra.

STYGIUS, a, um. possess. [Στυγιῶν] ut Rex Stygius, Pluto. Columel. lib. 10. cap. 64.

Tumque, simul Stygium regem videre trementem Tartara.

Amnes Stygii. Ovid. 14. Met. 592.

Aqua Stygia. Tibull. lib. 1. 10. 38.

Canis Stygius, Cerberus. Senec. Herc. fur. 9.

Janitor Stygius, Cerberus. Sil. lib. 3. 35.

Juppiter Stygius, Pluto. Virg. 4. Æn. 638.

Nox Stygia. Ovid. 3. Met. 695.

Palus Stygia. Virg. 6. Æn. 323.

Regnum Stygium, Infernum. Lucan. lib. 7. 169.

Rex Stygius, Pluto. Virg. 6. Æn. 252.

Tenebræ Stygiæ. Virg. 3. Georg. 551.

Vallis Stygia. Ovid. 6. Met. 662.

Umbræ Stygiæ. Ovid. 1. Met. 139.

Undæ Stygiæ. Virg. 3. Æn. 215.

Os Stygium, Venenatum. Ovid. 3. Met. 76.

— quique halitus exit

Ore niger Stygio vitiatas inficit herbas. De serpente a Cadmo confecto.

S V

S. V. Sepulcrum voluit, Sibi vivens, Solvit votum. SV. PEC. DD. Sua pecunia dedicavit. SV. COS. Sub consulatu.

S U A

SUADERE, si, sum, [συμβάλλω, Gl. L. G. & G. L. πείθω, παραίνω, L. G.] ēre. Accommodatis verbis conari aliquem in opinionem suam perducere: vel Hortari aliquem ad id, quod intendimus faciendum. Ter. And. 4. 1. 38.

Suadere, orare, usque adeo donec perpulit. Ovid. 1. Amor. 6. 59.

Nox, & amor, vinumque nihil moderabile suadent.

Hortari & Suadere, & Rogare. Cic. 13. Fam. 4. Hæc quæ supra scripta sunt, eo spectant, ut te hortor & suadeam, reliqua sunt quæ pertinent ad rogandum.

Suadere & Rogare. Cic. de Provinc. Consul. 42. Nam postea me, ut si- bi essem legatus, non solum suavit, verum etiam rogavit.

Suadere & Persuadere. Cic. 13. Att. 37. Tu autem quod ipse tibi suaseris, idem mihi persuasum putato. Idem Philipp. 2. 26. An C. Trebonio persuasi, cui ne suadere quidem ausus essem?

Acerrime suadere. V. Vir vita ac morte consentaneus, in CONSENTIO.

Suadere alicui contra alterum. Cic. 2. Philipp. 24. Duo tempora tamen inciderunt, quibus aliquid contra Cæsarem Pompejo suaserim.

Suadere alicui aliquid per alterum. Cic. 8. Att. 16. Memini quid mihi tum suaseris per Theophrastum, per Culeonem.

Fugam suadere. Stat. 11. Theb. 52.

Legem suadere. Cic. de Senect. 14. Legem Voconiam magna voce & bonis lateribus suasissem.

Pacem suadere, & de pace. Cic. 7. Fam. 3. Quintil. lib. 3. cap. 10.

Silentia digito suadere. Ovid. 9. Met. 691.

Amor suavit facinus. Ovid. 8. Met. 90.

Luxum suavere rapinæ. Lucan. lib. 1. 162.

Multa paupertas suavit. Lucret. lib. 6. 1280.

Nefas suavit egestas. Lucan. lib. 1. 173.

Somnos nox humida suadet. Ovid. 2. Fast. 635. al. Ultima.

Somnos suadent sidera cadentia. Virg. 2. Æn. 9.

Suadetur, Pass. Plaut. Trinum. 3. 2. 44.

Minus placet magis quod suadetur: quod dissuadetur placet.

SUADENS, entis. Partic. ut, Verba suadentia. Stat. 11. Theb. 435.

SUADELA, æ. f. [σάδω, Gl. L. G. & G. L.] Suasio dicitur. Plaut. Cistell. 2. 3. 24. Jam perducebam illam ad me suadela mea. V. PITHO.

SUADELA, [σάδω, ἡ ἡδύς, Gl. L. G. & G. L.] Dea fuit apud Romanos, quæ nuptiis una cum Venere præerat, quod ex Plutarcho colligere est, cum Qu. Ro. 2. scribit, ἡ ὅτι πῖνι δέδωται ἡν τὸς γαμήντας ὀνομάζει, Διὸς παλίας, καὶ Ἡρας παλίας, καὶ Ἀφροδίτης, καὶ Περσεύς, ἐπὶ πᾶσι δὲ Ἀρτέμιδος. Phurnutus etiam scribit De Nat. Deor. 24. assidere Veneri Gratias, Suadelam, Mercurium, quod Suadela oratione & gratia amatores pelliciat. Hor. 1. Epist. 6. 36.

Scilicet uxorem cum dote, fidemque & amicos,

Et genus, & formam, regina Pecunia donat:

Et bene nummatum decorat Suadela Venusque.

h. e. Qui nummatus est, eum decorat Suadela & Venus, easque propitias habet & faciles, ut uxorem cum grandi dote facile inveniat, cum omnibus placeat gratulque sit. Ex Turneb. Advers. 19. 16.

SUADA, æ. f. eadem Latinis, Græcis Pitho, suasionis dea dicta est. Cic. de Clar. Orat. 59. Πίθη, quam Græci vocant, cujus effector est Orator, hanc Suadam appellavit Ennius: ejus autem Cethegum medullam fuisse vult, ut quam deam in Periclis labris scripsit Eupolis sessitavisse, hujus hic medullam nostrum Oratorem fuisse dixerit.

SUADUS, a, um. Adj. Apul. Met. 11. p. 272. Elmenh. Suada majestas. Stat. Theb. 4. 453. Suadus cruor. [Hinc Malefuadus. Adj.]

SUASOR, ōris. m. [ὑπομαρτυρῶν, Gl. L. G. & G. L. σύμβουλος, G. L.] Qui suadet. Cic. 3. Off. 109. Postumius suasor & auctor fuit. Idem 16. Att. 7. pr. Etsi, quamvis non fueris suasor & impulsor protectionis meæ, approbator certe fuisti. Eidem lib. 16. 17. Quanquam hæc epistola non suasoris est, sed rogatoris. Idem 2. Philip. 29. Quid enim interest inter suasorem facti & probatorem?

SUASORIUS, a, um. Adj. [συμβουλευτικὸς] Quod pertinet ad suadendum, ut, Suasorium munus, i. e. Officium suadendi. Et Pars deliberativa, a Rhetoricis suaforia dicitur. ut apud Quintil. lib. 3. cap. 8.

SUASORIA, æ. f. [συμβουλευτική, Gl. L. G. & G. L.] Suasoria sunt apud Rhetores, Materiæ inter rudimenta dicendi. Quintil. lib. 2. cap. 1. Declamare suasorias. Quintil. lib. 3. cap. 8.

SUASORIUM, i. n. [συμβολή, Gl. L. G. & G. L.] Consultum, Consultatio, Suasio.

SUASIO, ōnis. f. [συμβολή, Gl. L. G. & G. L.] Cic. in Orat. 37. Sed quoniam plura sunt orationum genera, eaque diversa, neque in unam formam cadunt omnia, laudationum, scriptionum, & historiarum, & talium suasionum, qualem Isocrates fecit panegyricum. Et 2. de Orat. 333. Præcepta, quæ de suasionibus tradenda sunt. Sic de Clar. Orat. 140. Suasio legis Serviliæ.

SUASUS, ūs. m. Ulp. in l. Item si obstetrix. §. 1. D. Ad legem Aquil. Si quis per vim, vel per suatum, medicamentum alicui infudit, vel ore, vel clystere, &c. [An Persuasus?]

Davi suatu non repugnat Pamphilus. Ter. Andr. arg. v. 8.

Ne ob meum suatum indigna injuria afficiatur. Ter. Phorm. 5. 1. 3.

Jussu & increpitu, non suatu. Tertul. adv. Marc. 4. 8.

SUANETES, Populi in Alpibus: auctor Plin. lib. 3. cap. 23.

SUALTERNICUM, i. n. [σβαλτήριον] Genus electri. Plin. lib. 37. cap. 2. Harduin. legit Subalternicum.

SUAMET, SUAPTE, V. SUUS.

SUARIUS, V. SUS.

SUARNI, Indomitæ gentes, quæ auri tantum metalla in Caucasæ portis fodiunt. Plin. lib. 6. cap. 51.

SUASIO, SUASOR, SUASORIUS, SUASUS, V. SUADEO.

SUASUM, i. n. Colos appellatur (inquit Festus) qui fit ex stillicidio fumoso in vestimento albo. Plaut. Truc. 2. 2. 16.

Quia tibi suaso infecisti, propudiosa, pallulam. Quidam autem legunt Infuso: Nec defunt qui dicant omnem colorem, qui fiat inficiendo, suatum vocari, quod quasi persuadetur in alium ex albo transire. Hæc Festus.

SUAVIS, e. Adj. [ἡδύς, Gl. L. G. & G. L.] Dulcis. Plaut. Cistell. 1. 1. 17. Tranquillo mari ventum gaudeo, ecastor: ad te

Ita hodie hic acceptæ fumus suavibus modis.

Amicitia suavis. Lucret. lib. 1. 142.

Amor suavis. Lucret. lib. 1. 923.

Consuetudo suavis, vel conjunctio. Cic. 13. Fam. 27. Tum pro familiaris consuetudine sæpe ex me audierat, quam suavis esset inter nos, & quanta conjunctio.

Lingua suavis. Lucret. lib. 1. 414.

Loquelæ suaves. Lucret. lib. 1. 40.

Sopore suavi devinxit membra. Lucret. lib. 4. 455.

Suavis, Suaveolens, [εὐώδης, Gl. L. G. & G. L.] ut

Flores suaves. Lucret. lib. 1. 7.

Herbæ suaves. Virg. 2. Ecl. 49.

Spiritus. Lucret. lib. 3. 223.

Suavis homo, [ἡδύς, Gl. L. G. & G. L.] Cic. pro Corn. Balb. 36. Comes, benigni, faciles, suaves homines esse dicuntur.

Amicus suavis. Cic. 2. Fam. 12. Nam & honorificus in me Consul fuit, & suavis amicus.

Homo suavis, per ironiam. Ter. Phorm. 2. 3. 64.

Compar. Sermo suavior. Hor. 1. Serm. 10. 23.

Superl. Vellej. Paterc. 2. 114. pr. O rem experientia suavissimam. Plaut. Cist. 1. 3. 45. Amor suavissimus.

SUAVITAS, atis. f. [ἡδύτης, ἡδύτης, Gl. L. G. & G. L.] Dulcedo. Cic. 6. Att. 16. Miram in eo pietatem, suavitatem, humanitatemque perpexi.

Idem 3. Fam. 1. Sic enim tibi persuade, carissimum te mihi esse, quum propter multas suavitates ingenii, officii, humanitatis tuæ.

Odoris suavitatis. [εὐωδία, Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 12. cap. 12.

Oris suavitatis. Quintil. in proem. lib. 6.

Sermonis suavitatis. Quintil. proem. lib. 6.

SUAVITUDO, inis. f. Idem. Plaut. Stich. 5. 5. 14.

Age, multa mea, suavitudo, falsa: saltabo ego simul. Auctor ad Heren. lib. 3. 22. Quoniam igitur res eadem vocis firmitudini, & pronuntiationis suavitudini profunt. Aliqui legunt Suavitati.

SUAVITER, Adv. [ἡδύως] Cic. 4. Acad. 139. Verum tamen video, quam suaviter voluptas sensibus nostris blandiatur. Idem 1. de Fin. 54. Et secunda jucunde ac suaviter meminimus.

Suaviter, Benevole. [ἡδύως] Cic. 15. Fam. 21. Nunc ad epistolam venio, cui, copiose & suaviter scriptæ, nihil est quod multa respondeam.

Multo suaviter. Hor. 2. Serm. 8. 89.

Amicissime & suavissime optas. Cic. 3. Fam. 12.

SUAVE, Adv. Idem quod Suaviter. Virg. 3. Ecl. 63.

— & suave rubens hyacinthus. conf. idem 4. Ecl. 43.

SUAVIDICUS, a, um. Adj. [ἡδύπης] Qui suaviter dicit: ut, Versus suavidici. Lucret. lib. 4. 181.

SUAVILOQUUS, a, um. aliud Adj. [ἡδυλόγος] Idem. ut, Versus suaviloqui. Lucret. lib. 2. 528.

SUAVILOQUENS, entis. Adj. [ἡδυλοῦν] Idem. Cic. de Clar. Orat. 58. Additur Orator Cornelius suaviloquenti

Ore Cethegus Marcus. Ex poeta.

Carmen suaviloquens. Lucret. lib. 1. 941.

SUAVILOQUENTIA, æ. f. [ἡδυλογία] Cic. de Clar. Orat. 58. Et orator appellatur, & suaviloquentiam tribuit.

SUAVILUDIUS, i. m. Qui ludis delectatur. Tertull. de Spectac. 10. Defensio suaviludii cujusdam al. Suaviludius, i. e. Qui ludum suadet.

SUAVEOLENS, entis. Adj. Catul. Carm. 62. 7. Amaracus suaveolens.

SUAVEOLENTIA, æ. f. Sidon. 8. Epist. 14. Ad suavevolentiam pudicitia impellere.

SUAVISÖNUS, a, um. Adj. Virg. Epigr. 5. Suavisoni modi testudinis. SUAVIUM

SUAVIUM, i. n. [*φίλιον ἰταμενόν*, Gl. L. G.] vel **SAVIUM**, per de-
tractionem litteræ u. Bafium lascivum dicitur. Hor. Epod. 3. 21.

Manum puella suavio opponat tuo.

Suavium quid ab Ofculo differat, V. in **OSCULOM**.

Dare suavium. Cic. 16. Att. 11. Atticæ quoniam (quod optimum in
pueris est) hilarula est, meis verbis suavium des. Alii non Optimum
legunt, fed Primum.

Facere suavium, Idem. Plaut. Afin. 4. 1. 52.

Sumere suavium. Plaut. Afin. 1. 3. 72.

Savium sæpe apud Plantum aliofque auctores veteres. ut,

Savia super favia. Plaut. Pseud. 4. 1. 38.

Savia sagittata. Idem Trin. 2. 1. 16.

Meum suavium, pro Mea voluptas. Ter. Eun. 3. 2. 3.

— ô Thais mea,

Meum suavium, quid agitur? ecquid nos amas, &c.

SUAVIOLUM, i. n. dimin. [*φιλίον ἰταμενόν*] Catull. ad Juventium, 98. 2.

Suaviolum dulci ambrosia.

SUAVILLUM, i. n. aliud Dimin. Genus placenta a suavitate sic dictum,
quod Suavium pro Deliciis dicere consuevimus, ut vult Turnebus. Cato
R. R. cap. 84. Savillum hoc modo facito: &c.

SUAVIO, ære. [*φίλιον ἰταμενόν*, Gl. L. G.] Pompon. apud Non. 7. 49.
Ego illam non amplectar, non suaviem? Et alibi, Mammæ teneas, pe-
des extollas, suavies cum gemit.

SUAVIOB, [*φίλιον*] æri. Dep. Suavium dare. Gell. lib. 3. cap. 15. Quum ibi
eum tres adolefcentes amplexi, coronis suis in caput patris positis, sua-
viarentur. Cic. 16. Att. 3. Atticam nostram cupio suaviari: ita mi dulcis
salus visa est per te missa ab illa. Catull. de Acme & Septimio, 46. 12.

Et dulcis pueri ebrios ocellos

Illo purpureo ore suaviata.

SUAVIATIO, ðnis. f. [*φιλίον*] Gell. lib. 18. cap. 2. Suaviationes pue-
rorum & puellarum.

Suavis suaviatio. Plaut. Bacch. 1. 2. 8.

S U B

SVB. Suburrana; scil. Tribus. S. V. B. E. E. Q. V. Si vales, bene est,
ego quoque [vel Quidem] valeo.

SUB, [*ὑπο*, Gl. L. G. & G. L.] Præpositio, utrique casui servit, & Ac-
cusativo & Ablativo: variaeque significat, ut sequentibus exemplis
docetur.

Sub, Accusativo fere jungitur, quum tempus significatur, ut ait Serv.
ut, **Sub tempus**, & **sub idem tempus**: hoc est Circa. Sueton. in Tib.
Cæf. cap. 58. **Sub idem tempus**, consulente Prætoris. Liv. 1. 35. pr.
Quibus indictis, **sub tempus** pueros venatum ablegavit. Sic 26. Cic. 2.
Q. frat. 1. Mense Decembri **sub dies** festos.

Apud Suetonium, **Sub exitu**, pro **Sub exitum**, & alia vide in edit.
Plant. quæ notavi. Vide & in Observ. Erasmi. H. St.

Sub finem. Liv. 22. 47. **Sub equestris finem** certaminis coorta est pedi-
tum pugna. h. e. Paulo ante finem.

Sub ipsum finem. Virg. 5. Æn. 328.

Sub prima frigora Autumni. Virg. 1. Georg. 321.

Sub horam pugnae tam arcto repente somno devinctus, ut ad dandum si-
gnum ab amicis excitaretur. Suet. de August. cap. 16.

Sub lucem, Surgente sole. Virg. 1. Georg. 445. h. e. Paulo ante lucem.

Sub lucis ortum. Liv. 7. 27.

Primi sub lumina folis & ortus. Virg. 6. Æn. 255.

Sub noctem, Incipiente nocte. Hor. 1. Carm. 9. 19. Cæf. 1. Bell. Civil.
28. Pompejus **sub noctem** naves solvit.

Sub hoc tempus. Hor. 2. Epist. 2. 34.

Sub iudicii tempus. Liv. 4. 44. V. plura supra.

Sub vesperum. Cæf. 3. Bell. Gall. 33. **Sub vesperum** Cæsar portas claudi,
militesque ex oppido exire iussit.

Sub vitem præliari dicuntur milites, Cum **sub vinea** militari pugnant.
Lucilius.

Neque prodire in altum, præliari procul **sub vite**. Festus. [Er-
go ne **Sub vitem**? V. plura apud Fest.]

Sub jugum mitti dicuntur hostes victi, ereptis omnibus armis, telisque,
cum hastis defixis duabus in terra, tertiaque ad summum earum deliga-
ta, ipsi eam jubentur subeuntes transire. Festus. V. **JUGUM**.

Sub adventum, pro In adventu. Liv. 23. 15. pr. **Sub adventum** Præto-
ris Romani Pœnus agro Nolano excessit. Ibid. lib. 28.

Sub manum, [*ὑπο χεῖρα*, Gl. L. G.] & **Sub manus**, Faciliter, non
ægre, apposite. Plaut. Milit. 3. 2. 59.

Lepide hoc succedit **sub manus** negotium. Sic ibid. 4. 4. 7.

Sub oculos adactum pilum in vitalia capitis venerat. Plin. lib. 8. cap. 7.

Sub, seq. Statim. Cic. 10. Fam. 16. **Sub eas** litteras statim recitatae sunt
tuæ, non sine magnis quidem clamoribus.

Statim sub mentionem. Cic. 8. Fam. 4. Pompejus se legionem adductu-
rum, sed non statim **sub mentionem**, & convicium obrectatorum.

Sub ipsos postes, pro Ante. Virg. 2. Æn. 442.

Sub leges pacis tradere se. Virg. 4. Æn. 618.

Sub amplexus alicujus ire. Ovid. 17. Epist. 94.

Sub, Ablativo junctum. Plaut. Epid. 2. 2. 32.

Pleraque hæc **sub vestimentis** fecum habebant retia. Virg. 8. Æn. 616.

Arma **sub adverfa** posuit radiantia quercu.

Sub corona vendere, vel venire, singularis formula: sed elegans. Fest. **Sub**
corona venire dicuntur, quia captivi coronati solent venire, ut ait Cato in
eo, qui est De re militari. Ut populus suus, sua opera potius ob rem
bene gestam coronatus supplicatum eat, quam re male gesta coronatus
veneatur. Id autem signum est, nihil præstari a populo, quod etiam
Plautus significat in Hortulo, 1. Fragm. 101.

Præco ibi adlit cum corona, cuique liceat veneat.

Sub corona lege belli venire. Liv. 8. 37. extr. Sic

Sub hasta venire. Liv. 23. 37. extr. Supra mille captivorum **sub hasta** ve-
niantur.

Sub dio, five divo. Varr. 3. de R. R. cap. 14. Nam & idoneus **sub dio**
sumendus est locus cochleariis, quem totum circum aqua claudas. Sic
apud Columel. lib. 1. cap. 8. Nullus dies tam intolerabilis est, quo non
sub divo moliri aliquid possit.

Sub divo carpere fomnos. Virg. 3. Georg. 434.

Sub his nihil proficitur, Per hæc. Celf. lib. 5. cap. 28.

Sub oculis accipere detrimentum, pro Ante oculos. Cæf. Bell. Civil. 1. 59.

Sub prætextu, [*ὑπο πραιεξί*]. Gloss. Latinogræc.

Sub somno faneſcere, Per somnum. Celf. lib. 3. cap. 18. Sic

Sub frigido sudore mori. Celf. lib. 5. cap. 26. Ubi vero penitus infedit,
infanabile est: plurimique **sub frigido** sudore moriuntur.

Sub veteribus, **subaudi** Curiis. Plin. lib. 35. cap. 4. Hinc enim Craſſi
oratoris lepos agentis **sub veteribus**. Idem cap. 10. E diverso Meviana,
inquit Varro, omnia operiebat Serapionis tabula **sub veteribus**. Sueton.
in Augusto cap. 100. Bifariam laudatus est: pro æde Divi Julii a
Tiberio, & pro Roſtris, **sub veteribus** a Druso Tiberii filio. Varr. lib. 4.
de L. L. 32. Curia duorum generum. Nam & ubi curarent sacerdotes
res divinas, ut Curia veteres: & ubi Senatus humanas, ut Curia Ho-
stilia, quam primus ædificavit Hostilius rex **sub Veteribus**. Ante hanc
Roſtra. Pomp. Fest. lib. 12. Novæ curia proxime compitum Fabricii
ædificatae sunt, quod parum amplæ erant veteres, a Romulo factæ, ubi
is populum & sacra in partes triginta distribuerat, ut in iis ea sacra cu-
rant. Plaut. in Curc. 4. 1. 19.

Sub veteribus, ibi sunt, qui dant, quique accipiunt fœnore. Cic. 4.
Acad. 70. qui Lucullus, inscribitur, Ut enim ii, qui **sub nube** solem
non ferunt: item illi, quum æstuarer, Veterum & Menianorum, sic
Academicorum umbram secutus est. Sed & (ait in Plin. Hermolaus)
pars in foro, **Sub novis** appellabatur. M. Varro de L. L. 5. 7. **Sub no-**
veis dicta pars in foro ædificiorum, quod vocabulum ejus pervetustum,
ut Novæ via, quæ via jam diu vetus est.

Sub urbe est agelli paululum: i. e. Juxta. Ter. Adel. 5. 8. 27. Sic Varr.
1. de R. R. cap. 50. Tertio modo metitur, ut **sub urbe** Roma, & locis
plerisque. Virg. 3. Æn. 6.

— classemque **sub ipsa**

Antandro, & Phrygiæ molimur montibus Idæ.

Sub, Post. Virg. 5. Æn. 323.

— quo deinde **sub ipso**

Ecce volat, calcemque terit jam calce Diore. Serv.

Sub templo ingenti, pro In. Virg. 1. Æn. 457. h. e. In templo.

Exercet **sub sole** labor. Idem 1. Æn. 435. h. e. In Sole.

Sub nocte, i. e. Per noctem. Virg. 7. Æn. 87. Idem 4. Æn. 527.

Sub exitu vitæ, pro **Sub exitum**, hoc est circa exitum. Sueton. in Claud.
Cæf. cap. 43.

Sub ictu rem habere dicitur, Qui ita propinquus est ut attingere queat.
Senec. Epist. 73. extr. Quam quidem nondum attigerunt: in conspectu
tamen, & ut ita dicam, **sub ictu** habent.

Sub ipsa die. Plin. lib. 8. cap. 32.

Sub manu habere, i. e. In promptu & ad manum, quod dicitur. Cic. 10.
Fam. 23. **Sub manu** Vocontii ut essent. Seneca, **Sub manu** nascitur
confilium. V. **MANUS**.

Sub domina meretrice. i. e. **Sub imperio** & in potestate meretricis. Hor.
1. Epist. 2. 25.

Sub imperio alicujus esse. Ter. Heaut. 2. 2. 4.

Sub Alexandro, i. e. Tempore Alexandri. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Nunc, olim, tunc, **sub Alexandro**.

Sub hoc sacramento xxxvi annos militavi. Liv. lib. 35. cap. 19. pr.

Sub conditione, Ea lege, hoc pacto. Cic. pro Arch. 25. Statim ex his
rebus, quas tunc vendebat, jubere ei præmium tribui, **sub ea conditione**,
ne quid postea scriberet.

Sub exceptione. Plin. 1. Epist. 2. ad Arrianum, Acres enim, non tri-
stes esse volebamus. Nec est quod putes me **sub hac exceptione** veniam
postulare, quod scilicet acres esse volebamus.

Sub exemplo. Plin. 3. Epist. 18. ad Curium Severum, pr. Deinde ut
futuri principes, non quasi a magistro, sed tamen **sub exemplo** præmo-
nerentur, qua potissimum via possent ad eandem gloriam niti.

Sub pœna mortis vel capitis denunciare. Suet. in Calig. cap. 48. Idem in
Tiber. Cæf. cap. 36.

Sub umbra fœderis æqui servitutem pati. Liv. 8. 4.

Sub vos placo, precum formula. Festus; **Sub vos** placo, in precibus
fere cum dicitur, significat idem quod Supplicio: ut in legibus; Transque
dato, Endoque plorato. [Tmesis est, pro Supplicio vos, & Transda-
toque, Endoploratoque. Supplaco autem, pro Supplicio, Transda-
to, pro Tradito, Endoplorato, pro Implorato in LL. xii. tabb.]

SUBABSURDUS, a, um. Adj. [*ὑποπρότερον*] Parum, five utcumque ab-
furdum significat. Cic. 2. de Orat. 275. Sunt etiam illa subabsurda,
sed eo ipso nomine sæpe ridicula, non solum mimis perapposita, sed
etiam quodammodo nobis.

SUBABSURDE, Adv. [*ὑποπρότερον*] Cic. 2. de Orat. 275. Valde hæc ri-
dentur, & hercule omnia, quæ a prudentibus, quasi per dissimulatio-
nem non intelligendi, subabsurde falsèque dicuntur.

SUBACCUSO, a, um. Adj. [*ὑπομύχομαι*] ære. pro Nonnihil accusare, & leviter.
Cic. pro Planc. 86. Sed sunt hæc leviora, illa vero graviora atque magna,
quod meum discessum, quem sæpe defleras, nunc quasi reprehendere &
subaccusare voluisti. Idem 13. Att. 46. Subaccusa quæſo Vestorum.
Idem lib. 16. 7. Addebant etiam me desiderari, subaccusari.

SUBACIDUS, a, um. Adj. [*ὑποξύς*] Aliquantulum acidum significat.
Plin. lib. 12. cap. 25. Esse enim debet lenis, non subacidus. Cato R. R.
cap. 108. Si subacidum erit vinum, non durabit. Al. Subacidulum.

SUBACTUS, &c. V. **SUBIGO**.

SUBADJUVO, (a quo verbo deduxit Zeno Imperator substantivum no-
men **SUBADJUVUS**, i. & plur. **SUBADJUVI**, orum) non legi apud
probatum, licet ex Græco Suida, Sinesio, & Notitia Romani imperii
colligi possit: Sed & ejus femininum **SUBADJUVA**, æ: nisi attributi-
ve id nomen legendum putes. Ait Zeno. l. ultim. §. hujus autem. De
agentib. in reb. lib. 12. C. Hujus autem beneficii prærogativam subadju-
vis etiam, qui pro singulis inveniuntur temporibus deferri jubemus. Est
autem Subadjuvus Adjutoris adjutor.

SUBADJUVUS, a, um. Adj. V. **SUBADJUVO**, & Cang. Gloss.

SUBADMÖVRO, ðvi, ðtum, ðre. Aliquantulum admovere. Columel.
lib. 6. cap. 36. Hujusmodi mari sensim magistri subadmovere debent
generis ejusdem feminam.

SUBAGER, gra, grum. Adj. Celsus. Paululum æger. [Si modo Celsi est.]

SUBÆRATUS, a, um. Adj. [*ὑποέρχεται*] Quod habet æs subter. Perf. 5.
Sat. 106.

Ne qua subærato mendosum tinniat auro.

SUBAGRESTIS, e. sec. c. Adj. [*ὑπαγρεστικός*] Aliquantum agrestis. Cic. de Clar. Orat. 259. Cotta, quia se valde dilatandis litteris a similitudine Græcæ locutionis abstraxerat, sonabatque contrarium Catulo, subagreste quiddam planeque subrusticum, alia quidem, quasi inculca & silvestri, via ad eandem laudem pervenerat.

SUBALĀRIS, e. Adj. [*ὑπαλαρής*] Quod sub alis est. Unde scribit Lamprid. cap. 29. Heliogabalum folitum fuisse in accubitis habere plumas subalares, & subalares culcitra.

SUBALBICO, [*ὑπαλβικόν*] āre. Aliquantum album fieri. Varr. 3. de R. R. cap. 6. Rostro brevi, acuto, oculis ravis aut nigris, palea rubra, subalbicante.

SUBALBIDUS, a, um. Adj. [*ὑπαλβιδεύς*] Quod aliquantum albidum est. Plin. lib. 21. cap. 25. Ramulos habet candidos, folia subalbida, abrotono similia. Cels. lib. 5. cap. 28. sect. 15. de pustularum generibus, Phlyzacion autem paulo durior pustula est, subalbida, acuta, ex qua ipsa quod exprimitur humidum est.

SUBALBUS, a, um. Adj. [*ὑπαλβύς*, Gl. G. L.]

SUBALO, ui, [*ὑπαλόω*, Gl. G. L.] ēre.

SUBALPINUS, a, um. Adj. [*ὑπαλπίς*] Quod sub Alpibus montibus est. Plin. lib. 25. cap. 7. Radice lenta, subnigra, sine odore, aquosa, montibus Subalpinis plurima. Idem lib. 16. cap. 11. Nec nisi in paucis locis Subalpinæ Italiæ.

SUBAMĀRUS, a, um. Adj. [*ὑπαμαρής*] Aliquantulum amarum significat. Cic. de Fato, 8. At enim quoniam in naturis hominum dissimilitudines sunt, ut alios dulcia, alios, subamara delectent. Idem 1. de Invent. 35.

SUBAMARR, Adv. Sidon.

SUBAMARO, āre. Seren.

SUBANNULATUS, a, um. Adj. Crispus, in annulos positus. Arnob.

SUBAQUĀNRUS, a, um. Adj. Quod sub aqua est. Tertull. de Anim. cap. 32. Subterraneum & subaqueum viventia carent hauitu aëris.

SUBAQUEUS, a, um. Adj. [*ὑπακτός*] Quod sub aqua manet: ut, Scopolus subaqueus. Perott.

SUBAQUĪLUS, a, um. Adj. [*ὑπακίλος*] Subfuscum. Plaut. Rud. 2.4.9. — eja, corpus cuiusmodi!

Subvoluturium; illud quidem, subaquilum volui dicere. V.

AQUILUS.

SUBĀRESCO, ēre. Vitruv. 7. 3.

SUBARGŪTO, āre. Argumentari acute. Macrob.

SUBARGŪTUS, a, um. Adj. Aliquantulum argutus. A quo

SUBARGUTŪLUS, a, um. Adj. Dimin. apud Gell. lib. 15. cap. 30.

SUBĀRIDUS, a, um. Adj. Tertull.

SUBARIDE, Adv. Gell.

SUBARMĀLE, is. n. Sagulum crassum, quod sub armis indueretur, ut eorum durities minus corpus offenderet. Vopisc. Aurel. cap. 13. Subarmale profundum. Spartian. Sever. cap. 6. Quum Romam Severus venisset, Prætorianos cum subarmalibus inermes sibi iussit occurrere.

SUBĀRO, [*ὑπαροσείω*] āre. Subtus arando terram movere. Plin. lib. 16. cap. 27. Item quæ subarantur, aut quæ ablaqueantur, celeriora neglectis. Ibid. cap. 28. Et subarata ocus fenescunt.

SUBARĀTIO, ōnis. f. [*ὑπαροσείσις*] &

SUBARĀTOR, ōris. m. Plin. lib. 17. cap. 24. Vel etiam subarator imprudens luxavit radices.

SUBARROGANS, antis. Adj. [*ὑπαρρογών*] Aliquantum arrogans.

SUBARROGANTER, Adv. [*ὑπαρρογώνως*] Cic. 4. Acad. 114. Vereor ne subarroganter facias, si dixeris tuam.

SUBASPERATIO, ōnis. f. Augustin.

SUBĀTER, tra, trum. Adj. Plaut.

SUBATI, Populi sunt inferioris Germaniæ, quos Drusus Germanicus in triumphum traxit Sugambris bello victis. Strab. lib. 7.

SUBATIO, V. SUBO.

SUBAUDIO, ĩre. Quiddam intelligere, quod omittitur. Vox apud Grammaticos usitata.

Apud Gramm. passim, ut Porphy. in Horat. Ut Gr. *ὑπακύν*. Item subaudio, pro Aliquantum audio. Pontanus, Utriusque sedium strepitum subaudire visus sum. In Dial. Charonte 102. H. St. Desiderabatur hæc dict. in Lugd.

SUBAUDĪTUS, a, um. Partic. Subintellectus. Ulpian. fin. leg. 1. Dig. de Hæred. instituend.

SUBAUDITIO, ōnis. f. Actus subaudiendi. Hieron.

SUBAUSCULTO, [*ὑπαυσकुτίζω*] āre. Leviter, & quasi prætereundo auscultare. Plaut. Mil. 4. 2. 3.

Tace, subauscultemus, ecqua de me fiat mentio. Cic. 2. de Orat. 153. Subauscultando tamen excipere voces eorum, & procul quid narrarent attendere. Idem in Topic. 75. Qui ea locutus est bonis viris subauscultantibus pariete interposito.

SUBBĀJULO, [*ὑπαβασύλω*, Gl. G. L.] āre.

SUBBALBUS, a, um. Adj. Unde

SUBBALBE, Adv. Spartian. Get. 5. Subbalbe canorus.

SUBBALLIO, ōnis. m. Vicarius Ballionis; vox jocose ficta apud Plaut. Pseud. 2. 2. 13.

Tune es Ballio? Ps. immo vero ego ejus sum Subballio.

SUBBĀSILICĀNUS, a, um. Adj. [*ὑπαβασιλικανός*] Qui libenter & frequenter sub basilica spatiat. Ita Priscianus appellari docet. In basilicis namque negotiationes & publicæ conciliationes tractabantur, & judicia quoque in basilicis fiebant. Plaut. Capt. 4. 2. 35.

Quorum odo subbasilicanos omnes abigit in forum.

SUBBĪBO, ibi, ibitum, [*ὑπαβίβω*] ēre. Aliquantulum bibere. Plaut. Truc. 4. 3. 58.

— qui improbus est, sive subbibit,

Sive adeo caret temeto, tamen ab ingenio est improbus. Sueton. in Neron. cap. 20. Si paululum subbibisset.

SUBBLANDIOR, [*ὑπαβλαστέω*] ĩri. Paululum, vel leviter blandiri. Plaut. Caf. 3. 3. 22.

Non matronarum est officium, sed meretricum,

Viris alienis, mi vir, subblandirier.

SUBCĀRŪLĒUS, & **SUBCĀRULUS**, a, um. Adj. [*ὑπακυνάειν*] Aliquantulum cærum. Cels. lib. 6. cap. 5. In ea pares portiones sunt my-

robalani, magmatis, cretæ, cimoliæ subcerulæ, nucum amararum, &c. **SUBCANDĪDUS**, a, um. Adj. [*ὑπαλδύς*] Aliquantulum candidum significat. Plin. lib. 27. cap. 8. Folia bovis linguæ familia, minora, subcandida.

SUBCĀVUS, a, um. Adj. Subter cavus: ut Lucret. lib. 6. 682.

— primum totius subcava montis

Est natura, &c.

SURCENTURIO, ōnis. m. [*ὑπεναντιονερχόμενος*] Qui centurioni subditur. Liv. 8. 8. extr. Ut subcenturionem sibi, quem vellet, legeret, qui tutaretur cum ab uno destinato hoste.

SUBCENTURIO, āre. V. **SUBCENTURIO**.

SUBCERNICŪLUM, **SUBCERNO**, V. **SUCCERNO**.

SUBCĪNĒRĪTIUS, a, um. Adj. [*ὑπεναντιον*] Quod sub cineribus coquitur & affatur. Unde subcineritium panem legimus in Sacris litteris, Genes. 18. 6.

SUBCINGO, &c. **SUBCINGULUM**, V. **SUCCINGO**.

SUBCISIVUS, V. **SUBSECIVUS**, in **SUBSECO**.

SUBCŌACTUS, a, um. Adj. Cæf. 3. Bell. Civil. 44. Magnus inceserat metus sagittarum, atque omnes fere milites, aut ex subcoactis, aut ex centonibus, aut ex coriis tunicas, aut tegmenta fecerant, quibus tela vitarent. Al. Ex coactis. V. **COACTA**, in **COGO**.

SUBCŌENO, [*ὑποδενύνω*] āre. Subtus cœnare. Quintil. lib. 6. cap. 3. Et Galba de piscibus, qui quum pridie ex parte adeli, & versati postero die appositi essent, Festinus, alii subcœnant, inquit. [i. e. Sub mensa latentes inferiorem partem obsoniorum absumunt, dum cœnamus.]

SUBCONTŪMĒLIŌSUS, a, um. Adj. [*ὑποβελίσιος*] Aliquantulum contumeliosus. A quo

SUBCONTĒMĒLIŌSE, Adv. [*ὑποβελίσιως*] Cic. 3. Att. 7. Hercule, verum ut loquamur, subcontumeliose tractatur noster Publius.

SUBCRESCO, V. **SUCCRESCO**.

SUBCRISPUS, a, um. Adj. Qui crines habet aliquantum crispas. Cic. 4. Verr. 108. Videtis illum, subcrispo capillo, nigrum, qui eo vultu nos intuetur. Varr. 2. de R. R. cap. 5. Coda profusa usque ad calces, ut habeat inferiorem partem frequentibus pilis subcrispam. conf. 2. 7. 5.

SUBCRŪDUS, a, um. Adj. [*ὑπακύν*] Quod non omnino coctum est. Cato R. R. cap. 156. Sumito brassicam, conjicito in aquam ferventem, coquito paulisper, uti subcruda fiet.

Subcrudum tuberculum, Nondum ad maturitatem perductum. Cels. lib. 6. cap. 13.

SUBCRUENTUS, a, um. Adj. [*ὑπακύν*] Aliquantulum cruentum. Cels. lib. 4. cap. 18. Descendunt autem pituitæ, mucique similia, interdum etiam leviter subcruenta. i. e. Cruentum aliquid admistum habentia.

SUBCŪBŌNEM, positum pro Succuba, Titinnius testis est in Plaltria. Contemplari ancillas, quam arbitrer illarum subcubonem esse. Hæc Non. 3. 204. Al. Subcuboneum.

SUBCŪRĀTOR, ōris. m. [*ὑποκυρτωτής*] Qui curatoris locum tenet. Julian. in l. Ex facto, D. De nego. gestis, Ex facto ferebatur quendam ad filiginem emendam curatore decreto ordinis constitutum: eidemque alium subcuratorem constitutum, filiginem miscendo corrupisse: atque ita pretium filiginis, quæ in publicum empta erat, curatori inflictum esse: quærebaturque, qua actione curator cum subcuratore experiri posset.

SUBCURVUS, a, um. Adj. Incurvus paulum. Ammian.

SUBCUSTOS, ōdis. c. [*ὑποκυστός*] Qui pro alio custode substitutus est. Plaut. Mil. 3. 2. 54.

Quia Sceledrus dormit, hunc, subcustodem suum,

Foris ablegavit, dum eaple transire huc placet.

SUBCŪTĀNEUS, sive **SUBTERCUTANEUS**, a, um. Adj. [*ὑποδερμικός*] Subcutaneus morbus, qui intra cutem, sive sub cute est, sive subter cutem. Verbum a Calepino, an ab subfartoribus ejus sine auctore subnotatum.

SUBDEBĪLĪTĀTUS, a, um. Adj. ex Partic. [*ὑποκινδυνωμένος*] Aliquantulum debilitatus. Cic. 11. Att. 5. Quod etiam mea sponte videbam, te subdebilitatum, novas rationes tuendi mei quærere. Vetus codex sic legit, Te subdita re quasi debilitatum, novas, &c.

SUBDĒCĀNUS, i. m.

SUBDIACŌNUS, i. m.

} Voces apud Ecclesiasticos scriptores.

SUBDIACŌNĀTUS, ūs. m.

SUBDIĀLIS, e. Adj. [*ὑπαδύλιος*] Quod sub dio est. Plin. lib. 34. cap. 12. Distat a Cadmia, quod illa super terram ex subdialibus petris cæditur, hæc ex obrutis.

Subdiales inambulationes. Plin. lib. 14. cap. 1.

Subdialia pavimenta, apud Plin. lib. 36. cap. 26. quas *terracias* vocamus.

SUBDIFFĪCĪLIS, e. Adj. [*ὑποδυσκολός*] Aliquantulum difficilis. Cic. de Amicit. 69. Existit autem hoc loco quæstio quædam subdifficilis.

SUBDIFFĪDO, ēre. Aliquantulum diffidere. Cic. 15. Att. 20. Quo die audiavi illum tyrannum in concione clarissimum virum appellari, subdiffidere cœpi.

SUBDIGA, æ. m. Gloss. Latinogræc. Secundus, Subdiga, ὑποκατάτις. [Unde apparet, id nomen tributum fuisse Secundarum partium actoribus.]

SUBDISJUNCTIVUS, a, um. Adj. [*ὑποδιασπαστικός*, Gl. L. G.] Proculus in l. Hæc verba. D. de verbor. signific. Hæc verba ille aut ille, non solum disjunctiva, sed etiam subdisjunctiva orationis sunt. Disjunctivum est, veluti quum dicimus, Aut dies, aut nox est: quorum posito altero, necesse est tolli alterum: item sublati altero, poni alterum. Ita simili figuratone verbum duo, potest esse subdisjunctivum. Subdisjunctivi autem genera sunt duo, &c.

SUBDISTINCTIO, ōnis. f. Diomed.

SUBDITĪTIUS, **SUBDITIVUS**, **SUBDITO**, V. **SUBDO**.

SUBDIU, [*ὑπὸ ἡμέρας*] Idem significat quod Die. Plaut. Mostel. 3. 2. 78. Subdiu coli absque sole perpetuum diem.

SUBDIVĀLIS, e. Adj. Tertull. Subdivalis sentina.

SUBDĪVAL, ālis. n. [*ὑπαδύριον*] Pars ædium quæ sub dio est.

SUBDIVUS, a, um. Adj. [*ὑπαδύριος*, Gl. L. G. & G. L.]

SUBDIVUM, i. n. [*ὑπαδύριον*, Gl. L. G.] Area.

SUBDO, didi, ditum, [*ὑποδύνω*, ὑποδύνω, Gl. G. L.] ēre. Supponere, subjicere. Plin. lib. 14. cap. 12. Furas subdere his necessarium.

Subdere sub solum, In terram conjicere. Plaut. Curc. 2. 3. 18. Oculo

um visu subdere aliquid. Lucret. lib. 5. 102.
 res subdere jugo. Plin. lib. 8. cap. 16.
 Calcar subdere equo. Ovid. 2. de Arte Am. 732.
 Crimina majestatis subdebantur. Tacit. 3. Ann. 67.
 Flamma subdita medullis. Virg. 1. Georg. 271.
 Ignem. Liv. 8. 30. Cato de R. R. 105. pr. Ignem subdito: ubi bullabit vinum, ignem subducito.
 Ignem ac materiam seditioni subdere, per translationem, pro Augere, & opem ferre. Liv. 8. 32. extr.
 Reum subdere. Tacit. 1. Ann. 6.
 Rumorem subdere. Tacit. 6. Ann. 36.
 Spiritus subdere. Liv. 7. 40. Ac si cui genus, si cui sua virtus, si cui etiam majestas, si cui honores subdere spiritus potuerunt: iis eram natus. i. e. Animos five stimulos.
 Stimulos subdere animo. Liv. 6. 34. Is risus stimulos, parvis mobili rebus, animo muliebri subdidit.
 Stimulos ingenii subdit fama. Ovid. 5. Trist. 1. 76.
 Subdere in locum alterius. Plin. in Paneg. cap. 25. Cic. pro Domo, 85. Quis in meum locum judicem subdidit? Quintilian. lib. 3. cap. 6. Sed in horum trium locum subditæ quatuor legales.
 Partum subdere. Paul. in l. Qui falsam. D. ad legem Corneliam, De falsis. Accusatio suppositi partus nulla temporis præscriptione depellitur, nec interest, decesserit, necne, ea, quæ partum subdidisse contenditur.
 Puerum subdere. Plaut. Merc. 2. argument. 10.
 Hic filium subdiderat vicini, pater Vicinum. Ter. Heaut. 5. 3. 11.
 Subditum se suspicatur. c. subditum, ain'tu?
 Pullum subdere. V. Subjicere pullos in SUBJICIO.
 Subdere, quasi Periculo committere. Plin. 3. Epist. 19. Contra vereor ne sit incautum rem tam magnam iisdem tempestatibus subdere. Plaut. Epid. 1. 2. 37.
 Ut meum tergum stultitiæ tuæ subdas succedaneum?
 Subdor. Pass. υποπιάσμαι, Gloss. Græcolat.
 SUBDITUS, a, um. Partic. [υποδιδιμαι], Gl. L. G. υποπιάς, G. L.] Subtus immixtus. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Quæ effervescunt, subditis ignibus.
 Subditus iudex dicitur, Qui loco mortui datur iis, qui eum habuerant judicem in aliqua re, vel lite. Paul. D. 5. 1. 60.
 Subditus partus, Suppositus, hoc est sublatus ab ea muliere, quæ peperit, & alteri suppositus. V. in ipso verbo.
 Subditum testamentum apud Jurisconsultos dicitur, quum vero testamento occultato, aliud clam fuit appositum.
 SUBDITIVUS, a, um. Adj. [υποδιδιμαι], υπολογιμαι, Gl. L. G.] Qui subditus est, & in alterius locum positus. Plaut. Amph. 2. 2. 198.
 Namque de illo subditivo Sofia mirum nimis est.
 Subditivum secretum. Arnob. lib. 5. adversus gentes, De allegoriis fabularum loquens, Neque enim quod scriptum est, atque in prima est positum verborum fronte, id significatur, & dicitur: sed allegoricis sensibus, & subditivis intelliguntur omnia illa secretis.
 SUBDITIVUS, aliud. Adj. [υποδιδιμαι], Gl. L. G.] Idem. Plaut. Amph. 2. 3. 6. Cic. 7. Verr. 68. Quod eodem ceteros piratas contrudi imperarat, intellexit, si hunc subditivum archipiratum in eandem custodiam dedisset, fore, &c.
 Libri subditivi. Quintil. lib. 1. cap. 4. i. e. Suppositivi.
 SUBDITO, ære. Subter admovere. Lucret. lib. 6. 603.
 Subditat hunc stimulum quadam de parte timoris.
 SUBDIVISIO, ðnis. f. [υποδιαιρεσις, Gl. L. G.]
 SUBDOLUS, ui, ctum, [υποδιδιμαι] ðre. Sub alio docere. Cic. 8. Att. 4. Ciceroneque nostris meo potius labore subdoceri, quam me alium magistrum querere.
 SUBDOCTOR, ðris. m. Aufon. Profess. 22. tit. Victorio subdoctori.
 SUBDOLUS, a, um. Adj. [υποδιδιμαι], Gl. L. G. & G. L. υποκατακτάς, L. G.] Occulte decipiens. Plaut. Aul. 2. 5. 8. Et Capt. 3. 3. 5.
 Nec mendaciis subdolis mini usquam mantellum est meis. Sic Mil. 3. 3. 68.
 Haud vereor ne nos subdola perfidia pervincamur. Martial. lib. 3. 58.
 Sed tendit avidis rete subdolum turdis.
 Lingua subdola. Ovid. 1. de Arte Am. 598.
 Pellacia subdola. Lucret. lib. 5. 1002.
 SUBDOLUS, Adv. [υποδιδιμαι] Caute & fraudulenter. Plaut. Trin. 2. 1. 12.
 Eos cupit, eos confectatur, subdole blanditur. Cic. de Clar. Orat. 25.
 Nihil acute inveniri potuit in eis causis, quas scripsit, nihil (ut ita dicam) subdole, nihil versute, quod ille viderit.
 SUBDOMO, ui, ctum, ære. Plaut. Afin. 3. 3. 112. Sic isti solent superbi subdomari.
 SUBDUBITO, [υποδιδιμαι] ðre. Parum dubitare. Cic. 2. Fam. 17. Hæc eo pluribus scripsi, quod nonnihil significabant tuæ litteræ, subdubitare te, qua essem erga illum voluntate. Idem 14. Att. 15. Jam enim dico meum, antea (crede mihi) subdubitabam.
 SUBDUCO, xi, ctum, [υποδιδιμαι], Gl. L. G.] ðre. Subterducere. Juven. 1. Sat. 15.
 Et nos ergo ne nos subdola perfidia pervincamur. h. e. Supposuimus.
 Alii rectius pro Subtrahimus exponunt.
 Subducere, Subtrahere: cui opponitur Subdere. Cato de R. R. 105. pr. Ignem subdito: ubi bullabit vinum, ignem subducito.
 Aurum subducitur terræ, Effoditur e terra. Ovid. 3. de Arte Am. 123.
 Cibum subducere athletæ. Cic. 2. Tusc. 40. Subduc unum diem cibum athletæ, Jovem Olympium, eum ipsum, cui se exercebit, implorabit, ferre non posse clamabit.
 Lacagnis subducitur. Virg. 3. Ecl. 6.
 Memoriam subducere, i. e. Auferre. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 1.
 Vires subducere alicui. Ovid. 13. Met. 61. Idem 2. Met. 661.
 Jam mihi subduci facies humana videtur.
 Producere & Subducere, contraria. Cic. pro Domo 21. Quem tu in eo, non pro illius dignitate produxeras, sed pro tuo scelere subduxeras. [i. e. Removeras procul a rep. per speciem honoris.
 Ma ex prælio subducta. Liv. 35.
 Aliquem alicui. Ter. Eun. 4. 7. 25. Et cum eo clam subducti te mihi.
 Morti animam subducere, Eripere & conservare a periculo mortis. Ovid. 1. Trist. 4. 27.

Morti subducere aliquem. Claud. in 2. Conf. Stilich. 74.
 Oneri colla subducere. Ovid. 1. de Pont. 5. 24.
 Poenæ aliquem subducere. Callistrat. in l. 2. §. Divus. D. de jure fisci. Non ut delator poenæ subduceretur, si mandatorem haberet. Pandectæ Flor. & Haloander habent, Poena.
 Pugnæ subducere aliquem. Virg. 10. Æn. 50.
 Custodiæ se subducere. Sen. Epist. 66.
 De vel ex aliqua societate, vel loco, se subducere, est Sensim & clanculum discedere, ita ut nullus videat. Ter. Eun. 4. 1. 14. Ubi primum poterit, se illinc subducet scio. Plaut. Afin. 5. 2. 62. Tempus est subducere hinc me. Cic. 3. Q. frat. 4. De circulo se subduxit.
 Nimbo se subducere. Ovid. 5. Trist. 14. 27.
 Terra se pedibus raptim subducit. Lucret. lib. 1. 1099.
 Colles subducunt se, Ex alto in campos dissolvuntur. Serv. Virg. 9. Ecl. 7.
 Subducere aliquem, Decipere. Plaut. Men. prol. 65.
 Subducere aliquem dictis, Circumvenire. Ter. And. 4. 1. 20.
 Subducere fundamenta alicujus rei. Cic. 4. de Finib. 42. i. e. Eximere, ut ait Budæus.
 Subductum omnibus ventis ædificium. Plin. 2. Epist. 17. ad Gall.
 Subducere, Furtim subtrahere. Plaut. Curc. 2. 3. 81.
 Caput deponit, quum dormiscit, ego ei subduco anulum. Martial. lib. 12. 29.
 Subduxit mappas quatuor Hermogenes. Sic lib. 8. 59.
 Lapsa nec a cubito subducere pallia nescit.
 Subducere furto obfides. Liv. 9. 11.
 Subducere, Sursum ducere, levare, extollere. Auctor de Viris illust. 4. Ipse a Tullo in auxilium arcessitus, aciem in collem subduxit.
 Subducere copias in collem. Liv. 23. 26. extr. Afrubal, in collem satis arduum, tutumque flumine etiam objecto, tum copias subducit. Hinc Subducere naves dicimus, In terram trahere: quod terramari altior sit. Virg. 1. Æn. 555.
 Quassatam ventis liceat subducere classem, Et silvis aptare trabes. Plaut. Bacch. 2. 3. 71.
 Quum ex templo a portu abire nos cum auro vident, Subducunt lembum capitibus quassantibus. Cæf. 3. Bell. Civil. 23. Naves reliquas, si vellet, subduci & refici juberet.
 Puppes subductæ sicco litore. Virg. 3. Æn. 135.
 Succum subducere spiritu, Sursum trahere. Plin. lib. 20. cap. 14. Recentis succus narium vitia spiritu subductus emendat.
 Sursum e puteo. Plaut. Aul. 2. 7. 3.
 Subducere sursum animam, Spiritum & anhelitum sursum attrahere. Cato R. R. cap. 157.
 Naribus subducere. Plin. lib. 2. cap. 19. Naribus subductum caput purgat.
 Supercilia. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 1.
 Vultu subducto procedere. h. e. Severo & fronte caperata. Propert. lib. 2. 10. 9.
 Subducere, cum hoc nomine Ratio, significat Computare; quod & Inire & Habere & Facere rationem dicimus. Plaut. Capt. 1. 2. 89.
 Ibo intro, atque intus subducam ratiunculam, Quantillum argenti mihi apud trapezitam fiet.
 Subducta ratione esse ad vitam. V. RATIO.
 Inita & subducta ratione scelera meditari. Cic. 3. de Nat. Deor. 71. Medea modo & Atreus commemorabantur a nobis heroicæ personæ, inita subductaque ratione, nefaria scelera meditantes.
 Calculos voluptatum subducunt. Cic. 2. de Finib. 60. Quid fortes viri? voluptatumne calculis subductis prælium ineunt, sanguinem pro patria profundunt? i. e. Computant quantum voluptatis percepturi sint. Budæus.
 Numerum subducere rei alicujus, Numerare rem aliquam. Catull. 59. 208.
 Summam subducere. Cic. 5. Att. 21. Collaudavi homines, Recte, inquit Scaptius, sed subducamus summam. Columel. lib. 5. cap. 2. Id vulgus summam dicit.
 Subducere, non adjecto nomine Ratio. Cic. 5. Att. 21. Quid vos, quantum, inquam, debetis? Respondet, Cui? Refero ad Scaptium: homo clamare. Quid opus est, inquam? rationes conferatis. Adhuc: subducunt: ad nummum convenit. Sic enim distinguit Budæus, non ut alii, Subducunt ad nummum. V. CONVENIO.
 SUBDUCTIO, ðnis. f. [υποδιδιμαι], υποκατακτάς, υποκατακτάς] Ratio, & quod vulgus computum vocat. Cic. 2. de Orat. 132. Quo perispecto, statim occurrit naturali quadam prudentia, non his subductionibus, quas isti docent, quid faciat causam.
 Subductio, Ipse subducendi naves actus. Cæf. 5. Bell. Gall. 1. Ad celeritatem onerandi, subductionesque paulo facit humiliores, quam quibus in nostro mari uti consuevimus.
 SUBDUCTOR, ðris. m. Jctus in Digest.
 SUBDUCTARIUS, a, um. Adj. [υποδιδιμαι] ut, Fenis subductarius, Quo quid levatur. Cato R. R. cap. 12. Funes loreos quinque, subductarios quinque, medipontos quinque. Idem cap. 68. [An Subductarios?] SUBDULCESCO, ðre. Celsus. [Ubi?] SUBDULCIS, e. Adj. [υποδιδιμαι] Paulum dulce. Plin. lib. 26. cap. 8. Radix subdulcis, in petris nascens, aut sub arboribus vultus.
 SUBDURATIO, ðnis. f. Columel.
 SUBDURATOR, ðris. m. Veget.
 SUBDURUS, a, um. Adj. Q. Cic. de Petit. Consulatus. 36. Verum hoc probabile est, illud alterum subdurum tibi, homini Platonico, suadere: sed tamen tempori tuo consulam.
 SUBEDO, edi, ctum, edere. Ovid. 11. Met. 783.
 Dixit, & e scopulo, quem rauca subederat unda, Decidit in pontum.
 SUBRO, iui vel ii, ctum, [υποδιδιμαι], Gl. L. G. & G. L. υποδιδιμαι, L. G. υποδιδιμαι, υποδιδιμαι, Gl. L. G.] ðre. Ascendere, Intrare. Accusativo jungitur. Lucan. lib. 8. 116.
 Nulla tibi subeunda magis sunt moenia victor.
 Currum subire leones. Virg. 1. Æn. 112.
 Tecta subire. Virg. 7. Æn. 668. Cæf. 1. Bell. Gall. 36. Qui intra annos quatuordecim tectum non subissent. i. e. Sub tectum non iissent.
 Vultum alicujus subire, In ejus conspectum venire. Cic. pro Quinct. 97.
 Denique ipsius inimici vultum superbissimum subit, ipsius Sex. Navi lacrimans

lacrimans manum apprehendit, in propinquorum bonis proscribendis exercitatum.

Dorso subire onus. Hor. 1. Serm. 9. 21.

Humeris subire aliquem, Ferre aliquem humeris. Virg. 4. Æn. 599.

Quem subiisse humeris confectum ætate parentem, &c.

Q. d. Subiisse onus parentis. H. St.

Subire, Intrare. Plin. 9. Epist. 26. Inglorius subit portum.

Nemus subire. Ovid. 2. Met. 418.

Urbem subire. Lucan. lib. 3. 98.

Subire cum Dativo. Virg. 9. Æn. 371.

Jamque propinquabant castris, muroque subibant. Idem 6.

Æn. 222. — pars ingenti subire feretro.

Subire ad. Liv. 26. 42. extr. Ut subeundi sæpe ad moenia urbis recursus pateret. Sic 34. 16. Subire ad portam.

Subire ad hostes. Liv. 2. 31. Quia loco iniquo subeundum erat ad hostes. Et 1. 27. Sensim ad montes succedit. Inde, ubi satis subiisse sese ratus est, erigit totam aciem. [His locis de ascensu agitur.

Subire in. Plin. lib. 9. cap. 27. Subit in summa maria, piscis ex argumento appellatus lucerna, &c. [Etiam hic Ascendere significat.

Subire, Ascendere. Plin. lib. 31. cap. 3. Sed hi rationem adferunt, quoniam levissima sit imbrum aqua, ut quæ subire potuerit ac pendere in aëre.

Subire & Vocare, in tesserarum ludo contraria sunt. Nam subit ille eam partem, quam si referat tessera vincitur: vocat quam partem quemque numerum optat reduci ut vincat. Itaque qui jactat tesseras, optionem dat collusori subeundi vel vocandi: qui non jactat, is e jactatis deligit quos subeat, & quos vocet. Ac ea conditio est, ut legamus eum numerum, quem potius rediturum putemus: eum subeamus, quem minus rediturum speremus, ut augeretur nobis potius lucrum, quam jacturam ominemur. Ovid. 3. de Arte Am. 355.

Et modo tres jactet numeros, modo cogitet apte,

Quam subeat partem callida, quamque vocet. Ex Turneb.

Advers. 6. 10. Numero Burm.

Subire aliquid, pro Suscipere agendum, onus accipere. Plin. 9. Epist. 19. Cujus nunc mihi subeunda defensio est. Idem in Paneg. Quis enim curæ tuæ molem sponte subeat?

Amores primos vix subit pectus rude. Ovid. 4. Epist. 23. i. e. Sustinet. Hereditatem subire, pro quo usitatus dicimus, Adire hereditatem. Juriscon. de verb. [Nempe onerosam.

Jussa subire. Claud. de 4. Conf. Hon. 296.

Negotium subire. V. NEGOTIUM.

Partes subire. Quintil. lib. 6. cap. 1. Et ipse patronus has partes subit.

Subire sæpe de his, quæ Ardua, difficilia, molesta, vel onerosa, vel cum periculo conjuncta sunt, quæque repugnante animo facimus, vel patimur.

Conditionem deditiois aut pacis subire. Cæf. 7. Bell. Gall. 78.

Deditioem necessariam. Cæf. 1. Bell. Civil. 81.

Labores subire. Cic. 3. Att. 15. Istos labores, quos nunc in suffragiis suscipis, non subisses.

Labores duros subire. Tibul. lib. 1. 4. 47.

Navigationem hiemis subire. Cæf. 4. Bell. Gall. 36. pr. Sed al. Hiemi subicere. V. Hotom.

Aleam subire, Fortunam, ac fortem experiri alicujus rei. Columel. lib. 3. cap. 21.

Calamitatem subire. Cic. ad Brut. 12. Atque ille, si armis positus de vi damnatus esset, quo in judicio certe defensionem non haberet, eandem calamitatem subirent liberi, bonis publicatis.

Casum subire. Cic. 8. Att. 1. Eundem, ut quemcumque fors tulerit casum, subeam potius cum iis, qui dicuntur esse boni, quam videar a bonis dissentire.

Crimen subire. Liv. 2. 7.

Cruciatum subire. Cic. 3. Off. 105. Qui retinendi officii causa cruciatum subierit voluntarium?

Dolorem subire. Cic. 2. Tusc. 14. Quæ ut effugas, quis est, non modo non recusandus, sed ultro appetendus, subeundus, excipiendus dolor?

Famam crudelitatis, &c. subire. Cic. 4. in Catil. 12. Sin remissiores esse voluerimus, summæ nobis crudelitatis, in patriæ civiumque perniciæ, fama subeunda est. Cic. ad Brut. 18. Ne famam subeam temeritatis. i. e. Ne dicar temerarius.

Fortunam subire. Cic. 14. Fam. 5. Quando subeunda fortuna est.

Incommoda subire. Cic. 3. Off. 38. Cujus societatis arctissimum vinculum est, magis arbitrari esse contra naturam, hominem homini detrahare sui commodi causa, quam omnia incommoda subire, vel externa vel corporis, vel etiam ipsius animi, quæ vacent justitia. [An Quæ ne?

Infamiam sempiternam subire. Cic. 3. Q. frat. 1.

Inimicitias. Cic. 7. Verr. 181. Inimicitia sunt? subeantur: labores? suscipiantur.

Invidiam orationis subire. Cic. 1. Verr. 46.

Judicium imperitæ multitudinis subire. Cic. pro Flacc. 2. Existimabam L. Flacco multitudinis imperitæ potius, nullo tamen cum periculo, quam sapientissimorum & lectissimorum virorum judicium esse subeundum.

Judicium docti principis pagina subitura. Ovid. 1. Fast. 19.

Leges subire, Pati. Stat. 1. Silv. 2. 28.

— subiit leges, & frena momordit

Ille solutus amor.

Nomen exulis subire. Cic. pro Domo 72. Utrum igitur peccato meo exulis nomen subeo, an re judicata.

Nomina vitiorum subire. Cic. 3. Off. 57. Hæc tot & alia plura nonne inutile est vitiorum subire nomina?

Notam turpitudinis subire. Cic. in Pison. 41. Vos autem sempiternas foedissimæ turpitudinis notas subieritis?

Odiū alicujus subire. Cic. 11. Att. 7. Quanquam quid mea intersit, ut eorum odiū subeam, non intelligo.

Omnia prius subire, quam. Cic. 8. Fam. 11. Curio omnia potius subire constituit, quam id pati.

Periculum omne subire. Hor. Epod. 1. 4.

Periculum subire. Cic. 3. Verr. 144. Si pupilli calamitas, propinquorum lacrimæ, Decimi Bruti, cujus prædia subierunt periculum, M. Marcelli tutoris auctoritas, apud te ponderis nihil habebat, ne illud qui-

dem animadvertebas?

Pœnam subire. Cic. 3. Off. 65. Nam cum ex duodecim tabulis satis esset ea præstari, quæ essent lingua nuncupata, quæ qui inficiatus esset, dupli pœnam subiret.

Pœnas meritas subire. Ovid. 12. Epist. 119.

Pœnas subire ex merito. Ovid. 5. Met. 200.

Sermonem subire. Cic. 11. Att. 6. Minus sermonis subiissem, minus accepissem doloris, ipsum hoc me non angeret. i. e. Non tantus de me sermo finister esset, Non ita mihi obloquerentur homines.

Supplicia subire. Cic. ad Brut. 12.

Tela subire. Cic. pro Corn. Balb. 51. Tum certe dignissimi sunt, qui civitate ea donentur, pro qua pericula ac tela subierunt.

Tempestatem invidiæ subire. Cic. 2. in Catil. 15.

Tempestates subire. Cæf. 8. Bell. Gall. 5.

Tristitiam temporum subire. Cic. 8. Att. 16. Atque ego, qui omnia officio metior, recordor tamen tua consilia: quibus si paruissem, tristitiam illorum temporum non subiissem.

Turpitudinem subire, five turpitudines. Cic. 3. Verr. 137. Sic 4. Philipp.

Verbera subire. Plin. lib. 20. cap. 13. Hor. 1. Serm. 3. 120.

Vicem eandem subire. Ulp. in l. Minor. D. de procurat. Quoniam autem defendere est eandem vicem, quam reus, subire, &c.

Vim subire, atque injuriam malui, quam aut a vestris sanctissimis mentibus dissidere, aut de meo statu declinare. Cic. de Provinc. Conf. 41.

Vim legis subire. Cic. pro Cæcin. 100. Qui si in civitate legis vim subire vellent, non prius civitatem, quam vitam amitterent.

Vituperationem subire. Cic. 14. Att. 21. Postremo se libenter vituperationem subire, quod amaret etiam mortuum Cæsarem.

Subire, Succedere. Liv. 27. 2. Primæ legioni tertia, dextræ alæ sinistra subiit: & apud hostes integri a fessis pugnam accipere.

Subire per vices. Plin. lib. 8. cap. 7. Equitatu circumventi, infirmos, aut fessos vulneratosve in medium agmen recipiunt: ac velut imperio ac ratione per vices subeunt. De elephantis.

Subire in locum alicujus. Ovid. 1. Met. 130.

— fugere pudor, verumque, fidesque:

In quorum subire locum, fraudeque, dolique, &c.

In partes alicujus subire. Munus ejus & officium obire seu peragere. Ovid. 4. de Pont. 9. 7.

Locum alterius subire. Martianus in l. Creditor. §. A Titio. D. Qui potiores in pignore, &c.

Subire, Succrescere. Virg. 1. Georg. 180.

Neu subeant herbæ, neu pulvere victa fatiscat.

Subeunt morbi. Virg. 3. Georg. 67. i. e. Adveniunt, inquit Serv.

Senectæ subiens. Sil. lib. 7. 596.

Sopor furtim subit fessa lumina. Ovid. 19. Epist. 56. Latenter ingreditur oculos.

Curæ subeunt. Ovid. 4. Trist. 3. 23. [Subaudito, Animo, vel Animum.

Tædia subeunt animo. Ovid. 4. de Pont. 15. 30.

Religio subit animos. Plin. lib. 5. cap. 1.

Timor subit animum. Liv. 39.

Spes subit animum. Liv. 40. 8.

Subire, absolute, In memoriam venire. Plin. lib. 7. cap. 46. Subeunt in hac reputatione Delphica oracula.

Dativo. Curt. Cogitationi nostræ nunquam subiit. Quintil. Decl. 6.

Fastidia subeunt mihi. Ovid. 16. Epist. 97.

Accusativo. Plin. 3. Epist. 7. Quod me recordantem, fragilitatis humanæ miseratio subit. Curtius lib. 5. 2. 15. Subiit regem verecundia.

Imago me subit. Ovid. 2. Fast. 753.

Infinitivo. Plin. lib. 35. 7. Subit antiquitatem mirari. conf. lib. 12. pr. Subit recordatio. Plin. 1. Epist. 9. ad Fundanum, Tunc enim subiit recordatio, quot dies, quam frigidis rebus absumpsit.

Subit cogitatio. Liv. 25. 24. extr. Ea quum universa occurrerent animo subiretque cogitatio, jam illa momento horæ arsuræ omnia, & ad cineres reditura.

Animum cogitatio subiit. Curt. lib. 7. pr. Horum cogitatio subiba animum.

Animum cogitatio subit. Liv. 36. 20. Idem 2. 42. pr. Dulcedo agrarum legis ipsa per se, dempto auctore, subibat animos.

Animos subit memoria maleficiorum. Liv. 37. 49. Curtius lib. 5. 4. 11. Subiit animum memoria.

Memoria subit tibi. Liv. 40. 8. Subituram vobis aliquando germanitati memoriam, puerilis quondam simplicitatis consuetudinisque inter vos meorum denique præceptorum, &c.

Mentem subit. Plin. lib. 14. cap. 11. Verum inter hæc subit mentem quum sint genera nobilia, &c. Virg. 10. Æn. 824.

Et mentem subiit patriæ pietatis imago.

Affectu subit quicquid abest. Ovid. 3. Trist. 3. 14. Affecto rectius legitur Subire, Subdere, supponere. Virg. 10. Æn. 798.

Æneæ subiit mucronem, ipsumque morando sustinuit. h. e. Lausus se supposuit ensi Æneæ jam sublato a plagam inferendam, ictumque parma sustinuit.

Subire, Aggredi. Valer. Flacc. 6. Argon. 322.

Illum ubi congressu subiit Gefander iniquo

Territat his, &c. Non erant viribus æquis congressuri Gefander

& Canthus: id quod probavit mors Canthi.

Subire, Obsequiose colere, alicui se venditare, & eum observare. Quintil. lib. 4. cap. 5. Interim vero etiam fallendus est iudex, & variis artibus subeundus, ut aliud agi, quam quod nos petimus, putet. Budæu

[q. d. Tentandus, aggrediendus, velut per cuniculos.

Auxilio subire alicui. Virg. 2. Æn. 216.

Subire, Respondere, seu Resistere. Cic. de Divin. Poterisne oratione ejus subire? Idem pro Rosc. Amer. 31. Quoniam quidem semel suscipi, licet, hercules, undique omnes terrores, minæ, periculaque impendant omnia, succurram, atque subibo. [Plura supra in hanc sententiam

Loquentem subire, Respondere loquenti. Claud. de Conf. Mall. Theod. 17.

Subiri, Passivum. Plin. lib. 4. cap. 11. Hæmi excelsitas, vi. m. pa subitur.

Nam si subeantur prospera castra. Juven. 16. Sat. 2.

SUBIRE, euntis. Partic. [υπεισλαβῶν, Gl. G. L.]

SUBEUNDUS, a, um. Partic. [υπομεινῶν, υπομεινῆς, Gl. L. G.]

SUBITU

SUBITUS, a, um. Adj. [αἰφύλιος] Idem quod Repentinus. Ter. Phorm. 1. 4. 23.

Nam quod ego huic nunc subito exitio remedium inveniam miser? Idem Adel. c. 9. 28.

Quod prolubium? quæ istæc subita est largitas? Cic. 10. Fam. 16. Neve in rebus tam subitis, tamque angustis, a Senatu consilium petendum putes. Idem 2. Verr. 21. Hominis perditæ subita lætitia.

Aspectu subito territus hæsit. Virg. 11. Æn. 699.

Concurfus subiti. Ovid. 14. Met. 544.

Dolores subiti. Ovid. 11. Epist. 47.

Flammas subitas extinguere. Ovid. in Ibin, 19.

Formidine subita trepidus. Virg. 6. Æn. 290.

Fragore subito intonuit. Virg. 2. Æn. 692.

Imber subitus. Ovid. 4. Fast. 385.

Morte subita sternere aliquem. Virg. 11. Æn. 796.

Rubor subitus notavit ora. Ovid. 6. Met. 46.

Timore subito intremuere genua. Ovid. 2. Met. 180.

Vim subitam tolerare. Lucret. lib. 1. 287.

Absolute. Tacit. 15. Ann. 59. Fortes viros terreri subitis. Idem 5. Hist. 13. Subita belli.

Subiti nihil est. Plaut. Perf. 4. 4. 36.

Subitum est nimis. Plaut. Aul. 2. 3. 5.

Subitum esse alicui, cum Inf. Cic. 13. Fam. 2. Nam propter opera instituta multa multorum, subitum est ei remigrare Calendis Quintilibus.

SUBITO, Adv. [ἐξαίφνης, Gl. L. G. & G. L. αἰφύλιον, αἰφύλιως, ἐξαίφνης, G. L.] Repente, confestim. Cic. 14. Fam. 8. Nam mihi & scriptum & nuntiatum est, te in febrem subito incidisse.

Mutata femina subito. Virg. 2. Georg. 268.

Subito & improvise. Cic. pro Font. 32. Cum tot bella a nobis necessario suscipiantur, aut subito atque improvise nascantur.

Subito posteaquam litteras communes cum Oppio ad te dedi, ab Cæsare epistolam accepi, cujus exemplum tibi misi. Balbus Ciceroni 9. Att. 9. i. e. Statim ut dedi. Male legebatur Sub pro Subito.

Subito quum mihi dixisset Cæcilius Quæstor puerum se Romam mittere, hæc scripsi raptim. Cic. 2. Att. 9.

Subito, & Propere. Plaut. Amph. 5. 1. 10. Ut subito? ut propere? ut tonuit valide? Idem Trin. 5. 2. 51.

Evocate. ita subito est propere quod eum conventum volo. Al.

Subitu't. Idem Curc. 2. 3. 4. Rectius.

Ita nunc subito, propere, & celere objectum est mihi negotium.

De subito. V. DE.

SUBITANEUS, a, um. Adj. [αἰφύλιος, Gl. G. L.] Idem quod Subitus. Columel. lib. 1. cap. 6. Si subitaneus imber inceserit.

SUBITARIUS, a, um. aliud Adj. [ἐξαιφνιάιος] Idem. Plaut. Mil. 2. 2. 70. Hanc age rem, res subitaria est.

Subitarii milites, pro Repentino auxilio. Liv. 3. 4. Idem 40. 26. Et 31. 2. Duabus legionibus subitariis tumultus ejus causa scriptis.

Ædificia subitaria; i. e. Subito exstructa. Tacit. 15. Ann. 39.

Dictio subitaria. Gell. 9. 15.

SUBITO, ære. Re subita & insolita percellere. Cyprian. Epist. 57. Ad prælium apparet fortiores nuper subitatos esse, & novæ atque insuetæ rei pavore trepidasse. V. Voff. de Vit. Serm. 4. 26.

SUBER, æris. m. vel f. sæpius n. [φύλλος, Gl. L. G. & G. L. φῦλον, L. G.] Plin. lib. 16. cap. 25. Tardissimo germine suber. Ibidem, cap. 8. Suberi minima arbor, glans pessima, rara, cortex tantum in fructu, præcrassus ac renascens, atque etiam in denos pedes undique explanatus. Usus ejus anchoralibus maxime navium, piscantiumque tragulis, & cadorum obturamentis: præterea in hiberno feminarum calceatu. Quamobrem non infacete Græci corticis arborem appellant. Sunt qui feminam ilicem vocent, atque ubi non nascitur illex pro ea subere utuntur, in carpentariis præcipue fabricis, ut circa Elin & Lacedæmonem. Nec in Italia tota nascitur, aut in Gallia omnino. Columel. lib. 4. cap. 26. Nam est præcipua cuneis fissa olea, quercus, & suber, & si qua sunt similia. Perf. 1. Sat. 97.

Ut ramale vetus vegrandi subere coctum.

SUBERREUS, a, um. Adj. [φουρίος] apud Columel.

SUBERINUS, a, um. Adj. Idem. Sidon. 2. Epist. 2. Piscator retia suberinis corticibus extendit.

SUBERRIES, æi. f. Idem ac Suber. Festus in Fragm. Suberies arboris genus, ex qua cortex natatorius detrahitur. Ex Lucil. conf. Iliad. 17. 7.

SUBELLO, ære. Subere defricare. Lucil. apud Non. 2. 202.

SUBÉRIGO, ære. Erigere, vel Aliquantum erigere. Sil. lib. 15. 155.

Ut quum sæva fretis immisit prælia Corus,

Isthmon curvata sublime suberigit unda.

SUBERRO, [ἀποπαλινώσκω] ære. Claud. in Conf. Prob. 255.

Indigenas fluvios, Italici quicunque suberrant

Montibus, Alpinaeque bibunt de more pruinas. i. e. Fluunt

sub montibus.

SUBEX, V. in SUBJICIO.

SUBEXHIBEO, ære. Arnob. lib. 6. adversus gentes, deorum impugnans simulacra: Non dicitis præsentiam vobis quandam his numinum subexhiberi simulacris?

SUBFARRANEUS, V. SUFFARRANEUS.

SUBPECTUS, a, um. V. SUFFECTUS.

SUBFERVEO, vel **SUFFERVEO**, ære. Aliquantulum fervere. Apul. de Herb. cap. 115.

SUBFERVEFACIO, ære. Plin. lib. 18. cap. 11. Vulgo nec subfervefaciunt. **SUBFERVEFIO**, æri. Plin. lib. 27. cap. 9. Affirmant lapillos qui subfervefiant una rumpi.

SUBFERVEFACTUS, a, um. [συνέρχεται] Partic. a Subfervefacio; Paulum fervescatum significat. Plin. lib. 28. cap. 9. Contra scabiem vero quivis, admisto jumentorum sevo pro parte tertia, & pice, pariterque subfervefactis. Idem lib. 24. cap. 7. Ad mulierum mammas brutia ex vino subfervefacta cum polline farraeo. V. SUFFERVEO.

SUBFERVIDUS, a, um. Adj. Celsus.

SUBFIBULUM, V. SUFFIBULUM.

SUBFLAMEN, V. SUFFLAMEN.

SUBFLUO, [ὑποπίω, Gl. G. L.] ære.

SUBFRIGIDUS, a, um. Adj. [ὑποψυχρός] Aliquantum frigidum significat. Ammian. 17. 22. Argumentum subfrigidum.

VOL. IV.

SUBFRIGIDUS, Adv. [ὑποψυχρός] Gell. lib. 2. cap. 9. Nimis minute, ac prope etiam subfrigide.

SUBFULCIO, V. SUFFULCIO.

SUBFUSCUS, a, um. Adj. Tacit. Agric. 12. 9. Gignit & Oceanus margarita, sed subfusca ac liventia.

SUBFUSCULUS, a, um. Adj. Ammian. 22. 16. Homines Ægyptii plerique subfusculi sunt & atrati. Apul. 2. Mæf. p. 120. Elmenh. Procerus & subfusculus.

SUBGRANDIS, e. Adj. [ὑπομέγας] Utcunque grande vel aliquantulum. Cic. 3. Q. frat. 1. Subgrande cubiculum autem, & hibernum altum valde probavi, quod & ampla erant, & loco posita, ambulationis uno latere, eo quod est proximum balneariis.

SUBGRÆVIS, e. Adj. [ὑποβαρὺς] Aliquantum grave. Plin. lib. 27. cap. 9. Radice tenui, nigra, subgravi odore.

SUBGRUNDA, **SUBGRUNDATIO**, **SUBGRUNDIA**, V. SUGGRUNDA.

SUBHÆREO, si, ære. Cels. lib. 5. cap. 28. de Fistulis & earum curationibus. At cartilago ubi subhæsit, ipsa sedes docet.

In suspitione & crimine subhæreat necesse est. Val. Max. 6. 3. 10.

SUBHASTO, ære. est Sub hastam mittere, h. e. Per auctionem vendere. Solebat quippe hasta figi in publicis auctionibus, in quibus aliquid belli jure vendebatur. Forense verbum & usu frequens. Solin. de Thrac. cap. 10.

SUBHASTATIO, ōnis. f. l. 2. C. de rescind. vendit. Nec sub nomine subhastationis publicæ locus fraudibus relinquatur.

SUBHASTARIUS, a, um. Adj. Positus sub hasta vel auctione. Cod. Theod. 1. 3. tit. 6. Possessiones subhastariæ.

SUBHORRIDUS, a, um. Adj. [ὑποφρακώδης] Aliquantum horridus. Cic. pro Sext. 21. Quia triste semper, quia taciturnum, quia subhorridum atque incultum videbant.

SUBHORRIDE, Adv. Gell.

SUBHUMIDUS, a, um. Adj. [ὑποψυχρός, ὑψυχρός, Gl. G. L.] Cels. 3. 6. Oculi subhumidi.

SUBJACEO, ui, [ὑποκείμεναι] ære. Subtus jacere. Plin. 5. Epist. 6. Sed hi procul a mari recesserunt: quin etiam Appennino, saluberrimo montium, subjacent. Columel. lib. 10. 195.

Et mater facili mollissima subjacet arvo.

Ad aliquid subjacere. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Subjacere, [ὑποκείσθαι, Gl. G. L.] Metaphorice. Flavius Vopiscus in Tacito Imperatore pag. 294. Frob. Manuum magistralium ictibus terroreque subjaceat. Lamprid. in Alex. Severo. p. 221. Frob. Vel ridebatur ingenti cachinno, si ejus dignitas graviore subjacere non posset injuriæ. H. St. Prior locus est cap. 6. posterior 18. vitar. memorat.

SUBJACTO, [ὑποκρίνω] ære. Sæpe in altum jactare, quod fit, quum in areis frumenta a paleis secernuntur. Varr. 1. de R. R. cap. 52. His tritis, oportet et terra subjactari vallis, aut ventilabris, quum ventus spirat lenis.

SUBJECTO, ære. Idem, vel Surfum jacto. Lucret. lib. 6. 700.

Saxaque subjactare, & arenæ tollere nimbos.

SUBIGO, ègi, actum, [ὑπάγωμαι, ὑποτάσσω, ὑποτάσσομαι, Gl. L. G.] ære. ex Sub & Ago, agis, compositum; significat Cogere. Plaut. Most. 3. 3. 14. Qui subegi, fœnore argentum ab daniſta ut fumeret. Idem

Cist. 1. 1. 103.

Nam eum pater ejus subegit. Tacit. 14. Ann. 14. Notos quoque equites Romanos operas arenæ promittere subegit.

Subigit fateri. Virg. 6. Æn. 567.

Ad deditionem subigere. Liv. 6. 2.

Subigi imperio. Liv. 1. 22.

Subigere, [καθίστημι] Subjicere, domare. Sallustius Catil. cap. 2. Postea vero, quam in Asia Cyrus, in Græcia Lacedæmonii & Athenienses cœpere urbes atque nationes subigere. Plaut. Curc. 3. 1. 77.

Dimidiam partem nationum usque omnium

Subegit solus intra viginti dies.

Arma inimica subegit metu. Lucan. lib. 5. 661.

Subigere armis, & in ditionem redigere. Cic. pro Corn. Balb. 25. Hanc tu igitur, patrone, fœderum ac fœderatorum conditionem statuis tuis civibus, ut quod his, quos Gaditanis adjutoribus armis subegimus, atque in ditionem nostram redigimus, liceat.

Subigere [καθίστημι, Gl. L. G. & G. L. καθίσταμαι, L. G.] glebas, sive terram; Colere, arare. Cic. pro Lege Agr. 2. 83. Atque illi miseri, nati in illis agris & educati, glebis subigendis exercitati. Cic. 2. de Nat. Deor. 159.

Quibus quum terræ subigerentur fissione glebarum ab illo aureo genere, ut poetæ loquuntur, vis nulla unquam afferebatur. Virg. 1. Georg. 125.

Anse Jovem nulli subigebant arva coloni. Cic. de Senect. 51.

Quæ quum gremio mollito ac subacto sparsum semen excepit.

Boves pressio subigebant vomere terram. Ovid. 11. Met. 31.

Bovis terga multo oleo & vino subigere. Columel. lib. 6. cap. 13.

Equi terga subigere, pro Defricare. Columel. lib. 6. cap. 30.

Farinam subigere. Cato R. R. cap. 74.

Opus subigere digitis. Ovid. 6. Met. 19.

Scrobem subigere, Fodere. Virg. 2. Georg. 50.

Secures in cote subigere, Acuere. Virg. 7. Æn. 627.

Subigere, Surfum agere, [ἐπιπίπτω, ἐπιβάλλω, Gl. L. G. ἐπιβάλλω, G. L.] compositum a Sus, id est surfum. Virg. 1. Georg. 202.

Non aliter quam qui adverso vix flumine lembum

Remigiis subigit. h. e. Urget & impellit contra vim & cursum fluminis. Serv.

Ratem conto subigere. Virg. 6. Æn. 302.

Subigo gallam, quod in mordaci joco futor apud Macrobius Sat. 2. 2. respondit adversus Plancum, valet Gallam tero. Eam enim futuros tritam atramento futorio conficiendo aliis rebus miscent. Subest etiam alia turpis significatio ex suspitione & fama, quæ de amoribus Planci & Mævii Gallæ manarat. Nam Plancus in ea muliere male audiebat. Turneb. 18. 4. V. & Suet. Cæf. cap. 49. Aufon. Epigr. 142.

Subigo, [ἀνέλεμαι, Gl. L. G.] [Quod quid sit discipulat lector.

SUBACTUS, a, um. Partic. [συναχθῆς] ut, Subactus ab imperatoribus, & domitus. Cic. pro Font. 2.

Mundus subactus. Lucan. lib. 1. 160.

Infidiis subactus. Virg. 12. Æn. 494.

Subactus multitudine periclitantium, pro Coactus. Tacit. 6. Ann. 16. Idem 13. Ann. 13. Donec vi amoris subactus.

S s

Empla.

Emplastrum subactum ex aceto. Cels. lib. 6. cap. 3.
 Lutum subactum. Columel. lib. 4. cap. 29. Fissura diligenter subacto luto linitur, atque superposito musco ligatur.
 Subactus, aliquando idem est quod Usu crebro exercitatus. Liv. 42. 52. Ipsi a pueris eruditi artibus militiæ, tot subacti atque durati bellis. Sumpta metaphora a luto, quod subigitur, si valere debeat, aut farina. Subactum ingenium, pro Exercitato, per translationem posuit Cic. 2. de Orat. 131.
 Subactus modo significat Mollitus, modo Victus, modo Compulsus: ut cum dicimus, Pecu sub arbore subactum: modo coactus. Paulus apud Festum.
SUBACTIO, ōnis. f. [*ὑποπαράσις*] Cic. 2. de Orat. 131. Subactio est usus, auditio, lectio, litteræ.
SUBACTUS, ūs. m. [*ὑποπαράσις*] Idem quod Subactio. Plin. lib. 18. cap. 7. Quod in subactu congium aquæ capiat.
SUBACTOR, ōris. m. Qui subigit; in sensu obscæno. Lamprid. Helio- gab. cap. 5.
SUBACTARIUS, i. m. Coriarius. Inscr. Vet. V. Salmaf. ad Hist. Aug. p. 270.
SUBIGUS, i. m. Deus adesse creditus; de quo August. de Civ. Dei, 6. 9.
SUBAGITO, [*ὑαύω*, Gl. G. L.] āre. Frequentativum a Subigo. Subtus fodiendo arare. Unde per translationem Subagitare dictis aliquem: h. e. Multis verborum lenociniis allectare & commovere. Plaut. Cist. Subagito blandis & benedictis dictis. [Plautus scribit & Subigito. V. Mil. 3. 1. 58. Item vox turpis & obscæna. Plaut. Merc. 1. 2. Scelestus subagitare coepit illam. Ter. Heaut. 3. 3. 6.
 Nam istæc quidem contumelia est,
 Hominem amicum ad te recipere, atque ejus amicam subagitare.
SUBAGITATIO, ōnis. f. Vox obscæna. Plaut. epilog. ad Captiv. 1. Spectatores, ad pudicos mores facta est hæc fabula;
 Neque in hac subagitationes sunt, neque ulla amatio.
SUBAGITATRIX, icis. f. Mulier libidine nequissima. Plaut. Perf. 2. 4. 5. Ne me atrecta, subagitatrix.
SUBJICIO, ēci, ectum, [*ὑποβάλλω*, *ὑποτίσσω*, Gl. G. L.] ēre. Supponere. Virg. 4. Georg. 304.
 — & ramea costis
 Subjiciunt fragmenta.
 Brachia subjecit collo. Ovid. 3. Amor. 7. 7.
 Brachia subjacere pallæ, Accipere pallam in ulnās. Ovid. 3. Met. 167.
 Cervices securi subjacere. Liv. 3. 37. extr. Et jam ne tergo quidem abstinebatur: virgis cædi alii, alii securi subjici. i. e. Occidi. Cic. 2. Philipp. 51. Tum iste venditum atque mancipatum tribunatum consilii vestris opposuit, cervicesque suas ei subjecit securi, qua multi in minoribus peccatis occiderunt.
 Prelo subjacere. Columel. lib. 12. cap. 39. Tum permiscere, & subactam brisam prelo subjacere, &c. Plin. lib. 15. cap. 6.
 Invidiæ alterius faces subjacere. Cic. pro Milon. 98. Quin hoc tempore ipso, cum omnes a tuis inimicis faces invidiæ meæ subjiciantur, tamen omni in hominum cœtu, gratiis agendis, & gratulationibus habendis, & omni sermone celebratur.
 Ignem subjacere. Cic. 3. Verr. 69. Omnes ad eam domum, in qua iste diversabatur, profecti sunt, cedere januam saxi, instare ferro, ligna & farmenta circumdare, ignem subjacere coeperunt.
 Ignem subjacere fornaci. Ulpian. in l. Si servus. §. Si quis insulam. D. Ad legem Aquiliam.
 Ova subjacere gallinis. Plin. lib. 10. cap. 53.
 Sacculum pulvino subjacere. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 10.
 Subjacere Acherontem pedibus, Calcere. Virg. 2. Georg. 492.
 Atque metus omnes, & inexorabile fatum
 Subjecit pedibus, strepitumque Acherontis avari. Id eo scripsit, quod philosophiæ cognitione tolli inferos crederet, ut & Lucretius, & Epicurei censent: quorum metus liquidam omnem voluptatem hominibus adimit, vitamque, ut existimabant, beatam labefactat & evertit. Turneb.
 Subjacere ferro terram, pro Colere. Cic. 2. de Legib. 45. Terræ cultum seignorem suspicor fore, si ad eam tuendam ferroque subjiciendam superstitionis aliquid acceperit. Al. Subigendam.
 Subjacere sub alterum regem imbecilliores secretas apes. Varr. 3. de R. R. cap. 16. Cic. 5. Tusc.
 Subjacere, Subjugare. Cic. Tot tibi populis repente subiectis.
 Subjacere se imperio. Cic. 2. Off. 22. Atque etiam subjiciunt se homines imperio alterius & potestati pluribus de causis.
 Subjacere sacra publica & privata scitis Pontificis. Liv. 1. 20.
 Subjici tutelæ alicujus. Cic. 4. de Fin. 38. Quum autem assumpta ratio est, tanto in dominatu loquatur, ut omnia illa prima naturæ, hujus tutelæ subjiciantur.
 Omnia subiecta esse libidini alicujus. Cic. pro Domo 105.
 Subjacere aliquid præconi. Cic. 12. Att. 37. De hortis Scapulanis hoc videtur effici posse, aliud tua gratia, aliud nostra, ut præconi subjiciantur. Idem 2. Off. 83. Hastam in foro ponere, & bona civium voci subjacere præconis.
 Subjacere sub oculis. Quintil. lib. 8. cap. ult. Nam translatio permovendis animis plerumque, & signandis rebus, ac sub oculis subjiciendis reperta est.
 Subjacere aliquid oculis, Ita aliquid narrare alicui, ut tanquam oculis subiectum & oblatum conspiciere videatur. Plin. lib. 5. Epist. 6. Similiter nos, ut parva magnis, quum totam villam oculis tuis subjacere conamur, si nihil inductum, & quasi devium loquimur.
 Subjici oculis, dicuntur, Quæ cernimus. Liv. 3. 69. Et agrestium fuga, spoliati- que in agris, & vulnerati, fediora his, quæ subjiciebantur oculis, nuntiantes, totam urbem ira implevere. i. e. Conspectiebantur. Idem 27. 26. Subiecta res oculis nostris certius dabit consilium. i. e. Quum rem ipsam intuebamur. Hor. de Arte Poet. 181.
 Segnius irritant animos demissa per aures,
 Quam quæ sunt oculis subiecta fidelibus.
 Ita dici fere, ut *ὑποπαράσις* apud Herodianum libro primo, *Τοιαύτη δὲ πᾶσι μὲν ὑποπαράσις*. Eodem modo ita describitur, ut proprie dicitur, Oculis subjacere. H. St. Exstant 1. 6. 6.
 Subjacere sensibus. Cic. 1. Acad. 31. Sensus autem omnes hebetes & tardos esse arbitrantur, nec percipere ullo modo res eas, quæ subiectæ

sensibus viderentur.

Scientiam subjacere, Suppeditare. Cels. in Præfat. lib. 1. Quod si scientiam hanc non subjiciat evidens causa, multo minus eam posse subjacere, quæ in dubio est.

Subjacere, Suggestere, submonere, In memoriam redigere. Ter. Phorm. 2. 3. 40. Si meministi, quod olim dictum est, subjice. Liv. 26. 41. Quod mens sua sponte divinat, idem subjicit ratio haud fallax.

Subjacere cogitationi suæ. Cic. pro Cluent. 6. Ne ipsi, quæ contraria sunt, taciti cogitationi vestræ subjiciatis, sed ad extremum expectetis, & me meum dicendi ordinem servare patiamini.

Has mihi spes subjicit fortuna Populi Romani. Cic. 8. Philipp.

Subjacere carmina alicui Amor dicitur. Propert. lib. 1. 7. 20.

Subjacere, Addere. Varro 1. de R. R. cap. 7. Subjicit Scropha, De formæ cultura hoc dico, &c.

Causam, pro Afferre. Cic. 7. Verr. 143. At quæ causa tum subjiciebatur ab ipso, Judices, hujus tam nefariæ crudelitatis?

Exemplum subjacere. Columel. lib. 5. cap. 10.

Materiamque ei res omnes, de quibus dicere oporteret, subjecimus. Quintil. lib. 3. cap. 1. de Rhetorice. [Hic est Attribuere.

Rationem subjacere. Cic. 2. de Divin. 104. Et quidem cur sic opinetur, rationem subjicit: sed nihil est necesse dicere quæ sequuntur.

Subjacere, Respondere. Virg. 3. Æn. 214.

Subjicio, & raris turbatis vocibus hisco. Sil. 1. 113.

His acuit stimulis, subjicitque haud mollia dictu.

Subjacere vim voci alicui, pro Significationem dictionis exprimere. Cic. 2. de Fin. 6. Eumque, qui crebro dicat, Diligenter oportere exprimi, quæ vis subiecta sit vocibus: non intelligere interdum, quid sonet hæc vox voluptatis, id est quæ vis huic voci subjiciatur. Ibidem, Huic verbo, omnes qui ubique sunt, qui Latine sciunt, duas res subjiciunt, lætitiæ in animo, commotionem suavem jucunditatis in corpore. De voluptate.

Se subjacere periculo. Ulpian. in l. 1. §. 1. D. De pericul. & com. rei vend.

Subjici præliis. Cic. 8. Att. 15. Subjiceret eisdem præliis, ut mea persona semper ad improborum civium impetus aliquid videretur habere populare.

Calumniæ subjacere, per translationem. Liv. 38. 48. sub fin.

Crimini subjici. Liv. 6. 21.

Fictio sermoni fortunæ innocentium subjacere. Cic. pro Planc. 56.

Odio civium aliquid subjacere. Cic. 1. de Orat. 202. Tum qui scelus fraudemque nocentis posset dicendo subjacere odio civium, supplicioque confringere.

Subjacere se legibus, Submittere. Plin. in Paneg. cap. 65. pr. In rostris quoque simili religione, ipse te legibus subjecisti.

Subjacere, pro Submittere vel subornare. Quintil. lib. 5. cap. 7. de testibus, In iis quoque, qui constitent sibi, vitandæ insidiæ. Nam frequenter ab adversario subjici solent: & omnia profutura polliciti, diversa respondent. Suet. in Neron. cap. 35.

Subjacere pullos, Supponere, Alienos sive adulterinos pro veris ponere, quod & Subdere dicitur. Plin. lib. 10. cap. 9. De coccyge.

Subjacere nomen alterius. Ulpian. in l. Quamvis antecessor. D. de rebus eor. qui sub. &c.

Subjacere in, pro Loco alterius ponere. Liv. 29. 24. Relictisque quos non idoneos credebat, in locum eorum subjecit quos secum ex Italia adduxerat: supplevitque ita legiones eas.

Subjacere testamenta, Pro veris falsa supponere. Cic. 14. Philipp. 7. Testamenta, credo, subjiciunt, aut ejiciunt vicinos, aut adolescentu-

los circumscribunt. Idem in Parad. 5.

Subjacere delatorem vel accusatorem: Summittere & supponere est. l. 50. §. 2. D. de legat. 1. 7. 15. D. ad Turpilianum. l. 14. §. is demum videtur. D. de bon. libert.

Subjacere, Sursum jacere. Virg. 12. Æn. 288.

— aut corpora salu

Subjiciunt in equos. Liv. 31. 37. Saluti fuit eques, qui raptim ipsi desiluit, pavidumque regem in equum subjecit.

Subjicio pro Subjicio. Festus, Subjiciaries dicitur, qui agitur, ut cædatur &c. Al. Subigi.

SUBJECTUS, a, um, Partic. [*ὑποκείμενος*, Gl. L. G. *ὑπὸ*, *ὑποκείμενος*, *ὑποκείμενος*, Gl. L. G. *ὑπὸ*] ut, Subjectus ignis. Cic. in Catil. 3. 2.

Subjecti oculis imperatoris. Liv. 8.

Subjecta oculis urbs. Liv. 25. 24.

Subjectus alicui. Cic. 1. Acad. 31. Omniumque rerum, quæ sunt ei subiectæ.

Nulli naturæ est obediens aut subjectus Deus. Cic. 2. de Nat. Deor. 77.

Subjectus, & In sua potestate, contraria. Auctor ad Heren. lib. 4. 24.

Omnes res subiectæ sunt naturæ sentienti. Cic. 2. de Nat. Deor. 77.

Subjectus miseriis. Cic. 3. Tusc. 39.

Amori subjectus. Propert. lib. 1. 10. 27.

Animus subjectus. Plin. in Paneg. 16.

Gentes subiectæ tristi servitio. Liv. 26. 49.

Lex invidiæ subiecta. Liv. 4.

Mare est ventis subiectum. Cic. 4. Tusc. 57. In hanc tu igitur, tanquam in mare, quod est ventis subiectum, perturbationem cadere tibi dixisti videri.

Nomen invidiosum est, & infamiæ subiectum. Cic. 2. de Fin. 11.

Religio pedibus subiecta, obteritur. Lucret. lib. 1. 79.

Sonitus verborum inanis, nulla subiecta sententia. Cic. 1. de Orat. 51.

Virtus sub varios casus subiecta. Cic. 5. Tusc. 2. Sin autem virtus, subiecta sub varios incertosque casus, famula fortunæ est, nec tantarum virum est, ut se ipsa teneat.

Sub metum subiecta sunt pigritia pudor, terror, timor, &c. Cic. 4. Tusc. 16.

Verfus subiecti, Infra sequentes. Phædr. 1. Fab. 19.

Compar. Hor. 2. Serm. 6. 47.

Per totum hoc tempus subiectior in diem, & horam invidiæ.

SUBJECTI, pl. m. Absol. *Ἀρχαῖοι, ὑποπαιγνῆτοι*, Gloss. Latinogræc.

SUBJECTUM, i. n. Pars inferior alicujus rei. Tacit. 1. Ann. 65. pr. Cum bari bari festis epulis, læto cantu, aut truci sonore subiecta vallium complerent

Subjectum [*τὸ ὑποκείμενον*] in Dialectica, est De quo aliquid prædicatur

SUBJECTA, Adv. Superl. apud Cæf. 1. Bell. Civil. 84. Hæc, quam po-

test, demississime, atque subjectissime exponit.

SUBJECTIO, ōnis. f. [*ὑποκειμήν*, Gl. G. L.] Cic. 3. de Orat. 200. Rerumque, quasi gerantur, sub aspectum pæne subjectio, quæ & in exponenda re plurimum valet, & ad illustrandum id quod exponitur. Rationis subjectio. Auctor ad Heren. lib. 4. 25.
Subjectio testamentorum. Liv. 39. 18. Qui falsis testimoniis, signis adulterinis, subiectione testamentorum, fraudibus aliis contaminati, eos capitali pœna afficiebant.
Subjectio apud Vitruvium in catapultæ descriptione, est velut Basis, aut *ὑποδλημα*, aut *ὑποδασ*: certe *ὑποδλημα* vocatur a Philone. Vitruvius 10. 15. Subjectio, inquit, foraminum XII. Ex Turneb. Advers. 2. 4. al. Subjecto.
SUBJECTUS, ūs. m. Plin. lib. 26. cap. 15. Vulvas quoque procidentes inhibet fotu, vel suffitu, vel subiectu. conf. Columel. lib. 6. cap. 36.
SUBJECTOR, ōris. m. [*ὑποδολός*, Gl. G. L.] Cic. 2. in Catil. 7. Quis tota Italia veneficus? quis gladiator, quis latro? quis ficarius? quis parricida? quis testamentorum subiecto? quis circumscriptor? &c.
SUBJECTIVUS, a, um. Adj. Apul. de Syllog. Categor. p. 30. Elmenh. Pars subjectiva nominatur veluti subdita. Tertull. de Virg. Veland. cap. 4. Subjectivum prius est antecessivo.
SUBJECTIVE, Adv. Mart. Capel. 4.
SUBJEX, iſcis, vel **SUBEX**, icis. m. Subices Ennius Achille, pro Subiectis posuit, quum dixit, Nubes
 Per ego Deum sublimes subices humidus,
 Unde oritur imber sonitus aërio strepitu. Hæc Festus. Nubes deum subices, i. e. Quæ diis subiciantur. Gell. lib. 4. cap. 17. Congruens igitur est, ut subices etiam, quod perinde ut obices compositum est, v littera brevi dici oporteat. Ennius in tragœdia, quæ Achilles inscribitur, Subices pro Aëre alto ponit, qui cælo subjectus est. Plerosque omnes tamen legere audias v littera producta. Hæc Gell. Nos igitur, quem admodum Obex, obicis, vel obicis a verbo obicio, recte dicemus. Hinc apud Budæum Subices ephippiarii, *des estriers*; Subices focarii, *des chenets, ou landiers*. conf. Non. 2. 764.
SUBJICULUM, vel **SUBICULUM**, i. n. [*μαστίγιον*] ut Subjiculum flagri, Qui semper flagris subjicitur. Plaut. Perf. 3. 3. 14.
 Vir summe populi, stabulum servitritum,
 Scortorum liberator, subiculum flagri,
 Compedium contritor, pistinorum civitas.
SUBJICTO, [*ὑποβιβάζω*] ære. Sæpe subjicere. Virg. 3. Georg. 241.
 — nigramque alte subiectat arenam. Ovid. 4. Met. 359.
 Subjectatque manus, invitaque pectora tangit.
 Subjectare stimulos laſso, Stimulis urgere. Hor. 2. Serm. 7. 94.
SUBICITO, [*ὑποβιβάζω*] ære. aliud frequentat. Plaut. Catin. 5. 4. 2.
 Nunc tu si venis subicite me, proba est occasio.
SUBIDUS, a, um. Adj. a Sue deduci videtur, significatque Turpem & sui similem & ineptum. Versus est Valerii Æditi antiqui poetæ apud Gellium 19. 9.
 Sic tacitus, subidus, duplo ideo pereo. h. e. Ego tacitus, inquit, & mutus ut sus adſto, neque explicio quid me urat, quidve a te poscam, ita duplo pereo. In eadem notione & Insubidus usurpatur apud eundem, particula In non inficiante, sed potius augente. Locum autem l. 13. c. 20. eo libentius adscribam, quod eo vocabulo velut mollesse offensi emendatores substituere vicariam operam Inſpidius. Verte enim, inquit, & muta, ut urbes dicas, insubidius nescio quid facies. Iterum, l. 12. c. 2. Hæc tamen inepti & insubidi hominis joca non præteribo. Turneb. Adv. 17. 1. V. INSUBIDUS.
SUBIMPETRANDUS, a, um. Partic. a verbo Subimpetro. Tacit. 4. Ann. 23. Nam priores duces subimpetrando triumphali insigni, sufficere res suas crediderant. [Alii Ubi impetr. sublata distinctione. Quæ lectio sine dubio præferenda est.
SUBIMPUDENS, entis. Adj. [*ὑπαναιδής*] Aliquantulum impudens. Cic. 7. Fam. 17. Interdum timidus in labore militari, sæpe autem etiam (quod a te alienissimum est) subimpudens videbare.
SUBINANIS, e. Adj. [*ὑπεναιδής*] Aliquantulum inane. Cic. 2. Att. 17. Quin etiam, quod est subinane in nobis, & non ἀφελόδοξον, (bellum est enim sua vicia nosse) afficitur quadam delectatione.
SUBINDE, [*ὑπὸ χρόνῳ*, Gl. G. L.] significat Deinde, vel Statim post. Hor. 1. Epist. 8. 15.
 Si dicet, Recte: primum gaudere; subinde
 Præceptum auriculis hoc instillare memento. Liv. 7. 10. Uno alteroque subinde ictu ventrem atque inguina hausit. Idem lib. 8. Subinde acceptus a populo. Suet. in Galba cap. 1. Ac subinde, tacta de cælo Cæsarum æde, capita omnibus simul statuis deciderunt.
Subinde, [*ὑποδολός*, Gl. G. L.] Frequenter, sive identidem: hoc est crebro, sed tamen cum quodam intervallo. Suet. in Tiber. cap. 57. Sæva natura ne in puero quidem latuit: quam Theodorus Gadareus & perspexisse primus facagiter, & adſimilasse aptissime visus est, subinde in objurgando appellans eum, lutum sanguine maceratum. Plin. 2. Epist. 7. Erit ergo pręgratum mihi, hanc effigiem ejus subinde intueri, subinde respicere, sub hac consistere.
SUBINFLUO, xi, ère. Sen. 3. Nat. Quæst. 30. Quum aliæ aquæ subinfluant terras, aliæ circumfluunt.
SUBINSULSUS, a, um. Adj. [*ὑπὲρ αὐτῶν*] Aliquantulum insulsum. Cic. de Opt. gen. Orat. 7. Est enim vitiosum in sententia, si quid absurdum, aut alienum, aut non acutum, aut subinsulsum est.
SUBINTELLIGO, ère. Senec. [Vox est Grammaticorum, pro quo & Subaudio dicunt, damna Voss. de Vit. Serm. 4. 26. Quod si Sen. ea usus est, posuit pro Paulum intelligo.
UBINTRO, ære. Auguſt. Enchir. cap. 24. Etiam nolentibus subintravit ignorantia rerum agendarum. conf. Ambros. & Tertull.
UBINVESTIO, ire. a quo verbum Subinvestitus educum, inque Civile jus adductum Friderici temporibus, quibus militibus beneficia distribui occiperunt, pulsus sua sede hostibus, dici cœpit a cliente, quem illi Vassalum nominant, substitutus. Hujusmodi & alia barbara verba, quæ tamen scire est necessum ab eo, qui Jura ſitit, reperiuntur in feudis. Notat Oldendorpius, in actionum classibus. V. INVESTIO.
UBINVIDEO, vidi, visum, [*ὑποφθονέω*] ère. Aliquantulum invidere. Cic. 7. Fam. 10. Subinvideo tibi ultro te etiam arceſſitum ab eo, &c.
UBINVISUS, a, um. Adj. ex Partic. [*ὑπομυστός*] Aliquantulum invisus. Cic. pro Rabir. Post. 40. Ille Puteolanus fermo illius temporis, vectorum cursus atque ostentatio, tum subinvisus apud malevolos Postumi

nomen, propter opinionem pecuniæ nescio quam, ætatem unam complures aures referit istis sermonibus.
SUBINVITO, [*ὑποκαλέω*] ære. Aliquantum invitare, & provocare. Cic. 7. Fam. 1. extr. Hæc ad te pluribus verbis scripsi, quam soleo, non otii abundantia, sed amoris ergate, quod me quadam epistola subinvitaras.
SUBIRASCOR, iratus sum, [*ὑπορίζομαι*] asci. Nonnihil irasci. Cic. 9. Att. 11. In Epirum quod me non invitas, comitem non moleſtum, subirascor: sed vale. Idem 1. de Orat. 72. Sed ut solebat C. Lucilius sæpe dicere, homo tibi subiratus, mihi, propter eam ipsam causam, minus, quam volebat, familiaris. Idem 2. de Fin. 12. Etſi fatiſ clemens sum in disputando, tamen interdum soleo subirasci.
SUBIS, is. f. Avis, quæ aquilarum ova frangit. Plin. lib. 10. cap. 14.
SUBITANEUS, **SUBITARIUS**, **SUBITO**, **SUBITUS**, V. SUBEO.
SUBJUGIS, e. Adj. [*ὑποζυγίως*] Quod sub jugo est. ut, Equa subjugis, quæ jugo affuevit. Plin. lib. 11. cap. 49. al. Subjuncta.
SUBJUGIUM, i. n. [*ὑποζύγιον*] Jumentum in Gloss. Græcolat.
Subjugia, n. pl. Lora, quibus jugum collis boum vel equorum aptabatur. Cato R. R. cap. 63. Subjugia in plauſtrum p. xix. funiculum p. xv. in aratrum subjugia lorum p. xvi. funiculum p. vii. Idem cap. 135. Subjugia in lustrum lora ped. xix. [*ἵστος*] In ploſtrum.
SUBJUGUS, a, um. Adj. Idem ac Subjugis. Plin. lib. 30. cap. 15. Animal subjugum. Sed varia lectio est. V. Harduin. in loc.
SUBJUGO, [*ὑποβάλλω*, Gl. G. L.] ære. Debellare, & imperio suo subjicere. Claud. 6. Conf. Honor. 249.
 — nulla est victoria major,
 Quam quæ confessos animo quoque subjugat hostes.
 Pœnæ subjugari. Scævola in l. De rebus. D. De arbitris.
SUBJUGATUS, a, um. Partic. Veget. de Re Mil. 3. 10. extr. Metellus in Africa, Albino imperante subjugatum, accepit exercitum. [i. e. Subjugum missum. V. Sall. Jug. 38. extr.
SUBJUGATIO, ōnis. f. Columel.
SUBJUGATOR, ōris. m. Apul. de Mor. Phil. p. 16. Elmenh. Malorum subjugator.
SUBJUNGO, xi, ctum, [*ὑποζυγύνω*, Gl. G. L.] ère. modo est Addere. Plin. 7. Epist. 33. Venimus ad Consules, dicit Severio quæ res ferebat: aliqua subjungo. Cic. de Arusp. Resp. 37. Video in Aruspicum responsis hæc esse subjuncta.
 Opportune alicui rei quidpiam subungere. Quintil. lib. 4. cap. 3. sub fin. Brachia subjuncta sunt lacertis. Ovid. 14. Met. 304. al. Subjecta. Alias est Subjicere vel Subjugare:
 Et mihi res, non me rebus subungere conor. Horat. Epist. 1. 1. 19. ubi alii Submittere. H. St.
 Oratori omnes artes subiungere. Cic. 1. de Orat. 218.
 Tigres subungere curru. Virg. 5. Ecl. 29.
 Subungere urbem sub imperium Romanum. Cic. 3. Verr. 55. Idem 2. de Lege Agr. 67. Ut sub vestrum jus, jurisdictionem, potestatem, &c. terrarum denique orbem subjungeretis.
SUBJUNCTIO, ōnis. f. Jct. in Digest.
SUBJUNCTIVUS, a, um. Adj. [*ὑποθετικὸς*, Gl. L. G. & G. L.] Quod alicui subjungitur.
 Subjunctivus modus Grammaticis dicitur, quia subjungitur alteri verbo: nam eget aliqua re ut impleat sententiam, ut si dico, Quum clamem, quare me tacere dicis?
SUBLA, æ. f. V. SUBULA.
SUBLĀBOR, èris, lapsus sum, [*ὑπολαβάνω*] lābi. Latenter, ac fere labi, sive etiam Subtus labi ac decidere. Virg. 1. Georg. 198.
 — sic omnia fatiſ
 In pejus ruere, ac retro sublapsa referri.
 Sublabitur memoria. Sen. de Ira. 3. 10.
SUBLĀBRO, [*ὑποκαλύζω*] ære. Cibum intra labra mittere, inquit Nonius 2. 774. Nævius Decuma, Jam ego illis subiens sublabrabo eſui illud ſinciput.
SUBLĀTE, Adv. a Sublatus participio verbi Sustollo. V. suo loco.
SUBLĀTEO, [*ὑπολαύρω*] ère. Varro 1. de R. R. cap. 48. Aristæ enim quali cornua sunt spicarum: quæ primum quum oriuntur, neque plane apparent, in qua sublatent herba, ea vocatur vagina, utiqua latet conditus gladius. Al. Quæ sub latent divise, & sine præp. in.
SUBLATIO, **SUBLATUS**, V. SUSTOLLO.
SUBLEGO, ègi, ectum, [*ὑποκατάκειμαι*, Gl. G. L.] ère. Idem quod Curſim, & primis tantum oculis legere, ac in tranſcurſu. Gell. lib. 3. cap. 12. Quum hoc in ea Capitonis epistola sublegiſſemus.
 Sublegere, [*ὑποσπύζω*] Furto aliquid furripere. Virg. 9. Ecl. 21.
 Vel quæ sublegi tacitus tibi carmina nuper.
 Sublegere, [*ἀναλέγω*] Colligere, vel potius ab humo legere. Columel. lib. 12. cap. 50. Nisi bacca tempeſtatibus in terram decidit, & necesse est eam sublegere, ne a domesticis pecudibus ſerifve consumatur. Ibid. cap. 17. de ficu, Quæ quum sublecta est, &c.
 Sublegere reliquias. Hor. 2. Serm. 8. 12.
 — puer alte cinctus, acenam
 Gauſape purpureo menſam perterſit, & alter
 Sublegit, quodcunque jaceret inutile. i. e. Reliquias cœnæ collegit.
 Sublegere, In locum demortuorum dicebantur Seniores, quos in locum eorundem in ſenatum legebant. V. LEGO. Sic Liv. 23. 23. Ulp. l. 2. D. de decurion.
 Sublegere ſermonem alicujus, Excipere. Plaut. Mil. 4. 2. 98.
 Hic cum mea hera est: clam noſtrum hunc ſermonem sublegerunt.
SUBLECTUS, a, um. Partic. In locum alicujus lectus. Varr. lib. 5. de L. L. 7. Hinc legitima: & collegæ, qui una lecti: & qui in eorum locum ſuppoſiti, ſublecti: additi, adlecti, &c.
 Liberi ſublecti. i. e. Surrepti. Plaut. Rud. 3. 4. 43.
 Ficus ſublecta. Columel. 12. 17.
SUBLECTIO, ōnis. f. Tertull. in Marc. 4. 31.
SUBLESTUS, a, um. [*ἀδυνάμης*] Adj. antiquum; Infirmum, debile, tenue, leve, frivolum. Plaut. Mil. 4. 2. 74. Quid ergo tu ſubleſtus? Alii leg. Quid ego? ut ſublecto os! Idem Perf. 3. 1. 20.
 Nam ſi ad paupertatem admigrant infamiæ,
 Gravior paupertas ſit, fides ſubleſtior. Et Bacch. 3. 6. 13.
 Lingua factioſi, inertes opera, ſubleſta fide. V. Feſtum & Non. 2. 830.
SUBLEVIS, e. Adj. [*ὑπόκευθος*, Gl. G. L.] Paulum levis.

SUBLEVO, [*ὑψεύω*, Gl. G. L.] āre. Sursum levare, erigere. Cic. 10. Att. 4 pr. Alter is, qui nos, sibi quondam ad pedes stratos, ne sublevabat quidem.
Stratum atque abjectum sublevare. Cic. Anteq. iret in exsil. 26.
Erigere & sublevare sese. Cæsar. 6. Bell. Gall. 26.
Sinistram mentum sublevare. Auct. ad Heren. lib. 4. 63.
Sublevare, [*ὑψεύω*] Auxilium, defensionemque præstare, ut ait Valla lib. 5. Cic. 4. Tusc. 80. Quum multa in conventu vitia collegisset in eum Zopyrus, qui se naturam cujusque ex forma perspicere profitebatur, derisus est a ceteris, qui illa in Socrate vitia non agnoscerent. Ab ipso autem Socrate sublevatus est, quum illa sibi signa, sed ratione a se dejecta, diceret. Idem pro Domo 55. Quid? cum Gabinio Syria dabatur, Macedonia Pisoni, &c. ut tibi omnia permitterent, te adjuvarent, tibi manum, copias, tibi suos paratos centuriones, tibi pecunias, tibi familias compararent: te suis sceleratis concionibus sublevarent. [Sic infra Sublevare testimonio.]
Evertere & Sublevare, contraria. Cic. 5. Verr. 215. Sed eadem ista æstimatione alter sublevat aratores, alter everterat.
Sublevare & Lædere, contraria. Cic. pro Cæcin. 23. Etenim non minus nos stultitia illius sublevat, quam lædit improbitas.
Sublevari adjumento & solatio aliquo. Cic. pro Quint. 4. Hoc tamen in miseris adjumento & solatio sublevatur.
Auxilio suo sublevare aliquem. Ovid. 1. Trist. 3. 102.
Causam inimici sui sublevare. Cic. 5. Verr. 12.
Homines defendere & sublevare. Cic. 1. Verr. 5.
Inopiam sublevare. Cæsar. 3. Bell. Civil. 80.
Laborem sublevare militum. Cæsar. 6. Bell. Gall. 31.
Periculis hominum sublevandis impartire suum laborem. Cic. pro Muren. 8.
Res adversas alicujus sublevare. Cic. pro Sull. 75.
Vicinos suos facultatibus suis sublevare. Cic. 7. Philipp. 24.
Sublevare testimonio aliquem, dici debet quod exponere vulgo dicimus, inquit Budæus. Cic. pro Cluent. 17. Pater, inquam, illius adolescentis, quem propter animi dolorem pertenuis suspicio potuisset illo loco testem in Aulum Cluentium constituere, is hunc suo testimonio sublevat.
SUBLEVATIO, ōnis. f. Jct. in Digest.
SUBLEVATOR, ōris. m. Arnob.
SUBLICA, æ. f. quæ & Sublicium dicebatur, [*δύσις*] Pertica & palus ligneus, qui rectus in aquam defigebatur ad pontis alicujus constructionem. Cæsar. 4. Bell. Gall. 17. In descriptione Rhenani pontis, Non sublicæ modo, inquit, directæ ad perpendiculum, sed pronæ ac fastigiata, ut secundum naturam fluminis procumberent.
SUBLICES, ūm. f. [*ὑπερπύκναι, οἱ ἐν ποταμῷ τὴν γέφυραν ὑποβάσαντες*, Gl. L. G.] [Quasi a sing. recto Sublix, icis.]
SUBLICIUM, i. n. [*δύσις*] Idem quod Sublica. Liv. 23. 37. Quia muro satis per se alto subiectis validis sublicis pro solo usus erat. al. Sublicis rectius. [Ita ut hæc dictio suspecta sit.]
SUBLICIUS, a, um. Adj. Pons sublicius Romæ dictus est, quia ex sublicis ita exstructus erat, ut trabes sine fulturis eximerentur. Liv. 1. 33. Id non muro solum, sed etiam ob commoditatem itineris, ponte sublicio, tum primum in Tiberi facto, conjungi urbi placuit. conf. Plin. 36. 15. Ammian. 24. 3.
SUBLIDO, ēre. Paululum oblidere. Prudent. Apoth. 848.
Aut murmur tenerum sublidit voce minuta.
SUBLIGO, [*ὑποδίδω*] āre. Idem quod Ligare. Plin. lib. 17. cap. 22. Ubi uva varia fieri coeperit, vites subligato.
Subligare enses lateri. Virg. 8. Æn. 459. Idem 11. Æn. 11.
— clypeumque ex ære sinistræ Subligat.
SUBLIGATUS, a, um. Partic. Martial. 7. 66. de Puella, Harpasto quoque subligata ludit. [Intelligitur femina, subligari palæstrico more induta, *ὑποδεδυμένη*.]
SUBLIGATIO, ōnis. f. Pallad. 1. 6. Subligatio acerbis uvis facienda est.
SUBLIGATURA, æ. f. Th. Priscian. 1. 28. Subligatura procurare Hernias.
SUBLIGAR, āris. n. [*ἀναξυρεῖς, ὑποδίδω*] Velamentum, quo pudendæ partes obteguntur. Martial. 3. 87.
Tecta tamen non hac, qua debes, parte lavaris:
Si pudor est, transfer subligar in faciem. Plin. lib. 12. cap. 14.
Subligaria signantur opifici. Juven. 6. Sat. 70. Snbligar Acci.
SUBLIGACULUM, i. n. [*ὑποδύκτωρ, ὑποδύκτωρ*, Gl. L. G.] Idem. Cic. 1. Off. 129. Ut in scanam sine subligaculo prodeat nemo.
SUBLIMEN, īnis. n. Scalig. ad Varr. de R. R. p. 235. interpretatur Superius limen. Broekhusius intelligi vult Inferius limen, ad Propert. 2. 19. 57.
At nullo dominæ teritur sublimine amor, qui
Restat, & immerita sustinet aure minas. [Nisi sphalma typothetæ est. Si quidem Scaligerum se sequi dicit. Ego vero eorum interpretum sententiæ accedo, in quibus est & Turneb. Adv. 17. 11. qui duabus vocibus scribunt, Sub limine ap. Propert. Notum est crebro ad hanc duro in limine amicæ pernoctationem provocare Veneream hanc militiam professos poetas. V. ipsum Propertium l. 8. 22. & 14. 22. ibidemque Broekhusio notata.]
SUBLIMIS, e. Adj. [*ὑψιστός, ὑψηλός, ὑψηλός*, Gl. L. G.] In altum elevatus; quasi Supra limum. Plaut. Men. 5. 7. 3. Facite illic homo jam in medicinas ablati sublimis fiet. Add. v. 6. & 13. Ter. And. 5. 2. 20. Sublimem hunc intro rape, quantum potes. i. e. In sublime, per altum, inquit Donatus. Idem Adelph. 3. 2. 18. Columel. lib. 2. Quo speciosius ingrediantur sublimes, & elatis capitibus. Cic. 2. Tusc. 19.
— ex sublimi vertice faxi. Ex poeta veteri.
Anhelitu sublimi fugere. Hor. 1. Carm. 15. 31.
Atrium sublime. Hor. 3. Carm. 1. 46.
Carmina sublimia, Tragœdiæ. Ovid. 3. Amor. 1. 39.
Nomen sublime. Ovid. 4. Trist. 10. 121. i. e. Clarum & illustre.
Pectora sublimia Astronomorum. Ovid. 1. Fast. 301.
Sceptra sublimia Jovis. Claud. 2. Conf. Stil. 210.
Solio sublimi fedet Circe. Ovid. 14. Met. 262. Legitur & Sublimis.
Tectum sublime centum columnis. Virg. 7. Æn. 170.
Versus sublimes ructatur. Hor. de Arte Poet. 457. Vet. Schol. legit Sublimis, & ad hominem refert.
Abire sublimem, pro In cælum abire. Liv. 1. 16. extr. Hæc (inquit) locutus, sublimis abiit. de Romulo. Sic Virg. 1. Æn. 263.

— sublimemque feres ad sidera cœli
Magnanimum Æneam. Et 5. Æn. 255. de Ganymede:
Sublimem pedibus rapuit Jovis armiger uncis.
In sublime, In altum. Plin. lib. 2. cap. 5. Levibus in sublime tendentibus.
Jacere in sublime. Plin. lib. 8. cap. 7. Abrepta scuta jaciens in sublime. de Elephantio.
Compar. Juven. 11. Sat. 24. Sublimior Atlas. Quintil. 8. 3. Sunt alia aliis sublimiora.
Superl. Symmach. 6. Epist. 56. Vir sublimissimus. Tertull. Apol. cap. 33. Triumphans in sublimissimo curru.
SUBLIMUS, a, um. Adj. apud Veteres idem ac Sublimis. Lucret. lib. 1. 340. At nunc per maria, ac terras, sublimaque cœli, &c. Sublimia, pro Sublimia. Accius Phœniss.
Aut sæpe ex humili sede sublimia evolat. Sallust. hist. l. 3. Et sublimia nebula cœlum obscurabat. Hæc Nonius 8. 45.
Per alta vade spatia sublimi ætheris. Sen. Medea, extr.
SUBLIMITAS, ātis. f. [*ὑψιστης*] Altitudo, Exaltatio. Columel. lib. 8. cap. 3. Eaque longitudinis & altitudinis duodenos pedes habeant, nec plus latitudinis, quam media sublimitas. Plin. lib. 19. cap. 5. de Cucumeribus, Natura sublimitatis avida.
Translate. Idem lib. 7. cap. 25. Nec virtutem constantiamque nunc
commemoro, nec sublimitatem omnium capacem, quæ cælo continentur.
Sublimitas orationis pro eo, quod Græci ὑψος vocant, apud Quintil. 8. 3. pr.
**SUBLIMITER, [*ὑψιστῶς*] Adv. Alte. Cato R. R. cap. 70. Hæc omnia sublimiter legi, teri, darique oportet. & p. p. Bosque ipse & qui dabit, facito ut uterque sublimiter stent. Columel. lib. 8. cap. 11. Quoniam nec sublimiter potest, nec per longa spatia volitare. De pavone.
SUBLIME, aliud Adv. [*ὑψὺ*] pro Sublimiter, cui opponitur Humi. Cic. 2. de Divin. 67. Eaque scuta, quæ fuerant sublime fixa, sunt humi inventa.
Nihil mea interest humi ne, an sublime putrescam. Cic. 1. Tusc. 102.
Ferri sublimis animos. Cic. 1. Tusc. 40. Perspicuum debet esse animos, cum e corpore excefferint, siue illi sint animales, id est spirabiles, siue ignei, sublime ferri.
Ferre sublime ad sidera. Virg. 9. Ecl. 29.
Cantantes sublime ferent ad sidera cygni.
Extenuatus aer sublime fertur. Cic. 2. de Nat. Deor. 101.
Solito sublimius ora levavit. Stat. 2. Silv. 6. 75.
SUBLIMO, [*ὑψώ*, Gl. L. G.] āre. Extollere, Exaltare, in altum mittere, ireve. Ennius,
Sol qua candentem in cælo sublimat facem. Nonius 2. 775.
Solin. cap. 45.
Sublimavit dixit Cato, i. e. In altum extulit, Originum lib. 2. In maximum decus, atque in excelssimam claritudinem sublimavit. Id autem dicitur a limine superiore, quia supra nos est. Festus.
Lactant. Divin. Inst. Epit. c. 6. p. 541. Quanto magis justum suscipiet
confitentem, eumque in regnis cælestibus faciet pro humilitate sublimari? Sed in margine Sublimem, fortassis aliter legendum, Pro humili sublimem. H. St.
SUBLIMATUS, a, um. Partic. Evectus in altum. Aur. Vict. Epit. in Claudio cap. 4. Prætoris ornamentis sublimatus.
Granaria sublimata, Alta. Vitruv. 6. 9.
SUBLIMATOR, ōris. m. Salvian. de Gubern. Dei, p. 28. Deus est sublimator, quia [Abrahamum] potentior omnibus fecit.
SUBLINGIO, ōnis. m. a Sublingendo; Qui avide lingit. Plautus Pseud. 3. 2. 103.
Jam hic quoque scelestus est coqui sublingio. In editis, versus hic mirum in modum est depravatus; pro Sublingio enim subjiciunt, Coquit sub linteo: Inepta & stolidi sententia. V. Turneb. & Salmas. not. Al. ὑψίν, Coquisublingio.
SUBLINGUA, æ. f. [*ὑπογλώσσων*, Gl. L. G.] Si modo una dictio est.
SUBLINO, līni, lēvi, vel līvi, lītum, [*ὑπορρίνω*] ēre. Aliquantulum linere, tingere, vel notare, & quodam modo illinere. Corn. Celsus, Idem quoque umbilico sublitum facit. Plin. lib. 35. cap. 6. Hac minium sublinunt, adulterantque. de Rubricæ genere.
Os sublinere alicui, pro eo quod est, Dare verba, & arte quadam illudere, reperitur aliquoties apud auctores. Nonius Marcellus 1. 219. tractum putat a ridiculo quodam lusus genere, quo dormientibus ora pinguntur, & ut Budæus legit, fuligine inficiuntur. Plaut. Aulul. 4. 6. 1.
Fidei censebam maximam multo fidem
Esse, ea sublevit os mihi pæniflume. Idem Capt. 3. 4. 122. Et Epid. 3. 3. 46.
Ego si allegassem aliquem ad hoc negotium,
Minus hominem doctum, minusque ad rem hanc callidum,
Os sublitum esset. Ex Erasmo. [V. Virgil. Silen.]
Sublinitum est os custodi mulieris. Plaut. Mil. 2. 1. 57.
SUBLITIO, ōnis. f. [*ὑπὸ χρίσῃ*] est quasi Primum tectorium & fundamentum coloris ejus, quem reddi volumus inductione manus ultima.
SUBLIPPUS, a, um. Adj. [*ὑποπλήξω*, Gl. G. L.] Paulum lippus.
SUBLIVIDUS, a, um. Adj. [*ὑποπλήξω*] Aliquantulum lividus. Cels. lib. 5. cap. 28. Pustulæ eminent sublividæ, aut pallidæ.
SUBLONES, pl. m. *ὄνυες, ὄνυα ἑρπιδίατα*. Gloss. Latinogræc.
SUBLUCANUS, a, um. Adj. [*ὑποκλαδών*] ut Antelucanus. Plin. lib. 11. cap. 12. Venit mel ex aëre, nec omnino prius Vergiliarum exortu, sublucanis temporibus.
SUBLUCRO, xī, [*ὑποσπλάχνω*] ēre. Aliquantulum lucere. Ovid. 1. Amor. 5. 5.
Qualia sublucent fugiente crespula Phœbo. Cic. in Arato, 388.
Hunc retinens Aries sublucet corpore totus.
Nigricantis rosæ colore sublucens. Plin. lib. 9. cap. 36.
Candida nec misto sublucens ora rubore. Ovid. 21. Epist. 217.
Violæ sublucet purpura nigræ. Virg. 4. Georg. 275.
SUBLUCIDUS, a, um. Adj. Apul. Met. 6. p. 174. Elm. Lucus sublucidus.
SUBLUCO, [*ὑποκλαδών*] āre. Festus; Sublucare arbores, est Ramos earum supputare, & veluti subtus lucem mittere.
SUBLUCULUS, a, um. Adj. [*ὑποκλαδών, ὑποσπλάχνω*, Gl. G. L.] Obscurus.
SUBLUO, ui, ūtum, [*ὑπολύω*] ēre. Subtus luere, seu lavare. Columel. lib. 6. cap. 32. Intertrigo bis in die subluitur aqua calida: mox decoctæ**

ac trito fale cum adipe defricatur, dum saniei vis emanat. *Martial. lib. 6. 81.*
 Iratos tanquam populo, *Charideme*, lavis,
 Inguina sic toto subluvis in folio.
 Subluere, [*ὑποκαλύζειν*] *Cæf. 7. Bell. Gall. 69.* Cujus collis radices duo
 duabus ex partibus flumina subluabant. *Gr. Paraphr. ὑκαλύζειν.*
SUBLUTUS, a, um. *Partic. Martial. lib. 2. 42.*
 Zoile, quid folium, subluto podice, perdis?
SUBLURIDUS, a, um. *Adj. [ὑπολίθινος]* Aliquantum luridum signifi-
 cat. *Plaut. Suppos. in Amph. 4. 4. 64.*
 Ut primum coivit cicatrix rufula,
 Sublurida.
SUBLUSTRIS, e. *Adj. [ὑπολαμπής]* Sublustria verba dicuntur, non
 ex toto corpore luminosa, sed aliquid luminis hal-entia. *Gell. lib. 13. 24.*
 de *Catonis oratione*, Quæ quoniam sunt eloquentiæ Latinæ tunc pri-
 mum exorientis lumina quædam sublustria, libitum est ea mihi *ἀπομνη-
 μοσύειν.*
 Nox sublustris. *Hor. 3. Carm. 27. 31.*
 Umbra sublustris. *Virg. 9. Æn. 373.*
SUBLUVIES, ei. f. [*ὑποκλυσις*, *Gl. G. L.*] quemadmodum Illuvies, &
 Proluvies, pro Sordibus & immunditiis accipitur.
 Subluvies, Genus morbi in discrimine ungulæ ovium nascens. *Columel. lib. 7. cap. 5.* Clavi quoque dupliciter infestant ovem: five quum
 subluvis atque intertrigo in ipso discrimine ungulæ nascitur: seu quum
 idem locus tuberculum habet, cujus media fere parte canino similis ex-
 stat pilus, eique fubest vermiculus. Subluvis & intertrigo pice per se
 liquida, vel alumine & sulphure atque aceto mistis rite eruentur.
SUMENTUM, i. n. [*Ἀθήρειον*, *Gloss. Latinogræc. & Græcolat.*] Scribi-
 tur & Summentum ibid. Unde liquet unam esse dictionem.
SUMMERGO, si, fum, [*ὑποβυθίζω*, *Gl. G. L.*] ère. Sub aquas mergere,
 Demergere. *Cic. 2. de Nat. Deor. 114.* Propter quæ Centaurus
 Cedit, Equi patris properans submergere Chelis. *Ibid. 100.*
 Quot genera, quamque disparia, partim submerfarum, partim fluitan-
 tium, & innantium belluarum, partim ad saxa nativis testis inhæ-
 rentium?
 Medio in fluctu submerfus. *Virg. 1. Æn. 589.*
 Submerfus voraginibus. *Cic. 1. de Divin. 73.* Qui cum, per agrum Leon-
 tinum iter faciens, equum ipse demississet in flumen, submerfus equus
 voraginibus non exstitit.
 Submergere tota membra palude. *Ovid. 6. Met. 371.*
 Puppes submerfas obruere. *Virg. 1. Æn. 73.*
 Innatare & Submerfum esse, contraria. *Columel. lib. 12. cap. 4.*
 Virtus submerfa tenebris. *Claud. 4. Conf. Hon. 221.*
SUMMERUSUS, a, um. *Partic. [ὑποβυθίζω, Gl. G. L.]*
SUMMERUSIO, ònis. f. *Gloss. Vet. G. L. ὑποβυθισις.*
SUMMERUSUS, ùs. m. *Tertull. de Anim. cap. 32.* Submerfu piscinarum.
SUMMERUSUS, a, um. *Adj. [ὑποβυθίζω]* i. e. Fere merus. *Plaut. Stich. 1. 3. 116.*
 Næ iste edepol vinum poculo pauxillulo
 Sæpe exanclavit submerum scitissime.
 Quædam exemplaria legunt Sub metrum.
SUBMINIA, æ. f. Veltis genus apud *Plaut. in Epid. 2. 2. 48.*
 Supparum, aut subminiam, ricam, basilicum, aut exoticum.
SUBMINISTRO, [*ὑποκαρτερέω*, *Gl. L. G. & G. L.*] àre. Subservire, sub-
 porrigere. *Cæf. 1. Bell. Gall. 40.* Hæc sibi esse curæ, frumentum *Se-*
quanos, *Leucos*, *Lingones* subministrare: jamque esse in agris frumen-
 ta matura. *Cic. pro Cael. 20.* Palam in eum tela jaciuntur, clam sub-
 ministrantur. Idem pro *Deiot. 25.* Pecuniam subministrare alicui.
 Ad manum tela subministrare. *Quintil. lib. 5. cap. 7.*
 Subministrare auxilia & adjumenta. *Cæf. 4. Bell. Gall. 20.* *Cic. 1. de Invent. 7.*
 Subministrare tabellarios. *Cic. 2. Q. frat. 12.* Et quoniam tabellarios
 subministras, hodierni diei res gestas *Lupercalibus* habebis.
 Subministrare aquam radicibus. *Columel. lib. 5. cap. 10.*
 Subministrare vires. *Columel. lib. 4. cap. 24.*
SUBMINISTRATIO, ònis. f. *Tertull. adv. Marc. 4. 39.* Excepit pro-
 nunciandi subministrationem.
SUBMINISTRATUS, ùs. m. *Macrobi. lib. 7. Saturn. cap. 12.* Cibus au-
 tem exiguo subministratu paulatim penuriam consolat. *Virg. 1. Æn. 373.*
SUBMINISTRATOR, òris. m. *Sen. Epist. 114. extr.* Lætus pro suis vo-
 luptatibus habet alienarum spectaculum, subministrator testisque libidi-
 num, quarum sibi ufum ingerendo abstulit.
SUBMISCO, ui, ère. unde
SUBMISTUS, a, um. *Partic. Tibul. lib. 3. 4. 88.*
 Scyllaque virgineam canibus submista figuram. Sunt qui legant
 Subnixa. [Vera lectio *Mss. Subcincta* vel *Succincta*, quam plenius ad-
 struit *Broekh.* Nullius igitur *Vet. Scriptoris* auctoritate comprobatum
 hoc verbum, non debuit temere, quod & in *Lipfienfi Thesaurio* factum,
 in numerum usitatæ Latinitatis verborum referri, quanquam nec analo-
 giæ repugnet, & Græcis usitatum sit *ὑπομίσγω*.
SUBMITTO, vel **SUMMITTO**, *Converso* in m: (quod & in aliis di-
 ctionibus compositis a Sub fere fit, quæ ab m incipiunt.) ifi, iflum, [*ὑπο-
 τίπτω, ὑφίπτω, χαίλω, ὑποχαίλω, ὑποκατακλίνω*] ère. Nota significatio
 verbi propria ex ipsa compositione. [Fere convenit cum *Demittere*, ut
 collatis utriusque v. exemplis patebit: Sed pro subiecta materia variam
 significationem recipit, ut ex infra subiectis constat. *Corn. Celsus* in
Proœmio commode *Anticheto* vim verbi expressit. Requirit etiam, in-
 quit, quare venæ nostræ, modo submittant se, modo attollant. Id quod *Ger-*
mani exprimere solent per *Steigen und fallen*. Item *Seneca N. Q. 1. 3.*
 de *Iride*: Nonquam non adversa soli est, sublimis aut humilis, prout
 ille se submitit, aut sustulit contrario motu. Illo enim descendente altior
 est, alto depressior.
 Genua submittere, pro *Flectere* & incurvare. *Plin. lib. 8. cap. 1.* Nam
 quod ad docilitatem attinet, regem adorant, genua submittunt, co-
 ronas porrigunt. De elephantis. Idem lib. 11. cap. 48.
 Genu flexum submitit. *Ovid. 4. Met. 340.*
 In dura submitto poplite terra. *Ovid. 7. Met. 191.* i. e. Genibus positus.
 Procubuit, teneraque latus submitit in herba. *Ovid. 3. Met. 23.* de
Juvenca.
 Oculos submittere, *Dejicere*, *Claudere*. *Ovid. 3. Fast. 372.*

A media cælum regione dehiscere cœpit:

Submittere oculos cum duce turba suo.

Oculos lassos somnus submitit. *Ovid. 3. Amor. 5. 1. al. in Fragm.*
 Submittere capillum, pro *Demittere*. *Plin. lib. 7. Epist. 27.* Quia reis
 moris est submittere capillum, recisos meorum capillos, depulsi, quod
 imminabat, periculi signum fuisse.
 Submittere barbam & capillum. *Seneca in Conf. ad Polyb. cap. 36. Suet. Jul. cap. 67.* *Laisser croître sa barbe & ses cheveux.* [Notum est, id ve-
 teres, & in luctu, & in reatu, & ubicunque gravior doloris testificandi
 causa fuberat, fecisse. *V. Kirchm. de Fun. l. 2. c. 13.* pro *Submitte-*
re vero *Promittere* dixit *Suet. in Calig. c. 24.* Rediit barba, capilloque
 promisso. Et si nonnulla differentia est, de qua *V. in PROMISSUS.*
 Fasces populo submittere a *Publicola* traditum. *Quintil. lib. 3. cap. 7.*
 [V. *Liv. Flor. Valer. Dionys. Plut.* Græci vocant *ὑφίπαι, & ὑποκαλίναι, &
 ὑποκατακλίναι* πρὸς τὰς πόδας, ut docet *Lipf.* qui ritum plenius illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti ap. Oisf. tab. 96.* & *Fulv. Urfin.* videre
 licet. Eo respexisse videtur *Herodianus* in *Pertinace l. 2. c. 3.* ubi negat
 ipsum principatus insignia altius attolli passum: *ἐπὶ τῶν βασιλικῶν συμ-
 βόλων εἰς ὑψὺ δέσθηναι ἰσχυρῶς.* Quod autem *Plutarchus* & *Valerius* docent
 etiam securibus fasces vacuefecisse *Publicolam*, id ex eo tempore per-
 petuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus illustrat *Elect. l. 1. c. 23.* Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut
 terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente
 securi, ut in denario *M. Bruti*

tius utitur Columella, ut jam Beroaldus adnotavit. V. & q. hic seq. Ceterum aliter eadem phrasim apud Senec. occurrit in Oedipo v. 845.

Latus Citharon pabulo semper novo
Æstiva nostro prata submittit gregi. Suppeditat exp. Farnab.
Malim producit, fundit. Quomodo id verbi sæpiissime usurpat Lucretius, ut in Proœmio statim:

— tibi suaves dædala tellus

Summittit flores. Nec alio pertinet illud Val. Flacc. l. 3. v. 518.

Ipse, citatarum Tellus pede pulsa sororum,

Perfonat & teneris submittit gramina plantis.

Progeniem submittere vel Pampinum vitis. i. e. Non refecare, sed finire ut crescat, & uvas progeneret. Columel. lib. 3. cap. 6. Idem lib. 4. cap. 27. Dispicere, quibus locis in annum debeat materias submittere. Ubi de vitis putatione.

Sarmentum submittere in materiam. Columel. lib. 4. cap. 6. Idem lib. 3. cap. 10. Ideo in refecem submitti, ut progenere possit.

Taurus submittere. Virg. 1. Ecl. 46.

Pascite, ut ante, boves, pueri, submittite tauros. Qui locus duplicem habet interpretationem. Aut enim ad arationem refertur: bovis enim arabant Romani: tunc sensus erit, Submittite, subaudi, Jugo ad arandum: h. e. Domate & subjugate tauros, id est validiores juvenes. Vel ad sobolis propagationem pertinet: nam Submittere est, Propagandæ sobolis gratia educare atque alere. Ad quem modum lib. 3. Georg. 73. de Pullis equinis dixit:

Tu modo, quos in spem statuis submittere gentis &c. V. exemplum proxime sequens.

Vitulos submittere habendo pecori, Admissarios facere, inquit Servius. Vitulos non castrare, sed alere, ut tandem tauri sint, soboli procreandæ idonei. Virg. 3. Georg. 159.

Et quos, aut pecori malint submittere habendo,

Aut aris servare sacris, aut scindere terram, &c. [Servius videtur de maribus duntaxat admissuræ destinatis exponere. Sed sine dubio de utriusque sexus sobole intelligendum, quam gregi simpliciter destinabant, cum alias utrumque genus, vel ad faginam castrarent, vel, priusquam omnino adoleverent, venderent villici. Sic passim R. R. auctores loquuntur. V. Columell. l. 7. c. 9. a pr. de Porcellis. Miror Nonium

4. 417. qui Submittere tauros, Demittere exponit, nisi forte Dimittere, vel potius Admittere, legendum. Nam de admissura, sive initu animalium id verbum quoque usurpasse veteres notum satis est. V. Ulic. ad Nemesian. v. 114. De feminis tamen aptius, quam de maribus dici non temere Barth. contendit: quas eleganter Horatius etiam Subsidere dixit Epod. 16. v. 31.

— juvet ut tigres subsidere cervis.

Sic & Jcti usurpant, ita tamen, ut cum v. Supplere ac Substituere fere jungant. Ulpian. in l. Vetus fuit quæstio. in fine. D. de usufructu. Plane si gregis vel argenti sit usufructus legatus: debet ex natis gregem supplere, id est in locum capitum defunctorum vel inutilium alia submittere: ut post substituta fiant propria fructuarii, & q. f.

SUBMISSUS, vel SUMMISSUS, a, um. Partic. [περὶ λαοσπορίας] Liv. 1. 4. Lupam sitientem ex montibus, qui circa fuit, ad puerilem vagitum cursum flexisse: eam submissas infantibus adeo mitem præbuisse mammæ, &c. [Posset & Submissis legi, ut Fetus matribus submitti dicuntur.

Suberat altera, inferior, summissa fastigio planities. Liv. 27. 18.

Submissus Adj. ad animum translatus, fere in vitio ponitur, de animo fracto, abjecto, & humili. Sic Submissus & abjectus, cui contrarium Eff. ferens se. Cic. 1. Off. 124. Privatum autem oportet æquo & pari cum civibus jure vivere, neque submissum & abjectum, neque se effertentem.

Submissum dicendi genus Concitato opponitur. Quintil. lib. 11. cap. 1. Submissa oratione loqui de pace, atque altercari cum Vatinio incipit. Cæf. 3. Bell. Civil. 19. i. e. Voce submissa; Nam antea dixerat Magna voce. Cic. pro Flac. 66. Submissa voce agam, tantum ut judices audiant.

Sono submissio dicere aliquid. Tibull. lib. 3. l. 22.

Submissa vox & lenis. Quintil. lib. 11. cap. 3. p. 1012. Burm.

Voce submissa precari. Martial. 8. 75.

Submissa prata. Varr. 1. de R. R. cap. 49. V. supra in ipso verbo.

Submissum Subst. ut Submissum & molle aliquid facere. Cic. 4. Tusc.

64. Nam videndum est in utrisque, ne quid humile, submissum, molle,

effeminatum, fractum, abjectumque faciamus.

Submissum & populare. Cic. 1. Att. 20. pr. Et is, de quo scribis, nihil habet amplum, nihil excelsum, nihil non submissum atque populare.

Compar. Summissiorem aliis ædem Honoris & Virtutis C. Marius fecit,

ne si forte officeret auspiciis publicis, ægures eam demoliri cogerent.

Verba sunt Festi. Liv. 44. 9. Stantibus primis, secundis submissioribus,

tertiis magis & quartis, postremis etiam genu nixis. Loquitur de

testudine militari, qua de V. f. l.

Translate Hirt. de Bell. Gall. 8. 31. Non enim dubitabat, quin recenti

calamitate submissiores essent futuræ: Data vero spatio ac tempore, eodem

instante Dumnaco, possent concitari.

SUBMISSUS, Adv. [ὑπερδύς, Gl. L. G.] Cic. pro Planc. 12. Meum beneficium potius ad eum detuli, qui a me contenderat, quam ad eum, qui mihi non nimis submissis supplicarat.

Submissis dicere. Cic. 2. de Orat. 215. Quare, qui aut breviter, aut

submissis dicunt, docere judicem possunt, commovere non possunt,

in quo sunt omnia.

Loqui submissis. Quintil. lib. 6. cap. 5. Aspere an leniter, an etiam sub-

missis loqui expedit.

Submissis se gerere. Cic. 1. Off. 90. Ut quanto superiores simus, tanto

nos geramus submissis.

SUBMISSIM, Adv. Idem quod Submissis. Suet. in August. cap. 74. Nam & ad communionem sermonis tacentes, etiam (al. Vel) submissim fabulantes provocabat. [Vereor tamen ut hoc Adverbium Romanæ civitatis jus tueri possit. Neque enim vero dubito, quin ap. Sueton. vel jam

submissim fabulantes legendum sit. Submissio vel summissio & summissus ve-

teribus usitata fuisse, testis est Festus. Est autem Summissus Supinum

contractum a v. Submutio. Nam a Mutio fit Mutitum, & contr. Mutitum

vel Mussum, ut a Carco Cassum, more veterum permutatis litteris, quo-

modo & frequentativum Mussio pro Mutito formatum fuit. Quin forte Præ-

teritum quoque habuit Mussi, pro Mutivi, ut Haurio, hausi, unde Haurissim,

pro Haurivi. Eadem varietas apud Gell. 17. 8. Hinc formatur ἀναλόγως adv.

Submissim, q. d. Submuffando. V. Voff. de Anal. l. 4. c. 20. extr. & f. l. MUTIO, MUSSO, atque inde Derivata.

SUBMISSIO, ōnis. f. [ὑποβολή, Gl. L. G.] Ipse submittendi actus.

Contentio & Submissio vocis, contraria. Cic. 1. Off. 146. Ex locutione, ex reticentia, ex contentione vocis, ex submissione, ex ceteris

similibus facile judicabimus, quid eorum apte fiat.

Elatio & Submissio, contraria. Cic. in Topic. 71. Parium autem com-

paratio nec elationem habet, nec submissionem: est enim æqualis.

Submissio orationis. Cic. in Orat. 85. Itemque si quæ verborum itera-

tiones contentionem aliquam & clamorem requirent, erunt ab hac sub-

missione orationis alienæ.

SUBMISSOR, ōris. m. [ὑποβολός, Gl. L. G.] Jct. in Dig. [Ex verbis

opinor §. 5. l. 70. de Usufr. male intellectis. V. l.

SUBMISSORIUS, a, um. Adj. Senec. Controv. 32. Verbis non submis-

foriis. al. Submissioribus reclusis.

SUBMOLESTUS, a, um. Adj. [ὑποδυσφορός] Paulum molestus. Cic.

16. Att. 4. Illud est mihi submolestum, quod parum Brutus properare

videtur.

SUBMOLESTE, Adv. [ὑποδυσφορῶς] Cic. 5. Att. 21. Te in Epirum fal-

vum venisse, & ut scribis, ex sententia navigasse, vehementer gaudeo:

non esse Romæ meo tempore pernecessario, submoleste fero.

SUBMONEO, vel SUMMONEO, ui, itum, [ὑποαναμνήσκω] ēre. La-

tenter, sive ut ait Donatus, Leviter monere. Ter. Eun. 3. 5. 22. Sub-

monuit me Parmeno ibi servus, quod ego arripui. Plin. 1. Epist. 2.

Quoties paulum itinere decedere non intempestivis amœnitatibus sub-

monebamur.

SUBMOESTUS, a, um. Adj. [ὑποδυσκολός] Utcunque morosum signifi-

cat. Cic. 2. de Orat. 279. Me quidem, hercule, valde illa movent stoma-

chosa, & quasi submorosa ridicula: non quum a moroso dicuntur: tunc

enim non fal, sed natura ridetur.

SUBMOVEO, vel SUMMOVEO, ōvi, ōtum, [ἀποκινέω, Gl. L. G. & G.

L. καλῶν, L. G.] ēre. Clam five subtus, vel longe Amovere. Liv. 3. 48.

I, inquit, licitor, submove turbam, & da viam domino ad prehenden-

dum mancipium. Cic. pro Flacc. 15. Quæ scisceret plebs, aut quæ po-

pulus juberet, submota concione, distributis partibus, &c.

Instantes submovere, Repellere resistentes. Ovid. 12. Met. 231.

Longe submotos arcet arena. Virg. 6. Æn. 316.

Patria submotus, Relegatus. Ovid. 4. de Pont. 16. 47.

Populum submovere opposita fera, Arcere. Ovid. 3. Amor. 14. 10.

Pudor submotus, Amotus, expulsi. Hor. Epod. 11. 27.

Submōsses, pro Submovisses per syncopen. Hor. 1. Serm. 9. 47.

— dispeream ni

Submōsses omnes.

Submovere, sine nomine adjecto, ut tamen subaudiatur Turbam: pro

eo quod dicimus faire place, comme font les bœdœux, & jergens avec leurs

verges. Liv. 28. 27. In prætorio tetenderunt Albius & Atrius, classi-

cum apud eos cecinit: signum ab iis petatum est: sederunt in tribunali

proconsulis Scipionis: licitor apparuit: submovente eo inceserunt:

fasces & secures prælatæ sunt. In emendatis codd. Submoto inceserunt.

Sed V. Liv. 8. 33. & Submovetur Imperf. infra.

Insidias submovere. Propert. lib. 1. 20. 30.

Tabes submota est capiti. Dempsum est e calvaria cerebrum corruptum.

Lucan. lib. 8. 689.

Submoveri maleficio magnitudine pœnæ. Cic. pro Rosc. Amer. 70. Ut

quos natura ipsa retinere in officio non potuisset, ii magnitudine pœnæ

maleficio submoverentur.

Submovere, Separare. Plin. lib. 3. cap. 19. Germaniam ab Italia sub-

movent.

Submovere aliquos in extremam aciem. V. ACIES.

Arcere & submovere. Plin. in Paneg. 55.

Submovere aliquem a negotiatione. Columel. lib. 1. 7. A Proconsulatu

Plin. 2. Epist. 12. Ab hasta. Liv. 39. 44. extr.

Submovetur, Imperfonale: Seneca de Provident. Quid ergo? felix L.

Sulla, quod ei, descendenti in forum, gladio submovetur? i. e. Quoc

gladio dispellitur turba, ne viam ejus impediatur.

SUBMOTOR, ōris. m. Liv. 45. 29. Submotor aditus, præco, accensus

infusa omnia oculis auriusque.

SUBMOTUS, ōis. m. Plin. 8. 4. Apis incedit submotu licitorum. [Sub

moto Livius loco in SUBMOVEO allato. conf. eund. l. 25. c. 3. sub ha

SUBMUSSO, SUBMUSSUS. V. SUMMUSSO, SUMMUSSUS.

SUBMUTO, V. SUMMUTO.

SUBNASCOR, ēris, nātus sum, [ὑποφύσκειν] nasci. Ultra & post jam

nata nasci, succrescere. Plin. lib. 11. cap. 23. Atque ita subnasci su

generis plumas. Idem lib. 5. cap. 1. Fructibus omnium generum sponte

ita subnascensibus, ut nunquam fatietas voluptatibus defuit. Idem lib. 13

cap. 3. Malus Assyria omnibus horis pomifera est, aliis cadentibus, aliis

matrescentibus, aliis vero subnascensibus.

SUBNATO, āre. Sil. lib. 14. 483. — pars subnatat unda

Membrorum, pars exitat aquis.

SUBNECTO, xui, xum, [ὑποδέω] ēre. Nectere sub re aliqua. Virg. 1

Æn. 496.

Aurea subnectens exertæ cingula mammæ. Idem 10. Æn. 138.

— fufos cervix cui lactea crines

Accipit, & molli subnectit circulus auro. Et 5. Æn. 313. Plin

lib. 28. cap. 2. Duabus litteris Græcis P & A chartam incriptam, cir

cumligatam lino, subnectebat collo.

Subnectere, Subtexere, Subjungere. Plin. lib. 24. cap. 24. His subne

ctemus ea, quæ Græci communicatione nominum in ambiguo fecere

anne arborum essent. Aliud exemplar habet Subtexemus. Quintil

lib. 3. cap. 3. His adjecerunt quidam sextam partem, ita ut inventior

judicium subnecterent.

SUBNEXUS, a, um. Partic. ut, Comam subnexus. Stat. 5. Silv. 3. 114

SUBNEGŌ, [ὑποαρῖμαι] āre. Aliquantulum negare. Cic. 7. Fam. 19

Verum tamen, quod præfenti tibi prope subnegarem, id absenti debet

non potui.

SUBNERVO, āre. Nervos incidere. Tertull. adv. Jud. cap. 10. Et Apu

Apol. p. 327. Elmenh.

SUBNIGER, gra, grum. [ὑποκρίλλω] Aliquantulum nigrum. Plaut. Mer

3. 4. 55. Subnigris oculis, oblongis malis. Varr. 2. de R. R. cap.

Subnigris labris pecudes. V. SUBLIVIDUS.

SUBNITOR, ēris, nixus sum, [ὑποερίδμεναι] nīti. Idem quod Niti, nihil enim videtur minuire compositio.

SUBNIXUS, a, um. Partic. [ὑποδνξ] Gl. G. L.] Plaut. Perf. 2. 5. 6. Subnixis alis me inferam, atque amicibor gloriose. Sic Cic. in Somn. Scip. 15. E quibus duos maxime inter se diversos, & celi verticibus ipsis ex utraque parte subnixos, obriguisset pruina vides. Idem 1. de Orat. 246.

Solio subnixa refedit. Virg. 1. Æn. 510.
Subnixus & fidens innocentiae animus. Liv. 4. 42.
Barba subnixa rutilis capillis. h. e. Subjecta. Ovid. 6. Met. 715. al. Submissa. V. Heinf. ad l.
Matrimonium liberis subnixum. Ulp. in l. 1. §. ult. D. de lib. exhib.
Privilegio subnixus. Aurel. Arcad. in l. 1. sub fin. D. de off. praefecti praetorio.

Subnixus victoria. Liv. 25. 41.

SUBNOTO, [ὑποσημειῶν] āre. Clam denotare. Martial. lib. 1. 28. Et non sobria verba subnotasti. h. e. Notasti & memoriae mandasti verba, quae ego potus & ebrius dixi. Idem lib. 6. 82.

Quidam me modo, Ruffe, diligenter Inspectum, velut emptor aut lanista, Quum vultu digitoque subnotasset, Tunc es, tunc ait, ille Martialis? Subnotasset, i. e. Diligenter considerasset, & inspexisset.

Subnotare libellos, i. e. Subscribere, confirmare. Plin. 1. Epist. 10. ad Arrium, Sedeo pro tribunali, subnoto libellos, silentio exercitum educit.

SUBNOTATIO, ōnis. f. [ὑποσημείωσις] Gl. G. L.]

SUBNUBA, æ. f. Ovid. Epist. 6. 153. al. Succuba. V. Heinf.

SUBNUBILUS, a, um. Adj. [ὑπονεφέλιος] Paulum nubilus, Subobscurus. Ovid. Rem. Amor. 599.

Limes erat tenuis, longa subnubilus umbra. Cæf. 3. Bell.

Bell. Civil. 54. Et quinque intermissis diebus, alteram noctem subnubilam nactus, extructis omnibus castrorum portis, & ad impediendum objectis, tertia inita vigilia, silentio exercitum educit.

SUBO, [ὑποδν] Gl. L. G. & G. L.] āre. Subare dicuntur fues, quum libidine pruriunt; ut equæ, equire. Plin. lib. 10. cap. 62. Verres subantis audita voce, nisi admittatur, cibum non capit.

Subare etiam de mulieribus dicitur, cum libidine flagrantem marem appetunt. Festus, Suillum genus inivsum Veneri prodiderunt poetæ, ob interfectum ab apro Adonim, quem dea illa diligebat. Quidam autem quod immundissimi sint ex omni mansueti pecore, & ardentissimæ libidinis, ita ut opprobrium inde mulieribus tractum sit, cum subare & subire dicuntur. Surire Scalig. Utitur hoc verbo Hor. Epod. 12. 11. — jamque subando

Tenta, cubilia, tectaque rumpit.

UBATIO, ōnis. f. [ὑποδν] Plin. lib. 8. cap. 51. Implentur uno coitu, qui & geminatur propter facilitatem abortiendi. Remedium ne prima subatione, neve ante flaccidas aures coitus fiat. De subibus.

UBOBSCENUS, a, um. Adj. [ὑποβσενος] Cic. in Orat. 88. Illud admonemus tamen, ridiculo sic ulurum Oratore, ut nec nimis frequent, ne scurrile sit: nec subobsceno, ne mimicum.

UBOBSCURUS, a, um. Adj. [ὑποβσενος] Aliquantum obscurus. Cic. de Clar. Orat. 29. Grandes erant verbis, crebri sententiis, compressione rerum breves, & ob eam ipsam causam interdum subobscuri.

UBODIOSUS, a, um. Adj. [ὑποδν] Aliquantum odiosus. Cic. 1. Att. 4. Non mihi grave duxi scribere ad te de illius querimoniis, quum eas audire (quod erat subodiosum) leve putassem.

UBOFFENDO, di, sum, [ὑποβδν] āre. Aliquantum offendere. Cic. 2. Q. frat. 5. Nam apud perditissimam illam infimam faciem populi, propter Milonem suboffendit: & boni multa ab eo desiderant, multa reprehendunt.

UBOLEO, ui, itum, [ὑποβδν] āre. quasi Quod olet, seu odorem sentire. Plaut. Pseud. 3. 2. 102.

Corrumpitur jam coena: BA. hem subolet: sis vide. [Edit. Gronov. Subolem sis vide! ut ad seq. referatur.

Subolere, per translationem, Præsentificare, subdubitare. Plaut. Caf. 2. 3. 48.

Tu te ecastor tibi, homo, malam rem quæris, sr. subolet, sentio. Cum Dativo. Ter. Phorm. 3. 1. 10. Nunquid patri subolet? Itidem Plaut. (Trin. 3. 1. 14.)

Propemodum quid illic festinet sentio, & subolet mihi.

Ut agro evortat Lesbonicum, quando evortit ædibus. H. St.

UBOLESCO, [ὑποβδν] āre. Succrescere. Liv. 29. 3. Illis Romanam plebem, illis Latium juventutem præbuisse, majorem semper, frequentioreque, pro tot cæsis exercitibus, subolefcentem.

UBOLES, [ὑποβδν] Gl. L. G.] pro Soboles antique. V. SOBOLES.

UBORIOR, iris vel ēris, ortus sum, [ὑποβδν] Iri. Idem quod Ori. Lucret. lib. 1. 1015.

Ex infinito suboriri copia posset. Plin. lib. 2. cap. 93. Metallorum opulentia, tam varia, tam dives, tam fecunda, tot sæculis suboriens.

UBORTUS, ūs. m. verbale, a verbo Suborior, quod est, In alterius locum orior. Lucret. lib. 5. 302.

— stellæque putandum

Ex alio, atque alio lucem jactare subortu.

UBORNO, [ὑποβδν] āre. Aliquantulum ornare, h. e. Honorare, si- ve Laudare. Cic. 10. Fam. 23. Tu, Cicero, quod adhuc fecisti idem præsta, ut vigilantem, nervoseque nos, qui stamus in acie, subornes. [i. e. Instruas, subleves, adjuves. Sic

Apulejana pecunia Brutum subornastis. Idem 13. Philipp. 32.

Subornare aliquem, [ὑποβδν] Latenter seducere, [vel potius Subjicere, Submittere.] Plaut. Milit. Perioch. 1. 14.

— mox ei dominus ædium

Suam clientam, sollicitandum ad militem,

Subornat. Gell. In caput meum subornavit. Cic. pro Dejot. 17.

Hac suspitione sum percussus, medicum indicem subornabit, finget videlicet aliquod crimen veneni. Idem pro Rosc. Com. 51. Falsum subornavit testem Roscius Cluvium, cur tam fero? Idem pro Cæcin. 71.

Et fictus testis subornari solet, & imponi falsæ tabulæ.

Confessus es, a te accusatores esse instructos & subornatos. Cic. in Va-

tin. 3.

Subornatus criminibus. i. e. Clam instructus criminandi materia. Liv. 18. 43. pr. Itaque, ad invidiam ei faciendum, legatos Ambracienses subornatos criminibus in Senatum introduxit.

Subornare, pro, In speciem aliquam vestire Senec. lib. 3. de B. nef. 18. Quo te penulati isti, in militem, & quidem non vulg. rem cultum subornati? quo, inquam, te isti efferunt?

SUBORNATUS, a, um. Partic. [ὑποβδν] Gl. L. G.] ut Subornatus testis, [ὑποβδν] Gloss. Græcolat.

SUBORNATOR, ōris. m. Ammian. 15. 8. Subornatore & conscio Præfecto. Lamprid. Commod. 19. Servorum subornatores.

SUBORNATIO, ōnis. f. [ὑποβδν] Digest.

SUBORTUS, V. SUBORIOR.

SUBPALLIDUS, a, um. Adj. [ὑποβδν] Aliquantulum pallidus. Celf. lib. 5. 28. 13. de meliceria, Alterum est minus super corpus eminens, durum, latum, subviride, subpallidum, magis exulceratum.

SUPPAR, V. SUPPAR.

SUPPATEO, ēre. Apul. Met. 7. p. 204. Elmenh. Immitto me campis subpatentibus.

SUBPINGUIS, e. Adj. [ὑποβδν] Aliquantulum pingue. Celf. lib. 10. cap. 4. Pejus est, quod densam cutem, & subpinguem, & ex toto glabram fecit.

SUPPUDET, V. SUPPUDET.

SUBRADO, [ὑποβδν] Gl. G. L.] ēre. Cato de R. R. cap. 50. In vinea ficos subradito alte. Ammian. 28. 2. Subradens barbaros fines ultra flumen.

SUBRANCIDUS, a, um. Adj. [ὑποβδν] Rancidulum, Quod aliquantum rancidum est. Cic. in Pison. 67. Exstructa mensa, non conchyliis, aut piscibus, sed multa carne subrancida.

SUBRAUCUS, a, um. Adj. [ὑποβδν] Utcunque raucum. Cic. de Clar. Orat. 141. Omnique motus cum verbis sententiisque consentiens, vox permanens, verum subrauca natura.

SUBRECIITO, āre. [ὑποβδν] Gloss. Græcolat.

SUBRECTUS, V. SUBRIGO.

SUBREFECTUS, a, um. Partic. Aliquantulum refectus. Patere. lib. 2. 123. Subrefectus primo conspectu alloquioque carissimi sibi spiritus. De Cæsare Augusto moribundo loquitur.

SUBREMIGO, [ὑποβδν] āre. Subtus remigare. Plin. lib. 9. cap. 20. Ceteris subremigans brachiis, media cauda ut gubernaculo se regit. Virg. 10. Æn. 227.

— dextra puppim tenet, ipsaque dorso

Eminet, ac læva tacitis subremigat undis. i. e. Subnatat, ut ait Servius.

SUBREPO, vel **SURREPO**, psi, ptum, [ὑποβδν] ēre. Latenter repere. Plin. lib. 34. cap. 8. Fecit & puberem Apollinem, subrepenti lacertæ cominus sagitta insidiantem.

Subrepunt clatris animalia. Columel. lib. 9. cap. 1.

Jam subrepsit iners ætas, i. e. Senectus tacite advenit. Tibul. 1. 1. 71.

Pestis subrepens in omnes artus. Catul. de Lesbia, 74. 21.

Horror tacitus subrepsit fratribus. Stat. 11. Theb. 476.

Subrepere fide alicui, Furtim sive clam recedere. Plaut. Mil. 2. 3. 62. Hic obstitam, ne imprudenti huc ea se surrepsit mihi. [Verum errat vehementer Stephanus, qui & Surrepsit a v. Surrepo deducit, cum sit Præteritum Subjunctivi modi Syncopatum a Surrepsio q. V. Legendum autem Hinc pro Huc.

Subrepere sub tabulas. Cic. pro Sext. 126. Is, quum quotidie gladiatores spectaret: nunquam est conspectus, quum veniret, emergebat subito, quum sub tabulas subrepsisset.

Subrepsit hæc appellatio paulatim. Plin. lib. 21. cap. 2.

Subrepsit animo judicis insinuatio, i. e. In animum demittitur. Quintil. lib. 4. cap. 1. Idem 4. 5. Ita subreperit animo judicis.

Subrepsit illi oblivio. Plin. lib. 8. cap. 22.

SUBREPTITO, āre. frequent. Cato apud Gell. 10. 13. In cubiculum subreptitavit e convivio. Al. Surrectitavit.

SUBREPTITIUS, V. SURRIPIO.

SUBRICULA, æ. f. [ὑποβδν] Gloss. Græcolat.

SUBRIDEO, ūs, ūsum, [ὑποβδν] Gl. G. L.] ēre. Latenter vel aliquantum ridere, vel Risus signa ostendere. Virg. 1. Æn. 258.

Olli subridens hominum sator atque deorum. Cic. pro Rosc.

Com. 22. Qua de causa? subridet Satorius veterator, ut sibi videtur.

Subrisi modice lenique nutu. Martial. lib. 6. 82.

Limis subrisit ocellis. Ovid. 3. Amor. 1. 33.

Subrisit crudele pater. Claud. 2. in Eutrop. 108.

Ira mista subridens. Virg. 10. Æn. 742.

SUBRIDICULUS, a, um. Adj. Augustin.

SUBRIDICULR, Adv. [ὑποβδν] Cic. 2. de Orat. 249. Quid hoc Nævio ignavus? severe Scipio. At in male olentem, Video me a te circumveniri, subridicule Philippus. [Scribendum Navio. Et quæ sequuntur vitio non carent. An scripsit Tullius, Video a te hircum venire? vel Me a te hircum venire? ut jocus sit, vel in ambigua vocis significatione, vel ex immutato vocabulo. V. HIRCUS.

SUBRIGO, rexi, reatum, [ὑποβδν] Gl. L. G. & G. L.] ēre. Idem quod Paulatim attrigere, & in altum levare. Virgil. 4. Æn. 183.

Tot linguæ, totidem ora sonant, tot subrigit aures. Plin. lib. 9. cap. 29. Supinus in summa æquorum pervenit, ita se paulatim subrigens, ut emissa omni per fistulam aqua, velut exoneratus sentina, facile naviget. Idem lib. 36. cap. 9. Opus id fecisse dicuntur xx. m. hominum. Ipse rex quum subrecturus esset, verereturque ne machinæ ponderi non sufficerent, &c. Columel. lib. 7. cap. 3.

Caput subrigens. Sen. Herc. fur. 6. Scribitur & Surriigo.

SUBRECTUS, a, um. Partic. [ὑποβδν] ut, Cuspis subrecta. Sil. lib. 10. 253. Liv. 7. 10. Romanus, mucrone subrecto, quum scuto scutum imum percussisset. Al. Surrecto.

SUBRECTIO, ōnis. f. Cæl. Aurel. Acut. 3. 2. Subrectio inflexibilis.

SUBRIGUUS, a, um. Adj. [ὑποβδν] Idem quod Irriguus. Plin. lib. 17. cap. 8. In crasso, aut humido, aut subriguo, a messe ad brumam.

SUBRINGO, ēre. Cic. 4. Att. 5. extr. Erimus uberiores, si & ille libenter accipiet, & hi subringentur, qui villam me moleste ferunt habere.

SURRIPIO, **SUBREPTIO**, **SUBREPTITIUS**, V. **SURRIPIO**, &c.

SUBRIGO, vel **SURRIGO**, [ὑποβδν] Gl. G. L.] āre. Substituere.

Auctor

Auctor de Viris Illust. cap. 15. Quia in locum Tricipitini collegæ Consul non subrogaverat.
 Subrogare collegam Consul dicebatur, qui alterum in demortui collegæ locum, rogatione ad populum lata, sufficiebat. Cic. ad Brut. 5. Liv. lib. 2. 7. Quia nec collegam subrogaverat in locum Bruti. Idem 9. M. Corneliū Maluginensem collegam subrogavit.
 Subrogatur lex. V. ABRIGO.
SUBROGATUS, a, um. Partic. [ὑποκαταστάς, Gl. G. L.] Val. Max. 6. 3. 2. Id egerant ut magistratibus non subrogatis, communis libertas in dubium vocaretur.
SUBROGATIO, ōnis. f. Substitutio: ἀντιστάσις, Gloss. Vet. Latinogræc.
SUBROSTRANUS, V. dict. seq.
SUBROSTRARIUS, a, um. Adj. Cic. 8. Fam. 1. Te a. d. 1x. Calend. Jun. subrostrarii, (quod illorum capiti sit) dissipant perisse. Ubi interpres, Subrostrarii, qui erant infra Senatores, hoc est qui sub rostris sedebant. Vetus tamen exemplar habet Subrostrani. Porro sic alii Subrostrarii, i. e. Qui sub rostris sedent novarum rerum captatores. Nam a Rostris omnia Romæ edicebantur. Subrostrarios ea forma dici arbitrantur, quasi Subbasilicanos, circumforaneos: non ex dignitatis gradu, ut voluit interpres. [Vel potius Subrostrani, quæ verior lectio est. Videntur dicti a statione in foro Romano, quæ Subrostris dicebatur, ubi otiosi versabantur Quirites. Sic Sub novis, Sub veteribus. V. SUB.]
SUBRUBRO, ui, [ὑπερρῥοῖσμος] ēre. Aliquantum rubere. Ovid. 2. de Arte Am. 316.
 Plenaque purpureo subrubet uva mero.
 Cælum subrubet. Ovid. 2. Amor. 5. 36.
SUBRUBICUNDUS, a, um. Adj. [ὑπερρῥίσιος] Aliquantulum rubicundus. Plin. lib. 25. cap. 13. Herba est trixaginis specie & mollitia, cauliculis subrubicundis. Sic apud Cels. lib. 8. cap. 12.
SUBRUFUS, a, um. Adj. [ὑπόρρυθρος] Aliquantum rufus. Plin. lib. 37. cap. 10. Indica gentium suarum habet nomen, subrufo colore, in attritu sudorem purpureum emanat. Idem lib. 21. cap. 7. Rhizotomos subrufo.
 Subrufus aliquantum, crispus, cincinnatus. Plaut. Capt. 3. 4. 116.
SUBRUMPO, ūpi, uptum, ēre. Arnob. 2. Aliorum subrumpant & labefaciant scita.
SUBRUPTUS, a, um. Partic. Hirt. Bell. Afr. cap. 50. Crebris locis speluncæ in modum subruptis. al. Subrutis.
SUBRUMUS, i. m. [ὑπορρυθμός] Agnus qui adhuc sub ruma, i. e. mamma est. Varr. 2. de R. R. cap. 1. Et, si parum habet lactis mater, ut subiciat sub alterius mammam, qui appellantur subrumi, id est, sub mamma: antiquo enim vocabulo mamma rumis, ut opinor. Ibid. cap. 11. Mammæ enim rumis, sive rumæ, ut ante dicebant, a rumi: & inde dicuntur subrumi agni: lactentes, a lacte. V. not. Scalig. & F. Ursin.
SUBRUMOR, [ὑπορρυθμός] āri. dicuntur Hædi, quum ad mammam admoventur, quia ea rumis vocatur, vel quia rumine trahunt lac sugentes, inquit Festus. Columel. lib. 7. cap. 43. Diligenti cura servandum est, ut & suis quotidie matribus & alienis non amantibus agni subrumen- tur. Idem lib. 12. cap. 37. Nec minus interesse pastoribus fructum cogentibus, aut fetus ovium aliarumve pecudum subrumantibus.
SUBRUNCATOR, ōris. m. sic Deus invocatus est a Flamine Cereali, uti notat Servius in Virg. 1. Æn.
SUBRUNCIVI, m. pl. Limites ita nominantur ab Hygeno p. 152. Gœf. Limites linearum mensuræ tantum determinandæ causâ sunt constituti: & si finitimi interveniunt: latitudinem secundum legem Mamiliam acceperunt. In Italia itineri publico serviunt sub appellatione subruncivorum. Habent latitudinem pedum octonum. Hos conditores coloniarum, fructus asportandi causâ, publicaverunt.
SUBRUO, ui, ūtum, [ὑπορύσσω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Destruere, subvertere. Cæs. 2. Bell. Gall. 6. Murusque defensoribus nudatus est, testudine facta portis succedunt, murumque subruunt.
 Ovid. Subruere est arces & stantia mœnia virtus. H. St. Exstant 3. Trist. 11. 23.
 Dies ventura subruet arces mundi. Propert. lib. 3. 5. 31.
 Muneribus subruit reges, auro proditoribus dato. Hor. 3. Carm. 16. 14.
 Subruor. Lucret. lib. 4. 864.
 — & omnis
 Subruitur natura, &c. Male in Gloss. L. G. Subruo.
SUBRUTUS, a, um. Partic. [ὑπορρυθτός] ut, Castra subruta ferro. Propert. lib. 3. 9. 55. Liv. 21. 11. Subruta cuniculo mœnia.
 Vestigia subruta limo fallaci, Everfa, & subtereuntia. Fallaci, id est qui creditis sibi gressus decipiebat, & nutare faciebat. Stat. 9. Theb. 475.
SUBRUSTICUS, a, um. Adj. [ὑπορρυθτός] Aliquantum rusticus. Cic. de Clar. Orat. 259. Tum etiam ipso sono, quasi subrustico, prosequabatur atque imitabatur antiquitatem. Ibid. Cotta, quia se valde dilatandis litteris a similitudine Græcæ locutionis abstraxerat, sonabatque contrarium Catulo, subagreste quiddam, planeque subrusticum. Idem in Orat. 161. Quod jam subrusticum videtur, olim autem politius.
SUBRUTILUS, a, um. Adj. [ὑπορρυθτός] Parum rutilus. Plin. lib. 10. cap. 33. Mærops pallido intus colore pennarum, superne cyaneo, priorib. subrutilo. Idem lib. 12. cap. 14. Alii lentisco similem subrutilo folio arborem turis prodidere. Idem lib. 10. cap. 3. Media magnitudine, colore subrutilo, rarum conspectu.
SUBSALSUS, a, um. Adj. [ὑποσάλιος] Aliquantum falsum significat. Plin. lib. 12. cap. 29. Subfalsa gustanti herba.
SUBSANNIO, [ὑποσάλλω] āre. activ. Idem significat quod Irridere. Nam Sanna, ut suo loco apparet, Irrisionem significat, quæ & Subfannatio dicitur. ὑποσάλλω verbum frequens apud sacrarum litterarum interpretum. V. SANNA.
SUBSANNATOR, ōris. m. [ὑποσάλλω] Gloss. Latinogræc. V. dict. eand.
SUBSARCIO, [ὑποσάλλω, Gl. G. L.] īre.
SUBSCINDO, ēre. Columel.
SUBSCRIBO, pti, ptum, [ὑπογράφω, Gl. G. L.] ēre. Subnotare, sub- signare. Suet. in August. cap. 27. Pinarium equitem Romanum, quum concionante se, admissa turba paganorum, apud milites subscribere quædam animadvertisset, curiosum & speculatorem ratus, coram confodi imperavit.
 Numerus aratorum quotannis apud magistratus subscribitur. Cic. 5. Verr. 120.

Audita subscribere. Quintil. lib. 12. cap. 8. Nec tanta sit acturo memorie fiducia, ut subscribere audita pigeat. i. e. Subnotare.
 Exemplum litterarum alicujus subscribere. Cic. 9. Att. 16. Idem Ibid. 8. Subscribere, Verbum est iudicii & foro accommodatum, & significat Judicium dicere, quævis Dicam scribere. Plin. 5. Epist. 1. Post hoc Curienus a matre exheredatus, cum ceteris coheredibus, subscriptis centumvirale iudicium: mecum non subscripsit. i. e. Controverfiam movit hereditatis, testamentum scilicet impugnare ut inofficiosum volens. Ibidem, Scis te non subscripsisse mecum: & jam biennium transisse, omniaque me usufruxisse. i. e. Mecum querelam non esse expertum. Budæus. V. hic seqq.
 Subscribere dicebant veteres Jurisconsulti, quod nunc *adjungere se dicunt*. Subscribendi igitur facta potestas dicendum, quod nunc dicunt, *dictum est quod adjungere se poteris*. Cic. 7. Verr. 15. Ut ei, qui istius Quæstor fuisse, & ab isto læsus, inimicitias justas persequeretur, non modo deferendi nominis, sed ne subscribendi quidem, cum id postularet, facerent potestatem. Hoc etiam a Cicerone dicitur, Accedere ad causam, & Descendere in causam, & Incumbere in eandem causam, & Demittere se in causam. Budæus. V. SUBSCRIPTOR.
 In crimen subscribere. Ulpian. l. ult. D. de privat. delict. Si quis actionem, quæ ex maleficiis oritur, velit exsequi: si quidem pecuniarie agere velit, ad jus ordinarium remittendus erit, nec cogendus erit, in crimen subscribere.
 Subscribere significat aliquando Favere, astipulari, & assentiri. Marcellus in l. Non aliter, D. de Adop. Non aliter enim voluntati ejus, qui arrogare pupillum volet, etiam si causam ejus ob alia probabit, subscribendum erit.
 Iræ alicujus subscribere. Ovid. 1. Trist. 2. 3.
 Luxuriæ cubantis subscribere. Cels. lib. 3. cap. 4. Etenim ulterioribus quidem diebus cubantis etiam luxuriæ subscripsit, primis vero tortoris vicem exhibuit. De Asclepiade medico.
 Odiis alicujus. Liv. 3. 33.
 Votis alicujus subscribere. Lucan. ad Pison. 246.
 Fortuna voto subscripsit. Columel. lib. 1. cap. 2. Quod si voto fortuna subscripserit, agrum habebimus salubri cælo, uberi gleba.
 Subscribere, cum Accusativo est Causam sententiæ testari, & addere. Cic. pro Cluent. 119. Video igitur, Judices, animadvertisse Cenfores in judices quosdam illius consilii Juniani, quum istam ipsam causam subscriberent. Ibid. 100. Nam hæc quidem, quæ de iudicio corrupto subscripserint, quis est qui ab illis satis cognita & diligenter iudicata arbitretur? In M. Aquilam & T. Guttam video esse subscriptum.
 Causam parricidii subscribere. Cic. 2. de Invent. 58.
 Subscriptæ rationes. V. EXPUNGO.
SUBSCRIPTIO, ōnis. f. [ὑπογραφή, Gl. G. L.] Cic. 1. Verr. 49. Quatum quem sit habiturus, non video: nisi quem forte ex illo grege oratorum, qui subscriptionem sibi postularunt, cuicunque vos delationem dedissetis, id est, qui postulerant a vobis, ut ad quemcunque Verris accusatio esset delata, sibi liceret accusationi subscribere. Hæc Budæus Cic. pro Cluent. 118. Quare quicquid de subscriptionibus eorum mihi dicendum erit, eo dicam animo, ut omnem orationem meam, non de illorum facto, sed de ratione censoria habitam existimari velim.
 Subscriptio, pro Accusatione. Senec. de Benefic. lib. 3. cap. 26. Sub Tiberio Cæsare fuit accusandi frequens, & pæne publica rabies. Excipiebatur ebriorum sermo, simplicitas jocantium, nihil erat tutum. Coenabat Paulus Prætorius in convivio quodam, imaginem Tiberii Cæsaris habens exculptam, eminentem gemma. Rem ineptissimam fecero si nunc verba quæsero, quemadmodum dicam illum matellam sumptis se. Quod factum simul & Maro ex notis illius temporis vestigatoribus notavit. At servus ejus, cui nectebantur insidiæ, ei ebrio annulum ex traxit. Et quum Maro convivas testaretur admotam esse imaginem ob scænis, & jam subscriptionem componeret, ostendit in manu sua servus annulum. Alii legunt Proscriptionem. [Subscriptio h. l. est ipsi nominis delatio cum subscriptoribus corrogatis faciendâ. V. SUBSCRIPTOR]
 Subscriptio Censoria. Cic. pro Cluent. 118. Ne subscriptio censoria non minus calamitatis civibus, quam proscriptio acerbissima possit asferre. Budæus Censuram interpretatur. V. Quintil. lib. 5. cap. 13.
 Subscriptio ac professio agri. Cic. 5. Verr. 113. In Leontino jugerum subscriptio ac professio non est plus triginta, decumæ triginta sex medimnum venierunt.
 Subscriptio, Decretum: id est, quod a principe, vel præside, libello oblato, subscribitur. l. j. D. de constit. Princip. l. 1. C. Quomod. & quantum iudex. l. 1. C. commination. epistola.
SUBSCRIPTOR, ōris. m. Subscriptores Pædianus in 1. Verr. 47. eos ai esse appellatos Causidicos, qui adjuvare accusatorem solerent: quo oportebat summissius agere, quam eum, quem sequebantur. Cic. 1. Verr. 47. At venit paratus cum subscriptoribus exercitatis & disertis. E paulo infra, Verumtamen L. Apulejum esse video proximum subscriptorem, hominem non ætate, sed usu forensi, atque exercitatione tiro nem. Budæus. Cic. 3. Q. frat. 4. Omnino nihil accusatore Lentulo subscriptoribusque ejus infantius. Cic. 8. Fam. 8. Itaque sine ullo subscriptore descendit, & Tuccium reum fecit. [Nep. Att. 6. Neminem suo nomine, neque subscribens accusavit. V. Sigon. de Judic. 2. 9. Venalis ascriptor & subscriptor tuus. Cic. pro Domo 49.
 Subscriptor & approbator. Gell. lib. 5. cap. 21.
SUBSCUS, ūdis. f. Subscudes tabellæ (inquit Festus) appellantur, quibus tabulæ inter se confinguntur: sic dictæ, quia qua immittuntur, succiditur. Pacuvius, Nec ulla subscus cohibet compagem. Cato R. R. cap. 18. Orbem olearium, latum pedibus quatuor, punicanis coagmenti facito, crassum digitis sex, subscudes iligneas adindito. Eas ubi confixeris, clavis corneis occludito. Vitruv. lib. 4. cap. 7. Et ita sint compactæ subscudibus & severiculis, ut compactura duorum digitorum habeat laxationem.
 Subscudes, a Succudendo nomen videntur potius habere, quam a Succidendo. Eth enim locus, cui inferuntur, excavatur, succiditurque inde aliquid, ut immittantur, cum tamen id fiat cudendo scalpris, malle percussis, & immittantur ictu mallei, non video, cur non debeant potius a succudendo, quam succidendo, deduci. Quod si Festus a Succudendo scripsit, ut & fortasse scripsit, nã ab eo libentissime dissentiri Verba sunt Turnebi.
 Subscudes, quæ & Subcudes, & Sufcudes dicuntur: sunt Ligneæ rei nacula

macula, quæ etiam *Securicla* a forma vocantur, quasi *Securiculæ*; quibus duo tigna tenacissime inter se vinciuntur: unde *Securiclati* cardines apud Vitruv. lib. 10. licet vulgo *Securidati* legatur. Galli *hirundinum caudas* appellant. Apud Augustin. lib. 15. de Civitate, Sufcudines legitur. Vitruv. lib. 10. cap. 10. de tympano ad molendam farinam loquens, Secundum id tympanum, majus item dentatum planum est collocatum: quo continetur axis, habens in capite fummo subscudem ferream, qua mola continetur. Quod Vitruv. Subscudem hic appellat: nostri *ferrum molendini* vocant, ex quo forma subscudis intelligi potest. Budæus.

SUBSECO, vi, etum, [*ὑποσέω*] ære. Subtus vel paulatim fecare. Columel. lib. 2. cap. 9. Quædam etiam subterraneæ pestes, adultas segetes radicibus subsecit enecant. Varr. 1. de R. R. cap. 50. Ubi falce secundum terram succidunt stramentum: & manipulum, ut quemque subsecuerint, ponunt in terra. Plin. lib. 18. cap. 17. Quæ velluntur e terra, non subsecantur. Ovid. 4. Fast. 438.

Ille papavereas subsecat ungue comas.

Ungues ferro subsecare. Ovid. 6. Fast. 230.

SUBSECIVUS, vel **SUBSICIVUS**, a, um. Isidor. lib. 15. Etymol. cap. 13. scribit Subseciva proprie esse, Quæ sutor de materia præcidens, quasi supervacua abjicit. Indeque Subsecivos agros dictos, Quos in pertica divisos recusant quasi steriles, vel palustres. Itemque, Subseciva, Quæ in divisione agri non efficiunt Centuriam, id est jugera ducenta, quæ a subsecante linea ita appellata esse Frontinus in libro de Agrorum qualitate p. 39. Gœf. scribit. A quo & ejus interprete Aggeno Urbico p. 68. Gœf. Subsecivorum duo esse genera didici: unum quod in extremis assignationum finium centuria expleri non potuit. Aliud, quod in mediis assignationibus & integris centuriis intervenit. Quicquid enim inter quatuor limites minus, quam interclusum fuerit, assignatum in hac remanet appellatione, ideo quod is modus, qui assignationi superest, linea eludatur & subsecetur. Et generaliter subsecivum appellatum, quod inter mensuralem lineam & Centuriæ extremitatem minus, quam ut Centuriam expleret, supererat.

Ager subsecivus est Boethio lib. 2. Geometriæ, Qui secundum suas determinationes ascriptus in finibus suis tabulario Cæsaris infertur, & qui beneficio concessus, aut assignatus Coloniarum fuerit: sive is proximus, sive longius positus: quem Colonia in tabulario Cæsaris manu subscriptum habere debet. Item, Ager similis subsecivus est, Qui non assignatus Reipublicæ, populoque, aut Coloniarum cujus fine circumdatur, remanet in ejus potestate, qui assignare potuerit, hoc est principis.

In subsecivum esse, Mensuram agrorum apud antiquos locutio, aliquid, præter id quod demetiendum erat, superesse videbatur. Varr. 1. de R. R. cap. 10. Ad hoc principio mensores nonnunquam dicunt in subsecivum esse unciam agri, aut sextantem, aut quid aliud, quum ad jugerum pervenerint.

Hinc Subseciva, apud Sueton. in Domit. cap. 9. Subseciva, quæ divisus per veteranos agris captim superfuerunt, veteribus possessoribus, ut usucapta, concessit. Quem locum exponens Beroald. In codicibus, inquit, luculentorum scriptorum multijugis, modo Subseciva, modo Subseciva scribiprehendens. Eadem tamen hujus verbi vis est, & significatio: nam Subseciva dicuntur, quæ subsecia sunt, & quasi subsecia: a subseciendo dicta, quasi relicta. Quod si Subseciva legeris a subsecando inclinabitur. Plin. in præf. Nat. Hist. & Aulus Gellius in novissimo Noctium Atticorum, Subseciva sive Subseciva tempora dixerunt, Quæ subsecia, subseciaque sunt, & veluti subsecia, sive subsecia a rebus necessariis. Eadem dictione usus est Cic. 1. de Legib. Apul. in ultimo de Asino aureo: (ad fin.) Quod subsecivum, quamvis iteratæ jam, traditioni remansisset? ubi Subsecivum posuit pro Reliquum. Idem in eadem significatione dixit in octavo: Ac me relictum solum, ac subsecivum, cum fastidio plerique præteribant. Itidem Tranquill. Subseciva appellat Portiunculas agrorum, quasi subsecias relictasve, quæ velut reliquæ in dividendis agris superfuerant. Talia Domitianus concessit veteribus possessoribus, qui videlicet illos agros prius possederant, quam veteranis dividerentur. Idem Apul. scribit in Apolog. p. 294. Elmenh. Pythagoram animadvertisse everriculum, quod genus retis est, trahi a piscatoribus juxta Metapontum in litore Italiæ fuæ, quam subsecivam Græciam fecerat. Ubi Subseciva Græcia accipi videtur, quasi pro Subsecia, fucciaque & veluti Secundaria Græcia, quæ est Italiæ portio, quam Græci Magnam Græciam appellaverunt. Hæc Beroald.

Subsecivus, translate, [*παρεργον*] ut Tertul. lib. 1. adversus Marcionem, Et videndum, ne qua adhuc illi vacent subseciva, in quibus & tertius aliquis stipare se Deus possit. Apul. lib. 8. Milet. p. 212. Elmenh. Ac me relictum solum, & subsecivum, cum fastidio plerique præteribant. De asino venalitio.

Operæ subsecivæ. Sunt autem Operæ subsecivæ, non principales (ut ita dicam) sed proximæ, quas ludis, & feriis scilicet, quas a functione muneris in Rempublicam, forum, amicos, studiis ac musis damus. Dictæ Subsecivæ, ab iis, quæ in agrorum assignationibus Subseciva nominantur: de quibus Frontin. & nos paulo ante ex eodem. Ab hac similitudine Operæ, Horæ, Tempora, quæ amicorum, fori, reipublicæ superfunt, atque ex iis eripiuntur, & quasi subsecantur: quæ nobis reservamus, nec perire sinimus, sed in legendo, commentando, scribendo consumimus, subseciva nuncupantur. Quare apud Varr. lib. 1. de R. R. In subsecivum, non subsecivum, apud M. Tullium multis in locis, apud ceteros scriptores eodem modo etiam scribendum esse contendunt docti.

Tempus subsecivum. Gell. Præf. in Noct. Att. al. lib. 20. cap. 11. Quantum autem vitæ mihi deinceps deum voluntate erit, quantumque a cura publica, & a re familiari, procurandoque cultu liberorum meorum dabitur otium, ea omnia subseciva & subsecundaria tempora ad colligendas hujuscemodi memoriarum delectatiunculas conferam. Cic. 1. de Legib. 9. Subseciva quædam tempora incurrunt, quæ ego petire non patior: ut si qui dies ad rusticandum dati sint, ad eorum numerum accommodentur quæ scribimus.

Operæ subsecivæ, Quæ post necessarias sunt, & quasi intermissariæ. Cic. 2. Philipp. 20. Nec vero tibi de versibus respondebo: tantum dicam breviter, neque illos, neque ullas te omnino litteras nosse: me nec Reip. nec amicis unquam defuisse: & tamen in omni genere monumentorum meorum perfecisse operis subsecivis, ut meæ vigiliæ, meæque litteræ, & juventuti utilitatis, & nomini Romano laudis aliquid ad Vol. IV.

ferrent. Idem 2. de Orat. 364. An se nescire, quæ ego fero, quæ cursum arripui, quæ subsecivis operis, ut ajunt, iste a puero summo studio, fummis doctoribus?

Temporum subseciva. Substantive. Quintil. lib. 1. cap. 12. Quibus potius studiis hæc temporum velut subseciva donabimus?

SUBSECUNDARIUS, a, um. Adj. [*ὑποδυναμικός*] Idem quod Subsecivus, & Quod quasi secundo tempore advenit. Gell. in Præf. al. lib. 20. cap. ult. Ea omnia subseciva & subsecundaria tempora ad colligendas hujusmodi memoriarum delectatiunculas conferam. V. paulo supra Tempus subsecivum.

SUBSELLIUM, V. **SUBSIDIO**.

SUBSENTIO, si, sum, [*ὑπαίσσιναι*] Ære. Aliquantulum sentire, advertere. Ter. Heaut. 3. 1. 62.

— falli te sinas

Technis per servulum, etsi subfensi id quoque,

Illos ibi esse, & id agere inter se clanculum.

SUBSEQUOR, ūtus sum, [*ὑπακολουθῆω*, Gl. L. G.] sequi. Statim sequi. Plaut. Merc. 5. 2. 31.

Si quidem mecum fabulari vis, subsequere.

Sequimur eminus, subsequimur cominus. V. Taubmann. ad Plaut. Amph. 2. 1.

Ipse cum legionibus subsequor. Cic. 10. Fam. 15. Cæf. 8. Bell. Gall. 39. C. Calenum legatum cum legionibus duabus reliquit, qui iustis itineribus se subsequebatur.

Furtim subsequi aliquem. Ovid. 20. Epist. 131.

Omnes hos motus subsequi debet gestus. Cic. 3. de Orat. 218.

Subsequi aliquem, & imitari. Plin. in Paneg. cap. 84.

Judicium alicujus subsequi. Ovid. 4. Epist. 40.

Subsequitur Prætor voluntatem Imperatoris. Ulpian. in l. certum. D. de Confessis.

Aliud illico subsequatur, aut atomos ulla, e quibus quicquid efficiatur, illarum sit dissimillimum. Cic. 4. Acad.

Subsequi sermone aliquid. Cic. 3. Fam. 1. Mirifice ipse suo sermone subsequeus est humanitatem tuarum litterarum.

SUBSEQUENS, entis. Partic. [*ὑπακολουθῶν*, Gl. L. G.] Plin. lib. 12. cap. 29. Subsequenti anno exitu veris emittunt parvas locustas.

SUBSEQUENTER, Adv. Pseudo-Messala Corvin. ad Cæf. August. p. 13. Nunc ad reges Romanos, consules, dictatores, tribunos militares ac plebejos subsequenter calamum deducam. Paulo post, Hinc adversus Crustum nos subsequenter tumultuantes, in armis Romulus profectus, &c.

SUBSERVICUM, i. n. est, Cujus subtemen ex serico est. Bayf. lib. de Re Vestiar. cap. 5.

SUBSERO, ēvi, situm, [*ἀντισησῶν*, ἐπὶ δένδρῳ. Gl. G. L.] Ære. Columel. lib. 4. cap. 15. Plurimum interest, adhuc nova consitione pedamen omne vestiri: nec mox vineam tum subseri, quum fructus capiendus est. h. e. In demortuo locum ferendo substitui.

Arbores subserere. Ulp. in l. usufruct. legato. §. ult. D. de usufruct.

Fieri motus barbaricos inter alia subseribat. Pro Disseminabat. Amm. Marcell. lib. 30. p. 501. Francf. in M. Vide & in illo Indice. H. St.

SUBSERVIO, ūvi, itum, [*ὑπηρετῶ*, Gl. G. L.] Ære. Serviundo obtemperare. Plaut. Men. 5. 2. 16.

Ita istæ solent, quæ viros subservire

Sibi postulant, dote fretæ, feroces.

Subservire alicui servi habitu. Plaut. Amph. 2. Perioch. 4.

Orationi. Ter. And. 4. 3. 20.

— tu ut subservias

Orationi, utcunque opus sit verbis, vide.

SUBSERRA, **SUBSERROR**, V. **SUBSIDIO**.

SUBSIDIO, ēdi, essum, [*ὑποκαθήμεναι*, Gl. L. G. & G. L.] Ære. Subtus sedere, vel in fundo manere. Colum. 12. 50. Confestim villicia debet adhibere curam, ut si quæ fæces, aut amurcæ, in fundis vasorum subfederint semel, statim emundentur. Idem lib. 12. cap. 19. [Potest esse a Subsidio.]

Subsidet pecunia apud eum. Plin. 4. Epist. 12. i. e. Remanet.

Subsidere in castris. Cæf. 6. Bell. Gall. 36. extr. Cic. in Sallust. 18.

Quicquid impudicorum, cyllonum, parricidarum, sacrilegorum, debitorum fuit, in urbe, municipiis, coloniis, Italia tota, sicut in fretis, subfederant. Virg. 5. Æn. 498.

Extremus, galeaque ima subsedit Acestes. Ubi Serv. Subsedit, Remansit: nec enim proferebatur fors, quæ remanserat sola: aut certe delituit.

Subsidere in via. Cic. 5. Att. 16. Itaque subsedi in ipsa via, dum hæc, quæ longiorem desiderant orationem, summam tibi perscriberem. [Hoc quoque & seqq. potest esse a Subsidio.]

Subsidere, pro Clam subsistere, & in insidiis delitescere. Virg. 11. Æn. 268.

— devicta Asia subsedit adulter.

Subsidere, pro Insidiari. Cic. pro Milon. 52. Cur neque ante occurrit, ne in villa resideret? nec eo in loco subsedit, quo noctu venturus esset? Budæus.

SUBSERRA, æ. f. [*ὑνερρα*] Subfessæ a Veget. lib. 3. cap. 6. de Re Mil. dicuntur Insidiæ, quibus in itinere exercitus imparatus, ac nihil tale suspicans, opprimi solet. In his locis, inquit, quæ sibi opportuna intelligunt, subfessas occultius collocant. Et p. p. Deprehensa vero subfessæ, si circumveniantur utiliter, plus periculi sustinet, quam parabat inferre. Cui subscribit Serv. in illud 11. Æn. 268.

— devicta Asia subsedit adulter.

SUBSESSOR, ōris. m. [*ἐπιβέλος*] Qui delitescens insidiatur, vel insidiis fruendis subsidet. Subsessores, vocantur Qui occisuri aliquem delitescunt. Serv. in illud 5. Æn. 498.

— galeaque ima subsedit Acestes.

Subseffor, Qui clam domi subsidet, insidiaturque ad adulterium obeundum. Valer. Max. lib. 2. cap. 1. §. 5. Nulli enim tunc subseffores aliorum matrimoniorum oculi metuebantur. ex Turneb. Advers. 5. 8.

SUBSELLIUM, i. n. [*ὑποσέλιον*, ὑποπόδιον, Gl. G. L. δῖον. Onom. v.] Subsellia antiquis dictæ sunt Sedes & pulpita, vel, ut ita dicam, Scamna, in quibus e. g. vel spectatores in spectaculis, vel Judices in judiciis, vel qui recitantes audiebant in auditoriis, sedere consueverant. A subledendo dicta, quasi Subsedia, permutatione s in l: ut Sella pro Seda.

Subsellium, Varr. 4. de L. L. 28. Ut subsidere, quod non plane sapit: sic quod non plane erat sella, subsellium dictum.

Subsellia, scribit Afcon. in Divinationem Ciceronis 48. esse Tribunalium, Triumvirorum, Quæstorum, & hujusmodi, minora judicia exercentium, qui non in sellis Curulibus, nec Tribunalibus, sed in subfelliis confidebant. Perf. 1. Sat. 82.

Trossulus exultat tibi per subfellia lævis. Plaut. Stich. 3. 2. 33. Scis tu me dudum esse imi subfelli virum. i. e. Qui soleam sedere in infimo loco.

Homo resupinus super subfellium, aut lectum, est collocandus. Cels. lib. 7. cap. 26.

Destituere subfellia. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Subfellia item erant in Curia, ubi Senatores sedebant, ut ostendit Cic. 1. in Catil. 16. [Hinc Pompeji dictum apud Cic. 3. Fam. 9. Longi subfelli judicatio.]

Subfellia etiam erant iudicium, id est eorum, qui publicis judiciis disceptandis operam dabant, auctor Afcon. in 4. in Verr. 72. Cic. pro Cluent. 93. Accusabat Tribenus pleb. idem in concionibus, idem ad subfellia. Idem in Vatin. 34. Quæro ex te, &c. num quis reus post urbem conditam in Tribunal sui quæstoris ascenderit, eumque vi deturbari, subfellia dissipari, urnas deleverit, easque denique omnes res in iudicio disturbando commiserit, quarum rerum causa judicia sunt constituta. Hoc in loco Tribunal Cicero Prætori assignavit, qui judiciis publicis præerat, & Quæstor vocabatur: Subfellia vero iudiciis, qui reos sententiis suis tabellaribus iudicabant. Hæc Budæus.

Occupare locum in subfelliis. Cic. de Clar. Orat. 289.

Subfellia in iudiciis publicis dicebantur, quæ in foro Romano exercebantur sub divo. Quintil. lib. 12. cap. 8. Nonnunquam etiam inter ipsa subfellia didicisse se gloriantur. Idem lib. 10. cap. 5. Quod accidisse Porcio Latroni traditur, ut, quum ei, summam in scholis opinionem obtinenti, causa in foro esset oranda, impense petiverit, uti subfellia in Basilicam transferrentur: ita illi cælum novum fuit, ut omnis ejus eloquentia contineri tecto ac parietibus videretur. Ex Budæo.

Optima fide & fama versari in subfelliis. Cic. 13. Fam. 10.

Grandiorem & plenior vocem desiderant subfellia. Cic. de Clar. Orat. 288. V. COMITIA, orum.

A subfelliis in rostra rem deferre. i. e. A foro ac iudicio in concionem populi. Cic. pro Cluent. 111. Is, quasi non esset ullo modo ferendum, se ex iudicio discessisse victum, rem ab subfelliis in rostra detulit.

Subfellia, Ubi sedebant rei, & accusatores, & testes. Cic. pro Rosc. Amer. 17. Erant ei veteres inimicitie cum duobus Rosciis Amerinis, quorum alterum sedere in accusatorum subfelliis video, alterum tria hujusce prædia possidere audio.

Subfellia, Sedes in theatro. Suet. in August. cap. 44. pr. Facto igitur decreto Patrum, ut quoties quid spectaculi usquam publice ederetur, primus subfelliis ordo vacaret Senatoribus.

Subfellia, pro ipsis Seditibus aliquando accipitur. Martial. lib. 1. 27. Sextiliane, bibis quantum subfellia quinque. Budæus.

SUBSIDIUM, i. n. pl. SUBSIDIA, [βῆμα, βῆμα, σπινθηρία, Gl. L. G.] dicitur Id (inquit Fest.) quod postpositum est ad subveniendum laborantibus. Erant autem triarii milites, nempe qui tertio ordine in acie constituerentur. Hi enim post omnes acies, cum scutis, galeis, ocreis, gladiis, plumbatis, locabantur: ut si forte prima acies vinceretur, ab iis, veluti de integro reparato certamine, victoria speraretur. Subsistebant itaque nixi genibus, a quo Subsidiium dictum. Plaut. Fragm. 1. 92.

Agite, subsistete omnes, quasi solent triarii.

Subsidium, inquit Budæus, est Ultima acies, quæ ad extremum discrimen succenturiata est: id quod Græci ἐπίταγμα dicunt. Unde fit, ut Subsidiium sit Auxilium & opitulatio pæne ad extremum casum servata. Cæf. 4. Bell. Gall. 31. Cæsar subsidia ad omnes casus parabat. Idem 2. Bell. Gall. 6. Ad eum mittit, nisi subsidium sibi mittatur; sese diutius sustinere non posse.

Subsidium, Quicquid nobis adjumento est. Cic. 15. Fam. 4. His ego subsidii ea sum consecutus, quæ nullis legionibus consequi potuissem. Belli subsidia. Cic. pro Lege Manil. 6. Aguntur certissima Pop. Rom. vestigalia & maxima, quibus amissis, & pacis ornamenta, & subsidia belli requiretis.

Industriæ subsidia, pro Adminiculo & auxilio. Cic. 2. in Catil. 9. Quum industriæ subsidia, atque instrumenta virtutis, in libidine, audaciaque confunderentur.

Senectutis subsidium. Cic. 15. Att. 13. Res Hispanienses valde bonæ, modo Balbium incolumem videam, subsidium senectutis.

Bellissimum subsidium. V. BELLUS.

Fidissimum subsidium. Tacit. 5. Ann. 8.

Inutile bellis. Stat. 6. Theb. 553.

Lautissima facultatum subsidia, i. e. Amplissimæ facultates, seu opes. Firmic. lib. 5. cap. 11.

Comparare subsidium. V. COMPARO.

Constabilitate subsidii legiones. V. CONSTABILIO.

Currere alicui subsidio. V. CURRO.

Invocare subsidium. V. INVOCO.

Ire subsidio alicui. Nep. 17. 8.

Mittere subsidium. V. MITTO. & ex Cæf. supra.

Missus subsidio globus. Stat. 3. Theb. 10.

Parare subsidium. V. PARO.

Servari quempiam subsidio bestiae. Cic. 2. Q. frat. 3.

Venire subsidio. Cic. pro Font. 35. Venit huic subsidio, misero atque innocenti, Massiliensium cuncta civitas. V. Liv. 5. 13.

Subsidium, pro Loco, in quo navigia subsistere possunt, & stare, & suffugia habere. Ita, Subsidiium simile quiddam est Portui & stationi, etsi minus. Tacit. 4. Ann. 67. Quoniam importuosum mare, & vix modicis navigiis pauca subsidia. Hæc subsidia Græci videntur ἐφόριον appellare.

SUBSIDIARIUS, a, um. Adj. [ἐπισπινθητικός] Quod in subsidium datur aut venit. Liv. 5. 38. Paulum erat ab dextera editi loci, quem subsidiariis repleri placuit. subaudi Militibus. Ibid. lib. 9. 27. Qui subsidiarias cohortes, quæ integræ ad longioris pugnae casus reservabantur, in primam aciem extemplo emisit.

Acies subsidiariae. Liv. 30. 33.

Actio subsidiaria. l. 1. §. non tantum. D. de magistrat. conveniend.

Palmes subsidiarius, qui & Prædiarius & Reflex a Columella, a Catone

Custos, & Vicarius appellatur palmes. Columel. lib. 4. cap. 14. Subsidarius, idemque custos, in pollicem refecari non debet, quum palma, ex quibus proximi fructus sperantur, idoneo loco sita sunt.

SUBSIDIOR, ari. In subsidio esse. Hirt. 8. Bell. Gall. 13. Perterriti non solum ii, qui cominus opprimebantur, aut eminus vulnerabantur, sed etiam qui longius subsidiarii consueverant.

SUBSIDIO, Præteritum & Supinum mutuatur a Sedeo, subfedi, subfessum, [ὑψίσταμαι] ēre. Subtus cadere, descendere: fit enim cum motu. conf. SUBSIDIO. Virg. 5. Æn. 820.

Subsident undæ, tumidumque sub axe tonanti

Sternitur æquor aquis. Ovid. 1. Met. 43.

Jussit & extendi campos, subsidere valles. i. e. Depressas esse.

Columel. lib. 6. cap. 1. Lateribus porrectis, lumbis latis, dorso recto, planoque, vel etiam subsidente, &c.

Subsido, significat Ita fidere, ut planitiem efficiant. Lucret. lib. 5. 494. — neque enim poterant subsidere faxa.

Poplite subsidens. Virg. 12. Æn. 491.

Mare subsidit. Ovid. 1. Trist. 2. 73.

Venti subsidunt. Propert. lib. 1. 8. 13.

Urbes subsidunt, terræque dehiscunt. Lucan. lib. 1. 649.

Subsidere dicitur femina in coitu. Hor. Epod. 16. 31.

Novaque monstra junxerit libidine

Mirus amor, juvet ut tigres subsidere cervis. i. e. Succumbere, se subicere ad ineundum.

Subsidere & Confurgere, contraria. Liv. 28. 2.

Subsidere, Invadere, aliquando significat. Lucan. lib. 5. 226.

Jure sed incerto mundi subsidere regnum

Chalcidos Euboicæ, vana spe rapte, parabas. i. e. (ait Be- roald.) Invadere. Inde dicti Subseffores, Occulti insidiatores. Sulpicius & Badius sic ordinant, O Appi rapte, id est seducte vana spe, parabas regnum Chalcidos Euboicæ subsidere, i. e. Suppositum iri tibi, jure mundi incerto, id est dubio cui cedat.

Subsidere in loco aliquo, pro Commorari: cui opponitur Proficisci. Cic. 6. Fam. 8. Quid sim tibi auctor, in Siciliæ subsidis, an ut ad reliquias Asiaticæ negotiationis proficiscare? [Nisi forte Substitas scripsit.]

Impetus dicendi subsidit, Remisit se. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Mulierum menses subsidunt. Plin. lib. 22. cap. 8. Mulierum menses, sive subsident, sive abundant, &c.

SUBSIGNANS, a, um. Adj. Subsignari, Milites olim dicebantur, qui sub signis habebantur, & a Legionariis differebant, quia sub aquila non erant. Tacit. 1. Hist. 70. Penino itinere subsignanum militem, & grave legionum agmen, hibernis adhuc nivibus, traduxit. [i. e. Sub signis & agmine quadrato, non passim, incedentes.]

SUBSIGNO, [ὑπογράφω, ὑποσφραγίζω, Gl. G. L.] āre. Festus; Subsignare, pro Subscribere utimur. Plin. 3. Epist. 1. Eundem mihi cursum, eundem terminum statuo, idque jam nunc apud te subsigno, ut, si me longius evehi videris, in ius voces ad hanc epistolam. i. e. Subscribo, sigillo, obligo, affirmo. Callistratus De jure immunitatis, Sed ne extenuentur facultates eorum, quæ subsignatæ sunt fisco. Paulus Jureconf. D. de verb. signif. l. 39. Subsignatum dicitur, quod ab aliquo subscriptum est: nam veteres subsignationis verbo pro subscriptione uti solebant. Cic. pro Flacc. 80. Illud quæro, sintne ista prædia censui censendo, habeant jus civile: subsignari apud ærarium, apud Censorem possint?

SUBSIGNATIO, ōnis. f. Tertull. de Pœnit. cap. 2. Subsignatio pœnitentiæ. Veteres Subsignationis voce pro Subscriptione usi sunt. Paul. l. 39. ff. de verborum signif. V. dict. præced.

SUBSILIO, ui & ivi, ultum, [ὑποσπιδία] Tre. Paululum salire. Plaut. Curc. 1. 2. 64. Pessulos alloquens, Subsillite, obsecro, & mittite istanc foras.

Ignes subsiliunt ad tecta domorum. Lucret. lib. 2. 191.

SUBSULTIM, Adv. [ὑπαρρηγμένος] Subsiliendo. Sueton. in Augusto, cap. 83. Mox nihil aliud quam vectabatur & deambulabat: ita ut in extremis spatii subsultim decurreret.

SUBSULTO, [ὑπαρρηγμένος] āre, frequent. Idem. Plaut. Capt. 3. 4. 104. Tu subsultas, ego miser vix alto præformidine. Idem Catin. 2. 7. 10. Ut subsultabat, postquam vicit villicus?

SUBSILLES, dicebantur quædam Lamellæ sacrificiis necessariae. Paulus ex Festi sententia.

SUBSIMILIS, e. Adj. Cels. lib. 5. cap. 26. de sanguine, sanie, & pure, Μελιχροία crassior, & glutinosior, subalbida, mellique albo subfimis fertur. Et Ulp. l. 1. §. 5. D. Si cui plus.

SUBSIMUS, a, um. Adj. [ὑποσπινθητικός, Gl. G. L.] Paulum simus. Varro lib. 2. de R. R. cap. 5. Ut sint bene compositæ, ut integris membris, &c. pilosis auribus, compressis malis subfimisve, gibberibus demissis, &c.

SUBSIPIO, ēre. Quod non plane sapit, ut vult Varro lib. 4. de L. L. 28.

SUBSISTO, stiti, stitum, [ὑψίσταμαι, Gl. G. L.] ēre. Contra sistere. Cæf. 1. Bell. Gall. 15. Quo prælio sublati Helvetii, quod quingentis equitibus tantam multitudinem equitum propulerant, audacius subsistere: nonnunquam ex novissimo agmine prælio nostros laceffere cœperunt. Clypeo & dextra subsistere. Virg. 9. Æn. 806.

Ergo nec clypeo juvenis subsistere tantum

Nec dextra valet.

Vires infirmæ subsistere valent. Tibul. lib. 4. ad Messalam 1. 2.

Subsistere feras, Excipere, non cedere irruentibus, ut ait Budæus. Liv. 1. cap. 4. extr. Hinc robore corporibus, animisque sumpto, jam non feras tantum subsistere, sed in latrones præda onustos impetum facere, pastoribus rapta dividere. [An Non in feras?

Subsistere, [ὑψίσταμαι] Quiescere, morari aliquandiu. Virg. 2. Æn. 243. — quater ipso in limine portæ

Substitit, atque utero sonitum quater arma dedere.

Subsistere, Remanere. Liv. 4. 55. Consules an ambo profecti sint ad arcem Carventanam, an alter ad comitia habenda sustiterit, incertum diversi auctores faciunt.

Subsistere & expectare. Cic. pro Milon. 50. Sic Miloni, quum insidiator esset, si illum ad urbem noctu accessurum sciebat, subsistendum atque expectandum fuit.

Circa ima subsistere. Quintil. in proem. lib. 1.

Lingua substitit in medio sono, Hæsit. Ovid. 1. Fast. 538.

Lingua substitit timore. Ovid. 13. Epist. 86.

Ingeniumque meis substitit omne malis; Repressum est. Ovid. 15. Epist. 196. Substitit

Subsistit unda, Stat, confistit. Virg. 8. *Æn.* 87.
 Subsistere liti. Celsus in l. Si rem quæ. D. de evictionibus. Si de industria non venerint in iudicium, unus tamen ex his liti substitit. Sic habent Pandect. Florent. & vulgati codices: quamvis Haloander legat, Litem sustineat.
 Subsistere sumptui. Cic. 11. Fam. 10. Non si Varronis thesauros habere, subsistere sumptibus possem.
 Subsistunt opes Romanorum apud eas gentes. Plin. lib. 6. cap. 28.
 Subsistit proceritas balsami intra bina cubita: h. e. Procera est balsamus duos cubitos, nec amplius. Plin. lib. 12. cap. 25.
 Subsistere, pro Dubitare. Ulpian. in l. Servum. §. 1. D. de procur. Et quantum ad filium familias, verum est: in servo vero subsistimus.
SUBSOLĀNUS, a, um. Adj. Sub sole positus. Plin. 7. 2. Subsolani Indorum montes.
SUBSOLĀNUS, i. m. [*ὑποσολῆναι*] Ventus Favonio contrarius, ut ait Plin. lib. 2. cap. 46. Hic sole oriente subnafci videtur. Gell. 2. 22. Eurus a Romanis nauticis subsolanus cognominatur.
SUBSORTIOR, itus sum, [*ὑποκαρτέω*, *ἀνέκαρτέω*, *ἐπικαρτέω*] Tri. Sorte in alterius locum substituere. Unde Subsortitos iudices dicimus, rejectorum in locum lectos, qui etiam Substituti dicuntur. Cic. 3. Verr. 51. Cur ea quamdiu alium Prætorum, cum iis iudicibus, quos in horum locum subfortitus es, de te in consilium iturum putasti, tamdiu domi fuerunt? Idem pro Cluent. 62. Si ex lege subfortitus non erat Junius, aut si in legem aliquando non juraverat, idcirco illius damnatione aliquid de Cluentio iudicabatur? Ibid. 67. Ab illo enim five quod in legem non iurasset, five quod ex lege subfortitus iudicem non esset, multa petita esse dicitur. conf. seq. dict.
SUBSORTITIO, ōnis. f. [*ὑποκαρτέωσις*] Suffectio. Suet. in Jul. Cæs. cap. 41. Ac ne qui novi cœtus recensionis causa moveri quandoque possent, instituit, quotannis in demortuorum locum, ex his qui recensiti non essent, subfortitio a Prætorie fieret.
 Asconius actione 2. in Verrem 17. moris fuisse scribit, celebrata iudicum rejectione, haberi in officio Prætoris & in arca reponi nomina iudicum selectorum Rejectionemque ideo dictam, quia quum multi iudices in consilio cum Prætoris suo iudicaturi essent, qui Quæstor fuisset in publica aliqua causa, verbi gratia Repetundarum, Ambitus, Majestatis: necesse fuerat eos primum de Decuria Senatoria conscribi: (eo scilicet tempore, quum Senatus iudicaret) deinde in urnam sortito mitti, ut de pluribus necessarius numerus confici posset. Tertio, id est post urnam, permitti accusatori ac-reo, ut ex illo numero rejicerent, quos putaverint sibi aut iniquos, aut ex alia re incommodos fore. Solitum autem ex moribus, ac fama iudicum illorum, quos aut rejiciebant, aut retinebant, voluntatis conjecturam facere populum, quis causæ suæ confidere, quis corrumpere iudices vellet. Rejectione (autem) celebrata, in eorum locum, qui rejecti fuerant, Prætorum alios subfortiri consuevit, quibus ille iudicum legitimus numerus compleretur, quæ Subfortitio dicebatur. Prima enim (delectio) Sortitio dicebatur. His perfectis, jurabant iudices in leges, ut obstricti religione iudicarent; quum iurassent omnes præter ipsum Prætorum, nomina eorum libellis continebantur, & ubique habebantur, ne pro selectis iudicibus, ut fit in multitudine, aliqui suppositi corruptissime iudicarent. Haftenus ex Asconio. Cic. 3. Verr. 157. Nam de subfortitione illa Juniana iudicium nihil dico. Idem pro Cluent. 91. Et quod C. Verres, Prætor urbanus, homo sanctus & diligens, subfortitionem ejus in eo codice non haberet, qui tum interlitus proferebatur.
SUBSORTITOR, ōris. m. Digest.
SUBSTĀMEN, inis. n. Nomen textorium. Schol. in Juven. 2. Sat. 66. Multicia, Vestes molli substamine intextæ. V. **SUBTEXTMEN**, in **SUBTEXO**.
SUBSTANTIA, V. **SUBSTO**.
SUBSTERNO, strāvi, strātum, [*ὑποστράνω*, Gl. G. L.] ēre. Sternere sub re aliqua. Ter. And. 4. 3. 9.
 — ex ara hinc fume verbenas tibi,
 Atque eas substerne. Plin. lib. 15. cap. 16. Cadiva separari, stramentis, storeis, paleisve substerni. Varro 2. de R. R. cap. 9. Substernitur ei acus, aut quid aliud, quo molliore cubili facilius educetur.
 Substernere nidos mollissime. Cic. 2. de Nat. Deor. 129. Jam gallinæ, avesque reliquæ, & quietum requirunt ad pariendum locum, & cubilia sibi nidosque construunt, eosque quam possunt mollissime substernunt, ut quam facillime ova ferventur. [conf. Justin. lib. 3. cap. 3.]
 Substernere femina hordei. Columel. lib. 5. cap. 9.
 Substernere herbam ovibus. Cato R. R. cap. 37. Stipulas, ebulum & cicutam, & circum fata herbam altam succide, & eam substernito ovibus, bubusque.
 Brachia substernens collo. Catull. Carm. 65. 132.
 Languidosque paret tecum conjungere fomnos,
 Lævia substernens robusto brachia collo.
 Substernere alicui pudicitiam suam. Sueton. de August. cap. 68.
 Substernere animo omnia, Subjicere, supponere. Cic. de Univ. 23.
 Omne, quod erat concretum atque corporeum, substernebat animo, interiusque faciebat.
 Delicias multas substernere, Abunde suppeditare. Lucret. lib. 2. 22.
SUBSTRĀTUS, ūs. m. [*ὑπόστρωσις*] Ipse substernendi actus: & aliquando id quod substernitur. Plin. lib. 18. cap. 30. Culmum faxosis locis, quum inaruit, baculo frangunt, substratu animalium. Et 24. 9. Suffitu quoque, aut substratu fugant venenata.
SUBSTRĀMEN, inis. n. [*ὑπόστρωμα*] Quod animalibus substernitur. Varr. 3. de R. R. cap. 10. Easque cellas provident, ne habeant in solo humorem, sed habeant molle substramen e palea, aliave qua re. Ibidem cap. 6. §. 5.
 Substramen aliud significat apud Silium, nimirum Rotas, & lapsus; 12. 444.
 Lubrica roboreis aderant substramina plaustris.
SUBSTRAMENTUM, i. n. Idem. Cato de R. R. 161. Asparagum substramentis per hiemem operito. Al. Sub stramentis.
SUBSTILLO, [*ὑποστέλλω*, Gl. G. L.] āre. Gloss. Latinogræc. Substillat, *Σπαραγυελά*, & Græcolat, *σπαρτέρω*, Culbo, Substillo. & *Σπαρτέρεία*, Culbicio, Substillatio.
SUBSTILLUM, i. n. [*ὑποστέλλον*, Gl. G. L.] Tempus ante pluviam jam pane uvidum, & post pluviam non perficuum, quod jam stillaret, aut nondum defisset. Paulus ex Festo.
 Substillum, morbus est, quem Stranguriam medici vocant, sic dictus Vol. IV.

antiquis eleganter, quod stillatim cadat urina in eo genere valetudinis. Cato de R. R. 156. Nunc de illis, inquit, quibus agre lotium it, quibusque substillum est. Annotavit Turnebus.
SUBSTINCTIO, ōnis. f. [*ὑποστικτή*, Gl. G. L.] [quasi a **SUBSTINGO**. Nifi Subdinctio legendum.
SUBSTRITUS, ūi, ūtum, [*ὑποκαθίστημι*, Gl. L. G. & G. L. *ἀνέκαθίστημι*, L. G.] ēre. Subordinare, in locum alterius supponere. Plin. lib. 10. cap. 54. Proque eis alia substituenda.
 Substituere & Supponere in. Cic. 7. Verr. 71. Tum iste homo nefarius, in eorum locum, quos domum suam de piratis abduxerat, substituere & supponere cœpit cives Romanos, quos in carcerem antea conjecerat. Permutare & substituere. Plin. lib. 5. cap. 9.
 Substituere in locum alterius, quod & sufficere dicimus. Columel. lib. 11. cap. 1. Etenim qui me absente in meum locum substituitur, & vicarius meæ diligentiae succedit, is ea, quæ egi, scire debet. Cic. 6. Verr. 89. In vicem. Colum. lib. 5. cap. 6. Primam quamque senio aut tempestate afflictam summoveat, & in vicem novellam fobolem substituat.
 Substituere alicui crimini. Plin. 6. Epist. 31. Tertio die inducta cognitio est, multis sermonibus & vario rumore jactata, de Julii Tironis codicillis, quos ex parte veros esse constabat, ex parte falsi dicebantur. Substuebatur crimini Sempronius Senecio, eques Romanus. i. e. Accusabatur, agebatur reus, tanquam id crimen admisisset.
 Substituere alicui pro altero. Cic. 2. de Divin. 7.
 Substituere animo speciem quandam. Liv. 28. 35.
 Heredem substituere. V. **HERES**.
SUBSTITŪTUS, a, um. Partic. Substituti, [*ὑποκαταστήντες*, Gloss. Latinogræc. ut Heres substitutus, in **SUBSTITUTIO**.
SUBSTITUTUS, i. m. [*ὑποκαταστήται*, Gl. G. L.] Subrogatus iudex.
SUBSTITUTIO, ōnis. f. [*ὑποκατάστασις*, Gl. G. L.] Paulus Jureconsult. In vulgari substitutione, qua ei, qui supremus morietur, heres substituitur, recte heres substitutus etiam unico intelligitur. V. Substituere heredem in **HERES**.
SUBSTO, stiti, stitum, [*ὑψίστημι*] āre. Constantem esse. Ter. Andr. 5. 4. 11. Perii, metuo ut substat hospes.
 Substare, Substantiam esse. Cic. in Topic. 27. Non esse rursus ea dico, quæ tangi demonstrarique non possunt, cerni tamen animo atque intelligi possunt: ut si ufucationem, si tutelam, si agnationem definias: quarum rerum nullum substat quasi corpus. h. e. Substantia fit. Budæus.
SUBSTANTIA, æ. f. [*ὑπόστασις*, *ὑσία*, Gl. L. G. & G. L. *ὑπαρξίς*, G. L.] est, Quæ per se substat, & fundamentum est rei alicujus.
 Substantia, Materia, & quasi essentia & soliditas, ac nervi cujusque rei. Quintil. in proœmio lib. 1. p. 10. Burm. Substantia Rhetorices.
 Substantia omnis orationis fuit cohortatio ejus ad pacem. Affertur ex Plin.
 Substantia, Opes, Facultates. Quintil. Ut plus substantiæ filio relinquerem. Scævola l. Qui testamentum. D. De probationibus, Titio centum do lego, quæ mihi pertulit: quæ ideo ei non cavi, quod omnes fortunas & substantiam, si quam a matre susceperat; in sinu meo habui sine ulla cautione. Item eidem Titio reddi & solvi volo de substantia mea centum quinquaginta, quæ ego ex redditibus prædiorum ejus percepi. Ulp. l. Tutor. D. Suspectis tutoribus, Si pupilli substantiam expilavit, sed ante quam tutor esset, accusari debet expilatæ hereditatis: si minus, furti. Firmicus, lib. 4. cap. 2. Sed & paternam maternamque substantiam varia laceratione dilapidat. Paulus D. Vi bonorum raptorum. l. 1. non ita procul a fine, Ut ex bonis meis, hoc est ex substantia mea res ablata esse proponatur. [conf. Auctor de Orig. gent. Ro. 19. pr.
 Substantiæ facultas. Firmic. lib. 5. cap. 1. Propriis tamen laboribus, substantiæ facultatem acquirens. Aliquot post versibus, Erit etiam in aliqua positus potestate, unde paternæ substantiæ augeat facultatem. Idem lib. 4. cap. 18. Et maximas consequentur substantiæ facultates.
SUBSTANTIĀLIS, e. Adj. & **SUBSTANTIALITER**, Adv.
SUBSTANTIALIS, e. Adj. Voces apud Tertullian.
SUBSTANTIVUS, a, um. Adj. ut Substantivum nomen apud Grammaticos dicitur, Quod per se stare potest. V. Priscianum lib. 2.
SUBSTANTIVOR, āri. Substantivum fieri: Valla lib. 3. cap. 4. Mille hominum licet dicere, quia mille substantivatur.
SUBSTIO, ōnis. f. [*ὑποστέλλω*, Gl. G. L.] Gloss. Latinogræc. [Substitutio legendum, q. V.
SUBSTOMĀCHOR, āri. Augustin. Confess. lib. 3.
SUBSTRĀBUS, a, um. Adj. [*ὑποστράβω*, Gl. G. L.] Et si ibi Strabus.
SUBSTRAHO, V. **SUBTRAHO**.
SUBSTRAMEN, **SUBSTRAMENTUM**, V. **SUBSTERNO**.
SUBSTRĒPO, ēre. Apul. Met. 5. p. 166. Elmenh.
SUBSTRINGO, strinxī, strīctum, [*ὑποσφίζω*, Gl. G. L.] ēre. Subtus constringere. Quintil. lib. 10. cap. 5. Omīssa supplere, & effusa substringere. Martial. lib. 12. 29.
 Festinant trepidi substringere carbasa nautæ. i. e. Colligere.
 Bilem substringere. Juven. 6. Sat. 432.
 Naufeat, atque oculis bilem substringit opertis.
 Comas substringens ligatas auro. Lucan. lib. 3. 281.
 Substringere aurem. Hor. 2. Serm. 4. 95.
 — aurem substringe loquaci. i. e. Si tibi res est cum loquaci sene, aures tuas, si fieri potest, comprime, ut obtura, ut ne ejus loquacitate offendaris: sed potius, ut eum, quamdiu ei videatur, loquentem perferre ac perpeti possis. Sic explicat Lambinus aliter quam Acro & Porphy. [Schol. Cruq. Subjunge, patienter eum audi. Rectius.
SUBSTRICITUS, a, um. [*ὑπόσφικτός*] Partic. cui contrarium est Promittens & effusus. Columel. lib. 6. cap. 20. Ut sit magna portio corporis, ventre paulo substrictiore, qui magis rectus, & ad ineundas feminas habilis sit. De tauri forma.
 Crura substricta gerens, mergus. Ovid. 11. Met. 752.
 Frenis substrictis ora domita ligat. Senec. Hippol. 1003. i. e. Aliquantulum arctis.
 Ilia substricta, Constricta & parva. Ovid. 3. Met. 216.
 Substricti telles. Plin. lib. 32. cap. 3. Quinimmo parvos esse substrictosque & adhaerentes spinæ, nec adimi line vita animalis posse.
SUBSTRUO, xi, ctum, [*ὑποστέλλω*, *οικονομῶ*, Gl. G. L.] ēre. Subtus struere, subædificare. Plaut. Molt. 1. 2. 40.

Et fundamentum liberorum substruunt. Liv. 6. 4. Capitolium quoque saxo quadrato substructum est : opus vel in hac magnificentia urbis conficiendum.

SUBSTRUCTIO, ōnis. f. [ὑποστροφή, Gl. L. G. ὑποστροφή, G. L.] Cic. pro Milon. 53. Ante fundum Clodii, quo in fundo, propter infanas illas substructiones, facile hominum mille versabatur valentium. Ibid. 85. Substructionum infanis molibus opprefferat. Cæf. 2. Bell. Civil. 25. Columel. lib. 1. cap. 5. Sed & pro futura & substructione fungentur adversus ea, &c. [In Gloss. mendose Substructiones, ὑποστροφάι. Infanz substructiones. Plin. lib. 36. cap. 15. V. **INSANUS**.]

SUBSULTO, &c. V. **SURSILIO**.

SUBSULUM, i. n. est Oculi vibrata subsultatio, quam Barbari *Ocelliade* vocitant. Cæl. Lect. Ant. lib. 7. cap. 29.

SUBSUM, es, fui, [ὑπύμι, Gl. G. L.] esse. Infra esse. Plin. Suberant tecto abiagnæ trabes.

Subest, Latet, Subes, Ἀναδιδωσιν. Gloss. Latinogræc. [q. d. Scaturit. Subesse, Latenter inesse. Virg. 2. Georg. 49.

Quippe solo natura subest. Quia naturaliter rerum omnium mater est terra : & universa in se continet femina, licet non appareant.

Causa subest. Ovid. 4. Fast. 368. Cic. 5. de Fin. 29. Intelligatur aliquam subesse ejusmodi causam. Idem 1. Off. 38. Quum vero de imperio decertatur, belloque gloria quaeritur, causas omnino subesse tamen oportet eandem, quas dixi paulo ante, &c.

Cura subest tacita, ne &c. Liv. 34. 33. extr.

Simultas subest. Cic. pro Cæl. 61. Sin autem jam suberat simultas, extincta erat consuetudo, diffidium extiterat, hinc, &c.

Spes subest. Cic. 3. Att. 25. Neque enim (sed bonam in partem accipias) si ulla spes nostræ salutis subesset, tu pro tuo amore in me hoc tempore discessisses.

Suspicio subest. Cic. 9. Philipp. 1. At ea fuit legatio Octavii, in qua periculū suspicio non subesset.

Vulnus intra cutem subest. Cic. 10. Fam. 18.

Subesse, Adjuvare. Plaut. Trin. 5. 1. 3.

Ita commoda, quæ cupio, eveniunt : quod ago assequitur, subest, Subsequitur ; ita gaudiis gaudium suppeditat.

SUBSUO, ūi, ūtum, [ὑποσφύω] ēre. Subtus fuere. Hor. 1. Serm. 2. 29. — sunt qui nolint tetigisse nisi illas,

Quarum subsuta talos tegat insita veste. Subsutam vestem prætextam intelligit, quæ fimbriæ institarum subsubebatur.

SUBSUTIO, ōnis. f. ὑποσφύω, ὑποσφύω. Gloss. Latinogræc.

SUBSUMEN, inis. n. ἀνασφύω, ὑποσφύω. Idem Gloss.

SUBSURDUS, a, um. Adj. [ὑποσφύω, Gl. G. L.] Aliquantum furdus ; ut, Vox subfurda, apud Quintil. lib. 11. cap. 3. Deinde (vox) non subfurda, rudis, immanis, &c. V. **SURDUS**.

SUBTAL, ālis. n. ex Sub & Talus componitur, significatque Cavum pedis : quamvis & pro Vola ponatur. Perott.

SUBTEGMEN, V. **SUBTEXO**.

SUBTEGO, ēre. Vitruv. 9. 6.

SUBTEGULANEUS, a, um. Adj. [ὑπὲρ τεγύ] Loca sub tegulis : distinguunturque a Subdialibus, quæ Græci vocant ὑπὲρ τεγύ, sicut priora illa ὑπὲρ τεγύ, & κατὰ τεγύ five τεγύ. Plin. lib. 36. cap. 25. Pavimenta, credo, primum facta, quæ nunc vocamus barbarica, atque subtegulanea.

SUBTENDO, vel **SUSTENDO**, di, tum & sum, [ὑποτένω] ēre. Subtus extendere. Cato R. R. cap. 10. Lectum in cubiculo unum, lectos loris subtentos quatuor, & communes tres. Lectos loris subtentos appellat, de solario loris propendentes, qui mos antiquorum erat.

Insidias subtendere. Sallust. Jugurth. cap. 113. Numidæ insidias subtendit. al. Tendit.

Item Sursum tendere. Virg. in Ciri, 7.

Altius ad magni sustendit sidera mundi. Sed nonnulla exemplaria hic exhibent, Suspendit. [An Suspendit?]

SUBTENTO, [ὑποπτερομαι] āre. Idem quod Tentare. Plaut. Truc. 2. 2. 15.

Advenisti huc subtentatum exornatis ossibus. al. Nos tentatum. al. Sistentatum.

SUBTENUIS, e. Adj. [ὑπόλειπτος] Aliquantum tenue. Varr. 2. de R. R. cap. 74. Non angusta juba, crebra, fusca, subcrispa, subtenuibus setis, implicata in dexteriore partem cervicis.

SUBTER, [ὑποσφύω, Gl. L. G. & G. L. ὑπό, G. L.] Præpositio utrique casui ferviens, Accusativo & Ablativo. Relativum habet Super. Fere autem semper Accusativum habet, sive quies fuerit, sive motus. Stat. 12. Theb. 711.

Defilic in campos, qui subter mœnia nudos

Affervat manes. Cic. in Somn. Scip. 10. Deinde subter mediam fere regionem sol obtinet, dux, & princeps, & moderator luminum reliquorum. Plin. lib. 3. cap. 19.

Subter mare, ὑπὸ τῇ θάλασσῃ. Gloss. Græcolat.

Subter radices earum. Virg. 3. Æn. 695.

Poëtica Ablativum habet. Virg. 9. Æn. 514.

— quum tamen omnes

Ferre libet subter densa testudine casus. Catull. ad Ortalum, 63. 7.

Troia Rhœteo quem subter litore tellus,

Ereptum nostris obterit ex oculis.

Subter, sine casu, cui opp. Supra. Cic. 3. de Orat. 20. Qui omnia hæc, quæ supra & subter, unum esse & una vi, atque una consensione naturæ constricta esse dixerunt. In Gloss. scriptum Supter.

SUBTERNUS, a, um. Adj. Infernus. Prudent. Hamart. 922.

— rapidos subterna nocte caminos.

SUBTERCAVATUS, a, um. Partic. Solin. cap. 8. Sic contegunt subtercavata. [Nisi divisè scribendum.]

SUBTERCUTANEUS, a, um. Adj. Aur. Vict. Epit. in Hadrano, Morbus subtercutaneus. i. e. Hydrops.

SUBTERDUCO, xi, ctum, [ὑποφύω] ēre. verbum Plautinum, pro Subterfugere, & clam sese proripere ex aliqua societate vel loco. Dativo jungitur. Plaut. Milit. 2. 3. 71.

— ferva illas fores,

Ne tibi clam se subterducat istinc, atque huc transeat. i. e. Ne hinc abeat, te infcio.

Subterduxit se tempus huic occasioni. Plaut. Afin. 2. 2. 12.

SUBTERDUCTIO, & **SUBTERDUCTOR**. Voces apud JCTos in Digest.

SUBTERFLUO, xi, xum, [ὑπορρέω] ēre. Plin. lib. 8. cap. 50. Torrente rapido minaciter subterfluente. Potest & divisè legi.

SUBTERFUGIO, fūgi, fūgitum, [ὑποφύω] ēre. Clam aufugere. Dativo jungitur. Plaut. Bacch. 4. 6. 2.

Nimio illæc res est magnæ dividiæ mihi,

Subterfugisse sic mihi hodie Chrysalum.

Accusativo junctum, Vitare significat. Plaut. Merc. 1. 2. 84.

Nequicquam ego mare subterfugi sævis tempestatibus. Cic. de Amicit. 35. Hæc ita multa quasi fato impendere amicitis : ut omnia subterfugere, non modo sapientiæ, sed etiam felicitatis diceret sibi videri.

Subterfugere, & devitare. Cic. 2. Verr. 8. Ut quoniam criminum vim subterfugere nullo modo poterat, procellam temporis devitaret.

Crimen subterfugere. Cic. 3. Verr. 102. Homo fultissime & amentissime, tabulas cum conficeret, & quum extraordinaria pecunia crimen subterfugere velles, satis te elapsurum omni suspitione arbitrabare, si, quibus pecuniam credebas, iis expensum non ferres?

Militiam subterfugere simulatione infanz. Cic. 3. Off. 97.

Pœnam subterfugere & calamitatem. Cic. pro Cæcin. 100.

Periculum subterfugere. Cic. 15. Fam. 1.

Imprudentiam alicujus subterfugere aliquid dicitur Quod non suboluit ei. Cic. 2. Verr. 13. Tantum quisque habet in Sicilia, quantum hominis avarissimi & libidinofissimi, aut imprudentiam subterfugit, aut fatietati superfuit.

Subterfugere, Absolute. Ulp. in l. Eum qui circa. D. de privileg. credit. Eum, qui circa columnas se occultat, ut creditorem evitet : latitare placet. Nam & eum, qui recedit, hoc est qui subterfugit, ut ne secum aliqua actio moveatur, latitare placet.

SUBTERLABOR, ēris, lapsus sum, [ὑπολῶβος] lābi. Virg. 10. Ecl. 4.

Sic tibi, quum fluctus subterlabere Sicanos, &c. Al. divisè, ut & seq. loc.

Cæli subterlabentia signa. Lucret. 1. 2.

Subterlabi, Clam elabi, & effugere. Liv. 30. 25. Sed neque rostro ferire celeritate subterlabentem poterant, neque transilire armati ex humilioribus in altiore navem.

SUBTERLENO, lini & levi, litum, [ὑπορρέω] ēre. Subtus linere. Plin. lib. 28. cap. 7. Sotira obstetrix, tertianis, quartanisque efficacissimum dicit plantas ægri subterlini.

SUBTERMEO, [ὑποσφύω] āre. Claud. de Aponi balneis, 61.

Et junctos rapido pontes subtermeat æstu.

SUBTERNUS, V. **SUBTER**.

SUBTERO, trivi, tritum, [συντερίζω] ēre. Comminuere. Columel. lib. 12. cap. 5. Salis sextarium subterito, & subtrita cum quartario mellis aceto diluito. Ibid. cap. 56.

Boves subterunt pedes, Continuo attritu ungulas subtus consumunt. Cato R. R. cap. 72. Sic apud Senec. Epist. 52. In molli paluſtrique pascuo jumenta faginata cito subteruntur.

SUBTRITUS, a, um. Partic. [ὑποπτερομαι] ut, Subtrita ungulæ : h. e. Attritu nimio corrosæ. Plaut. Afin. 2. 2. 73.

SUBTERPEDANEUM, i. n. Pallad. Idem ac Suppedaneum, quod vide.

SUBTERREANEUS, a, um. Adj. [ὑπὲρ γῆ] Quod est sub terra. Columel. lib. 1. cap. 6. Vincit quam saluberrimum subterraneum ergastulum, plurimis, idque angustis, illustratum fenestris.

Animal subterraneum. Plin. lib. 9. cap. 57. Quicquid est, hoc certum minus admirabile talparum facit vita, subterranei animalis.

Domus subterranea. Idem lib. 36. cap. 13.

Pestes subterraneæ. V. **SUBSECO**.

Regna subterranea. Juven. 2. Sat. 149.

Venæ subterraneæ. Plin. lib. 9. cap. 15.

SUBTERTENUO, [ὑπολεπύνω] āre. Conterere. Lucret. lib. 1. 313.

Annulus in digito subtertenuatur habendo. h. e. In interiore parte, quæ proxima est digito, minuitur & atteritur, dum habetur in usu frequenti.

SUBTERVOLO, āre. Stat. 3. Theb. 669.

— fragor intonat ingens

Hortantum & vasto subtervolat astra tumultu.

SUBTEXO, xui, xum, [συντερίζω] ēre. Subjungere ; translatione sumpta a textoribus, qui dum fubtus texunt opus, claudunt & absolunt. Plin. lib. 25. cap. 11. Verum & generatim, membratimque singulis corporum morbis remedia subtexemus. Liv. 37. 48. Subtextit deinde fabulæ huic, Legatos Ætolos in Senatu inter cetera hoc quoque interrogatos esse.

Cælum subtexere fumo, Cooperire. Virg. 3. Æn. 582.

Cælum subtextitur umbra. Stat. 3. Silv. 1. 127.

SUBTEXTURUS, a, um. Partic. Patere. lib. 1. 14. pr. Huic rei per idem tempus civitates propagatas, auctumque Romanum nomen communione juris, haud intempestive subtexturi videmur.

SUBTEGMEN, vel **SUBTEMEN**, inis. n. [πρόκη, πρόκη, Gl. L. G. & G. L.] dicitur Filum, quod sub stamine textitur. Ter. Heaut. 2. 3. 52.

— anus

Subtegmen nebat : præterea una ancillula. Ovid. 6. Met. 56.

Inferitur medium radiis subtegmen acutis. Catul. Argon. 62. 327.

Currite ducentes subtegmina, currite fusi.

Vestes picturata auri subtegmene. Virg. 3. Æn. 483.

Scribitur interdum Subtemen. Hor. Epod. 13. 22.

Unde tibi reditum certo subtemine Parcæ

Rupere, &c. Sic enim legendum non Subtegmene. Lambinus.

[Quia putant Grammatici, quasi Subtemen dici. V. Voss. Etymol. in Stamen. Sed verisimilius ab hoc verbo, quasi Subteximen, ducitur.]

SUBTHEBÆ, [ὑποθήκη] Oppidulum in Thebaico agro. Strab. lib. 9.

SUBTILIS, e. Adj. [κατάλειπτος, Gl. L. G. & G. L. ὑγρός, L. G.] notæ significationis. Sciliger existimat Subtile a filis tenuioribus originem traxisse, quæ in tela bene texta oculorum aciem pæne fallunt. Et hinc ad multa alia transfertur.

Corpora subtilia, Atomia. Lucret. lib. 3. 196.

Filum subtile, Pertenu. Lucret. 4. 86.

Ignis subtilis fulmini. Lucret. lib. 2. 385.

Succus subtilissimus, Mel. Plin. lib. 11. cap. 5. pr.

Argumentatio subtilis, translate. Plin. lib. 2. cap. 108. Quintil. lib. 2. cap. 5

Concludi

Conclusio subtilis & ad morem dialecticorum formata. Quintil. lib. 7. cap. 4.
Definitio subtilis. Cic. 1. de Orat. 109.
Epistolæ subtiles. V. EPISTOLA.
Genus subtile, vel spinosum potius, differendi. Cic. 3. de Finib. 3. Stoicorum autem non ignoras, quam sit subtile, vel spinosum potius, differendi genus. [V. Cic. in Oratore passim ut 20. & 98.]
C. Serenus subtilissimus homo: fuit enim & animi fatis magni & consilii. Cic. pro Planc. 12.
Judicium subtile. Cic. 15. Fam. 6. Nam ad meum sensum, & ad illud sincerum ac subtile judicium, nihil potest esse laudabilius, quam est tua oratio. Hor. 2. Epist. 1. 242.
Palatum subtile, Delicatum. Hor. 2. Serm. 8. 38.
Gula subtilior. Columel. lib. 8. cap. 16. Hoc igitur perjurium multorum subtiliorem fecit gulam, doctaque & erudita palata fastidire docuit fluviolum lupum.
SUBTILITAS, ātis, f. [λεπτός ἐπὶ πρῶτον, καθαρότης, Gl. G. L.] Plin. lib. 10. cap. 75. Hæc namque restant immensæ subtilitatis animalia. Cic. 1. Acad. 7. Apud nostros enim non ignoras, quæ sit & quanta subtilitas.
Alia est illa, quum veritas ipsa limatur in disputatione, subtilitas. Cic. 2. Off. 35.
Judiciorum subtilitas. Martial. in præf. lib. 12.
Quæstionum naturalium intima subtilitas. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Scriptorum subtilitas & elegantia. [παινετολογία, Gl. L. G.] Cic. 4. Fam. 4. Facile cedo tuorum scriptorum subtilitati & elegantia.
Angusta subtilitas. V. ANGUSTUS.
Inenarrabilis subtilitas. V. INENARRABILIS.
Ludicra subtilitas. V. LUDUS.
Habere subtilitatem in dubiis. Quintil. lib. 1. cap. 7.
SUBTILITER, Adv. [λεπτός, Gl. L. G.] Cic. 1. Acad. 35. Sed Zeno, quum Arcefilam anteiret ætate, valdeque subtiliter disliceret, & peracute moveretur, corrigere conatus est disciplinam.
Subtiliter connexæ res. Lucret. lib. 3. 740.
Subtiliter & Dilucide. Cic. 1. Tusc. 40. Si vero, aut numerus quidam sit animus, quod subtiliter magis, quam dilucide, dicitur.
Versute & subtiliter dicere. Cic. in Orat. 20.
Differere de aliqua re subtiliter & copiose. Cic. pro Flacc. 42.
Subtiliter aliquid judicare. Cic. 6. Verr. 127. Quod iste eruditus homo, & Græculus, qui hæc subtiliter judicat, solus intelligit: si unam litteram Græcam scisset, certe non sustulisset.
Subtiliter & Magnifice opponit inter se. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Causas privatas & tenues agere subtilius, capitis aut famæ ornatus. Cic. 9. Fam. 21.
Subtiliter numerum exsequi, pro Minutatum. Liv. lib. 3. 5. extr.
De Repub. quid ego tibi subtiliter? tota periit. Cic. 2. Att. 21. h. e. Quid minuta persequar?
Subtilissime perpolitum. Cic. pro Corn. Balb. 50. A quo hæc, quæ ego nunc percurro, subtilissime sunt omnia perpolita.
SUBTILITAS, ui, [ὀψοφοβέσθαι] ēre. Aliquantulum timere, subvereri, subformidare. Cic. 2. Philipp. 36. Numquid subtimes, ne ad te hoc crimen pertinere videatur?
SUBTRAHO, xi, ctum, [ὀφείλω, ὑποσείω, Gl. G. L. ὀφείλω, ὑποσείω, ἀφαιρέω, L. G.] ēre. De medio auferre. Plin. lib. 11. cap. 18. Subtrahitur itaque, deducta multitudine. Ovid. in Ibin, 424.
Subtrahitur pressio mollis arena pede.
Solum subtrahitur. Virg. 5. Æn. 199.
Subtrahere fuga. Cæf. 8. Bell. Gall. 33. Magna autem impedimenta oppidanorum videret, quæ si clandestina fuga subtrahere conarentur, effugere, &c.
Subtrahere e pondere. Plin. lib. 33. cap. 9.
Subtrahere aliquid alicui. Plaut. Cæf. 2. 2. 28.
Colla jugo subtrahere. Ovid. 5. Trist. 2. 40.
Materiam furori alicujus subtrahere. Cic. pro Domo 13.
Neque verba sedem habere possunt, si rem subtraxeris. Cic. 3. de Orat. 19.
Timor ipse subtrahit vires. Ovid. 14. Epist. 133.
Subtrahere & Adimere alicui vicarium suæ diligentia. Cic. pro Muren. 80. Nolite mihi subtrahere vicarium meæ diligentia: nolite adimere eum, cui Rem. cupio tradere, incolumem ab his tantis periculis defendendam.
Subtrahere fe, i. e. Otium amare & dignitates refugere. Plin. in Paneg. cap. 86. O rem memoria, litterisque mandandam, Præfectum Prætorii, non ex ingentibus, sed ex subtrahentibus legere: eundemque otio, quod pertinaciter amet, reddere. Al. Ingentibus fe.
A curia se subtrahere. Cic. 2. Q. frat. 8. Quo ego me libentius a curia & ab omni reip. parte subtraho.
Amplexu alicujus subtrahere fe. Virg. 6. Æn. 698.
Aspectu alicujus subtrahere fe. Virg. 6. Æn. 465.
Labori se multum subtrahere. Columel. lib. 1. cap. 9. Id minime conducit agricolæ, seu quia nemo suum proprium aliquod opus esse credit: seu quia, quum enixus est, non suo, sed communi officio proficit, ideoque labori multum se subtrahit.
Potestati dominorum fe subtrahere. Martianus in l. Interdum. §. fervi. D. de public. & vectigal.
Subtrahere aliquem bello dicitur fortuna. Liv. 8. 29. Furium, gravi morbo implicitum, fortuna bello subtraxit.
Famæ aliquem subtrahere. Plin. Epist. 145.
Invidia subtrahi. Auctor de Viris Illust. 64. extr.
Judicio aliquem subtrahere mors dicitur. Liv. 6. 1. Cui judicio eum mors, adeo opportuna, ut voluntariam magna pars crederet, subtraxit.
Subtrahere alvum, Clystere purgare. Cels. lib. 3. cap. 4.
UBTRACTUS, a, um, Partic. Ulpian. in l. Sed si mors. §. 1. D. de dona. Ut tunc plenissimam habeat firmitatem, quando ab hac luce fuerit subtractus.
Subtracto solo disjecti. Tacit. 1. Ann. 70. i. e. Cedente sub pedibus.
UBTRACTIO, ōnis, f. [ὀφειλόμενος, Gl. G. L.] Subtrahendi actus.
UBTRISTIS, e, Adj. [ὀπολιπής] Aliquantulum tristis. Ter. And. 2. 6. 16. Subtristis visus est esse aliquantulum mihi.
UBTUNDO, tūdi, tūsum, [ὀποκτείνω] ēre. Idem quod simplex, vel Aliquantum tundere. Tibul. lib. 1. 10. 57.

Flet teneras subfusa genas, sed victor & ipse,
Flet sibi dementes tam valuisse manus. h. e. Genas habens aliquantulum tufas, seu percussas.
SUBTURPIS, e, Adj. [ὕπαιρος] Paulum turpe. Cic. 2. de Orat. 264. Exprimenda enim sunt, & ponenda ante oculos ea, quæ videantur & verisimilia, quod est proprium narrationis: & quæ sint, quod ridiculi proprium est, subturpia.
SUBTURPICULUS, a, um, Adj. dimin. Cic. 4. Att. 5. Quid? etiam (dudum enim circumrodo quod devorandum est) subturpicula mihi videbatur esse παλιωδία.
SUBTUS, Adv. [ὕπερτω, Gl. L. G. ὑπὸ, G. L.] Idem quod Sub. Varr. 1. de R. R. cap. 9. Labris subnigris aut rubicundis, neque refimis superioribus, neque pendulis subtus, mento suppresso. Lucret. lib. 6. 865. Extemplo subtus frigeſcit terra, coitque.
Subtus lectum, ὑπὸ τὴν κλίνη. Gloss. Græcolat.
SUBTUSUS, V. SUBTUNDO.
SUBUCULA, æ, f. [ὕποδυς, ὀρίων, Gl. L. G.] Genus vestis, quæ fere ex lino fiebat. Dicta, quod ea subter indueretur. Varro de vita Pop. Rom. lib. 1. apud Non. 14. 36. Postquam binas tunicas habere cœperunt, instituerunt vocare subuculam, & indusium. Hor. 1. Epist. 1. 95. — si forte subucula pexæ
Trita subest tunica. In quem locum sic ait Acron. Subucula proprie dicitur Pannus addititius, a subjiciendo, vel a subfundo. Intelligit Acron quam vulgo *foderaturam* vel *duplicaturam* appellant.
Subucula apud Sueton. in August. cap. 82. videtur accipi pro eo quod dicimus, Pourpoint vel Chemise rouge, ou de blanchet. Hieme (ait) quaternis cum pingui toga tunicis, & subuculæ thorace laneo, & feminalibus & tibialibus muniebantur. [Sic apud Glossographum.
Subucula, Libum, quod diis dabatur ex alica, oleo, & melle compositum. Festus. In Gloss. scribitur & Subucula.
SUBUCULATUS, a, um, Adj. Subucula indutus. Quintil. lib. 8. cap. 3. Nec a verbis modo, sed a nominibus quoque derivata sunt quædam, ut a Cicerone subuculatum, & ab Asinio fimbriatum & figulatum. [Sed emendatius legitur, Sullaturit, tum Fimbriaturit & Figulaturit. V. Burm. not. p. 690.]
SUBVECTIO, SUBVECTO, SUBVECTUS, V. SUBVEHO.
SUBVEHO, xi, ctum, [ἀνάγω, ἀνελαύνω] ēre. Extollere sive Portare. Plin. lib. 34. cap. 1. Sæpe etiam lapides subvehunt, portantes aliena pondera. Liv. 9. 15. Nam infessis omnibus viis, per quas commeatus ex Samnio subvehebatur, fame domiti Samnites, qui Luceria in præsidio erant, legatos misere ad Consulem Romanum. Stat. 3. Silv. 2. 88. Quæ pax Carpathio, quali te subvehat aura Doris.
Subvehi flumine adverso. Liv. 24. 4. Nuntiantes, Philippum primum Apolloniam tentasse, levibus biremibus LXX flumine adverso subvectum.
Subvehere naves amne contrario. Plin. lib. 21. cap. 12.
Subvehi ad arcem. Virg. 11. Æn. 478.
Subvehere in altitudinem. Plin. lib. 36. cap. 12.
Subveho, Subtus veho. Lucret. lib. 5. 516.
Alit alium subter, contra qui subvehat orbem. h. e. Alium esse aerem sub pedibus nostris, qui cælum extrinsecus subvehat & sustollat, quemadmodum videmus a fluviis rotas & haustra sublevare & circumversari. Lambinus.
SUBVECTUS, a, um, Partic. [ὀποδυσσεύς, Gl. L. G.]
SUBVECTIO, ōnis, f. [ἀναγωγή] Advectio. Cæf. 7. Bell. Gall. 10. Sin maturius ex hibernis educeret, ne ab re frumentaria, duris subvectionibus, laboraret.
SUBVECTUS, ūs, m. [ἀναγωγή] Idem. Tacit. 15. Ann. 4. Et provissi ante commeatus, quorum subvectu, &c.
SUBVECTOR, ōris, m. Avien. Orbis descript. v. 199. Bosphorus, Inachia subvector virginis olim.
SUBVECTO, ære, frequent. Plaut. Afin. 2. 2. 74. Ipsos, qui tibi subvectabant rure huc virgas ulmeas. Virg. 6. Æn. 303. Et ferruginea subvectat corpora cymba.
Subvectant saxa. Sil. 4. 21.
SUBVELLO, elli, & ulsi, ulsum, [ὀποσάω, Gl. G. L.] ēre. Lucil. apud Non. 2. 202. Rador, subvellor, &c. al. Subellor.
SUBVULSUS, vel SUBVOLSUS, a, um, Partic. Scipio apud Gell. 7. 12. Qui barba volsa, feminibus subvolvis, ambulet.
SUBVELLAMEN, inis, n. [ὀποκλίσιον ἀποβάτης, Gl. G. L.]
SUBVENIO, ãni, entum, [συνίρχμα, βοηθίω, Gl. L. G.] īre. Adjuvare, propitium esse. Plaut. Aul. 2. 8. 24. Apollo, quæſo, subveni mihi, atque adjuva.
Succurrere & Subvenire. Cæf. 5. Bell. Gall. cap. 43.
Festinanter subvenire. Cels. lib. 3. cap. 18.
Homini jam perditio, & collum in laqueum inferenti, subvenire. Cic. 6. Verr. 37.
Provincia subvenire, Subsidio venire. Cic. 15. Fam. 4. Cumque eo animo venissem, ut utrique provincia, si ita tempus ferret, subvenirem.
Curis subvenit sententia. Stat. 1. Theb. 267.
Dolori subvenire, Mederi. Plin. lib. 26. cap. 5.
Erroribus subvenire. Cic. 4. Acad. 10. Nam qui voluit subvenire erroribus Epicurus, is qui videtur conturbare veri rationem, &c.
Gravedini, quæſo, omni ratione subveni. Cic. 16. Att. 13.
Remediis saluti suæ acrioribus subveniendum putavit. Cic. pro Cluent. 67.
Sollicitudini alicujus subvenire, Opem ferre, adesse. Cic. 2. Fam. 5.
Sanguinem exspuentibus subvenit agaricum. i. e. Medetur. Plin. lib. 26. cap. 7.
Subvenire, Sensim vel clam venire. Gell. 19. 7. Ut quæque vox indidem digna animadverti subvenerat. [i. e. Succurrerat, subaudito, Animo, vel Ad animum.]
Subvenibo antequam pro Subveniam. Plaut. Men. 5. 7. 20.
Subvenitur, Imperfonale. Cic. de Arusp. Resp. 57. Idemque earum templum inflammavit dearum, quarum ope etiam aliis incendiis subvenitur.
Huic rei subventum est. Cic. 1. Att. 14. Huic quoque rei subventum est maxime a nobis.
SUBVENTUS, a, um, [ὑπαυγίσσω] Partic. Ovid. 2. Amor. 16. 23. T: 3 Quod

Quod si Neptuni ventura potentia vincat,
Et subventuros auferat unda deos.

- SUBVENTOR**, ōris. m. Auxiliator. Inscript. apud Gruter. p. 459. n. 1. POPVLI SVBVENTORI, &c.
- SUBVENTO**, āre. frequent. Plaut. Rud. 1. 4. 11. Spes bona, obsecro, subventa mihi.
- SUBVENTĀNEUS**, a, um. Adj. [ὑπηνέμιον] ut Subventanea ova, quæ & Zephyria, & irrita vocantur, quasi Vento concepta. V. Erasmus in Adag. Spes subventanea & subventanea parit. Et Aristot. de Hist. animalium.
- SUBVENTRILE**, is. n. [ὑποκρίλιον, Gl. G. L.] Somen.
- SUBVERBUSTUS**, a, um. Adj. Stigmate notatus. Tertull. de Pall. cap. 4. Subverbustus in liberalibus.
- Subverbusta, Festo est, Verberibus ulla; Licentia & petulantia comica vocabulo e multis coagmentato. Sic Uri virgis ferroque secari, dixit Horatius. Ex Turneb. Vulgo sic legitur, Subverbustam, Verubus istam significat Plautus, cum ait, Ulcerosam, compeditam, subverbustam, fordidam. V. Scalig. & Dacer. not. & Salmast. p. 342. in Tertull. ubi Verberonem exponit.
- SUBVERSOR**, ōris, veritus sum, [ὑπαίρυσσος] ēri. Aliquantum vereri. Cic. 4. Fam. 10. Venit enim mihi in mentem subvereri interdum, ne te delectet tarda decessio.
- SUBVERTO**, ti, sum, [ἀνορθόω, Gl. G. L.] ēre. Verbum rusticum, id significans, quod sit, dum terra, vel aratro, vel alio quovis instrumento, super semina conjicitur, & ita undecunque vertitur, ut ipsum semen operiatur. Columel. lib. 11. cap. 2. Idem qui lupinum stercorendi agri causa ferit, nunc demum aratro subvertit.
- Subvertere, [καταστρέφω] Demoliri, destruere. ut Operum subvertere moles. Ovid. 6. Fast. 645.
- Subvertere decretum, Rescindere. Sallust. in Jugurth. 30. Probarent ne tantum flagitium, an decretum Consulis subverterent, parum constabat.
- Subvertere domum, Perdere calumniis. Tacit. 3. Ann. 7. Quomodo omnis domus delatorum interpretationibus subverteretur.
- SUBVERSUS**, a, um. Partic. [καταστρεφόμενος] ut, Majestas foliorum subversa jacet. Lucret. lib. 5. 1133.
- Subversa domus. Tacit. 4. Hist. 42.
- SUBVERSIO**, ōnis. f. [καταστροφή, Gl. G. L.] Arnob. 1. Subversio humani generis.
- SUBVERSOR**, ōris. m. Tacit. 3. Ann. 28. Suarum legum auctor idem ac subverfor.
- SUBVERSO**, āre. frequent. Plaut. Curc. 4. 1. 23.
- Vel qui ipsi vortant, vel qui alii subvorfeatur, præbeant. Laminus legit Subvertendos. al. Aliis ut versentur.
- SUBVEXUS**, a, um. Adj. [ἀνωφερής] ut Convexus dicitur, & Devexus. Liv. 25. 36. Omnia fastigio leni subvexa.
- SUBVIDEO**, [ὑποβλέπωμαι, Gl. G. L.] ēre.
- SUBVIRIDIS**, e. Adj. [ὑπὸ χλωρῷ] Aliquantum viride. Plin. lib. 47. cap. 10. Balanitæ genera duo habent, subviride, & Corinthii æris similitudine. Idem lib. 25. cap. 9. Therionaca fruticosa, foliis subviridibus, flore roseo.
- SUBŪLA**, æ. f. [ὀπήνη] Instrumentum cerdonum, quo ad perforandum corium ac fuendos calceos utuntur. Martial. 3. 16.
- Quodque tibi tribuit subula, fida rapit. Columel. lib. 6. cap. 5.
- Ænea subula pars auriculæ latissima circumscribitur, ita, &c. [Mira varietas in Glossis. Nam Latinogræc. Subla, ὀπήνη, περίνη. Rursus Subula, ὀπήνη, περίνη. At Græcolat. ὀπήνη, Subula, Subucula. At περίνη Fibula Græcis dicitur, nec Subucula idem ac Subula Latinis, etiam videntur etiam Subucula dixisse, ut Subla, pro Subula. In Gloss. Græcolat. etiam legitur, Σὺβλίον, Subula.]
- Puto & apud Moschopulum esse Σὺβλόα. Fortasse & nobis Subolare liceret dicere, pro πύρεν, alioqui Subula trajicere. H. St.
- SUBULIZO**, āre. [σὺβλίζω] Subula trajicio. Suid. Περὶ τὸ δάπτειν ποῖμα. Πέρω δὲ τὸ σὺβλίζω κὲν κιντῶ. Suid. 1156.
- SUBŪLO**, ōnis. m. [ἀνυλότης, Gl. G. L.] est Festo Tibicen Hetrusca lingua, quod vocabulum soni imitatione factum esse putat Turnebus, ut sit Subulo, tanquam Sibilo.
- Subulo finitimas propter affabat aquas. Ennius apud Varr. de L. L. 6. 3. Et Aufon. Epigr. 70. 8. Lucili vatis subulo.
- Subulones, dicuntur Cervi, quibus sunt cornua simplicia, minimeque ramosa, ad subularum similitudinem. Plin. lib. 11. cap. 37. Aliis simplicia tribuit, ut in eodem genere subulionibus, ex argumento dictis. Idem lib. 28. cap. 17. conf. SUBLONES.
- SUBULCUS**, i. m. [ὕβουλκος, χιρὸς οὐκός, Gl. L. G. & G. L. σὺβῶτης, G. L.] Qui suum dux est: cuique porcorum nutriendorum cura commissa est. Varr. de R. R. lib. 2. cap. 4. Altitudinis haræ modus sit, ut subulcus facile circumspicere possit, ne quis porcellus a matre opprimatur. Columel. in præfat. lib. 1. Porculoris vero & subulci diversa professio, diversæ passionis.
- Hircosus subulcus, Hircum olens. Martial. lib. 10. 98. ad Publum, Præsta de grege &c. Hircosi mihi filios subulci.
- Tardus. Virg. 10. Ecl. 19.
- Venit & opilio, tardi venere subulci. al. Bubulci.
- SUBULTĀNEUS**, a, um. Adj. ἡδυκός. Gloss. Latinogræc.
- SUBUNGO**, xi, [ὑπαλέγω] ēre. Gloss. Græcolat.
- SUBVŪLO**, ὑποπίπτωμαι] āre. Paululum volare, vel Sursum volare. Columel. lib. 8. cap. 8. Pulli vero facilius sub matribus pinguescunt, si jam firmis, prius quam subvolent, paucas subtrahas pinnas, & obteras crura, ut uno loco quiescant. Ovid. 14. Met. 507.
- In cælestem locum subvolare. Cic. 1. Tusc. 40. Eam porro naturam esse quatuor omnia gignentium corporum, ut quasi partita habeant inter se & divisa momenta, ut terrena & humida, suoque nutu, & suo pondere, ad pares angulos in terram & in mare ferantur: reliquæ duæ partes, una ignea, altera animalis, ut illæ superiores in medium locum mundi gravitate ferantur & pondere, sic hæ sursum rectis lineis in cælestem locum subvolent, si ipsa terra superiora appetente, siue quod a gravioribus leviora natura repellantur.
- SUBVULTURIUS**, V. SUBVULTURIUS.
- SUBVOLVO**, volvi, vólutum, [ὑποκυλίω] ēre. Virg. 1. Æn. 425.
- Instant ardentes Tyrii, pars ducere muros, Molirique arcem, & manibus subvolvere saxa.
- SUBUR**, [Σούρ] est Hispaniæ oppidum ad flumen Rubricatum, ut scri-

- bit Plin. lib. 3. cap. 3. vulgo Cubelles. Olivarius in Melam dicit nunc vocari Siges.
- SUBURBIUM**, i. n. [ἀσὺρεια, ἀσὺρία] quasi Via sub urbe, hoc est urbi contigua: sunt frequentes extra urbem domus, instar vici adificatæ. Cic. 12. Philipp. 24. Hisce ego me viis committam, qui Terminalibus nuper in suburbium, ut eodem die reverterer, ire non ausus sim? Idem 3. Q. frat. 1. In ejus sermone ego utrumque soleo admirari, & te de suburbano emendo, quum ad illum scribas, non modo ad me non scribere, sed etiam aliam in sententiam de suburbio scribere. Vetus exemplar De suburbano legit.
- SUBURBANUS**, a, um. Adj. [ἀσὺρῆν] ut, Suburbanus ager, qui urbi vicinus & proximus est. Cic. 2. de Divin. 69. Ita aqua Albana deducta ad utilitatem agri suburbanum, non ad arcem urbemque retinendam. Fundus suburbanus. Cic. 3. Q. frat. 1.
- Gymnasium suburbanum. Cic. 1. de Orat. 98.
- Hortus suburbanus. Cic. pro Rabir. Post. 26.
- Hortulus suburbanus. Plin. lib. 35. cap. 10.
- Litora suburbana. Plin. lib. 9. cap. 18.
- Regio suburbana Italiæ. Columel. lib. 11. cap. 2.
- Rura suburbana. Hor. 1. Epist. 9. 76.
- Rus amœnum & suburbanum. Cic. pro Rosc. Amer. 133.
- Villa suburbana. Catul. ad Fund. 42. 6. Nepos in Attico cap. 14. Nullo habuit hortos, nullam suburbanam, aut maritimam sumptuosam villam.
- SUBURBANUM**, i. n. [ἀσὺρῆν, Gl. G. L.] & plur. SUBURBANA, ōrum. n. [ἀσὺρία, Gl. L. G.] significat Prædium extra urbem. Suburbana in plurali tantum, significat Frequentiam domorum extra urbem, quæ tamen sub urbe sint. Plin. 3. Epist. 11. Fui apud illum in suburbano. Sueton. de August. cap. 6. Nutrimentorum ejus ostenditur adhuc locus in avito suburbano, juxta Velitras, permodicus.
- Deportare aliquid in suburbana amicorum. Cic. 3. Verr. 54. [Subauditur semper Prædium, & opponitur Rustico prædio, quod Ruri, i. e. longius ab urbe esset.]
- SUBURBANITAS**, ātis. f. [τὸ ἀσὺρῆν] Propinquitas. Cic. 4. Verr. 7. Sic populo Romano jucunda suburbanitas est hujusce provinciae.
- SUBURBICARIUS**, a, um. Adj. Idem ac Suburbanus. Suburbicariæ regiones & Suburbicariæ partes in l. 9. De annonis & tribut. in C. Theod. l. 12. de extraordinar. muner. eod. C. & l. 12. de indulgen. debitor. & in Notitia Imperii Romani, ubi de Comite rerum privatarum per occidentem tractatur. V. Salmast. & Sirmond. de Suburbic. regionib.
- SUBURGEO**, urli, sum, ēre. Virg. 5. Æn. 202.
- Attulit ipse viris optatum casus honorem:
- Namque furens animi, dum proram ad saxa suburget,
- Interior, spatioque subit Sergestus iniquo,
- Infelix, faxis in procurantibus hæsit. Suburget, Aliquantum urget. Ad saxa, Quæ Menestes prudenter vitarat, quæque Cloanthus feliciter pertransierat. Interior, Sinisterior, ab læva parte. Siquidem paulo ante dixerat, 169.
- Ille inter navemque Gyæ, scopulosque sonantes,
- Radit iter lævum interior. Spatio iniquo, Nimis arcto, non fatis magno, pro capto Centauri, suæ navis, angusto.
- SUBŪRO**, ūi, ūum, [ἀνυκάω, Gl. G. L.] ēre. pro Leviter urere. Suet. in August. cap. 68. Solitusque sit crura suburere nuce ardenti, quo mollior pilus surgeret.
- SUBUSTUS**, ūs. m. [ἀνυκαύω, Gl. G. L.] Calefactio.
- SUBUSTIO**, ōnis. f. [ἀνυκαύσις, Gl. G. L.] Calefactio.
- SUBURRA**, vel SUBŪRA, æ. f. [Σούρα] Vicus Romæ: a quo Regio Suburrana dicta est, ut scribit Junius: ab eo quod fuerit sub urbe antiqua. Varro autem 4. de L. L. 8. a Pago Succusano, putat dictam Succusam: deinde mutatis litteris Suburam. Nunc, ait ibidem Varro, scribitur tertia littera b, non c. Pagus Succusanus, quod succurrit Carinis. Quintil. lib. 1. cap. 7. de Orthographia, Quid quæ scribuntur aliter quam enuntiantur? Paulo post p. 91. Burm. Suburra quum tribus litteris notatur, e tertiam ostendit. Vide etiam Festum lib. 17. in verbo Suburra. Hinc, Suburranus, Adjectivum; ut, Regio Suburrana, in qua meretricum diverforia erant: quæ ob id Suburrana dicuntur a poetis. Hæc Perottus ex Varr. & Festo. Martial. lib. 6. 65.
- Famæ non nimium bonæ puellam,
- Quales in media sedent Suburra, &c. Liv. 3. cap. 13. pr. Se haud multo post, quam pestilentia in urbe fuerat, in juventutem grassantem in Suburra incidisse. Juven. 10. Sat. 156.
- & media vexillum pono Suburra.
- SUBURRANUS**, vel ut frequentius scribitur SUBŪRANUS, a, um. Adj. Plin. lib. 8. cap. 3. Itaque quatuor solæ erant a partibus urbis, in quibus habitabant, Suburrana, Palatina, Collina, Exquilina. Hor. Epod. 5. 58.
- Latrent suburrana canes.
- SUBVULTURIUS**, a, um. Adj. [ἀνυρῆν] Corpus subvulturium Plautio joco dictum, Rud. 2. 4. 8.
- eja corpus cujusmodi?
- Subvulturium, illud quidem subaquilum volui dicere.

- SUCCESSUS**, Aquitaniæ populi, apud Plinium lib. 4. cap. 19.
- SUCCEDO**, ūi, ūum, [ἀδύχωμαι, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Subire. Sequi ad illud Virg. 5. Ecl. 6.
- Sive antro potius succedimus. Succedimus, (inquit) & Dativo & Accusativo casibus, secutus tam veterem, quam nostram consuetudinem suo more jungit. Haftenus Servius. Notandum est autem multo frequentius legi cum Dativo, ut Urbi, tecto, antro succedere, quam cum Accusativo, Urbem, &c. Virg. 3. Georg. 4. 8.
- Aut tecto assuetus coluber succedere, & umbræ, &c.
- Succedere, Ingredi. [ἀνιέρχουμαι, Gl. L. G.] Virg. 8. Æn. 123.
- & nostris succedere penatibus, hospes. Idem 4. Æn. 10.
- Aquæ jussæ rex succedit. Ovid. 11. Met. 142.
- Antro succedimus. Virg. 5. Ecl. 19.
- Tectis succedere, Domum ingredi. Ovid. 2. Met. 766.
- Terris alicujus succedere. Virg. 7. Æn. 214.
- Urbi parvæ succedimus. Virg. 3. Æn. 276.

Aliquo succedere. Cic. pro Domo 116. Tectum, quo imbris vitandi causa succederet, nullum haberet.

Minutim succedere. Lucr. lib. 6. 1189.

Subire & succedere sub acumen stili. Cic. 1. de Orat. 151. Omnia sub acumen stili subeant, & succedant necesse est.

Succedere, Appropinquare, Propius accedere. ut Muris, portis succedere, &c. Liv. 23. 44. Cæf. 2. Bell. Gall. 6.

Tumulo imo succellit. Virg. 5. Æn. 93.

Vallo succellit acies Romana. V. ACIES.

Ad muros succedere. Liv. 8. 16. Idem lib. 1. 27. Albano non plus animi erat, quam fidei: nec manere ergo, ne transire aperte ausus, sensim ad montes succedit.

Murum succedere. Tacit. 2. Ann. 20.

Et eodem modo cum Accusativo junxit Sallustius. in 6. Hist. Cum murum hostium succellit, pœnas dederat. Serv. ad Eclog. Virg. 5. 5.

Succedere sub primam aciem. Cæf. 1. Bell. Gall. 24.

Ad summum succedere honorem, Conscendere. Lucr. lib. 5. 1122.

Succedere in tabernaculum, pro Subire. Curt. lib. 4. 12. extr. Strenueque opere perfecto, in tabernaculum, ex quo tota acies hostium conspicietur, succellit. Al. Seceffit rectius.

Succedere, In alterius locum venire. Succedo tibi, ἀφ' ἑξῆς σου. Gloss. Latinogræc. Cic. in Pison. 88. Quum tu, non solum quod tibi succederetur, sed quod Gabinio non succederetur, exanguis & mortuus concidisti. Idem 12. Fam. 4. Dolabella valde vituperabatur ab hominibus non insulis, quod tibi tam cito succederet.

Succedere in locum alterius. Cic. ad Brut. 13. Sororis meæ liberos obliviscaris esse Lepidi filios, meque his in patris locum successisse existimes. Idem 3. Offic. 76. Quid ergo? hic non noceat, qui quodam quasi veneno perficiat ut veros heredes moveat, in eorum locum ipse succedat?

In vicem alterius succedere. Plin. lib. 11. cap. 37.

Succedere in orbem prælio, In vicem prælium inire. Liv. 6. 4. extr.

Succedere in pugnam. Liv. 9. 27. Commota pedestri acie Samnitium, eques in pugnam succedit.

Succedere in paternas opes. Liv. 21. 3.

Succedere vicarium muneris alterius. Cic. 6. Verr. 81. Succedam ego vicarius tuo muneri, fuscipiam partes, quas alienas esse arbitrabar.

Alicui succedere, Vices ejus fuscipere. Cic. de Clar. Orat. 87.

Proxime alicui succedere. Quintil. lib. 1. cap. 9.

Nihil semper floret, ætas succedit ætati. Cic. 11. Philip. 39.

Melius succedit quotidie tempus. Cæf. 3. Bell. Civil. 49. extr.

Honori alicujus succedere. Ovid. 2. Met. 590.

Orationi alicui succedere. Cic. pro Corn. Balb. 4.

Magnis succedere, & Equales habere magnos. Cic. in Orat. 105.

Succedere, [σὺχρησιν] Prospere cedere, & evenire. Ter. And. 4. 1. 46. Hac non succellit, alia aggrediemur via. Liv. 8. 25. Si succellit inceptum.

Si proinde, ut ipse mereor, mihi successerit. Cic. 10. Fam. 4. extr.

Si quando minus succedet, magnum tamen periculum non adibit. Cic. in Orat. 98.

Succedit ex sententia. Cic. ad Brut. 9. Nos te, tuumque exercitum expectamus, sine quo, ut reliqua ex sententia succedant, vix satis liberi videmur fore.

Si ex sententia successerit, bene erit opera posita. Cic. 2. Q. frat. 13.

Succedere, Prospere cedere, &c. cum Dativo rei. Liv. 21. 7. Ita haudquaquam prospere, postquam ad effectum operis ventum est, cœptis succedebat.

Succellit, pro Accidit. Plin. lib. 28. cap. 8. Quod si successerit alienari mente, ac vel ex equo hominem decidere.

Succesum est, Imperpersonaliter. Cic. 13. Fam. 30. Qui cum forte Quæstor Macedoniam obtineret, neque ei successum esset, Pompejus in eam provinciam cum exercitu venit. Plura supra V.

SUCCESSUS, a, um. Partic. [σὺχρησιν] Quod prospere cessit. Cic. 16. Fam. 21. Nam cum omnia mea causa velles mihi successa, tum etiam tua.

SUCCESSURUS, a, um. Partic. Ovid. 2. Met. 788.

Murmura parva dedit, successurumque Minervæ Indoluit.

UCCESSUS, ūs. m. [σὺχρησιν], Gl. L. G. & G. L. ἀφ' ἑξῆς, G. L.] Eventus tam bonus quam malus: sæpius tamen bonus. Virg. 2. Æn. 386.

Atque hic successu exultans animisque Choræbus. Liv. 2. 50. pr. Inde consilium ex re natum, insidiis ferocem hostem captandi, gaudere etiam multo successu Fabii audaciam crescere.

SUCCESSUS & Eventus. Plin. lib. 27. cap. 8.

Acior ipso successu. Virg. 5. Æn. 210.

Latior successu. Ovid. 8. Met. 384.

Prosperi successus. Liv. 1. in præfat.

Augere successus novis successibus. Claud. 1. in pr. Conf. Stilich. 2.

Carere successu. Ovid. 1. Epist. 18.

Urgere successus suos, Non pati prosperos successus languescere, Faventem fortunam prosequi. Lucan. lib. 1. 148.

UCCESSOR, ōris. m. [ἀφ' ἑξῆς], Gl. L. G. & G. L.] Qui succedit. Martial. lib. 9. 48.

Sic quasi Pythagoræ loqueris successor & hæres. Cic. 1. Q. frat. 2.

Succesorem habes perblandum. Ovid. 4. Trist. 10. 53.

Successor honoris. Idem 4. de Pont. 9. 58.

Successor tanti frater honoris erit.

Succesorem mittere vel dare alicui, est quod nunc Officium auferre vulgo dicimus. Lamprid. de Alexand. cap. 32. pr. Si unquam alicui præsentium succesorem dedit, semper illud addidit, Gratias tibi agit Respu. Capitolinus in Antonino Pio cap. 8. Succesorem viventi bono judici nulli dedit, nisi Orphito Præfecto urbis. Bud. [Conf. Casaub. not. ad Spart. Hadr. cap. 9. & 24.]

Quum successor aliquid immutat de institutis priorum. Cic. pro Flacc. 33. præfinit enim successor diem. Cic. de Provinc. Conf. 37.

UCCESSIO, ōnis. f. [ἀφ' ἑξῆς], Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 12. cap. 14. eruntque mmm non amplius esse familiarum, quæ jus per successiones sibi vindicant.

uccessio in locum. Cic. ad Brut. 17. Quid hoc mihi prodest, si merces Antonii oppressi poscitur, in Antonii locum successio?

uccessio voluptatis. Cic. 1. de Fin. 37. Ut enim, cum cibo potione-

que fames sitisque depulsa est, ipsa detractio molestiæ consecutionem adfert voluptatis: sic in omni re doloris amotio successionem efficit voluptatis.

Successiva provinciarum. Cic. 8. Fam. 1. Præterea Marcellus, quod adhuc nihil retulit de successione Provinciarum Galliarum.

SUCCEDANEUS, a, um. Adj. [ἀφ' ἑξῆς] Suppositus, vicarius, vel Qui alteri succedit. A Succedendo, non a Succidendo (quod vult Gell. 4. 6.) ut docet Scaliger ad Festum. Plaut. Epid. 1. 2. 37.

Ut meum tergum stultitiæ tuæ subdas succedaneum?

Succedaneum alicui dare. Justin. 38. 6.

Hostiæ succedaneæ dicebantur, Quæ, cum primis hostiis litatum non erat, aliæ tuendi piaculi gratia subdebantur & succedebant, ob id Succedaneæ a succedendo nominatæ. Sic Beroaldus ad Apul. lib. 8. Miles. p. 213. Elmenh. Sed postquam, non cervum pro virgine, sed asinum pro homine succedaneum, videre.

Succedaneum alieni periculi esse. Ulpian. D. de administratione tutorum. l. Si plures. h. e. Sustinere incommodum alieni periculi, vel alterius culpam sustinere.

SUCCESSIVUS, a, um. Adj. Lactant. de Opificio Dei cap. 12. Mirabile institutum Dei est, quod ad conservationem generum singulorum, duos sexus, maris ac feminae, machinatum est, quibus inter se per voluptatis illecebras copulatis, successiva foboles pararetur, ne omne genus viventium conditio mortalitatis exstingeret.

SUCCESSORIUS, a, um. Adj. Paul. in l. 1. D. de jur. & fact. ignor. Ignoret autem sibi ex successorio capite bonorum possessionem competere. Successorio jure. Amm. Marcell. lib. 14. pag. 312. de Nicator Seleuco, Quum post Alexandri Macedonis obitum successorio jure teneret regna Perfidis. H. St. Exstant cap. 8. Valef. Desiderabatur omnino hæc vox in ed. Lugd.

SUCCELO, vel SUBCELO, [ἐπιπύλω], Gl. L. G.] ære.

SUCCENDO, di, sum, [σὺφπτω], Gl. L. G. & G. L. ὑπὸ καίω, G. L.] ære. Incendere. Liv. 28. 23. pr. Quum turbam feminarum puerorumque imbellem inermemque cives sui cæderent, & in succensum rogum femianima pleraque injicerent corpora, &c.

Crines succendit flamma. Lucan. lib. 6. 179.

Classica succendunt furem cantu. Lucan. lib. 6. 166.

SUCCENSUS, a, um. Partic. [σὺχρησιν] ut Cic. in Pison. 42. Etiam in Phalaridis tauro inclusus, succensis ignibus, torreatur.

Amore alicujus succensus. Ovid. 15. Epist. 167.

Ira succensus. Sil. lib. 1. 169.

Mero multo ad bella succensi Lapithæ. Senec. Herc. fur. 9.

Ira succensa rabie. Claud. 4. Conf. Hon. 242.

Mentes succensas agit libido. Senec. Hippol. 4.

SUCCENSIO, ui, [σὺχρησιν], Gl. L. G.] ære. In re gravi & iusta irasci, ut ait Donatus. Idem alio loco, Succensere, inquit, is dicitur, qui quum amare debeat, læsus irascitur. Plaut. Alin. 1. 1. 35.

Aut cur postremo filio succensem, Patres ut faciunt ceteri? Ovid. 17. Epist. 34.

Nec tamen irascor: quis enim succenset amanti?

Succensere quid alicui. Plaut. Capt. 3. 5. 22.

An obsecro, hercle, te, id nunc succenses mihi? i. e. An propter id, ut interpretatur Donat. Ter. And. 2. 3. 2.

Si id succenseat nunc, quia non det tibi uxorem Chremes. Ibid. 4. 1. 30.

Succensere quod. Cic. 2. Att. 1. Mihi, quod defendissem, leviter succensuit. Non enim jam metuo ne tu illi succensesas: illud vereor, ne tibi illum succensere aliquid suspicere. Cic. pro Dejot. 35.

Dii hominibus irasci & succensere confuerunt. Cic. pro Rosc. Com. 46. In Gloss. scribitur & Succenseo.

SUCCENTIVUS, V. SUCCINO.

SUCCENTURIO, [σὺχρησιν] ære. proprie significat, Explendæ centuriæ gratia numerum supplere, auctore Fest. A re militari translatio facta, ut ait Donat.

Succenturia, centum require. Plaut. Fragm.

Translate apud Gell. 1. 8. Alia esca melior, atque cautior, succenturiatur.

SUCCENTURIO, ōnis. V. SUBCENTURIO.

SUCCENTURIATUS, a, um. Adj. [σὺχρησιν] unde, Succenturiati milites dicuntur, non primæ, sed secundæ centuriæ; ubi ad insidiandum maxime collocabantur: ex quo In succenturiis, quasi In insidiis, quempiam positum appellamus. Ter. Phorm. 1. 4. 52.

Nunc prior adito tu: ego in insidiis hic ero Succenturiatus. In quem locum sic scribit Donatus; Succenturiati dicuntur, Qui explendæ centuriæ gratia subijciunt se ad supplementum ordinum.

SUCCERDA, æ. f. [σὺχρησιν] Gl. L. G.] Stercus suillum. Titinn. Quid habes, nisi unam arcam sine clave, eo condis succerdas? Fest. Fortasse scribendum Suscerda, ut Mucersda.

SUCCERNO, crēvi, crētum, [σὺχρησιν] ære. Separare, fecernere. Plin. lib. 8. cap. 11. Farinario cribro succernunt. Plaut. Pœn. 3. 1. 10.

Nam iste quidem gradus succretus est cribro pollinario.

Succernere de. Cato R. R. cap. 37. Partem de nucleis succernito, & in lacum conjicito. [An Secernito?

SUCCERNICULUM, i. n. Farinarium cribrum, quod fit e setis equorum, ut Excussorium & Pollinarium e lino.

SUCCESSOR, SUCCESSIO. V. SUCCEDO.

SUCCIDO, di, sum, [σὺχρησιν] Gl. L. G.] ære. ex Sub & Cædo. Plin. lib. 16. cap. 12. Postea tota arbor succiditur, & medulla ejus uritur. Ovid. 4. Fast. 231.

Naiada vulneribus succidit in arbore factis.

Trunco succisa fagus. Senec. Herc. Oeth. 13.

Nemus succidit. Lucan. lib. 4. 138.

Segetes succidere. Virg. 1. Georg. 297. Cæf. 4. Bell. Gall. 19. Omnibus eorum agris vastatis, frumentis succisis, &c.

Segetes succiditur ense. Sil. lib. 15. 536.

SUCCIDIA, æ. f. [σὺχρησιν] Tergum, five massa carnis porcinae salita, & in necessarium usum servata: quæ quoties opus est, succiditur. Nonius 2. 782. Succidia pro Lardo exponit. Succidia autem continet pernam, petafonem, & lardum. Varr. lib. 4. de L. L. 12. Non a succidendo, sed a suisbus cædendis, five edendis, nam id pecus primum occidere

occidere cœperunt domini, & ut id fervarent, salire. Idem de R. R. lib. 2. cap. 4. Ignavum & sumptuosum esse, qui succidiam in carnario suspenderit potius ab lanario, quam ex domestico fundo? Ibid. E quis succidias Galli optimas & maximas facere consueverunt. Rectius itaque Succidiam a succo dici putaveris. Proinde penultimam habet correptam, quæ in Succido, a Cædo, producitur. [Nisi aliud Gellii locus suaderet. Succidia, per translationem. Cic. de Senect. 57. Jam hortum ipsi agricolæ succidiam alteram appellant. i. e. ut ait Non. 2. 782. Successionem necessariam. Quem Ciceronis locum facit illustriorem Plin. lib. 19. cap. 14. Hortorum Cato prædicat caules. Hinc primum agricolæ æstimabantur præci, & sic statim faciebant iudicium, nequam esse in domo matremfamilias (etenim hæc cura femina dicebatur) ubi indiligens esset hortus. Quippe e carnario aut macello vivendum esse. Indiligens hortus, i. e. Indiligerent cultus.

Succidias humanas facere. i. e. Homines concidere. Cato apud Gell. 13. 24.

SUCCIDUS, a, um. Adj. Succulentus, & bene habens. Plaut. Mil. 3. 1. 193. Lautam vis, an quæ nondum sit lauta? PA. Siccum, succidam. i. e. Volo quæ nondum lavet, sed sicca sit, quæ tamen sit succulenta, & bene habita. Hoc autem eo est lepidius, quod allusum est ad lanam, quæ illota succida est: lauta, jam non succida. Turneb. Advers. 7. 6. V. SICCUS.

Succida lana, a succidendo, ut quidam volunt: quod talis sit, qualis succifa est, hoc est, plena sordibus. Varr. de R. R. lib. 2. cap. 11. a sudore derivat: dicit enim, Tonfuræ tempus inter æquinoctium vernum & solstitium, quum sudare incœperunt oves, a quo sudore recens lana tonfa, succida est appellata. Rectius itaque succidam a succo dici putaveris. Est enim sudor, velut succus lanæ recens tonfæ. Proinde penultimam habet correptam, quæ in Succido producitur. Juven. 5. Sat. 25.

Qualis cœna tamen? vinum quod succida nolit Lana pati. [i. e. Aceto deterius, ex quo lanam succidam sæpe medici expressam vulneribus imponebant. V. q. f.]

Succida lana involutum. Cels. lib. 4. cap. 4. de tussi, Imponendaque extrinsecus, supra id quod dolet, lana succida ex aceto est.

SUCCISIVUS, a, um. Adj. [συκκιστός] unde Tempus succisivum, dicitur Quod subtrahitur & succiditur a rebus necessariis & urgentibus, ut ad aliquem usum accommodemus. [Sed V. Subsecivus, in SUBSECO.]

SUCCIDIO, cidi, cāsum, [συκκίσω] ēre. quasi Subtus cadere. Curt. 9. 5. 7. Jam continuo labore gravia genua succiderant. Plaut. Curc. 2. 3. 30. — tenebræ oboriuntur, genua inedia succidunt.

Artus succidere. Lucret. lib. 3. 157.

Succidere etiam dicuntur, qui cadunt in genua. Senec. de Provid. Etiam si succiderit, de genu pugnat.

SUCCASUS, ūs. m. Varro apud Non. 6. 21. Ventus succasus vehementius sufflare. Ita Merc. al. Suocasu. Lips. Sub occasu.

SUCCIDUUS, a, um. Adj. [συκκιδεύς] Quod est pronum ad casum, si ve ferme cadens. Ovid. 13. Epist. 24.

Succiduo dicor procubuisse genu.

Gressus succidui titubant. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 153.

Poplite succiduo genua intremuere. Ovid. 10. Met. 458.

SUCCIDUS, V. supra & SUCCUS.

SUCCINGO, xi, ctum, [συκκίνω, Gl. G. L.] ēre. Subtus cingere, ut solemus, quo expeditiores simus ad aliquod opus faciendum. Ovid. 13. Met. 733.

illa feris atram canibus succingitur alvum, Virginis ora gerens. De Scylla.

Succingere se canibus, armis, &c. pro Circumdare & sœpire copiis & potentia, ut ait Budæus. Cic. 7. Verr. 145. Hoc etiam iste infestior, quod multo se pluribus & majoribus canibus succinxerat. Liv. 21. 10. pr. Si ex bellis bella ferendo, succinctus armis legionibusque vivat.

Terrore se frustra succinxerit. Plin. Paneg. 49.

Vestem ritu succincta Dianæ. Ovid. 10. Met. 546.

Ministri succincti. Ovid. 4. Fast. 413.

SUCCINCTUS, a, um. Partic. [συκκιντός, Gl. G. L.] Hor. 2. Serm. 6. 107. — veluti succinctus cursitat hospes.

Succinctus cultro, Qui cultrum succinctum habet. Liv. 7. 5. pr. Ferro. Liv. 40. 7.

Gladio succinctus. Auctor ad Herenn. lib. 4. 66.

Pugione. Cic. 13. Philip. 33. Ser. Galbam, eodem pugione succinctum, in castris videtis.

Pinus succincta comas. Ovid. 10. Met. 103.

Urbs succincta portubus, Circumsæpta, ac munita. Cic. 2. de Lege Agrar. 86. Deleta Carthago est, quod cum hominum copiis, tum ipsa natura ac loco succincta portubus, armata muris, &c.

Nervis corpus succinctum. Plin. lib. 20. cap. 17.

Pectora succincta curis. Stat. 5. Silv. 1. 77.

Compar. Plin. lib. 16. cap. 10. Eadem arbores alio nomine esse per oram Italiæ, quos tibulos vocant; plerique arbitrantur, sed graciles, succinctioresque & enodes. h. e. Compactiores & densiores.

Succinctus, Agilis & paratus. Quintil. lib. 2. cap. 2. At nunc prout atque succincti, ad omnem clausulam, non exfurgunt modo, sed etiam excurrunt.

SUCCINCTUM, i. n. [συκκιντός, Gl. L. G. & G. L.] conf. CINCTUM.

SUCCINGULUM, i. n. [συκκινγίον] Balteum inquit Festus. Plaut. Men. 1. 3. 17.

— nimio ego hanc periculo

Surripui hodie: meo quidem animo, ab Hippolyta succingulum Hercules haud æque magno unquam abstulit periculo.

SUCCINCTR, Adv. Ammian. 28. 1. Nec pigebit docere succincte. Sardon. 1. Epist. 9. Faber super his aliqua succinctus. Ammian. 15. 20. Succinctus edocebo.

SUCCINCTORIUM, i. n. [συκκιντήριον] Augustin. contra Manich. 2. 15. Fecerunt de foliis fici sibi succinctoria. Ex Genes. 3. 8.

SUCCINCTULUS, a, um. Adj. dimin. Apul. 2. Milef. p. 117. Elm. Fasciola prænitente altiuscule sub ipsas papillas succinctula.

Refecta sunt hic quædam, quæ adscripserat H. St. Arbitror alterutrum ex superioribus vocabulum fuisse, residua enim ejus verba sunt, Apud Egnatium, quod fortasse alicubi legerat.

SUCCINO, [συκκινός] ēre. ex Sub & Cano compositum, quasi Canendo subsequi, & invicem respondere: ut solent mendici. Hor. 1. Epist. 17. 48.

— clamat, Victum date, succinit alter,

Et mihi dividuo findetur munere quadra.

SUCCENTUS, ūs. m. Mart. Capel. 1. 6. Succentibus convenire.

SUCCENTOR, ōris. m. Ammian. 19. 28. Paulo succentore fabularum crudelium. i. e. Incentore.

SUCCENTIVUS, a, um. Adj. unde, Tibia succentiva, apud Varr. de R. R. lib. 1. cap. 2. V. Incentivus, in INCINO.

SUCCINUM, i. n. [ήλεκτρον] Græci Electrum, Germani gentilitio nomine glessum appellant. Tacit. Germ. 45. Autumno quibusdam pinei generis arboribus exsudatur, & ut gummi ex cerasis, copia humoris erumpit, & rigore aut tepore autumnali densatur. Intumescente æstu raptum ex insulis Septentrionalis Oceani exspuitur in litus, ibique vadis inter cetera maris eructamenta rude colligitur. Ex Plin. lib. 37. cap. 3. Succinum nostræ officinæ (inquit Ruellius) ruraque, & vulgus medicorum anbram vocant citrinam: Mauritanii karabe. Gestant nostræ mulieres decoris causa: quædam monilium vice: aliæ in orbiculis, quibus suas preces numerant. Plin. lib. 37. cap. 3. Arboris succum esse præci nostri credidere, ob id succinum appellant. V. ibidem plura.

Pinguia succina. Juven. 6. Sat. 572.

Grandia, Satyra nona,

En, cui tu viridem umbellam, cui succina mittas Grandia.

H. St. Versus est 50.

SUCCINUS, a, um. Adj. [ήλεκτρον] ut, Succina gutta. Martial. 6. 15.

Dum Phaethontea formica vagatur in umbra,

Implicuit tenuem succina gutta feram. Pro Succinea.

SUCCINEUS, a, um. aliud Adj. Plin. lib. 22. cap. 23. Succineis novaculis, aut argenteo apparatu comitante.

SUCCISIVUS, V. in SUBSECO SUBSECIVUS.

SUCCLAMMO, [επιφωνέω] āre. Idem quod Acclamare. Liv. 3. 50. Hæc Virginio vociferanti succlamabat multitudo, nec illius dolori, nec suæ libertati se defuturos.

Succlamare ad. Liv. 10. 25. Ain' tandem, inquit, num castra vallata non habetis? ad hoc quum succlamatum esset: duplici quidem vallo, & fossa, & tamen in ingenti metu esse.

Succlamatum est, & frequenter, a militibus. Cic. 11. Fam. 13.

Succlamari dicitur aliquis de quo sermones palam ac publice habentur.

Quintil. Decl. 18. In illa virgine publica succlamat invidia. Item Decl.

19. Omnium maledictis succlamatus, omnium denotatione damnatus est.

SUCCLAMATIO, ōnis. f. [επιφωνήσις, επίλογος, Gl. L. G.] Liv. 40. 36. Si ex eo, quod aut inter se loquantur, aut succlamationibus apud concionantem imperatorem significant, quid sentiant, &c. Idem 28. 26.

SUCCOLLO, [ἀναθήρεω] āre. Collum supponere, sustollere, sublevare cervicibus subjectis, quod proprie est eorum, qui aliquem in lectica gestant. Sueton. in Othon. cap. 6. Donec, omiffa mora, succollatus, & præfente comitatu Imperator consalutatus, &c. Plin. lib. 35. cap. 10. Sunt in ejus exemplaribus nobiles palustri accessu villæ, succollantium specie mulieres labentes, trepidæque feruntur. Sed V. Hard.

Apes regem suum sequuntur quocunque it, & fessum sublevant, & si nequit volare, succollant. Varr. de R. R. 3. 16.

SUCCONDITOR, ōris. m. Succonditores in factionibus circi ludisque circensibus illi erant, Qui sub currum & jugum sese condebant, si forte male juncti essent equi, aut loris se impedirent. Horum mentio est in epigrammate isto veteri, M. VISPANIO FVLLONI TINCTORI. M. VISPANIO MIGNIONI VIATORI. M. VISPANIO QVARTINO SVCCONDITORI. M. VISPANIO EROTI AVRIGATORI, &c. Hæc Turnebus. V. Gruter. p. 340. n. 3. [Gloss. Lat. Græc. Conditor, ἀλείπτης ἵππων. Unde liquet de Subconditore.]

SUCCOSUS, V. SUCCUS.

SUCCRESSCO, crēvi, crētum, [επιφύομαι] ēre. Inferius, vel paulatim crescere. Plaut. Trin. 1. 1. 8.

Sed dum illi ægrotant, interim mores mali,

Quasi herba irrigua, succreverunt uberrime. Columel. lib. 4. cap.

14. Frequenter solum exercendum est, dum id incremento suo vites inumbrent, nec patiantur herbam succrescere. Ovid. 9. Met. 352. Tibull.

1. 7. (al. 8.) 55. At tibi succrescat proles, quæ facta parentis, &c. Succrescere ætati alicujus. Cic. 3. de Orat. 228. Non enim ille mediocris Orator vestræ quasi succrescit ætati, sed & ingenio peracri & studio flagranti.

Succrescere gloriæ seniorum. Liv. 10. 13.

SUCCROTILLA, V. SUCROTILLA.

SUCCUBAR, Colonia Tingitanæ apud Mauros. Plin. lib. 5. cap. 2.

SUCCUBI, [επιβάται] Dæmones dicuntur, qui sub humana specie, corporibus assumptis, se viris subjiciunt: Sicut Incubi qui mulieres ineunt.

SUCCUBA, æ. f. [παλλακή] dicitur Quæ se alieno marito subjicit, & alienum thalamum violat, Concubina. Ovid. 6. Epist. 153.

— lecti quoque succuba nostri

Mæreat, & leges sentiat ipsa suas. conf. SUBNUBA.

SUCCULA, V. SUCULA in SUS.

SUCCUMBO, cūbui, cūbitum, [επιπίπτω, Gl. L. G. & G. L. ὑπανακλίνω, ὑπανακλινόμαι, Gl. L.] ēre. Subjici, subtus cadere. ut, Succumbere oneri. Liv. 6. 32. Cui succumbere oneri coacta plebes.

Genu flexo succumbere. Ovid. 4. Trist. 2. 2.

Succumbere, ad animum relatum, pro Frangi, & ita debili animo esse ut ferre fortiter quidpiam nequeamus. Cic. 2. de Fin. 95. Turpe est virg debilitari, dolere, frangi, succumbere.

Succubissem enim potius ipse. Cic. pro Domo 16.

Succumbentibus succumbere. Cic. ad Brut. 16.

Subvenire vult succumbenti jam, oppresso Sullanis oneribus. Cic. de Lege Agr. 69.

Animo succumbere. Cic. 2. Tusc. 56.

Culpæ succumbere, In culpam labi. Virg. 4. Æn. 19.

Doloribus succumbere. Cic. 1. de Fin. 49. Ut enim mortis metu omni quietæ vitæ status perturbatur: & ut succumbere doloribus, eosque hili animo imbecilloque ferre miserum est, &c.

Fatis succumbere. Lucan. lib. 8. 70.

Fortunæ succumbere. Cic. 9. Fam. 11. Non quo ita sim fractus, ut a hominem me esse oblitus sim, aut fortunæ succumbendum putem.

Fortunæ cedere & succumbere. Cic. 3. Tusc. 36.

Labori succumbere. Cæf. 7. Bell. Gall. 86.

Oneri. libro 22. p. 3. a fine, ubi legitur, Itaque succumbam oneri

neque aggrediari narrare, quæ ediffertando minora vero fecero. Sicut & lib. 18. ubi de Scipione, quem memorabilem virum fuisse scribit, ut duobus Perilliis succumberet. H. St. Locus prior Livii est cap. 54. Cujus loci sententia est, itaque, ne succumbam oneri, non aggrediar &c. Alter locus cap. 53. pr. Ubi tamen non dicit Oneri; sed Petilliis, i. e. Accusatoribus levissimis objectus.

Precibus alicujus succumbere. Ovid. 3. Epist. 91.

Senectuti succumbere. Cic. de Senect. 37. Quatuor robustos filios, quinque filias, tantam domum, tantas clientelas Appius regebat, & senex & cæcus. Intentum enim animum tanquam arcum habebat, nec languescens succumbebat senectuti.

Turbæ virtutem succumbere vidit. Ovid. 5. Met. 177.

Oculi succumbunt. Ovid. 1. Mét. 714.

Lumina nescia succumbere somno. Ovid. 12. Epist. 49.

Succumbere viro dicitur mulier in sensu obsceno. Varr. 2. de R. R. cap. 10. Necnon etiam hoc, quas virgines ibi appellant, nonnunquam annorum viginti, quibus mos eorum non denegavit, ante nuptias ut succumberent quibus vellent, & in comitatis ut vagari liceret, & filios habere.

Festus, Pellices nunc quidem appellantur alienis succumbentes. H. St. succumbere, curri, cursum, [βουζίν, Gl. L. G. ὑποσύνειν, G. L.] &c. Auxilium cito præstare. Ter. Adel. 5. 3. 6.

Succurrere & Subire. Cic. pro Rosc. Amer. 31. Quoniam quidem semel suscepi, licet, Hercules, undique omnes terrores, minæ, periculaque impendunt omnia, succurram atque subibo.

Succurrere laborantibus. Cæf. 2. Bell. Civil. 6. Cic. 1. de Orat. 169.

Lapis succurrere. Ovid. 2. de Pont. 9. 11.

Miseris succurrere. Virg. 1. Æn. 634.

Non ignara mali miseris succurrere disco.

Succurrebant hæc subsidia tantis his malis. Cæf. 3. Bell. Civil. 70. pr.

Dolori nostro succurre. Propert. lib. 2. 17. 13.

Expectationi aliorum quam celerrime succurrere. Cic. 2. de Orat. 313. Al. Occurrere.

Infamiae communi succurrere. Cic. 2. in Verr. 2. Huic ego causæ, Judices, cum summa voluntate, & expectatione Pop. Rom. actor accessi, non ut augerem invidiam ordinis, sed ut infamiae communi succurrerem. Labori alicujus succurrere. Virg. 9. Æn. 404.

Pudicitiae & vitæ alicujus succurrere. Cic. 3. Verr. 67. Hæc ubi filio nuntiata sunt, statim exanimatus ad ædes contendit, ut & vitæ patris, & pudicitiae sororis succurreret.

Rebus succurrite læsis. Ovid. 1. Trist. 5. 35. Al. Lapsis.

Saluti succurrere, fortunisque communibus. Cic. pro Rabir. 3.

Urbi incensæ succurritis. Virg. 2. Æn. 352.

Via celeriore succurrere, Mederi. Cels. lib. 3. cap. 21.

Succurrere, [ἐπιτρέχειν] In mentem venire. Cic. Neque enim mihi succurrebant verba, quæ ante discessum a Dolabella audieramus. Cic. 16. Fam. 21. Deinde illud etiam mihi succurrebat, grave esse me de iudicio patris judicare. Virg. 2. Æn. 317.

—pulchrumque mori succurrit in armis.

Ut quidque succurrit, libet scribere. Cic. 14. Att. 1.

Mirari succurrit. Plin. lib. 17. cap. 1.

Succursum, Imperfonale. Plin. lib. 23. cap. 1. Intellectum ibi remedium est, potius succursum. Liv. 3. 58. Cujus adversæ fortunæ velit succursum.

SUCCURSIÓ, ónis, f. [συσδρομή, Gl. L. G.]

SUCCUS, i. m. [χυλός, Gl. L. G.] est Humor in corpore, quo abundant bene valentes. Virg. 3. Ecl. 6.

Et succus pecori, & lac subducitur agnis. Succus, proprie quasi Sugus, a verbo Sugo: quem sibi ex alimentis membra sumunt, ut se repleant. Hæc Donat. in illum Ter. Eun. 2. 3. 36.

Color verus, corpus solidum, & succi plenum.

Vitales succi. Lactant. de Opific. Dei cap. 2. Deus visceribus venas admiscuit, quasi rivos, per corpus omne divisos, per quos discurrens humor & sanguis, universa membra succis vitalibus irrigaret. Ibidem cap. 11. Providentissimus artifex in hominis medio receptaculum cibus fecit, quibus concoctis & liquefactis, vitales succos membris omnibus dispertiret.

Esti enim non plurimi sanguinis est, habeat tamen succum aliquem oportet. Cic. in Orat. 76.

Succus & sanguis civitatis; per translationem. Cic. 4. Att. 16. Amifimus, mi Pomponi, non omnem modo succum ac sanguinem, sed etiam colorem & speciem pristinam civitatis.

Ingenii succus. Quintil. in proem. lib. 1. p. 11. Burm. Nam plerumque nudæ illæ artes, nimis subtilitatis affectatione, frangunt atque concidunt quicquid est in oratione generosius, & omnem succum ingenii bibunt.

Succus orationis. Donat. in illum Ter. Phorm. 2. 1. 40.

Si est, patre, culpam ut Antipho in se admiserit, &c. Bono, inquit, ornatu addidit in se: quum & sine hoc plenum videri possit. Et hic est, quem Cicero Succum orationis appellat. Cic. in Brut. 36. Succus ille, & sanguis incorruptus usque ad hanc ætatem oratorum fuit, in qua naturalis inesset, non fucatus, nitor. Succus, figura orationis plena: sic enim dicitur lib. 3. de Orat. 199. cui Tenuis opponitur, quæ Arida vocatur lib. 4. ad Heren. 16. Cic. 3. de Orat. 199. Sed si habitum etiam orationis, & quasi colorem aliquem requiritis, est plena quædam, & tamen teres, & tenuis, & non sine nervis ac viribus: & ea, quæ, particeps utriusque generis, quadam mediocritate laudatur. His tribus figuris insidere quidam venustatis, non fucis illitus, sed sanguine diffusus, debet color. Quemadmodum tria sunt orationis genera, sublime, humile, mediocre: sic Tullius tres facit orationis formas, seu figuras. Plenam dicit illam sublimem & gravem: quia succulenta est ac copiosa, & omnes recipit ornatus. Vult tamen esse teretem, & quasi rotundam: quoniam inflata ac tumida, plena quidem videtur, ut corpus aqua inter cutem fusa laborans: sed non est teres, & in se viresque suas collecta. Sæpe autem accidit, ut ii, qui se in sublime attollere conantur, exeat in genus illud ampullosum, turgidum, succo vitioso gravidum & prægnans. Infima oratio tenuis dicitur, a gracilitate corporis. Illam non vult carere nervis ac viribus, & similem esse quorundam, qui quum tenues & graciles, ut Lysias, videri volunt, adeo exsangue & imbecillum corpus orationis intexunt, ut nullis nervis, nullis præditum sit viribus. Hoc enim vitium est imo genere abu-

VOL. IV.

tentibus. Oratio mediocris est particeps utriusque generis, & imi, & altissimi: aut potius (ut ait in Oratore 21.) neutrius, sed sui propriique generis & coloris. His tribus figuris (figuras appellat, ut paulo ante, habitus & colores) insidere quidam venustatis, non fucis illitus, sed sanguine diffusus debet color. Sine colore pulchro fœdæ sunt, atque deformes. Si fucis illinuntur & adulterino colore, seu ambitiosa feminæ, facillime deprehensæ, movent in se cachinnos atque contemptus. Quinæ est igitur iste color, quem expetere debemus? Pulchritudo sic acribus jucunda, ut bonus color oculis: quæ a sanitate & bonitate sententiarum verborumque perficitur. Auctor Rhetor. ad Heren. lib. 4. 11. Sunt igitur tria genera, quæ nos figuras appellamus, in quibus omnia oratio non vitiosa consumitur. Unam gravem, alteram mediocrem, tertiam extenuatam vocamus. Ibid. 16. Qui non possunt in illa facetissima verborum attenuatione commode versari, veniunt ad aridum & exsangue genus orationis, quod non alienum est exile nominari. Ubi Facetissima interpretare, Eleganti & exulta. Sed ad Succum redeamus. Cic. de Orat. lib. 2. 93. Consecuti sunt hos Critias, Theramenes, Lysias. Multa Lysias scripta sunt, nonnulla Critias, de Theramene audivimus: omnes etiam tum retinebant illum Periclis succum, sed erant paulo uberiore filo. Succum, id est multarum sententiarum copiam. Uberiore filo, hoc est abundantiori genere dicendi. Translatio est a corporis humani succo potissimum sumpta, quo abundant bene valentes. Unde Ter. Eun. 2. 3. 36. dixit,

Color verus, corpus solidum, & succi plenum. Cic. quoque illos oratores, qui hujusmodi succum habent, sanos, bonam valetudinem, sanitatem, & integritatem secutos, sæpe dicere non dubitavit: ut in Brut. 51. Nam ut semel e Piræo eloquentia evecta est, omnes peragravit insulas, atque ita peregrinata tota Asia est, ut se externis oblineret moribus, omnemque illam salubritatem Atticæ dictionis, quasi sanitatem perderet, ac loqui pæne dediceret. Ibid. 243. Insulitatem enim & insolentiam, tanquam insaniam quandam orationis, odit: sanitatem autem & integritatem, quasi religionem, & verecundiam oratoris probat. Idem de Opt. gen. Orat. 8. Qui quum careant omni vitio, non sunt contenti quasi bona valetudine, sed vires, lacertos, sanguinem quærunt, quandam etiam suavitatem coloris. Eos imitemur, si possumus: sin minus, illos potius, qui incorrupta sanitate sunt, quod est proprium Atticorum, quam eos, quorum vitiosa abundantia est, quales Asia multos tulit. Rursus in Brut. 64. de Lysia Græco, & Catone Latino: Sed ille Græcus ab omni laude felicior: habet enim certos sui studiosos, qui non tam habitus corporis opimos, quam gracilitates confectentur: quos, valetudo modo bona sit, tenuitas ipsa delectat. Quamquam in Lysia sunt sæpe etiam lacerti, sic ut eo fieri nihil possit valentius: verum est certe genere toto strigosior, sed habet tamen suos laudatores, qui hac ipsa ejus subtilitate admodum gaudeant. Paulo post 68. Attico genere dicendi se gaudere dicunt. Sapienter id quidem: atque utinam imitentur, nec ossa solum, sed etiam sanguinem. Lacertos vocat Cic. Fortem orationem & robustam, quæ vires, lacertos, & nervos habeat. Strigosior, i. e. Tenuior, gracilior, subtilior, & ipse quasi interpretatur, Hac subtilitate. Translatio est ab equis potissimum, qui strigosi dicuntur, quum morbus eos ita stringit, ut (quod ait Virg. 3. Ecl. 102.) vix ossibus hæreant. Oss, Tenuitatem, subtilitatem, & exilitatem, & est translatio ab animantibus macris, & quæ vix ossibus hæreant. Hinc Plaut. in Capt. 2. 2. 32. dixit,

Ossa, atque pellis sum, misera macritudine. Al. Miser a. Sanguinem, Orationem fortem & robustam, vires, lacertos, & nervos habentem. Ornatur oratio genere primum, & quasi colore quodam, & succo suo. Cic. 3. de Orat. 94.

Arboris succus. Plin. lib. 14. cap. 20.

Herbæ succus. Ovid. 13. Met. 941.

Hordei succo elephantos mitificari tradit Plin. lib. 8. cap. 7.

Lactis succus. Plin. lib. 8. cap. 14.

Acer succus. V. ACER.

Acerbi succi. Ovid. de Medic. faciei, 5.

Albicans succus. Plin. lib. 12. cap. 16.

Amarus succus. Ovid. 20. Epist. 184.

Atri succi. Ovid. 7. Met. 265. al. Acres.

Barbarus succus. V. BARBARUS.

Blandior succus. V. BLANDUS.

Commodatus stomacho succus. V. COMMODO.

Crudi succi pericula, Cruditatis, indigestionis. Juven. 11. Sat. 76.

Dulces succi, Mella. Ovid. 3. Fast. 735.

Dulcis mellitusque succus. V. MEL.

Fuscus succus. Ovid. de Nuce 155.

Horrendis infamia pabula succis. Ovid. 14. Met. 43.

Humifer succus. Cic. 1. de Divin. 15.

Mollipedesque boves, spectantes lumina cæli, Naribus humiferum duxere ex aëre succum.

Ignavus succus. V. IGNAVUS.

Infector succus. V. INFICIO.

Languidus succus & evanidus. V. LANGUIOR.

Mites succi. Ovid. 14. Met. 690.

Tabescens succus. Plin. lib. 12. cap. 16.

Tristes succi mali Medici. Virg. 2. Georg. 126.

Abit succus corporis in aëre. Ovid. 3. Met. 398.

Adempti succi. V. ADIMO.

Augescit uva & succo terræ, & calore solis. Cic. 2. de Senect. 58.

Excipitur succus, inciso caule, messibus. Plin. 12. 26.

Expressus nuci succus. Plin. lib. 11. cap. 28. ad fin.

Evomunt succum cum vita. Plin. 9. 36.

Spargit succos veneni. Ovid. 14. Met. 403.

Tumescit herba succo nocituro. Senec. Herc. fur. v. 915.

Succus Cyrenæicus, Medicus, Syriacus. V. LASER.

SUCCO, ónis, m. Succu coactor. Cicero eos interpretatus est Succones, Qui pecuniam cogunt, 7. Att. 13. Oppios de Velia succones dicis. Sed varia lectio est.

SUCCŌSUS, a, um, Adj. [συνέδης] Plenum succo. Columel. lib. 2. cap. 17. Meliusque habetur fœnum, quod natura succoso gignitur cælo, quam quod irrigatum aquis elicitur. Plin. lib. 12. cap. 25. Aridior, minusque succosus. [i. e. Succulentus.

Terra succosa. V. TERRA.

U

Succosior

- Succosior & firmior liber arboris.** Columel. lib. 4. cap. 29.
Succositas, ātis. f. Cael. Aurel. Acut. 2. 29. 151. Quanquam sit reflata succositas.
Succidus, a, um. Adj. [σουλός] Idem, quod Succofus. Plaut. Mil. 3. 1. 52. Minime sputator, fcreator sum, itidem minime succidus. Al.
Muccidus. Ibid. 192.
 Lautam vis, an quæ nondum sit lauta? p. ficcam succidam. [Multum se torquent interpretes in hoc loco; Sicca epitheton plane ἀκυρον. Non dubito, quin Succo succidam scripserit Plautus. Pro eo Ter. Succi plenam dixit.
Succida lana, & Succida vellera. V. succido.
Succido, āre. Humorem affundere. Plin. Valer. 2. 8. Syriacum bonum in aceto succidabis. Reinef. Var. Lect. 2. 8.
Succulentus, a, um. Adj. Succofus. Paulin. ad Cyther. 631. Corpus succulentum. Apul. Met. 2. pr. p. 115. Elmenh. Succulenta gracilitas. [h. e. Habitus nimis nec succulentus, nec gracilis.
Succutit, ō, ſi, ſlum, [βουζύω, ἀνασπλύνω, Gl. L. G.] ēre. Subtus quaterere. Currus alte succutitur. Ovid. 2. Met. 167.
Succussus, a, um. Partic. Valer. Max. 6. 9. 5. Semel duntaxat vultum mutavit, perquam brevi tristitiæ salebra succussum.
Succussio, ōnis. f. Sen. Nat. Quæst. 6. 21. Succussio est, cum terra quatitur, & sursum ac deorsum movetur.
Succussus, ūs. m. [ἐπιπαιγμός] Idem. Cic. 2. Tuscul. 48. Pedetentim, inquit, ite, & sedato nisu, ne succussu arripiat major dolor.
Succussor, ōris. m. [ἐπιπαιγτής] Equus, qui fessorem frequenter succutit. Lucilius apud Non. 1. 55.
 Campanus sonipes succussor nullus sequetur.
Succusso, [ἐπιπαιγτός] āre. Sursum frequenter excutere. Quod proprie de equo dicitur, qui gradario contrarius est. Is est, Qui concutiendo fessorem graditur. Accius, Agite ac, vulnus ne succussit gressus, caute ingredimini. Nonius 1. 55.
Succussator, ōris. m. [ἐπιπαιγτής] Idem, qui Succussor. Lucil. apud Non. 1. 55.
 Succussatoris tardi, rarique caballi.
Succussatura, æ. f. [ἐπιπαιγμός] Talis gressus. Nonius 1. 60. in voce Gradarius usus est: Gradarius, inquit, est molli gradu & sine succussatura nitens.
Suchus, i. m. [Σύχθ] Crocodilus est mansuefactus, de quo sic Strab. lib. 17. In Arsinoë præfectura, mirum in modum colitur Crocodilus, & est sacer apud eos in lacu quodam seorsum nutritus, & sacerdotibus manfuetus, & Suchus vocatur.
Sucrotilla, inquit Festus, Vox tenuis & alta. Deducitur a crotalo, aut voce Græca κρότος, cum diminutionis formatione, vel certe ut Græca vox est fictitia, sic de sono Latina fuerit efficta. Turneb.
Suctus, V. sugo.
Sucula, V. in sus.

S U D

- SUDARIUM, SUDATOR, &c. V. mox SUDO.**
SUDENA, V. SUDIS.
Südes, is. f. [σούδος, Gl. L. G.] Vallus, Pertica, seu genus teli agrestis. Virg. 7. Æn. 24.
 Stipitibus duris agitur, fudibusve præstitis. Idem 2. Georg. 25.
 Quadrifidasve fudes, & acuto robore vallos. Ubi Serv. Vallus & Sudes idem est. Cæf. 5. Bell. Gall. 18. Ejusdemque generis sub aqua defixæ fudes flumine tegebantur. Idem 1. Bell. Civil. 27. Fossas transversas viis perducunt, atque ibi fudes, stipitesque præcutos defixit.
 Denfæ fudes. Claud. de Bell. Get. 216.
 Ferratæ fudes. Virg. 5. Æn. 208.
 Fraxinæ fudes. Virg. 2. Georg. 25.
 Vastæ fudes. Stat. 5. Theb. 386.
 Concurrere fudibus inter se. Liv. 26. 51.
 Figere aliquem obusta fude. Ovid. 12. Met. 299.
 Percussæ crebris fudibus crates. Lucan. lib. 3. 494.
 Torrere fudes. Stat. 1. Achill. 437.
 Vibrare fudem. Sil. lib. 8. 554.
SUDICULUM, aut **SEDUCULUM**, i. n. Genus flagelli dictum, quod vapulantes fudantes facit. Paul. apud Fest.
SUDIFICUS, V. SUDUM.
Südis, is. f. [σούδινα, Gl. L. G. & G. L.] Piscis. Plin. lib. 32. cap. 11.
 Sunt præterea a nullo auctore nominati, Sudis Latine appellata, a Græcis Sphyræna, rostro similis nomine, magnitudine inter amplissimos, rarus, sed tamen non degener. [Puto Nomi.
SUDENA, æ. f. [σούδινα] Idem. [Sic enim in Gloss. Latinogræc. legendum, pro Suadena.
SÜDO, [ιδρω, Gl. L. G. & G. L.] āre. ὁδὸν ὁδω, quod aquam undamque significat, derivatum existimant quidam. [Spiritu denso in s mutato, ut solitum.
 Absolute aliquando ponitur, & quidem pro Laborare, Contendere: Consequens pro antecedente. Hor. de Arte Poet. 413.
 Multa tulit, fecitque puer, fudavit & alfit. Idem 2. Serm. 2. 21.
 — tu pulmentaria quære
 Sudando. conf. infra, in sensu translato.
 In armis fudavit puer. Stat. 3. Silv. 2. 123.
 Nuntiatum est alicui, deorum fudasse simulacra. Cic. 2. de Divin. 58.
 Vultusque in marmore fudat Elisæ. Sil. lib. 1. 98.
 Sine causa fudare. Cic. 2. de Orat. 223. Quum ille diceret se sine causa fudare, minime mirum, inquit: modo enim existi de balneis.
 Cum Ablativo. Liv. 27. 4. Quatuor signa sanguine multo diem ac noctem fudasse.
 Humore fudant saxa. Lucret. lib. 6. 945.
 Lacunæ fudant tepido humore. Virg. 1. Georg. 117.
 Cum Accusativo. Virg. 4. Ecl. 30.
 Et duræ quercus fudabunt roscida mella. Idem 8. Ecl. 54.
 Prælia fudare. Claud. de Nupt. Honor. 111.
 Sudare ad. Virg. 3. Georg. 203. de equis,
 Hic vel ad Elei metas, & maxima campi
 Sudabit spatia, & spumas ager ore cruentas. [i. e. Curret ad sudorem.
 Sudare, per translationem dixit Ter. pro Vehementer laborare, quod qui vehementer laborant, frequenter fudant; in Phorm. 4. 3. 23.
 — eja fudabis fatis,
 Si cum illo inceptas homine: ea eloquentia est.
 Pro communibus commodis fudare. Cic. pro Sext. 139.
SUDATUS, a, um. Partic. [ιδρωμένος] ut Stat. 5. Theb. 189.
 — labor gelido fudatus in Hæmo.
 Fibula fudata marito. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 16.
 Thura fudata ligno, Velut per sudorem emissæ, vel in modum sudoris fluentia. Ovid. 10. Met. 308.
 — fudataque ligno
 Thura ferat, floresque alios Panchaica tellus.
 Alia vero significatione, Vestis fudata, Sudore madefacta. Quintil. lib. 11. cap. 3. Et vigilandæ noctes, & fuligo lucubrationum bibenda, & in fudata veste durandum.
SUDABUNDUS, a, um. Adj. [ιδρών] Lucan. ad Pison. 177.
 — totaque ludos
 Turba repente suos jam fudabunda reliquit.
SUDATIO, ōnis. f. Sen. Epist. 86. Nisi Thasius lapis, quondam rarum spectaculum in aliquo templo, piscinas nostras circumdederit, in quas corpora, multa sudatione exinanita, demittamus.
 In montibus Bajanis sunt loca sudationibus excavata. Vitruv. 2. 6.
SUDATOR, ōris. m. [ιδρωτής] Plin. lib. 23. cap. 1. Dysentericis, sudatoribus, in longa tussi, in epiphoris, meracum.
SUDATRIX, icis. f. [ιδωτρέα] Adjective pro Sudante Martial. lib. 12. 18.
 Dum per limina te potentiorum,
 Sudatrix toga ventilat, &c.
SUDATORIUS, a, um. Adj. [ιδρωτής] Plaut. Stich. 1. 3. 73.
 Vel unctiones Græcas sudatorias,
 Vel alias malacas crapularias.
SUDATORIUM, i. n. [ιδωτήριον, Gl. L. G.] Senec. de Vita beata cap. 7. Circa balnea & sudatoria, ac loca ædilem metuentia, &c. Item Epist. 51. Quid (mihi) cum sudatoriis, in quæ fuscus vapor, corpora exhausturus, includitur? Omnis fudor per laborem exeat.
SÜDOR, ōris. m. [ιδρῆς, Gl. L. G. & G. L.] Humor ex corpore calore transpirans. Plin. lib. 10. cap. 72. Serpentes neque caloris, neque sanguinis, neque sudoris, vim habent, quæ aviditatem naturalem fale augment. Ovid. 9. Met. 173. De Hercule & Oetæo,
 Cæruleusque fuit toto de corpore fudor.
 Nec enim sanguis, nec fudor nisi e corpore fluit. Cic. 2. de Divin. 58.
 Illotus fudor. Virg. 3. Georg. 444.
 — vel quum tonis illotus adhæsit
 Sudor.
 Immundus fudor. Virg. 3. Georg. 564.
 Ardentes papulæ, atque immundus olentia fudor
 Membra sequebatur. Servius interpretatur Morbum pedicularem, id est φθειρίαν.
 Pestiferus fudor. Celf. lib. 2. cap. 6. V. Pestiferus in PESTIS.
 Piceus fudor. Virg. 9. Æn. 813.
 — tum toto corpore fudor
 Liquitur, & piceum (nec respirare potestas)
 Flumen agit. Sudor piceus per tranfumptionem dicitur Niger, & ex eo multus. Multus enim humor nigricat, qui paucus pellucet & limpidus est. Turneb.
 Ardet pulvis crudis virum fudoribus. Stat. 1. Theb. 422.
 Effeti artus tepido fudoribus. Stat. 6. Theb. 470.
 Calens fudore belli. Stat. 8. Theb. 7.
 Consequutus est multus fudor. Cic. 3. de Orat. 6.
 Elicere fudorem. Celf. lib. 2. cap. 17.
 Emittere fudorem. Plin. lib. 6. cap. 18.
 Iit falsus fudor per artus. Virg. 2. Æn. 174.
 Fluit fudor undique rivis. Virg. 5. Æn. 200.
 Fumantes fudore equi. Virg. 12. Æn. 338.
 Madentes parvo fudore vultus. Sil. lib. 12. 642.
 Manat fudor e toto corpore. Lucret. lib. 6. 944. Virg. 3. Æn. 175.
 Tum gelidus toto manabat corpore fudor.
 Manavit Herculis simulacrum multo fudore. Cic. 1. de Divin. 74.
 Occupat obfessos frigidus fudor artus. Ovid. 5. Met. 632.
 Remittit se fudor. Celf. lib. 2. cap. 3.
 Sudor frigidus in acuta febre pestiferus est. Celf. lib. 2. cap. 6.
 Sudor, pro Humore novo more a Lucretio lib. 2. 464. usurpatur,
 Sudor uti maris est, inquit, &c. Quo loco Turnebus, Et si non me fallit sudorem esse suapte natura falsum, & a quibusdam existimatum mare fudorem quendam esse, quod ab Aristotele relatum est, tamen puto Sudorem maris hic nihil aliud quicquam, quam humorem esse. Hæc ille.
 Sudor, pro Labore. Virg. 9. Æn. 458.
 — & multo phaleras fudore receptas. Cic. pro Font. 2.
 Qui cum ipso M. Fontejo ferrum ac manus contulerunt: multoque ejus fudore ac labore sub pop. Rom imperium ditionemque ceciderunt. De Gallis.
 Stilus ille tuus, multi fudoris est. Cic. 1. de Orat. 257.
SUDARIUM, i. n. Linteum, quo fudor faciei detergitur, & nares purgantur. Sueton. de Neron. cap. 48. Adoperto capite, & ante faciem obtento sudario, equum ascendit, quatuor solis comitantibus. Ibid. cap. 25. Parceret arteriis, ac sudarium ad os applicaret. Quintil. lib. 5. cap. 3. Quum reus, agente in eum Calvo, candido frontem sudario detergeret, &c.
SUDARIOLUM, i. n. dimin. Idem. Usus est D. Hieronymus ad Nepotianum De vita clericorum. Et Apul. in Apolog.
SÜDUM, i. n. [αἰθρίον] Siccum significat, Siccum enim, quasi Seudum, id est sine udo. Festus. Proprie Pars serena dicitur, quæ est inter nubes. Virg. 8. Æn. 528.
 Arma inter nubem, cæli regione serena
 Per sudum rutilare vident.
 Sudum, Serenum tempus post pluviam. Plaut. Milit. 1. 1. 2. Idem Rud. 1. 2. 35.
 — exsiccasque arundines,
 Qui pertegamus villam, dum sudum est. Cic. 16. Fam. 18. Herologium mittam & libros, si erit sudum.
SUDUS, a, um. Adj. ut
 Ver sudum. Virg. 4. Georg. 77.

SUDIFICUS, a, um. Adj. Sudum faciens. Gell. lib. 2. cap. 22.
Sudificusque simul Boreas mala plurima volvens. Rurfus cap. 32.
Sudificusque altos Aquilo rotat impete fluctus. [Interpretis sunt
Homerorum, quæ Gellius adducit, non ipsius Gellii verba.

S U E

SUEL, Urbs Hispaniæ, apud Melam lib. 2. 6. nunc *Chipiona* dicitur, teste Olivario.

SUEO, ēvi, ētum, [ἐσθω] ēre. Antiquum verbum: unde Sueco, suefcis, ēre. Lucret. lib. 1. 54.
— & femina rerum

Appellare suemus. i. e. Solemus.

Suevi, Præterit. Lucret. lib. 6. 793.

Dejicere ut pronos qui morbus sæpe fœvit. Cic. 2. de Nat.

Deor. 111.

Has Græci stellas Hyadas vocitare fuerunt. Lucret. lib. 4. 304.

Quinque etiam sexve ut fieri simulacra fuerint. Idem lib. 5. 910.

— & gemmis florere arbuta fuisse. [Nisi est a v. seq.]

SUESCO, ēvi, ētum, [ἐσθω] ēre. Consuetudinem, seu morem capere. Cic. 15. Fam. 8. A te id, quod suesti, peto in maiorem modum, ut me absentem diligas atque defendas. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 175.
— hæc post cunabula dulci

Ferre sinu, summoque Jovi deducere parvam

Sueverat, & genibus ludentem aptare paternis.

Suescere militiæ. Tacit. 2. Ann. 44.

Et transitive, Idem 2. Ann. 52. Suescere quemvis disciplinâ.

Sic etiam Suescere, ut Confuescere, disciplina & imperiis, nisi scribendum Disciplinæ, vide in DISCIPLINA. H. St. Desiderabatur superior locus in edit. Lugd.

SUËRUS, a, um. Partic. [ἐσθω] Virg. 5. Æn. 402.

— geminos immani pondere cæstus

Projecit: quibus acer Eryx in prælia fuetus

Ferre manum.

Legibus suis civitas. Cic. 6. Att. 2. Ita multæ civitates omni ære alieno liberatæ, multæ valde levatæ sunt, omnes suis legibus & judiciis suetæ, *αὐτονομίαν* adeptæ, revixerunt.

Suetus armis. Lucan. lib. 1. 325.

Bella nefanda parat, fuetus civilibus armis.

Latrocinii fuetus. Sallust. Fragm. cap. 12. & Tacit. 2. Ann. 52.

Servitio. Tacit. 12. Ann. 50.

Adulatio sueta. Tacit. 13. Ann. 8. &

Requies sueta, Consueta. Tacit. 3. Ann. 45.

SUEA, V. SUS.

SUESSA, æ. f. diffyll. [Σέσσα] Campaniæ oppidum, ut auctor est Plin. lib. 3. cap. 5. quod Tarquinius Superbus expugnavit. Sil. lib. 8. 400.

— attritaque bellis

Suessæ. *Σέσσα* Steph.

SUESSIO, ōnis. m. [Συσσίων] pl. **SUESSIONES** [Συσσίωνες Strab.] Galliæ Belgicæ oppidum nobilissimum, & in eo incolæ, seu populi Sueffiones. *Soyffius* Gallicæ appellatur; olim Noviodunum. Plin. lib. 4. cap. 17. In provincia Remensi Sueffio.

Sueffionum frequens est mentio apud Cæs. 2. Bell. Gall. 4. & 12: 7. 75. & c.

SUEVI, [Σέυοι] Germaniæ populi, gens valida, & bellicosissima. De qua Lucan. lib. 2. 51.

Fundat ab extremo flavos Aquilone Suëvos, & c. Sen. Med. 9.

Aut quos sub axe frigidus fuccos legunt

Lucis Suevi nobiles Herciniis.

Suevorum regionem hodie tenent Pomerani, Lufati, Bohemi, Saxones & Franci.

SUEVUS, a, um. Adj. ut

Crinis Suevus, pro Crine flavo dixit Sil. lib. 5. 134.

Cassus erat munita viro, cui vertice surgens

Triplex crista, jubar effundit crine Suevo. Potest tamen & proprie intelligi, quoniam Flaminius, de quo hic loquitur, Ligures, Bojos, & Suevos vicerat.

SUEVIA, æ. f. Regio Suevorum. Tacit. Germ. 43.

S U F

S. V. F. Sibi vivens fecit. SVFF. Suffecti. SVF. P. D. Suffimenta populo data.

SUFFARCINO, ære. Instipare, inculcare, degravare, onerare. Plaut. Curc. 2. 3. 10.

Qui incedunt suffarcinati cum libris, cum sportulis. Ter. And. 4. 4. 31. Verum vidi Cantharam suffarcinatam. Quoniam puerum sub veste portaret. Ubi Donatus, Proprium est anibus suffarcinatas esse.

SUFFARRANEUS, a, um. Adj. a Farre, quemadmodum Confarratio deduci videtur, & significat Eum qui far in castra convehit, sed modicum, alienumve: non iusto comœatu aliquo, sed crebris, & vilibus institorum vectoris. Plin. lib. 7. cap. 43. Cicero, mulionem castrensem suffarraneum fuisse, & c. V. Harduin. in loc. & Turnebi Advers. 29. 18. Vide in CONSECURANEUS. H. St.

SUFFECTIO, V. SUFFICIO.

SUFFËNUS, i. m. Poeta ineptus, qui se plurimum admiratus est, & omnes alios contempnit. Hinc communi nomine vocantur Suffeni, Qui stulte se admirantur, aliosque reprehendunt. Catull. in Suffeno, v. 15.

— neque idem unquam

Æque est beatus, ac poema cum scribit:

Tam gaudet in se, tamque se ipse miratur.

SUFFËRO, suffers, sustuli, sublātum, [ὀφθαλμῶν, ἀντιπαρὶστήμεναι, Gl. G. L.] sufferre, sustinere. Virg. 2. Æn. 402.

— nec claustra, nec ipsi

Custodes sufferre valent. Ter. Heaut. 3. 1. 44.

— Satrapes si fiet

Amator, nunquam sufferre ejus sumptum queat.

Laborem sufferre. Plaut. Merc. 5. 2. 21.

Laborem durum sufferre. Lucret. lib. 5. 1271.

Plus oneris sustuli, quam ferre possum. Cic. pro Rosc. Amer. 10.

Sufferre, Pati. Plaut. Curc. 3. 6. Ter. And. 5. 3. 17.

An ut pro huius peccatis ego supplicium sufferam.

Malum: nisi hoc pejus sit, hæc sufferre & perpeti. Cic. 4. Fam. 5.

VOL. IV.

Mulctam sufferre. Cic. pro Cæcin. 98. Quam mulctam si sufferre voluissent, tamen manere in civitate potuissent.

Pœnam sufferre. Cic. 2. in Catil. 28. Quod ego sic administrabo, Quirites, ut si ullo modo fieri poterit, ne improbus quidem quisquam in hac urbe pœnam sui sceleris sufferat.

SUFFERENTIA, æ. f. Tolerantia. Tertull. de Orat. cap. 4. Ad sufferentiam nosmet ipsos præmonemus.

SUFFERTUS, a, um. Partic. [πυρρὸς] Sen. Nat. Quæst. lib. 1. 5. Præterea quum dicitur tibi, nubem sole esse sufferentem, non dicitur, colorem illum immixtum esse, velut duro corpori ac stabili & manenti, sed ut fluido & vago. Cæl. Ant. Lect. lib. 9. cap. 10. Sufferentem nubem intelligit Interfulam, aut Illustratam. Suet. in Neron. cap. 20. Mediaque in orchestra, frequente populo, epulatus, si paulum subbibisset, aliquid se sufferi tinnitum Græco sermone promisit. h. e. Cantaturum se clarius aliquid, aut quod Græci dicunt πυρρὸν, id est densum quippiam ac fucci plenum. Nam & Differtum pro Pleno legimus. Quæ vox duci videtur a Suffercio, ut Refertus a Refercio. Farcio enim mutat a, in e, in compositis. Sabellicus Sufferentum exponit Subtolerabile, ut sit vox partim Latina partim Græca, *φάρης* enim dicitur Latine Tolerabilis. Egnatius legit Sufferitum, ut sit adverbium, hoc sensu, Nero promisit fore ut plenius & grandius tinniret. [An Suffurtim? Ridicule autem in medio populo Suffurtim.]

SUFFERVBO, bui, [ὀπρῶ] ēre. Aliquantum fervere. Plin. lib. 18. cap. 11. Vulgo vero nec suffervere faciunt. Vetus codex legit Suffervefaciunt.

SUFFERVĒFACIO, ēci, actum, [ὀπρῶσιον] ēre. Plin. lib. 12. cap. 26. Odor vero in vino suffervefacti antecedit alios. Idem lib. 22. cap. 25. In vesica vero dolore, semuncia amyli cum ovo, & passi tribus ovibus suffervefacta a balneo.

SUFFERVĒFIO, [ὀπρῶσιον] fieri. Aliquantum fervens fieri. Plin. lib. 27. cap. 9. Qui fidem promisso huic quærent, affirmant lapillos, qui suffervescant, una rumpi.

SUFFES, vel **SUFFES**, ētis. m. Lingua Punica Consul dicitur. Liv. 30. 7. Senatum itaque Suffetes, quod velut Consulare imperium apud Carthaginienses erat, vocaverunt. Idem 28. 37. Infestæ ob direpta quædam ab conscendentibus naves militibus, ad colloquium Suffetes eorum, qui summus Pœnis est magistratus, cum Quæstore elicit. Sufes scripsit Festus, quod mavult Voss. in Etymol. q. V.

SUFFIBULUM, i. n. [ὀπρῶσιον] est, ut ait Festus, Vestimentum album, prætextum, quadrangulum, oblongum, quod in capite Vestales virgines sacrificantes habebant: idque fibula comprehendebatur.

SUFFICIO, ēci, ētum, [ὀφθαλμῶν, Gl. G. L. ἰσχυρία, L. G. & G. L.] ēre. Satis esse. Construiturque cum Dativo aut cum Accusativo cum præpositione. Plin. 10. Epist. 25. Mihi autem vel sola voluntas tua sufficisset. Eleganter personis tribuitur. Stat. 5. Silv. 2. 175.

Vade puer, tantisque enixus suffice donis. Plin. in Paneg. cap.

77. extr. Quis nostrum idem curæ, idem sudoris sumit? quis adeo expectis honoribus aut deservit, aut sufficit? Sic

Sumptibus sufficere. Sueton. de Clar. Gram. cap. 23. Luxuriæ ita indult, ut sæpius in die lavaretur, nec sufficeret sumptibus.

Postea quam immensæ gulæ impudicissimi corporis quæstus sufficere non

potuit. Cic. in Sallust. 13.

Nec sufficit umbo ictibus: i. e. Non potest ferre ictus. Virg. 9. Æn. 810:

Animus sufficit malis. Ovid. 3. Trist. 2. 13.

Animus animo. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 31.

Cupiditati paucorum sufficere. Cic. 7. Verr. 126.

Sufficit hic mons alimentis hominum. Liv. 29. 23.

Large sufficiens prædium annuis victibus. Plin. lib. 7. cap. 46.

Sufficere, absolute. Virg. 5. Æn. 21.

Nec nos obniti contra, nec tendere tantum

Sufficiamus.

Quamquam nec scribere sufficere, nec tabulæ nomina illorum capere poterunt. Cic. 2. Philipp. 16.

Sufficere ad. Quintil. lib. 1. Ad quas nec mens, nec corpus, nec dies ipsa sufficiat.

Non sufficientibus jam viribus ad consularia munera obeunda. Liv. 2. 8.

Sufficere cum Dativo & Accusativo, Subministrare. Virg. 2. Georg. 423.

Ipsa fatis tellus, quum dente recluditur arco,

Sufficit humorem. Ibid. 435.

Aut illæ pecori frondem, aut pastoribus umbram

Sufficiunt, sapemque fatis, & pabula melli.

Sufficere, Substituere. [ἀντιπαρὶστήμεναι, Gl. G. L.] Virg. 2. Georg. 65.

Atque aliam ex alia generando suffice prolem. Cic. pro Muren.

82. Nam ne sufficiatur Consul non timent.

Sufficere in locum. Liv. 5. 31. Idem 22. 25. Nec tamen ne ita quidem prius dimittendum ad exercitum Q. Fabium, quam eos in locum

C. Flamini fecisset. Cic. 5. Fam. 10. Si mehercule Appii os haberem, in cuius locum suffectus sum.

Sufficere, ab Inficiendo. Cic. in Hortens. Ut ii, qui combibi purpuram volunt, sufficiunt prius lanam medicamentis quibuscumque. Ex Nonio,

4. 405. ut legit Mercer. Virg. 2. Æn. 210.

Arduentesque oculos suffecti sanguine & igni.

Maculis suffecta genas. Valer. 2. Argon. 105.

Lumina suffecta leto. Valer. 1. Argon. 821.

SUFFICIENTIS, entis. Partic. Paulus in l. Conficiuntur. D. de iure codicil.

Quid enim si sufficientium testium facultatem non habuit?

Sufficiens vigori animi compages corporis. Vell. Patere. 2. 127. 3.

Sufficiens malis. Curt. 8. 4. 10.

Sufficientissima definitio. Tertul. adv. Marc. 5. 2.

SUFECTUS, a, um. Partic. Suffecti, [ὀπρῶσιον, ἀντιπαρὶστήμεναι, Gl. G. L.] Suffectus [An Subinfectus?

SUFECTURUS, a, um. Partic. [ἀντιπαρὶστήμεναι] Illa suffectura calcaribus.

Stat. 1. Silv. 1. 50.

SUFFICIENTER, Adv. [ἐξαρκεντως, Gl. G. L.] Ulpianus in l. Sed & si

quid. §. 1. D. de usufruct. & quemadmodum. SuffICIENTER autem alere,

& vestire debet, secundum ordinem & dignitatem mancipiorum.

SUFFICIENTIA, æ. f. Tertull. ad Uxor. 1. 4.

SUFECTIO, ōnis. f. Substitutio. Arnob. lib. 5. & Tertull. de Anim.

cap. 28.

SUFFIGO, xi, xum, [ὀφθαλμῶν] ēre. Affigere. Plin. lib. 33. cap. 3. Agenem

Teium Alexandri Magni præfectum aureis clavis suffigere crepidas.

U u 2

Suffigere

- Suffigere cruci, & In cruce. Cic. in Pison. 42. An ego, si te & Gabinium cruci suffixos viderem? Hirt. de Bell. Afr. cap. 66. extr. In cruce omnes suffixit. Et Hor. 1. Serm. 3. 82.
- Stimulus novos suffixit dolori. Sen. Theb. 1.
- SUFFIXUS, a, um. Partic. [ὑποσφύρις] ut, Robore erecto suffixus. Sil. lib. 1. 153.
- Caput suffixum veruto. Lucan. lib. 8. 684.
- SUFFIO, īvi, itum, [θυμιάω, Gl. L. G.] īre. Suffumigare. Plin. 20. 13. Hippocrates ruta vulvarum caussa naturam suffire jubet. Columel. lib. 12. cap. 18. Cella quoque vinaria omni stercore liberanda, & bonis odoribus suffiendā. Propert. lib. 4. 9. 55.
- Dein quaecunque locum externae tetigere puellae Sufficit, & pura limina tergit aqua.
- Thymo suffire. Virg. 4. Georg. 241.
- Ignibus aetheriis terras suffire feraces. Lucret. lib. 2. 1096.
- SUFFULTUS, a, um. [ὑποσφύρις] Partic. Plin. lib. 20. cap. 17. Anisum dolores capitis levat suffultum naribus. Columel. lib. 9. cap. 14. Suffitas deinde & aestivantes apes refrigerare oportet.
- SUFFUSIO, ōnis. f. [ὑποσφύρις, θυμιάσις, Gl. L. G.] Plin. lib. 1. cap. 6. Ne rursus nimia suffusione medicata sint. Idem lib. 12. cap. 50.
- SUFFUSUS, ūs. m. [ὑποσφύρις] Suffumigatio. Plin. 32. 3. Lethargicos odoribus suffuit excitant, vulvarumque exanimationes, vel subditi. Idem lib. 24. cap. 11. conf. 15. 29. & 30.
- SUFFUMEN, īnis. n. [ὑποσφύρις] Idem. Ovid. 4. Fast. 731.
- I, pete virginea, populus, suffimen ab ara.
- SUFFUMENTUM, ī. n. [θυμιάσις] Idem. Plin. Quod & suffimentis quibusdam facere consueverunt.
- Suffimenta a veteribus dicta sunt, Quae fieri solebant ex faba, milioque molito, mulso sparso: ut ait Festus. Ea diis eo tempore dabantur, quo uvae calcatae prelo premebantur. Cic. 1. de Legib. 40. Nam & in iis sine illius suffimentis expiati sumus.
- SUFFUTOR, ōris. m. [ὑποσφύρις] Plin. lib. 34. cap. 8. Lycus & ipse puerum suffutorem.
- SUFFLAMEN, SUFFLAMINO. V. SUFFLO.
- SUFFLAVUS, a, um. Adj. Aliquantulum flavus, non plane flavus. Suet. in Neron. cap. 51. Statura fuit paene iusta, corpore maculoso & foedo, sufflavo capillo.
- SUFFLO, φωσφύ, Gl. L. G. & G. L.] āre. Id dicitur, quod fieri solet, quum ignem statu accendere volumus. Plin. lib. 34. cap. 1. Eleutherus Lycius Myronis discipulus fuit, qui fecit, dignum praeceptore, puerum, sufflantem languidos ignes.
- Sufflare buccas. Plaut. Stich. 5. 4. 42.
- Sufflare buccis. Martial. lib. 3. 17.
- Sufflavit nescio quid uxori, h. e. Insufflavit, In aurem dixit. Plaut. Caf. 3. 3. 19.
- Strabo lib. 15. p. 504. & φωσφύτες, ἀλλὰ ὑπὸ τῶν πύλων, videlicet ὁ πύλος. Ubi vertit Xyl. Inspirantes & Sufflantes. H. St. In Gloss. L. G. ὑπὸ τῶν πύλων, Ventilato. in G. L. Flabello. Male igitur Xyl.
- SUFFLATUS, a, um. Partic. proprie Tumidum erectum, & quasi vento quodam elatius factum. Varr. Agath. Neque auro, aut genere, aut multiplici scientia sufflatus quarit Socratis vestigia. Nonius 1. 227.
- Sufflata cutis distentu. Plin. 8. 38. conf. SUFFULTUS.
- SUFFLABILIS, e. Adj. Prudent. Apoth. 842.
- Spiramus quotiens animae sufflabilis auras.
- SUFFLATIO, ōnis. f. [ὑποσφύρις] Plin. lib. 9. cap. 7. Præterea bullantium aquarum sufflatio, lunæque effectū concharum quoque corpora auget scientia.
- SUFFLATUS, ūs. m. Pont. de Magnanimitate 436. Quum folles suos vanis impleat sufflatibus. H. St.
- SUFFLAMEN, īnis. n. [προσφύρις, βοήθεια, καὶ φῶς ἀμείψης, Gl. L. G.] Retinaculum rotæ decurrentis, ne velocius decurrat, ut ait Budæus. Est enim machinæ genus, quo in descensu, vel procursu nimio, rota solet retineri. Juven. 16. Sat. 50.
- Quod placitum est illis præstat tempus agendi:
Nec res atteritur longo sufflamine litis. Idem 8. Sat. 148.
- Ipse rotam stringit multo sufflamine Consul. Scribitur & Sufflamen.
- SUFFLAMINO, āre. Sufflamine comprimere & retinere. Seneca 4. Declam. Tanta illi erat velocitas orationis, ut vitium fieret. Itaque divus Augustus optime dixit, Aterius noster sufflaminandus est. Ubi alias legitur Sufflammandus, alias Suffibulandus. Meminit Cael. lib. 9. cap. 10. Seneca de morte Claudii, Aliquando Ixionis miseri rotam sufflaminantem.
- SUFFOCO, [πύω, Gl. L. G. & G. L.] ἀφύριζω, L. G.] āre. ex Sub & Faux compositum, aU in o productam conversa; significat Spiritum præcludere, veluti obstructis faucibus. Lucret. lib. 3. 504.
- Aut in melle situm suffocari, atque rigere
Frigore. Ovid.
- Suffocent animam dira venena tuam. [Nisi vel spurius hujus, vel alius poetæ, forsan non antiqui, versus est.]
- Gallum gallinaceum suffocare. Cic. pro Muren. 61.
- Suffocare fame urbem, pro Opprimere & extinguere. Cic. 9. Att. 6.
- Suffoco, penultima correpta, a quibusdam perperam legitur apud Propert. 4. 9.
- Suffocat & pura limina tergit aqua. Non enim Suffocat, sed Sufficit cum Broeckhuif. legendum est.
- SUFFOCATUS, a, um. Partic. [πύρις, Gl. L. G.]
- SUFFOCATIO, ōnis. f. [πύρις, Gl. L. G.] Plin. lib. 20. cap. 5. Ejus semen contritum, & in vino potum, tumentem alvum, & suffocationes mulierum, doloresque lenit.
- SUFFODIO, fodi, fossum, [ὀρυζάνω] ēre. Subtus excavare. Columel. lib. 2. cap. 18. Neque sueni velimus impasci, quoniam rostro suffodiat, & cæspites excitet.
- Suffodere equos, Ex inferiori parte fodere. Cæf. 4. Bell. Gall. 12.
- Suffodere montem. Plin. lib. 16. cap. 15.
- SUFFOSSUS, a, um. Partic. [ὑποσφύρις] ut, Suffossa facella, destructa. Cic. de Arusp. Resp. 32. A Sex. Sarrano sanctissima facella suffossa, incensa, inædificata, oppressa.
- Equus suffossus. Virg. 11. Æn. 671. — quorum alter habenas, Suffosso revolutus equo, dum colligit, &c. Suffosso, i. e. Casuro Nam Suffossi equi dicuntur, quos vulgo Incæspitatores vocant. Alii Suffuso legunt, id est Præcipiti & cadenti. Hæc Servius. Ubi alii priorem exegesis ad Suffuso, posteriorem ad Suffosso referunt. [Revera autem intelligitur Equus telo ex inferiori parte suffossus.]
- SUFFOSSIO, ōnis. f. Seneca Epist. 50. Quum hostilia in partes tela vibrarent, & ipsum solum suffossionibus tremere & cuniculis.
- Neque arietes neque suffossiones valent nocere. Vitruv. 1. 5.
- SUFFRAGES, īnis. f. Idem quod Suffrago. ἰγνύς, τὸ πρὸς τὸ γένυ μίεθον. Gloss. Græcolat.
- SUFFRAGO, īnis. f. [καμπή, Onom. vet.] pl. SUFFRAGINES, [ἰγνύς, Gl. L. G.] dicitur in posterioribus pedibus animalium, quod in prioribus Genu. Vel est nodus sub crure, quo pedis versura constat, tibiæque ita annectitur pes, ut verti possit: id quod spectamus in bobus, equis, & ceteris armentis. Dictæ Suffragines, quod suffringantur, hoc est in altum frangantur. Constat sane genua animalium, quæ animal generant, ante se flecti: suffraginum vero artus in adversum. Quemadmodum igitur poplites dicti sunt, quod post plicentur: ita suffragines, quod subter frangantur. Plin. lib. 8. cap. 45. Victimarum probatio in vitulo, ut cauda articulum suffraginis contingat. Idem, Aves & quadrupedes alas in priora curvant: suffragines in posteriora. Plin. lib. 8. cap. 15. Nullo suffraginum flexu. Idem lib. 30. cap. 6. Aquilæ pedes evellunt in adversum a suffragine, &c.
- Suffragines dicuntur etiam Vitis soboles. Columel. lib. 4. cap. 24. Et si soboles, quam rustici suffraginem vocant, radicibus adhæret, diligenter explantanda, ferroque allævanda est, ut hibernas aquas respuat.
- SUFFRAGINOSUS, a, um. Adj. ut, Equus suffraginosus, Cujus suffragines morbo vitiatæ sunt. Columel. lib. 6. cap. 38. de mula, Suffraginosæ hordeacea farina imponitur.
- Suffragines, Nodi vel articuli sunt sub crure, quibus pedes inflectuntur, dictæ quod ad ingressum suffragentur, vel supra frangantur. Suffraginosa mula, Cujus suffragines morbo vitiatæ sunt. Hæc Ruellius in Veterinariam.
- SUFFRAGOR, āri. a Suffragine, ut ait Perottus. V. Voss. Etym. significat Adjuvare, Favorem ferre. Virg. [Ubi?]
- Copia me perdit, tu suffragare rogatus. Cic. 1. de Legib. 1.
- Mihi enim videris fratrem laudando suffragari tibi.
- Si nihil erit, præter ipsoꝝ suffragium, tenue est: si, ut suffragantur, nihil valent gratia. Cic. pro Muren. 71. [Lego Suffragantur. Ut, pro Ut maxime. De signif. infra V.]
- Nemo ab ignotis hominibus, nullis suffragantibus meritis, honore afficitur. Cic. de Petit. Conf. 22.
- Vide ne hæc ipsa, quæ despicias, huic suffragata sint. Cic. pro Planc. 18.
- Laudibus ejuspiam suffragari. Cic. 12. Fam. 14.
- Suffragari alicui ad Consulatum. Cic. 1. Off. 138. Quæ (domus) cum vulgo viferetur, suffragata domino, novo homini, ad Consulatum putabatur.
- Suffragari & Adversari, contraria. Cic. 7. Verr. 77. Cui legi, cum vestra dignitas vehementer adversaretur, istius spes falsa & insignis impudentia maxime suffragatur.
- Suffragante natura videris res maximas consequutus. Cic. 10. Fam. 5.
- Sic supra Suffragantibus meritis.
- Suffragandi. Liv. 28. 38. Convenerant undique, non suffragandi modo, sed etiam spectandi causa P. Scipionis. [Suffragandi, i. e. Adjuvandi in honoris petitione. Id enim proprie verbum significat. Facere scilicet frequentiam suffragiorum petitori, non ipsum Ferre suffragium, seu προσφάριον, ut in Lexicis vulgaribus exponitur.]
- SUFFRAGATIO, ōnis. f. Cic. pro Muren. 39. Tum vero in Consule declarando multum etiam apud universum Populum Romanum auctoritatis habet suffragatio militaris.
- Urbana suffragatio. Cic. pro Muren. 39.
- Facilis suffragatio pro salute. Cic. pro Domo 45.
- Accedere ad dignitatem alterius suffragatione sua. Cic. 10. Fam. 9.
- Perdere alicujus officii suffragationem. Cic. pro Milon. 35.
- SUFFRAGATOR, ōris. m. [προσφάρις, Gl. L. G.] Qui suffragatur. Plaut. Caf. 2. 4. 20.
- Ibi ego te, & suffragatores ulciscar tuos. Plin. 3. Epist. 20. Cic. pro Muren. 16. Tua vero nobilitas, Servi Sulpici, tametsi summa est, tamen hominibus litteratis & historicis est notior, populo vero, & suffragatoribus obscurior.
- SUFFRAGATRIX, icis. f. Augustin. de Civ. Dei, lib. 18. cap. 10.
- SUFFRAGATORIUS, a, um. Adj. [προσφάριος] Cic. de Petit. Consul. 21. Modo intelligat te magni aestimare, ex animo agere, bene se ponere, fore ex eo non brevem, & suffragatoriam, sed firmam & perpetuam amicitiam.
- SUFFRAGIUM, ī. n. [προσφάρις, Gl. L. G. & G. L.] χειροτονία, ὁδὸς ὁδὸς, L. G. προσφάρις, G. L.] Liv. 3. 17. Suffragium inire.
- Suffragia, Voces illæ dicebantur, quæ dabantur in comitiis, & in tabellis describebantur, quibus unusquisque suam declarabat voluntatem de aliquo in Magistratum eligendo. Fuit olim (inquit Budæus) modus geminus ferendi suffragii in conciliis, & sententiæ dicendæ in judiciis. Interdum enim voce, interdum tabella eo munere fungebantur.
- Suffragia quomodo ferri solerent, ita colligit Corradus in Brutum Ciceronis. Populus Romanus semper a principio de tribus rebus, de Magistratibus, de Legibus, & de Bello constituit, atque id ipsum suffragiis per Curias latis: unde Curia comitia sunt appellata: in quibus ex generibus omnium, ut scribit Gell. lib. 15. cap. 27. suffragium ferebatur, & quidem ἀνδρογῆς (i. e. viritum) ut Dionysius lib. 7. dixit, sed lib. quarto pluribus explicavit quum docuit, pauperes divitibus in his comitiis, non modo pares, sed superiores etiam fuisse, quod multo plures essent pauperes, quam divites. Quicumque igitur erant in triginta Curias distributi, viritum suffragium ferebant: & quum quid hoc modo decretum fuerat, id Curia dicebantur jussisse: ut in oratione pro domo sua ad Pontif. (77.) Cicero demonstrat. Si triginta Curia tamen id jussissent, num id iustum esset ratum? In Centuriatis autem comitiis, ex descriptione Servii Tullii, non omnes, sed singuli per suas Centurias, ut libro septimo scribit Dionysius, suffragium ferebant, quum a Magistratibus vocabantur. Nam Centuriæ centum nonaginta tres ex universo populo Romano confectæ fuerant ab illo Rege: ex quibus erant decem & octo equitum, peditum octoginta primæ classis, viginti secundæ, viginti tertiæ, viginti quartæ, triginta quintæ, una sextæ. Vocabantur igitur Centuriæ equitum, & peditum primæ classis: quæ si omnes decernebant, res decreta putabatur. Nam plures erant, quam reliquæ omnes: & equitum Centuriæ plurimum in comitiis poterant: & ob

& ob id Cicero lib. 11. epist. 16. in fine, a D. Bruto petit, ut sibi Equitum Centurias conficiat. Sin in his fuisset variatum, tunc ceteræ deiniceps vocabantur, donec nonaginta septem minimum idem decernerent. Tunc enim absoluebantur comitia Centuriata: in quibus ex censu, & ætate, ut ait Gellius lib. 15. cap. 27. suffragium ferebatur. Hinc Cic. lib. 3. de Legibus (44.) scribit in (his) comitiis populum censu, ordinibus, ætatibus descriptum fuisse. In Tributis vero comitiis, quæ fiebant, quum ex regionibus & locis suffragium, ut ait Gellius, (ibid.) ferebatur, populus ipse ferebat, & quidem quod Cic. lib. 3. de Legibus (ibidem) affirmat, fuisse in tribus convocatus. His primum Tribuni plebis, Ap. Claudio, T. Quintio Consulibus, anno ab Urbe condita ducentesimo octogesimo secundo sunt creati. Itaque primum Curiata, deinde Centuriata, postremo Tributa comitia videntur instituta. In his omnibus, qui cum populo agebat, ita illum rogabat: Velitis, jubetisne hoc fieri? Populus vero, si res placebat, hoc modo jubebat, Uti rogas. Nam singuli sic vocis suffragium ferebant, ut rogatori dicerent, Uti rogas, perinde ac si dicerent, Jubeo meo suffragio fieri, uti rogas. Nec dubitari potest, quin ita suffragium ferrent, quando ex lib. tertio Ciceronis de Legibus (33. seq.) apparet, legem primam tabellariam, qua suffragium occultaretur, anno ab Urbe condita fere sexcentesimo decimo quarto latam fuisse, quum prius sine tabula suffragium inirent, & Uti rogas, dicerent. Quod Livius quidem sæpe, sed libro tamen potissimum sexto (cap. 38.) verbis hisce demonstrat: Et uti rogas, primæ tribus dicerent. Pro verbo, Dicere, Cicero lib. secundo de Legib. (24.) verbum Edicere, ita videtur usurpare: Suade igitur, si placet, istam ipsam legem, ut ego, Uti rogas, possum edicere. Alii codices habent, Dicere. Ibi loquitur Cicero cum Attico, & cum Q. fratre, qui vocis suffragium magis, quam tabellæ probabant, ut videre est lib. 3. de Legib. (37.) Ob id ad eundem Atticum lib. primo, epistola 9. cujus initium est, Vereor, sic olim scripsit: Operæ Clodianæ pontes occupant: tabellæ ministrabantur ita, ut nulli daretur, Uti rogas. Id est ita instabant Clodiani, ut judices suffragium tabella ferrent, nec ulli concederetur, ut suffragium voce ferre posset. Nam quum multi essent corrupti, volebant occulte suffragia ferri, ne posset notari. Voce quidem Romani suffragium tulerunt usque ad annum fere sexcentimum decimum quartum. Tunc enim Gabinia lex de suffragiis per tabellam ferendis est lata: secuta biennio post Cassia est: tertia Papiria: quarta Cælia: quæ tabellarie sunt appellatæ: quibus latebra populo data est, in qua, bonis ignorantibus quid quisque sentiret, tabella vitiosum occultaret suffragium, ut Cic. lib. 3. de Legib. (35. seq.) scribit. Sic enim quisque suam tabellam in cistam conjiciebat, ut occulte posset adversari. Nam judicibus ternæ singulis tabellæ dabantur: quarum una A, altera C, tertia NL. litteras inscriptas habebat: quæ notæ erant Absolutionis, Condemnationis, Ampliationis: ex quibus judex quisque, quam volebat, in cistam poterat conjicere, atque id ipsum ita occulte, ut quem vellet posset absolvere, vel condemnare, vel ampliare sua tabella, sine ulla suspitione benevolentie, vel odii: quod nemo postea posset cognoscere, quis judex vel absolvisset, vel condemnasset, vel ampliasset: nisi omnes vel absolvisset, vel condemnasset, vel ampliasset. Unde Cic. epist. famil. lib. 3. epistola penultima, quum audisset Ap. Claudium omnibus suffragiis absolutum fuisse, miratus est, Nullam ne in tabellæ quidem latebra fuisse absconditam malevolentiam. Lege tamen Cornelia videtur olim reo licuisse optare, clam, an palam de se sententiam ferri vellet. Id Cicero in oratione pro Cluentio (55.) docet. In reliquis vero suffragiis, in quibus magistratus, vel leges, vel tale quid rogabatur, binæ (nisi fallor) tabellæ singulis suffragium laturis dabantur: quarum altera punctum sine dubitatione, altera nihil (ut ego puto) scriptum habebat. Itaque qui favebant, tabellam puncto inscriptam: qui adversabantur, alteram in cistam conjiciebant. Hinc Cic. in oratione pro Plancio (53.) dixit: Tribus nonnullas punctis pæne totidem tulit. Et ibidem paulo post (54.) Questus es, plures te testes habere de Voltinia, quam quot in ea Tribu puncta tuleris. Huc & illud Horatii in Arte Poet. 343. est referendum,

Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci. Hanc ferendi suffragii rationem Cicero non reprehendit, Demosthenem secutus, qui suffragia occultata magis probabat: quamvis Plato lib. nono de Legibus illa scribat verba, ἡ δὲ δαντοῦ ἡ ψήφου. sed Cic. id populo Romano concedebat. Unde Tabellam vindicem libertatis contra Rullum oratione secunda, non ita procul ab initio, (4.) & lib. tertio de Legibus (39.) appellavit. Quod vero nos diximus de ternis judicium tabellis, & cista, obscure quidem, sed tamen id scribit Aufonius. (In Divinat. 24.) De cista vero, quæ in comitia deferretur, auctor Rhetoricæ ad Herennium lib. primo (21.) ita scribit: Saturninus legem ferre coepit, collegæ ejus intercedere: ille nihilominus cistellam detulit: Cæpio, ut contra Senatusconsultum intercedentibus collegis adversus Remp. videt ferre, cum viris bonis impetum facit, pontes disturbat, cistas dejicit. Quo quidem loco, quum cistas dicat, ostendit plures fuisse: ut forte unaquæque Curia, Centuria, & Tribus sua cista uteretur. Hæc Corradus.

Suffragium populus R. primum voce, deinde per tabellam tulit. Quo modo autem a voce ad tabellam deventum sit, & quibus temporibus, & quibus auctoribus, operæ pretium est cognoscere. Quatuor igitur leges nominantur, omnes, ut puto, tribuniciæ, Gabinia, Cassia, Papiria, Cælia. Gabinia sanxit, ut populus in magistratibus mandandis suffragium, non, ut antea, voce, sed per tabellam ferret. Cassia biennio post idem jussit, in omnibus judiciis populi, Perduellione excepto. Papiria & ipsa populo tabellam dedit, in jubendis ac vetandis legibus. Cælia, quo uno in genere vocis suffragium reliquum erat, hoc est, in Perduellione, quod lex Cassia exceperat, in eo genere tabellam dedit. Ita quatuor Tribunorum pl. rogationibus factum est, ut populus libere, quod sentiret, in omnibus comitiis, nullo inimicitiarum metu, posset ostendere. Ideo tabellam vindicem tacitæ libertatis appellat Cic. in Agrar. 2. (4.) & lib. 3. de Legib. (39.) in oratione autem pro C. Cornelio (ad fin.) principium justissimæ libertatis Cassiam legem, quæ tabellam in judiciis populo dedit. Magis enim intererat populi tabella voluntatem in judiciis tegere, cum ageretur de capite fortunisque civium, quam aut in magistratibus, quod lex Gabinia sanxerat, aut in legibus, quod postea Papiria. His igitur quatuor legibus ferendi suffragii mutata ratio est. Nunc de latoribus earum legum, &

quo quæque anno lata sit, agamus. Gabiniam rogavit homo ignotus, & sordidus: quod lib. 3. de Legib. (35.) Cic. tradit &, cum biennio ante Cassia rogata sit, quod idem eodem in loco demonstrat: Cassiam vero Lepido & Mancino coss. esse latam, ex lib. de Clar. Orat. (97.) constat: necesse est, Pisone & Lenate coss. rogatam existimare. Cassiam Lepido & Mancino coss. auctore Scipione Africano posteriore, tulit L. Cassius Q. F. Longinus Romilia, pater illius L. Cassii, qui in omnibus causis quærere solebat, Cui bono? & C. Cassii, ejus quem C. Mario C. Flavio coss. leges multas ad minuendam nobilitatis potentiam tulisse, in quibus hanc, ut, Quem populus damnasset, cuive imperium abrogasset, in Senatu non esset, Pedianus (ad fragm. pro C. Cornel. ad fin.) tradidit. Papiriam tulit C. Carbo, ille eloquentissimus: tulit autem, ut opinor, P. Popilio & P. Rutilio coss. Nam eo anno Tribunalum pl. fuisse, quo Scipio Æmilianus de Numantinis triumphavit, omnes historiæ declarant: quem a porta ad concionem productum, quid de Ti. Gracchi morte sentiret, seditiose interrogavit. Cælia, non facile est conjicere, a quo sit rogata: sed, rogatam Q. Metello T. Flaminio coss. crediderim, & ex iis verbis, quæ sunt apud Cic. lib. 3. de Legib. (36.) Ut opprimeret Cælius Popilium. Nam, id de P. Popilio dictum esse, quem C. Gracchus Metello & Flaminio coss. Tribunalum pl. in exilium ejecit, videtur intelligendum, ut ejus judicii causa, quo Popilius, tribuno pl. Graccho est oppressus, Cælius sua lege tabellam dedit. Suffragia vel in campum Martium, si centuriata comitia haberentur, vel in forum, si tributa, aliove, cistis in pontes deferbantur, & ex his pontibus populo ministrabantur. Id significat Cic. in epist. ad Att. lib. 1. 9. his verbis, Operæ Clodianæ pontes occupant: tabellæ ministrabantur, ita ut nulli daretur, Uti rogas. Nam quæ tabellæ legem accipiebant, & probabant, in iis duæ litteræ scriptæ erant, V. R. quæ significant, Uti rogas, id est, uti tu, qui legem fers, nos rogas, ita jubemus: quæ vero tabellæ legem antiquabant, hoc est, rejiciebant, & improbant, in iis unica littera A, scripta erat: quæ significat Antiquo, id est, antiqua maneant: nova non placent: legem respuimus. In iis vero comitiis, quo populus, ut suffragium de reo ferret, coire solitus est, ternæ tabellæ dabantur: quarum in una scriptum erat, A, in altera, C, in tertia NL. & prima significabat, Absolvo: secunda, Condemno, tertia, Non liquet, id est, neque absolvo neque condemno, causam plane non intelligo. Verum, ut ad pontes redeamus, angustiores ut essent, legem tulit C. Marius Trib. pl. qui postea septies Consul fuit. Tulit autem eam legem, ne quid fraudis in distribuendis tabellis committeretur. Multis enim locus esse non potest, ubi pontes angustiores sunt: at in turba vitiose aliquid agere, difficilis negotii non est: propterea, quod hac lege sancitum, id ambitiosis oppositum fuisse: & plane Cic. narrat lib. 1. de Leg. (Immo 1. 38.) & Plutarchus significat in Marii vita, cum ait, (pr. vit. p. 407. Franc.) In tribunatu legem de suffragiis tulit, qua potentium opes, cum in ferendis suffragiis, tum in creandis magistratibus, imminuit. Suffragium ferebant omnes cives Romani, in ea quisque tribu, ubi census erat, aut in sua quisque classe. Libertini tantum in quatuor urbanis tribubus, quæ minus nobiles erant, suffragium tulerunt. (Cic. 1. de Or. 38.) Nam etiam P. Sulpicius tribunus pl. L. Sulla Q. Pompeio coss. tulit, ut in omnibus plane tribubus, quæ xxxv erant, suffragium ferre posset: hanc tamen legem puto a victore Sulla, Sulpicii inimico, esse abrogatam. Puto autem ob eam causam, quia C. Manilius Tribunus pl. aliquot post annis eandem legem ferre conatus est: idemque postea & P. Clodius cogitavit, testis Cicero in duabus orationibus, pro C. Cornelio, (extr.) & pro Milone. (ut vult Ascon. ad 87.) Hæc ex libro de Legibus Romanis P. Manutii. De Tabellariis suffragiis & Vocalibus. V. Cic. pro Plancio. 16 & 3. de Legib. 44. Cistæ suffragiorum. Plin. lib. 33. cap. 2. Ad custodiendas cistas suffragiorum in comitiis.

Expectatio suffragiorum. Cic. pro Plancio. 15.
Cæca suffragia, Inconsultus favor populi. Sil. lib. 8. 257.
Corruptum suffragium. Cic. 3. de Legib. 39.
Devincta largitione suffragia. Cic. i. e. Corrupta donis.
Eblandita suffragia. Cic. pro Plancio. 10.
Occulta de honore suffragia. Cic. 2. Off. 24.
Tristia suffragia, Damno electio magistratus. Sil. lib. 15. 737.
Vitiosum suffragium. Cic. 3. de Legib. 35.
Captare suffragia populi. Hor. 2. Epist. 2. 103.
Dantur libera populo suffragia. Juven. 8. Sat. 211.
Ferre suffragium de capite alicujus. Cic. pro Domo 46.
Fieri Consulem cunctis suffragiis. Cic. 15. Fam. 12.
Flagitare confusionem suffragiorum. Cic. pro Muren. 47.
Indulgere suffragio alicujus. V. INDULGERO.
Inire suffragia. V. INEO.
Mittere in suffragium. V. MITTO.
Unusquisque studio & suffragio suo viam sibi ad beneficium impetrandum munire possit. Cic. 2. de Lege Agr. 17.
Ornare suffragio. V. ORNO.
Privare populum suffragiis. Cic. 2. de Lege Agr. 17.
Tegere suffragium. Cic. 3. de Legib. 38.
Suffragium, a Frango, frangis, FRA syllaba correpta, affertur ex Ovid. de Nuce, 119.

Quid nisi suffragium nimbis ruitantibus essem? Sed in emendatis codd. legitur Suffragium nimbo vitantibus.

SUFFRÉNATIO, ònis. f. Colligatio & arcta structura, quæ lapidem veluti freno retineat. Plin. lib. 36. cap. 22. Globosus contra injurias fortis, sed ad structuram infidelis, nisi multa suffrenatione devinctus. De quodam lapidis genere.

SUFFRICO, ui, ctum, & avi, ctum, [συνήρῃς] are. Columel. lib. 12. cap. 23. Nam oportebit post hunc numerum dierum confestim vinum emundare, & si quid facis, aut labris vasorum, aut lateribus inhæsit, eradi, ac suffricari, & protinus operculis impositis oblini.

Suffricare palpebras medicamento. Cels. lib. 6. cap. 6.
SUFFRINGO, ègi, actum, [ὑπάρῃς] ère. Aliquantulum, sive per medium frangere. Plaut. Rud. 4. 4. 15.

— homini isti talos suffringi volo. Idem Truc. 2. 8. 8.

Ut ego suffringam hisce talos totis ædibus. Cic. pro Rosc. Amer. 56. Quod si luce quoque canes latent, quum deos salutatum aliqui venerint, opinor iis crura suffringantur, quod acres sint etiam tum, quum suspicio nulla sit.

- SUFFRIGIO**, [σuffrigiō] āre. Idem quod Friare, sive Minutim admodum terere. Columel. lib. 12. cap. 38. Scopulis aridæ myrti seria suffriatur, operculumque superimponitur, ne quid eo decidat. Quædam exemplaria hic legunt Suffricatur, & fortasse rectius.
- SUFFRIGAT**, Sub eodem tecto fuerat. Festus. V. SUBSUM.
- SUFFUGIO**, fūgi, fūgitum, [σuffugio] ēre. Clam aufugere. Liv. 24. 46. Imber a nocte media coortus, custodes vigilesque, dilapsos e stationibus, suffugere in tecta coegit.
- Sensum suffugere. Lucret. lib. 4. 361.
- Natura deum suffugit tactum manuum. Lucret. lib. 5. 151.
- SUFFUGIUM**, i. n. [σuffugiū] Sub quod quis fugit auxilii gratia. Ovid. de Nuce 119.
- Quid nisi suffugium nimbos vitantibus essem? Sil. 5. 509.
- Suffugium infelix miseris, & inhospita quercus.
- Sanguine barbarorum modico, ob propinqua suffugia. Tacit. An. 4. 47.
- Hæc diverticula & anfractus suffugia sunt infirmitati. Quintil. lib. 9. cap. 2.
- SUFFULCIO**, ūi, ūtum, vel ūi, tum, [σuffulcio] Gl. L. G. & G. L.] īre. Subtus fulciendo sustinere. Plaut. Milit. 2. 2. 54.
- Ecce autem ædificat, columnam mento suffulcit suo.
- Cibus suffulcit artus. Lucret. lib. 4. 865.
- SUFFULTUS**, a, um. Partic. [σuffultus] Gl. L. G.] Auctor ad Heren. lib. 4. 15. Nam gravi figuræ, quæ laudanda est, propinqua est ea, quæ fugienda est, quæ recte videtur appellari, si Suffulta nominabitur. Al. Sufflata.
- Porticus suffulta paribus columnis. Lucret. lib. 4. 428.
- SUFFULCRUM**, i. n. [σuffulcrum] Vitruv.
- SUFFUMO**, vel **SUBFUMO**, [σuffumo] Gl. L. G.] Idem quod
- SUFFUMIGO**, [σuffumigo] āre. Idem quod simplex Fumigo, vel subtus fumum excito. Varr. 3. de R. R. cap. 16. Si ex alvo minus frequentes evadunt, ac subfudit aliqua pars, suffumigandum, & prope fumus apponendus bene olentium herbarum, maxime apiastris. Cels. lib. 6. cap. 6. Suffumigare oculos acribus medicamentis.
- Suffumigare vulnus. Cels. lib. 5. cap. 27.
- Suffumigare sulphure. Cels. lib. 4. cap. 20.
- Suffumigor, Passivum. Columel. lib. 12. cap. 12. in fine, Lagenam in tabulatum, quod suffumigatur, reponunt. Paulo ante dixerat, Lagenam in tabulatum, quod fumum accipit, reponunt.
- SUFFUNDO**, fūdi, fūsum, [σuffundo] Gl. L. G. & G. L.] ēre. Superfundere, aut deorfum injicere. Plaut. Curcul. 1. 3. 3. Mane, suffundam aquulam. Idem Cistell. 1. 1. 36. Columel. lib. 6. extr. Laxæ & æstuanti mulæ adeps in fauces demittitur, immoque in os suffunditur. [In Gloss. mendose excusum, Suffuderit, σuffuderit.]
- Suffundere vires cibo ad feturam admiffario. Varr. 2. de R. R. cap. 8.
- Suffundit se sinus. Cels. lib. 7. cap. 2. Nam ubi post longos morbos totus corporis habitus vitatus est, lateque se sinus suffundit, & in eo pars cutis pallet, scire licet, eam jam emortuam esse, & inutilem futuram.
- Suffundere aciem oculorum, pro Turbare. Senec. de Ira 2.
- Suffunduntur oculi. Sen. 2. de Clement. Imbecilles oculos esse scias, qui ad alienam Jippitudinem suffunduntur.
- Suffundere, Forinfecus spargere. Virg. 1. Georg. 430. de Luna, At, si virgineum suffuderit ore ruborem, Ventus erit. Servius; Suffuderit, Forinfecus habuerit. Lucret. lib. 3. 39.
- Omnia suffundens mortis nigrore.
- Maculis suffundi. Stat. 11. Theb. 121.
- SUFFUSUS**, a, um. Partic. [σuffusus] ut
- Candor suffusus purpureo sanguine. Stat. 2. Silv. 1. 41.
- Genæ suffusæ igne. Senec. Herc. Oeth. 10.
- Impudentia in ore multo rubore suffusa. h. e. Præ impudentia rubicundam & rubore conspersam faciem habens. Plin. in Paneg. cap. 48. extr.
- Lacrimis oculos suffusa. Virg. 1. Æn. 232.
- Rubor suffusus alicui dicitur, Genis aspersus, quod pudoris indicium est. Liv. 30. 15. Mafanissæ, hæc audienti, non rubor solum suffusus, sed lacrimæ etiam obortæ.
- Æther suffusus calore. Cic. 2. de Nat. Deor. 55. Nam tenuis ac perlucens & æquali calore suffusus æther, non satis aptus ad stellas continendas videtur.
- Cor di suffusus sanguis. Cic. 1. Tusc. 19.
- Lingua est suffusa veneno, Perfusa, infecta. Ovid. 2. Met. 777.
- Oculis suffusus sanguis. Plin. lib. 20. cap. 13.
- Suffusi cruore oculi. Idem lib. 31. cap. 9.
- Malevolentia suffusus animus in ceteros, Plenus iræ & malevolentia. Cic. 1. Fam. 9.
- Sales suffusi felle, Aspersi amaritudine. Ovid. 2. Trist. 565.
- SUFFUSIO**, ōnis. f. [σuffusio] Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 22. cap. 23. In tussi, uva, fellis veteri suffusione, &c. [i. e. Ictero, seu morbo regio.
- Suffusio, Morbus oculorum, quem vulgo *catarractam* vocant. Hæc autem paracentesi curatur. Est autem paracentesis, quæ manu fit a chisurgis, dum curari aliter morbi non possunt. Inungitur prius locus, deinde vel acus vel hamulus infigitur, idque paracentesis dicitur. Hæc Perottus. Cels. lib. 6. cap. 6. Suffusio quoque, quam Græci *σuffusio* nominant, interdum oculi potentia, quæ cernit, se opponit. Quod si inveteraverit, manu curandum est. Inter initia nonnunquam etiam certis observationibus discutitur. Plin. lib. 21. cap. 20. Habet suas utilitates contra suffusiones oculorum.
- SUFFUSORIUM**, i. n. [σuffusorium] Gl. L. G.]
- SUFFUNDATUS**, a, um. Adj. [σuffundatus] dictum a Fundamentis, ut ait Nonius 1. 236. Varro, Antiqui nostri domibus lateritiis paululum modo lapidibus suffundatis, ut humorem effugerent, habitabant.
- SUFFUROR**, [σuffuro] āri. Clam furari. Plaut. Truc. 2. 7. 15.
- Cum video fieri, suffuror, suppilo, de præda prædam Capiō.
- SUFFUSIO**, **SUFFUSUS**. V. **SUFFUNDO**.

S U G

- SUGAMBER**, bri, m. a quo Sugambri dicti sunt, pater Melonis fuit, Is in triumphum tractus est a Germanico. Strabo lib. 7.
- SUGAMERI**, populus, V. **SICAMERI**.
- SUGGERO**, ūi, ūtum, [σuggero] Gl. L. G. & G. L.] āre. Subministrare. Plaut. Men. 1. 3. 29.

- Madida quæ mihi appositam mensam milvinam suggerant.
- Cibos suggerere alicui. Stat. 9. Theb. 740.
- Copiam argumentorum suggerere. Cic. 2. de Orat. 117.
- Damna aleatoria sæpe suggerebantur. Cic. 2. Philipp. 67.
- Invidiæ flammam, ac materiam criminibus suis suggerere. Liv. 3. 11.
- Ludum alicui suggerere. Cic. 12. Att. 43.
- Rationes alicui sententiæ suggerere. Cic. 3. de Nat. Deor. 73.
- Sumptus alicui rei suggerere. Ter. Adel. 1. 1. 37.
- Ambiguum explicatur, quum ea verba, quæ defunt, suggesta sunt. Cic. 2. de Orat. 110.
- Silvæ feras, &c. affatim suggerunt. Plin. 2. Epist. 8.
- Tellus suggerit alimenta. Ovid. 15. Met. 81.
- Bruto statim Horatium suggerunt. Liv. 2. 8. i. e. In locum sufficiunt.
- [Immo Subjiciunt, successorem faciunt Romanorum rerum scriptores.
- Suggestere, pro Subjicere in memoriam. Cic. 2. de Fin. 44. Ubi si memoria forte defecerit, tuum est ut suggeras.
- Suggestit res, Exigit, & postulat. Ulpian. in l. Ex facto, circa fi. D. de Hered. insti. Quæ res in proposito quoque suggerit, ut Italicarum rerum esse credantur eæ res, quas in Italia testator esse voluit.
- Suggero, pro Refero. Justinian. lib. 2. tit. De fideicomm. hered. §. Sed quia stip. Ideo omnibus nobis, suggestitis tam similitudinibus, quam differentiis utriusque Senatusconsulti, placuit, &c.
- Suggestere, pro Suadere. Ulpian. in l. Sed & fi. §. Item. D. Ex quibus causis majores, &c. Unde quoties æquitas restitutionem suggerit, ad hanc clausulam erit descendendum. Idem in l. j. §. ult. D. De effractionibus. Oportebit autem æque & in effractores, & in ceteros supra scriptos causa cognita statui, prout admiffum suggerit.
- SUGGESTUM**, i. n. [σuggestum] Gl. L. G.] a Suggero, quod ibi ligna, seu humus, suggerantur, in quibus stari possit. Significat enim Locum editiorem, Varro lib. 3. de R. R. cap. 5. Ex suggesto faleris, ubi solent esse peripetasmata, prodeunt anates in stagnum, & nant.
- Suggestum, Locus excellior, unde oratio haberi ad populum solet. Liv. 8. 14. Naves Antiatum partim in navalia Romæ subductæ, partim incensæ: rostrisque earum suggestum in foro exstructum adornari placuit.
- Cic. 5. Tusc. 59. Idemque quum in communibus suggestis consistere non auderet, concionari ex turri alta solebat.
- Suggestum comæ, translate. Globus capillorum. Stat. 1. Silv. 2. 114.
- SUGGESTUS**, ūs. m. Idem. ut Cic. 1. de Divin. 124. Neque illud suggestum, in quo causam dixerat, ascendenti, signum sibi ullum, quod consueffet, a deo, quasi mali alicujus impendentis, datum. [Nisi a dicti superiori est.
- Suggestus, Ipse suggerendi actus. Ulp. in l. j. §. ij. D. De magist. conven. Si curatores fuerunt minus idonei dati, dicendum est, teneri magistratus oportere, si ex suggestu eorum, vel nominibus ab eis acceptis, præses dederit.
- SUGGESTIO**, ōnis. f. [σuggestio] Gl. L. G.] Actus suggerendi. Augustin. Confess. 10. 30. Ubi tunc ratio, quæ talibus suggestionibus insitit vigilans?
- SUGGESTOR**, ōris. m. Scribanus in Philof. Suggestor & impulsor Dæmon.
- SUGGRĒDIO**, gressus sum, [σuggradio] grēdi. Verbum deponens, pro Surfum, vel Latenter gradi. Tacit. 2. Ann. 12. Suggestive propius speculatores. Idem 4. Ann. 47. cum Accusativo, Quidam audentius apertis in collibus visabantur, quos dux Romanus, acie suggestus, haud ægre pepulit. Idem 15. Ann. 11. Qui barbarorum propius suggestiebantur.
- SUGGRUNDA**, vel **SUBGRUNDA**, æ. f. [σuggrunda] Gl. L. G. & G. L.] Pars tecti prominens, qua stillicidia a parietibus arcentur, inquit Bud. quæ a Græcis γῆραι & γῆραι dicuntur Varro lib. 3. de R. R. 3. Aves subtus suggrundas, ab initio villatico usæ tecto. Budæus. Al. Apes enim subter &c.
- SUGGRUNDIA**, ōrum. n. pl. [σuggrundia] Idem quod Subgrunda, vel Suggrunda. Plin. lib. 25. cap. 13. Alii stergetron vocant, quod amatoris conveniat, alii hypogeion, quoniam in subgrundiis fere nascitur.
- Tabulæ in subgrundiis collocatæ. Vitruv. 2. 9.
- SUGGRUNDARIUM**, i. n. Suggrundaria antiqui dicebant Sepulcra infantium, qui necdum 40 dies implessent, quæ nec jam busta dici poterant, quia ossa, quæ comburentur non erant, nec tanta cadaveris immanitas, qua locus tumesceret. Unde Rutil. Gemin. Aftya. ait, Melius suggrundarium quæreres, quam sepulcrum. Hæc Fulgentius de Prisc. sermone.
- SUGGRUNDATIO**, ōnis. f. [σuggrundatio] Idem, quod Suggrunda. Vitruv. lib. 4. c. 2. Sub tectis si majora spatia sunt, columen in summo fastigio culminis, unde, & columnæ dicuntur, & transtra, & capreoli. Si commoda, columen, & canterii prominentes ad extremam suggrundationem.
- SUGILLO**, [σugillo] āre. vel, ut quibusdam placet, **SUGGILLO**, duplici g, Ex percussu carnem maculare. A sugendo dictum, quod succus, hoc est, livor deducatur. Sugillatum dici existimant ex græco vocabulo, quod ea pars, quæ est sub collo κῆλον ab iis dicitur. Festus.
- Sugillare proprie de facie dicitur, Quum confusa facies lividis maculis dehonefata apparet: sic enim Sugillata in facie dicuntur, ut Vibices in corpore. Plin. lib. 31. cap. 9. de fale loquens, Ex ictu suffusis cruore oculis, sugillatisque cum myrrhæ pari pondere. Idem lib. 28. 9. Caseus recens cum melle sugillata emendat. Budæus.
- Sugillare, [σugillare] pro Pudorem & existimationem alicujus lædere, & quasi Bonam famam extinguere. Ulpian. l. sed si hac lege. D. de in jus voc. Si famosa actio non sit, vel pudorem non sugillet. Liv. 4. 35. Primis annis sugillatos, repulso, risui patribus fuisse.
- Sugillare opinionem alicujus. Ulpian. in l. apud Celsum. §. Adversus. D. de doli mali exceptione. Adversus parentes patronosque neque doli exceptio, neque alia quidem, quæ patroni parentisve opinionem apud bonos mores sugillet, competere potest.
- Scribitur in Gloss. Sugillo, & Suggello.
- SUGILLATUS**, a, um. Partic. [σugillatus] Gl. L. G.] Percussus sul oculis & in genis. Plin. 31. 9. Ex ictu suffusis cruore oculis sugillatue. Item Ludibrio habitus. V. Livii loc. supra citatum.
- SUGILLATIO**, ōnis. f. [σugillatio] Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 7. cap.

cap. 45. Juxta hæc Variana clades, & majestatis ejus fœda sugillatio. h. e. Inusta infamiae nota.
 Non sine sugillatione confulum. i. e. Infamiae nota. Liv. 43. 14.
 Sugillatio, Livor ex ictu. Plin. lib. 32. cap. 7. Reliquæ carnes impostæ sugillationem rapiunt.
 UGILLATIUNCULA, æ. f. dimin. Claud. Mamert. 2. 9. Sugillationuculas fringultire.
 UGILLATOR, òris. m. Macrob.
 UGILLA, æ. f. [ὤγιλον, Gl. G. L.] Idem quod Sugillatio.
 UGO, xi, ctum, [ὤγιζω, Gl. L. G. & G. L. μύζω, G. L.] ère. Succum labris extrahere. Cic. 2. de Nat. Deor. 122. Alia sugunt, alia vorant, alia mandunt.
 Ubra sugunt. Ovid. 2. Fast. 419. Sed in Mff. Ducunt.
 Translate. Cic. 3. Tusc. 2. Ut pæne cum lacte nutricis errorem fuisse videatur.
 UCTUS, ùs. m. [ὤκτις, Gl. L. G.] Plin. lib. 28. cap. 3. Tactu ipso levant percussos, fuctuve modico. Idem lib. 8. cap. 36.

S U I

SI, sibi, fē, [ἐ, οἱ vel ἰοῖ] Pronomen reciprocum. Duo sunt pronomina reciproca, alterum Primitivum, quod vocant Sui, sibi, se, a se; generis omnis, & utriusque numeri: alterum Possessivum, Suus, a, um. Reciproco pronomine nunquam Latine utimur, nisi aliquid præcefferit nomen in eadem oratione, aut altera, unita per copulam, ad quod referatur. Nam Vis patrem suum, Pone ad pedes suos, Dedit sibi, &c. pro Illius, Ejus, & Ei, barbæ dicuntur. Dixi, Aut altera, unita per copulam: nam Obsecravimus me, ut se adjuvarem, Petiit me, ut suo filio optularer, Latine dicitur. Sed si tollas copulam, barbarismus erit, ut, Petrum semper amavi, filio suo non tam bene cupio: non Latine dicitur. Cic. 11. Fam. 9. Bellum nobis reintegrare possit, Antonio sibi conjuncto. Cic. 13. Fam. 11. Meamque commendationem ufui magno sibi fuisse.
 Offensio adversarii, commendatio sui. Cic. in Orat. 120.
 Dissimile sui. Ovid. 11. Met. 273.
 Ut & sui & Metrodori memoria colatur. Cic. 2. de Fin. 101.
 Natura est lena sui. Cic. 1. de Nat. Deor. 78.
 Oblitus sui. Virg. 3. Æn. 629.
 Imitantes genitorem & effectorem sui. Cic. de Univerf. 41.
 Hosne viros tam cupidos sui perire voluit? Cic. pro Sull. 75.
 Nihil malo, quam & me mei similem esse, & illos sui. Cic. 9. Att. 19.
 Error vulgi utentis, vel potius abutentis Sui pro Ejus & Illius, partim inde profectus est, quod nonnulli auctores his abusi videantur: partim quod ita obscure uti sint, ut minus periti nequeant perspicere, ad quod fiat reciprocatio. Interdum tamen Latine pro Sui & Suus, licet uti Ipsi, Ejus, vel Illius, & maxime amphibologiæ vitandæ causa: nonnunquam varietatis aut ornatus gratia. Omnes optant quod sibi utile est, tibi, ipsi. Ille repetit quod suum, sive ipsius est. Hæc indifferentia sæpe fit interventu præpositionis, sed crebrius per Ipse quam Is. Quintil. 6. 3. Quanquam aliqui reperiuntur, qui ne id quidem, quod in ipsos recidere possit, evitent.
 Hæc autem præpositio Inter, id habet peculiare, ut, si antecesserit Genitivus, Dativus, aut Ablativus, semper liceat uti Ipse & Sui: Si præcefferit Accusativus aut Nominativus, reciprocum postulat. Cic. de Clar. Orat. 84. Nec mihi ceterorum judicio videtur solum, sed etiam ipsorum inter ipsos concessu ita tributum fuisse. Id de Genitivo exemplum est. Nunc de Dativo. Quintil. lib. 8. cap. 6. Circa quem inexplicabilis, & grammaticis inter ipsos, & philosophis pugna est. De Ablativo. Idem lib. 10. cap. 2. Nam in magnis quoque auctoribus incidunt vitiosa aliqua, & a doctis inter ipsos etiam mutuo reprehensa. Exempla de Nominativo & Accusativo. Cic. 1. Off. 98. Quod inter se omnes partes quodam lepore consentiunt. Non, Inter ipsas. Idem 3. Off. 45. Damonem & Pythiam Pythagoræos ferunt hoc animo inter se fuisse. Non, Inter ipsos. Id quod dictum est de Primitivo, itidem fit in Possessivo Suus, tamen hic nonnulla differentia est, eam vide.
 Sibi & se semper fere. H. St. Subaudi Reciproca sunt.
 Si Substantivum reciproci Suus, respicit ad suppositum verbi, id est Nominativum, qui præcedit verbum, tum elegantius utimur Suus, quam Ipse aut Ejus: ut, Miseretur nostri deus, propter suam clementiam. Inclamat me ante domum suam: potius, quam Ejus. Si Substantivum respicit ad oppositum verbi, id est, obliquum, qui sequitur verbum, tum præstat uti Ipse, aut Is, quam Suus: ut, Ejeci columbam e nido ipsius. Alloquutus sum Petrum ante domum ejus: potius, quam Suam. Tamen nec ratio, nec auctoritas vetat contrarium fieri. Si tamen apposito adjunctum adjectivum ad verbum, ad quod fiat reciprocatio, Suus utendum est, non Ipsi. Video columbam tristem in periculo pullorum suorum. [Quid ni liceat & Ipsi?] Exercitu, non suo civili, sed misto ex colluvione omnium gentium. Pro, Non suorum civium, Livius lib. 28. 323. Vide ubi dic. Suo proprio. H. St. Leguntur cap. 12. pr.
 Suus, Possessivum non semper reciproce accipitur, sed interdum pro Proprius: ut, Suus cuique mos est, Sua cuique sententia. Virg. 2. Ecl. 65.
 — trahit sua quemque voluptas. Idem 3. Ecl. 62. Vivit cum suis. Inventus est inter suos, &c. Hæc Erasmi. ex Vallæ opusculo de Reciprocis.
 Sibi [ἑαυτῷ, ἡ ἑαυτῆς, ἡ ἑαυτῶν, Gl. L. G.] Hor. 2. Serm. 7. 83.
 Quisnam igitur liber? sapiens, sibi qui imperiosus.
 Dum sibi negotium daret Antonius. Cic. 15. Att. 21.
 Sibi habeat. Idem 7. Att. 11. Sibi habeat suam fortunam.
 Sibi aliquando jungitur Suo, nulla necessitate, sed tantum cujusdam festivitatis gratia. Cic. Suo sibi victitant succo. Columel. lib. 12. cap. 54. Singula suo sibi jure abluito. Ter. Adelphi. 5. 8. 36.
 Suo sibi hunc gladio jugulo. Gell. lib. 5. cap. 10. Suo sibi argumento confutatus est. [Quod al. Suo ipsius.
 Sibi placens, ἑαυτῷ, ἑαυτῆς, ἑαυτῶν. Gloss. Latinogræc.
 Se, [ἑαυτῷ, ἑαυτῆς, Gl. L. G.] Accusativi sing. & pl. casus, ex Græco 4. mutato spiritu aspero in s. Est & Ablativus. V. q. f.
 Se, aliquando similiter positum, ac sibi paulo ante, reperitur. Plaut. Caf. 3. 3. 19.

Nescio quid se sufflavit uxori suæ:

Negavit posse, quando arcesso, mittere.

Abjicere se. V. ABJICIO.

Abripere se ab aliquo. V. ABRIPIO.

Avertit se ex oculis. Virg. 4. Æn. 389.

Colligere se. V. COLLIGO.

Ire ad se, i. e. Domum suam. Plaut. Men. 5. 2. 11.

Repente expetit me, ut ad sese irem.

A se, pro De suo. Suet. August. 40. Singula millia nummum a se dividebat. Eodem modo eleganter locuti sunt Plautus, Cicero, alique.

[A se, i. e. Suo nomine, non publice.

Ad se verbum. V. AD præpositionem.

Per se, pro Seorsum frequenter dictum est. Nepos 8. 1. 1. Per se virtus sine fortuna ponderanda est.

Sese. Virg. 3. Ecl. 66.

At mihi sese offert ultro meus ignis Amyntas. V. SUUS.

SECUM, [μετ' ἑαυτῷ, Gl. G. L.] dictio composita ex ablativo Se, pronominis Sui: & præpositione Cum, quasi dicas Cum se. Cic. 8. Att. 22.

Carinis aliquid secum advehere. Virg. 2. Æn. 179.

Habeat secum. Virg. 4. Æn. 29.

Secum, [μετ' ἑαυτῷ] In animo suo. Virg. 1. Æn. 54.

— secum dea corde volutans.

SIBIMET, i. e. Sibi ipsi. Liv. 4. 51. Sibimet ipsis conscisse mortem.

Sil. 13. 663.

Ipsa quidem virtus sibimet pulcherrima merces.

SEMET, [αὐτὸς ἑαυτῷ, Gl. L. G.] Pronomen Accusativi, vel Ablativi casus, a Suimet Genitivo. Suet. de Claris grammat. Ab semet nominatus. Auctor de Viris Illust. cap. 70. extr. Mox a Sulla Pergami oppressus, corrupto exercitu desertus, semet occidit. Liv. 2. 12. Timens sciscitari, uter Porfena esset, ne ignorando regem semet ipse aperiret, quis esset. Semet, Hor. 1. Serm. 6. 78. Semet prognatos. i. e. A se. Suimet, fuomet, suamet, fuisset, a Suus, adjecta syllaba MET, V. SUUS in proprio ordine.

SEPERE, pro Se ipse, apud Senec. Epist. 108.

SUITAS, atis. f. receptum posterioribus sæculis verbum, inque jurisprudentiam investum est. Est vero Suitas (uti definit Alciatus) Heredum qualitas, qui primum in potestate paterna locum obtinent, continuationem dominii, necessitatemque successionis inducens. §. Sui autem. Inst. de hered. qualit. & different.

SUIDAS, [Συδάς] gravis auctor Græcus, quem tamen in Geographicis suis Strabo, extremo lib. 7. Fabulosum auctorem appellat. Suidas (inquit) in rebus Thefallicis fabulosa multa tradit, ad gratiam locutus. De tempore, quo floruit, non convenit inter doctos. Suidas alius, cujus Lexicon, seu Collectanea Græce extant, quem sæculo undecimo exeunte vixisse docti censent. V. de utroque Voss. de Hist. Gr. 2. 26.

SULC, & SULLUS, Adj. V. SUS.

S U L

SULCUS, i. m. [σὺλαξ, Gl. L. G. & G. L.] Proficissio terræ in longum producta, in quo a Scrobe differt! Unde tertio, quarto, quinto sulco ferere dicimus; id est ter, quater, quinquies arando. Plin. lib. 18. cap. 20. Spissius solum, sicut plerumque in Italia, quinto sulco feri melius est: in Tuscis vero non.

Quarto feri sulco, Virg. 1. Georg. 47. existimatur voluisse, quum dixit,

Illæ seges demum votis respondet avari

Agricolæ, bis quæ solem, bis frigora sensit. h. e. Quæ bis per æstatem, bis per hiemem aratur.

Sulcus quid sit, declarat Varr. 1. de R. R. cap. 29. Qua aratrum vomere lacunam striam facit sulcus vocatur. Cic. 2. de Divin. 50. Quum terra araretur, & sulcus altius esset impressus. [Varronis locus subobscurus est. An legendum Lacunam striâ?] Sulcus, Aratio. Virg. 1. Georg. 68.

At si non fuerit tellus fecunda, sub ipsum

Aræturum tenui fat erit suspendere sulco. Ibid. 216.

Vere fabis satio: tunc te quoque, medica, putres

Accipiunt fulci. Servius.

Sulcus, pro Fossa ponitur in longum proficissa, ad vinearum vel arborum furculos in seminario deponendos, quando & ipsa quædam terræ proficissio est. Virg. 2. Georg. 189.

Ausim vel tenui vitem committere sulco.

Apertus sulcus. Paul. in l. Qui duo. D. De servit. rust. præd. Qui duo prædia confinia habuerat, superiorem fundum vendiderat, & in lege ita dixerat: ut aquam sulco aperto emptori educere in fundum inferiorem recte liceat. De sulco loquitur, qui fit ad aquam derivandam fundi siccandi gratia. Columel. lib. 2. cap. 2. Fossas appellat, earumque alias vocat Cæcas, alias Patentas.

Sulci, inquit Festus, appellantur qua aratrum ducitur, vel sationis faciendæ causa, vel urbis condendæ: vel fossura rectis lateribus, ubi arbores ferantur. Virg. 1. Æn. 429.

Pars optare locum tecto, & concludere sulco. i. e. Fossâ, ut ait Servius. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 426.

— & ora fatiscunt

Vulneribus, grandesque rubent in pectore sulci.

Leni caneant æquora sulco. Valer. 3. Argon. 32.

Altus per gramina sulcus. Stat. 6. Theb. 312.

Aquarius sulcus. V. AQUA.

Vastus sulci in pulvere. Stat. 12. Theb. 273.

Æquant fata sulcos. Virg. 1. Georg. 113.

Arent sulci. Ovid. 3. Amor. 10. 29.

Delet sulcos iterata priores orbita. Stat. 6. Theb. 415.

Infundere sulcos telluri. Virg. 4. Ecl. 33.

Infundunt pariter sulcos. Virg. 5. Æn. 142.

Infodere sulcum. V. INFODIO.

Oblimare sulcos inertes. i. e. Steriles. Virg. 3. Georg. 136.

Obruta femina longis sulcis. Ovid. 1. Met. 123.

Obruta herba Cerealiis sulcis. i. e. In quibus frumenta nascuntur. Ovid. 1. Trist. 12. 11.

Patefacere sulcum impresso aratro. Ovid. 3. Met. 104.

- Subigere arvom fulcis. Plin. lib. 18. cap. 19. Omne arvom rectis fulcis, mox & obliquis subigi debet.
- Sulcus, inquit Non. 6. 2. Omne quicquid in longitudine aculeatum est, dici potest, veterum auctoritate doctorum. Virg. 3. Georg. 439.
- & linguis micat ore trifulcis.
- Sulcus etiam pro Natura muliebri utitur Lucret. lib. 4. 1267.
- SULCULUS, i. m. dimin. [αὐλάκιον] Columel. lib. de Arbor. cap. 30. Surculis disponi per sulculos pedales convenit.
- SULCUS, a, um. Adj. Columel. lib. 5. cap. 10. Ficus fulcæ. conf. Composit. Bisulcus, Trifulcus, &c.
- SULCO, [αὐλακίζω, Gl. G. L.] are. Hiulcare, Sulcos facere, Terram in fulcos proscindere. Columel. lib. 11. cap. 2. In subacta jam terra latiores porcæ fulcantur. Idem lib. 2. cap. 2. Bubulcum autem per proscissum ingredi oportet, alternisque versibus obliquum tenere aratrum, & alternis recto, plenoque fulcare.
- Agros fulcare. Tibul. lib. 2. 1. 85.
- Æquor fulcare. Ovid. 1. de Pont. 4. 35.
- Cutem rugis. Ovid. 3. Met. 276.
- Fluctus fulcare remige. Claud. de 6. Conf. Hon. 276.
- Humum fulcare vomere. Ovid. 3. Trist. 10. 68.
- Maria alta carina fulcat. Virg. 10. Æn. 197.
- Maria fulcare arbore. V. MARR.
- Pedibus fulcare pruinæ. Propert. lib. 1. 8. 9.
- Vada falsa carinæ fulcant. Virg. 5. Æn. 198.
- SULCATUS, a, um. Partic. [αὐλακισμένος] ut Æquora fulcata. Senec. Agamemn. 6.
- Humus fulcata. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 186.
- Rura fulcata colono. Claud. de 4. Conf. Hon. 417.
- Rura fulcata vomere. Lucan. lib. 1. 168.
- SULCATOR, ōris. m. [αὐλακιστής] ut Sulcator navita Ponti. Sil. lib. 7. 363.
- Undæ umbriferæ fulcator, Charon. Stat. 8. Theb. 18.
- nigri fulcator Averni. Idem 11. Theb. 588.
- SULCATIM, Adv. Per sulcos. Pomponius, Gerens præterea sulcatim concisam faciem.
- SULCAMEN, inis. n. Sulcus. Apul. 6. Miles. p. 174. Elmenh. Glebæ Siculæ sulcamina.
- SULFUR, V. SULPHUR.
- SULGAS, æ. m. [Σύλγας] Fluvius est ex Alpibus in Rhodanum defluens ad urbem Undalum. Strab. lib. 4.
- SULLA, æ. m. [Σύλλας] Nobilis Romanus. L. Sulla, teste Sallustio de Bell. Jug. cap. 95. ex antiquæ Corneliorum gentis Patricia familia originem duxit: in adolescentia omnibus flagitiis inquinatam vitam egit, hoc est usque ad Quæsturam: quam sub Mario adeptus est, in qua vitam omnem penitus commutavit: & (ut docet Valer. Max. 6. 9. 6.) catenas Jugurthæ manibus injectis, &c. Fuitque litteris Græcis & Latinis bene eruditus, facundus, acer, astutus, gloriæ cupidus, sui securus, multarum rerum & pecuniæ maximæ largitor, animo grandis: ita ut dicat Sallustius, dubitari potuisse, fortior an felicius esset. Nam felix eo dici voluit, quod adversarios Marianos feliciter ultus esset. Dictator deinde effectus ita Remp. oppressit, ut teste Cicerone in Verrem 5. 81. nemo illo invito, nec bona, nec patriam, nec vitam retinere posset. Postremo Rep. constituta Dictaturam deposuit, & privatus Puteolis dicitur, anno LX. æt. morbo pediculari correptus interiisse. V. Plutarchum.
- Homo a populi causa remotissimus L. Sulla. Cic. pro Cluent. 151.
- Municipiis civitatem ademittit L. Sulla. Cic. pro Domo 79.
- Magister scelerum Sulla. Lucan. lib. 1. 326.
- Emisti bona Sex. Alpheni, L. Sulla Dictatore vendente. Cic. pro Quint. 76.
- Ejus filius fuit Faustus Sulla, a C. Cæsare interemptus diversus ab eo, cujus meminit Senec. Octav. v. 417.
- Perage imperata, mitte qui Plauti mihi Sullæque cæsi referat abscissum caput. Verba sunt Neronis. [De hoc V. Tacit. Ann. 12. 13. pr. & 13. 47. pr. & de ejus nece 14. 57. extr.]
- SULLANUS, a, um. Adj. [Σύλλανος] a Sulla. Cic. 10. Att. 7. Non fuisset & illa nox tam acerba Africano sapientissimo viro, non tam dirus ille dies Sullanus callidissimo viro C. Mario, si nihil utrumque eorum fecisset. Cic. 3. de Lege Agrar. 7. Quid ergo ait Marianus Trib. pleb. qui nos Sullanos in invidiam rapit?
- Cadavera Sullana. Lucan. lib. 2. 210.
- Ferrum Sullanum. Lucan. lib. 1. 330.
- Manes Sullani. Lucan. lib. 1. 576.
- SULLATUBIO, ire. Ad Sullæ dominationem aspirare. Cic. 9. Att. 12. Hoc turpe Cn. noster biennio ante cogitavit, ita Sullaturit animus ejus, & proscribitur diu. V. PROSCRIBO.
- SULMO, ōnis. m. [Συλμός] Oppidum Italiæ, Pelignæ regionis, Ovidii patria. Unde ipse ait, 4. Trist. 10. 3.
- Sulmo mihi patria est, gelidis uberrimus undis, Millia qui novies distat ab Urbe decem. Dictus Sulmo a Soly-mo Æneæ comite, conditore ejus urbis. Idem 4. Fast. 79. Meminit hujus Plin. lib. 3. cap. 5. Cn. Magnus Lentulo 8. Att. 12. Nam partim Albæ, partim Sulmone collocavit. Subaudi Cohortes.
- Aquosi Sulmonis hospes. Ovid. 3. Amor. 15. 11.
- SULMONENSIS, e. Adj. Juven. 6. Sat. 184.
- Nam quid rancidius, quam quod se non putat ulla Formosam, nisi quæ de Tusca Græcula facta est, De Sulmonensi mera Cecropis?
- SULPHUR, ōris. n. [θείον, ἄπυρον, Gl. G. L.] scribi potest & SULFUR, sed minus recte; Græcis Thion dicitur: In venis terræ ceu decoctus quidam ardor est, tam valida & firma partium confusione, ut oleum ejus arte nulla separari possit in rebus ceteris. Plin. lib. 35. cap. 15. de sulphure, Nascitur in insulis Æoliis, inter Siciliam & Italiam, quas ardere diximus. Sed nobilissimum in Melo insula. In Italia quoque invenitur in Neapolitano, Campanoque collibus, qui vocantur Leucogæi: quod est cuniculis effossum, perficitur igni. Genera quatuor, &c. Lege totum caput.
- Cæruleum sulphur, Cærulei fumi, vel ignis. Claud. de 6. Conf. Hon. 325.
- Calido de sulphure fumat aqua. Ovid. 1. de Arte Am. 256.
- Lurida sulphura. Ovid. 14. Met. 791.
- Lutea sulphura. Ovid. 14. Met. 351.
- Odorum sulphur. Claud. in Conf. Prob. & Olyb. 257.
- Puro de sulphure fumi cærulei. Ovid. 4. Fast. 739.
- Sacrum sulphur. Perf. 2. Sat. 25.
- Vivacia sulphura. Ovid. 3. Met. 374.
- Vivum sulphur. [θείον ἄπυρον, Gl. G. L.] Ovid. Remed. Amor. 260. In Gloss. scriptum Sulpor.
- SULPHUREUS, a, um. Adj. [θειώδης] Quod sulphuris odorem, vel colorem refert. Plin. lib. 36. cap. 19. Quum uritur, odorem sulphureum reddit.
- Antra sulphurea. Stat. 1. Silv. 2. 264.
- Color sulphureus. Plin. lib. 35. cap. 6.
- Fornacibus sulphureis ardet Ætna. Ovid. 15. Met. 340.
- Lux sulphurea. Plin. lib. 35. cap. 15.
- Undæ Cocyti sulphureæ. Stat. 1. Theb. 91. Sulphureas Lactantius interpretatur Ardentes. Nunquam enim (ait) sulphur defluit nisi de loco fragranti: Sulphur enim terræ bullientis spuma est.
- SULPHURARIA, æ. f. [θειουργία] Locus ubi sulphur coquitur. 1. 8. §. 10. Dig.
- SULPHURŌSUS, a, um. Adj. Vitruv. 8. 3. Fontes sulphurosi.
- SULPHURATUS, a, um. Adj. [θειωτός] Quod sulphur habet. Plin. lib. 31. cap. 3. Depressis puteis sulphurata vel aluminosa occurrentia putearios necant.
- Lana sulphurata, apud Cels. lib. 4. cap. 5.
- Merx sulphurata. Martial. lib. 12. 57.
- Ramentum sulphuratum. Martial. lib. 10. 3.
- SULPHURATA, ōrum. n. [πθειωμένα] Ligna dicuntur exilia, sulphure ab utraque parte intincta, ad accendendas lucernas. Martial. lib. 1. 42.
- Qui pallentia sulphurata fractis Permutat vitreis.
- SULPHURATIO, ōnis. f. Senec. 3. Nat. Quæst. 15. Aut æstus corrumpere naturam, aut sulphuratio contraxit humorem.
- SULPICIUS, i. m. Nomen gentis Romanæ; ex qua celebres multi fuerunt. ut C. Sulpicius Gallus, qui in exercitu P. Æmilii contra Perseum, deprehensam noctu Eclipsin Lunæ mirantibus militibus enarravit. Plin. lib. 12. cap. 2. Cic. 1. Off. 19.
- P. Sulpicius, orator, quem in Bruto 182. & sæpe memoravit Cicero.
- Ser. Sulpicius, Q. F. Rufus, de quo plura scripsit Cicero in Epist. sex. prioribus ad Fam. 4. V. & 9. Philipp. 15. seq. ubi de morte ejus verba fecit.
- Præclarus fuit Jurisconsultus & Orator, uti notat ibidem Cic. & Quintil. lib. 10. cap. 1. Insignem non immerito famam tribus orationibus meruit. De his, quibus Galbæ cognomen fuit, V. Suet. in Galba pr.
- Sulpicius Apollinaris grammaticus, quem non semel laudat Gellius. Hunc vocat lib. 4. cap. 17. Virum præstanti litterarum scientia.
- Sulpicius Severus, Nitiobrix Gallus Hieronymo & Rufino contemporaneus, quem Augustin. in Epist. 205. Virum doctrina & sapientia polentem appellat. Scripsit Vitam B. Martini, duos libros de Sacra historia, nec non & Epistolas quasdam & Dialogos. Jos. Scaliger eum vocavit purissimum inter Ecclesiasticos scriptorem. V. Proleg. ad Emend. Temp. p. 23.
- SULPICIA, æ. f. Paterculi filia, & Fulvii Flacci uxor, mulier pudicissima. Plin. lib. 7. cap. 35.
- SULTIS, [ἐβέλδεις] veteres dixerunt, pro Si vultis. Plaut. Capt. 2. 3. 96.
- Servate istum sultis, intus servi, ne quoquam pedem Effert sine custode. Idem Afin. prol. 1.
- Hoc agite sultis, spectatores, nunc jam. Festus. V. si. 6.
- Laurenbergi Antiquar.

S U M

- SŪM, es, fui, [ἐμί, Gl. G. L.] esse. Verbum substantivum, dictum quod per se subitet, nec indigeat alio, sed in ipsum cetera verba resolvantur: ut Ego lego, i. e. Ego sum qui lego; Tu legis, Tu es qui legis. Omne quod eloquimur, sic ut id aut esse dicamus, aut non esse. Cic. 2. de Orat. 158.
- Sum sæpenumero præpositis pronominibus demonstrativis, non positum intelligitur. Virg. 1. Æn. 621.
- Tunc ille Æneas, quem Dardanio Anchisæ, &c. Idem 3. Æn. 45.
- Nam Polydorus ego.
- Sæpe etiam demonstrativis Adverbiis positus, non est necesse hujusmodi verbum ponere. Virg. 3. Æn. 477.
- Ecce tibi Ausonia tellus.
- Item, nomine substantiæ posito idem verbum frequentissime deficiit. Lucan. lib. 1. 8.
- Quis furor, ô cives? quæ tanta licentia ferri? Virg. 4. Æn. 408.
- Quis tibi tunc, Dido, cernenti talia sensus? [Cum pronomine scil. interrogativo.]
- Qualis quoque & Quantus, si addantur in oratione, defunct aliquand verba substantiva. Juven. 10. Sat. 157.
- O qualis facies, & quali digna tabella?
- Sum, cum Nominativo. Virg. 1. Æn. 548.
- Rex erat Æneas nobis. Et v. 378. Sum pius Æneas.
- Sum, Genitivo jungitur quinque modis.
- Primo, quando significat possessionem. Virg. 3. Ecl. 1.
- cujum pecus? an Melibœi? Ter. Heaut. 5. 2. 3.
- Non esse horum te arbitror.
- Jam me Pompeji totum esse scis. Cic. 2. Fam. 12.
- Secundo, quando notat laudem vel vituperationem: ut, Hoc pecus magnæ utilitatis, vel magni detrimenti. Plaut. Men. 1. 1. 24.
- Ita est adolescens ipse esca maxumæ. Idem Mostel. 3. 2. 95.
- Magni sunt oneris: quicquid imponas vehunt. Cujus loco al quando ponitur Ablativus: ut apud Sall. cap. 5. pr. L. Catilina nobis genere natus, magna vi, & animi, & corporis, sed ingenio malo pravoque. Subaudi Fuit, quod & addunt multi.
- Tertio, quando nullum habet Nominativum, sed Genitivum cum Infinitivo; & significat Interest: ut, Discipuli est honorare magistrum. Cic. pro Lege Manil. 18. Erit igitur humanitatis vestra, magnum eorum civium numerum calamitate prohibere.
- Hæc non erant ejus, qui, &c. Cic. 2. de Fin. 102.
- Boni judicis est, facere conjecturam. Cic. 6. Verr. 34.
- Hominis ingenui est, bene velle, &c. Cic. 3. de Fin. 57.
- Est miserorum, ut malevolentes sint, atque invidiant bonis. Plaut. Capt. 3. 5. 52.

Non est nostri ingenii, vestri auxilii est, iudices, huic subvenire. Cic. pro Cluent. 4.
 Non est nostrum onus. i. e. Non pertinet ad onus nobis impositum. Cic. 5. Att. 15.
 Tota facultas ejus rei tua est. Cic. 16. Att. 20.
 Minus pensi esse. Liv. 34. V. Penfum in **PENDO**.
 Nihil æque dissolvendæ religionis esse, quam, &c. Liv. 39. 16. Judicabant enim prudentissimi viri omnis divini humanique juris, nihil æque dissolvendæ religionis esse, quam ubi non patrio, sed externo ritu sacrificaretur. Idem 38. 50. Nihil tam æquandæ libertatis esse, quam potentissimum quemque causam posse dicere. Ubi (Causam) Accusativum subintelligendum puto. Budæus.
 Patriæ prodendæ esse, pro Pertinere ad patriam prodendam. Liv. 5. 6. ad fin. Adeo quicquid Tribunus plebis loquitur, etsi prodendæ patriæ dissolvendæque reipublicæ est, assuectis æqui audire. [Sunt qui Dativum putant. Perperam.
 Ea (consilia) prodendi imperii Romani, tradendæque Annibali victoriæ esse. Liv. 27. 9.
 Quarto, quando sumitur pro Valet, & ad pretium tendit: ut, Quanti est fumito, pro Quantum valet. In qua significatione jungitur etiam Ablativo; ut, Est tribus sestertis modius, ut in subsequentibus apparet. Ter. Adelph. 5. 9. 20. Argentum, quanti est, fumito. i. e. Quanto pretio valet, ait Donat. Cic. 2. Off. 83. Liv. 4. 44. ad fin.
 Magni apud aliquem esse. Cic. 13. Fam. 73.
 Plurimi esse. Cic. in Parad. 6.
 Emere denario, quod sit mille denarium. Cic. 3. Off. 92.
 Minimi æris esse. Ulp. in l. iij. §. j. D. de alim. & cibariis. Multi testamentis suis liberis præstare jubent necessaria, quæ quia minimi æris sunt, ad nihilum perducuntur.
 Cum Ablat. Est tribus sestertis modius. Cic. 5. Verr. Verum enim vero quum esset sest. binis aut etiam trinis, quibusvis in locis provinciæ. De medimno loquitur. Idem pro Rosc. Amer. 6. Bona patris hujusce Sex. Roscii, quæ sunt sexagies, quæ duobus millibus nummum sese dicit emisse.
 Est decem, pro Valet decem. Africanus in l. Deposui. §. Stich. D. de peculio.
 Quinto, quando mansionem significat: ut, Ego sum domi meæ: tu es domi tuæ. Item, Domi vestræ, domi nostræ, domi alienæ. Ubi notandum est, quod cum aliis Genitivis non jungeretur: neque enim diceremus, Ego sum domi honestæ, & domi pulchræ: sed In domo honesta, & in domo pulchra. Et licet dicere sum Domi, & Sum in domo: sicut Egredior domo, & Egredior e domo. [Sic dicitur, ut Esse Romæ, Capuæ &c. At cum his quæ tantum pluraliter dicuntur in Ablativo. Nonne mavis sine periculo tuæ domi esse, quam cum periculo alienæ? Cic. 4. Fam. 7.
 Non licet mihi esse Romæ. Cic. 4. Verr. 101.
 Esse cum Genitivo, Convenire, & congruum esse. Cic. 1. Att. 10. Signa nostra &c. quam commodissime poteris velim imponas, & si quod aliud *divinorum* ejus loci, quem non ignoras, reperies, & maxime quæ tibi palæstræ gymnasiique videbuntur esse. Budæus. [Conf. epist. præced. Significat proprie Pertinere ad palæstram, &c. ut quodammodo possessionem exprimat casus.
 Sum, Dativo etiam jungitur, & significat Habeo. Virg. 1. Æn. 75.
 Sunt mihi bis septem præstanti corpore Nymphæ. Et apud Plaut. Curc. 1. 1. 34. Si argentum est, emas.
 Est illi consuetudo. Plin. Epist. 237.
 Moris est plerisque. Quintil. lib. 1. cap. 1. Ubi & Genitivus, pro Mos est. Est illis ars inter se blandiri. Plin. lib. 10. cap. 37.
 Eras mihi mortuus, pro Habebaris mihi mortuus. Plaut. Perf. 1. 1. 20.
 Duobus Dativis, pro Dat vel Afficit. Plaut. Afin. 3. 2. 24. Cic. 2. Fam. 6. Sed tibi & gratulor, & ut sempiternæ laudi tibi sit iste Tribunatus exopto. Hæ pecuniæ tibi fraudi & damnationi esse debent. Cic. 5. Verr. 91.
 Postrema tua pagina mihi magnæ molestiæ fuit. Cic. 6. Att. 1.
 Dativo & Ablativo. Plaut. Mil. 3. 1. 145. Nihil me poenitet jam quanto sumptu fuerim tibi. Idem Bacch. 5. 2. 62. [Nisi Sumptu est Dativus antiquus, pro Sumptui.
 Dativo & Infinitivo, sine Nominativo: ut, Non est cuiquam fallere. Est mihi minus cum illo, i. e. Minus sum ei familiaris. Cic. 15. Fam. 10.
 Est mihi melius, pro Melius habeo. Cic. 16. Fam. 22. V. Melius in **BONUS**.
 Bene & male est mihi. Ter. Adelph. 1. 1. 9.
 Male est animo. V. **MALUS**.
 Amori esse, vel odio dicitur res aliqua; Amari, vel odio haberi. Cic. 15. Fam. 19. Spero enim homines intellecturos quanto sit omnibus odio crudelitas, & quanto amori probitas & clementia.
 Bono esse. i. e. Utile, compendiosum, & commodum. Cic. pro Rosc. Amer. 13. Accusant ii, quibus occidi parrem Sext. Roscii bono fuit.
 Crimini esse. Cic. pro Rosc. Amer. 81. Et illam scicariorum multitudinem, in qua ipsi duces ac principes erant, huic crimini putabunt fore. h. e. Huic in crimen verti. Budæus. [Sic Dare crimini, laudi &c.
 Desiderio esse, pro Desiderari. Senec. de Consolat. ad Polybium, Ille desiderio illi esse vult, tormento esse non vult.
 Esui potuique esse. Ulp. in l. Qui penum legat. D. de pen. legat. Sed Aristot. notat, etiam quæ esui potuique non sunt, contineri legato.
 Exitio esse. Val. Max. lib. 7. cap. 2. De Socrate.
 Gloriæ esse. Cic. 2. Philipp. 1.
 Invidiæ. Liv. 4. 49. Voces, quæ invidiæ, non ipsi tantum, sed causæ atque universo ordini essent.
 Maledicto & probro esse. Sen. Epist. 116.
 Melli esse, pro Esse jucundum. Hor. 2. Serm. 6. 32.
 Hoc juvat, & melli est, non mentiar.
 Miraculo esse. Plin. lib. 11. cap. 31.
 Odio summo esse ei nomen populi Romani. Cæf. 8. Bell. Gall. 7. i. e. Summe invifum, seu exofum.
 Offensionis esse. V. **OFFENDO**.
 Oneri ferendo esse. Liv. 2. 9. ad fin. h. e. Onus ferre posse. [V. Voss. de Constr. cap. 12. extr.
 Ornamento esse alicui & præsidio. V. Ornamentum in **ORNO**.
 Periculo alicujus esse. Florent. in leg. Opus. D. Locati & conducti. [Nisi Ablativus potius est.
 Pignori esse. Neratius in l. Eo jure. Digest. ex quib. caus. pign. Vol. IV.

Prædæ esse. Quintil. in procem. lib. 1.
 Præsidio esse. Cæf. 1. Bell. Gall. 25. Cic. 15. Fam. 2.
 Pretio esse. Plin. lib. 12. cap. 12.
 Signo esse, ut Esse indicio. Cic. 1. de Invent. 59.
 Testimonio alicui esse. Cic. 10. Fam. 17.
 Vitio esse. Ovid. de Nuce 23.
 Usui esse. Cæf. 1. Bell. Gall. 38.
 Plus unus fuerit Cato, quam omnes leges. Cic. 2. Q. frat. 14.
 Sum, variis præpositionibus jungitur: nunc cum Ad, vel Apud, Accusativis: nunc cum Ab, In, & aliis Ablativis.
 Ab aliquo esse. Cic. 1. de Orat. 56. Sed vide ne hoc, Scævola, totum sit a me. h. e. Pro me faciat, meamque tueatur sententiam. [Ut Stare ab aliquo. V. **AB**.
 Ad eam rem est, pro Illi rei medetur, & prodest. Cato R. R. cap. 125. Id est ad alvum crudam, & ad lateris dolorem, & ad coeliacum.
 Ad urbem esse, pro In urbe. Cic. 7. Att. 27. [Sic vult Afcon. ad 2. Verr. 45. & 4. 17. Revera tamen Ante urbem erant Duces pop. Ro. quam diu cum imperio erant. V. Cic. 8. Fam. 6. pr. Cæf. Civ. 1. 2. pr. Cort. ad Sall. Catil. 30. Quod & Liv. passim docet.
 Est ad, pro Expositum est & vergit. Cæf. 1. Bell. Gall. 1. Aquitania a Garumna flumine ad Pyrenæos montes, & ad eam partem, quæ est ad Hesperiam. Alia exemplaria habent, Et eam partem Oceani, quæ ad Hispaniam pertinet.
 Apud aliquem esse, Domi ejus cœnare. Ter. Heaut. 1. 1. 110.
 Apud se esse, Præfenti animo. Ter. And. 2. 4. 5. Proin tu face, apud te ut fies. conf. 5. 4. 13. & Phorm. 1. 4. 26.
 Apud herum recte erat: h. e. Bene se habebat herus, & valebat recte. Cic. 3. Q. frat. 1. pr.
 Apud matrem recte est, i. e. Bene habet mater. Cic. 1. Att. 7. Ibid. 1. 8. Apud te est ut volumus.
 Cum imperio esse. Cic. 1. Fam. 6. V. Imperium in **IMPERIO**.
 Cum eo est testamenti factio. i. e. Is habet testamenti factionem. Paulus in l. Debitor. §. ult. D. de legatis secundo. Quum enim servo alieno aliquid in testamento damus, domini persona ad hoc tantum inspicitur, ut sit cum eo testamenti factio, ceterum ex persona servi constitit legatum. Si effletis, versareminique nobiscum. Cic. de Arusp. Resp. 25.
 In amore atque deliciis alicui esse. Cic. 6. Verr. 2.
 In animo est, seq. Infinitivo, Decrevi, proposui, statui. Cic. 3. Att. 21.
 In armis esse. Cæf. 6. Bell. Gall. 2. Cic. 15. Fam. 1. Ut opprimerentur ii, qui ex Cilicum gente in armis essent. [Barbare, Sub armis.
 In bonis est, pro In possessione bonorum, bona possidet. Cic. 13. Fam. 31.
 In commemoratione omnibus omnium flagitiorum. Cic. 3. Verr. 101.
 In deliciis esse alicui. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 29.
 In hoc desiderio diutius esse non possum. Cic. de Amicit. 104.
 In deditione esse. Cic. pro Quint. 7.
 In exemplis est. Plin. lib. 11. cap. 18.
 In expectando sum, pro Expecto. Gell. lib. 3. cap. 7.
 In gratia esse cum aliquo. Cic. 2. Att. 9.
 In incerto esse. Tacit. 3. Hist. 85.
 In infamia esse. Ter. Heaut. 2. 3. 18.
 Propter quam in summa infamia sum, & meo patri minus obsequens.
 In integro esse. Tacit. 3. Hist. 2. Vos, quibus fortuna in integro est, legiones continete.
 In intimis meis est, est In meis familiarissimis, sæpe apud Cic. ut 13. Fam. 31. Peto igitur abs te, ut eum, si ve aderit, si ve non venerit in Siciliam, in meis intimis maximeque necessariis scias esse.
 In invidia est, i. e. Ei invidetur. Cic. 2. Att. 9. Alia exemplaria non habent præpositionem In.
 In metu esse, Metuere. Ter. And. 2. 2. 2.
 In mora alicui esse, Morari aliq. Ter. And. 2. 5. 13.
 In noxia esse, In culpa. Ter. Phorm. 2. 1. 36.
 In numero aliquo atque honore esse. Cæf. 6. Bell. Gall. 12. Subauditur aliquando præpositio: ut Cic. 1. Fam. 10.
 In oculis hominibus esse. Cic. 6. Att. 2.
 In officio esse. V. **OFFICIUM**.
 In opere esse. Cæf. 7. Bell. Gall. 24. extr. [Subaudi Occupatum, quod addit idem ibid. 2. 19. pr. Intelligitur autem opus castrorum.
 Sum in opinione, i. e. Habeo opinionem. Quintil. lib. 3. cap. 8.
 In pabulo esse, dicitur res aliqua, Quæ ad pabulum utilis est. Plin. lib. 11. cap. 53. Quin & suis serpentes in pabulo sunt, & aliis venenum est.
 In perditio, pro Esse inter perditia. Senec. de Benef.
 In publico esse non audet. Cic. 7. Verr. 91. i. e. Versari.
 In quaestione esse. Plin. lib. 11. cap. 17.
 In quaestu lingua est. Quintil. in procem. lib. 1.
 In re præsentis fui. Plaut. Amph. 1. 1. 93. V. **RES**.
 In rebus humanis est. Paul. in l. Si servum, in princ. D. de verborum obligationibus. Sed si sit quidem res in rebus humanis, sed dari non possit: ut fundus religiosus, vel sacer factus, vel servus manu missus, &c. Idem in l. Qui in utero. D. de statu hominum. Qui in utero est, perinde ac si in rebus humanis esset, custoditur.
 In ridiculo esse. Plaut. Cæf. 5. 2. 3.
 In aliqua sententia. Quintil. lib. 1. cap. 1.
 In illa priore sententia. Quintil. lib. 3. cap. 10.
 In sermonibus, pro Fama prædicari. Sen. Epist. 123.
 In spe esse, Sperari. Cæf. 2. Bell. Civil. 17. Magna auxilia convenisse, magna esse in spe atque expectatione.
 In spe esse, Sperare. Cic. 14. Fam. 3. Sed tamen quamdiu vos eritis in spe, non deficiam.
 In tuto esse. Quintil. lib. 1. cap. 8.
 In vita esse, pro Vivere. Cic. de Senect. 13.
 In usu esse. Plin. lib. 12. cap. 17. Cetero non alia ligni genera sunt in usu, quam odorata. Quintil. lib. 1. cap. 1.
 In legationibus esse, Obire legationes. Liv. 45. 31. Partis ejus fautores solum in magistratibus, soli in legationibus erant.
 In magistratibus, V. In legationibus, modo.
 In procuracione regni esse, i. e. Regnum procurare. Cæf. 3. Bell. Civil. 104.
 In venationibus esse multum, Multam venationibus operam dare. Cæf. 4. Bell. Gall. 1.
 Sum in potestatem, in amicitiam, &c. Cic. 1. Verr. 66. Ab exteris nationibus, quæ in amicitiam populi Romani ditionemque essent, injurias

rias propulsare. Idem 7. Verr. 98. Qui illam partem urbis tenuerint, in eorum potestatem portum futurum intelligebant. Hoc & Gell. notavit lib. 1. cap. 7.

In longum esse. Tacit. 11. Ann. 20.

In melius esse. Tacit. 12. Ann. 32. Ut aditus, abscessus, cuncta nobis importuna, & suis in melius essent.

In mentem fuit mihi. Plaut. Amph. 1. 1. 25.

In rem communem est. Plaut. Amph. prol. 10.

Pro aliquo esse, Prodesse alicui. Stare, facere pro. Cic. pro Cluent. 89.

Judicia partim nihil contra Avitum valent, partim etiam pro eo sunt. Pro meliore fuit. Tacit. 12. Ann. 39. Dein nobis pro meliore fuit, effugere hostes tenui damno.

Sine eo esse non possum. Cic. 5. Verr. 23.

Esse sub: ut, Omnes sub cælo sumus.

Esse sub ditione & imperio. Cæf. 1. Bell. Gall. 31. Neque recusaturos, quo minus perpetuo sub illorum ditione atque imperio essent.

Cum Ablativo sine præpositione: ut, Hæc est præstanti corpore. Plaut. Bacch. 4. 10. 4.

Scio: ego fui illa ætate, & feci illa omnia, sed more modesto. Idem Aul. 3. 5. 10.

Et nos minore sumptuosius, quam sumus.

Alacritate sum mira ad litigandum. Cic. 2. Att. 7.

Conditione aliqua. Cic. 3. de Legib. 41. Est Senatori necessarium nosse Rempub. &c. quos socios Respub. habeat, quos amicos, quos stipendiarios, qua quisque sit lege, conditione, fœdere.

Honore summo. Cic. 4. Verr. 87.

Sollicitudine incredibili. Cic. 16. Fam. 12.

Studio esse mirifico, & officio in aliquem. Cic. 14. Fam. 3.

Magno esse, pro Constare. Senec. de Benef.

Sum, sæpe Adverbiis jungitur. Ter. Hec. 1. 2. 110.

Ubi illic dies est complures, arceffi jubet. Virg. 1. Æn. 20.

— hic illius arma,

— hic currus fuit.

Ego vos oro, ut hic sitis hodie. Cic. 2. de Orat. 28.

Intus esse. V. INTUS.

Longe esse. V. LONGUS.

Male sit, Imprecantis. V. MALUS.

Nimium est. V. NIMIS.

Nunc est. V. NUNC.

Obviæ esse. V. OBIAM.

Cum Infinitivo. Ter. Heaut. 3. 3. 17.

Sed nostrum est intelligere utcunque, atque ubicunque opus sit obsequi.

Non enim est meum, contra jus alicujus dicere. Cic. pro Corn. Balb. 3. conf. supra Sum cum Genetivo.

Sum varie utimur, in variis locutionibus. ut in hortando,

Sit vestra benignitas ad audiendum. Plaut. Mil. 2. 1. 2. Sic Esto, infra.

Jus mihi est ædes meas altius tollere. Africanus in l. Egi. D. de exceptione rei judicate. Plura supra exempla V. ubi de constr. cum Dativo.

Opinor esse Hercules, tu autem Linus. Plaut. Bacch. 1. 2. 47.

Tempori significando varie adhibetur, seq. causativa, vel Quum, Ut, A, Ante, Post, vel Absolute.

Sunt minus quindecim dies, quod. Plaut. Trin. 2. 4. 1.

Decem dies sunt ante ludos votivos, quos Cn. Pompejus facturus est, Cic. 2. Verr. 31.

Est hic tertius & tricesimus annus a. Cic. de Amicit. Cujus a morte hic tertius & tricesimus est annus.

Sunt octo anni quum. Cic. pro Cluent. 82. Anni sunt octo, quum ista causa in ista meditatione versatur.

Est annus, ut repulsam tulit. Cic. 8. Philipp. 28.

Fuerunt duæ horæ, Absolute. Cic. pro Quint. 53. Horæ duæ fuerunt, Quintius ad vadimonium non venit: quid ago?

Sunt duo menses jam, dices. Cic. pro Rosc. Com. 86.

Quum annos jam complures societas esset. Cic. pro Quint. 13.

Estne ipsus, an non? Plaut. Trin. 4. 3. 64.

Satin' ego oculis plane video? estne ipse, an non est? is est,

Certe is est, is profecto, ò mi here exoptatissime!

Sit, nec sit spes, in te uno est. Plaut. Mil. 4. 2. 60.

Est mihi nomen Hecyra. Ter. prol. Hec. 1. Hecyra est huic nomen fabulæ. Plaut. Men. 5. 9. 1. Mihi est Menæchmus nomen.

In Genitivo. Plaut. Amph. prol. 19. Nomen Mercurii est mihi.

Dativo. Plaut. Cist. 1. 3. 6. Nam nomen est mihi Auxilio.

Sum totus vester. Cic. 15. Fam. 8.

Est, responsivum. Ter. And. 4. 5. 50. Sed est Simo intus? n. est.

Est ita ut dicis. Plaut. Trin. 5. 2. 8. Cic. 3. de Finib. 18. Est ut dicis, inquam. conf. ITA.

Non est huic rei locus. Paul. in l. Si tamen. D. de Senatusconsulto Maced. Sed & si jussit pater filio credi, deinde ignorante creditor mutaverit voluntatem, locus Senatusconsulto non erit.

Subicitur interdatum datus: ut, Est tecum actio: ubi subintelligitur Mihi datus. Paul. in l. Qui injuriæ. §. 2. D. de furtis.

Est mihi iter in Lemnum. Ter. Phorm. 1. 2. 16.

Non hercle is sum, qui sum, ni hanc injuriam ultus fuero. Plaut. Men. 3. 2. 6. [An is sum?

Nullus sum. V. NULLUS.

Fuit, quum aliquid olim factum narraturi sumus, præponere consuevimus. Ter. Heaut. 3. 3. 30. Fuit quædam anus Corinthia hic.

Est, similiter a narraturis aliquid usurpatur. Ter. Eun. 2. 2. 17.

Est genus hominum, qui esse primos se omnium rerum volunt, &c. Fuit quoddam tempus, quum in agris homines passim bestiarum more vagabantur. Cic. 1. de Invent. 2.

Fuere qui. Plin. lib. 12. cap. 15. Necnon fuere, qui turis arbore utrumque nasci mentirentur.

Sunt qui volunt te conventam. Plaut. Cist. 4. 2. 38.

Cn. Pompejus, vir omnium, qui sunt, fuerunt, erunt, virtute, sapientia, ac gloria princeps. Cic. Post. redit. ad Quir. 16.

Est quod, i. e. Aliquid. Plaut. Pseud. 1. 2. 38.

Vel opperire: etiam est, quod domi dicere pæne fui oblitus. Cic. 7. Fam. 10. Est quod gaudeas, te in ista loca venisse, ubi aliquid sapere viderere. [Quod hic causativum est, pro Cur gaudeas.

Nihil est. V. NIHIL.

Non est, quod. V. NON.

Hoc, quod res est. Plaut. Men. 5. 9. 11.

Quid ego ex te audio? MEN. hoc, quod res est.

Est etiam, ubi profecto damnum præstet facere quam lucrum. Plaut. Capt. 2. 2. 77.

Erit, ubi te ulciscar, si vivo. Plaut. Pseud. 5. 2. 26.

Est vero huic credendum, Chreme. Ironice dictum. Ter. And. 5. 4. 14.

Si est, ut. Ter. Phorm. 5. 8. 32.

— sin est, ut velis

Manere illam apud te, dos hic maneat, Demipho.

Ero ut me voles. Plaut. Capt. 2. 1. 32.

Esse, Manere, & conversari. Cic. 2. de Orat. 27. Nisi prius a vobis impetrabo. Quidnam, inquit Catulus? Ut hic sitis hodie. Et paulo post 28. Neque domi imperaram: & hic, apud quem eram futurus, sine mea sententia tam facile promisit. Budæus. conf. supra Esse apud,

& Esse cum.

Esse, pro Vivere. Cic. 12. Att. 18. Longumque illud tempus, quum non ero, magis me movet, quam hoc exiguum, quod mihi tamen nimium longum videtur.

Est, in tertia tantum persona, pro Convenit vel licet. Valer. Max. lib. 7. 6. 2. Non est inter patrem & filium, ullius rei comparisonem fieri, præsertim divinitatis fastigio junctis. Ali. Non est operæ.

Est cernere, deprecari, invenire. Virg. 6. Æn. 595.

Nec non & Tityon, terræ omniparentis alumnum, Cernere erat. i. e. Licebat. Cic. pro P. Sext. 27. Quem enim deprecari esset, quum omnes essent fordidati? Vetus exemplar habet Deprecarentur. Gell. lib. 12. Est tamen invenire nonnufquam ita scriptum quosdam non ignobiles.

Est, pro Possibile est. Cels. lib. 5. cap. 27. De remediis generalibus adversus omnia venena. Non tam facile iis opulari est, qui in cibo venenum, vel in potione fumpserunt. Budæus.

Est, pro Licet. Liv. 42. 41. pr. Eorum, quæ objecta sunt mihi, partim ea sunt, quibus nescio an gloriari debeam, partim quæ fateri non erubescam, partim quæ verbo objecta, verbo negare sit. Huc pertinent, Est cernere, deprecari, invenire, aliaque supra.

Cum Partic. ut: Sunt semper bibentes in œnopolio. Plaut. Curc. 2. 3. 13. Es pro Sis: ut, Bono animo es. Plaut. Amph. 2. 2. 39. Ter. Heaut. 4. 6. 18.

Fuit daturus. Ter. Heaut. 4. 6. 13.

Est petitur. Plaut. Aul. 2. 2. 69. Nam si opulento sit petitur pauperioris gratiam. Videtur hoc loco legendum, Si opulentos it, pro, Si opulentus it petitur, &c.

Esto, concedentis. Ter. Heaut. 3. 3. 11.

At mihi fides apud hunc est, nihil me istius facturum, pater. c. Esto: at certe concedas aliquo ab eorum ore aliquantisper. Cic. 5. Verr. 132. Esto. Cetera negare non potes.

Esto, pro Sit. Plaut. Afin. 4. 1. 57.

Hæc multa ei esto, vino viginti dies Ut careat.

Verum esto. Cic. 4. Verr. 46. & 150. [Ubi tamen Verum Conjunctio videtur.

Sit sane ita: quanquam a Polemonis, & Peripateticorum & Antiochi finibus non facile divellor, &c. Cic. 4. Acad. 419.

Es, pro Soles. Cic. 12. Fam. 20. Quod si, ut es, cessabis, laceffam. Siem, pro Sim. Ter. Phorm. 5. 4. 6. Sin patefit, in probro siem. Cic. in Orat. 157. Siet plenum est: Sit imminutum.

Est, pro Evenit. Ter. Hec. 3. 1. 28.

— nam sæpe est, quibus in rebus alius ne iratus quidem est, Quum de eadem causa est iracundus factus inimicissimus.

ENS, entis, [ἐνς ἐν] Participium præsentis temporis non est in usu, auctore Prisciano lib. 18. pr. p. 207. b. Aldi. Quintil. lib. 8. cap. 3. Multa ex Græco formata nova, ac plurima Sergio Flavio, quorum dura quædam admodum videntur, ut Ens & Essentia: quæ cur tantopere aspernemur, nihil video: nisi quod iniqui iudices adversus nos sumus, ideoque paupertate sermonis laboramus. conf. Prisc. ibid. p. 215. b. ubi docet primum id Partic. Cæsarem protulisse. V. & Voff. de Anal. 4. 12. pr.

ENTIA, pl. n. ESSENTIA, æ. f. ESSENTIALIS, e. Adj. ESSENTIALITER, Adv. Voces sunt apud recentiores Philosophos & Theologos, frequentes.

FUTURUS, a, um. [μέλλων, ἐσόμενος, Gl. G. L.] Partic. Quod erit significans. Plaut. Most. 1. 3. 74.

Quid illis futurum est ceteris, qui te amant? V. QUID. Cic. de Senect. 66. Aut etiam optanda si aliquo eum deducit, ubi futurus sit æternus. Præsidio sperant esse futurum. Cic. 7. Verr. 165.

Copulare futura cum præsentibus. V. COPULO.

Augurari futura animi. V. AUGUROR.

Scire futura. Ovid. 1. Amor. 11. 18.

Mihi cum illa posthac nihil futurum. Cic. 2. Philipp. 77.

Genus omne futurum, Posteri. Virg. 4. Æn. 622.

In futurum. V. IN præpositionem.

Haud ignara futuri. Virg. 4. Æn. 508. & Hor. 1. Serm. 1. 35.

SUMEN, inis. n. [σῦμα, Gl. L. G. σωματικόν, σωματικόν, G. L.] fit ex papillis fuillis, uno die post partum sectis ac salitis. Martial. lib. 13. 44.

Esse putes nondum fumen, sic ubere largo Effluit, & vivo lacte papilla tumet. Plin. lib. 8. cap. 51. Hinc

Censoriarum legum paginæ, interdictione cœnis abdomina, glandia, testiculi, vulvæ, scincipia verina, ut jam Publii mimorum poetæ cœna, postquam servitutem exuerat, nulla memoretur sine abdomine, etiam vocabulo fumini ab eo imposito. Hic Plin. vult Sumen & Abdomen idem esse. Plaut. Capt. 5. 3. 3.

Quanta pernis pestis veniet, quanta labe larido, Quanta fumini absumedo? quanta callo calamitas?

Sumen alii putant esse Lac suis extractum, ac densatum sue occisa. Vel quasi Rumen, id est, mammam, nomen a sugendo deductum. V. ABDOMEN.

Sumen proprie a Sugendo dictum. Nam & mulieris mammam fumen veteres dici voluerunt. Lucil. Sat. lib. 4.

Quod si nulla potest mulier tam corpore duro Esse, tamen tenero maneat succulsa lacerto

Et manus uberior lactanti in fumine fidat. Nonius 6. 54.

Sumen

Sumen regionis, per translationem. Varr. de R. R. lib. 1. cap. 7. ad finem, Cæsar Vopiscus ædilitius, causam quum ægeret apud Censores, campos Rosæ Italiæ dixit esse fumen, in quo reincta pertica postredie non appareret propter herbam. In Gloss. scribitur Submen.

SUMINATUS, a, um. Adj. ut, Suminata caro. Arnob. 2. adv. gentes.

SUMNALIA, V. **SUMNALIA**.

SUMMA, æ. f. [κεφάλαιον, πρῶτης, Gl. L. G. & G. L. σύμμη, L. G.] est Sententiæ alicujus, aut rerum, de quibus verba fiunt, aut quæ etiam numerantur, collectio. Virg. 4. Æn. 237.

Naviget, hæc summa est. Cic. 2. de Legib. 18. Sed ipsæ summæ rerum ac sententiæ.

Avaritiæ summam explicare. Cic. in Pison. 85.

Belli summam credere puero. Virg. 10. Æn. 70.

In hoc summa iudicii, causaque tota consistit. Cic. pro Quint. 32.

Militiæ summa. Tacit. 2. Hist.

Operis summa. Hor. de Arte Poet. 34.

Promissi sui summam complere, Promissum omnino absolvere. Cic. 5. Verr. 116.

Rerum summa. Ter. Phorm. 2. 2. 3.

— ad te summa solum, Phormio, rerum redit.

Rerum & generum communes summæ. Cic. 2. de Orat. 135.

Salutis summa. Lucret. lib. 2. 862.

Victoriæ summa in eo constat. Cæf. 7. Bell. Gall. 21.

Brevis summa. V. **BREVIS**.

Dicere summam alicujus rei. Cic. 1. de Invent. 28.

Ad summam pertinere. Quint. lib. 1. c. 1. p. 20. Burm. An Philippus Macedonum rex Alexandro filio suo prima litterarum elementa tradi ab Aristotele, summo ejus ætatis philosopho, voluisset, ac ille suscepisset hoc officium, si non studiorum initia a perfectissimo quoque optime tractari, & pertinere ad summam credidisset? Ad summam doctrinæ & eruditionis intelligo, quam filio destinaverat esse quærendam litterarum studio. Budæus.

In summam rei. Tacit. 13. Ann. 38. pr. Nihil in summam pacis proficiebatur. Al. In summa. Liv. lib. 31.

In summam proficere. Quint. lib. 1. c. 1. p. 18. Burm. Majora tamen aliqua diceret puer eo ipso anno, quo minora didicisset. Hoc per singulos annos prorogatum, in summam proficit. i. e. Eam discendi facultatem, quam adolescenti aut juveni comparare volumus, & ad eum finem, quem animo destinavimus. Budæus.

Summa illa sit. Quicquid officii, beneficii, honoris in Genucilium contuleris, id te exultimabo in me ipsum atque in rem meam contulisse. Cic. 13. Fam. 54.

Summa fuit, ut ille quæsi exitum quærens ut deliberarem, non fuit negandum: ita discessimus. Cic. 9. Att. 21.

Summa illuc pertinet ut, &c. Cic. 7. Verr. 24.

Summa est in testibus. Cic. pro Flacc. 24.

Summam cogitationum facere. Cic. 1. Fam. 9.

Hæc est summa. Plaut. Perf. 1. 1. 34.

Summa est, in quo mihi gratissimum facere possis, si curaris ut Avianus, &c. Cic. 13. Fam. 76.

Summa argentaria [κεφάλαιον, ἐπὶ δανείῳ, Gl. L. G. L.] Plaut. Pseud. 1. 3. 139.

Sicut hæc est præstituta summæ argentariæ dies. Al. Summa argento. [Videtur esse f. a Summus, Adj. & subaudiri Ratio.

Nummorum summa. Hor. de Arte Poet. 384.

Patrimonii summa. Hor. 2. Serm. 3. 90.

Summa quadrans. V. **QUADRO**.

Summa pecuniæ. Cic. 7. Fam. 24. Scilicet ista quidem summa næ ego multo libentius emerim diverforium. Idem pro Rosc. Com. Non refert parva nomina in codices? immo omnes summæ.

Verane summa sit uniuscujusque rationis. Cic. 2. de Orat. 158.

Addendo, deducendoque videre quæ reliqui summa fiat. Cic. 1. Off. 59.

Creditor totius summæ. Quint. lib. 5. cap. 10.

Quum ipsa pecunia, quæ Staleno data est, numero ac summa sua, non modo quanta fuerit, sed etiam ad quam rem data fuerit, ostendat. Cic. pro Cluent. 87.

Colligit summa. Plin. lib. 9. cap. 35. Quæ summa quadringenties festerium colligebat.

Concipere summam. V. **CONCIPIO**.

Conficere summam. Cic. de Lege Agr. 2. 63. Alii legunt Fecisset.

Congruunt cum summa. Cic. 7. Att. 13. Reliqua patebant, & cum Tententiæ summa congruebant.

Decedet nihil de summa. V. **DECREDO**.

Decessionem de summa facere. Cic. pro Rabir. Post. 30.

Detrahare de summa. Cic. 10. Att. 5.

Facere summam. Cic. 4. Verr. 131. In censu habendo potestas omnis æstimationis habendæ, summæque faciendæ, Cenfori permittitur. Idem 5. Verr.

Imminuere summam. V. **IMMINUO**.

Remittere alicui de summa, Demere de capite. Cic. 5. Verr. 82.

Subducamus summam. Cic. 5. Att. 21.

Summa summarum in Plaut. Truc. 1. 1. 4. est, Cum in rationibus multa nomina & capita in unam summam rediguntur, ac sic multis summis factis, omnia tandem in unum consummantur. Nam ut capita in summam, sic summæ in summam summarum rediguntur. In Lucretio autem (3. 817. & 5. 362.) Summa summarum, Immenstatem ipsam universi significat. Ex Turneb.

Summa summarum hæc erit, tardiloquum te esse jubeo. Senec. Epist. 40. Al. 41.

Summa summarum in illo gloriæ fuit, Asiam ultimam provinciarum accepisse, eandemque mediam patriæ reddidisse. Plin. lib. 7. cap. 26. Al. Gloria perperam.

Summa, pro Complemento. Quint. lib. 3. cap. 2. Huic studium & incrementum dederit utilitas, summam ratio & exercitatio? Confectionem quoque significat apud eundem lib. 5. cap. 10. Habent omnia initium, incrementum, summam. Idem, Ex initiis summa colligitur: quum dicit, Non possum togam prætextam sperare, quum exordium pullum video. Et alibi, An ad initium summa referenda, nempe an ei cædes imputanda sit, a quo jurgium cœpit.

Habere summam orationis. Cic. 10. Att. 18. At ille perpauca locutus, hanc summam habuit orationis, ut sibi ignoscerem.

Sed tamen hæc est summa conclusionis meæ. Cic. 2. Philipp. 32.

VOL. IV.

Quicquid dixi, ad unam summam referri volo, vel humanitatis, vel clementiæ, vel misericordiæ tuæ. Cic. pro Ligar. 29.

Efficere longam summam. Quint. lib. 4. cap. 2.

Ad summam tendere. Quint. in procem. lib. 1. [Nisi Ad summa scripsit, Ad summam non possunt istæ sic abire. Cic. 14. Att. 1. V. ad præpos. Ad summam dic M. Tullii, &c. Cic. 7. Att. 7. Idem 1. Off. 149. Ad summam, ne agam de singulis.

In summa. Cic. 2. Q. frat. 16. Quo die hæc scripsi, Drusus erat de prævaricatione a Trib. ærarii absolutus: in summa quatuor sententiis, cum Senatores & equites damnassent.

In omni summa, ut mones, valde me ad otium pacemque converto. Cic. 3. Q. frat. 5. extr.

Summa, absolute pro Numero. Lucret. lib. 2. 339.

Ut neque finis (uti docui) neque summa sit ulla.

SUMMULA, æ. f. dimin. Apul. Met. 10. p. 248. Elmenh. Summulas diurnas corrudere. Sen. Epist. 77. Minutas summulas distribuit stentibus servis.

SUMMATIM, Adj. [συμμάτην, Gl. L. G. & G. L. κεφαλαιωδῶς, L. G.] Per singulas summas, vel In summa, & breviter. Varr. in præf. lib. 2. de R. R. Qua de re pecuniaria breviter ac summatim percurram. Cic. 5. Att. 16. Itaque subsedi in ipsa via, dum hæc quæ longiorem desiderant orationem, summatim tibi perferberem.

Summatim ex eo dictum est, quod summas ipsas, non omnia æra, legimus & subducimus. Turneb.

A me pauca cognosces, & summatim. Cic. 10. Fam. 28.

Attingere aliquid summatim. Lucret. lib. 3. 261.

Breviter & summatim describere. Cic. in Orat. 10.

Nunc exponamus genera ipsa summatim. Cic. 2. de Orat. 247.

Narrare summatim & particulatim. Auctor ad Heren. lib. 1. 14.

Summatim, a Summus. V. post SUMMUS.

SUMMARIUM, i. n. Epitome, seu brevium. Senec. Epist. 39 pr. Vide ne plus profectura sit oratio ordinaria, quam hæc, quæ nunc vulgo brevium dicitur; olim, quum Latine loqueremur, summarium vocabatur.

SUMMANALIA, Liba farinacea in modum rotæ facta. Festus. Cæl. Rhod. lib. 9. cap. 16. Summalia vocat a Sumine.

SUMMANUS, i. m. [Προμηθεύς, Gl. L. G.] Deus antiquis creditus, cui nocturna ostenta tribuebant. Plin. lib. 2. cap. 52. Diurna attribuentes Jovi, nocturna Summano. De fulminibus. Cic. 1. de Divin. 16. Cum Summanus in fastigio Jovis optimi maximi, qui tum erat fictilis, e cælo ictus esset, &c. Summani nomine intelligendus est Pluto, ut testatur Capella de Nuptiis Philologiæ lib. 2. quem ita nuncupant, quasi summum Ovid. deorum Manium. Qui deus tamen sit Summanus addubitasse videtur quum 6. Fast. 731. scribit XIII. Calendas Julias templum illi fuisse sacratum.

SUMMARIUM, **SUMMARIUS**, **SUMMATES**, **SUMMATUS**, V. in SUMMA, vel post SUMMUS.

SUMMENTUM, V. **SUBMENTUM**.

SUMMERGO, **SUMMITTO**, V. **SUBMERGO**, **SUBMITTO**.

SUMMÆNIUM, i. n. dicebatur Locus lupanaris, quod fere sub mœnibus esset, quasi Submœnium. Inde

SUMMÆNIANUS, a, um. Adj. ut Summœniæ meretrices. Martial. lib. 3. 82.

Summœnianas cœnet inter uxores. conf. Alexand. Genial. dier. 4. 18.

SUMMONRO, V. **SUBMONRO**.

SUMMOVRO, V. **SUBMOVRO**.

SUMMUS, a, um. Adj. [ἀνώτατος, ὑψιστος, Gl. L. G. & G. L. ἄκρως, ὑψλως, G. L.] Quod est omnium altissimum. Cic. 2. Tuscul. 44. Summum, quo nihil sit superius. Virg. 4. Æn. 168.

— summoque ululante vertice nymphæ.

Facere paria omnia, infima summis. Cic. 3. de Legib. 19.

Ab imo evertere summa. Lucret. lib. 5. 164.

Imis permiscere summa. Lucan. lib. 3. 138.

Summus, medius, infimus. Cic. 1. Philipp. 37.

Summum & Profundum, contraria. Cic. 3. de Fin. 48.

Summa navium tabulis augent. Tacit. 3. Hist. 47.

Evadere in summum. V. in præpositionem.

Aqua summa. Cic. 1. Tuscul. 40. [Vulgo Summum aquæ dicunt.

Cacumina summa. Virg. 6. Æn. 678.

Culina summa villarum. Virg. 1. Ecl. 83.

Fastigia summa rerum, translate. Virg. 1. Æn. 346.

Fluctu in summo pendent. Virg. 1. Æn. 110.

Loco de summo, summoque genere captus. Plaut. Capt. prol. 30.

Loco summo natus. Cic. 2. Fam. 17.

Rector summus deum. Ovid. 13. Met. 599.

Summum, Valde profundum. Plaut. Milit. 4. 4. 16.

Nunc hæc res apud summum puteum geritur. Ibid. 2. 6. 70.

Summus, Maximus, Supra quod nihil, in bonum & malum.

Severitatis, & munificentie summus. Tacit. 1. Ann. 46.

Concipere summa de aliquo. Quint. in procem. lib. 6.

Omnia summa in eo sunt: h. e. Undecunque maximus & excellens. Cic. pro Lege Manil. 29.

Amicus summus, Maximus, quem nihil sit supra. Ter. Phorm. 1. 1. 1.

Amicus summus meus, & popularis Geta.

Summus aliquando solum ponitur, & intelligitur Amicus. Ter. Eun. 2. 2. 39.

— plurima salute Parmenonem,

Summum suum, impertit Gnatho.

Armentia summa. Cic. 2. de Invent. 28.

Artificium summa. Cic. 6. Verr. 46.

Beneficium summum. Ter. Phorm. 2. 2. 22.

Bonum illud summum, in animone sit an in corpore, virtute an voluptate definiatur. Cic. 1. de Orat. 222.

Bonum summum, aut solum esse id quod honestum sit, &c. Cic. 3. Off. 35.

Bonum summum in cognitione & scientia ponit Herillus. Cic. 4. Acad. 129.

Bonum summum in voluptate Epicurus ponit. Cic. 3. Off. 117.

Clamore summo. Plaut. Merc. prol. 49.

Contumelia summa. Cic. 5. Verr. 113.

Desperatio summa. Plin. lib. 23. cap. 1.

Dolor summus. Plin. lib. 11. cap. 37.

Fide summa. Liv. 4. 60.

Forma summa. Ter. Eun. 2. 3. 74.

Honore in summo vigere. Lucret. lib. 4. 1149.

Hieme summa navigare, Savissima. Cic. 13. Fam. 61.

Imperator summus atque perfectus. Cic. pro Lege Manil. 28.

Ingenia summa. Cic. 4. Acad. 15. Nihilne tot sæculis, summis ingenis, maximis studiis, explicatum putamus?
 Inficitæ summæ mihi videtur. Cic. 2. de Finib. 31.
 Jure summo agere cum aliquo. Cic. 7. Verr. 4. V. jus.
 Jus summum, summa injuria. Cic. 1. Off. 32.
 Laboris summi dolor. Cic. 5. Verr. 113.
 Mæror summus. Cic. pro Quint. 8.
 Magnitudinem ad summam pervenire putantur decem annis delphini. Plin. lib. 9. c. 8. [Summum nempe ad gradum magnitudinis in suo genere.
 Malum summum dolorem dicere. Cic. 3. Off. 39.
 Materia summi mali aurum. Hor. 3. Carm. 24. 49.
 Opes summæ. Lucret. lib. 2. 13. Summa ope. Liv. 23. 7.
 Orium summum. Cic. 3. Verr. 63.
 Pax summa. Lucret. lib. 1. 58.
 Prudentia. Cic. 2. de Orat. 1. Si homines non eruditi summam essent prudentiam atque incredibilem eloquentiam consecuti, inanis omnia noster esset labor.
 Nihil nisi summa ratione facere. Cic. 8. Att. 15.
 Sanctimonia summa. Cic. pro Quint. 55.
 Studium summum litterarum erat in utroque. Cic. 1. de Fin. 1.
 Stultitiæ summæ est. Coelius Ciceroni 10. Att. 9.
 Vi summa hortari. Liv. 23.
 Vir summus. Plaut. Capt. 1. 2. 29.
 Voce summa resonans. Hor. 1. Sermon. 3. 7.
 Voce summa pronuntiare versus. Cic. 1. de Orat. 261.
 Voluptas summa. Hor. 2. Sermon. 2. 20.
 Summa res, pro Summa rei, & pro tota Rep. Cic. 2. Philipp. 38.
 Rei summæ periculum facere. Tacit. 4. Hist. 71. Idem 5. Hist. 15. Ad maturandum summæ rei discrimen. [Virgil. 2. Æn. 322. Quo res summa loco? ubi Serv. V.
 Summus, Laudabilis, gloriosus. Virg. 9. Æn. 199.
 Mene igitur focium summis adjungere rebus, Nise, fugis? Non. 4. 440.
 Summus, Extremus. Cic. in Horten. Vixit ad summam senectutem valetudine optima. Non. 1. c.
 Summa dies. Virg. 2. Æn. 324.
 Venit summa dies, & ineluctabile tempus Dardaniz.
 Æstas summa, pro Ultima. Cic. 7. Verr. 80. [Nisi est potius in summo gradu. conf. Hiems, &c.
 Cibis summus. V. cibus.
 Senectute summa homo. Cic. 8. Philipp. 31.
 Divisio summa, i. e. Prima, generalior, præcipua. 1. 3. D. de stat. ho. 1. j. D. de rer. divis.
 Quæstio dicebatur summa antiquis, quod nunc *principale punctum* dicimus. Quintil. lib. 3. c. 11. pr. Quæstio latius intelligitur omnis, de qua in utramque partem, vel in plures dici credibiliter potest. In judiciali autem materia dupliciter accipienda est: altero modo, quo dicimus multas quæstiones habere controversiam, quo etiam minores omnes complectimur: altero, quo significamus summam illam, in qua causa vertitur.
 A summo. V. A præpositionem.
 Ad summum. V. ad præpositionem.
 Biduo, ad summum triduo. Cic. pro Quint. 78.
 SUMMUM, i. n. [τὸ σῆμα] Quintil. 8. 4. Fit & aliter supra summum adjectio.
 Summum, Adverbiali forma, & Ad summum, pro eodem. Cic. 5. Verr. 183. Duo millia nummum, aut summum tria, dedisset. Idem 13. Att. 21. Exspectabam hodie, aut summum cras, ab eo tabellarios. V. Ad summum in ad.
 Scies igitur fortasse cras, summum perendie. Cic. 12. Att. 43.
 Ad summum, pro Optime. Cic. 16. Fam. 12. Fac plane ut valeas, nos ad summum. Scilicet, Valeamus. Aliud exemplar legit Adsumus.
 SUMMO, Adv. ut Postremo. Quintil. 7. cap. 1. p. 582. Burm. Quia & initio movendus sit iudex, & summo impellendus.
 SUMMUS, i. m. Ἀρχηγός, Gloss. Latinogræc.
 SUMME, Adv. [ἀντα, Gl. G. L.] Maxime, excellenter. Plaut. Poen. 3. 6. 2. Eltne hic servus meus? c. summe hercle vero Agorastocles. Lege, Sum mehercle.
 Cum Superl. Plin. 10. Epist. 11. pr. Habui enim illum Quæstorem in Consulatu, mei summe observantissimum.
 Ab aliquo petere & summe contendere. Cic. pro Quint. 77.
 Hoc me sollicitate summe solet. Cic. 1. de Orat. 295.
 Summe miser, Admodum. Cic. 4. de Fin. 7.
 Summe officiosus in aliquem. Cic. 3. Verr. 63.
 Summe jucundum. Cic. 13. Fam. 19.
 SUMMOPERE, Adv. [ἀριστα] Pro Summo opere. Cic. 1. de Invent. 26. Vitia vero hæc sunt certissima exordiorum, quæ summopere vitare oportebit.
 SUMMARIUS, i. m. Cic. 10. Att. 1. Nisi forte iste summarius ei potest persuadere, ut dum Oratores eant & redeant, quiescat. Ubi interpres Beroaldus legit Senatus, quem per fas & nefas collegit Cæsar, reliquias reliquiarum. Alii Summarium, Cæsarem interpretantur, qui prior esse solebat, malebat esse primus, ac reliquis præeminere. Alii Summarium exponunt, Grandi summa emptum pacificatorem, de quo paulo ante in eadem epistola dixerat: Jam enim illum emptum pacificatorem perorasse puto. Emptum, id est, pretio a Cæsare inductum, ut de pace ageret in Senatu; cujus nomen fuit in Attici epistola. Est qui mallet, Nummarius: ut, Nummarii iudices, Pretio corrupti. Turnebus Summarium interpretatur, Hominem seditiosum, & belli civilis cupidum, atque adeo parvum quendam Marium. [q. d. Submarium, ut apud Plaut. Subballio. quomodo & Salmaf. ad Tertull. de Pall. p. 314. Gro-nov. placet Summanus. Cum Mario certe qui Pompejum conferat non video, optimatum ducem. An Solymarius? Pompejum certe intelligit, quem alias Hierosolymarium appellat, ob res in Judæa gestas. V. f. I. Alio-qui Summarius est quod Summas; ut Primarius, quod Primas, formatur-que inde ut a Nefas Nefarius.
 SUMMITAS, ætis. f. [ὑπερῶς] Altitudo. Macrob. Somn. Scip. 1. 6. Sux summitates. Pallad. 1. tit. 6. Summitas vitis. Ammian. 14. 6. Ad perfectam non venerat summitatem.
 SUMMAS, ætis. c. Princeps. Apul. 11. Met. p. 267. Elmenh. Præcepta summatas deæ. Sidon. 9. Epist. 6. Puella moribus natalibusque summas. Plaut. Cistell. 1. 1. 27.
 Ubi istas videas, summo genere natas,
 Summates matronas, ut amicitiam colunt.

Viri summates. Ammian. 26. 9.
 Summates, [ἀριστοι] qui & Optimates & Primates appellantur.
 SUMMATUS, ùs. m. Principatus, supremus gradus, supremus honor.
 Lucret. lib. 5. 1141.
 Imperium sibi cum, ac summatum quisque petebat.
 SUMMATIM, Adv. [ἐπιπολῆς] Per summum, vel A summa extremitate.
 Columel. lib. de Arboribus, cap. 6. Sin autem eousque exaruit, (scilicet vineæ truncus) ut curvari non possit, primo anno summatim, ita ne radices eruas, aut lædas, ablaqueato.
 Summatim, Capitulatim, κατὰ κεφάλαια, κεφαλαιωδῶς. H. St. V. in SUMMA, æ.
 SUMMUS, V. SUMMA.
 SUMMUSSO, ære. [ὑποσφύζω, Gl. G. L.] Ennius secundum Festum, Quintus in occulto summuſſibat. Accius, Non decet summuſſare. Al. Dice jam mater non est: nam muſſare sine. [Male in Gloss. Submuſſo.
 SUMMUSSI, ut Paulus notat, Murmuratores. Nævius, Odi (inquit) summuſſos, proinde aperte dice, quid sit, quod times. conf. SUBMUSSIM, & MUSSO, in MUTIO.
 SUMMUTO, vel SUBMUTO, [ἀνταλλάττω, ἀνταλλάττω, Gl. G. L.] ære. Aliud pro alio mutare. Cic. in Orat. 93. Hanc hypallagen rhetores, quia quasi summutantur verba pro verbis, metonymian Grammatici vocant, quod nomina transferuntur. Quoniam aliter a Rhetoribus, aliter a Grammaticis hæc figura vocatur, utriusque nominis rationem affert. Rhetores (inquit) hypallagen vocant, quia verba pro verbis quasi summutantur: Græcum enim hoc vocabulum est ὑπαλλαγή, quæ Latine Submutatio dici potest, a verbo ὑπαλλάττω, Summuto. Grammatici vero Metonymiam vocant, quod nomina transferuntur. Quintilianus μετανομίαν, Nominis pro nomine positionem interpretatur: ut Neptunus pro Mari. Summuto, Cambio. in Gloss. Græcolat. quod alias Permuto.
 SUMMUTATIO, ònis. f. ὑπαλλαγή, Ἀνταλλαγή, ἀνταλλάττω. Gloss. Græcolat. V. dict. super.
 SUMO, sumpti, sumptum, [δέχομαι, λαμβάνω, Gl. L. G. & G. L.] ère. Accipere, tollere. A Sub & Emo, quod antiqui accipiebant pro Sumere. Festus. Sallust. in Bell. Jugurth. cap. 71. Epistolam, super caput in pulvino temere positam, sumit, ac perlegit. Ter. Adelph. 5. 9. 20.
 Ob eam rem? D. ob eam: postremo a me argentum, quanti est, sumito. Idem Heaut. 3. 1. 56.
 Sumat, consumat, perdat, decretum est pati.
 In manum vel manu fumere. Cic. 2. de Lege Agrar. 15. Itaque hoc animo legem sumpti in manus, &c. Idem 2. Tuscul. 8. Epicurum autem & Metrodorum non fere præter suos quisquam in manu sumit. Al. In manus.
 Sumere de. Columel. lib. 12. cap. 24. Aqua marina quam longissime a litore de pelago fumenda est. Cic. 4. Acad. Hæc autem, quæ jam dicam, sunt sumpta de primo.
 Sumpta est eo navis. Cic. 3. Off. 89.
 E medio fumere, Auferre. Scævola in l. Uxori ita. D. De dote relegata, Uxor mea, quicquid ei comparavi, & quod mihi dedit, e medio sumat.
 Aquam fumere & fluviu. Ovid. 2. Amor. 19. 32.
 Aquam e puteo fumere. Plaut. Milit. 2. 6. 71.
 Argumenta fumere, Mutuari. Cic. 4. de Fin. 10.
 Arma fumere, Capere. Cic. 1. Tuscul. 86.
 Bellum fumere, Suscipere. Plin. lib. 15. cap. 18.
 Bellum sponte fumebant. Tacit. 3. Hist. 43.
 Bellum fumere pro aliquo. Ovid. 16. Epist. 371. al. Ferrum.
 Beneficium fumere. Plaut. Pers. 5. 2. 10.
 Cibum fumere. Plin. lib. 21. cap. 3.
 Cibos minimos fumebant ora. Ovid. 11. Epist. 28.
 Colorem fumit, & capit faciem, Acquirat. Ovid. 13. Met. 605. al. Colorem.
 Consilia fumere in aliquam rem. Plin. Epist. 214.
 Consilia nova fumere. Hor. 1. Epist. 18. 33.
 Curæ idem & fudoris fumere. Plin. in Paneg.
 Exempla ab aliquo fumere. Cic. pro Lege Manil. 44. Ter. Adel. 3. 3. 62.
 Inspicere, tanquam in speculum, in vitas omnium
 Jubeo, atque ex aliis fumere exemplum sibi.
 Exordia fumere. Virg. 4. Georg. 284.
 Jentaculum fumere. Martial. lib. 13. 31.
 Imaginem alicujus fumere. Plaut. Amph. 1. 1. 124.
 Inimicitias fumere, Suscipere. Cic. in Vatini. 28.
 Initium fumere. Cic. in Sallust. 1. Quo me vertam, P. C? Unde initium fumam?
 Iras novas sumptit. Ovid. 2. Met. 175.
 Laborem fumere. Cæf. 3. Bell. Gall. 14.
 Laudem fumere a crimine. Ovid. 6. Met. 474.
 Litteras commendatitias ad aliquem fumere ab altero. Cic. 13. Fam. 27.
 Nomen aliud fumere, Assumere. Ovid. 6. Fast. 544.
 Obsequium animo fumere, Animo obsequi. Plaut. Bacch. 4. 10. 8.
 Operam fumere ad rem aliquam. Plaut. Mercat. 5. 2. 94.
 Operam in re aliqua fumere. Ter. in prol. Hec. 25.
 Operam fumere, Frustra laborare. Plaut. Mostel. 3. 1. 54.
 Quid ego huc recursum? aut operam fumam, aut conteram?
 Operam frustra fumere, Idem. Ter. Heaut. 4. 3. 15.
 Otium sibi fumere. Cic. 3. Off. 1.
 Periculum pauci sumptere. Tacit. 3. Hist. 69.
 Principium fumere a re aliqua. Plin. lib. 18. cap. 4.
 Spatium ad cogitandum fumere. Cic. 4. de Finib. 1.
 Speciem hominis fumit infans in alvo. Ovid. 7. Met. 125.
 Tempus fumere ad rem aliquam. Cic. 1. de Legib. 6. Idem 2. Q. frat. 10.
 De interpellatione tantum fumam a vobis temporis ad scribendum quantum dabitis.
 Testimonium fumere in res aliquas. Cic. pro Cæcinn. 23.
 Togam virilem fumere. Liv. 26. 19. Ex quo togam virilem sumfit.
 Veltis mihi fumit. Ovid. 5. Trist. 5. 7.
 Vires fumunt incendia. Hor. 1. Epist. 18. 85.
 Vitam unde fumeret inficius. Hor. 3. Carm. 5. 37.
 Sumere, Provinciam & Recipere distant. Cic. 4. Vert. 179. Quod quum it sit, nihil fingam tamen: meminero me, non sumptisse quem accusarem sed recepisse quos defenderem. [Sumimus sponte, Recipimus rogat
 Sumere, Eligere. Sallust. in Jugurth. cap. 85. Sumat aliquam ex pulo, monitorem officii sui.

Aliquem judicem fumere. Cic. ad Brut. 6.
Arbitrum fumere. Cic. pro Rosc. Com. 114.
Diem fumere. Cic. pro Cæcin. 19. Colloquuntur: dies ex utriusque commodo fumitur.
Hostes fumere. Ovid. 12. Epist. 17. al. Sentire.
In argumentum aliquid fumere. Quintil. lib. 7. cap. 3.
In conscientiam fumitur Eudemus, amicus ac medicus Liviae. Tacit. 4. Ann. 3.
In optionem fumere. Plaut. Asin. 1. 1. 88.
Partes alicujus fumere. Cæf. 1. Bell. Civil. 51. Cic. 10. Philipp. 1. Quas enim partes ipse mihi sumperam, eas præoccupavit oratio tua.
Personam magistris fumere. Plin. Epist. 160. Cic. pro Planc. 100. abjecta Quæstoria persona, comitisque sumpta.
Simile sibi fumere. Plaut. Mostel. 1. 2. 21.
Socerum fumere. Ovid. 2. Met. 526.
Sumere sibi aliquid, Multum, & pæne nimium sibi tribuere. Cic. pro Planc. 3. Quamquam mihi non fumo tantum, judices.
Vide quid mihi sumperim. Cic. 7. Fam. 5.
Sumere sibi ut. Cic. 8. Att. 11. Mihi non fumo, ut meum consilium valere debuerit. Idem 16. Att. 16. Tamen hoc, pro conjunctione & benevolentia nostra, mihi sumpsi, ut id a te peterem.
Sumo mihi pro meo jure. Cic. 2. de Orat. 294.
Sibi pro alio fumere. Cic. 13. Fam. 30. Tantum tibi sumito pro Capitone apud Cæsar. quantum ipsum meminisse senties.
Pro certo fumere. Cic. 2. de Divin. 134. Tantum fat est intelligi, id fumere istos pro certo, quod dubium controversumque sit.
Res non concessas fumere, & ex illis efficere quod velis. Cic. 4. de Fin. 49.
Quomodo autem fumis, ut si quid cui simile esse possit, sequatur ut etiam difficulter internosci possit? Cic. 4. Acad. 46.
Sed quum bis sumpsit quod voluit, id tamen quod assumit, concedi nullo modo potest. Cic. 2. de Divin. 103.
Spiritus sibi fumere, & arrogantiam. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 33.
Superbiam fumere. Hor. 3. Carm. 30. 14.
Animum fumere. Ovid. 1. Fast. 147.
Auctoritatem sibi fumere. Cæf. 2. Bell. Gall. cap. 4.
Confidentiam fumere. Plaut. Capt. 4. 2. 25.
Falsus fumuntur ab imagine speculi. Ovid. 2. Amor. 17. 9.
Judicium sibi fumere. Cæf. 3. Bell. Civil. 12.
Sumere argentum alicunde. Ter. Phorm. 2. 1. 69.
Non ratio, verum argentum deerat. D. fumeret alicunde.
Mutuum fumere, pro Mutuo accipere. Plaut. Amph. 2. 2. 187.
Mutuas pecunias fumere. Cic. 3. Verr. 28. Quum per eos ipsos dies, per quos causam Dio diceret, reperiretur pecunias sumpsisse mutuas, nomina sua exegisse, prædia vendidisse.
Sumere, Emere. Cic. 7. Fam. 24. Sed essent, mi Galle, omnia facilia, si & ea mercatus esses, quæ ego desiderabam, & ad eam summam, quam volueram. Paulo post, Prorsus ex istis emptionibus nullam desidero, tu autem ignarus instituti mei, quanti ego genus omne signorum omnium non æstim, tanti ista quatuor aut quinque sumpsisti.
Pœnas fumere, Exigere. Virg. 2. Æn. 585.
Supplicium fumere, Punire. Plaut. Merc. 5. 4. 31.
Supplicii fumat quod volt ipse ob hanc injuriam.
Supplicium de aliquo fumere. Ter. And. 3. 5. 17.
Cur non habeo spatium, ut de te sumam supplicium ut volo? Cic. pro Rosc. Amer. 70.
Sumere, pro Consumere, unde & Sumptus nomen ortum est. Ter. Adelph. 5. 3. 68. Hilarem hunc fumamus diem. Est, ut alio loco Donatus explicat, non Accipiamus, sed Impendamus atque consumamus. Plaut. Pseud. 5. 1. 23. Hanc diem sumplimus prothyme. conf. Operam fumere supra.
Sumere in re aliqua, Infumere, Impendere. Plaut. Milit. 3. 1. 79.
Sumi dicitur oratio, quæ consumitur & ponitur. Auctor ad Her. 1. pr. Ne nimium longa fumatur. Ex Turnebo 20. 21.
UMPTUS, a, um. Partic. [λῆψθῆς] Cic. de Amicit. 34. Sumpta virili toga. Cic. pro Rabir. Post. 44. Vide hos quasi sumptos dies ad labefactandum illius dignitatem.
Querela alte sumpta. Lucret. lib. 4. 1175.
UMPTURUS, a, um. [ληψόμενος] aliud Partic. ut, Oscula sumpturus. Ovid. 3. Fast. 691.
UMPTITO, are. frequent. Plin. 25. 5. Elleborum plerique, studiorum causa, ad pervidenda acrius, quæ commentabantur, sumptitaverunt.
UMPTUS, ūs. m. [δωπάνη, Gl. L. G. & G. L. ἀνάλωμα, L. G.] dicitur Quod quis infumit, sicut Impensa, quod quis impendit. Plaut. Mil. 3. 1. 79. Ter. Phorm. 4. 3. 61. Opus est sumptu ad nuptias.
Annuus sumptus. V. Annuus, in ANNUS.
Dapilis sumptus. V. Dapilis, in DAPS.
Egentissimarum civitatum sumptus. Cic. 3. Fam. 8.
Epularum sumptus & magnificentia. Cic. 5. Tusc. 96.
Exiguus sumptus. Cic. in Parad. 6.
Infinitus sumptus. Cic. 2. Off. 42.
Liberales sumptus. V. Liberalis in LIBER adjectivo.
Legitimus & infinitus sumptus. Cic. 3. Fam. 8.
Sumptus ubique Ciceroni pro Luxurie accipitur: unde Sumptuosus. ut pro Cæf. 44. Nulla luxuries reperietur, nulli sumptus, nullum æs alienum. Ibid. 67. Vigeant apud mulierem venustate, dominantur sumptibus. Budæus.
Immo non ubique verum hoc est. H. St. Distinguit in eadem or. Sumptus a Luxurie, ut partem a toto. V. 29. & 43. conf. 17.
Abire in sumptus. V. ABEO.
Accommodare sumptus. V. ACCOMMODO.
Admittere sumptus. V. ADMITTO.
Afferre sumptum. V. AFFERO.
Decernere sumptum. Cic. 3. Fam. 8.
Decorare oppida publico sumptu. Hor. 2. Carm. 15. 19.
Dare sumptum. Cic. 2. de Invent. 87.
Effusus sumptus. Cic. pro Rosc. Amer. 68.
Erogare in sumptum. Cic. 8. Att. 5.
Exercere sumptum. Ter. in Heaut. 1. 1. 91.

Exhausti sumptu provinciam. Cic. 1. Q. frat. 1.
Extenuare sumptum. Cic. 2. de Legib. 59.
Facere sumptum. Ter. Adelph. 5. 4. 11. Sibi vixit, sibi sumptum fecit.
Facere ampliter sumptum. V. AMPLIUS.
Facere sumptum in rem militarem. Cic. 12. Fam. 29.
Facere sumptum pro quæstu. Hor. 1. Serm. 2. 19.
Fit sumptus in Quæstorem, &c. Cic. 5. Att. 16.
Habere sumptum. Cic. 9. Fam. 20.
Impendere laborem & sumptum ad incertum casum. Cic. 5. Verr. 227.
Impendunt infiniti sumptus in hos exercitus quibus nunc defendimur. Cic. ad Brut. 18.
Infumere sumptum magnum, aut laborem in aliquam rem. Cic. 2. de Invent. 113.
Levare sumptum. V. Levo in LEVIS.
Minuere sumptum in aliquem. Cic. 2. de Legib. 22. & 59.
Minuere sumptum, aut remittere. Cic. 3. Fam. 8.
Mutuari in sumptum. V. Mutuo, in MUTUUM.
Parcere sumptui. V. PARCO.
Ponere sumptum. Cic. 3. Q. frat. 1.
Prodire sumptu extra modum. Cic. 1. Off. 140.
Suggerere sumptum. Cic. 1. de Invent. 27.
Esse sumptui. Cic. 5. Att. 14. Adventus noster nemini, ne minimo quidem fuit sumptui.
Suppeditare sumptus. Cic. 2. de Off. 42.
Sustentare sumptus. Cic. 2. Lege Agr. 78. Neque istorum pecuniis quicquam aliud deesse video, nisi istiusmodi fundos, quorum subsidio familiarum magnitudines, & Cumanorum, ac Puteolanorum prædiorum sumptus sustentare possint.
Sustinere sumptum. Cic. 11. Fam. 14.
Temperare sumptus. Ovid. 1. Amor. 3. 10.
Sumptus, in Genitivo Sumpti, antiquæ. Cato R. R. cap. 22. Eo sumpti opus est. conf. SUMPTIFACIO infra.
SUMPTUARIUS, a, um. Adj. [δωπανηκτής] Quod ad sumptum pertinet. Cic. 13. Att. 7. Tu velim e Polluce cognoscas rationes nostras sumptuarias.
Sumptuaria lex, Quæ de moderandis sumptibus lata est, quam Cato Cibiariam appellat. Cic. 7. Fam. 27. Lex sumptuaria, quæ videtur λίσθητι attulisse, ea mihi fraudi fuit. Ibid. 9. 15. Domum si habebo, in denos dies singulos sumptuariæ legis dies conferam. Sic 12. Att. 45. conf. Gell. 2. 24.
SUMPTUARIUS, i. m. Qui sumptus facit. ἱπτανιάρχης, Gloss. Gr. Lat.
SUMPTUOSUS, a, um. Adj. [δωπανηρός, Gl. G. L.] Qui magnos sumptus facit, vel Quod eisdem postulat. Cic. pro Cluent. 70. Quum esset egens, sumptuosus, audax, callidus, perfidiosus. Sic 2. de Orat. 135. Quod sumptuosus, de luxuria: quod alieni appetens, de avaritia. Homo magnificus & sumptuosus. Ter. Heaut. 2. 1. 15.
Nil apud hunc lautum, nihil elegans, nihil exquisitum, ne magnopere quidem quicquam, præter libidines, sumptuosum. Cic. in Pison. 67.
Adolescentiæ sumptuosæ homo. V. Adolescentia, in ADOLEO.
Cenæ sumptuosæ. Catull. ad Fund. 42. 9. Cic. 9. Fam. 23.
Convivia sumptuosiora. Martial. lib. 1. 94.
Domus sumptuosa, Sumptuosa familia. Ter. Adel. 4. 7. 42.
Funera magnifica & sumptuosa. Cæf. 6. Bell. Gall. 18.
Hostia sumptuosa. Hor. 3. Carm. 23. 18.
Ludi sumptuosiores. Cic. 3. Q. frat. 8.
Resperio sumptuosa. Cic. 2. de Legib. 60.
SUMPTUOSE, Adv. [πολυτελῶς] Cum magno sumptu. Plin. Epist. 189. Castigabat equidem filium suum, quod paulo sumptuosius equos & canes emeret. Catull. ad Portium & Socrionem, 48. 5.
Vos convivia lauta sumptuose de die facitis.
Jactare se sumptuosius & insolentius. Cic. 2. in Catil. 20.
SUMPTUOSITAS, atis. f. Sidon. 9. Epist. 6. Quantum de bonisculis avitis paternisque sumptuositas domesticæ Charybdidis abligurisset.
SUMPTIFACIO, fēci, factum, ēre. eodem modo ac Lucrifacio. Lucil. apud Non. 8. 12.
Quid dare, quid sumptifacere, ac præbere, potis, sit. Varr. ibid. Quantum sumptifecerim. Plaut. Cæf. 2. 7. 1.
Si nunc me suspendam, meam operam luserim, Et præter operam restim sumptifecerim.
Sumptifacio, ex Plauto, ut Lucrifacio. Vide RESTIS. H. St. Veteres Sumpti Genitivum faciebant, unde Sumpti facere apud Lucil. & Varr. divise scribendum, & forsan etiam apud Plaut. qui alioqui delectatur ejusmodi confectis recens dictionibus.
SUMPTIO, ōnis. f. [λήρη, Gl. L. G.] Cic. 2. de Divin. 108. Sed de- mus tibi istas duas sumptiones, ea quæ λήρηται appellant dialectici: sed nos Latine loqui malimus. Cato de R. R. 145. de lege oleæ faciendæ, Si sumperit, in singulas sumptiones, &c. conf. Vitruv. 1. 2.

S U N

SŪNIUM, [Σύνιον] Vicus & promontorium Atticæ regionis, quod in extrema acie Helladis est, supra Athenas & Marathonem. V. tabulam decimam Europæ apud Ptolemæum. Ter. Eun. 1. 2. 35.
Mercator hoc addebat, se e prædonibus,
Unde emerat, audisse abreptam e Sunio. conf. Cic. 3. Att. 7.
Sunium promontorium, nunc vulgo vocatur Στῆνος, sive Cabo de la Córmba. Testis Olivarius in Melam.

S U O

SUO, sui, sūtum, [ῥύπῳ, ἡπταμαι, Gl. L. G.] ēre. Partes duas panni, aut alterius rei, invicem trajecto filo, similive quo, conjungere. A Sue quidam hoc verbum deducunt: quia hujus animalis pilis in suendo sutores uterentur. Cic. 2. de Nat. Deor. 10. Cultus dico agrorum, extructionesque tectorum, tegumenta corporum, vel texta, vel futa, omnemque fabricam æris & ferri. Gell. 17. 3. Sed hi plerasque naves loris suebant.
Alvearia futa lentis corticibus. Virg. 4. Georg. 33.
Pilea futa de lacernis cæsis. Stat. 4. Silv. 9. 24.
Suerē aliquid capiti suo, Appingere & affigere. Ter. Phorm. 3. 2. 6.

SUTOR, *bris. m.* [*συντός*, Gl. L. G. & G. L. *συντόμος*, L. G.] Qui fuit: potissimum autem pro Calceario fumitur. Plaut. Aul. 1. 1. 34. Quasi claudus futor domi sedet totos dies. Cic. pro Flacc. 17. Se velle dixit, id futores & zonarii conclamarunt. Martial. lib. 2. 17. Argique letum multus obsidet futor. Bonus futor. Hor. 1. Serm. 3. 125. [ut Malus Phæd. 1. 14.]

SUTORIUS, *a, um. Adj.* [*συντορικός*] Quod ad futorem pertinet. Cic. 6. Att. 1. Nostri enim, credo, graves habent Turpionem futorium, & Vectium mancipem. Atramentum futorium. Plin. lib. 20. cap. 12. Verrucas misto atramento futorio tollit. V. **ATRAMENTUM**.

SUTURA, *æ. f.* [*σὺρφη*] Liv. 38. 29. Sed triplex scutale, crebris futuris duratum, ne fluxa habena volutetur in jactu glans. Sutura vulneris. Corn. Celsus lib. 5. 26. De glutinatione vulnerum, Sutura oras jungit, quæ ne ipsæ quidem inter se contingere ex toto debent. Et ibidem sæpius. Sutura, de aliis etiam rebus per similitudinem dicitur. ut Sutura calvaria. Celf. lib. 8. cap. 1. Raro calvaria solida sine futuris est, & id caput firmissimum, atque a dolore tutissimum est: ex ceteris in quo suturæ pauciores sunt, eo capitis valetudo commodior est.

SUTILIS, *e. Adj.* [*σῦλος*, Gl. G. L. *ἰσός*, L. G.] Quod futum est. ut, Navis futilis. Plin. lib. 24. cap. 9. Sutilis rosa, Rosea ferta. Martial. lib. 9. 98. Sutilis aptetur decies rosa crinibus: ut sit, Qui posuit sacræ nobile gentis opus. Idem lib. 5. 65. Pinguescat nimio madidus mihi crinis amomo, Lassenturque rosas tempora futilibus. Coronæ futilis. Plin. lib. 21. cap. 3. Summaque auctoritas pactili coronæ. Sutiles Saliorum sacris invenimus & solennes cœnis. Cymba futilis. Virg. 6. Æn. 414. Sutile, Πανδύρον, Gloss. Latinogræc. conf. **SUTELA** infra.

SUTRINUS, *a, um. Adj.* [*συντινός*, Gl. G. L.] Tacit. 15. Ann. 34. Sutrina tabernæ.

SUTRINA, *æ. f.* [*συντινών*, Gl. G. L.] Officina futoris, in qua calcei fiunt. Liv. 23. 30. Plin. lib. 35. cap. 10. Tonstrinas, futrinæque pinxit, & asellos, & obsonia, ac similia.

SUTELA, *æ. f.* [*σύνδρα, ἑξ ἀπαιτήσεως, δῆλον*, Gl. L. G.] Dolosa astutia, a similitudine fuentium dicta, auctore Festo. Plaut. Capt. 3. 5. 34. Atque ob futelas tuas te morti misero. Fulgentius vero de Pr. ser. 18. Sutelam dici putat, quasi Subtilem telam, affertque exemplum ex Plauti Caf. 1. 1. 7. Possis, necne, clam me, futelis tuis Præripere Cadinam uxorem, proinde ut postulas? [V. **SUTILE**. Sic Gr. *δολοφύσια*.]

SUTERNA, *æ. f.* Sutura, sive opus futorium. Varro, Quid futernas facere inciscus, nihil homo agis? Mercer. Sutrinæ legit. V. Nonium 2. 760. Pro futrina Apul. Flor. 2. At Elmenh. p. 346. Sutrina legit.

SUTRINUM, *i. n.* pro Arte futrina. Sen. Epist. 90. Non multum abfuit quin futrinum quoque inventum a sapientibus diceret. [An Sutrinam?]

SUTRIBALLUS, *i. m.* Qui calceos veteramentarios & ruptos concinnat. Vet. Scholiast. apud Juven.

SUTO, [*σύντομος*, Gl. G. L.] ære. freq. &

SUTELLO, [*σύντομος*, Gl. G. L.] ære.

SUOPTÉ, V. **SUUS**.

SUOVETAURILIA, V. **SOLITAURILIA**.

S U P

SVP. Subprocurator, Subprinceps. S. V. P. Sponsione utriusque partis.

SUPARUS, V. **SUPPARUS**.

SUPAT, Jacit; unde Dissipat, Disjicit; & Obsipat, Objicit; & Insipat, h. e. Injicit. Paulus ex Festo. V. **INSIPO**.

SUPPELLEX, *lectilis. f.* & in plurali Suppellectilia: in Ablativo singulari Suppellectiliæ vel Suppellectili. [*σύνδραβρία*, Gl. L. G. & G. L. & Onom. v.] Domesticum patris familias instrumentum, quod neque argento, aurove facto, vel vesti adnumeretur: id est, res mobiles, ut vocant Jurisconsulti, apud quos titulus est, De suppellectile legata. Suppellectile (ut inquit Paulus) continentur mensæ, trapezophora, delphicæ, subsellia, scamna, lecti inargentati, culcitæ, toralia, mappæ villosæ, vasa aquaria, pelves, aquimaria, candelabra, lucernæ, trullæ: vasa aenea vulgaria, id est, quæ non proprio sunt loco attributa: præterea capsæ, armaria, vitrea, escaria, & potoria. Hæc Perottus ex xxxiii DD. De suppellectile legata, l. 1. & l. Suppellectile. Plin. lib. 15. cap. 8. Totam suppellectilem ligneam. Cic. 4. Verr. 83. Suppellex ex ære elegantior, & Deliaica & Corinthia. Hor. 1. Serm. 6. 118. Vilis cum patera guttus, Campana suppellex. An Suppellectilia? Inquir. exemplum. H. St. Suppellectilis nomenclatura unde ducta sit, his verbis palam facit Ulpian. De suppellectili legata, Labeo ait originem fuisse suppellectilis, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solebant, quæ sub pellibus usui forent. Immo quia Super lectum jaciebantur, ut Stragula. Sed & alia, licet ad lectum non pertinentia, fieri poterat ut ei superjicerentur. Varro quoque Vestimenta a Suppellectili separat, ut ostendo cap. 29. meæ Appendicis ad Varr. H. St. Immo ipsos lectos primo loco in Suppellectile ponit Onomast. vet. q. V. Instrumentum & suppellex. Cic. 6. Verr. 97. Cogitatio suppellectilis ad delicias. Cic. in Parad. 1. Barbarica suppellex. V. **BARBARUS**. Curta suppellex. V. **CURTUS**. Multa & lauta & magnifica suppellex. Cic. 2. Philipp. 66. Munda suppellex. Hor. 1. Epist. 5. 7. Vilis suppellex. Virg. 1. Georg. 165. Virgea præterea Celei vilisque suppellex. In quem loc. sic Serv. Sane suppellex usurpatum, nam artis est suppellectilis. Genitivus enim aut par debet esse Nominativo, aut major: ut Musæ, Doctoris. Si duabus majorem invenerimus, contra artem id esse manifestum est: ut Anceps, præceps, & pauca alia.

Suppellex Oratorum, Rerum cognitio multiplex. Cic. 1. de Orat. 165. In Oratoris vero instrumento tam lautam suppellectilem nunquam videamus. Idem in Orat. 80. Quo in loco Suppellectilem Cicero vocat, Omne genus ornamentum quo utuntur Oratores.

Infelix suppellex. Quintil. lib. 2. cap. 4. p. 144. Burm.

Supellex vitæ. Cic. de Amicit. 55. Amicos non parare, optimam & pulcherrimam vitæ, ut ita dicam, suppellectilem?

SUPPELLECTICARIUS, *a, um. Adj.* a Suppellectile deductum attributum, Id significat, quod ad suppellectilem attinet; ut, Suppellecticarius servus. Celf. lib. 18. Digest. ait, fundo instructo legato etiam suppellecticarios, & ceteros hoc genus servos legato contineri. 1. Quæsitum. §. Celfus quoque. De instructo vel instrumento legato. lib. 33. P. tit. 7. [Nisi forte Superlecticarios, quarta a fine producta, legendum. Quæ forma Superjumentarius legitimus apud Suet. in Claud. cap. 2. ubi Casaub. not. V. A Supellex Suppellectiliarius analogia postulat.]

SUPER, [*ὑπερ*, Gl. L. G. & G. L. *ὑπέρ*, *ὑπὲρ*, G. L.] Præpositio, utrique casui serviens, Accusativo & Ablativo. Accusativo variis modis, Primo quando adversatur præpositioni Subter; ut, Fama super æthera notus. Virg. 1. Æn. 383. Cic. 2. de Legib. 66. Demetrius super terræ tumultum noluit quid statui, nisi columellam. Secundo pro Ultra. Virg. 6. Æn. 794. — super & Garamantas & Indos Proferet imperium. Apulejus, Jam enim super oppidum profectus, nos citra reliquerat. Studui super mediam noctem, bona locutio est, teste Servio. Virg. 9. Æn. 61. hoc etiam per Ablativum dixit, Nocte super media. [Et in Emendatis Servii codd. Super media legitur, & ipsemet Serv. deinceps exp. Contra mediam noctem. Quod idem est, ac Media, vel De media nocte. conf. paulo infra, ubi de constr. cum Ablativo.]

Super, pro Plusquam. Suet. in Augusto, cap. 35. Erant enim super mille, & quidam indignissimi, &c. [V. paulo infra not.] Super octingentos annos. Tacit. 13. Ann. 58. Quæ super octingentos & quadraginta annos Remi Romulique infantiam texerat. Super omnem taxationem. Plin. lib. 7. cap. 12. Super omnia. Virg. 8. Æn. 303. Super se collocare aliquem, In loco superiore & honoratiore. Suet. in August. cap. 43. Superque se, subsellio secundo, collocavit. Curt. lib. 8. 5. 22. Polypercon, qui cubabat super regem, &c. h. e. In convivio discumbebat super Alexandrum.

Super gratiam esse, Majus esse, vincere, superare. Sallust. in Jugurth. cap. 35. extr. At Jugurtha, manifestus tanti sceleris, non prius omisit contra verum niti, quam animadvertit, super gratiam atque pecuniam suam, invidiam facti esse. [Al. Supra. Quod rectius arbitror. Nimis sæpe hæc confunduntur a librariis, ut ne de superioribus etiam locis addubitem. V. tamen Hor. locum ad fin.]

Super, pro Præter. Suet. in Vitell. cap. 13. Famossissima super ceteras fuit cœna ei data adventitia a fratre. Sic in Tiber. cap. 55. Super veteres amicos ac familiares, &c.

Super bellum. Liv. 2. 51. pr. Obfessaque urbs foret, super bellum annona premente, ni Horatius Consul ex Volscis esset revocatus. conf. 28. 46. Savia super favia dare. Plaut. Pseud. 4. 1. 38. Gratiis aliis super alias epistolis agit. Plin. Epist. 128. V. **ALIUS**.

Super hæc. *ὑπὲρ τούτων*. Gloss. Græcol. [Quod idem ac Inter hæc, vel Præter. Super Euclionis filiam. i. e. De filia. Plaut. Aul. 4. 7. 2. Sed in emendatis libris exstat Filia.]

Super cœnam loqui, Tempore cœnæ. Plin. 4. Epist. 22.

Super mensam. Curt. lib. 7. 4. 7. Debellaturus super mensam Alexandrum. Al. Super mensa.

Super vinum & epulas. Curt. lib. 8. 4. extr. h. e. Inter epulas, inter convivandum.

Super fomnum servus, i. e. Servus a cubili. Curt. Sed per dispositos, quos super fomnum habebat. [Locus est 6. 11. 3. ubi tamen Ad fomnum nostri codices exhibent. Sane & A fomno, & Ad fomnum, & Super fomnum, quin etiam Supra fomnum fortassis, eadem significatione dicerent. Sed alias Super fomnum idem est ac Per fomnum. V. Indicem Freinsh. Curtianum, & quæ Viri docti ad Petronii illud cap. 30. Unus ex pueris, qui super hoc officium erat positus.]

Ablativo, pro De, ubi de re aliqua mentionem facimus. Virg. 1. Æn. 754. Multa super Priamo rogatus, super Hectore multa. Cic. 16. Att. 6. Hac super re scribam ad te Rhegio. Pater familias uti super familia, pecuniarum sua legaverit, ita jus esto. Auctor ad Heren. lib. 1. 23.

Super, pro Plusquam, cum Ablativo. Suet. in Augusto, cap. 38. Super triginta ducibus justos triumphos, &c.

Super, pro Ultra. Virg. 9. Æn. 61. Nocte super media. Dicimus, & Super mediam noctem, teste Servio. i. e. Majore ejus parte transacta. V. quæ supra de hoc loco dicta sunt.

Super pro In. Virg. 1. Ecl. 80. Hic tamen hac mecum poteris requiescere nocte, Fronde super viridi. Idem 6. Æn. 202. — gemina super arbore sidus.

Super laude, Pro. Virg. 4. Æn. 237. Nec super ipse sua molitur laude laborem. Ubi Servius, Super laude sua, i. e. Pro sua laude: & Græcum est schema. Sic enim Demosthenes, *ὕπερ τῆς τιμῆς*, id est, pro corona, *ὕπερ δόξης*, pro illo. Super efficitur Adverbium, ubi casum desinit habere. Plaut. Hinc atque hinc super, subterque premor angustiis. Cic. pro Rosc. Com. 46. Satis superque habere dicit. Virg. 4. Æn. 494. — lectumque jugalem, Quo perii, super imponas.

Super, pro Desuper. Virg. 9. Æn. 168. Et super e vallo prospectant Troes. Idem 10. Æn. 384. Super, quam quod. Liv. 27. cap. 20. Marcellus etiam adverso rumore esse, super quam quod primo male pugnaverat. i. e. Præter quam quod.

Super, pro Superest. Ut enim Græci præverbia pro verbis interdum per-eleganter ponunt, ut μέγας pro μέγιστος, πάρος pro πάντες: sic & Valerius Super pro Superest illo versu, (lib. 8. 485.) Nec spes ulla super. Et ante eum Virg. 3. Æn. 489. O mihi sola mei super Astyanactis imago. Quamquam aliter a Servio explicatur. Turneb. Advers. 23. 5.

Super, pro Infuper & amplius. Virg. 2. Æn. 71. Cui neque apud Danaos usquam locus, & super ipsi Dardanidæ infensi poenas cum sanguine possunt. Nonnulli legunt Infuper. Idem 11. Æn. 226.

Super, veteres pro **Supra** usurparunt. Hor. 2. Serm. 8. 23.
Nomentanus erat super ipsum; Porcius infra, &c.
De super. V. de præpositionem.
Super, compositionem ingreditur; ut, **Superfedeo**, &c. V. infra ipsa composita.
SUPERA, pro **Supra**. V. **SUPRA**, infra in hac dict.
SUPERA, orum. V. **SUPERUS** infra item.
SUPRA, [ἐπὶ, ὑπέρ, Gl. L. G. ὑπὲρ, ὑπὲρ, Gl. L. G.] Præpositio Accusativo casui servit. Virg. 3. Æn. 194.
Tum mihi cæruleus supra caput afflitit imber.
Supra lunam sunt omnia æterna. Cic. in Somn. Scip. 10.
Supra volat ardea nubem. Virg. 1. Georg. 364.
Injicere quæpiam supra stercus. Cic. 1. de Divin. 57.
Mare, quod supra terram est. Cic. 2. de Nat. Deor. 115.
Supra caput, Modus est loquendi, rem quæ valde urgeat, & imminet significans. Cic. 1. Q. frat. 2. Ecce supra caput homo levis ac sordidus, sed tamen equestri censu, Catiens. conf. supra Virgil.
Supra ætatem, supra consuetudinem, supra etiam mortalitatem. Cic. ad Octav.
Supra fas, ὑπὲρ τὸ δίκαιον, Gloss. Latinogræc.
Supra fidem. Quintil. lib. 2. cap. 10. Nunquam hæc supra fidem poetica (ut vere dixerim) themata juvenibus pertractare permittemus.
Ratio, quæ supra hominem putanda est, deoque tribuenda. Cic. 2. de Nat. Deor. 34.
Potentia, quæ supra leges esse velit. Cic. ad Brut. 17.
Supra modum. [ἐπὶ τὴν μέτρον, ὑπὲρ τὸ δίκαιον, ὑπὲρ τὸν νόμον, Gl. L. G.] Columel. lib. 4. 27. Si supra modum se numerus eorum profuderit. Sic Liv. 21. 7.
Ira supra modum est illis. Virg. 4. Georg. 236.
Supra morem rarum. Virg. 2. Georg. 227. i. e. Abundanter, plus æquo. Serv.
Attollere aliquid supra quotidianum fermonem. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Supra spem humanam. Apud Liv. de Bell. Maced.
Supra vires. [ἐπὶ δυνάμει, Gl. L. G.] Hor. 1. Epist. 18. 22.
Gloria quem supra vires & vestit, & ungit.
Supra numerum, i. e. Præter vel ultra. Plin. 10. Epist. 21.
Supra quinquagies, Ultra, Amplius. Cels. lib. 4. cap. 2. Caput atque os supra quinquagies perficandum.
Supra tres. Cels. lib. 7. cap. 7. Ubi secta est, aliæ futuræ adjiciendæ, quæ supra tres esse non debent.
Supra tres cyathos, Plusquam tres cyathos. Hor. 2. Carm. 19. 15.
Supra millibus nummorum emptus ager. Hor. 2. Epist. 2. 165.
Supra, sine casu aliquando ponitur, & est Adverbium. Cic. 4. Acad. 55.
Et quum in uno mundo ornatus hic tam sit mirabilis, innumerabilis, supra infra, dextra sinistra, ante post.
Omnia hæc quæ supra & subter sunt, unum esse. Cic. 3. de Orat. 20.
Draco subter, supraque revolvens sese. Cic. 2. de Nat. Deor. 106.
Hoc est supra, quam illud. Cic. in Topic. 30.
Nihil supra; elegans locutio, quum quid efferre volumus, ut nihil eo magis elegans aut ornatum inveniri posse dicamus. Ter. Eun. 3. 1. 37.
Quid est? G. facete, lepide, laute, nihil supra. Cic. 13. Att. 19. Eos confeci & absolvi, nescio quam bene, sed ita accurate, ut nihil posset supra. V. **Nihil**. [Subauditur apud Cic. Fieri, & apud Ter. Fieri potest.]
Supra pro Ante, vel antea, aut superius: hoc est verbis superioribus. Cic. pro Cæcin. 14. Ille quem supra deformavi. Cæf. 5. Bell. Gall. 19.
Supra demonstravimus. [In locorum descriptione quoque adhibetur, & solet sæpe addi Multo, Longe, Aliquanto, Paulo, & similia. conf. **SUPERIUS** Adv.]
Illa polliceor, quæ supra scripsi. Cic. 6. Fam. 10.
Supera, pro **Supra**, inquit Priscianus lib. 14. & 28. Sic enim antiqui protulerunt, & maxime Cicero,
Torvum draco serpit subter, superaue retorquens. Haftenus Priscianus. Lucret. lib. 1. 429.
Id quod jam supra tibi paulo ostendimus ante. [Et forte subauditur Parte, ut sit ex Adj. natum Adverbium.]
PRÆDICTUS, a, um. Adj. ex Partic. [προειρημένος] compositum a **Supra**. Plin. lib. 10. cap. 63. Supradictorum plerisque feminæ priores superveniunt. Hor. 2. Serm. 7. 78.
Adde, supradictis quod non levius valeat. Quidam scribunt separatim. [Et quidem rectius ubique.]
PRÆPOSITUS, a, um. Adj. ex Partic. [προειρημένος] Cic. in Topic. 68. Reliquus est comparationis locus, cujus genus & exemplum suprapositum est. Legitur & disjunctim.
PRÆSCRIPTUS, a, um. Adj. ex Partic. [προεγραμμένος] Cic. pro Cluent. 148. Qui eorum? quorum? videlicet qui superscripti sunt. Sic Cato R. R. cap. 112. Quidam malunt se junctim legere.
PRENSUS, a, um. Adj. [ἀντιπρεσβύς, μεταπρεσβύς, ἐπὶ τῶν ὑστερίων, Gl. L. G.] Quod est supra: ut, **Superna** regio. Plin. lib. 11. cap. 37. Dentes similes aspidi & serpentibus: sed duo in superna parte, dextra lævaque, longissimi. Prines a fronte superni. Stat. 8. Theb. 640.
Numen supernum. Ovid. 15. Met. 128.
PRENS, Adv. [ὑπέρ, Gl. L. G. & G. L.] pro Super vel Defuper. Plin. lib. 7. cap. 16. Quibus in dextra parte gemini superne, a canibus cognominati, fortunæ blandimenta pollicentur. Virg. 6. Æn. 658.
— unde superne
Plurimus Eridani per silvam volvitur amnis.
superne, alio significato, quam supra positum est. Senec. de Benefic. Quomodo si quis scriptis nostris alios superne imprimat versus, priores litteras non tollit, sed abscondit.
superne, pro Sursum. Plin. lib. 19. cap. 5. de Raporum generibus, Ex iis in amplitudinem adolefcit Corinthium, nuda fere radice. Solum enim hoc genus superne tendit, non, ut cetera, in terram.
PERNITAS, atis. f. Tertull. adv. Valent. cap. 7. Supernitates supernitatum.
PERNAS, atis. Adj. Quod est e regione superna, vel Superi mari adjacenti. Plin. lib. 16. cap. 39. Ideo Romæ infernas abies supernati præfertur. dem lib. 15. cap. 12. Supernatia Persica e Sabinis veniunt.
PERUS, a, um. Adj. a Super, vel Supra: unde Superum mare, driaticum nominatur, collatione facta ad Tyrrenum, quod Græci Inferum vocavere. Plaut. Merc. 5. 1. 1.
Limen superum, inferumque salve, simul autem vale.
d auras superas evadere. Virg. 6. Æn. 128.

Videre supera, infera, prima, ultima, media. Cic. 1. Tusc. 74.
Ex supero, Defuper. Lucret. lib. 2. 227.
Superus, Cælestis, ut
In domos superas scandere. Ovid. 1. Fast. 298.
Regnis superis detrudere Jovem. Virg. 6. Æn. 584.
Homo spectator superarum rerum atque cælestium. Cic. 2. de Nat. Deor. 140.
Nicetas, cælum, solem, lunam, stellas, supera denique omnia stare censet. Cic. 4. Acad. 123.
Cogitare supera atque cælestia. Cic. 4. Acad. 127.
Supera, plurali numero pro Cælo substantivè accipitur. Virg. 6. Æn. 787.
Omnes cælicolas, omnes supera alta tenentes. Cic. 1. Tusc. 42. Nihil enim habent hæc duo genera proni, & supera semper petunt. Quod p. p. Ferri ad cælum dicit.
Ardua supera. Virg. 7. Æn. 562.
Convexa supera. Virg. 6. Æn. 241.
Superi, orum. m. pl. [ὑπερίων, Gl. L. G.] Cælestes: sive Divi, Et qui iis superiores sunt, qui Inferi dicuntur. Plaut. Aul. 2. 7. 6.
Si autem deorum comedent, si quid coxerint:
Superi incœnati sunt, cœnati inferi.
Par superis Tydides. Hor. 1. Carm. 6. 16.
Numina superiorum. Ovid. 1. de Pont. 1. 43.
Plebs superum Fauni Satyrique. Ovid. in Ibin, 79.
Rex superum, Juppiter. Ovid. 1. Met. 251.
Precari superos. Virg. 5. Æn. 529.
SUPERIOR, oris. [ὑπερίων, ὑπερίων, Gl. L. G.] compar. a **Superus**. Cic. 4. Acad. 44. Itaque quæ contra sensus, contraque perspicuitatem dicuntur, ea pertinere ad superiorem divisionem, contraque posteriorem nihil dici oportere.
Accumbit superior. V. **ACCUMBO**.
Domus superior, Editor pars domus. Cic. 12. Att. 17. Tota domus superior vacat, ut scis.
Dicere aliquid de loco superiore, Pro tribunali. Cic. 4. Verr. 102.
Superioribus temporibus nullas de te litteras misi. Cic. 5. Fam. 17.
Superior ætas, Quæ præcessit. Cic. de Senect. 62. Sed honeste acta superior ætas.
Senes semper agunt aliquid, tale scilicet, quale cujusque studium in superiore vita fuit. Cic. de Senect. 26.
Superiore & Inferiorem, dicimus fere, quando de malis loquimur; ut Dionysius superior, & Dionysius inferior. Quum autem de bonis sermo est, si quidem tempus denotamus, Superior & Posterior dicimus: ut Cyrus superior, & Cyrus posterior. Si vero ad dignitatem, Major & Minor: ut Major, an minor Scipio, de duobus: de pluribus autem, Maximus Alexander. [Vereor ne subtilior, quam verior sit hæc observatio.]
Superior interdum habet vim Positivi, Quum intelliguntur ii, qui supra gradum quartum cognitionis, in linea ascendenti, sunt, sicut Inferiores qui sunt infra eundem gradum, in descensu. Varr. 2. de R. R. cap. 4. Itaque proavus, ac superiores, de Tremellis nemo appellatus Scrofa.
Superiores, pro iis, qui ante nos vixerunt, sive Antiquis. Cic. 4. Acad. 2. Non modo opinionem vicit omnium, quæ de virtute ejus erat, sed etiam gloriam superiorum. Idem 4. Verr. 36. Ut ab institutis superiorum, ab auctoritate Senatus, ab jure omnium Siculorum ne recedatur.
Superiores, Qui alios certamine vinct, vel superant. Cæf. 5. Bell. Gall. 15. Ita tamen, ut nostri omnibus partibus superiores fuerint, atque eos in silvas collesque compulerint. Sic lib. 8. Hoc ipso superiores, quod, &c.
Superior re quapiam, & Inferior contraria. Cic. 1. Verr. 59. Tu quum omnibus rebus inferior sis, hac una in re te mihi anteferri putas oportere, quod Quæstor illius fueris. Ego si superior ceteris rebus esses, te hanc unam ob causam accusatorem repudiari putarem oportere. [Hic Superior est Potior jure, vel dignitate, vel potius Præferendus, Præstabilior.]
Invident homines maxime paribus, aut inferioribus, aut superioribus. Cic. 2. de Orat. 209.
Quanto superiores sumus, tanto nos geramus summissius. Cic. 1. Off. 90.
Habes neminem honoris gradu superiore. Cic. 2. Fam. 17.
Loco, fortuna, fama, superior. Cic. de Amicit. 24.
Superiorem fore largitione. i. e. Plus largiri velle. Cic. 9. Att. 12. Prædicat enim palam, & militibus ostendit, se largitione ipsa superiorem, quam hunc, fore.
Superior ordine, inferior fortuna. Cic. 13. Fam. 5.
Superior vi. Cic. 1. Off. 90. Et sint potius vi superiores, quam justitia pares.
Superior in. Cic. pro Cæcin. 2. Nisi forte hoc rationis habuit, quoniam si facta vis non esset moribus, superior in possessione retinenda non fuisset.
Superius: cui contrarium Inferius. Cic. 7. Verr. 115. Id agit ut semper superius suum facinus nemo scelere vincat. Plin. lib. 13. cap. 25. Superius genus in vadis haud procul litore.
SUPERIUS, Adv. [ὑπερίων, ἐπὶ ἄνω, Gl. L. G.] Idem ac **Supra**. Sen. Nat. Quæst. 5. 8. Alia superius rapiuntur, alia diffunduntur tepore. Laetant. 4. 29. In exemplo, quod superius posuimus. [Sic & Valer. 3. 2. 19. Phæd. 4. 24. 2. Antiquiores tamen Supra maluerunt. q. V.]
SUPERIUS, a, um. Adj. [ὑπερίων, Gl. L. G. & G. L. ὑπέρ, Gl. L. G.] superlativum a **Superus**, **Ultimus**, aut, post quem nemo sit. l. 34. D. de vulg. & pupill. l. 92. D. de verbor. sig.
Supremum (inquit Paulus ex Festo) modo significat **Summum**, modo **Extremum**, modo **Maximum**. conf. Non. 4. 41.
Supremus, **Summus**, **maximus**. Suetonius Aug. 16. Verum **supremum** cælum intuentem stupidum cubuisse. Emendati codd. habent **Supinum**. Ter. Adelph. 2. 1. 42. Pro supreme Juppiter!
Desperatio suprema. Plin. lib. 22. cap. 4. pr.
Macies suprema. Virg. 3. Æn. 598.
Montes supremi, Summi, altissimi. Virg. 4. Georg. 460.
Supplicium supremum. Cic. 2. de Legib. 22. Inceffum Pontifices supremum supplicio faciunt. i. e. Maximo, capitali.
Annis suis supremis, Extremis, ultimis. Plin. lib. 23. cap. 1.
Dies suprema. Ovid. 2. Fast. 852.
— dies regnis illa suprema fuit.
Dies vitæ supremus. Cic. 1. Tusc. 71.
Differere de aliqua re supremo vitæ die. Cic. de Senect. 78.

Laudare aliquem cum supremo die. Cic. pro Muren. 75.
 Digressu mæsta supremo. Virg. 3. Æn. 482.
 Finis supremus, Mors. Hor. 2. Epist. 1. 12.
 Funera suprema. Ovid. 3. Met. 137.
 Honores supremi, Funeralia. Ovid. ad Liv. 249.
 Hora suprema. Tibul. lib. 1. 1. 59.
 Ignis supremus, Rogus. Ovid. 1. Amor. 15. 41.
 Iter supremum carpere, E vita emigrare. Hor. 2. Carm. 17. 11.
 Judicia suprema, Ante mortem. 1. 25. §. 1. De liber. & post.
 Manum supremam imponere bellis. Ovid. Remed. Amor. 114.
 Officia suprema, Quæ morienti exhibentur. Tacit. 5. Ann. 2. Quod supremis in matrem officiis defuisset.
 Salus suprema. Virg. 12. Æn. 653.
 Sole supremo, i. e. Sole occidente. Hor. 1. Epist. 5. 3.
 Sors suprema. V. sors.
 Suprematubulæ, Testamentum. 1. 1. §. pen. 1. penul. §. plane. D. de secund. tab.
 Tempus supremum, Tempus mortis. Hor. 1. Serm. 1. 98.
 Supremam dicere, Subaudito Tempestatem. Plaut. Afin. 3. 3. 4.
 Mater supremam mihi tua dixit, domum ire iussit. Hoc e Judiciorum consuetudine a Comico dictum est: nam posteaquam præco supremam dixerat, dimittebatur iudicum confessus, ut a Donato in Ter. Phor. 1. 4. 29. annotatum est, quod hic Plautus imitatur; Mater, inquit, supremam dixit tempestatem, & i licet pronuntiavit, domumque ire iussit. Ex Turneb. Adverf. 3. 12. Al. Supremum.
 Ordinare suprema sua, Condere testamentum. Modestinus in 1. Cajus Sejus. D. de pignor. actione.
 Suprema alicujus, subaud. Facta: h. e. Supremum vitæ tempus. Plin. lib. 16. cap. 44. Circa suprema Neronis principis.
 Suprema, pro Morte. Tacit. 3. Ann. 49. Post celebre carmen, quo Germanici suprema defleverat.
 Solvere alicui suprema, pro Parentare. Tacit. 1. Ann. 61.
 Ad supremum, ὑπὸ πύλιν. Gloss. Græcolat. V. mox SUPREMUM.
 SUPREMO, Adv. [ὑπὸ πύλιν] Plin. lib. 11. cap. 53. Eadem commeabat, ab eo, recens assidue, exitura supremo. De anima sive halitu animalium.
 SUPREME, Adv. dixere veteres, uti testatur Priscianus lib. 14.
 SUPREMUM, Adv. Plin. lib. 11. cap. 37. Ut neque ab homine supremum eos spectari fas sit. Curt. 8. 7. 7. Pater supremum strinxerat ferrum, percussurus, &c. [ὑπὸ πύλιν] Ad.
 SUPREMITAS, ætis. f. Summitas, extremitas. Ammian. 31. 39. Nec Valenti sepulturam, qui supremitatis honor est, contigisse. i. e. Supremus honor.
 Præminentias & supremitates adire. Claud. Mamert. 2. 13.
 SUPERARIUS, a, um. Adj. Unde
 SUPERARIA, æ. f. [ὑπὸ πύλιν] Gl. G. L. [Subaudito Vestis, quæ ibidem & Instata. Puto pro Instata. q. V.
 SUPERO, [ὑπὸ πύλιν] Gl. L. G. & G. L. [ὑπὸ πύλιν] are. Supergradi proprie significat, & quasi superascendere & excedere.
 Montem superare. Virg. 3. Georg. 270.
 — superant montes, & flumina tranant. Virg. 9. Æn. 314.
 Liv. 34. 26. Et Parthenio monte superato, præter Tegram, tertio die ad Caryas posuit castra.
 Superante salo, ὑπὸ πύλιν. Gloss. Latinogræc. Ex Virgil. 1. Æn. 537.
 Ascensu supero fastigia tecti. Virg. 2. Æn. 303.
 Viam superare saltu. Virg. 3. Georg. 141.
 Superare, Verbum nauticum. Virg. 1. Æn. 242.
 Antenor potuit, mediis elapsus Achivis,
 Illyricos penetrare sinus, atque intima tutus
 Regna Liburnorum & fontem superare Timavi. Ubi Serv. Superare, Nauticus sermo. Lucil. Promontorium remis superamus Minervæ. V. Liv. 31. 23. & passim.
 Superans genua aqua, Excedens. Liv. 26. 45. extr.
 Superat sumptus, Excedit. Plaut. Pæn. 1. 2. 74. Varr. 1. de R. R. cap. 53. Summa enim spectanda, ne in ea re sumptus fructum superet.
 Superare, Vincere, Excellere, per translationem. Virg. 5. Ecl. 9.
 Quid si idem certet Phœbum superare canendo? Ter. Eun. 2. 1. 25. Hæc superat ipsam Thaidem.
 Si cum aliorum improbitate certet, longe omnes, multumque superabit. Cic. 7. Verr. 114.
 Contendere & Superare. Cic. 5. Fam. 8.
 Fallere & Superare spem alicujus. Cic. 4. in Catil. 23. Quod si meam spem vis improborum fefellerit, atque superaverit, commendo vobis parvum meum filium.
 Vincere & Superare. Cic. 1. de Orat. 150. Si subitam orationem commentatio & cogitatio facile vincit, hanc ipsam profecto assidua ac diligens scriptura superabit.
 Adamanta superare duritia. V. ADAMAS.
 Cursu superare canem, vel viribus aprum. Hor. 1. Epist. 19. 51.
 Ferrum superare duritia. Ovid. 2. Epist. 137.
 Constantia & gravitate quempiam superare. Cic. 1. Fam. 9.
 Doctrina aliquem superare. Cic. 1. Tusc. 3. Doctrina Græcia nos & omni litterarum genere superabat.
 Dolis superare aliquem. Plaut. Pæn. 5. 2. 150. conf. Caf. 4. 4. 4.
 Ingenio superavit genus humanum Epicurus. Lucret. lib. 3. 1056.
 Nobilitate superare aliquem. Ovid. 3. de Pont. 2. 56.
 Opinionem alicujus superare. Cic. 5. Att. 16. Itaque opiniones omnium superavit.
 Dolores superat virtute. Ovid. 8. Met. 517.
 Injurias fortunæ superare. Cic. 4. de Fin. Varietates autem injuriasque fortunæ facile veterum philosophorum præceptis instituta vita superabat.
 Labores superare. Virg. 3. Æn. 368.
 Pugnando superare. Ovid. 9. Met. 30. [Sic Prælio, Pugna, Armis hostes, vel Certamine superare passim, pro Vincere. Sic & Judicio superare. Ubi Græci κερταῖν & ὑπὸ πύλιν].
 Aliquem ferro superare, Occidere. Virg. 1. Æn. 354.
 Clam ferro incautum superat, &c.
 Superare, [ὑπὸ πύλιν] Gl. L. G. Superabundare, superesse. Virg. 1. Georg. 189.
 Si superant fetus, pariter frumenta sequuntur. Cic. 5. de Fin.

42. Fabellarumque auditione ducuntur, deque eo, quod ipsis superat, aliis gratificari volunt. Idem 13. Att. 44.
 Aliquot horis die superante accessit. Liv. 29. 7.
 Superare, Supervivere, & quasi superstitem esse. Virg. 3. Æn. 339.
 Quid puer Afcanius? superatne, & vescitur aura?
 SUPERRANS, antis. Partic. [ὑπὸ πύλιν] Gl. L. G. ut
 Animis superans. Virg. 5. Æn. 473.
 Hic victor superans animis, tauroque superbus.
 Superantior, [ὑπὸ πύλιν] compar. Potentior, validior. Lucret. lib. 5. 395.
 Cum semel in terra fuerit superantior ignis.
 SUPERRATUS, a, um. aliud Partic. [ὑπὸ πύλιν] Gl. L. G. ut,
 Bello superatus Amyntor. Ovid. 12. Met. 364.
 Iussa superata noverca. Ovid. 9. Met. 15. de Hercule.
 SUPERABILIS, e. Adj. [ὑπὸ πύλιν] Gl. L. G. Quod facile superari potest. Liv. 25. 23. Altitudinem muri vel mediocribus scalis superabilem. Subaudi Ratus.
 Per vim nulli superabilis. Ovid. 5. Trist. 8. 28.
 Scilicet ut per vim non est superabilis ulli,
 Molle cor ad timidas sic habet ille preces.
 SUPERATIO, ōnis. f. Vitruv. præf. lib. 3. Superatio contrariorum.
 SUPERATOR, oris. m. Victor. Ovid. 1. Fast. 641.
 — populi superator Hetrusci. Firmic. lib. 5. cap. 5. in fine, Hominum interfectores erunt, ac nulla servata legis æquitate, adversantium sibi superatores.
 SUPERATRIX, icis. f. Inscr. apud Fabrett. p. 383. AVRELIAE. CLEOPATRAE. OMNIVM. RETRO. TEMPORIS. CASTARVM. SEV. DI. SCIPINARVM. SUPERATRICE. [An DISCIPLINATARVM?
 SUPPLEMENTUM, i. n. Quod superat, & superfluum est. Ulpian. in 1. Ligni. §. Ofilius. D. De legat. & fideicom. 3. Sed si voluntas non refragatur, etiam virgulæ, & cremia, & farmenta, & superamenta materialium, & vitium stirpes atque radices continebuntur.
 SUPINUS, a, um. Adj. [ὑπὸ πύλιν] Gl. L. G. & G. L. Refupinus. Qui jacet ventre cælum versus: ab antiquo Supo, are. i. e. Jacere. Juven. 3. Sat. 280.
 — cubat in faciem, mox deinde supinus. Plaut. Cist. 2. 3. 78.
 Quid nunc supina sursum in cælum conspicias? [De etymo vocis istius V. Voss. Etymol. conf. infra SUPUS. Rectius tamen qui a Gr. ὑπὸ πύλιν arcessunt, cujus omnes translationes servavit, ut ex Suida videre licet. Nos ad SUPER retulimus, quia & Græcum potius ab ὑπὸ πύλιν quam ab ὑπὸ πύλιν derivandum videtur, suadente significatione.
 Cursus supinus, i. e. Qui retro fit. Ovid. 4. de Pont. 5. 43.
 Digniti supini. Catul. Argon. 62. 312.
 Jactus supinus, pro In altum. Supinantur enim qui sursum versus jaculantur. Liv. 30. 10. Ex rostratis Pœni vana pleraque, utpote supino jactu, tela in locum superiorem mittebant.
 Motus corporis pronus, obliquus, supinus. Cic. 1. de Divin. 120.
 Ora etiam supina cernuntur depulsione luminum. Cic. de Univerf. 42.
 Palmes supinus. Martial. 12. 31.
 — hæc textilis umbra supini
 Palmitis.
 Venter supinus. Hor. 1. Serm. 5. 85.
 Vultus supinus. Quintil. lib. 1. cap. 11.
 Excipere aliquem supinis manibus, quod alias dicitur, Obviis manibus.
 Tranquil. in Vitel. cap. 7.
 Orare manibus supinis. Virg. 4. Æn. 205.
 Tendere manus supinas ad cælum. Liv. 26. 9. & 3. 50.
 Supinus, pro Otioso nonnunquam ponitur, seu molli, negligentique.
 Juven. 1. Sat. 66.
 Et multum referens de Mæcenate supino.
 Animus supinus, Iners. Catul. ad Coloniam, 20. 25.
 Aure supina audire, Negligenter. Martial. lib. 6. 42.
 Deliciæ supiniores, Major ignavia. Martial. lib. 2. 6.
 Ignorantia supina, quæ vulgo crassa dicitur. Ulpian. in 1. Nec supina. D. de juris & fact. ignor. Nec supina ignorantia ferenda est factum ignorantis, nec scrupulosa inquisitio exigenda.
 Supinior arborum tonsura. Plin. lib. 17. cap. 23. ad fin.
 Supinus, Montuosus. Hor. 3. Carm. 4. 23.
 — seu mihi frigidum
 Præfeste, seu Tibur supinum,
 Seu liquidæ placuere Bajæ. Ubi Acron; Supinum, Montuosum, ut Collesque supinos. Situm autem civitatis descripsit, quia in ascensu montis est constituta, sive in latere montis, ut ait Porphyrius.
 Supina valle præcipites egistis. Liv. 7. 24.
 SUPINUM, i. n. a quibudam dicitur Verbum participiale, cujusmodi sunt Gerundia, quæ Nomina participialia dicuntur. Habet autem supinum duas terminationes, UM & U; ut Lectum, Lectu.
 Quod in UM finitur, habet significationem Activam. Sallust. Jugurth. cap. 20. Legatos ad Jugurtham de injuriis questum misit. i. e. Qui quererentur. Ter. And. 3. 2. 35.
 — missa est ancilla illico
 Obstetricem arcessitum ad eam.
 In U vero supinum, significationis Passivæ est: jungiturque nominibus Adjectivis. Virg. 3. Æn. 621.
 Nec visu facilis, nec dictu affabilis ulli. h. e. Quod nec videre, nec alloqui facile sit. V. de utroque omnino Voss. de Analog. 3. 11. & 12. Sanct. Minerv. 3. 9. & seq. cum Perizon. not.
 SUPINE, Adv. pro Negligenter. Senec. lib. 2. de Benef. 24. Alii beneficia supine accipiunt.
 SUPINITAS, ætis. f. Quintil. lib. 11. cap. 3. Est odiosa omnis supinitas.
 SUPINO, [ὑπὸ πύλιν] Gl. G. L. are. Supinum facere. Stat. 6. Theb. 786.
 Præcipitque retro juvenem, atque in terga supinat.
 Supinare, pro Erigere in arrogantiam. Solent enim arrogantes incedere supini. Senec. lib. 2. de Benef. 13. Liber interrogare, quid tantopere te supinet, quid vultum habitumque oris pervertat, ut malis habere personam, quam faciem.
 SUPINOR, [ὑπὸ πύλιν] æri. pass. Hor. 2. Serm. 7. 38.
 — nasum nidore supinor. Ubi Acron interpres; Nasum, inquit, nidore supinatur, qui nimium delectatur, & inclinatur odoribus pulmentariorum. Accusativum addidit verbo passivo, quemadmodum Virg. 7. Æn. 640.
 Loricam induitur, fidoque accingitur ense. Stat. 12. Theb. 245.
 SUPINOR

UPINATUS, a, um. [*ὑπιναιμένος*] Partic. ut Cornu supinatum, Arcus retentus. Stat. 9. Theb. 870. De arcu loquitur, cui nervus fuerat incisus ab adversario. Glebas supinatas Aquiloni ostendere. Virg. 2. Georg. 261. Manus supinata. Quintil. lib. 11. cap. 3. Os supinatum. Stat. 5. Theb. 525.

UPERABILIS, V. **SUPERO** in **SUPERO**.

UPERABUNDO, [*ὑπερπλοῦς*, *ὑπερπλοῦς*, Gl. G. L.] āre. Redundare. Ulpian. in l. Non solent. D. De diversis reg. jur. anti. Non solent, quæ superabundant vitare scripturas.

UPERADDO, idi, itum, [*ὑπερᾶδωμι*] ēre. Ultra addere. Virg. 3. Ecl. 38. Lenta quibus torno facili superaddita vitis. Propert. 2. 13. 33. Et sit in exiguo laurus superaddita busto. Carmen superaddere tumulo. Virg. 5. Ecl. 42. [Potest, ut & in seq. divide legi.]

UPERADSTO, riti, āre. Manil. 1. 909. — lacerosque prius superadstitit artus.

UPERADIFICIO, [*ὑπεραδικοῦ*, Gl. G. L.] conf. **SUPERFICIUM**.

UPERÆQUANI, Populi in quarta regione Italiæ, quos Sulmonensibus vicinos esse Plin. commemorat, lib. 3. cap. 12.

UPERAGO, ēgi, actum, ēre. Tibull. 4. 1. 158. — ubi non unquam Titan superegerit ortus. Sic legit Jos. Scaliger ex MSS. al. Superingerit.

UPERAGGERO, āre. Columel. lib. 12. cap. 44. Factæ scrobi operculum imponitur, & paleato luto circumlinitur, eaque humus, quæ fuerat egesta, superaggeritur. [An Boque? An Superaggeritur? H. St. Solent hæc misceri. Sed V. **AGGERO**.

UPERAGNATA, Tunica omnium oculi tunicarum extima, cornæ extrinsecus adhærens, unde & nomen accepit [*ὑπεραγνῆς*].

UPERALLIGO, [*ὑπεραλλίω*] āre. Plin. lib. 30. cap. 6. Caninus si viventi eximatur, & in cibo fumatur, liberat eo vitio. Quidam recentem superalligant.

UPERALTO, [*ὑπεραλτῶ*, Gl. G. L.] āre.

UPERAMENTA, V. **SUPERO**, in **SUPERO**.

UPERBIBO, bibi, bibitum, [*ὑπερβίβω*] ēre. Postea bibere. Plin. lib. 23. cap. 1. Itemque jugi superbibere ebrietati, quam quidem frigida potus extemplo discutit.

UPERBIO, ivi, itum, [*ὑπεραίρωμαι*, *ὑπερβίβω*, Gl. G. L.] īre. Compositum ex Super & Bio, is, v. melioris soni gratia, interposita: & in i mutata. Est autem Superbire, vel Ipso incessu, vel fastu quodam sese extollere. [Nisi potius a Superbus, ut Protervio, a Protervus; Sævio, a Sævus, &c.]

Patriis actis superbire. Ovid. 8. Epist. 43. Forma superbire. Ovid. de Medic. faciei, 33. Nomine avi superbit ille. Ovid. 11. Met. 218. Equæ comantes gloria superbiunt. Plin. lib. 10. cap. 63. Superbire, ad inanimata translatus. Plin. 37. 7. extr. Hac certe (gemma) apud Menandrum & Philemonem fabulæ superbiunt. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 337. — Phlegraeis silva superbit Exuviis, totumque nemus victoria vestit. h. e. Nobilitatur, celebratur, illustratur.

UPERBIA, æ. f. [*ὑπερβία*, *ὑπερβία*, Gl. G. L.] est Supergrediens elatio mentis. Cic. in Partit. 81. Magnitudinem animi superbia imitatur, in animis extollendis. Idem 6. Verr. 89. Superbiam, fastidium, arrogantiamque magnopere fugiamus. Cic. 1. Off. 90. Domicilium superbix, & sedes luxuriæ. Cic. 2. de Lege Agr. 96. Damnoſa superbia in vultu. Ovid. 3. de Arte Am. 509. Abjicere superbiam. Plaut. Merc. 5. 2. 10. Accipere aliquid in superbiam. Tacit. 6. Ann. 13. Facere aliquid superbia & inhumanitate. Cic. 1. de Orat. 99. Parere superbiam. Quintil. lib. 3. cap. 6. Ponere superbiam. Hor. 3. Carm. 10. 9.

UPERBUS, a, um. Adj. [*ὑπερβύς*, *ὑπερβύς*, Gl. G. L.] Arrogans & fastuosus. Virg. 3. Æn. 326. Stirpis Achilleæ factus, juvenemque superbum. Idem 10. Æn. 514. Catullus in Julium Cæsarem, 27. 6. Et ille nunc superbus, & superfluens. Superbum istud & regium, nisi adoptes eum, quem constet imperatorum fuisse, etiam si non adoptasses. Plin. in Paneg. H. St. Exstant cap. 7. extr. conf. Cic. pro Sull. 25. & infra ad fin.

Male autem exponitur & ἀλάζων, quasi idem, quod ὑπερβύς, apud Suidam in Σάντιος. Σάντιος παρὰ Γαλαίους ὁ ὑπερβύς. Et in fine ὑπερβύς τε καὶ ἀλάζων. Ὅθεν καὶ τῆς ὑπερβύς ἔχει. λέγεται ἢ ὁ ἀλάζων ὡς ὑπερβύς τῶν ἀλάζων γένων. ὅτι καὶ τὸ ὑπερβύς ἀλάζων. At ego ὑπερβύς quidem sonare idem, sed aliunde deduci videtur, ex ὑπερβύς. H. St. V. Voff. Etymol.

Superbus cæde ferarum. Ovid. 2. Met. 442. Pecunia superbus. Hor. Epod. 4. 5. Superbus, Nobilis, magnificus, excellens. Virg. 1. Æn. 25. Hinc populum late regem, belloque superbum. Superbus viribus. Plaut. Amph. 1. 1. 59. — magnanimi viri, freti virtute, & viribus Superbi.

Superbus, Altus, elatus. Virg. 7. Æn. 610. — Atina potens, Tiburque superbum. h. e. Alte edificatum, vel etiam Magnificum.

Superbus, Ornatus. Virg. 2. Æn. 504. Barbarico postes auro, spoliisque superbi. Opibus superbi omnes. Virg. 5. Æn. 268. Superbus, pro Magnifico, glorioso, & præstanti. Hor. 1. Carm. 35. 4. — vel superbos Vertere funeribus triumphos. Superbus, Opulentus. Virg. 9. Æn. 324. — simul ense superbum Rhamnetem aggreditur.

Superbus, Iniquus. Virg. 8. Æn. 118. Quos illi bello profugos egere superbo.

Superbos antiqui propter pompam funeris, Mortuos dixere. Plaut. Amphit. 1. 1. 201. Faciam ego hodie te superbum, nisi hinc abis. i. e. Occidam. Nonius 2. 784. Achilles superbus. V. **ACHILLES**. Ager superbus. Martial. lib. 1. 2. Aures habere superbas. Liv. 34. 5. extr. Conjugium superbum. Virg. 3. Æn. 475. Corpus superbum. Hor. 2. Serm. 2. 109. Curru superbo victor stetit. Senec. Troad. 2. Dominis parere superbis. Virg. 12. Æn. 236. Fastidia superba. Virg. 2. Ecl. 15. Forma superba. Ovid. 21. Epist. 33. Fortuna superba. Hor. 1. Epist. 1. 67. Gentes frenare superbas. Virg. 1. Æn. 527. Gressus glomerare superbos. Virg. 3. Georg. 117. Honor superbus. Stat. 1. Achill. 279. Insigne superbum belli. Virg. 8. Æn. 683. Judicium aurium superbissimum. Cic. in Orat. 150. Jus superbum. Cic. 3. de Legib. 13. Juvenis superbus. Virg. 3. Æn. 326. Merum superbum, Vinum pretiosum. Hor. 2. Carm. 14. 27. Oculi superbi. Ovid. 6. Met. 169. Palla superba. Ovid. 3. Amor. 13. 26. Pira superba. Columel. lib. 5. cap. 10. Regna superba. Tibull. lib. 1. 9. 80. Reges superbi. Lucret. lib. 5. 1221. Cic. 6. Att. 3. Sceptra superba. Lucret. lib. 5. 1136. Sedes superba. Virg. 2. Æn. 785. Tecta superba. Virg. 7. Æn. 12. Triumphus superbus. Hor. 1. Carm. 37. 32. Verba superba. Ovid. 5. Trist. 8. 8. Victor superbus. Virg. 1. Georg. 226. Præbere se superbum in fortuna. Cic. 8. Att. 4. Laudato pavone superior. Ovid. 13. Met. 802. Utrum superbiorum tepecunia facit, an quod te imperator consulit? Cic. 7. Fam. 13. Superbum est enim, iudices, & non ferendum, dicere Prætores in provincia homini honesto, locupleti, splendido, Vende mihi vasa cæлата. Cic. 6. Verr. 15. Conf. supra Superbum istud & regium.

SUPERBE, Adv. [*ὑπερβῆ*] Elate, fastuose. Ter. Phorm. 5. 8. 22. Satin' superbe illuditis ne? Dictum superbe. Lucr. lib. 5. 1223. Superbe responsum redere. Liv. 1. Superbius aliquem appellare. Cic. pro Lege Manil. 11. Accipere preces alicujus superbior. Tacit. 2. Ann. 37.

SUPERBITER, Adv. antiquum, idem quod Superbe. Afr. Pantaleont. Illa superbiter impera. Nævius, Superbiter contemptim conerit legiones. V. Nonium 1. 48.

SUPERBIFICUS, a, um. Adj. [*ὑπερβήτικος*] Senec. Herc. furen. 58. De me triumphat, & superbifica manu Atrium per urbe ducit Argolicas canem. h. e. Quæ superbum facit Herculem, ob tam multas victorias. Canem, Cerberum.

SUPERBILŒQUENTIA, æ. f. [*ὑπερβήλικος*] Elatus atque arrogans sermo. Cic. 4. Tuscul. 35. Ob scelera, aninque impotentiam & superbiloquentiam.

SUPERCALCO, [*ὑπερκαλέω*] āre. Columel. lib. 12. cap. 39. Ubi unum tabulatum feceris, vinum vetus conspergit, postea alterum supercalcato, & item vinum conspergit.

SUPERCERNO, crēvi crētum, [*ὑπερκαλέω*] ēre. Plin. lib. 17. cap. 10. Terraque cribris supercernitur pollicis crassitudine.

SUPERCIDO, cidi, csum, [*ὑπερκατέω*] ēre. ex Super & Cadere. Columel. lib. 4. cap. 9. Nisi transversa fuerit cicatrix, cælestem supercidentem aquam contineat Alia exemplaria habent Superincidentem.

SUPERCILIUM, i. n. [*ὑπερκατέω*, Gl. G. L. & G. L. ὑπερκατέω, G. L.] ex Super & Cilium; Ultra pars frontis, pilis vestita, quæ ciliis prominet. Plin. lib. 11. cap. 37. Supercilia homini & pariter & alterne mobilia, & in iis pars animi. Vegamus, annuimus. Hæc maxime indicant fastus. Superbia aliubiconceptaculum, sed hic sedem habet. In corde nascitur, huc subit, hic pendet. Nihil altius simul abruptiusque invenit in corpore, ubi solitaria esset. Subjacent oculi, pars corporis preciosissima, & qui lucis usu vitam distinguant a morte. Supercilium dicitur quod supra cilium sit, id est integumentum oculi superius. Festus.

Supercilia in Junonistutela esse putabant, quod iis protegantur oculi, per quos luce fruimur, quam tribuere putabant Junonem. Unde & Lucina dicta est. Paulus ex Festo.

Superciliorum remissio aut contractio, mæstitia, &c. Cic. 1. Off. 146. Abrasta supercilia. Cic. pro Roscio. Com. 20. Constricta supercilia. Quintil. lib. 1. cap. 11. Depressum & sublatum supercilium. Cic. in Pison. 14. Diffidentia supercilia. Quintil. lib. 1. cap. 11. Duris superciliis torva. Ovid. 17. Epist. 16. Hirsutum supercilium. Virg. 8. Ecl. 34. Inflexa juxta tempora supercilia. V. **INFLECTO**. Severi supercilii matrona, Severæ gravitatis. Ovid. 2. Trist. 309. Triste supercilium, Aistera caperataque frons. Lucret. lib. 6. 1182. Allevare supercilia ad ingulos vocis conatus. Quintil. lib. 1. cap. 11. Contegit libidines fronte & supercilio. Cic. de Provinciis. Conf. 8. Decipere aliquem rugis & supercilio. Cic. Post redit. in Senat. 14. Demere supercilio nutum. V. **DEMO**. Loqui vibrante supercilio. Ovid. 2. Amor. 5. 15. Niti supercilio. Cic. pro Sext. 19. Ut illo supercilio Respub. tanquam Atlante cælum, niti videretur. Ponere supercilium, leponere seu deprimere. Auctor lascivi illius carminis, quod positum est initio lusuum in Priapum, Carminis incompi lusus lecture procaces, Conveniens Laio pone supercilium. Tollere supercilia, Caullus signum esse voluit hominis irati, & qui malum

Ium alicui minaretur: his enim vultus indiciis, animi sensus aperitur. Sic autem Epigr. 65. 46. ad Januam,
Præterea addebat quendam, quem dicere nolo
Nomine, ne tollat rubra supercilia.
Supercilium, pro Nutu. Hor. 3. Carm. 1. 8.
Reges in ipsos imperium est Jovis
Clari Giganteo triumpho,
Cuncta supercilio moventis.
Supercilium, pro Superbia aliquando ponitur. Juven. 6. Sat. 167.
— si cum magnis virtutibus affers
Grande supercilium. Cic. 2. pro Lege Agr. 93. Hunc Capuæ,
Campano supercilio, ac regio spiritu, cum videremus, &c. Martial.
lib. 1. 5.
Terrarum dominum pone supercilium. h. e. Imperatoriam gravitatem. Plura exempla in superioribus V.
Supercilium salit. Quoties bona quædam spes titillat animum nostrum, dicere licebit nobis Salire supercilium. Ita Pseudolus apud Plaut. 1. 1. 105. Sumptum a vulgi superstitione, qui futurorum auguria captat ex corporis affectibus: ut si quod membrum pruriat præter evidentem causam: si dexter oculus saliat: si auris dextra tinniat. Nec me fallit aliter legi apud Plautum: verum & ipsa sententia, & metri ratio docet esse legendum, ut a me positum est. Sic enim legendi sunt senarii Iambici,
Spero alicunde hodie me bona opera, aut hac mea
Tibi inventurum esse auxilium argentarium.
c. At id futurum unde? p. unde dicam, nescio,
Nisi quia futurum est, ita supercilium alit. Erasmi in Chiliad.
Supercilium montis, pro Summitate per translationem. Liv. 27. 20. Ipse expeditos, qui pridie stationes hostium pepulerant, ad levem armaturam, infimo stantem supercilio, ducit. Ilin. lib. 6. cap. 5. Inde promontorium Cronæa, quo supercilium arduum tenent Toretæ. Virg. 1. Georg. 108.
Ecce supercilio clivosi tramitis undam
Elicit. Stat. 6. Theb. 63.
Molle supercilium. De pyra erecta in sinere pueri.
SUPERCILIŌSUS, a, um. Adj. Severus. Sen. Epist. 123. Tristes & superciliofi alienæ vitæ censores. Sidon. 7. 9. Superciliofi frontis arbitrium.
SUPERCONTĒGO, ère. Cels. lib. 4. cap. 1. Rees vero diversi, qui lumbis summis coxis inhaerent, parte earum resim, ab altera rotundi, qui & venosi sunt, & ventriculos habent, & tuniis superconteguntur: ac viscerum quidem hæc sedes sunt. Al. divise scribunt, ut sit Super Adv. pro Superne.
SUPERCORRUO, ère. Valer. lib. 5. cap. 6. Faciæque ingenti strage telis obrutus supercorruit. Et hic divise scribi potest.
SUPERCRESCO, [*ὑπερβαίνω*, Gl. G. L.] ère. Cels. lib. 6. cap. 6. De oculorum ulceribus supercrefcentibus. Idem lib. 7. cap. 28. De carcinomate, Si id nimium supercrevit, tentanda squama æris est. Quintil. Declam. 5.
SUPERCUBO, [*ὑπερκαμναι*] àre. Superjacere, sperdormire. Columel. lib. 7. cap. 4. Perforatis tabulis, quibus ovilia onsternuntur, ut grex supercubet. Vel divise quoque.
SUPERCURNUM, i. n. *ὑπερκαμναι*, *ὑπερκαμναι*. Gloss. Latinogræc.
SUPERCURRO, ère. Supercurrere ager dicitur ætigali, quum habet ampliorem proventum. Plin. 3. Epist. 18. Et ær ipse propter hoc, quod vectigali longe supercurrit, semper dominum, a quo exerceatur, inveniet.
SUPERDICO, xi, ctum, [*ὑπερδίζω*] ère. Dictis addere. Dicere præter id quod dictum est, Subjungere dictis. Cic. 2. de Legib. 53. Superdicebant qui quid cœpisset astringi. Al. divise Super dicebant.
Superdici in l. 13. in fin. D. de iurejurando: et Præconis voce, & ut cum Apulejo loquar, boatu pronuntiari, & prælamari, ut & in l. 16. C. ex quib. causis infamia irrog.
SUPERDO, dēdi, dātum, [*ὑπερδίδωμι*] àre. Cels. lib. 7. cap. 2. Purgationis causa paulum mellis imponendum, dein tutinantia superdanda. Ibid. cap. 7. Nisi divise melius scribitur.
SUPERDUO, xi, ctum, [*ὑπερδύω*, Gl. G. L.] ère. Præter jam adducta, alia adducere. Plaut. Truc. 2. 6. 53.
— pœnitetne te, quot ancillæ sint jan?
Quine etiam superducas, quæ mihi comedat cibum.
Superducere novercam, pater tum dicitur, cum priore uxore mortua, filiis prioris matrimonii novercam inducit. l. ult. De bon. mater. in C. Theod. 381. Quintil. Argum. Declam. 381. Quidam filio superduxit novercam, & ex ea aliam filiam suscepit. Sic & Decl. 373. Plin. lib. 6. Epist. 33. pr. ad Rom. Inducere novercam eodem sensu dixit. Sic Argum. Decl. 1. & 2. Quintil.
Capitolin. in fine vitæ M. Aurelii. Puto & Græcos ita loqui. Vide in Epigr. Gr. de illa quæ rogat maritum, ne novercam natis induceret. H. St. Capitolini verba hæc sunt, Sed ille concubinam sibi adscivit, procuratoris uxoris suæ filiam, ne tot liberis superduceret novercam. Græcum autem epigramma ejusmodi exstat, Apollonidæ tit. 1. 2. Anthol. ubi tamen nihil quod huc pertineat.
SUPEREDO, ēdi, ēsum, [*ὑπερῶδιω*] ère. Postea edere. Plin. lib. 19. cap. 6. Menander, e Græcis auctor est allium dentibus, si radicem beatæ, in pruna tostam, superederint, odorem extingui. Nisi divise scribas.
SUPEREMICO, ui, àre. Sidon. Carm. 15.
Hinc fieri, ut terram levior superemiket unla. Al. Super emicet.
SUPEREMINEO, ui, [*ὑπερεμίζω*] ère. Amplius eminere. Columel. lib. 12. cap. 47. Ut olivæ premantur, & jus superemineat. Virg. 6. Æn. 856.
— victorque viros supereminet omnes.
Supereminet extra aquam. Plin. lib. 26. cap. 8.
SUPERENATO, àre. Lucan. lib. 4. 133.
Primum cana salix madefacto vimine parvam
Texitur in puppim: casoque induta juveno,
Vectoris patiens, tumidum superenatat amnem. Alii legunt,
Superemicat. Caso juveno, i. e. Corio bubdo.
Fluctus superenatat omnes. Alcim. 4. 240. [At Supereminet?
SUPEREO, ire, Ire super. Lucet. lib. 3. 1044
Ac pedibus falsas docuit superire lacunas. [Sic omnino dividendum.

SUPERERGO, àre. Super, quam quod requisitum est, erogare, vel facere. August.
SUPEREROGATIO, **SUPEREROGATOR**, **SUPEREROGATŌRIUS**, apud Ecclesiasticos scriptores.
SUPERESCIT, significat Supererit. Ennius,
Dum quidem unus homo Romæ toga superescit. & Attius in Chryippo: Quin hinc superescit, Spartam, atque Amyclas trado. Sed per se, Super, significat quidem Supra: ut cum dicimus Super illum fedidit. Verum ponitur etiam pro De, Græca consuetudine, ut illi dicunt *ὑπὲρ*. Plaut. in Mil. glor. 4. 5. 13. Mea opera super hac vicina, quam ego nunc concilio tibi. In Phalmat. Ehe tandem percipio super rebus nostris, loqui te. Pacuv. in Med. Qua super re interfectum esse Hippotem dixisti? Cato contra Annium, Nemo antea fecit super tali re, cum hoc magistratu utique rem. Afran. in Virgin. Aliis de rebus in qua cœpisti super re. Hæc Festus. V. in dictione **SUPER**, & **ESCIT**.
SUPEREVOLVO, àre. Lucan. lib. 3. 299.
Agmine nubiferam raptio superevolat Alpem. h. e. Celeriter ac raptim transcendit.
SUPEREXCURRO, ère. Effluo; de rebus inanimatis plerumque dici solet. Ulpian. in l. 1. §. Si arbor. De arborib. cadendis. lib. 43. tit. 27. Si arbor (inquit) ædibus alienis impendeat, utrum totam arborem jubeat Prætor adimi, an vero id solum quod superexcurrit, quæritur.
SUPEREXIGO, ère. Supra quam oportuit exigo, aut iterato exigo: unde & **SUPEREXACTORS** in jure Civili dicti sunt. & **SUPEREXACTIO**. Arcad. Si quis exactorum superexactionis crimine fuerit confutatus. & Rubrica de Superexactoribus lib. 10. C. tit. 21. Nisi ibidem legendum putes de Superexactionibus.
SUPERFERO, fers, tūli, lātum, [*ὑπερφέρω*, *ὑπερφέρω*] ferre. Plin. lib. 32. cap. 10. Sed si castoreum, fibrumve supergrediatur gravis, abortum facere dicitur, & periclitari partus si superferatur. Idem lib. 28. cap. 8.
SUPERLATUS, a, um. Partic. [*ὑπερλήτος*] ut, Superlata nomina, Superlata verba; Quæ augendi causa in oratione proferebantur. Cic. in Partit. 53. Illustris autem oratio est, si & verba gravitate delecta ponuntur, ac translata & superlata, & ad nomen adjuncta, & duplicata. Superlatum pileum, Sursum in modum vexilli elatum. Valer. Max. lib. 8. cap. 6. 2. Cajus autem Marius, quum magnum & salutarem Reip. civem in L. Saturnino opprimendo egisset, a quo in modum vexilli pileum servituti ad arma capienda ostentatum erat, Lucio Sulla cum exercitu in Urbem irrumpente, ad auxilium fervorum, pileo superlato, confugit. Sublato in novissime editis legitur.
SUPERLATIO, ōnis. f. [*ὑπερβολή*, Gl. G. L.] Ipse superferendi actus. Superlatio, apud Oratores. Cic. 3. de Orat. 201. Tum augendi, minuendive causa veritatis superlatio atque trajectio, & rogatio, atque huic finitima quasi percentatio, expositioque sententiæ suæ. Quintil. lib. 1. cap. 10. Licet per comparationes & superlationes. Superlatio, est Oratio superans veritatem, alicujus augendi minuendive causa. Auctor ad Heren. lib. 4. 45.
Superlatio, pro Insigni cognomine a re aliqua sumpto: ut quum aliquis Sapiens, per excellentiam vocatur. Valer. Max. lib. 6. cap. 9. 12. de Craffo, Quid? Craffo nonne pecuniæ magnitudo locupletis nomen dedit? sed eidem postea inopia turpem Decoctoris superlationem injunxit. In emendatis codd. Sugillationem exstat.
SUPERLATIVUS, a, um. Adj. [*ὑπερλητικός*, Gl. L. G. & G. L. *ὑπερβολικός*, Gl. L.] ut, Superlativus gradus: de quo abunde apud Grammaticos.
Superlativum, cum Quam. Liv. 34. 32. pr. Cum tyranno instituere amicitiam, & eo tyranno, quam qui unquam fuit, sævissimo & violentissimo in suos.
Superlativum a Comparativo interdum superatur. Liv. 3. cap. ult. pr. Orare, ne pessimum facinus pejore exemplo admitterent, iudices.
SUPERFETO, [*ὑπερφέτω*, *ὑπερφέτω*] àre. Superfetare dicunt quædam animalia, dum post unum fetum editum, rursum alium edunt, uno altero die, aut paulo pluribus. Plin. lib. 10. cap. 63. Dasypodes superfetant, sicut lepores. Idem lib. 7. cap. 11. Præter mulierem, pauca animalia coitum novare gravis. Unum quidem omnino, aut alterum superfetant.
SUPERFETATIO, ōnis. f. Secundarius conceptus prægnantis, quam *superimprægnationem* vulgus appellat. Bud. in Not. ad Pandect. l. Antiqui vero. D. si pars heredit. petat.
SUPERFICIES, ei. f. [*ὑπερφάνεια*] ex Super & Facie; quasi Superfacies, vel superior facies, superior pars cujuscunque rei, & facies, quæ exterior ab oculis cernitur. Plin. lib. 11. cap. 48. Quia longitudo superficiem corporum solam ampliat.
Ædium superficies. Cic. 4. Att. 2. Idem 4. Att. 1. extr. Qui si sustulerint religionem, aream præclaram habemus, superficiem Consules ex Senatusconsulto æstimabunt. [Gloss. Latinogræc. Superficies *ὑπερφάνεια*, *ὑπερφάνεια*. Græcolat. item, *ὑπερφάνεια*, Imperficia, superficies, cœnaculum. Superficies, in ædificiis dicitur Domus, quæ in alieno solo sive area edificata est. Itaque fieri potest, ut ejusdem domus duo sint domini: alter domus superficiaræ, alter soli. Paul. in l. Damni infect. §. Ei qui. D. de Damno infecto, Ei qui in conducto solo superficiem imposuit, dominus soli, quod vitio soli damnum futurum sit, cavere non debet: nec soli domino superficiarum. Jabolenus in l. eum qui. in prin. Quum ædes ex duabus rebus consistit, ex solo & superficie. Julia. in l. Si quis testam. §. Qui fundum. D. de legatis primo. Appellatione ædificii aut superficiem significat, aut solum quoque cui ædificium superpositum est. Ulp. in l. Hoc amplius. §. Quæsitum est. D. de Damno infect. Quæsitum est, si solum sit alterius, superficies alterius: superficiarum utrum repromittere damni infecti, an satisfare debeat? Et Julianus scribit, quoties superficaria insula vitiosa est, dominum & de soli & ædificii vitio repromittere: aut eum, ad quem superficies pertinet, de utroque satisfare. Pompon. in l. Inter quos. §. Damni. eo. tit. Ei qui superficariam insulam habet, utilis est ea stipulatio, si quid in superficie damni datum fuerit: & nihilo minus etiam soli domino utilis est, si solo damnum datum fuerit, ut si tota superficies tolleretur. fraudabitur enim dominus soli in pensione percipiendi.
Superficies mathematicis est, Quæ longitudinem, & latitudinem tantum habet. Cujus quidem termini sunt lineæ. Est igitur Superficies plana ab

ab una linea ad aliam brevissima extensio, in extremitates suas eam recipiens. Euclid. 1. Element.

SUPERFICIUM, i. n. [ὑπερδύμνημα, Gl. G. L.] apud Pomponium legitur in hunc modum. Si ex lapidinis dotalis fundi, lapidem, vel arbores, quæ fructus non essent; sive superficium ædificii dotalis, voluntate mulieris vendiderit, nummi ex ea venditione sunt dotis. Sic in l. j. D. de superficibus. Gajus lib. 2. Instit. tit. 1.

SUPERFICIARIUS, a, um. Adj. [ὑπερδύμνηματις] ut, Superficiariæ ædes, quæ in conducto solo positæ sunt, quarum proprietas & civili & naturali jure, ejus est, cujus est solum. Hactenus Cajus de superficibus. l. Superficiarias.

Superficiarius, Qui in alieno solo superficiem habet, ita ut certam pensionem præstet. Auctor est Paul. l. 74. D. de Publician. Senec. Epist. 88. Mathematica, ut ita dicam, superficiaria est, in alieno ædificat.

Superficiaria prædia, Quæ in conducto solo certa pensione annua habentur. l. 10. D. famil. eriscund. l. 49. D. de verb. sig. l. 16. in fin. D. de pignor. act. Superficiarias enim ædes in conducto solo positas dixit Gajus in l. ultima. D. de superfic. sic & Superficiaria insula, in l. 12. §. j. D. de Publician. l. j. §. Et generaliter. D. de vi & vi armat. l. 9. §. Quæsitum l. 39. §. damni. D. de damno infecto. Et Superficiarius fundus. l. j. D. quib. mod. usufr. amit.

Superficiarius, [ὑπερδύμνημα] Superficietenus apparens. Apud vett. non occurrit.

SUPERFICIO, ère. non vero Impersonaliter, uti quidam opinati sunt; est Superesse, restare, redundare, superfluere. Hinc Superfieri, & Superficiens. Columel. lib. 12. cap. 1. Tum separate quæ consumenda sunt, & quæ superfieri possunt custodire, ne sumptus annuus, menstruus fiat. Ulpian. Idem ajunt, aquam pluviam in suo retinere, vel superficientem, ex vicini in suum derivare. tit. de Aqua & aqua plu. arcend. lib. 39. P. Sunt qui apud Ulpian. Superfluentem, sed contra veritatem antiquorum codicum, legant. Quæ enim aqua superfluit, non derivatur: sed ipsa impetu suo spargitur. Quæ superficit, id est, superest vicino, recte derivari potest: Quod enim tibi non nocet, & vero mihi prodest: Naturæ communitate, mihi deberi justum est.

SUPERFLORESCO, ui, [ὑπερφύω] ère. Plin. lib. 19. cap. 5. Particulatim cucumis floret, sibi ipse superflorescens.

SUPERFLUO, xi, xum, [ὑπερέρω, ὑπερέρω, ὑπερέρω, Gl. G. L.] ère. Abundare, redundare. Plin. lib. 31. cap. 4. Apolloniæ in Ponto fons juxta mare, æstate tantum superfluit, & maxime Canis ortu: parcus si frigidior sit æstas.

SUPERFLUENS, entis, Partic. Redundans. Cic. de Clar. Orat. 16. Is dedit operam, si modo id consequi potuit, ut nimis redundantes nos, & superfluentes juvenili quadam dicendi impunitate & licentia, reprimeret, & quasi extra ripas diffuentes coherceret.

Superfluens pecunia. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 11.

SUPERFLUUS, a, um, [ὑπερέρω, ὑπερέρω, Gl. G. L.] Adj. ut, Fructus superflui. Pap. in l. Deducta. §. ult. D. Ad SC. Trebell.

Superfluum bonorum. Ibid.

Superfluus, cum Dativo. Plin. in Paneg. cap. 82. Hostium, quibus moris est, eadem illa nunc rigentia gelu flumina, aut campis superflua, nunc liquida ac deferentia, lustrare navigiis.

SUPERFLUITAS, âtis, f. [ὑπερέρω, ὑπερέρω] Plin. lib. 14. cap. 1. Aliæ improbo reptatu, pampinorumque superfluitate, atria media complentes.

SUPERFŒTATIO, **SUPERFŒTO**, V. **SUPERFETO**.

SUPERFŒRANEUS, a, um. Adj. Idem ac Circumforaneus. Sidon. l. 7. Trepidatio superforanea. Symmach. 3. Epist. 48. Superforanei laboris est commendare conspicuos. [Idem ac Supervacuus. Voss. de Vit. ferm. 3. §. 1.

SUPERFUGIUM, i. n. [ὑπερφυγή, Gl. G. L.] Idem quod Suffugium.

SUPERFULGEO, si, sum, [ὑπερφύω] ère. Stat. 1. Silv. l. 33.

Ipsæ autem, puro celsum caput aëre septus,

Templa superfulges, & prospectare videris. [Nisi Anastrophe,

est Templa super, diviseque legendum.

SUPERFUSO, fudi, fustum, [ὑπερέρω, Gl. G. L.] ère. de liquoribus dicitur, quum alicui rei superjiciuntur. Columel. lib. 12. cap. 57. Hanc misturam, quum in catillo composueris, oleum superfundito.

Superfundens se lætitia, per translationem, pro Ubertim sese ostendens.

Liv. 5. 7.

Superfusus Tiberis, Inundans. Liv. 7. 3.

Superfusa gens montibus Caucasus, Conspersum fusa. Plin. lib. 6. cap. 13.

Superfusi hostes. Liv. 39. 49.

Corpora superfundi dicuntur a Senec. de Tranquill. vit. Quæ sunt nimie vastitatis.

SUPERFUSIO, ōnis, f. Ammian. 17. 15. Aquarum cælestium superfusio. Pallad. l. 17. Pavimenti superfusio.

SUPERGERO, gessi, gestum, [ὑπεργέρω] ère. Superjacere, & quasi aggeratim superimponere: nam proprie de terra dicitur. Columel. lib. 11. cap. 3. Prædicti deinde funes, de tabulato prompti, explicantur, & in longitudinem per utrumque sulcum porrecti obruuntur, sed ita, ut non nimium supergesta terra, femina spinarum, quæ inhærent toris funiculorum, enasci possint.

Supergestum orificium. Apul. Met. 9. p. 236. Elmenh.

SUPERGRADIOR, five **SUPERGRÉDIOR**, èris, gressus sum, [ὑπεργράδω, Gl. G. L.] grédi. Superaliquid gressum facere. Plin. lib. 28. cap. 7. Abortum facit illitus, aut si omnino prægnans supergrediatur. Stat. 5. Silv. 3. 114.

Ora supergressus Pylis senis.

Supergrédi omnem laudem, Excellere. Quintil. lib. 6. in proem.

SUPERHABEO, ui, itum, ère. Omittere. Celf. 7. 20. Eodem tempore superhabendum est cataplasma. conf. Insuper habeo, in **INSUPER**.

SUPERI, V. **SUPERUS**, in **SUPER**.

SUPERJACIO, & **SUPERJICIO**, jēci, jactum, & jectum, [ὑπερβάλλω] ère. Columel. lib. 2. cap. 16. Quæque temporibus Autumni frutetis & arboribus delapsa folia superjaciebantur, mox conversa vomeribus, &c.

Superjicere, Addere. Liv. 10. 30. Magna ejus diei, quo in Sentinati agro bellatum, fama est; etiam vero stanti. Sed superjecere quidam augendo, fidem, qui in hostium exercitu, peditum quadringenta millia cecxxx, equitum sex & xl millia, mille carpentorum scripsere fuisse.

SUPERJACTO, [ὑπερβάλλω, ὑπερβάλλω] ère. frequent. Plin. lib. 9. cap. 15. Quod & alias faciunt, aliorum vim timentes, mugiles maxime.

me, tam præcipuæ velocitatis, ut transversa navigia interim superjacent. i. e. Transcendant jactu. Val. Max. 9. 2. 4. Alios superjactatos pilis excipi jussit.

SUPERJECTUS, ōs, m. [ὑπερπύκνωμα] Columel. lib. 6. cap. 36. Ita enim efficitur, ut ejus objectu, quum mas etiam superjectu eblanditus est, velut incensus & obcæcatus cupidine, subtrahat quam perierat, fastidite imponitur equæ. Loquitur de asino, cui objecta erat asina, quamque ipse inscenderat. Superjecto itaque, i. e. Intu.

SUPERJECTIO, ōnis, f. [ὑπερβολή] Quintil. lib. 8. cap. 6. de hyperbole, Est hæc ementiens superjectio.

SUPERILLIGO, [ὑπερβύω] ère. Plin. lib. 29. cap. 3. Eadem cum oleo trita ignes sacros leniunt, betæ foliis superilligatis. conf. Celf. 3. 15.

SUPERILLINO, lini, livi, & lēvi, litum, [ὑπερβύω] ère. Plin. lib. 30. cap. 12. Reduvias, & quæ in digitis nascuntur pterygia, tollunt canini capitis cinis, aut vulva decocta in oleo, superillito butyro ovillo cum melle.

SUPERIMPENDENS, entis, Partic. [ὑπερεμψύχω] Catull. Argon. 62. 286.

Confestim Peneo adit viridantia Tempe,

Tempe, quæ silvæ cingunt superimpendentes.

SUPERIMPLEO, [ὑπερεμπλήρωμα, Gl. G. L.] ère.

SUPERIMPONO, pōsui, pōsitum, [ὑπερτίθημι] ère. Plin. lib. 31. cap. 9. Phagedænis ulcerum, tritus cum farina hordei, superimposito linteolo madente vino. Liv. 21. 1. extr. Et Sardiniam, inter motum Africæ, fraude Romanorum, stipendio etiam superimposito, interceptam.

SUPERINCIDO, cidi, cāsum, [ὑπερεμπίπτω] ère. ex Super & In & Cado decompositum. Liv. 23. 15. extr. Utique Cannensi pugna non prius prælio absterit, quam prope exsangui ruina superincidentem viro- rum, equorum, armorumque sit oppressus. Columel. lib. 4. cap. 9. Ne si transversa fuerit cicatrix, cælestem superincidentem aquam contineat Liv. 21. 10. extr. Multisque superincidentibus telis. Al. divise Super incidentibus.

SUPERINDICO, ère. Ulpianus in l. Si duo. §. ult. D. de jurejurando, Imperator noster cum patre rescriptis, fustibus eum castigatum dimitti, & ita ei superindici ἀποπέμπω μὴ ὄναι: id est, petulanter ne jurato. Emen- datiores libri habent Superdici, de quo suo loco.

SUPERINDICTUM, i. n. Extraordinarium munus, ultra solitam & canonicam collationem, indictum significat. l. j. C. de Indictionibus lib. 10. l. j. C. de superindict. l. 3. C. de excusat. muner. l. 3. C. de silentiar. lib. 12.

SUPERINDICTIO, ōnis, f. Idem quod Superindictum. l. j. C. de privileg. domus Aug. lib. 11. Unde superindicti tituli in l. ult. eo. tit. Al. Insuper indicti.

SUPERINDUCO, xi, ctum, [ὑπερδύω] ère. Plin. lib. 15. cap. 17. Duum pedum terra superinducta. Quintil. lib. 5. cap. 8. Nervis illis, quibus causa continetur, adjiciunt superinducti corporis speciem.

SUPERINDUCTIO, ōnis, f. Ulpian. in l. 1. §. 1. D. de iis, quæ in testamento delentur, Lituras, inductiones, superinductiones ipse fecit. Sic habent Pandectæ Florentinæ, quamvis Haloander legat Superdu- ctiones.

SUPERINDUO, ui, ūtum, [ὑπερδύω] ère. Sueton. in Neron. cap. 48. Uterat, nudo pede, atque tunicatus, penulam obsoleti coloris super- induit. [Potest divise scribi, Super induit.

SUPERINGERO, gessi, gestum, [ὑπερεγέρω] ère. Aggeratim, vel acer- vatim superimponere. Plin. lib. 18. cap. 30. Sunt qui leguminum acer- vos superingerant.

SUPERINJICIO, jēci, jectum, [ὑπερβάλλω] ère. ex duabus præposi- tionibus, Super & In, & verbo Jacio compositum. Celf. lib. 5. 18. de Curatione erysipelatum, Aut si durior locus est, solani folia contrita suillæ adipi miscenda sunt, & illita linteolo superinjicienda. Plin. lib. 17. cap. 9. Farinæ vice cribris superinjici. Ovid. 5. Fast. 533.

Tum superinjecta texere madentia terra. [Possunt & hæc divise legi.

SUPERINNATO, Vide in Thef. Paris. marg. H. St.

SUPERINTÉGO, xi, ctum, [ὑπερτίθημι] ère. Plin. lib. 18. cap. 6. Ora utrinque lapidibus statuminari & alio superintegi. [Nisi divise melius.

SUPERINTONO, ui, [ὑπερεργάζω] ère. Desuper tonare. Virg. 9. Æn. 709. Dat tellus gemitum, & clypeum superintonat ingens.

SUPERINUNGO, xi, ctum, [ὑπερβύω] ère. Celf. lib. 7. cap. 7. de oculorum vitiis, Dein superinungi collyrio debet ex his aliquo, quo lip- pientes oculi superinunguntur.

SUPERIOR, **SUPERIUS**, V. **SUPERUS**, in **SUPER** & **SUPRA**.

SUPERJUMENTARIUS, i. m. Suet. in Claud. cap. 2. Quem barbarum, & olim superjumentarium, ex industria sibi appositum, ut se quibuscun- que de causis quam sævissime coherceret, ipse quodam libello conqueri- tur. Sabellicus intelligit Eum, qui jumenta egisset. [Cum sit revera Præpositus, seu Magister jumentariorum, ut exponit Calaub. q. V. conf. **SUBLECTICARIUS** supra.

SUPERLACRIMO, [ὑπερλάκρυν] ère. de palmitibus vitis dicitur, quum post refectionem humorem quandam, veluti lacrimam, emittunt. Columel. lib. 4. cap. 24. Optimum est igitur medio fere internodio subfidia- rium tondere palmitem, devexamque refectionem facere post gemmam, ne, ut jam ante diximus, superlacrimet, & gemmantem cæcet oculum.

SUPERLATIO, **SUPERLATIVUS**, **SUPERLATUM**, V. **SUPERFERO**.

SUPERLECTICARIUS, V. **SUPERLECTICARIUS**.

SUPERLIMINARE, is, n. [ὑπερθυρον] Ea pars ostii superior, quæ super limen est. Plin. lib. 29. cap. 4. Cujus generis prope videri possint, quæ tradunt & de vespertione, si ter circumlatus domi vivus, per fenestram inverso capite insigatur, amuletum esse: privatimque ovilibus circumla- tum toties, & pedibus suspensum sursum in superliminari. Harduin. legit, Supero limine.

SUPERLINO, ère. Idem quod Superillino, a quo

SUPERLITUS, a, um. Partic. Plin. lib. 22. cap. 23. Vel per se visco su- perlitum, ut hæreat.

SUPERMANDO, di, sum, [ὑπερμαρτύρω] ère. Post mansum aliquid, aliud rursus mandere. Plin. lib. 31. cap. 6. Qui puram dedere, rapha- nos supermandi ex multo aceto jubent, ut ad vomitiones revocent.

SUPERMEO, [ὑπερβύω] ère. Superfluere, vel superlabi. Plin. lib. 2. cap. 103. De miraculis aquarum, Quædam vero & dulces inter se supermeant alias: ut in Fucino lacu invecus amnis, in Lario Addua, &c.

SUPERMICO, ère. i. e. Antecellere. Senec. de Benefic. lib. 3. cap. 31. Si quæ reddunt filii parentibus beneficia, eorum non supermicant. Pau- lo post dicit Exsuperare.

SUPERNAS, V. **SUPERNUS**, in **SUPRE**.

SUPERNATO, [ὑπερπύκνωμα] ère. Columel. lib. 12. cap. 9. Deinde arido spissa.

spiffamento foeniculi sic comprimi, ut jus supernatet. Plin. lib. 34. 18. Postea supernatans aqua, tollitur spongiis.

SUPERNATUS, a, um. Adj. [*ὑπερnatōs*] Quod præter alia natum est. Plin. lib. 19. cap. 3. Supernato caule, quem magydarim vocarunt.

SUPERNAVIGO, [*ὑπερναύω*, Gl. G. L.] ære.

SUPERNE, **SUPERNITAS**, V. **SUPER**.

SUPERNO, ære. Gell. 9. 9. Gaudia in summo pectore supernantia.

SUPERNUS, **SUPERO**, V. in **SUPER**.

SUPERBRUO, [*ὑπερβρύνω*] ære. Propert. lib. 4. 4. 91. De Virgine Tarpeja.

Dixit, & ingestis comitum superobruit armis.

SUPERORDINO, [*ὑπερτάσσομαι*, Gl. G. L.] ære.

SUPERPENDO, di, sum, [*ὑπερρέμωμαι*] ære. Liv. 37. 27. Ita ut quibusdam locis superpendentia saxa plus in altum, quam quæ in statione sunt naves, promineant.

SUPERPINGO, xi, ctum, ære. Avien. Phænomenon. Arat. v. 907. Cuncta superpingunt rutilam sua sidera noctem.

SUPERPICTUS, a, um. Partic. Solin. cap. 21. Pantheræ minutis orbiculis superpictæ.

SUPERPONDIO, i. n. [*ὑπερμέτρον*] Apul. 7. Met. p. 196. Elmenh. Exiguum scilicet & illud tantæ molis superpondium.

SUPERPONDERO, ære. Columel.

SUPERPONO, pōui, situm, [*ὑπερτίθημι*] ære. Columel. lib. 1. cap. 5. Sin summotus longius a collibus erit amnis, & loci salubritas, editorumque litus ripæ permittit superponere villam profluenti. Plin. lib. 29. cap. 21. Tantumque pollent ut medicamentis quoque superponantur. Ovid. 21. Epist. 190.

Ægra superposita membra fovere manu.

SUPERRADO, r, sum, [*ὑπερρέω*] ære. Plin. lib. 22. cap. 23. Perniones ex vino fovet, & ex oleo coctum imponitur: sic & callo. Clavis pedum superfrafis præcipue utilitatis.

SUPERRUO, ære. Apul. 1. Met. p. 109. Elmenh. Atque ego, de alto decidens, Socratem, nam juxta jacebat, superruo. Idem Met. 2. p. 126. Corpori superruens. [Loco priore rectius divisè scribitur Super ruo.]

SUPERSCANDO, di, sum, [*ὑπερσκαίνω*] ære. Super ascendere. Liv. 7. cap. 36. pr. Jam evaserant media castra, quum superascendens vigilum strata somno corpora miles, offenso scuto, præbuit fonitum. Columel. lib. 11. cap. 3. Oportebit autem virgeam sæpem interponere, quam superfcandant fentes utriusque fulci.

SUPERSCRIBO, ære. [*ὑπεργράφω*, Gl. G. L.] Supra scribere. Modestin. in l. 4. D. De operibus publicis, Nec præsidis quidem nomen licebit superferbere.

SUPERSEDEO, fēdi, fessum, [*ὑπερτίθημι*, Gl. G. L. ἀμελῶ, κατεφρονῶ, ἀλιγνῶ, L. G.] ære. Omittere, cessare. Plerumque cum Ablativo. Plaut. Epid. 1. 1. 37. Superfede istis rebus jam. Idem Pœn. 1. 3. 5. Superfede istis verbis. Cic. 4. Fam. 2. Superfedas hoc labore itineris. Superfedere, inquit Nonius 1. 187. Manere, perseverare, quasi in voluntate & consilio federe. Turpil. Ped. Ut ille hac se abstineret, ego superfederem nuptiis. V. plura apud eundem. [In Gloss. Superfiderint, quasi a Superfido.]

Commode possumus principio superfedere. Auct. ad Heren. lib. 3. 17. Verborum multitudine superfedendum est. Cic. 1. de Invent. 28. Sunt autem qui putant nonnunquam posse complexione superfederi. Cic. 1. de Invent. 72.

Quum acciderit, omnino narratione superfedendum est. Cic. 1. de Invent. 30.

Accusativo junxisse videtur Gell. lib. 2. cap. 29. Cognati & affines operam, quam dare rogati sunt, superfederunt.

Non sunt visæ aliqua superfedenda. Auctor ad Heren. lib. 2. 26.

Superfedere, cum Dativo constructum apud Hirt. de Bell. Afric. 75. pr. Postquam satis diuque adversatus, a se ad dimicandum invitatos superfedere pugnae animadvertit, reducit copias. [Nisi forte Pugnae scribendum.]

Superfedi scribere. Plin. 5. Epist. 7. Liv. 4. 7. Plebs, Patriciis, seu hunc, seu illum, delatura honorem, frustra certare superfedit. Idem 21. 40. pr. Superfedissem loqui apud vos. Idem 34. 59. pr. Aut superfedete de amicitia agere. Sueton. in August. cap. 93. In peragrandæ Ægypto, paulo deflectere ad visendum Apin superfedit.

SUPERFILIO, filui & filivi, sultum, [*ὑπερφιλῶ*] ire. ex Super & Salio compositum. Columel. lib. 8. cap. 3. Ea perniciēs ut evitetur, peritæ dolantur in quadrum, ne teres lævitas earum superfilientem voluminem non recipiat.

SUPERSPARGO, vel **SUPERSPERGO**, si, sum, [*ὑπερσπάρω*] ære. Cato R. R. cap. 54. Quum stramenta condes, quæ herbosissima erunt in tecto condito, & fale superpergito.

SUPERSPICIOSUS, a, um. Adj. [*ὑπερσπικνός*, Gl. G. L.] Superbus, Fastidiosus.

SUPERSTAGNO, [*ὑπερσταγνῶ*] ære. Idem quod Restagnare & redundare. Tacit. 1. Ann. 79. Si amnis Nar in rivos diductus superfstagnavisset.

SUPERSTERNO, strāvi, stratum, [*ὑπερστέρω*] ære. Columel. lib. 1. cap. 6. Tum deinde, quum exaruit, simili modo pavimenta testacea, quæ pro aqua receperint amurcam, mistam calci & arenæ, supersternuntur, & magna vi paviculis inculcantur atque expoliuntur. Liv. 10. 29. Consul corpus eo die, quia obrutum superstratis Gallorum cumulis, inveniri non potuit. Quædam exemplaria disjunctim legunt, Super stratis.

SUPERSTO, [*ὑπερστήμι*] ære. Supra aliquid stare. Gellius, Quum sedenti aquila superfstaret. Liv. 10. 28. Effedis, carrisque superfstans hostis armatus ingenti sonitu equorum, rotarumque advenit. Idem 40. 2. Lapsumque superfstans immolat. Virg. 10. Æn. 540.

SUPERSTES, itis. Adj. [*ὑπερστής*, ἀείων, Gl. L. G.] Qui ex mortuis quasi solus vivus superfstat.

Superstes, [*ἀειδελειφόος* Gl. L. G.] Quintil. præf. lib. 6. Liberis tamen superfstitibus oblectabar. Ovid. 3. Met. 126.

Superstitem alicui esse. Ter. Heaut. 5. 4. 7.

Ita mihi, atque huic sis superstes, ut ex me, atque hoc natus es. Cic. 1. Q. frat. 3. Utinam te non solum vitæ, sed etiam dignitatis meæ superfstitem reliquissim.

Tiberio superstes. Tacit. 5. Ann. 8.

Bellorum superstes. Tacit. de German. 6.

Superstes gloriæ suæ. Liv. 2. 7. Se superfstitem gloriæ suæ, ad crimen atque invidiam superesse.

Superstes Reipub. Cic. 9. Fam. 17. De lucro prope jam quadriennium

vivimus: si aut hoc lucrum est, aut hæc vita, superfstitem Reip. vivere. Idem 6. Fam. 2. Quum superfstitem te esse Reipub. ne si liceat quidem, velis.

Fama superfstes. Ovid. 3. Trist. 7. 50.

Opus superfstes mansurum. Ovid. 3. Amor. 15. 20.

Superstes toti convivio, Qui ultimus a mensa surgit. Senec. Epist. 94.

Superstes, Qui salvus est. Ter. And. 3. 2. 7. Deos quæso ut sit superfstes.

Parte dimidia superfstes. Ovid. 1. Trist. 2. 44.

Superstes antiquitus appellati sunt Testes: cujus rei testimonium est, quod superfstitibus præsentibus, si inter quos controversia est vindicias sumere jubentur. Plaut. in Fragm. 1. 4.

Nunc mihi licet quidvis loqui, nemo hic adest superfstes. Festus.

Superstes, pro Præfenti sumitur. Plaut. Superstitem utrumque monui ne injussi abeant. [Incertum unde hæc sint. V. Laurenb. Antiquar.]

Utrisque superfstitibus, præsentibus, istam viam, dico, inite viam. Cic. pro Muren. 26.

SUPERSTITIO, [*σέβω*] ære. frequent. quo veteres usi sunt, Superstitem,

i. e. Salvum & incolumem reddere. Ennius Menalippo, Regnumque vestrum ut sospitent superfstitentque. Non. 2. 776.

Superstitare, idem quod Superesse. Plaut. Perf. 3. 1. 3.

Ut mihi superfst, suppetat, superfstitet.

SUPERSTIT, [*πρόστιν*, ζῆ, Gl. L. G.] An Superstit, a Superfisto?

SUPERSTITIO, ōnis. f. [*δυσσείμωσια*, Gl. L. G. & G. L. ἡρησεία, L. G.] Falsus Numinis cultus. Servius; A superfstite superfstitio dicta, quæ anicularum propria est, quæ multis per ætatem superfstes sunt,

& quæ rebus inanibus addicæ, dum volunt videri nimis religiosæ, superfstitiosæ sunt, & ita delirant. Cic. 1. de Nat. Deor. 118. Horum enim sententiæ omnium non modo superfstitutionem tollunt, in qua inest timor inanis deorum, sed etiam religionem, quæ deorum cultu pio continetur. V. RELIGIO.

Superstitio, auctore Lucretio hoc carmine, lib. 1. 66.

Horribili super aspectu mortalibus instans; sic appellata est quod Superfster, & superne impendat nobis, quæ quidem sententia, inquit Turnebus, non mea est, sed Isidori hunc locum sic intelligentis.

Omnis importuna, ineptaque religio secundum Gellium Superstitio dici potest. V. Gell. 4. 9.

Superstitio, quæ religioni propinqua est. Cic. 2. de Invent. 165.

Religio veri cultus est, superfstitio falsi. Lact. lib. 4. cap. 28. ubi plura V.

Imbecilli animi atque anilis est superfstitio. Cic. 2. de Divin. 125.

Contaminata superfstitio. Cic. pro Cluent. 194.

Exitialis superfstitio. Tacit. 15. Ann. 44. ubi de Christianis loquitur.

Judaica superfstitio. Quintil. lib. 1. cap. 3.

Magna superfstitio. Ovid. 1. de Arte Am. 417.

Muliebris. Cic. 3. Tusc. Accedit superfstitio muliebris quædam.

Tristis superfstitio. Hor. 2. Serm. 3. 79.

Vana superfstitio. Sil. 5. 126.

Captus superfstitutione. V. CAPIO.

Imbutus superfstitutione. Quintil. lib. 3. cap. 1.

Inducere novas superfstitutiones. Quintil. lib. 4. cap. 4.

Infestare rudes animos superfstitutione. V. INFESTUS.

Levari superfstitutione. V. LEVIS.

Obligari superfstitutione. V. OBLIGO.

Superstitio fusa per gentes, oppressit omnium fere animos, atque hominum imbecillitatem occupavit. Cic. 2. de Divin. 148.

Non tollitur religio superfstitutione tollenda. Cic. 2. de Divin. 148.

SUPERSTITIA, æ. f. & **SUPERSTITIUM**, i. n. [*δυσσείμωσια*, ἡρησεία, Gl. G. L.]

SUPERSTITIOSUS, a, um. Adj. [*δυσσείμωτος*, Gl. L. G. ἡρησένους, ἀειτήριος, Gl. L.] Superstitiosus proprietatem habent, ut Cic. 2. de Nat. Deor. 72. tradit, ex hoc quod præ cultura deorum superfedeant, qui sine causa timidi sunt, qui deum timent in rebus etiam non timendis. Non enim, inquit, philosophi solum, verum etiam majores nostri superfstitutionem a religione separaverunt. Nam qui totos dies precabantur, & immolabant, ut sibi sui liberi superfstes essent, superfstitiosi sunt appellati: quod nomen postea latius patuit. conf. RELIGIOSUS. [Quibus in verbis nihil de etymo a Superfedeo ducto apparet.]

Deterret aliquid sacerdotis superfstitiosa dedicatio. Cic. pro Domo 33.

Aliqui omnia cum superfstitiosa sollicitudine & miseria credunt. Cic. 2. de Divin. 86.

Imbecilli animi facile superfstitiosa ista concipiunt. Cic. 2. de Divin. 81.

Ariolationes superfstitiosæ. Cic. 1. de Divin. 96. Superstitiosæ ariolationes, Vaticinationes sunt divinæ & fatiliquæ. Nam Superstitiosus pro Fatiloquo non infrequens est veteribus, in his Plaut. Turneb.

Superstitiosus, Divinator. Plaut. Amph. 1. 1. 167. Illic homo superfstitiosus est. Idem Curc. 3. 27.

Superstitiosus hic quidem est, vera prædicat.

SUPERSTITIOSE, Adv. [*δυσσείμωτως*] Vane & aniliter. Cic. 4. de Nat. Deor. 62. Neque id dicitis superfstitiose, atque aniliter, sed physica, constantique ratione.

Fatum dicitur, non id quod superfstitiose, sed quod physice. Cic. 1. de Divin. 106.

Facere aliquid superfstitiose, Scrupulose. Quintil. lib. 1. cap. 1.

SUPERSTRUO, xi, ctum, ære. Tacit. 4. Ann. 62. Neque fundamenta per solidum subdidit, neque firmis nexibus ligneam compagem superstruxit.

Translate Quintil. 1. 4. Nisi fundamenta fideliter jeceris, quicquid superstruxeris corruet. [Potest & divisè legi.]

SUPERSUM, es, fui, [*ὑπερίστω*, ἀειδέσσομαι, ἀεισώσω, ἀειτήσω, Gl. L. G.] esse. Affluere, abundare. Ter. Phorm. 1. 3. 10.

Aliis, quia desit quod ament, ægre est: tibi quia superest, dolet.

Ibid. 1. 2. 19.

Cui tanta erat res, & supererat? Virg. 11. Æn. 420.

Auxilioque urbes Italæ, populi que superfunt. i. e. Superabundant, adfunt ultra quam bella deposcunt, inquit Servius. De Superfsum vide Gell. lib. 1. cap. 22.

Superesse & Deesse, contraria. Cic. 13. Fam. 64. Sed vereor ne jam superesse mihi verba putes, quæ dixeram defutura.

Spatia plura superfunt. Virg. 5. Æn. 325.

Superesse, Restare, Reliquum esse.

Dux partes, quæ mihi superfunt illustrandæ, orationis, ac totius eloquentiæ cumulandæ. Cic. 3. de Orat. 91.

Quo

Quod superest; absoluta locutio, inquit Servius, i. e. De reliquo. Virg. 11. *Æn.* 15.

Quod superest; hæc sunt spolia, &c.

Pro, Quantum attinet ad id, quod superest. H. St. Sæpius tamen Cic. Quod reliquum est, dicit, quod poetica phrasia omnino respuit.

Quod superest, scribe, quæso, quam accuratissime. i. e. Quod reliquum est. Cic. 9. *Att.* 22.

Victor superest, ut tueri se possit. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Superesse, Superstitem esse. Plaut. *Mil.* 2. 4. 3. Ne doceto malas ut sint malæ, mihi sola ego superfum. Sed aliter in recens excusis. Idem *Afin.* 1. 1. 2.

De exercitu alicujus superesse. Cic. 11. *Fam.* 33.

Superesse, Durare, Manere. Virg. 3. *Georg.* 10.

Primus ego in patriam mecum (modo vita superstit) &c. Plaut. *Perf.* 3. 1. 3.

Perennitatisque adeo huic perpetuo cibo

Ut mihi superstit, suppetat, superstitet.

Superesse, Vincere, superiorem esse. Virg. 3. *Georg.* 127.

Feræque, ne blando nequeant superesse labori. i. e. Vincere laborem. V. Superesse fide in *FIDES*.

Superesse alicui, Superfluum esse, & nihil prodesse. Gell. lib. 1. cap. 22. Memini ego Prætoris docti hominis Tribunali me forte assistere,

atque ibi advocatum non incelebrem sic postulare, ut quam diceret causam, remque quæ agebatur, non attingeret. Tunc Prætoris ei, cuja res erat, dixisse advocatum eum non habere. Et quum is qui verba faciebat, reclamasset, Ego illi superfum: respondi Prætoris festiviter, Tu plane superes, non ades. [Quum ille Adesse se, vel Præsto esse intelligi vellet, ut ex seq. exemplis apparet.

Superesse negotiis suis, Interesse. Ulpian. in l. Et qui. D. De postulando. Rebus suis superesse. Ulpian. in l. 1. §. ultim. D. De procuratoribus,

Ufus autem procuratoris perquam necessarius est: ut qui rebus suis ipsi superesse, vel nolunt, vel non possunt: saltem per alios possint, vel agere, vel conveniri.

Superesse, Adesse, patrocinari. Suet. in August. cap. 56. Quum Asprenas Nonius, arctius ei junctus, causam beneficii, accusante Cassio Severo, diceret, consuluit Senatam quid officii sui putaret. Cunctari enim se, ne si superesset, eriperet legibus reum: sin deesset, destitueret ac prædammam amicam existimaretur. Qui locus facit contra Gellium lib. 1. cap. 22.

Superfum, aliquando diducitur, interposita aliqua dictione, & aliquando pluribus. Plaut. *Curc.* 1. 1. 85.

Si quid super illi fuerit, id nobis satis est.

Superfore, Scavola in l. Creditor. §. Si inter. D. Mandati vel contra, Nullam actionem superfore ad recipiendum.

SUPERFUTURUS, a, um. Partic. Plin. lib. 11. cap. 53. Sola ex omnibus superfutura.

SUPERVACUUS, a, um. Adj. [ἐκπῶτος, κρείττων, Gl. L. G. *περισσός*, L. G. & G. L.] Quod non est necessarium, sed præter rem & superfluum. Plin. in *Paneg.* 50. Qui tam multa concupiscebat, quum haberet supervacua tam multa. Columel. lib. 5. cap. 4. Quo tamen ipsa pastinatio pæne supervacua est iis locis, quibus & per se resolutum est.

Supervacuo timore deterritus, i. e. Vano. Callistratus in l. 2. D. ex quib. caus. majores, &c.

Metus habere supervacuus. Ovid. 2. de *Pont.* 7. 6.

Habere supervacuum dicere. Quintil. lib. 7. cap. 3. Plin. lib. 27. cap. 12. Phyreuma qualis sit describere supervacuum habeo, quum sit usus ejus tantum ad amatoria.

Supervacuum non putat oportere dici Varr. de vita Pop. Rom. lib. 3. sed supervacaneum, in quo est supervacuum pro supervacaneo. Non. 12. 28.

SUPERVACUO, Adv. Ulpian. in l. At si quis. §. Plerique. D. De relig. & sumpt. fun. Quod si supervacuo fuerit factum, &c.

SUPERVACANEUS, a, um. Adj. [περὶτῶς, Gl. G. L.] Idem. Sueton. de Clar. Rhetor. cap. 1. Quædam etiam ad usum communis vitæ instituta, tum utilia & necessaria, tum perniciofa & supervacanea ostendere, &c. Cic. 1. de *Nat. Deor.* 100. Quid de reliqua descriptione omnium corporis partium, in qua nihil inane, nihil sine causa, nihil supervacaneum est?

Tum conditiora facit hæc supervacanei operis aucupium atque venatio. Cic. de *Senect.* 56.

Pro supervacaneo ac inutili haberi. Liv. 10. 24.

Quicquid usum non habet, supervacaneum est. Cic. 1. de *Nat. Deor.* 100. Supervacaneum est illis Nil prodest. Sallust. *Cat.* 58. in oratione Catilinæ ad milites, Nos pro patria, pro libertate, pro vita certamus: illis supervacaneum est pugnare pro potentia paucorum.

SUPERVACUNDUS, a, um. Adj. Jungitur Superbus ut synonymon in Gloss. Græcolat. [An Superbicundus?

SUPERVADO, [ἀναβάνω] ère. Superascendere, superare, supergredi. Liv. 31. 38. Quum omnes victi, metuque perculsi, ex prælio intra valum protinus, inde supervadentem munimenta victorem hostem fugerent. conf. 32. 24.

Supervadere, [ὑπερβαίνειν] Omnes asperitates superare, vincere. Sallust. in *Jugurth.* cap. 75. Quæ postquam Metello comperta sunt: quamquam inter Thalam flumenque cognovimus, in spatio mille quinqueginta, loca arida atque vasta esse cognoverat, tamen spe patranda belli, si ejus oppidi potius foret, omnes asperitates supervadere, ac naturam loci etiam vincere aggreditur.

SUPERVAGOR, [ὑπερβαίνειν] àri. Præter justum & æquum vagari, superfluere, vel superfluos ramos habere. Columel. lib. 4. cap. 33. Quinquennis vineæ non alia est putatio, quam ut figuretur, quemadmodum supra instituimus, neve supervagetur.

SUPERVAGANEUS, a, um. Adj. Supervaganea dicebatur ab Auguribus avis, Quæ ex summo cacumine vocem emisisset. dicta ita, quia super omnia vagatur, aut canit. Paul. ex Fest.

SUPERVENIO, xi, tum, [ὑπερβάνω] ère. ut, Montem supervahi. Catull. de coma Berenices, 67. 44.

Arma supervaheris. Aufon. *Epigr.* 24. 2.

SUPERVECTUS, a, um. Partic. Gell. 16. 11. Cumulis montibusque arenarum supervectis.

SUPERVECTO, àre. Frequent. Tertull. de *Bapt.* cap. 4. Dei spiritus ab initio supervectabatur. i. e. Super aquas. [Et potest divisè legi,

SUPERVENIO, èni, entum, [ὑπερβάνω, ἀνέβημι, ὑπερβάνω] ère. Ex inopinato venire. Hor. 1. *Epist.* 4. 14.

Grata superveniet, quæ non sperabitur, hora. Liv. 24. 35. extr.

Munientibus supervenit Marcellus. Virg. 6. *Ecl.* 20.

Addit se sociam, timidisque supervenit Ægle.

Supervenire lætitiæ alicujus. Liv. 34. 40.

Ulcus supervenit ulceri. Celf. lib. 5. cap. 28. de theriomate, Est etiam ulcus, quod *ὑπὲρ ἑλκους* Græci vocant. Id & perse nascitur, & interdum ulceri, ex alia causa factò, supervenit.

Supervenire, cum Accusativo, Succedere, ascendere. Columel. lib. 2. cap. 17. Aut si quis eam supervenit humor, lente prorepat.

Unda supervenit undam. Hor. 2. *Epist.* 2. 176. [Nisi divisè scripserunt. Taurus ubi juvencam supervenit. Columel. lib. 6. cap. 23. Idem lib. 7. cap. 6. Matrem stupro supervenit. Ovid. 10. *Met.* 489.

Supervenire, Incendere, Superascendere coitus causa. Plin. lib. 9. cap. 51. Plani piscium, quibus cauda non est, aculeatique, ut testudines, in coitu superveniunt. Ibid. Ranæ superveniunt, &c.

SUPERVENIENS, Partic. [ἐπιγενόμενος, Gl. G. L.] Futurus, ut, Hereditas superveniens. Ulpian. in l. Vel hereditas. D. De procuratoribus.

SUPERVENTUM, i. n. [ὑπερβάνω, Gl. G. L.] & Superventum facio, [ὑπερβάνω], Gloss Græcolat.

SUPERVENTUS, us. m. [ὑπερβάνω, Gl. G. L.] Plin. lib. 25. cap. 2. Observatum certe est, inflammari vulnera ac morbos superventu eorum, qui pedibus iter confecerint. Idem lib. 7. cap. 15. Accescunt superventu multa, sterilescent tactæ fruges, &c.

SUPERVENTOR, òris. m. Superventores sunt Militum ordo apud Ammian. 18. 9.

SUPERVESTIO, ìvi, ìtum, ìre. Plin. lib. 16. cap. 33. Venatus classefva & imagines rerum tenui folio, brevique & virente supervestiens. al. Sempervestiens. V. Harduin.

SUPERVIVO, xi, [ὑπερβίω, Gl. G. L.] ère. Superstitem esse.

SUPERUNGO, unxi, unctum, [ὑπερβαίνω] ère. Celf. lib. 6. cap. 6. de oculorum vitiis, Dein superungi collyrio debet ex his aliquo, quo lipientes oculi superunguntur.

SUPERUNCTUS, a, um. Partic. Scribon. *Larg.* 29. Hoc etiam superunctum ad puerorum epiphoras facit.

SUPERVULO, [ὑπερβύλω] ère. Plin. lib. 10. cap. 33. Perdices concipiunt supervolantium afflatu, sæpe voce tantum audita masculi. Ovid. 4. *Met.* 623.

Despectat terras totumque supervolat orbem.

SUPERVOLITO, [ὑπερβύλω] ère. frequent. Virg. 6. *Ecl.* 81.

— & quibus ante

Infelix sua tecta supervolitaverit ales.

SUPERVOLVO, volvi, volutum, [ὑπερβύλω] ère. Columel. lib. 11. cap. 3. Potest etiam citra hanc operam fieri crispum qualitercunque satum, si quum est natum, incrementum ejus supervoluto cylindro coerceat.

SUPERUS, V. SUPER.

SUPINE, SUPINITAS, SUPINO, SUPINOR, SUPINUS, V. in SUPER & SUPRA extr.

SUPPO, àre. Festus, Supat significat Jacit, unde Dissipat & obspat. Et Accius apud Non. 3. 66. Obtorque proram, & supa tortas copulas.

SUPPACTUS, V. SUPPINGO.

SUPPAR, àris, m. [πάρεσις] Fere parem significat. Cic. de *Clar. Orat.* 29. Huic ætati suppare Alcibiades, Critias, Theramenes. i. e. Prope pares, æquales.

SUPPARO, àre. [ὑπερβαίνω, Gl. L. G.] Simile reddere. Tertull. adv. Valentin. c. 4. Lupæ feminae formam quotidie supparare solenne est. [Hic non est Simile reddo. Sed Denuo paro, & quidem in ea signif. qua Galli dicunt *Se parer*.

SUPPARASITOR, [ὑποπαροισιῶν] àri. Subservire, obsequi, tanquam parasitum. Plaut. *Amphit.* 1. 3. 17.

Accedam, atque hanc appellabo: & supparasitor patri. Idem *Milit.* 2. 3. 77.

SUPPARUM, i. n. vel SUPPARUS, i. m. Genus levis atque angustæ togæ, quod eo superinduimur. Festus, Supparum, vestimentum puellare, lineum, quod etiam subucula, id est, camisia dicitur. Afranius, Puella non sum, supparo si induta sum. Plaut. *Rud.* 1. 2. 91. Si tu de illarum cœnaturus supparis. Lucan. 2. 363.

— humerisque hærentia primis

Suppara nudatos cingunt angusta lacertos.

Supparum, est Lintheum femorale, usque ad talos pendens, dictum quod subtus appareat. Plaut. *Epid.* 2. 2. 48.

Supparum aut subminium est, basilicum, aut exoticum. V. plura apud Non. 14. 20.

Suppara non tam Vela fuisse videntur, quam velorum quædam Supplementa, & summæ partes, quæ supra ipsa vela & antennam expandebantur: quod ut opinor, sursum pararentur. Lucan. 5. 429.

— summaque pandens

Suppara velorum perituras colligit auras. Suppara autem in alto mari & pelago pandebant aliæ naves, cum terram legebant, colligebant, & subtrangebant; solæ Alexandrinæ naves supparis passis in portum pervehebantur. Sen. *Epist.* 77. pr. Solis enim licet supparum intendere, quod in alto omnes naves; nulla enim res æque adjuvat cursum, quam summa pars veli: illinc maxime navis urgetur. Itaque quoties ventus increbuit, majorque est, quam expedit, antenna summittitur: minus habet virium flatus ex humili. Cum intravere Capreas & promontorium, ex quo

Alta procelloso speculatur vertice Pallas, ceteræ velo jubentur esse contentæ: supparum Alexandrinarum insigne indicium est. Turneb. 21. 4.

SUPPEDANEUM, i. n. Dicitur Scabellum a luculentis scriptoribus Ecclesiasticis. Græci *ὑποπόδιον* appellant, inquit Ber. in *Calig.* Suet. 54. Non dubium est autem, quin ex Græco illo refinxerint. H. St. V. *Cellar.* Cur. post. p. 156. Borrich. *Cogit.* p. 250. ubi & SUPPEDAMENTUM ex Gruteri *Inscr.* Latine linguæ asserit. Prius habet *Lactant.* *Instit.* 4. 12. 17. ex *Interpr.* *Psal.* 110. 2. pr. ubi tamen Vulgatus, ut & in omnibus N. T. locis, ubi exstat Gr. *ὑποπόδιον* Scabellum reddit.

SUPPEDITO, [ὑπερβαίνειν, Gl. L. G. ὑπερβαίνειν, G. L.] ère. Primaria notio est Pedibus subicere; a Sub & Pes. Vetus *Inscript.* apud *Reines.* in *Varr.* p. 503. MORS OMNIA CALCAT SUPPEDITAT RAPIT.

— Sed

Yy 3

Sed frequentius denotat, Subministrare, suggerere. Ter. Eun. 5.8.46.
 Ut tuo amori suppeditare possit, sine sumptu tuo,
 Omnia hæc. Idem Heaut. 5.1.57.
 Nam si illi pergam suppeditare sumptibus,
 Menedeme, mihi illæc vere ad rastros res redit. Cic. 5. Verr. 172.
 Peculiarem habes aliquam Siciliam, quæ tibi ex alio genere frumentum
 suppeditare possit?
 Ab aliquo suppeditare. V. A vel AB.
 Omnium rerum quas natura desiderat, abundantiam & copiam alicui
 suppeditare. Cic. de Amicit. 89.
 Frumentum & merces suppeditare. Cic. 4. Verr. 7.
 Tela suppeditare alicui. Sil. lib. 10. 137.
 Vix satis otium studio suppeditare possumus. Cic. ad Heren. lib. 1. pr.
 Omnium rerum in contrarias partes facultatem ex iisdem suppeditari lo-
 cis. Cic. 2. de Orat. 215.
 Multam etiam casus nostri varietatem tibi in scribendo suppeditabunt.
 Cic. 5. Fam. 12.
 Testes suppeditare. Cic. 2. de Fin. 67. Nec vero quoniam hæc nos tra-
 ctare etiam cœpimus, suppeditabit nobis Atticus noster e thesauris suis
 quos & quantos viros habere testium sat est.
 Suppeditare, Neutrum absolutum, i. e. Sufficere, satis esse. Plaut.
 Afin. 2. 4. 17. Clamore ac stomacho non queo labori suppeditare.
 Hoc modo naturæ suppeditabit doctrina. Auct. ad Heren. lib. 3. 34.
 Suppeditant hæc ad. Cic. 1. Off. 12. Ob easque causas studeat parare
 ea, quæ suppeditent, & ad cultum, & ad victum.
 Suppeditare in. Liv. 1. 55. extr. Itaque Pomptinæ manubiæ, quæ per-
 ducendo ad culmen operi destinatæ erant, vix in fundamenta suppedi-
 tavere.
 Suppeditare, pro Suppetere. Liv. 28. 27. Apud vos quemadmodum lo-
 quar, nec consilium, nec oratio suppeditat.
 Non suppeditant mihi chartæ, pro Defunt. Cic. 7. Fam. 18. An hoc si-
 gnificas, nihil fieri, fringere te, ne chartam quidem tibi suppeditare?
 Si vita suppeditasset. Cic. 3. Philipp. 15. Cujus etiam naturalis pater,
 si vita suppeditasset, Consul factus esset.
 Suppeditator, Passivum. Cic. 2. in Catil. 25. Sed si omiſſis his rebus
 omnibus, quibus nos suppeditamur, &c.
 SUPPEDITOR, [ὑπηρετῶ, Gl. G. L.] Ari. Deponens. C. 14. Att. 18. De
 Patulciano nomine quod mihi suppeditatus es, gratissimum est, & simi-
 le tuorum omnium.
 SUPPEDITATIO, ōnis. f. [ὑπηρεσία] Cic. 1. de Nat. Deor. 112. Quæ
 ergo vita? Suppeditatio, inquit, bonorum, nullo malorum interventu.
 SUPPEDO, ēre. [ὑποπέδω] Cic. 9. Fam. 22. Quid? ipsa res modo honesta, modo
 turpis. Suppedit, flagitium est? jam erit nudus in balneo, non reprehendes.
 SUPPERNO, āre. Pernas succidere, subnervare. Unde
 SUPPERNATUS, a, um. Partic. Catull. 17. 18.
 — & velut alnus

In fossa Liguri jacet suppernata securi.

Suppernati dicuntur, Quibus femina sunt succisa, in modum fuillarum
 pernarum. Ennius in Annal.

His pernas succidit iniqua superbia Pœni. Festus. [V. Valer. 9. 2. ext. 2.]

SUPPETO, īvi, & īi, itum, [ὑπαιτώ] ēre. Latenter seu per fraudem petere.
 Ulpian. De furtis, l. Si quis uxori. Apud Labeonem relatum ei daret: &
 quidam ex transuentibus, quum audisset, petiit ejus nomine, & acce-
 pit: furti actionem adversus eum, qui suppetiit filiginario competere,
 non mihi. Non enim mihi negotium, sed sibi filiginarius gessit. Pan-
 dectæ Florentinæ habent, Qui suppetet: Haloander, Qui sic petet.
 Suppetit, [βονηδῆ, ὑπαιτώ, Gl. L. G.] in tertia persona, & Suppetunt,
 significat, In promptu est, vel succurrit, sufficit & abundat. Plin. Cui
 abunde suppetunt facultates. Plaut. Milit. 2. 2. 50.
 Dextera digitis rationem computat, feriens femur
 Dextrum ita vehementer, quod tactu ægre suppetit. Hor. 1.

Epist. 12. 4.
 Pauper enim non est, cui rerum suppetit usus.

Sed tamen si cui hæc suppetant, adjuvant aliquantum ad cetera. Cic.
 2. Off. 30.

Ut ambitioni & quotidianis sumptibus copiarum suppetant. Cic. 5. Tusc. 89.
 Suppetere & Deesse, contraria. Cic. 3. Verr. 31. Credo si meis horis
 in accusando uti voluisssem, vereretur ne mihi crimina non suppetere-
 rent, ne oratio deesset.

Suppetunt in hanc rem feliciter cetera. Columel. lib. 9. cap. 1.
 Magna argumentorum ex his suppetit copia. Cic. in Topic. 65.
 Dum vires suppetent. Cæf. 7. Bell. Gall. 85.

Consilium non suppetit. Liv. 4. 48.

Cibus perpetuus mihi suppetit. Plaut. Perf. 1. 1. 106.

Facta dictis suppetunt. Plaut. Pseud. 1. 1. 106.

Utinam quæ dicis, dictis facta suppetant. h. e. Utinam quod
 dicis, sic se haberet, vel faceres quod promittis.

Dolori suppetere. Hor. Epod. 17. 64.

Lingua non suppetit libertati. Liv. 2. 56. Rudis in militari homine lin-
 gua non suppetebat libertati, animoque.

Lucrum mihi suppetit. Plaut. Amphit. prol. 14.

Superstes vitæ tuæ suppetat. Plaut. Trin. 1. 2. 19. h. e. Post te vivat.

Res ita suppetit. Plaut. Rud. 2. 4. 36.

Satis huic suppetit ad. Cic. in Partit. 56. Ex quibus similibusque, si at-
 tendas, ad augendum permulta suppetunt. Idem 1. Off. 44. Illis ad
 largiendum suppetant copiarum.

Vires suppetunt. Cæf. 7. Bell. Gall. 85.

Si vita suppetet. Cic. 1. de Fin. 11.

Mihi ad remunerandum nihil suppetat, præter voluntatem. Cic. 15.
 Fam. 13.

Suppetere Active in Præfatione in Plinii Epistolas notavi. H. St. Ex Ep. 2. lib. 9.
 SUPPETIÆ, & Suppetias tantum habemus a Suppeto, [ὑπαιτώ] Au-
 xilium, subsidium, præsidium. Plaut. Epid. 5. 2. 12.

Quicquid ego male feci, auxilia mihi & suppetiæ sunt domi. Idem
 Amph. 4. 24. Blepharo, suppetias mihi. Subaudi, Feras, vel Venias.
 Advenire suppetias. Plaut. Men. 5. 7. 31.

Edepol, here, næ tibi suppetias tempore adveni modo.

Afferre suppetias. V. AFFERO.

Ferre suppetias, Juvare, auxilio esse. Plaut. Epid. 5. 1. 52. Idem
 Amph. 5. 1. 54.

Non metuo, quin meæ uxori latæ suppetiæ fient.

Ire suppetias. Cæf. Bell. Afric. 39. Atque suis fugientibus suppetias ire
 contendit.

Mittere suppetias. Cæf. Bell. Afric. V. MITTO.

Occurrere suppetias. V. OCCURRO.

Venire suppetias. [ἐπιχειρῶν, Gl. G. L.] Hirt. Bell. Afr. cap. 5. Et nun-
 tiabantur auxilia magna equitatus oppidanis suppetias venire.

SUPPETIOR, [ἐπικυρία] Ari. Auxiliari, succurrere. Apul. 8. Met. p.
 210. Elmenh. At vobis ætatis & roboris beneficio facile est suppetiari mi-
 ferrimo feni. Sic p. præced. Maritum suum, pastorem illum, suppetia-
 tum ciet.

SUPPILLO, [ἐπιχειρῶμαι] āre. Rapere, involare cum fraude. A pilorum
 raptu, ait Non. 1. 42. Plaut. Truc. 2. 7. 15.

Quum video fieri suffuror, suppilo, & de præda prædam

Capio. Idem Afin. 5. 2. 38. Ille ecastor suppilabat me.

SUPPILATOR, ōris. m. Labor. apud Non. 8. 56. Quænam mens, quæ
 deliritas vos suppilatores facit?

SUPPILATIO, ōnis. f. Digest.

SUPPINGO, ēgi, actum, ēre. a præpositione Sub, & verbo Pango. Idem
 quod & Supponere, vel suffigere, five subaffigere, quomodo calceis
 suppingitur corium. Plaut. in Bacchid. 2. 3. 98.

Sed divesne est isthic Theorimus? CH. etiam rogas?

Qui foccis habeat auro suppackum solum. h. e. Cui tanta sup-
 petiti auri vis, ut pedibus calcet. Solum enim pro Infima crepidarum
 parte posuit. Apud Plutarch. in Alexandri vita, Agnon quidem Tejus
 suffixas clavis argenteis crepidas ferebat. Hinc fingi potest verbale Sup-
 packtor.

Fulmentas jubeam suppingi foccis; i. e. Fulcimenta subfui. Plaut.
 Trin. 3. 2. 94. V. not. Var.

SUPPACKUS, a, um. Partic. Suppacka, n. pl. Κεκραστυμῖνα. Gloss. Latinogr.
 Est autem Κερατῖον, Reficio, & Κερατῖον Solum calcei. Male al. Supalta.

SUPPINGUIS, V. SUBPINGUIS.

SUPPLANTO, [ὑποσπείζω, Gl. L. G. & G. L. ὑποσπείζω, L. G.] āre. a
 Planta pedis fit: & significat Supposito pede aliquem in terram dejicere.
 Cic. 3. Off. 42. Qui stadium, inquit, currit, eniti & contendere debet,
 quam maxime possit, ut vincat: supplantare eum, quicum certat, aut
 manu depellere, nullo modo debet.

Supplantare, ait Non. 1. 157. dictum est quasi Pedem supponere. Lu-
 cil. lib. 29. Supplantare ajunt, Græci ὑποσπείζειν dicunt.

Supplantare verba, per translationem, pro Supprimere & veluti stran-
 gulata voce efferre, quo suaviora videantur. Perf. 1. Sat. 35.

— tenero supplantant verba palato.

Supplantare uvas. Plin. lib. 27. cap. 22. In pampinatione non hos de-
 trahere pampinos, qui cum uva sunt. Id enim uvas supplantat, præ-
 terquam in novella vinea.

Supplantare, a Planto, are, Subtus plantare. Columel. de Arborib.
 cap. 7. Sin autem ipsam vitem sternere voles, juxta radicem ita, ne
 ipsam lædas, curiose fodito, & vitem ita supplantato, ne radicem ab-
 rumpas. Plin. lib. 17. cap. 23. Unum etiamnum genus est, medium
 inter hoc & propaginem, totas supplantandi in terram vites.

SUPPLAUDO, si, sum, [ὑποκροῖται] ēre. significat Latenter plaudere.
 Tertull. de Idolol. cap. 12.

SUPPLEO, ēvi, ētum, [πληρώω, ἐκπληρώω] ēre. In deficientis locum
 aliud ponere. Virg. 3. Æn. 471.

Remigium supplet, focios simul instruit armis. Sueton. de Clar.

Gramm. 12. Librum autem, quem Sulla novissimum de rebus suis imper-
 fectum reliquerat, ipse supplevit.

Ponite ante oculos M. Antonium Consularem: sperantem Consulatum
 Lucium adjungite, supplete ceteros, &c. Cic. 12. Philip. 14.

Supplere, Æquare. Virg. 7. Ecl. 36.

Si fetura gregem suppleverit, aureus esto. Ubi Serv. Si tot
 agnos habuero, quot oves: hoc enim est gregem per feturam suppleri.

Legiones, vel Exercitum supplere. Liv. 29. 24. In locum eorum sub-
 jecit, quos secum ex Italia adduxerat: supplevitque ita eas legiones,
 ut singulæ fena millia & ducentos pedites, trecentos haberent equites.
 Hic declarat Liv. quid Supplere significet. Cic. 8. Philipp. 27. Cum
 sex legionibus, inquit, hisque suppletis, ex D. Bruti exercitu, non
 modo ex delectu suo. Liv. 26. pr. Si supplemento opus esset, supple-
 ret de legionibus, quibus P. Cornelius Proprætor in Sicilia præesset.

Remigio naves supplere. Liv. 26. 39.

Remis Zephyros supplere. i. e. Remigio adjuvare ventos in promovenda
 nave. Stat. 2. Achill. 20.

Bibliothecam supplere. Cic. 3. Q. frat. 4. De bibliotheca tua Græca sup-
 plenda, libris commutandis, Latinis comparandis, valde velim ista
 confici, præsertim cum ad meum quoque usum spectent.

Usum provinciæ supplere. Cic. 6. Verr. 9. Non enim te instruere domum
 tuam voluerunt in provincia, sed illum usum provinciæ supplere.

Supplere, Subjungere, addere. Cic. pro Flacc. 40. Quiescant igitur,
 & me hoc in lucro ponere, atque aliud agere patiantur. Non sinunt:
 supplet enim ille nescio quis & privatum dicit se dedisse.

Ut referendis præteritis verbis id scriptum, quandocumque defendimus,
 suppleatur. Cic. 2. de Orat. 110.

Supplere verbum est, quo Grammatici uti sunt, (recentiores saltem)
 significare volentes quod alii Subaudiendi verbo dicunt. Nam quum
 admonere volunt, aliquod vocabulum a nobis debere extrinsecus affer-
 ri, ut suppleatur defectus orationis. Sic Commentator anonymus Ho-
 ratii, ut pag. 592. bis. Vide in Chartario Bastardio 79. H. St.

Supplere, Implere. Cato R. R. cap. 88. Ibi fuscillam cum sale populari
 suspendito & quassato, suppletoque identidem. Idem cap. 66. Facite
 ut amurcam quotidie suppleas.

Vulnera supplevit lacrimis. Ovid. 4. Met. 140.

SUPPLEMENTUM, i. n. [ἀνὰ πληρωμα, Gl. L. G.] Quod suppletur. Cic.
 3. Fam. 3. Censebant enim omnes fere ut in Italia supplementum meis &
 Bibuli legionibus scriberetur. Cæf. 7. Bell. Gall. 7.

Supplemento veteres legiones explevit & novas scripsit. Liv. 1. 30.

SUPPLEX, V. SUPPLICO.

SUPPLICO, āvi, ātum, [ὑποτιλέω, Gl. G. L. ὑποτιλέω, L. G.] āre. Hu-
 militer, & cum reverentia precari. Plaut. Curc. 4. 2. 41. Volo hic in fa-
 no supplicare. Cic. in Parad. 5. 3. pr. Noctu venire domum ad eum
 precari, denique supplicare.

Implorare & supplicare. Cic. 1. de Orat. 230.
Supplicare alicui. Auctor de viris illustr. 49. Ter. And. 2. 1. 12.
 Ipsum hunc orabo, huic supplicabo.
Quum amici ac propinqui supplicent vobis, dubitabitis, &c. Cic. pro Font. 25.
Prosternere se, & fracto animo supplicare alicui. Cic. pro Planc. 50.
Supplicare alicui pro. Cic. pro Font. 31. Praefertim quum tot res sint, quæ vestris animis pro hujus innocentis salute supplicent, &c.
Libentissime pro aliquo supplicare. Cic. 6. Fam. 14.
Supplicare deo ture & vino. Plaut. Aul. prol. 24.
Supplicare publice. Sueton. in Claud. cap. 1. de Druso Claudii patre, Exercitus honorarium ei tumulum excitavit, circa quem deinceps, stato die quotannis, miles decurreret, Galliarumque civitates publice supplicarent.
Supplicare, sine adjecto, pro Adorare. Sueton. in August. cap. 93. Cajum nepotem, quod Judæam prætervehens, apud Hierosolymam non supplicasset, collaudavit.
Supplicari, Imperfonale. Plin. lib. 13. cap. 1. Iliacis temporibus non supplicabatur ture. Cic. 2. de Lege Agrar. 18. In eo tamen, propter amplitudinem sacerdotii, voluerint populo supplicari.
Supplicassis, pro Supplicaveris, legitur apud Plaut. in Afin. 2. 4. 61.
 Hercle istum dii omnes perduint, verbo cave supplicassis.
SUPPLICANS, antis. Partic. [ἐκτεταλὼν] Ter. Eun. 4. 7. 41.
 Quid nunc agimus? G. N. quin redimus: jam hæc tibi aderit supplicans
 Ultro.
SUPPLICATIO, ōnis. f. [λειτουργία, τεφνοφορέα, Gl. L. G.] Cic. 3. in Catil. 15. Atque etiam supplicatio diis immortalibus, pro singulari eorum merito, meo nomine decreta est, Quirites. [Eadem Gratulatio dicta est ad omnia Deorum pulvinaria. Erat autem Gratiarum actio solennis, quam diis senatus Romanus, ob partam insignem victoriam, in honorem ducis, ab exercitu Imperatoris appellatione cohonestati, decernebat, olim in unum aut alterum insuper, novissimis temporibus reip. in plures dies. Quibus diebus, indicto iustitio, universus populus cum matribus & liberis ad aperta omnia deorum templa diis ture & victimis votivis supplicatum ibat. Græci scriptores etiam θυσίαν ὑπὸ νίκης & νικητήριαν vocant. Confundi non debet cum Obsecrationibus publicis ad omnia Deorum templa, quas infantibus magnis periculis senatus decernebat.
 Perlata supplicatio. V. PERLATUS.
 Prærogativa triumphii supplicatio. Cic. 15. Fam. 5.
 Decernere supplicationem. Cæf. 2. Bell. Gall. 35.
 Decreta est supplicatio ad omnia pulvinaria. Cic. 3. in Catil. 23.
 Indicare supplicationem. Cæf. 4. Bell. Gall. 38.
 Merere supplicationes. Quintil. lib. 2. cap. 16.
SUPPLICATOR, ōris. m. August. de Civ. Dei, 5. 27. Supplicatores dæmonum.
SUPPLICAMENTUM, i. n. Apulejus lib. 11. p. 267. Elmenhorstii. Quantoque sumptu deberem procurare supplicamentis, ipsumque mithram illum suum sacerdotem decernit. Nomine supplicamentorum, inquit Be-roaldus, non tam supplicationes & cærimonias intelligere videtur, quam apparatus necessarium ad cærimonias, & religionem auspicandam.
 Supplicamenta diis præstare. Arnob. lib. 7.
SUPPLEX, isis. o. g. Adj. [ὑπὸν, Gl. L. G. & G. L.] Qui flexis genibus, vel alioqui submisit orat. Cic. 3. Tusc. 79. Cum se Alcibiades affligeret, lacrimansque Socrati supplex esset, ut sibi, &c. Plaut. Bacch. 4. 9. 101.
 Ut qui deliquit, supplex est ultro omnibus. Idem Cist. 1. 1. 34.
 Sique omnium rerum nos indigere,
 Ut tibi simus supplices. Subaudi Volunt.
Veniam supplex poposci. Liv. 7. 40. Deos, inquit, immortales, milites, vestros publicos, meosque ab urbe proficiscens ita adoravi, veniamque supplex poposci, ut mihi de vobis concordie partæ gloriam, non victoriam darent. [ἵσως, Victoriz.
Abicere se supplicem. V. ABJICIO.
 Nunquam putavi fore ut supplex ad te venirem. Cic. 16. Att. 16.
 Oro atque obsecro vos, quibus sigillatim sæpe supplex ad pedes jacui. Cic. Anteq. iret in exsil. 26.
Rogabo supplex. Stat. 1. Achil. 50.
Vobis supplex manus tendit patria communis. Cic. 4. in Catil. 12.
Proferri se pro aliquo supplicem. Cic. in Pison. 20.
Captare misericordiam, & abicere supplicem. Cic. 2. Philipp. 86.
Abstergere & excludere aliquem supplicem. Cic. Anteq. iret in exsil. 26.
Lacrimæ supplices. Propert. lib. 1. 16. 4.
Libelli supplices, quos Requestas Galli vocant. Martial. lib. 8. 31.
 Sed jam supplicibus dominum lassare libellis
 Define, & in patriam ferus ab Urbe redi.
Manu supplice prætendens velamenta. Ovid. 11. Met. 279.
Querelæ supplices. Tibul. lib. 1. 4. 72.
Turba supplex. Ovid. 1. Met. 91.
Verbis supplicibus orare, h. e. Humilibus. Cic. 12. Att. 31.
Verbis supplicibus placare aliquem. Ovid. 4. Fast. 155.
Vota supplicia. Virg. 8. Æn. 61.
Vox supplex. Liv. 30. 12. Si captivæ apud dominum vitæ necisque suæ vocem supplicem mittere licet.
Voce supplice rogare. Ovid. 2. Met. 396.
Voce supplex. Tacit. 1. Ann. 57.
 Nos, jacentes ad pedes, supplicum voce prohibebis? Cic. pro Ligar. 13.
 Supplex ejus dicitur, vel dei, vel hominis, cui supplicat. Nepos 4. 4. extr.
Vester supplex. Cic. pro Muren. 86. Vester est supplex, judices: vestram fidem obtestatur, misericordiam implorat.
SUPPLICITER, Adv. [ὑποδουλῶς] Humiliter. Supplicem enim esse & genibus flexis orare, magnum Submissionis signum est. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 27. Qui quum eum in itinere convenissent, seque ad pedes projecissent, suppliciterque locuti, flentes pacem petissent, &c. Ovid. 1. de Pont. 10. 44.
 Suppliciter vestros quisque rogare deos.
 Homo ita natus ut blandiri suppliciter possit. Cic. 1. de Orat. 90.
 Suppliciter ac demisse agere gratias. Cic. ad Brut. 16.
 Loqui suppliciter. Cæf. 3. Bell. Civil. cap. 19. conf. supra.
 Mittere litteras suppliciter. Cic. 5. Verr. 47. Quas litteras cum ad omnes civitates, prope suppliciter, misisset Metellus, tamen, &c.

Orare suppliciter. Liv. 4. 41.
Petere suppliciter. Idem 3.
Postulare minaciter magis, quam suppliciter. Liv. 2. 23.
Respondere suppliciter & demisse. Cic. pro Flacc. 21.
Venerans aram suppliciter. Virg. 12. Æn. 220.
SUPPLICIUM, i. n. [ἱερὸν] Festus, Supplicia veteres quædam sacrificia a supplicando vocabant. V. ibi Scalig. & Dacer.
Supplicium, [ἱεσία, Gl. L. G. ἱεσμία, G. L.] Supplicatio. Sallust. in Catil. 52. Non votis, neque suppliciis muliebribus deorum auxilia parantur: sed vigilando, agendo, bene consulendo prospera omnia cedunt. Liv. 22. 57. Quibus precibus supplicisque deos possint placare. Sic legit Grævius; nonnulli autem Supplicationibus.
Supplicia, Supplicationes. Sallust. in Jugurth. 55. Itaque Senatus ob ea feliciter acta, diis immortalibus supplicia decernere, &c. Tacit. 3. Ann. 64. Sed tum supplicia diis, ludique magni ab Senatu decernuntur.
Supplicium, [ῥάλασις, Gl. L. G. & G. L.] Pœna, quæ pro delicto commisso sumitur. Cic. in Pison. 43. Supplicium autem est pœna peccati.
Acre satis supplicium. Cic. pro Rosc. Am. 37.
Dura supplicia. Virg. 6. Æn. 499.
Exquirit. Cic. 3. Off. 100.
Miserabile vitæ supplicium. Stat. 1. Theb. 54.
Sæva supplicia. Stat. 12. Theb. 460.
Supplicii gratia, & Supplicii causa facere quid. i. e. Ad alterum puniendum. Cic. pro Rosc. Am. 43. & seq.
Addicere supplicio. Cic. Anteq. iret in exsil. 17.
Adhibere supplicium. V. ADHIBEO.
Afficere supplicio. Cic. in Pison. 43. Nullum est supplicium putandum, quo affici casu aliquo etiam boni viri, fortesque possunt.
Coercere aliquem suppliciis. V. COERCERO.
Coercere delicta suppliciis. Hor. 1. Serm. 3. 79.
Constituere supplicium alicui maleficio. Cic. pro Rosc. Amer. 70.
Constituere supplicium in aliquem. Cic. 7. Verr. 50. Includuntur in carcerem condemnati, supplicium constituitur in illos.
Constringere scelus ac fraudem nocentis supplicio. Cic. 1. de Orat. 202.
Constringere supplicio. V. CONSTRINGO.
Continere se a supplicio. V. CONTINEO.
Dedere aliquem ad supplicium. V. DEDO.
Deposcere supplicia. Stat. 12. Theb. 460.
Deprimere ad supplicium. Cic. Anteq. iret in exsil. 14. Quem virtutis gloria cum summa laude ad cælum extulit, eundem, inimicorum indignissime oppressum, deprimit ad supplicium. [i. e. Usque ad f.
Dare supplicium, Puniri. Catull. ad Gellium, 113. 8.
Dare alicui supplicium. Ter. Eun. 1. 1. 24.
 — & te ultro accusabis: & ei dabis
 Ultro supplicium.
Dare aliquem ad supplicium. Nepos 4. 5. 5.
Domant impios sæva supplicia. Sen. Herc. fur. 749.
Exercere supplicium. Stat. 3. Theb. 5.
Expendere supplicia veterum malorum. Virg. 6. Æn. 640.
Exposcere supplicium. Catull. Argon. 62. 203.
Exsequi supplicia. Sen. Theb. 1.
Ferre supplicium. Cic. 8. Att. 15.
Haurire supplicia, Solvere pœnas. Virg. 4. Æn. 383.
Inferre supplicia urbibus hostium. V. INFERO.
Inhibere supplicia alicui. V. INHIBEO.
Interfectus omni supplicio. V. INTERFICIO.
Irrogare supplicium. Ascon. Pedianus. V. IRROGO.
Luere supplicia. Justin. 2. 5. 6.
Maestare summo supplicio. V. MACRO.
Merere supplicium. Ovid. 5. Met. 666.
Mergere ultimis suppliciis. V. MERGO.
Necare aliquem vinculis & verberibus atque omni supplicio excruciatum. Cic. pro Lege Manil. 11.
Pati supplicium. V. PATIOR.
Pendere supplicia. V. PENDO.
Perferre supplicia. V. PERFERO.
Perire supplicio. Cic. de Nat. Deor. 81. Summo cruciatu supplicioque Q. Varius, homo importunissimus, periit.
Rapi ad supplicium ob facinus. Cic. 2. de Orat. 238.
Reciditur culpa supplicio. Hor. 2. Carm. 24. 34.
Remittere & condonare alicui supplicium. V. CONDONO.
Solvere supplicium alicui. Cic. 13. Philipp. 21.
Subire supplicium. Cic. ad Brut. p. 12. Nihil affertur, quo minus summa supplicia, si (quod Jupiter omen avertat) pater puerorum vice-rit, subeunda nobis sint.
Sumere supplicium. Plaut. Merc. 5. 4. 31.
Sumere supplicium de aliquo. Cic. 2. de Invent. 14.
Sumere supplicium a servo. Ulp. in 1. Magistratibus. D. de Jurisd.
Trahi ad supplicium. Cic. Anteq. iret in exsil. 18. Servi, qui ad supplicium, cæsi verberibus, trahuntur.
Uti supplicio in aliquem. Cic. 5. Fam. 10. Meam animadversionem & supplicium, quo usus eram in eum, quem cepissem, remitto tibi & condono.
Omni eos publica privataque pecunia multatos, supplicio alio nullo affecit. Xyl. ita vertit hunc Dionis locum lib. 47. pag. 231. Παρί. ἡλπο-μὴν σφας ἑδὼν δεινὸν ἐργασίαν, τοὶ δὲ δὴ χρεμάται, τίτε ἴδω εἰ τὸ δὴμότιον, πάντες ἀφίλονται. Ubi supplicii nulla fit mentio, & minime videtur Multa posse Supplicium vocari: H. St. Nec vocavit Xyl. Multam supplicium, verum pro Pœna posuit, non plane veterum consuetudine.
SUPPLOSIO, si, sum, [ὑποκρόσις] ēre. Terram subitus percutere, quod pedibus plerumque fieri solebat in contemptu. Cic. 1. de Orat. 230. Pedem nemo in illo iudicio supposit, credo, ne Stoicis renuntiaretur.
SUPPLOSIO, ōnis. f. [ὑποκρόσις] Cic. 3. de Orat. 44. Supplicatio pedis in contentionibus aut incipiendis, aut finiendis.
Rara supplosio. Auctor ad Heren. lib. 3. 27.
SUPPŒNITER, uit, [ὑπομνησις] ēre. Aliquantum pœnitere. Cic. 7. Att. 14. Spero etiam in præsentia pacem nos habere: nam & illum furoris, & hunc nostrum copiarum suppœnitet.
SUPPŒNO, ōsui, situm, [ὑποπνῆμι, Gl. G. L.] ēre. Subjicere. Colum.

mel. lib. 12. cap. 47. Postero die cribratur, & novo fisco inclusa, prelo supponitur, vehementerque premitur, ut exfudet, quantulumcunque habet amurcæ. Plaut. Truc. 2. §. 9. Alienos dolores mihi supposui.

Supponere sub. Plaut. Poen. 5. 2. 65.

Sub cratim ut jubeas sese supponi.

Ova supponere gallinis. Cic. 2. de Nat. Deor. 124. Quin etiam anatum ova gallinis sæpe supponimus, e quibus pulli orti primo aluntur ab iis, ut a matribus, a quibus exclusi ferique sunt.

Tauri supponunt colla jugis. Ovid. 3. Amor. 10. 13.

Colla supponere oneri. Ovid. Rem. Amor. 17. 1.

Falcem supponere arstis. Virg. 1. Georg. 348. i. e. Demetere segetem, &c.

Pectora supponere fluminibus. Ovid. 13. Met. 953.

Humo supponere aliquem, Sepelire. Ovid. 3. Amor. 9. 48.

Tumulo supponere aliquem, Sepelire. Ovid. 3. Trist. 3. 68.

Supponere, varie transfertur. Pro Subjicere. Cic. 1. de Invent. 8. Nam ei tres partes, quas ante diximus supponemus, judicalem, deliberativam, demonstrativam.

Arbitrio alicujus supponere aliquid. Ovid. 17. Epist. 120.

Exemplum supponere epistolæ. Cic. 2. de Invent. 12. Atque uniuscujusque constitutionis exemplum supponere non gravaremur.

Manum supponere lucro. Sen. Nat. Quæst. 4.

Rationem subjicere & supponere. Cic. 2. de Invent. 63.

Substituere & supponere aliquem. Cic. 7. Verr. 17.

Se supponere reum criminibus pro aliquo. Cic. pro Dejot. 42. Hieras quidem causam omnem suscipit, & criminibus illis pro rege se supponit reum.

Vicarium quid supponere. Cic. pro Rosc. Amer. 111. Credo propterea, quod quibus in rebus ipsi interesse non possumus, in his operæ nostræ vicaria fides amicorum supponitur.

Alium in suppositi locum supponere. Cic. 7. Verr. 74.

Supponere cultros, quod ὑποτίθειν dixit Halicarnassæus, est Sub collo & jugulo victimæ ponere, quod est jugulare: sed jugulare in sacris ne dicerent cavebant, cum ominis mali verbum sit. & sacra esset vitiaturum inauspicata voce. Ceterum hostias solebant veteres primum securibus cædere aut clavis, deinde prostratas suppositis cultris jugulare, idque a ministris & popis, aut victimariis fiebat. V. Dionysium Halicarnassæum. Virg. 6. Æn. 248.

Supponunt alii cultros, tepidumque cruorem

Excipiunt pateris. Annotavit Turnebus.

Supponere, Adulterinum loco veri subjicere. Quod & Subjicere dicitur, & Subdere. Ter. Eun. 5. 3. 3.

Quidnam, qui referam illi sacrilego gratiam,

Qui hunc supposuit nobis?

Testamentum supponere, Falsum testamentum supposita persona obfigmare, auctore Cicerone pro Cluent. 125. Qui supposita persona falsum testamentum obfigmare curavit. Idem in Parad. 6. Si socios spoliis, ærarium expilas, si testamenta amicorum expectas, aut ne expectas quidem, at ipse supponis.

Falsum testamentum supponere. Cic. 1. de Legib. 43. Jus esset latrocinari, jus adulterare, jus testamenta falsa supponere, si hæc suffragiis, aut scitis multitudinis probarentur.

SUPPOSITUS, & SUPPOSITUS, a, um. Partic. [ὑποθετός, Gl. L. G. ὑποθετός, G. L.] Pro alio fraudulenter positus. Cic. 7. Verr. 66. Et ut quivis facile perspiceret, id ab isto actum esse, ut ille suppositus facile & libenter se illum, qui non erat, esse simularet.

Suppositus in ejus locum. Cic. 7. Verr. 74.

Supposita furto Pasiphae. Virg. 6. Æn. 24.

Persona supposita. Paulus in l. Si is qui. D. de acquir. her. Si is, qui bonis paternis se abstinent, per suppositam personam emptoris, bona patris mercatus probetur, &c.

Saxa supposita cælo, i. e. Tantæ altitudinis, ut supposita cælo, cælumque sustentare videantur. Sil. lib. 3. 90. Intelligit Alpes.

Suppositum Deo. Naso.

Nil ita sublime est, supraque pericula tendit,

Non sit ut inferius, suppositumque Deo. H. St. Ovid. Trist.

4. 8. 47.

SUPPOSITURUS, a, um. Partic. [ὑποθελῶν] Ovid. 5. Fast. 180.

Cervicemque polo suppositurus Atlas.

SUPPOSITIO, ònis. f. [ὑποθήκη, Gl. L. G. ὑποθήκη, G. L.] Columel. lib. 8. cap. 5. Semper autem, quum supponuntur ova, considerari debet, ut luna crescente, a decima usque ad quintam decimam, id fiat: nam & ipsa suppositio per hos fere commodissima. Plaut. Capt. extr. in grege 3. Nec pueri suppositio, nec argenti circumductio.

SUPPOSTOR, òris. m. [ὑποδορῆς] Qui supponit. Vet. Inscriptio apud Salmaf. in Solin. p. 196. SIGNAT. SVPOSTORES. MALLIATORES. MONETAE.

SUPPOSTRIX, ìcis. f. ut Puerum suppostrix, Quæ alienos pueros aliis, tanquam suos, nutriendos clam præbet. Plaut. Truc. 4. 2. 50. Venefica, suppostrix puerum.

SUPPOSITORIUM, i. n. [ὑποθήκη, ὑποπόδιον, Gl. G. L.] Scabellum.

SUPPOSITITIUS, a, um. Adj. [ὑποθελιμαῖος, Gl. G. L.] Quod suppositum est, & alterius loco, vel pro vero & nativo positum. Varro 2. de R. R. cap. 8. Matri supposititiæ quoque inserviunt, quo equa ad ministerium lætis cibum pullo præbere possit.

Supposititiis [ἱφεδόν] qui & Secundarius, vel tertiarius. Martial. lib. 5. 24. Hermes supposititiis sibi ipsi. h. e. Qui ex omnibus gladiatoribus solus sibi ipsi succedit, quum alii fessis soleant succedere. [i. e. Qui nunquam fessus discedit, sed solus pugnae sufficit: neque proinde ἱφεδόν, seu supposititium postulat.

SUPPORTO, [ὑποσῶ] ære. ex Sub & Porto compositum. Cæf. 1. Bell. Gall. 39. Aut rem frumentariam, ut fatis commode supportari posset, timere dicebant. Cic. 12. Fam. 13. Nisi quid navibus Laodiceorum supportarit, cito fame pereat necesse est.

Omnia hinc in castra supportabantur. Liv. 41. 1. Al. 5.

Corn. Nepos in Attici vita p. 54. Atque ex Epiro his omnia Samothraciam supportari jussit. H. St. Exstant cap. 11. ubi vim Auxilii exprimit particula compositionis, ut in Sublevo, submitto, subvenio, Succurro, &c.

SUPPOSITIO, SUPPOSITUS, SUPPOSTOR, &c. V. SUPPONO.

SUPPRIMO, effi, effum, [ὑποκρίνω, ἀποκρίνω] ære. a Sub & Premo. Occulere, abscondere.

Abscondere atque suppressere. Plin. lib. 25. cap. 1.

Famam rei suppressere. Liv. 5. 1. & 44. 95.

Naufragium suppressere. l. 3. Ejusdem. §. 4. Item is cujus. D. ad leg. Corn. de ficiariis.

Nummos, vel pecuniam suppressere. Celare, occultare, dissimulare se habere, vel dolo malo retinere. Cic. pro Cluent. 68. Sexcentis millibus nummum se judicium corrupturum esse dixerat, quæ quum accepisset a pupillo, suppressit, judicioque facto, &c. Sic paulo post. 71. Caput hoc consilium, ut pecuniam quibusdam judicibus levissimis pollicetur, deinde eam postea suppressat. [i. e. Clam retineat, intervertatque.

Senatusconsulta suppressere. Liv. 3. 55. extr.

Testamentum suppressere. Paulus lib. 4. Sentent. tit. 7. V. not. ad l. 2. D. ad leg. Corn. de fals. Isidorus lib. 5. Etymol. cap. 24.

Suppressere, Reprimere, Sistere, Sustinere, ut

Ægitudinem suppressere. Cic. 3. Tusc. 75. Hæc igitur officia sunt consolantia, tollere ægitudinem funditus, aut sedare, aut detrahere quamplurimum, aut suppressere, nec pati manare longius, aut ad aliam traducere. Al. Ad alia.

Animus suppressitur cibis, pro Opprimitur. Plin. lib. 11. cap. 37.

Fletum suppressere. Propert. lib. 4. 1. 113.

Frena suppressere vindictæ. Ovid. 2. de Pont. 8. 24. al. Lora.

Habenas suppressere cursus, Sistere cursum. Ovid. 6. Met. 709.

Impetum suppressere. Liv. 7. 24. pr. Stetitque, suppresso impetu, Romanus, Iram suppressere. Ovid. 1. de Pont. 8. 69.

Iter suppressere, Retrahere se ab itinere. Cæf. 1. Bell. Civil. cap. 66.

Lacrimas suppressere. Ovid. ad Liv. 427. Propert. lib. 3. 10. 8.

Querelas suppressere, Sistere. Ovid. 4. Fast. 83.

Vocem suppressere. Ovid. 1. Met. 715. V. PREMIO.

SUPPRESSUS, a, um. [ἀπνευσμένος] Partic. ut, Suppressa navis, Submersa vi. Justinus lib. 2. 9. Victi Persæ in naves confugerunt, ex quibus multæ suppressæ, multæ captæ.

Pectora suppressa vitiis, Mentis calcata & oppressa ab amore. Ovid.

Rem. Amor. 73. Heinf. legit Dominis oppressa.

Dolor suppressus alta mente, Celatus. Lucan. lib. 6. 228.

Naufragus suppressus. l. 3. D. de incend. ruin. nauf.

Tabulæ suppressæ. l. 10. D. Quemad. testam. aperiant. Sueton. in Calig. cap. 16.

Fontibus suppressis aret amnis. Ovid. 15. Met. 280.

Fuga suppressa, Retenta, repressa. Ovid. 11. Met. 777.

Lingua suppressa palato. Ovid. 3. Trist. 3. 21. Heinf. legit, Suppressio lingua palato; Burm. vero, Sub fesso lingua palato. [An Sub pressio?

Pars vocis suppressa in medio sono. Ovid. 5. Met. 193.

Voce suppressa dicere, Idem quod submissa. Cic. pro Sull. 30. Qui cum suppressa voce de scelere P. Lentuli, de audacia conjuratorum omnium dixisset, tantummodo ut vos, qui ea probatis, exaudire possitis. Suppressor oratione. Cic. in Orat. 85. Erit enim, ut voce, sic etiam oratione suppressior. De humili oratore loquitur.

Mentum suppressum, Contractum, nec oblongum, sed breve potius. Varro 2. de R. R. cap. 9.

SUPPRESSE, Adv. Compar. apud Gell. 12. 11. Suppressius pudentiusque peccabitur. al. Repressius.

SUPPRESSOR, òris. m. Occultator. l. 6. §. 1. de servo sollicit. Hunc suppressorem non jure quis dixerit.

SUPPRESSIO, ònis. f. [ἀπνευσίς] Cic. pro Cluent. 68. Statuit ad eadem sibi prædas ac suppressiones judiciales revertendum. V. JUDICO.

Suppressiones nocturnæ, dicuntur quoties per somnum spiritus suppressitur, aut etiam ipsa vox, ut incerta indifcretaque edatur, quemadmodum in eo morbi genere accidere solet, qui Latinis Incubus, Græcis Ephialtes dicitur. Plin. lib. 27. cap. 10. Grana nigra auxiliantur & suppressionibus nocturnis in vino pota, quo dictum est numero. De Pæonia loquitur: de qua etiam verba faciens lib. 25. cap. 4. Hæc, inquit, medetur & Faunorum in quiete ludibriis. Sunt igitur Faunorum in quiete ludibria, quæ & suppressiones nocturnæ. Picardi vocant ἡ σιγνηματα. [V. EPHIALTES. & Etymol. M. in ea voce.

SUPPRIMO, prompti, promptum, ære. Subtus extrahere: & proprie de vino dicitur. Plaut. Mil. 3. 2. 12.

Eho tu scelereste, qui illi suppromis, eho tu. al. Suppremsus es, eho.

SUPPRIMUS, i. m. Promus secundarius. Plaut. Mil. 3. 2. 24. Bono cella suppromo credita. conf. dict. superior.

SUPSITE, f. pl. ὑμιάσεις, Gloss. Latinogræc. Sed error videtur, quum Græca vox Suffita denotet.

SUPPUBET, uit, [ὑποαυδύομαι] ære. Aliquantulum pudere. Cic. 15. Fam. 16. Puto te jam suppubere, quum hæc tertia jam epistola ante te oppressit, quam tu schedam, aut litteram.

Suppubet me illius rei. Cic. 9. Fam. 1. Scito enim me, posteaquam in urbem venerim, rediisse cum veteribus amicis, id est cum libris nostris in gratiam. Etsi non idcirco eorum usum dimiseram, quod iis succenserem, sed quod eorum me suppubebat.

SUPPURIO, [φλεγμῖνος, Gl. L. G. & G. L. ὑπερλον γίνεσθαι, L. G.] ære est Pus fieri, nempe dum subtus pus includitur, & apostemata per corpus gignit. Columel. lib. 6. cap. 12. Hic idem sanguis, nisi emissus fuerit, saniem creabit: qui si suppuraverit, tarde percurabitur. Plin. lib. 25. cap. 11. Ossa fracta e capite extrahit, aut si quid in corpore suppurat, vel si calcata sunt ossa.

SUPPURATUS, a, um. Partic. ut, Suppurata tristitia. Senec. Epist. 81. Horum, qui felices vocantur, aut ficta hilaritas est, aut gravis & suppurata tristitia. [An Supputata?

SUPPURATUM, i. n. [ἐμύσημα] Apostema. Plin. lib. 20. cap. 4. Strumisque vel suppuratis alligat. Et sæpe alias.

SUPPURATIO, ònis. f. [φλεγμονή, Gl. G. L.] Apostema. Columel. lib. 6. cap. 11. Plin. lib. 20. cap. 3. Caro ejus interior sine semine, clavis pedum & suppurationibus, quæ Græci vocant apostemata.

Incisa vel rupta suppuratione. Cels. lib. 7. cap. 2. ad finem. Cetera eadem incisa suppuratione, facienda sunt, quæ ubi per medicamenta rupta est, facienda esse propofui.

SUPPURATORIUS, a, um. Adj. [πυωτικός] Plin. lib. 28. cap. 4. Efficiaciora ad eadem strigmenta a balineis, & ideo miscentur suppuratori medicamentis. i. e. Quæ suppurare faciunt.

SUPPUTO, [ὑποκλάδω] ære. Subtus putare, vel leviter & aliquantulum putare.

putare, hoc est refecare. Plin. lib. 27. cap. 10. Præterea semina ipsa fruticantia supputare, ac falcem pati consuefcere.

Supputare, [λογίζεσθαι] pro Computare, & numeros facere. ut, Supputare rationem, apud Plautum in Aulul. Nunc tamen Plauti locus in Aulul. 3. 5. 53. sic legitur,

Itur: putatur ratio cum argentario. Et p. p.

Ubi disputata est ratio cum argentario,

Etiā plus ipſus ultro debet argentario. Ovid. 2. de Pont. 3. 18.

At reditus jam quiſque ſuos, & ſibi quid ſit

Utile, ſollicitis ſupputat articulis. al. Computat.

SUPPUTATUS, a, um. Partic. Pallad.

SUPPUTATIO, ōnis. f. [ὑποψήφισις Gl. G. L.] Calculatio. Vitruv. 3. 1. Cum ad ſupputationem creſcat.

SUPPUTARIUS, a, um. Tertull. Apol. cap. 19. Supputarii digitorum geſticuli. [An Supputatorii?

SUPPUTATOR, ōris. m. [ὑποψήφιστης, Gl. G. L.] Firmicus lib. 5. cap. 8. Boni erunt ſupputatores, arithmetici, geometræ. Paulo poſt, Sortilegi, magici, ſupputatores. Ruſſus cap. 11. Divites quoque ac locupletes, ſupputatores, arithmeticos. Item lib. 6. cap. 26. Reddunt etiā acutiſſimos ſupputatores, & hac potiſſimum ex cauſa, regum ac principum ſcribas. Et cap. 28. Hos enim ſapientes ſcribas, ſupputatores, ac principum faciunt negotia pertractantes.

SUPRA, SUPRADICTUS, SUPRAPOSITUS, SUPRASCRIPſTUS, V. SUPER.

SUPREMUS, V. SUPERUS ibidem.

SUPTER, V. SUBTER.

SUPUM. vel SUPPUM, antiqui dicebant, quem nunc Supinum dicimus, ex Græco videlicet, pro aſpiratione, ponentes ſ litteram. ut quum idem ὕλας dicunt, & nos Silvas: item ἕξ, Sex; ἑπτὰ, Septem. Hujus vocabuli meminit & Lucilius,

Si vero das quod rogat, & ſi ſuggeri ſuppus. Feſtus. V. VOFF.

Etymol. & Joſ. Scalig. not. [conf. tamen quæ ſupra in SUPINUS.

S U R

SUR, a. f. [ὑποψήφισις, κνήμη, Gl. L. G. & G. L.] Poſterior pars cruris, vel tibiz carnoſa, quæ tantum homini ineſſe dicitur: reliqua enim omnia animalia habent crura ſine furis. Plaut. Pſeud. 4. 7. 80.

Suram ubi aſpicias, ſcias eum poſſe gerere craſſas compedes. Cic. 4. Tuſc. 47. — ſura ac pulmonibus fiſto. Ex Lucilio. [Vitioſe in Gloſſ. prior. Supræ, pro Suræ excuſum.

Tumentes ſuræ. Hor. Epod. 8. 10.

Teretes ſuræ. Hor. 2. Carm. 4. 21. Lactantius de Opific. Dei, cap. 13. Crura, non æquali modo ducta, ne indecens habitudo deformaret pedes, ſed teretibus furis clementer exſtantibus, ſenſimque tenuatis, & firmata ſunt & ornata.

Sura, pro Toto crure aliquando accipitur. Virg. 1. Æn. 341.

Purpureoque alte ſuras vincere cothurno.

Evincta ſuras cothurno. Virg. 7. Ecl. 32.

Decoratam lumine ſuram erigit. Cic. in Arat. 334.

Suræ, pro Ocreis, quibus induuntur ſuræ. Juven. 16. Sat. 14. Calceus, & grandes magna ad ſubſellia ſuræ.

SUR, Populi ſunt in India, quos commemorat Plin. lib. 6. cap. 20.

SURCELLUS, SURCULA, SURCULACEUS, SURCULARIS, SURCULARIUS, SURCULO, SURCULOSE, SURCULOSUS, SURCULUS. V. SURUS.

SURDAONES, ſunt Populi in Hiſpania. Plin. lib. 3. cap. 3. Iberdenſes, Surdaonum gentis, juxta quos Sicoris.

SURDUS, a, um. Adj. [καφός Gl. L. G. & G. L.] Qui habet aurium meatus occluſos, ita ut non poſſit audire. Et tam Paſſive quam active dicitur. Nam Surdus, & Qui non audit & Qui non auditur dici poteſt. Ter. And. 3. 1. 5.

Utinam aut hic ſurdus, aut hæc muta facta ſit.

Vocum varietates aut modos noſcere non poteſt ſurdus. Cic. 2. de Divin. 9.

Ad munera ſurdus, Qui non movetur muneribus. Ovid. 7. Epift. 27.

In re aliqua eſſe ſurdum. Cic. 5. Tuſc. 116. In illis linguis, quas non intelligimus, quæ ſunt innumerabiles, ſurdi proſecto ſumus.

Surdus, cum Genitivo. Columel. lib. 3. cap. 10. Idque nobis poëta vel ſurdis veritatis, indulget dicendo. i. e. Qui veritatem non ſtatim admittimus. [An Veritati?

Æquoribus ſurdior. Ovid. 13. Met. 804. in catilena Polyphemi.

Aures ſurdæ. Ovid. 3. Amor. 7. 61.

Fluctus ſurdi. Ovid. 18. Epift. 211.

Fores ſurdas tundere. Ovid. 1. Amor. 6. 54.

Freto ſurdior. Mare enim non audit precantes. Ovid. 8. Epift. 9.

Janua tua oranti ſit ſurda. Ovid. 1. Amor. 8. 77.

Judex non ſurdus. Cic. pro Font. 15. Proſecto ſatis erit, id quod dixi antea, non ſurdum judicem huic muneri atque officio præeſſe.

Litora ſurda. Propert. lib. 4. 12. 6.

Mens ſurda. Ovid. 9. Met. 653. ad finem fabulæ Byblidis.

Poſteritas ſurda. Curt. lib. 5. 8. 10. Nulla erit tam ſurda poſteritas, nulla tam ingrata fama, quæ non in cælum vos debitis laudibus ferat.

Res ſurdæ. Plin. lib. 20. in proœm. Odia amicitizque rerum ſurdarum, ac ſenſu carentium.

Surdis etiā rerum ſua cuique ſunt venena, ac minimis quoque. Plin. lib. 24. cap. 1. h. e. Inter res etiam ſurdas, &c.

Saxa ſurda movere blanditiis. Ovid. 3. Amor. 7. 58.

Buccina ſurda, Quæ non auditur. Juven. 7. Sat. 71.

Diſcrimen figurarum ſurdum. Plin. lib. 35. cap. 2. Ærei ponuntur clypei, argenteæ facies, ſurdo figurarum diſcrimine, ſtatuarum capita permuſantur, vulgatis jam pridem ſalibus etiā carminum, adeo materias malunt conſpici omnes, quam ſe noſci.

Gratia ſurda officii. Ovid. 2. de Pont. 6. 32.

Non erit officii gratia ſurda tui. i. e. Non tacebitur a me gratia officii tui. Favor tuus erga me, intelliget gratitudinem meam. Intel- liget ſe laudari a me.

Herbæ ſurdæ a Plinio dicuntur, Ignobiles, & quarum nomina sæpe non audiuntur, lib. 22. cap. 2.

Ictus ſurdi, & qui non exaudiuntur. Plin. lib. 19. cap. 1.

Locus ſurdus; In quo vox facile & clare non vagatur. Vitruv. lib. 5. 3.

Nomen ſurdum, Ignobile, non clarum. Sil. lib. 8. 248.

Verbere ſurdo cædit hominem mens conſcia ſceleris. Juven. 13. Sat. 194. [i. e. Non exaudito. V. VERBER.

Vota ſurda, A diis non exaudita. Perf. 6. Sat. 28.

Surdus, ad Viſum etiā refertur. Plin. lib. 37. cap. 5. Ad hoc quibuſdam intercurrit umbra, ſurduſque fit colos, qui improbatur etiā dilutior.

Surdum, Cujus odor non ſentitur. Perf. 6. Sat. 35.

Offa inodora dabit, ſeu ſpirent cinnama ſurdum. Surdum, pro Surde. h. e. Oleant & fragrent, aut ſpirent, & odorem emittant qui vix ſentiat.

SURDE, Adv. Afran. apud Charif. 2. Amentes, quibus animi non ſunt integri, ſurde audiunt.

SURDITAS, atis. f. [καφωσις] Cic. V. in SURDASTER ſeq. conf. Celf. 2. 8. & 6. 7.

SURDASTER, tra, trum. Adj. [ὑποψήφισις] ſignificat Diminutionem ſurditatis: non enim eſt plane ſurdus is, qui Surdaſter dicitur, ſed eſt, ut ita dicam, Surdulus. Cic. 5. Tuſc. 116. In ſurditate vero quidnam eſt mali? Erat ſurdaſter M. Craſſus. Sed aliud moleſtius, quod male audiebat, etiāſi, ut mihi videbatur, injuria.

SURDIGO, inis. f. Marcell. Epir. cap. 9. Surdiginis moleſtiam pati.

SURDEO, ère. Eric. Cord. 6. Epigr. 50.

Jugibus obtuſæ ſurdent clamoribus aures.

SURDESCO, ère. Eugen. Tol. Carm. 5. Surdeſcunt aures.

SURENA, æ, m. [Συρηναι] Parthorum imperator. V. in dictione SINNACA.

SURENA, æ, f. Varroni nomen eſt Conchilii. Vernacula, inquit, ad ſimilitudinem, ut furenæ, peſtunculi, unguis. Varro de L. L. 4. 12. Plura de hoc nomine vide apud Turneb. Adverſ. 20. 37.

SURGO, ſurrexi, ſurrectum, [ὑψέρεμαι, Gl. L. G. & G. L.] ère. neu- trum verbum contractum a Surriſo, quod eſt a Surſum [vel Sub] & Rego; proprie ſignificat Erigi. Plaut. Afin. 5. 2. 71. Surge, amator, i domum. Ter. Eun. 4. 5. 3.

Poſtquam ſurrexi, neque pes, neque mens ſatis ſuum officium facit. Subaudi A diſcubitu, vel menſa.

Ego potiſſimum ſurrexi, qui non ſum cum iis, qui ſedeant, comparandus. Cic. pro Roſc. Amer. 1.

Surgere cubitu. Cato R. R. cap. 5.

Surgere ſella. Salluſt. lib. 5. Hiſt.

Solio aureo ſurgit Juppiter. Virg. 10. Æn. 116.

Strato ſurgere. Virg. 3. Æn. 513.

Toro ſurgere. Ovid. 9. Met. 701.

Surgere a menſa. Plaut. Pſeud. 1. 3. 62.

A meretrice. Cic. 3. Verr. 104. Qui auſpicato a Chelidone ſurrexiſſet.

Surgere de cathedra. Martial. lib. 11. 93.

De cœna ſurgere. Hor. 2. Sermon. 2. 77.

De nocte ſurgere. Hor. 1. Epift. 2. 32.

Surgere de ſella. Cic. 6. Verr. 147. Quum ad Prætozem in juſ adieſſemus, &c. antequam verbum facerem, de ſella ſurrexit & abiit.

De toro ſurgere. Propert. lib. 2. 26. 24.

Surgere e lecto. Ter. Adel. 4. 1. 4.

Ut triduo hoc perpetuo proſum e lectone nequeat ſurgere.

Surgere ex accuſatorum ſubſellis. Cic. pro Flacc. 21.

E thalamo ſurgere. Propert. Nb. 2. 15. 14.

Surgit homo pigre. Ovid. 2. Met. 771.

Mature ſurgere. Cic. 4. Verr. 41. Iſte poſtero die mane, cum multo maturius, quam unquam antea ſurrexiſſet, judices citari jubet.

Ille multo ante lucem ſurrexit. Cic. 2. de Invent. 15.

Properantur ſurgere. Sil. lib. 7. 747.

Ad aliquem ſurgere. Ovid. 13. Met. 2.

Ad dicendum ſurgere. Cic. 2. de Orat. 316.

Surgere ad reſpondendum. Cic. pro Cluent. 51. Hic ego cum ad reſpon- dendum ſurrexi, qua cura, dii immortales! qua ſollicitudine animi, quo timore?

In arma ſurgere. Sil. lib. 7. 591.

In haſtam ſurgere. Stat. 1. Achil. 485.

In ſomnos ſurgere. Valer. 5. Argon. 695.

Surgitur in ſomnos, ſequæ ad ſua limina ſeſcunt. i. e. Surgunt ut abeant ad dormiendum.

Cervus ſurgens in cornua. Virg. 10. Æn. 725. i. e. Creſcens, cornibus emineſcens. Servius. [Surgens erectis in altum cornibus.

Æquora ſurgunt, Attolluntur, fluctibus intumeſcunt. Virg. 3. Æn. 196.

Aqua ſurgit in modum tumuli. Ovid. 1. Triſt. 10. 20.

Fontes ſurgentes, i. e. Scaturientes, orientes. V. FONTS.

Mare ſurgit. Ovid. 15. Met. 508.

Venti ſurgere dicuntur, quum flare incipiunt. Virg. 3. Æn. 481.

— & ſando ſurgentes demoror Auſtros? Idem 3. Æn. 130.

Proſequitur ſurgens a puppi ventus euntes. Sicut e contrario quando flare deſinunt, Ponere ac reſidere dicuntur.

Aſtra ignea ſurgunt, Oriuntur. Virg. 4. Æn. 352.

Aſtra ſurgentibus, Superveniente nocte. Virg. 1. Georg. 441. Servius.

Aurora ſurgit. Virg. 1. Georg. 446.

Dies ſurgens in medium, Accedens proxime ad meridiem. Lucan. lib. 4. 155.

Ignis ſurgit. Ovid. 4. de Pont. 9. 53.

Luna ſurgens. Tacit. 3. Hiſt. 23.

Sol ſurgens. Virg. 12. Æn. 172.

Veſper ſurgens. Hor. 2. Carm. 9. 11.

Ædificia ſurgere dicuntur, quum ſenſim eminent, & in altum attolluntur. Plin. 10. Epift. 58. pr. Multo depreſſior eſt ædes eo opere, quocum maxime ſurgit. Virg. 1. Æn. 370.

Aræ ſurgunt de cæſpite. Sil. lib. 7. 747.

Limina ſurgunt gradibus. Virg. 1. Æn. 452.

Mœnia ſurgunt. Virg. 1. Æn. 441.

Opus ſurgit. Propert. lib. 4. 1. 67.

Roma fave, tibi ſurgit opus.

Pagina ſurrexit primo verſu. Ovid. 1. Amor. 1. 17.

Telluris in altum ſurgentis tumulus. Lucan. lib. 3. 375.

Herbæ ſurgunt, dum creſcunt. Columel. lib. 9. cap. 4. ex Virg. 4. Georg. 12. — ſurgentes atterat herbæ.

Culmi ſurgentes in ſegetem, Creſcentes. Lucan. lib. 6. 109.

Fruges nitidæ ſurgunt. Lucret. lib. 1. 253.

Frutex ſurgit in altitudinem. Columel. lib. 6. cap. 23.

Homo surgere dicitur, quando crescit. Virg. 4. *Æn.* 274.
 Ascanium surgentem, & spes hæredis Iuli
 Respice. Ibid. 6. 365.
 Messis surgit. Virg. 1. *Georg.* 161.
 Pilus surgit. V. SUBURO.
 Sensim surrexit virga per glebas. Ovid. 4. *Met.* 255.
 Ex humili surgere, Crescere, Ad fortunam translatum. Propert. lib. 2. 10. 11.
 Semel cecidi sciens, ut honestissime surgere possem. Cic. 12. *Philip.* 24.
 Partes surgentes. Tacit. 3. *Hist.* 4.
 Regna surgunt. Virg. 4. *Æn.* 47.
 Iræ altius surgunt. Virg. 10. *Æn.* 814.
 Prælia surgunt acerrima. Lucan. ad Pison. 193.
 Pugna aspera surgit. Virg. 11. *Æn.* 635.
 Rumor surgit. Tacit. 2. *Hist.* 42.
 Sententia surgit animo, Oritur. Virg. 1. *Æ.* 586. Translatio est corporis
 ad animum. Servius.
 Surgitur, Imperfonale. Juven. 4. *Sat.* 144.
 Surgitur, & misso proceres exire iubentur
 Concilio.
 Surrexe, pro Surrexisse. Hor. 1. *Serm.* 9. 73.
 huncce solem
 Tam nigrum surrexe mihi.
 Mane surgendum cras. Hor. 1. *Serm.* 6. 120.
 SURREGIT, & Sorctus, antiqui ponebant pro Surrexit, & ejus Partic.
 quasi sit Surrectus, quibus L. Livius frequenter usus est. Festus.
 SURRECTIO, ònis. f. [*ἐγερσις*, Gl. G. L.] verbale.
 SURIO, Ire. V. SUS.
 SURPICULUS, i. m. & V. Scirpiculus in SCIRPUS.
 SUREMIT, Sumpfit; Inque manu surremit hastam. Paulus ex Festo.
 SURRENTUM, [*Συρρεντιον*] Campaniæ oppidum, quod alio nomine dicitur
 Petræ Sirenum. Nunc vulgo *Sorrento*, ut scribit Olivarius in Melam.
 Plin. lib. 3. cap. 5. Surrentum cum promontorio Minervæ, Sirenum
 quondam fede. Ubi & de reliquis Campaniæ locis. De eo & Virg. 5. *Æn.*
 864. & Strabo lib. 5.
 Amœnum Surrentum. Hor. 1. *Epist.* 17. 52.
 SURRENTINUS, a, um. Adj. [*Συρρεντινός*] ut,
 Colles Surrentini. Columel. lib. 3. cap. 2. Ovid. 15. *Met.* 710.
 Et Surrentino generosos palmite colles.
 Prætoria Surrentina. Stat. 2. *Silv.* 2. 82.
 Vina Surrentina. Plin. lib. 23. cap. 1. Hor. 2. *Serm.* 4. 55.
 SURREPO, V. SUBREPO.
 SURRIGO, V. SUBRIGO.
 SURRIPIO, ripui. reptum, [*ὑφαρπίζω*, Gl. L. G. & G. L. *ὑφαρπίζω* L. G.]
 ère. Latenter rapere, seu suffurari. Plaut. *Afin.* 5. 2. 35.
 Surripiam in deliciis pallam quam habet, atque ad te deferam.
 Idem *Pœn.* 5. 2. 141.
 Sureptasque esse parvulas Carthagine. Idem *Men.* 1. 3. 17.
 — nimio ego hanc periculo
 Surripui hodie: meo animo, ab Hippolyta subcingulum
 Hercules haud æque magno unquam abstulit periculo. Cato R.
 R. cap. 67. In torculario & in cella caveat diligenter ne quid olei furripiatur.
 Martial. 12. 29.
 Prætori mappam surripit Hermogenes.
 Eripere & Surripere. Cic. in *Parad.* 6. extr. Quanti est æstimanda virtus,
 quæ nec eripi, nec furripi potest: neque naufragio, neque incendio
 amittitur. [i. e. Nec vi, nec fraude adimi.]
 Surripere per fraudem. Cic. 2. de *Lege Agr.* 46. Utrum populus Rom.
 eum, cui velit, deferat, an is imprudenter populo Rom. per legis
 fraudem furripiatur.
 In vita sibi quemque petere, quod pertineat ad usum, non iniquum est,
 alteri furripere, jus non est. Cic. 3. *Off.* 42.
 Aliquid ex privato furripere. Cic. 2. de *Invent.* 55.
 Aliquem captivum ex alicujus custodia furripere. Cic. pro *Domo* 66.
 Bafia furripere. Catul. ad *Juventium*, 96. 16.
 Diem furripere. Ovid. 4. de *Pont.* 2. 40. Surripimus diem, quum vacamus
 rei alicui jocosæ, ut dies elabatur.
 Crimina sunt oculis furripienda patris. Ovid. 11. *Epist.* 67. i. e. Caven-
 dum est ne pater hæc resciscat.
 Surripere alicui operam. Plaut. *Amph.* 1. 3. 25.
 Clanculum abii a legione: operam hanc furripui tibi. h. e. Clam
 aufugi, ut tibi hanc operam traderem. Idem *Casin.* 5. 2. 17.
 Cupio illam operam feni furripere. i. e. Prævenire eum in hac re.
 Surripere se alicui, Disfrahere se ab alicujus conspectu Plaut. *Men.* 3. 2. 26.
 Spatium furripere. Cic. 5. *Att.* 16. pr. Etsi in ipso itinere & via discedebant
 publicanorum tabellarii, & eramus in cursu: tamen furripiendum
 aliquid putavi spatii, ne me immemorem mandati tui putares.
 Surripere, aliquando usurpatur pro eo quod est, Per mendacem narra-
 tionem aliquid extorquere & quasi furari.
 Surpите, pro Surripite. Hor. 2. *Serm.* 3. 283.
 — unum me surpите morti.
 Surpuerat, pro Surripuerat. Hor. 4. *Carm.* 13. 20.
 Quæ spirabat amores,
 Quæ me surpuerat mihi. Sic Plaut. *Capt.* 3. 5. 102. & 5. 4. 14.
 SURREPTUS, a, um. [*ὑφαρπυστός*] Partic. ut, Parma surrepta. Cic.
 14. *Philipp.* 9. Idem 10. *Att.* 4. Cupivi, inquit, ex senatus consulto sur-
 repto; &c.
 Surptus, pro Surreptus posuit Plaut. *Pœn.* 4. 2. 80. & 5. 2. 98.
 SURREPTIO, ònis. f. [*ὑφαρπυσις*] Ipse furripiendi actus.
 Surreptio, Impetratio quæ fit a principe, five magistratu, per falsam
 rei narrationem. Chrysol. *Serm.* 43. Non est nostrum, fratres; ini-
 mici est ista surreptio, &c.
 SURREPTITIUS, a, um. Adj. [*ὑφαρπυστικός*] Quod clam fit, five fa-
 ctum est & surreptum. Plaut. *Cure.* 1. 3. 49.
 Inter nos amore utimur semper surreptitio.
 Surreptitius puer, Furtim sublatus. Plaut. *Men.* prol. 68.
 Atque istic habitat geminus surreptitius.
 Postulatio surreptitia, Litteræ surreptitiæ; Quæ ad falsam alicujus sug-
 gestionem concessæ sunt.
 SUBRIGO, V. SUBROGO.
 SURSUM, Adv. [*ὑψω*, Gl. G. L.] pro Surversum, ex Sus, i. e. Sursum, &
 Vorsum, ut vult Priscian. lib. 14. [Nisi forte a Sub, mutata littera, euphoniæ

causa. Sic in Subeo, Subrigo, Sublimis, &c. declarat significatio. Significat
 autem Versus partem vel locum aut regionem superiorem. Ter. *Adel.* 4. 2. 36.
 Præterito hac recta platea sursum. Al. Sursum. Plaut. *Mil.* 4. 4. 14.
 Non tu scis, quum alto ex puteo sursum ad summum
 Descenderis, &c.
 Deorsum sursum. [*ἀναγίγναι*, Gl. G. L.] Ter. *Eun.* 2. 2. 47. Cic. 2. de
 Nat. *Deor.* 84.
 Ferri sursum. Lucret. lib. 2. 186.
 Nares & quod omnis odor ad supera fertur, recte sursum sunt. Cic. 2.
 de Nat. *Deor.* 141.
 Sursum verum aut versus, i. e. Versus superiorem locum, aut partem
 æris vel loci. Cic. in *Partit.* 24. Et idem quasi sursum versus retroque
 dicatur. Cato de R. R. cap. 32. Vites propages in sulcos sursum vor-
 sum, quoad ejus facere poteris, facito uti ducas.
 Invenitur Sursum, Sufu & Suso etiam in Gloss. Unde per apocopen Sus.
 SURUS, i. m. [*Φεύρανός*] Antiquis Palus dicebatur. Festus, Surum di-
 cebant, ex quo per diminutionem Surculus factum est. Ennius,
 Unus furus furum ferre, tamen defendere possent. Alii aliter
 legunt. V. Scalig. not.
 SURCULUS, i. m. [*βλαστής, κλωνίαρον*, Gl. L. G.] est in ramis, Quod
 simplex oritur, & frondes gerit, quale est præcipue germen annotinum,
 Græcis autem κλώνος dicitur, detrahiturque interdum & refecatur ab
 arbore, ad alias rursus producendas. Varr. de R. R. lib. 1. cap. 40. Est
 altera species ex arbore in arborem inferendi, nuper animadversa in ar-
 boribus propinquis. Ex arbore enim, e qua quis vult habere furculum,
 in eam, quam inferere vult, ramulum traducit, & in ejus ramo præciso,
 ac diffisso implicat, &c. Plin. lib. 10. cap. 2. Senescentem casia turif-
 que furculis construere nidum. Virg. 2. *Georg.* 87.
 Inferere vel ferere furculum. Quintil. lib. 6. cap. 3. Cic. 2. de *Orat.* 278.
 Usurpare possessionem amissam furculo defringendo. Cic. 3. de *Orat.* 108.
 SURCULA, æ. f. Idem. Apic. 4. 7. & 2. 2. &c.
 SURCELLUS, i. m. dimin. Apic. 4. 2.
 SURCULACEUS, a, um. Adj. [*φρυγανιάς*] Quiddam est furculi simile.
 Plin. lib. 19. cap. 7. Duritie furculacea, in folliculo sunt raphano, si-
 napi, rapo. Subaudi Semina.
 SURCULARIS, è. Adj. [*φρυγανιστής*] Columel. lib. 3. cap. 11. Consi-
 derandum est, antequam palstinemus, furcularis nec ne sit terra: idque
 facillime exploratur per stirpes quæ sua sponte proveniunt.
 SURCULARIUS, a, um. Adj. [*φρυγανιστής*] Plin. lib. 11. cap. 26. de ci-
 cadis, Quidam duo alia genera faciunt earum: furculariam, quæ sit
 grandior: frumentariam, quam alii avenariam vocant. Apparet enim
 simul cum frumentis arefcntibus. i. e. Quæ in furculis vivit: five quæ
 eo tempore apparet, quum arbores furculos suos emittunt vel trudunt.
 Ager furcularius. Varr. 1. de R. R. cap. 2.
 SURCULOSUS, a, um. Adj. [*φρυγανιάς*] Quod furculis abundat. Plin.
 15. 5. Quidam ramis hylopi furculosam eodem nomine appellant.
 SURCULOSÈ, Adv. [*φρυγανιάς*] Per singulos furculos, sensim vel pau-
 latim. Plin. lib. 18. cap. 19. Arefcit furculose.
 SURCULO, [*φρυγανίζω*] ère. Surculos ramis vel caudicibus adimere, ut
 altius crescant, & uberius a terra nutrimentum accipiant. Columel.
 lib. 5. cap. 9. Atque etiam rigandæ sunt plantæ quum siccitates inceffe-
 runt, nec nisi post biennium ferro tangendæ, ac primo furculari de-
 bent, ita ut simplex stilius altitudinem maximi scrobis excedat. Legitur
 & Sarculari. q. V.
 SURCULO, ère. per Syncopen. Surculo connectere & ligare. ut, Decuf-
 fatim furclare. Apic. 7. 4.

S U S

SUS, [*ῥίον*] Adv. pro Sursum accipitur in compositione, ut, Suspicio. [Im-
 mo pro Sub, unde & verba composita pluscula, V. SUBSUM, & SUSCIPIO.
 Susque, Adv. V. SUSQUE DEQUE.
 SŪS, sŭis. c. secundum Priscianum, [*σὺς, ὄς*, Gl. G. L.] Porcum &
 porcæ significat. Plin. lib. 8. cap. 5. 1. Sues fere semel anno gignunt.
 Cic. 5. de *Finib.* 38. In quibus, non corporum solum, ut in suis, sed
 etiam animorum aliqua ex parte motus quosdam videmus.
 Anginae suum. Plin. lib. 8. cap. 51. Obnoxium genus morbis, anginae
 maxime & strumæ.
 Amica luto sus. Hor. 1. *Epist.* 2. 26.
 Fulmineus sus. Stat. 2. *Achil.* 410.
 Grandinosi sues, [*γαλαζῦδες*] *Pomiceaux sursemez*, *Ladres*. Aristoteles,
 ut quidem verit Gaza, de Animalibus lib. 8. cap. 21. Grandinosi au-
 tem sunt sues, quorum crura, & collum & armi carne constant humi-
 diore, quibus partibus vel grandines plurimæ innascuntur. Caro dul-
 cior est, si grandines habet paucas: sed si multas, humida valde &
 insipida est. Facile qui grandent cognoscuntur: parte enim lingue in-
 feriore grandines habentur, & si fetam dorso evellas, cruorem in radice
 pili evulsi videris. Pedibus etiam posterioribus consistere non possunt,
 qui grandent. Carent grandine quum adhuc lactent. Hæc Aristot.
 Horrens sus. Lucret. lib. 5. 25.
 Horridus. Virg. 4. *Georg.* 407.
 Immundi sues. Virg. 1. *Æn.* 400.
 Invalida. V. INVALIDUS.
 Ingens. Virg. 3. *Æn.* 390.
 Lætus glande. Virg. 2. *Georg.* 520.
 Lutulenta. Hor. 2. *Epist.* 2. 75.
 Magnorum suum horrentia terga. Virg. 1. *Æn.* 639.
 Vulgaris sus, ut opponatur Apro. Plin. lib. 28. cap. 15.
 Vulnificus sus. Ovid. 8. *Met.* 359.
 Lanigera sus. Claud. in lib. de nupt. Honor. & Mar. 183.
 Continuo sublimes volans ad mœnia, Gallis
 Condita, lanigeræ suis ostentantia pellem,
 Pervenit. Quo in loco nonnulli libri corrupte habent Lanigeris
 ovis. Est autem periphrasis urbis Mediolani. Sidon. Apollin. *Epist.* 7.
 ad Volusianum,
 Rura paludicolæ temnis populosa Ravennæ,
 Et quæ lanigero de sue nomen habet. Quum enim Gallis confi-
 lium foret urbem condere, ferunt effosso solo inventam suam dimidiatim
 lanatam: a quo portento Mediolanum esse mox nuncupatum. [Sed nugæ
 meræ sunt magistellorum, quum vocabulum Gallicum sit, memorentque
 lex

sex eodem nomine civitates Geographi. Noti sunt & Mediomatrici Galliarum populi. V. MEDIO LANUM.

Sicci terga suis rara pendentia crate. Juven. 11. Sat. 83. [Lardi periphraſis.

Anima pro fale data est ſui. Cic. 2. de Nat. Deor. 160. Sus vero quid habet præter eſcam? cui quidem ne putreſceret, animam ipſam pro fale datam dicit eſſe Chryſippus.

Sus Minervam; in proverbio eſt, ubi quis id docet alterum, cujus ipſe inſcius eſt, quam rem in medio, quod ajunt, poſitam Varro & Euhemerus ineptis mythis involvere maluerunt, quam ſimpliciter referre. Feſtus. Cic. 2. de Orat. 233. Docebo, ſus (ut ajunt) oratorem illum. V. Chiliadas Eraſm.

SUCULA, vel **SUCCULA**, æ. f. [ſύκκη] dimin. a Sue. V. Plaut. infra. Sucula, [ſύκκη, ἢ ἐν τῇ ὑπερβολῇ Gl. G. L.] pl. Suculae, [ſύκκας Gl. G. L.] dictæ ſunt ſtellæ, quæ alio nomine vocantur Hyades a pluvia. Nam & orientes & occidentes, tempeſtates & pluvias cient. Exoriuntur 111. Calen. Julii. Cic. 2. de Nat. Deor. 111. de Tauro ſigno cæleſti, Ejus caput ſtellis conſperſum eſt frequentibus, Haſ Græci ſtellas Hyadas vocitare fuerunt, a pluendo. ὕει enim eſt pluere: noſtri imperite Suculas, quaſi a ſuibus eſſent, non ab imbris nominatæ. Plin. lib. 18. cap. 6. Ægypto Suculae occidunt veſperi. Sidus vehemens, &c. V. HYAS.

Sucula, [ſύκκη, Gl. L. G.] Machina eſt in torculari, a ſcrophæ ſimilitudine ſic vocata. Proprie autem dicitur Parva ſus. Plaut. Rud. 4. 4. 126.

Sucula. g. quin tu i die recta cum ſucula & cum porculis. Eodem etiam modo ſuum hæc machina porculum habebat. Nam in media circiter ſuccula batillus aut uncus, qui ſigebatur ut teneret funem, qui dum verfabatur ſuccula circumſplicabatur, porculus vocatur. Cato de R. R. 12. & 18. Porculum in media ſuccula facito. Turneb.

Sucula. Cato R. R. cap. 18. Stipites craſſi pedes duos, alti cum cardinibus pedes decem: ſucula præter cardines pedes novem. Idem cap. 12. Prela temperata quinque, ſupervacanea tria, ſuculas quinque, ſupervacaneam unam. Sucula (inquit Bud. in l. 19. §. 2. D. Locati.) Machina eſt tractorii generis. Conſtat autem tereti ligno, duobus aut pluribus vectibus trajecto, utrinque æqua exſtantibus longitudine. Hæc dum verſatur, funis, qui ductarius dicitur, circa eam obvolvitur. Budæus. Ab his vectibus Vectiarii, dicti ſunt homines, qui vectes verſanda ſuculan manu ducunt. Hæc autem machina trium generum eſt. Unum genus porrecta ſucula & jacens, duobus tignis incumbens ad parietem admotis: qualis viſitur quum vina aut doliaria aut culearia ex hypogeis educuntur. Alterum genus eſt erectum, ſuis fulcimentis & ſua veluti baſi nixum: quod non ductu brachiorum, ut illud primum, verſatur: ſed ambientibus machinam vectiariis, ac brachiis & pectore connitentibus. Simia a fabris appellatur: a Vitruvio etiam Ergata dicta. Tertium genus etiam erectum, quaternis tignis ſubulatis conſtans. Quod genus viſitur, quum in ponte ſublicio fabri ſublicas in aquam magna vi adigunt. Hæc enim machina ad tollendam fiſtucam utuntur: quæ fiſtica identidem ſublata demiffaque ſublicas in alveum deſigit. Vitruv. lib. 10. cap. 2. de ſtructoriiſ machinationibus; Quum autem funis habet caput ad ſuculam religatum, & vectes ducentes eam verſant, funis ſe involvendo circum ſuculam extenditur: & ita ſublevant onera ad altitudinem & operum collocationes.

Sucula, Genus intimæ veſtis. Plaut. Rud. 4. 4. 126.

Post eſt ſucula argenteola, & duæ connexæ maniculae, & Sucula. g. quin tu i die recta cum ſucula & porculis.

Sucula, ut Bucula. In Proverb. Gall. Lat. redditus, Si truye forſais, les pourceaux le compaieut.

Quod ſus peccavit, ſucula ſæpe luit. Sed ibi eſt Suſcula. H. St.

SÜERA, æ. f. Suilla caro antiquis. Varro L. L. 4. 22. Offula dicta, ab offa minimæ fuerat. Sueris item pro Suis dicebatur. Idem Varro l. c. Perna a pede: fueris, a nomine ejus. Annotavit Turnebus. Sed alia tamen in editis lectio.

SUARUS, a, um. Adj. ut, Suarius negotiator. Plin. lib. 7. cap. 12. Forum ſuarium. Ulpian. in l. 1. §. Cura carnis. D. de officio præfecti urbi. Cura carnis omnis, ut juſto pretio præbeatur, ad curam præfecturæ pertinet, ideo & forum ſuarium ſub ipſius cura eſt.

SUARIUS, i. m. Cuſtos ſuum. Plin. lib. 8. cap. 51. Compertum agnitam vocem ſuarii furto abactis, merſoque navigio inclinatione lateris unius remeſſe.

SUATIM, [ſύδδ] Ad ſimilitudinem ſuis, inquit Nonius 1. 190. Nigidius Commento grammatico, Sunt etiam adſimilanter dicta hæc canatim, ſuatim, bovatim, quæ ab animalibus ſumuntur.

SUINUS, a, um. Adj. [ſύκκ] Quod eſt ſuis. Varr. R. R. lib. 2. cap. 4. Hic enim conciliator ſuinæ carnis datur populo. Vetus exemplar habet Suillæ, ut & recens emendata.

SUILLUS, a, um. Adj. [ſυίλλος] dimin. a Suinus. Plin. lib. 8. cap. 52. At in Arabia ſuillum genus non vivit in ullo genere.

Genus ſuillum inſivum Veneri prodiderunt poætæ, ob interfectum ab apro Adonim, quem diligebat Dea. Quidam autem quod immundiſſimi ſint ſues ex omni manuſueto pecore, & ardentiffimæ libidinis, ita ut opprobrium mulieribus inde tractum ſit, cum ſubare, & ſurare dicuntur. Feſtus.

Greſ ſuillus. Liv. 22. 10. Quod ver attulerit ex ſuillo, ovillo, aprugno, bovillo grege.

Pecus ſuillum. Columel. 7. 9.

SUILE, is. n. [ſυνουσία] Stabulum ſuum. Columel. lib. 7. cap. 9. ad ſnem, Diligens autem porculator frequenter ſuile converrat, & ſæpius haras. V. HARA.

SURIO, ire. [ῥαπίζω, Gl. L. G.] Pro Prurire. V. SUILLUS, & SUBO.

SUSA, æ. f. & **SUSA**, orum. n. [Σύσα] Urbis & metropolis Perſidis in Suſia, quæ Perſia eſt pars: a Suſo fluvio ſic vocata. Propert. lib. 2. 13. 1. Non tot Achæmeniis armantur Suſa ſagittis,

Spicula quot noſtro pectore fixit amor. Hæc urbs (ut ſcribit Plin. lib. 6. cap. 27.) a Dario Hyſtaſpis filio condita fuit. Ibi fuit regia Cyri, lapide candido & vario, columnis aureis & lacunaribus, gemmisque diſtincta, cæli continens ſimulacrum, ſtellis micantibus inſignitum, & incredibilia multa. Ibi Aſuerus convivium maximis divitiis & deliciis copioſum celebravit.

Pharetrata Suſa. Claud. de Bell. Gildon. 33.

SUSIS, idis, patronym. f. [Συσις] Sidon. 7. Epist. 17. 7.

SUSIDIS, idis, patronym. f. [Συσις] Sidon. 7. Epist. 17. 7.

SUSIDIS, idis, patronym. f. [Συσις] Sidon. 7. Epist. 17. 7.

SUSIDIS, idis, patronym. f. [Συσις] Sidon. 7. Epist. 17. 7.

SUSIDIS, idis, patronym. f. [Συσις] Sidon. 7. Epist. 17. 7.

SUSIDIS, idis, patronym. f. [Συσις] Sidon. 7. Epist. 17. 7.

SUSIDIS, idis, patronym. f. [Συσις] Sidon. 7. Epist. 17. 7.

SUSIDIS, idis, patronym. f. [Συσις] Sidon. 7. Epist. 17. 7.

SUSIDIS, idis, patronym. f. [Συσις] Sidon. 7. Epist. 17. 7.

SUSIDIS, idis, patronym. f. [Συσις] Sidon. 7. Epist. 17. 7.

SUSIDIS, idis, patronym. f. [Συσις] Sidon. 7. Epist. 17. 7.

SUSIDIS, idis, patronym. f. [Συσις] Sidon. 7. Epist. 17. 7.

SUSIDIS, idis, patronym. f. [Συσις] Sidon. 7. Epist. 17. 7.

SUSIDIS, idis, patronym. f. [Συσις] Sidon. 7. Epist. 17. 7.

SUSIDIS, idis, patronym. f. [Συσις] Sidon. 7. Epist. 17. 7.

SUSIDIS, idis, patronym. f. [Συσις] Sidon. 7. Epist. 17. 7.

SUSIDIS, idis, patronym. f. [Συσις] Sidon. 7. Epist. 17. 7.

Elapſus regi truculento Suſidis ora.

SUSIANA, æ. vel **SUSIANE**, es. f. [Συσιανή] Regio in Perſide. Plin. lib. 6. cap. 27. Suſianem ab Elymaide determinat annis Eulæus, ortus in Medis: medioque ſpatio cuniculo conditus, ac ruſus exortus per Meſobatenen lapſus: circuit arcem Suſorum ac Dianæ templum auguſtiſſimum illis gentibus.

Suſiana, Provincia Aſiæ, (ut lib. 6. cap. 3. refert Ptolemæus) quæ a Septentrione terminatur Aſſyria, ab Occaſu Babyloniz adjacet, ab Oriente habet Perſidem, a Meridie partem Perſici ſinus. Cujus civitates inſignes Trajana & Suſa.

SUSIANI, orum. m. [Σύσιοι] Qui Suſianen incolunt. Plin. lib. 6. cap. 27. Suſianis Orientem verſus junguntur Coſæi latrones.

SUSINUS, a, um. Adj. [ſύσινος, ῥέσινος] Quod ex Suſis, ſive liliis, factum eſt. unde & urbem Perſidis a liliis, quorum ibi magna eſt copia, nomen habere ſcribit Stephanus. Suſan (ſύσινος) enim Perſæ vocant Liliū. Hinc Unguentum ſuſinum. Plin. lib. 13. cap. 1. Suſinum tenuiſſimum omnium eſt. Conſtat ex liliis, balano, calamo, &c. [Suid. Σύσινος, τὸ μύρον, ἢ τὸ ῥέσινον. V. Dioſcor. 1. 62.]

SUSINATUS, a, um. Adj. Idem. ut, Oleum ſuſinatum. Marcell. Empir. cap. 7.

SUSCIPIO, [ſύσπις] ire. Idem quod Scire. Plaut. Men. 2. 3. 78. Eho Meſſenio accede huc. mæſ. quid negotii eſt ſuſciri? Alii legunt St! ſcire viſ?

SUSCIPIO, ēpi, eptum, [ſύσπις, ῥέσπις, Gl. L. G. & G. L. ἀναλαμβάνω, L. G. ἀντιλαμβάνω, G. L.] ēre. a Suſum vel Suſum; quaſi Suſum capere. [Niſi a Sub & Capio, inſerto ſ euphoniae cauſa, pro b. Non enim dicitur Subcipio, vel Succipio. Sic in Aſporto aſcitur ſ, elifo b. Pro Sub autem & Suſ dicebant, ut Suſ deque. Unde forte Compoſitis hæſit. Suſcipere, tam ad animum, quam ad corpus refertur. ut, Suſcepi onus, Suſcepi voluptatem, Suſcepi curam. Variis que nominibus jungitur, & ſignificat Capere. Virg. 4. Æn. 391.]

— ſuſcipiunt famulæ, collapſaque membra Marmoreo referunt thalamo.

Aliquem ſuſcipere & tueri: h. e. Amplecti & defendere. Cic. 16. Fam. 11. Ego autem Varroni, quem cum amantiſſimum mei cognovi, tum etiam valde tui ſtudioſum, diligentiffime commendavi, ut & valetudinis tuæ rationem haberet, & navigationis, & totum te ſuſciperet ac tueretur.

In amicitiam ſuſcipere. Liv. 7. 30. Ad id valere arbitror, ne nos in amicitiam ſuſcipiamur? Sed recens editi præferunt, Accipiamur.

In civitatem ſuſcipi, Civem fieri, & inter cives numerari, aut civitate donari. Cic. 2. de Legib. 5. Ego mehercule & illi & omnibus municipibus duas eſſe cenſeo patrias: unam naturæ, alteram civitatis: ut ille Cato, quum eſſet Tuſculi natus, in populi Rom. civitatem ſuſcepit eſt.

Auctoritatem ſuſcipere, Sumere, arrogare ſibi. Cic. pro Coel. 37. Redeo nunc ad te, Cæli, viciffim: ac mihi auctoritatem patriam, ſeveritatemque ſuſcipio.

Auctoritatem in Repub. Cic. 7. Verr. 151. Verres, ille vetus proditor Conſulis, translator quæſturæ, averſor pecuniæ publicæ, tantum ſibi auctoritatis in Rep. ſuſcepit.

Cogitationem de re aliqua, Cogitare. Cic. 9. Att. 8. De his rebus, rogo vos, ut cogitationem ſuſcipiatis. i. e. Cogitetis. Idem 2. Philipp. 31. Attende enim pauliſper, & cogitationem ſobrii ad punctum temporis ſuſcipe.

Cogitationem quidnam ſit agendum. Cic. 14. Att. 22. Quæris ut ſuſcipiam cogitationem, quidnam iſtis agendum putem.

Conſilium vitæ, mortisque ſuſcipere, vel ponere. Plin. 1. Epist. 22. extr. Conſtantiam. Cic. 3. Att.

Curam & cogitationem alicujus rei ſuſcipere. Cic. 8. Att. 24. Errare & ſuperſtitione ſuſcipere quid. Cic. 2. de Divin. 83.

Fidem, Dare. Plin. Epist. 220. Quas partes impleturum te ſecundum ſuſceptam fidem conſido. i. e. Secundum quod promiſiſti.

Perſonam viri boni, Simulare. Cic. pro Cluent. 100. Irridebatur hæc illius reconciliatio, & perſona viri boni ſuſcepta.

Vindictam ſuſcipere. Ovid. 4. de Ponto 6. 33.

Voluntatem hanc ſuſcepi diis immortalibus ducibus. Cic. 3. in Catil. 22.

Vota publica ſuſcipere pro aliquo. Ovid. 7. Met. 450.

Vota ſuſcipere deo pro re aliqua vel pro aliquo, Vovere. Plin. 10. Epist. 101. Solennia vota pro incolumitate tua, qua publica ſalus continetur, & ſuſcepimus domine pariter, & ſolvimus, precati deos, &c. Liv. 27. 45.

Deos deaque precabantur ut illis fauſtum iter, felixque pugna, matura ex hoſtibus victoria eſſet, & damnarentur ipſi votorum, quæ pro iis ſuſcepiffent.

Conſuetudo ſuſcipit. Cic. 2. de Nat. Deor. 62. Suſcepit autem vita hominum, conſuetudoque communis, ut beneficiis excellentes viros in cælum fama ac voluntate tollerent.

Perſona crimen ſuſcipit. Cic. pro Sull. 68. Neque enim iſtorum facinorum, tantorum, tam atrocium crimen, Judices, P. Sullæ perſona ſuſcipit.

Actiões periculofas ſuſcipere, Subire onus quaſi. Cic. 1. Off. 8.

Æs alienum amicorum ſuſcipere. Cic. 2. Off. 55. Qui ſuis facultatibus, aut captos a prædonibus redimunt, aut æs alienum ſuſcipiunt amicorum.

Bellum. Cic. 2. de Legib. 34. Sequitur enim de jure belli, in quo & ſuſcipiendo & gerendo, & deponendo, juſ ut plurimum valet. Idem 2. de Divin. 24. Non ſuſcepiffet bellum civile Cæſar.

Bellum ſuſcipitur cum gente feroci. Ovid. 14. Met. 451.

Cauſam alicujus. Cic. 2. Verr. 51. Suſcipe cauſam judiciorum, ſuſcipe cauſam ſeveritatis, integritatis, fidei, religionis, ſuſcipe cauſam Senatus, ut iſ hoc judicio probatus, cum Pop. Rom. & in laude & in gratia eſſe poſſit.

Cauſam contra aliquem ſuſcipere. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Cauſam ſuſcipere mandati. Ovid. 2. de Pont. 2. 45.

Conſulatum. Plin. in Paneg. cap. 78. pr. & cap. 65. extr. Hic ſuſcipere, hic ponere magiſtratus.

Crimen aliquod ſuſcipere, Agnoſcere, confiteri. Cic. pro C. Rabir. perd. reo. 18. Ego autem, ſi mihi eſſet integrum, ſuſciperem crimen hoc, agnoſcerem, confiterer. [Suſciperem defendendum, vel imponi mihi paterer ultro. q. d. Onus criminis iſtuc ſubirem.]

SUSCIPIO, [ſύσπις] ire. Idem quod Scire. Plaut. Men. 2. 3. 78. Eho Meſſenio accede huc. mæſ. quid negotii eſt ſuſciri? Alii legunt St! ſcire viſ?

SUSCIPIO, ēpi, eptum, [ſύσπις, ῥέσπις, Gl. L. G. & G. L. ἀναλαμβάνω, L. G. ἀντιλαμβάνω, G. L.] ēre. a Suſum vel Suſum; quaſi Suſum capere. [Niſi a Sub & Capio, inſerto ſ euphoniae cauſa, pro b. Non enim dicitur Subcipio, vel Succipio. Sic in Aſporto aſcitur ſ, elifo b. Pro Sub autem & Suſ dicebant, ut Suſ deque. Unde forte Compoſitis hæſit. Suſcipere, tam ad animum, quam ad corpus refertur. ut, Suſcepi onus, Suſcepi voluptatem, Suſcepi curam. Variis que nominibus jungitur, & ſignificat Capere. Virg. 4. Æn. 391.]

— ſuſcipiunt famulæ, collapſaque membra Marmoreo referunt thalamo.

Aliquem ſuſcipere & tueri: h. e. Amplecti & defendere. Cic. 16. Fam. 11. Ego autem Varroni, quem cum amantiſſimum mei cognovi, tum etiam valde tui ſtudioſum, diligentiffime commendavi, ut & valetudinis tuæ rationem haberet, & navigationis, & totum te ſuſciperet ac tueretur.

In amicitiam ſuſcipere. Liv. 7. 30. Ad id valere arbitror, ne nos in amicitiam ſuſcipiamur? Sed recens editi præferunt, Accipiamur.

In civitatem ſuſcipi, Civem fieri, & inter cives numerari, aut civitate donari. Cic. 2. de Legib. 5. Ego mehercule & illi & omnibus municipibus duas eſſe cenſeo patrias: unam naturæ, alteram civitatis: ut ille Cato, quum eſſet Tuſculi natus, in populi Rom. civitatem ſuſcepit eſt.

Auctoritatem ſuſcipere, Sumere, arrogare ſibi. Cic. pro Coel. 37. Redeo nunc ad te, Cæli, viciffim: ac mihi auctoritatem patriam, ſeveritatemque ſuſcipio.

Auctoritatem in Repub. Cic. 7. Verr. 151. Verres, ille vetus proditor Conſulis, translator quæſturæ, averſor pecuniæ publicæ, tantum ſibi auctoritatis in Rep. ſuſcepit.

Cogitationem de re aliqua, Cogitare. Cic. 9. Att. 8. De his rebus, rogo vos, ut cogitationem ſuſcipiatis. i. e. Cogitetis. Idem 2. Philipp. 31. Attende enim pauliſper, & cogitationem ſobrii ad punctum temporis ſuſcipe.

Cogitationem quidnam ſit agendum. Cic. 14. Att. 22. Quæris ut ſuſcipiam cogitationem, quidnam iſtis agendum putem.

Conſilium vitæ, mortisque ſuſcipere, vel ponere. Plin. 1. Epist. 22. extr. Conſtantiam. Cic. 3. Att.

Curam & cogitationem alicujus rei ſuſcipere. Cic. 8. Att. 24. Errare & ſuperſtitione ſuſcipere quid. Cic. 2. de Divin. 83.

Fidem, Dare. Plin. Epist. 220. Quas partes impleturum te ſecundum ſuſceptam fidem conſido. i. e. Secundum quod promiſiſti.

Perſonam viri boni, Simulare. Cic. pro Cluent. 100. Irridebatur hæc illius reconciliatio, & perſona viri boni ſuſcepta.

Vindictam ſuſcipere. Ovid. 4. de Ponto 6. 33.

Voluntatem hanc ſuſcepi diis immortalibus ducibus. Cic. 3. in Catil. 22.

Vota publica ſuſcipere pro aliquo. Ovid. 7. Met. 450.

Vota ſuſcipere deo pro re aliqua vel pro aliquo, Vovere. Plin. 10. Epist. 101. Solennia vota pro incolumitate tua, qua publica ſalus continetur, & ſuſcepimus domine pariter, & ſolvimus, precati deos, &c. Liv. 27. 45.

Deos deaque precabantur ut illis fauſtum iter, felixque pugna, matura ex hoſtibus victoria eſſet, & damnarentur ipſi votorum, quæ pro iis ſuſcepiffent.

Conſuetudo ſuſcipit. Cic. 2. de Nat. Deor. 62. Suſcepit autem vita hominum, conſuetudoque communis, ut beneficiis excellentes viros in cælum fama ac voluntate tollerent.

Perſona crimen ſuſcipit. Cic. pro Sull. 68. Neque enim iſtorum facinorum, tantorum, tam atrocium crimen, Judices, P. Sullæ perſona ſuſcipit.

Actiões periculofas ſuſcipere, Subire onus quaſi. Cic. 1. Off. 8.

Æs alienum amicorum ſuſcipere. Cic. 2. Off. 55. Qui ſuis facultatibus, aut captos a prædonibus redimunt, aut æs alienum ſuſcipiunt amicorum.

Bellum. Cic. 2. de Legib. 34. Sequitur enim de jure belli, in quo & ſuſcipiendo & gerendo, & deponendo, juſ ut plurimum valet. Idem 2. de Divin. 24. Non ſuſcepiffet bellum civile Cæſar.

Bellum ſuſcipitur cum gente feroci. Ovid. 14. Met. 451.

Cauſam alicujus. Cic. 2. Verr. 51. Suſcipe cauſam judiciorum, ſuſcipe cauſam ſeveritatis, integritatis, fidei, religionis, ſuſcipe cauſam Senatus, ut iſ hoc judicio probatus, cum Pop. Rom. & in laude & in gratia eſſe poſſit.

Cauſam contra aliquem ſuſcipere. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Cauſam ſuſcipere mandati. Ovid. 2. de Pont. 2. 45.

Conſulatum. Plin. in Paneg. cap. 78. pr. & cap. 65. extr. Hic ſuſcipere, hic ponere magiſtratus.

Crimen aliquod ſuſcipere, Agnoſcere, confiteri. Cic. pro C. Rabir. perd. reo. 18. Ego autem, ſi mihi eſſet integrum, ſuſciperem crimen hoc, agnoſcerem, confiterer. [Suſciperem defendendum, vel imponi mihi paterer ultro. q. d. Onus criminis iſtuc ſubirem.]

Crimen fuscipere, vel fuscipere crimen defensione. Plin. Epist. 190. Crimenque, quasi in medio relictum, defensione fuscipiunt.

Crimen culpæ fuscipere. Cic. 7. Verr. 104. Tibi uni parcam, & totius istius culpæ crimen, vituperationemque inconstantiae potius fuscipiam, quam aut in te sim crudelis, aut tot tam graves testes vivos incolumesque esse patiar.

Culpam. Cic. pro Cluent. 133. Ceterique huiusmodi ordinis non fecerunt idem, quod nunc Cluentius, ut aliquid culpæ fuscipere se putarent recusando, sed apertissime repugnarunt.

Curam. Columel. lib. 2. in præf. Ut ne lanificii quidem curam fuscipere dignentur, &c.

Curacionem & quasi dispensationem regiam fuscipisset. Quintil. lib. 4. c. 2.

Cusum tenere, quem a prima ætate fusciperis. Cic. pro Planc. 52.

Defensionem. Cic. 5. Fam. 8. Quæ a me suscepta defensio est te absente dignitatis tuæ, in ea jam ego, non solum amicitiae nostræ, sed etiam constantiae meæ causa permanebo.

Exercitationem corporis laboriosam. Cic. 1. de Fin. 32. Quis nostrum exercitationem ullam corporis fuscipit laboriosam, nisi ut aliquid ex ea commodi consequatur?

Executionem ejus negotii libens fuscipit. Tacit. 3. Ann. 31.

Exilium. Pati. Cic. Anteq. iret in exil. 21. Neque enim mors miseranda est, quæ ob Remp. capitur, neque exilium turpe, quod virtute fuscipitur.

Imperium fuscipere. Ovid. 4. de Pont. 9. 60.

Inimicitias fuscipere. Cic. 1. Off. 28. Nam aut inimicitias, aut laborem, aut sumptus fuscipere noluit.

Inimicitias propter alicujus salutem fuscipere. Cic. de Arusp. Resp. 7.

Inimicitias fuscipere cum, Capeffere, Occipere. Ter. Hec. 2. 1. 34. Cum puella anum suscepisse inimicitias non pudet?

Inimicum aliquem fuscipere. Cic. ad Brut. 17. Qui valentissimum Antonium fuscipere pro Rep. non dubitavit inimicum?

Invidiam & odium. Cic. 1. de Invent. 4. Quibus rebus tantum odii atque invidiæ suscepit eloquentia, ut homines ingeniosissimi, quasi ex aliqua turbida tempestate in portum, sic ex seditiosa & tumultuosa vita se in studium aliquod traderent quietum.

Iter. Cic. 4. Att. 14. Iter Asiaticum puto tibi fuscipiendum fuisse.

Judicium fuscipere. Ulpian. in l. 1. §. Apud Julianum. D. Deposit.

Laborem aliquem. Lucret. lib. 3. 367.

Labores & dolorem pro patria. Cic. 1. de Finib. 24. Sed ut omittam pericula, labores, dolorem etiam, quem optimus quisque pro patria & pro suis fuscipit, ut non modo nullam capiet, sed etiam prætereant omnes voluptates, dolores denique quosvis fuscipere malit quam deferere ullam officii partem.

Laborem & periculum pro salute alicujus fuscipere. Cic. pro Muren. 76.

Legationem. Cic. 12. Philipp. 5. Admirabantur boni viri, accusabant amici, quod spe pacis legationem fuscipissem.

Mandatum fuscipere. Cajus in l. Si quis alicui. §. Qui fuscipit. D. Mandati vel contra.

Miseriam voluntariam. Cic. 3. Tusc. 32. Si vero ne futurum quidem sit, frustra fuscipi miseriam voluntariam.

Munera fuscipere sanguinei Martis. Ovid. Rem. Amor. 154.

Negotium sine mora fuscipere. Cic. 3. in Catil. 5.

Negotii multum. Cic. 5. Verr. 1.

Negotia atque controversias alicujus. Cic. pro Cæcin. 13. Et 12. Att. 10. Quod ad Tironem de Terentia scribis, obsecro te, mi Attice, fuscipe totum negotium.

Objurgationem. Cic. 4. Att. 15.

Odium alicujus. Cic. 6. Att. 1. In quo, ut audio magnum odium Pompeii fuscipistis.

Offensas in eligendo præceptore. Plin. 2. Epist. 18. extr.

Officia & partes pro aliquo. Cic. 3. Fam. 10.

Onus. Cic. 3. Off. 6. Suscepisti onus præterea grave, & Athenarum, & Cratippi.

Onus atque munus fuscipere & profiteri. Cic. 1. de Orat. 116.

Suscipis onus officii, quod te putas sustinere posse: quod minime videtur grave iis, qui minime ipsi leves sunt. Cic. pro Rosc. Amer. 112.

Onus urbis fusciperat una domus. Ovid. 2. Fast. 197.

Opus censorio objurgandis moribus. Columel. lib. 12. in Proem.

Partes. Cic. 3. Att. 21. Intelligoque multas partes meæ salutis & fuscipere, & posse sustinere, neque ut ita facias rogandum esse.

Patrocinium rei alicujus, h. e. Eam defendendam. Cic. 3. de Orat. 60.

Ex illis autem, quæ remanent, ea philosophia, quæ suscepit patrocinium voluptatis, etsi cui vera videatur, procul abest tamen ab eo viro, quem quærimus.

Periculum pro salute alicujus. Cic. pro Muren. 76. Istuc me rogari oportet abs te, an te potius a me, ut pro mea salute laborem, periculumque fuscipias.

Protectionem. Cic. ad Quir. post red. 1. Sin & ea quæ ante gesseram, conservandæ civitatis causa gessissem, & illam miseram protectionem vestræ salutis gratia fuscipissem, &c.

Res aliquas sibi gloriæ causa fuscipere. Cic. pro Flacc. 13. Quod vereor ne Lælius ex his rebus, quas sibi fuscipit gloriæ causa, putet aliquid oratione mea sermonis in sese aut invidiæ esse quæsitum.

Vigilias discendi causa. Cic. 5. de Fin. 54. Qui etiam nunc agendi aliquid discendique causa prope contra naturam vigilias fuscipere soleamus.

Casum fuscipere, Subire. Cic. 1. de Finib. 68. Nec tamen sua superiora illa, tam magna, nec tam præclara ducebat, quem illum ultimum casum, quem propter fidem constantiamque fusciperat.

Cicatrices pectore adverso pro patria fuscipere. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Maculam imperio. Cic. pro Font. 26. Magna mehercule causa, Judices, absolutionis cum ceteris causis hæc est, ne qua insignis huic imperio macula atque ignominia fuscipiatur.

Pœnam dignam scelere, Subire, pati, solvere. Cic. pro Lege Manil. 7. Non modo adhuc pœnam nullam suo dignam scelere fuscipit, sed ab illo tempore annum jam tertium & vigesimum regnat.

Facinus in se, Admittere. Cic. pro Cluent. 170. Quo tandem Avitus, metu adductus, tantum in se facinus fuscipere conatus est?

Fraudem fuscipere, Cogitare. Cic. in Pison. 43.

Iniquitatem. Cic. in Parad. Hereditatis spes, quid iniquitatis in serviendo non fuscipit? [i. e. Subit, Admittere sustinet.

Parricidium. Cic. pro Cluent. 32. Ceteri non videntur in singulis hominibus multa parricidia fuscipere posse: Oppianicus inventus est, qui in uno corpore plures necaret.

Sceleris aliquid fuscipere. Catull. 85. 4.

Scelus in se fuscipere, idem significat quod Admittere in se facinus. Cic. 11. Philipp. 9. Miserior igitur, qui fuscipit in se scelus, quam is, qui alterius facinus subire cogitur. conf. 2. ibid.

Turpitudinem fuscipere. Cic. 3. Philipp. Quod reliquum est, non est tertium: sed postremum omnium, maximam turpitudinem fuscipere cupiditate vitæ.

Quod turpissime fusciperas, perseverare & transigere non potuisti. Cic. pro Quint. 76.

Liberos fuscipere, Procreare. Cic. 5. Verr. 161. Susceperas enim liberos non solum tibi sed etiam patriæ. Idem 7. Verr. 122. Quia parentibus spe nostri imperii, nostræque æquitatis suscepti, educatique sunt.

Liberos ex cujuscumque filia fuscipere. Cic. 3. Philipp. 17.

Reipub. fuscipere. Cic. ad Brut. 14. Quod ipsum, si Rempub. cui fuscipus es, respicis, tibi jam jamque faciendum est.

Suscipi in lucem, pro Nasci. Cic. de Arusp. Resp. 57. Eodem enim tempore, & fuscipimur in lucem, & hoc cælesti spiritu augemur.

De fonte fuscipere infantulum, i. e. Pro infantulo in Baptismo spondere, apud Scriptores Ecclesiast. V. Vict. Uticens. de Persecut. Vandal. & Gregor. Pap. E. Dial. 32.

Suscipere, pro Excipere, & in vicem respondendi succedere. Virg. 6. Æn. 723. Dicam equidem, nec te suspensum, nate, tenebo, Suscipit Anchises: atque ordine singula pandit.

Sermonem fuscipit Polus. Quintil. lib. 2. cap. 15.

SUSCIPENDUS, a, um. Partic. [δυσκρινος] ut, Sacra solennia fuscipienda. Lucret. lib. 5. 1162.

SUSCEPTUS, a, um. [δυσκρινος] aliud Partic. ut, Fames urbi suscepta. Claud. 1. in Eutrop. 401.

Macula suscepta. Cic. pro Lege Manil. 7. Delenda vobis est illa macula, Mithridatico bello superiore suscepta.

Negotium susceptum transigere. Cic. pro Quint. 76.

Pœnam sempiternam sustinerem, mea voluntate susceptam. Cic. Post red. ad Quir. 1.

Soboles suscepta mihi de te. Virg. 4. Æn. 327.

Voluntas suscepta. Cic. 2. de Fin. 96. Sed tu, ut dignum est tua erga me & erga philosophiam voluntate, ab adolescentulo suscepta, fac ut Metrodori tueare liberos.

Susceptus in Codice ponitur pro Cliente, quod in Patroni tutelam fuscipitur. V. etiam Ammian. 17. 20. & Serv. ad 6. Æn. 609.

Suscepti, Clientes. Serv. in 6. Æn. pag. 433. Vult autem intelligi Prævaricatores, qui Patroni sunt clientium, quos nunc Susceptos vocamus. H. St. defuit novissima observatio in Lugd. edit.

SUSCEPTUM, i. n. [δυσκρινος] Ovid. 11. Met. 200. — susceptaque magna labore Crescere difficili. h. e. Incepta grandia.

SUSCEPTIO, ònis. f. [συσχευή, Gl. G. L.] Cic. 3. de Fin. 32. Sic ea, quæ proficiuntur a virtute, susceptione prima, non perfectione recta sunt judicanda.

Causæ suscepcio. Cic. pro Muren. 1. Et quoniam in hoc officio studium meæ defensionis ab accusatoribus, atque etiam ipsa susceptio causæ reprehensa est, ante quam pro L. Murena dicere instituam, pro me ipso pauca dicam.

SUSCEPTOR, òris. m. [συσχευτής, Gl. L. G. συσχευτής, ἀντιλήπτης, Gl. L.] est, qui fuscipit.

Susceptor, Qui lusoribus domi suæ ludendi dat locum: Ulpian. in l. j. D. De aleatoribus. Item notandum, quod Prætor susceptorem verberatum quidem, & damnum passum, ubicunque & quodocunque non vindicat. Susceptores etiam sunt, Qui annonis & tributis ærarii recipiendis præpositi sunt. V. tit. C. de suscept. & Liv. 8. 3. & Ascon. Ped. p. 97. Item, Qui opus faciendum fuscipit. Justin. 8. 3. 8. Susceptores sollicitare, i. e. Homines quærere, qui opera facienda conducant.

SUSCEPTIBILIS, e. Adj. Saresb. Policr. 3. 2. An omnia susceptibilia contrariorum.

SUSCEPTO, ære. frequent. Suscipere. Apul. 2. Met. p. 128. Elmenh. Vicariam pro me lanienam suscepit.

SUSCITO, [συσχευέω, Gl. L. G. & G. L. συσχευέω, L. G.] ære. Plaut. Mostel. 2. 1. 25. Quis istic dormit? PHIL. Callidates. 7. fuscitatum, Delphium. Fuscitare somno, e somno. Cic. 4. Tusc. 43. Noctu ambulabat in publico Themistocles, quod somnum capere non posset, quærentibusque respondebat, Miltiadis trophæis se etiam somno fuscitari. Plaut. Mil. 3. 1. 95.

E quiete fuscitare aliquem. Catull. ad Gell. 78. 4.

Fuscitare, Impellere, incitare. Virg. 12. Æn. 108. Æneas acuit Martem, & se fuscitat ira. Idem 5. 454. Acrior ad pugnam redit, & vim fuscitat ira.

Aliquem fuscitare ad suum officium, Adhortari. Plaut. Rud. 4. 2. 17.

Aliquem fuscitare in prælia. Virg. 11. Æn. 728.

Bellum civile fuscitare. Cic. 11. Fam. 3.

Creptum fuscitare pede. Propert. lib. 2. 4. 4.

Ignes sopitos fuscitare. Virg. 5. Æn. 743.

Ignes extinctos fuscitare, Amores remissos accendere. Ovid. 3. de Arte Am. 597.

Pœnas fuscitare alicui. Virg. 4. Georg. 456.

Rationem novam qui fuscitant, veteres majorum obterunt laudes. Cic. Anteq. iret in exil. 15.

Sententias fictas fuscitare, Commovere. Cic. 1. de Divin. 88. Qui sui quæstus causa fictas fuscitant sententias. Ex Ennio. Testem contra aliquem fuscitare. Cic. pro Rosc. Com. 36.

Urbes attonitas fuscitat. Valer. 3. Argon. 209.

SUSCITATIO, ònis. f. Tertull. de Carne Christi, 23. Ecce hic positus est in ruinam & fuscitationem multorum in Israel.

SUSCITATOR, oris. m. Tertull. adv. Prax. 28. Si Christus, qui est mortuus, Pater est: alius erit fuscitator, quam Pater mortuus.

Litterarum sepulcrarum fuscitator. Sidon. 8. 2.

SUSCITAMEN, inis. n. Idem. Apul. 1. Met.

SUSCITABULUM, i. n. Quod alios fuscitat. Varro,

Phœnicis adfum vocis fuscitabulum,

Cantantiumque gallus gallinaceus. Quibus verbis argutus quidam & canorus, se alios ad cantum fuscitare jactat, ac cantantium se gallum gallinaceum dicit, quod galli suo cantu totum diem laceffunt: se quoque idem esse Phœnicis vocis fuscitabulum. Est enim, ut e Plinio & Laetantio constat, Phœnicis modulatissimus cantus: et si pro Phœnice Turnebus legit etiam Fornicis, ut meretricularum blandæ & melleæ voces intelligantur, versu tamen claudicant.

USIA, SUSIANA, SUSINUS, V. SUSA.

USPECTO, SUSPECTUS, V. SUSPICIO.

USPENDO, di, sum, [ὑπενδύω] ēre. Supra pendere. Columel. lib. 4. cap. 26. extr. Sæpe enim notavi per imprudentiam rusticos subicere jugo palmam, & ita colligare, ut solo vimine suspendeat. Legitur & Suspendeat. [ὑπενδύω] Suspendant.

USPENDO, di, sum, [ὑπενδύω, Gl. G. L. & L. G. ὑπενδύω, Gl. L.] ēre. Aliquid sursum ligare, & vincire ut pendeat. Columel. lib. 7. cap. 10. Deinde scissas taleas ferularum lineo funiculo religant, & ita collo suspendunt, ut strumæ ferulis contingantur.

Suspendere ex cervice. Plin. lib. 11. cap. 28.

Edificium suspendere. Cic. in Topic. 22. Non enim ejus vitio, qui demolitus est, damnum factum est, sed ejus operis & vitio, quod ita edificatum est ut suspendi non possit.

Castra suspendit faxis præruptis, Castra locant sive metantur in vertice Alpium. Sil. lib. 3. 556.

Nidum tignis suspendit hirundo. Virg. 4. Georg. 307.

Vestimenta suspendere Maris Deo. Hor. 1. Carm. 5. 15.

Tellurem suspendere tenui fulco. Virg. 1. Æn. 68.

Litora suspendere vomere, Arare litora. Stat. 4. Theb. 118.

Suspendere de paxillo, translatione a suppellectile ducta, quam suspendere ubi emimus domi solemus, significat apud Varronem Parare: ut cum Zenonem dicit novam instituisse sectam, proinde quasi ejus secta sit philosophiæ suppellex quadam. Ejus verba sunt, (apud Non. 2. 649. Ubi dicatur primus Zeno novam hæresin novo paxillo suspendisse. Turnebus. Advers. 16. 9.

Suspendere, aliquando est Suspendendo strangulare. Cic. 13. Att. 40. pr. Ita ne nuntiat Brutus, illum ad bonos viros evasissim? sed ubi eos? nisi forte se suspendit.

Suspendere se e fico. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Suspendere de ficu. Cic. 1. de Orat. 278. Quum familiaris quidam quereretur, quod diceret uxorem suam suspendisse se de ficu: Amabo te, inquit, da mihi ex ista arbore quos feram furculos.

Suspendere in arbore. Cic. 5. Verr. 57. Hominem corripit ac suspendi iussit in oleastro quodam.

In furcam suspendere. Ulpianus in l. Sacrilegij §. j. D. Ad legem Juliam peculatus, Et scio multos etiam ad bestias damnaße sacrilegos, nonnullos & vivos exussisse, alios vero in furcas suspendisse.

Suspendere rem aliquam, Differere, prorogare. Liv. 39. 29. pr. Movit aliquantum oratio regis legatos, itaque medio responso rem suspenderunt. [i. e. In suspensio, in dubio, reliquerunt.

Suspendere aliquem expectatione, Incertum reddere. Plin. 2. Epist. ult. Diu miseram expectatione suspendit.

Suspendere animos expectatione. Curt. lib. 9. 7. 20.

Suspendere, Ducere, suspensum habere. Suet. in Tiber. cap. 24. Nunc precantem Senatam, & procumbentem sibi ad genua, ambiguis responsis & callida cunctatione suspendens.

Naso adunco suspendere aliquem. V. ADUNCUS.

Suspendere, Cohibere, sistere. Plin. lib. 28. cap. 7. Misto præterea ovorum candido liquore, madidaque lana frontibus impositum fluxiones oculorum suspendit.

Fletum suspendere, Lacrimas continere. Ovid. 4. Fast. 849.

Suspendere spiritum, pro Mediocriter vel paululum quiescere inter legendum, subsistere. Quintil. 1. 8. de lectione loquens, Sciat puer ubi suspendere spiritum debeat, quo loco versum distinguere, ubi claudatur sensus, ubi incipiat.

SUSPENSUS, a, um, [ὑπενδύω, Gl. L. G. ὑπενδύω, Gl. L.] Partic. Cic. 2. Tusc. 67. Vel equi Pelopis illi Neptunii, qui per undas currus suspensos rapuisse dicuntur, excipient te.

Suspensus recte, manibus se demisit. Liv. 8. 16.

Alis leniter suspensus. V. LENIS.

Aulæa suspensa. Hor. 2. Serm. 8. 54.

Bona suspensa dixit Seneca, Quæ venalia pendent in tabula proscriptio- nis, ut Tranquill. Claud. cap. 9. Lege prædatoria in vacuum pependerit. Senecæ verba sunt lib. de Beneficiis 3. Et suspensis amici bonis, libellum dejicio, creditoribus ejus me obligaturus. Turnebus.

Populus suspensus. Sen Troad. 12.

Lacrimæ suspensæ oculis, Retentæ, suppressæ. Ovid. ad Liv. 114.

Lacrimæ diu suspensæ per ora fluxere. Ovid. 1. Amor. 7. 58.

Volatus suspensus. Stat. 3. Theb. 463.

Suspensus, [ὑπενδύω, Gl. L. G. ὑπενδύω, Gl. L.] Incertus, dubius. Virg. 6. Æn. 722.

Dicam equidem, nec te suspensum, nate, tenebo. Idem 2. Æn. 114.

Suspensus expectatione novarum rerum. Cic. 15. Fam. 1. His rebus allatis, etsi intelligebam focios infirme animatos esse, & novarum rerum expectatione suspensos, sperabam tamen eos, ad quos jam accefferam, quique nostram consuetudinem, integritatemque perspexerant, amiciores pop Rom. esse factos.

Suspensus explicatione, Propter explicationem sive solutionem nodi Gordiani. Curt. lib. 3. 1. 17. Sed & hic Expectatione in emendatis libris legitur.

Detinere aliquem suspensum. Cic. 10. Att. 1.

Animus suspensus, Sollicitus. Cic. 2. Att. 18. Accepi aliquot epistolas tuas, ex quibus intellexi quam suspensum animo & sollicito scire avertere quid esset novi.

Animus occupatus & suspensus. Cic. 1. de Orat. 239.

Suspensus animi. Liv. lib. 8. 13. extr. Tot populos inter spem metumque suspensos animi habetis.

Civitatem sollicitam mihi suspicione, suspensam metu, &c. Cic. 1. de Lege Agrar. 23.

Expectatio vestra ne diutius oratione mea suspensa teneatur. Cic. pro Cluent. 8.

Gaudia suspensa, Dubia. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 234.

Mentem suspensam pertentant vicissim gaudia. Virg. 5. Æn. 827.

Rationes habere suspensas. Cic. 5. Fam. 13.

Sors suspensa dubio metu. Stat. 1. Theb. 195.

Verba media & suspensa. Quintil. Declam. 18.

Verba suspensa & obscura. Tacit. 1. Ann. 11.

Vultus incertus & suspensus. Cic. pro Cluent. 54.

In suspensio relinquere. V. IN præpositionem.

Suspensus, Levis, inquietus, non tranquillus. ut, Somnus suspensus, In quo mens est semper dubia, & curis fatigata: cui contrarius est Profundus. Cic. 1. Tusc. 106.

Mater, te appello, tu quæ curam somno suspensio levas. Ex poeta. Bentl. legit Suspensam.

Auribus suspensis bibere, Diligentet audire. Propert. lib. 3. 68. [Attentia.

Gradu ire suspensio, Placido & silenti. Ter. Phorm. 5. 6. 27.

Gratus suspensus digitis. Ovid. 1. Fast. 426.

Manu suspensa scribere, pro Dubitanter. Plin. 6. Epist. 12. pr.

Suspensio poplite leviter transire. Stat. 5. Silv. 4. 19.

Suspensa mola olivam frangito. Columel. lib. 12. cap. 52. Suspensa mola, i. e. Non vehementer, & toto pondere conterente quod subditum est.

Terra suspensa, Non conculcata, leviter tantum mota. Columel. lib. 11. cap. 3.

Pastinatum suspensissimum, In quo humus, non pavicula aut cylindro, sed ne etiam pedum vestigiis conculcata appareat, ut radicibus seminum molliter cedere possit. Columel. lib. 3. cap. 13.

SUSPENSIO, Adv. Compar. August. Confess. 10. 34. Quia suspensus incideram, SUSPENSIO, ōnis, f. [αἰσθησις] Incertitudo. Hirt. Bell. Afric. 48. Exercitus ejus magis suspensione animi ante adventum Jubæ commovebatur. Flamma pervagabitur sub suspensione. Vitruv. 5. 10.

SUSPENSURA, æ, f. Senec. Epist. 91. Ut suspensas balnearum, & impressos parietibus tubos, per quos circumfunderetur calor.

SUSPENDIUM, i, n. [ὑπενδύω, Gl. G. L.] Suspensio. Suet. in August. cap. 65. Suspendio vitam finivit. Plaut. Aul. 1. 1. 11.

Utinam me divi adaxint ad suspendium: Potius quidem, quam hoc pacto apud te serviam. Cic. 5. Verr. 129. Non, inquam, perpeterere, ut homines injuriæ tuæ remedium morte ac suspendio quærent? Martial. lib. 1. 116.

Jam suspensia sæva cogitabas. SUSPENDIOSUS, a, um. Adj. Qui suspensus est laqueo. Plin. lib. 28. cap. 4. Cardinibus ostiorum aceto affusis, lutum fronti illitum, capitis dolorem sedare: item laqueum suspensiofi circumdatum temporibus. conf. l. 11. D. de iis qui not. infam.

SUSPICIO, exi, ectum, [ὑποβλέπω, Gl. G. L.] ēre. Sursum aspice- re. Virg. 1. Æn. 442.

Æneas ait, & fastigia suspicit urbis. Cic. 1. Tusc. 63. Et astra suspexit, tum ea, quæ sunt infixa certis locis, tum illa, non re, sed vocabulo errantia. [Est a Sub & Specio, nec dubitandum est, quin antiqui Subspecio dixerint, unde Partic. & Supin. per e.

Suspiciere in cælum. Cic. in Somn. Scip. 1. Suspiciere & Circumspicere. Cic. 2. de Divin. 72.

Suspiciere aliquem, vel Aliquid [Gr. ἀντιβλέπω H. St.] Admirari & venerari, quasi supra nos aspiciamus illud esse collocatum, quod admiramur. Cic. 2. Off. 23. Si cujus virtutem suspiciunt, quemque dignum fortuna quam amplissima putant.

Eloquentia, quam suspicerent omnes, quam admirarentur, quam se assequi posse diffiderent. Cic. in Orat. 97.

Honores & præmia suspiciere. Cic. 10. Fam. 9.

Suspiciere, Suspectum habere. Sallust. in Jugurtha cap. 70. Per idem tempus homilcar, cujus impulsu Jugurtha deditionem, quam metu deferuit, incæperat, suspectus regi, & ipse eum suspiciens, novas res cupere, ad perniciem ejus dolum quærere. Nonius 4. 438. V. Cort. ad locum.

SUSPICIENS, entis. Partic. ut loc. præced. & Suspiciens bucina cælum. Virg. 1. Georg. 375.

Deos cælumque suspiciens. Tacit. Germ. 10. 2.

Lunam altam suspiciens. Virg. 9. Æn. 403.

SUSPECTUS, a, um. Adj. [ὑπενδύω, Gl. L. G. & G. L.] De quo est suspicio. Ter. Hec. 3. 3. 38. Scio nemini aliter suspectum fore. Cic. 13. Fam. 25. Postea quam ex litteris illius cognovi, tibi eum falso suspectum fuisse, &c.

Criminum capitalium suspectus. Tacit. 3. Ann. 60.

Spei suspectus. Tacit. 3. Ann. 29.

Suspectus cum Ablativo: ut, Suspecta incestu. Auctor de Vitis illust. cap. 46. Al. tamen Incestus legunt. Curt. lib. 8. 6. pr. In Callitheim, olim contumacia suspectum, pervicacioris iræ fuit. [i. e. Ob contumaciam. Sed hic quoque in emendatis codic. Contumaciæ.

In aliqua virgine suspectus. Sueton. de Clar. Gramm. 16.

Super aliquo scelere suspectus. Sallust. in Jugurtha. cap. 71. extr.

Habere suspectum aliquod. Virg. 4. Æn. 97.

Videre se aliquibus suspectum. Cic. 1. in Catil. 17.

Suspectum est hoc mihi. Martial. lib. 2. 12. Cic. 4. Att. 18. Et, si quæris, omnia mihi sunt suspecta.

Omnia suspecta atque sollicita. Cic. de Amicit. 52. Hæc est enim Tyrannorum vita: nimirum in qua nulla fides, nulla caritas, nulla stabilis benevolentia potest esse fiducia, omnia semper suspecta atque sollicita sunt.

Arva suspecta linguimus. Virg. 3. Æn. 550.

Dona suspecta. Virg. 2. Æn. 26.

Facultates suspectæ. Paulus in l. quidem. D. ad SC. Vellejan.

Fides suspecta. Stat. 5. Silv. 2. 40.

Locus suspectus, pro Alto & clivoso. Plin. 10. Epist. 91. Est tamen statim a capite, paulo amplius mille passibus, locus suspectus & mollis. [Suspectus scilicet ob mollitiem, qui obstare aquæ ductum molientium operi possit. conf. Epist. seq.

Medicina animi suspecta atque invisa pluribus. Cic. 3. Tusc. 1. Animi autem medicina, nec tam desiderata sit antequam inventa, nec tam culta postea.

posteaquam cognita est, nec tam multis grata atque probata, pluribus etiam suspecta atque invisa?

Pax suspecta. Sil. lib. 7. 266.

Tumores suspectos sanat. Plin. lib. 20. cap. 6.

Compar. pro eo qui suspicatur. Cic. 2. Off. 34. Quo enim quis versutior & callidior est, hoc invisor & suspectior, detracta opinione probitatis. [Suspectior, Magis suspectus omnibus malæ fidei.]

Hoste suspectior. Claud. de 6. Conf. Hon. 309.

Superl. Ulpian, in l. 1. in princip. D. De quæstionib. A suspectissimo incipiendum.

SUSPECTO, Adv. ut, Mors libertorum suspecto decedentium, l. 2. ff. de his quæ ut ind. auf. [Nisi error est.]

SUSPECTIO, ñnis. f. [δυσπιστία] Idem quod Suspicio. Ter. And. 3. 2. 21. Nam qui istæ tibi incidit suspectio? Al. Suspicio. V. Burm. ad Quintil. Decl. 1. p. 7. Usitatus

SUSPICIO, sec. dub. ñnis. f. [ὑποψία, ὑπονοία, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 1. de Fin. 50. Plerumque improborum facta primo suspicio insequitur, deinde sermo atque fama.

Puto pro Suspicio. Ideo esset scribendum Suspitio. Sic Opinio, quasi Opinio. H. St. V. ad hanc dict.

Suspicio in Fabium. Plin. lib. 7. cap. 45.

Suspicio hominum. Cic. 1. Fam. 1.

Affinis suspitionis. Cic. pro Sull. 7

Abcondita suspicio. Cic. 2. de Orat. 278.

Cæca suspicio. V. CÆCUS.

Confirmata suspicio. Auctor ad Heren. lib. 2.

Firma suspicio. Auctor ad Heren. lib. 2. 8.

Repentina suspicio. Cic. pro Cluent. 174.

Subita belli suspicio. Cic. 7. Verr. 32. Iste motus fervorum, bellique subita suspicio, utrum tibi, &c.

Tenuissima suspicio. Cic. 2. de Lege Agrar. 79.

Civitas sollicita suspitione. Cic. 1. de Lege Agrar. 23.

Abhorre a suspitione, i. e. Remotum esse. Cic. pro Coel. 10.

Abolvere suspitione. V. ABSOLVO.

Abeſſe a suspitione. Cic. 4. Verr. 62. V. ABSUM.

Abeſſe a conscientia suspitione. Cic. pro Coel. 23.

Adduci in suspitionem. V. ADDUCO.

Afferre suspitionem. V. AFFERO.

Amovere suspitionem. V. AMOVEO.

Aspergere suspitione. V. ASPERGO.

Assequi suspitione. V. ASSEQUOR.

Attingere rem aliquam suspitione. V. ATTINGO.

Avertere rem a suspitione. V. AVERTO.

Augere suspitionem. Cic. 1. Fam. 1. Ter. Eun. 3. 1. 46. V. AUGRO.

Cadere in suspitionem. V. CADO.

Carere suspitione. Cic. pro Rosc. Amer. 55.

Coargui ab aliquo suspitionibus & conjectura. Cic. 1. de Lege Agrar. 27.

Conferre suspitionem in aliquem. V. CONFERO.

Confirmare suspitionem. Cic. 1. Fam.

Conflare suspitionem. Auctor ad Heren. lib. 2. 8.

Consistit in aliquo suspicio. V. CONSISTO.

Constituere suspitionem. Cic. Verr. 2. 38.

Convenit in eum hæc suspicio. V. CONVENIO.

Delere suspitionem. Cic. pro Rosc. Amer. 6.

Depellere suspitionem. Cic. 10. Philip.

Deponere suspitionem. Cic. 13. Fam. 1.

Devocari in suspitionem maleficii. Auctor ad Heren. lib. 2. 4.

Dimovere suspitionem. Cic. Anteq. iret in exsil. 21.

Dare locum suspitioni. Cic. pro Coel. 9.

Dare suspitionem fidei reconciliatæ gratiæ. Cic. 3. Fam. 12.

Ducere suspitionem. Cic. 2. de Invent. 29.

Effugienda ergo in hac præcipue parte omnis calliditatis suspicio. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Elabi suspitione. Cic. 3. Verr. 102.

Expurgare suspitionem, Dimovere. Cic. Anteq. iret in exsil. 21.

Extenuare suspitionem. Cic. 2. ad Heren. 4.

Facere aliquid propter alicujus rei suspitionem. Cic. 2. Philip. 117.

Fugere perfidia suspitionem. Cic. 8. Att. 16.

Habere alicujus rei suspitionem. Cic. pro Planc. 53.

Habere quasdam suspiciones periculi. Cic. 16. Att. 4.

Jacere suspitionem. V. JACIO.

Importare suspitionem aliquam alicui. Cic. 16. Fam. 21. Ne mea nimia suspitionem ei aliquam importaret.

Incenti suspitione, rem in medium vocare coeperunt. Cic. pro Cluent. 127.

Incidere in suspitionem regni appetendi. V. INCIDO.

Incidit suspicio de me. Ter. Adelph. 4. 4. 6.

Increpuit suspicio. V. INCREPO.

Inferre suspitionem. V. INFERO.

Injicere suspitionem alicujus rei. V. INJICIO.

Injecta suspicio rei atrocis. Cic. pro Cluent. 122.

Insequitur quippiam suspicio. V. INSEQUOR.

Inſidet alicui suspicio. V. INSIDRO.

Interposita suspicio belli. V. INTERPONO.

Levare suspitionem. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Levare suspitionem, atque ab se remove. V. LEVIS.

Liberare aliquem omni suspitione alicujus rei. Cic. 1. Fam. 2.

Manet suspicio. V. MANEO.

Minuere suspitionem. V. MINUO.

Movere suspitionem. Cic. 2. Fam. 16. V. MOVEO.

Moveri suspitione. Cic. 7. Verr. 64. Judex esse bonus nemo potest, qui suspitione certa non movetur.

Nasci suspitionem. Cic. 3. Fam. 8.

Percussus suspitione. Cic. Hac suspitione sum percussus, &c.

Peragere omnes latebras suspitionum. Cic. pro Coel. 53.

Perstringere suspitione. V. PERSTRINGO.

Pertinere ad aliquem suspitionem. Cic. pro Rosc. Amer.

Ponere in suspitione. Cic. pro Cluent. 127.

Præbuit plerisque suspitionem conscientia. Tacit. 1. Hist. 28.

Propulsare suspitionem. Cic. 5. Verr. 140.

Recipere suspitionem. Cic. pro Planc. 6.

Relinquitur suspicio alicujus rei. Cic. 1. Tusc. 71. Dubitare non possumus, quin tantus interitus in morte sit, ut ne minima quidem suspicio sensus relinquantur.

Residere in aliquo suspicionem. Cic. 1. Q. frat. 1.

Remove suspicionem. Cic. 5. Verr. 136.

Segregare suspicionem ab se. Plaut. Afin. 4. 1. 29.

Spargere varie suspiciones. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Est suspicio. Plaut. Epid. 3. 4. 53. Sic suspicio est. h. e. Ita omnes suspicantur. Ter. Eun. 3. 3. 8. — jam tum erat suspicio,

Dolo malo hæc fieri omnia.

Tollere suspicionem. Cic. Omnem igitur suspicionem sustuli.

Trahere suspicionem. Cic. 2. de Invent. 29.

Translata suspicio amoris in eum. Ter. Heaut. 4. 5. 51. h. e. Suspiciant homines eum amare.

Vendicare ex suspitione. Cic. pro Sull. 59.

Venire in suspicionem. Cic. 1. Q. frat. 1.

Vitare suspicionem. Cic. 1. Philipp. 33.

Vocare in suspicionem. Cic. 7. Verr. 10.

Suspicio est, quam vulgo Præsumptionem vocant. Cic. pro Sulla, Intelligentes unumquemque illorum prius a sua vita, quam nostra suspicione esse damnatum. Bud. Suspiciones sunt, quæ vulgo Præsumptiones. Cic. 2. de Orat. 33. H. St. Prior locus est, Pro Sull. 71. Alterum locum indicabit pag. seu col. edit. Lamb. Paris. quam noster secutus est. conf. in 1. Agrar. 17. Sumsit autem ex Budæi Forensibus p. 24. pr. ed. Episcop. & p. 60. ejusd.

De quantitate syllabæ antepenult. vide Scalig. Poet. p. 2. 7. 2. & Jo. Pin-cier. Pareg. otii Marpurgenf. 4. 1.

SUSPICIOSUS, a, um. Adj. [ὑπονοήσιμος, Gl. G. L.] Qui suspicionem habet. Ter. Adelph. 4. 3. 15.

Omnes, quibus res minus secundæ, magis sunt nescio quo modo

Suspiciosi, ad contumeliam omnia accipiunt magis.

Civitas maledica & suspiciosa. Cic. pro Flacc. 68.

Suspiciosum veteres dixere, Qui in suspitione sit. [ὑπονοήσιμος, Gl. G. L.] Cato de re Florian. Sed si qui palam corpore pecuniam quæreretur, aut se lenoni locavisset, & si famulos & suspiciosus esset, vim in corpus liberum non æquum censuere adferri. Ex Nonio 2. 763.

Aliquid suspiciosum facere perspicuum. Cic. pro Rosc. Amer. 18.

Res perspicua, non suspiciosa. Auctor ad Heren. lib. 2. 11.

Crimen suspiciosum. Cic. in Partit. 114.

Mula suspiciosa, Quæ nescio quid semper suspicatur, & timet. Columel. lib. 6. cap. 38. Suspiciosa mulæ sanguis detrahitur. Alii legunt Suspi-riosa. [Rectius.]

Superl. Suspiciosissimum negotium, & Suspiciosissimum tempus. Cic. pro Flacc. 7. Et is est reus avaritiæ, qui in uberrima re turpe compendium: in maledicentissima civitate, in suspiciosissimo negotio, maledictum omne, non modo crimen effugit. Idem 1. Fam. 7. Virum enim excellentem, & tibi tua præstanti in eum liberalitate devinctum, non-nihil suspicantem, propter aliquorum opinionem suæ cupiditatis, te abs se abalienatum, illa epistola retinuiſti: qui mihi, quum semper tuæ laudi favere visus est, etiam ipso suspiciosissimo tempore Caniniano, tum &c.

SUSPICIOSE, Adv. [ὑποκριτικῶς] Cic. pro Dejot. 16. Id vos & a viro optimo, & ab homine minime stulto cogitatum esse confingitis. At quam non modo credibiliter, sed ne suspiciose quidem. i. e. Profus absurde & calumniose. Budæus.

Dicere aliquid suspiciose ac criminoſe. Cic. pro Rosc. Amer. 55. Cum enim aliquid habeat, quod possit criminoſe ac suspiciose dicere, aperte ludificari & calumniari sciens non videatur.

Narrare aliquid suspiciose. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Compar. Cic. de Clar. Orat. 131. Qui suspiciosius aut criminosius diceret, audivisse me neminem.

SUSPECTUS, ūs. m. [ὑποψία] Plin. lib. 37. cap. 9. Hoc & minime probatur, quando præcellens debet esse in suspectu, velut ex carbunculo refulgens quidam in purpura leviter roseus nitor.

Aspectu & suspectu refulgens. Plin. lib. 9. cap. 38. h. e. Si sursum conspiciatur, & in aerem quod dicitur.

Suspectus, Altitudo. Virg. 6. Æn. 579.

Quantus ad ætherium cæli suspectus Olympum.

Suspectu vasto turris. Virg. 9. Æn. 530.

Suspectus, pro Admiratione. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 25. Videntum est quid maxime faciat ingratos: aut nimius sui suspectus, & infimæ mortalitati vitium se suæque mirandi, aut aviditas, aut invidia.

Honorum suspectus. Ovid. 5. Fast. 21.

SUSPICITER, Adv. Idem quod Suspiciose. Non. 4. 337. Curiose & suspiciter circumaspicere. [An Suspiciater?]

SUSPECTOR, ōris. m. Sidon. 3. Epist. 5. Susceptor admiratorque.

SUSPICAX, æcis. Adj. o. g. ut

In rumore suspicax. Quintil. Decl. 18.

Animus suspicax. Tacit. 1. Ann. 13.

Maritus suspicax. Quintil. Decl. 18.

Silentium suspicax. Tacit. 3. Ann. 11.

SUSPECTO, [ὑποβλέπω] ære. frequent. Sursum aspiciere. Martial. Oculisque suspectans sidera. Plin. 8. 16. Et 11. 29.

Suspectare, [ὑποβλέπω] pro Suspectum habere. Tacit. 1. Ann. 5. Et quidam scelus uxoris suspectabant.

Passiv. Idem 4. Ann. 3. Ne pelliculi suspectaretur.

SUSPECTOR, ari. depon. Ammian. 28. 1. Impetrarunt, ut hi, quos suspectati sunt, illico rapti compingerentur in vincula.

SUSPECTANS, antis. Partic. Sursum spectans. ut, Leo suspectans. Plin. lib. 8. cap. 16.

Populi suspectantes. De locustis, Tanto volant pennarum stridore, ut aliæ alites credantur, solemque obumbrant, follicite suspectantibus populis, ne suas terras operiant. H. St. ex Plin. lib. 11. cap. 29. cujus loci notationem culter empetæ abstulerat. Desiderabatur autem hic & seq. loc. in edit. Lugd.

Virgo suspectans tabulam pictam. Ter. Eun. 3. 5. 36. H. St.

Suspectans, Suspectum habens. ut, Potentiam suspectans. Tacit. 11. Ann. 16.

Fraudem suspectans. Idem 13. Ann. 39. conf. Apul. Apol. p. 352. Elm.

SUSPICO, ære. Plaut. Men. 9. 9. 22. Ne memores aut suspices. Antiquum

Usitatus vero

SUSPICI-

SUSPICOR, [ὑποπτεύω, Gl. L. G. & G. L. ὑποβλέπωμαι, ὑπονοῶ, G. L.] āri. Dictum, quod cum timore quodam ea videmur aspicere, de quibus dubitamus. Ter. Heaut. 2. 3. 27.

Quod malim, quam me hoc falso suspicari. Cic. 3. Verr. 64. Hospes Janitor, qui nihil suspicaretur, veritus ne quid in ipso se offenderit, hominem summa vi retinere coepit. Ter. Heaut. 4. 1. 44. Quid nunc suspicari, aut invenis de illa?

Suspiciari, pro Quoquomodo intelligere. Bud. Cic. in Divinatione C. 99. Quas res, non modo antea nunquam cogitasti, sed ne nunc quidem, cum in eas ingrederis, quæ & quantæ sint suspicari potes. Vide in meis Sched. de verbo Suspiciari. H. St. Exstant. 1. Verr. 40.

Scribe, non modo si quid scies, aut audieris, sed etiam si quid suspicabere. Cic. 7. Att. 12.

Suspicior fore. Cic. 1. Fam. 6. Quod valde suspicior fore ut infringatur hominum improbitas.

Aliquid mali suspiciari. Cic. pro Cluent. 27.

Aliquem abs se alienatum suspiciari. Cic. 1. Fam. 7.

Suspiciari de. Cic. de Clar. Orat. 56. Licet aliquid etiam de M. Popillii ingenio suspiciari. [i. e. Ingeniosum hominem & disertum putare.]

Suspicior de mendo. Manut. in aliquibus Scholiis. H. St.

Res nefarias suspiciari. Cic. pro Milon. 64.

Ad suspicandum duci. Cic. de Clar. Orat. 56.

SUSPICANS, antis. Partic. [ὑποπτεύων] Ter. And. 1. 1. 89. Nihil suspicans etiam mali. Adde Sallust. Catilin. 44. & Hirt. Bell. Afric. 37.

SUSPICĀTUS, a, um. aliud Partic. Cæf. 4. Bell. Gall. 32. Cæsar, id quod erat, suspicatus, &c.

Fore id suspicatus, quod accidit. Idem 1. Bell. Civil. 40. conf. Ter. Eun. 3. 1. 45.

SUSPICATRIX, icis. f. Varr. L. L. 6. 3. Mulieres Claudius scribit actio-
sas demonstrari suspicatrices.

SUSPICABILIS, e. Adj. ut, Ars suspicabilis. Arnob. lib. 1. p. 28.

SUSPIRO, [σπύω, σπύζω, ἀνασπύζω, σπύρομαι, σπύρω, ἀναπύω, πνέω, πνέω, Gl. L. G.] āre. Spiritum ab imo pectore trahere, quod sollicitudinis aut doloris argumentum est. Plaut. Men. 5. 4. 8.

Quin suspirabo plus sexcentum dies.

Amore ficto suspirat mulier. Lucret. 4. 1186.

Familiariter suspirare. Cic. 1. Att. 18. Reperire ex magna turba neminem possumus, quicum aut joculari libere, aut suspirare familiariter possumus. [i. e. Ingemiscere.]

Ingemit & tacito suspirat pectore. Ovid. 21. Epist. 201.

Ab imo suspirare. Ovid. 3. de Arte Am. 675. subaudi, Pectore.

Calorem suspirare. Claud. 1. in pr. Conf. Stilich. 57.

Flebile suspirare. Claud. 1. in Eutrop. 269.

Suspirare, Desiderare. Juven. 11. Sat. 152.

Suspirat longo non visam tempore matrem.

Amores suspirare. Tibul. lib. 1. 6. 35.

Ad honores suspirare. Valer. 4. Argon. 532.

In aliquam suspirare. Ovid. 1. Fast. 417.

Suspirare, Sursum exspirare, exhalare, emittere. Lucan. lib. 6. 370.

Quique nec humentes nebulas, nec rore madentem

Aëra, nec ventos tenues suspirat Anautos.

SUSPIRANS, antis. Partic. [ἀναπνέων, Gl. L. G.] ut, Curæ suspirantes. Cic. 1. de Divin. 42. — quo facto pater

Rex ipse Priamus, somnio mentis metu

Percussus, curis sumptus suspirantibus

Exsacrificabat hostiis balantibus.

Puella suspirans. Catul. 65. 102.

SUSPIRANDUS, a, um. aliud Partic. [σπύραντις] ut, Domus suspi-
randa. Stat. 4. Theb. 20.

SUSPIRATUS, a, um. Partic. Imploratus, invocatus. Sil. 15. 82.

Quid suspiratos magno in discrimine nautis

Ledaos fratres referam?

Proximitas suspirata. Sidon. 1. Epist. 5.

SUSPIRATIO, ōnis. f. Senec. lib. de Ira, Sentiet itaque suspirationes

quasdam & umbras affectuum, ipsis autem carebit. Plin. in Præfatione,

Inde illa nobilis Marci Ciceronis suspiratio, O te felicem &c.

SUSPIRATUS, ūs. m. [σπύρατος] Ovid. 14. Met. 129.

Respicit hunc vates, & suspiratibus haustis,

Nec dea sum dixit, &c. De Sibylla.

Affiduus Suspiratus. Apul. 5. Met. p. 170. Elmenh.

SUSPIRITUS, ūs. m. Plaut. Merc. 1. 2. 4.

Simul enecato suspiritus, vix suffero hercle anhelitum. V. Parei

Lex. Crit. p. 1209.

Crebre suspiritus. Liv. 30. 15. Quum crebro suspiritu, & gemitu ali-

quantum temporis consumpsisset. Al. Suspirio. V. ibi Fr. Gronov.

Cruciabilis suspiritus. Apul. 1. Met. p. 105. Elmenh.

SUSPIRIUM, i. n. [σπύριον, σπύριον] Idem. Plaut. Cist. 1. 1. 58.

— hoc sis vide; ut petivit

Suspirium alte! & pallida es.

Sine cura, sine suspirio. Cic. 4. Tusc. 72.

Ægra suspiria. Stat. 6. Theb. 793.

Muta suspiria. Stat. 11. Theb. 604.

Præfaga luctus suspiria. Ovid. 2. Met. 125.

Ducere suspiria ab imo pectore. Ovid. 10. Met. 402.

Laxare suspiria. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 179.

Mulcere suspiria alicujus. Claud. in 2. Conf. Stilich. 217.

Repetere suspiria tota nocte. Tibull. lib. 3. 7. 29.

Rumpere suspiria in voces. Claud. de Bell. Gildon. 235.

Trahere suspiria magno motu. Ovid. 2. Met. 753.

Suspirium, [δυσπνοια, Gl. L. G.] Ipsa suspirandi difficultas: est enim morbus

qui ex pulmonis vitio, aut imbecillitate fit. Plin. 20. 9. Ad tormina, re-

gios morbos, tussim veterem cum suspirio. Columel. 6. 14. Interdum

tumore palati cibos respuit, crebrum suspirium facit.

Sicut Columella dicit, Tumore palati &c. Lucanus lib. 4.

Rescissoque movent suspiria dira palato. i. e. Halitus emissio-

nes anhelæ, inquit Schol. H. St. v. 329 Al. codd. Nocent, pro Movent.

SUSPIRĪOSUS, a, um. Adj. [αδυσπνους] Qui spirandi difficultatem

patitur, vel cui vitio est respiratio. Plin. lib. 20. cap. 2. Suspiriosus

prodest. adde 23. 7.

Suspiriosa mula. Columel. 6. 38. Ubi alii Suspiciofa. V. in SUSPICIO-

SUS, H. St.

SUSPIRĪOSUS, Adv. Columel. 7. 6. Suspiriose laborantibus auriculæ ferro rescindendæ.

SUSQUE DEQUE, [ἐκδιὰ φέρω] i. e. Plus minusve, inquit Festus. Susque deque habere sive ferre, significat Æquo animo esse, & quod accidit, non magni facere, & interdum negligere, atque contemnere: hoc est, Sursum deorsum feratur res, parviscere Plaut. Amph. 3. 2. 5.

Atque id me susque deque esse habituram putas? V. Gellium lib. 16. cap. 9. Cic. 14. Att. 6. Nam de Octavio susque deque: exspe-
cto quid de Mario.

Susque deque fero. Gell. lib. 16. cap. 9.

Susque deque habeo. Idem ibid. V. HABEO.

SUSSILIO, V. SUBSILIO.

SUSTELLO, Adv. πανέργως, Gloss. Latinogræc. [Puto Sutelose scri-
bendum. V. Sutela in suo.]

SUSTENDO, di, sum, [ὑπέρτεινω] ēre. Decipiendi gratia subdere ali-
quid aut machinari. Sallust. Dum sustendit infidias militi.

SUSTENTO, are. V. SUSTINEO.

SUSTERNA. V. FUSTERNA, & SAPINUS.

SUSTINERO, ui, entum, [ὑποστέλλω, Gl. L. G. ὑπέρχει, ὑποδέρω, G. L.] ēre. Sursum tenere. Cic. 2. de Nat. Deor. 28. Ex quo concluditur, quum
omnes mundi partes sustineantur calore, mundum etiam, &c. conf. 25.

Plin. lib. 12. cap. 25. Vineæ sine adminiculis se ipsæ sustinent. [Male in
Gloss. Sustenit, pro Sustinet, vel saltem Sustenet.]

Artus infirmos baculo sustinere. Ovid. 6. Met. 27.

Artus titubantes sustinere ferula. Ovid. 4. Met. 27.

Cervicibus suis sustinere Remp. translate. Cic. pro Domo 142. Revo-
cate jam animos vestros ab hac subtili nostra disputatione ad universam
Remp. quam antea cum viris fortibus multis, in hac vero causa solis
vestris cervicibus sustinetis.

Humeris sustinere Remp. Cic. pro Flacc. 94. De summa Reip. taceo:
quam vos universam in hoc judicio vestris humeris, vestris inquam, hu-
meris, Iudices, sustinetis.

Labentem excepit, corruere non sivit, fultit & sustinuit, re, fortuna,
fide, hodieque sustinet. Cic. pro Rabir. Post. 43.

Marem sustinere, Initum pati. Ovid. 2. de Arte Am. 486.

Sustinet immundum lima capella marem.

Sustinere, Pati, ferre. Ter. Phorm. 2. 2. 33.

Senex adest, vide quid agas, prima coitio est acerrima:

Si eam sustinueris, post illa jam ut lubet ludas licet. Plin. 1.

Epist. 12. Et cur (inquit) me putas hos tantos dolores tamdiu susti-
nere? Ovid. 3. Amor. 9. 44.

Non sustineo, pro Nequeo, non possum, non audeo, nolo. Quintil.

lib. 2. cap. 4. Nec enim hujus rei judicium differre sustineo. Ovid. 4.

Fast. 850.

— nec jam suspendere fletum

Sustinet.

Sine negatione. Curt. lib. 6. 9. Sustinuit scribere mihi. Sueton. in

Calig. cap. 30. Hanc, ut crudelissimam cædem, & deservit edicto, &
eos qui spectare sustinuissent, execratus est.

Sustinere, Audere. Ovid. 6. Met. 563.

Sustinet ad Procnem post talia facta reverti. i. e. Audet.

Pontificatum maximum ei auferre non sustinuit. i. e. Non ausus est. Suet.

Aug. cap. 31.

Aliquem non sustinere, pro Ejus preces differre, & postulata negare
non posse. Ovid. 5. Fast. 76.

Et Numitor dixisse potest, Da, Romule, mensam

Hunc senibus: nec avum sustinuisse nepos.

Æstus sustinere. Ovid. 2. Met. 228.

Casus fortuitos magno animo sustinere. Columel. lib. 1.

Fama tua & officium non sustinet, ut &c. Cic. 9. Att. 9. De te & tua fi-
de & pietate idem mehercule, mi Cicero, sentio, quod tu, non posse
tuam famam & officium sustinere, ut contra eum arma feras, a quo tan-
tum beneficium te accepisse prædices.

Famem sustinere, Tolerare. Senec. lib. 3. de Ira, cap. 20. Sustinebant
famem primo tenerrima frondium, & cacumina arborum: tum coria
igne mollita, & quicquid necessitas cibum fecerat.

Gravitate alicujus rei sustinere, Ferre, pati. Cic. 11. Att. 25. Jam
enim corpore vix sustineo gravitatem hujus cæli, qui mihi laborem ad-
fert in dolore.

Imperia alicujus. Cæf. 1. Bell. Gall. 31. Hominem esse barbarum, ira-
cundum, temerarium, non posse ejus imperia diutius sustineri.

Injuriam sustinere dicitur sementis, cui Perire opponitur. Columel. lib.

2. cap. 9.

Labores. Ovid. 8. Met. 500.

Laborem propter ambitionem. Cic. 1. Att. 14.

Mali nihil est, quod non & sustineam & expectem. Cic. 11. Att. 11.

Molem hujus invidiæ vix sustinebo. Cic. 1. in Catil. 23.

Mulum furoris ille enim sustinuerat, hic erroris. Cic. pro Dejot. 36.

Pœnam subire ac sustinere. Cic. pro Domo 101.

Pœnam sempiternam sustinere. Cic. Post red. ad Quirit. 1.

Servitutem ferre & sustinere. Cic. 5. Tusc. 16.

Sumptum sustinere, Tolerare. Cic. 11. Fam. 10. Non si Varronis the-
sauros haberem, sustinere sumptum possem. Vetus exemplar habet
Sumptui.

Suspicionem. Plaut. Bacch. 3. 3. 32.

Innocens, suspicionem hanc sustinet causa mea. Idem Mi-
lit. 2. 4. 35.

Vultum alicujus sustinere. Liv. 23. 9.

Sustinere se, pro Reprimere & retinere. Cic. 9. Fam. 8. Expectabam
omnino jamdiu, meque sustinebam, ne ad te prius ipse quid scribe-
rem, quam aliquid accepissem. Cic. 4. Acad. 68. Sustinenda est po-
tius omnis assensio, ne præcipitet, si temere processerit.

Ab omni assensu se sustinere. Cic. 4. Acad. 48.

A respondendo se sustinere. Cic. 4. Acad. 104. Quum se a respondendo,
ut aut approbet quid, aut improbet, sustineat, ut neque neget aliquid
neque ajat.

A lapsu sustinere se, pro Cavere lapsum. Liv. 21. 35. extr.

Curram sustinere, h. e. Retinere, & cohibere. Cic. 13. Att. 21.

Cursum & impetum benevolentiae sustinere, h. e. Reprimere. Cic. de
Amicit. 64. Est igitur prudentis sustinere, ut cursum, sic impetum be-
nevolentiae:

nevolentia: quo utamur quasi aquis tentatis, sic amicitis, aliqua parte periclitatis moribus amicorum.

Equos incitatos sustinere, Retinere. Cæf. 4. Bell. Gall. 33. Ac tantum usu quotidiano & exercitatione efficiunt, ut in declivi ac præcipiti loco incitatos equos sustinere, & brevi moderari ac flectere didicerint. Cic. 4. Acad. 94.

Gradum sustinere, Reprimere. Ovid. 6. Fast. 398.

Manum suam sustinere dicitur deus, Quando retrahit. Ovid. 5. Fast. 302. Tela sustinere, quod & Inhibere dicitur. Liv. 31. 24. Sustinebant tela, ne in permixtos hostibus suos conjicerent.

Sustinere, Differre. Liv. 5. 45. extr. Compressique a Cæditio Centurione, quem sibimet ipsi præfecerant, rem in noctem sustinuerunt.

Cognitionem sustinere. Callistratus in l. Interdum. D. de iudiciis. Interdum ex iustis causis & ex certis personis sustinendæ sunt cognitiones. i. e. Differendæ & suspendendæ.

Diem extremum fati sustinet, Mortem suam differt in adventum tuum, Morituro te expectat. Ovid. 1. Epist. 114.

Pœnam sustinere, i. e. Pœnæ executionem differre. Ulp. in l. Si quis filio. §. Quid tamen. D. de injust. testam. tamen provocantis appellatio non fuerit recepta: pœna tamen sustinenda est, quoad princeps rescripserit ad litteras præsidis.

Acie labantem sustinere, Restituere. V. ACIES.

Concursum omnium philosophorum. Cic. 4. Acad. 70.

Convicium quotidianum. Cic. pro Quint. 62. At quis erat procurator? credo, aliquem eiectionem hominem egentem, litigiosum, improbum, qui posset scurræ divitis quotidianum convicium sustinere. [An Abiectum?] Impetum hostium. Cæf. 1. Bell. Gall. 24. Cic. 3. Off. 48. Athenienses quum Persarum impetum nullo modo possent sustinere.

Incursum alicujus. Ovid. 3. Met. 82.

Multitudinem tantam sustinere non possum solus cum ista copia. Cic. 8. Att. 19.

Prælia. Cic. 9. Fam. 11. Quod scribis, prælia te mea causa sustinere, non tam id laboro, ut si qui mihi obtrectent, a te refutentur, quam intelligi cupio, quod certe intelligitur, me a te amari. Al. Non sust. Pugnam. Liv. 3. 28.

Sermones hominum sustinere, pro Resistere oblocutionibus hominum. Cic. 15. Fam. 14. Absens hominum sermones facilius sustinebis.

Sustinere pro Defendere & tueri. Cic. 4. Acad. 18. Philo autem, dum nova quædam commovet, quod ea sustinere vix poterat, quæ contra Academicorum pertinaciam dicebantur, & aperte mentitur, &c.

Causam alicujus rei sustinere. Cic. 5. Verr. 53. Idem 13. Att. Nonne furor ejus omnem causam sustinet? i. e. Nonne in eum ut furiosum omne crimen verti debet? Budæus.

Causam publicam. Cic. 1. Verr. 27. In mentem tibi non venit, quid negotii sit causam publicam non sustinere, vitam alterius totam explicare? Ibid. Tamen esset magnum tantam causam, tam expectatam, & diligentia consequi, & memoria complecti, & oratione exponere, & voce & viribus sustinere. h. e. Defendere posse.

Crimen sustinere, Defendere, excusare. Cic. 7. Verr. 102. Videbat illis Navarchis testibus tantum hoc crimen sustinere se nullo modo posse.

Culpam alicujus rei. Cic. 7. Att. 3. Ut jam ne istius quidem rei culpam sustineam, quod minus diu fuerim in provincia, quam fortasse fuerit utile.

Curam belli. Cic. 6. Att. 15. Cum enim arderet Syria bello, & Bibulus in tanto mærore suo maximam curam belli sustineret, &c.

Curam sustinere, Affixum esse. Cic. 10. Fam. 4. Interim hic maximam sollicitudinem curamque sustineo.

Dignitatem & decus civitatis sustinere, Tueri. Cic. 1. Off. 124. Est igitur proprium munus Magistratus, intelligere se gerere personam civitatis, debereque ejus dignitatem & decus sustinere, servare leges, jura describere.

Expectationem. Cic. 3. Off. 6. Sustines enim non parvam expectationem imitandæ industriæ nostræ, magnam honorum, nonnullam fortasse nominis. h. e. Maxima est de te hominum expectatio, te imitaturum, &c. quam tueri debes.

Expectationem sui sustinere ac tueri. Cic. 2. Fam. 1. Sic ad nos confirmatus revertare, ut quam expectationem tui concitasti, hanc sustinere ac tueri possis.

Magnitudinem imperii. Cic. Post red. in Senat. 9. Magnitudinem tanti imperii, nec intueri, nec sustinere, nec capere potuerunt.

Munera, Exsequi. Cic. de Senect. 34.

Munus magnum de aliqua re sustinere. Cic. de Clar. Orat. 113.

Munus consulare. Cic. 10. Fam. 12. Qui quod consulares aberant, consulare munus sustinebat more majorum.

Muneris aliquid in Rep. fungi ac sustinere. Cic. 5. Verr. 199.

Negotia. Hor. 2. Epist. 1. 1.

Negotium totum gubernare, & suis humeris sustinere. Cic. pro Milon. 29.

Nomen civitatis sua auctoritate sustinere. Cic. pro Flacc. 34.

Nomen publicani. Cic. 1. Q. frat. 1.

Onus magnum. Cic. 2. Fam. 10. Idem lib. 5. 9. Hoc quicquid est oneris ac muneris, pro mea dignitate tibi tuendum ac sustinendum puta. Cic. 2. Fam. 5. Totum negotium non est dignum viribus nostris, qui majora onera in Rep. sustinere & possum & soleam.

Onus aliquod suscipere, quod sustinere non possis. Cic. pro Rosc. Amer. 112.

Partes salutis alicujus. Cic. 3. Att. Intelligoque multas partes meæ salutis & suscipere & posse sustinere, neque ut ita facias rogandum esse. Quia non ædilis, aut Prætoris, aut Consulis partes sustineo. Tacit. 3. Ann. 53.

Personam aliquam. Cic. 2. de Orat. 102. Tres personas unus sustineo summa animi æquitate, meam, adversarii, judicis.

Personam magistri. Suet. de Clar. Grammat. cap. 24.

Simulatio fronte & vultu sustinetur. Cic. 1. Fam. 9. Idque non solum fronte atque vultu, quibus simulatio facillime sustinetur, declarant ii, qui tum, nostro illo statu, optimates nominabantur, sed etiam sensu sæpe jam, tabellæque docuerunt.

Aliquem sua auctoritate sustinere. Favere alicui, & illum tueri. Cic. ad Brut. 7. Apulejum vero tu tua auctoritate sustinere debes.

Sustinere, Alere, reficere. Curt. 7. 4. 24. Milites fluviali pisce & herbis sustinebantur. i. e. Cibabantur. Virg. 2. Georg. 515.

— hinc patriam, parvosque nepotes Sustinet.

Cibo aliquo sustineri. Columel. lib. 8. cap. 4.

SUSTINENS, entis. Partic. Curt. 8. 2. 29. Ne illo quidem adminiculo sustinente.

Nullo hostium sustinente novum, ac velut infernum aspectum. Tacit. Germ. 43. 6.

SUSTINENTIA, æ. f. [συστήνη] ut, Caritatis sustententia. Vulg. Interpr. 1. Theff. cap. 1. 3.

SUSTENTO, [συστήνω, Gl. L. G. & G. L. σύστημα, ὑποστήνω, G. L.] ære. frequent. Plaut. Capt. 5. 1. 4.

Quumque ex miseriis plurimis me exemerunt,
Quæ adhuc te carens, dum hic fui, sustentabam.

Acie sustentare. V. ACIES.

Sustentare, Alere, reficere. Plaut. Stich. 4. 2. 8.

Valuisti bene? p. sustentavi sedulo, g. edepol gaudeo. h. e.

Dedi operam ut viverem, & corpus sustentarem. Suet. de Clar. Grammat. cap. 14. Defuncto eo, filiisque ejus schola se sustentavit.

Alere & sustentare. Cic. 1. Tusc. 43. Eaque ei demum naturalis est sedes, quum ad sui similem penetravit, in quo nulla re egens alitur, & sustentabitur iisdem rebus, quibus astra sustentantur & aluntur. Ter. Adelph. 3. 4. 36.

Præterea, ut captus servulorum est, non malus,
Neque iners alit illas: solus omnem familiam

Sustentat.

Casus suos alienis opibus sustentare. Cic. 4. Fam. 13. Ipse enim, pari fortuna abjectus, aliorum opibus casus meos sustentabam.

Domum & pacem sustentavit. Tacit. 1. Ann. 4.

Egestatem & luxuriam domestico latrocinio sustentare. Cic. Post red. in Senat. 10.

Famem sustentare. Cæf. 7. Bell. Gall. 17.

Inopiam sustentat spes, quod celeriter se habituros copiam confidebant. Cæf. 3. Bell. Civil. 49. pr.

Laborem spe otii sustentare. Sallust. ad Cæsar. de Rep. ordinand.

Mentes hominum cogitationesque spes sustentat. Cic. pro Flacc. 3.

Officiis alicujus aliquem sustentare. Cic. 3. Att. 22. Terentiam unam omnium ærumnosissimam, sustentens tuis officiis. [i. e. Suppeditatis officiose a te opibus ac subsidiiis.]

Parimoniam alicujus suis sumptibus sustentare. Cic. pro Cæf. 38.

Non scientia juris, sed eloquentia sustentari. Cic. 1. de Orat. 239.

Subsidii & liberalitate aliquorum sustentari. Cic. de Provin. Consul. 12.

Tenuitatem sustentare alicujus. Cic. 16. Fam. 21. Ut possum, ex meis angustiis illius sustento tenuitatem.

Valetudinem suam sustentare ac tueri. Cic. 7. Fam. 1. Tu modo istam imbecillitatem valetudinis tuæ sustenta & tuere.

Valetudo sui corporis notitia & observatione sustentatur. Cic. 2. Off. 86.

Vitia alicujus sustentare. Sallust. in Catil. 53.

Sustentare se, Ad animum relatum. Cic. 14. Fam. 4. Quod reliquum est, sustenta te, mea Terentia, ut potes.

Me vix misereque sustento. Cic. 3. Att. 6.

Sustentare se sua virtute. Cic. 6. Fam. 4. Tu velim te, ut debes & soles, tua virtute sustentens.

Conscientia præclara sustentari & recreari. Cic. 10. Att. 4. Præclara igitur conscientia sustentor, cum cogito me de Rep. aut meruisse optime quum potuerim: aut certe nunquam nisi divine cogitasse.

Consolatione sustentari. Cic. de Clar. Orat. 330. Ea consolatione sustentor, quam tu mihi, Brute, adhibuisti tuis litteris suavissimis.

Sustentari litteris. Idem 4. Att. 9. Sic litteris sustentor & recreor, maloque in illa tua sedecula, quam habes sub imagine Aristotelis, sedere, quam in istorum sella curuli.

Sustentare aliquem, Sustinere & fovere. Cic. 2. Q. frat. 3.

Fide aliquos sustentare. Cic. pro Rabir. Post. 4.

Sustentare malum diu, Perferre. Liv. 2.

Quum sustentare vix posses mærorem tuum, doloremque decessionis. Cic. in Pison. 89.

Sustentare se in furore aliquo. Cic. 4. Acad. (48.) At enim ipse sapiens sustentat se in furore, ne approbet falsa pro veris, & alias quidem sæpe.

Sustentare, pro Differre. Cic. 2. Q. frat. 9. Ædificationem Arcani ad tuum adventum sustentari placebat.

Sustentatum est, Imperfonale. Cæf. 2. Bell. Gall. 6. Id ex itinere magno impetu Belgæ oppugnare cœperunt. Ægre eo die sustentatum est.

De Bibracte Rhemorum oppido loquitur.

SUSTENTANS, antis. Partic. ut, Hostes legionum impetus sustentantes. Hirt. Bell. Hisp. cap. 17.

Miles seque & arma sustentans. Curt. 8. 4. 15.

SUSTENTATUS, a, um. Partic. Sallust. Jugurth. cap. 56. Milites paupers a rege sustentati.

Moles sustentata. Lucret. 5. 96.

Puppis sustentata. Virg. 10. Æn. 304.

SUSTENTATIO, ōnis. f. [συστήνη] Ipse sustentandi actus.

Mora & sustentatio. Cic. 2. de Invent. 146. Deinde ex lege utrum statim fieri necesse, utrum habeat aliquam moram & sustentationem. V. Quintil. 9. 2.

SUSTENTATUS, ūs. m. Apul. Apol. p. 287. Elmenh. Sunt in vita humana tempestates: levia sustentatui, gravia demersui.

SUSTENTACULUM, i. n. Fulcrum, seu quidquid sustentat. Tacit. 2. Hist. 28. Sin victoriæ sanitas, sustentaculum, columnen, in Italia verteretur Pro Alimento posuit August. de Morib. Eccles. Cathol. cap. 33. Viliore victu vivere placet, minimeque sumptuoso corporis sustentaculo ætatem tranquillam ducere.

SUSTOLLO, sustūli, sustlātum, [συστήνω, Gl. G. L.] ære. Sursum levare. Plaut. Cist. 1. 1. 117. Amiculum hoc sustolle falcem. Virg. 2. Æn. 153.

Sustulit exutas vinclis ad sidera palmas.

Sustollere in equum. Cic. pro Dejot. 28.

Onus sustollere rerum adversarum rigida cervice. Sen. Epist. 72.

Virginem sustollere, Rapere. Plaut. Cist. 2. 3. 8.

Sublatum est, 'Εκυβήθη, ἀνιστάται, Gloss. Latinogræc.

Sustollere, Educare. Cic. 3. Tusc. 28. Ego cum genui, tum moriturum scivi, & ei rei sustuli. V. TOLLO, quo hoc Præteritum item refertur.

SUSTOLLENS, entis. Partic. [συστήνων] Catull. Argon. 62. 210.

Dulcia nec mæsto sustollens signa parenti.

SUSTULI præteritum. V. SUFFERO, SUSTOLLO, TOLLO.

SUBLATUS, a, um. Partic. SUBLATE, Adv. V. TOLLO.

SUBLA

SUBLATIO, V. TOLLO.

SUSUM, [ὑψίμην, Gl. L. G.] & **SUSUS**, [ὑψύς, Gl. L. G.] pro Sursum & Surfus, Antiquum. Varr. Clivus proximus a Flora, fufus verfus, Cato R. R. cap. 153. Ita fubducito fufum animam, quam plurimum poteris. Mo-
nuit Turnebus. V. SURSUM.

SUSUBNA, Vide SISYRA. H. St.

SUSURRUS, i. m. [ὑψιμαυρία] Parvum & fummiſſum murmur: pro-
prie autem arborum & frondium dicitur. Cic. 5. Tuſc. 103. Leviculus
fane noſter Demofthenes, qui illo fuſurro ſe delectari dicebat, aquam
ferentis mulierculæ. Hor. 2. Serm. 8. 78.

— tum in lecto quoque videres

Stridere ſecreta diviſos aure fuſurros. Juven. 4. Sat. 110.

— tenui jugulos aperire fuſurro. [Subaudi Magico.

Blandos audire fuſurros. Propert. lib. 1. 11. 13.

Humiles fuſurri, Murmura tacite precantium. Perf. 2. Sat. 6.

Lenes fuſurri. Hor. 1. Carm. 9. 19.

Levis fuſurruſ. Virg. 1. Ecl. 56.

Occultus fuſurruſ. Claud. 1. in Eutrop. 36. al. Dolor.

Tacito fuſurro mala vota concipere. Lucan. lib. 5. 104. i. e. Occultis
precibus.

SUSURRUS, a, um. Adj. [ὑψιμαυρία] Ovid. 7. Met. 825.

Procrin adit, linguæque refert audita fuſurrâ. Non defunt qui
putent ſubſtantivum eſſe a Fuſurru, i. n. V. not. Burm. [Tentabam,
Blandoque r. a. fuſurro.

SUSURRO, are. vel **SUSURRORE**, [ὑψιμαυρία] Gl. L. G. & G. L.] ari.
Furtim & ſummiſſa voce loqui. Ter. And. 4. 5. 49. Jam fuſurrari audio,
civem Articam eſſe hanc. Martial. lib. 2. 44.

Aure fuſurrare, In aurem. Ovid. 3. Met. 643.

Cum aliquo fuſurrare. Ovid. 19. Epist. 19.

Fama fuſurrat. Ovid. 21. Epist. 233.

SUSURRATIM, Adv. Mart. Capell. lib. 6. Alicui fuſurratim decenter ar-
ridere.

SUSURRATIO, ōnis. f. [ὑψιμαυρία] Gl. L. G. & G. L.] Cic. 8. Fam. 1.
Quod ad Cæſarem attinet, crebri & non belli de eo rumores, ſed fuſur-
rationes duntaxat, veniunt. Sunt qui legant Fuſurratores, Adjective.

SUSURRAMEN, inis. n. [ὑψιμαυρία] Mart. Capell. lib. 7. Hilaro fuſurramine
reſpondere. Et Apul. Met. 1. pr. p. 103. Elmenh. Magico fuſurramine.

SUSURRATOR, ōris. m. [ὑψιμαυρία] Gloſſ. Græcolat.

SUSURRO, ōnis. m. [ὑψιμαυρία] Qui occulte male dicendo, odium in
aliquem aut diſſenſionem molitur. Sidon. 5. Epist. 7. Fuſurronum fæ-
ce aures completas.

SUSURRIOSUS, a, um. Adj. [ὑψιμαυρία] Gloſſ. Græcolat. Cyrill.

S U T

SUTATES, dicuntur quaſi Continue ſuentes, vel ſtantes in ſutrina. Plaut,
Aul. 3. 5. 39. Sedentarii, ſutates, diabatharii. al. Sutiores.

SUTELA, **SUTERNA**, **SUTILIS**, **SUTOR**, **SUTRINA**, **SUTRI-
NUM**, &c. V. poſt Sutor, in ſuo, ère.

SUTRIUM, i. n. [Συτρίον] Urbs primum Tyrrenorum, deinde Romanorum.
A Romanis cum defeciſſent Sutriini, ad fidem reducendum eos mittitur
Camillus, qui ut celeritate eos opprimeret, juſſit milites trium dierum
commeatum ſecum ferre, teſte Liv. 6. 3. Hinc natum eſt proverbium,
Quaſi Sutrium eant. Plaut. Caſ. 3. 1. 10.

— cibo

Cum ſuo quique facito uti veniant, quaſi eant Sutrium.

Coloniæ Romanam fuiſſe docet Vell. Paterc. 1. 14. 2.

SUTRINI, ōrum. m. pl. Incolæ Sutrii. Liv. 6. 3.

SUTRIUS, a, um. Adj. ut, Sutria teſta. Sil. lib. 8. 492.

SUTURA, V. SUT, ère.

S U U

Suus, a, um. [ἴδιος, Gl. L. G. & G. L.] Pronomen reciprocum. V.
sui. Plaut. Merc. prol. 88.

— præterea mihi

Talentum argenti ipſus ſua adnumerat manu.

Suus cuique mos. Ter. Phorm. 2. 4. 14. Cic. 14. Att. 21. Suam cuique
ſponſam, mihi meam: ſuum cuique amorem, mihi meum.

Suis cum certis, propriisſque criminibus accuſabo. Cic. 3. Verr. 43.

Suum ſibi, ratione loquendi priſca valet Suum proprium. Plaut. Capt.
prol. 5.

Sed is quo pacto ſerviat ſuo ſibi patri. Et iterum, 46.

Sed inſcientes ſua ſibi fallacia. Sic Ter. Adel. 5. 8. 35.

Suo ſibi gladio hunc jugulo. Eſt, Suo proprio gladio jugulo.

Turneb. Adverſ. 14. 7.

Minerva patrem dicitur interemiſſe, virginitatem ſuam violare conantem.
Cic. 2. de Nat. Deor. 59.

Suus, pro Ejus. Cic. 3. Att. 19. Lege enim collegii fui non tenebantur.
Eidem, lib. 6. 12. Non deſtiti rogare & petere mea cauſa, ſuadere &
hortari ſua. Eidem, lib. 10. 4. Indulſit illi quidem ſuus pater ſemper.

Hæc probat Budæus, refragante Valla & contendente ubique legen-
dum Ejus.

Suus proprius. V. PROPRIUS.

Suæ ætatis homo, i. e. Major viginti quinque annis. Modestinus in l.
Ex duobus. D. de negot. geſt. Ex duobus fratribus, uno quidem ſuæ

ætatis, alio vero minore annis.

Sui negotii, ἰδιοπραγμῶν. Gloſſ. Latinogræc. & Græcolat. ibid. Suas
res agens.

Suis deſideriis, τῶν ἰδίων κίρδων, τῇ ἰδίᾳ προτίσει, τῇ ἰδίᾳ φιλείᾳ. Idem
Gloſſ.

Suus heres, & Suum ſervare, i. e. Proprium. Non ſolum eſt peculiaris
Jurifconſultorum locutio, ſed etiam Oratorum. Cic. pro Roſc. Amer.

67. Sua quemque fraus, & ſuus terror maxime vexat, ſuum quemque
ſcelus agitat, ſuæ malæ cogitationes conſcientiæque animi terrent. Idem
de Aruſp. Reſp. 8. Sua concio riſit hominem. Et i. Off. 113. Expendere
oportebit, quid quiſque habeat ſui, &c. Id enim maxime decet, quod
eſt cuiuſque ſuum maxime. Hæc quum Laurentius, aut certe eorum
ſimilia probet, tamen illud improbat, Suus Ciceronis filius hæres eſt

patris inſtitutus: quod dici ratio vetat, ut ipſe affirmat. Quod ſi eſt
verum, Plautus in Mercatore mendoſe illam ſententiam formavit, 4. 3. 14.

Jobet ſalvere ſuus vir uxorem ſuam. Hæc Budæus.

Mulſo conſtant ſuæ dotes. i. e. Peculiares. Plin. 22. 24.

Ejicere e civitate cives ſuos. Cic. pro Sext. 141. [Hic Cives ſunt συμπο-
λίται. V. CIVIS.

Uti populo ſane ſuo. Cic. pro Quint. 29. conf. MEUS, NOSTER.

Recuperare captivos redditis ſuis. Cic. 3. de Orat. 107.

Qui proſtitetur eſſe ſuum facere aliquid. Cic. 2. de Orat. 66. V. SUM.

Suo, τῷ ἰδίῳ, τῷ ſαυτῷ. Gloſſ. Latinogræc.

De ſuo. V. DE.

Apponere de ſuo. V. APPONO.

Pervenire ad ſuum. Cic. pro Quint.

Tenere ſuum. Cic. 6. Att. 1.

Suus in diſputando. Cic. 4. de Finib. 10. i. e. Non utitur alienis inven-
tis argumentorum. Budæus.

Suus alicui. Naſo de Ponto initio, elegiæ,

Qui miſer eſt, ulli ſi ſuus eſſe poteſt. H. St. lib. 1. Eleg. 3. v. 2.

Sua ſponte, [ἐκ τῆς] Cæſ. 2. Bell. Civil. cap. 20. Hoc initio conſilio
denuntiaviſſe Gallonio, ut ſua ſponte, dum ſine periculo liceret, ex-
cederet. V. SPONTE.

Sua unius. Liv. 2. 8. pr. Gratæ in vulgus leges fuere, quas quum ſolus
pertuliſſet, ut ſua unius in his gratia eſſet, &c.

SUUS MEI, Salluſt. in Jugurth. cap. 31. Neceſſe eſt ſuomet ipſi more præ-
cipites eant. Plin. lib. 17. Corellius Eques Romanus Ateſtæ genitus,
inferat caſtaneam ſuomet ipſam ſurculo in Neapolitano agro.

Suamet, [ἐαυτῷ] Ablativus a Suus, cum ſyllabica adjectione MEI.
Plin. lib. 10. cap. 59. Anſeres ſuamet vi colla ſua abruptunt. Plin. lib.

10. cap. 59. ad finem, Hunc ſuamet vi.

SUAPTE, [τῷ ἰδίῳ] Gl. L. G.] Sua ipſius natura; & **SUOPTES** ablativi a
Suus cum ſyllabica adjectione PTE: ut, Suopte nutu, pro Suo ipſius:
ſicut Meopte, Meo ipſius.

Suapte, ſine adjecto. Cic. 6. Att. 7. Quintius filius ſuapte, pie ſane,
me quidem certe multum hortante, ſed currentem, animum patris ſui
ſorori tuæ reconciliavit. Vetus autem codex non habet Suapte. Lucret.
lib. 6. 755.

Sed natura loci hoc opus efficit ipſa ſuapte. al. leg. Sua vi.

Suapte, pro Propria. Plaut. Merc. 5. 4. 9.

Suapte culpa ex genere capiunt genus, ingenium improbant.

Suopte, Suo ipſius, ut Meopte, Meo ipſius; tuopte, Tuo ipſius. Feſt.

Suopte ingenio temperatus animus virtutibus. Liv. 1. 18. Plin. lib. 7. cap.
40. Et ſuopte ingenio quiſque terminet.

Suopte nutu. Cic. 1. Tuſc. 40. Ut terrena & humida ſuopte nutu & ſuo
pondere ad pares angulos in terram & in mare ferantur.

S Y A

SYAGRA, æ. f. ſec. com. [Συάγρα] Regio Ciliciæ prope Adum & Laërtem
a ſuum venatione (ut ex nominis compoſitione apparet) appellata.

SYAGRON, [Συάγρον] Extremum Arabiæ Felicis promontorium ad Mare
Rubrum: cujus meminit Plin. lib. 6. cap. 23. & 28. & Ptolemæus Tabula
Aſiæ ſexta.

SYAGROS, [Συάγρος] Canis nomen apud Sophoclem, a ſuum venatione
impoſitum. Græcis item Syagros, Aprum, ſive Suem ſilveſtrem ſignificat.
[Gloſſ. Græcolat. Συάγρος, Aper, Συάγραον, Aprinum.

S Y B

SYBARIS, is. vel ἰτῆdis, f. [Συβαρίς] Oppidum fuit antiquiſſimum πικ-
millibus paſſuum ab Urbe diſtans. Quin & aliud teſte Herodoto lib. 5.
quod a Crotone non longe abeſt, & eodem nomine fluvius Calabriæ, a
cujus potu greges amovent; nam ſi de ejus aqua biberint, ſternutamentis
agitantur. Auſtor Strabo lib. 6. Oppidum ait Stephanus poſtea Thurion
fuiſſe appellatum. Unde Sybaritæ dicti, gens in ſtudio voluptatum
operofiſſima, Suida teſte, luxu deliciſque adeo notabilis, ut quicquid
accurata atque ambitioſa luxuria paratum eſſet, id vulgo Sybaricum di-
ceretur. Unde Ovid. in libro 2. Triſt. 417. ſcribens ad Auguſtum, Sybari-
tida vocat opus Hemitheonis cuiuſdam Cinædi Sybaritæ, de generibus
voluptatum & obſcænarum deliciarum. Ariſtoteles lib. Moralium Eude-
miorum primo, Smyndriden quoque Sybaritam comparem Sardanapalo
inter voluptuarios nominavit. Suidas fabulas aniles, aut parum pudicas,
Sybariticas appellatas ſcribit. Idem refert Sybaritas inſtituiſſe, ut equi ad
tibias cantum ſaltare condiſcerent: & Luxurioſos Sybaritas appellatos:
& Sybariſſare, Sybaritarum ritu deliciis indulgere dictum. Aſtipulatur &
Quintil. lib. 3. cap. 9.

SYBARITANUS, a, um. Adj. [Συβαρίτης] Plin. lib. 8. cap. 42. Docili-
tas tanta eſt, ut univerſus Sybaritani exercitus equitatus, ad ſymphoniarum
cantum ſatione quadam moveri ſolitus invehiatur.

Sybaritana præda Varroni apud Nonium 15. 36. eſt Lautæ & elegans,
quam convenire Tarentinis dicit. Sic enim ſcribit, Ad Sybaritanam præ-
dam, in qua ſunt tripodes, crateræ, pocula nobilium Tarentinarum.

SYBARITICUS, a, um. Adj. [Συβαρίτικος] Martial. 12. 96. Libelli
Sybaritici;

Qui cantant Sybariticis libellis. i. e. Molliſ & libidinoſi argu-
menti.

Sybaritica, vocant Græci Omnia impendii majoris. Sybariticam menſam
Zenobius Gliſceram intelligit, & ut Plautus inquit, Ritu barbarico opi-
param. Cæl. Rhodig. lib. 7. Lect. Antiq. cap. 9. V. in SYBARIS.

SYBARITIS, idis. f. [Συβαρίτης] patronym. a Sybaritis populis forma-
tum. Ovid. 2. Triſt. 417.

Nec qui compoſuit nuper Sybaritida, fugit. Quo in loco Sy-
baritida vocat Ovidius Opus Hemitheonis cuiuſdam cinædi, de Generi-
bus voluptatum, & obſcænarum deliciarum. V. Lucian. περὶ ἀπαιδευτοῦ.

SYBARUS, Nomen fontis in Eubœa, a quo Sybaris Italus nomen accepſiſſe
commemoratur a Strabone lib. 8.

SYBOTA, orum. [Σύβοτα] Inſulæ ſunt perexiguæ, pauliſper ab continenti
terræ diſjunctæ, ad orientale promontorium Corcyræ Leucimnææ litæ.
Strabo.

SŶCĀMĪNON, [Συκάμινον] Oppidum fuit in ora Phœnices, cujus sua ætate nihil præter memoriam extitisse auctores sunt Plin. lib. 5. cap. 19. & Strabo lib. 16.

Sycaminon item Græci Morum appellant, arboremque ipsam Sycamineam, συκάμινον. [Gloss. Græcolat. Συκάμινον, Morus, συκάμινον, mora.]

SŶCĀMĪNOS, i. f. [συκάμινος] vel **SŶCĀMINON**, ōnis, m. Morus Ægyptia: qua uti solent in aggeribus Nili, per quos incrementa ejus dispendantur, & coercentur. Ulpianus, in tit. de extraordinar. criminib. lib. 10. Si quis (inquit) arborem sycaminonem exciderit: nam & hæc res vindicatur extra ordinem non levi pœna, idcirco quod hæc arbores colligunt aggeres Niloticos, per quos incrementa Nili dispendantur. [Videatur Sycaminon reliquissæ. Nam Συκάμινον, Sycaminetum sonat.]

Sycamina, (Al. Sicimina) inquit Hieronymus, quidam interpretantur arborum genus, quæ Palæstinæ in campestribus, nascuntur, quæ, si non vellicentur, amarissimas cariculas faciunt, & a calicibus corrumpuntur. Nobis autem, quia solitudo, in qua morabatur Amos, nullam hujusmodi gignit arborem, magis videtur rubos dicere, qui ferunt mora, & pastorum famem ac penuriam consolantur. V. dict. super.

SŶCĒ, es. f. [Συκή] Infula est Asiæ adjacens non procul ab Epheso, cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 31.

SŶCĒ, es. f. [σηκή] Herba, alio nomine Peplos & Meconion aphrodes, ex una radice tenui fructificat, foliis rutæ paulo latioribus, femine sub foliis rotundo, minore quam candidi papaveris. Plin. lib. 27. cap. 12.

SŶCĪTĒS, [συκίτης] Gemma a fici colore dicta, de qua Plin. lib. 37. cap. 11.

Est item Sycites vini factitii genus, ex fico, quod alii palmiprimum, alii Cotorchiten appellant, singulis modis in aquæ oongius tribus maceratur, ut docet idem Plin. lib. 14. cap. 16.

SŶCŌMŌRUS, i. f. [συκόμωρος] Arbor a Ficu & Moro sic dicta: συκή enim ficus, μέρος arboris fructus est, quam & Latini Morum appellant. De hac sic Ruelius, Ficum Ægyptiam Theophrastus Ægyptiam moron, Celsus morosyon appellat, Dioscorides, Galenus, & Theophrasto posteriores, indito a fico & moro nomine, Sycomorum (συκόμωρον n. g.) appellarunt. Dioscoridi arbor est amplissima, ficus similitudine, largo succo, foliis moro quamproximis. Fructus ex argumento gustus ignavi cognomines, ternos aut quaternos anno fundit: eosque, non ramis, ut ficus, sed caudice ipso gerit, similes caprificis, dulcioreque grossulis, hoc est primitivis in fico pomis, sine granis interioribus. Nec maturescunt aliter, quam scalpendo ferreis unguibus, magno proventu eorum in Caria & Rhodo, locisque prorsus parum tritici feracibus: populis in annonæ caritate & penuria pro pane frumentoque satisfaciunt: tam restibilibus pomi ejus ubertas & copia est. Pomum ventri quidem amicum, sed minimam præbet alimoniam. Et post paulum, Tradit Ulpianus hanc arborem in Niloticis aggeribus esse frequentem, graviterque in eos animadverti, qui sycomorum exciderunt. Potentia etiam inter morum & ficum media, quod & illi nomen apud Galenum Sycomori peperit. [V. SŶCĀMINUS, & Diosc. 1. 181. Cels. 3. 18.]

SŶCŌPHANTA, æ. m. [συκοφάντης] Observator & delator ejus, qui ficos furto sustulisset. παρὰ τὸ συκο φάνειν, id est, ab indicando eum qui ficos eaderat.

Sycophanta, pro Mendace, cavillatore, sive dolofo ponitur. Quod hinc originem habuit. E duobus servis Græci cujusdam viri, alter ficus, quæ domi paratæ erant, abstulserat: alter, quis eas abstulisset, ignorabat. Quærenti eas domino sons innocentem accusabat. Herus ut veritatem exploraret, haurire utrumque subtepidam aquam jussit, deinde evomere. Tunc primum sycophantæ ortum vocabulum, eo ita appellato, qui ficos devoraverat, culpamque in innocentem cavillando, ac mentiendi rejecerat. Festus, Sycophantas appellatos hac de causa dicunt, Atticos quosdam juvenes solitos ajunt in hortos irumpere, ficosque diligere: quam ob causam lege est constitutum, ut qui id fecisset capite truncaretur: quam pœnam qui persequerentur ob parvula detrimenta, sycophantas appellatos. Plaut. Amph. 1. 3. 8.

Nimis hic scitus est sycophanta, qui quidem sit meus pater. [Gloss. Græcolat. Συκοφάντης, Calumniator, Sycophanta: Συκοφάντης, Calumnia. Pergraphicus sycophanta. V. PERGRAPHICUS.]

SŶCOPHANTIA, æ. f. [συκοφαντία] Calumnia, delatio, falsa accusatio. Significat & Fallaciam. Plaut. Mil. 3. 1. 172. Nam ego inveni lepide sycophantiam.

Sycophantias struere, Machinari. Plaut. Afin. 1. 1. 56.

SŶCOPHANTOR, [συκοφάντης] ari. Calumniari, Falso accusare. Plaut. Trin. 3. 3. 57.

Quamquam hoc me ætatis sycophantari pudet. Ibid. 4. 2. 116.

SŶCOPHANTIŌSE, Adv. [συκοφαντικῶς] antiquum, pro Dolofo. Plaut. Pseud. 4. 7. 113.

Ego nec sycophantiŏse quicquam ago, nec malefice.

SŶCŌSIS, is. f. [σύκωσις] Ubi inter palpebras successit quippiam caruncula imagine, ac protuberans, consequitur & oculi totius difficilior motus. Cæl. Rhodig. lib. 7. Lect. Antiq. cap. 20.

SŶCORIS, V. SŶCORIS.

SŶCUSSA, [Συκούσα] Infula est in mari Ægeo, ante Ephesum, de qua Plin. lib. 31. cap. 5.

S Y D

SŶDERIS, [Σίδρεϊς] Fluvius est in finibus Caspiorum & Hyrcanorum, a cujus ostio Caspium mare nomine amisso, Hyrcanum incepit appellari. Plin. lib. 6. cap. 16. Rectius Sideris per i.

SŶDIMA. Urbs in montanis Lyciorum apud Plin. lib. 5. cap. 27. Al. Sídyma.

SŶDUS, V. SŶDUS.

S Y E

SŶEDRA, æ. f. [Σύδρα] Oppidum est Isauriæ, quæ est Asiæ regio media inter Ciliciam & Lycœoniam. Stephan.

SŶENĒ, es. f. [Συήνη] Urbs in confinibus Æthiopiz atque Ægypti, supra Alexandriam, versus meridiem, quinque millibus stadiorum, sub tropico Cancræ directe locata. Unde sole existente in Cancro medio solstitii die

supra verticem civitatis, nullam prorsus in ea umbram jaci, ait Plin. lib. 2. cap. 73. Lucan. lib. 2. 587.

— umbras nusquam flectente Syene.

Attra Syene. Claud. de Nilo 19.

Calida Syene. Ovid. 1. de Pont. 5. 79.

Eoa Syene. Stat. 2. Silv. 2. 86.

SŶENĪTES, æ. m. [Συηνίτης] Marmor circa Syenem. Plin. 36. 8.

Syenites Phorbas. Ovid. 5. Met. 74.

S Y G

SŶGAROS, i. f. [Σύργαρος] Infula est in sinu Arabico, in qua nulli sunt canes, atque aliunde importati circa litora errantes moriuntur. Plin. lib. 6. cap. 28.

S Y L

SŶLA, V. SŶLA.

SŶLARIS, vel **SŶLARUS**, V. SŶLARUS.

SŶLLA, V. SŶLLA.

SŶLLĀBA, æ. f. [συλλαβή, Gl. G. L.] Comprehensio litterarum, vel unius vocalis enuntiatio, temporum capax. V. Grammaticos. [Apices etiam Latini vocabant. Gloss. Græcolat. Συλλαβαί, Apices, V. APEX.]

Claræ Syllabæ. V. CLARUS.

Anceps legulejus syllabarum. Cic. 1. de Orat. 236.

Cadunt verba in syllabas. V. CADDO.

Coeuntes inter se syllabæ. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Peccare in syllaba. Cic. in Parad. 3.

Terminare clausulam longa syllaba. Cic. 3. de Orat. 181.

Syllabæ, pro Versibus hendecasyllabis. Martial. lib. 1. 62.

Verona docti syllabas amat vatis:

Marone felix Mantua est. Doctum vatem appellat Catullum.

SŶLLĀBĀTIM, Adv. [κατὰ συλλαβὰς] Per singulas syllabas. Cic. 13. Att.

25. At ego, ne Tironi quidem dictavi, qui totas περιχῶς persequi solet, sed Spintharo syllabatim.

Dicere syllabatim. Cic. 4. Acac. 119. Quum enim tuus iste Stoicus sapiens syllabatim tibi ista dixerit.

SŶLLĀBĀRIUS, i. m. Qui syllabas connectere infuescit. V. Cæl. Rhodig. 14. 28.

SŶLLĀBĀRO, ære. Saresb. Polycr. cap. 5. 16. Qui syllabirare non novit. [Nisi Syllabizare reliquit, quo Græci utuntur.]

SŶLLEPSIS, is. f. [σύλληψις] Conceptio, Comprehensio in Gloss. ab σύν con, & λῆψις acceptio: quæ fit quum pluralis dictio singulari verbo copulatur; ut, Virg. 1. Æn. 557.

— fociis & rege recepto. Aut singularis plurali verbo

connectitur; ut, Virg. 1. Ecl. 82.

— sunt nobis mitia poma,

Castaneæ molles, & pressi copia lactis. Aut quum pro multis unus ponitur; ut, Virg. 2. Æn. 20.

— armato milite complent Item pro uno multi; ut, Virg. 9. Æn. 525.

Vos, ô Calliope, precor aspirate canenti.

Syllepsis, Pars major auctores sunt. Liv. 30. Magna pars faucii. Ibidem.

SŶLLOGISMUS, i. m. [συλλογισμός] Computatio, pensatio exp. Gloss. Græcolat. ab σύν & λογισμός, quod est computo, concludo: vel potius ab λογίζομαι ratiocinor. Quintil. lib. 3. cap. 7. In syllogismo tota ratiocinatio ab eo est qui intendit.

Syllogismi circumscripti, & effecti. Plin. 2. Epist. 3. ad Nepot. Circumscripti, id est breves effecti, id est elaborati, & arte perfecti.

SŶLLOGISTĪCUS, a, um. Adj. [συλλογιστικός] Rationale, exp. Gloss. Græcol. Quintil. 7. 1. Ratiocinatum vel collectivum vertit. ut, Status syllogisticus. Quintil. 5. 10.

SŶLLOGISMĀTĪCUS, a, um. Adj. Idem. Fulgent. Mythol. 1. Aristotelis syllogisticum verbilocusum.

SŶLŌSŌN, ontis. m. [Συλοσών] Polycratis Samiorum tyranni frater. Is quum Dario Hyftaspis filio vestem, quam ferebat, aliquando largitus esset: nam ille quum nondum rex esset, eam magnopere concupiverat. Quum vero regnaret, dono Sylofonti tyrannidem dedit, qui acerbè imperavit. Quare urbs hominibus viduata est. Unde ductum est proverbium, ἡντι Συλοσώντος ἰμυχωρία. i. e. Sylofontis locus amplius est. Strabo lib. Geographiæ 14.

SŶLVA, **SŶLVANUS**, **SŶLVATICUS**, **SŶLVESCO**, **SŶLVESTER**, **SŶLVIA**, **SŶLVICOLA**, **SŶLVICULTRIX**, **SŶLVIFRAGUS**, **SŶLVIGER**, **SŶLVUS**, **SŶLVOSUS**, V. SŶLVA.

SŶMĀTHIS, V. SŶMĀTHUS.

SŶMĀTHUS, i. m. pr. dub. [Σύμαθος] Fluvius Siciliæ non longe ab Ætna, qui ut ait Strabo lib. 6. agrum Catanæum influit. V. Plin. 3. 8. Sil. 14. 232.

Nomen item viri apud Sil. 9. 410.

SŶMĀTHIUS, a, um. Attributum. Virg. 9. Æn. 584.

Eductum Martis luco Symæthia circum

Flumina. Ovid. 13. Met. 879.

Terga fugæ dederat conversa Symæthius heros. i. e. Acis. V. seq.

SŶMĀTHIS, idis. f. [Συμαθίς] patronym. & proprium Nymphæ. Ovid. 13. Met. 751.

Acis erat, Fauno, nymphaque Symæthide natus.

SŶMBĀRI, orum. Populi feri inter Arabiæ montes, & Nilum incolentes, Elephantumque venatu victitantes. Plin. lib. 6. cap. 31.

SŶMBOLA, æ. f. [συμβολή] V. seq. dict.

SŶMBOLŪM, i. n. [σύμβολον] Indicium exp. Gloss. Græcolat. Sic Annulus dictus est, cum sit nota & signum. Plin. lib. 13. cap. 1. Et ideo miror, Tarquinii ejus statuam sine annulo esse. Quamquam & de nomine ipso ambigi video: Græci a digitis appellavere, apud nos prisca ungulum vocabant, postea & Græci & nostri symbolum.

Adulterinum symbolum. V. ADULTER.

Symbolum, aliquando Collatio dicitur, a συμβάλλω confero: hoc est, quod plures conferunt in unum, ita ut cœna illa dicatur Collatio, in quam comparandam plures aliquid contulerunt. Plaut. Curc. 4. 1. 13.

Symbolorum collatores apud forum piscarium. Al. Symbolarum.

Ter. And. 1. 1. 61. Symbolum dedit, cœnavit. Al. Symbolam. Idem Eun.

3. 4. 1. Ut de symbolis essemus.

Condicere symbolum. V. CONDICO.

Symbolum.

Symbola, si credimus Suidæ, appellat Demost. 7. Philipp. Quæ pacta conventa sunt civitatum inter se, quibus jura civibus ultro citroque redduntur. Solebant enim Græci in pactis conventis tesseriis uti quibusdam, quæ symbola appellabant, quæ loco tabularum & syngrapharum erant, atque ex his jus dicebatur. Annotavit Turnebus.

SYMBOLA, æ. f. Plaut. Stich. 3. 1. 34. — eadem symbolam Dabo, & jubebo ad Sangarinum cœnam coqui. [Sic in emendatis libris etiam in superioribus plerisque locis Plaut. & Ter. legitur.]

Symbolæ, inquit Cæl. lib. 25. cap. 20. dicuntur Plagæ, quibus fœvilia inscribuntur corpora multis: perinde ac in conviviis collectitiis, id est symbolis, quæ comessalia vocant & conferta, quisque nummos confert, ne sit exfors & asymbolos. Nisi mavis inde vocabulum inflectere, quia βολή percussione signat: ut sint Symbolæ, Multifariæ multijugæque incussæ plagæ. Videntur & Symbolæ, Auxilia militaria. Plutarch. in Marco Antonio, Injustum esse a bello mulierem rejicere, συμβολὰς τρικαίτους δίδειν. Sed pugnam quoque indicat & congressum quemlibet verbum id: quin & quod ad instruendum confertur convivium. Hæc ille.

De Symbolis, pro Plagis, est locus ille Plautinus in Epid. 1. 2. 22.

Sine meo sumptu paratæ jam sunt scapulis symbolæ.

Est & Symbole συμβολή Confluens fluviorum apud Strab. lib. 4.

SYMBOLUS, i. m. Plaut. Bacch. 2. 3. 31.

Quid? ubi est ostendit symbolum? inquit dicere:

Adulterinum, & non eum esse symbolum. conf. superiora ibid.

Pro Litteris. Justin. lib. 2. Quo applicituri erant, symbolos proponi, & saxis proscribi curat. Hæc Calep. Justinus locus sic habet lib. 2. cap. 12. pr. Athenienium dux Themistocles, quum animadvertisset, Ionas, propter quos bellum Persarum rex susceperat, in auxilium regis classe venisse, sollicitare eos in partes suas statuit: & quum colloquendi copiam non haberet, quo applicituri erant, symbolos proponi, & saxis proscribi curat. Quæ vos, Iones, dementia tenet? quod facinus agitis? Bellum inferre olim conditoribus vestris, nuper etiam vindicibus, cogitatis? &c. Quo in loco Symbolos (ut enim Symbolum, ita & Symbolus dicitur) non pro Litteris acceperim, sed pro signis & notis, quas Themistocles proposuerat, ut Iones, his notis procul admoniti, eo naves appellerent, appulsi quæ ea verba legerent, quæ in saxis proscripti curarat: nec refero ea verba, Saxis proscribi, ad Symbolos, sed ad ea quæ sequuntur, Quæ vos, Iones, &c. Plaut. Pseud. 1. 1. 55.

Ut qui huc afferret ejus similem symbolum. [Sed fere in his locis variant codd. Apud Græcos tamen Συμβολή & σύμβολον & σύμβολον reperitur.]

SYMBOLICÆ, Adv. [συμβολικῶς] Allegorice. Gell. 4. 11. Eosque mox Pythagoræ, aperte atque symbolice, κρυμμένους appellatos.

SYMBE, [Συμβή] Infula Cariae adjacens, medio ferre spatium inter Rhodum & Gnidum, ut tradit Plin. lib. 5. cap. 31. portum habens clausum, trirēmis aptum, & navale navium viginti. Strabo lib. 14.

ΣΥΜΜΑΧΙΑ, æ. f. [συμμαχία] Auxilium in Gloss. Græcolat. exp. auctore Thucydide, est confederatio, iis inita legibus, ut iidem censeantur amici, iidem & inimici. Cæl. Rhod. lib. 11. cap. 6.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ, i. m. [σύμμαχος] Auxiliarius. Gloss. Græcolat.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ, [Σύμμαχος] Romanus orator, missus a Senatu Constantinopolim, ad Theodosii liberos, rogatum ut Vestales a Christianis destrui minime paterentur: Cujus rei gratia putabant se adversa multa a diis esse passos. Contra ejus orationem exstant Prudentii libri II. quam & Ambrosius, alique, acerrime confutant. Fuit & Symmachus, sacrorum librorum interpret Græcus, doctrinæ parum sinceræ & Christianæ, cujus meminit Euseb.

ΣΥΜΜΕΤΡΙΑ, æ. f. sec. c. [συμμετρία] Commensuratio Latinis dicitur, & convenientia mensurarum, seu proportio. Plin. lib. 34. cap. 8. 11. Primus hic multiplicasse varietatem videtur, numerosior in arte, quam Polycletus, & symmetria diligentior. In Gloss. Græcolat. Moderatio, & Moderamen exponitur.

Symmetria, [συμμετρία] Vestis talaris, hoc est ad talos usque demissa, apud Pollucem lib. 7. cap. 13.

ΣΥΜΜΕΤΡΟΣ, a, um. Adj. [σύμμετρος] Modicus in Gloss. Græcolat. Vulgo Proportionatum dicunt. Vitruv. 1. 2.

ΣΥΜΜΟΝΙΑΚΟΝ, i. n. Trifolium, vel (ut Ruellio placet) **ΣΥΜΜΟΝΙΑΚΟΝ**, [ἀσφάλπος] Herba, quam describit Columel. lib. 7. cap. 17.

ΣΥΜΜΥΣΤΑ, æ. m. [συμμύστης] Confacraneus, in Gloss. Græcolat. Apul. Apol. p. 310. Elmenh. Liberi patris symmystæ.

Est & Secretarius, seu Secretorum conficius, ut apud Orig. interpretem: Sicut Joannes symmysta pronuntiat dicens: Quia, si quis peccaverit, advocatum habemus apud Deum Jesum Christum.

ΣΥΜΠΑΘΗΙΑ, æ. f. [συμπάθεια] Latine Compassio dici potest, & naturalis consensus vel convenientia. Cic. 3. de Nat. Deor. 28. Illa vero cohæret & permanet naturæ viribus, non deorum: estque in ea iste quasi consensus, quam συμπάθειαν Græci vocant. Plin. lib. 28. cap. 7. Supposita tantum calici lacinia tali, statim metum eum discuti, videlicet prævalente sympathia illa Græcorum, quum rabiem canum ejus sanguinis gustatu incipere dixerimus. De mensuris.

Continuatio conjunctioque naturæ, quam (ut dixi) vocant συμπάθειαν ejusmodi, ut thesaurus ex ovo intelligi debeat. Cic. 2. de Divin. 142. Dixerat autem 124. Ex quadam convenientia & conjunctione naturæ, quam vocant συμπάθειαν.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ, ætis. n. [συμπέρασμα] Græcum est, & in Gloss. Græcolatino Terminatio exponitur. Estque Conclusio, connexio. Mart. Capell. p. 98. & 127. conf. Quintil. 5. 14.

ΣΥΜΦΩΝΙΑ, æ. f. [συμφωνία] Consonantia, musicus concentus. Cic. pro Cæl. 35. Accusatores quidem, libidines, amores, adulteria, Bajis acta convivia, comessationes, cantus, symphonias, navigia jactant. Idem 7. Verr. 92. Curritur ad Prætorium, quo istum e convivio illo præclaro reduxerant paulo ante mulieres, cum cantu atque symphonia. Plin. lib. 10. cap. 29. Visum jam sæpe jussas canere cœpisse, & cum symphonia alternasse. Hor. de Arte Poet. 374.

Ut gratas inter mensas symphonia discors.

Canit fomphonia. Cic. 5. Verr. 105. Cum in eis conviviis symphonia caneret, maximisque poculis ministraretur.

Symphoniæ cantus. Cic. 7. Verr. 31. Non judicia fieri: lucum illum litoris percrepare totum mulierum vocibus, cantuque symphoniarum. Plin. lib. 9. cap. 8. Idem lib. 8. cap. 42. Ad symphoniarum cantum saltatione quadam moveri.

Symphonia, pro Celebritate quadam nocturna. Cic. 16. Fam. 9. Sym-

phoniam Lysonis velim vitasses.

Symphonia, Herba. Plin. lib. 26. cap. 7. Symphonia, vel gomphæna, alternis viridibus roseisque per caulem foliis, in posca sanguinem rejicientibus medetur. Sed priores duæ voces desiderantur in emendatis codd.

ΣΥΜΦΩΝΙΑΚΟΣ, a, um. Adj. [συμφωνιακός] Unde Symphoniaci servi. Cic. 1. in Verr. 55. Ab hac muliere Præfectus Antonii quidam symphoniacos servos abducebat per injuriam, quibus se in classe uti velle dicebat. Quem locum Pedianus enarrans, Cani, inquit, remigibus celestima per symphoniacos solebat, & per assam vocem, id est ore prolatam, & (ut in Argo navi) per citharam. Sed quia hic In classe dixit, possumus intelligere, ad hoc symphoniacos capi solere, ut in classe pugnantibus classicum canant, unde ipsi tubæ classis nomen est positum classicum.

Homines symphoniaci. Cic. 7. Verr. 63. Symphoniacos homines sex cuidam amico suo Romam muneri misit.

Ducere pueros symphoniacos. Cic. pro Milon. 56.

Symphonica herba eadem quæ & Symphonia dicitur. Pallad. Octob. 12. 8. Si cerasus æstu Canicularum fatigetur, herbam symphoniam circa arboris truncum torqueri in coronam jubet, vel ex ea juxta unum caudicem cubile fieri. Hyofcyamos est, Apulejo indicante de Herb. cap. 4.

ΣΥΜΦΡΕΑΤΙΔΕ, [συμφρεατίδες] Cic. 2. de Legib. 5. h. e. Qui eisdem puteis communes habent: vel potius, Symphrades: hoc est ejusdem consilii & commercii participes. Sed hoc in loco mira est lectionum varietas: alii enim Symphrades, alii Symphratores, nonnulli Symphradmones, & pauci quidem Sunii nobis exhibent. V. Gruter. aliosque in loc. [Forte Σύν & Σύνια Συμιάδαι, atque ita reliquit Tullius. Et Suniadæ erant iidem & Attici.]

ΣΥΜΦΥΤΟΝ, i. n. [σύμφυτον] Herba, cujus duæ sunt species: una Symphytum petrarum vocatur, altera Symphytum majus Symphytum, ut Stribonio placet, comp. 83. quidam Inulam rusticam vocant, quidam Alum Gallicum. Hoc Galenus Symphyton magnum cognominat, nec dulce gustu, nec odoratu, ut superius. Officinæ autem Symphyti nomen retinuerunt. Herbariis & vulgo *Consolida major* vocatur.

ΣΥΜΠΛΕΓΑΔΕΣ, [Συμπληγάδες] Insulæ duæ sunt contra Bosporum Thracium, quæ & Cyaneæ dicuntur. Auctor Pompon. Mela lib. 2. 7. & Plin. lib. 4. cap. 13. Symplegades porro dictæ sunt, quod fabulis tradatur eas inter se aliquando concurrisse, quoniam parvo discretæ intervallo, ex adverso intrantibus geminæ cernebantur, paulumque deflexa acie cœventium speciem præbebant. Ovid. 15. Met. 338. Eadem Planetæ dictæ, id est errantes Plinio 6. 12. Planctæ. Hard. q. V. Valer. 4. Argon. 221.

Hic iter ad Ponti caput: errantesque per altum Cyaneas, &c.

Instabiles olim Symplegades. Claud. 1. in Ruff. 173.

Superbæ Symplegades. Claud. de Bell. Get. 9.

ΣΥΜΠΛΕΓΑΣ, ædis. f. [συμπληγάς] Complexio, connexio. Martial. lib. 11. 99. in Lesbiam, sensu obsceno,

Sic constringuntur gemina symplegade culi. Sic

ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ, ætis. n. [συμπλεγµα] Idem quod Symplegas, Amplexus, Complicatio libidinosa. Martial. lib. 12. 43.

Præstent & taceant quid exoleri,

Quo symplegmate quinque copulentur.

ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ, i. n. [συμπόσιον] mere Græcum, ut pleraque alia: a Latinis tamen pro suo usurpatum; significat vero Convivium. Cic. 9. Fam. 24. Sapientius nos, quam Græci. Illi Sympotia, aut Syndipna, id est Computationes, aut Concenationes: nos Convivia, quia tum maxime simul vivitur. In Gloss. Græcolat. redditur Convivium & Comissatum. Hinc fit

ΣΥΜΠΟΣΙΑΚΟΣ, a, um. [συμποσιακός] Adj. ut, Sympotiaci sermones; Problemata sympotiacæ; Sermones convivales. De quibus Platonis exstant & Plutarchi libri Philosophici argumenti.

ΣΥΜΠΟΣΙΑΣΤΕΣ, æ. m. [συμποσιαστῆς] Convivii princeps, dominus, rector, ac moderator, de quo Plutarch. lepide in Quæstionib. Convival. differuit. Convivantes porro Sympotæ, συμποταί, dicuntur, qui sunt a domino ad convivium acciti, & excepti. Cujus femininum est Sympotria, συμποτρία, sympotrix. V. Plutarchi Septem sapientum convivium, & Problemata sympotiacæ.

ΣΥΜΠΟΤΑ, æ. m. [συμπότης] Conviva, Compotor, Gloss. Græcolat.

ΣΥΜΠΟΤΡΙΑ, æ. f. [συμπότριά] Compotrix. Gloss. idem.

ΣΥΜΨΑΛΜΑ, [σύμψαλµα] Vocum in cantando copulatio: Diapsalma disjunctio earum, ubi quædam requies distinctæ continuationis ostenditur. Psalma, Quod psallitur.

ΣΥΜΠΤΩΜΑ, ætis. n. [σύμπτωµα] Accidens. Sunt enim Symptomata, Accessiones, seu accessoria mala, quæ ad justum morbum συμπτύσσονται, hoc est accidunt. Cels. 3. 1. & 10.

ΣΥΜΨΥΛΟΝ, vel **ΣΥΜΨΥΛΙΟΝ**, V. **SIMPULUM**.

S Y N

ΣΥΝ, [σύν] Præpositio Græca, Cum significans, & in compositione Con Latinorum respondeas. Gloss. Græcolat. Σύν, Con. Ante b & p. Sym.

ΣΥΝΑΞΕΙΣ, is. f. [συναίσεις] Contractio, figura qua plura per unum conjunguntur, ut Bigæ, pro Bijugæ. Ex σύν, con, & αἴσεις, tractio.

ΣΥΝΑΓΙΑ, Militum centuria, apud Alexand. Alexandrin. 6. 13.

ΣΥΝΑΓΩΓΑ, æ. f. [συναγωγή] Idem quod Congregatio, vel cœtus, σύν & αγωγή, quod est Congregare. Gloss. Græcolat. Συναγωγή, Collegium, Collectus, Conventus, Concilium.

Apud ecclesiasticos scriptores accipitur pro Ecclesia Judaica vel Christiana. August. in Ps. 80. V. Suicere Thef. Ecclef.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ, [συναλλαγή] est, cum ultra verba contractus aliquid utrinque agitur, quoties scilicet ex utriusque parte aliquid fit, quo uterque obligatus est. Ut, do tibi Stichum, ut Pamphilum manumittas. Alciat. super tit. de verb. sig. in Pandect. Synallagma, commutationem non inepte dixeris. Idem enim est συναλλαγή, quod causa, hoc est ratio quædam secundum iustitiam commutativam efficax, ut obligationem pariat: scilicet quia ab uno ad alium transfertur aliquid. I. Jurisgentium. §. 1. D. de pact. Aristoteles appellat Synallagmata omnes actiones nostras, quibus inter nos ad aliquem usum necessitatemque communicamus. Videndus Connanus lib. 6. cap. 1. Hottoman. quoque lib. singulari De verborum, quæ ad jus pertinent, significatione, littera, S. Gloss. Græcolat. Συναλλαγή Contractus: Συναλλαγή, Commercio: Συναλλάσσω, Contraho, Cambio.

ΣΥΝΑΛΑΨΗ, es. f. [συναλαψή] dici potest Compressio, cæsura. Fit enim

enim quum de fine dictionis vocalis abjicitur, sequente dictione quæ a vocali incipit, ut apud Juven. 1. Sat. 1.

Semper ego auditor tantum? Ex σύν, quod est con: & αὐτοφῆ pressio. [Est duarum vocalium in unam syllabam coalescentia, σύν & Συναλφῆ Commiseco.]

SYNANCHE, es. f. [συναγχή] Morbus in faucibus spiritum suffocans, Latinis Angina dictus. Ex σύν, & ἄγχω, affigo, angō. Celf. lib. 4. cap. 4. Ut hoc autem morbi genus circa totam cervicem, sic alterum æque pestiferum acutumque in faucibus esse consuevit: nostri anginam vocant: apud Græcos nomen, prout species est. Interdum enim neque rubor neque tumor ullus apparet, sed corpus aridum est, vix spiritus trahitur, membra solvuntur, id συναγχή vocant. Interdum, &c. Gloss. Græcolat. Συναγχή, Angina. V. ANGINA.

SYNARISTOSÆ, arum. f. pl. [συναριστώσαι] Inscriptio Comædiæ Menandri apud Plin. 23. 9. q. d. Femina simul prandentes. Gell. etiam 15. 15. Cæcilius meminit fabulæ eodem titulo. V. Hard. in Plin. & Fabric. in Catal. Comico. Græc. Biblioth. Gr. vol. 1. p. 773.

SYNATHRŒSMUS, i. n. [συναθροισμός]. Figura quæ & singulis verbis, & plurium verborum conjunctione fieri potest. Singulis, hoc modo, Sed quum ad supplicium sumendum se confirmaret, multa simul eum revocabant officia, consuetudo, tempus, existimatio, periculum, religio: quæ singula proprias ei cogitationes ad remorandum subijciebant. Plurium verborum conjunctione, sic apud Lycurgum, Nemo enim nocens sine summo mæore est, Judices, sed multa simul eum perturbant, quod adest, sollicitudinis plenum; quod futurum est, formidolosum: lex paratum supplicium ostentans: vitia ex vitis coacta: occasionem arguendi malefici captans inimicus: quæ quotidiana, vehementer ejus animum excruciant. Ex Rutilio Lupo.

SYNCERASTUM, i. n. [συνκεραστήν] est Omne edulium antiquo vocabulo Græco. Pacuv. in Phagon. Honos syncerasto perit, pernis, glandio. Varr. lib. 6. de L. L. 3. [At Gloss. Græcolat. Συγκεραστήν, Caldacia, Calda aquar. A v. Συγκεράσινυ scil. q. d. Temperatum, Temperaturam.]

SYNCRUS. V. SINCERUS.

SYNCHRONUS, a, um. Adj. [συνχρονός] Contemporaneus. Unde scribit Hieron. Ozeam prophetam fuisse synchronum Isajæ. Et Varr. ait, non esse dubium, quin aliquo tempore eodem vixerint Homerus & Hesiodus, eosque synchronos fuisse testatur. Gloss. Græcolat. Συγχρονός, Coævus.

SYNCHYSIS, is. f. [συνχυσίς] Confusio. Est enim, ut scribit Donatus hyperbaton undique confusum, ut illud Virg. 1. Æn. 112.

Tres Notus abreptas in faxa latentia torquet:

Saxa vocant Itali, mediis quæ in fluctibus, aras. Est autem hic ordo. Tres naves abreptas Notus torquet in faxa: quæ faxa in mediis fluctibus latentia, Itali vocant aras.

SYNCOMISTUS, a, um. Adj. [συνκομιστής] Syncomistus panis, inquit ad Glaucum lib. 2. Galen. Is dicitur, qui medius inter exquisitè purum est, ac furfuraceum. Cæl. lib. 9. cap. 16. Lætion. antiq. V. Fœsli Oecon. Hippocr.

SYNCOPE, æ. vel **SYNCOPE**, es. f. [συνκοπή] Concisio: κόπῃ enim incido significat. Figura est, quum littera vel syllaba e medio dictionis tollitur: ut Compōstus pro Compositus. Gloss. Græcolat. Συνκοπή, Collisio. Apud Medicos morbus est, de quo V. Galen. M. M. 12. 5. Cæl. Aurel. 2. Acut. 3.

SYNCRISIS, [συνκρίσις] five Antithesis, Comparatio rerum atque perforarum inter se contrariarum. Cic. pro Muren. 22. Vigilas tu de nocte, ut tuis consulatoribus respondeas: ille, ut eo, quo intendis, mature cum exercitu perveniat, &c. Item 3. Verr. 70. Sic iste multo sceleratior & nequior, quam ille Adrianus, aliquanto etiam felicius fuit, &c. Julius Rufinianus.

SYNDICUS, i. m. [σύνδικος] Patronus, qui cum alio causam aliquam tuendam suscepit, quive secundis actionibus causam defendit, ut in causa Cornelii Balbi Cicero. Syndici, item sunt Civium advocati, & defensores juris publici, quasi in causam publicam communiter incumbentes. Unde apud Plutarch. legimus Aristidem ab Atheniensibus creatum fuisse syndicum, ut communem causam Græcorum accivium suorum defenderet. Demosthenes quoque σὺν δῆμῳ Ἀπῆλιν, refert, lege sancitum fuisse Athenis, ne cui iterum syndicum fieri liceret, crearique a populo: idque ideo, ne συνδικία, id est syndici munus, ob publicam utilitatem inventum, vertetur in quæstum, compendiumque privatum, Hoc nomine vocari possunt, quos hodie Deputatos nostri vocant. Budæus. Gloss. Græcolat. Σύνδικος, Defensor, Συνδικῶ, Defendo.

SYNECDOCHE, es. f. [συνεκδοχή] Conceptio dicitur. Donatus, Synecdoche est significatio pleni intellectus capax, quum plus minusve pronuntiat. Aut enim a parte totum ostendit, ut Virg. 1. Æn. 403.

— puppeque tuæ, pubesque tuorum. Aut contra pars a

toto; ut Idem 1. Æn. 114.

Ipsius ante oculos ingens a vertice pontus

In puppim ferit. Et 12. Æn. 119.

— alii fontemque ignemque ferebant. Meminisse autem debemus, quando fit a parte totum, faciendum ab insigniori parte.

SYNEDRIA, æ. f. sec. c. [συνεδρία] Ulp. in l. 1. §. Navem. D. de exercit. Navem accipere debemus, five marinam, five fluviatilem, five in aliquo stagno naviget, five synedria sit. V. SCHEDIA. Meiat. lib. 1. Prætermifforum, Synedria Judæorum interpretare Synagogas & conciliabula. Synedria enim id denotat. Synedrias vero naves apud Ulpianum De exercitoria actione, Naviculas illas interpretabitur fortasse aliquis, Quæ spatiandi causa factæ sunt, in quibus sunt sellæ & sedilia quandoquidem Suidas synedriam cathedram interpretetur. Hæc Alciatus. Verba Suidæ sunt Συνεδρία ἡ κατῆδρα. Gloss. Græcolat. Συνεδρίων Confessus, concilium.

SYNEDRUS, i. m. [σύνεδρος] Latinis, ut Gloss. exp. Affessor, consiliarius dicitur. Liv. 45. 32. pr. His rerum externarum cognitionibus interpositis, Macedonum rursus advocatum concilium: pronuntiatum, quod ad statum Macedonia pertinebat: Senatores, quos synedros vocant, legendos esse, quorum consilio Resp. administraretur.

SYNEPHEBI, m. pl. [συνεπῆβοι] dicuntur Adolescentes simul pubescentes. Quod nomen inditum est comædiæ Menandri, quam Cæcilius Latinam fecit. Cic. 1. de Finib. 4. Synephebos ego, inquit, potius Cæcilius, aut Andriam Terentii, quam utramque Menandri legam?

Ait Statius in Synephebis. Cic. de Senect. 18.

SYNESIUS, [Συνεσιός] e Pentapoli Africæ Philosophus Christianus, Præsul Ptolemaidis factus: scripsit libros in grammatica, philosophia, pane-

gyricos, epistolas, & alia. Auctor Suidas.

SYNGRAPHÆ, æ. f. [συγγραφή Gl. G. L.] Scriptura, five schedula, quæ fit manu eorum, qui paciscuntur, in alicujus rei fidem. Budæus, Syngrapha est cautio & conscriptio ob locationem facta: ut & conductori merces in rato sit, & locatori cautum sit a redemptore & conductore operis. Cic. 7. Fam. 17. Tanquam enim syngrapham ad imperatorem, non epistolam attulisses: sic pecunia ablata, domum redire properabas. Idem 6. Verr. 30. Cybaram cum inanibus syngraphis venerat.

Syngrapha dicta est σύν & γράφω, simul, καὶ γράφω, scribo: quod simul scriptum sit a pluribus, vel quod manu ipsorum, qui conveniunt, scripta sit. V. Gloss. in dict. seq.

Agere ex syngrapha. V. AGO.

Conscribere syngrapham. V. CONSCRIBO.

Credere alicui per syngrapham. Cic. de Arusp. Resp. 20. Alterum putabo regem, si habuerit unde tibi solvat, quod ei per syngrapham credidisti. Facere syngraphas cum aliquibus. Cic. pro Domo 120. Et de Arusp. Resp. 34.

Centies facta syngrapha. V. CENTUM.

Inter syngraphas & cetera Chirographa hoc interest, quod in chirographis tantum, quæ gesta sunt scribi solent: in syngraphis etiam contra fidem veritatis pactio venit, & non numerata quoque pecunia, aut non integre numerata, pro temporaria voluntate hominum scribi solent.

SYNGRAPHUS, i. m. vel **SYNGRAPHUM**, i. n. Plaut. Afin. 4. 1. 1.

Agedum istum ostende, quem conscripsi syngraphum

Inter me & amicam & lenam: leges perlege. [Gloss. Græcolat.

Συνγραφή. Conscriptio, Syngraphum. Συγγραφεύς, Conscriptor.]

SYNNADA, æ. f. [Συννάδα] Urbs Phrygiæ, de qua Plin. lib. 5. cap. 29.

1. Alter conventus a Synnada accipit nomen. In quem locum sic ait Hermodolus, Scribendum Synnada ex Stephano, per y: quoniam prius Synnæa diceretur, a congregatis eo loci Græcis Macedonibusque, Acamantem post captum Ilium secutis, conditorem urbis. Hæc Barbarus. Synnada, orum n. pl. Cicero videtur declinasse, numero utique plurali, 3. Fam. 8. Idque, ait, me arbitror Synnadis pro tribunali multis verbis disputavisse. Ibid. Quum enim Laodiceæ, quum Synnadis; quum Philomeli, quum Iconii essem, &c. Paulo post, Quod iisdem diebus meus conventus erat, Apameæ, Synnadis, Philomeli, tuus Tarsii. Hanc flexionem videtur & Steph. sequi, & Suid.

Flectitur tamen etiam genere feminino Synnas, hujus Synnados. Sidonius Apollinaris in Panegyrico Majoriani,

Jungitur hic Synnas, Nomadum lapis additur istis. i. e. Marmor

Synadicum, & Numidicum. Stat. 1. Silv. 5. 37. de Balneo Etrusci,

Sola nitet, flavis Nomadum decisa metallis,

Purpura, sola, cavo Phrygiæ quam Synnados antro

Ipsæ cruentavit maculis lucentibus Atys. Ibid. 1. 5. 41.

Synnada distinctum variat. h. e. Solum marmor Porphyrites ex-

cisum ex venis Numidicis illic est. Nullum marmor illic est, nisi variatum maculis purpureis, ut Numidicum, & Synadicum: quod quidem distinctum est maculis purpureis, quoniam Atys puer, quum in Phrygia Cybelen fugeret, abscessis genitalibus lapidem hunc cruentavit guttis manantibus. Plin. lib. 35. cap. 1. ad finem, Neronis principatu inventum, maculas, quæ non essent, in crustis inferendo unitatem variare, ut ovatus esset Numidicus, ut purpura distingueretur Synadicus, qualiter illos nasci optarent deliciae. Stat. 1. Silv. 2. 148.

Hic Lybicus, Phrygiusque flex, hic dura Laconum.

Saxa virent. Libycus flex dicitur marmor Numidicum, ut Phrygius Synadicum.

SYNNADENSIS, is, m. [Συνναδῆς] incola, & **SYNNADICUS**, a, um. Adj. [Συνναδικός] Possessiv. Ut Synnadicus lapis. V. in dict. superiore.

SYNŒCHITES, is. f. [συνœχίτης] Gemma, qua in necromantia dicunt evocatas inferorum umbras teneri. Plin. lib. 37. cap. 11.

SYNODIA, arum. n. pl. [συνὸδία] Concentus, ex σύν & ὁδός cantus. Cic. 10. Att. 7. Injecta autem mihi spes quedam est, velle mecum Ser. Sulpicium colloqui: ad eum misi Philotimum libertum cum litteris: si vir esse volet, præclara synodia: sin autem, erimus nos, qui solemus. Ubi interpres: Synodia, Præclarum concentum & congressum. [Quasi nil distet utrumque. Gloss. Græcolat. Συνὸδία, Concentus, & Συνὸδία, Comitatus. Quod posterius Ciceroni reddendum puto, ut sit rectus f. g. Fœde supra n. pl.]

SYNŒDUS, i. f. [σύνœδος] Idem quod Conventus, five cœtus a σύν, præpositione & nomine ὁδός. [Triplex hujus vocis significatio in eodem Gloss. proponitur. Σύνœδος, ἡ συνὸδὸς, Comes; Σύνœδος, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, Conventus, cœtus; Σύνœδος, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, Concubitum. Est autem & quarta apud Astronomos Græcos, cum Siderum, Solis nempe & lunæ coitum, seu Interlunium denotat. Hanc Mathematici Latini retinuerunt, & eam, quam secundo loco posui, Ecclesiastici, ut Synodus Oecumenica, quod Concilium generale vulgo vocant, & Nationali opponunt.]

SYNŒDICUS, a, um. Adj. [συνœδικός] Quod ad synodum pertinet. Hieronym. Ante annos plurimos, cum juvenem Damasum, Romanæ urbis episcopum, & Orientis atque Occidentis consultationibus synodicis responderem.

Synodicus, alio significatu. Jul. Firmic. lib. 3. cap. 6. Si octavo loco

Sole posito, in diametro ejus luna fuerit constituta, nondum soluta conjunctione, sed pleno lumine: vel si cum synodica fuerit inventa, &c. Synodica vocatur luna, Quum luminis universalitate privatur, silereque dicitur, velut cum sole commens, ut tradit Theon. Tunc synodica dicitur, quum est in conjunctione, (sic enim vulgo loquuntur) opponiturque plenæ. Σύνœδος enim Coitum significat, & Comitum itineris.

SYNODITA, æ. [συνὸδῖτης] & **SYNODITÆ**, arum. m. pl. sunt Clientuli monachorum, seu comites: ὁδῖτης enim Viatorem significat. Solent autem monachi ex collegii sui inferiori ordine quempiam deligere, qui eos comitetur: quos Galli Culopullos appellamus: quod a tergo monachorum concionantium sedentes, illos horæ præteritæ culi pulsione admoneant. Adnotat Hotomanus. Videnda l. 6. De episcopali audien. lib. 1. C. Addictos supplicio (inquit Honor. & Arcad.) & pro criminum immanitate damnatos, nulli clericorum, vel monachorum, eorum etiam, quos Synoditas vocant, per vim atque usurpationem vindicare liceat, ac tenere. In quibusdam Codicib. est lex 7.

SYNŒDUS, ontis. m. [συνὸδός] Genus piscis. Plin. lib. 37. cap. 10. [Gloss. Græcolat. Συνὸδός ἡ ἰχθύς, Dentis, dentex. V. seq. dict.]

SYNŒDON.

SYNODONTITES, is. f. [συνονδοντίτης] Gemma. Plin. l. c. E cerebro pi-
scium est, qui Synodontites vocatur. Al. Synodontitis.

SYNŌCĒOSIS, [συνωκείωσις] Figura quæ docet diversas res conjungere,
& communi opinioni cum ratione adversari: & habet magnam vim
vel ex laude vitium, vel ex vitio laudem exprimendi. Hyperidis exem-
plum, Nam hominis avari atque asoti, unum atque idem vitium est.
Uterque enim nescit uti, atque utrique pecunia dedecori est: quare me-
rito utrique pari poena adficiuntur, quos pariter non decet habere. Ex
Rutilio Lupo.

SYNŌNĒTUM, i. n. [συνώνησις] Publicam comparisonem specierum
quæ in commune fiebat, Imp. appellant. l. 1. De publico comparat. in C.
Theod. quam Coemptionem appellari in l. 2. C. de frumento urb. Con-
stant. & in rubric. Ut nem. lic. in coemp. spec. se excusar. [Proprie
Coemptitium designat. Gloss. Græcolat. ὀνήσις, Empticius. Ibid. Συ-
νωκείωσις, Coëmo; συνωνή, Comparacio, Commertium, συνωνήσις, Com-
parator, Commerciarius.]

SYNŌNYMIA, [συνωνυμία] Figura, quæ Communio nominis interpre-
tatur. Utimur autem eo genere elocutionis, quoties uno verbo non satis
videmur dignitatem, aut magnitudinem rei demonstrare. Ideoque in
eandem significationem plura conferuntur: ut si dicamus, Prostravit,
afflixit, perculit. Ipsa autem verba Synonyma, συνώνυμα, vocantur.

SYNŌPHITES, is. [συνωφίτης] Gemma est lactei coloris, alio nomine
Galactites. Plin. 37. 10. Galactites ex Nilo colore lactis est, eandem
dicunt Leucogeam, & Leucographiam appellant & Synophitem, tritam
lactis succo & sapore notabilem.

SYNOPSIS, [σύνωψις] Perscriptio, repertorium, seu inventarium: de-
ducto nomine ex eo, quod quæ late patebant, in unum contracta simul
omnia conspici cerneque possint. Ulp. in l. 5. §. 7. De reb. eo. qui sub tut.
vel cur. sunt. Aut si nemo (inquit) inveniatur, aut suspecti sunt, qui
inveniuntur, jubere debet edi rationes: itemque synopsis bonorum pu-
pillarium, advocatumque pupillo dare. Gloss. Græcolat. Σύνωψις, Ta-
xacio.

SYNTAGMA, ātis. n. [σύνταγμα] Ordo, Exercitus, In classes distri-
butio, & ad stipendium conferendum descriptio.

Hoc etiam vocabulo Pensitatio annua significatur, quæ penditur a sociis
civitatis & stipendiariis ad bellum gerendum.

Est quoque Liber & volumen studio conscriptum & elaboratum, non
ex tempore & sine cura, sed quod dictionem habet compositioni con-
gruam, & capitum divisionem recte atque ordine digestam. Cic. 8. Fam. 3.
Illud nunc a te peto, si eris (ut spero) otiosus, aliquid ad nos σύνταγμα
conscribas. i. e. Opus, five librum studiose digestum. Gloss. Græcolat.
Σύνταγμα, ἐπὶ βιβλίῳ, Constitutum.

Est nonnunquam Constitutio atque ordinatio. Testimonia citat Bud. in
Comment. ling. Græc.

SYNTAXIS, eos. f. [σύνταξις] Constructio & series. τάξις enim series &
ordo dicitur. V. Grammaticos. Gloss. Græcolat. Σύνταξις, ἐπὶ βιβλίῳ,
Series, constitutum; Σύνταξις, σύνταξις δὲ πᾶν, Compactio. Apud
Grammaticos quid sit norunt pueri. conf. Suid.

SYNTĒRESIS, is. f. [συντήρησις] Attentio, Conservatio, Pars animæ,
quæ semper adversatur vitiiis.

SYNTEXIS, is. f. [σύντηξις] Latine dicitur Tabes, & velut Colliquatio,
Extenuatio præ macie. Plin. lib. 22. cap. 25. Tali sorbitionis genere
emendantur syntexes. Id est, defectiones ex longis morbis sumptæ. Hu-
jus autem emendatio, proprie recreatio & restauratio dicitur.

SYNTECTICUS, a, um. Adj. [συντεκτικός] Qui syntexi correptus est, &
Morbo confectus, exhaustusque. Plin. lib. 22. cap. 23. Præcordiorum
vitiis, syntecticis, comitialibus in vino, in aqua mulsa linguæ paralyti.
Idem lib. 28. cap. 9.

SYNTĒMA, ātis. n. [σύνθημα] Signum bellicum, quod datur instructæ
aciei. Item Tessera vigiliarum, quæ erat tabella scripta a Tribuno data.
Item Nota & tessera quædam epistolaris, commendatrix ejus, qui eam
reddebat.

In Pandectis item Græcis Synthemata vocantur Diplomata, quæ his daban-
tur, qui cursu publico utebantur.

Synthemata item dicuntur Breves quædam & obscuræ sententiæ, & quæ-
dam quali ægnimata, altiore quendam & reconditum sensum occultantia,
cujusmodi sunt Pythagoræ symbola.

Habet & alia significata apud Græcos, quæ quoniam ad linguæ Latinæ in-
structionem nihil pertinent, ex Græcorum Lexicis petenda relinquimus.
Gloss. Græcolat. Σύνθημα, Insigne.

SYNTĒSIS, eos. f. [σύνθεσις] Latine Compositio, confixio, in Gloss.
exponitur. Figura, quum singulare nomen, multitudinem significans, verbo
pluralis numeri jungitur, ut Virg. 1. Æn. 216.

Pars in frustra fecant.

Synthesis, Vestis genus & varius ornatus, quo ditiores ad sumptum uti
solent, ut fere quolibet die varia vestimentorum genera assumant: quæ
varietas & compositio, antiquis synthesis appellata est. Martial. lib. 14. 1.

Synthesibus dum gaudet eques, dominusque Senatus. Et 5. 80.

Et mutata tibi synthesis undecies, Suet. in Neron. cap. 51.

Ac plerumque synthesis indutus, ligato circum collum sudario, prodierit
in publicum, sine cinctu, & discalceatus. Synthesis exponit Sabellicus,
Vestem brevem & expeditam ex diversis lanarum coloribus.

Synthesis, Congestio, acervus. Summis lanarum pro Tota veste in vestiario
composita. Scævola in l. Titia. D. De auro & argen. leg. Semproniar cooper-
toria tabiana, & tunicas tres cum palliis, quæ elegerit, dari volo. Quæro
an ex universa veste, id est, ex synthesisi, tunicas singulas, & palliola
Semproniar eligere possit? Respondi: si essent tunicæ singulæ cum pallio-
lis relictæ, ex iis duntaxat eligi posse. Quod si non essent, hæredem
vel tunicas & palliola ex synthesisi præ statutum, vel veram æstimationem
earum. Sic in l. Alumnæ. §. Titia. De adimendis leg. Synthesis, i. e.
Omnem possessionem prædiorum. Martial. lib. 2. 46.

Sic micat innumeris arcula synthesisibus. Ex Budæo.

Synthesis, Vidorum compositio, qua multa ejusdem generis vasa in se
invicem includuntur. Stat. 3. Silv. 9. 44.

Aut unam dare synthesisim, quid horres?

Alborum calicum atque cacaborum?

SYNTĒMIA, æ. f. [σύντημία] quam Latine Concisionem vertere possumus,
& in Gloss. Græcolat. Compendium exponitur; Figura est, qua res quan-
tumvis magnæ brevi & compendioso verborum ambitu redduntur. Quam
eandem nonnulli Græcorum ἐνέργειαν appellant a luce, quam rebus addit,

nonnulli etiam ἐνέργειαν. Dicta συντομία ἀπὸ τῆς συνήκειν, quod Concidere,
Compendiare in Gloss. exponitur.

S Y P

SYPHAX, ācis. pen. raro corr. [Σύφαξ] fuit Numidarum rex: cujus fata
& captivitate refert Livius lib. 24. & 29. & 30. Ovid. 6. Fast. 769.

Postera lux melior, vincit Masaniſſa Syphacem,
Et cecidit telis Hasdrubal ipse suis. Intelligit xiii Calen. Julii.

Dirus Syphax. Claud. de Bel. Gild. 91.

Victi monumenta Syphacis. Propert. lib. 3. 11. 59.

S Y R

SYRĀCŪSÆ, arum. f. pl. [Συρακῦσαι] Civitas Siciliæ, sub Pachyno
monte sita, ubi fons Arethusa. Cic. 6. Verr. 117. Scribit, Syracusas urbem
esse maximam Græcarum urbium, pulcherrimamque, quæ ex quatuor
quasi urbibus maximis constare dicebatur: quarum una Insula nomina-
tur: altera Achradina: tertia Tycha: quarta Neapolis. Idem 4. Verr. 4.
ubi de Marcello agit, ait urbem pulcherrimam Syracusas: quæ quum
manu munitissima esset, tum loci natura terra ac mari claudabatur. Syra-
cusani multos claros principes habuerunt, sed præcipue clarissimum
Dionysium seniore. Solinus in Polyhistore cap. 11. scribit in Sicilia pri-
mum comœdiam inventam fuisse. Ubi & Syracusarum descriptio habetur.
De iisdem V. Diodor. lib. 16. ubi de rebus Dionis. Syracusæ nunc vulgo
dicuntur *Saragosa di Sicilia*, ut scribit Olivarius in Melam.

SYRACUSĀNUS, vel **SYRACŪSIUS**, vel **SYRACŪSIUS**, a, um. Adj.
posseff. [Συρακῦς] Virg. 6. Ecl. 1.

Prima Syracosio dignata est ludere versu.

Poeta Syracosius. Ovid. in Ibin, 551.

Ut que Syracosio, præstricta fauce, poetæ,

Sic animæ laqueo sit via clausa tuæ.

Ars Syracosia, Archimæda. Ovid. 6. Fast. 277.

Arte Syracosia, suspensus in aëre clauso,

Stat globus, immensi parva figura poli. Sed Mss. Arce, quod

Heinf. recepit, & de Achradina exp.

SYRÆUM, V. **SIRÆUM**.

SYREON, i. n. [σύρεον] Plin. lib. 24. cap. 19. Tordyle herba per se,
quam & Syreon vocaverunt.

SYRĪA, æ. f. [Συρία] Regio Asiæ majoris, cujus fines sunt, a Septem-
trione Amanus mons, quo a Cappadocia & Armenia separatur; ab Ortu
Euphrates amnis, quo discernitur a Mesopotamia, usque ad Thapsacum
oppidum, atque inde Arabia deserta; a Meridie Arabia Petraea; ab Oc-
casu ejusdem Arabiæ Petraea pars, & mare Syriacum sive Phœnicium,
Amanus mons, quo a Cilicia submovetur. Hujus insignes civitates,
ut lib. 5. refert Ptolemæus, sunt Laodicea, Hierapolis, Antiochia,
Apamea, Palmyra, Heliopolis, Ptolemais, Sidon, Tyrus, Berytus,
Botrys, Tripolis, Byblus, Seleucia, Cæsarea, & Damascus. Montes
clari, Carmelus, Casius, Libanus, Fluvii, Euphrates, Chrysorrhœas,
Singas. Regiones, Phœnicia, Palæstina, Judæa, Idumæa, Comagena,
& Samaria. Nec frigore nimio riget, nec calore torretur. Sunt qui
quadripartitam faciunt divisionem in Syros, Assyrios, Leucosyros, &
Coelesyros. Plin. lib. 5. cap. 12. Syriæ totius Assyriam partem facit.
Multi confundunt, ut Herodotus, qui Syros a Græcis dictos, Assyrios
a Barbaris dici scribit, & illis Chaldæos adnumerat. Acron quoque &
Porphyrio, insignes grammatici apud Horatium, eam quæ nunc Syria
dicatur, olim Assyriam dictam, addita syllaba, scribunt. Idem sentit
lib. 23. Ammianus Marcellinus. Dion in Trajani vita Attyriam Barbaris
dictam, s littera in r mutata, quam Assyriam nos vocemus, indicat.
Scriptores in eo fere conveniunt omnes, ut Syriæ, & Assyriæ nomina
confusa esse credant.

H. Ἀραβίς κατὰ κράτος, καὶ οἱ ἰδίως κατὰ τῶν νῦν λεγόμενοι Συροί. Strabo initio
lib. 16. In vet. cod. κατὰ τῶν νῦν Ἰσδαίαν. H. St.

Populi Syriæ. Lucan. lib. 3. 214.

Decora Syria. Claud. 2. in Eutrop. 570.

Opima & fertilis Syria. Cic. pro Domo, 23.

SYRUS, a, um. pr. dub. Adj. [σύρος] Qui ex Syria est. Cic. 3. de
Nat. Deor. 39. Piscem Syri venerantur. Ovid. 2. Fast. 474.

Inde nefas ducunt genus hoc imponere mensis,

Ne violent timidi piscibus ora Syri.

Agmina Syrorum. Stat. 1. Silv. 6. 72.

Syri venales. Cic. 2. de Orat. 265. Ut illud M. Cicero senex, hujus viri
optimi, nostri familiaris, pater, nostros homines similes esse Syrorum
venalium, ut quisque optime Græce sciret, ita esse nequissimum.

Palæstinus Syrus. Tibull. lib. 1. 7. 11.

Vina Syra. Hor. 1. Carm. 31. 12.

SYRISSA, æ. f. Mulier e Syria. [Συρίσσα] nam quemadmodum a Libys
fit Libyssa, ita a Syrus, Syriſſa. Virg. in Moret. 1.

Copa Syriſſa, caput Graia redimita mitella.

SYRIUS, a, um. [Συριεύς] Adj. ut

Pira Syria. Columel. lib. 5. cap. 10. Ea sunt Cruſtumina regia, Signi-

na, Tarentina, quæ Syria dicuntur.

Munere Syrio plenus onyx. Propert. lib. 2. 13. 30. Al. Eleg. 10. Con-

fundi solet in Mss. cum Scyrius. conf. SYRUS.

SYRIĀCUS, a, um. Adj. posseff. [Συριακός] ut, Syriaci boves, i. e.
Qui sunt in Syria. Plin. lib. 8. cap. 45.

Prætor Cilicensis & Syriacus. Cic. 1. Q. frat. 2.

Radix Syriaca, pro Silphio, & quod Latini Lasericium vocant; quia,

inquit Dioscorid. ex Syria & Media optima hujuscemodi radix adferre-

tur. Columel. lib. 11. cap. 13. Nec minus si verum & æstivum fru-

ctum voles habere, Syriacæ radicis & rapæ nappique semina obrues. Vul-

gus nostrum hanc herbam, ut inquit Ruellius, pariter & radicem ab

auctoritate & nobilitate Angelicam, & Radicem sancti Spiritus, & Imperato-

riam appellat.

Ros Syriacus, pro Succo radicis silphii, qui Græcis ῥόδον Κυρηναίων etiam

dicitur: hoc est succus Cyrenaicus, quod in Cyrenaica provincia quem-

admodum & in Syria, optimus nasceretur in silphio. Columel. lib. 12.

cap. 41. Tres heminæ roris Syriaci contriti super omnia adjiciuntur. La-

tini quidam Laser Syriacum appellant, Vulgus nostrum *benivinum* sive *ben*

Judaicum, quod, inquit Ruell. Judæa parens ejus mittat ad nos prolem

suam.

- SYRICUS**, a, um. Adj. possess. [*Συρικὸς* Steph.] ut, Syrica mala. Columel. lib. 5. cap. 10. Præterea malorum genera exquirenda maxime, Scandiana, id est, Syrica
SYRICUM atramentum. Plin. lib. 35. cap. 6. Idem lib. 33. cap. 7. Sublini autem Syrico minium, compendii ratio demonstrat. Quo loco Hermolaus, Syricum, inquit, fictitius color est, ex sinopide ac sandyce mistis, quo minium adulteratur. Vetus codex legit Sycrico.
SYRIATICUS, a, um. Adj. Idem. Florus 2. 9. 1. Syriatico bello successit, ut debebat Ætolicum. Ubi notat Salmastius, Syriaticus frequentius scriptum reperiri in Codd. antiquis, quam Syriacus.
SYRIARCHA, æ. m. [*Συριαρχος*] Qui Syriarchiam exercet. l. ultim. de expensis ludo. in C. Theod. Posteriores Patriarcham hujusmodi appellasse auctor est Xiphilinus.
SYRIARCHIA, æ. f. [*Συριαρχία*] Sacerdotii genus in Syria. l. 1. C. de Nat. li. l. unic. C. de Offic. Com. Orient. l. 133. De Decurionib. in C. Theod. Novel. 80.
SYRIA, æ. f. est Crassius indumentum pinguiusque, vel quod in Cappadocia, quam Syris contribuant, confici solet. Cæl. Rhodig. lib. 9. Lection. antiq. cap. 3.
SYRIANUS, [*Συριανός*] Alexandrinus philosophus Platonicus, docuit Athenis, scripsitque in totum Homerum commentarios, libros septem in Platonis Rempub. & alia. Hujus discipulus & successor fuit Proclus. Suidas.
SYRICTÆ, [*Συρίκται*] ut ex Megasthene notat Plin. lib. 2. cap. 7. Gentes sunt inter Nomadas Indos, narium loco foramina tantum habentes, anguim modo loripedes.
SYRIX, gis, f. [*σύριξ, ὁ ἄλως*, Gl. G. L.] Latine Fistula in Gloss. exponitur. Sunt autem Fistulæ, generis non unius: est enim quæ dicitur monocalamos, a Mercurio inventa, sicut a Sileno polycalamos, a Marsia Cerodetos. Subdit Cæl. lib. 9. Lect. Antiq. cap. 3. Scire convenit Syringos notionem esse non unam, quippe est quando appellatione ea in rotæ foramen injecta portio axis intelligatur, quin & foramen ipsum *σύριξ*. Oblongior autem fossa dicitur Syrix: sed & hastæ repositorium quoque. Est & Syringa, Concavum instrumentum quo sensim aqua mittitur.
SYRINGITES, [*συρίγιτες*] Gemma, quæ stipulæ internodio similis est, ac perpetua fistula cavatur. Plin. lib. 37. cap. 12.
SYRIX, [*Σύριξ*] Nympha Arcadiæ, quæ Nympharum precibus mutata est in palustres calamos, quum acrius eam insequeretur Pan, rusticorum deus. Martial. lib. 9. 63. Ovid. l. Met. 691.
Inter Hamadryadas celeberrima Nonacrinæ
Naias una fuit, Nymphæ Syringæ vocabant.
SYRISCUM, est Vas plexile in quod conjiuntur fici: sed Hyrisicum pronuntiant alii. Cæl. lib. 9. cap. 3.
SYRISSA, V. SYRIA.
SYRITES, Lapis, qui in lupi vesica nascitur. [*συρίτης*] Plin. lib. 11. cap. 37. In vesica lupi lapillus, qui Syrites appellatur.
SYRIUS, Sidus, V. SIRIUS. Syrius Adj. in SYRIA.
SYRMA, ætis. n. [*σύρμα*] a *σύρω*, Traho, Vestis est fluxa & prolixa, humumque verrens, qualis erat tibicinum & fidicinum. Solin. Vestitur syrmate. Martial. lib. 12. 96.
Aptasti longum tu quoque syrma tibi. V. Turnebum, & Alex. Alexandr. lib. 4. Genial. cap. 18.
SYRMATICUS, a, um. Adj. Veget. de Re Vet. 3. 22. Jumentum syrmaticum.
SYRMÆA, [*συρμαία*] Cibi genus ex adipe & melle confectum purgationibus imprimis aptum.
Item Certaminis genus apud Spartanos, in quo victor hujusmodi Syrmæa donabatur.
Item Raphani genus apud Herodot. Cæl. lib. 27. cap. 3.
SYRNA, æ. f. [*Σύρνα*] Oppidum in Cherroneso Cariæ adhaerenti, a Podalirio conditum, & a nomine *Σύρνης*, uxoris ejus, ita appellatum. Ferunt enim Podalirium, quum in Cariam esset ejectus, a caprario quodam fuisse servatum, & ad Damæthum regem deductum, cujus filiam de tecto delapsam, quum detracto ex utroque brachio sanguine servasset, admiratus hominis ingenium Damæthus, filiam, ejus beneficio servatam, ei uxorem tradidit, Cherrhoneso illi in dotem attributa. Auctor Steph.
ΣΥΡΟΦΟΙΝΙΧ, [*Συροφοίνιξ*] Qui habitat in ora maritima Syriæ, quæ Syrophœnice dicebatur. Juven. 8. Sat. 159.
Obvius affiduo Syrophœnix udus amomo.
SYROPHœNISSA, æ. f. [*Συροφœνισσα*] Interp. Vulg. Marc. 7. 26.
ΣΥΡΟΣ, f. [*Σύρος*] Insula Ionii maris, ut Strabo lib. 12. unde
SYRIUS, a, um. Adj. [*Σύριος*] gentile. ut Pherecydes Syrius. Cic. l. Tuscul. 38.
SYRPE, n. indecl. Pars quædam filphii. Priscianus ejus mentionem facit, & comicus Plaut. in Rud. 3. 2. 16. his verbis,
Hoc anno multum futurum syrpe & laferpicium. Ea res magnæ æstimationis & pretii erat. Quare dicit calumniator apud Aristophanem, Non si mihi donaveris Ditem ipsum, & Batri filphium. Sed & Syrpe videtur appellari ipsum Laferpicium, voce a Græco nomine filphii degenerante. Solin. cap. 40. Apud Cyrenenses præterea syrpe gignitur, odoratis radicibus, virgulto herbido magis, quam arbutto. Turneb. Advers. 3. 21. Al. Sirpe, per i.
SYRTIS, is, vel idis, five Idos. f. & pl. **SYRTES**, [*Σύρτις*] sunt loca

circa fines Africæ, Ægyptum versus periculosissima: a *σύν* trahere. Est enim inæqualitas maris & terræ magna, & in uno loco profundissima, in alio vero fatis vadosa. Spiranteque vento, cumulus arenæ, qui supra mare fuerat, in profundissimas residet valles: & qui deprimebatur, mox super aquas egeritur. Et sunt duæ, pares natura, impares magnitudine. Quæ dicuntur majores & minores, & spatio passuum ducentorum quinquaginta millium separantur: Minora Carthagine trecentis millibus passuum distat, & totidem ambitus. Liv. 34. 62. Ora est minoris Syrtis, & agri uberis: una civitas ejus Leptis, major quadringentis vigintiquinque millibus passuum. Plin. lib. 6. cap. 30. & lib. 7. cap. 2. Cujus sepulchrum a parte Syrtium majorum est. Syrtis vocant Lusitani *Baxos de Barbaria*, alii *Barguos*. Olivar. in Melam.

Servius, ubicunque sunt arenosa loca in mari, Syrtis asserit vocari. Hoc nomen etiam declinatur hæc Syrtis, & has Sytis, ut ait Priscian. Virg. 10. Æn. 678.

In Syrtis in faxa volans, &c.

Barbaræ Syrtis. Hor. 2. Carm. 6. 3.

Getulæ Syrtis. Virg. 5. Æn. 51.

Lybicæ Syrtis. Lucan. lib. 1. 494.

Lybicas perrumpere Syrtis. Ovid. 2. Amor. 16. 21.

Paretoniæ Syrtis. Lucan. lib. 3. 295.

Æstuosæ Syrtis. Hor. 2. Carm. 22. 5. V. infra Syrtis nomine &c.

Ambigua Syrtis. Lucan. lib. 9. 713.

Natus & ambigua coleret qui Syrtidos arva

Cherfydros.

Exercitata Syrtis Noto. Hor. Epod. 9. 31.

Inhospita Syrtis. Virg. 4. Æn. 41.

Naufraga Syrtis. Sil. lib. 17. 629.

Sævas accedere Syrtis. Valer. 7. Argon. 86.

Vastæ Syrtis. Virg. 1. Æn. 150.

Syrtis nomine, Tractus etiam illis finibus vicinus intelligitur. Lucan. lib. 9. 448.

— nam litore sicco,

Quam pelago, Syrtis violentius accipit Austrum:

Et terræ magis ille nocens. Quin etiam arenosa illa Lybiæ spatia mediterranea Syrtis appellantur, non tantum litoralis ora. Prudent. Apoth. 443.

Nec responsa refert Libycis in Syrtibus Ammon. Ex Turneb. Advers. 16. 5.

Patrimonii Syrtis, per translationem. Cic. 3. de Orat. 161. Syrtim patrimonii, scopulum libentius dixerim.

SYRTICUS, a, um. Adj. [*Συρτικός*] ut, Ammon Syrticus. Lucan. lib. 10. 38.

Mare syrticum. Sen. de Vita beata, cap. 14.

Gentes syrticæ. Idem Epist. 90.

SYRTITÆ, Gemma sunt, quæ in litore Syrtium inveniuntur. Syrtitæ (inquit Plin. lib. 37. cap. 10.) in litore Syrtium, jam quidem & in Lucania, inveniuntur, e melleo colore croco refulgentes: intus autem stellas continent languidas.

SYRUS, V. SYRIA, item SIRIUS, & SYROS.

S Y S

SYSTEMA, ætis. n. [*σύστημα*] Compages, collectio. Sic Systemæ mundi, est Universi compages. V. Mart. Capel. 9.

SYSTOLE, es. f. [*συστολή*] Corruptio, figura est, quum longa syllaba contra ejus naturam corripitur. ut apud Virg. 1. Æn. 77.

Connubio jungam stabili, propriamque dicabo. Ubi nū brevem posuit, quæ naturaliter longa est. Nam alio loco longam posuit; ut 3. Æn. 319.

Hæctoris Andromache Pyrrhin' connubia servas? Reliquas significationis in Lexicis Græcis. V.

S Y Z

ΣΥΖΥΓΙΑ, [*συζυγία*] Idem quod Conjugium, five conjugatio. Galen. lib. 8. 9. & 10 de Usu partium: Septem illas parium nervorum productiones, quibus sensus a cerebro in universum corpus distribuuntur, Syzygias appellat. Harum prima est nervorum, Opticum hoc est visorium, qui circa medium sui coeuntes, x Græcæ litteræ imaginem referunt; rursusque separati, in oculos recipiuntur, quibus spiritum visorium subministrant. Secundæ syzygiæ nervi in oculorum musculos inserti, motum iis suppeditant. Tertia gustus sensum in linguam reliquasque oris partes deferit. Quarta toti palati tunica inseritur. Quinta ad aures fertur, iisque sensum auditus suppeditat. Sexta ad intestina, visceraque omnia sensum transmittit, nervosque recurrentes producit. Septima dat motum linguæ, & rectis Laryngis musculis. Est & alia præter has, quæ versus nares odoratus gratia deferitur, quæ idcirco non annumeratur inter nervorum syzygias, quod extra cranium non prodeat. Galen. in lib. de Dissectione nervorum, & loc. cit.

Syzygiæ apud astronomos sunt isti stellarum situs, cum positæ sunt in eadem recta linea. Sic Luna versatur in syzygiis, cum Sol Luna & Tellus jacent in eadem recta linea, i. e. vel in conjunctione vel in oppositione.

T

LITTERA figuram suam a Græca sumpsit, uti Græci ab Hebræis (mutata paullulum ejus forma) mutuati sunt, si qua Origeni fides. Hieronymus *Tau* Samariticum antiquitus ipsissimum fuisse T Latini vel Græcum.

Magna est cognatio inter T & D, & apud veteres frequens unius in alteram mutatio. Sic Alexander & Cassandra scripserunt, pro Alexander & Cassandra, teste Quintil. lib. 1. cap. 6. Unde T vocant D molitum. Hinc & Patavium dictum, quod Pado vicinum esset. Vice versa, T in D sæpe migravit.

Sica Mentior, Mendax: a Quatuor; Quadra. T interdum transit in duplicem S; ut Quatio, Quassi: & vicissim duplex T in simplicem S; ut Mitto, Misi. Scribitur & in aliquibus dictionibus pro S, ut Pultare pro Pulsare.

Quod ad pronuntiationem ejus spectat, notandum est r ante vocalem r sonare si, (quod a Gothis factum est, qui sibilum istum veteribus ignotum in Latium invexere) ut Lectio, Ratio. Excipiendæ sunt voces, quæ habent S ante T, ut Quæstio, Justior; & pauca quædam alia, ut Mittier pro Mitti, Tiara, &c.

T, Tribunus. Valer. Max. 2. 1. Tribunis plebis intrare curiam non licebat: ante valvas autem positæ subelliis, decreta patrum attentissima cura examinabant; ut si qua ex eis improbassent, rata esse non sinebant. Itaque veteribus senatusconsultis T littera subscrberi solebat; eaque nota significabatur illa Tribunus quoque censuisse.

T, prænomen refert Titum; ut, T. Manlius Torquatus, T. Livius Patavinus.

T, etiam prænomen feminae, Tita.

T, nomini militis appositum, Superstes significabat. Isid. 1. 23.

T præterea pro Tantum, Taurus, Ter, Terra, Tibi, Triarius, Turma, Tutor. [Tullius, ut in Inscr. Epistolar. Cic. M. T. C.]

T. A. Taurum album. T. A. III. M. X. D. XX. Vixit annis tribus mensibus decem diebus viginti. T. AVG. Tutela Augusti.

TB. Tibi, Tribunus. TB. D. F. Tibi dulcissimo filio. TB. PI. Tribunus Plebis.

T. C. Testamento constituit, vel curavit. T. CA. Titus Carisius.

T A

A. Taurum. TAB. Tabula, vel Tabularius.

ABANUS, i. m. [οἰστρον, μύωψ, Gl. L. G. & G. L. βέτυπτον, ὅστις κυνόμενος, G. L.] Genus muscæ, a quibusdam Afilus dictæ. Plin. lib. 11. cap. 28. Reliquorum quibusdam aculeus in ore, ut asilo, sive tabanum dici placet, &c. Varr. 2. de R. R. cap. 5. Itaque quod eas ætate tabani concitare solent, & bestiolæ quædam minutæ sub cauda, &c. In Gloss. Græcolat. Synonyma habet Vespa, & Afilio.

ABELLA, & TABELLARIUS. V. TABULA.

ABEO, V. TABES.

ABERENI, [ταβερηνοί] Populi juxta Chalybes, quos Strabo Tabarnos nominat. Rectius Tibereni, vel Tibareni dicendi, teste Hermolao. Justissimi sunt illi, nec prius prælio congregiuntur, quam diem, locum & horam, ex fide hosti denuntiant. Quum mulier partu liberatur, vir in lectulum, tanquam pueri auctor, decumbit, eumque ut puerperam effeta uxor curat, ut ex Nymphodoro Cælius annotavit.

ABERNA, æ. f. [ἰστρον, Gl. G. L.] dicitur Officina, quasi Trabe-na, a validioribus trabibus, quibus superiora sunt suspensa, ut ait Donatus. Accipitur pro omni Edificio quod est utile ad habitandum, ex eo quod taberna tabulis claudabatur, sive cooperiebatur, ut ait Ulpianus de verb. signif. Cic. 14. Att. 9. Tabernæ mihi duæ corruerunt. Idem 3. Q. frat. 7. Juven. 3. Sat. 304.

Fixa catenatæ siluit compago tabernæ.

Taberna, [καπηλαῖον, Gl. G. L.] Pro Taberna meritoria, seu Vinaria. Suid. ταβερνα, καπηλαῖα, πανδοχεῖα.

Arcana taberna. Propert. lib. 4. 8. 19.

Diverforia taberna. Plaut. Truc. 3. 2. 29.

Instructa & ornata taberna. Cic. pro Cluent. 178.

Meritoria taberna. V. MEREO.

Obscuræ tabernæ. Hor. de Arte Poet. 229.

Salax taberna. Catul. 35. 1.

Claudere tabernam. Cic. pro Domo, 54.

Divertere in tabernam. Cic. 2. de Invent. 14.

Taberna, Ubi opera ipsa, ceteræque merces venditantur. Hor. 1. Serm. 4. 71.

Nulla taberna meos habeat neque pila libellos.

Duas tabernas ejusdem negotiationis exercere. Ulpian. in l. Procuratoris. D. de Tribut. action.

Libraria taberna. V. LIBER.

TABERNULA, æ. f. dimin. Apul. Met. 7. p. 190. Elmenh. Tabernula quædam litori navique proxima.

TABERNARIUS, a, um. Adj. [καπηλῆς] ut, Comœdiæ tabernariæ, In quibus non Magistratus, sed humiles personæ inducuntur. Dictæ quod olim tabulis domus vulgo tegerentur. Apul. Apol. p. 329. Elmenh.

TABERNARIUS, i. m. [ἐργαστηριαρχός, Gl. L. G. & G. L. καπηλῆς, L. G.] Institor, Qui in taberna aliquid venditat. Cic. pro Flacc. 18. Opifices & tabernarios, atque illam omnem faciem civitatum, quid est negotii concitare?

Clodius concitator tabernariorum. Cic. pro Domo, 11.

Tabernarius, Qui vinum venditat: sicut Aquarius, Qui vendit aquam.

Cic. 8. Fam. 6. Nisi ego cum tabernariis & aquariis pugnarem, veteranus civitatem occupasset. Firmic. lib. 3. cap. 7. Erunt caupones, vel tabernarii. Sunt tamen qui locum sic interpretentur: Tabernariis,

i. e. Opificibus, sive Qui præfunt curandis tabernis. Aquariis, Aquarum & aquæductuum curatoribus. Aquarum jus penes Ædiles & Censores erat. Itaque quum tabernarii publicas aquas in suum usum deducebant, Cælius, qui tunc Ædilitatem gerebat, ea de re cum tabernariis & aquariis pugnavit. Concionem etiam de aquis scripsit, cujus meminit Frontin. lib. 2. De Aquæductib. Firmic. lib. 4. cap. 15. Faciet hospites, popinarios, tabernarios.

Tabernarius, Qui tabernas sectatur. Gloss. Græcolat. καπηλοῦτης, Ganeo, Tabernarius.

TABERNACULUM, i. n. [σκηνή, σκηνώμα, Gl. L. G. & G. L. σκηνοπηγία, καπηλικήριον, L. G.] Tectum castrense, quod veluti taberna sit.

Tabernaculum capere dicebatur comitiorum rogator in auspiciando. Cic. 2. de Nat. Deor. 11. Se quum legeret libros, recordatum esse vitio sibi tabernaculum captum fuisse in hortos Scipionis. conf. 2. de Divin. 75. & Lex. Pitisc.

Militare tabernaculum. Cic. de Clar. Orat. 37.

Collocare sibi tabernaculum in aliquo loco. Cic. in Pison. 61.

Perpotare totum diem in aliquo loco, posito tabernaculo. Cic. 7. Verr. 86.

TABES, is. f. [πικρὸν, Gl. L. G. & G. L.] Morbus est, cujus tres species sunt. Una, qua corpus non alitur, & naturaliter semper aliquibus decedentibus, nullis vero in eorum locum subeuntibus, ita summa macies oritur, & nisi occurrat tollit: Atrophiam hanc Græci vocant. Alia est quam appellabant Cachexiam, ubi malus corporis habitus est, ideoque omnia alimenta corrumpuntur: quod fere fit, quum longo morbo vitata corpora, etiam si illo vacent, refectionem tamen non accipiunt. Tertia est species, quam Græci Phthisin nominant, ἀπὸ τῆς φθίνου, quod est consumi & tabescere. Oritur fere a capite, inde in pulmonem destillat, huic exulceratio accedit. Ex hac febricula levis fit, quæ etiam quum quievit, tamen & repetit: frequens tussis est, pus excreatur. Hæc Perottus, ex Cels. lib. 3. cap. 22. Virg. 6. Æn. 442.

Hic quos durus amor crudeli tabe peredit. Ubi Serv. Tabe, Corpore deficiente paulatim.

Cæca tabe liquefactæ medullæ. Ovid. 9. Met. 175.

Funeſta tabes veneni, Mortifera veneni corruptio & sanies. Ovid. 3. Met. 49.

Lenta tabe liquitur. Ovid. 2. Met. 807.

Pallida tabes lucri, Avaritia. Lucan. lib. 4. 96.

Sanguinis tabes. Liv. 30. 34.

Undantem tabem per auras late torquet serpens. Sil. lib. 17. 451.

Arborum tabes. Plin. lib. 17. cap. 24. de vitis & morbis arborum, Quædam temporum causæ aut locorum non proprie dicuntur morbi, quoniam protinus necant: sicut tabes cum invaserit arborem, aut uredo: vel flatus alicujus regionis proprius, &c. Quæ verba Plinii ad verbum fere ex quarto Theophrasti, de plantis transcripta sunt, qui hanc tabem πλῆξιν τῶν δένδρων vocat, quasi percussionem, aut stuporem arborum, quum stirpes arescunt tabido morbo exusti, eo modo, quo homines ægri longa tabe emaciati, defectique.

Membrorum tabes. Lucret. lib. 1. 806.

Imbribus & tabe membrorum arbuta vacillant. al. Nimborum. In tabem margaritam resolvere. Plin. lib. 9. c. 35. Ex præcepto minitri unum tantum vas ante eam posuere aceti, cujus asperitas visque in tabem margaritas resolvit. De Cleopatra loquitur. Quid autem sit in tabem resolvere, hoc quidem loco, ipse Plin. paulo post explicat his verbis: De tractum alterum misit, ac liquefactum absorbit.

De nive liqueſcente dicitur. Liv. 21. 36. Fluentem tabem liqueſcentis nivis ingrediebantur. Et Lucan. 10. 225. Prima tabes nivis. i. e. Solutio.

Tabem,

Tabem, inquit Festus, eam quæ faceret tabescere apud antiquos usurpatum. Sallust. lib. 4. Histor. 25. Qui quidem mos, ut tabes in urbem conjectus. Et Corvin. pro Liburnia, Propter hanc tabem atque perniciem domus totius. Hæc Festus.

Mortifera tabe tincta sagitta. Ovid. 3. de Pont. 1. 26.

Tabes etiam dicitur Vis corrumpendi putrefaciendique. Liv. 40. 29. Arca altera inanis inventa, sine ullo vestigio corporis humani, aut ullius rei, per tabem tot annorum omnibus absumptis.

Fori tabes. Tacit. 11. Ann. 6. Et quomodo vis morborum pretia medentibus, sic fori tabes pecuniam advocatis ferat.

TABUS, vel **TABUM**, aliquid cruentum significat, in recto non invenitur, sed tantum Ablativus Tabo. [*αἷματι νεκρῷ, λυγρῷ, ἐστὶν δὲ μὲν πῶλον*, Gl. L. G.] Etque Sanies & sanguis corruptus. Virg. 3. Æn. 29.

Et terram tabo maculant. Ubi Serv. Tabo, Corrupto sanguine. Et est nomen casus septimi tantum, ut Sponte, Natu. Quod si velis declinare, hæc Tabes, hujus Tabis dicis. Idem 8. Æn. 487.

— & sanie taboque fluentes. Serv. Sanies mortui est: tabo, viventis scilicet sanguinis. Cic. 1. Tusc. 107.

— saxa spargens tabo, sanie & sanguine atro. Ex poeta. Infecit pabula tabo. Virg. 3. Georg. 481.

Nigro tabo. Ovid. 2. Met. 760.

Protinus invidiæ nigro squalentia tabo

Tecta petit. Ubi interpretes, Diptotum nomen est & duorum casuum. Nam Tabi & Tabo solum inveniuntur. [Ubi Tabi?

Putri tabo liquentia cadavera. Sil. lib. 13. 487.

Turpi dilapsa cadavera tabo. Virg. 3. Georg. 557.

Atro tabo fluentia membra. Virg. 3. Æn. 626.

Craffo tabo oblita cuncta rubent. Stat. 5. Theb. 311.

TABITUDO, inis. f. [*τάβη*] Idem quod Tabes. Plin. lib. 22. cap. 25. Peculiariter tamen longo morbo ad tabitudinem redactis subvenit. De alica.

TABIDUS, a, um. Adj. [*φθιγγής*, Gl. L. G.] Tabescens, Corruptum, quod tabem patitur. Martial. lib. 1. 79.

Indignas premeret pestis quum tabida fauces.

Lues tabida. Virg. 3. Æn. 137.

Mens tabida facta, Ægra & tristis. Ovid. 1. de Pont. 1. 67.

Nix tabida, quum jam consumitur, & colorem prorsus amisit, ut jam feci simillima sit. Liv. 21. 36.

Vetustas tabida consumit ferrum, Longinquitas temporis, qua omnia putrescunt. Ovid. 4. de Pont. 8. 49.

TABIDULUS, a, um, dimin. Adj. Virg. Ciri. 182.

Tabidulamque videt labi per viscera mortem.

TABIFICUS, a, um. Adj. [*φθοροποιός, φθιστής*] Quod tabem inducit. Unde a Cic. 4. Tusc. 36. Ægritudo & metus, tabifica mentis perturbationes dicuntur, quoniam mentem lacerant, tabem, cruciatum & afflictionem inferunt. Plin. lib. 8. cap. 10. Et terram edisse iis tabificum est, nisi sæpius mandant.

Aër tabificus, Pestilens, infectio aëris. Lucan. lib. 5. 111.

Radii solis tabifici. Lucret. lib. 6. 737.

Tabificis subigit radiis Sol omnia lustrans.

Saniem tabificam expirat serpens. Sil. lib. 6. 276.

Vis tabifica. Plin. lib. 29. cap. 4. Non enim est tabifica vis: itaque occisa foris earum animalia cibis innoxia sunt.

TABIFICABILIS, e. Adj. [*ταβιζήσυχος*, Gl. L. G.] a veteribus dicebatur. Accius apud Non. 2. 852. Pars neci orbificor liberorum leto tabificabili.

TABIFLUUS, a, um. Adj. Venant. Fortunat. in vita Martini 4. 430.

Cunctaque tabifluus penetrasset acumine morbus.

TABBO, [*τάβω*, Gl. G. L.] Ære. Et si scriptum mendose est, Tabo, Marceo. five

TABESCO, [*τάβωμαι, φθίνομ, ἢ φθάνω*, Gl. L. G. & G. L.] Ære. Interiore sensu liquefcere & consumi, in tabem ire. Et proprie in amore & mærore tabescere dicimur, quamvis de aliis dici possit. Gell. lib. 7. cap. 8. Delphinus amans desiderio tabuit, exanimatusque est. Plaut. Capt. 1. 2. 31.

— ego qui tuo mærore maceror,

Macesco, confenesco, & tabesco miser.

Artus sale tabentes, Diffuentes. Virg. 1. Æn. 173.

Ceræ tabuerant. Ovid. 8. Met. 227.

Corpora tabent. Ovid. 7. Met. 541.

Dies tabescit, Quæ ad occasum tendit. Plaut. Stich. 5. 1. 8.

Galea tabescens. Claud. de 6. Conf. Hon. 344.

Humor calore tabescit. Cic. 2. de Nat. Deor. 26.

Lumina tabescunt fletu. Catull. 66. 55.

Sal tabescit. Cato de R. R. 88. pr. Id aliquoties in die quotidie facito, usque adeo donec sal defierit tabescere.

Animus tabescit assiduis curis. Ovid. 5. Trist. 1. 77.

Desiderio alicujus tabescere. Cic. 2. in Catil. 6.

Ipsi ita acerba, ut tabescat dolore. Cic. 2. Att. 21.

Dolore ac miseria tabescere. Ter. Adel. 4. 3. 12.

Luctu æterno tabescere. Lucret. lib. 3. 924.

Molestiis & morbo tabescere. Cic. 4. Tusc. 34. Et 3. de Nat. Deor. 84.

Otio tabescere. Cic. 2. Att. 14.

TABEFACIO, Ære. sec. dub. &

TABEFACTUS, a, um. Partic. Solin. cap. 8. Tabefactis nivibus & liquentibus.

TABLINUM, V. **TABULA**.

TABO, ablativus. V. **TABES**.

TABOR, [*Ταβὼρ*] Mons in medio Galilee sublimis.

TABRACA, [*Τάβρακα*] Oppidum est Africæ minoris. Silius Sabatram nominat lib. 3. 256.

Sabatrum Tyrium vulgus, &c. Aliis Tabatra, quod minime mirum est. Barbara enim vocabula inepta sunt, nec semper eodem sono utraque lingua efferri consueverunt, ut Hermolaus scribit. Claud. in præfat. lib. 2. in Eutrop. 71.

Incluta captivo memoratur Tabraca Mauro. V. **SABRATA**, & **SABATHRA**.

TABŪLA, æ. f. [*ταβύλη*, Gl. L. G. & G. L.] notæ significationis.

Incisa tabula his litteris. V. **INCIDO**.

Imprimere tabulas parieti. V. **IMPRIMO**.

Arripere tabulam de naufragio. Cic. 3. Off. 89.

E naufragio tabula. V. post **NAVIS**.

Laceræ tabulæ. Ovid. 11. Met. 427.

Ad tabulam decumbere. V. **DECUMBO**.

Imago alicujus in tabulis. Cic. 5. de Fin. 3. Subaudi Pictis.

Votiva tabula. Hor. 1. Carm. 5. 13. Naufragi evadentes, pictas cladi. bus suis tabulas præferunt, & cum quibus evaserint vestimentis ad Nep. tuni templum suspendunt. Juven. 14. Sat. 302.

— & picta se tempestate tuetur. Et Virg. 12. Æn. 768.

Servati ex undis ubi figere dona solebant. Hæc Acron. V. Juven. 12. Sat. 27.

Pictæ tabulæ. Hor. 1. Epist. 2. 52. Cic. pro Rosc. Amer. 133. Quid præterea cælati argenti? quid fragulæ vestis? quid pictarum tabularum? quid signorum? quid marmoris apud illum putatis esse?

Tabula pro Charta Geographica. Propert. 4. 3. 35.

Cogor & e tabula pictos ediscere mundos.

Tabula, [*γραμματολόγιον*, Gl. L. G.] ut Cerata tabula, In qua antiqui scribebant. Plaut. Afin. 4. 1. 18.

Tabula, Liber est, quem sibi quisque nostrum privatim facere consuevit, quasi quoddam memoriæ promptuarium eorum quæ agimus, id est, Diarium & ephemeris actionum nostrarum. Alfens. l. 203. D. de verb. signif. Constitutum est, eam domum unicuique nostrum debere existimari, ubi quis sedes & tabulas haberet, suarumque rerum constitutio, nem fecisset. Budæus.

Tabulæ accepti & expensi; Rationes in quas acceptæ & expensæ pecuniæ referebantur. Cic. pro Rosc. Com. 2. Si tabulas C. Fannius accepti & expensi profert suas, in suam rem, suo arbitratu scriptas, quo minus fecundum illum judicetis, non recuso. Moris fuit (inquit Pedian. in 3. Verr. 60.) unumquemque domesticam rationem sibi totius vitæ suæ per dies singulos scribere: in quo appareret quid quisque de redditibus suis, quid de arte, fenore, lucrove seposuisset, quoque die, & quid item sumptus damne fecisset. Sed postquam assignandis litteris rerum ex suis quisque tabulis damnari cœpit, ad nostram memoriam tota hæc verus consuetudo cessavit. Hactenus Pedian. Et hoc vocat Cic. (l. c.) Conficere tabulas, & 12. Att. 4. sub finem, & pro Cœl. 17. Et Sueton. in Jul. cap. 47. scribit eum Servitia politiora comparasse immenso pretio, & cujus etiam ipsum puderet, sic ut rationibus vetare inferri. Budæus.

Suis tabulis causam dicere, pro Domesticis rationibus. Cic. 3. Verr. 102. An tuis solis tabulis causam te dicturum existimasti?

Novæ tabulæ, [*καὶνὰ λογιστῆρα*, Gl. L. G.] appellantur, quando debitores creditas pecunias cum usuris perfolvere non coguntur ipsi creditoribus, & abolitis prioribus debitis novæ tabulæ conficiuntur. Cic. 2. Off. 83. Tabulæ vero novæ quid habent argumenti, nisi ut emas tibi mea pecunia fundum, eum tu habeas, ego non habeam pecuniam?

Inepte apud Salustium Valla in suis Comm. Admirandas tabulas, & artificiose pictas exponit, quæ possidebantur a divitibus. Reprehendit & Rivius apud Sallust. H. St. Locust est in Catil. c. 21. Tum Catilina polliceri tabulas novas, proscruptionem locupletium, &c. ubi V. omnino Riv. & Cort. conf. & Lex. Pitisc.

Vindicem enim tabularum novarum novam tabulam vidimus. Cic. 11. Philipp. 14. Al. Vindices, male. V. loc.

Conficere tabulas. V. **CONFICIO**. & quæ paulo supra.

Referre in tabulas quodcumque commodum est. Cic. pro Flacc. 20. V. loc. Tabulæ, Syngraphæ, & documenta litteraria. Cic. 2. de Orat. 118. Nam pro tabulis & contra tabulas, & pro testibus & contra testes, &c. ve separatim dicere solemus de genere universo, &c. Inde illud, Tabulis obfignatis cum aliquo agere; 5. Tusc. 33. Budæus.

Tabula pro Auctione. Cic. pro Cæcin. 16. Adest ad tabulam, licetut æbutius, deterrentur emptores multi, partim gratia Cæfennia, partim etiam pretio. Fundus addicitur æbutio. Tabulam posuit pro Auctione: quod auctionis signum tabula figebatur. Intelligit itaque Tabulam pendulam, publice propositam atque suspensam, quæ loquebatur fundum Fulcinianum venalem. Nempe quemadmodum hodie in charta, sic olim in tabula res venales scriptæ certo publico loco affigebantur, ac proscribebantur: id est per scripturam proponebantur ac publicabantur, sive inscriptione, aut venales, aut locandæ significabantur, ut omnes cognoscerent. Idem 12. Att. 40. De hortis Scapulanis hoc videtur effici posse, aliud tua gratia, aliud nostra, ut præconi subjiciantur. Id nisi fit, excludemur. Sin ad tabulam venimus, vince mus facultates Orthonis nostra cupiditate. h. e. Sin præconi subjiciantur, & auctio fiet. Hæc tabula etiam Titulus dicebatur, & Libelli V. suis locis. V. etiam Auctionariæ tabulæ, in **AUGERO**.

Proscribere tabulam, Affigere auctionem. Cic. 2. Q. frat. 6. Sensit Milo, dedit cuidam non familiari negotium, qui sine suspitione emere eam familiam a Catone. Quæ simul abducta est, Racilius, qui unus est hoc tempore Trib. pleb. rem patefecit, eosque homines sibi emptos effidit: & tabulam proscriptis, SE FAMILIAM CATONIANAM VENDITURUM. In eam tabulam magni risus consequebantur.

Tabula Valeria. Cic. 14. Fam. 2. Quemadmodum a Vesta ad tabulam Valeriam ducta esses. Idem in Vatin.

Tabula proscruptionis, Qua bona, & capita, damnatorum civium Ro. legi Cornelia, proscribebantur. Juvenal. Sat. 2. 28.

In tabulam Sullæ si dicant discipuli tres. Plura V. in **PROSCRIPTIO** Eximere alicujus nomen de tabulis. Cic. pro Rosc. Amer. 26. De Tabulis Proscruptionis Sullanæ loquitur.

Tabulæ, vel Tabellæ judicum etiam dicuntur, Ascon. in Divin. 24. In causis majoribus judices universi in cistam tabulas simul conjiciebant suas insculptas litteras habentes Absolutionis, sive Condemnationis, cum de alicujus capite agebatur: N & L ampliatio. His enim litteri significabant Non liquere. Idem Asconius alio loco, Tabellas cerea intelligit, quibus sententias ferebant. Erant enim sententiæ non vocales, sed tabellariæ. Cic. in Pison. 11. Cui primam comitiis tuis dederam tabulam prærogativæ, quem in senatu sententiam rogabas tertium.

Tabulæ, Publicæ scripturæ, cujuscunque materiæ vel causæ essent. ut Cenforiæ tabulæ, In quibus census Civium Ro. erat perscriptus. V. **CENSO**.

Testimonia dicuntur aut per tabulas, aut a præsentibus. Quintil. lib. 4. cap. 7.

Configere tabulas. V. **CONFIGO**.

Tabulæ XII legum apud Romanos dicebantur, non quod XII leges essent

essent, sed quod xii tabulis conscriptæ fuerint. *Æs* enim, in quod leges incidebantur, in tot tabulas, quot commodum erat, secabatur. V. August. de Leg. cap. 16. De his, & plura in Lex. Pitisc. & apud Rupert. in Enchirid. Pomp. de O. J. Cap. V. §. 4.
 Ordinataque erat in xii tabulis tota iustitia. Flor. 1. 24. 1.
 Bibliothecæ omnium philosophorum unus mihi videtur xii tabularum libellus, & auctoritatis pondere, & utilitatis ubertate superare. Cic. 1. de Orat. 103.
 Figere tabulas, & refigere. Cic. 12. Philip. 12. Num figentur rursus hæ tabulæ, quas vos decretis vestris refixistis? Simile est illud Virg. 6. *Æn.* 612.

— fixit leges pretio, atque refixit. Leges enim in tabulis æneis incisæ erant. Hinc est illud Cic. 12. Fam. 1. Tabulæ figuntur, immunitates dantur. Et paulo post, Cujus æra refigere debebamus, ejus etiam chirograha defendimus? Leges intelligit Cæsaris, de quibus fufissime Philip. 1.

Tabulæ numero plurali, five per diminutivum Tabellæ, dicebantur Testamenta. Ulp. in l. 1. D. de bonor. poss. secund. tabul. Tabulas testamenti accipere debemus omnem materiæ figuram. Sive igitur tabulæ sint lignæ, five cujuscumque alterius materiæ: five chartæ, five membranæ sint, vel si corium alicujus animalis: tabulæ recte dicuntur. Hæc ille. Quintil. lib. 6. cap. 4. Vetus habebat testamentum: & unus ex amicis recentioribus, sperans aliquid ex mutatione tabularum, falsam tabulam intulerat, consulens eum an primipilaris ei testamento fuaderet ordinare suprema judicia. Noli, inquit, facere: offendis illum.

Primæ tabulæ testamenti sunt, in quibus heredes primo loco instituuntur: secundæ sunt, in quibus substitutiones fiunt, si instituti hereditatem non adierint. Tabulæ enim testamentum significant. Unde bonorum possessiones secundum tabulas & contra tabulas dictæ. Tabulæ etiam dicuntur folia testamenti. Quare primæ & secundæ tabulæ intelligi possunt prima & secunda charta testamenti, quæ etiam primæ & secundæ ceræ dicuntur. Budæus. conf. CERA.

Accusare tabulas. V. ACCUSO.

Aperire tabulas testamenti. Cajus, quemadmodum test. ape. l. Sed si quis, & si forte omnibus absentibus causa aliqua aperire tabulas urgeat, &c.

Obsignare tabulas. V. OBSIGNO.

Signatæ tabulæ. Quintil. lib. 5. cap. 11.

Tabulæ supremæ, Testamentum. Martial. lib. 5. 33.

Quadrantem Crispus tabulis, Faustine, supremis
 Non dedit uxori, cui dedit ergo? sibi. Crispus hic omnia luxu perdidit, moriens itaque nihil reliquit uxori, quoniam omnia derat sibi, id est, ventri suo.

Τάβλα, ὄνομα παιδίας. ταύτην ἰδεῖν Παλαμῆδης εἰς Ἀλαργὴν ἔ' Ελληνικῆς φράσεως, οὐ φιλοσοφία πολλή. Τάβλα γὰρ ἐστὶν ὁ γόνυ καὶ σῶμα, &c. Et apud eundem legitur Ταυλιζέσθαι in v. Πιστάσθαι. Nam hoc per illud exponit. Ergo est quod Gallice *le Tablier*. Videndum an non & aliquis ex Lat. recentioribus ita usus sit. H. St. Posterior Suidæ locus hic est, Πιστάσθαι, μεταφέρει, δὲ τῶν πίτων ταύτην τῶν κούων, πιστάσθαι, ταυλιζέσθαι, καὶ πιστάσθαι, αὐλοῖς, καὶ πιστὸς ὁμοίως. Ubi suspicor pro αὐλοῖς ταύλῳ scribendum. Gloss. Græcolat. Τάβλα, Tabula, πιστάσθαι, πιστάσθαι, καὶ πιστάσθαι, οmissa interpretatione Latina. Ibid. Πιστάσθαι... ito. Forfan Lusito reliquit. conf. Pitisc. in Tabula lusoria. Ubi & plures alios usus hujus vocabuli V.

ABELLA, æ. f. [πινυκίς, Gl. G. L.] Parva tabula. Plin. lib. 16. cap. 39. Inventum est pictorum tabellis immortale. Cic. 7. Fam. 23. Ea volebam tabellis ornare.

Pictæ tabellæ. Hor. 1. Serm. 1. 72.

— aut pictis tanquam gaudere tabellis.

Votiva tabella. Juven. 12. Sat. 27.

Rafis tabellis infusa cera. Ovid. 1. de Arte Am. 437.

Croceæ membrana tabellæ, Liber. Juven. 7. Sat. 23.

Legitimis tabellis tibi juncta mulier, Sponsalibus. Juven. 6. Sat. 199.

Consignare tabellas, Dotis. Plaut. Curc. 2. 3. 86.

Obsignatis tabellis agere cum aliquo. Cic. 5. Tusc. 33.

Tabellæ, Epistolæ dicebantur, quod in brevibus tabulis scriberentur. Plaut. Epid. 2. 2. 66. Idem Pseud. 1. 1. 25. Tace dum perlego tabellas.

Blandæ densæque tabellæ, Codicilli sæpe missi. Juven. 9. Sat. 36.

Committre verba tabellis. Ovid. 9. Met. 585.

Laureatæ tabellæ. V. LAURUS.

Lepidæ tabellæ. V. LEPIDUS.

Verba dedit ferenda tabellis. Ovid. 14. Met. 707.

Properatæ tabellæ, Celeriter scriptæ. Ovid. 9. Met. 586.

Arcanas signare tabellas. Ovid. 2. Amor. 15. 15.

Tabellæ, In quibus judices scribebant. Cic. 1. Verr. 24. Ceratam unicuique tabellam dari, cera legitima, non illa infami ac nefaria. Idem 6. Verr. De quo vos sententiam per tabellam feretis? De tabellis his vide Uti rogas, in ROGO, & PONS, & SENTENTIA.

Tabella damnatoria, & absolutoria. Sueton. in August. cap. 33. Non tantum duas tabellas, damnatoriam, & absolutoriam, simul cognoscantibus dedit: sed tertiam quoque, qua ignosceretur iis, quos fraude ad signandum, vel errore inductos constitisset. De Falso loquitur testamenti Suetonius.

Videntis in tabella, jam ante quanta facta sit labe. Cic. de Amicit. 41. i. e. In ipsis judiciis.

Ferre tabellam. Cic. 2. de Lege Agr. 4. Quod meis comitiis non tabellam, indicem tacitæ libertatis, sed vocem vivam, præ vobis indicem vestrarum erga me voluntatum ac studiorum, tulistis. Alii legunt Vindicem libertatis rectius.

Grata populo tabella, quæ frontes aperit hominum. Cic. pro Planc. 16. Tabella dimidiata. Varr. R. R. 3. 2. pr. Vis potius villæ publicæ utamur umbra, quam privati candidati tabella dimidiata ædificemus nobis? h. e. Vis ingrediamur potius villam publicam, quam in angustum tabernaculum candidati nostri nos constipemus? Nam Dimidiatam tabellam dixit, Exiguam tabernaculi partem multis hominibus referti: ædificat autem sibi, qui tanquam ædificium sibi parat & locum. Turneb. Advers. 8. 7.

TABELLARIUS, a, um. Adj. [πινυκίος] ut, Lex tabellaria. Cic. pro Sext. 103. Tabellaria lex ab L. Cassio ferebatur: populus libertatem agi putabat suam: dissentiebant principes, & in salute optimasium te-
 Vol. IV.

meritatem multitudinis & tabellæ licentiam pertimescebant. Asconius in secundam Verrinarum 30. L. Cassius, Inde, inquit, sunt leges Cassiæ tabellariæ de suffragiis libere ferendis, non voce, sed tabella. V. Suffragia quomodo ferri solent, in SUFFRAGOR.

Tabellariæ naves, Quæ præmittebantur in portum, ad nuntiandum adventum proximæ classis. Senec. Epist. 78.

TABELLARIUS, i. m. [γεωμετρίφύλαξ, Gl. G. L.] Ratiocinator, supputator. Qui in tabella, nomina & rationes observat. Sidon. ad Peretrium 4. 11. Sed & ille suscipiebat hunc granditer, habens in eo consiliarium in judiciis, vicarium in ecclesiis, procuratorem in negotiis, villicum in prædiis, tabellarium in tributis, in lectionibus comitem, in expositionibus interpretem, in itineribus contubernalem. Hic tamen nonnulli legunt, Tabularium.

Locuples tabellarius. V. Locuples in LOCUS.

Tabellarius, [γεωμετρίφύλαξ, Gl. G. L.] Qui litteras perfert. Officiū servile. Cic. 14. Fam. 22. Idem 9. Fam. 15. Duabus tuis epistolis respondere: uni, quam triduo ante acceperam a Zeto: alteri quam attulerat Phileros tabellarius.

Fidelis tabellarius. Cic. 1. Att. 13.

Deprehendere tabellarios. Cic. 12. Fam. 12.

Excutere tabellarios. Cic. 10. Fam. 31.

Mittere tabellarios, vel remittere. Cic. 12. Fam. 12.

Subministrare tabellarios vel præbere. Cic. 2. Q. frat. 12.

Scrutari tabellarios. Cic. 10. Fam. 31.

Tabellarius, [διεταπίος, Gl. G. L.] Qui tabellas conficit.

TABELLIO, ōnis. m. [ἀγρονομός, νομικός, Gl. G. L.] Firmic. lib. 5. cap. 2. & lib. 8. cap. 28. Idem lib. 4. cap. 5. Tabelliones publicos facit, & qui ex litteris quærant vitæ subsidia. [Suid. Ταβελλίον, ὁ τῶν πόλεως γεγραμμένων συμβολῶν, ὁ παρὰ τοῖς πολλοῖς νομικὸς ἀγρονομός, ἀπαντα ἐπιτελεῖ τὰ τῶν πολιτῶν γεωμετρία, ἔχοντες αὐτῶν οἰκείους ἐπιφραγίζων γεωμετρίαις.]

TABULARIS, e. Adj. [πινυκίος] Quod ad tabulas pertinet, & in tabularum ornatum accommodatur. Plin. lib. 34. cap. 9. *Æs* omne frigore magno melius fundi. Sequens temperatura statuaria est, eademque tabularis.

Clavus tabularis. Petron. 75.

TABULARIA, orum. n. pl. Species tormenti. Senec. lib. 3. de Ira, cap. 19. Torserat per omnia, quæ in rerum natura tristissima sunt, fidiculis, tabularibus, equuleo, igne, vultu suo.

TABULARIUM, i. n. [λογιστήριον, Gl. G. L.] Locus erat Romæ repletus omnibus instrumentis, tabulis, litterisque publicis, in quibus omnia pascua, prædia, vectigalia, portoria, civitates, redemptionesque publicanorum perscripta erant. Erat autem in atrio Libertatis. Livius 43. 16. Censores extemplo in atrium Libertatis ascenderunt, & ibi signatis tabellis publicis, clausoque tabulario, & dimissis servis publicis, negarunt se prius quicquam negotii publici gesturos, quam judicium populi de se factum esset. De eo Virgil. scriptit, 2. Georg. 502.

Infantumque forum populi & tabularia vidit. Turnebus.

TABULARIUS, i. m. [λογιστής, λογιστής, Gl. G. L.] Supputator, ratiocinator. Ulp. in l. ult. D. Si mensor falsum modum dixerit. Ego & adversus tabularium puto actiones dandas, qui in computatione fecellit. Tabulari, inquit Antonius August. sunt Qui magistratibus, in publicis, aut privatis negotiis cautiones, acta & rationes conscriberent. Hos servos publicos appellatos scimus, quod servi fuissent, antequam id fieri Arcadius vetaret constitutione 3. De tabulariis; scribis, hographis, & fenfualibus, quæ in Theodosiano quoque libro exsistat. Hodie Tabelliones appellantur: sed iis rationum tabulæ nullæ committuntur, ut tabulariis. Hæc ille. Sen. Epist. 88. Non esse feliciorum, cujus patrimonium tabularios lassat. i. e. Computatores.

Tabularii, Obligatores tabularum, five hæ ad testamentum, five ad aliud pertineant. Tacit. lib. 14. Ann. 40. Igitur Fabianus tabulariis, quos memoravi, & aliis minus illustribus obsignat.

Tabularius scholæ medicorum. Vetus Inscriptio apud Gruter. p. 612. n. 4. M. LIVIO. CELSO. TABVLARIO. SCHOLAE. MEDICORVM.

TABLĪNUM, vel TABLĪNUM, i. n. [πινυκίη] Mœnium tabulis fabricatum. Varr. de vit. Pop. Rom. lib. 1. Ad focum hieme ac frigorebus conitabant: æstivo tempore in propatulo: rure in corte: in urbe, in tabulino, &c. V. Nonium 2. 112.

Tabulinum, quod & Tablinum, i. n. Locus hibernæ stationis atrio proximus, quod fere ex tabulis constaret: item ubi tabulæ & instrumenta publica monumentaque rerum gestarum, actorumque æsservantur. Græcis Grammatophylacium dicitur. Plin. lib. 35. cap. 2. Tablina codicibus implebantur, & monumentis rerum in Magistratu gestarum. De privato tabulario vel tablino Plinius intellexit. Cic. 3. de Nat. Deor. Tabularium dixit, Tabulinum, Apul. lib. 2. ult. Florid. p. 364. Elmenh. Medici cum intraverint ad ægrum, uti vifant, nemo eorum, quod perculca tabulina in ædibus cernant, & lacunaria auro oblita, &c.

Tablinum, inquit Festus, proxime atrium locus dicitur, quod antiqui Magistratus in suo imperio tabulas rationum ibi habebant: publicarum rationum causa factum locum. Postrema Pauli sunt.

TABULATIM, Adv. Distinctione tabulis facta. Pallad. 3. 9. Placet genera vitium tabulatim disponi.

TABŪLO, [συνιδύμα] ære. Tabulis aliquid construere.

TABULATUS, a, um. Partic. [συνιδύς] Ex tabulis factum. ut, Tabulatus transitus, Tabulis ubique interpositis confectus. Plin. Epist. 17. lib. 2.

TABULATŪS, i. n. [συνιδύς, Gl. G. L. & G. L. συνιδύμα, L. G.] Plana in ædificiis superficies, quadratis lapidibus, vel etiam tabulis conftrata & parietibus undecumque fuffulta. Cato R. R. cap. 3. Si in terra, vel tabulato olea nimium diu erit, putrefcet, oleum fœtidum fiet. Tabulatim, pro Contabulatione. Cæf. 6. Bell. Gall. 28. In extremo ponte turrim tabulatorum quatuor constituit, præsidiumque cohortium duodecim, pontis tuendi causa, ponit. Juven. 10. Sat. 105.

— numerosa parabat

Excelsæ turris tabulata. Virg. 2. *Æn.* 464. Summa tabulata.

Destruit tabulata. Stat. 10. Theb. 872.

Strata folo tabulata. Stat. 1. Silv. 5. 57.

Tabulata, in arboribus sunt, Rami effusiores & in plana tendentes, non in altiora crescentes, inquit Serv. ad hæc Virg. 2. Georg. 361.

— summasque sequi tabulata per ulmos. Plin.

lib. 17. cap. 23. Et ulmus detruncata a media in ramorum scamna digeritur, nulla fere viginti pedum altiore arbore: tabulata earum ab octavo pede

vo pede altitudinis dilatantur in collibus, siccisque agris. V. Columel. lib. 5. cap. 6.
TABULATIO, ōnis. f. [*ταβύλιος*] Ipsa tabularum constructio. Cæf. 2. Bell. Civil. 9. Centonesque insuper iniecerunt, ne aut tela tormentis missa tabulationem perfringerent, aut saxa ex catapultis lateritium excuterent.
TABULAMENTUM, i. n. Idem ac Tabulatio, vel Ipsa tabulæ. Frontin. Strat. 1. 1. Junxit dolia, constravitque tabulamentis.
TABUM, V. **TABES**.
TABURNUS, i. m. Mons Campaniæ, olivetis abundans. Virg. 2. Georg. 38. — juvat Ismara Baccho
Conferere, atque olea magnum vestire Taburnum.

T A C

TACAPA, [*Τάκαπα*] Ptolemæo lib. 4. cap. 3. Urbs Syrtis parvæ: Plinio Tacape: vulgo *Capis*.
TACEO, ui, itum, [*σιωπῶμαι, σιγῶμαι*, Gl. L. G. & G. L.] 3re. Idem quod Silere, & proprie, Sermonem intermittere. Ter. Eun. 3. 2. 23. Nunquid habes, quod contemnas? quid tu autem, Thraso? Tacent, fatis laudant.
Enunciabo apud homines familiarissimos, quod semper tacui, & tacendum putavi. Cic. 1. de Orat. 119.
Ante expectatum tacuit. Ovid. 4. Met. 789.
Tacere aliquid, Reticere. Ter. Eun. 1. 2. 23.
Callide quid tacere. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Taceo te. Plaut. Mil. 4. 2. 100. Al. Teneo.
Ulcisci se tacendo. Ovid. Rem. Amor. 645.
Tacere de. Plin. lib. 13. cap. 16. De mensis tamen tacuit.
De re aliqua tacere. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Nimium diu de rebus alicujus tacere. Cic. 1. Att. 16.
In his saltem rebus, in quibus de se taceri velit, tacere. Cic. de Lege Agrar. 3. 4.
An me taciturnum tantis de rebus existimavistis. Cic. 2. Verr. 27.
Tace, Securus esto: quoniam qui securi sunt, nullam interrogandi causam habent. Ter. Adel. 2. 4. 16. Tace modo, ac sequere. Ibid. 2. 2. 1.
Tace, egomet conveniam jam ipsum: cupide accipiat jam faxo.
Tacere etiam dicuntur Quæ sine voce sunt. Virg. 4. Æn. 363. — totumque pererrat
Luminibus tacitis. [Pro Tacens ipse.] Et 4. Æn. 525.
Quum tacet omnis ager. [Strepitu omni caret.]
Amor tacetur in medio Marte. Ovid. 2. Amor. 18. 36.
Jurgia turbida tacuerant. Lucan. ad Pison. 74.
Oculi tacent. Ovid. 2. Amor. 5. 17.
Plectra dolore tacent, Non resonant. Ovid. 15. Epist. 198.
Taceantur. Martial. de Spectac. 28.
Fucinus & pigri taceantur stagna Neronis.
Tacitum est, Imperfonale. Ter. Adel. 3. 4. 28.
Ignotum est, tacitum est, creditum est.
TACENS, entis. [*σιωπῶν*] Partic. Plaut. Rud. 4. 4. 72. Quidum? C. quia enim neque loquens es, neque tacens, unquam bonus.
Oratio tacens. Quintil. lib. 2. cap. 28. [Error ex Lipf. Thef.]
Fluvius tacens, Sine murmure, & quasi imperceptibiliter fluens. Sen. Herc. fur. 9.
Vento tacente tumuit mare, Non flatu strepente. Sen. Med. 10.
TACENDUS, a, um. aliud Partic. [*σιωπητέος*] Martial. lib. 1. 50. Vir Celtiberis non tacende gentibus, Nostræque laus Hispaniæ.
Loqui tacenda. Ovid. 2. de Arte Am. 604.
TACITUS, a, um. Adj. ex Partic. [*σιγῆρος, σιωπηρὸς*, Gl. G. L.] Qui tacet: & quod tacetur. Plaut. Rud. 4. 3. 88. Tu abi tacitus tuam viam. Ter. Eun. 3. 5. 23. Quid est? c. tacitus citius audies. Idem Hec. 4. 1. 3. Ita corripuit derepente tacitus sese ad filiam.
Affentitur tacitus. Cic. 1. Verr. 22.
Accepit hanc plagam tacitus. Cic. 5. Verr.
Arguit tacitus. Liv. 1. 16.
Consilium dat tacitus. Cic. 2. Verr. 34. Id enim consilii mihi profecto taciti dabit, quod egomet mihi necessario capiendum intelligo.
Perpicere voluntatem tacitorum. Cic. 1. in Catil. 20.
Si voluntas tacitis verbis intelligi posset, verbis omnino non uteremur. Cic. pro Cæcin. 53.
Nihil me mutum delectat, nihil tacitum. Cic. 3. in Catil. 26.
Accessus tacitus. V. ACCERDO.
Affectu tacito lætari, Amare occulte. Ovid. 7. Met. 147.
Annis tacitis senescimus, Tacite fluentibus. Ovid. 6. Fast. 771.
Affensio tacita & occulta. Cic. pro Milon. 12.
Cælo tacito labentia sidera. Virg. 3. Æn. 515. i. e. Nocturno, per quod tacetur, vel quia cæli motus a nobis non auditur.
Cogitationes tacitæ. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Commendatio tacita. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Curfus tacitus fluminis, Lenis, sine strepitu. Ovid. 14. Met. 601.
Dignitas nostra in id tacita esse poterit? pati poterit oculi, me cum Gabinio sententiam dicere? Cic. 10. Att. 5.
Dolor tacitus. Ovid. 1. Fast. 356.
Dulcedine tacita tangere pectus, Viscera introrsum titillare. Lucret. lib. 3. 909.
Existimatione tacita reprehendi. Cic. de Provinc. Conf. 40.
Expectatio vestra taota jamdudum alio me vocat. Cic. pro Cluent. 63.
Figura corporis tacita. Cic. pro Rosc. Com. 20.
Furtum tacitum, Occultum. Ovid. 1. Fast. 549.
Incessu tacito progressus. Virg. 12. Æn. 219.
Inimicitia occultæ & tacitæ magis timendæ sunt, quam indicatæ & apertæ. Cic. 7. Verr. 181.
Ira tacita exæstare, Tecta, occulta. Ovid. 6. Met. 623.
Mæstitia tacita. Liv. 1. 29. Sed silentium triste ac tacita mæstitia ita defixit omnium animos.
Mente tacita gerit vulnus inconfolabile. h. e. Maximum dolorem. Ovid. 5. Met. 428.
Murmure tacito venerantur numen, Voce submissa. Ovid. 6. Met. 203.

Nox tacita, In qua omnia tacent animalia. Ovid. 9. Met. 473.
Nutus taciti. Ovid. 1. Amor. 11. 23.
Officium & studium tacitum. Cic. pro Quint. 78.
Os tacitum præbere alicui. Cic. 5. Verr. 36.
Pallore tacito fateri animum. Ovid. 6. Fast. 19.
Passu tacito præterire. Claud. 6. Conf. Hon. 509.
Pectus tacitum pertentant gaudia. Virg. 1. Æn. 509.
Pisces taciti, Muti. Ovid. 4. Met. 50.
Signo tacito exercitum adduxerunt. Liv. 29. 30.
Timor tacitus. Lucret. lib. 6. 1177.
Vias tacitas hostibus monstravit. Martial. 13. 60. De cuniculo.
Vis tacita. Quintil. lib. 3. cap. 5.
Voce tacita dicere aliquid, Sufurrare. Ovid. 9. Met. 300.
Vultus taciti. Ovid. 1. Amor. 7. 21.
Judicium tacitum, Genus quoddam judicii fuit apud Romanos, de quo sic ad Atticum 4. 16. Cicero loquitur, Senatus decrevit ut tacitum judicium ante comitia fieret, ab iis consiliis, quæ erant omnibus fortita in singulos candidatos: magnus timor candidatorum. Interdum cum magno ambitu honores petebantur aperta largitione, ob candidatorum contentione, disciplinæ & institutis patriis legumque jussis repugnantem, populi tribus & centurias corruptentem: Senatus decernebat, ut judicium fieret tacitum in candidatos, quo vel ante damnarentur ambitus, vel eorum comitiis ratio non haberetur, quod more majorum petisse non videretur. Hinc meridiana luce clarius redditur, quod apud Cic. 3. Off. 24. alioquin est obscurum, ubi ait, Quamvis enim demersæ sint leges alicujus opibus, quamvis tremefacta libertas, emergunt tamen hæc aliquando, aut judiciis tacitis, aut occultis de honore suffragiis. Hic enim Tacita judicia, non alia esse arbitror, quam quæ ex epistola ad Atticum eruta paulo ante sunt. Ex Turnebo.
Tacitus, Passive aliquando accipitur, pro Indicto. Virg. 6. Æn. 841. Quis te, magne Cato, tacitum, aut te Cossæ, relinquit? Cic. 3. Fam. 8. Sed prima duo capita epistolæ tuæ tacita mihi quodammodo relinquenda sunt.
Tacitum, substantivum, pro Arcano quod taceri volumus. Senec. Epist. 84. Falsum ergo est hoc, quod patrocini loco ponitur, ei, qui soleat ebrius fieri, non dari tacitum.
Vulgator taciti. Ovid. 3. Amor. 7. 51.
TACITULUS, a, um. Adj. dimin. Varro apud Non. 1. 234. Novus maritus tacitulus taxim uxoris solvebat cingulum.
TACITE, Adv. [*σιωπηρῶς*, Gl. L. G. sec.] h. e. Secrete, & submisce. Plaut. Pœn. prol. 32. Matronæ tacite spectent, tacite rideant. Idem Afin. 3. 2. 42. Tacite auscultemus.
Tacite dat ipsa lex potestatem. Cic. pro Milon. 11.
Tacite, obscureque concedere. Cic. pro Quint. 50.
Tacite prætereuntem execrari. Liv. 2. 58.
Tacite rogare. Cic. pro Lege Manil. 13.
Annus tacite labens. Ovid. 1. Fast. 65. Hoc dixit ad ipsum tempus respiciens, quod est mensura motus cæli, quod quidem tacite movetur.
Habere aliquid tacite. Liv. 42. 16. Et quanquam dissimulare, & tacite habere id, patique statuerat.
TACITO, aliud Adv.
Tacito intelligere. Cic. 4. Verr. 180.
Tacito molitur fugam. Justin. 18. 4. 9.
TACITABUNDUS, a, um. Adj. Quasi a Tacito, 3re. Donat. in Virg. Ille sæpe tacitabundus discedebat.
TACITURIO, iui, 3re. Sidon. 8. Epist. 16. Taciturne deliberavimus.
TACITURNUS, a, um. Adj. [*σιωπηρὸς, σιγῆρὸς, σιγῆρὸς*] Qui natura facile tacet.
Horace Epist. penult. lib. 1. Deme supercilio nubem; plerumque modestus Occupat obscuri speciem, taciturnus acerbi. H. St. Est Ep. 18 v. 94.
Delia taciturna. Tibull. 1. 2. 33.
Obstinatio taciturna. Nepos 25. 22.
Silentia taciturna. Ovid. 2. de Arte Am. 505.
Flumen taciturnum, Tacite labens. Sil. 4. 224.
Ripa taciturna caret ventis. Hor. 3. Carm. 29. 24.
Statua taciturnus. Hor. 2. Epist. 2. 83.
Obstium taciturnissimum, apud Plaut. Curc. 1. 1. 20.
TACITURNULUS, a, um. Adj. dimin. Apul. Blanda mulier, & taciturnula.
TACITURNITAS, 3tis. f. [*σιωπή*, Gl. L. G. σιγῆ Gl. L.] Observantiæ genus in silentio constitutæ. Ter. And. 1. 1. 7. Sed his, quas semper in te intellexi sitas, Fide, & taciturnitate. Cic. 1. Fam. 5. Sed nostri hominis tarditatem & taciturnitatem.
Annua taciturnitas. Cic. in Pison. 32.
Invidia taciturnitas. Hor. 4. Carm. 8. 23.
Perpetua taciturnitas. V. PERPETUUS.
Suspicionem mihi majorem tua taciturnitas attulerat. Cic. 7. Att. 8.
Experiri taciturnitatem alicujus. Cic. de Clar. Orat. 231.
Taciturnitas imitatur confessionem. Cic. 1. de Invent. 54.
TACHŌS, [*Ταχὸς*] Rex Ægyptiorum fuit, qui cum Agesilaus Lacedæmoniorum regem, brevis staturæ hominem, qui idcirco venerat, ut cum eo belli societatem iniret, eique auxilium ferret, hoc intempestivo joco lacesisset, ὠδινὲ θεῶν, ἑὸς δ' ἰσοδῶν πὶ δ' ἔπειν μὲν, i. e. Parturiebat mons, ac Jupiter metuebat: ille autem murem peperit: regno suo est spoliatus, alienato a se Agesilaus, societateque dirempta. Hæc Athenæus lib. 14.
TACITUS, [*Τάκτιος*] Cognomen gentis Cornelii. C. Cornelius Tacitus, Eques Romanus, gener Cn. Julii Agricola, æqualis ac familiaris Plinii Junioris, Belgicæ Galliæ rationes procuravit, sub Vespasiano, Domitiano, Nerva, & Trajano varios honores gessit; scriptis vero suis, prudenti & arguta brevitate disertis, immortalem sibi laudem & gloriam comparavit. Historiam principum ab excessu Augusti usque ad Nervam Imp. conscripsit, hujus quoque Trajanique principum scripturas, ut ipse in Proem. lib. 1. Hist. testatur. Ejus non nisi Annalium libri vi priores, quinto mutilo tamen, & totidem posteriores ab xi ad xvi, mutilum item, superstites sunt. Scripsit & de Clar. Orat. Ciceronis Brutum & materia & dicendi copia imitatus. Præterea vitam Agricola socii sui: & de moribus

ac situ Germaniæ, filo presso & eleganti, tum arguto & sententioso: in cetera vero historia aliquantulum sublimior. Scribit Flavius Vopiscus in vita Claudii Taciti Imperatoris, cap. 10. hunc auctorem, tanquam e suis progenitoribus, Tacitum imperatorem quotannis decies describi, ne liber periret, eumque in omnibus bibliothecis apponi iussisse. Tertullianus autem noster eum mendaciorum loquentissimum appellat.

ACTOLA, [τάγλα] Indiæ emporium extra Gangem Ptolemæo lib. 7. cap. 2. Hæc urbs a Portugalensibus anno 1510. vi capta est; illis vero a Batavis anno 1640. post obsidionem sex mensium expulsis, sub horum, quorum etiamdum est, imperium ditionemque cecidit. Hodie Malacca dicitur.

ACTIVUS, a, um. Adj. [ακτικός] Ordinarius, Dispositus. Gloss. Græcolat. [Ibid. τακτικός, Ordinato. At Suid. στρατιωτικός exp. Hinc

ACTICE, es. f. [ακτική] Ars instruendæ aciei.

ACTIVUS, i. m. [ακτικός] Hujusce artis peritus.

ACTUS, V. TANGO.

T Æ

ÆDA, æ. f. [πίδα, Gl. L. G. & G. L. δῖς, δαδῖς, δαδῖον, G. L. δαῖς καὶ λαμπῖς, L. G.] proprie dicta (inquit Ruell.) a Græcis Das & Dadion vocatur. Sed sui generis arbor in Illyrico est. Improperie autem Tædas appellamus tum piceæ fativæ partes imas, tum alia quoque ligna, quæ flamma olei vel piceis illitu concepta, faculæ modo luceant. Plin. lib. 16. cap. 10. Sextum genus est tæda proprie dicta, abundantior succo, quam reliqua, parciore liquidiorque quam in picea, flammis ac lumini sacrorum etiam grata. Hæ mares duntaxat, ferunt & eam, quam Græci fycen vocant, odoris gravissimi. Cæs. 3. Bell. Civil. 101. Magno vento & secundo completas onerarias naves tæda, & pice, & stupa, reliquisque rebus, quæ sunt ad incendia, in Pomponianam classem immisit.

Hinc Tædas vocamus Faces, quæ optimæ ex ea arbore fiebant.

Accensa tæda. Lucret. lib. 6. 881.

Cerata tædæ. Ovid. 7. Epist. 23.

Pinea tæda. Ovid. 12. Epist. 34.

Pingues tædæ. Virg. 7. Ecl. 49.

Castis adolet altaria tædis. Virg. 7. Æn. 71.

Fumida tæda piceum fert lumen. Virg. 9. Æn. 76.

Silva ministrat tædas. Virg. 2. Georg. 431.

Tæda, Pini morbus, ex abundantia succi, & ubertate larga luxuriantis naturæ proveniens. Theophrast. de Historia Plantarum lib. 2. cap. 10. Morbum pinis accidere talem Idæi incolæ narrant: quum non solum cor, sed etiam pars externa caudicis in tædam tranſiverit, tunc strangulari quodam modo, quod sponte accidit ubertate arboris largissima, quoad quisque conjectare possit. Tæda enim totum efficitur. Idem de Causis plantarum lib. 5. cap. 15. Arborum autem genus etiam aliquod fortasse est, cui corruptio secundum naturam sponte, nec ullo pacto afflictato, sed bene vigenti eveniat, ut pino, quum radices mutata in tædam fuerint. Ita enim fit ex nimietate nutritionis, atque excessus: quumque per tædam transmittitur pabulum arbores nequeant, moriuntur. Quod proximum illi videtur, quod animalibus evenit, quæ extra modum crassantur atque pinguescunt. Quum enim auram attrahere nequeant, nec ullo pacto spiritu uti possint, propter obestatem condensationemque, & illa strangulantur, & pinus. Quamobrem non inepte rustici vocabulum istud de pino usurpant. Pinum enim strangulari ajunt obestatem, atque pinguedine. Quippe omnia spiritum desiderant aliquem, vel solutionem, vel meatuum libertatem. Plin. lib. 17. cap. 24. Arbores laborant & fame, & cruditate, quæ sunt humoris quantitate. Aliquæ vero & obestatem: ut omnia quæ resinam ferunt: nimia pinguitudine in tædam mutantur: & quum radices quoque pinguescere cœpere, intereunt, ut animalia nimio adipe.

Tæda pinea. Columel. 5. 10. Juxta ipsam radicem truncum findito, & fissuram cuneo tædæ pineæ adigito, & ibi relinquito. Catul. Epithal. Jul. & Manl. 59. 15.

Pelle humum pedibus, manu

Pineam quate tædam.

Tæda, pro Nuptiis. Mos enim antiquorum erat ut in nuptiis (inquit Varro) faces & tædæ semper præirent, quod antea non nisi per noctem nubentes ducebantur a sponsis. Virg. 4. Æn. 18.

Si non pertæsum thalami tædæque fuisset.

Apta tædis tempora. Ovid. 6. Fast. 221.

Ferales omine tædæ. Lucan. lib. 1. 112.

Felices tædæ. Catul. Argon. 62. 25.

Jugalis tæda apud Catonem R. R. cap. 10. Vetus exemplar legit Telam jugalem unam. Ovid. 4. Epist. 121.

At nec nupta quidem, tædaque accepta jugali.

Nuptiales tædæ. Apul. lib. 4. Aurei asini, ad finem.

Pudica tæda. Ovid. 6. Epist. 134.

Copulari tædis. Senec. Herc. fur. 6.

Coire jure tædæ. Nuptiarum legitimo jure. Ovid. 4. Met. 60.

Expectant pactæ tempora tædæ, Pactarum nuptiarum. Ovid. 9. Met. 721.

Jungere tædas. Sat. 3. Silv. 4. 53.

Optato vox junxit lumine tæda. Catul. 64. 79.

Tæda, pro Carmine nuptiali apud Senec. in OEidip. 500.

Concinit tædas geminus Cupido. Sed rectius al. Concutit.

Scribitur & Teda per e longum. Sed hanc scripturam per diphthongum Græca origo confirmat, quam & membranæ exprimunt plurimæ.

ÆDIFERA, a, um. Adj. [ἑδιδφερα] Tædifera Ceres est dicta, cujus sacra noctu (ut in Prol. Aululariæ Plauti est) fiebant, in quibus sacerdotes faces deferebant, Cererem imitati: quæ dum Persephonem filiam, a Plutone raptam, tædis incensis quæreret, Tædifera est appellata. Ovid. 2. Ep. 42.

Et per tædiferæ mystica sacra Deæ.

ÆDEBET, tædebat, tæduit, & tæsum est, [σικχαίνουμι, Gl. L. G. & G. L.] ēre. notæ significationis. Ter. Eun. 1. 1. 27. Et tædet, & amore ardeo. Construitur cum Infinitivo, aut Accusativo a parte anteriori, & Genitivo a posteriori.

Cum Infinitivo. Ter. Phorm. 3. 2. 2.

Audi quid dicam. D. at enim tædet jam audire eadem millies.

Cum Genitivo. Plaut. Caf. 1. 54.

Abeo intro, tædet sermonis tui. Subaudi Me. Ter. Eun. 2. 3. 6.

Tædet harum quotidianarum formarum. Cic. 2. Att. 24. Prorsus

VOL. IV.

vita tædet, ita sunt omnia omnium miseriarum plenissima.

Tædet me hujus hominis. Σικχαίνουμαι τὸν αἰσχροπον. Gloss. Latinogræc.

Tædet nemorum. Stat. 4. Theb. 263.

Quid quæris? tædet omnium nos vitæ. Cic. 5. Atti 16.

Scribitur & Tædet, Tedium, &c. sine diphthongo. Sed minus recte.

TÆDEO, & **TÆDESCO**, ēre. [σικχαίνουμι, Gl. L. G.] Minut. Felix in Octavio 28. 11. Prius tædescit impudentiæ, quam pudeſcit.

TÆDIO, āre. Lamprid. in Alex. Sev. cap. 29. Neque unquam tædiavit, aut morosus ac iratus refedit. V. Casaubon. ad loc. qui hanc vocem tanquam elegantissimam laudat.

Inde Itali *Attediare*. H. St. qui & superiorem locum adscripsit, quum tota dict. in Lugd. desideraretur.

Cor tædians. Tertull. adv. Jud. cap. 11.

TÆDIUM, i. n. [σῆχος, σῆκησις, Gl. L. G. σικχασίς, G. L.] Plin. lib. 19. cap. 6. de alio, Tædium huic quoque halitu, ut cæpis, nullum tamen coctis.

Laboris tædium. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Laudis tædia. Virg. 4. Georg. 331.

Sollicitum tædium. Hor. 1. Carm. 14. 17.

Adducere tædium. Plin. 30. 15.

Afferre tædium. Liv. 34. 34.

Cepit tædium. Liv. 8. 2.

Capere tædia cœpti. Ovid. 9. Met. 615.

Devorare tædium. V. DEVORO.

Dictare tædium lucis. Quintil. lib. 1. cap. 3.

Effugere tædium varietate. Quintil. lib. 4. cap. 2. Nam debet esse quam purissimus sermo, & qui varietate tædium effugiat, & mutationibus animum levet.

Ferre tædia. Juven. 16. Sat. 44.

Ferenda tædia alicujus. Ovid. 14. Met. 718.

Levare tædium lectionis. Quintil. lib. 2. cap. 12.

Parere tædium. Quintil. lib. 2. cap. 21.

Subire longa tædia. Claud. 2. in Eutrop. 99.

Tædia subeunt animos. Juven. 7. Sat. 34. [Poëtæ fere in plurali ponunt.

TÆDIO, Adv. [ἄθῆμος, Gl. L. G.] Et quidem bis. [Alioqui putabam ἄθῆμος scribendum, & verbum esse Tædio, āre.

TÆDULUS, a, um. Adj. Festus, Tædulum antiqui interdum pro fastidioso, interdum quod omnibus odio esset, ponere soliti sunt.

TÆDIOSUS, a, um. Adj. [σικχαντός, Gl. L. G.] Firmic. lib. 1. cap. 3. Ille invisus longam ac tædiosam lucis sustinet farcinam. Lucis, i. e. Vitæ. De fene loquitur invalido & mori cupiente.

TÆDITUDO, inis, f. [σικχασία] Gloss. Græcolat.

TÆNARUS, i. m. [ταῖναρος] Locus umbrosus, in radice Maleæ promontorii Laconicæ, juxta Spartam civitatem. In quo quia hiatus magnus est, & strepitus progredientium percipiuntur, dixerunt veteres per hunc esse descensum ad inferos. Virg. 4. Georg. 467.

Tænarias etiam fauces, alta ostia Ditis. Ibi erant ταῖναι, hoc est lapicidinæ lapidum pretiosorum, qui & Laconica marmora, & Tænarii lapides vocantur. Propert. lib. 3. 2. 11.

Quod non Tænariis domus est mihi fulta columnis.

Tænarus in singulari, Græce ταῖναρος, g. m. & f. est, in plurali neutrius. Tænarum [ταῖναρος] neutro genere, inquit Suidas, promontorium est Laconicæ, in quo fauces erant ad inferos deducentes, ubi & Neptuni præsidis templum: illic supplicantes in facello Neptuni Helotas nihil veritos Lacedæmonii interfecerunt.

Invisi Tænari horrida sedes. Hor. 1. Carm. 34. 10.

Operta umbris Tænarus. Lucan. lib. 9. 36.

Spartanus Tænarus. Sen. Herc. fur. 7.

Tænara & aspero regnum sub domino. Sen. Troad. 402.

TÆNARIUS, a, um. Adj. [ταῖναρος] ut, Luci Tænarii. Stat. 1. Theb. 355.

Marita Tænaria, Helena. Ovid. 13. Epist. 45.

Tænarii lapidis meminit Plin. lib. 36. cap. 22.

Tænarias fauces, alta ostia Ditis. Virg. 4. Georg. 467. conf. Dict. præced.

TÆNABIDES, æ. m. [ταῖναβιδης] pro Lacone. Ovid. 10. Met. 183.

TÆNARIS, idis. patronym. f. [ταῖναρις] ut, Ora Tænaris. Ovid. 17. Epist. 6.

TÆNIA, æ. f. [ταινία] Vittarum extremitas. Virg. 7. Æn. 352.

— fit tortile collo

Aurum ingens coluber, fit longæ tænia vittæ.

Tænia, Tota vitta. Virg. 5. Æn. 269.

Puniceis ibant evincti tempora tænis. A tæna, non tœnia. Nam & tæna & tænia dicitur. Servius. [In codd. emend. non leguntur ista Serv. V. Pierii not.

Tænia proprie dicitur Fascia, inquit Festus. Græca enim dictio est, ταινία, quam sic interpretatur Verrius, ut dicat ornamentum esse laneum capitis honorati, ut sit apud Cæcilium in Androgyno, Sepulchrum plenum tæniarum, ita ut solet. Et alias, Dum tæniām, qui vulnus vinciret petit. Ennius in Alexandro, Volans de cælo cum corona & tæniis. Hactenus Festus. conf. Suid.

Tæniæ in charta. Plin. lib. 13. cap. 12.

Tæniæ, sunt in mari Candicantes cautes, longo tractu fasciam imitantes, a quibus tænienses purpuræ vocantur, quæ in illis degunt locis. Meminit Plinius lib. 3. pr. & 9. 7. apud quem Tæneimaris perperam, pro Tæniis maris scriptum est. Turnebus.

Tæniæ, Sunt etiam Lumbrici ventris, lati quidem illi, sic dicti, quod instar fasciarum sint lati ac longi. Unde proditum est a Plin. lib. 11. cap. 33. Intra hominem tæniās tricennum pedum, aliquando & plurium longitudine nasci. Al. Tineas male. Harum autem sæpe meminit Plin.

Tænia, & Genus piscis apud Plin. lib. 32. cap. 7.

TÆNIDUS, a, um. Adj. [κνιδατός] Gloss. Latinogræc. [Scribe Κνιδατός. Sunt enim Κνιδία Lumbrici lati, ut testatur Erosianus in Gloss. Hippocr. Unde apparet eum intelligi Tæniolum, qui hoc ipso morbo laborat.

TÆNIENSIS, e. Adj. ut, Purpuræ tænienses, apud Plin. 9. 37. pr.

TÆNIDOLA, æ. f. dimin. [ταινιδον] Fasciola. Columel. lib. 11. cap. 3. Brassica, quum sex foliorum erit, transferri debet, ita ut radix ejus liquido fimo illita, & invaluta tribus algæ tæniolis pangatur. Hoc est quasi Fasciolis circumdata.

TÆPOCON, i. n. sic appellarunt Græci Genus scribendi deorsum versus, ut nunc dextrorsum scribimus. Festus. V. not. Var. & Voß. Etymol.

TÆTÆR, vel **TÆTÆRUS**, tra, trum. Adj. [*ταῖτερ*, Gl. L. G. & G. L. *αἰσχροῦ, σκοτεινός, ἀμύρτος*, L. G.] Quod est malum, foedum, & pollutum, crudele, & infuave: tum ad mentem pertinens, tum ad ceteros sensus. ut, Bellua tætra, tæterrimus hostis, tæterrima mens. Plaut. Most. 3. 1. 128.

Nullum edepol hodie genus est hominum tætrius.

Abinthia tætra, Tristia, amara. V. **ABINTHIUM**.

Aqua tæterrima. Hor. 1. Ser. 5. 7. Alii legunt Deterrima. [ut fere hæc confundi solent. V. infra.]

Bellua tætra & immanis. Cic. 4. Tusc. 44. Ipsam ægritudinem, quam nos, ut tætram & immanem belluam, fugiendam esse diximus, &c.

Bellum tæterrimum. Cic. 10. Fam. 14.

Cadavera tætra, Putrida & tabida. Lucret. lib. 2. 415.

Causa tæterrima belli, Pessima. Hor. 1. Ser. 3. 107.

Colores tætri foeda specie, Quos oculus averfatur. Lucret. lib. 2. 421.

Comes tæterrima mortis, fames. Columel. lib. 2. cap. 2.

Cruciatu tæter. Cic. 2. de Finib. 94.

Cui viperino morfu venæ viscerum veneno imbutæ,

Tætros cruciatu cient. Ex poeta.

Discordia tætra. Hor. 1. Ser. 4. 60.

Facinus tæter. Sen. Thyest. 8.

Homo tæter. Cic. 4. Fam. 12. Ita vir clarissimus ab homine tæterrimo acerbissima morte est affectus. Vetus codex habet Deterrimo. [Sed potior prior lectio, nec Deterrimus usquam, nisi comparative, recte ponitur, nec dubito, quin locis compluribus corrigendum sit. V. Deterror.]

Hiems tæterrima. Cic. 8. Fam. 15. Num tibi nostri milites, qui durissimis & frigidissimis locis, tæterrima hieme, bellum ambulando confecerunt, malis orbiculatis esse passi videntur?

Libido tætra, Obscæna. Hor. 1. Ser. 2. 33.

Morbus tæter. Catul. de Lesbia, 74. 25.

Nox tætra nimborum, Nigra & picea caligo atque densitas nimborum.

Lucret. lib. 4. 173.

Odor tæter, Foedus. Columel. lib. 7. cap. 5. Virg. 3. Æn. 228.

Ore tætro spirans flammæ, Exitiali, pernicioso. Lucret. lib. 2. 704.

Sanguinis tætri profluvium. Corrupti, purulenti. Lucret. lib. 6. 1203.

Sapor tæter. Lucret. lib. 6. 21.

Sententia tætra. Cic. 2. Q. frat. 5.

Spiritus tæter, Halitus venenosus. Hor. 3. Carm. 11. 19.

Tenebræ tætræ, Horridæ. Cic. 2. de Lege Agr. 43.

Ulcera tætra, Pestifera. Lucret. lib. 5. 993.

Perditorum tæterrimus. Cic. 1. Tusc. 81. Vita omnium perditorum ita similibus, ut esset facile tæterrimus. [Sed in novissime recensitis melius Deterrimus, utpote manifesta compartione.]

Tæter in aliquem, Atrocissimus. Cic. 1. Tusc. 96.

TÆTÆR, tætrius, tæterrimus. Adv. [*ταῖτερως*] Cic. 1. de Divin. 60. Multaque facere impure, ac tætre cum temeritate & impudentia.

Compar. Claud. de Laud. Stil. 2. 135.

Blanda quidem vultus, sed qua non tætrius ulla

Ultrices fucata genas.

Super. Cic. pro Domo 104. Quod severe de religione decerneret, impurissime tæterrimoque violasti?

TÆTÆRITUDO, inis. f. Acc. Philoct. Quod te obsecro, ne hæc aspernabilem tætritudine mea in occulto faxit. Nonius, 2. 854.

TÆTRO, ære. Foedare, horridum obscurumve facere. Pacuvius Peribœa, Belluarum ac ferarum adventus ne tætret loca. Nonius, 2. 837.

T A G

TAGASTA, æ. f. [*Ταγάση*] Plin. lib. 5. cap. 4. Civitas Africæ, a qua Tagastensis. Unde qui Aurelii Augustini vitam scribere, Tagastensem eum fuisse memorant. V. ipsius Confess. cap. 3.

TAGAX, V. **TAGO**, post seq. dict.

TAGES, is, & ætis. m. [*τάγης*] Aruspiciæ inventor, Cicerone teste lib. 2. de Divin. 50. Tages quidam dicitur in agro Tarquinienfi, cum terra araretur, & sulcus altius esset impressus, exstitisse repente & eum affatus esse, qui arabat, &c. Omnem autem orationem fuisse eam, qua aruspiciæ disciplina contineretur, eam præterea crevisse rebus novis cognoscendis, & ad eadem illa principia referendis. Ovid. 15. Met. 558.

Indigenæ dixere Tagem, qui primus Hetruscum,

Edocuit gentem casus aperire futuros.

TAGO, [*τάγω*] ære. dixere veteres, quod nunc Tangere dicimus. Pacuvius in Teucro, Ut si quisquam me tagit, & tagam. Idem in Hermiona, Aut non cernam, nisi tagam. Sine dubio, inquit Festus, antiqua consuetudine usurpavit. Nam nunc ea sine præpositionibus non dicuntur, ut Contigit, Attigit. Quæ secundum aliquos idem sunt quod Tagit.

Sic Pugo, pepugi. Vide quæ scripsi in Appendice in Varr. cap. 21. H. St.

TAGAX, æcis. Adj. Furunculus, a tangendo, quod videlicet alienas res tagat, hoc est tangat. Veteribus enim Tagit, pro Tangit usitatum fuit. Unde Plauti illud in Epid. 5. 2. 58. Ne attigas. Ex Festo. Lucillii versus apud Non. 1. 8.

Et mutone manum perscabere posse tagacem. Sic legit Dace-

rius, & interpretatur de Priapo. Ex Festi Sched. & Non. Merceri.

Quæstor levis, libidinosus, tagax. Cic. 6. Att. 3. Sic emendavit Cujacius ex MSS; V. ejus notas in loc.

TAGUS, [*τάγος*] Hispaniæ fluvius, in Lusitania, aureis arenis celebratus. Plin. lib. 3. cap. 3. Nunc vulgo dicitur *Tajo*, ut in Melam scribit Olivarius.

Amnis aurifer Tagus. Catul. in Julium Cæs. 27. 19.

Auriferi ripa beata Tagi. Ovid. 1. Amor. 15. 34.

Opacus Tagus. Juven. 3. Sat. 55.

TAGEUS, V. **TAYGETUS**.

T A L

TALARIA, **TALARIS**, V. **TALUS**.

TALASIO, vel **TALASSIO**, [*Ταλασιος*, *Ταλίνιος*] Virginitatis deus: & apud Romanos, inquit Servius in 1. Æn. 651. invocatur. Vox Latina & proinde sine aspirata scribenda. sicut & ipsi Græci scribunt. Liv. 1. 9. De Sabinarum raptu loquens, Signoque dato, juvenus Romana ad ra-

piendas virgines discurrat: magna pars forte, ut in quem quæque includerat, raptas quasdam forma excellentes, primoribus Patrum destinatas, ex plebe homines, quibus datum negotium erat, domos deferebant. Unam longe ante alias specie ac pulchritudine insignem a globo Talassii cujusdam raptam ferunt: multisque sciscitantibus cuinam eam ferrent, identidem, ne quis violaret; Talassio ferri clamitatum; inde nuptialem hanc vocem factam. Varro apud Fest. scribit Talassionem in nuptiis signum esse lanificii. *τάλασσιον* enim vocabant quasillum, vas lanificii aptum. Plutarchus quoque in Quæst. Rom. 31. hanc in nuptiis vocem primo habitam fuisse affirmat, quod Græci *πυλασίον* lanificium vocent, ea ratione ut provocarentur virgines ad opera, & potissimum ad lanificium. V. eund. in Romulo. Catull. Epithal. Juliae, 62. 132.

Da nuces pueris, iners

Concubine, satis diu

Lusisti nucibus, lubet

Jam fervire Talassio.

h. e. Nuptiis, matrimonio. Declinatur enim Talassius, Talassii, ut in hoc Catulli loco: & Talassio, talassionis, ut apud Martialis. lib. 1. Epig. 36. ad Cornelium,

Quid si me jubeas, Talassionem

Verbis dicere non Talassionis?

h. e. Scribere, vel cantare epithalamium. Dicitur &

TALASSUS, i. Idem. Martialis. lib. 12. 42.

Barbatus rigido nupsit Callistratus Afro

Hac, qua lege viro nubere virgo solet.

Præluxere facies: velarunt flammea vultus:

Nec tua defuerunt verba, Talasse, tibi.

Dos etiam dicta est. Nondum tibi, Roma, videtur

Esse sat? exspectas nunquid & ut pariat? Est igitur Talas-

fus Nuptiarum deus, qualis apud Græcos Hymenæus.

Est & Carmen ipsum nuptiale, ut quidam volunt, ex loc. pr. Martialis.

TALEA, vel **TALIA**, æ. f. [*τάλας*, *τάλας*, *τάλας*, *τάλας*, Gl. L. G.] Frustum ligni præcisum ex utraque parte, ut in terra interatur. Præcis enim lignis, vel pedali, vel cubitali magnitudine, nonnullæ arbores feruntur: idque lignum præcisum Græce nomine generali *ξύλον*, Latine Talea dicitur, Vulgo *plantale*. Plin. lib. 17. cap. 17. Myrtus & taleis feruntur: morus talea tantum: quoniam ramo eam feri religio fulgurum prohibet. Quapropter de talearum fatu nunc dicendum est, &c. Cato de R. R. cap. 45. Taleas oleaginas, quas in scrobe saturus eris, tripedaneas decidito.

Talea, Instrumentum bellicum apud Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 73. Ante hæc taleæ, pedem longæ, ferreis hamis infixis, totæ in terram defodiebantur.

A talea (ut Varro sentit) *Taliari* vulgo dicitur lignum, quum scinditur: & Intaliari dum præcidendo formatur. Et quum ramus ex utraque parte æquabiliter complanatur, ut numerus aliquis in eo describatur, dicitur talea. [Ex verbis Nonii 4. 473. qui Varronem auctorem allegat lib. 1. de R. R. Sed locum non reperi.]

TALÉOLA, æ. f. dimin. Columel. lib. 3. cap. 17. Complures taleolas terræ mandaverunt. Idem lib. 12. cap. 33.

TALÉNTUM, i. n. [*τάλαντον*, Gl. L. G.] Talentum multiplex fuisse Bædæus in eo opere, quod de Asse conscripsit, latissime docet. Tantum hic dicemus Talentum Atticum, quod plurimum celebratur ab historicis, sexaginta libras valuisse, seu minas: hoc est sex millia denariorum, vel drachmarum, quæ sexagies denos coronatos valent, hoc est sexcentos. Talentum, sexcenti aurei sunt. Decem talenta, sex millia aureorum. Quindecim talenta, novem millia aureorum. Viginti talenta, duodecim millia. Hor. de Arte Poet. 238.

Pythias, emuncto lucrata Simone talentum. Virg. 5. Æn. 112.

— argenti aurique talentum. Cic. 5. Tusc. 91. Cum le-

gati ab Alexandro quinquaginta ei talenta attulissent, quæ erat pecunia temporibus illis, Athenis præsertim, maxima, &c.

Duo magna talenta auri. Virg. 9. Æn. 265.

Talenti magni meminit Plaut. Rud. 3. 4. 72.

— nam promissum

Carnufici aut talentum magnum, aut istunc hodie sistere.

TALÉNTARIUS, a, um. Adj. LX libras continens. Sifenna apud Non. 18. 22. Bālistæ quatuor talentariæ.

TALGA, [*τάλγα*] inquit Pomponius lib. 3. 6. Insula in Caspio mari, sine cultu fertilis, omni fruge ac fructibus abundans: sed vicini populi, quæ gignuntur attingere nefas & pro sacrilegio habent, diis parata existimantes, disique fervanda. Hæctenus Mela. Al. Talca. Ptolemæo quoque lib. 6. cap. 9. Talca dicitur. Plin. lib. 6. cap. 17. in Caspio mari vulgatam insulam Tazatam esse scribit. [Forfan in Gloss. Latinogræc. pro Tacte, *τάλγα*, scribendum Talge, *τάλγα*, ut ordo litterarum suadet.]

TALIO, ōnis. f. [*τάλιν*, Gl. L. G.] Par vindictam, seu hostimentum, ut si quis manum alicui amputaverit, illi manum vicissim lex amputari jubeat. Unde Retaliare formavit Gellius, qui de talione prolixè agit lib. 10. cap. 1. Festus, Talionis mentionem fieri in XII Tab. ait Verius hoc modo. Si membrum raperit, ni cum eo pacit, talio esto.

Neque id quid significet indicat, puto quia notum est. Permittit enim lex parem vindictam. Plin. lib. 7. cap. 54. Sicut in Cornelia familia nemo ante Sullam Dictatorem traditur crematus. Idque voluisse, veritum talionem, eruto C. Marii cadavere.

TALIS, e. [*τάλιν*, Gl. L. G. & G. L.] Adj. similitudinem aliquam demonstrans. Ter. Heaut. 5. 3. 20.

Tum præterea talem, nisi tu, nulla pareret filium.

Tale ac. Cic. in Vatin. 10. Honos talis Pop. Rom. voluntate paucis est delatus, ac mihi.

Talis ut. Cic. 1. Off. 91. Tales enim nos tunc putamus esse, ut jure laudemur. Idem de Amicit. 12. Quamobrem vita quidem talis fuit, vel fortuna, vel gloria, ut nihil posset accedere. Et 4. Acad. 77.

Talis, qualis. Cic. 1. de Orat. 67. Et ipsi apud quos ageret, talis, qualem se ipse optaret, videretur. Idem 2. de Invent. 176. Et de Senect. 26. Quales sumus, tales esse videamur. Cic. 2. Off. 44.

Aliquid tale. Cic. 16. Att. 8. Non equidem hoc divinavi, sed aliquid tale putavi fore.

Talis quidam. Cic. 2. de Legib. 11. Omnem eam legem, &c. esse laudabilem talibus quibusdam argumentis docent.

Quum hæc talia sint, quo minus, quod ad me pertinebit, homines interpellent, ut supra scripsi, non impedio. Cic. 11. Fam. 10.

Tot, talesque. Cic. pro Quint. 42. Tot talesque viri.
 Talis, Absolute quoque sæpe in laude ponitur, & vim habet & Tantus, cui & sæpe jungitur. Cic. 15. Fam. 4. Sed tale ac tantum. Virg. 1. Æn. 610.
 — qui tanti talem genere parentes?
 Vir tali dignitate præditus. Cic. pro Cluent. 147.
 Vereor ne talium personarum minum gloriam. Cic. 4. Acad. 5.
TALITER, Adv. [*ταλως*, Gl. G. L.] Cic. 10. Att. 51. Etenim audieram nemini taliter licere. Vetus codex legit Aliter. Martial. 5. 7. ad Vulcanum, Qualiter Assyrios renovant incendia nidos,
 Una decem quoties sæcula vixit avis:
 Taliter exuta est veterem nova Roma senectam,
 Et sumpsit vultus præsidis ipsa sui. Plin. lib. 35. cap. 11. Nec cameras ante eum taliter adornari mos fuit.
TALITEUM, i. n. sec. c. Percussio, quæ ungue fronti infringitur. Suet. in Tiber. Cæf. cap. 68. Sinistra manu (fuit) agiliore, ac validiore. Articulus tam firmis, ut recens & integrum malum digito terebraret, caput pueri, vel etiam adolescentis, talitro vulneraret.
TALLA, æ. f. [*κρομμύων λίανρον*, Gl. L. G.] Cerpæ cortex, putamen. apud Festum scribitur Talia. Lucil. apud Non. 3. 67.
 — lacrimosæque ordine tallæ.
TALPA, æ. m. & f. [*ταρφαλαξ*, Gl. L. G. & G. L.] Animal muri simile, quod oculis (falso licet) carere dicitur & visu. Mus cæcus in Gloss. Græcolat. Virg. 1. Georg. 183.
 Aut oculis capti fodere cubilia talpæ. Ubi Servius, Oculis capti, h. e. Oculis debiles. Quum enim talpæ cæci nascantur, quomodo capti oculis? Illi enim Capti dicuntur, qui aliquando viderunt. Et mutavit genus, nam hæc Talpa dicitur.
 Non desiderat lumen talpa. Cic. 4. Acad. 81. Quid talpam? num desiderare lumen putas?
TALTYBIUS, [*ταλτυβίος*] Homer. Iliad. 1. 320. Præco Agamemnonis in Græcorum exercitu, qui una cum Eurybate ab Agamemnone missus est ad Achillis castra, ut Bryseidem formosissimam abduceret.
TALUS, i. m. [*τάραλος*, Gl. L. G. & G. L.] Pars pedis, Os est prope calcaneum quod extuberat. Plin. lib. 26. cap. 11. Talis vero tumentibus, limus aquaticus, cum oleo subactus, mire prodest. Hor. 1. Sermon. 9. 11.
 — quum sudor ad imos
 Manaret talos.
 Talus fit per contractionem a Taxillus. Testis Cic. in Orat. 153. V. AXILLUS. [V. Omnino in hac dict. & in PAXILLUS not.]
 Talo incessere aliquem. Plin. loco infra posito.
 Vestigia tingit in undis talo tenus. Ovid. 4. Met. 343.
 Recto talo stare. Hor. 2. Epist. 1. 172.
 Securus cadat, an recto stet fabula talo. i. e. Placeat, necne.
 Tali, [*ταλός*, καὶ ταρσός], Gloss. Latinogræc. Frequentior usus vocis in plurali quippe.
 Unda contingit talos. Ovid. 3. Amor. 6. 6.
 Purpura usque ad talos demissa. Cic. pro Cluent. 111.
 Talus est apud Latinos, quem Græci vocant Astragalum. Plin. lib. 34. cap. 8. de Polycleto verba faciens: Fecit, inquit, & distringentem se, & nudum talo incessentem: duosque pueros, item talis nudos ludentes, qui vocantur Astragalizontes, & sunt in Titi Imperatoris atrio: quo opere nullum absolutius plerique judicant. Est autem Talus proprie bifulcorum in suffragine pedum posteriorum ossiculum, non rotundum plane, sed rotunditatis tamen parte magna particeps. Est vero bifulca pleraque talum habeant, non habent tamen omnia. Quin & nonnulla, quæ minime bifulca sunt, talo tamen a natura honestantur. Nam & leoni talum tribuunt sane tortuosum in anfractum, & in morem Labyrinthi convolutum, ut testatur Aristoteles Histor. animal. lib. 2. cap. 1.
 Sex vero sunt tali latera, est quatuor tantum in usu ludentium sint. Nam duo sunt ita incurva, ut illis talus vix possit consistere: has *καρσίδας*, id est antennis videtur Aristoteles appellasse. Proinde sciendum, in talo binarium & quinarium, qui duo numeri sunt in tessera oppositi, desiderari. Ex reliquis tali partibus, una supina, altera prona dicitur: quæ duæ ternarii & quaternarii vices obeunt. Unitas autem & senio duabus reliquis partibus tribuuntur. Senionem vero Coum: unitatem Chium vocabant. Plinius Aristotelis de talo verba sic interpretatur lib. 11. cap. 46. Talos asinus Indicus unus solidipedum habet. Nam sues ex utroque genere existimantur, ideo foedi earum. Hominem qui existimantur habere, facile convicti. Lynx tantum digitos habentium, simile quiddam talo habet: Leo etiamnum tortuosius. Talus autem rectus est in articulo pedis, ventre eminens, concavo in vertebra ligatus. Hæc Plin. Theodorus autem sic; Talum etiam asinus ille Indicus solus in solidipedum genere possidet. Sus enim ambiguus est: quo fit etiam, ut talo careat probiore. Permulta ex bifulcorum numero talum habent. At vero multifidum nullum adhuc talum ejusmodi habere cognitum est, ut ne hominem quidem habere certum est. Sed Lynxi semitalo simile quiddam: leoni autem tortuosum in anfractum est, quale effingunt. Omnia vero, quibus datus est talus, cruribus eum posterioribus continent: ita, ut erectus in suffragine parte sui prona foras, supina introrsum spectet: Et quæ Veneres vocantur, intus adversæ sibi positæ sint: quæ Canes, foris: quæ Antennæ, supra habeantur. Hæc ex Aristotele Theodorus.
 Hominem vero talo carere, hinc certum est, quod neque pedes habeat posteriores: & malleoli qui humano pedi inhærent, non in suffragine, sed in laterum vertebra inferantur: quorum utrumque ab Aristotele tributum est talum habentibus. Unde mirari subit Galenum in tertio ejus libri volumine, quem *περὶ χρέας τῶν ἐν ἀνθρώπῳ σωματι μέλων* conscripsit, constanter talum homini tribuere: & quod admirationem auget, de Aristotelis sententia nihil meminisse: cui tamen in eo libro solet frequenter magna cum libertate repugnare. Talum autem sive Astragalum adscribit humani pedis suffragini, medium scilicet inter tibiam & calcaneum: utpote, cui tibia ac fibula, quæ duo a recentioribus illitterata voce Focile majus & minus dicuntur, impacta sit: quum ipse *πτερόν*, id est calcaneum, incumbat: cujus finis offi inscripta, quod a Græcis *σκαφοειδές*, a nostris Naviforme dicitur. Tria enim hæc ossa posteriori pedis parti adscribuntur a Galeno, *πτερόν*, *ἀστραγάλος*, & *σκαφοειδές*. Sed neque illud diffinandum, hunc ipsum Galeni astragalum cum bifulcorum astragalo, quem unum Aristoteles probat, nihil omnino habere commune: ne quis forte suspicetur ab illius imagine nomen invenisse.

Talaris ludus, ut ex Eustathio Homerî interprete colligitur, talis quatuor exercebatur, quorum quisque lapsus quatuor habebat, non sex, quemadmodum cubi seu tesserae. Sed omnes casus talorum, ex consuetudine ludentium annumerati, erant quinque & triginta: quorum quidam a Diis, alii ab Heroibus, alii a claris hominibus, aut a meretricibus nomen accipiebant: nonnulli vero ab eventibus, qui cum laude aut probo acciderant, denominabantur. Inter eos enim casus quidam Stesichorius dicebatur, quippe octonarium significans: quod sepulcrum Stesichori, quod erat in Himera urbe Siciliæ, octo fuerit angulorum. Alius Euripidius, quippe quadraginta significans. Nam Euripides unus fuisse traditur e quadraginta præfectis, post triginta tyrannos Athenis expulsos. Qui autem sex continebat, *Κῶς* dicebatur, & *ἔξῃς*, qui Latine Senio dici solet. Qui vero unum, Chius dicebatur, & *χίος*, id est Canis. Ex quo proverbium, *Χίος παραστὰς Κῶς ἐκ τῆς λίγης*, i. e. Chius aditans non finit Coum loqui. De iis scilicet, qui quum multo inferiores sint, eos tamen, qui majores superioresque sunt, compefcunt. De celebri autem illo ac felici jactu Veneris, est illud Plauti in Afin. 5. 2. 55.
 Jace, pater talos, ut porro nos jaciamus. d. maxime.
 Te Philenium mihi, atque uxori mortem: hoc Venerium est.
 Pueri plaudite, & mihi, ob jactum, cantharo mullum dare. Augusti epistolæ caput ad Tiberium exstat apud Suet. c. vitæ 71. in hunc modum: Inter cœnam lufimus *μεροπῶς* & heri & hodie. Talis enim jactatus, ut quisque Canem, aut Senionem miserat, in singulos talos singulos denarios in medium conferebat: quos tollebat universos, qui Venerem jecerat. Est & adagium illud antiquis frequens, quo Themistius utitur in libello de Divinatione per somnium: Si sæpe jactaveris, aliquando Venerem jacies. Porro dignum scitu est, Venerem non unius tali faciem fuisse, ut Canis, & Senio: id quod plerique tradiderunt, parum memores Augusti epistolæ, in qua Senio a Venere nuncupatim separatur. Sed quoties tali quatuor ita excidebant, ut diversa esset omnibus facies: qui jactus inter eos, quos quinque & triginta Eustathius dixit, ultimus numerabatur: tum felix ille casus, qui Veneris nomine censebatur, affulgebat. Hoc significat Martial. lib. 14. 14. his verbis,
 Quum steterit nullus vultu tibi talus eodem,
 Munera me dices magna dedisse tibi. Cic. 1. de Divin. 13.
 Itane vero quicquam potest esse casu factum, quod omnes habet in se numeros veritatis? Quatuor tali jacti, casu Venereum efficiunt. Num etiam centum Venerios, si quadringentos talos jeceris, casu futuros putas? In hanc ferme sententiam exit illud Propert. lib. 4. 9. 17.
 Me quoque per talos Venerem quærente secundos,
 Semper damnosi subfluere Canes. Latus unitatem habens, Canis sive Canicula vocabatur, & quia minimus is numerus, idcirco damnosus. Ovid. 2. de Arte Am. 205.
 Seu jacies talos, victam ne poena sequatur,
 Damnosi facito stent tibi sæpe Canes. Pers. 3. Sat. 49.
 — quid dexter Senio ferret,
 Scire erat in voto, damnosa Canicula quantum Raderet, angustæ collo non fallier orca. Erat autem Orca, Vasculum aleatorium, quo conjecti agitatique tali in abacum, seu tabulam lusorium emittebantur, ad evitandas aleatorum fraudes & imposturas, qui subdola manu uti callent, de qua sic Pomponius poeta Bononiensis,
 Dum contemplor orcam, taxillos perdidici. Ea Pyrgos quoque Græca voce, sed Latinis usitata, dicitur, Hor. 2. Sermon. 7. 17.
 Scurra Volanerius, postquam illi iusta chiragra contudit articulos, qui pro se tolleret, atque Mitteret in pyrgum talos, mercede diurna Conductum, pavit. Pyrgi effigies in modum est turriculæ, unde nomen mutuatur. Pyrgos enim Græce, turris Latine dicitur. Martialis verbo Latino uti maluit, Turriculam appellans, nam in Apophoretis epigr. 16. lemma est, Turricula, quæ in eodem significato accipitur, quo Pyrgum accepit Horatius: sic enim ipsa loquitur,
 Quærit compositos manus improba mittere talos:
 Si per me misit, nil nisi vota facit. Quo in loco legunt nonnulli, Quæ scit compositos, &c. Glorietur turricula, quod dolose manus fraudes compefcant, videlicet ne lusoris fraude compositi tali, optato puncto consisterent. Manus enim talos per turriculam jaciens, nil nisi vota facit, hoc est, nihil aliud quam optare bonum punctum potest, certum præstare non potest.
 Talorum jactu Venerio, quod lætissimum foret, Archipofian, id est in compositatione principatum, fortiebantur veteres. Hoc est, quod dixit Hor. 1. Carm. 4. 18.
 Nec regna vini fortiore talis. i. e. Non accipies per fortem regna vini. In Græcorum symposiis mos erat, talis fortiri quempiam, qui convivio præfideret, ac decreta convivalia præfcriberet, quæ *νόμος*; id est leges appellabant, præfectum autem *βασιλιάς*, hoc est regem. Hunc Plutarchus Symposiarchon vocat, & Varro apud Non. 2. 465. Modiperatorem a Latinis vocatum scribit, quasi modum imperantem, ne quis aut plus satis, aut parum biberet. Idem Hor. 2. Carm. 7. 23.
 — quem Venus arbitrum
 Dicit bibendi? Venus. h. e. Veneris talorum jactus. Arbitrum bibendi, Modiperatorem, sive convivii regem. Quo loco Acron Tesseras cum Talis confundit, magno sane errore.
 Præterea quatuor talos in ludo talario consuetos ex Eustathii sententia diximus, in quibus missus quinque supra triginta numerabant: utpote quatuor simplices eadem omnes facie, geminatos duodeviginti; triplices duodecim, unum vero quadriformem ultimum omnium, quippe quo nullus numerosius accrevit. Unde facile est Acronis locum castigare, qui Venerio jactu tricenarium numerum contineri tradidit, quum quinarium & tricenarium plane sit substituendum.
 Tali, sive astragali, plane rotundi non sunt, perfecta scilicet & absoluta rotunditate, sed parte sui leviter pressa. Non etiam sunt quadrati, quales tesserae, id res ipsa indicat: ossiculum scilicet in posteriorum pedum articulo bifulcorum animalium plerumque positum.
 Talis quatuor ludebant. Unusquisque talus quatuor habebat facies. Ex horum vario jactu proveniebant sequentes 35 varietates. Binarius & Quinaris non erat in ludo talorum. 1. sive Unitas, Chius, Canis, vel Canicula damnosa. 3. Ternio. 4. Quaternio. 6. Senio seu Coum.

Missus, seu jactus, seu casus xxxv.

I	1. 3. 4. 6.	Venus, jactus felicissimus: omnibus talis inæqualibus.	14
II	1. 1. 1. 1.	Omnibus talis æqualibus.	4
III	3. 3. 3. 3.	IV.	12
IV	4. 4. 4. 4.		16
V	6. 6. 6. 6.		24
VI	1. 1. 1. 3.		6
VII	1. 1. 1. 4.	Tribus talis æqualibus, uno inæquali.	7
VIII	1. 1. 1. 6.		9
IX	3. 3. 3. 1.		10
X	3. 3. 3. 4.		13
XI	3. 3. 3. 6.	XII.	15
XII	4. 4. 4. 1.		13
XIII	4. 4. 4. 3.		15
XIV	4. 4. 4. 6.		18
XV	6. 6. 6. 1.	Duobus talis æqualibus, reliquis duobus mutuo æqualibus.	19
XVI	6. 6. 6. 3.		21
XVII	6. 6. 6. 4.		22
XVIII	1. 1. 3. 3.		8
XIX	1. 1. 4. 4.	VI.	10
XX	1. 1. 6. 6.		14
XXI	3. 3. 4. 4.		14
XXII	3. 3. 6. 6.		18
XXIII	4. 4. 6. 6.	XII.	20
XXIV	1. 1. 3. 4.		9
XXV	1. 1. 3. 6.		11
XXVI	1. 1. 4. 6.		12
XXVII	3. 3. 1. 4.	XII.	11
XXVIII	3. 3. 1. 6.		13
XXIX	3. 3. 4. 6.		16
XXX	4. 4. 1. 3.		12
XXXI	4. 4. 1. 6.	XII.	15
XXXII	4. 4. 3. 6.		17
XXXIII	6. 6. 1. 3.		16
XXXIV	6. 6. 1. 4.		17
XXXV	6. 6. 3. 4.		19

Jactus talorum. Ovid. 3. de Arte Am. 353.
Admovere talos. V. ADMOVEO.
Conferre se ad talos aut ad tesseras. Cic. 3. de Orat. 58.
Jacere talos. V. JACIO.
Jactare talos. V. JACTO, in JACIO.
Ludere talis. Cic. 3. de Orat. 88. Libet autem semper discere, ut si velit, ego talis optime ludere, aut pilæ studio teneat, etiam fortasse si assequi non possim: at alii, quia præclare faciunt, vehementius, quam causa postulat, delectantur, ut Titius pila, Brulla talis.
Mittere talos. V. MITTO.
Regna vini talis fortiri. Hor. 1. Carm. 4. 18. V. supra.
Ex multis lusionibus nobis talos relinquunt & tesseras. Cic. de Senect. 58.
TALARIS, e. Adj. [παλῆκῆς, περιμέτρῆς] Quod ad talum pertinet: ut, Talaris tunica, [παλῆκῆς χιτὼν, Gl. L. G. & G. L.] Quæ demissa est usque ad talos. Cic. 7. Verr. 85. Stetit soleatus Prætor Pop. Rom. cum pallio purpureo, tunicaque talarī, muliercula nixus, in litore. Ibid. 31. Per eos dies, cum iste cum pallio purpureo, talarique tunica versaretur in conviviis muliebribus, &c.
Talares, κένδυλοι ποδῶν, Gloss. Latinogræc. Talarī, κένδυλοι χειρῶν. Ibidem. [An Talare? vel, addita littera, Talaria? In Græcolat. Κάδνυλοι ποδῶν ἢ χειρῶν, Hoc Talatrum. An Talarium? V. Senecæ loc. infra.
TALARIIUS, a, um. Adj. [παλῆκῆς] ut, Lex talaria adversus eos, qui talis lulant.
Talarium ludus. Cic. 1. Off. 150. Adde huc, si placet, unguentarios, saltatores, totumque ludum talarium.
TALARE, is. n. [τάλαρ, Gl. L. G.] &
TALARIA, um. n. pl. [σπαρταλῶν, πῆδλα, Gl. L. G.] Alata Mercurii calceamenta. Virg. 4. Æn. 239.
— & primum pedibus talaria nectit
Aurea, quæ sublimem alis, sive æquora supra,
Seu terram, rapido pariter cum flamine portant. Cic. 3. de Nat.

Deer. 59. Cui pinnarum talaria affigunt. Al. Affigunt. de Minerva.
Ovid. 4. Met. 667. Et 2. 736. Cic. in Arato 24.
Diversosque pedes victos talaribus aptis.
Talaria induere; proverbialis allegoria, pro eo quod est Fugam adornare, quasque velle quopiam avolare. Cic. 14. Att. 21. Nemo est istorum, qui otium non timeat: quare talaria induamus. Erasmus.
Talaria, Metaphorice vocat Seneca Tumores, quos in talis generat podagra, Epist. 53. Dubio & incipiente morbo quærimus nomen: qui ut cœperit talaria intendere, (& utrosque dextros pedes fecerit,) necesse est fateri podagram. [Verba inclusa Gruterus non habet, legitque, Qui ubi ad talaria cœpit tendere. Ubi Talaria sunt κένδυλοι. Incipienti morbo malim quoque legere.
Talaria pro Tormenti genere, Vide in una ex Epist. meis ad Dalech. H. St.
TALIPÉDO, ære. inquit Fest. antiqui dicebant, pro Vacillare pedibus lassitudine, quasi quis trahat pedes, & talis videatur insistere, aut identidem pedes tollere. Lucret. lib. 3. 503.
Tum quasi talipedans primum confurgit, &c. Sic restituit Lambinus ex libro veteri. Al. Vacillans.
TAXILLUS, i. m. [τάξιλον, Gl. L. G.] Dimin. Cic. in Orat. 153. Quin etiam verba sæpe contrahuntur, non usus causa, sed aurium. Quomodo enim vester Axilla Ala factus est, nisi fuga litteræ vastioris? quam litteram etiam e Maxillis, & Vexillo, & Paxillo consuetudo elegans Latini sermonis evellit. [Quibus verbis negat utique esse vocem diminutivam, ac potius Talus ex Taxillus contractum statuit. Sed V. quæ in his ipsis dictionibus subnotavimus. Significationem certe hæc talia diminutivorum obtinent. Vitruv. 10. 13. Inest in id genus uti infundibulum inversum, quod subter taxilli, alti circiter digitorum ternum, suppositi librante spatium imum. Ab hac sententia stat & Glossographus.
T A M
TAM, & Quam, [ἕως, Gl. L. G. & G. L.] Prisciani sententia, Adverbia sunt, quæ Positivo, Comparativo, & Superlativo adjiciuntur, quum duo vel plures positivi, comparativi, vel superlativi diversæ significationis positi inter se æquantur, vel iidem geminantur, teste Servio. Positivo. Plaut. Capt. 2. 2. 60. Tam ego fui ante liber, quam gnatus tuus. Cic. 5. Fam. 2. Tam enim sum amicus Reipub. quam qui maxime. Subaudi, Amicus est. Idem 5. de Fin. 31. Tam valde perhorresce-re. Virg. 1. Æn. 609.
— quæ te tam læta tulerunt
Sæcula?
Tam perditus, ἕως πτωχότητος, Gloss. Latinogræc.
Tam, quam. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 27. Ingenii fuit tam sterilis, quam pusilli animi. Ovid. 4. de Pont. 14. 43.
Tam felix utinam, quam pectore candidus essem. V. supra plura.
Tam consimilis est, atque ego. Plaut. Amph. 1. 1. 287.
Tam, diminutivis additum. Ter. Adelph. 2. 4. 12. Tam ob parvulam rem pæne ex patria; turpe dictu.
Comparativo. Cic. pro Deiot. 8. Istam, inquam, dexteram, non tam in bellis & in præliis, quam in promissis & fide firmiorem.
Tam, pro Tanto, Comparativo jungitur, sed raro. Virg. 7. Æn. 788. Tam magis illa fremens, & tristibus effera flammis, Quam magis effuso crudescunt sanguine pugna.
Superlativo. Sallust. in Jugurth. cap. 31. Quam quisque pessime fecit, tam maxime tutus est. Ter. Heaut. 5. 2. 45.
— namque adolescens, quam minima in spe situs erit,
Tam facillime patris pacem in leges conficiet suas.
Tam, pro Tantum, Superlativo. ut, Hic est tam omeium optimus, quam nobilissimus.
Sed dubitari potest, an Tam cum ipso Superl. jungatur. Sic apud Suet. in Calig. cap. 35. Nullus denique tam abjectæ conditionis, tamque extremæ fortis fuit. An intell. Nemo adeo fuit cond. abjectæ, & fortis extremæ? Sic de aliis puto & apud Livium me notasse. H. St.
Tam, Verbis junctum. Ter. Eun. 4. 4. 50.
Parmenonis tam scio esse hanc technam, quam me vivere. Cic. 9. Fam. 25. Non, me hercule, tam perscribere possum, quam mihi gratum feceris si otiosum Fabium reddideris.
Tam ego homo sum, quam tu. Plaut. Afin. 2. 4. 83.
Tam, Adverbiis junctum. Ter. Heaut. 1. 1. 15.
Nunquam tam mane egredior, neque tam vespere Domum revertor, quin, &c. Cic. 1. Verr. 22. Ecquis unquam tam palam de honore, tam vehementer de salute sua contendit, quam ille atque illius amici, ut ne hæc mihi delatio detur.
TAMDIU, vel divise TAM DIU, [ἕως, Gl. L. G.] Adv. Tantisper, Tanto tempore. Cic. 7. Verr. 21. Nam tamdiu fuit in carcere Apollonius. Ego te abfuisse tamdiu a nobis doleo. Cic. 2. Fam. 1.
Tamdiu donec. Columel. lib. 12. cap. 12. Itaque subinde alium falem tamdiu ingeret, donec in sporta permaneat integer.
Tamdiu dum. Cic. 2. Off. 43. Tiberius enim Græchus, Publii filius, tamdiu laudabitur, dum memoria rerum Romanarum manebit.
Corpus tamdiu gaudet dum sentit voluptatem. Cic. 5. Tusc. 96.
Tamdiu, quam. Cic. de Clar. Orat. 4. Vixitque tamdiu, quam licuit in civitate bene beateque vivere.
Tamdiu & Quamdiu. Cic. 7. Verr. Ignominia autem illa gravis tamdiu in illo homine fuit, quamdiu iste in provincia mansit. Idem 3. Verr. 25. Deum atque hominum fidem implorabis circumveniri Verrem, quod accusator nolit tamdiu, quamdiu liceat, dicere.
Tamdiu quoad. Ulpian. in l. Hæc autem. §. 1. D. Quib. ex caus. in pos. fess. eat. Si autem negent se defendere, aut non negent, sed taceant: tunc Prætor possessionem dabit tamdiu scilicet, quoad non defendatur.
TAMQUAM, Similitudinis Adv. [ὡς, Gl. L. G. & G. L.] verbis sub-junctivis jungitur. Plin. lib. 2. cap. 63. Tamquam nesciamus hanc esse solam, quæ nunquam irascatur homini. i. e. Quasi nesciamus.
Gloria virtutem, tamquam umbra sequitur. Cic. 1. Tusc. 109.
Tamquam ad aliquem libidinis scopulum appellere. Cic. 2. de Orat. 154.
Oratorem in judicia & concionulas, tamquam in aliquod pistrinum, de-trudi & compingi videbam. Cic. 1. de Orat. 46.
Apud eum sic fuit, tamquam domi meæ. Cic. 13. Fam. 70.
Repente

Repente enim te, tamquam serpens e latibulis intulisti. Cic. in Vatin. 4.
 Tamquam, pro Ut, vel Sicut, Indicativo postulat. Ter. Phorm. 1.2.15.
 Senis nostri, Dave, fratrem majorem Chremem
 Nostine? d. quidni? g. quid ejus natum Phædriam?
 d. Tamquam te.
 Tamquam, item. Idem Eun. 2.2.32.
 Si potis est; tamquam philosophorum habent disciplinæ ex ipsi
 Vocabula, parafiti item ut Gnathonici vocentur.
 Video tibi etiam novum accidisse, tamquam mihi. Cic. 6. Att. 1.
 Tamquam sic, pro Quemadmodum. Cic. 1. Q. frat. 1. Quamobrem hoc
 te primum rogo, ne contrahas, aut demittas animum, neve te obrui
 tamquam fluctu, sic magnitudine negotii sinas. Plin. lib. 9. cap. 36.
 Ut tamquam in vita frugum noscitur ratio: sic omnes, qui istis gaudent,
 præmia vitæ suæ calleant.
 Tamquam si. Cic. 2. Fam. 15. De Dolabella quod scripsi, suadeo vi-
 deas, tamquam si tua res agatur.
 Tamquam si, cum Sic. Cic. 12. Fam. 9. Tamquam enim si clausa sit Asia,
 sic nihil perfertur ad nos, præter rumores de oppresso Dolabella.
 TAMA, dicitur (inquit Festus) Quum labore viæ, sanguis in crura de-
 scendit, & tumorem facit. Lucil. apud eundem,
 Inguen ne existat, papulæ, tama ne boa noxat.
 TĀMĀRA, æ. vel TĀMARE, es. f. [Tāmārā] insulæ Britanniae oppidum, ut
 scribit Ptolem. lib. 2. cap. 3. Vulgo *Tarvestock*, oppidum Devoniae; vel
 ut alii volunt *Tamerton*, Cornubiæ villa.
 Est & ejusdem nominis, in Angliæ meridionalibus, Flumen quod Cor-
 nubiam a Devoniam fecerit. Vulgo *Tamar*.
 TĀMĀRICE, es. vel TĀMĀRIX, icis. f. [Tāmārix] Genus fruticis.
 Plin. lib. 24. cap. 9. Myricen, quam & tamaricen vocat Lenæus, similem
 scopis amerinis dicit. Et paulo post, Vulgus *infelice arbor* eam ap-
 pellat, ut diximus, quoniam nihil ferat, nec feratur unquam. Corin-
 thus, & quæ circa est regio, bryoniam vocat: ejusque duo genera facit,
 silvestrem plane sterilem, alteram mitiorem. Hæc fert in Ægypto Sy-
 riaque etiam abundanter lignosum fructum, majorem galla, asperum
 gustu, quo medici utuntur vice gallæ, & in compositionibus, quas An-
 theas vocant. Ruellius dicit Tamaricem silvestrem vocari a Gallis *brieriam*.
 Et tamarix, non læta comis. Lucan. 9. 917.
 TĀMARUS, i. m. [Tāmārus] Fluvius Britanniae insulæ, auctor Ptolem.
 lib. 2. cap. 3. Hic fluvius in Angliæ Septentrionalibus exortus, juxta
 Novum castellum Germanico miscetur mari. Hodie dicitur *Tine*.
 TĀMIU, V. TĀM.
 TĀMEN, [Tāmen, & Tā, Gl. L. G. & G. L.] Conjunctio, Nihilominus si-
 gnificans. Plaut. Epid. 3. 3. 45.
 Sine tuo labore quod velis actum est tamen. Ter. Eun. 1. 2. 90.
 Tamen contemptus abs te, hæc habui in memoria.
 Tamen sapius subicitur particulis Quamvis, Licet, Et si, &c. Cic. 4.
 Fam. 12. pr. Et si scio non jucundissimum nuncium me vobis allaturum
 esse, tamen, quoniam casus & natura in nobis dominantur, visum est fa-
 ciendum, &c.
 Ante hanc dictionem Tamen, aliquando subintelliguntur istæ, Licet,
 Quamvis, Quamquam, aut alia hujusmodi. Ter. And. 1. 4. 3.
 Nec satis digna, cui committas primo partu mulierem,
 Tamen eam adducam. Al. Adduci?
 q. d. Sed quamvis non sit satis digna, tamen. H. St.
 Tamen, aliquando inceptiva est. Cic. 9. Fam. 19. Tamen a malitia non
 discedis.
 Tamen, pro Statim. Virg. 9. Ecl. 62.
 Hic hædos depone, tamen veniemus in urbem. Plaut. Rud. 2. 6. 50.
 Utinam fortuna nunc ego anthracina uterer,
 Ut postquam exivissem ex aqua, arerem tamen. Ita legit Non. 4. 454.
 alii legunt, Fortuna anatina. & Uti cum exivissem.
 Tamen, pro Certe, sive At certe. Cic. 12. Att. De Balbo & in codicillis
 scripseram, & ita cogito, simul ac redierit. Sin ille tardius, ego tamen
 triduum. Sensus est; Quum primum Balbus redierit, Romam me con-
 feram; sin ille tardius, ego quod optavi, tamen assequar, ut hic tri-
 duum etiam manere possim. Hæc voce Tamen desiderium rusticandi
 declaratur. *Au moins, pour le moins je*, &c.
 Tamen, Tandem. Plaut. Ita faciam: ita placet: quid tum tamen? Idem
 Bacch. 4. 9. 67. Virg. 1. Ecl. 28.
 Libertas, quæ fera, tamen respexit inertem. i. e. Sera quidem, sed
 tamen respexit.
 Tamen idem. Ter. And. 3. 2. 40.
 Postremo id da mihi negoti: tu tamen idem has nuptias
 Perge facere, ita ut facis. Ubi Donat. Idem abundat. Tamen
 idem, apud veteres integrum fuit, unde apud nos tandem & tamen
 natum est. conf. seq. [An Tam idem?
 Sed tamen. Virg. 1. Ecl. 19.
 Ita tamen, *εἰτως μὲν τοι*. Gloss. Græcolat.
 Tamen ut. Plaut. Afin. 3. 3. 128.
 Licet laudem Fortunam, tamen ut ne Salutem culpem. [Ubi
 subauditur Ita.
 Tamen ut, Duntaxat. Ter. Hec. 3. 4. 33.
 Quod potero faciam, tamen ut pietatem colam. Ubi Donat.
 Deest Ita: ut sit Tamen pro Duntaxat: ut sit, Ita ut pietatem donat.
 Si tamen, pro Si modo. Plin. 3. Epist. 1. Liber legitur, interdum etiam
 præsentibus amicis, si tamen illi non gravantur. [Pro Ita tamen, si illi non.
 Tamen aliquando. Plin. lib. 12. cap. 21. Pervenit tamen aliquando
 Serichatum. Subaudi Unguentum.
 Tamen nihilominus. Scævola in l. Cum quis decedens. §. Pater. D. de
 legatis tertio. Respondi: etsi neque hæreditatem adisset, neque bono-
 rum possessionem petisset, & nihil ex hæreditate possideret: tamen
 nihilominus & ex stipulatu ab hæreditate patris, & fidei commissio ab
 his, quorum interest, quasi debitorem conveniri posse. Pandectæ Flo-
 rentinæ habent, Tamen nihil minus, &c.
 Tamenne? interrogativum, pro Utrum propterea, vel An tamen. Cic.
 7. Verr. 19. Quid? si ab Apollonio aliquid commissum est, quamobrem
 jure in eum animadverteretur: tamenne hanc rem sic agemus, ut crimini
 aut invidiæ reo putemus esse oportere, si quo de homine severius judi-
 cavit? Idem pro Quint. 79. Verumtamen, quid si, inquit, habes ejus-
 modi causam, ut hoc tibi planum sit faciendum, neminem esse, qui
 possit biduo, ad summum triduo, septingenta millia passuum ambulare:
 tamenne veneris ut possis hæc contra Hortensium contendere?

At tamen, Verum tamen, &c. V. AT, VERUM, &c.
 Satis tuto tamen. Ter. Eun. 3. 5. 29.

Commendat virginem. A. cui? tibine? c. mihi. A. satis tuto tamen.
 [Ironia est, pro Tuto scilicet.
 Mea in Senecam, vide & apud Cassium quæ in Annot. Vide & in mea
 epistol. editione, in Chartis præfixis de Tamen. H. St. Potiorem partem
 hujus annotationis culter empectæ resecurit. Remittit autem ad Proo-
 dopæam in Senecæ opera, nisi fallor, & præf. in Plinii Epist.
 TĀMETSĪ, [Tāmet, Gl. L. G. & G. L.] Conjunctiva particula, Etiam si
 denotans; nunc Indicativo, nunc Subjunctivo gaudet. Ter. Phorm. 2.
 3. 81. Metuit hic nos, tametsi sedulo dissimulat. Idem Andr. 2. 2. 11.
 Obtundis, tametsi intelligo. Cic. 1. Att. 9. Tametsi jactat ille quidem
 illud suum arbitrium. Cic. 5. Verr. 62. Non, me hercule, quæ loquor
 crederem, Judices, tametsi vulgo audirem. Ter. Eun. 2. 1. 10.
 Memini: tametsi nullus moneas.
 Tametsi, pro Tamen. Ter. And. 5. 2. 23.
 Ego jam te commotum reddam. d. tametsi hoc verum est. s. ta-
 men, &c. [Nisi interrogative ponitur.

Tametsi, cum interrogatione positum, cujusdam sui ipsius correptionis
 vim habens. Cic. 6. Verr. 19. Verum fac te impetravisse, fac aliquid
 gravius in Hejum statuisset Mamertinos: quantam putas auctoritatem
 laudationis eorum futuram, si in eum, quem constat verum pro testimonio
 dixisse, poenam constituerent? tametsi quæ est ista laudatio, quum
 laudator interrogatus lædat necesse est?
 Tametsi, tamen. Cic. pro Quint. 13. Verum his de rebus non necesse
 habeo dicere ea, quæ me P. Quintius cupit commemorare: tametsi causa
 postulat: tamen quia postulat, non flagitat, præteribo. Idem 4. Verr.
 15. Id tametsi priore actione ex Heraclii Syracusani testimonio cujusmodi
 esset, cognovistis, tamen vobis alio loco, ut se tota res habeat, quod
 ad civitatem attinet, demonstrabitur.

TĀMENETSI, Idem, antique. Gloss. Græcolat. 'Εἰ καὶ πὶ μέλει, Licet,
 Maxime, Quamquam, Quamvis, Tamen etsi. In eodem Tamen sit pro
 Tametsi scribitur, quod ex Tamen etsi contractum Grammatici statuunt.
 V. Cort. ad Sall. Catil. Cap. 21. pr.

TĀMESIS, vel THAMESIS, is. m. Vulgo *Thames*; Ptolemæo Vamissa:
 Fluvius in Britannia celeberrimus, juxta oppidum *Tame* in agro Oxoniensi
 ortum ducens, & Londinum, Angliæ metropolim, interluens, a mari
 Britannico contra portum Iccium excipitur. Cæf. 5. Bell. Gall. 11. Cujus
 fines a maritimis civitatibus flumen dividit, quod appellatur Tamesis,
 a mari circiter m. passuum LXXX.

TĀMINIA, Uva silvestris generis videtur Verrio dicta, quæ tam mira sit,
 quam minium. Fest. conf. Dacerii not. & Plin. 23. 1.

TĀMNUS, vel TĀMUS, i. m. Plantæ nomen. Columel. 10. 374.
 — jam tami sponte virescunt. Al. Rhamni. Plin. 21. 15. In Italia pau-
 cissimas novimus, fraga, tamum, ruscum. Hard. Tamnum. Sic lib. 19. 12.
 Acuti tami, cunilæ. Hard. Thymi. Hodie tamen ubique excutitur Tani, &
 Tanus; sed mendose. Turnebus. [Tamnus scribitur Hard. Sed rectius, opinor,
 cum Aspirata Gloss. Latinogræc. Thamnus, 'Ελεῖ, βοτάνης ἄδου. Et Græco-
 lat. Θάμνος, Dumus, Carrecta, θάμνος, Vepres; Singulare non habet.
 TĀMUDA, vel TĀMUADA, [Θαμύδα Ptol.] Fluvius Mauritaniz. Plin.
 5. 2. conf. Melalib. 1. 5.

T A N

TĀNĀGER, vel TĀNĀGRUS, gri. m. fec. com. [Tānaxos] Fluvius
 Lucania, qui est inter Campaniam & Calabriam. De quo Virg. 3. Georg. 151.
 — & sicci ripa Tanagri.

TĀNĀGRA, n. pl. fec. com. [Tānaxos] Ptolem. lib. 3. cap. 15. Bæotiz
 mediterraneæ oppidum nobile, ut auctor est Plin. lib. 10. cap. 21. Gallis
 Gallinaceis ad bella tantum & prælia assidua, qui in eo nascuntur. V. Suid.

TĀNĀGRÆUS, a, um. Adj. [Tānaxos] Stat. 9. Theb. 127.
 Phoece tunc Cydona, Tanagræumque Phalantrum. Cic. pro
 Domo 111. Tanagræa quædam meretrix fuisse dicitur, ejus non longe a
 Tanagris simulacrum e marmore in sepulcro positum fuit.

TĀNĀIS, is. m. [Tānais] Scythiæ fluvius, qui dividit Asiam ab Europa.
 Fertur itaque Tanais (inquit Strabo lib. 11.) a Septentrionis partibus
 Nilo contrarius, non tamen per diametrum, ut quidam putant: sed
 Orientalior, originem, ut ille, incertam habens. Simileque veri est ex
 Riphæis montibus descendere, qui immanibus jugis Arcton prospiciunt.
 Vide ibi reliqua. Accedit Herodotus, qui libro quarto Tanaim ex pa-
 lude oriri, & in vastitatem diffundi, nomine Mæotim, qua Scythas a
 Sarmatis discludi ait. Non diversus a Ptolemæo, qui Basilicam, id est
 regiam Sarmatiam, ab Europæ Tanais intermediis fontibus sejungit. Scy-
 thæ Tanaim, Silin vocant. Ostia ejus duo sunt, LXX inter se stadiis
 distantia. V. Ptolemæum, lib. 5. cap. 9. Nunc vocatur, *la rivière de*
la Tana. Tartari & Moscovitæ vocant *Don*.
 Flumen Tanais. Hor. 4. Carm. 15. 22.
 Extremus Tanais. Hor. 3. Carm. 10. 1.
 Nivalis Tanais. Virg. 4. Georg. 517.

TĀNĀQUIL, is. f. [Tānaxia] Tarquinii Prisci uxor. De qua Plin.
 lib. 36. cap. ult. Non præteribo & unum foci exemplum, Romanis lit-
 teris clarum, Tarquinio Prisco regnante tradunt, repente in foco ejus
 comparuisse genitale e cinere masculini sexus: eamque quæ infederat
 ibi, Tanauquilis reginæ ancillam Ocrisiam captivam, confurrexisse gra-
 vidam.

Ponitur & pro quavis Uxore imperiosa. Aufon. Epist. 23. 31.
 — Tanauquil tua nesciat istud. V. Scal. Aufon. Lect. 2. 6.
 Sil. 13. 818. & Juven. 6. Sat. 566.

TĀNAS, [Tānais] Oppidum non longe a Tanæ fluvio.
 TANDEM, [Tāmen, δὲ ποτε, ἢ δὲ ποτε, Gl. L. G.] Adv. significat Postremum,
 post longam moram. Ter. Eun. 1. 2. 74.

Heu noster, laudo; tandem perdidit: vir es. Ubi Donat. Tan-
 dem, quasi qui nimis patiens fuit. Virg. 3. Æn. 612.

— depolita tandem formidine fatur.
 Utrum hic tandem disceptionem & cognitionem veritatis, an innocen-
 tiæ labem aliquam aut ruinam fore putatis? Cic. pro Flacc. 24.
 Perficere, ut jam tandem aliqui fateantur. Cic. 2. de Lege Agrar. 102.
 Tandem pro Tamen, interprete Donato. Ter. Adel. 4. 5. 51.
 In qua civitate tandem te arbitrare vivere?
 Virginem vitasti, quam te jus non fuerat tangere. Sic
 Ain tandem? Idem And. 5. 3. 4.

Ain' tandem, civis Glycerium est? r. ita prædicant. [Admirantis & Obtestantis est, q. d. Quid ais, obsecro? Sic & in seq. Tandem; expletiva conjunctio, ut vult Priscian. & Donat. Ter. Phorm. 2. 1. 1.]

Itane tandem uxorem duxit Antipho, injussu meo? Cic. 1. in Catil. 1. Quousque tandem abutere, Catilina, patientia nostra? Ter. Heaut. 5. 2. 1. Valla lib. 6. Dicit in hujusmodi locutionibus Tandem habere urgens quiddam & accelerans, quasi responsum accelerent. Virg. 1. Æn. 373.

Sed vos qui tandem? quibus aut venistis ab oris? Quod genus tandem est istud ostentationis & gloriæ? Cic. pro Rabir. Post. 38.

Quanto tandem illum mærore afflictum esse & profligatum putatis? Cic. 2. in Catil. 2.

Cæcina utrum noluit tandem, an non potuit accedere? Cic. pro Cæcin. 48.

Quorsum tandem, aut cur ista quæris? Cic. 1. de Legib. 1.

Quonam tandem modo? Cic. 3. Tusc. 8. Idem in Partit. 12.

Hoc per ipsos deos, de quibus loquimur, quale tandem est? Cic. 1. de Nat. Deor. 106.

Tandem, pro Perpetuo. Lucret. lib. 5. 138.

Tandem in eodem homine atque in eodem vase maneret.

Tandem, Nunc saltem. Ter. Eun. 5. 9. 25.

— perforce hoc

Precibus, pretio, ut hæream in parte aliqua tandem apud Thaidem. Donat.

Tandem tandem; reticentia quædam cum abrupto sermone, nonnihil ornatus habens. Plaut. Curc. 1. 1. 7.

At tandem tandem. ΠΗ. tandem es odiosus mihi.

Tandem aliquando. Cic. 1. in Catil. 25. Ibis tandem aliquando, quo te jampridem tua ista cupiditas effrenata ac furiosa rapiebat. Sic ibid. 18. Et 16. Fam. 9.

Tandem aliquando impartiendos plebi honores. Liv. 4. 54.

Aliquando tandem posse consistere. Cic. pro Quint. 94.

Vix tandem. Ter. Phorm. 2. 1. 4. [Sic Ægre, Difficulter, &c. tandem.]

TANDIU, V. TANDIU, in TAM.

TANGO, tēgi, tactum, [ἀπιομαι, ὁρῶμαι, Gl. L. G. & G. L. ψάω, G. L.] ēre. notæ significationis. Lucret. lib. 1. 304.

Tangere enim & tangi, nisi corpus, nulla potest res.

Tango aras. Virg. 12. Æn. 201.

Tango aras, mediosque ignes, & numina testor. Ex antiquitate est repetitum. Nam cum ad aras bellum in Titanas suscepturi dii jurassent, obtrinit ut postea religio jurisjurandi ejus tactu & ignis testatione sanciretur. Verba sunt Theonis in Aratum de ara illa loquentis, ἡ τις ἰμάνειν δίδται βαλομένοισι, ὡς δικαιοσύνη πῖνι τῆρῳσι, ἢ τῇ χῆρῃ ἰφάπῳται, δακνύτης ἰνυγμοσύνης μετέλπειν τὸ πῦρ. Annotavit Turnebus, 19. 19.

Tangere terram, genus quoddam venerationis erat & cærimoniæ superstitionisque antiquæ. Plaut. Most. 2. 2. 37. Tangite vos quoque terram. Varr. R. R. 1. 2. Hoc ter novies cantare jubet, terram tangere, despuere, jejunum cantare. Macrob. 3. Sat. 9. Cum tellurem dicit, manibus terram tangit. Simile est illud Ciceronis, de Arusp. Resp. 27. Aut puer ille patrimus, aut matrimus si terram non tenuit, &c. Ex Turnebo 16. 10.

Terram genu tangere. Cic. 2. Tusc. 57. Genu mehercle M. Antonium vidi, quum contente ipse pro se lege Varia diceret, terram tangere.

Tangere ferro arborem, pro Expurgare. Columel. lib. 3. cap. 9.

Armis tangere terrarum terminum. Hor. 3. Carm. 3. 54.

Baculo tetigit juvenem. Ovid. 14. Met. 38.

Flagello tangere aliquem. Hor. 3. Carm. 26. 12.

Manu sanctissimum corpus tangere ac violare. Cic. Post red. in Senat.

Pede pedem tangere. Ovid. 1. de Arte Am. 606.

Sidera tangere. V. SIDUS.

Tangere terram regionis, Appellere. Plaut. Amph. 1. 1. 48. Cic. 3. Verr. 27. Verres simul ac tetigit provinciam.

Portum tetigere carinæ. Virg. 1. Georg. 303.

Tangit Tiberim, pro Contingum est Tiberi. Cic. pro Rosc. Amer. 20. Fundos decem & tres reliquit, qui Tiberim fere omnes tangunt.

Tangere aliquem, pro Ludere & fatigare, inquit Donatus. Ter. Eun. 3. 1. 30.

Quo pacto Rhodium tetigerim in convivio Nunquid tibi dixi?

Aliquid tangere, pro Describere, & mentionem facere. Cic. 4. Acad. 136. Sed ubi Xenocrates, ubi Aristoteles ista tetigit?

Carmina tangere, Attingere scribenda. Ovid. 3. Amor. 12. 17.

Non omnia dicere, & leviter unumquodque tangere. Cic. pro Rosc. Amer. 83.

Verba alicujus tangere suis verbis. Ovid. 1. Fast. 184.

Agrum ab invito tangere, Auferre. Cic. 2. de Lege Agrar. 67. Idcirco, inquit, agros nominare non possum, quia tangam nullum ab invito.

Acu rem tetigisti. Proverb. pro Rem ipsam dixisti. Plaut. Rud. 5. 3. 19.

Ulcus tangere, Movere dolorem, ejusque facere mentionem, quod nos magnopere urat. Ter. Phorm. 4. 4. 9.

Tangere curas. Virg. 4. Æn. 551.

Tetigit nuntius, Pervenit ad eum. Plaut. Bacch. 3. 5. 3.

Nam illud animus miratur meus, si a me tetigit nuntius, Quid remoratur.

Tetigit vox aures meas, i. e. Pervenit ad aures. Plaut. Rud. 1. 4. 14.

Metam tangere vitæ. Ovid. 1. Trist. 9. 1.

Tangere, Movere. Lucret. lib. 1. 62.

Nec bene pro meritis capitur, nec tangitur ira.

Hæc modice me tangunt, i. e. Mediocriter me commovent. Cic. 2. Att. 19. Cetera in magnis rebus, minæ Clodii contentionesque, quæ mihi proponuntur, modice me tangunt. V. MODUS.

Amore tituli tangebar. Ovid. 1. Trist. 1. 53.

Animum tangit memoria earum rerum, Commovet, excitat. Liv. 1. 5.

Contemptus vos tangit. Ovid. 2. Met. 527.

Cor alicujus tangere querela. Hor. de Arte Poet. 98.

Cura tangit me rei. Propert. lib. 2. 16. 34.

— miseri te si qua parentis

Tangere cura potest. Virg. 12. Æn. 933. Liv. 3. 17. Si vos Urbis, Quirites, nulla cura tangit. Columel. lib. 3. cap. 21. Potes jam

(si te cura pomorum tangit) ultimis ordinibus in ea vineti fine, &c. Fata impia te tangunt. Virg. 4. Æn. 569.

Gratia. Ovid. 2. Met. 393.

Quod si nec fratris, nec te mea gratia tangit.

Honos tangit animum, Commovet. Virg. 12. Æn. 57.

Honos tangit nos. Ovid. 5. Fast. 297.

Invidia alicujus tangi. Lucan. lib. 9. 1055.

Mentem mortalia tangunt; Adversa, quibus constat subiacere mortales. Servius. Virg. 1. Æn. 466.

Odore tangi. Plin. lib. 17. 24.

Pectus tangere dulcedine. Lucret. lib. 3. 909.

Vota tetigere deos, Preces commoverunt deos. Ovid. 4. Met. 164.

Tangere, Circumvenire, fallere. Plaut. Pœn. prol. 101. Idem Epid. 5. 2. 40. Te istam ob rem tetigi triginta minis. Cic. 2. de Orat. 25.

Sentin' senem esse tactum triginta minis?

Pedes tangendos præbuit. Propert. lib. 4. 9. 46.

Tactus est, [ἔκλυθη, Gl. L. G.] Forte pro Cælo tactus. In eodem Gloss. Tacte, Πάγγω. Quod quid sit nescio. V. tamen TALGA.

TACTUS, a, um. Partic. [παιγνύμενος] ut, Tactus spiritu divino. Liv. 5. 22.

Cupidine laudis tactus. Ovid. 4. Trist. 5. 11.

Dolore tactus amissæ conjugis, Commotus. Ovid. 7. Met. 688.

Tactus fulmine. Plin. lib. 14. cap. 19.

Tactus de vel e cælo, Fulmine ex cælo delapso percussus. Cic. 2. de Divin. 47. Nattæ vero statua, aut æra legum de cælo tacta, quid habent observatum ac vetustum. Plin. lib. 36. cap. 4. Fuere autem simulacra ea Apollinis, Dianæ, Herculis, Minervæ, quod e cælo posita tactum est. Liv. 27. 7. Tacta de cælo multa.

TACTURUS, a, um. aliud Partic. [ἀφ' ὧν] Cic. 2. Fam. 16. De præda mea, præter Quæstores urbanos, id est pop. Rom. teruncium nec attigit, nec tacturus est quisquam.

TACTUS, ūs. m. [ἀφ' ὧν, ἡδύς, Gl. L. G. & G. L. ψηλάφησης, G. L.] Ipse tangendi tactus, vel sensus. Plin. lib. 10. cap. 69. Ex sensibus ante cetera homini tactus. Idem lib. 8. cap. 55. Nec non & vestes leporino pilo facere tentatum est, tactu non perinde molli, ut in cute.

Aspera tactu. Lucret. lib. 6. 777.

Interior tactus. V. INTRA.

Levis tactus. V. LEVIS.

Mollis tactus. Virg. 2. Æn. 683.

Mollissimus tactus corporis. V. MOLLIS.

Abstinere tactu. Virg. 7. Æn. 618.

Cognoscere corpora tactu. Lucret. lib. 5. 741.

Resistere ad tactum. Virg. 3. Georg. 502.

Sentire aliquid tactu. Lucret. lib. 4. 268.

TACTIO, ōnis. f. [ἄψις] Idem. Cic. 4. Tusc. 20. Et qualis est hæc aurium, tales sunt oculorum, & tactionum, & odorationum, & saporum. Plaut. Aulul. 4. 10. 14.

— quid tibi ergo meam me invito tactio est? conf. Plaut. Pœn. 5. 5. 29.

TACTILIS, e. Adj. Quod tangi potest. Lucret. lib. 5. 152.

Tactile nil nobis quod sit, contingere debet.

TANGIBILIS, e. aliud Adj. Lactant. 7. 11. Tangibilia manu.

TANIACÆ, arum. f. Pernæ & Gallia Romam apportatæ. Varro de R. R. 2. 4.

TANIS, [Τάνις] Civitas Ægypti, a qua Tanicum sive Taniticum Nili ostium dictum. Herodotus libro secundo ab insignibus oppidis ostiis imposita nomina scribit: ea sunt, Canopus, Bolbis, Sebenis, Pathmis, Mendes, Tanis: a qua Taniticum Ptolemæus & Strabo derivant, & in emendationibus codicibus Pomponii 1. 9. Tanicum, ut annotavit Vadianus. Eadem & Taphnis & Taphnium dicitur. Hic fuit, ut annotat Villanovanus in Ptolemæum, prima Israelitarum captivitas, a quo per mare rubrum duce Mose, sunt erepti. Sita erat in terra Giesfen, sed nunc destructa est. V. Plin. 5. 9.

TANQUAM, V. TAMQUAM in TAM.

TANTALUS, i. m. [Τάνταλος] ut est auctor Lactantius, Jovis ex Plote nympha filius. Servius, Tantalus Corinthiorum rex, amicus numinibus fuit: qui quum frequenter deos susciperet, & quodam tempore defuissent epulæ, filium suum Pelopem occidit, & diis epulandum apposuit. Tunc abstinentibus cunctis Ceres humerum ejus exedit. Et quum eum dii per Mercurium revocare ad superos vellent, eburneus ei est humerus restitutus. Virg. 3. Georg. 7.

— humeroque Pelops insignis eburno

Acer equis. Hac lege autem Tantalus apud inferos dicitur esse damnatus, ut in Eridano inferorum stans, nec undis præsentibus, nec vicinis ejus pomariis perfruatur. Per hæc autem avaritia significatur: ut etiam Hor. 1. Serm. 1. 70.

— quid rides? mutato nomine de te

Fabula narratur. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 6. Æn. 603. de Tantalio,

— lucent genialibus altis, &c. Eusebius, Tantalum Jovis ex Plote nympha filium, regem Phrygiæ, cum Troe, Dardaniæ rege, bellum gessisse, quod Ganymedem rapuerit, Agamemnonis & Menelai avus. Unde & Tantalides dicti sunt. Hic ob filium interfectum detrusus ad inferos siti torquetur & fame. Plato in Cratyllo scribit, Tantalum dictum esse, quasi τάλαντον, hoc est Infelicissimum. Hor. Epod. 17. 66.

Optat quietem Pelopis infidus pater,

Egens benignæ Tantalus semper dapis.

Pœtæ impendere apud inferos saxum Tantalio faciunt. Cic. 4. Tusc. 35.

Mento summam aquam attingens siti enectus Tantalus. Cic. 1. Tusc. 10.

Fallax Tantalus. Stat. 1. Theb. 247.

Superbus Tantalus. Hor. 2. Carm. 18. 37.

Alius fuit Tantalus, Thyestæ ex Merope filius, interfectus & appositus escæ patri.

TANTALEUS, a, um. Adj. possess. [τανταλῆος] Propert. lib. 2. 1. 68.

Tantalea poterit tradere poma manu.

Mensa Tantalea. Stat. 11. Theb. 128.

TANTALICUS, a, um. Adj. [τανταλικός] Claud. de Rapt. Prof. 336.

Non aqua Tantalicis subducitur invida curis.

TANTALIDES, æ. m. [τανταλίδης] Patron. ut

Fratres Tantalidæ. Ovid. 2. Fast. 627.

TANTALIS, idis. f. patronym. [τανταλῆς] dicta est Niobe Tantali filia.

TANTHEUBISI, [πανθεύβισι] Quædam ornamenta genera, lapillos quosdam

quoddam a se dependentes habentia: ita dicti a motu gemmarum, ut tradit Pollux lib. 5. cap. 16.

TANTI, TANTILLUS, TANTISPER, TANTOPERE, TANTUM, TANTUMDEM. V. TANTUS.

TANTUS, a, um. Adj. [τῶντος, τῆλικῶντος. Gl. G. L.] a Tam deduci videtur, quantitatemque significat, quasi Tam multus vel Tam magnus. Plaut. Poen. 5. 4. 105.

Quum hac me lætitia tanta, & tantis affectis gaudiis. Ter. Heaut. 4. 1. 17. Tantam inesse animo inscitiam? Idem And. 5. 2. 29.

Tantum laborem capere ob talem filium?

Tantus natu, Adeo provecta ætate. Plaut. Bacch. 1. 2. 16.

Sexcenta tanta. h. e. Sexcenties tantum vel totidem. Plaut. Pseud. 2. 2. 37. Quasi mihi non sexcenta tanta foli soleant credier.

Tribus tantis minus. Idem Trin. 2. 4. 128.

Post id, frumenti quando alibi messis maxima est,

Tribus tantis illi minus redit, quam obseveris. conf. Alterum

tantum in ALTER, & Ter &c. tanto in TANTO.

Tantus, quantus. Cic. 2. de Divin. 10. Sol majorne quam terra sit, an tantus, quantus videatur? Al. Tantulus. V. infra.

Tantus homo, Tam magni pretii. Ter. Eun. 4. 7. 32. Cic. ad Brut. 9. Est alienum tanto viro, ut es tu.

Tantus ergo imperator in omni genere belli fuit, præliis, oppugnationibus, navalibus pugnis, &c. Cic. 4. Acad. 3. [i. e. Tam bonus.

Quæ tanta animus dementia cepit? Virg. 5. Æn. 465. Virg. 1. Æn. 37. Tantæ molis erat Romanam condere gentem. Et 3. Georg. 112. Tantus amor laudum, tantæ est victoria curæ.

In his tot & tantis malis. Cic. 5. Tusc. 26.

Tanta res. Ter. And. 1. 5. 18. — Ah!

Tantumne rem tam negligenter agere?

Urbs tanta atque talis. Cic. 3. de Nat. Deor. 92. conf. TALIS.

Tantus, pro Tam parvus. Cic. 8. Fam. 10. Novis magistratibus autem, si Parthicum bellum erit, hæc causa primos menses occupabit. Sin autem, aut non erit istic bellum: aut tantum erit, ut vos, aut successores, parvis additis copiis, sustinere possint, Curionem video se dupliciter jactaturum. Idem 15. Fam. 14. Sed si quæ sunt onera tuorum, si tanta sunt, ut ea sustinere possis, nihil tibi erit lautius, nihil gloriosius: sin majora, considera ne in alienissimum tempus cadat adventus tuus.

Tanti, quanti; pro Tot quot. Nominat. pl. [τῶντοι, Gl. L. G. & G. L.] Cajus in l. Si ita legatum sit. D. de legatis primo. Si ita legatum sit, Sejo servos decem do, præter eos decem, quos Titio legavi: si quidem decem tantum inveniantur in hereditate: inutile est legatum. si vero ampliores: post eos, quos Titius elegit, in ceteris valet legatum: sed non in ampliores, quam decem, qui legati sunt. Quod si minus: in tantos, quanti inveniantur. Ubi etiam notabis, Ampliores accipi pro Plures.

Tanti & Quanti, [τῶντοι πολλῶ, τῶντοι, Gl. L. G.] Genitivi sing. cum eorum compositis, Tantidem, Quantilibet, Quanticunque, similiter Totidem, Pluris, Minoris junguntur verbis pretium significantibus, qualia sunt, Do, emo, vendo, veneo, mereor, comparo, æstimo, puto, constat, conduco, loco, veneror, pacifcor, pago, pepigi, condemno, postulo, sum, & si qua sunt similia. Plaut. Merc. 2. 4. 22.

Tanti, quanti poscit, vin' tanti emi illam? Ter. Adel. 2. 1. 49.

Ubi me dixerō dare tanti, testes faciet illico. Idem Eun. 1. 1. 30.

[Subauditur, & is pretio, in propria significatione. Tanti me fugacem, mercenarium patronum hi æstimaverunt. Cic. in Sallust. 10.

Non tanti est, ut. Cic. 8. Fam. 14. Tanti non fuit Arfacem capere, & Seleuciam expugnare, ut earum rerum, quæ hic gesta sunt, spectaculo careres.

Tanti fuit. i. e. Tam optabile. Cic. 6. Verr. 28. Hic tibi in mentem non venit, jubere hæc quoque ut referret, &c. fuit tanti, mihi crede: haberes quod defenderes. i. e. Omnino id faciendum erat. Cic. 2. in Catil. 22. Est mihi tanti, Quirites, hujus invidiæ falsæ atque iniquæ tempestatem subire: dummodo a vobis hujus horribilis belli periculum depellatur. Ac si dixisset, Fuit mihi tanti periculum belli a vobis depellere, ut falsam invidiam subire non recusaverim.

Nihil tanti est. i. e. Nihil tam mihi optatum est. Cic. 2. Att. 13. Nunc nihil mihi tanti est: faciam quod volunt.

Nihil est tanti. Cic. ad Brut. 16. Nihil tanti fuit, quo venderemus fidem nostram. i. e. Nihil tanti æstimavimus, ut servire vellemus. Budæus.

Putare tanti. Quintil. lib. 7. cap. 3. An etiam tanti putaverit poenam subire.

Tanti vocat ille pudicam. Juven. 6. Sat. 136. i. e. Hoc accepto pretio.

Tanti, pro Tam parvo. Cic. 12. Att. 30. De Siliij voluntate vendendi, & de eo, quanti tu vereri videris, primum ne nolit, deinde ne tanti. Sicca aliter, sed tibi assentior. Scire Tullius aiebat, num Silius hortos vellet vendere, & quanti vellet. Cui Atticus rescribens vereri se dixerat, primum ne Silius nollet vendere, deinde ne nollet eo pretio, quo Tullius emere voluisset. Videris, inquit, vereri, ne Silius tanti nollet vendere, quanti nos vellemus. Et dixit Tanti, pro Tam parvo.

TANTO, Adv. [τῶντω, τόσῳ] ut & Quanto, Comparativis jungitur, ut, Tanto magis, Tanto pejor. Ter. And. 4. 5. 35. Tanto hercle magis dabit. Plaut. Pers. 1. 3. 73. Ter tanto pejor ipsa est. conf. paulo post. Tanto plus, Tanto magis, τῶντω πλέον, Gloss. Græcolat.

Tanto melior, τῶντω κρείσσων. Gloss. Latinogræc.

Tanto impensius. Virg. 12. Æn. 20.

Quinquies tanto amplius. Cic. 5. Verr. 226. Reperietis quinquies tanto, Judices, amplius istum, quam quantum ei in cellam sumere licitum sit, civitatibus imperasse.

Vicies tanto addito aquæ. Plin. lib. 15. cap. 4.

Tantone minoris decumæ venierunt, quam fuerunt? Cic. 5. Verr. 106.

Tanto ante. Cic. 7. Verr. 88. Quod si Cleomenes non tanto ante fugisset, aliqua tamen ad resistendum ratio fuisset.

Tanto quanto. Plin. lib. 9. cap. 38. Quippe major vis tanto, quanto recentior.

Quanto quis audacia promptus, tanto magis fidus. Tacit. 1. Ann. 57. Et 6. Ann. 45. Tanto acceptius in vulgum, quanto modicus privatis ædificationibus.

Quantum tanto. Virg. 12. Æn. 20. — quantum ipse feroci Virtute exsuperas, tanto me impensius æquum est

Consulere, atque omnes metuentem expendere casus.

VOL. IV.

TANTOPERE, Adv. [τῶντων, τῆλικῶν] pro Tanto opere, quod & ipsum legimus. Significat Tantum, tam vehementer. Ter. Phorm. 5. 8. 16.

Postquam tantopere id vos velle, animum advorteram. Idem

And. 5. 2. 27. Ah, ne sævi tantopere. Cic. 4. Acad. 132. Non potest igitur uterque sapiens esse, quoniam tantopere dissentiant, sed alter.

Istud nescio quid, quod tantopere didicisti. Cic. pro Muren. 23. [i. e. Tanta cura, tanto labore ac studio, tam operose.

Tantopere & Quantopere. Cic. 1. de Orat. 164. Neque enim tantopere hanc a Crasso disputationem desiderabam, quantopere ejus in causis oratione delector.

TANTUM, Adv. [τόντων, Gl. G. L.] significat Solum, & Positivis jungitur. Plaut. Capt. Acrost. 4. Tantum studens, ut natum recuperet. Virg. 6. Ecl. 16.

Serta procul tantum capiti delapsa jacebant. Servius, Tantum

capiti delapsa, ut ostenderet non longius provolutam esse coronam. Nihil dicam arrogantius, tantum dicam. Cic. pro Muren. 78.

Tantum interest, quod tu, quum es commotus, acquiescis, assentiris, approbas, &c. Cic. 4. Acad. 141.

Non tantum parum commode, sed etiam turpiter. Cic. 1. de Orat. 227. Tantum non, Rei non plane peractæ Adverbium, Ferme, fere, pro-

pemodum. Suet. in Tiber. Cæf. cap. 11. Tantum non adversis tempe-

statibus Rhodum enavigavit. Liv. 37. 29. extr. Ut vidit non posse æquare ordinem Romanos, & tantum non jam circumiri a dextro cornu, concitat naves. Idem 4. 2. Et quum hostes tantum non arcefferint.

conf. Tantummodo non, in TANTUMMODO.

Tantum, quod. Cic. pro M. Fonte. Quæ tantum a ceterarum gentium more ac natura dissentiant, quod ceteræ pro religionibus suis bella suscipiunt, istæ contra omnium religiones. p. 222. Lamb. edit. H. St. Hic Quod causativa est, neque una dictio Tantum quod, ut in subjectis exemplis, sed Tantum αὐτῶς, pro In tantum, vel Tantopere. Exstant 20.

Tantum quod, pro Nisi. Cic. 3. Verr. 116. Tantum quod hominem non nominat. i. e. Nisi quod hominem non nominat. Turnebus. [Tantum non diceret, nisi eodem negotio sequeretur. Al. dicunt Excepto modo, quod. V. not. Lambin. & Græv.

Tantum quod, pro Ut solummodo. Lucret. 2. 220.

Tantum quod nomen mutatum dicere possis.

Tantum quod, [ἀπὸ τῶν, Gl. L. G.] pro Adverbio temporis Commodum. Cic. 7. Fam. 24. Tantum quod ex Arpinati veneram, quum mihi a te litteræ redditæ sunt. Sic legendum esse annotat P. Victorius. Alii tamen non legunt Quod. Sueton. in Neron. cap. 6. Nero natus est Antii post novem menses, quam Tiberius excessit, xviii Cal. Januar. tantum quod

exoriente sole, pæne ut radiis prius, quam terra, contingeretur. Quo in loco, pro Tantum quod, Beroaldus audacule reposuit, Jam tum quidem. Donatus illud in Ter. Eun. 2. 3. 52.

Illâ sese interea commodum huc advorterat. sic exponit, Com-

modum, Tantum quod, vel Ipso eodemque tempore. Sic & in illud Phormionis, 4. 3. 9. Cum hoc id agebam commodum. Commodum,

Tantum quod. Cic. 15. Att. 7. Hæc quum scriberem, tantum quod existabam ad te orationem esse perlaturam. Paulus exponit, Commo-

dum, Vix, Tantum.

Tantum duntaxat, quomodo dicitur Tantummodo, pro Tantum. Cic. 2. Att. 9. Tantum duntaxat nos defendere cogitamus.

Tantum est, pro Ista summa est. Plaut. Most. 3. 1. 121.

Quatuor quadraginta illi dedentur minæ, Et fors, & fenus, tantum est. Ter. Eun. 5. 5. 26. — numquid est

Aliud mali, damne quod non dixeris, Reliquum? p. tantum est. Ter. Hec. 5. 3. 15. Scio, tantum-

ne est? s. tantum.

Tantum, ad numerum, [τῶντων] Plaut. Bacch. 2. 3. 38.

— vi coactus reddidit

Ducetos & mille Philippum. n. tantum debuit? [In his, & sequentibus aliquot locis, Tantum proprie non Adverbium est: quippe

cui Quantum responderet: neque Gr. μέν, sed τῶντων converti debet. In aliis, ubi pro Tantopere ponitur, recte adverbis annumeratur.

Tantum mihi confido. Cic. 10. Fam. 18. Mihi enim si contigisset, ut prior Antonio occurrerem, non mehercules horam constitisset: tantum

ego & mihi confido, & sic percussus, &c. Virg. 5. Æn. 162.

Quo tantum mihi dexter abis?

In tantum ut. V. IN præpositionem.

Tantum, & plus etiam. Cic. 7. Att.

Tantum sat habes? Ter. Heaut. 4. 3. 40.

Tantum ponitis in ea re. Cic. 4. Acad. 92. Sed quoniam tantum in ea arte ponitis, videte ne contra vos tota nata sit, quæ primo progressu festive tradit elementa loquendi.

Tantum, ut. Cic. 7. Fam. 3. Postea autem, quam alicujus culpa tantum valeret unus, ut obfisti non posset, &c. Al. Quum.

Tantum honoris. Plin. lib. 12. cap. 1. Tantumque postea honoris increvit, ut mero infuso enutiantur. Idem lib. 11. cap. 53. Tantum infidiarum est vitæ.

Tantum, pro Tam parum. Cæf. 6. Bell. Gall. 34. Præsidii tantum est, ut ne murus quidem cingi possit, neque quisquam egredi extra muros.

Idem lib. 3. Bell. Civil. 2. Sed tantum navium reperit, ut anguste quindecim millia legionariorum militum, & quingenti equites trans-

portari possent. [Tantum pro Non amplius, ut apud Cic. de Offic. 3. 43. Tantum dabit amicitia, ut veram amicis causam effemalit, ut orandæ liti tempus, quoad per leges liceat, accommodet, &c.

Tantum quam. Ter. Hec. 3. 4. 3.

Non hercle, Parmeno, verbis dici potest

Tantum, quam re ipsa navigare incommodum est.

Tantum, quantum. Plaut. Most. 2. 2. 94.

Tu, ut occipisti, tantum, quantum quis, fuge. Quis, a Queo.

Virg. 4. Georg. 101.

Dulcia mella premet: nec tantum dulcia, quantum

Et liquida, & durum Bacchi domitura saporem.

Tantum, quantum fat est. Cic. de Senect. 48.

Tantum abest, eandem vim in oratione habet, quam Non solum. Huic

autem interdum geminum ut postponitur, interdum unum tantum,

ut ex sequentibus exemplis liquet. Cic. de Amicit. 29. Tantumque ab-

est, ut amicitia propter indigentiam colantur, ut ii, qui opibus & copiis,

maximeque virtute præditi (in qua plurimum est præsidii) minime al-

terius indigeant. Idem 1. de Offic. 43. Tantum abest ab officio, ut

Ccc nihil

- nihil officio magis possit esse contrarium. h. e. Non modo officium non est, verum etiam nihil magis officio potest esse contrarium. Al. τὸ Ab omittunt. Idem 4. Acad. 81. Tantum abesse dicebat, ut id consentaneum esset, ut maxime etiam repugnaret. V. ABESUM.
- Tantum absum, ut perturber, pro Tantum abest ut perturber. Hirt. Bello Alex. cap. 22. Hoc detrimento milites nostri tantum abfuerunt, ut perturbarentur, ut incensi potius atque incitati, magnas accessiones fecerint in operibus hostium expugnandis. Græca hæc est phrasis, τὸσόντων ἀπὸ δὲ αὐτῶν ἐνοχλεῖσθαι.
- TANTUMMODO**, Adv. [αὐτὸ μόνον, μόνον αὐτὸν, Gl. L. G. μόνον, G. L.] Idem, quod simplex Tantum. Ovid. 4. de Pont. 16. 49. Omnia perdidimus, tantummodo vita relicta est. Arbores tantummodo per stirpes alantur suas. Cic. 2. de Nat. Deor. 81. Tantummodo non, ut Tantum non. Ter. Phorm. 1. 2. 92. Posthac, si quicquam, nihil precor: tantummodo Non addit: ubi ego hinc abiero, vel occidito. Neque eum oratorem tantummodo, sed hominem non putant. Cic. 3. de Orat. 49. Tantummodo, pro Non amplius. Cic. 2. Fam. 9. Velles enim, ais, tantummodo ut haberem negotii quod esset ad laureolam satis. [Ubi rectius putem divise scribi, Tantum modo. conf. in TANTUS.]
- TANTUSDEM**, tantadem, tantumdem. Adj. Ulpian. in l. Si pro patre. D. de in rem verso. Si decem in rem domini verterit, & postea tantandem summam a domino mutuatus sit, &c. Tantidem ponderis. Pomponius in l. ultima. D. de præscrip. verb. Si tibi scyphos dedi, ut eisdem mihi redderes: commodati actio est. Si, ut pondus argenti redderes, quantum in illis esset: tantidem ponderis petitio est, per actionem Præscriptis verbis. Tantumdem periculum, pro Tantum periculi. Plaut. Pœn. 3. 3. 20. Malo benefacere tantumdem est periculum, Quantum bono malefacere. Et in Masc. Truc. 2. 5. 7. Tantumdem dolum aggrediar. Capioni tantumdem solutum est. Cic. 1. Q. frat. 3.
- TANTUMDEM**, [τὸσόντων, Gl. L. G.] vice Adv. quasi Tantum idem, significat Æque tantum. Plin. lib. 5. cap. 1. Volubile oppidum tantumdem a mari utroque distans. Tantumdem est, quasi. Plaut. Merc. 2. 2. 43. Nam meo quidem animo vetulus, decrepitu, senex, Tantumdem est, quasi sit signum pictum in pariete. Al. Tantidem. Tantumdem viæ. Cic. 1. Tusc. 104. Nihil necesse est, inquit: undique enim ad inferos tantumdem viæ est. Tantumdem, quantum. Plin. Epist. 167. Cic. 5. Verr. 202. Magistratibus tantumdem detur in cellam, quantum semper datum est. Quæ morte testamentove ejus tantumdem capiat, quantum omnes hæredes. Cic. 2. de Legib. 48. Tantumdem, pro Nihil amplius. Ter. Phorm. 5. 6. 6. Num tu intelligis quid hic narret? r. num tu? A. nihil. r. tantumdem ego. Idem Eun. 2. 3. 29. Quid virgo, cuja est? c. n. nescio hercle. r. unde est? c. n. tantumdem. r. Ubi habitat? c. n. Ne id quidem. Vulgo Tantundem, per n scribitur.
- TANTIDEM**, [τὸσόντων, Gl. L. G.] Genitivus, qui verbis pretii solet adijci. Ter. Adel. 2. 1. 45. Ob malefacta hæc tantidem emptam postulat sibi tradier. Cogere aliquos ab aliquo tantidem accipere. Cic. 5. Verr. 83. Emere aliquid tantidem, quanti, &c. Cic. 5. Verr. 192. V. TANTI.
- TANTISPER**, Adv. [ὡς τὸσόντων, ἐπὶ τῇ παρόντι, Gl. L. G.] significat Tamdiu: postulatque post se Dum pro Donec, five Quamdiu, vel Quoad. Absolute Plaut. Aul. 4. 5. 6. Tantisper hic ego ad januam concessero. Cic. 12. Att. Totos dies scribo: non quo proficiam quid, sed tantisper impediatur. Ovid. in Ibin, 641. Hæc tibi tantisper subito sunt missa libello, Immemores ne nos esse querare tui. Cogitare tantisper de aliquo reo. Cic. pro Cæcin. 30. Tantisper dum. Ter. Adel. 1. 1. 45. Dum id rescitum iri credit, tantisper cavet. Cic. 9. Fam. 2. Habes rationem mei consilii: tibi igitur hoc censeo, latendum tantisper ibidem, dum effervescit hæc gratulatio, & simul dum audiam quemadmodum negotium confectum sit. Tantisper, quoad. Ulpian. in l. 3. §. Hoc autem. D. de itiner. actusque privat. Qui vult ire agere tantisper, quoad de servitute constet, non debet de suo jure docere.
- TANTULUS**, a, um. Adj. dimin. pro Tam parvus. Plaut. Truc. 2. 7. 48. Tun' tantuli doni causa, olerum atque efcarum & poscarum? Idem Pœn. 1. 2. 61. En monstrum mulieris, tantula tanta verba funditat. Cic. pro Rosc. Amer. 114. Si ex eo negotio tantulum in rem suam convertisset. Lucret. lib. 4. 897. Causa tantula. Cic. 4. Att. 8. Dices tantulane in causa? Epistola tantula. Cic. 1. Att. 14. pr. Malum tantulum. Cic. 2. Tusc. 66. Sol tantulus, quantus videtur. Cic. 4. Acad. 82. Al. Tantus. Statura tantulæ homines. Cæf. 2. Bell. Gall. cap. 30. Tantulum moræ. Cic. 4. Verr. 169. Et vendidisset, si tantulum moræ fuisset, quo minus ei pecunia illa numeraretur. Tantulo venire; subaud. Pretio. Cic. pro Rosc. Amer. 130. Deinde cur tantulo venierint.
- TANTULUM**, Adv. Tam parum, significans. Cic. 7. Verr. 175. De omnibus nobis si quis tantulum de recta regione deflexerit. Idem 7. Verr. 180. Si tantulum oculis dejecerimus, præsto esse insidias, &c. [i. e. Paulum modo, nec esse vere Adv. Is discipulus magistro tantulum de arte concedit. Cic. pro Rosc. Amer. 118. Tantulum peccavi, i. e. Paulum. Plaut. Caf. 4. 4. 6. Tantulum commotus. Cic. 4. Verr. 144. Nec quicquam posthac, non modo tantum, sed ne tantulum quidem præterietis. Cic. 15. Att. 10.
- TANTILLUS**, a, um. Adj. dimin. a Tantulus. Plaut. Trin. 1. 2. 22.

Faxo haud tantillum dederis verborum mihi. Ter. Adel. 4. 2. 24. Quem ego modo puerum tantillum in manibus gestavi meis. Cic. de Senect. 52. Omitto enim vim ipsam omnium, quæ generantur e terra, quæ ex fici tantillo grano. Vetus exemplar legit Tantulo. Plin. lib. 32. cap. 1. Hæc tantilla est satis contra tot impetus, ut veteret ire navigia.

TANTILLUM, Adv. Plaut. Rud. 4. 4. 106. Si hercle tantillum peccassis. Catul. ad Juventium, 96. 6. — nec possum fletibus ullis Tantillum vestræ demere sævitæ. [Revera non est Adv.]

T A P

- TAPETUM**, i. n. vel TAPES, etis. m. vel TAPETZ, is. n. [τάπητος, Gl. L. τῆς τῆς ψιλῆς, L. G.] Tegmen ingeniose pictum variis coloribus, quo equi, mensæ, seu pavimenta sternuntur. Plaut. Pseud. 1. 2. 14. Neque Alexandrina belluata, confutæque tapetia. Al. Conchyliata. Virg. 9. Æn. 358. Armaque, craterasque simul, pulchrosque tapetas. Sil. lib. 17. 64. — nullo decorare tapete Cornipedem Nomas affuetus. [In Gloss. Latinogræc. scribitur Tapedus, quasi sit m. g. Suid. τῆς τῆς, Ἐπιβόλαια, ἡ σπῆματα. Alti tapetes. Ovid. 13. Met. 638. Belluata tapetia. V. BELLUA. Incubat tapetis. Stat. 10. Theb. 101. Pictis tapetis instrati alipedes. Virg. 7. Æn. 277.]
- TAPHIA**, ærum. f. pl. [ταφίαν ἡσσι] Insulæ in mari Ionio, quas prope Echinadas Strabo lib. 10. ponit: quarum caput Taphus. Hujuscemodi repetit originem enarrator Apollonii poetæ: Perseo ex Andromede, ut narrat Herodorus, quatuor fuere filii, Alcæus, Stheneleus, Mestor, & Electryon, qui simul regnaverunt. Ex Hippotoe Mestoris filia, & Neptuno Pterelas genitus, ex Pterela Teleboas & Taphus, a quo Taphus insula, in qua Teleboæ ac Taphii communi nomine & imperio fuere. Igitur ii Hippotoes, eorum aviæ, pecuniam ab Electryone, eorum necessario, qui pro ea sponduit, repetebant: qua negata ad arma venire, armenta abegerunt, ipsum denique & filios sustulere. Alcmena Electryonis filia, patrem ultura, Amphitryonem Thebanum, hominem potentissimum, in matrimonium accepit: atque hoc pacto, bello inter eos confiato ab eodem Amphitryone deleti sunt, eorumque regnum Cephalo, profugo Atheniensis, qui exercitui præerat, donatum, quod ad Ulyssæm e successione pervenit. V. Plin. 4. 12.
- TAPHIUSA**, Plin. lib. 36. cap. 21. Locus est juxta Leucadem, in quo Taphiusus lapis nascitur.
- TAPHIA**, [τάφρα] Oppidum est in Taurica Cherfoneo, Trajani principis auspiciis aliquando captum, ut auctor est Florus, qui sub Trajano vixit. Nunc vulgo appellatur Mancup. [De Floro nugæ. Meminit Mela 2. 1. Plin. 4. 12. ad fin. V. & Steph.]
- TAPINOSIS**, is. f. [ταπίνωσις] Latine Humiliatio dicitur. Virg. 1. Æn. 118. Apparent rari nantes in gurgite vasto. Servius; In gurgite vasto, Tapinosis est: id est, rei magnæ humilis expositio. Prudenter tamen Virgilius humilitatem sermonis epitheto sublevar: ut hoc loco, Vasto addidit.
- TAPOSIRIS**, [ταπόσις] Civitas in Ægypto. Stephanus ταπόσιαν appellat, quia sit sepultus in ea Osiris. Strabo duas facit Taposires: unam mari propiore, alteram remotiore.
- TAPROBANE**, es. f. pr. com. [ταπροβάνη] Insula in mari Indico amplissima, inter ortum occasumque Solis, ut Solinus refert. Patet in longitudine stadiorum septem millibus, in latitudine quinque millibus, ibi Septemtriones non videntur, ut est auctor Plin. lib. 6. cap. 22. ubi multa de hac insula. Inter alia refert, legatos ex Taprobane, quum ad nos venissent, miratos esse Septemtriones & Vergilias, veluti in novo cælo: Lunam vero apud ipsos non nisi ab octava die, ad quintam decimam supra terram aspici. V. Pomponium Melam lib. 1. & 3. 7. Lucet ibi Canopus sidus clarum & amplissimum. Homines corporum magnitudine alios antecellunt, cæruleis oculis, atroci visu, terrifico sono vocis. Vivunt ultra annos centum. Nascuntur in ea berylli & hyacinthi, ut Ptolemæus lib. 7. refert cap. 4. Plin. lib. 6. cap. 22. scribit in ea quingenta oppida comperta fuisse. In eadem (sicut Geometræ scribunt) sunt duæ æstates. Taprobane nostro ævo vocatur Sumatra.
- TAPUS**, [τάψος] Peninsula est Siciliæ non procul a Syracusis, Megarensem sinum a meridie definiens. Virg. 3. Æn. 689. — vivo prætervehor ostia saxo Pantagiæ Megarosque sinus, Tapsumque jacentem.
- TAPULLUS**, a, um. Adj. Tapullam legem convivalem ficto nomine conscripsit, jocosæ carmine, Valerius Valentinus. Cujus meminit Lucilius, inquit Festus.
- TAPYRI**, [τάπυροι] Populi in Parthia, ut lib. 11. refert Strabo, quibus mos est ut proprias uxores aliis viris nuptui concedant, quum duos aut tres filios ex eis susceperint.

T A R

- TAR**, Tarquinius, Tarvisinus.
- TARACINA**, V. TARRACINA.
- TARACON**, V. TARRACO.
- TARAS**, [τάρας] Neptuni fuit filius, quem Tarentum ædificasse quidam existimant. V. TARENTUM.
- TARATANTARA**, Vox tubæ sonitum imitans, ab Ennio ficta. Et tuba terribili sonitu taratantara dixit. Servius in nonum Æneidos, 509. At tuba terribilem sonitum procul ære sonoro. Hemistichium, inquit, Ennii: nam sequentia iste mutavit. Ille enim ad exprimendum tubæ sonum ait Taratantara. Et multa hujusmodi Virgilius, quum aspera invenerit, mutat.
- TARBELLI**, [τέρεβελος] Ptolemæo lib. 2. cap. 7. Galliæ urbs: vulgo Tarbe.
- TARCHETIUS**, [τῆρχος] Impius Albanorum rex. De quo Plutarchus in vita Romuli p. 18. Franc. antiquam de ortu Romuli fabulam prolixè narrat.
- TARCHON**, [τάρχων] Hetruscorum dux, qui, ut ex Virgilio notum est, Æne

Æneæ suppetias tulit adversus Turnum & Rutulos. Dicitur & Tarcho abjecta n littera. Virg. 8. Æn. 603.

Haud procul hinc Tarcho, & Tyrrheni tuta tenebant Castra locis.

Superbus Tarchon. Sil. lib. 8. 474.

TARDUS, a, um. Adj. [*βῆρδης*, Gl. L. G. & G. L.] notæ significatio- nis. Cic. de Senect. 21. Memoria minuitur, credo, nisi eam exerceas, aut si sis natura tardior. Plaut. Merc. 3. 4. 10.

Velox & Tardus, contraria. Cic. 1. de Invent. 35. Formosus an defor- mis, velox an tardus sit, &c.

Tardus incesso filius. Plin. lib. 7. cap. 16.

Ætate tardus. Ovid. 8. Met. 686.

Tarda & languida pecus. Cic. 2. de Finib. 40. Contraque, ut tardam aliquam & languidam pecudem, ad pascuum, & ad procreandi volupta- tem, hoc divinum animal ortum esse voluerunt.

Agmen tardum. Virg. 9. Æn. 47.

Asellus tardus. Virg. 1. Georg. 273.

Corpora tarda. Virg. 6. Æn. 720.

Fuga tarda. Ovid. 1. Trist. 2. 84.

Gradibus tardis errare. Ovid. 11. Met. 357.

Gravitas tarda. Ovid. 11. Met. 618.

Modi tardiores, Languidiore, remissiores, minus incitati. Cic. 1. de Orat. 254. Solet idem Roscius dicere, se quo plus sibi ætatis acce- deret, eo tardiores tibiis modos, & cantus remissiores esse facturum.

Moræ tardæ. Ovid. 19. Epist. 38.

Noctes tardæ, Tarde venientes, hoc est æstivæ. Virg. 2. Georg. 482. Servius.

Nox solstitialis tardior hiberna. Ovid. 2. de Pont. 4. 26.

Opem tardam admove. Ovid. Rem. Amor. 116.

Passu tardo incedere. Ovid. 10. Met. 49.

Pede tardo cunctari. Ovid. 2. Amor. 19. 12.

Principia orationis tarda, & exitus tamen spissi & producti esse debent. Cic. 2. de Orat. 213.

Provisor tardus utilium. Hor. de Arte Poet. 164.

Res tardior spe. Liv. 24. 40. pr.

Senectus tarda. Hor. 2. Serm. 2. 88.

Senectus tarda gelu. Virg. 8. Æn. 508.

Unda tarda. Virg. 4. Georg. 479.

Tardus ad injuriam. Cic. 1. Off. 34. Atque haud scio, an satis sit eum, qui lacefferit, injuriæ suæ poenitere, ut & ipse ne quid tale posthac committat, & ceteri sint ad injuriam tardiores. Subaudi Inferendam.

Ad referendam gratiam tardior esse. Cic. Anteq. iret in exil. 6.

Tardus in cogitando. Cic. de Clar. Orat. 216.

Homo tardus, Hebes, obtusi ingenii. Cic. 3. de Orat. Namque aut se- nes ad eas accesserunt, aut usque ad senectutem studiis detinentur, aut sunt tardissimi.

Ingenium tardum. Cic. 3. pro Lege Agr. 6. Sed quem vestrum tam tar- do ingenio fore putavit, cui post eos Consules, Sullam dictatorem fuis- se in mentem venire non posset?

Ingenium tardum in accipiendis, quæ traduntur. Plin. lib. 8. cap. 3.

Ingenium eximium, & Tarda mens. Cic. 5. Tusc. 68.

Sensus hebetes & tardi, Nihil percipientes. Cic. 1. Acad. 131.

Tardus, Rudis & stupidus. Virg. 10. Ecl. 19.

—tardi venere bubulci. Ter. Eun. 5. 8. 49.

Fatuus est, infusus, tardus, stertit noctesque & dies. Ser- vius.

Quidam nimis indociles tardique sunt. Cic. 1. de Nat. Deor. 12.

Tardum est dictu, Difficile, non promptum. Plin. lib. 23. cap. 1. Vi- ni genera, differentialque perquam multas exposuimus, & fere cujus- que proprietates. Neque est ulla pars difficilius tractatu, aut numero- sior: quippe quum sit tardum dictu, pluribus proficit, an noceat.

Tardus, Perseverans & diuturnus. Virg. 2. Georg. 126.

Media fert tristes succos, tardumque saporem Felicis mali. Ita Nonius 4. 457. Servius vero, Vix intelligibilem, interpretatur.

Curis Tardis pallefcere. Propert. lib. 1. 13. 7.

Tardus fumus, Densus & crassus. Virg. 5. Æn. 682. Servius.

TARDIUSCULUS, a, um. dimin. [*τῆρβῆρδης*] Ter. Heaut. 3. 2. 4. Ille Clinix servus tardiusculus. i. e. Aliquantum tardus.

TARDE, [*βῆρδης*, Gl. L. G.] tardius, tardissime. Adv. Cic. 14. Fam. 5. Tardeque & incommode navigassemus.

Tarde & Ocius, contraria. Cic. 4. Tusc. 32. Illi in morbum & incidunt tardius, & recreantur ocus.

Crescens tarde oliva. Virg. 2. Georg. 3.

Facere iter tarde. Cic. 11. Att. 20.

Ingredi tardius. Cic. 1. Tusc. 75. Qui in compedibus corporis semper fuerunt, etiam quum soluti sunt, tardius ingrediuntur.

Ire tardius. Hor. 2. Serm. 3. 101.

Moveri celerius & Tardius, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 52.

Percipere tarde, & Celeriter accipere. Cic. pro Rosc. Com. 31.

Procedunt tempora tarde. Ovid. 5. Trist. 10. 5.

Tardissime, vel Quum tardissime. Plin. lib. 18. cap. 7. Quatuor, aut quinque tardissime, diebus florere incipiunt: totidemque aut paulo pluribus deflorescunt: hordea vero, quum tardissime, septem.

Vesper & Tarde. Cic. pro Milon. 55. Videte nunc illum primum egre- dientem e villa subito: cur vesperi? quid necesse est tarde?

Adveniens tardius hospes. Hor. 2. Serm. 2. 91.

TARDITAS, atis. f. [*βῆρδης*, *τῆρδης*, Gl. L. G.] opponitur Celeritati. Cic. de Univerf. 28. Atque ut esset mensura quædam evidens, quæ in octo cursibus celeritates, tarditatesque declararet, &c.

Celeritati Tarditas contraria est. Cic. in Topic. 47.

Curfu corrigere tarditatem. Cic. 2. Q. frat. 15. V. CORRIGO.

Tarditas pedum. Cic. pro Rabir. perd. 21. Qui quum ingredi vix posset, non ad insequendum sibi tarditatem pedum, sed ad fugiendum impedi- mento fore putabat.

Certatim posthac, mihi crede, ad hoc opus curretur, nec occasionis tarditas expectabitur. Cic. 2. Philip. 118.

Tarditas & Cunctatio. Cic. pro Sext. 100. Ita ut nonnunquam cunctatione & tarditate, dum otium volunt etiam sine dignitate retinere, ipsi utrum- que amittunt.

Vol. IV.

Tarditas & Procrastinatio. Cic. 6. Philipp. 7. Plenisque in rebus gerendis tarditas & procrastinatio odiosa est.

Afferre moram & tarditatem alicui rei. Cic. 5. Philipp. 25. Certe ista legatio moram & tarditatem affert bello.

Afferre tarditatem ad aliquid faciendum. Cic. 11. Philip. 25. Affert tardi- tatem ista sententia ad Dolabellam persequendum.

Damnari natura tarditatis. V. DAMNO.

Stativa tarditate subsistunt. Firmic. lib. 1. cap. 2. non ita procul a fine.

Tarditas ingenii, stupor, debilitasque linguæ. Cic. in Pison. 1. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Tarditas audientium. Plin. lib. 20. cap. 8.

Tarditas aut gravitas in sensibus. Cic. 4. Acad. 87. At enim ipse sapiens sustinet se in furore, ne approbet falsa pro veris, & alias quidem sæpe: si aut in sensibus ipsius est aliqua forte gravitas aut tarditas, aut obscuriora sunt quæ videntur, aut a perspicendo temporis brevitate excluditur.

Æterna & diuturna opinio tarditatis. Cic. 1. de Orat. 125.

Tarditas & stultitia. Cic. 1. de Legib. Quid abjectius tarditate & stultitia dici potest?

Tarditas considerata. Cic. in Brut. 154. Ser. Sulpicius, cum dicendi causa duobus peritissimis operam dedisset, L. Lucilio Balbo, C. Aquilio Gallo: Galli, hominis acuti & exercitati, promptam in agendo & in respondendo celeritatem, subtilitate diligentiaque superavit: Balbi, docti & eruditi hominis, in utraque re consideratam tarditatem vicit, expeniendis conficiendisque rebus. Hoc verbo Cicero voluit osten- dere, traditatem non fuisse prorsus naturalem, sed eum solitum fuisse lente (quod ajunt) festinare.

Infinitam enim faciet ipsa res dicendi tarditatem. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Tarditas & taciturnitas. Cic. 1. Fam. 5. Sed nostri hominis tarditatem & taciturnitatem.

TARDITIES, ei. f. antiqui dixerunt, pro Tarditate. Accius Diomede, Multa amittuntur tarditie & focordia. Nonius 2. 866.

TARDITUDO, inis. f. Idem. Plaut. Poen. 3. 1. 29.

Podagrosi estis, ac vicittis cochleam tarditudine.

TARDOR, oris. m. pro Tarditas dici probat Nonius ex Varrone, Pedatus verbum tardor. Non. 3. 255.

TARDIGEMULUS, a, um. Adj. Tarde gemens. Nævius apud Gell. 19. 7. Tardigemulo senio oppressus. conf. Non. 4. 345. ubi alii legunt Tardigenulo, a Genu.

TARDIGRADUS, a, um. Adj. [*βῆρδης*] Quod tarde graditur. Cic. 2. de Divin. 133.

Quadrupes tardigrada, agrestis, humilis, aspera. Ex poeta.

TARDILOQUUS, a, um. Adj. Ad loquendum tardus. Sen. Epist. 40. Summa summarum hæc erit, tardiloquum te esse jubeo.

TARDIPES, edis. Adj. [*βῆρδης*] Qui tarde incedit, aut claudicans. Catul. 37. 7.

Electissima pessimi poetæ.

Scripta tardipedi deo daturam. i. e. Vulcano. Columel. lib. 10. v. 420.

Quin & tarpipedi sacris jam rite solutis

Nube nova feritur.

TARDO, [*βῆρδης*, Gl. L. G. & G. L. *χαρίζω*, G. L.] ære. Morari, tergi- versari. Cæf. 6. Bell. Gall. cap. 28. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque ut eorum auxilia tardaret, &c. Cic. 7. Fam. 5. Mea quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectionem meam videbatur, aut certe tardare.

Inertia tardat nos. Tibul. lib. 1. 2. 23.

Impetum inimici tardare. Reprimere, remorari. Cæf. 1. Bell. Civil. 26.

Tardare & Frenare. Cic. 5. Verr. 130. Quum ejus animus ad persequen- dum, non negligentia tardaret, sed conscientia sceleris, avaritiæque suæ frenaret.

Studia alicujus tardare, pro Morari, & frangere contentionem. Cic. in Orat. 3. In quo vereor, ne si id, quod vis, effecero, eumque oratorem, quem queris, expressero, tardem studia multorum, qui desperatione debilitati experiri id nolent, quod se assequi posse diffidunt. Budæus.

Animos accusatorum tardare. Cic. 4. Verr. 167. Statuæ illæ equestres, quas tu paulo ante, quam ad urbem venires, poni inscribique jussisti, ut omnium inimicorum animos, accusatorumque tardares.

Animo tardari. Cic. 11. Philipp. 24. Vereor ne exercitus quoque nostri, qui non delectus necessitate, sed voluntariis studiis se ad Remp. con- tulerunt, tardentur animis, si quicquam aliud nobis, nisi de instanti bello cogitatum putabunt.

Tardare & procrastinare negotium aliquod. Cic. ad Brut. 1. Si ea, quæ ex tempore suscepta sunt ut agerentur, non tardata & procrastinata sunt.

Tardare, cum Infinitivo. Cæf. 2. Bell. Gall. 43. Ut multitudine atque onere nonnulli deprimerentur, reliqui hoc timore propius adire tardarentur.

Tardare, absolutum. Cic. ad Brut. 18. At illa retulit, quæfivitque, quid nam mihi videretur, accerferemusne te, atque id conducere putarem, an tardare & commorari te melius esset tibi.

TARDANS, antis. Partic. [*βῆρδης*] ut, Senectæ tardans. Virg. 5. Æn. 395.

TARDATUS, a, um. Partic. [*βῆρδης*] Virg. 5. Æn. 453.

At non tardatus casu, neque territusheros

Acrior ad pugnam redit.

Gradus tardati. Stat. 2. Theb. 671.

TARDABILIS, e. Adj. Tertull. de Anim. 43. Rigor tardabilis.

TARDESCO, [*βῆρδης*] ère. Tardum fieri. Lucret. lib. 3. 480.

Consequitur gravitas membrorum, præpediuntur

Crura vacillanti, tardescit lingua, mader mens.

TARENTUS, i. m. & f. & **TARENTUM**, i. n. [*τῆρς*] Nobilis urbs Calabriae ad mare, Pyrrho Epitota in ducem contra Romanos accito clarissima, sita in pænisula quadam, ut indicat Ptolem. lib. 3. cap. 2. Strabo multis locis lib. 6. Virg. 3. Æn. 551.

Hic sinus Herculei (si vera est fama) Tarenti

Cernitur. Servius, Lacones & Athenienses diu inter se bella tractant, & quum utraque pars affigeretur, Lacones, quibus juvenus deerat, præceperunt ut virgines cum quibuscunque concumberent. Quod factum est. Et quum post sedata bella juvenus incertis parentibus nata erubesceret, & patriæ & sibi esset opprobrio, (nam Partheniæ diceban- tur) accepto duce Phalanto, octavo ab Hercule, profecti sunt: delatque

ad breve oppidum Calabriae, quod Taras Neptuni filius fabricaverat, id auxerunt: & prisco nomine appellarunt Tarentum. Bene ergo nunc Herculei Tarenti, fivera est fama: quia Taras condiderat, auxerat Phalantus. Haecenus ille. Quae plenius refert & accuratius Justinus lib. 3. cap. 4. Nunc vulgo dicitur *Taranto*; tellis Olivarius in Melam. Lacedaemonium Tarentum. Ovid. 15. Met. 50. Sacri Tarenti cultos Neptunus. Hor. 1. Carm. 28. 29. Incolae fuerunt mollitiae & luxuria deinceps infames, unde Epitheta seqq. Imbelle Tarentum. Hor. 1. Epist. 7. 45. Molle Tarentum. Hor. 2. Serm. 4. 34. V. MOLLIS. Saturum Tarentum. Virg. 2. Georg. 197. Tarentus f. g. legitur apud Sidon. Carm. 5. 453.

Ipsoque, quae petiit, trepidaverat uncta Tarentus. TARENTINUS, a, um. Adj. [*Tarentinus*] Quod ex Tarento est, vel Tarentinis agris crescit: ut, Deliciae Tarentinae. Flor. 1. 18. 28. Nux Tarentina. Plin. lib. 15. cap. 22. Et Tarentinarum duo genera, fragili putamine ac duro: quae sunt amplissima, & minime rotundae. Unde quidam Tarentum appellatum putant, quod juglandes nuces & pineas molles habet, ac similiter oves. Tarentum autem Sabini vocant Molle. Pira Tarentina. Columel. lib. 5. cap. 10. Venenum Tarentinum. Hor. 2. Epist. 1. 207. Lana Tarentino violas imitata veneno. h. e. Purpura Tarentina.

Tarentinum versum, pro Molli & lascivo posuisse Arnobius videtur, ubi de Sabazis agit, cum scribit, Tum illum citabimus Tarentinum notumque senarium, quem antiquitas canit dicens,

Taurus draconem genuit, & Taurum draco. Annotavit Turneb. Tarentini, vocabantur Genus quoddam equitum. Liv. 35. 28. de Philopemene Achaeorum Praetore loquens, Et tum omnium primum agmen constituit; dein Cretenses auxiliares, & quos Tarentinos vocabant equites, binos secum trahentes equos, ad prima signa misit. Et 29. Luce orta, Cretensium levis armatura, & Tarentini equites super torrentem praelium commiserunt. Aelianus non longe a principio libri de Instruendis aciebus, Tarentinorum, inquit, duo sunt genera. Nam alii longius jaculantur, & ob eam rem equites jaculatores dicuntur, & Tarentini speciali vocabulo. Alii quum semel aut bis jaculum miserint, quo leviori utuntur, manus de cetero cum adversario conferunt, & cominus pugnare incipiunt, non secus quam quos hastatos appellari retulimus. Leves hos nominari solitum est. Ergo Tarentinorum alii Tarentini nomine suo vocantur, qui de longe jaculari consueverunt: alii leves, qui pugnam cominus subeunt. Haec Aelianus. De his loqui putatur Cicero, 5. Att. 19. Quae, inquit, de Tarentinis in militia laboravi, ea tibi grata esse gaudeo. V. Gravium in loc.

Tarentina Genus ornamenti muliebris, Aeliano lib. 7. de Var. hist. 9. TARIFFA, V. in dictione BELLO, urbs Hispaniae. TARMES, etis. m. [*ἡρψ*] Genus vermiculi carnem exedens. Paulus. V. Plaut. Mostell. 3. 2. 140. Vitruv. lib. 2. cap. 9. Scalig. ad Fest. & Plaut. Alias Tereido. [An apud Paul. pro Carnem scribendum Materiam?] TARNA, æ. f. [*τάρνα*] Urbs fertilissima ponitur Homer. lib. Iliad. 5. quam enarratores vocatam postea Sardis dixerunt. TARPEJA, [*ταρπηία*] teste Plutarcho in vita Romuli, Filia fuit Tarpeji, quae Romanam arcem in Capitolio constitutam, cujus pater Tarpejus custos erat, Sabinis prodidit. Hinc mons Tarpejus dictus: Hinc etiam Tarpeja sedes apud Virg. 8. Aen. 347. V. Servium in loc. De hac vide etiam Propert. lib. 4. Eleg. 4. quae sic incipit, Tarpejum nemus, & Tarpeja turpe sepulcrum Fabor, & antiqui limina capta Jovis.

TARPEJUS, a, um. [*ταρπηεύς*] Adj. ut, Arx Tarpeja. Virg. 8. Aen. 652. Arces Tarpejae. Ovid. 15. Met. 866. Juppiter Tarpejus. Ovid. 6. Fast. 34. Lucus Tarpejus. Propert. lib. 4. 9. 5. Mons Tarpejus, i. e. Capitolinus. Varro de L. Lat. 4. 7. pr. Dictus, inquit, a virgine Vestali Tarpeja, quae ibi a Sabinis necata armis, & sepulta. Ejus nominis monumentum relictum, quod etiam nunc ejus rupes, Tarpejum appellatur saxum. Pater Tarpejus, Juppiter. Propert. lib. 4. 1. 7. Rupes Tarpeja. Lucan. lib. 1. 196. Saxa Tarpeja. Sil. lib. 1. 117. conf. Varr. l. c. Sedes Jovis Tarpeja. Virgil. l. c. Lucan. lib. 5. 306. Tempia Tarpeja. Stat. 3. Silv. 4. 105.

TARQUINIUS, i. m. Plures fuerunt apud Romanos, qui hoc nomine dicti sunt. Primus omnium Tarquinius Priscus, [*ταρκύνιος Πρίσκος*] quintus Romanorum rex. Is centum additis Patrum numerum auxit, Latinos subegit, Circum designavit, qui nunc Maximus dicitur, ubi spectacula sibi quisque faceret, furcis duodenos ab humo pedes altis sustentata. Ludicrum fuit, equi, pugilesque ex Hetruria acciti. Præterea Sabinorum bello potitus, equitum centurias ampliavit; Anci filiorum conspiratione periit. Ex lib. 1. Livii: ubi reliqua V.

L. Tarquinius Superbus, Prisci, seu filius, seu nepos, cognomen a moribus meruit. Occiso Servio Tullio, cujus filiam in matrimonio habuit, regnum scelestè occupavit: bello tamen strenuus, Latinos Sabinosque domuit, &c. Demum quum in Ardea obsidione filius ejus Lucretiae stuprum intulisset, cum eo in exilium actus, ad Porcenam Hetruriae regem se contulit, cujus ope regnum retinere tentavit. Pulsus Cumas concessit, ubi per summam ignominiam reliquum vitae tempus exegit. Liv. lib. 1. & 2. Ovid. 2. Fast. 687.

Ultima Tarquinius Romanæ gentis habebat Regna, vir injustus, fortis ad arma tamen. L. Tarquinius Collatinus, Egerio genitus, Aruntis, qui Prisci frater fuit, filio, in contubernio juvenum regiorum Ardeæ erat, quam Superbus obsidione premebat. Ubi forte, quum in convivio conjugem suam unusquisque laudaret, placuit experiri. Itaque equis Romam petunt, regiasque nurus in convivio vel luxu deprehendunt. Inde Collatium petunt, & Lucretiam ejus inter ancillas in lanificio offendunt. Itaque ea pudicissima iudicata est. Ad quam corrumpendam Sex. Tarquinius, Superbi F. Collatium rediit, & jure propinquitatis in domum Collatini venit, cubicu-

lum Lucretiae irrumpit, ejusque pudicitiam expugnat. Illa postero die ad vocatis e castris Sp. Lucretio patre, & conjugem, una cum P. Valerio & L. Junio Bruto, iis rem exposuit: & cultro, quem veste texerat, se occidit. Illi exilio regum rem vindicaverunt. Ita L. Tarquinius Collatinus cum L. Junio Bruto primi omnium Romæ coss creati sunt. Quem honorem tamen, ob invidiam nominis, Collatinus paulo post deponere consensu populi coactus est. Tarquinius cum prole tota ejectus, ad Mamiliam Tusculanum generum confugit, Latinosque omnes concitat. Contra quos Postumius missus. Ex Liv. lib. 1. & 2.

Superbissimus atque crudelissimus Tarquinius. Cic. pro Rabir. perd. 13. Nam hæc tua, quæ te, hominem clementem popularemque, delectant, &c. sed ne Romuli quidem, aut Numæ Pompilii, sed Tarquinii, superbissimi atque crudelissimi regis, ista sunt cruciatus carmina. Ejectus Tarquinius. Virg. 8. Aen. 646.

Falces superbi Tarquinii. Hor. 1. Carm. 12. 35. Reges Tarquinii. Virg. 6. Aen. 817.

Superbus Tarquinius regno pulsus. Hor. 1. Serm. 6. 13.

TARQUINIUM, orum. m. pl. [*ταρκύνιον*] Vetus oppidum Campaniae. Cic. 5. Tusc. 109. Demarathus quidem, Tarquinii regis nostri pater, tyrannum Cypselum quod ferre non poterat, fugit Tarquinius Corintho, & ibi suas fortunas constituit, ac liberos procreavit. Steph. *ταρκύνιον*.

TARQUINIENSIS, e. Adj. [*ταρκύνιος*] ut, Fundus Tarquinienfis. Val. Max. 5. 3. 3. Ager Tarquinienfis. Cic. 2. de Divin. 50.

TARQUINIENSE, is. n. absolutum, pro Agro Tarquinienfi, & qui a Tarquiniiis heredibus primum nomen accepit. Plin. 8. 52. Qui in Tarquinienfi feras pascere instituit. Idem 9. 56.

TARRACINA, æ. f. [*ταρρακίνη*] vel TARRACINÆ, arum. pl. [*ταρρακινῶν*] Oppidum Volscorum in Campania, ante Trachyna, id est aspera, a loci aspreddine, & lingua Volscorum Anxur dicebatur prius, diversam fortunam a Reginis experta. Liv. 4. 59. Anxur fuit, quæ nunc Tarracinae sunt: urbs prona in paludes. Dicitur & Taracina unico r, & Terracina. V. ANXUR.

TARRACINENSIS, e. Adj. Sallust. Bell. Catil. cap. 46. TARRACO, [*ταρράκων*] Insignis Hispaniae civitas, Scipionum opus, a quo provincia ipsa Tarraconensis & Tarraconia dicta est, nunc Aragonia, vocatur, quæ (ut Pomponius scribit lib. 2. 6.) altero capite Gallias, altero Bæticam, Lusitaniamque contingens, mari latera objicit nostro, qua Meridie: qua Septentrionem spectat, Oceano. Urbium e mediterraneis clarissimæ fuerunt Pallentia, & Numantia. Nunc est Cæsarea Augusta. Tarraco nunc vulgo Tarragona dicitur, teste Olivario. Hinc Tarraconensis vina, optima. Martial. lib. 13. 118.

Tarraco, Campano tantum cessura Lyæo.

Vitifera Tarraco. Sil. lib. 3. 370.

TARSUS, [*ταρσός*] Urbs præclarissima, & Ciliciæ metropolis, quam Perseus, Danaes nobilissima proles, ædificavit. Lucan. lib. 3. 225.

Deseritur Taurique nemus, Perseæque Tarsus. Hæc fuit Apostoli Pauli patria. Dicta Tarsus, ut quidam existimant, a siccitate: vel a parte pedis quæ *ταρσός* dicitur, ut in manu *καρπός*. Vel, ut Josephus ait lib. 1. a Tarso nepote Japheth. Nunc vulgo vocatur *Tarso*.

Tarsenses adeo philosophiæ studiosi fuerunt, ut Athenienses & Alexandrinos superarent. Ex Tarso fuerunt Antipater, Archelaus, & Nestor, & duo Athenodori, & hi philosophi Stoici fuerunt.

TARSIS, vel THARSIS, [*θάρσις*] Lapidis genus est, ut ait Hieronymus ad Marcellum.

Est & Tarsis vel Tharsis, [*Θαρσις*] regio, ad quam Jonas propheta se velle ire dixit. Ipsum quoque mare, quia cæruleum sit, & sæpe solis radiis percussum, colorem supradictum trahat, a colore nomen accepit.

Porro Hebræi Tarsis mare dici generaliter autumant, secundum illud, In spiritu violento confringes naves tarsis, id est maris.

TARSENSIS, e. Adj. possess. [*ταρσός*, & *Θαρσινός*] ut, Tarsense pelagus. Columel. lib. 8. cap. 16.

TARTARIA, sive TATTABIA, æ. f. Regio amplissima, quæ partim in Europa, sed maxima ex parte in Asia, sita est: Univerfa dividitur in Europæam, quæ & Minor dicitur, & Asiaticam; utraque ut plurimum inculta, tristis, squalida atque deserta. Nomen accepit a flumine *Tartarus*, quod *Mongul* regionem irrigans, in mare Septentrionale effunditur. V. Cluver. Introd. Geogr. lib. 4. cap. 23. & lib. 5. cap. 3. 4. 5. Hinc

TARTARI, sive TATTARI, [*τάρταροι*] Gens ipsa fera, atrox, crudelis, inconditis moribus, & omnium barbarorum maxime barbara. Legito Vadianum apud Pomponium Melam lib. 3. & Cluver. loc. supra cit.

TARTARUS, [*τάρταρος*] & in multitudinis numero, neutro genere TARTARA, & *τάρταρον*, id est turbare: aut quod melius est, & *τάρταρος*, id est a tremore frigoris: Locus inferorum profundus, inquit Servius. Virg. 6. Aen. 577.

— tum Tartarus ipse Bis patet in præceptis tantum, tenditque sub umbras, Quantus ad æthereum celi suspectus Olympum. Suidas, Tartarus, inquit, demissior inferni locus, & Tartarum apud nubila locus, &c. conf. Steph. Poetæ Latini fere n. pl. Tartara utuntur, ut

Funesta Tartara. Stat. 11. Theb. 574. Ima Tartara. Senec. OEdip. 10.

Impia. Virg. 5. Aen. 734. Intima Lethi Tartara. Virg. 4. Georg. 482.

Nigra Tartara. Virg. 6. Aen. 135. Opaca Tartara. Ovid. 10. Met. 670.

Profunda Tartara. Senec. Hippol. 8. Tristia Tartara. Virg. 4. Aen. 243.

TARTAREUS, a, um. possess. [*ταρταρεύς*] Virg. 7. Aen. 513. — cornuque recurvo

Tartaream intendit vocem. i. e. Terribilem, aut fortem, inquit Servius. Idem 12. Aen. 846.

Quas & Tartaream nox intempesta Megæram. Acheron Tartareus. V. ACHERON.

Tartareus canis, Martial. lib. 5. 35. Cerberus intelligitur. Custos Tartareus, Cerberus. Virg. 6. Aen. 395.

Deus Tartareus, Pluto. Ovid. 1. Trist. 8. 32. Domus Tartarea. Ovid. 3. Fast. 620.

Plaga Tartarea. Cic. 2. Tusc. 22. Hæc & Tartarea tenebrica abstractum plaga Tricipitem eduxit hydra generatum canem.

Ex poeta. Umbra

Umbrae Tartareæ. Ovid. 6. Met. 676.

ARTESIOS, [ταρτησιος] Hispania civitas juxta columnas Herculis, ali-
quando Carteja dicta, ut scribit Pomponius Mela lib. 2. 6. Silius omni-
no aliam Tartession a Carteja facit lib. 3. 399.

Argantoniacos armat Carteja nepotes, &c.

Armat Tartessos stabulanti conscia Phœbo. Silli interpret ean-
dem esse falso colligit Vadiani judicio. At Liv. 28. 30 pr. Dum hæc, inquit,
ad Batim fluvium geruntur, Lælius interim, freto in Oceanum evectus,
ad Cartejam classe accessit. Urbs ea in ora Oceani sita est, ubi primum
e faucibus angustis panditur mare. Hactenus Livius. Eandem igitur
cum Tartesso fuisse credi par est. Nam & Strabo lib. 3. Nonnulli, in-
quit, Tartessum hujus ætatis Cartejam nominant. V. CARTIA.
Tartessus, Urbs in litore prope Gades; unde familia Columellæ emana-
vit, a Tartaro dicta, ut meminit Strabo, propter subterraneas illic ca-
vernas. Hinc

ARTESSIACUS, a, um. Adj. [ταρτησιος] possess. ut, Tartessiaci
thyrsi, i.e. Lactucæ. Columel. lib. 10. v. 371. Sil. lib. 16. 114.

— noctisque per umbram

Ad Tartessiacos tendit per litora portus. Idem 17. 591.

Ac Tartessiacas profugi sparguntur in oras.

ARTESSIUS, a, um. Adj. [ταρτησιος] Ovid. 4. Met. 416.

Preferat occiduus Tartessia litora Phœbus.

Tellus Tartessia. Sil. lib. 16. 647.

ARVANNA, [ταρβάννα] Ptolemæo lib. 2. cap. 9. Gallia urbs Morino-
rum: vulgo *Teronane*.

ARUNTIUS, [ταρύντιος] Vir fuit tum Philosophiæ, tum Mathema-
ticarum in primis studiosus. Auctor Plutarchus in Romulo.

ARUSCUM, [ταρυσκόν] Ptolemæo lib. 2. cap. 10. Saliorum urbs in
Gallia, vulgo *Tarascum*.

T A T

ATA, [τάτα] Tatam pueri Patrem vocant. Martial. Kb. 1. 101.

Mammas atque tatas habet Afra: sed ipsa tatarum

Dici, & mammarum maxima mamma potest. V. BUA.

ATÆ, Cantio est sibi invicem respondentium. Plaut. Stich. 5. 7. 3.

Factu hoc modo, at tu hoc modo. s. a. babæ. s. t. tatæ. s. a. papæ.
s. t. evax. Al. Pax. Idem Trucul. 1. 1. 18.

ATIUS, [τέτιος] T. Tati Sabini dux, qui cum diu in Romanos
bellum moliretur, tandem per proditorem Tarpejæ virginis Capitolio
primum capto, urbem invasit, ac pace facta, regnum Romæ quinquennio
una cum Romulo tenuit: quem postremo tandem ab amicis eorum legato-
rum, quos Tariani latrones interfecerant, occisum esse ait Lanuvius, &
in Aventiniensi laureto sepultum. De hoc vide Liv. 1. 10. & apud Plutar-
chum in Romulo.

Ferus Tati. Propert. lib. 4. 2. 52.

ATIENSES, [τατινῆς] Tertia pars populi Romani a T. Tatio dicta.
V. Plut. in Rom. Liv. 1. & c. l. LUCERES.

T A U

AULANTI, [ταυλάντιος] Populi sunt Illyriæ. Euphorion Taulantinos
vocat. Aristoteles ait apud hos vinum ex melle fieri. Hæc Stephanus.
Lucan. lib. 6. 16.

Quemque vocat collem Taulantius incola petram.

AURA, V. TAURUS.

AUREA, æ. m. [ταυρέας] Jubellius Taurea dictus, Campanus, memoranda
vir fortitudine, qui cum Campanus senatus a Q. Fulvio Flacco cos. capite
plecteretur, voluntaria morte ante pedes ejus, transfixus gladio, procu-
buit. V. Liv. 26. 15. Conf. JUBELLII.

Sublimis Taurea. Sil. lib. 13. 143.

AUREUS, Adj. V. TAURUS.

AUREUS, [ταυρεός] Neptuni epitheton, quoniam ei tauros immo-
labant: vel quia sit deus maris, quod sonum emittat similem voci
taurinae.

AURI, [ταυροί] populi, Tauricæ Septentrionalis regionis in Europa
incolæ. Iphigeniæ (inquit Mela lib. 2. 1.) & Orestis adventu maxime
memorati, immanes sunt moribus, immanemque famam habent, solere
victimis advenas cedere. Hactenus Pomponius. De Orestis in Tauricam
adventu, quædam habet Ovid. 4. Trist. 4. 66.

Immanis autem sacrificii hujus, Thoas rex auctor fuit. Hinc Diana ipsa
Thoantea dicta Sil. lib. 4. 771. Ejus frequens mentio est apud Lucanum,
Eusebium, Ciceronem, Solinum, Lactantium. Herodotus libro quarto;
Taurus omnes naufragos Iphigeniæ immolare solere, & precibus peractis,
hominis caput clava ferire, corpus truncum e ripa deturbare, caput
cruci suffigere. Captis vero bello caput amputant, referuntque domum,
& suffixum fusti in tecti sublimia statuunt, plerumque autem supra fur-
narium erigunt: ideo id agentes, quod hos totius domus custodes esse
sibi persuadeant. Ex Herodoto.

AURICUS, a, um. Adj. [ταυρεός] ut,

Terra Taurica. Ovid. 1. de Pont. 2. 80.

Ara Taurica. Ovid. 4. Trist. 4. 63.

AURICA Cherfonesus [ταυρικὴ Χερσόνησος] Peninsula, provincia est
Europæ, ut docet Ptolemæus lib. 3. cujus fines sunt Isthmus, Palus Mæo-
tis, Propontis, & Cimmerius Bosporus. Ibi civitates sitæ sunt Eupatoria
& Theodolia, nunc Capha. Ejus ambitus lxx millia passuum complecti-
tur, & a Mæotidis populis, qui margines ipsius habitant, nomen assumpsit.
Hodie vocatur *Præcopia*. De hac Juven. 15. Sat. 116.

— quippe illa nefandi Taurica sacri

Inventrix. V. CHERSONESUS.

AURINI, [ταυρίνοι] Plin. lib. 3. cap. 17. Populi sunt Italiae Transpadanæ
in Alpium radicibus. Augusta Taurinorum ipsius urbis nomen; hodie
Turin. [Hos Stephanus eisdem cum Tauriscis facit, Strabonem lib. 7.
secutus, qui & Tauristas, & Liguriscas vocat. Verum Plinius distinguere
videtur. q. V.]

AURINUS, a, um. Adj. [ταυρινός] ut. Campi Taurini. Sil. lib. 3. 646.

Taurinus, Adj. a Taurus, V. in TAURUS.

AURÖMINIUM, [ταυρομήνιον] Siciliæ oppidum, in colle situm, cui
Tauri nomen fuit, ab Andromacho Timæi historici patre conditum, viro

onibus animoque præstante: & Tauromenium dictum est. auctore Diodor.
lib. 16. Scribit Plin. lib. 3. cap. 8. hanc urbem quandoque Naxos appel-
latam. Nunc vulgo dicitur *Taormina*. Inde

TAURÖMINITANUS, a, um. Adj. [ταυρομήνιος] Val. Max. 2. 8. 3. Arx
Taurominitana. Sil. 14. 257.

Taurominitana cernunt a fede Charybdim. Luoan. lib. 4. 461.

Taurominitanæ fugiens damnosa Charybdis. &

Taurominitani dicti Ciceroni, 4. Verr. 160.

TAURUBULÆ, arum. [ταυροβύλαι] Nomen insulæ prope Neapolim.
Stat. 3. Silv. 1. 129.

— dices Capræ, viridesque resultant

Taurubulæ.

TAURUNUM, i, n. TAURURUM, [ταύρουρον] Ptolemæo lib. 2. cap. 16.
Taurunum Plinio lib. 3. cap. 25. alio nomine Alba Græca vel Belgrada;
Urbs Mæsiæ superioris, a Germanis Album castrum Græcorum dicitur.

TAURUS [ταύρος] Berytius, Philosophus Platonici sub Antonino prin-
cipe: scripsit de differentia sectarum Platonis & Aristotelis, de corporeis
& incorporeis, & alia, ut est auctor Suidas, Hujus etiam sæpe meminit
Gellius, dicitque ejus se maxime familiarem Romæ fuisse.

Taurus, cognomen Statiliorum Romæ, Varro de R. R. 2. 1. 10. A Stati-
lio Tauro amphitheatrum exstructum sub Augusto principe memorat
Suet. cap. 29. extr. S. Pacuvii Tauri, Ædilis plebis, qui Sibyllæ statuam
ante Rostra instituit, meminit Plin. 34. 5. extr.

TAURUS, [ταύρος ὄρος] Mons Asiæ altissimus ab Eois veniens litoribus,
Chelidonio promontorio determinatur. Immenus ipse, & innumerarum
gentium arbiter: dextero latere Septentrionalis, ubi primum ab Indico
mari exurgit, lævo Meridianus, & ad Occasum tendens, mediamque
distrahens Asiam, nisi opprimentis terras occurrerent maria. Resilit ergo
ad Septemtriones: flexusque immensum iter quærit, velut de industria,
rerum natura subinde æquora opponente: hinc Phœnicium: hinc Pontic-
um, illinc Caspium, & Hyrcanum, contraque Mæoticum lacum.
Torquetur itaque collisus inter hæc claustra, & tamen victor, flexuosus
evadit usque ad cognata Riphæorum montium juga, numerosis nominibus
& novis quacunq; incedit, insignis: Imaus prima parte dictus, mox
Emodus, Paropamisus, Circius, Chambades, Pharphariades, &c. Ex
Plin. lib. 5. cap. 27. Legito Solinum cap. 51. in discriptione Ciliciæ. Huic
Mons oppositus, Antitaurus dicitur. Ubi in excelsissimam confurgit subli-
mitatem, Caucasus appellatur: quanquam sint qui Taurum a Cauca-
so dividant. conf. Suid.

Tauro tenus. Cic. pro Dejot. 36. Etenim si Antiochus, magnus ille rex
Asiæ, quum posteaquam a Scipione devictus, Tauro tenus regnare jussus
esset, &c.

TAURUS, i. m. [ταύρος, Gl. L. G. & G. L.] Bos ad procreandum re-
servatus. V. Colum. 6. 20. Virg. 4. Georg. 538.

Quatuor eximios præstanti corpore tauros.

Taurus accipitur & pro bove, qui castratus rei rusticæ auctoribus intel-
ligitur. V. Colum. 1. c. Virg. 1. Georg. 65.

— ergo age, terræ

Pingue solum primis extemplo a mensibus anni

Fortes invertant tauri.

Fortia taurorum corpora. Ovid. 1. de Pont. 4. 53.

Tergora taurorum. Ovid. 13. Met. 347.

Agrestes tauri. V. Agrestis, in AGRÆ.

Alacres tauri. Claud. 2. in 1. Conf. Stilich. 21.

Acer taurus. Sil. 13. 429. al. Ater.

Arator. Ovid. 1. Fast. 698.

Bellator. Stat. 3. Theb. 330.

Corniger taurus. V. CORNUS.

Iners. Stat. 9. Theb. 84.

Ingens. Virg. 2. Æn. 202.

Macer. Virg. 3. Ecl. 100.

Nitens. Virg. 3. Æn. 20.

Torvus. Ovid. 8. Met. 132.

Trux. Ovid. 4. Epist. 166.

Validus. Ovid. 7. Met. 538.

Adjungere tauros aratro. V. ADJUNGO.

Fumans sub vomere taurus. Virg. 3. Georg. 515.

Patti repetunt præsepia tauri. Virg. 7. Ecl. 39.

Submittere tauros. Virg. 1. Ecl. 46. V. SUMMITTO.

Taurus, Tauri simulacrum. Cic. 6. Verr. 73. Ille nobilis taurus, quem
Phalaris habuisse dicitur.

Taurus, Cæleste signum. Plin. lib. 17. cap. 24. Quum sit Luna in Leone,
Scorpione, Sagittario, Tauro. Virg. 1. Georg. 217.

Candidus auratis aperit quum cornibus annum

Taurus.

Taurus pro Radice arboris. Quintil. lib. 8. cap. 2. Sicut in his, quæ
homonyma dicuntur, ut taurus animalis sit, an mons, an signum in
calo, an nomen hominis, an radix arboris, nisi distinctum non intel-
ligitur.

Taurus, Avis nomen. Plin. lib. 10. cap. 42. Est quæ boum mugitus imite-
tur in Arelateni agro taurus appellata, alioquin parva.

Taurus, Pars est quædam in pudendis, unde & Lastauri, dicti. Solitau-
rilia ab hac parte non desunt qui appellata censeant, quod innuit Festus
in Solitaurilia, cum scribit, Atque harum hostiarum omnium sunt im-
molati tauri, quæ pars ceditur in castratione. Ex Turnebi Advers. 17. 7.
[Suidas, ταύρος, πρὸ ἀδελφῶν ὁ ἀνδρὸς, καὶ ἡ ταυροῦς, ἡ ἀμικτὸς, καὶ ἀγνή.]

TAURA, æ. f. Vaccas steriles dici existimant tauras, hac de cau-
sa, quod non magis, quam tauri pariant. Hæc Festus. Columel. lib.
6. cap. 22. Et utique tauræ, quæ locum occupant secundarum, alegendæ.
Varr. 2. de R. R. cap. 5. Quæ sterilis est vacca, taura appellatur.

TAURULUS, i. m. dimin. Petron. 39. Deinde totus cælus taurulus est.

TAUREUS, a, um. [ταυρεός Gl. G. L.] Adj. ut,

Terga taurea, pro Tympanis dixit Ovid. 4. Fast. 342.

Taurea vincla. Lucret. lib. 6. 1069.

Quæ laxare queant compages taurea vincla. k. e. Vincla ex
glutine taurino. Lambin.

TAUREA, æ. f. Scutica ex corio bubulo facta. Juven. 6. Sat. 491.

— taurea punit

Continuo flexi crimen, facinusque capilli,

Ccc 3

TAURUS.

TAURINUS, a, um. aliud Adj. [ταυρινός] Quod ex tauro est. Plin. lib. 20. cap. 13. Item vitilignes, verrucas, strumas, & similia cum hircino & adipe suillo actaurino sevo. Cornua taurina. Claud. in Conf. Prob. & Olyb. 220. Folles. Virg. 4. Georg. 171. Frons. Ovid. 6. Fast. 197. Pulsus. Stat. 2. Theb. 78. Sanguis taurinus. Catul. 67. 34. Tergum. Virg. 1. Æn. 368. Tympana. Claud. in 2. Conf. Stilich. 364. Vultus. Virg. 4. Georg. 371.

TAURIUS, a, um. Aliud Adj. unde Taurii ludii, Taurium æs, apud Fest. Taurii appellabantur ludi, in honorem deorum Inferorum facti, inquit Paulus. De quorum institutione plura apud Festum V. conf. TAURILIS.

TAURICUS, a, um. Adj. ut Tauricum æs dicunt, quod in ludos tauricos consumitur. Fest. Al. Taurium.

TAURILIS, e. Adj. Unde Taurilia, Ludi Romani. Liv. 39. 22. Ludi Taurilia per bidentum facti, religionis causa. V. dict. super. & SUOVE TAURILIA.

TAURIFER, era, erum. Adj. [ταυροφόρος] ut, Campi tauriferi, Pascua. Lucan. lib. 1. 473.

TAURIFORMIS, e. aliud Adj. [ταυροειδής] Formam tauri habens. Hor. 3. Carm. 14. 25.

Sic tauriformis volvitur Aufidus.

TAURIGENUS, a, um. Adj. Actius in Minotauro apud Macrobi. lib. 6. Saturn. cap. 5. Taurigeno femine ortum fuisse, an humano.

TAUROBOLIUM, vel **TAUROPOLIUM**, i. n. [ταυροβόλιον] Sacrificii genus. Antiqua Inferio apud Spon. Erud. Antiq. p. 20. PONTIFEX VESTALIS MAIOR PERCEPTO TAVROBOLIO CRIOBOLIOQUE, &c. Gruter. Inscr. p. 30. & 31. TAVROPOLIVM FACERE, & ACCIPERE. Sacrificium autem Taurobolii fuit in honorem Cybeles; unde Sacerdos dictus est Taurobolinus. [Qui plenius hoc sacrum cognoscere cupiunt consulant Antonii Vandale Dissert. de origine ac ritibus sacri Taurobolii, quæ est prima in Syntagm. & Lomejer. de Lustrat. cap. 23.]

TAUTOLOGIA, æ. f. [ταυτολογία] Latine dici potest Eiusdem rei eloquium; Figura est apud poetas frequens, qua res eadem multis verbis idem significantibus explicatur. Virg. 1. Æn. 551.

— si fata virum servant, si vescitur aura

Ætheria, neque adhuc crudelibus occubat umbris. Nam totum quod repetitur, unum est; sed ad exprimendum conceptum crebro sermone denuntiatur. [Gloss. Græcolat. ταυτολογία, Stummia. Quod quid sit viderint doctiores.]

T A X

TAX, n. indecl. [τάξ] Percussio dicitur: vox a sonitu, quem facit, formata. Plaut. Perf. 2. 3. 12. Tax tax tergo erit meo, non curo.

TAXILA, [τάξιλα] Urbs Indiæ maxima: ut scribit Philostrat.

TAXILLUS, i. m. V. TALUS.

TAXO, [ψηλαφών] ære. Pressius, crebriusque quicquam tangere. Varro Modio, Ne mem taxis liberum. i. e. Tetigeris. Nonius 2. 856. V. Gell. lib. 2. cap. 6. & Macrobi. lib. 6. cap. 7.

Non est a Taxo. H. St. Utiq; sed a Tango vel Tago, Taxis antique, pro Tetigeris. V. Voff. de Analog. 3. 41. conf. Fest. in voce.

TAXO, [τάξω, Gl. L. G.] ære. Pretio æstimare. Plin. lib. 17. cap. 1. Illos, qui frugiferas tanti taxaverant.

Taxare aliquem, [κατάξιον] Maledictis tangere. Plin. lib. 15. cap. 15. Eadem causa in piris taxatur superbæ cognomine. conf. Fest. d. 1.

TAXATUS, a, um. Partic. Suet. Calig. cap. 38. Cognoscebat de talibus causis, taxato prius modo summæ. Florus 2. 6. 18. Dignitas equestris (i. e. annuli equitum Romanorum insigne) taxata mensura. Idem 1. 12. 8. Taxata stipendio hiberna.

TAXATIO, ðnis. f. [τάξις, Gl. L. G.] Ipse taxandi actus. Taxatio, (inquit Festus) in litibus, arbitrioque, dicitur quæ sit certæ summæ. Plin. lib. 13. cap. 15. Interit nuper incendio, a Cethegis descendens, n. s. XIII. permutata, latifundii taxatione, si quis prædia tanti mercari malit. De mensa citria. Idem lib. 9. cap. 35. Prior id fecerat Romæ in unionibus magnæ taxationis Clodius, tragædi Æsopi filius.

TAXATOR, ðris. m. [ἐπιμηστής] Taxatores (inquit Festus) e scenicis dicuntur, qui alter alterum maledictis tangit.

TAXA, æ. f. Æstimatio pretii & valoris, apud Jctos. Item Lauri species. Plin. 15. 30.

TAXIM, Adv. Sensim, vel occulte. Pompon. Bucc. adoptat. Claudestino tacitus taxim prospectavi periculum. Ex Non. 2. 840. Obsoleto.

TAXUS, i. f. [ῥοδοδάκτυλος, Gl. L. G. & G. L. σμίλας, L. G.] Arbor in Arcadia abieti similis. Plin. lib. 16. cap. 10. Similis etiamnum his aspectu est, ne quid prætereatur, taxus, minus virens, gracilisque & tristis, ac dira, nullo succo, ex omnibus sola baccifera. Mas noxio fructu. Letale quippe baccis, in Hispania præcipue, venenum inest. Vasa etiam viatoria ex ea vinis in Gallia facta, mortifera fuisse compertum est. Hanc Seftius smilacem a Græcis vocari dixit: & esse in Arcadia, tam præsentis veneni, ut si qui dormiant sub ea, cibumve capiant, moriantur. Sunt qui & taxica hinc appellata dicant, venena, quæ nunc toxica dicimus, quibus sagittæ tinguntur. Repertum, innoxiam fieri, si in ipsam arbo-rem clavus æreus adigatur. Hæc Plin. Virg. 9. Ecl. 30.

Sic tua Cyrneas fugiant examina taxos.

Metuenda succo taxus. Stat. 6. Theb. 102.

Nocentes taxi. Virg. 2. Georg. 257.

Pestiferæ taxi. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 386.

TAXEUS, a, um. Adj. [σμιλαεινός] ut, Silva taxea. Stat. 5. Silv. 5. 29.

T A Y

TAYGETA, n. pl. vel **TAYGETUS**, i. m. [ταύγετον ὄρεον] Mons est Laconum, Libero patri sacratas, teste Serv. apud Virg. 2. Georg. 488. — virginibus bacchata Lacænis

Taygeta, &c. Cic. 1. de Divin. 112. Quum & urbs tota corruit, & in monte Taygeto extrema montis, quasi puppis, avulsa est. Canes Taygeti. Virg. 3. Georg. 44.

Pruina Taygeti. Propert. lib. 3. 14. 15.

Ardua Taygeta. Stat. 1. Achill. 427.

Gelidi Taygeti inculta juvenus. Lucan. lib. 5. 52.

Horrenda Taygeta. Stat. 4. Silv. 8. 53.

TAYGETE, f. [ταύγιτη] Una est (inquit Serv.) de Pleiadibus septem. Virg. 4. Georg. 232.

Taygete simul os terris ostendit honestum Pleias, &c. conf. Steph.

T E

TEG. Tegula. T. E. I. Testamento ejus iussit. **TER**. Terentina, (scil. Tribus;) Tercenarius, Terminalia, Tertium. **TESS**. Tesserarius. **TEST**. P. C. Testamento poni curavit.

T. F. Titi filius, Testamento fieri.

TE, σε & τε, Gloss. Latinogræc. V. TU.

TE, Syllabica adjectio, quæ pronomini- bus Tu & Te adjungitur: ut, Tute, Tete. [Sic & Meapte, Suapte, &c.]

T E A

TEANUM, [τέανον ἢ τεανόν] Italiæ oppidum duplex est. Est enim Teanum Sidicinum in Appia via positum: & Teanum Apulum; sive Apulum, ut Plin. lib. 3. cap. 5. & Strab. lib. 5. & 6. scribunt. Cic. pro Cluent. 27. Quum haberet ex Nonia infantem filium, alter autem ejus filius Pappia natus, Teani Apuli, quod abest a Larino decem & octo millia passuum, apud matrem educaretur, &c. Quidam perperam cum aspirata scribunt Theanum.

TEARCO, ðnis. [πάρεων] Æthiopiarum rex maximus, qui externas subegit gentes, Europæque populos, usque ad Herculis perveniens columnas. Ex Strab. lib. 5.

TEARUS, [τεάρω] Thraciæ fluvius, ad cujus ripas quum Darius, ad Scythas proficiscens, pervenisset, castra diebus tribus continuit, ejus dulcissima & limpidissima aqua delectatus, eodemque in loco columnam cum inscriptione posuit. Auctor. Herodot. lib. 4.

TEATEA, [τεάτια] Marucinatorum urbs in Italia, auctor Ptolem. lib. 3. cap. 1. Teate hodie, vulgo *Tieri*.

T E B

TEBA, æ. f. Vox prisca pro Colle. Varro de R. R. 3. 1. Lingua prisca & in Græcia Æoles Bæotii vocant colles Tebas. [Immo Thebas, q. V.]

T E C

TECHNA, æ. f. [τέχνη] Latine Ars. Aliquando significat Dolum, astutiam, imposturam, fraudem artificiosam, offuciam. Ter. Heaut. 3. 1. 62. Falli te finas technis per fervulum. conf. Plaut. Most. 3. 1. 19. Immo in plurali tantum. Vide in Dial. de Errore communi. H. St.

TECHNICUS, a, um. Adj. [τεχνικός] Artificialis in Gloss. Græcolat. exp. Quintilian. lib. 2. cap. 14. sub fin. Et velut decretis Technicorum tutos putent. i. e. Eorum qui omnino artem sequuntur.

TECHNOPHYON, [τεχνόφυον] Græca dictio, qua significatur Artis productio. Suet. in August. cap. 72. Erat illi locus in edito singularis, quem Syracusas & technophyon vocabat.

TECOLITHUS, i. m. [τεκόλιθος] Lapis sic dictus, quoniam calculos rumpit & absomit. Plin. lib. 30. cap. 19. Spongiæ lapides inveniuntur in spongiis, & sunt nativi. Quidam eos tecolithos vocant, quoniam vesicæ miedentur, calculos rumpunt in vino poti.

TECTORIUM, V. TEGO.

TECTORÆGES, [τεκτοράγες] Fortissimi aliquando Gallorum, Pyrenæis proximi & Ceminii; ita vocati, quod sagis vestirentur: adeo olim potentes opibus & virum præstantia, ut per Græciam, tunc victricem gentium, magna hominum manu profecti, in Asia supra Phrygiam, Cappadociamque sedes posuerint, incolomes ab omni finitimorum incurfu. Tectorages & Tolistobogi dicti Plinio lib. 4. cap. 31. & ceteris. Aufonius Narbonem describens in urbium catalogo vocat Teutofagos, hoc carmine, Usque in Teutofagos primævo nomine Belgas. Florus lib. 2. cap. 11. Tectorofagos nuncupat. [Steph. Nom. sing. τεκτοράγης, & τεκτοράγης, pl. τεκτοράγες & τεκτοράγαι docet Gr. usurpari.]

TECTUM, V. TEGO.

TECUM, V. TU.

T E D

TEDA, **TEDIFERA**, V. TEDA.

T E G

TEGEA, [τέγεα, ἢ γέγη] Urbs Arcadiæ, a qua

TEGEÆUS, a, um. Adj. quadrifyll. Propert. 3. 2. 30.

Fictilis & calami, Pan Tegeæ, tui. Virg. 8. Æn. 459.

Tunc lateri atque humeris Tegeæum subligat enssem. Idem 1. Georg. 18.

Adis, ô Tegeæe, favens. Servius; Tegeæe, Pæonem tertium esse dicit.

Sic Piræus, pro Piræus. H. St. V. in hac dict. V. & mox.

Tegeæus volucer, dictus est Mercurius apud Stat. 1. Silv. 5. 4.

Tuque inimica feræ, volucer Tegeæe, sonoræ Terga premas.

Tegea gens, pro Tegeæa gens. Virg. 5. Æn. 299. Al. Tegeææ. [Sic Brækhus. Tegeæe apud Propert. exhibet, quasi ex Græco τεγέα. Notum est permutasse sæpe scribas diphthongum cum e longo. Cave tamen mutes.]

TEGEATES, æ. m. [τεγέτης] Gentile. Et

TEGEATIS, Idis. f. [τεγέτης] Sil. 13. 329.

— cæsa Tegeatide capra.

TEGEATYCUS, a, um. aliud Adj. [τεγεατικός] ut Tegeaticus volucer & ales, Mercurius. Stat. 1. Silv. 2. 18.

Et de Mænalibus volucer Tegeaticus umbra. Sic 5. Silv. 1. 103.

Cunctaque si numerem; non plura interprete virga Nuntiat & celsis ales Tegeaticus altris. Olim Lacedæmonii bellum intulere Tegeatibus, ferentes secum compedes, tanquam essent reducturi illos in captivitatem. Sed congressi prælio ac fugati, quicunque vivi

vivi capti sunt, eisdem, quas ipsi attulerant, compedibus compediti, campum Tegeatem metiti fune coluerunt.

TEGES, TEGETICULA, TEGILLUM, TEGIMEN, TEGMEN, V. TEGO.

TEGO, xi, tūm, [τεγω, Gl. L. G. & G. L. ἐπιτεγω, L. G. στέγω, ὑπερτεγω, G. L.] ēre. Operire, Occulere, Velare. Ovid. 1. de Arte Am. 58. Equore quot pisces, fronde teguntur aves.

Galea caput texit. Propert. lib. 4. 3. 44.

Caligine terras nox texit. Lucret. lib. 6. 852.

Sepulcro regi, Condi. Lucan. lib. 2. 548.

Somno tegeret cum lumina. Virg. 4. Georg. 414.

Tenebris teguntur omnia. Ovid. 4. Fast. 489.

Tunica tegi. Ovid. 1. Amor. 5. 14.

Veste corpus tegere. Tibul. lib. 2. 3. 82.

Tegunt se latibulis feræ. Cic. pro Rabir. Post. 42. His ipsis diebus hostem persequi: tum, cum etiam feræ latibulis se tegant, atque omnia bella iure gentium conquiescant. [Hic est Defendunt ab injuria tempestatis.

Tegere, Celare. Martial. 3. 42.

Quod tegitur, majus creditur esse malum. Ter. Hec. 1. 2. 91.

Pudens, modesta, incommoda atque injurias Viri omnes ferre, & tegere contumelias. Virg. 3. Georg. 454.

Tegere & quasi velis obtendere. Cic. 1. Q. frat. 11. Multis enim simulationum involucris tegitur, & quasi velis quibusdam obtenditur uniuscujusque natura.

Tegere & Velare certo nomine quidpiam. Cic. in Pison. 16. Triumphi nomine tegere ac velare cupiditatem suam.

Mendacio tegere. Cic. pro Quint. 81. Id te admisisse concedis, quod ne mendacio quidem tegere possis.

Animi dolorem vultu tegere, Dissimulare. Cic. 2. Verr. 21. Cupiebam dissimulare, me id moleste ferre. Cupiebam animi dolorem vultu tegere, & taciturnitate celare.

Consilium vultu tegit. Virg. 4. Æn. 477.

Ignaviam suam tenebrarum ac parietum custodiis tegere. Cic. pro Rabir. 21.

Lacrimas tegere. Ovid. 12. Epist. 145.

Prudentiam summam simulatione stultitiæ tegere. Cic. de Clar. Orat. 53.

Rem turpissimam tegere honesta præscriptione. Cæs. 3. Bell. Civil. 32.

Sententiam suam tegere. Cic. 5. Tusc. 11. E quibus nos id potissimum consecuti sumus, quo Socratem usum arbitramur, ut nostram ipsi sententiam tegeremus, errore alios levaremus: & in omni disputatione, quid esset simillimum veri, quæreremus.

Commisssa tegere, Silentio premere. Hor. de Arte Poet. 38.

Facta tegenda loqui, Pudenda. Tibul. lib. 1. 9. 28.

Tegere aliquem ac tueri, pro Patrocinari & defendere, quod alias Protegere dicitur. Cic. 13. Fam. 66. extr. Etiam atque etiam te rogo atque oro, ut eum & in reliquiis veteris negotiationis colligendis juves, & ceteris rebus tegas atque tueare.

Tegere & Nocere, contraria. Cic. pro Cæcin. 60. Arma esse suis nominibus, alia ad tegendum, alia ad nocendum.

Aliquem armis suis tegere. Cic. 3. Fam. 10. Sallust. in Bell. Catil. cap. 5. Libertatem, patriam, parentes armis tegere.

Alicujus salutem & vitam sua benevolentia, præsidio, & custodia tegere. Cic. pro Planc. 1.

TECTUS, a, um, [τεκλυμένος] Partic. ut

Antrum tectum arboribus. Ovid. 12. Met. 212.

Caligine picea tectus. Ovid. 2. Met. 233.

Tenebris tectus. Columel. lib. 7. cap. 12.

Lanugine tectus malas. Ovid. 12. Met. 291.

Tectum, Genus ovium, sic dictum quod operimentis tegeretur. Plin. lib. 8. cap. 47. Ovium summa genera duo, tectum & colonicum: illud mollius, hoc in pascuo delicatius. Varr. de R. R. lib. 2. cap. 2. Similiter faciendum in ovibus pellitis: quæ propter lanæ bonitatem, ut sunt Tarentinæ, & Atticæ, pellibus integuntur, ne lana inquinetur.

Innocentia tectus, Defensus. Cic. pro Lege Manil. 70. Propterea quod pericula facile, ut hominem præstare oportet, innocentia tecti pellemus.

Amor tectus amicitiae nomine. Ovid. 1. de Arte Am. 720.

Sermone tecto dicere aliquid. Ovid. 1. de Arte Am. 569.

Verba tecta, Obscura. Cic. 9. Fam. 22. Itaque tectis verbis ea ad te scripsi, quæ apertissimis agunt Stoici.

Tectus & Tacitus. Ter. Hec. 3. 3. 28.

Adversa ejus per te tecta, tacitaque apud omnes fient,

Tecti ad alienos. Cic. pro Rosc. Amer. 116. Ea sunt animadvertenda peccata maxime, quæ difficillime præcaventur: tecti esse ad alienos possumus: intimi multa apertiora videant necesse est: socium vero cavere qui possumus?

Tectior & Occultior cupiditas. Cic. pro Rosc. Amer. 104. Huc accedit, quod paulo tamen occultior, atque tectior vestra ista cupiditas esset.

Tectior homo. Cic. in Orat. 146. Ac fortasse ceteri tectiores: ego semper me dedicisse præ me tuli. Tectiores, i. e. Magis dissimulantes se artem didicisse.

Tectissimus homo in dicendo. Cic. 2. de Orat. 296. Ego, me hercule, inquit, Antoni, semper is fui, qui de te oratore sic prædicarem, unum te in dicendo videri tectissimum. Tectissimum, Qui sua consilia maxime tegeret, ut lib. 14. ad Atticum, Balbum hominem tectum dixit. Vel Tectissimum, Qui quasi tectus & tutus loqueretur, nec quicquam diceret, quod causæ posset obesse. Quæ enim apud Ciceronem verba sequuntur hoc explicant. Tectissimum, Minime apertum vulneribus adversarii, & eum, qui minime detegeret id quod in causa sua lateret mali. Al. Rectissimum. V. RECTUS.

TECTUS, a, um, Partic. [τεκλυμένος] Ovid. 4. Met. 159.

TECTE, Adv. [τεκτε] cui contrarium est Aperte. Cic. 1. Att. 11. Hic dies me valde Crasso adjunxit, & tamen ab illo aperte, tecte quicquid est datum, libenter accepi.

Compar. Cic. 9. Fam. 22. Quod tu in epistola appellas suo nomine, ille tectus penem.

TECTUM, i. n. [τέτυκται, Gl. L. G. & G. L. τεγών L. G.] Pars domus superior. qua ipsa domus tegitur.

Culmen tecti. Ovid. 12. Met. 480.

Domorum tecta. Virg. 8. Æn. 98.

Fastigia summi tecti. Virg. 2. Æn. 302.

Firma tecta in domiciliis habere. Cic. de Clar. Orat. 257.

Nudare tecto culmen. V. NUDUS.

Pectinatum tectum. V. PECTINO in PECTEN.

Tectum pro Domo frequenter poni solet. Ter. Heaut. 5. 2. 15.

Victus, vestitus, quo in tectum te receptes. Liv. 1. 29. Romanus passim publica, privataque omnia tecta adæquat solo. [Tecti vocabulo veteres proprie intelligunt Interiorem ædium partem. Nepos Attico cap. 13. Domum habuit in colle Quirinali Tamphilanum, ab avunculo hereditate relictam, cujus amœnitas, non ædificio, sed silva constabat. Ipsum enim tectum, antiquitus constitutum plus salis, quam sumptus habebat. Ubi ædificium, pro Architectura posuit, Tectum vero quum antiquitus constitutum dicit, non marmore pretioso, neque sectilibus pavementis, & laquearibus auratis instructum intelligit, in quo magis commode, quam magnifice habitare liceat.

Urbis tecta. Ovid. 4. Met. 86.

Absonum tectum. V. ABSONUS.

Agrestia tecta. Ovid. 4. Fast. 803.

Altum tectum cæli. Hor. 1. Serm. 5. 103.

Ardua tecta. Virg. 7. Æn. 160.

Augustum tectum. Virg. 7. Æn. 170.

Aurea tecta. Virg. 6. Æn. 12.

Bipatentia tecta. Virg. 10. Æn. 5.

Cæcata tecta. V. CÆCLO.

Candida tecta. Ovid. 1. Trist. 8. 7.

Cubantia tecta, Quæ videntur velle subsidere, aut in alterutrum latus magis inclinant. Lucret. lib. 4. 520.

Deformia tecta nigro fumo. Ovid. 5. Fast. 505.

Fumosa tecta. Virg. 2. Georg. 244.

Hospita tecta. Valer. 2. Argon. 651.

Humile tectum. Sen. Hippol. 11.

Immane tectum capax turbæ. Sen. Thyest. 8.

Ingentia tecta. Virg. 2. Æn. 489.

Ingens tectum. Virg. 7. Æn. 170.

Inhospita tecta. V. INHOSPITUS.

Intecta stramento tecta. V. INTEGEO.

Laqueata tecta. V. LAQUEAR.

Marmorea tecta, auro & ebore fulgentia. Cic. in Parad. 6.

Obsoleti tecti fordes. Hor. 2. Carm. 10. 7.

Parva tecta. Sen. Hippol. 2.

Paupere sub tecto. Hor. 1. Epist. 10. 32.

Pinea tecta, Naves. Ovid. 14. Met. 530. al. Texta.

Placida tecta. Ovid. 1. Fast. 121.

Prava tecta. Lucret. lib. 4. 520.

Prona tecta, Quæ a fronte magis propendent. Lucret. lib. 4. 520.

Pulchra tecta. Hor. 3. Carm. 10. 6.

Recurvum tectum. Ovid. 10. Epist. 71.

Regalia tecta. Ovid. 6. Met. 614.

Regia tecta. Virg. 1. Æn. 636.

Rustica tecta. Catul. in Carm. sæcul. 32. 19.

Saxea tecta. Ovid. 10. Epist. 128.

Solida tecta. Ovid. 3. Met. 696.

Squalentia tecta. Ovid. 2. Met. 760.

Sublime tectum centum columnis. Virg. 7. Æn. 170.

Superba tecta. Virg. 7. Æn. 12.

Supina tecta, Quæ retro veluti in tergum curvantur. Lucret. lib. 4. 520.

Tepidum tectum. Hor. 2. Serm. 3. 10.

Umbrosa tecta. Tibull. lib. 4. 1. 1.

Claudere sua tecta. Ovid. 5. Met. 287.

Credere se tectis alicujus. V. CREDO.

Fremunt tecta ululatu femineo. Virg. 4. Æn. 667.

Incumbunt tecta centenis columnis. V. INCUMBO.

Inire tectum. Ovid. 14. Met. 752.

Novare tecta. Virg. 4. Æn. 260.

Procumbit tectum. Ovid. 4. Fast. 233.

Recipere aliquem tectis ac sedibus suis. Cic. 2. de Lege Agr. 89.

Replere tectum gemitu. Virg. 2. Æn. 679.

Subire tecta alicujus. Virg. 3. Æn. 83.

Succedere tectis alicujus. Virg. 1. Æn. 631.

Cæcata tecta, Obscura, occulta. Ovid. 8. Met. 158. Labyrinthum intelligit.

Densa ferarum tecta, Silvæ densæ. Virg. 6. Æn. 7.

Stellantia tecta summi patris, Cælum. Valer. 5. Argon. 622.

TECTULUM, i. n. Hieron. Epist. 47. 4. Sub uno tectulo manentes.

ТЕСТОВ, oris. m. [στέγης, Gl. L. G. L.] Qui tegit.

Tector, [τεκτορ, Gl. L. G. & G. L. χείρ, G. L.] Qui opus tectorium facit. Varr. 3. de R. R. cap. 2. Non minus villa tua erit ad angulum Velini, quam neque pictor, neque tector vidit unquam.

TECTORIUM, i. n. [τεκτοριον, Gl. L. G. χείρ, G. L.] Illiumentum quoddam est, a tegendo dictum, & quasi pavementum parietis, atque incrustatum: quod fit quum calce aut gypso, ad majorem spectantium gratiam & decorem, parietem inalbamus, quæ ideo etiam Albatio appellatur, sive Albarium: quanquam albarium, inquit Budæus, ex pura calce fiat, ut hodie est in usu. Tectorium autem continet arenatum, hoc est quod fit ex calce & arena: marmoratum, quod ex calce & marmore tuo triplici varietate comminuto, prout trium coriorum exigebat usus. Continet & trullificationem, quæ ex gypso, ut hodie quoque, antiquis fiebat, quod fusillime docet Vitruvius lib. 7. 3. de Architectura. Plin. lib. 38. cap. 23. Ideoque nulla tectoria eorum rimæ foedare. Tectoriaque nisi ter arenato, & bis marmorato inductum est, non satis splendoris habet. Cic. 3. Verr. 145. Atqui in illis columnis dico esse, quæ a tuo redemptore commotæ non sint, dico esse, ex qua tantum tectorium vetus deletum sit, & novum inductum.

Atrii tectorium. Cic. 1. Att. 8. Præterea typos tibi mando, quos in tectorio atriioli possim includere, & putealia sigillata duo.

Concinnum tectorium. V. CONCINNO.

Vulgaria tectoria. Proculus in l. Quidam. D. de servitutibus urbanorum prædiorum. Non pluris, quam vulgaria tectoria, debent aestimari: quod observari & in incrustatione oportet.

Exornare domum tectoriis. Ulpian. in l. 3. §. Proinde. D. de in rem verso. Idem in l. fundi. §. Quæ pictæ. D. de actionibus empti & venditi. Quæ pictæ tabulæ pro tectorio includuntur, item crustæ marmoreæ, ædium sunt.

Parricida Telegonus. Hor. 3. Carm. 29. 8.
ELÉMACHUS, i, [Τηλέμαχος] Filius fuit Ulyssis ex Penelope, quem ad Trojam pergens, cum uxore parvulum reliquit. Ovid. 1. Epist. 68.
Telemachus proles patientis Ulyssis. Hor. 1. Epist. 7. 40.
Penelopeus Telemachus. Catul. Epithal. Juliae, 59. 229.
ELÉMUS, i, [Τηλέμος] teste Homero in Odyssæa, & Theocrito in Bucolicis, Eurymi filius, & inter Cyclopes vates egregius, qui Polyphemo prædixit quæcunque ab Ulyssæo plus esset. Ovid. 13. Met. 770.
Telemus Eurymides, quem nulla fefellerat ales.
ELÉPHUS, i, [Τηλέφω] Herculis filius, ex Augæa filia Alcæi Arcadiæ regis, qui avi iussu expositus in silvis, a cerva nutritus: dein dono datus regi Mysiæ, proque filio educatus. Cic. pro Flacc. 72. Longe omnino a Tiberi ad Caicum, quo in loco etiam Agamemnon cum exercitu errasset, nisi ducem Telephum invenisset. Hor. Epod. 17. 8.
Movit nepotem Telephus Nereium, &c. Claud. Epigr. 1. 46.
Sanus Achilleis remeavit Telephus herbis. Hic postea in Lycia imperavit.
Telephus alter, Pergamensis grammaticus, scripsit fere omnia quæ ad grammaticam pertinent. Inter cetera collationes epithetorum eidem rei congruentium, ad copiam paratam elocutionis. Suidas.
ELÉTHUSA, æ. f. [Ἠλέθουσα] Uxor Lycti, mater Iphidis puellæ, quæ in puerum mutata fuit. Ovid. 9. Met. 766.
ELICARDIOS, Gemma colore cordis, Persis maxime grata, quam & Muchulam appellat. Plin. lib. 37. cap. 10.
ELINUM, V. TELOS.
ELLÉN, Ænis. [Ἑλένη] Tibicen, & poeta ineptissimus, cujus meminit Dicæarchus Messanensis, ex quo proverbium, Cane Tellenis cantilanas. Quod quidam dici putant de dicacibus seu mordacibus, quidam de inepte loquaculis. Sunt enim qui tradant, hunc jocos quosdam versibus lepidissimis scripsisse, non sine multo sale scommatum. Hæc Erasmi in Chiliadibus.
ELLIAS, æ. m. [Ἑλλάς] Herodoto lib. 8. Vates fuit Helæus, qui Phocensibus, cum Theffalis bellum gerentibus, rem huiusmodi eis commentus est: sexcentos viros, e Phocensibus præstantissimos, gypso, tam ipsos, quam arma illinit, eosque sub noctem in Theffalos demisit, dato præcepto ut quemcunque albicantem non cernerent, eum obruncarent. Hos primum Theffalorum excubitores aliud quoddam prodigium esse arbitrati, deinde ipse exercitus, adeo exhorruerunt, ut tribus millibus cæcorum atque scutorum Phocenses potiti sint.
ELLUS, i, [Ἑλλύς] Vir Atheniensis, qui quum pauper esset, eum tamen Cræso felicior Solon dicebat esse: erat enim vir optimus. Plutarchus in Solone, & Herodotus lib. 1.
ELLUS, Æris f. [Ἑλλύς, ἡ Ἑλλύς, Gl. L. G.] Dea terræ credita est antiquis. Cic. 3. de Nat. Deor. 52. Jam si est Ceres agerendo, ita enim dicebas: terra ipsa dea est, & ita habetur: quæ est enim alia Tellus, nisi terra? **Ædes Telluris.** Cic. 3. Q. frat. 1. Reddita etiam mihi est per vetus epistola, sed fero allata, in qua de æde Telluris, & de porticu Catuli me admones. Ad Telluris quidem etiam tuam statuat locavi. Cic. 3. Q. frat. 1.
Alma, V. ALMUS.
Tellus, [Ἑλλάς, ἡ, Gl. L. G. & G. L.] etiam ipsa Terra, a poetis maxime, dicitur. Plin. lib. 2. cap. 5. Cum quarto aquarum elemento, librari medio spatio tellurem. Virg. 1. Æn. 175.
— ac magno telluris amore.
Egressi, optata potiuntur Troes arena. Ubi Servius, Tellurem pro terra posuit, quum Tellurem deam dicamus, terram elementum.
Hiatus telluris. Ovid. 3. Epist. 63. V. in TERRA.
Abrupta tellus. Stat. 3. Theb. 597.
Apta armis. Propert. 3. 22. 19.
Barbara. Ovid. 7. Met. 54. Ab incolis.
Benigna, V. BENIGNUS.
Bruta. Hor. 1. Carm. 34. 9.
Dædala. V. DÆDALUS.
Dives tellus & nunquam mentita colono. Sil. lib. 7. 160.
Dura. Ovid. 9. Met. 649.
Effeta. Lucret. lib. 2. 1149.
Ferax Cereris. Sen. Herc. fur. 9.
Fertilis. Hor. in Carm. sæcul. 29.
Fecunda. Virg. 1. Georg. 67.
Feta. Stat. 1. Theb. 184.
Gravida. Ovid. 7. Met. 128.
Habitabilis. Ovid. 8. Met. 624.
Inarata. Ovid. 1. Met. 109.
Infelix frugibus. Virg. 2. Georg. 239.
Iustissima. Virg. 2. Georg. 460.
Læta. Sen. Octav. 7.
Lubrica. Stat. 9. Theb. 200.
Lutulenta. Ovid. 1. Met. 434.
Mavortia. Virg. 4. Georg. 462.
Parca, Non admodum fecunda. Stat. 4. Silv. 5. 13.
Pinguis. Virg. 2. Georg. 248.
Prodiga. Ovid. 15. Met. 81.
Salva. Virg. 2. Georg. 238.
Sicca. Virg. 1. Georg. 214.
Solidissima. Ovid. 15. Mrt. 262.
Tenuis. Ovid. 4. Epist. 106. V. in TERRA.
Torrída. Lucret. lib. 5. 1219.
Victa. Ovid. 2. Fast. 137.
Adoperta tellus marmore. Ovid. 8. Met. 701.
Aggeritur ingens tellus tumulo. Virg. 3. Æn. 63.
Arct tellus succis adeptis. Ovid. 2. Met. 211.
Cavare tellurem. Virg. 3. Georg. 88.
Concussa tellus agmine cornipedum. Sil. lib. 8. 355.
Dehiscit tellus ima. Virg. 4. Æn. 24.
Excita tellus pulsu pedum tremit. Virg. 12. Æn. 445.
Exercere tellurem aratro. Virg. 1. Georg. 99.
Humida tellus putorem nacta est. Lucret. lib. 2. 872.
Perrepere tellurem genibus. Tibul. lib. 1. 2. 87.
Regnata tellus ab aliquo. Ovid. 10. Epist. 69.
Revulsa tellure fodiens. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 49.
Rupta tellus. Ovid. 4. Fast. 127.
VOL. IV.

Sciffa. Stat. 1. Theb. 70.
Sollicitanda tellus. Virg. 2. Georg. 418.
Subacta tellus. Victa. Sil. lib. 7. 575.
Torpet fœda tellus. Senec. Herc. fur. 9.
Vacillat sub pedibus tellus. Lucret. lib. 5. 1235.
Clarus tellure Phocaica Coroneus. Ovid. 2. Met. 569.
Est media & nona tellus neque movetur, & infima est. Cic. in Somn. Scip. 10.
TELLUSTRIS, e. Adj. Idem quod Terrestris. Mart. Capel. 7. Nonnulli tellustres silvicolæque Divi.
TELLURUS, i. m. Deus telluris. Mart. Capel. 1. 16.
TELMESUS, vel TELMESSOS, vel TELMISSUS, [τελεμαχός, ἢ τελεμιστός] (inquit Cic. 1. de Divin. 91.) in Caria est, qua in urbe excellit Aruspium disciplina. Hanc Religiosissimam vocat Plin. lib. 30. cap. 1.
Est & alia ejusdem nominis urbs, in confiniis Lyciæ. Plin. 5. 28. & 29.
Fluvius item Lyciæ sic dictus, in Glaucum se exonerans. Idem 5. 28.
Telo, Ænis. a rusticis dicitur Instrumentum longum ex ligno, quo utuntur ad aquam e puteis hauriendam. Hispani *Ciconiam* vocant, a similitudine rostri ciconiarum. Hæc Sipontinus, apud quem fortasse legendum est Tollo. [Immo Tolleno].
TELONIUM, i. n. [τελώνιον] Græce, Mensa publicanorum, ubi vectigal exigitur. Tertull. de Idol. cap. 12. [Gloss. Græcolat. Τελώνιον, Vectigalium, Telonatum, Mancipatum].
TELONARIUS, i. m. [τελώνης] Publicanus, & tributorum collector. Cod. Theod. l. 3. de indulg. deb. Conf. Non. 1. 95.
TELOS, i. n. [τέλος, ἢ τέλος, n.] Latine Finis dicitur. Cic. 3. de Fin. 26. Sentis enim, credo, me jamdiu, quod τέλος Græcus dicat, id dicere tum extremum, tum ultimum, tum summum: licebit etiam finem pro extremo aut ultimo dicere.
Idem Græcis Tributum significat, seu Vectigal, unde superiora vocabula.
TELOS, [τέλος] Insulæ nomen unius ex Sporadibus, in qua conficiebatur unguentum præstantissimum, quod ab ea Telinum dicebatur. Plin. lib. 4. cap. 12. Telos unguento nobilis, a Callimacho *Agathusa* appellata.
TELINUM, i. n. [τελινόν] Unguentum, quod commendatur a medicis. Plin. lib. 13. cap. 1. Telinum fit ex oleo recenti, cypero, calamo, meli. Ioto, fœno græco, melle, maro, amaraco. Hoc erat celeberrimum Menandri poetæ comici ætate.
TELOXA, æ. f. [τελόχα] Nisi error est.
TELPHISIA, [τελφισία] Fons, cujus aquæ frigus Tiresias vates, quum fenex potasset, & ferre non potuisset, extinctus est.
TELPHEUSIUM, sive TELPHOSIUM, [τελφῆσιον] Oppidum est in Boeotia, ubi laudatus Bacchus est a Pindaro.
TELU, i. n. [τέλον, τὸ μακρότερον βαλλόμενον ὄπλον, Gl. L. G. & G. L.] dicitur Omne, quod jaci potest: quo nomine lapis, lignum, plumbum, ferrum continetur. Dictum ab eo, quod in longitudinem mittatur: nam apud Græcos τέλε sive τέλε longe significat. Festus, Tela proprie dici videntur ea, quæ missilia sunt: ex Græco videlicet eorum nomine, quia illi τέλεθιν missa dicunt, quæ nos eminus: sicut arma, ea quæ ab humeris dependentia retinentur manibus, quandoquidem non minus in nobis eam partem corporis Armum vocari existimandum est.
Tela etiam lapides dici posse auctoritas docuit, & omnia quæ jaciuntur. Sifenn. histor. lib. 3. Manuales lapides dispartit, propterea quod is ager omnis ejusmodi telis indigebat. Nonius. 6. 5. [Nec missilia modo, sed & alia, quæcunque inferendi ictus causa sumuntur, quæque vulgo Arma offensiva vocamus. Nam & Arma ἀπλῆς eadem significatione Virgilius posuit,
Jamque faces & saxa volant, furor arma ministrat. Unde etiam in Gloss. Latinogræc. Tela ἀμυντικά exponuntur, item τέλη, τόξα, πύχνη autem dicuntur ὄπλα Græcis sæpe.
Telum, quocunque quis lædi potest. Quintil. lib. 10. cap. 1. Per abusum nem licarios etiam omnes vocamus, qui eadem telo quocunque commiserint. [Apul. 1. Met. p. 109. Elmenh. Cum nullum aliud telum mortiferum Fortuna, quam solum mihi grabatulum subministraret.
Telum, pro Gladio posuit Virg. 9. Æn. 747.
At non hoc telum, mea quod vi dextera versat,
Effugies. Ovid. 4. Met. 6. 665.
— teloque accingitur unco. De harpa Persei.
Silvestria tela, Quibus capiuntur feræ. Stat. 9. Theb. 720.
Jactus teli. Tacit. 13. Ann. 40. Assaultare ex diverso Tyridates, non usque ad jactum teli.
Custos telorum, Pharetra. Ovid. 8. Met. 321.
Seges ferrea telorum. Virg. 3. Æn. 46.
Acutum telum. V. ACUO.
Ansatum telum, est Quod ansam, id est amentum habet. Ennius,
— ansatis concurrunt undique telis.
Densissima tela. Virg. 9. Æn. 555.
Non evitabile telum. Ovid. 6. Met. 234.
Exitabile telum. Ovid. 6. Met. 257.
Fera tela. Lucret. lib. 2. 48.
Fortia tela divum. Stat. 9. Theb. 753.
Jaculabile telum. Ovid. 7. Met. 841.
igneum telum. Senec. OEdip. 5.
Illita tela dolis, i. e. Veneno. Lucan. lib. 8. 382.
Imbellis telum, sine ictu, Iners. Virg. 2. Æn. 544.
Immane telum. Stat. 9. Theb. 802.
Immedicabile telum. Virg. 12. Æn. 858.
Indevitatum telum. Ovid. 2. Met. 605.
Inertia. Senec. Thyest. 4.
Infesta. Virg. 5. Æn. 582.
Inhabile imperitis telum ad remittendum. V. INHABILE.
Insuperabilia. Valer. 3. Argon. 12.
Invidta. Senec. Octav. 5.
Martia. Virg. 9. Ecl. 12.
Mediocria. V. MEDIOCRIS.
Missilia. V. MITTO.
Noxia. Stat. 11. Theb. 630.
Penetrabile. Ovid. 5. Met. 67.
Pennatum, Sagitta. V. PENNA.
Sæva tela. Ovid. 12. Met. 381.
Secunda tela. Ovid. 3. Met. 307.

Stridula tela, Sagittæ. Lucan. lib. 8. 304.
 Temeraria tela. Ovid. 2. Met. 616.
 Trabale telum. Virg. 12. Æn. 294. Valer. 8. Argon. 301.
 Trifulcæ tela Jovis. Ovid. 2. Amor. 5. 52.
 Trunca tela. Virg. 11. Æn. 9.
 Venenatum telum. Cic. pro Quint. 8. Et qua in re, id quod parati sunt facere, falsum crimen, quasi venenatum aliquod telum, injecerint, medicinæ faciendæ locus non erit.
 Violenta tela. Ovid. 11. Met. 182.
 Volatile telum. Ovid. 1. de Arte Am. 169.
 Volucre telum. Valer. 2. Argon. 524.
 Vulnificum telum. Ovid. 2. Met. 504.
 Accingi telis tanquam in aciem. V. ACCINGO.
 Adactis telis mori. Ovid. in Ibin, 305. al. Jaculis.
 Agere telis aliquem, Urgere, persequi. Virg. 4. Æn. 71.
 Aptare tela. Stat. 11. Theb. 500.
 Armari levi telo. Senec. Herc. OEth. 7.
 Audiit stridorem teli. Virg. 11. Æn. 863.
 Bibunt tela cruorem. Sil. lib. 15. 632.
 Cadere telo alicujus. Virg. 11. Æn. 689.
 Cingi telis. Virg. 2. Æn. 520.
 Confringere tela. Lucan. lib. 6. 160.
 Congerere tela. V. CONGERO.
 Conjicere tela. V. CONJICIO.
 Contorfit telum in hostes. Virg. 12. Æn. 266.
 Defendere se telis. Virg. 2. Æn. 447.
 Dejicere aliquid telo. Virg. 1. Georg. 332.
 Depromere tela pharetris. Virg. 5. Æn. 501.
 Ejicere tela, Extrahere, Educere. Celf. lib. 7. cap. 5. pr.
 Elapsus telis hostium. Virg. 2. Æn. 318.
 Evellere tela membris. Lucan. lib. 6. 255.
 Exsaturare tela. Stat. 9. Theb. 14.
 Excipere intentum telum. Cic. de Provinc. Consul. 23. Quum omnia tela undique esse intenta in patriam viderem, subire coegit, atque excipere unum pro universis.
 Excussa tela. Senec. Herc. fur. 6.
 Exire tela corpore, Declinare ictus telorum. Virg. 5. Æn. 438.
 Corpore tela modo atque oculis vigilantibus exit.
 Exercere telum. Lucret. lib. 2. 1102.
 Expedire tela. Liv. 38.
 Ferire aliquem telo. Virg. 12. Æn. 294.
 Fundere crebra tela. Virg. 11. Æn. 610.
 Hebetata tela. Sil. lib. 16. 105.
 Irrita tela jactare. Virg. 2. Æn. 459.
 Jaculari corusca tela. Senec. OEdip. 14.
 Infecta tela sanguine. Stat. 9. Theb. 187.
 Infigere telum pectore. Senec. OEdip. 14.
 Ingerere tela. V. INGERO.
 Inhibere tela. V. INHIBEO.
 Infedit telum non alte. Celf. lib. 7. cap. 5.
 Instat telum. V. INSTO.
 Intenta jugulis tela. V. JUGULUM.
 Intorquere telum in aliquem. V. INTORQUEO.
 Librat telum in ictus obliquos. Ovid. 8. Met. 757.
 Librare telum ab aure. Virg. 9. Æn. 417.
 Mactare aliquem telis. Senec. OEdip. 10.
 Medicata tela veneno. Sil. lib. 7. 453.
 Obrui telis. Virg. 2. Æn. 410.
 Prostravit virum celeri telo. Valer. 3. Argon. 185.
 Regerere tela nervo. Senec. Hippol. 2.
 Revellere de corpore telum. Cic. in Pison. 25. De corpore Reip. tuorum scelera tela revellentur.
 Rotare telum. Stat. 9. Theb. 802.
 Spargere tela. Quintil. lib. 4. cap. 5.
 Stringere tela. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 98.
 Subministrare tela ad manum. Quintil. lib. 5. cap. 7. conf. Jacere, in translatis.
 Succumbere telis. Ovid. 8. Epist. 38.
 Torquere telum in aliquem. Virg. 5. Æn. 497.
 Transiit telum. Celf. lib. 7. cap. 5. Sed si non alte telum infedit, & in summa carne est, aut certe magnas venas, & loca nervosa, non transiit, nihil melius est quam qua venit id evellere.
 Transfixus telo. Sil. lib. 15. 689.
 Versari incolumem inter hostium tela. Cic. 1. de Orat. 202.
 Vibrare telum. Lucan. lib. 4. 40.
 Volant lucida tela. Lucret. lib. 4. 843.
 Telum, translate, pro omni eo, quo adversarii nos oppugnant, ut Linguæ tela. V. LINGUA.
 Pavoris gelida tela. Lucret. lib. 3. 306.
 Acerrimum telum. Cic. 7. Fam. 16. Usquequaque sapere oportet: id erit telum acerrimum.
 Hebetiora atque leviora tela. Cic. de Arusp. Respon. 2. Tamen non dubito, quin ea tela, quæ conjecerit inimicus, quam ea quæ collega patris emisit, leviora atque hebetiora esse videantur.
 Contorquere tela cæca & improvida. Plin. 4. Epist. 17. de Catullo Messalino, cæco delatore: Sæpius a Domitiano, non secus ac tela, quæ & ipsa cæca & improvida feruntur, in optimum quemque contorquebatur.
 Jacere palam tela in aliquem. Cic. pro Cael. 20. Non enim ab iisdem accusatur M. Cælius, a quibus oppugnatur: palam in eum tela jaciuntur, clam subministrantur.
 Immittere telum. Cic. pro Domo 39. Neque enim mea jam quicquam interest, exceptis his telis, quæ ex ejus actionibus in meum corpus immissa sunt.
 Intendere telum in jugulum innocentis, per translationem, pro Ad confutationem rationes apparare. Plin. 9. Epist. 3.
 Retundere tela. Cic. pro Domo, 63. In me uno Consulares faces, jactæ manibus tribunitiis, in me omnia, quæ ego quondam retuderam, conjurationis nefariæ tela adhæserunt.
 Tela diei, pro ipsius luminis Radiis, quos cælum sol & stellæ huc ejaculantur. Lucret. 1. 148.

Non radii solis, non lucida tela diei. Sic pro Radiis solis, Solis spicula dixit non ineleganter Prudentius, Hymn. Matutin. v. 5.
 Caligo terræ scinditur
 Percussa solis spiculo. Apollini quoque, qui sol est, arcum & sagittas gestamen tribuit antiquitas. Ex Turnebo, 17. 10.
 Telum, inquit Isidorus, Lateris morbus: dictum autem ita est a medicis, quod dolore corpus transverberet, quasi gladius. Hæc lucem afferent Sereno scribenti,
 Est ea vis morbi, quod telum commemoratur,
 Cum subito dolor insanus furit incitus ictu. Turneb. 10. 26.
 TELYFER, æra, ærum. Adj. [τελοφῆρ] ut, Puer telifer, apud Senecam Herc. OEth. 543. Cupidinem intelligens.

TEMENITES, V. TEMENOS.
 TEMENOS, [τέμενος] locus quidam Siciliæ, qui adjunctus Epipolis erat prope Syracusas, ut scribit Stephanus. Alias Græcis Templum, fanum, vel locum sacrum denotat. Hinc
 TEMENITES, æ. m. [τέμενιτης] incola. Et
 Temenites, Apollo dictus fuit. Sueton. in Tiber. cap. 74. Supremo natali suo Apollinem Temenitem, & amplitudinis & artis eximia, advectum Syracusis, ut in bibliotheca novi templi poneretur, viderat per quietem affirmantem sibi, non posse se ab ipso dedicari. Hinc emendari locus quidam Ciceronis 6. in Verrem 119. & potest & debet, apud quem pro Thesmotes Apollo, Temenites legendum. Nam de Syracusis loquitur, quibus adjunctæ Epipolis erant, locusque Temenos dictus, a quo Temenites, ut supra dictum est. Turneb. Advers. 8. 12. Est & Thraciæ collis ad Triballum, auctore Stephano.
 TEMERARIUS, V. TEMERE.
 TEMERE, Adv. [ἀσέπῆως, παρορῶν, Gl. L. G. τολμηρῶς, G. L.] Stulte, inconsulte, sine ratione. Ter. Phorm. 5. 1. 30.
 — Di vestram fidem, quam sæpe forte temere
 Eveniunt, quæ non audeas optare? Virg. 9. Æn. 329.
 — temere inter tela jacentes.
 Temere, in casum. Lucret. lib. 5. 1000.
 Temere & nullo consilio administrare. Cic. 1. de Invent. 58.
 Non enim temere, nec fortuito, sati & creati sumus. Cic. 1. Tusc. 118.
 Audacter hoc dico, non temere confirmo. Cic. pro Font. 1.
 Inconsulte ac temere dicere aliquid. Cic. 1. de Nat. Deor. 43.
 Temere & Imprudenter facere aliquid. Cic. 10. Att. 9.
 Temere non est, pro Non abs re. Ter. Phorm. 5. 9. 9. Idem Heaut. 4. 17.
 — non pol temere est, quod tu tam times.
 Non omnino temere est, quod vulgo dicunt. H. St. Ex comico.
 Idque evenit, non temere, nec casu. Cic. 2. de Nat. Deor. 6.
 Non temere fama nasci solet. Auctor ad Heren. lib. 2. 12.
 Temere, Sine periculo. Plaut. Bacchid. 1. 1. 52.
 Rapidus fluvius est, non hac temere transiri potest.
 Temere, Facile. Cic. ad Brut. 1. Non soleo, mi Brute, temere affirmare de altero.
 Temere, pro Fere ponitur. Quintil. lib. 1. cap. 4. Illud ingeniorum velut precox genus, haud temere unquam pervenit ad frugem. Cic. 1. Q. frat. 1. Qui hoc non in beneficii loco, sed in laboris ac muneris, non temere nisi libertis suis deferebant.
 Temere pro Vulgo, passim. Hor. 1. Carm. 12. 7.
 Unde vocalem temere infecutæ
 Orpheæ silvæ. Ex Turnebo.
 Compar. Accius, Seu Euripidis, qui choros, temerius in fabulis, &c. V. Nonium 2. 841. conf. TEMERARIE.
 TEMERARIUS, a, um. Adj. [τολμηρὸς, ὑπερηφανὸς, Gl. L. G. ἀσέπῆως, ὕβρις, G. L.] dicitur, non Qui plus audent quam oportet, sed Qui facile nullo adhibito consilio credit, vel suscipit quidpiam. Temerarius, natura; inquit Donatus. Ter. And. 1. 4. 2.
 Sane pol temulenta est mulier & temeraria. Cic. 10. Fam. 21.
 Indicabo temerarium meum consilium tibi. Martial. lib. 6. 60.
 Abstulerat totam temerarius infistor urbem. Idem lib. 6. 25.
 — ne te temerarius ardor
 In medios enses, sævaque tela ferat.
 Haud temerarium est, Non ineptum. Plaut. Afin. 2. 1. 14.
 Temerarium magis, quam audax consilium. Liv. 25. 37. extr. Marcius ad consilium, prima specie temerarium magis, quam audax, animum adjecit. [i. e. Quod non tam audacter, quam omnino temere susceptum videri potest.
 Omnia turbulenta & temeraria & periculosa. Cic. pro Cæcin. 34.
 Arbitrarius. Stat. 1. Achill. 67.
 Cæpta temeraria. Sil. lib. 16. 654.
 Cupiditas cæca & temeraria. Cic. 1. de Invent. 2.
 Dextra temeraria. Ovid. 2. de Pont. 2. 13.
 Error temerarius. Ovid. 12. Met. 59.
 Honor temerarius. Quintil. in proœm. lib. 1.
 Judex temerarius. Ovid. 7. Met. 824. al. Index.
 Turba temeraria. Ovid. 10. Met. 574.
 Virtus temeraria, Inconsiderata fortitudo. Ovid. 8. Met. 407.
 Vox temeraria. Ovid. 2. Met. 50.
 TEMERARIE, Adv. Ut Aliud est aliquid fortiter facere, aliud temerarie. Sed Wolf. male utitur adverbio Temere. Vide in Off. 106. H. St. Immo recte Temere, nec in Temerarie usquam exstat.
 TEMERITER, aliud Adv. Idem. Accius Amphitryone, Hoc in re est quod tu tam temeriter meam benevolentiam interis es ratus. Non 11. 54
 TEMERITAS, ætis. f. [ἀνυψία, Gl. L. G. & G. L. ἀνυψία, ἀνυψία, L. G.] cu opponitur Sapientia. Cic. pro M. Marcell. 7. Nunquam enim temeritas cum sapientia commiscetur, nec ad consilium casus admittitur. Idem 1 Acad. 44. Ab omni lapsu continere temeritatem: quæ tum esset insignis quum aut falsa, aut incognita res approbaretur.
 Omnibus in rebus temeritas in assentiendo, errorque turpis est. Cic. 1. de Divin. 7.
 Temeritas, quæ a sapientia diffidet plurimum. Cic. 2. Off. 8.
 Fortuna ab inconstantia & temeritate sejungi non potest. Cic. 3. de Nat. Deor. 61.
 Temeritate enim remota, gratissima est liberalitas. Cic. 2. Off. 62.
 Access

Accessit meæ temeritati. V. ACCEDO.

Multi enim faciunt multa, temeritate quadam, sine iudicio, vel modo. Cic. 1. Off. 49.

Vir plenus inconsideratissimæ ac dementissimæ temeritatis. Cic. de Arusp. Resp. 55.

Incauta temeritas. Firmic. lib. 1. cap. 3.

TEMERITUDO, inis. f. pro Temeritate. Pacuvius Duloreste, Egon' tyranni novi temeritudinem? Non. 2. 867.

TEMERO, [τεμερῶ, Gl. L. G.] proprie est Temere aliquid agere, vel tractare. Val. Flacc. 1. 627.

Hoc erit illicitas temerare rudentibus undas.

Violare sacra, inquit Festus, & contaminare: dictum videlicet a temeritate. Liv. 26. 13. Sepulcra majorum temerata ac violata.

Corpora temerare nefandis dapibus. Ovid. 15. Met. 75.

Cubile alicujus temerare. Ovid. 15. Met. 501.

Fluvios temerare venenis, Corruptere, inficere. Ovid. 7. Met. 535.

Lectum temerare alicujus. Ovid. 1. de Arte Am. 743.

Opus temerare. Tacit. 4. Hist. 53.

Sacra temerare. Ovid. 17. Epist. 3.

Temerando rumpere pacem. Sil. 1. 11.

Temerare, Absolute, pro Stuprare, Adulterare. Tacit. 1. Ann. 53. Eandem Juliam in matrimonio M. Agrippæ temeraverat.

TEMERANDUS, a, um. Partic. Lucan. lib. 1. 147.

— & nunquam temerando parcere ferro. h. e. Temere cruentando.

TEMERATUS, a, um. aliud Partic. [βεβηλωθῆς] ut,

Amicus temeratus. Ovid. 3. Amor. 8. 63.

Castra infauusta temerataque. Tacit. 1. Ann. 30.

Sacra hospitii temerata. Ovid. 17. Epist. 3.

Templa temerata. Virg. 8. Æn. 840.

Voluntas nostra temerata est. Ovid. 9. Met. 626.

TEMERATOR, ōris. m. [ωπειρῆς, Gl. L. G.] pro Falsario. Modestinus in l. Siquis obreperit. ad Legem Corneliam, de fals.

Apollinæa temerator matris. Stat. 11. Theb. 12.

TEMESA, [Τεμεση] Oppidum Bruttiorum, quod Ausonii condiderunt. Nostræ ætatis homines Tempfam vocitant.

Est & aliud ejusdem nominis oppidum in Cypro, ubi ærifodinarum locus ostenditur. V. Stat. lib. 5. & Erasmus in proverbio Temesæus genius. Stat. 1. Achil. 413.

Æra domant Temesæ, &c. Quidam Temessa scribunt, gemino s. [Perperam. V. Steph.

TEMESÆUS, a, um. posses. [Τεμεσῆος] Ovid. 5. Fast. 441.

Rursus aquam tangit, Temesæaque concrepat æra.

TEMETUM, i. n. [ἐντῷ, Gl. L. G. οἷντῷ παλαιῷ, G. L.] pro Vino accipitur. Dictum quod temptet, hoc est labefactet mentem. Plaut. Aul. 2. 6. 5.

Cererin', Strobile, has facturi nuptias?

STRA. Qui? STA. quia temeti nihil allatum intelligo. Plin. lib. 14. cap. 13. Cato ideo propinquos feminis osculum dare jussit, ut scirent an temetum olerent. Hoc tum Vino nomen erat, unde & Temulentia appellata. Hor. 2. Epist. 2. 163.

Pullos, ova, cadum temeti: nempe modo isto, &c.

TEMULENTUS, a, um. Adj. [δινωμένος, μεθύς, Gl. L. G. & G. L. οἰνώδης, L. G. οἰνώδης, δινωβάρης, μεθύς, G. L.] Vinolentus, ebriofus. Ter. Eun. 4. 3. 13.

Perii, temulenta es? P. utinam sic sint qui mihi male volunt.

Quasi Temulentus. H. St. Induxit tamen rursus hanc conjecturam.

Sopor temulentus. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Vox temulenta. Cic. Post. reddit. in Senat. 12.

TEMULENTES, Adv. [μεμεθυμένοι] Columel. lib. 8. cap. 2. Jam nunc Gangeticas & Ægyptias aves temulenter eructant.

TEMULENTIA, æ. f. [μεθύς] Plin. lib. 14. cap. 2. Siquidem temulentiam sola non facit.

TEMENTURA, æ. f. [μέθη] Ebrietas. Gloss. Græcolat.

TEMNO, psi, ptum, [καταφρονέω, Gl. L. G.] ēre. Spernere. A τίμω Græco verbo, quod Incido, refecoque significat; quoniam quæ spernimus, amputare & refecare consuevimus. Cic. 13. Att. 17. Id ago scilicet; ut judicia videar temnere. Vetus exemplar fegit Tenere. Virg. 1. Æn. 542.

Si genus humanum, & mortalia temnitis arma. Hor. 2. Sermon. 2. 38.

Jejunus stomachus raro vulgaria temnit. Ovid. 3. de Arte Am. 299.

Est & in incessu pars non temnenda decoris.

TEMPTOR, ōris. m. [καταφρονῆτης] ut, Deorum temptor. Seneca Agamemn. 7. i. e. Contemptor.

TEMNOS, [Τημνός] Stephano, Urbs est Æolidis, Hermogenis rhetoris patria. Cic. pro Flac. 42. Temni usque ad illam ætatem in Senatum venire non potuit: & qui se artem dicendi traditurum etiam ceteris pollicebatur, ipse omnibus turpissimis judiciis convictus est. [Al. Judicii] turpissimis convictus. An Turpissime convictus? Turpe enim Rhetori.

TEMNITES, [Τημνίτης] gentile. Cic. pro Flacc. 42. Heraclides ille Temnites homo ineptus & loquax.

TEMO, ōnis. m. [ῥυμός ἀμῶν, Gl. L. G. & G. L.] est, Qui continet jugum in curru vel plauistro. Ovid. 2. Met. 107.

Aureus axis erat, temo aureus, aurea summæ

Curvatura rotæ, radiorum argenteus ordo. Columel. 6. 2. Cui ramus illigatur & temonis vice trahitur, interdum & pondus aliquod jungitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 109.

Arctophylax, vulgo qui dicitur esse Bootes;

Quod quasi temone adjunctum præ se quatit Arctum. Ex poeta.

Æreus temo. Virg. 3. Georg. 173.

Obliquo temone plaustrum flectere. Ovid. 10. Met. 447.

Revulsus temone axis. Ovid. 2. Met. 316.

Temonem pro Stipite posuit Columella, sive pro Lignis transversariis & longuriis, lib. 6. cap. 19. Huic soli septenarium pedum stipites recti, ab utroque latere quaterque, applicantur. Ii autem in ipsis quatuor angulis affixi sunt, omnesque transversis sex temonibus, quasi vacerræ, inter se ligantur. Budæus.

Temo [ἀρχὴν πηδάλιον, Gl. L. G.] Gubernaculi pars superior, vel Ipsum gubernaculum, a similitudine sic dictum. Unde Gallis Timon dicitur.

TEMPE, [Τεμπή] neutro genere & numero plurali, proprie Thessaliæ locus, quinque millia passuum longitudine, & ferme sex latitudine patens, Vol. IV.

pulcherrimus ager, amœnus gramine, refertus arboribus, canorus avium concentu, jugis dextera lavaque leniter sese tollentibus, media interfecat Peneus amnis, cujus ripas arbores vestiunt. Plin. lib. 31. cap. 2. Aliter circa Thessalica Tempe, quoniam visus omnibus terrori est. Ovid. 1. Met. 569.

Heliconia Tempe. Ovid. 1. Amor. 1. 15.

Opaca Tempe. Seneca Troad. 9.

Peneia Tempe. Virg. 4. Georg. 317.

Tenebrosa Tempe. Stat. 10. Theb. 113.

Thessala Tempe. Hor. 1. Carm. 7. 4.

Umbrosa Tempe. Stat. 6. Theb. 88.

Sunt & Tempe in Bœotia, quæ Teumessia dicuntur, a Teumesso monte Bœotiæ, & ab Ovidio Cygneia dicta. 7. Met. 371. ubi V. not. Burm.

Sunt in Sicilia a nomine amnis Heloria.

Abusive, Quæcunque loca amœna, nemora præsertim atque aquas habentia, Tempe vocamus. Virg. 2. Georg. 469.

Speluncæ vivique lacus, ac frigida Tempe.

TEMPERO, ære. a Tempore deductum; Habere rationem temporis, Moderari, Tempori accommodare, Rem suo ordine ac mensura administrare, potissimum quum Accusativo junctum est. Cic. 1. Tusc. 2. Rem vero publicam nostri majores certe melioribus temperaverunt, & institutis, & legibus. [A Tempus, temperis, antiqua flexione, deducit & Voss in Etym. Varro tamen lib. 5. de L. L. 2. potius Tempus arcessendum A fiderum cursus tenore temperato, nomen a verbo proinde, non contra existimat. Quod si a Tempus arcessimus, in ea notione vocabulum hoc accipiamus necesse est, qua Cæli temperiem notat, ut Tempus pluvium, serenum &c. Primaria certe hujus verbi significatio videtur, qua pro Commisceo, vel Miscendo lenio ponitur, & proprie quidem de liquoribus, vel liquefactis, ut

Vinum tempero [συγκρίνω, Gl. L. G. & G. L. συγκρατῶν, G. L.]

Aciem temperare. V. ACIES.

Æquor totum temperat Neptunus. Ovid. 12. Met. 94.

Æra temperat frigidus vesper. Virg. 3. Georg. 337.

Æs conflare & temperare. Plin. lib. 7. cap. 56.

Aquam temperare ignibus, Tepescere. Hor. 3. Carm. 19. 6.

Arva arentia temperat unda. Virg. 1. Georg. 110.

Lympha temperat merum. Tibul. lib. 3. 7. 26.

Mundum temperat variis horis Juppiter, Distinguit, vel dividit, vel regit per Ver, Æstatem, Autumnum, & Hiemem. Acron. Hor. 1. Carm. 12. 16. Solis tum accessus modici, tum recessus, & frigoris & caloris modum temperant. Cic. 2. de Nat. Deor. 50.

Potionem suis manibus temperatam Philippus medicus Alexandro porrexit. i. e. Confectam. Val. Max. lib. 3. cap. ult. ad finem.

Thermas temperare. Martial. lib. 10. 48.

Temperat hic thermas, nimios prior hora vapores

Halat, & immodico sexta Nerone calet.

Unguentum temperare, vulgus Pharmacopolarum dicit Dispensare. Plin. lib. 13. cap. 2.

Qui acuta cum gravibus temperans, varios æquabiliter concentus efficit. Cic. in Somn. Scip. 11. De Orbium cælestium motu & sono.

Moderatus aliquid temperare. Cic. in Orat. 176.

Amara temperare risu, Adversa lenire hilaritate. Hor. 2. Carm. 16. 27.

Copiam suam cum aliquibus temperare. Cic. in Orat. 99.

Iras temperare, Moderari. Virg. 1. Æn. 57.

Lacrimas alicujus temperare. Ovid. ad Liv. 8.

Manus ira temperat. Propert. lib. 3. 22. 22.

Sumptus temperare. Ovid. 1. Amor. 3. 10.

Vestigalia temperare, Minuere. Plin. in Paneg. cap. 41. pr.

Vires suas temperare justitia. Ovid. 3. de Pont. 6. 24.

Omnia pretio temperata, vendente Remp. Confule. Patere. lib. 2. 60.

Temperata, i. e. Administrata.

Civitates constituere & temperare, pro Regere. Cic. 4. Acad. 3. In eodem tanta prudentia fuit in constituendis, temperandisque civitatibus, tanta æquitas, ut hodie stet Asia Luculli institutis servandis.

Domum temperare arte. Propert. lib. 3. 5. 26.

Ora temperare frenis, Domare, & regere. Hor. 1. Carm. 8. 7.

Ratem temperare, Gubernare. Ovid. 13. Met. 366.

Respublicas temperare, Regere, administrare. Plin. lib. 6. cap. 19.

Temperare, Datis junctum, [ἀπέχουμαι, Gl. L. G. & G. L. φείδουμαι, L. G. ἀπέχουμαι, G. L.] Abstinere significat: ut, Temperare alicui, pro Abstinere ab injuria inferenda. Cic. 3. Verr. 154. Te putet quisquam, quum ab Italia freto disjunctus esses, sociis temperasse, qui ædem Castoris testem furtorum tuorum esse volueris?

Temperare alicui aliqua in re. Cic. 4. Verr. 17. Si cuiquam denique ulla in re unquam temperaverit, ut vos quoque temperetis.

Ætati juvenum temperare, Moderari juvenibus. Plaut. Truc. 1. 1. 40.

Hostibus superatis temperare, Parcere. Cic. 4. Verr. 51. Non solum sociis in eo bello consuluit, verum etiam superatis hostibus temperavit.

Privignis temperare. Hor. 3. Carm. 24. 18.

Illic matre carentibus

Privignis mulier temperat innocens. i. e. Noverca manus abstinet a privignis, parcat, neque eis insidias comparat, ullamve perniciem molitur, ut solent novercæ.

Animis temperare. Liv. 5.

Artibus malis. Plaut. Mercat. 5. 4. 21.

Temperare istac ætate istis decebat artibus.

Cædibus temperare. Liv. 2. 16.

Gula temperare, Idem quod Moderari. Plin. 2. Epist. 6.

Lætitia temperare, non pro Abstinere, sed Modum imponere. Liv. 5. 7.

Tum vero jam superfundenti se lætitia vix temperatum est.

Lingua temperare. Plaut. Rud. 4. 7. 28.

Manibus temperare. Liv. 32. 20. conf. 2. 23.

Temperare oculis, pro Abstinere a lacrimis, ex Curtio in oculis. H. St. Vno temperare in unum diem. Liv. 40. 14.

Sibi temperare. Cic. pro Flacc. & 10. Fam. 7. Usque mihi temperavi, dum perducerem eo rem, ut dignum aliquid & Consulatu meo & vestra expectatione efficerem.

Nequeo mihi temperare, quo minus unum exemplum antiquitatis afferam. Plin. lib. 18. cap. 6.

Temperare ab injuria. Cæf. 1. Bell. Gall. 9.

D d d 2

A lacri-

A lacrimis temperare. Virg. 2. *Æn.* 8.

Temperet a lacrimis?

— quis talia fando

A maleficio se temperare. Auctor. ad Heren. lib. 2. 29.

In amore temperare. Plaut. *Epid.* 2. 8.

Tempero me vino, ἀπὲρμαι οἶνε, Gloss. Latinogræc. Sine præpos.

Temperare cum Inf. ut Temperare maledicere. Plaut. *Poen.* 5. 2. 76.

Idem *Poen.* prol. 22. Vel dormire temperent.

Urbibus oppugnandis temperare, pro Abstinere ab obsidionibus urbium. Liv. 10.

Temperat, γλύφει καὶ λαμβάνει, Gloss. Latinogræc. [V. Plin. 13. 12.

Temperatum est, Imperfonale, pro Abstinuerunt. Liv. 1. 29. extr. Templis tamen deum temperatum est. Idem 32. 10. extr. Temperatum ægre est, quin misilibus, quia dirempti medio amne fuerant, pugnam inter se conferent.

TEMPERANS, antis. [συφρονῶν] Partic. fere Adjective, & signif. Modestus. Ter. Heaut. 3. 3. 19.

Hominis frugi & temperantis functus officium.

An temperantem eum dices, qui se in aliqua libidine continuerit, in aliqua effuderit? Cic. in *Parad.* 3.

Moderatus & temperans. Cic. pro *Font.* 30. Frugi igitur hominem, Judices, frugi inquam, & in omnibus vitæ partibus moderatum ac temperantem, plenum pudoris, &c.

Quum hominem temperantem, summum medicum, tantus improvifo morbus oppresserit. Cic. 15. *Att.* 1.

Temperans, [σώφρων] nomen, Genitivo junctum. Ter. *Phorm.* 2. 1. 41. Si est, patre, culpam ut Antipho in se admiserit,

Ex qua re minus rei foret, aut famæ temperans. Donatus; Rei, quia pauperem: Famæ, quia ignobilem. Temperans autem, Confuens, providens, moderatus.

Temperans gaudii. Plin. in *Paneg.* 52. Nemo tam temperans gaudii, feræque latitiæ, quin &c.

Compar. Liv. 26. 22. Temperantiores a cupidine imperii. al. Temperantiores.

Superl. Cic. pro *Font.* 38. Homo sanctissimus ac temperantissimus.

TEMPERANTER, Adv. [συνφρονῶς] Cic. 9. *Att.* 2. Nam quod ais, si hic temperantius egerit, consideratius consilium te daturum, &c. Haberi temperanter. Tacit. 4. *Ann.* 33.

TEMPERANTIA, æ. f. [συμμετρία, Gl. L. G. σύγκρισις, ἰσομετρία, G. L.] est (inquit Cic. 2. de *Invent.* 164.) Rationis in libidinem, atque in alios non rectos impetus, animi firma & moderata dominatio. Temperantia est moderatrix omnium commotionum. Cic. 5. *Tusc.* 42.

Modestia, vel temperantia, quæ moderatio est cupiditatum, rationi obediens. Cic. 2. de *Fin.* 60.

Temperantia pacem animis affert, & eos quasi concordia quadam placat ac lenit. Cic. 1. de *Fin.* 47.

Temperantia in prætermittendis voluptatibus cernitur. Cic. 5. de *Fin.* 67.

Temperantia & Moderatio. Cic. 1. *Fam.* 9. Novi enim temperantiam & moderationem naturæ tuæ.

Summa fuit in ejus victu temperantia. Cic. 5. *Tusc.* 57.

Temperantia in cibis. Plin. lib. 28. cap. 5.

Astringere ad temperantiam. V. ASTRINGO.

TEMPERATUS, a, um. Partic. [συμμετρεσμένος, Gl. L. G. ὑκρετός, L. G. & G. L.] Moderatus. Plin. lib. 11. cap. 37. Ut habili mistura & accipiatur circumjecto candore lux, & temperato repercussu non obstrepat. Esca temperata. Cic. 1. de *Divin.* 115.

Moderatione paulo minus temperatus. Cic. 11. *Att.* 24.

Dicendi genus temperatum & æquabile. Cic. 1. *Off.* 3. Vis enim dicendi major est in illis: sed hoc quoque colendum est & æquabile & temperatum orationis genus. i. e. Philosophorum dicendi genus.

Hominem in summa magnitudine animi multa humanitate temperatum perdidimus. Cic. 4. *Att.* 6.

Mens temperata. Hor. 2. *Carm.* 3. 3.

Mores temperati & moderati. Cic. 12. *Fam.* 16. Est autem ita temperatis, moderatisque moribus, ut summa severitas summa cum humanitate jungatur.

Oblectatio temperata ex varietate sonorum. Cic. 1. *Tusc.* 63.

Oratio permista & temperata numeris. Cic. in *Orat.* 196.

Orator modicus & temperatus. Cic. in *Orat.* 95.

Prela temperata, Instruata, & ad opus parata, cui Supervacanea correspondent. Cato R. R. cap. 12. In torcularium hæc opus sunt, vasis quinis, prela temperata quinque, supervacanea tria.

Temperatior in victoria. Cic. 8. *Fam.* 15.

Vir justus, temperatus, sapiens. Cic. 3. de *Nat. Deor.* 87.

Vis temperata. Hor. 3. *Carm.* 4. 66.

Ufus temperatus. Hor. 2. *Carm.* 2. 3.

Oratio temperatior. Cic. 2. de *Orat.* 212. Neque est ulla temperatior oratio, quam illa, in qua asperitas contentionis, oratoris ipsius humanitate conditur.

Tempus anni temperatissimum. Varro 2. de R. R. cap. 5.

TEMPERATUM, i. n. [πρόμει, Gl. G. L.] Mixtum.

TEMPERATE, Adv. [συμμετρεμένως, Gl. G. L.] Attemperate. Cato R. R. cap. 69. Ubi temperate tepebit, tum cuminum indito, postea lini. De dolio loquitur. Cic. 12. *Att.* 32. Ages, ut scribis, temperate. Sic Macrobius lib. 6. *Saturn.* cap. 8. Neque temperatius scribi potuit. Cic. 13. *Att.* 1.

Temperatissime, in Gloss.

TEMPERATIVUS, a, um. Adj. Cæl. Aurel. *Acut.* 4. 1. Temperativa medicamina.

TEMPERATIO, ðnis. f. Cic. 1. *Tusc.* 1. Nec sit quicquam, nisi corpus unum & simplex, ita figuratum ut temperatione naturæ vigeat & sentiat. *Æris* temperatio. Cic. 6. *Verr.* 98. Tu videlicet solus vasis Corinthiis delectaris? tu illius æris temperationem, tu operum lineamenta solertissime perspicis?

Cæli temperatio, fecunditas terrarum. Cic. 2. de *Nat. Deor.* 13.

Corporis temperatio, quum ea congruunt inter se e quibus constamus. Cic. 4. *Tusc.* 30.

Mensium temperatio. Cic. 2. de *Legib.* 16.

Sol, mens mundi & temperatio. Cic. in *Somn. Scip.* 10.

Temperatio Reip. Cic. 3. de *Legib.* 13. Hæc est, quam Scipio laudat in libris, & quam maxime probat temperationem Reipub.

TEMPERATOR, ðris. m. [ἀρμεστήρ] Martial. lib. 4. 55.

Quam fluctu tenui, sed inquieto,

Armorum Salo temperator ambit. De Bilbili insula. Porro Saloniæ Hispaniæ fluvium vocat A morum temperatorem, quia ejus aquis temperantur enses. Id quod ipse Martialis testatur lib. 14. 33.

Pugio, quem curvis signat brevis orbita venis,

Stridentem gelidis hunc Salo tinxit aquis.

Moderator & Temperator. Cic. in *Orat.* 70. Magni igitur judicii, summæ etiam facultatis esse debet moderator ille, & quasi temperator hujus triperitæ varietatis.

TEMPERATRIX, icis. f. August.

TEMPERAMENTUM, i. n. [συμμεσμός, σήκωσις, σπουδή, ὁψις, ὑπαρμός. Gl. L. G. σύγκρισις, G. L.] Temperatio, modus. Cic. 3. de *Legib.* 24. Inventum est temperamentum, quo tenuiores cum principibus æquari se putarint.

Linguae temperamentum. Liv. 28. 44.

Elegans temperamentum. Tacit. 11. *Ann.* 4.

Salubre temperamentum. Idem 4. *Hist.* 86.

Temporis temperamentum. Paulus in l. Quod dicimus. D. de *Solution.* Quod dicimus in eo hærede, qui fideiussori testatoris id quod ante aditam hæreditatem ab eo solutum est, debere statim solvere: cum aliquo scilicet temperamento temporis intelligendum est; nec enim cum sacro adire debet.

Æquare temperamentum. V. *ÆQUO.*

Adhibere temperamentum. Plinius in *Paneg.* 3. Tali adhibito temperamento, ut nec laxet nimis, nec arctum esse patiat.

Librare manum artificii temperamento. Plin. lib. 12. cap. 25.

Sequi temperamentum in re aliqua. Martial. lib. 1. in præf. Spero me sequuturum in libellis meis tale temperamentum, ut de illis queri non possit quisquis de se bene senserit.

Temperamentum, & Temperatura; idem quod Spissitudo. Scribonius Largus comp. 81. Cum oleo coquitur spuma argentea, donec cerati spissi habeat temperamentum. conf. TEMPERATURA.

TEMPERATURA, æ. f. [πρόμει] ut, Temperatura ferri. Unde Plinius lib. 34. cap. 15. de temperatura ferri loquens, A rubigine, inquit, vindicatur cerussa & gypso, & liquida pice. Hæc est temperatura a Græcis antipathia dicta. Sic ibidem cap. 2.

Cæli temperatura, idem quod Temperies. Varro apud Non. 2. 848. Quæro utrum hoc adduxerit cæli temperatura, an terræ bonitas.

Ceræ, Consistentia. Scrib. Larg. Comp. 79. Mel miscetur contufis & tritis, donec ceræ mollis habeat temperaturam. Sic Comp. 45. Habuerint emplastri temperaturam mollis.

Corporis temperatura. Sen. *Epist.* 11.

TEMPERACULUM, i. n. Apul. *Flor.* p. 342. Elmenh. Temperacula ferri. TEMPERIES, ði. f. [συγκρισις, Gl. L. G.] Temperamentum. Plin. 5.

Epist. 6. Atque adeo, ut omnem pro me metum ponas, accipe temperiem cæli, regionis situm, villæ amoenitatem. Ovid. 4. *Met.* 344.

— temperie blandarum captus aquarum.

Æqualis temperies. V. *ÆQUALIS* in *ÆQUO.*

Docta temperies fruendi. Stat. 2. *Silv.* 2. 353.

Mitis temperies. Claud. 1. de *Rapt. Proserp.* 260.

Tranquilla morum temperies. Stat. 2. *Silv.* 6. 48.

Cæli temperie juvatur corpus. Ovid. 2. de *Pont.* 7. 71.

Temperies, Temporis commoditas ad aliquid agendum. Plin. lib. 17. cap. 10. Differuntur post annum dodrantali filo, custodita temperie, ut viridi cælo ferantur, ac sine aurora.

Mitis temperies. Claud. 1. de *Rapt. Proserp.* 261.

TEMPERIUS, i. e. Temperantius. Cic. 9. *Fam.* 16. Memini te mihi Phamæ cœnam narrare. Temperius fiat: cetera eodem modo. Al. Temperius. V. in *TEMPUS.*

TEMPESTAS, & TEMPESTIVUS. V. *TEMPUS.*

TEMPLUM, i. n. [ἱερόν, ναὸς, σηκός, τέμενος, Gl. L. G. & G. L.] proprie Locus in cælo notatus ab augure, vel in terra: a tuendo, id est conspiciendo dictum, quod ex omni parte, vel ex quo omnis pars aspici possit, ut ait Donatus. Ter. *Eun.* 3. 5. 42.

At quem Deum? qui templa cæli summa sonitu concutit.

Lucida cæli templa. h. e. Regiones fiderales. Lucret. lib. 1. 1013.

Templum, Cælum ipsum dictum est, quia ipsum primo tuemur. Ennius, Contremuit templum magnum Jovis altitonantis. Ejus quatuor partes dicuntur, sinistra ab Oriente, dextra ab Occasu, antica ad Meridiem, postica ad Septentrionem. Ex Varrone lib. 6. de L. L. 2.

Deinde *Ædes* sacris usibus destinata vocatur Templum; & Locus, etiam quicunque religioni destinatus.

Templum in terris dictum est, Quod quibusdam verbis conceptis ab augure finiebatur, ut ait Varro lib. 6. de L. L. 2. unde tueri quamcunque cæli partem commode posset. In hoc templo per augures constituto Senatufconsultum fiebat: & nisi in eo fieret, non erat justum.

Templum, Locus manu designatus in aère, post quem factum illico captantur auguria. Servius. Vide *EXTEMPLO.* H. St. In *EX* præp. Sunt autem verba Grammatici ad 1. *Æn.* v. 92. Al. 96.

Templa in Occidentem spectare antiqui architecti recte scripserunt. Postea placuit omnem religionem eo convertere, ex qua parte cæli terra illuminatur: ideo in Orientem ædes sacræ spectant. Ex Hygeno de Limitibus constituendis p. 153 Gœf. [Ubi Religio, pro Loco religioso. V. G. L.]

Templum, non solum *Ædes* sacræ dicuntur, sed etiam alia Loca septa, & unum tantum introitum habentia. Curia Hostilia templum erat, licet sacra non esset. Liv. 2. 56. Occupant tribuni plebis templum.

i. e. Comitium. [Immo erant & hæc loca auspiciata.]

Quid inter Templum & Curiam intersit, V. *Manut.* ad Cic. 4. *Fam.* 7.

Curia est sedes ac templum publici consilii. Cic. pro *Domo* 131.

Curia est templum sanctitatis. Cic. pro *Milon.* 91.

Positor templorum. Ovid. 2. *Fast.* 63.

Alta templa. Virg. 6. *Æn.* 4.

Annosa templa. Sen. *Herc. Oeth.* 7.

Auguratum templum. Cic. in *Vatin.* 24.

Aurata templa. Lucret. lib. 2. 28. Propert. lib. 4. 1. 5.

Celebria templa. Quintil. lib. 1. cap. 4.

Inclutum divitiis templum. V. *INCLYTUS.*

Ingens templum. Virg. 1. *Æn.* 450.

Laqueatum auro templum. V. *LAQUEAR.*

Odoratum templum. V. Odoratus in ODORES.
 Operosa templa dei. Ovid. 15. Met. 667.
 Penetralia templa. Lucret. lib. 1. 1098. al. Tonitralia.
 Radiantia templa auro. Ovid. 1. de Arte Am. 451.
 Sacratum templum. Virg. 2. Æn. 165.
 Sanctum & religiosum templum. Cic. 6. Verr. 94. Herculis templum est apud Agrigentinos, non longe a foro, sane sanctum apud illos & religiosum.
 Sublimia templa. Ovid. 7. Met. 587.
 Silvestria templa Nympharum. Lucret. lib. 5. 946.
 Venerabile templum. Ovid. Rem. Amor. 549.
 Condere templum. Virg. 1. Æn. 450.
 Excelsa templa. Stat. 5. Silv. 3. 200.
 Factum de marmore templum. Ovid. 1. de Arte Am. 81.
 Indicere honorem templis divum. Virg. 1. Æn. 636. [i.e. Supplicationes.]
 Institua templum de marmore. Virg. 6. Æn. 69.
 Ponere templum de marmore. Virg. 3. Georg. 13.
 Ponere templum alicui. Tacit. 15. Ann. 74.
 Posuit Jovi immania templa. Virg. 4. Æn. 199.
 Relicere templa. Hor. 3. Carm. 6. 2.
 Sistere templum. Tacit. 4. Hist. 53. h. e. Constituire.
 Statuere templum alicui. Ovid. 14. Met. 128.
 Structa faxo templa. Virg. 3. Æn. 84.
 Temerata templa Minervæ. Virg. 6. Æn. 840.
 Violare templa. Senec. Troad. 6.
 Linguae sudantia templa, i. e. Partes, loca. Lucret. lib. 4. 623.
 Mentis templa, Interioris animi secreta. Lucret. lib. 5. 104.
 Templum, Sepulcrum. Virg. 4. Æn. 457.
 Præterea fuit in tectis de marmore templum
 Conjugis antiqui. Nonius 6. 92.
 Templum, Tignum vocatur, quod in sacro ædificio transversum supra canterios ponitur, ut ait Festus. Vitruv. lib. 4. cap. 2. Et canterii prominentes ad extremam suggrundationem. Supra canterios templa: deinde insuper, &c.
TEMPLATIM, Adv. Per templa. Tertull. in Apol. cap. 42. Templatim infumere.
TEMPORALIS, **TEMPORARIUS**. V. **TEMPUS**.
TEMPSIS, [*τίσις*] Plin. lib. 7. cap. 48. Cacumen Tmoli montis, in quo, ut ipse ex Muciano refert, CL. annis vivunt incolæ.
TEMPUS, oris. n. [*τέπος*, G. L. G. & G. L.] ut Varro scribit de L. L. 5. 2. est Mundi intervallum & motus, & divitum in partes aliquot, ab solis & lunæ cursu, a quorum tenore temperato Tempus dictum est. Tria vero sunt tempora, præsens, præteritum, & futurum.
 Temperis, pro Temporis, Manut. in Schol. in Cic. ubi exponit Temperius, Epist. 16. libri 9. H. St.
 Tempus autem, inquit Cic. 1. de Invent. 39. est id, quo nunc utimur: nam ipsum quidem generaliter definire difficile est: pars quædam æternitatis, cum alicuius annui, mensis, diurni, nocturnive spatii certa significatione. In hoc & quæ præterierunt considerantur, &c. & item quæ insunt in præsentia, & quæ maxime fiant, & quæ consequantur.
 Siderum errores id ipsum est, quod rite dicitur tempus. Cic. de Univerf. 29.
 Tempus, quod *χρόνος* vocant. Quintil. lib. 3. cap. 6.
 A quo tempore. Cic. 7. Verr. 75. Unum, alterum mensem, prope annum denique, domi tuæ piratæ, a quo tempore capti sunt, quoad per me licitum est, fuerunt.
 Ab aliqua re tempus. V. A vel AB.
 Ab æterno tempore. Cic. 5. Tusc.
 Ab illo tempore. V. AB.
 Ad tempus. V. AD. conf. infra.
 Accommodare se alicui ad tempus. Cic. pro Coel. 17.
 Ad quoddam tempus. V. AD.
 Ex eo tempore, quo primum ex Africa nuntius venit. Cic. 3. Fam. 4.
 Ex quo tempore. Cic. 3. Fam. 4. Nam cum te ipsum, ex quo tempore tu me diligere cœpisti, quotidie pluris feci.
 Ex infinito tempore. Cic. 1. de Fin. 33.
 In tempus. V. IN præpositionem.
 In omne tempus. V. IN præpof.
 In præsens tempus. Hor. de Arte Poet. 44.
 Pleraque differat, & præsens in tempus omittat. [Quod & In præsentia dicitur.]
 In reliquum tempus. V. IN.
 In sempiternum tempus spectare debent. Cic. 2. de Orat. 169.
 In puncto temporis. Lucret. lib. 4. 166.
 Inter omne tempus. V. INTER præpositionem.
 Per id, vel idem tempus. Cic. de Clar. Orat. 285. Duo fuerunt per idem tempus, dissimiles inter se. Cæsar de Bell. Afr. 47. Per id tempus fere Cæsaris exercitus res accidit mirabilis auditu.
 Scholarum tempora. Quintil. lib. 1. cap. 8. p. 97. Burm. Cum Grammatices amor, & usus lectionis, non scholarum temporibus, sed vitæ spatio terminentur.
 Brevitas temporis, vel angustia. Cic. 3. de Orat. 226. Edidi quæ potui, non ut volui, sed ut me temporis angustia coegerunt Idem 1. Att. 10.
 Eo factum est, ut epistolæ tuæ rescriberem aliquid, brevitate temporis, ut tam pauca cogere scribere.
 Cursus temporis. Cic. 6. Fam. 6.
 Decursus temporis. Cic. 3. Fam. 2.
 Exiguum temporis. Ovid. 13. Met. 888.
 Fuga temporum. Hor. 3. Carm. 30. 5.
 Gradus temporum. Quintil. lib. 5. cap. 10.
 Id temporis, i. e. Per id tempus. Cic. 1. in Catil. 10. Quos ego jam multis, ac summis viris, ad me id temporis venturos esse prædixeram.
 Intervalla ac spiramenta temporum. Tacit. in vita Agric. 44. Quo Domitianus, non jam per intervalla ac spiramenta temporum, sed continuo & velut uno icu Rempub. exhaustit.
 Longinquitas temporis. Cic. 6. Fam. 4. Me ipsum, consolatore tuum, non tantum litteræ, quibus semper studui, quantum longinquitas temporis mitigavit. V. LONGUS.
 Momentum temporis, V. MOMENTUM, in MOVEO.
 Pars temporis exigua. Lucret. lib. 3. 400.
 Propagatio temporis miserissimi. Cic. 5. Fam. 15. Quod in ea vita maneam,

in qua nihil insit, nisi propagatio miserissimi temporis.

Puncto temporis. Lucret. lib. 1. 1100.

Temporis ut puncto nihil exister reliquiarum. i. e. Spatio temporis brevissimo.

Subseciva temporum. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Tractus temporis. V. Tractus in TRAHO.

Ufura temporis. Cic. 3. Fam. 1.

Actum tempus, Præteritum. Hor. de Arte Poet. 173.

Angustum tempus. Claud. 2. in Ruff. 53.

Annale tempus. V. ANNUS.

Annua tempora. Ovid. 3. Amor. 10. 1.

Anteactum tempus. Lucret. lib. 3. 844.

Antiqua tempora. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Aureum, Sæculum. Hor. Epod. 16. 64.

Breve. V. BREVIS.

Cæcum. V. CÆCUS.

Coniunctum tempus, i. e. Insequens. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Diurnum tempus. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Edax rerum tempus. Ovid. 15. Met. 234.

Exiguum tempus. Ovid. 2. Amor. 2. 40.

Futile & caducum tempus. i. e. Vita nostra. Plin. 3. Epist. 7. ad finem.

Generale tempus. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Heroica tempora. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Illis temporibus. Cic. de Amicit. 5.

Illis ut temporibus. Cic. de Clar. Orat. 107. Erat cum litteris Latinis, tum etiam Græcis (ut temporibus illis) satis eruditus.

Inane tempus. V. INANIS.

Infinitum tempus. Cic. 2. de Lege Agr. 55. Sequitur omnes agros extra Italiam, infinito ex tempore.

Infinitum tempus ætatis. V. INFINITUS.

Ingrata tempora. V. Tarda infra.

Inoffensa a valetudine tempora vitæ. V. INOFFENSUS.

Longum tempus. Senec. Agamem. 12.

Medio tempore. Suet. in Calig. cap. 25. Liviam Orestillam, C. Pisoni nubentem, cum ad officium & ipse venisset, ad se deduci imperavit, intraque paucos dies repudiatam biennio post relegavit, quod repetisse usum prioris mariti tempore medio videbatur. [Vulgo Intermedium.]

Modicum tempus. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Mutum a litteris tempus. V. MUTUS.

Optimum tempus, Sæculum. Cic. pro Cluent. 95. Optimis hercle temporibus, tum quum homines se, non iactatione populari, sed dignitate atque innocentia tuebantur.

Parvum tempus. Lucret. lib. 3. 552.

Præteritum tempus, instans, consequens. Auctor ad Heren. 2. 7.

Priora tempora & posteriora. Cic. 5. Fam. 17.

Prisci temporis anni. Ovid. 1. Fast. 197.

Quodam tempore. Ovid. 2. Met. 552.

Segne tempus. Valer. 2. Argon. 176.

Spatiosum tempus. Ovid. 1. Amor. 3. 81.

Tarda mihi, ingrataque tempora fluunt. Horat. 1. Epist. 1. 23. Ingrata ideo, quia Tarda videntur.

Uno tempore, pro Eodem tempore. Cic. ad Att. Multas uno tempore accepi epistolas tuas. Idem 2. de Lege Agr. 14. Aliquando tandem, me designato, lex in publicum proponitur: concurrunt iussu meo plures uno tempore librarii, descriptam legem ad me afferunt.

Abit tempus. V. ABEO.

Abit tempus iners. Ovid. 16. Epist. 112.

Absumere tempus. V. ASSUMO.

Accipere tempus iustum & debitum, dicitur actio. V. ACCIPIO.

Adhibere tempus. V. ADHIBEO.

Adesse tempus, vel ad tempus, vel in tempore. V. ADSUM.

Assignatum tempus. V. Assignatus in ASSIGNO.

Capere tempus. V. CAPIO.

Complere debita tempora. Virg. 9. Æn. 108.

Complevit maturus tempora venter. Ovid. 11. Met. 311.

Conferre tempus ad, & in rem aliquam. V. CONFERO.

Consecutum tempus. V. Consecutus in CONSEQUOR.

Conservare & notare tempora. Cic. in Orat. 120. [i. e. Temporum & rerum gestarum intervalla.]

Consumere omne tempus in litteris. Cic. 15. Fam.

Conterere tempus. V. CONTERO.

Contrahere tempus. V. CONTRAHO.

Decedentia tempora. Hor. 1. Epist. 6. 3.

Dependere tempora amoris. Lucan. lib. 10. 80.

Vereor, ne in breve tempus dilata sit abs te pernicies. Cic. ad Brut. 16.

Digerere tempora. Ovid. 1. Fast. 27.

Dirimere tempus. Cic. 1. de Divin. 85. Auguralis dictio, V. DIRIMO.

Distribuere tempus. Cic. Att.

Dividere tempus. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Diviferas tempora cum morte, & superflite filio fruebaris omnibus tenebris, h. e. Per omnes noctes. Quintil. in Sepulcro incantato. [Ubi est Intervallum, ut & in seqq. & supra aliquoties.]

Dividere curarum remissionumque tempora. Tacit. in vita Agric. 9. Jam vero tempora curarum remissionumque divisa.

Dividere temporibus negotium aliquod. Ter. And. 3. 1. 18.

Dare tempus alicui rei. Quintil. Tryphoni 2.

Diligentia quanta sit, nisi tempus & spatium datum sit, intelligi non potest. Cic. pro Quint.

Dare tempora studiis. Ovid. 2. de Pont. 9. 50.

Edere tempus. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Egere tempore, pro eo quod vulgus dicit, *Multum habere ad faciendum*. Cic. 3. Q. frat. 5. Quod me de versibus faciendis rogas, incredibile est mihi frater, quam egeam tempore.

Evolvere tempora & Fastos. Hor. 1. Serm. 3. 112.

Excludi tempore. Cic. 3. Verr. 148.

Exigere tempus. V. EXIGO.

Eximere tempus. Cic. 4. Att.

Fluunt tarda tempora. V. Tarda tempora supra.

Fugit interea, fugit irreparabile tempus. Virg. 3. Georg. 234.

Habere tempus. Cic. 3. de Orat.

Impendere tempus alicui. Quintil. lib. 1. cap. 2.
 Impendere tempus studiis. V. IMPENDO.
 Impertire tempus alicui rei. V. IMPERTIO.
 Implere tempus. V. IMPLERO.
 Indigent difficilia factu longi temporis. Cic. 1. de Invent.
 Intermittere tempus. V. INTERMITTO.
 Labuntur tempora assiduo motu. Ovid. 15. Met. 179.
 Non largitur tempus. V. LARGIOR.
 Leniet odium tempus. Ovid. in Ibin. 134.
 Partiri tempora in plures. Quintil. lib. 1. cap. 2.
 Peractum tempus. Ovid. 2. de Arte Am. 665.
 Perdere tempora. Quintil. lib. 2. cap. 1. Ovid. 11. Met. 286.
 Perfectus orbis temporis. Virg. 6. Æn. 745.
 Prorogare tempus alicui. Cic. 2. Fam. 6. Ne patiari quicquam mihi ad hanc provincialem molestiam temporis prorogari.
 Revocare tempus. Cic. 5. Fam.
 Sumere tempus. Cic. 2. Q. frat. 9.
 Suppeditabit tempus. Quintil. lib. 1. cap. 12.
 Traducere tempus. Cic. 4. Fam. 6. Ego autem, cum multis de causis te exopto quamprimum videre, tum etiam ut ante commentemur inter nos, qua ratione nobis traducendum sit hoc tempus.
 Transmittere tempus. Cic. pro Lege Manil. 1. Omne meum tempus amicorum temporibus transmittendum putavi. i. e. Omne meum tempus amicorum periculis propulsandis transmissi.
 Tribuere tempus. Cic. 2. Off. 4.
 Venit longo post tempore. Virg. 1. Ecl. 30.
 Tempus, [αἰς] pro Temporis parte,
 Ætatis tempus. Ter. Hec. 4. 2. 18.
 Dum ætatis tempus tulit, perfuncta satis sum: satias jam tenet.
 Hoc loco Donatus legit, Dum ætas, tempus tulit. Cic. 3. Q. frat. 5.
 Nostrumque hoc tempus ætatis, quod in illa auctoritate Senatoria florere debet.
 Anni tempus. Cic. 10. Fam. 33. Anni autem tempus libertatem maiorem mihi dat.
 Anni temperatissimum tempus. V. Temperatus in TEMPERO.
 Diei tempus. Ter. Heaut. 1. 2. 38.
 Tu, ut tempus est diei, videbis ne quo hinc abeas longius. Ibid. 1. 1. 116.
 Antelucanum tempus. V. ANTELUCANUS.
 Certum anni. V. CERTUS.
 Climactericum. V. CLIMAX.
 Commodum anni tempus. Cic. 9. Att. 3. Si commodius anni tempus esset.
 Extrema tempora longæ senectæ. Ovid. 6. Met. 675.
 Festum tempus. Hor. 2. Epist. 1. 140.
 Fervens tempus, cui opponitur Frigidum. Cels. lib. 5. cap. 26.
 Frigidum tempus. Senec. Thyest. 2.
 Genitale tempus, Dies natalis. Ovid. 3. Trist. 13. 17.
 Genitale tempus mundi. Lucret. lib. 2. 1104.
 Hibernum tempus. Ovid. 11. Met. 745.
 Iners tempus somni. Stat. 2. Theb. 102.
 Maturinum tempus. Cic. 7. Fam. 1. V. MATURA. & Ovid. 13. Met. 581.
 Nocturnum tempus. Lucret. lib. 4. 446.
 Puerile tempus, Pueritia. Ovid. 6. Met. 719.
 Sacrum tempus. Hor. in Carm. sæc. 4.
 Solstitiale tempus. Ovid. 6. Fast. 790.
 Supremo tempore adeste alicui. Catull. Argon. 62. 151.
 Veni temporis hora. Hor. de Arte Poet. 302.
 Vespertinum tempus. Cic. 2. de Nat. Deor. 129. In quo cursu multa mirabiliter efficiens, tum antecedendo, tum retardando, tum vespertinis temppribus delitescendo, tum matutinis rursus se aperiendo, nihil immutat sempiternis sæculorum ætatibus, quin eadem iisdem temporibus efficiat.
 Concessit tempus puerile juventæ, Locum dedit, cessit. Ovid. 6. Met. 719.
 Vertuntur tempora annorum. Lucret. lib. 5. 1183.
 Tempus pro Die. Ovid. puto in Epist. Penelopes;
 Tempora si numeres; bene quæ numeramus amantes:
 Non venit ante suum nostra querela diem. Videtur esse pro Diebus, ut reciproce Dies pro Tempore. H. St. Exstant Epist. 2. v. 7.
 Tempus [καιρός, Gl. L. G. & G. L.] Occasio, vel & quæ dicitur Circumstantia temporis.
 Tempus, pro Commodo temporario. Cic. pro Cluent. 139. Et illa oratio potius temporis mei, quam iudicii & auctoritatis fuit. i. e. Ita dici in oratione illa, quia intererat ejus rei, quam tum defendebam, vel hominis rei. Idem ibid. Omnes illæ orationes causarum & temporum sunt, non hominum ipsorum ac patronorum. Budæus.
 Tempus aptius cibo. Celsus lib. 3. cap. 5.
 Tempus, pro Auctoritate & potentia. Cic. de Clar. Orat. 242. Is omnibus exemplo debet esse, quantum in hac urbe polleat multorum obedire tempori, multorumque vel honori, vel periculo servire. Idem pro Planc. 72. Non solum quid cuique debeam, sed etiam quid intersit, & quid a me cuiusque tempore poscat. Budæus.
 Tempus, pro Constituto tempore. Ter. And. 4. 1. 7.
 Post ubi tempus promissa jam perfici,
 Tum necessario se aperiunt & timent.
 Tempus adeundi, & abire (nam utroque modo dictum reperitur) pro Opportunitate. Plaut. Pers. 4. 2. 8.
 Id aderit adeundi tempus: nunc agite, ite vos. Idem Men. 3. 3. 29.
 Sed quid ego cesso, dum datur mihi occasio,
 Tempusque abire ab his locis lenoniis.
 Edendi tempus. Hor. 1. Epist. 16. 22.
 In tempore. [ὡς καιρός, Gl. G. L.] Ter. And. 4. 5. 19. Donatus, Opportune. Nos sine præpositione dicimus Tempore & Tempori.
 In ipso tempore. Ter. And. 3. 2. 52.
 Atque adeo in ipso tempore eorum ipsum obviam Chremetem. Donatus, In ipsa opportunitate, in ipso articulo.
 Acerbitas temporis. Cic. 13. Fam.
 Atrocitas temporis. Cic. pro Sext. 11.
 Forma temporum. Cic. 3. Fam. 11. Ad me quasi formam communium temporum, & totius Reip. misisti expressam.

Inclinationes rerum & temporum. V. INCLINO.

Incommoditas temporis. V. INCOMMODUS.

Iniquitas temporis. V. INIQUUS.

Invidia temporis. Cic. 3. Fam.

Maturitas temporum. Liv. 22. Si maturitas temporum expectata foret.

Motus temporum. Cic. pro Flacc. 94. Videtis, quo in motu temporum, &c.

Mutatio temporis. Cic. 4. Fam. 9.

Natura temporis. Cic. 6. Fam. 6.

Perturbatio temporis. Cic. 5. Fam.

Ratio temporis. Cic. 6. Fam. 6.

Recordatio temporis alicujus. Cic. 1. Fam. 17.

Status temporis. Cic. 2. Fam.

Varietas temporis. Cic. 13. Fam.

Vitia temporum. Cic. 4. Fam. 13.

Accommoda fraudi tempora. Stat. 6. Theb. 615.

Alienum tempus, Absurdum, adversum. Cic. 3. Fam. 10. De qua alienum tempus est mihi tecum expostulandi, purgandi autem mei necessarium. Idem 16. Att. 3. Tempusque discessus absurdum.

Amicum fraudibus tempus. Stat. 5. Silv. 2. 38.

Asperum tempus. Cic. pro Corn. Balb. 22.

Atrox. V. ATROX.

Congrua tempora. Claud. 1. in Ruff. 315.

Dextrum tempus, Opportunum. Hor. 1. Serm. 1. 18.

Difficile tempus Reip. Cic. 10. Fam. 5. His temporibus difficillimis Reipub. quicquid subveris, id erit totum & proprium tuum.

Difficile & atrox tempus. Cic. 6. Verr. 108. Itaque apud patres nostros atroci ac difficili Reipub. tempore, quum Ti. Graccho occiso magnarum, &c.

Dura tempora. Juven. 4. Sat. 80.

Dubium tempus. Cic. pro Font. 34.

Dura tempora. Hor. 2. Epist. 2. 46.

Durum tempus, & crudele. Cic. pro Domo 75. Sed si mihi ante hæc durissima tempora Reipub. nihil aliud unquam objectum est, nisi crudelitas illius temporis.

Exoptabile tempus. Sil. lib. 11. 387.

Extremum tempus. Cic. 10. Fam. 12. Et si Reipub. causa maxime gaudere debeo, tantum ei te prædidi, tantum opis attulisse extremis paene temporibus. Idem, His temporibus miseris, & extremis. i. e. Extrema necessitate.

Faustum tempus. Lucret. lib. 1. 805.

Formidolosum dubiumque Reip. tempus. Cic. 7. Verr. 1. Ita enim causa constituitur, provinciam Siciliam virtute ejus & vigilantia singulari, dubiis formidolosisque temporibus a fugitivis atque a belli periculis tutam esse servatam.

Gratum tempus. Hor. 2. Epist. 2. 198. [Hic est Infalubre cælum.]

Grave tempus. Hor. 3. Carm. 22. 8.

Grave tempus civitatis, pro Molesta tempestate. Cic. pro Sext. 5. Et quoniam in gravissimis temporibus civitatis, atque in ruinis everse, atque afflictæ Reip. P. Sextii tribunatus est a fortuna ipsa collocatus, &c.

Idoneum tempus. V. IDONEUS.

Importunum tempus. V. IMPORTUNUS.

Ineluctabile tempus. Virg. 2. Æn. 324.

Inexcusabile tempus. Ovid. 7. Met. 511.

Iniquum tempus. Lucret. lib. 1. 42. h. e. Adversum & calamitosum.

Iustum tempus pugne. Virg. 10. Æn. 11.

Lævum tempus, Importunum. Hor. 2. Serm. 4. 4.

Liberum tempus. Cic. 5. Fam. 20. V. LIBER Adjectivum.

Mala tempora, Bona tempora. V. MALUS.

Maturum tempus. V. MATURUS.

Maturo tempore adepta est conjugium. Catull. 60. 57.

Maximis temporibus, pro Occasionibus & necessariis præfidiis. Cic. 3. de Legib. 33. Est autem boni auguris, maximis Reipub. temporibus præsto esse debere. Budæus.

Miserum & perditum tempus. Cic. 4. Fam. 14. Ego tam misero tempore nihil novi consilii cepissem. Idem 5. Fam. 16. Hæc perturbatio temporum perditurum.

Miserum & luctuosum tempus, cui Tranquillum & optatum opponitur. Cic. 5. Fam. 14.

Mollissima tempora fandi. Virg. 4. Æn. 293.

Nubila tempora, translate, pro Dubiis. Ovid. 1. Trist. 9. 6.

Opportunum tempus. Cic. 2. Fam. 18. Quas si satis opportuno tempore accepisti.

Opportunum curationi tempus. Cels. lib. 5. cap. 26.

Prosperum tempus. Tacit. 12. Ann. 68.

Sativum tempus. V. Sativum in SÆVO.

Secretum tempus. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Secundum tempus, i. e. Præfens. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Secunda tempora, Felicia. Hor. 4. Carm. 9. 36.

Speciale tempus. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Subabsurdum tempus. Cic. 16. Att. 3. Movet etiam navigationis labor, alienus non ab ætate solum nostra, verum etiam a dignitate, tempusque discessus subabsurdum.

Summum tempus. Cic. 5. Philipp.

Summo tempore Reipub. Cic. 2. Verr. 1. Id non humano consilio, sed prope divinitus datum atque oblatum vobis, summo Reip. tempore, videtur. i. e. Summa opportunitate & necessitate.

Suo tempore, Tempore quo promiserat, vel debito & statuto. Cic. 5. Verr. 139. Scandilius rem se totam relicturum dicit, & suo tempore esse redditurum.

Suo tempore, aliter. Cic. de Clar. Orat. 4. de Hortensio, Perpetua quadam felicitate usus ille cessit e vita, suo magis, quam suorum civium tempore. Paulo ante de eodem dixerat, Alienissimo Reipublicæ tempore extinctus. Suo tempore, Sibi apto, & perpetuæ felicitati conveniente, ut dies ultima, quæ semper est expectanda, primis responderit: quum aliter sæpe soleat evenire, ut de Priamo, Pompejo, & aliis legimus. Vel Suo, Fatali; ut libro eodem non procul a fine, Q. Hortensii vox extincta fato suo est, nostra publico. Fato suo, Sua die, quæ stat cuique ut ait Poëta: Publico fato, Quo republica extincta est.

Suspicio-

Suspiciosum tempus. Cic. 1. Fam. 7. Qui mihi quum semper tuæ laudi favere visus est, etiam ipso suspiciosissimo tempore Caniniano.

Tranquillum tempus. Ovid. 4. de Pont. 10. 74.

Tranquilli comitem temporis esse fidem.

Tranquillum ac pacatum tempus. Cic. pro Cluent. Tempus hoc tranquillum ac pacatum: illud omnibus invidiæ tempestatibus concitatum. Triste ac luctuosum tempus, cui Secundum tempus opponitur. Cic. 4. Fam. 13. Tuorumque tristissimo meo tempore meritorum erga me memoriam conservabo. Idem 15. Fam. 8. Vel defensus tristibus temporibus, vel ornatus secundis.

Turbulentum tempus. Cic. 2. Fam. 17. Tempora autem Reipublicæ qualia futura sint, qui scit? mihi quidem turbulenta videntur fore.

Vacuum. Cic. 2. Q. frat. 14. Quod mihi tempus, Romæ præsertim, ut iste me rogat, manenti, vacuum ostenditur.

Vacuum tempus, curaque solutum. Lucret. lib. 2. 45. al. Pectus.

Abiit illud tempus, mutata ratio est. Cic. pro Muren. 7. i. e. Præterit occasio.

Abiit jam & transvectum est tempus, quo posses videri concepisse. Tacit. 2. Hist. 76.

Accidit tempus. V. ACCIDO.

Accommodare tempus. V. ACCOMMODO.

Accommodata tempora. V. ACCOMMODATUS in ACCOMMODO.

Adduci temporibus. V. ADDUCO.

Adactum tempus. V. ADACTUS in ADIGO.

Amittere tempus. V. AMITTO.

Antecapere tempus. V. ANTECAPIO.

Arripere tempus. Virg. 11. Æn. 459. i. e. Invenire opportunitatem, ut ait Servius. Cic. 5. Fam. 12. Ac statim causam illam totam & tempus arripere. [Hic est Tempus rei alicujus gestæ, seu Intervallum temporis & spatium certum, quo quid gestum fuit. Arripere. Ad scribendum.

Assentiri temporis, quod & Servire temporis dicitur. Cic. 1. Fam. 9.

Aucupari tempus. V. AUCUPOR.

Cadat adventus tuus in alienissimum tempus. Cic. 15. Fam. 14.

Capere scite & commode tempus aduendi ad aliquem. Cic. 11. Fam. 16.

Capto tempore agere aliquid. Virg. 11. Æn. 783.

Captare tempus. V. CAPTO in CAPIO.

Cedere temporis. Cic. 4. Fam. 9. Cedere primum temporis, id est necessitati parere, semper sapientis est habitum. V. CEDO.

Constituere tempus. V. CONSTITUO.

Consultare temporis. V. CONSULO.

Convenit locus & tempus. V. CONVENIO.

Dicere tempora alicujus. Tacit. 1. Hist.

Dicere vel facere aliquid temporis causa. Cic. pro Flacc. 36.

Differre tempora. Ovid. 9. Met. 765.

Dimittere tempus. Cic. 3. Philipp.

Exigere secum tempus. Virg. 4. Æn. 476.

Decrevitque mori: tempus secum ipsa modumque

Exigit.

Exstitit tempus. Cic. 5. Fam. 8. Sed exstitit tempus, optatum magis, quam speratum, ut florentissimis tuis rebus mea perspicere posset & memoria nostræ voluntatis & amicitiae fides.

Incidere in tempus. Cic. 2. Fam. 6. Quod in id Reip. tempus, non incideris, sed veneris.

Incidunt sæpe tempora cum, &c. V. INCIDO.

Insidiari temporibus. Patercul. lib. 2. 21. Dum bellum infert patriæ Cinnæ, Cn. Pompejus, Magni pater, frustratus spe continuandi Consulatus, ita se dubium mediumque partibus præstitit, ut omnia ex proprio usu ageret, temporibusque insidiari videretur, & huc atque illuc, unde spes major adfuisset potentiae, se exercitumque deflecteret.

Legere & deligere tempora cibo. Cels. lib. 3. cap. 6.

Observare tempus. V. OBSERVO.

Oblatum tempus. Lucan. lib. 7. 238.

Parere temporis. Cic. 12. Att. 50. & 11. Philipp. 27. Necessè est enim, in tanta conversione & perturbatione rerum, temporibus potius parere, quam moribus.

Ponere tempus alicui. Virg. 1. Æn. 282. [Hic est Spatium determinare. Præsumere tempus in re aliqua. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Præremittere tempus. Cic. 1. Fam.

Promissum tempus. Ovid. 2. Epist. 2.

Recuperare tempus. Cic. 8. Att.

Servire est necesse temporis, & non amittere tempus, quum sit datum. Cic. 8. Att. 3.

Sum, ut, Tempus est. Ter. Eun. 1. 1. 11.

Proin tu, dum est tempus, etiam atque etiam cogita. [i. e.

Dum occasio est, dum licet.

Tempus est facere. Plaut. Afin. 5. 2. 62.

Tempus est ut eamus ad forum, pro Commodum est. Plaut. Mil. 1. 1. 72.

Tempus est ad eam rem. Ter. Eun. 4. 1. 7.

Nunc ita tempus est mihi, ut cupiam filiam: olim nihil minus. Ter. Heaut. 4. 1. 59. [i. e. Commodum est.

Ubi tempus tibi erit, sat habet si tum recipitur. Ter. Eun. 3. 2. 32.

Tempus est, pro Necesse est. Cic. 2. de Orat. 181. Nam si ego omnem vim oratoris in argumentis & in re ipsa per se comprobanda posuisssem, tempus esset jam de ordine argumentorum & de collocatione aliquid dicere.

Non est tempus. Ter. Hec. 4. 4. 77.

Reduc uxorem, aut quamobrem non opus sit cedo.

FAM. Non est nunc tempus.

Erit vel fuit tempus. Cic. pro Milon. 70. Erit, erit illud profecto tempus, & illucescet aliquando ille dies, quum tu, &c. h. e. Futurum est aliquando, &c. Idem 1. de Orat. 1. At fuit tempus illud, quum mihi, &c.

Tolerare patienter tempora. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Venit tempus & occasio libere loquendi. Plaut. Trin. 4. 2. 157.

Tempus, [χρόνος, Gl. L. G.] Pars capitis, quæ est ad latera. Habet enim caput duo tempora: unum a dextra, alterum a sinistra. Virg. 5. Æn. 416.

Temporibus geminis canebat sparfa senectus. Nam primo tempora canescunt, cavanturque magna diuturnitate temporis: unde quidam tempora in capite ob id dicta putant, quod ab iis indicia petamus senectutis. Columel. lib. 6. 29. extr. Decimo tamen anno tempora cavari inci-

piunt, supercilia nonnunquam canescere, & dentes prominere. conf. Pallad. Mart. 13. extr. Virg. 5. Æn. 856. Ibid. 71.

Ore favete omnes & cingite tempora ramis. Ubi Serv. Cingite ramis tempora, Ex more Romano; nam festis ludis omnis ætas coronata spectabat.

Tempus in sing. raro occurrit. Gloss. Græcolat. Κρόνος, Tempora, singulare non habet. Sed aliter in Latinogræc. V. supra.

Tempus singulariter pro Capite. Catul. 62. 158.

Usque dum tremulum movens

Canā tempus anilitas

Omnia omnibus annuit.

Tempus utrumque. Virg. 9. Æn. 418.

Dum trepidant, ita hasta Tago per tempus utrumque.

Per geminum transcurrit tempus arundo. Sil. 12. 414.

Percutere tempus. Auctor ad Heren. lib. 4. 68.

Ardua tempora. Stat. 6. Theb. 918.

Cava tempora. Virg. 10. Æn. 891.

Flaventia tempora. Ovid. 1. Amor. 1. 29.

Trunca tempora, Quibus detracta sunt cornua. Ovid. 9. Epist. 14.

Turgentia tempora. Stat. 5. Theb. 268.

Advelat tempora viridi lauro. Virg. 5. Æn. 246.

Cinge tempora floribus. Catul. 59. 6.

Cingere tempora myrto. Virg. 1. Georg. 28.

Evincti tempora puniceis tæniis. Virg. 5. Æn. 269.

Prædura tempora fregit nodoso robore. Ovid. 12. Met. 349.

Populata tempora raptis auribus. Virg. 6. Æn. 496.

Præcingens roseo tempora vinculo. Sen. Med. 2.

Protecta tempora fulva capillo. Ovid. 12. Met. 273.

Redimitus tempora lauro. Virg. 3. Æn. 81.

Religata tempora sæno. Ovid. 14. Met. 645.

Sparsum tempora canis. Ovid. 8. Met. 567.

Tegere tempora vitta. Virg. 4. Æn. 637.

Velare tempora myrto. Virg. 5. Æn. 72.

Vincti tempora verbenā. Virg. 12. Æn. 120.

Umbrata tempora quercu. Virg. 6. Æn. 772.

TEMPORIS, Adv. [χρόνως, Gl. L. G. & G. L.] Subaudita præpositione. In tempore, Tempestive, ad tempus, pro tempore. Plaut. Amph. 4. 3. 50. Idem. Men. 2. 3. 90.

Sequimini: ut, quod imperatum est, veniam adversum temporis. Al. Temperi. Cato R. R. cap. 2. Satine temporis opera sient confecta.

Tempore pro Temporis. Plaut. Afin. 3. 3. 143. Ut tempore, oportuneque attulistis. Cic. 4. Verr. 128. Satis putabat se ad comitia tempore venturum, si pridie venisset.

Advenire tempore, In tempore, per tempus. V. ADVENIO.

TEMPORARIUS, [χρόνιος, Gl. L. G. & G. L.] Adverbium deductum a Temporis adverbio, quod significat Celerius, quasi ante tempus. Columel. lib. 8. cap. 4. Esca bis dividenda, ut mane, non protinus a cubili, laxius evagentur, & ante crepusculum, propter cibi spem, temporarius ad officinam redeant.

Temporarius & Serius, contraria. Columel. lib. 2. cap. 18. Ovid. 4. Met. 198.

Temperius Cic. a Tempus, temperis. Vide Scholia posteriora Manutii. H. St. V. supra in TEMPUS a pr.

TEMPORALIS, e. Adj. [χρόνιος, Gl. L. G. & G. L.] Ad tempus durans. Quintil. lib. 6. cap. 2. Adjiciunt quidam peritorum, χρόνος temporale esse.

Temporale, Quod ad Tempus fit, ut,

Damnū temporale. Ulp. in l. 2. ad finem. D. de judiciis.

Exilium temporale. Hermogenianus in l. De injuria. D. De injur. & famosis libel.

Temporalis, pro Inconstanti. Curt. lib. 4. 5. 11. Ut sunt Græcorum temporalia ingenia. Alii legunt Temporaria.

Aliter expono in meis Schediasmatis. H. St.

TEMPORARIUS, a. um. Adj. [χρόνιος, Gl. L. G. & G. L.] Quod non est perpetuum, sed ad tempus durans. Plin. in Paneg. cap. 91. extr. Non ergo temporarium & subitum est, quod uterque collegæ Consulatu, tanquam iterum suo, gaudet. Plin. lib. 16. cap. 33. Quædam temporaria vis. [Vitiose in Gloss. Temporia.

Opus publicum temporarium, cui Perpetuum opponitur. Ulpian. in l. 1. §. 1. D. de effractor. Expilatores in opus publicum, vel perpetuum, vel temporarium dari solent. Sic

Vincula temporaria. Ulp. in l. Aut damnū, in fine. D. de pœnis. Sive in perpetua vincula fuerit damnatus servus, sive in temporaria.

TEMPESTAS, ætis. f. [χρόνος, Gl. L. G. & G. L.] Tempus ipsum aliquando significat. Plaut. Mostel. 1. 1. 17.

Cis, hercle, paucas tempestates, Tranio,

Augebis ruri numerum, genus ferratile. Sallustius in Jugurth. 8.

Ea tempestate in exercitu nostro fuere complures novi & ignobiles.

Tempestat, Tranquillum & serenum tempus. Virg. 9. Æn. 20.

— unde hæc tam clara repente

Tempestat.

Cum adjectione, non per se, significat hoc Tempestat. H. St. Sed Absolute. Cic. 14. Fam. 4. Quas ego expectassem Brundisii, si esset licitum per nautas, qui tempestatem prætermittere noluerunt. V. seq. Subauditur commodam, & fortasse deest. H. St. Apud Cic. vel subauditur Adj. Idoneam, vel potius gerund. Navigandi.

Bona & certa tempestat. Cic. 2. Q. frat. 2. Tu, si ita expedit, velim quamprimum, bona & certa tempestate, conscendas, ad meque venias.

Egregia tempestat. Cic. 9. Att. 15.

Idonea tempestat. V. IDONEUS.

Liquidissima tempestat cæli. Lucret. lib. 4. 170.

Perfrigida tempestat. Cic. 6. Verr. 86.

Malæ tempestat. Cato de R. R. cap. 39.

Salubris tempestat. Claud. de Phœnice 99.

Secunda tempestat, Ventus secundus. Tacit. in vita Agric. 38. extr.

Serena tempestat. Cic. 2. de Divin. 94.

Arridet tempestat. Lucret. lib. 2. 32.

Captare tempestat. V. CAPTO in CAPIO.

Ridet tempestat. Lucret. lib. 5. 1394.

Tempestat, [χρόνος, Gl. L. G. & G. L.] Subaudita præpositione. Gl. L. G. χρόνος χρόνος & χρόνος, G. L.] Procella, nubilum & procellosum tempus. Plaut. Mostel. 1. 2. 27.

Atque illud sæpe fit, tempestas venit,
 Confringit tegulas, imbricesque Plin. lib. 18. cap. 28. Ante
 omnia autem duo genera cælestis injuriæ meminisse debemus: Unum
 quod tempestates vocamus, in quibus grandines, procellæ, ceteraque
 similia intelliguntur: quæ quum acciderint, Vis major appellatur.
 Imbres, nimbi, procellæ, turbines, reliquæque tempestates. Cic. 3.
 de Nat. Deor. 51.
 Procella, tempestas, naufragium, ruina, incendium. Cic. 2. Off. 19.
 Illa tempestas & tempore. Catul. Argon. 62. 73.
 Æolus, rex tempestatum. Virg. 10. Æn. 37.
 Dii tempestatum potentes. Virg. 3. Æn. 528.
 Adversa tempestas. V. ADVERSUS.
 Animosâ tempestas. Stat. 9. Theb. 459.
 Atra tempestas. Virg. 2. Æn. 516.
 Atrox tempestas. Claud. de Bell. Get. 112.
 Fera tempestas. Ovid. 1. Fast. 495.
 Fœda tempestas cum grandine ac tonitribus cælo dejecta. Liv. lib. 2.
 62. pr.
 Immoderata tempestas. V. IMMODERATUS.
 Magna, V. Turbulenta.
 Marina sive terrestris tempestas. Ulp. in l. 2. D. Si quis caution. Tempe-
 statem intelligere debemus, sive marina, sive terrestris sit.
 Miseranda tempestas. V. Miserandus, in MISER.
 Naufraga tempestas. Valer. 1. Argon. 584.
 Notabilis tempestas. Tacit. 1. Hist. 38. pr.
 Poetica tempestas. Juven. 12. Sat. 23.
 — omnia fiunt

Talia, tam graviter, si quando poetica furgit
 Tempestas. i. e. Omnia nobis ita contigerunt, quemadmodum
 a poetis referri solet, si quando tempestatem describunt, summaque
 contentione omnia exaggerant.
 Sævæ tempestates. Tacit. in Vita Agric. 22.
 Sonoræ tempestates. Virg. 1. Æn. 57.
 Turbida tempestas. Virg. 12. Æn. 284.
 Turbulenta tempestas. Cic. 7. Verr. 26. Ut nullus unquam dies tam
 magna turbulentaque tempestas fuerit, &c.
 Violenta tempestas. Senec. Herc. fur. 11.
 Actus pelagi tempestatibus. Virg. 3. Æn. 708.
 Avertere tempestates. Plin. lib. 37. cap. 10.
 Commoventur sæpe tempestates certo aliquo cæli signo. Cic. pro Muren. 36.
 Commotus subito magnis tempestatibus fluvius Eurotas. Cic. 2. de In-
 vent. 96.
 Commutata tempestas. Cic. 2. de Invent. 154.
 Conflata ventis tempestas, & imbres. Cælum autem pro nubibus acci-
 pe: & contraria in unum coegit, ac per hoc densas fecit intelligendum.
 Porphy. in Hor. Epod. 13. pr.
 Continet me tempestas. V. CONTINEO.
 Contraxit cælum, Aërem in nubes condensavit. Stat. 9. Theb. 523.
 Contraxit tempestas horrida cælum. Hor. Epod. 13. 1. V. paulo supra.
 Coorta tempestas. V. Coortus in COORTIO.
 Coorta tempestates cælo terraque. Lucret. lib. 6. 957.
 Demissa tempestas ab Euro. Hor. 3. Carm. 17. 11.
 Eo, ut Sil. lib. 3. 228.

Sævior ita trucibus tempestas acta procellis.
 Fulget tempestas tremulo impete. Lucret. lib. 6. 173. Ob fulgura.
 Glomerant nubes tempestatem fœdam. Virg. 1. Georg. 323.
 Horrescit nimbis turbida tempestas. Sil. lib. 1. 134.
 Incubuit silvis tempestas. Virg. 2. Georg. 310.
 Lenire tempestates. V. LENIO, in LENIS.
 Refedit tempestas. Stat. 9. Theb. 524.
 Sedare tempestates. Plin. lib. 37. cap. 10.
 Serenare tempestates. Virg. 1. Æn. 253.
 Verberari tempestatibus. Columel. lib. de Arboribus, cap. 16. Sulcum
 in quatuor pedes longum, in tres altum, in dupondium & semissem
 latum quum feceris, patiere minime duobus mensibus eum tempestati-
 bus verberari. [Lege Minimum.
 Ad alia sæpe transfertur. ut, Hor. 1. Epist. 15. 31.
 Pernicies, & tempestas, barathrumque macelli.
 Repentina tempestas popularis. Cic. pro Cluent. 96.
 Procella, turbo & tempestas pacis. Cic. pro Domo 137.
 Pugna. Liv. 44. 39. pr. Quo, jactati tempestate pugna, receptum haberent.
 Seditum ac discordiarum tempestas. Cic. pro Sext. 46.
 Cruenta tempestas. Claud. 3. Conf. Hon. 75.
 Ferrea tempestas, Milites. Sil. lib. 15. 630.
 Invidiæ tempestas. Cic. 1. in Catil. 22. Tametsi video, si mea voce ire
 in exilium animum induxeris, quanta tempestas invidiæ nobis, si mi-
 nus in præsens tempus, recenti memoria scelerum tuorum, at in po-
 steriorum impendat.
 Maximæ & turbulentissimæ molestiarum tempestates. Cic. 1. de Orat. 2.
 Nam qui locus quietis & tranquillitatis plenissimus fore videbatur, in
 eo maximæ molestiarum & turbulentissimæ tempestates existerunt.
 Hujus magnitudinis animi, gravitati, sapientiæ, tempestas est oblata
 formidolosissimi temporis. Cic. 7. Philip. 7.
 Tempestates alicujus subire, i. e. Pericula. Cic. 15. Fam. 15. Mitto,
 quod invidiam, quod pericula, quod omnes meas tempestates, &
 subieris, & multo etiam magis, si per me licuisset, subire paratissimus
 fueris.
 Sustinebat tamen Appius pertinacia tantam tempestatem. Liv. 2. 56.
 Defendere aliquem in tempestate. Cic. pro Domo 108.
 Tempestas, pro Die in illo Ciceronis versu, 1. de Divin. 52.
 Tertia te Phthiæ tempestas læta locabit. Id versus Homericus,
 Il. 1. v. 363. docet, quem expressit,
 Ἡμεῖς κεν τελευτῶν Φθίην ἐξέσωλον ἱκίμεν. Sic
 Suprema tempestas, V. Supremus in SUPRE.
 Tempestas apud Romanos inter Deos habita est. Ovid. 6. Fast. 193.
 Te quoque, Tempestas, meritam delubra fatemur,
 Cum pæne est Corfis obruta classis aquis. Huic agnam vel ni-
 gram ovem immolare solenne fuit. Virg. 5. Æn. 772.
 Tres Eryci vitulos, & Tempestatibus agnam
 Cædere deinde jubet. Idem 3. Æn. 120.
 Nigram Hiemi pecudem, Zephyris felicibus albam.

TEMPESTUOSUS, a, um. Adj. [καταισχυμένος] Procellosum. Gellius,
 Mare sævum ac tempestuosum erat. Sidon. 4. Epist. 6. Tempestuosi ho-
 stium incursum.

TEMPESTUOSE, Adv. Apul.

TEMPESTIVUS, a, um. Adj. [ἐπικαιρῶς, Gl. L. G. & G. L. ἀκαιρῶς,
 ἀργαῖος, L. G.] Opportunum, & quod suo tempore fit. Cic. de Senect.
 46. Ego vero propter sermonis delectationem tempestivis quoque convi-
 viis delector.

Tempestivum convivium & Intempestivum, contraria. Tempestivum
 autem convivium esse putat Turnebus, quod non fit de die, (nam id
 turpe & nequam & intempestivum habebatur de die convivia agitare)
 neque in multam noctem producit: sed quod tempori fit. Nam a
 Varrone apud Gellium (13. 11.) convivium constare ex rebus quatuor
 dicitur, quod omnibus suis sit absolutum numeris, si belli homunculi
 collecti sunt, si lectus locus, si tempus lectum, si apparatus non ne-
 glectus. Ad tempestivum quoque convivium fortasse pertinuerit diebus
 potius certis, quam aliis convivas vocare, ut diebus potius festis quam
 profestis, & quibusdam profestis potius quam aliis, ut nefastis. De con-
 vivio tempestivo Cic. in Verr. 5. 62. Statuitur Lollius in illo tempestivo
 gladiatorum convivio. Apulejus, Nuptiæ ne illæ fuerunt, an aliud
 celebratum officium, an convivium tempestivum? De intempestivo
 Cic. pro Muren. 13. Neque in convivio moderato atque honesto: in-
 tempestivi convivii, amœni loci, multarum deliciarum comes est ex-
 tremæ saltatio.

Fructus tempestivi; i. e. Cito maturi. Cic. 2. Off. 14. [Immo Oppor-
 tuni. De fructibus ex bestiis capiendū loquitur.

Homo tempestivus. Plin. lib. 7. cap. 53.

Hora tempestiva narratibus. Ovid. 5. Met. 500.

Mare tempestivum ad navigandum. Cic. pro Lege Manil. 34.

Maturitate tempestiva. Cic. de Senect. 5.

Oleæ tempestivæ. Cato de R. R. cap. 58.

Sementes tempestiviores. Gell. 2. 29.

Vindemia tempestiva. Columel. lib. 11. cap. 2.

Virgo viro tempestiva. Hor. 1. Carm. 23. 12.

Concedere pueris ludum tempestivum. Hor. 2. Epist. 2. 142.

Evertere pinum tempestivam. Virg. 1. Georg. 256.

Multa mihi ipsi ad mortem tempestiva fuerunt, quæ utinam potuissim
 obire! Cic. 1. Tusc. 109.

Si tempestivum erit. Columel. lib. 1. cap. 8. sub finem, Sed illa me-
 minerit, quum e civitate remeaverit, deos penates adorare: deinde,
 si tempestivum erit, confestim: si minus, postero die fines oculis per-
 lustrare. Si te tempe le porte.

TEMPESTIVUM, i. n. [καίριος] Gloss. Græcolat.

TEMPESTIVE, Adv. [ἐπικαίρως, ἐν καιρῷ, Gl. G. L.] Opportune. Plaut.
 Truc. 1. 1. 41.

Qui nostræ ætati tempestive temperant. Al. Temperint, &
 Tempestivo. Cic. 2. de Nat. Deor. 156. Tempestive demetere.

Sepultus tempestive. Ovid. 4. Trist. 10. 81.

TEMPESTIVO, Adv. Plaut. Truc. 1. 1. 41. V. TEMPESTIVE.

TEMPESTIVITAS, atis. f. [ἐπικαίρεια] Opportunitas. Plin. lib. 10.
 cap. 34. Columbæ præparantes tempestivitatem cibo. Cic. de Senect. 33.
 Sua cuique parti ætatis tempestivitas est data.

Tempestivitas stomachi totiusque corporis. Plin. lib. 29. cap. 6.

TEMPESTUS, a, um. Adj. Antiqui dicebant pro Tempestivus: unde
 Intempestus, pro Intempestivus: ut Nox intempesta, quod minime
 tempestiva sit rebus agendis. V. Festum.

TEMULENTER, TEMULENTIA, TEMULENTUS. V. TEMETUM.

T E N

TENACITAS, TENAX. V. TENEO.

TENASMUS, V. TENESMUS.

TENDICULA, V. TENDO.

TENDO; tētendi, tensum & tentum, [τένω, Gl. L. G. & G. L.] ēre.
 Idem quod Extendere compos. Virg. 3. Æn. 268.

Tendunt vela Noti.

Arcus tendere. Virg. 7. Æn. 164.

Oculus pariter, telumque tetendit. Virg. 5. Æn. 508.

Uterum mihi gravitas tendebat, i. e. Pondus infantis distendebat mihi
 uterum. Ovid. 9. Met. 287.

Tendere casses, plagas, retia, vincula, sæpe per translationem poni-
 tur, & Insidiari significat: quod in hoc laqueos extendere solemus.

Casses mihi tenduntur. Tibul. lib. 1. 6. 5.

Plagas tendere. Cic. 3. Off. 68. Suntne igitur insidiæ, tendere plagas,
 etiam si excitaturus non sis, nec agiturus?

Retia tendere cervis. Ovid. 1. de Arte Mm. 45. Ter. Phorm. 2. 2. 16.

— quia non rete accipitri tenditur, nec milvio.

Vincula tendere capto. Virg. 4. Georg. 400. Hinc metaphoræ seq.

Dolos tendere alicui. Hor. Epod. 2. 34.

Insidias tendere. Sallust. in Catil. cap. 27. pr. Interea Romæ multa simul
 moliri, Consuli insidias tendere, parare incendia, &c. Cic. 1. de Le-
 gib. 47. Animis omnes tenduntur insidiæ vel ab iis, quos modo enume-
 ravi, qui teneros & rudes quum acceperunt, inficiunt.

Opus tendere ultra legem, Metaphorice dixit Hor. 2. Serm. 1. 1.

Sunt quibus in fatira videar nimis acer & ultra

Legem tendere opus. Contrarium deinde ponit, Sine nervis
 scribere.

Animum autem, ut in ejus medio collocavit, ita per totum tetendit. Cic.
 de Univ. 18.

Tendere, Conari. Virg. 2. Æn. 220.

Ille simul manibus tendit divellere nodos.

Tenditque disertus haberi; i. e. Contendit. Hor. 1. Epist. 19. 16.

Vasto certamine tendunt. Virg. 12. Æn. 553.

Tendere ad, Ire, venire. Liv. 25. 27. Postquam tendere ad se Roma-
 nas naves vidit. [Subaudi Cursum.

Ad limina cursu tendit. Virg. 2. Æn. 321.

Ad certam mortem tendere. Lucan. lib. 4. 272.

Ad reliqua tendere, Prosequi. Cic. 2. de Divin. 4. Ad reliqua acri ten-
 debamus animo, sic parati, ut nisi quæ causa gravior obstisset, nullum
 philosophiæ locum esse pateremur, qui non Latinis litteris illustratus
 pateret.

Ad altiora tendere. Liv. 4. 13.
 Ad majora tendere incipiet. Quintil. lib. 2. cap. 4.
 Ad eloquium tendere, Studere eloquentiæ. Ovid. 4. Trist. 10. 7.
 Ad summa tendere. Quintil. in præem. lib. 1.
 Ad consulatam tendere. Liv. 2. 32.
 Tendere in. Virg. 1. Æn. 209. — per tot discrimina rerum
 Tendimus in Latium. [Subaudi, Cursum, Iter, Viam, aut simile quid.
 In campum tendit. Virg. 5. Æn. 286.
 In verticem tendere. Quintil. lib. 1. cap. 11.
 In quemcunque casum. Liv. 4. 39. pr.
 Adversus tendere. Liv. 34. 34. pr. Quum adversus tendendo nihil moveret
 socios: simulando, se transire in eorum sententias, omnes in assensum
 consilii sui traduxit.
 Adversus auctoritatem tendere Senatus, nefas est. Liv. 5. 9.
 Contra tendere. Tacit. 3. Ann. 10.
 Pertinaciter tendere. Liv. 37. 53. Quod ad me attinet, in aliis rebus ces-
 sisse intra finem juris mei cuilibet videri malim, quam nimis pertinaci-
 ter in obtinendo eo tetendisse.
 Certamine vasto tendunt. Virg. 12. Æn. 553. Dixerat præcedenti versu,
 Summa nituntur opum vi.
 Odiis ultra tendere. Virg. 12. Æn. 938.
 Ulterius ne tende odiis.
 Ope summa tendere ut: h. e. Conari, & dare operam. Liv. 38. 45. pr.
 Tendere, Pergere. Inde dictum quod nos ambulando iter videamur ex-
 tendere. Cic. 16. Att. 5. Itaque dubito an Venusiam tendam & ibi ex-
 spectem. Liv. 24. 40. Salapiam tendit. Gronov. Salapiam ut venit.
 Ultra tendere. Liv. 40.
 Cursum aliquo tendere. Liv. 23. 34.
 Gressum tendit ad mœnia. Virg. 1. Æn. 414.
 Iter tendebat ad naves, Ibat ad naves. Virg. 1. Æn. 660.
 Iter tendere pennis. Virg. 6. Æn. 240.
 Tendit in stomachum, vel in ventrem: h. e. Protenditur aut vergit, fi-
 ve extenditur. Plin. lib. 11. cap. 37.
 Sursum tendit palmas: h. e. Erigitur, ascendit, spectat. Columel. lib. 5. c. 6.
 In diversum sententiæ tendebant. Liv. 36. 10.
 In diversum disciplinæ tendunt. Quintil. lib. 1. cap. 12.
 Res eo tendit, h. e. Res eo spectat. Plaut. Pseud. 1. 2. 81. Tenes quor-
 sum hæc tendant, quæ loquor? Cic. ad Brut. 17. Atqui eo tendit, id
 agit, ad eum exitum properat vir optimus, ut sit illi Octavius propitius.
 Tendere, Offerre, quod protendendo manus fieri solet. Virg. 2. Æn. 674.
 — parvumque patri tendebat lulum.
 Porrigere & tendere civibus consilium. Cic. 1. de Orat. 184. Hæc igitur
 & horum similia jura suæ civitatis ignorantem, &c. & prope cunctis
 civibus lucem ingenii & consilii sui porrigentem atque tendentem.
 Brachia tendere. Ovid. 4. Epist. 153.
 Ad cælum lumina tendens. Virg. 2. Æn. 405.
 Manus supplices ad cælum tendere. Sallust. Virg. 3. Æn. 176.
 Manus supplices alicui tendere, & ad aliquem. Cic. pro Font. 38. Ten-
 dere ad vos virgo Vestalis manus supplices easdem, quas pro vobis diis
 immortalibus tendere consuevit. Idem 4. in Catil. 18.
 Ad cælum palmas tendit. Virg. 10. Æn. 845 Et 1. 97.
 Metum aut spem alicui tendere. Cic. pro Font. Vetus exemplar legit
 Ostendere.
 Tendere, Tentoria ponere. Valer. Max. lib. 2. 7. 15. Neve quis eorum
 intra castra tenderet. Virg. 2. Æn. 29.
 Hic Dolopum manus, hic sævus tendebat Achilles. Liv. 37. Ut qui
 sub vallo tenderent mercatores, recipiendi sui non haberent facultatem.
 Tendere in campis. Curt. 10. 7. 20.
 Alterum illi jubet Prætorium tendi. Cæf. 3. Bell. Civil. 82.
 TENSUS, five TENTUS, a, um. Partic. [τενύς] Hor. 2. Serm. 5. 40.
 — seu pingui tentus omaf. Furius, &c. i. e. Distentus.
 Arcus tensus. Stat. 3. Silv. 1. 51. & Phædr. 3. 14. 10.
 Nervus tentus. Ovid. 6. Met. 242. al. Cornu.
 Poplite tenso saxa tenet. Stat. 9. Theb. 473.
 Ubra tenta, Distenta & lacte plena. Hor. Epod. 16. 50.
 TENTA, æ, f. vel n. pl. V. seq. dict.
 TENTUM, i. n. pro Tentorium Flor. 2. 12. 11. Emendante Salmasio. Al. Templum.
 τένδα apud Suidam, Σκηνη τήνδα, τήνδα in τήνδα, κατὰ γλώσσαν. Fortassis
 dictum fuit postremo Latinitatis sæculo a nonnullis Tenda. Verum po-
 tius Tenta, ut & Gall. dicitur Tente, nisi forte Tenta prius fuit, quam
 Tentorium. H. St. Locum Suidæ exstat in Σκηνη. In dict. τένδα hæc tan-
 tum, τένδα παρ' ἑμὲ, οἰκία ἐκ λίθου.
 Item pro Membro virili. Catull. 81. 6. Grandia tenta viri.
 TENSIO, vel TENTIO, ōnis. f. [τέσις, Gl. L. G. & G. L.] Scribonius
 Largus comp. 101. Nervorum tensionibus mirifice convenit.
 Brachia, quæ in eas tensiones includuntur. Vitruv. 1. 1.
 TENSURA, æ, f. Idem. Veget. Mulom. 1. 25.
 TENTOR, ōris. m. V. TENEO.
 TENTORIUM, i. n. [σκηνή, σκηνώμα, Gl. L. G. & G. L. pl. σκηνοτήριον
 σκαποτήριον, G. L.] Tabernaculum militum, quod tendunt ut se defendant
 ab injuria cæli. Lucan. lib. 1. 396.
 Deferuere cavo tentoria fixa Lemanno. V. Liv. 44. 39.
 Candida tentoria. Ovid. 8. Met. 45.
 Ponere tentoria. Ovid. 3. Fast. 527.
 TENTORIOLUM, i. n. dimin. [κλισιάδιον] Hirt. Bell. Afric. 47. Reli-
 qui ex vestimentis tentoriolis factis, atque arundinibus scopisque contex-
 tis, permanebant.
 TENTORIUS, a, um. Adj. Trebell. Claud. cap. 14. Pelles tentoriæ,
 i. e. Quibus tentoria faciunt.
 TENDICULA, æ, f. [λαβίς, καὶ χρέδη, καὶ ἀφάκη, Gl. L. G.] Laqueus,
 quem avibus & feris proponimus, ad eas decipiendas.
 Sunt etiam Tendiculæ, Quibus aliquid distenditur, ut apud textores
 panni, vel telæ. Senec. 1. Nat. Quæst. cap. 3. Idem licebit videre, si
 quando volueris observare fullonem, quom os aqua implevit, & vestimen-
 ta, tendiculis diducta, leviter impluit.
 Idem tralare pro Fraude ponitur. Cic. pro Cæcin. 65. Tum aucupia verbo-
 rum, & litterarum tendiculas in invidiam vocant.
 TENTIGO, inis. f. [διέπειρος, τένος, πέσις, Gl. L. G.] Membri pudendi
 erectio & tensio. Joven 6 Sat. 128.
 — adhuc ardens rigida tentigine vulvæ. De Meffalina.

TENTO, [τένω, Gl. G. L.] āre. frequentativum, significationis ejusdem,
 ac Primitivum.

Tento & τετραζω, V. infra f. 1.

TENTIPELLUM, i, n. [φάσμασιν αὐτὸς ὑπιδύς] Gloss. Latinogræc.
 Genus calceamentum ferratum, quo pelles extenduntur, ut ex Artorii sen-
 tentia tradit Fest. Alii putant Medicamentum esse quo rugæ abiguntur,
 cutisque extenditur. Titinnius apud Festum, Tentipellum inducis, rugæ
 in ore extenduntur. V. plura apud Festum. [Huic astipulatur Glossarius.

TENSA, æ, f. [τέσις, Gl. L. G.] pl. Thensæ, [τῆσις, ἀρετὴ ἡνὶ, ibid.] Sacrum
 erat vehiculum Festo & Servio. Asconius in 3. Verr. 154. Tensæ sunt sacra
 vehicula: Pompa ordinum & hostiarum. Tensas alii a divinitate dici
 putant: alii, quod ante ipsas lora tenduntur, quæ gaudent manu tenere,
 & tangere, qui eas deducunt. Hactenus ex Asconio. vel δὲ τῆς θείας,
 hoc est a re divina. Cic. de Arusp. Resp. 21. Te appello, Lentule, tui
 sacerdotii sunt tensæ, curricula, præcentio, ludi, libationes. Liv. 5.
 41. pr. Quæ augustissima vestis est tensas ducentibus triumphantibusve,
 ea vestiti medio ædium eburneis sellis sedere. Sueton. in Cæf. cap. 76.
 Prædari ex tensarum orbitis. Cic. 5. Verr. 6. Scribitur & Thesa, cum aspirata.

TENDOR, ōris. m. Extensio. Apul. Met. 4 p. 153. Elmenh. Fautium tendor.

TENDO, ōnis. & inis. m. [τένω] Tendones a recentioribus medicis ap-
 pellantur Quædam motus instrumenta, in capite musculorum ex nervis
 & ligamentis conflata, eosque ossibus annectentia. Græcorum nonnulli,
 quod ex nervis oriuntur, ἀντιδύοντες appellant. V. Galenum in tractat.
 de Motibus musculorum.

TENEBRÆ, ārum. f. sec. c. tantum pluraliter, [σκότια, Gl. L. G. σκότος,
 G. L.] Privatio luminis. Dictæ, quod teneant, id est impediunt oculos, &
 visum prohibeant. Cic. 2. de Nat. Deor. 96. Nos autem tenebras cogite-
 mus tantas, quantæ quondam Ætnæorum ignium finitimas regiones ob-
 scuravisse dicuntur.

Tenebra. sing. nom. σκότης, in Gloss. Græcolat.

Cæca tenebris via. Senec. Herc. fur. 9.

Cæcæ. Lucret. lib. 2. 55.

Crassæ. V. CRASSUS.

Fallaces. Valer. 3. Argon. 186.

Marcenses. Lucan. lib. 6. 646.

Nigrantes. Stat. 12. Theb. 254.

Pruinosæ tenebræ, Nebulosæ. Ovid. 5. Met. 443.

Turpes tenebræ. Senec. Herc. fur. 10.

Abstulit nox lucem tenebris. Lucan. lib. 8. 58.

Explorare inertes tenebras manu sollicita. Virg. in Moret. pr.

Membra levat, vili sensim demissa grabato,

Sollicitaque manu tenebras explorat inertes,

Vestigatque focum. Inertes, ad nullam artem utiles. Sollicita,

sollicite palpani.

Incedebant tenebræ. Tacit. 15. Ann. 37.

inducere tenebras terris. Ovid. 2. Met. 395.

Inhorruit unda tenebris. Virg. 3. Æn. 195.

Insurgunt tenebræ campis. Virg. 9. Æn. 384.

Omnia nigrescunt tenebris. Virg. 11. Æn. 824.

Remotæ tenebræ. Lucan. lib. 8. 45.

Primis tenebris movit, pro Cœpta nocte. Liv. 31. 23.

Discutiunt solis radii tenebras. Lucret. lib. 2. 147.

Fugatis tenebris dies pulcher. Hor. 4. Carm. 4. 40.

Laxabant astra tenebras. Stat. 12. Theb. 254.

Resolvit tenebras Lucifer. Virg. 8. Æn. 591.

Narat tenebræ ante oculos, Caligo, vertigo. Ovid. 12. Met. 136.

Obortæ tenebræ oculis. Ovid. 2. Met. 182.

Tenebræ, per translationem, pro Cujuscunque rei obscuritate: ut,

Cudere alicui tenebras, apud Plaut. Epid. 3. 4. 40.

Offundere tenebras alicui rei. Cic. 4. Acad. 61.

Obducere tenebras. Cic. 4. Acad. 16. Conatus est clarissimis rebus
 tenebras obducere.

Tenebras obducere, Splendore suo obscurare. Quintil. lib. 10. cap. 1.

Menander omnibus ejusdem operis auctoribus abstulit nomen, & fulgore
 quodam suæ claritatis tenebras obduxit.

Tenebræ mihi sunt, Nihil intelligo. Cic. 7. Att. 11. Quæso, quid hoc est?

aut quid agitur? mihi enim tenebræ sunt.

E tenebris in lucem vocare. Cic. pro Dejot. 30.

In tenebris ruere. Cic. pro Rosc. Amer. 91. Qui tanquam si offusa Reipub.

sempiterna nox esset, ita ruebant in tenebris: omniaque miscebant.

In tenebris jacere. Cic. pro Arch. 14. Quæ jacerent in tenebris omnia, nisi

litterarum lumen accederet. V. JACEO.

In tenebris se celare. Virg. 9. Æn. 425.

In tenebris vitam trahere. Virg. 2. Æn. 92. i. e. In obscuritate.

Tenebræ Reipub. Cic. 12. Fam. 13. Nunc ergo vivemus liberi: nunc te,

omnium maxime civis, & mi carissime, id quod maxime Reip. tenebris

comperisti.

Tenebræ & cæcæ nubes Reipub. Cic. pro Domo 24. Quid tandem? si

quæ tum in illis Reip. tenebris, cæcisque nubibus & procellis, quum

Senatum a gubernaculis dejecisses, populum e navi exturbasses, ipse

archipirata cum gregē prædonum impurissimo plenissimis velis navigares.

Caligo & tenebræ anni. Cic. Post. rediv. in Senat. 5. Ex superioris anni

caligine & tenebris, lucem in Reipub. Calend. Januarii dispicere cœpisti.

TENEELLÆ, ārum. f. pl. dimin. Claud. Mamert. de Animi statu, 2. 9.

TENEBRARIUS, a, um. Adj. Homo tenebriarius. Vopiscus in Firmo.

296. principio Francf. H. St. Legitur cap. 2. ad fin.

TENEBRŌSUS, a, um. Adj. [σκοτεινός] Plenum tenebris. Varro 3. de

R. R. cap. 9. Eas includunt in locum tepidum & angustum & tenebrosum.

De gallinis.

Aër tenebrosus. Virg. 5. Æn. 839.

Palus tenebrofa. Virg. 6. Æn. 107.

Sedes tenebrofa, Internus. Ovid. 5. Met. 359.

Tempus ineuntis ætatis tuæ tenebrosissimum. Cic. in Vatin. 11. Alii le-

gunt Tenebrosissimum.

TENEBRICUS, a, um. Adj. Idem seu, Offusum tenebris. Cic. 2. Tusc. 22.

Hæca Tartarea tenebrica abstractum plaga,

Tricipitem eduxit, hydra generatum, canem. Ex poeta. Subaudi Dextra.

Tenebrica vestis. Tertull. de Pallio cap. 4.

TENEBRICŌSUS, a, um. aliud Adj. [σκοτεινός, Gl. L. G.] Quod tenebras

inducit & facit,

Obscurus & tenebricosus. Cic. 4. Acad. 73.
 Iter tenebricosum, Orci. Catull. de passere Lesbica 3. 11.
 Libidines tenebricosæ, Pudendæ. Cic. de Provinc. Conf. 8.
 Tu ex tenebricosa popina Consul extractus. Cic. in Pison. 18.
TENEBRICOSITAS, âtis. f. Cæl. Aurel. Tard. 1. 4. Tenebricositate vexari.
TENEBRICO, âre. Tertull. adv. Jud. 13. Sol media die tenebricavit.
TENEBRIO, ðnis. m. [τῆνερῖος] Tenebriones mendaces & dolosi, Qui mendaciis & astutiis suis nebulam quandam & tenebras objiciunt. Alii Tenebriones interpretantur Lucifugos, quasi in tenebris delitescentes. Varro, Si & accusator & reus erunt tenebriones, uterque utrumque vituperato. Ex Nonio 1. 67.
TENEBRIO, âre. Tenebras inducere. Mart. Capell. 6. Cunctas tenebrare terras. Laçant. 4. 19. 3. Tenebrabitur dies lucis. Ammian. 19. 17. Tenebrante vespera. Apul. Met. 8. p. 207. Elmenh. Vespera semitam tenebrante.
TENEBRATIO, ðnis. f. Cæl. Aurel. Tard. 1. 2.
TENEBRESCO, ère. Augustin.
TENEDOS, [τῆνῆδος] Insula in mari Ægæo, inter Mitylenen & Hellepontum, contra Trojam, prope Sigæum, ab ostiis viginti millibus passuum distat. Abest a Lesbo cvi millia passuum. Nunc vulgo dicitur *Tenedo*. Hæc prius Leucophrys appellabatur, quam alii Calyndam dixerunt. In hanc ex Troade navigavit cum novis colonis Tenes Cycni filius, conditaque ex se urbe Tenedon vocavit, a qua & insula denominata est. V. Cic. 3. Verr. 49. Idem 3. de Nat. Deor. 39. Jam vero in Græcia multos habent ex hominibus deos, Alabandum Alabandi, Tenedi Tenem, &c. Virg. 2. Æn. 22.
 Est in conspectu Tenedos, notissima fama, Insula.
TENEDIUS, a, um. Adj. [τῆνῆδος] Cic. 2. Q. frat. 9. Tenediorum igitur libertas securi Tenedia præcisa est, &c. V. Erasmi. Chil.
TENEO, tenui, tentum, [τενέω, G. L. G. & G. L. κενέω, G. L.] ère. Apprehendere, detinere. Suet. Jul. cap. 59. Prolapsus etiam in egressu navis, verso ad melius omine, Teneo te, inquit, Africa. Arcius tenere aliquem. Ovid. 16. Epist. 225. Arcite tenere, & defendere. Cic. in Parad. 1. Illud arcite tenent, accurateque defendunt, voluptatem esse summum bonum. Arma tenenda digitis. Ovid. 2. Fast. 102. Dextra tenens baculum. Ovid. 1. Fast. 99. In manu poculum tenere. Cic. 1. Tusc. 71. In sinu tenere aliquem. Ovid. 13. Epist. 157. V. **SINUS**. Clavum rectum tenere. Quintil. lib. 2. cap. 17. Complexu suo aliquid tenere, Amplecti. Cic. in Pison. 10. Consensum aliquorum complecti & tenere. Plin. in Paneg. ad finem, cap. 95. Gubernacula Reip. tenere. Cic. 2. de Divin. 2. Lumina immota tenebat. Virg. 4. Æn. 331. In manibus tenere. Cic. 12. Philipp. Idem 2. Att. 3. V. **MANUS**. Mordicus tenere. V. **MORDEO**. Oculos tenebat sub astra. Virg. 5. Æn. 853. Ora tenere, Tacere. Cic. 1. de Divin. Ex Ennio. Vetus codex legit Ora timebant. Virg. 2. Æn. 1.
 Conticuere omnes, intentique ora tenebant. Servius, Aut ora intuebantur, aut immobiles vultus habebant. uti, — tenuitque inhians tria Cerberus ora. i. e. Immobilia. habuit: aut Tenebant, Habebant. Ora tenet obtutu defixa. Virg. 7. Æn. 250. Palmam tenere, victorum signum fuit antiquis. Plin. lib. 35. cap. 10. Planta tenet, pro Radicatur. Columel. lib. 5. cap. 6. Nam si radicibus ulmi junxeris, male vitis comprehendet: & quum tenuerit, incremento arboris opprimetur. Hic Comprehendit & Tenet videntur idem significare. Tela tenere contra aliquem. Virg. 8. Æn. 700. Tenere, Constringere. Virg. 2. Georg. 371. Texendæ læpes etiam, & pecus omne tenendum est. Vincula tenent fessas naves. Virg. 2. Æn. 173. Armenta tenere clausa stabulis. Virg. 3. Georg. 352. Intra claustra tenere aliquem. Hor. 3. Carm. 11. 44. Lacinia tenere, sunt qui explicant pro Tenere aliqua parte lacerata, non universa possessione. Turnebus existimat esse Obtinere per vim, ut quos invitos apprehensa vestis lacinia retinemus. Plaut. Afin. 3. 2. 41. Lacrumantem lacinia tenet lacrumans, quidnam esse dicam? Sequitur enim paulo post, (scen. seq.) Cur me retentas? Sed non sustineo (subdit postea idem Turnebus) mihi conscius esse dissimulatæ alterius scripturæ, quæ & mihi summe placet: ea est, Atque id ipsum lascivia. Nam per lasciviam & injuriam alienum aliquando invadimus & tenemus. Hæc ille. Tenere, Detinere, Morari. Virg. 4. Æn. 380. — neque te teneo, neque dicta refello. Cic. 16. Fam. 2. Septimum jam diem Corcyræ tenebamur. Tenere secum, pro Habere, vel retinere. Cic. 14. Fam. 15. Tulliam adhuc mecum teneo. Aliquem tenere per ambages. Virg. 2. Georg. 46. Angustiis teneri. Cic. 3. Tusc. 16. In armis tenere milites. Liv. 5. Cursum alicujus tenere, Navigationem impedire. Ovid. 2. Epist. 14. Fugam alicujus tenere, Impedire. Lucan. lib. 3. 701. Hi ratiū tenere fugam. Metu teneri, h. e. Præpediri. Liv. 25. Mora nulla tenuit vocatos. Ovid. 1. Met. 167. In sermone tenere aliquem. Valer. 6. Argon. 257. Voce tenere ruentem. Lucan. lib. 7. 206. Tenere, Remorari. Cic. 11. Att. Nunc quidem, nisi quid te tenuit, suspicor te esse in suburbano. Morari & tenere. Cic. 16. Fam. 19. Ventus tenuit nos. Cic. 5. Att. Aliquem tenere, Amore implicitum habere. Virg. 1. Æn. 674. Hunc Phœnissa tenet Dido. Ne diutius teneam, h. e. Ut paucis absolvam. Cic. 3. Verri Et 11. Fam. 17. Non tenebo te pluribus.

Animos suspensos tenere. Liv. 5. Attentos tenere, vel attentos animos. Cic. 7. Verr. 158. Sic 1. Off. 132. Conturbatum tenuit me hæc res. Cic. 15. Att. 19. Expectationem alicujus suspensam tenere. Cic. pro Cluent. 8. Irretitum tenere. Cic. 1. de Orat. 42. Occupatum & impeditum tenere. Cic. pro Cæl. 44. Oppressos tenere, Detinere. Cic. 2. Att. 16. Suspensum tenere aliquem. Virg. 6. Æn. 721. Vincitum tenere aliquem. Hor. 4. Carm. 11. 23. Tenere habitare, possidere. Virg. 4. Georg. 321. — quæ gurgitis hujus Ima tenes. Tenere se, eodem modo. Plin. 2. Epist. 4. Tenet se trans Tiberim in hortis. Locum honestum servitutis tenere. Cic. in Parad. Locum aliquem tenere, pro Inhabitare. Liv. 1. 5. pr. Partes aliquas tenere. Cic. 3. Att. 2. Et simul intelligebam, ex eo loco, si te haberem, posse me Brundisium referre, sine te autem non esse nobis illas partes tenendas, propter Antonium. Rura tenere. Ovid. 3. Met. 2. Se improbis artibus tenere. Plaut. Pseud. 4. 7. 9. Silvas tenere. Ovid. 1. Met. 302. Teneri, pro Possideri. Cic. 2. Off. 81. Propterea quod tam longo spatii multa hereditatibus, multa emptionibus, multa dotibus tenebantur, non injuria. Tenere in medio, est Non suum, neque proprium possidere, sed commune. Lucan. 1. 88. Quid miscere juvat vires, orbemque tenere In medio? Orbis enim Romanus inito triumviratu neque Cæsaria erat, neque Pompeji, neque Crassi: sed consortium eorum trium commune. Sic Virg. 1. Georg. 128. — in medium quærebant, ipsaque tellus Omnia liberius nullo poscente ferebat. Ex Turnebo. V. **MEDIUS**. Aliena tenere. Cic. 2. Off. Animos metu tenere, & acerbitate poenarum. Liv. 34. Civitatem oppressam servitute tenere. Cic. pro Domo 129. Dominatu alterius teneri. Cic. 2. Off. 3. Famam & opinionem hominum tenere. Cæs. 3. Bell. Civil. 56. Retinere: Famam tenere sine labe. Ovid. 17. Fast. 69. Hereditatem tenere. Cic. 2. de Finib. Imperium in suos tenere. Cic. de Senect. 37. Imperii summam tenere. Cæs. 2. Bell. Gall. 23. Judicia tenere. Cic. 2. Verr. 20. Non tenebimus judicia diutius: quia enim poterit, Verre absoluto, de transferendis judiciis recusare? Jus tenere dicitur, qui callet leges & jura. Plaut. Amph. Prol. 36. Iusta autem ab injustis petere, insipientia est: Quippe illi iniqui jus ignorant, neque tenent. Idem Epid. 2. 2. 107. Libertatem tenere. Cic. 3. Q. frat. Nec si ullam partem libertatis tenebo, proficiet. Locum tenere. Cic. 4. de Fini. 37. Quia virtus, ut omnes fatemur altissimum locum in homine, & maxime excellentem tenet. Locum aliquem cum aliquo tenere, Cic. de Clar. Orat. 81. Locum tenere, pro Non moveri loco. Cic. pro Cluent. 128. Nam miles, qui locum non tenuit, qui hostium impetum, vimque pertimuit, potest idem, &c. Mare tenere, pro Occupare classe. Cic. 10. Att. Nomen æternum tenere. Virg. 6. Æn. 235. Nomen legum tenere. Cic. 2. de Legib. In oculis, auribus, complexu, aliquem tenere, &c. Cic. 3. Philipp. 18. Omnia tenere, pro Habere in potestate. Cic. 2. Q. frat. 11. Ad opes tuendas ac tenendas nihil aptius est, quam diligi. Cic. 2. Off. 23. Oppidum tenere, Occupare. Cæs. 1. Bell. Civil. 18. Partem tenere in re aliqua. Cic. 1. Q. frat. 1. In sua potestate tenere, pro In potestate habere & moderari. Cic. 1. Q. frat. 1. Principatum tenere. Cic. 1. Tusc. 19. Aliis pars quædam cerebri visa est animi principatum tenere. Principatum sententiæ tenere. Cic. de Senect. Provinciam. Cic. 1. Off. 36. Popillius imperator tenebat provinciam, in cujus exercitu Catonis filius tiro militabat. Regna tenere. Ovid. 5. Met. 276. Remp. tenere. Cic. 1. Fam. 9. Ergo, si ab improbis & perditis civibus Remp. teneri viderem, sicut & meis temporibus scimus, &c. Sedem Jovis Optimi Max. tenere, pro Vincere, five Captam obtinere. Tacit. 3. Hist. Summam rerum tenere. Lucret. lib. 2. 530. Urbem vel Provinciam aliquam tenere. Cic. 12. Fam. 5. Præter Bononiam, Regium Lepidi, Parmam, totam Galliam tenebamus, studiosissimam Reipub. Hominem tenere dicitur res aliqua, Retinere, ejus characterem representare. Plin. in Paneg. 93. Quin etiam leviora hæc formam principis figuramque, non aurum melius vel argentum, quam favor hominum exprimat, teneatque. Tenere, Tegere. Virg. 1. Georg. 116. — & obducto late tenet omnia limo. i. e. Occupat & operit. Servius. Tenere, Defendere. Virg. 8. Æn. 653. Stabat pro templo, & Capitolia celsa tenebat. Verbum est militare, ut ait Servius: ut etiam Sallust. dicit. Unde e contra, Victos, Loco motos dicimus. V. **MOVEO**. Aciem mediam tenere, Regere. V. **AGIES**. Amor tenet me. Ter. Hec. 3. 1. 44. Cunctatio me tenet. Liv. 5. 41. Ubi eos, plebis ædificiis obferatis, patentibus atris principum, major prope cunctatio tenebat, aperta, quam clausa, invadendi. Cupiditas dimicandi cum Annibale tenet illum. Liv. 27. 28. Cic. 7. Att. 2. De triumpho autem, nulla me cupiditas unquam tenuit, ante Bibuli impudentissimas litteras, quas, &c. Expectatio tenet me. Cic. 3. Att. 9. Infamia tenet, Infamus est. Plaut. Capt. 3. 4. 89. Libido.

Libido. Sallust. in Jugurth. cap. 3. extr. Nisi forte quem inhonesta & perniciofa libido tenet, potentia &c.
Memoria mei tenet vos. Cic. Post red. ad Quir. 1.
Morbus tenet eum. Plaut. Men. 5. 4. 3.
 Num eum veteris aut aqua intercus tenet?
Morbo perpetuo teneri. Paulus in l. Neque femina. D. de procuratoribus.
Odium vestri ordinis tenet eos. Cic. 3. Verr. 23. conf. Studium.
Sitis tenet hiantes. Lucret. lib. 3. 1097.
Spes me tenet, Spero, & expectatione ducor. Cic. 1. Tusc. 97. Magna me, inquit, spes tenet, Judices, bene mihi evenire quod mittar ad mortem. Idem pro Cluent. 7. Quamobrem magna me spes tenet, si ea, quæ sunt in causa, explicare, atque omnia dicendo consequi potuero.
Studium tenet me hujus rei, Delector ea re. Cic. 1. Att. 7. Summum me eorum studium tenet, sicut odium jam ceterarum rerum.
Torpor tenet membra. Liv. 9. 2. V. loc.
Voluptas tanta vivendi vos tenuit? Virg. 10. Æn. 846.
Amore alicujus magno teneri. Virg. 1. Æn. 675.
Desiderio magno alicujus teneri. Plin. 4. Epist. 2. h. e. Maxime aliquid desiderare. Cic. de Senect. 33.
Errore aliquo teneri. Ovid. 6. Fast. 255.
Flagitiis teneri. Tacit. 3. Ann. 50.
Neque ira, neque gratia teneri. Cic. 1. de Nat. Deor. 45.
Studio alicujus rei teneri, Delectari. Cic. 1. de Legib. Deinde facio & libenter, & (ut spero) recte: quod eam, cujus studio teneor, quæque me eum, quicumque sum, effecit, non possum silentio præterire.
Studiis iisdem teneri. Cic. 7. Fam. 34. Cassius tuus & Dolabella noster, vel potius uterque noster, studiis iisdem tenentur.
Verecundia teneri. Liv. 34. 2. Nisi me verecundia &c. tenuisset.
Tenere neutraliter, Vopiscus in Tacito p. 295. Frob. Meritoria intra Urbem stare vetuit: quod quidem diu tenere non potuit. Ut Gall. Celsa n'a pas tenu long temps, pro Hæc consuetudo non diu obtinuit. H. St. Nisi potius Tenere, pro Obtinere non potuit, ut suo scil. decreto staretur. Leguntur cap. 10. pr.
Causam tenere, Obtinere, Vincere. Suet. in Domit. cap. 9. Liv. 39. Cui, ut cognosceret, statueretque, Senatus permiserat, magno certamine cum Prætoris habito, tenuerunt causam. i. e. Obtinuerunt.
Causam tenere apud Judices. Cic. pro Cæcin. 67. i. e. Vincere.
Cursum tenere. Cic. 3. de Nat. Deor. 83. Iſque, quum secundissimo vento cursum teneret, ridens, Videtisne, inquit, &c. Virg. 3. Æn. 686.
 Ni teneant cursus. i. e. Impleant. Serv.
Cursum tenere aliquo. Virg. 4. Æn. 46.
Cursum aliquem tenere, per translationem. Cic. in Orat. 4. Quod si quem, aut natura sua, aut illa præstantis ingenii vis forte deficiet, aut minus instructus erit magnarum artium disciplinis, teneat tamen eum cursum, quem poterit.
Dignitatem tenere, quod & Retinere dicitur & Conservare. Cic. 4. Fam. 9. Idem 12. Fam. 25.
Finem aliquem tenere. Cic. 4. de Finib. 25.
Finem Britannia, non fama, nec rumore, sed castris & armis tenemus. Tacit. in vita Agric.
Fugam tenere per medios hostes. Virg. 3. Æn. 283.
Gratiam alicujus tenere, pro Esse in gratia. Cic. 2. Q. frat. 15.
Jucunditatem perpetuam vitæ tenere. Cic. 1. de Finib. 67.
Jus suum tenere, Obtinere. Cic. pro Cæcin. 35. Hanc puto me habere actionem, ut per interdictum meum jus teneam, atque injuriam tuam persequar.
Locum suum. Liv. 39. 32. extr. Locum suum tenuit L. Porcius Licinius. Loquitur de Præturæ petitione.
Memoriam alicujus rei tenere: h. e. Aliquam rem in memoria habere. Cic. de Senect. 37.
Memoria tenere rem aliquam, Reminisci. Cic. de Senect. 12.
Memoria ac animis tenere. Cic. pro Corn. Balb.
Metam. Virg. 5. Æn. 159.
 Jamque propinquabant scopulo, metamque tenebant.
Occasionem tenere. Cic. 1. de Legib. 5. Teneo, quam optabam, occasionem, neque omitam.
Portum tenere, Appellere, vel portum occupare. Liv. 37. 11. Vento adverso ante lucem Pygela portum tenuit. Virg. 9. Æn. 98.
 Immo ubi defunctæ finem, portusque tenebant Aufonios.
Propositum tenere, pro Obtinere quod quæras: quod vulgo dicitur Habere suum intentum. Cæf. 3. Bell. Civil. 42. Pompejus, interclusus Dyrrachio, ubi propositum tenere non potuit, secundo usus consilio, &c.
Tenere ut, pro Obtinere. Plin. Epist. 91. Scripseram tenuisse Varenum, ut sibi evocare testes liceret.
Sententia altera tenuit, pro Accepta est, & probata. Plin. 8. Epist. 14. Sic ex tribus sententiis duæ factæ: tenuitque ex duabus altera, tertia expulsa.
Suum tenere, Conservare. Cic. 6. Att. 1. & 2. Off. 85.
Animo tenere. Cic. in Orat. 100. Redeoque ad illam Platonis, de qua dixeram, rei formam & speciem, quam etsi non cernimus, tamen animo tenere possumus.
Animo tenere comprehensa. Cic. 4. Acad. 22.
Consilium alicujus tenere. Plaut. Mil. 2. 2. 102.
Firmum aliquid tenere. Cic. in Orat. 237.
Mandatum tenere memori mente. Lucret. lib. 1. 582.
Ordine rem tenere. V. ORDO.
Percepta & comprehensa tenere. Cic. 4. Acad. 22.
Tenere absolute, pro Reminisci. Martial. lib. 4. 37.
 Et teneo melius ista, quam meum nomen. Virg. 6. Ecl. 45.
 — numeros memini, si verba tenerem. V. Memoria tenere supra.
Tenere, Intelligere. Ter. Heaut. 4. 3. 22. Tenes quid dicam? Idem And. 3. 2. 18. Teneo quid erret.
Consuetudinem suam tenere, Observare. Cic. 2. de Divin. 151. Idem 1. Philipp. 27. Si consuetudinem meam, quam semper in Repub. habui, tenuero. i. e. Si libere quæ sentiam de Repub. dixerō.
Decorum tenere. Cic. 1. Off. 128.
Decus tenere. Cic. 1. Off. 142.
Delectum rerum tenere. Cic. 1. de Finib. 33.

Disciplinam tenere. Cic. 2. de Legib. 10. i. e. Calleant.
Fidem non tenere. Cic. 12. Philipp. 27.
Gravitatem tenere. Cic. 9. Att. 22.
Institutum tenere. Cic. 4. Tusc. Sed defendat quod quisquam sentit, sunt enim judicia libera, nos institutum tenebimus.
Institutum suum tenere in omnibus rebus. Cic. 6. Verr. 47.
Mediocritatem tenere. Cic. 1. Off. 83.
Medium quiddam tenere. Cic. 3. de Orat. 175. Itaque tum graves somus, tum subiles, tum medium quiddam tenemus. V. MEDIUS.
Modum tenere vel custodire: cui Excedere modum opponitur. Plin. Epist. 55. Idem 5. Epist. 102.
Morem tenere, Observare. Cic. 5. Tusc. 11.
Personam tenere, Sustinere; per translationem a Comœdis, pro Status alicujus esse. Cic. 3. de Orat. 51. Neque adhuc, quam personam teneant, aut quid profiteantur, intelligere potuerunt.
Promissum tenere, i. e. Præstare. Cic. 3. Off. 95.
Rationem juris æquabilem tenere. Cic. 1. Q. frat. 1. 25. Suos coercere, & juris æquabilem tenere rationem, facilem se in rebus, &c.
Rationem numerorum in oratione tenere. Cic. 3. de Orat. 199.
Silentium tenere. Liv. 3. 47. V. loc. Ovid. 1. Met. 206.
Temperamentum tenere, Observare modum & mediocritatem. Plin. 1. Epist. 7.
Fama tenet. Liv. 38. 13. Famaque ita tenet: Cælenis Marfyam cum Apolline tibiarum cantu certasse. [i. e. Durat.
Tenere, pro Durare. Liv. 23. 44. Imber continens per totam noctem usque ad horam tertiam diei insequentis tenuit.
Consuetudo tenuit, quæ quotidie magis invalescit, ut præceptoribus eloquentiæ discipuli serius, quam ratio postulat, traderentur. Quintil. lib. 2. cap. 1. Tenuit, dixit, pro Obtinuit. V. supra.
Crimen alicujus tenere argumento aliquo. Cic. pro Cluent.
Rem oculis, non conjectura tenere. Cic. pro Cluent. 20. Et res, non conjectura, sed oculis ac manibus teneretur: neque in causa ulla dubitatio posset esse.
Teneri manifesto in rebus turpibus. Cic. 3. Verr. 2. Ne hoc quidem sibi reliqui fecit, ut in rebus turpissimis, cum manifesto teneatur, si reticeat & absit: tamen impudentiæ suæ pudenter exitum quæsisse videatur.
Tenere aliquem in noxia. Plaut. Caf. 2. 8. 71.
Tenere aliquem manifestum mendacii. Plaut. Truc. 1. 2. 26.
Tenere manifesto furem. Cic. 5. Verr. 127. Teneo in mediis vectigalibus populi Romani, in ipsis fructibus provinciæ Siciliæ furem manifesto, avertentem rem frumentariam omnem, pecuniam maximam; teneo, inquam, ita ut negare non possit. [Potest et Manifesto & ad seq. referri.
Tenetur manifesto avaritia hominis. Cic. 5. Verr. 152. Tenetur igitur jam, judices, & manifesto tenetur, avaritia, cupiditas hominis, scelus, improbitas, audacia.
Teneri, pro Convinci & coargui. Cic. 7. Verr. 13. Quæ si dices, tenebere, sin alia dices, quæ a me dicta sunt non refutabis. Idem 4. Acad. 98. Si recte concluderit, teneo: sin vitiose, minam Diogenes reddet.
Argumentis & testibus teneri. Cic. 7. Verr. 99. Neque solum argumentis, sed etiam certis testibus istius audacia tenebatur. Idem pro Cæcin. 3. Nam si negasset vim hominibus armatis esse factam, facile honestissimis testibus in re perspicua tenerentur.
Tenere manu res, Translate. Cic. 3. Off. 68. Sed aliter leges, aliter philosophi tollunt astutias. Leges, quatenus manu tenere possunt: philosophi, quatenus ratione & intelligentia. V. & MANUS.
Comperire manifesto, & manu tenere indicia mortis, per translationem, pro Certissima habere. Cic. de Clar. Orat. 276.
Dolorem tenere, Cohibere, Reprimere. Cic. 12. Att. 37. O hominem cavendum: quanquam mihi quidem, sed tenendus dolor est.
Fletus tenere. Ovid. 3. de Arte Am. 432.
Iram vel iracundiam tenere. Cic. in Parad. 5. Refrenet primum libidines, spernat voluptates, iracundiam teneat. Liv. 8. 5.
Lacrimas tenere, Continere, cohibere. Cic. 6. Verr. 39.
Linguam tenere. Ovid. 2. Fast. 602.
Risum tenere, Continere. Cic. in Vatin. 20. Illi autem, quibus eras in deliciis, vix risum tenebant.
Se intra gravitatem &c. tenere. Plin. 9. Epist. 23. ad Maximum, Frequenter agenti mihi evenit, ut Centumviri, cum diu se intra judicium auctoritatem gravitatemque tenuissent, omnes repente, quasi victi coactique, confurgerent, laudarentque.
Se intra silentium tenere. Plin. Epist. 82.
Se in silentio tenere. Plin. Epist. 126.
Se in æterno servitio tenere. Liv. 4.
Se in equestri gradu tenere. Plin. 3. Epist. 2.
Se se castris tenere. Cæf. 3. Bell. Gall. 24. Et Cic. 11. Fam. 70. Tenere se Alpibus.
Se domi tenere. Cic. Post redit. in Senat. Al. Domo.
Se domesticis finibus tenere. Cic. 7. Att. 12.
Se suis finibus tenere. Cic. 3. de Finib.
Se loco tenere. Liv. 8. 30. pr. Magistro equitum denunciavit, ut sese loco teneret: neu absente se cum hoste manum confereret. Sic Cæf. 3. Bell. Civil.
Se uno loco tenere. Cic. 10. Fam. 18.
Se oppido tenere. Cic. 9. Att. 11. Pompejus se oppido tenet: nos ad portas castra habemus.
Tenere se, pro Abstinere & cavere. Plaut. Merc. prol. 52.
 Omnes tenerent mutuitanti credere. Cic. pro Flact. Tenuit se, neque attulit in judicium quicquam ad lædendum. Idem 2. de Finib.
Hoc loco tenere se Triarius non potuit, Obsecro, inquit, &c.
Tenere me non possum ab, vel quin, pro Patum abest. Cic. 2. Q. frat. 1. Ego tamen teneo ab accusando, vix me hercule. Idem 2. Att. 3. Teneri non potui, quin tibi apertius illud idem iis litteris declararem.
Nec se tenuit quin. Cic. 4. Acad. 12. Nec se tenuit, quin contra suam doctorem librum etiam ederet, qui Sotus inscribitur.
Somnum vix tenere. Cic. de Clar. Orat. 277. Itaque tantum abest, ut inflammaret nostros animos, somnum isto loco vix tenebamur.
Vocem tenere. Ovid. 4. Met. 168.
Vix teneor quin. Plaut. Caf. 2. 3. 12.
Junctione aliqua teneri. Cic. 1. Tusc. 71.

- Agnatione & gente deorum, sive cognatione teneri. Cic. 1. de Legib. 23.
Idem 1. de Divin.
- Fides eum non tenet, sed merces. Liv. 30. 35.
Gentes tenuit in pace fidei. Ovid. 4. de Pont. 9. 77.
Imperio Romano teneri, Subjici. Cic. 1. Q. frat. 1.
Incendio teneri. Quintil. lib. 2. cap. 13.
Obsidione teneri. Virg. 10. Æn. 109.
In officio tenere aliquos. Cæf. 5. Bell. Gall. 52.
Teneri, pro Constat. Cic. 13. Fam. 30. Non his modo causis, quæ speciem habent magnæ conjunctionis, sed iis etiam, quæ familiaritate & consuetudine tenentur.
- Tenetur vita animantium cibo, Sustinetur. Cic. 2. de Nat. Deor. 134.
Nam quum tribus rebus animantium vita teneatur, cibo, potione, spiritu: ad hæc omnia percipienda os est aptissimum, quod adjunctis naribus spiritu augetur.
- Teneri, pro Stare & inniti. Cic. 12. Att. 24. Occidimus occidimus, Attice, jampridem nos quidem: sed nunc fatemur posteaquam unum, quo tenebamur, amissimus.
- Obstrictus teneri foedere. Cic. in Pison. 29.
Foederibus alienis teneri, Obstrictum, obligatum esse. Liv. 24.
Jurejurando teneri. Cic. 3. Off. 100.
Lex aliquem tenere dicitur, qui Legi subijcitur. Ter. Adel. 1. 2. 6.
— neque metuit quenquam, neque legem putat
Tenere se ullam.
- Leges nos tenent. Julian. in l. de quibus. D. de legib. Nam quum ipsæ leges nulla alia ex causa nos teneant, quam quod judicio populi receptæ sint: merito & ea, quæ sine ullo scripto populus probavit, tenebunt omnes.
- Lege aut interdicto teneri quis dicitur, quum per legem, vel ex legis statuto obligatus & obstrictus est ad aliquid agendum. Cic. pro Cæcin. 40. Hoc interdicto Æbutius non tenetur. Idem 3. Att. 19. Lege enim collegii sui non tenebantur.
- Legibus teneri, & solvi. Cic. 11. Philipp.
- Pœna aliqua teneri, pro Obnoxium esse. Cic. 2. Q. frat. 3.
Quæstio tenet eum, qui in jus vocatus est. Papinian. in l. Judicata. D. de except. rei judic. [i. e. Respicit, Ad eum spectat, pertinet.]
- Religione teneri, Obstringi, detineri. Cic. 6. Verr. Illi vero dicere, id sibi nefas esse, seque cum summa religione, tum summo metu legum & judiciorum teneri.
- Voto & promisso teneri, pro Obligatum esse. Cic. 12. Att. 18. Sed jam quasi voto quodam & promisso me teneri puto.
- Teneri criminis, Obligari. ut Si quis furetur rem sacram de prophano, teneturne furti, an sacrilegii? Plaut. Cæf. 2. 3. 19.
Teneri de vi, pro Reum esse. Senec. de Benef. lib. 5. cap. 8. Alligavit, & clausit, de vi non tenetur.
- Iter aliquo tenere, Habere. Virg. 9. Æn. 377.
Sententiam aliquam tenere, pro Alicujus sententiæ & opinionis esse. Cic. 1. de Finib. 34. Hanc ego cum teneam sententiam, quid est cur verear ne ad eam non possim accommodare Torquatos nostros?
- Spem tenere, Sperare. Plaut. Merc. 3. 4. 5.
Studia agri colendi tenere. Cic. de Senect. 60. Hac igitur fortuna frui licet senibus: nec ætas impedit, quominus, & ceterarum rerum, & in primis agri colendi studia teneamus usque ad ultimum tempus senectutis.
- Vestigia alicujus tenere, Sequi. Liv. 29. 32.
Viam tenere. Cic. 1. Att. 17. Illud tamen velim existimes, me hanc viam optatum post Catuli mortem, nec præsidio ullo, nec comitatu tenere.
- Viam istam perge tenere. Cic. de Petit. Consul. 42.
Animos tenere dulci novitate, Delectare. Ovid. 4. Met. 284.
Concionibus tenere populum. Cic. 1. Off. 121.
Ludis, pompa, spectaculis teneri, Delectari. Cic. 5. de Finib. 48.
Oculos artificum pictura tenet: i. e. In contemplationem sui adducit. Plin. Epist. 50. Cic. 4. Acad. 20. V. OCVLVS.
- Rebus & studiis aliquibus teneri. Hor. 1. Epist. 1. 81.
Sermone suo tenere aliquem, Detinere cum voluptate. Cic. de Clar. Orat. 232. Et si me facile omni tuo sermone tenuisti, tamen is mihi longior videtur, quod propero audire de te, &c.
- Teneri & allici. Cic. de Petit. Conf. 42.
Tene tibi, pro Serva tibi. Plaut. Truc. 3. 2. 49.
Tene tene, Mane. Plaut. Aul. 3. 2. 1. Redi, quo fugis nunc? tene tene.
Teneatur modo illud. Cic. 4. Acad.
- TENTUS, a, um. [τενός, Gl. L. G.] Partic. Detentus. Ammian. 16. 12. Pater tentus in Galliis.
Tentus a Tendo, V. TENDO.
- TENAX, æcis. Adj. [τενός, Gl. L. G. & G. L. & G. L. & G. L.] Qui retinet; ut Glutinum tenax dictum est, quod dum atrectatur, digitos tenere videatur. Virg. 4. Georg. 57.
Excudunt ceras, & mella tenacia figunt.
- Bitumen tenax. Ovid. 9. Met. 659.
Cera tenaces. Virg. 4. Georg. 161.
Solum tenax glebis. Plin. Epist. 101.
Complexus tenax. Ovid. 4. Met. 377.
Equus tenax. Liv. 39. 25. Ut equum tenacem non parentem frenis, asperioribus castigandum esse. V. in CASTIGO.
- Equus tenax contra sua frena. Ovid. 3. Amor. 4. 13.
Fides longa tenaxque. Ovid. 2. Amor. 6. 14.
Ira tenax ad extremum. Ovid. 1. de Pont. 9. 28.
Memoria tenax, Stabilis, constans, firma, quidvis optime tenens. Plin. 6. Epist. 97.
Morbus tenax, Difficilis, contumax, molestus. Sueton. in Claud. Cæf. cap. 2.
Passu tenaci stare. Ovid. 2. de Pont. 6. 21.
Vincla tenacia. Virg. 4. Georg. 412.
Discipline tenacissimus. Plin. 10. Epist. 17.
Jus sui tenax dominus dicitur, qui tam arcte jus suum observat, ut de eo demere aut auferre sibi ab aliquo ne tantillum quidem patiatur: quod avarorum est dominorum proprium in suos colonos. Columel. lib. 1. cap. 7. Sed nec dominus in unaquaque re, cui colonum obligaverit, tenax esse juris sui debet, sicut in diebus pecuniarum, &c.
- Justitiæ tenax. Juven. 8. Sat. 25.
Pravi tenax. Virg. 4. Æn. 188.
Tam ficti pravique tenax, quam nuntia veri. i. e. In omnibus perseverans. Servius, De Fama.
Propositi tenax vir, Constans, perseverans. Hor. 3. Carm. 3. 1.
Rei alicujus tenacissimus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Memoria tenacissima. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Tenax, [τενός, Gl. L. G.] Parcus, avarus. Apulejus, Homo dives, sed tu nimium tenax. Ter. Adelph. 5. 4. 12.
Ego ille agrestis, sævus, tristis, parcus, truculentus, tenax.
Restrictus & tenax. Cic. pro Planc. 54. Quum jam essent experti quid valerent, restrictos & tenaces fuisse.
Pater parcus & tenax. Cic. pro Cæf. 36. Illum filium familias, patre parco ac tenaci, habere tuis copiis devinctum non potes.
Custos tenax patrimonii. Quintil. lib. 4. cap. 2.
- TENACIA, æ. f. est Perseverantia, & duritia. Ennius Hectoris Iytris, Duce quadrupedem jugo invitum, domabit infrenum, & junget valide, cujus tenacia infrenari nimis nequit. Ex Non. 1. 5.
- TENACITAS, ætis. f. [τενός, Gl. L. G.] Retentio, parcimonia, duritia, perseverantiaque. Plin. lib. 9. cap. 29. Vada non apprehendunt: & grandibus minor tenacitas. Cic. 2. de Nat. Deor. 122. Cibusque partim oris hiatu & dentibus ipsis capeflunt, partim unguium tenacitate arripiunt, partim aduncitate rostrorum.
Injusta causa tenacitatis. Liv. 34. 7. i. e. Parcimonie.
- TENACITER, Adv. [τενός] Ovid. 3. Epist. 43.
An miseros tristis fortuna tenaciter urget?
Dum tenacius omen apprehendit. Val. Max. 2. 4. 5.
Tenacissime dissimulare. Apul. Met. 5. p. 167. Elmenh.
- TENOR, Æris. m. [τένος, τένος, τένος, τένος, τένος, τένος, Gl. L. G.] Ordo, forma, continuatio. Valer. Max. lib. 1. 1. 8. Quo minus religionibus suis tenor, suaque observatio redderetur. Plin. in Paneg. cap. 84. Idemque utrique propositum, idem tenor vitæ. i. e. Idem vivendi modus. Virg. 2. Georg. 337.
Inceptum tenorem peragit fortuna. Ovid. 15. Epist. 59.
Uno tenore. Liv. 23. 49. pr. Hi mores, eaque caritas patriæ per omnes ordines, velut tenore uno, pertinebat.
Tenore uno rem peragere. Liv. 5. 5. Brevis enim profecto res est, si uno tenore peragitur.
Uno & perpetuo tenore juris. Liv. 34.
Unotenore in dicendo fuit. Cic. Orat. 21. Tenorem, rei progressum vocant. Unde, quæ sui similia, sibi que veluti perpetua quadam succedunt serie, horum eundem esse tenorem dicimus. Erasmi. Cic. verba sunt, Isteque uno tenore, ut ajunt, in dicendo fuit, nihil afferens præter facilitatem & æquabilitatem. Loquitur de æqualitate dictionis, nulla varietate reficiens auditorum aures.
- Ævi tenor sine nube. Stat. 3. Silv. 3. 147.
Pugnæ tenor idem. Liv. 8. 38.
Rationis tenor. V. Jus singulare, in Jus.
Veli tenor. Lucan. lib. 5. 709.
Placidus tenor. Ovid. 3. Met. 113.
Tenor, vis & potestas, [τένος, Gl. L. G. & G. L.] Vulgo Contentum! Instrumenti male concepti tenor. Papinian. in l. Imperator. D. de stat. hominum.
- Tenores, a Græcis τένοι dicuntur. Quintil. lib. 1. cap. 5. Adhuc difficilius observatio est per tenores. Quos quidem ab antiquis dictos tenores comperi, videlicet declinato a Græcis verbo, qui τένοι dicuntur vel accentus, quas Græci τένοια vocant.
- Acutus tenor. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Gravis tenor. Ibid.
- TENTOR, Æris. m. [τένος, Gl. L. G.] Tentores in factionibus, ludisque tenebantur, Qui equos & currus tenebant, antequam vices sortisque eorum cursus venissent. Horum mentio est in epigrammate isto, quod ex priscis titulis Turnebus eruit Advers. 11. 21. M. VISPANIO FVLLONI TENTORI. Addubitatur tamen num Tentori melius legere. [Forfan Tentor hic est, qui Pannos; seu vestimenta tendiculis inducit, seu ad paxillos extendit. V. TENDICULA, in TENDO.]
- De tentoribus Circensibus vero sic loquitur Sidonius 23. 325.
Vestra insignia continent ministri,
Ora, & lora, manus, jubaque tortas
Cogunt flexilibus latere nodis,
Hortanturque obiter, juvantque blandis
Ultero plausibus, & voluptuosum
Dictant quadrupedantibus furorem. [In Gloss. Tentores, a contrario munere, τένοια, ut posui, & in Græcolat. τένοια, Carceres. Unde apparet in Circi carceribus agitatoribus præsto fuisse.]
- TENER, æra, ærum. [τενός, Gl. L. G. & G. L.] Molle, tractabile. Hinc, Tenera ætas, Puerilis. Festus, Tener a τέρεν, conversis litteris. Cic. 3. de Finib. Tener puer.
Dicitur & Tenerus, a, um. Si fides Gloss.
Tener & rudis. Cic. 1. de Legib. 47. Qui teneros & rudes quum acciperunt, inficiunt & flectunt ut volunt.
- Ætas tenera. Ovid. 4. Trist. 10. 33.
Affectu tenero diligere. Vide in AFFECTUS. H. St.
- Agnus tener. Virg. 1. Ecl. 8.
Animus tener, Flexibilis. Antonius Cic. 14. Att. 13. Me deinde sine ad hanc opinionem jam nunc dirigere puerum, & tenero animo ejus persuadere, non esse tradendas posteris inimicitias.
- Anni teneri, Pueriles. Ovid. 4. Epist. 25.
Annis adhuc teneris. Plin. in Paneg. cap. 15. pr.
- Arbores teneræ. Virg. 10. Ecl. 53.
Aristæ. Virg. 7. Æn. 809.
Auræ. Lucret. lib. 1. 208.
Balatus tener, Agni teneri. Ovid. 7. Met. 319.
Corpus. Virg. 2. Georg. 23.
Cupressus. Virg. 1. Georg. 20.
Decor tener, Qui cito perit. Sen. Hippol. 4.
Equus tener, cui Vetulus opponitur. Cic. de Amicit. 69.
Fetus teneri, ac infirmi. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Herba tenera. Virg. 1. Georg. 112.
Ingenua. Claud. 2. in Eutrop. 179.

Insula tenera. V. **INSULA.**
Lanugo. Virg. 2. Ecl. 51.
Manus. Lucret. lib. 6. 795.
Membra. Lucret. lib. 4. 1097.
Mentes teneræ, Pueriles. Hor. 3. Carm. 24. 52.
Ocelli. Ovid. 1. Arte Am. 129.
Os pueri tenerum balbumque. Hor. 2. Epist. 1. 126.
Procera & tenera palma. Cic. 1. de Legib. 2.
Saltatores teneri. Cic. in Pison. 89.
Somnus. Ovid. 12. Epist. 170.
Spado tener, apud Juven. 1. Sat. 22. Mollis & effeminatus, vel Lavis & inberbis.
Virgines teneræ. Hor. 1. Carm. 21. 1.
A teneris unguiculis. Cic. 1. Fam. 6.
De tenero ungui, A primis annis. Hor. 3. Carm. 6. 24.
A tenero, & A teneris; subaudi. Annis. V. A præpositionem.
In teneris confuefcere. Virg. 2. Georg. 272.
Amor tener, Mollis. Ovid. 2. Amor. 18. 4.
Carmen tenerum, Amatorium. Ovid. 3. Amor. 7. 2.
Oratio mollis, tenera, & flexibilis. Cic. in Orat. 5.
Pudor tener, Virgineus, Castitas, Virginitas. Ovid. 2. Epist. 143.
Rifus. Claud. 2. in 1. Conf. Stilich. 346.
Versus nimium teneri. Hor. de Arte Poet. 246.
Virtus tenera & tractabilis: cui Dura & ferrea opponitur. Cic. de Amicit. 48. Neque enim sunt isti audiendi, qui virtutem duram, & quasi ferream esse volunt: quæ quidem est, tum multis in rebus, tum in amicitia tenera atque tractabilis, ut & bonis amici quasi diffundatur, & incommodis contrahatur. Al. Diffundantur & contrahantur.
Compar. [ἀπαλότης] Plin. lib. 10. cap. 72. Si tenerior est, & catuli adhuc ætas.
Superl. Prata tenerrima. Ovid. 1. de Arte. Am. 299. Prata pro Herbis dixit.
TENELLUS, a, um. Adj. dimin. Unde Tenellam ætatem dicimus, Puerilem. Plaut. Caf. 1. 1. 20. Bellam & tenellam Casinam. Varr. 1. de R. R. cap. 41. Aqua recenti infuso inimica: tenellum enim cito facit putre.
Vultus tenellus. Stat. 5. Silv. 5. 86.
TENELLULUS, a, um. aliud dimin. Catul. Ad Colon. 18. 15.
Ut puella tenellulo delicatior hædo.
TENERITAS, ætis. f. [ἀπαλότης] Ipsa mollities. Cic. 5. de Fin. 58. In primo enim ortu inest teneritas & mollities quædam, ut nec res videre optimas, nec agere possint. Plin. lib. 9. cap. 42. Hujus, jecori teneritas nulla præfertur.
TENERITUDO, ñnis. f. Idem. Varr. 1. de R. R. cap. 36. De segetibus, si qua est aqua, deduci: sin siccitates sunt, & terra teneritudinem habet, farrire, vineas arbuta que putare.
Animi teneritudo. Apul. Met. 5.
TENERE, & TENERITER, Adv. [ἀπαλῶς] Plin. lib. 23. cap. 3. Eradice oleæ quam tenerrime cortex derafus, in melle crebro gustatu medetur sanguinem rejicientibus. Hard. Tenerrimæ.
Tenere educatus. Pallad. 1. 6.
Recitare multa tenere. Plin. 4. Epist. 2.
Tenere dicere. Tacit. in Orat. 26. 5.
TENERESCO, five TENERASCO, [ἀπαλύνωμαι] ère. Tenerum fieri, mitescere. Lucret. lib. 3. 767.
Scilicet in tenero tenerascere corpore mentem. Plin. 17. 22.
TENES, æ. m. [τένης] Filius fuit Cynci & Scamandrodices, Tenedi urbis conditor, ut refert Lycophronis Scholiafles. Cic. 3. in Verr. 49. Tenedem apud Tenedios in Sicilia putant esse sanctissimum deum, ac eorum urbem condidisse. V. **TENEDOS.**
TENESMUS, i. m. [τενισμός] Plin. lib. 28. cap. 14. Tenesmus, id est crebra & inanis voluntas egerendi, tollitur potu lacte asinino. Idem lib. 20. cap. 6. Teneſmo in pulre medetur. De alio. Quidam perperam scribunt, Tenaſmus. V. Celf. 4. 21. Cæl. Chron. 4. 6. §. 87.
TENITÆ, arum. f. pl. credebantur esse Sortium deæ, quod tenendi potestatem haberent. Festus.
TENITES, TENNITES, & TENNOS, V. TEMNOS.
TENIUS, i. m. [ἀραιότερος, Gl. L. G.] Nisi error est.
TENOR, V. TENEO.
TENOS, [τῆνος] Insula cum oppido in Ægeæ mari, una Cycladum, ut ut scribit Plin. lib. 4. cap. 12. conf. Steph.
TENTAMEN, TENTATIO. V. TENTO.
TENTIO, TENTIGO. V. TENDO.
TENTO, [πείρω] Gl. L. G. & G. L.] ære. Proprie Attrectare. Columel. lib. 8. cap. 11. Sæpiusque digitis loca feminarum tentanda sunt: nam in promptu gerunt ova.
Chordas impulsas pollice tentavit. Ovid. 10. Met. 145.
Tentare, Rem non intellectam atque incertam aggredi, hoc est Experiri, vel diligenter inquirere. Ter. Phorm. 4. 3. 14.
Vifum est mihi ut ejus tentarem sententiam. Cic. Proëm. in Parad. Tentare volui, possent ne proferri in lucem, id est in forum, & ita dici, ut probarentur. Ovid. 1. Met. 397.
— sed quid tentare nocebit? Cic. 3. Verr. 105. Utrum admonitus an tentatus. [Scribitur in Gloss. Temto, & Tempto. V. Cellar. Orhogr.]
Tentare, quidam a Tendo deducunt: quod qui tentat, quasi manum, aut aliam corporis partem, in id, quod experiri vult & exquirere, tendat. Alii a Teneo, quod tentare experiri sit, vel inquirere, & verbo vel re quasi manu tenere.
Experiri & tentare. Cic. ad Brut. 16.
Tentavi, quid in eo genere possem. Cic. 1. Tusc. 7.
Aliquem leviter tentare, quo animo ferat aliquid. Cic. 2. de Lege Agr. 16.
Homo, quum se ipse perpexerit, totumque tentarit, intelligit, &c. Cic. 2. de Legib. 59.
Aditum tentare. V. **ADITUS, in ADEO.**
Animos tentare litteris, nuntiis. Cæf. 1. Bell. Civil. 40. pr.
Donis. Liv. 34. 4. Non virorum modo, sed etiam mulierum animos donis tentavit.
Spe & metu. Cic. pro Cluent. 176. Quum essent animi fervorum & spe

& metu tentati, ut aliquid in quæſtione dicerent, &c.
Animum alicujus tentare precando. Virg. 4. Æn. 112.
Aures alicujus nefario verbo tentare. Cic. de Arusp. Resp. 55.
Discrimen fui tentare. Claud. de 4. Conf. Hon. 434.
Excursus breves tentant. Virg. 4. Georg. 194.
Feminam, ut πείρω Tibull.
Illic Junonem tentare Ixionis ausi. Sic puto intelligitur a Valerio Max. libri sexti cap. 1. sect. 7. Uno teste, qui tentatus erat, damnatus est. H. St. Id est, Quem de stupro appellasset, ut ibid. Valer. conf. Partic. **TENTATUS, & TENTATOR.**
Fidem polliciti tentare, Experiri veritatem promissi. Ovid. 11. Met. 107.
Fortunam belli tentare ac periclitari. Cic. 7. Verr. 137.
Fortunam novam tentare. Cæf. 3. Bell. Civil. i. e. Periclitari, & in periculum se conjicere.
Fugam tentavit cursu equorum. Virg. 12. Æn. 484.
Insidias tentare. Claud. de Bell. Gildon. 392.
Iter tentare via negata. Hor. 3. Carm. 2. 22.
Leniter aut minaciter tentare. V. **LENIS.**
Omnia tentare. Cic. 12. Att. 19. Habeo enim nihil, tentatis rebus omnibus, in quo aquietescam.
Patientiam alicujus tentare. Cic. 2. de Lege Agr. 19.
Prudentiam cujuspiam tentare. Cic. 1. Tusc. 98.
Pugnam tentare, Vide PRÆLIUM. Πάρεαι καὶ ἀκροβολισμοί. Dio. 283. H. St.
Scientiam alicujus tentare. Cic. 1. de Divin. 32. Cujus quum tentaret scientiam auguratus, dixit ei, cogitare se quiddam, id possitne fieri consuluit.
Spem certaminis tentare. Liv. 32.
Studium inutile tentare. Ovid. 4. Trist. 10. 21.
Vires alicujus tentare. Ovid. 1. Amor. 8. 47.
Via tentanda est. Virg. 3. Georg. 8.
Armis & castris rem tentare. Cic. 2. Off. 84. Armis & castris tentata res est ab omni genere hominum & ordine.
Experientia tentare. Varro 1. de R. R. cap. 18.
Insidiis tentare aliquem. Cic. 12. Fam. 25.
Pecunia judicium tentare. Cic. pro Cluent. 80.
Laceſcere bello & tentare nationes aliquas. Cic. pro Lege Manil.
Precibus tentare aliquem. Ovid. 2. Amor. 3. 17.
Causas latentes tentare, Exquirere. Virg. 3. Æn. 32.
Fruſtra aliquid tentare. Columel. lib. 11 cap. 3.
Leviter aliquid tentare. Quintil. lib. 3. cap. 4.
Tentare, cum Infinitivo. Ulpian. in l. Si non mortis. D. de inoffic. test. Si quis rescindere testamentum tentet.
Tentare pro Captare. Quintil. lib. 6. cap. 3. Divus Augustus, quum es Galli torquem aureum centum pondo dedissent, & Dolabella per jocum, tentans tamen joci sui eventum, dixisset, Imperator, torque me dona: Malo te, inquit, civica donare.
Tentare, pro Invadere, infesto animo petere & aggredi. Cic. pro Rabir. Perd. 2. Idcirco in his rebus evertendis unius hominis senectus, infirmitas, solitudoque tentata est.
Tentari morbo, Dolere, affligi morbo. Cic. 4. Tusc. 31. Illud animorum, corporumque dissimile est, quod animi valentes morbo tentari non possunt, corpora possunt. V. **MORBUS.**
Renes morbo tentantur acuto. Hor. 1. Epist. 6. 28.
Dolore tentante læditur caput aut oculus. Lucret. lib. 3. 148.
Amore tentari. Ovid. 1. Amor. 2. 5.
Scabies tentat oves. Virg. 3. Georg. 441.
Pabula tentant graves fetas. Virg. 1. Ecl. 50.
Tentare pedes dicitur uva, pro vino, quum ita ebrios bibentes reddit, ut pedibus vacillent. Virg. 2. Georg. 94.
Et passo Pphythia utilior, tenuisque lageos, Tentatura pedes olim, vincturaque linguam.
Tentare caput dicitur vinum. h. e. Perturbare. Plin. lib. 23. cap. 1.
TENTATUS, a, um. Partic. [παραδέναι] Ovid. 1. de Arte Am. 394.
Opprime tentatam, nec nisi victor abi.
TENTABUNDUS, a, um. Adj. [παραβύδων] Liv. 21. 36. Ventum deinde ad multo angustiores rupem, atque ita rectis faxis, ut ægre expeditus miles, tentabundus, manibusque retinens virgulta ac stirpes circa eminentes, demittere sese posset. i. e. Tentans.
TENTATIO, ñnis. f. [παραπρόσ] Liv. 4. 42. Ægre Hortensius pati, tentationem eam credens esse perseverantiæ suæ, &c.
Tentationes morbi. Cic. 10. Att. 17. V. Commotiuncula, in COMMOTIVO.
**TENTATOR, ñris. m. [παραπρόσ] Hor. 3. Carm. 4. 71.
— notus & integræ
Tentator Orion Dianæ.
TENTAMEN, ñnis. n. [πῆμα] Idem quod Tentatio. Ovid. 3. Met. in fabula Tireſiæ, 341.
Prima fidem, vocisque datæ tentamina ſumpſit
Cæcula Lyriope. Tentamina, i. o. Experimenta.
TENTAMENTUM, i. n. [παραπρόσ] Idem. Virg. 8. Æn. 143.
— neque prima per artem
Tentamenta tui pepigi. h. e. Cum nullo ante pactus sum ut te, aut per artem aliquam, aut per legatos probarem; sed intrepidum me tibi commiſi. Servius. Ovid. 7. Met. 728.
— meditataque pæne reliqui
Tentamenta fide. Fide, pro Fidei. Ibid. lib. 15. 629.
Funeribus fessi, postquam mortalia cernunt
Tentamenta nihil, nihil artes posse medentum.
TENTIPELLUM, TENTORIUM, V. TENDO.
TENTYRA, orum. pl. [τένεια, ἡ τένυς] Civitas inferioris Ægypti: unde & Præfectura Tentyrítica vel, ut ait Plin. lib. 8. cap. 2. Insula a Nilo circumdata, in qua habitant homines, qui crocodilos non timent. Juven. 15. Sat. 76.
Qui vicina colunt umbrosæ Tentyra palmæ.
TENTYRITA, æ. m. [τένεια] Qui est populi ejusdem insulæ, de quo Plin. lib. 8. c. 2. Strab. quoque lib. 17. Quum, inquit, crocodili Romam allati essent, ut viderentur, Tentyritæ eos sequebantur: facta est ab illis piscina quædam, & foramen in uno laterum, ut ex aqua in apricum egredi possent. Tentyritæ aderant,
E e e 3**

daerant, qui eos interdum rete educebant ad solem, ut a spectatoribus viderentur: interdum in aquam intrantes, rursus eos in piscinam retrahebant. Plin. lib. 28. cap. 3. In insula Nili Tentyri nascentes tanto sunt crocodilis terrori, ut vocem quoque eorum fugiant. Ubi legendum putaverim Tentyris, ut sit sensus, Qui nascuntur in Tentyris insula Nili, &c. h. e. Tentyritæ tanto sunt crocodilis terrori, &c. Loquitur enim Plinius de remediis ex homine.

TENUIS, e. Adj. [*ισχνός, ἀσθενής*, Gl. L. G. *λεπτός*, G. L.] a Teneo fieri videtur: quod quæ tenuia sunt, facile teneantur. Significat autem Parvum & exiguum. Columel. lib. 2. 10. 17. Quo tenue linum proveniat. Plin. lib. 12. cap. 14. Tenuissimus cortex. Plaut. Rud. 5. 2. 14.

Ita, quanto magis extergeo, rutilum, atque tenuius fit.

Variis substantivis jungitur, non eadem tamen significatione, ut Acus tenuis. V. ACUS.

Fila tenuia aranei. Lucret. lib. 3. 384.

Membrana tenuissima. Cic. 2. de Nat. Deor. 142.

Stamina tenuissima. Ovid. 4. Met. 179.

Acies tenuis, Rara. V. ACIES.

Aër tenuis. Virg. 4. Georg. 311.

Aër purus & tenuis, Crassus & concretus, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 52.

Argilla tenuis, Sine humore. Virg. 2. Georg. 180.

Auræ tenues. Virg. 4. Georg. 500.

Cælum tenue, cui Crassum opponitur, h. e. Aëris temperies tenuior & delicatior. Cic. de Fato, 7. Athenis tenue cælum, ex quo etiam acutiores putantur Attici: crassum Thebis, itaque pingues Thebani & valentes.

Imago tenuis, Idolum. Lucret. lib. 4. 61.

Pluvia tenuis. Virg. 1. Georg. 92.

Textura tenuis. Lucret. lib. 3. 210.

Tenuia vellera, Nubes vellerum instar. Virg. 1. Georg. 398.

Tenuia nec lanæ per cælum vellera ferri.

Ventus tenuis. Virg. 3. Æn. 448.

Vestes tenues, Rara textura. Ovid. 3. de Arte Am. 707.

Toga tenuissima filo. Ovid. 3. de Arte Am. 445.

Aurum tenue, Tenui filo. Virg. 4. Æn. 264.

— tenui telas discreverat auro.

Aqua tenuis, Modica. Liv. 1. 4. Quum fluitantem alveum, quo expositi erant pueri, tenuis in sicco aqua destitisset.

Census tenuis, Parvus. Hor. 1. Epist. 7. 56.

Cultu tenuissimo vivere, Parcissimo. Cic. pro Flacc. 22. Hæc enim ratio ac magnitudo animorum in majoribus fuit: ut quum in privatis rebus, suisque sumptibus, minimo contenti, tenuissimo cultu viverent, &c.

Damnum tenue, Exile. Claud. de Bell. Get. 5.

Discrimen tenue, Parvum. Plin. lib. 8. cap. 33.

Dubitatio tenuissima, Minima. Cic. 4. Verr. 20. Undecies numeratum esse, ut eam Causam, in qua ne tenuissima quidem dubitatio posset esse, isto cognoscere obtineret.

Gloria non tenuis. Virg. 4. Georg. 6.

Menfa tenuis, Frugalis. Hor. 2. Carm. 16. 14.

Opes tenues. Cic. pro Quint. 2. P. Quintius, cui tenues opes, nullæ facultates, exigua amicorum copias sunt.

Patrimonium tenuissimum alicui relinquere. Auctor ad Heren. lib. 4. 51. Pecunia mediocris & tenuis. Cic. in Hortens. Eundem, non modo mediocri pecunia, sed etiam tenui percipere possumus. Nonius 4. 461.

Præda tenuis. Cæf. 6. Bell. Gall. cap. 34.

Remedium tenue. Plin. lib. 2. cap. 48.

Sonus tenuis. Ovid. 14. Met. 429.

Spes inanis & tenuis. Cic. pro Rosc. Com. 43. Recitabimus; erras, inani & tenui spe te consolaris.

Suspicio tenuis. Cic. pro Cæcin. 43. Quod si vi pulsos dicimus exercitus esse eos, qui metu ac tenui sæpe suspitione periculi fugerunt.

Tellus tenuis, Isthmos. Ovid. 4. Epist. 106.

Vestigium tenue. Plin. lib. 3. cap. 4. Magnæ quondam urbis tenue vestigium.

Victus tenuis, cui Copiosus opponitur. Cic. 3. Tusc. 46. Idem 2. de Fin. 90. Negat enim tenuissimo victu, id est contemptissimis escis & potionibus, minorem voluptatem percipi, quam rebus exquisitissimis ad epulandum.

Vinum tenue. Ovid. 1. de Arte Am. 571.

Blanditiæque leves tenui perscribere vino.

Auctoritas tenuis, Persona levis. Cic. 2. de Lege Agrar. 45.

Homo tenuis, Tenuis fortunæ: cui Locuples opponitur. Cic. 4. Verr. 138. Nam locupletissimi cujusque census extenuarant, tenuissimi auxerant.

Loco tenui ortus, Humili. Liv. 2. 3.

Oppidum tenue. Cic. 4. Verr. 53. Bidis oppidum est, tenue sane, non longe a Syracusis.

Testis obscurus & tenuis. Cic. in Partit. 117.

Tenuis viribus, Imbecilla. Plin. lib. 12. cap. 16.

Tenuiores, Pauperiores. Cic. 3. de Legib. 24. Inventum est temperamentum, quo tenuiores cum principibus æquari se putarint.

Tenuis, pro Modico & raro. Hor. in Arte Poet. 46.

In verbis etiam tenuis, cautusque ferendis.

Distinctio tenuis & acuta, Subtilis. Cic. 4. Acad. 43.

In minimis tenuissimisque rebus labi. Cic. 1. de Orat. 169.

Oratio tenuis, & scriptura levis, Stilo parum sublimi scripta. Ter. in prol. Phorm. 5.

Sermo tenuis. Hor. 1. Serm. 4. 9.

Sermone tenui & exiguo disputare. Cic. 1. de Orat. 57.

Fluit tenuis. Quintil. lib. 2. cap. 1. Nam tenuis a fonte, assumptis poetarum historicorumque viribus, pleno jam satis alveo fluit.

Tenuior, in versu hexametro. Stat. 1. Silv. 4. 36.

Sperne coli tenuiore lyra, vaga cingitur astris, &c. Eliditur vocalis u. [vel i. H. St.]

In tenui. Virg. 4. Georg. 6.

In tenui labor, at tenuis non gloria, si quem

Numina læva sinunt, auditque vocatus Apollo. Comparatio est laboris, quod magnam dat gloriam, si fuerit materia ex illis ornata. Serv.

Compar. & Superl. exempla paulo supra V.

TENUE, i. n. Gloss. Græcolat. *τιλόν*, Tenue Babylonicum, [Genus vestis, seu telæ. conf. infra TENUARIUS.]

TENUICULUS, a, um. Adj. [*τenuικύλος*] Cic. 9. Fam. 19. Tenuiculo apparatu significans Balbum fuisse contentum.

TENUITAS, ætis. f. [*τenuίτης, ἐπὶ τὴν μικρότητα*, Gl. G. L.] Plin. lib. 8. cap. 33. Cauda prælonga in tenuitatem definens, & implicans se viperinis orbibus. De chamæleonte.

Tenuitas fugit aciem. Cic. 1. Tusc. 50. Ut si jam possent in homine uno cerni omnia, quæ nunc tacta sunt, casurusque in conspectum videatur animus, aut tanta sit ejus tenuitas, ut fugiat aciem, &c.

Tenuitas, Macies. Cic. de Clar. Orat. 94. Quosdam, valetudo modo bona sit, tenuitas ipsa delectat.

Tenuitas, Paupertas. Cic. 16. Fam. 21. Ut possum, ex meis angustis, illius sustento tenuitatem.

Ærarii tenuitas. Cic. 2. Off. 74. Danda etiam opera est, ne, quod apud majores nostros sæpe fiebat, propter ærarii tenuitatem, assiduitatemque bellorum, tributum sit conferendum.

Ubertas & Tenuitas frugum, contraria. Cic. 2. de Divin. 30.

Verborum tenuitas, Humilitas, simplicitas. Cic. 3. de Fin. 40. Propter limatam quandam & rerum & verborum tenuitatem.

TENUITER, Adv. [*λεπτῶς*] tenuius, tenuissime. Cic. 4. Verr. 157. Jamdudum enim mihi nimium tenuiter Siculorum erga te voluntatis argumenta colligere videor.

Philosophorum mos tenuiter differendi. Cic. in Orat. 46.

Respondere tenuiter & nugatorie. Auctor ad Heren. lib. 4. 49.

Tenuius. Cic. 2. de Invent. 51. Hi & ceteri omnes loci communes, ex iisdem præceptis sumuntur, quibus ceteræ argumentationes: sed illæ tenuius, & acutius, & subtilius tractantur: hi autem gravius, & ornatus, &c. Tenuissime æstimare. Cic. 6. Verr. 22. Jussit Timarchidem æstimare argentum, quo modo? quo qui unquam tenuissime in donatione hiltionum æstimavit.

TENUATIM, Adv. Apic. 2. 4. Intestinum perquam tenuatim productum.

TENUIARIUS, i. m. Qui tenuia, seu vestes tenues conficit. In Vet. Inscript. VESTIARIUS TENUIARIUS. V. Voss. de Vit. L. L. 3. 52.

TENUO, [*λεπτοῦμαι*, Gl. G. L.] ære. Tenuem, subtilem, macrum, debilem facere, siue minuere. Virg. 3. Georg. 129. Ipsa autem macie tenuant armenta volentes.

Adipes tenuare. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Carmen tenuare. Propert. lib. 3. 1. 5.

Dicite, quo pariter carmen tenuastis in antro. h. e. Tenue & gracile carmen concinnastis. Allusio est ad stilum tenuem & exilem characterem.

Curæ tenuant corpus. Ovid. 3. Met. 396. al. Attenuant.

Silices tenuantur ab usu. Ovid. 3. de Arte Am. 91.

Vomer tenuatur ab usu. Ovid. 2. de Ponto 7. 42.

Vultum macie tenuare. Propert. lib. 4. 3. 27.

TENUATUS, a, um. Partic. [*λεπτοῦνθης*] ut, Corpus tenuatum recreare. Hor. 2. Serm. 2. 84.

Charta tenuata. Plin. lib. 13. cap. 12.

Corpus parvo victu tenuatum. Tacit. 15. Ann. 63.

Vox tenuata. Ovid. 2. Met. 373.

TENUABILIS, e. Adj. Cæl. Aurel. Acut. 3. 4. Super unctiones tenuabiles & apertibiles.

TENUESCO, ère. Tenuari. Censorin. in Fragm. cap. 3. Univerfa gignentia crescent luna pubescunt, tensescent teneantur.

TENUO, òris. m. [*πεννός*] Laqueus, a tendicula seu tendendo dictus auctore Nonio, 1. 17. Plaut. Bacch. 4. 6. 23.

Pendebit hodie pulchre, ita intendi tenuis. Servius in sextum Virgili, dici putat Extremas partes arcus: unde tractum sit Hactenus. id est hucusque, quasi usque ad finem.

TĒNUS, [*τίχνα*, Gl. L. G. & G. L. *τίγος* G. L.] Præpositio, postpon solita. Significat propinquitatem, & quod dicimus, Usque ad. A Te neo. Nam quod propinquum est, quasi tenere videtur id, cui est propinquum. Quidam a tendendo, quod hæc præpositio extensionem quandam significare videatur. Ablativo deservit, semperque in Singular postponitur Ablativo, ut Hactenus, Eatenus, Quatenus, Verbo tenuis Ore tenus, &c. Virg. 3. Æn. 426.

Prima hominis facies, & pulchro pectore virgo Pube tenus. Idem 6. Æn. 62.

Hac Trojana tenus fuerit fortuna secuta. Virg. 2. Æn. 553.

— lateri capulo tenus abdidit enssem. Cic. in Arat. 354.

Et loca convixit cauda tenus infera piscis.

Collo tenus supereminet omnes. Ovid. 3. Met. 182.

Ore tenus. Tacit. 1. Ann. 70. i. e. Usque ad os.

Talo tenus vestigia tingit. Ovid. 4. Met. 343.

Umbilico tenus. Liv. 26. 45. Ut alibi umbilico tenus aqua esset, alibi genu vix superaret.

Crateraque tenus lucet mortalibus Hydra. Cic. in Arato, 387.

Janua ac limine tenus domum claudit. Tacit. 1. Hist. 33.

Muro tenus omnes fere urbes finiuntur. Paulus in l. Nam quod. §. ul D. De penu legata.

Porta tenus. Tacit. 3. Ann. 5.

Solo tenus. Columel. lib. 4. cap. 11. Omnem superficiem amputabat solo tenus, juxta ipsum articulum, ut e duro pullularet.

Tauro tenus Antiochus a Scipione devictus regnare jussus est. Cic. pro Dejot. 36.

Vivo tenus, Usque ad Vivum. Columel. lib. 4. cap. 24.

Credito tenus, Paulus de furtis, l. Creditoris, Ut cui pignus surreptum e non credito tenus interest, sed omnimodo in solidum furti agere pote

Titulo tenus militia fungi. Tranquil. in Claud. cap. 25.

Veteres verbo tenus acute illi quidem, sed non ad hunc usum, &c. Cl 3. de Legib. 14.

Verbo tenus. Ulp. in l. 1. §. 2. D. Quod quisque jure, &c. Hæc autem verba, &c. cum effectu accipimus, non verbo tenus.

Accusativo aliquando jungitur. Flacc. 1. Argon. 538.

Et Tanaim tenus, immenso descendit ab Euro.

In Plurali ponitur sæpius cum Genitivo, & etiam cum Ablativo. Virg. Georg. 53.

Et crurum tenus a mento palearia pendent. Servius, Tenus

cit esse Adverbium.

Cum Ablativo Cels. lib. 1. cap. 1. Demittere se inguinibus tenuis in aquam calidam.

Labrorum tenuis. Lucret. lib. 1. 939.

Corporum tenuis. Plin. lib. 34. cap. 8. Primus hic multiplicasse varietatem videtur, numerosior in arte, quam Pylycletus, & symmetria diligenter, & ipse tamen corporum tenuis curiosus, animi sensus non expressisse, capillum quoque & pubem non emendatus fecisse, quam rudis antiquitas instituisse.

Quodam tenuis prodire, dixit Hor. 1. Epist. 1. 32.

Est quodam prodire tenuis, si non datur ultra. i. e. Aliquousque, usque ad quandam finem.

De Eatenus, Haftenus, Quatenus, V. porro f. 1.

T E O

TEOS, [Tios] Ionia civitas, Anacreontis poetæ patria. Strab. lib. 14. V. TEIUM.

Teos alia in Scythia, ad quam palus est piscibus referta, e quibus per ferenum, oleum manat in summa aqua, tanta copia, ut colligi in vasa possit, usibus aptum. Stephanus.

T E P

TEPRO, Ære. TEPESCO, Ære, V. TEPIDUS.

TEPHRIAS, æ, m. [tephrias] Genus marmoris Ophitis. Interpretari potest Cineritius, tephra enim cinis dicitur Latine. Plin. lib. 36. cap. 8. Laudatur præcipue ex his quem tephriam appellant, a colore cineris.

TEPIDUS, a, um. Adj. [χλιαρός, Gl. G. L. & G. L.] Egelidum, Medium inter calidum & frigidum, five Quod frigido & calido temperatum est. Plin. lib. 12. cap. 25. Præterea sinceri densantur in tepida aqua.

Tepidæ & egelidæ aquæ. Plin. lib. 31. cap. 2. Alibi tepidæ egelidæque, auxilia morborum conferentes.

Tepidum lac, Statim multum. Virg. 3. Æn. 66. Servius.

Dies tepidus. Ovid. 4. Epist. 160.

Tepidus fulgor. Plin. lib. 9. cap. 31.

Tepidior tempestas. Varr. 3. R. R. cap. 10.

Tepidus, pro Calido aliquando ponitur. Lucret. — tepidifque caminis. Martial. lib. 1. 42.

Circumfert tepidis cocus popinis.

Ignes tepidi. Ovid. 2. Amor. 19. 15.

Sol tepidus. Virg. 1. Georg. 398.

Vapor tepidus. Lucret. lib. 2. 857.

Tepidus, Frigidus, præsertim quando transfertur ad hominem. Plaut.

Hic homo factus est tepidor. i. e. Frigidior, segnior.

Mens tepida. Ovid. 2. de Arte Am. 445.

Fac timeat de te, tepidamque recalface mentem. Idem Remed. Amor. 619.

Tepidus, Inutilis, five nocuus. Virg. 1. Georg. 117.

Unde cavæ tepido sudant humore lacunæ. Servius.

Loca tepidiora. Columel. lib. 8. cap. 5.

Tepidissima hiberna. Sen. ad Marc. cap. 17.

TEPIDUM, Adverbialiter. Ovid. 4. de Pont. 10. 43. Tepidum spirare.

TEPIDĒ, Adv. Columel. lib. 8. cap. 5. Ut tepide habeantur. Plin. 5.

Epist. 6. Si natæ latius aut tepidius velis, in area piscina est.

TEPIDITAS, ætis, f. Tepor. Hanc vocem improbat Vossius de Vit. L. 3. 52.

TEPIDARIUM, i. n. [χλιαροφύχιον, Gl. G. L.] Locus in balneo. Paulus in I. Istitulam. D. De servit. urb. præd. Sed Neratius ait: Si talis sit usus tepidarii, ut assiduum humorem habeat, & ideo noceat vicino, posse eum prohiberi. Vitruv. lib. 5. cap. 10. Tepidarium accipit pro Cella balneorum: Illa (inquit) caldaria tepidariaque lumen habeant ab occidente hiberno. Paulo tamen post pro Vase. Ahena (inquit) supra hypocaustum tria sunt componenda: unum caldarium, alterum tepidarium, tertium frigidarium: & ita collocanda, uti ex tepidario in caldarium quantum aquæ caldæ exierit, influat de frigidario in tepidarium ad eundem modum. V. Calidarium, in CALOR.

TEPIDO, [χλιαίνω, Gl. G. L.] Ære. pro Tepefacere. Plin. lib. 17. cap. 26. In eodem agro bruma, tanto magis, si nives jaceant geletve, ne frigus vites adurat, circumfundunt riguis, quod ibi tepidare vocant, memorabili natura in amne solo.

TEPIDO, ui, [χλιαίνωμαι, Gl. G. L.] Ære. Tepidum esse. Cato de R. R. cap. 69. Levibus lignis facito calefcit: ubi temperate tepebit, tum cuminum indito.

Aqua tepet. Ovid. 3. de Ponto, 4. 56.

Aura tepet. Ovid. 3. Trist. 10. 7.

Tepet igne maligno focus. Martial. lib. 10. 96. h. e. Lignis magno emptis. [Immo Ægre ac tenuiter subministratis.

TEPENS, entis. Partic. [χλιαίνοντος] Idem quod Tepidus, Adj. ut,

Auræ tepentes Zephyri. Virg. 1. Georg. 330. & Ovid. 1. Met. 107.

Buxi tepentes. Martial. lib. 3. 20.

Cineres tepentes. Stat. 3. Silv. 3. 181.

Locus tepens. Columel. lib. 1. cap. 4.

Sol tepens. Ovid. 3. Fast. 236.

Ver tepens. Ovid. 3. de Arte Am. 185.

TEPESCO, ui, [χλιαίνωμαι, Gl. G. L. & G. L.] Ære. Tepidum fieri. Cic. 2. de Nat. Deor. 26. Atque etiam maria agitata ventis ita tepefcunt, ut intelligi facile possit, in tantis illis humoribus esse inclusum calorem.

Virg. 9. Æn. 701.

Mentes tepefcunt, Remittunt iram. Lucan. lib. 4. 284.

TEPEFACIO, fec. com. fēci, factum, [χλιαίνω, Gl. G. L.] Ære. Cic. 2. de Nat. Deor. 40. Is ejus tactus est, non ut tepefaciat solum, sed etiam sæpe comburat.

Ferrum tepefecit in jugulo matris. Hor. 2. Serm. 3. 136.

Tepefacio, secunda longa, ut in Madefacio & aliis. Catull. Arg.

Alta tepefaciet permista flumina cæde. H. St. v. 329.

TEPEPIO, Æri. [χλιαίνωμαι, Gl. G. L.] Plin. lib. 11. cap. 6. Mature tepiunt.

Frigoribus adjectis durefcit humor, & idem vicissim molliatur tepefactus, & tabescit calore. Cic. 2. de Nat. Deor. 26.

Terra semen, tepefactum vapore, & complexu suo diffundit. Cic. de Senect. 51.

Terra tepefacta cruore. Virg. 9. Æn. 333.

TEPOR, Æris, m. [ἀλεια, χλιαρός, χλιαρότης] Ipsa (ut ita dicam) inter calorem & frigus medietas. Cic. 2. de Nat. Deor. 26. Nec enim ille externus & adventitius habendus est tepor, &c. Idem de Senect. 53. Uva maturata dulcescit, vestitque pampinis, nec modico tepore caret, & nimios folis defendit ardores.

Cæli tepor. Columel. lib. 2. cap. 4.

Egelidi tepores. Catul. ad se ipsum, 47. 1.

Tepore humido & lento nascuntur erucae. Plin. lib. 17. cap. 24.

Lenis tepor. Ovid. 2. Met. 811.

Lentus tepor. V. LENTUS.

TEPORATUS, a, um. Adj. [χλιαρός] Tepidus factus. Plin. lib. 36. cap. 26. Fragmenta teporata agglutinantur tantum, rursus affundi non queunt, præterquam abrupta sibiimet.

TEPORUS, a, um. Adj. Sidon. 9. Epist. 15. Teporus flatus. Aufon. Edyll. 24. 1.

Sol profectus a teporo veris æquinoctio.

TEPULUS, a, um. Adj. Frontin. de Aquæduct. 2. Tepulæ aquæ. conf. Plin. 36. 15. [Apud utrumque proprium aquæ nomen, non appellativum est. A Tepidus, Diminutivum fit Tepidulus, ut Frigidulus, Lan-gidulus, &c. Forte tamen a tepore nomen invenerunt.

T E R

TER, cum suis derivatis, V. in TRES.

TERACUS, i. m. Piscis marinus. Plin. 32. 11.

TERAMNÆ, TERAMNÆUS, TERAPNÆ, &c. V. THERAMNÆ.

TERATIUS, V. TARCHETIUS.

TEREBINTHUS, i. f. [τερεβινθος, Gl. G. L. τερεβινθος Diosc.] & Terebynthus, cum ypsilo, fem. gen. auctore Marcello in Dioscoridem; Grani viridis arbor apud posteriores fuit, cui factum nomen ab eo ejus genere, quod fructus suos in viridi pallidos fert, quod Theophrastus χλαρόν dixit, quasi herbaceum. Virg. 10. Æn. 136.

Inclusum buxo aut Oricia terebinto. Plin. lib. 13. cap. 6. Syria & terebintum habet. Ex his mascula est sine fructu: Feminarum duo genera. Alteri fructus rubet, lentis magnitudine, alteri pallidus.

Cum vite maturefcit, non grandior faba, odore jucundior, tactu resinofus, circa Idam Troadis, &c.

Ex terebinto autem distillat terebintina resina, omnibus notissima in quotidiano medicinae usu.

TEREBINTHINUS, a, um. Adj. [τερεβινθος] ut, Terebintina resina. Plin. lib. 23. cap. 8. Columel. lib. 12. cap. 20. Cels. lib. 5. cap. 26. extr.

TEREBRA, TEREBRAMEN, TEREBRATIO, TEREBRATOR, TEREBRATUS, TEREBRO, TEREBRUM, TEREDO, V. sub TERO.

TERENTIUS, [τερεντιος] Comicus poeta, Carthagine natus, libertus Romæ Terentii Lucani fuit: captum fuisse negant. Quum esset egregia indole a patrono eruditus, venit in amiciciam nobilium, maxime Lælii & Scipionis: quorum opera adjutus in scribendo fertur, ob elegantiam sermonis, teste Cic. 7. Att. 3. cui adtipulatur etiam Varro, Non obscura fama est. inquit, adjutum Terentium in scriptis a Lælio & Scipione. Eandem ipse famam auxit: non enim nisi leviter se tutari conatur in prol. Adel. 15.

Nam quod isti dicunt malevoli, homines nobiles

Eum adjuvare, assidueque una scribere, &c. Pluribus Donatus hujus vitam scripsit. Hor. 2. Epist. 1. 59.

Vincere Cæcilius gravitate, Terentius arte.

Terentius Scaurus, grammaticus, quem Gellius 11. 15. dicit floruisse Adriani temporibus, ac librum de Cæsellii Vindicis grammatici erroribus scripsisse.

Q. Terentius Culleo, Senator Romanus, captus a Carthaginiensibus, liberatus ab Africano majore, ac currum ejus cum pileo capiti imposito secutus: cujus meminit Liv. lib. 30. 43. & 45. Hinc natus error, quem diximus, apud indoctos, Terentium comicum putantes.

C. Terentius Varro, collega Pauli Æmilii, post cladem Carthensem cum reliquiis exercitus, Canulium se recepit. Cui Romam redeunti gratulatus est populus Romanus, quod de Repub. non desperasset. V. Liv. lib. 25. & seq. conf. VARRO.

TERENTIA, [τερεντία] Ciceronis uxor, ex ipsius epistolis notissima. Hæc, ut auctor est Plin. lib. 7. cap. 48. centum decem & septem vixit annos.

TERENTIĀNUS, a, um. Adj. [τερεντιανός] a Terentio. Quintil. lib. 6. cap. 3. Nec minus niger, inquit, nec minus confidens, quam ille Terentianus est Phormio. Ex Cic. pro Cæcin. 27.

TERENTUS, [τερεντος] Locus in campo Martio, quod in eo ara Ditis patris in terra occultaretur. Paulus ex Festo, & hic ex Verrio. Erat hic locus Diti & Proserpine facer, in quo omnium, qui nascerentur aut morerentur, nomina scribi solebant, quoties civitas iustabatur. Martial. lib. 10. 63.

Bis mea Romano spectata est vita Terento, &c.

Romuleus Terentus. Martial. lib. 4. 1. V. Politian. Miscell. cap. 58. Cenforin. de D. N. cap. 6. Augustin. de Civ. Dei, lib. 3. cap. 18. Valer. Max. lib. 2. cap. 4. 5. De quodam Valesio.

TERENTINUS, a, um. Adj. [τερεντινος] Unde Ludi Terentini, qui & Sæculares vocantur, qui centesimo quoque anno tribus diebus continuis tribusque noctibus celebrabantur. Aufonius in Ternario, 4. 34.

Trina Terentino celebrata trinoctia ludo.

Terentina tribus. V. TRIBUS.

TERĒS, ætis, o. g. Adj. [τερεσος, Gl. G. L.] dicitur, inquit Festus, In longitudine rotundatum: quales asseres Natura ministrat. Virg. 8. Ecl. 16.

Incumbens tereti Damon sic cœpit olivæ. Liv. 25. 8. Falarica erat Saguntinis, missile telum, hastili oblongo, & cetera tereti, præterquam ad extremum, unde ferrum exstabat.

Cervix teres. Cic. 2. de Nat. Deor. 107.

Obtūpū caput, & tereti cervicæ reflexum.

Ex poeta.

Collum teres. Ovid. 10. Met. 113.

Digiti teretes. Ovid. 1. de Arte Am. 622.
 Gemma teres. Virg. 5. Æn. 313.
 Lapilli teretes. Ovid. 10. Met. 260.
 Plagæ teretes, Tereti fune factæ, inquit Acron. Hor. 1. Carm. 1. 28.
 Structura tereti spina. Plin. lib. 11. cap. 37.
 Suræ teretes. Ovid. 11. Met. 80.
 Membra teretia, Succulentia, plena. Suet. Cæs. 45.
 Puer teres. Hor. Epod. 11. 41. Porphyrio interpretatur Recta crura aut brachia habentem; Acron, Gracilem; Badius, Procerum. [Ut Membra teretia, sic Totus puer, qui succi boni plenus & nitidus est.
 Aure teretes & religiosæ. Cic. in Orat. 27.
 Aure teretes, intelligensque iudicium. Cic. de Opt. gen. Orat. 11. Si teretes aures habent, intelligensque iudicium, &c. h. e. ut nonnulli exponunt, Perfectissimas, quoniam rotunda figura est perfectissima & capacissima.
 Oratio teres. Cic. 3. de Orat. 197. Sed si habitum etiam orationis, & quasi colorem aliquem requiris, est plena quædam, & tamen teres & tenuis & non sine nervis ac viribus. [Translatio a Membris succo teretibus & plenis. V. Puer teres.
 Malum teres, Rotundum. Lucan. ad Pison. 77.
 Totus teres atque rotundus in se ipso. Hor. 2. Serm. 7. 68. i. e. Æqualis & constans in se. Teretes dicuntur, qui ab alio non quærunt quid faciendum sit, sed ipsi per se inveniunt. Hæc Acron. Tale est illud Virgilii de Viro bono, v. 5.
 — mundi instar habens, teres atque rotundus.
 Compar. apud Gell. 13. 20. Ciceroni mollius teretiusque visum Fretu scribere, quam Fretu.
T E R E U S, i. m. Diffyll. [τερεὺς] Rex Thracum fuit; qui quum Pandionis regis Athenarum filiam, Progenem nomine, duxisset uxorem, & post aliquantum tempus ab ea rogaretur, ut sibi Philomelam sororem videntem arcefferet: profectus Athenas, dum adducit puellam, eam vitiauit in itinere, & ei linguam, ne facinus indicaret, abscidit. Illa tamen rem in veste suo cruore descriptam misit forori: qua re cognita, Progenes Ityn filium interemit, & patri epulandum apposuit. Postea omnes in aves mutati sunt. Tereus in upupam, Itys in phasianum, Progenes in hircundinem, Philomela in lusciniam. Hæc tamen Servius enarrans illud Virg. 6. Ecl. 78.
 Aut ut mutatos Tereus narraverit artus? &c. Hanc fabulam multis versibus describit Ovid. 6. Met. 455.
T E R G E M I N I, V. TER, in TRES.
T E R G E O, V. TERGO.
T E R G E S T U M, litræ colonia. [τέρηστρον] Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Vulgo Trieste.
T E R G I V E R S O R, V. TERGUM.
T E R G O, si, sum, [καταμύω] Gl. L. G. & G. L.] Ære: vel TERGO, si, sum, (& secundum antiquos, tum,) Ære. Mundare, nitidum facere. Juven. 14. Sat. 62.
 — vasa aspera tergeat alter. Plaut. Poen. 1. 2. 19.
 Ornantur, lavantur, terguntur, poliuntur. Al. Terguntur.
 Cic. in Parad. 5. Ut in familia, qui tractant ista, qui tergunt, qui ungunt, qui verrunt, qui spargunt, non honestissimum locum servitutis tenent. Lumina terfit manu. Ovid. 13. Met. 132.
 Tergere fossas veteres, pro Purgare. Cato R. R. cap. 2. Per ferias vero fossas veteres tergeri, viam publicam muniri, vepres recidi.
T E R S U S, a, um. Partic. [τερσέμενος, τερσέμενος, Gl. G. L.] Fere Adjective ponitur, pro Nitidus. ut, Tersæ plantæ. Ovid. 2. Met. 736.
 — ut terfis niteant talaria plantis.
 Bene lauta, tersa, ornata. Plaut. Stich. 5. 4.
 Superl. Stat. in præf. ad 2. Silv. Melior, vir optime, nec minus in iudicio litterarum, quam in omni vitæ colore terfissime.
T E R T U S, a, um. Partic. apud veteres, pro Tersus. Varro apud Non. 2. 847. Atrei tertia nitet galea.
T E R S U S, ūs. m. Apul. de Asino, lib. 1. p. 105. Elmenh. Quod unctui, quod tersui opus ipse præministro. Ibid. Linthea tersui profer.
T E R S O R, ōris. m. [καταμύω] Gloss. Gr. Lat.
T E R G Ō R I U M, i. n. [καταμύω] Gloss. Gr. Lat.
T E R G I M E N T U M, i. n. [τερήματα] Gloss. Latinogræc. V. SACOMA.
T E R G I L L A, æ. f. vel TERGILLUM, i. n. [φωρίον, χρίον δερμ] Idem Gloss. V. in TERGUS.
T E R G O R O, V. TERGUS.
T E R G U M, i. n. [τέρον, Gl. G. L.] Dorsum. Plaut. Amph. 1. 1. 290.
 Si tergum cicatricosum, nihil hoc simili est similis. Cic. 1. de Nat. Deor. 100. Tuus autem deus, non digito uno redundat, sed capite, collo, cervicibus, lateribus, alvo, tergo, poplitibus.
 Boum terga non sunt ad onus accipiendum figurata. Cic. 1. de Nat. Deor. 159.
 Reponunt grues in tergo prævolantium colla & capita. Cic. 2. de Nat. Deor. 125.
 Horrentia centum terga suum. Virg. 1. Æn. 639.
 Immane tergum leonis. Virg. 5. Æn. 351.
 Ingentia terga boum. Virg. 5. Æn. 404.
 Lubrica terga. V. LUBRICUS.
 Ostreatum tergum. V. OSTREA.
 Recurvum tergum delphinis. Ovid. 2. Fast. 113.
 Sessile tergum. Ovid. 12. Met. 401.
 Summum tergum. Ovid. 2. Met. 201.
 Cedere terga. Catul. de Berecynth. 63. 81.
 Confidere tergo tauri. Ovid. 2. Met. 869.
 Consternere terram tergo, i. e. Supinum jacere in terra. Virg. 12. Æn. 543.
 Convolvens squamea terga anguis. Virg. 3. Georg. 426.
 Convolvit coluber lubrica terga. Virg. 2. Æn. 474.
 Infilire tergo alicuius. Ovid. 12. Met. 345.
 Laceratum virgis tergum. V. LACER.
 Plecti tergo. Hor. 2. Serm. 7. 105.
 Recipere ad terga. V. AD.
 Rejectis ad tergum manibus inambulare. Cic. 10. Fam. 32.
 Revinctus manibus post terga. Virg. 2. Æn. 57.
 — juvenem manibus post terga revinctum.

Secare terga verberare. Tibul. lib. 1. 9. 22.
 Vincit post tergum nodis ahenis. Virg. 1. Æn. 299.
 Poetæ fere pl. ponunt, nisi quod seque. & in soluta oratione trita sunt.
 Convertere terga. V. CONVERTO.
 Dare terga, fugere. Quintil. lib. 2. cap. 13.
 Dabat victa terga. Ovid. 7. Met. 73.
 Dare terga versa fuga. Virg. 4. Georg. 85.
 Dare terga fugæ. Ovid. 5. Met. 322.
 Dare terga in fugam. Ovid. ad Liv. 18.
 Impugnare terga hostium. V. IMPUGNO.
 Nudare terga fugæ. Virg. 5. Æn. 586.
 Præbere terga effugio. Tacit. 14. Ann.
 Præbere terga fugæ. Ovid. 10. Met. 706.
 Vertere terga, fugere. Liv. 2. 30.
 A tergo & A fronte, pro Anteriore & posteriore parte. V. A vel AB.
 A tergo sequi, Pone, vel Post. Virg. 1. Æn. 185.
 Aliquem a tergo adoriri. Cic. pro Milon. 29.
 Teneri a tergo & a fronte, a lateribus. Cic. 3. Philipp. 32.
 A tergo & a fronte videre, pro Diligenter. V. A vel AB.
 A tergo lupi, & a fronte præcipitium; Proverbium. V. A vel AB præpositiones.
 Ad tergum, vel terga, In tergo, Post tergum, V. in exemplis superioribus.
 Tergum, non tantum animalium est, sed etiam aquarum, & aliarum rerum: unde A tergo dicimus, A parte posteriore membranæ vel papyri, aut alterius cujuscunque rei. Juven. 1. Sat. 6.
 Scriptus & a tergo necdum finitus Orestes. Alii legunt In tergo.
 Tergum collis, pro Parte posteriore. Liv. 25. 15.
 Glauca terga aquæ. Claud. de Aponi balneis, 5. 36.
 Glacialia terga fluviorum, Aqua concreta gelu. Claud. de Bell. Get. 338.
 Ærea terga lorice. Stat. 9. Theb. 552.
 Tergum, pro Tergore aliquando accipitur. Virg. 1. Æn. 372.
 Mercatique solum, facti de nomine byrsam, Taurino quantum possent circumdare tergo.
 Tergum, pro Scuto: quod scuta antiquitus pellibus tegi solebant. Virg. 10. Æn. 715.
 — & tergo decutit hastas.
 Tergus etiam masculino genere. Plaut. Afin. 2. 2. 53.
 Habeo, opinor, familiarem tergum, ne quæram foris. Non. 3. 242.
 [Nisi per appositionem dictum est.
 Tergibus, dativus pluralis numeri, apud Lucret. lib. 2. 87.
 — neque quicquam a tergibus obstat.
T E R G I V E R S O R, [φωρίων, τερσέμενος, Gl. L. G. & G. L. τερσέμενος, L. G. καταμύω, Gl. L.] Æri. Fallere, & dicta mutare, & est quasi tergum vertere, inquit Nonius 1. 197. Proprie est eorum, qui terga vertentes, adhuc tamen pugnant, nec sese victos fateri volunt. Etiam Ad alias res transfertur, ut disputationes, controversias, & cetera huiusmodi, quæ verborum contentione habent. Cic. 3. Tusc. 41. Quid tergiverfamur, Epicure, nec fateamur eam nos dicere voluptatem, quam tu idem, quum os perfricisti, soles dicere? i. e. Dissimulamus & subterfugimus. Idem pro Cn. Planc. 48. Placetne sic agi? non possum magis pedem conferre, ut ajunt: aut propius accedere, quid taces? quid dissimulas? quid tergiverfari? etiam atque etiam insto, atque urgeo. infector, posco.
 Itaque eam tergiverfari non sinent, secumque rapiunt. Cic. 5. Tusc. 81.
 Tergiverfari contra aliquem. Cic. 7. Att. 1. Non est locus ad tergiverfandum contra Cæsarem.
 Tergiverfari in re aliqua. Cic. 3. Off. 11. Atque in his tamen tribus generibus, quoquo modo possunt, non incallide tergiverfantur: prudentiam introducunt, scientiam suppeditantem voluptates, depellentem dolores, &c.
 Tergiverfari huc & illuc. Cic. pro Rosc. Com. 37. Fannium invitum, & huc atque illuc tergiverfantem, testimonium contra se dicere cogo.
 Hunc æstuantem & tergiverfantem iudicio ille persequitur. Cic. pro Flacc. 47.
 Tergiverfari, pro In universum ab accusatione desistere, apud Jurisconsult. teste Martian. ad s. c. Turpilianum. l. prima.
 Cunctari & tergiverfari. Cic. 7. Att. 12. An cuncter, & tergiverfer, & iis me dem, qui tenent, qui potentiunt?
T E R G I V E R S A T I O, ōnis. f. [φωρίων, Gl. L. G. & G. L. τερσέμενος, L. G.] Cic. pro Milon. 55. Quid ergo erat moræ & tergiverfationis? Idem 10. Att. 6. Ego vero Apuliam & Sipontum, & tergiverfationem istam probo, nec tuam rationem eandem esse duco, quam meam.
T E R G I V E R S A T O R, ōris. m. [τερσέμενος, Gl. G. L.] Qui bovinat antiquitus dicebatur. Arnob. 7. Usus est & Lucil. apud Gell. 11. 7.
T E R G I V E R S A N T E R, Adv. Patere. lib. 1. 9. 3. Tum Senatus populusque Romanus L. Æmiliū Paulum Consulē creavit, filium ejus Pauli, qui a Cannas, quam tergiverfanter perniciosam Reipublicæ pugnam inierat tam fortiter in ea mortem obierat.
T E R G U S, ōris. n. [τέρον, δερμ ζών, Gl. L. G. & G. L.] Corium. Plin. lib. 8. cap. 10. Durissimum dorso tergus, ventres molles, fetarum autem tegumentum. Virg. 1. Æn. 215.
 Tergora deripiunt costis, & viscera nudant.
 Impenetrabile tergus ad. V. IMPENETRABILE.
 Squalenti tergo serpens. Sil. lib. 3. 209.
 Tergum & Tergus permiscet Glossarius. conf. TERGUM.
T E R G I N U S, a, um. [ἀμβύρονον, Gl. L. G. & G. L.] Adj. possess. Tergus. Terginum lorum, i. e. Scutica de tergo animalis. Plaut. Pseu. 1. 2. 21.
 Nunquam edepol vestrum durius tergum erit, quam terginum hoc meum.
T E R G I L L A, æ. f. dimin. a Tergus. Apic. 4. 3. Spatula porcina cui sua tergilla. [Nisi potius a Tergendo est, quod armis tergendis serviebat quia & Tergillum dicebatur. V. in TERGO.
T E R G Ō R O, ære. Tergus novum inducere. Plin. lib. 8. cap. 52. Tum inter se dimicant, indurantes attritu arborum costas, lutoque se tergortantes. i. e. quasi Tergus novum & luto sibi inducentes.
T E R M E N, inis, n. antiqua vox pro Termino. Vurro de L. L. 4. 4. Terminus in Latio aliquot locis dicitur, at apud Accium non Terminus, sed Termen. V. Gæf. Indicem in rei agr. auct. & Rigalt. Gloss.

Manum terere duro labore. Virg. 4. Georg. 114.
 Meta terenda rota, Stringenda. Ovid. 1. de Arte Am. 40.
 Mola terere. Plin. lib. 36. cap. 26.
 Porticum terit ambulator. Martial. lib. 2. 11.
 Prata terenda rotis. Propert. lib. 3. 3. 18.
 Radios trivere rotis, Tornaverunt. Servius. Virg. 2. Georg. 444.
 Vestis teritur assidue. Lucet. lib. 4. 1121.
 Via cunctis terenda. Propert. lib. 3. 18. 22.
 Terere tempus, Consumere. Liv. 1. 27. Inde ubi satis subisse sese ratus est, erigit totam aciem, fluctuantque animo, ut tereret tempus, ordines explicat. [Terere tempus est Moram de industria facere, ne agas, quod agendum est. conf. in TEMPUS.]
 Teretur interea tempus, belli apparatus refrigerent. Cic. 5. Philip. 30.
 Etatem in rebus discendis terere. Cic. 3. de Orat. 121.
 Etas teritur bellis. Hor. Epod. 16. 1.
 Otium terere. Liv. 1. 57. Regii quidem juvenes interdum otium convivii, comeffationibusque inter se terebant. Virg. 4. Æn. 271.
 Pectus terere amore, Consumere. Propert. lib. 3. 20. 6.
 Jam enim hoc verbum satis hesternum sermone trivimus. Cic. 4. Acad. 18. i. e. Quasi usu tritum fecimus.
 Rerum nomina novarum, quæ nunc consuetudo diuturna trivit. Cic. 3. de Fin. 14.
 Terere, pro Perdere, Græcorum imitatione, qui *τερειν* sic usurpant. Nævius apud Priscianum 5. 164.
 Ut illum dii terant, qui primum olitor cepam protulit. [V. Lucian. in Gallo pr. Sed & *τερειν* Græci similiter usurparunt, quo pertinet cavillatio Diogenis, qui Platonis *τερειν*, *τερειν* appellare confueverat, teste Laërt. lib. 6. fegm. 24.]
 TRITUS, a, um. Partic. [*τριτμος*, *τριπτος*, Gl. G. L.] Plin. lib. 12. cap. 19.
 Area trita frugibus. Ovid. 4. Trist. 6. 19. V. in ipso verbo.
 Vestis trita. Hor. 1. Epist. 20. 30.
 Lacerna trita. Martial. lib. 1. 93.
 Iter tritum, Calsatum, & quod vulgus *frequentatum* dicit. Cic. 1. Philip. 7. Quum Brundisium, iterque illud, quod tritum in Græciam est, non sine causa vitavissim.
 Via trita humano pede. Tibul. lib. 4. 13. 10.
 Via trita laudis. Cic. de Clar. Orat. 180. Quum eum vehementer hortarer, ut eam laudis viam rectissimam esse duceret, quam majores ejus ei tritam reliquissent.
 Tritum sermone proverbium. Cic. 1. Off. 33. Ex quo illud summum jus, summa injuria: factum est jam tritum sermone proverbium. i. e. Celebratum.
 Tritum & Celebratum. Cic. pro Flacc. 65. Quid porro in Græco sermone tam tritum atque celebratum est, quam si quis despiciatui ducitur, ut Myforum ultimus esse dicatur.
 Usitatum & Tritum verbum. Cic. 1. Acad. 27. Faciamus enim tractando usitatus hoc verbum & tritius.
 Compar. Tritior mos. Plin. 33. 12. Sed varia est lectio. V. Harduin, in loc.
 Manus tritiores. Vitruv. 2. 1.
 Superl. Via tritissima. Sen. de Vita Beata, 1.
 TRITUS, ūs. m. [*τριψις*] Plin. lib. 33. cap. 4. Nec ullum absolutius aurum est, cursu ipso, trituque perpolitum. Cic. 2. de Nat. Deor. 25. Nam & lapidum conflictu atque tritu elici ignem videmus & recenti fotione. Lactant. 6. 4. Tritu pedum.
 TRITOR, ōris. m. [*τριτορ*, Gl. G. L.] Qui terendo aliquid macerat. Plaut. Pers. 5. 2. 17. Quid ais tu crux, stimulorum tritor? Plin. lib. 35. cap. 11.
 TRITORIUM, i. n. [*τριτοριον*] Murarium. Gloss. Græcolat.
 TRITURA, æ. f. [*τριψις*, *αλυσις*, Gl. L. G.] Columel. lib. 1. cap. 6. Eventilata mundiora sunt, lapillisque carent, & glebulis, quas per trituram fere terrena remittit area.
 TRITO, [*τριτω*, Gl. G. L.] freq. Pass. Tritor, [*τριτωμαι*, ibid.]
 TEREBRA, æ. f. fec. c. [*τερεβρα*, Gl. G. L.] Instrumentum, quo ligna perforantur; a Tero. Columel. lib. 4. cap. 29. Nam antiqua terebra, quam solam veteres agricolæ noverant, scobem faciebat, perurebatque eam partem quam perforaverat.
 Terebra rem agere. Cels. lib. 8. cap. 3.
 TEREBRUM, i. n. [*τερεβρον*, Gl. L. G.] Idem.
 TEREbro, [*τερεβρω*, Gl. L. G. & G. L.] ære. Terebra perforare. Virg. 2. Æn. 38.
 Aut terebrare cavas uteri, & tentare latebras. Columel. lib. 5. cap. 9. Eas terebrari Gellica terebra convenit.
 Buxum terebratum per rara foramina. Ovid. 6. Fast. 697.
 Terebrare, per translationem dixit Plaut. Bacch. 5. 2. 82.
 Hanc veniam illis te exorem sine. n. ut terebrat? i. e. Blandiloquentia sese infinuat.
 TEREBRATIO, ōnis. f. [*τερεβρασις*] Columel. lib. 4. cap. 29. In illa autem quæ sit per terebrationem, &c.
 TEREBRATUS, ūs. m. Scribonius Largus 206. De industria a medicis cum terebratu exciditur quod lædit eam os.
 TEREBRATOR, ōris. m. [*τερεβρατορ*] Gloss. Gr. Lat.
 TEREBRAMEN, ūnis. n. Fulgent. Mythol. 2. Tinearum terebramina.
 TEREDO, ūnis. f. [*τερεδων*]. Vermis in ligno nascens. A terendo dictus, vel a sono, Græce *τερεδων*. Eadem & Tinea dicitur. Sunt tamen qui distinguant. ut Teredines dicantur in mari, hoc est in navibus: Tineæ, terrestres sint. Plin. lib. 16. cap. 41. Infestantium quatuor genera. Teredines, capite ad portionem gravissimo, rodunt dentibus. Hæ tantum in mari sentiuntur, nec aliam putant teredinem proprie dici. Terrestres tineas vocant. Columel. lib. 4. cap. 24. Nam & teredinem formicamque prohibet.
 Teredo pro Verme vestes terente, & erodente. Plin. lib. 8. cap. 48. de prætextis Ser. Tullii, Mirumque fuit nec defluxisse eas, nec teredinum injurias sentisse annis DLX. [Gloss. Græcolat. *τερεδων*, *εδω* *φλυκταινη*.]
 TRIBER, i. m. [*τριβω*] Gloss. Græcolat. Idem quod seq. Tribula.
 TRIBULA, æ. f. vel TRIBULUM, i. n. [*τριβλη*, Gl. L. G. *τελεινη*, *η* *των* *στην* *αλωου*, *τελεινη*, *η* *των* *στην* *αλωου*, *τελεινη*, *η* *των* *στην* *αλωου*, Gl. L. G.] Genus vehiculi, quo frumenta in area teruntur. Varro 1. de R. R. cap. 52. E spicis in aream excuti grana: quod fit apud alios jumentis junctis ac tribulo. Id fit e ta-

bula lapidibus aut ferro asperata, quo imposito auriga, aut pondere grandi trahitur jumentis junctis, ut discutiat e spica grana. Columel. 1. 6. Virg. 1. Georg. 164.

Tribulaque traheaque, & iniquo pondere rastri. [Non. 3. 249.]

Tribulaque legit.

A tero, teris, fit Tribulum, quasi Teribulum, sicut ab Infundo, Infundis, infundibulum.

TRIBULARIUM, i. n. [*τριβληριον*] Locus ubi tribulæ reconduntur, ut est apud Columellam. [Ubi?]

TRIBULO, [*τριβω*, Gl. G. L.] ære. Tribula, aut alio quovis instrumento, comminere. Cato de R. R. cap. 23. Si indideris defrutum, aut marmor, aut refinam, dies viginti permisceto crebro, tribulatoque quotidie.

Tribulare, Torquere, & angustiis afficere; apud scriptores ecclesiasticos.

Verbum factum ab angustia & dolore illorum, qui tribulum ferri calcaverint. Tertull. adv. Gnost. cap. 13. Qui in omnibus tribuemur, sed non coangustemur.

TRIBULATUS, a, um. Adj. Pallad. R. R. 1. tit. 43. Item falciculas brevissimas tribulatas, quibus filicem solemus abscindere.

TRIBULATIO, ōnis. f. [*τριβλησις*, Gl. L. G. & G. L.] Vox ecclesiastica pro Ærumnis vel dolore. Tertull. adv. Jud. cap. 11. In die tribulationis.

TRITURO, ære. Tritura excutere frumenti grana. Sidon. 7. Epist. 6. In hac area mundi triturari variis passionum flagellis.

TRITURATIO, ōnis. f. Columel.

TRITURATOR, ōris. m. Idem. [Si fides Lips. Thesaur.]

TERPANDER, vel TERPANDEUS, [*τερπανδρος*] Arineus, sive Lesbios, poeta Lyricus, primus in lyra heptachordum & lyrici carminis canonem scripsit, quod Philemoni quidam adscribunt. Auctor Suidas. Strabo autem lib. 13. Methymnæum eum facit, quod oppidum est Lesbii: dicitque tetrachordo heptachordum reperisse, ut ejus indicant carmina. Hujus famæ ac nominis maximi indicium, quod Lacedæmonii in seditione quadam, admoniti ab oraculo, Terpandrum mitterent, qui lyra & poëseos dulcedine animos vulgi ac tumultus sedaret: ex quo postea his proverbium mansit, si quando dulcem audiant musices concentum, *κατε* *Λασειον* *αδην*, Secundum Lesbium cantum. Ex libro proverbiorum Græcorum.

TERPNUS, [*τερπνος*] Citharæcedus fuit, cujus cantu oblectatum Neronem scribit Tranquillus in Neron. cap. 20. his verbis, Statim ut imperium adeptus est, Terpnus citharæcedum, vigentem tunc præter alios, arcescit, diebusque continuis post coenam canenti in multam noctem assidens, paulatim & ipse meditari exercitariusque cœpit: nec eorum quidquam prætermittere, quæ artifices ejus generis, vel conservandæ vocis causa, vel augendæ factitarent.

TERPSICHÖRE, [*τερψιχόρη*] Una ex novem Musis, sic dicta quod choreis & tripudiis delectetur: vel ut Plutarchus ait, quod maxima vitæ pars ea delectetur & gaudeat. V. MUSA.

TERRA, æ. f. [*γη*, Gl. L. G. & G. L.] Elementum ipsum, omnibus notum. Scribit Varro de L. L. 4. 4. Terram dictam esse ab eo, quod teritur: itaque Tera scriptum fuisse in Augurum libris cum r uno. De natura & forma terræ V. Plin. 2. 63. Cic. 2. de Nat. Deor. 98. Ac principio terra universa cernatur locata in media mundi sede, solida & globosa, & undique in sese nitibus suis conglobata, vestita floribus, &c. Idem 4. Acad. 112. Videamus terra penitus defixa sit, & quasi radicibus suis hæreat, an media pendeat. Idem 5. Tuscul. 69. Unde terra, & quibus librata ponderibus, quibus cavernis maria sustineat.

Terram, punctum esse cæli, ex Hygino cognoscitur: is enim sic in libro de Limitibus p. Gœf. 171. Cæli punctum esse terram, sic describunt, quod dicant, a polo ad Saturni circulum intervallum esse, quod Græci hemitonion appellant: a Saturno deinde ad Jovem, hemitonion: ab hoc deinde ad Martem, tonum: a Marte deinde ad Solem, ter tantum esse, quantum a polo ad Saturnum, hoc est trithemitonion: a Sole deinde tantum esse ad Venerem, quantum a Saturno ad Jovem, hemitonion: a Mercurio deinde ad Lunam, tantundem, hemitonion: a Luna ad terram tantum, quantum a polo ad Jovem, tonon. sic terram punctum cæli esse ostendunt: & ars musica per hæc diastemata constare fertur.

Terra pilæ similis. Ovid. 6. Fast. 269.

Ad terram. V. AD præpositionem.

A terra ad cælum percontari. V. A præpositionem.

Filii terræ, olim Obscuro ignotoque genere prognati dicebantur, propterea, quod terra sit omnium communis parens: vel quod juxta quorundam etiam historias, primitus mortales e terra nascebantur. M. Tullius 1. Att. 13. Et huic terræ filio, nescio cui, committere epistolam tantis de rebus non audebam. Idem 7. Fam. 9. Cn. Octavius est, an Cn. Cornelius quidam tuus familiaris, summo genere natus, terræ filius, &c. Pers. 6. Sat. 57. — præsto est mihi Manius hæres,

Progenies terræ: quære ex me, quis mihi quartus

Sit pater: haud prompte, dicam tamen: adde etiam unum,

Unum etiam, terræ est jam filius. Erasmus. conf. Grang. ad

Juvenal. 4. 98.

Terræ etiam filii dicuntur, Quorum genus est incertum, quorum genus abolevit vetustas. Quintil. lib. 3. cap. 9. Laudantur autem urbes similiter atque homines. Nam pro parente est conditor: & multum auctoritatis affert vetustas, ut iis, qui terra dicuntur orti. Ovid. 1. Mett. 615. de Io,

Juppiter e terra genitam mentitur, ut auctor

Desinat inquiri. V. Cæl. lib. 3. cap. 8. & lib. 20. cap. 28.

Gremium terræ. Lucet. lib. 1. 252.

Motus terræ. V. infra TERRÆMOTUS.

Tremor terræ. Plin. ad Cornelium Tacit. 6. Epist. 20.

Viscera terræ. Ovid. 1. Met. 138.

Iners, Immobilis. Hor. 3. Carm. 4. 45.

Magna. Virg. 4. Georg. 366.

Mater. Lucet. lib. 5. 1401.

Omniparens. V. OMNIPARENS.

Parens. Virg. 4. Æn. 178.

Valta. Virg. 10. Æn. 57.

Circumfusa terra mari Atlantico. V. CIRCUMFUNDO.

Concussa terra. V. CONCUSIO.

Nox involvens terram umbra. Virg. 2. Æn. 251.

Mover terra, pro Mota est. Sueton. in Claud. Cæs. cap. 22.

Perdomare terram. V. PERDOMO.

Aut terra, aut mari; Plautus dixit, pro Quacunq[ue] ratione. Sumptum est ab historicis, qui referunt res terra marique gestas, & gentes terra marique expugnatas. Cic. pro Cluent. Cujus tantæ res gestæ terra marique existerunt. Idem pro Lege Manil. 48. Quantas ille res domi, militiæque, terra marique, quantaque felicitate gesserit. Idem 7. Att. 22. Quæ aut terra aut mari persequar eum, qui ubi sit nescio? Plauti verba sunt hæc Pseud. 1. 3. 83.

Aut terra aut mari alicunde evolvalam id argentum tibi. Erasmi. Cælum, mare, terra. Cic. 5. de Fin. 9. Natura sic ab his investigata est, ut nulla pars cælo, mari, terra, ut poetice loquar, prætermissa sit. Addit, Poetice, quod poetæ tria tantum elementa referant. ut Ovid. 1. Met. 5.

Ante mare & terras, & quod tegit omnia, cælum. Ter. Adelph.

5. 3. 4. O cælum, ô terra, ô maria Neptuni. Plaut. Amph. 5. 1. 3.

Ita mihi videntur omnia, mare, terra, cælum consequi. Hæc quoque Erasmus.

Conquirere aliquem terra marique. Cic. 5. Fam. 9.

Terræ sæpe pl. num. pro ipsa Tellure. Cic. ad Brut. 9. Id enim amisisti, cui nihil in terris simile fuit.

Orbis terrarum. Virg. 1. Æn. 237.

Regnator terrarum. Stat. 4. Silv. 2. 14.

Sator terrarum. Stat. 1. Theb. 179.

Abscidit deus terras Oceano. Hor. 2. Carm. 3. 23.

Convexæ terræ in maria. V. CONVEXUS.

Domitæ terræ. Ovid. 15. Met. 877.

Excedere terris. Virg. 2. Georg. 474.

Habitare terras. Ovid. 5. Trist. 2. 51.

Jacentes terræ. Ovid. 2. Met. 179.

Ut vero terras desepexit ab æthere summo

Infelix Phæton penitus penitusque jacentes. h. e. Valde de-

pressas, & longe a se remotas. [Conf. Virg. 1. Æn. 224.

Irrorat terras Eous novo sole. Virg. 1. Georg. 288.

Lustro vagus terras. Stat. 8. Theb. 512.

Lustrabat dies lampade terras. Virg. 7. Æn. 148.

Movere omnes terras, omnia maria. V. MOVEO.

Obire terras. V. OBEO.

Obruit nox terras roriferis umbris. Lucret. lib. 6. 864.

Operit nox terras. Virg. 4. Æn. 52.

Penetrare sub terras. V. PENETRO.

Perambulare terras. V. PERAMBULO.

Perflant venti terras turbine. Virg. 1. Æn. 87.

Premere terras, Regere imperio terras. Lucan. lib. 10. 49.

Profanatæ terræ. Stat. 3. Silv. 3. 2.

Radit terras Aquilo. Hor. 2. Serm. 6. 25.

Spargit aurora lumine terras. Lucret. lib. 2. 143.

Texit nox caligine terras. Lucret. lib. 6. 852.

Terra, Territorium aliquando significat, & provinciam seu regionem. Cic. 1. in Catil. 20. Dubitas, si hic morari æquo animo non potes, abire in aliquas terras, &c.

Ardua terrarum, Montana loca. Virg. 5. Æn. 695.

Bonitas terræ. Lucret. lib. 5. 1246.

Domesticus nativusque alicujus gentis ac terræ sensus. Cic. de Arusp. Respon. 19.

Fertilitas terræ. Ovid. 5. Met. 481.

Fragor terræ, [χρόνος, Gl. L. G. & G. L.]

Hiatus terræ. [χρόνος, Gl. L. G. & G. L.] Ovid. 3. Fast. 609.

Margo terrarum. Ovid. 1. Met. 14.

Motus terræ. V. infra TERRÆMOTUS.

Oræ terrarum, Regiones. Hor. 1. Epist. 3. 1.

Oræ terrarum, Extremitates, litora. Lucret. lib. 2. 555.

Situs terrarum. Hor. 2. Epist. 1. 252.

Altrix terra. V. ALO.

Aprica terra. V. APRICUS.

Arata. Ovid. 1. Fast. 703.

Arenacea. V. ARENA.

Arenosa. Ovid. 14. Met. 82.

Aspera aspectu. V. ASPER.

Aurifera. Sil. lib. 3. 401.

Barbara. Ovid. 17. Epist. 604.

Beata. Ovid. 16. Epist. 188.

Bona. V. BONUS.

Brevissima. V. BREVIS.

Cariofa. V. CARIUS.

Cava. Virg. 12. Æn. 883.

Columbina. V. COLUMBUS.

Cruda, Cum herbis evulsa. Lucan. lib. 3. 387.

Crudelis. V. CRUELIS.

Deserta. Virg. 3. Æn. 4.

Desolata. Ovid. 1. Met. 349.

Ditissima. Virg. 2. Georg. 136.

Ferax. Ovid. 1. Fast. 68. Lucret. lib. 2. 1097.

Frugiferentes terræ. Lucret. lib. 1. 3.

Gracilis terra, Stricta, qualis est Isthmus. Sen. Theb. 1.

Graves terræ. Virg. 3. Georg. 526.

Herbosa terra. Ovid. 10. Met. 128.

Hiantes terræ. Lucan. lib. 3. 10.

Hospita terra. Virg. 3. Æn. 539.

Hostilis. Lucan. lib. 2. 89. Cic. 1. de Invent. 108. Hostili in terra turpiter jacuit insepultus.

Jejuna. V. JEJUNIUM.

Impia, Impiorum sedes. Ovid. 10. Epist. 100.

Incultu terra, χερσος γῆς. Gloss. Græcolat. χερσος γῆς, L. G.

Infamis. Ovid. 11. Met. 400.

Infesta. Ovid. 4. Met. 619.

Ingrata. Ovid. 5. Met. 475.

Inops pacis. Ovid. 2. de Pont. 2. 96.

Invisa terra fossoribus. Hor. 3. Carm. 18. 15.

VOL. IV.

Gaudet invisam pepulisse fossor

Ter pede terram. Invisam terram fossoribus merito dixit quod in ea laborant quum fodiunt. Naturale est enim omnibus odissi laboris sui materiam. Porphy. Loquitur Horatius de rusticorum die festo tripudiis & saltationibus.

Lapidosa. V. LAPIS.

Lassa. V. LASSUS.

Lata terræ. Ovid. 2. Met. 307.

Materina terra apud Catonem R. R. 34. ita scribentem, Ager rubricosus & terra pulla, materina, rudecta, arenosa: Interpretanda est Terra dura, solida, & prope lignea, qua in notione nomen materiæ poni non est infrequens, ut materina quasi a materia deducatur. Scio fuisse quibus videretur Macerina legi debere pro Macra, sed prior lectio sincerior est, ut Turnebus existimat.

Mavortia, Bellatorum patria. Virg. 3. Æn. 13.

Metalliferæ terræ. Sil. lib. 15. 501.

Nefasta. V. NEFASTUS.

Nigra. Virg. 2. Georg. 203.

Obesa. Virg. 3. Georg. 80.

Paterna, Patria. Ovid. 10. Epist. 64.

Paupere terra missus. Virg. 6. Æn. 811.

Peregrina. Ovid. 9. Met. 633.

Pingues terræ. Virg. 2. Georg. 92.

Potentes terræ. Virg. 3. Æn. 528.

Pumicosa terra. Plin. lib. 17. cap. 5. & lib. 35. cap. 14.

Solida. Ovid. 10. Met. 180.

Sterilis. Ovid. 3. Fast. 856.

Succosa terra. Columel. lib. 3. 5. Vitiarium neque jejuna terra, neque uliginosa faciendum est: succosa tamen, & mediocri potius, quam pingui.

Suspensa terra. V. SUSPENDO.

Varia cariosaque terra. Columel. lib. 2. cap. 4.

Uberi e terra nasci. Quintil. lib. 2. cap. 19.

Uliginosa terra. V. paulo ante, Succosa terra.

Undosa terræ. Sil. lib. 7. 277.

Abcondere in terram. V. ABSCONDO.

Arcessere aliquem ex ultimis terris. Cic. de Arusp. Resp. 24.

Affecta sterilitate terra. V. AFFECTUS.

Attollere se a terra. V. ATTOLLO.

Calentes terræ. Hor. 2. Carm. 18. 18.

Certat cum terris feracissimis Ægyptus. V. CERTO.

Circumscribere terram farculo. V. CIRCUMSCRIBO.

Colere terras. Virg. 3. Ecl. 61.

Concidit ad terram graviter. Virg. 5. Æn. 447.

Contingere terram oculo. V. CONTINGO.

Curvare in terram. V. CURVUS.

Decedere patria terra. Virg. 6. Æn. 508.

Defodere aliquid in terram. Lucret. lib. 5. 1365.

Dehiscent terræ ardore. Virg. 3. Georg. 432.

Dare ad terram. V. AD præpositionem.

Effossa terra. Lucan. lib. 3. 346.

Excoquit terram sol. Lucret. lib. 6. 962.

Ferire terram pede. Virg. 3. Georg. 500.

Frigescit terra. Lucret. lib. 6. 865.

Frui prosperiore terra. Ovid. 3. de Pont. 7. 30.

Jacentes terræ ad Hesperum. V. JACBO.

Insectari terram assiduis rastris. Virg. 1. Georg. 155.

Infestum terra, Sepeliri. Stat. 3. Theb. 213.

Invertere terras vomere. Virg. 3. Georg. 526.

Inumbratur terra. Lucret. lib. 5. 290.

Madefacere terram. V. MADBO.

Mandare femina terræ. V. MANDO.

Moliri terram. V. MOLIOR.

Navigare terram. V. NAVIS.

Nititur terra suis stirpibus. Cic. 5. Tusc.

Obstruere terras. Ovid. 8. Met. 185.

Offringitur terra. V. OFFRINGO.

Pavita terra & complanata. V. PAVIO.

Pellere terram duro pede. Lucret. lib. 5. 1401. De rusticorum saltatione.

Perfodere terram. V. PERFODIO.

Perstringere terram aratro. V. PERSTRINGO.

Petere terra, pro Terra iter facere. Cic. pro Planc.

Pressit terramposito genu. Ovid. 6. Met. 346.

Procumbere terræ. Ovid. 2. Met. 347.

Proscindere terram validis juvenis. Virg. 2. Georg. 237.

Proscindere terram pressis aratris. Lucret. lib. 5. 210.

Proscindere ferro solum terræ. Lucret. lib. 5. 1294.

Quatere terram alterno pede, Saltare. Hor. 1. Carm. 4. 7.

Relinquere dulces terras, Patriam. Virg. 4. Æn. 281.

Rimari terram rastris. Virg. 3. Georg. 534.

Scalpere terram unguibus. Hor. 1. Serm. 8. 26.

Scindere terram aratro. Ovid. 3. Amor. 8. 41.

Solutæ terræ. Hor. 1. Carm. 4. 10. h. e. Liberæ, & cultui non inservientes: ut prata significare videatur. Vel temperie & æstu Veris solutæ, quæ paulo ante frigore hiemis strictæ erant. Porphy.

Subigere terram vomere. Ovid. 11. Met. 31.

Succedere terris alicujus. Virg. 7. Æn. 214.

Vere tument terræ. Virg. 2. Georg. 324.

Tundere terram pede. Hor. de Arte Poet. 430.

Vertere terram. Virg. 1. Georg. 2.

Vertere terram ferro. Virg. 1. Georg. 147.

Uda terra viret gramine. Ovid. 2. Amor. 6. 50.

Terram pro terra, Proverbialis est figura in hominem exfolem, erronem, & incertis vagantem sedibus. Cic. 14. Att. 10. Hæc & alia ferre non possum, itaque γῆς ἀπὸ γῆς cogito. Significat se de fugiendo cogitare. Erasmus. Al. Longe lateque terrarum exponunt.

Terra defossio habes; In eum qui non impertit, neque profert suas dotes. Sumptum ab avaris, thesaurum humo defodientibus. Quod apud Plautum facit Euclio. Itidem Hor. Epod. 1. 32.

Fff 2

— haud

— haud paravero,

Quod aut, avarus ut Chremes, terra premam,
Discinctus aut perdam ut nepos. Erasmus.

Terram video; Qui molesti prolixique laboris finem adesse significat, dicere solet, γινώσκω, id est Terram video. Sumpsum a navigantibus. Quint. Curt. lib. 4. 7. 11. Haud secus quam profundum æquor ingressi terram oculis requirunt. Plaut. in Merc. 1. 2. 84.

Equidem jam me censebam esse in terra, atque in tuto loco. Cic. pro Muren. 3. Idem de Senect. 71. Quasi terram videre videar, &c. Sentiens instare vitæ finem. Erasmus.

Terra ipsa dea est, & ita habetur: quæ est enim alia Tellus? Cic. 3. de Nat. Deor. 52. V. TELLUS.

TERRÆMOTUS, ūs. m. [σεισμός, Gl. L. G. & G. L.] dicitur Quum terra, incluso in se spiritu, alicubi contremiscit, & moveri sentitur magno saepe habitantium damno. Legitur & aliquando disjunctim, interpositis, dictionibus. Plin. lib. 2. cap. 84. Fiunt cum terramotu & inundationes maris, eodem videlicet spiritu infusi aut residendi sinu recepti. Maximus terræ, memoria mortalium, existit motus, Tiberii Cæsaris principatu, xx urbibus Asiæ una nocte prostratis. Cic. 2. de Nat. Deor. 14. Plural. Ovid. 12. Met. 521.

Ardua si terræ quatiatur motibus Ide. & Lucret. lib. 5. 107.
— & graviter terrarum motibus orbis

Omnia conquassari in parvo tempore cernes [Undeliquet rectius dividi. Si tecta aut vi tempestatis, aut terramotu, aut vetustate cecidissent. Cic. 2. Off. 13.]

Horribilis terræmotus. Cic. de Arusp. Resp. 62. Recordamini illud etiam quod nondum est relatum, quod eodem fere tempore factus in agro Piceno Potentillæ nuntiatur terræmotus horribilis, cum quibusdam multis metuendis rebus.

Novus terræmotus. Cic. de Arusp. Resp. 63.
Conquassari maximis terræmotibus. Cic. 1. de Divin. 97.

TERRÆMĀLUM, [ἀεραλογία, Gl. L. G. & G. L.]

TERRŪLA, æ. f. dimin. Leg. un. Cod. de Thesauris. In alienis terrulis opes abditas perferuari.

TERRICULÆ, ārum, f. [χαρμίδες] Gloss. Latinogræc. [Puto pro Terriculæ. TERRĀLIS, e. Adj. Apul. de Herb. cap. 105.]

TERRĒUS, a, um. Adj. [ἐπιγῆιος, Gl. G. L.] Ex terra factum: ut, Vas terreum. Columel. lib. 1. cap. 6. Horreum camera contextum: cuius solum terreum, priusquam consternatur, perforatum. Alia exemplaria habent Terrenum.

Murus terreus. Varro de L. L. 4. 8.

TERRĒNUS, a, um. Adj. [χρησάιος, Gl. G. L.] Quod vel in terra natum est, vel in terra vivit, vel aliquid cum terra commune habet; ut, Terrenum animal.

Pisces terreni, Litorales. Plin. lib. 9. cap. 29. Terreni majores quam pelagici.

Terrenum iter, Quod in terra fit. Plin. 6. cap. 17.

Bestiarum autem terrenæ sunt aliæ, partim aquatiles, aliæ, &c. Cic. 1. de Nat. Deor. 104. [Murænam sic vocat Tertull. de Pall. ad fin. si Salmasio credimus, quia vivario inclusam intelligit. Forte tamen Teneræ bestię reliquit Afer.]

Agger terrenus. h. e. Terra factus. Suet. in Caligula cap. 19.

Colles terreni, Non lapidosi, sed molles & pingues. Plin. 5. Epist. 6. ad Apollinarem, Pingues terrenique colles (neque enim facile usquam faxum, etiam si quærat, occurrit) planissimis campis fertilitate non cedunt.

Contagio terrena. Cic. 2. de Divin. 58. Sed & decoloratio quædam ex aliqua contagione terrena maxime potest sanguinis similis esse.

Corpus terrenum. Lucret. lib. 1. 1085.

Corpus terrenum & concretum. Cic. 1. Tusc. 47.

Fæx terrena. Ovid. 1. Met. 68.

Genus terrenum. Cic. 1. Tusc. 42. Corpora nostra terreno principiorum genere confecta, ardore animi concalescunt.

Hiatus terrenus. Ovid. 15. Met. 273. V. Terræ hiatus in TERRA.

Humoribus marinis & terrenis longo intervallo extenuatis, sidera aluntur. Cic. 2. de Nat. Deor. 43.

Soliditas terrena. Cic. 2. de Nat. Deor.

Via terrena. V. VIA.

Immorari terrenis. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Terrenus, Quod super terram est, vel in terra fit. Columel. lib. 11. cap. 1. Per hos quoque dies abstinent terrenis operibus.

TERRĒNUM, i. n. [πεδιον] Campus, solum. Columel. lib. 2. cap. 2.

Callidissimi rusticarum rerum, Silvine, genera terreni tria esse dixerunt: campestre, collinum, montanum. Idem lib. 3. cap. 3. Quum sola ea res omnem impensam terreni pretio suo liberet. [Hinc Gall. Terrein.]

TERRĒSTRĒ, & TERRESTRIS, e. Adj. [ἐπιγῆιος, Gl. L. G. & G. L. χρησάιος, L. G.] Quod in ipsa terra degit: ut, Terrestre animal. Plin. lib. 10. cap. 62. Rursus in terrestribus ova pariunt serpentes.

Agmen terrestre. Lucan. lib. 5. 708.

Animal terrestre. Plin. lib. 10. cap. 61.

Arma terrestria. Ovid. 14. Met. 479.

Archipirata terrestres. Cic. 7. Verr. 66.

Arma terrestria. Ovid. 14. Met. 479.

Archipirata terrestres. Cic. 7. Verr. 66.

Arma terrestria. Ovid. 14. Met. 479.

Membra terrestria. Lucret. lib. 2. 703.

Dii terrestres, In terra habitantes. Liv. 1. 32.

Domicilium terrestre. Cic. 6. Verr. 129. Illud Flamininus ita ex æde sua sustulit, ut in Capitolio, hoc est in terrestri domicilio Jovis, poneret.

Iter terrestre, Quod in terra fit; ad differentiam ejus quod fit in mari. Plin. lib. 5. cap. 6.

Prælium terrestre; scil. quod Navali opponitur. Nepos 7. 5. 5.

Præsidium terrestre, cui opponitur Maritimum. Cic. 7. Verr. 86. Cleomenes autem, quod erat terrestre præsidium, non re, sed nomine, sperabat iis militibus, quos ex eo loco deduxisset, explere se numerum nautarum & remigum posse.

Populus terrestres. Flor. 2. 2. 4.

Tempestas terrestris. V. Tempestas in TEMPUS.

Ventus terrestris, Ἀπὸ γῆς ἀνέμους, Gloss. Latinogræc. & Græcolat.

TERRŌSUS, a, um. Adj. Terræ plenus. Vitruv. 2. 4. & 6. Arena terrosa.

TERRŪLENTUS, a, um. Adj. E terra. Prudent. Hamart. præf. 5. Hic terrulentis (scil. fructibus) ille vivis fungitur.

TERRULENTE, Adv. Modo terreno. Prudent. in Rom. v. 378.

Rem spiritalem terrulente quærere.

TERRICŌLA, æ. c. Terræ incola. Apul. de Deo Socr. p. 45. Elmenh. Dæmones nuncupant, inter terricolas cælicolasque, rectores hinc precum, inde donorum, &c.

TERRIGĒNA, æ. c. [γενής, Gl. L. G. & G. L.] Quod ex terra genitum est. Cic. 2. de Divin. 133.

Genus silvestre terrigenarum. Lucret. lib. 5. 1410.

Gigantes terrigenæ. Lucan. lib. 3. 116.

Fratres terrigenæ. Ovid. 12. Epist. 99.

TERRIGĒNUS, a, um. Adj. Tertull. adv. Marc. 2. 12. Aquigena & terrigena animalia.

TERRIPAVIUM, & TERRIPUDIUM. V. TRIPUDIUM.

TERRITŌRIUM, i. n. [ἐνορία, ἀρχή, Gl. L. G. & G. L. ἀρχή, ἐνορία, L. G.] est, inquit Pompon. in l. 239. D. De Verb. signi. Universitas agrorum intra fines cuiusque civitatis, quod ab eo dictum quidam ajunt, quod Magistratus ejus loci, intra eos fines terrendi, id est summovendi jus habeat. Hactenus Pomponius. Varro de L. L. 4. 4.

Colonis locus communis, qui prope oppidum relinquitur, territorium, quod maxime teritur. Plin. lib. 29. cap. 6. Extra territorium abire.

Territorium, ait Frontinus p. 41. Gæf. est, Quicquid hostis terrendi causa constitutum est. V. Voff. Etymol.

Minuere territorium. Cic. 2. Philip. 29.

TERRITORIĀLIS, e. Adj. Aggen. in Frontin. de Limit. Agr. p. 47. Gæf. Termini territoriales.

TERRANBŌLA, æ. f. [χρησάιος, ἀρχή, Gl. L. G. & G. L. ἀρχή, ἀρχή, L. G.] Avis alaudæ similis, præterquam quod in capite apicem non habet, sicut alauda. Dicta quod non in arboribus, sed in terra versetur atque nidificet. Perottus.

TERRACINA, V. TARRACINA, & ANXUR.

TERRERFACIO, V. TERREO.

TERRĒNUS, V. supra in TERRA.

TERRĒO, ūi, itum, [πύρω, φόβω, πείω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Terrorem, i. e. timorem magnum & subitum alicui incutere. Virg. 1. Georg. 156.

Et sonitu terrebis aves.

Nec me ista terrent, quæ mihi ad timorem proponuntur. Cic. 2. Fam. 15.

Animos terrere pestilentia & terræmotibus. Cic. 2. de Nat. Deor. 14.

Animos terret horror. Virg. 2. Æn. 755.

Aliquem denuntiatione periculi terrere. Cic. pro Planc. 87.

Cæde incendiisque terret. Cic. de Arusp. Resp. 6.

Equi terrentur solliciti. Ovid. 6. Fast. 741.

Hostes terrere formidine. Ovid. 4. Met. 801.

Minaciter terrere. V. post MINÆ.

Nubila terrent mentem. Ovid. 1. Met. 357.

Orbem terruit tonitru. Ovid. 14. Met. 817.

Terrere vultu. Hor. 2. Sermon. 7. 44. i. e. Torvitate vultus.

Hoste vicino terreor. Ovid. 4. de Pont. 9. 82.

TERRŌ, ēre. forma tertię decl. Occurrit in Gloss. Græcolat. ut Synonymum Terræo.

TERRĪTUS, a, um. [φοβηδὴς] Partic. ut, Territus animi, Animo conturbatus. Liv. 5. 34. Ovid. 2. Met. 492.

Venatrixque metu venantium territa fugit.

Virgo territa inopino visu. Ovid. 4. Met. 232.

TERRĪTIO, ōnis. f. Ulp. Dig. lib. 47. t. 10. l. 15. §. 41. Territio levis.

TERRĪTUS, ūs. m. [πείσσις] Gloss. Græcolat. Idem.

TERRĪBĪLIS, e. Adj. [φοβερὸς, Gl. G. L. πεινῆς, L. G.] Virg. 6. Æn. 277. Terribiles visu formæ. Ibid. 299.

Terribilis squalore Charon. [An in Gloss. παρακλήτης legendum?]

Affatu terribilis. Stat. 3. Silv. 3. 72.

Aspectu terribilis. Cic. pro Sext. 19. Alter, o dii boni! quam tæter incedebat, quam truculentus, quam terribilis aspectu.

Formæ terribiles visu. Virg. 6. Æn. 277.

Anguis terribilis. Ovid. 3. Amor. 6. 14.

Caligo terribilis. Lucret. lib. 6. 852.

Ira terribilis. Virg. 12. Æn. 947.

Mors terribilis est iis, quorum cum vita omnia extinguuntur. Cic. in Parad. 2.

Sonitus terribilis. Virg. 9. Æn. 503.

Tubæ terribiles. Ovid. 15. Met. 784.

Tumultu terribili tremat Africa. Cic. in Orat. 93. Ex Ennio.

Compar. Liv. 4. 26. Alia aliis terribiliora afferebantur. Vellej. 2. 49. 4. Hæc terribiliora ducit.

TERRIBILITER, Adv. Arnob. & August.

TERRĪCŪLUM, i. n. [μεμολύμενον] Quod injicit terrorem. Liv. 5. 9. Gauderentque Patres, sine Tribunitiæ potestatis terriculis, inventam esse aliam vim majorem ad coercendos Magistratus. Accius apud Non. 3. 244.

Ubi non terricula cita sunt.

TERRICŪLA, æ. f. Idem. Minuc. Fel. 37. 4. Omnes suppliciorum terriculas illudunt. Senec. de Remediis fortuitorum, Si fortuna, aut aliquis tibi palam minetur, omnes ejus terriculas delude. conf. TERRICULÆ, in TERRA, quod alio pertinere videtur.

TERRICULĀMENTUM, i. n. Idem. Apul. de Deo Socr. Inane terriculamentum bonis hominibus.

TERRŌR, ōris. m. [ἐκπληξίς, φόβος, φοβερασμός, πείσις, Gl. L. G.] Timoris & metus incussio. Cic. 4. Tusc. 19. Quæ autem subjecta sunt sub metu, ea sic definiunt, Pigritiam, metum consequentis laboris: terrorem metum concutientem. Ex quo fit, ut pudorem rubor, terrorem pallor, & tremor, & dentium crepitus consequatur. Servius autem Terrorem & Metum sic distinguit, ut Terror proprie sit qui aliis infertur: inde & Terribilis. Metus, quem habent timentes: unde Meticulosus.

Expers terroris. Catul. Argon. 65. 337.

Liber terrore animus. V. LIBER.

Amens terror. Claud. 1. in Ruff. 357.

Implacabilis terror. V. IMPLACABILIS.

Lator terror. Tacit. 4. Hist. 33.

Multiplex terror. V. MULTUS.

Mutuos terror. V. MUTUUM.

Repens terror. V. REPENS, Adj.

Sævus. Sil. lib. 15. 113.

Severus. Claud. in Conf. Prob. & Olyb. 92.

Vagus. Sil. lib. 17. 587.

Impletur terrore vago cuncta Africa, &c.

Vanus. Senec. Hippol. 1.

Afferre terrorem, Recensere terrores, qui ab aliis fiunt. Cic. 6. Att. 8.

Batonius autem miros terrores ad me attulit Cæsarianos.

Augere terrorem. V. AUGEO.

Cepit regem terror. V. CAPIO.

Ciere magnos terrores. Senec. OEdip. 4.

Concitatus terrore & metu. V. CONCITO.

Demoveri terrore, aut minis. Tacit. 4. Hist. 58.

Discutere animi terrorem. Lucret. lib. 1. 147.

Discussis terroribus redire ad se. Lucret. lib. 4. 994.

Exanimatus terrore. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Facere terrorem latiore. Tacit. 4. Hist. 33.

Habet mentem terror, pro Metu. Virg. 11. Æn. 357.

Quod si tantus habet mentes & pectora terror.

Jacere atque denuntiare terrores. V. JACIO.

Impulsus stat terror animis. Senec. Herc. OEdip. 6.

Incidit terror exercitui. V. INCIDO.

Incutere terrorem hostibus. Liv. 3. 4.

Inferre terrorem. V. INFERO.

Injicere terrorem. Cic. 5. de Fin. 31. Qui sibi injecto terrore mortis horrescunt.

Invasit terror. V. INVADO.

Occultare causam terroris. Cic. 3. Verr. 80.

Offerre terrorem. Cæs. 1. Bell. Civil. 76.

Pallentes terrore puellæ. Ovid. 3. de Arte Am. 487.

Paventes equi terrore. Ovid. 2. Met. 398.

Repleta trepido terrore terra. Lucret. lib. 5. 41.

Repulit armis, viris, terrore, periculoque mortis. Cic. pro Cæcin. 33.

Rigebant comæ gelido terrore. Ovid. 3. Met. 100.

Terrori esse, Terrere, terrorem incutere. Liv. 34. 28.

Terrore coactus juravit. Cic. 3. Off. 112.

TERRITO, [πτοῶ, Gl. G. L.] ære. frequent. Ter. And. 4. 4. 22.

Di te eradicent, ita me miseram territas.

Territare & Placare, contraria. Auctor ad Heren. lib. 4. 29.

Metu territare. Cæs. 5. Bell. Gall. 6.

Minis territare. Liv. 8. 28. pr.

Morte. Plaut. Bacch. 4. 8. 44.

Verbis. Idem Most. 3. 1. 76.

Urbes territat. Virg. 4. Æn. 187.

TERRIFICUS, a, um. Adj. [φοβερός, Gl. G. L.] Quod terrorem facit. Virg. 5. Æn. 524.

Seraque terrifici cecinerunt omina vates.

Cæsaries terrifica. Ovid. 1. Met. 179.

Crista terrifica. Lucret. lib. 2. 616.

Terrificas capitum quatientes numine cristas.

Fulgor terrificus. Virg. 8. Æn. 431.

Mugitus terrifici. Virg. 12. Æn. 104.

Nimbi terrifici. Lucan. ad Pison. 136.

Nox terrifica. Valer. 5. Argon. 398.

Stridores terrifici. Sil. lib. 5. 188.

Sonitus. Lucret. lib. 6. 387.

Ululatus. Claud. in Ruf. 131.

TERRIFICATIO, sec. c. [δαιμόνιον] ære. Terrorem afferre. Vox nullius fere auctoritatis. Solum in Onomast. vet. δαιμόνιον vertitur Terrefacio. Sed compositum ejus Pterterefacio est verbum receptum. V. in suo loco.

TERRIFICIO, [πυρόμαι, Gl. G. L.]

TERRIFICIO, [δαιμονοποιῶ] ære. Idem. Virg. 4. Æn. 210.

— cæcique in nubibus ignes

Terrificant animos.

Mentes terrificare. Lucret. lib. 1. 133.

Et quæ res nobis vigilantibus obvia mentes,

Terrificet morbo affectis, &c.

Mundum. Sil. lib. 17. 475.

— fulminibus permixta tonitrua mundum

Terrificant.

TERRIFICATIO, ñnis. f. Non. 2. 513. Larvæ nocturnæ & terrificationes imaginum & bestiarum.

TERRILOQUUS, a, um. [δαιμονολόγος] Adj. poeticum, ex Terreo & Loquor compositum; quasi Loquens terrentia, & terrorem afferentia

Lucret. lib. 1. 101.

Tutemet a nobis jam quovis tempore, vatum

Terriloquis victis dictis desciscere quæres.

TERRISONUS, a, um. [δαιμονοποιχός] aliud Adj. Claud. de Laud. Stil. 109.

Nec te terrifonum stridor venientis Alani.

TERTIA, TERTIANUS, TERTIARIUS, TERTIO, ære. & TERTIUS. V. TER, in TER.

TERTULLA, V. TERTIA, mulieris nomen, ibidem.

TERTULLIANUS, i. m. Q. Sept. Florens Tertullianus, Carthagine paulo ante medium secundi a Christo sæculi natus, Christianam religionem circa Ann. CLXXXV, amplexus fuit. Presbyter Ecclesiæ Carthagenensis factus Ann. circiter CXCII, fidei Christianæ causam, & ecclesiæ doctrinam simul ac disciplinam ingenti zelo tutatus est. Obiit decrepita ætate, & (ut conjiciunt eruditi) circa Ann. CCXX. Proferam de Tertulliano unum & alterum & veteribus testimonium. Hieron. de Script. cap. 53. Vir erat acris & vehementis ingenii. Vincent. Lirin. in Commonit. cap. 24. Sicut Origenes apud Græcos, sic Tertullianus apud Latinos nostrorum omnium facile princeps judicandus est. Quid enim hoc viro doctus: quid in divinis atque humanis rebus exercitatus? Nempe omnem Philosophiam, & cunctas Philosophorum sectas, auctores, adfertoresque sectarum, omnesque eorum disciplinas, omnem historiarum ac studiorum varietatem mira quadam mentis capacitate complexus est. Ingenio vero nonne tam gravi ac vehementi excelluit, ut sibi nihil pæne ad expugnandum proposuerit, quod non aut acumine eruperit, aut pondere eliserit? Jam porro orationis suæ laudes quis exsequi valeat, quæ tanta nescio qua rationum varietate conferta est, ut ad consensum sui,

quos suadere non potuerit, impellat; cujus quot pæne verba, tot sententiarum sunt. V. Cavei Hist. Litter.

TERTUS, a, um. Adjectivum prisicis pro Tersus. Varro, Atrei terta nivet galea. Idem, Cato, vel de Liber. educ. Alii sunt circumtonsi, & terti, atque unctuli, ut mangonis esse videantur servi. Ex Nonio, 2. 847.

TERAUNCUS, V. TER, in TER.

T E S

TESCA, TESCUA, vel TESQUA, orum. n. pl. [κατακρημεναι, καὶ ῥάχαις, καὶ ἱερῆμι τόποι, Gl. L. G.] Loca sunt inculta & aspera.

Deserta & inhospita tesqua. Hor. 1. Epist. 14. 19. Loca deserta & difficilia (ait Acron) lingua Sabinorum sic dicuntur, deserta & repleta sentibus sic nominantur. [In Gloss. παχῆς, scribendum puto. Ceterum Verrus & Opilius Loca augurio designata exponunt, apud Festum, q. V.

Nemorosa tesqua. Lucan. lib. 6. 41.

TESSARACOSTON, [παραρρηστὴν] Tempus dierum quadraginta ante partum, & totidem post partum, quibus mulieres a sacris arcebantur: propterea quod id fere temporis, tam ipsæ, quam earum fetus, plurimis infestentur incommodis. Quo dierum numero exacto festum celebrabant, quod & ipsum tessaracoston appellabant. V. Censorinum de Die natali cap. 11. conf. Lindenbr. not. & Rhodiginum lib. 16. cap. 21.

TESSARADÉCAS, ádis. f. [παραρρηστὴν] Quater dena dicitur: a Tessara, quatuor; & Decas, decem.

TESSERA, æ. f. [τέτρας, Gl. L. G. βέλια, pl. G. L.] Cubus five solidum quadratum.

Tessera, quibus in tabula lusoria luditur. Sunt enim quadratæ, & quibusdam punctis notatæ, quæ quum jaciuntur, in quamcunque partem incubuerint, immotam habent stabilitatem. A πύραρον, id est quatuor. Cic. de Senect. 58. Nobis senibus ex lusionibus multis talos relinquunt & tesseras. Martial. lib. 14. 17. V. TALUS.

Jacere talos, tesseras. Cic. 2. de Divin. 85. Quid enim est fors? Idem propemodum quod micare, quod talos jacere, quod tesseras, quibus in rebus temeritas & casus, non ratio nec consilium valet. Ovid. 3. de Arte Am. 354.

— talorum dicere jactus

Ut sciat, & vires, tessera missa, tuas.

Tessera, [σύμβολον, σύνθημα, σύμβολον σύνθημα, κλέμεν, ῥαβδον, Gl. L. G.] Symbolum bellicum, quod ad pugnam exeuntibus datur, scilicet propter confusionem: ut fuit in exercitu Marii, Lar deus: in Sullæ, Apollo Delphicus: in Cæsaris, Venus Genitrix. Hæc Servius in illud Virg. 7. Æn. 637.

— it bello tessera signum. Sil. lib. 15. 478.

— tacitum dat tessera signum.

Tessera, ut Veget. lib. 2. cap. 7. scribit, dicitur & Præceptum ducis, quo vel ad aliquod opus, vel ad bellum movetur exercitus. [V. Liv. 26. 46. pr. & passim.

Tessera, olim Frustillum erat ligneum quadratum, certa insignitum & notatum forma, quæ dabatur iis, quibus jus petendi erat frumenti publici. Tesseram enim a verbo Græco πύραρον dictam esse puto. Scribit Plinius 16. 19. extr. Ligustra tesseris utilissima. Lignum enim eorum molle & tractabile eis accommodatum erat. Polybius 6. 33. de tessera militari scribens, πύραρον appellat, quod taleola esset, vel tabella lata inscripta: sed & ἐνυλφον ab eodem vocari videtur. Itaque quanquam mutata forma & interpolata multis fortasse modis, nomen tamen retinebat: sed & eo verbo tandem figura senum laterum censerî cœpit, quæ cubus dicitur. Quin & tesseras quas spargebant Imperatores, σφαίρια, id est globulos vel pilulas, Dion appellat: usque adeo a prima figura recefferant. Idem denique interdum σύμβολον vocat, quod signa quædam impressa ad aliquarum rerum significationem haberent. Ulp. tit. de judic. Si libertis suis tesseras frumentarias emi voluerit, &c. quod sic est interpretandum, Certus erat Romæ hominum numerus, quibus frumentum dabatur de publico, ut e Tranquillo intelligi potest in vita Julii cap. 41. ex iis autem, quibus frumentariæ tesserae erant, aliqui eas vendebant. Hæc Turnebus.

Tessera, Pomponius de Origine Juris. l. 2. Q. Fabius qui missus ad Carthaginienses legatus, quum essent duæ tesserae positæ, una pacis, altera belli: arbitrio sibi dato utram vellet deferre, utramque sustulit, & ait Carthaginienses petere debere utram mallet accipere.

Tessera Cœnariæ, Frumentariæ, Nummariæ, Oleariæ, Vide in CœNARIUS. H. St.

Tessera frumentariæ, Signa erant frumentaria, quibus exhibitis, frumentum a principe dabatur Populo Rom. Ex quo factum est, ut Tessera pro Jure percipiendi frumenti ponatur. Suet. in August cap. 40. Ac ne plebs frumentationum causa frequentius a negotiis avocaretur, in annum quaternorum mensium tesseras dare destinavit. Juven. 7. Sat. 147.

Summula ne pereat qua vilis tessera venit

Frumenti. Ex Budæo.

Tessera nummariæ etiam dicuntur, quibus exhibitis, summa nummum præscripta repensari solet. Suet. in August cap. 41. Frumentum quoque in annonæ difficultatibus sæpe levissimo, interdum nullo pretio ad mensus est, tesseraeque nummarias duplicavit.

Tessera, Lignum utrinque complanatum, in quo numeri describuntur, quod & Talea dicitur. Plaut. Suam uterque tesseram habet, ratio constat. [Videtur ex spuris Plautinis. De forma tesserae V. supra.

Tessera hospitalis. Fuit antiqui moris tesseram dari hospitibus dimidia: tam: quam quicumque attulisset ad hospitem, continuo agnosci posset, & hospitio accipi, tanquam amicus & vetus hospes. Hoc autem jus necessitudinis ad posteros transibat: propterea tesseram hospitalem diligenter observabant. Plaut. Pœn. 5. 2. 87.

Ego sum ipse, quem tu quæris. p. hem quid audio?

A. Antidamæ gnatum me esse. p. si ita est, jam tesseram

Confer si vis hospitalem: eccam attuli.

A. Agedum, huc ostende, est par probe: nam habeo domi. conf.

seq. Ibid. 5. 1. 25.

Deum hospitalem ac tesseram mecum fero. Budæus.

Tesseram hospitalem confregisse dicebatur, Qui jus hospitii violarat: hoc est, ut ait Erasmus, qui sibi reditum in domum aliquam præcluserat. Plaut. Cist. 2. 1. 27.

Hic apud nos jam, Alcesimarche, confregisti tesseram.

De his, & aliis tesserarum generibus V. plura in seq. & in Lex. Pitisc.

FFF?

TESSERA.

TESSERARIUS, a, um. Adj. Ammian. 14. 6. Artem tesserariam profiteri.

TESSERARIUS, i. m. [τessαραρῖος. Gl. G. L.] Qui tesseram nunciat per contubernia militum, aut Prætorianorum. Tacit. 1. Hist. 25. A quo Barbium Proculum tesserarium speculatorum, & Veturium optionem eorumdem perductos. Tesserarios videtur Plutarchus Ἀγέλας interpretari. Turnebus. In editis Tesserarum legitur sed mendose. Tesserarium peculiarem singulas centurias habuisse ab inscriptionibus veteribus liquet. Gruter. p. 550. n. 2. **TESSERARIUS** IN LEG. III. ITAL. COH. XI. PR. Et p. 753. n. 4. **PER OFFICIUM TESSE-**

RARIORVM. [Sic & in superiore loco Tac. Videtur esse scriba tesserarum. Tesserarii, Ludentes tesseriis. Ammian. 28. 4. Aleatorum vocabulum declinantes, ideoque se cupientes appellari tesserarios.

TESSERULA, æ. f. [τεσσερίον] dimin. Varr. 3. de R. R. cap. 5. extr. Narrat ad tabulam, quum diriberent, quendam deprehensum tesseras con-
junctum in loculum, cum ad Consulem tractum a fautoribus competi-
torum.

Tesserula, five tessera, Lignum utrinque complanatum, in quo numeri
describuntur, vel incisuris notantur, quod & Talea dicitur. Plin. Fru-
menti rationem tessellis offendeat. Pers. 5. Sat. 74.

— scabiosum tessera far

Possidet.

Tesserulæ, Quadrati lapilli ad conficienda, sternendaque pavimenta
compositi. Cic. 3. de Orat. 169.

Quam lepide lexes compostæ, ut tesserulæ, omnes

Arte pavimento atque emblemate vermiculato. Ex Lucilio.

TESSELLA, æ. f. pl. **TESSELLÆ**, [τέσσηλα, ἢ τέσσηραι, Gl. L. G.] Aliud
dimin. a Tessera. Plin. lib. 37. cap. 10. Andromachus argenti nitorem
habet ut adamas, quadrata, & semper tessellis similis. Plin. lib. 17.
cap. 16. Sen. Nat. Quæst. 6. 31.

TESSELLO, ære. [τessello, Gl. G. L. τessello, L. G.] Tessellatum facere.
TESSELLATUS, a, um. Partic. Quod tessellis, id est quadratis lapillis
intextum est, a tesseriis, quarum forma quadrata est. Unde

Tessellatum pavementum, [τessello, Gl. G. L.] Sueton. de Cæs. cap.
46. Munditiarum, lautitiarumque studiosissimum multi prodiderunt:
quamvis tenuem adhuc & obaratum, in expeditionibus tessellata & tes-
sellata pavimenta circumtulisse. Vitruvius lib. 7. cap. 1. scribit pavimen-
ta tessellata, & tesseriis structa, omnes angulos æquales habere debere:
& tessellata dicuntur, quoniam in particulas tessellata sunt, ut quocunque
velis, possint circumferri.

Erant & Tessellatæ quædam vestes, tesseriis quibusdam distinctæ; unde
Palliorum tesseras dixit Plin. lib. 35. cap. 9. Hermolaus.

TESSELLATUM, i. n. [τessellatum, Gl. L. G.] Absolute, subaudito τessellatum
Pavimentum. In Gloss. Græcolat. τessellatum, Pavimentum, omisso vicis-
sim epitheto.

TESSELLATIM, Adv. Instar tessellarum. Apic. 4. 3. Tessellatim con-
cidere.

TESSELLARIUS, i. m. & **TESSELLATOR**, ōris. m. Qui tessellas
ponit. [τessellarius] Gloss. Gr. Lat. Et in Theod. Cod. 13. 4. Tutores,
tessellarii.

TESTA, æ. f. [τέσσηλον, Gl. L. G. & G. L.] Vas, vel quodvis aliud fi-
glinum igne coctum, quasi tostæ: quod e molli creta fabrefacta tor-
reatur, deinde coquatur. Tibul. lib. 1. 10. 50.

Funderet ut nato testa paterna merum. Plin. lib. 36. 23. Si &
testæ tuxæ tertia pars addatur, melior materia erit.

Testa, Vas fictile. Hor. 1. Epist. 2. 65.

Quo semel est imbuta recens, servabit odorem

Testa diu. Auctor ad Herenn. lib. 4. 9. Si Prometheus, cum
mortalibus, ignem dividere vellet, ipse a vicinis, cum testa ambulans,
carbunculos corrogaret.

Alta testa paretur. Juven. 4. Sat. 131.

Apta mero testa. Ovid. 2. Trist. 490.

Curta testa. Ovid. 2. Fast. 645.

Pia testa. Hor. 3. Carm. 21. 4.

Samix testæ. V. SAMOS.

Testa, Later coctus. V. Lateres ducere, in LATER.

Testa, pro Lucerna testacea. Virg. 1. Georg. 392.

— testa quum ardente viderent

Scintillare oleum, & putres concrefcere fungos. Ubi Servius;

Testa quum ardente, propter vilitatem, noloit dicere Lucernam: sed
nec Lychnum, quemadmodum in Heroico carmine, Dependent lychni,
dixit. Medius enim in his stilus est libris. [Nemo quod rus testis utitur.

Testæ, pro Calculis, quos Græci Ostraca vocant. V. TESTULA.

Testa ovi vel limacis. Plaut. Poen. 5. 3. 49.

Nativæ testæ. V. NASCOR.

Lubrica testa, Glacies. Ovid. 3. Trist. 10. 38.

Testæ intelliguntur omnes Pisces, qui duriori cortice teguntur. Hor. 2.
Serm. 4. 31.

Sed non omne mare est generosæ fertile testæ.

Testa, Fragmentum ossis. Cels. lib. 7. cap. 12. Protinus autem ubi plus
sanguinis profuit, scire aliquid ex osse fractum esse. Ergo specillo con-
quirenda est testa, quæ recessit, & vossella protrahenda est. Si non
sequitur, incidi gingiva debet, donec labans ossis testa recipiatur.

Testa etiam Celerrimum naviculæ genus significat. Cic. 16. Att. 4. Ta-
men arbitror esse commodius tarde navigare, quam omnino non navi-
gare: etsi, quum processerimus, exploratiora videbuntur, & testis
utemur. Sic enim legit & interpretatur Paulus Manutius. Juven. 15.
Sat. 128.

Hac sævit rabie imbelles & inutile vulgus:

Parvula fictilibus solitum dare vela phaselis,

Et brevibus pictæ remis incumbere testæ. De Ægyptiis loquitur.

Dicitur & Testu, quod infra suo ordine V.

TESTULA, æ. f. dimin. [τέσσηλον] Columel. lib. 11. cap. 3. Tum tes-
tulæ, vel conchæ, quasi sedes in singulis subjectæ feminibus adobruun-
tur, ut fiant capitæ latioris incrementi. De capitatis porris.

Testulæ in stellam coniectæ. Liv. 25. 3. [conf. Nepot. 2. 8. & 3. 1.

TESTACEUS, a, um. Adj. [τέσσηνος] Quod e testa fit, Fictile. ut,
Testaceum operimentum. Plin. lib. 11. cap. 37.

Opus testaceum. Plin. 10. Epist. 46. ad Trajanum de aquæductu Nico-
medensium; Aliqua pars, ut mihi videtur, testaceo opere agenda erit.

Testacea pira, quæ etiam Signina dicebantur. Plin. lib. 15. cap. 15.

TESTATIM, Adv. Minutim. Pompon. Verr. ægroto, Jam istam colaphis
comminuissim testatim tibi. Nonius, 2. 842. [i. e. Testæ instar.

TESTEUS, a, um. Adj. Idem, quod Testaceus. Macrobi. 7. Saturn. 16.
Ova testea.

TESTAMENTUM, V. Testor, in TESTIS.

TESTICULATUS, **TESTICULOR**, **TESTICULUS**, V. post TESTIS
& derivata.

TESTIS, is. c. [μάρτυς, Gl. L. G. & G. L.] Qui vel quæ, testimonium profert.
Ab eo dictus quod tueatur statum causæ: vel quod ante stet, quasi ante-
stis, id est antestans. Et proprie quidem de his dicitur, qui in iudiciis
publicis ad rem quampiam confirmandam iurati producuntur.

Acerrimi testes. V. ACER Adjektivum.

Classici testes qui dicerentur, V. in CLASSIS.

Cupidus testis, iratus, conjuratus, ab religione alienus. Cic. pro Font.

11. conf. 8. [Is est qui studium condemnandi rei palam præ se fert,
ut qui ultro ad testimonium dicendum, non citatus, accedit.

Diobolares testes. Festus. [Nisi error.

Falsus testis. Juven. 14. Sat. 218. Quintil. lib. 2. cap. 17.

Fictus testis. Cic. pro Cæcin. 71. conf. Uti testibus.

Gravis & Levis testis, contraria. Cic. pro Quint. 75.

Humiles testes. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Idoneus testis. Cic. pro Font.

Incorruptus atque integer testis. Cic. 1. de Finib. 77.

Ingens testis factus inimici. V. INGENS.

Locuples testis. V. Locuples, in LOCUS.

Locupletissimus & certissimus testis. Cic. 5. Verr. 136.

Mercenarii testes. V. MERCES.

Oculatus testis. V. OCULUS.

Potentes testes. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Religiosus testis, h. e. Fidelis, qui nihil, præter ea, quæ vidit aut audivit,
refert. Cic. in Vat. 2. [Sic dicitur ob juris iurandi religionem, quam
iuratus observat. V. RELIGIO.

Voluntarius testis. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Abducere a testibus. V. ADDUCO.

Accommodare testes ad rem aliquam. V. ACCOMMODO.

Adhibere testes. V. ADHIBEO.

Agere testibus, Vide AGO. H. St.

Cedere testibus. V. CEDO.

Citare testes in rem aliquam. Cic. 4. Verr. 146. Primum igitur in hanc
rem totam Siciliam citabo: quæ mihi una voce statuarum nomine magnam
pecuniam per vim coactam esse demonstrat.

Comperire testibus. V. COMPERIO.

Conducti vendunt perjuriam testes. Ovid. 1. Amor. 10. 37.

Constituere testes vel testem. V. CONSTITUO.

Dare testes. Cic. 6. Verr. 48.

Editis testibus; i. e. Productis. Liv. 3. 71.

Facere planum testibus. Cic. pro Quint. 36. Id testibus me pollicitus
sum planum facturum, qui & scire deberent, & causam cur mentirentur,
non haberent.

Habere testem Deum. Cic. 3. Off. 43. Al. Adhibere rectius.

Jacere testibus. V. JACRO.

Imponere testem. V. IMPONO.

Infirmare testes. V. INFIRMUS.

Producere testes. Quintil. lib. 5. cap. 7. Cic. 3. Verr. 13.

Proferre testes. Cic. pro Corn. Balb.

Recitare suum codicem loco testis. Cic. pro Rosc. Com. 35.

Subornare testes. Cic. pro Rosc. Com. 52.

Vacillare testis. V. VACILLO.

Uti testibus. Cic. 2. de Divin. 27. Hoc ego philosophi non arbitror, testi-
bus uti, qui aut casu veri, aut malitia falsi fictique esse possunt.

Testis, pro Arbitro, Conficio, quicunque rei gestæ interest, vel interfuit.
Testibus præsentibus aliquid facere: cui contrarium, Clam & fortim.

Plaut. Cure. 1. 1. 31.

Sine teste dolere. Martial. lib. 1. 17.

Non luget, quisquis laudari, Gellia, quærit;

Ille dolet vere, qui sine teste dolet. Se ipsum exponit Mar-
tialis, quum dicit, Quisquis laudari quærit. Est enim Testibus ho-
minibus dolere, Velle videri dolere.

Abest testis fomno. Ovid. 9. Met. 480.

Dat me testem Fors. Ovid. 1. Amor. 8. 21.

Fors me sermoni testem dedit. i. e. Forte fortuna interveni illo-
rum sermonibus, & audivi loquentes.

Teste Herodoto, Quemadmodum refert Herodotus. Plin. lib. 12. cap. 17.

Excitare testes ex monumentis annalium. Cic. 2. de Finib. 67.

Testis & conscius alicujus rei. Cic. pro Font. 6.

Testis officii, vel rerum gestarum. Cic. 1. Fam. 7. Præterea quidem de
Consularibus nemini possum, aut studii erga te, aut officii, aut amici
animi esse testis. Idem Post redit. ad Quirites, Sed etiam rerum mea-
rum gestarum auctores, testes, laudatores, fuerunt.

De re aliqua testis alicui. Cic. de Provinc. Conf. 43. Cn. Pompejus, idem
mihi testis de voluntate Cæsaris, & sponfor est illi de mea.

Testis in aliquam rem. Cic. 3. Verr. 36. Non suspicabatur id quod nunc
sentiet, satis multos, ex illa calamitate Ariminensium, testes nobis in
hanc rem reliquos esse.

Comicus testis. Cic. 2. Fam. 13. Mea vero officia ei non defuisse, tute
es testis: quoniam καμικὸς μάρτυς (ut opinor) accidit Phania. Era-
mus in proverbio Domesticus testis, locum hunc corruptum esse censet,
corrigitque οἰκιακὸς μάρτυς, vel οἰκὸθεν μάρτυς, id est domesticus testis;
dicique putat, ubi quis ipse sese laudat, quasi domi testem habeat, non
aliunde adductum. Rhodiginus lib. 6. cap. 17. Phania, inquit, hunc
Ciceronianum non alium accipio, quam Appii (de quo ibi intelligit
Orator) libertum, sicuti comprobant Ciceronis verba epistola prima
tertiæ libri; quem hic Comicum testem dicit, non quia vetus comædia
Phania habeat, veluti fidei involatæ nomen sanctius, id enim procul
dubio confirmatum est vanissimum, sed quod libertus is ingenio esset
lætiore facetosoque, minime subdolo aut invidio, & proinde jucundo
admodum & ameno. Victorius ex Suida legit καμικὸς μάρτυς, putat-
que de his proferri solitum, qui aliquid mendacium ficto aliquo teste
confirmare volebant. Corradus hunc locum sic exponit: Tute es testis
firmus.

firmus, & perpetuus. Comicus, fictus, vel repentinus, & ultro citroque currens: quales in comœdiis inducuntur. Unde etiam dixit, accidit. Vitus Amerpachius sic: Per testem comicum, Phanium Appii libertum intelligit, & incertum, aut simulatum, sicut in comœdiis omnia finguntur. Rhodigini quoque sententia non placet in eo, quod refert hanc testis appellationem ad amenitatem & facetias comicas: ut & Melanchthonis, accommodantis cum Erasmo eam ad certitudinem, ut hominis domesticum. Nam ita præferret hujus testimonium testimonio Cœlii Cicero: & inepte accidit, aut etiam accedit, ut Rhodiginus legit, hic de illo dixisset. Hæc Vitus. Victorius variarum lectionum lib. 8. cap. 12. Videndum accurate est, an comicus testis dicatur, qualis in comœdia inducitur, id est subitus atque opportunus. Tales enim illic inducuntur, ut quum res postulat alicujus testimonium, repente ipse appareat, præstoque sit temporis illi. Eadem quoque ratione videntur servi comici vocati a Plauto in Capt. 4. 1. 11. quum Ergasilum parasilum ita induxit loquentem;

Nunc certa res est: eodem pacto ut comici servi solent,

Conjiciam in collum pallium, primo ex me hanc rem ut audiat.

[Occidit scribendum. V. Gronov. Observ. Eccles. cap. 2. Ceterum posset etiam *ῥητορ*, vel potius *ῥητορὶς* legi, i. e. Socius testis. Optimus testis. Cic. 5. Fam. 5. Pro iis rebus nullam mihi abs te relatam esse gratiam, tu es optimus testis.

Vivus & præfens testis. Cic. 2. de Orat. 9.

Citurque Salamis clarissimæ testis victoriæ. Cic. 1. Off. 75.

Colligere testes stultitiæ suæ quamplurimos domestico præconio. Cic. 2. de Orat. 86. V. COLLIGO.

Constituere aliquem testem & spectatorem aliquarum rerum. Cic. 1. de Orat. 112.

Testis, m. a quo Testiculus, [*ῥητορ*, Gl. G. L.] est sic dictus, quod virilitatis testis sit. Pl. Testes, [*ῥητορ*, Gl. L. G.] Plin. lib. 12. cap. 49. Testes pecori armentoque ad crura decidui.

TESTIMONIUM, i. n. [*μαρτυρία καὶ μαρτυρία*, Gl. L. G.] Testis ipsa declaratio.

Testimoniorum modus est duplex, Manifestus & Cæcus. Manifestus est, qui certos testes habet, & præfentes: Cæcus, in quo multitudinem aut civitatem dicimus scire. Donatus in Andr. 5. 4. 28.

Amplissimum testimonium. Plin. 7. 30.

Divina testimonia. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Publicum testimonium. Quintil. lib. 5. cap. 3.

Accipere publicum testimonium. V. ACCIPIO.

Afferre testimonium. V. AFFERO.

Capere testimonium, Facere conjecturam, vel habere existimationem. Cic. 5. Fam. 12. De tuo autem filio vereor, ne si nihil ad te scripserim, debitum ejus virtuti videar testimonium non cepisse.

Confirmare aliquid testimoniis. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Denuntiare testimonium. V. DENUNTIO.

Dicere falsum testimonium. Cic. 4. Acad. 11. Non tu verum testem habere, sed eum non sine causa falsum testimonium dicere ostenderis.

Dicere testimonium de ambitu. Cic. pro Planc. 55. Idem pro Sull. 83. Qui testimonium de conjuratione dixi in alios. V. DICO.

Dicere testimonium in aliquem. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Dicere testimonium contra aliquem. Cic. 3. Verr. 94. & 3. de Nat. Deor. 83. Harpalum, qui temporibus illis prædo felix habebatur, contra deos testimonium dicere, quod in illa fortuna tam diu viveret.

Dicere pro testimonio. Cic. 1. Att. 13. Neque dixi quicquam pro testimonio, nisi quod erat ita notum atque testatum. V. præpositionem PRO.

Dare testimonium, Fidem facere. Cic. pro Rosc. Com. 17. Dabit enim nobis jam tacite vita acta in alterutram partem firmum & grave testimonium.

Dare testimonium per tabulas. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Dare testimonium judicii, pro Judicium facere de altero. Cic. 13. Fam. 17. Testimonium meum de eo judicii, quod & ipse magni æstimabat, & ego apud te valere eram expertus, ei libenter dedi.

Elevare testimonia. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Esse testimonio. Cic. 8. Att. 19. Cui rei testimonio sunt litteræ, quas Buffenius ad me misit.

Habere testimonium alicujus rei. Cic. 10. Fam. 9. Et pro Rosc. Com. 36.

Alia certiora & clariora testimonia in causa haberem.

Perhibeo testimonium, [*μαρτυρῶ*, Gloss. Græcolat.

Perhibere testimonium alicujus rei. Columel. lib. 3. cap. 9.

Reddere testimonium, pro Perhibere & dicere. Quintil. lib. 11. cap. 1.

Tribuere testimonium virtutis alicujus. Cic. 5. Philipp. 52.

Nomine deorum sancta testimoniorum fides. Cic. pro Font. 20. Ille Jupiter, cujus nomine majores nostri sanctam testimoniorum fidem esse voluerunt.

TESTIMONIALIS, e. Adj. ut, Litteræ testimoniales; scil. Quibus milites completis stipendiis dimissi fuerunt. Veget. de Re mil. 2. 3.

Comparatio testimonialis. Tertull. adv. Pŷch. cap. 16.

TESTO, ære. Active pro Testor apud Priscian. Unde & Gell. 15. 13. Testor inter verba communia numerat.

TESTOR, [*μαρτυρομαι*, Gl. G. L.] æri. Testificari, sive testimonium dare: Fidem facere, manifeste ostendere. Cic. 2. de Nat. Deor. 138.

Utræque autem crebræ, multæque toto corpore intextæ, vim quandam incredibilem artificiosi operis diviniq. testantur. De venis & arteriis.

Testata est gaudia cantu. Ovid. 8. Met. 420. Ovid. 2. Met. 486.

— suos gemitu testata dolores.

Ea, quæ accidere, testatus antea. Sallust. in Fragm. cap. 27.

Testari Deum, Testem invocare. Cic. 1. Q. frat. 2. Sed testor omnes deos, me hac una voce a morte esse revocatum. Ter. Hec. 3. 5. 26.

Neque culpa hoc evenisse dissidium mea: id testor deos.

Testor deos deique immortales, vestrasque maxime mentes. Cic. Anteq. iret in exil. 28.

Superos testatus. Ovid. 2. Met. 304.

Sidera testor. Virg. 9. Æn. 429.

Testari per. Plaut. Ipse tete per superos omnes testatur. Virg. 9. Æn. 599.

— per sidera testor,

Per superos, atque hoc cæli spirabile lumen.

Testari deos de re aliqua. Cic. pro Cluent. 194. Preces & nefaria vota cognovimus, quibus illa deos immortales de suo scelere testatur.

Testari aliquem, Eum rei alicujus testem appellare. Cic. 2. Philipp. 28. Vide ne illa causa fuerit appellandi me: quod cum rem gessisset confisimem rebus iis, quas ipse gesseram, me potissimum testatus est, se æmulum mearum laudem exitisse.

Testari Deos hominesque. Cic. 7. Philipp. 20. Monebo, prædicabo, denuntiabo, testabor semper deos hominesque quid sentiam.

Testari, Denuntiare, ac palam dicere: & nunc absolute, nunc cum Accusativo junctum legitur. Cic. pro Muren. 78. Ego quod facio, &c. me omnium vestrum causa facere clamo atque testor.

Testari, Affirmare. Tranquillus in Claud. 11. extr. Ne Marcum quidem Antonium inhonoratum transivit: testatus quondam per edictum, tanto impensius petere se, ut natalem patris sui Drusi celebrarent, quod idem esset & avi sui Antonii. Budæus.

Testari, Implorantis more obtestari. Cic. pro Flacc. Vociferarer, & quantum maxime possem, contenderem, testarar publicanos, excitarem negotiatores: vestram etiam conscientiam implorarem. h. e. Totam rem permitterem eorum testimonio & arbitrio. Budæus. [Excitarem, subaudi Testes. Sic Implorarem testem, ut Testimonium apud Suet. Jul. 17.

Implorare & Testari. Cic. pro Sull. 64. Implorarem sensus vestros, uniuscujusque indulgentiam in suos testarer.

Testari, Protestari. Ulpian. in l. Pro hærede. in princ. D. de acquirenda hæreditate. Ceterum si quid pietatis, si quid custodiæ causa fecit, si quid non quasi hæres egit, sed quasi alio jure dominus: apparet, non videri pro hærede gessisse. & ideo solent testari liberi, qui necessarij existunt, non animo hæredis se gerere, quæ gerunt: sed aut pietatis, aut custodiæ causa, aut pro suo.

Testari, Testamentum facere. Liv. 1. 34. Qui cum, ignorans nurum ventrem ferre, immemor, in testando, nepotis deceisset, puero, post avi mortem in nullam sortem bonorum nato, ab inopia Egerio inditum nomen. [Quia nimirum Omnibus testamentis adhibebantur testes.

Voluntatem suam testari, pro Testamentum suum facere. Florentinus in l. Divus Trajanus. D. de mili. testam. Id privilegium, quod militantibus datum est, ut quoquomodo facta ab his testamenta rata sint, sic intelligi debet, &c. Si ergo miles, de cujus bonis apud te quæritur, convocatis ad hoc hominibus, ut voluntatem suam testaretur, ita locutus est ut declararet quem vellet sibi hæredem esse, &c.

TESTANS, Partic. pro Testatore. Ulp. in l. Cum res. §. sed si id petatur. D. de leg. 1. Nisi alia mens fuerit testantis.

Carmina testantis mores. Ovid. 1. de Pont. 9. 43.

TESTASTA, a, um. [*μαρτυρησάντων*] Partic. pass. Cic. 6. Verr. Quod quia vidisti plures scire, cogitasti, si ei reddidisses, te mins invidiæ habiturum: rem nihilominus testatam futuram. i. e. Notam & compertam, Clara atque testata res. Cic. 4. Verr. 187. Ut res quam maxime clara atque testata esse posset, in jus ad Metellum Carpinatium voco, tabulasque focietatis in forum deferro.

Abjicere rem testatam. Cic. pro Muren. 45.

Amor testatus populo. Ovid. 3. Trist. 6. 5.

Probitas testata in omne tempus. Ovid. 3. de Pont. 1. 93.

Clarum, testatum pervulgatum. Cic. 4. Verr. 104. Quæ cum ita essent, tantane amentia præditus, atque audacia fuisti, ut in re tam clara, tam testata, tam abs te ipso pervulgata, tabulas publicas corrumpere auderes?

Si testata dici videbatur. Cic. in Partit. 32. i. e. Testimoniis firmata. Cic. 2. Verr. 48. postremo ego causam sic agam, Judices, ejusmodi res, ita notas, ita testatas, ita magnas, ita manifestas proferam, ut nemo a vobis ut istum absolvatis, per gratiam conetur contendere.

Actis populi Rom. testatum. Plin. lib. 8. cap. 40.

Religione testatum. h. e. Approbatum. Cic. pro Flacc. 26. Nihil religione testatum, nihil veritate fundatum, nihil dolore expressum.

Redigere in testatum. Tabulas de re aliqua conficere. Ulp. in l. 1. D. Usufruct. quemadm. cav. Recte autem facient hæres & legatarius, qualis res sit, quum incipit frui legetarius, si in testatum redegerint: ut inde possit apparere, an & quatenus rem pejorem legatarius fecerit.

Relinquere apud aliquem testatum, h. e. Rem certam facere, & testimoniis comprobare. Cic. 2. Fam. 2. Istam rationem meam dicam, ut aut te in meam sententiam adducam, aut certe testatum apud animum tuum relinquam, quid senserim.

A testato: cui opponitur Ab intestato. V. INTESTATUS, & TESTATO infra.

Testator, Comparativus, Magis certum. Cic. pro Cœl. 64. Nam necesse est fuisse non paucos, ut & comprehendere Licinius facile posset, & res multorum oculis esset testator.

TESTATIO, ðnis. f. [*μαρτυρία, ἀμαρτυρία, διαμνησ*, Gl. G. L.] Quintil. lib. 5. cap. 13. Si quid ab adversario, testationibus comprehensum, &c.

Testatio quid sit apud Jureconsultos atque alios Latine scribentes, quæ subjiciemus, palam faciunt. Quintil. lib. 5. cap. 7. Sæpe inter se collidi solent, inde testatio, hinc testes: locus utrinque. Hæc enim se pars jurejurando, illa consensu signantium tuetur. Paulus in l. Lucius Titius D. De iis qui notantur infamia. Lucius Titius crimen intendit C. Sejo, quasi injuriam passus: atque in eam rem testationem apud Præfectum Prætorio recitavit. Præfectus fide non habita testationi, nullam injuriam L. Titium passum esse a C. Sejo pronuntiavit. Quæro, an testes, quorum testimonium reprobatum est, quasi ex falso testimonio inter infames habeantur? Ulpian. in l. Moris est. §. 1. Solet & ita interdici, ne instrumenta omnino forment, neve libellos concipiant, vel testationes confignent. Igitur testari, nonnunquam est, de quocunque negotio tabulas quæ ad probationem valeant, conficere. Hujusmodi autem testationes olim non a personis aliquibus publicis, id est, tabulariis seu tabellionibus, sed a privatis hominibus signabantur. Cic. pro Quint. 25. Tabulæ maximæ signis hominum nobilium consignantur. Ibid. 45. Ejus rei conditionisque tabellas obsignaverunt viri boni complures; res in dubium venire non potest. Idem 7. Verr. 101. Ille in tabellas refert: obsignat signis amicorum providens homo, ut contra hoc crimen, si quando opus esset, hac videlicet testificatione uteretur. Quintil. lib. 5. cap. 5. Contra tabulas quoque sæpe dictum, sæpe dendum est: quum eas non solum refelli, sed etiam accusari, sciamus esse usitatum. Quum sit autem in his, aut scelus signatorum, aut ignoantia: tutius ac facilius id, quod secundo loco diximus, tractatur, quod scilicet pauciores rei sunt. Hæc testationes dicuntur etiam Confignationes.

Quintil.

Quin. lib. 12. c. 8. p. 1079. B. Optimus est in dicendo patronus incredulus. Promittit enim litigator omnia, testem populum, paratissimas configurationes, ipsum denique adversarium quædam non negaturum. Ideoque opus est intueri omne litis instrumentum, quod videre non est satis: perlegendum erit. Testationes, inquit Turnebus, erant quædam perscriptiones, & tabulæ testificandi gratia factæ & obsignatæ. Quintil. 12. 3. p. 1066. B. Itaque eum nec inutilem, si ad horam forte confiterit, nec in testationibus faciendis esse imperitum velim. [Est & quod vulgo vocant Processum verbalem Sed & pro ipso Testamento ponit Glossogr.

TESTATUS, ūs. m. [*μαρτυρία*] Gloss. Græcolat. Idem.

TESTATOR, ōris. m. [*ὁ διατίμω*] Qui testamentum condit. Ulpian. in l. Cum res. in prin. D. de leg. 1. Constat, rem ibi esse præstandam ubi relicta; nisi alibi testator voluerit. Nam si alibi voluit, ibi præstanda est, ubi testator voluit.

TESTATRIX, icis. f. Quæ testamentum condit. Paulus in l. Titia. in princ. D. de legatis secundo. Quum Sejus viva testatrice tesseram testamentariam ex causa lucrativa habere coeperit. Ibid. §. Qui ultimus. Paulus respondit: testatricem videri in eo fideicommissio duos gradus substitutionis fecisse. Scævola in l. Pater filium. §. Quindecim. D. de legatis tertio. Quibus permiserat testatrix venundari. Ulpian. in l. Juniano. D. eod. tit. Si modo hoc sensit testatrix.

TESTATO, Adv. Coram testibus. Ulp. in l. Si procuratorem. §. Si ignorantes. D. Mandati, vel contra, Sed & si testato convenerunt debitorem, ut si ipse putaret, appellaret, &c. Denunciare alicui testato, Expresse & aperte prædicere. Ulpian. in l. 1. §. Licet autem. D. de periculo & ratio. rei vend.

Testato & Intestato decedere, contraria. Paulus in fraudem. §. 2. D. de jure fisci. conf. A testato, in **TESTATUS**, Partic.

TESTABILIS, e. Adj. Qui jus habet testimonii præbendi. Gell. 6. 7.

TESTAMEN, inis. n. Testimonium. Tertull. Carm. adv. Marc. 4. 4. Hoc testamen erat virtutis.

TESTAMENTUM, i. n. [*ἡ διαθήκη*, Gl. L. G. & G. L. *μαρτυρία*, Gl. L.] Extrema voluntas. Dictum quod sit voluntatis nostræ veluti testimonium. Unde & Ultima voluntas appellatur. Ulpian. in l. 1. Qui testamentum fac. poss. Testamentum est voluntatis nostræ iusta sententia de eo, quod post mortem fieri voluerimus. [Dicitur a testium adhibitione. V. **TESTOR**.

Testamentum est mentis nostræ iusta contestatio, in id solenniter factum, ut post mortem nostram valeat. Testamentorum genera fuerunt tria. Unum, quod calatis comitiis: alterum quod in procinctu: tertium, quod per æs & libram fit, id est, per mancipationem imaginariam: in quo testamento libripens adhibetur, & familiæ emptor, & non minus quam quinque testes, cum quibus testamenti factio est. Qui in potestate testatoris est, aut familiæ emptoris, testis ad libræ pensæ adhiberi non potest: quoniam familiæ mancipatio inter testatorem & familiæ emptorem fit, & ob id domestici testes adhibendi non sunt. In

testamento quod per æs & libram fit, duæ res aguntur, familiæ mancipatio, & nuncupatio testamenti. Nuncupatur testamentum in hunc modum: Tabulas testamenti testator tenens ita dicit, Hæc ut in his tabulis cerise scripta sunt, ita do, ita lego, ita testor. Itaque vos, Quirites, testimonium præbitote. Quæ nuncupatio & testatio vocatur. Hæc

Ulpian. titulo vigesimo ejus libri, qui inscribitur Tituli ex corpore Ulpiani. Leges multæ de testamentis Romæ latæ sunt: quarum nominantur Viconia, Furia, Falcidia, Junia Velleja, Cornelia, Ælia Sentia.

Voconia, de mulierum hæreditatibus, inter secundum & postremum Carthagenense bellum a Q. Voconio Saxa Aricino tribuno pl. suadente M. Catone Censorio, lata: sanxit hoc, ne qui hæredem relinqueret & filiam supra *h. s. x. x. v. m.* Nam Dio. lib. lvi. ita scriptum reliquit, Augustus quibusdam feminis tribuit, ut *x. x. v. m.* hæredes esse possent: licet hoc lex Voconia vetaret.

Furia cavebatur, ut a Theophilo scriptum legimus, ne cui plus, quam *m. nummum*, legaretur: quod amplius legatum esset, quadruplum restitueretur.

Falcidia cavebatur, ne cui plus liceret legare, quam dodrantem ex tota hæreditate, id est, ut, si unus hæres institutus esset, seu plures, apud ipsum, eoque, quarta pars tantum remaneret. Meminit hujus legis Cels. lib. 22. Digestorum, his verbis: Cum de lege Falcidia quæritur, heredis probatio est, locum habere legem Falcidiam, quod dum probare non potest, merito condemnabitur.

In Junia Velleja hoc erat, ut, qui testamentum faceret, omnes eos virilis sexus necessario institueret hæredes: qui, cum nascerentur, hæredes ei futuri essent, eorumque in locum liberi succederent: qui nisi instituti essent, aut si ex hæreditate, ad exemplum postumorum essent, testamentum ne valeret. Hæc sunt quatuor leges tribunicia.

Relinæ sunt, de quibus dicendum sit, Cornelia Consularis, L. Sullæ, & Ælia Sentia, a duobus consulibus, Augusto principe, Sex. Ælio, L. Sentio, lata. Cornelia falsum testamentum facientibus poenam irrogabat: eaque lege signatores soli tenabantur, ut in Suetonio Aug. 33. legimus. Quod si quis in hostium potestate decessisset, ejus testamentum perinde lex Cornelia confirmabat, ac si, qui testamentum illud fecisset, in hostium potestatem pervenisset. Testis Julianus lib. 28. Digestorum. Testamenta porro lex infirmabat, irritaque prorsus jubebat esse, quæ improba, inofficiosa, inhumana dicerentur. Hoc est, quæ contra leges, merita, pietatem, facta essent: item illa, quæ a quinque testibus, iisque fide dignis, non essent obsignata. Quod ad septem deinde testes, imperatorum ætate, translatus est. Aquæ horum generum causas, de rescindendis confirmandisque testamentis, a Centumviris esse judicatas, quod Hæstæ judicium dicebatur, Cicero (passim) Valeriusque (lib. 7. cap. 7. & 8.) declarant. In Ælia Sentia scripta sunt hæc: ut unus modo hæres necessarius fieret: plures si fierent, irritum esset: qui primo loco esset nominatus, hæres esset. Ex lib. de Legibus Romanis. P. Manut.

Libertas testamentorum. Quintil. lib. 3. cap. 6. Subjector testamentorum. Cic. 2. in Catil. 7. Improbum testamentum. V. **IMPROBUS**.

Inofficiosum testamentum. V. **INOFFICIOSUS**.

Adoptare testamento. Nepos 25. §. 2.

Apertum est testamentum. Vell. Patern. 2. 59. 1.

Cavere testamento. V. **CAVERE**.

Componere testamentum, Facere, & in ordinem redigere. Cic. 15. Att. 15. Vetus exemplar legit Testimonium.

Conscribere testamentum. Cic. de Arusp. Resp. 42. In qua provincia mortuorum testamenta conscripsit.

Deducta in testamento scripta non sint. Cic. 2. de Legib. 50.

Facere testamentum. Cic. 3. Verr. 111. Multi testamenta eodem modo fecerunt.

Facere testamentum irritum. Cic. 2. Philip. 109.

Habere factionem testamenti. Cic. 7. Fam. 22.

Improbare testamentum. V. **IMPROBUS**.

Institui tutorem testamento, vel fieri, aut creari: h. e. Ex testamento, vel Per testamentum. Liv. 1. 34. extr.

Mutare testamentum. Cic. pro Cluent. 31.

Nuncupare testamentum. Plin. lib. 24. cap. 22.

Nuncupatum testamentum. V. **NUNCUPO**.

Obsignare testamentum. Cic. pro Milon. 49. Una fui, testamentum simul obsignavi cum Clodio.

Relinquere testamentum. Cic. 3. Off. 93. Quum & testamento sestertium milles relinquatur.

Resignare testamentum. Hor. 1. Epist. 7. 9.

Ruptum, cui Ratum testamentum, contrarium. Cic. 1. de Orat. 173. Testamentorum ruptorum, aut ratorum. [Postrema verba in Mss. defunt.

Dolabellam video Liviam testamento cum duobus cohæredibus esse in triente. Cic. 7. Att. 8.

Supponere & subjicere testamenta, h. e. Falso & dolose deferre, vel proferre. Cic. in Parad. 6. Si testamenta amicorum expectas: aut ne expectas quidem, at ipse supponis. Et 4. Philip. 7. Subjicere testamenta.

Supponere falsa testamenta. Cic. 1. de Legib. 43.

TESTAMENTARIUS, a, um. Adj. [*ἀσθενής*] Quod ad testamentum pertinet: Unde, Testamentariæ tabellæ, & Testamentaria lex, quæ Cornelia dicitur, quæ irrogat poenam ei, qui testamentum vel aliud instrumentum signaverit, scripserit, recitaverit. Plin. lib. 35. cap. 2. Quum Scipionis Africani transfisset atrium, vidissetque adoptione testamentaria Salutionis (hoc enim ei fuerat cognomen) Africanorum dedecore notam irrepentem Scipionum nomini.

TESTAMENTARIUS, i. m. [*ἀσθενής*, Gl. G. L.] Notarius, Confector & scriptor testamentorum. Callistratus ad legem Corneliæ de falsis, l. Divus. Si quis duobus hæredibus institutis adjecerit, ut si alter hæres sine liberis decessisset, ei qui superesset, & liberos haberet, hæreditas redderetur: vel si sine liberis uterque decessisset, ut hæreditas deinde alia manuscriptori testamenti restitueretur, placet testamentario poenam legis Corneliæ remitti. Ibid. Paulus, l. Impuberem, Si testamentarius servo suo fideicommissariam libertatem dederit, videamus ne id extra poenam sit. Budæus. [Nisi ad exemp. seq. referenda.

Testamentarius, Falsarius, qui testamentum subjicit, vel supponit. Cic. 3. Off. 73. Neque enim de ficiariis, veneficis, testamentariis, furibus, peculatoribus, hoc loco dicendum est. Idem pro Sext. 39.

TESTIFICOR, [*ἀσθενής*, Gl. G. L.] ari. Testari, attestari, notum facere, vel testibus firmare. Cic. 4. Tusc. 55. Nos autem, ut testificor scire, de sapiente quærimus

Testificor me a te rogatum. Cic. in Orat. 35.

Testificor me expertem belli fuisse. Cic. 8. Att. 9.

Testificari sententiam suam. Cic. 8. Att. 1.

Testificari aliquid cum summa hominum frequentia. Cic. 7. Verr. 17. Testificari deum, pro Testari, & in testimonium invocare. Cic. 10.

Att. 9. Nam Deos hominesque, amicitiamque nostram testificor, me tibi prædixisse, neque temere monuisse.

TESTIFICATUS, a, um. [*μαρτυρημένος*] Partic. Cic. 1. Att. 14. Illud inest tamen commodi, quod & mihi & ceteris amicis tuis nota fuit, & abs te aliquando testificata tua voluntas omittendæ provinciæ.

Lingua testificata deam; Quæ deam juravit. Ovid. 25. Epist. 134.

Statim testificati discederent. Cic. pro Cæcin. 45.

TESTIFICATIO, ōnis. f. [*μαρτυροποίησις*, Gl. L. G. & G. L. *μαρτυροποίησις*, L. G. *μαρτυροποίησις*, Gl. L.] Approbatio, quæ testibus, vel multis testimoniis fieri solet. Cic. de Clar. Orat. 176. Quin etiam memini, quum accusatione sua Quinto Gellio crimini dedisset, sibi eum venenum paravisse, idque a se esse deprehensum, seseque chirographa, testificationes, indicia, quæstiones, manifestam rem, deferre diceret.

Aliter Idem 1. Fam. 1. Cum summa testificatione tuorum in se officiorum.

TESTICULUS, i. m. [*ἡ δεικνύς*, Gl. L. G. & G. L.] a Teste diminutivum. Plur. **TESTICULI**, [*διδυμοί*, Gl. L. G.] Genitalis pars, a pene dependens, tam in homine, quam in brutis dicitur. Auctor ad Heren. lib. 3. 33.

Medicus testiculos arietinos tenens. Juven. 11. Sat. 157.

Nec pugillares desert in balnea raucus

Testiculos.

TESTICULATUS, a, um. Adj. Testiculis præditus. Veget. de Re Vet. cap. 7.

Herba testiculata, apud Apul. de Herb. cap. 82.

TESTICULOR, [*κλειτορῶν*] ari. sic Festus exponit, Jumentis maribus feminas, vel mares feminis admovere. In ambiguo sensu per jocum usus est Plautus Amph. 2. 2. 193.

Mihi quoque adsunt testes, qui illud, quod ego dico, assentiant. A. M. qui testes? Al. testes. A. M. quid testificare?

TESTU, n. indecl. [*ἑσπραν*, Gl. G. L.] pro Testa posuit Varro de L. L. 4. 22. vel in Ablativo a Testus, ūs. Charisius 1. Sunt quædam nomina tantum monoptota, ut genu, testu ἑσπραν. Sed Virgilius hæc testa in Georg. Rursus libro eodem, u littera neutra tantum terminantur, & fere hæc, veru, gelu, genu, cornu, tonitru, & ut quidam volunt, testu, quod e numero horum separandum est, quod autores testam potius dixerunt, ut Virg. 1. Georg. 392.

— testa quum ardente viderent

Scintillare oleum. & Hor. 3. Carm. 14. 20.

Spartacum si qua potuit vagantem

Fallere testa. Alii separantes, amphoræ quidem testam dicunt testudinis vero testu. Sed frustra, nam Græci ἑσπραν sine distinctione dicunt, tam amphoræ, quam testudinis. Idem aliquot post chartis

Testu, ut genu, Flavius Caper veteres ait dicere solitos. Mummius in Atellana, Junius ad spectacula est videre in testu, quantum sit caput

Afranius. Indignum vero dici solet testu. At Maro testam dixit. Hæc Charisius. Ovid. 2. Fast. 645.

Ara fit hic, ignem curto fert rustica testu. Sic enim legitur in codice manuscripto. Et s. Fast. 510.

Et spumat testu pressus uterque suo. Quam lectionem retinuit Aldinus.

TESTUATIUS, vel TESTUACRUS, a, um. Adj. Varro de L. L. 4. 22. Testuatium, quod in testu calido coquebatur. [Nisi neut. subst. est.]

TESTUDO, inis. f. [χελών, Gl. L. G. & G. L.] Animal tardigradum, sic dictum, ut ait Varro L. L. 4. 13. quod testa tegatur. Plin. lib. 9. cap. 10. Dentes non sunt testudini, sed rostri margines acuti, superna parte inferiorem claudente, pyxidum modo. In mari conchyliis vivunt, tanta oris duritia ut lapides comminuant. In terram egressæ, in herbis pariunt ova, avium ovīs similia, ad ducenta numero. Eaque defossa extra aquas, & cooperta terra, ac pavita corpore, & complanata, incubant noctibus. educant fetus annuo spatio. Cic. 2. de Nat. Deor. 125.

Testudo, alia significatione apud Celsum legitur, in l. Labeo. D. De supellect. leg. Nam fictili, aut lignea, aut vitrea, aut ærea denique supellectili utebantur: nunc ex ebore atque testudine & argento, jam ex auro etiam atque gemmis supellectili utuntur. [Hic est ipsa testa testudinum majorum expolita, qua olim, ut etiam nunc solent, pretiosam ex ligno supellectilem, arculas, lectos, &c. incrustabant. V. infra.]

Acuta testudo, Echinus marinus. Martialis. lib. 13. 86.

Iste licet digitos testudine pungat acuta, Cortice deposito, mollis echinus erit. Testudine: quia in orbem volvitur echinus. Acuta: quia spinas habet pro pilis.

Testudo, Pars citharæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 144. Quocirca & in fidibus testudine resonant, aut cornu: & ex tortuosis locis & inclusis soni referuntur ampliores. Testudinem organum, testudinis animalis formam habere docet Cic. 2. de Divin. 133. Budæus. [Ex ipsa testudine vacuata primum Chelyn confecisse Mercurium fingunt poëtæ. V. Homer. Hymn. in Merc.]

Blanda testudo. Claud. Conf. Mall. Theod. 252.

Callida testudo resonare septem nervis. Hor. 3. Carm. 11. 3.

Cava testudo. Hor. Epod. 14. 11.

Testudo, Machina bellica. Erat autem materia tabulatis contexta, & coriis, Ciliciis, aut centonibus, & aliis, quæ difficulter comburi possunt, contexta. Hæc intrinsecus habebat trabem, quæ unco præfigebatur ferro, & falx vocabatur, ab eo quod incurvata esset, & de muro extraheret lapides. Retro enim ducebatur trabs funiculis suspensa, ut reducta impetuosius feriret: ideoque & testudo dicta a similitudine reptilis, quod caput nunc exferat, nunc reducat. Sil. lib. 1. 365.

Tandem condensis actæ testudinis armis, &c. Hoc etiam instrumentum Arietem appellant, ab eo quod aries fronte pugnat. Cæf. 5. Bell. Gall. 41. Reliquisque diebus turres ad altitudinem valli, falces, testudinesque, quas iidem captivi docuerant, parare ac facere cœperunt. Virg. 2. Æn. 441.

— obfessumque actæ testudine limen. Lucan. lib. 3. 474.

Ut tamen hostiles densa testudine muros

Testa subit virtus, &c. Stat. 10. Theb. 303.

Scrotaturque cavas cæca testudine turres. V. paulo post.

Testudo, interdum dicebatur, Quam faciebat exercitus se tegumentis scutorum undique operiens, ut testudo suo obducta esset putamine, eaque specie referebat testum ædificiorum. Sic autem se operiebant crate perpetua clypeorum adversus sagittas Parthorum, & adversus omnia missilia superne cadentia, cum urbem oppugnabant. Cæf. 2. Bell. Gall. 6. Testudine facta portis succedunt. Ex Turnebo. Liv. 44. 9. Quum alios decursus edidissent motus: quadrato agmine facto, scutis super capita densatis, stantibus primis, secundis summissioribus, tertiis magis & quartis, postremis etiam genu nixis, saltigiatam, sicut testæ ædificiorum sunt, testudinem faciebant. [De hac sunt etiam Sili, Virgilii, Lucanique loca superiora exponenda.]

Testudo, [χελών, Gl. L. G. & G. L. θόλος, G. L.] Loca dicuntur in ædificiis camerata ad similitudinem aquatiliū testudinum, quæ duris tergoribus sunt & incurvis. Virg. 1. Æn. 509.

Tum foribus divæ, mediæ testudine templi. Varro 3. de R. R. cap. 5. 1. Igitur testudo (ut peristylum tectum tegulis, aut rete) fit magna, in qua millia aliquot turdorum ac merularum includere possint. Virg. 2. Georg. 463.

Nec varios inhiant pulcra testudine postes.

Thalami culti testudine. Ovid. 2. Met. 737.

Pars secreta domus ebore & testudine cultos

Tres habuit thalamos. Non solum ebore (ait interpres) sed etiam testudinum crustis thalami ornabantur: quamvis testudo ædificium quoque concaeratum significet: qua in significatione si accipiamus, eburneam testudinem intelligemus. Hactenus ille. Ego vero ut putem poetam de testudine sensit, facit Celsus in l. Labeo, ut supra retulimus. V. Testudo, alia significatione. &c. [V. Juvenal. Sat. 6. 80.]

Testudo manus, χείρς τοῦ ἰππῶν, Gloss. Latinogræc.

TESTUDINEATUS, a, um. Adj. [αψιδωτός] Quod concavum & incurvum est, testudinis more. Columel. lib. 12. cap. 15.

Testudineatum tectum. Plin. lib. 33. cap. 11. Sed & testudineatum in usum venisse. Quidam leg. Testudinatum.

TESTUDINEUS, a, um. Adj. [χελωνάτος] Quod est testudinis.

Testudineum Hexaclinon, Opere testudineato factum: nam id antiquis summo in pretio fuit, quod opus Carbilius Pollio primus instituit. Martialis. lib. 9. 60.

Testudineus gradus, i. e. Tardus. Plaut. Amphit. 4. 3. 53.

Aut testudineæ carmen inerme lyræ. Propert. 4. 6. 32.

TESTULA, V. TESTA.

TESTUM, i. n. [αίσιον] Furnus. Plin. lib. 32. cap. 7. Sub æreo testulo. Hoc Græci vocant Chibanum: unde Panis testaceus apud nos dicitur, quem illi Chibanitum.

Catoni videtur Operculum esse, quod ollæ ad ignem ferventi imponitur. Sic enim in R. R. cap. 84. Catinum testu operito. Et deinde; Sub testum subde.

Testum ignis plenum. Petron. cap. 136.

TESTUS, ūs. m. pro Testa. Sed in Ablativo solo usurpatur; & indecl. haberi potest. V. TESTU supra.

TESTUACRUS, Adj. V. ibid.

TETANICUS, V. TETANUS.

VOL. IV.

TETANOTHEA, orum. n. pl. [τετανώθη] dicuntur Quæ vim habent erugandi & levigandi cutem. Plin. lib. 32. cap. 7. Utilem eam in capitis doloribus affirmant, & tetanorhis.

TETANUS, i. m. [τέτανος] Morbus, cum cervix immobilis intenditur. Plin. lib. 23. cap. 1. V. seq. dict.

TETANICUS, a, um. Adj. [τετανικός] dicitur, Qui eo morbo laborat, qui Tetanus Græcis dicitur, nempe quum musculi, qui secundum spinam sunt, rigent ita, ut se inflectere non possint. Id quum anterior pars afficitur, ut si mentum pectori annectitur, Emprosthotonus; quum posterior, Opisthotonus, ut si caput scapulis: quum vero ambæ rigent ex æquo, Tetanos vocatur, ut si cervix recta & immobilis intenditur: etiam si, ut ait Celsus lib. 4. cap. 3. quidam minus subtiliter & discrete his nominibus utuntur. Plin. lib. 23. cap. 7. Datur tetanicis & spasticis. Scribonius Largus comp. 101 Facit & hoc medicamentum ad eos, quorum musculi maxillares cum maximo dolore tensi sunt, adeo ut aperire os nullo modo possint. Tetanon hoc vitium Græci dicunt. Hæc Scribonius. Est igitur Tetanos, Convulsionis species, qua nervi ac musculi totius corporis distenduntur, & quasi obrigent. Cels. lib. 2. cap. 1. Frigus modo nervorum distensionem, modo rigorem infert: illud spasmos, hoc tetanos Græce nominatur.

TETARTÆUS, a, um. Adj. [τεταρταῖος] Quartanus. Columel. lib. 3. cap. 10. Quod deinde proximum a primo, tum quod est tertiæ notæ, vel quartæ quoque: eatenus velut lectarum quodam contenti sinus tetartæo. De generibus vitium. Al. Tetradio.

TETARTÆUS, i. m. Subaudito πυρετός, pro ipsa Febri quartana. Gloss. Græcolat. τεταρταῖος, Quartana.

TETARTÉMORION, [τεταρτημόριον] Græca dictio, Quadrantem significans: qua dictione utuntur, qui de varietate nascendi præcepta tradunt, quod dum annorum summa colligitur, quater extrahi & quater multiplicari debet, Plin. lib. 7. cap. 49. de varietate nascendi, Durat & ea ratio, quam Petofiris ac Necepos tradiderunt, & tetartémorion appellant, a trium signorum portione, qua posse in Italæ tractu cxxxv annos vitæ contingere apparet. Gloss. Græcolat. τεταρτημόριον, Quadrans. Est, inquit Budæus, Tetartémorion Græce, qui Latine Quadrans dicitur, id est quarta pars signiferi circuli, hoc est tria signa. Ad cuius rei intelligentiam sciendum quod numerus duodenarius & Astronomicis & Genethliacis familiaris & accommodatus est: unde & aspectus quadrantales observant, & trientales, Sextantesque, hos duos extremos trinos & Sextiles vulgo vocant. Quadrantalē aspectus, qui quadratus etiam appellatur, fit per trium signorum interstitium, & gradus nonaginta: ob id nonagenarius appellatus. Plin. lib. 2. cap. 15. Martis stella, ut propior, etiam ex quadrato sentit radios ab nonaginta partibus: unde etiam nomen accepit is motus, primus & secundus nonagenarius dictus ab utroque exortu. Trientalis est aspectus, qui in quatuor fit signis, hoc est in tertia parte signiferi, quæ constant centum & viginti gradibus. Hunc triquetrum Plinius vocat. Sextans autem fit in sexta parte signiferi, hoc est sexaginta gradibus, & signis duobus: ob id sexagenarius dictus. Semistilis aspectus est, qui fit per diametrum, id est, per lineam circuli dimetientem. Hanc radiationem Mathematici, id est Chaldaei, minacem malignamque esse dicunt. Hæc fit a signo uno ad aliud signum, quod ab eo ordine fit septimum: ut ab ariete ad libram. Triquetrus aspectus, id est trigonus, qui trientem signiferi capit, quinto signo fit: ut (verbi gratia) in duobus signis, quæ tantum inter se distent, quantum aries & leo. Huiusmodi radiatio læta felixque esse dicitur. Tetragonus, id est quadratus, fit in quarto ab eo, a quo inchoatur, signo, id est ab horoscopo, ut ab leone in scorpium. Hanc radiationem tristem putant. Hexagona est, quam sextantem diximus, quæ fit in tertio signo, eadem benignitate cum trigona prædita. Propterea Plin. lib. 2. cap. 17. De sexagenario aspectu loquens, Hic numerus, inquit, sexangulus mundi efficit formas. Antedictis quatuor, Genethliaci etiam cardines quatuor addunt, ortum scilicet & occasum, & mesurarium, quod & mesuranema dicitur (vocabulum ubique in Firmico depravatum) hoc est locus medii cæli, & huic oppositum locum quod Hypogæon dicitur, hoc est punctum subterraneum, inter ortum occasumque medium. Ut autem As ipse Mathematicus impleatur, & omnes suas partes habeat, addunt & alia quatuor loca, quæ pigra dejectaque esse dicunt: quod nullo ferme radiationis fœdere cum ortu, id est cum horoscopo, conjungantur. Hæc sunt in secundo, sexto, octavo, & duodecimo ab horoscopo signo. Horoscopus est ea pars cæli, quæ genituræ tempore ab orientali parte cæli emergit in hemisphærium nostrum, & ortus appellatur: quam ex Cicerone Natalem horam & Natalitiam appellare possumus: ex cuius observatione natalitia prædicta sunt, ut ipse loquitur de Divinatione lib. 2. Possumus etiam Exortivam horam vocare. Græci horoscopum ab horæ natalis notatione appellaverunt. Huic pars per diametrum opposita in septimo (ut diximus) signo in occidua cæli parte, occasus appellatur. Ea autem pars cæli, quæ triginta partibus ab horoscopo distat, in secundo signo existens ab eo, in qua horoscopus inchoatur, Anaphora appellatur, & interdum Epanaphora, quasi pars jamjam emeritura. Quæ autem pars signiferi totidem partibus in demersu occidentum punctum signiferi præcefferit, quot partibus in emeritu anaphora ab horoscopo relinquitur, ea pars cæli a Mathematicis Epicataphora dicitur: quod significat præcipitem locum cæli in octavo ab horoscopo signo. Reliqua duo loca nomina habent Malæ fortunæ & Cacodæmonis. Hæc Budæus.

TETRA, V. TETRA.

TETRA, æ. f. Piscis marinus. Plin. 32. 11.

TETHYS, gen. Tethys & Tethyos, dat. Tethyi. [τῆθς] Cæli & Vesta filia, conjunx Neptuni & Nympharum mater, ut ait Sallust. At Ovid. 5. Fast. 82. videtur sentire illam fuisse Titani filiam, qui fuit Saturni frater, natu major. Ait enim,

Duxerat Oceanus quondam Titanida Tethyn. Unde & Oceani uxorem illam fuisse constat, quæ quandoque pro Mari ponitur. Tethys autem major filia fuit Cæli & Terræ. Catul. de coma Berenice, 64. 70.

Æquora Tethyos. Lucan. lib. 3. 233.

Antra sonantia Tethyos. Stat. 1. Achil. 541.

Cana Tethys. Ovid. 2. Fast. 191.

— canamque petit Saturnia Tethyn.

Grandæva Tethys. Valer. 2. Argon. 36.

Reciproca Tethys. Sil. lib. 3. 60.

Vaga Tethys. Lucan. lib. 6. 62.

Tethys & Thetis passim confunduntur in Mss. [Et forsitan idem est. Apud Hesiodum tamen & Homerum occurrit *Θητις* & *Τηθύς*.]

TÉTINI, Tetinerim, Tetinisse: Præterita antiqua & obsoleta pro Tenui, Tenuerim, Tenuisse. Pacuv. Medo, Crede, quorsum iter tetinisse ajunt. Acc. Clytemnest. Ut quæ tum absentem rebus dubiis conjugem tetinerit, nunc prodat ultorem. Ex Nonio. 2. 238.

TETRÀ, pr. com. a Tettara Attico, pro Tessara, quod Quatuor significat, non nisi in compositis Græcis dictionibus reperitur. [Immo a *Τετρας*, Quaternio, componuntur seq.

TETRACHORDUM, i. n. [*τετράχορδον*] Instrumentum quatuor chordarum. Vitruv. 5. 4. Tetrachordorum dispositiones sunt dissimiles.

TETRACOLUM, i. n. [*τετράκωλον*] Sunt autem Tetracola, Conversiones quatuor membris comprehensæ, ut Tricola tribus: quæ tum sunt elegantissima, cum paria paribus relata habent. Senec. Controv. 5. 25. Idem 9. 2. Et illud tetracolo: Serviebat forum cubiculo, Prætor meretrici, carcer convivio, dies nocti. Iterum Contr. 5. præf. Hanc ideo sententiam retuli, quia & intricolis, & in omnibus hujus generis sententiis, curamus ut numerus constet, non curamus ut sensus. Idem Seneca alio loco quatuor primi nominis declamatores, Primum tetracolum per translationem vocat, ubi ait, Nulli non post primum tetracolum præferendus. Ex Turneb. Advers. 3. 8. [Loca tamen Sen. inspiciat lector. Posterior est in pr. lib. 10.

TETRADORON, [*τετράδορον*] Quatuor palmorum. Plin. lib. 35. cap. 14. Vitruv. lib. 2. 2. Ita quod est quoquo versus quinque palmorum, pentadoron, quod quatuor, tetradoron dicitur.

TETRADRACHMA, æ. f. [*τετράδραχμα*] vel **TETRADRACHMUM**, i. n. [*τετράδραχμον*, Gl. G. L.] Nummus quaternas valens drachmas. Liv. 34. 51. Ad hoc clypei argentei decem, signati argenti octoginta quatuor millia fuere Atticorum. Tetradrachmum vocant, trium fere denariorum in singulis argenti est pondus. Idem 37. 46. Prælata sunt in eo triumpho signa militaria ducenta triginta: & argenti infecti tria millia pondo, signati tetradrachmum Atticum centum tredecim millia. Cic. 12. Fam. 13. Nam jam ternis tetradrachmis triticum apud Dolabellam est, nisi quid navibus Laodiceorum supportarit, cito fame pereat necesse est. Famem instantem significat ex caritate frumenti, quum medimnus duodenis drachmis veniret, id est feni modii Romani & semisextarius noster ducato uno. Budæus. [Ejus dimidium fuit Didrachmum, de quo f. l. V.

TETRAGONUS, i. m. sive **TETRAGONUM**, i. n. [*τετράγωνος*] dicitur Quadrangulare, sive quadratum. Aufon. Ecl. 2. 42. penultimam corripit,

Tetrangolo absolvet dubiarum vincla morarum. De ejus licentia, V. Scal. Lect. Aufon. 2. 21. [Gloss. Græcolat. *Τετράγωνος*, Quadrus, quadra; Quadratus, quadrata. *τετράγωνος*, Quadrum, quadratum.

TETRAGRAMMATON, [*τετραγράμματον*] Genitivus pluralis, id est, Quatuor litterarum, ut Nomen tetragrammaton. Cujusmodi Hebræis est nomen Dei, יהוה [Immo rectus n. sing. a *τετραγράμματος*, ð. ð. Adj.

TETRAMETER, tri. [*τετράμετρος*] Quatuor metra seu mensuras habens. Versus dicitur tetrameter, Qui quatuor habet mensuras, hoc est pedes octo. Unde & Octonarius dicitur ab Latinis, & Quadratus, & longissimus. Ruffin.

TETRANS, antis. m. Quadrans, quarta pars. Vitruv. lib. 10. cap. 11. In capitibus circino dividuntur circinationes eorum tetrantibus in partes quatuor, vel octantibus in partes octo, ductis lineis: In tetrantes & octantes dicuntur dividi circinationes, sive rotundationes, quum in partes quatuor, aut octo dividuntur, ductis a centro ad circumferentiam comparibus lineis, ut æqualia relinquuntur spatia. Eadem forma dicitur Tetrans, qua & Dodrans. [Vox hybrida Græca origine, terminatione Latina. Ratio autem, cur non Quadrans maluerit quia hic assis pars.

TETRAO, onis. m. [*τετράων*] Avis quædam in deliciis habita. Suet. Calig. cap. 22. Hostiæ erant pavones, tetraones, &c.

TETRAPHARMACON, [*τετραφάρμακον*] Quod pharmacis quatuor constat, ut

Tetrapharmacum emplastrum. Cels. lib. 5. cap. 19. Puri autem movendo non aliud emplastrum melius, quam quod expeditissimum est, tetrapharmacum a Græcis nominatur. Habet pares portiones ceræ, picis, resinæ, sevi taurini: si non est, vitulini. Dicitur & Basilicum emplastrum, teste Galeno lib. 3. cap. 1. De compositione pharmacorum secundum locos. Basilicum quidem, sive Regium, quod apud maximos & præstantissimos quoque homines in usu esset.

Tetrapharmacum, Cibi genus, quod ex quatuor pretiosis obsoniis constabat, phasianio, fumine, perna, & crustulo. Spart. Hadr. cap. 21. & Æl. Ver. 5.

TETRÄPÖLIS, [*τετράπολις*] Seleucia, Syriæ regio, cognominata est, ut ait Strabo lib. 16. in qua sunt quatuor insignia oppida, Antiochia, Seleucia, Apamea, Laodicea. Est & Tetrapolis Attica, de qua V. Steph.

TETRAPTÖTUM, [*τετραπύτυον*] Nomen dicitur, quod per quatuor casus variatur: ut Spes, spei, spem, spe. V. Grammat.

TETRARCHA, æ. m. [*τετράρχης*] primario, Qui partem regni quartam detinet. Postea vero pro quovis Gubernatore; unde Reges & Tetrarchæ sæpe conjunguntur. Hor. 1. Ser. 3. 12.

— modo Reges atque Tetrarchas,

Omnia magna loquens. Lucan. 7. 226.

— sicci sed plurima campi

Tetrarchæ Regesque tenent, magnique tyranni. Cic. 2. Att. 9. Qui regna, qui prædia tetrarchis, qui immanes pecunias paucis derunt.

TETRARCHIA, æ. f. [*τετράρχια*] Hujusmodi principatus. Cic. 1. de Divin. 27. Tetrarchiæ regno, pecuniaque multatus. Idem pro Dejotaro 42. Negat unquam se a te in Dejotari tetrarchia pedem discesse.

TETRASTICHON, [*τετράστιχον*] Græcis dicitur, quum tantum quatuor versibus sententia comprehenditur, ut Distichon, quum duobus. Martialis. lib. 7. 14.

Quod non insulse scribis tetrasticha quædam, &c.

TETRASTYLUS, i. m. [*τετράστυλος*] Quatuor habens columnas a fronte. Vitruv. 3. 2.

TETRÍCUS, i. m. vel **TETRICA**, æ. f. [*τίτρος*] Mons in Sabinis asper atque arduus. Virg. 7. Æn. 713.

Qui Tetricæ horrentes rupes, montemque Severum, Casperiam colunt. A quo monte, ut volunt quidam,

TETRÍCUS, a, um. pr. com. Adj. [*τῆτρικος*, Gl. L. G. & G. L. *ἀντρίκος*, *ἰπρίκος*, L. G.] Tristis, Durus, & severus. Martialis. lib. 6. 10.

At quam non tetricus, quam nulla nubilus ira,

Quam placido nostras legerat ore preces?

Pavonum educatio magis urbani patris familiæ, quam tetrici rustici curam poscit. Columel. 8. 11.

Lustra tetrica, Severa, sive horribilia. Lactantius. Stat. 9. Theb. 615. Puella tetricæ. Ovid. 1. de Arte Am. 721. Al. Tetricus, quasi a Tetrus. In Gloss. utroque modo. [Sed rectius per e, ob pr. correptan

TETRAICITAS, ætis. f. [*τῆτραις*, Gl. G. L.] Lucan. ad Pison. 91. Talis inest habitus, qualem nec dicere mæstum,

Nec fluidum, læta sed tetricitate decorum

Possumus.

TETRINNIO, ire. pr. dub. Auctor Philomel. 2. 2.

In fluviisque natans forte tetrinnit avis.

TETRIX, igos. f. [*τῆριξ*] Cicada. Gloss. Græcolat. Diosc. 2. 45. Unde **TETTIGOMÉTRA**, [*τῆττιγόμετρα*] Cicadarum matrix, ut Ortygometri coturnicum. Plin. 11. 26.

TETTIGONION, i. n. [*τῆττιγόνιον*] Dimin. Parva cicada. Plin. 11. 26. Minores ex his sunt tettigonia. Al. Tettigonix, f. g.

TETLÍ, [*τῆττιγίς*, Gl. L. G.] Præteritum antiquum pro Tuli. Acc. Andromed. Donec tu auxilium, Perseu, tetulisti mihi. V. Nonium 2. 835.

T E U

TEUCA, [*τῆκυα*] Regina Illyricorum, quæ ob castitatem meruit ut long tempore viris fortissimis imperaret, & Romanos sæpe frangeret. Hæc ut auctor est Plin. lib. 34. cap. 6. P. Junium & T. Coruncanium legatos, summa Romanorum injuria interemit.

TEUCER, vel **TEUCRUS**, i. m. [*τῆυκέρ*] Scamandri Cretenis filius in Troade una cum Dardano genero regnavit, unde Iliensium regum flux origo; & a quo Troja vocata est Teucra.

Maximus pater Teucrus. Virg. 3. Æn. 108.

Alter fuit Telamonis filius, ex Hefiona Laomedontis regis filia, & Priam fore. Is Salamina Cypri condidit, ut testatur Justinus lib. 44. 3. fec. Hor. 4. Carm. 9. 17.

Primulve Teucer tela Cydonio

Direxit arcu. Idem 1. Carm. 7. 21.

— Teucer Salamina patremque

Cum fugeret, &c. Hic ab Homero sagittis peritissime usus, inquit Acron, inducitur.

Fuit & Teucer, quidam Cyzicenus, qui scripsit de terra quæ profert aurum: de Cyzicenorum rebus, aliaque complura a Suida commemorata.

TEUCER, possess. [*τῆκερς*] Idem quod Trojanus, ut est apud Virgilium passim.

Campi Teucris. Stat. 1. Achil. 86.

TEUCRIA, [*τῆκυρία*] Troja sic dicta a Teucro. Virg. 2. Æn. 26. Ergo omnis longo solvit se Teucra luctu.

TEUCRIS, idis. f. [*τῆυκρίς*] Teucris filia. Cic. 1. Att. 12. pr. Teucristi la, lentum sane negotium. Hoc est (anigmate enim loquitur) C. Antonii collega meus, olim cum L. Catilina ita conjunctus, ut illi regnum Consul, non aliter quam Teucris filia Dardano, comparare posse crederetur ita porro libidinosus, ut Teucris potius, quam Teucer sit appellandum. Varia expositio loci est. V. not. Varior.

TEUCHITES, m. [*τῆυχίτης*] Junci odorati species laudatissima, a loco in quo nascitur nomen habens. Plin. lib. 12. cap. 18. Laudatissimus est Nabathæa juncus, cognomine teuchites, proximus Babylonius, pessimus ex Africa, ac sine odore. Est autem rotundus, vinosæ mordacitatis ac linguam. Sincerus in confricando odorem rosæ emittit, rubentibus fragmentis. Dioscorides *τῆυχίτην* appellat feminino genere, respiciens nimirum ad nomen generalius *σχόινος*, quod etiam in feminino genere ab eodem usurpatur.

TEUCRION, i. n. [*τῆυκρίον*] Herba. Plin. lib. 25. cap. 5. Invenit & Teucer eadem ætate teucron, quam quidam hemionion vocant, spargentem juncos tenues, folia parva, asperis locis nascentem, aultero sapore, nunquam florentem: Neque semen gignit. Medetur lienibus. Constatque sic inventam: Quum exta super eam projecta essent, adhæsisse lien, eumque exinanisse. Ob id a quibusdam splenion vocatur. Narrat sues, qui radicem ejus edunt, sine splene inveniri. Idem lib. 24. cap. 15. Chamædrys herba est, quæ Latine tristago dicitur. Aliqui eam chamæropem, alii teucron appellavere. Folia habet magnitudine mentæ, colore & divisura quercus.

TRUDERIUM, i. n. [*τῆδρίον*] Ptolemæo lib. 2. cap. 11. Urbs Germaniæ: hodie Paderburna, vulgo *Paderborn*.

TEUMESUS, vel **TRYMESSUS**, i. m. [*τῆυμος*] Mons Bœotiæ, a quo leo Teumesius dictus, inaudita magnitudinis, qui omnibus terrori erat, quem Hercules, adhuc pæne puer, occidit, eique pellem detraxit, qua postea pro pallio semper usus est. Hic leo a Jove in cælum translatus dicitur, ut gloriæ Herculis consuleret, qui eum inermis occiderat. Est etiam hoc nomine Fluvius, & regio, & parvulum oppidum in Thebanis finibus.

TEUMESIUS, vel **TRYMESSIUS**, a, um. Adj. [*τῆυμῆς*, ἢ *τῆυμῆος*] Thebanus.

Arva Teumesia. Stat. 2. Theb. 383.

Amnis Teumesius. Stat. 9. Theb. 462.

Cornus Teumesia. Stat. 2. Theb. 624.

Leo Teumesius. Stat. 4. Theb. 86.

TEUTATES, [*τῆυτάης*] lingua Gallica dictus est Mercurius, qui ab illis humano sanguine placabatur. Hunc Plato inventorem fuisse Geometriæ & Astronomiæ atque talorum scribit. Lucan. lib. 1. 444.

Et quibus immitis placatur sanguine diro

Teutates, horrensq; ferisque altaribus Hefus. V. Lactantium

Div. Inst. lib. 1. 21. pr.

TEUTHA, [*τῆυθα*] V. **TEUCA**.

TEUTHALIS, idos. f. [*τῆυθαλῆς*] Herba, quam alii a frequentia geniculorum Polygonaton appellant, alii Polygonon. Plin. lib. 27. cap. 12.

Vulgus nostrum centinodiam & sanguinarium & geniculatam appellat.

TEUTHIS, Quidam ex Græcorum principibus, qui ad Trojam navigaturi

in Aulide convenerunt: qui cum forte ab Agamemnone diffideret, atque ob id retro se in patriam vellet recipere, Minervam dissuadentem, atque adeo remorantem hasta vulneravit.

TEUTHIS, [τευθίς] Piscis est osse oblongo atque exserto munitus, sed corde carens. Theodorus ex Aristotele Lolliginem vertit. Hinc Themistocles Eretrienfibus ignaviam obijciens, dictitabat eos teuthidi perfimiles, *μυχαλῶν μὲν ἔχον, τευθίδαν δὲ μὴ ἔχον*, hoc est, Gladios quidem eos habere, cor autem non habere. [Gloss. Græcolat. τευθίς, Lolligina. Et Latinogræc. Lolligo, τευθίς.]

TEUTHRANIA, [Τευθρανία] Plin. lib. 5. cap. 3. Regio est supra Æolida & partem Troadis in mediterraneo, quam Myfi antiquitus tenuere. Stephanus Teuthraniam a Teuthrante dictam esse censet.

TEUTHRAS, antis. m. [τευθρας] Rex Myfiæ, quem Stephanus & Eustathius patrem Thepiti dicunt, filium Pandionis: quorum sententiam Ovidius secutus videtur, quum Teuthrantiam urbem Thepiti quinquaginta filias, ab Hercule compressas, innuit, Epist. 9. 51. Al. Theutrantia. Alii autem Teuthrantiam urbem, non ab avo Teuthrante, sed a Teuthranto Atticæ oppido dictam esse volunt: ubi admiranda pictura videbatur, ut hæc ab Hercule gesta erant, ad quam visendam Germanicus Cæsar suo carmine descendisse se testatur.

TEUTHRANTEUS, a, um. Adj. [τευθραντειος] Ovid. 2. Met. 243. Peneusque senex, Teuthranteusque Caycus

TEUTONI, [τιούνοι] qui & Teuthones & Teutonici dicuntur. Plin. lib. 4. cap. 14. Germaniæ populi, sic dicti a Teutone Deo, quem terra ortum existimabant. Lucan. lib. 6. 259.

Cantaber exiguis, aut longis Teutonus armis.

TEUTONICUS, a, um. Adj. [τευτωνικός] ut, Teutonici capilli, quales Teutones gestare solent, hoc est flavi. Martial. lib. 14. 26. Propert. lib. 3. 3. 44.

— & Teutonicas Roma refringat opes.

Furor Teutonicus. Lucan. lib. 1. 256.

Manubiæ Teutonicæ. Gruter. Inscript. p. 436. n. 3.

Vomer Teutonicus. Claud. 1. in Eutrop. 406.

TEUTOSAGI, V. TECTOSAGES.

T E X

TEXO, texui vel texi, textum, [τέξω, Gl. L. G. & G. L.] Ære. Struere componere, concinnare, construere. Sed proprie de tela dicitur. Ter. Heaut. 2. 3. 44.

Textentem telam studiose ipsam offendimus.

Togam texere alicui, Translate. Cic. 2. Fam. 15. Sed tamen togam prætextam texi Oppio. Interpres Texi, Ornari interpretatur.

Ea tela texitur, & ea vivendi ratio incitatur in civitate, Proverbialiter a Cicerone 3. de Orat. 224. dictum, pro, Id jam in civitate passim fieri conspicitur. [iuss Ratio initur. V. in TELA.]

Vestes texere. Tibul. lib. 2. 3. 57.

Fiscellam textit hibisco. Virg. 10. Ecl. 71.

Flores texere. Ovid. 10. Met. 123.

Sæpes texendæ. Virg. 2. Georg. 371.

Vasa ex ferulis. Columel. 9. 6.

Plagas texere, Translate. Cic. 4. Acad. 147. Ut quum plus uno verum esse possit, jacere necesse sit tot, tam nobiles disciplinas, quam de oculorum sensuumque reliquorum mendaciis, & de sorte, aut pseudo-meno: quas plagas ipsi contra se Stoici texuerunt.

Basilicam texere, Construere, metaphoricè dictum. Cic. 4. Att. 15. Paulus in medio foro basilicam jam pæne texuit, iidem antiquis columnis [Nisi Textit legendum, i. e. Ad textum perduxit extruendo.]

Carina textitur suis costis. Ovid. 16. Epist. 110.

Navigium texere, Construere. Plin. lib. 13. cap. 11.

Nidos texere. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Ad multa alia etiam transfertur. ut,

Epistolas texere, Scribere. Cic. 9. Fam. 21. Epistolas vero quotidianis verbis texere solemus.

Orationem. Aufon. Prof. v. 12.

Opus texere. Cic. 3. Q. frat. 5. Sane texebatur opus luculente, hominumque dignitas aliquantum orationi ponderis adferebat.

Causas texere leti. Propert. lib. 3. 7. 29.

TEXTUS, a, um. Partic. [τέκτωνος, Gl. G. L.] Virg. 2. Æn. 186.

Adamas textus. V. ADAMAS.

Iter textum cæcis parietibus. h. e. Cæcum iter intextis parietibus. Servius, Hypallage est. Virg. 5. Æn. 589. De Labyrintho.

TEXTUS, ūs. m. [τέκτωνος] Plin. lib. 9. cap. 35. Alterno textu fulgentibus, toto capite crinibus, &c. Idem lib. 18. cap. 7. 11. Grana in stipula crinito textu spicantur.

Vinum textus. Tacit. 2. Ann. 14.

Textus, Subst. pro Ipsi auctoris verbis. Ammian. 15. 7. Rem brevi textu percurram. Idem 15. 8. Et hæc quidem Romæ (ut ostendit textus superior) agebantur. p. 325. V. in indice Francf. alia multa exempla. Sed hoc ibi prætermisum est. H. St. Desiderabatur hæc animadversio in edit. Lugd.

TEXTUM, i. n. [τέκτωνος, Gl. G. L.] Martial. lib. 3. 58.

Et dona matrum vimineo ferunt texto.

Illustre textum coronæ, Corona e lauro contexta. Stat. 6. Theb. 366.

Purpura nempe mihi, pretiosaque texta dabuntur. Ovid. 17. Epist. 223.

Pinea texta carinæ. Catul. Argon. 62. 10.

Clypei non enarrabile textum, Contextura, vel sculptura. Virg. 8. Æn. 625.

Textum orationis, pro Stilo. Quintil. lib. 9. cap. 4. Neque illud in Lyfia dicendi textum tenue atque rasum lætioribus numeris erat corrupendum.

TEXTILIS, e. Adj. [τέκτωνος] Quod textum est. Virg. 3. Æn. 485.

Textilibusque onerat donis. Cic. 5. Tusc. 61. Collocari iussit hominem in aureo lecto strato pulcherrimo, textili stragulo, magnificis operibus picto. [Lego Pulcherrime.]

Textilia ferta. Martial. lib. 6. 80.

Textilis vestis, ante cuius usum fuit nexilis vestitus. Lucret. lib. 5. 1349.

Nexilis ante fuit vestis, quam textile tegmen.

Auro textili fulgens monile, Auro intertexto. Sen. Medea, 7.

Pictura textilis, Quæ in tapetis fieri aut tela solet. Cic. 6. Verr. 1. Nego

ullam picturam neque in tabulis, neque textilem fuisse, quin quæsierit, inspexerit, &c.

Pestis textilis. Cic. 2. Tusc. 20. Tunicam intelligit sanguine Centauri tinctam, quam Deianira Herculi dedit. Verba sunt Herculis. V. loc.

Umbra palmitis textilis, Quæ multis palmitibus intertextis fit. Martial. lib. 12. 31.

TEXTILIS, is. n. [τέκτωνος] Liv. 45. 35. Navi regia, onerata Macedonicis spoliis, non insignium tantum armorum, sed etiam regionum textilium. Ibid. Tabulæ pictæ, textilia: tantum argenti, cælati tantum auri, &c.

TEXTOR, ōris. m. [τέκτορ, Gl. L. G. & G. L. τέκτορ, G. L.] Qui textit. Cic. pro Planc. 62. Si pro fabro, aut pro textore emimus. Juven. 9. Sat. 30.

— pingues aliquando lacernas,

Munimenta togæ, duri. crassique coloris,

Et male percussas textoris pectine Galli.

Textores limbarii apud Plautum in Aul. 3. 5. 45. Qui limbos ad vestium ornatum textunt. Turnebus. [Nisi discrete legendum. V. in LIMBUS.]

TEXTRIX, icis. f. [τέκτορ, Gl. L. G. & G. L. τέκτορ, G. L.] Quæ textit. Tibul. lib. 2. 1. 65.

Atque aliqua assidue textrix operata Minervæ

Cantat.

TEXTRICULA, æ. f. dimin. Puellæ textriculæ. Arnob. lib. 5.

TEXTORIUS, a, um. Adj. Sen. Epist. 114. Textorium, inquis, totum me hercule istud est, quod cum maxime agitur, dissilio risu.

Opus textorium. Columel. 9. 6.

TEXTURA, æ. f. [τέκτορ, Gl. G. L.] Opus textorium, sive Actus ipse textoris vel textricis.

Tenuis textura. Lucret. lib. 3. 210.

Araneorum textura, Casses. Plaut. Stich. 2. 2. 24.

Coæ textura Minervæ. Propert. 4. 5. 23.

Texturæ dissimiles inter se. Lucret. 6. 776.

TEXTURINA, æ. f. [τέκτορ, Gl. G. L.] Locus in quo textitur. Cic. 6. Verr. 58. Nulla domus in Sicilia locuples fuit, ubi iste non texturam instituerit.

Texturina, [τέκτορ, Gl. G. L.] Ars seu scientia texendi. Plin. lib. 11. cap. 24.

Quam non ad hoc videtur pertinere cribratæ pexitas telæ, & quædam

politura artis ipsa per se tenax ratio texturæ. Vetus exemplar sic habet,

Et quadam polituræ arte, ipsa per se tenax ratio tramæ.

TEXTURINUM, i. n. [τέκτορ, Gl. G. L.] Locus in quo textitur. Cic. 6. Verr. 103.

Quod tamen isti texturinum per triennium ad muliebrem vestem conficiendam fuit.

Item, Ipsa ars. Sueton. de illustr. Gramm. cap. 23. Palæmon primo

texturinum, deinde litteras didicit.

Item, Locus in quo naves fiunt. Serv. ad Virg. 11. Æn. 326.

TEXTIVILITIUM, V. TITIVILLITIUM.

T H A

THAIS, idis. f. [Θαïs] Alexandrina, nobilis meretrix fuit, quæ Atticam juventutem in sui amorem pellexit. Hanc suis fabulis celebravit Menander, comicus poeta Græcus, unde & Menandrea dicta est. Propert. lib. 2. 6. 3.

Turba Menandrea fuerat nec Thaidos olim

Tanta, in qua populus lussit Erichthionius. Dictam putant nonnulli a pavone *πῶς ὦ & πῶτος*, ὦ, Pavo. Alii malunt dictam quasi

Daidem d. versa in *τη. θαïs* Latine fax dicitur, a verbo *θαίω* accendo, uro. Ad quod videtur alludere Parmeno Terentianus Eunuch. 1. 2. 5.

Accede ad ignem hunc: jam calesces plus satis. Ignem vocat

Thaidem, cujus amore Phædria urebatur.

Fuit & Thais altera, a divo Pannusio admonita, quæ relicto meretricio,

sancta mulier evasit. Nam ignotus ad eam ingressus, secretum petebat

magis ac magis: illa vero dicente neminem nisi Deum posse conspiciere:

ille, sumpta hac occasione, ad Dei metum ac religionem eam est exhortatus, qui posset etiam occulta conspiciari & plectere. Volaterranus

lib. 20.

THALAMÆ, [Θαλαμῆς] Urbs Messeniæ, teste Stephano, Pasiphaës templo & oraculo nobilis: ut docet Plutarchus in Agide. Hinc fit gentile

Thalamata, Θαλαμῆς.

THALAMÆGUS, i. f. [Θαλαμῆς] est Navis genus, a Philopatore Ægyptio rege primum fabricatum, qua Nilum & Ægypti fossas navigaret, eo usu, ut intra thalamum in regia sibi esse videretur, magnitudine semistadii, latitudine cubitorum triginta & amplius, nec

longis navibus nec rotundis omnino similis, prora puppique duplici,

fundo lato planoque. Strabonis interpres lib. 17. Thalamis naves

hasce appellavit, quibus Ægyptii frequenter uterentur solatii causa. Ob-

lectantur, inquit, mirum in modum in scaphis thalamiferis. *ἐν σκάφους*

θαλαμῆς. Sic enim habent Græca. Sueton. in Cæs. cap. 52. Dilexit &

Reginas, &c. sed maxime Cleopatram, cum qua & convivia in primam

lucem sæpe protraxit, & eadem nave thalamego pæne Æthiopia tenus

Ægyptum penetravit.

THALAMUS, i. m. [Θάλαμος, Gl. G. L.] Conjugis utriusque cubiculum. Sæpe pro Cubili, ut Virg. 6. Æn. 280.

Ferretque Eumenidum thalami. Sæpe etiam apud poetas pro

ipso Conjugio sumitur.

Certamen thalami. Ovid. 10. Met. 317.

Confors thalami, Conjug, Uxor vel maritus. Ovid. 10. Met. 246.

Cultus thalamus ebore & testudine. Ovid. 2. Met. 737.

Geniales thalami. Claud. 2. in Ruff. 96.

Jugales thalami. Valer. 1. Argon. 226.

Marmoreus thalamus. Virg. 4. Æn. 392.

Vidui thalami. Valer. 2. Argon. 370.

Apparare thalamos. Senec. Troad. 10.

Expertem thalami vitam degere, Expertem conjugii. Virg. 4. Æn. 550.

Felici thalamo dotare aliquam. Senec. Troad. 10.

Habet aliquem thalamus, Qui cubat in thalamo. Virg. 6. Æn. 521.

Indulgere thalamis. Valer. Flacc. 2. Argon. 371.

Inire thalamum. Ovid. 4. Met. 328.

Invadere thalamum alicujus. Virg. 6. Æn. 623.

Ladere thalamos stupro. Sen. Herc. fur. 6.

Miscere thalamos. Sen. Hippol. 12.

Petere thalamos. Ovid. 6. Met. 700.

Tenere thalamos alicujus. Senec. Octav.

Violare thalamos pudicos. Ovid. 1. Amor. 8. 19.

Thalami, pro Alveolis apium. Virg. 4. Georg. 189.

Post, ubi jam thalamos se composuere, filetur
In noctem.

THALASSA, [Θάλασσα] Mare Græcis significat, unde varia derivantur.

THALASSÆGLE, es. f. [Θαλασσεύλη] Herba circa Indum fluvium nascens. Plin. 24. 17.

THALASSIUS, a, um. Adj. [Θαλάσσιος] Marinus. Gloss. Græcolat.

Thalassia, ðrum. n. pl. Loca maritima. Sidon. 1. Epist. 5.

THALASSIÆUS, a, um. Adj. [Θαλασσιεύς] Color thalassicus, Similis fluctibus marinis. Græci enim Thalassan mare dicunt. Plaut. Mil. 4. 6. 67.

Nescio quis tecum incedit, ornatu quidem thalassico. Idem Milit. 4. 4. 43.

Palliolum habebas ferrugineum: nam is color est thalassicus.

THALASSINUS, a, um. [Θαλασσινός] Idem, ut, Vestis thalassina. Lucret. lib. 4. 1120. Veneti coloris & marini.

THALASSIO, V. TALASIO.

THALASSOMELI, itis, n. [Θαλασσομήλι] Unguentum, quod fit æquis portionibus aquæ maris, imbris, mellis, fictilique vase depicato conditur. Plin. lib. 31. cap. 6. Diosc. 5. 12.

THALASSUS, i. m. V. TALASIO.

THALÆS, etis. m. [Θαλῆς] Milesius, unus e septem, primus omnium astrologiæ secreta penetravit. De Urfa minore differuit, ut ait Callimachus: ut Eudemus, Solis eclipsin primus prædixit: ut Hippias & Aristoteles, inanimes etiam animas esse putavit, idque ex magnete lapide deprehendisse.

Huic tripus aurea, a piscatoribus Milesiis reperta, dum res in lite verteretur, ex oraculo Apollinis judicantis, eam sapientissimo dari oportere, delata est. Deinde per manus omnibus sapientibus tradita, ad Solonem pervenit, qui illam Delphos remisit ad Phœbum, ut qui deum hominumque sapientissimus esset. A Thalete Ionica fluxit disciplina, sicut a Pythagora Italica. Excessit Olympiade LVIII, dum gymnicum certamen spectaret, æstu ac siti lapsus, jam senex. Ex Diogene Laertio.

Accipe ex Aufonii sapientibus Thaletis præcepta;

Turpe quid aufurus, te sine teste time.

Vita perit, mortis gloria non moritur.

Quod facturus eris, dicere sustuleris.

Crux est, si metuas, vincere quod nequeas.

Cum vere objurgas, sic, inimice, juvas:

Quum falso laudas, tunc, & amice, noces.

Nil nimium. Satis est, ne sit & hoc nimium.

Thales, Poeta-Lyricus Cretensis, quem e Creta Solon Spartam misit, cujus odis ac poesi Spartani deliniti, animorum feritatem nimiam ex Lycurgi legibus imbibitam castigant. Plutarchus in Solone.

THALÉTICUS, a, um. Sidon. Carm. 2. 89.

Quartus Anaxagoras Thaletica dogmata servat.

THALESTRIA, [Θαλεστρία] ut Strabo 11. vel THALESTRIS, ut Justin. 12. 3. Regina Amazonum, quam alii Minithæam vocant. Hæc cum trecentis mulieribus occurrit, trigintaquinque dierum inter infestissimas gentes itinere facto, Alexandro in Hircania res gerenti, ut liberos ex rege susciperet: & ut visa est uterum impleffe, discessit. V. & Curt. lib. 6. cap. 5. qui pariter Thalestrim vocat.

THALIA, æ, f. [Θαλία] Una est e Musis, a Θάλλω germino, vel vireo: quoniam in longum tempus poetarum laus parta virefcit. V. MUSÆ.

Arguta Thalia. Hor. 3. Carm. 6. 25.

Lasciva Thalia. Stat. 2. Silv. 1. 116.

THALIARCHUS, i. m. [Θαλιάρχος] aspirate in Horatio prima syllaba scribi debet, ut nomen proprium sit, in quo insit significatio Magistris, & domini convivii, qui & Symposiarchus vocabatur. Nam Thalia, Convivium etiam Græcis significat. Ex Turneb. Advers. 11. 28. conf. Hor. 1. Carm. 9. ad Thaliarchum.

THALICTRUM, [Θαλικτρίον] Dioscoridi, Herba folia coriandri habens, pinguiora paulo; caulem papaveris. Plin. lib. 27. cap. 13.

THALLUS, i. m. [Θάλλος] Verbena in Gloss. Græcolat. Virg. in Ciri, v. 376.

Pergit Amyclæo spargens altaria thallo. i. e. Olivæ ramo.

Thalli, [Θάλλοι] dicuntur in porris & cæpis & alio medio stipites, a verbo Græco Θάλλειν, id est virefcere. Unde & pro Germine arborum ponitur. Columel. lib. 11. cap. 3. 48. Thalli caparum ventis prosternuntur, totumque semen excutitur. [In Gloss. Latino Græc. Verbena, Θάλλος.]

THALLOPHORI, [Θαλλοφόροι] dicti, Qui Athenis in Panathenæis oleæ ramos gestabant. Erant ii ut plurimum senes. Unde per jocum Tallophori dicuntur, Qui ad munera obeunda sunt inutiles. Calepin.

THALYSIA, n. pl. [Θαλυσία] Festa erant apud Athenienses, quibus, fructibus omnibus in horrea convectis, diis primitias consecrabant: dicta δὲ τῷ Θάλλειν, propterea quod idcirco præcipue fierent, ut quæ succissa erant, possent revirefcere. V. Cæl. Rhodig. lib. 12. cap. 17.

THAMNUS, V. TAMNUS.

THAMYRAS, [Θαμύρας] Thrax poeta. Feruntur ipsius in theologia versus ad tria millia, quum pulchritudine omnes præcelleret, ab initio mares dilexit: deinde præter consuetudinem Musas amavit, ac cum eis de cantu certavit, hac conditione ut victor complexu potiretur: victus, quod eis luberet, pateretur. Itaque superatus, & oculis & lyra privatus est: ex quo proverbium manavit in eos, qui præter ingenium proprium aliquid agunt, Thamyras insanit. V. Erasmi in Proverbiis. Stat. 4. Theb. 183. Et Ovid. 3. de Arte Am. 399.

Tu licet & Thamyram superes, atque Orphea cantu.

Thamyras, Aruspex quidam, cujus meminit Tacit. 2. Hist. 3.

THAPSACUS, [Θάψακος] Urbs Syriæ amplissima, ad Euphratem fluvium, cujus meminit de Cyri expeditione lib. 1. Xenophon.

THAPSUS, [Θάψος] Pænisula est Siciliæ, versus Syracusas, plana, & quam minimum mari eminens, adeo ut undis merfa videatur. Unde & Thapsus dicta est τῷ θάψειν, quod in mari quodammodo sepulta videatur. Virg. 3. Æn. 689.

—Thapsumque jacentem. Scribitur & Tapsus.

Thapsus etiam Africæ civitas, ut ait Plin. lib. 5. cap. 4. V. & Dion. lib. 43.

THAPSIA, [Θάψια] Frutex est tota specie ferulæ similis, graciliore tamen caule, folio fœniculo simili: umbellas habens in singulis germinibus anetho similes, & in iis flore luteum: femina autem modice latum, minus quam ferulæ: radix est prægrandis, intus candida, foris nigra, crassiore cortice vestita, & acris. Colligitur ex ea liquor ejusdem nominis,

effossa circa eam terra, vulneratoque cortice. Dicta Thapsia a Thapso pænisula, in qua primum creditur inventa. V. Plin. lib. 13. cap. 22. & Dioscorid. lib. 4. 157.

THASUS, [Θᾶσος, Θάσος, Steph.] Oppidi insulæque nomen, teste Herodoto lib. 2. Quin etiam in Thasum profectus sum, ubi inveni templum a Phœnicibus conditum, qui ad investigandum Europam navigantes Thasum condiderunt, &c. Fuit hæc insula Aurea vocitata, propter aurum, quod illic effodiebatur. [Immo Aëria, Αἰρία, ut ait Steph.]

Est & Thafus, vel Thaffus, Insula in Ægeio mari prope Thraciam, vino suo & nuce optima, cujus Varro meminit, celebris. Plin. lib. 14. cap. 7. Nunc vulgo dicitur Thafus, aliis Thaffo, aliis Taxo.

Nemorosa Thafos. Stat. 5. Theb. 182.

THASIUS, a, um. Adj. [Θᾶσιος] ut, Nux Thasia, quæ & Græca dicitur & Amygdala. Macrob. lib. 3. Saturn. cap. 18.

Vites Thasiæ. Virg. 2. Georg. 91.

THASII, [Θᾶσιοι] Populi in Thafus habitantes.

THAUMACIA, [Θαυμακία] Magnesiæ oppidum, ita dictum a Thaumaco Poeantis. patre. Ejus meminit Plin. lib. 4. cap. 9.

Thaumaciam alteram Stephanus collocat ad finem Maleacum.

THAUMANTIAS, ædis. f. [Θαυμαντιάς] dicitur Iris, filia Thaumantis & Electræ filiz Oceani, nuntia deorum in rebus malis, ut Mercurius in bonis. Ceterum ex admiratione hoc nomen forsan accepit, quæ admiratio de ejus coloribus nascitur. Auctor Servius in illud Virg. 9. Æn. 5.

Ad quem sic roseo Thaumantias ore locuta est; Θάυμα enim Græce, miraculum significat.

THAUMANTIS, idis. f. Idem. [Θαυμαντίς] ut,

Imbrifera Thaumantis. Stat. 3. Silv. 3. 81.

THAUMANTÆUS, a, um. Adj. [Θαυμαντήν] ut,

Virgo Thaumantea. Ovid. 14. Met. 845.

T H E

THEÆGÉNĒS, is, m. [Θεαίγης] Tres Athenis Theogenes diversis temporibus fuisse Suidas refert. Unum qui de Homero scripsit.

Alium qui ἡπύνη, id est Fumus est cognominatus, quod multa promittens nihil præstaret: pauper enim erat ac dives videri volebat.

Tertius, vir potens ac dives Athenis, qui liberalitate ac beneficentia publice ac privatim multa laude digna gessit.

Quartum addit Pausanias, Athletam, patria Thasium, qui c XL coronas ex certaminibus retulit.

THEAMÉDES, [Θεαμήδης] Lapis contrariam magneti habens naturam. Nam ut ille ferum occulta quadam naturæ vi ad se attrahit, ita Theamedes respuit repellitque. Plin. lib. 36. cap. 16.

THRANGĒLA, [Θράγγελα] Cariz oppidum, unum ex iis, quæ ab Alexandro magno Halicarnasso fuerunt attributa. Auctor Plin. lib. 5. cap. 29.

THEANO, us. f. [Θεανώ] Mesopotamia, seu Cressa genere, vel, ut alii scribunt, Metapontina, aut Thuria; mulier Pythagorea, Leophronis filia, & uxor Brotini Crotoniata. Scripsit commentarios in Philosophia, de virtute, poemata quoque & apophthegmata Pythagorica. Auctor Plotinus.

Theano item apud Homerum memoratur.

THEANUM, V. TEANUM.

THEATRUM, i. n. [Θέατρον, Gl. G. L.] a verbo θεάομαι, quod videre significat. Est autem ædificium in hemicycli speciem factum, ad videnda scænæ spectacula idoneum. Cic. 1. de Finib. 49. Tanquam e theatro exeamus. Juven. 10. Sat. 128.

—sævus & illum

Exitus eripuit, quem mirabantur Athenæ

Torrentem, & pleni moderantem frena theatri. Demosthenem

scilicet.

Spectandi looum in theatro Senatores in imis gradibus ante omnes habuerunt: quod instituere Curules ædiles, Cenforum jussu, Atilius Serranus, & L. Scribonius Libo. Fecit postea sua lege L. Roscius Otho, Ciceronis ætate, alteram in populo distinctionem: tulit enim, ut equester ordo seorsum a plebe in XIIII gradibus federet, iis tamen equitibus exceptis, qui sine suo, sive fortunæ vitio decoxisset, cui generi certum locum assignavit, pœna irrogata, si in XIIII sedissent.

Hinc illud in Antonium, 2. Philipp. 44. Tenesne memoria, te prætextatum decoxisse? Patris, inquires, ista culpa est. Concedo: illud tamen audaciæ tuæ, quod sedisti in Quatuordecim: cum esset lege Roscia decoctoribus certus locus constitutus, quamvis quis fortunæ vitio non suo, decoxisset. Primum igitur senatores in sedibus Circo proximis considebant. Secundo loco proxime sedisse equites putabam, cum, exceptis senatoribus & magistratibus, dignitate anteirent, sed a Cornelio Tacito monitus, opinionem mutavi. Is enim, sedisse quidem in XIIII ordinibus equites, narrat, non tamen ante plebem, sed confuse, tantum ut XIIII ordines haberent. Nero, inquit lib. 15. cap. 32. pr. equitum Romanorum locos sedilibus plebis anteposuit apud Circum. Nam ad eam diem indiscreti ibant: quia lex Roscia nihil, nisi de XIIII ordinibus, sanxit. Ex libro P. Manut. de Legibus Romanis.

Alta fundamenta theatri. Virg. 1. Æn. 423.

Arcto theatro stipata Roma. Hor. 2. Epist. 1. 60.

Cuneatum theatrum. V. CUNÆUS.

Curva theatra. Ovid. 1. de Arte Am. 89.

Festa theatra, In quibus ludi ac dies festi celebrantur. Ovid. 3. Met. 111.

In theatro ac spectaculis. Cic. 2. Att. 19.

Magna theatra. Lucret. lib. 4. 74.

Marmoreum theatrum. Ovid. 2. Amor. 7. 3.

Spissa theatra. Hor. 1. Epist. 20. 41.

Theatrum, pro Spectatoribus ipsis. Quintil. lib. 6. cap. 1. extr. Tunc est commovendum theatrum, quum ventum est ad ipsum illud, quo veteres tragediæ comœdiæque clauduntur, Plaudite.

Clamori turba theatri. Stat. 3. Silv. 5. 16.

Theatra reclamant. Cic. 3. de Orat. 194. h. e. Spectatores.

Verfari in theatro, per translationem, pro Esse in aliquo loco conspicuo ante omnium oculos. Cic. 7. Verr. 35. Sic obtinui Quæsturam in provincia Sicilia, ut omnium oculos in me unum coniectos arbitrarer: ut me Quæsturamque meam, quasi in aliquo orbis terræ theatro verfari existimarem.

Habere theatrum, fane bellum. Cic. 13. Att. 20.

Ingenii theatrum. Cic. de Clar. Orat. 6. Cum forum Populi Rom. quod fuisset quasi theatrum illius ingenii.

Theatrum virtutis, conscientia. Cic. 2. Tusc. 64. Omnia enim benefacta in luce collocari volunt: sed tamen nullum theatrum virtuti conscientia maius est.

Majoribus theatris propositæ ejus virtutes. Cic. pro Rabir. Post. 42. Multas quidem C. Cæsaris virtutes, magnas, incredibileque cognovi, sed sunt ceteræ majoribus quasi theatris propositæ.

Magnum theatrum habet ista provincia. Cic. 13. Fam. 65. Summa ejus epistolæ hæc est, ut ornēs omnibus rebus Neronem, sicut instituiti, atque fecisti. Magnum theatrum habet ista provincia, non ut hæc nostra, adolescentis nobilis, ingeniosi, abstinentis commendationem atque gloriam. i. e. Multos spectatores: vel ut alii volunt, Magnam fortunam, qualis in theatro esse solet.

Magno theatro spectata familiaritas, Per multis comperta. Cic. 12. Fam. 29. Non modo te, cui nostra omnia notissima sunt, sed neminem in Pop. Romano arbitror esse, cui sit ignota ea familiaritas, quæ mihi cum L. Lamia est. Etenim magno theatro spectata est tum, cum est ab A. Gabinio Consule relegatus, quod libere & fortiter salutem meam defendisset.

THEATRĀLIS, e. Adj. [Θεατρικός, Gl. L. G.] Quod ad theatrum spectat. Cic. pro Sext. 115. Theatrales gladiatorique confessus.

Vitiosa humanitas indecora & theatralis. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Lex theatralis. Quintil. lib. 3. cap. 6. Plin. 7. 30.

Operæ theatrales. Tacit. 1. Ann. 16.

THEATRĪCUS, a, um. Adj. [Θεατρικός] Idem. ut, August. de Civ. Dei. 6. 6. Theatricæ turpitudines.

THEATRĪDĪUM, i. n. [Θεατρῖδῖον] dimin. forma Græca, a Theatro deductum, quasi Parvum theatrum: non enim Theatrum dicimus. Varr. 3. de R. R. cap. 5. Inter has & exteriores graditum substructum ut theatrium avium: mutuli crebri in omnibus columnis impositi, sedilia avium.

THEBA, æ, THEBE, es. & frequentius THEBÆ, ærum. f. [Θηβαι] Ovid. 3. Amor. 6. 33.

Quid referam Alopōn, quem cepit Martia Thebe? Stat. 8. Theb. 349.

Vive superstes, ait, diræque ad mœnia Thebæ
Solus abi.

Nomen aliquot urbium, quarum celeberrima fuit in Ægypto, a'Busiride Ægypti rege condita, quæ Græcæ Ἡλιόπολις, id est Solis civitas: ambitu centum quadraginta stadiorum, uti refert Herodotus, quam Plin. lib. 36. cap. 14. totam pensilem fuisse scribit, quæ & centum portas habuit, in quarum singulis memorantur ducenti custodes excelluisse equis & curribus: subter quam reges soliti erant maximos exercitus armatorum educere, nullo ex oppidanis id sentiente. Multa de hac Diodorus & Strabo lib. 17. a quo Diospolis vocatur. Demum collapsa, ut alia solent vetustate, etiam Strabonis temporibus vicatim inhabitata est. Juven. 15, Sat. 16.

Atque vetus Thebe centum jacet obruta portis. Ab hac (teste Plinio libro tricesimo sexto) regio Thebaica, Æthiopix contermina, cognominata est. A qua & Thebæ cum diphthongo, & fructus palmarum ejus Thebaides & Thebaicæ dicuntur a Plinio.

Alia Thebe fuit in Boeotia, a Cadmo Agenoris filio condita, quam Amphion muris ornavit, Bacchi & Herculis clarissima patria, ab Alexandro Magno postea everfa, quæ Draconigena dicitur, quia a Cadmo cum quinque viris ex ipso dracone ab ipso interfecto natis, constructa fuit. Varro tamen lib. 3. de R. R. cap. 1. pr. scribit, hanc urbem ab Ogyge ædificatam. Ab hac Thebani dicti sunt. Hanc Heptapylon vocat Apuleius lib. 4. Met. p. 146. Elmenh. ab eo quod septem portas habebat, inclita tribus ducibus, Aristomene, Epaminonda & Pelopida: ut & Pindaro poeta, Lyricorum principe. Hæc etiam dicta fuit Dirceæ, a Dirce fonte. Unde & a Statio Dirceus ager, Thebanus vocatur.

Aoniæ Thebæ. Stat. 1. Theb. 226.

Cadmeæ Thebæ. Propert. lib. 1. 7. 1.

Domitæ bello Thebæ. Ovid. 2. Epist. 71.

Duplices Thebæ. Virg. 4. Æn. 470.

Echionæ Thebæ. Hor. 4. Carm. 4. 64.

Ectionæ Thebæ. Ovid. 12. Met. 110.

Herculeæ Thebæ. Sen. Herc. fur. 4.

OEdipodionæ Thebæ. Ovid. 15. Met. 429.

Truces Thebæ. Claud. de Bell. Gild. 287.

Veteres Thebæ. Propert. lib. 2. 1. 21.

Alias Bacchus in Africa condidit Thebas. Unde Hieronymus in Commentario epistolæ ad Galatas, Prætereo Thebas Liberi, quas in Africa condidit, quæ civitas nunc Thebestis dicitur.

Alia in Theffalia, a qua etiam Thebani & Thebæi.

Fuit & alia Thebe, Homero teste, in Cilicia, Andromaches uxoris Hectoris patria. Unde Ovid. 4. Trist. 3. 29.

Nec cruciari minus, quam quum Thebana cruentum
Hectora Theffalico vidit ab axe trahi.

Alia fuit in Lucania, ab Aoniis colonis condita, quam interiisse auctor est Cato.

Fuerunt & Thebæ Corsicæ.

THEBÆI, [Θηβαῖοι] Populi Thebas civitatem Ægypti, vel aliam, incolentes.

THEBAICÆ, seu THEBAIDES, dicuntur Palmæ generosiores. Plin. lib. 5. cap. 28. Carne palmæ placet, crusta thebaicæ, succo uvæ & caryotæ. Idem lib. 13. cap. 4. Thebaidis fructus in cados conditur.

THEBAIS, idis, f. [Θηβαῖς] Africæ regio est. Plin. lib. 5. cap. 9. Summa pars Æthiopix contermina, Thebais vocatur. Quod nomen potest esse patronymicum a Thebe.

Fluvius est etiam hujus nominis in Caria. Plin. lib. 5. cap. 29.

Thebais, patronym. f. [Θηβαῖς] Ovid. 6. Met. 163.

— & omnes

Thebaides jussis sua tempora frondibus ornant.

Thebais, & Nomen est libri a Statio conscripti de Bello Thebano.

THEBANI, [Θηβαῖοι, ἢ Θηβαῖ:] Qui sunt ex Thebe civitate Boeotix.

THEBANUS, a, um. Adj. [Θηβαῖος] ut,

Agmina Thebana. Stat. 9. Theb. 181.

Arx Thebana. Hor. de Arte Poet. 394.

Duces Thebani. Propert. lib. 2. 9. 50.

Sceptra Thebana. Sen. Theb. 1.

THEBÆ, es, f. [Θηβαι] Nomen virginis, e cuius gremio geminæ columbæ (ut est in fabulis) quum evolasent, altera ad Hammonis fontem tetendit, & ibidem responfa dedit: altera ad silvam Dodonæam, ubi futura mortalibus præcinit. conf. Steph. in Θηβαι.

THECA, æ, f. [θήκη, Gl. G. L.] Latine Repositorium, vagina, & locus dicitur, in quo quid recondi solet. Varr. 1. de R. R. cap. 48. Proinde ut grani theca sit gluma, & apex arista.

Calamaria theca. Martial. lib. 14. 19.

Numaria theca. Cic. 4. Att. 7. Quare in hoc thecam nummariam ne re-texeris: in aliis eris cautior.

Vasorum thecæ. Cic. 6. Verr. 52. Qui videret equum Trojanum introductum, urbem captam esse diceret, afferri sine thecis vasa, extorqueri alia de manibus mulierum.

THECĀTUS, a, um. Adj. ut, Arcum gestare thecatum. Sidon. 1. Epist. 2.

THEDO, ðnis. m. Piscis quidam apud Aufon. Edyll. 10. 89.

Et nullo spinæ nociturus acumine thedo.

THELBENCANE, [Θελβενκίνη] Babylonix urbs juxta Euphratis fluvii partem Ptolemæo lib. 5. cap. 20. hodie Maraga.

THELËSIS, Argiva mulier, quæ Argos oppidum Græciæ, a Cleomene Spartanorum rege obfessum, una cum ceteris mulieribus, quum decissent viri, tutata est.

THELICON, ðnis. m. Herba mercurialis. Apul. de Herb. cap. 82.

THELIS, ab Ennio vocabatur, quam Græci Thetin nuncupant. Varr. de L. L. 6. 5. Ea Thelis illi mater, &c. quod corrupte in editis legitur. Varr. de R. R. 3. 9. Nec continuo his, quas melicas appellant falso, quod antiqui, ut Thetin Thelin dicebant, sic medicam melicam vocabant.

THELYGŌNOS, i, f. [Θηλύγονος] Herba, habens frondes frondibus oleæ similes, sed aliquanto pallidiores. Plin. lib. 27. cap. 8. Est & alia cratægonos, quæ thelygonos vocatur. Differentia intelligitur lenitate gustus.

THELYPHŌNON, i, n. [Θηλύφρον] Herba, ab aliis Scorpion vocatur, propter similitudinem radices, cujus tactu moriuntur scorpiones. Plin. lib. 25. cap. 10.

THELYPTËRIS, is, f. [Θηλυπτερίς] Alterum genus filicis, quasi filix femina: nam fruticosa est, & multos ex se ramos produciens. Plin. lib. 27. cap. 9.

THEMA, ætis. n. [θήμα] Latine, ut vult Gloss. Græcolat. Positio, Casus, dicitur. Est etiam Argumentum a præceptore propositum vel dictatum, quod ubi composuerunt discipuli, jam amplius thema non est dicendum. Thema controversiæ declamandæ argumentum. Quintil. lib. 7. cap. 2. Nam in schola certa sunt & pauca, & ante declamationem exponuntur, quæ themata Græci vocant, Cicero præposita.

Thema, apud Suetonium accipitur pro Horoscopo, in Augusto, cap. 94. ad finem, Tantam mox fiduciam fati habuit, ut thema suum vulgaverit: nummumque argenteum nota sideris Capricorni, qui natus erat, percussit. [Gloss. Græcolat. Θέμα, τὸ δ' ἀν' ἀράπην, Constellatio.]

THEMIS, is vel idis, vel istis, f. [Θέμις] Una fuit ex tribus fororibus Jovis, ex qua Minerva suscepit. Hæc Cæli & Terræ filia fuit, quæ Jovis nuptias fugiens, ab eo in Macedonia compressa fuit. Hanc, teste Festo, putabant eam esse, quæ hominibus præciperet, id petere quod fas esset: eamque esse id existimabant, quod fas est. Nam Θέμις Fas apud Græcos designat. Habuitque templum in Boeotia juxta Cephissum amnem. ad cujus oraculum accessit Deucalion cum Pyrrha uxore pro consilio recuperandi humani generis. Fuit & alia Themis, quæ alio nomine Carmentis dicta est. Alii Themis vel Themista (utroque enim modo dicitur) Jus & Justitiam esse putant: eandemque consiliorum oraculorumque præsidem esse, propterea Homerum θεμῖς δέων, verbum quod vaticinari & oracula dare significat, pro Leges ferre & jura reddere accepisse Odysseæ decimo. Budaus.

Fatidica Themis. Ovid. 1. Met. 120.

Longæva Themis. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 217.

Parnassia Themis. Ovid. 4. Met. 642.

THEMISCYRÆ, orum. vel THEMISCYRON, i, n. [Θημισκυρα] Capadociæ urbs est, ut scribit Plin. lib. 6. cap. 3. & Mela 1. 21.

THEMISŌN, ðnis, m. [Θημισών] Medicus apud Herodotum: cujus meminit & Cornel. Celsus sæpius.

THEMISTA, [Θημιστά] Cic. in Pison. 63. Licet Themista sapientior, & ostium ferreum Senatus convicio verberari noluit. Sane Themis accusativus habet Themis & Themista. V. THEMIS. Ab accusativo Themista fit nominativus Themista hujus Themistæ. Est autem Themista eadem quæ & Themis, consiliorum præses. V. not. Var.

THEMISTŪS, [Θημιστά] Philosophus sub Juliano imperatore, cujus Præfectus Prætorii fuit Constantinopoli: scripti Paraphrasin in Aristotelis Physicam libris VIII. in Analytica item. Præterea edidit sua, videlicet de intentione & inscriptione prædicamentorum: disputationes etiam quasdam. Hic Valentem Imperatorem, quotidie sapientem in Orthodoxos auctoritate sua & epistolis reddidit mitiorem. Suidas.

THEMISTOCLES, is, m. tert. dub. [Θημιστοκλῆς] Atheniensis Nicoclis vel potius Neoclis filius. Sic enim Ovid. 1. Pont. 3. 69.

Arma Neocles, qui Persica contudit armis. Fuit prodigus ac lascivus prima juventute, postea dux delectus res inclitas gessit. Piræeum ædificavit. Bello maritimo Persas apud Salaminem vicit. Tandem civium invidia exsul, ad Artaxerxem confugit, a quo quum pugnare compelleretur invit aduersus patriam, recenti tauri sanguine hausto, se ipsum necavit, vir alioqui præstantissimus. Epistolas reliquit plenas acuminis ac prudentiæ hæc ex Suida. Cic. de Fin. 2. 104. Themistocles quidem, quum ei Simonides, aut quis alius, artem memorix polliceretur, Oblivionis inquit, mallet: meminisset etiam quæ nolo, oblivisci non possum quæ volo.

THEMISTOCLEUS, a, um. [Θημιστοκλῆς] Adj. Cic. 10. Att. 8. Pompeji omne consilium Themistocleum est.

Exilium Themistocleum. Cic. ibid.

THEMISTOGŌNES, [Θημιστογόνος] Syracusanus historicus, Cyri expeditio-nem & bella, quæ in historia Xenophontis continentur, composuit. Auctor Suidas.

THENSA, V. TENSA.

THEOCRĪNES, [Θεοκρίτης] viri proprium, qui primum tragœdiarum actor fuit, deinde calumniator & scyphanta. Unde & Demosthenes in oratione pro Ctesiphonte, Æschinem tragicum Theocrinem vocat. Etac-mus in Chiliadibus.

THEOCRĪTUS, i, m. [Θεοκρίτης] Syracusanus, patre Praxagora, cognomento Sunechides, matre Philina, qui sub Ptolemæo Lagi filio

emicuit, appellatus fuit Moschus. scripsit Dorica lingua Bucolicum carmen, quod exstat.

Theocritus alter, Chius patria, unde & Theopompus fuit historicus, ejus æqualis, & in administratione Reip. æmulus, scripsit historiam Libycam, & epistolas quasdam. Auctor Suidas. Macrobi. lib. 7. Saturn. cap. 3. Antigonus rex Theocritum Chium, de quo juraverat quod ei parurus esset, occidit propter scomma ab eodem de se dictum. Vide reliqua ibidem.

THEODAMAS, [Θεοδάμας] Pater Hylæ fuit, qui quum Herculi cum Deianira & Hylo filio in Deiopeis venienti esurientique cibum denegasset, ille arreptum unum ex bobus Theodamantis mactavit, atque coxit. Qua propter Theodamas convocatis popularibus, arma adversus Herculem movit: feruntque in eo certamine ita ab hostibus pressum fuisse Herculem, ut etiam Deianiram uxorem armaret, quæ & in mamilla vulnerata sit. Ipse tamen victoriam obtinens, Theodamantem occidit, filiumque ejus Hylam secum abduxit, quem tum deinde pro carissimo habuit, secumque etiam cum Argonautis reliquis proficiscens abduxit. Qui postea quum in Mysis aquatum solus ivisset, in silva quadam, sive in fontem præcipitatus, sive, ut fabula habet, a Nymphis abreptus, periit. Hercules autem interitum ejus sic doluit, ut relictis Argonautis retro abierit, Hylamque per omnem regionem requisiverit, de qua re est apud Apollon. Argon. 1. & apud Flaccum & Propertium lib. 1. Eleg. 2. aliosque nonnullos. Scribunt alii Thyodamas.

THEODAMANTEUS, a, um. Adj. [Θεοδαμάντειος] ut, Hylas Theodamanteus. Propert. lib. 1. 20. 6.

THEODECTES, æ. m. [Θεοδέκης] Orator, Cilix genere, discipulus Platonis, Isocratis, & Aristotelis. Conversus deinde ad tragedias, scripsit fabulas 1. Deceffit Athenis natus annos xli. Scripsit & versibus artem Rhetoricam, laudavit & virum Artemisiam Mausolum, una cum claris eo tempore oratoribus.

Theodectes orator, superioris filius, scripsit Encomium Alexandri regis Epirotarum: commentarios historiarum, artem Rhetoricam lib. vii. aliaque complura. Auctor utriusque Suidas.

Theodectes in primis (ut Aristoteles sæpe significat) politus scriptor, atque artifex. Cic. in Orat. 172.

THEODORUS, [Θεόδωρος] Byzantius sophista, qui a Platone vocatus est Δωροδότης, scripsit contra Thrasylulum & Andocidem, & alia multa. Suidas.

Theodorus & Theladeus fratres Samii, sculptores celeberrimi, quorum alter in Samo Pythii Apollinis signum incepit, alter Theodorus Ephesi eodem tempore, ex alio saxo absolvit: quibus simul compositis ita convenit, ut unum corpus, ab uno artifice & ex uno lapide sculptum videretur. Genus artis hujus est Græcis ignotum, sed apud Ægyptios frequentatum. Nam soli hominum, non oculis tantum totius statuæ compositionem metiebantur, sed dimensione, ut ex variis multisque lapidibus in unum corpus in certam mensuram statuæ perficeretur. Hæc Diodorus. De hoc Theodoro Diogenes testatur, quod non solum sculptor, sed etiam architectus fuerit, unusque consuluit subiiciendos esse carbones fundamentis Ephesi templi. Idem primus ferrum fundere docuit, statuamque ferream fecit. Auctor Pausanias.

Theodorus Gadareus, nobilis orator. Gadara autem Syriæ civitas est non longe ab Alcalone. verum ipse dici maluit Rhodius, teste Strabone, cujus tempore fuit. Ejus discipuli Theodori sunt dicti, inter quos fuit Hermagoras, qui de arte Rhetorica scripsit. Tiberius quoque princeps, quum secessisset Rhodum, eum studiose audivit, ut Quintil. lib. 4. tradit.

Theodorus, cognomine ἄδης, de quo & aliis Laertius in Aristippo, & Suidas V.

THEODOSIA, æ. f. [Θεοδοσία] Tauricæ Chersonesi urbs, Ptolemæo auctore, lib. 5. cap. 6. hodie Caffa, olim ditionis Genuensium, nunc Turcarum. Taurica Chersonesus hodie vocatur Precopia.

THEODOSIUS, [Θεόδοτος] Strabo lib. 12. In Bithynia fuere viri in disciplinis memorabiles, Xenocrates philosophus, & Dionysius dialecticus, & Hipparchus, & Theodosius, & filii ejus mathematici.

THEODOTA, æ. [Θεοδότη] Meretrix Elea lepida in primis & festiva: cujus meminit Xenophon de factis & dictis Socratis: & Laertius in vita Aristoteli.

THEODOTION, i. n. Vitruv. lib. 7. cap. 7. Creta viridis pluribus locis nascitur, sed optima Smyrnæ. Hanc autem Græci Θεόδοτον vocant, quod Theodotus nomine fuerat, cujus in fundo id genus cretæ primum est inventum.

THEODOTUS, [Θεοδότος] Patria Chius, ultimi Ptolemæi in Rhetoricis præceptor fuit, qui decertantibus in concilio Ægyptiorum satrapis, an Pompejus, post prælium Pharalicum profugus, esset in Ægyptum recipiendus, pro sententia dixit, recipiendum quidem esse, sed receptum occidendum: adjiciens vetus illud proverbium, Mortuos non mordere. Hunc postea, Cæsare interfecto, Brutus in Asia repertum, & ad se adductum, interfici jussit. V. Plutarchum in vita Pompeji.

Theodotum alium memorat Philostratus in sophistis, qui tempore Herodis Attici præfuit Atheniensium scholæ.

THEOGNIS, i. d. m. [Θεόγνης] Poeta Græcus, cujus exstant Sententiæ elegiaco carmine, & alia. De quo Plato in libro de Legibus, O rex Latonæ & Jovis filii, nunquam tui obliviscor exordiens neque finiens.

THEOGONIA, [Θεογονία] Deorum generatio. Cic. 1. de Nat. Deor. 36. Quum vero Hesiodi Theogoniam, id est originem deorum, interpretatur, tollit omnino, &c. V. HESIODUS.

THEOLOGIA, [Θεολογία] Latine Ratio vel sermo de divinitate dicitur. [Gloss. Græcolat. Θεολογία, Dei proverbium. An Θεολογία; vel Θεὸς λόγος;

THEOLOGUS, i. m. [Θεολόγος] Cic. 3. de Nat. Deor. 53. Principio Joves tres numerant ii, qui theologi nominantur.

Soles ipsi quam multi a theologis proferuntur. Cic. 3. de Nat. Deor. 54.

THEOMBROTUS, [Θεόμβροτος] philosophus fuit Metroclis auditor, & præceptor Demetrii Alexandrini, cujus meminit Laertius in Metrocle.

THEOMBROTOS, [Θεόμβροτος] Herba magica, qua Perfarum reges adversus omnia & animi & corporis incommoda utebantur. Plin. lib. 24. cap. 17. Theombrotion triginta schœnis a Choaspe nasci, pavonis picturis similem, odore eximio. Hanc autem a regibus Perfarum comedi aut bibi contra omnia corporum incommoda, instabilitatemque mentis, eandem semion a potentia majestate appellari.

THEOMNESTUS, [Θεόμνηστος] Cous; ut auctor est Strabo lib. 14. vir

fuit clarus administratione Reipublicæ, & Nicia æmulus.

THEON, ōnis, [Θεών] Theones apud Suidam plures: sed notior cunctis, philosophus Alexandrinus, eisdem patria, tempore, & disciplinis, quibus Pappus, sub Theodosio seniore, scripsit de Astrologia, commentariosque in Ptolemæum & Atrolabium parvum, & alia.

Theon item Alexandrinus Stoicus, tempore superior, siquidem sub Augusto, post Arrium philosophum, emicuit: scripsit in Physicam, & in artem Rhetoricam, & alia.

Alius item ejus nominis Stoicus Antiochenus, cunctis antiquior, scripsit Apologiam Socratis.

Quartus Smyrnæus. V. Suid.

Quintus etiam Alexandrinus, Sophista cognominatus Ælius, scripsit in arte Rhetorica.

Theon Sidonius Sophista, præcepit in patria Constantini II tempore.

His Theonem sculptorem addit, inter quinque, qui Mausoleum cælavere, Plin. lib. 35. cap. 11.

THEONINUS, a, um. Adj. [Θεονίνος] ut, Dente Theonino rodere. Hor. 1. Epist. 18. 82. Theon, inquit Acron, dicacissimus, id est loquacissimus, fuit & maledicus, per quem maledici & detractores intelliguntur.

THEOPHĀNES, [Θεοφάνης] Mitylenæus historicus, scriptor rerum Pompeji Magni; cujus meminit Cic. pro Arch. 24.

THEOPHILES, [Θεοφίλος] Religiosus, in Gloss. Græcolat.

THEOPHILUS, [Θεοφίλος] Cæsareæ Palæstinæ præsul Severo imperante: cujus meminit Hieronymus. Theophilus Antiochenus præsul imperante M. Antonino librum in Marcionem edidit: tum alia, quæ ab Hieronymo commemorantur.

THEOPHORĒMĒNI, [Θεοφορέμηνος] sunt Homines numine afflati: sic dicti, quod non sua sponte, sed divino numine feruntur. Cujusmodi Cumæa Sibylla a Virgilio describitur 6. Æn. 46.

— cui talia fanti

Ante fores subito, non vultus, non color unus,
Non comptæ mansere comæ: sed pectus anhelum,
Et rabie fera corda tument: majorque videri,
Nec mortale sonans: afflata est numine quando
Jam propiore Dei.

THEOPHRASTUS, [Θεόφραστος] ex Ereffe Lesbi civitate fuit, Aristotelis & discipulus & scholæ successor. Euphrastus, deinde Theophrastus vocatus, ob oris & eloquentiæ suavitatem, quum antea Tytamus appellaretur. Habuit discipulos ad duo millia. Opera ejus a Diogene commemorantur, inter quæ sunt libri sex epitomes in Aristotelem de Animalibus. Exstant hodie decem de Plantis conversi a Theodoro Gaza, aliaque opuscula. Excessit admodum senex. Ex Suida, Diogene, Strabone.

Theophrastus Aristotelis discipulus, de Rhetorice diligenter scripsit. Quintil. lib. 3. cap. 1. 11.

Theophrastus divinitate loquendi nomen invenit. Cic. in Orat. 62.

Theophrastus in dicendo dulcis. Cic. de Clar. Orat. 21.

Theophrastus alter fuit Ephesius. Ælianus de Varia historia. [Nisi error est.]

THEOPOLIS, V. ANTIOCHIA.

THEOPOMPUS Gnidius, [Θεόπομπος] & orator, & historicus post Thucydidem & Herodotum: quibus, ut in historia minor, ita oratori magis similis, ut qui antequam esset ad hoc opus sollicitatus, diu fuerit orator. Quintil. lib. 10. cap. 1.

Theopompus, Rex Spartanorum, quum primus instituisset ut Ephori Lacedæmone crearentur, ita futuri regiæ potestati oppositi, quemadmodum postea Romæ Consulari imperio Trib. pleb. sunt objecti, atque illi uxor dixisset, id egisse illum, ut filiis minorem potestatem relinqueret: Relinquam, inquit, sed diuturniorem. Valer. Max. lib. 4. cap. 1. Quintilianus tamen lib. 2. cap. 13. hanc modestiam parum valuisse demonstrat, captum demum fuisse ostendens.

Fuit item alius Antiquæ comœdiæ poeta, ut Suidas auctor est.

Præter hos Theopompus Gnidius, Cæsaris familiaris, Artemidorum habuit filium, qui apud Cæsarem ipsum plurimum poterat, ut scribit Strabo lib. 14.

THEOPOMPEUS, a, um. Adj. [Θεοπόμπειος] Cic. in Orat. 207. Placet omnia dici Isocrateo Theopompeo more.

THEOPOMPINUS, a, um. Adj. Cic. 2. Att. 6. A nobis, quæ tibi uni legamus, Theopompino genere, aut etiam asperiore multo panguntur. Hoc dixit, quia Theopompus, in historiis suis mores hominum asperius accusabat. [Forte Theopompio reliquit, Θεοπομπείω.]

THEORĒMA, ātis. n. [Θεώρημα] Latine Speculatio dicitur. Theoremata sunt speculamenta disciplinarum, & veluti commentationes. Cic. de Fato, 11. Etenim si est divinatio, qualibuscumque perceptis artis proficiuntur? percepta appello. quæ dicuntur Græce Θεωρήματα.

THEORIA, æ. f. Speculatio. Cic. 12. Att. 6. Gell. 1. 12. [Gloss. Græcolat. Θεωρία, Spectacula, Ludi.]

THEORETICE, es. f. [Θεωρητική] Ars vocatur, quæ nullum exigens actum, ipso rei, cujus studium habet, intellectu contenta est. Quintil. lib. 2. cap. 18.

THEORI, [Θεωρί] Athenis dicebantur, Qui quotannis publico nomine in Delum navigabant Apollini litatum: quorum etiam navis, qua vehebantur, Theoris dicebatur. Auctor Suidas.

THEORĒNA, [Θεωρένα] a Philippi Macedonis militibus cincta, quum eorum manus effugere non posset, se principitem dedit in mare. V. Liv. lib. 40. 4.

THEŒRA, æ. f. [Θεῶρα] Insula una est ex Cycladibus in Ægeo, ex qua profecti sunt Theræi, qui Cyrenen in Africa condiderunt. Thera olim Callista dicebatur, ut Callimachus ait. Hæc ex Strabonis lib. 17. de hac Plin. lib. 4. 12. Protinus ab Io abest Thera viginquinque millibus passuum. In ea est Eleusis Civitas; ut lib. 3. Ptolemæus refert. Ab Herodoto Thera ponitur insula lib. 4. quam Justinus putat Therannem, alii Corfi am.

THEŒRĒNES, [Θεωρέμνης] Civis Atheniensis, unus ex triginta tyrannis, qui cum a collegis multos infantes supplicio affici videret, ea de re conquerens, cum ceterorum omnium, tum præcipue Critiæ ejusdem, qui reliquos, ut potentia, ita & immanitate antecederat, odium in se concitavit: tandemque per calumniam circumventus, & innocens, capitis damnatus, quum cicutam avide hausisset, quod reliquum erat, e poculo ejiciens, Propino (inquit) hoc pulchro Critiæ. Meminit Cic. 1. Tusc. Quæst. 96. quem vide.

THERAMNÆ, arum, five **THERAMNÆ**, es. f. [*Θερμναί* Steph.] Idem quod, **THERAPNÆ**, pl. vel **THERAPNÆ**, es. f. [*Θερπνῆ* Pausan.] Urbs Lacconiae in finibus Thebanis, Helenæ patria. Mela lib. 2. 3. & Plin. lib. 4. cap. 5. Stat. lib. 3. Theb. 422.

Tænareumque cacumen, Apollineasque Therapnas. Dictæ autem putantur Therapnæ, *ἄπ' ἑσπερίων*, quod ibi Dioscuri religiosissime colebantur.

Therapnæ etiam Urbis nomen est in insula Creta. Plin. 4. 12.

Animosa Therapnæ. Sil. lib. 6. 303.

Umbrosæ Therapnæ. Stat. 4. Silv. 8. 53.

THERAPNÆUS, a, um. Adj. pōfess. [*Θερπναῖος*] Ovid. 16. Epist. 196.

Da modo tefacilem, nec designare maritum,

Rure Therapnæo nata puella, Phrygem. Stat. 2. Silv. 2. 111.

Blanda Therapnæi placeant vineta Galefi.

THERAMNÆ, Oppidum Sabinæ, ex qua Atta Clausus, qui post Claudius dictus est, originem traxit: a quo familia Claudia nomen sortita est.

Therapnæ tamen ubique legendum, ut vult. Drakenborch. ad Sil. q. V.

THERAMNÆUS, a, um. Adj. [*Θερμναῖος*] Idem quod Sabinus. Sil. lib. 8. 414.

Ecce inter primos, Theramnæo a sanguine Clausi,

Exultat rapidis Nero non imitabilis ausis. Therapnæo Drakemb.

q. V.

THERAPNÆ, **THERAPNÆUS**, V. **THERAMNÆ**, paulo ante.

THERASIA, [*Θερσία*] Insula juxta Eubœam, auctore Ptolemæo lib. 3.

cap. 4. in qua civitas est hodie *Santōrinum* dicta. V. Plin. 4. 12.

THERIACA, æ. f. [*Θηριακῆ*] Genus medicamenti compositi contra venenata animalia: cujus confectionem docet Plin. lib. 20. cap. 24. Idem lib.

29. cap. 4. Fiunt ex vipera pastilli, qui theriaci vocantur a Græcis, quaternis digitis utrinque amputatis, exemptisque interaneis, & livore spinæ adhærente, reliquo corpore in patina ex aqua & anetho discosto, spinisque exemptis, & addita similitagine, atque in umbra ficcatis pastillis, quibus ad multa medicamenta utuntur.

Theriaca dicitur *ἀπὸ τῶν θηρίων*, hoc est a feris sive belluis venenatis, quod hæc compositio adversus omnes belluas venenatas instituta sit.

THERICLÆS, [*Θηρικλῆς*] Sculptor insignis fuit calycibus ex terebintho tornandis nobilitatus, teste Plin. lib. 16. cap. 40. Suidas præterea Thericlis figuli cujusdam meminit, qui primus pocula e luto creditur finxisse.

Unde Thericlea pro Fictilibus quidam usurparunt.

THERIOMA, ætis. n. [*Θηριόμα*] Ulcus est, inquit Hermolaus, virilium: interm & fedis & partium aarum, multo ac nigro sanguine, mali odoris.

Atra fit caro & corroditur, ex quo nasci quandoque solet herpes esthiomemnos. Ita vocatur ulcus, quoniam serpendo corpus ad ossa usque devorat, inæquale ac cæno simile. V. Cels. lib. 5. cap. 28. de theriomate.

THERIOTRAPHIUM, [*Θηριοτρόφιον*] Locus ubi feræ aluntur. Varro 3. de R. R. cap. 13. 2. Nam silva erat, ut dicebat supra quinquaginta jugerum, maceria septa: quod non leporarium, sed *θηριοτρόφιον* appellabat.

THERIONARCA, [*Θηριονάρχη*] Frutex est subberbaceus, roseo flore: inde nomen habens, quod torporem afferat serpentibus, quasi *θηρίων ἡρέκη*. V. Plin. lib. 25. cap. 9.

THERISTRUM, & **THERISTRUM**, [*Θηιστρον* & *Θηιστριον*] (utrumque enim reperitur) inter Ornamenta muliebria posita Esajæ 3. cap. quo in loco D. Hieronymus dicit, ea a nobis Palliola posse appellari, quibus obvoluta fuit Rebecca & hodie quoque Arabiæ & Mesopotamiæ mulieres operiuntur.

Theristra autem & Theristria dicta sunt ab eo quod *ἰσθίον*, hoc est in æstate & caumate corpora protegant feminarum. Hæc ille. Locus autem ille de Rebecca est Genes. 24. ad finem, quem interpres Latinus ita vertit, At illa tollens cito pallium suum operuit se. Idem Hieronymus in libro Hebraicarum traditionum in Genesin, Theristrum, inquit, Pallium dicitur, genus etiam nunc Arabici vestimenti, quo mulieres provincie illius velantur. Differentiam autem Theristri & Theristri videtur facere Pollux lib. 7. cap. 13. ubi utrumque ponit inter vestimenta communia viris & mulieribus. [Alterum scilicet alterius diminutivum. V. Suid.]

THERMÆ, arum. f. [*Θέρμαι*] Siciliæ oppidum, auctore Pomponio Mela lib. 2. 7. Cic. 4. Verr. 83. Inde

THERMITANI, Cic. 4. Verr. 83. V. & Steph.

THERMÆ, arum. f. [*Θέρμα*] Valla, Et balneas & thermas, licet alterum Latinum sit, alterum Græcum: tamen in hoc scilicet differre dicamus, quod in thermis tantum calefacimur, in balneis etiam lavamur. Nam & Baiis, & in multis aliis regionibus sunt loca quædam sicca, quæ nos vehementi calore resolvunt in sudorem, quæ nequaquam balneæ dici possunt, qui non lavant, sed potius ut necesse lavari atque ablui habeamus, efficiunt, ut thermas vocemus, quæ natura sunt calidæ: balneas vero etiam, quæ a nobis calefaciuntur igni. Hactenus Valla in Raudenssem. Martial. lib. 3. 25.

Neronianas is refrigerat thermas.

Beatæ thermæ. V. BEATUS.

THERMULÆ, arum. f. dimin. Martial. lib. 6. 42.

Hetrusci nisi thermulis laveris,

Illotus morieris, Oppiane.

THERMEFACIO, fēci, factum, ēre. Esculentis atque poculentis ingurgitatis, atque exhaustis in thermopolio calefacere. Plaut. Stich. 1. 3. 95.

Ego illo me hercule vero eo, quantum potest.

Jam ne exta excocta sunt quod thermefecerat. Nostri temporis

editi. Quot agnis fecerat. [i. e. Sacrificaverat.]

THERMODONTIS, (inquit Serv.) Fluvius est Thraciæ, ad quem Amazonæ ab Tanai flumine in Asia digressæ, se transtulerunt. Virg. 11. Æn. 659.

Quales Threiciæ quum flumina Thermodoontis, &c. Alii legendum putant Thermodontis quadrifyllabum, ut sit versus Spondiacus.

Ovid. 4. de Pont. 10. 51.

Et tu femineæ Thermodon, cognite turbæ,

Citus Thermodoon. Ovid. 2. Met. 249.

Thermodon Melæ 1. 2. & Suid. *Θερμωδών*. Hinc Adjectiva,

THERMODONTIUS, **THERMODONTEUS**, & **THERMODONTIACUS**, Unde pugna Amazonum appellantur Thermodoontæ. Propert. lib. 3. 13. 13.

Qualis Amazonidum nudatis bellica mammis,

Thermodoontis turba lavatur aquis. Ovid. 9. Met. 189.

Thermodontaco cælatus baltheus auro. Aldus legit Thermodoontiacus. At lib. 12. 611.

Thermodontiaca malle cecidisse bipenni. Claud. 2. de Raptu

Proserp. 66. Thermodontiaca securis.

Caterva Thermodontiaca. Senec. OEdip. 5.

THERMOPOLIUM, i. n. [*Θερμοπόλιον*] Locus in quo calida excitamenta & potiora venduntur. Plaut. Rud. 2. 6. 45.

Ne thermopolium quidem ullum ille instruit:

Ita falsam præbet potionem, & frigidam. Perspicue indicat hic

locus, in thermopoliis vendi solitam esse potionem dulcem & calidam.

Dulcibus enim potionibus veteres delectabantur: ut passo, murrhina, defruto, mellina, mulso: easque calidas bibere solebant. Plaut. in Pseud.

2. 4. 52. enumeratis dulcibus potionibus,

Quin in corde instruere quondam cœpit thermopolium. Sic enim

legendum censet Turnebus, non Oenopolium, aut Hermopolium. V.

Calida in CALIDUS.

THERMOPŌTO, ære. Plaut. Trin. 4. 3. 6.

— fatin in thermopolio

Condalius esse oblitus, postquam thermopostasti gutturem? i. e.

Calida potione gulam oblectasti, & guttur proluisti.

THERMOPYLÆ, arum. f. pl. [*Θερμοπόλαι*] Mons longissimus, qui incipiens a Leucade, in Occidentem & in Ægeum mare haud longe a Demetriade protendens, fauces habet angustissimas, juxta quas calidæ aquæ scaturiunt quibus Calidarum portarum nomen loco inditum est. Pylas enim portas Græci nominant, & thermon calidum. Ibi enim sunt; ut inquit Strabo, thermæ: id est calidæ aquæ, Herculi consecratæ. Livius scribis jugum Thermopylarum ita mediam Græciam dirimere, ut Appennini dorso Italia dividitur. Et quia calidæ aquæ in ipsis faucibus sunt, ideo, inquit, Thermopylæ locus appellatur, nobilis Lacedæmoniorum adversus Persas morte magis memorabili, quam pugna. Hæc omnia fere ad verbum ex Liv. 36. 15. Strabo lib. 9. Thermopylæ a Cenzæ abfunt freto stadia septuaginta. Cic. 1. Off. 61. Hinc Rhetorum campus, de Marathone, Salamine, Plateis, Thermopylis, Leuctris.

OEtææ Thermopylæ. Catul. ad Mallium, 66. 54.

THERODĀMAS, five **THERODĀMON**, [*Θηροδάμης*] Rex Scythiæ fuit, qui, ne per insidias occideretur, leones hominum sanguine alebat, quo magis sævirent: ut si casus postulare, ad crudelitatem paratos haberet.

Ovid. 1. de Pont. 2. 121.

THERODAMANTĒUS, a, um. Adj. [*Θηροδάμαντις*] Ovid. in Ibin, 183.

Therodamanteos ut qui sentire leones.

THEROMĀCHUS, [*Θηρομάχος*] Proprium nomen statuarii egregii, qui centesima septima Olympiade florit, teste Plin. lib. 34. cap. 8.

THERON, ōnis. m. [*Θέρων*] Agrigentorum tyrannus in Sicilia, qui & Perillum Himeræ tyrannide dejecit, & una cum Gelone Amilcarem Pœnorum ducem prælio superavit eodem die, quo Græci ad Salaminem Persas profigarunt. Vide Herodotum lib. 7.

Est item Theron Latinus cujusdam nomen ab Ænea occisi, apud Virg. 10. Æn. 312.

Canis item nomen, apud Ovid. 3. Met. 211.

THERSANDER, five **THERSANDRUS**, [*Θέρσανδρος*] Polynicis fuit filius ex Argis, teste Statio, qui una cum ceteris Græcorum principibus ad Trojam navigavit. Hunc Virg. 2. Æn. 261. inter eos commemorat, qui tempore excidii Trojani in equo ligneo fuerunt occultati. Al. Theffandrus, vel Tifandrus.

Fuit item hoc nomine Tibicen nobilis, qui una cum Thymbione Lacedæmoniorum duce subito Tiribazi adventu fuit oppressus. Auctor Xenophon. lib. 4. Rerum Græc.

THERSİLŌCHUS, [*Θερσίλοχος*] Antenoris filius, in bello Trojano occisus, quem Virg. 6. Æn. 482. inter viros fortes enumerat, qui etiam apud inferos arma tractent,

— quos ille omnes longo ordine cernens

Ingemuit, Glaucumque, Medontaque, Therfilochumque, &c.

THERSITES, [*Θέρσιτης*] Græcorum omnium fœdissimus fuit, quem Achilles sibi procaciter conviciantem pugni ictu interfecit. Hujus insignis deformitas ab Homero lib. 2. Iliad. 212. graphice expressa, effecit, ut quum hominem vehementer fœdum significare velimus, *Θέρσιτης* *βλέμμα*, id est Therstæ faciem eum habere dicamus. Juven. 8. Sat. 269.

Malo pater tibi sit Therstes, dummodo tu sis

Æacidæ similis. Nomen habet a *Θέρσος*, quod confidentiam

prope ac temeritatem significat.

THERSAURUS, i. m. [*Θησαυρὸς*, Gl. G. L.] est, ut inquit Paulus Jurisc. De acquir. rer. dominio. l. Nunquam. Vetus quædam depositio pecuniæ, cujus non exstat memoria, ut jam dominum non habeat. Sic enim fit ejus qui invenerit, quod non alterius sit. Plaut. Aul. prol. 7.

Sed mihi avos hujus obsecrans, concredidit Thesaurum auri, &c.

Intacti thesauri Arabum. Hor. 3. Carm. 24. 2.

Respondit conector thesaurum defossum esse sub lecto. Cic. 2. de

Divin. 124.

Excudere aliquid, quod lateat in thesauris. Cic. 15. Att. 26.

Habere thesauros alicujus. Cic. 11. Fam. 10.

Obruere thesaurum alicubi. Cic. de Senect. 21.

Recludere thesauros tellure. Virg. 1. Æn. 363.

Supplicare alicui aliquid e thesauris suis. Cic. 2. de Fin. 67.

Thesaurus, Abundantia. Plaut. Aſin. 3. 3. 65. Thesaurus copiarum. h. e.

Divitiarum.

Thesaurus rerum omnium memoria. Cic. 1. de Orat. 18.

Qui illos locos tanquam thesauros aliquos argumentorum, notatos habet.

Cic. in Partit. Orat. 109.

Repositus thesaurus. Quintil. lib. 2. cap. 7.

Thesaurum etiam Pessimæ rei copiam dici posse, Plautus voluit Amphit.

Qui domi uxorem meam impudicitia impedivit, teneo thesaurum stupri.

Ex Nonio 6. 45.

Thesaurus mali. Plaut. Merc. 1. 2. 51.

Perii! tu quidem thesaurum huc mihi apportasti mali. h. e.

Abundantiam & copiam mali.

Thesauri cavernarum. Plin. lib. 17. cap. 14. Tradunt & monedulam,

condentem femina in thesauros cavernarum, ejusdem rei præbere causas.

Thesauri maxillarum. Plin. lib. 10. cap. 72. Condit in thesauros maxillarum cibum sphingiorum & satyrorum genus: mox inde sensim ad

mandendum manibus expromit.

Thesaurus, pro Carcere. Plutarchus in vita Philopœmenis, non ita procul a fine, ipsum igitur in subterraneum ducunt domicilium, cui Thesaurus nomen indiderunt, neque auras neque lucem extrinsecus excipiens. Quumque fores nullas haberet, saxum immane obruentes includunt,

dunt, ibique, circum locatis militibus, deponunt. De Messeniis & Philopœmene loquitur. Meminit & Cælius Rhod. lib. 17. cap. 8.

THESAURARIUS, a, um. Adj. Quod pertinet ad thesaurum, ut The-saurarii fures, apud Plautum in Aul. 2. 8. 25.

Confuge sagittis fures thesaurarios.

THESAURARIUS, i, m. [Θησαυροφύλαξ, Gl. G. L.] Thesauri custos.

THESAURIZO, [Θησαυρίζω] are. Thesaurum colligo, repono. Quod verbum frequenter apud Ecclesiasticos scriptores occurrit, alioqui classicis linguæ auctoribus non receptum.

THESSUS, distyll. ei, vel eos. m. [Θησεύς] Ægæi Athenarum regis filius, ex Æthra conjuge: qui dum esset adolescens, opera Medæ novercæ pæne a patre veneno periit. Sed post mortem patris ad regnum Athenarum eve-ctus, tot digna memoratu peregit, ut inter omnes heroes Herculi unus con-numeretur. Hic postea extorris patria factus, in insulam Syrum navigavit, ubi periit, interemptus a Nicomede, vel, ut quidam volunt, ex loco edito post cœnam deambulando delapsus. Primus instituit Athenis Panathenæa, hoc est communem celebritatem in honorem Minervæ, quæ Græce Athena nominatur. Idem in Isthmo funebres ludos instituit. Hujus gesta, natales, & obitum scripsit Plutarch.

Fidus Theseus. Stat. 4. Silv. 4. 104. V. **PIRITHOUS**.

Infelix Theseus. Virg. 6. Æn. 618.

Magnanimus Theseus. Senec. Hippol. 9.

Perjurus Theseus. Ovid. 1. Amer. 7. 15.

THESEIS, idis. f. [Θησεΐς] Poëma Thesei gesta complectens. Juven. 1. Sat. 2.

Vexatus toties rauci Theseide Codri.

THESIDES, æ. patronym. m. [Θησιδης] Hippolytus Thesei filius. Ovid. 4. Epist. 65.

Thesides, Theseusque duas rapuere sorores. Virg. 2. Georg. 383.

Præmiaque ingentes pagos, & compita circum

Thesidæ posuere. h. e. Athenienses. Servius.

THESEUS, a, um. Adj. [Θησεύς] Propert. lib. 1. 3. 1.

Qualis Thesea jacuit cedente carina

Languida desertis Gnosialitoribus.

Fides Thesea. Ovid. 1. Trist. 3. 66.

THESION, i. n. Herba. Plin. 21. 17.

THESIS, [Θίσις] Latine Situs, Positio, convertitur in Gloss. Græcolat.

Apud Rhetores est Figura, quæ distinguit sensus orationis per commata. Dicta Positio vel positura, quia punctis positis convenienter denotat sen-suum partes: vel quia ibi vox pro intervallo dictionis deponitur.

Thesis apud oratores quid sit declarat Cic. in Topic. 79. quum ait, Quæstionum duo sunt genera: alterum infinitum, alterum definitum. Definitum est, quod ὁρισμένη Græci, nos Causam. Infinitum quod Θίσις illi appellant, nos Propositum possumus nominare. Causa certis personis, locis, temporibus, actionibus, negotiis cernitur, aut in plerisque eorum: Propositum aut in aliquo eorum, aut in pluribus, nec tamen in maximis. Itaque propositum pars causæ est. Idem in Orat. 45. Hæc igitur quæstio a propriis personis & temporibus, ad universi generis orationem traducta, appellatur Thesis. Idem 9. Att. 11. Sed tamen ne me totum ægritudini dedam, sumpsi mihi quasdam tanquam Thesis, quæ & politicæ sunt, & temporum horum, ut & abducam animum ab querelis.

Spatiosæ atque uberes ad dicendi exercitationem theses. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Dicere theses. Quintil. lib. 2. cap. 1.

THESMOPHORIA, n. pl. [Θεσμοφορία, ἱερὴ Δέμησης, Gl. G. L. Al. Θεσμοφορία pl.] Cerealia Latine. i. e. Sacra Cereris, quæ Græce dicitur Thesmophora, quali Legifera. Prima enim Ceres leges invenisse proditur, quia ante fru-mentum inventum homines sine lege vagabantur, & ex agrorum divisione primo nata sunt jura. Ovid. 5. Met. 343.

Prima dedit leges, Cereris sunt omnia munus. Græci Θεσμοφώραν Legiferam, ut in Gloss. Græcolat. exponitur. Plin. lib. 24. cap. 9. Græci lyon vocant, alii agnon, quoniam matronæ in Thesmophoriis Athe-niensium castitatem custodientes, his foliis cubitus sibi sternunt.

THESMOTHETES, æ. m. [Θεσμοθέτης] Legislator in Gloss. Græcolat. ex-ponitur.

Thesmothetæ, Magistratus apud Athenienses, a legum latione ita ap-pellati: qui ætate & usu docti, domi jura dabant, querelas accusationes-que cognoscebant, deque controversiis æquo examine cognoscebant, quotannis quoque leges recognoscebant, emendabant, & ad congruen-tiam sensumque consentaneum reducebant.

THESPIÆ, [Θεσπιάς] Oppidum liberum in Bœotia, ad radicem Parnasi, ut ait Plin. lib. 4. cap. 7. vel (ut Strab. inquit lib. 9.) Heliconi proximum. Thespias nobilitavit Praxitelis Cupido, a Glycerio meretrice ibi conse-cratus. V. Cic. 6. Verr. 4.

THESPIUS, a, um. Adj. [Θεσπιός] ut, Mœnia Thespia. Valer. 1. Argon. 474.

Rupes Thespia. Catul. 59. 27.

THESPIACUS, a, um. aliud Adj. [Θεσπιακός] ut, Mœnia Thespiaca.

Valer. 1. Argon. 93.

THESPIADES, [Θεσπιάδης] sunt Musæ seu Nymphæ Thespias incolentes: non a Thespia matre vel nutrice, ut quidam inepte tradunt, id nomen habentes: sed a Thespia five Thespiis urbe Bœotix, ubi præcipue Musæ colebantur. Auctor Stephan.

Tespiades deæ. Ovid. 5. Met. 310.

THESPIS, [Θέσπις] ex Icaria civitate Atticæ, primus poeta Tragicus, & qui personas invenit. Inter ipsius fabulas Pentheus, & quæ commemo-rantur a Suida. Hor. in Arte Poet. 276.

Ignotum tragicæ genus invenisse Camœnæ

Dicitur, & plaustris vexisse poemata Tespis.

THESPIUS, [Θεσπιός] i, m. Atheniensis, Erechthei regis filius, e plu-ribus feminis filias genuit quinquaginta. Cum quibus vocatis ad epulas Hercules sigillatim concubuit: suscepitque totidem liberos mares, qui Thespiadæ dicti sunt. Auctor Diodor. lib. 5. V. seq. dict. Scribitur & Thespius. [Rectius.

THESPIADES, [Θεσπιάδης] Filix Thespii, qui Erechthei, aut (ut alii volunt) Teuthrantis filius fuit, numero quinquaginta, ex diversis mulieribus nata: ex quibus Hercules adhuc adolescens, sed jam tum corporis robore præstans, totidem liberos masculos sustulit, qui & ipsi ab avi nomine Tespiadæ dicti sunt. Hi post mortem patris, cum Iolao illius ex

Iphicle fratre nepote, in Sardiniam profecti, multas in ea urbes con-diderunt. Auctor. Diodor. lib. 5. Al. Thestiadæ. V. præced. dict.

THESPROTI, [Θησπρωτι] Populi sunt in Epiro, proximi Chaonibus, ut auctor est Plin. in præcœ. lib. 4. 2.

Thesproti Dryopesque ruunt. Lucan. 3. 179.

THESPROTIUS, a, um. Adj. [Θησπρωτός] ut,

Arva Thesprotia. Sil. 15. 297.

Regna Thesproti subdita. Propert. lib. 1. 11. 3. [An Thesprotis?

Sinus Thesprotius. Liv. 8. 24.

THESSA, æ. f. Pifcis. Plin. 32. 11.

THESSALIA, [Θησῳλία] Regio Græciæ, quæ sub Attica olim compre-hendebatur, ex una parte Bœotiam, ex altera Macedoniam habens. Prius Æmonia, ab Æmone rege, & Pelasgicum Argos atque Hellas, eadem Thessalia & Dryopis, semper a regibus, cognominata, ut Plin. lib. 4. 7. refert. Dicta Thessalia a Thessalo Æmonis vel Iasonis & Medæ filio. Hanc Homer. Argos Pelasgicon nominat. In hac natus est Græcus rex, a quo Gracia. Strabo lib. 10. scribit, dictam fuisse prificis sæculis Pyrrhæam, a Pyrrha Deucalionis uxore. Ibi Deucalion cum uxore Pyrrha, quorum tempore, ut inquit Aristoteles, ingens imbrium illuvies majorem partem populorum Thessaliæ absumpsit, paucis, qui ad montium cacumina sese receperunt, conservatis. Inter quos Deucalion Parnasum petierat, rati-busque ad se confugientes per summa Parnasi juga benigne fovebat. Propter quod dictus est genus humanum reparasse. Hujus scilicet Thessaliæ a mari & Thermopylis est litus usque ad Penei eruptionem, & extrema Pelii. Dicta quoque fuit Pharsalia, Macedonia, Emathia, & Campi Philippici. In Thessalia sunt montes vigintiquatuor, quorum nobilissimi Pieria, parens domusque Musarum, Pelion, & Ossa, Gigantum bello memorati. Item Pindus, Othrys, Lapitharum sedes: Item Olympus. Flumina in ea, ut scribit Herodotus, sunt Apidanus, Enipeus, Onochonus, Pamifus, Peneus, Phoenix.

Eximia Thessalia. Catul. Argon. 62. 25.

THESSALUS, a, um. Adj. [Θησῳλός] ut,

Ora Thessala. Catul. 62. 280.

Portenta Thessala, Magica. Hor. 2. Epist. 2. 209. [Ob nobilitatam

pempe magicis artibus Thessalam. V. Apulej. pr. lib. 1. Met.

Puppis Thessala, Argo navis. Ovid. 17. Epist. 158.

Terra Thessala. Tibul. lib. 2. 4. 56.

THESSALICUS, a, um. aliud Adj. [Θησῳλικός] ut,

Clades Thessalicæ. Lucan. lib. 6. 62.

Colore Thessalico tincta purpura. Lucret. lib. 2. 500.

Nives Thessalicæ. Stat. 1. Achil. 152.

THESSALIS, idis. patronym. f. [Θησῳαλῑς] Ovid. 12. Met. 190.

Thessalidum virgo pulcherrima.

Ara Thessalis. Ovid. 13. Epist. 112.

THESSALONICA, æ. f. [Θησῳαλονίκη] Urbs ampla maximeque insignis, Macedoniæ metropolis, patria Theodori Gazæ. Strabo lib. 7. Thessalo-nica oppidum Macedonicum, quæ supra ceteras hujus ætatis urbes eximia civitate floret. Cic. 1. Att. 14. Ego propter viæ celebritatem & quoti-dianam expectationem rerum novarum, non commovi me adhuc Thessalonica. Nunc vulgo *Salonica* vocatur, ab aliis *Salonici*; quidam etiam proferunt *Salonichi*.

THESSALONICENSES, [Θησῳαλονικῑς] dicti sunt ejus Urbis incolæ. Cic. de Prov. Conf. 4. Thessalonicenses, positi in gremio imperii nostri, relinquere oppidum, & arcem munire cogantur.

TESTIUS, [Θησῳ] Parthaonis filius, pater Thoxei & Plexippi, qui quum in venationem apri Calydonii profecti essent, & post longum labo-rem bellum interemissent, præcipua venationis præmia expectabant. Sed venationis princeps, seu amore Atalantes ductus: seu quia sic usus expetebat, caput & pellem apri, qui primus apud venatores habebatur honos, Atalantæ virgini transmisit, quæ primum aprum sagitta vulnerarat. Quod ægre ferentes Plexippus & Thoxeus; virgini oblatum honorem auferre conati sunt. Quare iratus Meleager irruit in eos & occidit. Fabu-lam vide apud Ovid. 8. Met. 303. & 314. Hinc Plexippum & Thoxea Thespii filios Thespiadas nominat ibidem. conf. **THESPIUS**.

THESTIADES, **THESPIADES**, V. in **THESPIUS**.

THESTORIDES, [Θησπιδης] Calchas, filius Testoris. Stat. 1. Achil. 497.

Providus augur veri Thestorides. Ovid. 12. Met. 19.

THESTYLIS, is. f. Mulier rustica apud Vigg. 2. Ecl. 11.

THETA, n. indecl. [θη] nomen est litteræ Græcæ, quæ judicibus Græ-corum erat nota condemnationis, ut Latinis C. quod ea sit prima dictio-nis Θέταις, quæ Mortem significat. Hinc Martial. lib. 7. 36. ad Castri-cum, vocat Mortiferum theta. Et Perf. 4. Sat. 13.

Et potis es vitio nigrum præfigere theta.

THETIS, idis. f. [Θητις] Pelei Thessaliæ regis uxor, Nerei marini dei filia, & Achillis mater. De nuptiis hujus Lucianus fecit pulcherrimum dialogum. Accipitur nonnunquam pro Mari, ut Tethys, pr. prod.

Æquorea Thetis. Ovid. 11. Met. 226.

Marina Thetis. Hor. 1. Carm. 8. 14.

Plana Thetis, Planum & tranquillum mare. Stat. 5. Theb. 709. Claud.

de Rapt. Proserp. lib. 1. 148.

Hic latrat Getula Thetis.

Tentare Thetim ratibus. Virg. 4. Ecl. 32. conf. **TETHYS**.

THEUDASIA, [Θευδασία] Emporium nobile fuit ad Bosporum Thra-cium; ita dictum ab uxore Leuconis, ejus regionis tyranni, qui primus hac in urbe emporium instituit, Atheniensibusque illinc frumentum evehentibus multas immunitates concessit: ut est videre apud Demosthe-nem in oratione adversus Leptinem.

THEUTALIS, is. f. Herba. Plin. 27. 12.

THIA, æ. f. [Θῑα] Insula est in mari Cretico, una Sporadum, non pro-cul ab Hiera, quam sua primum ætate emeruisse auctor est Plin. lib. 2. cap. 88. & lib. 4. cap. 12.

THIMBRON, ðnis. [Θιμβρών] Lacedæmoniorum dux, qui adversus Persas in Asiam missus, subito Tiribazi adventu est oppressus, una cum Therfandro citharædo, cum quo cenabat. V. Xenophontem Rer. Græc. lib. 4.

THINISSA, æ. f. [Θῑνῑς] Africæ minoris, id est Zeugitanæ provinciæ urbs Ptolem. lib. 4. cap. 3. hodie *Tunis*.

THİDĒĀMAS, [Θειδάμας] Filius fuit Melampodis, & vates, Statio teste 10. Thebeb. 280. Al. Thyodamas.
THISBĒ, es, f. [Θισβη] Puella fuit Babylonia, quæ amatore Pyramo ad constitutum ferro veniente, a fera territa aufugit, ei ita sibi que pariter mortis causa fuit. De qua Ovid. 4. Met. 55.
 Babylonia Thisbe. Ovid. 4. Met. 99.
 Candida Thisbe. Stat. 9. Theb. 768.
THISBĒUS, vel **THISBĒUS**, a, um. Adj. [Θισβῆος] Ovid. 11. Met. 300.
 Quæ nunc Thifbeas agitat mutata columbas.
THISIAS, æ, m. [Θισίας] Siculus antiquissimus artium scriptor. Quintilian. lib. 3. cap. 1. Al. Thyias. Rectius Tilius.

T H L

THLASPI, [θλάσπι] five, ut aliis placet, **THLASPIDION**, i, n. [θλασπίδιον] ut Dioscorides 2. 186. & Plin. lib. 27. cap. 13. tradunt, Herbula angustis foliis, digitali longitudine, in terram versis, subpinguibus, in cacumine divisis, cauliculo tenui, semipedali, non sine adnascantibus ramulis, fructu per ambitum ejus contento, fumma sui parte parum in latitudine effuso, semine incluso nascuntur, lenticulæ effigie, nisi quod infringitur, flos albicat. Hanc esse nemo inficiabitur, quam vocant herbarii *nasturtium testudum*, quod subinde nascatur in parietinis: alii silvestre: vulgus nostrum *sinapi rusticum* appellat, quoniam digitis friatum, sinapim subolet. Ruellius.

T H O

THOAS, antis. m. [Θίας] Rex fuit in Thaurica regione: de quo Ovid. 3. de Pont. 2. 59.
 Regna Thoas habuit Mæotide clarus in ora:
 Nec fuit Euxinis notior alter aquis.
 Alter rex Lemni fuit, Liberi patris filius, & pater Hypsipyles. Fuerunt & alii hoc nomine.
 Clari Thoantis terræ. Ovid. 13. Met. 399.
THOANTEUS, a, um. Adj. [Θοάντιος] ut, Diana Thoantea. Valer. 8. Argon. 208. Dianam Tauricam intelligit, cui hostiis humanis sacrificabatur.
THOLUS, i, m. [θόλος] Græca dictio, qua significatur veluti Scutum breve, quod medio in tecto ponitur, in quo trabes coeunt, & ad quod dona suspendi consueverunt. Virg. 9. Æn. 408.
 — si qua ipse meis venatibus auxi,
 Suspendive tholo, aut sacra ad fastigia fixi. Servius. Martial. lib. 2. 59.
 Ex me Cæsareum prospicis ecce tholum.
 Tholum accipit quidam pro Testudine alicujus ædificii, sive pro domo rotunda. Ovid. 6. Fast. 296.
 Mox didici curvo nulla subesse tholo. i. e. Nulla esse Vestæ simulacra sub ipsâ testudine templi rotunda. Varr. 3. de R. R. cap. 5.
 Inter eas piscinas tantummodo accessus femita in tholum, qui est ultra rotundus, columnatus. Stat. 3. Silv. 1. 3.
 Quod coleris majore tholo. Philander in 7. cap. lib. 4. Vitruvii;
 Tholum Galli *Laternam* appellant, Itali *Tribunam*. Idem in 5. cap. lib. 7. Tholos intelligimus erectiores testudines, templis addi solitas, quas Itali *Tribunas* vocant. Eæ sunt aut rectangulæ, aut ad hemicycli ducentur ambitum. Hæc Philand. [In Gloss. Græcolat. θόλος, Testudo.
 At Cæl. lib. 13. cap. 31. Aristoteles polypi atramentum vocavit Tholon: si dici tamen atramentum potest. Sed & in sepia tholus dicitur, ut philosophus idem scribit. Accentum recipit in ultima, quamquam enotatum aliter invenis in Aristotelis codicibus. Nam tholus si paroxytonon fuerit, orbicularem signat domum, in qua epulari Prytanes consueverant. Et si cui quotidianus in Prytaneo cibus fuisset decretus, honestissimum in Græcia cenfebatur.
 Polypi tholum esse subrubrum Athenæus prodit, in ea parte, quæ dicitur mecon, supra ventrem.
 Tholum rotundum columnatum legimus apud Varronem lib. 3. de R. R. cap. 5. Dicitur vero tholus *δορυ περιθῆναι*, id est a circumcurrendo: inflectiturque sub feminino genere: de qua re & Pollux lib. 8.
 Tholia vero, cista est, operculum habens tholoides, sive testudimatum: ex thesauris ejusdem. Apud Theocritum tholiam interpretantur petasum, & umbellam, quam vocent Attici scirrhon.
 Tholum denique locum vocant, ubi vasta reconduntur convivalia: sed & tectum in acutum tendens. Hæc Cæl.
 Lexicon Græcum, θόλος, u, o, tholus, testudo templi, umbilicus testudinis, ubi munera dicata suspenduntur. Item locus ubi servabantur scripturæ publicæ Athenis, & ubi ii qui ex Prytaneo essent, cenare solebant.
 Θολός, u, o, Turbidus, & nigrum sepia atramentum. V. paulo ante.
 Θόλος, Turbo. [Gloss. Græcolat. Θολόδης, Turbulentum, turbatum, limosum.
 Cyrillus in opusculo de dictionibus, quæ accentu variant significatum; Θόλος, θόλος, o, Testudo, & locus scripturarum Athenis, penacuitur.
 Θολός, θόλος, o, Turbidus, acuitur. Hæc Cyrill.

THŌNIS, [Θώνις] Strab. lib. 17. Urbs est Ægypti, prope Zephyrium promontorium.
 Est & eidem Rex, qui Menelaum & Helenam hospitio suscepit. Hinc de medicamentis Helenæ sic Homer. inquit,
 Quæ Polydamna dedit, Thonis clarissima conjunx. [Genitiv. Θώνος, a recto, opinor, Θών.
THORAX, [Θώραξ] ut scribit Strab. lib. 14. Mons est juxta urbem Magnesium, in quo dicunt crucifixum fuisse Daphitam grammaticum, propterea quod reges versibus incesceret. Ex quo illud tractum est, Cave a Thorace. Hoc velut ænigmati proverbiali, ut vult Erasmus in Chiliad. festiviter admonebimus, frenandam esse linguam, ne voces, petulanter emittæ, per jugulum aliquando redeant.
THORAX, æcis. m. [Θώραξ] Latine Pectus dicitur, ut vult Gloss. Græcolat. Julius Pollux scribit thoracem esse, quicquid anterioris duntaxat partis a collo usque in coxendicem protenditur, quem conficiunt crates costarum, qui & ὀλκός, hoc est mortarium, dicitur. Medici tamen in resectionibus humani corporis Thoracem accipiunt, Inane quiddam in pectore, extremas costarum partes utrimque contingens. Unde legimus apud Plin. 27. 7. Thoracem purgare.
 Vol. IV.

Thorax, Tunica quæ tantum pectus tegit, conjusmodi infantes gestare moris est apud Italos. Juven. 5. Sat. 143.
 — viridem thoraca jubebit
 Afferri. Sueton. de August. cap. 82. Hieme quaternis cum pingui toga tunicis, & subucula thorace lanceo, & femoralibus, & tibialibus muniebatur.
Thorax, Munimentum pectoris, ex ferro, aut alio metallo fabricatum. Lat. Lorica, teste utroque Gloss. Plin. lib. 7. cap. 10. Nos quoque vidimus Athanatum nomine prodigiola ostentationis, quingenario thorace plumbeo indutum. Virg. 10. Æn. 337.
 — thoraca simul cum pectore rupit. Idem 11. Æn. 9.
 Nexilis thorax. Stat. 4. Theb. 174.
 Perfolius Thorax. Virg. 11. Æn. 10.
 Denfis thoracibus horrens stat manus. Valer. 3. Argon. 87.
THORACĀTUS, a, um. Adj. [Θωρακιστός] Loricatus. Qui thorace indutus est, quod militum ornamentum erat. Plin. lib. 35. cap. 10. Parafius pinxit Navarchum thoracatum. Idem lib. 37. cap. 9. Formataque inde effigiem Neronis thoracatam.
THORUS, V. TORUS.
THORYBETRON, i, n. Herba. Plin. 26. 8.
THŌS, ōis. m. [θῶς] Lupi genus, ceteris procerius crurumque levitate dissimile, velox saltu, venatu vivens, innocuum homini, per hiemes hirtum, æstate nudum. Auctor Hirt. 8. 34. Solin. cap. 33.
THŌUS, i, m. [θῶς] Canis nomen, Latine Velox, a θῶ ductum. Ovid. 3. Met. 220.
THOTH, [Θούθ] Mercurii nomen apud Ægyptios. V. Herodot.
THOXEUS, [Θοξεύς] Filius Eurythi, frater Ioles. Senec. Herc. Oeth. 3.
 Nondum teneras vestite genas,
 Necdum fortis sanguine Thoxeu. Verba sunt Ioles.
 Thoxeus, Thestii filius & Plexippi frater, V. THESTIUS.

T H R

THRACE, es. [Θράκη] & **THRACIA**, æ. f. Europæ regio, inter partes Scythiæ posita, Macedoniam sequens: quæ a Septemtrione Istrum habet, ab Oriente Pontum, a Meridie Ægeum mare. Olim Scyton: postea Thracia, a Thrace Martis filio, seu ab asperitate dicta. Græce enim θραξ alperum dicitur. Est enim regio, ut Pomponius 2. 2. scribit, nec solo tractabilis, & (nisi qua mari propior est) infecunda frigidaque. Habet ferros homines aspero cultu. In ea sunt urbes celebriores Apollonia, Enos, Nicopolis, Byzantium, Perinthos, Lyfimachia, Callipolis. Amnes sunt Hebrus, & Nestos. Montes, Hæmus, Rhodope, & Orbelos. Descriptionem hujus quare apud Plin. lib. 4. cap. 11.
 Armifera Thrace. Ovid. 2. Epist. 84.
 Candida nive Thrace. Hor. 3. Carm. 25. 11.
 Dura Thrace. Stat. 5. Theb. 435.
 Furiosa bello Thrace. Hor. 2. Carm. 16. 5.
 Gelida Thrace. Ovid. 4. de Pont. 5. 5.
 Horrida Thracia. Catul. 4. 8.
 Lapidosa Thrace. Sen. Troad. 9.
 Sæva Thrace. Stat. 5. Theb. 84.
THRAX, æcis. m. [Θραξ] Thraciæ incola. Cic. de Provinc. Conf. 9.
 Rex Ariobarzanes Consulē vestrum ad eadem faciendam, tanquam aliquem Thracem conduceret? Virg. 3. Æn. 14.
 Thrace arant, &c.
 Tumidi Thraces. Stat. 5. Theb. 75.
THRACIUS, a, um. Adj. [Θρακικός] Cic. de Provinc. Conf. 4. Castris Thraciis distincta ac notata via. Al. Threciis.
 Agri Thracii. Senec. Med. 8.
 Equus Thracius. Virg. 5. Æn. 565.
THRACUS, **THRECIUS**, & **THREICIUS**, a, um. Adj. ut, Ingens Thraca palus. Val. Flacc. 2. 201. Castra Thracia. Cic. de Prov. Conf. 4.
 Orpheus Threicius. Hor. 1. Carm. 24. 14.
THRESSA, [Θρῆσσα] & **THREISSA**, Mulierem Thracensem significat. Hor. 3. Carm. 9. 9.
 Me nunc Thressa Chloe regit. Virg. 1. Æn. 320.
 — vel qualis equos Threiffa fatigat
 Harpalyce.
THRACIAS, æ, [Θρακίας] Dioscoridi, vel **THRACIUS**, i, m. Lapis; Silex est tam admirabilis naturæ, ut aqua madefactus accendatur, oleo autem affuso restinguatur. Ita dictus (ut Nicandro placet) eo quod in Ponto Thraciæ flumine inveniatur. V. Galen. 9. Simplic. & Dioscoridem lib. 5. 147.
THRASCEAS, æ. m. [Θρασείας] Ventus, qui & Thraceas & Thracias dicitur. Aristoteles, Post Argeften ventum stat Thrasceas, spirat inter Septemtrionem & Occalum solstitialem.
THRĀSĒAS, æ, m. [Θρασύας] Suidæ, Philosophus fuit Stoicus sub Nerone, a quo quum iustus esset mori, sctum suorum magna constantia compefcuit: porrectisque alacriter ad incisionem brachiis, humoque sanguine aspersa, Hunc, inquit, sanguinem libemus Jovi liberatori. Reliqua vide apud Tacit. 16. Ann. 21.
THRĀSIUS, seu **THRASYLLUS**, [Θρασύς] Vir fuit, qui quum ad exorandas a Jove pluvias Busrin docuisset hospites immolare, omnium primus mactatus est. Ovid. in Ibin, 397.
 Ut qui post longum sacri monstrator iniqui
 Elicuit pluvias, victima cæsus, aquas. Idem lib. 1. de Arte Am. 649. [Thrasyllus diminutiv. Græcum est a Thrasycles, Θρασυκλής.
THRĀSO, [Θράσων] Nomen proprium gloriosi militis apud Terentium in Eunuch. *δούλος Θράσους*, hoc est ab insolentia & ferocitate impositum. Fuit & Nobilis statuarius ejusdem nominis, cujus meminit Plin. lib. 34. cap. 8. & Strab. lib. 14.
THRASŌNIĀNUS, a, um. Adj. Sidon. 1. Epist. 9. Paginam Thrasonianam (i. e. Glorioso) fine concludere.
THRĀSYBŪLUS, [Θρασύβουλος] Atheniensis exful, qui comparato exercitu triginta tyrannorum dominationem Athenis sustulit, juvante Lyfandro Lacedæmoniorum duce, exfulque reduxit. Insuper plebisqutua tulit, quod ἀμνηστία vocant, quo injuriarum memoria deleteretur, exfulibus jurejurando adactis. Cujus Cic. 8. Att. 3. & Valer. 4. 1. De modest. mentionem fecere.

Thraſybulus, dux Mileſiorum, qui ut portum Sicyoniorum occuparet, ex adverſa parte oppidanus tentavit. Dumque ſic detinerentur, cum inſperata claſſe portum cepit. Frontin. lib. 3. 9. 7.

THRASYLLUS, [Θραſύλλος] Athenienſis fuit, rei militaris peritiſſimus, qui æquali cum Thraſybulo imperio claſſi præfectus, Mindarum Lacedæmonium, Peloponneſiorum ducem apud Seſtum Helleſponti urbem navali prælio ſuperavit. Auctor Thucyd. lib. 8. Juſtin. 5. 4. V. & ſupra in THRASIVS.

THRASYMACHUS, [Θραſύμαχος] Carthaginienſis Sophiſta, qui peridon, & colon, id eſt membrum primus monſtravit, ac modum, qui nunc eſt, Rhetorices induxit. Fuit diſcipulus Iſocratis, ut ſcribit Suidas.

THRASYMENUS, V. TRASIMENUS.

THRECIDICA, orum. Arma, quibus Threces gladiatores utebantur. Cic. 7. Philipp. 17. Quem gladiatorem non ita appellavi, ut interdum etiam M. Antonius gladiator appellari ſolet: ſed ut appellant ii, qui plane & Latine loquuntur. Myrmillo in Aſia depugnavit. Quum ornafſet Threſidicis comitem & familiarem ſuum, illum miſerum fugientem jugulavit.

THRENA, quæ Cypris dicuntur Veſtes floridæ ac variegatæ, ab animalibus ejuſdem nominis, varietate diſtinctis ac maculoſis, id eſt πεπικιλαις apud Theſſalos, ut e recentioribus tradit Cæſ. Rhodig. lib. 16. cap. 9.

THRIA, æ. ſive THRIO, ſ. f. [Θρία ἢ Θείω] Stephano, Vicus eſt Atticæ in tribu OËneide: a quo Thriaſii populi, & campus Thriaſius: cujus meminit & Plin. lib. 4. cap. 7. & multis in locis Thucydides.

THRION, i. n. [θρίον] ab Athenienſibus jucundum quoddam edulium vocabatur, quod frondibus ficulis, quæ θρία Græce vocantur, involvabatur. Varro L. L. 4. 22. A globo farinæ dilatato, item in oleo cocti, dicti a globo globi, ut thron & placenta. Sunt & θρία Græcis lagana, ſi quis forte hoc loco ita legendum putet. Turneb. Adverſ. 22. 2. Sed alia lectio in editis libris.

THRIDACIAS, [θριδάκιος] Mandragora femina, a lactucarum ſimilitudine, quas θριδάκιος vocant Græci, nomine impoſito. Auctor Dioſcorides lib. 4. cap. 17.

THRIPS, [θρίψ] Teredinis genus lignum erodens, culici non diſſimile. Auctor Plin. lib. 16. cap. 41. Alii Thryps ſcribunt.

THRONUS, i. m. [θρόνος] Sedes vel ſolium dicitur. Plin. 35. 9. Jupiter in throno. [Gloſſ. Græcolat. Θρόνος, Sedis; θρόνος βασιλικός, Solium; θρόνος ἡγεμονικός, Curulis.]

THRONIUM, [Θρόνιον] Oppidum eſt Locrorum Epicnemidiorum ad Boagrium amnem, non procul a ſinu Maliaco. Plin. lib. 4. cap. 7.

THRYALLIS, [θρυάλλης] Genus herbæ, quæ alias Lychnitis dicitur, folia habens terna, aut cum plurima, quaterna, craſſa, pinguique, ad lucernarum lumina apta. V. Plin. lib. 25. cap. 10.

THRYPS, V. THRIPS.

THRYUS, [Θρύος] Homero Iliad. 2. Fluvius Elidis, qui in Alpheum decurrit ab eo & Thryoſſia Iliad. 11. vocatur.

T H U

THUCYDIDES, is. m. [Θουκυδίδης] Athenienſis historicus, patre Oloro, genus a ducibus Miltiade & Cimone, qui & ipſi ab Araco Jovis filio originem habuere, duxit, ut Didymus in hiſt. teſtatur. Uxorem duxit e Thracia oriundam, alioqui divitem, cujus opes affecutus non in voluptates, ſed partim in otium litterarum erogavit. Nam bellum Peloponneſiacum ſcribere aggreſſus, tempore, quo illud gerebatur, Athenienſibus pariter ac hoſtibus Lacedæmoniis militibus, qui bello intereſſent, mercedem præbebat, uti res quotidie veras ei renuntiarent: quas fidelius accipere ſperabat, ſi non ſolum ab amicis, ſed etiam ab hoſtibus edoceret, ne partes quique ſuas falſo tueretur. Præceptores habuit, in philoſophia Anaxagoram, & in rhetorica Antiphontem. Cuius & ipſe in 8. Hiſtoriæ meminit, dicens eum cauſam fuiſſe perdendæ Reipub. ac conſtituendæ tyrannidis trecentorum. Ex Marcellino Græco ſcriptore vitæ Thucydidis, quæ Hiſt. ejus ſolet præmitti. De hoc Quintil. lib. 10. cap. 1. Dionyſius Halicarnaſſeus ſcribit Demotheſtem adeo Thucydidis ſtilum probaſſe, ut ejus librum octies ſcripſerit, totumque fere edidicerit. Floruit Olympiade LXXXVII. Siculus ille capitalis, creber, acutus, brevis, pæne puſillus Thucydides. Cic. 2. Q. frat. 12. Graviter ſane & probe res geſtas & bella & prælia narrat Thucydides. Cic. in Orat. 30.

Thucydides rerum geſtarum pronuntiator ſincerus & grandis fuit. Cic. de Clar. Orat. 287. Idem 2. de Orat. 56. Namque & Herodotum illum, qui princeps genus hoc ornavit, &c. & poſt illum Thucydides omnes dicendi artificio mea ſententia facile vicit.

Admirari eloquentiam Thucydidis. Cic. de Opt. gen. Orat. 15. Thucydides alios idem Marcellinus Rhetor ponit: unum Mileſium Athenis inter principes viros ac duces, æmulum Periclis. Alium Pharfalicum Memnonis filium, cujus meminit Polemon in hiſ quæ de Acropoli ſcripſit. Quartum Poetam natione Achedryſium, cujus meminit Androſtion in Attide, dicens eum filium eſſe Ariſtonis, qui fuit tempore Platonis comici, & Agathonis tragici, ac Nicerati verſificatoris. Ex Marcellino.

THUCYDIDIUS, a, um. [Θουκυδίδης] Adj. Cic. in Orat. 30. Ecce autem aliqui ſe Thucydidiſ proſitentur, novum quoddam imperitorum & inauditum genus.

THULE, es. f. [Θύλη] Inſulæ nomen, de qua ſic ſcribit Cl. Bochartus: De Thules inſulæ ſitu (inquit) tres ſunt veterum ſententia. Una Procopii lib. 2. Goth. Thulen eſſe Scandiam, quæ inſula non eſt, ſed pæn-inſula, & ab iis locis remotiſſima, in quibus alii Thulen deſcribunt. Secunda eſt Pythæ Maffil. Thulen ſex dierum navigatione in Septemtrionem a Britannia diſtare, habere nullas in ſolſtitio noctes, & nullos contra per brumam dies, quæ ad amuſſim Islandiæ quadrant. Tertia ſententia eſt Ptolemæi & Marini, quibus Thule inſula eſt non magna ad gradum 63. ubi dies maxima eſt 20. horarum, a Britannia vix bidui curſu remota, quæ conveniunt Schetlandiæ, uni Orcadum. Ex hiſ tribus ſententiis emergit quarta, quæ noſtra eſt. Græcos & Romanos ſcriptores, eum ex incerta fama accepiſſent, in ultimo Septemtrione aliquam eſſe inſulam huius nominis, atque ea nuſquam compararet, tamen quemque ſic appellafſe, quam putavit eſſe extremam. Hactenus Bochart. de Phœnic. Colon. lib. 1. cap. 41. Sunt qui Thyle ſcribunt, minus recte. Hæc inſula Poetis celebratiſſima, cum diſjunctiſſimum aliquid innuere

vellent, quaſi totius orbis remotiſſima. Sic Juven. 15. Sat. 112.

De conducendo loquitur jam Rhetore Thule. i. e. Remotiſſima orbis terrarum regio. Et Virg. 1. Georg. 30.

— tibi ſerviat ultima Thule.

Hesperia vada caligantia Thules. Stat. 4. Silv. 5. 20.

Nigra litora Thules. Stat. 4. Silv. 4. 62.

THYNNUS, i. m. [θύννος] Genus piſcis marini, prægrandis, vulgo noti. Latine dicitur & Sarda, ut vult Gloſſ. Græcolat. qui cum uno θύννος ſcribit. Al. cum Græca vocali Thynnus. Hor. 2. Serm. 5. 44.

Plures annabunt thunni, & cetaria creſcent.

Thunnum, Athenæus lib. 7. ſcribit appellatum eſſe θύννος ὁ θύννος, id eſt impetum facere & irruere. Hunc piſcem enim admodum celerem & concitatum eſſe, propterea quod certo anni tempore ſtimulum, ſeu æſtrum habeat in capite, a quo concitetur atque impellatur, quod item ſcribit Ariſtoteles. V. Plin. 9. 15.

THURIANUS, i. m. Genus eſt piſcis marini, quem alii Xiphiam vocant. Plin. lib. 32. cap. 11. [Immo Thranis.]

THURII, orum. m. [Θυρία] Urbs eſt Calabriæ, quæ & Thuria & Thuriion a Thuria fonte dicta eſt. Hæc prius Sybaris, noviſſime Copia fuerunt appellatæ. Huius meminit Strabo lib. 6. Quum enim Crotonia, adverſus quos bellum gerebant, urbem cepiſſent, inducto fluvio cuncta demerſerunt. Pauci ex ea clade ſuperſtites adunati cohabitabant, quos temporis intervallo Athenienſes, aliique Græci prorſus exſtinxerunt. Nam in ſocietatem civitatis pervenientes, eos per contemptum habitos trucidarunt. Et urbem alium in locum prope tranſpoſitam ædificarunt, & eos Thurius, ducto de fonte vocabulo nuncuparunt. Thuri quum diutius beatam duxiſſent ætatem, tandem in Lucanorum ſervitutem tracti ſunt. Quumque illos Tarentini deſtruerent, ad Romanorum tutelam confugerunt. Qui quidem mittentes pro virorum paucitate accolæ, mutato nomine civitatem Copias appellavere. Hinc

THURINUS, a, um. Adj. [Θυρίνιος] Ovid. 15. Met. 52.

Thuriſque ſinus, Temefenque, & Iapygis arva. Alii legunt Terinoſque ſinus, &c. Sed male.

THUREUS, THURIBULUM, &c. V. infra TUS.

THURIUM, [Θυρίον] Italiæ oppidum, ubi Herodotus vitam ſinivit, ibidemque in foro, ut quidam memorant, ſepultus eſt, teſte Thucydide lib. 3. Strabo vero lib. 14. ait illum ex Halicarnaſſo Cariæ regia eſſe, quem poſtea Thurium vocaverunt, eo quod particeps fuiſſet coloniæ in Thuriſ miſſæ. V. THURII.

THUS, V. TUS.

THUSCI, THUSCIA, V. TUSCIA.

T H Y

THYA, æ. f. [Θύα] Arbor odorifera, quæ notiore nomine Cedrus (al. Citrus) dicitur, & ab Homero Trogete, teſte Plin. lib. 14. cap. 16. Pro-pert. 3. 5. 61. [Rectius cum dipthongo. Thyia, Θύια.]

THYAMIS, Fluvius Butrotum coloniam alluens, & Emathio villæ Attici proximis. Cic. 7. Att. 2. Q. Ciceroni obſiſti non potuit, quo minus Thyamin videret. Hinc quod a Cicerone lib. 2. de Legib. 7. ſcribitur, Sed tamen huic amenitati, quam ex Quinto ſæpe audio, Thebanus Epitotes ille tuus nihil, opinor, conceſſerit: mendosum apparet. Cum enim videatur de fluvio loqui, quem cum Fibreno comparat, nomenque Thebani, fundi potius quam fluminis ſit, nec illis in locis ullus fluvius Thebanus memoretur, luxatam fuiſſe ſcripturam crediderim, & in Thebanum pro Thyami degeneraſſe. Legendum igitur putem Thyamis Epitotes ille tuus, &c. Hæc Turnebus.

THYAS, ædis. f. [Θύας] Bacchi ſacrificula.

Amentes Thyades. Stat. 12. Theb. 792.

Concita Thyas pulſo tympano. Hor. 3. Carm. 15. 10.

Evantes Thyades effuſis crinibus. Catul. Argon. 62. 391.

Excita Thyas commotis ſacris. Virg. 4. Æn. 302.

Pervicaces Thyades. Hor. 2. Carm. 19. 9.

THYASUS, i. m. [θύαςος] Saltatio & chorea dicitur, quæ Baccho exhibebatur: a θύω ſacrifico. Virg. 5. Ecl. 30.

Inſtituit Daphnis thyasos inducere Baccho. Catull. de Bercynth. 61. 28.

Thyaſus repente linguis trepidantibus ululat.

THYATIRA, [Θυάτιρα] Inſula eſt maris Ionii, una Echinadum Ætolia adjacentium, teſte Plin. lib. 4. cap. 12.

Eſt item Ionie civitas in Aſia, ad Lycum fluvium, teſte eodem Plin. lib. 5. cap. 9. Strabo lib. 13. Myſiæ attribuit, Stephanus Lydiæ.

THYELLA, [Θύελλα] OEnotriæ urbs, in qua pars Phoceniſ confedit, ut ex Herodoti ſententia reſert Stephanus.

Homerus Iliad. β. 348. Thyellam quartam Harpyiam videtur appellafſe, reſpiciens nimirum ad vocis proprietatem, quæ apud Græcos repentiam & ſonoram ſignificat procellam. [Gloſſ. Græcolat. Θύελλα, Turbo, procella.]

THYESTES, is & æ. m. [Θύεſτης] Filius Pelopis ex Hippodamia, & Atrei frater, ac Tantalus nepos. Thyſtis fabula (inquit Servius) hoc habet; Atreum & Thyſtem germanos, quum diſſenſione ſibi nocere non poſſent, in ſimulatam gratiam dediſſe: qua occasione Thyſtes cum fratri uxore concubuit. Atreus vero ei filium epulandum appoſuit: quæ Sol abominatus, ne pollueretur, auſugit. Sed veritas hæc eſt: Atreum apud Mycenæ primum Solis eclipſim inveniſſe: cui invidens frater, ex urbe diſceſſit tempore, quo ejus probata ſunt dicta. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 1. Æn. 572.

Nec tam averſus equos Tyria Sol jungit ab urbe. Perf. 5. Sat. 8.

— aut ſi quibus olla Thyſtæ

Fervebit. V. ÆGISTHUS.

THIESTEUS, a, um. Adj. [Θυεſτεος] Cic. in Piſon. 41. Thyſtea iſta exſecratio eſt, poetæ vulgi animos, non ſapientum moventis.

Menſa Thyſtea. Ovid. 4. de Pont. 6. 47.

Mycenæ Thyſtea. Lucan. lib. 1. 539.

Proces Thyſtea. Hor. Epod. 5. 86.

THYESTIADUS, æ. m. [Θυεſτιάδης] Ægiſthus Thyſtæ filius. Ovid. 2. de Arte Am. 407.

Inde Thyſtiaden thalamoque animoque recepit.

THYUM, i. n. ita Succinum vocabatur in Italia, teſte Plin. 17. 2.

THYIA, [Θύια] Nomen filia Cephili, quæ prima Liberi patris initiata fuit

fuit Orgiis, a qua Thyiades & Thyia. Herodotus lib. 7. Ab hac Urbs ejusdem nominis in qua colitur.

Thyia, Arbor. V. THYA, conf. seq. dict.

THYITES, [Θυίτης] Genus est lapidis durissimi, ex quo mortaria fieri consueverunt: unde & a Plinio lapis mortarium vocatur, & a Græcis Θυίτης, quibus Θυία mortarium est. [Gloss. Græcolat. Θυία, Θυίτης, Mortarium.

THYLE, V. THULE.

THYMALLUS, i. m. Genus piscis pretiosi, de quo Ambrosii lib. 5. Hex. Neque te inhonoratum nostra persecutione, Thymalle, dimittam. cui a flore nomen inolevit, seu Ticini unda te fluminis, seu amorem Atheis umbra nutrierit, flos es. V. reliqua.

THYMBRA, æ. f. [Θύμβρα] Herba vulgaris notitiæ. In asperis & gracilibus nascitur, similis thymo: sed minor atque tenerior, ferens spicam floris plenam, coloris herbacei. Habetur & sativa brevior silvestri, quæ propter minorem acrimoniam in cibos recepta est, Latinis Satureja, teste Plin. lib. 19. cap. 8. dicitur. Gallis nunc *farrieta*, nunc *satiria*, pedali altitudine, fruticosa, surculosis utrinque coliculis, folio hyssopi, flosculis per intervalla ex purpura candicantibus, odore saporeque gratissimo. Thymbram tamen nonnihil a satureja discrepare sentit Columel. lib. 10. 235. hoc versiculo,

Et satureja thymi referens, thymbræque saporem. Hæc Ruel. Columel. lib. 9. cap. 4. Saporis præcipui mella reddit thymus. Thymo deinde proxima thymbra, &c. Sunt qui Tymbram absque aspiratione scribant. [Gloss. Latino Græc. Satureja, Θύμβρα. In Græcolat. deficit interpretatio: puto, quia & Latine Thymbra dici potest: cum aspirata tamen, Θύμβρα, βοτάνη. Latinogræc. Thymbra, five Conila, five Satureja, Θύμβρα.

Oleus thymbra. Stat. 1. Silv. 2. 21.

Gelidæ umbracula thymbræ. Stat. 1. Silv. 2. 222.

THYMBRA, æ. f. [Θύμβρα] Locus vicinus Trojæ, plenusthymbra.

Rector Thymbræ, Apollo. Stat. 4. Silv. 7. 22.

THYMBRÆUS, [Θυμβραῖος] Apollo dicitur, a loco Trojæ vicino pleno thymbra: in quo ejus & nemus est, & templum, ubi a Paride Achilles occisus est: unde & fingitur manu Apollinis vulneratus. Ergo Thymbræus, ut Delius. Nam numina a locis frequenter nomen accipiunt. Hactenus Servius ad illud Virg. 3. Æn. 85.

Da propriam, Thymbræe, domum, da moenia fessis.

Pergama Thymbræa. Stat. 3. Silv. 2. 97.

THYMELÆ, [Θυμέλη] Nomen mulieris, quæ prima saltationem in scena docuit. Græci Θυμέλην Scenam vocant, teste Gloss. Græcolat. hoc est eam theatri partem, ubi gestus agunt histriones. Martial. lib. 1. 5.

Qua Thymelen spectas, derisoremque Latinum,

Ille fronte, precor, carmina nostra legas. Suidas scribit fuisse Aram in theatris Thymelen.

THYMELICUS, i. m. [Θυμελικός] Scenicus, histrio. Unde a Vitruvio 5. 8. dictum est, Scenici & Thymelici Græce separatim nominantur. Ulpian. in l. Athletas, in princip. D. de iis qui not. infam. Neque Xystici, nec agitatores, nec qui aquam equis spargunt, ceteraque eorum ministeria, qui certaminibus sacris deserviunt, ignominiosi habentur.

THYMIAMA, ætis. n. [Θυμίαμα] Incensum. Gloss. Græcolat. [V. Cels. 5. 18.

THYMIATITIS, is. f. Herba quæ Quinquefolii nomine notior est. Diosc. 4. 40.

THYMION, i. n. [Θύμιον] Ulcus est, quod super corpus quasi verrucula eminet, ad cutem tenue, supra latius, subdurumque, & in summo perasperum. Idque summum calorem floris thymi repræsentat, unde ei nomen est: ibique facile finditur, & cruentatur: nonnunquam aliquantum sanguinis fundit, fereque circa magnitudinem fabæ Ægyptiæ est, raro majus, interdum perexiguum. Modo unum, modo plura nascuntur, vel in talis, vel palmis, vel inferioribus pedum partibus. Pessima tamen in obsecanis sunt, maximeque ubi sanguinem fundunt. Hæc Celsus lib. 5. cap. 28. 14. Al. Acrothymium, ἀκροθύμιον. q. V.

THYMOETES, [Θυμοῖτης] Priami filius fuit ex Arisbe (ut quidam volunt) cujus uxor quum filium peperisset eodem die, quo Hecuba Paridem, afferentibus hariois eo die natum esse puerum, cujus causa illum everteretur, iussit Priamus utrumque interfici. Et Paris quidem matris astu clam traditus est educandus: Thymoetis autem puer est interfectus. Cujus injuriæ ultione in multis dies dilata, Thymoetes, quum equi lignei dolum sentiret, commodum sibi vindictæ tempus oblatum ratus, primus auctor fuit ut in urbem reciperetur. Hæc fere Servius enarrans locum illum Virg. 2. Æn. 32.

— primusque Thymoetes

Duci intra muros hortatur. & arce locari:

Sive dolo, seu jam Trojæ sic fata ferebant.

THYMOLEON, V. TIMOLEON,

THYMUM, i. n. vel THYMUS, i. m. [Θύμρον, Gl. L. G.] Herba hortensis, odorata. cujus flore summopere apes delectantur. Plin. lib. 21. cap. 10. Totidem & thymi: candidum ac nigricans. Floret autem circa solstitia, quum & apes deceperunt, & augurium mellis est. Proventum enim sperant apiarii large florum eo. Læditur imbribus, amittitque florem. Semen thymi non potest deprehendi, quum origani perquam minutum, non tamen fallat. Martial. lib. 5. 40.

Hyblæis madidas thymis placentas. Columel. lib. 11. cap. 3.

Thymum, & transmarina cunila, & serpyllum, &c.

Dulcor thymo. Virg. 7. Ecl. 37.

Cecropium thymum. Virg. 4. Georg. 270.

Apes pascuntur thymo. Virg. 5. Ecl. 77.

Redolentque thymo fragrantia mella. Virg. 4. Georg. 169.

Suffire thymo. Virg. 4. Georg. 241.

THYMIANUS, a, um. Adj. a Thymo; ut Thymianæ oves. Plaut. Bacch. 5. 2. 11. Vetulæ sunt thymianæ. Thymianæ, inquit Turnebus, a Thymo dici videntur. Nam in Narbonensi Gallia Lapidei campi thymo abundabant, eoque infinita pecudum millia conveniebant. Thymianæ tamen hic malæ erunt, credo propter longinquitatem viæ macrescentes. Thymianæ se in veteribus libris reperisse scribit Joachimus, quæ vox quid significet consulendum Apollinis oraculum, nisi Thymum amantes explices. Ac vidi qui Thymiana defenderet, ut rei divinæ aptas, quales emebantur a parvioribus viliores & macriores. Aliquando & Minæ legendum exitimavi, sed quin Thymianæ tueamur, nihil esse videtur causæ. Hæc ad verbum Turneb. Advers. 24. 11.

Vol. IV.

THYMITES, [Θυμίτης] Vinum, ex thymo confectum: ea forma dictum, ut Absynthites. Columel. lib. 12. cap. 35. Vinum absynthiten & hyssopiten, & abrotoniten, & thymiten, & maratriten, &c.

THYMINUS, a, um. Adj. [Θυμίνος] Ex thymo factum. Columel. lib. 6. cap. 33. Cum melle Attico: vel si id non est, utique thymino celeriter levatur.

THYMODSUS, a, um. Adj. [Θυμόδης] Plin. lib. 11. cap. 15. Thymosum mel non coit.

THYNIA, [Θυνία] Strabo lib. 12. Insula in fronte Bythinia: hinc

THYNICUS, a, um. Adj. Annulus veteribus dicebatur e mero auro confectus. Ildorus 19. 32. Thynicus, inquit, purus, primum in Bithynia fabricatus: affertque molles Mæcenatis versiculos de morte Horatii Flacci ut id probet,

Lugent te, mea vita, te smaragdus,
Berillus quoque, Flacce: nec nitentes,
Nunc per candida margarita quæro,
Nec quos thynica lima perpolivit
Annellos, nec laspios lapillos.

Emendante Turnebo 20. 2.

THYNUS, a, um. Adj. [Θύνος] ut, Merce Thyna beatus. Hor. 3. Carm. 7. 3. h. e. Bithyna. Acron.

THYNNUS, SARDA, V. CORDYLA, & THUNNUS.

THYON, [Θύον] quod apud Homerum est, Citrum interpretatur Macrobius Saturn. 2. 15. Citrum autem illud crediderim, cujus in Atlante monte nobiles silvæ materiam tantis menfarum orbibus suppeditare Romanis expetitarum deliciis. Turnebus. V. THYA.

THYONEUS, trium syllabarum, [Θυωνεύς] Bacchi epitheton, quod ὁτι θύον, quod est Sacrificare, deductum putant: eo quod ei adhuc inter humanos versanti sacrificabatur. Hor. 1. Carm. 17. 23.

— nec Semeleius

Cum Marte confundet Thyoneus prælia. Acron sic exponit, Thyone mater Semeles dicta est, matris Liberi patris. Dicit ergo per vinum rixam non futuram inter se. Thyoneus autem filius Liberi fuit, qui in Chio insula regnavit, pater Thoantis regis, cujus filia fuit Hypsipyle, quæ, conjuratione facta adversus viros, sola patrem servavit. Hactenus Acron. Porphy. vero, Thyone, inquit, Semele a Græcis dicta: unde Thyoneus dicitur.

THYONIĀNUS, a, um. Adj. Bacchus sic dictus. Catull. 27. 7.

— hic merus est Thyonianus. Quo versu significat Meraca Bacchi pocula per transnominatorem. Redivivus enim Bacchus matrique fulminata superstes, Thyonianus vocatus est: vel potius illum dilaceratum reducem sospitemque vitæ redditum hoc nomine sacra caneant arcana. Aufon. Præf. Edyll. 17. Ne in sacris & fabulis aut Thyonianum mireris aut Virbium, illum de Dionysio, hunc de Hippolyto reformatum.

THYREÆ, es. f. [Θύρα] Civitas Messeniorum. Sed divus Augustus Lacedæmonis ascripsit, quod Messenii cum Antonio sensisse viderentur. Stat. 4. Theb. 48. Et Lacedæmonium Thyre lectura cruorem.

Hinc Thyreaticæ, Spartanorum corollæ quadam appellatæ. Sciendum est, Thyre, numero plurali, genere neutro, per synæresin efferri, θυρεῖα, & θυρεῖ, etiam si numero singulari Thyrea [Θυρεῖα] quoque dici potest, ut Steph.

Et Thyreum, [Θυρεῖον] Oppidum in Arcadia.

Thyre [Θύρα] etiam Græce, Latine Ostia dicuntur: a quo θυεῖδον, Otiolum, in Gloss. Græcolat.

THYREĀTIS, idis. [Θυρεάτης] patronym. f. Ovid. 2. Fast. 663.

Si tu signaffes olim Thyreatida terram.

THYREUS, i. m. Lapis. Plin. 2. 103.

THYRSUS, i. m. [κωνίλη] Virga & caulis cujuslibet herbæ, præsertim vero lactucæ. Plin. lib. 19. cap. 8. Inventum omnes thyrsos, vel folia lactucarum prorogare urceis conditos, ac recentes in patinis coquere.

Fragiles thyrsi. Stat. 2. Theb. 664.

Pampinei thyrsi. Claud. 4. Conf. Hon. 602.

Spectabilis thyrsus. Plin. lib. 21. cap. 15.

Teretes thyrsi. Stat. 2. Achil. 175.

Virentes fronde thyrsi. Ovid. 11. Met. 29.

Thyrus, [Θύρσος] Hasta aculeata, hederis obtecta, quam in Orgiis Bacchicis quatiebant. Scribit Diodorus lib. 5. cap. 1. Dionysum in exercitu habuisse mulieres thyrsis armatas. Et Macrobi. lib. 1. Saturn. cap. 18. ait Liberum patrem tenere thyrsus, quod est latens telum, cujus mucro hedera lambente protegitur. Unde Thyrsigerus dictus est Bacchus. Catul. Argon. 62. 256. Ovid. 3. Amor. 15. 17.

Corniger increpuit thyrso graviore Lyæus. Sen. Herc. fur. 11. 2.

Tectam virenti cuspidem thyrsu gerens. [V. Polyæn. Stratag. 2 pr.

Gravi thyrsu metuendus Liber. Hor. 2. Carm. 19. 8.

Quatere thyrsus. Sen. Herc. Oeth. 4.

Levem thyrsus vibrare manu. Sen. OEdip. 5.

Thyrus per translationem pro Stimulo & incitamento. Lucret. lib. 1. 921.

— sed acri

Percussit thyrsu laudis spes magna meum cor.

THYRSICULUS, i. m. dimin. Apul. de Herb. cap. 68.

THYRSIGĒRUS, a, um. Adj. [Θυρσίγερος] ut, India thyrsigera. Sen. Hippol. 753.

THYSANON, [Θύσανον] five etiam TYSANON (nam utrumque reperitur) quod & *Systibum* vocari tradit Pollux lib. 7. cap. 14. Est autem Fimbria five ala. Hujus meminit Homerus in ornamentis Junonis lib. 14. Iliad.

THYSBE, V. THISBE.

THYSIAS, æ. m. Sculus scriptor, cujus meminit Quintil. 2. 1.

THYSSELIUM, i. n. Herba. Plin. 25. 11.

THYSUS, i. m. antiquæ Sus. Varro de R. R. 2. 4. Græce dicitur ὄσ, olim Thyfus dictus, ab illo verbo quod dicunt θυῖν, quod est immolare. Ab fuillo enim genere pecoris immolandi initium primum sumptum.

T. I. Testamento instituit, Titulum iussit. TI. Tiberius. TI. CÆS. Tiberius Cæsar. TIB. D. F. M. Tibi dulci filio meo. TIBIC. M. D. M. Tibicen Magnæ Deum Matris. TIBVR. Tiburtinus.

TĪARA, æ. f. [πάρα] Ornamentum capitis Perficarum prius mulierum: quo postea uti sunt & reges & sacerdotes. Juven. 6. Sat. 515.

— Phrygia vestitur bucca tiara. Virg. 7. Æn. 247.

— sceptrumque sacerque tias. Hic per usurpationem dicitur; H h h 2

dicitur; nam tiara dicimus, ait Servius. Tiaram (inquit Donatus) dixit pileum, quo Phryges utuntur, quum celebrant sacra. Inde Sacrum dixit, quia quod ad sacra pertinet, sacrum est.

TIARATUS, a, um. Adj. Tiaram gestans. Sidon. 8. Epist. 3. Inter satrapas regum tiaratorum.

T I B

TIBARĒNI, [Τιβάρηνοι] Populi Scythici, Pompon. 1. 21. de quibus diximus in dictione **TABERĒNI**, quam vide. Valer. Flacc. 5. Argon. 149.

Inde Genetæi rupem Jovis: hinc Tibarenum

Dant virides post terga lacus, &c. Quo de loco doctissima exstat Angeli Politiani epistola ad Pomponium Lætum.

TIBER, & **TIBĒRIS**, & per Syncopen, **TIBRIS**, is, & idis. m. [Τίβρις, ἡ Θύμβρις] Amnis Italiæ e media fere longitudine Apennini Aretinorum finibus defluens, tenuis principio, nec fere navigabilis, fertur per centum & quinquaginta millia passuum, non procul Tiferno, Perusiaque & Otriculo. Hetruriam ab Umbris ac Sabinis, mox Vejentem agrum a Crustumino, deinde Fidenatem, Latinumque a Vaticano dirimens, duobus & quinquaginta fluviis augetur: præcipuis autem Nare & Aniene: nec minus tamen aquis, fontibusque in urbem perductis: & ideo quamlibet magnarum navium ex Italo mari capax, rerum in toto orbe nascentium vector placidissimus. Primum ab aquarum colore Albula dictus est, deinde Tiberis appellatus: vel a rege Tusco ejus nominis; juxta eum in bello occiso, Virg. 8. Æn. 330.

— asperque immani corpore Tibris, &c.

A quo post Itali fluvium cognomine Tibrim

Diximus: amisit verum vetus Albula nomen. Vel quod *ἡ ὕβρις*, hoc est injuriæ fluvius esset, propter regem Tuscorum, latrocinari circa ejus fluminis ripas, ac vastare omnia solitum. Servius, Ut autem, inquit, Tibris dicatur, hæc ratio est, Quodam tempore Syracusani victores ceperunt Syraculis ingentem Atheniensium hostium multitudinem: & eam cæsis montibus fecerunt addere munimenta civitati. Tunc auctis muris, etiam fossa intrinsecus facta est: quæ flumine admissa repleta munitionem redderet civitatem. Hanc igitur fossam, per hostium poenam & injuriam factam, Tibrim vocaverunt, *ὅτι ἡ ὕβρις*. Postea profecti Siculi ad Italiam, eam tenuerunt partem, ubi nunc Roma est, usque ad Rutulos & Ardeam. Unde est,

— fines super usque Sicanos.

Et Albulam fluvium, ad imaginem fossæ Syracusanæ, Tibrim vocarunt, quasi *ὑβρις*. Hactenus Servius. Rursus autem Tiberino Albanorum rege in eo submerso pro Tibri dictus est Tiberis. Ovid. 2. Fast. 389.

Albula, quem Tiberim merfus Tiberinus in undis

Reddidit, hibernis forte tumebat aquis. Tiberis etiam Ptolemæo lib. 2. cap. 1. Vulgo dicitur *Tevero*.

Scribendum est ab i non ab r, quoniam ita scriptum reperimus in antiquis lapidibus, uti nos docet Manutius in Orthographia.

Trans Tiberim. Cic. 12. Att. 20. Cogito interdum trans Tiberim hortos aliquos parare, & quidem ob hanc causam maxime.

Arenosi Tibridis unda. Ovid. 1. Fast. 242.

Aufonius Tibris. Virg. 5. Æn. 83.

Cæruleus Tibris. V. **CÆRULEUS**.

Flavens Tibris. Sil. lib. 16. 680.

Flavus Tibris. Hor. 1. Carm. 2. 13.

Laurens Tibris. Virg. 5. Æn. 797.

Romuleus Tibris. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 226.

Sceptraferi Tibridis unda. Sil. lib. 8. 369. Ob Romæ, quam trajicit, imperium.

Tyrrenus Tibris. Virg. 7. Æn. 242.

Tibri, Vocativus. Virg. 8. Æn. 540.

— galeasque & fortia corpora volves,

Tibi pater.

TIBĒRINUS, a, um. Adj. [Τιβερινός, Θύμβρινος] ut, Piscis Tiberinus: & Tiberina ostia, apud Virg. 1. Æn. 17. Cic. pro Lege Manil. 33. Vos modo ante ostium Tiberinum classera hostium videbatis. Et Ovid. 15. Met. 728.

Fluminis Tiberini unda. Virg. 10. Æn. 833.

Gurgis Tiberinus. Ovid. 9. Met.

Insula Tiberina. Claud. 2. Conf. Stilich. 175. De hac insula sic Liv. 2. 5.

Ager Tarquiniorum, qui inter urbem ac Tiberim fuit, consecratus Marti, Martius deinde campus fuit. Forte ibi tum seges farris dicitur fuisse, matura messi, quem campi fructum quia religiosum erat consumere, defectam cum stramento segetem magna vis hominum simul immissa, corbibus fudere in Tiberim, tenui fluentem aqua, ut mediis caloribus solet. Ita in vadis hæsitantis frumenti cervos sedisse illitos limo: insulam inde paulatim, & aliis quæ fert temere flumen eodem investis, factam. Postea credo additas moles, manuque adjutum, ut tam eminens area, firmaque templis quoque ac porticibus sustinendis esset. Hactenus ille. Et Cognomen Ro. ut Canutius Tiberinus. Cic. 3. Philipp. 23.

TIBRINUS, per syncopen, pro Tiberinus. Claud. de Laud. Seren. reg. 17.

Præscia fatorum Tanaquil, rediensque per undas

Clælia Tibrinas.

TIBĒRINUS, i. m. [Τιβερινός] Tiberis fluminis Deus. Virg. 8. Æn. 31.

Hic deus ipse loci fluvio Tiberinus amœno, &c.

Flavus Tiberinus. Virg. 7. Æn. 31.

Regnum cepit Tiberinus. Ovid. 14. Met. 614.

TIBRINIS, idis. patronym. f. [Τιβερινός, Θύμβρινός] Ovid. 2. Fast. 597.

Dixerat, annuerant Nymphæ Tiberinides omnes.

TIBRICOLA, æ. m. Prudent. Perist. 11. 174.

Pascit item sanctis Tibricolas dapibus.

TIBĒRIAS, ædis. f. [Τιβεριάς] Urbs Galilææ, ab Herode condita, & sic appellata in honorem Tiberii Cæsaris. Ptolem. lib. 5. cap. 16. dicitur Tiberias Lacus. V. Steph.

TIBĒRIUS, [Τιβέριος] Prænomen, quo solo designari solet, Tiberius Claudius Nero, Imperator Romanus tertius.

De hoc prænomine sic Probus in Epitome; Tiberii cœperunt vocitari, qui ad fluvium Tiberim nascebantur.

Tiberii Cæs. Augusti privigni, vitam vide in Suetonio, & Hist. ejus apud Tacit. 6. Ann. extr.

Fuit & ejus nominis Grammaticus, qui de Ideis orationis scripsit libros tres, aliæque complura, ut auctor est Suidas. Meminit & hujus Strabo lib. 7.

TIBERĒIUS, a, um. Adj. [Τιβερινός] Stat. 3. Silv. 3. 66.

— Tibereia primum

Aula tibi, vix dum ora nova mutante juvena,

Panditur.

TIBERIANUS, a, um. Adj. Idem. Plin. 15. 15. Pira Tiberiana, quæ Tiberio placuere.

TIBI, [τι, Gl. L. G.] Dativus, a Tu pronomine, V. suo loco.

TIBIA, æ. f. [ἀντηνέριον, Gl. L. G. & G. L. ἀντήν, G. L.] proprie Os cruris oppositum suræ. Celf. lib. 8. cap. 1. Ipsum autem crus est ex ossibus duobus, &c. Verum alterum os ab exteriori parte, &c. Alterum a priore parte positum, cui tibiæ nomen est, longius, & in superiore parte plenius, solum cum femoris inferiore capite committitur, sicut cum humero cubitus.

Tibia, [αὐλός, Gl. L. G. & G. L.] Instrumentum musicum, multis foraminibus flatum cum sono reddens, quo qui canunt, tibicines dicuntur. Sic dicta, quod primo ex gruum tibiis facta sit, a quibus nomen habet, quum ex arundinibus facta sit. Cic. 1. Tuscul. 106. Non intelligo quid metuatur, quum tam bonos septenarios fundat ad tibiam. Hor. de Arte Poet. 202.

Tibia non, ut nunc, orichalco vineta, tubæque

Æmula; sed tenuis, simplexque, foramine paucio.

Tibia & Fistula differunt. Plin. lib. 16. cap. 36. Calamus vero alius totus concavus, quem syringiam vocant, utilissimum fistulis, quoniam nihil est ei cartilaginis atque carnis. Orchomenius est continuo foramine pervius, quem auleticon vocant. Hic tibiis utilior, fistulis ille. Si ex oliva modulante canentes tibiæ nascerentur, num dubitares quin inesset in oliva tibicinis quædam scientia? Cic. 2. de Nat. Deor. 22.

Cantus tibarum. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Multifora buxo tibia. Sen. Agamemn. 5.

Apertæ tibiæ a Quintiliano 11. 3. vocantur, Quæ apertis omnibus foraminibus sonant clarius. Nam clausus sonus redditur fuscior & obscurior, ut apertis candidior & clarius, quod & per adagium usurpat. Illa vero, inquit, jam pæne apertis, ut ajunt, tibiis. Id est, ut suspicor, Jam clarissima voce. Turnebus.

Cava tibia. Lucret. lib. 2. 620.

Concionatoria tibia. V. **CONCIONOR**.

Curva tibia. Virg. 11. Æn. 737.

Incentiva tibia, & Succentiva. V. **INCENTIVUS** in **INCINO**.

Ludicræ tibiæ. V. **LUDUS**.

Nuptiales tibiæ. Auctor ad Heren. lib. 4. 44.

Querulæ tibiæ cantus. Hor. 3. Carm. 7. 30.

Sacrificæ dulces tibia effundat modos. Sen. Agamemn. 6.

Adhibe tibiis epulis. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Canere tibiis. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Canere ad tibiam. V. **CANO**.

Inflare tibiis. Cic. de Clar. Orat. 192. Si tibiæ inflatæ non referant sonum, abjiciendas eas sibi tibicen putet.

Tibia masculino genere apud antiquos. Var. Modio, apud Non. 3. 256. Quare meas lubidines, ac tibiis bilingos.

TIBIALIS, e. Adj. [αὐλητικός] Quod est idoneum ad tibiis faciendas. Plin. lib. 16. cap. 36. Tertia arando est tibialis calami, quem auleticon dicebant.

TIBIALE, is. n. [ἀντηνέριον] Velamentum tibarum. Sueton. de Augusto cap. 82. Hieme quaternis, cum pingui toga, tunicis, & subuculæ thorace laneo, & femoralibus, & tibialibus muniebatur.

Tibialia, Arma, quibus crura muniuntur. Paulus Jureconf. in 1. Qui commeatus. D. de re milit. Si tibiale vel humerale miles alienavit, castigari verberibus debet.

TIBIARIUS, i. m. [ἀντηνέριος] Gloss. Græcolat.

TIBICEN, inis. m. [αὐλητής, Gl. L. G. & G. L.] Qui tibia canit. Cic. 7. Fam. 27. Ille autem, qui sciret se nepotem bellum tibicinem habere, & sat bonum unctorem, discessit a me. Liv. 1. 43. Cornicines, tibicinesque. Hor. de Arte Poet. 214.

Sic præscæ motumque & luxuriam addidit arti,

Tibicen traxitque vagus per pulpita vestem.

Ad cantus, ad tibicinem prosequi laudes honoratorum virorum. Cic. 2. de Legib. 66.

Non sunt in oratione, tanquam tibicini, percussionum modi, sed universa comprehensio & species orationis clausa & terminata est. Cic. in Orat. 198.

Tibicen sine tibiis canere non potest. Cic. 2. de Orat. 338.

Tibicines in ædificiis appellantur Columellæ, quibus rustici tecta sua fulcire solent: a similitudine tibia canentium: qui ut cantantes sustinent, ita illi ædificiorum tecta. Nec in hoc significato aliud præter Ablativum singularem legimus. Juven. 3. Sat. 193.

Nos urbem colimus, tenui tibicine fultam.

Dicitur etiam Quicquid in sustentaculum alterius ponitur. Ovid. 4. Fast. 695.

Hæc modo verbebat stantem tibicine telam. Alii legunt,

Hæc modo verbebat stantem tibicine villam. Alii,

Hæc modo verbebat cum raro pectine pratum.

TIBICINA, æ. f. [αὐλητής, Gl. G. L.] Mulier tibia canens. Plaut. Aul. 2. 4. 1.

Postquam obsonavit herus, & conduxit coquos,

Tibicinasque hæce, apud forum, &c. Martial. lib. 14. 64.

Ebria nos madidis rumpi tibicina buccis.

Meretrix tibicina. Hor. 1. Epist. 14. 25.

TIBICINIUM, i. n. Apul. 1. Flor.

TIBICINO, [αὐλός, Gl. G. L.] ære. Tibiis canere. Fulgent. Mythol. 3. 9.

Ordo tibicinantium. Et Tibicinandus apud Tertull. de Anim. cap. 38.

TIBICINATOR, oris. m. [αὐλητής] Gloss. Cyril.

TIBISCUS, Daciæ fluvius, cujus meminit Ptolemæus lib. 3. cap. 7. a Barbaris Tissa appellatur. Vulgo *Teyss*.

TIBISIS, is. m. Scythiæ fluvius. Herodot. lib. 4. Hinc

TIBISENUS, a, um. Adj. ut, Ostia Tibisena. Valer. Flacc. 6. 51.

TIBULLUS, [Τιβύλλος] Poeta juxta Quintiliani sententiam cum primis elegans, & tersus, ad amores & delicias aliquanto proclivior. Quintil. 10. 1. Ovid. 1. Amor. 15. 28.

Donec erunt ignes, arcusque Cupidinis arma,

Dicentur numeri, culte Tibulle, tui. V. **ALBIUS**.

TIBUR, ūris. n. [Τίβρα, Τίβρις, Τίβρα, Τίβρα] Urbs est Italiæ (vulgo

• *Truvii*) sedecim millibus passuum distans ab urbe Roma: quam, teste

Solino,

Solimo, ex auctoritate Catonis, Catillus Arcas, praefectus classis Evandri, condidit. Quod etiam sensit Servius: De Græcia, inquit, tres fratres venerunt ad Italiam, Catillos, Corax, Tibur vel Tiburnus. Hi simul omnes unam fecere civitatem, & eam de fratris majoris nomine Tibur appellaverunt: licet & alias fecerint singuli. Haec Servius enarrans illud Virg. 7. *Æn.* 670.

Tum gemini fratres Tiburtia moenia linquunt, &c. Sextus Græcus historicus sic habet, Catillus Amphiarai filius fuit. Hic post prodigalem patris apud Thebas ante Iliacum bellum interitum, iussu dei, cum omni suorum cœtu, & sacris missis, tres liberos in Italia procreavit, Tiburtum, Coracem, & Catillum: qui expulsis ex oppido, haud longe ab urbe Roma posito, veteribus Sicanis, a nomine Tiburti maximi filii oppidum vocaverunt. Plin. lib. 16. cap. 44. Tiburtes quoque originem multo ante urbem Romam habent. Apud eos exstant ilices tres, etiam Tiburto conditore eorum vetustiores, apud quas inauguratus traditur. Tibur autem Virg. dicitur Superbum, id est nobile, inquit Servius: aut per transitum tetigit illud, quod aliquando quum a Senatu auxilia poscerent Tiburtes sub commemoratione beneficiorum, hoc tantum a Senatu responsum acceperunt Superbi estis. Hæc Servius explicans illud Virg. 7. *Æn.* 629.

Quinque adeo magnæ positis incudibus urbes, &c. Sunt qui Tybur scribunt per y. Priscian. tamen cum i Latino scribit: quod usitatus crediderim: non enim Græca est dictio. Hor. 2. *Carm.* 6. 5.

Fertile Tibur. Hor. 4. *Carm.* 3. 10.

Herculeum Tibur. Martial. lib. 1. 13.

Supinum Tibur. Hor. 3. *Carm.* 4. 23.

Vacuum Tibur. Hor. 1. *Epist.* 7. 45.

Udum Tibur. Hor. 3. *Carm.* 29. 6.

Uvidi Tiburis ripæ. Hor. 4. *Carm.* 2. 31.

TIBURS, urtis. vel TIBURTIS, e. Adj. Quod est ex Tibure. Suetonius Calig. cap. 21. Inchoavit autem aquæductum regione Tiburti. Cic. 2. de Orat. 224. Villam in Tiburte habes. Stat. 1. *Silv.* 3. 99.

Hic tua Tiburtes Faunos chelys, & juvat ipsum Alciden. Hor. 1. *Serm.* 6. 108.

Quum Tiburte via Prætores quinque sequuntur Te pueri, lasanum portantes, œnophorumque.

TIBURTINUS, a, um. [τιβυρτινός] aliud Adj. Martial. 4. 57.

Nunc Tiburtinis cedite frigoribus.

TIBURTIUS, a, um. Adj. Hor. 2. *Serm.* 4. 70.

Picenis cedunt pomis Tiburtia succo.

TIBURTUS, i. m. qui idem & TIBURNUS dicebatur, & Tiburi pro numine colebatur, cui etiam lacus erat ibi sacrus, ab Horatio memoratur, Catilli, qui Amphiarai filius erat, fuit filius, oppidumque Tibur condidit, ut refert Solinus, & probat Maro his verbis, 7. *Æn.* 670.

Tum gemini fratres Tiburtia moenia linquunt, Fratri Tiburti dictam cognomine gentem. Horatius tamen videtur existimare Tibur a Catillo conditum fuisse, cum Tibur moenia Catilli vocet: & Catonis sententia fuit, eam urbem positam a Catillo Arcade præfecto classis Evandri fuisse. Annotavit Turnebus.

T I C

TICIDA, æ. m. Poeta elegiacus. Ovid. 2. *Trist.* 433.

Quid referam Ticidæ? quid Memmi carmen? &c.

TICINUM, i. n. pr. c. [τίκινον, Τίκινον Steph.] nobile Insubrium oppidum, quod nunc Pavia vulgo dicitur. Nam, ut scribit Ptolemæus in Geographia lib. 3. cap. 1. Insubres habent Mediolanum, Novariam, Comum & Ticinum.

TICINUS, i. m. [τίκινος] Fluvius oppido vicinus, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 26. vulgo *Tessin*. Claud. 6. *Conf. Hon.* 195. Pulcher Ticinus. *conf. Sil.* 4. 81: 5. 154: &c. & Sidon. 7. *Carm.* 552.

TIFERNUS, [τίφηνος] Fluvius est Italiae. Et Tifernum, oppidum, quod intercidit. Inde Tifernates, populi, juxta Teanum & Lucrinum, in sexta regione Italiae. Auctor Plin. lib. 3. cap. 14. Nunc dicitur *Bisano*, Olivarius in Melam.

T I G

TIGELLIIUS, i. m. Tigellius Hermogenes, musicæ artis scientia præditus, C. Cæsari Dictatori fuit familiaris, postea Cleopatraz, quia dulciter cantabat, & jocabatur urbane. Augusto quoque ita placuit, ut inter familiares ac domesticos haberetur. Erat autem largitor adeo, ut omnibus musicis & circulatoribus multa donaret, & ideo morte ejus tristes esse factos ait Horatius. Porro autem causam insectandi hominis non mediocri ingenii habuit Horatius, quod carmina ejus parum scite modulata esse dicebat. Hæc Porphyrio in illud Hor. 1. *Serm.* 2. 1.

Ambubajarum collegia, pharmacopolæ, Mendici, mimi, balatrones, hoc genus omne, Mæstum ac sollicitum est cantoris morte Tigelli. Quippe benignus erat. Contra hic, ne prodigus esse Dicatur metuens, inopi dare nolit amico,

Frigus quo diramque famem propellere possit. &c. Fuit hic Tigellius & tibicen, & cantor, Phameæ nepos. natione Sardus, Ciceroni parum æquus. id quod indicat ejus epistola ad Fabium Gallum, 7. *Fam.* 24. Amoris, ait, quidem tui, quoquo me verto, vestigia, vel proxime de Tigellio perpexi. Sensi enim ex litteris tuis valde te laborasse. Paulo post, At vide quid succenseat. Phameæ causam susceperam, ipsius quidem causa: erat enim mihi sane familiaris. Is ad me venit, dixitque judicem sibi operam dare constituisse eo ipso die, quo de P. Sextio in consilium iri necesse erat. Respondi, nullo modo me facere posse: quem vellet alium diem si sumpisset, me ei non defuturum. Ille autem, qui sciret se nepotem bellum tibicinem habere, & fat bonum cantorem, discessit a me, ut mihi videbatur, iratior. Habes Sardos venales, alium alio nequiores. Idem 3. *Att.* 49. De Tigellio si quid novi; qui quidem, ut mihi Gallus Fabius scripsit, *μουσικὴν ἀναστροφήν* mihi quandam iniquissimam, me Phameæ defuisse, quum ejus causam recepissem. Quam quidem receperam contra pueros Octavios Cn. F. non libenter: sed Phameæ causa volebam: erat enim, &c. Etiam Horatius Sardum fuisse Tigellium, & Cæ-

faris amicum, his verbis ostendit lib. 1. *Serm.* 3. 1. Omnibus hoc vitium est cantoribus, inter amicos Ut nunquam inducant animum cantare, rogati: Injussi, nunquam desistant. Sardus habebat Ille Tigellius hoc. Cæsar, qui cogere posset, Si peteret per amicitiam patris, atque suam, non Quicquam proficeret: si collibuisse, ab ovo Usque ad mala citaret, lo Bacche, &c.

TIGELLINUS, vel TIGILINUS, i. m. [τιγελλῖνος] Vir fuit Romanus vitæ corruptissimæ, qui per impudicitiam multa a Nerone confectus est, quem ad omnia corruerat. Auctor Cornelius Tacit. 14. *Ann.* 60.

TIGILLUM, TIGNARIUS. V. infra TIGNUM.

TIGNUM, i. n. & TIGNUS, i. m. [τιγνός, Gl. L. G. & G. L. ἔγλον, L. G.] Trabs, qua varie disposita domus exstruitur: A tegendo, ut tradit Ulpianus in l. 1. D. de tign. junct. Cæf. 4. *Bell. Gall.* 17. Tigna bina sequepedalia, ab imo præcuta, dimensa ad altitudinem fluminis. Propert lib. 4. 3. 59.

Sive in furtivo gemuit stans noctua tigno. Hor. de Arte Poet. 279.

— & modicis instravit pulpita tignis. Ovid. 8. *Met.* 645.

Sordida terga suis nigro pendentia tigno.

Arrectaria tigna. Vitruv. lib. 10. cap. 17. V. ORTHOSTATA.

Polire tigna. Claud. 2. *Conf. Stilich.* 323.

Lævia radere tigna. Lucret. lib. 5. 1266. al. Lævare, & radere.

Tigni nomine, Omne genus materiei, ex qua ædificia constant, continetur. Ulpian. De tigno juncto. l. j. & Ad exhibendum. l. Tigni. Et Cajus de verb. signific. l. Tigni. Hor. 2. *Epist.* 2. 73.

Torquet nunc lapidem, nunc ingens machina tignum.

Tigni appellatione in vineis necessaria continentur, ut puta, perticæ, pedamenta. Ulpian. De tigno juncto l. j.

TIGNARIUS, a, um. Adj. [τιγνάρης, δειγνάρης] ut, Tignarius faber, non solum is, qui tigna dolat, sed etiam qui solaria lignea: hoc est qui trabes, ceteraque ad tabulata domus utilia: & omnis qui ædificat, intelligitur, inquit Cajus Jurisc. Cic. de Clar. Orat. 257. Ego me Phidiam esse mallem, quam vel optimum fabrum tignarium.

TIGNARIUS, i. m. [τιγνάρης, δειγνάρης, Gl. G. L.] Idem, qui Faber tignarius.

TIGILLUM, i. n. dimin. [τιγίλλιον] Liv. 1. 26. extr. Is quibusdam piacularibus sacrificiis factis, quæ deinde genti Horatiæ tradita sunt, transmissio per viam tigillo, capite adoperto, velut sub jugum misit juvenem. Tibul. lib. 2. 1. 39.

Illi compositis primum docuere tigillis

Exiguam viridi fronde operire domum.

Janua suffixa tigillo. Catul. ad Januam, 68. 39.

TIGNO, [τιγνός, Gl. G. L.] ære. &

TIGNATIO, ðnis. f. [τιγνῶσις] verbale.

TIGRANA, [τιγράνα] Ptolem. lib. 6. cap. 1. Oppidum Mediæ in mediterraneis.

TIGRANES, [τιγράνης] Rex majoris Armeniæ, cujus multam mentionem facit Cic. pro Lege Manil. Lucan. lib. 2. 637.

TIGRANOCERTA, [τιγρανόκερτα] Oppidum in montanis majoris Armeniæ, teste Plin. lib. 6. cap. 11. a Tigrae conditum, unde & nomen accepit, quasi Tigranis civitas. Nam *Certa* Parthorum lingua urbem sonat. V. Stephanum.

TIGRIS, is, vel idis. f. pr. c. [τίγρις] Animal velocissimum: quod a velocitate nomen habet. Nam Medi tigrim sagittam appellant, teste Varrone. Virg. 4. *Æn.* 367.

— Hyrcanæque admorunt ubera tigres. Plin. lib. 8. cap.

18. Tigrin Hyrcani & Indi ferunt, animal velocitatis tremendæ, & maxime cognita dum capitur. Totus ejus fetus, qui semper numerosus est, ab insidiante rapitur equo quam maxime pernici, atque in recentem subinde transfertur. &c. Plura leges toto capite.

Armeniæ tigres. Virg. 5. *Ecl.* 29.

Aspera tigris. Hor. 1. *Carm.* 23. 9.

Atra tigris. Virg. 4. *Georg.* 407.

Maculosæ trigidis forma. Ovid. 11. *Met.* 245.

Pessima tigris. Virg. 3. *Georg.* 248.

Rabidæ tigres. Virg. 2. *Georg.* 151.

Savæ tigrides. Ovid. 10. *Epist.* 86.

Variaz. Sen. Hippol. 1.

Virgatæ. Sen. Hippol. 3.

TIGRINUS, a, um. Adj. [τιγρινός] Plin. lib. 13. cap. 15. Mensis præcipua dos in vena crispis, vel in vertice variis. Illud oblongo evenit discursu, ideoque tigrinæ appellantur.

TIGRIFER, era, erum. Adj. Tigres ferens. ut, Tigriferi arva Niphatis. Sidon. *Carm.* 1. 444.

TIGRIS, [τίγρις] Flumen magnum etiam appellatur, propter velocitatem, qui instar bestię ejusdem nimia pernicitate decurrit. Solinus cap. 50. Tigrim fluvium in Armeniæ Majoris regione caput attollere dicit, in loco edito, ex lucido conspicuoque fonte: nec ab exordio statim totum esse, sed primo pigre fluere, non cum suo nomine. At quum fines Medorum invecus sit, Tigrim statim vocari, Arethusam lacum influere, gravia pondera sustinentem, cujus pisces nunquam se alveo Tigridis immisceant, sicut nepotamici stagnum attingunt Arethusæ. Mox Arabas præterfluens, Mesopotamiam amplectitur, & Hydaspem accipiens Euphratemque, defertur in sinum Persicum. A Tigri fluvio dicti sunt Transfigritani, qui trans Tigrim habitant, sicut Transpadani. Et tam pro fluvio, quam pro animali, Tigris vel Tigridis Genitivum facit. V. Plin. lib. lib. 6. cap. 27. & Strabonem lib. 16.

Rapidus tigris. Lucan. lib. 3. 256. Hor. 4. *Carm.* 14. 46.

TIGULLIA, æ. f. [τιγυλλία] Ptolem. lib. 3. cap. 1. Urbs Liguriæ, aliis dicta Segesta, vulgo *Segestro*, *Seltri*.

TIGURINI, [τιγυρίνοι] Populi Germaniæ, qui quartam Helvetiæ partem continebant. Cæf. 1. *Bell. Gall.* 11. Is pagus appellabatur Tigurinus. Nam omnis civitas Helvetia in quatuor pagos divisa est. Hic pagus unus quum domo exisset, patrum nostrorum memoria, L. Cassium Consularem interfecerat, & ejus exercitum sub jugum miserat.

T I L

TILANS, [τίλανς, οὐλάς] Gloss. Græcolat. [Tollenda, opinor, distinctio. H h h 3 TILIA,

TILIA, æ. f. [*τίλιος*, Gl. L. G. & G. L. *τίλιος*, L. G.] Arbor. Plin. lib. 16. cap. 40. Mollissima tilia, eadem videtur & calidissima: argumentum afferunt, quod citissime afcias retundat. Columel. lib. 9. cap. 4. At tilia sola ex omnibus sunt nocentes. Levis tilia. Virg. 1. Georg. 173. Molles tilia. Ovid. 10. Met. 92. Pinguis tilia. Virg. 4. Georg. 183. Tilia, de arboribus aliis etiam dicuntur; nam de interioribus corticis ulmi tunicis, e quibus vincula fiunt, dixit Plin. lib. 24. cap. 8. Corticis interior tilia lepras sedat. [Forfan ab hac parte corticis ipsa arbor invenit nomen.] **TILIACEUS**, a, um. Adj. [*τιλιακός*] Quod ex tilia factum est. Columel. lib. 12. cap. 45. Arculæ fagineæ, vel etiam tiliaceæ, quales sunt in quibus vestimenta forensia conduntur, huic rei paulo ampliores præparari debent. **TILIARIS**, e. Adj. Cæl. Aurel. Tard. 5. 1. 20. Tabulæ tiliari apponentes. **TILICA**, Jocularis dictio apud Cic. de Clar. Orat. 160. V. **SPUTATILICA**. **TILIUM**, [*τίλιον*] Sardinia insulæ urbs, Ptolemæo auctore lib. 3. cap. 3. Hodie *S. Reparata*. **TILIOS**, Insula V. **TYLOS**. **TILPHOSA**, [*τίλφος*] ut auctor est Pindarus, Fons est sub Tilphosum montem labens, apud quem Tireniæ vatis sepulcrum conditum est. Hujus enim, ut ait Aristophanes, aquæ frigus quum senex potasset, & ferre non potuisset, extinctus est. Est & ibidem, ut lib. 9. testatur Strabo, templum Apollinis Tilphosii.

T I M

TIMÆUS, [*τίμας*] Siculus historicus, qui res Græcas conscripsit, etiam usque adeo arrogans, ait Plutarchus in Nicia, ut Thucydidem & Philistum in historia se facile superaturum jactaret. Ipse vero Sioula quadam pinguedine delibutus, ad ridenda quadam, minimeque ad historiarum gravitatem pertinentia, digreditur. Hactenus Plutarchus. De eo & Cic. 2. de Orat. 38. & in epistola illa 5. Fam. 12. ad Luccejum doctissima. Diodorus Siculus dicit hunc nimium operæ in aliis redarguendis impendisse, contra Ephorum præsertim: nimis res etiam minimas persecutum: librosque fuisse præne in res singulas partitum. Timæus alter Philosopher, cujus nomine Plato librum inscripsit De natura: patria fuit Locrensis, secta Pythagoreus: scripsit & ipse Naturæ documenta, & vitam Pythagoræ, ut scribit Suidas. **TIMAGÈNES**, is, m. [*τιμαγηνος*] Timagenes vel Timogenes duo commemorat Suidas historicos. Timagenes auctor est, omnium in litteris studiorum antiquissimam musicen existisse. Quintil. lib. 1. 10. **TIMAGORAS**, [*τιμαγορας*] Atheniensis capitali supplicio affectus, quod Darium, ad quem legatus missus fuerat, more Persarum adulando, adoraverat. Suidas & Valer. Max. 6. 3. 2. ext. **TIMANDRA**, æ. f. [*τιμανδρα*] Filia Ledæ, & Tyndarei, & soror Clytemnestra, quæ Echemono nupsit, ut refert Lycophronis scholiastes. **TIMANTHES**, is, m. [*τιμανθης*] Pictor egregius Zeuxis tempore. Hujus est Iphigenia, oratorum laudibus celebrata, qua stante ad aras peritura, quum mæstos pinxisset omnes, & tristitiæ omnem imaginem consumpsisset, patris vultum velavit, quem digne non poterat ostendere. Pinxit & Cyclopem parva in tabula, cujus magnitudinem exprimere cupiens, pinxit juxta Satyros thyrsos pollicem ejus metientes: itaque ex omnibus ejus operibus intelligitur plus, quam pingitur. Hujus meminit Plin. lib. 35. cap. 9. **TIMAVUS**, i. m. [*τιμαυος*] Nomen fluminis juxta Aquileiam, qui e montibus delatus, decidit in profundum: deinde infra terram absorptus stadiis circiter triginta & centum, erumpit in mare. Virg. 8. Ecl. 6. Tu mihi, seu magni superas jam saxa Timavi. Idem 3. Georg. 475. — & lapidis arma Timavi. Servius, lapidia pars est Venetiæ, dicta ab lapido oppido. Hujus fluvius est Timavus. Meminit hujus Plinius lib. 3. cap. 18. Contra hunc, ut idem testatur lib. 2. cap. 103. insula parva est in mari cum fontibus calidis, qui pariter cum æstu maris crescunt minuunturque. Virg. 1. Æn. 248. Regna Liburnorum, & fontem superare Timavi. V. Vadianum in Melam, & Cælium lib. 22. cap. 8. **TIMEO**, ui, [*φοβέομαι*, Gl. G. L.] Ære. notæ significationis. Cic. 1. Fam. 9. Si qui se timere simularunt. Timeo te, Tanquam inimicum. Casum timere. Cic. 2. de Divin. 114. Casum autem prælii nemo nostrum erat, quin timeret. Idem 1. Fam. 5. Quanquam omnia sunt timenda nihil magis quam perfidiam timemus. Sic, Timere umbras. Cic. 15. Att. 20. Fraudem timere. Ovid. 7. Met. 45. Quid tuta times? Ovid. 7. Met. 47. Iram numinis timere. Ovid. 6. Met. 310. Timeo tibi, Tanquam amico, ne quid mali accadat. Ter. Heaut. 3. 2. 20. Syre, tibi timui male. V. **MALUS**. Timeo vitæ tuæ. Idem And. 1. 3. 5. Si illum relinquo, ejus vitæ timeo: sin opitulator, hujus minas. Timeo abs te, Ne malum mihi inferas. Cic. pro Sulla 36. A quo quidem genere, Judices, ego nunquam timui. Quintil. lib. 3. cap. 10. An timendum a rege bellum. i. e. Ne rex inferret bellum. Sibi timere. Virg. 2. Æn. 130. Timeo mihi abs te mortem, etiam dicimus. Timere, cum Accusativo & Dativo. Quintil. lib. 4. cap. 1. Religiosus judex libenter eum audit, quem justitiæ suæ minime timet. i. e. Ne suæ justitiæ insidietur. Timeo furem tauro: h. e. Timeo ne fur taurum abducat & furetur. Juven. 6. Sat. 17. Plin. lib. 14. cap. 16. Timent ægris vini noxam. Timeo de. Ovid. 3. Fast. 617. Nec timui de morte tamen, metus abfuit iste. h. e. Non timui, ne Dido se occideret. Timere de Republica. Cic. 7. Att. 6. Timere pro. Gell. lib. 19. cap. 1. Ipsum autem pro Aristippi anima timere. Timeo ne. Ter. And. 1. 5. 34. Tum autem hoc timet, ne deferat se. Timeo ne non impetrem. Cic. 9. Att. 4. Equidem illud molior, quod tu

mones, sperasque fieri posse, ut mihi Cæsar concedat ut absum, quum aliquid in Senatu contra Cn. agatur, sed timeo ne non impetrem. Timeo ut sustineas, pro Ne non. Cic. 14. Fam. 2. [V. Bud. in pr. ad P. l. eo jure de tit. nupt. & Voff. de Confr. cap. 67. extr.] Timeo quid fiet. Plaut. Merc. prol. 109. Et apud Ter. Phorm. 1. 3. 26. Timeo miser, quam hic mihi nunc rem nuntiet. Timeo quid nam. Cic. 1. Verr. 42. Quæ quum cogito, jam nunc timeo, quid nam pro offensione hominum, qui illi inimici infensique sunt, & expectatione omnium, & magnitudine rerum, dignum eloqui possim. Timeo quemadmodum hæc explicari possint. Cic. 11. Fam. 10. Hæc quo sint eruptura timeo. Cic. 2. Att. 20. V. **HORREO**. Timeo quorsum. Ter. And. 1. 5. 28. Misera timeo, hoc incertum quorsum accidat. Nunc istic quid agatur, magnopere timeo. Cic. 3. Att. 8. Quid possem timebam. Cic. 12. Att. 24. Timere, pro Nolle. Cic. 14. Att. 21. Ad me autem, quum Cassii tabellarium demissem, statim Balbus, O dii boni, quam facile perspiceres timere otium! Paulo post, Nemo est istorum, qui otium non timeat. Libro eodem epist. 22. Timent otium. Quod contra dixit Epist. 20. Cupere pacem. **Timeri**, Passivum. Martial. lib. 11. 19. Fines mus populatur, & colono Tanquam fus Calydonius timetur. Bello timeri. Sil. lib. 15. 649. Timetur argentum. Martial. lib. 3. 41. Damnum de ea re timetur. Ulpian. in l. 1. D. quib. ex causis. in poss. eatur. **TIMENS**, entis. Partic. [*τιμωμενος*, Gl. G. L.] Ovid. 14. Met. 215. — mortemque timens, cupidusque moriri. Mortis timens. Lucet. lib. 6. 1237. Comiti timens. Virg. 2. Æn. 729. **TIMENDUS**, a, um. [*τιμωμενος*] aliud Partic. ut, Armis timendus. Stat. 4. Silv. 3. 134. Dente timendus aper. Ovid. 4. Epist. 104. Dentes timendi. Hor. 3. Carm. 20. 10. Vox timenda. Hor. Epod. 6. 9. **TIMESCO**, Ære. Ammian. 31. 4. **TIMIDUS**, a, um. Adj. [*δειδωρ*, Gl. L. G. & G. L.] Qui semper timeat. Timidum atque ignavum judicari. Cic. 11. Fam. 18. Ut imbelles timidique videamur. Cic. 1. Off. 82. Nimium me timidum, nullius animi, nullius consilii fuisse confiteor. Cic. pro Sext. 36. Timidus ad mortem. Cic. 2. de Finib. 63. Ita non timidus ad mortem, ut in acie sit ob Remp. interfectus. Timidus in. Cic. 1. de Lege Agr. 27. Liberi a delictis, cauti in periculis, non timidi in contentionibus. In labore militari timidus. Cic. 7. Fam. 17. Timidus, Timens. Cic. 5. de Finib. 30. Non refugiat timido sanguen, atque exalbescat metu? Exposita. Hor. 3. Carm. 19. 2. Codrus pro patria non timidus mori. [i. e. Non timens.] Timidus ac tremens. Cic. in Pison. 74. Timidus cum Genitivo. ut Timidus animi, *δειδωρ τῆς ψυχῆς*. Gloss. Græcolat. Timidus lucis. Senec. de Vita beata, cap. 21. Aversantur diem splendidi nocturna animalia, quæ ad primum ejus ortum stupent, & latibula sua passim petunt, abduuntur in aliquas rimas, timida lucis. Deorum timidus. Ovid. 5. Met. 100. Timidior, Compar. Cæf. 8. Bell. Gall. cap. 13. Quorum periculo sic omnes copiæ sunt perturbatæ, ut vix judicari posset, utrum secundis minimisque rebus insolentiores, an adversis mediocribus timidiores essent. Timidiores paulo. Cic. 1. de Finib. 69. Animus timidus. Cic. 3. Off. 115. Quæ timido animo, humili, demisso, fractoque fiant. Conciones timidissimæ. Cic. 7. Att. 20. Homo timidus atque imperitus. Cic. pro Cæcin. 18. Ocellis timidus veltem prætereundere. Ovid. 3. Amor. 6. 79. al. Tumidis. Passus timidi. Virg. 6. Æn. 263. Pectus timidum. Ovid. 11. Met. 478. Pede timido fugere. Ovid. 4. Met. 100. Pudor timidus. Ovid. 1. Amor. 5. 8. Turba timidissima columbæ. Ovid. 1. de Arte Am. 117. Nemo minus timidus. Cic. 12. Philip. 24. **TIMIDUS**, Adv. [*ειδωρως*] Verecunde, minus audacter. Cic. 5. de Finib. 6. Tum ille timide, vel potius verecunde, Facio, inquit, equidem. Idem 2. Tusc. 55. Sed hoc quidem in dolore maxime est providendum, ne quid abjecte, ne quid timide, ne quid ignave, ne quid serviliter muliebriter faciamus. Timide & Fidenter, contraria. Cic. 2. de Divin. 67. Timide fortasse signifer evelebat quod fidenter infixerat. Timide ac pedetentim ad aliquid agendum descendere. Cic. pro Quint. 51. Credens timide. Ovid. 6. Epist. 15. Timide hoc dicam. Cic. 12. Philip. 24. Dicere modice & timide. Cic. pro Sull. 80. Promittere timide. Ovid. 1. de Arte Am. 631. **TIMIDITAS**, atis. f. [*δειδωρ*, Gl. G. L.] Cic. 1. de Finib. 49. Quibus rebus intelligitur nec timiditatem ignaviamque vituperari, nec fortitudinem patientiamque laudari suo nomine. Timiditas & ignavia. Cic. 3. Tusc. 14. Quæ qui recipit, recipiat necesse est timiditatem & ignaviam. Cautio mea & timiditas in causis. Cic. 2. de Orat. 300. Ingenua timiditas. Cic. 2. de Orat. 10. Cur ei bello propter timiditatem defuisti? Cic. 2. Philip. 71. Verecundiam timiditas imitatur. Cic. in Partit. 81. **TIMOR**, oris. m. [*φοβος*, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 4. Tusc. 19. Timor, metus mali appropinquans. Loca plena timoris. Ovid. 10. Met. 29. Maximus timorum metus leti. Lucan. lib. 1. 455. Timor meus de aliquo. Cic. ad Brut. 4. Quod utinam inspicere possis timorem de illo meum.

Tæcus timor. V. CÆCUS.
Cæsus timor. Stat. 6. Theb. 158.
Dubii timores. Stat. 5. Theb. 319.
Durus timor. Propert. lib. 1. 19. 4.
Ingens timor omnibus. Stat. 12. Theb. 171.
Militaris timor. V. Militaris, in MILES.
Mæstus timor. V. Mæstus, in MÆSTO.
Solliciti timoris res plena amor. Ovid. 1. Epist. 12.
Suspensus timor. Dubius. Ovid. 16. Epist. 84.
Abiit timor. V. ABRO.
Abicere timorem. V. ABICIO.
Afficere timore. Cic. 11. Fam. 2. Maximo timore de nobis afficiuntur amici nostri.
Augere timorem. Cic. 6. Fam. 7.
Cohibet timor. Cæsar 8. Bell. Gall. cap. 23.
Colligere se ex timore. V. COLLIGO.
Conferre timorem. V. CONFERO.
Depellere timorem. Cic. Post red. in Senat. 19.
Deponere timorem. Ovid. 18. Epist. 57.
Erasus timor ex animo. Senec. Thyest. 6.
Eripe mihi hunc timorem. Cic. 3. in Catil. 1.
Facere timorem. Cic. 10. Fam. 18. Non ullam rem aliam extimescens, quam eandem, quæ mihi quoque facit timorem.
Ferre timorem. Catul. Argon. 62. 99.
Horruerant pavidio membra timore. Ovid. 7. Met. 630.
Impendet belli timor. V. IMPENDEO.
Incessit eos timor ne. V. INCRESSO.
Incutere timorem. Cic. 2. de Orat. 209.
Induratus timor. V. INDURO.
Injicere timorem. Cic. 1. de Lege Agrar. 23. Spem improbis ostendistis, timorem bonis injecistis.
Lacessit pectus meum timor. Senec. Herc. Oeth. 4.
Lenire timorem. Virg. 1. Æn. 454.
Mederi timori alicujus. Ovid. 9. Met. 772.
Minuere timorem alicui. V. MINUO.
Mittere timorem. V. MITTO.
Mussabat tacito medicina timore. Lucr. lib. 6. 1177. i. e. Non audebant medici adhibere manus ægrotantibus, vel quia morbi causam & remedium ignorabant, vel quia timebant contagia.
Omittere timorem. Cic. in Somn. Scip. 2. Ades, inquit, animo, & omitte timorem.
Pellere timores. V. PELLO.
Percussus timore. Cic. ad Brut. 3.
Perterritus timore. Cic. 1. de Divin. 58. Quum tu, equo advectus ad quandam magni fluminis ripam, provectus subito atque delapsus in flumen, nusquam apparuisses, me contremuisse timore perterritum.
Ponere timorem. Ovid. 6. Fast. 151.
Proponere ad timorem. Cic. 2. Fam. 26. Nec me ista terrent, quæ mihi ad timorem fidelissime, atque amantissime proponuntur.
Sum magno timore. Cic. 5. Att. 20. Spero meos omnes servire laudi meæ, tamen magno timore sum, sed bene paramus.
Magno timori esse populis. Lucan. lib. 3. 82.
Trahere timorem. Ovid. 13. Met. 84.
Urget sollicitum timor anxius. Virg. 9. Æn. 89.
Phrygum timor Achilles, & Græcorum decus. V. ACHILLES.
TIMEFACIO, sec. c. Ære. unde
TIMEFACTUS, a, um. Partic. Perterritus. Lucr. lib. 2. 43.
 His tibi tum rebus timefactæ religiones
 Effugiant animo pavida, &c.
TIMŌCHĀRES, [Τιμοχάρης] Ambraciensis quispiam, regis Pyrrhi amicus fuit, qui ad C. Fabricium Consulem furtim venit, ac præmium petivit: & si de præmio conveniret, promisit regem venenisse necare: idque facile esse factu dixit, quoniam filii sui pocula in convivio regi ministrarent. Eam rem Fabricius ad Senatum scripsit. Senatus legatos ad regem misit: mandavitque ut de Timochare nihil proderent, sed monerent uti rex circumspicius ageret, atque a proximorum insidiis salutem tutaretur. Refert Gellius ex Valerii Antiatii historia, libro 3. cap. 8.
TIMOCLĒA, [Τιμοκλέα] Mulier Thebana, quæ stuprum a quodam Thracum principe per vim passa, injuriam callide ulta est. Plut. de Virt. mul.
TIMOCBĒON, [Τιμοκρέων] Poëta Rhodius fuit, veteris Comœdiæ scriptor, qui graves cum Simonide melico & Themistocle inimicitias exercuit: quos etiam contumelioso poemate est infectatus. Auctor Scidas.
TIMŌLĀUS, [Τιμόλαος] Rhetor & verficator, e Larissa Macedoniæ, discipulus Anaximenis Lampfaceni. Scripsit poemata de bello Trojano, singulis Homeri versibus, singulos addens. Auctor Suidas.
TIMŌLĒON, ontis, [Τιμόλειον] Corinthius dux inclitus, viribus fortissimus, vitæque abstinentissimus, missus cum triremibus ad liberandas Dionysii tyrannide Syracusas, quem Dion Syracusanus, implorato Corinthiorum auxilio, expellere conabatur, quinquagesimo postquam Syracusas appulisset die, urbe potitur, ac Dionysius clam sese atque arcem Timoleonti ipsi dedit, ab eoque cum paucis in exilium Corinthum missus est: ille vero arcem solo æquavit, Syracusanisque libertatem restituit. Deinde contra Leontinos pergens, eorum tyrannum bello captum interfecit. In summa æqualis fuit Timotheo, Agesilao, Pelopidæ, Epaminondæ. Hæc ex Plutarcho, qui eum e Latinis comparat Paulo Æmilio.
 Incertum est scribendumne sit Thymoleon, [Θυμολέων] quomodo fere in Latinis & apud Suidam legitur, nempe a Leonino animo & audacia: an Timoleon, quemadmodum bona pars Græcorum voluminum habet. V. Plutarch. & Corn. Nep. [Θυμολέων, Θυμώδης τὴν ψυχὴν. Suid. Sed malim Τιμόλειον. Videtur enim idem nomen ac Τιμόλαος, mutata terminatione. Sic Τιμόβης, Τιμοκλής, Τιμοκρέων, Τιμόων, Τιμωνίδης, &c. per Ti.
TIMŌLUS, V. TMOLUS.
TIMŌMĀCHUS, [Τιμόμαχος] Picior Byzantius nobilis, Cæsaris Dictatoris ætate, fecit Medeam & Ajacem, quos ipse Cæsar Lxx talentis emit, in tempore Veneris dicavit. Plin. lib. 35. cap. 11.
TIMŌN, ōnis. m. [Τίμων] Atheniensis, temporibus fuit Peloponnesiaci belli, ut ex Aristophanis & Platonis poematibus perspicere licet: describiturque ab illis ut inhumanus, ac vitans hominum congressus, præterquam unius Alcibiadis adolescentis. Interrogatus quæ cum illo causa esset

amicitiæ? Quod scio (inquit) illum quandoque multorum malorum Atheniensibus causam futurum. Quum semel in concionem ascendisset, facto silentio, mirantibus omnibus, Est mihi, inquit, o viri Athenienses, pone domum parvus hortus, ubi ficus coaluit quædam, in qua permulti nostri cives se suspenderunt. In eodem nunc ego loco ædificare volo: quamobrem visum est mihi vos publice admonere, si quis forte sit, qui se prius velit suspendere, antequam arbor excidatur. His igitur de causis ab Atheniensibus *μισάνθρωπος* est appellatus, quasi genus hominum infernum habuerit. Sed & mortuo mirum contigit, ut sepulcrum ejus, quod erat in litore, mare, quasi perosum, exundatione ab se removerit, longeque expulerit. In quo sepulcro hoc erat epitaphium, quod ipse sibi fecit,

Hic sum post vitam miseramque inopemque sepultus,

Nomen non quæras: dii, lector, te male perdant. De hoc Cicero de Amicit. 89. Quin etiam si quis asperitate caest & immanitate naturæ, congressus ut hominum fugiat atque oderit, qualem fuisse Atheniensem Timonem nescio quem accepimus. Idem 4. Tusc. 27. Similiterque definitur & mulierum odium, ut Hippolyti, & ut Timonis, generis humani. V. Luciani Timona.

Timon alius, Pyrrhonius, qui Sillos scripsit. de quo Laërt. 9. 109. & Suid V.

TIMŌNĒUS, a, um. Adj. [Τιμόνεος] a Timone, ut

Timonia cœna. Seneca Ep. 2. 18. Non est quod nunc existimes me dicere Timoneas cœnas, & pauperum cellas. Timoneas dixit a Timone, qui humanum genus exosus erat, vitamque quandam inhumanam & feram sequebatur, in cibisque non modo vulgaribus, sed etiam vilissimis, & ab reliquis hominibus prope damnatis acquiescebat. Locus hic omnino corruptus est in excusis. Turnebus 24. 33.

Vitam agere Timoniam, dicitur de Homine invidio aliorumque osore. V. Erasmi Adagia.

TIMOR, V. TIMEO.

TIMŌTHĒUS, [Τιμόθεος] Atheniensis dux potentissimus ac dives, muros Athenis ædificavit. Hujus imaginem pictoris assentionis gratia fecerunt, juxtaque Fortunam retibus civitates ei inclusas deferentem, illum autem ipsas expugnantem: quamobrem indignatum eum ferunt pictori fuisse, quod felicitati potius, ejus res gestas, quam virtuti videretur adscribere. Haud multo post hoc factum, Fortuna quasi ægre ferret, rebus excidit. Auctor Suidas. Hujus ut docti hominis meminit Cic. 1. Off. 116.

Timotheus, Milesius, musicus, qui decimam & undecimam chordam lyrae addidit, & antiquam musicam in molliorem modum mutavit. Emicuit tempore Philippi Macedonis, cujus filius Alexander sono excitabatur, & ad res bellicas alacrius instruebatur. Deceffit anno ætatis LIII. Scripsit de musica libros xvi. Encomia, Dithyrambos, & alia. Suidas. Hujus meminit Cic. 2. de Legib. 39. & Quintil. lib. 2. cap. 3. **Timotheus sculptor nobilissimus:** cujus in templo Apollinis Romæ multa fuerunt monumenta: unus ex his, qui Mausoleum cælavere, ut scribit Plin. lib. 34. cap. 8.

Timotheus, his omnibus præstantior, Pauli Apostoli ad ipsum epistolis, tum martyrio clarus, præsul Ephesus, patria Lycaonius, viduæ mulieris filius.

TIMŪTUS, i. m. [Ἐφύδης, ἑξάπυν, ἐπιχρόμιον τῷ ὠτῷ] Gloss. Latino-græc. Forfan idem, quod *ΤΙΡΥΛΑ*, q. V.

T I N

TINA, [τίνα] apud Ptolemæum lib. 2. cap. 3. Britannia fluvius, vulgo *Tine*. V. TAMARUS.

TINA, æ. f. Vas erat veteribus ad vinum, ut videtur, reponendum. Varr. de vita Pop. Rom. lib. 1. Antiquissimi in convivii utres vini primo, postea tinas ponebant. V. Nonium 15. 7. Apic. 4. 2. Apud Festum corrupte legitur Tinia. q. V.

TINCA, æ. m. [Τίγκης] Placentinus. Quintil. lib. 1. cap. 5. Nam duos in uno nomine faciebat barbarissimos Tinca Placentinus (si reprehendenti Hortensio credimus) Preculam pro Pergulam dicens: (& immutatione, quum c, pro g, uteretur, & transmutatione, quum a præponeret a antecedenti.

TINCA, æ. f. Piscis fluviatilis vulgo notus. Aufonius in Mosella 26.

Quis non & virides, vulgi solatia, tincas

Norit? & alburnos, prædam puerilibus hamis?

TINEA, vel TINIA, æ. f. [τῆς, Gl. L. G. & G. L. σῆψις, G. L.] Vermiculus est, qui ex pulvere ac situ & putredine interdum nascens, vestes aut libros abrodit. Hor. 1. Epist. 20. 12.

— aut tineas pascet taciturnus inertes, &c. Idem 2.

Serm. 3. 119.

— cui stragula vestis,

Blattarum ac tinearum epulæ, putrescat in arca. Plin. lib. 11. cap. 35. Idem pulvis in lanis & veste tineas creat, præcipue si araneus unâ includatur: sitit enim, & omnem humorem absorbens, ariditatem ampliat. Hoc & in chartis nascitur. Martial. lib. 2. 46.

Non metuas mortem, Nævole, sed tineas.

Tineæ, pro Lumbricis ex Plin. lib. 11. cap. 33. afferunt. Sed rectius alii legunt Taniæ, q. V.

Tineæ, Vermes in alvearibus, apibus noxii. Columel. lib. 9. cap. 14. Præterea ut tineæ si apparuerint, everrantur, papilionisque enecentur, qui plerumque inter alvos morantes, apibus exitio sunt. Nam & ceras erodunt, & stercore suo vermes progenerant, quos alvorum tineas appellamus.

Durum tineæ genus. Virg. 4. Georg. 246.

TINEŌSUS, a, um. Adj. [συνός] Plenum tineis. Columel. lib. 9. cap. 14.

TINIARIA, æ. f. Scrib. Larg. comp. 83. Herbæ, quam Polion vocant, nos (ut opinor) tinariam, fasciculus.

TINGI, [Τίγγης] inquit Pomponius Mela lib. 1. 5. & Plin. lib. 5. cap. 1. Mauritaniæ pervetus oppidum, ab Antæo (ut ferunt) conditum, postea a Claudio Cæsare, quum coloniam faceret, appellatum Traducta Julia. Nunc *Tanger* dicitur, estque regis Mauritaniarum.

TINGO, vel TINGUO, tinxī, tinctum, [βαπτω, Gl. L. G. & G. L.] Ære. Inficere, madefacere, immergere. Martial. lib. 3. 43.

Mentiris juvenem tinctis, Lentine, capillis. h. e. Canis colore fucatis. Plin. lib. 35. cap. 6. E reliquis coloribus, quos a dominis dari diximus,

Tirones appellabantur, Qui sumptuerant togam virilem, idque Tirocinium vocabatur. Suet. in Calig. cap. 10. Uno atque eodem die togam sumpsit barbamque posuit, sine ullo honore, qualis contigerat tirocinio fratrum ejus. Hor. 1. Serm. 2. 17.

Sub patribus duris tironum. Eum significat fenus exercere contra leges, quæ vetabant filiisfamilias, & minoribus x xv annis fenerare. Turnebus.

Tirones dicebantur Adolescentes, quando togam puram sumentes, pubescente jam barba, eloquentiam in foro auspicabantur. Plin. lib. 8. cap. 48. Ea prima texuit rectam tunicam, qua simul cum toga pura tirones induuntur, novæque nuptæ. [Rectius diceret, Civilem vitam actu aliquo rerum civilium auspicantes. V. Justin. 3. 3. conf. TOGA.]

Tiro usu forensi. Cic. 1. Verr. 47. Apulejum esse video proximum subscriptorem, hominem, non ætate, sed usu forensi, atque exercitatione, tironem. i. e. Non tam ætate novitium, quam inertia.

Tiro ac rudis in re aliqua. Cic. 1. de Orat. 218. Fateor enim callidum quendam hunc, & nulla in re tironem ac rudem, nec peregrinum, atque hospitem in agendo esse debere. A quibusdam Tyro per y male scribitur.

TIRUNCULUS, i. m. dimin. Juven. 11. Sat. 143.

Nec frustum capreae subducere, nec latus Afræ
Novit avis noster tirunculus.

Tirunculum se Plinius in Epist. dixit, quasi Rudem in cognitione signorum, lib. 3. Epist. 6. ad Severum, Quod me, inquit, quanquam tirunculum, sollicitavit ad emendum.

TIRUNCULA, æ. f. Canis ætate nondum robusta dicitur a Columel. lib. 7. cap. 12. Quoniam, inquit, tiruncula nec recte nutrit, & educatio totius habitus aufert incrementum.

TIRUCINIUM, i. n. Prima actio in quacunque arte. Plin. lib. 7. cap. 48. Luceja in scenam producta fuerat tirocinio a M. Pomponio Ædili plebis. Deponere rudimenta tirocinii. Justin. lib. 9. 1.

Facere tirocinium. V. FACIO.

Pone tirocinia. Justin. 12. 4. Constantiores futuri, si non solum tirocinia, verum etiam incunabula, in ipsis castris posuissent. Liv. 45. 37.

Ætatis tirocinio lapsus, postea se corripit. Cic. in Sallust. 14. i. e. Inscientia & ignoratione. Budæus.

Animi tirocinium. Venulejus de ædilitio edicto, 1. Animi, Novitium autem, non tirocinio animi, sed conditione fervitutis intelligi. Hoc in loco Venulejus eleganter Tirocinium animi pro Simplicitate & rudimento posuit. Budæus.

Navium tirocinium, Plin. lib. 24. cap. 7. per metaphoram, quum primum mari committuntur naves, & veluti in Neptuni militiam conscribuntur. Budæus.

Oratorum tirocinium dicebatur, quum in forum primum oratores futuri deducebantur, quasque oratoriarum arti initiabantur & agendis causis. Hujusmodi enim artis exercendæ auspicamentum, tirocinium dicebatur: tumque oratores dicebantur tirones. Tranquil. in Neron. cap. 7. Deductus in forum tiro, populo congiarium, militi donativum proposuit, indicta decursione. Idem in Tiber. cap. 54. Neronem & Drusum patribus commendavit, diemque utriusque tirocinii congiario plebi dato celebravit. Budæus. V. TIRO supra.

TIROCINATIO, ñis. f. ex Hieronymo affertur Beroaldo in cap. 26. Cæf. Suet. H. St.

TIRONATUS, ñs. m. Theod. Cod. 1. 7. tit. 13. Tempore tironatus eorum procuratores præsententur.

TIRO Tullius, M. Ciceronis alumnus & libertus, adjutorque in litteris studiorum ejus fuit. Is libros complures de usu atque ratione linguæ Latinæ, item de variis atque promiscuis quæstionibus composuit. Hæcenus Gell. lib. 13. cap. 9. Meminit & lib. 7. cap. 3. Exstant Ciceronis ad eum epistolæ lib. ult. ad Fam. Nonnulli scribunt Tyro, sed perperam.

TIRONIANUS, a, um. Adj. [Tironianus] a Tirone possessivum. Gell. lib. 1. cap. 7. In oratione Ciceronis quinta in Verrem, libro spectatæ fidei, Tironiana cura atque disciplina facta.

TYNOS, ynchos. f. [Tynus] Nomen est patriæ Herculis in Peloponneso, quæ proxima Argis, a Plin. Tirythia vocatur lib. 4. cap. 5. Unde TIRYNTHIUS, a, um. Adj. [Tirynthius] Herculis epitheton. Ovid. 2. de Arte Am. 221.

Paruit imperio dominæ Tirynthius heros. conf. Sil. 8. 218.

Iula Tirynthia. Stat. 2. Silv. 2. 109.

Iela Tirynthia, Hercules. Ovid. 13. Met. 401.

TIRYNTHIUS, i. m. Absolute pro Hercule. Virg. 7. Æn. 662.

— postquam Laurentia, victor

Geryone extincto, Tirynthius attigit arva.

Jurus Tirynthius. Valer. 6. Argon. 5. conf. Stat. 6. Theb. 270.

TIRYNTHIA, æ. f. Alcmena. Ovid. 6. Met. 112.

T I S

IS, [is] Genitivus est antiquus a Tu pronomine. Plaut. Mil. 4. 2. 42.

Quia tis egeat, alia te careat, ob eam rem hoc ad me missa est.

SAMENES, vel ut alii, TISIMANES, is. m. Orestis filius, qui Myænis imperavit. Ovid. in Ibin. v. 348. Frontin. Stratag. 1. 2.

SIPHONÆ, es. f. [Siphon] Ultricem cædis significat. Est enim una x Furiis, a cædibus plectendis dicta: πόνος ultio vel poena: φόρος, vel cædes, aut mors, cui curæ sit mortis ultio. Hor. 1. Serm. 8. 34. Tisiphonæ lib. 1. 3. 69.

Tisiphoneque, impexa feros pro crinibus angues.

rinia hydrys Tisiphone. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 40.

allida Tisiphone. Virg. 3. Georg. 552.

æva Tisiphone. Hor. 1. Serm. 8. 34.

lrix Tisiphone. Virg. 6. Æn. 571.

TOBIS, [Tobis] Fluvius Britanniarum, teste Ptolem. lib. 2. cap. 3.

TISIA, æ. f. [Tisia] Ptolem. lib. 3. cap. 4 Siciliæ urbs: nunc Randazzo, in lina radicibus: cujus incolæ, Tisineses; Ciceroni autem 5. Verr. 86 isineses.

TISANA, æ. f. Succii species. Isidor. 20. 3. V. PTISANA.

TISAPHRNES, is. m. [Tisaphernes] Satrapas Persicus, cui filiam aptum dedit Rex Artaxerxes. V. Nep. 9. 3. & 17. 2. & Justin. 5. 1.

T I T

TITULUS, TIT. V. Titulo usus.

TITAN, ñis. vel TITANUS, i. m. [Titan] Cæli & Terræ filius multitudinis etiam numero Titanes dicuntur. Virg. 6. Æn. 580.

Vol. IV.

Hic genus antiquum terræ, Titania pubes,

Fulmine dejecti fundo volvuntur in imo.

Terra (inquit

Servius) primum Titanas contra Saturnum genuit: Gigantes postea contra Jovem. Et ferunt fabulæ Titanas ab irata contra deos terra, ad ejus ultionem creatos. Unde & Titanes dicti sunt τῶν τῆς γῆς, id est, ab ultione. Hæcenus Servius.

Monstrifer Titan. Senec. Herc. Oeth. 9.

Impii Titanes. Hor. 3. Carm. 4. 43.

Validi Titanes. Ovid. 3. Fast. 797.

Dii cum Titanis: ut cum Gigantibus, bella gesserunt. Cic. 2. de Nat. Deor. 70.

Plato Titanum e genere statuit eos, qui ut illi cælestibus, sic hi ad infer-

tur magistratibus. Cic. 3. de Legib. 5.

Tradunt Titanas sex fratres fuisse, & quinque sorores, a Titea matre

dictos, ut auctor est Diodorus. Ex quibus unus fuit Iapetus, pater

Promethei; unde Juven. 14. Sat. 35.

Queis meliore luto finxit præcordia Titan. Hyperionque ex

Titanum numero est, qui Solis parens & astrorum fertur: Hinc Sol

Titan, Luna Titanis, Diana Titania a poetis dicuntur. Cic. in Arat. 60.

Quem quum perpetuo vestivit lumine Titan. Ovid. 3. Met. 173.

Dumque ibi perluitur solita Titania lympha.

Ardens Titan laxavit fervidum diem. Senec. Herc. Oeth. 6.

Calidus Titan. Lucan. lib. 4. 51.

Fervidus Titan. Senec. Herc. fur. 12.

Flammiger Titan. Lucan. lib. 1. 415.

Luctificus Titan. Lucan. 7. 2.

TITANIUS, a, um. Adj. [Titanius] ut,

Astra Titania. Virg. 6. Æn. 725.

Bella Titania. Sil. lib. 12. 725.

TITANIACUS, a, um. aliud Adj. [Titaniacus] Ovid. 7. Met. 399.

Hinc Titaniacis ablata draconibus, intrat

Palladas arces.

TITANIS, idis. f. [Titans] patronym. Adjective ponitur apud Juven. 8.

Sat. 132. — omnem Titanida pugnam

Inter majores, ipsumque Promethea ponas.

TITÄRÆSIUS, i. m. [Titæresius] Homer. lib. Iliad. 2. 751. Fluvius e Styge

ortum habens, qui in Peneum influens, illius aquis non confunditur,

sed instar olei innatans excurrit. Lucan. 6. 376. habet Titæresus.

TITHONUS, i. m. [Tithon] inquit Servius, frater Laomedontis fuit,

quem præstantem Aurora dilexit, & rapuit, ex qua Memnonem filium

genuit, sed tandem post longissimam optatamque vitam, audita Memno-

nis filii morte, in cicadam a poetis versus esse dicitur: ex Servio enar-

rante apud Virg. 4. Æn. 585. hunc locum,

Tithoni croceum linquens Aurora cubile.

Idem Laomedontis filius traditur Diodoro lib. 5. qui in Asia Orientem

versus usque in Æthiopiam militans, dicitur genuisse ex Ida filium,

nomine Memnona: qui quum Trojanis opem tulisset, postea ab Achille

est interfectus. Hæc Mancinel. ex Diodoro, declarans hunc locum Hor.

1. Carm. 28. 8.

Occidit & Pelopis genitor, conviva deorum,

Tithonusque remotus in auras.

TITHONIUS, a, um. Adj. [Tithonius] ut, Conjux Tithonia, Aurora.

Ovid. 3. Fast. 403.

Alma Tithonia. Valer. 1. Argon. 311.

Senectus Tithonia. Stat. 4. Silv. 3. 151.

TITHYMALUS, i. m. [Tithymalus] Genus fruticis, quæ a nostris lactuca

marina dicitur. Columel. lib. 9. 13. pr. Tithymalus majorum quoque

animalium ventrem solvit. Idem paulo supra, Maximusque vel minimus

annuus earum labor est initio veris, quo Tithymali floret frutex. Plin.

lib. 26. cap. 8. Tithymalum nostri herbam lactariam vocant, alii lactucam

caprinam: narrantque lacte ejus inscripto corpore, quum inaruerit, si

cinis inspergatur, apparere litteras, ita quidam adulteras alloqui maluerunt,

quam codicillis. [Sunt codd. in quibus Tithymallus scribitur, unde suspici-

cor penult. produci rectius.

Tithymalum, Meconion a quibusdam vocatur. Hæc Hermol. in Corol.

cap. 778.

Tithymali genera septem numero refert Dioscorid. lib. 4. cap. 159. Prima

vocatur Characias: secunda Paralios, vulgo herba mora: tertia Platy-

phyllos, vulgo Tortumaglio: quarta Helioscopios: quinta Cyparissios,

vulgo Ejula minor: sexta dendroides, id est arborea: septima Characias

femina.

TITEX, V. TITREX, TITIA, V. TITTIA.

TITIANUS, i. m. [Titianus] Titiani filius, Orator Græcus, præceptor

Maximini principis, scripsit libros provinciarum pulcherrimos: appel-

latur Simia sui temporis, quod omnia prope imitaretur. Capitolin.

Maxim. Jun. pr.

TITIANUS, a, um. Adj. ut Thermæ Titianæ. Capitol. in Max. & Albin.

cap. 1. a Tito Vespasiani filio sic dictæ.

TITIENS, [Titienus] pro Tatienses posuit Propert. lib. 4. 1. 31.

Hinc Titienus, Rhamnesque viri, Luceresque coloni:

Quatuor hinc albos Romulus egit equos. Al. Tities. V. LUCRES.

TITII, [Titius] Sacerdotes Apollinis, a Titii avibus, quas in auguriis

certis observare solebant, appellati, ut ait Varr. 4. de L. L. 15. Hæc

Sulpitius & Beroaldus in illud Lucan. lib. 1. 597.

Et doctus volucres augur fervare sinistras,

Septemvirque epulis festus, Titii que sodales,

Et Salius, &c.

TITILLO, [Tithyllus] Gl. L. G. & G. L.] ære. proprie est, Certæ par-

tis corporis contactu, nempe ejus quæ sub alis, vel planta pedis est,

rifum vel invito excitare. In Gloss. Fatigare, Vellare, synon. junguntur.

Lucr. 2. 429. translate usurpavit,

Titillare magis sensus, quam lædere possunt. Pro eo quod est,

Contactu neque prorsus jucundo, neque plane aspero & molesto sensus

hilarare, & quasi diffundere. Lambinus.

Titillare, per translationem pro Commovere, provocare, & per blan-

dimenta ingerere accipitur. Cic. 3. de Finib. 39. Nam si ea sola voluptas

esset, quæ quasi titillaret sensus, ut ita dicam, & ad eos cum suavitate

afflueret, &c. Sic 3. Tusc. 47. Titillari voluptate.

Affentator titillans. Cic. 2. Off. 62. Hæc est gravium hominum atque

magnorum: illa, quasi affentatorum populi, multitudinis levitatem vo-

luptate quasi titillantium.

TITILLATIO, ōnis. f. [τῆλεμασις, Gl. G. L.] Vellatio, ibid. Cic. de Senect. 47. At non est voluptatum tanta quasi titillatio in senibus. Idem i. de Nat. Deor. 114. Voluptates quibus quasi titillatio adhibetur sensibus.

TITILLATUS, ūs. m. Idem. Plin. lib. 11. In eadem præcipua hilaritatis sedes, quod titillatu maxime intelligitur alarum, quas subit.

TITILLAMENTUM, i. n. Fulgent. 1. Mythol. Tantalus, cui fallax aqua gulosis labia titillamentis attingit.

TITILLUS, i. m. [τῆλεμασις] Theod. Cod. l. 8. tit. 5. Flagrum, cujus in cuspidē brevis aculeus pigrescentes artus innocuo titillo poterit admonere.

TITINNIUS, i. m. Poeta vetus, cujus pauci tantum jam exstant versus apud Nonium & reliquos Grammaticos.

TITIO, ōnis. m. [δαλός, Gl. L. G. & G. L.] Lignum adustum, quod ab igne extrahitur. Varr. de vita Pop. Rom. lib. 2. apud Non. 2. 875. Contra a novo marito, quum item e foco in titionem ex felici arbore, & in aquali aqua allata esset, &c. Cels. lib. 3. cap. 12. Fomentisque protinus validioribus totum corpus circumdare convenit, maximeque involutis testis, & extinctis titionibus. Lactant. 4. 14. 14.

TITIVILITIUM, i. n. Festus nullius esse significationis scribit, ut apud Græcos nullius est σινδαιφός & βλινδελ. Plaut. Calin. 2. 5. 39.

Non ego istud verbum emissem titivilitio. Al. Emissem. Auctor tamen non contemnendus Fulgent. de prisco Serm. n. 20. Textivilitium legisse videtur, quum ita scribat; Textivilitium dici voluerunt fila putrida, quæ de telis cadunt. Hic ergo textivilitium, rem vilissimam interpretor. Tametsi autem videtur Festo effutitium temere vocabulum ad vililitatis & contemptum significationem, tamen origo ac natales, a quibus deducit Fulgentius, magnam verisimilitudinem præ se ferunt. Ut enim in Textivilitium, vililitatem inest vililitatis sententia: sic antegressam vocabuli partem sensus expertem de nihilo jactatam esse non est credibile: Titi autem cum sensus nullus sit, & sit Texti, Textivilitium dictum putemus. Sed si Fulgentium sequamur, in mentione versus una erit syllaba supprimenda, dicendumque Textivilitium, quod Plauto est familiare. Hæc ex Turneb.

TITIUS, i. m. Tribunus Plebis, a quo lex Titia nomen habuit. Plures fuisse Titios indicat Vossius in Institut. Orat. 1. conf. Reines. Var. Lect. 2. 14.

Sextus Titius, auctore Cic. in Brut. 225. Orator, homo loquax sane & satis acutus, sed tam solutus & mollis in gestu, ut saltatio quædam nasceretur, cui saltationi Titius nomen esset.

TITIVS, a, um. Adj. Lex Titia de Vectigalibus lata est a Sext. Titio Tribuno plebis, A. U. C. 654. Ut vectigal agris publicis assignatis impositum Quæstor colligeret. Val. Max. 8. 1. de Judic. Publ. damn. 3. Sext. quoque Titium similis casus prostravit: erat innocens, agraria lege lata gratus apud populum.

Lex Titia de muneribus nominatur ab Aufonio Epigr. 88. De qua lege sic scribit Tacit. 11. Ann. 3. Confurgunt patres, legemque Titiam flagrant, qua cavetur antiquitus, ne quis ob causam orandam pecuniam donumve accipiat. Hac lege tenebantur advocati, qui mercenariam clientibus operam præstabant. Invehitur Aufonius in molliem Jurisconsulti, eumque deridet, quod legem Titiam non metueret: quod enim indoctus erat, nihil lucrabatur. Alciatus in Annotationibus in Tacitum.

TITORNUS, i. m. [τίτορνος] Bubulcus fortitudinis monstrosæ fuit: cum Milone de robore certavit vicitque, quum pedem tauri una manu, altera vero alterius tauri pedem per vim conantibus ipsis resilire, traheret. Auctor Elian. Var. Hist. 12. 22.

TITTEX, Μύττιξ, Gloss. Latinogræc. Μύττιξ autem in Græcolat. Rictus.

TITTIA, Κρεα νηπίων ὁ λίγιστος, Gloss. Latinogræc.

TITUBO, [σφάλλομαι, σπάζω, βαμβάζω, Gl. L. G. & G. L.] ære. dicitur Qui pedibus firmiter insistere nequit, ut faciunt ebrii, aut infirmi, aut vulnerati, aut decrepiti senes, quibus pedes inconstanter vacillant. Quint. in Pastsu cadaverum, Sed jugulasti vulneratum, titubantem stravisti, fumantem incendisti. Hæc fere Vall. lib. 5. Ovid. 3. Met. 607.

Ille mero, somnoque gravis titubare videtur. Erubuisse, expalluisse, titubasse. Auctor ad Heren. lib. 2. 8. Titubare, ad Animum transfertur, quoties ab animo verba dissentiant: quod inconstantia signum esse dicitur. Ter. Heaut. 2. 3. 120. Verum illa ne quid titubet. Cic. pro Flacco 22. De subfelliis queror? una ex domo prodeunt: si verbo titubarent, quo revertantur non habebunt. Hor. 1. Epist. 13. 19.

—cave ne titubes, mandataque frangas. Titubatum & offensum. Cic. 1. Verr. 72. Si tantulum offensum, titubatumque sit, ut ea quæ singulatim ac diu collecta sunt, uno tempore universa perdamus.

Versus debilitatur in quacunque sit parte titubatum. Cic. 3. de Orat. 190.

Titubare, Balbutire, Γλώσση βαμβάζω. Gloss. Latinogræc.

Titubo, Διακινίζω. Idem Gloss. [ad Fidem dubiam translatum.

TITUBANS, antis. Partic. [σφαλλέγες, Gl. G. L.] ut, Artus titubantes sustinet ferula. Ovid. 4. Met. 26.

Lingua titubante loqui, Lingua præ timore blæsa. Ovid. 3. Trist. 1. 21.

Fortuna titubans. Sil. lib. 11. 4.

—stat nulla diu mortalibus usquam, Fortuna titubante, fides.

Furtim, mente ac lingua titubante, facere aliquid. Cic. pro Domo 139.

Membra titubantia valido vino. Ovid. 6. Fast. 677.

TITUBATUS, a, um. [συγκλονθείς] Participium sine verbo, inquit Servius. Virg. 5. Æn. 331.

Hic juvenis jam victor ovans vestigia presso

Haud tenuit titubata solo: &c. [i. e. Titubanter impressa.

TITUBANTER, Adv. [ἀσυστάτως] Inconstanter. Cic. pro Cæl. 15.

Posuisti enim, atque id tamen titubanter, & strictim, conjurationis hunc propter amicitiam Catilinæ participem fuisse.

Titubanter & inconstanter loqui. Auctor ad Heren. lib. 4. 53.

TITUBANTIA, æ. f. [συγκλονήσις] Suet. in Vitell. cap. 6. Ac de hac quoque liberos utriusque sexus tulit, sed marem titubantia oris prope mutum & elinguem.

TITUBATIO, ōnis. f. [συγκλονήσις] Idem. Cic. 2. de Invent. 41. Quo in genere eventus quoque videndus erit, hoc est quid ex unaquaque re soleat evenire, magnopere considerandum est, ut metus, lætitia, titubatio.

Titubatio & offensio. Auctor ad Heren. lib. 2. 12.

TITULUS, i. m. [τίτλος, Gl. G. L. ἐπιγραφή, G. L. & L. G.] Quod alicui rei, ut libro, operi, vel statuae, superscribitur, ad ejus cognitionem. Unde in statuis, sive picturis titulum dicimus litteras, quæ vel artificis, vel ejus, cujus statua sive imago est, nomen demonstrat: vel tempus, quo factum est opus, declarat. Plin. 7. Epist. 29. Maxime tamen hic metitulus admonuit, quam essent mimica & inepta, quæ interdum in hoc cænum, in has fordes abjicerentur. De monumento Pallantis loquitur. Translate Ovid. 2. de Arte Am. 293.

Utilitas tua sit, titulus donetur amicæ. τίτλος & παράδειγμα, vide apud Suidam in Πινυκίδος, fortasse Scriptum, in quo tituli tantum notati essent. H. St.

Titulus, pro Programme, seu inscriptione, qua significatur domum aliquam esse proscriptam, venum, vel in locatum dandam. Plin. 7. Epist. 27. Deserta inde, & damnata solitudine domus, totaque illi monstro relicta: proscribebatur tamen, seu quis emere, seu quis conducere, ignarus tanti mali, vellet. Venit Athenas Philosophus Athenodorus, legit titulum, auditoque pretio, quia suspecta vilitas, &c.

Titulus libri, Qui vel qualitatem operis, vel nomen auctoris, vel numerum librorum ostendit. Martial. lib. 2. epig. ult.

Unum de titulo tollere iota potes. Ovid. Rem. Amor. 1.

Legerat hujus Amor titulum, nomenque libelli. Plin. Epist. 101. lib. 5.

Adhibere titulum. V. ADHIBERE.

Decorare sepulcrum titulis. Sil. lib. 15. 397.

Effeminare titulum. Claud. 1. in Eutrop. 10.

Indere titulos. V. INDERE.

Titulo signetur imago. Ovid. 2. Epist. 73.

Titulus, pro Laude & dignitate aliquando accipitur. Ovid. 2. Fast. 15.

At tua prosequimur studio pectore, Cæsar,

Nomina, per titulos ingredimur tuos. Liv. 4. 34. extr.

Navalis victoriæ vanum titulum appetivere. Cic. in Pison. 19. Sustine-

re titulum Consulatus. Idem 5. Tusc. 30. Idem dicant semper beatum

esse sapientem, quos si titulus hic delectat insignis & pulcher, Pytha-

gora, Socrate, & Platone dignissimus, inducant animum, &c.

Adulantes tituli. Claud. 2. in Eutrop. 79.

Caduci tituli. V. CADUCUS.

Facilis titulus, Gloria facile parata. Ovid. 10. Met. 602.

Inanes tituli. Hor. 2. Serm. 3. 212.

Levis titulus, parvique notoris. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 288.

Modicus titulus. V. MODICUS, in MODUS.

Reddere titulum in meritis. Ovid. 13. Met. 372.

Insignis titulus avorum. Lucan. lib. 8. 73.

Magnificus titulus. Ovid. 2. Epist. 68.

Stupere in titulis & imaginibus. Hor. 1. Serm. 6. 17.

Titulus, Prætextum. Paulus in l. Si quis tutor. §. Quid ergo. D. de riti-

nupt. Quid ergo si, quum se vellet excusare aliquo titulo, nec in prom-

ptu probationes haberet, &c. sic etiam Liv. 37. 54. Et meminisse quen-

titulum prætenderitis, prius adversus Philippum, nunc adversus Antio-

chum belli.

Titulus, Monumentum. Apulejus, Avorum & proavorum titulis cla-

rus. Vet. Inscr. apud Gruter. p. 990. n. 10.

HVNC EGO NVNC TITVLVM STATVI CARISSIME CON-

IVNX.

Titulus etiam dici potest alicujus rei Indicium. Sic Petron. cap. 55. Ci-

conia titulus tepidi temporis. i. e. Signum aut indicium.

Titulus a tuendo, quasi Tutulus, quod tueatur factum auctoris: & i-

quis alterius opus esse contendat, veri opificis indicet nomen. Unde

aliquando tituli dicti sunt milites, quasi tutuli, quod patriam tueantur

Unde & Titi prænomen ortum. Festus.

TITULO, ære. Tertull. de Anima, cap. 13. Animæ nomine totius homi-

nis mentio titulata est.

TITUS, [τίτος] Prænomen Romanorum est, a τίω, honore. Vel

Tueor, ut vult Festus. V. TITULUS. Scribitur una littera τ.

Titus, a suo prænomine, dictus est clarissimus Romanorum princeps

Vespasiani filius, & frater Domitiani. Appellatus est Amor ac delicia

generis humani, uti tradit Suet. cap. 1.

Titi Livii, duo fuerunt; Alter Tragœdiarum scriptor, qui ob ingeni-

meritum, a Livio Salinatore, cujus liberos erudiebat, libertate dona-

tus est. Alter Historiarum scriptor Patavinus, qui floruit sub Augusto

laudatur in historia, quum sit in narrando miræ jucunditatis, clarissi-

mique candoris.

Titus, etiam fuit Pauli Apostoli comes in ministerio, & discipulus al-

eodem Cretensi ecclesiæ præpositus, in qua & diem obiit supremum. V.

Euseb. & Hieron.

TITYRUS, i. m. [τίτυρος] proprie Calamus, ut explicuit Hesychius

Pastoris nomen apud Virg. 1. Ecl. 1.

TITYUS, [τίτυς] secundum alios Terræ filius fuit: secundum alios

Terra nutritus: unde elegit poeta sermonem, quo utrunque significaret

nam Alumnus dixit. Hic amavit Latonam, propter quod Apollinis con-

fixus est sagittis: & damnatus hac lege apud inferos, ut ejus jecur vul-

tur exedat. Quamquam Homerus vicissim dicat duos vultures sibi in

ejus poenam succedere. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 6. Æn. 596

Necnon & Tityon, Terræ omniparentis alumnus,

Cernere erat. Ovid. 1. de Pont. 2. 41. Hujus magnitudinem cor-

poris poetæ dixerunt fuisse novem jugerum. Unde Tibull. lib. 1. 3. 75.

Porrectusque novem Tityus per jugera terræ,

Assiduas atro viscere pascit aves. Hor. 3. Carm. 11. 21.

T L

T. L. Titi libertus, Testamento legavit. **T. LEG. III.** Tribunus legionis tertie.

TLEPŌLĒMUS, i. m. [Τληπόλεμος] Herculis filius, teste Homero Iliac. lib. 2. 653. Hic quum Rhodiorum rex esset, occisus est a Sarpedone in bello Trojano.

T M

TM. Tantum. **TM.** vel **TM.** Terminus, Testamentum. **T. M.** Titulum monumenti, Testamento mandavit.

T M E S S, is. f. [τμήσις] est, Unius verbi compositi vel simplicis sectio, altera dictione, vel pluribus interjectis. ut Virg. 3. Georg. 381.

— septem subjecta trioni. Pro Septemtrioni. Et 1. Æn. 412.

Et multo nebulæ circum dea fudit amictu. Pro Circumfudit. Ubi Servius, Figura tmesis est, quæ fit quum secto uno sermone aliquid interponimus. Sed hoc tolerabile est in sermone composito: ceterum in simplici nimis est asperum: quod tamen faciebat antiquitas. ut,

— saxo cere comminuit brum. Pro Cerebrum.

T M O L U S, i. m. [τμήλος] Mons Lydiae, ut scribit Plin. lib. 5. 29. croco florentissimus & vitibus confusus. Servius scribit eum esse Ciliciæ in illud Virg. 1. Georg. 56.

— nonne vides, croceos ut Tmolus odores,

India mittit ebur, molles sua tura Sabæ? Ovid. 11. Met. 151.

— riget arduus alto

Tmolus in ascensu, clivoque extensus utroque,

Sardibus hinc, illinc parvis finitur Hypæpis. Ibid. 156.

Judice sub Tmolo certamen venit ad impar. Est ergo juxta Sarr

dis, quæ urbs ex Herodoti Pliniique testimonio in Lydia est. Columel. lib. 3. 8. 4. Tmolon & Corycon flore croceo: Judæam & Arabiam præ-

notis odoribus illustrem haberi. Nomen idem & Flumini datum est. Plin. lib. 33. cap. 8. Auri argentique mentionem comitatur lapis, quem coticulam appellant, quondam non solitus inveniri nisi in flumine Tmolo.

A poetis quandoque i post r superaddi invenimus, ut apud Ovid. 6. Met. 15.

Deferuere sui Nymphæ vineta Timoli.

Stephanus de Urbibus per r scribit Tymolum, sicque ait vocari Tmolium figura poetica.

T M O L I U S, a, um. Adj. [τμήλιος] Ovid. 4. de Pont. 15. 9.

Africa quot segetes, quot Tmolia terra racemos.

T O B

T O B I U S, [τόβιος] Ptolem. lib. 2. cap. 3. Britanniae insulae fluvius, qui Towy vulgo dicitur. Cambden.

T O C

T O C I T R E S, æ. m. [τοκίτης] Herba apud Apul. de Herb. cap. 19.

T O C U L L I O, ðnis. m. Minutus fenerator: & est vox formata a Græco diminutivo τοκῆλιον: ut apud Plaut. a τοκίππερον, Sceparnio. Cic. 2.

Att. 1. Neque te in tocullionibus habebam. Eodem modo Latini Turpionem dixere. V. Turneb. Advers. 7. 3. & not. Var. in Cic.

T O D

T O D I; a τῶδ' parvi, Avium genus parvarum. Festus.

T O D I L L U S, a, um. Adj. Gracilis. Festus ex Plauto, Cum extortis talis, cum todillis cruculis.

T O F

T O F U M, i. n. vel **T O F U S**, i. m. [τοφῶν ὁ λίθος, Gl. L. G. & G. L.] Genus lapidis asperi, qui facile in arenam resolvitur. Plin. lib. 15. cap. 4. Columel. lib. 4. cap. 22. Arenosus tofus & plus justo jejunos fabulo.

Antra laqueata tofis & pumice. Ovid. 2. Fast. 315.

Levibus tofis structa atria. Ovid. 8. Met. 560.

Leves tofi. Ovid. 3. Met. 160.

Scaber tofus. Virg. 2. Georg. 214.

Sordidus tofus. Stat. 4. Silv. 3. 53.

T O F I N U S, a, um. Adj. [τοφῆνός] Quod ex tofo est. Suet. in Claud. Cæs. cap. 21. Circo vero maximo marmoreis carceribus, auratisque metis, quæ utraque & tofina ac lignea antea fuerant, exculto, &c.

T O F A C E U S, a, um. Adj. [τοφῆδης] Idem. Plin. lib. 17. cap. 7. Est enim alba, rufa, columbina, argillacea, tofacea, arenacea. Unde Tofacea quoque pira, vulgus nostrum appellat, a tofis qui intus reperiuntur.

T O F I C I U S, a, um. Adj. Capitol. in Maximin. cap. 6.

T O F O S U S, a, um. Adj. Toso plenus. Sidon. 3. Epist. 13. Verruca humore tofosa.

T O G

T O G A, æ. f. [τήνη, Gl. L. G. & G. L.] Gestamen erat proprium Romanorum civium, quemadmodum Pallium Græcorum, superimponebaturque tunicæ, vel tunicis potius. Dicta toga a tegendo, ut ait Nonius 1. 3. quod corpus tegat. Hæc laxa erat, & in sinum multis crispulis subtracta succingebatur. Tibul. lib. 1. 6. 40.

Et fuit effuso cui toga laxa sinu. De toga vide Quintil. lib. 11. cap. ult. & Crinitum de H. D. lib. 3. cap. 7.

Arcta toga. Hor. 1. Epist. 19. 30.

Arcta decet sanum comitem toga.

Argentes togæ, Hiemales. Martial. lib. 14. 137. titulus est Lacernæ,

Amphitheatrales nos commendamus ad usus,

Quum tegit argentes nostra lacerna togas.

Attrita toga. Martial. lib. 14. 125.

Si matutinos facile est tibi rumpere somnos,

Attrita veniet sportula sæpe toga. [Mallem, A trita.

Exigua toga. Hor. 1. Epist. 20. 13.

Nivea toga. V. Niveus, in NIX.

Fusa toga, & Restricta, contraria. Suet. in August. cap. 73.

Impar toga. V. IMPAR.

Pexa toga. V. Pexus in PECTEN.

Pinguis toga. V. PINGUIS.

Radiante toga decorus. Claud. 6. Conf. Hon. 372.

Recens toga. Perf. 1. Sat. 15.

Sordidula toga. Juven. 3. Sat. 149.

Tenuis togæ. Hor. 1. Epist. 14. 32.

Toga vitrea, Tenuis textus & pelluoidi dicebatur, quod ritu vitri trans-

VOL. IV.

luceret, qua certe indutum esse probro & vitio dabatur. Varr. Modio, Istorum vitrea togæ ostentant tunicæ clavos. Turnebus.

Amictus toga. Cic. 2. in Catil. 22.

Defuit toga. Hor. 1. Sermon. 3. 31. i. e. Deorsum fluit, & ex humeris cadit.

Dejicere & reponere togam. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Toga pacis est insignis & otii. Cic. in Pison. 73.

Toga, pro Pace aliquando accipitur, quoniam in pace tantum togæ usus erat. Nam in bello, deposita toga, fumebant sagum. V. SAGUM.

Plin. Ut dubium sit, togane, an bello præstantior fuerit. Cic. 3. de Orat. 167. Campum pro comitiis, togam pro pace, arma ac tela pro bello.

Toga, Peculiaris habitus clientum, & salutatorum, qui togati ibant salutatum, ut sportulam consequerentur. Martial. 10. 82.

Mane, vel a media nocte togatus ero. conf. Attrita toga supra.

Togarum varia antiquis Romanis erant genera: ut Toga prætexta, (quæ & magistratus insignis, & puerilis fuit) toga virilis, toga picta, toga regia, quæ erat auro & purpura intexta, qua reges utebantur, quæ a Livio inter insignia triumphantis numeratur. V. infra.

Candida toga, erat Quam petitores honorum in comitiis induiebant: unde & Candidati dicebantur. Plin. lib. 7. cap. 34. de Nafica, in toga candida bis repulsa notatus a populo. Cicero in candida orationem habuit in Catilinam & Antonium competitores. Budæus. V. CANDIDATUS.

Palmata toga. V. Palmatus, in PALMA.

Perfaturæ togæ. V. PERFATUS.

Picta toga, Vestis publica fuit, fummique Magistratus. Capitolinus de Gord. trib. cap. 4. Palmatam tunicam & togam pictam primus Romanorum privatus, suam & propriam habuit: quum ante Imperatores etiam de Capitolio acciperent, vel de Palatio. Lampridius de Alexandro cap. 40. Prætextam & togam pictam nunquam nisi Consul accipit: & eam quidem, quam de Jovis templo sumptam, alii quoque accipiebant aut Prætores, aut Consules. Budæus. Juven. 10. Sat. 39.

— & pictæ Sarrana ferentem

Ex humeris aulæa togæ.

Ubi Schol. V.

Prætexta toga. V. PRÆTEXTA.

Puerilis toga. Gell. lib. 18. cap. 4. Quum jam adolescentuli Romæ prætextam & puerilem togam mutassent.

Pulla toga ab Alba distinguebatur; Pulla enim in funeribus utebantur, ut nunc atra veste utimur; Alba autem in epulo, vel publico, vel parental; a quibus pullati, atratique dicebantur. V. PULLUS, Adj.

In epulo cum toga pulla accumbere. Cic. in Vat. 30.

Puram togam tirunculi forenfes affumebant tirocinii die. De qua Cic. 9.

Att. epist. ult. Ego meo Ciceroni, quoniam Roma caremus, Arpini potissimum togam puram dedi: idque municipibus nostris fuit gratum. Eidem lib. 7. epist. 8. Habebamus autem in manibus Antonii concionem habitam x Calend. Januar. in qua erat accusatio Pompeii usque a toga pura. i. e. Ab ejus tirocinio, a prima adolescentia, post xvi annum finitum. Dicta Pura toga, quod nullo purpuræ prætextu distincta esset. Catull. ad Mallium, v. 15. Lucan. lib. 7. 18.

— pura venerabilis æque,

Quam currus ornante toga. i. e. Nec picta, nec triumphali, nec prætexta. Budæus.

Rara toga. Martial. lib. 10. 47.

Lis nunquam, toga rara, mens quieta. Togam raram optat, id est, ne cogatur bene mane togatus circumvolitare limina potentiorum, salutationis defunctus officio. Bayfius. [Lego Lis nusquam.

Rafa toga. Plin. lib. 8. cap. 84. Togas raras Phrygiæque, Divi Augusti novissimis temporibus coepisse, scribit Fenestella.

Tabernariæ togæ. V. TABERNA.

Virilis toga a puerili distincta erat, quæ & Prætexta appellabatur: ea decimum septimum circiter annum fumebatur. Cic. de Amicit. 34. Ego autem a patre ita eram deductus ad Scævolum, sumpta virili toga, ut quoad possem & liceret, a senis latere nunquam discederem.

Sumpsisti virilem togam, quam statim muliebrem stolam reddisti. Cic. 2. Philipp. 44.

Virilis toga. Toga libera quoque dicebatur, eamque adepti remotis magistris liberis vivebant. Stat. 5. Silv. 2. 68.

Quem non corrumpit pubes effrena, novæque Libertas properata togæ? Turnebus.

Virilis toga in Capitolini Jovis templo fumebatur. Testis Valer. Max. lib. 5. cap. 4. 4. de M. Corta.

Toga & impudicarum erat mulierum. Si quidem matronæ, quæ a maritis ob adulterium repudiabantur, togam accipiebant, sublata stola, propter ignominiam. Toga autem meretrici apta, ita enim prostare solebant cum togis puellæ, ut discernentur a matronis. Et ideo quæ adulterii damnatæ fuerant, hac veste utebantur. Hæc Acron in illud Hor. 1. Sermon. 2. 63.

— quid inter

Est in matrona, ancilla, peccesne togata? Matrona, id est libera conjugata: ancilla, soluta, sed non prostituta: togata, infamæ & prostituta. Quod autem mulieres adulterii convictæ, cogerentur toga virili indutæ procedere in publicum, innuit & Juven. 2. Sat. 69.

Damnetur, si vis, etiam Carphinia, talem

Non sumet damnata togam. i. e. Tam infamem, ut tu sumis.

Toga pro Officio. Plin. ad Apollinarem, Altius tibi otium & pinguius, eoque securius: nulla necessitas togæ: nemo arcessitor ex proximo. Id quod ideo invaluit, quod ad officia præstanda togati conveniebant, id est ad salutandos, deducendos, comitandisque amicos honoris gratia.

T O G U L A, æ. f. dimin. [τήνηλον] Martial. 4. 26.

Ignosces, togulam, Postume, pluris emo. Cic. in Pison. 54. Togulæ lictoribus ad portam præsto fuerunt: quibus illi acceptis, sagula rejecerunt, & catervam Imperatori suo novam præbuerunt. Idem 1. Att. 18. Togula picta.

T O G A T U S, a, um. Adj. [τήνηφόρος, Gl. L. G. τήνηφόρος, G. L.] Qui toga indutus est. Unde Romani, Togati dicti sunt, Quorum toga proprius & communis vestitus erat, quemadmodum Græci Palliati dicebantur. Virg. 1. Æn. 286.

Romanos rerum dominos, gentemque togatam. Martial. lib. 14. 124.

Romanos rerum dominos, gentemque togatam

Ille facit, magno qui dedit aftra patri.

iii a

Magna caterva togatorum. Cic. pro Rosc. Amer. 135.

Græculus iudex, modo palliatus, modo togatus. Cic. 5. Philipp. 14.

Togatus, Remp. in toga, i. e. in pace administrans. Cic. pro Sull. 85.

Cui uni togato supplicationem decreverit. Subaudi Senatus.

Comœdiæ togatæ, Quæ scriptæ sunt secundum ritus Romanorum: ut Græcas fabulas ab illorum habitu Palliatus appellamus. Nam Græci pallium supra tunicam ferebant.

Miles togatus. Claud. 4. Conf. Hon. 9.

Militia togata. Lucan. ad Pison. 27.

Turba togata. Propert. lib. 4. 2. 56.

Togati creditores Græcorum. Cic. 3. Verr. 73. Erant nonnulli togati, creditores Græcorum, quibus ad exigendas pecunias improbiissimi cuiusque Legati plurimum prodest gratia.

Togati etiam dicebantur, Qui principes civitatis officii gratia in forum deducebant, ac deinde domum reducebant: quoniam togis amicti erant. Juven. 7. Sat. 142.

Respicit hoc primum qui litigat: an tibi servi

Octo, decem comites post te: an sit sella, togati

Ante pedes. Et itidem 1. Sat. 96.

— nunc sportula primo

Limine parva sedet, turbæ rapienda togatæ. Et apud Martial.

lib. 2. 57.

Quem grex togatus sequitur, &c. Toga enim purpuræ serviebat, ut apud eundem 10. 10.

Quid faciet pauper, cui non licet esse clienti?

Dimisit nostras purpura vestra togas. i. e. Nunc non licet nobis officium vobis præstare, quum jam purpurati officii præstandis successerint.

Togata opera a Martiale vocitatur, quum Romani togati deducerent & reducerent Magistratus, & eos qui dignitate vel ætate vel opibus præcellerent, in domum, in forum, in templa, vel alio; lib. 3. 46.

Exigis a nobis operam sine fine togatam:

Non eo, libertum sed tibi mitto meum. Et in 9. 103. Bayfius.

Veneti colunt Galliam togatam. Verba sunt Pomponii Melæ lib. 2. cap. 4. Certe Veneti etiam nunc toga veste utuntur. Nunc ea regio usque ad Rubiconem, vocatur *Marcha Trevisana*, ut scribit Olivarius. V. GALLIA.

TOGATULUS, a, um. Adj. dimin. joco formatum. Martial. 10. 74.

— quamdiu salutatur,

Anteambulones, & togatulos inter,

Centum merebor plumbeos die toto?

TOGATURIUS, i. m. Togatarum fabularum actor. Suet. August. cap. 45. V. Cafaub. in loc.

T O L

TOLARIUS, i, m. [τολαριος] Gloss. Latinogræc. [An Tolerarius?

TÖLENTUM, i. n. [τόλεντον] Italiæ oppidum in Piceno: a quo,

TOLENTINATES, Populi dicti. Plin. lib. 13. cap. 13.

TÖLERO, [τὸλῆμαι, Gl. L. G. & G. L.] ære. significat Patienter ferre, ut ait Festus, esseque verbum mala patientis. Ter. Phorm. 3. 3. 23.

Noli metuere: una tecum bona malaque tolerabimus. Idem

Hec. 3. 5. 28.

Sed quando sese indignam deputat matri meæ,

Cui concedat, cuiusque mores toleret sua modestia.

Patienter tolerare. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Dura tolerare. Sen. Hippol. 4.

Famem tolerare. Cæf. 1. Bell. Gall. 28.

Fortunam tolerare. Cic. ad Brut. 16.

Hiemem tolerare. Cic. 2. in Catil. 23. Nisi idcirco se facilius hiemem toleraturos putant.

Impensas. Plin. lib. 12. cap. 14. Inde impensæ publicæ tolerantur.

Inopiam obsidiumque tolerare. Tacit. 4. Hist. 4.

Laborem. Plin. lib. 11. cap. 5. Apes ad usum vitæ laborem tolerant.

Laborem militarem tolerare. Cic. 2. Off. 45.

Laborem studiorum pueri difficiliter tolerant, Quintil. lib. 1. cap. 12.

Mala tolerare. Sen. Herc. fur. 13.

Militiam tolerare sub magistro. Virg. 8. Æn. 515.

Pondus alicujus tolerare. Hor. 2. Carm. 5. 4.

Sitim tolerare. Plin. lib. 8. cap. 18. Sitim & quatruiduo tolerant.

Sitim, famemque tolerare. Ovid. 1. de Pont. 2. 87.

Sors toleranda nullis populis. Stat. 1. Theb. 195.

Sumptus tolerare. Cic. 1. Q. frat. 1.

Vitam tolerare, Vivere, nutrire. Cæf. 7. Bell. Gall. 77. Qui in oppida compulsi, ac simili inopia subacti, eorum corporibus, qui ætate inutiles ad bellum videbantur, vitam toleraverunt.

Vitam tolerare colo. Virg. 8. Æn. 408.

Cui tolerare colo vitam tenuique Minerva.

Tolerare se, Modice & summa parcimonia se alere. Ulpian. 1. In lege Censoria. De verb. signif. Ex quibus agris paterfamilias fructus caperet, quibus se toleraret, &c.

Alere & tolerare equitatum. Cæf. 3. Bell. Civil. 58. Ibid. 49. Equos eorum vix tolerari.

Tolerare sua pecunia milites. Plin. 33. cap. 10.

Passus CLX tolerare, Sufficere cursui CLX passuum. Plin. lib. 7. cap. 20.

Res ad patiendum tolerandumque difficilis. Cic. 2. Tusc. 18.

Tolerato difficilis. Cic. 4. de Finib. 52. Dicunt illi asperum esse dolorem, molestum, odiosum, contra naturam, difficilem toleratu.

TOLERANS, antis. [τολῆρανός, τολῆρανός, Gl. G. L.] Partic. Columel. lib. 8. cap. 16. Piscium genera dulcis undæ tolerantia.

Tolerantior. Columel. 6. 22. Extremi frigoris tolerantior equino armento vacca est.

Tolerantissimus penuriæ, Patientissimus. Columel. lib. 7. cap. 1.

TOLERANDUS, a, um. Partic. Cic. 1. Att. 17. Nobis inter nos nostra five incommoda, five vitia, five injuriæ, sunt tolerandæ.

TOLERATUS, a, um. Partic. Tacit. 12. Ann. 11. Clementia ac justitia, quanto ignoratiora barbaris, tanto tolerantiora. al. Tolerantiora.

TOLERANTER, [τολῆρανός] ius, iissime. Adv. Quintil. lib. 8. cap. 6. Dure etiam jungere vetamur, qui toleranter videre Septemtriones videmur.

Ferre aliquid toleranter. Cic. 4. Fam. 6.

Toleranter dolorem pati. Cic. 2. Tusc. 43.

TOLERANTIA, æ. f. [τὸλῆρανία, Gl. G. L.] Cic. in Parad. 4. 1. Tolerantia rerum humanarum, contemptio fortunæ.

Tolerantia tamen doloris laude sua non carebit. Quintil. lib. 2. cap. 20.

TOLERATIO, ōnis. f. [τὸλῆρανσις] Cic. 2. de Finib. 94. Quædam alia toleratio est verior, qua uti vos non potestis, qui honestatem ipsam per se non amatis.

TOLERABILIS, e. Adj. [τολῆρος, Gl. G. L.] Quod tolerari potest. Ter. Heaut. 1. 2. 31. Homo tolerabilis. Plin. in Paneg. 37. Tolerabile tributum. Et ibidem, Tolerabile experimentum. Cic. de Senect. 8. Moderati enim & nec difficiles, nec inhumani fenes, tolerabilem agunt senectutem.

In aliquibus rebus tolerabile est. Cic. ad Brut. 15.

Dicere sic tolerabilius est. Cic. 1. de Orat. 218.

Conditio tolerabilis. Cic. 4. in Catil. 16.

Conditione tolerabili transigere. Cic. pro Quint. 97.

Exemplum tolerabile. Liv. 39. 39. Nec jure ullo, nec exemplo tolerabili liberæ civitati.

Fenus tolerabile. Cic. 6. Att. 1. Itaque & Græci solvunt tolerabili fenore.

In aliquam tolerabilem formam redigendæ civitates. Liv. 54. 51.

Jactura rei familiaris tolerabilis. Cic. ad Brut. 18.

Orator sane tolerabilis. Cic. de Clar. Orat. 178.

Patronus tolerabilis. Cic. de Clar. Orat. 129.

Philosophi tolerabiliores motus volunt esse. Cic. 1. de Orat. 218.

Regnum nemini tolerabile. Cic. 10. Att. 7.

TOLERABILITER, Adv. [τολῆρανός, Gl. L. G.] Tolerabili modo. Columel. lib. 2. cap. 2. Quas Græci συζυγίας ἐναλωτήτων, nos discordantium comparationes tolerabiliter dixerunt.

Compar. Tolerabilius pati dolores, Facilius. Cic. 3. de Finib. 42.

TOLERABILITAS, atis, f. [τολῆρανσις, Gl. G. L.]

TÖLES, vel ut alii scribunt, TÖLLES, vel TÖLLIS, is. m. [τολῆρμα] Tumor est in faucibus, quæ per diminutionem Tonsillæ dicuntur. Festus. Isidorus scribit 11. 1. Tolles Gallica lingua dici, quæ vulgo per diminutionem Tonsillæ dicuntur, quæ in faucibus turgescere solent. Hæc verba falsi convincunt hanc Sereni scripturam.

Quos autem vocitant tolles, attingere dextra

Debebis, qua gryllus erat pressante peremptus. Scribendum

enim arbitror, Quos autem vocitant Tolles, ut hæc curatio tonsillarum sit. Turneb. [Gloss. Latinogræc. Tolæ, τολῆρμα, Tolia, τολῆρμα.]

TÖLĒTUM, i. n. [τόλητον] Ptolem. lib. 2. cap. 6. alio nomine *Sevecola* dicta, Hispaniæ urbs: vulgo *Toledo*.

TÖLLĒNO, ōnis. m. [τολῆνιον, Gl. L. G. & G. L.] Genus machinæ, ut ait Fest. quo trahitur aqua, in alteram partem prægravante pondere, dicitur a Tollendo. In Gloss. Græc. etiam Ciconia redditur. *Une bascule*. Veget. R. Mi. lib. 4. cap. 21. Tolleno dicitur, quoties una trabs in terram præalte desigitur, cui in summo vertice alia transversa trabs longior, dimensa medietate, connectitur, eo libramento, ut si unum caput deprefferis, aliud erigatur. Plin. lib. 19. cap. 4. Vel tollenonum haustu rigandos.

Tolleno, Machina propugnantium. Liv. 38. 5. Deinde ut præter spem stare muros viderunt: collectis rursus animis in arietes tollenonibus libramenta plumbi aut faxorum, stipitesve robustos incutiebant. [Hic est Tolleno, cujus circummagi caput potest, fecus ac in putealibus.]

TÖLLIS, V. TÖLES.

TÖLLO, ōnis. vel TÖLLŌNUS, i. m. Idem quod Tolleno. Plaut. Rud. 2. 5. 23.

Heus sic tolloni gratia? cape hanc urnam tibi. Columel. in Horto, v. 26.

Vicini quoque sint amnes, quos incolæ durus

Attrahat auxilio semper sitiengibus hortis:

Aut fons illacrimet putei non sede profunda,

Ne gravis hausturis tollonibus ilia vellat. Quo in loco alii passum

legere malunt Tendentibus, non Tollonibus: Plauti locum Camerarius aliter legit. Gronoviana habet: Heus sis, Polemocratia, cape &c. Et apud Colum. varia lectio est. V. ibi not. Victor. Barch. & Gronov. ad Liv. 24. 34.

TÖLLO, tollis, tūli vel sustūli, & apud antiquos tērūli, sublatum vel lātum, [τὸλῶμαι, Gl. L. G. & G. L. τέρῶμαι, L. G.] tollere. Elevare sursum erigere. Plaut. Tolle caput. Ovid. 14. Epist. 45.

— ter acutum sustulit ensē,

Ter male sublato decidit ense manus.

Sol in currum Phaëthontem filium sustulit. Cic. 3. de Nat. Deor. 76.

Aliquid oneris tollere. Cic. 5. Verr. 1. i. e. Suscipere.

Tollere & extrahere. Cic. 2. de Finib. 27.

Sublatis supra capita scutis. Liv. 34. 39.

Sublatum ad montem supercilium: cui Depressum opponitur. Cic. in Pison. 14. Respondes, altero ad frontem sublato, altero ad mentum depressio supercilio, crudelitate tibi non placere.

Tectum altius tollam, Domum altiore faciam. Cic. de Arusp. Resp. 33. Itaque ne quis meorum imprudens introspicere tuam domum possit, ac te sacra illa tua facientem videre, tollam altius tectum: non ut ego te despiciam, sed tu ne aspicias urbem eam, quam delere voluisti. Ulpianus,

Jus vicino non esse altius ædes tollere, Plaut. Trin. 3. 2. 60. Tollere mœnia. Al. Tua qui tolles mœnia.

Ædes meas ad decem pedes altius tollere. African. in l. Egi. D. de except. rei judic. Egi tecum, jus mihi esse ædes meas usque ad decem

pedes altius tollere: post ago, jus esse mihi usque ad viginti pedes altius

tollere: exceptio rei judicatæ proculdubio, sed est rursus ita agam, jus

mihi esse altius ad alios decem pedes tollere: obstat exceptio.

In cælum tollere, Translate. Cic. pro Arch. 22. In cælum hujus proavus

Cato tollitur, magnus honos Populi Rom. rebus adjungitur.

In cælum fama aliquem tollere, Magnopere laudare. Cic. 2. de Nat.

Deor. 62. Suscepit autem vita hominum, consuetudoque communis,

ut beneficiis excellentes viros in cælum fama ac voluntate tollerent.

Ad cælum laudibus tollere. Cic. 15. Fam. 7. Non dubito, quid præsentis

sentiant: nos quidem longinqui, & a te ipso missi in ultimas gentes,

ad cælum mehercule tollimus verissimis ac justissimis laudibus.

In cælum humeris. Cic. 11. Philipp. 24. Hunc vel in cælum, si fieri

poterit, nostris humeris tollemus.

In collum tollere. Plaut. Bacch. 3. 6. 42.

In crucem tollere. Cic. 3. Verr. 7. Statim deinde iussu Prætoris, in crucem esse sublaturum.

In currum. Cic. 3. Off. 94. Optavit ut in currum patris tolleretur: sublatus est: atque is antequam constitit, ictu fulminis deflagravit.

Laudes alicujus in astra tollere. Cic. 2. Att. 25. At hercule alter tuus familiaris Hortensius, quam plena manu, quam ingenue, quam ornate, nostras laudes in astra sustulit. Virg. 5. Ecl. 51.

— Daphniæque tuum tollemus ad astra.

Laudibus tollere. Cic. 4. Att. 16. Itaque Cæsaris amici (me dico & Oppium) disrupparis licet, monumentum illud, quod tu tollere laudibus solebas, ut odeum laxaremus, & usque ad, &c.

In sublime tollere. Plin. lib. 10. cap. 38.

Tollere vexillum, Extollere. Vexillum Imperatores habebant penes se in tabernaculo: & qui delectum olim habebant, in arce ponebant: cum prælium erat etiam committendum, proponebatur tollebaturque vexillum, ut in lib. de Bell. Alexandr. cap. 45. Quod ubi conspexit, celeriter vela subduci, demitti antennas jubet, & milites armari, & vexillo sublato, quo pugnandi dabatur signum, quæ primæ naves sequebantur, idem ut facerent significabat. Annotavit. Turneb. V. Advers. 14. 16. & 4. 11. Scheff. de Mil. Nav. 3. 1.

A terra se tollere altius, pro Crescere: ac de herbis & arboribus dicitur. Cic. 5. Tusc. 37. Itaque & arbores, & vites, & ea quæ sunt humiliora, neque se tollere a terra altius possunt, alia semper virent, alia hieme nudata, verno tempore tepefacta frondescent.

Arbos se sustulit. Virg. 2. Georg. 57.

Animos tollere, Superbire, audaciorem esse. Sallust. in Cic. 2. Verum, ut opinor, splendor domesticus tibi animos tollit. Ter. Hec. 3. 5. 57.

Quia paululum vobis accessit pecuniæ,

Sublati animi sunt. Propert. lib. 3. 18. 17.

I nunc, tolle animos, & tecum finge triumphos.

Animos dictis tollit. Virg. 9. Æn. 127.

Cachinnum, Risum augere, risu immoderato efferri. Cic. de Fato, 10. Addidit etiam mulierosum, in quo Alcibiades cachinnum dicitur sustulisse.

Clamorem, Summopere clamare, ac vocem extollere. Cic. 6. Verr. 94. Clamor a vigilibus, faniæque custodibus tollitur.

Clamor tollitur in cælum. Virg. 11. Æn. 745.

Clamores horrendos ad sidera tollit. Virg. 2. Æn. 222.

Cornua tollere in aliquem. Hor. Epod. 16. 12.

Corpus tollere in auras. Ovid. 18. Epist. 52.

Corpora sua alte tollit volucris. Ovid. 8. Met. 256.

Fluctusque ad sidera tollit. Virg. 1. Æn. 107.

Frontem tollens ad cælum. Ovid. 3. Met. 20.

Gradum tollere, Ambulare. Plaut. Bacch. 3. 6. 6.

Hinnitum tollit equa. Hor. 2. Carm. 16. 34.

Manus. Cic. 7. Fam. 5. Sustulimus manus & ego & Balbus. Lætitia signum est, & gratias agentis.

Minas tollere. Virg. 3. Georg. 421.

Oculos tollere. V. O C U L U S.

Oculos sustulit ad proceres. Ovid. 13. Met. 126.

Oculos tollere contra aliquem, Dissentire ab aliquo, & repugnare alicui. Lucret. lib. 1. 67.

Palmar ad sidera tollunt. Virg. 5. Æn. 556.

Querelam tollunt lugubri voce. Lucret. lib. 4. 550.

Risum tollere, Ridere. Hor. de Arte Poet. 381.

Tollere vento fluctus, & mulcere. Virg. 1. Æn. 70.

Vocem exigviam tollere. Virg. 6. Æn. 493.

Vultus erectos tollere ad sidera. Ovid. 1. Met. 86.

Tollere: pro Sumere. Hor. 1. Serm. 4. 11.

Cum fluere lulentus arat, quod tollere velles. Sic alibi læpius.

Tolle, λέγε. Gloss. Latinogræc.

Tollere de terra lapides; ad faciendum scilicet. Cic. pro Cæcin. 60. Vinctus profecto non fuisse armatos eos, qui saxa jacerent, quæ de terra ipsi tollerent.

Humo tollit saxum. Ovid. 11. Met. 110.

Humo se tollere, Erigere se. Ovid. 7. Met. 640.

Humo se tollere, per translationem, pro Nomen aliquod & gloriam sibi comparare. Virg. 3. Georg. 9.

— tentanda via est, qua me quoque possim

Tollere humo, victorque virum volitare per ora.

Membra vix tollit de humo. Ovid. 2. Fast. 354.

Solio se tollit ab alto. Virg. 8. Æn. 541.

Ad spem effingendæ eloquentiæ se tollere. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Ancoras tollere, Colligere. Cæf. 1. Bell. Civil. cap. 31.

Aurum tollere, ac sibi habere iussit. Liv. 26. 50. extr.

Calices, Martial. lib. 11. 12.

Convivium. Plaut. Menæh. 3. 1. 17. Virg. 8. Æn. 175.

— jubet & sublata reponi

Pocula.

De fano tollere. Cic. 3. de Nat. Deor. 84. Eundemque ferunt, hæc quæ dixi sublata de fanis in forum protulisse, & per præconem vendidisse.

Ex delubris simulacra sanctissima. Cic. 1. Verr. 3. Sese jam ne deos quidem in suis urbibus, ad quos confugerent, habere, quod eorum simulacra sanctissima C. Verres ex delubris religiosissimis sustulisset.

Manu tollere. Plin. lib. 10. cap. 75. Plani autem piscium in vado dormiunt, ut manu sæpe tollantur.

Manus tollere ab re aliqua, Abstinere. Ovid. 20. Epist. 146.

Ab loco tollere, Removere. Cic. pro Quint. 12. Tollitur ab atriis Liciniis, atque a præconum confessu in Galliam Nævius, & trans Alpes usque transfertur.

Liberos tollere, pro Suscipere. Plin. in Paneg. 26. Locupletes ad tollendos liberos, ingentia præmia, & pares poenæ cohortantur.

Liberos in aliquam spem tollere. Liv. 5. Nec patribus familiæ tantum, sed ut omnium in domo liberorum capitum ratio haberetur: vellenteque in eam spem liberos tollere.

Tollere, pro Nutrire, quod e moribus & institutis veterum sumptum est: aliquando enim liberos tolli volebant, & jubebant exponi. Qui enim ali volebat depositum humi infantem tollebat: unde & dea quædam Levana dicebatur, ut scribit Augustinus. Plaut. Amph. 1. 3. 3. Verum,

quod erit natum, tollito. Turneb.

Aliquem tollere. pro Assumere focium itineris. Cic. 2. Q. frat. 10. Mea factum est infusa verecundia, ut te proficiens non tollerem.

Tollere, Auferre. Cic. de Amicit. 47. Solem enim de mundo tollere videntur, qui amicitiam e vita tollunt.

Detrahere, auferre, tollere. Cic. in Orat. 209.

Dolorem dentium. Plin. lib. 20. cap. 3. pr.

Tormentum tollere. Cels. lib. 3. cap. 21. Si ne per has quidem tormentum tollitur, incidenda cutis est, & tum his utendum.

Tollere, [ἀνατίναμι, Gl. L. G.] Irrita facere quæ quis gessit. Cic. 4. Verr. 140. Si tibi magistratum abrogasset, mihi ore ignominia te affecisset, quam cum ea, quæ in magistratu gessisti, sustulit, atque irrita iussit esse.

Tollere & delere. Cic. pro Quint. 70.

Tollere & eripere. Cic. pro Rosc. Amer. 71. Nonne videntur hunc hominem ex rerum natura sustulisse & eripuisse?

Inter Tollere & Auferre. Tollere est levare & erigere: Auferre levatum transferre. Virg. 8. Æn. 439.

Tollite cuncta, inquit, coeptosque auferte labores. Turpil. Philopat. Simul circumspicit, ubi præter se neminem videt esse, tollit, aufert: ego clam consequor. V. Nonium 5. 6.

Tollere, E medio auferre, vita privare, enecare, ut in antiquo illo disticho, quod refert Tranquillus Neron. cap. 39.

Quis neget Æneæ magna de stirpe Neronem?

Sustulit hic matrem, sustulit ille patrem. Duplicem significationem retinet: in priore enim pro Enecavit, in posteriore Portavit, sumitur. [Sustulit e vivis, Sustulit in humeros.

Tollere & interficere. Cic. pro Cluent. 25.

Aditus templorum demolitione sublatis. Cic. Post. red. in Senat. 32. Aditus templorum erant, non solum præfidiis, & manu, verum etiam demolitione sublatis.

Æs alienum, pro Dissolvere. Auctor de Viris illust. cap. 29. extr.

Avaritiam si tollere vultis, mater ejus tollenda est luxuries. Cic. 2. de Orat. 171.

Consuetudinem de civitate. Cic. pro Rosc. Amer. 3. Tametsi non modo ignoscendi ratio, verum etiam cognoscendi consuetudo jam de civitate sublata est.

Consules. Cic. ad Brut. 11.

Controversias magnas parvo labore. Cæf. 1. Bell. Civil. cap. 9.

De aliquo decreto quid. Cic. 15. Att. 11. Etenim Servilia pollicebatur securaturam, ut illa frumenti curatio de S. C. tolleretur.

Exercitum religio tollit. Cic. 1. Fam. 1.

De medio aliquem tollere, Interficere. Cic. pro Rosc. Amer. 20. Demonstrant, cum pater hujusce Sex. Roscius, homo tam splendidus & gratus, nullo negotio sit occisus, perfacile hunc hominem incautum, & rusticum, & Romæ ignotum de medio tolli posse.

De oratione sua aliquem tollere, Non amplius nominare. Cic. 2. Att. 24. Primum Cepionem de oratione sua sustulit, quem in Senatu acerrime nominarat, ut appareret noctem, & nocturnam deprecationem intercessisse.

De foro aliquem clamore tollere, Clamoribus facere ut aliquis foro privetur. Cic. pro Cluent. 79. Et illum, hominem ædilitium, jam Prætorum opinionibus hominum constitutum, non disceptatione dicendi, sed clamore hominum de foro, atque adeo de civitate esse sublaturum.

Diem tollere. V. D I E S.

Dubitationem alicui. Cic. 12. Att. 7.

E civitate aliquem. Cic. pro Domo 44.

E choro philosophorum aliquem tollere. Cic. 1. de Fin. 26. Tu quidem, inquit, totum Epicurum pæne e philosophorum choro sustulisti?

E medio aliquem tollere, idem quod Tollere de medio, & occidere. Liv. 24. 6. pr.

E numero. Cic. pro Flacc. 7. Inimicus M. Coelius, quod cum in re manifesta putabat nefas esse publicanum judicare contra publicanum, sublarus erat e numero recuperatorum: tamen tenuit se, neque attulit in judicium quidquam ad lædendum, nisi voluntatem.

Ex rerum natura aliquem. Cic. pro Rosc. Amer. 31. Nonne videntur hunc hominem ex rerum natura sustulisse & eripuisse, cui repente cælum, solem, aquam, terramque ademunt?

Errorum tollere, Delere, abluere. Cic. 4. Acad. 62. Dixitque sapientis esse opinionem a perspicuitate sejungere: nihil fecit: ipsius enim opinionis errorum nullo modo sustulit.

Imperitorum omnem errorem tollere. Cic. 1. de Fin. 37.

Ferro tollere aut veneno aliquem, pro Interficere. Cic. 3. de Nat. Deor. 81. Sed quia Drusum ferro, Metellum veneno sustulerat: illos conservari melius fuit, quam poenas sceleris Varium pendere.

Fidem de foro. Cic. 1. de Lege Agr. 23. Timorem bonis injecistis; fidem de foro, dignitatem de Repub. sustulistis.

Genus orationis tollere. Cic. 3. Fam. 8.

Inducias tollere. Liv. 30. 4. bis.

Legem tollere, Abrogare, irritam facere. Cic. 2. de Legib. 31. Quid, legem, si non jure rogata est, tollere?

Libertatem. Cic. 1. Fam. 8. Dignitas in sententiis dicendis, libertas in Rep. capeffenda, ea sublata tota, sed nec mihi magis quam omnibus.

Memoriam alicujus rei funditus tollere ac delere. Cic. pro Quint. 12. Cujus omnino rei memoriam omnem tolli funditus, ac deleri arbitror oportere.

Metum, Timorem adimere. Cic. pro Rosc. Amer. 6. Deleatis ex animo suspicionem omnem, metumque tollatis.

Moram tollere, Festinare. Cic. 10. Att. 1. Nunc ait se daturum, quum ex P. sustulerit moram tabellarius.

Nefas. Ovid. 2. Met. 506.

Nomen alicujus ex omnibus libris tollere. Cic. 13. Att. 23.

Querelas tolle. Noli amplius queri. Hor. 1. Epist. 12. 3.

Spem aliquid faciendi tollere, Auferre. Cæf. 7. Bell. Gall. cap. 28.

Suspicionem. Cic. 10. Att. 16. Omnem igitur suspensionem sustuli. Idem pro Rosc. Amer. 6.

Testimonio aliquem tollere, Testimoniis ita convincere, ut puniatur, & foro privetur. Cic. pro Font. 14. Noluerunt ii, qui judicabant, hanc patere inimicitias viam, quem quisque odisset, ut eum testimonio posset tollere.

Furtim tollere aliquem. Virg. 9. Æn. 546.

- Tollere**, Differre. Plaut. Poen. 2. 52.
Omnes extollo ex hoc die in alium diem. V. Non. 1. 4.
Sublatum est, *ὑπερβαίνει*, *ἀνεστρέφει*, Gloss. Latinogræc.
SUBLĀTUS, a, um. Partic. [*ὑβέας*, *μεταβαδής*] Plin. lib. 11. cap. 29.
Gegatim, sublatus vento, in maria aut stagna decidunt.
Clamor sublatus ad æthera. Virg. 2. Æn. 338.
Sublati, Ferocientes, superbientes. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 16. Quo prælio sublati Helvetii, quod quingentis equitibus tantam multitudinem equitum propulerant, audacius subsistere. [Subauditur Animo.
Sublati liberi, i. e. Suscepti. Paulus in l. Filius familias. D. de acquir. hered. Filius familias duxit uxorem: ea, filiis sublatis, intestata decessit.
Filiis jussu patris, non avi, adierunt hereditatem.
Dolis sublatis aperire aliquid, Referre sine dolo. Virg. 12. Æn. 26.
Errore sublato agnoverunt parentes, &c. Lucan. lib. 3. 601.
Lex sublata. Propert. lib. 2. 7. 1.
Pavore sublato secuta turba. Lucan. lib. 3. 438.
Ex oculis sublata virtus. Hor. 3. Carm. 24. 32.
Sublatus pro mortuo. Cic. 7. Verr. 142. Sic ille affectus, illinc tum pro mortuo sublatus, brevi postea est mortuus.
SUBLATURUS, a, um. Partic. [*ὑβέας*] Cic. 15. Att. 12. Eam rem Servilia sublaturam ex S. C. se esse dicebat.
SUBLATE, Adv. ut, Sublate dicere. Cic. de Clar. Orat. 201. Quoniam ergo oratorum bonorum duo genera sunt, unum attenuate pressaque, alterum sublato ampleque dicentium.
Sublatus de se dicere. Cic. pro Domo 95. Nihil enim unquam de me dixi sublatus.
SUBLATIO, ōnis. f. [*ὑβέας*, *ἀφαιρέσις*] Quintil. lib. 9. cap. 4. Sublatione ac positione ad finem usque decurrunt. De rhythmis.
Sublatio animi, Elatio, superbia. Cic. 2. de Fin. 13. Sed hoc interest quod voluptas dicitur etiam in animo vitiosa res, ut Stoici putant, qui eam sic definiunt, Sublationem animi sine ratione opinantis se magno bono frui, &c.
Judicii sublatio. Quintil. 7. 2.
TOLŌSA, [*Τολόσα*] Tectosagum, Narbonensis Galliarum urbs nobilissima; a qua Tolofani Tectosagi, Plin. lib. 3. cap. 4. dicti. Notum est adagium, Aurum habet Tolofanum. De cujus raptu quæstionem aliquando habitam Romæ, scribit Cic. 3. de Nat. Deor. 74. V. Gell. lib. 3. 9. & Justin. lib. 32. 3.
TOLŌSATES, iidem qui & Tolofani. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 7. Qui non longe a Tolosatium finibus absunt.
TOLUBERNA, æ. m. [*τολὴρνα*, *ὑπερβαίνει*, Gl. L. G.] Adsecula. Ita Gloss. Scurræ, ut opinor, scurrile cognomen.
TOLUS, i. m. [*τολὴς*, Gl. L. G.] Instrumentum rusticum, trituræ aptum, opinor.
TOLUTARIUS, a, um. vel **TOLUTARIUS**, e. Adj. vel potius **TOLUTARIUS**, i. m. [*τολὴς*, Gl. L. G.] Equus, quasi Volutarius, a pedum volubilitate dictus, qui alio nomine Asturco ab Asturia Hispaniæ oppido appellatur. Hos Gradarios vocamus, qui molli gradu & sine fuc-cultura gestant. Perottus.
Tolutarius ab Asturcone distinguit Seneca, cujus hæc verba sunt Epist. 18. Ita non omnibus obesis mannis, & asturconibus, & tolutariis præferres unicum illum equum a Catone defricum.
TOLUTIM, Adv. [*τολὴς*] quasi Volutim: hoc est volubiliter, ait Nonius 1. 12. Varro ibid. Ut equus, qui ad vehendum est natus, tamen traditur magistro, ut equo doceat tolutim incedere. Plaut. Asin. 3. 116.
Demam hercle jam de hordeo, tolutim ni badizas.
Tolutim carpere incessus. Plin. lib. 1. cap. 42. Al. Incurfus.
TOLUTYLIS, e. Adj. Varro apud Non. 1. 60. Gradu tolutili vectus.
TOLUTILOQUENTIA, æ. f. Volubilis locutio. Nævius, O pestifera, trux, acerba tolutiloquentia. Nonius 1. 12.

T O M

- TOMACŪLUM**, i. vel **TOMACULUM**, i. n. per syncopen, vel **TOMACULA**, vel **TOMACINA**, vel **TOMACELLA**, æ. f. Tomacula, Edulia sunt, quæ fere ex jecore porcino, minutatim confecto, & jam semicocto, infusus ovis crudis, & cafeo optimo, & liquamine, pipere, aniso, gingibere fieri consueverunt, tegunturque omento suillo. Juven. 10. Sat. 355.
Extæ, & candiduli divina tomacula porci. Varro de R. R. lib. 2. cap. 4. Itaque suisbus animam datam esse proinde ac salem, quæ servaret carnem. E quæ fucidiæ Galli optimas & maximas facere consueverunt. Optimarum signum, quod etiam nunc quotannis e Gallia apportantur Romam pernæ, tomacinæ, & taniacæ, & petasiones. Dicitur alias Infutium, V. **ISITUM**. Martial. lib. 1. 42. Fumantia tomacula.
Tomaculum dictum *τομάριον*, quod est concidere.
TOMĀRUS, i. m. [*τομάριον*] Mons est Ætoliarum, ut scribit Plin. lib. 4. cap. 2. Idem & Tmarus appellatur, nobilis circa radices centum fontibus, ut Theopompus scripsit.
TOMĒ, es. f. [*τομή*] Sectio. Græcum est. Aufon. Epist. 5. 88.
TOMENTUM, i. n. [*τομή*, *τομή*, Gl. L. G. & G. L.] Lana brevis & concisa, quæ ex vestibus a fullone poliando detrahitur: & quicquid farciminis ex quacunque re, five ex fœno & palea, five ex pluma fuerit, quo culcitra farciuntur. Varro 4. de L. L. 35. Postquam tranfierunt ad culcitra, quod in ea fagus aut tomentum, aliudve quid calcabant, ab inculcando culcitra dicta.
Tomentorum autem aliud Leuconicum dicebatur, quod fiebat ex lana alba concisa: aliud Circense, ex arundinibus concisis factum, idque stramentum habebatur plebeiorum: dictum Circense, quod in Circo Romano sternebatur, illicque pauperiores quiescebant. Martial. lib. 14. 160.
Tomentum concisa palus Circense vocatur:
Hæc pro Leuconico stramina pauper emit. Alia exemplaria habent Lingonico.
TOMEX, icis. f. [*τομή*] Tomices Græco nomine appellantur ex canabi impolito & sparto leviter tortæ restes, ex quo funes fiunt. Plin. lib. 17. cap. 10. Sic & spinas sapis causa ferunt, tomice moris spinarum circumlita. Columel. lib. 12. cap. 32. Deinde fasciculos tomice palmea aut juncea ligato. Vitruv. lib. 7. cap. 3. docet afferes tomice religandos. Græcis dicitur *τομή*, fem. generis.
Tomices appellantur etiam Pulvilli, quos in collo habent animalia, ne recte lædantur.
TOMICÆ, es. f. Species statuariæ. Cæl. Rhodig. Antiq. Lect. 29. 24.
TOMICUS, a, um. Adj. [*τομικός*] Secans. Celf. 8. 1. Dentes quaterni primi tomici (i. e. incisores) a Græcis vocantur.
TŌMOS, [*τόμος*, *τόμος*, *τόμος*, *τομός*] Ponti oppidum, Nafonis exilio notum, quod ipsum a Mileis deductum innuit ipse Ovid. 1. Trist. 9. 3. Cur autem Tomos dictum sit Idem 3. Trist. 9. 33.
Inde Tomos dictus locus est, quia fertur in illo Membra soror fratris consecuisse sui. Nam *τομή* Græcis incisio dicitur. Abfyrus autem ille fuit Medæ crudelitæ sectus, ut idem Ovidius loco jam citato scribit. V. f. l.
TOMITA, æ. m. [*τομίτης*] pl. Tomitæ, arum. Incolæ istius oppidi. Ovid. 1. Trist. 2. 85.
Nescio quo videam positos ut in orbe Tomitæ Exilem facio per mea vota viam.
TOMITĀNUS, a, um. Adj. [*τομίτης*] ut Humus Tomitana. Ovid. 3. de Pont. 1. 6.
Ager Tomitanus. Ovid. 3. de Pont. 8. 2.
TOMUS, i. m. [*τόμος*] Fragmentum libri, sectio, pars. Martial. lib. 1. 67. Scriptura quanti constat, & tomus vilis.
TŌMYRIS, [*Τομυρίς*] Regina nobilis Massagetarum in Scythia, quæ Tyrum debellavit & interemit. De qua plene Herodotus, & Justinus lib. 1. 8. Tibul. lib. 4. ad Mæcenatem, 1. 143.
Nec qua regna vago Tomyris finivit Araxe.
TONATIO, V. **TONO**.
TONDRO, tōtondi, tonsum, [*τόντρον*, Gl. L. G. & G. L.] Ære. Lanam five capillos & hujusmodi recidere.
Barbam tondere. Cic. 5. Tusc. 58. Sueton. in Augusto cap. 79. In capite comendo tam incuriosus, ut raptim compluribus simul tonforibus operam daret, ac modo tonderet, modo raderet barbam. h. e. Modo tonderi, modo radi faceret. Martial. lib. 2. 17. de tonfore indocto, Non tondet, inquam: quid ergo facit? radit. Virg. 3. Georg. 561.
Caput tondere ad cutem. Celf. lib. 6. cap. 6. de pediculis palpebrarum.
Comas tondere. Tibul. lib. 3. 1. 10.
Oves tondere. Plin. lib. 8. cap. 48.
Os alicujus tondere. Catul. 59. 139. V. loc.
Reduces tondere. Valer. Flacc. 1. Argon. 378.
Tectus & Eurytion servato colla capillo, Quem pater Aonias reducem tondēbit ad aras. Quidam olim quamdiu peregre erant, comam alebant intonsam, reduces & sospites domi eam tondēbant: quod apud Ægyptios obtinebat. V. Diodor. lib. 1.
Brachia arborum tondere. Virg. 2. Georg. 368.
Dumeta tondere dicuntur juvenci, i. e. Depascere. Virg. 1. Georg. 15.
Herbas fruticantes tondere. Plin. lib. 12. cap. 25.
Prata tondere, Secare. Virg. 1. Georg. 290.
Violas tondere manu. Propert. lib. 3. 13. 29.
Auro aliquem tondere, Auferre, & furari quicquid habet auri. Plaut. Bacch. 2. 3. 8.
TONDENS, entis. Partic. [*τόνδων*] ut, Equi late tondentes campum. Virg. 3. Æn. 538.
Pecudes tondentes gramina ex uno campo. Lucret. lib. 2. 659.
Pecudes tondentes pabula. Lucret. lib. 2. 317.
TONSUS, a, um. Partic. [*τόνσις*, Gl. L. G.] Qui est coma abscissa: ut, Tonsus homo, cui contrarium Intonsus, capillatus. Cic. in Pison. 18. Cum illa saltatrice tonsa. Martial. lib. 11. 40.
Jam mihi nigrescunt tonsa sudaria barba.
Capillus tonsus. Ovid. 8. Met. 151.
Comæ tonsæ, Compositæ. Virg. 5. Æn. 556. Servius.
Cutis tonsa. Hor. 1. Epist. 18. 7.
Lanæ tonsæ. Hor. 3. Carm. 15. 13.
Tonsus, Minutus, vel compositus. Virg. 1. Æn. 706.
— tonsisque ferunt mantilia vilis. Servius.
Humum tonsam verrit raro pectine. Ovid. Rem. Amor. 192.
Myrti tonsæ. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Navales tonsæ. Virg. 2. Georg. 71.
Olive tonsa, Quæ minutis frondibus compta est: quasi a tonfore composita. Virg. 3. Georg. 21.
Valles tonsæ, Arboribus & silvis viduatæ. Virg. 4. Georg. 277. Non silvofæ. Servius.
TONSUM, i. n. [*τόνσις*] Gloss. Græcolat.
TONSA, æ. f. [*τόνη*, Gl. L. G.] & pl. Tonsæ, [*τόναι*, L. G.] Remi, a decutiendis fluctibus. Virg. 7. Æn. 28.
— & in lento luctantur marmore tonsæ. Servius. Lucret. lib. 2. 554.
Antennas, proram, malos, tonsasque natantes. Stat. 5. Theb. 340.
At ubi suspensis siluerunt æquora tonsis.
Tonsa nonnullis dicitur Ovis.
TONSIO, ōnis. f. [*τόνη*] ut, Ovium tonsio. Vulg. Interp. Deut. 18. 4. Tonsus, ūs. m. Accius apud Non. 2. 850. Mulier funesta veste, tonsu lugubri. Plaut. Amph. 1. 1. 288.
Sura, pes, statura, tonsus, oculi, nasum, vel labra.
TONSOR, ōris. m. [*τόνη*, Gl. L. G. & G. L.] Qui tondet. Varro 2. de R. R. cap. 11. Omnino tonsores in Italiam primum venisse ex Sicilia dicuntur, post Romam conditam anno tertio. Plaut. Asin. 2. 3. 14. Ad tonforem ire dixit. Hor. 1. Serm. 7. 3.
Omnibus & lippis notum, & tonforibus esse. V. **LIPPUS**.
Dionysius, ne tonfori collum committeret, tondere filias suas decuit. Cic. 5. Tusc. 58.
Inæqualis tonsor, Qui inæqualiter tondet. Hor. 1. Epist. 1. 94.
Si curatus inæquali tonfore capillos Occurro, rides. Sensus est, Rides, si occurro tibi curatus, aut (ut alii legunt) curtatus capillos, i. e. Curatos aut curtatos habens capillos a tonfore inæquali.
Dare operam tonfori. V. **OPERA**.
TONSŌRIUS, a, um. Adj. [*τόνη*] Quod ad tondendum pertinet. ut, Tonforius culter. Cic. 2. Off. 25. Qui cultros metuens tonforios candente carbone sibi adurebat capillum. Apud Martial. lib. 24. 36. titulus est, de Tonforiis ferramentis.
TONSORIUM, i. n. [*τόνη*, Gl. L. G.] Idem, quod Tonstrinum.
TONSŪRA, æ. f. [*τόνη*] Tondendi opus. Columel. lib. 7. cap. 4. de Ovibus.

Oribus. Tonfuræ certum tempus anni per omnes regiones servari non potest. Varro 2. de R. R. cap. 11. De lacte in eo & tonfura lanæ.
 Tonfura, in vitibus & arboribus. Plin. lib. 17. cap. 27. Vitis tantum tonfuram annuam quærit, alternam myrtus, puniceæ, oleæ, quia celeriter fructescunt.
 TONSTRICEM, icis. f. [κυστρικία] Plaut. Truc. 2. 4. 51. Tonstricem Syram novisti nostram. conf. 4. 4. 3.
 TONSTRICULA, æ. f. dimin. [κυστρικίδιον] Cic. 5. Tusc. 58. Ita fordido ancillarique artificio regiæ virgines, ut tonstriculæ, tondebant barbam & capillum patris.
 TONSILIS, e. Adj. [γενής] Quod tonsum est, ac in orbem & comam putatum, ut ait Valla lib. 1. Plin. lib. 12. cap. 2. Primus Cn. Matus nemora tonsilia invenit.
 Buxetum tonsile. Martial. lib. 3. 58.
 Facilitas tonsilis. Plin. lib. 16. cap. 10.
 In opere topiario tonsilis. Plin. lib. 16. cap. 11.
 TONSTRINA, æ. f. [κυστρῖνα, Gl. G. L.] Locus in quo tonderi solet. Plaut. Amphit. 4. 1. 5.
 In medicinis, in tonstrinis, apud omnes ædes sacras. Ter. Phorm. 1. 2. 39.
 In quo hæc discebat ludo, ex adversum ei loco
 Tonstrina erat quædam.
 TONSTRINUM, i. n. Idem. Gloss. Græcolat.
 TONSITO, ære. frequent. Plaut. Bacch. 5. 2. 9.
 Reris ter in anno tu has tonsitari? seil. Oves.
 TONSILLA, æ. f. Palus dolatus in acumen, & cuspidem præferratus, qui navis religandæ causa in litore figitur. Actius, Tacete, & tonsillas in litore edite. Festus. V. Scalig. & Dacer. not.
 TONSILLÆ, arum. pl. f. [παιδῶνα, Gl. G. L.] dimin. a Tole tumore faucium, ut vult Festus. Fiant autem circa uvam ex utraque parte infra fauces, vocanturque Glandulæ, ob quandam glandis similitudinem. Plin. lib. 11. cap. 37. Tonsillæ in homine, in sue glandulæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 131. Linguam autem ad radices ejus hærens excipit stomachus, quo primum illabuntur ea, quæ accepta sunt: oris utraque ex parte tonsillas attingens, palato extremo atque intimo terminator. Amygdalinæ a forma Galeni dicuntur, suntque glandulæ in radice linguæ, quæ salivam conficiunt. Amygdalas alii vocant.
 TONGRI, Galliæ Belgicæ populi, Ptolemæo lib. 2. cap. 9. Vulgo *Brabant*.
 TONITRU, V. TONO.
 TONO, avi, ætumi, & aliquando, vi, itum, [τρονάζω, Gl. G. L.] ære. notæ significationis. Cic. 2. de Divin. 82.
 Quum tonuit lævum bene tempestate serena.
 Si fulserit, si tonuerit, si tactum aliquid erit de cælo. Cic. 2. de Divin. 142.
 Cælum tonat. Plin. lib. 15. cap. 33. Tiberium principem, tonante cælo, ea coronari solitum ferunt contra fulminum metus.
 Cælum tonat omne fragore. Virg. 9. Æn. 541.
 Juppiter tonans. Cic. 2. de Nat. Deor. 65. Hunc etiam augures nostri, quum dicunt Jove fulgente, tonante: dicunt enim Cælo fulgente, tonante.
 Ætna tonat ruinis horrificis, Fragorem dedit. Virg. 3. Æn. 571.
 Astra tonuere feris clamoribus. Sil. lib. 16. 95.
 Mare tonuit ex alto. Senec. Hippol. 10.
 Murmure ac verberibus tonare, Refonare. Martial. lib. 9. 70.
 Tympana tenta tonant palmis. Lucret. lib. 2. 618.
 Laudes alicujus tonare, Magnopere efferre. Plin. in præfat.
 Ore tonare deos, Invocare voce tremenda. Virg. 4. Æn. 510.
 Spiritus ore Pindarico tonat. Propert. lib. 4. 1. 139.
 Verba tonare infano foro. Propert. lib. 4. 1. 134.
 Tono, ère. in Tertia conjugatione dixere veteres, unde Præteritum Tonui, & supinum Tonitus inducuntur. V. Priscian.
 Tympana non inani sonitu tonimus. Nonius 1. 245.
 TONANS, antis. Partic. [τρονῶν] Sic Juppiter absolute dicitur; ut, Magni testis tonantis, Cælum. Ovid. 1. Met. 170.
 Germana tonantis, Juno. Ovid. 9. Epist. 7.
 Tonantes Plato & Demosthenes, Grandiloqui. Columel. in præf. lib. 1. non ita procul a fine, Neque ille ipse Cicero territus cesserat tonantibus Demostheni Platonique.
 TONATIO, ònis. f. apud Senec. 2. Nat. Quæst. cap. 12. Fulguratio ostendit ignem, Fulminatio emittit, illa (ut ita dicam) comminatio est, & tonatio ignis ictu, ista jaculatio cum ictu. Quidam legunt Commotio.
 TONESCIT, [τρονίσκω] pro Tonat. Varro apud Non. 2. 858. Tonitribus templum tonescit. A Tono, ère. V. supra.
 TONITRUS, ùs. m. [τρονῖς, Gl. G. L.] vel TONITRU, n. indecl. in sing. Et in plur. Tonitrus, & Tonitrua. Ovid. 2. Met. 308.
 Unde movet tonitrus vibrataque fulmina jactat. Plin. lib. 8. cap. 27. Tonitrus solitariis ovibus abortus inferunt. Cic. 2. de Divin. 42. Nonne perspicuum est ex prima admiratione hominum, quod tonitrua, jactusque fulminum extimuisse, credidisse ea efficere rerum omnium præpotentem Jovem? Juven. 5. Sat. 117.
 — & facient optata tonitrua cœnas
 Majores.
 Ingens tonitru. Ovid. 3. Fast. 147.
 Rauca tonitrua. Claud. 8. Paneg. 210.
 Agere tonitrus. Stat. 1. Theb. 258.
 Ciebo cælum tonitru. Virg. 4. Æn. 122. Verba Junonis.
 Concutiens cuncta tonitru sonoro. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 27.
 Concussa tonitru tremunt omnia. Lucret. lib. 6. 120.
 Contremis cælum tonitru, flamma inter nubes coruscat. Cic. 3. de Orat. 155.
 Movere tonitrus. Ovid. 2. Met. 308.
 Motura humanas tonitrua mentes. Ovid. 1. Met. 55.
 Quatiuntur tonitru cæcula cæli. Lucret. lib. 6. 95.
 Tremiscunt ardua terrarum tonitru. Virg. 5. Æn. 694.
 Armorum tonitru concussa est Daunia tellus. Sil. lib. 13. 10.
 Tonitrua unde sint. Plin. lib. 2. cap. 41. Igitur non eam inficias, posse in has & ignes superne stellarum decidere, quales fereno sæpe cernimus: quorum ictu concuti aëra verum est, quando & tela vibrata stridunt. Quum vero in nubem pervenerint, vaporem dissonum gigni, ut candente ferro in aquam demerso, & fumidum vorticem volvi. Hinc nasci procellas. Et si in nube luctetur flatus, aut vapor, tonitrua edi: & erumpat

ardens, fulmina: si longiore tractu nitatur, fulgetra.
 Quæ porro illa tonitrua? quæ tempestas? Cic. 5. Philip. 8.
 Hic tibi strepitus, fremitus, clamor tonitruum. Cic. 8. Fam. 2.
 TONITRUM, i. n. Idem. Legitur apud antiquos, unde proculdubio fit pl. Tonitrua. Sen. Nat. Quæst. 2. 56. Antiqui aut tonitruum dixerunt, aut tonum. Tonitruum autem definit Posidonius Sicci aeris sonitum, qui fieri nisi dum aut terit, aut rumpitur, non potest. Trebell. Pollio in Gallien. cap. 5. Auditum præterea tonitruum, terra mugiente, non Jove tonante.
 TONITRĀLIS, e. Adj. Tonitru edens, ut
 Tonitralia templa, In quibus fit tonitru: vel in quibus habitat is qui ornat, Deus. Lucret. lib. 1. 1098.
 Neve ruant cæli tonitralia templa superne.
 TONITRUALIS, e. aliud Adj. Apul. de Mundo p. 75. Elm. Juppiter tonitrualis.
 TONITRABILIS, e. Adj. [τρονῖς] Gloss. Gr. Lat. quasi a Tonito frequentativo.
 TONITRUO, ære. Commodian. Instruct. 6. 7. ensipiens Jovem tonitruare tu credis.
 TONSA, TONSÆ, TONSILLA, TONSOR, TONSTRINA, TONSTRIX, TONSUS, V. TONDRO.
 TONUS, i. m. [τῶν] Sonus Latine dicitur, unde Accentum quoque tonum vocavere. quos veteres nostri imitati, tenorem, quasi tonorem accentum dixerunt. Vitruv. 10. 15. Quo mollior est tonus.
 Tonus, Spatium id, quanto abest a terra circulus cæli citimus, hoc est lunaris, centum scilicet viginti sex millia stadiorum, ut inquit Martianus Capella, quoniam ut in sonis intervallum cum legitima quantitate minimum ex duobus sonis inter se diversis, ita in cælo minimum a terra spatium ad lunam, tonum appellare placuit. Plin. lib. 35. cap. 5. Deinde adjectus est splendor, alius hic quam lumen: quem quia inter hoc & umbram esset, appellaverunt tonon: commissuras vero colorum & transitus, armogen.
 Tonus, pro Tonitru. Sen. Nat. Quæst. 2. 56. V. TONITRUM.
 TONOR, òris. m. Accentus. Quintil. 1. 5. Tenores ab antiquis dictos tonores comperi.
 TONORIUM, i. n. Fistula musica. Quintil. 1. 10.
 TONOTICUS, a, um. Adj. Vim habens intensivam. Theod. Priscian. de Diacta cap. 9. Matix foris tonotica. Vulgo Tonicus.

T O P

TOPARCHA, V. TOPOS.
 TOPAZIUS, i. f. [τοπαζιον] Gemma. Plin. lib. 37. cap. 8. Egregia etiamnum topazio gloria est, suo virenti genere, & quum reperta est. prælatæ omnibus. Id accidit in Arabiæ insula, quæ Chitis vocatur, in qua Troglodytæ prædones, quum diutius fame & tempestate pressi, herbas radicesque effoderent, eruerunt topazion. Hæc Archelai sententia est. Juba, Topazion insulam in Rubro mari, a continente stadiis 600 abesse tradit: nebulosam, & ideo quæsitam sæpe a navigantibus ex ea causa nomen accepisse. Topazin enim Troglodytarum lingua significationem habere quærendi.
 A topazio in aurum declinat. V. DECLINO.
 TOPAZIACUS, a, um. Adj. Fortun. lib. 8. cap. 4.
 Pulchra topaziaci oneratur zona lapillis.
 TOPAZOS, [τοπαζος] five Topazios. Plin. lib. 6. cap. 29. Insula in mari Rubro, in qua reperitur lapis topazius mire pellucidus. V. TOPAZIUS.
 TOPHACEUS, TOPHICIUS, TOPHINUS, TOPHOSUS, TOPHUS, V. TOPUS.
 TOPIARIA, TOPIARIUM, TOPIARIUS, V. TOPIUM.
 TŌPIUM, i. n. [τόπιον] Topia, inquit Hesychius, Funiculi sunt, quibus frutices, & arbusculæ tonsiles in animalium species, aut rerum historias luculenta varietate assimilata, religatæ multis locis inde differentur, & torquentur, flectunturque, ad effingenda quæ luduntur rerum & animantium argumenta. Vitruv. lib. 7. cap. 5. Habentem deorum simulacra, seu fabularum dispositas explicationes, non minus Trojanæ pugnas, seu Ulyssis errationes per topia, ceteraque, quæ sunt eorum similibus rationibus ab rerum natura procreata. Hinc Topiarium opus deductum reor, Turneb. auctore, ex quo hæc excerpta sunt.
 TŌPIARIUM, i. n. dicitur Opus ex arbore, aut frutice, aut herba factum ad decorem, ut sunt testudines, cameræ, naves, aviculæ, & hujusmodi, quæ ex buxo vel hedera, quarum natura sequax est & flexibilis, fieri consueverunt. Dictum topiarium τὸν τῶν τόπων, hoc est a locis, quæ in his varia constituuntur. Plin. lib. 15. cap. 30. Accedit in topiario opere taxa, &c. conf. Vitruv. 5. 8.
 TOPIARIUS, i. m. [τοπιῆς] Qui topiaria facit: sicut Coronarius qui coronas. Plin. 15. 29. Sativarum genera topiarii faciunt. Plin. 3. Epist. 19. Sumptus Atrienium, topiariorum, fabrorum. Vet. Infer. apud Gruter. p. 602. n. 2. LVCRIO AVG. TOPIARIO. ET HORTIS. conf. Alex. ab Alex. 3. 25.
 Topiarium laudavi, ita omnia convestivit hedera, &c. Cic. 3. Q. frat. 1. De homine enim est interpretandum, qui locum opere topiario ornat. Turnebus.
 TOPIARIA, æ. f. [τοπιῆς] Ars ipsa, unde Topiariam facere, pro Artem exercere operis topiarii. Cic. 3. Q. frat. 3. Topiarium laudavi, ita omnia convestivit hedera, qua basim villæ, qua intercolumnia ambulationis, ut denique illi palliati topiariam facere videantur & hederam vendere.
 TOPARCHA, æ. m. [τοπάρχης] Qui unius loci vel regionis curam habet. Spartian in Adr. cap. 13. Toparchas & reges ad amicitiam invitavit.
 TOPARCHIA, æ. f. [τοπαρχία] Territorii, five regionis præfectura. Plin. 5. 14. [Gloss. Græcolat. τοπαρχία, Pagus. Pro ipso territorio. V. PAGUS.
 TŌPOS, Græce, [τόπος] Latine dicitur Locus. Manil. 3. v. penult.
 Octo topos, per quos stellæ diversa volentes.
 TOPICUS, a, um. Adj. [τοπικὸς] Localis. Unde Aristoteles & Cicero Topica, libros appellarunt, id est locorum sedes, in quibus demonstrantur ea, a quibus argumenta sumi debent.
 TOPICE, es. f. [τοπική] Ars ipsa inveniendorum argumentorum. Cic. in Topic. 6. Inveniendi vero artem, quæ Topice dicitur, quæ ad usum potior erat, & ordine naturæ certe prior, totam reliquerunt.
 TOPICA, orum. n. pl. [τοπικὰ] Cic. 7. Fam. 20. Institui Topica Aristotelica conscribere. conf. Cic. Topic. cap. 1.

TÓPOGRAPHIA, æ. f. [τοπογραφία] Locorum descriptio Latine dicitur. Cic. 15. Att. 16. Itaque me referunt pedes in Tusculanum, & tamen hæc topographia ripulæ videtur habitura celerem satietatem. Ubi ex vetusto scripto codice legitur *τοπογραφία*.
TOPPER, [τόππερ] Obfoleta dictio, qua antiquissimi utebantur pro Celeriter, seu confestim, statim. Nævius apud Festum, Capeffe flammam Vulcani topper. Quintil. 1. 6. inter antiqua refert.

T O R

TORAL, **TORALE**, V. **TORUS**.

TORĀNIUS, [τωράνιος] Mango quidam: qui, ut auctor est Plin. lib. 7. cap. 12. M. Antonio jam Triumpho, eximios forma pueros, alterum in Asia genitum, alterum trans Alpes, ut geminos vendidit; tanta unitas erat, &c.

TORANUS, i. m. [τορανός, τωρανός]. Gloss. Latinogræc. [Monstra sunt. Apud Suid. *τωρανός*, *αἰθέρ*.]

TORCULAR, V. seq. dict.

TORCULARE, & per apocopen **TORCULAR**, āris. n. [ληνός, Gl. L. G. & G. L.] Machina premendis uvis apta. Plin. lib. 15. cap. 1. An maturitas illa in torcularibus fiat, an ramis. Columel. lib. 8. cap. 50. Tum diligenter mundatam protinus in torcular deferri, & integram in fiscinis novis includi, prelisque subjici, ut quantum possit, paulisper exprimatur. Non defunt qui putent Torcular habere penultimam correptam, dicentes a Torculum fieri Torcular; ut a Speculum, Specular.

TORCULARIUS, i. n. [ληνός, Gl. G. L.] Locus est, in quo sunt torcula vasa, ut prela, &c. Cato de R. R. cap. 18. In torcularium quæ opus sunt vasis quinis? sic enim per interrogationem legi debet. Mox enim respondet, Prela temperata quinque, supervacanea tria. Turnebus.

TORCULARIUS, a, um. Adj. [τωράλιος] Quod ad torcularium pertinet. ut Torcularia vasa. Cato R. R. cap. 11.

Torcularii lacus. Columel. lib. 12. cap. 18.

Torcularia cella. Columel. lib. 1. cap. 6.

TORCULARIUS, i. m. [ληνός] Qui torculari premit uvas. Columel. lib. 12. cap. 50. Quia interdum multitudo baccæ torculariorum vincit laborem.

TORCULUM, i. n. [ληνός] Idem quod Torcular. Cato R. R. cap. 1. Ad villam quum venias, videto vasa, torcula, & dolia, multa ne fient. Plin. lib. 18. cap. 31.

Torculum, quod usu torcular dicitur, dictum quod intortum laticem vitis vel oleæ exprimat. Varr. *τορκευθιδωσκαλῶν*, Vineis ubi ampla cella torculum reponant. Ex Nonio, 1. 233.

TORCULA, æ. f. [τορκευθιδῶν] Idem. Gloss. Latinogræc.

TORCULUS, a, um. Adj. [ληνός] Quod ad torculum pertinet. ut, Torculus funis. Cato R. R. cap. 135. Varr. 3. de R. R. cap. 2.

TORCULO, āre. Fortun. in Epist.

TORCULATOR, ōris. m. [τορκευθής] Calcator. Gloss. Gr. Lat.

TORDILE, is. n. Plinio; vel **TORTILE**, Ruellio, & **TORDILION**, Semen fœlis. Plin. lib. 24. cap. 19. Diosc. 3. 56.

TORREUMA, ātis: & **TORREUMATUM**, i. n. [τόρευμα, Gl. G. L.] Opus politum, cælatum, a *τορῶν* sculpo & cælo. Toreumata dicuntur sculpta aut cæla ex quacunque materia, quæ in deliciis habentur. Cic. 4. Verr. 118. Toreumata sane nota ac pretiosa auferuntur. Ibid. 6. 38. De hoc Verri dicitur, habere eum perbona toreumata, in his pocula duo quædam, quæ Heraclia nominantur, Mentoris manu, summo artificio facta. Sallust. Catil. cap. 20. ad fin. Cum tabulas, signa, toreumata emunt. Martial. lib. 3. 35.

Artis Phidiacæ toreuma clarum. Idem lib. 14. 94.

Nos sumus audacis plebeja toreumata vitri.

TORREUTES, æ. m. [τορρευτής] Græcis dicitur Cælator, teste Gloss. utroque. V. **CÆLO**.

TORREUTICE, es. f. [τορρευτική] Ars ipsa, quæ & Anaglyptice, & Sculptura five Cælatura dicitur. Plin. lib. 34. cap. 8. De Phidia sculptore, Primulque artem toreuticam aperuisse atque demonstrasse merito iudicatur. conf. Cæl. Rhod. Antiq. Lect. 29. 4.

TORMEN, inis. n. [τορμένιον] Gloss. Latinogræc.

TORMENTARIUS, **TORMENTUM**, **TORMENTUOSUS**, V. in **TORQUEO**.

TORMINA, um. n. plur. [δυσεντέριον, Gl. L. G.] Genus morbi, a Torquendo, quum dolore torquentur intestina, vel propter exulcerationem, quæ Græce dysenteria dicitur, vel etiam alia ratione, ut scribit Celf. lib. 4. cap. 18. Plin. lib. 20. cap. 14. Mentastrum torminibus choleris efficacissimum. Columel. lib. 12. cap. 7. Sequitur torminum vitium, quorum signum est cruenta & mucosa ventris proluvies. Affici torminibus. Idem 29. 11.

Præbere se forticulum in torminibus. Cic. 2. Tusc. 45.

Tormines, m. plur. apud Non. 1. 135.

TORMINOSUS, a, um. Adj. [δυσεντερικός, Gl. G. L.] Qui tormina patitur, quem & Dysentericum appellant Græco vocabulo. Cic. 4. Tusc. 27. Itaque dicimus gravedinosos quosdam, quosdam torminosos, non quia semper sint, sed quia sæpe sint.

TORMINALIS, e. Adj. [τορμινής] Quod tormina sanat. Plin. lib. 15. cap. 21. Quartum genus torminale appellat. De forbis.

Torminalia forba. Celf. lib. 2. cap. 30. Item mel coctum, pira immatura, forba, magisque ea quæ torminalia vocantur, &c.

TORNATILIS, **TORNO**. V. **TORNUS**.

TORNUS, i. m. [τόρνος, ἢ τὸρνος] Instrumentum fabrilis, quo ligna, ebur, & reliqua huiusmodi tornantur & poliuntur. Plin. lib. 7. cap. 56. Normam autem & libellam, & tornum, & clavem Theodorus Samius invenit. Idem lib. 16. cap. 40. Calices ex terebintho solitus facere tornum. Virg. 3. Ecl. 38.

Lenta quibus torno facili superaddita vitis. Lucan. ad Pison. 84.

— hinc exornata figuris

Advolat, excusso velox sententia torno.

Angusto torno versus includere. Propert. lib. 2. 34. 42. h. e. Scribere versus elegos, qui minores sunt versibus heroicis. Simili translatione usus est Statius lib. 4. Silv. 7. 4. Morsam sic alloquens,

— ingens opus in minores

Contrahe gyros. h. e. Heroicum carmen in versus lyricos.

TORNO, [τορῶν, Gl. G. L.] āre. Torno polire, aut in aliquam formam

figurare. Plin. lib. 36. cap. 22. Lapis est qui cavatur, tornaturque in vasa coquendis cibis utilia. Cic. de Univerf. 15. Idque ita tornavit, ut nihil effici possit rotundius.

TORNATUS, a, um. [τορνευμένος, Gl. L. G.] Cælatus, Rotundus, quasi torno factus. Lucret. lib. 4. 362.

Fit, quasi tornata ut saxorum structa tuantur.

Versus male tornati. Metaphoricòs pro Male elaborati. Hor. de Arte Poet. 441.

Et male tornatos incudi reddere versus. Bentleius legit, Male ter natos. Cuning. Formatos.

Tornare, Circumagere. Plin. lib. 36. cap. 13. Quarum in officina turbines ita librati pependerunt, ut puero circumagente tornarentur.

TORNATILIS, e. Adj. [τορνεύτης] Quod torno factum est. Vulg. Interp. Cantic. 5. 14.

TORNATOR, ōris. m. [τορνευτής] Cælator. Firmic. lib. 4. cap. 7. ad finem, Facit quoque tornatores, aut simulacrorum sculptores.

TORNATURA, æ. f. Vulg. Interp. 1. Reg. 6. 18.

TORONE, es. f. [τορώνη] Plin. lib. 4. cap. 10. Macedoniæ oppidum. Steph. Thraciæ ascribit.

TOROSUS, V. **TORUS**.

TORPEDO, V. **TORPEO**.

TORPEO, ui, [τορπῶ, Gl. G. L.] ēre. Animo, vel corpore ita debilitatum esse, ut quis stupore quodam langueat. Virg. 3. Georg. 370.

— confertoque agmine cervi

Torment mole nova, & fummis vix cornibus exstant. Plaut. Amph. 1. 1. 179.

Animoque & corpore torpet, Hebet, Stupore hæret ac deficit. Hor. 1. Epist. 6. 14.

Cessatione torpere. Cic. 1. de Nat. Deor. 103. Deum sic feriatum volumus cessatione torpere, ut si se commoverit, vereamur ne beatus esse non possit?

Metu torpere, Præ timore ita obstupescere, ut vix loco moveri queas. Liv. 21. 58. & 28. 29.

Veterno gravi torpere. Virg. 1. Georg. 124. h. e. Pigrescere.

Acies luminum torpet. V. **ACIES**.

Confilia torpent. Liv. 6. 23. Frigere & torpere confilia fenis, sed Cæmillo tum vitæ satis, tum gloriæ esse.

Genæ torpuerant dolore. Non poteram præ dolore lacrimare. Genas accipit pro Oculis. Ovid. 10. Epist. 44.

Lingua torpuerat retenta metu. h. e. Velut fixa substiterat, nec loqui poterat. Ovid. 11. Epist. 82.

Pectora torpuerant longa mora. Ovid. 1. Trist. 3. 8.

Vires torpent. Virg. 9. Æn. 499.

— torpent infractæ ad prælia vires.

Vox & spiritus torpet. Liv. 1. 25.

TORPENS, entis. Partic. [τορπένος] Cic. 2. de Divin. 64.

Quidnam torpentes subito obstupuistis Achivi? Ex poeta.

Ignavia torpens. Stat. 10. Theb. 90.

Amnis torpens. Stat. 4. Theb. 172.

Hiems frigore torpens. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 269.

Lacus torpentes, Stagnantes. Stat. 9. Theb. 452.

Membra torpentia ægre trahens. Sil. lib. 4. 69.

Nervi torpentes rigore. Liv. 21. 56.

TORPESCO, [τορπῶ, Gl. G. L.] ēre. Torpidum fieri, vel Esse. Sallust. in Jugurth. cap. 2. Ceterum ingenium, quo neque melius neque amplius in natura mortalium est, incultu atque socordia torpescere sinunt. Plin. lib. 9. cap. 35. Flavescunt tamen & illæ senecta, rugisque torpescunt. De margaritis.

Membra torpescunt gelu. Sen. Med. 924.

TORPEFACIO, fœci, ēre. sec. c. Non. 2. 870. V. **TORPEO**.

TORPOR, ōris. m. [τόρπος, Gl. L. G. & G. L. φέρων, L. G.] Animi & corporis debilitatio, pigritia, stupor. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Aliæ fuga se, aliæ occultatione tutantur, atramenti effusione sepia, torpore torpedines.

Frigidus mentis torpor. Firmic. lib. 6. cap. 10.

Iners torpor. Stat. 5. Silv. 3. 260.

Vehemens torpor. Celf. lib. 2. cap. 8.

Pigro mentis torpore oppressus. Firmic. lib. 6. cap. 11.

Gravi torpore devictum premit mors. Sen. Herc. fur. 1078. [An Devinctum?]

Membra novus solvit formidine torpor. Virg. 12. Æn. 867.

TORPEO, [τορπῶ] āre. Torporem inducere. Turpilius Hetærea, Erus stupidus astat; ita ejus aspectus repens cor torporavit homini amore. i. e. Torpescit. Non. 2. 870.

TORPORATUS, a, um. Partic. Lactant. 2. 8. 62. Humida vel nimis rigoribus torporata concrescunt.

TORPIDUS, a, um. Adj. [τορπιδός] Torpens, piger: ut, Torpidus fomno. Liv. 25. 38. & 22. 53. Quod malum præterquam atrox, super tot clades, etiam novum, cum stupore ac miraculo torpidos definxisset, &c. h. e. Stupefactos & attonitos.

TORPEDO, inis. f. [τόρπη, τόρποις] Idem quod Torpor. Sallust. lib. 1. Hist. Fragm. 27. Hæc si placent, si tanta torpedio animos obrepit. Alii Oppressit legunt.

Si nihil exerceas, inertia atque torpedio plus detrimenti faciat, quam exercitatio. Cato apud Gell. 11. 2.

Morantium cogitationum torpedinem pellere. Varro apud Non. 6. 16.

TORPEDO, [τόρπη, Gl. L. G. & G. L.] item Genus piscis, qui limo mergus, occultat se, & pisces supra natantes, torpentes facit: postquam vero obtorpuere, devorat. Plin. lib. 32. cap. 1. Ex eodem mari torpedo, etiam procul & e longinquo, vel si hasta virgave attingatur, quamvis prævalidos lacertos torpescere, quamlibet ad cursum veloces alligari pedes facere proditur. Idem lib. 9. cap. 42. Novit torpedio vim suam, ipsa non torpens, mersaque in limo se occultat. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Tutantur se, torpore torpedines. Claud. de Torped. 1. Mira torpedio.

TORPIDITAS, ātis. f. Cathol.

TORQUATUS, V. **TORQUEO**.

TORQUEO, torfi, torsum & tortum, [τόρσσω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Inflectere. Plin. lib. 36. cap. 25. Necessarium binas per diversum coactiones subterni, capita earum præfigi clavis, ne torqueantur. *Asin quæ illes ne se jactent.* Virg. 2. Georg. 448.

— & bona bello

Cornus: Ityreos taxi torquentur in arcus. i. e. Torquendo in-
flectuntur.

Acies oculorum ardentes torquere. V. **ACIES**.

Aquas torfit remis. Adverso flumine navigavit. Ovid. 5. Fast. 644.

Capillos torquere ferro, Calamistro inurere. Ovid. 1. de Arte Am. 505.

Cervices oculosque pariter cum modorum flexionibus torqueant. Cic. 2.

de Legib. 32.

Collum torquere. Liv. 4. 53. V. **COLLUM**.

Comam igne torquere. Ovid. 2. de Arte Am. 304. Calamistro crispare.

Fufos torquent mulieres. Plin. lib. 28. cap. 2.

Iter torquere, i. e. A via declinare. Stat. 12. Theb. 669.

Lumina flammantia torquens anguis. Virg. 3. Georg. 433.

Oculum torquere, Ita sursum aut deorsum versus flectere, ut altera ve-
luti cujusdam lucis reverberatio videatur. Cic. 4. Acad. 80. Itaque Ti-
magoras Epicureus negat sibi unquam, quum oculum torlisset, duas ex
lucerna flammulas esse visas.

Orbes squamosos torquet volubilibus nexibus. Ovid. 3. Met. 42. de ser-
pente Cadmi.

In orbem torquere. Cic. de Univerf. 21. Deinde in orbem torfit, ut &
ipsæ secum, & inter se ex commissura, quæ ex regione esset, junde-
rentur.

Os torquere. Cic. 1. Off. 131. Quæ quum fiunt, anhelitus moventur,
vultus mutantur, ora torquentur: ex quibus magna significatio fit non
adesse constantiam.

Proras ad litora torquent. Virg. 3. Æn. 532.

Spumas torquent adnixi nautæ. Virg. 3. Æn. 208.

Stamina torquere pollice, Nere. Ovid. 12. Met. 475.

Terra quum circum axem se summa celeritate convertat & torqueat. Cic.
4. Acad. 123.

Vestigia torfit ad sonitum vocis. Virg. 3. Æn. 669.

Aurem torquere ab obscænis sermonibus. Hor. 2. Epist. 1. 127.

Oculos torquere ad rem aliquam. Virg. 4. Æn. 220.

Torquere jus, per translationem, pro Avertere, aut Pervertere. Cic. pro
Cæcin. 77. Juris retinere sententiam, & æquitatem plurimum valere
oportere, verbo ac littera jus omne torqueri: vos statuere, Recupera-
tores, utrum utilius esse videatur. [V. Legum contortor, in **CONTORQUERO**.

Verfare suam naturam, & regere ad tempus, atque huc & illuc torquere
& flectere. Cic. pro Coel. 13.

Torquere, Torquendo jacere. Virg. 5. Æn. 497.

In medios telum torlissi primus Achivos. Lucan. lib. 2. 556.

— valet in torquendo dextera pilo.

Fulmina torquere. Virg. 4. Æn. 208.

Haftas amentatas torquere. Cic. 1. de Orat. 242.

Jaculum torquere lacerto. Ovid. 2. de Pont. 9. 57.

Tela manu torfit. Ovid. 12. Met. 99.

Tela torquentur lacertis. Lucan. lib. 3. 567.

Terras torquere, Gubernare. Virg. 4. Æn. 269.

Torquere, Sustinere. Virg. 6. Æn. 797. — ubi maximus Atlas

Axem humero torquet, stellis ardentibus aptum. Idem lib. 7. 266.

Ipsæ pedes tegmen torquens immane leonis. Servius.

Torquere, Trahere, ut vult Sen. Virg. 6. Æn. 551.

— torquetque sonantia saxa. [i. e. Volvit, circumagit.
conf. 1. 117.

Torquere in diversas partes, Flectere. Plin. lib. 11. cap. 37.

Oratio ita flexibilis, ut sequatur quocunque torqueas. Cic. in Orat. 52.

Torquere, [βαρύνειν, Gl. L. G. & G. L.] Cruciare, Coercere, Tor-
mentum inferre, angere, molestiam afferre. Donatus, Torquemus
hominem, extorqueimus veritatem. Plin. Epist. 198. Remitte aliquid
adolescenciæ ipsius, remitte lacrimis, remitte indulgentiæ, ne torse-
ris illum, ne torferis etiam te.

Eculeo torqueri. Cic. 3. de Finib. 4.

Qui in dolore est, torquetur. Cic. 2. de Finib. 14.

Torqueri dies & noctes. Cic. 7. Att. 9.

Amore torquere aliquem. Ovid. 2. de Arte Am. 335.

Doloribus animi torqueri. Cic. 1. de Finib. 43.

Expectatione torqueri. Cic. 8. Att. 22. Brundisii autem omne certamen
vertitur hujus primi temporis: qua quidem expectatione torqueor,
sed omnia ante nos sciemus.

Invidia vel amore torqueri. Hor. 1. Epist. 2. 37.

Libidines tuæ te torquent. Cic. in Parad. 2.

Memoria malorum torqueri. Cic. 1. de Fin. 57.

Mero torquere aliquem, Explorare. Hor. de Arte Poet. 435.

Reges dicuntur multis urgere culis,

Et torquere mero, quem perpexisse laborent,

An sit amicitia dignus. h. e. Reges, quos volunt recipere in
amicitiam, multo mero inebriant, tentantes an per potum quæ ha-
bent, secreta prodant. [Calillis legendum, ut alibi docui. conf.
paulo post **TORTUS**, Partic.

Metu torqueri. Ovid. 1. Amor. 4. 46.

Mirifice torqueor. Cic. 15. Att. 23.

Supplicationes tuæ acriter nos torserunt. Cic. 8. Fam. 11.

Timor torquet impendentis doloris. Cic. 2. de Fin. 95. Quum & præ-
teriti doloris memoria recens est, & futuri atque impendentis tor-
quet timor?

TORTUS, a, um. Partic. [τρεφός, Gl. L. G.] ut

Anfractus torti. Claud. 6. Conf. Hon. 519.

Anguis tortus. Ovid. 2. Met. 188.

Baculus tortus. Ovid. 2. Met. 789.

Capillus tortus. Ovid. 2. de Arte Am. 304.

Comæ tortæ. Martial. lib. 4. 42.

Corona torta. Propert. lib. 3. 20. 18. al. Tota.

Crines torti in nodum. Martial. lib. 1. 3.

Facies torta. Ovid. in Ibin. 380.

Funes torti. Virg. 4. Æn. 575. Hor. 1. Epist. 10. 48.

Tortum digna sequi potius, quam ducere funem.

Linum tortum, Funis. Ovid. 3. Fast. 587.

Radix torta. Ovid. 11. Met. 70.

Serpentes torti. Catul. Argon. 62. 258.

Stamina torta. Tibul. lib. 1. 6. 78.

VOL. IV.

Supercilia torta. Plaut. Rud. 2. 2. 12.

Verber totum. V. **VERBER**.

Vertigo torta. Propert. lib. 3. 7. 65.

Conditiones tortæ, Translate. Plaut. Men. 4. 2. 25.

Verberibus tortus, Afflictus. Cic. in Topic. 24. Nam & verberibus tor-
ti, & igni fatigati, quæ dicunt, ea veritas videtur ipsa dicere.

Vino tortus. Hor. 1. Epist. 18. 38.

Arcanum neque tu scrutaberis ullius unquam,

Commisumque teges, & vino tortus & ira. Vinum & ira tormenta
sunt, quibus multi inviti secreta fuderunt. Porphy.

Expectatione tortus. Quintil. lib. 6. cap. 2.

TORTUS, us. m. [τρεφός, τρεφός, μανίαξ, βάσιον, Gl. G. L.] Cic. 2.
Tusc. 22.

Hæc interemit tortu multiplicabili

Draconem, auriferam obtutu asservantem arborem. Ex poeta.

Virg. 5. Æn. 276.

Nequicquam longos fugiens dat corpore tortus.

TORTUM, i. n. [τρεφός, Gl. L. G. τρεφός, G. L.] Machina ad tor-
quendum saxa. Pacuvius Dulorestes, Nam te in tenebras sæpe lacerabo
fame clausum, & fatigans artus torto distrahram. Non. 2. 847. V. ed. Merc.

TORTUS, Adv. Oblique, transverse. [επικλινώς] Lucret. lib. 4. 306.
— quamvis torte, penitusque remota

Omnia, &c.

TORTURA, æ. f. pro Tormento. Improbatur hanc vocem Vossius de Vit.
L. L. 3. 51.

TORTIO, ðnis, f. [τρεφός, Gl. G. L.] Plin. lib. 20. cap. 17. Privatim
ejus usus contra torsiones stomachi in tepida aqua, & cruditates.

TORTIO, ðnis, f. [τρεφός, Gl. L. G.] Quam vulgo *Torturam* appellant.
Firmicus lib. 8. cap. 15. Publicis tormentis lacerati, aut ignibus exusti,
seu tortione legitima peribunt. Sen. Controv. 1. 4. Membrorum tortiones.

TORTOR, ðris, m. [βάσιον, Gl. L. G. & G. L.] Qui torquet, id est,
cruciat. Cic. pro Cluent. 177. Quum jam tortor, atque essent tormenta
ipsa defessa, neque tamen illa finem facere vellet, &c. Hor. 3. Carm. 5. 50.
Atqui sciebat, quæ sibi barbarus

Tortor pararet. De Regulo. Juven. 14. Sat. 195.

Carnifex & Tortor. Cic. 11. Philipp. 7. Ponite igitur ante oculos, p. c.
miseram quidem illam & flebilem speciem, & vocem impuram atque os
illud infame, vincula, verbera, equuleum, carnificem, tortoremque
Samarium.

Si sapiens ad tortoris equuleum ire cogatur. Cic. 4. de Fin. 31.

TORTORIUM, i. n. In septimo ad Atticum libro Ep. 2. Testamentum Curii,
urbani & lepidi hominis, de Tortorio, esse putat Turnebus, velut si de
servis tortis testamenti tabulas fecisset Curius, quos servos tum heredi
relinqueret, vel cuiuspiam legaret: atque inde venustus est & lepos quæsi-
tus: quis enim furciferum vellet sibi legari, aut testamento relinqui?
Tortorium autem ea est elatum forma, qua fundi solent, ut Tusculanum,
Laterium: ex eo genere servitorum nemo libertate donatur. Al. Deporto
duorum, &c. V. not. Var.

TORMENTUM, i. n. [βάσιον, Gl. L. G. & G. L. τρεφός, βάσιον, ἡλκον, π-
μνησία, G. L.] Supplicium, quod datur alicui ad pernoscendam veritatem:
vel ad cruciatum inferendum, ob nequitiam. A torquendo dicitur. Cic. 3.
de Fin. 42. Utque in omnibus tormentis conservetur vita beata: Idem
pro Sull. 78. Quæstiones nobis servorum ac tormenta accusator mini-
tatur. Hor. 1. Epist. 2. 59.

Invidia Siculi non invenere tyranni

Majus tormentum.

Carnificum tormenta, morborum cruciamenta. Cic. 11. Philip. 8.

Acerrimum tormentum. Cic. pro Cluent. 176.

Lene tormentum. Hor. 3. Carm. 21. 13.

Accipere aliquem necatum in tormentis. Cic. 3. de Nat. Deor. 82.

Adhibere tormenta. Cic. 3. Off. 39.

Servi auctoritate advocatorum, & vi tormentorum adducti in veritate
manserunt. Cic. pro Cluent. 176.

Aliquem cogi tormentis quippiam confiteri. Cic. pro Milon. 58.

Dare se in tormenta. Cic. 5. Tusc. 80.

Ferre tormenta. Quintil. lib. 2. cap. 20.

Inungere sibi tormentum. V. **INJUNGO**.

Perferre vim tormentorum. Cic. in Partit. 50.

Esse in tormentis. V. **IN præpositionem**.

Tollere tormentum. V. **TOLLO**.

Tormentum narium, Quod nares torquet & afficit. Plin. lib. 19. cap. 8.

Calumnia timoris, & cæcæ suspicionis tormentum. Cic. 6. Fam. 7.

Iracundiæ tormentum. Cic. 11. Philipp. 3. Mortem naturæ poenam pu-
tat esse: iracundiæ, tormenta atque cruciatum.

Tormentum appellat Varro Messis trituram, quod ibi frumentum teratur.
Calepin. [Nisi error est.

Tormentum, & pl. Tormenta [μολύβια, πολεμικά, Gl. L. G.] generale
vocabulum est omnium Machinarum, saxa, tela, & id genus varia tor-
quentium. Cæf. 4. Bell. Gall. 25. Atque inde fundis, tormentis, sa-
gittis hostes propelli ac submoveri jussit. Cic. 15. Fam. 4. Aggere, vi-
neis, turribus, oppugnavi, usqueque tormentis multis, multis sagitta-
riis, &c. Stat. 9. Theb. 146.

— non illum impacta moverent

Tormenta.

Fortius tormento rotatum mittit in undas. Ovid. 9. Met. 218.

Misilia tormenta. V. **MITTO**.

Murali tormento concita saxa. Virg. 12. Æn. 922.

Rotare tormenta. Stat. 10. Theb. 853.

TORMENTARIUS, a, um. Adj. Vulgo usurpant, ut, Pulvis tormentarius.

TORMENTOSUS, a, um. Adj. Cæl. Aurel. Acut. 3. 6. Ligationes tor-
mentuosi organi.

TORTILIS, e. [τρεφός, Gl. L. G. μανίαξ, G. L.] Quod retortum &
replicatum est. Plin. lib. 9. cap. 51. Polypi pariunt vere ova, tortili
vibrata pampino. Ovid. 16. Epist. 252.

Tortilis a digitis excidit ansa meis.

Buccina tortilis in latum. Ovid. 1. Met. 336.

Nervi tortiles. Lucan. lib. 6. 198. h. e. Funes.

Piscis tortilis, Qui se facile torquet. Ovid. 13. Met. 915.

TORTILA, æ, f. [τρεφός, Gloss. Latinogræc. & **TORQUILLA**, τρεφ-
μός, Græcolat.

Kkk

TORTI-

TORTIVUS, a, um. Adj. ut, Vinum tortivum, Quod est novissime expressum. Cato de R. R. cap. 23. Columel. lib. 12. cap. 26.

TORTUOSUS, a, um. Adj. [τρεῖς ὁδὸς] Idem quod est Tortum. Multis flexibus sinuosum. Liv. 27. 47. Et per tortuosi amnis sinus flexusque, &c. Alvus multiplex & tortuosa. Cic. 2. de Nat. Deor. 136. Soni ex tortuosis locis & inclusis referuntur ampliores. Cic. 2. de Nat. Deor. 144.

Ingenium multiplex & tortuosum. Cic. de Amicit. 66.

Serrula tortuosa, Curva. Cic. pro Cluent. 180.

Tortuosum visum & obscurum. Cic. 2. de Divin. 129. Et quum stertentem aliquem viderint, obicere his visa quædam tortuosa & obscura, quæ illi exterriti somnio, &c.

Tortuosum disputandi genus, quod & Anfractuofum dicitur. Cic. 4. Acad. 98. Sed ut omnes istos aculeos & totum tortuosum genus disputandi relinquamus, ostendamusque qui simus.

Tortuosa urina, Quæ tortuose diffluit. Plin. lib. 21. cap. 27.

TORTUOSE, Adv. Tertull. adv. Valent. cap. 3. Per anfractus seriem suam evolvat, tortuose procedat.

TORTUOSITAS, atis. f. Idem contra Marc. 4. cap. ult. Et quæ ratio tortuositatis illius?

TORTO, are. frequent. Vehementer torquere. Pomponius Decuma fullo- nis, Et ubi influi in cocleatum equuleum, ubi totum tortor. i. e. Tor- queor. Non. 2. 872.

Recenti vulnere tortari. Lucret. 3. 662.

TORQUES, & **TORQUIS**, [σπείλος, Gl. L. G. & G. L. μανίαν, L. G.] tam masc. quam f. gen. secundum Probum. Plerumque in masc. legitur, sed Torques aureas dixit Varro. V. Non. 3. 245. Significat Circulum aureum, argenteumve, flexilem, obtortum, colli ornamentum, & summi pectoris. Propert. lib. 4. 11. 44.

Torquis ab incisa decidit unca gula. Gell. lib. 9. cap. 13. Caput Galli præcidit, torquem detraxit, eamque sanguinolentam sibi in collum imponit. Plin. lib. 33. cap. 2. Auxiliaries quippe & externos torquibus aureis donavere, at cives non nisi argenteis. Cic. 1. de Fin. 23. Tor- quem illum hosti detraxisse. Quintil. lib. 6. cap. 3. Quum ei Galli tor- quem aureum c. p. dedissent. Cic. 3. Off. 112. T. Manlius is est, qui ad Anienem, Galli, quem ab eo provocatus occiderat, torque detracta, cognomen invenit.

Q Rubrium, excellenti virtute, auctoritate, &c. torque donasti. Cic. 5. Verr. 185.

Ademptus torquis. V. ADIMO.

Decorus torquis. Stat. 10. Theb. 517.

Miniatus torquis. Plin. lib. 10. cap. 42.

Nexis torquibus ornata, i. e. Coronis. Virg. 4. Georg. 276.

TORQUATUS, a, um. Adj. [σπινθηδωτός] Torque ornatus. Ovid. 2. Epist. 119.

Affuit Aleæto, brevibus torquata colubris.

Torques aurei militibus ob rem strenue gestam donari ab Imperatoribus solebant: unde Torquati dicti, qui duorum generum erant, simplices, duplesque. Veget. lib. 2. 7. Torquati, inquit, duples, torquati simplices erant, quibus torques aureus solidus virtutis præmium fuit: quem qui meruisset, præter laudem interdum duplas consequabatur an- nonas: duples duas, simplices unam.

Columba torquata, Palumbus. Propert. lib. 4. 5. 63.

Torquatus palumbus, A signo torquis quod collo præfert. Martial. lib. 13. 67.

Torquatus, immo σπινθηδωτός. Vide Suid. in τρεῖς ὁδὸς. H. St. Repre- hendit supra positam Græcam interpretationem.

TORQUATUS, [τορκαύτος] cognomen Titi Manlii, qui ad Anienem occiso Gallo torquem detraxit. Hic est ille Torquatus Manlius, cujus in iussu quum filius adversus hostem, a quo provocatus fuerat, pugnas- set, eoquo occiso æque spolia victor ad patrem tulisset, subito eum, quod adversus edictum suum, & rei militaris disciplinam fecisset, iussit occidi. V. MANLIUS. Cic. 1. de Finib. 23. Ad majora enim quædam nos natura genuit & conformavit, ut mihi quidem videtur, ac fieri potest uterrem, sed ita prorsus existimo, neque eum Torquatum, qui hoc primus cognomen invenerit, aut torquem illum hosti detraxisse, ut, &c. Idem 4. Tusc. 49. Et 3. Off. 112. Virg. 6. Æn. 825.

— sævumque securi

Aspice Torquatum, & referentem signa Camillum.

Truces Torquati. Claud. 1. in Eutrop. 452.

TORRENS, **TORRENTER**, **TORREO**, **TORRESCO**, V. **TORREIS**.

TORREIS, is. m. [δύσλες μέγας, Gl. L. G. & G. L.] Lignum teres quando ardet. Titio. Ovid. 8. Met. 512.

Funereum torrem medios conjecit in ignes.

Ambustus torris. Virg. 12. Æn. 289.

TORREO, torruī, tostum, [φρυγῶ, Gl. L. G. φρυγῶ, G. L.] ēre. a Torre deductum; significat Siccare, atque arfacere, sed usurpatum est jam pro eo quod sit igne urere, ut ait Festus. Plin. lib. 11. cap. 20. Sunt qui mortuas, si intra tectum hieme servantur: deinde sole verno torreantur, ac ficulneo cinere toto die foveantur, putent reviviscere. De apibus. Sitis torret ora. Propert. lib. 4. 10. 21.

Artus torrentur febribus. Ovid. 21. Epist. 169.

Torrere, de Frigore etiam dicitur. Varr. Frigore torret. apud Non. 6. 23.

Torrere, Urere. Virg. 4. Georg. 425.

Jam rapidus torrens sitientes Sirius Indos. Cic. in Somn. Scip. 15.

Medium autem illum & maximum solis ardore torreri.

Sapientem in Phalaridis tauro inclusum succensis ignibus torreri. Cic. in Pison. 42.

Face mutua torrere aliquem. Hor. 3. Carm. 9. 13.

Torrere, Affare. Plin. lib. 7. cap. 2. Si nullum alium cibum novere, quam piscium, quos unguibus dissectos sole torreant. Virg. 5. Æn. 103.

Subjiciunt verubus prunas, & viscera torrent.

Fruges torrere igni. Virg. 1. Georg. 267.

Viscera torrentur cæcis ignibus. Ovid. 8. Met. 516.

TORRESCO, ēre. Flammis cremari. Lucret. lib. 3. 903.

— non invenio, qui non sit acerbum

Ignibus impositum calidis torrefcere flammis.

TORRENS, entis. [αἰθρῶν] Partic. Ripæ torrentes pice, atraque voragine, i. e. Ardentes. Virg. 9. Æn. 105.

Sidera torrentia agros. Hor. 3. Carm. 1. 31.

Torrents, torrentior, torrentissimus. Adj. pro Vehementi, impetuoso, & in torrentis morem rapido. Plin. lib. 3. cap. 16. De Pado flumine, Augetur ad Canis ortus, liquatis nivibus, agris quam navigiis torrentior, nil tamen ex rapto sibi vendicans.

Campi torrentes sanguine. Stat. 1. Silv. 2. 97.

Fatum torrens. Lucan. lib. 7. 505.

Nec fortuna diu rerum tot pondera vertens, Abstulit ingentes fato torrente ruinas. i. e. Cito peregit maximam cædem, fato urgente. Evertit pugnantes morte præcipiti.

Flumina torrentia. Virg. 6. Ecl. 52. i. e. Quæ torrentis modo fluunt.

Flumine torrenti mersus. Ovid. in Ibin, 515.

Undam torrentem levis innatat alnus. Virg. 2. Georg. 451.

Torrents dicendi copia. Juven. 10. Sat. 9. h. e. Ingens & abundans, sumpta translatio a torrente, qui magno rapitur impetu.

Oratio torrens. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Sermo promptus, & Isæo torrentior. Juven. 3. Sat. 74. Isæus hic orator fuit, cujus mentio est apud Plin. 2. Epist. 3.

Axis torrentissimus. Stat. 3. Silv. 1. 52.

TORRENS, entis. m. [χέμης ῥέον, Gl. L. G. & G. L. ῥέον, L. G.] Flu- vius, qui non de fonte, neque de viva aqua, sed a pluviis, vel de monti- bus in valles descendit: æstate autem ficcatus, aquis hiemalibus inunda- tur & turget. Virg. 2. Æn. 35.

— aut rapidus montano flumine torrens,

Sternit agros, sternit fata læta, boumque labores.

Stygius torrens. Ovid. 3. Met. 291.

Tumidus torrens. Ovid. 1. Amor. 7. 43.

Agi ritu torrentis. Ibid. 43.

Oratio quasi torrens. Cic. 2. de Finib. 3. Quum enim fertur, quasi torrens, oratio, quamvis multa cujusque modi rapiat, nihil tamen teneas, nihil apprehendas, nusquam orationem rapidam coerces.

Torrents verborum. Quintil. lib. 10. cap. 7. Id potius, quam se inani verborum torrenti dare, quasi tempestatibus, quo vellent auferendum.

TORRENTER, Adv. Compar. apud Claud. de Rapt. Proserp. 2. 198.

— torrentius amne

Hiberno, tortaque ruunt pernicious hasta.

TOSTUS, a, um. aliud Partic. [πρυγνυμένον, Gl. L. G. φρυγνός, ἄπλος, G. L.] Cic. 3. Tusc. 44.

Fana flamma deflagrata, tosti alii stant parietes, Deformati, atque abiete crispa. Ex poeta.

Caro tosta. Ovid. 12. Met. 155.

Crines tosti. Ovid. 2. Met. 283.

Fruges tostæ. Virg. 1. Georg. 298.

Liba tosta. Ovid. 6. Fast. 482.

Maturitas tosta, Quæ ex quadam veluti assatione Solis acquiritur. Plin. lib. 12. cap. 7.

Hordeum tostum, Ad ignem ustulatum. Columel. lib. 12. cap. 5.

Semina tosta. Ovid. 2. Fast. 628.

TOSTO, are. frequent. Siccare. Plin. Valer. 2. 28. Ponere super carbone, ut tostetur.

TOSTATIO, ōnis. f. [ὑπὸ τῆς] Gloss. Græcolat.

TORRIDUS, a, um. Adj. [πρυγνυμένον, φρυγνός, Gl. G. L.] Aridus; unde Æstas torrida dicitur. Plin. lib. 12. cap. 20. Color abest ille torri- dus sole.

Torridus macie. Cic. 2. de Lege Agrar. 93. Quem hominem vegrandi macie torridum, Romæ contemptum atque abjectum videbamus, &c.

Torrida frigore pecora, jumenta. Liv. 21. 32. pr.

Torrida gelu membra, Congelata. Liv. 21. 40. [Immo Torpida.

Aër torridus æstuat. Propert. lib. 2. 28. 3.

Æstas torrida. Virg. 7. Ecl. 48.

Fontes torridi. Liv. 4. 30.

Tellus torrida. Lucret. lib. 5. 1219.

TORREFACIO, feci, factum, sec. c. [φρυγῶ, Gl. G. L.] ēre. Comburare, coquere, multum calefacere, ficcare. Columel. lib. 2. cap. 21. 3. Quod si falsibus seges cum parte culmi demessa sit, protinus in acervum, vel in nubilium coguntur, & subinde opportunis foliis torrefacta proterit- ur. Idem lib. 12. cap. 15. 4. Et oblita vasa clibano vel fumo torrefaciunt, quo celerius omnis humor excoquatur.

TORSIO, **TORTILIS**, **TORTIVUS**, **TORTOR**, **TORTUM**, **TOR- TUOSUS**. **TORTURA**, **TORTUS**, V. **TORQUEO**.

TORVE, V. **TORVUS**.

TORVUS, i. m. [πρυγνός, Gl. L. G. & G. L.] Lectus, ab intortis herbis dictus, ut tradit Servius in illud Virg. 5. Æn. 388.

— viridante toro confederat herbæ. Plin. lib. 8. cap. 48. Antiquis enim torus e stramento erat, qualiter nunc etiam in castris gausape.

Pellex tori regii. Senec. Agamem. 13.

Socia tori, Uxor aut concubina. Ovid. 10. Met. 268.

Confors tori, Conjux. Ovid. 1. Met. 319.

Tori coronarum. Cic. in Orat. 21. in descriptione temperati & mediocri- oratoris, qui nec subtilitatem tenuium, nec magnificentiam sublimium sequatur, sed medium quandam cursum inter utrumque teneat. Addit (inquit) aliquos, ut in corona, toros, omnemque orationem ornamen- tis modicis verborum sententiarumque distinguit. Sensus est, In coronis sunt eminentiæ quædam, quæ tori vel toruli vocantur. Ita etiam in mediocri oratione nonnunquam, sed leniter, decet affurgere, ita ut modica verborum & sententiarum ornamenta appareant.

Altus torus. Virg. 2. Æn. 2.

Asper torus signis eburnis, Sculptis signis excisus. Stat. 3. Silv. 1. 86.

Cælebs torus. Sen. Herc. fur. 4.

Festus torus. Stat. 1. Silv. 2. 252.

Geniales alti tori. Virg. 6. Æn. 603. h. e. Lecti discubitorii, in quibus genio indulgere solebant, seu late convivere.

Illiciti tori. Lucan. lib. 10. 76. Concubitus illiciti.

Mollis torus. Ovid. 2. Amor. 4. 14.

Obsænus torus. Impudicus. Ovid. 2. Trist. 378.

Plumeus torus. Ovid. 11. Met. 611.

Pudici tori conjugis. Senec. Agamem. 3.

Purpureus torus. Ovid. 5. Epist. 88.

Quietus torus, In quo quiescunt dormientes. Valer. 1. Argon. 630.

Socialis torus. Ovid. 2. Fast. 769. i. e. Uxores nostræ.

Tyrius torus. Catul. 59. 172.

Viduus torus. Ovid. 5. Epist. 106.

Conciliare jugales toros. Stat. 3. Silv. 5. 70.

Conductus torus. Ovid. 1. Amor. 10. 44.

Confederat viridante toro herbæ. Virg. 5. Æn. 388.

Contemerare torum alicujus. Ovid. 2. Amor. 7. 18.

Discumbere pictis toris. Virg. 1. Æn. 712.

Exstruere toros. i. e. Lectos discubitorios. Virg. 3. Æn. 224.

Fallere jura legitimi tori. Ovid. 16. Epist. 284.

Fovere torum. Ovid. 2. Amor. 11. 31.

Jacere in toro. Ovid. 2. Amor. 4. 34.

Incumbere toro. Virg. 4. Æn. 650.

Insidere toro. Ovid. 20. Epist. 134.

Ponere se toro. Ovid. 11. Met. 472.

Premere torum. Ovid. 1. Amor. 4. 15.

Promissus mihi torus. Ovid. 6. Epist. 20.

Quærere stupra & illicitos toros. Senec. Hippol. 2.

Servans torum casta fide. Sen. Herc. fur. 5.

Sternere torum. Ovid. 6. Met. 431.

Vestiti gramine tori, Graminei. Ovid. 1. Fast. 402.

Violare toros alicujus. Senec. Octav. 4.

Torus, pars corporis. V. paulo infra.

TORALIS, is. n. [πράκλειος, Gl. L. G.] inquit Varr. de L. L. 3. 35. Quod ante torum est. Et

TORAL, ālis. n. per Apocopen. [τρομενῆ, Gl. G. L.] Involucrum erat tori, id est congestæ plumæ, vel herbæ, vel arundinis operimentum, quod elegantiore rursus stragulo obducebatur, convivii causâ, aut feriarum Ovid. 8. Met. 656.

— in medio torus est de mollibus ulvis,

Impositus lecto, sponda pedibuique salignis:

Vestibus hunc velant, quas non nisi tempore festo

Sternere confuerant. Ex Turnebo. Varro de Vit. pop. Romani

apud Non. 35. Quod frontem lecticæ struebant ex ea herba torta, torum appellatum: hoc quod injicitur, & nunc toral dicitur.

Turpe toral. Hor. 1. Epist. 5. 22.

— ne turpe toral, ne fordida mappa.

TORUS, i. m. [τόρυς, Gl. L. G.] etiam appellatur Pulpa carnis musculosa, in qua est robur & fortitudo: ut sunt partes membrorum nervosæ, callosæque, & in se propemodum collectæ. Valer. Flacc. 4. Argon. 245.

Protullit horrendosque toris informibus artus. Virg. 3. Georg. 81.

Luxuriatque toris animosum pectus: honesti

Spadices. Cic. 2. Tusc. 22.

O pectora, ô terga, ô lacertorum tori! Ex poeta.

Arduos toros tollit taurus. h. e. Collum pulposum & corpulentum. Senec. Hippol. 10.

Comantes tori leonis. Virg. 12. Æn. 7.

De venis quoque dicitur, quum varicum in morem quibusdam in locis turgescunt. Cornel. Cels. lib. 7. 18. Ac per ipsos venarum toros inæquale est.

De vitibus similiter. Columel. de Arbor. cap. 16. Arbustivam vitem quum putare, tum alligare diligenter oportet. Nam in ea fructus maxime vis consistit, diutiusque perennat, quæ firmis toris & idoneis locis religata est. Itaque omnibus annis convenit subsequi putationem, ita ut tori renouventur, & vitis per idoneos ramos disponatur.

Riparum tori. Virg. 6. Æn. 674.

TOROSUS, a, um. Adj. [κυανώδης] Qui pulpam carnis musculosam habet, in qua est robur & fortitudo. Columel. lib. 6. cap. 13. scribit parandos esse boves novellos, cervice longa, & torosa.

Cervix torosa. Catull. 61. 83.

Colla torosa boum. Ovid. 7. Met. 429.

De herbis etiam dicitur. Plin. lib. 19. cap. 5. Brevior est, sed torosior, amariorque inula.

TORULUS, i. m. [τράχυν] dimin. Plaut. Amphit. prol. 144.

Tum meo patri autem torulus inerat aureus sub petalo. Ubi interpretres Trochulus legendum esse contendit, a trocho scilicet diminutivum, ut sit Rotula parva aurea, tanquam rosæ similitudinem gerens. Alii constanter legunt Torulus: interpretanturque Torulos, Ornamenta aurea vel argentea, quæ pileis & petasis adjunguntur. Unde est illud Alciati in Emblematum suorum præfatione,

Vestibus ut torulos, petasis ut figere palmas:

Et valeat tacitis scribere quique notis.

TORVUS, a, um. Adj. [τοξός, σκυθρωπός, παμφόβερος, παχός, Gl. L. G. βλαπτικός, G. L.] Aspectu formidabilis, terribilis, A torto aspectu: quamvis alii a torvitate taurorum, qui cum quadam truculentia respuant, deductum velint. Servius, a Terendo deducit, & in o mutata. Virg. 3. Georg. 51.

— optima torvæ

Forma bovis, cui turpe caput, cui plurima cervix. i. e. Terribilis.

Idem 10. Æn. 170. Torvus Abas.

Torvus visus. Stat. 2. Theb. 509.

Angues torvi. Stat. 9. Theb. 741.

Apri torvi. Ovid. 2. de Arte Am. 190.

Cornua torva, Torvum sonantia. Pers. 1. Sat. 99.

Draco torvus serpit subter superaque revolvens sese. Cic. 2. de Nat. Deor. 106.

Facies torva, Ferocitatem quandam ipso aspectu præ se ferens. Columel. lib. 6. cap. 20.

Forma torva. Ovid. 2. de Pont. 8. 22.

Frons torva, Terribilis & immitis. Virg. 3. Æn. 636.

Fronte torva petulans juvenis. Senec. Hippol. 3.

Juvenci torvi, Truces & aspectu terribiles. Ovid. 10. Met. 237.

Lumen torvum, Oculi visus & minax. Virg. 3. Æn. 677.

Oculi torvi. Plin. lib. 11. cap. 37.

Oculis torvis tuens. Ovid. 5. Met. 92.

Prælia. Catul. de Coma Beren. 64. 20.

Taurus. Ovid. 8. Met. 133.

Responsa torva truci Senatus. Sil. lib. 11. 121.

Vada. Senec. Theb. 4.

Vol. IV.

Vina torva, Aspera, & indomita, sive immitia. Plin. lib. 17. cap. 23.

Vultus torvus. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Compar. Apul. Flor. 108. Tuba torvior.

Superl. Arnob. 6. 196. Leonis torvissima facies.

TORVUM, [τορβλημενικῶς] Adv. pro Torve. Apulejus, Quum torvum in eos intueretur. Virg. 7. Æn. 399.

— torvumque repente

Clamat, Io matres audite, ubi quæque, Latinæ.

TORVA, [τορβλημενικῶς] similiter Adverbium idem significans. Virg. 6.

Æn. 467.

Talibus Æneas ardentem, & torva tuentem

Lenibat dictis animum. Servius; Torva, pro torve, id est ter-

ribiliter.

TORVE, Adv. [τορβῶς] Plaut. Amph. 4. 2. 8. Quid me torve aspectas? al. Stolidè.

TORVITER, Adv. Ennius Pancratiasse, Quem nunc tu tam torviter increpavisti. Nonius 11. 57.

TORVITAS, ātis. f. [τορβησία] proprie taurorum est, quasi Taurorum acerbitas. Plin. lib. 7. cap. 19. Exit hic animi tenor aliquando in rigorem quendam, torvitatemque naturæ duram & inflexibilem.

Corpus insigne oculis comaque & torvitate vultus. Tacit. 2. Hist. 9. 4.

T O T

TOT, [τοῦτοι καὶ τοῦταυται, Gl. L. G. & G. L.] Nomen numerale indecl.

Cic. 2. de Orat. 140. Quot homines, tot causæ. Idem de Arusp. Resp.

16. De templo tot Senatus exstare consula, quot de mea domo. Et 5.

Tusc. 29. In his tot & tantis, atque etiam quæ plura possunt accidere.

Virg. 1. Æn. 14.

Quidve dolens regina deum, tot volvere casus,

Insignem pietate virum, tot adire labores

Impulerit.

Tot viri ac tales. Cic. pro Coel. 66.

Tot & tantæ, & tam graves civitates. Cic. 4. Verr. 14.

Tot & tantas res, &c. quot & quantas, &c. Cic. pro Domo 48.

TOTIDEM, indecl. [τοῦτοι, Gl. L. G. τοσαύταις, τοσαύταις, ἐπὶ ἀριθμῶν, L. G.] Par numerus. Cic. 2. de Divin. 90. Totidem annos vixerunt.

Idem 6. Att. 2. Istum ego locum totidem verbis a Dicaërcho transtuli.

Virg. 3. Æn. 203.

Tres adeo incertos cæca caligine soles

Erramus pelago, totidem sine sidere noctes.

TOTIES, vel TOTIENS, Adv. [τοσαύταις, Gl. L. G.] Tot vicibus. Cic. 7. Att. 12. Interim velim mihi ignoscas, quod ad te scribo tam multa toties.

Virg. 4. Æn. 536.

Quos ego jam toties sum dedigmata maritos.

Tot & Toties, geminatum. Cic. 4. Verr. 146. Tot Prætores in Sicilia fuerunt: toties apud majores nostros Siculi Senatuum adierunt: toties hac memoria.

Toties, Quoties. Cic. 1. de Orat. 251. Hoc nos si facere velimus, ante condemnentur ii. quorum causas receperimus, quam toties, quoties peribit, Pæanem, aut Munionem citarimus.

Quoties, Toties. Cato R. R. cap. 1. Quoties ibis, toties magis placebit. Quotiescunque dico, toties mihi videor in judicium venire. Cic. pro Cluent. 51.

Totiens sribunt nonnulli, sed inepte. Sallust. Jugurth. cap. 106. Totiens fufus Numida. Tacit. 12. Ann. 60. De quo totiens seditione aut armis certatum. [Sic & in Gloss. Scriptio antiqua est.]

TOTUS, a, um. Adj. Gen. Totius. Dat. Toti. [ὅλος, Gl. L. G. & G. L.] ad Quantitatem refertur.

Totum & Partes. Cic. 1. Acad. 19. Corporis autem alia ponebant esse in toto, alia in partibus.

Toto oratio & partes. Cic. in Topic. 97.

Totum & Universum. Cic. 4. de Fin. 2.

Leve enim est totum hoc, risum movere. Cic. 2. de Orat. 218.

Hoc totum quicquid est, sive artificium, sive, &c. Cic. 2. de Orat. 29.

Totus ego. Plaut. Truc. 4. 1. 7. Totus gaudeo. Idem Aul. 3. 6. 28.

Qui ossa atque pellis totus est, ita ut cura macet.

Totus perii, Omnino. Idem Afin. 5. 2. 78. Ter. Heaut. 5. 4. 20. Eheu,

quam ego nunc totus displiceo mihi.

Totus in. Ter. Adelph. 4. 2. 51. Ctesipho autem in amore est totus.

Quum totum se ad investigationem naturæ contulisset, in ea ipsa plurimum dissentit a suis. Cic. 1. Acad. 34. h. e. Omnino.

Totum ei me tradidi. Cic. de Clar. Orat. 306.

Totus est alienus a physicis. Cic. 1. de Fin. 17.

Totus est noster. Cic. 2. Q. frat. 1. Plancius totus est noster. Ter.

Eun. 5. 9. 10. Frater igitur Thais tota est? Cic. 15. Att. 1. Antonius

perspiciet totum me futurum suum.

Totæ, Dativus pro Toti. Plaut. apud Varron. lib. 6. de L. L. 5. Gannit odiosus omni totæ familiæ.

Ædes totæ. Plaut. Mostel. 1. 2. 35. Ædificantur ædes totæ denuo. Cic.

3. Verr. 67. Clamor interea fit tota domo inter servos. Idem pro Font.

23. Hi contra vagantur læti atque erecti passim toto foro.

Ætates. ut, Quo in studio hominum quoque ingeniosissimorum otio-

ssimorumque totas ætates videmus esse contritas. Cic. 1. de Orat. 219.

Annus totus. Plaut. Afin. 3. 3. 45. Ter. Eun. 2. 2. 46.

Sex ego te totos, Parmeno, hos menses quietum reddam. Cic. 4. Verr.

184. Facite ut vobis triennii totius veniat in mentem.

Dies cogitare totos & noctes de aliquo. Cic. pro Muren. 78.

Corpore toto, atque omnibus unguis, Proverbialis locutio, pro Toto conatu. Cic. 2. Tusc. 56. Quid? qui volunt exclamare majus, num

satis habent latera, fauces, linguam intendere, e quibus elici vocem

& fundi videmus? toto corpore, atque omnibus unguis, ut dicitur,

contentioni vocis asserviunt.

Lacus totus. Plin. Epist. 259.

Mente tota incumbere in curam aliquam. Cic. 16. Att. 10. Nunc, mi At-

tice, tota mente incumbe in hanc curam: magna enim res est. Virg. 4.

Æn. 100. — habes tota quod mente petisti.

Mole tota corporis, totoque pondere niti. Columel. lib. 2. cap. 2.

Ut unum opus totum atque perfectum ex omnibus totis atque perfectis

abfolveret. Cic. de Univerf. 14.

Orbis. Virg. 1. Ecl. 67.

Et penitus toto divisos orbe Britannos.

Pectore toto amare, vel cogitare. Cic. 1. de Legib. 49. Ubi illa sancta amicitia, si non ipse amicus per se amatur toto pectore, ut dicitur? Idem 2. Tusc. 58. Ad ferendum igitur dolorem placide & sedate, plurimum proficit toto pectore, ut dicitur, cogitare, quam id honestum sit. Terra. ut, Omne cœlum, totamque cum universo mari terram mente complecti. Cic. 2. de Fin. 112.

Via tota erras. Ter. Eun. 2. 14.

Viribus totis. Liv. 26. 43. Sed quoniam vos instructos & ordinatos cognosco, ad Carthaginem novam oppugnandam totis viribus, & bono animo transeamus.

Totum aliquando pro Omni sumitur. V. Non. 5. 99. Virg. 1. Æn. 189.

— hos tota armenta sequuntur. Ad quem locum sic Ser-

vius: Inter Totum & Omne hoc interest: quod Totum dicimus unius corporis plenitudinem: Omne de diversis dicimus; ut puta: Totum auditorium habet scholasticos, i. e. Plenum est auditorium scholasticis. Et, Omne auditorium habet scholasticos, i. e. Omnia auditoria. Usurpant tamen poetæ & ista confundunt, ut hoc loco Tota pro Omnibus posuit; & contra pro Toto Omnem posuit, ut est, 2. Æn. 750.

— omnemque reverti

Per Trojam. Sic Stat. 1. Theb. 81.

— & totos in penam ordine nepotes. i. e. Omnes.

Totus in hoc sum. Horatius. Longe aliter Plin. Secundus Epist. 19. libri 3. Sum quidem prope totus in prædiis. Videl. pro Prope tota mea substantia est in prædiis, vel Totæ meæ facultates sunt in prædiis. Vide ut exp. comm. Catanei. H. St. Hor. 1. Ep. 1. 11. Omnis in hoc sum. Sed V. 1. Serm. 9. 2. conf. supra Totus in.

In totum, vel Ex toto; pro In genere, omnino. Celf. 1. 3. In totum abstinendum est. Idem 6. 9. Vinum ex toto circumcidendum est.

Eti Totus primam plerumque producit, corripitur tamen a Manilio 3. 447.

Detrahitur summæ tota pars, quota demit utrumque

Omnibus ex horis. [Hic Totus est Τόσος, a Tot, non ὅλος, nec

revera vox eadem.

TOTO, Adv. [ὅλος] Gloss. Græcolat.

TOTALIS, e. Adj. Vox vulgaris & prorsus nova.

TOTALITER, Adv. Omnino. Lactant. Inst. lib. 6. Totaliter cavere. [Ut vult concinnator Thesauri Lipsienfis.

T O X

TOXICUM, i. n. [τὸ ξικόν] Venenum: unde dicatur, Plinius his verbis ostendit lib. 16. cap. 10. Simile etiamnum his aspectu est, ne quid prætereatur, taxus, minus virens, gracilisque, & tristis ac dira, nullo fucō, ex omnibus sola baccifera. Mas noxio fructu. Letale quippe baccis, in Hispania præcipue, venenum inest. Vasa etiam viatoria ex ea vinis in Gallia facta, mortifera fuisse compertum est. Hanc Sestius simlacem a Græcis vocari dixit: & esse in Arcadia tam præsentis veneni, ut si qui dormiant sub ea, cibumve capiant, moriantur. Sunt qui & taxica hinc appellata dicunt venena, quæ nunc toxica dicimus, quibus sagittæ tinguantur. Nicolaus tamen Leonicens in libro De erroribus medicorum Toxicon, inquit, genus est veneni, quo sagittæ ab antiquis tingebantur: hinc enim illi apud Græcos nomen, quoniam missilia, quæ ipsi toxemata appellant, hoc potissimum medicamine inficerentur. Plaut. Merc. 2. 4. 4.

Certum est, ibo ad medicum, atque ibi me toxico morti dabo.

Hor. Epod. 17. 61.

Quid proderit ditasse Pelignas anus:

Velociusve miscuisse toxicum? Ovid. 4. de Pont. 7. 11.

Bibere toxica. Propert. lib. 1. 5. 6.

Miscere toxica. Ovid. 2. Amor. 2. 64.

T R

TR. Traiectus, Translatus, Triarius. TR. vel TRB. vel TRIB. Tribunus. (vel Tribunicus) TR. S. Treviris signata. TR. V. CA. Trium vir capitalis.

T R A

TRABALIS, V. TRAES.

TRABEA, æ. f. [τράβη, τραβή] Genus vestis, cujus tria sunt genera, ut Suetonius lib. de Genere vestium inquit: Unum quod diis sacratum, tantum purpura factum. Aliud regum, quod est purpureum, habet tamen aliquid albi. Tertium augurale, ex purpura & cocco mistum. Hæc Servius. Erat autem vestis togata purpura circumdata subtegmine puniceo, quam aureæ fibulæ annectebant. Virg. de trabea regali ait, 7. Æn. 187.

Ipse Quirinali lituo, parvaque sedebat

Succinctus trabea. Ibid. 612.

Ipse Quirinali trabea Consul, &c. Plin. lib. 8. cap. 48. Trabeis

usos accipio reges. Idem lib. 9. cap. 39.

Decorus trabea Romulus. Ovid. 2. Fast. 504.

Graves auro trabeæ. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 340.

In funebri pompa utebantur & equites trabea, si Tacito credimus, qui in tertio Ann. 2. de funere Germanici sic ait, Igitur Tribunorum, centurionumque humeris cineres portabantur, præcedebant incompta signa, versi fasces, atque ubi locia transgrederentur, atrata plebes, trabeati equites, pro opibus loci, vestem, odores, aliaque funerum solennia cremabant. V. seq. dict.

TRABRATUS, a, um. Adj. [τραβραυτός] Qui trabea indutus est. Ovid. 1. Fast. 37.

Hoc igitur vidit trabeati cura Quirini, &c.

Agmina trabeata. Stat. 4. Silv. 2. 32.

Equites trabeati. Tacit. 3. Ann. 2. V. dict. super. ad fin.

Trabeati equites a trabeis vestibus dicuntur, quæ tanquam quasdam difcolores habent pannorum trabes. Inde enim nomen. Trabeati autem erant equites Romani cum transvehebantur, ut Valerius (lib. 2. cap. 2. extr.) scribit. Ex Turnebo.

TRABEALIS, e. Adj. Idem. ut, Effulgens trabealis mole metalli. Sidon. Carm. 2. 2.

TRABS, vel TRÄBS, is. f. [δράς, Gl. G. L. δράς τραβών, L. G.] Proprie, ut Festus ait, sunt duo tigna, ædificii gratia simul compacta; nam quum simplicia sunt, non Trabes, sed Tigna dicuntur. Cic. Top. 61. Abiegnatrabes. Cæf. 3. Bell. Gall. cap. 13. Transtra ex pedali-

buis in altitudinem trabibus, confixa clavis ferreis, digiti pollicis crassitudine.

Silva frequens trabibus, Arboribus densa. Ovid. 8. Met. 329.

Acernis trabibus contextus equus. Virg. 2. Æn. 112.

Annosæ trabe. Stat. 9. Theb. 468.

Densis trabibus umbrosa templa. Ovid. 11. Met. 360.

Excisa trabs. Virg. 2. Æn. 481.

Fractæ trabs. Juven. 14. Sat. 296.

Fraxineæ trabs. Virg. 6. Æn. 181.

Nexæ trabs ære. Virg. 1. Æn. 452.

Perpetua trabs. V. PERPETUUS.

Plana trabs, Trabium contextus planus. Cato R. R. cap. 18.

Quadrifida trabs. Valer. 1. Argon. 663.

Saucia securi trabs ingens, Maxima arbor securi percussa. Ovid. 10. Met. 273.

Solidæ trabs. Ovid. 1. Met. 551.

Sublimi a trabe pendere. Ovid. Rem. Amor. 18.

Trabs Cypria, pro Navi. Hor. 1. Carm. 1. 13. — ut trabe Cypria

Myrtum pavidus nauta secet mare. Ea autem de causa trabs Cypria accipi videtur pro navi, quod Cypus omni materia ad navium ædificationem sic abundaret, ut ab ima carina, ad summum carthesium, sine subsidii aliarum regionum totam navim absolveret, & omnibus armamentis eam instrueret, cujus rei locupletissimus testis est Marcellinus, quem vide. Annotavit Turnebus.

Natantis trabs impetus. Catul. de Phafelo, 4. 3.

Turbatur mare trabibus, i. e. Navigiis. Virg. 4. Æn. 566.

Cava trabs. Virg. 3. Æn. 191.

Vasta trabs. Perf. 5. Sat. 141.

Trabs Hymettia. Hor. 2. Carm. 18. 3.

Non trabes Hymettia premunt columnas. Trabes hic non e materia, sed marmore sunt, imponebanturque columnis. Ideo dico, quod mirum videri quibusdam intelligo & lapide trabes fieri. Plinii tamen id confirmabimus auctoritate, qui lib. 36. 8. ita scribit, Circa Syenem vero Thebaidis Syenites, quem ante pyropæilon vocabant. Trabes ex eo fecere reges quodam certamine obeliscos vocantes. Hæc Turnebus in illud Horatii.

Ahenæ trabes. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 241.

Trabs, Meteoron genus apud Plin. lib. 2. cap. 26. in tit. Faces, lampades, trabes.

TRABECULA, æ. f. dimin. Vitruv. 10. 21. Habuerat mediam contabulationem supra trabeculas.

TRABALIS, e. Adj. [δραβάλης] Cic. 7. Verr. 52. Et ut hoc beneficium, quemadmodum dicitur, trabali clavo figeret, cum consilio causam Mamerthinorum cognoscit. Erasimus admonet Ciceronem usum clavo trabali in consimilem sensum, quo Herculeo nodo, pro vinculo arctissimo atque indissolubili utuntur eruditi. [Trabali, Maximo, quo trabes figuntur; An trabis crassitudine?

Clavi trabales, pro Specie tormentorum, seu vectibus tortoriis, apud Hor. 2. Carm. 35. 18.

Te semper anteit sæva Necessitas,
Clavos trabales, & cuneos manu
Gestans athena: nec severus

Uncus abest, liquidumve plumbum.

Hausta trabalis, Ingens, quanta est trabs. Stat. 4. Theb. 6.

Telum trabale. Virg. 12. Æn. 294.

TRABICUS, a, um. Adj. [δραβικός] Quod trabibus factum est: ut, Navis trabica, quæ trabibus confecta est. Festus.

TRACHALI, appellantur Muricum ac purpuræ superiores partes. Unde Ariminenses maritimi cognomen traxerunt. Festus.

TRACHALLUS, [τραχάλλος] Orator Domitiani temporibus, sublimis, & satis apertus fuit, & quem velle optima crederes: auditus tamen major. Quintil. lib. 10. cap. 1. Idem lib. 10. cap. 5. ad finem.

TRACHĒA, five TRACHĪA, æ. f. pr. c. [τραχῆα] Aspera, in Gloss. Græcolat. Arteria pulmonis, quæ & Spiritalis fistula dicitur. V. Gell. lib. 17. cap. 11. [Subauditur ἀρτηρία, quoties solitarium occurrit apud Græcos.

TRACHĒLUS, i. m. [τραχῆλος] Gr. Collum significat. Media pars est navalis veli, cujus summa Carchesium nominatur. Perottus. Sic etiam legitur apud Macrobi. 5. Saturn. cap. 21. Sed docti legendum putant, Navalis mali.

TRACHINA, [τραχίνα] Oppidum Campaniæ: quæ postea interposita a, Tarachina, vel Tarachinæ, arum, tantum pluraliter, Anxur etiam antea dicebatur. Nunc autem Tarracina vocatur, quod vide.

TRACHŌMA, ætis. n. Græce τραχύμα, vocatur Scabritia palpebrarum interior: sicut in eadem parte glabritas, hoc est defluvium pilorum, Madarosis & Milphosis.

TRACHŌNĪS, idis. f. [τραχώνης] Regio Syriæ Palæstinæ, ut scribit Plin. lib. 5. cap. 18. Quam ferunt inter montem Libani & lacum Tiberiadis sitam esse. Cujus tetrarcha fuit Philippus, teste Evangelio Lucæ 3. 1. Est &, ut Hieronymus inquit, trans Bosram Arabiæ civitatem in deserto, contra Australem plagam, quasi ad Damascum respiciens. Hanc gentem instituit Cis filius Aram, ut scribit Josephus lib. 1. Antiquit.

TRACHIN, vel TRACHIS, inis. f. [τραχίς, ἢ τραχίς] Civitas Thessaliæ, quæ Heraclea ab Hercule cognominata est. Hinc ab Ovid. 11. Met. fab. 9. Trachinius Ceyx conjunx Halcyones. Græci trachea vocant aspera Unde Tarachina ab aspretis dici autumat Strabo. Et ab hoc oppido Thessaliæ, Sophoclis tragoedia Trachiniæ, (τραχινίαι) dicta est. Unde Cic. 2. Tusc. 20. Quas hic voces apud Sophoclem in Trachiniis edit?

TRACHĪNUS, a, um. Adj. [τραχινίος] ut, Saxa Trachina. Senec. Herc. Oeth. 135.

Ad trachina vocor saxa rigentia. [Sed rectius distinguitur post τὸ Vocor, ut lit Accus. sing. τραχίνα, & τραχίς ἢ τραχίς.

TRACHINIUS, a, um. aliud Adj. [τραχίνιος] ut Miles Trachinius. Lucan. lib. 3. 178.

Puppis Trachinia. Ovid. 11. Met. 502.

Tellus Trachinia. Ovid. 11. Met. 269.

TRACTA, orum. n. pl. [τράκται] Pars placenta. In ea enim, ut apud Catonem R. R. 76. pr. describitur, est solum, quæ pars est ima, & tanquam fundamentum. Sunt tracta, ea ficta farinacea, aut addita alia materia & impenfa, quæ imponuntur solo: quo verbo etiam additur Athe-

neus hunc in modum, *ἐς δὲ τὴν καπύλαια καλὰ δὲ τρέχει μίχης, ὡς περ* *ἐς ἄνθρωπον*. Tracta autem vocantur a trahendo & tractando. Tractam dicit feminino genere Plinius 18. 11. Decimo ad speciem tractæ subigunt *ovæ passæ succo*. Ex eo placentam vulgo *tartam*, tracta littera, tanquam tractam appellamus. Tracta lance etiam invenitur. Catonis verba sunt de R. R. l. c. Farinæ filiginæ l. 11. unde solum facias in tracta farinæ l. 4. Sicalibi frequenter. Auctor Turneb. Advers. 23. 9. [Gloss. Latino-græc. Tracta, *λάχανα*, & Tracta, *ἐκλύσκειται, μύρμιρα*. Et Græcolat. *ἐκλύσκει*, Ductio, Tractum. Et *Μύρμιρα*, Tractum. V. in ΤΡΑΗΟ. TRACTATUS, TRACTIM, TRACTO, TRACTUS. V. ΤΡΑΗΟ. TRADITIO, V. TRADO. TRADO, didi, ditum, [*παρεδίδωμι*, Gl. L. G. & G. L. *παρεδίδω*, L. G.] ēre. Dare, porrigere. Plaut. Merc. 2. 2. 7. Præsto ipsi facito coram ut tradas in manum. Quasi Transdo. H. St. Quomodo & in optimis codd. Mss. legitur. Aliquem de manu in manum tradere. Cic. 7. Fam. 5. [Formula Commendandi. V. MANUS. Tradere regionem vel urbem ad diripiendum. Cic. pro Domo 30. Neuf, neu Pompejum absentem, Imperatorem suum, adversariis ad supplicium tradant, obsecrat. Ad supplicium tradere. Liv. 29. 3. Arma tradere. Cæf. 2. Bell. Gall. cap. 13. Causam adversariis tradere. Ter. Phorm. 2. 1. 7. Tenere consuetudinem ab aliquo traditam. Cic. 2. de Divin. 15. Consuetudini Latine tradere. Columel. in præc. lib. 12. h. e. In Latium sermonem vertere. Custodiæ tradere. Columel. lib. 8. cap. 15. In custodiam tradere. Cic. 1. Q. frat. 2. Et cum eum fugitivum esse postea ex Æsopi litteris cognosceret, hominem comprehendit, & in custodiam Ephesi tradidit. In disciplinam alicujus se tradere. Cic. 2. Philip. 3. At enim te in disciplinam meam tradideras. Effectum tradere aliquid. Plaut. Curc. 3. 15. Excruciandum aliquem tradere. Hirt. Bell. Alexand. cap. 55. Fama tradita res, Rumore tantum accepta. Liv. 27. Fama traditur. Liv. 5. 33. Eam gentem traditur fama, dulcedine frugum, maximeque vini nova tum voluptate captam, Alpes transisse. In fidem deditionemque se suæque alicui tradere. Liv. 34. Furtim tradere. Tacit. 3. Hist. 77. Vacuum furtim traditurum. Gaudium tradere. Liv. 36. 24. extr. Ob eam ferociam majus victoribus gaudium traditum fuit. Vetus exemplar habet Traditus. Sensus autem est: Damocritus traditus fuit majus gaudium victoribus ob ferociam. Liceret etiam dicere, Fuit majori gaudio. Inimicitias posteris tradere. Cic. 14. Att. 13. Me deinde sine ad hanc opinionem jam nunc dirigere puerum, & tenero animo ejus persuadere, non esse tradendas posteris inimicitias. h. e. Quasi hereditatem relinquare. Budeus. Lampada tradere. Lucan. lib. 2. 78. V. LAMPAS. In manus alicujus tradere. Liv. 5. V. MANUS. Morem tradere. Plin. lib. 15. cap. 30. Morem traditum ab antiquis servare. Hor. 1. Serm. 4. 117. Mores opibus tradere. Martial. lib. 11. 6. Palmam tradere alicui. Plin. lib. 14. cap. 4. V. PALMA. Per manus tradere. Cæf. 1. Bell. Civil. cap. 68. V. MANUS. Traduntur per successiones morbi. Plin. 1. Epist. 12. In posteris sermonem tradere. Quintil. lib. 1. cap. 1. In posteritatem alicujus alterum tradere. Cæf. 1. Bell. Civil. cap. 20. Prædia vacua alicui tradere. Cic. pro Rosc. Amer. 21. In pistrinum aliquem tradere, quod & Trudere dicitur. Plaut. Most. 1. 1. 16. Provinciam alicui tradere. Ter. Heaut. 3. 2. 5. Provinciam per manus tradere. Cic. de Proving. Consul. 39. Nam ut C. Julius, omnibus a senatu eximiis ac novis rebus ornatus, per manus hanc provinciam tradat ei, cui minime vos velitis. Puerum tradere præceptor. Plin. 3. Epist. 3. Cic. 3. Tusc. 2. Cum vero parentibus redditi, id est magistris traditi sumus, tum ita variis imbuimur erroribus. Sartam tectam ædem tradere. Cic. 3. Verr. 131. Quæsitiv quis ædem Castoris sartam tectam deberet tradere. Se tradere dicitur miles, quum dedit se adversario. Cæf. 8. Bell. Gall. cap. 47. Itaque necessitate coacti se tradiderunt. Se tradere in portum. Cic. 1. de Invent. 4. Quasi ex aliqua turbida tempestate in portum, sic ex feditiosa, & tumultuosa vita se in studium aliquod traderent quietum. Se tradere inimicis alicujus. Cic. Post. redit. ad Quir. 13. Se libidinibus constringendos tradere. Cic. 1. de Finib. 47. Plerique autem quod tenere atque servare id quod statuerunt non possunt, victi & debilitati, objecta specie voluptatis, tradunt se libidinibus constringendos, nec quid proventurum sit provident. Se quieti tradere. Cic. 2. de Divin. 121. Qui salubri & moderato cultu atque victu quieti se tradiderit. Se totum alicui tradere. Cic. 3. Q. frat. 3. Domum (ut debuimus) ad eum statim venimus, eique nos totos tradidimus. Sub leges pacis tradere se. Virg. 4. Æn. 618. Se totum tradere, pro Accommodare & parare. Cic. 16. Fam. 1. Ei te totum trade: malo te paulo post valentem, quam statim imbecillum videre. Se tradere studiis. Plin. 1. Epist. 9. In servitutem. Cic. de Proving. Consul. 10. Jam vero publicanos miseros, me etiam miserum, illorum ita de me meritorum miseriis ac dolore, tradidit in servitutem Judæis & Syris, nationibus natis servituti. Ultra tradere. Hor. 2. Serm. 5. 75. De illis, quibus favorem principis commendatione nostra volumus impetrare. Horat. lib. 1. Epist. 9. ad Claudium Neronem, Scilicet ut tibi se laudare & tradere coner. Sic Ovid. lib. 1. Trist. Elegia 1. de libro suo, Si quis erit, qui te, dubitantem & adire timentem, Tradet, & ante tamen pauca loquatur, adi. Alicubi annotavi de. Sic tradere. Puto me annotasse in Ciceronis Epistolas. Hor. lib. 1. Epist. 18. Fallimur, & quondam non dignum tradimus. H. St. Prior Ho-

ratii locus est v. 2. Ep. dict. alter v. 78. indicatæ ep. Ovid. dict. Eleg. v. 95. conf. Cic. 7. Fam. 5. extr. V. & In manus tradere, in MANUS. Traditur, vel Traditum est: pro Litteris traditum est, sive Monumentis traditur, aut Scriptum est. Liv. 1. 13. Id non traditur, quum haud dubie aliquanto numerus major hoc mulierum fuerit. Cic. 1. Tusc. 5. Nam Galbam, Africanum, Lælium, doctos fuisse tradunt. Idem 5. Tusc. 114. Traditum est etiam Homerum cæcum fuisse. Tradit Cicero. Plin. lib. 7. cap. 22. Tradit & Fabius Pictor in Annalibus suis, quum obsideretur præsidium Romanum, &c. Plin. lib. 10. cap. 24. Aristides, qui omnium iustissimus fuisse traditur. Cic. pro Sext. 141. Traditur antiqui fabula plena joci. Ovid. 2. Fast. 304. Non traditur. Plin. lib. 13. cap. 1. Unguenta quis primus invenerit, non traditur. Non certum traditur. Liv. 2. 8. Litteris tradita. Cic. 7. Verr. 125. Quid vero illa Segestanorum, non solum litteris tradita, neque commemorata verbis: sed multis officiis illorum usurpata & comprobata cognatio? Ingenium varioque sermones immortalitati scriptis suis Plato tradidit. Cic. 3. de Orat. 57. Memoria traditum. Cic. 6. Fam. 22. Quæ didicisti, quæque ab adolescentia pulcherrime a sapientissimis viris tradita memoria, & scientia comprehendisti, iis hoc tempore utare. [Rectius distinguitur, Tradita, memoria & scientia comprehendisti. Memoriam alicujus rei posteris tradere. Liv. 8. 10. Memoriae posteris tradere. Liv. 3. Memoriae aliquid tradere. Cic. in Somn. Scip. 2. Ades, inquit, animo & omite timorem, Scipio: & quæ dicam trade memoriae. Memoriae traditum est. Cic. in Parad. 3. Nam istum doctum & sapientem virum fuisse memoriae traditum est. Monumentis traditur. Plin. lib. 7. cap. 16. Alias, Creditur. Posteris tradere auguratum. Cic. 1. de Divin. 107. Atque ille Romuli auguratus pastoralis, non urbanus fuit, nec fictus ad opiniones imperitorum, sed a certis acceptus, & posteris traditus. Tradere, pro Docere. Cæf. 6. Bell. Gall. cap. 13. De deorum immortalium vi ac potestate disputant, & juventuti tradunt. Putabam virtutem hominibus (si modo tradi ratione possit) instituendo & persuadendo, non minus & vi ac metu tradi. Cic. 1. de Orat. 247. Verbofus aliquid tradere. Quintil. lib. 4. cap. 1. Quum hæc omnia audirentur ab iis, quibus non scientia esset tradenda, sed exigui temporis aut falsa, aut certe obscura opinio. Cic. 1. de Orat. 62. Artem dicendi & memoriæ. Cic. pro Flacc. 42. Et qui se artem dicendi traditurum etiam ceteris profitebatur, ipse omnibus turpissimis judiciis convictus est. Idem 4. Acad. 2. Qui quidem etiam pollicenti cuidam se artem ei memoriæ, quæ tum primum proferebatur, traditurum, respondisse dicitur, oblivisci se malle discere. Artificium disputandi. Cic. 4. Acad. 114. Præcepta plurima tradere. Cic. in Orat. 114. Præcepta tradit volandi. Ovid. 8. Met. 208. De Dædalo. Rationem prudentiæ. Cic. 3. de Finib. 65. Impellimur autem natura ut prodesse velimus quamplurimis, in primisque docendo, rationibusque prudentiæ tradendis. Res gestas tradere carminibus. Lucret. lib. 5. 1443. Vias optimarum artium aliquibus tradere. Cic. 2. de Divin. 1. Scribitur interdum Transdo. V. a pr. dict. & infra suo loco. TRADITUS, a, um. [*παρεδίδωμι*] Partic. ut, Neci traditus. Sen. Medea. 7. V. in ipso verbo plura. TRADITIO, ōnis. f. [*παρεδοσις*, Gl. G. L.] Cic. in Topic. 28. Abalienatio, est ejus rei quæ mancipi est, aut traditio alteri nexu, aut in jure cessio, inter quos ea jure civili fieri possunt. Traditio, Doctrina. Gell. lib. 13. cap. 21. Per quod apparet non esse id poetice a Plauto dictum, sed eam quoque traditionem fuisse, ut Nerio a quibusdam uxor esse Martis diceretur. Jejuna atque arida præceptorum traditio, atque nuda. Quintil. lib. 3. cap. 1. TRADITOR, ōris. m. Qui tradit vel prodit. Tacit. 4. Hist. 24. Interfecto traditore. TRADUCO, xi, ctum, [*ἐξάγω*, Gl. L. G. & G. L.] ēre. ex Trans & Duco, N & s abjectis; De loco ad locum ducere, quod & Transducere dicitur. Ter. Heaut. 4. 4. 22. Ancillas omnes Bacchidis traduce huc ad vos propere. Idem Adelph. 5. 7. 12. Traduc & matrem, & familiam omnem ad nos. Copias traducere flumen. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 13. Equum traducere. Cic. pro Cluent. 143. V. RQUUS. Messes fatas alio traducere. Virg. 8. Ecl. 99. Abducere & Traducere. Cic. 2. de Orat. 293. Abducere animos a contraria defensione, & ad nostram conor traducere. Traducere & Convertere. Cic. 2. de Orat. 199. Tum omnem orationem traduxi & converti in increpandam Cæpionis fugam. Traducere ad se valetudinem proximi membri. Cic. 1. Off. 22. Ut si unumquodque membrum sensum hunc haberet, ut posse putaret se valere, si proximi membri valetudinem ad se traduxisset, & debilitari & interire totum corpus necesse esset. Traducere aliquem ad se totum. Cic. 4. de Finib. 2. Atqui, inquam, Cato, istud obtinueris, traducas me ad te totum licebit. V. TOTOS. Eos, qui audiunt, ad magnam admirationem traducere. Cic. in Orat. 192. Traducere ad mala consilia corruptum largitionibus animum. Cic. ad Brut. 4. A re aliqua ad aliam animum traducere. Cic. 1. Fam. 2. Ita sum cum illo locutus, ut mihi viderer animum hominis ab omni alia cogitatione ad tuam dignitatem tuendam traducere. A consuetudine convertere, & alio traducere. Cic. 1. de Invent. 3. Ac mihi potius videtur hoc, nec tacita, nec inops dicendi sapientia perficere potuisse, ut homines a consuetudine subito converteret, & ad diversas rationes vitæ traduceret. Aliquem a feveritate ad hilaritatem traducere. Cic. de Clar. Orat. 322. Aliquid ab lætitia ad metum traducere. Cic. de Arusp. Resp. 23. Animi motus alio traducere. Lucret. lib. 4. 1060. Alio traduci. Cic. 1. de Legib. 9. Et ego animi pendere soleo, cum se-

mel quid orsus sit traducor alio: neque tam facile interrupta contexto, quam absolvo instituta.

Omnes traducere in assensum sui consilii. Liv. 34. 33. Idem 32. 39. In sententiam suam Quintium traduxit. Cic. pro Cluent. 144. Quum ego quæ mihi viderentur dicerem, traduxit me ad suam sententiam.

Ad accusandum traduci. Cic. 1. Verr. 1. Aut ego, qui me ad defendendos homines ab ineunte adolescentia dedissem, tempore atque officio coactus, ad accusandum traducerer.

Cogitationes ad voluptates traducere. Cic. 3. Tusc. 25.

Inimicitias ad amicitiam traducere. Cic. de Provinc. Consul. 22. Quas in viris fortissimis, non solum exstinxit Reip. dignitas, & ipsorum: sed etiam quandoque ad amicitiam, consuetudinemque traduxit.

Mentes a cogitationum intentione ad tranquillitatem traducere. Cic. 4. Tusc. 3.

Orationem ad exempla traducere. Cic. 3. Tusc. 56. Aut a disputandi subtilitate orationem ad exempla traducimus.

Munus aliquod traducere. Cic. 5. Att. 9. Faciam denique ut summa modestia & summa abstinentia munus hoc extraordinarium traducamus.

Tempus traducere, Consumere, terere, præterire. Cic. 4. Fam. 6. Qua ratione nobis traducendum sit hoc tempus.

Ævum leniter traducere. Hor. 1. Epist. 18. 97.

Vitam sine ullo corporis languore traducere. Plin. lib. 7. cap. 2. 21. Cic. 3. Tusc. 25. Si volumus hoc quod datum est vitæ, tranquille placideque traducere.

Vitam otiosam & quietam sine ullo labore aut contentione traducere. Cic. de Senect. 82.

O adolescentiam traductam eleganter. Cic. pro Planc. 30.

Adolescentiam ad scientiam rei militaris traducere. Cic. pro Lege Manil. 28. Cujus adolescentia ad scientiam rei militaris, non alienis præceptis, sed suis imperiis: non offensionibus belli, sed victoriis, non stipendiis, sed triumphis est traducta.

Traducere, pro Traduces facere. Paulus in l. Si duo, D. Ut possidetis. Si actor vicini tui ex fundo tuo vites in suas arbores traduxit. Budæus.

Traducere, Deridere, infamia afficere, & velut in exemplum proponere deridendum omnibus per vicos & theatra: quod catamidiare Græce dicitur, auctore Budæo. Liv. 2. 38. de Volscis loquens, publico consilio, ac voce præconis, a spectaculis exactis, Vos, inquit, omnibus civibus, peregrinis populis spectacula abeuntes fuisse? vestras conjuges, vestros liberos traductos per ora hominum? Martial. lib. 6. 77.

— multoque magis traduceris Afer. Sueton. in Tito, cap. 8. Tibul. lib. 1. 5.

Me mea paupertas vitæ traducat inerti.

Traducere carmina manifesto furto. h. e. Arguere furti, vel infamare & convincere. Martial. lib. 1. 54.

Traducere ad plebem aliquem, Ex Patricio plebejum facere. Cic. 1. Att. 15. Is ad plebem P. Clodium traduxit, idemque fert, ut universus populus in campo Martio suffragium de re Clodii ferat.

Legitur & Traduco. Sen. de Ira 2. 13. In melius traduci. Sed al. leg. Traduci, vel Transduci.

TRADUCTIO, ōnis, f. [ἐξάγωγη, Gl. L. G. & G. L. παραγωγή, μεταγωγή, G. L.] Ipse traducendi actus: ut, Transductio temporis, pro Exactione illa. Cic. 1. de Divin. 127. Non enim illa, quæ futura sunt, subito existunt: sed est quasi rudentis explicatio, sic traductio temporis nihil novi efficientis, & primum quidque replicantis.

Transductio & immutatio in verbo. Cic. 3. de Orat. 165.

Transductio ad plebem furibundi hominis. Cic. pro Sext. 15.

Transductio, Infamia. Sen. 1. de Ira, cap. 6. Hic damnato cum dedecore & transductione vitam exigit.

Transductio, Figura quæ Græce Antanaclasis dicitur, nimirum ejusdem verbi contraria significatio, quale est illud, Amari jucundum est, si curetur ne quid inest amari. Avium dulcedo ducit ad avium, & apud Ovidium,

Cur ego non dicam, Furia, te Furiam? Cornificius hanc transductionem vocat, videlicet alterius intellectus ad alterum. Quintil. lib. 9. cap. 3.

TRADUCTUS, ūs, m. Ammian. 18. Præsidium per eos traductus agentes.

TRADUCTOR, ōris, m. [μεταγωγός] Cic. 2. Att. 9. Ut sciat hic noster Hierosolymitarum traductor ad plebem, quam bonam meis purissimis orationibus gratiam retulerit.

TRADUX, ūcis, interdum m. inetrudum f. Varro 1. de R. R. cap. 8. Quartum pedamentum est nativum, ejus generis ubi ex arboribus in arbores traductis vitibus vinea fit, quos traduces, quidam rumpos appellant. Columel. lib. 5. cap. 7. Si tradux traducem non contingit, media virga inter eas deligetur.

Nexu traducum impeditæ vineæ. Tacit. 2. Hist. 25.

Tradux, aliter. Columel. lib. 4. cap. 29. In illa inferendi ratione, quæ fit per terebrationem, primum de vicino fructuosissimam oportet considerare vitem, ex qua (velut traducem inhærentem matri) palmitem attrahas, & per foramen transmittas: hæcenim tutior & certior est insitio: quoniam etsi proximo vere non comprehendit, sequente certe, quum increvit, conjungi cogitur, & mox a matre reciditur, atque ita superficies insitæ vitis usque ad receptum furculum obtyuncatur. Hujus traducis si non est facultas, tum detractum viti quam recentissimum eligitur farmentum, & leviter circumrasum, ut cortex tantum detrahatur, aptatur foramini, atque ita luto circumlinitur resecta vitis, ut totus truncus alieni generis viti serviat: quod quidem non fit in traduce, qui a materno sustinetur ubere, dum inolecat.

TRADUCO, ōnis, m. [ἐξάγω, ὅριον δὲ αὐτὸς ποιεῖν, Gl. L. G.] [Videtur esse vehiculum, quod & Traha dicitur.]

TRAGACANTHA, æ, f. [τραγανθή] Frutex est spinæ candidæ non dissimilis, furculis humilibus robustis, late se diffundentibus, inter quos frequens coma, sed brevis, cæcis spinis intercurrentibus horrida, quæ sua fronde contegatur, & candidæ, valentesque rigescant, radice læta, furculosa, supra terram emergente, qua discissa stillat e vulnere succus, qui coalescit in lacrimam, gentilitium nomen referentem. Optima est pellucida, lævis, sincera, gracilis, subdulcis. Herbam, utpote peregrinam Gallia, & prorsus exoticam, nostrates herbarii non norunt, lacrimam tamen nullæ non cognoscunt officinæ, interpolato nomine *Dragaganthum gummi* nunc appellantes. Ruellius. conf. Cels. 5. 2. Diosc. 3. 21.

TRAGANTHES, Artemisiæ species. Apul. de Herb. cap. 11.

TRAGANUS, æ, um, Adj. [τραγανός] Hircosus, Apic. 8. 7. Porcellus traganus,

[Gloss. Græcolat. τραγανόν, Callosum. Et Latinogræc. Callosum, τραγανόν. Vulgo Gelatinosum vocant.]

TRAGELAPHUS, i, m. [τραγέλαφος] Hirco-cervus. Describit Plin. 8. 33. **TRAGEMATA**, [τραγήματα] Bellaria, secundum Gloss. Græcol. & Macrobius, lib. 2. Saturn. cap. 8. i. e. Omne mensæ secundæ genus. Nam quæ πύργου Græci vel τραγήματα dixerunt, ea veteres nostri appellavere Bellaria.

TRAGIA, æ, f. [τραγία, Steph.] Plin. lib. 4. cap. 12. Insula una ex Sporadibus. Ex qua fuit Theogiton Peripateticus, Aristoteli familiaris.

TRAGION, i, n. [τραγίων] sive TRAGONIS, Idis, f. [τραγίς] Herba, nascitur in Creta tantum insula in maritimis. Folio, ramis, & semine lentisco similis, sed minore omnium amplitudine, succum ferens, qui gummi modo coeat. Plinio 21. 13. junipero similis & semine, & folio, & ramis. V. Diosc. 4. 49.

Est & alia herba, quæ Tragium dicitur, quam Scorpionum vocant, & Romani olim Cornulacum appellavunt, foliis scolopendrii, radice tenui, candida; armoraciæ simili. Autumno folia hircinum virus olent, indeque appellatio nascitur in montosis præcipitiis. Ex Ruellio.

TRAGEDIA, æ, f. [τραγῳδία] ἀπὸ τῆς τραγῆς, καὶ τῆς ὀδῆς; hoc est, ab hircō & cantu: quia hircus dabatur in præmium tragicis actoribus, qui rustici & pastores erant. Hor. de Arte poet. 220.

Carmine qui tragico vilem certabat ob hircum. Alii putant a fæce, quam Græci πύργου vocant, tragediam appellatam, quando olim, nondum personis ab Æschilo repertis, tales fabulas peruncti ora sæcibus agitabant. Hor. de Arte Poet. 275.

Ignotum tragicæ genus invenisse Camoenæ Dicitur, & plaustris vexisse poemata Thepis; Quæ canerent, agentisque peruncti fæcibus ora.

Est autem Tragedia, Genus dramatis grande, in quo Heroes introducuntur, reges, duces: item, Luctus, exilia, cædes. In hac tristes exitus & liberorum, fortunarumque priorum in pejus agnitio. Tristitia namque tragediæ proprium, Propter quod Euripides, petente Archelao rege ut & de se tragediam scriberet, abnuitt: ac precatus est, ne accideret Archelao aliquid tragediæ proprium.

Severa tragedia. Hor. 2. Carm. 1. 9.

Violenta tragedia. Ovid. 3. Amor. 1. 11.

Agere tragedias, proverbialis locutio. Erasmus, Tragedias in nugis agit, qui in re levicula tumultum movet: & ut ait Terentius (Heaut. 4. 1. 8.) magno conatu magnas nugas dicit. Cic. 2. de Orat. 205. Ne aut irrisione aut odio digni putemur, si aut tragedias agamus in nugis, &c. Quintil. 6. 1. De peroratione, nam in parvis, inquit, litibus has tragedias movere, tale est, quasi si personam Herculis & cothurnos aptare infantibus velis. Quin hoc ipsum, Excitare tragediam si alio quopiam deflectatur, proverbium respicit. V. AGO.

Efficere tragedias. Cic. 4. Tusc. 73.

Excitare tragedias. Cic. pro Milon. 18.

Facere tragedias, Scribere. Idem de Senect. 22. Sophocles ad summam senectutem tragedias fecit.

Movere tragedias. Quintil. lib. 6. cap. 1. V. AGERE tragedias.

Perturbare tragedias. Cic. 1. de Orat. 219. Neque vero istis tragediis tuis, quibus uti philosophi maxime solent, Crasse, perturbor.

TRAGÆDUS, i, m. [τραγῳδός] Actor tragediæ. Cic. 1. de Orat. 118.

Vox tragædorum, gestus pæne summorum actorum est requirendus.

Miros audire tragædos. Hor. 2. Epist. 2. 129.

Comædum in tragediis, & tragædum in comædiis admodum placere vidimus. Cic. in Orat. 109.

TRAGICUS, a, um, Adj. [τραγικός] Quod ad tragediam spectat, ut,

Tragicus actor. Liv. 24. 24.

Tragicum & divinum. Cic. 2. de Orat. 227. Sed hæc tragica atque divina;

faceta autem & urbana innumerabilia ex una concione meministis.

Ars tragica. Hor. 1. Epist. 3. 14.

Cantus tragicus. Plin. lib. 10. cap. 2.

Cothurni tragici. Hor. 1. Serm. 5. 64.

Gestu tragico quater pulpita. Lucan. ad Pison. 226.

Grandis, & ut ita dicam, tragicus orator. Cic. de Clar. Orat. 203.

Poeta tragicus. Cic. de Opt. gen. Orat. 1.

Scelus tragicum. Dignum tragedia, vel quale tragædi in suis tragediis

decantare solent. Liv. 1. 46.

Versus tragici. Hor. de Arte Poet. 89.

Tragicus Orestes, Qui in tragediis inducitur. Cic. in Pison. 47.

Spirare tragicum, Efflare carmen tragedia digum. Hor. 2. Epist. 1. 166.

TRAGICUS, i, m. [τραγικός] Qui tragediæ auctor est, teste Valla. Hor. de Arte Poet. 95.

Et tragicus plerumque dolet fermone pedestri.

Ut ille ait tragicus. Sen. Epist. 49.

TRAGICÆ, Adv. [τραγικῶς] Cic. de Clar. Orat. 43. Hanc enim mortem rhetorice & tragice ornare potuerunt. Tragice, h. e. Graviter, & verbis grandibus, quibus tragici utuntur. Nam,

Omne genus scripti gravitate tragedia vincit. Sic Senec. Epist.

100. Si aliquid oratorie acre; tragice grande; comice exile.

TRAGONIS, V. TRAGON.

TRAGOPANADES, [τραγοπανίδες] Aves quædam in Æthiopia, teste

Pomponio lib. 3. 10. aquilis majores, cornua in temporibus curvata

habentes, ferruginei coloris, capite tantum Phœniceo. Al Tragopom-

nes. Plinius Tragopanes vocat, & fabulosas esse putat, quemadmodum

& Gryphos. V. ipsam lib. 19. cap. 49.

TRAGOPŌGON, [τραγοπόγων] Græcis, quæ Latinis Hirci barbula appel-

latur, Herba quæ hac facie representatur a Theophrasto, Radix longa,

dulcis, folium croci, longius, caule parvo, super quem calix latus &

barbula, quæ summo vertice incana & proluxa funditur, unde nomen ac-

cepit. A plurimis nunc Romana consuetudine dicitur Petra herba, quod

asperis locis, quasi e mediis faxis videatur erumpere. A quo etiam Hetruria

Saxificam peculiariter appellat. Ruellius.

TRAGŌS, [τραγός] proprie Hircus. Est & Herba, quæ in maritimis maxime

gignitur. Frutex pusillus in terra, oblongus, semipedalis, aut altior paulo.

sine foliis ramos habens, in quibus velut racemi sunt pusilli, grano tritici,

acuto capite, copiosoque, gustu vehementer spissante.

Est & alia herba Tragos apud Plinium lib. 27. cap. 13. quam aliqui Scor-

pium vocant. Tragon Asia fert veprem, ut idem ait, sine foliis, racemis

rubentibus, ad medicinæ duntaxat usum. Hanc in litoribus maris inveniri

hodie

hodie nosiri perhibent herbarii, junco marino similem. a quo & multi
Juncum marinum appellant eam. Ruell.

Item Piscis. qui Hircus Latino nomine dicitur. Plin. 32. 11.

Item Odor hirci. Martial. 11. 23. V. HIRCUS.

Denique Spongiæ duriores dicuntur Tragi. Plin. 9. 45.

TRAGULA, æ. f. [τραγὴ, βοῆς, Gl. L. G.] Genus teli, dictum quod
scuto infixum trahatur, inquit Festus. Sallust. in Fragm. Hist. 1. 1. Avidis-
simis, atque præparatis ducibus, & Metellus ictu tragulæ faucietur.
Cæf. 1. Bell. Gall. 26. Sil. 3. 318.

Vide Suidam in Κοτῆς, 816. pr. & in τραγῆλας. H. St.

Tragulam decidero. Plaut. Catin. 2. 4. 18.

Ego pol istam jam aliquovorsum tragulam decidero. Hoc ductum
est ab illis tragulis, quæ tormentis mittuntur, & atrociter fauciant, ac
plerumque scutum aut corpus transverberant: unde & Tragularii dicti,
qui eas e tormentis jaciunt, apud Vegetium. Ea igitur ubi corpus
transverberavit, quomodo extrahatur sæpenumero dubitatur: ac
plerumque, non tam retrahenda est, metu magni doloris & profusionis
sanguinis, quam hinc vel inde decidenda, ut è vulnere sic cum minore
noxa recipiatur. Quanquam & de tragula, quæ manu mittitur, etiam
accipi potest. Turneb. Advers. 7. 12.

Tragula, est ea, quæ a Marone per epenthesim Trahea dicitur pro Traha,
terendis frugibus apta, illo versu, 1. Georg. 164.

Tribulaque, trahæque, & iniquo pondere rastri. Ac Tragula
dicitur Retis genus tanquam Trahula, ut & a Plinio 16. 8. extr. piscatorum
verricula tragulæ dicuntur, sine controversia a trahendo nomen adeptæ.
Ex Turneb. Advers. 21. 14. conf. Hard. in Plin.

Tragulam injicere. Plaut. Epid. 5. 2. 25.

Tragulam in te injicere adornat, nescio quam fabricam facit. i. e.
Dolum aliquem in te struit. Utraque figura proverbialis videtur.

TRAGULARIUS, i. m. Qui tragulam jacit. Veget. Rei Mil. 2. 15.

TRAGUM, i. n. [τραγὸν] Plin. lib. 18. cap. 7. 25. Pisanæ conficiendæ
vulgata ratio est. Simili modo ex tritici semine tragus fit in Campania
tantum & Ægypto. Diof. 4. 49.

TRAGURIUM, i. n. [τραγῦριον] Insula & oppidum Illyrici, vulgo Trau. Plin.
3. 21. Unde Adj. Traguriani. ut Fragmentum Tragurianum Petronii
Arbitri Satirici, quod Tragurii inventum fuit.

TRAGUS, [τραγὸς] Genus conchæ mali saporis.

Tragus, Genus spongiæ. Plin. lib. 9. cap. 45. V. in TRAGOS.

TRAHA, vel TRAHEA, æ. f. [τραχὴ πῆς βόλης ἀφανίζουσα, Gl. L. G.]
Genus vehiculi sine rotis, quo coloni utuntur. A trahendo dictum, ut
ait Servius. Trahitur enim, non volvitur. Virg. lib. 1. Georg. 164.

Tribulaque, trahæque, & iniquo pondere rastri. Per epenthe-
sin dixit Traheæ, pro Trahæ, sicut Navita, pro Nauta. conf. TRAGULA
& TRADUCO, ðnis.

Si pauca juga sunt, adjicere tribulam & traham possis. Columel. 2. 21.

TRAHARIUS, i. m. Qui traha vehit. Sidon. Apollin. 6. Epist. 1.

TRAHAX, V. TRAHO.

TRAHO, xi, ctum, [τρέω, Gl. L. G. & G. L. τραω, G. L.] Ære. Per vim
ducere. Trahimur enim inviti: Ducimur volentes. Seneca in Epist. 107.
Ducunt volentem fata, nolentem trahunt. Virg. 2. Æn. 550.

— altaria ad ipsa trementem

Traxit. Plaut. Mil. 2. 6. 8.

— meane hic in via hospita,

Quæ heri huc Athenis cum hospite advenit meo,

Tractam & ludificatam ingenuam & liberam?

Quo nos fata trahunt retrahuntque, sequamur. Virg. 5. Æn. 709.

Trahere, & sustollere amiculum. Plaut. Cist. 1. 1. 117.

Trahere de visceribus gladium. Martial. lib. 1. 14.

De medio aliquem trahere. Liv. 28. 29. extr.

Trahere ex. Cic. 2. de Nat. Deor. 25. Atque etiam ex puteis jugibus
aquam calidam trahi. Unde Extraho compos.

Exiguo funem conamine traxit. Ovid. 4. Fast. 325.

Ad letum trahere aliquem. Virg. 5. Æn. 624.

Nubes trahitur vento. Virg. 4. Georg. 60.

Cervix comæque trahuntur per terram. Virg. 1. Æn. 481.

Crinibus passis trahebatur virgo. Virg. 2. Æn. 403.

Pedibus reum trahere. V. PES.

Trahere puerum, quasi qui vix possit ambulare. Virg. 2. Æn. 457.

— & avo puerum Aityanacta trahebat. Ibid. 320.

Allicere & trahere ad se. Cic. 1. de Divin. 86. Magnes lapis est, qui ferrum
ad se allicit & trahit. Hinc Attraho compos.

Duci & Trahi ad. Cic. 1. Off. 18. Omnes enim trahimur & ducimur ad
cognitionis & scientiæ cupiditatem.

Arte loci trahi, Allici, delectari. Ovid. 1. de Pont. 5. 50.

Dictis alicujus trahi. Ovid. 1. de Pont. 5. 26.

Fulgore nominis & famæ trahi. Ovid. 5. Trist. 12. 39.

Mentes artificio trahere. Plin. lib. 26. cap. 3. Trahebat præterea mentes
artificio mirabili, vinum promittendo agris, &c.

Promissa trahunt puellas. Ovid. 1. de Arte Am. 631.

Spe trahor exigua. Ovid. 3. Trist. 5. 25.

Studio laudis trahi. Cic. pro Arch. 26. Trahimur omnes studio laudis,
& optimus quisque maxime gloria ducitur.

Trahit sua quemque voluptas. Virg. 2. Ecl. 65.

Trahere, pro Nere. Hor. 2. Carm. 18. 7.

Nec Laconicas mihi

Trahunt honestæ purpuras clientæ? i. e. Meorum clientium
uxores lanas mihi non carpunt, neque nent, ex quibus mihi conficiantur
togæ prætextæ cum obtinuerim magistratum. [Immo Stragulæ vestes,
& similia luxuriæ instrumenta. V. in TELA.

Trahere. Cum festinatione adducere, Servius. Virg. 2. Æn. 58.

Ecce, manus juvenem interea post terga revinctum

Pastores magno ad regem clamore trahebant

Dardanidæ.

Genua ægra trahens. Virg. 5. Æn. 468.

Alimentum maternum trahit agnus. Columel. lib. 7. cap. 3.

Alvum trahere, Extendere, Obefam & oblongam alvum habere. Virg.
4. Georg. 94.

Caudam trahere. V. CAUDA.

Limitem longiorem trahere, Longius protendi. Plin. lib. 2. cap. 26.

Aquam trahit navigium. Senec. lib. 2. de Ira, cap. 10. Nunquid ille,

cujus navigium multam, undique laxatis compagibus, aquam trahit,
nautis ipsique navigio irascitur.

Calorem trahere. Ovid. 11. Met. 305.

Candorem trahere. Plin. lib. 7. cap. 16.

Cariem trahere, Rubiginem ducere. Plin. lib. 23. cap. 1.

Cognomen ab aliquo. Plin. lib. 13. cap. 15. A Nonio Tiberii Cæsaris
liberto cognomen trahens.

Cognomen ex contumelia trahere. Cic. 3. Philipp. 6. Nihil illo con-
temptius, qui propter hæsitantiam linguæ, stuporemque cordis, cog-
nomen ex contumelia traxerit.

Colorem rubicundum trahere. Columel. lib. 2. cap. 21.

Colorem nigrum trahere Æthiopes. Ovid. 2. Met. 236.

Contagia trahere. Ovid. 5. Trist. 13. 3.

Æger enim traxi contagia corpore mentis. h. e. Corpus meum
præ nimio mentis dolore coepit male valere.

Figuram lapidis traxerunt ossa, Conversa sunt in lapidem Ovid. 3. Met. 399.

Humorem trahere, pro Allicere & Attrahere. Columel. lib. 12. cap. 15.

Ignes trahere, Concipere ardorem. Ovid. 4. Met. 674.

Laudem trahere ab re aliqua. Ovid. 4. de Pont. 8. 62.

Molestiam trahere. Cic. 4. Fam. 3.

Natura hominis trahitur e cœlo Plin. lib. 11. cap. 53.

Nomen trahere ab aliquo. Ovid. 4. Met. 291.

Nomen e re aliqua. Plin. lib. 15. cap. 14.

Notam trahere. Ovid. 1. Fast. 596.

Hanc Numidæ faciunt, illum Messana superbum:

Ille Numantina traxit ab urbe notam. Hic ab Numidis
devictis dictus est Numidicus, ille a Messana urbe Messala, ille

Numantini cognomen duxit ab Numantia.

Odorem trahere. Plin. lib. 14. cap. 21.

Originem a rege trahere. Plin. lib. 6. cap. 21.

Pallorem trahere. Columel. lib. 12. cap. 41.

Rationem loquendi omnem, quæ ad dicendum trahi possit. Cic. in
Orat. 114.

Rubiginem trahere. Plin. lib. 34. cap. 9.

Ruborem traxerunt percussa pectora. Ovid. 3. Met. 482.

Ruinam trahere. Virg. 2. Æn. 465.

Situm. Plin. lib. 12. cap. 13.

Suspiciones ex aliqua re trahere. Cic. 2. de Invent. 29.

Plauftra trahunt per altos montes. Virg. 3. Georg. 536.

In profundum pondere trahi. Liv. 33.

Rempubicam funditus trahet. Tacit. 3. Ann. 54.

Sorte. Virg. 1. Æn. 512.

Jura dabat, legesque viris, operumque laborem

Partibus æquabat iustis, aut forte trahebat. Ubi Servius, Proprie
locutus est: trahuntur enim fortes, hoc est educuntur.

Spolia de hostibus trahere, Reportare. Cic. pro Corn. Balb. 54. Anne de
nobis trahere spolia fœderatis licebat, de hostibus non licebit?

Ad supplicium trahi. Cic. Antequiret. in exil. 18. Servi, qui ad supplicium,
cæsi verberibus, trahuntur.

Torrents trahit silvas præcipientes. Virg. 2. Æn. 307.

Viribus trahere. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Ad se trahere partem diei, Partem diei occupare. Plin. Epist. 213.

Ad bella trahor. Tibul. 1. 10. 13.

Ad defectionem trahere, Incitare, impellere, cogere. Liv. 25. 16.

In altitudinem, pro Surfum erigere. Plin. lib. 17. cap. 11.

In arma trahere viros. Ovid. 1. Amor. 4. 8.

In eandem calamitatem alterum trahere. Cic. pro Lege Manil. 19. Non
enim possunt in una civitate multi rem atque fortunas amittere, ut non
plures secum in eandem calamitatem trahant.

In crimen aliquem trahere. Tacit. 15. Ann. 68.

Concionem secum. Liv. 3.

Decus alicujus rei ad aliquem trahere. Liv. 9.

In disceptionem trahere aliquem. Liv. 4.

In diversum trahit me hæc res, pro Dubium me facit. Liv. 38. 56.

In diversum trahunt auctores, pro Diversa sentiunt. Liv. 25. 11.

Auctores trahunt utroque. Liv. 1. 24.

In disputando huc & illuc trahuntur rationes. Cic. 4. Acad. 117. Non
quæro rationes eas, quæ ex conjectura pendent, quæ disputationibus huc
& illuc trahuntur, nullam adhibent persuadendi necessitatem.

In invidiam aliquem trahere. Auctor ad Heren. lib. 1. 8.

In metum aliquid trahere. Tacit. 5. Hist. 13.

In pœnam fata me trahebant. Ovid. 3. Trist. 6. 15.

In partes aliquem trahere. Tacit. 4. Ann. 60.

In partem aliam trahere aliquem. Cic. 10. Fam. 4. Nunc vero quid est,
quod me in aliam partem trahere possit?

In religionem. Liv. 5.

Ad sævitiam aliquid trahere. Tacit. 3. Ann. 22.

In suam sententiam. Liv. 5.

Spes eo trahit. Liv. 23.

Victoriam secum trahere. Liv. 6.

In vinum. Liv. 40. 7. pr. Festo die invitatio benigna & hilaritas juvenilis
utroque in vinum trahit.

Oscitationes longas trahere. Martial. lib. 2. 6.

Pallam trahens verrit humum. Ovid. 6. Met. 705.

Vocem trahens imo a pectore. Virg. 1. Æn. 375.

Vultum trahere. Ovid. 2. Amor. 2. 33.

De odore usus est Phædrus 3. 2. 4.

Hunc postquam totis avida traxit naribus.

Alvum trahere, Ducere. V. ALVUS.

Animam trahere, Vivere. Plin. lib. 11. cap. 3.

Animam precariam trahere. Tacit. 1. Ann. 42.

Animam trahebat sub longa morte. Stat. 1. Theb. 48.

Animam trahere. i. e. Cum difficultate & molestia vivere. Liv. 4. 12.

Animum tempusque trahere. Ovid. 5. Trist. 7. 65.

Animum diverse trahunt curæ. Ter. And. 1. 5. 25.

Animis trahere, Apud se reputare & cogitare, Animo agitare. Sallust.
in Jugurth. 84. Tanta libido cum Mario eundi plerosque invaserat; se-
se quisque præda locupletem fore: victorem domum rediturum: alia
hujusmodi animis trahebant.

Cum animo suo. Idem. Sallust. in Jugurth. 93. pr. Marius, multis die-
bus

bus & laboribus consumptis, anxius trahere cum animo suo, omittetne inceptum, an fortunam operiretur.
 Dictum aliquid trahere in voluntatem suam. Auctor de Viris Illust. 35.
 Errore trahi, Errare, in errorem incidere. Ovid. 2. Met. 69.
 Fortunam tutam trahere, pro Feliciter agere. Cic. Anteq. iret in exil. 14. Et vos, ut tutam, tranquillamque fortunam traheretis, mea perfecisti vigilantia.
 Gratiam recte factorum sibi trahere. Tacit. 3. Ann. 53.
 Labe trahi communis vitii, Sequi vitium ceterorum. Ovid. 2. de Pont. 3. 22.
 Malum omne trahit secum Cæsaris ira. Ovid. 3. Trist. 11. 72.
 Mentem infamia trahit. Stat. 5. Theb. 624.
 Somnos trahere per suspiria. Ovid. 2. Amor. 19. 55.
 Spiritum trahere. Columel. lib. 6. cap. 9.
 Suspiria trahere. Ovid. 2. Met. 753.
 Verba trahere. Sil. lib. 8. 79.
 Trahere cum aliquo, pro Morari. Plaut. Trin. 1. 2. 166.
 Atque egomet me adeo cum illis una ibidem traho,
 Qui illorum verbis falsis acceptor fui.
 Trahere aliquem sermone, Verbis producere, seu in longum ducere, & (quod vulgo dicunt) Intertenerere, *Entretenir ou amuser de paroles*. Val. Max. lib. 4. cap. 4. 1. De paupertate. Cornelia Gracchorum mater, cum Campana matrona, apud illam hospita, ornamenta sua, pulcherrima sæculi illius, ei offenderet: traxit eam sermone, quousque schola redirent liberi: Et hæc, inquit, ornamenta mea sunt.
 Trahere bellum, Protrahere, prolongare. Sallust. in Jugurtha cap. 23.
 Penuria rerum necessariorum bellum trahi non posse. Cic. 10. Att. 8.
 Necesse est enim, aut id, quod maxime velim, pelli istum ab Hispania, aut trahi id bellum, &c.
 Convivium. Plin. Epist. 5. 1. Nemini hoc, longum est, tanta comitate convivium trahitur.
 Pœnam trahere. Senec. lib. 2. de Benefic. cap. 5. Acerbissima crudelitas est, quæ pœnam trahit: & misericordiæ genus est, cito occidere.
 Renuntiationem trahere. Ulp. in l. Si menfor. D. Si menf. fals. mod. dixer. Si menfor non falsum modum renuntiaverit, sed traxerit renuntiationem: & ob hoc eveniret ut venditor liberetur, quia, &c.
 Spem trahi & Præcidi, Contraria. Senec. lib. 2. de Benefic. cap. 5. Equiore quidem animo ferunt præcidi spem suam, quam trahi.
 Laborem ingratum trahere, Longo tractu vix peragere. Virg. 3. Georg. 97.
 In longius aliquid trahere. Quintil. lib. 1. cap. 10.
 Noctem per pocula. Martial. lib. 1. 98. Virg. 1. Æn. 752.
 Necnon & vario noctem sermone trahebat
 Infelix Dido.
 Obsidionem in adventum principis trahere. Liv. 28.
 Rationes belli atque pacis trahere, Animo agitare. Sallust. in Jugurth. 97.
 Quem ubi cunctari accepit, & dubium belli atque pacis rationes trahere: rursus, uti antea, proximos ejus donis corrumpit.
 In ferum rem aliquam. Liv. 32. V. SERUS.
 Tempus trahere. Virg. 6. Æn. 537.
 Vitam in tenebris luctuque trahebam. Virg. 2. Æn. 92. Ibid. lib. 3. 646.
 Quum vitam in silvis, inter deserta ferarum
 Lustra domosque traho. Vitam trahit, Cui ea gravis est.
 Trahere pro Decipere. Lucan. 4. 222.
 — trahimur sub nomine pacis.
 Trahere, pro Contrahere. unde Reliqua trahere. V. Reliqua, orum, in RELINQUO.
TRACTUS, a, um. Partic. [*ἐλκυστός*] Cic. 2. de Nat. Deor. 139. Venæ, a corde tractæ & profectæ, in omne corpus ducuntur.
 Ab isto initio tractus est sermo. Cic. de Clar. Orat. 21.
 Tractam & fufam orationem opponit Cicero Contortæ & acri 2. de Orat. 159. Etli genus orationis fufum atque tractum, & cum lenitate quadam æquabili proflus, sine hac judiciali asperitate, & sine sententiarum forensium aculeis prosequendum.
 Tracta quadam & fluens oratio. Cic. in Orat. 65.
TRACTUM, i, n. [*ἐλκυσμα*, Gl. G. L.] conf. **TRACTA**. Gloss. Latino-græc. Tractum *ζήτησις*, Forte Tractatum.
TRACTIO, ònis. f. [*ἐλκυσσις*, *σύρσις*] Gloss. Cyril. Græcolat.
TRACTUS, ùs. m. [*ἐλκυσσις*, *σύρσις*, Gl. G. L.] Plin. lib. 9. cap. 46. Funem illi religatum ab humeris ejus trahunt: hunc dimicans, ut sit periculi signum, læva quatit: dextra apprehenso stilo in pugna est: modicus alias tractus. De caniculis marinis.
 Flammarum tractus. Lucret. lib. 2. 207. Et hunc imitatus Virg. 1. Georg. 367.
 — noctisque per umbras,
 Flammarum longos a tergo albescere tractus. h. e. Longos sulcos & ductus.
 Raucus tractus. Valer. 1. Argon. 614.
 Longo tractu fertur per aëra. Ovid. 2. Met. 310.
 Tractus de Serpente, *ὄλεθρος*. H. St.
 Placido tractu reptavit draco. Claud. 2. Conf. Stil. 172.
 Temporis tractus. Patroc. lib. 2. 94. pr. Hoc tractu temporum ante annos quinque & sexaginta, quam urbs Romana conderetur, ab Elyssa Tyria Carthago conditur.
 Tractu ævi. Lucret. 1. 1002.
 Tractus, [*κλίμα*] Regio, plaga, inquit Servius. Virg. 2. Georg. 182.
 Indicio est tractu furgens oleaster eodem. Cic. pro Planc. 22.
 Totus ille tractus celeberrimus Venafranus, Alifanus: tota denique nostra illa aspera & montosa regio.
 Tractus omnis Galliæ provinciarum. Vell. Patroc. 2. 104. 4.
 Immensi tractus. Lucan. lib. 2. 630.
 Immensus tractus est, quo veniunt. V. IMMENSUS.
 Corruptus cæli tractus, Pestilens & infecta regio aëris. Virg. 3. Æn. 138.
 Lunæ tractus. Cic. 2. de Divin. 96. Ex quo intelligitur, plus terrarum situs, quam lunæ tractus ad nascendum valere.
 Alti tractus nubium. Hor. 4. Carm. 2. 27.
 Maris tractus. Virg. 4. Ecl. 51.
ὄλεθρος sic a Dionysio de Situ Orbis. H. St. Gloss. Græcolat. *ὄλεθρος* Aquæ ductus.
 Bindi tractus fluminis. Claud. 1. in 1. Conf. Stil. 199.

Tractus & declinatio dictionum, pro Dictionum productione & derivatione. Quintil. lib. 8. cap. 3. In tractu & declinatione talia sunt, qualia apud Ciceronem beatitas & beatitudo.

Quanta hæsitatio tractulque verborum. Cic. 2. de Orat. 202.

Tractu orationis levi, & æquabili perpolivit illud opus. Cic. 2. de Orat. 54.

Pares elocutionum tractus. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Tractus, pro Tractu. [*τραγικαία*] Plin. lib. 11. cap. 57. Ut in tractu pisce viventium Theophrastus prodidit, boves quoque pisce vesci, sed non nisi vivente. Quem locum rectius exposueris pro Regione, quasi diceret, apud Ichthyophagos. [Gloss. Latino-græc. Tractum, *ζήτησις*, & Tractibus, *τῆς τραγικαίας, ἢ τῆς δικηλογικαίας*. Nisi Tractatum & Tractatibus legendum est.

TRACTIM, Adv. [*ἰπποσυρμένως*] Jugiter, continuatim, in Gloss. Latino-græc. sine Græcis. Trahendo in longum, sine intermissione, longo tractu, diutine, Non interrompendo seriem, inquit Valla lib. 6. cap. 5. Plaut. Amph. 1. 1. 157.

Quid si ego tractim tangam ut dormiat? i. e. Leviter & molli manu tangam. Virg. 4. Georg. 260.

Tum sonus auditur gravior, tractimque susurrant. i. e. Sine intermissione & jugiter. Lucret. lib. 3. 531.

TRACTORIVS, a, um. Adj. Ad trahendum aptum. ut, Tractoria organa apud Vitruv. 10. 1. quæ sunt machinæ, quibus graviora onera sursum trahuntur.

TRACTILIS, e. Adj. [*ἐλκυστός*] Gloss. Græcolat.

TRACTITIUS, a, um. Adj. Aurel. Victor in Epit. cap. 28. de Heliogabalo, Ex rebus quæ acciderant, Tiberinus, Tractitusque appellatus est. viz. Quoniam per urbis vicos corpus a militibus unco tractum est. V. UNCUS.

TRACTUOSUS, a, um. Adj. ut, Sudor crastinus & tractuosus. Cæz. Aurel. Acut. 2. 32.

TRAHAX, acis. Adj. antiquum. [*ἀραιξ*] Avidus, rapax, omnia ad se trahens. Plaut. Pers. 3. 3. 6.

Pecuniæ accipiter, avide atque invide,
 Procax, rapax, trahax, trecentis versibus
 Tuas impuritates loqui nemo potest.

TRACTO, [*ψηλαφάω*, Gl. L. G. & G. L. *ἡρευνῶ, ἱεργάζω, ἀσχετεύω, πῶω*, L. G.] are. frequent. Accipitur autem pro Rem aliquam attingere, & contrectare. Item pro Suscipere aliquem, & pro Rem aliquam administrare, & aliquando Describere. Virg. 3. Georg. 502. — aret
 Pellis, & ad tactum tractanti dura resistit.

Gustare, olfacere, tractare, audire. Cic. 5. Tusc. 111.

Manu tractare. Columel. lib. 6.

Arma virilia tractare. Hor. 1. Epist. 18. 52.

Fabri tractant fabrilis. Hor. 2. Epist. 1. 116.

Pecuniam tractare, Administrare, & pecuniæ curam habere. Cic. 2. Fam. 16. Omnis enim pecunia ita tractatur, ut præda a præfectis quæ autem mihi attributa est, a Quæstore curetur. Idem 1. Verr. 32. Eras enim tu Quæstor, pecuniam publicam tu tractabas.

Argentum tractare & considerare, pro Attrectare, sive contrectare. Cic. 6. Verr. 34. Qui reus lege, & reus comperendinatus, re & opinione hominum pæne damnatus, temperare non potuerit maximo conventu, quin L. Sisenæ argentum tractaret, & consideraret. [i. e. Vasa argentea. V. f. l.] Vites tractare & tueri. Cic. 5. de Finib. 36.

Vulnera tractare, Translate. Cic. 12. Att. 22. De Terentia quod mihi omne onus imponis, non cognosco tuam in me indulgentiam. Ita enim sunt ipsa vulnera, quæ non possum tractare sine maximo gemitu.

Acerbius & durius aliquem tractare, Accipere. Plin. 9. Epist. 12.

Nimis aspere aliquem tractare. Cic. 2. Q. frat. 3.

Atrocissime ex levissimis causis tractare ancillas suas. Ulp. in l. ij. D. de iis qui sui vel alieni jur.

Clementer tractare. V. CLEMENTS.

Commode tractare. Ter. Heaut. 1. 1. 101.

Honorificentissime & liberalissime tractari ab aliquo. Cic. 14. Att. 13.

Improbissime aliquem tractare. Cic. 16. Att. 15.

Injuriose tractare. V. INJURIA.

Liberaliter tractare aliquem. Cic. 4. Verr. 12. Hi porro, qui successerunt, vehementer istius cupidi, liberaliter ex istius cibariis tractati, non minus acres contra me fuerunt.

Magnifice tractare aliquem. Ter. Heaut. 3. 2. 45. V. in MAGNUS.

Mollius tractari. Hor. 2. Serm. 2. 85.

Parum pie aliquem tractare. Cic. pro Coel. 3.

Scelerate & insidiosè tractare. Cic. 1. Q. frat. 3. Me summa simulatione amoris, summaque assiduitate quotidiana sceleratissime, insidiosissimeque tractavit.

Aliquem omnibus rebus ita tractare, ut &c. Cic. 1. Fam. 3. Omnibusque rebus eum ita tractes, ut intelligat meam commendationem non vulgarem fuisse.

Arte aliqua tractare hominem. Ter. Heaut. 2. 3. 125.

Ratione tractari. Hor. 2. Serm. 3. 267. V. Ter. Eun. 1. 1. 13.

Animum alicujus tractare ut decet. Ter. Heaut. 1. 1. 49.

Artem aliquam tractare, pro Exercere. Ter. in prol. Phorm. 10.

Bellum tractare. Tacit. 6. Ann. 44.

Causam aliquam tractare. Cic. 3. Fam. 12. Nunquam enim mihi videor tractasse causam difficiliorem.

Causas amicorum tractare & agere. Cic. 1. de Orat. 170.

Contentio, quæ tractari sine contumelia non potest. Cic. pro Planc. 17.

Prælia tractans. Sil. lib. 15. 456.

Rem suam minus cogitare tractare. Plaut. Trin. 2. 2. 46.

Se recte in munere aliquo tractare. h. e. Se gerere. Cic. 13. Fam. 14. Et fuit in Cilicia mecum Tribunus militum: quo in munere ita se tractavit, ut accepisse ab eo beneficium viderer, non dedisse.

Vitam tractare, i. e. Trahere, vivere. Lucret. lib. 5. 430.

Agitare, tractare, inquirere. Cic. pro Cluent. 82.

Rem aliquam tractare, pro Describere. Cic. 1. Acad. 24. Dabitis enim profecto, ut in rebus inusitatis, quod Græci ipsi faciunt, a quibus hæc jamdiu tractantur, utamur verbis interdum inauditis.

Definitionem fortitudinis tractare. Cic. 4. Tusc. 52.

Historiam tractare. Cic. 1. de Legib. 5.

Jus Pontificium & civile tractare. Cic. de Senect. 38.

Materiam tractare, aut historiam: pro Scribendo aut narrando commemorare. Plin. lib. 12. cap. 22. Idem lib. 11. cap. 37.

Res cognitione dignissimas tractare & contemplari. Cic. 1. Off. 154.
 Res tragicas comice tractare. Cic. 3. de Orat. 27.
 Copiosissime aliquid tractare. Quintil. lib. 2. cap. 4.
 Egrege aliquid tractare. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Passim tractare. Quintil. in proem. lib. 1.
 Plenius aliquid tractare. Quintil. lib. 2. cap. 13.
 Varie aliquid tractare. Quintil. lib. 4. cap. 1.
 In transitu aliquid tractare. Quintil. lib. 6. cap. 2.
 Hac tractanti animo, & noctes & dies cogitanti, existit illa a deo Delphis præcepta cognitio. Cic. 5. Tusc. 70.
 Tractare bibliothecam alterius, i. e. Curare, seu illius curam habere. Cic. 13. Fam. 77.
 Tractatu, Supin. Plin. lib. 17. cap. 7. Verum aspera tractatu.
TRACTATUS, a, um. Partic. [*τρακταμέντος*] ut
 Figura manibus tractata. Lucet. lib. 4. 231.
 Locus. Cic. 2. de Legib. 9. Aliquoties jam iste locus a te tractatus est. h. e. Enarratus.
 Persona tractata. Cic. pro Arch. 3. Persona, quæ propter otium ac studium minime in iudiciis periculisque tractata est.
 Tractatus liberalius, Acceptus. Cic. pro Cluent. 161. Ab nullo ille liberalius, quam a Cluentio tractatus est. V. **LIBERALIS**, Adj.
 Tractatus male. Cic. 13. Att. 16. Ita male autem audio ipsum esse tractatum, ut mihi ille emptor non esse videatur.
TRACTATIO, ònis. f. [*τρακτασις, μεταχείρισις*] Cic. 2. Off. 17. Itaque quæ in rebus inanimis, quæque in usu & tractatione belluarum fiunt utiliter ad hominum vitam, artibus ea tribuuntur operosis.
 Armorum tractatio. Cic. 3. de Orat. 200. Sic verbis quidem ad aptam compositionem & concedentiam, sententiis vero ad gravitatem orationis utatur, ut ii qui in armorum tractatione versantur.
 Litterarum tractatio. Varro (L. L. 4. pr.) de litteris loquens, Et propter earum tractationem. Est autem tractatio cum tanquam manu litteræ tenentur, & huc & illuc transponuntur & trajiuntur, quasi illarum trajectio & transpositio. Sic Cicero (in Orat. 201.) scribit materiam in verbis esse, tractationem in collocatione verborum. Ut enim verba optime collocentur, a nobis tanquam manu tractantur, & aliis atque aliis locis collocantur, ut jucunda sit & levis eorum compositio. Turneb. Al. Artationem. V. in hac dict.
 Tractatio & usus vocis in nobis est. Cic. in Orat. 95.
 Tibiarum tractatio. Cic. 2. de Divin. 9. Nec vero qui tibiis aut fidibus uti volunt, ab aruspiciibus accipiunt earum tractationem, sed a musicis.
 Philosophiæ tractatio. Cic. 4. Acad. 6. Etenim si quodam in libro vere est a nobis Philosophia laudata, profecto ejus tractatio optimo atque amplissimo quoque dignissima est.
 Orator tractationem orationis sibi assumet. Cic. 1. de Orat. 54.
 Ipsa mihi tractatio litterarum salutaris fuit. Cic. de Clar. Orat. 15.
 Materia & Tractatio. Cic. in Orat. 201. Est enim in utroque & materia & tractatio: materia in verbis, tractatio in collocatione verborum.
 Tractatio varia esse debet. Cic. 1. de Orat. 177.
 Tractatio bona vel mala, apud Quintilianum sæpe: ut lib. 4. Nam quid exponet quæ zelotypum malæ tractationis accusat? conf. 7. 4. Burm. p. 611. & Decl. 8. §. 6. [Bonæ tractationis exemplum quæro.]
TRACTATUS, ùs. m. [*τρακτασις*, Gl. G. L.] Ipse tractandi actus & contractatio. Plin. lib. 8. cap. 54. de simiis; Tractatuque gaudent, si miles gratulationem intelligentis. Ubi alii rectius legunt, Tractari.
 Tractatus, Scriptio, commentatio. Quintil. 3. 9. Ante hominem patria ac parentes, majoresque erunt, quorum duplex tractatus est. Idem in proem. lib. 8. Asperiorum tractatu rerum atteruntur ingenia.
 Artium tractatus. Cic. 3. de Orat. 83. Qui ipsarum artium tractatu delectati, nihil in vita aliud agunt.
 Tractatus. Libri pars, in qua quid describitur. Plin. lib. 14. cap. 4. Tractatu toto separatim sententia ejus indicanda est.
TRACTATOR, òris. m. [*τρακταστής*, Gl. L. G.] Tractatores videntur fuisse homines, qui manu membra tractabant, & leniter fricabant. Sen. Epist. 66. Quidni ego feliciorum putem Mucium, qui sic tentavit ignem, quam si manum illam tractatori præstitisset? [In Gloss. forsan Travector, vel Tractor scribendum.]
TRACTATRIX, icis. f. Martial. 3. 82.
 Percurrit agili corpus arte tractatrix.
TRACTATORIUM, i. n. Senaculum. Sidon. 1. Epist. 7. It in tractatorium frequens senatus.
TRACTABILIS, e. Adj. [*εινυλαφής*, Gl. L. G. & G. L.] Quod tractari potest. Cic. de Univerf. 11. Corporeum autem & aspectabile, itemque tractabile omne necesse est esse, quod natum est. Virg. 4. Æn. 419. Non tractabile cælum, pro Inquero, impacato, procelloso. Virg. 4. Æn. 53. i. e. Asperum & intractabile, ut ait Servius.
 Homo tractabilis. Plin. 5. Epist. 1.
 Ingenium mite & tractabile. Curt. 3. 2. 17.
 Mare nondum tractabile nanti. Ovid. 19. Epist. 71.
 Pelagus tractabile. Plin. lib. 10. cap. 32. Siculum utique tractabile.
 Ponderis vix tractabile. Stat. 5. Silv. 1. 84.
 Virtus in amicitia tenera est atque tractabilis. Cic. de Amicit. 48.
 Nihil est in eo tractabilis. Cic. 10. Att. 11.
TRACTABILITER, Adv. Compar. Gell. 6. 2. Vim inoffensus tractabilisque transmittere.
TRACTABILITAS, atis. f. Vitruv. 2. 9. Populus, salix, lilia commodam præstant tractabilitatem.
TRACTOGALATUS, a, um. Adj. Ex tracta & lacte confectus. Apic. 5. 1.
TRACTOMELITUS, a, um. Adj. Ex tracta & melle confectus. Apic. 8. 7. V. **TRACTA**.
TRAJANA, [*τράϊνα*] Piconorum urbs, auctore Ptolemæo lib. 2. cap. 1. Hodie *Potentia*.
TRAJANUS, [*τράϊανος*] Imperator Romanus, circa annum Christi centesimum, Optimus princeps a S. P. Q. R. meritorum causa appellatus. Hinc formula acclamationis Imperatoribus gratulandi memoratur ab Eutropio 8. 2. 18. Sis felicior Augusto, melior Trajano.
 Trajani patria urbs Italica, teste Appiano. Vide **ITALICA**. ζστ. an ita & Dio. H. St. conf. Vict. Schott. Eutrop. 8. 2. & Cellar. not.
 Alius Cn. Messius Q. Trajanus Decius Imperator. V. **DECIUS**.
 Fuit & Trajanus Patricius, qui sub Justiniano principe floruit. Scripsit Temporum epitomen nobilem. Auctor Suidas.
 Vol. 1 V.

Est item Trajanus, Portus Tuscorum Ptolemæo lib. 3. cap. 1. hodie Volaterranorum portus.
TRAJANUS, a, um. Adj. Vet. Inscript. apud Fabrett p. 677. AD AVGENDAM THERMARVM TRAJANARVM GRATIAM.
TRAJANALIS, e. Adj. Inscript. apud Fabrett p. 454. SEVIR. AVGVSTAL. SODAL. TRAJANAL. ET. HADRIANAL.
TRAJECTIO, V. **TRAJICIO**.
TRAJICIO, jeci, jectum, [*τρακτέω, Gl. L. G. & G. L. μεταφέρειν L. G.*] ère. ex Trans & Jacio, remotis n, & s; significat Traducere, transportare, transvehere: & proprium est nautarum. Valla 3. 36. Trajicio exercitum, id est transporto exercitum trans mare, aut trans flumen. Trajicio mare vel flumen, id est, transeo. Aliquando utrumque conjunctum: ut Livius 26. 42. pr. Trajecit copias Iberum. Hactenus Valla lib. 3. Trajicere classe in Africam, Proficisci, transfretare. Auctor de Viris Illust. cap. 49. extr.
 Amnen trajicere vado. Liv. 21. 5.
 Exercitum Rhodanum. Cic. 10. Fam. 9.
 Exercitum ex Italia. Cic. 11. Fam. 13.
 Exercitum in Siciliam. Liv. 4. 29. extr.
 Aliquo trajicere. Cic. 7. Att. 21. Et si terra quidem, qui possum? mari, quo trajiciam?
 Cyprum. Plin. lib. 8. cap. 32.
 Se trajicere Alpes. Cic. 11. Fam. 9.
 Ad trajiciendum, *ωδὲ πὲρ ἀγροεχέουσι*. Gloss. Latinogræc.
 In trajiciendo, *ἐν τῇ ἀγροεχέουσι*. Idem Gloss.
 Trajicere de nave in navem malos & antennas. Liv. 30. 10.
 Trajicere in alia vasa, Transfundere. Varro 1. de R. R. cap. 64.
 Trajicere, per translationem: ut, Trajicere culpam in alterum, h. e. Transducere, transferre. Cic. 1. Verr. 46. Quid, cum unumquodque transfigere, expedire, absolvere? ipse profecto metuere incipies, ne innocenti periculum faceris. Quid cum commiserari, conqueri, & ex illius invidia deonerare aliquid, & in te trajicere cœperit &c. poterisne ejus orationis subire invidiam?
 Trajicere rem ad novos magistratus. Liv. 2. 22. Rejicere in codd. emend.
 Arbitrium litis in. Ovid. 12. Met. 626.
 A se Tantalides onus invidiamque removit,
 Argolicosque duces mediis confidere castris
 Jussit, & arbitrium litis trajecit in omnes.
 Oculos trajicere aliquo. Lucet. lib. 4. 426.
 Tela trajicere alio. Propert. lib. 2. 12. 18.
 Verba trajicere, h. e. De suo loco in alienum transferre. Cic. in Orat. 229. Ne verba trajiciamus aperte, quo melius aut cadat, aut volvetur oratio. Paulo post, Neque verbum ita trajiciat, ut id de industria factum intelligatur. Hujus trajectionis exemplum est lib. 4. ad Herenn. 45. Hoc vobis deos immortales arbitror dedisse virtute pro vestra. Ridicula hæc est compositio: quoniam aperte duo ultima verba de loco suo tracta sunt in alienum. At si ita commutes, Hoc vobis pro virtute vestra dedisse deos immortales arbitror: plena erit, ac sine vitio sententia. Item si quis dicat: Infidiatori vero quæ potest afferri injusta nex, & latroni? quamvis numerus optimus sit, quia dichæore clauditur: tamen quia nimis aperte tractata sunt verba, vitiosum erit. Illo vero numero nihil rotundius: Infidiatori vero, & latroni, quæ potest afferri injusta nex? clauditur enim Cretico, quem numerum Cicero maxime probat. [Locī notatio non convenit.]
 Trajicere, [*ἀγροεχέω*] Transverberare, Transfigere. Cæf. 5. Bell. Gall. 43. Pulsio pilum in hostes mittit, atque unum ex multitudine procurrentem trajicit. Ibid. 5. 35. T. Balventio &c. utrumque femur tragula trajicitur. Ovid. 2. Met. 605.
 Indevitato trajecit pectora telo.
 Linguam trajecit arundine. Ovid. 11. Met. 325.
 Terga trajicit sagitta. Ovid. 9. Met. 128.
 Murum jaculo trajicere. Cic. 2. de Finib. 21. Si Annibal ad portas venisset murumque jaculo trajecisset.
TRAJECTUS, a, um. Partic. [*ἀγροεχέω*, Gl. G. L.] Transfossus, Transfixus. ut, Trajecta præcordia. Plin. lib. 11. cap. 37.
 Cruris trajecti vulnus. Ovid. 5. Met. 168.
 Pectora trajecta ferro. Virg. 1. Æn. 759.
 Cuspide trajectus serpens. Ovid. 4. Met. 570.
 Dolor lateris trajectus in cor, Transmissus. Hor. 2. Serm. 3. 29.
 Trajectus navicula in Africam, h. e. Transfretatus. Cic. ad Quir. post red. 20. Mss. Pervectus.
 Aquæductus per domum alienam trajectus. Ulpian. in l. Quemadmodum. §. 1. D. ad leg. Aquiliam.
TRAJECTUM, i. n. [*ἀγροεχέω*, Gl. L. G.]
 Ad trajectum, *ωδὲ τοὺς ποταμούς*, Gloss. Latinogræc.
 In trajecto, *ἐν τῇ ποταμῷ*, Idem Gloss.
TRAJECTIO, ònis. f. [*ἀγροεχέω*, Gl. G. L.] Cic. 1. Tusc. 10. Trajectio Acherontis. Idem 8. Att. 23. Officii mei deliberatio cruciat, cruciavitque adhuc: cautior certe est mansio: honestior existimatur trajectio.
 Stellarum trajectiones & motus. Cic. 1. de Divin. 2. Cum cælum ex omni parte patens atque apertum intuerentur, trajectiones motusque stellarum observaverunt.
 Verborum trajectio, pro Translatione de suo loco in alienum. Cic. in Orat. 230. Et utitur ea trajectione verborum, & nihilo tamen aptius explet, concluditque sententias.
 Trajectionem Quintilianus lib. 8. cap. 2. accipit pro ipso Contextu, quia usque ad clausulam transeundum est, antequam habeamus sensum integrum, Quare, inquit, nec sermo tam sit longus, ut eum prosequi non possit intentio: nec trajectione tam tardus, ut in hyperbaton finis ejus diffidat.
 Superlatio, trajectio, & rogatio. Cic. 3. de Orat. 203. Tum augendi minuendive causa veritatis, superlatio; atque trajectio & rogatio.
TRAJECTUS, ùs. m. [*ἀγροεχέω, πύριον*, Gl. L. G. ἀγροεχέω, G. L.]
 Actus trajiciendi. Liv. 1. 3. Qui in trajectu Albulæ amnis submersus.
 Item Locus, ubi trajicitur. Cæf. 4. Bell. Gall. 21. E Morinis brevissimus erat in Britanniam trajectus.
TRAJECTURA, æ. f. Vitruv. 4. 7. Trajecturæ mutulorum.
TRAJECTOR, òris. m. Prudent. Hamart. v. 875. — ignis
 Trajector nebulae.
TRAJECTITIUS, a, um. Adj. l. 3. § 8. Dig. de Peculio. Pecunia trajectitia.
 Trajecto.

TRAJECTO, āre. frequent. Cels. lib. 7. cap. 14. A quibusdam ad imum acu trajectatur, duo lina ducente, deinde utriusque lini duobus capitibus diversae partes attinguntur.

TRALATIO, **TRALATITUS**, **TRALATUS**. V. **TRANSFERO**.

TRALLIS, ium. f. pl. [τράλλεις] Urbs Lydiae, non longe a Magnesia, sita in vertice quodam, qui promontorium natura munitum habet ab Argivis, & a Thracibus quibusdam condita. Sunt & aliae Trallis in Phrygia, ubi sunt Cariae fines. Haec aliis nominibus dicta est Evantia & Se-leucia, & Antiochia. Ex Trallibus fuit Menodorus vir doctus.

Hoc nomen Trallis secundum Priscianum, tantum pluraliter declinatur, & tam Accusativum, quam Nominativum in is tantum mittit, sicut Alps, Sardis, Syrtis. Juven. 3. Sat. 70.

Hic Andro, ille Samo, hic Trallibus aut Alabandis. Hinc

TRALLIANUS, a, um. Adj. [τράλλιανός] Cic. 3. Philip. 15. Trallianam aut Ephesinam putes dicere? Idem pro Flacc. 53.

TRALLI, [τράλλεις] Liv. 31. 35. Rex tam celerem ideam universi certaminis estens, quadringentos Trallos (Illyricorum idem, sicut alio diximus loco, est genus) ad laceffendos hostium equites misit. Vetus exemplar habet Tribalos. al. Tralles. [Quos sequitur Gronov. Utrumque tamen usitatum docet Steph. q. V. in τράλλεις.]

TRALUCEO, [τράλλω] ēre. pro Translucere. Lucret. lib. 4. 309.

Ufque adeo e speculo in speculum translucet imago.

TRAMA, æ. f. [κράνη, ῥοδάκη, Gl. L. G. & G. L. τραμά, L. G.] Subte-men, & (ut ait Servius) filum quod intra stamen currit. Plaut. Rud. 5. 2. 37. Tramas putridas.

Translate Perf. 6. Sat. 73.

— mihi trama figuræ

Sit reliqua: ast illi tremat omento popa venter?

Trama dicta, ut ait Varro L. L. 4. 23. quod frigus tranat id genus vestimenti. Quo in loco puro legendum Trameat, pro Tranfmeat.

TRAMEN, inis. n. Idem. Gloss. Græcolat.

TRAMES, itis. m. [τράμη, Gl. L. G. & G. L. παράδο, L. G.] Via angusta. Semita tranversa. Plin. in Paneg. 22. Oppletas undique vias, angustumque tramitem relictum tibi. Cic. 12. Philipp. 6. Num idem in Apennini tramitibus potero facere? Liv. 2. 39. Inde in Latinam viam transversis tramitibus transgressus. Propert. lib. 3. 14. 26.

Qua facit assiduo tramite vulgus iter.

Acclivis, arduus, obscurus trames. Ovid. 10. Met. 53.

Carpitur acclivis per muta silentia trames, &c.

Clivosi tramitis supercilium. Virg. 1. Georg. 108.

Declivus. Ovid. 3. Fast. 13.

Devius. Stat. 2. Theb. 49.

Obliquus. Senec. Thyest. 9. 12.

Obliquis tramitibus egressi. Liv. lib. 5.

Sectus. Senec. OEdip. 13. 2.

Siccus. Plin. lib. 8. cap. 43.

Decurrit cito tramite virgo. Virg. 5. Æn. 610. de Iride.

Ductus inopino tramite. Claud. 2. in Ruff. 29.

Egressus est, non viis, sed tramitibus paludatus. Cic. 13. Philipp. 19.

Facili te tramite sistam. Virg. 6. Æn. 676.

TRAMITTO, V. **TRANSMITTO**.

TRANO, vel **TRANSNO**, [τράνω, Gl. L. G. & G. L.] āre. ex Trans præpositione, & No, nas; Ultra nare. Cic. 2. de Nat. Deor. 25. Atque id facilius cernemus toto genere hoc igneo, quod omnia tranat, subtilius explicato. Liv. 27. 47. Alter per vada nota Metaurum flumen tranavit. Virg. 6. Æn. 671.

— illius ergo

Venimus, & magnos Erebi tranavimus amnes.

Amnem transnare. Curt. 7. 5. 18.

Aquas tranare. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Flumina tranare. Virg. 3. Georg. 270.

Flumen transnare. Cæf. 1. Bell. Civil. 48.

Tranare, pro Transvolare. Virg. 4. Æn. 245. De Mercurio,

Ille fretus agit ventos, & turbida tranat

Nubila. Servius.

Auras tranantia simulacra. Lucret. lib. 4. 178.

Hausta tranavit viri pectus. Sil. lib. 13. 238. [Audaci metaphora.

Pericla tranare. Sil. lib. 17. 366.

TRANOR, [τράνω] āri. Pass. Ovid. 2. de Arte Am. 181.

Obsequio tranantur aquæ, nec vincere possis

Flumina, si contra, quam rapit unda, nates.

TRANĀTO, [τράνω] frequent. Gloss. Latinogræc.

TRANQUILLUS, a, um. Adj. [τῆλῆς, Gl. L. G. & G. L.] Quietum significat, pacatum, serenum, pacificum. Proprie de mari dicitur. Plaut. Epid. 4. 1. 35. Habe animum lenem, & tranquillum face. Idem Cist. 3. 21.

Eadem, si possum tranquillum facere ex irato mihi.

Sine mortis meditatione tranquillo esse animo non potest. Cic. de Senect. 74.

Cetera videntur esse tranquilla, tranquillissimus autem animus meus. Cic. 7. Att. 7.

Puto alicubi jungi Tranquillum & Pacificum. H. St.

Appetitus sint tranquilli, atque omni animi perturbatione careant. Cic. 1. Off. 10.

Aquæ tranquillæ. Ovid. 2. de Pont. 7. 8.

Flumine tranquillo descendit cymba. Propert. lib. 2. 4. 19.

Frons tranquilla & serena. Cic. 3. Tusc. 31. Nec vero ea frons erat, quæ M. Craffi illius veteris, quem semel ait in omni vita risisse Lucilius, sed tranquilla & serena.

Locus tranquillus, Ubi optimum sit quiescere. Plaut. Epid. 3. 4. 8.

Mare tranquillum. Stat. 4. Silv. 3. 93.

Nox tranquilla, Quæta. Plin. lib. 9. cap. 27.

Otia tranquilla agere. Lucan. lib. 2. 295.

Pax tranquilla. Lucan. lib. 1. 171.

Pectus tranquillum. Lucret. lib. 3. 294.

Quies tranquilla. Senec. Troad. 10.

Res est tranquilla, Integra. Ter. Phorm. 3. 1. 15.

Senectus tranquilla. Hor. 2. Sermon. 1. 57.

Tempus tranquillum. Ovid. 4. de Pont. 10. 74.

Viam tranquillam concinna, Ne molestus sis iter facienti. Plaut. Stich. 2. 1. 13.

Vita placata, tranquilla, quæta, beata. Cic. 1. de Finib. 71.

Compar. Claud. de Bell. Get. 51.

Securas jam Roma levat tranquillior arces.

Lucan. lib. 1. 130.

— longoque togæ tranquillior usu

Dedidit jam pace ducem.

Tranquillior plebem fecerunt. Liv. 2. 63.

Superl. Animus tranquillissimus. Cic. 7. Att. 7. V. paulo supra.

Res tranquillissimæ. Sen. Epist. 84.

TRANQUILLUM, i. n. [τῆλῆς] Gloss. Latinogræc.

Tranquillum est, i. e. Serenum tempus, sine statu ventorum. Plaut. Cist. prol. 26.

Amorem esse in tranquillo. Ter. Eun. 5. 9. 8.

Meo fratri gaudeo amorem esse omnem in tranquillo: una est domus, &c.

Tranquillo quilibet gubernator est. Sen. Epist. 85. i. e. Dum tranquillum est. conf. **TRANQUILLO**, Adv.

TRANQUILLA, æ. f. [ἀλάνη, ἀρχ. γαλήνη] Idem Gloss.

TRANQUILLE, Adv. [γαλήνῃς] Plaut. Cist. 1. 1. 112.

Sed amabo tranquille, ne quid quod illi doleat dixeris.

Tranquille & leniter. Cic. in Orat. 99. Qui enim nihil potest tranquille, nihil leniter, nihil partite, definite, distincte, facete dicere, &c.

Tranquille placideque traducere vitam. Cic. 3. Tusc. 25.

A Parthis tranquille. V. A vel AB.

Quietius tranquilliusque bellare. Liv. 27. 12.

Tranquillissime senuit. Suet. Aug. cap. 2.

TRANQUILLO, aliud Adv. [γαλήνῃς] Plin. lib. 9. cap. 7. Sæpe adnotata piscium æstivo calore quædam anhelatio, & alia tranquillo velut oscitatio, i. e. Dum est tranquillitas. [conf. **TRANQUILLUM**, i. n. Nam revera Ablativi sunt.]

TRANQUILLITAS, ātis. f. [γαλήνη, Gl. L. G. & G. L. γαλήνησις, G. L.] Placabilitas, serenitas. Plin. 2. Epist. 1. Annum tertium & octogesimum excessit in altissima tranquillitate, pari veneratione.

Tranquillitas maris. Cic. 4. Acad. 100. Et 6. Att. 8. Nos longis navibus tranquillitatem aucupaturi eramus.

Locus quietis & tranquillitatis plenissimus. Cic. 1. de Orat. 2.

Otium & tranquillitas vitæ. Cic. pro Muren. 55. Qui remoti a studiis ambitionis, otium ac tranquillitatem vitæ sequuti sunt.

Aucupari tranquillitates. V. **AUCUPO**.

Animi tranquillitas, Constantia, firmitudo, modestia. Cic. 4. Tusc. 10.

In partecipe rationis ponunt tranquillitatem, id est, placidam quietamque constantiam. Idem 1. Off. 69. Ut tranquillitas animi & securitas adsit, quæ adfert cum constantiam, tum etiam dignitatem. V. Senec. de Animi tranquillitate, cap. 2.

Tranquillitate proficisci, Tranquilla tempestate. Cic. 4. Acad. 100. Si jam ex hoc loco proficiscatur Puteolos stadia triginta probo navigio, bono gubernatore ac tranquillitate, probabile videatur se illuc venturum esse saluum.

TRANQUILLO, [γαλήνησις] āre. Quietum facere. Plaut. Capt. 1. 2. 21. Cujus nunquam vultum tranquillavi gratiis. Cic. 1. de Fin. 50. Semper alit aliquid quod tum vi sua atque natura tranquillet animos.

Perturbare & Tranquillare, contraria. Cic. in Topic. 98. Ut aut perturbentur animi, aut tranquillentur.

Utitur & Horatius. Puto citari locum in Thesauro patris. H. St. Locus est seq. Flacci in Lugd. & Paris. codice omisus.

Quid pure tranquillet, honos, an dulce lucellum. Hor. 1. Epist. 18. 103.

TRANQUILLOR, āri. Pass. ut, Mare tranquillatur oleo. Plin. lib. 2. cap. 103.

TRANQUILLATUS, a, um. Partic. Nepos 25. 4. 1. Tranquillatis rebus Romanis remigravit Romam.

TRANS, Præpositio, [πέρα, πέραν, Gl. L. G. & G. L. ὑπέρ, L. G.] Accusativo casui servit, & significat Ultra, ut quum de loco ad locum, & de uno ad alterum, & de una re ad alteram transitionem facimus, ut, Trans mare, Trans montes. Tam motus, quam quietis verbo datur. Virg. 3. Georg. 269.

Illas ducit amor trans Gargara, transque sonantem

Afcanium.

Trans mare. [πέραν θαλάσσης, ἀγ. πόντις, Gl. L. G.] Cic. 11. Fam. 3. Nuntiis trans mare missis. Quintil. lib. 4. cap. 5. Dicam hunc eo tempore, quo homo occisus est, trans mare fuisse. Hor. 1. Epist. 11. 27.

Cælum, non animum mutant, qui trans mare currunt.

Cogito interdum trans Tiberim hortos aliquos parare. Cic. 12. Att. 19.

Inspicere trans ripam. Cic. pro Milon. 75.

Trans usque. Cic. pro Quint. 12. Tollitur ab atriis Liciniis, atque a præconum confessu, in Galliam Nævius, & trans Alpes usque transfertur.

TRANSABRO, [ἀγ. πέρω] ire. Per locum aliquem abire, Ultra ire. Stat. 6. Theb. 509.

— obliqua, quantum vitare dabatur,

Transabiare fuga. Valer. 4. Argonaut. 510.

Turbine sic rapido populos, atque æquora longa

Transabiit.

Transabit costas ensis. Stat. Theb. 2. 9.

— capulo nam largius illi

Transabiit costas cognatis ictibus ensis. Ibid. 9. 124.

Lernæam jacit ipse trabem: volat illa sagittis

Æqua fuga, mediumque nihil cunctata Polyten

Transabit, & juncti clypeum cavat improba Mopfi. [Potest & divise scribi.]

Transabiit hasta. Sil. lib. 12. 264.

TRANSACTIO, **TRANSACTOR**, V. **TRANSIGO**.

TRANSADIGO, ēgi, actum, [ἀγ. πέρω, Gl. L. G.] ēre. Virg. 12. Æn. 276.

— & qua fata celerrima crudo

Transadigit costas & crates pectoris ense. Stat. 5. Theb. 127.

Quatuor hos una, decus & solatia patris,

Transadigam ferro.

Juvenem transadigit costas. Virg. 12. Æn. 508.

TRANSALPINUS, a, um. Adj. [ὑπεράλπειος] compositum ex Trans & Alpes, Alpium: ut, Transalpina Gallia, Quæ trans Alpes sita est.

Plin. lib. 22. cap. 2. Cic. pro Muren. 89.

Bella Transalpina, Quæ in Transalpina Gallia geruntur. Cic. 2. Off. 28.

Hospes Transalpinus, Qui est ex Transalpina Gallia. Cic. 4. Verr. 118.

Messis Transalpina. Claud. 1. in Eutrop. 409.

Nationes

Nationes Transalpinæ. Cic. 9. Fam. 15.
 Sanguinis Transalpini materna cognatio. Cic. Post red. in Senat. 14.
TRANSALPINI, [ὑπεράλπειοι] Qui trans Alpes habitant. Cic. ad Brut.
 11. Progressus sum ad Transalpinos. Vetus exemplar legit, Ad Inalpinos.
TRANSANIMATIO, ōnis, f. [μεταψυχσις] Gloss. Latinogræc.
TRANSCENDO, di, sum, [ὑπερβαίνω, Gl. G. L.] ēre. ex Trans &
 Scando compositum; significat Transgredi. Cic. in Somn. Scip. 16. Ex
 his ipsis cultis notisque terris, num aut tuum, aut cuiusquam nostrum
 nomen, vel Caucasum hunc, quem cernis, transcendere potuit, vel
 illum Gangem transire? Hic per translationem positum.
 Alpes transcendere. Cic. 4. in Catil. 6.
 Muros transcendere. Pomponius in l. ult. D. de divis. rer. Si quis viola-
 verit muros, capite punitur: sicuti si quis transcendet scalis admotis,
 vel alia qualibet ratione. Nam Romuli frater Remus, occisus tradi-
 tur ob id, quod murum transcendere voluerit.
 In Macedoniam transcendere. Liv. 32. 13.
 In naves inimicorum transcendere. Cæf. 1. Bell. Civil. 58.
 Vallum transcendere. Lucan. lib. 4. 175.
 Ab asinis ad boves transcendere. Plaut. Aul. 2. 2. 58. V. **ASINUS**.
 Transcendet hæc licentia in provincias. Tacit. 1. Hist. 30.
 Transcendit ætatem primæ juventutis. Columel. lib. 1. cap. 8.
 Annos florentes transcendere. Sil. lib. 1. 226.
 Pylas ævi transcendere metas. Stat. 5. Silv. 3. 254.
 Fines transcendere juris. Lucret. lib. 3. 60.
 Huc transcendere nisi per meum sanguinem non potes. Livius lib. 40.
 507. edit. Feirab. v. 48. i. e. Per meam mortem. H. St. Exstant in Per-
 fæ oratione cap. 9.
TRANSCINDO, idi, issum, [ἀντιμύω] ēre. Omnino scindere. Plaut.
 Perf. 4. 8. 1. Transcidi loris omnes adveniens domi.
TRANSCRIBO, psi, ptum, [μεταγράφω, Gl. G. L.] ēre. Idem quod
 Exscribere. Cic. 3. de Nat. Deor. 74. Q. Sotius splendidus Eques Rom.
 ex agro Piceno, fecisse confessus est, qui transcripserit tabulas publicas.
 Fabulas & orationes sua manu transcribere. Auctor ad Herenn. lib. 4. 6.
 Transcribere aliquem auctorem, pro Desumere ex eo quod ad nostrum
 opus facere videtur, & scriptis ejus tanquam nostris uti. Plin. lib. 14.
 cap. 2. Græcinus, qui aliqui Cornelium Celsum transcripserit, arbitra-
 tur non naturam, &c.
 Transcribere, Tradere. Virg. 7. Æn. 422.
 Turne, tot incassum fufos patere labores:
 Et tua Dardanii transcribi sceptræ colonis? Ubi Servius; Tran-
 scribi, Tradi. Sermo autem hic tractus est de pecunia: nam Scribi,
 est dari. Idem 5. Æn. 750.
 Transcribunt urbi matres. i. e. Ad urbem. Ubi Servius, Ro-
 mani moris verbum est. Transcripi enim in colonias deducebantur.
 Seneca Thyest. 13. In quod malum transcribor?
 Transcribere, (inquit Agretius) dicitur quum jus nostrum in alium tran-
 sit. Proculus in Pandectis, in l. si vir. uxori. De præscriptis verbis,
 Ut eos fundos, si ipse vellet, eodem pretio mulier transcriberet viro.
 i. e. Jure cesso traderet, ait Budæus. Ovid. 7. Met. 172.
 — ergo ego cuiquam
 Posses tuæ videor spatium transcribere vitæ? h. e. Transponere,
 transferre. Verba sunt Medææ respondentis Iasoni, qui rogaverat ut
 suis annis, quos adhuc victurus esset, adimeret aliquid, adderetque
 illud annis patris, quo & ille longius viveret. Claud. de Bell. Gild. 61.
 Transcribere in viros. Senec. in Consol. ad Marciam. Idem Epist. 4.
 Quum puerilem animum depofueris, & te in virum philosophia tran-
 scripserit.
 Transcribere, pro Venale proscribere. Quintil. Declam. 12. Quo modo
 satis accusabo vendentem? spiritus nostros transcribis, salutem nostram
 exponis.
 Nomina transcribere in alios. V. **NOMEN**.
 Transcribere in libris censualibus dici debet, quum res censualis ab uno
 nomine in aliud transfertur. Quomodo & in rationibus, quum id quod
 mihi expensum latum est, in aliud nomen transfertur, & nomen meum
 ex rationibus eximitur. Hoc modo accipitur in l. ult. C. De prædiis
 navicul. Hac tamen (inquit) pactione servata, ut si ad minus idoneum
 fuerit translata possessio, etiam auctores transcripti prædii teneantur
 obnoxii. Cajus in l. Aliquando. D. ad Senatufc. Vellejanum, Si here-
 ditatem emerit, & æs alienum hereditarium in se transcribat. Liv. 35.
 7. pr. Quum multis scænebris legibus conficta avaritia esset, via
 fraudis inita erat, ut in focios, qui non tenerentur iis legibus, nomina
 transcriberent. Hæc Budæus.
 Parcete paucarum transcribere crimen in omnes. Ovid. H. St. Diffun-
 dere legitur in aliis codd. 3. Artis v. 9. Malim prius, si ex Mff.
TRANSCRIPTIO, ōnis, f. [μεταγραφή] pro Excusatione, seu prætextu.
 Quintil. Decl. 13. 11. Jam privati veneni transcriptio est. Nam dives
 causabatur se nihil deliquisse, quia in privato suo apes pauperes necasset.
TRANSCRIPTITII, ōrum, pl. [μεταγραπτοί] Gloss. Latinogræc.
TRANSCURRO, curri, cursum, [μετατρέχω, ἀντρέχω] ēre. Leviter
 aliquo currere. Ter. Eun. 4. 6. 25.
 Tu abi, atque ostium obfæra intus, ego dum hinc transcurro ad
 forum. Virg. 9. Æn. 110.
 — & ingens
 Vifus ab aurora cælum transcurrere nimbus.
 Transire & Transcurrere, opposita. Auctor ad Herenn. lib. 4. 45. Transla-
 tionem dicunt prudentem esse oportere, ut cum ratione in consimilem
 rem transeat, ne sine delectu temere & cupide videatur in dissimilem
 transcurrisse.
 Cursum suum transcurrere. Cic. de Clar. Orat. 281. Ita gravissimo suo
 casu, dum Cyri & Alexandri similis esse voluit, qui suum cursum trans-
 currerant.
 Æstas transcurrit. Plin. 7. Epist. 2.
 Præter oculos alicujus transcurrere, Ante oculos alicujus præterire, vel
 currere. Ovid. 14. Met. 559. de Circe.
 Transcurrere, pro Divagari. Plin. lib. 9. cap. 36. Quod si hæcenus
 transcurrat expositio, fraudatam se protinus luxuria credat.
 Transcurrere, Perstringere, cursum, & breviter persequi. Quintil. 4. 2.
 In narratione transcurram subtile nimium divisiones quorundam.
 Transcursum est, Celeriter itum est. Liv. 25. 39. Adeo raptim, captis
 propioribus castris, in altera transcursum castra ab Romanis est.
 Vol. IV.

Transcurso, Ablativus a Transcursum Participio, junctum cum hoc no-
 mine Opus, pro Transcurrere. Ter. Hec. 3. 4. 17. In arcem transcur-
 so opus est.
TRANSCURSIO, ōnis, f. Cod. 6. t. 23. l. 27. Per decennii transcurfionem.
TRANSCURSUS, ūs, m. [μεταδρομή] unde, In transcurfu aliquid fa-
 ctum dicimus, pro Obiter, & inter percurrendum. Plin. lib. 18. cap. 13.
 Quamquam prius de rapis dixisse conveniat, in transcurfu ea attingere no-
 stri, paulo diligentius Græci.
TRANSDO, didi, ditum, [μεταδίδωμι] ēre. veteres dixerunt sonan-
 tius, inquit Donatus, quod nos lenius Tradere nunc dicimus: ut Trala-
 tum nos Translatum e contrario. Hæc ille in hoc Ter. in prol.
 Phorm. 2.
 Retrahere a studio, & transdere hominem in otium. Et Cæf. 7.
 Bell. Gall. 89. Arma transdere. V. **TRADO**.
TRANSDUCO, xi, ctum, [μεταίγω] ēre. Idem quod Traducere. Cic. 6.
 Verr. 99. Quam in te tantam virtutem esse aut dignitatem arbitrat es,
 ut conarere clientelam tam illustrem, tam splendide provinciam transdu-
 cere ad te, auferre a certissimis, antiquissimisque patronis?
 Transducere arbores, pro Transplantare. Columel. lib. 3. cap. 9.
 Transduci mali in melius dicuntur, pro Converti. Senec. lib. 2. de Ira
 13. al. hic legunt Traduci. V. **TRADUCO**.
TRANSENNA, æ, f. [ὑπερπλάγῃ, παλάγι, μεταπλάγι σημάδιον, Gl. L. G.
 βρόχον ἐν ἀφαιρέσει παμίνου, G. L.] Per quam aspectus transire po-
 test. Sunt autem Cancelli lignei, ferrei, sive viminei, qui fenestris aut
 etiam mercibus opponi solent. Sallust. lib. 2. Hist. Apud Non. 2. 859.
 Præterea quum sedenti in transenna demissum Victoriæ simulacrum cum
 machinato strepitu tonitruum, coronam ei imponebat. conf. Macrobi. 3.
 Saturn. 13. [Fortè in Gloss. scribendum, ὑπερπλάγι μεταπλάγι, σημάδιον].
 Perottus dicit Transennam esse Porrectam extra domum quasi pergulam,
 per quam transitur superimposito regulo. Nonius l. c. Fenestram in-
 terpretatur. Servius in illud 5. Æn. 488.
 — trajecto in fune columbam,
 Quo tendat ferrum malo suspendit ab alto. Trajecto, ait, Ex-
 tento. Unde Transenna dicitur Extentus funis. Hactenus Servius. Alii
 Transenna scribunt. [V. Suid. in ὑπερπλάγι].
 Per transennam strictim aspicere. Cic. 1. de Orat. 162. Proverbiali figu-
 ra dictum est, pro eo quod est, Non propius, neque sigillatim, sed
 procul & summatim inspicere. Translatum a negotiatoribus, qui mer-
 cibus, quas contrectari nolunt, cancellos obijciunt: quidam etiam vi-
 trum pellucidum opponunt, ut prætereuntibus procul modo contem-
 plari liceat, nec explicant eas nisi licitatori idoneo. Erasmi.
 Transenna, Decipulum, laqueus, & funiculus ad infidias concinnatus.
 Plaut. Bacch. 4. 6. 22.
 Nunc ab transenna hic turdus lumbricum petit. Sensus est:
 Nunc senex commode dolis capitur, veluti turdus rete vel laqueo, dum
 quaerit cibum. Hæc Saracenus. V. Chiliad. Erasmi.
 In transennam inducere. In laqueum, in pedicam funariam, in dolum
 & decipulum. Plaut. in Perf. 4. 3. 11.
 Hunc ego hominem hodie in transennam doctis ducam dolis.
 Itaque huic infidiæ paratæ sunt, probe aggrediar virum. Ab
 aucupibus sumptum est, ait Erasmus in Chiliadibus, qui intra cancellos
 escam spargunt, infidiantes aviculis. Unde & hodie Qui dolo captus
 est, Intra transennam esse dicitur.
TRANSIRO, is, ivi, itum. [μεταβαίνω, ἀντιβαίνω, διδοῶ, ὑπερβαίνω]
 ire. notæ significationis: ut, Transire flumen. Cic. 3. de Finib. 75. Re-
 ctius, dives quam Crassus, qui nisi eguisset, nunquam Euphratem nulla
 belli causa transire voluisset.
 Apenninum transire. Cic. 11. Fam. 10.
 Quum mare vastissimum hieme transibam. Cic. in Pison. 57.
 Campos pedibus transire. Lucret. lib. 4. 461.
 Aliquem transire. Plaut. Stich. 3. 1. 33.
 Jam hercle ego per hortum amicam transibo meam.
 Equum cursu transire, Superare. Virg. 11. Æn. 719.
 Rota transit serpentem, Secuit transiens. Virg. 5. Æn. 274.
 Transiit eum hasta, Trajecit, transiit. Stat. 12. Theb. 750.
 Transire ad forum: h. e. Abire ad forum. Ter. Phorm. 5. 8. 29. Idem
 Heaut. 4. 4. 17. Transendum est nunc tibi ad Menedemum.
 Transire domum, pro Abire domum. Plaut. Milit. 4. 2. 96.
 Transio huc ad, vel in. Plaut. Epid. 5. 1. 51. Ego ad vos Thefprionem
 jussu huc transire. Idem Cæf. 2. 1. 2.
 Ego huc transeo in proximum ad meam vicinam.
 Per aliquem locum transire. Plin. lib. 10. cap. 60.
 Ætas cito transiet. Tibul. lib. 1. 4. 27.
 Convicium transit. Plin. lib. 29. cap. 1. [i. e. Transfertur, ut vult Hard.
 Dies transit, Præterit, elapsa est. Cic. 7. Att. 7. Quid? ergo exerci-
 tum retinentis, quum legis diem transierit, rationem haberi placet?
 Dies mei transeunt. Sen. Thyest. 4.
 Gloria transit. Plin. lib. 13. cap. 1.
 Mensis transit, pro Præterit. Plaut. Curc. 5. 3. 4.
 Quinquennium transit, & quinquennium præterit. Africanus in l. Quæ-
 situm D. de usufruct.
 Videg jam quo invidia transeat, & ubi sit habitatura. Cic. 2. Att. 9.
 Transire, Intactum relinquere. Seneca de Benef. lib. 2. cap. 28. Sæpe
 quæ agellos pessimi cuiusque tranfierat, optimorum virorum segetem
 grandio percussit.
 Leviter aliquid transire, pro Paucis dicere & percurrere. Cic. pro Rosc.
 Amer. 91.
 Silentio aliquid transire, Silere. Cic. 2. Att. 19. Equidem malueram,
 quod erat susceptum ab illis, silentio transire.
 Ut transeam, pro Ut taceam. Plin. lib. 2. cap. 68.
 Transire quædam in legendo, Præterire, omittere. Plin. Epist. 174.
 Transeo Neronem, i. e. Sileo de Nerone, nihil dico. Plin. Epist. 98.
 Ad reliqua transire. Plin. lib. 11. cap. 54.
 Ad partitionem transire, De partitione dicere. Cic. 1. de Invent. 30.
 Deinceps ad partitionem transeamus.
 Ad opus aliud transire. Ovid. 6. Met. 241.
 Ad vinum transire. Plin. lib. 20. cap. 5.
 Invicem transire. Plin. lib. 19. cap. 5.
 In iram transire. Ovid. 8. Met. 106.
 In alia omnia transire, pro Dissentire. V. Ire in alia omnia, in 80. In

In sententiam alterius transire. Liv. 34. 34. pr. conf. 44. 38.
 μεταστέλλω. H. St.
 In partes transire. Tacit. 1. Hist. 70.
 Facile transire mala. Cic. 9. Fam. 1. Videor sperare debere si te vide-
 rim, & ea quæ premant, & ea quæ impendeant, me facile transitu-
 rum. i. e. Non curaturum.
 Finem & modum transire, Excedere. Cic. 1. Off. 102.
 Legem transire, pro Non curare, & negligere. Cic. 5. Att. 21. Is ceteroqui
 abstinent, (sed Julia lege transita, semel tantum in diem, non, ut alii so-
 lebant, omnibus vicis, præter eum semel nemo accepit) facit ut mihi
 excipiendus sit. Al. Transiens.
 Lineas transire, Præterire terminos. Cic. in Parad. 3. Dolor ad paucio-
 res pertinet, quam si petulans fuisset in aliqua generosa ac nobili vir-
 gine: peccant vero nihilo minus; si quidem est peccare, tanquam transi-
 re lineas.
 Vitam transire, pro Vivere, & quod Vitam transigere etiam dicitur.
 Sallust. in Catil. 7.
 Ad adversarios transire. Cic. 3. Verr. 40. Repente relinquo, deferas,
 ad adversarios transeas?
 Ad heredem transire, Transmitti. Plin. lib. 13. cap. 3.
 Per multos dominos transire servus dicitur, qui multis dominis servivit.
 Ulp. in l. 2. §. ult. D. de bon. poss. secund. tabul.
 In vestes transit odor. Plin. lib. 12. cap. 3.
 In colores varios transire. Plin. lib. 11. cap. 37.
 In mores transire. Quintil. lib. 1. cap. 11. Nam frequens imitatio transit
 in mores.
 In formam crediti transire. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 2.
 Permeare & transire per omnia. Cic. 4. Acad. 119. Erit enim persuasum
 etiam Solem, Lunam, stellas omnes, terram, mare, deos esse, quod
 quædam animalis intelligentia per omnia ea permeet & transeat.
 Transiri vado. Paulus in l. ult. D. de servit. rust. præd. Si flumen aut vado
 transiri potest, aut pontem habet. V. VADUM. Et Cæs. 1. Bell. Gall.
 6. Rhodanus nonnullis locis vado transiit.
 Transiit. Imperf. Plin. lib. 17. cap. 10. Quamobrem seminarii curam
 ante convenit dici, quam transeat ad alia genera.
 Transiitum est. Cic. 2. de Finib. 47. Cujus similitudine perspecta in for-
 marum specie, a dignitate transiitum est ad honestatem dictorum atque
 factorum.
TRANSIENS, euntis. Partic. Justin. 13. 5. 12. Telo e muris in transeun-
 tem facto occiditur.
TRANSITUS, a, um. Partic. Liv. 21. 43. A tergo Alpes urgent, vix in-
 tegris vobis ac vigentibus transitæ. Manil. 1. 438.
 Ignotæque hominum gentes & transita regna. V. Gronov. ad Liv. 1. 10.
TRANSITUM, i. n. [παρόδου ποίσις] Gloss. Latinogæc.
TRANSITIO, ōnis. f. [παρόδος, παράγω, Gl. G. L.] Actus transeundi. Liv. 2. 25.
 Proxima inde nocte Volsci, discordia Romana freti, si qua nocturna
 transiitio proditiōne fieri possit, tentant castra. Ovid. Rem. Amor. v. 616.
 Multaque corporibus transiitione nocent.
 Causa transiitionis. Auctor ad Heren. lib. 1. 14.
 Ad plebem transiitiones. Cic. de Clar. Orat. 62. Multa enim scripta sunt
 in eis, quæ facta non sunt, falsi triumphi, plures Consulatus, genera
 etiam falsa, & ad plebem transiitiones, &c.
 Transiitio ad hostes, Defectio. Liv. 25. 15. Cujus adventu, qui ante in
 exigua spe, vocati sæpe ad transiitionem ab hostibus per colloquia erant,
 ultro ad transeundum hostes vocabant, sollicitabantque.
 Adversus quem cum reversus a Græcia Antigonus esset, transiitione mili-
 tum destitutus, regnum Macedoniæ cum exercitu amittit. Justinus li-
 bro 26. H. St. Exstant cap. 2. sub fin.
 Imagines similitudine & transiitione perceptæ. Cic. 1. de Nat. Deor. 49.
TRANSITUS, ūs. m. [παρόδος, Gl. L. G. & G. L. διόδος, παράγω, L. G.]
 Idem. Item Via, qua transiit. Plin. lib. 6. cap. 14. Causa portarum no-
 minis eadem, quæ supra, interruptis angusto transitu jugis, ita ut vix sin-
 gula mœnent plaustri. Cic. 5. Tusc. 59. Et quum fossam latam cubiculari le-
 cto circumdedit, ejusque fossæ transiitum ponticulo ligneo conjunxisset.
 Certior transiitus. V. CERTUS.
 Adimere transiitum. V. ADIMO.
 Claudere transiitum. V. CLAUDO.
 Dare transiitum, pro Cedere de via. Plin. 3. Epist. 14.
 Transiitum facio, Διαβιβάζω, Gloss. Græcolat.
 Prohibere transiitum. Nepos 23. 3. 4. Al. Transiitum.
 Transiitum in alias figuras. Plin. lib. 11. cap. 16.
 In transiitu, Cursum. Quintil. lib. 2. cap. 11. Si quid inciderit, quod
 ad scholas pertineat proprie, in transiitu non omitemus. i. e. Obiter.
TRANSITOR, ōris. m. Ammian. 15. 2. Singulos transitores observans.
TRANSITORIUS, a, um. Adj. [παροδικός, Gl. G. L.] Suet. in Nero-
 ne, cap. 31. Domum a Palatio Esquilias usque fecit, quam primo tran-
 sitoriam, mox incendio absumptam restitutamque, auream nominavit.
 Forum transitorium. Eutrop. 7. 15. V. & Serv. ad Virg. 7. Æn. 607.
TRANSITORIE, Adv. August. Serm. 62. Non transitorie, sed fideliter au-
 dientes.
TRANSEUNTER, Adv. In transiitu, obiter. Ammian. 24. 8. Transeun-
 ter judiciorum fide discussa, supplicio letali damnavit.
TRANSILIIS, e. Adj. [ὑπερβαίνω] Palmes relictus, alios transiliens.
 Plin. lib. 17. cap. 23. Traducunt bimum præcidere solebant. Oneratis
 enim vetustate melius donare tempus, ut transilem faciant, si largiatur
 crassitudo, alias utile toros futuri draconis pasci.
TRANSITO, ære. [παρόδω, Gl. G. L.] Cic. 5. Att. 21. Ceteroqui ab-
 sinens, sed Julia lege transiens. al. Transita. V. Commentat. apud
 Gronov.
TRANSERO, ferui, fertum, [μεταφύω] ēre. a Trans & Sero; est In
 alium locum ferere. Stat. 2. Silv. 1. 101.
 Vidi ego tranfertos alieno in robore ramos
 Altius ire suis. h. e. Infitos in aliena arbore.
TRANSERO, fers, tūli, lātum, [μεταφέρω, Gl. L. G. & G. L. μετα-
 φέρω, G. L.] ferre. De loco in alium locum ferre. Ter. And. 5. 4. 49.
 Cur non illam huc transferri jubes? Virg. 1. Æn. 275.
 — regnumque a sede Lavini
 Transferet, & longam multa vi muniet Albam.
 Auferre & Transferre. Cic. 17. Att. 13. Totam Academiam ab homini-
 bus nobilissimis abtuli, transtuli ad nostrum sodalem.

Bella transferre. Ovid. 12. Met. 25.
 Calores suos alio transferre. i. e. Amores suos ad aliam puellam. Propert.
 lib. 2. 15. 34.
 Causam aliquam alio transferre. Cic. 1. Fam. 4.
 Ex quorundam præceptis quædam transferre, quæ nostro instituto con-
 venire videantur. Cic. 1. de Invent. 26.
 Judicia transferre. Cic. 7. Verr. 6. Sin absolvitur, definemus nos de
 judiciis transferendis recusare. Transferre judicia, inquit Budæus, est
 Ab uno ordine ad alterum transferre.
 Sermone, si placet, alio transferamus. Cic. 1. de Orat. 133.
 Servitium translatum. Propert. lib. 1. 12. 18.
 Transferre se ad alios. Cic. 4. Acad. 30. Cur non se transtulit ad alios,
 & maxime ad Stoicos?
 Ad aliquid faciendum se transferre. Cic. de Clar. Orat. 48. Totumque
 se ad artes componendas transtulit.
 Ab oculis ad animum transferre. Cic. 1. Off. 14. Quam similitudinem
 natura ratioque ab oculis ad animum transferens, &c.
 Animum oculosque ad aliquid transferre. Cic. 4. Verr. 187. Statim suspi-
 cione offensi, ad ea ipsa nomina oculos, animumque transtulimus.
 Dictum aliquod ad invidiam & fortunam transferre. Cic. 9. Fam. 16. Il-
 lam Accii similitudinem, non modo jam ad invidiam, sed ad fortunam
 transferam.
 Hoc idem transfero in Magistratus. Cic. 4. Verr. 126.
 Transferre femina e terra in terram. Varr. 1. de R. R. cap. 39.
 Transferre modo in dexteram partem, modo in sinistram. Plin. lib. 9.
 cap. 29.
 Amorem suum alteri, vel in alterum transferre. Ter. Adel. 2. 3. 10.
 Maledicta, famam, meum amorem, & peccatum, in se transtulit.
 Idem Hec. 1. 2. 94.
 Paulatim elapsus Bacchidi, atque huic transtulit
 Amorem: postquam par ingenium nactus est. Al. rectius, Huc
 transtulit. conf. supra Calores suos &c.
 Causam in proximum annum transferre. Cic. 8. Fam. 9.
 Crimen in se, vel in alium transferre. Cic. pro Sext. 82. Gracchum il-
 lum suum transferendi in nos criminis causa occidere cogitarint. Idem
 15. Att. 27.
 Culpam in alium transferre. Ter. And. 2. 3. 5.
 Sed si tu negaris ducere, ibi culpam in te transferet. Cic. 3.
 Verr. 83. Quid si doceo, si planum facio, teste homine nequam, ve-
 rum ad hanc rem tamen idoneo, te hujus circumfessionis tuæ causam,
 & culpam in alios transtulisse?
 Capita aliqua in edictum provinciale transferre. Cic. 3. Verr. 27. Iterum
 enim quæro abs te, sicut modo in illo capite Anniano de mulierum he-
 reditatibus, nunc in hoc de hereditatum possessionibus, cur ea capita
 in edictum provinciale transferre noluisti.
 Exercitum in Africam transferre. Quintil. lib. 3. cap. 8.
 Jucunditatem in animum transferre. Cic. 2. de Finib. 14.
 In aliam rem transferri. Cic. 4. Acad. 43. Num illa definitio posset in
 aliam rem transferri quamlibet?
 Litteras & lituras de tabulis in libros transferre. Cia. 4. Verr. 189. Lit-
 teræ, lituræque omnes, assimilatae, expressæ, de tabulis in libros trans-
 feruntur.
 Nihil est enim quod de suo genere in aliud genus transferri possit. Cic. 4.
 Acad. 30.
 Transferri trans Alpes. Cic. pro Quint. 12. Tollitur ab atriis Liciniis, at-
 que a præconum confessu in Galliam Nævius, & trans Alpes usque
 transfertur. conf. infra Transferor.
 Auctores Græcos transferre, pro Convertere. Quintil. lib. 10. cap. 5.
 Ad verbum translatum non invenio. Quintil. lib. 7. cap. 5.
 In linguam Latinam transferre. Plin. lib. 18. cap. 3.
 Verbum aliquod transferre dicimus, quum illud a propria significatione
 in aliam convertimus. Cicero Translationem verborum maxime pro-
 bat in Orat. 147. Quintil. autem, quæ sint verba propria, quæque
 translata, quomodo transferantur, quæ sit vitiosa translatio, & cur re-
 perta sit translatio, diffuse tradit lib. 1. Institut. & lib. 8. cap. 6. V.
 Translata verba, in VERBUM, & infra TRANSLATIO.
 Verba apertius transferre. Cic. in Orat. 65.
 Transtulisse, μεταστέλλειν. Gloss. Græcolat.
 Transferor. Pass. μεταφέρωμαι, ἐν τῷ πρῶτῳ. Idem Gloss.
TRANSLATUS, five TRĀLATUS, a, um. [μεταφερόμενος, Gl. L. G. &
 G. L.] Partic. Cic. 1. Verr. 24. Accusandi voluntas ad viros fortes, spe-
 ctatosque homines translata sit. Idem 16. Att. 3. Hunc tu tralatum in
 Macrocollum lege in arcano convivis tuis.
 Cursu translato vada mutat amnis. Sil. lib. 3. 471.
 Verba translata. Quintil. lib. 1. cap. 5.
 Audacius translatum verbum. Quintil. lib. 4. cap. 1.
 Speciose translatum. Quintil. lib. 2. cap. 5.
TRANSLATIO, five TRĀLATIO, ōnis. f. [μεταφορά, μεταφορική, Gl. G. L.] Plin. lib. 21. cap. 4. Translatione quoque, ut vitis, optime
 ocissimeque provenit.
 Translatio pecuniarum a justis dominis ad alienos. Cic. 1. Off. 47.
 Quare Lucii Sullæ, & C. Cæsaris pecuniarum translatio a justis domi-
 nis ad alienos, non debet liberalis videri.
 Criminis translatio. Cic. 4. Verr. 91.
 Translatio Latine, metaphora. Quintil. 8. 6.
 Translationes quasi mutationes sunt, quum quod non habeas, aliunde
 fumas. Cic. 3. de Orat. 156.
 Unius verbi translatio, aut inversio verborum. Cic. 2. de Orat. 261.
 Jam quum fluxerunt plures continuæ translationes, alia plane sit oratio.
 Itaque genus hoc Græci appellant ἀλλοιοῦσθαι, nomine recte, genere
 melius ille, qui ista omnia translationes vocat. Cic. in Orat. 94.
 Verecunda tralatio. Cic. 16. Fam. 17. Nam & doctrina, & domus, &
 ars, & ager etiam Fidelis dici potest, ut sit, quo modo Theophrasto
 placet, verecunda tralatio.
TRANSLATOR, vel TRĀLATOR, ōris. m. [μεταφραστής] Cic. 7.
 Verr. 151. Verres ille, vetus proditor Consulibus, translator Quæsturæ,
 averfor pecuniæ publicæ.
TRANSLATITIUS, five TRĀLATITIUS, a, um. Adj. [μεταβλημῆτος, Gl. L. G.] Quod transfertur, vel translatum est. Cic. 8. Fam. 5. Nosti enim
 hæc tralatitia. Cic. 3. Fam. 8. Hoc vero, ex quo suspicio nata est, me
 exqui-

exquisisse aliquid, in quo te offenderem, tralatitium est. i. e. Vulgare, aut affectatum, & aliunde arcessitum, atque adeo falsum.

Alterum caput esse tralatitium de impunitate. Cic. 3. Att. 8.

Constitutio tralatitia. [μετάληψις] Cic. 1. de Invent. 57. At quum causa ex eo pendet, quod non aut is agere videtur, quem oportet, aut non cum eo, quicum oportet, aut non apud quos, quo tempore, qua lege, quo crimine, qua poena oportet, Tralatitia dicitur constitutio, quia actio translationis & commutationis indigere videtur. Vetus codex habet Translativa.

Translativus, pro Levi: quod dicimus *Faist par acquit*. Sueton. in August. cap. 10. Sed adversante conatibus suis M. Antonio Consule, quem vel præcipuum adiutorem speraverat: ac ne publicum quidem & tralatitium jus ulla in re sibi sine pactione gravissimæ mercedis impertiente, ad optimates se contulit, quibus eum invivum sentiebat. Sic Translatitiæ causæ, pro Levibus, apud eundem in Nerone cap. 7. Celebrerrimis patronis, non translatitis & breves, sed maximas plurimasque postulationes certatim ingerentibus. Sic & Translatitium funus apud eundem cap. 33. Britannicum postero die raptim, inter maximos imbres, translatitio extulit funere.

Officia tralatitia. Plin. 9. Epist. 4. V. TRANSLATIVUS.

TRANSLATITIE, Adv. Perfunctorie. l. 1. D. de jure Patron. Injuriam tralatitie exsequi.

TRANSLATIVUS, a, um. Adj. [παρεμφερής, μεταληπτός, μετασχηματιστός] Idem quod Translativus. Cic. 1. de Invent. 14. Rursus nec definitiva causa potest simul ex eadem parte, eodem in genere, & definitiva esse & translative.

Translativum, & Translatitium, vel ut aliqui loquuntur, Tralatitium. Plin. 9. Epist. 4. a fine. Nec tuæ naturæ est, translative hæc, & quasi publica officia, a familiaribus amicis contra ipsorum commodum exigere. Al. Translatitia. Cic. 3. Verr. 114. Sed in re tam usitata, satis est offendere, omnes antea jus ita dixisse: & hoc vetus edictum translativeque esse. Budæus. Al. Translatitium.

TRANSLATIVE, Adv. [μεταχρηστικῶς] Marcianus Juriscons. Prævaricatorum esse ostendimus, qui colludit cum reo, & translative munere accusandi fungitur. Ulpian. in l. j. D. de jure patronatus. Patronorum querelas adversus libertos Præfides audire, & non translative exsequi debent. Alii utrobique legunt Translatitie, quibus accedit & Haloander. Pandectæ quoque Florentinæ sic habent.

TRANSFIGO, xi, xum, [ἀναπείρω, Gl. G. L.] ēre. Per medium figere. Plaut. Perf. 1. 1. 25.

— saucius factus sum in Veneris prælio:

Sagitta Cupido cor meum transfixit. Cic. 2. de Finib. 97. Evelli jussit eam, qua erat transfixus, hastam.

Telis transfigitur pectora. Lucan. lib. 3. 587.

Transfigere cum armis corpus alicujus. Liv. 21. 8.

Transfigere gladio aliquem per pectus. Liv. 2. 46.

Per adversum pectus transfigere. Liv. 26. 15. extr.

TRANSFIXUS, a, um. Partic. [ἀντιπαρεμμένος, Gl. L. G. & G. L. ἀντιπαρεμμένος, ὑδιαπεπρημένος, L. G.] Plin. lib. 22. cap. 23. Siccantur pendentes fuilli, junco transfixi, quales e Bithynia veniunt.

Clypei transfixi. Sil. lib. 10. 317.

Hasta transfixa virum. Virg. 11. Æn. 645.

Pectus transfixum. Virg. 1. Æn. 48.

TRANSFIGURO, [μεταχρηματίζω, Gl. L. G. & G. L. μεταμορφῶ, L. G.] āre. In aliam figuramvertere. Sueton. in Claud. Nerone cap. 28. Puerum Sporum, exfectis testibus, etiam in muliebrem naturam transfigurare conatus est.

Animos judicum in eum, quem volumus, habitum formare, & velut transfigurare. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Corpus in scorpiones transfigurare. Plin. lib. 9. cap. 31.

Transfigurantur amygdalæ ex dulcibus in amaras. Plin. 17. 24.

In plurimas similitudines transfigurari. Plin. lib. 8. cap. 53.

In lupum transfigurari. Plin. lib. 8. cap. 22.

TRANSFIGURATUS, a, um. Partic. [μετεχρηματισμένος] Ulpian. in l. Quid tamen. §. Si massæ. D. Quibus modis usufructus amittatur. Ornamentum dissolutum, aut transfiguratum, exstinguit usufructum. Ædes transfigurata. Sueton. Calig. 22.

TRANSFIGURATIO, ōnis. f. [μεταμορφωσις, Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 7. cap. 55. Alias immortalitatem animæ, alias transfigurationem, alias sensum inferis dando.

TRANSFIGURATOR, ōris. m. Tertull. adv. Marc. 5. 12. Dolosi transfiguratores fui.

TRANSFIGURABILIS, e. Adj. Tertull. de Carne Christi cap. 6. Angeli in carnem humanam transfigurabiles.

TRANSLUMINALIS, e. Adj. Quod trans flumen est, ut Transfluminales, περηνικοί. Gloss. Latinogræc.

TRANSFLUO, xi, xum, [μεταρρίω] ēre. Plin. lib. 11. cap. 38. Sanguinem multis non transfluere transsoffis evenit.

Dies transfluxere. Claud. ad Probinum v. 5.

TRANSFLUVIO, āre. Flumen transgredi. Commod. Instruct. 50. Transfluviat hostis, tu sub latebra conde.

TRANSFODIO, fūdi, fossum, [ἀναμύριω] ēre. Ovid. [Nisi error. — gemino transfodit vulnere pectus. Liv. 39. 42. Deinde fugienti, fidemque Pop. Rom. atque eorum, qui aderant, imploranti, latus transfodisse.

TRANSFOSSUS, a, um. Partic. [ἀντιπαρεμμένος, Gl. G. L.] Valer. 6. Argon. 222. — cadit impiger una,

Inguine transfosso, clari Taulantis alumnus.

TRANSFORMIS, e. Adj. [μεταμορφωτός] Quod quamcunque formam recipit, five in formas diversas transformatur.

Corpora transformia. Ovid. 8. Met. 877. conf. 1. Fast. 373.

TRANSFORMO, [μεταμορφῶ, Gl. G. L.] āre. In aliam formam mutare. Virg. 4. Georg. 441.

Omnia transformat sese in miracula rerum.

Dietas transformare. Ulpian. in l. Si cujus rei. §. Sed si ædium. D. de usufructu.

Membra transformat in juvencos. Ovid. 10. Met. 237.

Faciem suam transformare. Ovid. 1. Fast. 373. al. Transformis.

Ad naturam alicujus transformari. Quintil. lib. 1. cap. 2. Maxima pars

eloquentiæ constat animo: hunc affici, hunc concipere imagines rerum, & transformari quodammodo ad naturam eorum, de quibus loquimur, necesse est.

TRANSFORMATUS, a, um. Partic. [μεταμορφωθῆς] ut, Scylla in scopulum transformata. Ovid. 14. Met. 73.

TRANSFORMATIO, ōnis. f. [μεταμορφωσις, Gl. L. G.] August. de Trin. 15. 8. Gratia Dei nobis conferri tam optabilis transformationis bonum.

TRANSFORMATOR, ōris. m. Sidon.

TRANSFERO, āre. Sen. 2. de Benefic. 6. Gladius idem & stringit & transforat.

TRANSFRETTO, [ἀντιπαρεμίζω, Gl. L. G.] āre. Trans fretum ire. Plin. in Paneg. cap. 81. extr. Remisque transfretare obstantia freta. Al. Transfire.

Mare transfretaturi. Suet. Cæs. 34.

TRANSFRETATIO, ōnis. f. Gell. 10. 26.

TRANSFRETANUS, a, um. Adj. Qui trans fretum est, Transmarinus. Tertull. Apol. cap. 25. Patriæ solum transfretanis dedisse.

TRANSFUGIO, fūgi, fūgitum, [ἀντιμολῶ, Gl. G. L.] ēre. De loco ad locum fugere. Plaut. Milit. 2. 6. 107.

Nam illius oculi, atque auri, atque opinio,

Transfugere ad nos.

Ad hostes transfugere. Plaut. Epid. 1. 1. 28. Pol illa ad hostes transfugere. Liv. 2. 16.

Ab afflictæ amicitia transfugere. Cic. pro Quint. 93. Fatetur se, non belle dicere, non ad voluntatem loqui posse, non ab afflictæ amicitia transfugere, atque ad florentem aliam devolare.

TRANSFUGIUM, i. n. [ἀντιμολία] Profugium vel defectio Auctor de Viris illustr. 8. Gabios per Sextum filium, simulato transfugio, in potestatem redegit. Liv. 22. 43. Simul ut, quo longius ab hoste recessisset, transfugia impeditiora levibus ingeniis essent. Tacit. 2. Hist. 34. Nihil eorum Vitellianis fellebat, crebris, ut in civili bello, transfugiis.

TRANSFUGA, æ. m. [ἀντιμολῶ, Gl. L. G. & G. L.] Qui transfugit, & ad hostes defecit. Liv. 2. 12. Deinde metuens, ne si Consulatum injussu, & ignavis omnibus iret, deprehensus forte a custodibus Romanis retraheretur, ut transfuga, (fortuna tum urbis crimen affirmante) Senatum adiit.

Transfuga ad Græcos. Plin. lib. 29. cap. 1.

Transfuga non solum (ait Paulus Jurisc. De captivis. l. Postliminium §. 8.) is accipiendus est, qui aut ad hostes, aut in bello transfugit, sed & qui per induciarum tempus ad eos, cum quibus nulla amicitia est, fide suscepta transfugit.

Non omnia illum transfugam ausum esse Senatui dicere. Cic. 1. de Divin. 100.

Annis transfuga. Stat. 1. Silv. 2. 203. Alpheum intelligit, qui per subterraneos meatus in Siciliam pervenire dicitur ad Arethulam, cujus amore captus fingitur.

TRANSFUGIDUS, a, um. Adj. Sidon.

TRANSFUMO, [διαπνέω] āre. Stat. 6. Theb. 399.

Compressæ transformat anhelitus ira.

TRANSFUNDO, fūdi, fūsum, [μετακινῶ, μεταχέω, Gl. G. L.] ēre. De vase in vas fundere. Cato de R. R. Ubi dies triginta præterierint, transfundito: ita relinquit usque ad vindemiam. Columel. lib. 12. cap. 12. Deinde quum sapius eam in alia vasa transfuderunt. Lucan. lib. 8. 770. Suas laudes ad alterum transfundere, per translationem. Cic. 9. Fam. 14. Libentius omnes meas, si modo sint aliquæ meæ laudes, ad te transfuderim.

Amorem suum in aliam transfundere. Cic. 2. Philipp. 77. Omnem se amorem abjecisse illinc, atque in hanc transfudisse.

TRANSFUSUS, a, um. Partic. Plin. lib. 33. cap. 6. Dein vas, in quo turbida transfusa sunt, apertum linteis per noctem relinquitur, &c.

TRANSFUSIO, ōnis. f. [μεταγγισμός] Plin. lib. 34. cap. 18. Lavatur in linteis raris, in aqua cælesti, separatimque terrenum transfusione, cribratumque teritur.

TRANSGLUTIO, īre. ut Hic alii exclusisse torporem somni judicant parastum, alii transglutisse quod in ore mandebat. An Excussisse? H. St. Auctorem ascriptum empetes refecit. Videntur Commentatoris alicujus verba. An Donati in Ter. ? Utitur hoc verbo Veget. Mulom. 1. 78.

TRANSGREDIOR, gressus sum, [ὑπερβαίνω, Gl. G. L.] grēdi. Transfire, & potissimum de montibus, vel fluminibus, dicitur. Liv. 2. 39. pr. Inde in Latinam viam transverfis fluminibus transgressus. Cic. 1. de Divin. 33. Qui quum tabernaculum vitio cepisset imprudens, quod inauspicato pomœrium transgressus esset, comitia Consulib. rogandis habuit.

Taurum transgressus sum. Cic. 3. Fam. 8.

Alpes transgredi. Cic. 11. Fam. 20. Hæc cum audissem & jam in itinere essem, committendum nondum putavi, prius ut Alpes transgrederer, quam quid istic ageretur scirem.

Amnem. Tacit. 12. Ann. 16.

Danubium. Idem 2. Ann. 63.

Rhenum. Idem 13. Ann. 56.

In contrarias sedes transgredi. Plin. lib. 2. cap. 83.

In partes transgressus est. Tacit. in vita Agric. 7.

Ad accusandum transgrediens Fortunatus, &c. Tacit. 16. Ann. 10.

In universum fama est transgressa. Tacit. in vit. Agric. 10.

Transgredi aliquem, per translationem, pro Superare. Plin. lib. 7. cap. 25. Idem signis collatis quinquagies dimicavit: solus M. Marcellum transgressus, qui undequadrages dimicaverat.

TRANSGRESSIO, ōnis. f. [ὑπερβασις] Gallorum transgressio. Cic. in Pison. 81. Cujus ego imperio, non Alpium vallum contra ascensum transgressionemque Gallorum, &c. i. e. Translitum.

Transgressio [ἀντιπαρεμίζω] apud rhetores dicitur, Quam ab ea sententia, quam proposuimus, convertimus sermonem ad aliquam personam, aut rem, aut fortunam, & tanquam personam appellamus. Cic. 3. de Orat. 205. Est etiam gradatio quædam, & conversio, & verborum concinna transgressio. [Hic non est apostrophe, ut nec in seq.]

Transgressio est, quæ verborum perturbat ordinem perverfione aut transjectione. Auctor ad Heren. lib. 4. 45.

Transgressio, [παράβασις] pro Legis violatione. Vulg. Interp. Gal. 3. 19. Lex propter transgressionem posita est.

TRANSGRESSUS, ūs. m. Transitus. Tacit. 15. Ann. 7. Transgressus Euphratis. Idem 6. Ann. 73. Auspiciis prosperi transgressus.

TRANSgressor, ōris. m. [*παραβίατης*] Vox Theologica pro Peccatore. Arnob. 7. Ut contempti se vellent de audacibus & transgressoribus vindicare.

TRANSJACIO, jēci, jactum, ēre. Solin. cap. 65. Indorum nemora in tam proceram sublimantur excelsum, ut transjaci ne sagittis quidem possint. V. infra **TRANSJICIO**.

TRANSIGO, ēgi, actum, [*διανύωμαι*] ēre. ex Trans & Ago: Tranfire, seu ultra ducere. Valer. 6. Argon. 247.
— lævum per luminis orbem

Transfigitur: teneræ linquuntur vulnere malæ.

Transfigere, [*διαγράφειν*, Gl. L. G.] Transfigere.

Tranfegit pectora mucro. Sil. lib. 4. 396. h. e. Penetravit.

Gladio se ipsum tranfegit. Tacit. 14. Ann. 37.

Transfigere [*διάγειν*, Gl. G. L.] Ducere, & præterire. ut Vitam transfigere. Sallust. in Catilina cap. 2. Sed multi mortales, dediti ventri atque somno, indolenti, incultique, vitam sicuti peregrinantes tranfegere.

Ævum tranfigitur venatibus. Sil. lib. 3. 390.

Transfigere, [*ἀπαρτίζω*, Gl. L. G.] Perficere, absolvere. Plaut. Amph. 3. 1. 8.

Næ hanc inchoatam tranfigam comœdiam. Ter. And. 5. 6. 17.

Intus tranfigitur, si quid est quod restet. Plaudite.

Unumquodque tranfigere, expedire, absolvere. Cic. 1. Verr. 46.

Multitudinem rerum uno tempore tranfigere. Cic. 1. de Invent. 39.

Negotium tranfigere, Perficere, absolvere. Cic. 2. Philipp. 90. Negotium tranfigisses, nisi ille se sub scalas tabernæ librariæ conjecisset. Idem pro Quint. 76. Ego hæc duo quæro, primum qua ratione Nævius susceptum negotium non tranfegerit, hoc est cur bona, quæ ex edicto possidebat, non vendiderit?

Verbo tranfigere. Cic. 6. Verr. 35. Tametsi jamdudum erro, qui tam multa de emptionibus verba faciam, & quæram, utrum emeris, & quomodo, & quanti emeris: quod verbo tranfigere possum.

Facta, transfacta omnia, Proverbiale est, inquit Donat. in id negotii, de quo nihil superfit ad agendum. Ter. And. 1. 5. 14.

Per nuntium hoc, quod erat tam leve, tranfigere potuisti. Cic. pro Rosc. Com. 49.

Tranfegere, [*ἀνακόψαι*, Gl. L. G.] Convenire, pacisci. Cic. 5. Verr. 60. Summitebat iste Timarchidem, qui moneret eos, si saperent, ut tranfigerent. Non deerant quidem, qui neque tranfigi volebant. Cic. 8. Fam. 11.

Me absente omnia cum illis tranfigi malo. Cic. 13. Att. 47.

Cum aliquo tranfigere qualibet conditione. Cic. pro Quint. 96. Idem pro Rosc. Com. 37. Defensio mea quæ est? Roscium pro sua parte cum Flavio tranfigisse.

Cum privatis non poterat tranfigi minore pecunia. Cic. 4. Att. 75.

Cum aliquo tranfigere atque decidere. Cic. pro Rosc. Amer. 114. Si hanc ei rem privatim Sex. Roscius mandavisset, ut cum Chryfogono tranfigeret, atque decideret, inque eam rem fidem suam, si quid opus esse putaret, interponeret.

Controversiam tranfigere. Cic. 1. Att. 3. Nos longo intervallo viseris, Acutilianam controversiam tranfegeris.

Pro focis tranfigere. Cic. pro Rosc. Com. 15. Qui pro focis tranfigit, fatidat neminem eorum postea peritum.

Transfactum est. Cic. ad Brut. 16. De Cæsare vero quod fieri potuit, ac debuit transfactum est: neque jam revocari in integrum potest.

Transfactum putabant Herbitenses: quum iste, Quid de hordeo, inquit, & Docimo, amiculo meo? Cic. 5. Verr. 79.

TRANSACTUS, a, um. Partic. [*παραλὺτος, πεπληρωμένος, ἀπηρεσμενός, πεπερωμένους*, Gl. L. G.] Ter. Adelph. 2. 4. 22.

Ego jam, re transfacta, convortam me domum cum obsonio.

Res transfactæ & præteritæ. Cic. 4. Tusc. 14. Quid, quum jam in rebus jam transfactis & præteritis orationes scribimus, num irati scribimus?

Partes transfactæ. Cic. 2. de Orat. 15. Sed hoc tamen cecidit peropportune, quod transfactis jam meis partibus ad Antonium audiendum venistis.

TRANSACTIO, ōnis. f. [*ἀλέυσις*, Gl. L. G. & G. L. *πλεσμός, συμβιβασμός, πύσις, παραίσις*, L. G.] Consummatio. Tertull. de Anim. cap. 55. Cum transfectione mundi referantur regna cælorum.

Apud Jctos est Conventio vel Compositio eorum, quæ sub litem veniunt. V. De transfectionibus 2. Dig. t. 15. & 2. Cod. t. 4.

Transfectionis alicujus pactione convenit. Arnob. 7.

TRANSACTOR, ōris. m. [*διαπρακτωρ*] Qui tranfigit. Cic. 4. Verr. 69. Qui est, id quod ex plurimis testibus priore actione didicistis, rerum hujusmodi omnium tranfactor & administer.

TRANSJICIO, jēci, jectum, ēre. Idem ac Trajicio. Sen. de Benef. 3. 23. Se uno ictu transegit. Sed frequentius legitur Trajicio, quod vide in suo loco. Nonnunquam & Traicio. Gloss. Latinogræc. Traice, μεταίσις.

TRANSJECTUS, a, um. Partic. pro Trajectus, a Trajicio reperitur scriptum. Cic. de Univerf. 32. Jam vero terram altricem nostram, quæ transjecto axi sustinetur, diei noctisque effectricem, &c. V. **TRAJECTUS**.

TRANSJECTIO, ōnis. f. [*ὑπερβάσις*] Aucl. ad Heren. 4. 45. Hujusmodi transejctio, quæ rem non dedit obscuram, multum proderit ad continuationes, de quibus ante dictum est. V. **TRAJECTIO**.

TRANSILIO, vel **TRANSALIO**, filivi, vel filui, sultum, [*ὑπερπηδῶ, ὑπερβόλωμαι*, Gl. L. G. & G. L.] ire. Ultra salire. Liv. 1. 6. Vulgarior fama est: ludibrio fratris Remum novos transiluisse muros. Plaut. Truc. 2. 1. 38. Per hortum transiluit ad nos.

Rates transiliunt vada. Hor. 1. Carm. 3. 24.

Transilire, Excedere.

Munera Liberi transilire, Nimium potare. Hor. 1. Carm. 18. 7.

Transilire aliquid, pro Præterire & tacere. Plin. in Paneg. cap. 66. pr.

Quid est enim in principatu tuo, quod cujusquam prædicatio, vel transilire, vel prætervehi debeat? Ovid. 1. de Pont. 2. 146.

Rem transilire oratio dicitur. Cic. 2. Philip. 84. Sed ne forte ex multis rebus gestis M. Antonii rem unam pulcherrimam transiliet oratio.

Transilire aliquid, pro Omittere, & tanquam negligere. Cic. 3. de Orat. 158. Id accidere credo, vel quod ingenii specimen est quoddam, transilire ante pedes posita, & alia longe repetita sumere.

TRANSILIS, e. Adj. Plin. 17. 23. Palmes transilis, i. e. Qui inter alios traduces transilit. [*ὑπὸ τῷ* Transilio scilicet. q. V.

TRANSULTO, [*ὑπερβόλωμαι*] āre. ex Trans & Salto compositum. Plaut. Capt. 3. 4. 105.

Tu transultas, ego miser vix alto præformidine. Alii legunt Suffultas. Liv. 23. 29. Nec omnes Numidæ in dextro locati cornu, sed quibus, defultorum in modum, binos trahentibus equos, inter acerrimam sæpe pugnam, in recentem equum ex fesso armatis transultare mos erat.

TRANSITIO, TRANSITUS, V. **TRANSSEO**.

TRANSJUNGO, junxi, junctum, [*μεταζεύγω*] ēre. Ulpian. in l. Ediles ajunt. D. De ædilitio edicto. Si mula talis sit, ut transjungi non possit, ut sana sit, &c. Idem ait, si nata sit eo ingenio aut corpore, ut alterum jugum non patiat: sanam non esse. Transjungere, est in quadrigis locum veterinis mutare: ut mulam temonariam facere, quæ præcedere solita est: vel dextram facere, quæ sinistra esse solebat. Budæus. Idem, Plerasque denique carrucarias tales esse, ut transjungi non possint.

TRANSLABOR, ēris, lapsus sum, [*διαλοθῶ*] lābi. ex Trans & Labor, compositum. Claud. 1. in Eutrop. 376.

— rapit cæli per inania cursum

Diva potens, unoque Padum translapsa volatu,

Castra sui rectoris adit.

TRANSLATOR, V. **TRANSFERO**.

TRANSLĒGO, lēgi, lectum, [*διαναγνώσκω*] ēre. Perlegere. Plaut. Afin. 4. 1. 5.

Horreicat faxo lena, leges quum audiet.

DI. Age, quæso mi, hercle translege. PA. audin'? DI. audio.

TRANSLUCEO, vel **TRALUCEO**, xi, [*διαφαίνω*] ēre. Vehementes & clarissime lucere, pellucere. Plin. lib. 6. cap. 17. Tam multiplici opere, tam longinquo orbe petitur, ut in publico matrona transluceat. h. e. Veste in publico induatur usque adeo tenui, ut corpus in ea transluceat, & pæne nudum appareat.

In liquidis translucet aquis. Ovid. 4. Met. 354.

E speculo in speculum tralucet imago. Lucret. 4. 308.

TRANSLUCENS, entis. Partic. Plin. lib. 37. cap. 12. Quibus modis ex crystallo tingantur smaragdi aliæque translucentes.

TRANSLUCIDUS, a, um. Adj. [*διαφανής, διαυγής*, Gl. L. G.] Quod adeo lucet ut per medium aspicere liceat. Plin. lib. 36. cap. 8. Probatum quæmaxime mellei coloris, in vertice maculosi, atque non translucidi.

Translate. Quintil. lib. 8. in Proem. Similiter illa translucida & versicolor quorundam elocutio, res ipsas effeminat.

TRANSMARINUS, a, um. Adj. [*διαπόντιος*, Gl. L. G. & G. L.] Quod trans mare est, vel petitur. Cic. 7. Verr. 44. Privatim autem nec proficisci quoquam potes, nec arcescere res transmarinas ex iis locis, in quibus tibi habere, mercari nihil licet. Plaut. Most. 2. 2. 66.

Ego transmarinus hospes sum Diapontius.

Transmarina latio, *διαπόντιος διάρεα*, Gloss. Latinogræc.

Peregrinatio transmarina. Quintil. lib. 7. cap. 4.

Transmarina vectigalia. Cic. 2. de Lege Agrar. 79.

Politissima doctrina transmarina & adventitia. Cic. 3. de Orat. 133.

TRANSMEO, vel **TRAMEO**, āre. [*διαδύνω*] Ultra meare. Plin. lib. 30. cap. 11. Præcipueque febrium medicina placitis eorum renuntiat. Namque & in XII signa digessere eam sole transmeante. Idem lib. 10. cap. 29. Ad quem eiconiæ non transmeant.

Terra marique transmeare. Tacit. 12. Ann. 62.

Vitrum species trameat omnis. Lucret. 4. 60. Et sic Varro de L. L. 4. 23. Trama, quod trameat filum.

TRANSMĒATUS, a, um. Partic. Apul. 6. Met. Limite transmeato. Ut vult Pric. p. 120. At Elmenh. p. 150. Cujus te limine transmeatam simul commiseris. [An Limini transmeatum? Ut fit Supinum verbi.]

Transmeato lentius freto. Ammian. 27. 18.

TRANSMĒTŌRIUS, a, um. Adj. Tertul. adv. Valent. cap. 27. Transmeatorio potius, quam generatorio more.

TRANSMĒABILIS, e. Adj. Auson. Spatio non transmeabili.

TRANSMIGRO, fec. c. [*μετακίω*, Gl. G. L.] āre. est in longinquo loci domicilium, habitationemve migrare, ut ait Valla lib. 5. Liv. 5. 54. Hanc eandem rem actam esse, ut Vejós transmigraremus.

Transmigrare, Demigrare. Sueton. in Tiber. cap. 15. Romam reversus, deducto in forum filio Druso, statim e Carinis ac Pompejana domo, Esquilias in hortos Mæcenatianos transmigravit.

TRANSMIGRATIO, ōnis. f. [*μεταναστεύσις*] Prudent. Hamart. v. 448. Hæc illa est Babylon, hæc transmigratio nostræ

Gentis.

TRANSMIGRATOR, ōris. m. [*μεταναστής*] Augustin.

TRANSMITTO, vel **TRAMITTO**, iſi, iſsum, [*διαπέμπω, μεταβάλλω*, Gl. G. L.] ēre. Per medium mittere & ponere. Plaut. Mil. 1. 1. 30.

Perque os elephantis brachium transmitteres.

Mors transmissa per artus. Stat. 2. Theb. 627.

Transmittit cuspidem pectus, Perforat. Sil. lib. 7. 658. h. e. Trajicit.

Transmittere mare, [*διασπῆναι*] Transnavigare. Cic. 5. de Finib. 87. Cur tantas regiones barbarorum pedibus obiit, tot maria transmisit?

Transmitti mari supero. Cic. 9. Att. 3.

Transmissus trans. Virg. 3. Æn. 403.

Quin ubi transmissæ steterint trans æquora classes. [Immo Steterint trans.]

Transmittere, absolute, pro Transfretare. Cic. 1. Philip. 7. Quum autem me ex Sicilia ad Leucopetram, quod est promontorium agri Rhegini, venti detulissent, ab eo loco condesci, ut transmitterem. Idem 2. Q. frat. 5. Eisdem ajebant nuntiare te prima navigatione transmissurum.

Transmittere in Africam velis. Liv. 28. 30 extr. Ceterasque, quas indepta esset, mulcasset, ni cum reliquis quinque navibus Adherbalis in Africam transmississet.

Transmittere, pro Transmittere. Cic. 16. Att. 6. Quum a Leucopetra profectus (inde enim tramittebam) stadia circiter CCC processissem.

Transmittere cursu campos, Celeriter transire. Virg. 4. Æn. 154.

Transmittere maria, Transvolare. Cic. 2. de Nat. Deor. 125. Grues cum loca calidiora petentes maria transmittant, trianguli efficere formam.

Transmittere tectum lapide: h. e. Lapidem ultra tectum conjicere. Plin. lib. 28. cap. 4.

Transmittit Benacus lacus Mincium fluvium. i. e. Dat ei exitum. Plin. lib. 9. cap. 22.

Transmittere exercitum, pro Dare transitum exercitui. Liv. 21. 24. extr. Reguli Gallorum &c. capti donis cum bona pace exercitum per fines suos præter Ruscinonem oppidum transmiserunt.

Araneorum telæ valentiora animalia transmittunt. Valer. Max. lib. 7. cap. 2. ext. 11. De Anacharfi, Anacharfi leges araneorum telis comparabat. Nam ut illis infirmiora animalia retineri, valentiora transmitti: ita his humiles & pauperes constringi, divites & præpotentes non alligari.

Transmittere litteras papyrus dicitur, quæ Bibula est. Plin. lib. 13. cap. 12.

Transmittere in formas coactam materiam, pro Formare, & in formas redigere. Columel. lib. 7. cap. 8.

Transmittere menses aliquot in specu, h. e. Transfigere. Plin. lib. 8. cap. 25.

Transmittere tempus, Ducere, consumere. Plin. 9. Epist. 6. Omne hoc tempus inter pugillares ac libellos jucundissima quiete transmissi.

Transmittere tempus temporibus amicorum. Cic. pro Lege Manil. 1. Omne meum tempus amicorum temporibus transmittendum putavi.

Operi transmittere noctes, Totas noctes operari. Stat. 3. Theb. 278.

Ævum transmissum, Ætas præterita. Stat. 1. Silv. 4. 124.

Annos steriles transmissimus. Stat. 4. Silv. 2. 12.

Transmittere vitam per obscurum, Vivere sine fama. Sen. Epist. 19.

Discrimen transmittere, Evadere. Plin. Epist. 164.

Transmittere, Præterire, tacere. Sil. lib. 7. 162.

Haud fas, Bacche, tuos tacitum transmittere honores.

Oblivio transmissit eam sententiam. Tacit. 4. Hist. 9.

Silentio transmittere. Tacit. 4. Hist. 9.

Transmittere de gr. Tollere, in voce SILENTIUM. Transmittere aliquem silentio, sed non probo in mea Orthogr. H. St.

Transmittere aliquid, Cum festinatione mittere. Plaut. Epid. 1. 2. 52.

Continuo te orabit ultro, ut illam transmittas sibi. Ibid. 3. 4. 27.

Mihi illam ut transmittas: argentum accipias. pro Transmittas.

Transmittere bellum, vel aliquid aliud onus alicui: pro Dare provinciam belli administrandi. Cic. pro Lege Manil. 42. Et quisquam dubitabit, quin huic tantum bellum hoc transmittendum sit, qui ad omnia vestræ memoriæ bella conficienda, divino quodam consilio esse videatur.

Transmittere hereditatem alicui, Transferre, legare. Plin. Epist. 171.

Idem in Paneg. 13. An S. P. Q. Romani exercitus, provincias, socios transmissurus uni, successore e sinu uxoris accipias?

TRANSMISSIO, ōnis. f. [διακρίσις] Cic. 4. Att. 17. O navigationem amandam, quam mehercule ego valde timebam, recordans superioris tuæ transmissionis.

TRANSMISSUS, ūs. m. pro Trajectu, seu trajiciendi spatio. Cæf. 5. Bell. Gall. 13. Pari spatio transmissus, atque est a Gallia in Britanniam.

TRANSMONTANUS, a, um. Adj. [ὑπερβόρειος] Qui ultra montes habitat. Liv. 39. 2. Subactis cis Apenninum omnibus, tum transmontanos adortus. In his & Friniates Ligures erant, quos non adierat C. Flaminius, omnes Æmilii subegit.

Transmontani Astures. Plin. 3. 3.

TRANSMOVEO, mōvi, mōtum, [μετακινέω] ēre. De loco in alium locum movere. Ter. Eun. 3. 1. 10.

Labore alieno magno partam gloriam

Verbis sæpe in se transmovet, qui habet falem. h. e. Attribuit, Asciscit sibi gloriam.

TRANSMOTUS, a, um. Partic. [μετακινήσας] Tacit. 13. Ann. 35. Quippe e Syria transmotæ legiones.

TRANSMOTIO, ōnis. f. [μετάθεσις] Mart. Capell. 5. Metathesis est transmotio, cum rem a nobis alio transmovemus.

TRANSMUTO, [μεταλλάσσω, Gl. G. L.] āre. Lucret. lib. 2. 487.

Summa atque ima locans, transmutans dextera lævis.

Fortuna transmutat incertos honores. Hor. 3. Carm. 29. 49.

TRANSMUTATIO, ōnis. f. [μεταλλαγή, Gl. G. L.] Quintil. 1. 5. Duos in uno nomine faciebat barbarissimos & immutatione (litterarum) & transmutatione. i. e. Transpositione.

TRANSMUTATOR, ōris. m. Apul.

TRANSNATO, V. post seq. dict.

TRANSNO, [διανήματα] āre. Ultra nare. Cic. in Somn. Scip. 16. Ex his ipsis cultis, notisque terris, num aut tuum, aut cuiusquam nostrum nomen vel Caucasum hunc, quem cernis, transcendere potuit, vel illum Gangem transnare? Hor. 2. Serm. 1. 8.

— ter uncti

Transnato Tiberim, fomno quibus est opus alto. V. TRANO.

TRANSNATO, [διακλυμῶ, Gl. G. L.] āre. Ultra natate, natando transire. Liv. Magonem cum equitatu flumen transnataste, &c. Idem 21. 27. Ipsi cetris suppositis incubantes, flumen transnatavere. Sed Gronovius legit, Transnare. V. TRANO. Plin. lib. 6. cap. 27. Unum genus ei piscium est, idque transcurrentis non miscetur alveo, sicut nec e Tigri pisces in lacum transnatare.

TRANSNAVIGO, [διαπλέω, Gl. G. L.] āre.

TRANSNOMINO, [μετονομάζω, Gl. L. G. & Gl. G. L.] āre. Nomen commutare, vel invertere, aut immutare. Sueton. de Claris Grammat. cap. 18. L. Crafficius genere Tarentinus, ordinis libertini, cognomine Palides, mox Panfam se transnominavit.

Idem Suet. in Domit. c. 13. in fine. Post autem duos triumphos, Germanici cognomine assumpto, Septembrem mensē & Octobrem ex appellationibus suis Germanicum Domitianumque transnominavit. H. St. Desiderabatur hic locus in Lugd.

TRANSMINATIO, ōnis. f. [μετανομία] Gloss. Lat. Gr.

Transminatio, Metonomasia. H. St. Desuit hæc dict. in Lugd.

TRANSNUMERO, āre. Ultra numerare. Auctor ad Heren. lib. 4. 64. Puer qui jam bene hominis naturam novit, Tu illo plures mittas oportet, inquit, si hodie vis transnumerari.

TRANSPADANUS, a, um. Adj. [παρὰ τὸν Πάδον] Qui trans Padum habitat. Cic. 5. Att. 2. Marcellus sedendi comes, et si ille Magistratum non gesserit, erat tamen Transpadanus. Idem 2. Fam. 17. Quod autem meum erat proprium, ut alariis Transpadanis uti negarem, id etiam populo se remisisse scribit. Catull. 37. 13.

TRANSPICIO, spexi, spectum, [διορίζω] ēre. Lactant. de Opific. Dei, cap. 8. Per oculorum membranas sensus ille, qui dicitur mens, ea quæ sunt foris, transpicit. Ibid. Si quis vellet transpicere per cicutam, &c.

TRANSPICIOR, ūci. Pass. Lucret. lib. 4. 271.

Quod genus illa foris, quæ vere transpiciuntur.

TRANSPECTUS, ūs. m. [διόρσις] Lucret. lib. 4. 272.

Janua quum per se transpectum præbet apertum.

TRANSPLANTO, [μεταφυτεύω δένδρον] Gloss. Græcolat.

TRANSPONO, pōsi, pōsitum, [μετατίθημι, Gl. G. L.] ēre. notæ significacionis. Gell. lib. 12. cap. 1. Arborem in locum alium transpositam. Copias transponere. Justin. lib. 25. Quum copias Cherroneso transposuisset. h. e. Per Cherronesum in Græciam transportasset atque trajecisset.

Militem transposuit. Tacit. 2. Ann. 8.

Arbitrio meo transponantur verba. Lips. in Tacit. 324. H. St.

TRANSPOSITUS, a, um. Partic. Gell. 12. 1. Sæpe videas arborem in locum alium transpositam deperisse.

TRANSPOSITIO, ōnis. f. [μετάθεσις] Apud Grammat.

TRANSPOSITIVUS, a, um. Adj. Quintil. 3. 6. μεταλλῶν nos varie translativam, transumptivam, & transpositivam vocamus.

TRANSPORTO, [μεταφορίζω, διαπορεύω, Gl. G. L.] āre. De loco in locum portare. Cic. 14. Att. 5. Quid quas Annius transportavit? Eidem lib. 7. 16. De pueris in Græciam transportandis tum cogitabam, quum fuga ex Italia quæri videbatur.

Carina transportari. Martial. lib. 13. 72.

Copias transportare vel exercitum: pro Traducere, quum navigio per mare ducitur exercitus. Cn. Magnus Marcello & Lentulo, 8. Att. 12. Reliquæ copiar omnes Brundisium cogerentur, & inde Dyrrhachium transportarentur. Cic. in Pison. 47. Te Provinciam Macedoniam, in quam tantum exercitum transportasses, sine ullo milite reliquisse? Virg. 6. Æn. 328.

Nec ripas datur horrendas, nec rauca fluenta

Transportare prius, quam sedibus ossa quierunt.

Transportare, pro Deportare in exilium. Sen. lib. de Clement. Quas civitates funditus exscindi, quas transportari, quibus eripi libertatem, quibus dari oportebat, mea jurisdictio est. Suet. in Augusto, cap. 65. Agrippam nihilo tractabiliorem, immo in dies amentiozem in insulam transportavit.

TRANSPORTATIO, ōnis. f. [ἐξοστρέφεις] Sen. ad Helv. cap. 6. Populorum transportationes exilia publica sunt.

TRANSPORTANEUS, a, um. Adj. Cassiod. 10. Epist. 30. de Elephant. Cutis hujus ulcerosis vallibus exaratur, a qua transportaneorum nefanda passio nomen accepit. Transportanei igitur sunt, qui Elephantia laborantes extra urbem ablegantur. [Qui transportam sunt locuti.]

TRANQUIETUS, a, um. Adj. i. e. Valde quietus. Plaut. Merc. 5. 2. 50.

Ego istum in transquieto tuto sistam, ne time. al. Tranquillo.

TRANSRHENANUS, a, um. Adj. [πέραν τὸν Ῥήνον] Qui trans Rhenum habitat. Plin. lib. 19. cap. 1. Jam quidem & Transrhenei hostes. Cæf. 5. Bell. Gall. 16. Germanosque Transrheneos sollicitare dicebantur.

TRANSRIBERINUS, a, um. Adj. Qui trans Tiberim in urbe habitat. Martial. 1. 42.

Non es, crede mihi. Quid ergo? Verna es:

Hoc quod Transruberinus ambulator. conf. Cic. 12. Att. 2. & 3.

TRANSTRUM, i. n. [ζυγὸν σκαφῆς, καλῆς, Gl. L. G.] Perf. 5. Sat. 146.

— tibi torta cannabe fulto

Cœna sit in transtro.

Ad transtrum navis obnixus corporis pondere. Flor. Epit. Liv. 89. V. Turneb. Adverf. 20. 1.

TRANSTRA, ōrum. plur. num. [ζυγὰ σκάφης, καλῆς, Gl. L. G.] sunt Tabulæ, super quas sedent remiges, inquit Festus. Cæf. 1. Bell. Gall. 13. Transtra ex pedibus in altitudinem trabibus, confixa clavis ferreis, digiti pollicis crassitudine. Ovid. 14. Met. 534.

— & incurvæ fumabant transtra carinæ.

Confidere transtris. Virg. 3. Æn. 289.

Novare transtra. Virg. 5. Æn. 753.

TRANSTRA, Tigna quæ transversa a pariete in parietem porriguntur, auctore Festo. Vitruv. lib. 4. cap. 2. Trabes supra columnas & parastatas, & antas ponuntur, in contignationibus tigna & axes, subjectis: si majora spatia sunt, columnen in summo fastigio columninis, unde & columnæ dicuntur & transtra & capreoli, si commoda, columnen & cantieri prominentes ad extremam subgrundationem.

TRANSTILLUM, i. n. dimin. usus est pro Trabeculis Vitruv. 5. 12. conf. Philand. ad Vitruv. 1. 5.

TRANSVÄRICO, [παραβάνω, Gl. L. G.] āre. Idem quod Prævarico. q. V. Proprie utitur Veget. Mulom. 3. 60.

TRANSVĒHO, xi, ūtum, [διαπορεύω, διακρυβίζω, Gl. L. G.] ēre. Ultra vehere, sive id ratibus in mari, sive curru per terram fiat. Sallust. in Jugurth. cap. 18. Ex eo numero Medi & Persæ & Armenii, cum navibus in Africam transvecti, proximos nostro mari locos occupavere. Plin. lib. 8. cap. 6. Transvecti ratibus. Claud. 2. de Laud. Stil. 273.

Transvehitur Tuscos, Apenninusque volatu

Stringitur.

Tempus transvectum est. Tacit. 2. Hist. 76.

Traveho, pro Transveho. Varro de R. R. 2. 7. Cum flumen travehendum est. al. Trajiciendum.

TRANSVECTIO, ōnis. f. [μεταγωγή, μεταφοριδή, Gl. G. L.] Cic. 1. Tusc. 10. Dic, quæso, num te illa terrent, triceps apud inferos Cerberus, Cocytii fremitus, transvectio Acherontis, mento summam aquam attingens siti enectus Tantalus?

Transvectio est, quum equites sollemniter recensentur. Eam Fabius Maximus instituit. Liv. lib. 3. in fine, Ab eodem Fabio institutum dicitur, ut equites Idibus Quintilibus transveherentur. Suet. in August. cap. 38. Equitum turmas frequenter recognovit, post longam interca-pedinem reducto more transvectionis. Sed neque detrahi quenquam in transvehendo ab accusatore passus est, quod fieri solebat. V. Valer. lib. 2. cap. 2. de lastitutis antiquis. extr.

TRANSVERBERO, [διαπείρω, Gl. G. L.] āre. Transfigere. Cic. 7. Fam. 1. Præclara bestia venabulo transverberatur? Et Liv. 38. 22. Hi vero non vulnerabantur, sed transverberatis scutis, plerique inter se conferti hærebant. Virg. 11. Æn. 667.

— cujus apertum

Adverfi longa transverberat abiete pectus.

TRANSVERSUS, a, um. Adj. [πλάγος, Gl. L. G. & G. L.] Quod contrarium est Obliquo Columel. lib. 2. Sed in arando maxime observandum est, ut transversus mons fulcetur. Liv. 1. 14. Inde subito exorti Romani transversam invadunt hostium aciem. Hor. de Arte Poet. 447.

— incompertis illinet atrum

Transverso calamo signum.

Auferre transversos. V. AUferro.

Fortuna transversa incurrit. Cic. de Clar. Orat. 331. In te intuens, Brute, doleo, cujus in adolescentiam, per medias laudes quasi quadrigis vehementem, transversa incurrit misera fortuna Reipublicæ.

Fulmina transversa volant per imbres. Lucret. lib. 2. 213.

Transverso gradu, πλάγιος βᾶσις, Gloss. Latinogræc.

Itinera transversa. Liv. 3. 7.

Motio transversa. Cic. de Univerf. 27. Tunc ex alterius naturæ motione transversa, in ejusdem naturæ motum incurrit, &c.

Verba transversa, pro Male compositis. Sen. Epist. 114.

Transversum digitum, aut unguem discedere, frequenter est apud Cic. pro eo quod est Quam minimo spatio. ut 4. Acad. 58. Ab hac regula mihi non licet, transversum, ut ajunt, digitum discedere. Idem 12. Att. 29. In omni vita sua quemque a recta conscientia transversum unguem non oportet discedere. Sunt illa quidem minus figurata, sed tamen proverbialia, quæ loquitur Plautinus Euclio in Aulul. 1. 1. 18.

Itic astato; si hercle tu ex isthoc loco

Digitum transversum, aut unguem latum excefferis, &c. Hæc

Erasmus.

Transversum agere. Transversus agi dicitur, qui vi & impetu quodam ab instituto deflectitur. Ita Laberius mimus apud Macrobius libro Saturnalium secundo, cap. 7. Cursum fortunæ transversum vocat. Hunc enim C. Cæsar benignitas invitavit, ut eques Romanus & senex, prodiret in scenam. In prologo igitur queritur præter animi sui sententiam eo se Cæsar auctoritate fuisse compulsum;

Necessitas, inquit, cujus cursus transversus impetum.

Voluerunt multi effugere, pauci potuerunt,

Quo me detruit pæne extremis sensibus? Ita qui præceps ira fertur, Transversus rapi dicitur. Ductum apparet a navigantibus, qui secundo vento, recto cursu feruntur: flatu adverso, transversum aguntur. Erasmus.

Ferre corpus alicujus transversum. Lucret. lib. 4. 424.

In transversum positus. Plin. lib. 16. cap. 42.

De transverso. V. DE præpositionem.

Ecce tibi e transverso. Cic. 4. Acad. 15.

Ex transverso cedere. Plaut. Pseud. 4. 1. 45. [conf. Liv. 1. 13. pr.]

Transversa, Adverbialiter positum. Virg. 5. Æn. 19.

Mutati transversa fremunt. Transversa, Hinc atque hinc. Est autem Adverbium factum de nomine. Idem 3. Ecl. 8.

Novimus & qui te transversa tuentibus hircis. subaud. Rifere. i. e. Vestram turpitudinem indignantibus. Servius.

TRANSVERSARIUS, a, um. Adj. Quod in transversum ponitur. Cæf. 2. Bell. Civil. 16. Ubi autem spatium inter muros aut imbecillitas materiæ postulare videretur, pilæ interponuntur, transversaria tigna injiciuntur, quæ firmamento esse possint. V. Cratitius, in CRATES.

TRANSVERSE, Adv. Vitruv. 9. 9. In columella horæ transverse describantur.

TRANSVERSIM, aliud Adv. Plin. lib. 3. cap. 1. Ad Gallicum oceanum Iberico a mari transversim se pandens terra.

TRANSVERTO, ti, sum, ẽre. Firmic. lib. 6. cap. 15. Mentis levitate instabiles faciet ista conjunctio, eorumque consilia hac atque illac varia cogitatione transvertet, ne animus eorum aliquando unius consilii ratione utatur. Arnob. 7. Præstare quæ bona sunt, atque inimica transvertere.

TRANSULTO, V. TRANSILIO.

TRANSUMO, sumpsi, sumptum, [μετελαμβάνω] ẽre. Ex alio fumere. Stat. 3. Theb. 292.

— lacrimas non pertulit ultra

Bellipotens: hastam læva transumit, & alto

(Haud mora) defluit curru, &c. h. e. Mars hastam, quam dextra manu gestabat, transfert in sinistram. Unde quæ ex primis tabulis transcripta sunt, solennitate juris adhibita, dicuntur Transumpta: & actus ipse Transumptio.

TRANSUMPTIO, õnis. f. [μετέληψις] Figura est apud Rhetores, quam Græci μετέληψιν vocant, quum rem ex alio ad alium transmovemus. V. Quintil. 8. 6. Demosthenes, Quum bellum Phocense conflatum esset, & non per me, nondum enim ego ad Remp. accesseram. Cic. Refertum Tribunicis legibus, exhaustum a quibus sit, ipsi sciunt.

TRANSUMPTIVUS, a, um. Adj. Quintil. lib. 3. cap. 5. V. supra. TRANSPOSITIVUS.

TRANSUO, ui, utum, [διατρέπω] ẽre. ex Trans & Suo, s abjecta. Columel. lib. 6. cap. 5. Media pars descripti orbiculi eadem subula transfuitur: & facto foramine, prædicta radícula inferitur. Apud Cels. lib. 7. cap. 7. de pilis palpebrarum, Deinde si plures pili sunt, necesse est longum tormentum, quum toties acus tranfuer, magnam inflammationem moveat. [Nisi Transiet scripsit.]

TRANSVÖLO, [παραπλάττωμαι] ẽre. Ad aves pertinet. Plin. lib. 10. cap. 29. Perdices non transvolat Bæotia fines in Attica. Item lib. 9. cap. 8. De delphinis, Tantæque vi exsiliunt, ut plerumque vela navium transvolent. Lucret. lib. 4. 563.

Et conturbari vocem dum transvolat auras. Hor. 1. Serm. 2. 108.

Transvolare, Celeriter ire. Liv. 3. 63. Eques inter ordines peditum tectus, se ad equos recipit: transvolat inde iu partem alteram, suis victoriæ nuntius.

Alpes transvolare. Cic. 10. Fam. 31.

Transvolans animum cogitatio. Plin. lib. 7. cap. 12.

Transvolare, pro Transfugere posuit Plaut. in Epid. 1. 1. 32.

Mulciber credo arma fecit, quæ in bello habuit Stratiphocles,

Transvolaverunt ad hostes.

TRAVÖLO, ẽre. Varro 4. de L. L. 25. Trua, quod travolat ea aqua. Lucret. lib. 4. 603.

— species quod travolat omnis. al. Trameat.

TRANSVÖLITO, ẽre. frequent. Lucret. lib. 1. 355.

Inter septa meant voces, & clausa domorum

Transvolitant.

TRÆPES, ẽtis. m. vel **TRAPETUM**, i. n. [τράπων μύλον, Gl. L. G. & G. L. τράπων, L. G. τράπων, G. L.] vel **TRAPETUS**, i. m. vel **TRAPETA**, æ. f. Mola olivaria, ut ait Servius. A τρέπω, volvo. seu verto. Cato de R. R. cap. 18. Trapetibus locum dextra & sinistra. Virg. 2. Georg. 519.

Venit hiems, teritur Sicyonia bacca trapetis.

Oleo autem conficiendo molæ utiliores sunt, quam trapetum, quam canalis & solea. Columel. lib. 12. cap. 50.

Trapetus emptus est in Sueffano nummis quadringentis. Cato de R. R. cap. 22. Idem cap. 12. Trapetos quinque.

Trapetum, quo oleæ teruntur, ita accommodari præcipit Cato R. R. cap. 22. ut statuatur ad libellam æquatam, ne quid fastigii, ne quid devexi habeat: sed ut æquato situ & planitie perlibrata positum sit. Id enim Librare cum dicit intelligit. V. plura apud eundem.

Trapeta funibus suspensa, apud Ulpianum in l. Sed addes. §. 2. D. Locati & conducti, intelliguntur Molæ olivariæ, non volubiles, nec trufatiles, sed quæ in altum tollebantur, & ad frangendam oleam demittebantur, eoque funibus opus erat ad eam suspendendam. Columel. 12. 52. Suspensa mola oleum frangito. [V. SUSPENSUS.]

TRÆPEZA, es. f. [τραπεζα] Mensa Græce dicitur. Unde

TRAPEZITA, æ. m. [τραπεζίτης] Mensarius. In Gloss. Latinogræc. Mensularius, & in Græcolat. Nummularius. Plaut. Capt. 1. 2. 90.

— subducam ratiunculam,

Quantillum argenti mihi apud trapezitam fiet.

TRAPZÖPHÖRON, i. n. vel **TRAPEZÖPHÖRUS**, i. m. [τραπεζόφορον, τραπεζοφῶρος] Cic. 7. Fam. 23. Quod tibi destinatas trapezophoron, si te delectat, habebis. Ubi interpres, Trapezophoron signum erat sacerdotis cujusdam hujus nominis, qui cum alio, Cosmo nomine, omnia sacra Minervæ administrabat. Auctor Suidas. Apud vero Julium Pollucem lib. 10. §. 69. sic legitur, Licet porro mensam, in qua pocula reponuntur τραπεζην dicere, aut etiam τραπεζην: vel si quis ambitiose ne novis quidem abstineat, τραπεζοφῶρον. Hæc Pollux. Veluti Qui mensam gestet. Proinde Cæl. lib. 7. cap. 12. carpens Ciceronis interpretem sic ait, Ego vero Trapezophoron intelligo apud Ciceronem Statuam, quæ poculorum mensam sustineret. Quod etiam intellexisse puto Juven. 3. Sat. 203.

Lectus erat Codro Procula minor, urceoli sex,

Ornamentum abaci: nec non & parvulus infra

Cantharus, & recubans sub eodem marmore Chiron. [V.]

ABACUS. Gloss. Græcolat. τραπεζοφῶρον, Caliclar. A caliculis nempe sustinendis.

Trapezophoron, Paul. in l. 3. §. 1. D. De supell. legat. Supellectile legata hæc continentur, mensæ, trapezophora, delphica, subsellia, &c.

TRÆPZÛS, untis. f. [τραπεζῆς] Cappadociæ civitas libera, & vasto monte clausa, ut auctor est Plin. lib. 6. cap. 4. Hanc patriam habuit Georgius Trapezuntius, magnus in omnibus illustribus doctrinis homo: qui ad extremam senectutem omnium, & Græcarum, & Latinarum litterarum oblitus est. Trebizonde hodie vocatur, & est ditionis Turcicæ. Alii proferunt vulgo Trapezonda. Tacitus in 3. Hist. 47. vocat Vetusiam Asiæ civitatem, a Græcis in extremo Ponticæ oræ conditam.

TRASENNA, V. TRANSENNA.

TRASIMËNUS, [Τρασίμηνος] Lacus in agro Perusino, unde & hodie vocatur Lacus Traziminus, teste Blondo in Italia illustrata, juxta quem Hannibal Flaminius Consul cum XIIII Romanorum millibus interfecit, & sex millia cepit. Meminit hujus Plin. lib. 2. cap. 84. Ibid. cap. 107. Reperitur apud auctores, Trasimenum lacum aruisse totum. Cic. pro Rosc. Amer. 89. Multos casus, non ad Trasimenum lacum, sed ad Servilium vidimus. Idem de Clar. Orat. 57. meminit. Dicitur est hic lacus Trasimenus a Trasimeno, puero formosissimo, Tyrreni filio, quem Agylle Nympha, ejus amore capta, rapuisse dicitur in eum lacum, ut docet Silius a principio lib. 5. Fuit autem ea Romanorum clades in planitie, inter Mevium & Gietum jacente, quam Sanguinatæ rivus ex Mevio monte manans, interfecit, & in Trasimenum condit. Is habet ab ortu villam instar oppidi. Tuorum dictam: ab occasu fauces, quibus clausus fuerat Flaminius: & a meridie Trasimenum. Non ita procul locus est, ubi castrametatus fuerat Annibal, quæ vallis Comana dicitur. Est & Ossaria vicus, ab ossium dicta multitudine versus Cortonam, a Trasimeno tribus passuum millibus distans.

Scribitur & Trasymenus, per y. Sed rectius Latina littera.

TRASIMËNUS, a, um. Adj. [Τρασίμηνος] Ovid. 6. Fast. 765.

Sunt tibi Flaminius Trasimenaque litora testes.

Busta Trasimena. Sil. lib. 11. 347.

Vada Trasimena. Sil. lib. 11. 172.

TRASIMËNICUS, a, um. Adj. Sidon. Carm. 9. 248. Trasimenica strages.

TRASÏMÄCHUS, [Τρασίμαχος] qui princeps inveniendi numeros in oratione fuit, teste Cic. in Orat. 175. Idem de Clar. Orat. 30. Tum Leontinus Gorgias, Trasymachus Chalcedonius, &c.

TRASÏMENICUS, TRASÏMENUS, V. TRASIMENUS.

TRÄVIO, [διατρέχωμαι] ẽre. Transire. Lucret. lib. 4. 603.

Qualia sunt vitri, species quæ traviat omnis. Nonnulli leg.

Trameat. al. Travolat. Idem lib. 6. 148.

Incolumisque venit per res, atque integra transit

Multa: foraminibus liquidis quia traviat ignis,

Multaque perfringit. Traviare, quasi Trans sive per alia corpora sibi viam facere.

TRAVÖLO, V. TRANSVÖLO.

TRÄULUS, i. m. [τραυλός] Græcum vocabulum significans Balbum, aut eum, qui cum difficultate loquitur. τραυλίζω Græcis, Balbutio Latinis. Lucret. lib. 4. 1157.

Magna atque immanis τραυλίη, plenaque honoris;

Balba loqui non quit, τραυλίζει, muta pudens est. [Gloss. Græcolat.]

τραυλή, Balva, rauca; τραυλίζω, Balvucio, Rauco; τραυλός Valvus,

Raucus, Blesus. Et Latinogræc Balbutit, νηπίω αὐτοσπαίζει, τραυλίζει.

TRÄULISMUS, [τραυλισμός] Balbutientis vitium.

TREV. CIV. Trevirenses cives, vel Trevirensis civitas.

TRÆRÄTIUS, [τρεῖς ἀπὸ] Jurisconsultus, Ciceronis familiaris, ut perspicere licet ex familiaribus epistolis. V. Hor. 2. Serm. 1. 4.

TRÆBAX,

TREBAX, ācis. Adj. Pervicax. Sidon. 1. Epist. ult. Trebaciſſimus ſenex. V. Voſſ. Etymol.

TREBACITREB, Adv. Idem 9. Epist. 11. Malui factum fateri ſimpliciter, quam trebaciter diffiteri.

TREBELLIUS, i. m. Nomen gentile apud Romanos frequens. M. Trebellius. Tacit. 16. Ann. 41. Trebellius Maximus. Idem 16. Ann. 3. Trebellius Pollio, Hiſtoricus, cujus exſtant Vitæ quædam Imperatorum. V. Voſſ. de Hiſtor. Lat. 2. 6.

TREBIA, [τρεβιας] Subalpinæ regionis fluvius, juxta Dertonam civitatem (auctor Strabo lib. 5.) clade Romanorum ab Annibale accepta inſignis. Eſt & Trebia Celtiberorum civitas. quæ pars eſt Hiſpaniæ. Inde Trebellicum vinum dicimus.

TREBIATES, Umbriæ populi in quarta regione Italiæ, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 14. Idem &

TREBIANI, dicuntur. Suet. in Tiber. 31. Iterum eo cenſente, ut Trebianis legatam in opus novi theatri pecuniam ad munitionem viæ transferre concederetur, obtinere non potuit.

TREBLA, æ. f. Inſtrumentum ruſticum; quaſi Tribula a Tribula. Cato R. R. 135. Treblæ albæ.

TREBONIUS, [τρεβωνιος] Nomen gentile Ro. A. Trebonius cum Bruto & Caſſio tertius conjuravit contra Cæſarem, in Aſia deinde fraude Dolabellæ interfectus crudeliſſime fuit, ut narrat Cicero in 11. Philipp. conf. Vell. 2. 69. 1. & Hor. 1. Sermon. 4. 114.

TREBULÆ, [τρεβυλαι] Oppidum fuit haud longe ab urbe, ut ſcribit Plin. lib. 3. cap. 5. Et olim Trebulanis civitas data fuit. Hinc Caſei Trebulani dicti ſunt. De quibus Martial. lib. 13. 33. Prope Trebulanos ſunt & alii populi, nomine Trebani, auctore Plin. lib. 3. cap. 12.

TREBULANUS, a, um. Adj. Plin. lib. 14. cap. 6. Vina Trebulana.

TRECENTARIUS, TRECENTI, TRECENTENI, TRECENTESIMUS, TRECENTI, TRECENTIES, V. TRES.

TRECHEDIPNUM, i. n. [τρεχιδιπνον] Juven. 3. Sat. 68. Ruſticus ille tuus ſumit trechedipna, Quirine. Trechedipna, Gymnaſticæ veſtes, quæ a curſu nomen habent, & cæna; ut perſtringat poeta Romanos acriter, qui tam dediti fuerunt Græcis exercitationibus, ut iis prope vitam & ſpiritum ducere viderentur, ad eaſque, tanquam ad cœnam, currebant: qua veſte etiam eſuritores fortasſe Græculi ad cœnam curſitantes uti ſolebant. Hæc eſt Turnebi opinio, Adverſ. 3. 17. Trechedipni, apud Plutarchum in Sympoſiacis appellantur, Qui licet appetentes & ambientes alienas cœnas, in mora tamen erant ceteris convivis, tardius accedentes: ut per contrarium Trechedipni videantur dicti. Ceſſatoribus enim celeritas tribuitur. V. Rhodiginum lib. 27. cap. 24. & Calgagninum.

TREIS, in accuſativo plurali pro Tres. V. TRES.

TREMBUNDUS, V. infra TREMO.

TREDECIES, TREDECIM, TREMISSIS, V. TRES.

TREMO, ui, [τρεμοω, Gl. L. G.] ẽre. Commoveri, ſeu agitari ſignificat; a ſimilitudine vocis: quæ tunc quum valde ſeu commotus eſt, tremula auditur. Eſt autem Tremere proprie corporum ſolidorum, quum propter frequentem commotionem ita agitantur & concutiuntur, ut ſtare loco neſciant. Hinc fit ut Tremor pro Rigore accipiatur, quanquam hoc illo majus ſit, præſertim in febris. Plant. Aſin. 2. 2. 23. Non placet, pro monſtro ex templo eſt, quando qui ſudat tremit. Ter. Eun. 1. 2. 4. — totus, Parmeno, Tremo, horreoque, poſtquam aſpexi hanc. P. A. bono animo es. Cic. 2. de Orat. 285. Hujus generis eſt plenus Nævius: & jocus eſt familiaris, Sapiens ſi algebis, tremes. Ac ſapius de animatis dicitur. Animo tremere. Cic. 1. Q. frat. 1. 4. Quid ſi tibi, bellum aliquod magnum & periculofum adminiſtranti, prorogatum imperium viderem, tremere animo. h. e. Maximopere timerem, tralatione ſumpta ab iis, qui quum timent, maxime tremunt.

Artus tremit, figurate, pro Artus tremunt. Virg. 3. Georg. 84. Stare loco neſcit, micat auribus, & tremit artus. Accuſativus eſt pluralis, quaſi diceret, Tremit membra. [Antiptoſis Græcanica. V. Vechner. Hellenol. 1. 26. Corde & genibus tremit. Hor. 1. Carm. 23. 8. Iræ tremuere. Sil. lib. 7. 581. Offa tremere pavore. Hor. 2. Sermon. 7. 57. Synecdoche eſt. Serviliter tremere. Quintil. lib. 1. cap. 11. Toto pectore tremere. Cic. 4. Tuſc. 49. Calamo tremente. Martial. lib. 4. 30. Frondes tremuerunt vento. Ovid. de Nuce, 175. Motibus inſolitatis tremuerunt Alpes. Virg. 1. Georg. 475. Tellus tremit longo cum murmure. Ovid. 4. Faſt. 267. Tremere, cum Accuſativo. Liv. 22. In ea civitate, in qua Magiſtri Equitum virgas ac ſecures Dictatoris tremere atque horrere ſoliti ſunt. Te Stygii tremuere lacus. Virg. 8. 296. Tremendus, Timendus. Virg. 2. 299. Hic aliud majus miſeris, multoque tremendum Objicitur magis. REMENS, entis. Partic. [τρεμων] Virg. 5. 299. — fed tarda trementi Genua labant. Horrens & tremens. Cic. in Piſon. 99. Timidus & tremens. Cic. in Piſon. 74. Genæ trementes. Virg. 4. 299. Lingua tremente dictum. Ovid. 4. de Pont. 10. 84. al. Querente. Ore tremente loqui. Ovid. 3. de Pont. 1. 154. Ofcula tremantia. Lucan. lib. 2. 114. Vox tremens. Cic. 3. Q. frat. 2. Homo undique actus, & quum a me maxime vulneraretur, non tulit, & me trementi voce exulem appellavit. Bos tremens procumbit humi. Virg. 5. 299. Fruſta carnis tremantia, h. e. Aohuc palpitantia. Virg. 2. 299. Haſta tremens. Virg. 2. 299. Tela tremantia. Ovid. 12. Met. 99. REMENDUS, a, um. Partic. [τρεμεντος] Propter quod quis tremere debet. Viſuque adituque tremendus. Stat. 10. Theb. 158. Neſas tremendum. Valer. 2. Argon. 209. Regem tremendum adiit, Plutonem. Virg. 4. Georg. 469. Tumultu tremendo ruens Juppiter. Hor. 2. Carm. 16. 11. REMEBUNDUS, vel TREMBUNDUS, a, um. Adj. [τρεμυδης, Gl. G. L.] Tremens. Martial. lib. 9. 94. Cic. pro Domo 134. Aut ſi dixit aliquid verbis hæſitantibus, poſtemque tremebunda manu

tetigit, certe nihil rite, nihil caſte, nihil more, inſtitutoque perfecit. Humus tremebunda nutat. Valer. 6. Argon. 168. Membra tremebunda. Ovid. 4. Met. 133. Vox tremebunda. Auctor ad Heren. lib. 3. 25. Compar. [τρεμυδης] Columel. lib. 10. 396. Candidus effetæ tremebundior ubere porcæ.

TREMISCO, [τρεμιω, Gl. L. G.] ẽre. Tremore concuti: interdum etiam Timere. Virg. 3. 299. — ſonitumque pedum, vocemque tremiſco. Motu tremiſcere. Ovid. 7. Met. 205. Tonitru tremiſcunt ardua terrarum. Virg. 5. 299. Ad omnem ſtrepitum tremiſcens. Ovid. 14. Met. 214. In Gloſſ. extitit. Tremiſco, per e.

TREMEFACIO, feci, factum, [τρεμυπω] ẽre. Tremorem incutere. Cic. 1. de Divin. 18. Aut quum ſe gravido tremefecit corpore tellus. Ex poeta. Tremefacere aliquem. Virg. 6. 299. Libertas tremefacta, Concoſſa. Cic. 2. Off. 24. Quamvis enim demerſæ ſint leges alicujus opibus, quamvis tremefacta libertas, emergunt tamen hæc aliquando aut judiciis tacitis, aut occultis de honore ſuffragiis. Legitur & Timefacta. Pectora tremefacta. Virg. 2. 299. Polus tremefactus nutu. Ovid. 2. Faſt. 489. Quies tremefacta. Stat. 1. Achil. 247. Tellus tremefacta. Virg. 10. 299. TREMOR, ẽris. m. [τρεμος, Gl. L. G. & G. L. φειδος, L. G.] Ipſa tremoris commotio. Virg. 2. Georg. 479. Unde tremor terris, qua vi maria alta tumefcant, Objicibus ruptis. Tremor, Timor. Cic. pro Flacc. 10. Tamen id quod dixit, quanto cum pudore, quo tremore & pallore dixit? Albus tremor pallere faciens. Perſ. 3. Sat. 100. Gelidus tremor per oſſa cucurrit. Virg. 2. 299. Horridus tremor quaſſat artus. Senec. Troad. 3. Occultus tremor ſubitæ peſtis. Sil. lib. 17. 556. Subitus tremor. Ovid. 3. Met. 40. Vagus errat per artus tremor. Senec. Herc. OEth. 706. Incidit tremor manibus. Hor. 1. Epist. 17. 23. Invalit me tremor. Ovid. 14. Met. 210. Pertentat corpora tremor. Virg. 3. Georg. 250. Præpedit oſſa tremor. Ovid. 14. Epist. 18. Tremor ſtellarum, pro Splendore, quod lumen earum ſit quodammodo tremulum, cujus etiam rei cauſam philoſophi investigare conantur. Lucret. 5. 587. Dum tremor eſt clarus, dum cernitur ardor earum. Turneb. TREMULUS, a, um. Adj. [τρεμυλος, εντρεμος] Quod valde tremit. Ter. Eun. 2. 3. 45. Incurvus, tremulus, labiis demiffis, gemens. Plin. lib. 20. cap. 9. Ideo paralyticis & tremulis dari jubet. Artus tremuli. Lucret. lib. 3. 7. Dextra tremula. Ovid. 5. Faſt. 511. Frigus tremulum, ab effectu. Cic. in Arat. 68. Tum fixum tremulo quatiatur frigore corpus. Gradum tremulo venit agra ſenectus. Ovid. 14. Met. 143. Horrore tremulo moveri. Ovid. 9. Met. 345. Manus tremula. Martial. lib. 12. 75. Paſſu tremulo venit hiems horrida. Ovid. 15. Met. 212. Riſus tremulus, Totum corpus concutiens. Lucret. lib. 1. 918. Arundo tremula. Ovid. 2. de Arte Am. 77. Jaculum tremulum. Ovid. 4. Epist. 43. Mare fit tremulum, tenui quum ſtringitur aura. Ovid. 11. Epist. 75. Cantus tremulus. Hor. 4. Carm. 13. 5. Fletus tremuli. Propert. lib. 1. 5. 15. Guttur tremulum. Cic. 1. de Divin. 14. Haud modicos tremulo fundens e gutture cantus. Ex poeta. Ululatus tremuli. Stat. 5. Silv. 5. 71. Vox tremula. Claud. 1. in Eutrop. 263. Lucret. lib. 2. 367. Cometa tremulus. Cic. 1. de Divin. 18. Vidisti, & claro tremulos ardore cometas. Ex poeta. Flamma tremula. Cic. 2. de Nat. Deor. 110. — pedibusque tenetur Magni leo tremulam quatiens e corpore flammam. Fulgore tremulo micantes oculi. Ovid. 2. de Arte Am. 721. Ignes tremuli. Lucret. lib. 4. 406. Lumen tremulum. Virg. 7. 299. TREMULO, [τρεμω] ẽre. Gloſſ. Græcolat. TREPIDUS, a, um. Adj. [φειδωρος, Gl. L. G. φειδωρος, G. L.] Pavidus, metuens, timens. Feſtus, Trepid, vertit: unde Trepido, & Trepidatio: quia turbatione mens vertitur. V. Voſſ. Etymol. in Tremo. Liv. 2. 24. At vero Curia mæſta ac trepida ancipiti metu. Trepida res, Dubia, & ob hoc timorem inducens. Liv. 1. 27. Tullius in re trepida duodecim vocit Salios, fanaque Pallori, & Pavori. Hor. 3. Carm. 2. 5. Trepidi rerum ſuarum, Incerti. Virg. 12. 299. Servius, Neſcientes quid agant, ignari auxilii. Liv. 36. 31. Meſſenii, ſine reſponſo dimiſſis legatis, moverant bellum: trepidique rerum ſuarum, &c. Puto ſcribendum, Trepidi, rerum ſuarum incerti. H. St. Virg. tantum habet Trepidæ rerum, ſed Liv. ut hic legitur. Nec audiendus noſter. Sed voluit forſan tantum lemma mutatum. Cives trepidi. Virg. 12. 299. Exoritur trepidos inter diſcordia cives. Admirationis & metus trepidus. Tacit. 6. Ann. 21. Spe trepidus. Lucan. lib. 7. 297. Formidine trepidus. Virg. 9. 299. Equi trepidi. Ovid. 16. Epist. 206. Manus trepida. Virg. 12. 299. Mentis trepidæ. Lucan. lib. 1. 518. Metus trepidus, ab effectu. Ovid. 3. Triſt. 1. 54. Noctes trepidæ. Stat. 9. Theb. 622. Nubes trepidæ. Stat. 12. Theb. 529. Os trepidum. Ovid. 5. Met. 234. al. Timidum. Terror trepidus. Lucret. lib. 5. 41.

- Tumultus trepidus. Virg. 8. Æn. 5.
Vultus trepidi. Ovid. ad Liv. 275.
Trepidus, Festinus: quod qui timent, festinent gressus. Virg. 3. Æn. 616.
Hic me, dum trepidi crudelia limina linquunt,
Immemores socii vasto Cyclopi in antro
Deferuere. Servius: Trepidi, festini: ut per timorem, non per
odium relictus fuisse videatur. Idem 4. Georg. 73. & 3. Æn. 316. & 4. 642.
Acies trepidæ. V. ACIES.
Carina trepida. Lucan. lib. 8. 662. Trepidam vocat propter timorem
illorum, qui infidebant: aut trepidam, i. e. Celerem.
Certamen trepidum. Hor. 1. Epist. 20. 48.
Corfus trepidus. Virg. 4. Æn. 672.
Fuga trepida. Ovid. 1. Trist. 10. 10.
Rotæ trepidæ, Celeres. Valer. 3. Argon. 52.
Urbs trepida. Lucan. lib. 3. 373.
TREPIDUS, Adv. [τρέπιδος] Celeriter, & quasi per timorem. Liv. 22. 31.
Nam & stativa trepide deserta fuerunt.
TREPIDULUS, a, um. Adj. dimin. [τρέπιδουλος] Gell. lib. 2. cap. 29.
Pulli trepiduli circumstrepere. Plaut. Perf. 4. 2. 3. Trepidula ut graphice
deceat.
TREPIDO, [τρέπω, δειλῶ, πτόρομαι, πτοέμαι, Gl. L. G. & G. L. φέβομαι, L. G.] are. Metu concuti, timere. Ter. Eun. 5. 5. 8.
Quid est, quod trepidas? fatiscne salvæ? dic mihi. Cic. 3. de Orat. 166.
At Romanus homo, tamen et si res bene gesta est,
Corde suo trepidat.
Metu trepidare. Virg. 6. Æn. 491.
In dubiis trepidare periculis. Lucret. lib. 3. 1089.
Mens trepidat metu. Hor. 2. Carm. 19. 5.
Pectus mihi trepidat. i. e. Palpitat. Perf. 3. Sat. 88.
Passim trepidatur in urbe. Sil. lib. 17. 509.
Vastis trepidatur in agris. Sil. lib. 4. 26.
Trepidus, Festinus. [τρέπιδος ἵππος] Virg. 4. Æn. 121.
Dum trepidat alæ, saltusque indagine cingunt. Hor. 2. Carm. 4. 23.
Cujus octavum trepidavit ætas
Claudere lustrum. [Gloss. Latinogræc. Trepidat,
Festinat, τρέπιδος ἵππος. Scribendum puto, τρέπιδος ἵππος. Ibidem,
Trepidat, Titubant, τρέπιδος ἵππος, πτοέμαι, βαμβάνειν.
Gressus trepidant. Sen. Hippol. 7.
Trepidare, Tumultuari præ festinatione. Liv. 27. 1. Trepidante tota
civitate ad excipiendum Annibalem visendumque.
Trepidare & Concurrere. Cæf. 5. Bell. Gall. cap. 33. Ter. Hec. 3. 1. 35.
Trepidari sentio, cursari fursum prorsum.
TREPIDANS, antis. Partic. [τρέπων] ut, Fuga trepidans. Lucan.
lib. 3. 159.
Alis trepidantibus effugit. Ovid. 7. Met. 382.
Corda trepidantia bello. Virg. 4. Georg. 69.
Linguis trepidantibus ululat. Catul. de Bercynth. 64. 29.
Mœnia trepidantia. Sil. lib. 1. 129.
TREPIDANter, Adv. Idem, quod Trepide, Timide. Suet. in Claud.
Cæf. cap. 49. Quod ut fenit, trepidanter effatus, &c.
Trepidanter & timide agere. Cæf. 1. Bell. Civil. 19. Atque omnia trepi-
dantius timidiusque ageret.
TREPIDATIO, ōnis. f. [τρέπιδος, Gl. L. G.] Cic. pro Dejot. 20. Num
quæ trepidatio? num qui tumultus?
Infana trepidatio. Liv. 32.
Facere trepidationem. Liv. 3. 3.
Injicere trepidationem. Liv. 2. 53.
TREPIDARIUS, i. m. Veget. de Art. Vet. 2. 56. Equi, quos vulgo tre-
pidarios, militari verbo guttonarios vocant.
TREPONDO, V. TREBS.
TREBS, [τρέβς, Gl. L. G.] & n. Triā. plur. num. Numerale nomen.
Virg. 8. Ecl. 77.
Necte tribus nodis ternos, Amarylli, colores.
Trium litterarum homo, i. e. Fur, quod tres in ea dictione tantum sint
litteræ. Plaut. Aul. 2. 4. 46.
Tribus verbis, i. e. Breviter. Plaut. Mil. 4. 2. 28. Idem Trin. 4. 2. 121.
Pax, te tribus verbis volo.
TREIS, [τρέις] pro Tres in Accusativo, legimus apud antiquos. Cic. 4.
Acad. 138. Testatur sæpe Chryſippus tris solas esse sententias, quæ de-
fendi possint de finibus. Virg. 1. Æn. 112.
Tris notus abreptas in faxa latentia torquet. Quorum autem no-
minum Genitivus pluralis ante um syllabam, i litteram habuerit, Ac-
cusativum, inquit Priscianus, per is loquimur, ut refert Charisius,
quanquam nostra ætate passim ab eruditis receptum est, nec minus quo-
rundam majorum, ut hujusmodi Accusativi per a diphthongum scribe-
rentur: quum tamen Velii Longi sententia sit, ut per i solam notentur.
Nam & aliquando Quintiliano incommodum per a scribere visum est.
V. Gell. lib. 13. cap. 19.
TREPONDO, [τρέπων] indecl. Quintil. lib. 1. cap. 5. De virt. & vitiis
orat. Nam dua & tre & pondo diverſorum generum sunt barbarismi. At
duapondo & trepondo usque ad nostram ætatem ab omnibus dictum est &
recte dici Messala confirmat. [V. loc. Dicitur, ut Tredecim, Trecenti,
Trevir, Treſſis, &c.
TĒB, Adverbium numerale. [τρέις, ἐπὶ τρεῖς] Virg. 2. Æn. 792.
Ter conatus erat collo dare brachia circum,
Ter frustra comprehensa manus effugit imago. Ibid. 6. 229.
Ter Consul, Tertium. Plin. lib. 19. cap. 1.
Ter amplus Geryon, Tricorpor gigas. Hor. 2. Carm. 14. 8.
Ter tanto pejor ipsa est, quam illam tu esse vis. Plaut. Perf. 1. 3. 72.
Ter quatuor. Cic. 1. de Divin. 55.
Cædunt de cælo ter quatuor corpora sancta. Ex poeta.
Ter & quater. Hor. 1. Carm. 31. 13.
Ter & vicies. Plin. lib. 7. cap. 28.
Ter ternus. Varro 2. de R. R. cap. 1. Ea parte habet novem discretas ter
ternas. De pecunia.
Ter in anno. Cic. pro Rosc. Amer. 133. Aptam & ratione dispositam se
habere existimant, qui in Salentinis aut in Brutiis habent unde vix ter
in anno audire nuntium possunt.
Ter, τρεῖς, pro Multum, Plurimum, Valde, ut
Ter felix. Ovid. 8. Met. 51.
Terque quaterque beati. Virg. 1. Æn. 94. Idem 4. Æn. 589.

- TREDECI, a, plur. Adj. Triginta Virg. 8. Æn. 47.
Ex quo ter denis urbem redeuntibus annis, &c. Martial. 8. 78.
Quid numerem currus, ter denaque præmia palmæ.
TERCENTUM, [τρεῖς] Virg. 8. Æn. 716.
Maxima ter centum totam delubra per urbem
Læticia, ludisque viæ, plaufuque fremebant.
TERCENTENI, a, plur. tantum, Adj. [τρεῖς] Martial. 2. 1.
Ter centena quidem poteras epigrammata ferre.
TERNUS, a, um. vel potius TERNI, a, plur. Adj. [τρεῖς, Gl. L. G.] Cic. 9. Fam. 22. Quum loquimur terni, nihil flagitii dicimus,
at quum bini obſcænum est. Cic. 4. Verr. 137. Hoc quoque propter tuos
ternos denarios nunc primum postulat. Cic. 5. Verr. 114. Virg. 5.
Æn. 120.
— terno confurgunt ordine remi. Hor. 2. Serm. 4. 76.
Immane est vitium, dare millia terna macello.
Terni deni. Plin. lib. 18. cap. 26. V. TREDECIM, infra.
TERNARIUS, a, um. Adj. [τρεῖς] Columel. lib. 11. cap. 2. Ternarii
scrobes. V. SCROBS.
TERNIO, ōnis, m. ut Quaternio, Senio, Unio. V. Gell. 1. 20.
TERGEMINUS, a, um. Adj. [τεῖς, Gl. L. G.] Quod & Trigeminus.
Tergemini proprie dicuntur Tres, qui ex uno utero, uno die, editi sunt.
Plaut. Mil. 3. 1. 122. Plin. lib. 7. cap. 3. Tergeminos nasci certum est,
Horatiorum Curiatorumque exemplo. Liv. 1. Tergemini fratres. Vetus
codex habet Trigemini. q. V. infra.
Tergeminus Triplex. Liv. 6. 7. Modo tergemina victoriæ triplicem trium-
phum ex his ipsis Volſcis & Æquis & ex Hetruria egisti. Ovid. 4. Trist. 7. 16.
Tergeminumque virum, tergeminumque canem. [Prior tricorpor
Geryon, posterior triceps intelligitur, Cerberus.
Ignis tergeminus Jovis, Fulmen trifulcum. Stat. 1. Silv. 1. 92.
Proles tergemina, Tres filii. Stat. 4. Silv. 8. 21.
Tergeminus, pro Maximo & amplissimo; ut, Tergemini honores apud
Horatium 1. Carm. 1. cum populus ingentem tollit plaufum, aliquem
honorans. Et in hac notione sæpe hoc verbum a poetis tritum animadverti.
Martial. 3. 46.
— tergeminum mugiat ore sophos. i. e. Maxima voce
ſucclamet Sophos. Tibull. 4. 1. 10.
Illum tergemina nantem confinia mortis. i. e. Ingentis & mul-
tiplicis. Hinc adeo id factum est, quod quæ tergemina sunt, eadem
ampla & magna sunt. Turnebus.
Tergeminum par in scelere. Cic. 11. Philipp. 2. de Antonio & Dolabella,
Ecce tergeminum in scelere par, inſuſitatum, inauditum, ferum, bar-
barum. i. e. Trifceleratum. Sic Budæus. Vetus exemplar legit, Tibi
geminum.
TERTIUS, a, um. Adj. [τεῖς] Qui poſt ſecundum eſt. Virg. 3. Æn. 117.
Tertia lux claſſem Cretæis ſiſter in oris. Plin. 4. Epist. 27. pr.
Tertius dies eſt, quod audivi recitantem Sentium Augurinum cum, ſumma
mea voluptate. [i. e. Triduum eſt, quum, ſeu Ante tres dies audivi.
Tertio die, Nudius tertius, Τεῖς ἡμέρας, Gloſſ. Græcolat.
Tertio quoque die. Cic. 2. Tuſc. 24.
Jam tertio me quoque funeſto die
Tristi advoſatu aduncis lacerans unguibus. Ex poeta.
Tertio quoque verbo. Cic. pro Rabir. Poſt. 34. Modo vobis inſpectantibus,
in judicio Gabinii, tertio quoque verbo excitabatur.
Tertius in pretio, vel auctoritate. V. AUCTORITAS tributorum.
Plaut. Pœn. 1. 2. 118. Salve in pretio tertia.
Tertio loco, Tertia dignitate. Plin. lib. 12. cap. 12. In noſtro orbe
proxime laudatur nardum Syriacum, mox Gallicum, tertio loco Creticum.
Tertium locum Miſeſiæ oves obtinent. Plin. lib. 8. cap. 48.
Tertiæ notæ herbæ, Tertio loco adſcribendæ, vel tertiam dignitatem
poſt alias fortitæ. Columel. lib. 9. cap. 4. Cave autem putes Tertiæ
facultatis.
Tertio pedato, Τεῖς πεδῶ, Ex τεῖς. Gloſſ. Latinogræc. [Fortè
conjuncte ſcribendum. V. TRIPEDO infra.
Sed ſi res coget, eſt quiddam tertium. Cic. 1. Fam. 5.
Aut in re eſſe, aut in verbo: nihil eſſe tertium. Cic. 9. Fam. 22.
TERTIA, Mulieris nomen. Feminæ ſiquidem appellabantur familiæ
nomine: ſed ut internofcerentur, quum duæ erant, Major & Minor
vocabantur; ut apud Sueton. in Auguſt. cap. 4. Octavia Major, &
Octavia Minor. Quum tres erant, quæ tertia nata eſſet, Tertia dicebatur;
quum quatuor, Quarta; cum quinque, Quinta: unde in oratione pro
M. Cœlio 34. & de Aruſpicum reſponſis 27. Quinta Claudia. Ergo Tertia,
ſive Tertulla per diminutionem: Bruti ſoror, uxor Caſſii, quia poſt duas
edita eſſet; hæc abortum fecerat: quod queritur Cic. 14. Att. 23. Ter-
tullæ nollem abortum: tam enim Caſſii ſunt jam, quam Bruti ſerendi.
De hac ipſa Macrobius hæc Saturn. lib. 2. cap. 2. Mater M. Bruti Servi-
lia, quum pretioſum ære parvo fundum abſtuliffet a Cæſare, ſubſiciente
haſta bona civium, non effugit dictum tale Ciceronis: Et quidem, quo
melius emptum ſciatis, comparavi Serviliæ hunc fundum, tertia dedu-
cta. Filia autem Serviliæ erat Junia Tertia, eademque C. Caſſii uxor,
laſciviente Dictatore tam in matrem, quam in puellam. Hæc Macro-
b. [Quum alioqui & tertia pars deducta intelligi poſſit, luſitque Tullius
vocabuli ambigua ſignificatione.
TERTIO, Adv. [τεῖς] Ter. Eun. 3. 3. 24. Non hercle veniam tertio.
Columel. lib. 3. cap. 13.
TERTIUM, Adv. [τεῖς] ut, Tertium Conſul. Liv. 3. 22.
Tertium conſul. V. ITERUM. H. St.
Iterum ac tertium jacere. Cic. 2. de Divin. 121. Quid eſt tam incertum
quam talorum jaſtus? tamen nemo eſt, quin ſæpe jaſtans Venerem ja-
ciat aliquando, nonnunquam etiam iterum ac tertium.
TERTIANUS, a, um. Adj. [τρεῖς], Gl. L. G.] ut, Tertianæ febris,
Quæ tertia quaque die novam acceſſionem facit. Cic. 3. de Nat. Deor.
24. Vide, quæſo, ſi omnis motus, omniaque, quæ certis temporibus or-
dinem ſuum conſervant, divina dicimus, ne tertianas quidem febres &
quartanas divinas eſſe dicendum ſit.
Tertiana quoque abſolute, Idem ſignificat: quod & pluraliter etiam fre-
quenter legitur. Plin. lib. 2. cap. 20. Seminis grana tria in tertianis
devorari jubent aliqui ante acceſſionem.
TERTIANI, orum. m. pl. [τρεῖς] Tacit. 5. Hiſt. 1. Tradidit & Syria
duo & vicifimanos, tertianosque. [h. e. Vceſimæ tertiæ legionis milites.
NUDIUS TERTIANUS, a, um. Adj. Τεῖς ἡμέρας, Gloſſ. Græcolat. V. f. l.

TERTIARIUS, a, um. Adj. [τριτάριος] Plin. lib. 34. cap. 17. Idem & tertiarius vocant, in quo duæ nigri portiones sunt, & tertia albi. De stanno.

Tertiarius, Actor tertiarii partium. V. **SECUNDARIUS**. Expressit Cic. 1. Verr. 48. quum scribit, Ut in actoribus Græcis fieri videmus, sæpe illum, qui secundarum, aut tertiarii partium, cum possit aliquanto clarius dicere, quam ipse primarum, multum summittere, ut ille princeps quam maxime excellat. Ex Turnebo.

TERTIARIUM, [τριτάριον] Ponderis genus satis notum, cui correspondet Quartarium. Cato R. R. cap. 95. Postea fumito bituminis tertiarii, & sulfuris quartarium. h. e. Tertiam vel quartam partem unciae. [Nisi Congii, vel Sextarii potius, & est m. Tertiarius.

TERTIO, [τρίτω] Ære. Tertio facere: ut Terram vel solum tertiare dicimus, Quum tertio aratur & colitur. Columel. lib. 2. cap. 4. Sed iugerum talis agri quatuor operis expeditur. nam commodè profcinditur duabus, una iteratur, tertiatur dodrante, in liram statim redigitur quadrante operæ. Idem 2. 13. & cap. 4. Iteratos esse oportebit, ac deinde circa Septembris Calendas tertiatis.

TERTIATUS, a, um. Tertiata verba, [τρίταυτα ῥήματα] appellantur imperfecta, lapsantia, & cum pavore nutabunda: quando quis exanimatus non profert verba integra, sed vix tertia quæque enuntiat, mediis ex perturbatione suppressis. Apulejus lib. 5. p. 166. Elmenh. Tremens & exanguis colore lurida, tertiata verba substrepsens, sic ad illas ait.

TERTIATIO, ðnis. f. [τρίτιος] Columel. lib. 12. cap. 50. Nam plurimum refert non miscere iterationem, multoque minus tertiationem cum prima pressura. De tribus olivarum pressuris loquitur, iterationem vocans secundam pressuram. sive oleum secundæ pressuræ, tertiationem vero tertiam pressuram.

TERUNCIVS, i. m. [τετραγώνιος, τριγώνιον] Nummus perægruus, a tribus uncis dictus. Varr. de L. L. 4. 36. Teruncius a tribus uncis dictus, quod fit libellæ quarta pars, quomodo & Quadrans assis. Plaut. Capt. 3. 1. 17.

Neque ridiculos jam teruncii faciunt. Cic. 5. Att. 20. Nos tamen, etsi hoc te ex aliis audire malo, sic in provincia nos gerimus, quod ad abstinentiam attinet, ut nullus teruncius infumatur in quenquam. Teruncius, inquit Budæus, appellavit Cicero, quem Plinius Quadrantem & Triuncem vocat. Cic. 3. de Fin. 45. Interit magnitudine maris Ægei stilla muræ, & ut in divitiis Cræsi teruncii accessio.

Fecit palam te ex libella, me ex teruncio. Cic. 7. Att. 2. Subaudi Hæredem. V. AS & TRIUNX.

De præda mea, teruncium non attigit quisquam. Cic. 2. Fam. 17.

TERMISSIS, is. m. vocabulum pro Triente ad exemplum Semissis finxerunt mediæ Latinitatis auctores. Lamprid. Alex. Sever. cap. 39. Tunc etiam, quum ad tertiam partem auri vectigal decidisset, tremisses formati sunt. Idior. 16. 15. Solidi tertiam partem dixerunt tremissem, eo quod solidum faciat ter missus. [Prave fictum nomen ad imitationem F Semissis.

Fuit autem Nummus aureus pondere & pretio tertia ex parte minor, quam solidus, pari, ut probabile videtur, forma insignitus. Credo tamen interdum Trientem Latine appellari, veluti apud Trebell. Claud. cap. 14. Philippeos nostri vultus annuos centum quinquaginta, & in strenis quadreginta septem, & trientes centum sexaginta. Idem cap. 17. Aureos Valerianos centum quinquaginta, trientes Salonianos trecentos. Horman. Antiq. Roman. 4. 18. Salmast. de Mod. Ufur. cap. 1. & 8.

TRIARI, orum. m. pl. [τριάρι] Genus militum, qui quales fuerint olim, lucidissime explanat Liv. 8. his verbis. Postremo in plures ordines acies instruebantur. Ordo sexagenos, (sive ut alii legunt, sexenos) milites, duos centuriones, vexillarium unum habebat. Prima acies Hastati erant, manipuli quindecim, distantes inter se modicum spatium: manipulus Leves videnos milites, aliam turbam scutatorum habebat. Leves autem, qui hastam tantum gælaque gererent, vocabantur. Hæc prima frons in acie: florem juvenum pubescentium ad militiam habebat. Robustior inde ætas totidem manipulorum, quibus Principibus est nomen, hos sequebantur Scutati, omnes insignibus maxime armis. Hoc triginta manipulorum agmen, Antepilanos appellabant, quia sub signis jam alii quindecim ordines locabantur, ex quibus ordo unusquisque tres partes habebat: earum unamquamque primum pilum vocabant: tribus ex vexillis constabat: vexillum centum octoginta tres (ut alii sex) homines erant. Primum vexillum Triarios ducebat, veteranum militem spectatæ virtutis: secundum Rorarios minoris roboris ætate factisque: tertium Accensos, minimæ fiduciæ manum. Eo & in postremam aciem rejiciebantur. Ubi his ordinibus exercitus instructus esset, hastati omnium primi pugnam inibant. Si hastati profigere hostem non possent, pede presso eos retrocedentes, in intervalla ordinum principes recipiebant. Tum principum pugna erat, hastati sequebantur. Triarii sub vexillis confidebant, sinistro crure porrecto, scuta innixa humeris, hastas subrecta cuspide in terra fixas, haud fecus quam vallo septa inhorreret acies, tenentes. Si apud principes quoque haud satis prospere esset pugnatum, a prima acie ad triarios sensim referebantur. Inde rem ad triarios redisse, quum laboratur, proverbio increbuit. Triarii confurgentes, ubi in intervalla ordinum suorum principes & hastatos recepissent, extemplo compressis ordinibus velut claudebant vias: unoque continenter agmine, jam nulla spe post relicta, in hostem incidebant. Id erat formidolosissimum hosti, quum velut victos insecti, novam repente aciem exurgentem, auctam numero cernebant. Hactenus T. Livius, cujus ex verbis satis arbitror liquere proverbium, Rem ad triarios redisse, dici, quum eo periculi res redacta est, ut extremo conatu, summisque viribus sit entendum, & ad supremam confugiendum consilia: quibus si nihil proficiatur, jam nihil reliquum esse videatur, unde subsidium sperare possis. Item Vegetius de Re Militari, lib. 1. 20. declarat post omnes acies solere collocari triarios, omni armorum genere instructos, qui genu posito subsidebant: ut si primam aciem vinci contigisset, ab iis integrato prælio victoria repararetur. Idem 3. 14. Sextus, inquit, ordo post omnes a firmissimis & scutatis, & omni genere armorum munitis, bellatores tenebat, quos antiqui triarios appellabant. Hi ut requiesci & integri acius invaderent hostes, post ultimas acies sedere consueverunt, & si quid in primis ordinibus accidisset, de eorum viribus reparaturis spes tota pendeat. Flavius Vopiscus in vita Firmi Imperatoris (cap. 4.) indicat robustissimum quemque militem in triarios allegi solitum, docens eum nervis robustissimis fuisse, hoc argumento, quod triarium quoque vinceret. Hactenus ex Erasmo, Al.

Tritanum legunt apud Vopisc. Varro de L. L. 4. 16. Triarii dicti sunt, quod in acie tertio ordine extremis subsidio ponerentur. Plaut. Fragm. 1. 92. Agite nunc, subsideite omnes quasi solent triarii.

TRIAS, Ædis. f. [τριάς] Numerus ternarius Græcis. Gell. 1. 20. Numerus ternio, qui Græce dicitur trias. V. **TRINITAS**.

TRIENS, entis. m. [τριτημιον, τριτην, Gl. G. L.] Tertia pars assis, in ratione usuraria. Cic. 4. Att. 15. Fenus ex triente, Id. Quint. factum erat besibus.

Triens, Genus nummi, tertiam partem assis valens, hoc est, uncias quatuor. Juven. 3. Sat. 267.

Infelix nec habet quem porrigat ore trientem.

Lex frumentaria de semilibris & trientibus. Auctor ad Heren. 1. 21.

Triens, Mensuræ genus quatuor cyathos continens. Pers. 3. Sat. 100.

Sed tremor inter vina subit, calidumque trientem. al. Triental.

Propert lib. 3. 10. 29.

Quum fuerit multis exacta trientibus hora.

Triens, Tertia pars jugeri. h. e. Unciæ quatuor. Dividebatur enim jugerum, ut as, in uncias duodecim. V. Columel. lib. 5. cap. 1.

Trientes, sive quod idem est, Trientalis materia, apud Vitruvium (10. 6. nomen habent a mensura, quod asserens instrumenti ejus, trientali crassitudine, hoc est quatuor unciarum essent, sive quatuor pollicum. In mensuris enim uncia pollicem significat. Ex Budæo.

TRIENTALIS, e. Adj. [τριτημιονος] ut, Trientalia folia, a mensura dicta sunt, quæ amplitudine trientem æquant, hoc est pollices quatuor. Plin. lib. 27. cap. 5.

Materia trientalis. Vitruv. 10. 6.

TRIENTAL, alis. n. Vasis genus, tertiam partem sextarii capiens. Pers. 3. Sat. 100. — calidumque triental

Excudit e manibus. Nonnulli legunt Trientem.

TRIENTARIUS, a, um. Adj. Jul. Capitol. in Antonino Pio, cap. 2. Idem fenus trientarium, hoc est minimis usuris, exercuit; ut patrimonio suo plurimos juvaret. Interest on usure à quatre pour cent.

TRIFARIAM, Adv. [τριάρης, Gl. L. G. & G. L. τριμάρης, τριτάρης, G. L.] Tribus modis, sive in tres partes. Suet. in Vitel. cap. 13. Sed vel præcipue luxuriæ, sævitæque deditus, epulas trifariam semper, interdum quadrifariam dispertiebat. Liv. 5. 26. Trifariam Romani muniebant.

TRIMUS, a, um. Adj. [τριμύς, Gl. L. G.] Quod est trium annorum.

Plaut. Rud. 3. 4. 39.

Trima quæ perit mihi, jam tanta esset, si vivit, scio. Plin.

lib. 17. cap. 11. Arborem nec minorem bima, nec majorem trima transferri quidam præcipiunt. Varro 2. de R. R. cap. 7. Videndum ne sint minores trimæ, majores decem annorum.

Equa trima. Hor. 3. Carm. 11. 9.

Trimo, τριμύς, Gloss. Latinogræc.

TRIMULUS, a, um. Adj. dimin. Suet. in Neron. 6. Trimulus patrem amittit.

TRIMATUS, us. m. [τριμύς] Ipsa trium annorum ætas. Columel. lib. 8. cap. 5. Summovebimus autem veteres, id est quæ trimatum exceperunt. Plin. lib. 8. cap. 43. Partus a xxx mense occisus, sed a trimatu legitimus.

Vide **BIMATUS**, Spatium, sive Ætas duorum annorum. H. St.

TRINUS, a, um. Adj. [τρεῖς] Idem quod Tres significat. Plaut. Bacch. 2. 3. 40.

Etiame est quid porro? c. hem accipe, trina hæc nunc erit.

Cæf. 7. Bell. Gall. 46. Milites signo dato celeriter ad munitionem perveniunt, eamque transgressi, trinis castris potiuntur.

Forum trinum. Stat. 4. Silv. 9. 15.

Trini, pro Terni. Suet. in Neron. cap. 56. Detecta confestim conjuratione, pro summo numine, trinisque in die sacrificiis colere perseveravit. i. e. Quotidie tribus. Plin. lib. 2. cap. 41. Trinios soles antiqui sapius videre. i. e. Tres simul. Ibidem, Lunæ quoque trinæ apparere.

Reddere trinias litteras. Cic. 11. Att. 17.

Nulla trinis æstivis gratulatio. Cic. in Pison. 97.

TRINITAS, ætis. f. [τριάς, Gl. G. L.] Vox apud Patres & Scriptores ecclesiasticos frequens.

TRIPLASIVS, a, um. Adj. [τριπλάσιος] Græcum est. Idem quod Triplus. Mart. Capell. 9. 222. Ratio triplasia.

TRIPLEX, icis. Adj. [τριπλῆς, Gl. L. G. & G. L. τριπλοῦς, τριπλῆς, G. L. τριπλοῦς, L. G.] Quod est trium plicarum. Hor. 1. Carm. 3. 9.

Ille robur, & æs triplex

Circa pectus erat, &c.

Anima triplex. Cic. 1. Tusc. 20. Plato triplicem finxit animam, cujus principatum, id est rationem, in capite, sicut in arce, posuit; & duas partes separare voluit, iram & cupiditatem, quas locis suis disclusit: iram in pectore, cupiditatem subter præcordia locavit.

Colore triplici diversa licia. Virg. 8. Ecl. 73.

Dez triplices, Parcæ. Ovid. 2. Met. 654.

Forma triplex Cerberi. Ovid. 9. Met. 185.

Muro triplici circumdata moenia. Virg. 6. Æn. 549.

Natura triplex animi. Lucret. lib. 3. 238.

Pugna triplex, Quæ ter facta est. Martial. lib. 5. 66.

Triumphus triplex. Virg. 8. Æn. 714.

Triplex, pro Tribus aliquando ponitur. Cic. 1. Acad. 17. Fuit ergo jam accepta a Platone philosophandi ratio triplex.

Litteras triplices remittere. Cic. 13. Att. 3.

Triplex, pl. m. pro quodam Tabellarum genere, in quo scribi epistolæ leviores & amatoriae solebant. Martial. lib. 14. 6.

Tunc triplices nostros non vilia dona putabis,

Quum se venturam scribet amica tibi. Dicti autem sunt Triplices a tribus foliis. V. Cic. 13. Att. 8.

Triplex, substantivum, pro Triplo. Scribonius Largus comp. 218. Emplastrum aliud ex sale nigro efficacius, idem ad omnia facit: sed recipit singulorum pondo libram similiter, olei autem veteris triplex adjicitur. [Pro Triplo ejus. V. Rhod. Lexic. Scrib.]

TRIPLICITER, Adv. Auct. ad Heren. 4. 42. Eandem rem commutabimus tripliciter. Mart. Capell. 3. Littera tripliciter sonat.

TRIPLICO, [τριπλάσιος] Ære. Plin. lib. 7. cap. 48. Cornici novem nostras attribuit ætates Hebedus, quadruplum ejus cervis, id triplicatum corvis.

Idem ipse numerus triplicatur. Gell. 1. 20.

Vox triplicata. Sidon. 2. Epist. 2.
TRIPLICATIO, ōnis. f. Cajus in l. Confilio. D. de curat. furios. &c. Dig. 27. t. 10. l. 7. §. 1. Firmicus quoque lib. 2. cap. 26. Nulla vel duplicatione, vel triplicatione, vel quadruplicatione. V. Quadruplicatio, in QUADRUPLEX.
TRIPLICABILIS, e. Adj. Sedul. 1. extr.
 Quod simplex, triplicet, quodque est triplicabile, simplex.
TRIPLUS, a, um. Adj. [τρεπλῆς, Gl. G. L.] Idem quod Triplex. Cic. de Univerf. 20. Unam principio partem detraxit ex toto, secundam autem primæ partis duplam: deinde tertiam quæ esset secundæ sesquialtera, primæ tripla: deinde quartam quæ secundæ dupla esset: quintam inde quæ tertiæ tripla. Et paulo post, Tripla intervalla. [Numerale est proportioni vel comparationi serviens.
TRIPLARIS, e. Macrobi. in Somn. Scip. 1. 6. Alternatio triplaris. Idem 1. 19. Numerus triplaris. V. DUPLARIS.
TRISEMUS, a, um. Adj. Ternarius. Mart. Capell. 1. 9.
TRIANGULUS, i. m. & tritius TRIANGULUM, i. n. [τρίγωνον, Gl. G. L. τριγωνον L. G.] Figuræ tres angulos habens, quam Græci τρίγωνον, vocant. Cic. 2. de Nat. Deor. 125. Grues, quum loca calidiora petentes maria transmittant, trianguli efficere formam. Idem 2. de Divin. 89. Quum autem in eam ipsam partem orbis venerint, in qua sit ortus ejus qui nascatur, aut in eam quæ conjunctum aliquid habeat, aut consentiens, ea triangula illi & quadrata nominent.
TRIANGULUS, a, um. [τρίγωνον] Adj.
 Triangulus ager. Columel. lib. 5. cap. 2.
 Forma triangula. Cels. lib. 7. cap. 25. tit. 2.
TRIANGULARIS, e. Adj. [τρίγωνον] Quod trianguli formam refert: ut, Triangularis agri forma, apud Columel. lib. 5. cap. 2. Al. Triangulus.
TRIRACHUS, i. m. [τρίραχος] Pes tribus syllabis brevibus constans. a τρεῖς, tres: & ραχὶς brevis, ut Dōminūs. V. Terentianum Maurum de octo pedibus trisyllabis.
TRICEPS, itis. Adj. [τρίκεφαλόν, τριψύς, Gl. G. L.] Tria capita habens. Cic. in Orat. 159. Quid in verbis junctis? quam scite Insipientem, non Insipientem? Iniquum non Inæquum? Tricipitem, non Tricapitem? Idem 1. Tusc. 10. Dic quæso num te illa terrent, triceps apud inferos Cerberus? Ibid. 2. 22.
 Hæc a Tartarea tenebrica abstractum plaga
 Tricipitem eduxit Hydra generatum canem. Ex poeta. Ovid. 7. Met. 194.
 Tuque triceps Hecate.
 Triceps [τρίκεφαλος] Tripartitus. Gloss. Græcolat.
TRICAPITINUS, a, um. Idem. in Gloss. Græcolat. in utraque dict.
TRICHORDIS, e. Adj. Tres habens chordas. Sidon. 5. 5. Citharæ trichordes.
TRICHORUM, i. n. [τρίχορον] Locus in tres parvulos locellos distinctus. Spartianus in Pescennio Nigro cap. 12. Domus ejus hodie Romæ visitur in campo Jovis, quæ appellatur Pescenniana: in qua simulacrum ejus in Trichoro constituit, statim post annum, ex Thebaico marmore, quod ille ad similitudinem sui factum a rege Thebæorum acceperat. Stat. 1. Silv. 3. 58.
 — quid nunc ingentia mirer,
 Aut quid partitis distantia tecta trichoris? Trichora (inquit Domitius Calderinus) ædificia tribus pinnis surgentia. Cæl. lib. 18. cap. 11. Trichorum arbitratu posse deduci a distributione triplici. χρεῖζον namque, disparare significat. Sunt qui Trichorum interpretentur, Trium capax. Apud Diofcorid. lib. 1. cap. 115. legimus Acaciam in Cappadocia semen ferre in folliculis jugatis, τριχάρους ἢ πετραχάρους, id est trilocus vel quadrilocis. Ruellius verit, In loculis connexis, ternum quaternumve capacibus. χρεῖζον, χρεῖζον, Græce, Regio, seu Locus dicitur Latine.
TRICHUS, i. m. [τρίχους] Gemmæ nomen, a tribus coloribus impositum, quos reddit coti attrita. Plin. lib. 37. cap. 10. Trichus ex Africa niger est: sed tres succos reddit, a radice nigrum, medio sanguineum, summo candidum.
TRICINIUM, i. n. Trium vocum cantio. Symmach. 1. Epist. 47.
TRICLINIUM, vel TRICLINUM, i. n. [τρίκλινον, Gl. G. L.] Cœnatio, seu Conclave discubitorium dici potest. Est enim locus in quo discumbant & cœnabant præcipue in convivium accepti: dictum a tribus lectis, quos sternerant inter se contiguos. Nam tres lectos in convivio apponere veteres solebant, & jacendo cœnare, ut Turcæ hodie faciunt. τρεῖς enim, tres: κλίνη, lectus dicitur. Hinc Hor. 1. Serm. 4. 86.
 Sæpe tribus lectis videas cœnare quaternos, &c. Juven. 5. Sat. 17.
 Tertia ne vacuo cessaret culcitra lecto, &c. Cic. 13. Att. 50.
 Villa ita completa militibus est, ut vix triclinium, ubi cœnaturus ipse Cæsar esset, vacaret.
 Triclinium, secundam syllabam producit, ut Hexaclinon penultimam, Clinicus primam. Manil. lib. 5.
 Nunc jam luxuriæ pars, & triclinia templis.
 Concertant. Proinde sunt qui putent mendosum esse hunc veteris auctoris versum in Copa, v. 8.
 Triclinia umbrosis frigida arundinibus. Censeantque legendum tribus syllabis Triclina. Alii tamen legunt,
 Et trichila umbrosis, &c. V. TRICHILUM.
 Sternere triclinium. Cic. pro Muren. 75. Rogatus est a Maximo ut triclinium sterneret.
 Triclinium & Cubiculum. Cic. 2. de Orat. 263. Quando tandem, Galba, de triclinio tuo exibis? Quum tu, inquit, de cubiculo alieno.
 Capax triclinium quindecim convivarum. V. CAPAX.
 Lecti tricliniorum. Cic. 4. Verr. 183. Jam non quæro unde cccc amphoras mellis habueris, unde tantam Melitensem vestem, unde quinquaginta tricliniorum lectos.
TRICLINIARIUM, i. n. Idem quod Triclinium: vel Quod ad triclinium pertinet. Varro 1. de R. R. cap. 13. Quo elaborant ut spectent sua æstiva tricliniaria ad frigus Orientis. al. Triclinaria.
TRICLINIARIS, e. Adj. Quod ad triclinium pertinet: ut, Lectus tricliniarius. Plin. lib. 37. cap. 2.
 Apothecæ tricliniaries. Varro apud Non. 2. 597.
 Vestimenta tricliniaria, quibus utimur in tricliniis. Labeo in l. Apud Aufidium. D. de opt. legat.
TRICLINIARIUS, vel TRICLINARIUS, a, um. Adj. Vetus Inscr. apud Gruter. p. 576. n. 6. SERVVS TRICLINARIVS. Plin. lib. 9. cap.

19. Quis non jam triclinaria facit. scil. Vestimenta.
 Tricliniariæ mappæ, apud Varr. H. St. De Ling. Lat. 8. 33. Quis facit mappas tricliniarias non similes inter se?
TRICOCCLUS, i. m. [τρίκοκκος] Plin. lib. 22. cap. 21. Genera heliotropii duo, Tricocclus, & helioscopium, &c. Alterum genus, quod tricocclus appellavimus, & alio nomine scorpiuron vocatur, foliis non solum minoribus, sed etiam in terram vergentibus. Galenus (Ruellio teste) communi vocabulo Tricocclus quasi trifolium aut trigranium ab aliquibus nominatum meminit, quoniam tria intus grana sive ligna, seminis loco, fructus contineat.
TRICODATUM, τριτομόν. Gloss. Latinogræc.
TRICONGIUS, i. m. [τρίκογῆσις] Cognomen Novelli Mediolanensis, qui gestis honoribus a Prætura ad Consulatum usque pervenerat. Hic enim tribus congiis epotis, spectante miraculi gratia Tiberio principe, præclarum hoc cognomen sibi vindicavit. Plin. lib. 14. cap. 22.
TRICORNIS, e. Adj. [τρίκορνος] Quod tria cornua habet. Plin. lib. 8. cap. 21. Indicos boves unicornes, tricornesque. conf. Solin. cap. 65.
TRICORPOR, vel, ut Gloss. TRICORPUS, ōris. Adj. [τρίσωμα, Gl. G. L.] Tria habens corpora. Virg. 6. Æn. 289.
 — & forma tricorporis umbræ. Sil. lib. 3. 422.
 Geryonis peteret quum longa tricorporis arva.
TRICUSPIS, idis. Adj. [τρίκλυσ] Tres habens cuspides. Ovid. 1. Met. 330.
 — politoque tricuspide telo,
 Mulcet aquas rector pelagi.
TRIDENS, entis. m. [τρίδων, Gl. L. G. & G. L. τριδώνων, L. G. τριδών, G. L.] Quicquid habet tres dentes. Plin. lib. 9. cap. 15. Thygni a gubernaculis non superantur, ne tridente quidem in eos sapius jacto teriti.
 Dicitur sic proprie Neptuni sceptrum. Virg. 1. Georg. 13.
 — cui prima frementem
 Fudit equum magno tellus percussa tridenti.
 Sævus tridens. Virg. 1. Æn. 142.
 Sævit tridenti Nereus. Virg. 2. Æn. 418.
TRIDENTIFER, era, erum. Adj. [τρίδωνφόρος] Absol. Neptunus. Ovid. 8. Met. 595.
 Regna vagæ dixi sortite, Tridentifer, undæ.
TRIDENTIGER, era, erum. Adj. Idem. Ovid. 11. Met. 203.
 Cumque tridentigero tumidi genitore profundi.
TRIDUUM, i. n. vel, ut Gloss. TRIDUUS, i. m. [τρίήμερον, Gl. G. L.] Spatium trium dierum. Ter. And. 2. 6. 9.
 Nihil hercle, aut si adeo, bidui, aut tridui est
 Hæc sollicitudo. Cic. 2. de Legib. 57. Cotta censet habendas triduum ferias, & porco femina piaculum pati. Idem pro Milon. 26. Clodius respondit, triduo illum, ac summum quadriduo periturum.
 Continuum triduum. V. CONTINEO.
 In triduo hoc. V. IN.
 Non interest triduum. V. INTEREST.
TRIDUANUS, a, um. Adj. [τρίταιον] Apul. lib. 10. p. 247. Elmenh. Spectaculum triduanum. Hieron. Epist. 10. Triduana jejunia.
TRIENNIIUM, i. n. [τρίετία, Gl. G. L.] Spatium trium annorum. Cic. 4. Verr. 49. Triennium provinciam obtinuisti. Idem 4. Acad. 5. Inimicorum calumnia triennio tardius, quam debuerat, triumphavit. Ovid. 9. Met. 641.
 Ismaricæ celebrant repetita triennia Bacchæ. Triennia vocat dictione Latina, quæ Græce alibi Trieterica appellat.
 Continuum triennium. V. CONTINIO.
TRIENNIALIS, e. Adj. [τρίετηνός, Gl. L. G. & G. L.] V. TRIETERICUS.
TRIERES, is. f. [τρίρης] Navis Triremis. Nepos 7. 4. 3. In trierem, quæ ad eum deportandum erat missa, ascendit. Sic optimi Codd. Vulgo, Triremem. V. hanc dict.
TRIERARCHUS, i. m. [τρίεραρχος] Præfectus trieris. Cic. 3. Verr. 52. Qua de re Charidemum Chium testimonium priore actione dicere audistis, sese, quum esset trierarchus, &c.
 Datæ a classe Misenensi duæ trieres, cum quibus Cythnum insulam tenuit; nec desuere, qui trierarchos nomine Neronis accirent. Tacit. 2. Hist. 9. conf. Suet. Neron. cap. 34.
TRIETERIS, idis. f. [τρίετης] Spatium trium annorum. Stat. 4. Theb. 722.
 Ludus & atra sacrum recolet trieteris Ophestem. Martial. lib. 6. 38.
 Alpici ut parvus, nec adhuc trieteride plena
 Regulus, auditum laudet & ipse patrem. Cic. 3. de Nat. Deor. 58. Quinto Niso natum & Tyone, a quo trieterides constitutæ putantur.
TRIETERICUS, a, um. Adj. [τρίετηνός] Triennalis, ut Gloss. Græcolat. A τρεῖς, & ἔτος annus.
 Nox trieterica. Stat. 2. Theb. 661.
 Orgia trieterica. Virg. 4. Æn. 302.
 Sacra trieterica. Ovid. 6. Met. 587.
 Trieterica, (apud Thebanos) appellata sunt Sacra Bacchi, quæ ei ex India cum victoria redeunti instituta sunt, tertio quoque anno celebrari solita, annis ejus orgiis sumptuosiora. Idem & Servius affirmavit, enarrans illud Virg. 4. Æn. 302.
 Thyas, ubi audito celebrant Trieterica Baccho
 Orgia, nocturnusque vocat clamore Cithæron.
TRIFATIDICUS, a, um. Adj. Auson. in Ternario, 85.
 Atque trifatidicæ nomen commune Sibyllæ. h. e. Valde, aut plufquam fatidicæ. Tris enim in compositione fere semper augendi cumulandique vim habet: ut Trifur, trifurcifer, triveneficus apud Plautum.
TRIFAUx, faucis. Adj. [τρίσωμος] Tres fauces habens. Virg. 5. Æn. 417.
 Cerberus hæc ingens latratu regna trifauci
 Personat.
TRIFAX, acis. m. Telum ttes cubitos longum. Festus. Ennius,
 Aut permaceret paries percussus trifaci.
 Trifaxis inter Tela enumerat Gell. lib. 10. cap. 25. V. CESTRUS.
TRIFER, era, erum. [τρίφερος] Quod ter fructus producit. Plin. lib. 16. cap. 27. Vites quidem & triferæ sunt, quas ob id infanas dicunt, quoniam in iis alia maturefcunt, alia turgescunt, alia florent. Columel. lib. 5. cap. 10. Omnes etiam biferæ & triferæ.

TRĪFIDUS, a, um. Adj. [τριψιδος] Quod tribus partibus finditur. Cuspis trifida Neptuni. Claud. de Rapt. Proserp. 181.
Flamma trifida, Fulmen. Ovid. 2. Met. 325.
Hastatrida. Valer. 1. Argon. 641.

TRĪFILUM, i, n. Gloss. Græcolat. τριφυλον, κέσμος γυναικός, Trifilum gemmarum.

TRĪFINIUM, i n. Isidor. 15. 14. Trifinium dictum, eo quod trium possessionum fines adstringit. Flacc. de condit. Agr. p. 6. Gœf. Si in trifinium (id est in eum locum, quem tres possessores attingebant) termini ponebantur.

TRĪFISSILIS, e. Adj. Aufon. Epigr. 128. Forma trifissilis; scil. de Græca littera ψ dicitur.

TRĪFOLIUM, i. n. [λωπς, ὁ χέρσος] Gl. L. G. & G. L. τριφυλλον, L. G.] Herba, quæ invenitur confragilis locis, efficacissima traditur contra viperæ venenum, odoris gravissimi, neque abssimilis bitumini. Et idcirco Græci eam asphaltion appellant: nostri autem propter figuram acutam trifolium vocant: non longis & hirsutis foliis viret, caulemque robustiorem facit, quam pratense. V. Plin. abunde de hoc tractantem, lib. 21. cap. 21.
Est aliud Trifolium, pratense, a loco in quo frequenter invenitur, dictum. V. Botanicos.

TRIFORMIS, e. [τριμορφος] Gl. G. L.] Adj. Tres habens formas. ut, Canis triformis, Cerberus. Senec. Herc. Oeth. 1202.
Diva triformis, Hecate. Hor. 3. Carm. 22. 4. V. TRIVIA.

TRIFUR, ūris. Adj. Plus quam fur, vel Maximus fur. Plaut. Aul. 4. 4. 6. Non fur, sed trifur.

TRIFURCIFER, ēri, m. Plus quam furcifer, vel Maximus furcifer. Plaut. Aul. 2. 4. 47.
Me vituperas fur? A. etiam fur trifurcifer. Idem Rud. 3. 4. 29.
Tun, trifurcifer, mihi audes inclementer dicere?

TRIFURCUS, a, um. Adj. [τριφυλος, τριφυλμος] Quod tres furcas habet. Columel. lib. 5. cap. 10. Trifurcam maxime ponito, ea exstet minimum tribus pedibus. Ibid. cap. 11. 3. Surculi, sint bifurci, vel trifurci.

TRIGA, æ. f. [τριγαι, Gl. G. L.] ut Biga, quasi Triaga, a tribus equis junctis. Pl. TRIGÆ, [τριγαια, Gl. G. L.] Currus dicitur, qui a tribus equis trahitur. Ulpian. in l. Ediles ajunt. D. De Edil. edict. l. 38. §. 14. Et si triga venierit, redhibenda erit tota; sed & si quadriga, redhibeatur. Ex veteri poeta citat Scaliger ad Propert. 3. 21.
Triga, mihi paucos inter dilecta fodeles,
Triga fodalitii pars bene magna mei.

TRIGARIUM, i. n. [τριγων, ὅπου ἵπποι γυμνάζονται, Gl. L. G.] Trigarium, Curule certamen. Plin. lib. 37. cap. 13. Ne equos quidem in trigariis inferri ullos vernaculis animadverto. Apud Marcianum quoque Capellam lib. 9. qui de Musica inscribitur, Trigarium, inquit, supplicantis semper germanitatis adveniat: hoc est, trigemina, inquit, illa mulier, sive tres in unius nominis vocabulum conspirantes.

TRIGARIUS, i. m. [τριγωνλάτης] Trigarium agitator. Plin. lib. 28. cap. 16. Feruntque & Neronem principem hac potione recreari solitum, quum sic quoque se trigario approbare vellet. [Nisi a Trigarium, i, n.]

TRIGEMINUS, a, um. Adj. [τριδυμος, Gl. G. L.] Auctor de Vitis illustrib. 4. Tullus Hostilius, quia bonam operam adversum Sabinos navaverat, rex creatus, bellum Albanis indixit, quod trigeminorum certamine finivit. Subaudi Fratrum.
Duo vel trigemini. Columel. lib. 7. cap. 6. de capella.
Trigemini, aut gemini. Columel. lib. 2. cap. 1. Trigeminos vocat, quum tres uno partu eduntur.
Trigemini fratres, nec ætate nec viribus dispares. Liv. 1. 24.
Natura trigemina. Plin. lib. 15. cap. 28. Quorundam natura trigemina est, corpus, deinde lignum, rursusque semen in ligno, ut Persicis.
Trigemini filii. Plaut. Mil. 3. 1. 122. V. Gell. 13. 24. Columel. lib. 3. cap. 8. & c. conf. TRIGEMINUS supra.

Trigemina porta dicebatur Romæ, Per quam trigemini fratres Horatii exierunt: sed tertius qui superstes fuit, porta Capena rediit. Liv. 35. 10. Minucius extra portam Trigeminam bove aurato donatus est.

TRIGEMMIS, is. m. [τριεμφαλμος] Columel. lib. 3. cap. 19. Vallis & uliginosi campi situs ferimus etiam trigemmum (scilicet malleolum) qui est paulo minor dodrante, longior utique semipede. Iſque non ab eo trigemmis dictus est, quod omnino trium oculorum est, quum fere circa plagam, qua matri abscissus est, plenus sit gemmarum: sed quod his acceptis, quibus est frequens in ipso capite, tres deinceps articulos, totidemque gemmas habet. Plin. lib. 17. cap. 21. Idem quum decissi, nec intorti trigemmes.

TRIGLYPHUS, i. m. [τριγλυφος] Vox technica in Architectura: dicitur a tribus glyphis, id est sculpturis, vel canaliculis. Sæpe usus est Vitruv. ut, 1. 2. & 4. 1. & c.

TRIGON, ōnis. m. [τριγων] Pilæ genus. Martial. lib. 12. 84.
Captabit tepidum dextra, lævæque trigonem. Idem lib. 4. 19.
Seu lentum ceroma teris tepidumve trigona. V. Pila trigonalis, in PILA.

TRIGONUS, i. m. [τριγωνος, Gl. G. L.] Triangulus. Manil. lib. 2.
Quadrati si forte voles effingere formam,
Aut trinis partibus facies quum membra trigonis. Aufonius parum recte corripuit in Ternario, 50.
Per trinas species trigonorum linea currit.

TRIGONUS, a, um. Adj. Triangularis. Manil. lib. 2. 276.
Et quæcunque tamen dicuntur signa trigona. Ibidem,
— licet ergo signa trigona
Dicantur, partes non servant illa trigonas.

TRIGONICUS, a, um. Adj. Idem. unde Trigonica radiatio apud Julium Firmicum lib. 2. cap. 32. & rursus lib. 3. cap. 1. & cap. 3.

TRIGONĀLIS, e. Adj. Forma tribus lineis constans, Ad trigona pertinens. De pila trigonali est epigramma Martial. lib. 14. 51. V. PILA.

TRIGONOMETRIA, æ. f. [τριγωνομετρία] Ars triangulos mensurandi.

TRIHORIUM, i. n. Spatium trium horarum. Aufon. Epist. 4. 62.
Nec duratori post bina trihoria corvi. Corvi autem pisces sunt.

TRIJUGIS, e. Adj. Aufon. Epist. 8. 6.
Vel cisio trijugi si placet infilias.

TRILIBRIS, e. Adj. [τριλιβρις] Quod est trium librarum. Hor. 2. Serm. 2. 33.
— laudas, insane, trilibrem Mullum.

TRILINGUIS, e. Adj. [τριγλωσσος] Qui tres linguas habet, vel per metonymiam, Qui unum dicit, & aliud cogitat.
Os trilingue. Hor. 2. Carm. 19. 31. Ne Cerbero.

TRILEX, vel **TRILIX**, icis. [τριλιξ, Gl. L. G. & G. L.] natura Adjektivum est. Trilices vestes, Quæ ex tribus liciis versicoloribus constant.
Interdum pro Triplici ponitur. Virg. 3. Æn. 467.
Loricam consertam hamis, auroque trilicem. Valer. 3. Argon. 199.
Per clypei cedentis opus, partemque trilicem. [In Gloss. Lati. nogræc. Triplex, τριμιτος. Nisi error est, & Trilex scribendum.]

TRILORIS, e. Adj. Vopisc. in Aurel. 46.

TRIMACRUS, a, um. Adj. [τριμακρος] Pes constans ex syllabis tribus longis, ut, Virtuti.

TRIMATUS, V. TRIMUS, in TRES.

TRIMEMBRIS, e. Adj. Hygin. Fab. 30. Filium trimembrem uno telo interfecit.

TRIMESTRIS, e. Adj. [τριμηνης] Quod est trium mensium. Plin. lib. 7. cap. 15. Et hoc tale, tantumque omnibus tricenis diebus malum in muliere existit, & trimestri spatio largius. Idem lib. 10. cap. 25. Trimestres aves, ut turdi.
Trimestres anni apud Arcades. Plin. lib. 7. cap. 48.
Trimestres annorum cælique vices. Aufon. in Ternario 24. h. e. Quatuor anni partes, quarum singulis terni menses tribuuntur.

TRIMENSTRUUS, a, um. Adj. [τριμηνιασ] Gloss Græcolat.

TRIMETER, tri. [τριμετρον] Tria habens metra. Versus trimetri, Qui tres habent measuras, hoc est sex pedes. Unde & a Latinis dicuntur Senarii: suntque vere iambici, id est pedem ultimum semper habent iambum. Hor. de Arte Poet. 252.
— hic & in Acci

Nobilibus trimetris apparet rarus, & Enni. De Spondeo loquitur in carminibus iambicis.

TRIMETRIA, æ. f. ut, Æsopia trimetria. Aufon. Epist. 16. 78.

TRIMODIA, æ. f. Trium modiorum mensura. Plin. lib. 33. cap. 1. Neque enim aliter potuisset trimodia illa annulorum Carthaginem ab Annibale mitti. Sic & feminino genere a Columella usurpatur. Nos hoc etiamnum vocabulum hodie retinemus in eo infundibulo, quod in moletrinis fruges molæ transmittit. Tremodiam enim vocamus. Nomen factum est a mensura trium modiorum. Hoc nomine offensi emendatores, feminino genere expuncto, neutrum formavere, vel deformavere potius sinceram scripturam. Hæc Turneb. Advers. 6. 22.

TRIMODIUM, i. n. Idem. Plaut. Men. prol. 15.
Nunc argumentum vobis demensum dabo,
Non modio, neque trimodio, verum ipso horreo. V. super. dict.

TRIMODIUS, a, um. Adj. Columel. lib. 12. cap. 50. De apparatu olivatis, Tum scalæ, corbulæ, decemmodiæ, trimodiæ satoriaræ, quibus districta bacca suscipitur.

TRIMORMUS, a, um. Adj. [τριμορφος, Gl. G. L.] Idem quod Triformis. [An Trimorphus scribendum?]

TRINĒPOS, ōtis. m. [τρινηπος, Gl. G. L.] Abnepotis filius: quod sit post tres a nepote. Paulus in l. Jurisconsultus. D. de gradibus. l. 10. §. 9. Trinepos, trineptis: hi sunt filii filiarum abnepotis, abneptis.

TRINOCTIUM, i. n. [τρινοκτιον, Gl. G. L.] Tres noctes. Gell. lib. 3. cap. 2. Non enim posse impleri trinoctium, quod abesse a viro usurpandi causa ex XII tabulis deberet.

TRINOCTIALIS, e. Adj. [τρινοκτιος] Martial. lib. 12. 74.
— sed ipse divum
Offensus genitor, trinoctiali
Affectit domicenio clientem.

TRINODIS, e. Adj. [τρινοδος] Trium nodorum: ut, Clava trinodis. Ovid. 4. Epist. 115.
Ossa mei fratris clava perfracta trinodi. Idem 1. Fast. 575.

TRINODDO, ære. Plin. Tres nodos facere.

TRINUNDINUM, i. n. [τριτην εκκλησια, τριτη πανηγυρις] sive Trinum nundinum, dicebatur Dies tertiarum nundinarum, qui prædici antea solebat, ut notior esset universis. Idem enim est dicere, Trinundino, & tertiis nundinis, & in trinundinum, hoc est in tertias nundinas. Sunt qui putent Trinundinum esse Trium dierum spatium ad habenda comitia, creandorum magistratum causa. Sed Festus scribit nefas esse nundinis agi cum populo, quod est populum ad concilium aut comitia vocare. Alii non pro Trium dierum spatio, sed pro Loco accipiunt, quod tribus in locis uno die fierent comitia, aut tribus diebus uno in loco celebrarentur, ut vult Valla 3. 5. Liv. 3. 35. Postquam vero comitia Decemviris creandis in trinundinum indicta sunt. Alii legunt, In trinum nundinum. Cic. pro Domo 41. Si quod in ceteris legibus trinundinum esse oporteat, id in adoptione satis est trium esse horarum. Quintil. lib. 2. cap. 4. Sive non trino forte nundino promulgata, sive non idoneo die.
Petere trinum nundinum. Cic. 16. Fam. 12.
Promulgatio trinundinum. Cic. 5. Philipp. 8. V. Pitisc. Lex.

TRIOBOLUM, i. n. [τριβολος] Tres obolos valet. Alio nomine Hemidrachmium dicitur. Senos enim obolos drachma efficit, ut auctores sunt Plinius & Pollux, & alii. Trioboli nota ab altera parte effigiem Jovis, ab altera noctuam habebat; quam illi glauca appellant. Ex quo factum putat proverbium Budæus, Noctuam Athenas. Plaut. Bacch. 2. 3. 26. Negare sese debere tibi triobolum.
Abjudicare ab suo triobolum. Plaut. Rud. 5. 2. 43.
Trioboli homo, Nequam & nullius pretii. Plaut. Pœn. 1. 2. 168. Trioboli hominem vocat, ut Nauci hominem antiqui dixerunt, & frugi.

TRIOBOLĀRIS, e. Adj. [τριβοληραιος] i. e. Vilis, & vix pretii trium obolorum.
Dicuntur & Diobolares homines.

TRIOPTHALMUS, i. m. [τριόφθαλμος] Lapis in Sicyonia nascens, qui trium oculorum effigiem præ se fert, auctore Plin. lib. 37. cap. 11.

TRIOPS, [τριωπις] Monilis species, tres veluti oculos habentis, apud Pollucem lib. 5. cap. 16.

TRIORCHES, is. m. [τριόρχης] Avis est ex accipitrum genere a testium numero, dicta Latinis Buteo. Plin. lib. 10. cap. 8.
Triorchis, item herba, Tertium centaurii genus. Plin. lib. 25. cap. 6.

TRIPĀLIS, e. Adj. Tripales vites dicebantur, quæ tribus palis sustinebantur.

bantur. Varro apud Non. 3. 171. Quid tu? non vides in vineis, quod tria pala habeant, tripales dici?

TRIPARCUS, a, um. Adj. [τρίπαρκος] Valde parvus. Plaut. Perf. 2. 3. 14.

Nam id demum lepidum est, triparcos homines, vetulos, avidos, aridos,

Bene admordere, &c.

TRIPARTITUS, five **TRIPERTITUS**, a, um. Adj. [τρίμερτος, Gl. L. G. & G. L.] Quod in tres partes divisum est. Cic. 1. de Invent. 7. Oratoris ars, & facultas in hac materia tripartita versari existimanda est, &c.

Causa tripartita. Cic. 5. Verr. 13.

Oratio tripartita. Cic. ad Quir. post. redit. 16. Cujus oratio fuit, quemadmodum accepi tripartita. Primum vos docuit, &c.

Philosophia tripartita. Senec. Epist. 89.

Ratio bonorum tripartita. Cic. 1. Acad. 19.

TRIPERTITA, substantivum, pro Libri titulo. Pomponius in l. 2. §. Deinde Sex. Ælius. D. de orig. jur. Sextum Ælium etiam Ennius laudavit: & exstat illius liber, qui inscribitur Tripartita, qui veluti cunabula juris continet. Tripartita autem dicitur, quoniam lege duodecim tabularum præposita, jungitur interpretatio, deinde subtexitur legis actio.

TRIPARTITO, five **TRIPERTITO**, Adv. [τρίμερτος, Gl. G. L.] In tres partes. Cic. 5. Tusc. 40. At diffidat necesse est, qui bona dividit tripartito. Liv. 21. 7. Urbem tripartito aggreditur.

TRIPATINUM, i. n. Plin. lib. 35. cap. 12. Atque ut luxu auctoritas quoque aliqua contingat figlinis. Tripatinum, inquit Fenestella, appellabatur summa cœnarum lautitia. Una erat murenarum, altera luporum, tertia myxonis piscis: inclinatis jam scilicet moribus, ut tamen eos præferre Græciæ etiam philosophis possumus.

TRIPECTORUS, a, um. Adj. Tria habens pectora. ut, Tripectora vis Geryonæ. Lucret. lib. 5. 28.

Quidve tripectora tergemini vis Geryonai? Alii legunt,

Quidve tripectora tergemini quoque Gerionæ vis? Fingunt poetæ Geryonem fuisse tricorporeum.

TRIPEDO, [τρίποδος] are. Gloss. Græcolat.

TRIPES, edis. m. [τρίπους, Gl. L. G.] Quod tres pedes habet. Martial. lib. 12. 28.

Ibat tripes grabatus, & bipes mensa. Liv. 40. 2. Simul procuratum est, quod tripedem mulum Reate natum nuntiatum erat.

Mensa tripes. Hor. 1. Serm. 3. 13.

Tripes ferreus, Περσέτης. Gloss. Latinogræc. [Ubi substantivum est.

TRIPEDALIS, e. Adj. [τρίποδα] a Tripes; Quod tres pedes longitudinis habet. Plin. lib. 27. cap. 12. Medion folia habet iridis fativæ, caulem tripedalem.

Tripedalis latitudo. Varro 3. de R. R. cap. 9. & Plin. 17. 22.

Tripedalis parma. Liv. 38. 21.

TRIPEDANEUS, a, um. Adj. Idem. [τρίποδα] Cato R. R. cap. 45. Taleas oleaginas, quas in scrobe saturus eris, tripedaneas decidito. Plin. lib. 27. cap. 12. Varro de R. R. 3. 9.

TRIPOTUM, [τρίποτον] Nomen dicitur quod tribus duntaxat casibus declinatur, ut Opus, opem, ope. V. Isidor. 1. 6. & Grammat. Diomed. 1. & Priscian. 5.

TRIPUS, öd. m. vel **TRIPODA**, æ. f. [τρίπους] dicitur Omne quod habet tres pedes. Tripodes erant Mensæ in templo Apollinis Delphici, quibus superpositæ Phœbades vaticinabantur, ut ait Servius. V. Diod. Sicul. 16. 26. Plin. lib. 34. cap. 3. Ex ære factitavere & cortinas tripodum nomine Delphicas, quoniam donis maxime Apollinis Delphici dicabantur. Cic. 3. de Nat. Deor. 42. Ex eo igitur & Lisyto est Hercules, quem convitasse sum Apolline de tripode accepimus. [In Gloss. Græcolat. convertitur Cortina. q. V. f. l.]

Tripodas sentire; i. e. Quiddam revelatum ab Apollinis Oraculo percipere. Virg. 3. Æn. 360.

Sacri tripodes. Virg. 5. Æn. 110.

Tripodibus Græci donabant viros fortes: quia non facile succumbant. Virg. 9. Æn. 265.

Et tripodas geminos auri duo magna talenta.

Hor. 4. Carm. 8. 3.

Donarem tripodas, præmia fortium

Graiorum.

TRIPODIUM, i, n. [τρίποδον, Gl. G. L.] Diminutivum a Tripus. [Ridicule Voff. Tripedium legebat, & pro Tripudio dictum putabat.]

TRIQUETRA, æ. f. vel **TRIQUETRUM**, i. n. sec. c. [τρίγωνον] Figura triangularis, quæ est ut Delta Græcorum, Δ. Plin. lib. 2. cap. 15. Postea radiorum ejus contractu teguntur, & in triquetra a partibus centum viginti stationes matutinas faciunt. Lucret. lib. 4. 657.

Esse triquetra aliis, aliis quadrata necesse est.

TRIQUETRUS, a, um. Adj. [τρίγωνος] Quod trianguli formam habet. Cæf. 5. Bell. Gall. cap. 13. Insula natura triquetra: cujus unum latus est contra Galliam, &c.

Omnis ager aut quadratus, aut longus, aut cuneatus, aut triquetrus. Columel. lib. 5. cap. 2.

Triquetra, Sicilia dicta est a tribus promontoriis Peloro, Pachyno, Lilybæo. Triquetram autem dictam esse quasi Triquedram a tribus sedibus indicat Quintil. lib. 1. cap. 6. Dicitur & Θριαντία a Græcis, quasi θριανθήσια: seu a Thrinaco quodam Siciliæ Tyranno. Lucret. lib. 1. 718.

Insula quem Triquetris terrarum gessit in oris. i. e. Siculis.

Tellus Triquetra Hor. 2. Serm. 6. 55. i. e. Sicula, quod in tres partes, id est promontoria, diducta sit, vel quadras, inquit Porphyrio. [V. Plin. 3. 8. pr.]

TRIREMIS, is. f. [τρίρης, Gl. G. L.] Navis tres remorum ordines habens. Cæf. 2. Bell. Civil. 6. Appulsæque ad proximum litus triremis constrata, & in litore relicta, pedibus Adrumetum profugerat. Cic. 7. Verr. 43. Navem vero Cybeam maximam, triremis instar, pulcherrimam atque ornatissimam.

Ærata triremis. Hor. 3. Carm. 1. 39.

Bellatrix triremis. Claud. 6. Conf. Hon. 135.

Validæ triremes. Lucan. lib. 3. 529.

TRISCLISENEX, is. m. Senex trium sæculorum. Ita vocatur Nestor a Nævio apud Gell. 19. 7.

TRISCHÆNUS, a, um. Adj. [τρίσχηνος] Plin. 5. 24. Mensura trischœna; i. e. Quæ ter sexaginta stadia complectitur.

TRISCURRIA, òrum. n. pl. Maximæ scurrilitates, a Tris & Scurra: nam Tris & Ter pro superlativo Græci ac Latini usi sunt: unde, Triscurifer, & Triveneficus apud Plautum; i. e. Maximus furcifer, Maximus veneficus. Juven. 8. Sat. 190.

Qui sedet, & spectat triscurria patriciorum. h. e. Nobilium facta maxime scurrilia.

TRISMEGISTUS, i. m. qui etiam [Ἐρμῆς Τρισμέγιστος] Mercurius, quasi Ter maximus dictus, vel Valde maximus, qui fuit nepos majoris Mercurii quem fabulantur fuisse filium Nili. Hunc tamen secundum adserunt occidisse Argum, Ægyptiisque præfuisse; & leges litterasque tradidisse: sed litterarum characteres, animalium arborumque figuras habuisse. Hic condidit urbem, quam a se Hermopolim nominavit. Dictus est autem Trismegistus, quod & philosophus maximus, & sacerdos, & maximus denique rex fuerit. Consueverunt enim Ægyptii ex omni philosophorum numero sacerdotes, ac rursus ex sacerdotibus regem eligere. Hic autem ut philosophus sapientia, ita religione sacerdos excellit, ac mox in imperio administrando superiores omnes reges superavit. Hic primus a Physicis ad divinorum speculationem se erexit. Primus de majestate Dei, de Dæmonum ordine, animarumque mutationibus sapientissime disputavit. Scripsit multa volumina, quibus arcana mysteria & aracula panduntur. Non enim ut philosophus solum, sed ut Propheta futura sæpe prædixit. Hæc ex Diodoro Siculo. conf. Lactant. 1. 6. & 9.

TRISPASTUS, i. m. [τρίσπαστος] Trochlea per tres orbiculos circumvoluta. Vitruv. 10. 3.

TRISTEΓA, òrum. n. pl. [τρίστηγα] Trium contignationum ædificia, five tres contignationes. Hieronymus lib. 1. adversus Jovinianum vertit Tricameratum. Alcim. 4. 245. [Vulgar. Interp. Actor. 20. 9. ἀπὸ τριστηγῶν reddit De tertio cœnaculo. Mallet, De tertio tabulato. Schol. Juven. ad illud Sat. 3. 199. — tabulata tibi jam tertia fumant. Superiora, inquit, tecta & tristege. Gloss. Græcolat. Στήγη, hoc tectum, τήγαις, Tignacio.]

TRISULCUS, a, um. Adj. [τρίσχιςτος, Gl. L. G. & G. L. τρισηχτός, τριμήλας, L. G.] i. e. Trifidum; hoc est tres acies habens & a tribus partibus scindens.

Fulmina trisulca. Senec. Herc. Oeth. 17.

Ignibus trisulcis armata dextra Jovis. Ovid. 2. Met. 848.

Linguis micat ore trisulcis. Virg. 2. Georg. 439.

Tela trisulca Jovis. Ovid. 2. Amor. 5. 52.

TRITAVUS, i. m. [τρίταυος, Gl. G. L.] Plaut. Perf. 1. 2. 5. Pater, avos, proavos, abavos, atavos, tritavos. Paulus in l. Juris. consultus. D. de gradibus affinitatis, Tritavus autem is est patris & matris atavus, avi vel avæ abavus, proavi vel proaviæ proavus, abavi vel abaviæ avus, atavi vel ataviæ pater, dictus quasi tertius avus.

TRIVENEFICUS, i. m. & **TRIVENEFICA**, æ. f. Maxime veneficus. Plaut. Aul. 1. 2. 8.

Mirum, quin tua nunc me causa faciat Juppiter

Philippum regem, aut Darium, trivenefica.

TRIVERBERO, ònis. m. [τρεῖς βῆρες ἢ τριβήρης] Gloss. Cyril. Verberibus obduratus.

TRIVIUM, i. n. [τρίωδον, Gl. L. G. & G. L. τριώδισ, pl. G. L.] Locus e quo trium viarum iter fieri potest, vel Spatium quod est inter tres vias, quemadmodum Quadrivium, Locus, in quem permulti propter tot viarum concursum affluere solent. Catul. [Nisi error.]

Omnibus in triviis vulgetur fabula passim. Cic. 1. de Lege Agrar. 7. Ut in atriis auctionariis potius, quam in triviis, aut in compitiis auctionentur.

Arripere maledictum ex trivio. Cic. pro Muren. 13.

Trivia erant etiam rusticorum sacris attributa; nam illic oves cædebantur, & ferta appendebantur. Tibul. lib. 1. 1. 12.

Nam veneror: seu stipes habet desertus in agris,

Seu vetus in trivio flosa ferta lapis.

In trivio esse consilii, i. e. Incertum esse, quid consilii capias. V. Erasmi Chil.

TRIVIA, æ. f. [τρίωδος, ἢ Ἐρμῆς, Gl. G. L.] dicta est Diana, quod triviis præesset, propter quod tres facies habere fingebatur. Virg. 4. Æn. 511.

— tria virginis ora Dianæ. Ovid. 4. Æn. 511.

Ora vides Hecates in tres vergentia partes,

Servet ut in ternas compita secta vias.

Ara Trivia. Ovid. 3. de Pont. 2. 71.

Sacerdos Trivia. Virg. 6. Æn. 35.

Potens Trivia. Valer. 3. Argon. 321.

Virgo Trivia. Lucret. lib. 1. 85.

TRIVIALIS, e. Adj. Quod in trivio fit, vel quo in triviis utebantur. ut, Verba trivialia, i. e. Inculta, & parum elegantia. Sueton. de Clar. Rhetor. cap. 5. Tum ne usquequaque scholasticus existimaretur, circumcise ac sordide, & tantummodo verbis trivialibus egit.

Carmen triviale. Juven. 7. Sat. 55.

Trivialis lingua, Vulgaris, qua in triviis, pueri grammaticam discentes

utebantur.

Scientia trivialis. Quintil. lib. 1. cap. 4. Sed in verbis quoque quis est adeo imperitus, ut ignoret genera, & qualitates, & personas, & numeros? Litterarii pæne ista sunt ludi, & trivialis scientiæ.

TRIVIALITER, Adv. quod significat Passim. Arnob. 7. Infantes parvuli, trivialiter & populariter instituti.

TRIVIATIM, Adv. Per trivia. Mart. Capel. lib. 1. Cum id loquax triviatim discurreret humanitas.

TRIVIALITAS, atis. f. Pontanus de Sermone pag. 401. H. St.

TRIUMVIR, iri. m. [τῆς τριῶν ἀρχῶν] Nomen magistratus Romani, quem tres collegæ administrabant.

Οἱ τρεῖς ἀρχῆς. Dio. lib. 47. p. 231. Par. Vide **TREVIIR**, puto dictum pro Triumviri; an differt etiam? H. St. Sejuncta utraque dictio est.

in Lugd. nec hic conjungi commodè potuit. Gloss. Latinogræc. Triumvir, τριμυρίαρχος, τριανδρις. Prius de Capitali Triumviro accipimus, posteriori

Adj. videtur & Triumvirale reddens. Nisi potius ipse Triumviratus.

Triumviri ecquando nisi per xxxv tribus creati sunt. Cic. 2. de Lege Agr. 17.

Triumviri plurimi fuere; ut Agrarii, qui colonis agros dividebant. Liv.

3. 1. Triumviros agro dando creat. Idem 8. 16. Triumviros coloniæ deducendæ agroque dividendo creaverunt.

Capitales Triumviri (inquit Pompon. De orig. juris. 1. Necessarium. §. Eodem tempore) constituti sunt, Qui carceris custodiam haberent: ut

quum

quum animadverti oporteret, interventu eorum fieret. Valer. lib. 5. cap. 4. De amore filiae erga matrem. Tam admirabilis spectaculi novitas ab ipso custode ad Triumvirum, a Triumviro ad Praetorem, a Praetore ad concilium judicum perlata. Cic. in Orat. 156. Planeque Duorumviro- rum judicium, aut Triumvirorum capitalium, aut Decemvirorum liti- bus judicandis dico nunquam. Liv. 25. 1. Incusati graviter a senatu Aedi- les, & Triumviri capitales.

Triumviri locorum publicorum reficiendorum. Liv. 25. 7. Creati sunt triumviri reficiendis aedibus Fortunæ, &c.

Epulones triumviri. Liv. 33. 42. Romæ eo primum anno triumviri epulo- nes facti C. Licinius Lucullus, T. Romulejus, qui legem de creandis his tulerat, & P. Porcius Lecca. His triumviris, item ut pontifici lege datum togæ prætextæ habendæ jus.

Monetales triumviri. V. MONETA.

Mensarii triumviri. Liv. 23. 21. extr. Triumviri mensarii rogatione M. Minucii Tr. pl. facti. Hi Mensarii, seu nummulariis, & monetæ forsan cusoribus præerant. conf. Idem 24. 18.

Nocturni triumviri. Tacit. Triumviri nocturni, quod ad incendium in sacra via ortum tarde venerant, a Tribuno plebis die dicta, damnati sunt. Conf. Liv. 9. 46.

TRIUMVIRATUS, ūs. m. [ἀρχὴ τῶν τριῶν] Ipsum Triumvirorum offi- cium. Cic. de Clar. Orat. 117. Qui quidem in triumviratu judicaverit contra P. Africanum avunculi sui testimonium.

TRIUMVIRALIS, e. Adj. [τριανδρικός] Hor. Epod. 4. 11.

Secutus flagellis hic triumviralibus

Præconis ad fastidium.

Supplicium triumvirale. Tacit. 5. Ann. 9.

TRESVIRI, vel TREVIRI, ōrum. m. pl. [οἱ τρεῖς] Idem quod triumviri. Plaut. Amph. 1. 1. 3.

Quid faciam nunc si tresviri me in carcerem compegerint.

Treviri etiam dicebantur, qui & Triumviri. Hoc satis indicat Ciceronis jocus 7. Fam. 13. sub finem, Treviros, inquit, vites censo: audio Capitales esse: mallem Auro, argento, ære essent: sed alias jocabimur. Quo in loco Treviri, & Capitales, in ambigui genere sunt posita, nam quum videatur monere illum, qui tum in Gallia esset cum Cæsare, ut vitet Treviros Gallie populos, qui bellicosi, eoque capitales sint: ludit cum in Trivirorum, tum in Capitalium verbo. Erat enim Romæ magistra- tus Triumviri capitales: qui etiam Treviri dicebantur. Sed quoniam hoc ipsum Triumvirum nomen iterum in ambiguo poni poterat, quum essent etiam apud Romanos Triumviri pecuniæ cudendæ: quos ita inscribe- bant, A. A. A. F. F. host est, Auro, Argento, Ære, Flando, Feriundo, ut in nummis antiquis adhuc visitur: jocatur iterum in hoc verbo, luditque Cicero bellissime, addens, Mallem Treviros istos esse pecuniosos, quam bellicosos: ut Cæsare eos vincente, tu ditiſceres. Itaque infert, Mallem esse Treviros auro, argento, ære, quam scilicet Capitales. Triumviros autem Treviros solitos dici, Livius satis locuples testis esse potest lib. 40. 29. pr. Colonia Gravisæ eo anno deducta est in agrum Hetruscum, de Tarquinienſibus quondam captum: quina jugera agri data. Treviri deduxerunt, C. Calpurnius Piso, P. Claudius Pulcher, C. Teren- tius Iſtra. Sic legit Bembus. Meus tamen Livius habet Triumviri, proinde consulendi sunt veteres manuscripti.

TRIUNCIS, vel TRIUNX, m. [τριῦνχιον] a tribus uncis dicebatur Quad- rans. Unde Triuncium, quod trium unciarum est Plin. lib. 33. cap. 3. Quadrans antea triuncis vocatus, a tribus uncis. Gloss. Græcolat. τριῦνχιον, Quadrans. V. TRUNCUS supra.

TRESSIS, is. m. [τρίσσηλον] Tripodium, nummus æneus pretii & ponderis trium assium, communi nota insignitus. Varr. de L. L. 8. 49. Tressis ex tribus æris; quod sic pro assibus nonnunquam æs dicebant anti- qui. Itaque pro Levi pecunia usurpabant, velut apud Pers. 5. Sat. 76.

—hic Dama est, non tressis Agaſto. Cic. 5. Att. 20.

Mancipia veniebant Saturnalibus tressis. In antiquis codicibus legitur Terſiis. V. Gronov. de Pecun. vet. 1. 8. & 3. 12. Hotman. Antiq. Roman. 4. 1. 13.

TREDECIM, n. indecl. [τρεκαίδεκα] XIII. Liv. 36. 45. Tredecim captis navibus.

TREDECIES, Adv. [τρεκαίδεκάκις] pro Ter & decies. Cic. 5. Verr. 148. Tu ex pecunia publica h's tredecies scribam tuum, permisso tuo, quum abstulisse fateare, aliquam tibi ullam defensionem putas esse?

TRIGINTA, [τριάκοντα] Gl. G. L.] indecl. nomen numerale. Virg. 3. Æn. 301.

— inventa fuc ilicibus sus,

Triginta capitum fetus enixa, jacebit.

TRICES, Adv. [τριάκοντάκις] a Triginta, pro Trigesies. Liv. 28. 9. Pecuniæ in ærarium tulerunt festertium tricies, octoginta millia æris. Cic. 3. Verr. 95. His nominibus folis Cn. Dolabellæ h's ad tricies litem esse æſtimatam.

Tricies octies centena viginti quinque millia. Plin. lib. 4. cap. 16.

Tricies quater centena quinquaginta. Plin. lib. 8. cap. 108.

TRIGESIMUS, a, ūm. [τρεκαίδεκα] Adj. Numerale ordinis. Cic. de Senect. 19. Cujus a morte jam tertius & trigessimus est annus.

TRICESIMUS, a, ūm. Adj. Idem. Cic. 2. Off. 29. Tricesimo anno post, &c. Et in Epist. 12. 2. Tricesimo post die. Plin. lib. 17. cap. 23. Ante tricesimum sextum mensem attingi falce velantur. Hor. 1. Serm. 9. 69.

— hodie tricesima sabbata.

Tricesimo quoque die. Cic. 6. Att. 6.

TRICENI, æ. a. [τριάκοντα] Adj. plur. num. a Triginta, e littera in c mutata: sicut pro Vigeni, Viceni. Plin. lib. 9. cap. 3. Anguillæ quo- que in Gange ambe tricenis pedes. Ibidem cap. 36. Latent sicut muri- ces circa Canis ortum tricenis diebus. Sic Martialis lib. 1. 44.

Tricena mensura. Columel. lib. 7. cap. 3. At si qui cum scientia socia- verint diligentiam, non, ut ego existimo, tricenæ, vel quadragenæ, cer- te: sed, ut Græcinus, minimum computans, Licet, inquit, amphoras viaenas percipiant ex singulis jugeribus.

Tricenis tauris. Hor. 2. Carm. 14. 5.

Pedes triceni. Auſor ad Heren. lib. 3. 126. Intervalla locorum medio- criora placet esse, fere paulo plus, aut minus, pedum tricenum. Tre- ceni, vide in TRECENTI.

TRICENARIUS, a, ūm. Adj. [τριάκονταίος] Trigesimus. ut, Trice- nariæ vites. Varr. de R. R. lib. 1. cap. 2. Nonne item in agro Faventi-

no, a quo ibi tricenariæ appellantur vites, quod jugerum tricenas am- phoras reddat?

TRÉCENTI, æ. a. [τριακόσιοι] CCC. A Tres & Centum: Adjectivum plurale, pro Ter centeni. Cic. 2. de Finib. 97. Trecentosque eos, quos eduxerat Sparta, quum esset proposita aut fuga turpis, aut gloriosa mors, opposuit hostibus. Plaut. Pers. 3. 3. 6. — trecentis versibus

Tuas impuritas loqui nemo potest.

Catenæ trecentæ cohibent Pirithoum. Hor. 2. Carm. 4. 79.

In Gloss. scriptum est Tricenta.

TRÉCENTENI, æ. a. Adj. Idem. Columel. lib. 5. cap. 2.

TRICENTENI, æ. a. aliud Adj. [τριακόστων] Idem quod Trecenti, scil. CCC. Columel. lib. 5. cap. 2. Quoniam sex latera sunt, quæ confum- mata funi duo millia tricentena æ quadraginta.

TRÉCENI, æ. a. pl. [τριακόσιοι, Gl. G. L.] Numerale distributivum. Liv. 31. 16. Attalus trecentos tantum milites in præsidium, Rhodii qua- driremem unam ex classe, quum ad Tenedum flaret, miserunt. Alii legunt Trecentos. Idem 8. 8. Scribebantur autem quatuor fere legiones quinis millibus peditum, equitibus in singulas legiones trecentis.

TRÉCENARIUS, a, ūm. Adj. Inſcript. apud Fabret. p. 634. NVMI- SIENA. A. NVMISIENO. GALLO. TRECENTARIVS.

TRÉCENTESIMUS, a, ūm. Adj. ordinis. Valer. Max. 8. 13. 6. Annus trecentessimus.

TRÉCENTIES, Adv. [τριακοστήκις] Catull. 27. 15.

Ducentes comesset aut trecenties.

TRICENTIES, Adv. [τριακοστήκις] Martial. lib. 3. 22.

Dederas, Apici, bis tricenties ventri,

Sed adhuc supererat centies tibi laxum.

TREVIRI, five TREVIRI, [τριβίροι] Gallie Belgicæ populi, vetusti sane, nomenque retinentes, nec pristina cedentes fama: apud quos in- signis olim cognoscendarum caularum populi Rom. Curia, Trevitorum cognominata, cujus in Floriano meminit Vopiscus. cap. 5. Sunt autem inter Belgas in confinibus Germaniæ, finitimi Nervii, Menapiis, Eburonibus, Rhemis, Mediomatricibus, id est Metensibus, & Rheno fluvio, usque in pontem, quo Cæsar trajecit exercitum, quæ pars est nunc Colonienſis diocesis. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 37. Et legati ab Heduis & Trevis veniebant.

Singulari numero usus est Lucan. lib. 1. 441.

Tu quoque, lætatus converti prælia, Trevir.

τρεβίροι. Vide Dionem. H. St. Straboni τρεβίροι, Ptol. Τρεβίροι. Male Cæſaris metaphraſes, 1. de Bell. Gall. 37. pr. τρεβίροι. Primam enim sine controversia producit, nec diphthongum recipit.

Trevir, Appellativ. V. dict. TREES ad fin.

T R I

TRIB. Tribunus, Tribus. TRIB. COH. Tribunus cohortis; COHH. cohortium; Pl. plebis; LEG. II. legionis secundæ; ML. vel MIL. militum. TRIB. POT. Tribunitia potestas.

TRIAMI, inquit Festus, dicebantur, Qui terni ex proſcenio loquebantur. TRIANGULARIS, TRIANGULUM, TRIANGULUS, TRIARI, V. in TRES.

TRIARIUS, i. m. [τριάρης] Magnus orator, cujus meminit Cic. de Clar. Orat. 266. Me quidem admodum delectabat etiam Triarii in alia ætate plena litteratæ senectutis oratio: quanta severitas in vultu, quan- tum pondus in verbis, quam nihil non confideratum exibat ex ore? Tum Brutus Torquati & Triarii mentione commotus, utrumque enim eorum admodum dilexerat, Næ ego, inquit, (ut omitam cetera, quæ sunt in- numerabilia) de duobus istis cum cogito, doleo nihil tuam perpetuam auctoritatem de pace valuisse: nam nec istos excellentes viros, neque mul- tos alios præstantes cives Resp. perdidisset. Idem 4. Att. 15. Scaurum Triarius reum fecit.

TRIAS, V. TRES.

TRIBALLI, [τριβαλλοί] Epiri populi, Dardanis oppositi, & Mœſiæ gentibus, ut scribit Plin. lib. 4. cap. 1. V. TRALLI.

TRIBAS, ædis. f. [τρίβας] Mulier, quæ in sexum suum libidinem exercet. τρέβω idem valet quod Frico, tero. Tribades itaque dici possunt Latine Fricatrices, de quibus Juven. 6. Sat. 310.

Inque vices equitant, & luna teste moventur. ut altera scilicet

alteram ineat. Hoc libidinis portentum describit Martialis lib. 1. 91. in Bassiam tribadem. Id sceleris primo instituisse dicuntur Lesbiæ mulieres. Unde apud Aristotelem λαιβίαι id agere est. Talis fuit Sappho, ut ipsa fateatur: & propterea dicitur ab Hor. 1. Epist. 19. 28. Mascula Sappho. Phæd. 4. 14. 1.

Rogavit alter, tribades & molles mares,

Quæ ratio procreasset, &c.

Est etiam tribas Græcis fabrilis instrumentum. V. Tritorium in TERO.

TRIBOCI, m. pl. [τριβοκοί] Populi Germaniæ, nunc Alſatii dicti. V. Cæf. Bell. Gall. 1. 51. Plin. 4. 17. Tacit. de Germ. 28. 7. [Nomen varie scribitur.

TRIBON, ōnis. m. [τρίβων] vel TRIBONUM, i. n. [τρίβωνιον] Pal- lium tritum. Aufon. Epigr. 53. 1. V. Ferrar. de Re Vest. 2. 4. 14.

TRIBONIANUS, i. m. [Τριβωνιανός, ἢ Τριβωνιανός] (ait Suidas) natione Græcus, cum omnis religionis contemptor erat, tum vero in primis a Christiana fide abhorrens. Assentator & fraudulentus: ut qui Justiniano principi persuaserit, mortem eum non appetitum esse, atque in cælum cum carne assumptum iri. Quæſtor Justiniani fuit, tanta vi ingenii præ- dictus, ut doctrina præstantissimus evaſerit, ac nulli ævo suo secundus. Ceterum avaritiæ eoque indulgens, ut lucro venale jus habendum semper duxerit. Nam & leges quotidie ferme fordida nundinatione anti- quare identidem ferreque instituerat, ut cuique commodum esset. Hic quum diu post honorem adeptum supervixisset, morbo tandem interiit, nihil profus moleſtiæ a quoquam unquam paſſus. Erat enim sermone blandus, & alias suavis: avaritiæ quoque morbum doctrinæ præſtantia facile obumbrare poterat. Hæc ad verbum ex Suida.

TRIBRACHUS, V. TRES.

TRIBUARIUS, V. TRIBUS.

TRIBULA, TRIBULARIUM, TRIBULATIO, TRIBULATUS, V. TERO.

TRIBULIS, V. TRIBUS.

TRIBULO, TRIBULUM, V. TERO.

TRIBULUS, i. m. [τρίβουλος, ἀρσίνη, Gl. G. L.] Sentes, Spinæ genus, a femina

femine triangulari dictum: vel quod cuspidatum trifariam feriat. Ovid. 5. Met. 486. — lolium tribulique fatigant

Triticæ menses. Plin. lib. 18. cap. 27. Nam lolium & tribulos & carduos, lappasque non magis quam rubos, inter frugum morbos potius quam inter ipsius terræ pestem numeraverim. Virg. 1. Georg. 153.

Tribuli, Machinulæ ferreæ. V. MUREX.

Gall. *Chaussesrape*. H. St.

TRIBULŌSUS, a, um. Adj. Asper, spinosus. Sidon. 1. Epist. 7. Diffimulatio tribulosissima.

TRIBUNAL, ālis, n. [βῆμα, ἐπὶ ἀρχῶν, Gl. L. G. & G. L.] Locus excelsus, in quo residebat qui jus tribubus redderet. Cic. 1. Q. frat. 1. Nullius inopiam ac solitudinem non modojillo populari accessu ac tribunali, sed ne domo quidem & cubiculo esse exclusam.

Tribunale quidam dici volebant. Vide CERVICAL. Vide & quæ scripsi Appendice ad Varr. cap. 21. H. St. Factum per apocopen, ut fere reliqua in al terminata, ex Adj. Tribunalis, e. Græcis junioribus dicitur τελεβηδίων. V. Suid. & Voss. Lex Etymol.

Tribunal est proprie Sedes tribuni, ut Papias exponit. hoc est, solium sive locus sublimior, ubi is jus dicit.

Tribunal qua forma fuerit, Vitruvius lib. 5. cap. 1. docet, de basilica Julia loquens, quam ipse architectatus erat: in basilicis enim fere jura reddebantur. In ea basilica ædem Augusti fuisse dicit, & in ea tribunal. Verba autem ejus hæc sunt, Item tribunal est in ea æde hemicycli schematis minore curvatura formatum. Ejus autem hemicycli in fronte est intervallum pedum quadraginta sex: introrsus curvatura pedum quindecim: uti eos, qui apud magistratus starent, negotiantes in basilica ne impedirent. Quibus verbis Vitruvius significat formam illius tribunalis, non semicircularem fuisse, sed arcuatam. Non enim iusti ambitus plenique centri hemicyclium illud fuisse: sed ita modulatum, ut in fronte, (id est, ut mathematici dicunt) in chorda, sex & quadraginta pedes: introrsus vero, id est in linea perpendiculari, quæ quasi sagitta est in arcu, quindecim pedes pateret. Si enim iustum, plenumque hemicyclium fuisse: linea hæc perpendicularis trium & viginti pedum esset introrsus: quæ media pars est diametri. Propterea schema vocavit Vitruvius curvatura hemicyclio minore formatum. Ex prædictis apparet magnificum aspectum tribunalis fuisse: nec immerito majoribus judicibus assignatum. Erat enim tribunal Consulum, Prætorum, Præfecti urbis, Proconsulum, & Præsidum in provinciis, & Imperatoris in castris, quod cæspitium dicebatur. Plin. in Paneg. 56. Decora facies Consulibus: multa post sæcula tribunal viridi cæspite exstructum: nec fascium tantum, sed pilorum signorumque honore circumdatum. Subsellia vero (ut in Ciceronis Divinationem 48. ait Pedianus) sunt Tribunalium, Triumvirorum, Quæstorum, & hujusmodi minora judicia exercentium: qui non in sellis curulibus, nec tribunalibus, sed in subfelliis confidebant. Budæus.

Aurelium tribunal. Cic. Post. redit. ad Quir. 13. Ego cum homines in tribunali Aurelio palam conscribi, &c. Fuit autem hoc tribunal in foro Romano.

Castrense tribunal, in quo posita fuit sella castrensis & curulis. Fuit suggestus editior ex cæspite constructus, in quo sella curuli posita Imperator aut jus dicebat, aut exercitum alloquebatur. Tacit. 1. Ann. 18. Simul congerunt cæspites: exstruunt tribunal, quo magis conspicua foret sedes. conf. Turneb. Advers. 12. 7.

Sublime tribunal. Claud. 1. in Eutrop. 111.

Pro tribunali agere. Cic. 3. Fam. 8. Idque pro tribunali cum aliquid ageretur, & nonnullis in conviviis intelligi potuisse.

Citare de tribunali. V. CITO.

Complere tribunal. Cic. de Clar. Orat. 289. Volo hoc oratori contingat, ut cum auditum sit eum esse dicturum, locus in subfelliis occupetur, compleatur tribunal, &c.

Prætor de sella ac tribunali pronuntiat. Cic. 4. Verr. 94.

Nummarium tribunal, Judex venalis. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 9.

Turpe tribunal. Ovid. 1. Amor. 10. 40. Sed aliter distinguitur.

Tribunale legitur apud Tertull. adv. Marc. 4. 7.

TRIBUNATUS, V. TRIBUNUS.

TRIBUNIANUS, V. TRIBUNIANUS.

TRIBŪSUS, i. m. [δῆμαρχος, Gl. L. G. & G. L. φύλαρχος, L. G.] a Tribus: dictus quod primum in tres partes divisus erat Populus Romanus, & ex singulis singuli creabantur tribuni. Vel a Tribubus: quia tribuum suffragio creabantur, inquit Pomponius de Origine juris. Vel quia (ut Vegetius ait de Re Mil. lib. 2. cap. 7.) tribuebant jura militibus. Latius postea hoc nomen extensum est.

Tribuni olim vocati sunt qui magistratum gerebant, ut regum tempore Tribuni celerum, qui centuriis præerant. Tribunos celerum (inquit Pomponius de Origine juris, l. Necessarium) equitibus præerat, & veluti secundum locum a regibus obtinebat; quo in numero fuit Junius Brutus. Tribuni plebis [δῆμαρχοι, Gl. L. G. & G. L.] fuerunt, qui secessione plebis a Patribus creati sunt anno fere xvi. post exactos reges circa ann. 260. Pomponius de Origine juris, l. Necessarium, Quum plebs a Patribus secessisset, anno fere septimo decimo post reges exactos, tribunos sibi in monte Sacro creavit, qui essent plebei Magistratus. Tribunis plebis licebat quemcumque vellent, arripere, & in concionem productum cogere pro ipsorum jure & potestate, ut quibus de rebus esset interrogatus, iis de rebus responderet. Itaque Tribunos plebis C. Carbo minorem Africanum, excisa Nuantia redeuntem, ab ipsa (porta) in concionem cum produxisset, quid de Tiberii Gracchi nece sentiret, interrogavit. Vide etiam Cic. 1. Att. 13. Tribuni plebis magistratum inibant Nonis Decembr. Consules & Prætores Calend. Januar.

Tribunos pleb. quem majores præsidem libertatis, custodemque voluerunt. Cic. 2. de Lege Agrar. 15.

Superare furiosam vim vefani Tribuni plebis. Cic. pro Domo 55.

Improbis Tribunos plebis. Cic. 4. Acad. 63.

Appellantur Tribuni; a quibus quum esset certum auxilium, ita tamen disceditur. Cic. pro Quint. 29.

Severi Tribuni. Tacit. 2. Ann. 55.

Intercefferunt Tribuni. V. INTERCEDO.

Petere auxilium a Tribunis. Cic. pro Quint. 63.

Tribunus [χρημαρχος, Gl. L. G. & G. L.] Tribuni militares, sive Tribuni militum, (χρημαρχοι) postea facti sunt in castris, qui parem fere cum Consulibus haberent potestatem, & Imperatori opponebantur pro militibus.

Tribunorum militarium, inquit Afconius (in 2. Verr. 30.) duo sunt genera. Alii Rufuli dicuntur, qui in exercitu creati solent. Alii sunt Comitiani, qui Romæ comitiis designantur.

Tribuni militaris officium est, ut miles veste indutus, armis bene munitus, exercitationis usu & disciplina eruditus incedat. Macer in l. Officium tribunorum est, vel eorum qui exercitui præsunt, milites in castris continere, & ad exercitationem producere, claves portarum suscipere, vigilas interdum circumire, frumentationibus commilitonum interesse, frumentum probare, fraudem mensorum coercere, delicta secundum suæ auctoritatis modum castigare, principiis frequenter interesse, querelas commilitonum audire, valetudinarios inspicere.

Olim Tribuni militum Consulari potestate promiscue ex Patribus ac plebe creati sunt. Pomponius. De origine juris, l. Necessarium, Quum post aliquot annos plebs contenderet cum Patribus, & vellet ex suo quoque corpore Consules creare, & Patres recusarent, factum est ut Tribuni militum crearentur, partim ex plebe, partim ex Patribus, consulari potestate: hique constituti sunt vario numero: interdum plures, nonnunquam pauciores. Cic. pro Cluent. 199. Lucan. 1. 177.

Et cum consulibus turbantes jura Tribuni.

Tribuni ærarii dicti sunt, quibus attributa erat pecunia, quam militibus redderent. Varro de L. L. 4. 36. Tribuni ærarii (inquit Budæus) hodie dicuntur, quos generales receptores vocant. V. Ærarii Tribuni, in 35.

TRIBUNITIUS, sive TRIBUNICIUS, a, um. Adj. [δῆμαρχος] Quod ad Tribunos pertinet.

Actio Tribunitia. Cic. 2. de Lege Agrar. 65.

Candidatus Tribunitius. Cic. 2. Q. frat. 14.

Mucro Tribunitius. Cic. 3. de Legib. 21.

Potestas tribunitia [δῆμαρχος ἐξουσία, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 3. de Legib. 19.

De tribunitia potestate taceo. V. seq. dict.

Spiritus Tribunitii. Cic. pro Cluent. 109.

Vir Tribunitius, Qui Tribunus fuit. Cic. 13. Philipp. 30.

Vis Tribunitia. Cic. pro Cluent. 95.

Absolute etiam Tribunitius vocabatur, Qui tribunatu functus erat & honoris cognomine fruebatur; sicut Consulares, ex consulatu. Cic. 13. Philipp. 30. Qui ædilitii? Qui tribunitii? Qui quæstorii? Adde Suet. Tiber. 8. Columel. 1. 3. Plin. 33. 3. & Sidon. 1. 3.

Tribunitius, [χρημαρχος, Gloss. Græcolat.

TRIBUNATUS, ūs, m. [δῆμαρχία, Gl. L. G. & G. L.] Ipsa Tribunorum dignitas. Cic. de Amicit. 41. De C. Gracchi autem Tribunatu quid expectem, non libet augurari.

Tribunatus aliud est, aliud Tribunitia potestas. Sulla Tribunatum non sustulit, sed Tribunitiam potestatem. Romani Imperatores Tribunatum non gessere, sed Tribunitiam potestatem sumpserunt, ut auctor est Dion. Nam quum plebeis fas esset solis Tribunatum gerere, religio Imperatoribus fuit Tribunatum sibi vindicare, quum patricii essent: potestatem tamen usurpavere.

Fretus sanctitate Tribunatus. Cic. pro Sext. 79.

Inire Tribunatum. Cic. 11. Att. 9.

Tribunatus, [χρημαρχία, Gl. L. G.] Tribuni militum gradus.

Auferre Tribunatum. Cic. 2. Q. frat. 15.

Exfusus Tribunatu. Tacit. 15. Ann. 71.

Petere Tribunatum alicui ab aliquo. Cic. 2. Q. frat. 15.

TRIBUO, ūi, ūtum, [δίδωμι, δένω, παρέχω, Gl. L. G. & G. L. δῶκεν, παρέχων, παρέποι, L. G.] ēre. quasi Tributum dare; unde simpliciter pro Dare ponitur & exhibere. Plin. in Paneg. Tribuas ei successorem. Alicui tribuere aliquid, pro Imputare & attribuire. Cic. Sed hoc benevolentia ejus tribuendum est. Lucret. lib. 2. 973.

Alicui tribuere ut, pro Concedere & permittere. Cic. 11. Fam. 27. In reliquis officiis cui tu tribuisti, excepto Cæsare, præter me, ut domum ventitares, horasque multas sæpe suavissimo sermone consumeres?

Tribuere & Concedere. Cic. 1. de Orat. 48. Tamen huic ipsi multa tribuat & concedat necesse est.

Alicui tribuere, pro Æstimare aliquem. Cic. 4. Acad. 12. Quibus ille secundum fratrem plurimum tribuebat.

Alicui tribuere ignavia. Cic. 2. Fam. 25. Hoc nostra laus erit illustrior, quod illi tribuebatur ignavia.

Auctoritatem tribuere. V. AUCTOR.

Bona tribuere alicui. Ovid. 2. de Arte Am. 693.

Fidem sensibus tribuere. Cic. 1. Acad. 42.

Fidem testimonio tribuere. Cic. pro Sulla 10.

Gratiam inventoribus. Cic. 4. de Finib. 13. Quod item cum vestri faciant, non satis magnam tribuunt inventibus gratiam.

Honorem. Cic. 3. de Finib. 73.

Honorem litteris tribuere. Quintil. lib. 2. cap. 12.

In duas partes vim loquendi tribuere, i. e. Distribuire, Dividere. Cic. 2. de Finib. 17. Zenonis est, inquam, hoc Stoici, omnem vim loquendi, ut jam ante Aristoteles; in duas tributam esse partes dicere.

In vulgus tribuere. Cic. 13. Fam. 71. Ego autem tribuo nonnunquam in vulgus, sed plerumque necessariis in hoc tempore.

Laudes tribuere alicui. Propert. lib. 3. 24. 3.

Locum alicui tribuere. Quintil. lib. 3. cap. 3.

Misericordiam. Cic. pro Milon. 93. Quid restat? nisi ut orem obtesterque vos, Judices, ut eam misericordiam tribuatis fortissimo viro, quam ipse non implorat?

Nimium sibi tribuere. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Nomina deorum tribuere sibi. Ovid. 6. Met. 89.

Officium alicui. Cic. 4. Fam. 11.

Operam Reip. Cic. 2. de Divin. 8. Nunc quoniam de Rep. consuli coepti sumus, tribuenda est opera Reip. vel omnis potius in ea cogitatio & cura ponenda.

Palmarum menfarum alicui pisci tribuere. Plin. lib. 32. cap. 6.

Pietatem, sanctitatem, religionem, numini deorum tribuere. Cic. 1. de Nat. Deor. 3.

Præmium tribuere. Cic. pro Coñ. Balb. 37. Propert. lib. 4. 2. 49.

Præmia bene meritis tribuere. Hirt. Bell. Alex. 65.

Precibus alicujus aliquid tribuere. Ovid. 1. de Arte Am. 689.

Primas prato tribuerunt veteres in agricolatione. Columel. 2. 7.

Priores partes alicui. Cic. 3. Q. frat. 4. Tibi istius generis in scribendo priores partes tribuo, quam mihi.

Silentium orationi alicujus tribuere. Cic. pro Coel. 29.

- C. FIRMIO. C. F. MENENIO. RVFINO. EQ. PVB. LAVRENT. LAV. DEC. FLAMIN. PATRONO. COLLEGIORVM. FAB. CENT. DENDR. FELTRIAE. ITEMQVE. BER. VENS. COLLEG. FABR. ALBINATIVM. PATRONO.
- OVF. Oufentina. Liv. lib. 9. 20. Festus in littera O. Antiquæ urb. inscr. 86. 133. in libro Appiani 27. 28. 30. 51. 67. 71. 79. 84. 85. 86. & in libro Veronensium antiquitatum 51. Q. EVPHEMVS. Q. F. OVF. LVCVLLIVS.
- PAL. Palatina. Cic. 4. Verr. 107. Pedianus (ibid.) 18. Varro 4. de L. L. 9. Plin. lib. 18. cap. 3. Liv. Epit. lib. 20. Festus in littera V. Antiquæ urbis inscript. 29. 34. 39. 62. 116. 155. 176. Liber Appiani 17. 22. 34. 64.
- PAP. Papia. Scriptum in libris de hac tribu nihil est, quod ego quidem legerim; in libro tamen de Antiquæ urbis inscriptionibus explicata mentio est 61. nec semel in Pyrrhi thesauris. Sic enim ejus libros appello. Frequentissima est ejus mentio in vetustis lapidibus. Lapis vet. Sutrii, M. ANTEIO. M. F. PAP. RESTITVTO. PR. IVV. AEDILI. AVGVRI. CVR. R. P. DECVR. AVGVST. ET. POP. AERE. CONLATO.
- PAP. Papiria. Festus in littera P. Antiquæ urb. inscr. 72. 135.
- POB. Poblilia. Quæ deinde Publilia scripta est: sicuti ex Poblus Publius factus est. Reperitur in lapidibus & PV. & PVB. & PVBL. & PVBLIL. & POB. Liv. 7. 15. Antiquæ urb. inscript. 10. Lib. Appiani 252. & in libro Veronensium antiquitatum sæpe. Exempla Publiliæ, per v scriptæ, quinque habemus, duo in Antiquæ urbis inscriptionibus, 66. 81. tria in Appiani lib. 65. 105. 352.
- POL. Pollia. Liv. 8. 37. Valer. Max. lib. 2. cap. 4. & lib. 9. cap. 10. Antiquæ urbis inscript. 110. 113. 147. Liber Appiani 18.
- POM. Pomptina. Cic. 4. Att. 15. Liv. 7. 15. Festus in littera P. Antiquæ urbis inscript. 114. 117. Liber Appiani 141. 484.
- POP. Popilia. Cic. 8. Fam. 8. Valerius Max. lib. 8. Festus in littera P. Liber Appiani 297. Non alia videtur quam Poblilia. Nam varie scribitur. [Et Popillia.
- PVP. Pupinia. Cic. 2. Q. frat. 3. Et 8. Fam. 8. Liv. lib. 26. 9. Festus in littera P. Duo antiquorum lapidum exempla exstant, alterum Capuæ, D. VIBIDI D. F. PVP. NIGRI: alterum Patavii, C. CLAVSIO C. F. PVP. Tam Popinia quam Pupinia (POP. & PVP.) in vetustis Epigrammatibus exarata invenitur. [Nisi prius Popillia.
- QVIR. Quirina. Cic. pro Quint. 24. Et 8. Fam. 8. Asconius 61. Festus in littera Q. Antiquæ urb. inscript. 15. 34. 44. 115. Liber Appiani 14. 17. 18. 19. 101.
- ROM. Romilia. Cic. 2. in Verr. 22. & in Agraria 2. 78. Asconius 18. Varro lib. 4. de L. L. 9. Festus in littera R. Servius in 3. Æneidos. Antiquæ urbis inscript. 165. in libro Veronensium antiquitatum, 51. L. GALLIO L. F. ROM. Est etiam Ferrariæ semifractus lapis, in imis summi templi parietibus, in quo ita scriptum vidimus, ITIO T. F. ROM.
- SAB. Sabatina. Liv. lib. 6. 5. Festus in littera S. Lapis antiquus Romæ in ædibus Cardinalis Carpenfis, CN. CORNELIO. CN. F. SAB. MVSAEO MANCI. PI VIAE APPIAE. Et alius in via Latina, L. IVNIO L. F. SABATINA. POLIONI. AVRO. MATARIO. A. VIC. PVBL. VIX. ANN. XLVII.
- SCA. Scaptia. Liv. lib. 8. 17. Suet. in August. 38. Festus in littera S. Lapidis antiqui exemplum Romæ exstat in regione Pantheonis, C. AVFELIVS C. F. SCA. SEVERVS. & item aliud, C. GRANTANIVS SCAPTIA MACER.
- SER. Sèrgia. Asconius 61. Antiquæ urb. inscr. 61. 63. 81. 165. est & in eodem lib. 63. quatuor litteris SERG.
- STEL. Stellatina. Liv. lib. 6. 5. Antiquæ urb. inscr. 110. Liber Appiani 150. & duabus litteris ST. 239.
- SVB. Suburana. Varro lib. 4. de L. L. 9. Cicero etiam in Agraria 2. 78. quo in loco videtur corrupte legi, Ab Ocriculana: cum libris quinque manuscriptis, quos se vidisse affirmavit vir optimus ac doctissimus Gabriel Phaernus, legatur, Ab usura nam. Unde mihi orta conjectura est, quam Phaernus ipse, & Octavius meus probarunt, legi posse, A Suburana, mutatione fere nulla. Plin. lib. 18. cap. 3. Festus in littera S. & littera U. Antiquæ urb. inscr. 147.
- TER. Terentina. Cic. pro Planc. 38. Et 8. Fam. 8. Liv. lib. 9. & lib. 10. 9. Antiquæ urbis inscr. 140. 199. Liber Appiani 105. 336.
- TRO. Tromentina. Festus in littera T. Livius etiam lib. 6. 5. scripsit, Tromentina, ut opinor, non, ut impressum est, Promentina. Antiquæ urb. inscr. 107. Liber Appiani 16. 177. & in lapide, qui Gajetæ est, LATILLIO L. F. TROMEN.
- VEI. Vejentina. Cic. pro Planc. 38.
- VEL. Velina. Cic. 4. Att. 15. in Bruto. Hor. 1. Epist. 6. 52.
- Perf. 5. Sat. 73. Antiquæ urbis inscript. 162. Lib. Appiani 19.
- VOL. Voltinia. Cic. pro Planc. 38. Antiquæ urbis inscript. 155. & in antiquo lapide, qui est Venetiis in turri S. Vitalis, CN. NVMERIVS. CN. F. VOL. FRONTO. est & quatuor litteris VOLT. in Appiani lib. 484.
- Sunt & aliæ quædam tribus, præter notissimas istas x x x v, quas memoravit Manutius. v. g.
- AEL. Ælia. Panvin. de Civ. Rom. cap. 51.
- CAM. Camilla, Memorata est in antiquis quibusdam inscriptionibus in libr. Epigr. Antiq. Urb. L. VICIDIVS. L. F. CAM. PRAESENS. Et, Q. MANLIVS. Q. F. CAM. &c.
- CL. Claudia. Rustica. Liv. 2. 16. Virg. 7. Æn. 706. Rosin. Antiq. Rom. 6. 15. [Occurrit supra eadem CLA.
- CLV. Cluentia. Bello sociali addita est. Appian. de Bell. Civil. 1. p. 380. Virg. 5. Æn. 123.
- CLV. Cluvia. Item Bello sociali addita. Liv. 9. 31. Panvin. de Civ. Rom. cap. 51.
- DVM. Dumia. Item Bello sociali addita. Panvin. de Civ. Rom. cap. 51. Inscr. vetus, Q. PERCERNIVS. Q. F. DVM. MASCVLINVS.
- FL. Flavia. Panvin. de Civ. Rom. cap. 51. Inscr. vetus Romæ, C. VALERIVS. C. F. FLAVIA. SPECTATVS. &c.
- HOR. Horatia. Rustica. Frequens est ejus mentio in vetustis memoribus. Panvin. de Civ. Rom. cap. 50.
- IVL. Julia. In Augusti honorem appellata. Dio. 44. p. 242. De hac inscriptio Fani, Q. TITIENVS. Q. F. IVLIA. QVADRATVS.
- SAP. Sappinia. Fuit extra numerum. Memoratur a Liv. 31. 2. & 33. 23.
- VET. Veturia. Rustica. Nomen a gente Veturia accepit. Liv. 26. 22.
- Urbanæ tribus, & rusticæ. Liv. 9. ad finem, Flavium, dixerat Ædilem forensis factio, Appii Claudii Censura vires nata: qui Senatam primus, libertinorum filiis lectis, inquinaverat. Et posteaquam eam lectionem nemo ratam habuit, nec in curia adeptus erat, quas petierat, opes urbanas: humilibus per omnes tribus divisis, forum & campum corrupit. Tantumque Flavii comitia indignitatis habuerunt, ut plerique nobilium annulos aureos & phaleras deponerent. Ex eo tempore in duas partes discessit civitas: aliud integer populus, fautor & cultor bonorum, aliud forensis factio tenebat: donec Q. Fabius & P. Decius Censores facti. Fabius, simul concordiae causa, simul ne humillimorum in manu comitia essent, omnem forenses turbam excretam in quatuor tribus conjecit, urbanasque eas appellavit. Adeoque eam rem acceptam gratis animis ferunt, ut Maximi cognomen, quod tot victoriis non pepererat, hac ordinum temperatione pareret. Hoc & Valer. Maximus memoriae prodidit lib. 2. cap. 1. tit. De ordine equestri. Plin. lib. 18. cap. 3. Rusticæ tribus laudatissimæ, eorum qui rura haberent. Urbanæ vero, in quas transferri ignominia esset, desidia probro. Itaque quatuor solæ erant a partibus urbis, in quæ habitabant, Suburrana, Palatina, Collina, Esquilina. Hæc Plinius. Rusticæ tribus propriæ erant ingenuorum, quum urbanæ libertinorum essent. Epitome Liv. lib. 20. Libertini in quatuor tribus redacti sunt, quum antea dispersi fuissent, Esquilinam, Palatinam, Suburranam, Collinam. Asconius in orationem pro Milone, Significasse jam puto nos, fuisse inter leges P. Clodii, quas ferre proposuerat, eam quoque, qua libertini, qui non plus quam in urbanis tribubus suffragium ferebant, possent in rusticis quoque tribubus, quæ propriæ ingenuorum sunt, ferre.
- Certa tribus, certus numerus. Cic. pro Corn. Balb. 30.
- Tribum ferre; est Tribum aliquam sibi suffragantem habere in alicujus magistratus petitione. Cic. pro Planc. 54. & 2. Att. 1. Favonius meam tribum tulit honestius quam suam, Luceji perdidit.
- In ærariis referri, ac tribu moveri. Cic. pro Cluent. 122. V. MOVBO.
- TRIBULIS, is, m. [φουλίς. G. L. G. L.] Qui ex tribu eadem est. Cic. 13. Fam. 24.
- Lucio Cossinio, amico & tribuli tuo, valde familiariter utor. Ter. Adel. 3. 385.
- Eitne hic Hegio tribulis noster? Liv. 2. 16. Vet. Claudia tribus, additis postea novis tribulibus, qui ex eo venerant agro, appellata. Martial. lib. 9. 50.
- Nunc anus: & tremulo vix accipienda tribuli.
- Qui apud tribules suos plurimum gratia possunt. Cic. de Petit. Consul. 25.
- Tribulis & vicinus. Cic. pro Rosc. Amer. 47. Quid ad istas ineptias abis, inquires? quasi vero mihi difficile sit quamvis multos nominatim proferre (ne longius abeam) vel tribules, vel vicinos meos, qui suos liberos, quos plurimi faciunt, agricolas assiduos esse cupiunt.
- Observare tribules. Cic. pro Planc. 47.
- Tribulis conviva, pro Non divite ab Horatio usurpatum; non dissimili notione, qua Plinius quoque Tribus pro Pauperioribus dixit, ut asserit Turnebus. Locus Horatii est 1. Epist. 13. 15.
- Ut cum pileolo soleas conviva tribulis.
- Judex tribulis. Cic. pro Planc. 47.
- TRIBUARIUS, a, um. Adj. [φρουραρχός] Quod ad tribus pertinet: ut, Tribuarius crimen, & Tribuaria res. Cic. pro Planc. 47. Itaque hætantem te in hoc fodalitiorum tribuario crimine ad communem ambitus causam contulisti. Ibid. 36.
- TRIBUTIM, Adv. [κατὰ φύλας] Per singulas tribus. Cic. 4. Att. 16. Populo tributum domi suæ satisfecerat. Hor. 2. Serm. 1. 69.
- atqui
- Primores populi arripuit, populumque tributum.
- Tributum & centuriatim descriptis ordinibus. Cic. pro Flacc. 15.
- Spectacula sunt tributum data. Cic. pro Muren. 72.
- Tributum, idem est quod In comitiis tributis, apud Liv. 3. 55.
- TRIBUTUM, V. TRIBUO.
- TRICÆ, arum. plur. num. tantum, [τριχάλημμοι] Capilli pedibus pullorum gallinaceorum involuti.
- Tricæ, Impedimenta omnia dicuntur, quod tricæ gressum pullorum soleant impedire. Plaut. Curc. 5. 2. 15.
- Quod argentum? quas tu mihi tricæ narras? quam tu virginem? Cic.

Cic. 10. Att. 8. Cujus quidem virtus mirifica, quomodo illa fert publicam cladem, quomodo domesticas tricas.

Conjicere se in tricas. V. CONJICIO.

Tricas, pro Re nihili & vana posuit Plaut. Rud. 5. 2. 36.

Eloquere propare celeriter. L. nummos trecentos. G. tricas.

Tricas & Apinas vulgo Res futiles ac nugatorias dicebant. Martial. lib. 14. 1.

Sunt apinæ, tricaque, & si quid vilius istis. Adagium ab eventu natum. Nam Tricam & Apinam oppida fuisse quondam Apulie demonstrat Plin. lib. 3. cap. 11. referens Europæ sinus, Diomedes, inquit, ibi delevit gentes Monadorum, Dardorumque, & urbes duas, quæ in proverbii ludicrum vertere, Apinam & Tricam. Stephanus ostendit Tricam urbem fuisse Thessaliæ, fortitum id nominis a Trica Penei filia.

Tricas, Nonius Marcellus Impedimenta & implicationes interpretatur, ἀπὸ τῶν περιχῶν, id est a pilis, quibus involvuntur pulli gallinacei: unde dictum sit Extricare & Intricare. Lucilius apud eundem Tricones appellat, Qui nugis homines remorentur. Et Tricinus quæstus, pro Tardo seu Sicco. Et Varro Tricas Atellanas, Nugas impeditissimas. Equidem non negaverim in voce allusum ad pilos. Ceterum ab oppido ductum proverbium vero proprius est. Plin. lib. 8. cap. 48. ostendit oves laudari solitas brevitate crurum, & ventris vestitu: quibus is nudus esset, eas Apinas appellavit, seu rejiculas damnatasque. Hæc in Chiliadibus Erasmus. Vetus Plinii exemplar in posteriore exemplo habet Apicas. q. V.

TRICŌSUS, a, um. Adj. [τρίχως, ἐκλυτός, λαγώνιδος, Gl. L. G.] Lucil apud Gell. 11. 7.

Hic tricofo' bovinatorque ore improbu' duro. Bovinator autem est Tergiverfator. V. Fest. Vetus est inscriptio ad Herculem Romæ in Capitolio: ALCMENAE IOVIS ET MAGNI FORTISSIMA PROLES,

TRICOSVS SVBITO POST MEA FATA VOCOR. [In Gloss. legendum videtur, λαγώνιδος.

Tricosus Vide PERTRICOSUS. Martial. lib. 3.

Res pertricofo est, Cotile, bellus homo. H. St. Exstat. Epig. 63. extr. Al. Prætricofo. Desiderabatur hæc dictio in Lugd.

TRICO, ōnis. m. [τρίχων] Morosus, & ad ridendum durus; ut ait Non. 1. 85. Alii exponunt Triconem, Contentiosum, & litium peramantem. V. Rhodig. Julius Capitolinus in Vero Imp. cap. 4. Fertur & nocte perpete alea lussisse, quum in Syria concepisset id vitium, atque in tantum vitiorum Cajanorum & Neronianorum ac Vitellianorum fuisse æmulum, ut vagaretur nocte per tabernas, ac lupanaria, oblecto capite cuculione vulgari viatorio, & commiseretur cum triconibus & committeret rixas, dissimulans quis esset, sæpe afflictum livida facie rediisse, & in tabernis agnitum, quom fesse absconderet. V. ibi Salmæ, & Parei Lex. Crit. p. 1252.

TRICO, V. in suo loco.

TRICOR, āri. pro Nugas agere dicebant veteres. Cic. 15. Att. 13. Quas litteras quum e balineo exiissem, accepi, sese de attributione omnia summa fecisse, Vectenum accusat. Tricator scilicet, ut homo talis. Eidem lib. 14. 19. Publius tecum tricator est. i. e. Falsa locutus est.

TRICAPITINUS, V. TRICEPS, in TRES.

TRICASTINI, [τρίκαστῖνοι] Populi sunt Gallie prope Druentiam fluvium. Hinc

TRICASTINUS, a, um. Adj. ut, Fines Tricastini. Sil. lib. 3. 466.

Jamque Tricastinis incedit finibus agmen.

TRICENARIUS, TRICENI, V. TRIGINTA in TRES.

TRICENTENI, TRICENTIES, V. TRECENTI, in TRES.

TRICEPS, V. TRES.

TRICESIMUS, V. TRIGINTA, ibidem.

TRICHAPTUM, i. n. [τρίχᾶπτος] inter Ornamenta muliebria positum a Septuaginta interpretibus, Ezechielis cap. 16. Nullo tamen Græcorum usu aut exemplo, ut scribit D. Hieronymus in commentariis ejus loci. Idque subdit fuisse tantæ subtilitatis vestimentum, ut pilorum & capillorum tenuitatem habere credatur: unde & ego (inquit) volens tenuitatem exprimere vestimenti, pro Trichapto Subtilius transuli, quod tenui flamme atque subtemine textum erat.

TRICHIAS, æ. m. [τρίχῖας] Genus piscis. Plin. lib. 9. cap. 15. Intransitum Pontum soli non remeant trichie.

TRICHILUM, i. n. vel TRICHILA, æ. f. [τρίχῆλον] Vas est habens tria labra, quibus liquor effundi potest. De quo & apud Cæsarem in Comment. Belli Pompejani, & apud Columellam fit mentio lib. 10. v. 379.

Tum modo dependens trichili, modo more cylindri, &c. Cæl. Rhod. lib. 18. cap. 11. Trichina vocant Græci, ex pilis aut setis contexta. Trichilas apud Cæs. 3. Bell. Civil. 96. stragula vestis prætenuis genus fuit qui putent. Hæc ille, sed Dionys. Vossius negat apud Cæsarem legi Trichilas, sed potius Triclinia strata. Rursus Columel. lib. 10. 394. At qui sub trichila manantem repit ad undam, &c. De cucumere. Virg. vel auctor incertus in Copa v. 8.

Sunt cuppæ, calices, cyathi, rosa, tibia, chordæ,

Et trichila umbriferis frigida arundinibus. Ubi Scaliger,

Trichilæ, inquit, nomine intelligit pergulas, quæ & umbellæ & umbracula vocabantur. Sed quibusdam mirum videtur, cur media syllaba sit brevis, quum labrum Græcis dicatur χῆλος, unde τρίχῆλον nascitur. Proinde legunt,

Triclinia umbrosis frigida arundinibus. Sed & cum hac lectione pugnat syllabæ quantitas. Triclinium enim secundum producit, ut Clinicus primam, Hexaclinon penultimam. Itaque legunt quidam,

Triclina umbriferis, &c. ut sit trium duntaxat syllabarum.

TRICHINUS, a, um. Adj. Idem quod Tardus, & quasi impeditus, vel fuscus, & sine succo, ut sunt capilli, qui Græce τριχες dicuntur. Varro Eumenidibus, Quod tunc quæstus trichinus erat, nunc est ubi: ut quæstus fit magnus. Hæc Non. 2. 864. Mercer. habet Tricinus.

TRICHITIS, is. f. [τρίχῖτις] Aluminis genus, de quo Plin. lib. 35. cap. 15. Diof. 5. 77.

TRICHOMANES, [τρίχόμενες] Herba, quæ Romanis capillaris dicitur, aliqui pinnulam, alii filiculam, aliqui adianton & hanc vocarunt. A luxuria capillitii nomen adipiscitur. Plin. lib. 22. cap. 21. Duo genera adianti, candidius & nigrum breviusque. Id quod majus est polytrichon, aliud trichomanes vocant. Utrique ramuli nigro colore nitent, foliis filicis, ex quibus inferiora aspera ac fusca sunt: omnia autem contrariis pediculis densa inter se ex adverso: radix nulla: umbrosas petras, parietumque aspergines, ac fontium maxime specus sequitur, & taxa manantia, quod miremur, quum aquas non sentiat. Idem tamen aliam esse ab adianto sentit, lib. 27. cap. 13. Trichomanes, inquit, adianto similis est,

exilius modo, nigritusque, foliis lenticulæ densis, amaris, adversis inter se. Trichomanes hodie, Ruellio teste, nostræ vocant officinæ cum suis herbarnis Pul. trichon.

TRICHORDIS, TRICHORUM, TRICHRUS, V. TRES.

TRICHYPHA, [τρίχυφα] apud Pherecrate Poetam, pro Indumentis puellarum subtili file textis intelligit Athenæus lib. 6.

TRICIES, V. TRIGINTA, in TRES.

TRICINIUM, TRICLINIARIS, TRICLINIARIUS, TRICLINIUM, V. TRES.

TRIGO, TRICOR, TRICOSUS, V. TRICÆ.

TRICOCCUS, TRICODATUM, TRICONGIUS, TRICORNIS, TRICORPOR, TRICUSPIS, V. TRES.

TRIDENS, TRIDENTIFER, TRIDENTIGER, TRIDUANUS, TRIDUUM, V. TRES.

TRIENNALIS, TRIENNIIUM, TRIENS, TRIENTAL, TRIENTALLIS, TRIENTARIUS, TRIERRARCHUS, TRIERIS, TRIETERICUS, TRIETTERIS, V. TRES.

TRIFARIAM, TRIFATIDICUS, TRIFAU, TRIFAX, TRIFER, TRIFIDUS, TRIFINIUM, TRIFISSILIS, TRIFOLIUM, TRIFORMIS, TRIFUR, TRIFURCIPER, TRIFURCUS, V. TRES.

TRIGA, TRIGARIUM, TRIGARIUS, TRIGEMINUS, TRIGEMIS, V. TRES.

TRIGESIMUS, V. TRIGINTA in TRES.

TRIGLA, [τρίγλα] Genus piscis, qui a nostris Mullus dicitur & Barbio. Diof. 2. 21. [Gloss. Græcolat. τρίγλη, Mullus. lege Mullus. Hinc

TRIGLITES, is. m. [τρίγλίτης] Lapillus, qui multi piscis colorem habet. Plin. lib. 37. cap. 11. de gemmis loquens, Ab animalibus cognominantur carcinias, marini cancri colore; echites viperæ; scorpiotes scorpiotis, aut colore aut effigie; scarites scari piscis, triglites nulli.

TRIGLYPHUS, TRIGON, TRIGONALIS, V. TRES.

TRIGON, Piscis, V. TRYGON.

TRIGONICUS, TRIGONOMETRA, TRIGONUS, V. TRES.

TRIHORIUM, V. TRES.

TRIJUGUS, V. ibid.

TRILIBRIS, TRILINGUIS, TRILIX, TRILURIS, V. TRES.

TRIMATUS, V. TRIMUS, in TRES.

TRIMACRUS, TRIMEMBRIS, TRIMENSTRUUS, TRIMESTRIS, TRIMETER, TRIMETRUS, V. TRES.

TRIMO, V. TRIMUS, in TRES.

TRIMODIA, TRIMODIUM, TRIMODIUS, V. TRES.

TRIMULUS, V. TRIMUS, in TRES.

TRINACRIA, æ. f. sec. c. [τρίνακρια] Insula quæ & Sicilia & Sicania & Triquetra appellatur. A tribus promontoriis dicta est, Trinacria, Pachyno scilicet, Lilybæo, & Peloro: & ἀκρὰ summities. V. Steph. Hinc

TRINACRIS, idis. f. [τρίνακρης] Patronym. pro Adj. apud Ovid. 4. Fast. 420. Terra tribus scopulis vastum procurrit in æquor

Trinacris, a posito nomen adepta loci.

Insula Trinacris. Idem 5. Met. 347.

Hybla Trinacris. Ovid. 5. Trist. 13. 22.

TRINACRIUS, a, um. Adj. [τρίνακριος] Siculus. ut, Aqua Trinacria. Ovid. 12. Epist. 126.

Juvenes Trinacrii. Virg. 5. Æn. 300.

Litus Trinacrium. Virg. 1. Æn. 200.

Viri Trinacrii. Virg. 5. Æn. 530.

TRINEPOS, V. TRES.

TRINITAS, V. TRINUS, in TRES.

TRINNA, TRINNUS, V. TRES.

TRINOBANTES, [τρίνοβαντες] Britannia insulæ populi Orientales, penes Iamessam æstuarium, ut auctor est Ptolemæus lib. 2. cap. 3. Trinobantes Cæsar appellat Bell. Gall. lib. 5. 21. Trinobantibus defensis, atque ab omni militum injuria prohibitis. conf. cap. super. ibid.

TRINOBANTES, V. dict. super.

TRINOCTIALIS, TRINOCTIUM, TRINODIS, TRINODO, TRINUNDINUM, TRINUS, V. TRES.

TRIOBOLARIS, TRIOBOLUM, V. TRES.

TRIOCLIA, vel TRIOCLA, æ. f. [τρίοκλια] Siciliæ urbs, Ptolemæo lib. 3. cap. 4. hodie Trio-bala. V. Steph. & Sil. 14. 271.

TRIONES, um. m. pl. [τρίους, ἀρχαίος; ἀμᾶξαι, Gl. L. G.] quasi Teriones, Boves aratorii dicti sunt antiquis. Unde Septem stellas Septemtriones veteres a bobus junctis appellarunt, ex quibus figurantur. Martial. lib. 6. 58.

Cernere Parthas dum te juvat, Aule, triones

Cominus, & Scythici sidera ferre poli. Cic. 2. de Nat. Deor.

105. Altera dicitur esse Helice, cujus quidem clarissimas stellas totis noctibus cernimus,

Quas nostri septem soliti vocitare triones.

Gelidi. Ovid. 2. Met. 171.

Inocidui. Claud. de Gigantom. 11.

Gemini. Virg. 1. Æn. 748.

Pigri. Claud. 3. Conf. Hon. 205.

Scythici. Claud. 4. Conf. Hon. 473.

Trio, in sing. non legitur extra compositionem.

TRIOPAS, [τρίοπας] Thessalorum rex fuit, pater Meropis, a cujus nomine Cos insula olim Meropis, ipsique insulani Meropes sunt appellati. Auctor Stephanus.

TRIOPTHALMUS, TRIOPI, TRIOPTICHES, V. TRES.

TRIPALIS, TRIPARCUS, TRIPARTITO, TRIPARTITUS, TRIPATINUS, TRIPECTORUS, V. TRES.

TRIPERTITUS, & TRIPERTITO. V. TRIPARTITUS, in TRES.

TRIPEDALIS, TRIPEDANEUS, TRIPES, V. TRES.

TRIPLARI, V. TRIPLUS, in TRES.

TRIPLARIUS, TRIPLEX, TRIPLICABILIS, TRIPLICATIO, TRIPLICITER, TRIPLICO, TRIPLUS, V. TRES.

TRIPODA, TRIPODIUM, V. TRIPUS, in TRES.

TRIPOLIS, [τρίπολις] locus, ex numero dicitur trium urbium. Sunt autem duæ hoc nomine, Africana scilicet, & Syriaca in Phœnice. Oppida Tripolis Africana sunt, Oea, Sabrata, & Leptis magna, teste Solino c. 27. Syriacæ vero Tyrus, Sidon, atque Aradus, ut testatur Strabo, Plinius 5. 20. & Pomponius Mela lib. 1. 12. in descriptione Phœnicie. Nunc vulgo dicitur Tripol de la Suria. Olivarius in Melam. Hinc

TRIPOLITANUS, a, um. Adj. [τρίπολιτικός] & Tripolitana regio dicta est.

TRIPOLIUM, i. n. [τριπόλιον] Herba, quæ alias Polium, ut Plin. 21. 7. vult, dicitur. Nascitur in maritimis ubi alludit unda, iterumque retro com meat, neque in mari, neque in sicco plane. Folia satis habet arida, sed crassiora, caulem palmo altum, in mucrone divisum. Hujus flores tradunt ter in die mutari, candidos mane, purpureos meridie, puniceos sole occidente conspici, radice alba, odorata, calidi gustus. Ruellius. Diosc. 4. 130.

TRIPTOLEMUS, [τριπτόλεμος] Celei filius, teste Servio, aratri inventor & agriculturæ. Eleusin (inquit) civitas est Atticæ provinciæ, non longe ab Athenis, in qua quum regnaret Celeus, & Cererem filiam quærentem liberalissime hospitio suscepisset, illa pro remuneratione ostendit ei omne genus agriculturæ: filium etiam ejus Triptoleum recens natum per noctem igne fovit, per diem divino lacte nutrit: & eum alatis serpentibus superpositum, per totum orbem misit, ad usum frumentorum hominibus indicandum. Hactenus Servius in 1. Georg. 18. Auctor ad Heren. lib. 4. 10. Si Triptolemus, quum omnibus semen largiretur, ipse ab aliis hominibus id mutaretur.

Æthereus Triptolemus. Stat. 4. Silv. 2. 36.

TRIPOTUM, V. TRES.

TRIPUDIUM, i. n. [τριπίδιον] quasi Terripodium: sic enim primo dictum est: post Terripodium, deinde Tripodium est dictum a Pavio, ferio. V. Fest. Alii sic dici putant, quod saltantes ter pedibus terram feriebant, uti describit Hor. 3. Carm. 18. 15.

Gaudet invifam pepulisse fossor

Ter pede terram. V. Turneb. Advers. 25. 29. Voss. Instit.

Orat. 2. & Erymol.

Tripudium pro Saltatione. Liv. 1. 20. Ac per urbem ire, canentes carmina cum tripudiis, solenni que saltatu jussit.

Citatis celerare tripudiis. Catull. de Bercynth. 61. 26.

Tripudia solistima dicebantur auguria, quæ fiebant quoties offa, quæ pullis dabatur, aliquo modo cadebat in solum, ita enim a solo solistimum, ut a medio mediastinum dicitur. Cic. 2. de Divin. 72. Quum igitur offa ex ore pulli ceciderat, tum auspicianti tripudium solistimum nuntiabatur.

TRIPUDIO, [τριπίδιον, Gl. G. L.] ære. Saltare. Cic. pro Sext. 88. Sed illum tot jam in funeribus Reip. exultantem ac tripudiantem, legum, si posset, laqueis constringeret.

TRIPUDIATIO, ònis, f. [τριπίδιον ἰερέως ἀπὸ τῶν βωμῶν] Gloss. Latinogræc.

TRIPUS, V. TRES.

TRIQUETRA, **TRIQUETRUS**, V. ibid.

TRIEMIS, V. ibid.

TRISÆCLISENEX, **TRISCHÆNUS**, **TRISCURRIA**, **TRISEMUS**, **TRISMEGISTUS**, **TRISPASTOS**, V. TRES.

TRISSAGO, V. TRIAGO.

TRISSO, ære. de Cantu hirundinis dicitur. Auct. Philomela, v. 26.

— trissat hirundo vaga.

TRISTEGA, V. TRES.

TRISTIS, e. Adj. [αὐτοθρηπὴς, συνγῆς, λυπηρὸς, Gl. L. G.] Mæstus dicitur. Donatus, Tristis animo, Truculentus vultu. Virg. 10. Ecl. 31.

Tristis at ille, tamen cantabit, Arcades, inquit. Idem 4. Georg. 235. Tristior hibernas cælo descendit in undas.

Tristis & Conturbatus. Cic. 6. Verr. 13. Quum iste ab sese hydriam, Boeti manu factam, præclaro opere, & grandi pondere, per potestatem abstulisset, se sane tristem & conturbatum domum revertisse.

Triste ac severum genus dicendi. Cic. de Clar. Orat. 113.

Suppliciter tristis. Virg. 1. Æn. 485.

Cum tristibus severe, cum remissis jucunde vivere. Cic. pro Coel. 13.

Triste ad recordationem. Liv. 24. Lacus Trasimenus, & Cannæ, triste ad recordationem exemplar.

Tristis, Sævus aliquando dicitur: quod tristitia in fronte hominis, crudelitatis, gravitatis, iræ, minarum, studii, difficultatis indicium est. Virg. 2. Æn. 548. Tristia facta. Idem 6. Æn. 315. Navita tristis. Et 2. Æn. 337. Tristis Erinny.

Tristis, pro Sævo. Ovid. 3. Trist. Elegia 11.

Sævior es tristi Busrade. Sic apud Capitol. in Opilio Macrino, Sed omnibus immanitibus tyrannicis tristior. Subaudi, Crudelitatem. Vulcatius Gallicanus in fine vitæ Avidii Cassii, Hæc epistola ejus significat, quam sævus & quam tristis futurus fuerit Imperator. H. St. Locut. Ovid. v. 39. Capitol. cap. 12.

Tristis, Gravis. Cic. 6. de Repub. Qui numero optimatum & principum obtulit his vocibus, & gravitatis suæ liquit illum tristem, & plenum dignitatis sonum. Ex Nonio 4. 455. Plin. in Paneg. cap. 41. Nunquam principibus defuerunt, qui fronte gravi & tristi supercilio utilitatibus fisci contumaciter adessent.

Tristis, Iratus. Lucilius,

Timeo certe ne mihi sit tristior. Afran. Epist. Jactavit sese, jactet, mihi erit tristior. Nonius ibid.

Tristis, Minax. Virg. 2. Æn. 115.

— isque adytis hæc tristitia dicta reportat. Nonius l. c.

Tristis, Horridus. Martial. ad Scazontem lib. 1. 92.

Amator ille tristitum lacernarum.

Acheron tristis. V. ACHERON.

Adulatio tristis. Tacit. 11. Ann. 21.

Ægrimonia tristis. Hor. Epod. 17. 73.

Antiquitas tristis & impexa. Tacit. in Dialogo in Orat. 20.

Arbor tristis aspectu. Plin. lib. 13. cap. 22.

Arma tristia. Tibul. lib. 1. 10. 51.

Bellum triste. Senec. Octav. 6. Virg. 6. Ecl. 7.

Carmina non tristia. Ovid. 2. Trist. 493.

Clades tristis. Hor. 3. Carm. 3. 62.

Cor triste. Virg. 6. Æn. 185.

Curæ tristis. Virg. 4. Georg. 531.

Damna tristia. Ovid. 1. Fast. 60.

Domus tristis sine sole. Virg. 6. Æn. 534.

Epulæ tristis, Insipidæ, vel mali saporis. Sil. lib. 3. 281. [Victus durus.

Extæ tristia, Res tristis portendunt. Virg. 1. Georg. 483.

Facinus triste. Ovid. 6. Met. 623.

Fortuna tristis. Mala. Ovid. 3. Epist. 43.

Frons tristis. Tibul. lib. 2. 3. 37.

Funus triste. Virg. 4. Georg. 256.

Hiems tristis, Aspera. Virg. 4. Georg. 135.

Janua nostræ artis est tristissima, Major est difficultas in prima statua curatione. Ovid Rem. Amor. 23. al. Strictissima.

Imago tristis ponti, Aspera facies maris. Ovid. 11. Met. 427.

Imago tristissima noctis. Ovid. 1. Trist. 3. 1.

Iræ tristis, Quæ æ tristis faciunt. Virg. 2. Ecl. 14.

Litteras tristis dare ad aliquem. Cic. 4. Att. 27.

Mens tristis. Ovid. 12. Epist. 148.

Morbus tristis. Virg. 4. Georg. 252.

Mors tristis. Senec. Octav. 4.

Nebulæ tristis. Stat. 5. Theb. 184.

Nefas triste. Virg. 2. Æn. 144.

Nox tristior quam tempora Phœbi, i. e. Quam dies. Ovid. Rem. Amor. 585.

Nubila tristia. Ovid. 6. Met. 690.

Oratio tristis, cui Hilaris opponitur. Quintil. lib. 8. cap. 3.

Ora tristia. Virg. 2. Georg. 247.

Pœna tristis, Exilium intelligit. Ovid. 2. Trist. 494.

Querimoniam tristis. Hor. 3. Carm. 24. 33.

Ruinæ tristis. Virg. 1. Æn. 242.

Senectus tristis. Virg. 3. Georg. 67.

Sermo tristis. Hor. 1. Serm. 10. 11.

Silentium. Liv. 1. 29.

Sors, ut, Quid tua fors? tristis, atrox. Cic. pro Muren. 42.

Supercilium triste. Lucret. lib. 6. 1182.

Tempus triste. Ovid. 4. Trist. 3. 36.

Verba tristia. Hor. de Arte Poet. 105. Cic. 2. de Finib. 118. Sic enim majores nostri labores non fugiendos, tristissimo tamen verbo, ærumnas etiam in deo nominaverunt.

Vultus tristis. Ovid. 17. Epist. 15.

Patrare aliquid triste. Tacit. 5. Ann. 4.

Statuere triste aliquid. Ovid. 2. de Pont. 2. 119.

Tristis succus, Amarus. Virg. 2. Georg. 126. Idem 3. Georg. 448.

Amurca tristis.

Abinthium triste. Ovid. 3. de Pont. 8. 15.

Sapor tristis. Ovid. 4. Trist. 6. 12.

Suaviolum tristi tristius helleboro. Catul. ad Juven. 96. 14.

Tristis, Doctus. Lucil. lib. 28.

Adde eodem tristis ac severus philosophus. Cic. 2. Verr. 30. Judex tristis ac integer. Ita Non. 4. 455. Ego potius cum Servio Severum interpretarer. Donatus in illud Ter. And. 5. 2. 16. Tristis severitas inest in vultu: Ad laudem interdum, inquit, non ad amaritudinem fumitur Tristis, citans locum istum Ciceronis, Judex tristis.

Tristis, Qui invitus aliquid facit, nec libenter, auctore Donato. Ter. Eun. 4. 1. 8. Invitat tristis, mansit ibi.

Tristis, Tristi similis, inquit Donatus. Ter. Eun. 3. 5. 48. Heus tu, inquit, Dore, Cape hoc habellum, &c. accipio tristis.

Compar. Tristior [συνγρηγορῶς, Gl. L. G.] Val. Max. 3. 3. 1. Mucius, tristior Porcennæ salute, quam sua lætior. Virg. 1. Æn. 228.

Superl. Liv. 5. 51. Tristissimi exitus solatium.

TRISTIUS. [ἀθυρώτερον] Adv. Compar. Cic. de Senect. 67. Facilius in morbos incidunt adulescentes, gravius ægrotant, tristius curantur. Non. Difficilius exp. 4. 455.

Quo facilius, quibus est iratior, respondere tristius possit. Cic. 4. Fam. 13. i. e. Asperius.

TRISTICULUS, a, um, Adj. dimin. [τριστύλιον] Aliquantum tristis. Cic. 1. de Divin. 103. Filiolem suam Tertiam, quæ tum erat admodum parva, osculans, animum advertit tristiculam.

TRISTITIA, æ vel TRISTITIS, ei, f. [λύπη, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 4. de Finib. 79. Quam illorum tristitiam atque asperitatem fugiens Panætius, nec acerbitate sententiarum, &c.

Imitamenta tristitiæ, Luctus simulatus. Tacit. 13. Ann. 4. pr. Severitas & tristitia. Cic. de Clar. Orat. 97. Homo, non liberalitate, ut alii, sed ipsa tristitia & severitate popularis.

Tristitia & Lætitia, contraria. Cic. 2. de Orat. 72. Judex tum ad tristitiam, tum ad lætitiæ est contorquendus.

Temporum tristitia. Cic. 3. Fam. 8.

Simulata & versuta tristitia. Cic. Post. red. in Senat. 12.

Abstrudere tristitiam. V. ABSTRUDO.

Compescere tristitiam alicujus. Ovid. 9. Met. 397.

Condire tristitiam. V. CONDIO.

Contorquere aliquem ad tristitiam. V. CONTORQUEO.

Contrahere tristitia. V. CONTRAHO. Cic. 2. de Nat. Deor. 102. Recessus solis quasi tristitia quadam contrahit terram.

Deducere a tristitia & Acerbitate. Cic. 2. de Orat. 340. Nil enim tam facile quam multitudo a tristitia & sæpe acerbitate, commode ac breviter, & acute & hilare dicto, deducitur.

Finire tristitiam. Hor. 1. Carm. 7. 17.

Mitigare tristitiam. Cic. 2. de Orat. 236.

Prætereundum tristitiam malis moribus. Quintil. in procem. lib. 1. Vultum, & tristitiam, & dissentientem a ceteris habitum, pessimis moribus præteuebant.

Tradere se lacrimis ac tristitiæ. Cic. 5. Fam. 14. Lacrimis ac tristitiæ te tradidisti.

TRISTITIES, ei, f. Apul. Met. 9. p. 231. Elmenh. Mira tristitiæ deformis.

TRISTITUDO, inis, f. Apul. Met. 3. p. 134. Elmenh. Tristitudinem de pectore suo mittere. Sidon. 8. Epist. 11. Animus tristitudine gravis.

TRISTITAS, atis, f. Pacuv. apud Non. 2. 869. Quid istuc est? Vultum alligat quæ tristitas?

TRISTIMONIUM, i. n. Petron. Fragm. Trag. cap. 63. Cum nos tum plures in tristimonio effemus. Nævius apud Festum, Tristimonium deturbat ex animo.

TRISTIFICUS, a, um, Adj. [ἀλγύων] Quod tristitiam affert. Cic. 1. de Divin. 13.

Tristificas certant Neptuno reddere voces. Ex poeta.

Promere voces tristificas. Cic. 1. de Divin. 20.

Voces tristificas chartis promebat Etruscis. Ex poeta.

TRISTOR, [λυπῶν] ari. Sen. de Ira, 2. 7. Concitari tristitæque ob scelera.

TRISULCUS, V. TRES.

TRITANUS, [τριτῆς] ut auctor est Varro in relatione prodigiorum fortitudinis, Gladiator fuit, qui in ludo gladiatorio Samnitium armatura celebris

celebris, & rectos & transversos cancellatim toto corpore habuit nervos, in brachiis etiam manibusque. Hic omnes adversarios levi tactu, ac pæne securis congressionibus vicit. Filium habuit Cnei Pompeii militem, pari fortitudine natum, qui hostem se provocantem ita sprexit, ut inferni dextra eum superaverit, & captem digito uno in castra Imperatoris sui reportaverit. Hujus meminit & Plin. lib. 7. cap. 20.

TRITAVUS, V. TRES.

TRITHALES, [τριθαλεις] Herba, quæ est alterum genus aizoi. Plin. lib. 25. cap. 13. Aizoi duo genera: majus in fictilibus vasis feritur, &c. alterum minusculum, quod erithales vocant, alii trithales, quia ter floreat, sicut chrysothales, aliqui isoëres.

TRITICUM, i. n. [τριτος, σιτος, Gl. L. G. & G. L.] Genus frumenti, ut ait Isidor. 17. 3. vel a Tritura dictum, quod purissimum horreo condatur, vel quia granum ejus commolitur & teritur. Plin. lib. 18. cap. 7. Tritici genera plura, quæ fecere gentes. Italico nullum equidem comparaverim candore ac pondere, quo maxime decernitur, montanis modo comparetur Italiæ agris externum, in quo principatum tenuit Bœotia, deinde Sicilia, mox Africa. Tertium pondus erat Thracio Syrioque, deinde Ægyptio. Ruellius, Triticum omne radicibus multis ac præternuibus exit, folio uno, germinibus omnino multis, sed quæ in ramos brachiarum non possit, aristæ ex se mittit, & in herba per hiemem est. Remollito autem cælo, cauliculus de medio assurgit, cujus tertio aut quarto genu spica geritur, non prius evidens, quam folliculo inclusa, quæ gluma dicitur. Consummato eo flos erumpit quarto aut quinto post die, ac totidem fere diebus, plurimumque septem durat. Varro de R. R. 1. 32. quindecim diebus frumentum in vaginis esse dicit, quindecim florere, quindecim arescere. Post florem crassescit, inquit Theophrast. maturaturque intra quadragessimam diem, quum tardissime, octavo ab satu mense plurima parte metitur, Ægyptiis, ut ajunt, septimo. Folium tritico arundineum, angustius tamen quam hordeo: caulis quoque levior & lentior, nec perinde fragilis: triticum multis integitur tunicis, hordeum nullis. Culmus tritico altior est quam hordeo, spica quoque remotior a folio, palea suavior, mollior, succosior. Incondita tritico spicæ, explanatæque, hordeo in versus dispositæ. Utrique culmus spicam sustinet, quæ & spicus & spicum a Cicerone dicitur in Arato: spica, granum & aristam. Columel. lib. 2. cap. 8.

TRITICEUS, a, um. Adj. [τριτος] ut, Messis triticea. Virg. 1. Georg. 219. Ovid. 5. Met. 487.

Fetus triticeæ. Ovid. 1. Fast. 693.

TRITIUM Metallum, [τριτος μεταλλον] Hispaniæ urbs. Ptolem. lib. 2. cap. 6. hodie Tafalla.

TRITO, V. TERO.

TRITON, ðnis. m. [τριτων] inquit Servius, Deus marinus, Neptuni & Salaciæ deæ marinæ filius, ab aqua falsâ dictæ. Hæc Servius enarrans hunc locum, Virg. 1. Æn. 158.

Cymothoe simul, & Triton adnexus acuto
Detrudunt naves scopulo, &c. Meminit Cic. 1. de Nat. Deor.

79. Hic Neptuni tubicen esse fertur, cui mandat, ut receptui canat, fluviisque in suos fontes revocet.

Cæruleus Triton. Ovid. 1. Met. 333. V. CÆRULEUS.

Canorus Triton. Ovid. 2. Met. 8.

Citi Tritones. Virg. 5. Æn. 824.

Immanis Triton. Virg. 10. Æn. 209.

Ingens Triton. Valer. 1. Argon. 93.

Maritimus. Cic. 1. de Nat. Deor. 79.

Rapidi Tritonis hera, Minerva. Catul. Argon. 62. 395.

Piscinarum Tritones, Piscinarum studiosi. Cic. 2. Att. 9. Non modo de Cynico Confulari, sed ne de istis quidem piscinarum Tritonibus poterit se jactare.

Triton, Africa minoris fluvius & lacus, cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 4. Herodot. lib. 4. In palude insulam esse ait, ubi vestigia sunt evidentia, lasonem aliquando in his fuisse. Amnis ipse Triton in Syrtim minorem egreditur. Ptolem. lib. 4. cap. 3. Alii aliis in locis paludem hanc statuerunt, ut belle Plinius observavit.

TRITONIA, æ. f. [τριτωνια] i. e. Minerva, quod temporibus Ogygis regis ad lacum Tritonis virginali primum habitu apparuerit. Ubi ait Herodotus virgines annis singulis se purgare lampadibus & lignis in venerationem Palladis. Diodorus scribit dictam Tritoniam a Cretæ filio Tritone. Lucan. lib. 9. 685.

Armipotens Tritonia. Cic. Anteq. iret in exil. 24.

Audax Tritonia. Stat. 10. Theb. 889.

Virgo Tritonia. Stat. 1. Silv. 1. 37.

TRITONIS, idos. f. patronym. [τριτωνος] Lucret. lib. 6. 750.

— Palladis ad templum Tritonidos almæ.

Arx Tritonis. Ovid. 5. Met. 645. Intelligit Athenas.

Sævæ Tritonidis arx. Virg. 2. Æn. 226.

Palus Tritonis, Tritonia. Sil lib. 3. 322.

TRITONIACUS, a, um. Adj. [τριτωνιακος] Ovid. 15. Met. 358.

Quum Tritoniacam novies subiere paludem.

TRITOR, TRITURA, TRITURO, TRITUS, V. TERO.

TRIVENEFICUS, TRIVERBERO, TRIVIA, TRIVIALIS, TRIVIALITER, TRIVIATIM, TRIVIUM, V. TRES.

TRIUMPHUS, i. m. [τριumpf, Gl. L. G. & G. L.] quidam Græcum putant: nam τριუმφον appellant Græci: nos aspiratione ex prima in novissimam syllabam translata, & b, mutata in p, dicimus Triumphum. Varro de L. L. 5. 7. a Baccho hujus rei inventore tractum nomen putat. Tranquillus apud Isidor. 18. 2. dici existimat Triumphum, quia qui triumpharet, triplici judicio honoraretur: primo enim exercitus de triumpho decernendo duci judicabat, secundo Senatus, tertio populus. Erat autem triumphus omnium honorum, qui a populo Rom. dari solebant, maximus. Erat autem pompa solennis, quæ fiebat redeuntibus in urbem cum victoria.

Triumphos olim dicebant, ut ostendit Cic. in Or. sicut Cetegos, Pulcros, sine aspiratione, Vide quæ notavi in ΤΡΟΠΗΕΥΜ. Puto Latinum esse, & Græcos in τριუმφον imitari voluisse ex Triumphos deducentes, & pro pponentes. Si Græcum esset, Dio nequaquam eo abstinnisset, & non τριუმφια, aut τριუმφια pro eo dixisset, & quidem cum verbo πριμψας. Sonat autem τριუმφια, q. d. Victorialia. Habet autem πριμψας unitum alteri horum nominum, aut alii ejusmodi, usum illum, a quo est illud πριμψα, quod & Latini mutantes dixerunt Pompam. H. St. V. Cic. Or. 160. Qui triumphabant apud Romanos, equis albis vehebantur, curru inaurato,

capite coronato lauro: & ante ipsum triumphantem victus hostis, cneatus colla catenis, agebatur, & præsentie Senatu, Capitolium ascendebant ad templum Jovis Capitolini, ubi mactato tauro albo domum redibant. Cic. in Pison. 80. Differes de triumpho: quid tandem habet iste currus? quid aurum? quid argentum? quid Legati in equis & Tribuni? quid clamor militum? quid tota illa pompa? inania sunt ista, mihi crede, delectamenta pæne puerorum.

Is demum est, mea sententia, justus triumphus ac verus, quum bene de Repub. meritis testimonium a consensu civitatis datur. Cic. 14. Philipp. 13.

Dives triumphis terra Africa. Virg. 4. Æn. 37.

Castellanus triumphus. V. Castellanus in CASTRUM.

Castrensis triumphus. V. CASTRUM.

Navalis triumphus. V. NAVIS.

Felices triumphi. Claud. de Bell. Get. 636.

Ingens triumphus. Senec. Herc. Oeth. 6.

Inlignis triumphus. Claud. 1. in Ruff. 54.

Læti triumphi. Ovid. 13. Met. 252.

Laurigeri triumphi. Claud. 3. Conf. Hon. 12.

Magni triumphi. Hor. 1. Carm. 2. 49.

Magnificus triumphus. Ovid. 1. Amor. 2. 28.

Optimus triumphus. Hor. 4. Carm. 4. 52.

Præclarus triumphus. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 329.

Sacer triumphus. Ovid. 1. Amor. 2. 49.

Speciosissimus triumphus. Val. Max. lib. 7. cap. 1. de Q. Metelli felicitate.

Superbus triumphus. Hor. 1. Carm. 37. 4.

Agere triumphum. Ovid. 15. Met. 757.

Agere triumphum de aliqua re. Cic. 7. Verr. 98.

Agere triumphum justissimum ex inimicis. Cic. 3. Fam. 10. Ages victor ex inimicorum dolore triumphum justissimum.

Deportare triumphum, Vincere: victorum enim proprium erat quum in urbem redissent. Cic. 1. Off. 78. Pompejus dixit frustra se tertium triumphum deportaturum fuisse, nisi, &c.

Ducere aliquem in triumpho. Plin. lib. 7. cap. 43.

Deducere in triumpho. Vide annon & apud Horatium de Cleopatra. H. St. lib. 1. Carm. 37. extr.

Sævis Liburnis scilicet invidens

Privata deduci superbo,

Non humilis mulier, triumpho.

Ducere per triumphum. Cic. 7. Verr. 66. Vivum tu illum servabas, quem per triumphum, credo, quem ante currum tuum duceres.

Frequentare triumphum. Liv. 36. 39.

Habere triumphos, pro Triumphare. Cic. pro Corn. Balb. 9. Qui tot habuit triumphos, quot oræ sunt partefque terrarum.

TRIUMPHALIS, e. Adj. [τριუმφιαλος] Quod ad triumphum pertinet. Ut,

Coronæ triumphales, Quibus imperatores in triumphis coronabantur. Plin. lib. 22. cap. 3.

Cœnæ triumphales. Plin. lib. 9. cap. 55.

Curus triumphalis, Super quem sedebant triumphantes. Plin. lib. 7. cap. 26.

Fronde triumphali vinctus tempora. Ovid. ad Liv. 334.

Habitus triumphalis. Quintil. lib. 10. cap. 7.

Imagines triumphales. Hor. Epod. 8. 12.

Laurus triumphalis. Tibul. lib. 2. 5. 5.

Porta triumphalis Romæ dicta, quod per eam triumphantes victores in urbem deducerentur. Cic. in Pison. 55.

Provincia triumphalis, Propter quam devictam imperator triumphum reportavit. Cic. in Pison. 42. Ut ex ea provincia, quæ fuerit ex omnibus una maxime triumphalis, nullas sis ad senatum litteras mittere ausus. [Triumphalis, quæ triumphi materiam suppeditat.

Statua triumphalis. Plin. 2. Epist. 3. In habitu triumphantis. Lege Plin. lib. 34. cap. 4. de honore statuarum.

Tituli triumphales. Juven. 1. Sat. 129.

Vehicula triumphalia. Cic. in Pison. 61. Nummus interea mihi, Cæsar, neglectis vehiculis triumphalibus, domi manet & manebit.

Vestis triumphalis, Quæ triumphantium erant: quemadmodum & aurum triumphale, & habitus triumphalis dicitur. Plin. lib. 8. cap. 48.

Pictas vestes jam apud Homerum fuisse, unde triumphales natæ. Idem lib. 9. cap. 36. De purpuræ succo, seu colore purpureo, Diis advocatur placandis, omnemque vestem illuminat, in triumphali miscetur auro.

Vir triumphalis, Qui triumphavit: quemadmodum Consularis, Qui consul fuit. Liv. 5. 39. extr. Senes triumphales, consularesque.

Absolute Suet. de August. cap. 25. Solos triumphales, &c.

Bis triumphalem fieri. Cic. in Sallust. 21.

TRIUMPHALIA, orum. [τριუმφια] Ipsa triumphatio, ut, Tribuere alicui triumphalia. Tacit. 4. Ann. 14. [Subaudi Ornamenta.

V. in ORNO.

Triumphalia ornamenta, Quæ favore principum concedebantur iis, qui non triumphassent, quorum sæpe fit mentio apud Tacitum, Suetonium &c. Interdum vero sine substantivo ponitur, ut apud Plin. in Paneg. Licet alteri vestrum triumphalia filii virtus, cælum alteri dederit.

TRIUMPHARE, [τριუმφειν, Gl. G. L.] ære. Triumphum agere. Cic. 2. de Finib. 65. Bella magna gesserat is, bis Consul fuerat, triumpharat.

Amplissime & honestissime triumphare. Cic. pro Muren. 15.

Triumphavit Achæos, i. e. Victis Achæis, triumphavit. Auctor de Viris illust. cap. 61. pr.

Gloriose triumphare. Cic. 2. Fam. 11.

Triumphare de. Cic. de Senect. 55. Curius quum de Samnitibus triumphasset.

De sententia alicujus triumphare. Cic. 7. Att. 1.

Amor de me triumphat. Propert. lib. 2. 8. 4.

Triumphare ex aliquo. Plin. lib. 7. cap. 43.

Ovans triumphavit. Patere. lib. 2. 96. extr. Hujus victoriæ compos Nero, ovans triumphavit. V. ovo, ære.

Triumphare, Exultare, & sibi placere. Cæf. Fragm. 2. Epist. Quod evenisse nobis gaudeo & triumpho. Ter. Heaut. 4. 2. 5.

Nam quod de argento sperem, aut posse potulem me fallere,

Nihil est: triumpho, si licet me latere tecto abscedere.

Triumphare & Gaudere. Cic. 9. Att. 16. Atque ego cum ex ipsa re magna

gnam capio voluptatem, tum meum factum probari abs te triumpho & gaudeo.

Triumphare gaudio. Cic. pro Cluent. 14. Tum vero illa egregia ac præclara mater palam exultare lætitia, ac triumphare gaudio cœpit.

Triumphat oratio mea, & exultat. Cic. 2. in Catil. 3. At si quis est talis, quales esse omnes oportebat, qui in hoc ipso, in quo exultat & triumphat oratio mea, me vehementer accuset.

Lætari & triumphare in omnium gemitu. Cic. 7. Verr. 120. Lætari tu in omnium gemitu & triumphas.

Triumphari, Imperfonale. Liv. 3. 63. extr. Tum primum sine auctoritate Senatus, populi jussu triumphatum est. Cic. 2. Off. 28. Itaque vexatis ac perditis exteris nationibus, ad exemplum amissi imperii portari in triumpho Massiliam vidimus, & ex ea urbe triumphari, sine qua nunquam nostri imperatores ex Transalpinis bellis triumpharunt.

Non triumphabor. Vide quæ scripsi in Livius Histor. H. St.

TRIUMPHANS, antis. Partic. Cic. 14. Philip. 12. Quum hesternodie propter eorum res gestas me ovantem, & prope triumphantem, Pop. Rom. in Capitolium domo tulerit.

Consoles triumphantes urbem inierunt. Liv. 3. 24.

Equi triumphantes. Ovid. 2. de Pont. 8. 43.

TRIUMPHATUS, a, um. Partic. [τριάμφορος] De quo triumphatum est. Virg. 3. Georg. 33.

Bisque triumphatas utroque ab litore gentes. Plin. lib. 5. cap. 5.

Omnia armis Rom. superata, & a Cornelio Balbo triumphata.

TRIUMPHATUS, ūs. m. [τριάμφορος] Plin. lib. 9. cap. 35. Ne triumphatu suo nimis superbiat Antonius. Alii legunt Triumviratu.

TRIUMPHATOR, ōris. m. [τριάμφορος] Qui triumphat, vel qui aliquando triumphavit. Apul. Apol. De Pyrrho triumphator. Cyprian. Epist. 34. 2. Minuc. Fel. 40. 1. Prudent. in Symmach. 1. 539.

TRIUMPHATŌRIUS, a, um. Adj. Tertul. adv. Marc. 5. 10. Verbum triumphatorium & insultatorium.

TRIUMVIR, TRIUMVIRALIS, TRIUMVIRATUS, V. TRES.

TRIXAGO, inis. f. [τριήμιδος, Gl. L. G.] Eadem herba quæ Triflago, vulgo Chamædros: alii Serratam, & ab ea ferram inventam dixere, teste Plin. 24. 15. Carpitur prægnans succo, petrosi gaudet. Officinis Græcum nomen infedit. *Querculam* vel *serratulam* vulgus nominat. Ruelius. Apul. de Herb. 24. Cels. 8. 3.

T R O

TROAS, V. TROJA.

TROCHÆUS, i. m. [τροχῆος] Pes celer, & volubilis, quod rotatim & celeriter diceretur. Nam *τροχῆος*, Latine rota dicitur. A Mercurio repertus fertur, constatque ex duabus syllabis, prima longa & ultima brevi. Vel dicitur, ἀπὸ τῆς τροχῆς, id est a currendo: quia cursum suum habet de longa syllaba in brevem. Cic. 3. de Orat. 180. Quum sint numeri plures, iambus & trochæum frequentem segregat ab oratore Aristoteles.

Trochæus e brevis fit. Cic. in Orat. 191. Quod enim Pæon habeat tres breves, dactylus autem duas, brevitate & celeritate syllabarum labi putat Ephorus verba proclivius; contraque accidere in spondæo & trochæo, quod alter ex longis constaret, alter e brevibus fieret: alteram nimis incitatum, alteram nimis tardam orationem, neutram temperatam. Quæri potest cur Cic. dicat trochæum e brevibus fieri, quum Grammatici dicant hunc pedem ex longa & brevi constare, ut Totus. Sed sciendum est, antiquis eundem fuisse trochæum, qui tribrachus dicitur, eo quod ex tribus brevibus constet, ut Dominus, quod ex Quintiliano satis intelligi potest. Is enim lib. 9. cap. 4. sic scribit: Tres breves trochæum, quem tribrachyn dici volunt, qui Choro trochæi nomen imponunt: totidem longæ molossion efficiunt. Deinde aliquot post versibus afferit, Trochæum, quoties ultima fit longa, converti in Anapestum, quod certe fieri non posset, nisi tres breves essent in trochæo. Præterea subjungit hæc verba, Idem trochæus præcedente longa fit Pæon: quale est, Si potero: &, Dicit hoc Cicero: Obstat invidia. Pæon autem primus, e longa & tribus brevibus constat. Ergo sublata longa, restat trochæus e tribus brevibus.

Trochæus qui est eodem spatio quo choræus, cordax ab Aristotele appellatur. Cic. in Orat. 193. V. CORDAX.

Trochæus qui temporibus & intervallis est par iambo. Cic. in Orat. 194.

TROCHÆICUS, a, um. Adj. [τροχῆαῖος] ut, Versus trochaicus. Garrulitas trochaica. Sidon. 5. Epist. 15.

TROCHILUS, i. m. [τροχίλος] Parva avis, rexque avium dicitur, alio nomine Regulus appellatur, sive ut Suetonius ait, Regaliolus. V. REX. Plin. lib. 10. cap. 74. Aquilæ & trochilus, si credimus, quoniam rex appellatur avium. Idem lib. 8. cap. 25. Avis quæ trochilos ibi vocatur, rex avium in Italia, &c.

TROCHISCUS, V. TROCHUS.

TROCHLEA, vel TROCLEA, æ. f. pr. c. Totam illam machinam significat, quæ continet rotulam, & axiculum per rotulam tractum, circa quem rotula versatur: & præterea ductarium funem, qui circa orbiculum æneum currit: qualem in puteis videmus. Hujusmodi meminit Cato de R. R. cap. 12. in instrumento torcularis, in quo fuculas quinque, funes ductarios quinque, trochleas decem oportere esse tradit. Idem cap. 3. Trochleas Græcicas binas, quæ funibus sparteis ducantur. Hæc Budæus. Lucret. lib. 4. 901.

Multaque per trochleas, & tympana pondere magno Commovet, atque leviter sustollit machina nifu.

Trochleis pituitam adducere, pro Difficuler exspuere, metaphorice dixit Quintil. lib. 11. cap. 3. de pronuntiatione. Budæus.

TROCHLEATIM, Adv. Per modum trochleæ. Sidon. 5. Epist. 17.

TROCHUM, i. n. Genus fellæ, teste Festo.

TROCHUS, i. m. [τροχός] Turbo, quo lulant pueri. A rotando dictus, nam *τροχός*, curro significat. Et *τροχός* Rota, in Gloss. Græcolat. quæ rota, inquit Acron, a ludentibus pueris scutica agebatur. Martial. lib. 14. 168. Inducenda rota est, das nobis utile munus: Ille trochus pueris, at mihi cantus erit. Al. Canthus. Hor. Arte Poet. 380. Indoculusque pilæ, discive, trochive, quiescit.

Græcus trochus, A Græcis inventus. Hor. 3. Carm. 24. 56.

TROCHULUS, i. m. [τροχίδιον] diminut. Plaut. Amph. prol. 144. Tum meo patri autem trochulus inerat aureus Sub petaso. Exemplaria alia legunt Torulus. q. V.

TROCHISCUS, i. m. dimin. [τροχίσκος] Parva rota. Unde Compositi: nes quædam medicorum, in formam rotulæ redactæ, Trochisci dicuntur. Latini Pastillos vocant, teste Cels. lib. 5. cap. 17.

Item Piscis quidam apud Plin. 9. 52.

TROGHISCILUS, i. m. aliud dimin. Apul. Apol. 1. p. 153. Stewech. V. Elmenh. ad p. 294.

TROCHES, [τροχίλος] Vir quidam e Phœnicia, qui, ut testatur Homer. lib. Odyss. 14. aptus ad decipiendum, multa hominibus mala inflixit, atque Ulyssi persuasit ut in Phœniciam, ubi ipsius domus & substantia erat, proficisceretur.

TROEZEN, enis, vel enos, [τροιζήν] vel TROEZENĒ, es. f. Oppidum fuit Peloponnesi, in sinu Argolico, a Trœzene filio Pelopis. In eo educatus fuit Theleus. Meminit Cic. 3. Off. 48. Athenienses, cum Persarum imperium nullo modo possent sustinere, statuerentque ut, urbe relicta, conjugibus & liberis Trœzene depositis, naves conscenderent, libertatemque Græciæ classe defenderent, &c. Ovid. 4. Epist. 107.

Hic tecum Trœzena colam, Pittheia regna.

Alta Trœzene. Ovid. 2. Fast. 276. al. Cyllene.

Est & Trœzene, Urbs Cariæ, minoris Asiæ regionis. Plin. lib. 5. cap. 29.

TROEZENIUS, a, um. Adj. [τροιζηνός] ut, Heros Trœzenius, Lelex. Ovid. 8. Met. 566.

Trœzenii, populi [τροιζηνίους] fide societatis Atticæ illustres, ut inquit Pomponius Mela, lib. 2. 3. in Peloponneso siti, ad quos recto cursu ex Piræo commodissima navigatio est. Eo igitur tempore, quo Xerxes cum tantis copiis in Græciam trajecit, quum Themistoclis oraculum interpretantis sententia valuisset, ut terra relicta, mari se conderent: juventutem omnem Athenienses in triremes imposuerunt, plurimi vero parentes & uxores in Trœzenem, Trœzenii eos humanissime suscipientibus. Decreverunt enim ut hi publice alerentur, duobus obolis in singulos distributis: puerisque facta potestas ut undecunque liberet, poma acciperent: & pro his erudiendis, magistris merces perfoluta est. Ejus decreti auctor Nicagoras fuisse traditur. Hactenus in Themistoclis vita Plutarch.

TROGALA, æ. f. [τροχίλια, γάλας, Gloss. Latinogræc. At Græcolat. τροχίλια, Torquilla. Disquirant doctiores.

TROGLŌDYTE, [τρογλοδυται] Populi Æthiopæ, nullarum opum domini, inquit Mela lib. 1. 4. frident magis, quam loquantur: specus subeunt, alunturque serpentibus. Meminit Cic. 2. de Divin. 93. In his locis, quæ nos incolimus, post solstitium Canicula exoritur, & quidem aliquot diebus: apud Troglodytas, ut scribitur, ante solstitium, &c.

TROGUS, i. m. scil. Pompejus cognomine; Floruit tempore Augusti; Græcas & totius orbis historias composuit, quas (hodie non superstites) ex quatuor & quadraginta voluminibus in epitomen re-legit Justinus. V. præf. ad Justinii historiam.

Trogus, ex quo Justinus expromsit. Perott. ex quodam Trogo, quem Severissimum auctorem vocat, quædam *φυσιογνωμικῆ* afferre. pag. 980. H. St.

TROJA, teste Livio lib. 37. Regio est minoris Asiæ, in qua fuit Ilion civitas cantatissima: Sæpius tamen pro ipsa urbe Troja [τροία] ponitur. Ovid. 1. Epist. 3.

Troja jacet certe Danaïs invisa puellis. Troja dicebatur, a Troæ rege: antea Teucra a Teucro; & Dardania a Dardano.

Auctor Trojæ Cynthius. Virg. 3. Georg. 36.

Domitor Trojæ Ulysses. Hor. 1. Epist. 2. 19.

Alta Troja. Hor. 4. Carm. 6. 3.

Laomedontea Troja. Virg. 1. Georg. 502.

Magnæ Trojæ vastator Achilles. Stat. 2. Achil. 318.

Nuptunia Troja. Virg. 2. Æn. 625.

Troja, etiam Ludus puerilis equestris, ab Ænea constitutus. Virg. 5. Æn. 602.

Trojaque nunc pueri, Trojanum dicitur agmen. Suet. in August. cap. 43. Sed & Trojæ ludum edidit frequentissime, majorum minorumque puerorum delectu, prisci, decorique moris existimans claræ stirpis indolem sic notescere. Hunc ludum pulcherrime describit Virg. lib. 5. Æn. 1. c.

Scribitur Græca dipthongo, nec dividitur j consona: Adjectivum vero o & i vocales, & divisa. Et quum provinciam significat, principale nomen est, & brevis est TRO: (Senec. Troad. v. 822.

Misit infestis Troiæ ruinis Non semel arcus. Quando autem non est principale, & derivatio est, TRO longa est: Virg. 2. Æn. 761.

— & Troia gaza per undas. Servius.

Troja, Locus est in agro Laurente, in quo primum Æneas constitit. Semper autem prima longa est. V. Liv. 1. 1.

TROJANUS, a, um. Adj. [τροϊανός] ut, Accetes Trojanus. V. ACSTES.

Arma Trojana. Virg. 9. Æn. 180.

Bellum Trojanum. Hor. de Arte Poet. 147.

Equus Trojanus. Cic. pro Muren. 78. Intus, intus, inquam, est equus Trojanus, a quo nunquam me Consule dormientes opprimimini.

Gens Trojana. Virg. 4. Æn. 425.

Juventus Trojana. Virg. 1. Æn. 471.

Opes Trojanæ. Virg. 2. Æn. 4.

Urbis Trojana. Virg. 1. Æn. 628.

Ferocitas Trojanorum. Cic. 2. de Divin. 82.

TROJUGĒNA, æ. c. Ennius, Trojugenas bello claros. Sane Trojugena, & Grajugena, quum gemino i scribi debuerint, mutarunt i sequens in u, ut pro Trojigena & Grajigena, Trojugena & Grajugena factum sit. Catul. Argon. 62. 355.

Trojugenū infesto profternet corpora ferro. Virg. 3. Æn. 359.

Trojugena interpret. divum.

Gentes Trojugenæ. Lucret. lib. 1. 466.

TROÏS, [τροίς] Qui ex Troja est. Virg. 1. Æn. 537.

Tros, Tyriusve mihi nullo discrimine agetur. Ibid. 6. 51.

— cessas in vota precesque,

Tros, ait, Ænea, cessas, &c.

Troes, plur. Virg. 2. Æn. 325.

— fuimus Troes, fuit Ilium & ingens Gloria Teucrorum. Ovid. 12. Met. 66.

TROÏŪS, a, um. aliud Adj. [τροίος] ut, Arma Troia. Virg. 3. Æn. 596.

Gaza Troia. Virg. 2. Æn. 763.

Heros Troius. Virg. 8. Æn. 530.

TROÏCUS, a, um. Adj. [*τρωικός*] ut,

Bellum Troicum. Cic. 5. Fam. 12.

Castra Troica. Virg. 11. Æn. 341.

Ensis Troicus. Ovid. 7. Epist. 184.

Fata Troica. Ovid. 1. Epist. 28.

Tempus Troicum. Cic. de Clar. Orat. 40.

TROÏAS, adis. f. [*τρώας*] Asia regio, Helleponto adjacens, eadem quondam Æolis & Myſia appellata, auctore Plin. lib. 5. cap. 30. Mela lib. 1. 18. pr. Proxima, inquit, regio, ex quo ab Æolis incolæ cœpit, Æolis facta, ante Myſia, & qua Hellepontonem attingit, Trojanis possidentibus Troas fuit. Ptolemæus minorem Phrygiam appellat. Homerus ab Ælæo usque ad Cayci fluminis ostia ejus fines produxit. In ea Ilion, quæ & Troja, mille quingentis passibus a portu distans, omnium quæ sub Sole sunt nobilissima, Civitates aliæ Troadis nobiliores. Dardanium, Simœntis fluminis ostia, Antandrus, Smyrna, Clazomene, Ephesus, Miletus, Pergamus, Thyatira, Philadelphia, Laodicea, Antiochia. Montes clari, Ida & Tmolus.

TROAS, patronym. f. pro gentili. Virg. 5. Æn. 613.

At procul in sola secretæ Troades acta

Amisſum Anchisen flebant. h. e. Trojanæ mulieres.

TROÏLUS, [*τρώιλος*] Priami & Hecubæ filius, ætate impar cum Achille congressus, periit: cujus meminit Virg. 1. Æn. 478. Hor. 2. Carm. 9. 15.

— nec impubem parentes

Troilon, aut Phrygiæ foretes

Flevire semper. Troilon. Accus. Græc.

TROÏTO, are. *χερσίδα, ψιλὰ φά*, Gloss. Latinogræc. [An pro Tracto?] **TROMENTINUS**, a, um. Adj. ut, Tribus Tromentina apud Romanos.

V. TRIBUS.

TROPÆUS, i. m. [*τρώπαιος*] dicitur quasi Versarius, qui alios vellicat, infestat, & ne deprehendatur, se convertit. Suet. in Claud. Cæs. cap. 8. Et quoties post cibum obdormisceret, quod ei fere accidebat, olearum ac palmularum ossibus inessebatur: interdum ferula, flagrove, velut per ludum, excitabatur a tropæis. *τρώπαιος* enim verito, & *τρώπη* versionem significat. Sed in emendatis codd. legitur, A copreis.

Venti tropæi, Qui e mari redeunt. Plin. lib. 2. cap. 43. Namque ut e fluminibus, ac e nivibus, & e mari videmus, & quidem tranquillo, & alios, quos vocant altanos, e terra confurgere ventos. Qui quidem quum e mari redeunt, tropæi vocantur: si pergunt, apogæi.

TROPÆUM, i. n. [*τρώπαιον*] sic enim scribendum est, & non ut vulgo, Trophæum; ut ipsa ostendit vocis Etymologia. Festus, Tropæi significantiam propriam Varro Bimargo ostendit. Ideo fuga hostium, Græce vocatur *τρώπη*. Hinc Spolia capta, fixa in stipitibus, appellantur Tropæa. Virg. 11. Æn. 7.

Mezentii, ducis exuvias (tibi magne tropæum

Bellipotens) aptat rorantes sanguine cristas, &c. Plin. lib. 6. cap.

28. Tropæa eodem in loco Jovi ac Neptuno statuiffe. Hor. 2. Carm. 9. 19.

— & potius nova

Cantemus Augusti tropæa. Virg. 3. Georg. 32.

Et duo rapta manu diverso ex hoste tropæa.

Alii Tropæum volunt, ut dicitur *τρώπαιον*. Ut pro Bosporo dicunt Bosporum. Quod tamen Xyl. vult dici posse q. d. Portans bovem. Vide Annot. in Dionem. Aliquis fortasse & Trophæum volet defendere, ut sit b additum, sicut in Triumphus, quum olim diceretur Triumphus. Vide TRIUMPHUS. H. St. Scribatur cum adspirata in Lugd. V. Cellarii Orthogr. Lat. p. 5. Græcis solitum fuit tenuem aspiratæ subſtituere, vel tollere hanc e mediis vocibus. Sic in N. T. *Καπερνάουμ*, ubi Lat. Capharnaum, ut & Nonnus, nisi fallor, habet. Sic ex Johannes, *Ιωάννης*, & alia. In Gloss. Latinogræc. Tropeum, *τρώπειον*, *τρώπαιον*, & Græcolat. *τρώπαιον*, Tropæum. conf. Suid. & Etymol. M.

Signum cupiditatis, tropæum necessitudinis, indicium amoris. Cic. 4. Verr. 115.

Belligera tropæa. Stat. 10. Theb. 28.

Clarum & exornatum tropæum. Cic. 1. de Invent. 69.

Immane tropæum retulimus. Claud. de Nupt. Hon. 117.

Salaminium tropæum. Cic. 1. Tusc. 110.

Trunca tropæa. Ovid. 3. de Pont. 4. 104.

Ornata urbs tropæis. Auctor ad Heren. lib. 4. 66.

Hic in Macedonia tropæa posuit: eaque, quæ bellicæ laudis victoriæque omnes gentes insignia & monumenta esse voluerunt, &c. Cic. in L. Pis. 92.

Statuere tropæum. Cic. 2. de Invent. 69.

TROPÆATUS, a, um. Adj. Tropæo ornatus. Ammian. 23. 14. Trajanus & Verus hinc sunt digressi victores & tropæati.

TROPÆOPHŌRUS, i. m. Triumphator. Apul. de mundo p. 75. Elm.

TROPÆOPHŌRUM, i. n. [*τρώπαιοφόρον*] Tropeoſorum, Quo tropeum portant. Gloss. Latinogræc.

TROPŌHMA, atis. n. [*τροφήμα*] Paulus in 1. Publica. D. Depositum. Habere me a vobis auri pondus plus minus decem, & discos duos, saccum signatum, ex quibus debetis mihi decem, quos apud Titium deposuistis: item quos trophimati decem: item ex ratione patris vestri decem, & quod excurrit. Sic enim habent Pandectæ Florentinæ. Alciatus lib. 1. Dispunctionum cap. 18. Significat, inquit, trophima hic *κευροτρόφειον*, id est mercedem ipsam & pretium nutritionis, potest Latine dici Nutritium, sicut plurali numero Nutritia, nutritum merces: a qua voce nec Ulpianus se abstinit. Ostendit igitur Titius, habere depositum, super quod inter cetera sibi debeantur decem, quos trophimati debebat Sempronius. *τροφίμην* significat alere. *τροφή* ἢ *τροφικὴ* nutritionem. Hæc Alciatus. Ulpian. in l. 1. §. Ad nutritia. D. de extraord. cognit. Ad nutritia quoque officium Præsidis vel Prætoris devenit. Namque & nutrices ob alimentum infantium apud Præsides, quod sibi debetur, petunt. Sed nutritia eousque producimus, quoad infantes uberibus aluntur. Hæc Ulpian. Quos trophimati, id est, quos in nutritiis expendi.

TROPŌHIUM, i. n. Ornamenti genus, apud Pſychæa Tritonia datum scribit Martianus Capella lib. 1. Nisi illic Strophium legendum sit, quod magis credo: de quo supra diximus.

TROPŌHŌNIUS, [*τροφώνιος*] Summus artifex in secandis faxis fuit, qui subterraneum fanum in Lebadia Boeotiæ regione construxit, quod vulgo Trophonii fanum cognominatum est ab artifice. Hic ubi aliquamdiu ora-

cula reddidisset, atque tandem fame interisset, ferunt genium quendam in id immigrasse, atque oracula reddere perrexisse: post superstitione mortalium plures se in id antrum demiserunt, ac dies complures ibi commorati sunt. Qui vero huc oracula sciscitatum descendissent, in aditu specus nudi federe soliti sunt, atque inde flato quodam sub terram abripiebantur. Gestabant autem secum placentas quasdam, quas lemuri- bus & serpentibus occurrentibus objicerent. Deinde percepto oraculo, rursus per alium hiatum in terram restituebantur. Plura vide apud Cras- sum in proverbio. In antro Trophonii vaticinatus est. De homine ve- hementer tristi, tetricoque: propterea quod olim creditum est eum, qui in Trophonii specum descendisset, postea nunquam ridere. Hujus Trophonii meminit & Cic. 3. de Nat. 56. Qui alterum Mercurium Valen- tis & Phoronidis filium, qui sub terris habetur, Trophonium censet. Idem 1. de Divin. 74. Quumque eodem tempore apud Lebadiam Tro- phonio res divina fieret, gallos gallinaceos in eo loco sic assidue canere cœpisse, ut nihil intermitterent.

TROPŌNIANUS, a, um. Adj. Cic. 6. Att. 2. Narratio Trophoniana. **TROPŌNIS**, is. f. [*τροπῆς*] Latine Carina dicitur, teste Gloss. Græcolat. Martial. lib. 12. 83.

Fumosa feret ipse tropin de fæce lagenæ,

Frontis & humorem colliget usque tuæ. [Pro Sentina. seu fæce.

TROPOLOGIA, **TROPOLOGICE**, **TROPOLOGICUS**, V. TROPUS.

TROPUS, i. m. [*τρόπος*] dici potest Modus, figura, conversio. Et definitur a Quintil. lib. 8. cap. 6. quod sit verbi vel sermonis a propria significatione ad aliam cum virtute mutatio. Cic. de Clar. Orat. 69. Or- nari orationem Græci putant, si verborum immutationibus utantur, quos appellant *τρόπος*, &c. Virg. 1. Æn. 169.

— horrentique atrum nemus imminet umbra. Ubi Serv.

Atrum nemus, tropus est: per atrum, nigrum ostendit: per nigrum umbrosum: per umbrosum densum, id est frondibus plenum. [Sed errat Servius, & sine tropo dicitur, Atrum umbra nemus. V. METALEPSIS. *τρόπος* in Gloss. Græcolat. Secta, mos.

TROPŌCUS, a, um. Adj. [*τροπικός*] Figurativus. Gell. 13. 24. Tropica quadam figura mutationem vocabuli facere.

Item vox apud Astronomos. ut, Circuli Tropici. i. e. Quos cum per- tingit Sol, cursum suum mutat, & revertitur. Ad Tropicum cancri fit Solstitium æstivum; ad Tropicum Capricorni Solstitium hiemale. Ma- nil. 3. 620.

Quæ tropica appellant, quod in illis quatuor anni

Tempora vertuntur signis, nodosque resolvunt. V. Macrobi. in

Somn. Scip. 1. 15. & 2. 15. [Vitruv. 1. 7. conf. Gloss. in *τροπ*.

TROPICE, Adv. [*τροπικῶς*] August. de Gen. ad lit. 4. 9. Maluit tropice loqui.

TROPŌLŌGIA, æ f. [*τροπολογία*] Figura, qua sermo ad emendationem

morum dirigitur. V. Hieron. 1. Epist. 9. [V. ALLEGORIA. Nam idem est.

TROPOLOGICUS, a, um. Adj. [*τροπολογικός*] Sidon. 9. Epist. 1. Tropo- logicum genus & figuratum.

TROPOLOGICE, Adv. [*τροπολογικῶς*] Hieron.

TROS, [*τρώς*] Rex Trojæ, inquit Servius, Ganymedis pater, a quo

Troja dicta. Virg. 3. Georg. 36.

— demissæque ab Jove gentis

Nomina, Trosque parens, & Trojæ Cynthius auctor.

Tros etiam ponitur pro Troius, ut notat idem Servius, de quo vide su- pra in TROJA, & facit genitivum Trois, & Troos. Quia, ut inquit Servius, omnia nomina monosyllaba Græca, quæ in Latinum sermonem transeunt, tertiæ tantum sunt declinationis, & tam Latine quam Græce declinari possunt, ut Tros, Trois, Troos: Pan, Panis. Panos.

TROSSŪLUM, i. n. [*τρώσυλον*] Oppidum Tusciæ citra Volturnum pass. ix. m. dictum, quod illud sine peditum adjumento equites cepissent: a quo Trossuli dicti sunt ejus incolæ, de quibus Plin. lib. 33. cap. 2.

TROSSŪLUS, vel, ut in Gloss. Trossulus, i. m. [*ὁ ἐν μικρῷ παχυδύς*, Gl. L. G.] Trossuli dicti sunt Equites, quod oppidum Tuscorum Trossulum sine opera peditum ceperint. Festus. Perf. 1. Sat. 81.

— unde istud dedecus, in quo

Trossulus exultat tibi per subſellia lævis. Ubi Casaubonus dicit, Trossulos vulgo vocari, Qui cultu & toto vitæ genere ceteris præſtare vellent.

Trossulos Senec. Epist. 87. Divites sui sæculi lautiore comitatu equitan- tes vocat. Puto notari affectionem nimiam agilitatis ac dexteritatis in equitando. Idem Epist. 76. Faciam quod juvenes & trossuli, id est qui sunt bene habito corpore.

Trossuli, dicti sunt Torosuli. Varr. Sesiuiulysse. Nunc emunt trossulî nardo nitidi vulgo Attico talento equum. Non. 1. 240.

Trossuli milites. Plin. lib. 33. cap. 2. Celeres sub Romulo, regibusque appellati sunt, deinde flexumines, postea trossuli.

T R U

TRVM. PPP. Trium Publiorum.

TRUA, æ. f. [*τρώγιον*] Vasis genus, a terendo dictum, quasi Te- rua, quam nos diminutive Trullam dicimus. Sive ut Varro docet a tran- volando, trajiciendove, quod per eam aqua trajiciatur.

Truæ, quæ a culina in lavatrinam aquam fundunt. Varr. de L. L. 4. 25.

Cocus magnum abenum, quando fervit, paulla confutat truæ. Titinn. apud Felt. & Non. 1. 68.

TRULLA, æ. f. dimin. [*τρώλλα*, Gl. G. L.] Varro de L. L. 4. 25. Trul- la ad similitudinem truæ, illa magna, & hæc parva. Truæ, quæ e cu- lina in lavatrinam aquam fundunt. Juven. 3. Sat. 108.

Si trulla inverso crepitum dedit aurea fundo.

Trulla, Truelle. H. St.

Trulla, Vas in quo ventris onus deponitur. Martial. lib. 9. 98.

Clinicus Herodes trullam subduxerat ægro.

Trulla, & Genus est vasis, seu poculi vinarii, ut declarat hic locus apud Cic. 6. in Verr. 62. Erat enim vas vinarium, ex una gemma prægrandi trulla excavata, eum manubrio aureo. Hor. 2. Serm. 3. 144.

Qui Vejentanum festis potare diebus

Campana solitus trulla, &c. i. e. Fictili poculo.

Ferreæ trullæ. Liv. 7. 11.

Gemmea trulla. Cic. 6. Verr. 62. Mittit etiam Trullam gemmeam roga- tum, velle eam se diligentius considerare.

Trulla lignea, *Ζυγχευς*, Gloss. Latinogræc. Græcolat. *Ζυγχευς*, Trulla.

- Trulla, Vas est apud Catonem de R. R. cap. 10. & 11. & 13. quo de situla aquam hauriebant, & de ahenis aut labris. Sic explicat Turneb.
 Trulla, Camentarii instrumentum, quo fabri murarii, tectoris linendis complanandisque delutare solent: ut non solum parietes pulchritudinem accipiant, sed & fortitudinem contra injuriam imbrum & creberimas tempestates. [Meminit Pallad. 1. 13. & 15. Hinc Trulliso. q. V.]
 TRULLARIA, æ. f. *Ζωμάρειον*, Gloss. Latinogræc.
 TRULLEUM, i. n. [*χέρνισον*, Gl. L. G. & G. L. *ξέρν*, L. G.] Vas, in quo manus perluntur. Varr. de Vit. pop. Roman. lib. 1. Itaque ea sibi modo ponere ac suspendere, quæ utilitas postulare, trulleum, matellionem, pelvim, nasiternam, &c. Ejus urceolum aquæ manalem vocamus, quod ea aqua in trulleum effundatur. Unde Manalis lapis appellatur in pontificalibus libris, qui tunc movetur, cum pluvie exoptantur. Ex Non. 15. 32.
 Trulleum figura trullæ simile, nisi quod aquam latius concipit, & quod manubrium cavum non est. Varr. de L. L. 4. 25. [In Gloss. Latino-græc. etiam Guttum & Aquimale Synonyma habet.]
 TRULLUS, i. m. Idem. Plin. 34. 2. Vasa Corinthia transferunt in trulleos.
 TRULLIO, ðnis. m. Idem. Plin. Valer. 3. 38. Mittere in trullionem.
 TRULLISO, vel TRULLISSO, ære. Trulla gypsum inducere. Vitruv. lib. 7. cap. 3. Coronis explicatis parietes quam asperime trullifentur: postea autem supra trullificatione subarescente deformantur directiones arenati.
 TRULLISSATIO, ðnis. f. Vitruv. in loc. citat. supra in TRULLISO.
 TRUCIDO, TRUCULENTER, TRUCULENTIA, TRUCULENTUS. V. TRUX.
 TRUDO, si, sum, [*ώρτω*, Gl. L. G. & G. L. *ιράδα*, L. G.] ère. Vi quadam impellere. Plaut. Afin. 3. 1. 30.
 Næ ille ecastor hinc trudetur largus lacrumarum foras.
 Quæ ne trudamur, dii immortales nos admonent. Cic. de Arusp. Resp. 61.
 Trudi ad mortem, & ad supplicium. Cic. 1. Tusc. 71. Et cum pane in manu jam mortiferum illud teneret poculum, locutus ita est, ut non ad mortem trudi, verum in cælum videretur ascendere. Idem 4. Att. 3. Ille omnium vocibus cum se, non ad iudicium, sed ad supplicium præfens trudi videret, omnes Catilinas, Acidinos postea reddidit.
 Fallacia alia aliam trudit. Ter. And. 4. 5. 40.
 Truditur dies die. Hor. 2. Carm. 18. 15.
 Trudere tenebras, i. e. Objicere. Plaut. Epid. 3. 4. 40. al. Cudere.
 TRUSUS, a, um. Partic. Tacit. 5. Hist. 25. In arma trusus.
 TRUSO, ære. Frequent. Vox obscæna apud Catull. 57. 6.
 TRUSATILIS, e. Adj. [*ώφης*] Quod truditur: ut, Mola trusatilis, i. e. Mola manuarum, quod manibus trudatur, id est pellatur. Gell. lib. 3. cap. 3. Ob querendum victum ad circumagendas molas, quæ trusatiles appellantur, operam pistori locasset. De Plauto. conf. Cato de R. R. cap. 10.
 TRUSITO, ære. Aliud frequentat. Phædr. 2. Fab. 7. 8.
 Interque cædem ferro mulum trusitant. Varia tamen lectio est.
 TRUDES, is. [*ώρττων*] Instrumenti genus, quo aliquid truditur. Tacit. 3. Ann. 46. Quidam trudibus aut furcis inertem molem prosternere. Vices exponunt.
 TRÜENTUM, [*τρείνων*] Fluvius Picenorum, & urbs ejusdem nominis Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Vulgo *Tronto*. V. Plin. lib. 3. cap. 13.
 TRÜENTINUS, a, um. Adj. Sil. lib. 8. 434.
 Quique Truentinas fervant cum flumine turres.
 TRULLA, TRULLARIA, TRULLEUM, TRULLEUS, TRULLIO, TRULLISO, V. TRUA.
 TRUMEN, inis. n. [*τρυχών, τρυχίνων*, Gloss. Latinogræc. Sed Oedipo indiget.
 TRUNCUS, i. m. [*τέλεχος, κορμός*, Gl. L. G. & G. L.] Pars arboris, quæ ramis aboletis superstat. Columel. lib. 3. 6. pr. Ut ex his partibus trunci sumantur, quæ & genitales sunt, & maxime fertiles. Cic. 3. de Orat. 177. Quid in arboribus, in quibus, non truncus, non rami, non folia denique, nisi ad suam retinendam conservandamque naturam?
 Arboris acclivis trunco. Virg. 10. Æn. 835.
 Arboris obnixus trunco. Virg. 3. Georg. 233.
 Cavi trunci. Hor. 2. Carm. 19. 10.
 Cælebs sine palmitibus truncus. Ovid. 4. Met. 663.
 Enodes trunci. Virg. 2. Georg. 78.
 Ficulus truncus. Hor. 1. Serm. 8. 1.
 Iners truncus. Ovid. 3. Amor. 7. 15.
 Sincerus truncus, Non læsus. Ovid. de Nuce 35.
 Teretes trunci. Virg. 6. Æn. 207.
 Valentes trunci. Virg. 2. Georg. 426.
 Recto trunco se attollere. Ovid. 7. Met. 640.
 Denudat foliis ramos, & cortice truncos. Cic. in Arat. 119.
 Terra ex minutissimis feminibus, tantos truncos ramosque procreat. Cic. de Senect. 51.
 Truncus corporis. [*κορμός ανθρώπου*, Gl. L. G. & G. L.] Cic. pro Rosc. Com. 28. Virg. 2. Æn. 557. — jacet ingens litore truncus, Avulsamque humeris caput, & sine nomine corpus. Ibid. lib. 9. 332.
 Tum caput ipsi aufert domino, truncumque relinquit, Sanguine singultantem. Lucret. lib. 3. 405.
 Informes trunci. Lucan. lib. 2. 189.
 Truncus atque stipes, pro Homine stupido. Cic. in Pison. 19. Sed qui tanquam truncus atque stipes, si stetisset modo, posset sustinere tamen titulum consulatus.
 Qui potest esse in ejusmodi trunco sapientia? Cic. 1. de Nat. Deor. 85.
 Truncus ageritudinum. Cic. 3. Tusc. 83.
 TRUNCULUS, i. m. dimin. [*κροτός, ἐκκόλεος*, Gl. L. G.] Cels. lib. 2. cap. 19. & 21. Præcipue tamen in ungulis, trunculisque suum, in petiolis, capitulisque hædorum. Fortasse legendum Pedunculis. [Male. V. Ludov. Nonium de Re cib. lib. 2. cap. 12.]
 TRUNCUS, a, um. Adj. [*κροτός*, Gl. L. G. & G. L. *ο κόμης* & *ο κόμης* & *ο κόμης*, G. L. *ἀκίφαλος, ἀκροτετρημένος*, L. G.] Quod est truncatum. Columel. lib. 2. Quum deinde truncam reddideris, acuto ferimento plagam lavato.
 Animalia trunca pedum, Pedibus carentia. Virg. 4. Georg. 310.
 Arma trunca. Stat. 10. Theb. 336.
 Corpus truncum, Oculis privatum, cui evulsi sunt oculi. Senec. OE. dip. 14.
 Ext. Liv. 27. 26. extr. Quod secundum trunca & turpia exta, nimis læta apparuissent.

- Manus trunca. Propert. lib. 4. 9. 16.
 Nares truncæ inhonesto vulnere. Virg. 6. Æn. 497.
 Pinus trunca. Virg. 3. Æn. 659.
 Tempora trunca. Ovid. 9. Epist. 140.
 Vulnera trunca. Ovid. 3. Met. 724.
 Vultus truncus, Caput hominis recisum. Stat. 5. Theb. 236.
 Sermo truncus. Stat. 12. Theb. 479. h. e. Inarticulata vox, seu semiplenus sermo.
 Urbs trunca, sine senatu, sine plebe, &c. Liv. 31. 29.
 TRUNCO, [*ἀκροτετρία, κροτός*, Gl. L. G. *ἀκροτετρίαζω*, G. L.] ære. In partes scindere. Valer. 6. Argon. 567.
 — jam non per curva volantem
 Stagna: nec in medio truncantem marmore cervos.
 Anguis truncatus. Claud. de Bell. Gildon. 471.
 Cervos truncare. Val. Flacc. 6. 568.
 Caput truncavit. Lucan. 6. 566.
 Manibus truncatus, & armis. Claud. de Bell. Get. 89.
 Membra truncata. Claud. de Bell. Get. 263.
 Truncatus aliqua sui parte. Plin. lib. 9. Epist. penult. ad Mustium;
 Erit etiam faciundum ipsius dæ signum: quia antiquum illud e ligno quibusdam sui partibus vetustate truncatum est.
 TRUNCATIO, ðnis. f. [*ἀκροτετρίασις*] Gloss. Græcolat.
 TRUO, ðnis. m. Avis quædam apud Festum.
 TRUO, ære. Movere. Festus in Amtruare.
 TRUSATILIS, TRUSITO, TRUSUS, TRUSUS, V. TRUDO.
 TRÜTILO, ære. Auctor. Philomel. v. 15.
 Tum turdus trutilat. al. Truculat.
 TRÜTINA, æ. f. [*τρυτίνα*, Gl. L. G. & G. L.] Statera. Vitruv. lib. 10. cap. 8. Id autem ex Trutinis, quæ statera dicuntur, licet considerare. Trutina, per translationem ponitur pro Judicio. Cic. 2. de Orat. 159.
 Ad ea probanda, quæ non artificis statera, sed quadam populari trutina examinantur.
 Castigare examen in trutina. Perf. 1. Sat. 7.
 Pensari eadem trutina, Hor. 2. Epist. 1. 30. Eodem examine, eodem iudicio, eadem æstimatione. Porphyri.
 Suspendere in trutina. Juven. 6. Sat. 436.
 Trutinam Cornutus scribit foramen esse, intra quod est lingua bilancis, ad quod est examinatio; quod alii Equamentum, alii Libramentum, alii Equilibrium vocant. V. Scholiast. ad illud Perf. 1. Sat. 7.
 — examenve improbum in illa
 Castiges trutina.
 TRÜTINO, [*τρυτίνα*] ære. est trutina pensitare. Gloss. Cyrill.
 TRÜTINOR, [*τρυτίνομαι*] æri. depon. Idem. Perf. 3. Sat. 82.
 Atque exporrecto trutinantur verba labello. [Nisi Passivum Imperfonale est.]
 TRÜTINATUS, a, um. Partic. Sidon. 7. Epist. 9. Statu satis superque trutinato.
 TRÜTTA, vel TRÜTA. æ. f. Piscis qui & Varius vel Variolus dicitur. Gelfner.
 TRUX, trücis. Adj. [*δύτιμος, ἰπτός, χαρπύς*, Gl. L. G.] Ferox, crudelis. Plaut. Bacch. 5. 2. 29. Arietes truces nos erimus. Idem Truc. Argum. 5.
 Vi magna fervos est, ac trucibus moribus,
 Lupæ ne rapiant domini parcimoniam.
 Fronte trux. Valer. 4. Argon. 232.
 Tactu trux. Plin. lib. 22. cap. 6.
 Affectus truces comprimere. Senec. Agam. 3.
 Animi truces. Lucan. lib. 7. 128.
 Aspectus trux. Cic. 2. de Divin. 133.
 Capite brevi, cervice angusta, aspectu truci. Ex poeta.
 Classico truci excitatur miles. Hor. Epod. 2. 5.
 Fremitus truces tubæ. Senec. Octav. 7.
 Inimicitia truces. Hor. 1. Epist. 19. 48.
 Iræ truces. Valer. 1. Argon. 673.
 Oculi truces. Cic. 2. de Nat. Deor. 107.
 E trucibusque oculis duo fervida lumina flagrant. Ex poeta.
 Puellæ truces. Senec. OE. dip. 5. De Amazonibus.
 Sonus trux oris. Plin. lib. 6. cap. 22.
 Tauri truces. Ovid. 8. Met. 297.
 Tribunus plebis horridus & trux. Cic. 2. de Lege Agr. 64.
 Venti truces. Plin. lib. 2. cap. 36.
 Vocem truncem expavescere. Sil. lib. 1. 67.
 Vultus trux. Tacit. 4. Ann. 34.
 Compar. Ammian. 25. 4. Major vis & trucior. al. Atrocior.
 TRÜCULENTUS, a, um. Adj. [*ἰπτός, ὀμός*, Gl. L. G.] Qui truci vultu crudelitatem præ se fert, alioquin terret. Ter. Adelph. 5. 4. 12.
 Ego ille agrestis, fævus, tristis, parcus, truculentus, tenax. Cic. pro Sext. 19. Alter, o dii boni! quam tæter incedebat, quam truculentus, quam terribilis aspectu? Idem 2. de Nat. Deor. 110.
 Adversum caput huic Helice truculenta tuetur. Ex poeta.
 Æquor truculentum. Catul. 1. Argon. 62. 179.
 Auster truculentior. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 308.
 Facinus nefarium & truculentissimum. Auctor ad Heren. 4. 12.
 Infomnia truculenta. Sil. lib. 10. 354.
 Truculentus, cum Dativo. Plin. lib. 8. cap. 4. Sic & tigris etiam feris cunctis truculenta.
 Truculentus, [*ἰπτός*]. Gloss. Latinogræc.
 TRÜCULENTUS, a, um. Adv. Cic. 2. de Lege Agr. 13.
 Truculentius se gerebat, quam ceteri.
 Aspiciere aliquem truculentissime. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 TRÜCULENTIA, æ. f. Plaut. Truc. 3. 2. 7. Tuam exspecto truculentiam. Tacit. 2. Ann. 24. Truculentia cæli.
 TRÜCULO, V. TRÜTILO.
 TRÜCIDO, [*κροτέω, κροτέω, ἀνακτέω*, Gl. L. G.] ære. Crudeliter necare. Virg. 2. Æn. 494.
 Fit via vi, rumpunt aditus, primosque trucidant. Cic. pro Lege Manil. 5. Uno nuntio, atque una litterarum significatione cives Romanecandos, trucidandosque denotavit.
 Qui nos, qui conjuges, qui liberos nostros trucidare voluerunt. Cic. 4. in Catil. 12.
 Trucidari

Trucidari ferro. Cic. 1. in Catil. 9. Et quos ferro trucidari oportebat, eos nondum voce vulnero.

Trucidari fenore. Cic. pro Coel. 42. Parcat juvenus pudicitiae suae, ne spoliaret alienam, ne effundat patrimonium, ne fenore trucidetur. Verbis gravibus trucidari ab aliquo. Cic. de Arusp. Responf. 2.

TRUCIDATUS, a, um. Partic. Tac. 2. Ann. 45. Trucidatas legiones ostentabat.

TRUCIDATIO, ōnis. f. [τρυκιδις] Cic. 4. Philipp. 11. Nullus ei ludus videtur esse jucundior, quam cruor, quam cades, quam ante oculos trucidatio civium.

Non iam pugna, sed trucidatio, velut pecorum, fieri coepit. Liv. 28. 16.

Tantas trucidationes facis. Cato apud Gell. 13. 24.

TRUCIDATOR, ōris. m. August. de Civ. Dei, 16. 43. Moses subtractus trucidatoribus parvulorum.

T R Y

TRYBLIUM, i. n. [τρυβλίον] Catinus; verbum quidem Græcum, sed quod pro Latino Varro usurpavit, & Plaut. Stich. 5. 4. 9. cujus verba sunt, — hoc convivium est

Pro opibus nostris satis commodule nucibus, fabulis, ficulis, Oleæ in tryblis, lupilli comminuto crustulo. Interrupto in editis hodieque legitur, sed nullo sensu. Restituit Turnebus. Gloss. Græcolat. τρυβλίον Paropsidea.

TRYCHNON, [τρυχνον] V. STRYCHNUS, Herba quæ & Strychnon dicitur; Latine, Solanum. Plin. lib. 21. cap. 31.

TRYGINON, [τρυγινον] Atramenti genus. Plin. lib. 35. cap. 6. Sunt qui & vini faciem siccitam excoquant: affirmantque, si ex bono vino fax fuerit, Indici speciem id atramentum præbere. Polygnotus & Mycon celeberrimi pictores Athenis, e vinaceis fecere, tryginon appellant. Interpretari potest Fæcatum, aut fæcutinum; utpote factum ex fæcibus.

TRYGODES, [τρυγώδης] Fæculentus, in Gloss. Græcolat. Celf. 6. 6. 8.

TRYGON, ōnis. m. [τρυγων] & Avis & Piscis venenatus. Aufon. Epist. 4. 58. Letalis trygon. V. Celf. 6. 9. Plin. 9. 48. & Diosc. 2. 19.

Trygonus. Plaut. Capt. 4. 2. 71. Trygonum, & cetum, & mollem cafeum. Al. Trigonum.

TRYPANE, es. f. & TRYPANUM, i. n. [τρυπανον] Terebra, Perforaculum, Gloss. Græcol. V. ABAPTISTUM.

TRYPHIODORUS, i. m. [τρυφιοδωρος] Ægyptius grammaticus, cujus exstat de Troja capta poema. De reliquis V. Suidas.

TRYPHON, [τρυφων] Alexandrinus Grammaticus, Augusti tempore, scriptis de copia orationis, de orthographia, & alia a Suida commemorata.

Fuit & alius Tryphon, cognomine Diodotus. Strab. 16.

Item Ptolemæi cognomen propter luxuriam. Ælian. Var. Hist. 14. 31.

Item Judæus, contra quem scripsit Justin. Martyr.

TRYXALIS, [τρυχάλις] Animal locustæ simile sine pennis, Latinum nomen non habet, ut aliqui arbitrantur: nec pauciores, hoc esse quod Gryllus vocetur. Hæc Plin. lib. 30. cap. 6. al. Troxalis. [Gloss. Græcolat. τρυχάλις, Grelus.

T U

T. V. Titulo usus.

Tŭ, tui, vel tis antique, tibi, tē. [τὸ] Ter. Heaut. 5. 4. 11. Crede, & nostrum te esse credito. Plaut. Trinum. 2. 2. 30.

Nimio satius tui opus est te ita esse, quam ut animo lubet. Al.

Ut opu' est.

Quia tis egeat, quia te careat. Plaut. Mil. 4. 2. 42. V. TIS.

Tibi eadem. Plaut. Merc. prol. 71.

Tibi aras, tibi occas, tibi seris, tibi eadem metis.

Tibi est domi. Plaut. Trucul. 1. 2. 86.

Ecce tibi e transverso. Cic. 4. Acad. 121. V. MIHI.

At tibi repente. Cic. 9. Fam. 2.

Hic tibi strepit. Cic. 8. Fam. 2.

Alter tibi descendit de Palatio & ædibus suis. Cic. pro Rosc. Amer. 133.

Nunc tibi nostri milites. Cic. 8. Fam. 15.

Te, τὸ ἐγὼ, Gloss. Lat. Gr. τὸ, Gr. Lat.

Te ipsum, Σεαυτὸν, Gloss. Latinogræc.

Te socio. Cic. 4. Fam. 13. Per me quondam, te socio, defensa Respublica.

Tu, repetitum. Cic. pro Rabir. 3. Tu mihi etiam legis Porciæ, tu C. Gracchi, tu horum libertatis, tu cujusquam denique hominis popularis mentionem facis?

Tune, vel Tun' interrogative. Plaut. Amph. 2. 2. 126.

Tun' me heri advenisse dicis? Al. tun' te abisse hodie hinc negas? Virg. 1. Æn. 621.

Tune ille Æneas, &c.

Tu tu. Plaut. Mostel. 2. 1. 17. Egone? A. tu tu.

Hujus pronominis geminatione. Valer. lib. 6. cap. 8. Tu profecto, tu, Dive Juli, caelestibus tuis vulneribus debitam exegisti vindictam. Sic puto alicubi apud Virgil. H. St.

Tu ipse, Tumet ipse, Σὺ αὐτὸς, Gloss. Græcolat.

TUTE, Tu ipse. Ter. Eun. 1. 1. 19.

Et quod nunc tute tecum iratus cogitas. Cic. 1. Fam. 8. Ut tute mihi præcepisti. Cic. 4. Verr. 117. Hoc autem tute fatebere.

Tute dicebas. Cic. 2. de Fin. 87. Etenim, quemadmodum tute dicebas, negat Epicurus diurnitatem quidem temporis ad beate vivendum alicui afferre, nec minorem voluptatem percipi in brevitate temporis, quam si illa sit sempiterna.

Tute paulo ante dixisti. Cic. 1. de Orat. 99. Nam me quidem semper a genere hoc toto sermonis refugisse, & tibi cupienti atque instanti sapissime negasse, tute paulo ante dixisti: quod ego, non superbia, neque, &c.

Tute tibi imperes. Cic. 2. Tusc. 47. Quod si tibi persuasum est (principio enim dixisti plus in dedecore mali tibi videri, quam in dolore) reliquum est ut tute tibi imperes.

Tute ipse. Virg. 3. Ecl. 35. V. TE.

TUTEMET, pro Tute, i. e. Tu ipse. Lucret. lib. 4. 913.

Tutemet in culpa quum sis. Idem lib. 1. 103.

Tutemet a nobis jam quovis tempore, vatum Terriloquis victus dictis, &c. Meminit Priscian. lib. 12.

Tu & Tute & Tutemet & Tutemet ipse facis. Donat. in Ter. Adelph. 3. 1.

TUMET, Temet ipsum, Σεαυτὸν, Gloss. Græcolat.

VOL. IV.

TECUM, [σὺν σοι, Gl. L. G.] Adverbium compositum ex Ablativo Te, & præpositione Cum. Plaut. Mil. 2. 5. 12.

Quid nunc taces? tecum loquor. P. A. immo edepol tute tecum.

Tecum oro & quaeso. Plaut. Curc. 3. 62. h. e. Te oro.

Tecum sentio. Plaut. Pseud. 4. 2. 3.

Tecum simul. Plaut. Amph. 2. 2. 136.

Neque edepol ego, dixi, istam vidi, nisi tecum simul.

TŪS, a, um. [σὺς, Gl. G. L.] Pronomen possessivum a Tu. Plaut. Perf. 4. 4. 37. Tua merx est, tua indicatio est. Cic. 15. Fam. 20. Nunc hæc primo cupio cognoscere, iter tuum cujusmodi sit.

Pro amicitia tua, Cicero dixit: hoc est, Pro amore quo te prosequor, nempe quo tu a me diligeres; 10. Philipp. 6. An vero hoc pro nihilo putas (in quo equidem pro amicitia tua vicem dolere soleo) efferri hæc foras, & ad Populi Ro. aures pervenire? [Emendatius Tuam vicem legitur. Tuo arbitratu. Plaut. Aul. 4. 4. 20.

Tuo tibi iudicio est utendum. Cic. 2. Tusc. 63.

Tua sui memoria. Cic. 13. Att. 1. Nicias te (ut debet) amat, vehementerque tua sui memoria delectatur.

Tuum studium adolescentis. Cic. 15. Fam. 13. Sed moleste fero, me Consullem studium tuum adolescentis perspexisse: te meum, quum id ætatis sim, perspicere non posse.

Tua virtus. Cic. 15. Fam. 5.

De tuis unus, pro Unus tuorum amicorum, vel de numero amicorum tuorum. Cic. 13. Fam. 17. Qui & in bello tecum fuisset, & propter memoriam Crassi, de tuis unus esset.

Tam longe a tot tuis. Cic. 4. Att. 14. Nunquam enim tu sine iustissima causa tam longe a tot tuis & hominibus, & rebus carissimis & suavissimis abesse voluisses.

Panætius ille tuus, Quem admiraris. Cic. 1. de Orat. 45. Vigebat auditor Panætii illius tui Mnesemarchus.

Tuum est mihi ignoscere, Ad te spectat, tui est negotii & officii. Ter. And. 4. 1. 54.

Tetigine tui quicquam? Ter. Adel. 2. 1. 24.

De tuo. V. DE.

Tui studiosus. Cic. 16. Fam. 9. Ego A. Varroni, quem cum amantissimum mei cognovi, tum etiam valde tui studiosum, diligentissime commendavi.

Amor tui. Ovid. 5. Epist. 105.

Ardet amore tui, sic & Menelaon amavit.

Tui caritas. Cic. 10. Fam. 6. Me autem impulit tui caritas.

TUOPE, Ablativus compositus a Tuus & pte, syllabica adjectione. Plaut. Mil. 3. 1. 11.

Tuopte tibi consilio occludunt linguam, & constringunt manus.

Idem Capt. 2. 3. 11.

Tute tibi ea tuopte ingenio prodes plurimum.

TUATIM, Adv. a Tuus, i. e. Tuo more. Plaut. Amph. 2. 1. 4. Ecce rem jam tuatim facis, ut &c. Obsoletum. conf. Non. 2. 853.

T U A

TUATIM, V. TU.

TUASIS, [τῶσις] Æstuarium maris Britannici apud Ptolemæum lib. 2. cap. 3. vulgo Tuvveed; juxta quod Bervicia, munitissimum oppidum regis Britanniae, in finibus Scotiae, vulgo Bervick.

T U B

TVB. Tubilustrum.

TŪBA, æ. f. [σάλπιγξ, Gl. L. G. & G. L.] Instrumentum musicum vulgo notum, a tubo canali sic dicta. Nam ex lignis tubæ fiunt, & ex cornibus, & quæ ex ære sunt, Tubæ ductiles appellantur.

Æris directi tuba. Ovid. 1. Met. 98.

Non tuba directi, non æris cornua flexi.

Tuba utuntur ad excitandos militum animos in prælium. Cic. 2. in Catil. 13. Quum tubas, quum signa militaria, quum aquilam illam argenteam scirem esse præmissam.

Clangor tubarum. Virg. 2. Æn. 313.

Fremitus truces tubæ. Senec. Octav. 7.

Sonitus tubæ. Auctor ad Heren. lib. 4. 21. In concione de virtute loqueris, in prælio per ignaviam tubæ sonitum perferre non potes. Virg. 4. Georg. 72. — fractos sonitus imitata tubarum.

Canora tuba. Ovid. 3. Fast. 849.

Navalis tuba. V. NAVALIS.

Stridentes tubæ. Lucan. lib. 1. 432.

Vocales tubæ. Senec. Thyest. 8.

Canunt tubæ. V. CANO.

Canere ludos commissos tuba, Signum committendi dare. Virg. 5. Æn. 113.

Occanere tubas. Tacit. 2. Ann. 81. Tum Sentius occanere cornua tubasque, & peti aggerem, erigi scalas jussit, ac promptissimum quemque succedere.

Floralis tuba est, Qua committebantur ludi Florales, in quibus meretricibus nudis corporibus per varias artes ludendo discurrebant & armis certabant gladiatorii, atque pugnabant. Scholiast. in Juven. 6. Sat. 249.

Atque omnes implet numeros, dignissima prorsus

Florali matrona tuba.

Tuba belli civilis, Per translationem pro Auctore. Cic. 6. Fam. 13.

Quod mirifica est improbitas in quibusdam, qui tulissent acerbius tibi veniam dari, quem illi appellabant tubam belli civilis.

TUBARIUS, i. m. Tubarum faciendarum artifex. Aurelius Arcadius, in l. ult. D. de jur. immunit.

TUBICEN, inis. m. [σαλπιγξίς, Gl. L. G. & G. L.] Qui tuba canit. Veget. de Re Mil. lib. 2. cap. 7. Ovid. 3. Met. 704.

— cum bellicus ære canoro

Signa dedit tubicen.

Tubicines a tuba & canendo. Varro de L. L. 4. 16.

Tubicines, Cornicines, & Buccinatores: Qui tuba, vel æreo cornu, vel buccina committere prælium solent. Senec. Epist. 79. Nec tubicen prædicationi nominis nostri silentium faciens.

Tubicines in berro, ἀντιβέδεις, δειρά. Gloss. Latinogræc. V. TIBICEN.

TUBICINO, [σαλπιγξίς] Gloss. Græcolat.

000

TUBICI-

TUBICINATOR, [σουλπικτὴς] Idem Gloss.

TUBO, āre. [σουλπιζω] Gloss. idem. Tuba canere.

TUBILUSTRIUM, i. n. Festum, mense Aprili, ultimo quinquatriorum die celebratum.

Tubilustria, Dies quibus tubas lustrabant. Varro de L. L. 5. 3. Tubæ sacrorum in atrio sutorio lustrabantur.

Tubilustria, quibus diebus ascriptum in fastis est, cum in atrio sutorio agna tubæ lustrantur, ab eis tubos appellant, quod genus lustrationis ex Arcadia Pallanteo transvectum esse dicunt. Festus.

Qui has lustrationes etiam peragebant, Tubicines appellabantur; ut ait idem Festus. Ovid. 5. Fast. 725.

Proxima Vulcani lux est, Tubilustria dicunt;

Lustrantur puræ, quas facit ille, tubæ.

TUBER, ēris. n. Tuberum terræ [ὑδνα, Gl. L. G.] Est terræ, callus: vulgo *tartarus* dicitur. Galli *truffes* vel *trufes* vocant. Plin. lib. 19. cap. 2. Et quoniam a miraculis rerum cœpimus, sequemur eorum ordinem, in quibus vel maximum est aliquid nasci, aut vivere sine ulla radice. Tuberum vocantur hæc, undique terra circumdata, nullisque fibris nixa, aut saltem capillamentis, nec utique extuberante loco, in quo gignuntur, aut rimam agente: neque ipsa terræ cohererent: cortice etiam includuntur, ut plane nec terram esse possimus dicere, neque aliud, quam terræ callum. Siccis hæc fere & fabulosis locis, fructuosisque nascuntur. Excedunt sæpe magnitudinem mali cotonei, etiam librali pondere. Duo eorum genera, arenosa, dentibus inimica, & altera sincera. Distinguntur & colore rufo, nigroque, & intus candido. Laudatissima Africæ, &c. Idem capite sequenti, 1. Quum fuerint imbres autumnales, ac tonitrua crebra, tunc nasci; & maxime e tonitribus, nec ultra annum durare, tenerima autem verno esse. Martial. lib. 13. 50.

Rumpimus altricem tenero de vertice terram

Tuberum, boletis poma secunda fumus. Juven. 5. Sat. 116.

Fumat aper, post hunc radunur tubera, &c. Quibusdam in locis acceptantur riguis ac feruntur, sicut Mitylenis. [Gloss. Græcolat. ὕδνα, Tribe. ὕδνα Tribe. unde Gall. *Truue*, vel *Truise*. Porro Tuberum cum Boletis quidam confundunt. V. de utrisque Plin. Gloss. Latinogræc. Tuberum, κολέδια.

Tuber, [δάρτημα, Gl. L. G.] metaphoricòs pro quovis Tumore capitur: tuncque Adjectivum quidam esse volunt, sed falso. Ter. Adelph. 2. 2. 37. Præterea colaphis tuber est totum caput. Sic dicitur Caput tuber, pro Tuberoso: quo modo Homo scelus, pre Scelerato. Hor. 1. Sermon. 3. 73. Qui, ne tuberibus propriis offendat amicum, &c.

Immo Bud. putat esse Adjectivum, afferens hunc ipsum locum. & Extubero ex Plinio libri 19. capite 2. H. St. V. infra TUBERUS, a, um.

Tuberum bina in dorso habent cameli, teste Plin. lib. 8. cap. 18.

Tubere super armos a cervicibus eminente. Plin. lib. 8. cap. 45.

Immodico prodibant tubere tali. Ovid. 8. Met. 808.

Tuber, Durities illa in arboribus exstans, ad nodi similitudinem. Plin. lib. 16. cap. 16. Reperitur & in alno tuber, tanto deterius, quanto ab acere alnus ipsa distat. Ibid. Pulcherrimum vero est in acere bruscum, multoque excellentius molluscum. Tuber utrumque arboris ejus: sed bruscum, intortius crispum.

TUBER, ēris. f. Arboris genus. Columel. lib. 11. cap. 2. Possunt etiam his diebus cerasi, & tuberes, & armeniæ, atque amygdala, ceteræque arbores, quæ primæ florent, inferi commodæ. Plin. lib. 15. cap. 14. Peregrina sunt zizipha, & tuberes, quæ & ipsa non pridem venere in Italiam: hæc ex Africa, illa ex Syria. Sex. Papinius, quem Consulem vidimus, primus utraque attulit D. Augusti novissimis temporibus, in castrorum aggeribus fata, baccis similiora quam malis. Idem 16. 25. Ab ea (amygdala) proxime florent Armeniaca, dein tuberes, & præcoces: illæ peregrinæ, hæc coactæ.

Tuber, m. pro Fructu ejusdem arboris. Martial. lib. 13. 43.

Lecta suburbanis mittuntur apyrina ramis,

Et vernæ tuberes, quid tibi cum Libycis? Vernæ, i. e. Domi nostræ nati. conf. epig. præced. Suet. in Domit. cap. 16. Oblatos tuberes servari iussit in crastinum.

TUBERCULUM, i. n. dimin. [φυρμάτιον] Plin. lib. 11. cap. 11. Apes regias extruunt, tuberculo eminentes. Idem lib. 22. cap. 12. Habet proximam terræ mastichen, tuberculo fabæ: quæ apposita, feminarum menses trahere dicitur. conf. Cels. 2. 1. & Columel. 7. 5.

Tuberculum, Celsus 83. puto Ald. edit. Radius leniter cavo capite exiguum humeri tuberculum recipit. Alibi Capitulum pro eodem, vel simili dixit, & Capitulata ossa. Idem, Interius os in vertice sinuatur, recipitque exterioris exiguum tuberculum. Idem φῦμα, tuberculum surunculo simile, sed rotundius & planius. Idem Atheromata, & Meliceridas, & Ganglia in capite tubercula appellat, & Crithen, id est hordeum, in palpebra. H. St. Duo priora Celsi loca sunt lib. 8. cap. 1. tertius lib. 5. cap. 28. §. 9. pr. quartus lib. 7. cap. 6. quintus lib. 7. cap. 7. §. 2. Ubi & Parvuli adjicit epitheton, Tuberculum parvulum.

TUBERUS, a, um. Adj. [τρυβάρις, Gl. L. G.] [Sic & Tuber m. g. V. supra, ut Gibberus & Gibber.

TUBEROSUS, a, um. Adj. Varro de R. R. 1. 49. Herba tuberosus campus. Petron. cap. 15. Calvus tuberosissimæ frontis.

TUBERO, āre. Tumescere. [φυματώδης] Vet. Onomast.

TUBERANS, antis. Partic. Apul. 2. Met. Rosa soluta in sinu tuberante.

TUBERO, ōnis. m. [Τυβέρων] Romanus, is notissimus est ex Ciceronis oratione pro Ligatio. Sunt autem plures hujusce cognominis in historia Romana.

Tuberomem historicum laudat Liv. 4. 23. & alibi.

TUBICEN, **TUBILUSTRIUM**, &c. V. TUBA.

TUBURCINOR, [λαφύσιον] āri. Raptim comedere, auctore Nonio 2. 851. Titinn. Tuburcinari sine me vultis reliquias. Plaut. Pers. 1. 3. 41.

Lubido extemplo cœpere est convivium,

Tuburcinari de suo, si quid domi est.

Prandio raptim tuburcinato. Apul. Met. 6. p. 183. Elmenh.

TUBURCINABUNDUS, a, um. Adj. Cato. Sed rejicit hanc vocem, tanquam nimis vetustam, Quintil. lib. 1. cap. 6. V. Burmann. in loc. qui per CH Tiburchinor scribit.

TUBUS, i. m. [σουλὴν, Gl. L. G. & G. L.] Canalis fictilis, per quem aqua deducitur. A tumore dictus. Cic. 2. de Legib. 2. Ductus vero aquarum, quos isti tubos & euripos vocant, quis non, quum hæc videat, irriserit? Vetus codex legit Nilos.

Tubi, ἱεραγωγὸς, ὑπὸνομος, Gloss. Latinogræc.

Tubos etiam viscerum dicimus. Martial. lib. 1. 62.

Cavari in tubos. Plin. lib. 16. cap. 42.

TUBULUS, i. m. dimin. [σουλῆλιον] Varro 1. de R. R. cap. 8. Inde enim aliquot colligatas libris demittunt in tubulos fictiles cum fundo pertuso, quos cuspidis appellant. Columel. de Arborib. cap. 9.

Tubulum aliquando vocamus Avenam, quæ & Cicuta appellatur, Græce Siphon. [Gloss. Græcolat. Σιφὼν, ἡ καλὰ μὲν ἔσθ' ἀγρὸς καλὰ μὲν, Avena, cicuta.

TUBULATUS, a, um. Adj. Cavatum ad effigiem tubuli. Plin. lib. 9. cap. 36. Alterum purpura vocatur cuniculatum procurrente rostro, & cuniculi latere introrsus tubulato: qua profertur lingua.

TUBULATIO, onis. f. Excavatio. Apul. 2. Flor. p. 346. Elmenh.

T U C

TUCCA, æ. f. [καπίχυμα ζομῆ] Gloss. Latinogræc.

TUCCA, æ. m. [τύκκος] L. Varus, & Plocius, viri doctissimi, amici Virgilii, heredesque ex parte testamenti relictī, iussu Augusti carmina Æneidos emendaverunt, hac lege ut nihil adderent, ut Servius tradit.

TUCCETUM, vel **TUCETUM**, i. n. [ζομὴς παχύς, Gl. L. G.] Micæ carniū cum arvina, & minutim infecta ilia; idem cum Isicio & tomaculo. Apul. 2. Met. p. 117. Elmenh. Tucetum perquam sapidissimum. Pers. 2. Sat. 43.

Esto, age, sed grandes patinæ tucetaque crassa. V. Scholiast.

in loc. Cibos regios interpretatur Fulgent. in libello de Vocibus antiqui. 41.

Tuceta, inquit, dicuntur escæ regię. Callimachus in Pisifis, — ambrosio redolent tuceta sapore. Hæc ille.

TUCRIS, [τυκρίς] Ptolem. lib. 2. cap. 6. Hispaniæ urbs; vulgo *Tudela*.

T U D

TVD. Tudertinus.

TUDÆ, [τῦδα] Ptolem. lib. 2. cap. 6. Urbs Hispaniæ, hodie *Tuy* in Gallicia.

TUDER, ēris. n. [τῦδε] Oppidum mediterraneum Umbriæ. Auctor Plin. lib. 3. cap. 14. Sil. 6. 645. Hinc

TUDERTES, m. pl. Incolæ. Sil. lib. 4. 221.

TUDES, is. f. Malleus; a Tundo, tutudi. Virg. in Ætn. 561. Fabriles operæ tudibus contundere massas

Festinant, &c.

TUDES, itis. f. Idem. Tudites, Mallei a tundendo dicti, inquit Festus. Inde & cuidam cognomen Tuditano fuit, quod caput malleo simile habuerit.

TUDICULA, æ. f. [τρυφή, Gl. L. G. & G. L.] Instrumentum sive stilus, quo vasis signa imprimuntur. Quidam etiam accipiunt Tudiculam pro Cochleari majori, quo ad carnes & juscula e cacabis extrahenda utuntur. Tudicula, Machina qua tunduntur oleæ. Columel. lib. 12. cap. 50.

Est & organum erectæ tribulæ simile, quod tudicula vocatur: idque non incommode opus efficit, nisi quod frequenter vitiatur, & si baccæ plusculum injeceris, impeditur.

TUDICULO, āre. [τρυφῶ, Gl. G. L.] Imprimere ac sculpere.

Tudiculare, per translationem ponitur pro Commovere. Varro Marcipore, Hæccine nobis cernis hanc mala tudiculasse vetulam. Nonius 2. 844.

TUDIATOR, ōris. m. [καληντόπις, Gl. L. G.] Ærifex, Ærarius faber. Quasi a v. Tudio, āre.

TUDIŦO, āre. Frequent. Lucret. lib. 2. 1141.

Nec tuditantia rem cessant extrinsecus ullam

Corpora conficere, & plagis infecta domare. Idem lib. 3. 395.

Tuditantia, i. e. Frequenter tundentia, sive agitantia.

TUDITANUS, i. m. Cognomen apud Romanos. V. TUDES.

TUDOS, **TUDĒCULUS**, i. m. [Εὔζανθος, Gloss. Latinogræc. [Avis, a Tundendo dicta.

T U E

TUOR, ēris, ēri. nonnunquam **TUOR**, tuēris, tūtum vel tuitum, tui. Idem quod Intueri. Lucret. 1. 300.

Nec calidos æstus tuimur. Idem 4. 224.

Cum tuimur misceri abinthia. Hodie tamen Tuor, cum compositis raro est in usu: eorumque loco magis recepta sunt Tueor, Contueor, Intueor, &c.

Tueor, ēri. Tuendo. Virg. 1. Æn. 717.

Expleri mentem nequit, ardescitque tuendo

Phœnissa.

Ora alicujus tueri. Virg. 6. Æn. 688.

Oculis immitibus tuens. Ovid. 6. Met. 621.

Acerba tuens serpens. Lucret. lib. 5. 34.

Aversa tueri. Virg. 4. Æn. 362.

Diverfa tuentes oculi. Ovid. 1. Fast. 283.

Transvrsa tueri. Virg. 3. Ecl. 8.

TUOR, ōris. m. Vifus. Apul. de Deo Socr. p. 48. Elmenh. Fila tenuia usque adeo, ut radios omnes nostri tuoris raritate transmittant.

TUOR, ēris, tūtus, vel tuitus sum, [φυλάσσω, φυλάττω, Gl. L. G. & G. L. κηδεμαι, συντηρώ, ἀσφαλιζομαι, L. G.] ēri. Defendere, conservare. Ovid. 2. de Arte Am. 13.

Nec minor est virtus, quam querere, parta tueri. Cic. de Amicit. 50. Populos univerfos tueri, eisque optime consulere.

Tueri & Conservare. Cic. pro Lege Manil. 6. Vobis turpissimum sit, illud, quod accepistis, tueri & conservare non posse.

Tueri & Defendere. Cic. 1. de Orat. 172.

Tueri & Qnare. Cic. 3. in Catil. 117. Illud perficiam profecto, Quiritēs, ut ea, quæ gessi in Consulatu, privatus tuear atque ornem.

Tueri & Regere. Cic. 2. de Legib. 9. Quæ vis, non modo senior est, quam ætas populorum & civitatum, sed æqualis illius cælum atque terras tuentis & regentis Dei.

Ægre aliquem tueri. Quintil. lib. 3. cap. 8. Quosdam ratio ipsa ægre tuetur.

Fortiter tueri. Quintil. lib. 3. cap. 1.

Pertinaciter aliquid tueri. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Abstentem tueri, Defendere. Cic. 2. Fam. 15. Te tamen oramus, quibuscumque erimus in terris, ut nos, liberosque nostros ita tueare, ut amicitia nostra & tua fides postulabit.

Amicitias tueri, Conservare. Cic. 3. de Fin. 13. Atque etiam ad justitiam colendam, ad tuendas amicitias & reliquas caritates quid natura valeat, hæc una cognitio potest tradere.

Armenta & vitulos tueri. Virg. 2. Georg. 195.

Arva tueri. Virg. 1. Georg. 21.

Certamina belli tueri. Lucret. lib. 2. 5.

Concordiam conglutinatam tueri. Cic. 1. Att. 14.

Dignitatem. Cic. 2. Tusc. 48. Hos admonitu simili oportebit, ut bonos milites, revocatos dignitatem tueri.

Factum alicujus præstare & tueri. Cic. pro Sext. 38. Ea conditione geram, ut meum factum semper omnes præstare, tuerique deberent.

Fines suos ab excursionibus hostium tueri. Cic. pro Dejot. 22.

Locum conspicuum & eminentem. In Suet. Vitell. cap. 2. in Dial. de Orat. Ubi scribit, Persuasum fuisse priscis, neminem sine eloquentia aut assequi posse in Civitate, aut tueri conspicuum & eminentem locum. H. St. Ex Beroaldi, opinor, Comm. in Suet. quædam adscripsit, sed priora verba cultro resecta sunt. Sunt autem hæc fere Taciti verba in Dial. Orat. cap. 36. §. 8.

Mediocris tatem. Cic. 3. Tusc. 74. Posse tamen tueri mediocritatem officiorum, & vitæ communem cultum atque usitatum.

Munus suum. Cic. 10. Fam. 11. Quod reliquum est, tuum munus tuere. Parta. Ovid.

Non minor est virtus, quam quærere, parta tueri. H. St. scil. de Arte 2. v. 13.

Patrocinia. Cic. 5. Fam. 9. Si tuam consuetudinem in patrociniiis tuendis servas, P. Vatinius cliens advenit, qui pro se causam dicere vult.

Personam alicujus dicendo. Cic. de Clar. Orat. 171. Atque etiam L. Paulus, Africani pater, personam principis civis facile dicendo tuebatur.

Rempub. Cic. 2. Off. 2. Ab hoc igitur genere largitionis, ut aliis detur, aliis auferatur, aberunt hi, qui Remp. tuebuntur.

Sanctitate sua se tueri. Cic. 2. de Finib. 73. Jam si pudor, si modestia, si pudicitia, si uno verbo temperantia, poenæ aut infamiæ metu coercerentur, non sanctitate sua se tuebuntur: quod adulterium, quod stuprum, quæ libido se non propripet ac projiciet, aut occultatione propolita, aut impunitate, aut licentia?

Societatem conjunctionis humanæ munificæ & æque tueri. V. **MUNUS**.

Ædem habere tuendam, Sartam tectam conservandam. Cic. 3. Verr. 110.

Ædem Castoris, Judices, P. Junius habuit tuendam.

Ædificia tueri. Varro de R. R. lib. 1. cap. 11.

Se tueri, pro eo quod est Alere & tolerare vitam. Scævola in l. penult. & ultima, D. De in rem verso, Sine quibus aut se tueri, aut servos paternos exhibere non posset. Budæus.

Tueri, Passive, pro Defendi. Cajus in l. Consilio, in prin. D. De curatoribus furioso dandis. Consilio & opera curatoris tueri debet non solum patrimonium, sed & corpus & salus furiosi.

Eodem modo Varro de R. R. 3. 1. In pace a rusticis Romani alebantur, & in bello ab his tuebantur. Vitruv. præf. lib. 8. Res omnes non ali, neque crescere nec tueri. Vetus inscript. in Philandri not. ad Vitruv. loc. cit. NOSCANT OMNES SENATUS ET POP. ROM. IMPERIVM ET DEORVM NVMINE ET MILITVM FORTITVDINE ET TVERI ET REGI.

Item Tuere in voce Activa in Vet. Inscript. apud Fabrett. p. 498. ROGO PER SVPEROS QVI ESTIS OSSA MEA TVEATIS.

Tuitus, a, um. Partic. Sed tantum pro Perf. Dep. Quintil. in Pariete palmato. Tuitus sum adolescentis miserimi causam. Plin. 6. Epist. 29. Tuitus sum Julium Bassum. i. e. In judicio defendi. Paul. D. de vacatione & excusat. munerum. l. Legato, qui publicum negotium tuitus sit, intra tempora vacationis præstituta rursus ejusdem negotii defensio mandari non potest.

Tutus, a, um. Adj. V. infra paulo.

Tuendus, a, um. Partic. [ἀμυντέος] Cic. 1. Fam. 9. Totus est nunc ab iis, a quibus tuendus fuerat, derelictus.

Pacis mihi cura tuendæ. Ovid. 11. Met. 297. al. Tenendæ.

Vita tuenda mea est. Ovid. 4. Trist. 4. 36.

Tuendus, Passive, pro Defendendus. Cajus in l. An usufr. §. ult. D. de usufruct. Dubitatio est: quousque tuendi essent in eo usufructu municipes? Et placuit centum annis tuendos esse municipes: quia is finis vitæ longævi hominis est. Ulpian. in l. 1. §. 1. D. de jurejur. Tuendum erit jusjur. Neratius in l. Si ea res. in fine. D. de actionibus empti. Sive ab eodem emimus, sive ab alio atque alio: is ex nobis tuendus est, qui prior jus ejus apprehendit, hoc est, cui primum tradita est. Sed si alter ex nobis a domino emisset, is omni modo tuendus est.

TUITIO, ōnis. f. [ἀσφάλεια, Gl. G. L.] Custodia. Cic. in Topic. 90. Tuitio sui. Natura partes habet duas, tuitiōnem sui, & ulciscendi jus.

Prætoris tuitio. Ulpian. in l. 1. D. Quod falso tutore auctore gestum esse dicetur, Nisi forte Prætor decrevit, ratum se habiturum id, quod his auctoribus gestum est. Tunc enim valebit per Prætoris tuitiōnem, non ipso jure.

Tucio, pro Tutio, vel Tuitio, exstat in Gloss. Græcolat. Ασφάλεια, Caucio, Municio, Tucio, Præsidium, Tutela. Nisi mendum est.

TUTO, āre. verbum antiquum, idem significans quod Protego, defendo. Plaut. Merc. 5. 2. 25. Invoco vos, Lares Viales, ut me tutetis. V. & N. 7. 70. Al. Bene juvetis.

TUTOR, [ἀσφαλιζόμενος, Gl. G. L.] āri. frequent. pro Diligenter defendere. Ter. in Hec. prol. 42.

Ego interea meum non potui tutari locum. Idem Hec. 5. 1. 8.

Nam mores facile tutor. Cic. in Somn. Scip. 4. Sed quo sis, Africane, alacrior ad tutandam Remp. sic habeto.

Tutari a. Plin. lib. 7. in præfat. Truncos etiam arboreque cortice, interdum gemino, a frigoribus & calore tutata est.

Tutari & conservare. Cic. pro Sulla, 61. Hunc patronum, defensorum, custodem illius coloniarum, si in omni fortuna atque honore incolumem habere non potuerunt, in hoc tamen casu, quo afflictus jacet, per vos tutari, conservareque cupiunt.

Fortiter & industrie aliquid tutari. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Armis tutari res alicujus. Hor. 2. Epist. 1. 2.

Pericula tutari. Sallust. in oratione Lepidi ad Popul. Rom. Aut si provideritis, in tutandis periculis magis, quam ulciscendo teneamini, Præsidio suo tutari aliquem. Hor. 1. Epist. 18. 81.

Genæ tutantur oculos ab inferiore parte subjectæ, leviterque eminentes. Cic. 2. de Nat. Deor. 43.

Se committere alicui tutandum. Phædr. 1. 32. 1.

TUTATOR, ōris. m. Idem ac Tutor. Apul. de Deo Socr. p. 51. Elmenh. Periculosis tutorat, egenis opitulator.

TUTACULUM, i. n. Prudent. adv. Symmach. 2. 387.

— fida ut tutacula nudis

Invalidisque paret.

TUTAMEN, inis. n. [ἐχέυρημα] Munimentum, defensio. Virg. 5. Æn. 262.

Donat habere viro, decus & tutamen in armis.

TUTAMENTUM, i. n. [ἀσφάλισμα] Liv. 21. 61. Ut ea sola, ignibus aliquoties conjectis ab hoste, etiam tutamentum fuerit.

TUTOR, ōris. m. [ἐπίτροπος ὁρφανοῦ, Gl. L. G. & G. L. φροντιστής, L. G.] Defensor pupilli. Cic. pro Cæcin. 72. Cui filius agnatus sit, ejus testamentum non esse ruptum, judica: quod mulier sine tutore auctore promiserit, debet.

Datio tutoris. Ulp. in l. Muto. D. de tutelis.

Atilianus tutor. Ulpian. titulo undecimo ejus libri, qui est inscriptus Tituli ex corpore Ulpiani, Lex Atilia jubet mulieribus, pupillive non habentibus tutores, dari a Prætorē, & majore parte Tribunorum plebis: quos Atilianos appellamus. Sed quia lex Atilia Romæ tantum locum habet, lege Julia & Titia prospectum est, ut in provincia quoque similiter a præsidibus earum dentur tutores.

Cessicus tutor. V. Cessicus, in CERO, cedis.

Dativus tutor. Ulpian. titulo undecimo ejus libri qui est inscriptus Tituli ex corpore Ulpiani, Testamento nominatim tutores dati confirmantur lege duodecim Tabularum, his verbis, Uti legasset super pecunia, tutelave suæ rei, ita jus esto: qui tutores Dativi appellantur. Modestinus. l. Dativus. D. Rem pupilli salvam fore, Dativus, vel testamentarius tutor, sive curator, non petet satis a collega suo: sed offerre ei poterit, utrum satis accipere velit, an dare.

Falsus tutor, cui opponitur Verus. Ulpianus in l. 1. D. Quod falso tut. &c. Si duo tutores, alter falsus, alter verus auctoritatem accommodaverit, &c.

Fiduciarius tutor. Ulpian. titulo undecimo ejus libri, qui est inscriptus Tituli ex corpore Ulpiani, Qui liberum caput, mancipatum sibi, vel a parente, vel a coemptore manumisit, per similitudinem patroni tutor efficitur, qui Fiduciarius tutor appellatur. V. & Modestinus in l. Quo defuncto. D. de legit. tut.

Honorarii tutores. Ulpianus l. 3. D. de administrat. & peric. tut. & Paulus in l. Si quis tutor. §. 1. D. de rit. nupt.

Idonei atque honesti tutores. Ulpian. in l. Testamento. D. de testament. tutel. V. & paulo post, Eximere aliquem tutela.

Iustus tutor. Ulpian. in l. 3. D. de tutel. Sic Tryphoninus in l. Idem fiet. D. de testament. tut.

Legitimi tutores sunt, qui ex lege aliqua descendunt. Per eminentiam autem Legitimi dicuntur, qui ex lege duodecim tabularum introducuntur, seu propalam, quales sunt agnati: seu per consequentiam, quales sunt patroni. Legitimi tutores, alii tutela in jure cedere possunt. Ulpian. titulo undecimo ejus libri, qui est inscriptus Tituli ex corpore Ulpiani.

Legitimus tutor. Ulp. l. 1. D. de legitimis tutoribus.

Prætorianus tutor. Ulpian. titulo undecimo ejus libri, qui est inscriptus Tituli ex corpore Ulpiani, Moribus tutor dari mulieri, pupillove, qui cum tutore suo lege aut legitimo iudicio agere vult, ut auctore eo agat, (ipse enim tutor in rem suam auctor fieri non potest) qui Prætorianus tutor dicitur, quia a Prætorē urbis dari consuevit.

Temporarius tutor. Ulpian. l. 2. D. de tutoribus & curatoribus datis, &c.

Testamentarius tutor. Ulpian. in l. Si quis sub conditione. D. de testament. tutel.

Abjicere tutorem. Ulpian. in l. Si quis sub conditione. D. de testamentaria tutela.

Accipere tutorem. Ulpian. l. 3. D. de tutelis.

Adhibere tutorem. Ulp. in l. 1. D. Quod falso tutore, Ne contrahentes decipiantur, dum falsus tutor adhibetur.

Adjungere tutorem. Tryphoninus in l. ultima. D. Ubi pupillus educari vel morari debeat, Si idoneus sit tutor, nec expedit alium adjungi.

Adscribere tutorem liberis. V. **ASCRIBO**.

Confirmare tutorem. Paulus in l. Nefennius. D. de excusationibus. Nam & Prætor, qui eum confirmat tutorem, defuncti sequitur iudicium. Modestinus l. 1. D. de confirmando tutore vel curatore.

Constituere tutorem. Paulus in l. Si tutor constitutus. D. de administ. & peric. tut. Sic Modestinus in l. Cajus. D. de excus. tutor.

Creare tutores. Modestinus in l. Scire oportet. D. de tutoribus & curatoribus datis.

Definit esse tutor. Ulpian. in l. Si tutor reipublicæ causa. D. de tutel. & ration. distrabendis. Idem in l. Si adrogati. D. de tutelis.

Dare tutorem alicui. Modestinus in l. Cajus. D. de excusationibus, Cajus testamentum suo Nigidium filio suo tutorem dedit. Sic Paulus in l. Nefennius. D. de excusationibus. Et rursus ibidem l. Ex his apparet. Paulus l. 1. D. de tutelis.

Dari tutores feminæ non possunt, quia id munus est masculorum: nisi a principe filiorum tutelam specialiter postulent. Neratius in l. ultima. D. de tutelis.

Datus alicui vitiose tutor. Scævola in l. Qui testamento. D. de excusationibus.

Durat adhuc tutor. Ulpian. l. §. D. de suspect. tutor. Tutor quoque contutor potest suspectum facere: sive duret adhuc tutor, sive jam defierit ipse, contutor autem maneat tutor.

Eligere tutores liberis. Paulus in l. Amicissimos. D. de excusationibus.

Exigere tutorem idoneum. Ulpian. in l. 1. D. de magistratibus conveniendis, Si magistratus ab initio tutorem idoneum dedit, & satis non exegit, non sufficit. Quod si satis exegit, & idoneum exegit: quantumvis postea facultatibus lapsi sunt tutores vel fidejussores, nihil est quod ei qui dedit imputetur.

Habere tutorem legitimum. Scævola in l. Qui testamento. D. de excusationibus.

Instituere aliquem tutorem filio suo. Cic. 13. Fam. 61.

Institui tutorem testamento. Liv. 1. 34. extr.

- Manet tutor. Ulpian. in l. Si tutor reipublicæ causa. D. de tutel. & ration. distrahendis.
- Mittere tutorem alicui. Cic. 5. de Finib. 64. Nos tutores misimus regibus. Perseverant tutores. Paulus in l. Quæsitum est. D. de tutel. *ils sont toujours tuteurs.*
- Petere sibi tutorem. Pomponius l. 2. D. de tutel. Non est exigendum a pupillo, ut tutorem sibi petat.
- Petere tutorem alicui. Ulpian. in l. 1. D. de eo qui pro tutore, &c. V. titulum, Qui petant tutores, &c.
- Postulare tutorem videtur, & qui per alium postulat; item nominare, & qui per alium hoc idem facit. Ulpian. l. 2. D. de fidejussoribus & nominatoribus tutorum.
- Remanet tutor. Ulpian. in l. Si filiusfamilias. D. de tutel. & ration. distrahendis.
- Scribere tutorem. Ulpian. in l. Si hereditas. D. de testamentaria tutela, Quid enim interest, suum servum an alienum tutorem scripserit: quum pupilli favore, & publicæ utilitatis gratia assumpta libertas sit in persona ejus, qui tutor scriptus est?
- Scribere aliquem tutorem testamento. Paulus in l. Nefennius. D. de excusationibus.
- Esse tutorem alicui. Scævola in l. Qui testamento. D. de excusationibus, Quum nemo patruus impuberi tutor esset.
- Tutor, proprie Qui tuetur, Defensor, ut
- Orbata resp. tutoribus annuis. Cic. Post rexit in Senat. 4. i. e. Consulibus.
- Tutor finium Silvanus. Hor. Epod. 2. 23.
- Orbæ eloquentiæ quasi tutores relictis simus. Cic. de Clar. Orat. 330.
- TUTOR**, icis. f. Justinian. cap. 5. t. 35. l. 3. Filiorum tutricem eam existere sancimus. V. Dari tutores in dict. super.
- TUTORIUS**, a, um. Adj. Justin. 33. 4. Mittitur, qui tutorio nomine regnum pupilli administret.
- TUTELA**, æ. f. [*ἐπιτροπή* ὁρῶν, ἀσφάλεια, Gl. L. G. & G. L.] Defensio, sive jus ac potestas alicuius tuendi. Paulus l. 1. D. de tutel. Tutela, est vis ac potestas, in capite libero constituta, ad tuendum eum, qui per ætatem sua sponte se defendere nequit, jure civili data ac permessa. Tutores autem sunt, qui eam vim ac potestatem habent. Cic. 1. Off. 85. Ut enim tutela, sic procuratio Reip. ad eorum utilitatem, qui commissi sunt, non ad eorum quibus commissa est, gerenda est.
- Actor tutelæ. Pomponius in l. Solet. D. de tutel.
- Jure tutelarum. Cic. 1. de Orat. 173.
- Cessicia tutela. V. Cessicius, in CERO, Ære.
- Diffusa & negotiosa tutela. Paulus in l. Si is, qui tres tutelas administrabat. D. de excusationibus.
- Legitima tutela. Cic. 1. Att. 5. De tutela legitima, in qua dicitur esse puella, nihil usu capi posse.
- Legitimæ tutelæ dicuntur, quæ, quum quis intestato mortuus est, ejus liberis lege dantur. Dari autem agnatos, & consanguineos, item patronos, id est eos, qui ad legitimam hereditatem admitti possunt, scribit Ulpianus in consuetudine fuisse: & patronos ob eam causam, ut qui sperarent successionem, iidem ea bona studiosius tuerentur. conf. mox Amittere tutelam &c. & Diminui de tutela &c.
- Testamentaria tutela, cui opponitur Legitima. Ulpian. in l. Si tutor Reipublicæ causa. D. de tutel. & ration. distra. Quia semper legitima tutela testamentariæ cedit. V. etiam titulum De testamentaria tutela.
- Abdicare se tutela. V. ABDICO.
- Abiit ad propinquos tutela. V. ABEO.
- Abire tutela. Ulpian. l. 3. D. de suspect. tut. Non erit famosus, quia nou est abire tutela iussus.
- Agnoscere tutelam. Ulpian. in l. Si filiusfamilias. D. de tutel. Si filiusfamilias tutor a Prætoribus datus sit, si quidem pater tutelam agnovit: in solidum debet teneri. Si non agnovit: duntaxat de peculio. Agnovisse autem videtur, sive gessit, sive gerenti filio consensit, sive omnino tutelam attigit. Unde quum quidam filio scripisset, ut diligenter tutelam gereret, Quum scias (inquiens) periculum, ad nos pertinere: dixi, hunc quoque videri agnovisse. Plane si solum monuit filium, non videtur agnita. *Approuver, Accepter, Avoir agreable.*
- Agere tutelam cum tutore. Ulpian. in l. 1. D. de tutel. & ration. distrahendis. & rursus ibidem l. Si tutor reipublicæ causa.
- Amittere tutelam legitimam. Ulpianus in l. 2. D. de legitimis tutoribus.
- Attingere tutelam. Ulpian. in l. 1. D. de eo, qui pro tutore, &c. Si omnino non attigerit tutelam, non tenebitur. Neque enim attingere debuit, qui tutor non erat.
- Cohæreere tutelis ante susceptis. Tryphoninus in l. penult. D. de excusationibus.
- Commendare filios suos alicujus tutelæ. Cic. 1. de Orat. 228.
- Committere alicui tutelam. Ulpian. l. Muto. D. de tutel. Idem in l. Testamento. D. de testamentaria tutela.
- Vacationem tutelarum concedere alicui. h. e. Ne cogatur alicujus tutelam suscipere. Callistratus in l. Non tantum. D. de excusationibus.
- Confirmata tutela. Ulpian. in l. Si hereditas. D. de testamentaria tutela.
- Convenire aliquem tutelæ. Subaud. Judicio. Ulpian. in l. Si tutor Reipublicæ causa. D. de tutel. & ration. distrahendis.
- Decernere tutelam alicui. Ulpian. in l. Legitimos. D. de legitimis tutoribus.
- Deferre alicui tutelam: & Delata alicui tutela. Paulus in l. Si is qui. D. de excusationibus. conf. Tryphon. l. penult. ejusd. tit.
- Deponere tutelam. Paulus in l. Post susceptam. D. de excusationibus, Post susceptam tutelam cæcus, aut mutus, aut surdus, aut furiosus, aut valetudinarius deponere tutelam potest. Paupertas, quæ operi & oneri tutelæ impar est, solet tribuere vacationem.
- Descendunt tutelæ ad aliquem. V. Transfuit tutela.
- Descendit tutela ad solum filium, post filium tunc ad nepotem. Ulpian. l. 3. D. de legitimis tutoribus.
- Detinere aliquem in aliqua tutela. Paulus in l. Si is qui. D. de excusationibus. Idem in l. penultima. D. de tutoribus & curatoribus datis, &c.
- Diminui nihil potest de tutela legitima, sine omnium tutorum auctoritate. Cic. pro Flacc. 84.
- Dimitti a tutela. Modestinus l. 3. D. Qui petant tutores, Qui qualitercunque dimissi sunt per excusationem a tutela, necesse non habent petere pupillis tutorem.
- Dari aliquem ad tutelam. Papinianus in l. ultima. D. de excusationibus. Sed & hoc genus excusationis est, si quis se dicat ibi domicilium non habere, ubi ad tutelam datus est.
- Durare in tutela. *Demeurer en tutelle.* Ulpianus l. tertia. D. de tutel.
- Excusari a tutel. Callistratus in l. Non tantum. D. de excusationibus.
- Excusare se a tutela. Paulus l. Nefenn. D. de Excusat.
- Excusari de tutela. Hermogenianus in l. Administrantes. D. de excusationibus, Eorum, qui reipublicæ causa absunt, comites de tutela, quæ absentibus vel profectoribus delata est, excusantur; nam susceptam antea non deponunt.
- Eximere aliquem tutela. Modestinus in l. 15. D. de excusationibus, Claudius Marcus (quamvis filiusfamilias) si idoneus tutor esse videbitur, pater autem ejus idcirco cavere non vult, ut filium suum tutela eximat, & in hoc artificio perseverabit; existimo te huic fraudi recte occursum, ut & filius, & ipse ad tutelam liberorum Clementis gerendam compellantur.
- Expediri non potest administratio tutelæ sine hoc. Ulpianus in l. Si tutor post pubertatem. D. de tutel. & rationibus distrahendis.
- Finitur tutela, non solum pubertate, sed etiam morte tutoris vel pupilli. Paulus in l. 4. D. de tutel. & ration. distrahendis.
- Fungi tutela. Ulpian. l. 2. D. de tutoribus & curatoribus datis, &c.
- Gerere atque administrare tutelam. Ulpian. l. 1. D. de administ. & pericul. tut.
- Habere tres tutelas. Paulus in l. Si is qui tres tutelas administrabat. D. de excusationibus.
- Imputare alicui tutelam. Paulus in l. Si is qui. D. de excusationibus.
- Injungere alicui tutelam filiorum. Paulus in l. Nefennius. D. de excusationibus.
- Injungere alicui munus tutelæ. Tryphoninus in l. penult. D. de excusationibus.
- Mandare tutelam alicui. Papinianus in l. Jure nostro. D. de testamentaria tutela. Idem ibidem l. Qui tutelam testamento mandatam excusationis jure suscipere nolit.
- Nancisci tutelam. Cajus in l. Si plures. D. de legitimis tutoribus, Si plures sint agnati, proximus tutelam nanciscitur: & si in eodem gradu plures sint, omnes tutelam nanciscuntur.
- Obire munus tutelæ. Tryphoninus in l. penultima. D. de excusationibus.
- Obligatur & furti & tutelæ. Ulpian. in l. 1. D. de tutel. & ration. distrahendis.
- Occupare tutelam. Marcianus l. in eos. D. de tutel. In eos extra ordinem animadvertitur, qui probantur nummis datis tutelam occupasse.
- Onerari tutela. Paulus in l. Quæro. D. de testamentaria tutela.
- Pertinet ad Plantium tutela. Jabolenus in l. penult. D. de testamentaria tutela. Sic Ulpian. l. 3. D. de legitimis tutoribus.
- Pupillum fraudare, qui in tutelam pervenit. Cic. pro Rosc. Com. 16.
- Recusare onus tutelæ. Paulus in l. Nefennius. D. de excusationibus.
- Redit tutela ad legitimum tutorem. Ulpian. in l. Si quis sub conditione. D. de testamentaria tutela.
- Redintegrare tutelam. Papinianus l. 8. D. de tutel. & ration. distrahendis, Quamvis jure postliminii tutelam pristinam possit redintegrare.
- Remanebit tutela apud fratres. Ulpian. l. 1. D. de legitimis tutoribus.
- Removere aliquem tutela. Ulpian. l. 4. D. de suspect. tut.
- Remotus a tutela. Paulus in l. Quid autem. D. de excus. tut.
- Repelli & rejici a tutela. Ulpian. in l. Testamento. D. de testamentaria tutela.
- Retineat tutelam, quoad restituatur hæreditas. Papinianus in l. Si impuberi. D. de tutoribus & curatoribus datis, &c.
- Revertitur ejus tutela ad agnatum. Paulus in l. Intestato. D. de legitimis tutoribus.
- Subdita utraque cura tutelæ tuæ. Ovid. Rem. Amor. 78.
- Subire onus alicujus tutelæ. Paulus in l. Si is qui. D. de excusationibus.
- Sufficere non posse administrationi tutelæ. Pomponius in l. Solet. D. de tutel.
- Penes patronum est tutela. Ulpian. l. 3. D. de legitimis tutoribus, Si aliquis ex patronis decesserit: tutela penes ceteros patronos est, quamvis ille filium reliquerit.
- Tutela non erit apud patronum. Papinianus in l. Si impuberi. D. de tutoribus & curatoribus datis, &c.
- Suscipere tutelam. Paulus in l. Amicissimos. D. de excusationibus. Ibidem in l. Plane. Tacit. 1. Ann. 2. V. Mandare tutelam, supra.
- Suscepta tutela finitur eo casu. Paulus in l. Amicissimos. D. de excusationibus.
- Suscipere officium tutelæ. Callistratus in l. Non tantum. D. de excusationibus.
- Suscipere onus tutelæ. Paulus in l. Amicissimos. D. de excusationibus.
- Sustinere periculum alicujus tutelæ. Paulus in l. Si is qui. D. de excusationibus.
- Teneri judicio tutelæ. Ulpian. l. 1. D. de tutel. & ration. distrahendis.
- Traditus in tutelam tibi gnatus. Cic. 2. de Orat. 193.
- Transfuit tutela. Cajus in l. Tutela. D. de tutel. Tutela plerumque virile officium est, & sciendum est, nullam tutelam hæreditario jure ad alium transire. Et licet ad liberos virilis sexus perfectæ ætatis descendunt legitimæ, ceteræ tamen non descendant.
- Valet tutela. Pomponius in l. Si nemo. D. de testamentaria tutela.
- Versari in aliqua tutela, pro Tutelam aliquam administrare. Ulpian. l. 3. D. de suspectis tutoribus, Si tutor inimicus pupillo parentibusve ejus sit, & generaliter, si qua justa causa Prætorum moverit, cur non debeat in ea tutela versari: rejicere eum debet.
- Vocari ad tutelam. Papinianus in l. Qui tutelam. D. de testamentaria tutela.
- Factus suæ tutelæ pupillus dicitur, Qui non est amplius in potestate tutoris. Ulp. in l. Quoties. 6. Nequaquam. D. de administ. & peric. tutor.
- Venire in suam tutelam. Cic. Topic. 44. Crassus in Curiana causa exemplis plurimis usus est, agens de eo, qui testamento sic hæredem instituisset, ut si filius natus esset in decem mensibus, isque mortuus prius, quam in suam tutelam venisset, secundus hæres hæreditatem obtinisset. h. e. Inquit Boethius, Ante obiret diem, quam testamentum jure facere posset, secundus hæres succederet. Idem Cic. 1. de Orat. 180. Quum Q. Scævola &c. ex scripto testamentorum jura defenderet, negaretque, nisi postumus & natus, & ante quam in suam tutelam veniret, mortuus

mortuus esset, hæredem eum esse posse, qui esset secundum postumum & natum & mortuum hæres institutus: ego autem defenderem hac eum mente fuisse, qui testamentum fecisset, ut si filius non esset, qui in tutelam veniret, M. Curius esset hæres. Secundum postumum, i. e. Post postumum. In suam igitur tutelam venisse, est Sui juris esse, non tutoris, & per ætatem testamentum facere posse. Sic rursus loquitur ipse Cic. in Brut. 194. & 196.

Tutela, significatione latiori, [τὸ προστασία, Gl. L. G.] Ipsa tuitio, vel defensio. Lucret. lib. 5. 859.

Commendata manent, tutelæ tradita nostræ.

Committere studium suum in tutelam alicujus. Ter. prol. Hec. 52.

Ad tutelam patriæ tanta multitudo feminarum concurrat, ut, &c. Justin. lib. 25. 4.

Desperata tutela urbis, ut circumvallari mœnia viderunt, &c. Liv. 23. 17. pr. Latent omnia hæc nostra præclara studia, &c. in tutela ac præsidio bellicæ virtutis. Cic. pro Muren. 22.

In tutela Jovis esse salutem hominum. Cic. 3. de Finib. 66.

Rerum tutela mearum Cum sis. Hor. 1. Epist. 1. 103.

Tutelæ & Septa, idem. Varr. 1. de R. R. cap. 14.

TUTELA, æ. f. [παροπιστή, Gl. L. G.] Dei alicujus signum, prout impositum, navi nomen imponens. Sen. Epist. 77. Navis bona dicitur, non quæ pretiosis coloribus picta est, nec cui argenteum rostrum est, nec cujus tutela ebore calata est. i. e. Numen tutelare navis, seu numen, in cujus tutela est navis. Sil. lib. 14. 543.

Tutelæque deum fluitant. Ibidem dixerat 410.

Numen erat celsæ puppis vicina Dione. Et 438.

Ammon numen erat Libycæ gentile carinæ. Huc spectat illud Ovid. 1. Trist. 3. 110.

— & pictos verberat unda deos. Illud quoque Virg. 10. Æn. 171. — aurato fulgebat Apolline puppis.

TUTELARIS, e. Adj. Quod ad tutelam pertinet: ut, Causa tutelar. Ulpian. 1. l. Videamus. §. 1. D. de litem jurando.

Tutalaria instrumenta. Paulus in l. Hæredes. D. de fidejussoribus & nominatoribus & hæredibus tutorum, Non excusetur hæres, si dicat se instrumenta tutalaria non invenisse.

Dii tutelares, In quorum tutela sunt urbes. Macrob. 3. Saturn. 9.

TUTELARIUS, i. m. [ἐφεδρικός, Gl. L. G.] pro Ædili, & eo qui ædes sacras aut publicas suo periculo tuetur; quæ dictio nullo alio in loco a nobis lecta est, præterquam apud Plin. lib. 34. cap. 7. Capite tutelarios cavere pro ea instituti publici fuit. [i. e. Ædituos, νεωκόρους.]

TUTELATUS, a, um. Adj. In tutelam assignatus. Aggen. de Limit. Agr. p. 58. Gœf. Genus agri tutelatum.

TUTELATOR, ōris. m. Defensor. Mart. Capel. 2. Tutelator, fidelissimusque germanus.

TUTANUS, i. m. Deus a tutando dictus, viz. Hercules. Varro apud Non. 1. 242. Tutatum omnes, qui laborant, invocant.

TUTELINA, vel TUTILINA, æ. f. Dea a tuendis frugibus. Varro apud Non. 1. 242. Tuam fidem, Tutelina, invoco. conf. Cæl. Rhodig. lib. 25. cap. 30.

TUTUS, a, um. ior. issimus. Adj. [ἀσφαλής, Gl. L. G. & G. L.] Metu vel periculo vacuus, in tutela locatus. Virg. 1. Æn. 575.

Auxilio tutos dimittam, opibusque juvabo.

Tutus a. Cic. 2. de Nat. Deor. 120. Obducuntur libro aut cortice trunci, quo sint a frigoribus, & caloribus tutiores.

A ferro tutus. Ovid. 13. Met. 498.

Non hospes ab hospite tutus. Ovid. 1. Met. 144.

Ab insidiis alicujus tutus. Cic. 10. Fam. 31.

A morsu fieri loco tutum. Plin. lib. 11. cap. 25. Unum modo relinquere solertissimum, & qui se ipsius matris clunibus imponendo, tutus & a cauda & a morsu loco fiat.

A perfidia tutus. Liv. 28. 44.

A vi tutus. Liv. 3. 44. Jam a vi tuta erat, quum assertor, &c.

Ad omnes ictus tutus. Liv. 36. 32.

Tutum adversus pericula. Celsus lib. 5. cap. 21.

Consilium tutum, Firmum, quod nil periculi habet. Ter. Heaut. 2. 3. 86.

Nusquam tuta fides. Virg. 4. Æn. 373.

Fortuna tuta & tranquilla. Cic. Anteq. iret in exsil. 14.

Injuria tuta ab aliquo. Liv. 35. [Nisi error.]

Iter tutum currere. Virg. 5. Æn. 22.

Locus tutus, In quo secure versari, aut quippiam agere possumus. Ter. Phorm. 5. 35. Non satis tutus est ad narrandum hic locus. Cic. pro Lege Manil. 31. Quis locus tam firmum habuit præsidium, ut tutus esset?

Loca tutiora. Liv. 2. 62.

Perfugium tutum. Tacit. 12. Ann. 29.

Portus tutissimus. Cæf. 3. Bell. Civil. 27.

Receptus tutus. Liv. 27. 17.

Statio tutissima nautis. Virg. 4. Georg. 421.

Tellus tutissima. Stat. 1. Achil. 211.

Via tuta frequensque. Ovid. 1. de Arte Am. 585.

Per vias tutas ambulare. Ovid. 1. Fast. 122. al. Perpetuas vias.

Viam tutam fugæ querere. Cic. pro Cæcin. 44.

Vita tuta. Cic. 1. de Finib. 53. Nam diligere & carum esse jucundum est, propterea quia tutiorem vitam & voluptatem efficit plenior.

Tuta timere. Ovid. 7. Met. 42.

Omnia tuta timens. Virg. 4. Æn. 298.

In tutum eduxit legiones. V. 1. N.

In tuto res est. V. 1. N.

In tuto esse. Ter. Heaut. 4. 3. 30.

Tuto esse, pro In tuto. Cic. 14. Fam. 3. Ut tuto sim, quod laboras, id mihi nunc facillimum est.

Tutus, interdum A quo nihil mali timetur, A quo nullum imminet periculum. Cui nihil imminet periculi, & a quo nihil imminet periculi.

Sic ἀσφαλής. H. St. Gloss. Græcolat. Ἀσφαλής, Cautus, Tutus, tuta.

Potuit & innoxius addi.

TUTO, Adv. [ἀσφαλώς, Gl. L. G.] Impune, sine periculo. Ter. Heaut. 1. 20. Loquere. s. at tuto. & N. loquere. Cic. 4. Verr. 141. Qua vix tuto transire posse videamur. Virg. 2. Georg. 332.

Tuto & sine metu. Cic. 2. de Finib. 82. Ob eamque rem solendam esse quod sine ea tuto & sine metu vivi non posset.

Tuto & libere. Cæf. 1. Bell. Civil. 2.

Amare tuto. Ovid. 2. Amor. 2. 65.

A suis munitus, tuto in magistratum gereret. Cic. pro Sext. 79.

Nec mihi tuto in Senatum venire licet. Cic. 12. Fam. 2.

TUTE, Adv. [ἀσφαλώς, Gl. L. G.] Idem. ut

Tute cauteque agere aliquid. Auctor ad Herenn. lib. 3. 12.

Eum tute vivere, qui honeste vivat. Auctor ad Herenn. lib. 3. 9.

Tutius, Comparativi gradus. Ovid. 13. Met. 9.

Tutius est igitur fictis contendere verbis,

Quam pugnare manu. [Adj. est, non Adv.]

Tutissime, superlat. [ἀσφαλέστατα] Cic. 8. Att. 12. Censeo ad nos Luceriam venias; nam te hic tutissime fore puto.

TUTROBIS, [τῆροβίς] Fluvius Britanniae, Ptolemæo lib. 2. cap. 3. Camdeno Tivy.

T U G

TUGURIUM, i. n. [τῆγυριον, Gl. L. G.] dictum est quasi Tegurium a togendo, & in u mutata: Rustica habitatio, tecta ex ulva palustri. Virg. 1. Ecl. 69.

Pauperis & tuguri congestum cæspite culmen. Pro Tugurii.

Tugurii appellatione (ut ait Pomponius D. de verb. signific. l. Tugurii) omne ædificium, quod rei rusticæ magis custodiendæ convenit, quam urbanis ædibus, significatur. Quæ autem ita ædificantur, ut nec parietem habeant, nec luto crustata sint: sed stramentis vel arundinibus, aliove simili genere teguntur: tuguria appellant. Columel. lib. 12. cap. 15. Et Varro 3. de R. R. cap. 1.

TUGURIOLUM, i. n. dimin. [τῆγυρίον] Parvum tugurium. Apul. 4. Miles. p. 147. Elmenh. Arnob. 6.

TUGURIUNCULUM, i. n. aliud dimin. Hieron. in vita Hilarii.

T U I

TUI, V. TUUS.

TUITIO, V. TUTOR.

T U L

TVLL. H. Tollus Hostilius.

TULI, [τῦλλος, ὑπὸ τῆς γλῶσσης, Gl. L. G.] V. FERRO.

TULIPHURDUM, [τῦλλιφῦρδον] Ptolemæo lib. 2. cap. 11. Germaniæ urbs: vulgo Göttingen.

TULISBURGIUM, i. n. [τῦλλισβούργιον] Ptolemæo lib. 2. cap. 11. Urbs Germaniæ; hodie Brunsvicum, vulgo Brunsvic. [An idem potius?

TULLIA, TULLIANE, V. TULLIUS.

TULLIANUM, i. n. Sallust. in Catil. cap. 55. Ipse dispositis præfidiis, Lentulum in carcerem deducit: Idem fit ceteris per Prætores. Est locus in carcere, quod Tullianum appellatur: ubi paulum ascenderis ad lævam, circiter duodecim pedes humi depressus: eum muniunt undique parietes, atque insuper camera lapideis fornicibus juncta: sed inculca tenebris, odore fæda, atque terribilis ejus facies est. In eum locum postquam dimissus est Lentulus, judices rerum capitalium, quibus præceptum erat, laqueo gulam fregere. Varro dictum ait Tullianum, quod fuerit a Tullo Romanorum rege additum carceri. V. Varr. de L. L. 4. 12. & Fest.

TULLIOS, alii dixerunt Silanos, alii Rivos, alii Vehementes projectiones sanguinis arcuatim fluentis, quales sunt Tiburi in Aniene. Ennius in Ajace, Ajax misso sanguine tepido tullii efflantes evolant. Faëus lib. 18. Alii tamen Tullios omnis causa dictos volunt, quasi tollendos.

TULLIUS, i. m. [τῦλλος] Nomen gentis Patriciæ apud Romanos, ex qua fuit Servius Tullius.

M. Tullius, orator omnium Latinorum facile princeps, cognomento Cicero, quod vide.

TULLIA, æ. f. Filia M. Ciceronis, de qua sæpe in Epistolis Fam. 2. 15: 6. 18. & Att. 10. 18.

TULLIOLA, æ. f. Dimin. Eadem Ciceronis filia, de qua 1. Att. 3.

TULLIANS, Adv. Augustin. de Grammat. p. 98. Adverbia etiam ab appellativis transeunt; & sicut a pulcro, pulcre, sic a Tullio, Tulliane.

TULLUM, [τῦλλος] Galliæ urbs in Belgica, auctore Ptolemæo lib. 2. cap. 9. Vulgo Toul.

TULLUS, [τῦλλος] Hostilius, tertius Romanorum rex bellicosus. De quo V. Liv. 1. 26.

TULUTANUS, i. m. [βουλτανός] Gloss. Lat. Græc. V. TOLUTANUS.

T U M

TUM, [τί, Gl. L. G. & G. L. & πῦ, L. G.] Copulativa particula frequenter sequitur dictionem Cum. Cum minus quiddam, vel magis generale proponit: Tum vero, majus, vel minus generale, Indicativoque fere jungitur. Cic. 1. de Nat. Deor. 1. Cum multæ res in philosophia nequaquam satis adhuc explicatæ sunt, tum perdifficilis, Brute, (quod tu minime ignoras) & perobscura questio est de natura deorum. Sed hic duplex est verbum. Aliquando unum tantum est, & cui adhæreat Cum. Cic. 4. Tusc. 1. Cum multis in locis nostrorum hominum ingenia virtutesque, Brute, soleo mirari, tum maxime in his studiis, quæ sero admodum expetita in hanc civitatem e Græcia transfulerunt. V. CUM.

Subjunctivo modo aliquando jungitur. Cic. 14. Att. 13. Nosque cum multum litteræ, tum non minimum Idus quoque Martiæ consolentur.

Nulli verbo aliquando adhærent, ut in subjectis exemplis. Cic. 2. Fam. 2. Qui cum suis laudibus, tum vero te filio, superasset omnium fortunam, si ei contigisset, ut te ante videret, quam a vita discederet. Idem 1. Verr. 2. Factum est, uti cum summum in veteribus patronis mulis, tum nonnullum etiam in me præsidium suis fortunis constitutum esse arbitrantur.

Cum spe summa, maxima, tum majore etiam animo. Cic. 1. Q. frat. 2. Tum, geminatum in rebus paribus. Plaut. Cist. 1. 1. 2.

Tum ego antihac te amavi, & mihi amicam esse crevi,

Mea Gymnasium, & matrem tuam, tum id mihi hodie

Aperuistis, tu atque hæc. Al. Cum ego.

Tum semper, tum in his ipsis rebus. Cic. 4. Verr. 107.

Qui non tum hoc, tum illud: sed idem semper. Cic. de Amicit. 13. Tum, sæpius repetitum, pro Et. Cic. 2. de Nat. Deor. 52. Quia tum occultantur, tum rursus aperiuntur, tum abeunt, tum recedunt, tum

antece-

Q o o 3

antecedunt, tum autem subsequuntur, tum celerius moventur, tum tardius.
 Tum autem, pro Et. Ter. Eun. 2. 3. 11.
 Ut illum di, deaque senium perdant, qui me hodie remoratus est,
 Meque adeo, qui restiterim: tum autem qui illum non floccifecerim.
 Donat.
 Tum, Præterea, inquit Donatus. Ter. in prol. Eun. 4.
 Si quisquam est, qui placere se studeat bonis
 Quamplurimis, & minime multos lædere:
 In his poëta hic nomen proficitur suum.
 Tum si quis est, qui dictum in se, &c. Virg. 3. Æn. 228.
 Tum præterea. Cic. 3. Verr. 63.
 Quid tum inde? Cic. pro Muren. 26.
 Tum vero, pro Deinde, Cum non præcedente. Cic. 1. de Orat. 194.
 Ex his enim & dignitatem maxime expetendam videmus: tum vero
 iustus atque honestus labor honoribus, præmiis atque splendore decora-
 tur. Vetus exemplar legit, Cum verus, iustus, &c.
 Tum, pro Deinde. Cic. 1. de Orat. 202. Deinde qui possit, non tam
 caduceo, quam nomine oratoris ornatus, incolumis vel inter hostium
 tela versari: tum qui scelus fraudemque nocentis possit dicendo subijcere
 odio civium, supplicioque constringere. Budæus.
 Tum autem, Præterea, inquit Donatus. Ter. And. 1. 5. 34.
 Laborat e dolore: atque ex hoc misera sollicita est, diem
 Quia olim in hunc sunt constitutæ nuptiæ: tum autem hoc timet,
 Ne deferat se. Cic. 2. de Nat. Deor. 101. Iſque tum fufus & ex-
 tenuatus sublime fertur: tum autem concretus in nubes cogitur.
 Tum, pro Tunc. [τόν] Adv. temporis. Ter. Phorm. 2. 1. 12.
 Quamobrem omnes, cum secundæ res sunt maxime, tum maxime
 Meditari secum oportet, quo pacto adversam ærumnam ferant.
 Cic. 4. Acad. 71. Quoque solebat uti argumento tum, cum ei placebat nihil
 posse percipi.
 Nisi forte hæc illi tum arma dedimus, ut nunc cum bene parato pugnare-
 mus. Cic. 7. Att. 6.
 Tum interim. Cic. pro Cluent. 179.
 Tum demum, Novissime. Virg. 12. Æn. 6.
 Tum demum movet arma leo. Plaut. Trin. 3. 3. 52.
 Tum igitur demum adolescenti aurum dabis,
 Ubi erit locata virgo in matrimonium.
 Tum denique, pro Tunc tandem. Cic. 2. de Legib. 9. Erat enim ratio
 profecta a rerum natura, & ad recte faciendum impellens & a delicto
 avocans: quæ non tum demum incipit lex esse, quum scripta est, sed
 tum, quum orta est.
 Tum denique, pro Tum demum, vel ad extremum. Cic. 4. Verr. 1.
 Putabam tum denique recte judicari posse, si, &c.
 Tum vero. Virg. 1. Æn. 489.
 Tum vero ingentem gemitum dat pectore ab imo.
 TUMBA, æ. f. [τύμβος] Locus in terra concavus. Unde & pro Sepulcro
 poni consuevit. Perottus. V. TUMBUS.
 TUMBO, ai, [οὐδάνω, Gl. L. G.] ēre. Inflari. Plaut. Pers. 2. 5. 11.
 Quid hoc hic in collo tibi tumet? s. vomica est, pressare parce.
 Corpus tumet omne veneno. Ovid. 3. Met. 33.
 Lingua tumet. Ovid. 7. Met. 556.
 Lumina fletu tumet. Tibul. lib. 1. 8. 68.
 Orbis genuum tumebat. Ovid. 8. Met. 807. al. Rigebat.
 Tumere vastius. Celf. lib. 7. cap. 18.
 Vere tument terræ. Virg. 2. Georg. 324.
 Tumere negotia, Cic. 14. Att. 4. dixit, quæ in eo sunt, ut in tumul-
 tum, aut bellum erumpant: ut tumescunt arborum gemmæ, cum par-
 turiunt frondes: tument animalia, cum in libidinem turgent: tument
 terræ, cum parere, aut gignere cupiunt, ut vere. Tument, inquit,
 negotia. Sic Turneb. Advers. 13. 5. V. TUMOR rerum.
 Bella tument, Surgunt. Ovid. 7. Epist. 121.
 Tumere, pro Superbire: quoniam inflati quodam modo superbientium
 animi videntur. Plin. lib. 7. cap. 7. Tu, qui te deum credis, aliquo suc-
 cessu tumens, tanti perire potuisti.
 Laudis amore tumes. Hor. 1. Epist. 1. 36.
 Animus turgescit & tumet. Cic. 3. Tusc. 19. Sapientis autem animus semper
 vacat vitio, nunquam turgescit, nunquam tumet.
 Tumere, pro Irasci. Stat. 2. Silv. 1. 58.
 Accensum quis bile feret? famulisque tumentem Leniet?
 Tumentibus plebis animis. Plin. Paneg. 27.
 Corda tument rabie. Virg. 6. Æn. 49.
 Ora tument ira. Ovid. 3. de Arte Am. 503.
 TUMENS, entis. Partic. [οὐδάνων] ut
 Pedes tumentes. Virg. 2. Æn. 273.
 Suræ tumentes. Hor. Epod. 8. 9.
 Vana tumens. Virg. 11. Æn. 854. i. e. Superbiens in vanum, Plenus
 vanagloria.
 Animi tumentes. Lucret. lib. 1. 354.
 Animus inflatus & tumens. Cic. 3. Tusc. 19. Sic igitur inflatus ac tumens
 animus in vitio est.
 Aura tumens. Ovid. 5. Trist. 5. 29.
 Fluvius tumens. Virg. 8. Æn. 86.
 TUMESCO, [οὐδάνω, Gl. L. G.] ēre. Tumidum fieri. Cic. 1. de Divin. 13.
 Atque etiam ventos præmonstrat sæpe futuros
 Inflatum mare, quum subito penitusque tumescit. Ex poeta.
 Colla inflata tumescunt. Ovid. 6. Met. 377.
 Maria alta tumescunt. Virg. 2. Georg. 479.
 Pondera ventris tumescebant, Infans crescebat in utero. Ovid. 11. Ep. 37.
 Alte tumescunt serviles animi. Claud. 1. in Eutrop. 176.
 Bella operta tumescunt. Virg. 1. Georg. 465.
 Aquæ tumescentes æquoris. Ovid. 3. Amor. 11. 30.
 TUMEFACIO, fēci, factum, [οὐδάνω, οὐδάνω, Gl. L. G.] ēre. Tu-
 midum facere. Martial. lib. 4. 11.
 Dum nimium vano tumefactus nomine gaudes. Ovid. 15. Met. 303.
 Extentam tumefecit humum.
 Cor tumefactum. Sen. Agam. 13.
 TUMENTIA, æ. f. Cæl. Aurel. Acut. 1. 10. 74. Capitis tumentia.
 TUMOR, ōris. m. [οὐδάνω, Gl. L. G. & G. L. οὐδάνω, οὐδάνω, L. G. οὐδάνω,
 G. L.] Inflatio. Plin. lib. 7. cap. 6. Ingestibile onus: crurum & ingui-
 num levis tumor. Cic. 3. Tusc. 19. Num manus affecta recte est, quum
 in tumore est?

Repentinus oculorum tumor. Cic. 4. Tusc. 81.
 Corporis bonam valetudinem tumor imitatur. Auct. ad Heren. 4. 16.
 Minuere aliquid ex tumore. Celf. lib. 5. cap. 28.
 Obcauit tumor. Celf. lib. 4. cap. 24.
 Tumor animi. Cic. 3. Tusc. 26. Non inerant in his, quæ tibi casus inve-
 xerat, & quidem inveterato malo, quum tumor animi refedisset.
 Inanis tumor. Quintil. lib. 2. cap. 10.
 Vanus tumor. Sil. lib. 11. 150.
 Gerere tumores mente, Superbire. Lucan. lib. 10. 100.
 Tumor rerum, Eruptio & commotio. Cic. 14. Att. 5. Meam stultam
 verecundiam, qui legari noluerim ante res prolatas, ne deferere vide-
 rer hunc rerum tumorem: cui certe si possem mederi, deesse non debe-
 rem. Interitum Cæsaris magnæ turbæ statim consecutæ sunt. Eas tu-
 morem appellat, sumpta translatione a corporibus male affectis: ideoque
 infert Mederi. Etiam in epistola proxima superiore dixerat, Tument
 negotia.
 TUMIDUS, a, um. Adj. [οὐδάνω, οὐδάνω, Gl. L. G.] Inflatum signi-
 ficat. Plin. lib. 19. cap. 6. Silvestri minores, tumidæ. Cic. 3. Tusc. 19.
 Num aliquod quippiam membrum tumidum ac turgidum non vitiose se
 habet?
 Æquor tumidum. Virg. 5. Æn. 157.
 Amnis tumidus. Lucan. lib. 1. 205.
 Mare tumidum. Virg. 8. Æn. 671.
 Montes tumidi. Ovid. 2. Amor. 16. 51.
 Pontus tumidus fluctibus. Ovid. 1. Trist. 3. 24.
 Torrens tumidus. Ovid. 1. Amor. 7. 43.
 Venter tumidus pondere cælesti. Ovid. 3. Fast. 42.
 Uvæ tumidæ. Ovid. 15. Met. 77.
 Cervices tumidæ, Inflatæ. Cic. in Vatin. 4. Repente enim te, tan-
 quam serpens e latibulis, oculis eminentibus, inflato collo, tumidis
 cervicibus intulisti.
 Homo durus, confidens, tumidus. Hor. 1. Serm. 7. 7.
 Successu tumidus. Ovid. 8. Met. 495.
 Imagine genitoris tumidus. Ovid. 1. Met. 754.
 Cor tumidum vitio. Hor. 2. Serm. 3. 213.
 Fastus tumidi. Ovid. 1. de Arte Am. 715.
 Ira tumida. Ovid. 11. Epist. 15.
 Minæ tumidæ. Hor. 4. Carm. 3. 8.
 Spiritus tumidi, Animi superbi. Senec. Agamem. 4.
 Vultus tumidi & truces. Sen. Octav. 4.
 Ore tumido delitigare, Grandiloquo genere dicendi. Hor. de Arte Poet. 94.
 Sermones tumidi. Hor. 2. Serm. 5. 98.
 Superl. Sil. 11. 25. Eridani tumidissimus accola. i. e. Superbissimus.
 TUMIDUS, Adv. Plaut. Afin. 3. 3. 115. Ut tumide is? al. Ut tu incedis.
 Sen. Suasor. 1. 11. Tumide scribere. Idem Controv. 4. 25. Tumidissi-
 me dixit Murrhedius.
 TUMIDITAS, atis. f. Firmic. lib. 8. cap. 29. Vicesima pars aquarii, si
 in horoscopo fuerit inventa, hydropicos faciet, qui ventris tumiditate
 correpti, hac ex causa moriantur.
 TUMIDO, are. [οὐδάνω] Gloss. Græcolat.
 TUMIDULUS, a, um. Adj. dimin. Apul. Apol. p. 277. Elmenh. Com-
 planator tumidulæ gingivæ.
 TUMIDOSUS, a, um. Adj. Ammian. 21. 10. Angustiæ tumidosi colli-
 bus deficientes.
 TUMEX, icis. f. [σμάδιξ, αἰματιδὴς τόπος] a Tumendo, Vibex. Vet.
 Gloss. Lat. Græc. & Græcolat. τύμπανον, Tumix. V. ΤΟΜΕΧ.
 TUMULO, V. TUMULUS.
 TUMULTUS, ūs. m. [ῥυθμὸς, Gl. L. G. & G. L. ῥυθμὸς, L. G.] Mo-
 tus, trepidatio: dictus quasi Timor multus. Servius, Tria genera
 olim militiæ fuerunt: Sacramentum, quæ legitima erat militia, quum
 singuli milites jurabant: Tumultus, id est bellum Italicum vel Gallicum,
 in quibus ex periculi vicinitate erat timor multus. Et quando singulos
 interrogare non vacabat, qui convenerant, simul jurabant: & diceba-
 tur ista militia, Conjunctio. Qui enim ducturus erat exercitum, ibat
 ad Capitolium, & exinde proferens duo vexilla, unum roseum, quod
 pedites evocabat; & unum cæruleum, quod erat equitum (nam cæru-
 leus color est maris, a cuius deo constat equum inventum) dicebat,
 Qui Remp. vult salvam esse: me sequatur. Erat & Evocatio, quum ad
 diversa loca diversi cogebantur exercitus. Hactenus ex Servio in hunc
 locum Virg. 8. Æn. 4.
 Extemplo turbati animi, simul omne tumultu
 Conjurat trepido Latium. Cic. 8. Philip. 2. Belli nomen po-
 nendum in sententia quidam non putabant, tumultum appellare male-
 bant; ignari, non modo rerum, sed etiam verborum. Potest esse bel-
 lum sine tumultu: Tumultus esse sine bello non potest. Quid est enim
 tumultus, nisi perturbatio tanta, ut major timor oriatur? unde etiam
 nomen ductum est tumultus. Itaque majores nostri, tumultum Italicum,
 quod erat domesticus: tumultum Gallicum, quod erat Italiæ finitimus:
 præterea nullum tumultum nominabant. Gravius autem esse tumultum
 quam bellum, hinc intelligi licet, quod bello Gallico vacationes valent,
 tumultu non valent. Hactenus Cicero. Idem sentit Quintil. lib. 7. cap. 4.
 Liv. 8. 20. pr. Idem lib. 7. 11. Dictator, quum tumultus Gallici causa ju-
 stitium edixisset, omnes juniores sacramento adiecit. Insignia autem
 omnia tumultus Cicero uno in loco expressit, 5. Philipp. 31. his verbis,
 Rem administrandam arbitror sine ulla mora, & confestim gerendam
 cenſeo, tumultum decerni, justitium indici, saga fumi dico oportere,
 delectum haberi sublati vacationibus, in Urbe & in Italia. Ex prædictis
 satis apparet omnia in tumultu præpropere administrari publice privatim-
 que solita, quum bellum urgens, & quasi muris imminens solennes
 actus non admittit. Indeque factum ut Tumultuarius pro præpropere
 & subitario & rapide facto aut quæſito accipiatur Budæus.
 Metus & Tumultus. Cic. 2. in Catil. 26. Mihi ut, urbi sine vestro metu,
 ac sine ullo tumultu, satis esset præsidii, &c.
 Trepidatio & Tumultus. Cic. pro Dejot. 20. Num qua trepidatio? num
 qui tumultus?
 Cæci tumultus, Conjuraciones occultæ. Virg. 1. Georg. 465.
 Repens tumultus. Tacit. 2. Hist. 49. h. e. Repentinus tumultus.
 Repentini tumultus. Ovid. 5. Met. 5.
 Comprime tumultum. Tacit. 4. Hist. 16.
 Concussa omnia trepido belli tumultu. Lucret. lib. 3. 846.

Facere tumultum. Sallust. in Jugurth. cap. 72. extr. Gall. *Faire une fausse allarme.*
Injicere tumultum civitati. V. INJICIO.
Præbere tumultum. Liv. 25.
Tumulti, Genitivus antiquus pro Tumultus. Plaut. Cas. 2. 5. 22. Quid intus tumulti fuit? Ter. And. 2. 2. 28. Nihil ornati, nihil tumulti. Idem Hec. 3. 2. 21. Quid fuit tumulti? V. Non. 8. 7.
Tumultus pro omni Trepidatione, & perturbatione. Plaut. Milit. 4. 9. 16. Nunc in tumultum ibo, intus clamorem audio.
Inflatus tumultu. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Ingentes tumultus plagæ. Lucret. lib. 2. 955.
Magnus tumultus. Virg. 2. Æn. 122.
Monstrifer tumultus. Lucan. lib. 2. 3.
Plebejus tumultus. Stat. 1. Silv. 2. 234.
Tremendus tumultus. Hor. 1. Carm. 16. 12.
Ferre tumultus alicujus. Ovid. 3. Met. 308.
Miscetur domus misero tumultu. Virg. 2. Æn. 486.
Miscere tumultum in concionem. V. MISCEO.
Personare tumultu. V. PERSONO.
Sedare tumultum. Liv.
Vastata impio tumultu fana. Hor. 4. Carm. 4. 47.
Miseri tumultus mentis. Hor. 2. Carm. 16. 10.
Reddere tumultum sermonis, Balbutientem imitari. Plin. lib. 7. cap. 12.
TUMULTUOSUS, a, um. Adj. [τρυβώδης, Gl. G. L.] Plenum tumultu. Plaut. Trin. 5. 2. 52.
 Quis homo tam tumultuoso sonitu me excivit subito foras? Cic. 2. Fam. 12. Ita tumultuosa conciones, ita molestæ Quinquatrus afferebantur.
Mare tumultuosum. Hor. 3. Carm. 1. 26.
Tumultuosum genus pugnae. Liv. 1. 14.
Tumultuosa somnia. Plin. lib. 26. cap. 8.
Seditiosa & tumultuosa vita, cui opponitur Quieta. Cic. 1. de Invent. 4. Sic ex seditiosa & tumultuosa vita se in studium aliquod traderent quietum.
Nuntius tumultuosus. Liv. 2. 24. pr.
Tumultuosus, Qui turbas excitare solitus est. Liv. 4. 28. In otio tumultuosi, in bello fegnes?
Compar. Tumultuosior. Tumultuosiores [ἀπεκτότεροι, Gl. L. G.] Vell. Patern. 2. 74. Tumultuosior Italia. Cic. 12. Fam. 17. Ex Syria nobis tumultuosiora quædam nuntiata sunt.
Superl. Liv. 2. 10. Quod tumultuosissimum pugnae erat parumper sustinuit.
TUMULTUOSE, [τρυβώδης] ius, issime. Adv. Impetuose quod dicitur. Liv. 2. 28. pr. Adeo tumultuose excepta est clamoribus undique & indignatione Patrum. Conf. seq. cap.
Compar. Cas. 7. Bell. Gall. 45. Iis imperat, ut paulo tumultuosius omnibus in locis pervagarentur.
Superl. Liv. 1. 40. In vestibulo regiae quam potuere tumultuosissime specie rixæ in se omnes apparitores regios convertunt.
TUMULTUARIUS, a, um. Adj. [τρυβώδης] Properatum & subitarium, aut rapide factum & quæsitum significat, ut ait Budæus.
Delectus tumultuarius. Liv. 24.
Dux tumultuarius, Qui pro tumultu eligitur. Liv. 28.
Exercitus tumultuarius. Liv. 8.
Miles. Idem 35. 2. Mens ea Senatus fuit, ut in Hispania tumultuarii milites legerentur.
Miles tumultuarius & subitarius. Liv. 31.
Opus tumultuarium, In promptu, & rapide factum. Quintil. lib. 7. cap. 4. Liv. 6. 29.
Sermo tumultuarius & fortuitus. Quintil. lib. 10. cap. 7.
TUMULTUARIUS, Adv. Ammian. 24. 8. His raptim ac tumultuarie actis.
TUMULTUO, [τρυβώδης, Gl. G. L.] ære. In perturbatione esse. Plaut. Rud. 3. 2. 14. Quid sit mihi expedi, quod tumultues? Sed usitatus est
TUMULTUOR, [τρυβώδης, Gl. L. G. & G. L. τρυβώδης, L. G.] æri. depon. Idem. Ter. Hec. 3. 2. 1.
 Nescio quid jamdudum hic audio tumultuari, misera
 Male metuo. [Ubi puto Imperf. Pass. Nescio quid, pro Quam ob rem. Qui Tribunos plebis perhorrescam? qui sæpe & sine causa tumultuer? Cic. 2. de Lege Agrar. 100.
 In otio tumultuarius, in tumultu solus es otiosus. Auctor ad Heren. 4. 22.
 Quid tumultuarius soror? quid infans? Cic. pro Coel. 36.
 Passim tumultuari. Quintil. lib. 2. cap. 12.
TUMULTUANS, antis. Partic. Curt. 5. 2. 7. Fremitus tumultuantium.
TUMULTUATUS, a, um. Partic. Dep. Petron. cap. 79. Non diu tumultuatus, stabuli januam effregit.
TUMULTUATIM, Adv. Sidon. 4. Epist. 11. Non tumultuatim doctrinæ suæ opes erogaturus.
TUMULTUATIO, ñis. f. [ἀσθένεια] Liv. 38. 2. Hæc tumultuatio regem cupientem, si se sequerentur, raptim evadere angustias, revocare primos, & eadem, qua venerat via, referre cœpit signa.
 An Coëgit? H. St.
TUMULTUATOR, ñis. m. [ὀχλοκράτης] Gloss. Latinogræc.
TUMULUS, i. m. [τόπος, ὑψηλὸς τόπος, ὄρεος, Gl. G. L.] Terra tumens. Virg. 2. Æn. 713.
 Est urbe egressis tumulus. Cas. 1. Bell. Gall. 43. Planities erat magna, & in ea tumulus terreus satis grandis. Cic. 7. Verr. 93. Ignis e spelunca sublatus, aut tumulo.
Agger tumuli, Tumulus elatus. Virg. 5. Æn. 44.
Albani tumuli atque luci. Cic. pro Milon. 86.
Arduus tumulus. Ovid. 15. Met. 297.
Silvestres tumuli. Cic. 2. in Catil. 24. Jam vero urbes coloniarum, ac municipiorum respondebunt Catilinæ tumulis silvestribus.
Struere tumulum. Tacit. 2. Ann. 7.
Nivalis tumulus. V. NIX.
Tumulus, [τόπος, Gl. L. G. & G. L.] Sepulcrum: quod in sepulcris coacervari terra consuevit. Virg. 3. Æn. 322.
 O felix una ante alias Primiæ virgo,
 Hostilem ad tumulum, Trojæ sub mœnibus altis,
 Iussa mori. Virg. 3. Æn. 304. — manesque vocabat
 Heclorem ad tumulum,

Exsangues tumuli. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 342.
Marmoreus tumulus. Ovid. 14. Met. 442.
Componi tumulo eodem. Ovid. 4. Met. 157.
Contegere tumulo. V. CONTEGO.
Dare corpora tumulo. Ovid. 2. Met. 326.
Facere tumulum. Virg. 5. Ecl. 42.
Parare tumulum. Lucan. lib. 8. 713.
Struere tumulum. Senec. Med. 12.
Vili tumulo tectus. Senec. Med. 8.
Honorarius tumulus, pro Cenotaphio. Suet. in Claud. cap. 7.
TUMULOSUS, a, um. Adj. [λοφώδης] Plenum tumulis. Sallust. in Jugurth. 91. Deinde tertia multo ante lucis adventum pervenit in locum tumulosum, a Capsa non amplius duum milium intervallo.
TUMULO, [τόπος, Gl. G. L.] ære. Sepelire, Condere in tumulum. Martialis. lib. 11. 92.
 Æolidon Canace jacet hoc tumulata sepulcro, &c. Catull. Argon. 65. 103.
 — nec injecta tumulabor mortua terra. Ovid. 8. Met. 710.
 — ne conjugis unquam
 Busta meæ videam, neu sim tumulandus ab illa.
TUMULATUS, a, um. Partic. [παραμεινών] Ovid. 1. de Pont. 6. 49. Inque Tomitana jaceat tumulatus arena.
Nobilissime tumulatus; i. e. Honorifice sepultus. Liv. Epit. 54.
TUMULATIO, ñis. f. Varr.
TUMULAMEN, ñis. n. In versu veteri apud Fabrett. p. 614.
IPSE MEIS QVOD CONSTITVI TVMVLAMINA MEMBRIS.

T U N

TUNC, [τὴν, Gl. L. G. & G. L.] Adverbium temporis, significat, Eo tempore. De omnibus temporibus dicitur.
De Præsenti. Plaut. Tunc ad eam accede, quum potes.
Tunc sic lætus ait. Claud. in Conf. Hon. 33. al. Tum.
De Præterito. Virg. 4. Æn. 597.
 Tunc decuit, quum sceptrā dabas.
Etiam tunc. Cic. de Amicit. 11. Senectus enim, quamvis non sit gravis, tamen aufert eam viriditatem, in qua etiam tunc erat Scipio.
Tunc & Nunc. Cic. 7. Philipp. 14. Sed erat tunc excusatio oppressis, misera illa quidem, sed tamen ista: nunc nulla est.
Tunc temporis, idem quod Tunc. Justin. lib. 1. 4. 4. Sed de gente, obscura tunc temporis, Persarum Cambyssi, mediocri viro, in matrimonium tradidit.
De futuro. Plaut. Ego tunc adero, quum tui videndi mihi copia erit.
Tunc tua me infortunia lædent. Hor. de Arte Poet. 103.
Tunc demum. Plin. lib. 11. cap. 24. Hos primum tela involventes, & tunc demum labra utraque morfu apprehendentes. Liv. 41. 3.
TUNDO, tūdi, tūsum & tunsum, [θλάω, Gl. L. G. & G. L. λειπόμενον, L. G. κρηῖω, τὸ λῦω, G. L.] ære. Percutere, pulsare: ut, Tundere pectus. Plaut. Cas. 2. 6. 62.
 Denique proximus lictor Sextius, converso bacillo oculos misero tundere vehementissime cœpit. Cic. 7. Verr. 141.
Ictu crebro tundi. Lucret. lib. 4. 1279.
Alicui jacenti latera tundere. Cic. 7. Verr. 141. Cum ille nihilo minus jacenti latera tunderet, ut aliquando spondere se diceret.
Pectora tundere manu. Ovid. 3. Amor. 9. 10.
Pectora tundens palmis. Ovid. 1. de Arte Am. 535. Virg. 1. Æn. 485.
 Suppliciter tristes, & tunfæ pectora palmis.
Terram pede tundere. Hor. de Arte Poet. 430.
Tympana tundere. Ovid. 4. Fast. 183.
Tundere eandem incudem assidue, est Indefatigabili assiduitate in operis allucij studio perseverare. Metaphora ducta a fabris, crebris ictibus incudem ferientibus: atque ita tandem aliquando ferri rigorem perpetuo labore vincuntibus. Cic. 2. de Orat. 162. Ego autem, si quem nunc plane rudem institui ad dicendum velim, his potius tradam, assiduus uno opere eandem incudem diem noctemque tundentibus. Conveniet in grammaticis ac litteratoribus, quibus sine fine eadem sunt inculcanda pueris, ut hæreant aliquando. Erasmi.
Tundere, Comminuere in mortario. Virg. 4. Georg. 267.
 Proderit & tunsum gallæ admiscere saporem. Columel. lib. 2. cap. 21. Ipsæ aut spicæ melius fistibus tunduntur, vannisque expurgantur. [Hæc sola signif. in Gloss. expressa videtur.
Litus tunditur unda. Catull. ad Furium, 11. 4.
Aures alicujus tundere, pro Obtundere, sæpius rem aliquam repetendo. Plaut. Pœn. 1. 3. 25.
Vocibus tundi. Virg. 4. Æn. 448.
Tundere, Sæpius idem repetere, translatio a fabrorum malleo, inquit Donatus. Ter. Hec. 1. 2. 48.
 Tundendo, atque odio denique effecit senex.
TUNsus, vel Tūsus, a, um. Partic. [θλασμένος] Virg. 1. Æn. 481.
 Suppliciter tristes, & tunfæ pectora palmis.
Testa tusa. Vitruv. 2. 5. & Plin. 36. 25.
TUDES, TUDICULA, &c. V. TUO.
TUNETUM, five ut quidam dicunt, TUNITIUM, i. n. Scipionis tempore tumulus erat editior, unde Scipio spectavit Carthaginienses ad Romanam classem exurendam proficiscentes. Nostra tempestate, Urbs est satis ampla, ac piratica infamis, Tunetanique regni caput; quod ejectis Hispanis, eorumque arce Gollettâ capta ac diruta, anno C. 1574. sub Turcarum ditionem est subactum. Tunetum non sane ob hanc causam habitavit, quod Carthagine carerent a Scipione diruta, quum denuo amplificata surrexit, ex qua (velut ex equo Trojano) manarunt litterarum procures. Ad cujus celeberrimum gymnasium Augustinus se profectetur contendisse. Hanc Florus libro 2. cap. 15. continuis sedecim diebus arsisse perhibet. Hæc septingentesimo anno, postquam condita erat, deleta est. Hæc, ut ait Eutrop. 4. 9. extr. L. Cæcilio Metello & T. Quintio Flaminio Consulibus in Africa jussu Senatus reparata est, quæ nunc manet, annis vigintiduos evoluit, postquam a Scipione fuerat everfa. Abest Tunetum a Carthagine duodecim millia ferme passuum. A Tuneto, Tunetæ dicti sunt, quos Sidonius Tunifæos appellat. Livius videtur usus Græca declinatione Tunes, hujus Tunetos, sic enim ait 30. 9. Scipio gravem jam spoliis multarum urbium exercitum trahens, captivis, aliaque præda in, vetera

vetera castra ad Uticam missis, jam in Carthaginem intentus, occupat relictum fuga custodum Tuneta (abest ab Carthagine xii millia ferme passuum) locum, cum operibus, tum suapte natura tutum: & qui ab Carthagine conspici, & præbere ipse prospectum, cum ad urbem, tum ad circumfusum mare urbi posset. V. ibi cetera. Vocatur hodie *Tunis*.

TUNICA, æ. f. [τῦνικα, Gl. L. G. & G. L.] Vestis erat apud Romanos interior, brevior & sine manicis, quæ proprie viris conveniebat. Virg. 9. Æn. 616.

Et tunicae manicæ, & habent redimicula mitræ. Hoc autem dicit ut barbarum & peregrinum morem indicet, non Romanum, quum apud Romanos sine manicis tunica gestarentur. V. infra Manicatis. Plaut. Milit. 5. 30.

De tunica, & chlamyde, & machæra ne quid speres, non feres. Cic. 7. Verr. 3. Tunicamque ejus a pectore abscidisset, &c.

De Tunica V. plura apud Gell. lib. 7. cap. 12.

Tunica pallio propior. Proverbiale apud Plaut. Trin. 5. 2. 30. V. PALLIUM.

Tunica accipitur etiam pro Ea, quæ ima erat, quaque hodie linea utimur, ut olim Athenienses talari & linea utebantur, auctore Polluce 7. §. 71. Ovid. 3. Amor. 14. 21.

Illic nec tunica sibi sit posuisse pudori. Et 1. Amor. 5. 14.

Pugnabat tunica sed tamen illa tegi. Sunt qui Interulam vocitant. Athenæus τῦνικὸν ἱστῶσιν, appellat in decimo tertio, ubi de Phryne scorto nobili, ἱστῶσιν γὰρ τῦνικὸν ἀμύχην, hoc est, Tunicula carni proxima amiciebatur, quam *Camisiam* dicimus. Utebantur & tunica, quæ media dici potest: cujusmodi est fere tunica rubra, qua brumali tempore utimur. Erat & alia tunica quæ his superinduebatur. Budæus. [Illa Subucula dicitur, q. V. conf. Suet. Aug. 82.]

Adamantina tunica. V. Adamantinus, in ADAMAS.

Candida tunicae lintæ V. Linteus, in LINTRUM.

Coloria tunicae dicuntur, non a nativo aut factitio colore, ut scribi video: sed quæ colore tinctæ sunt, non tamen coccineæ, aut purpureæ. Nam in his proprium nomen jam coloris sui, ut purpuræ & coccici dicitur ob præstantiam, non tantum in generali voce acquiescunt. Id ita esse ex eo apparet, quod a Vopisco (in Aureliano 46.) scribitur, in quo coloris blatteas opponit his verbis, Ut blatteas matronæ tunicas haberent certas vestes, cum antea colorias habuissent. Turneb. 18. 19.

Fluentes tunicae. Ovid. 3. de Arte Am. 301.

Laxa tunica Ovid. 16. Epist. 247.

Lucentes auro tunicae. Stat. 9. Theb. 691.

Laticlavi tunica. Suet. in August. cap. 97. Sument virilem togam tunica laticlavi, refuta ex utraque parte, ad pedes decidit. V. Latusclavus in CLAVUS & infra Tunicae purpuram latiore.

Manicatis tunicis indui non sine prebro solebant veteres, ut auctor est Gellius 7. 12. Cic. 2 in Catil. 22. Quos pexo capillo nitidos, aut imberbes aut barbatos videtis, manicatis & talaribus tunicis, velis amictos, non togis. [conf. Suet. Jul. cap. 45.]

Molesta tunica, Genus erat supplicii. Ea ignium alimentis illita & in-texta, ut Seneca docet, ac mox succensa, cruciabiliter obvolutos nocentes, qui sceleris comperti gravius forent, amburebat vivos. Cæl. lib. 10. cap. 5. Verba Senecæ sunt Epist. 14. Cogita hoc loco carcerem, & cruces, & eculos, & uncum; & adactum per medium hominem, qui per os emergat, stipitem; & distracta, in diversum actis cruribus, membra; illam tunicam alimentis ignium & illitam & intexam, & quicquid aliud præter hæc commenta fœvitia est. Juven. 8. Sat. 235.

Ausi, quod liceat tunica punire molesta. V. PIX, genus tormenti. Martial. 10. 25.

Nam cum dicatur, tunica præfente molesta,

Ure manum; plus est dicere, non facio.

Palmata tunica. V. Palmatus in PALMA.

Pexa tunica. Hor. 1. Epist. 1. 96. Pexa tunica est, Quæ demissa est usque ad talos, sicut pexi capilli demissi sunt. [i. e. Purgata, inquit Schol. Cruq. propter lanam longiorem, in qua fordes facilius hærent, quam in subucula trita. V. Pexus, in PECTO.]

Pulchræ tunicae. Hor. 1. Epist. 19. 33.

Pulla tunica. Cic. 6. Verr. 55. Ipse tamen Prætor, qui sua vigilantia pacem in Sicilia dicit fuisse, in hac officina majorem partem diei cum tunica pulla federe solebat & pallio.

Recincta tunica. Ovid. 1. Amor. 5. 2.

Recta tunica. Plin. lib. 8. cap. 48. Ea prima (Tanaquil) texuit rectam tunicam, qua simul cum toga pura tirones induuntur, novæque nuptæ. [Tirones intelligit adolescentes, qui tirocinii die, togam puram, seu Virilem sumerent. V. TIRO.]

Ruffæ tunicae hæ sunt, quæ a Græcis φουριδὲς dicuntur, quibus qui exercitus ducebant fere utebantur. Vopisc. in Aureliani vita, (cap. 13.) Tunicas ducales ruffas quatuor. V. Turneb. Advers. 18. 19. [conf. Trebell. Claud. 14.]

Valentes tunicae, Crassæ, non molles. Ovid. 3. de Arte Am. 109.

Cingere Tunicas. Sen. Troad. 2.

Demissis tunicis ambulare. Hor. 1. Serm. 2. 25.

Diducere tunicam. Quintil. lib. 1. cap. 15.

Diripere tunicam alicui. Ovid. 1. Amor. 5. 13.

Discindere tunicam, & cicatrices ostendere. Cic. 2. de Orat. 105.

Instaurare sibi densas tunicas adversus hiemem. V. INSTAURARE.

Laniare tunicam. Ovid. 2. de Arte Am. 171.

Nere tunicam. Virg. 10. Æn. 818.

Ponere tunicam. Cic. 5. Tuscul. 60. Cum pila ludere vellet, tunicamque poneret, adolescentulo, quem amabat, gladium tradidisse dicitur.

Relaxare vincla tunicarum. Ovid. 2. Fast. 321.

Sciffa tunica. Ovid. 11. Epist. 57.

Solutæ tunicae. Fibull. lib. 1. §. 15.

Tunica purpuram latiore, Plin. lib. 33. cap. 1. vocavit Latum clavum; dicens, Annuli distinxere alterum ordinem a plebe, ut semel cœperant esse celebres, sicut tunica ab annulis Senatuum tantum, quanquam & hoc fero, vulgoque purpura latiore tunicae usos invenimus etiam præcones. V. paulo supra de Manicatis tunicis.

Tunica oculorum, pro Membranis, quibus varie conteguntur. Plin. lib. 11. cap. 27. Tenuibus, multisque membranis oculos natura composuit, callosis contra frigora calorefque in extremo tunicis. conf. in CALULUS f. l.

Tunica testiculorum. Cels. lib. 7. cap. 24. Deinde non extracto testi-

culo, sicut intestinis quoque prolapsis interdum fieri docui, colligendæ venæ: vincindæque, ubi tunicis inhærebunt, & sub his nodis præcidendæ sunt.

Replicatæ bulborum tunicae. Stat. 4. Silv. 9. 30.

Tunica lupini, pro Folliculo seu filiqua lupini. Juven. 14. Sat. 153.

Tunica arboris. Plin. lib. 12. cap. 19. Probatur casia brevi tunicarum fistula, & non fragili.

Tenues tunicae. Virg. 2. Georg. 75. De interiore libro arboris intelligit.

TUNICULA, æ. f. dimin. [τῦνικίον] Plaut. Rud. 2. 6. 65.

Eheu! redactus sum usque ad hanc unam tuniculam. Plin. lib.

26. cap. 12. Morbum regium in oculis præcipue mirari est, tenuitatem illam densitatemque tunicularum felle subeunte.

TUNICO, [τῦνικίζω] ære. Tunicam induere. Varr. apud Non. 2. 873. Hæc lanigeras detonderi docuit, tunicareque homulum.

TUNICATUS, a, um. Partic. [τῦνικωφῆς] Tunicam indutus. Cic. pro Cæl. 11. Ut exercitatione ludoque campestri tunicati utentur. Ovid. 2. de Arte Am. 301.

Altiterit tunicata, &c.

Homo tunicatus. Plaut. Poen. 5. 3. 2.

Popellus tunicatus. Hor. 1. Epist. 7. 65.

Tunicatus, Expeditus, & nullam aliam supra tunicam vestem habens. Juven. 3. Sat. 143.

— tunicati fuscina Gracchi. [Descriptio gladiatoris Retiarii: quippe hi folis tunicis vestiti erant.]

Tunicatus, Vide in INTERULA, quæ notavi ex Beroaldo. H. St.

T U O

TUOPTE, V. TUUS, in TU.

TUOR, V. TUROR.

T U R

TVR. Turma, Turmarius.

TURBA, æ. f. Herba ita dicta. Marcell. Emp. cap. 8.

TURBARIUS, V. TUS.

TURBA, æ. f. [τὸ πῦρ, Gl. L. G. & G. L. ὄχλος, L. G. ἄνθος, G. L.] Ulpian. D. Vi bonorum, & de turba. 1. Prætor ait. Turbam appellatam esse Labeo contendit ex genere tumultus, idque verbum ex Græco tractum, τὸ πῦρ. Si duo rixam commiserint, utique non accepimus in turba id factum, quia duo turba non proprie dicuntur. Si vero fuerint decem, aut quindecim homines, turba dicitur. Rectissime Labeo inter turbam & rixam multum interesse ait: nempe turbam multitudinis hominum esseurbationem & cœtum.

Turba, Confusio rerum. Cic. 6. Fam. 6. Exponerem etiam quemadmodum hic, & quanta in turba, quantaque in confusione rerum omnium viveremus. Ter. Eun. 5. 4. 25. Quæ illæ turba est? numnam ego perii? Idem And. 4. 4. 6. Di vestram fidem! quid turbæ est apud forum? Sic Heaut. 1. 2. 16. Propter eam hæc turba atque abitio evenit. Cic. 6. Verr. 148. Ecce autem nova turba atque rixa.

Turbam & Turbas diversam volunt habere significationem, ut sit Turba, Populi conventus: Turbæ, Turbationes. Nos contra, inquit Nonius, lectum invenimus, & indiscrete positum, & pro turbis turbam. Accius, Athamante, Ah dubito, ah quid agis? cave ne in turbam te implices. Ter. Eun. 4. 1. 2.

Ne quam ille hodie infanus turbam faciat, aut vim Thaidi. V. plura apud Non. 12. 26.

Sed tamen constat magis usitatum esse pluralem numerum, pro turbatione. Deinde non affert vicissim, ut opinor, exemplum pluralis Turbæ de Conventu positi. H. St. Nullum. Sed legitur in vulg. interp. N. T. ni fallor. Acris turba prædonum. Hor. 1. Serm. 2. 43.

Concire turbas. V. CONCIRE.

Excitare turbas populares. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Turba, Multitudo: quia fere non vacat perturbatione & commotione. Liv. 2. 40. Uxor deinde ac liberi, amplexi, fletusque ab omni turba mulierum ortus, & comploratio sui patriæque, fregerunt tandem virum. [Sic puto & Ter. And. 4. 4. 6. paulo supra.]

Turba & Primi, contraria. Stat. 4. Theb. 810.

Incubere vadis passim discrimine nullo

Turba simul, primique.

Turba & Colluvies. Cic. de Senect. 85. Cumque ex hac turba & colluvie discedam.

Comes turba. Ovid. 13. Met. 353.

Confusa. Ovid. 12. Met. 214.

Densa. Sen. Herc. fur. 9.

Frequens. Sen. Herc. fur. 10.

Imbellis feminarum inermisque turba. V. IMBELLIS.

Impia. Hor. 2. Serm. 3. 228.

Inops. Ovid. 14. Met. 114.

Levis. Hor. 1. Carm. 10. 19.

Luxuriosa. Ovid. 1. Epist. 88.

Maxima. Virg. 6. Æn. 611.

Plurima. Virg. 6. Æn. 667.

Pullata. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Rustica. Ovid. 6. Met. 348.

Sodalis turba, i. e. Turba fodalium. Ovid. Rem. Amor. 182.

Temeraria. Ovid. 10. Met. 574.

Vaga. Ovid. 13. Met. 221.

Congregare magnam turbam. Cic. 1. de Nat. Deor. 39.

Inferere se turbæ. Ovid. 1. de Arte Am. 605.

Rarefcit turba, Minuitur. Stat. 2. Theb. 612.

Ruebat effusa turba ad ripas. Virg. 6. Æn. 305.

Ruit furens turba omnis in unum. Ovid. 3. Met. 716.

Stipatus comitum turba. Ovid. 3. Met. 186.

Stultorum turba, Multitudo. Cic. 5. Tuscul. 46.

Comitantum. Ovid. 1. Amor. 7. 37.

Capitum. Virg. 8. Æn. 300.

Malorum turba, Multitudo. Sen. Med. 679.

Negotiorum. Plin. 9. Epist. 25.

Prunorum turba, pro Variis generibus. Plin. lib. 15. cap. 13. Ingens postea turba prunorum, vericolor, nigra, candicans.

Rerum.

Rerum. Stat. 2. Silv. 2. 44.
 Rotarum turba. Ovid. 6. Met. 219.
 Scelerum. Lucan. 4. 251.
 Vocum. Gell. 9. 15.
 Voluminum novorum turba. Cic. de Clar. Orat. 121.
 Vulnerum turba, pro Multitudine. Plin. lib. 11. cap. 37.
TURBULA, æ. f. dimin. Apul. Met. 11. p. 259. Elmenh. Dimotis turbulis.
TURBILLA, æ. f. aliud dimin. Plaut. Bacch. 4. 9. 134. Tantas turbellas facio.
 Quantas soleam turbellas dare. Idem Pseud. 1. 1. 108.
 Apud Apul. cum simplici l. scribitur de Deo Socr. p. 48. Elmenh. Omnes turbelæ tempestatesque procul exfulant.
TURBIDUS, a, um. Adj. [τῆρας, τῆρας, Gl. G. L.] Conturbatum, confusum, non clarum. Plaut. Trin. 2. 2. 18. — nihil ego istos Moror fatuos mores & turbidos, quibus boni dedecorat se.
 Achelous turbidus. V. ACHELOUS.
 Acies oculorum turbidæ. V. ACIES.
 Æquora turbida Ponti. Lucret. lib. 5. 998.
 Annis turbidis imbri. Lucret. lib. 1. 287.
 Aqua turbida & inquinata. Cic. 5. Tusc. 97. Darius in fuga, quum aquam turbidam, & cadaveribus inquinatam bibisset, negavit unquam se bibisse jucundius.
 Cælum turbidum. Plin. 8. Epist. 17. Num istic quoque immite & turbidum cælum?
 Dies turbidus, Procelsosus. Plin. lib. 11. cap. 10.
 Imber turbidus aqua. Virg. 5. Æn. 696.
 Liquor turbidus, Minime clarus. Plin. lib. 13. cap. 12.
 Loca turbida, Obscura. Virg. 6. Æn. 534. de Inferis.
 Nubila turbida. Virg. 4. Æn. 245.
 Pulvis turbidus atra caligine volvitur ad muros. Virg. 11. Æn. 876.
 Tempestas turbida. Cic. 1. de Invent. 4. Quasi ex turbida tempestate in portum, sic, &c.
 Actiones turbidissimæ. Quintil. lib. 1. cap. 10.
 Imago turbida, me terret in fomis, Terribilis. Virg. 4. Æn. 353. Servius.
 Jurgia turbida. Lucan. ad Pison.
 Novitas turbida. Claud. 1. in Conf. Stilich. 148.
 Rebus esse in turbidis. Cic. 2. Philipp. 39. Verumtamen homines, quamvis in turbidis rebus sint, tamen, si modo homines sunt, interdum animis relaxantur.
 Seditio turbida. Ovid. 9. Met. 426.
 Tempus reip. turbidum & Tranquillum, contraria. Cic. 6. Fam. 14. Fac animo magno fortique sis: & si turbidissima sapienter ferebas, tranquilliora læte feras.
 Homo turbidus, Commotus, vel Turbationis plenus, ut ait Servius. Virg. 9. Æn. 57. Idem lib. 12. 10.
 Animi turbidus. Tacit. 4. Hist. 48.
 Mens, quæ omni turbido motu semper vacet. Cic. 1. Tusc. 80.
 Pectora turbidiora ipso mari. Ovid. 1. Trist. 10. 34.
 Ira turbidus. Stat. 3. Silv. 1. 39. Sic
 Armis. Sil. 12. 254.
 Turbidus, Terribilis. Virg. 11. Æn. 742.
 Hæc effatus, equum in medios miturus & ipse, Concitat, & Venulo adversum se turbidus infert. Servius.
 Turbidus, Elatus, arrogantia tumens. Virg. 10. Æn. 648.
 Tum vero Æneam aversum ut cedere Turnus Credidit, atque animo spem turbidus hausit inanem. Servius.
 Superl. Tacit. 3. Hist. 43. Turbidissimus quisque. Cic. 6. Fam. 15.
 Turbidissima sapienter ferre. V. paulo ante Tempus reip. turbidum.
 Turbidum, Adverbialiter apud Hor. 2. Carm. 19. 5.
 Euhæ! recenti mens trepidat metu,
 Plenoque Bacchi pectore, turbidum
 Lætatur.
TURBIDULUS, a, um. Adj. dimin. Prud. Apoth. v. 208.
 Turbidulosensus & litigiosa fragosis
 Argumenta modis concludunt.
TURBIDE, Adv. [τῆρας, τῆρας, Gl. G. L.] Cic. 4. Tusc. 24. Intelligatur igitur perturbationem jactantibus se opinionibus inconstanter & turbide in motu esse semper.
 Turbide & seditiose. Tacit. 3. Ann. 12.
 Compar. Tumultuosius atque turbidius. Quintil. 3. 8.
TURBIDO, ære. Sidon. 6. Epist. 2. Animæ serenitatem sæcularium versutiarum flatibus turbidare. Solin. Salmast. cap. 49. Limum excitant, ut turbidetur.
TURBIDATUS, a, um. Partic. Mart. Capel. lib. 2. Aer ex calore superato madoreque infero turbidatus.
TURBULENS, entis. pro Turbulentus; ut, Opulens pro Opulentus. Callistr. J.C. D. 48. t. 19. l. 28. §. 3.
TURBULENTUS, a, um. Adj. [τῆρας, τῆρας, Gl. G. L.] Turbationum plenus; Commotus, iratus. Plaut. Epid. 1. 1. 68. Tu edepol res turbulentus.
 Tempestas turbulenta. Cic. 7. Verr. 26. Ut nullus unquam dies tam magna, turbulentaque tempestate fuerit, quin aliquo tempore solem ejus diei homines viderent.
 Ea sunt & turbulenta & temeraria & periculosa. Cic. pro Cæcin. 34.
 Animus turbulenta. Cic. 4. Tusc. 91.
 Annus inde turbulentior L. Valerio, T. Æmilio coss. Liv. 2. 61.
 Civis seditiosus & turbulentus. Cic. 2. de Orat. 48.
 Conciones turbulenta. Cic. 4. Att. 3. Conciones turbulenta Metelli, temerariæ Appii, furiosissimæ Publii. Quintil. lib. 5. cap. 13.
 Concurfus turbulenta. Cic. 1. de Finib. 20.
 Errores turbulenti. Cic. 2. de Nat. Deor. 70.
 Libido, temeritas, & ignavia turbulenta. Cic. 1. de Finib. 5.
 Mens turbulenta. Cic. 1. de Finib. 5.
 Negorium turbulentum. Cic. 7. Att. 11.
 Res placata & minime turbulenta. Cic. in Orat. 63.
 Tempus reip. turbulentum. Cic. 2. Fam. 17. Tempora autem Reip. qualia futura sint, quis scit? mihi quidem turbulenta videntur fore.
 Tempus meum turbulentissimum, tuo tranquillissimo præstat. Cic. in Pison. 33.
 Tribunatus turbulentissimus. Cic. de Clar. Orat. 193.
 VOL. IV.

Turba turbulenta. Varro apud Gell. 13. 11.
TURBULENTE, Adv. [τῆρας, τῆρας, Gl. G. L.] Concitare. Cic. pro Domo 68. Omnia contra leges, moresque majorum temere, turbulente, per vim, per furorem esse gesta.
 Agere aliquid raptim & turbulente. Cic. pro Domo 119.
TURBULENTE, [τῆρας, τῆρας, Gl. G. L.] aliud Adv. Cic. 2. Fam. 15. Extremum illud erit, nos nihil turbulenter, nihil temere faciemus.
TURBO, [τῆρας, τῆρας, Gl. G. L.] ære. Confundere, commovere. Plaut. Epid. 2. 3. 7. Sed me una turbat res, ratioque.
 Ab imo turbare aliquid. Lucret. lib. 3. 38.
 Omnia infima summis paria fecit, turbavit, miscuit. Cic. 3. de Legib. 19.
 Notabilius turbare. Tacit. 1. Hist. 55.
 Aristoteles multa turbat, a magistro Platone dissentiens. Cic. 1. de Nat. Deor. 33.
 Capillos turbare. Martial. lib. 2. 36.
 Aciem turbare. V. ACIES.
 Convivia turbant everfæ mensæ. Ovid. 12. Met. 222.
 Delectum civium turbare. Cic. 4. Verr. 123.
 Fortunas turbare timore, Felicitates five curriculum vitæ fortunatæ. Lucret. lib. 1. 107.
 Quietem alicujus turbare, Interrumpere. Propert. lib. 1. 3. 17.
 Fœdera turbare, Rumpere. Virg. 12. Æn. 633.
 Jura turbantes Tribuni. Lucan. lib. 1. 177.
 Pacem turbare. Liv. 35. 13.
 Rationem turbare. Ulpian. in l. 1. in fine. D. De serv. corrup. Ut rationes dominicas intercederet, vel adulteraret, vel etiam ut rationem sibi commissam turbaret.
 Affectibus animos judicum turbare. Quintil. lib. 5. cap. 14.
 Res animos incognita turbat. Virg. 1. Æn. 519.
 Turbare, Absolute. Tacit. 3. Ann. 47. Si una, alterave civitas turber.
 Turbor, Pass. Cic. 2. Att. 14. Proflus, ut scribis ita sentio, turbatur Sampliceramus.
 Metu turbari. Ovid. 15. Met. 517.
 Arenæ turbantur Zephyro. Virg. 2. Georg. 106.
 Turbarum est, Imperl. Ter. Eun. 4. 3. 7.
 Nescio quid profecto absente nobis turbatum est domi.
 Turbatum, Absolute. Tacit. 1. Ann. 20. Postquam turbatum in castris accipere. [Subaudi Esse].
 Turbassit, pro Turbaverit usurpatum ab antiquis. Cic. 3. de Legib. 11.
 Ast qui turbassit in agendo, fraus actoris esto. Vetus exemplar habet Turbassitur. [Porro Auctoris malim].
TURBATUS, a, um. Partic. [τῆρας, τῆρας, Gl. G. L.]
 Acies turbata. V. ACIES.
 Aqua turbata. Hor. 1. Serm. 1. 60.
 Comæ. Ovid. 3. Fast. 16.
 Freta procellis. Virg. 3. Georg. 259.
 Res placare turbatas, Cic. pro Planc. 11. Nostrium est autem, qui in hac tempestate populi jactemur ac fluctibus, ferre modice populi voluntates, allicere alienas, retinere parvas, placare turbatas: honores si magni non putemus, non servire populo.
 Turbatus, Commotus, ut, Turbatus ex inopinato malo. Cæf. 2. Bell. Civil. cap. 12.
 Mentis vulnere turbatus. Virg. 12. Æn. 160.
 Pectora turbatus. Virg. 8. Æn. 29.
 Animi turbati. Virg. 8. Æn. 4.
 Castra. Virg. 9. Æn. 13.
 Equi. Virg. 9. Æn. 124.
 Mens funere. Virg. 11. Æn. 3.
 Pede turbato fugere. Ovid. 11. Epist. 102.
 Viri turbati. Ovid. 3. Epist. 88.
 Fides. Claud. 3. Conf. Hon. 63.
 Quies. Stat. 3. Silv. 5. 86.
 Compar. Suet. Tiber. cap. 69. Turbatiore cælo.
 Facies turbatiore. Sen. de Ira 2. 35.
TURBATE, Adv. [τῆρας, τῆρας, Gl. G. L.] Trepide. Cæf. 1. Bell. Civil. 5. His de causis aguntur omnia raptim atque turbate.
TURBATIO, ōnis. f. [τῆρας, τῆρας, Gl. G. L.] Gell. 19. 1. Coloris & vultus turbatio. Solin. cap. 3. Incisa temporum turbatio. Flor. 4. 6. 2. Spes ex turbatione Reipublicæ. Sed frequentius legitur Perturbatio.
 Turbatio. Pontanus de Bello Neap. lib. 1. p. 473. Quique Italicarum turbationum se medium gerere consueffet. Pro Turbarum. H. St. Extant fol. 253. b. Aldi. Desiderabatur hæc vox in Lugd. Utitur & Non. V. locum in TURBA.
TURBATOR, ōris. m. [τῆρας, τῆρας, Gl. G. L.] Qui turbat. Liv. 2. 16. Quum pacis ipse auctor a turbatoribus belli premeretur. [An Ab auctoribus?]
 Præcipuus turbator. Tacit. 1. Ann. 30.
 Germaniæ turbator. Idem 1. Ann. 55.
TURBATRIX, icis. f. Prudent. Psych. v. 669.
 — placidæ turbatrix invida pacis.
 Accumulat crebros turbatrix fama pavores. Stat. 4. Theb. 359.
TURBAMENTUM, i. n. [τῆρας, τῆρας, Gl. G. L.] Perturbatio. Tacit. 1. Hist. 23. Quæque alia turbamenta vulgi. Sallustius in Oratione Lepidi ad populum Romanum, Fragn. cap. 6. Maxima turbamenta Reipub. atque exitia probate.
TURBELLIX, icis. f. [τῆρας, τῆρας, Gl. G. L.] Gloss. Latinogræc.
TURBEN, vel **TURBO**, inis. m. [τῆρας, τῆρας, Gl. G. L. & G. L. αἰετός, καὶ στροφί, αἰετός, ἰλιγέ, L. G.] Ventus cum fragore maximo, objecta quæque deturbans, prosterneque ex depressæ nubis specu. Plin. in Paneg. 65. Erant sub oculis naufragia multorum, quos, invidiosa tranquillitate proventus, improvisus turbo perculerat. Translate.
 Ventorum turbo. Lucret. lib. 6. 152. & Tacit. 16. Ann. 31.
 Ventus turbo. Plaut. Curc. 5. 2. 41.
 Ater turbo. Virg. 1. Æn. 516.
 Immanis turbo. Virg. 6. Æn. 594.
 Indomitus turbo. Catul. 62. Argon. 107.
 Nimbosus turbo. Ovid. 11. Met. 551.
 Nigro turbine. Virg. 1. Georg. 320.
 Pulvereus turbo. Claud. de Bell. Get. 458.
 Versabundus turbo, Versatilis & se contorquens. Lucret. lib. 6. 437.
 Violentus turbo. Lucret. lib. 3. 824.
 P p p

- Armatur Boreas turbine rauco. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 69.
 Erumpunt undique omnes venti, sævi existunt turbines. Cic. 3. de Orat. 155.
 Fertur celeri turbine. Virg. 12. Æn. 320.
 Fumans piceo turbine nubes. Virg. 3. Æn. 573.
 Furit infans turbinibus ventus. Sil. lib. 8. 665.
 Gubernare navem in maximis turbinibus. Cic. in Pison. 20.
 Perfiant venti turbine terras. Virg. 1. Æn. 87.
 Ruit æquore turbo. Virg. 3. Georg. 470.
 Rupto turbine configunt venti. Virg. 2. Æn. 416.
 Turbo ac tempestas pacis & otii. Cic. pro Domo 137. Tu procella patriæ, turbo ac tempestas pacis atque otii.
 Duo Reipublicæ turbines. Cic. pro Sext. 25.
 Turbo leti. Catul. 62. Argon. 149.
 Mentis turbine agi. Ovid. 2. Amor. 9. 28.
 Turbo, pro Vortice. [ῥοιζή, Gl. L. G.] Stat. 4. Theb. 809.
 Incubere vadis passim discrimine nullo
 Turba simul, primique; nequit secernere mistos
 Æqua sitis, frenata suis in curribus intrans
 Armenta. & pleni dominis, armisque feruntur
 Quadrupedes: hos turbo rapax, hos lubrica fallunt
 Saxa.
 Videtur ita intelligi posse etiam Ovid. 7. Epist. 66.
 Finge age te rapido (nullum sit in omine pondus)
 Turbine deprendi: quid tibi mentis erat? Sed melius ut de Vento intelligatur. Sequitur enim,
 Quæque cadent, in te fulmina missa putes.
 Furialis turbo. Sil. lib. 3.
 Turbo, pro Gyro, & spiris serpentum. Sil. lib. 3. 191.
 Ater letifero stridebat turbine ferpens. Nisi malis pro Impetu accipere.
 Saxi turbo. Virg. 12. Æn. 531.
 Præcipitem scopulo, atque ingentis turbine faxi
 Excutit. i. e. Saxo, quod rotatur, quum impellitur aut jacitur.
 Tereti versabat turbine fufum. Catul. 62. Argon. 314.
 Turbo, [ῥομβοῦ, Gl. L. G. ῥομβοῦ, G. L.] Genus instrumenti lusorii, pueros maxime delectans. Tibul. lib. 1. 5. 3.
 Namque agor, ut per plana citus sola verberare turbo,
 Quem celer affueta versat ab arte puer. Charisius in hoc loco lib. 1. non Turbo legit sed Turben, quod probat Scaliger. Virg. 7. Æn. 378.
 Ceu quondam torto volitans sub verberare turbo, &c. Ubi Servius, Catullus Hoc turben dixit, ut Hoc carmen. Hic turbo, unde turbinis facit: nam si Turbonis sit, erit a proprio nomine Genitivus. Cic. de Fato, 42. Sed revertitur ad Cylindrum, & ad turbinem suum, quæ moveri incipere nisi pulsa, non possunt. Id autem quum accidit, suapte natura, quod superest, & cylindrum volvi, & vnsari turbinem putat. De Chrysippo.
 Turbo, [ῥομβοῦ] Quicquid formam habet in imo acutam, in summo latiore. Plin. lib. 27. cap. 4. de aloce, In turbinibus cadorum. Ovid. 1. Met. 335.
 — cava buccina fumitur illi,
 Tortilis in latum quæ turbine crescit ab imo.
 Turbo, Vasculi genus, quo pruna & coctana inter Saturnalia xeniola missitabantur: cujus effigies turbinis in imo angustissima erat, in summo latissima, qualis est figura pirorum.
 TURBINEUS, a, um. Adj. [σπορβοειδής] ut, Vortex turbineus, In modum turbinis se volvens. Vortex enim dicitur Contorta in se aqua. Ovid. 8. Met. 556.
 TURBINATUS, a, um. aliud Adj. [πανοειδής] Quod veluti turbo definit. Plin. lib. 21. cap. 31. Folliculis magnis, latisque & turbinatis. Idem lib. 11. cap. 37. Cor homini infra lævam papillam, turbinato mucrone in priora minens.
 Turbinator piri figura. Idem lib. 15. cap. 15.
 TURBINATIO, ñis. f. [σπορβοειδής] Plin. lib. 15. cap. 21. Aliis turbinatio piri, aliis ovata species.
 TURBO, ñis. m. [τέρβων] Gladiatoris proprium nomen. Hor. 2. Serm. 3. 301.
 Corpore majorem rides Turbonis in armis.
 TURCÆ, vel TURCI, m. pl. [Τῦρκαι] teste Pompon. lib. 1. 21. Populi sunt Scythici, juxta Thyrsagetæ & ultra Sauromatas. Ab his orti judicantur, qui ætate nostra latissime imperitant: Turci vulgo dicti, ignavia quidem nostra magni; sed post Macedonas & Romanos sine dubio potentissimi. Hermolaus.
 TURCIA, æ. f. Turcorum regio.
 TURCICUS, a, um. Adj. ut, Regnum Turcicum.
 TURCOMANNIA, æ. f. Asiæ regio Turcis subjecta.
 TURDE, [τέρδε] Uumbrorum civitas in Italia, teste Ptolem. lib. 3. cap. 1. Vitiose pro Tuder, quod vide. Tuderum hodie: vulgo Todis.
 TURDETANI, m. pl. [τερδιτινοί] Lusitanæ populi. Strabo lib. 3. Turdetani. Qui turdos vendunt. Plautus joco dixit Capt. 1. 2. 60. Opus Turdetanis, opus est Ficedulensibus.
 TURDETANIA, æ. f. [τερδιτινία] Regio ejusdem populi, quæ & Bætica, ut vult Steph.
 TURDULI, [τερδύλοι] & Bastuli, Populi in Hispania Batica præcipui, ut & Batica Turdetania dicta sit Strab. lib. 3. Plin. lib. 3. cap. 1. Ab una autem, inquit, Atlantico Oceano obversa Hispania, Bastulorum, Turdulorumque est. Strabo lib. 3. Turdetanos cum Ptolem. lib. 2. cap. 44. nominat. Varro 2. de R. R. cap. 10. Non omnis apta natio ad pecuariam, quod neque Bastulus, neque Turdulus idonei; Galli appositissimi maxime ad jumenta. Turduli, partim Andaluses partim Granatenfes. Bastuli, omnes Granatenfes. Hæc Olivarius in Melam.
 TURDUS, i. m. [τέρχλα, Gl. L. G. & G. L.] Avis nota, & inter primas a saporis bonitate collocata. Hor. 1. Epist. 15. 41.
 Nil melius turdo. Martial. lib. 13. 92.
 Inter aves turdus, si quis me iudice certet:
 Inter quadrupedes gloria prima lepus. Plin. lib. 10. cap. 53.
 Turdi in cacuminibus arborum luto nidificantes, pæne contextim, in secessu generant. Ibid. cap. 29. Turdis color ætate circa collum varius, hieme concolor.
 Macer turdus. Hor. 1. Serm. 5. 72.
 Crassus. Martial. lib. 2. 40.
 Subdola tenduntur crassis modo retia turdis, &c.
 Obefus turdus. Hor. 1. Epist. 15. 40.
 Ab tranfenna hic turdus lumbricum petit. Plaut. Bacch. 4. 6. 22. De amatore loquitur. V. TRANSENNÆ.
 Turdus, Piscis. Columel. lib. 8. cap. 16. Rurfus optime saxofum mare nominis sui pisces nutrit, qui scilicet quod in petris stabulentur, saxatiles dicti sunt, ut merulæ, turdique, nec minus melanuri. Plin. lib. 32. cap. 11. Turdus inter saxatiles nobilis. Quintil. lib. 8. cap. 2. Varro 4. de L. L. 12.
 TURDARIUM, i. n. Varro de L. L. 5. 1. Locus, in quo turdi saginantur.
 TURDELA, æ. f. Parvus turdus. Ibid. 12. 7.
 TURDILLUS, i. m. aliud dimin. Sen. Epist. 96. Sed varia est lectio.
 TURRA, æ. f. Planta odorifera. Columel. lib. 3. cap. 8.
 TUREUS, Adj. V. TUS.
 TURGEO, si, [ῥυγίμαι, Gl. G. L.] Ære. Virg. 7. Ecl. 48.
 — jam læto turgent in palmitæ gemmæ.
 Fortassis ab ῥυγῆ. H. St.
 Imponunt & mammis turgentibus decoctam rutam, & pituitæ eruptionibus cum cera. Plin. lib. 20. cap. 13.
 Frumenta in viridi stipula lactentia turgent. Virg. 1. Georg. 315.
 Oratio, quæ turgēt & inflata est. Auctor ad Heren. lib. 4. 16.
 Turgere alicui, Irasci in aliquem, & commoveri. Plaut. Casin. 2. 5. 17.
 Veteres in tertia Conj. dixerunt Turgere. Sic, Vet. Gloss. Latinogræc. Turgit, ῥυγίμαι, ῥυγίμαι, [Nisi forte Turgescit scribendum].
 TURGENS, entis. Partic. [ῥυγίμων] ut
 Lumina turgentia gemitu. Propert. lib. 1. 21. 3.
 Mammæ turgent. Plin. lib. 20. cap. 13.
 Ora turgentia. Ovid. 3. Fast. 757.
 TURGESCO, [ῥυγίμαι, Gl. G. L.] Ære. Perf. 5. Sat. 19.
 Non equidem hoc studeo, bullatis ut mihi nugis
 Pagina turgescat, dare pondus idonea fumo. Cic. 3. Tusc. 19.
 Corque meum penitus turgescit tristibus iris. Ex poeta. Varro 3. de R. R. cap. 9.
 Semen turgescit in agris. Ovid. 3. Amor. 10. 11.
 Ramus turgescit in arbore. Ovid. 3. Trist. 12. 15.
 Virgulta turgescientia. Plin. lib. 8. cap. 50.
 Ut Tumeo, Tumesco, Tumesfacio, sic puto, Turgeo, Turgesco, Turgesfacio dictum fuit. H. St. Posterius tamen compositum verbum legere me non memini.
 TURGIDUS, a, um. Adj. [ῥυδαίω, Gl. G. L.] Inflatus, tumens. Cic. 3. Tusc. 19. Num aliquod quippiam membrum tumidum ac turgidum non vitiose se habet?
 Turgidis labris. Martial. lib. 6. 39.
 Fluvii turgidi. Hor. 4. Carm. 12. 4.
 Frons turgida cornibus. Hor. 3. Carm. 13. 4.
 Mare turgidum. Hor. 1. Carm. 3. 19.
 Vela turgida. Hor. 2. Carm. 10. 24.
 TURGIDULUS, a, um. dimin. Catull. de Passere Lesbæ, 3. 17.
 Flendo turgiduli rubent ocelli.
 TURGOR, ñis. m. [ῥυγίμα, Gl. G. L.] Mart. Capel. 2. Distentum magno cum turgore respiciens.
 TURGES, itis. m. [σφυγμός] Gloss. Latinogræc. & Græcolat.
 TURIASO, ñis. m. [τεριασσά] Ptolem. lib. 2. cap. 6. Hispaniæ urbs; vulgo Tiriaßona.
 TURIBULUM, TURICREMUS, V. TUS.
 TURIO, ñis. m. Teneritas summatum arborum vel arborum dicitur. Columel. lib. 12. cap. 48. Concisus deinde plenò vase olivis, immitte defrutum usque ad os. Lauri turiones in hoc usu mittito, ut olivas deprimant: post dies viginti utere. V. CYMA.
 TURMA, æ. f. [τάγμα, Gl. L. G. & G. L. τάγμα, L. G.] Ordo militaris & equitum proprie. Dicta quasi terdena, quod terdeni equites ex tribus tribubus, Tatiensium, Ramnensium, & Lucerum fiebant: constabat enim ex triginta duobus equitibus. Et qui illi præerat, Decurio dicebatur ut Varro L. L. 4. 16. & Vegetius de Re Mil. 2. 14. tradiderunt. Festus, Turmam equitum dictam esse ait Curatius, quasi termam, quod terdeni equites, &c. eadem verba quæ supra. Itaque primi singularum decuriarum, Decuriones dicti. Cic. 5. Att. 21. Appius noster turmas aliquot equitum dederat huic Scaptio.
 Cohors & Turma. Cic. pro Marcell. 7. Nihil sibi ex ista laude centurio, nihil præfectus, nihil cohors, nihil turma decerpit. V. COHORS.
 Equitum turma. Virg. 5. Æn. 560.
 Equestris turma. Claud. de Bell. Get. 579.
 Feroces turma. Virg. 3. Georg. 179.
 Mortales turma. Hor. 3. Carm. 4. 47.
 Ducere turmas. Virg. 5. Æn. 550.
 Glomerare turmas. Sil. lib. 3. 225.
 Invadere turmas. Virg. 11. Æn. 620.
 TURMALIS, e. Adj. Qui ejusdem turmæ est, inquit Budæus. Cic. 2. de Orat. 122. Ex translatione autem, ut quum Scipio ille major Corinthiis statuam pollicentibus eo loco, ubi aliorum essent imperatorum, turmas dixit displicere. Liv. 25. 18. Diu cunctantem Crispinum perpulere turmales, ne impune insultare Campanum pateretur. Stat. 5. Silv. 2. 18.
 — non sanguine cretus
 Turmalis.
 Buccina turmalis. Claud. de Bell. Gild. 447.
 TURMARIUS, i. m. [ῥυγίμας] Turmarii dicebantur, Qui turmas tironum cohebant. Cod. Theod. 1. 6. tit. 35. Quibus omnibus condonamus, ne exactorum vel turmariorum, quos capitularios vocant, curam subeant.
 TURMATIM, Adv. [ῥυγίμας] Per turmas. Casf. 8. Bell. Gall. 18.
 Turmatim in eum locum devenerunt. Liv. 5. 39.
 Turmatim pugnas edere. Lucret. lib. 2. 118.
 — pugnasque
 Edere turmatim certantia, &c.
 TURNUS, [τέρψω] Nomen ducis Rutulorum, qui ab Ænea occisus est, ut videre licet in 12. Virg. Æn. extr.
 Præstanti corpore Turnus. Virg. 7. Æn. 783.
 Audax Turnus. Virg. 9. Æn. 3.
 Barbarus Turnus. Tibul. 2. 5. 48.
 Pulcherrimus Turnus. Virg. 7. Æn. 55.
 TURONES,

TURONES, [τῦρῶνες] Lugdunensis Galliae populi ad fluvium Ligerim, auctore Plin. lib. 4. cap. 18. Cæf. 2. Bell. Gall. 35. Lucan. 1. 437.

Instabiles Turonas circumfusa castra coercent. Al. Tricoros.

TURPICULUS, V. infra **TURPIS**.

TURPILIUS, i. m. Vetus poeta comicus, cujus pauci jam exstant versus in Nonio, Prisciano, & Victorino. V. Non. 4. 422.

TURPIS, e. Adj. [αἰσχρὸς, Gl. L. G. & G. L.] Deforme: contrarium Pulchro. Ad corpus & animum refertur. Ter. Heaut. 5. 4. 19. Pudet dicere hac praesente verbum turpe. Ovid. 1. Amor. 9. 4.

Turpe senex miles, turpe senilis amor.

Inter Turpe & Foedum. Turpe, levior res est: Foedum vim habet majorem. Cic. 1. Off. 123. Luxuria vero, cum omni ætati turpis, tum senectuti foedissima est. Nonius 5. 51.

Quid hoc turpius, quid foedius? Cic. 2. Philip. 86.

Turpissimus & fordissimus. Cic. 9. Att. 11.

Homo turpissimus & inhonestissimus. Cic. pro Rosc. Amer. 50.

Vita turpis & infamis. Cic. pro Font. 24.

Non turpis, sed miser. Cic. pro Quint. 98. Multis vexatus contumeliis, plurimis jactatus injuriis, non turpis ad te, sed miser confugit. Orem turpem & miseram. Cic. 8. Att. 8.

Amor turpis. Hor. 1. Serm. 4. 111.

Campus turpis sine gramine. Ovid. 3. de Arte Am. 248.

Caput turpe sine crine. Ovid. 3. de Arte Am. 249.

Crimen turpe. Hor. de Arte Poet. 262.

Egestas turpis. Virg. 6. Æn. 276.

Fabula turpis relatu. Claud. 2. in Eutrop. 549.

Formido turpis. Virg. 2. Æn. 400.

Fuga turpis, inhonesta. Cic. 2. de Finib. 97. Trecentosque eos, quos eduxerat Sparta, quum esset proposita aut fuga turpis, aut gloriosa mors, opposuit hostibus.

Lacrimæ turpes. Stat. 3. Theb. 58.

Macies turpis. Hor. 3. Carm. 27. 53.

Mors turpis. Lucret. lib. 6. 1238.

Opprobrium turpe. Hor. 1. Serm. 6. 84.

Præceptor turpis, h. e. Flagitiosus. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Prælia turpia. Propert. lib. 2. 5. 25.

Pudor turpis. Ovid. 11. Met. 180.

Rebus in turpissimis aliquid habere. Cæf. 6. Bell. Gall. 21.

Scabies turpis. Virg. 3. Georg. 441.

Senecta turpis. Virg. 3. Georg. 96.

Vestitus. Ter. Phorm. 1. 2. 57. Lacrimæ, vestitus turpis

Ungui turpior uno. Hor. 2. Carm. 8. 3.

Vita turpis. Tacit. in Vita Agric. 33.

Vitia turpia decipiunt cæcum. Hor. 1. Serm. 3. 39.

Celare turpia. Hor. 1. Serm. 2. 85.

Ducere turpe. Quintil. lib. 1. cap. 2. Turpe ducet cedere pari, pulchrum superasse majores. De pueris.

Turpis, Magnus. Virg. 3. Georg. 51.

— optima torvæ

Forma bovis, cui turpe caput, cui plurima cervix. Idem 4. Georg. 395.

— & turpes pascit sub gurgite phocas. Nonius 4. 459.

Turpis, Crudelis: frequens apud Sallustium. [Loca vellem adscripta.

Turpe, adverbialiter. Catull. 43. 8. Turpe incedere.

Turpe gemens. Stat. 3. Theb. 315.

TURPICULUS, a, um. dimin. [τῦρπιον] Cic. 2. de Orat. 248. Tantum interest, quod gravitas honestis in rebus severe, jocus in turpiculis & quasi deformibus ponitur. Idem 4. Att. 5. Quid? etiam subturpicula mihi videbatur παλινῶδῃ. V. SUBTURPICULUS.

Nafus turpiculus. Catull. de Acme, 42. 3.

TURPITER, Adv. [αἰσχρῶς] Inhoneste, indecore. Ter. Eun. 2. 1. 24.

— mirum ni ego me turpiter hodie hic dabo

Cum meo decrepito hoc eunucho. Cic. 2. de Finib. 25. Quia quod bene, id recte, frugaliter, honeste: ille porro male, prave, nequiter, turpiter coenabat.

Flagitiose & turpiter. Cic. 6. Att. 5.

Turpiter & nequiter. Cic. 3. Tusc. 6. Quæ te turpiter & nequiter facere nihil patitur.

Extimesco ne quid turpiter faciam. Cic. 9. Att. 6.

Perpeti turpiter. Cic. pro Milon. 9.

Cato in me turpiter fuit malevolus. Cic. 7. Att. 2.

Ingenium turpiter hirtum. Hor. 1. Epist. 3. 22.

Turpiter iners. Ovid. Rem. Amor. 780.

Compar. Ovid. 5. Trist. 6. 13.

Turpius ejicitur, quam non admittitur hospes.

TURPIDO, inis. f. [αἰσχροπία, Gl. G. L. & G. L.] Deformatas. Cic. 2. de Finib. 47. Sunt etiam turpitudines plurimæ, quæ, nisi honestas natura plurimum valeat, cur non cadant in sapientem, non est facile defendere.

Turpitude & Deformatas. Cic. 2. de Orat. 236. Locus autem & regio quasi ridiculi turpitudine & deformatate quadam continetur.

Turpitude, quæ a libidine, aut petulantia, aut ab audacia nata est. Cic. pro Font. 27.

Crimen turpitudinis. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Generis turpitude. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Mandat turpitude. Paulus in l. Si mandavero tibi. §. Qui ædem. D. Mandat. Qui ædem sacram spoliandum, hominem vulnerandum occidendumve mandatum suscipit: nihil mandati judicio consequi potest, propter turpitudinem mandati.

Delere ac tollere turpitudinem atque infamiam. Cic. 2. Verr. 49.

Fœdare turpitudine. Cic. de Arusp. Resp. 32.

Habere turpitudinem. Cic. pro Domo 83.

Infligere sibi turpitudinem. V. INFLIGO.

Liberare turpitudine aliquem. V. Libero in **LIBER**, adj.

Notari turpitudine. Cic. pro Cluent. 119.

Venire in turpitudinem. Cic. pro Quint. 53.

Vitare verborum turpitudinem & rerum obscenitatem. Cic. 2. de Orat. 242.

TURPIDO, inis. f. Idem. Tertull. de Cor. Mil. cap. 14. Et turpido & Vol. IV.

dedecoratio. [Nisi Turpitude reliquit.

Turpido in Gloss. pro Torpedo, q. V.

TURPIFICATIO, Ære. [αἰσχροπία] Gloss. Græcolat.

TURPIFACTOR, Æris. m. [αἰσχροποιός] Gloss. Græcolat.

TURPIFICATUS, a, um. Partic. [αἰσχυρισ] Turpis factus. Cic. 3. Off. 105. Quæ si in deformitate corporis habeat aliquid offensionis, quanta illa depravatio & fœditas turpificati animi debet videri?

TURPILŒQUIUM, i. n. [αἰσχρολογία, Gl. G. L.] Tertull. de Pudicit. cap. 17. Concupiscentia mala & turpiloquium.

TURPILUCRICUPIDUS, a, um. tert. c. Adj. fictitia vox apud Plaut. Trin. 1. 2. 64.

Turpilucricupidum te vocant cives tui.

TURPILUCRIS, e. Adj. [αἰσχροκερδής] Gloss. Græcolat.

TURPO, Ære. [αἰσχύνομαι, Gl. G. L.] Turpescere, fœdare. Cic. 1. Tusc. 85. Hæc omnia vidi inflammari,

Priamo vi vitam evitari,

Jovis aram sanguine turpari. Virg. 10. Æn. 832.

Aram turparunt sanguine. Lucret. lib. 1. 85.

Pallor turpat ora. Sil. lib. 7. 631.

Rugæ turpant te. Hor. 4. Carm. 13. 11.

TURPATUS, a, um. Partic. Stat. 4. Theb. 106.

— Herculeæ turpatus gymnæde vultus.

TURPATOR, Æris. m. [αἰσχροποιός] Gloss. Græcolat.

TURRANIUS, i. m. Nomen Romanum; ut, D. Turranius. Cic. 1. Att. 6.

TURRANIĀNUS, a, um. Adj. Columel. 5. 10. Pira Turraniāna.

TURRICULA. **TURRIFER**, &c. V. infra **TURRIS**.

TURRIS, is. f. [πύργος, Gl. L. G. & G. L.] a Terrendis hostibus dicta est; vel quod aspectu torva sit, hoc est terribilis. Cæf. 5. Bell. Gall. 42. Tum ex omni parte lapidibus coniectis deturbati, turrique succensa est.

Ærata turris. Claud. 1. in Eutrop. 83.

Ahenea turris. Hor. 3. Carm. 16. 1.

Alta turris. Cic. 5. Tusc. 59. Dionysius concionari ex turri alta solebat.

Ardua. Ovid. 11. Met. 392.

Cava. Virg. 9. Æn. 46.

Celsa. Hor. 2. Carm. 10. 11.

Contabulata. V. **CONTABULO**.

Excelsa. Sil. lib. 13. 688.

Valida. Lucret. lib. 5. 1439.

Confringere turres. Lucan. lib. 6. 123.

Munitis turribus & tropæis locus. Cic. de Provinc. Conf. 4.

Quassæ nutant turres. Lucan. lib. 6. 116.

Percussæ de cælo turres. V. **PERCUTIO**.

Stabilire quassas turres. Sen. Thyest. 7.

Fiunt etiam turres ambulatoriæ, de quibus Vegetius de Re Mil. lib. 4. cap. 17. hæc scribit. Turres dicuntur machinamenta ad ædificiorum speciem ex trabibus, tabulatisque compacta. Et ne tantum opus hostili concremetur incendio, diligentissime ex crudis coriis, vel centonibus communitur. Quibus pro modo latitudinis additur altitudo. Nam interduum tricenos pedes per quadrum, interdum quadragenos, vel quinquagenos latæ sunt. Proceritas autem ipsarum tanta fit, ut non solum muros, sed etiam turres lapideas altitudine superent. His plures rotæ mechanica arte subduntur: quarum lapsu volubili magnitudo tam alta moveatur. Præsens autem periculum civitatis est, si ad murum fuerit turris admota. Plures enim accipit scalas, & diverso genere conatur irrumpere. Nam in inferioribus habet arietem, cujus impetu destruit murcos. Circa mediam vero partem accipit pontem factum de duabus trabibus, septumque de vimine, quem cito prolatum, inter turrim murumque constituunt, & per eum egredientes de machina bellatores in civitatem transeunt, & occupant muros. In superioribus autem turris illius partibus contacti & sagittarii collocantur, qui defensores urbis contis, missilibus, faxisque ex alto prosternant. Quo facto civitas capitur sine mora. Cic. 15. Fam. 4. Aggere, vineis, turribus oppugnavi, usque multis tormentis.

TURRITUS, a, um. Adj. Altus & excelsus. vel ad turris similitudinem factus. ut, Domus turrita, i. e. Alta & sublimis.

Scopuli turriti. Virg. 3. Æn. 536.

Turritus, Turriter, Turri instructus, ut

Puppes turritæ. Virg. 8. Æn. 693.

Elephanti turriti, Quibus superponuntur turres, vel qui turres gerunt. Plin. lib. 8. cap. 7.

Turritus alinuando dicitur Turribus plenus. Unde & Turritæ urbes, & Mater deum nominatur Turrita: quia terra est, quæ urbes sustinet. Virg. 6. Æn. 786.

— qualis Berecynthia mater

Invehitur curru Phrygiæ turrita per urbes. [Quia scilicet Coronam turritam gestat capite, ut & in nummis videre licet.

Castella turrita. Lucan. lib. 6. 40.

Dea turrita, Cybele. Propert. lib. 4. 12. 52.

Mœnia turrita. Ovid. 3. Amor. 8. 48.

Muri turriti. Ovid. 3. de Pont. 4. 105.

TURRIFER, Æra, Ærum. Adj. [τῦρριφέρ], Gl. G. L.] ut, Corona tur-

rifer Cybeles. Ovid. 4. Fast. 219. al. Turrita.

TURRIGER, Æra, Ærum. Adj. [τῦρριγέρ] aliud Adj. i. e. Gerens turres. Plin. 11. 2. Sed turrigeros elephantorum miramur humeros.

Dea turrigera. Ovid. 4. Fast. 224.

Carina turrigera. Luca. lib. 4. 226.

Frons turrigera Cybeles. Ovid. 6. Fast. 321.

Mater turrigera, Cybele. Stat. 2. Achil. 147.

Urbes turrigeræ. Virg. 10. Æn. 253.

TURRIGENA, æ. m. Turribus delectatus. Rutil. 1. 596.

Inter turrigenas Lydia tota suos. [Turrigenas codd. emendati.

TURRICULA, æ. f. dimin. [τῦρρικον, τῦρρικόν, Gl. G. L.] Parva turris, Armarium. V. infra.

Supra medium tecti fastigium turricula. Vitruv. 10. 19.

Turricula, Vasculi genus, a turris similitudine, quo jactari tali ludendo solent; eadem Pyrgus & Orca dicitur. De hac tale est Martialis. Epig. lib. 14. 16.

Quærit compositos manus impreba mittere talos:

Si per me milit, nil nisi vota facit. [Gloss. Græcol. τῦρρικον, αἰσχροπία]

- πυρρίσκιον*, Turricula, Armarium. Incertum de Fritillo ne, an de condente supellectilem theca intelligi velit. Hoc potius arbitror. Nam & in Lat. Gr. Armarium, *Πυρρίσκιον*, a forma nimirum turris quadratæ. In eodem Fritillum, *Πυρρίσκιον*. V. Talus pro Ludo, in TALUS, & PYRGUS, & FRITILLUM.
- TURRIS** Biffonis, [*Πύργος* *Βίσανος*] Civitas Sardiniae Ptolem. lib. 3. cap. 3. *Porto di torre* hodie: Turris Libyfonis Plinio 3. 7. extr.
- TURSIO**, ònis. m. Genus piscis. Plin. lib. 9. cap. 9. Delphinorum similitudinem habent qui vocantur tursiones.
- TURTUR**, ūris. in. [*τὸν τῦρτον*, *ὄρνιθον*, Gl. G. L.] Avis nota, a sono vocis nomen habens. Plaut. Most. 1. 1. 44.
Tu tibi istos habebas turtures, pisces, aves. Martial. lib. 3. 58.
Gemit hinc palumbus, inde cereus turtur. Domitius interpretatur Pinguem. Cic. 2. de Fin. 209. Turtures & cursu & peregrinatione lætantur.
Niger turtur. Ovid. 15. Epist. 38.
Gemit turtur. Virg. 1. Ecl. 59.
Nec tamen interea raucæ, tua cura, palumbes,
Nec gemere aëria cessabit turtur ab ulmo.
- TURTUR**, [*τὸν τῦρτον*, *ἰχθύς*, Gl. G. L.] Piscis, qui alias dicitur Pastinaca, Trygon autem a Græcis, in cujus caude emergit radius præsentissimi veneni.
- TURTURILLA**, æ. f. dimin. Seneca in Epist. 96. vocat istos, quos publica quies, aliis laborantibus, molliter habet, turturillas. Nam turtures sunt aves molliuscule.
- TURULIS**, [*τὸν τῦρτον*] Fluvius Hispaniæ Tarraconensis, Ptolem. lib. 2. cap. 6. Turia vulgo Claudiano, & Hermolao apud Plinium; Pomponius Durium corrupte nominat.
- TURUNDA**, æ. f. Genus panificii. Non. 17. 18. Turundam, libum sacrum, quoddam ex farre genus panificii. Varr. 3. de R. R. cap. 9. Amplas omnes ex his, evulsis ex alis pinnis, & e cauda, farciunt turundis ordeaceis, partim admixtis ex farina loliaceæ, aut semine lini, ex aqua dulci. De gallinis. Cato R. R. cap. 89. Gallinasteneras, quæ primum pariunt, concludat, polline vel farina ordeacea conspersa turundas faciat, eas in aquam intingat, & in os indat. Varro de Liberis educandis, Alii afferunt libum ac turundam. Turunda [*τὸν τῦρτον*, *ἐγκυκλιον*, Gl. L. G.] apud Catonem R. R. cap. 157. significat Linamentum illud ex filis, quod in vulnus immitti a medico solet. ait enim, Et si fistula erit, turundam intro tudit: si turundam non recipiet, diluito, succum exprimito. In Gloss. Scribitur Torunda. per. o.
- TURUPTIANA**, æ. f. [*τὸν τῦρτον*] Ptolem. lib. 2. cap. 6. Hispaniæ Tarraconensis urbs: Tuitana hodie; *Tuy* vulgo.

T U S

- TŪS**, tūris. n. [*τὸν τῦρτον*, Gl. G. L. *λιδανωτός*, *θυμιάμα*, L. G.] Incensum, quo diis sacrificabatur, *ἀπὸ τῦρτου*, odorem facio, vel potius *θύον* sacrifico: quod qui sacrificabant, ture utebantur. Charisius lib. 1. Tus a tundendo sine aspiratione dicitur, quamvis Julius Modestus, *ἀπὸ τῦρτου* tractum dicat. Porphy. in lib. 1. Carm. ode 30. Dicitur autem Tus *ἀπὸ τῦρτου*, id est sacrificare, unde aspiratur *τῦρ*. Alii tamen credunt esse dictum a tunis glebis, quia de arbore destillat, & a terra subjecta combibitur, in eaque congelatur, indeque tunis glebis colligitur. Servius in 1. Georg. 57.

— molles sua tura Sabæi. Sane, inquit, Tus modo

sine aspiratione dicimus; nam antiqui Tus dicebant *ἀπὸ τῦρτου*, quod displicuit. Tura enim a tundendo dicta esse voluerunt, a glebis tuis, cum quibus dicitur fluens de arboribus coalescere. Sine aspiratione & in optimis Mss. codd. & in Gloss. utroque etiam scribitur. Plin. lib. 12. cap. 14. 1. Tura præter Arabiam nullis, ac ne Arabiæ quidem universæ, &c. Plura in ipso capite de ture leges. Tibul. lib. 1. 3. 34.

Reddereque antiquo mensura tura Lari.

- Acerra turis. Ovid. 4. Fast. 934.
Acerræ turis. Ovid. 8. Met. 266.
Mica turis. Plin. lib. 12. cap. 14.
Turis pollen, [*τὸν τῦρτον*] Gloss. Latinogræc. Ibidem Tuspolline.
Vindemia turis. Plin. lib. 12. cap. 14.
Candidum tus. Plin. lib. 12. cap. 14.
Eoum tus. Stat. 1. Theb. 263.
Flava tura. Ovid. 21. Epist. 92.
Incana tura glebis. Stat. 6. Theb. 60.
Mammofum tus. V. MAMMA.
Mascula tura. Virg. 8. Ecl. 65.
Niliacum tus. Stat. 4. Silv. 9. 12.
Odoratum tus. Plin. lib. 12. cap. 14.
Pia tura. Juven. 13. Sat. 116.
Sabæum tus. Virg. 1. Æn. 421.
Adolere tura. Virg. 8. Ecl. 65.
Dignari aliquem sacri turis honore. Ovid. 14. Met. 130.
Dare blanda tura. Tibul. lib. 3. 3. 2.
Incendere tura & odores. Cic. 6. Verr. 77.
Ingerere tura aris. V. INGERO.
Legere tus. Plin. lib. 12. cap. 14.
Litare ture. Perf. 5. Sat. 120.
Metere tus. Plin. lib. 12. cap. 14.
Ministrare tura. Ovid. 2. Met. 289.
Mittunt Sabæi tura. Virg. 1. Georg. 57.
Placare deos ture. Hor. 1. Carm. 16. 1.
Tribuere alicui honores turis. Ovid. 14. Met. 128.
Tus item significat Arborem turiferam. Unde apud Plin. 16. 27. Arbor turis, Lignum turis, Virgæ turis.
- TUSCŪLUM**, i. n. dimin. [*τὸν τῦρτον*] Plaut. Aul. 2. 8. 15.
Nunc tusculum emi, & hæc coronas floreas.
- TURARIUS**, a, um. Adj. ut Vicus Turarius, Romæ. Afcon. Signum Vertumni in ultimo vico turario est, sub basilica se flectentibus.
- TURARIUS**, i. m. Qui tura tractat ac vendit. Firmic. lib. 8. cap. 25. Vicifima septima pars libræ si in horoscopo fuerit inventa, turarios faciet, vel pigmentarios, seu pharmacopolas.
- TURREUS**, a, um. Adj. [*τὸν τῦρτον*, Gl. G. L.] Quod est turis. Columel. lib. 3. cap. 8. Jam tuream plantam, florentesque hortos myrrha & croco. Virg. 2. Georg. 117.

— solis est turea virga Sabæis.

- Dona turea. Virg. 6. Æn. 225.
Flamma turea. Stat. 12. Theb. 487.
Grana turea. Ovid. 4. Fast. 410.
Planta turea. Columel. 3. 8.
- TURINUS**, a, um. Adj. [*τὸν τῦρτον*] Gloss. Græcolat.
- TURIBULUM**, i. n. [*τὸν τῦρτον*, Gl. L. G. & G. L. *λιβαίνης*, G. L.] Vas, in quo tus adoletur. Liv. 46. Cic. 6. Verr. 29. Num etiam de L. Papi-rio, viro primario, locuplete, honestoque equite Romano, turibulum emisti?
- TURICREMUS**, a, um. Adj. Tus cremans: ut: Aræ turicremæ, in quibus crematur tus. Virg. 4. Æn. 433.
Foci turicremi. Ovid. 2. Epist. 18.
- TURIFER**, æra, erum. Adj. [*τὸν τῦρτον*] ut, Saba turifera, Quæ producit tus. Plin. lib. 6. cap. 23. Regio turifera. Idem lib. 12. cap. 14. Ut illo modo, quum devicisset turiferas gentes, supplicaret.
Indus turifer. Ovid. 3. Fast. 720.
Aræ turiferæ. Stat. 1. Achil. 520.
- TURIFICO**, ære. Tua incendere. V. Voss. de Vit. L. L. 4. 27.
- TURIFICATUS**, a, um. Partic. Turificati vocabantur Apostatæ, qui idolis tura incendebant. V. Cyprian. Epist. 52.
- TURILEGUS**, a, um. Adj. ut, Arabes turilegi, Tura colligentes. Ovid. 4. Fast. 569.
Nam modo turilegos Arabas, modo despicit Indos.
- TUSCANIA**, æ. f. [*τὸν τῦρτον*] Oppidum Tusciæ prope Tarquinios, a quæ Tuscanienfes Plin. 3. 4. Hodie *Toscanello*.
- TUSCENIUS**, [*τὸν τῦρτον*] Homo furiosus & avarus, cujus meminit Cic. 1. Q. frat. 1. Nisi forte me Paconii, nescio cujus hominis, ne Græci quidem ac Myssi aut Phrygis, potius querelis moveri putas: aut Tuscenii, hominis furiosi ac sordidi, vocibus, cujus tu ex impurissimis faucibus inhonestissimam cupiditatem eripuisti summa cum æquitate. Idem 1. Q. frat. 1. 16. Quid L. Cæcilium? nonne omni ratione placavi? quem hominem, qua ira, quo spiritu? quem denique, præter Tuscenium, cujus causa sanari non potest, non mitigavi?
- TUSCIA**, æ. f. quæ & *HERTURA* dicitur, [*τὸν τῦρτον*] Italiæ regio celebris: a sacrificiis, ut quidam arbitrantur, dicta; Græci enim *θύον* sacrificare dicunt: vel a Ture, quo maxime in sacrificiis utimur: vel a Tusculo Herculis filio, quod veteres grammatici probant. Unde & sine *h* ab eis scribitur. Hæc Tyrhenia dicta fuit, a Tyrreno Atys filio, qui e Mæonia discedens in Italiam venit, & eam partem occupavit, quæ ad mare inferum sita est, quod & Tyrrenum dicitur. Hæc a Liguriis Romanisque finibus contingitur, jugis inaccessis & difficilibus referta. Ejus fines Macra & Tiberis amnes, centum & septuaginta quatuor millia inter se distantes. In ea scientia faciendorum sacrorum ita floruit, ut Romani, qui non servandæ tantum, sed etiam amplificandæ religionis cupiditate incendebantur, decem principum filios Senatufconsulto singulis Tusciæ populis, percipiendæ sacrorum disciplinæ gratia, traderent. Longior est ea provincia, quam latior ab Orientali plaga in Occidentalem porrecta. Nam si ab Aquilonari in Australem perambulemus, arctis finibus contenta est. Ab Occidente, qua Liguria proxima est, habet Pisas, Senas, Lucam sui juris, & Florentiam inclitas civitates. Ad Septentrionem habet Urbem veterem. In Meridionali vero litore, Pisaurum, Aretium, & Assium. Et Tiberis Romanus inde labitur, ex Appennino effluens. Septentrionalis regio cum Flaminia jungitur. Vulgus Italorum hodie *Toscana* vocat. V. Liv. 2. 51. & Plin. 2. 54.
- TUSCI**, [*τὸν τῦρτον*] Qui Tusciam habitant. Cic. 2. de Nat. Deor. 11. An vos, Tusci ac barbari, auspiciorum pop. Rom. jus tenetis, & interpretes esse comitiorum potestis?
- TUSCUS**, a, um. Adj. [*τὸν τῦρτον*] ut, Æquora Tusca. Hor. 4. Carm. 4. 54. Annis Tuscus, Tiberis. Ovid. 3. de Arte Am. 386.
Flumen Tuscum. Idem. Ovid. 14. Met. 615.
Mare Tuscum, Vulgo *El mar de la Toscana*. Hor. 2. Epist. 1. 202.
Tiberis Tuscus. Virg. 1. Georg. 499.
Tuscus, [*τὸν τῦρτον*] Vicus Romæ dictus, quod ibi habitaverunt Tusci, qui recedente ab obsidione Porfenna remanserunt, ut ait Festus. De quo Hor. 2. Serm. 3. 228.
— ac Tusci turba impia vici.
- TUSCE**, Adv. [*τὸν τῦρτον*] Varro apud Gell. 2. 25. Quum dicamus ab Osco, Tusco, Græco; Osce, Tusce, Græce.
- TUSCANUS**, a, um. Adj. Vitruv. 4. 6. Tuscanæ columna.
- TUSCANICUS**, a, um. Adj. Idem 4. 7. Opera Tuscanica.
- TUSCULUM**, i. n. [*τὸν τῦρτον*, *τὸν τῦρτον* Steph.] Italiæ oppidum, Telegoni, Ulyssis & Circes filii, opus, Ciceronis villa nobilissimum. Sil. lib. 7. 693.
Mœnia, Laertæ quondam regnata nepoti. Tusculani, Frederici Ænobarbi Imperatoris quondam conjuncti copiis, Romanos insigni clade affecere, ut postea resipiscere non esset. Romani itaque injuriæ memores, post aliquot annos, tanta in eos ira perciti sunt, ut vix urbis fundamenta relinquerent. Hæc Volaterran. lib. 6. Tusculum vulgo *Frajenti*. Ex Tusculo Cato Censorius ortum habuit. Hor. Epod. 1. 29.
Nec ut superni villa candens Tusculi
Circeæ tangat mœnia.
- TUSCULANUS**, a, um. Adj. [*τὸν τῦρτον*] Qui Tusculum incolit. Cic. 3. de Lege Agr. 9. Ego Tusculanis pro aqua Crabra vectigal pendam, quia a municipio fundum accepi, si a Sulla mihi datus esset, Rulli lege non penderem.
Ager Tusculanus, in quo erat villa Ciceronis celebratissima.
Disputatio Tusculana, Quæ in Tusculano tractata est. Cic. 2. de Divin. 2. Cumque fundamentum esset philosophiæ positum in finibus bonorum & malorum, perurgatus est is locus a nobis quinque libris, ut quid a quoque, & quid contra quemque philosophum diceretur intelligi posset: totidem subsecuti libri Tusculanarum disputationum res ad bene vivendum maxime necessarias aperuerunt. Al. Pertractatus est.
- TUSCULANUM**, i. n. Villa Ciceronis in agro Tusculano, in quam post forensia negotia animi recreandi gratia se Cicero recipiebat: ubi aut com doctis aliquibus, quos eo adduxerat, se declamando exercere, aut philosophica studia intermissa revocare solebat, ut frequenter in scriptis suis meminit. 1. Att. 6. Nos Tusculano ita delectamur, ut nobismet ipsis tum denique, cum illo venimus, placeamus.
Cogito Tusculanum. V. COGITO.

TUSCULANENSIS, e. aliud Adj. Cic. 9. Fam. 6. Equidem hos tuos Tusculanenses dies instar esse vitæ puto, &c.
TUSCULUS, a, um, aliud similiter Adj. ut, Tellus Tuscula. Tibul. 1. 7. 57.
 Umbra Tuscula. Stat. 4. Silv. 4. 16.
TUSCUS, V. TUSCIA.
TUSSIS, is. f. [βήξ]. Gl. L. G. & G. L. Quæ gignitur vel ex frigore, vel ex pituita in arterias, seu fauces, descendente. Ter. Heaut. 2. 3. 132.
 Gemitus, secretus, tussis, risus, abstine. Martial. 1. 20.
 Veterem tussim acetum inhihet. Plin. lib. 23. cap. 1.
 Mortuus tussi. Lucret. lib. 4. 1161.
 Malam tussim expulsi pectore. Catul. 7.
 Anhela tussis quatit ægros fues. Virg. 3. Georg. 497.
 Tussim exasperant palmæ. Plin. lib. 25. cap. 4.
 Tussis concoquere. Plin. lib. 24. cap. 8.
 Tussis sicca, quæ nihil emolitur. Cels. lib. 4. cap. 6.
TUSSICUS, i. m. Qui multum tussit. Firmic. lib. 5. cap. 16. Luna alios tussicos, alios splenicos efficit. Al. Tussiacos.
TUSSICUS, a, um, Adj. Idem. Marc. Empir. cap. 20.
TUSSICULA, æ. f. dimin. [βυσσικάνον] Plin. 5. Epist. 19. Veteris infirmitatis tussicula admonitus, rursus sanguinem reddidit. conf. Cels. 4. 5.
TUSSICULARIS, e. Adj. [βυσσικός] Ad tussim spectans. Cæl. Aurel. Tard. 2. 13. 177. Medicamenta tussicularia. i. e. Quæ ad tussiculam amovendam idonea sunt.
TUSSICULOSUS, a, um, Adj. Tussi laborans. Cæl. Aurel. Acut. 2. 13. 90. Tussiculosa atque frigida senilis est ætas.
TUSSEDIO, inis. f. Idem, quod Tussis. Apulejus Met. 9. p. 222. Elmenh. Assiduo pulso tussedini hiulci.
TUSSIO, ivi, itum, [βύσσω]. Gl. L. G. & G. L. Ire. Tussim pati. Plaut. Afin. 4. 1. 50.
 Forte si tussire occæpsit, ne sic tussiat,
 Ut cuiquam linguam in tussiendo proferat. Plin. lib. 20. cap. 2.
 Semen eorum, cum cumino tritum, potumque in vino tussientibus auxiliatur. Martial. lib. 1. 11.
 Quid ergo in illa petitur & placet? tussit. Idem 2. 26.
 Male tussire. Hor. 2. Serm. 22. 107.
TUSSILAGO, inis. f. [βύσσαν] Plin. lib. 6. cap. 26. Tussim sedat bechion, quæ & tussilago dicitur. Duo ejus genera: silvestris ubi nascitur, subesse aquas credunt, & hoc habent signum aquileges. Folia sunt majuscula quam hederæ, quinque aut septem, subalbida a terra, superne pallida. *Farfara* alio nomine dicitur, & vulgo *Ungula caballina*, a forma pedis caballi. V. BECHION.
TUSUS, V. TUNDO.

T U T

TVT. Tutela. **TVTELAR**. S. Tutelaribus sacrum.
TUTAMEN, V. TUEOR.
TUTANUS, [τυτάνος] Deus apud Ethnicos qui gentes tueri putabatur. Varr. Tutanum deum Romæ omnes, qui laborant, invocant. Meminit Cæl. lib. 25. cap. 30.
TUTE, V. TU.
TUTELA, TUTELINA, V. TUEOR.
TUTEMET, V. TU.
TUTIA, V. POMPHOLYX.
TUTOR, V. TUEOR.
TUTULUS, i. m. Tutulum, inquit Festus, vocari ajunt Flaminicarum capitis ornamentum, quod fiat vitta purpurea innexa crinibus, & exstructum in altitudinem. Ennius,
 Libaque, fictores, argeos, & tutulatos. Itaque Varr. lib. de L. L. 6. 3. exponens hunc eundem Ennii versum, ait, Tutulati dicti ii, qui in sacris in capitis habere solent ut metam. Id Tutulus appellatur ab eo, quod matres familias crines convolutos ad verticem capitis, quos habent uti velatos, dicunt tutulos. Sive ab eo, quod tuendi causa capilli fiebant. Sive ab eo, quod altissimum in urbe est, quod est arx, ea res tutissima, tutulus vocatur. Hactenus Varro. Fulgent. lib. de Prisc. fermone 14. Varro, inquit, in Pontificalibus ait Tutulos sacerdotes dici brevium deorum. Numa vero Pompilius, & ipse de Pontificalibus scribens, Tutulum dici ait Pallium. quo sacerdotes caput tectabant, cum ad sacrificium accessissent, sicut & Virg. ait, 3. Æn. 545.
 Et capita ante aras Phrygio velamur amictu. Hæc Fulgent.
TUTULATUS, a, um, Adj. Tutulum gerens. Vatro de L. L. 6. 3. V. supra in TUTULUS.
TUTUS, V. TUEOR.

T U U

TUUS, V. in TU.

T Y A

TYANA, æ. f. [τύανα] Urbs Cappadociæ: Apollonii Tyanei patria. Inde Tyanenſis Prætura, in qua est oppidum Tyana. Auctor Strab. lib. 12. & Plin. lib. 6. cap. 3. Junge Steph.
TYANEIUS, a, um, Adj. [τυανεύς] Ovid. 8. Met. 719.
 — ostendit adhuc Tyaneius illic
 Incola de gemino vicinos corpore truncos.

T Y B

TYBER, &c. V. TIBER.
TYBUR, &c. V. TIBUR.

T Y C

TYCHÆ, æ. f. [τύχη] Gr. Fortunam significat. Est autem & Urbs Sicilia, quam tertiam partem Syracusarum constituit Cic. 6. Verr. 119. cum ait, Tertia est urbs, quæ quod in ea parte Fortunæ fanum antiquum fuit, Tyche nominata est, in qua & gymnasium amplissimum est, & complures ædes sacræ: coliturque ea pars, & habitatur frequentissime.

TYCHIUS, [τύχιος] Cerdo, sive faber celeberrimus apud Homerum Iliados 7. qui scutum Ajacis fecit: cujus etiam mentionem facit Ovid. 3. Fast. 823.

Nec quisquam invita faciet bene vincula plantæ
 Pallade: sit Tychio doctior ille licet. Legitur & Titio.

T Y D

TYDEUS, dissyllabum, Tydæi vel Tydæos, m. [τύδας] Athææ & OËnei filius, quem in bello Thebano Menalippus exstinxit. Auctor Servius in illud Virg. 6. Æn. 479.

Hic illi occurrit Tydeus, hic inclitus armis
 Parthenopeus. De hoc, ut scribit Homer. lib. 4. Iliad. quum Mycenis moraretur, fama est neminem illi viribus corporis potuisse æquari.

Cruentus Tydeus. Stat. 8. Theb. 479.

Fulmineus Tydeus. Stat. 4. Theb. 94.

Magnanimus Tydeus. Stat. 6. Theb. 824.

Maximus Tydeus. Stat. 6. Theb. 380.

TYDIDES, æ. m. patronym. [τύδιδης] Diomedes Tydei filius, bel-lator strenuus, qui præter alia bene & fortiter gesta, Venerem in dex-tra, & Martem sub utero percussit, ut late scribit Homer lib. Iliad. 5. Proinde scribitur Hor. 1. Carm. 15. 28.

Tydides melior patre. Sic Ibid. 6. 16.

Tydidem superis parem? Virg. 1. Æn. 101.

— ô, Danaüm fortissime gentis,

Tydide!

Cruentus. Virg. 1. Æn. 475.

Impius. Virg. 1. Æn. 164.

Par superis Tydides. Hor. supra.

T Y L

TYLOS, [τύλος] Insularum duarum nomen est in sinu Persico, margaritiæ abundantium, & gossampinis arboribus, quæ cucurbitas ferunt, mali co-tonei amplitudine, quæ maturitate ruptæ, ostendunt lanuginis pilas, ex quibus vestes pretioso linteo conficiuntur. V. Plin. lib. 6. cap. 27. & 12. cap. 10. & 11. Solin. cap. 65.
 Item Vermis multipedus. Plin. 29. 6.

T Y M

TYMBÆDES, [τυμβάδης] Græco nomine appellantur Sagæ & veneficæ: quod αἰετὶ τυμβάδης, hoc est circa sepulcra versentur, cadavera mutilantes aliquo membro, quo ad veneficia sue abutantur. Cæl. Rhodig. lib. 21. cap. 38.

TYMBRA, herba; & **TYMBRA**, nomen proprium loci, V. THYMBRA.

TYMBUS, i. m. [τύμβος] in Gloss. Græcolat. Bustus, Tumulus, Sepul-crum convertitur. Cic. 2. de Legib. 64. Si quis bustum (nam id puto ap-pellari tymbon) aut monumentum, inquit, aut, columnam violarit, dejecerit, frerit. Ab hoc verbo Tumba deducitur.

TYMÆTES, [τυμοίτης] Priami filius. Hujus meminit Servius, Euphronia verba referens: Priamus, inquit, ex Arisba filium vatem suscepit. Qui quum dixisset quadam die nasci puerum, per quem Troja posset everti, pepererunt simul & Tymœtæ uxor & Hecuba, quæ Priami legitima erat. Sed Priamus Tymœtæ filium, uxoremque jussit occidi. Hactenus Servius enarrans hunc locum Virg. 2. Æn. 32. — primusque Tymœtes

Duci intra muros hortatur, & arce locari.

TYMOLUS, V. TMOLUS.

TYMPANIOLOM, **TYMPANISTA**, **TYMPANISTRIA**, **TYMPA-**

NIUM, **TYMPANIZO**, V. post seq. dict.

TYMPANUM, i. n. [τύμπανον] Instrumentum ex una, vel utraque parte membrana clausum, intus vacuum, quod manu, vel baculo pulsatur. Eo uti solebant in sacris Matris deum Galli.

Impulsa palmis tympana. Ovid. 4. Met. 29.

Leve tympanum. Catull. de Berecynth. 62. 8.

Rauca tympana. Ovid. in Ibin, 456.

Sæva tympana. Hor. 1. Carm. 18. 4.

Taurina tympana. Claud. 2. Conf. Stilich. 365.

Tenta tympana. Lucret. lib. 2. 618.

Virilis sonus tympani. Sen. Herc. fur. 6.

Adhibere tympanum. V. ADHIBEO.

Dare tympana eloquentiæ. Quintil. lib. 5. cap. 12.

Reboant tympana. V. REBOO.

Remugit tympanum. V. REMUGIO.

Tundere inania tympana. Ovid. 4. Fast. 183.

Tympanum, Vehiculi tectum, ut ait Servius. Sive, ut aliqui putant, Testudo supra radios: radii autem dicuntur qui in media parte rotarum sunt. Virg. 2. Georg. 444.

Hinc radios trivere rotis, hinc tympana plaustris. [Rotæ sine radiis, puto; Tympanum, Rota est, quæ a calcantibus versatur, qualem passim videmus in ea machina, qua saxa subvehuntur in magnificis ædificationibus: verbo Græco περιστροφικός, id est grus dicitur. In ea trochleæ sunt in summo carthesio, id est in versatili & superiore parte machinæ: & in trochleæ ductarius funis, qui circum tympanum advolvitur: & a fune dependen-tes, qui forfices dicuntur, quibus onera evehendaprehenduntur. Budæus. Lucret. lib. 4. 903.]

Multaque per trochleas, & tympana pondere magno

Commoveret, atque levi sustollit machina nisu.

Tympanum etiam, Machina haustoria dicitur, quæ, dum versatur, aquam adnexis permultis modiolis haurit, & rursus circumacta defun-dit: a Vitruvio in decimo cap. 9. & 10. describitur, passimque in priktina aquariis videtur. Budæus.

Tympanum, Genus vasis. Plin. lib. 33. cap. 11. Tympana vero se juvene appellata stateras, & lances, quas antiqui megidas appellaverant.

TYMPANIOLOM, i. n. [τυμπανιόλον] dimin. Arnob. 6.

TYMPANUM, i. n. [τυμπανόν] Margaritæ genus. Plin. 9. 35.

TYMPANIZO, [τυμπανίζω] are. Tympana pulsare. Suet. de August. cap. 68. Et assensu maximo comprobavit versum in scæna, pronuntiatum de Gallo Matris deum tympanizante.

Videſne ut cinædus orbem digito temperat?

P p p 3

T Y M P A

- TYMPANISTA**, æ. m. [*τυμπανιστής*] Qui tympanum pulsat. Apul. de Deo Socr. p. 49. Elmenh.
- TYMPANISTRIA**, æ. f. [*τυμπανιστήρια*] Quæ tympaum pulsat. Sidon. 1. Epist. 2. Tympanistria psalteria canit.
- TYMPANOTRIBA**, æ. m. [*τυμπανοτρίβης*] In tympano apud Græcos homines torquebantur: hinc eum, qui sæpe in eo per tormenta cruciatus sit, credit Turneb. a Plauto apud Priscianum tympanotribam vocari: verba sunt Plauti in Truc. 2. 7. 49. Tympanotribam amas, hominem non nauci. Ac videretur, a *τυμπανότης* formari, ut fictum est *δινύτης*. Vel Tympanotribam vocat, Qui tympanum pulsabat, ut in sacris Rheæ: & in multis initiationibus & sacris tympana gerebantur, ut e Lyfistrata Aristophanis constat. Tympanum autem illis in sacris gerere parum virile videbatur censeturque muliebre. Atque hanc interpretationem meliorem puto. Hæc ille Advers. 17. 17. [An Qui tympanum machinam versat?]
- TYMPANITES**, æ. m. [*τυμπανίτης*] Species aquæ intercutis, quum ventre vehementer intento, creber intus ex motu spiritus sonus est, teste Cels. lib. 3. cap. 21.
- TYMPANICUS**, [*τυμπανικός*] Qui hoc morbo laborat. Plin. lib. 2. cap. 5. Hydropicis, incipientibusque tympanicis, stomachicis, &c. al. Tympaniticis. V. Harduin. in loc.
- TYMPANITICUS**, a, um. Adj. Idem. Veget. Mulom. 3. 27.
- TYMPHÆI**, [*τυμφαίοι*] Populi sunt Ætolia, Pindi montis accolæ, Theoprotis & Perrhæbis proximi, apud quos in summa terra gypsum invenitur, quod ab iis Tymphaicum appellatur, fullonibus in Græcia Cymolia creta usum supplens. V. Plin. lib. 4. cap. 2. & lib. 35. cap. 17. & Steph.

T Y N

- TYNDARIS**, ÿdis, f. [*Τυνδαρίς*] Siciliae urbs, media ex parte a mari absumpta. Plin. lib. 2. cap. 91. Hodie *Tindaro*.
- Tyndaris Patronym. V. post TYNDARUS.
- TYNDARITANUS**, a, um. Adj. Cic. 15. Att. 2. & passim in Verr.
- TYNDARUS**, i. m. [*Τυνδαρος*] Rex OEbalia, filius OEbali regis, habuit uxorem formosissimam Ledam.
- Nonnunquam pro Tyndaro, Tyndareus ponitur. ut Ovid. 8. Epist. 31. Me tibi Tyndareus vita gravis auctor & annis Tradidit. Cic. de Fato 34. Nec Hecubam causam interitus fuisse Trojanis, quod Alexandrum genuerit: nec Tyndareum Agamemnoni, quod Clytemnestram. Hinc
- TYNDARIDÆ**, arum. m. pl. [*Τυνδαρίδαι*] Castor & Pollux dicti sunt. Ovid. 8. Met. 301.
- Tyndaridæ gemini: præstantes, castibus alter, Alter equo. Meminit Cic. 1. Tuscul. 28. Valer. 6. Argon. 612.
- Tum magis atque magis peditem candore notato Tyndaridem incendit amor. i. e. Castorem.
- Astro comantes Tyndaridæ. Valer. 5. Argon. 367. Comantes, id est, ex quorum ore plurimus manabat fulgor: & fit allusio ad astra. Nam & Castor & Pollux in sidera mutati fuerunt, ut dictum est in dictione CASTOR.
- TYNDARIS**, ÿdis, f. patronym. [*Τυνδαρίς*] dicta est Helena. Ovid. 5. Epist. 91.
- Tyndaris infestis fugitiva reposcitur armis. Lucret. lib. 1. 461.
- Denique Tyndaridem raptam. Virg. 2. Æn. 601.
- Non tibi Tyndaridis facies invisa Lacænæ, Culpatusve Paris, &c. Ubi Servius, Atqui, inquit, Helena Jovis est, non Tydari filia. Sed sic dicimus Tyndaris de Helena, ut de Hercule Amphitryonides. Nam de Jove & Leda nati sunt Pollux & Helena. De Tyndareo & Leda Castor, qui & solus mortalis fuit. Unde Virg. 6. Æn. 121.
- Si fratrem Pollux alterna morte redemit. Qui immortalitatem suam cum fratre partitus est. Helenam vero immortalem fuisse indicat tempus. Nam constat fratres ejus cum Argonautis fuisse. Argonautarum filii cum Thebanis dimicaverunt. Item illorum filii contra Trojam bella gesserunt. Ergo si immortalis Helena non fuisset, tot sine dubio sæculis durare non potuisset. Hanc autem legimus prius a Thefeo raptam, & in Ægypto commendatam Protheo.
- TYNDARÆUS**, a, um. Adj. [*Τυνδαρεύς*] ut, Puer Tyndareus, Castor, aut Pollux. Valer. 1. Argon. 167.

T Y P

- TYPHA**, æ. f. [*τύφη*] Planta est folio cyperidis, caulem habens enodem, cujus in summo capite flos nascitur, evadens in pappum sive lanuginem. A Galeno lib. 1. de aliment. numeratur inter legumina. Officinis hodie est incognita. Diosc. 3. 124.
- TYPHIS**, [*τύφης*] Argonauta. Claud. de Bell. Get. 6.
- Omnibus attonitis solus post numina Typhis Incolumem tenui damno servasse carinam Fertur, & ancipitem montis vitasse ruinam. Vitiose translata est Græca vocalis ex posteriore syllaba in priorem. V. TYPHYS.
- ΤΥΦΗΘΕΥΣ**, trisyll. cum eu dipthongo, Æi vel Æos. m. [*τυφιδεύς*] Gigas fuit, Terræ & Titani filius. V. TYPHON.
- Sævus Typhoeus. Virg. 2. Georg. 179. Hinc
- ΤΥΦΘΕΥΣ**, a, um. quatuor syllabarum, Adj. [*τυφιδεύς*] Virg. 1. Æn. 665.
- Nate, patris summi qui tela Typhoea temnis.
- ΤΥΦΘΙΟΥΣ**, a, um. Idem. [*τυφιδεύς*] Claud. 3. de Rapt. Proserp. 183.
- rupitne Typhoia cervix Inarimem? [Sic, puto, & Virg. scripsit.]
- ΤΥΦΘΩΝ**, [*τύφων, δαίμων*, Gl. L. G.] Idem qui & Typhoeus, quem Strabo lib. 13. ex Pindari auctoritate sub Ætna cruciari scribit. Alii sub Inarime condunt. ut Lucan. lib. 5. 101.
- Conditus Inarimes æterna mole Typhoeus.
- Ferus Typhon. Senec. Octav. 5.
- Terribilis Typhon. Ovid. 2. Fast. 461.
- Typhon, frater Osiridis regis Ægypti, qui, ut testatur Diodor. Sicul. lib. 1. cap. 2. ipsum regem clam necavit, & in vigintiquinque partes corpus ejus discepsit. Tandemque ab Iudæ regina, Osiridis & sorore & uxore,

- auxilio filii, cui Orus nomen erat, in bello est interemptus, cum iis qui cædis fuerant conscii.
- Typhon item Ventus est, quem Græci Turbidum & orbe motum nominant, ut scribit Meteororum 2. Aristoteles. Gell. lib. 19. cap. 1. Navigabamus, inquit, a Cassiopa ad Brundisium, mare Ionium violentum & vastum & jactabundum. Nox deinde, quæ diem primum secuta est, in ea fere tota ventus, a latere sæviens, navem undis compleverat. Tum postea, complorantibus nostris omnibus, atque in sentina satis agentibus, dies quidem tandem illuxit: sed nihil de periculo atque sævitia remissum, quin turbines etiam crebriores, & cælum atrum, & fumigantes globi, & figuræ quædam nubium metuendæ, quas *τυφώνας* vocabant impendere, imminereque, ac depressuræ navem videbantur. Hactenus Gell. Plin. lib. 2. cap. 48. de repentinis flatibus, Sin vero depresso sinu arctius rotati effregerint, sine igne, hoc est sine fulmine vorticem faciunt, qui Typhon vocatur, id est vibratus ecnephias. Desert hic secum aliquid abruptum e nube gelida convolvens, versansque, & ruinam suo illo pondere aggravans, & locum ex loco mutans rapida vertigine: præcipua navigantium pestis, non antennis modo, verum ipsa navigia contorta frangens.
- ΤΥΡΗΟΣ**, [*τύρος*] Latine Superbia, elatio, fastus, arrogantia, jactantia, a *τύφος* Superbio, inaniter jacto. Utitur frequenter Augustinus, ut de Civit. Dei lib. 11. cap. pen. Unam fruentem Deo, alteram tumentem typho.
- ΤΥΡΟΣ**, i. m. [*τύρος*] Formula, Forma, Norma in Gloss. Græcolat. Est Figura, adumbratio rudis, vestigium, umbra, & veluti imago quædam alicujus rei. Plin. lib. 35. cap. 12. Umbram ex facie ejus ad lucernam, in pariete lineis circumscriptis, quibus pater ejus, impressa argilla, typum fecit.
- Typi, de quibus scribit Cic. 1. Att. 10. non sunt imagines solum, & simulacra, nec sigilla hominum, sed insculptæ etiam aliarum rerum variarum effigies & formæ, quarum distincta varietate in tectoriis delectantur, ita ut variæ quadræ & crustæ, variis cælatæ speciebus viderentur. Muretus Tubos legendum affirmat, sed Turnebi sententiæ magis assentior. Verba Cic. sunt, Præterea typos tibi mando, quos in tectorio atrio possim includere.
- ΤΥΡΙCΙΟΥΣ**, a, um. Adj. Vox apud Ecclesiasticos scriptores frequens. V. Tertull. de Patient. cap. 6. Hieron. Epist. 9.
- ΤΥΡΙCΗ**, Adv. Vulg. Interp. 1. Corinth. 10. 11.
- ΤΥΡΙCΟ**, ære. Typo exprimere. G. Brito Phil. 12. 211.
- Virginis intactæ typicans nova gaudia.
- ΤΥΡΟΓΡΑΦΙΑ**, æ. f. [*τυρογραφία*] Scriptura typis, seu formulis expressa. Ars hodie probe cognita. De ejus origine & progressu, V. Annales Typograph. viri doctissimi Mich. Maittaire, (qui Indicem in illos Annales necessarium & copiosissimum prelo paravit, brevi proditurum) Boxhornium, Phil. Carol. ad Agell. p. 218. Palmer. &c.
- ΤΥΡΟΓΡΑΦΙΚΟΣ**, a, um. Adj. [*τυρογραφικός*] ut, Ars typographica.
- ΤΥΡΟΓΡΑΦΟΣ**, [*τυρογράφος*] Qui hanc artem exercet.
- ΤΥΡΟΓΡΑΦΕΥΜ**, i. n. [*τυρογραφείον*] Locus, in quo ars typographica exercetur.

T Y R

- ΤΥΡΑ**, sive **ΤΥΡΑΣ**, æ. m. [*τύρας*] Ptolemæo, Fluvius est sub Borysthene, Sarmatas dirimens a Dacis, & non procul ab Istri ostiis in Pontum Euxinum illabens, ubi & oppidum habet sui nominis. V. Plin. lib. 4. cap. 2. & Ptolemæum lib. 3. cap. 5. Ovid. 4. de Pont. 10. 50.
- Partheniusque rapax, & volvens saxa Cynapes Labitur, & nullo tardior amne Tyras.
- ΤΥΡΑΜΒΕ**, es. f. [*τυραμβή*] Sarmatiæ in Asia urbs, auctore Ptolemæo lib. 5. cap. 9. vulgo *Τραπεζο*.
- ΤΥΡΑΝΝΙΟΝ**, [*Τυραννιον*] Amisenus, discipulus Estiæ Amiseni, nobilis Grammatici, tempore Magni Pompeji, docebat Romæ. Ductus est a Lucullo captivus in bello Mitridatico: Cum prius videretur Theophrastus, mutavit nomen, quod inter æquales superbis versaretur moribus. Clarus & dives ob doctrinam factus adeo est, ut supra tria millia librorum possideret. Deceffit senex morbo podagræ.
- Tyrannion junior e Phœnicia discipulus prioris, a quo nomen sibi usurpavit, quum prius Diocles vocaretur. Captivus & ipse Romam ductus, a quodam Diamante Cæsaris liberto emptus, deinde dono datus Terentiæ Ciceronis, ab eaque liber factus, ludum Romæ aperuit: scripsit libros LXXVII. utriusque auctor Suidas. Is docuit Q. Ciceronem filium. Cic. 2. Q. frat. 1. Hoc nunc magis animadverto, quod Tyrannio docet apud me. Idem 4. Att. 4. Et 2. 6. A scribendo prorsus abhorret animus: etenim *τυραννισμός*, quæ constitueram, magnum opus est: ita valde Eratosthenes, quem mihi proposueram a Serapione & ab Hipparcho reprehenditur, quid censes, si Tyrannio accesserit?
- ΤΥΡΑΝΝΙΣ**, V. seq. dict.
- ΤΥΡΑΝΝΟΣ**, i. m. [*τύραννος*] apud veteres dicebatur Dominus omnem habens in subditos potestatem. Unde, ut ait Justinus 1. 1. pr. quæque civitas & gens, Rerump. imperium ab initio penes reges habebat, quos ad hujusmodi fastigium majestatis, non ambitio popularis, sed spectata inter bonos moderatio provehebat. Hicque & Tyranni ob fortitudinem vocabantur. Virg. 7. Æn. 266.
- Pars mihi pacis erit dextram tetigisse tyranni.
- Late tyrannus. Hor. 3. Carm. 17. 9. de Lamo. i. e. Late regnans, amplum regnum possidens. Sic Virg. 1. Æn. 25.
- Hinc populum late regem, &c.
- Tyranni nomen, crescente malitia, quum superbi reges regnare cœpissent, ad illos tantum translatum est, qui non jure & æquis legibus, sed vi, & quadam animi libidine dominabantur. Cic. 4. de Finib. 56. Negatque Platonem, si sapiens non sit, eadem esse in causa, qua tyrannum Dionysium. Idem 3. Verr. 82. Quum in oppidis & civitatibus amicorum, non legatum Pop. Rom. sed tyrannum libidinosum, crudelemque præbueris. [Gloss. Græcolat. *τύραννος*, Tyrannus, Rebellis.]
- Exitus tyrannorum. Cic. 2. Off. 24. Nec vero hujus tyranni solum, quem armis oppressa pertulit civitas, interitus declarat, quantum hominum odium valeat ad pestem, sed reliquorum similes exitus tyrannorum.
- Vita tyrannorum. Cic. de Amicit. 52. Hæc enim est tyrannorum vita, nimirum

nimirum in qua nulla est fides, nulla caritas, nulla stabilis benevolentiae potest esse fiducia, omnia semper suspecta atque sollicita sunt, nullus locus est amicitiae.

Ferus tyrannus. Ovid. 6. Met. 549.

Immitis tyrannus. Virg. 4. Georg. 459. De Plutone. [Ut rege.

Importunus & amens tyrannus. V. IMPORTUNUS.

Impotens tyrannus. Sen. Herc. fur. 9. 25.

Infandus tyrannus. Lucan. lib. 8. 687.

Intolerandus. Cic. in Vat. 23. Simulque mihi respondeto tu, qui nos, qui de communi salute consentimus, tyrannos vocas, fuerisne, non Tribunus plebis, sed intolerandus, ex caeno nescio quo atque ex tenebris, tyrannus.

Letiferi tyranni. Sil. lib. 13. 620.

Orbis tyrannus, Nero. Sen. Octav. 5.

Sævus tyrannus. Sen. Octav. 3. Pers. 3. Sat. 35.

Magne pater divum, sævos punire tyrannos

Haud alia ratione velis (cum dira libido

Moverit ingenium, ferventi tincta veneno)

Virtutem videant, intabescantque relicta.

Tecta inhospita tyranni. Ovid. 1. Met. 218.

Conjungere se cum tyranno. Cic. 7. Att. 19. Ad fugam hortatur amicitia Cn. causa bonorum, turpitudine conjungendi cum tyranno: qui quidem incertum est Phalarimne an Pisistratum sit imitaturus.

Ferre tyrannum. Cic. pro Milon. 36. Quo tandem animo hoc tyrannum tulisse creditis?

Inveniri tyrannum in aliquem. Cic. pro Dejot. 15. Cujus tam inhumani & ingrati animi, a quo rex appellatus esset, in eum tyrannum inveniri, &c.

Teneri crudeli dominatu ab aliquo tyranno. Cic. 1. de Divin. 53.

Capricornus tyrannus Hesperiae undæ. Hor. 2. Carm. 16. 20.

TYRANNIS, idis. f. [τυραννίς] Duellum, in Gloss. Græcolat. Proprie Sævum ac violentum imperium. Juven. 8. Sat. 223.

Quid Nero tam sæva crudaque tyrannide fecit? Cic. 3. de Nat. Deor. 84. Atque in suo lectulo mortuus, in tyrannidis rogam ilatus est. Ovid. 15. Met. 61.

— odioque tyrannidis exsul

Sponte erat. [i. e. Tyranni.

Affectare tyrannidem. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Affectata tyrannidis reus. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Destruere tyrannidem. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Occupare tyrannidem. Cic. 3. Off. 93. Quid si tyrannidem occupare, si patriam prodere conabitur pater?

O dii boni vivit tyrannis. Cic. 14. Att. 9.

TYRANNICUS, a, um. Adj. [τυραννικός] Quod est tyranni. Cic. 1. de Legib. 42. Aut si omnes Athenienses delectarentur tyrannicis legibus, num idcirco hæc leges iustæ haberentur?

Tætrum, crudele, nefarium, tyrannicum facinus vel factum. Auctor ad Herenn. lib. 2. 49. Quo ostendimus tætrum facinus, crudele, nefarium, tyrannicum esse. i. e. Per vim, per manum opulentam patratum, quæ res ab legibus & ab æquali jure remotissima est.

TYRANNICE, Adv. [τυραννικῶς] In modum tyranni, Crudeliter. Cic. 5. Verr. 115. Nunc ut hoc tempore ea, quæ regie, seu potius tyrannice statuit in, &c.

TYRANNICIDA, æ. m. [τυραννοκτόν] Qui tyrannum occidit. Plin. lib. 7. cap. 23. Clarissimum in feminis Leænæ meretricis exemplum, quæ torta non indicavit Harmodium & Aristogitonem tyrannicidas.

Tyrannicidæ proprium est, tyrannum occidere. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Premia tyrannicidarum. Suet. Tiber. cap. 4.

TYRANNICIDIUM, i. n. [τυραννοκτονία] Plin. lib. 34. cap. 8. Quintil. lib. 7. cap. 3. Tyrannicidium est occidere tyrannum.

TYRANNOCTONUS, i. m. [τυραννοκτόν] Idem Græcis, quod Tyrannicida: a τυραννός, & κτείνω, Interficio. Cic. 14. Att. 15. Sustulisse mihi videtur simulationem desiderii, adhuc quæ serpebat in dies, & inveterata verebar ne periculosa nostris tyrannoctonis esset. conf. 12. Fam. 22.

TYRANNOPOLITA, æ. m. [τυραννοπολίτης] Civis tyranni. Sidon. 5. Epist. 8.

TYRAS, V. TYRA.

TYRIANTHINUS, a, um. Adj. [τυριάνθινος] ex Tyrio & Ianthino compositum. ut, Tyrianthinus color dicebatur quando absolutus amethystus rursus tyrio inebriabatur: & geminata luxuria faciebat ex utroque improbum nomen. Ex Plin. lib. 9. cap. 41.

Tyriantina, Vestimenta Violacea purpura tincta, ita dicta ab Ianthino, hoc est violaceo colore: & Tyrio, hoc est purpureo. Martial. lib. 1. 54.

Sic interpositus vitio contaminat uncto

Urbica Lingonicus tyriantina bardocucullus.

Pallium tyrianthinum. Vopisc. in Carin. cap. 20.

TYRIDATES, [τυριδάτης] Rex Armenia magnus temporibus Neronis, ut auctor est Plin. lib. 33. cap. 3. Et lib. 30. cap. 2. V. Sueton. in Neron. 13. & 30. Al. Tiridates, per i. q. V.

TYRINS, TYRIANTHIA, TYRINTHIUS, V. TIRYNS.

TYRIUS, V. TYROS.

TYRO, TYROCINIUM, TYRONATUS, TYRONIANUS, TYRUNCULA, TYRUNCULUS, V. TIRO.

TYROS, vel TYRUS, i. f. [τύρος] Phœniciae peninsula. Plin. lib. 5. cap. 19. Tyros, quondam insula, præalto mari septingentis passibus divisa, nunc vero Alexandri oppugnantis operibus continens. Olim partu clara, urbibus genitis, Lepti, Utica & illa Romani imperii æmula, terrarum orbis avida Carthagine, etiam Gadibus extra orbem conditis. Nunc omnis ejus nobilitas conchylio atque purpura constat. Hactenus Plinius: De obsidione ejus, utque continenti adjuncta est Diodor. lib. 17. Lege Curt. lib. 4. Hæc fuit olim Sarra nuncupata, ut ait Gell. 14. 6. Unde Sarranum ostrum dicitur, & ostrum Tyrium, & purpuram Tyriam dicimus. Phœnices accolæ fue-

runt Maris rubri: dicti a palma, cujus regio plena erat. Palma enim Φοινίξ dicitur. Hinc terræ motu pulsi in maritimam Syriæ se contulerunt, condita urbe, Sidonem a pisce appellarunt: eam Syri vocabant Sarram. Lingua Syra enim piscis Sear dicitur. Postea condidere Tyrum in ipso mari, propter merces. τύρος enim Græce, Latine Casseus. Tyros nunc Sar dicitur. Civitas erat Christianorum, sed Turcæ deleverunt eam, & servant portum, qui vocatur El porto de Sar.

Regna Tyri. Virg. 1. Æn. 350.

Antiqua Tyros. Virg. 4. Æn. 670.

Antiqua Tyros; Proverbium est, quo significamus summam molestiam extremumque malum. Tyrum enim, quæ cognominata est Vetus, dictione composita Παλαιάτυρος, Alexander expugnatam, & ex insula comportatis aggeribus redditam continentem, crudeliter tractavit, plurimisque affectis incommodis: unde proverbium πάλαια, quo significabant tantum malorum, quantum antiqua Tyros pertulisset. Recensetur in Plutarchi collectaneis, atque item Zenodoti. Historia est apud Quint. Curt. hæc Erasmus.

Instabilis Tyros. Lucan. lib. 3. 217.

Phœnissa Tyros. Ovid. 15. Met. 288.

Tyro despectus Hiabas. Virg. 4. Æn. 36. Valet contemptus a Tyro & per denominationem a te Tyria muliere. Non enim assentiendum est Servio, qui Hiabam facit Tyrium, quem e Trogo, & hoc 4. Æn. constat Afrum fuisse. Turnebus.

TYRIUS, a, um. Adj. possess. [τύριος] Qui ex Tyro est. Claud. de Bell. Gild. 520.

Urbs, Libyam contra, Tyrio fundata potenti,

Tenditur in longum Caralis, &c.

Amictus Tyrii. Ovid. 2. de Arte Am. 297.

Arces Tyriæ. Virg. 1. Æn. 24.

Coloni Tyrii. Virg. 1. Æn. 16.

Colores Tyrii. Ovid. 9. Met. 340.

Ostrum Tyrium. Virg. 3. Georg. 17.

Rubores Tyrii. Virg. 3. Georg. 307.

— quamvis Milesia magno

Vellera mutantur, Tyrios incocta rubores.

Succo Tyrio cocta strata. Lucan. lib. 10. 123.

Strata micant Tyrio, quorum pars maxima, succo Cocta diu.

Urbs Tyria. Virg. 1. Æn. 392.

Tyriæ, Vestes purpura Tyria infectæ. Ovid. 2. de Arte Am. 297.

Sive erit in Tyriis, Tyrios laudabis amictus. Martial. 4. 28.

Hispanas, Tyriasque, coccinasque. [Sic Tyrium, n. & Tyria, pl.

Tyrius, pro Lecto Tyrio vel purpureo. Juven. 10. Sat. 324.

— dudum sedet illa parato

Flammeolo, Tyriusque palam genialis in hortis

Sternitur, &c. [Nisi potius π Genialis substantive posuit, subaudito Lectus, vel Torus. Schol. vet. Genialis, Lectus, ubi concumbunt.]

Tyria maria, proverbio dicebatur, de Re magnopere tumultuosa, periculique plena. Festus Pompejus inde natum adagium indicat, quod Pœni, Tyro oriundi, adeo potentes maris fuerunt, ut per hos omnibus mortalibus navigatio esset periculosa. citatque Afranium, qui scripserit de quopiam, quod Tyria maria conciret: hoc est ingentes turbas excitaret. Erasmi.

TYRIUM, i. n. pro Purpura. Tertull. de Pœnitent. cap. 11. Num in coccino & Tyrio pro delictis nos supplicare concedet. V. Tyriæ supra.

TYRIANTHINUS, a, um. Adj. V. suo loco.

TYROTARICHUS, i. m. [τυροτάριχος] Genus obsonii ex caseo, salamentisque confecti; τυρός enim caseus, πέλαχος salamentum. Cic. 9. Fam. 16. Tu vero (volo enim abstergere animi tui metum) ad tyrotarichum antiquum redi. Idem 4. Att. 8. Multa me in epistola tua delectatur, sed nihil magis quam patina tyrotarichi. De tyrotaricho Apic. lib. 4. cap. 2. V. infra. Sed & Cæl. lib. 13. cap. 26. his quidem verbis, Invenio apud Græcos dici quidem πέλαχος, salamentum. Suidas tamen carnem intelligere mavult sale conspersam: addito etiam etymo, παρὰ τὸ εἰς γάρου ἐξημερίζεσθαι, quod eliquetur inde tabes gari modo; nam ἡρώς tabes est ac cruor. Id fuisse annosæ vilioris ut credam, facit Aristophanis interpres, quum in comædia, cui titulus est ἱππείας, id est Equites, ita scribat: ὅπῃ τὸ πελαγοπώλητον, ἀλλὰ ὅπως τὸ ἐν πλῇ πωλῆται. Ubi, inquit, est Tarichopoleum, hoc est ubi tenuia venduntur. Tarichos Phrygium & Gadircum est apud Eupolin in Marica. Julius Pollux Ægyptia addit, & tilitarichos (πλῆτον πέλαχος, 6. 49.) dicitur ab eodem, & λεπίδων quod squamatum intelligit: & fervile cibarium fuisse monstrat comicus Plaro, ἡ περιὸν ἄμα, πλῆτον πέλαχος ἰασηνέων πῖς οἰκάνει. Ex his ducor conjectura, non tam, ut monitorum plerisque est visum, a caseo duci tyrotarichum, quam a loco ubi conficeretur, mox Romam subvectaretur, uti ex Hispania & locis aliis. Nec me fallit, Apicium scribere: Patellam tyrotaricham ex quocunque falso volueris, coques ex oleo: exossabis & cerebella cocta, pulpas piscium, jecuscula pullorum, caseum mollem excoctum: hæc omnia calefacies in patella. Apud Philippidem, Eustathio referente, legitur τυρός πέλαχος, ubi auctor idem probare nititur, tyrios neutro dici genere, ut apud Menandrum ἐπίκουρα ἐπὶ τὸ πέλαχος ἄλλας, id est sale inspersi tarichos: & masculino apud Aristophanem, τάρικον ἔστιν ὡλόνων, id est tarichum abluens hunc. Hæc Cælius.

TYRRHĒNIA, æ. f. [τυρρηνία] Tuscia, Italia regio. V. TUSCIA.

TYRRHĒNI, orum. m. [τυρρηνοί] Romani Hetruscos appellant atque Tuscos. Græci vero eos hoc nomine nominant a Tyrrheno Atys filio, qui Lydia colonos hac in regione dimisit. Atys enim, ex prognatis Herculis & Omphales unus, quum sterilitate ac fame populum suum emittere cogeretur, e duobus filiis, sorte jacta, Lydum quidem regni successorem tenuit: Tyrrheno autem majorem applicans populum, foras abire jussit. Hanc ille ingressus oram, de suo nomine vocavit Tyrrheniam. A cujus gentis præcipua crudelitate Tyranni sunt dicti.

TYRRHĒNUS, a, um. Adj. [τυρρηνός] ut, Æquor Tyrrhenum. Virg. 1. Æn. 71.

Arva Tyrrhena. Virg. 8. Æn. 551.

Gens Tyrrhena. Ovid. 15. Met. 577. Cic. 1. de Divin. 17.

Lydius ediderat Tyrrhenæ gentis aruspex. Ex poeta.

Mare Tyrrhenum dictum est, vel quod Tusciam alluit (inquit Servius) id est Tyrrheniam, vel a Tyrrhenis nautis, qui se in hoc mare precipitaverunt. Namque hoc habet fabula, Dormientem in litore Liberum patrem puerum nautas abstulisse Tyrrhenos, qui quum esset experrectus in navi, quo duceretur interrogavit. Responderunt illi, Quo vellet. Liber ait, Ad Naxum insulam sibi sacratam. Sed quum alio vela deflecterent, iratum numen tigres, sibi sacratas, visibus eorum objecit: quo terrore se illi in fluctus dedere præcipites. Hactenus Servius, enarrans hunc locum Virg. 1. Æn. 71.

Gens inimica mihi Tyrrhenum navigat æquor, &c. Idem in hymno quodam in Bacchi laudes scripsit Homerus. *La mer Thyrrène, la mer d'aval.*

Monstra Tyrrhena. Ovid. 2. Fast. 723.

Rex Tyrrhenus. Ovid. 4. Fast. 893.

Sedes Tyrrhena. Virg. 7. Æn. 209.

TYRRHUS, i. m. [Τύρρῳ] Pastor, apud quem Lavinia peperit. Inde

TYRRHIDÆ, arum. pl. [Τυρρίδαι] Tyrrhi filii. Hæc Servius apud Virg. 7. Æn. 485.

Cervus erat forma præstanti, & cornibus ingens, Tyrrhidæ pueri, quem matris ab ubere raptum Nutribant, Tyrrhusque pater, cui regia parent Armenta, & late custodia credita campi, &c.

Juvenes Tyrrhidæ. Virg. 9. Æn. 28.

TYRTÆUS, i. m. [Τυρταῖος] Poeta Græcus, cujus sæpe meminit Plato in libris de Legibus. O divine poeta Tyrtæe, inquit, sapiens certe ac bonus nobis esse videris, quia excellentibus eos extulisti laudibus, qui in bello excelluerunt. Scripsit exhortationes ad virtutes bellicas. V. Suid. Stob. Plutarch. & Poll. 4. 15.

TYSIAS, æ. m. [Τυσίας] Princeps Rhetor, seu inventor artis rhetoricæ fuit, ut docet Cic. 2. de Invent. 6. Ac veteres quidem scriptores artis, usque ab principe illo atque inventore Tysia repetitos, unum in locum conduxit Aristoteles, &c. [Al. Tisias, per i, Τισίας. Emendatius, opinor.

V

VOCALIS in locum *ῥ* Græcorum successit; ut *Μῆσα*, Musa. Consonæ tamen aliquando officio fungitur, idemque, quod Digamma Æolicum, munus præstat; ut, Virtus, Juvenis, &c. idque, pro more Digamma, aliquando in initio vocis, ut *ἰς* Vis, *ἑσπερος* Vesper, aliquando in medio, ut *ὄν* sive *ὄρν*, Ovum; *δῖος*, Divus; & sexcenta alia. V, in potestate consonantis veteres appellabant Vau, teste Quintiliano. Credibile est Romanos semper consonam V efferre solitos ut hodie Septemtrionales W. Ita enim fere perpetuo Græci Romanas res consecrantes *Ὀυερῖλε*,

Ὀυαλῖε, Virgilius, Valerius. Hinc Latina provincialis, *Wasse*, Wine, *Widowu*; est Valto, Vinum, Vidua Anglis. [V. plura in DIGAMMA, & littera F.]

B, P, & V consona, litteræ scil. cognatæ, sæpissime inter se permutantur, ut *Δαβιδ*, David; Opilio, quod Ovilio; *Βαδω*, Vado; Taberna, *Ταυερνε*; Sapor, *Σαυερ* Gallis. [In Gloss. Græcolat. litteræ V consonæ locum fere B occupat.]

U vocalem recte censuerunt critici a consona V non esse figura distinguendam. Nam priorem formam, sub qua hodie vulgariter venit, in antiquis monumentis, sive cippis, sive numismatibus, nusquam conspicimus.

Permutantur vocales,

A & U, ut *κύλιξ*, calix; *κῆλαμος*, Culmus; Salsus, Insulsus.

E & U, ut Juro, Dejero; Ulmus, *Ελμ*, Angl. *σκοπιλος*, Scopulus; idque maxime in Gerundivis, ut Repetundæ, Repetendus.

I & U, ut a *φῶ*, Fio; idque maxime in incremento & compositione: ut Caput, Capitis; Cornu, Corniger; Arcus, Arcitenens; Opus, Opifex, &c. Vicissim *διπλῆς*, duplus; Dies, Biduum: maxime autem in Superlativis; ut Optumus, Maxumus. [V. Fabius 1. 7.]

O & U, ut *ὄλεθ*, Ulna; Colo, Oculo; *νύξ*, Nox; *μύλη*, mola; Ebur, Eboris. [conf. l. c. Quintil.]

Quin & diphthongi sæpe fiunt U. ut *φαιδς*, Fuscus; a Cædo fit Cudo; Claudio, Occludo; *φονικῶς*, Puniceus; a Pœna, Punio.

In verbis, quæ a Græco fonte cadunt, terminatio per o breve, præstatur per u; ut *κύρις*, Cyrus; *πῆλαγος*, Pelagus, &c.

Nonnunquam inter c & t interponitur, ut *Ἡρακλῆς*, Hercules; *Ἀλκυμένη*, Alcumena: Aliquando abjicitur, ut Vinculum, Sæculum, Hercle. [Sæpius tamen apud Poetas, quam in soluta oratione, postulante scilicet metro.]

V designat numerum Quinarium, non, ut Quintilianus absurde opinatur, quod esset quinta vocalis: neque, ut alii, quod esset dimidia pars denarii. X. Hoc enim est Retro gredi, atque a tegulis ædificare: sed quod in antiqua & simplici computatione in omni quinario numero necessaria esset ad ambiguitatem vitandam mutatio figurarum. Quatuor unitates IIII distincte caperet oculus, quinque non ita facile IIII. Unitatibus igitur binis in angulum coeuntibus enascitur V. Ita neque progredimur ultra XXXX, neque ultra CCCC. In Græcis numeralibus hoc quoque accidit. V. plenius aliat. Parerg. & Huetius in Huetianis. [Qui tamen, nisi fallor, a computatione per digitos arcessit.]

V. Vale, Valeo, Vestalis, Vestis, Veteranus, Victoriatus, (scil. Nummus) Vir, Virgo, Vivus, Viva, Vivum, Vivit, Vixit, Volera, Volero, Volufus, Volufus, Voto, Votum, Vovit, Urbs, Ufus, Uxor. V. A. Veterano assignatum. V. AED. Viro Ædificio. V. AET. Virtus æterna. V. A. F. Vivus aram fecit. V. A. I. D. Virtus aram jussu dedit. V. A. I. D. XI. Vixit annum unum dies undecim. V. A. L. Vixit annos quinquaginta, Vovit animo libens. V. A. L. H. S. E. Vixit annos quinquaginta hic situs est. V. A. L. S. Votum animo libens solvit. V. A. V. Vixit annos quinque. V. A. X. Vixit annos decem, & similiter de pluribus.

V. B. Vir bonus. V. B. A. Viri boni arbitratu. V. B. F. Vir bonæ fidei. V. C. Vale conjux, Vivens, vel Vivus, curavit, Vir clarissimus, Vir consularis, [Urbs condita] V. C. C. Vir clarissimus Consul. V. C. C. F. Vale conjux carissima feliciter. V. C. P. Vivens curavit ponendum. V. C. P. P. Vir clarissimus Præfectus Prætorio. V. C. P. P. HISP. CIT. Vir clarissimus præfectus prætorio Hispaniæ citerioris. V. C. P. T. Vir Consularis Provinciæ Tarraconensis.

V. D. Vir devotus, Vivens dedit, vel dedicavit, Votum dedit. V. D. A. Vale dulcis anima. V. D. D. Votum dedicatum. V. D. V. N. Vale

decus urbis nostræ. V. D. P. S. Vivens dedit proprio sumptu, Vivens de pecunia sua.

V. E. Vir egregius, Visum est. V. E. D. N. M. Q. E. Vir egregius devotus numini majestatique ejus. V. E. F. Viro egregio fecit.

V. F. Verba fecit vel fecerunt, Vir frugalis, Viro fidelissimo, Visum fuerit, Vivens vel Vivus fecit, Voluit fieri, Votum fecit. V. F. C. Victoriæ felicitatis Cæsaris, Vivens faciendum curavit. V. F. D. M. Vivens fecit dis manibus. V. F. F. Vivens fieri fecit. V. F. G. Voluerunt fieri gratis. V. F. H. M. H. N. S. Vivens fecit hoc monumentum hæredes non sequitur. V. F. I. Vivens fieri jussit. V. F. N. M. N. S. Vivens fecit novum monumentum nomine suo. [Nisi potius Nummis suis] V. F. S. Vivens fecit sibi. V. F. S. E. S. Vivens fecit sibi & suis.

V. H. S. F. M. Vivens hoc sibi fecit monumentum, vel fieri mandavit. V. I. Vir illustris. V. I. C. P. Vir illustris comes patrimonii. [vel Palatii.]

V. K. APR. Quinto Kalendas Aprilis. [Sic V. EID. Quinto Idus.]

V. L. A. S. Votum libens animo solvit. V. L. M. S. Vivens locum monumenti sibi, Votum libens merito solvit. V. L. P. Votum libens posuit. V. L. S. Votum libens solvit.

V. M. Vir magnificus, Vivens mandavit, Volens merito. V. M. F. M. Vivens monumentum fieri mandavit. V. M. M. Votum Magnæ Matri.

V. M. S. Voto merito suscepto, Votum merito solvit.

V. N. Quinto Nonas.

V. P. Vicarius præfecti, Vir Patricius, Vir perfectissimus, Vivens posuit, Urbis Præfectus, Utriusque Pannoniæ. V. P. P. P. Vir perfectissimus Præfectus Prætorio. V. P. PR. Vir perfectissimus præses. V. P. R. Vota pro reductu. V. P. S. Vivens posuit sibi.

V. R. Votum reddidit, Urbs Roma, Urbis Romæ, Uti rogas.

V. S. Vice sacra, Vivens sibi, Votum solvit, Voto solenni, Voto suscepto. V. S. A. L. Voto suscepto animo libens. V. S. C. Voto suscepto curavit. V. S. D. M. Vivens sibi dedit monumentum. V. S. D. S. L. M. Vivens sibi de suo locum monumenti, Voto suscepto de suo libens merito. V. S. E. S. F. Vivens sibi & suis fecit. V. S. F. Vivens sibi fecit, Universi sic fecerunt. V. S. F. I. Vivens sibi fieri jussit. V. S. I. Vice sacra judicans. [vel Votum solvi jussit.] V. S. L. Votum solvit libere. [vel Lubens] V. S. L. A. Votum solvit libens animo, vel Voto suscepto.

V. S. L. A. P. C. Voto suscepto libens animo ponendum curavit. V. S. L. D. B. P. Voto suscepto libens Deæ Bonæ posuit. V. S. L. D. D. D. Vivens sibi locus datus decreto Decurionum, vel Votum solvit loco dato.

V. S. L. L. Votum solvit libentissime. V. S. L. L. M. Vivens sibi legavit locum monumenti, Votum solvit libentissime merito. V. S. L. M. Votum solvit libens merito, Voto soluto libero munere. V. S. L. M. H. D. S. P. Vivens sibi legavit monumentum hoc de sua pecunia. V. S. L. M. P. Vivens sibi locum monumenti posuit, Voto suscepto libens merito posuit. V. S. L. P. Vivens sibi locum posuit, Voto suscepto libens posuit.

V. S. M. Vivens sibi monumentum, Voto suscepto merito, Votum solvit merito. V. S. N. T. L. P. Vivens sibi novum tituli locum posuit. V. S. P. Viva, vel Vivus sibi posuit. V. S. P. L. D. D. D. Vivens sibi posuit loco dato necreto Decurionum. V. S. P. L. L. M. Voto suscepto posuit libentissime merito. V. S. S. Vivens sibi statuit, Voto suscepto solvit.

V. S. S. L. M. Voto suscepto solvit libens merito. V. S. T. L. M. Voto suscepto tulit libens merito.

V. T. Usus titulo. V. T. F. Usus titulo fecit. V. T. F. I. Usus titulo fieri jussit.

V. V. Valens victrix, Virgo Vestalis, Votum vovit, Voverunt. V. V. Virgines Vestales. V. V. C. C. Viri clarissimi. V. V. C. C. Virgines vestales clarissimæ. V. V. F. Vivis vivens fecit. V. V. L. Virginis vestalis locus. V. V. M. Virgo vestalis maxima. V. V. OSC. Urbs victrix Osca.

V A C

VACANTER, VACATIO, &c. V. VACO.

VACCA, æ. f. [*βάκκας*, Gl. L. G. & G. L. 68r, L. G.] Bos femina. Varro 2. de R. R. cap. 5. Discernuntur in prima, vitulus & vitula: in secunda, juvenca & juvenca: in tertia & quarta, taurus & vacca. Cic. 1. de Nat. Deor. 78. Cur non gestiret taurus equæ contredatione, equus vacca?

Candens. Virg. 4. Æn. 61.

Feta. Virg. 3. Georg. 117.

Nitida. Ovid. 2. Met. 694.

Nivea. Ovid. 5. Met. 330.

Sterilis. Virg. 6. Æn. 251.

Demittunt ubera lactea vacca. Virg. 2. Georg. 324.

Disstent pastæ ubera vacca. Virg. 9. Ecl. 31.

Mugit vacca. Stat. 4. Silv. 5. 18.
 Pascere vaccas. Ovid. 2. de Arte Am. 219.
 Vacca, Μελεππηκός ἀνλός, Gloss. Latinogræc. V. VASCA.
 VACCULA, æ. f. dimin. [δραμῆλιον, βοιδιον] Virg. five Valer. Cato in Diris v. 132.
 Vaccula nonnunquam secreta cubilia captans.
 Perdita vaccula. Apul. 7. Met. p. 198. Elmenh. Pastores mei perditam sibi requirentes vacculam.
 Steriles vacculae. Arnob. 7. p. 225.
 VACCINUS, a, um. Adj. [βεικινός] Quod est ex vacca. Plin. lib. 24. cap. 3. Cortex illinitur, decoctus lacte vaccino, serpentis plagæ.
 VACCINIUM, V. paulo post f. l.
 VACCA, æ. f. Oppidum Numidiæ. Sallust. in Jugurth. cap. 47. pr. Erat haud longe ab eo itinere, quo Metellus pergebat, oppidum Numidarum nomine Vacca, forum rerum venalium totius regni, maxime celebratum, ubi & incolere & mercari consueverant Italici generis multi mortales. [Sed Vaga ex Mss & consensu aliorum scriptorum legendum esse docet Cort. q. V. & Cellar. Geogr. Ant. 4. 5. 16.]
 VACCENSIS, um. m. Vaccæ oppidi Numidici incolæ. Sallust. in Jugurth. cap. 66. & seq. [Sed hic quoque Vagenes Cort. q. V.]
 VACCINIUM, i. n. [βεικινός, Gl. L. G. & G. L. ὕψισσα, L. G. δεικνύω, G. L.] Flos, qui alias Hyacinthus dicitur. Virg. 2. Ecl. 18.
 Alba liguſtra cadunt, vaccinia nigra leguntur. Ubi Servius, Vaccinia sunt violæ, quas purpurei coloris esse manifestum est. Falſo, ut arbitror, inquit Ruellius, Servium accusant, qui vaccinium pro hyacintho Maroni acceptum in carmine adfirmavit. Nec obſtat, quod Nigra dicat poeta, quando purpuream quoque violam nigram vocare soleant auctores. Idem sic florem hunc deliniat, Vaccinium folium habet bulbi, caulem palmeum, lævem, tenuioremque digito minimo, coloris herbacei, oomam jacentem, incurvam, plenam floris purpurei, radice bulbacea. Hyacinthi cum viola nigra erumpunt vere, sed ante roſam, ut fere omnia, quæ in coronas a montibus petuntur. Exeunt cum gladiolo, ceterum hyacinthus maxime durat. In Gallia eximie provenit. Hoc inibi pro cocco hyſginum tingitur. Frequens apud nos hyacinthus, quem florem rura hodie *vacietum* appellant, in quo pristini vocabuli quædam rudimenta relucet, quasi vaccinum & vaccinium innuant, herbam ipsam nemoralem, vel agrestem cepam. [Sunt qui uno c scribunt, Vacinium. Sed quia Græci quoque, teste Gloss. δεικνύω vocant, apparet a Vacca ductum, & rectius litteram geminari.]
 Mollia vaccinia. Virg. 2. Ecl. 50.
 VACCUS, i. m. [Ὀνάκκος] Dux Fundanorum in Privernati bello, qui a L. Papirio captus, ædes ejus dirutæ sunt & bona publicata. V. Liv. 8. 19. & Cic. pro Domo 102. In Vacci pratis domus fuit M. Vacci, quæ publicata est & everſa, ut illius facinus memoria & nomine loci notaretur.
 VACFIO, V. VACUUS.
 VACERRA, æ. m. Vecors & vefanus dicitur. Paulus.
 Vacerram Verrius & alii complures vocari dicunt Stipitem, ad quem equos solebant religare. Atejus vero Philologus, maledictum hoc nomine significari magnæ acerbitalis, ut sit Vecors & Vefanus, teste Livio, qui dicat, Vecors & maleſice vacerra. Hæc Festus. Columel. lib. 6. cap. 19. Ii autem in ipsis quatuor angulis affixi sunt omnesque transversis sex temonibus, quasi vacerræ inter se ligantur, ita ut a posteriore parte, quæ latior est, velut in caveam quadrupes poſſit induci, &c. De machina facienda, qua clauſa jumenta cœrentur.
 Vacerra, Genus clathrorum. Columel. lib. 9. cap. 1. Ubi vero neutrum patrifamilie conducit, ratio poſtulat vacerris includi, sic enim appellatur genus clathrorum: idque fabricatur ex robore, quercu, vel subere.
 VACERRŌSUS, a, um. Adj. Inianus, vecors. Suet. August. cap. 87. V. ibi Caſaub.
 VACIUS, VACIA. V. VATIUS.
 VACILLO, ære. pr. com. [βαλλάνω, Gl. L. G. & G. L. λειπνίζω, ἵππο-χρηδίζω, ὑποσπάζω, L. G.] Titubare, Inconstantem eſſe, & quasi alternatim moveri. Cic. de Clar. Orat. 16. Curio in utramque partem toto corpore vacillans.
 Vacillare dictum a senibus, qui ſint ævo deſeſſi, atque ad ſuſtinendam latitudinem baculo tarditatem levent. Ex Non. 1. 148.
 Vacillare ex vino. [κραταιλόν, Gl. L. G.] Quintil. lib. 8. cap. 3.
 Arbuſta tabe nimborum vacillant. Lucret. lib. 1. 806.
 Fides vacillat. Arcad. in l. 1. D. de teſtib. Teſtimoniorum uſus ab his præcipue eſt exigendus, quorum fides non vacillat.
 Juſtitia vacillat, vel jacet potius, inquit Cic. 3. Off. 118.
 Memoriola vacillare. Cic. 12. Att. 1. Sed quod ſcribis igniculum matutinum, *μεμνησκόπτερον* eſt memoriola vacillare.
 Nomina vacillant. Cic. 14. Att. 18. De Patulciano nomine quod mihi ſuppeditatus eſt, gratiſſimum eſt, & ſimile tuorum omnium. Sed ego Erotem ad iſta expedienda factum mihi videbar reliquiſſe: cujus non ſine magna culpa, vacillarunt. i. e. Nomina ſeu debita exacta non ſunt. Ad iſta expedienda, h. e. Ad mea nomina exigenda.
 Res vacillat & claudicat. Cic. 1. de Nat. Deor. 108. Sed & ille reprehensus a multis eſt, nec vos exitum reperitis, totaque res vacillat & claudicat.
 Stabilitas amicitie vacillare videtur. Cic. 1. de Fin. 66.
 Tellus vacillat ſub pedibus, Nurat, tremit. Lucret. lib. 5. 1235.
 VACILLANS, antis. Partic. Titubans, Inconſtans, incertus.
 Arbor vacillans. Lucret. lib. 5. 1095.
 Fama vacillans. Lucret. lib. 4. 1121.
 Languent officia, atque ægrotat fama vacillans.
 Legio vacillans, Non firma fide. Cic. 3. Philipp. 51. In Galliam mutilatum duxit exercitum: cum una legione, & ea vacillante, L. fratrem exſpectat.
 Litterulæ vacillantes. Cic. 16. Fam. 15. Accepi tuam epiſtolam vacillantibus litterulis, i. e. Manu tremula, non recte præ valetudine ſcriptis.
 Teſtis vacillans, apud Juriconſultos, Qui inconstantia diverſa teſtimonia dicit. Modeſtin. in l. 2. D. de teſtib. Teſtes, qui adverſus fidem teſtationis vacillant, audiendi non ſunt.
 VACILLATIO, ōnis. f. Quintil. lib. 11. cap. ult. Eſt & illa indecora in dextrum ac lævum latus vacillatio, alternis pedibus inſistentium.
 Foeda vacillatio. Suet. Claud. cap. 21. Non ſine foeda vacillatione diſcurrens.
 VACILLATOR, ōris. m. Gloss. Lat. Gr. Vacillator, συκφάντης.

VACINIUM, V. VACCINIUM.

VACINIA, æ. f. Arbor eſt Plin. lib. 16. cap. 18. Item vacinia Italiae in aucupii ſata, Gallie vero etiam purpurea, tingendi cauſa ad ſervitorium veſtes. [V. Hard. not. & hic pl. n. Vaccinia.]
 VACO, [χολάζω, ἵπκαρῶ, Gl. L. G. & G. L. ὑχολῶ, G. L.] ære. Otium habere. Cic. 12. Fam. 29. Quamvis enim occupatus ſis, otii tamen plus habes: aut ſi ne tu quidem vacas, noli impudens eſſe, nec mihi moleſtiam exhibere. Idem 12. Att. 38. Scribes aliquid, ſi vacabis.
 Apud Hor. Sat. 6. libri 1. Commentator anonymus Otior exp. Otium ago & otio vaco. Puto male dici Vacare otio, quia Vacare dicimur alicui rei, in qua occupamur. Acro autem dicit eſſe fictum verbum, quum tamen Cicero uſus ſit. Otium ago, ut Gr. ἡσυχία ἄγω. H. St. Ad verba Domestici otior, Sat. extr. Scripſit forte Schol. Negotio vaco. i. e. Careo.
 Animo vacare, pro Curis ſolutum eſſe. Cic. 1. de Divin. 10. De quibus quid ipſe ſentiam, ſi placet, exponam: ita tamen, ſi vacas animo, neque habes aliquid quod huic ſermoni prævertendum putes.
 Vacare, Dare operam. Dativo jungitur. Cic. 1. de Divin. 11. Ego vero, inquam, philoſophiæ, Quinte, ſemper vaco.
 Armis vacare. Cic. 11. Philipp. 38.
 Choris epoliſque vacare. Claud. 2. in Eutrop. 584.
 Corpori vacare, Curare corpus. Plin. 1. Epist. 9.
 Poſtulationibus vacare. V. POSTULO.
 Sermoni alicujus vacare. Curt. lib. 6. 7. 20.
 Sibi vacare. Martial. lib. 2. 5.
 Vitæ vacare. Martial. lib. 5. 21.
 In opus aliquid vacare, Scribendo operam dare. Ovid. 3. de Pont. 336.
 Vacare, Vacuum eſſe. Abſolute aliquando ponitur. Plaut. Caſ. 3. 1. 7. Fac vacent ædes.
 Agri vacant, Non ſunt conſiti, Non coluntur. Caſ. 4. Bell. Gall. 3.
 Domus, triclinium. Cic. 12. Att. 11. Tota domus ſuperior vacat, ut ſcis. Eidem lib. 13. 50. Villa ita completa militibus eſt, ut vix tricliniam, ubi cœnatorus ipſe Caſar eſſet, vacaret.
 Locum vacare eum noluit. Caſ. 1. Bell. Gall. 28.
 Locus vacat a cuſtodibus. Caſ. 3. Bell. Civil. 25.
 Quantum vacabit ab officio publico. Cic. 2. de Divin. 7. Tantum huic ſtudio relinquendum, quantum vacabit a publico officio & munere. [Hic eſt Imperſ.]
 A ſcribendo vacare. Plin. Epist. 51. h. e. Superfedere a ſcribendo.
 Vacat tempus a. Cic. de Clar. Orat. 271. Nullum tempus illi unquam vacabat aut a forenſi dictione, aut a commentatione domeſtica, aut a ſcribendo, aut a cogitando. i. e. Semper aut dicebat, aut ſcribebat orationes, inquit Budæus.
 A metu vacare. Liv. 7. 1.
 Ab omni adminiſtratione rerum vacare. Cic. 1. de Nat. Deor. 2. An ab omni curatione & adminiſtratione rerum vacent.
 Vacare re aliqua, pro Carere. Cic. 3. de Orat. 40. Domicilium tantum in ea urbe remanet ſtudiorum; quibus vacant cives, peregrini fruuntur.
 Armis vacare. Lucret. lib. 5. 1348.
 Crimine fama noſtra vacat. Ovid. 4. Epist. 18.
 Culpa vacare. Cic. 6. Fam. 3. Nec enim, dum ero, angar ulla re: quum omni vacem culpa.
 Culpa vacare in re aliqua. Cic. 2. Fam. 1. Præſertim cum, in quo ac-cuſabar, culpa vacarem.
 Cultu vacat inſula. Ovid. 10. Epist. 59. conf. Agri vacant ſupra.
 Curis vacans. Lucan. lib. 5. 126.
 Cura & negotio vacare. Cic. 1. de Legib. 8.
 Cuſtode vacans. Ovid. 2. Met. 422.
 Dolore corpus vacat. Ovid. in Ibin. 115.
 Epulis ora vacant. Ovid. 15. Met. 478.
 Juſtitia vacare. Cic. 1. Off. 62. Ea animi elatio, quæ cernitur in periculis & laboribus, ſi vacat juſtitia, &c.
 Lamentis vacavit mors ejus. Cic. de Senect. 73. Solonis quidem ſapientis elogium eſt, quo ſe negat velle ſuam mortem dolore amicorum lamentiſque vacare. V. BLOGIUM.
 Legibus vacat ætas noſtra. Cic. de Senect. 34. Ergo & legibus & inſtitutis vacat ætas noſtra muneribus iis, quæ non poſſunt ſine viribus ſuſtineri.
 Lite vacent aures. Ovid. 1. Faſt. 73.
 Metu vacat amor. Ovid. 1. Amor. 6. 60. Liv. 7.
 Milite & pecunia vacare. Liv. 2. 211.
 Moleſtia vacare. Cic. 4. Acad. 131. Voluptatem autem & honeſtatem finem eſſe Callipho cenſuit: vacare omni moleſtia Hieronymus: hoc idem cum honeſtate Diodorus.
 Morbis vacare. Jabolen. in l. Qui tertiana. D. de Ædil. edict. Qui tertiana febre, &c. ne iis quidem diebus, quibus morbis vacant, recte ſani dicentur.
 Populo vacare, Procul eſſe. Cic. 2. Tuſc. 64. Hoc igitur tibi propone, amplitudinem animi, & quaſi quandam exaggerationem quam altiffimam animi, quæ maxime eminet contemnendis & deſpiciendis doloribus: unam eſſe omnium rerum pulcherrimam, eoque pulchriorem ſi vacet populo, nec plaufum captans, ſe tantum ipſa delectet. Budæus.
 Pudore vacat nox. Ovid. 1. Amor. 6. 60.
 Valetudine aliqua vacare. Celf. lib. 2. cap. 14. Sed ut levata quoque adverſa valetudine recte friſtio adhibetur, ſic nunquam adhibenda creſcente febre: verum ſi fieri poterit, quum ex toto corpus ea vacabit, minus recte quum ea remiſerit. [Subaudi Febris.]
 Vento omni qui vacant dies. Celf. lib. 2. cap. 1.
 VACAT, Imperſonale. [χολάζω] Otium vel vacuum tempus eſt. Dativo & Inſinitivo jungitur. Ovid. 2. Trist. 216.
 Non vacat exiguis rebus adeſſe Jovi. Virg. 1. Æn. 377.
 Et vacet annales noſtrorum audire laborum. [Subaudi, Tibi.]
 Vacat mihi eſſe diſerto. Quintil. lib. 11. cap. 1.
 VACANS, antis. Partic. [χολάζων] Qui otiiatur. Cic. 8. Fam. 3. Hoc mihi certum ac jucundiſſimum vacanti negotium erat, tecum id otii tempus conſumere.
 Animus vacans, Curis vacuus. Ovid. 9. Met. 611.
 Saltus longe lateque vacantes. Virg. 3. Georg. 477.
 Vacantes dicebantur, Milites adſcriptitii, ad commoda ſolum participanda in numeros relati. Treb. Pollio in Balifta tyranno extr. Eſt & alia ejus epiſtola, quæ gratias Baliftæ agit &c. gaudens, quod ejus conſilio nullum adſcriptitium, id eſt vacantem, haberet. conf. Suet. Claud. 25.
 VACAN-

VACANTER, Ad. Inaniter. Phavorinus apud Gellium, Vacanter hoc etiam, inquit, accumulavit & inaniter. V. Noct. Att. lib. 17. cap. 10.

VACANTIA, æ. f. [*vacantia*] Gloss. Græcolat.

VACATIO, ðnis. f. [*vacatio*, Gl. G. L.] Feriæ, cessatio, immunitas. Adolescentiæ vacatio. Cic. pro Cæll. 30. Erat enim meum, deprecari vacationem adolescentiæ veniamque petere: non, inquam, audeo: per fugiis non utar ætatis.

Ætatis vacatio. Cic. 1. de Legib. 10. Ego vero ætatis potius vacationi confidebam, cum præsertim non recusarem, quominus more patrio, sedens in folio, consultantibus responderem.

Legis vacatio. Suet. in Claud. cap. 18. extr. i. e. Solutio legis. Budæus.

Militiæ vacatio. Cæf. 6. Bell. Gall. 14. pr. Cic. 1. Att. 16. Senatus decrevit, ut Consules duas Gallias fortiterentur, delectus haberetur, vacationes ne valerent. V. **TUMULTUS**.

Militiæ vacationem dare. Justin. lib. 11. 1.

Munerum omnium vacatio. Cic. 1. de Nat. Deor. 53. Nos autem beatam vitam in animi securitate, & in omnium vacatione munerum ponimus.

Rerum gestarum vacatio. Cic. pro Sull. 26. Si me, non modo non rerum gestarum vacatio, sed neque honoris, neque ætatis excusatio, vendicat a labore. [i. e. Vacatio, quam ob res meas gestas meritis sum.

Rerum omnium dare vacationem. Cic. 6. Verr. 23. Pro hisce rebus, vacatio data est ab illo sumptus, laboris, militiæ, rerum denique omnium.

Dare vacationem a causis. Cic. 1. de Legib. 11.

Habere vacationem. Cic. 4. Acad. 121. Sed cum sacerdotes deorum vacationem habeant, quanto est æquius habere ipsos deos?

Sublatis vacationibus delectum haberi in urbe. Cic. 5. Philip. 31.

Uti vacatione. Cic. 7. Verr. 41. Quod tam immune municipium, quod per hos annos tam comoda vacatione sit usum omnium rerum, &c.

Vacatio etiam ponitur pro ipsa Pecunia, quæ pro vacatione solvebatur. Tacit. 1. Hist. 46. Ut vacationes, præstari centurionibus solitæ, remitterentur. V. ibi Savil.

VACUUS, a, um. Adj. [*vacuus*, Gl. G. L.] Inanis, nihil continens. Virg. 7. Æn. 379.

— vacua atria circum. Et 2. Georg. 287.

— neque in vacuum poterunt se ostendere rami. Idem 3. Georg. 143.

Saltibus in vacuis pascant, & plena secundum Flumina. Ubi tamen Servius, Vacuis, Magnis interpretatur.

[Malim, vel Otiosis, pacatis, vel Intactis, nondum occupatis.

Agri vacui, Arboribus carentes, & soli expositi, nec obumbrati ramis arborum. Virg. 2. Georg. 54.

Aula vacua, Vacuefacta. Virg. 4. Georg. 90.

Domus vacua. Cic. 1. in Catil. 4.

Equis vacuus, Sine fessore. Liv. 26. 16.

Lectus vacuus. Ovid. 11. Met. 471.

Lecto vacuo vivere. Propert. lib. 2. 2. 5.

Pectore in vacuo regnat amor. Ovid. 1. Amor. 1. 26. h. e. In pectore, quod paulo ante vacuum erat amoris affectu.

Transtrum vacuum, subaudi Remigibus. Cic. 7. Verr. 134. Nullum propugnatorem abuisse, nullum vacuum transtrum esse: remigi rem fragmentarii esse suppeditam, &c.

Ventre vacuo mulier, cui opponitur **Ventre pleno mulier**, id est, prægnans. Papinianus in l. Ventre. D. de acquirenda hered.

Uterus vacuus, i. e. Non prægnans. Ulpian. in l. Cum quidam. §. Suum heredem. D. de acquirere. hered.

Vacuus [*vacuus*, Gl. L. G.] Leviss, ut

Aër vacuus. Virg. 3. Georg. 109.

Auræ vacuæ. Virg. 12. Æn. 592.

Cælum vacuum. Virg. 5. Æn. 515.

Nomina vacua, Vana, inania. Tacit. 1. Hist. 30. Si respublica & Senatus & populus vacua nomina sunt. Al. Vana.

Nummi vacui dicuntur, Qui sunt sine usura & fenore, nec in usum aliquem erogantur. Scævola in l. Quintus. D. Depositi vel contra.

Pars vacua & integra. Cic. pro Rosc. Com. 52. Pettifex, inquit, suam partem, Roscium a Flavio confiteor, vacuum & integram reliquisse Fannii, concedo.

Possessio caduca & vacua. Cic. 3. de Orat. 120.

Prædia vacua. Cic. pro Rosc. Amer. 26. Cum ille confirmaret se nomen Sex. Roscii de tabulis exemptorum, prædia vacua filio traditurum, &c.

Venire in vacuum, Succedere in locum alicujus. Hor. 2. Serm. 5. 60.

Vacuus cum Genitivo, ut, **Vacuus frugum**, pro Frugibus. Sallust. Jugurth. Ager autem aridus, & frugum vacuum. Nonius. [Nisi error.

Animi vacuus, Meticulosus. Stat. 5. Theb. 643.

Tempus vacuum laboris dare sibi. Ter. Heaut. 1. 1. 38.

Operum vacuus, Cessans ab opere. Hor. 2. Serm. 2. 119.

Rerum vacuæ litteræ. Tacit. 15. Ann. 8. extr.

Virium vacuus, Qui sine viribus est. Plaut. Bacch. 1. 2. 46.

Ab exercitu vacua provincia. Cæf. 8. Bell. Gall. 46.

Locus vacuus, ab defensoribus. Ibid. 2. 12.

A re aliqua vacuus, Extricatus, quum negotium absolvimus. Cic. 1. Q. frat. 3. Sin eris ab isto periculo vacuus, ages scilicet, si quid agi posse de nobis putabis.

Ab molestia omni vacuum esse, & Aliquam sollicitudinem habere, contraria. Cic. 11. Fam. 16. Permagni interest, quo tibi hæc tempore epistola reddita sit, utrum cum sollicitudinis aliquid haberes, an quum ab omni molestia vacuus esses.

A periculo vacuus. Cic. 10. Att. 16. Consilium nostrum spero vacuum a periculo fore.

Vacuus ac nudus a re aliqua. Idem 6. Verr. 3. Nam ipsa Messana, quæ situ, mœnibus, portuque ornata sit, ab his rebus, quibus iste delectatur, sane vacua ac nuda est.

A securibus vacuus. Tacit. 12. Ann. 34.

Ab omni sumptu vacui, Expertes, soluti ac liberi. Cic. 6. Verr. 23. Verum, ut opinio mea fert, his quidem temporibus in omni orbe terrarum vacui, expertes, soluti ac liberi fuerunt ab omni sumptu, molestia, munere.

A suspitione vacuus. Cic. de Arusp. Resp. 11.

A tributis vacuus. Tacit. 12. Ann. 34.

Non hora vacua a furto. Cic. 3. Verr. 33. Hora nulla vacua a furto, a scele-

VOL. IV.

Nam quoque quum sunt antiquæ sacra Vacunæ,

Ante Vacunales stantque sedentque focos. Hor. 1. Epist. 10. 49.

Vacuna, antiquorum obsoletum & ridiculum numen, non videtur tantum fuisse vacantium & otiosorum dea, sed etiam eorum, qui vel crimine, vel calumnia, contumelia denique & maledicto vacui reddebantur. Eam facio conjecturam ex eo quod Aufonius Epist. 4. 101. scribit,

Totam trade tibi simul Vacunam,

Nec jam post metues ubique dictum. i. e. Vacuum te jubeo esse,

liberum & immunem ab omni dicto & contumelia. Turneb. 2. 23.

VACUNĀLIS, e. Adj. Ad Vacunam pertinens. Ovid. 6. Fast. supra.

VACORIUM, i. n. [Ὀυαγόριος] Urbs Norici apud Ptolemæum lib. 2. cap. 14. hodie Villacum. vulgo Villack. V. VOCONTII.

VACUNA, VACUNALIS, in VACO, paulo supra.

V A D

VADA, VADABILIS, V. VADUM.

VADATIO, VADATUS, V. VADIS.

VADIMONIS, is. m. [Ὀυαδμόνος λίμνη] Etruriæ lacus est, in quo fluctuant insulæ, de quo Plin. lib. 2. cap. 95. multa commemorat. Plinius lib. 8. epist. 20. Exegerat fover meus, ut Amerina sua prædia inspicerem, Hæc perambulanti mihi ostenditur subjacens lacus nomine Vadimonis. Vadimonis lacum intelligunt, qui in agro Viterbiensi fervet, scatetque sulphureis aquis.

VADIMONIUM, V. VADIS.

VADIS, is. primo dicebatur, deinde per syncopen Vās, vādis. m. [ἰγρῶν, ἀναδύχθω, Gl. L. G. ἰγρῶν, G. L.] est Sponsor alterius in re capitali, ut ait Festus. Vas (inquit Varro de L. L. 5. 7.) dictus est qui pro altero vadimonium promittebat, &c. Cic. 3. Off. 45. de duobus Pythagoreis, Quum is, qui morti addictus esset, paucos sibi dies commendandum suorum causa postulavisset, vas factus est alteri sistendi ejus, ut si ille non revertisset, moriendum esset ipsi. V. Liv. 25. 4.

Inter vadem & Prædem. V. PRÆS.

Justus vas. V. JUSTUS.

Accipere aliquem vadem mortis. Cic. 5. Tusc. 63. Quorum quum alterum vadem mortis accepisset, alter, ut vadem suum liberaret; præsto fuisse ad horam mortis destinatum. V. ACCIPIO.

Dare vades. Varr. 1. c. Hor. 1. Sermon. 1. 19.

Ille, datis vadibus, qui rure extractus in urbem est. Cic. 2. de Fin. 79. Vadem te ad mortem tyranno dabis pro amico?

Deferere vades. Liv. 39. 41.

VADIMONIUM, i. n. [ἰγρῶν, Gl. L. G. & G. L. ἰγρῶν, L. G.] Sponsio quædam sistendi, comparandique in judicio ad diem præstituta, per se, vel per advocatos, quod deferere non licet. Cic. pro Quint. 48. Ad vadimonium non venit: quis? is, qui tibi præsto semper fuit.

Convadari aliquem vadimoniis. Plaut. in Curc. 1. 3. 5.

Ubi tu es, qui me convadatus Veneris vadimoniis?

Vadimonium a Vade deductum est, ut Mercimonium a Merce: & quamquam eo nomine proprie censetur obligatio sistendi se judicio, tamen omnis sponsio & promissio eo interdum vocabulo continetur, ut e dicto Thaletis Milesii cognosci potest, ἰγρῶν παρὰ δ' ἄντι, quod Aufonius in Sapient. Sentent. extr. vertit,

Mileti fugisse Thales vadimonia alumnus. Idem Lud. Sapient.

v. 190. convertit, — sponde, noxia est præsto tibi.

Garrula vadimonia. Ovid. 1. Amor. 12. 23.

Concipere vadimonium, certam formulam exprimere. Cic. 2. Q. frat. 14. Negat enim in tanta multitudine eorum, qui una essent, quenquam fuisse, qui vadimonium concipere posset. V. CONCIPIO.

Constituere vadimonium. Cic. de Senect. 21. Omnia, quæ curant, meminerunt, vadimonia constituta, qui sibi, cui ipsi debeant.

Deferere vadimonium. Plin. in præfat. Inscriptiones, propter quas vadimonium deferi posset. i. e. Festivissima, & magna, multaque promittentes, ita ut vel vadimonium propter eorum librorum recitationem deferri posset. Budæus. V. DESERO.

Differre vadimonium. Cic. 2. Att. 7. In hominem ire cupiebam, non mehercule ut differrem cum eo vadimonium: nam mira sum alacritate ad litigandum. i. e. Differre diem judicii, diem adeundi Prætoris. V. DIFFERO.

Facere missum vadimonium, est Vadimonii obligationem remittere, condonareque. Cic. pro Quint. 23. Qui quo tempore primum male agere cepit, in vadimoniis differendis tempus omne consumpserit, qui postea quoque vadimonium missum fecerit. Budæus. [i. e. Noverit te vadari, cum posset.

Imponere vadimonium alicui. Nepos 20. 5. 2.

Obire vadimonium. V. OBIRE.

Obstricti vadimonio hodie dici possunt, qui ob crimina in judicium vocati, ab iudicibus (ut fit) impetraverunt, ut aut sua, aut sponforum fide dimittantur, ea lege ut in diem certum, aut quodcumque judici visum fuerit, ad judicium sistantur, quos *elargis* Galli vocant. Budæus.

Occurrere ad vadimonium. Suet. Calig. cap. 39. Et litigatorum plerique, quod occurrere absentes ad vadimonium non possent, causa caderent.

Promittere vadimonium. Cic. 5. Verr. 38. Et 7. Verr. 141. Quod isti simul ac nuntiarum est, hominem jubet Lilybæum vadimonium Venerio servo promittere. Promittit, Lilybæum venit. V. PROMITTO.

Sistere vadimonium. Cic. pro Quint. 20. Venit Romam Quintius, vadimonium sistit. V. SISTO.

Esse vadimonium alicui cum aliquo. Cic. pro Quint. 56.

Esse in vadimonio. Cic. pro Quint. 23.

VADOR, [ἰγρῶν, Gl. L. G. & G. L. μετὰ παραγγελίας συντίσσειναι, L. G.] āri. Verbum commune est secundum Priscianum, pro Vadimonio obstringere, live diem judicii ex compacto constituere, & in jus vocare. Cic. pro Quint. 61. Debere tibi dicis Quintium: procurator negat. Vadri vis: promittit. In jus vocas: sequitur. Judicium postulas: non recusat. Plaut. Pers. 2. 4. 18.

Vadatur hic me. P. utinam vades desint, in carcere ut sis. Cic.

pro Quint. 23. Se jam neque vadari amplius, neque vadimonium promittere: si quid agere fecum velit Quintius, non recusare. Hic quum rem Gallicanam cuperet revivere, hominem in præsentia non vadatur, Ita sine vadimonio disceditur. Hor. 1. Sermon. 9. 36.

— & casu tunc respondere vadato

Debebat: quod ni fecisset, perdere item. Ovid. Rem. Amor. 665.

Jamque vadaturus, lectica prodeat inquit.

VADATUS, a, um. Partic. Fulgentius de Prisc. fer. 61. teste, Obstrictus, vel sub fide, aut fideiussione existens, sicut Fenestella ait: Apud quem vadatus amicitia nodulo tenebatur. V. Apul. 11. Met. p. 259. Elmenh. Amore vadatus vinculusque. Plaut. Bacch. 2. 2. 3.

VADATIO, ōnis. f. apud Jctos. V. Hotoman. de verb. jur.

VADO, si, sum, [ἐπιχειρῶναι, Gl. L. G.] ēre. Iter facere, quasi Viæ se dare. Virg. 2. Æn. 396.

Vadimus immisti Danaïs, haud numine nostro. Cic. in Arat. 326.

Post hunc ore fero Capricornus vadere pergit.

Lentulus Spinter hodie apud me, cras mane vadit. Cic. 14. Att. 11.

Ad eum postridie mane vadebam. quum hæc scripsi. Cic. 4. Att. 9.

Vade, ὕπαγε, ἀπὸ. Gloss. Latinogræc.

Vade age. Virg. 3. Æn. 462.

Vadit adversus imminens hostium aciem. Liv. 9. 31.

In hostes vadendum. Liv. 7. V. INVADO.

In mortem vadere. Virg. 2. Æn. 359.

In præceps vadere. Sen. Hippol. v. 179.

— vadit animus in præceps sciens.

In prælium vadere. Liv. 3. 63. & 9. 13.

Veloci via vadere. Senec. Med. 4.

Feræ erectæ vadunt. Auctor ad Heren. lib. 2. 29.

In Mesopotamiam vadit Euphrates per Seleuciam. Plin. lib. 5. cap. 2.

Per iter præceps gloria vadit. Ovid. 4. Trist. 3. 74.

VADENS, entis. Partic. [βαδίζων] Virg. 6. Æn. 263.

Ille ducem, haud timidus vadentem passibus, æquat.

Vadentes per. Liv. 26. 6. Elephant, per media castra vadentes, stragem tabernaculorum, ingenti sonitu ac fuga abruptentium vincula jumentorum, facerent.

VADISUM, i. n. Plur. Vada. [βράχνη τῆς θαλάσσης, Gl. L. G. & G. L.] Locus in flumine, lacu, mari, & quacunque aqua, qua propter brevitatem transiri potest, live per quem vadere licet, quum sit minus profundus. Plin.

Lignum vado hærebat. Liv. 38.

Pontem, quia vado nusquam transitus erat, facere instituit. Liv. 38. 18.

Rhodanus nonnullis locis vado transitur. Cæsar. 1. Bell. Gall. 9.

Scitus vadorum. Ovid. 9. Met. 108.

Brevia vada. Virg. 5. Æn. 221.

Cæca. Virg. 1. Æn. 540.

Dura vada cæcis saxis. Virg. 3. Æn. 706.

Gelida. Ovid. 3. Amor. 6. 26.

Iniqua. Propert. lib. 1. 17. 10.

Limosum. Ovid. 4. Fast. 300.

Palustria. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 59.

Prona vada fluvii. Claud. 1. in Eutrop. 353.

Sacra vada fontis Numici. Virg. 7. Æn. 242.

Tarda vada, Aquæ torpentes & pigræ. Sen. Herc. fur. 9.

Torva vada. Senec. Theb. v. 116. Al. Torta.

Vitrea vada. Claud. de Aponi balneis 5. 32.

Emergere e vadis, per metaphoram. Cic. pro Coel. 51. Sed quoniam emeruisse jam e vadis, & scopulos prætervecta videtur oratio mea, perfacilis mihi reliquus cursus ostenditur.

Frangere undosum vadum nando. Sili. lib. 8. 555.

Labitur placido vado Lethæ. Senec. Herc. fur. 9.

Nudantur vada. V. NUDUS.

Tentare vadum, pro Aggredi negotium aliquod, dixit Ovid. 1. de Arte Am. 437.

Transiliunt rates vada. Hor. 1. Carm. 3. 24.

Res est in vado, i. e. In tuto. Nam ut in profundo periculum consistit, ita in vado securitas. Ter. And. 5. 2. 4.

Vadum, pro Fundo. Plin. lib. 31. cap. 3. de aquarum salubritate, Super omnia observatio una, ut illa vado exiliat vena, non e lateribus.

Refusa imis vadis stagna. Virg. 1. Æn. 130.

Vadum pro Mari. Catull. Argon. 62. 6.

Ausi sunt vada falsa cita decurrere puppi.

Cæcula vada. Virg. 7. Æn. 198.

Fervida. Virg. 7. Æn. 24.

Piscola. Ovid. 2. de Arte Am. 82.

Salsa vada. Virg. 5. Æn. 158.

Applicare remos vadis. Ovid. 3. Trist. 9. 10.

Exultant vada. Virg. 3. Æn. 557.

Pellere vada remis. Catull. Argon. 62. 58.

Vertere vada livida remis. Virg. 6. Æn. 320.

VADUS, i. masculino genere apud antiquos. Sallust. Hist. lib. 1. Et mox Fufidius adveniens cum legionibus, postquam tantas asperitates, haud facilem pugnantibus vadum, cuncta hosti, quam suis, opportuniore videt, &c. Ex Nonio 3. 265.

VADA, orum. n. pl. Locus Italiæ in Liguria, cui Sabatorum nomen adjicitur. Cic. 11. Fam. 10. Ad Vada pervenit. Et Epist. 13. Priusquam ad Vada venit. V. Geograph. Hodie Savona. Sic

Vada Volaterrana. Cic. pro Quint. 24. Quum venissent ad vada Volaterrana, quæ nominantur, vident per familiarem Nævii, &c.

VADUS, a, um. pro Vadofus. Pomp. Mela 2. 5. Atax ex Pyrenæo monte digressus, vadusque est. Al. Vadofus rectius.

VADOSUS, a, um. Adj. [πεσέδης] ut, Vadofus amnis, Qui frequentia habet vada, quæ transiri pedibus possunt. Cæsar. 1. Bell. Civil. 25. Quod his locis vadofum mare erat, longius progressus, &c. Liv. 37. 14. Quod in fluminis modum longum & angustum & vadofum ostium portus sit.

Aquæ vadofæ. Lucan. lib. 8. 698.

Superl. Solin. cap. 65. Ganges, ubi vadofissimus est.

VADO, [ἀδύ] āre. Per vadum transire. Solin. Flumen, quod propter brevitem facile vadari poterat.

VADABILIS, e. Adj. Idem, quod Vadofus. Saresb. 2. 24. Non vadabilis Abyssus.

V Æ

VÆ, [ἄδ] Interjectio, his rebus propria, quas execramur. Dativo jungitur. Ter. And. 2. 1. 3. Væ misero mihi. Martial. lib. 5. 34.

Carpere

Carpere caudicibus fertur mea carmina: quis sit

Nescio: si sciero vae tibi, caudicide.

Aliquando sine casu. Virg. 9. Ecl. 28.

Mantua, vae miseræ nimium vicina Cremonæ!

[Nisi Vae misere]

Vae victis! a Brenno Gallorum Rege in proverbium venit. Festus. V.

Liv. 5. 48. extr.

Nonnulli Veh scribunt, alii Vah, aut Væ.

VÆCORS, V. VECORS.

VÆNEO, V. VNEO.

VÆSANUS, V. VBSANUS.

V A F

VÆFER, afra, frum. pr. c. Adj. [ἀλλος, παύρος, Gl. L. G.] Callidus, astutus, quasi valde afer, ut vult Non. 1. 70. Mira enim semper fuit Afrorum calliditas. Cic. 3. de Rep. apud Non. l. c. Non sunt in disputando vafri, non veteratores, non malitiosi. Et 3. Off. 57. Certe non aperti, non simplicis, non ingenui, &c. versuti potius, obscuri, astuti, fallacis, malitiosi, callidi, veteratoris, vafri. Ovid. 3. de Arte Am. 332.

Cuive pater vafri luditur arte Getæ. [V. Valer. pr. lib. 7. cap. 3.]

Jus vaftrum. Hor. 2. Serm. 2. 131.

Compar. Hieron. Epist. 23. Cavillentur vafriora licet.

Superl. Senec. Epist. 48. Interrogationes vaferrimas struere. Cic. 1. de Nat. Deor. 39. Chrylippus, qui Stoicorum, somniorum vaferrimus habetur interpres.

VÆFELLUS, a, um. Adj. dimin. Festus, Sicut sit diminutive a Macro macellus, a Vafro vafellus. [Sic Misellus, Pulchellus, Nigellus, &c.]

VÆFER, Adv. [παύρως] Callide. Valer. lib. 7. cap. 3. De Vafre dict. aut fact. sapius. Cic. 4. Verr. 132. Nihil sane vafre, nec malitiose facere conatus est.

VÆFRICIA, æ. f. Senec. Epist. 49. Non vacat mihi vafriciam meam experiri.

VÆFRAMENTUM, i. n. Valer. Max. lib. 7. cap. 3. ext. 2. Quantum imperium quam parvo interceptum est vaframento. Ibidem 4. Lampface-næ urbis salus unius vaframenti beneficio constitit.

V A G

VÆGEDRUSA, æ. f. Fluvius inter Achatem & Gelam, apud Sil. lib. 14. 219.

Qui fontes, Vagedrusa, tuos, &c. Emendati codd. Vage Chrysa.

VÆGĒNI, orum. m. [ὠνάγχοι] Plin. lib. 3. cap. 20. Populi inter Alpinas gentes. Sil. lib. 8. 608.

Tum pernix Ligur, & sparsi per saxa Vageni.

VÆGINA, æ. f. [ἐφογήνη, Gl. L. G. & G. L. κελύς, L. G.] Alicujus rei theca. Vagina Ildoro 18. 9. videtur dicta quasi Bajugina, quod in ea mucro vel gladius bajulatur, Voffio quasi Vacina a vacuitate; aliis a Vagiendo, quod quasi vagitum edat, dum stringitur gladius. Cic. 1. in Catil. 4. Verumtamen ut inclusum in tabulis, tanquam gladium in vagina reconditum. Idem 2. de Nat. Deor. 37. Ut clypei causa involucrum, vaginam autem gladii, sic præter mundum cetera omnia aliorum causa esse generata. Virg. 9. Æn. 305.

Sic ait illacrimans: humero simul exiit enssem

Auratum, mira quem fecerat arte Lycaon

Cnossius, atque habilem vagina aptarat eburna.

Diripere enssem vagina. Ovid. 10. Met. 475.

Ducere ferrum vagina. Ovid. 4. Fast. 929.

Educere gladium e vagina. Cic. 3. de Invent. 14.

Eripere ferrum vagina. Virg. 6. Æn. 260.

Liberare enssem vagina. Ovid. 2. Fast. 792.

Tectus ensis vagina. Hor. 2. Serm. 1. 41.

Corporis in vaginas unguium mucrones condunt feræ. Plin. 8. 15.

Viscerum membranæ & vaginæ. Plin. lib. 11. cap. 37.

Frumenti vagina. Varro 1. de R. R. cap. 48. Aristæ enim quasi cornua

sunt spicarum: quæ primitus, quum oriuntur, neque plane apparent,

in qua sublatent herba, ea vocatur vagina, uti qua latet conditus gladius. Cic. de Senect. 51. Culmoque erecta geniculato, vaginis jam

quasi pubescens includitur.

VÆGINŪLA, æ. f. dimin. [κελύκειον] Plin. lib. 18. cap. 7. Et far in

vaginulis suis servant ad fatus.

VÆGIO, [βαζέω] Iræ. proprium est infantium. Ter. Hec. 4. 1. 2. Nam

audisse vocem pueri visus est vagientis. Cic. de Senect. 83. Et si quis

deus mihi largiatur, ut ex hac ætate repuerascam, & in cunis vagiam.

Ovid. 2. Fast. 405.

Vagierant ambo pariter. Heinl. ex MSS. legit, Vagierunt cla-

more pari.

Dicitur de Hædis. Varro de L. L. 6. 5. Ejusdem (sc. Ennii) ab hædo,

Clamorque ad cælum volvendus per æthera vagit.

Item de Leporibus. Auctor Philomel. v. 60.

VÆGITO, [βαζέωμαι] Iræ. frequentat. Stat. 4. Silv. 8. 35.

— quumque tibi vagitet tertius infans. Alii Vagiret.

VÆGITUS, ūs. m. [ὁ τῶν βρεφῶν κλαυθμός, ἢ μωγμός, μωκῆμός, Gl.

L. G. κλαυθμός παιδῶν, κλαυθμηγισμός, G. L.] Ipsa infantium vox. Mar-

tial. lib. 9. 9.

Sordida vagitu posceret æra puer.

Ingens vagitus. Virg. 6. Æn. 426.

Lugubris vagitus. Lucret. lib. 5. 227.

Rudis vagitus. Stat. 2. Silv. 1. 105.

Edere vagitum. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Misti agris vagitibus ploratus. Lucret. lib. 2. 579.

VÆGOR, ōis. m. Idem. Lucret. lib. 2. 575.

Et superantur item, mulcetur funere vagor. Nonius 2. 889.

VÆGITANUS, i. m. Vagientium deus. Augustin. de Civit. Dei 4. 8. Va-

gitanum, qui infantum vagitibus præfideret. Al. Vaticanum.

VÆGŪLUS, a, um. Adj. a Vagio. Adrianus imperator in carmine, quod

moriturus dixit apud Spartianum cap. 25.

Animula vagula, blandula, &c. [Immo Dimin. a Vagus

Adj. q. V. & not. Cafaub.

VÆGULATIO, ōis. f. a Vagulo, Iræ, quod a Vagio descendit; Vagi-

tus, clamor, convicium. Verba sunt legis XII Tabul. Cui testimo-

nium defuerit, is tertiis diebus ob portum ob vagulationem ito. Tertiis diebus valet, diebus perendinis, ut dicitur tertiis nundinis: ob portum, ad ædes: ob vagulationem, ad quirritandum & convicium homini faciendum, qui ad testimonium dicendum non venerit. Nec assentior iis qui a Vagor deducunt, nec qui Obvagulatam legunt, cum Vagulationem Festus plane aperteque legat, & interpretetur, sitque Ob vagulationem dictum antiquo more pro Ad vagulationem. Ex Turnebo

VAGNA, æ. f. [βάτης μεγάλη, ἢ τῆς γαλῆς κλάση] Cupa. Gloss. Latinogræc.

VAGUS, a, um. Adj. [ἀλγής, ῥέμω, παλαιός, Gl. L. G. & G. L.]

Qui sine negotio modo huc, modo illuc inutiliter discurrit. Dictus quod

vacuus, id est sine negotio agatur. Cic. 7. Att. 11. Vult enim me Pompejus esse, quem tota hæc Campana & maritima ora habeat ἐπισκοπῶν, ad

quem delectus & summa negotii referatur. Itaque vagus esse cogitabam.

Solutum quiddam sit, nec vagum tamen, ut ingredi libere, non ut li-

center videatur errare. Cic. in Orat. 77.

Aliquem vagum & exsulem errare. Cic. pro Cluent. 175.

Exsul vagus. Ovid. 11. Met. 408.

Juventus vaga. Martial. lib. 2. 90.

Mercator vagus. Hor. de Arte Poet. 117.

Pecora vaga. Catul. de Bercynth. 61. 13.

Turba vaga. Ovid. 13. Met. 221.

Villicus vagus, i. e. Libidinofus. Columel. lib. 12. cap. 1. Curandum

est, ne vagum villicum, nec aversum contubernio suo habeamus.

Volucres vagæ. Ovid. 14. Met. 340.

Animi vagus. Catull. de Bercynth. 61. 4.

Gressus vagi. Martial. lib. 2. 57.

Hic quem videtis gressibus vagis lentum, &c.

Pede vago quisque discedebant. Catul. Argon. 62. 225.

Aves vagæ. Hor. 4. Carm. 4. 2.

Aura vaga. Ovid. 8. Met. 197.

Errores vagi. Ovid. 4. Met. 501.

Fama vaga. Ovid. 21. Epist. 233.

Febres vagæ, Inordinatæ. Celf. lib. 3. cap. 5.

Flumina vaga. Hor. 1. Carm. 34. 9.

Fortuna vaga & volubilis. Cic. pro Milon. 70.

Lumina vaga noctis. Stat. 3. Theb. 63.

Mane vagum, Quo vagamur. Martial. lib. 7. 38.

Discursus varios, vagumque mane.

Murmura vaga. Stat. 6. Theb. 563.

Natura vaga, Effrenis. Hor. 2. Serm. 7. 74.

Nomen herbæ vagum, Inconstans, & multis opinionibus obnoxium.

Plin. lib. 27. cap. 4. Ambrosia vagi nominis est, & circa alias herbas

fluat. h. e. Ambrosiæ nomen multis herbis est commune.

Pars quæstionum vaga, libera & late patens. Cic. 2. de Orat. 67.

Rumores vagi. Ovid. 11. Met. 667.

Sententia errans & vaga, cui Certa & stabilis opponitur. Cic. 2. de Nat.

Deor. 7. Est enim & Philosophi & Pontificis & Cottæ, de diis immortalibus

habere, non errantem & vagam, ut Academici, sed, ut nostri, stabilem

certamque sententiam.

Sermonibus vagis complet aures. Claud. 1. Conf. Prob. & Olyb. 31.

Vitam prosequi inopem & vagam. Cist. 12. Philipp. 15.

VAGULUS, a, um. Adj. dimin. V. in VAGIO.

VAGE, Adv. Auctor ad Herenn. lib. 4. 43. Restant etiam decem exornationes

verborum, quas idcirco non vage disperimus, sed a superioribus

separavimus, &c.

Amnes vage deerrarunt. Lucret. lib. 3. 872.

Res sparsæ & vage disjectæ. Auctor ad Herenn. lib. 4. 3.

VAGOR, [ῥέμωμαι, Gl. G. L.] Iræ. Inutiliter huc atque illuc ferri. Cic.

pro Font. 23. Hi contra vagantur læti atque erecti passim toto foro, cum

quibuscumque minis, & barbaro atque immani terrore verborum. Et 1.

de Invent. 2. Nam fuit quoddam tempus, quum in agris homines passim

bestiarum more vagabantur.

Boves vagantur per arva. Ovid. 1. Fast. 545.

Vagantur gregatim fere cujusque generis squamosi. Plin. lib. 9. cap. 16.

Per orbem terrarum vagari. Cic. 2. de Lege Agr. 41.

Quacunque velis vagari. Cic. 2. de Lege Agr. 34.

Tota urbe vagatur. Virg. 4. Æn. 68.

In foro volitare & vagari. Auctor ad Herenn. lib. 4. 52.

Cum conjugibus & liberis vagamur egentes. Cic. 8. Att. 2.

Terras vagari, Pervagari. Propert. lib. 2. 28. 19. Al. 21. 21.

Ino etiam prima terras ætate vagata est. [An Terris?]

Vagatur animus, quod etiam Peregrinari dicimus, & divagari, hoc est

alienari, discurrere. Cic. 2. Off. 7. Non enim fumus ii, quorum va-

getur animus errore, nec habeat unquam quid sequatur.

Fama vagatur. Virg. 2. Æn. 17.

Mors immatura vagatur. Lucret. lib. 5. 222.

Nomen tuum longe atque late vagabitur. Cic. pro Marcell. 30.

Oratio ne vagari & errare cogatur. Cic. 2. de Orat. 209.

Vagari & Perstringere breviter, contraria. Cic. 3. Tusc. 13. Et primo si

placet, Stoicorum more agamus, qui breviter perstringere solent argu-

menta: deinde nostro instituto vagabimur.

Et sit ut errem & vager latius. Cic. 4. Acad. 60.

Dicitur de Lascivis & libidinosis. Suet. de Neron. cap. 26. Post crepus-

culum statim, arrepto pileo, vel galero, popinas inibat, circumque

vicos vagabatur ludibundus. V. Idem Othon. cap. 2.

VAGO, [παλαιόμαι] Iræ. neutrum. Plaut. Mil. 2. 5. 13. Te alloquor, vi-

tii probrique plena, quæ circum vicinos vages. al. Vaga es.

VAGANS, antis. Partic. [ἀεφερόμενος] ut, Aves vagantes. Tibull.

lib. 1. 3. 59.

Aves huc & illuc passim vagantes. Cic. 2. de Divin. 80.

Licentia vagans. Hor. 4. Carm. 15. 10.

Spartacus vagans. Hor. 3. Carm. 14. 19.

VAGATIO, ōis. f. [παλίν, Gl. G. L.] Liv. 5. 8. Neglectum Anxuri

præsidium vagationibus militum.

Incerta vagatio. Apul. de Deo Socrat. p. 50. Elmenh.

VAGABUNDUS, a, um. Adj. Seneca de vita beata, Ille effusus in vo-

luptates, ac vagabundus semper & ebrius. Alii aliter legunt.

Flamma vagabunda. Solin. cap. 11.

VAGERASSIM, Adv. [αὐτοεργόν] Gloss. Latinogræc.

VΛΗ, vel **VA**, [φῶ, Gl. G. L.] Interfectio admirantis. Plaut. *Curc.* 3. 78. Subegit solus intra viginti dies.
VΛ. Vah! c. quid mirare? &c.
Vah, exultantie & lætitiæ. Ter. *And.* 1. 4. 10. Vah consilium callidum.
Vah, insultantis aliquando. Ter. *Adelph.* 2. 1. 33. Vah, leno iniqua me non vult loqui.
V A H A, Interfectio exultantis, vel ridentis. Plaut. *Casim.* 4. 4. 25. Vaha. s. quid negotii est?

VAL. Vale, Valeria, Valerius, Valerianus. **VALENT**. Valentinus.
VALASCA, æ. f. [Ὀυαλίσκα] Bohemorum regina fuit, quæ, facta cum ceteris mulieribus conjuratione, de excutiendo virorum principatu, copiarum ductrix bellum movit: interfectisque viris, feminas omnes affuerit in libertatem, ita ut instar Amazonum multos annos imperarint sine viris. Volater. in *Geographia*.
VALDE, V. in *Validus* post **VALBO**.
VALENTIA, æ. f. [Ὀυαλίσκα] Hispaniæ citerioris urbs, tribus millibus passuum a mari remota, ut auctor est Plin. lib. 3. cap. 3. & Ptolemæus lib. 2. cap. 10. & Mela lib. 2. 6. Nomen retinet.
Est & Valentia, juxta Viennam ad Rhodanum, Allobrogum civitas, ut docet Plin. lib. 3. cap. 4. Hodie *Valence*.
VALENTINA, æ. f. Herba Artemisia. Apul. de *Herb.* cap. 10.
VALBO, vi, itum, [ὕψιστος, ἰσχυρός, Gl. L. G. & G. L. ὑψίστος, G. L.] ēre. Sanum vel salvum esse. Plaut. *Amph.* 2. 1. 34.
Equidem valeo, & salvos sum recte, Amphitruo. Ovid. 5. *Trist.* 13. 7.
Si tamen ipse vales, aliqua nos parte valemus.
Nos hic valemus recte: & quo melius valeamus, operam dabimus. Cic. 11. *Fam.* 23.
Valere & Egrotare, contraria. Cic. 2. de *Fin.* 43. Quæ cum Aristoni & Pyrrhoni omnino visa sunt pro nihilo, ut inter optime valere, & gravissime ægrotare nihil prorsus dicerent interesse: recte jampridem disputum est disputari.
Valere ab oculis, & ejusmodi, h. e. Morbo oculorum liberatum esse. Gell. lib. 5. cap. 10. Plaut. *Epid.* 1. 2. 26. A morbo valui, ab animo æger fui.
Valere a pecunia. Plaut. *Aul.* 2. 2. 9. Jocus Plautinus.
Animo valere. V. **ANIMUS**.
Corpore valere. Cic. de *Clar. Orat.* 77. Filius quidem ejus, is qui hunc minorem Scipionem a Paulo adoptavit, si tantum corpore valuisset, in primis habitus esset disertus.
Stomacho valere. Juven. 6. *Sat.* 100.
Ne valeam, Imprecantis vox. Martial. lib. 2. 5.
Ne valeam, si non totis, Deciane, diebus,
Et tecum totis noctibus esse velim. Idem lib. 2. 92. V. *Phæd.* 4. 1.
Curfu valere. Quintil. lib. 9. cap. 2. Virg. 5. *Æn.* 67.
— quique pedum curfu valet, &c.
Pugnis valere. Plaut. *Amph.* 1. 1. 244.
Viribus ad luctandum valere. Cic. 1. *Off.* 107. Alios enim videmus velocitate ad cursum, alios viribus ad luctandum valere.
Valere, Momentum vel pondus, sive auctoritatem habere, alicujus momenti putari. Ter. *Eun.* 5. 2. 42.
Neque tam imperita, ut quid amor valeat, nesciam. Idem in *prol.* *Heaut.* 26.
Arbitrium vestrum, vestra existimatio
Valebit. Cic. de *Amicit.* 48. Non tantum valet, ut tollat e vita amicitiam.
Proficere & valere. Cic. de *Clar. Orat.* 139. Omnia veniebant Antonio in mentem, eaque suo quæque loco, ubi plurimum proficere & valere possent.
Minus valet. V. *Minor* in **PARVUS**.
Naturaliter valere. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Nihil valet. V. **NIHIL**.
Publice valere. Tacit. 12. *Ann.* 60.
Rogando valere. Ovid. 2. *Met.* 183.
Ut lex valet. Cic. 2. de *Legib.* 23. Tamen erant fere in more majorum, qui tum ut lex valebat. [i. e. Legis instar erat.]
Arma, ut Cic. 9. *Fam.* 17. Fiet enim quodcumque volent qui valebunt: valebunt autem semper arma. [i. e. Prævalebunt.]
Arma plus valent legibus. Ovid. 4. de *Pont.* 9. 94.
Auctoritas valuit. Cic. 2. *Tusc.* 53. Cur ergo postea alii? valuit auctoritas.
Opinio diuturna valet tarditatis. Cic. 1. de *Orat.* 125.
Preces vestræ valuerunt. Ovid. 13. *Met.* 89.
Auctoritate & voluntate Magistratum valuit hæc res. Cic. 4. *Verr.* 19.
Quæ omnia ante istum Prætorem, & nostrorum Magistratum auctoritate, & Hælinorum summa voluntate, valuerunt.
Valere, cum *Dativo*. Gell. lib. 5. cap. 12. Nam & augendæ rei, & minuendæ parum valet.
Valere ad. Cic. 1. *Acad.* 21. Vitæ autem adjuncta esse dicebant, quæ ad virtutis usum valerent.
Ad gloriam hæc res mihi valet. Cic. 3. in *Catil.* 29.
Vide an alibi apud Cicer. H. St.
Ad eam rem valet, ut. Cic. 1. *Verr.* 29. Etenim ista Quæstura ad eam rem valet, ut elaborandum tibi in ratione reddenda sit, quamobrem, qui Quæstor ejus fueris, accuses.
Apud aliquem valere, Poffe alicui ab aliquo facile obtinere. Ter. *Heaut.* 3. 1. 79. Cic. 9. *Fam.* 14. O mi Cicerone, inquit, gratulor tibi, quum tantum vales apud Dolabellam.
Apud eum valet mea gratia, vel auctoritas. Cic. ad *Brut.* 8. Idem 2. *Tusc.* 11. Sed hæc eadem num censes apud eos ipsos valere, nisi admodum paucos, a quibus inventa, disputata, conscripta sunt?
Apud plebem valet auctoritas illius. h. e. Multum potest. Cæf. 1. *Bell. Gall.* cap. 17.
Apud me auctoritas tua plurimum valet. Cic. 4. *Fam.* 11.
Apud quem quicquid valebo, vel auctoritate vel gratia, valebo tibi. Cic. 6. *Fam.* 6. extr.

Voluntate apud aliquem valere. Cic. 1. de *Orat.* 4. Nam neque auctoritate quisquam apud me plus valere potest, neque voluntate.
Veritas valet apud eum. Cic. pro *Quint.* 10. Certe aut apud te, & eos, qui tibi adfunt, veritas valebit: aut, &c.
Gratia valere apud Senatum. Liv. 31. 48.
In arte aliqua valere. Martial. lib. 2. 64.
In causis valet multum. Cic. 1. *Tusc.* 26. Quod in omnibus causis & debet & solet valere plurimum.
In hoc felicitatis fama sermoque valet. Cic. pro *Muren.* 38.
In id valet. Quintil. lib. 4. cap. 5.
In omnes partes valere. Cic. 4. *Fam.* 10.
In utranque partem valent arma facundia. Quintil. lib. 2. cap. 16.
In vulgus insipientium valet opinio. Cic. 2. *Tusc.* 63. Sed tamen hoc evenit, ut in vulgus insipientium opinio valeat honestatis, quum ipsam videre non possint.
Amicis valere. Cic. 4. *Att.* 17. Reliqui duo plebi sic exæquantur, ut Domitius valeat amicis, & adjuvetur, tamen non gratissimo munere.
Auctoritate valere. Cic. 3. de *Legib.* 38. Libertatem istam largior populo, ut & auctoritate valeant, & utantur bonis.
Ingenio valere. Ovid. 1. *Amor.* 15. 14.
Perfidia valere. Plaut. *Bacch.* 2. 2. 40. Sic
Opibus & potentia valere. Cic. 1. *Fam.* 7. Qui plus opibus, armis, potentia valent, perfecisse tantum mihi videntur, stultitia, & inconstancia adversariorum, ut etiam auctoritate jam plus valerent.
Valet, pro Significat. Suet. in *Vitell.* cap. ult. extr. Cui Tolosæ nato cognomen in pueritia Beco fuerat, id valet, gallinæ rostrum. h. e. Significat.
In utranque rem illud verbum, Unde, valet. Cic. pro *Cæcin.* 89.
Idem valet. Tacit. 1. *Ann.*
Verbum quid valeat non vident. Cic. 3. *Off.* 39.
Quo valet. Nepos in *Themistocle* 2. Athenienses miserunt Delphos consultum, quidnam facerent de rebus suis. Deliberantibus Pythia respondit, ut mœnibus ligneis se munirent. Id responsum quo valeretur, quum intelligeret nemo, Themistocles persuasit consilium esse Apollinis, ut in naves se suæque conferrent: cum enim significari murum ligneum. Paulo post, Hoc eo valebat, ut ingratum ad depugnandum omnes cogerentur.
Valere, Poffe, pollere, potentem esse, vim vel vires habere, de Medicinæ auxiliis.
Valet purgare, Pollet ad purgandum. Plin. lib. 34. cap. ult.
Valet pro antidoto. Plin. lib. 20. cap. 13.
Valeat pro indiviso. Plin. lib. 16. cap. 32. Illud proxime mirum, mutari naturam in iisdem, atque pro indiviso valere.
Valet eodem. Cels. lib. 6. cap. 6. h. e. Ad idem.
Adversus aliquid valere. Cels. lib. 4. cap. 15. Valensque est etiam adversus cancerum intestinorum minii gleba, cum falis hemina contrita.
Valet, [ἀξιότιμος] Gloss. Latinogræc.
Valere, ad pretium & æstimationem refertur, tuncque pretium in Ablativo ponitur. Plin. lib. 30. cap. 3. Aureus nummus post annum sexagesimum secundum percussus est, quam argenteus, ita ut scrupulum valeretur festiis vicenis.
Accusativum dedit Varro L. L. 2. 36. dicens, Denarii, quod denos æris valebant: quinarium, quod quinos.
Admittit & Genitivum. Paulus in l. Si servum meum. D. Ad leg. Aquil. Si servum meum occidisti, non affectionem æstimandam esse puto, sed quanti omnibus valet. i. e. Omnium opinione & æstimatione.
Quasi minimo valere res dicitur, Quæ fere nullius aut exigui pretii est. Ulpianus in l. Julianus. §. Si venditor. D. De actionibus empti, Quum Terentius Victor decessisset, relicto herede fratre suo: & res quædam ex hereditate, & instrumenta, & mancipia villicis subtraxisset: quibus subtractis, quasi minimo valeretur hereditas.
Vale, [ὤψις, Gl. L. G.] Imperativus, quo utimur quum recedimus: vel quum remanentes respondemus abeunt. Ter. *Eun.* 1. 2. 110. In hoc biduum, Thais, vale. i. e. Sana sis. Cic. 16. *Fam.* 6. Vale, mi Tiro, vale, & salve.
Ave & Salve. Martial. lib. 9. 8. — non vis, Afer, avere, vale.
Mi frater vale. Cic. 2. *Q. frat.* 5.
Etiā atque etiā vale. Cic. 5. *Att.* 19. V. **ETIAM**.
Longum vale. Virg. 3. *Ecl.* 79.
Et longum, formose, vale, inquit, Iola.
Valete mea desideria, valete. Cic. 14. *Fam.* 2.
Valeas, interdum pro *Discedas*, & abeas ponitur: non quod abeat ille a nobis, sed quod nos ab illo, Vale dicendo, inquit Valla lib. 6. cap. 30. *Adelph.* 4. 4. 13.
Hem quid istud obsecro, inquam, est? valeas, habeas illam, quæ placet.
Valeat. [ὤψις, Gl. L. G.] Ter. *And.* 4. 2. 13. Valeant qui inter nos dissidium volunt.
Valeat, aliter. Cic. 1. de *Nat. Deor.* 123. Si maxime talis est deus, ut nulla gratia, nulla hominum caritate teneatur, valeat.
Valere dicebat. Suet. in *August.* cap. 53. Die Senatus nunquam Patres nisi in curia salutavit: & quidem sedentes, ac nominatim singulos, nullo submonente: & discedens eo modo sedentibus valere dicebat. conf. infra **VALEDICERE**.
Valere iussit. i. e. Vale dixit. Cic. 5. *Att.* 2. Postea jam iussi valere, quum me spectans e sua villa, numquid vellem, rogasset. *Ibid.* 5. 2. Hominem aliquid agentem salutavi, postea valere iussi.
Vale & Salve (inquit Varro) quum ad mortuos referuntur, non id dictum est, quod aut valere, aut salvi esse possint, sed quod ab his recedimus, eos nunquam visuri. Virg. 11. *Æn.* 97.
— salve æternum mihi, maxime Palla,
Æternumque vale. Serv.
Supremum vale dicere. Ovid. 6. *Met.* 62. V. *Lex.* *Pitisc.*
VALEDICO, ēre. Ovid. 1. *Trist.* 7. 21.
Idque quod ignoti faciunt, valedicere saltem. Et Senec. *Epist.* 17. Tibi valedicere non licet. Sed sæpius vocabula divisa legimus.
VALEDICTORIUS, a, um. Adj. ut, Oratio valedictoria. V. *Cellar.* *Antibarb.* p. 100.
VALENS, entis. [ὤψις, Gl. G. L. ἰσχυρός, L. G.] Partic. Sanus, incolumis. Cic. 16. *Fam.* 9. Sed tamen Afclapo medicus plane confirmat propediem te valentem fore.

Oblectatio valentium. Cic. 2. Off. 6.
 Recte valens. Hor. 1. Epist. 7. 3.
 Adolefcens imberbis, bene valens & maritus. Cic. pro Domo 37.
 Sensus sani & valentes. Cic. 4. Acad. 19.
 Valens, Viribus pollens. Cic. 7. Att. 3. His ille rebus ita convaluit, ut nunc in uno civi res ad resistendum sit: qui mallem tantas ei vires non dedisset, quam nunc tam valenti resisteret.
 Membris & mole valens. i. e. Mole membrorum. Virg. 5. Æn. 431.
 Valens & Infirmus, contraria. Varro de R. R. lib. 3. cap. 16. Providendum ne infirmiores a valentioribus opprimantur.
 Pugnare cum valentiore. Cic. 5. Fam. 21. Quavis tuta conditione pacem accipere malui, quam viribus cum valentiore pugnare.
 Civitas firma & valens. Cic. de Arusp. Resp. 60.
 Deus morbo omni valentior. Stat. 1. Silv. 4. 111.
 Homo colonus quidam, valens. Cic. pro Cluent. 175.
 Juvenis valens. Ovid. 15. Met. 207.
 Juventa valens. Catul. Epithal. Jul. 59. 234.
 Lictores valentissimi, & ad pulsandos verberandosque homines exercitissimi. Cic. 7. Verr. 141.
 Satelles robustus & valens & audax. Cic. 2. de Lege Agr. 83.
 Trunci valentes. Virg. 2. Georg. 426.
 Tunica valentes. V. TUNICA.
 Valentius ad omnia, Utilius, potentius, efficacius. Plin. lib. 20. cap. 18.
 Adjumentum valentissimum. Plin. lib. 22. cap. 19.
 Amor patriæ valentior omni ratione. Ovid. 1. de Pont. 3. 29.
 Argumenta valentiora. Quintil. lib. 5. cap. 13.
 Causa valentior. Ovid. 1. de Pont. 10. 35.
 Postulatio valentior. Cic. 7. Att. 6. Est illa quidem impudens postulatio opinione valentior.
 Cibus valentissimus. Cels. lib. 2. cap. 18. Valentissimum cibum voco, in quo plurimum alimenti est.
 Materia valentissima. Idem. Cels. lib. 2. cap. 18. Ovum durum valentissimæ materiæ est: molle, vel forbile, imbecillissimæ.
 Valentissimum genus, Quod est maximè alimenti. Cels. lib. 2. cap. 18. Scire oportet, quæ ex frumentis panificia sunt, generis valentissimi esse. Id valentissimum voco, in quo plurimum alimenti est.
VALENTER, Adv. [ἐνδυνάμως] Columel. lib. 1. cap. 5. Quippe quæ ab imo præstructa valenter resistunt contra ea, quæ postmodum superposita incumbunt.
 Compar. ut, Valentius spirare. Ovid. 11. Met. 481.
VALENTIA, æ. f. [ἰσχυς, δύστην, Gl. G. L.] Potentia, firmitas, fortitudo, robur, cuius contrarium est Invalentia. Solinus cap. 2. Sunt qui videri velint Romæ vocabulum ab Evandro primum datum, quum opidum ibi offendisset, quod exstructum antea Valentiam dixerat juvenis Latina, servataque significatione impositi prius nominis, δύστην Græce, Valentiam Latine nominatam.
 Populorum valentia, Vires. Tertull. adv. Judæos cap. 9. Congregavit omnem valentiam populorum.
 Valentia, Dea Oriculanorum. Tertull. Apol. cap. 24.
VALENTIUS, a, um. Adj. dimin. Plaut. Caf. 4. 4. 26. Obsecro & valentula est, pæne exposuit cubito.
VALITURUS, a, um. Partic. [ἐλπίσων] Ovid. 1. Trist. 3. 44. Multaque in adversos effudit verba penates, Pro deplorato non valitura viro. Plin. lib. 17. cap. 1.
VALESCO, [ἐκδυνάμω, Gl. G. L.] ère. inchoativum, Validum fieri. Lucret. lib. 1. 940.
 Sed potius tali facto recreata valescat. h. e. Vires recolligat, & pristinam sanitatem recipiat. Idem lib. 4. 17.
 Meditatio & labor in postmodum valescit. Tacit. 4. Ann. 61.
VALIDUS, a, um. Adj. [ἰσχυρός, Gl. L. G. & G. L. ῥωμαλέος, ἰσχυρόν, ἰσχυρός, Gl. L.] Valens, sanus. Plaut. Men. 5. 3. 2.
 Qui me vi cogunt, ut validus infaniam.
 Validus ex morbo, Convalescens. Liv. 3. 13.
 Omnia viceris, si, ut spero, te validum videro. Cic. 16. Fam. 6.
 Mente minus validus quam corpore. Hor. 1. Epist. 8. 7.
 Validum ac saluum. Ter. Hec. 3. 5. 7.
 Animi validus & corpore ingens. Tacit. 15. Ann. 53.
 Virium & opum validus. Tacit. 2. Hist. 19.
 Copiis validus. Tacit. 3. Hist. 8.
 Gratia & facundia validus. Plin. 3. Epist. 9. ad Cornelium Minucianum.
 Validus in animo alicujus. Tacit. 4. Ann. 12. Quia Prisca in animo Augustæ valida, anum, suapte natura potentæ anxiam, infociabilem nurui effiebat.
 Orandi validus. Tacit. 4. Ann. 21.
 Honoribus spernendis validus. Tacit. 4. Ann. 37.
 Cum verbo Inf. ut, Validus sustinere pondus. Plin. lib. 16. cap. 42. h. e. Ad sustinendum.
 Armis validis potens. Ovid. 6. Met. 678.
 Certamina valida. Stat. 6. Theb. 704.
 Ensis validus. Virg. 10. Æn. 815.
 Gens valida. Claud. de Bell. Get. 134.
 Hostis validus. Ovid. 12. Met. 511.
 Ictus validi. Ovid. 3. Met. 64.
 Lacerto valido torquentur pila. Ovid. 2. Fast. 11.
 Leo validus. Lucret. lib. 5. 983.
 Manu valida lacerare aliquid. Virg. 12. Æn. 98.
 Silices validi, i. e. Duri. Lucret. 1. 572.
 Taurus validus. Tibul. lib. 1. 3. 41.
 Vires validæ. Virg. 2. Æn. 50.
 Urbs valida muris, Munitissima. Liv. 1. 15.
 Æstus validus, Magnus. Ovid. 14. Met. 352.
 Flumen validum. Lucret. lib. 1. 292.
 Fons validus. Plin. Epist. 161.
 Gressus validi. Stat. 2. Silv. 1. 126.
 Opes validæ, h. e. Magnæ. Plaut. Cist. 2. 1. 18.
 Plaga valida. Lucret. lib. 3. 819.
 Ponder validum. Virg. 3. Georg. 172.
 Præsidium validissimum, Maximum, Firmissimum. Plin. in Paneg.
 Puer validus, Jam robustus. Hor. 2. Serm. 2. 87.
 Radices validæ. Lucret. lib. 2. 102.

Rumor validus. Tacit. 4. Ann. 10.
 Segetes validæ. Ovid. Rem. Amor. 84.
 Spes valida, Magna. Tibul. lib. 2. 6. 25.
 Vino valido titubantia membra, Multo. Ovid. 6. Fast. 677.
 Auctor validissimus, Gravissimus. Tacit. 6. Ann. 31.
 Leges validas rescindere. Lucret. lib. 5. 59.
VALIDE, Adv. [ἐνδυνάμως] Vehementer. Plaut. Merc. prol. 42.
 Amare valide cœpi hic meretricem: illico &c.
 An bene se, an satis valide habere sciscitatur. Pontanus de Sermone. p. 386. H. St.
 Compar. Validius. [ἐνδυνάμωτερον, Gl. G. L.] Magis. Quintil. lib. 3. cap. 8. Verborum autem magnificentia non validius est affectanda. Idem in proem. lib. 6.
 Cocia beta validius. Plin. lib. 20. cap. 8.
 Superl. [ἐνδυνάμωτατος] Plin. 9. Epist. 35. Idem 3. Epist. 15. Nam & poetice ipsam religiosissime veneror, & te validissime diligo.
 Favere alicui validissime. Cic. 8. Fam. 2. Quin ego quum pro amicitia validissime faverem ei, & me jam ad dolendum præparassem, postquam factum est, obstupui.
 Placere validissime. Plin. 1. Epist. 20. ad Cornel. Tacitum, Non quia non ille mihi validissime placeat.
VALDE, Adv. [πᾶν, Gl. L. G. & G. L. ἄγαν, L. G. λίαν, G. L.] i. e. Multum; Admodum, Perquam. a Valide factum est, detracto i. [ut Calidus, a Calidus, &c.
 Positivis jungitur, ut Valde doctus. etiam verbis & adverbis.
 Positivis. Cic. 4. Acad. 98. Homo & acutus ut Pœnus, & valde studiosus ac diligens.
 Valde iniquum esse. Cic. de Arusp. Resp. 6.
 Valde magnus. Cic. 15. Fam. 17. De Hispania, novi nihil: sed expectatio valde magna.
 Valde, cum Substantivo. Cic. 11. Att. 16. Neque enim valde de adventu ejus, opinio est. [i. e. Magna opinio hominum.
 Adverbis. Cic. 1. Fam. 8. Rem te valde bene gessisse rumor erat. Cic. 15. Fam. 21. Quod de ingenio ejus valde existimavi bene.
 Valde graviter ferre. Cic. 1. Att. 14. Qui primum illud valde graviter tulerunt, promulgatum ex Senatusconsulto fuisse. Eodem lib. 1. 11.
 Valde graviter prætexuit.
 Valde vehementer eum visum & libere dicere. Cic. 14. Att. 1.
 Cum verbis Cic. de Senect. 83. Et si quis deus mihi largiatur, ut ex hac ætate repuerascam, & in cunis vagiam, valde recusem. Idem 16. Fam. 19. Litteras tuas valde expecto.
 Epistola tua valde me levavit. Cic. 4. Att. 7.
 Tam valde. Cic. 2. de Divin. 81. Quasi vero quidquam sit tam valde, quam nihil sapere, vulgare.
 Nimis valde, dixit Cic. 3. de Legib. 1.
 Valde quam. Cic. 11. Fam. 10. Nam suos valde quam paucos habet.
 Compar. Hor. de Arte Poet. 321. Idem 1. Epist. 9. 6.
 Quid possim videt, novit me validius ipso.
VALIDITAS, âtis. f. [ἀλκῆ, Gl. L. G.] Apul. in Asclepio p. 97. Elmenh. Membra & validitate & tenuitate diversa.
VALETUDO, inis. f. sec. c. [ῥᾶσις, ὑγεία, Gl. L. G.] Absolute tam Bona, quam Mala corporis constitutio dicitur.
 Bona. Cic. 3. Off. 22. Si unumquodque membrum sensum hunc haberet, ut possit putaret se valere, si proximi membri valetudinem ad se traduxisset.
 Firmitas valetudinis. Plin. lib. 20. cap. 5. Firmitatem valetudinis custodivi.
 Incommodum valetudinis. Cic. 7. Att. 7. Sed prorsus te commoveri incommodum valetudinis tuæ nolo. [Sic sæpe Commodus. V. COMMODUS.
 Prosperitate tanta usus esset valetudinis, ut annis triginta medicina non indigisset. Cornel. Nepos in vit. Attici cap. 21. pr.
 Bona valetudo orationis. V. Succus orationis, in SUCCUS.
 Commodior valetudo. Quintil. lib. 6. cap. 3.
 Firma valetudo. Plin. 2. Epist. 1. ad Romanum.
 Integra valetudo. V. INTEGRA.
 Meliorem valetudinem senibus faciunt fici. Plin. lib. 23. cap. 7.
 Tenui valetudine homo. Cic. de Senect. 35. Quam fuit imbecillus P. Africanus filius, is qui te adoptavit? quam tenui, aut nulla potius valetudine? Amittere valetudinem. Cic. 9. Fam. 18. Ipse melior fio, primum valetudine, quam intermissis exercitationibus amiseram.
 Confirmata a morbo valetudo. Cic. 11. Att. 19. V. CONFIRMO.
 Consulere valetudini. Cic. 16. Fam. 4.
 Curare valetudinem. Cic. 14. Fam. 7.
 Dare operam valetudini, A morbis se conservare. Cic. 1. de Orat. 265.
 Nunc Scævola, &c. paulum requiescet, dum se calor frangat, & nos ipsi, quoniam id temporis est, valetudini demus operam.
 Facere bonam valetudinem. Plin. lib. 23. cap. 7.
 Firmare valetudinem. Tacit. 3. Ann. 31.
 Habere rationem valetudinis. Cic. 16. Fam. 6.
 Indulgere valetudini. V. INDULGERE.
 Intervire valetudini. V. INTERVIRE.
 Parcere valetudini. V. PARCERE.
 Præstare secundam valetudinem. Cels. lib. 1. in proem.
 Regere valetudinem alicujus. Tacit. 6. Ann. 50. Erat medicus, arte insigni, nomine Charicles, non quidem regere valetudines principis solitus, &c.
 Servire valetudini, Idem quod Intervire. Cic. 1. Q. frat. 1. Te oro, ut valetudini tuæ, si me & omnes tuos valere vis, diligentissime servias.
 Sustentare valetudinem. Cic. 2. Off. 86. Valetudo sustentatur notitia sui corporis: & observatione, quæ res aut prodesse solerent, aut obesse: & continentia in victu omni atque cultu, corporis tuendi causa: & prætermittendis voluptatibus.
 Usus est firma valetudine, nisi quod solebant ei manus tremere. Plin. 2. Epist. 1. ad Romanum.
 Mala. Cic. 4. Fam. 1. Molestæque te ferre, quod me propter valetudinem tuam, quum ad urbem accessissem, non vidisses. Sic 1. de Orat. 124. Valetudine impeditus non potui.
 Conditio temporis, vel valetudinis impedimento tibi fuerit, quo minus, &c. Ulp. in l. 5. si pecuniam ideo. in princip. D. de condit. caus. dat.
 Cura sive curatio valetudinis. Cic. 9. Fam. 15. Idem 2. de Divin. 123.
 Æsculapius potest præscribere per somnium curationem valetudinis.
 Gravitas

Gravitas valetudinis. Cic. 6. Fam. 2.
 Imbecillitas valetudinis. Cic. 7. Fam. 1.
 Infirmitas valetudinis. Idem. Cic. 7. Fam. 1. Si te dolor aliquis corporis, aut infirmitas valetudinis tuæ tenuit, quo minus ad ludos venires, fortunæ magis tribuo, quam sapientiæ tuæ.
 Morbus valetudinis. Plin. lib. 20. cap. 8.
 Vitium valetudinis. Cic. 1. de Divin. 81. Qui valetudinis vitio furerent, & melancholici dicerentur.
 Imbecillior valetudine. Cic. 2. Q. frat. 9. Marius & valetudine est & natura imbecillior.
 Mentis valetudo. Suet. in Cæs. cap. 49. i. e. Vitium, quod mentem tanquam morbus infestat.
 Valetudo ei neque animi, neque corporis constitit. Suet. in Calig. cap. 50. Valetudo mentis ibidem. H. St.
 Acerba valetudo. Firmic. lib. 6. cap. 17.
 Adversa valetudo. [ἄρσενος, Gl. G. L.] V. ADVERSUS.
 Bona valetudo. Cic. 1. de Finib. 42. Ut enim medicorum scientiam, non ipsius artis, sed bonæ valetudinis causa probamus. V. supra.
 Difficilis valetudo. V. infra Insuperabilis valetudo.
 Dura valetudo. Hor. 2. Serm. 2. 88.
 Extrema valetudo. Unde, In extrema esse valetudine, quod & Esse in extremis, dicitur. Julianus in l. si pater. §. Quædam. D. de fideicommissariis libertatibus.
 Impatibilis valetudo. V. IMPATIBILIS.
 Incommoda valetudo. Cic. 5. Att. 8.
 Infensa valetudo. Tacit. 14. Ann. 56.
 Infirme valetudo. Cic. 16. Fam. 1. Idem 1. de Orat. 200. In ejus infirmissima valetudine, affectaque jam ætate.
 Infirma & Ægra valetudo. Cic. de Clar. Orat. 180. Is semper Infirma, atque etiam ægra valetudine fuit. V. ÆGER.
 Ingravescens valetudo. Ulpianus in l. Si quis, in princ. D. de S. C. Silianiano.
 Mala valetudo animi. Cic. 4. Tusc. 80. Qui autem natura dicuntur iracundi, aut misericordes, aut invidi, aut tale quid: ii sunt ejusmodi constituti, quasi mala valetudine animi, sanabiles tamen.
 Perdita valetudo. Cic. 8. Philipp. 41. Ego Q. Scævola augurem memoria teneo bello Marfio, quum esset summa senectute & perdita valetudine, quotidie simulatque luceret, facere omnibus conveniendi sui potestatem. V. PERDO.
 Conflictari iniqua valetudine. V. Conflictor in CONFLIGO.
 It in melius valetudo. Tacit. 12. Ann. 68.
 Elle va mieux. H. St.
 Infantur corpora valetudine. Quintil. lib. 2. cap. 3.
 Levatur adversa valetudo. Cels. lib. 2. cap. 14.
 Valetudo, ipse Morbus. Cic. 11. Att. 20. Scripseras enim te quodam valetudinis genere tentari.
 Fessus valetudinibus. Tacit. 3. Hist. 2. Circo quoque ac theatris & amœnitate urbis emollitos, aut valetudinibus fessos.
 Calculorum valetudo. Plin. lib. 21. cap. 27. Rufci radix decocta, bibitur alternis diebus in calculorum valetudine, & tortuosiore urina, vel cruenta.
 Oculorum valetudo. Cic. 14. Fam. 4. Clodium Philetærum, quod oculorum valetudine impediatur, hominem fidelem, remisit.
 Febrium valetudines. Plin. lib. 23. cap. 1.
 Insuperabilis valetudo, Infanabilis. Plin. 1. Epist. 22. ad Catilium, Nuper me, paucosque mecum, quos maxime diligit, advocavit: rogavitque ut medicos consuleremus de summa valetudinis: ut si esset insuperabilis, sponte exiret e vita: sin tantum difficilis & longa, resisteret, maneretque.
 Longa valetudo. [ἀσθενὴ μακροί, Gl. L. G.] i. e. Diuturnus morbus. Plin. 1. Epist. 22. ad Catilium Severum. V. Insuperabilis valetudo.
 Pertinax valetudo, i. e. Morbus continuus. Plin. 1. Epist. 22. ad Catilium Severum, Perturbat me longa & pertinax valetudo Titii Aristonis.
 Conflictabatur valetudine novissima. Plin. 2. Epist. ult.
 Consumi longiore valetudine. Quintil. lib. 7. cap. 3.
 Emergere valetudine. Cic. 5. Att. 8.
 Ferre valetudinem. Quintil. in proœm. lib. 6. 10. Nam quo ille animo, qua medicorum admiratione, mensium octo valetudinem tulit? De filio mortuo.
 Fluctuare periculosa valetudine. Valer. Max. lib. 5. cap. 15. de Tiberio Cæsare.
 Impeditus valetudine. Quintil. lib. 3. cap. 6.
 Increverat valetudo, quam temperantia mitigare tentavit, perseverantem constantia fugit. Plin. 1. Epist. 12. ad Caesetrium.
 Recolligere se a longa valetudine. Plin. lib. 23. cap. 7.
 Succurrere valetudini alicujus dicitur balneum. Paterc. lib. 2. 114.
 Tentari valetudine aliqua. Cic. 11. Att. 20. Scripseras enim te quodam valetudinis genere tentari.
 VALETUDINARIUS, a, um. Adj. ut, Valetudinarius medicus, Qui valetudine affectos curat: vel potius Qui in valetudinario ministerio artis fungitur. Callistratus de Jure immunitatis. L. Quibusdam aliquam vacationem munerum graviorum conditio tribuit, ut sunt mensores, optiones, valetudinarii medici, capsarii artifices. Alii sic distinguunt, Valetudinarii, medici, capsarii, artifices.
 VALETUDINARIUS, i. m. [ἄρσενος] Qui male sanus est, & frequenter ægrotat. Marcianus de Re militari, D. l. Officium, Officium Tribuni est, delicta militum secundum suæ auctoritatis modum castigare, principis frequenter interesse, querelas commilitonum audire, valetudinarios inspicere. Cels. in præfat. lib. 3. Qui ample valetudinarios nutriunt.
 VALETUDINARIUM, i. n. [ὀψιανήριον, Gl. L. G. & G. L. διατητήριον, L. G.] Locus, in quo valetudinarii & infirmi curantur: qualia sunt in cœnobiiis. Columel. lib. 11. cap. 1. Sive quis fauciat in opere noxam cepit, adhibeat fomenta: sive alter languidior est, in valetudinarium confestim deducat. Sic lib. 12. cap. 3. 7. Valetudinaria quoque, vel si vacent, &c. Adde Senec. Epist. 27. pr.
 VALOR, oris m. [πρὸς] Pretium. Plin. Victoriati valore redimi potest. Fortasse locus est corruptus. [Vel potius non exstat apud Plinium.
 VALERIA, æ. f. [Ὀυαλέρια] Ptolemæo lib. 3. cap. 3. Oppidum Hispaniæ, a qua Valerientes populi. Plin. lib. 3. cap. 3.

Valeria. nom. fem. Ro. V. post VALERIUS.

VALERIUS, [Ὀυαλέριος] prius Valesii, teste Quintiliano 1. 4. appellati: sicut Fulii, deinde Furii.

VALERIUS, i. m. [Ὀυαλέριος] Nomen gentis Patriciæ Romanæ, multis illustribus viris nobilitatæ

P. Valerius, Voleii filius, qui primum de Vejentibus, deinde de Sabinis, postremo de utriusque triumphavit. Hic quia in locum Bruti collegæ Consul non subrogaverat, & domum in Velia, tutissimo loco, habebat, in suspicionem regni affectati venit. Quo cognito, apud populum questus est, quod tale aliquid timuissent: neque dubitavit mittere, qui domum suam diruerent: secures etiam fascibus dempsit, eosque in populi concione summisit, legem de revocatione a Magistratibus ad populum tulit. Hinc Publicola dictus. Quum diem obiisset, publice sepultus, & annuo matronarum luctu honoratus est. Hæc fere Auctor de viris illustribus, cap. 15. Hic quadriga primus in triumpho vectus est, sine ulla invidia: præterea collegæ Bruto honores funusque curavit, funebremque orationem de ipsius laudibus habuit, quæ adeo grata fuit Romanis, ut ex eo consuetudo manarit, ut qui strenue pugnando occubuissent, ab optimatibus laudarentur. Auctor Plutarchus in Public. qui ei L. præ nomen tribuit. Manius Valerius, Publicolæ frater, A. Postumio Dictatore, T. Æbutio Magistro Equitum, in prælio ad lacum Regillum contra Tarquinius profectus, rem fortiter gerens, occubuit. V. Liv. 2. 20. Huic publice domus ædificata, cujus fores extra honoris gratia aperirentur, quum ceteræ intus procederent, teste Plin. 36. 15.

M. Valerius Corvinus, Tribunus militum, sub duce Camillo, reliquias Senonum persequente, adversus Gallum provocatorem solus processit. Corvus ab ortu solis galeæ ejus insedit, & inter pugnandum, ora oculorum Galli everberavit: hinc hoste victo, Valerius Corvinus, vel, ut aliis placet, Corvus cognomine dictus fuit. Hic, quum ingens multitudo ære alieno oppressa, Capuam occupare tentasset, & ducem sibi Quintium necessitate magna compulsum fecisset, sublato ære alieno, seditionem compressit. Hæc Auctor de Vir. Illust. c. 29. Livius vero lib. 7. addit de Samnitibus eum triumphasse, sexies Consul em fuisse, hostes T. Manlii morte exultantes compressisse. Vixit præterea, teste Valerio 8. 13. 1. corpora & animi viribus integris annos centum.

Suid. male, ut puto, Μαρκίῳ ἐν Ἐπώνυμον, ubi lego, ἱπποκρίων Σίμωνι Μαρκίῳ Κόρβινον. Vide Corvinus in CORVUS. H. St. puto, Μαρκίῳ scribere voluit, alioqui mendum ipsum est illud Suidæ. conf. Suid. in Ἀμύσσειν, & Κορβίῳ. V. & Schott. ad Aur. Vict. de Vir. Ill. l. c. Quid si Manius; L. Valerius L. F. Potitus, post Decemviralem invidiam, plebem in Patres incitavit, legibus & conditionibus suis mitigavit. Unde Potiti cognomen adeptus. Primus quoque Consul post Decemviros, quum Volcos Æquosque ad Algidum magna laude debellasset, triumphus ei a Patribus negatus fuit. Sed suadente Icilio Tribunoplebis primus sine auctoritate Senatus triumphavit cum Collega suo M. Horatio. Quamobrem Maximi cognomen adeptus est, quod nemini a Senatu, præterquam Fabio Maximo, concessum est, ut scribit Plutarchus.

P. Valerius Lævinus Consul cum Pyrrho prælio congregiens, in Lucania infeliciter pugnavit. Iterum postea Consul contra Agrigentum missus, ac superato Hannone, duce Carthagensium, oppidum in potestatem recepit: Senatum securi percussit.

Alter Valerius Lævinus, contra Philippum Macedoniæ regem feliciter bellum gessit, teste Liv. 27.

L. Valerius Flaccus, M. Catonis familiarissimus, eundem ex agro Tusculano ad Rempublicam adduxit pariter & instruxit, ut ait Plutarchus in Cat. Maj. Consul cum eodem Catone A. U. C. 557. circa Mediolanum, ut Livius testatur 33. 43. cum Gallis & Insubribus & Bojis collatis signis pugnavit, ubi decem millia hostium sunt cæsa. Causam mulierum de abroganda lege Oppia contra collegam suam Catonem obtinuit, quorum vide apud Livium elegantes utriusque orationes lib. 34. pr. [Immo hic fuit L. Valerius Trib. pleb. non COS.

Valerius Soranus poeta, quem Cic. 3. de Oratore 43. doctissimum togatorum appellat. Plutarchus vero in Pomp. virum philosophum & eruditum dicit, ac interfectum a Cn. Pompejo fuisse

Valerius Antias scriptor historiæ, sæpe ab auctoribus testis citatus; ut a Livio 33. 32.

C. Valerius Proculus, Caburi F. militavit sub Cæsare in Gallia, missusque legatus ad Ariovistum, ac contra jus gentium ab eo in vincula conjectus, a Cæsare post victoriam servatus est. ut est in Commentariis Cæsaris 1. 47. seq.

Valerius Maximus historicus, scripsit libris 1x. dicta ac facta memorabilia ad Tiberium Cæsarem. Militavit cum Sex. Pompejo in Asia, ut ipse de se testatur, ubi de institutis antiquis loquitur 2. 6. 8.

Valerius Flaccus poeta, scripsit Argonautica. Quintilianus eum sua ætate fuisse testatur lib. 10. cap. 1. his verbis, Multum, inquit, in Valerio Flacco nuper amissimus.

De Valerio Catullo, & Martiale, V. CATULLUS, & MARTIALIS.

VALERIUS, a, um. Adj. ut, Gens Valeria. Cic. pro Flacc. 1.

Tabula Valeria. Idem in Vat. 21. V. TABULA.

VALERIANUS, a, um. Adj. ut, Statua Valeriana, in Descript. urbis Romæ.

VALERIANUS, i. m. Imperator, de quo Trebellius Pollio V.

VALGITER, VALGIUS, V. VALGUS.

VALGUS, a, um. Adj. [ἐπελάς, Gl. L. G.] In Gloss. Valgius scriptum. Est, Qui aliternus prominentes furas habet, & in diversum actas, quales cancri habent & lacertæ, auctore Aristotele, qui Ægyptios hujusmodi esse tradit in Problematis, eadem ratione qua capillum crispum habent, & a calore intortum. Plaut. 1. Fragm. 128.

Aut varum, aut valgum, aut compernam, aut petum, aut brochum.

Compar. Cels. 8. 20. Crus longius altero & valgius est.

Valgum, significat Obtortum. Unde Valga suavia apud Plautum, Obtortiones sunt oris, ad derisionem. Nam suavium interdum est conformatio oris & laborum ad suaviandum. Meretrices autem, dum gloriosum militem ductabant atque captabant, per illusionem tamen inter osculandum os obtorquebant valgumque reddebant, eum ex animo non basiantes, atque ludificantes, Ex Turnebo. V. Non. 1. 98. Fulgent. de Prisc. Serm. §. 47. & Barth. Advers. 37. 1.

VALGITER, Adv. antiq. Petron. cap. 26. & Fulg. l. c. Abroso valgiter labello.

VALGIUS, i. m. Nomen gentile Ro. T. Valgius Rufus, poeta præstantiss. & C. Valgius Saturninus Orator. Hos sæpe confundi docet Broekhus. ad Tibul. 4. 1. 180.

VALLES,

VALLIS, vel **VALLIS**, is. f. [Φάραγξ, χαράδρα, Gl. L. G. & G. L. π. γίν, βόσρα, νάπη, κηλάς, L. G.] Planities duobus lateribus inclusa, ut ait Festus: dicta quod hinc atque hinc vallata sit. Virg. 11. Æn. 522.

Est curvo anfractu valles, accommoda fraudi. Servius ait Valles plenum esse: sed metri necessitate compellimur ut Vallis dicamus. Statius.

Vallis in amplexu nemorum sedet.

Cava vallis. Virg. 2. Georg. 391.

Concava. Ovid. 8. Met. 334.

Condensa arboribus. V. **CONDENSUS**.

Curva. Virg. 2. Æn. 748.

Gelida. Virg. 2. Georg. 485.

Ima. Ovid. 2. Met. 761.

Madidæ valles clivofæ Idæ. Ovid. 1. Amor. 14. 11.

Opaca. Ovid. 11. Met. 277.

Rauca vallis. Stat. 4. Theb. 801.

Reducta in valle seclusum nemus. Virg. 6. Æn. 703.

Refusæ valles. Sil. lib. 17. 63.

Saxosa. Virg. 5. Ecl. 84.

Inter saxosas decurrunt flumina valles.

Supina vallis. Liv. 6. V. **SUPINUS**.

Tonfa. Virg. 4. Georg. 277.

Umbrosa vallis. Virg. 5. Georg. 331.

Claudere alas valles insidiis. Tibull. lib. 1. 4. 49.

Conditus occulta valle. Sil. lib. 7. 132.

Fluere totis vallibus. Quintil. lib. 5. cap. 14. Sed ut latissimi amnes, totis vallibus fluat: ac sibi viam, si quando non acceperit, faciat. De eloquentia.

Alarum vallis, Sinus, cavitas. Catul. in Rufum 67. 6.

Lædit te quædam mala fabula, qua tibi fertur

Valle sub alarum trux habitare caper.

VALLĒCŪLA, vel **VALLĒCULA**, æ. f. [κηλάδιον] dimin. ut legitur apud Festum. V. Vulg. Interpr. Levit. 14. 37.

VALLESTRIS, e. Adj. Ambros. Epist. 12. In vallestribus subterraneis habitaculis.

VALLONIA, æ. f. Dea vallium apud Romanos. August. de Civ. Dei. 4. 8.

VALLUS, i. m. [χαράξ] Firmior palus, cui vitis alligatur. Virg. 1. Georg. 264.

Exacuunt alii vallos, furcasque bicornes. Idem 2. Georg. 25.

Quadrifidasque fudes, & acuto robore vallos.

Vallus, Ipsum vallum. Cæf. 3. Bell. Civil. 63. Erat eo loco fossa pedum x v & vallus contra hostem in altitudinem pedum decem. ubi V. Davies. Tibul. lib. 1. 11. 9.

Non arces, non vallus erat. V. Isidor. 15. 9. & Voss. Etym. p. 539.

Induere se acutissimis vallis aut stimulis. V. **INDUO**.

Varro dicit intervalla esse spatia, quæ sint inter capita vallorum, id est stipitum, quibus vallum fit. Unde cetera quoque spatia dicunt. Annæus fuit Agnæus Cornutus apud Cassiodorum de Orthogr. p. 15. H. St. Extant cap. 1. p. 958. edit. Aurel. Allobr.

VALLUM, i. n. [ἐκκῶ, ἐρκίον, χαράξ, χαράκιμος] Munitio castrorum: quod ex vallis, id est palis fiat. Cæf. 2. Bell. Gall. 5. Castra in altitudinem pedum duodecim vallo, fossaque duodeviginti pedum munire jubet. Cic. 15. Fam. 4. Vallo & fossa circumdedit, sex castellis castrisque maximis sæpi.

Non exsuperabile vallum. Claud. 2. in Ruff. 127.

Cingere oppidum vallo & fossa. Cic. 5. Att. 20.

Circumjicere vallum. V. **CIRCUMJICIO**.

Disiectum vallum. Sil. lib. 7. 523.

Claudere ducto vallo locum. Tibul. lib. 4. 1. 85. ad Messalam.

Interfapire urbem vallo. V. **INTERSEPIO**.

Rescindere vallum. Virg. 9. Æn. 523.

Scindere vallum ferro. Virg. 9. Æn. 146.

Tenere aliquem fossa & vallo septum. Cic. 9. Att. 14.

Subruendo vallo inducit. Tacit. 13. Ann. 39.

Cæcum vallum. V. **CÆCUS**.

Ferre vallum & arma. Cic. 2. Tusc. 36. Hor. Epod. 9. 13. [i. e. Vallos. Munitæque sunt palpebræ tanquam vallo pilorum. Cic. 2. de Nat. Deor. 143.]

Pectinis vallum. Ovid. 1. Amor. 14. 15. ad puellam, cui capilli deciderant, Non acus abrupti, non vallum pectinis illos.

Vallum significat nonnunquam Vannum. Varr. 1. de R. R. cap. 52. His tritis, oportet e terra subactari vallis aut ventilabris, quum ventus spirat lenis: ita fit, ut quod levissimum est in eo, atque appellatur acus, evannetur foras extra aream. V. Jos. Scalig. Conject. p. 60.

VALLĀRIS, e. Adj. [χαράκιματις] Quod ad vallum pertinet: ut, Vallaris corona, qua donari solebat, qui primus vallum hostium ascendisset. Liv. 30. 28. Qui Imperatores, qui Consules Romanos, sua manu occidissent, muralibus, vallaribusque insignes coronis. Idem 10. 46. Adde Suet. August. cap. 15.

VALLŌ, [χαράκω, Gl. G. L.] ære. Munire vallis, Firmare, & quasi vallum facere.

Munire & vallare contra feras. Plin. lib. 10. cap. 33.

Oppida vallare muri cilli. Lucan. lib. 4. 224.

Sæpimento vallare. Cic. 1. de Legib. 62. Atque hæc omnia, quasi sæpimento aliquo, vallabit differendi ratione, veri & falsi judicandi scientia, & arte quadam intelligendi quid quamque rem sequatur: & quid sit cuique contrarium.

Armis vallare aliquem. Valer. 1. Argon. 697.

—medioque in crimine patrem

Liquerit, ac nullis inopem vallaverit armis.

Monitis vallare aliquem. Sil. lib. 7. 408.

—sic castra relinquens

Vallarat monitis.

VALLĀTUS, a, um. Partic. ut,

Castra vallata. Plin. 15. 18.

Cumulus vallatus arenæ. Propert. 3. 15. 29.

Gula vallata & indomita. Cæcil. ap. Macrob. 2. Saturn. 11.

Stipatus & vallatus. Cic. pro Muren. 49. Catilinam interea alacrem atque lætum, stipatum choro juventutis, vallatum indicibus atque sicariis. Jus legatorum divino jure vallatum. Cic. de Arusp. Resp. 34.

Vol. IV.

Urbs vallata vertice montis. Sil. 15. 408.

VALLATIO, ōnis. f. [χαράκιμα, Gl. G. L.] Munitio, stipatio. Octav. Hor. 4. Integra salute reliquum tempus facile transiges, sine vallatione medicorum.

VALLATUS, ūs. m. [χαράκιμα] Idem. Gloss. Græcolat.

VALLESCO, ēre. est Vallo five vanno excuti, & foras ejici & perire. Secundum Festum est a vallo militari, quod fit circa castra, quod qui eo ejiciuntur, pro perditis habentur. V. Salmast. in Solin. p. 967.

VALLEFACTUS, a, um. Partic. Vanno excussus. Festus; Valvoli folliculi fabæ, quasi vallivoli, quia vallefacti excutiantur. Ita legit Salmastius. Vulgo, Vallo facti. V. **VALVULUS**.

VALOR, V. **VALEO**.

VALVÆ, arum. f. [ὄρειαι ἰερῶ, ὄρειαι ἱππικῶ, ὄρειαι διπλωταί, παρασπιδῶς ὄρειαι, Gl. L. G.] pluraliter tantum, dicuntur, quod intus revolvantur, suntque Portæ geminas partes habentes. Cic. 6. Verr. 124. Confirmare hoc liquido, Judices, possum, valvas magnificentiores ex auro atque ebore perfectiores nullas unquam ullo tempore fuisse. [v. διπλωταί in Gloss. corrupta est. An ὄρειαι; V. Polluc. lib. 10. Ibi enim postis est, ubi templi aditus est, & valvæ ambulationis. Cic. pro Domo 121.]

Streptus ingens valvarum. Hor. 2. Serm. 6. 112.

Apertæ valvæ. Ovid. 1. Met. 172.

Bifores valvæ. Ovid. 2. Met. 4.

Eburnæ valvæ. Ovid. 4. Met. 185.

Patefacere valvas. Ovid. 4. Met. 185.

Patent cur non valvæ Concordiæ. Cic. 2. Philipp. 112.

Stare ad valvas alicujus. Cic. 3. Verr. 61.

VALVĀRIUS, i. m. Qui facit valcas. Gloss. Vet. Valvarius, δημοκρίτης.

VALVĀTUS, a, um. Adj. Valvas habens, ut, Lumina fenestrarum val-

vata. Vitruv. 6. 6.

Ornamenta forium valvata. Idem 4. 6.

Triclinia valvata & fenestrata. Varro de L. L. 7. 14.

VALVŪLUS, i. m. [λῶος] Concavitas illa folliculis fabæ & aliorum leguminum, in quam ipsa grana separatim recipiuntur. Columel. lib. 6. cap. 10. Interdum magis profunt gramina concisa, & his admista fresa faba. Lentæ quoque valvulis exemptæ, & minute molitæ miscuntur aquæ calidæ. Idem lib. 2. cap. 12.

Valvuli, inquit Festus, fabæ folliculi appellati, quasi vallivoli, quia vallo facti excutiantur. [Vallo, i. e. Vanno. Porro Fracti legendum puto. Prius enim franguntur, quam evannentur. conf. VALLEFACTUS.]

VALVIFRĀGUS, a, um. Adj. Valvas frangens. ut, Lex valvifruga. Saresb. 8. 7. V. Casel. Var. Lect. 7. 6.

V A N

VANDĀLI, ōrum. m. [Ὀύνδαλοι] five, ut Plin. lib. 4. cap. 14. & Straboni lib. 7. placet, Vindelici, populi sunt Germaniæ: qui ut ait Volaterranus, paucis ante annis, quam Gothi Romam caperent, Gallias invasere. Inde in Hispaniam, trajecto Pyrenæo, penetrantes, loca circa Bæticam, quæ Vandalia postea dicta est, occupaverunt.

VANDĀLICUS, a, um. Adj. Profer. Aquitan. præf. lib. de Providentia, Vandalicis armis sternimur & Geticis.

VANGA, æ. f. Instrumentum, quo vepreta persequimur. Pallad. 1. t. 43.

VANGIŌNES, um. [Ὀύνγιονες] inter populos Galliæ Belgicæ ponuntur, Colonia Agrippinensis vicini. Plin. lib. 4. cap. 17. Lucan. lib. 1. 430.

Et, qui te laxis imitantur, Sarmata, braccis, Vangiones.

VANITAS, V. **VANUS**.

VANNUS, i. f. [λακμός] Vas vimineum latum, hoc est cribrum cereale, in quo, propter capacitatem, rustici cogere primitias frugum solent, & frumenta purgare. Columel. lib. 2. cap. 21. Ipsæ autem spicæ melius fustibus tunduntur, vannis expurgantur. Virg. 1. Georg. 166.

— & mystica vannus Iachi. Mystica, inquit Servius, quod Liberi patris sacra ad purgationem animæ pertinebant: & sic homines ejus mysteriis purgabantur, sicut vannis frumenta purgantur.

VANNO, [λακμάζω] ære. Ventilare, ut fit vannis, quum frumenta purgantur. Hinc compositum Evannare, apud Varronem de R. R. lib. 1. cap. 52.

VANNO, ēre. tert. conj. dictum veteribus Ventilare, a Vanno. Lucil. Sat. lib. 7.

Hunc molere, illam autem ut frumentum vannere lumbis. Idem lib. 11. Crissavit, ut si frumentum clunibus vannat. Nonius 1. 69.

VĀNUS, a, um. Adj. [μέταις, κείς, ἀκείς, Gl. L. G. & G. L.] a Vacuo, Idem significat. Virg. 1. Georg. 226.

— sed illos

Expectata feget vanis elusit avenis. Servius. [In Gloss. Latino-græc. perperam σκαῖς expressum puto, pro ἀκείς.]

Vanum & inane. Cic. pro Planc. 101. Memini, neque unquam obliviscar, noctis illius, cum tibi vigilant, assidenti, mærenti, vana quædam miser atque inanitia, falsa spe inductus, pollicebar. [An Vigilanti assidens? Vanus, Mentientis, infidus, levius, inaniaque pro gravibus & veris altissime componens. Virg. 1. Æn. 396.]

Ni frustra augurium vani docere parentes.

Mendax & vanus. Virg. 2. Æn. 80. — nec, si miserum Fortuna Sinonem Finxit, vanum etiam, mendacemque improba finget.

Perfidiosus & vanus. Cic. pro Quint. 26. Necessè est iste, qui amicum, socium, affinem, fama ac fortunis spoliare conatus est, vanum se & perfidiosum, & impium esse fateatur.

Auctor vanus. Liv. 29. 32. Inde vanus auctor absumpti Massaniæ ad regem redit. [i. e. Falsus nuntius.]

Convicia vana facere. Ovid. 9. Met. 302.

Error vanus. Lucret. lib. 1. 1067.

Fides vana, Falsa. Virg. 4. Æn. 12.

Fiducia vana pedum. Ovid. 9. Met. 121.

Gaudia vana. Hor. 2. Epist. 2. 188.

Imago vana. Hor. 1. Carm. 24. 41.

Linguae vanæ mendacia. Ovid. 3. Amor. 11. 21.

Metus vanus. Hor. 1. Carm. 23. 3.

Oratio vana. Cic. pro Rosc. Amer. 117. Ejus malitiam non viderunt, orationi vanæ crediderunt.

Perfuasio vana. Quintil. lib. 2. cap. 2.

R r r

Precibus

Precibus vanis follicitare aliquem. Ovid. 9. Met. 681.
 Ratio vana. Auctor. ad Herenn. lib. 2.
 Somnia vana. Virg. 6. Æn. 284.
 Spes vana. Quintil. lib. 6. cap. 4.
 Spem vanam sequi. Ovid. 14. Met. 364.
 Timores vani. Valer. 8. Argon. 402.
 Verba vana. Ovid. 13. Met. 263.
 Vanum, Nec possibile, nec verisimile, inquit Donatus. Ter. Eun. 1. 2. 24.
 Sin falsum, aut vanum, aut fictum est, continuo palam est.
 Vanus, Stultus, quasi mente vacuus, qui in rebus inanibus studium collocat. Juven. 3. Sat. 159.
 Sic libitum vano, qui nos distinxit, Othoni.
 Vanus ingenio. Liv. 35. 47.
 Dulcedo vana. Ovid. 5. Met. 308.
 Gloria vana, κενόδοξία, Gloss. Græcolat.
 Ictus vanus, In cassum, Liv. 34. 39.
 Inceptum vanum, Frustra. Liv. 37. 27.
 Ingenium vanum, i. e. Leve & mutabile. Liv. 1. 27.
 Ira vana. Valer. 8. Argon. 374.
 Lex vana. Liv. 2. 42.
 Vanus cum Genitivo. ut, Veri vana. Virg. 10. Æn. 631.
 Voti vanus. Sil. 12. 261.
 Vanæ gloriæ, κενόδοξος. Gloss. Græcolat. Subaudi Homœ.
 Vana, n. pl. loco Adverbii. Virg. 11. Æn. 854.
 Ut vidit fulgentem armis, ac vana tumentem.
 Compar. Quintil. 12. 10. Vanior gloria dicendi.
 Superl. Genus vanissimum. Plin. 28. 6. V. Patere. 2. 80. 1.
 VANUM, i. n. [τὸ κενόν] Vacuum, Inane. Gloss. Græcolat.
 VANE, Adv. [καταίως, κενός, Gl. G. L.] Tertull. Apol. cap. 40. Vulgus vane de nostra vexatione gaudet.
 Compar. Apul. Apol. p. 300. Elmenh. Multo vanius & nequius excogitatum.
 VANITAS, âtis. f. [καταίωσις, Gl. L. G. & G. L. ἀκαίωσις, κενότης, G. L.] Mendacium, fallacia, & levitas. Cic. 3. Off. 58. Quod si vituperandi qui reticuerunt, quid de iis existimandum est, qui orationis vanitatem adhibuerunt.
 Vanitati opponitur Constantia. Cic. 2. de Nat. Deor. 56. Nulla igitur in cælo, nec fortuna, nec temeritas, nec erratio, nec vanitas inest; contraque omnis ordo, veritas, ratio, constantia. [Immo Temeritati ratio, Vanitati veritas. Errationi constantia.
 Cedit veritas vanitati. Cic. 3. Tusc. 2. Tum ita variis inbuimur erroribus, ut vanitati veritas, & opinioni confirmata natura ipsa cedat.
 Uti prosperitate rerum in vanitatem. Tacit. in vit. Agric. 18.
 Exitus vanitas. Tacit. 15. Ann. 71.
 Levitate, vanitate, malitia, exclusam divinationem probo. Cic. 1. de Divin. 134.
 Vanitas, Mendacium. Vellej. 2. 60. 3. In quo turpiter deprehensa ejus vanitas est. V. Terent. Phorm. 3. 2. 40.
 Manifestus vanitatis. Tacit. 13. Ann. 23.
 Simulatio est conjunctior vanitati, quam liberalitati. Cic. 1. Off. 44.
 Blanda vanitas. Cic. de Amicit. 99.
 Adhibere vanitatem orationis. V. ADHIBEO.
 VANITIES, âi. f. Idem. Ammian. 29. 3. Ad extollendam ejus vanitiem.
 Plebeja vanities. Apul. 2. Met.
 VANITUDO, inis. f. [ἀκαίωσις] Idem. Plaut. Capt. 3. 4. 38.
 Pol, ego ut rem video, tu inventus, vera vanitudine
 Qui convincas. V. Non. 2. 886. [Est autem oxymoron, Vera vanitudo, i. e. Verum mendacium.
 VANIDICUS, a, um. Adj. [ἀκαίωλος] Qui vana dicit. Plaut. Trin. 2. 1. 37.
 Cum probis potius, quam cum improbis vivere vanidicis.
 VANILOQUUS, a, um. Adj. [καταλόγος, Gl. L. G. & G. L. κενόλογος, G. L.] Idem. Plaut. Amph. 1. 1. 223.
 — ergo istoc magis,
 Quia vaniloquus vapulabis: ego sum, non tu, Sofia.
 Genus vaniloquum. Sil. lib. 8. 17.
 Legatus vaniloquus. Liv. 35. 48. Is, ut plerique, quos opes regiæ alunt, vaniloquus. De quodam Antiochi legato in Achæorum concilio. H. St. Defuit hic locus in Lugd. In Gloss. Græcol. Synon. jungitur Blato. Sed sine dubio Blatero scribendum. Ibidem Vaniloqua, καταλόγη. Scribe Vaniloqua est, καταλόγη.
 VANILOQUIUM, i. n. [καταλόγη, κενολογία, Gl. G. L.] August. Epist. 28. Joviniani vaniloquia redarguens.
 VANILOQUENTIA, æ. f. [κινολογία] Idem. Liv. 34. 24. Hac vaniloquentia primum Arithenum Prætorum Achæorum excitavit. Tacit. 3. Ann. 49.
 VANILOQUIDORUS, i. m. Jocosæ Plauti dictio in Pers. 4. 6. 20.
 Vaniloquidorus virginis vendonides.
 VANESCO, [καταίωμαι] Ære. Vanum fieri, Evanescere. Cic. 2. de Legib. 24. Animi labes, nec diuturnitate vanescere, nec manibus ullis elui potest. h. e. Aboleri.
 In auras vanescere. Ovid. 1. Epist. 79.
 In herbam Ceres sterilem vanescit. Ovid. 3. Amor. 7. 31.
 VANO, [ἀπαίω] Ære. verbum antiquum: Fallere significat. Actius Alcumena, Sic illum vanans in angiportum deduxit. Non. 2. 885.
 VANOR, Pass. [καταίωμαι] Evanescio. Gloss. Græcolat.

V A P

VAPOR, ōris. m. [ἀτμός, Gl. L. G. ἀτμός, G. L.] Exhalatio. Dicitur & Vapos. Lucret. lib. 6. 952.
 Pervolitant, permanat odor, frigusque, vaporque.
 Aquarum vapor. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Ipse enim oritur ex respiratione aquarum. Earum enim quasi vapor quidam aer habendus est.
 Crassus vapor. Stat. 6. Theb. 471.
 Humidus vapor. Ovid. 1. Met. 432.
 Efflat niger vapor anhelio ore. Stat. 10. Theb. 104.
 Ejectare vaporem. Stat. 6. Theb. 471.
 Vapor, pro Calore. Columel. lib. 5. cap. 10. Scrobs imus summo patenter, ut laxius radices vagentur: & minus frigoris hieme, minusque vaporis æstate per angustum os penetret.

Flammæ levis vapor. Senec. Octav. 5.
 Solis vapor. Plin. lib. 9. cap. 10. de testudinibus, Ut solis vapore accat cortice, non queant mergi.
 Siderum vapor. Hor. Epod. 3. 15.
 Calidus vapor. Lucret. lib. 2. 843.
 — & enim secreta teporis
 Sunt, ac frigoris omnino, calidique vaporis.
 Calidus tepidusque vapor. Lucret. lib. 2. 857.
 Lentus vapor, Ignis. Virg. 5. Æn. 683.
 — lentusque carinas
 Est vapor, & toto descendit corpore pestis.
 Dissiliunt fero vapore fæxa. Lucret. lib. 1. 492.
 Findit Phœbus arva vaporibus. Ovid. 3. Met. 153.
 Presserat ora vapor. Ovid. 2. Met. 283.
 Tepefactum terra semen vapore & complexu suo diffundit. Cic. de Senect. 51.
 Torrer vapor. Plin. lib. 9. cap. 38. de purpuræ infectura, Ac modico vapore torrer. Idem lib. 13. cap. 4. Assiduo vapore torrentes.
 Pinguis vapor, Fumus ex suffitu. Senec. Herc. fur. 11.
 VAPORALIS, e. Adj. Augustin. de Genesi ad lit. 2. 5. Vaporali tenuitate.
 VAPORALITER, Adv. Idem. Augustin. de Genesi ad lit. 3. 3. Vaporali ter tenuatum & suspensum.
 VAPORUS, a, um. Adj. ut, Vaporus ardor. Prudent. Peristeph. hymn. 6. 115. V. Arnob. lib. 6.
 VAPOROSUS, a, um. Adj. Apul. 5. Met. p. 165. Elmenh. Balnearum vaporosis fontibus curatas, &c.
 Caligo vaporosa. Idem 9. Met. p. 222.
 VAPORARIUM, i. n. [ἀτμίστην] accipitur pro Tepidario, sive hypo. causto. Cic. 3. Q. frat. 1. Ut eorum vaporarium, ex quo ignis erumpit, esset subjectum cubiculis. V. Scalig. ad Catull. p. 13.
 VAPORIFER, vel VAPORIFERUS, a, um. Adj. [ἀτμοφόρος] Stat. 3. Silv. 5. 96.
 Sive vaporiferas, blandissima litora, Bajas.
 Vaporiferæ fornaces. Stat. 1. Silv. 3. 45.
 VAPORO, [ἀτμίζω, Gl. G. L.] Ære. neutrum verbum, pro Vaporem emittere. Plin. lib. 31. cap. 2. de differentiis aquarum, Vaporant & in mari ipso, quæ Licinii Crassi fuere.
 Vaporandi verbum facit absolutum Lucret. lib. 5. 1130. his verbis,
 Invidia quoniam, ceu fulmine, summa vaporant
 Plerumque, & quæ sunt aliis magis edita cunque. Lambin.
 Vaporare, pro Calore temperare. Hor. 1. Epist. 16. 17.
 — sed ut veniens dextrum latus aspiciat sol.
 Lævum discedens curru fugiente vaporet. Deinde subjungit,
 Temperiem laudes, &c.
 Vaporare, Calefacere. Columel. lib. 1. cap. 5. Quum plerique amnes æstate vaporatis, hieme frigidis nebulis caligent.
 Vaporare, [θυμίζω] Activum, Suffire. Plin. lib. 28. cap. 11. Quidam inasati jocineris sanie inungunt, aut felle capræ, carnesque eas vesci, & dum coquantur, oculos vaporari præcipiunt. Id quoque referre arbitrantur, si rutili coloris fuerint. Volunt & oculos suffiri, jocinere in ollis decocto. Hic Vaporare & Suffire pro eodem accipit. Virg. 11. Æn. 481.
 Succedunt matres, & templum ture vaporant. Budæus.
 VAPORANS, antis. Partic. Solin. cap. 34. Capuæ riguæ fontanis inter. dum sacris & vaporantibus.
 VAPORATUS, a, um. Partic. Columel. lib. 2. cap. 16. Glebæ solibus æstivis vaporatæ. i. e. Arefactæ. V. in ipso verbo.
 Auris vaporata, i. e. Calefacta. Pers. 1. Sat. 126.
 Exhalatio vaporata. Apul. de Mundo p. 61. Elmenh.
 Tempora vaporata, Æstuosa. Ammian. 17. 7.
 VAPORATE, Adv. Compar. Ammian. 24. 4. Effervescente vaporatius sole.
 VAPORATIO, ōnis. f. [θυμιάσις, ἀναθυμιάσις] Vaporis excitatio. Plin. lib. 28. cap. 4. Gell. lib. 19. cap. 5. Quum aqua frigore aëris duratur & cort, necessum est fieri vaporationem, & quandam quasi auram tenuissimam exprimi ex ea, & emanare.
 VAPIDUS, a, um. Adj. i. e. Multi vaporis.
 Pectus vapidum. Pers. 5. Sat. 117.
 Pelliculam veterem retines, & fronte politus,
 Astutam vapido feras sub pectore vulpem. i. e. Veterum vitiorum pleno, & fraudibus redolente.
 Pix vapida. Pers. 5. Sat. 148.
 — Vejentanumque rubellum
 Exhalat vapida læsum pice fessilis obba. Vapida, i. e. Quæ odorem & vaporem indat vino, ut exponit Britannicus. Vel, ut Nebrissenfis, Insipida, & quæ vini saporem facit evanescere.
 Vinum vapidum. Columel. lib. 12. cap. 5. In vini vapidum, ut acre fiat, sextarios duodequingenta, &c. Vin pouffé.
 VAPIDE, Adv. Vapide se habere solebat dicere Augustus, pro Male habere. Sueton. in ejus vita cap. 87.
 VAPPA, æ. f. [ὀξύς, Gl. L. G.] Vini vitium, quod sponte deferbuit, & odorem saporemque amisit, ut illud quod in exhausto vase reliquum fuit, & evaporavit. Hor. 2. Serm. 3. 144.
 Qui Vejentanum festis potare diebus
 Campana solitus trulla, vappamque profestis. Ibid. 1. Serm. 5. 16.
 — absentem cantat amicam
 Multa prolutus vappa nauta. Plin. lib. 14. cap. 20. Vitiumque musto quibusdam in locis, iterum sponte fervere: qua calamitate quum deferbuit, deditur sapor, vappæque accipit nomen, probrosum, etiam hominum quum degeneravit animus. [An Probrosum etiam homini, &c? Vappa pro Homine ignavo vilique aliquando ponitur, ac nugatore, & in quo nihil prudentiæ est. Hor. 1. Serm. 1. 104.
 — non ego avarum
 Quum verp te fieri, vappam jubeo, aut nebulonem. Idem 1. Serm. 2. 12.
 Fufidius vappæ famam timet, ac nebulonis. Vappæ, inquit Acron, dicuntur Perditi & luxuriosi. Nebulones vero Vani & leves, ut nebula. Aliter Vappa dicitur Stultus & insulsus, qui nihil sapit. Dicitur enim vinum vappa, quod perdidit saporem.
 Perfida. V. PESSIDUS.

VAPULO, [*ῥαπομαι*, Gl. L. G. *ῥαπομαι*, G. L.] āre. Verbum neutrum passivum, Cædi, verberari Cic. 8. Fam. 1. Sufurratores duntaxat veniunt, alius equitem perdidisse: quod opinor certe factum est: alius septimam legionem vapulasse. Propert lib. 2. 12. 20.

Non ego, sed tenuis vapulat umbra mea.

Corpus vapulat. Lucret. lib. 4. 937.

Ferulis vapulare. Senec. in Apocolocyntosi, Et proximo munere, inter novos auctoratos, ferulis vapulare placet. Novos auctoratos dicit, qui nuper conducti sunt ut depugnent, qui pro auspicio ferulis vapulabant, cum ipsi ferro carerent, & alii gladiatores per ludibrium ferulis eos cæderent, ut pueros ludimagistri. Turneb.

Sermonibus vapulare, pro Oblocutionibus fuggillari. Cic. 2. Att. 14. Qui cum se omnium sermonibus sentiet vapulare, & quum has actiones *ῥαπαρῆναι* videbit, ruere incipiat.

Vapula Papiria, Proverbium est, ortum a quadam ancilla, quæ libertate donata a Papiria hera sua, patronam mox contempsit, ac manumissa & libertate freta, mox benemeritam ingrate aspernata est. Ancilla enim illa continuo se Libertam salutavit, cum Patronam salutare deberet (qui enim manumissi erant, mox manumissori, Salve patrone, dicere solebant) & patronæ dixit per contemptum Vapula Papiria. Plauti verba sunt Fragm. 1. 80. — id ego dico tibi,

Liberta salve, vapula Papiria. Annotavit Turneb. conf. Fest. Plaut. Curc. 4. 4. 12. & Asin. 2. 4. 72. [Vapulo Active poni videtur in Gloss. Græcolat. *ῥαποω*, *ῥαπῶ*, Vapulo, Castigo.

VAPULANS, antis. Partic. Petron. cap. 96. Favebam ego vapulanti.

VAPULATOR, ōris. m. Gloss. Lat. Gr. Vapulator, *ῥαπαρῆς*.

VAPULARIS, e. Adj. Qui vapulare solet. Plaut. Perf. 1. 1. 22.

— plusculum annum

Fui præferratus apud molas tribunus vapularis.

VAPULO, ōnis. m. ut Verbero. V. Barth. Advers. 19. 22. p. 966.

V A R

VARDEI, V. **BARDEI**.

VARDULI, orum. m. Hispaniæ populi. De quibus Pomponius Mela

lib. 3. 1. Hodie Ligusca, & pars Vasconia, ut in Melam scribit Olivarius.

VARGUS, i. m. Sidon. 6. Epist. 4. Vargi sunt indigenæ latrunculi.

VARGUUS, a, um. Adj. [*βάργος*] Gloss. Latinogræc. Quod explicat

Græcolat. *Βαρύπυς*, Scaurus. q. V. f. l.

VARIA, æ. f. Oppidum in Sabinis olim, nunc vicus imminens Anieni.

Hæc Schol. Antip. ad Horat. 1. Ep. 14. 3.

Quinque bonos solitum Variam dimittere patres. Al. Baria corrupte.

VARICATOR, **VARICATUS**, **VARICITUS**, **VARICO**, **VARICUS**, V. **VARUS**.

VARICOSE, **VARICOSUS**, **VARICULA**. V. **VARIX**.

VARIUS, a, um. Adj. [*μακρόχρῶς*, Gl. L. G. & G. L. *μακρόχρῶς*, G. L.]

Multiformis, vel Multorum colorum. Ter. Eun. 4. 4. 16.

— ita visus est

Dudum, quia varia veste exornatus fuit.

Lynces variæ. Virg. 3. Georg. 264.

Uvæ vel olivæ variæ sunt. quum ad maturitatem perducere incipiunt, &

colorem mutant. Cato R. R. cap. 73. Ubi uvæ variæ cœperint fieri,

bubus medicamentum dato quotannis uti valeant.

Varium, ad multa transfertur. Cic. 1. de Finib. 10. Varietas enim La-

tinum verbum est, idque proprie quidem in disparibus coloribus dicitur,

sed transfertur in multa disparia, varium poema, varia oratio,

varii mores, varia fortuna: voluptas etiam varia dici solet, quum percipitur e multis dissimilibus rebus, dissimiliter efficientibus voluptates.

Varius & multiplex & copiosus. Cic. 1. Acad. 17. Plato varius, & multiplex, & copiosus fuit.

Disputationes variæ & diversæ, & in omnem partem diffusæ. Cic. 3. de

Orat. 58.

Oratio multa & varia & copiosa. Cic. 2. de Orat. 214.

Ferre ea, quæ videntur acerba, quæ multa & varia in hominum vita

versantur. Cic. 2. Off. 67.

Varius ad animum & mores transfertur. Nepos 4. 1. 1. Varius in omni

genere vitæ fuit: nam ut virtutibus eluxit, sic vitiis est obrutus. Sic

Virg. 4. Æn. 569. — varium & mutabile semper

Femina.

Animus varius. Sallust. Catil. cap. 5.

Mens varia. Lucan. 4. 704.

Æstu vario irarum fluctuat. Virg. 4. Æn. 564.

Artes variæ. Virg. 1. Georg. 133.

Casus varii. Virg. 1. Æn. 208.

Colores varios mentitur lana. Virg. 4. Ecl. 42.

Gentes variæ linguæ. Virg. 8. Æn. 723.

Jus varium & dispar conditio. Cic. 7. Verr. 48.

Lepore vario distincta omnia. Lucret. lib. 5. 1375.

Opum variarum dives. Virg. 2. Georg. 468.

Sententiæ variæ & discrepantes. Cic. 1. de Nat. Deor. 2.

Sermone vario trahebat noctem. Virg. 1. Æn. 752.

Terra varia cariosaque. V. Cariosa fere in **CARIIS**.

Victoria varia. Liv. 2. 6. [Sic Vario Mart. V. **MARS**.]

Varius, Qui variis in facie distinctus est. Unde jocus Ciceronis apud

Quintil. lib. 6. cap. 4. in Isauricum, Miror quid sit, quod pater tuus,

homo constantissimus, te nobis varium reliquit. Turnebus putat Isau-

rico inconstantiam obijci & flagra, quum servilem in modum a patre

loris cæsus fuisset. Quintil. lib. & cap. eodem, M. Cælius Prætor,

quum sellam ejus curulem Consul Isauricus fregisset, alteram posuit lo-

ris intemam: dicebatur autem Consul a patre aliquando cæsus flagris.

Sic Plaut. in prol. Poen. 26.

Ne & hic variantur virgines, & loribus domi. i. e. Cædantur, &

velut variis coloribus picturentur eorum terga vibicibus. conf. **VARUS**.

VARIA, æ. f. [*παρδαλις*, Gl. L. G.] Panthera. Plin. lib. 8. cap. 17.

Nunc varias & pardos, qui mares sunt, appellant in eo omni genere,

creberrimo in Africa, Syriaque. Varias dixit pro Pantheris.

VARIÆ, Adv. [*ποικίλως*] Variis modis. Cic. 6. Fam. 6. Varie sum affe-

ctus tuis literis

In varie se tondentem, tale est epigramma Martial. lib. 8. 47.

VOL. IV.

Pars maxillarum tonsa est tibi, pars tibi rasa est:

Pars vulva est: unum quis putet esse caput?

Agere varie. Liv. 2. 2. Socer præterea ipsius, agere varie, rogando alternis, suadendoque cepit, ut &c.

Decernere varie, & Coniunctis sententiis, contraria. Cic. 6. Verr. 145. Postea decernitur, ac non varie, sed prope coniunctis sententiis, ut laudatio, quæ C. Verri decreta esset, tolleretur. [i. e. Non variantibus sententiis.

Diffundi late & varie. Cic. pro Sext. 97. Numerus, ut dixi, hujus generis late & varie diffusus est.

Differere varie de re aliqua. Tacit. 1. Ann. 11.

Moveri varie. Cic. 2. de Divin. 89. Perinde ut quæque stellæ in his finitimisque partibus sint quoque tempore, eamque vim varie moveri ab iis sideribus, quæ vocantur errantia.

Perscripti varie copioseque sermones. Cic. 1. Acad. 16. Hic in omnibus fere sermonibus, qui ab iis, qui illum audierunt perscripti varie, copiose sunt, ita disputat ut nihil, &c.

Valui varie. Plaut. Epid. 1. 1. 15. h. e. Quod vulgus nunc dicit, Nunc bene, nunc male. Turneb. putat Plautum luisse in servos, quibus tergum loribus reddidit varium, ut pantherinum.

VARIETAS, âtis. f. [*ποικιλία*, Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 8. cap. 30. Oculis mille esse varietates, colorumque mutationes.

Criminum varietas. Cic. 7. Verr. 158. Neque hoc providerim, ut varietate criminum vos attentos tenerem.

Florum omnium varietas. Cic. de Senect. 54.

Gentium varietate constans provincia. Cic. pro Font. 3.

Locorum varietate distinguere historiam. Cic. 2. de Orat. 54.

Sententiarum varietas. Cic. 2. de Orat. 58.

Vocum furdus varietates noscere non potest. Cic. 2. de Divin. 9.

Ut in corporibus magnæ dissimilitudines sunt, sic in animis existunt majores etiam varietates. Cic. 1. Off. 107.

Incredibilis quædam varietas. Quintil. lib. 2. cap. 8.

Multiplex varietas. Senec. Epist. 96.

Distinguere varietate inæquabili. V. **INÆQUABILIS**.

Efficit stella Jovis multas varietates. Cic. 2. de Nat. Deor. 53.

Facere varietatem. Cic. 2. de Fin. 75.

Habere varietatem. Cic. pro Corn. Balb. 3.

Reficit animos ac reparat varietas. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Varietates, Maculæ illæ subrubræ, quæ hieme contrahuntur, quum crura ad ignem propius admoventur. Plin. lib. 20. cap. 9. Flos bulborum tritus crurum maculas, varietatesque igne factas, emendat.

VARIO, [*ποικίζω*, Gl. G. L.] āre. Varium facere. Virg. 1. Georg. 441.

Ille ubi nascentem maculis variaverit ortum. De sole.

Cælum variant fidera, i. e. Velut pingunt. Ovid. 3. Fast. 449.

Jamque ubi cæruleum variabunt fidera cælum,

Suspice.

Tapetia variantur acu. Martial. lib. 8. 28.

Virgis variari. V. paulo ante, **VARIUS**, Qui variis, &c.

Artes variare. Ovid. de Rem. Amor. 425.

Nam quoniam variant animi, variabimus artes.

Capillos positu variare. Ovid. de Medicam. faciei 19. Idem 2. Met. 412.

Nec positu variare comas.

Otium variare labore, Mutare, distinguere. Plin. 8. Epist. 8.

Pectora variare dubiis curis. Valer. 3. Argon. 623.

Sententiam variavit timor. Liv. 2. 57.

Sonum variare. Plin. lib. 10. cap. 29. Deinde in una perfecta musicæ scientia modulatus editur sonus, & nunc continuo spiritu trahitur in longum, nunc variatur inflexo.

Vices variare. Virg. 9. Æn. 164.

Vocem variare & mutare. Cic. in Orat. 59.

Voluptatem variare & distinguere. Cic. 1. de Finib. 38. Omni autem privatione doloris putat Epicurus terminari summam voluptatem, ut postea variari voluptas distinguere possit, augeri amplificarique non possit.

Oratoris est orationem variare & distinguere. Cic. 2. de Orat. 36.

Prodigialiter variare aliquid. Hor. de Arte Poet. 29.

Figuris variare. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Mistura jocorum variare materiam aliquam. Martial. lib. 8. 1.

Variare, neutrum, vel neutraliter positum. Cels. lib. 3. Non in iis solum, in quibus semper ita se habet: sed in iis quoque, in quibus variat.

Idem lib. 2. cap. 1. Ex tempestatibus optimæ æquales sunt: sive frigida, sive calida; pessimæ, quæ variant maxime. Budæus.

Animi variant, V. Artes variare, supra.

Variant multa de morte ejus auctores. Liv. 27. 28.

Variat Græcorum exempla. Plin. lib. 12. cap. 14.

Sententia dissidet & variat. Ovid. 15. Met. 647.

Timores variant. Ovid. 2. Trist. 153.

Variare, pro Ambiguum rem esse. Liv. lib. 1. 43. de suffragiis, Ibi si variaret, quod raro incidebat, ut secundæ classis centuriæ vocarentur.

Variare dicuntur uvæ vel olivæ, quum mutant colorem. Columel. lib. 12. cap. 50. Quum primum baccae variare cœperint, & jam quædam nigra fuerint, plures tamen albæ, sereno cælo manibus diffringi olivam oportebit.

Variatur, Imperfonale. Liv. 22. 60. Ibi quum sententiis variaretur, &c.

VARIANS, antis. Partic. [*ποικιλλας*] Plin. lib. 7. cap. 42. Cetera exempla fortunæ variantis innumera sunt.

Cælum varians. Plin. lib. 14. cap. 2.

Formæ variantes. Lucret. lib. 5. 833.

Uvis variantibus adhuc & acerbis. Columel. lib. 4. cap. 20.

VARIANTIA, æ. f. Idem quod Variatio, Varietas. ut, Rerum variantia. Lucret. lib. 1. 653. i. e. Varietas. V. Non. 2. 887.

VARIATUS, a, um. Partic. [*ποικιλημένος*] ut, Vestis variata figuris hominum præficus, Tapete diversis hominum figuris pictum & variegatum. Catul. Argon. 62. 50.

Figuris multigenis variatus. Lucret. lib. 2. 335.

Sententia variata. Cic. pro Milon. 8. Itaque hoc, judices, non sine causa fictis fabulis doctissimi homines memoriæ prodiderunt, eum qui patris ulciscendi causa matrem necavisset, variatis hominum sententiis, non solum humana, sed etiam deæ sapientissimæ sententia liberatum.

Compar. Apul. 3. Florid. p. 357. Elmenh. Lyra concentu variator.

R E T

V A R I A

VARIATIM, Adv. [*πειρικαλμένως*] Gell. lib. 5. cap. 12. Ve enim particula, quæ in aliis atque aliis vocabulis variatim per has duas litteras cum a littera media immixta dicitur, &c. Alii Variatum.

VARIATIO, ōnis. f. [*πειρίσσις*] Liv. lib. 24. 9. Ceteræ centuriæ sine variatione ulla Consules eosdem dixerunt.

VARIATOR, ōris. m. [*πειρικλῆς*] Gloss. Græcolat.

VARIABILIS, e. Adj. Apul. de Mundo p. 58. Elmenh. Aër inferior natura variabilis.

Variabilis, unde Invariabilis. Camer. utitur. Vide pag. 486. Indicis Regiftralis. H. St. Abfuit a Lugd. hæc dictio.

VARIANUS, a, um. Adj. Colorem mutans sæpius. ut, Uvæ varianæ. Plin. lib. 14. 2.

VARIËGO, ære. Ornatus varietate distinguere. Apul. 1. Florid. p. 342. Elmenh. Lyra ejus auro fulgurat, ebore candicat, gemmis variegat.

VARIËGATUS, a, um. Partic. ut, Tunica pictoris variegata. Apul. 2. Florid. p. 351. Elmenh.

Navis picturis miris variegata. Idem 11. Met. p. 264.

VARIUS, i. m. Poeta tragicus, amicus Virgilii & Horatii. V. Hor. 1. Serm. 5. 93. Ibid. 1. 6. 55. & Quintil. 10. 1. p. 912. Burm. Pauca ejus fragmenta exstant.

VARIIX, icis. m. [*καρπὸς, ἰξία*] Varices, [*καρπὸς*], Gl. L. G.] Venæ plus æquo intumescences atque obtortæ, in temporibus, ventre, testibus, inguine, & potissimum in cruribus. Plin. lib. 11. cap. 45. Varices in cruribus viro tantum, mulieri raro. Cic. 2. Tusc. 35. Quum varices scabantur C. Mario, dolebat. Celf. lib. 5. cap. 26. pr. de noxis in corpore loquens, Quum quid increvit, ut vena, quæ intumescens in varicem convertitur.

Varix. f. Quintil. lib. 11. cap. ult. p. 1031. Burm. ubi de Togæ forma loquitur, Velandorum varicum gratia. Al. Velandorum. V. loc. & not. Burm.

VARICŌSUS, a, um. Adj. [*καρπώδης*] Qui tumidiore habet hujusmodi venas. Juven. 6. Sat. 396.

Hæc de Comœdi te consulit, illa Tragœdum
Commendare volet: varicosus fiet aruspex.

VARICŌSE, Adv. Idem. Compar. Festus, Varicosius onera portare.

VARICŪLA, æ. f. dimin. apud Celf. lib. 5. cap. 26. de curatione ulceris.

VARRO, ōnis. m. pro Stupido & bardo usurpabatur; vocabulo a varris deflexo, qui perticas significant. Lucilius apud Festum in voce Squarofus, Varronum ac rupicum squarofa incondita rostra. Ex Turneb.

VARRO, ōnis. m. [*Οὐάρρων*] Cognomen non unius gentis Romanæ, M. Terentius Varro, Romanorum eruditissimus, cujus exstant libri de Re Rustica, & ad Ciceronem scripti libri de lingua Latina: Quique 500 volumina scripsisse dicitur. V. Gell. 19. 14. Eum Fabius Quintilianus, inter peritissimos Satiræ scriptores enumerat, lib. 10. cap. 1. p. 910.

Varro sanctissimus atque integerrimus. Cic. 2. Philipp. 104.

P. Terentius Varro Atacinus, poeta, laudatus eidem Fabio, ibidem p. 905. V. de utroque in dict. TERENTIUS.

Habere thesauros Varronis. Cic. 11. Fam. 10.

VARSŌVIA, æ. f. Urbs Poloniæ, arce regia, regumque ibi secessu & comitiis publicis nobilis.

VĀRUS, a, um. Adj. [*σκαμβέρος*, Gl. L. G.] Qui pedes habet incurvos, & in se contractos, cujusmodi spadones seu castratos videmus. Plaut. Mil. 1. 1. 128. Aut varum aut valgum. Idem Merc. 3. 4. 54.

Canum, varum, ventriosum, bucculentum, breviculum. Plin. lib. 11. cap. 45. Nam & hinc cognomina inventa, Planci; Plauti, sicut a cruribus Vari. Hor. 1. Serm. 3. 47.

Brachia vara, Diducta ad complexandum luctatorem adversarium. Martial. lib. 7. 31.

Manus varæ, i. e. Incurvæ, inflexæ, diductæ ad corripiendum antagonistam. Ovid. 9. Met. 33.

Genius varus. Perf. 6. Sat. 18. — geminos, horoscope, varo
Producis genio. Varo, Intorto, hoc est, non æquali, sed dissimili ingenio & inclinatione naturali præditos, quamvis sub eodem natos sidere, eodemque momento temporis. Varius in Gloss. scriptum.

VĀRA, æ. f. Tabula transversaria, imposita arrectariis, vibiis furcillisque sustentata. Vitruv. 10. 19. Compegit arrectariis & jugis varas. Et Columel. lib. 5. cap. 9. Si prius varam feceras.

Sequitur vara vibiam; proverb. i. e. Cadente uno, cadit & alterum. V. Bald. Lex. Vitruv. p. 150. & Salmaf. in Solin. 664.

Vara est etiam Pertica instar furcæ, qua aliquid suspenditur. conf. Lucan. 4. 439.

VARĀTINUS, a, um. Adj. [*ερεβλῆς*] Gloss. Latinogræc. [An Varicinus?]

VĀRĪCUS, a, um. Adj. Qui longe divaricat crura, metiturque grandes passus. Ovid. 3. de Arte Am. 304.

Illa, velut conjux Umbri rubicunda mariti,
Ambulat, ingentes varica fertque gradus. Hinc, quod apud Vitruvium (3. 2) Baryca ædium species legitur, Varica legi debet: laxitas enim columnarum efficit ut varica videatur. Turneb.

VARICĪTUS, Adv. Cruribus distensis. Apul. 1. Met. p. 108. Elmenh.

Varicito super faciem meam residentes.

VARĪCO, [*ὑπερβάδιον*, Gl. L. G.] ære. vel VARĪCOR, āri. Transgredi est, Pedes diducere, seu distorquere. Quintil. lib. 11. cap. 3. Varicare supra modum & in stando deformis est, & accedente motu prope obscenum. Varro de L. L. 4. 24. Partic. vel quod ea varicare nemo possit, &c.

VARICĀTUS, a, um. Partic. Cassiodor. 6. Epist. 6. Superbus quin etiam varicatis gressibus patet.

VARICĀTOR, ōris. m. Ulpian. in l. j. D. De prævaricatoribus. Prævaricator est quasi varicator, qui diversam partem adjuvat prodita causa sua.

VARO, ære. Curvare. Auct. de Limit. p. 257. Edit. Gœf. Sunt & alii pontes, quorum alvei varantur. V. Ind. Gœf. & Salmaf. ad Solin. p. 664.

VARĀTIO, ōnis. f. Curvatura. Auctor de Limit. p. 257. & 285. Varatio fluminum.

VĀRUS, i. m. [*ῥοδῶ*, Gl. L. G.] Vari apud Celf. lib. 6. cap. 5. Maculæ sunt in facie, ut lenticulæ & ephelides. Unde Homines varii dicti. V. VARIUS. Plin. lib. 20. cap. 4. Oleum amygdalinum purgat, mollit corpora, cutem erugat, nitorem commendat, varos cum melle tollit e facie. Idem lib. 28. cap. 8. Lentiginis tollit ac varos, omnesque maculas.

VARIOLÆ, arum. f. Dimin. Pustulæ vel papulæ majores minoresve. Vox recentium medicorum.

VĀRUS, i. m. [*Οὐαρῶ*] nomen Romanum a cruribus varis ortum. Varus Attius a Jul. Cæsare victus. Vellej. 2. 55. 4.

Quintilius Varus, Galliæ Cisalpinæ præfectus sub Augusto, cujus auxilio Virgilius amissos agros recuperavit, & eum laudibus extoluit 9. Ecl. 26. & 35. Is postea, vel alius ejusdem nominis, a Germanis cum tribus legionibus occisus est. V. Suet. Aug. cap. 23.

Varus, Vates Græcorum apud Valer. Flacc. 6. 116.

VARIĀNUS, a, um. Adj. ut, Variana clades. Suet. Aug. cap. 23. Adde Calig. cap. 3. & Plin. lib. 7. cap. 45.

VĀRUS, Fluvius est, Narbonensem provinciam ab Italia separans. De quo lege Strab. lib. 4. ab initio. Nomen retinet. Vulgo *Le Var*.

V A S

VAS, vādis. V. VADIS.

Vās, vāsis. n. [*ἄσχος, σκεῦος*, Gl. L. G. & G. L.] tertiæ declinationis in singulari, in plurali secundæ. Apud Cic. 2. de Invent. 16. Vasa magnifica & pretiose cæolata. Idem 1. Tusc. 52. Nam corpus quidem quasi vas est, aut aliquod animi receptaculum. De pl. Vasa, V. VASUM.

Vasorum appellatio generalis est: dicimus enim vasa & vinaria & navalia, inquit Ulpian. De auro & argento legato, l. Si gemma. D.

Æreum vas. V. æs, æris.

Argentea vasa. Hor. 2. Serm. 7. 72.

Cupreum vas. V. CUPRUM.

Coquinaria vasa. V. COQUO.

Olearia & falfamentaria vasa. V. Olearius, in OLÆA.

Viatoria vasa. V. Viatorius, in VIA.

Vinarium vas. Cic. 6. Verr. 62.

Vinaria vasa, amphoras & cados intelligimus, auctore Proculo, De tritico, vino & oleo legato. l. Vinum. D.

Aretina. Martial. lib. 14. 98.

Aretina nimis ne spernas vasa monemus.

Clodiana vasa. V. CLODIA.

Corinthia vasa & Deliaea. Cic. pro Rosc. Amer. 133.

Samia vasa. Plaut. Capt. 2. 2. 41. Cic. pro Muren. 75. Et exposuit vasa Samia. V. OPUS.

Aspera vasa, Cæolata. Juven. 14. Sat. 62.

Pertusum vas. Lucret. lib. 3. 949.

Rimosa & curta vasa cadunt fenestris. Juven. 3. Sat. 271.

Sincerum vas. Hor. 1. Epist. 2. 54.

Sincerum est nisi vas, quodcumque infundis acescit. Conf. mox Incrustare, &c.

Apponere in vasis. V. APPONO.

Colligere in vas. V. COLLIGO.

Collocare vasa in tabernam. V. COLLOCO.

Ducere vasa e luto. Quintil. lib. 2. cap. 17.

Efferre sine thecis vasa. Cic. 6. Verr. 52.

Incrustare sincerum vas. Hor. 1. Serm. 3. 56.

At nos virtutes ipsas invertimus, atque
Sincerum cupimus vas incrustare.

Pelliculare vas. V. Pelliculo, in PELLIS.

Quassatis vasis diffuit humor. Lucret. lib. 3. 435.

Vasa etiam omne instrumentum significant, ut Venatorium quoque apud Gratium Cyneg. 219. — nec sibi turbam

Contraxit comitem, nec vasa tenentia longe. Eo nomine Supellex Liv. 1. 24. intelligitur, cum scribit, Vasa comitesque meos. Turnebus.

Unde Convasare. de supellectili. H. St. Huc pertinent & ista, apud rei militaris, bellorumque scriptores obvio.

Colligere vasa. Cic. 6. Verr. 4. Ille ex Sicilia castra jam moverat, & vasa collegerat. h. e. Repente Diodorus profugerat. V. COLLIGO.

Conclamare vasa. Cæf. 3. Bell. Civil. 37. Scipio, suspicatus fore ut invitus dimicare cogeretur, noctu, neque conclamatis quidem vasis, flumen transivit. V. CONCLAMO.

Vasa dicuntur Testiculi. Plaut. Poen. 4. 2. 40.

Quid agis? s. facio quod manifeste mœchi haud ferme solent.

M. Quid id est? s. refero vasa salva. V. Lipf. Antiq. Lect. 1. 7.

VĀSUM, i. n. dixerunt veteres, teste Gell. lib. 13. cap. 22. Plaut. Truc. 1. 1. 33. Aut aliquod vasum argenteum. [Hinc Pl. Vasa, fec. decl.]

VASUS, i. m. Petron. cap. 57. Vafus heticilis. [Gloss. Græcolat. *σκεῦος*, Vafus, Vasum, vasa.]

VASĀRIUM, i. n. [*σκευοθήκη*, Gl. L. G. *κυλίκιον*, L. G.] ut Vestiarium, Calcearium: h. e. Vasorum supellex. Plin. lib. 7. cap. 49. Nec sunt omnia vafaria excutienda: mediæ tantum partis, inter Apenninum Padumque ponemus exempla. Hic per translationem posuit.

Vasarium, Cicero appellat Id, quod publice dabatur magistratibus, ut muli, equi, & vasa, & reliqua, quæ magistratus instrumentum impleant. Id quod patet ex eo, quod idem dicit in 2. de Lege Agraria 32. de Decemviris loquens, quos Rullus creandos esse censuerat ad agros dividendos. Intelligimus ergo Vafarii nomine pecuniam publice dari solitam magistratibus euntibus in provincias, ex qua sibi necessaria compararent. Id quod postea Augusti tempore Senatusconsulto constitutum est, ut testatur Tranquillus in Augusti cap. 26. Cic. in Pison. 86. Nonne festivitatem centies & octogies, quod, quasi vafarii nomine, in venditione mei capitis ascripseras, ex ærario tibi attributum, Romæ in quaestu reliquisti? Hæc & plura Budæus in libro de Affe.

VASĀTUS, a, um. Adj. Vasa, i. e. Testiculos habens. ut, Bene vafati. Lamprid. in Heliogab. cap. 5. 8. 9. & 31. V. Scalig. in Priap. p. 201. & Rutgerf. Varr. Lect. 2. 2. [Non a Testiculis, verum a Pene. V. VASCULUM infra.]

VASĪFĒB, i. m. [*σκευοφόρος*] Sarcinarius. Gloss. Græcolat.

VASCŪLUM, i. n. dimin. [*ἄσχος*] Plin. lib. 15. cap. 28. Quædam vasculis constant. Cato R. R. cap. 111. Si voles scire, in vinum aqua addita sit, necne, vasculum facito de materia hederacea.

Argenti puri vascula. Juven. 10. Sat. 19.

Vasculum, est etiam Penis apud Petron. cap. 24.

VASCELLUS, i. m. Inscript. Vet. apud Gruter. p. 1108. n. 6. FILIVS IN VASCELLO ET MARYSA REPOSITVS. V. seq. dict.

VASCELLUM, i. n. [*σκευέλαον*] Gloss. Græcolat. [Nisi forte Vascellum legendum, a quo & præcedens Vascello ductum puto.]

VASCULĀRIUS, i. m. [*σκευοπώλης*, Gl. L. G.] Qui vasa argentea & aurea facit, venditve. Sunt enim inter aurifices vascularii, cælatores, inauratores, & bractearii. in l. apud Labeonem, D. De præscript. verbis, Si, quum emere argentum velles, vascularius ad te detulerit. Cic. 6. Verr. 54. In regiam maximam

maximam palam artifices omnes, cælatores ac vasculares, convocari jubet; ipse suos complures habebat.

VASĀTÆ, arum. f. [Ὀυασάται] Urbs Galliæ Narbonensis. Paulinus ad Ausonium,

Quique superba tuæ contemnis mœnia Romæ

Consul, arenas non dedignare Vafatas. Eam putaverim esse quæ vulgo dicitur *Pafā*.

VASĀTĪCUS, a, um. Adj. ut, Vafatica rheda. Auson. Epist. 7. 18.

VASCŌNES, um. m. [Ὀυάσκονες] Hispaniæ populi, versus Gallicum & Britannicum Oceanum, ad Pyrenæum siti. De quibus Plin. lib. 3. 3. Hi, a Metello Romanorum duce obsessi, in tantam famem compulsi sunt, ut humana carne vescerentur. Juven. 15. Sat. 93.

VASCONIA, æ. f. Regio Vasconum. Paulin. ad Auson. epist. 2. 100.

Vasconiæ saltus, &c.

VASCONĪCUS, a, um. Adj. Ibid. v. 218.

Ac si Vasconicis mihi vita fuisset in oris.

VASCUS, a, um. Adj. Inanis. ut, Vascus & invenustus aspectus. Vitruv. 3. 2. Conf. Solin. cap. 11. V. Turneb. Advers. 17. 20. & Salmat. Hist. Aug. p. 495. & ad Solin. p. 86. & 87.

VASCA, æ. f. [μεληπικὸς ἀυλὸς] Gloss. Latinogræc. conf. VASTA.

VASTAPES, Φυμινάλια. Idem Gloss. [i.e. Feminalia. V. Suid. in hac ipsa dict.

VASTUS, a, um. Adj. [ὠστρεμυγής] dicitur Quod modum amplitudinis excedit. Plaut. Amph. 4. 4. 1. suppos.

Quis tam vasto impete has fores toto convolsit cardine? Plin. lib.

10. Epist. 42. pr. Quum diversam partem provinciæ circumirem, Nicomediæ vastissimum incendium multas privatorum domos, & duo publica opera, &c. absumpsit.

Æquor vastum. Virg. 2. Æn. 780.

Altitudinem in vastiorem, ac velut profundum, invehi. Liv. 31. 1.

Antrum vastum. Virg. 1. Æn. 56.

Aper vastus. Claud. 2. Conf. Stil. 306.

Arma vasta. Virg. 10. Æn. 768.

Artus vasti. Virg. 5. Æn. 432.

Bellua vasta & immanis. Cic. 1. de Divin. 49.

Cæde vasta fessus. Virg. 6. Æn. 503.

Campi vasti. Virg. 3. Æn. 13.

Certamine vasto tendunt. Virg. 12. Æn. 553.

Crater vastus. Ovid. 12. Met. 216.

Forte fuit juxta, signis exstantibus asper,
Antiquus crater, quem vastum, vastior ipse
Sustulit Ægides.

Feræ vastæ. Ovid. 2. Met. 194.

Figuræ vastior elephanto. Cic. 1. de Nat. Deor. 98.

Fluctus vasti. Virg. 1. Æn. 337.

Hiatu vasto immanis spelunca. Virg. 6. Æn. 237.

Ictus vasti. Virg. 5. Æn. 198.

Impetus vastus. Hor. 4. Carm. 14. 30.

Ira vasta. Ovid. 10. Met. 551.

Iter vastum. Ovid. 14. Met. 438.

Latratus vastus & canorus. Columel. lib. 7. cap. 12.

Littera vastior, Confona duplex x. Cic. in Orat. 1537.

Moles vasta. Virg. 3. Æn. 656.

Molimen vastum. Ovid. 15. Met. 809.

Mundus vastus. Ovid. 1. Fast. 119.

Murmure vasto mare. Virg. 1. Æn. 249.

Onus vastum. Ovid. 1. Fast. 566.

Orbis vastus. Ovid. 2. de Arte Am. 78.

Pondus vastum. Virg. 5. Æn. 447.

Rupes vastæ. Virg. 1. Æn. 166.

Silentium vastum. Tacit. 3. Hist. 13.

Sinus vastus. Virg. 4. Georg. 362.

Tellus vasta. Valer. 2. Argon. 597.

Vires vastæ. Virg. 5. Æn. 368.

Vorago vasta. Virg. 6. Æn. 296.

Vulnera vasta. Lucret. lib. 5. 1289.

Animus vastus, Immenæ cupiditatis. Sallust. in Catil. 5. 5.

Homo vastus atque agrestis motu corporis, per contemptum. Cic. 1. de Orat. 115. Aut ita vultu motuque corporis vasti atque agrestes, ut etiam si ingeniis atque arte valeant, tamen in oratorum numerum venire non possint.

Vastus, Desertus. [ἐρημὸς, ἀνέστρετος] Actius, Hanc urbem ferro vastam faciet. Non.

Vastus locus a natura & humano cultu. Sallust. in Jugurth. 48.

Ager vastus & desertus. Cic. 2. de Lege Agr. 69.

India vasta & agrestis. Cic. 5. Tusc. 77.

Locus vastus & Coedificatus, contraria. Cic. in Partit. 36.

Oratio vasta atque hians, Auctor ad Herenn. lib. 4. 19.

Solitudo vasta. Cic. in Somn. Scip. 14. Et Liv. 1. 4.

VASTŪLUS, a, um. Adj. dimin. Apul. 2. Met. p. 128. Elmenh. Vegetis & vastulis corporibus fores nostras irruentes.

VASTE, [ἀχρὸς] ius,issime. Adv. Cic. 3. de Orat. 172. Id assequemini, si verba extrema cum consequentibus primis ita jungetis, ut neve aspere concurrant, neve vastius diducantur.

Vaste & rustice. Cic. 3. de Orat. 42. Sic majores, non aspere, ut ille quem dixi, non vaste, non rustice, non hiulce, sed presse & æquabiliter, & leniter.

Tumere vastius. V. ΤΥΜΠΟ.

VASTITAS, atis. f. Magnitudo. Columel. lib. 3. Pari tamen in hac terra vastitate belluas prognerari quis neget? Idem lib. 5. cap. 1.

Odoris vastitas. Plin. lib. 31. cap. 6.

Soli sterilis profundi vastitas. Senec. Herc. furen. v. 701.

Vastitas, Vastatio. [πρόσθεσις, Gl. L. G. & G. L. ἐρημία, G. L.] Actius, Propterea tot, tantasque habemus vastitates funerum. Non. 4. 482.

Cic. 1. in Catil. 12. Tecta urbis, vitam omnium civium, Italiam denique totam, ad exitium & vastitatem vocas.

Agrorum vastitas. Cic. 6. Verr. 114. Audistis, &c. quæ solitudo esset in agris, quæ vastitas, quæ fuga aratorum, &c.

Deflere iudiciorum vastitatem. Cic. de Clar. Orat. 21.

Deperire vastitatem. Cic. pro Flacc. 1.

Efficere vastitatem. Cic. in Pison. 85.

Inferre vastitatem. Cic. de Arusp. Resp. 3.

Reddere vastitatem. Liv. lib. 3.

Vastitas, νιζα, κινδ... Gloss. Latinogræc. [Id autem Pruriginem, articameve notat.

VASTITIES, ei. f. Idem. [ὠστρεμυγῆ] Apul. Cui in primis tanti corporis vastities horrore fuit. V. Non. 2. 891.

Vastities, Separatio, Destructio. Plaut. Pseud. 1. 1. 68.

Harum mihi voluptatum omnium, atque itidem tibi

Distractio, dissidium, vastities venit.

VASTITUDO, inis. f. [ἀναστάσις] Vastatio. Cato R. R. cap. 141. Ut tu morbos visos, invisosque, viduitatem, vastitudinemque, calamitates, intemperiasque prohibeas. Conf. Non. 1. c.

VASTIFICUS, a, um. Adj. [ἀναστρεπτικός] Quod vastitatem affert. Cic. 2. Tusc. 22.

Erymanthiam hæc vastificam abiecit belluam. Ex poeta.

VASTO, [πρόσθεσις, Gl. L. G. & G. L. λυμάνισμα, πολιερῶ, L. G.] are. Perdere, destruere. Cic. 9. Att. 7. Primum consilium est, suffocare urbem & Italiam fame, deinde agros vastare, urere, pecuniis locupletum non abstinere.

Agros vastare cultoribus. Virg. 8. Æn. 8. h. e. Abducendo cultores, vastos & desertos efficere. Servius.

Agros vastare & exinanire. Cic. 5. Verr. 119.

Iter alicujus vastare. Sil. lib. 3. 469.

Turbidus hic truncis, faxisque Druentia lætum

Vastavit ductoris iter.

Locum vastare & diripere. Cic. 4. in Catil. 13.

Mentem vastat conscientia. Sallust. in Catil. 15.

Omnia late vastare. Virg. 4. Georg. 16.

Omnia vastare ferro & incendiis. Cic. 1. in Catil. 21.

Regiones vastare. Cic. 5. Fam. 10.

Homo magis ad vastandum, quam ad vincendum paratus. Cic. 8. Att. 16.

VASTANS, antis. Partic. Liv. 8. 19. Vastans effuse Setinum.

Gothi Macedoniam vastantes. Eutrop. 9. 11.

VASTĀTUS, a, um. Partic. [ἀνάστρετος] Cic. pro Sext. 54. Lex erat lata, vastato atque relicto foro.

Fana vastata tumultu impior. Hor. 4. Carm. 4. 48.

Pascua vastata. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 168.

Urbs vastata defensoribus suis, pro Spoliata. Liv. 23. 30.

VASTĀBUNDUS, a, um. Adj. Ammian. 31. 8. Vastabundi omnes per latitudines Thraciæ pandebantur impune.

VASTATIO, ōnis. f. [πρόσθεσις, Gl. L. G. & G. L. λεηλασία, L. G.] Liv. 7. 15. Accessit ad eam cladem & vastatio Romani agri.

Possessionum vastatio. Cic. 2. in Catil. 18. Ergo in vastatione omnium tuas possessiones sacrosanctas futuras putas?

Defendere aliquid a vastatione. Cic. 10. Fam. 15.

VASTĀTOR, ōris. m. [πρόσθεσις, Gl. L. G.] ut, Trojæ vastator Achilles. Stat. 2. Achill. 318.

Aper vastator Arcadiæ. Ovid. 9. Met. 192.

Ferus vastator. Ovid. 11. Met. 395.

VASTĀTRIX, icis. f. Senec. Epist. 96. Luxuria terrarum marisque vastatrix.

VASTĀTŌRIUS, a, um. Adj. ut, Globus vastatorius. Ammian. 19. 19. Manus hostium vastatoria. Idem 18. 13.

VASTESCO, ēre. Inhorrescere, vel deferi. Acc. Phoenissis: Jussit proficisci exilium quovis gentium, ne scelere tuo Thebani vastescant agri.

V. plura apud Non. 2. 892.

VASTITO, are. Frequent. unde,

VASTITĀTUS, a, um. Partic. Ammian. 16. 5. Terræ vastitatæ. Ita legit Hadrian. Vales. ex MSS. Vulgo Vastatæ.

V A T

VĀTES, vel VATIS, is. c. [μάντις, μάντις, Gl. L. G. & G. L. ποιητής, οὐροφάνης, L. G.] a fando dictus est, quasi Fates; Divinator, sacerdos, & propheta. Plaut. Mil. 3. 3. 37.

Bonus vates poteras esse, quum quæ futura videas. Virg. 6.

Æn. 662.

Quique pii vates, & Phœbo digna locuti. Cic. 1. de Nat. Deor. 55.

Præfagia vatum. Ovid. 4. Trist. 10. 129.

Interpretari effata incognita fatidicorum & vatum. Cic. 2. de Legib. 20.

Pater vatum Latous. Stat. 1. Silv. 2. 200.

Peritus vates. Ovid. 1. de Arte Am. 29.

Pii vates. Virg. 6. Æn. 662. V. paulo supra.

Præfagi vates. Sil. lib. 16. 591.

Sacer vates. Hor. 4. Carm. 9. 18.

Terrifici vates. Virg. 5. Æn. 524.

Vates non raro femininum, ut Virg. 6. Æn. 211.

Cunctantem & vatis portat sub tecta Sibyllæ.

Infana vates. Virg. 3. Æn. 491.

Sanctissima vates præficia venturi. Virg. 6. Æn. 65.

Vates vates. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 338.

Vates, inquit Varro de L. L. 6. 3. Poetæ dicti sunt a viendis versibus. Viere enim vincere est. Columel. in præf. lib. 10. Ex voluntate vatis maxime memrandi. i.e. Virgilii. Cic. 1. de Divin. 114.

Versus, quos olim Fauni vatesque canebant.

Sic honor & nomen divinis vatibus. Hor. de Arte Poet. 400.

Attonitus vates. Hor. 3. Carm. 19. 14.

Corhurnatus vates, Poeta Tragœdiarum. Ovid. 2. Amor. 18. 18.

Lauriger vates. Stat. 1. Theb. 42.

Vates medicinæ. Plin. lib. 11. cap. 37. Herophilus medicinæ vates.

VATICINŌS, [φωναζόμενος, Gl. L. G. μαντιδορῶν, G. L.] at. Divinare, quasi Fatigare dictum, & fatum canere aut prædicere. Cic. 8. Att. 11.

Non multo, inquam, secus possum vaticinari. Idem 1. de Divin. 67. Illud, quod volumus, expressum est, ut vaticinari furor vera soleat.

Per furorem vaticinari. Cic. 1. de Divin. 34.

Interdum pro Ariolari, & quasi delirare ponitur. Cic. 2. Fam. 16. non procul a fine, Sed ego fortasse vaticinor, & hæc omnia meliores habebunt exitus: recorder enim desperationes eorum, qui senes erant adolefcente

lescente me. Eos ego fortasse nunc imitor, & utor ætatis vitio. Adde Plaut. Pseud. 1. 3. 176.

VATICINANS, antis. Partic. Ovid. 2. de Pont. 1. 62.

Jam nunc hæc a me, juvenum belloque, togaque Maxime, dicta tibi vaticinante nota.

VATICINATUS, a, um. Partic. Dep. Ovid. 6. Met. 157.

Nam fata Tiresia, venturi præscia, Manto Per medias fuerat, divino concita motu, Vaticinata vias.

VATICINATIO, ònis. f. [*μαντήα*, Gl. G. L.] Cic. 8. Att. 11. Nam pridie quidem, quoquo modo potueram, scripseram ipse eas litteras, quarum vaticinationem falsam esse cupio. Idem 3. de Nat. Deor. 10. Multa ex Sibyllinis vaticinationibus, multa ex Aruspicum responsis commemorare possum, &c.

Sortes, quæ vaticinatione funduntur. Cic. 2. de Divin. 70.

VATICINATOR, òris. m. [*χερμανδής*] Ovid. 1. de Pont. 1. 42.

Unde tamen vivat vaticinator habet.

VATICINATRIX, icis. f. legitur apud Pompon. Lætum de Sacerd. Rom.

VATICINIUM, i. n. Idem, quod Vaticinatio. Plin. 7. 52. Plena est vita his vaticiniis, sed non conferenda cum sæpe falsa sint. Et Solin. cap. 2. Evandri mater, quæ a vaticinio Carmentis dicta est. V. Borrich. in Cogit. p. 260.

VATICINUS, five **VATICINIUS**, a, um. Adj. [*μανηνός*] Quod ad vatem pertinet: ut, Liber vaticinus, vel vaticinius. Liv. 25. 1. Is & in concione Senatusconsultum recitavit, & edixit ut quicumque libros vaticinos, precatationesve, aut artem sacrificandi conscriptam haberet, eos libros omnes, litterasque ad se ante Calend. Apriles deferret. Alii legunt Vaticinios.

Furor vaticinus. Ovid. 2. Met. 642.

VATICANUS, i. m. fec. c. [*Ὀυανήσος*] collis in urbe Roma, dictus, inquit Festus, quod eo potitus sit Populus Romanus vatium responso, expulsi Hetrusci. In eo autem colle sita est S. Petri basilica. Is denique collis non longe est a theatro Pompeji, ut Porphyrio scribit apud Hor. 1. Carm. 20. 7. — simul & jocosa

Redderet laudes tibi Vaticani

Montis imago. Juven. 6. Sat. 343.

Et Vaticano fragiles de monte patellas. In Sapphico Horatii secunda corripitur.

De Vaticano agro, colle, & deo sic scribit Gellius lib. 16. cap. 17. Et agrum Vaticanum, inquit, & ejusdem agri deum præsidem appellatum acceperamus a vaticiniis, quæ vi atque instinctu ejus dei, in eo agro fieri solita essent. Sed præter hanc causam Marcus Varro in libris rerum divinarum, aliam esse tradit istius nominis rationem. Nam sicut Ajus, inquit, deus appellatus, araque ei statuta est, quæ est in hima nova via, quod eo in loco divinitus vox edita erat: ita Vaticanus deus nominatus, penes quem essent vocis humanæ initia: quoniam pueri simulatque parti sunt, eam primam vocem edunt, quæ prima in Vaticano syllaba est. Idcircoque vagire dicitur, exprimente verbo sonum vocis recentis. Hactenus Gellius. Augustinus tamen Vagitanum dixit deum, tanquam infantium vagitibus præidentem: unde vagire dicuntur. V. in VAGIO.

VATICANUS, a, um. Adj. ut, Ager Vaticanus. Cic. 2. de Lege Agr. 96. Campus Vaticanus. Cic. 13. Att. 33. Illum Vaticanum campum fieri quasi Martium campum.

Vallis Vaticana. Tacit. 14. Ann. 14.

VATILLUM, i. n. [*πατέμνη*, Gl. L. G. *πατέμνη*, G. L.] legit Salmasius in Hist. August. p. 336. pro Batillum. V. Varr. de R. R. 3. 6. In Gloss. prior. Vatillum, postea. Vacillum.

VATINIUS, i. m. [*Ὀυανήσος*] quum esset dignitati Ciceronis semper adversus, ita postea prævaluere amicitia, ut duobus judiciis publicis ab eo fuerit defensus. Auctor Valerius lib. 4. cap. 2. Hic quum esset impudentissimus, eleganter a Seneca de Const. 17. describitur Qui assiduus conviciis, inquit, depudere didicerat.

Vatinius, Beneventanus futor, distorti corporis, & artifex calicum vitreorum, qui quatuor rostra instar nasorum protensa habuerunt. V. Martial. 14. 96. Juven. 5. Sat. 46. & Tacit. 15. Ann. 34.

VATINIANUS, a, um. Adj. [*Ὀυανιανός*] ut, Carmina Vatiniana. Catull. 54. 2.

Odium Vatinianum, pro Capitali ac vehementer acerbo. Vatinus enim, in quem acerrime M. Tullius invecus est, in tantum odium Populi Romani pervenerat, jam detectis illius flagitiis, ut in proverbium cesserit; Odium Vatinianum. Catull. ad Calvum, 14. 3.

Nite plus oculis meis amarem,

Jucundissime Calve, munere isto

Odissent te odio Vatiniano. Erasmus. [i. e. Odio ipsius Vatinii.

VATIUS, i. m. Vatii sunt, Qui pedes extrorsus obtortos habent, iidem, ut arbitror, qui Valgi. Varro lib. 2. de R. R. cap. 9. de canibus loquens, Sint cruribus rectis, ac potius varis, quam vatiis. i. e. In se potius, & intorsus intortis, quam extrorsus. Plin. lib. 11. cap. 45. Vola homini tantum, exceptis quibusdam. Namque & hinc cognomina inventa, Planci, Plauti, Scauri, Panse: sicut a cruribus Vari, Vatiæ, Vatii: quæ vitia & in quadrupedibus. Legitur & Vacie, Vatinii. V. seq. dict.

VATIA, æ. f. Varro de L. L. 8. 5. Si quis puerorum per delicias pedes male ponere, atque imitari vatias cœperit, hos corrigi oportet. [Omni- nino Vacie, æ. m. est, nec Vatiis, i. m. vel Vatiis, a, um. vel Vatia, æ. f. Latina sunt. Ab hoc puto v. Vacillare esse ductum. Fuit autem, ni fallor, Cognomen gentis Serviliæ.

VATRAX, æcis. & **VATRICOSUS**, a, um. Adj. Qui crura vitiosa habet teste Nonio 1. 99. Lucil lib. 28. Ut si progeniem antiquam, qua est maximus Quintus Vacax, qua vatricosus vatrax.

VAVNIA, æ. f. [*Ὀυανία*] Italæ oivitas, Venetiæ propinqua; Ptolemæo auctore lib. 3. cap. 1. Vulgo *Lovino*.

U B E

UBER, uberior, uberrimus. Adj. [*ὑπόρως*, Gl. L. G.] Fertilis, pinguis, fecundus. Juven. 1. Sat. 87.

Et quando uberior vitiorum copia? Scribitur & Huber, quod

vide. [Sed in Nummis Quintili & Gallieni apud Oiscl. Tab. 73.

UBERTAS.

Actio uberior. Ulp. in l. 1. §. ult. D. De in rem verso.

Ætas uberior, Fecundior. Ovid. 15. Met. 208.

— neque enim robustior ætas

Ulla, nec uberior, nec quæ magis ardeat ulla est. De juventute.

Aqua. Cic. 3. Q. frat. 1. Ego locum æstate umbrosiorem vidi nunquam, permultis locis aquam profluentem, & eam uberem.

Aquis uberibus fecundus specus. Ovid. 3. Met. 31.

Ars. Cic. de Clar. orat. 32. Vir ornatus uberrimis artibus.

Arva uberrima. Valer. 1. Argon. 511.

Auctor uber & fecundus. Cic. in Orat. 15.

Cibaria uberiora facta sunt caritate. Cic. 5. Verr. 216.

Copia exilis & Uberrima contraria. Cic. 4. de Fin. 113.

Dona uberiora promissis. Ovid. 17. Epist. 222.

Fructus uberrimi, lætissimique. Cic. 2. de Nat. Deor. 156.

Fruges uberes. Hor. 4. Carm. 15. 5. Cic. de Clar. orat. 16. Ut ager, quum

multos annos quievit, uberiores efferre fruges solet.

Genis gravidis uberibusque effusæ lacrimæ. Ovid. ad Liviam 116.

Guttis uberibus flent omnia. Lucret. lib. 1. 350.

Honor uberior. Ovid. de Nuce 18.

Ingenium uberior. Ovid. 2. Trist. 74.

Uberes animi atque ingenii motus ad explicandum. Cic. 1. de Orat. 113.

Nam & animi, atque ingenii celeres quidam motus esse debent: qui & ad excogitandam acuti, & ad explicandum, ornandumque sint uberes, &c.

Litteræ Uberriores. Cic. 13. Att.

Morus uberrima niveis pomis. Ovid. 4. Met. 89.

Provincia uberrima supplicationibus, triumphisque. Cic. in Pison. 97.

Regna uberrima. Virg. 3. Æn. 106.

Rivi uberes lactis. Hor. 2. Carm. 19. 10.

Sententiæ uberes. Cic. 1. Tusc. 64.

Spes uberior. Cic. 1. de Orat. 13.

Spicis uberibus & crebris seges. Cic. 5. de Fin. 91.

Terris uberibus fertilis Umbria. Propert. lib. 1. 22. 10.

Plenus & uber ad dicendum Cic. de Clar. orat. Nemo plenior & uberior

ad dicendum fuit. Idem ibid. 121. Quis enim uberior in dicendo

Platone, Idem. 4. Acad. 118. Democritus huic in hoc similis, uberior in ceteris.

Ferax & uber locus in Philosophia. Cic. 3. off. 5. Nullus feracior in philosophia locus, nec uberior, quam de officiis.

Uberrimum & quæstuosissimum edictum. Cic. 5. Verr. 36.

UBERIUS, & **UBERRIME**, Adv. ut, [*ὑπερώς*] Uberius atque fufius aliquid disputare. Cic. 2. de Nat. Deor. 20. Et 4. Acad. Uberius explicata.

Loqui uberius. Idem 3. Fam. 11. Eadem illa fecerunt lætiora mihi tuæ litteræ: non solum quia planius loquebantur & uberius, quam vulgi sermo, &c.

Tractare uberrime. Idem 2. de Divin. 3. V. Quintil. 10. 3. & Tacit. 12.

Ann. 60.

UBERTIM, Adv. [*ὑπὲρ ὅρους*] Abunde. Catul. de Coma Berenice, 61.

Claud. de Laudib. Serenæ, 214.

Quis tibi tunc per membra tremor? quantæque cadebant

Ubertim lacrimæ?

UBER, Æris. n. [*ἔθαρ*, *μαρτίς* ἀλόγος ζῷος Gl. L. G. & G. L. *ἔθαρ*, L. G.] pro Mamma.

Distentum uber, Lacte plenum ad distensionem usque. Ovid. 13. Met. 826.

Grandius uber habet pecus vicinum. Ovid. 1. de Arte Am. 350.

Gravidum uber. Virg. 3. Georg. 317. Cic. 1. de Divin. 20.

Martia, quæ parvos, Mavortis semine natos,

Uberibus gravidis vitali rore rigabat.

Profusum uber, Lacte manans. Sil. lib. 4. 378.

Alere fetus ubere. Virg. 3. Ecl. 30. Binos alit ubere fetus.

Depulsus equus ab ubere matris. Virg. 3. Georg. 187.

Exhausto ubere spumat mulctra. Virg. 3. Georg. 306.

Pressare ubera palmis. Virg. 3. Ecl. 99. Virg. 3. Æn. 642.

— cavo Polyphemus in antro

Lanigeras claudit pecudes, atque ubera preffat.

Raptus ab ubere vitulus. Ovid. 4. Fast. 459.

Mammæ ubera. Lucret. lib. 5. 883.

Distenta ubera lacte. Virg. 4. Ecl. 22.

Equina ubera. Hor. Epod. 8. 8.

Inania ubera. Ovid. 10. Met. 391.

Lactantia ubera. Ovid. 7. Met. 321. V. LAC.

Lactea ubera. Virg. 2. Georg. 524.

Virgata ubera feræ Caspiæ. Sen. Herc. OEth. 2.

Ablatus uberibus. Plin. lib. 8. cap. 55.

Admovere ubera alicui. Virg. 4. Æn. 367.

Consumunt ubera vaccæ. Virg. 3. Georg. 178.

Demittunt ubera vaccæ. Virg. 2. Georg. 524.

Distentis uberibus manat humor lacteus. Lucret. lib. 1. 260.

Distentant ubera vaccæ, Multum implent lacte. Virg. 9. Ecl. 31.

Dare ubera alicui. Ovid. 4. Met. 324.

Ebibere ubera. Ovid. 6. Met. 342.

Siccare distenta ubera. Hor. Epod. 2. 46.

Sugere ubera. V. SUGO.

Tendunt ubera capræ. Virg. 3. Georg. 396.

Tenta ubera, Distenta, plena. Hor. Epod. 16. 50.

Uber & ubera, de homine, ut Juven. 6. Sat. 9.

Et potanda ferens infantibus ubera magnis.

Rapti ab ubere infantes. Virg. 6. Æn. 428.

Trahunt ubera infantes. Lucan. lib. 3. 352.

Uber, [*ἔθαρ*] pro Ubertate posuit interdum. Virg. ut 1. Æn. 535.

Terra antiqua, potens armis, etque ubere glebæ.

Fertilis ubere campus. Virg. 2. Georg. 185.

Lætum uber. Virg. 3. Æn. 95.

Agri uber. Virg. 7. Æn. 261.

— non vobis Rege Latino

Divitis uber agri, &c. Ubi Servius, Uber agri, ubertas.

Herbarum. Pallad. lib. 1. cap. 33. Pratis vero recentia stercora præficient ad uber herbarum.

Apum uber, Globus novi examinis ex ramo pendens. Palladius in Junio cap. 7. Quum se agmina in ramo, aut loco quocunque, suspenderint: si

unius

ubius uberis educatione pendebunt, noris aut unum regem esse universis, aut reconciliatis omnibus manere concordiam. Si vero duo, vel plura ubera suspendens se populus imitatur: & discordes sunt, & tot reges esse, quot velut ubera videris, confitentur.

UBEROSUS, a, um. Adj. [ὑπερβολή, Gl. L. G.] Idem quod Uber.

UBERTUS, a, um. Adj. Abundans. Gel. 7. 14. Sed ea ipsa genera dicendi jam antiquitus tradita ab Homero sunt tria in tribus: Magnificum in Ulyssæ, & ubertum, &c. Alii codd. legunt, Uber est.

Solum ubertum. Solin. cap. 34. [An Uberatum?

UBERTAS, atis. f. [ὑπερβολή, Gl. G. L.] Fertilitas, fecunditas, abundantia, copia, multitudo. ut, Opum ubertas. Sil. lib. 15. 412.

Agrorum ubertas. Cic. pro Lege Manil. 44.

Baccarum. Cic. 1. Tusc. 69.

Dicendi ubertas. Cic. in Orat. 12.

Ubertas in dicendo. 1. de Orat. 50. cui contraria Exilitas.

Mammarm ubertas. Cic. 2. de Nat. Deor. 128. Nuper nati mammas appetunt, earumque ubertate saturantur.

Pomorum ubertas & varietas. Cic. 2. de Nat. Deor. 258.

Soli ubertas. Plin. lib. 7. cap. 2.

Virtutis ubertas. Cic. 2. de Nat. Deor. 167. Siquidem satis a nostris & a principe Philosophiæ Socrate, dictum de ubertatibus virtutis & copiis.

Ubertas, copia, vilitas frugum. Cic. post red. ad Quir. 18.

Orationis ubertas, varietas, copia. Cic. pro Corn. Balb. 3.

UBERO, [ὑπερβολή, παίων] are. Uberem & fecundum facere. Plin. in Paneg. 32. Et cælo quidem nunquam benignitas tanta, ut omnes simul terras uberet foveatque.

Uberare fructus dicuntur, pro Uberes esse. Columel. 5. 9. Neque enim olea continuo biennio uberat. i. e. Fecunda & fertilis est.

Uberari, Pass. Pallad. Octob. 8. 3. Hoc velut coitu steriles arbores uberantur.

UBERATUS, a, um. Partic. Pallad. Feb. tit. 17. Surculi, qui inferendi sunt, sint novelli, fertiles, gemmis pluribus uberati.

UBERO, are. Idem quod Ubero. Eumenius pro Flavienf. cap. 9. Agros imber ubertat.

U B I

UBI, pr. br. Adv. loci, [ὅπου, Gl. L. G. & G. L.] significat In quo loco. Plin. lib. 12. cap. 14. Alexandriæ, ubi tura interpolantur.

Interrogative aliquando pronuntiatur. [ἔτι, Gl. G. L.] Ter. Eun. 5. 9. 20. Sed ubi est frater? c. præsto adest.

Ubi ego audiverim? Plaut. Amph. 2. 2. 116.

Relative nonnunquam. [ὅπου, Gl. G. L.] Virg. 1. Æn. 103.

— ubi Æacidae telo jacet Hector. Plaut. Truc. 1. 2. 38.

Infinite aliquando. [ὅπου, Gl. G. L.] Plaut. Truc. 3. 2. 30. Ter. Eun.

2. 3. 20. Sive adeo digna res est, ubi tu nervos intendas tuos. [i. e. Qua in re.

Ubi gentium, Interrog. Plaut. Merc. 2. 3. 97. Ubi nam est is homo gentium?

Ubi loci, pro In quo statu. Plaut. Capt. 5. 2. 5.

Propemodum ubi loci tuæ fortunæ sint, facile intelligis. Idem Merc. 5. 4. 26. Plin. lib. 7. cap. 24. ad finem, Ut inanis mens quærat ubi sit loci.

Ubi terrarum, pro Ubi. Cic. 5. Att. 10. Etsi mihi nihil erat propositum ad scribendum, quia quid ageres, ubi terrarum esses, ne suspicabar quidem.

Ubi nunc, interdum dicitur, quum aliquis velut oblitum se ostendit eorum, quæ promissit, πῶ δὲ συνήσας καὶ ὄρκια; Hom. lib. 1. aut 2. Il. H. St. Versus hic exstat Il. β. 339.

πῶ δὲ συνήσας πῶ καὶ ὄρκια βύθισται ἡμῖν;
Nunc ubi, &c. de illis Urbibus, quæ floruerunt & omnino extinctæ sunt apud quendam ποιητήν. Et ita Philo, πῶ δὲ ἡ Περσέως οἰκία; 370. Philonis. H. St.

Ubi, Temporis Adv. Postquam. Virg. 2. Æn. 790.

Hæc ubi dicta dedit. Ter. And. 2. 2. 19.

Ubi te non invenio, ibi ascendo in quendam excelsum locum.

Ubi semel quæ pejeraverit, ei credi postea, etiam si per plures deos juret, non oportet. Cic. pro Rabir. Post. 36.

Ubi primum, Statim ut. Ter. Eun. 4. 1. 14.

Hoc est signi, ubi primum poterit, se illinc subducet scio.

Ubi, Quando. Ter. Eun. 5. 5. 3.

Ubi fatias cœpit fieri, commuto locum. Ibid. 5. 9. 58. Ubi vis, accede.

Est, ubi id isto modo valeat. Cic. 5. Tusc. 23.

Ubi enim, More Græco interdum usurpatur, ut ὅπου γὰρ, quod significat Cum enim. Lucret. 3. 165.

— ubi enim propellere membra,
Corripere e fomno corpus, mutareque vultum;
Atque hominem totum regere ac versare videtur;
Quorum nil fieri sine tactu posse videmus:
Nec tactum vero sine corpore: nonne fatendum est
Corporea natura animum constare animamque? i. e. Cum ista
facere videamus animum, nonne corporeus erit? Turneb.

UBIUBI, [ὅπου ἄν, ὅπου δὲ ποτε, ὅπου ἄν, Gl. G. L.] compositum, pro Ubique. Cic. 1. Tusc. 70. Nunc ubiubi sit animus, certe quidem in te est. Ter. And. 4. 2. 1.

Jam ubiubi erit, inventum tibi curabo, & mecum adductum.

Ubiubi gentium. Plaut. Afin. 2. 2. 21.

Ubiubi, Statim ut. Plaut. Merc. 4. 5. suppos. 1. 24. Ubiubi erit inventa, mater redimet.

UBIQUQUE, [ὅπου ἄν ποτε, Gl. L. G. & G. L. ὅπου ποτ' ἄν, L. G. ὅπου ἄν, G. L.] i. e. In quocunque loco. Cic. 3. Att. 25. Ut te ante Calendas Januariarum, ubicunque erimus, sistas.

Ubique sunt. Cic. 7. Verr. 172. Omnes hoc loco cives Romani, & qui adsunt, & ubicunque sunt, vestram severitatem desiderant.

Ubique visum. Plin. lib. 10. cap. 4. Ova hic consecratur aquilæ aviditate malefica: at illa ob hoc rapit ubicunque visum.

Ubique opus sit obsequi. Ter. Heaut. 3. 3. 17.

Ubique factum est, improbe factum est. Cic. 5. Verr. 217.

Ubique gentium. Cic. 1. de Nat. Deor. 123. Nihil est enim virtute

amabilius: quam qui adeptus erit, ubicunque erit gentium, a nobis diligetur.

Ubique locorum. Hor. 1. Epist. 3. 34.

— ubicunque locorum

Vivitis, indigni fratrum rumpere fœdus.

Ubique terrarum. Cic. 2. Philipp. 113. Qui, ubicunque terrarum sunt, ibi est omne Reip. præsidium.

UBINAM, [πῶ ἄρα, Gl. G. L.] Servius in 1. Æn. 116. de accentu hujus dictionis, & aliis sic dicit; Pronuntiationis causa contra usum Latinum, syllabis ultimis, quibus particulæ adjunguntur, accentus attribuitur: ut hujusce, ubinam.

Ubinam gentium. Cic. 1. in Catil. 9. O dii immortales, ubinam gentium fumus?

UBIVIS, [ὅπου ἄν βύλη, Gl. G. L.] Cic. 14. Att. 22. Qui mihi videntur ubivis tutius,

quam in Senaru fore.

Nemo est, quin ubivis, quam ibi, ubi est, esse malit. Cic. 6. Fam. 1.

Ubivis gentium. Ter. Hec. 3. 1. 4.

Solet & divise scribi. Hor. 1. Serm. 4. 74.

Non ubi vis coramve quibuslibet.

UBIQUE, [πανταχῶς, Gl. L. G. & G. L. πανταχῶς, L. G.] In omni loco.

ut, Ubique terrarum, locorum, gentium. Virg. 1. Æn. 605.

— grates perfolvere dignas

Non opis est nostræ, Dido, nec quicquid ubique est

Gentis Dardaniæ.

UBIQUAQUE, Apul. de Mundo p. 69. Elmenh. Omnia, ubiquaque gerentur, otacustarum delatione discebant.

UBI, orum. m. [ὄβρις, Gl. L. G.] inter Galliæ Belgicæ populos ad Rhenum, Colonia Agrippinensi finitimi ponuntur. Plin. lib. 4. cap. 17. V. Tacit. 12. Ann. 27. & 4. Hist. 28.

U C A

UCALĒGON, ontis. m. [Ὀυκαλέγων] Nobilis Trojanus, qui tempore Trojani belli ob senium abstinebat armis, ut scribit Homerus lib. 3. Iliad. Inde, ut scribit Servius, Virg. 2. Æn. 312. rem donaus ad personam transtulit, dum ait,

— jam proximus ardet

Ucægon: Sigæa igni freta lata relucet.

U C I

UCIA, æ. f. [Ὀυκία] Ptolemæo lib. 2. cap. 4. Plin. lib. 3. cap. 1. Ucia, Hispaniæ civitas.

U D

VDL. Videlicet.

U D O

UDO, ōnis. m. Udone, de quibus Ulpianus titul. de aur. & arg. leg. his verbis, Alia causa est udonum, quia usum calceamentorum præstant: calceamenta sunt ex hircinis pilis contexta. Pro hac voce alii Undonum, alii Odonum, alii OEdorum legunt, perperam omnes ut Turnebo videtur. De udonibus Martial. scripsit, lib. 14. 140.

Non hos lana dedit, sed olentis barba mariti. V. Cujac. Ob. serv. 10. 40. Salmaf. ad Lamprid. cap. 4. Scalig. ad Hesiod. 'Eg. v. 542.

UDUS, ūda, um. Adj. [ὕδατος, βρεγρῆς, Gl. L. G.] quasi Sudum, a sudando; dicitur Humidum. Virg. 3. Georg. 388.

Nigra subest udo tantum cui lingua palato. Plin. lib. 24. cap. 15. Folia epiphoris imponuntur cum polenta supposito udo linteolo.

Udus osculis. Martial. lib. 8. 44.

Aqua udus. Martial. lib. 11. 22.

Campi udi. Sil. lib. 8. 509.

Capilli udi. Ovid. 5. Met. 513. al. Passi.

Genæ udæ. Ovid. 2. Fast. 406.

Humus uda. Hor. 3. Carm. 2. 23.

Luminibus udis respiciens, Suffulis lacrimis. Propert. lib. 2. 7. 10.

Pomaria uda mobilibus rivis. Hor. 1. Carm. 7. 13.

Terra uda viret gramine. Ovid. 2. Amor. 6. 50.

Ver udum, Pluvium. Virg. 3. Georg. 429.

Via uda. Lucan. lib. 3. 85.

Aleator udus, Vino plenus, Bene potus. Martial. lib. 5. ult.

UDO, are. Udu seu humidum facere. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 12. Quæ udanda sunt corporis, vino foveantur: quæ siccanda sunt, melle detergantur.

UDOR, ōris. m. [ὕδατος, Gl. G. L.] Varro de L. L. 4. 5. Udor aquæ vis deorsum. Alii legunt aliter. V. not. Gothofrid. p. 1580.

V E

VE. Veteranus, Vefuntini. VE. COS. Veteranus Consul. [VECOS. ut VEFLAMEN. q. V.

VE, [πῶ, Gl. L. G.] disjunctiva conjunctio est, id significans, quod Aut. Cic. 6. Att. 1. Appius enim ad me ex itinere, bis, terve, litteras miserat.

Quum eam tempestas vetustasve consumpserit. Cic. 1. de Legib. 7.

Suaves gravesve sententiæ. Cic. in Orat. 150.

Omnia, quæ fiunt, futurae sunt. Cic. 2. de Divin. 19.

Ne quid plus minusve dicat. Cic. pro Flacc. 12.

Geminata eleganter postponitur negative. Cic. 1. Fam. 9. Peto a te, ut id a me, neve in hoc reo, neve in aliis requiras. Idem 3. de Orat. 169.

Componere & struere verba sic, ut neve asper eorum concursus, neve hiulus sit, sed quodammodo coagmentatus & lævis.

Geminata interdum idem est quod Vel. Ovid. 15. Met. 215.

— nec quod fuimusve, fumusve,

Cras erimus. Adde 5. Fast. 110.

De hac particula vide plura apud Gellium lib. 4. cap. 12.

V E C

VECORIS, ordis. Adj. [ἄνευ, ἑμμελές, Gl. L. G.] quasi Sine corde; Qui, ut ait Festus, est malus, turbatque cordis. Macrob. lib. 6. Saturn. cap.

cap. 8. Vecors, & Vefanus, privationem significant sanitatis & cordis. Ve enim particula tum intensionem significat, tum minutionem. Cic. 1. Tusc. 18. Aliis cor ipsum animus videtur, ex quo excordes, vecordes, concordeseque dicuntur.

O vecors & amens! Cic. in Pison. 21.

Juvenes vecordes. Sen. Theb. 1.

Audacia vecors. Liv. 28. 22.

Furor vecors. Catul. ad Aurel. 16. 14.

Libelli vecordes. Tacit. 2. Ann. 30.

Libido vecors. Sen. Troad. 4.

Mens vecors agitur furiis. Ovid. in Ibin, 345.

Rixam vecordem excitare. Catul. ad Ravidum, 18. 4.

Vox vecors. Liv. 4. 49. Audita vox ejus in concione stolidi, & prope vecors.

Vecors, pro Dolofo & astuto. Cic. in 2. Tusc. 20. Vecors OEneii partu edita. Hoc est Deianira OEneii filia, dolofo & astuta. Sic enim *δολοφῆς* a Sophocle vocatur, a quo hunc verbum convertit Cicero. Interim notandum est partum hic viris etiam tribui more Græcorum, apud quos etiam *παῖς* de viris usurpatum reperitur. Turneb.

Compar. Aurel. Vict. de Cæs. 40. 17. Agrestibus parentibus vecordior.

Superl. Cic. pro Domo sua 141. Itaque istius vecordissimi mentem curam metumque terrebant.

Scribitur & Vecors, & in Gloss. utroque modo.

VECORDIA, æ. f. [*ἡνείκα*, Gl. L. G. & G. L.] Pravitas cordis. H. St. Ter. And. 4. 1. 2.

Tanta vecordia innata cuiquam ut fiet, &c. Sallust. Catil. 15. extr. Igitur color exanguis, frædi oculi, citus modo, modo tardus incessus, prorsus in facie vultuque vecordia inerat.

Pulsat te vecordia. Ovid. 12. Met. 228.

VECTIARIUS, VECTICULARIUS, V. VECTIS.

VECTIBILIS, VECTIGAL, VECTIGALIARIUS, VECTIGALIS, VECTIGALIUM, V. IN VEHŌ.

VECTIS, is. m. [*μυχλὸς σιδηρὸς*, Gl. L. G. *μυχλὸς λιδεργῆς*, G. L.] dicitur Quod manibus percutiendo vehatur. Est enim Palus e ferro, sive ligno, grandior, rusticis, & fabris cæmentariis ad multa necessarius. Cæs. 2. Bell. Civil. 11. Saxa, quam maxima possunt, vectibus promovent, præcipitataque muro in musculum devolvunt. Cic. 1. de Nat. Deor. 19. Quæ molitio, quæ ferramenta, qui vectes, quæ machinæ, qui ministri tanti muneris fuerunt? Hor. 3. Carm. 26. 7.

Demoliri signum, ac vectibus labefactare conantur. Cic. 6. Verr. 94.

Vectis [*μυχλὸς βάρης*, Gl. G. L.] Prelum. Vectes, (inquit Bud.) Baculi sunt validi, per mediam machinam trajecti, quibus manu ductis machina, dum versatur, fumen ductuarium adolvit. Ab his vectibus Vectiarii dicti sunt homines, qui vectes versanda fucula manu ducunt. V. SUCULA.

Vectes, [*μυχλοὶ θύρας*, Gl. G. L.] etiam sunt, Seræ, seu Obices ex ligno vel ferro, quibus ostia clausa muniebant. Virg. 7. Æn. 609.

Centum ærei claudunt vectes, æternaque ferri

Robora. V. Prudent. Cathem. 9. 70.

VECTIARIUS, i. m. Qui torcularia premit vectibus. Vitruv. lib. 6. cap. 8. Ipsum autem torcular, si non cochleis torquetur, sed vectibus & prelo premitur, ne minus longum pedes quadraginta constitatur. Ita enim erit vectiario spatium expeditum.

VECTICULARIUS, a, um. Adj. [*πιχωρύχῃ*] unde, Vetricularia vita dicitur eorum, qui vectibus parietes perfodiunt alienos, furandi gratia. Cato, Vetriculariam vitam vivere, est Repente largiter habere, repente nihil. Festus.

VECTIS, [*Οὐδίνης*] Insula Britannici maris, ut scribit Ptolemæus lib. 2. cap. 3. *Wigbe* incolæ vocant, in qua sunt oppida *Neuport* & *Yarmouth*. Scribitur etiam Vecta & Victesis.

VECTO, æ. VECTURA. V. VEHŌ.

VECTŌNES, um. m. [*Οὐετῶνες*] Hispaniæ populi, Vaccæis & Celtiberis proximi, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 3. Horum meminit Lucan. lib. 4. 9.

Vectonesque leves, profugique a gente vetusta &c. Alii Vettones.

V. Bos. ad C. Nepot. 22. 4. 1.

V E D

VEDIUS, i. m. quasi Malus divus. Vedius, id est, Pluton, quem etiam Ditem Vejovemque dixere. Mart. Capella 2. p. 40. conf. infra VEGRETUS.

VEDRA, æ. [*Οὐεδρα*] Fluvius Britannicæ insulæ, Ptolem. lib. 2. cap. 3. *Were* vulgo.

V E F

VEFLAMEN, inis. m. Flaminalis, qui functus est Flaminio, ad differentiationem ejus, qui dicitur Flamen perpetuus. Grut. Inscript. p. 374. n. 1. C. MVTIVS. BRVTIANVS. FAVSTINVS. ANTONIANVS. VEFLAM. AVG. &c.

V E G

VEGRO, ui, [*Ζωροισία*] ære. Nonius, 2. 876. Veget pro vegetat, vel erigit, vel vegetum est. Pomponius, Animos Venus veget voluptatibus. V. Lucret. 5. 553. & 1297. Uspitatus est nunc Vigere.

In Sallustii prologo belli Catilinarii, Veget. in edit. Carriouis ex vet. lib. pro Eget, Altrum alterius auxilio veget. H. St. Exitant cap. 1. extr. Ubi pro Palmerii conjectura venditat Cortius. Non dubito, quin Veget, vel Viget Sall. scripserit, ex quo facile librarii Eget & Indiget fecerunt. V. ipium Palmer. Spicileg. p. 25. edit. Feyrabend.

VEGĒTUS, a, um. [*ἀκμῆζων*, Gl. L. G. *ἀκμῆζον*, G. L.] Quod sanum & incolume est: & ad corpus proprie pertinet. Gell. lib. 3. 1. Quid igitur, inquit, dicimus, quod multos videmus esse pecuniæ cupidos, & eosdem cum corpore esse vegetos & valenti? Cic. 10. Att. 18. Tu, quoniam quartana cares, & non solum morbum removisti, sed etiam gravedinem, te vegetum nobis in Græcia fiste, & litterarum aliquid interea.

Inter Vegetum & Vigens hoc interest: quod Vegetum sit incolume; Vigens forte. Nam vegetum corporis: vigens etiam animi possumus dicere. Ex Nonio 5. 44. [Quem sequentibus exemplis refellere licet.

Ingenium vegetum. Liv. 6. 22. Sed vegetum ingenium in vivido pectore vigeat.

Mens vegeta, Viva, integra; apud Cic. 1. Tusc. 41. Horum igitur aliquid animus est, nec tam vegeta mens, aut in corde, cerebrove, aut in Empedocleo sanguine demersa jaceat.

Oculi vegeti. Suet. Cæs. cap. 45. Nigris, vegetisque oculis, valetudine prospera.

Pulsus vegetus venarum, pro Vehementi, opponitur Languido. Valer. Max. lib. 5. 7. ext. 1.

Præbere se vegetum & acrem ad aliquid faciendum. Cic. 1. de Divin. 61. Ut illa tertia pars rationis & mentis eluceat, & se vegetam ad somnium acremque præbeat: tum ei visa quietis occurrent tranquilla atque veracia.

Compar. Columel. lib. 6. cap. 20. Neque enim alio distat bonus taurus a castrato, nisi quod huic torva facies est, vegetior aspectus, breviora cornua. conf. Valer. l. c.

Superl. Plin. lib. 18. cap. 26. Hoc intervallum temporis vegetissimum agricolis, maximeque operosum est.

Vegetus in Gloss. Latinogræc. & *λυσσῶν* redditur. [Puto, aut *ἀκμῆζον* scribendum, aut in Latino Vedius.

VEGES, ætis. Idem quod Vegetus. Liv. 21. 43. A tergo Alpes urgent: vix integris vobis ac vegetibus transitæ. Vetus exemplar habet Vigentibus. Vegetis rectus occurrit in Gloss. Latinogræc.

VEGĒTO, ære. Fortificare, recreare, vegetum facere, conservare, seu longo tempore sanum tueri. Gellius 17. 2. Memoriae vegetandæ gratia. Quod dicimus, Bonæ memoriæ faciendæ gratia. Adde Mart. Capell. 3. p. 233.

VEGETĀTUS, a, um. Partic. Prudent. Cathem. 10. 7.

— elementa

Tibi dum vegetata coheret.

VEGETATIO, ōnis. f. Apul. de Asino aureo lib. 1. pr. Ut etiam fatigationem sedentariam incessus vegetatione discuterem.

VEGETĀTOR, ōris. m. Aufon. Ephemer. v. 16.

Irrequies, cuncta ipse movens, vegetator inertum.

VEGETĀMEN, inis. n. Prudent. Hamartig. v. 75.

Sunt tria nempe simul, lux, & calor, & vegetamen.

VEGETĀBĪLIS, e. Adj. Quod vegetari potest. ut, Planta, radix vegetabilis. Ammian. 22. 8.

Flabra vegetabilia. Mart. Capel. 3. p. 223.

VEGETĀTIVUS, a, um. Adj. Idem. ut, Anima vegetativa, apud Philosophos.

VEGETI, orum. m. Asiæ populi, Murrhanis, Cappadocibus, Comagenis & Armeniis vicini, ut scribit Pomponius Mela lib. 1. 2.

VEGETIUS, i. m. Flavius Renatus, comes Constantinopolitanus, scripsit ad Valentinianum principem libros quinque. Epitomen videlicet institutionum rei militaris, de commentariis Catonis, Augusti, Trajani, & Hadriani principum, ac Frontini. Ex Raphaelis Volaterrani lib. 22. P. Vegetius Mulomedicinæ quatuor libros scripsit, editos a Sambuco 1574.

VEGRANDIS, e. Adj. [*ἐναύξητῃ*] Festus, Vegrande significari alii ajunt male grande, ut vecors, vefanus, mali cordis, maleque sanus. Alii parvum sive minutum: ut quum dicimus vegrande frumentum. Et Plaut. in Cistell. Qui nisi iteres, nimium is vegrandi gradu. Haftenus Festus. Varro lib. 2. de R. R. cap. 2. Quod quæ postea concipiunt, vegrandes sunt atque inbecillæ.

Vegrande, Valde grande. Lucil. lib. 26. Non idcirco extollitur, nec vitæ vegrandi datur. Nonius 2. 884. Antiquum.

Farra vegrandia. V. FARE.

V E H

VEHA, V. VEHŌ.

VEHĒMENS, entis. Adj. [*σφοδρὸς*, Gl. L. G. & G. L. *γενναῖος*, *δυνατὴς*, L. G.] Alacer, Gravis, magnus, urgens. Gell. lib. 16. cap. 5. & Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 8. Ve particula tum intensionem significat, tum minutionem. Nam vetus & vehemens, alterum ab ætatis magnitudine compositum elisumque est: alterum a mentis vi atque impetu dicitur. Ter. Andr. 1. 1. 123.

— ne hæc quidem

Satis vehemens causa ad objugandum. Idem Heaut. 3. 1. 31.

Vehemens in utramque partem, Menedeme. es nimis.

Dea vehemens. Catull. ad Licinium, 48. 21. Coalescunt primæ duæ syllabæ in Vehemens.

Natura nimium & vehemens feroxque. Cic. in Vatin. 4.

Hoc genus & acrimoniam habet in se, & vehementissimum est. Auctores ad Herenn. lib. 4. 41.

Exordium dicendi vehemens & pugnax. Cic. 2. de Orat. 317.

Incitatione quadam acri & vehementi inflammari. Cic. 2. de Orat. 183.

Litteræ vehementes, Acres, acerbæ. Cic. 6. Verr. 41. Litteræ mittuntur isti a patre vehementes, ab amicis item, videret quid ageret, de Diodoro quo progrediretur.

Metu vehementi commota mens. Lucret. lib. 3. 153.

Opera vehemente minister. Hor. 1. Epist. 13. 5.

Oratio vehemens & atrox, cui Oratio lenitatis & mansuetudinis opponitur. Cic. 2. de Orat. 200.

Violentia vehemens. Lucret. lib. 3. 481.

Usus vehemens. Hör. 2. Epist. 2. 120. Contrahuntur duæ primæ syllabæ breves in unam longam. V. Lucret. 3. 153.

Lupus vehemens. Hor. 2. Epist. 2. 28.

Palus vehemens, Validus. Columel. lib. 4. cap. 12.

Statumina vehementiora. Columel. 4. 16.

Vitis vehemens. Columel. lib. 3. cap. 1. Vehemens Columellæ, non solita frequentique significatione pro Luxuriante exuberanteque ponitur, ut cum ab eo scribitur, Terræ densæ vehementem multaque materia frondentem. Nam ei opponit Vitem rari farmenti. Iterum, Unde etiam materiae vehementissimæ reperiuntur, aut in capite vitis, aut in crure vicino radicibus. Hic Vehementissimas materias dicit Luxuriantes & maximas, in quibus & prolixissima dixit esse flagella & productissima farmenta. Fortasse etiam, inquit Turnebus, non dissimili notione & significatu Horatius dixit de nitido elegantique usu, 2. Epist. 2. 120.

Vehemens & liquidus puroque simillimus amni. Quod ferax sit & fecundus in producendis rerum vocabulis, semperque aliquid ad-

vehat,

vehat, & ut amnis vehemens exundet. Hæc Turnebus contra aliorum interpretum sententiam.

VEHEMENTER, Adv. [*εφιδρως, σφοδρως*, Gl. G. L.] Acriter, admodum. Cic. 8. Philipp. 16. Vehementer me agere fateor: iracunde, nego. Lucret. lib. 4. 821.

Quæ vehementer, acriter, animose fiunt. Cic. 4. Tusc. 50.

Quintum puerum accepi vehementer. Cic. 10. Att. 5. i. e. Severe. *Je l'ay bien senté.*

Admirari vehementer. Cic. 4. Acad. 63.

Adversari vehementer. Cic. 7. Verr. 81.

Agi autem de summa prorsus vehementer & severe volo. Cic. 16. Att. 14. i. e. Summam mihi debitam volo acerrime exigi, etiam sponforibus appellatis.

Displicet vehementissime. Cic. 4. Acad. 133.

Dolet vehementer. Ter. Adelph. 4. 5. 48.

Excusare vehementer. Cic. 3. Verr. 103. Me vehementer excusatum volo, non negligentia mea fore, &c.

Exercere se vehementer in aliqua re. Cic. 1. de Orat. 152.

Expectare vehementer litteras alicujus. Cic. 11. Fam. 15.

Fefellit vehementer. Cic. 12. Fam. 15. Quæ res nos vehementer fefellit.

Infanire vehementer. Plaut. Merc. 4. 6. 19.

Invehi vehementer. Cic. 6. Verr. 8. Sed quid ego tam vehementer invehor?

Iraisci vehementius. Curt. 6. 9. 2.

Minari vehementer. Cic. 6. Verr. 149. Nisi restituisent statuas, vehementer iis minatur.

Pertinet vehementer ad rem aliquam. Varro 1. de R. R. cap. 55.

Repugnare vehementer. Cic. 4. Acad. 41. Idem 5. de Finib. 77. Nam illud vehementer repugnat, eundem esse beatum, & multis malis oppressum.

Vindicare severe ac vehementer. Cic. 7. Verr. 132. Fateor, non modo in focios, sed etiam in cives militesque nostros, persæpe esse severe ac vehementer vindicatum.

Velim vehementer. Ter. Eun. 5. 9. 39.

VEHEMENTIA, æ. f. [*σφοδριότης*, Gl. G. L.] Acrîtudo. Plin. lib. 13. cap. 8. Flore candido cum vehementia odoris.

VEHEMENTESCO, [*παροξυνουμαι*] ère. Cæl. Aurel. Tard. 4. 6. Cum viderint fluorem vehementescere. Idem 1. 2. Passio vehementescit.

VEHES, **VEHIA**, **VEHIS**, V. **VEHO**, vehis.

VEHO, veki, vectum, [*εχρημαι, ημεζω*, Gl. G. L.] ère. proprie de Navi, equo, ceterisque quadrupedibus & plaustris dicitur. A. Vehiare Ofco verbo. Plaut. Mostel. 3. 2. 95.

Magni sunt oneris: quicquid imponas, vehunt. Idem Bacch. 1. 1. 73.

Nam ut e navi vecta es, credo, timida es. B. aliquantum, foror.

Curru vehere aliquem. Ovid. 15. Epist. 91.

Curru vehi. Cic. 1. Tusc. 113. Quum enim illam ad solenne & statutum sacrificium curru vehi jus esset.

Curru quadrigarum vehi. Cic. 2. de Divin. 144. Cursor ad Olympia proficisci cogitans, visus est in somnis curru quadrigarum vehi. Mane ad conjectorem.

In curru vehi. Ovid. 4. Trist. 2. 47.

Dorso cornipedis vehi. Senec. Hippol. 6.

Equo vehi. Ovid. 3. de Arte Am. 777.

Parva vehatur equo.

Equus, in quo vehebar, mecum una demersus, rursus apparuit. Cic. 2. de Divin. 140.

Navi vehimur. Lucret. lib. 4. 388.

Phafelis pictis vehitur circum sua rura. Virg. 4. Georg. 289.

Per maria vasta vehunt ratibus. Plin. lib. 12. cap. 19.

Per æquora fraterna vexerat Europen taurus. Martial. de Spect. 16. Cic. 1. de Nat. Deor. 79.

Carpenta vehebant matres Ausonias. Ovid. 1. Fast. 619.

Fructus vehere ex agris. Liv. 21. 43.

Sex motibus vehi. Cic. de Univerf. 41. Ita totum animal movebatur illud quidem, sed immoderate & fortuito, ut sex motibus veheretur.

Bella vehere trans pontum. Senec. Thyest. 1.

Cibum ore vehit formica, Gestat. Ovid. 1. de Arte Am. 94.

Fortunam atas vehit. Lucret. lib. 3. 1098.

Ventrem gravem vehere. Ovid. 9. Met. 684.

Vehitur oratio tanquam in mari, per translatioem. Cic. 1. Tusc. 73.

Itaque dubitans, circumspiciens, hæsitans, multa adversa revertens, tanquam ratis in mari immenso, nostra vehitur oratio.

Pretium vehendi. Ovid. 2. Fast. 215.

VEHENS, entis. Partic. [*ερχων*] Cic. de Clar. Orat. 331. Sed in te intuens, Brute, doleo, cujus in adolescentiam, per medias laudes quasi quadrigis vehentem, transversa incurrit misera fortuna Reip.

Delphinus vehens. Gell. 16. 19. extr.

Equo vehentes. Idem 5. 6.

Plaustrum vehens. Justin. 11. 7. 13.

VECTUS, a, um. [*ημεθεως*, Gl. L. G.] aliud Partic. ut,

Diverfa per æquora vecti. Virg. 1. Æn. 180.

Multa per æquora vectus. Catull. ad fratris tumulum, 98. 1.

Apes vectæ liquidum trans æthera. Virg. 7. Æn. 65.

Jumentis junc-tis vectus. Nepos 20. 4. 2.

In nave vectus. Nepos 12. 4. 3.

Vehiculo vectus. Patere. lib. 2. 59.

VECTIO, ònis. f. [*ερχις*] Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Efficimus etiam domitu nostro quadrupedum vectiones.

VECTUS, ùs. m. [*ερχις*, Gl. G. L.] Idem.

VECTOR, òris. m. Qui vehit. Ovid. 1. Fast. 433.

Ecce rudens rauco Sileni vector affellus

Intempestivos edidit ore sonos.

Cæli vector. Senec. Medea v. 1968.

Fulminis vector, Aquila. Stat. 9. Theb. 858.

Vector, [*παραμυς*, Gl. L. G.] qui nave transvehit, Portitor.

Timidi & perterriti vectores. Cic. 3. de Nat. Deor. 89. Idemque, cum ei naviganti vectores, adversa tempestate timidi & perterriti, dicerent, non injuria sibi illud accidere, qui illum, &c.

Vector, [*επιβατης*, Gl. L. G. & G. L.] Qui in aliena navi, vel equo, vel plaustrum vehitur pretio. Quintil. In corpore projecto, In navim filii

VOL. IV.

mei male permutatus vector imponor.

Vectores, metaphoricòs pro Civibus. Cic. 2. Att. 9. Male vehi malo, alio gubernante; quam, tam ingratiss vectoribus, bene gubernare.

Vector, Eques. Ovid. 3. de Arte Am. 555.

Sed neque vector equum, qui nuper sensit habenas,

Comparibus frenis, artificemque regat. Adde 1. Trist. 3. 115.

VECTRIX, tris. f. Paulinus Nolanus Epist. 49. 8. Vectricem draconis Epidauro navem venerantur.

VECTORIUS, a, um. Adj. ut, Vectoria navigia, pro Majoribus. Cæf. 5. Bell. Gall. cap. 8. Quia in re admodum fuit militum virtus laudanda, qui vectoriis, gravibusque navigiis, non intermisso remigandi labore, longarum navium cursum adæquaverunt.

Navicula vectoria. Suet. Cæf. cap. 63.

VECTARIUS, a, um. Adj. [*εχηρικός*] ut, Vectarius equus, Qui vehit, aptusque est ad vehendum. Varro 2. de R. R. cap. 7.

VECTIBILIS, e. Adj. Sen. 3. Nat. Quæst. 25. Aquæ medicatæ, & ob hoc ponderosæ: & ipsius insulæ materia vectibilis. Al. Vectabilis.

VECTURA, æ. f. [*φορετρα, φορετρον*, Gl. L. G. & G. L.] Varro de R. R. lib. 2. cap. 7. Equi, quod alii sunt idonei ad rem militarem, alii ad vecturam, alii ad admiffuram, &c. Cic. 1. Att. 3. Misimus qui pro vectura solveret. Et 3. Verr. 147. Longa difficilique vectura.

Exercere aut locare vecturas navium. Papin. in l. Si urbana. D. de conduct. indeb.

Facere vecturam, Vehendo parare sibi lucrum. Quintil. in Pastu cadaverum.

Vivere vecturis. V. Vellaturam facere, in VELLA.

Vectura, [*ναυλον*, Gl. L. G.] Merces vehendi. Ulpian. in l. Ex conducto. §. Item. D. Locati, Item quum quidam, nave amissa, vecturam, quam pro invecto nauta acceperat, repeteret: rescriptum est ab Antonino Augusto, non immerito procuratorem Cæsaris vecturam ab eo repetere, quum munere vehendi functus non sit. Idem in l. Si quis pro uxore. D. de donationibus inter virum & uxorem. Papinianus scripsit, vecturas uxoris & ministeriorum ejus, virum, itineris sui causa datas, repetere non posse. V. Plaut. Most. 3. 2. 138.

VECTURARIUS, i. m. Qui præest vecturis. Theod. Cod. l. 14. 6. Vecturarios præcipimus trecentos boves dare.

VECTO, [*επιολω*] ære. frequentat. Gell. lib. 16. cap. 19. Dorso super fluctus edito vectavisse. Propert. 3. 2. 46.

Corpora vectare carina. Virg. 6. Æn. 191.

Vector, [*ημεταφορας*, Gl. G. L.] Gestor. q. V.

Equo vectari. Ovid. 8. Met. 374.

Humeris vectari. Hor. Epod. 17. 74.

VECTATUS, a, um. Partic. Liv. 35. 35. Paulisper cum tyranno vectatus.

In orbe vectatus. Manil. 2. 138.

VECTATIO, ònis. f. Suet. Calig. cap. 3. Gracilitas crurum paullatim repleta assidua equi vectatione post cibum. Et Senec. de Tranquil. anim. cap. 15. Aliquando vectatio iterque vigorem dabunt.

VECTABULUM, i. n. [*εχημα*] Idem quod Vehiculum. Gell. lib. 29. cap. 1. Jumentum quoque, non id solum significat, quod nunc dicitur, sed vectabulum etiam, quod adjunctis pecoribus trahebatur.

VECTACULUM, i. n. Idem. Tertull. de Anima cap. 53. Auriga corporis, spiritus animalis, deficientis vectaculi nomine, &c.

VECTITO, ære. Aliud frequentat. Arnob. 5. p. 183. Curru quadrijugo vectitatus.

VECTIGAL, alis. n. [*πλῶ*, Gl. L. G. & G. L. *φειῶ*, L. G.] Quod ex vectura publice penditur. E vehendo dicitur, quum ex fundis fruges in urbem vehuntur. [Videtur ex Vectigale Adj. n. per apocopen factum, subaudito *πλῶς*, ut in ceteris ejus modi usu venit.

Vectigalia, *πρόσδοι δημωκαί*, Gloss. Latinogræc.

Vectigaliorum, *τῶν συνπληρωμάτων*. Idem Gloss. Suet in Augusto, cap. ult. Quantum pecuniæ in ærario, & fisco, & vectigaliorum residuis.

Vectigalium conductor, *τελώνης*, Gloss. Græcolat.

Vectigal duplex est, publicum & privatum; Vectigal publicum, Ex quibus redditus accipit ærarium, vel fiscus.

Vectigalia publica trium generum apud Cic. pro Lege Manil. 15. Itaque neque ex portu, neque ex decumis, neque ex scriptura vectigal conservari potest. [Conf. Afcon. in Divinat. 33. & in his ipsis dictis.]

Abrumpere vectigalia. V. **ABRUMPO**.

Augere vectigalia. V. **AUGEO**.

Capere vectigal. V. **CAPIO**.

Constituere vectigal. V. **CONSTITUO**.

Exercere vectigal. Cic. pro Lege Manil. 4. Quorum magnæ res aguntur, in vestris vectigalibus exercendis occupatæ. conf. ibid. 17.

Exigere vectigalia. Cic. 1. Q. frat. 1. 26. V. paulo post, Pendere vectigal.

Imponere vectigal. Cic. pro Font. 10. Vectigal enim esse impositum fructibus nostris dicitur, & pecuniam permagnam ratione ista cogi potuisse confiteor.

Levare agrum vectigali. Cic. de Clar. Orat. 136. Is, qui agrum publicum, vitiosa & inutili lege, vectigali levavit. Claud. in 2. Conf. Stilich. 98.

Obsolescere & nitere dicuntur vectigalia. V. **OBSELEO**.

Pendere vectigal. Cic. 1. Q. frat. 1. Qui per se pendere vectigal non potuerant.

Pensitare. Cic. pro Lege Manil. 16. Quo tandem animo esse existimatis, aut eos, qui vectigalia vobis pensitant, aut eos, qui exercent atque exigunt.

Porrigere parva vectigalia. Hor. 3. Carm. 16. 40.

Vectigal, Privatum dicitur, Quod quisque percipit ex redditibus & fructibus suis. Cic. in Parad. 6. Ex meo tenui vectigali detractis sumptibus cupiditatis. Paulus Jurisc. Cæsæ arundinis, vel pali compendium, si in eodem fundo vectigale esse consuevit, ad fructuarium pertinet. Cic. 2. Off. 88. Ut bona valetudo voluptatis anteponatur, vires celeritati; externorum autem, ut gloria divitiis, vectigalia urbana rusticis. i. e. Proventus, redditus. Hor. 2. Serm. 2. 100. — ego vectigalia magna

Divitiasque habeo tribus amplas regibus. [Apud Jctum puto Publicum intelligi.]

Non intelligunt homines, quam magnum vectigal sit parcimonia. Cic. Parad. 6.

Egeo equidem, non jam vectigalibus, & parvo contentus esse possum. Cic. 12. Att. 20.

Instituere vectigal. Columel. lib. 8. cap. 2.

Vectigalia pro Terris vectigalibus. Sallust. Hist. Fragm. r. 14. Mithridates in latere vectigalium nostrorum, quibus adhuc sustentantur, diem bello circumspicit. V. Cic. 4. Verr. 7.

VECTIGALIS, e. Adj. [ὑποτάξις, πλεονέκτης] Quod tributum pendit. Sic provinciae, agri, & ii qui tributa persolvunt, vectigales dicuntur. Cic. 3. Off. 87. Quas civitates L. Sulla, pecunia accepta, Senatusconsulto liberavisset, ut ex rursus vectigales essent.

Vectigalis & Immunis, contraria. V. IMMUNIS.

Vectigalis & Stipendiarius. Liv. 21. 41. Utrum Annibal hic sit æmulus itinerum Herculis, ut ipse fert, an vectigalis stipendiariusque & servus populi Romani a patre relictus.

Liberare vectigales & stipendiarios. Cic. de Provinc. Conf. 10.

Agri vectigales. Cic. in Pison. 87.

Civitas vectigalis. Cic. 3. Verr. 79.

Equi vectigales. Cic. 2. Philipp. 62. Tum existimavit se suo jure, cum Hippia vivere, & equos vectigales Sergio mimo tradere.

Homo seu servus vectigalis, Qui domino suo pecuniam meret, ut vectigales equi solent. Columel. in præfat. lib. 1. Ex mercenariis aliquem jam recusantem quotidianum illud tributum, qui vectigalis esse non possit, ignarum rei, cui præfaturus est, magistrum fieri jubet.

Pecunia vectigalis, Quæ ex vectigalium redditibus provenit. Cic. 3. Verr. 89. Decem enim naves, jussu L. Murenæ, populus Milefius ex pecunia vectigali Pop. Rom. fecerat.

Provincia vectigalis. Cic. in Pison. 87.

Socii vectigales. Cic. 3. Off. 49.

Facere vectigales. Cæf. 4. Bell. Gall. 3. Hos quum Suevi multis sæpe bellis experti, propter amplitudinem gravitatemque civitatis, finibus expellere non potuissent, tamen vectigales sibi fecerunt, ac multo humiliores, infirmioresque reddiderunt.

VECTIGALĪARIUS, i. m. Qui vectigal exercet. Firmic. lib. 3. cap. 13. Erunt enim aut publicani, aut vectigalarii. Id est qui vectigalia exigant.

VECTIGALIUM, i. n. [τελώνιον] Telonatum, Mancipatum. Gloss. Græcolat.

VEHA, vel VEHIA, æ. f. Osorum lingua Plaustrum dicitur. Festus.

Brevis vеха vehiculum dictum est. Varr. L. L. 4. 31.

Veha, Via veteribus dicebatur, quod per eam omnia veherentur. Varro 1. de R. R. cap. 2. A quo rustici etiam nunc quoque viam veham appellant, propter vecturas. [An a Celtico Wege, Weg?

VEHICULUM, i. n. [ὄχημα, Gl. L. G. & G. L.] In quo aliquid vehitur, quod cum quatuor rotis Phryges traduntur invenisse, teste Plin. lib. 7. cap. 56. Cic. 7. Verr. 185. Omnesque dii, qui vehiculis thesaurum solennes cœtus ludorum initis, &c. Idem in Pison. 61. Nummus interea mihi, Cæsar, neglectis vehiculis triumphalibus domi manet & manebit.

Camerata vehicula. V. CAMERA.

Meritoria vehicula. V. MERITO.

Anteire vehiculo. V. ANTERO.

Pro Navi ponitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 89. Qui navem nunquam ante vidisset, ut procul divinum & novum vehiculum Argonautarum e monte confexit, &c. V. Fr. Nannius in Curis secundis ad Nonni Paraph.

Furtorum Verris vehiculum. Cic. 7. Verr. 59. vocat Navem Mamertinam.

VEHICULĀRIS, e. Adj. Ad vehiculum spectans. ut, Cursus vehicularis, Dig. 50. t. 4. l. 18. §. 4.

Rei vehicularis munera. Ibid. l. 1. §. 1. conf. Suet. Aug. cap. 49. & Cæsaub. ad Spartian. Hadrian. f. 15.

VEHICULARIUS, a, um. Adj. Idem. ut, Cursus vehicularius. Capitolin. in Anton. Pio cap. 12.

Fabricator vehicularius. Idem in Max. & Balb. cap. 5.

Res vehicularia. Ammian. 14. 11.

VEHICULATIO, ōnis. f. Vet. nummus Nervæ Imperat. apud Spanhem. diff. 13. p. 561. & 570. & Oifel. Tab. 112. VEHICVLATIONE ITALIAE REMISSA.

VEHATIO, ōnis. f. Idem. Cod. Theod. leg. 3. de calcis coctoribus.

VEHES, vel VEHS, is. f. [ἐλκυστήρ] a vehendo, dicitur Quantum fœni vel stercoreis una vectura in plaustris vel aliis instrumentis ferre possumus. Plin. lib. 36. cap. 15. Amplitudinem cavis eam fecisse proditur,

ut vehem fœni large onustam transmitteret. Columel. lib. 11. cap. 2. Satis erit in singula jugera vehes stercoreis comportare numero decem & octo, Vehes autem stercoreis habet modios octoginta. Sic lib. 11. cap. 2. Materies si roborea est, ab uno fabro dolari ad unguem per quadrata debet pedum xx, hæc erit vehis una. Pinus autem v & xx pedum æque ab uno expeditur, quæ & ipsa vehis dicitur.

VEHĒLA, æ. f. ut, Scythicis vehelis. Capitolin. in Maximin. cap. 13. Vulgo Vehiculis. V. Salmaf. ad loc. p. 251.

V E I

VEIEN. Veientina, scil. Tribus.

VEJA, æ. f. [Οὔνια] Venefica quædam mulier, cujus meminit Hor. Epod. 5. 29.

Abacta nulla Veja conscientia,

Ligonibus duris humum

Exhauriebat, ingemens laboribus.

VEJI, [Οὔνιος] urbs Hetruriæ, insignis quondam bellorum frequentia cum Romanis, quam Camillus cepit. Vejos post urbem a Gallis captam migrare Quirites constituerant, ab eodem Camillo ab incepto prohibiti. Unde quum Nero domum auream ædificaret amplissimam, editi fuerunt illi versus,

Roma domus fiet, Vejos migrate, Quirites,

Si non & Vejos occupat ista domus. Suet. Ner. 39.

Veteres Vei. Propert. lib. 4. 11. 27.

VEJENS, entis. Patron. [Οὔνιος] Populus Vejorum. Cic. 1. de Divin. 100. Quum lacus Albanus præter modum crevisset, Vejentem quendam ad nos hominem nobilem perfugisse, eumque dixisse, ex fati, quæ Vejentes scripta haberent, &c. Et paulo post, Quum autem Vejentes bello fessi legatos ad Senatum misissent, &c.

Populi Vejentum. Sil. lib. 7. 40.

VEJENS, entis. Adj. Cic. 1. de Divin. 100. Quid, quod in annalibus habemus, Vejenti bello, &c.

Ager Veiens. Cic. pro Rosc. Amer. 47.

Arvi Veientis emptor. Hor. 2. Epist. 2. 167.

Solum Veiens. Stat. 4. Silv. 5. 54.

VEJENTĪNUS, a, um. Adj. ut,

Tribus Veientina. Cic. pro Planc. 38. V. TRIBUS.

VEJENTĀNUS, a, um. aliud Adj. [Οὔνιανός] ut, Vinum Vejentanum; Hor. 2. Serm. 3. 143.

Gemma Vejentana. Plin. lib. 37. cap. 10. Vejentana Italica gemma est Vejis reperta, nigram materiam distinguente limite albo. De Vejentana gemma scribit & Solinus cap. 8. sub finem.

VEIUS, a, um. trifyll. Adj. Idem quod Vejens. Propert. lib. 4. 11. 31. Forte super portæ dux Veius astitit arcem.

VEIANUS, i. m. Gladiatori nomen apud Hor. 1. Epist. 1. 4.

VEJŌVIS, [Μεγὸς Ζεὺς] veteribus dicebatur Deus, cui dempta atque detracta esset juvandi facultas. Nam quosdam deos ut prodesse celebrabant: quosdam ne nocerent, placabant. De quibus abunde Gell. lib. 5. cap. 12. Ubi corrigendus est locus in fine capituli. Sic enim legitur in omnibus, quos vidimus, codicibus, Arungus quoque habetur & Rubigus. Ubi Averruncus legendum est. Cic. 3. de Nat. Deor. 62. Quid Vejovi facies? quid Vulcano?

Vejovem interpretatur Ovidius, Parvum Jovem, 3. Fast. 447.

V E L

VEL. Velina, scil. Tribus.

VEL, [ἢ, Gl. L. G. & G. L. ἢ, G. L.] conjunctio plerumque disjunctiva; ut, Vel scribam, vel ad te veniam. Plaut. Mil. 4. 2. 28. Vel adest, vel non. Virg. 1. Æn. 749.

Quid tantum Oceano properent se tingere soles

Hiberni, vel quæ tardis mora noctibus obset.

Vel, copulativa. ut, Maxime me tibi amicum facit, vel virtus, vel doctrina tua. Ter. Eun. 2. 3. 27. Hanc tu mihi vel vi, vel clam, vel precario fac tradas.

Vide de Vel in Indice registrali p. 263. Puto ita esse Copulativam, ut tamen dubitationem relinquat q.d. Nescio, an virtus magis, an doctrina me tibi amicum faciat. H. St. Reliqua empetæ culter sic mutilavit, ut legi nequeant.

Multorum, vel honori, vel periculo servire. Cic. de Clar. Orat. 242.

Sunt ista quidem, vel magna, vel potius maxima. Cic. 2. Q. frat. 14.

Vel, pro Veluti, inquit Donatus. Ter. Hec. 1. 1. 3.

Per pol quam paucos reperias meretricibus

Fideles evenire amatores, Syra:

Vel hic Pamphilus jurabat quoties Bacchidi, &c. Idem Eun.

3. 1. 7.

Vel, quod multo etiam minns est ferendum. Cic. pro Planc. 8.

Vel, in principio sententiæ positum, pro Nam, indignationi interdum serviens, a Græcis tractum videtur, qui eodem ferme modo utuntur. Quare miror quid Quintilianus his verbis lib. 9. intelligi voluerit, cap. 3. de figuris, Alia, inquit, commendatio vetustatis, cujus amator unice Virgilius fuit, 11. Æn. 406.

Vel quum se pavidum contra mea jurgia fingit

Artificis scelus, & reliqua, quæ scripta sunt 1. Æncidos. Quasi scilicet simile sit illi, v. 23.

Progeniem sed enim Trojano, &c. Quum tamen Cicero non semel usus sit in eo sensu: a quo, ut opinor, Virgilius sumpsit potius, quam ab antiquitate obsoleta retulit. Cic. pro Flacc. 56. Vel quod est in eodem decreto scriptum, homines clarissimos civitatis, amplissimos usos honoribus, hoc Prætor circumventos: cur hi, neque in judicio adfunt, neque in decreto nominantur? Ac si diceret, Quid impudentius quam hoc dicere? Budæus.

Vel, pro Etiam. Cic. ad Brut. 8. Et quod te tantum amat, ut vel me audeat provocare. V. plura apud Nonium 12. 34. Ter. And. 3. 2. 9.

Vel hoc quis non credat, qui norit te, abs te esse ortum? Hic

ironia est, teste Donato. Virg. 11. Æn. 259.

Vel Priamo miseranda manus. In his duobus exemplis Budæus

Vel pro Nam positum dicit. Idem 8. Ecl. 69.

Carmina vel cælo possunt deducere lunam. Ter. Heaut. 4. 6. 2.

Nulla est tam facilis res, quin difficilis fiet,

Quum invitatus facias; vel me hæc deambulatio,

Quam non laboriosa, ad languorem dedit. Cic. Att. Ut vel

perire maluerit, quam perdere omnia.

Vel, pro Saltem. Ter. Phorm. 2. 1. 71.

Postremo si nullo alio pacto, vel fenore. Vel rejicit Bentl.

Vel apud Suet. pro Saltem. Vide Ber. 244. a. H. St.

Vel etiam. Plaut. Men. 4. 3. 17.

Vel tu, vel tua uxor, vel etiam in oculos compingite.

Vel hercle. Plaut. Aul. 5. 1. 22. Vel hercle enica, nunquam hinc feres

a me.

Vel maxime. Cic. 4. Acad. 93. Statuere enim qui sit sapiens, vel maxime

videtur esse sapientis.

Vel minimum. Cic. in Orat. 91. Hoc in genere nervorum vel minimum,

suavitatis autem est vel plurimum.

Vel mediocris. Cic. 2. de Orat. 116. Hæc sunt omnia ingenii vel mediocris,

exercitationis autem maximæ.

Vel plurimum. Cic. 4. Verr. 181. Nam quod in publicanorum causis vel

plurimum ætatis meæ verfor, &c. conf. Vel minimum.

VELABRUM, VELAMEN, VELAMENTUM, VELARIS, VELARIUM. V. VELUM.

VELATUS, V. Velo, are. in VELUM.

VELĒDA, & VELLĒDA, æ. f. Virgo in summa auctoritate apud Germanos, & instar numinis habita, de qua Tacit. de Moribus German. 8. 3. & Stat. 1. Silv. 4. 90.

VELS, itis. m. [ψιλος, γυμνῆς, ἀκροβολιστής] Miles levissime omnium armatus, qui & Velatus & Ferentarius dicitur. Refert Ælianus ordinem pedestrem in militia dividi solitum trifariam: in armatos, quæ gravis armatura dicitur: & velites, qui levissime omnium armantur: unde & expediti nuncupantur. Non enim ocreas aut lorica induunt, sed tantum jaculis & fundis utuntur. In tertio ordine sunt peltati, a pelta, parvo & levi scuto: hi medii erant inter gravem armaturam & levem. Liv. 26. 4.

Et ubi

Et ubi ad conjectum teli ventum est, signo dato, velites desiliunt. Cic. de Clar. Orat. 270.
 Hausta velitibus amentata. Ovid. in Ibin, 48.
 Utque petit primo plenum flaventes arenæ
 Nondum calfacti velitis hausta folum.
 Velites, quasi Volites dicuntur. Cic. de Repub. Militari more veterum velocissimi, cum scutis levibus, pedites, ad hoc ipsum exercitati, iisdem miscendi, quos expeditos quasi volitantes, volites appellabant. Inde versa littera o in s Velites, Vel *ὁ δὲ βάλαν*, i. e. a jaculatione, eo quod tela tantum missilia secum gerant. [Turbat hic Perottus, V. Voss. Etymol. & Lex. Pitisc.
 Veles scurra. Cic. 9. Fam. 20. Me autem a te, ut scurram velitem, malis oneratum esse non moleste tuli. Scurram velitem dicit, Scurram tiro-nem, non veteranum gravis armaturæ: ut enim si veles cum armato milite congrederetur male acciperetur, sic ut velitem scurram se verberatum esse jocatur a Papirio, dicacissimo & acerrimo scurra. Turnebus. V. SCURRA.
 VELITĀRIS, e. Adj. [*ζυμνητικός, ἀεροβολητικός*] Quod ad velites pertinet. Unde, Arma velitaria. Sallust. in Jugurth. 113. Præterea iere sagittarii & cohors Peligna cum velitaribus armis, itineris properandi causa. Liv. 26. 4. Et septena jacula quaternos longa pedes data, præfixa ferro, quale hausta velitaribus inest.
 VELITĀTIM, Adv. [*κατὰ διαλειμμάτων*] significat per saltus & intervalla: quod velites pugnando saltibus utantur. Sifenna lib. 1. Hist. Nos una æstate in Asia & Græcia gesta idcirco continentia litteris mandavimus, ne velitatum, aut saltuatim scribendo, lectorum animos impediremus. Non. 2. 911. Quidam legunt Vellicatim.
 VELITOR, [*ἀνιμαχῆς, ἀεροβολήζομαι*] āri. Digladiari, Levi pugna certare. Velitari, ad verba interdum transfertur, pro Jurgari. Plaut. Men. 5. 2. 28. Nescio quid velitati estis inter vos duos. Gell. lib. 6. cap. 11. Cum inquinatissimis hominibus non est convicio decertandum, neque in maledictis adversum impudentes & improbos velitandum; quia tantisper similis & compar eorum fias, dum paria & confimilia dicas, atque audias.
 Velitari labris, & velificari, pro Verbis contendere & altercari, & inter se rixari dixerunt veteres. Afranius, Interea verba jactare, & labris Inter se velitari, velificari. Ex Turnebo. ex Non. 1. 2.
 VELITATIO, ōnis. f. [*ἀεροβολισμός, λογαρηχία*] Levis contentio, dicta ex congressione velitum. Non. 1. 2. Plaut. Rud. 2. 6. 42. Equidem meam velitationem exerceo.
 Velitatio, inquit Festus, est Ultro citroque verborum objectatio, ab exemplo velitaris pugna. Plaut. Aſin. 2. 2. 41. Verbis velitationem fieri compendi volo.
 VELATRĪCUS, a, um. Adj. Idem quod Velitaris. Sidon. 7. Epist. 2. Historia juvenis eximii, fabula militiæ velatrici par. [An Velitatrici?
 VELIA, æ. f. [*Ὀυελία*] Lucaniæ oppidum in Italia ad mare situm. Item vicus, seu collis in urbe Roma. V. Liv. 2. 7. Inde
 VELINUS, a, um. Adj. Virg. 6. Æn. 366. Injice, (namque potes) portusque require Velinos.
 Lacus Velinus. Plin. lib. 2. cap. 64.
 Regio Velina in urbe, Palatino monti conjuncta, in qua Valerii Publicolæ, & Victoriæ, deorumque Penatium ædes erant. Dicta Velina, quod ibi pastores Palatini vellere lanam sint soliti.
 Tribus Velina. Cic. 4. Att. 15.
 VELIENSIS, e. Adj. Cic. 7. Fam. 20. cujus initium, Amabilior mihi Velia fuit, &c. Nescio quid enim Velientes verebantur, &c.
 Populi Velientes. Plin. lib. 3. cap. 3.
 VELIFER, VELIFICO, VELIFICUS, &c. V. VELUM.
 VELITARIS, VELITATIM, VELITOR. V. VELES.
 VELITRÆ, ārum. f. [*Ὀυελίτρα*] Civitas Volscorum insignis fuit. Inde Veliternus ager dictus, quem Volscis victis Romani ademerunt, ut scribit Liv. 8. 14. Ex ea urbe gentem Octaviam fuisse testatur Suetonius in Augusto pr. Refert Dionys. lib. 7. pestilentiam adeo Velitras esse depopulatam, ut ex decem partibus Veliternorum vix una superfuisset.
 VELITERNUS, a, um. Adj. V. supra in VELITRÆ.
 Inde etiam Veliterni populi, Velitrarum incolæ dicti, quos commemorat Plin. lib. 3. cap. 5.
 VELIVOLUS, Adj. V. VELUM.
 VELLA, æ. f. [*κώμη*] ab antiquis dicebatur pro Villa. unde
 VELLATŪRA, æ. f. Varro 1. de R. R. cap. 2. A quo rustici etiam nunc quoque viam veham appellant, propter vecturas, & vellam, non villam, quo vehunt & unde vehunt. Item dicuntur qui vecturis vivunt, vellaturam facere. Rectius Velatura. V. infra in VELUM.
 VELLO, velli & vulsi, vulsum, [*πᾶλλω*, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Opilare. Extirpare; ut, Vellere herbas.
 Radicitus vellere, vel cum radice. Columel. lib. 11. cap. 3. Plin. lib. 12. cap. 12.
 Herbas vellens dentibus. Ovid. 8. Met. 800.
 Poma vellere manu. Tibul. lib. 3. 5. 20.
 Spinas vellere. Cic. 4. de Fin. 6. Deinde ea, quæ requirebant orationem ornatam & gravem, quam magnifice sunt dicta ab illis? quam splendide? de justitia, de fortitudine, &c. de spinas vellentium, ut Stoici, &c.
 Arbo solo vellitur ruptis radicibus. Virg. 3. Æn. 28.
 Barbam vellere; proverbium est, ait Erasmus, quo Summum contemptum, ac ludibrium significamus. Hor. 1. Serm. 3. 133. —vellunt tibi barbam Lascivi pueri.
 Capillos albos a stirpe vellere. Propert. lib. 4. 25. 13.
 Comam vellere. Martial. lib. 5. 37.
 Ex patellis vellere emblemata, Evellere, eximere. Cic. 6. Verr. 54. Tum illa ex patellis & turibulis, quæ vellerat, ita scite in aureis poculis illigabat, &c.
 Munimenta vellere, sepulchra, vallum; Eruere, projicere in terram. Liv. 2. 25. Idem 10. 25.
 Pontem vellere. Virg. 8. Æn. 650.
 Postes vellere a cardine. Virg. 2. Æn. 480.
 Signa vellere castris. Virg. 4. Georg. 108.
 Spicula vellere. Virg. 10. Æn. 889.
 Pectora mea velluntur secreto morfu, Lacerantur mærore. h. e. Tacita torqueor mæstitia. Stat. 5. Silv. 2. 3.
 VOL. IV.

Pisces vellere ex æquore. Extrahere e mari. Hor. 2. Serm. 3. 235. al. Verrere, melius.
 Tonderi radi, & velli. Suet. in Cæs. cap. 45. Circa corporis curam morosior, ut non solum tonderetur diligenter, ac raderetur, sed velleretur etiam. h. e. Pilum sibi ad radicem velli juberet: quod nonnullæ mulierculæ facere solent, ne amplius renascatur.
 De Præt. Vulli V. in EVRULO.
 VOLSUS, vel VULSUS, a, um. Partic. [*πυλμύς*] Vulsæ corpora a Quintiliano in Procem. lib. 8. dicuntur, Corpora si quis vulsæ, inquit, atque fucata muliebriter comat, foedissima sunt ipso formæ labore. Aræ, foci, deum delubra, sepulchra majorum vulsæ, temerata, ac violata. Liv. 26. 13.
 Tela vulsæ pectore. Lucan. lib. 6. 212.
 VOLSUS, a, um. Adj. pro Vorlus & versus, de industria fictum a Martial. 1. 63. Qui movet in varios brachia vulsæ medos. Forte rectius Volsæ interpreteris Vulsæ, depilata. Ridet enim Cotili molliem, curamque nimiam circa corporis cultum.
 VULSIO, ōnis. f. Irenæus 3. 11. Nicolaitæ sunt vulsio ejus.
 VULSURA, æ. f. [*πύμας*, Gl. L. G. L.] Ipse actus vellendi. Varro 2. de R. R. cap. 11. Quam demptam & conglobatam, alii vellera, alii vellumina appellant: ex quorum vocabulo animadverti licet, prius lanæ vulsuram, quam tonsuram inventam.
 VULSELLA, sive VULSELLA, æ. f. [*τετραλαβῆς*, Gl. L. G. & G. L. ἀκρογυθλαβῆς, L. G.] Instrumentum ad pilos evellendos e corpore. Cels. lib. 6. cap. 18. de canci, qui in cole nascitur, curatione, Incipit a nigritie: quæ si cutem occupavit, protinus specillum subjiciendum, ea-que incidenda est: deinde oræ vulsellaprehendenda: tum quicquid corruptum est, excidendum. Idem lib. 7. cap. 12. Ergo specillo conquirenda est testa, quæ recessit, & vulsella pretrahenda est. V. Martial. 9. 28. & Suet. Cæs. cap. 45.
 VELLUMEN, vel VELLIMEN, īnis. n. V. VULSURA, & VELLUS.
 VELLUS, V. f. l.
 VELLICO, [*κατακνίζω*, Gl. L. G. L.] āre. Frequenter vellere: quod proprie fit, quum extremas corporis partes vellimus, & pressando infestamus. Propert. lib. 2. 5. 8. Plaut. Mostel. 3. 2. 146. Viden' pictum ubi ludificatur cornix vulturios duo? Cornix atq; ea vulturios duo vicissim vellicat? Quintil. lib. 6. cap. 1. Ex pædagogō se vellicari respondit. De puero sistente.
 Vellicare, per translationem ponitur pro Criminari, morderē, lacerare. Plaut. Merc. 2. 3. 73. Contemplant, conspiciant, nutent, nictent, sibilent, Vellicent, vocent. molesti sint, occulent ostium. Cic. pro Corn. Balb. 58. More hominum invident, in conviviis rodunt, in circulis vellicant.
 Absentem vellicare. Hor. 1. Serm. 10. 79.
 Vellicare, Reprehendere. Gell. lib. 4. cap. 15. In quibus plura infcite aut maligne vellicant. De Sallustii scriptis.
 Beneficium vellicare. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 28.
 Opus alicujus vellicare. Varro 3. de R. R. cap. 16.
 VELLICĀTUS, a, um. Partic. Paulinus Nolanus Epist. 49. cap. 3. Vellicata blande auricula fuscavit.
 VELLICATIO, ōnis. f. Senec. de Vita beata 5. Quum non tantum lacerationes, sed etiam vellicationes effugerit. Idem 3. de Ira 43 extr. metaphorice accipit pro Molestiis, Detrimenta, inquit, injurias, convicia, vellicationes contemnamus. [i. e. Obtreccationes.
 VELLICĀTUS, ūs. m. [*κνίσμα*] Plin. lib. 28. cap. 6. Extremitates corporis vel aurium vellicatibus perstringi. Vetustum exemplar omittit hanc dictionem Vellicatibus.
 VELLICĀTIM, Adv. Sifen. Hist. lib. 1. Nos una æstate in Græcia & Asia gesta litteris idcirco continentia mandavimus, ne vellicatim ac saltuatim scribendo, lectorum animos impediremus. Ex Non. 2. 911. V. Velitatum, in VELIS.
 VELLUS, ēris. n. [*πύμας*, Gl. L. G. & G. L.] Lana ex ovibus detonsa. Varro de R. R. lib. 2. cap. 11. Diligentiores tegetibus subjectis oves ton-dere solent, ne flocci intereant. Dies ad eam rem fumuntur sereni, & iis id faciunt fere a quarta ad decimam horam: quoniam sole calidiore tonsa ex sudore ejus lana fit mollior & ponderosior, & colore meliore. Quam ademptam & conglobatam, alii vellera, alii vellumina appellant; ex quorum vocabulo animadverti licet, prius lanæ vulsuram, quam tonsuram inventam.
 Ovis auratæ vellus. Ovid. 6. Epist. 2.
 Atrum vellus. Ovid. 7. Met. 244.
 Fulva vellera. Ovid. 6. Epist. 14. intelligit Vellus aureum.
 Milesia vellera. V. MILETUS.
 Nigro de vellere stamina facta. Ovid. 4. Trist. 1. 64.
 Nivea vellera. Virg. 4. Æn. 459.
 Peresa vellera illuvie. Virg. 3. Georg. 561.
 Pullum vellus. Ovid. 4. Fast. 620.
 Splendentia vellera lanæ niveæ. Sil. lib. 15. 709.
 Succida palliolo vellera quinque petit. Martial. lib. 11. 28. V. SUC-CIDUS.
 Depectant tenuia vellera foliis Seres. Virg. 2. Georg. 121.
 Infuscare vellera. V. INFUSCO.
 Inquinare vellus murice. V. INQUINO.
 Mollire vellera. Ovid. 6. Met. 21.
 Mutare vellera luto. V. MUTO.
 Stratis velleribus jacebat. Virg. 7. Æn. 95.
 Ferina vellera, Ferarum pelles. Ovid. 11. Met. 3.
 Hirfuta vellera fetis leonis. Ovid. 2. Fast. 620.
 Vellera pro Frondibus. Ovid. de nuce, 131.
 At simul induimus nostris sua vellera ramis, &c. al. Monere.
 Vellus de Nubibus dicitur. Lucan. lib. 4. 123.
 — jam clarior ær,
 Et par Phœbus aquis densas in vellera nubes
 Sparferat.
 VELLĒRRUS, a, um. Adj. Ascon. Ped. in 2. Verr. 22. p. 50. Cumenæ & vellereæ & corticeæ.
 VELLO, āre. V. VELUM.
 VELOCASSRS, ium. m. Populi sunt Gallicæ citra Rhotomagum, quibus etiam olim Rhotomagum attributum erat; hodie *Velassimenes* appellati, qui

qui & hoc tempore bipartiti sunt in Normanos & Francos Velocasses. Normani inter Andelam & Heptam siti sunt, ubi oppidum est Gifortium, & castellum Andeliacum. Velocasses Franci incolunt inter Eptam & Ætham. Sic enim Vibius Sequester appellat fluvium Galliarum, quem hodie *Isaram* appellamus, a quo & oppidum Pons Isaræ nomen habet. Horum populorum meminit Cæs. 2. Bell. Gall. cap. 4.

VELOX, ōcis. Adj. [*ῥῆξ*, Gl. L. G. & G. L. *ῥῆξ*, G. L.] Celer: a volando, quasi volax. Plin. lib. 8. cap. 34. Velox saltu, venatu vivens. Ferro velox. Stat. 3. Theb. 399.

Ad facinus velox. Claud. 1. in Ruff. 240.

Ad præmia velox. Ovid. 1. de Pont. 2. 123.

Achilles velox. [*ῥῆξ*] V. **ACHILLES**.

Alæ veloces. Claud. 1. in Ruff. 122.

Cervi veloces. Virg. 5. Æn. 253.

Crura velocia. Ovid. 1. Met. 306.

Equi veloces. Ovid. 8. Met. 554.

Gradus velocior. Senec. de Benef. 5. cap. 2.

Jaculum velox. Virg. 2. Georg. 530.

Membra velocia. Sil. lib. 17. 537.

Pedulo veloci percurrere aliquid. Hor. 2. Serm. 5. 55.

Pedites velocissimi. Cæs. 1. Bell. Gall. 48.

Pila velox. Hor. 2. Serm. 2. 11.

Victoria velox, Alata. Hor. 1. Epist. 18. 64.

Animus velox. Hor. 1. Epist. 2. 13.

Ingenium velox. Ovid. 8. Met. 254.

Ingenium velox ac mobile. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Ævi velocis memor. i. e. Cito transeuntis. Senec. Herc. fur. 3.

Annus velox. Stat. 5. Theb. 460.

Horæ veloces. Ovid. 2. Met. 118.

Procella velox i. e. Ventus. Hor. 3. Carm. 27. 63.

Compar. Velocior. [*ῥῆξ*, *ῥῆξ*] ut

Nihil est annis velocius. Ovid. 10. Met. 529.

Superl. Velocissimus, [*ῥῆξ*, *ῥῆξ*] Gl. G. L.]

Velox, pro Velociter. Virg. 5. Æn. 444.

— ille ictum venientem e vertice velox

Prævidit, celerique elapsus corpore cessit.

VELŌCITAS, ātis. f. [*ῥῆξ*, Gl. G. L.] Celeritas. Cic. 2. de Fin. 49. Quid si in ipso corpore multa voluptati præponenda sunt, ut vires, valetudo, velocitas, pulchritudo?

Pernicitas & velocitas. Cic. 5. Tusc. 45. An dubitas, quin præstans valetudine, viribus, forma, acerrimis, integerrimisque sensibus, adde etiam, si libet, pernicitatem & velocitatem.

Pernix velocitas. V. **PERNIX**.

Velocitas, corporis celeritas appellatur: quæ eadem ingenii etiam laus habetur. Cic. 4. Tusc. 31.

Videmus alios velocitate ad cursum, alios viribus ad luctandum valere. Cic. 1. Off. 107.

Concertare velocitate nandi. V. **CONCERTO**.

Exercitata studio velocitas. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Cogitationum velocitas. Plin. lib. 7. cap. 12. Quoniam velocitas cogitationum, animique celeritas, & ingenii varietas, multiformes notas imprimit.

VELOCITER, Adv. [*ῥῆξ*, Gl. G. L.] Celeriter.

Auferre aliquid velociter. Ovid. 4. Fast. 445.

Compar. Velocius [*ῥῆξ*, *ῥῆξ*] Gl. G. L.] ut

Currere velocius. Ovid. 10. Met. 583.

Pervolare in aliquem locum velocius. Cic. in Somn. Scip. 27. Sunt autem optimæ curæ de salute patriæ, quibus agitur & exercitatus animus, velocius in hanc sedem & domum suam pervolabit.

Superl. Velocissime. [*ῥῆξ*, *ῥῆξ*] Cic. de Univ. 27. Quæ velocissime movebantur, ea celeritate vinci a tardioribus: & quum superabant, superari videbantur.

VELUM, i. n. [*ῥῆξ*, Gl. L. G. & G. L.] Tegmen; a Volo volas, nonnulli derivant, quod vela ventis aptata, volitare videantur. Varro a Velleribus, quod ex ovium velleribus fierent. Cic. in Orat. 153.

a Vexillum, per contractionem. V. **VEXILLA** & Voss. Etym. [Varr. L. L. 4. 29.]

Niveis tentoria velis. Virg. 1. Æn. 473.

Obducere velum. V. **OBDUCO**.

Obtendere velis rem aliquam. Cic. 1. Q. frat. 1. Multis enim simulationum involucris tegitur, & quasi velis quibusdam obtenditur uniuscujusque natura.

Vela etiam sunt Aulæ, quæ in Theatris scænæ, in divitum & potentiorum ædibus foribus prætendebantur. Plin. 4. Epist. 19. Eadem, si quando recito, in proximo, discreta velo, fedet. V. Virg. 3. Georg. 24. Suet. Calig. 26. & in Claud. cap. 20. & ibi Torrent. Lucret. 4. 73.

Et vulgo faciunt id lutea, ruffaque vela, Et ferrugina, cum magnis intenta theatris,

Per malos volgata, trabesque tremantia pendent. V. ad finem h. dict.

Velum, [*ῥῆξ*, Gl. L. G. & G. L. & ῥῆξ ῥῆξ, L. G. ῥῆξ, G. L.]

Navis armamentum. Plin. lib. 12. cap. 19. Vehunt per maria vasta ratibus, quas neque gubernacula regant, neque remi trahant vel impellant, non vela, non ratio ulla adjuvet.

Tenor veli. Lucan. lib. 5. 709.

Carbasina vela. V. **CARBASUS**.

Fugacia. Ovid. 13. Epist. 21.

Levia vela. Valer. 2. Argon. 447.

Nautica. Hor. 2. Serm. 3. 106.

Nutantia. Lucan. lib. 8. 47.

Parva. Hor. 4. Carm. 15. 4.

Passa, V. Passus, in **PANDO**.

Tumida. Hor. 2. Epist. 2. 201.

Abeuntia vela prosequi oculis. Ovid. 5. Epist. 55.

Æquare vela. V. **ÆQUO**.

Aptare classem velis, Instruere & disponere classem ad navigandum. Virg. 3. Æn. 472.

Arripere tellurem velis. Virg. 3. Æn. 477.

Cadunt vela. Virg. 3. Æn. 207.

Contrahere vela. V. **CONTRAHO**.

Contrahere turgida vela. Hor. 2. Carm. 10. 24.

Deducunt vela nautæ. Ovid. 3. Met. 663.

Deserta vento vela. Senec. Agamemn. 6.

Dirigere vela in medio freto. Ovid. 1. Fast. 466.

Dirigere vela aliquò. Cæs. lib. 2. Bell. Civil. cap. 25.

Dare vela, Ventis se committere & navigare. Quintil. lib. 10. cap. 3.

Dare vela retrorsum, pro In diversum mutare sententiam, vitæque institutum. Hor. 1. Carm. 34. 4. A navigantibus, qui cursus errorem veris velis corrigunt.

Dabant vela in altum. Virg. 1. Æn. 39.

Dare vela ventis. Virg. 4. Æn. 546.

Dare læta vela pelago. Senec. Troad. 4.

Dare vela suæ famæ, per translationem, pro Celebrem facere famam suam. Martial. lib. 8. 70.

Dare vela ingenio. Ovid. 3. Fast. 790. ad Bacchum.

Euntia navigia velis. Plin. lib. 9. cap. 15.

Facere vela, idem quod Vela dare. Cic. 7. Verr. 87. Princeps Cleomenes in quadremi Centuripina malum erigi, vela fieri, præcidi ancoras imperavit. [Conf. 4. Tusc. 9. Hinc Velitico verbum.]

Fertur navis velis ventoque. Lucret. lib. 4. 895.

Flectere viam velis. Virg. 5. Æn. 28.

Implere vela ventis. Virg. 7. Æn. 23.

Inflata vela secundis Notis. Senec. Agamem. 2.

Intendere vela ventis secundis. Virg. 3. Æn. 683.

Intendunt vela Zephyri secundi. Virg. 5. Æn. 33.

Legit humida vela navita, Colligit. Virg. 1. Georg. 373.

Ministrare velis. Virg. 6. Æn. 302. Aut, Per vela, & est septimus: aut, Velis obsequitur, & est dativus.

Pandere tota vela, Translate. Quintil. lib. 6. cap. 1. Cic. 4. Tusc. 9. Quærebam igitur, utrum panderem vela orationis statim, an &c.

Pandere alas velorum. Virg. 3. Æn. 528.

Permittere vela ventis. Quintil. Tryphoni, in præf. Permittamus vela ventis, & oram solventibus bene precemur. h. e. Editionis ancipitem eventum, utcunque cadet, experiamur. Erasmus.

Procedit æquatis velis classis. Virg. 4. Æn. 587.

Solvere vela. Virg. 4. Æn. 574.

Subducta vela, Amota, & ad malum ligata. Sil. lib. 6. 325.

Subit pleno ostia velo. Virg. 1. Æn. 404.

Subnectere totum velum antennis. Ovid. 11. Met. 483.

Tendunt vela Noti. Virg. 3. Æn. 268.

Tenet concava vela ventus. Ovid. 6. Epist. 66.

Trahere vela, Contrahere. Virg. 4. Georg. 117.

— ni jam sub fine laborum

Vela traham, & terris festinem advertere proram. A nautis ducta metaphora, qui appropinquant portui aut litori vela contrahunt.

Vocant auræ vela, Auræ secundæ & lenes invitant ad navigandum. Virg. 3. Æn. 357.

Velis equisque, i. e. Omnibus nervis, omni conatu. Cic. 2. Q. frat. 14. Sic ego, quoniam in isto homine colendo tam indormivi diu, te me hercle sæpe excitante, cursu corrigam tarditatem, tum equis tum velis. Vetus exemplar legit, Tum vero quadrigis. Idem 3. Off. 116. Cum his velis equisque (ut dicitur) si honestum tueri ac retinere sententia est, decertandum est. In his exemplis respexit Cicero ad utriusque pugnae genus, equestre, ac navale. Ex Erasmo. Hieronymus Ferrarius in suis annotationibus in Philippicas, de hoc proverbio loquens, corrigit locum, & legit, Viris equisque. Idque confirmat, tum libris manuscriptis, tum aliorum etiam scriptorum auctoritate: etiam illo argumento, quod res militaris equis potius & viris administratur, quam equis & velis.

Remis velisque; idem cum priore significat. Inde translatus, quod quum navis simul & remigio & velis impellitur, summus est nautarum conatus. Cic. 3. Tusc. 25. Tætra enim res est, misera, detestabilis, omni contentione, velis (ut ita dicam) remisque fugienda. Plaut. Afin. 1. 3. 5.

Remigio, veloque, quantumque poteris, festina & fuge. Erasmus. Velum etiam erat in Theatro. Plin. lib. 19. cap. 1. Postea in theatris tantum umbram fecere, &c. de velis loquens. V. quæ supra ex Lucret. conf. Ammian. 14. 14.

VELIFER, æra, erum. Adj. ut, Carina velifera. Ovid. 15. Met. 719.

Propert. lib. 3. 9. 35.

Malus velifer. Valer. 1. Argon. 126.

VELIFICO, ære. vel **VELIFICOR**, æri. [*ῥῆξ*, Gl. G. L.] depon.

Vela facere, five Dare vela, & navigare. Propert. lib. 4. 10. 6.

Nauta per urbanas velificabct aquas. Idem lib. 2. 28. 40.

Una ratis fati nostros portabit amores

Carula ad inferos velificata lacus. Plin. lib. 9. cap. 33. Navigant ex his veneriæ: præbentesque concavam sibi partem, & alteram auræ opposcentes, per summa æquorum velificant. Subaudi Conchæ.

Velificari, Vela in altum extendere, quod fugientes & fugam simulantes facere solent: unde pro Simulare & fugere ponitur: nisi quis malit accipere pro Fortunam temere experiri, & nullo consilio aliquid facere, quod solent, qui vela ventis expandunt. Cic. 8. Fam. 10. Quare tibi suadeo, quicunque est istis status rerum, diligenter & caute perscribas, ne aut velificatus alicui dicaris: aut aliquid, quod referret scire, reticuisse. Velificatus hic alii exponunt Gratificatus.

Velificari honori suo, per translationem. Cic. 1. de Lege Agr. 27. Quod si quis vestrum spe ducit, se posse turbulenta ratione honori velificari suo: primum me Confide id sperare desistat. h. e. Evadere ad summos honores, non virtute, & majorum gloria, sed violenta quadam ratione, ut solet fieri ab iis, qui quascunque fortunas experiuntur velis in altum datis.

VELIFICANS, antis. Partic. Flor. 3. 7. 3. Velificantes Cretes portibus suis adremigaverunt.

VELIFICATUS, a, um. Partic. ut

Athos velificatus. Juven. 10. Sat. 174. i. e. Transnavigatus, seu per quem naves suis velis navigaverunt. Xerxes enim, bellum Græbis illaturus, eum perfodi curavit. Unde est illud Catul. 64. 46.

Per medium classis barbara venit Athon.

VELIFICATIO, ōnis. f. Cic. 1. Fam. 9. Quum vero id possis mutata velificatione assequi, stultum est eum tenere cum periculo cursum, quem creperis.

Metaphorice. Ammian. 18. 5. Velificatione plena in rempublicam ferri. Adde 29. 2.

VELIFICUS, a, um. Adj. ut, Velificus cursus, Qui velis fit. Plin. lib. 13. cap. 11.

VELIFA-

VELIFICIUM, i. n. Hygin. Fab. extr. Velificia primum invenit Isis. [i. e. Velorum usum docuit]

VELIVOLUS, a, um. Adj. [ἀρμενολογός, ἰσοπετής, Gl. G. L.] Mare dicitur velivolum, Quod vela id pervolant. Virg. 1. *Æn.* 228.

Naves velivolæ, Quæ velis volant, apud Ennium, teste Servio, l. c.

Rates velivolæ. Ovid. 4. de Pont. 5. 42.

VELIVOLANS, antis. Partic. ut, Naves velivolantes. Cic. 1. de Divin. 67. Advenit, & fera velivolantibus Navibus complevit manus litora. Ex poeta.

VELO, [καλύψω, σκεπώ, Gl. L. G. & G. L.] are. Tegere, operire.

Amictu croceo velari. Ovid. 3. de Arte Am. 179.

Caput velare. Cic. pro Domo 124. & Ovid. 1. Met. 382. & 398.

Corpora velantur lino. Sil. lib. 3. 24.

Corpus velat maculoso vellere. Ovid. 3. Met. 197.

Corpora pecudum velantur fulvis fetis. Virg. 3. Georg. 383.

Humeros velare ostro. Virg. 7. *Æn.* 815.

Penna latus velat. Ovid. 2. Met. 376. al. Vestit.

Delubra Deum fronde festa velamus, Sertis ornamus. Virg. 2. *Æn.* 249.

Tempora velat myrto. Virg. 5. *Æn.* 72.

Velare, Ligare. Pomponius apud Non. 4. 479. Reste velet gulam. [Jocus. Velare, Dissimulare. Plin. in Paneg. 56. pr. Quare non alia major, Imperator Auguste, gloria tua, quam quod agentibus tibi gratias, nihil velandum est, nihil omittendum.

Adjumentis extrinsecus aliquid velare. Tacit. 12. Ann. 61.

Scelere scelus velandum est. Sen. Hippol. 721.

VELANS, antis. Partic. [καλύπτων] ut, Squamæ velantes artus. Ovid. 4. Met. 45.

VELATUS, a, um. Partic. [κατακαλυμμένος] Tectus, Amictus.

Filo velatus. Tibull. lib. 1. 5. 15.

Ostro molliter velata. Stat. 5. Silv. 1. 225.

Antennæ velatæ. Virg. 3. *Æn.* 549.

Capite velato, Tecto & operto. Cic. pro Domo 124.

Comæ velatæ. Virg. 3. *Æn.* 174.

Juvenicus auro & vittis velatus. Virg. 5. *Æn.* 366. Tale est illud 9. *Æn.* 627. Et statuam ante aras aurata fronte juvenicum. h. e. Cornibus auratis. Vittis, id est Sertis rosaceis caput cingentibus. [Verbenæ huic rei serviebant, tum vittæ & infulæ, de quibus f. l. V.

Manus velatæ. Plaut. Amph. 1. 1. 101.

Monedola velata nigris pennis. Ovid. 7. Met. 468.

Velatus. Ornatus vittatufve. Virg. 11. *Æn.* 101.

Jamque oratores aderant ex urbe Latina, Velati ramis oleæ. Ubi Servius; Velati, Instructi, & ornati: id est in manibus ramos olivæ tenentes. V. paulo ante Juvenicus &c.

Navis velata infulis ramisque oleæ. Liv. 30. 36. Scipio profectus ab Utica, portum Carthaginis petit. Haud procul aberat, quum velata infulis, ramisque oleæ, Carthaginensium navis occurrit. Decem legati erant, principes civitatis, qui cum ad puppim Prætoris navis accessissent, velamenta supplicum porrigentes, orantes, implorantesque fidem & misericordiam Scipionis, &c.

Tempora velatu corona. Ovid. 4. de Pont. 14. 55.

Velatus, Vestitus. Plaut. Muliebri velatus ius. Unde Velati, auctore Festo, appellabantur Vestiti & inermes, qui exercitum sequebantur, quique in mortuorum militum locum substituebantur. Hi postea mutatis litteris Velites dicti sunt, qui & Ferentarii ab auxilio ferendo. V. VELLES.

VELATO, Adv. Tertull. adv. Marc. 4. 29. Tantum velato cum maxime discentes eum.

VELATURA, æ. f. Transvectio sive vectura, quæ velis fit. Varro R. R. 1. 2. Dicuntur, qui vecturis vivunt, velaturam facere. Et Idem de L. L. 4. 7. Velaturam facere etiam nunc dicuntur, qui mercede faciunt. V. VELLATURA.

VELARIS, e. Adj. Quod pertinet ad vela. Plin. lib. 13. cap. 9. Lignum intus grandis firmæque duritiæ, ex quo velares detornant annulos.

VELAMEN, inis. n. [καλύμμα, Gl. L. G. & G. L. φερτός, ἱμάτιον, L. G.] Res, qua aliquid velatur, id est tegitur. Virg. 1. *Æn.* 653. Et circumtextum croceo velamen acantho.

Fulgentia auro velamina. Ovid. 6. Met. 567.

Mollia velamina. Ovid. 15. Met. 118.

Deripere velamina ex humeris. Ovid. 6. Met. 566.

Induitur cæpula velamina. Ovid. 14. Met. 45.

Ponere velamina, Deponere, exuere. Ovid. 2. Fast. 169.

Ponere mollia velamina de corpore. Ovid. 4. Met. 345.

Retegit scisso velamine vultus. Lucan. lib. 8. 669.

VELAMENTUM, i. n. [σκέπη, πτερόν, Gl. G. L. σκέπη, L. G.] Idem. Liv. 24. 30. Ramos oleæ, ac velamenta alia supplicum porrigentes, orare, ut reciperent sese.

Velamenta & infulæ. Tacit. 1. Hist. 66.

Tunicas testiculos ambientes, Valamenta testiculorum, & tunicas ulcerum & tuberculorum, vocat Celf. lib. 7. cap. 18. Budæus.

Metaphorice, Senec. de Vita Beata cap. 12. Quærentes libidinibus suis patrocinium aliquod ac velamentum.

VELARIUM, i. n. [παραπίσωμα] Velaria dicebantur Vela, quibus theatra tegebantur. Stat. 1. Silv. 6. 10. Jam velaria lintea pluebant. Sic legit Calepinus: ubi nunc legimus, Jam bellaria adorea pluebant.

Velaria, Loca abdita, quæ velis clauduntur. Juven. 4. Sat. 122. — sic pugnas Cilicis laudabat, & ictus, Et pægma, & pueros inde ad velaria raptos. [Ad alta theatri velamina. Schol.]

VELATRUM, i. n. Idem, quod Velum. ut, Album velatrum. Tertull. de Cultu Fem. cap. 6.

VELABRUM, i. n. [βήλαρον] a Velo, velas; Locum Romæ, in quo vela obtendebantur, sub quibus olearii & alii venditabant. Plaut. Capt. 3. 1. 29. Omnes compacto rem agunt, quasi in Velabro olearii. Cic. ad Brut. 15. In eoque sum majorum exemplum secutus, qui hunc honorem mulieri Laurentiæ tribuerunt, cujus vos, Pontifices, ad aram in Velabro facere soletis. Alii a Vehendo, Velabrum dictum volunt: quod cum paludibus mons Aventinus a reliquis esset disclusus, eo ex urbe, quadrante soluto, per paludes illas advehebantur. Hor. 2. Serm. 3. 209.

Cum scurris fartor, cum Velabro omne macellum, Mane domum veniant. V. Lex. Pitisc.

Velabra, Festo Ventilabra sunt, vocabulo quasi imminuto curtatoque, extrita videlicet syllaba. Annotavit Turnebus.

VELABRENSIS, e. Adj. [βηλαρεσις] Martial. lib. 11. 53. Altera non deerant, tenui versata favilla, Vel Velabrensi massa recocta foco.

VELUT, vel **VELUTI**, [ὡς, ut, Gl. L. G. & G. L. ὡς, L. G.] Adverbia similitudinis, imaginem & similitudinem quandam alicujus rei innuunt, Subjunctivisque verbi Sum junguntur, & fere si Præfens præcedit, Præterito imperfecto: ut, Incedis veluti rex esses. Aliorum vero verborum potentialibus potius: ut, Incedis veluti rex incederet, & Facis veluti vir probus faceret. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Bestiæ, quæ gignuntur in terra, veluti crocodili. Idem 2. de Finib. 116. Non elogia monumentorum id significant, velut hoc ad portam? Hor. 1. Carm. 12. 45. Crescit, occulto velut arbor ævo, Fama Marcelli. Sic 2. Serm. 3. 98. — hoc, veluti virtute paratum, Speravit magnæ laudi fore.

Conatum Clodii refutabo, velut hesternio die. Cic. de Arusp. Resp. 7.

Velut, & Ita. Columel. lib. 3. cap. 95. Nos quoque pari ratione, velut Olympicarum equarum, ita fortissimarum aminearum vitium seminibus electis, largæ vindemiæ spem capiamus.

VENENS, Vide **VEHEMENS**, Quidam **Væmens**. H. St.

V E N

VENALIC. Venalicius. **VENAT**. Venatio.

VENA, æ. f. [φλέψ, Gl. L. G. & G. L.] Conceptaculum sanguinis in corpore animali. Dicta, quod per eam sanguis veniat. Plin. lib. 21. c. 37. Ubi sunt nervi, interiores conducunt membra, superiores revocant. Inter hos latent arteriæ, id est spiritus semitæ. His innatant venæ, id est sanguinis rivi. Cic. 2. de Nat. Deor. 138. Sanguis per venas in omne corpus diffunditur, & spiritus per arterias.

Cava vena. V. CAVUS.

Seminales venæ, Lacant. de Opificio Dei cap. 12. Vena in maribus, quæ semen continet, duplex est, paulo interior, quam illud humoris obfæni receptaculum. Sicut enim renes duo sunt, itemque testes: ita & venæ feminales duæ, in una tantum compage cohærentes. Ipsum semen quidam putant ex medullis tantum, quidam ex omni corpore ad venam genitalem confluere, ibique concrefcere.

Vacua venæ. Hor. 2. Serm. 4. 25.

Vitales venæ. Lucret. lib. 2. 1118.

Abrumpere venas. V. ABRUMPO.

Abscindere venas. V. ABRUMPO.

Calentes venæ fibrarum. Lucan. lib. 1. 582.

Detractus sanguis venis. Lucret. lib. 3. 443.

Exfolvere venas. Tacit. 16. Ann. 17.

Ferire venam, est apud Celf. lib. 1. cap. 10. pro eo, quod Græci dicunt φλεβοτομήν, id est Venam secare.

Ferire venam inter ima pedis. Virg. 3. Georg. 460.

Imbutæ venæ viscerum veneno. Cic. 2. de Finib. 94.

Incidere venam, quod medici Phlebotomare dicunt. Cic. in Pison. 83.

Medico, quem tecum eduxeras, imperasti, ut venas hominis incideret.

Inflavit libido tatra venas. Hor. 1. Serm. 2. 33.

Inflatus venas laccho. Virg. 6. Ecl. 15.

Intercidere venas. V. INTERCIDO.

Laxat hiatus tenues venarum cruor. Stat. 9. Theb. 330.

Marcet venæ. Lucan. lib. 4. 326.

Nigrescunt sanguine venæ. Ovid. 3. de Arte Am. 503.

Pallent amisso sanguine venæ. Ovid. 2. Met. 524.

Pertundere venam. Juven. 6. Sat. 46.

Reficere venas cadentes vino. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 9.

Revulsæ venæ. Senec. OEdip. 12.

Saliens vena sanguine. Virg. 3. Georg. 460.

Tumuerunt plenis guttura venis. Ovid. 3. Met. 73.

Vena pro Arteria. Ovid. 10. Met. 289.

— salient tentatæ pollice venæ. Cic. de Fato 15. Si cui venæ sic moventur, is habet febrem, &c. Nam ei venæ sic moventur, & febrem is non habet? Celsus 2. 4. Periculosissimum tamen est, si venæ quoque ibi vehementer agitantur.

Capita venarum. Celf. lib. 2. cap. 10. Ipsius quoque venæ, si forte præcisa est, capita comprimuntur, neque sanguinem mittunt.

Percussus venarum. Plin. lib. 7. cap. 51.

Pulsus venarum. Plin. lib. 2. cap. 97. Quoniam & in corpore, extrema pulsus venarum, id est spiritus, magis sentiunt.

Trepidæ venæ. Ovid. 6. Met. 389.

Detectique patent nervi, trepidæque sine ulla Pelle micant venæ.

Concidere venæ dicuntur, quando deficiunt vires. Celf. lib. 3. cap. 5. Si protinus venæ conciderunt, & sapius eodem die, si inter plures accessiones, subinde vis corpori deest.

Concitat venas & resolvit sol, & balneum, & exercitatio, & metus & ira, & quilibet alius animi affectus. Celf. lib. 3. cap. 6.

Conquieverunt venæ. Celf. lib. 3. cap. 4. Illud magis ad rem pertinet scire, num oporteat cibum dari, quum jam bene venæ conquieverunt, an etiamnum manentibus reliquiis febrium.

Micant venæ. V. paulo supra Trepidæ venæ, & MICO.

Moventur venæ inæqualibus intervallis. Celf. lib. 3. cap. 6.

Movet ægri venas conspectus medici. Celf. lib. 3. cap. 6.

Ordinatæ naturaliter venæ. Celf. lib. 3. cap. 6. Sed his non omnia credere, ac protinus quidem scire, non febricitare eum, cujus venæ naturaliter ordinatæ sunt, teporque talis est, qualis esse sanis solet.

Subeunt & quiescunt venæ. Celf. lib. 3. cap. 6. Nonnunquam etiam incipienti febre, subeunt & quiescunt venæ: ut imbecillus is videri possit, cui facile adhuc gravis inflat accessio.

Submittunt se venæ. Celf. in procem. lib. 1. Tum requirunt etiam, quare venæ nostræ, modo submittant se, modo attollant.

Tangere venas alicui. Pers. 3. Sat. 107.

Ora venarum, sanguinem solita fundere, si subito suppressa sunt, aut aqua inter cutem, aut tabes sequitur. Cels. lib. 2. cap. 7. i. e. Hæmorrhoides.

Alba vena. Cels. lib. 4. cap. 1. A renibus singulæ venæ, colore albæ, ad vesicam feruntur, *ἡνίκα* Græci vocant, quod per eas inde deicentem urinam in vesicam destillare concipiunt.

Periculum inclusum in venis & visceribus recipi. Cic. 1. in Catil. 31.

Vena, pro Membro virili. Martial. lib. 11. 17. Ad lectorem, O quoties rigida pullabis pallia vena, Sis gravior Curio, Fabricioque licet! Subaudi, Legens meos versus impudicos.

Venæ, Terræ pori. Virg. 1. Georg. 91. de igne, Seu durat magis & venas astringit hiantes.

Arborum venæ. Plin. lib. 16. cap. 38. In quarundam arborum carnibus pulpæ, venæque sunt. Discrimen earum facile. Venæ latiores, candidioresque, pulpæ fissilibus infunt. Idæo fit, ut aure ad caput trabis, quamlibet prælongæ, admota, ictus ab altero capite vel graphii sentiantur, penetrante rectis meatibus sono: unde deprehenditur an torta sit materies, nodisque concisa.

Marmoris venæ. ut, Picturata lucentia marmora vena. Stat. 3. Silv. 8. 36.

Silicium venæ. Ovid. 1. Amor. 11. 9.

Silicis venis abstrusus ignis. Virg. 1. Georg. 135.

Venæ, per translationem in terra dicuntur, Subterranei meatus, per quos unda manat, aut alius liquor. Hirt. Bell. Alexand. cap. 8. Omnia enim litora naturaliter aquæ dulcis habere venas.

Aquæ vena perit secundæ. Ovid. 3. Trist. 7. 16.

Auri & argenti venæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Adde etiam reconditas auri argenteque venas, infinitamque vim marmoris. Ibid. 98. Nos æris, argenti, auri venas penitus abditas invenimus, & ad usum aptas, & ad ornatum decoras.

Argenti aurique venas sequi. Lucret. lib. 6. 808.

Lapidinarum venas & metallorum inquirere. Ulp. in l. Si cuius rei. §. Inde est quæsitum. D. de usufruct.

Accipimus tenue argentum, venæque secundæ. Juven. 9. Sat. 31.

Vena, pro Ingenio hominis ad aliquid scribendum apto. Juven. 7. Sat. 53. Sed vatem egregium, cui non sit publica vena, &c. h. e. Ingenium vulgare, & rude, commune cum pluribus.

Venam appellant Indolem, & vim genninam ingenii: translatione ducta vel a fontibus, quorum alii angustiore vena manant, alii tanta, ut flumen ingens efficiant: vel a metallis, quorum etiam venæ, non genere tantum, sed & copia differunt. Simillimum est quod ait Ulpianus lib. 11. cap. ult. [An potius Quintilianus? Dispice, lector.

Vena & ingenium. Hor. de Arte Poet. 409. — ego nec studium sine divite vena, Nec rude quid possit video ingenium: &c.

Benigna vena ingenii. Hor. 2. Carm. 18. 10.

Tenuis & angusta ingenii vena. Quintil. lib. 6. cap. 2. pr.

Tenere venas cuiusque generis hominum, quod alias dicimus, Uniuscujusque naturam pernoscere & ingenium. Cic. 1. de Orat. 223. Acuto homine nobis opus est, & natura, usuque callido, qui sagaciter peruestiget, quid sui cives, iique homines, quibus aliquid dicendo persuadere velit, cogitent, sentiant, opinentur, expectent. Teneat oportet venas cuiusque generis, ætatis, ordinis, &c.

Prioris venæ ævum, i. e. Sæculum ferreum. Ovid. 1. Met. 128. Al. leg. Pejoris.

VENULA, æ. f. dimin. [*φλέβιον*] ut, Oculorum venulæ. Cels. 2. 6.

VENOSUS, a, um. Adj. [*φλεβώδης*] Quod venas permultas habet. Plin. lib. 24. cap. 10. Folia ei plantaginis, nisi angustiora essent, & magis laciniola, convexaque in terram, alias etiam venosa similiter.

Liber venosus, pro Aspero, duro & horrido. Perf. 1. Sat. 76.

Compar. Plin. lib. 20. c. 8. Sativum autem serin, quod est minus & venosius.

VENOX, ōcis. m. Venæ indagator. Ita appellatus est Plautius ob inquisitionem Appiæ aquæ venas, Frontin. de Aquæduct. p. 14. conf. Liv. 8. 19.

VENABULUM, V. VENOR.

VENAFRUM, i. n. [*Οἰναφόρος*] Civitas Campaniæ oleis abundans. Auctor Plin. lib. 3. cap. 5. & Acron grammaticus apud Hor. 2. Carm. 6. 16. — viridique certat Bacca Venafro.

VENAFRANUS, a, um. Adj. [*Οἰναφράνους*] ut Agri Venafrani. Hor. 3. Carm. 5. 55.

Oliva Venafra. Hor. 2. Serm. 4. 69.

VENALIS, Adj. V. VENEO.

VENATICUS, VENATUS. V. VENOR.

VENDICO, ære. a Venum sit, quasi conveniens sibi dicere, & quod vulgo dicitur, *Sibi appropriare*: hoc est sibi proprium facere & assumere. Sed Cordatores Critici Vendico explodendum volunt, & Vindico semper scribendum. V. Priscian. Manut. Lips. Dausq. Voss. Cellar. in libris Etym. & Orthograph. [Quia scilicet significatio in utroque nil discrepat, & accedit Vindico ad Vindex, Vindicta, Vindicia &c. Adde sic & in Gloss. tantum occurrere. V. igitur VINDICO.

VENDO, vendidi, venditum, [*πωλῶ, πωρόσκειν*, Gl. L. G. & G. L.] ære. ex Venum & Do compositum. Cic. pro Quint. 6. Eum non ita commode posse eo tempore quæ proscriptisset vendere.

Male vendere & Recte, contraria. Cic. 5. Verr. 227. Si ubertas in percipiendis fructibus fuit, consequitur vilitas in vendendis: ut aut male vendendum intelligas, si processit: aut male perceptos fructus, si recte licet vendere.

Quam optime vendere. Cic. 3. Off. 51. Cetera sine insidiis agere, & quoniam vendat, velle quam optime vendere.

Præclare vendere. V. Vendere pro Laudare infra.

Auctionem vendere, inquit Turnebus, in oratione pro Quintio 19. ea dicendi forma dictum arbitror, quæ a Cæsare 2. de Bell. Gall. 33. extr. Vendere sectionem. Estque Vendere auctionem, Auctionari, & res in auctione vendere. Hæc ille.

Adversione vendere vel per adversonem. V. Adversio, in ADVERSUS.

Merces suas vendere. Ovid. 5. Fast. 671.

Prædia vendere. Hor. 2. Serm. 7. 10.

Beneficia alicujus vendere, Pretio aliis conciliare. Cic. 13. Fam. 36.

Suffragia vendere. Juven. 10. Sat. 77.

Cum Ablativo construitur, si pretium exprimitur. Plaut. Trin. 4. 3. 48. — nam ego talentum mutuum Quod dederam, talento inimicum mihi emi, amicum vendidi Patriam vendidit auro. Virg. 6. Æn. 621.

Quanto pretio vendidisti, dicimus; non, Quanti pretii. [Sed Quanti, subaudito Æris pretio.

Magno vendere, dixisse Varro docet, quum ait, Venierunt propter penuriam magno. V. VENEO.

Plurimo. Cic. 5. Verr. 124. Quæro si ipse excogitare non poterat, quemadmodum plurimo venderet.

Aliquid quam plurimo vendere. Cic. 3. Off. 51.

Pecunia grandi vendere. Cic. pro P. Sext. 56.

Pretio vendere. Cic. 6. Verr. 134.

Cum Genitivis Tanti, quanti, pluris, & minoris. Cic. 3. Off. 51. Vendo meum, non pluris, quam ceteri, fortasse etiam minoris: quum major est copia.

Pluris aliquid vendere. Hor. 2. Serm. 3. 300.

Vendere trans Tiberim. Gellius 20. 1. Tertiis autem nundinis capite pœnas dabant, aut trans Tiberim peregre venum ibant. Eo significari puto, inquit Turnebus, legem venditionis & conditionem iniquiorem, ut extra fines qui venditus est serviat, non in agro Romano, cum Transiberina regio extra agrum Romanum proprie dictum esset, & in eo genere agri, qui peregrinus habebatur, censeretur, & jam Etruriæ attribueretur. Atque hoc venditionis genus atrocius erat & durius, quod Græci *πωλῶν ἐπ' ἐξωγῶν* dicebant, quod erat hac conditione vendere, ut extra fines mancipium educeretur, & serviret. At vero ejus Transiberinæ regionis, quæ urbis pars erat, magnam fere partem Judæi, qui Romæ se infuderant, occupaverant, quod quodam loco a Philone in Gajum recorder relatum esse. Quin etiam, quod ea urbis pars esset infrequentior, minusque culta, & a Judæis, ignotis, & omnibus invis, humilique & sordida plebecula tantum incoleretur, fere in ea pleaque viliora, immundiora & fordidiore fiebant, & administrabantur, pellesque animalibus foetidæ diripiebantur. Hinc illud Martial. 6. 93. Et detracta cani Transiberina cutis. Et Juven. 14. Sat. 201. — nec te fastidia mercis Ullius subeant ablegandæ Tiberim ultra. Qui sulphurata vendebant eam etiam partem habitabant. Martial. 1. 42. Hoc, quod Transiberinus ambulator, Qui pallentia sulphurata fractis Permutat vitreis. Hæc ex Turnebo, Advers. 24. 43.

Vendere, pro Laudare, commendare. Cic. 13. Att. 12. Ligarianam præclare vendidisti: posthac quicquid scripsero, tibi præconium deferam. Metaphora sumpta de iis, qui quod vendere cupiunt, prius laudant, quo libentius ematur. Ex quo illud Hor. 2. Epist. 2. 11. Laudat venales, qui vult extrudere, merces. Vendidisti, inquit, præclare orationem meam pro Q. Ligario; hoc est, ita meam orationem laudasti, ut alii, tuam auctoritatem tuumque judicium secuti, eam probare coeperint, æque atque ii, qui venditori suas merces laudanti fidem adhibentes, bonum sæpe putant esse, quod vitiosum est. Infra, epist. 19. Ligarianam, ut video, præclare auctoritas tua commendavit. Scripsit enim ad me Balbus, ac Oppius, mirifice se probare. Præconium deferam: perstat in translatione: nam præcones in auctione vendebant, dicit igitur Præconium, id est vendendi curam. Quum aliquid, inquit, a me scriptum emittere voluero, rogabo te, ut id, antequam emittatur, tua auctoritate commendes: ut scilicet alii deinde probent, quod a te, tali viro, prius esse laudatum senserint. [Vendidisti, *Fecisti valere*, ut vulgo dicunt. Cic. forte Proscripto reliquit.

Vendere, pro Locare. V. Bona prædia, in BONVS. [& Fest. in Venditiones.

VENDENS, entis. Petron. cap. 13. Vidit personam vendentis contemptam. Adde Hor. 2. Epist. 1. 269. & 1. Epist. 7. 6.

VENDITUS, a, um. Partic. [*πρωτότης*] ut, Merx vendita sæpe. Martial. 12. 103.

Bona vendita. Sallust. Fragm. cap. 2.

VENDITOR, ōris. m. [*πρωτότης*, Gl. G. L.] Cic. 3. Off. 51. Ut ne quid omnino, quod venditor norit, emptor ignoret. Idem in Topic. 100. Feci, quod sæpe liberales venditores solent, ut quum ædes, fundumve vendiderint, &c.

Mercatores provinciarum, ac venditores nostræ dignitatis. Cic. Post redit. in Senat. 9.

VENDITRIX, icis. f. Scævola in l. Mulier. D. de leg. commissor. Die statuto emptor testatus est se pecuniam omnem reliquam paratum fuisse solvere: & sacculum cum pecunia signatorum signis obsignavit: defuit se autem venditricem, &c.

VENDITIO, ōnis. f. [*πρωτότης, πωλή*] Cic. pro Rosc. Amer. 100. Ostendit, si sublata sit venditio bonorum, illum pecuniam grandem amissurum. Proscriptiones venditionesque fieri. Cic. pro Rosc. Amer. 128.

Ascribere aliquid in venditione capitis cuiuspiam. Cic. in Pison. 86.

Rescindere venditionem. V. RESCINDO.

VENDIBILIS, e. Adj. [*πωλήτης*] Quod facile vendi potest. Cic. 2. de Lege Agr. 36. Accedent salicæ ad Minturnas, adjungetur etiam illa via vendibilis Herculeana, multarum deliciarum, & magnæ pecuniæ.

Vendibilis aspectu. Plin. lib. 14. cap. 3.

Fundus vendibilis. Hor. 1. Epist. 17. 47.

Puella vendibilis. Ovid. 3. Amor. 12. 10.

Vendibilis, Vulgaris, & vulgo gratus. Cic. de Amicit. 96. Tamen illius vendibilem orationem, religio deorum immortalium, nobis defendentibus, facile vincebat. i. e. Favorem populi captantem.

Vendibilis orator. Idem de Clar. Orat. 264.

VENDAX, acis. Adj. [*φιλοπωλήτης*] Qui facile seu libenter vendit. Cato de R. R. cap. 2. Patrem familias vendacem, & non emacem, esse oportet.

VENDITO, [*πωλῶ, πωρόσκειν*, Gl. L. G. & G. L.] ære. frequent. Venale habere, inquit Budæus. Plaut. Curt. 4. 1. 21.

In Tusco vico, ibi sunt homines, qui ipsi sese venditant. Cic. 1. Att. 11. Tufculanum venditat, ut si possit, emat Pacilianam domum.

Venditare, Frequenter vel passim vendere. Columel. lib. 8. cap. 18. Cato, tutor Luculli, grandi ære piscinas venditabat. Cic. 4. Verr. 135. Istius omnia decreta, imperia, litteras peritissime & callidissime venditabat. i. e. Passim vendebat.

Asse venditare aliquid. Catull. ad Vibennium 31. 8.

Venditare, Ostentare, tracta ab infistoribus metaphora, qui merces suas ostentare præcupide solent. Unde Venditare se alicui, est Perasentationem, operam suam ultro spondere, qualique venalem ostentare. Budæus. Cic. 8. Att. epist. ult. Non me igitur is ducit, sed sermo hominum, qui ad me a Philotimo scribitur; is enim me ab optimaribus ait con-

ait confcindi. Quibus optimatibus, dii boni! qui nunc quomodo occurrunt? quomodo autem se venditant Cæsari? i. e. Sese in clientelam Cæsari dedunt, & ad ejus partes adjungunt. Liv. 3. 35. In foro volitare, per illos se plebi venditare: donec collegæ quoque, &c.

INGENIUM venditare, & memoriam ostentare. Auctor ad Heren. lib. 2. 47.

VENDITANS, *antis*. Tacit. 1. Hist. 66. Statorum mutationes venditans dux. V. Vellej. 2. 63. 2.

VENDITATUS, *a, um*. Partic. Tacit. 14. Ann. 50. Venditata munera & adipiscendorum honorum jus.

VENDITATIO, *ōnis*. f. [ἀλαζονία] Ostentationem significat. Cic. de Amicit. 88. Quanquam a multis ipsa virtus contemnitur, & venditatio quædam atque ostentatio esse dicitur. Idem 2. Tusc. 64. Quin etiam mihi quidem laudabiliora videntur omnia, quæ sine venditione, & sine populo teste, fiunt. Sic Plin. lib. 29. cap. 1. Ostentatio artis & portentosa scientiæ venditatio manifesta est.

VENDITATOR, *ōris*. m. Qui se venditat. Tacit. 1. Hist. 49. Famæ nec incuriosus, nec venditor. conf. Gell. 5. 14. & 18. 4.

VENDITARIUS, *a, um*. Adj. [πωλητικός] Qui vendere solet. Plaut. Stich. 1. 3. 103.

Neque aliud quicquam, nisi hoc quod habeo pallium, Linguam quoque etiam venditariam. V. not. Turneb. conf. Curc. 4. 1. 21.

VENDITURIO vide an reperiatur, sicut Empturio legitur. H. St.

VENENUM, *i. n.* [φάρμακον, Gl. L. G. & G. L.] dictum, quod cito per venas eat, sive salubre, sive noxium. Cajus de Verb. signif. 1. 236. Qui venenum dicit, adjicere debet, utrum malum, an bonum: nam & medicamenta venena sunt: quia eo nomine omne continetur, quod adhibitum, ejus naturam, cui adhibitum est, mutat. Quum id, quod nos venenum appellamus, Græci φάρμακον dicunt: apud illos quoque, tam medicamenta, quam quæ nocent, hoc nomine continentur. Unde adjectione alterius nominis distinctio fit. V. etiam Marcianum in l. 3. D. Ad l. Cornel. de ficiariis.

Venenum, pro Colore. Virg. 2. Georg. 465.

Alba nec Assyrio fucatur lana veneno. Servius.

Venenum, pro Medicamento, vel unguento. Lucan. lib. 8. 691.

Summota est capiti tabes, raptoque cerebro,
Exsiccata cutis, putrisque effluxit ab alto
Humor, & infuso facies solidata veneno est. h. e. Medicamentis, qualia sunt oleum cedrinum, myrrha, aloë, & hujusmodi aromata. De capite Pompeji exsecto loquitur.

Venenum, [φάρμακον φάρμακον, Gl. L. G. & G. L.] Pro malo veneno frequentius ponitur.

Celeritas veneni. Cic. pro Cœl. 60. Ex hac igitur domo progressa ista mulier, de veneni celeritate dicere audebit.

Ferax venenorum Iberia. Hor. Epod. 5. 22.

Indicia & vestigia veneni. Cic. pro Cluent. 30. Omnia præterea, quæ solent esse indicia & vestigia veneni, in illius mortuæ corpore fuerunt.

Acre venenum. Lucret. lib. 4. 641.

Atrum venenum. V. ΑΤΡΕ, Adj.

Cervarium venenum. V. CERVUS.

Dira venena. Hor. Epod. 5. 62.

Gelida venena. Valer. 6. Argon. 85.

Lenè venenum. Cic. 2. Att. 21. Sed ita lenibus uti videbantur venenis, ut posse viderentur sine dolore intire.

Nigrum venenum. Virg. 4. Æn. 514.

Piceum venenum. Ovid. 2. Met. 800.

Portentifica venena. Ovid. 14. Met. 55.

Rapidum & velox venenum. Gell. lib. 17. cap. 16.

Somnifera venena. Ovid. 9. Met. 693.

Torpens venenum. Lucan. lib. 9. 848.

Violentissimum venenum. Gell. lib. 17. cap. 16.

Adfufum vulnere venenum. Tacit. 1. Ann. 10.

Agere venena membris, E membris expellere. Virg. 2. Georg. 130.

Ardente veneno coquitur cruor. Ovid. 9. Met. 171.

Correptus cæco veneno, Occulta peste. Lucret. lib. 6. 822.

Deprehendere venenum. Cic. pro Cluent. 20. Quum manifesto venenum deprehendisset, quod vir matris Oppianicus ei paravisset, &c.

Expugnare venenum. Plin. lib. 28. cap. 10.

Exstinguere venenum. Plin. lib. 22. cap. 23.

Facere malum venenum. Cic. pro Cluent. 148. Qui venenum malum fecit, fecerit. Ex l. xii. tabb.

Hebetat venena omnia. Plin. lib. 23. cap. 4.

Imprimere venenum dicitur serpens, repulso dentium. V. IMPRIMO.

Inficere veneno pocula. V. INFICIO.

Infundere alicui venenum. Cic. 11. Philipp. 13. At hic nuper sororis filio infudit venenum, non dedit.

Inspirant venenum moribus. Virg. 4. Georg. 236. de apibus.

Interimi veneno. V. INTERIMO.

Latent impia sub dulci melle venena. Ovid. 1. Amor. 8. 104.

Lecta venena Ponto. Virg. 8. Ecl. 95.

Necare veneno. Cic. pro Cluent. 166. Oppianicum veneno necatum esse, quod ei datum sit in pane per M. Afellium.

Necavit eo denique veneno. C. Oppianicum fratrem. Cic. pro Cluent. 30.

Occidit alicui veneno. Cic. pro Rosc. Amer. 99.

Occisus veneno. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Parare venenum alicui. Cic. pro Cœl. 51. Venenum, quod, ejusdem Clodiæ necandæ causa, parasse Cœlium criminantur.

Polluere ora veneno. Martial. lib. 1. 79.

Præbere venenum. Cic. 1. Tusc. 96. Vereque ei, qui venenum præbuerat, mortem est eam auguratus, quæ brevi consecuta est.

Præincta humus valido veneno. Ovid. 7. Met. 123.

Spargere venena. Cic. 2. in Catil. 23. Hi pueri, tam lepidi ac delicati, &c. ficas vibrare, & spargere venena didicerunt.

Suffusa lingua est veneno. Ovid. 2. Met. 777.

Timere dolos veneni. Catul. ad Furium 21. 10.

Tollere aliquem veneno. Cic. pro Cluent. 166. Objectum est C. Vibium Capacem ab hoc A. Cluentio veneno esse sublatum.

Tuinet corpus omne veneno. Ovid. 3. Met. 33.

Venenum, pro Arte malefica. Cic. in Orat. 129. Quum sibi venenis erectam memoriam diceret. h. e. Magica arte, vel alia malefica. Budæus.

Blandum venenum desidiæ, Translate. Sil. lib. 3. 580.

Crudele venenum nostræ vitæ. Catul. ad Rufum, 755.

Lædere summa humili veneno, Obloqui principibus. Maledictionibus carpere meliores. Lactantius, Stat. 1. Theb. 171.

Tincta libido ferventi veneno. Pers. 3. Sat. 36.

VENENARIUS, *a, um*. Adj. ut, Calix venenarius. Tertull. de Resurr. Carn. cap. 16.

VENENARIUS, *i. m.* [φαρμακός, Gl. L. G.] Qui venenum parat, aut conficit. Suet. in Neron. cap. 33. Britannicum, &c. veneno aggressus est. Quod acceptum a quadam Locusta, venenariorum indice, quum opinione tardius cederet, &c. Apulejus Apolog. p. 291. Elmenh. Qui venenarium accusat, scrupulosius cibatur: qui forem arguit, sua custodit. Utitur Lactantius lib. 5. cap. 20. Vide Torr. in Sueton. p. 447, 448. H. St.

VENENOSUS, *a, um*. Adj. Varro R. R. 1. 2. Venenosæ itæ capræ.

VENENIFER, *ëra, ërum*. Adj. [φαρμακφόρος] Ovid. 3. Met. 85.

Jamque venenifero sanguis manare palato

Cœperat.

VENEFICUS, *a, um*. Adj. [φαρμακότης] ut, Veneficus aspectus, Veneno inficiens. Plin. lib. 28. cap. 3. Hominum monstrificas naturas & veneficos aspectus, plenius diximus in portentis gentium.

Vermis veneficus. Solin. cap. 25.

Vir veneficus. Plaut. Rud. 4. 4. 68.

VENEFICUS, *i. m.* [φαρμακός, Gl. L. G. & G. L.] Qui venenum conficit, & Qui incantationibus & ceteris malis artibus utitur. Cic. 3. Off. 73. Neque enim de ficiariis, veneficis, testamentariis, &c.

Veneficum audes appellare eum virum, qui tuis veneficiis remedia invenit? Cic. 13. Philip. 25.

VENEFICA, *æ. f.* [φαρμακὴ γυνή, Gl. L. G.] Uxor venefici.

Item Quæ & Malefica, & Græcis etiam Pharmaceutria dicitur.

VENEFICIUM, *i. n.* [φαρμακεία, Gl. G. L.] Plinius, Hæc arbor atrium fata, omnibus veneficiis remedio est. Cic. de Clar. Orat. 217. Idque veneficiis & cantionibus Ticinæ factum esse dicebant.

Apud Romanos capitale veneficium fuit. Quæsit autem de eo, non Prætor modo, verumetiam Judex quæstionis, qui Prætor interdum erat: in quo Budæus, vir alioqui bene doctus, satis manifesto errore videtur esse lapsus in suis adnotationibus. Criminalibus enim, ut appellant, in causis, præter Prætorem urb. neminem quæsisse, eumque tum, nomine commutato, Judicem quæstionis esse dictum, tradidit. Capitale fuisse veneficium, indicat exilium Oppianici, de veneficio condemnati: cujus mentio fit in oratione pro Cluentio: & in eadem cum futurum ait Cicero, si Cluentius veneficii reus damnetur, ut patris sepulchro privetur. Clarissime autem hoc significatur Instit. juris civilis lib. 4. Quod autem a Budæo scriptum est, Prætorem urb. ubi de criminibus quæreretur, solum cognovisse, aperte falsum esse dico. Non modo enim solus non quæsit Prætor urb. sed nec omnino quæsit. Ipse jus dicebat: quod, Quære, non est. Quærebant ceteri collegæ, cum iis iudicibus, quos Prætor urb. & sortitus, & subfortitus esset. Exemplorum plena sunt omnia: unam, quæ multorum exemplorum loco sit, rationem afferam. Accusat Verrem Cicero in suis libris acerbissime, Præturam urbanam totam exagitat. Objicitne usquam, quod in causa capitali contra leges aliquid commiserit? nusquam certe. Neque tamen dubium, quin Verres, si potestatem illam Prætor habuisset, multa fuerit inique facturus. Addidit idem Budæus, Prætorem urb. cum quæreret, Judicem quæstionis esse dictum. Hoc certe nemo (de veteribus loquor, hosenim sequor) unquam tradidit: miroque, cur hoc illi, qui suæ sententiæ testem non haberet, placuerit affirmare. Sed ut opinor, error ex errore fluxit. Nam, cum Prætorem urbanum quære de criminibus jam sibi persuadisset: quod omnino falsum est; sequi videbatur, ut idem Quæstionis judex appellari posset.

Leges, quibus veneficium vindicaretur, Romæ per annos multos nullæ fuerunt: anno demum urbis conditæ 622. C. Valerio Flacco, M. Claudio Marcello coss. de veneficiis esse quæsitum, legemque latam Liv. lib. 5. 2. scriptum reliquit. Cornelia postea fuit, L. Sullæ: quam bello civili confecto, Dictator tulit, cum unus omnia teneret. De quo scriptum est in oratione pro Cluent. 1. Hujus autem legis pœna capitalis, non ad veneficos tantum, sed ad eos etiam pertinuit, qui magicis incantationibus homines occidissent, aut qui mala medicamenta publice vendidissent: omnesque prorsus, nemine excepto, viri, mulieres, liberi, servi, hac lege in judicium vocabantur. Permissum autem esse reo, ut ex illius voluntate, clam, aut palam, a iudicibus sententiæ ferrentur, ex ea, qua de proxime meminimus, oratione cognoscitur: eademque lege de corruptis judiciis quæsitum, eadem declarat oratio. Secuta est consularis Julia, C. Cæsaris. Nec tamen deinde ex lege Julia, sed ex Cornelia, quanquam vetustior fuerit, judicia sunt administrata: puto, quia non semper posterior lex priorem comprehendebat, sed interdum aliquid tantum addebat: ut universæ pæne judicii ratio a priore lege penderet; propterea Corneliæ potius, quam Juliam, posteriores jurisconsulti nominarunt. Ex libro Pauli Manutii de Legibus Romanis.

Damnatus veneficii. Tacit. 12. Ann. 66.

VENENO, [φάρμακον, Gl. G. L.] ære. Veneno inficere. Lucret. lib. 6. 810. Ut spatium cæli quadam de parte venenet.

Morsu venenare. Hor. 1. Epist. 14. 38.

Non istic obliquo oculo, mea commoda quisquam

Limat, non odio obscuro, morsuque venenat.

Venenare, Tingere. C. Mattius apud Gell. 20. 9. Tapetes concha purpura venenavit.

VENENATUS, *a, um*. Partic. [φαρμακτός] Quod & Venenosus. ut, Anguis venenatus. Ovid. in Ibin, 481.

Caro venenata. Cic. 2. de Nat. Deor. 126.

Colubris venenatis vallata Hydra. Lucret. lib. 5. 27.

Morsu venenatus. Plin. lib. 8. cap. 48.

Munera venenata. Cic. 13. Philipp. 35.

Pabulum venenatum. Plin. lib. 8. cap. 27.

Sagitta venenata. Cic. 2. de Nat. Deor. 126.

Sanies venenata. Columel. lib. 7. cap. 5.

Spiritus venenatus. Auctor ad Heren. lib. 4. 63. Iste quotidie per forum medium, tanquam jubatus draco serpit, dentibus aduncis, aspectu rabido, spiritu venenato, &c.

Telum venenatum. Cic. pro Quint. 8. Et si qua in re, id quod parati sunt

sunt facere, falsum crimen, quasi venenatum aliquod telum jecerint; medicinæ faciendæ locus non erit.

Vipera v. venata ac pestifera. Cic. de Arusp. Resp. 50.

Virga venenata. Ovid. 14. Met. 413.

Joco venenato mista littera, Translate. Ovid. 2. Trist. 566.

Compar. Plin. lib. 32. cap. 2. Nihil est usquam venenatius, quam in mari pastinaca.

Superl. Tertull. de Baptismo cap. 1. Vipera venenatissima.

VĒNĒO, īvi, & sapius īi per syncopen, [πῶλεμαι, πῶλεσθαι], Gl. L. G. & G. L.] īre. Vendi; componitur ex Venum, & Eo, īre, teste Diomede: alii Vāneo per æ diphthongum scribunt. [Contra fidem Mss. & Lapid. & Gloss. utriusque.]

Quod venditur, in Nominativo ponitur; & is a quo venditur, in Ablativo cum præpositione; & pretium in Ablativo sine præpositione. Cic. pro Rosc. Amer. 125. Primum hoc videamus, ejus hominis bona, qua ratione venierunt, aut quomodo venire potuerunt? Idem de Arusp. Resp. 1. Atque ei sese, cui totus venierat, etiam vobis inspectantibus venditaret. Plaut. Men. 2. 2. 15.

— responde mihi,

Adolescens, quibus hic pretiis porci veneunt? Hor. 1. Serm. 5. 88.

— venit vilissima rerum

Hic aqua. Ibid. 2. 2. 25.

— quia veneat auro

Rara avis.

Si ex edicto possedisti, quæro, cur bona non venierint. Cic. pro Quint. 73.

Malo compilarī, quam venire. Cic. 2. de Orat. 268.

Adversione venire, vel Peradversionem. V. Adversio, in ADVERSUS.

Venit ei olea. Cato R. R. cap. 144.

Venire magno. Varro, Veneunt propter penuriam magno.

Venire quam plurimo. Cic. 7. Fam. 2. Sed homo acutus ei mandasti potissimum, cui expedit illud venire quam plurimum.

Veneor, Passivum antiqui protulerunt. Plautus, apud Diomedem, Egone illi veneor?

VĒNĪTUS, a, um. Partic. Venditus. ut, Sedulius hymno 1. 21.

Reppulit ille famem, venitus crimine fratrum.

VĒNUM, [ἀνὸς τὸ πῶλεσθαι] a Venio, quasi Venitum, usurpatur pro Supino verbi Veneo. Liv. Se venum a primoribus datos. Gell. lib. 7. cap. 4. Venum solitos ire pileatos. i. e. Vendi.

Habere venui. Apul. 8. Met.

Venum ire, dicimus pro Vendi. Sallost. in Jugurth. 28. pr. Quippe cui Romæ omnia venum ire in animo hæserat. Liv. 3. 55. Familia ad ædem Cereris, Liberi Liberæque venum iret. Claud. 1. in Eutrop. 37.

Omnes pœnituit pretii, venumque redibat,

Dum vendi patuit.

Dari venum, Vendi. Claud. 1. in Ruff. 179.

Pro Venundari. H. St.

Veno exercere, i. e. Promercale habere, apud Tacit. 13. Ann. 51. teste Budæo.

VĒNUM DO, vel VĒNUNDO, dēdi, dātum, [ἀπεμπολῆν] āre. Vendere. Tacit. 14. Ann. 3. Capere, venundare belli commercium.

VĒNUNDĀTUS, a, um. Partic. Tacit. Vit. Agric. cap. 28. Quos per commercia venundatos, &c.

Figura venundata. Propert. 3. 17. 21.

VĒNUNDATIO, ōnis. f. [ἀνὰνσις, Gl. G. L.] Permutatio rerum & contractus ex conveniente proveniens. Gloss. Cyrill.

VĒNĀLIS, e. Adj. [πῶλεμος, Gl. L. G. & G. L.] Quod vendendum est, vel venditioni expositum. Cic. 3. Off. 58. Venales quidem se hortos non habere dixit. Plin. lib. 6. cap. 22. Fluminis ulteriore ripa merces positas juxta venalia tolli ab his, si placet permutatio. De Taprobanes insulæ incolis.

Otium non gemmis, neque purpura venale, nec auro. Hor. 2. Carm. 16. 7.

Pueri venales. Cic. pro Quint. 24. Quum venissent ad vada Volaterrana quæ nominantur, vident per familiarem Nævii, qui ex Gallia pueros venales isti adducebat.

Venales, si nihil addas, Servi novitii intelliguntur, qui ad vendendum sunt expositi. Servorum enim alii novitii sunt, alii veteratores. Quintil. lib. 8. cap. 2. Item quod commune est & aliis nomen; intellectu alicui rei peculiariter tribuitur; ut Urbem Romam accipimus: & Venales novitios: & Corinthia ara: quum sint urbes aliæ quoque, & venalia multa, & tam aurum & argentum, quam æs Corinthium. V. RETICULUM, Sacculus in modum retis.

Venalis homo, Sordidus, avarus, qui pecuniæ gratia se ipsum vendit. Sallust. in Bello Jugurth. cap. 35. extr. Urbem venalem, & mature perituram, si emptorem invenerit. Dictum Jugurthæ de Roma.

Venalis, Qui vel pecuniæ vel obsonii gratia aliquid facit, aut aliquo it. Martial. lib. 3. 60.

Quum vocor ad cœnam, non jam venalis, ut ante;

Cur mihi non eadem, quæ tibi, cœna datur?

Ascriptor venalis, Qui pretio emitur, & pecunia comparatur. Cic. pro Domo 49. Denique ille novitius Ligur, venalis ascriptor & subcriptor tuus, quum M. Papirii sui fratris testamento esset & iudicio improbat, mortem ejus se velle persequi dixit.

Amicæ venales ad munus. Propert. lib. 2. 16. 21.

Animæ venales. Sil. lib. 15. 502.

Campus venalis, Ubi emuntur suffragia largitione. Lucan. lib. 1. 180.

Dextram venalem in prælia adferre. Sil. lib. 5. 195.

Eloquium venale. Stat. 4. Silv. 5. 50.

Fidem habere venalam. Cic. 5. Verr. 144.

Fidem proponere venalem. Cic. 4. Verr. 78.

Jura venalia auro. Propert. lib. 3. 13. 48.

Lingua venalis. Lucan. lib. 1. 269.

VĒNALĪTER, Adv. apud Senecam de Benef. 2. 11. ubi dicit: Si mentio fiat de beneficiis, quæ in aliquem contulerimus, ut modeste extenuemus, idque non venaliter. Alii legunt Vernaliter, sed perperam.

VĒNALĪTAS, ātis. f. Sidon. 5. 13. Hos venalitas solvit. conf. Caf. siod. 1. 35.

VĒNĀLĪTIUS, a, um. Adj. [πῶλεσιμος, Gl. G. L.] Venalis. Plin. lib. 35. cap. 18. Hoc est insigne venalitatis gregibus. i. e. Venditis servis.

Familia venalitia, Paulus in l. Sed si vir. §. ult. D. de donat. int. vir. &

uxor. Quod si familiam domesticam uxoris aut venalitiam pavit, contra puto observari debere.

Merces venalitiae. Ulpian. in l. Si servus servum. §. Si navem. D. Ad legem Aquiliam. Si navem venalitiarum mercium perforasset quis.

Scribitur & per c. Venalicius, ut in utroque Gloss.

VĒNALITIUM, i. n. Corpus ipsum, vel venditio, vel locus ubi novitii venduntur. Venulejus De Ædilitio edicto, l. ult. Nam quicunque ex venalitio novitiorum emptus alicui ministerio præpositus sit, statim eum e veteratorum numero esse.

VĒNALITIUS, i. m. [πῶλεσις] Venditor. Cic. in Orat. 232. Neque me divitiæ movent, quibus omnes Africanos & Lælios multi venalitii, mercatoresque superarunt. Majoragus in Oratorem Ciceronis, Sed cur Cicero, quum mercatores dixisset, adjunxit etiam venalitios, qui servos emere atque venundare solent? An non etiam venalitii mercatores sunt? Non certe. nam Africanus. D. de verb. signif. 1. Mercis. ait, Mercis appellatione homines non contineri: & ob eam rem mangones, non mercatores, sed venalitiarios appellari. Ubi Alciatus ait: Venalitiarios esse, qui vulgo *Revenalitores* vocantur, qui mercatores dici non possunt. Et mangones etiam esse venalitiarios, quoniam venalitia, id est servos venales expositos ipsi emere præoccupant, ut carius vendant. Dicuntur autem mangones, quod homines agant in manum, id est in potestatem. Hæc ille. Sunt qui apud Cic. Venalitiarii legunt.

Interdum etiam venalitii dicuntur, ipsi servi qui venduntur: ut Plin. lib. 35. cap. 18. Hoc est insigne venalitii gregibus. Idem Majoragus.

VĒNALITIĀRIUS, a, um. Adj. ut, Vitam venalitiariam exercere. Ulpian. in l. Suos autem servos. §. ult. D. Ce legatis tertio. Sic enim habent Pandectæ Florentinæ. Haloander, Venalitiariam, sine substantivo.

VĒNALITIĀRIUS, i. m. [συναγέμερος, Gl. L. G. & G. L.] apud Varonem & Plinium dicitur Mango, & novitiorum servorum negotiator. Africanus in l. Mercis appellatione. D. de verb. signif. Mercis appellatione homines non contineri Mela ait: & ob eam rem mangones, non mercatores, sed venalitiarios appellari ait. Ulpian. in l. Præcipiunt. D. de Ædilit. edict. Quia ergo venalitiarii sciunt, facile decurri ad novitiorum emptiorem, idcirco interpolant veteratores, & pro novitiis vendunt.

VĒNĒROR, [πῶσκω, Gl. L. G. & G. L. σπένδομαι, ὑπεσπώμαι, θῆσκω, L. G.] āri. a Venia & Orando compositum esse videtur: quasi veniam orare, hoc est colere. Cic. 1. Tusc. 114. Ejusque inventor & principii gratias exultantes agunt, eumque venerantur, ut deum.

Colere, precari, venerari. Cic. 1. de Nat. Deor. 120.

Laudibus gratiisque aliquem venerari. Tacit. 12. Ann. 37.

Deos venerari. Virg. 1. Georg. 338.

Deos auguste omnes, sancteque veneramur. Cic. 3. de Nat. Deor. 53.

Memoriam alicujus venerari. Tacit. in vita Agric. 46.

Numina magna venerari. Virg. 3. Æn. 697. Ovid. 5. Met. 297.

— fallaci veneratus numina cultu.

Pacem veneramur amantes. Propert. lib. 3. 5. 1.

Venerari ut, pro Orare & precari. Plaut. Rud. 5. 2. 62.

— Venus,

Veneror te, ut omnes miseri lenones fient. Idem Aul. prol. v. 7.

Thesaurum auri, clam omnes, in medio foco

Defodit, venerans me, ut id servarem sibi.

Venerari, Adorare. Cic. 6. Verr. 94. Quod in precibus & gratulationibus non solum id venerari, verum etiam oculis solent.

Lapidem e sepulcro venerari. Cic. pro Planc. 95.

Templa venerari. Virg. 3. Æn. 84.

Passive ponitur. B. Ambros. 1. Orat. contra Symmach. pr. Ipse enim solus verus Deus est, qui intima mente veneretur.

Activa terminatione utitur Plaut. Bacch. 2. 1. 4. Veneroque te. Sic exstat & in Gloss. Græcolat.

VĒNĒRANS, antis. Partic. ut, Suppliciter venerans aram. Virg. 12. Æn. 220.

Carmina venerantia aliquem. Ovid. 2. Trist. 79.

VĒNĒRĀTER, Adv. Tertull. de Judicio Domini cap. 7.

Submissique omnes genibus veneranter adorant.

VĒNĒRANDUS, a, um. Partic. [ἀσπενδύς, Gl. G. L.] Cic. 2. de Leg. Agr. 94. Non eos, in deorum immortalium numero, venerandos a nobis & colendos putatis?

Amicus venerandus. Hor. 1. Epist. 18. 73.

Canis venerandi. Senec. Herc. fur. 13.

Dux venerandus. Ovid. 1. Fast. 646.

Effigies veneranda. Valer. 5. Argon. 207.

Veneranda Palatia. Martial. lib. 1. 71.

Sacra veneranda. Sil. lib. 7. 382.

Vox veneranda. Lucan. lib. 2. 530.

VĒNĒRĀTUS, a, um. Partic. [ἀσπενδυτής] Virg. 3. Æn. 460.

— cursusque dabit venerata secundos. al. Sacerdos.

Ceres venerata. Hor. 2. Serm. 2. 124. h. e. Rogata, & venerata.

Numen veneratum. Ammian. 22. 23.

Compar. Mela 3. 10. pr. Automolœ, pulchri forma æqui corporis, parumque veneratores, veluti optimarum alumnū virtutum.

VĒNĒRĀBUNDUS, a, um. Adj. [ἡγεταυδύς] Venerans. Liv. 5. 22.

Namque delecti ex omni exercitu juvenes, pure lautis corporibus, candida veste, quibus deportanda Romam Regina Juno assignata erat, venerabundi templum iniere.

VĒNĒRĀTIO, ōnis. f. [πῶν, σέβασμα, σπένδω, Gl. L. G. ἀσπενδυμα, G. L.] Cic. 1. de Nat. Deor. 45. Nam & præstans deorum natura hominum pietate coleretur, quum & æterna esset & beatissima. Habet enim venerationem justam quicquid excellit. Plin. lib. 8. cap. 1. Religio quoque fiderum, solisque ac lunæ veneratio.

Prosequi aliquid veneratione. V. PROSEQUOR.

VĒNĒRĀTOR, ōris. m. [ἀσπενδυτής] Ovid. 2. de Pont. 2. 1.

Ille domus vestra primis venerator ab annis. V. Valer. Max. 3. 7. 1.

VĒNĒRĀBĪLIS, e. Adj. [σεβασίμος, σπένδω, Gl. L. G. & G. L. ἀσπενδυτής, L. G.] Qui cultu & veneratione dignus est. Plin. in Epist. Vir gravis, & ipsa senectute venerabilis. Auctor de Viris illust. cap. 22. Anguis e fedibus ejus elapsus venerabilis, non horribilis. [In Gloss. forte ἀσπενδυτής pro ἀσπενδυτής legendum.]

Ducus formæ venerabile. Lucan. lib. 8. 664.

Exemplum venerabile morum. Ovid. ad Liviam, 13.

Jus venerabile. Stat. 5. Silv. 1. 115.

Moles venerabilis, Stupenda. Martial. de Spectac. 2.

Nomen venerabile amicitiae. Ovid. 1. Trist. 7. 15.

Templum venerabile. Ovid. Rem. Amor. 549.

Compar. Liv. 1. 7. Venerabilis vir miraculo litterarum, venerabilior divinitate matris. Adde Hor. 2. Serm. 5. 14. & Justin. 42. 3. 5.

Active utitur Valer. Max. 1. 1. 15. Quanto nostrae civitatis Senatus venerabilior in Deos? i. e. Magis reverens Deos. [An Venerabilior?

VENERABILITER, Adv. [σέβαςτος, Gl. G. L.] Macrobius lib. 7. Saturn. cap. 11. Servius, his dictis venerabiliter assensus, obtruncit.

Compar. Minuc. Fel. cap. 5. Quanto venerabilior & melius.

VENERIS Portus, [Ἀφροδίτης λιμήν] Galliae inter Pyrenaei promontoria oppidum. Auctor Pomponius Mela, lib. 2. 5. extr. Strabo Aphrodisium nominat; Veneris templum Ptolemaeus.

VĒNĒTI, ōrum. m. [Οἰνῆτις] Galliae Lugdunensis populi, auctor Plin. lib. 4. cap. 18. pr. Fuerunt autem Veneti populi inter Celtas litora Oceani Gallici incolentes, quos Caesar, (ut ipse testatur 3. de Bell. Gall. 8. seq.) navali praelio superavit. *Vannes en Bretagne.*

Sunt & Veneti, Italiae populi, Trojana stirpe orti, ut auctor est Cato: quorum regio Venetia dicitur, Adriatico mari appollita, & omnis ora circum sinum maris, post Istriam usque ad ostia Padis. Tradit Liv. 1. 1. pr. Antenorem cum multitudine Henetum, qui seditione ex Paphlagonia pulsi, & sedes & ducem, rege Pylamene ad Trojam amisso, querebant: venisse in intum maris Adriatici sinum: Euganeisque, qui inter mare Alpesque incolebant, pulsos, Henetos Trojanosque eas tenuisse terras, & in quem primum egressi sunt locum, Trojam vocatum: pagoque inde Troja nomen esse, gentem universam Venetos appellatos. Haftenus Livius. Alii (in quibus Strabo lib. 4.) a Gallis ejusdem appellationis originem traxisse dixerunt. In hac Italiae regione sunt urbes illustres, Verona, Vicentia, Patavium, & Venetia civitas, & Virunus placida & amœna. Mela lib. 2. cap. 4. Veneti (inquit) colunt togatam Galliam. Fuerunt igitur Veneti, teste Mela, Galli togati. Ea regio usque ad Rubiconem nunc dicitur *la marca Trevisana.*

VĒNĒTIÆ, ārum. f. [Ἐννετία] Civitas insignis, quam Veneti inhabitant: quæ anno a natali Christi quinquagesimo quarto supra quadringentesimum condita fuit, quo anno Attila rex Hunnorum Aquilejam evertit.

Venetia etiam alia civitas in nostra Gallia, nempe in ea parte, quæ a Britonibus incolitur, de qua Caesar in suis commentariis multa: est autem maritima, & *Vannes* vulgo dicitur. V. dict. super.

VĒNĒTUS, a, um. Adj. posse. [Ἐννετός] Quod e Venetis est: ut, Veneti cives. Propert. lib. 1. 12. 4.

Quantum Hypanis Veneto diffidet Eridano.

Color Venetus (ut ait Vegetius lib. 4. de Re Mil. cap. 34. extr.) Cæruleus dicitur, qui color est marinis fluctibus similis. Scribit autem Vegetius nautas veste veneta esse induendos, & vela navium exploratoriarum colore veneto esse tingenda. Hic color etiam Thalassicus, id est marinus dicitur. Græci enim θάλασσιον mare appellant. Idem a colore ferri, Ferrugineus dicitur.

Conditura Veneta. Scribit Lampridius Elag. cap. 24. pr. Heliogabulum comedisse pisces coctos conditura venera, quasi in marina aqua, cum colore veneto.

Factio Veneta. Suet. in Vitell. cap. 14. A veneto colore aurigantium dicta, & qui ei factioni favebant, Venetiani dicebantur. [V. Capitolin. in Vero cap. 6.]

VĒNIA, æ. f. [συνῆσις, Gl. L. G.] Remissio culpæ, & condonatio erroris, inquit Valla. Quintilian. in Gladiatore, Peccavi, veniam peto.

Facilior venia. Quintil. in proem. lib. 1.

Impetrabilis venia. Tacit. 4. Hist. 69.

Accipere veniam pro aliquo. V. ACCIPIO.

Carere venia. Hor. de Arte Poet. 355.

Concedere veniam alicui. Lucan. lib. 3. 739.

Dare veniam alicui. Cic. pro Lege Manil. 8. Verumtamen illis imperatoribus laus est tribuenda, quod egerunt: venia danda quod reliquerunt. Idem 8 Philipp. 32. Veniam & impunitatem dandam puto.

Dari veniam illi qui acerbius tulissent. Cic. 6. Fam. 12.

Dare veniam homini impudenter petenti. Cic. 5. Att. 21.

Dare veniam scriptis. V. DO, DAS.

Dare veniam in aliquem. Tacit. 12. Ann. 52.

Dare veniam ad ignoscendum. Cic. in Pison. 98. Cui non apud Senatum, non apud ullum ordinem, &c. non in Italia maximorum scelerum venia ulla ad ignoscendum dari possit.

Datur etiam venia concinnitati sententiarum, Indulgetur. Cic. in Orat. 38.

Dare veniam culpæ vel errati. Ovid. 7. Epist. 105.

Dare necessitati veniam. Cic. 2. Off. 56.

Exposcere veniam irarum celestium. Liv. 3. 7. extr.

Habere veniam, pro Ignoscere, apud Quintil. lib. 11. cap. 1.

Impetrare veniam culpæ vel errati. Cic. pro Ligari. 1. Quam a te, non solum liberationem culpæ, sed errati veniam impetravissent. V. IMPETRO.

Impetrare veniam pro aliquo. Tacit. 12. Ann. 8.

Minuere veniam. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Negare veniam alicui. Ovid. 10. Met. 37.

Orare veniam. Virg. 4. Æn. 415.

Petere veniam. Cic. 7. Verr. 138. Hæc si tibi tuus parens diceret, posses ab eo veniam petere? posses, ut tibi ignosceret, postulare?

Petere veniam in præteritum. Tacit. 11. Ann. 30.

Peto ab Jove pacem ac veniam, precorque ab eo ut, &c. Cic. pro Rabir. 5.

Petere veniam delicti. Cic. pro Muren. 62. Fatetur aliquis se peccasse, & ejus delicti veniam petit: nefarium est facinus ignoscere.

Poscere deos veniam. Virg. 4. Æn. 50.

Precari veniam. Senec. Med. 8.

Rogare veniam. Ovid. 6. Met. 32.

Sit venia. Plin. lib. 12. cap. 1. Quapropter hæc vel bello quæsisse venia sit.

Sit venia dicto. Plin. 5. Epist. 101.

Tribuere veniam. V. TRIBUO.

Exilii venia, Remissio poenæ exilii. Tacit. 12. Ann. 41.

Tristitiæ venia. Plin. lib. 25. cap. 1. Ac nobile illud Nepenthes, oblivionem tristitiæ, veniamque afferens. i. e. Immunitatem vacationemque a tristitia.

Dare dici alicujus veniam. V. DO, DAS.

Datur venia excusationis. Cic. 2. de Orat. 126. Vix ut mihi tenuis quæ-

dam venia daretur excusationis, quod, &c.

Impetrare veniam edicti. Modest. in l. ult. D. de in jus vocand.

Invenire veniam supplicii. V. INVENIO.

Petere veniam advocandi, Excusare se ab advocacy. Plin. 5. Epist. 8. ad Capitonem.

Venia, Beneficium, indulgentia, permissio. Virg. 1. Æn. 523.

Orantes veniam, & templum clamore petebant. Cic. pro Arch.

3. Quæso a vobis, ut in hac causa mihi detis hanc veniam. i. e. Indulgentis, concedatque mihi hoc. Nam apud hunc vix unquam indulgentia reperitur. Ter. And. 5. 3. 30.

Æquum postulat, da veniam. p. sine te hoc exorem. s. sino. Hæc duo pro utroque posuit, id est Da veniam: Sine ut hoc, etiam si improbum sit, abs te impetrem. Et Cum venia tua dixeris: hoc est, Si quid erro, tamen cum pace tua, & (ut isti loquuntur) Cum licentia tua dixeris. Haftenus Valla lib. 4.

Cum bona venia, vide CUM. H. St.

Audire attente, bonaque cum venia. Cic. pro Rosc. Amer. 9.

Audies me bona venia. Cic. 1. de Nat. Deor. 69. Ut molestie ferrem, tantum ingenium (bona venia me audies) in tam leves, ne dicam in tam ineptas sententias incidisse.

Dixerim bona venia. V. BONUS.

Dare, veniam, Permittere, ut, Auctor ad Heren. lib. 4. 22. Veniam ad vos, si mihi Senatus det veniam.

Da nobis hanc veniam, ut. Cic. 1. de Orat. 23. Sed cum, &c. dabis hanc veniam, mi frater, ut opinor, &c. ut eorum quibus, &c. Ibid. 98. Date nobis hanc veniam, ut ea, quæ sentitis de omni genere dicendi, subtiliter prosequamini.

Expetere bona venia. V. BONUS.

Exposcere veniam dicendi. Tacit. 12. Ann. 5. Veniam dicendi ante alios exposcit.

Impetrare veniam aliquid faciendi. Plin. lib. 12. cap. 19.

Legere cum venia, Excusando si quid minus probabile occurrat. Quintil. lib. 10. cap. 1.

Petere, ut. Si mihi veniam, quam peto, dederit, utar illius conditione: sin minus, impetrabo aliquid a me ipso. Cic. 9. Att. 2.

VĒNIĀLIS, e. Adj. Venia dignum. Macrobius 7. Saturn. cap. ult. Si venialis erit ista translatio.

Pax venialis. Ammian. 28. 27.

Species venialis. Mart. Capella 5. p. 147.

Status venialis apud Rhetoras. Servius in illud 4. Æn. 333.

—ego te quæ plurima fando, &c. Expurgat objecta, removens a se crimen ingrati: & veniali utitur statu, protectionem suam retorquens in voluntatem deorum.

VĒNIĀBĪLIS, e. Adj. Idem. Sidon. 9. Epist. 1. Nescio qualiter fieri veniabile queat.

Culpa veniabilis. Idem. 4. Epist. 11.

Et apud Sidonium Apollinarem Venialia. At Veniabilia in exempli. Casauboni notatur, puto, linea subducta. H. St.

VĒNICŪLA, æ. f. Uvæ seu Vitis species. Plin. 14. 2. V. VENUCULUS.

VĒNĪLIA, æ. f. Nymphe, uxor fuit Fauni, & soror Amata, Latini regis conjugis, mater Turni. Virg. 10. Æn. 76.

Cui Pilumnus avus, cui diva Venilia mater.

Veniliam item antiqui Neptuni conjugem appellarunt, a veniendo, inquit Varro lib. 4. de L. L. 10. quam eandem & Salaciam appellaverunt, ad naturam nimirum maris respicientes, cujus fluctus modo ad terram veniunt, modo in salum abeunt. Meminit hujus & Augustinus lib. 7. de Civit. Dei.

VĒNIO, vēni, ventum, [ἔλκω, ἔρχομαι, Gl. L. G. & G. L.] Ire. notæ significationis. Cic. 2. Fam. 11. Obviæ mihi velim sint tuæ litteræ: quæ me erudiant de omni Rep. ne hospes plane veniam. [Quod plerique malunt Adveniam dicere, repugnante veterum consuetudine.]

Venire ab. Plaut. Amph. prol. 140.

Nunc hodie Amphitruo venit huc ab exercitu.

Ab aliquo venire. Cic. pro Rosc. Com. 30. Quia veniebat a Roscio, plus etiam scire, quam sciebat, videbatur.

Angiporto venire, pro Ab angiporto. Plaut. Afin. 3. 3. 151.

Ad aliquem supplicem venire. Cic. 16. Att. 18. Nunquam putavi fore, ut supplex ad te venirem.

Ad cœnam venire. Hor. 1. Epist. 7. 72.

Ad urbem venire. Cic. 16. Fam. 3. Quanquam magni ad honorem nostrum interest, me quamprimum ad Urbem venire: tamen peccasse mihi videor qui a te discesserim. V. AD.

Venire de. Cic. 5. Att. 13. Verumtamen, cum de Cumanis venissem cum imperio, Græci quasi Ephesio Prætori se alacres obtulerunt. Al. Verum tamen Decumani, si &c.

De auctione venire, & quo die. Cic. 12. Att. 1.

Ex Arabia venerunt legati. Plin. lib. 12. cap. 14.

In hanc urbem missus venio. Ovid. 3. Trist. 1. 1.

In solitudines venire. Cic. 2. Fam. 15. In easdem solitudines tu ipse (ut arbitror) venies, in quibus nos confidisse audies.

In colloquium ad aliquem venire. Liv. 25. 16.

In complexum alicujus. Cic. 14. Fam. 1. Si in vestrum complexum venero, ac si & vos, & me ipsum recuperaro, satis magnum mihi fructum videbor percipisse. Cæc. 3. Bell. Civil. cap. 8. extr. Ipse gravissima hieme in navibus excubabat, neque ullum laborem aut munus despicies, si in Cæsaris complexum veniret. i. e. Ut a Cæsare complecteretur & amaretur. [Immo Si Cæsari ipsi hosti occurrere posset, ut cum ipso confingeret.]

In concionem venire. Cic. 3. Verr. 68. Postridie mane homines in concionem veniunt, quærent quid optimum factu sit.

In consilium alicujus venire, pro Obtemperare ejus consilio. Cic. 10. Att. 1. Veniendumne sit in consilium Tyranni, si is aliqua de re bona deliberaturus sit. [i. e. In Senatum sub tyranno, oppressa libertate.]

In conspectum alicujus. Cic. 1. de Finib. 34. Reque ex utraque parte audita, pronuntiaret, eum non talem videri fuisse in imperio, quales ejus majores fuissent, & in conspectum suum venire vetuit.

In conspectum ad aliquem venire. Cic. 10. Fam. 23. Legatos, fide Lepidi missos, ad me in conspectum venire veteram.

In flammam venire. Cic. 16. Att. 18. Veniendum est igitur vel in ipsam flammam: turpius est enim privatim cadere, quam publice. i. e. Conjicere se oportet in periculum.

Affidue veniebat inter densas fagos Virg. 2. Ecl. 4.
 Omnes, qui istinc veniunt, ira de tua virtute commemorant. Cic. 1. Q. frat. 1.
 Domum venisti ad tuos penates. Catull. ad Veranium, 9. 3.
 Cum impetu venire. Cic. 2. de Finib. 112. Si cum tanto impetu in Græciam venisset.
 Inimicus ei venit, pro Est illi inimicus. Cic. pro Rosc. Amer. 55. Vident omnes qua de causa huic inimicus venias: sciunt hujusce pecunia te adductum esse.
 Ad interdictum venire, pro Venire in jus ad Prætozem. Petronius cap. 13. Ut, si nollet alienam rem domino reddere, ad interdictum veniret. Meminit Turnebus.
 Intro venire. V. INTRO.
 Mature venit ipse. V. MATURE.
 In medium. Cic. 4. Verr. 175. Venient in medium: dicent quid statuerint.
 Navibus venire. Liv. 21. 39.
 Obviam venire. Cic. 4. Tusc. 97.
 Alacris obviam mihi veniet, complexum exoptans meum. Ex poeta. Idem 2. Att. 1. Eunti mihi Antium, & gladiatores M. Metelli cupide relinquenti, venit obviam tuus puer.
 Turba mihi obviam venit. Propert. 2. 30. V. OBVIAM.
 Opportune venire. V. OPPORTUNUS.
 Optato venire. V. Optato in OPTO.
 Parate venire. V. PARO.
 Passu ingenti venire. Ovid. 3. Amor. 1. 12.
 Peropportune venire. V. PEROPPORTUNUS.
 Ad potum, vel prandium venire. Plin. lib. 9. cap. 15. Cic. pro Cluent. 168. Quum ad illud prandium crudior venisset.
 Ad pugnam venire. Hor. 1. Serm. 5. 56.
 Cum supplemento. Liv. 9. 22.
 In rem præsentem. V. IN præpositionem.
 In secreta venire. Ovid. 13. Met. 555.
 In tempore veni. Ter. And. 4. 5. 19.
 Ad vadimonium venire. Cic. pro Quint. 48. Ad vadimonium non venerat, ut ais, is, quicum tibi affinitas, societas, omnes denique causæ & necessitudines veteres intercedebant.
 Ad agendum venire. Quintil. lib. 4. cap. 1.
 Viam multorum dierum venire. Cic. 2. Philipp. 61. Quis, qui nescierit venisse eam tot dierum tibi viam gratulatum?
 Satis venire duobus. Virg. 7. Æn. 470.
 Se satis ambobus Teucrisque venire, Latinisque.
 Desuper venire. Virgil. de machina Trojani equi, 2. Æn. 47.
 —venturaque desuper urbi. i. e. Superventura urbi, & eam oppressura. Turnebus.
 Fulgor venit ab æthere. Virg. 8. Æn. 524.
 Feliciter hæc res tibi venit, pro Evenit. Cic. 16. Fam. 21. Emisse te prædium vehementer gaudeo, feliciterque rem tibi istam venire cupio. Vetus exemplar legit Evenire.
 Fortuna læta mihi venit. Virg. 11. Æn. 42.
 Prospere veniunt. Plaut. Pseud. 2. 1. 1. Emendatum Eveniunt.
 Usus venit. Ter. Heaut. 3. 2. 45.
 Et, næ ego te (si usus veniat) magnifice, Chreme, Tractare possim. c. de istoc, cum usus venerit, &c.
 Ufu mihi venit. Cic. 3. Fam. 8. Idem 7. Att. 26. Nunc venit idem usu mihi, quod tu tibi scribis, quoties exorior.
 Venire, Ire. Nepos 20. 4. 2. Veniebat autem in theatrum, &c. propter valetudinem vectus jumentis junctis.
 Venire cum Supino. Nepos 18. 6. 1. Cum litteras & nuncios misisset in Asiam, consultum, utrum repetitum Macedoniam veniret. conf. Hor. 1. Epist. 3. 19. Sic
 Venient ad te comessatum. Plaut. Pers. 4. 4. 19. V. supra Venire cum Supino.
 Derisum venit. Plaut. Aul. 2. 2. 46. Et apud Ter. Eun. 4. 6. 14. Venit ereptum.
 Emptum venire. Cic. 4. Verr. 124. Tamen ad istum venerunt emptum locum illum senatorium, non solum veteres, sed etiam novi.
 Oratum venio. Cæf. 7. Bell. Gall. 32.
 Alicui venire advorsum, Ire obviam. Plaut. Most. 1. 4. 1.
 Auxilio alicui venire. Liv. 9. 43.
 Subsidio. Cic. 6. Att. 5. Ad meque legati ejus, & Quæstor, & amici litteras mitterent, ut subsidio venirent.
 Suppetias venire, & proficisci suppetias, locutiones elegantioris sunt sæculi & oris. Oppius de Bell. Afr. 25. Oppidisque suppetias profectus est. Iterum 5. pr. Nuntiabantur auxilia magna equitatusque oppidanis suppetias venire. Turnebus. [Subauditur n. Latum.
 Venire, Portari, deferri. Plin. lib. 35. cap. 6. Species sinopidis tres: rubra, & minus rubens, & inter has media. Et paulo post, Ejus quæ ex Africa venit, octoni asses.
 Venire, pro Afferri, de litteris dictum. Cic. 11. Fam. 24. Quod scribis in Italia te moraturum, dum tibi litteræ meæ veniant, si per hostem licet, non erraris.
 Commeatus venire, qui afferantur, dicimus per metonymiam. Quintil. lib. 6. cap. 6.
 Epistola mihi venit, Allata est ad me. Ovid. 1. de Pont. 9. 1.
 Fama mihi venit. Virg. 4. Æn. 387.
 Venies ad illud quod refert tua: h. e. Tandem vel postea id leges. Plaut. Pers. 4. 3. 50. Ter. Heaut. 2. 3. 33.
 Mane, hoc, quod cœpi, primum enarrem, & Clitipho:
 Post istuc veniam.
 Ad Arcefilam, Carneademque veniamus. h. e. De Arcefila loquamur. Cic. 4. Acad. 12. Et pro Rosc. Amer. 46. Ut ad fabulas veniamus.
 In eum sermonem, ut, &c. Cic. 3. Fam. 5. Veni in eum sermonem, ut dicerem libenter me ad eam partem provinciæ primum esse venturum.
 In bona alicujus venire. Ovid. 2. Amor. 5. 32.
 In divitias venire. Plaut. Capt. 5. 4. 13.
 At nunc liber in divitiis faxo venies.
 Hæreditate venire dicitur res aliqua, Obvenire. Cic. 1. de Invent. 84.

Sed neque emisisti, neque hæreditate venit, neque domi natus est, neque donatus est.
 Hæreditas mihi venit a patre. Cic. 3. Verr. 126. Quum ejus filio, Prætoris Sacerdote, hæreditas a propinquo permagna venisset.
 Venire prope. ut, Prope exitum venire. Liv. 5. 16.
 Venire, Accidere. Cæf. lib. 7. cap. 27. Solet vero sub ejusmodi victu venire, ut alvus non reddatur. Lind. exhibet Evenire.
 Clamor a populo venit ad astra. Ovid. 3. Fast. 368.
 Ad digitos. V. A D.
 Ad aures alicujus venire, Audiri. Hor. de Arte Poet. 255.
 Ad aures meas venit, te, &c. Cic. pro Marcell. 25. Mulier est, mulieris vox mihi ad aures venit.
 Ad aures vox venit. Virg. 2. Æn. 119.
 Ad extrema venire, Descendere. Liv. 2. 47.
 Ad finem venire dicitur res aliqua. Liv. 25. 23. Quum maxime Capua circumvallaretur, Syracusarum quoque oppugnatio ad finem venit.
 Ad foedus veniunt amantes. Ovid. 2. de Arte Am. 579.
 Ad inimicitias venit res. Cic. 3. Q. frat. 4. Ad inimicitias res venisset, &c. cum Æfernino Samnite Pacidejanus comparatus videretur.
 Ad internecionem venire. Liv. 36. 34.
 Ad manum venire. Quintil. lib. 2. cap. 11.
 Mæror summus venit ad eum morte fratris. Cic. pro Quint. 14. Ut ad quem summus mæror morte sua veniebat, ad eundem summus honos quoque perveniret.
 Ad nasum venire. Plin. lib. 15. cap. 28. Multoque celerius talia ad nasum veniunt, quam pinguis. h. e. Ascendunt, & nares feriunt.
 Ad nihilum venire, Redigi. Cic. 2. Tusc. 5. Atque oratorum quidem laus ita ducta ab humili venit ad summum, ut jam, quod natura fert in omnibus fere rebus, fenescat, brevique tempore ad nihilum ventura videatur.
 Ad nimium venire. Plin. lib. 26. cap. 4.
 Ad nomen venire. Plin. lib. 10. cap. 70. Spectatur in piscinis Cæsaris, genera piscium ad nomen venire, quosdam singulos. h. e. Quum vocantur nomine suo, adnatare.
 Ad pactionem venire. Cic. 9. Att. 12. Ego, si Pompejus manet in Italia, nec res ad pactionem venit, longius bellum puto fore.
 Ad summum venire. Cic. 2. Tusc. 5. Atque oratorum quidem laus ita ducta, ab humili venit ad summum.
 In aciem venire. V. ACIES. & infra Ventum est Imperf.
 In adoptiva sacra venire. Cic. pro Domo 35. Neque amissis sacris paternis in hac adoptiva venisti.
 In amicitiam venire aliquorum. Liv. 25. 16. Liberos cum suis legibus venturos in amicitiam Lucanos, &c. Cæf. 6. Bell. Gall. cap. 7.
 In arbitrium venire, ac potestatem alicujus. Cic. 3. Verr. 150. Hac conditione, si quis de populo redemptor accessisset, &c. tum in ejus arbitrium ac potestatem venire nolebat, qui sibi ereptam prædam arbitraretur.
 In arma venire. Lucan. lib. 3. 184.
 Intra arma aliena venire, h. e. Intra præsidia & alienas manus. Cic. 8. Att. 15. Neque enim eos solos arbitrabamur capi, qui in armatorum manus incidissent: sed eos nihilominus, qui regionibus exclusi, intra præsidia, atque intra arma aliena venissent.
 In buccam quod venit. Cic. 1. Att. 9. Tu velim sæpe ad nos scribas: si rem nullam habebis, quod in buccam venerit scribito. Proverbialiter dictum, pro Quicquid occurret & in mentem veniet. V. BUCCA.
 In calamitatem venire. Cic. pro Rosc. Amer. 49. Hoc vero est, quod ferri non potest, si & in hanc calamitatem venit propter prædiorum bonitatem & multitudinem: & quod ea studiose coluit, id erit ei maxime fraudi.
 In casum venire. Cic. pro Cluent. 81. Postremo, in eum casum venire, ut omnis mearum fortunarum status unius judicii periculo contineretur.
 In certamen venire. Cic. 5. Tusc. 78. Mulieres vero in India, quum est cujusque earum vir mortuus, in certamen judiciumque veniunt.
 In certamen cum aliquo venire. Cic. de Clar. Orat. 319. In patrocinio Siciliensi maxime in certamen venit designatus Ædilis cum designato consule Hortensio.
 In certamen virtutis venire. Cic. 5. de Finib. 71. Qui omnes motus fortunæ, mutationesque rerum & temporum leves & imbecilles fore intollant, si in virtutis certamen venerint.
 In cognitionem Senatus venit hæc res. Quintil. lib. 7. cap. 3.
 In computationem venire. Plin. lib. 6. cap. 33. V. COMPUTO.
 In confessum venit ea res. Plin. Epist. 302. h. e. Nota, & manifesta est.
 In consuetudinem. Cic. 2. de Invent. 65. Deinde quædam in consuetudinem ex utilitatis ratione venerunt.
 In consuetudinem benignitatis. Cic. in Pison. 45. Ut Senatus is, qui in eam jam benignitatis consuetudinem venit, ut eos, qui bene Remp. gesserint, novis honoribus afficiat.
 In consuetudinem proverbii. Cic. 2. Off. 55. Id quod a nostris hominibus sapissime usurpatum, jam in proverbii consuetudinem venit, largitionem fundum non habere.
 In contemptum. Cæf. 5. Bell. Gall. cap. 47.
 In contemptum. Idem. Cæf. 3. Bell. Gall. cap. 17.
 In contentionem. Cic. pro Quint. 24. Quod nisi ex Publicio narratum Navio esset, non tam cito res in contentionem venisset.
 In contentionem, utrum. Cic. 2. de Divin. 129. Venit enim jam in contentionem, utrum sit probabilis, &c.
 In controversiam vel contentionem venit ea res. Quintil. lib. 3. cap. 6.
 In contentionem de accusando. Cic. 1. Verr. 62. Neque fere unquam venit in contentionem de accusando, qui Quæstor fuisset, quin repudiaretur.
 In contentionem honoris. Cic. Anteq. iret in exil. 4. Eos in contentionem honoris venire, qui officiis se superari æquissimo animo tulerunt?
 In controversiam. Cic. 4. Verr. 37. Nam hoc animo providebat, cum tanta hæreditas in controversiam venisset.
 In crimen. Ter. Hec. 2. 1. 55. h. e. Accusari.
 In cruciatum. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 31.
 In deditionem. Cæf. 6. Bell. Gall. 3.
 In deliberationem venire. Quintil. lib. 2. cap. 21.
 In desiderium venit res aliqua. Liv. 3. 37. i. e. Desideratur.
 In disceptionem. Liv. 39. 37.

In discrimen, In periculo esse. Cic. pro Rosc. Amer. 10. Quum omnium nobilium dignitas & salus in discrimen veniret.

In discrimen existimationis. Cic. 1. Verr. 71. Itaque semper hi diligentissime, laboriosissimeque accularunt, qui se ipsos in discrimen existimationis venire arbitrati sunt.

In disquisitionem. Liv. 26. 31.

In dubium. Cic. 16. Att. 18. Præsertim quum hoc genere cognitionum labefactato, acta Cæsaris in dubium ventura videantur.

In dubium de voluntate, &c. Cic. 11. Att. 15. Alii capti, alii interclusi, non veniunt in dubium de voluntate, eo minus scilicet, cum se expedierint, & una esse coeperint: ii autem ipsi, qui sua voluntate ad Fusium venerunt, nihil possunt, nisi timidi existimari. Ter. Adel. 2. 2. 35. Etiam de forte venio in dubium miser.

In dubium venire de civitate. Cic. pro Cæcin. 18. Itaque homo timidus imperitusque, qui neque animi, neque consilii satis haberet, non putavit esse tanti hereditatem, ut de civitate in dubium veniret.

In dubium venit quid sit factum. Quintil. lib. 7. cap. 3.

In exemplum venire. Ovid. 4. Fast. 243.

In faciem pacis veniretur. Tacit. 13. Ann. 38.

In familiaritatem alicujus. Cic. 7. Fam. 15. Quod vero in C. Matii, suavissimi doctissimique hominis, familiaritatem venisti, non dici potest quam valde gaudeam.

In fidem alicujus venire, h. e. Sese dedere. Liv. 26. 40.

In fœdera venire. Virg. 4. Æn. 339.

In gloriam summam. Cic. 2. Att. 20. Ediſta ejus & conciones describunt & legunt, novo quodam genere in summam gloriam venit.

In invidiam ex gratia nimia venire. Auctor de Viris Illust. cap. 66.

In iudicium venire. Cic. 2. Att. 1. Quid verius, quam in iudicium venire, qui ob rem iudicandam pecuniam acceperit?

In iudicium venit fama ejus. Cic. pro Quint. 30. Demonstrabant de re iudicium fieri oportere, ut aut uterque inter se, aut neuter satisfaceret: non necesse esse famam alterius in iudicium venire.

In laudem venire. Quintil. lib. 2. cap. ult.

In locum summum venire. Cic. 3. de Legib. 27. Ex his autem, qui magistratum coeperunt, quod Senatusconsulto efficitur, popularem sane neminem in summum locum, nisi per populum venire, sublata cooptatione Censoria.

In manus alicujus. Cic. 3. Off. 34. Neque enim quicquam de hac parte post Panætium explicatum est, quod mihi quidem probaretur de iis, quæ in manus meas venerint.

In manus hominum libros venire dicimus. Quintil. Tryphoni.

In mentem venit, pro Succurrit. Ter. Eun. 2. 2. 2.

— hoc adeo ex hac re venit in mentem mihi. Cic. 2. Fam. 17. Quæ mihi veniebat in mentem, quæ ad te pertinere arbitrabar, quod in Ciliciam proficiscebar, existimavi me ad te oportere scribere.

In mentem hujus rei. Cic. 5. de Finib. 2. Venit enim mihi Platonis in mentem, quem accepimus primum hic disputare solitum. Ter. Phorm. 4. 3. 47.

Nam mihi veniebat in mentem ejus incommodi.

In mentem quemadmodum. Cic. pro Rosc. Amer. 74. Et simul tibi in mentem veniat facito, quemadmodum vitam hujusce depinxeris.

In mentem venit, quid. Cic. 1. Verr. 33. In mentem tibi non venit, quid negotii sit causam publicam sustinere.

In mentem venit ut. Plaut. Mil. 4. 8. 48.

In morem venire. Ovid. 2. de Pont. 7. 39.

In notitiam. Plin. lib. 7. cap. 1. Quis enim Æthiops, antequam cerneret, credidit? aut quid non miraculo est, quum primum in notitiam venit? V. NOTITIA.

In numerum oratorum. Cic. 1. de Orat. 15. Sed sunt quidam, aut ita lingua hæsitantes, aut ita voce absoni, aut ita vultu motuque corporis vasti atque agrestes, ut etiam si ingeniis atque arte valeant, tamen in oratorum numerum venire non possint. i. e. Dicit oratores, sive Pro oratoribus haberi.

In oblivionem. Cic. in Sallust. 5. Tu tuis vita, quam turpiter egisti, magnas offudisti tenebras: ut etiam si fuerint egregii cives, certe venerint in oblivionem.

In odium venire. V. ODIUM.

In officium oratoris venire. Quintil. lib. 2. cap. ult.

In orationem venire. Quintil. lib. 9. cap. 4. Horum pedum nullus non in orationem venit. i. e. Ingreditur orationem.

In ordinem Senatorium. Cic. 3. de Legib. 29. Nam quum omni vitio carere lex jubeat, ne veniet quidem in eum ordinem unquam vitii particeps.

In ora venire, pro Honorifico omnium sermone celebrari. Hor. 1. Epist. ad Jul. Florum, 3. 9.

— Romana brevi venturus in ora. Interdum ad vitium ac vituperationem pertinet, ut apud Catullum 38. 5.

Anne ut pervenias in ora vulgi? Sic Liv. 2. 36. Timorem iniecit, ne in ora hominum pro ludibrio abiret.

In ora virum venire. Propert. lib. 3. 9. 32.

In ore venire, i. e. Esse. Propert. 2. 1. 2.

Unde meus veniat mollis in ore liber. In ora, libri meliores.

In otium. Cic. 1. Att. 7. Omnem delectationis nostræ, quam, quum in otium venerimus, habere volumus, in tua humanitate positam habemus.

In partem alicujus. Liv. 6. 40. Parum est si cujus pars tua nulla adhuc fuit, in partem ejus venis, nisi partem petendo totum traxeris?

In partem impensæ. Cic. 14. Fam. 2. Illud doleo, quæ impensa facienda est, in ejus partem miseram & despoliatam venire.

In partem elocutionis memoria ac pronuntiatio veniunt. Quintil. in Proœm. lib. 1.

In periculum venire. Ter. Adelph. 2. 2. 32. Cic. 3. Verr. 70. Neque adhuc causam ullam excogitare potuit, quamobrem commiserit, aut quid evenerit, ut in tantum periculum veniret.

In periculum ne. Cic. pro Muren. 55. Venit in periculum, ne & ea, quæ relicta, & hæc quæ ab ipso parata sunt, amittat.

In populos venire. Ovid. 6. Met. 546.

In possessionem. Cic. 3. de Lege Agr. 11. Etiamne si vi ejecit? etiamne si clam, si precario venit in possessionem?

In possessionem Reipublicæ venire. Cic. 7. Att. 8. Quid censeres, ajebat, Vol. IV.

facturum esse ipsum, si in possessionem Reip. venerit, cum hæc Quæstor ejus, infirmus & inops, audeat dicere?

In potestatem alicujus. Cæf. 4. Bell. Gall. 38.

In proverbium. Liv. 40. 46. Vulgatum illud, quia verum erat, in proverbium venit, amicitias immortales, inimicitias mortales debere esse.

In quæstionem venire. Quintil. lib. 7. cap. 3.

In religionem venit illi hæc res. Cic. 2. de Nat. Deor. 10. Gracchus, cum comitia nihilominus peregisset, remque illam in religionem populo venisse sentiret, ad Senatum retulit.

In sermonem hominum; & vituperationem. Cic. 6. Verr. 13. Nunquam enim, si denariis quadringentis Cupidinem illum putasset, commisisset, ut propter eum in sermonem hominum, atque in tantam vituperationem veniret.

In sermonem alicui venire. Cic. 1. Att. 14. In sermonem se post Idus Martii, præterquam Lepidi, venisse nemini. [An Nemini?

In sermone. Cic. 11. Att. 24. Neque eum rogari, ne me quidem: sed quasi ita sit, quoniam in sermone jam venisti, poteris eam monere, ut alicui committat, cujus extra periculum hujus belli fortuna est. Quidam legunt, In sermonem.

In societatem laudum alicujus. Cic. 14. Att. 19. A te autem peto, ut me hanc, quasi falsam hereditatem alienæ gloriæ finas cernere, meque aliqua ex parte in societatem tuarum laudum venire patiare.

In solum venire. Cic. 1. de Nat. Deor. 65. Hinc quodcumque in solum venit, ut dicitur, effingis atque efficis. Id est quicquid est in rerum natura. Proverbium est: ut enim ea demum nobis esse videntur, quæ sensibus comprehendimus, velut quæ vel tangimus, vel cernimus: sic cum omnia prope ferat solum, id solum esse existimamus, quod in eo videmus, & omnia, quæ sunt in rerum natura, eo sustineri putamus: proinde Quod in solum, valet Quicquid est, quicquid accidit, quicquid sese offert, quicquid evenit. Varro hoc proverbium etiam usurpavit, Libet mihi epigrammata facere, & qui nomina non memini, quod in solum mihi venerit ponam, id est quodcumque nomen sese mihi obtulerit, & in buccam venerit. Meminit Turneb. [Aliter Non. 2. 426. q. V.

In sortem provinciam. Liv. 28. 44.

In spem. Cic. 2. de Orat. 217. Nonnullam in spem veneram, posse me aliquid ex istis discere. Cæsar Oppio, Cic. 9. Att. 13.

In spem ventum est, Impersonale. Liv. 2. 44.

In spem, quod. Cic. 11. Fam. 13. In spem venerant, quod neque Plan- ci quatuor legiones omnibus suis copiis pares arbitrabantur, neque ex Italia tam celeriter exercitum trajici posse credebant.

In suspicionem venire. Cic. 2. de Invent. 32. Si id non poterit, si quam in similem ante suspicionem venerit.

In suspicionem venire de morte alicujus. Cic. ad Brut. 6.

In suspicionem furti venire alicui. Pomp. in l. pen. D. de condict. caus. dat. Cum servus tuus in suspicionem furti Attio venisset.

In tædio venire. Plin. lib. 31. cap. 2. Al. Tædio, omiſſa præp.

In tutelam suam venire. Cic. de Clar. Orat. 194. Quum is hoc probare vellet, M. Curium, quum ita heres institutus esset, si pupillus ante mortuus esset, quam in suam tutelam venisset, pupillo non nato hæredem esse non posse. V. TUTELA.

In vacuum venire. V. VACUUS.

In vitam venire. Cic. 1. de Legib. 59.

In unitatem. Plin. lib. 33. cap. 2.

In usum venire. Plin. lib. 24. cap. 11. Nec tus Latinum nomen habet, quum in usum plurimis modis veniat. V. TUS.

In usum alicujus rei venire. Plin. lib. 8. cap. 48.

Sub aspectum venire. Cic. 2. de Orat. 358. His autem formis atque corporibus, sicut omnibus rebus, quæ sub aspectum veniunt, sedes opus est.

Sub jactum telorum venire. Liv. 27. 19.

Sub oculos venire. Senec. de Benefic. lib. 1. cap. 5.

Dolor ad quem veniat, ad eundem necesse est interitum venire. Cic. 3. de Nat. Deor. 36.

Emolumentum ad eum ex ea re venit. Cic. pro Cluent. 52. Sin. autem illud egeram, nullum ad Scamandrum morte Aviti venturum emolumentum fuisse concedebat.

Fides tarda venit dictis, difficilisque. Ovid. 3. Fast. 350. i. e. Tarde & cum difficultate adhibetur fides verbis.

Gradibus venire ad virtutem, Ascendere. Cic. 1. de Nat. Deor. 90. Nam a beatis ad virtutem, a virtute ad rationem video te venisse gradibus.

Dies venit legi. Cic. 4. Att. 15. Venit legi dies, Terentius intercessit.

Hiems venit. Cic. 5. Att. 18. Ea si venerit, nec illi ante in meam provinciam transferint, unum vereor, &c.

Nox venit. Propert. lib. 1. 8. 44.

Livor venit in artus, Membra contrahunt livorem. Ovid. 10. Met. 258.

Lues tabida venit membris. Virg. 3. Æn. 137.

Lues miseranda venit arboribus. Virg. 3. Æn. 138.

Mores eo venere. Plin. lib. 23. cap. 1.

Commoda veniunt hinc, Oriuntur. Cic. 1. de Invent. 5. Nam hinc ad Remp. plurima commodas veniunt.

Plaga venit vehementior, Incidit. Cic. 2. Tusc. 56. Sed quia profundenda voce omne corpus intenditur, venitque plaga vehementior.

Pœnæ veniunt crudelitati alicujus. Liv. 3. 56.

Pulchritudo corporis venit ex, &c. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Rabies venit canibus. Virg. 3. Georg. 496.

Risus veniunt. Ovid. 1. de Arte Am. 239.

Tunc veniunt risus, &c.

Rumor venit. Ter. in prol. Hec. 39.

Spes venit ex merito. Ovid. 2. Epist. 62.

A vero venit causa, i. e. Vera est causa. Ovid. 3. Fast. 368.

Vigor venit membris. Virg. 4. Georg. 418.

Venire, Provenire, Crescere. Virg. 1. Georg. 54.

Hic segetes, illic veniunt felicius uvæ.

Arbores quædam veniunt sua sponte. Virg. 2. Georg. 11.

Sponte venire ex arboribus sâpores, pro Prevenire. Plin. lib. 11. cap. 1.

Venibo, Futurum antiquum pro Veniam. Pomponius Geminis, Sero est, sexta, si tibi placet, venibo. Nonius 10. 32.

Venitur, Impersonale. Plin. Epist. 190. Venitur ad me: confurgo. Cic. pro Quint. 3. Ad me ventum est.

Venitur, & Ventum est in discrimen, Impersonaliter. Cic. 8. Philipp. 9.

- Nam si maximum in discrimen venietur, aut libertas parata victori est, aut mors exposita victo. Idem 2. Off. 33. Et quum res agatur, in discrimenque ventum sit, expedire rem, & consilium ex tempore capere posse. Cum ventum in aciem. Tacit. in lib. de German. 14. pr. Ad coenam ut ventum est, &c. Hor. 1. Epist. 7. 72. Juxta seditionem ventum. Tacit. 6. Ann. 13. Prope seditionem ventum. Tacit. 3. Hist. 21. Ventum gaudeo. Plaut. Cist. 1. 1. 16. Quod ille dixit, qui secundo vento vectus est, Tranquillo mari, ventum gaudeo ecastor ad te. Veniri oportet. Ulp. in l. 1. in princip. D. de quest. Ad tormenta servorum ita demum veniri oportet, quum suspectus est reus. Causas veniendi discere. Virg. 6. Æn. 488. Causas veniendi poscere. Virg. 1. Æn. 418. VENIENS, entis. Partic. [ἐρχομαι] ut, Veniens ad litora classis. Virg. 3. Æn. 652. Ætas veniens. Ovid. 6. Fast. 639. Annus veniens. Cic. 3. Q. frat. 4. Non enim sumus omnino sine cura venientis anni, etsi sumus sine timore. In annum venientem curas extendere. Virg. 2. Georg. 405. Dies veniens, Dies decedens, contraria. Virg. 4. Georg. 456. Virtus veniens in pulchro corpore. Virg. 5. Æn. 344. Crescens. Servius. VENTURUS, a, um. Partic. [ἐλδομαι] Futurus. ut, Ævi venturi infcius. Virg. 8. Æn. 627. Bella ventura. Virg. 3. Æn. 458. Doloris venturi signa. Ovid. 19. Epist. 107. Hiemis venturæ memores. Virg. 4. Georg. 156. Mali venturi prima favilla. Propert. lib. 1. 9. 18. Senectæ venturæ memor. Ovid. 3. de Arte Am. 59. Videre ventura, Futura prævidere. Virg. 2. Æn. 125. Præcizia venturi vates. Virg. 6. Æn. 66. VENTIO, ōnis. f. [ἐλδομαι] Plaut. Truc. 2. 7. 61. Quid tibi huc ventio est? h. e. Ad quid huc venis? VENTO, ære. frequentat. Festus; Ventabant antiqui dicebant sine præpositione pro Adventabant. Et Venito, sed puto ἐρχομαι. H. St. VENTITO, [ἐπιχειροῦμαι] ære. alterum frequentat. ut, Sæpius ventitare in agrum. Plin. lib. 18. cap. 5. Cic. 11. Fam. 27. In reliquis officiis cui tu tribuisti, excepto Cæsare, præter me, ut domum ventitares, horasque multas sæpe suavissimo sermone confumeres? Catull. ad se ipsum. 8. 4. Quum ventitabas, quo puella ducebat. VENTITANS, antis. Partic. Solin. cap. 52. Elephanti ad potum ventitantes. VĒNOR, [κυνηγίω, Gl. G. L.] ari. Feras indagare. feris insidiari. Cic. 2. de Nat. Deor. 158. Canum tanta alacritas in venando. Idem 2. Fam. 10. De pantheris, per eos, qui venari solent, agitur mandato meo diligenter. Apros venari. Virg. 10. Ecl. 57. Leporem canibus venari. Virg. 3. Georg. 410. Venari imperio alicujus. Cic. 6. Att. 1. Illud autem alterum, alienum esse existimatione mea, Cibratas imperio meo publice venari. Venari apros in mari; Proverbium in eos, qui frustra aliquid conantur & operam perdunt. Plaut. Afin. 1. 1. 87. Pifces venari. Plin. lib. 16. cap. 1. Viduas avaras venari fructis & pomis. Hor. 1. Epist. 1. 77. i. e. Captare & decipere, ac velut irretire aut inescare cibis delicatis & munusculis, ut res earum tibi vindices. Venari, per translationem, pro Artificio quodam & solertia quærere; ut, Venari laudem, gloriam, &c. Cic. 16. Att. 7. Bene igitur tu, qui ἐδωκας venaris, relinquis patriam. Vetus exemplar loco Venaris legit Bene. Amores venari. Ovid. de Medic. faciei 27. Laudem modestiæ in aliqua re venari. Auct. ad Heren. lib. 4. 5. Venari de verbis alterius aliquid, Expiscari, Persequi. Plaut. Milit. 4. 2. 38. Venandi, venando, venandum; Gerundia, ut, Studio venandi lassus. Ovid. 3. Met. 413. Tempora longa ponere venando. Ovid. 19. Epist. 9. Venatum, venatu; Supina. ut, Ire venatum. Virg. 4. Æn. 117. VENANS, antis. Partic. Virg. 7. Æn. 493. Hunc procul errantem rabidæ venantis Iuli Commovere canes. Catull. 117. 1. Sæpe tibi studioso animo venante requiris, Carmina uti possem &c. Al. Venanda requirens. VĒNATIO, ōnis. f. [κυνήγησις, Gl. G. L.] Venandi actus. Cic. 2. de Fin. 23. Piscatu, aucupio, venatione, his omnibus exquisitis, vitantes cruditatem, &c. Venatio est etiam ipsa Præda. Liv. 35. 49. Apud bonum & scitum convivatorem comiter accepti, cum miraremur, unde illi eo anni tempore tam multa & varia venatio. Conf. Idem 25. 9. V. Celf. 5. 26 & 5. 28. Venatio, Spectaculum venatorium. Venatores enim servi instituebantur docebanturque, non ad feras per saltus indagandas, ut Accursius existimavit, sed ad voluptatem populi, ut in oculis ejus feras in arena conficerent. Ut enim Ludus erat Gladiatorius, id est schola, in qua ad gladiaturam instituebantur: sic venatorius ludus, in quo ad venationem bestiarii exercebantur. Suet. in Claud. cap. 21. Circenses frequenter etiam in Vaticano commisit, nonnunquam interjecta per quinos missus venatione. i. e. Quinquies instaurata, aut quincupliciter ferarum immisione edita. Idem in Domitiano cap. 4. Spectacula magnifica assidue, & sumptuosa edidit. Nam venationes gladiatoresque & noctibus ad lychnos: nec virorum modo pugnas, sed & feminarum. Cic. 2. Off. 55. Prodigii sunt, qui epulis, & vilcerationibus, & gladiatorum muneribus, ludorum, venationumque apparatu, pecunias profundunt. Idem 7. Fam. 1. Reliquæ sunt venationes binæ per dies quinque, magnificæ, nemo negat. Sed quæ potest homini esse polito delectatio, quum aut homo imbecillus a valentissima bestia laniatur, aut præclara bestia venabulo transferatur? [Missus Suet. quadrigarum intelligit, quorum quinto cuique interponebat unam venationem Claudius. Proscribere venationem. Cic. 16. Att. 4. Itaque fer scripturum ajebat, ut venationem etiam, quæ posttride ludos Apollinares futura est, proscriberent III. ID. Quint. V. PROSCRIBO. De Venatione direptionis, quæ dicebatur, cum diverſi generis feræ
- immittebantur in Circum, populo diripiendæ, V. Salmaf. ad Prob. Vopisc. p. 435. VĒNATUS, ōis. m. [κυνήγησις, Gl. G. L.] Idem. Plaut. Rud. 4. 3. 31. Hunc qui cepi in venatu meo. Plin. lib. 8. cap. 16. Quos venatus, aucupia, piscatusque alebant. Cic. 5. Tusc. 98. Labor in venatu, sudor, cursus ab Eurota, fames, sitis. Assiduus venatus. Virg. 9. Æn. 245. Apti saltus venatibus. Ovid. 5. Epist. 17. Pro ipsa Præda ponitur. Gell. 9. 4. Esse in montanis terræ Indiæ homines caninis capitibus & latratibus; eosque vesci avium & ferarum venatibus. Conf. Plin. lib. 7. cap. 2. & Ammian. 23. 6. VĒNATOR, ōris. m. [κυνήγης, Gl. L. G. κυνήγης, θηρευτής, G. L.] Qui venatur. Cic. 2. Tusc. 40. Pernocant venatores in nive, in montibus uri se patiuntur. De quatuor Venatorum generibus, V. L. J. Scoppa & Isidor. Venator adest nostris consiliis, cum auritis plagis. Per translationem. Plaut. Milit. 3. 1. 14. Naturæ venator, Physicus philosophus. Cic. 1. de Nat. Deor. 83. VĒNATRIX, icis. f. [κυνήγεσσα] Virg. 1. Æn. 323. Namque humeris de moreabilem suspenderat arcum Venatrix, dederatque comam diffundere ventis. [i. e. Habitu venantis incedens. Dea venatrix, Diana. Adjective. Ovid. 2. Met. 454. Phætræ venatrices. Claud. 4. Conf. Hon. 160. Turba venatrix canum. Valer. 3. Argon. 335. VĒNATICUS, a, um. Adj. [κυνήγεστος] Quod ad venationem pertinet: ut, Venaticus canis. Plaut. Mil. 2. 2. 113. Varro 2. de R. R. cap. 9. Canum duo genera: unum venaticum, & pertinet ad feras bestias ac silvestres: alterum, quod custodiæ causa paratur, & pertinet ad pastorem. Cic. 6. Verr. 31. Mirandum in modum, canes venaticos diceret, ita odorabantur omnia & pervestigabant, &c. Canum autem venaticorum elegantissime excogitata nomina habes apud Ovid. 3. Met. 210. Catulus venaticus. Hor. 1. Epist. 2. 65. Parasiti venatici. Plaut. Capt. 1. 1. 17. Exercere venaticam, subaud. Artem. Saresb. 1. 4. VĒNATICUS, a, um. Adj. ut, Præda venatica. Ammian. 20. 18. & 30. 3. VĒNATORIVS, a, um. aliud Adj. Idem. [θηρευτικός, κυνήγεστος] Plin. 3. Epist. 19. Inest huic computationi sumptus suppellectilis, sumptus atrienſium, topiariorum, fabrorum, atque etiam venatorii instrumenti. Culter venatorius. Martial. lib. 14. 31. Galea venatoria. Nepos 12. 3. 2. VĒNATŪRA, æ. f. Venatio. Plaut. Mil. 4. 1. extr. Viden' tu illam oculis venaturam facere, atque aucupium auribus? VĒNABŪLUM, i. n. [ζηβύλη, Gl. L. G.] Telum venationi aptum, aciei longissimæ. Martial. lib. 14. 31. Si dejecta gemes longo venabula rostro, Hic brevis in grandem cominus ibit aprum. Virg. 4. Æn. 131. Retia rara plagæ, & lato venabula ferro. Plin. lib. 7. cap. 56. Pifeum venabula invenisse dicunt. Cornea venabula lato ferro. Ovid. 4. Epist. 83. Dorica venabula. Martial. de Spectac. 23. Dorica quam certo venabula dirigit ictu. Intellego Laconica. Juventus enim Laconum montes venatu assidue lustrabat, venabula gerens. Nemo autem ignorat eos Dorici generis fuisse: vel potius a Doride, in qua est Pindus mons, optimæ ferax materiam ad hastilia, sunt Dorica vocata venabula. Certe Dorica etiam erat armatura certi cujusdam sui generis, ut ab Hesychio refertur. & Doricum pro Græco audiri potest. Ex Turnebo. Splendida venabula. Ovid. 8. Met. 419. Infingere sagittarum venabula prætereuntibus. V. INFIGO. Intranť urſos venabula. V. INTRO. Subeunt latum venabula pectus. Lucan. lib. 1. 211. Transverberari venabulo. Cic. 7. Fam. 1. V. VENATIO. VENOSUS, VENOX, V. VENA. VENTER, tris. m. [κεῖλη, γαστήρ, Gl. L. G. & G. L.] Pars corporis, quæ a pectore ad pubem terminatur, tam in animalibus brutis, quam hominibus. Juven. 4. Sat. 107. Montani quoque venter adest, abdomine tardus. Plin. lib. 9. cap. 50. Atritu ventrium pisces coeunt. Albus venter. Pers. 3. Sat. 98. Gravidus venter. Ovid. 10. Met. 505. Gravidus venter justo pondere. Ovid. 16. Epist. 44. Gravis venter. Ovid. 9. Met. 684. Intentus venter. Celf. lib. 4. cap. 9. Mollis venter. Hor. Epod. 8. 9. Pestifer venter serpentis. Ovid. 1. Met. 459. Planus venter. h. e. Sine rugis. Ovid. 1. Amor. 5. 21. Summus venter. Celf. lib. 4. cap. 13. Tumidus venter cælesti pondere. Ovid. 3. Fast. 42. Complevit sua tempora mator venter. Ovid. 11. Met. 311. Distringere ventrem. Celf. lib. 4. cap. 15. Indureſcit venter. Celf. lib. 4. cap. 12. Inflatur venter. Cic. 2. de Divin. 119. Intumuit venter ab unda. Ovid. 1. Fast. 215. Metiri ventrem lino. Celf. lib. 3. cap. 21. Petere ventrem. Cic. pro Muren. 52. Vitiati ventris tumescunt pondera. Ovid. 11. Epist. 37. Venter apud Jurisconsultos plerumque accipitur pro Fetu: qui in ventre continetur. Unde Pandectarum lib. 25. tit. est, Si mulier ventris nomine in possessionem missa sit. Et ibidem Ulpian. Ventrem perferre, pro Esse gravidam. Columel. lib. 6. cap. 24. de vaccis. Mulier ventre vacuo, incerto, pleno, præterito, apud Papinianum in l. Ventre. D. de acquirenda vel omni. hæred. Venter, Protuberantia quævis, ut Tumido ventre cucurbita. Propert. lib. 4. 2. 43. Crescit in ventrem cucumis. Virg. 4. Georg. 122. Facere ventrem dicitur paries, Qui vetustate collabens, curvatura quadam veluti ventra extra fundamenti limites eminet. Alphenus in l. Si quando. §. 1. D. Si servitus vend. Si quando inter ædes binas paries esset, qui ita ventrem faceret, ut in vicini domum semipedem, aut amplius protrumberet,

emberet, agi oportet, jus non esse illum parietem ita projectum in suum esse, se invito.

Venter, Stomachus, ventriculus. Plin. lib. 19. cap. 5. Cibos salubres ac lenes pluribus modis existimant, qui perfici humano ventre non queant, sed non intumescant. Juven. 5. Sat. 6.

Ventre nihil novi fragilis. Pers. prol. in Sat. v. 11.

Magister artis, ingenique largitor

Venter, negatas artifex sequi voces.

Orificia ventris. V. ORIFICIUM.

Rabies improba ventris, Dira fames. Virg. 2. Æn. 356.

Vitium ventris. Cic. pro Coel. 44. Nulla luxuries reperietur, nulli sumptus, nullum æs alienum, nulla convivorum ac lustrorum libido, quod quidem vitium ventris & gutturis non modo minuit ætas hominibus, sed etiam augeat. [Hic videtur Ventris imi vitium. i. e. Libido.

Avarus venter, Infatiabilis. V. paulo post, Donabat &c.

Carnosus venter. V. CARO.

Improbis venter. Senec. Thyest. 5.

Inanis venter. Hor. 1. Serm. 6. 128.

Vacui ventris furor. Juven. 15. Sat. 100.

Vorax venter. V. paulo post, Placare &c.

Auferre aliquid in ventrem. Cic. 2. de Orat. 265.

Donabat avaro ventri quidquid quæsierat. Hor. 1. Epist. 16. 32.

Duci ventre, Inservire ventri & gulæ. Hor. 2. Serm. 7. 38.

Mersæ res in ventrem. Juven. 11. Sat. 40.

Placare jejunia voracis ventris. Ovid. 15. Met. 95.

Placat iratum ventrem esca. Hor. 2. Serm. 8. 5.

Vacare luxuriæ ventrique. Claud. de Napt. Honor. & Mar. 54.

Victa cupidine ventris pietas. Ovid. 15. Met. 173.

Venter, Alvus. Celf. lib. 3. cap. 18. Ubi ab inferiore parte purgandus aliquis est, ventrem ejus ante solvendum esse: ubi a superiore, comprimendum.

Fluxiones ventris sistere. Plin. lib. 23. cap. 5.

Fluor ventris. Celf. lib. 4. cap. 16.

Inflatio ventris. V. INFLO.

Proluvies ventris foedissima. Virg. 3. Æn. 216.

Solutiones ventris. Plin. lib. 24. cap. 10. Et lib. 27. cap. 10.

Astrictus venter. Celf. lib. 2. cap. 1.

Fusus venter. Celf. lib. 2. cap. 1.

Liquidus venter. V. LIQUOR.

Comprimere ventrem & Solvere, contraria. Celf. lib. 3. cap. 18.

Contrahere ventrem. V. CONTRAHO.

Contractus venter. Celf. lib. 2. cap. 8.

Crepat mihi venter. V. CREPO.

Emollire ventrem difficilem. Plin. lib. 22. cap. 13.

Exinanire ventrem, Celf. lib. 4. cap. 12.

Est si venter quasi fermentatus, pinguis, atque rugosus. Celf. 2. 8.

Fluit venter. Celf. lib. 2. cap. 8.

Liquare ventrem. Celf. lib. 4. cap. 12.

Mollire ventrem. Celf. lib. 2. cap. 12.

Movere ventrem. V. MOVERE.

Profluit venter. Celf. lib. 2. cap. 8. Si venter omnibus horis, & cum sono, & sine hoc profluit.

Resolvere ventrem. Celf. lib. 3. cap. 16.

Resolutus venter. Celf. lib. 2. cap. 8. Si sanguis e naribus fluxit, aut venter resolutus est, illud malum definit ex toto.

Sistere ventrem. Plin. lib. 20. cap. 23. & lib. 21. cap. 19.

Solvere ventrem & Comprimere, contraria. Celf. lib. 3. cap. 18.

Suppressus venter. Celf. lib. 4. cap. 15.

Tenere ventrem. Celf. lib. 4. cap. 19. h. e. Sistere fluxum ventris.

Turbare ventrem. Celf. lib. 1. cap. 6.

Turbatur venter femine sumpto. Plin. lib. 22. cap. 22.

VENTRIOSUS, VENTRŌSUS, five VENTRUOSUS, a, um. Adj. [αὐχρῶντος, αὐχρῶντος, Gl. L. G. & G. L.] Qui magnum habet ventrem. Plaut. Afin. 2. 3. 20.

Macilentis malis, rufulus, aliquantum ventriosus. Idem Merc.

3. 4. 54. Canum, varum, ventriosum.

Ventrosum, Quod ventrem facit. Plin. lib. 14. cap. 21. Ventrosa ac patula minus utilia. al. Ventruosa. [Sunt &, qui Ventricosus scribunt.

VENTRALIS, e. Adj. Macrobi. lib. 7. Saturn. cap. 8. Sed si in ventrem receptæ sint, solvitur vis earum ventralis humoris alluvione, qua fiunt dilutiores.

VENTRALIS, is, m. [χειρὶσθισμῶν, Gl. L. G. & G. L. φένδα, L. G.] vel VENTRĀLE, is, n. ut malunt alii, Vestimentum ventrem contegens. Plin. lib. 8. cap. 48. Patris mei memoria cœpere amphimalla nostra, sicut villosa, & etiam ventralia. Cælius Cæcagninus legendum putat Neutralia, intelligitque Vestes neutra parte villos habentes. [Del. distinctio & copula.

Ventrale, Ulpianus accipit pro Semicinctio, sub quo habentur loculi, quibus non solum sudariola, sed leves etiam nummulos in quotidianum usum gestare solemus, ut in l. Divus, in principio. D. de bonis damnat. Nec si zonam circa se habuerit, protinus aliquis sibi vindicare debet: sed vestem, qua is fuerit indutus, aut nummulos in ventrali, quos victus sui causa in promptu habuerit. Ubi alii codices legunt, Nummulos inveterales.

VENTRICŪLUS, i. m. dimin. [γαστήριον, χειρὶσθισμῶν] Corn. Celf. lib. 4. cap. 1. Ventriculus autem, qui receptaculum cibi est, constat ex duobus tergoribus: isque inter lienem & jecur positus est, utroque ex his paulum super eum ingrediente. Juven. 3. Sat. 97.

— vacua & plana omnia dicas

Infra ventriculum.

Porta ventriculi. Celf. lib. 4. cap. 12.

Ventriculus cordis. Cic. 2. de Nat. Deor. 138. Nam quæ spiritu in pulmones anima ducitur, ea calefit primum ipso ab spiritu, deinde contagione pulmonum, ex eaque pars redditur respirando, pars concipitur cordis parte quadam, quam ventriculum cordis appellant. Cui similis alter adjunctus est, in quem sanguis a jecore per venam illam cavam influit.

Ventriculus [γαστροκνημία, Gl. L. G. & G. L.] Sura. Ventriculi digiti, [αὐχρῶντος, Gl. L. G.] Utrumque alibi non reperi.

VENTRICULŌSUS, a, um. Adj. [χειρὶσθισμῶν] Torminibus laborans. ut a Passio ventriculosa. Cæli. Aurel. Tard. 4. 3.

VENTRICULATIO, ōnis. f. Morbus & tormina ventris. Cæli. Aurel. Acut. 3. 17.

VENTRIGO, āre. Ventrem facere. Plin. Valer. 1. 1. Ut post paucos dies ventriget.

VENTRICŌLA, æ. m. Qui ventri servit. Augustin. Epist. 86. Voracitas & ebriositas ventricularum.

VENTRIFICATIO, ōnis. f. Cæli. Aurel. Tard. 3. 8. 142. Fortificari ventriculationem. Al. Venter fricatione.

VENTRIFLUUS, a, um. Adj. ut, Medicamenta ventriflua. Cæli. Aurel. Tard. 1. 4.

VENTRILŌQUUS, a, um. Adj. & Subst. [ἰσχυρολόγος] Tertull. adv. Marc. 4. 25. Quis alius disjiciet signa ventriloquorum? V. Barth. Adv. verif. 44. 18.

VENTIDIUS, i. m. Nomen Romanum. V. Gell. 15. 4.

VENTIGENUS, VENTILABRUM, VENTILAMENTUM, VENTILATIO, VENTILATOR, VENTILATUS, VENTILO, VENTILOQUIUM, VENTIPOTENS, V. VENTUS.

VENTITO, V. VENIO.

VENTOSUS, V. VENTUS.

VENTUS, i. m. [ἄνεμος, Gl. L. G. & G. L.] a Venio fit: proprie est, Cum impetu veniens aër: quum nihil aliud sit ventus, quam aër commotus atque agitur. Vitruvius 1. 6. Ventus est aëris fluens unda cum incerta motus redundantia. Cic. 2. de Nat. Deor. 101. Aër effluens huc & illuc ventos efficit. Idem 2. de Divin. 44. Placet enim Stoicis, eos anhelitus terræ, qui frigidi sunt, quum fluere cœperint ventos esse, Ocior ventis. Virg. 5. Æn. 319.

Domus pervia vento. Ovid. 2. Met. 762.

Accessus ventorum. V. ACCEDO.

Cursus ventorum. Catull. in Camerium, 53. 28.

Paces ventorum. Lucret. lib. 3. 1229.

Potestas cæca venti. Lucret. lib. 3. 248.

Prælia ventorum. Virg. 1. Georg. 318.

Rabies fæva ventorum. Ovid. 5. Met. 7.

Turbo venti. Virg. 9. Æn. 91.

Vis fera ventorum. Ovid. 15. Met. 599.

Vires validæ ventorum. Lucret. lib. 3. 493.

Adversus ventus. Ovid. 6. Epist. 7.

Aërii venti. Catul. Argon. 62. 142.

Gravis ventus. V. paulo post Salubris, &c.

Igneus ventus. Senec. Thyest. 1.

Inanis. Virg. 10. Æn. 82.

Injuriōsi venti. Hor. Epod. 17. 34.

Infanus. Stat. 6. Theb. 300.

Languidus. Senec. Herc. Oeth. 6.

Levis. Virg. 2. Æn. 794.

Loquax. Lucan. lib. 5. 83.

Magnus. V. MAGNUS.

Mobilis. Ovid. 5. Epist. 110.

Mirior ventus. Ovid. 13. Met. 440. al. Amiciot.

Nigris ventis aspera æquora. Hor. 1. Carm. 5. 7.

Nivalis. Virg. 3. Georg. 318.

Pertinax ventus. Varro de R. R. lib. 1. cap. 59.

Pluvius. Hor. 1. Carm. 17. 4.

Protervus. Hor. 1. Carm. 20. 2.

Rapax. Ovid. 1. de Arte Am. 388.

Rapidus. Virg. 6. Æn. 75.

Sævus. Ovid. 12. Met. 8.

Salubris & Gravis ventus, contraria. Celf. lib. 2. cap. 1. Nam fere ventus ubique a mediterraneis veniens regionibus, salubris: a mari gravis est. Secundus ventus, Prosper, minime contrarius. Cic. 15. Fam. 3. Et existimabam M. Bibulum Proconsulem, qui circiter Idus Sextiles ab Epheo, in Syriam navibus profectus erat, quod secundos ventos habuisset, jam in provinciam suam pervenisse.

Septemtrionales venti. Columel. lib. 11. cap. 2. Cic. 9. Att. 4. Ex ea die fuere Septemtrionales venti: naves quibus usus non est, omnes aut præcidisse, aut incendisse dicunt.

Tenuis. Virg. 3. Æn. 448.

Tepidus. Ovid. 7. Met. 556.

Trux. Stat. 10. Theb. 92.

Tumidus. Senec. Med. 8.

Vagus. Hor. 3. Carm. 29. 24.

Validus. Ovid. 6. Met. 315.

Vanus. Catul. Argon. 62. 111.

Vehemens ventus & immoderata tempestas. Cic. pro Rosc. Amer. 131.

Violenti venti summa vis. Lucret. lib. 5. 1225.

Absentes venti. V. Absens, in ABSUM.

Accipiunt ventos a tergo carinæ. Ovid. 12. Met. 37.

Accipiunt naves a tergo ventos. V. A præpositionem.

Admovit te ventus oræ Siculæ. Virg. 3. Æn. 411.

Agentes frigora venti. Virg. 1. Georg. 356.

Agit nubes ventus. Virg. 1. Georg. 463.

Agit nubila ventus. Virg. 1. Georg. 422.

Agitur carina suo vento. Ovid. 15. Epist. 72. V. SUBUS.

Actus discordibus ventis. Ovid. 4. Met. 610.

Agitari ventorum vi. Cic. pro Cluent. 131.

Aspirare ventos alicui. Virg. 5. Æn. 607.

Irim de cælo misit Saturnia Juno

Iliacam ad classem, ventosque aspirat eunti.

Bacchans ventus. Hor. 1. Carm. 25. 22.

Claudit ventos carcere Hippotades. Ovid. 4. Met. 662.

Clausus carcer ventorum. Virg. 1. Æn. 145.

Cohibentur in antris leves venti. Ovid. 15. Met. 346.

Committere vitam ventis, Navigare. Virg. 10. Æn. 69.

Commorunt magni æquora venti. Lucret. lib. 2. 765.

Concipere ventum. V. CONCIPIO.

Concita odioso vento æquora. Ovid. 19. Epist. 21.

Concrefcent imbres gelidis ventis. Ovid. 9. Met. 220.

Concurrunt prælia ventorum. Virg. 1. Georg. 318.

Confligunt rupto turbine adversi venti. Virg. 2. Æn. 416.

Confurgunt venti ab atro vespere. Virg. 5. Æn. 20.

Coorti venti. Lucret. lib. 2. 552.
 Crepitabat leni bractea vento. Virg. 6. Æn. 209.
 Custodit ventos Æolus. Ovid. 11. Met. 747.
 Depræliantes fervido æquore venti. Hor. 1. Carm. 9. 10.
 Dare comam diffundere ventis. Virg. 1. Æn. 323.
 Dant cursum venti. Virg. 3. Æn. 337.
 Dant placata maria venti. Virg. 3. Æn. 69.
 Dat operam ventus, Prosper est. Plaut. Mil. 4. 4. 51.
 Dare se vento. Cæf. 3. Bell. Gall. cap. 13.
 Evertere æquora ventis. Virg. 1. Æn. 43. Al. 49.
 Explorare omnes ventos. Virg. 3. Æn. 514.
 Expectare ventum. Cic. Torqueor utrum ventum expectem, &c.
 Facientes frigora venti. Ovid. 1. Met. 56.
 Faventes venti cælo pelagoque. Ovid. 2. Epist. 19.
 Ferens ventus. Virg. 4. Æn. 430.
 Expectet facilemque fugam ventosque ferentes, i. e. Bene flantes, propitios. Servius.
 Ferri injuriis ventis. Hor. Epod. 17. 34.
 Fertur navis velis ventoque. Lucret. lib. 4. 895.
 Fervunt omnia ventis nimbisque. Virg. 1. Georg. 455.
 Franguntur venti. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum, Cryptoporticus, ut tenet Solem, sic Aquilonem inhibet, submovetque, similiterque Africum sistit, atque ita diversissimos ventos, alium alio latere frangit & finit.
 Furentes venti. Virg. 10. Æn. 37.
 Glomeratque ferens incendia ventus. Virg. 2. Georg. 311.
 Habere secundos ventos. Cic. 15. Fam. 3.
 Impellunt ratem venti. Sil. lib. 17. 44.
 Impulsa janua animoso vento. Ovid. 1. Amor. 6. 51.
 Impendens ventus. Virg. 1. Georg. 365.
 Increbescit ventus. V. INCREBESCO.
 Intendere secundis ventis vela. Virg. 3. Æn. 681.
 Intrare utilibus ventis urbem. Ovid. 13. Met. 630.
 Ire ventis. Hor. Epod. 9. 30.
 Luctantes venti. V. LUCTOR.
 Nancisci ventum. Cæf. 4. de Bell. Gall. cap. 33.
 Nascitur ventus. V. NASCOR.
 Navigare faventibus ventis æquor. Ovid. 15. Met. 49.
 Perpeffus ventos & imbres. Virg. 2. Æn. 60.
 Petere urbem aliquam vento. Virg. 2. Æn. 25.
 Ponunt venti. Virg. 7. Æn. 27. i. e. Quiescunt, desinunt.
 Prosequitur surgens a puppi ventus euntes. Virg. 5. Æn. 777.
 Pugnantes venti. Lucret. lib. 6. 97.
 Pulsari vento & imbri. Virg. 4. Æn. 249.
 Pulse flamine ventorum nubes. Catul. Argon. 62. 239.
 Quassata classis ventis. Virg. 1. Æn. 555.
 Quiescunt venti. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum.
 Sævit mare ventis. Senec. Troad. 10.
 Secare ventos. Virg. 4. Æn. 257. de Mercurio volante.
 Secundante vento. Tacit. 2. Ann. 24.
 Sequi urbem aliquam aut regionem vento. Virg. 4. Æn. 381.
 Silent venti. Senec. Med. 8.
 Solutum æquor pace ventorum. Stat. 3. Theb. 255.
 Sternere ventos, Placare. Hor. 1. Carm. 9. 10.
 Straverunt placidi æquora venti. Virg. 5. Æn. 763.
 Sum. ut, Erit ventus. Virg. 1. Georg. 431. i. e. Spirabit ventus.
 Surgentes venti. Virg. 1. Georg. 356.
 Temperat ventos Æolus. Ovid. 10. Epist. 66.
 Tenuerunt æquora venti emissi. Ovid. 11. Met. 433.
 Trahitur vento nubes. Virg. 4. Georg. 60.
 Turbantes æquora venti. Lucret. lib. 2. 1.
 Veniens a mediterraneis regionibus ventus. Cels. lib. 2. cap. 1.
 Verrentes æquora venti. Lucret. lib. 5. 267.
 Vefaniens ventus. Catull. ad Thallum, 23. 13.
 Vitare verbera ventorum. Lucret. lib. 5. 955.
 Vocatis ventis prona petit maria. Virg. 5. Æn. 221. [Hic Dii sunt venti.
 Volvunt mare venti. Virg. 3. Æn. 196.
 Uti crudelibus ventis. Ovid. 10. Epist. 29.
 Abire in ventos. V. ABEO.
 Dare verba in ventos. Ovid. 1. Amor. 6. 42.
 Loqui ventis. Ammian. 15. 9.
 Profundere verba ventis. Lucret. lib. 4. 929.
 Scribere in vento; Proverb. de iis, quæ duratura non sunt. Catull. 71. 4. de inconstantia feminei amoris,
 In vento & rapida scribere oportet aqua.
 Recessit vita in ventos. Virg. 4. Æn. 705.
 Movere ventos tenui flabello. Ovid. 1. de Arte Am. 161.
 Premere folle ventos. Perf. 5. Sat. 11.
 Spargitur vitalis ventus per pulmonis raritatem, Spiritus. Lactant. de Opif. Dei. cap. 11.
 Ventus secundus; pro Secunda fortuna, per translaionem. Cic. 3. Att. 23. Quid fietiam Cæsarem, cujus nunc venti valde sunt secundi, reddo meliorem?
 Ventus, pro Procella & turbine in Repub. Cic. in Pison. 21. Neque tam fui timidus, ut qui maximis turbinibus ac fluctibus Reip. navem gubernassem, salvamque in portu collocassem, frontis tuæ nubeculam, &c. pertimescerem: alios ego vidi ventos, alias prospexi animo procellas.
 Colligere concionum ventos, h. e. Rumores, & sententias, aut deliberationes. Cic. pro Cluent. 77. Condemnato Oppianico statim L. Quintius, homo maxime popularis, qui omnes rumorum & concionum ventos colligere confueffet, oblatam sibi facultatem putavit, ut ex invidia senatoria posset crescere, quod ejus ordinis judicia minus jam probari populo arbitrabatur.
 Quærere ventum popularem in re aliqua, Populi-plausum & sebumdum rumorem, favoremque inanem expiscari. Cic. pro Cluent. 30. Verum omnes intelligimus in istis subscriptionibus ventum quandam popularem esse queritum.
 Circumflari a ventis invidia. V. CIRCUMFLO.
 Ventus texitilis, pro Veste ventosa & tenuissima, æquanteque propemodum subtilitate ventos. Petronius Arbiter cap. 55. extr
 Æquum est induere nuptam ventum textilem. Turneb. 1. 19.

VENTOSUS, a, um. Adj. [ἀνεμώδης, Gl. G. L.] Vento plenum: ut, Ventosa regio.
 Aër ventosus. Plin. lib. 2. cap. 18.
 Æquora ventosa. Virg. 1. Georg. 206.
 Auræ ventosæ. Ovid. de Medicam faciei, 57.
 Dies ventosus. Paul. in l. Qui occidi. §. in hac act. D. Ad legem Aquil.
 Si quidem die ventoso id fecit, culpa reus est.
 Mare ventosum. Hor. 3. Carm. 4. 46.
 Murmur ventosum auræ. Virg. 9. Ecl. 58.
 Potentia ventosa Neptuni, In ventos. Ovid. 2. Amor. 16. 27.
 Qualitas ventosa cæli. Columel. lib. 3. cap. 1.
 Regio ventosissima. Liv. 36. 43.
 Status ventosus cæli. Columel. lib. 7. cap. 3.
 Undæ ventosæ. Ovid. 19. Epist. 199.
 Alæ ventosæ, Leves. Virg. 12. Æn. 848. Ovid. 2. Amor. 9. 49. ad Cupidinem.
 Tu levis es, multoque tuis ventosior alis.
 Equi ventosi, Celeres. Ovid. 4. Fast. 392.
 Mens cervorum ventosa, Fugax. Lucret. lib. 3. 300.
 Concha ventosa, Concava. V. Concha pro Tuba. in CONCHA.
 Currus ventosus Gloriæ. Hor. 2. Epist. 1. 177.
 Follis ventosus. Virg. 8. Æn. 449.
 Fornax ventosa. Cato R. R. cap. 38.
 Ventosus, Inanis, ut Natio ventosa. Plin. in Planeg. 31. pr. Superbiebat ventosa & insolens natio. de Ægyptiis.
 Gloria ventosa. Virg. 11. Æn. 708. i. e. Inanis jactantia. V. Currus ventosus paulo ante.
 Homo ventosus, dicitur Levis & inconstans. Hor. 1. Epist. 8. 12. Cic. 11. Fam. 9. In primis rogo te ad hominem ventosissimum Lepidum mitas. Sic Natio ventosa supra, & Cupido ventosus.
 Imperium ventosum. Cic. 11. Philipp. 17. Nam extraordinarium semper imperium populare atque ventosum est, minime vestræ gravitatis, minime hujus ordinis.
 Ventosus, per translationem, Mobilis. Hor. 1. Epist. 19. 37. ad Mæcenatem,
 Non ego ventosæ plebis suffragia venor. Liv. lib. 42. 30. Quosdam ventosum ingenium præcipites ad omnia novanda agebat.
 Plebs ventosa. Hor. 1. Epist. 19. 37.
 Ratio ventosa favoris. Claud. de Bell. Ger. 113.
 VENTOSE, Adv. Apul. 10. Met. p. 248. Elmenh. Pulvilli ventose delicata pluma tumentes.
 VENTOSITAS, atis. f. ut, Ventositas stomachi, Inflatio. Apul. de Herb. c. 126. Item Jactantia. Mythol. 2. 17. Ventositatis inanem speciem præsumit. Et August. de Doctr. Christ. 4. 6. Non ventositate sed soliditate.
 VENTOSALIS, e, Adj. Octav. Hor. 4. Quæ sub ventosali artifice posita ad se humorem attrahit. [A Ventosa, i. e. Cucurbitula. Gall. Ventouse.
 VENTOSO, are. Constant. Afer. 1. 15. A parte naris effluentis ventosetur.
 VENTIGENUS, a, um. Adj. Ventum gignens. ut, Ventigeni crateres. Lucret. lib. 6. 701. Sed alii aliter legunt. V. Turneb. Advers. 22. 18.
 VENTILOQUUS, a, um. Adj. Saresb. 7. 21. Ventiloqui aut ventriiloqui habitum induere. V. in VENTR.
 VENTIPOTENS, entis. Adj. ut, Æolus ventipotens, apud Mantuanum.
 VENTULUS, i. m. dimin. [ἀνεμίδιον] Ter. Eun. 3. 5. 47.
 Cape hoc flabellum, & ventulum huic sic facito, dum lavamur.
 VENTULO, [πίπτα, πιπίλα, Gl. L. G. ἀνεμίδιον, ἀνεμίζω Gl. L.] are. Ventum excitare, ut ad ignem excitandum. Propert. lib. 4. 3. 50.
 Hanc Venus, ut vivat, ventilat ipsa facem. [q. d. Ventulo.
 Vide Pontanum in 3. Georgic. in illud Lacescit ventos fol. 482. H. St. Carbasa ventilantur aura. Stat. 4. Silv. 3. 106.
 Faces accensas ventilare. Ovid. 1. Amor. 1. 8.
 Frumentum ventilare, Ventilabro expurgare. Plin. lib. 18. cap. 30.
 Jubas aura ventilat. Sil. lib. 16. 444.
 Incendia flatus ventilat. Sil. lib. 17. cap. 527.
 Vinum ventilare & refrigerare. Columel. lib. 12. cap. 30.
 Ventilare, sine adjecto, est Excitare auram, ad calorem temperandum. Suet. in August. cap. 82. Æstate apertis foribus, ac sæpe in peristylio, saliente aqua, atque etiam ventilante aliquo cubabat.
 Ventilare manu, Per manum versare. Apulejus 2. Met. p. 26. Elmenh. Ad hæc ego insperato lucro diffusus in gaudium, & in aureos refulgentes, quos identidem manu mea ventilabam, &c. Juven. 1. Sat. 28.
 Ventilet æstivum digitis sudantibus aurum. [i. e. Anulos digitis exemptos.
 Ventilare [ζυμνάζειν, Gl. L. G.] dicuntur gladiatores, Cum proludentes brachia jactant & arma, aeremque percutiunt vane, & ventum faciunt. Senec. Epist. 117. Quam stultum est, cum signum pugnæ acceperis, ventilare? Remove ista luforia arma, decretorios opus est.
 Ventilare, Verbum juris [συμφοροειδής, διηγήσειν, Gl. L. G.] Inquirere. l. 6. Cod. de Maleficis & Mathem. Multi magicis artibus si elementa turbare, vitam infontium labefactare non dubitant; & manibus accitis audent ventilare, ut quisque suos conficiat malis artibus inimicos.
 Ventilare concionem aliquam. Cic. pro Flacc. 54. Cujus lingua, quasi flabello seditionis, illa tum est egentium concio ventilata [i. e. Accensa.
 VENTILATUS, a, um. Partic. ut, Liquamen ventilatum. Apic. 1. 7.
 VENTILATIO, ōnis. f. [ἀνεμνήσις] Plin. lib. 23. cap. 1. Innocentiores, quæ decerpæ diu pendere: qua ventilatione etiam utiles fiunt stomacho, ægrisque. De uvis.
 VENTILATOR, ōris. m. [ἀνεμνήτης, Gl. L. G.] Qui frumentum ventilat. Columel. lib. 2. cap. 10. Faba, quæ longius emittetur, pura eo perveniet, quo ventilator eam jaculabitur.
 Ventilator [ἀνεμοπότης, Gl. L. G.] Ventilatores apud Quintil. lib. 10. cap. 7. sunt Præstigiatores, qui ut ventilatores grana, quæ purgant, in ventum projiciunt, ita rem, quam retinent manibus. ejicere videntur. Ita enim ait, Quo usu constat mira illa in scenis pilariorum ac ventilatorum, ut ea quæ emiserint ultro venire in manus credas, & qua jubentur decurrere. V. ibi Burm.
 VENTILAMENTUM, i. n. [ἀνεμνήθηλον] Gloss Græcolat.
 VENTILARRUM, i. n. [ἀνεμνήθηριον, Gl. G. L.] Instrumentum, quo aliquid ventilatur. Columel. lib. 2. cap. 10. Nam quum acervus paleis granisque mistus in unum fuerit congestus, paulatim ex eo ventilabris per longius spatium jactetur.
 VENUCULUS, vel ut in quibusdam exemplaribus legitur, VENUCULUS, aut

aut **VENUNCULUS**, a, um. Adj. ut, Venucula vitis. **Venunculum** far. Columel. lib. 3. cap. 2. Item quarum uvæ temporibus hiemis durabiles valis conduntur, ut venuculae, & nuper, in hos usus exploratae, Numisianæ. Et in eodem cap. 17. Plin. lib. 14. cap. 2. Veniculam inter optime deflorescentes, & ollis aptissimam, Campani malunt firculam vocare, alii staculam, Tarracina numisianam, nullas vires proprias habentem, sed totam perinde ac solum valeat.

Far venunculum. Columel. lib. 2. cap. 6. Far, quod vocatur venunculum, rutilum, atque alterum candidum, sed utrumque majoris ponderis quam Clusinum. Quo in loco Vermiculum legit Ruellius, fortasse exemplo Plinii adductus, qui lib. 22. cap. 25. ait, In farre vermiculum esse, teredini similem, qui dentibus vitiatis medeatur. Nescio tamen an Vernaculum melius legi debeat, ait enim Plinius, Far adorem vernaculum dici.

VENULUS, i. m. Turni legatus ad Diomedem, ut scribit Virg. in proem. 8. Æn.

VENUM, **VENUNDATIO**, **VENUNDATUS**, **VENUNDO**. V. **VENEO**. **VENUS**, Æris. f. [*Ἀφροδίτη*, Gl. L. G. & G. L.] Jovis filia, (ut scribit Cic. 2. de Nat. Deor. 69.) sic dicta, quod ad res omnes veniret, atque ex ea potius Venustas, quam Venus ex venustate. Sic ibid. 3. 62. Venus, quia venit ad omnia. Augustinus de Civitat. Dei lib. 6. cap. 9. Venus ob hoc dicitur nuncupata, quod sine ejus vi [*An Venia?*] femina virgo esse non desinat. Græci *Ἀφροδίτη* vocant, quod e spuma maris, e testibus Saturni projectis, sit nata. Concha insidentem finxerunt, quod, ut legitur apud Stobæum, mulierem deceat præter omnia cura sub tecto, ac silentium. Hæc ut amorum, gratiarumque; ita pulchritudinis & deliciarum, & voluptatum omnium dea habita est.

Veneres Cicero plures fuisse declarat lib. 3. de Nat. Deor. 60. his verbis, Venus prima Cælo & Die nata, cujus Elide delubrum videmus: Altera, spuma procreata, ex qua & Mercurio Cupidinem secundum natum accipimus: Tertia, Jove nata & Diona, quæ nupsit Vulcano: sed ex ea & Marte natus Antheros dicitur. Quarta Syria, Tyroque concepta, quæ Astarte vocatur, quam Adonidi nupsisse proditum est. Hor. 1. Carm. 30. 1. O Venus, regina Gnidi Paphique.

Alma Venus. Virg. 1. Æn. 622.
Aurea Venus. Virg. 10. Æn. 16.
Cytherea Venus. Hor. 1. Carm. 4. 5.
Decens Venus. Hor. 1. Carm. 18. 6.
Diva Venus. Virg. 2. Æn. 787.
Formosa Venus. Virg. 7. Ecl. 72.
Idalia Venus. Virg. 5. Æn. 779.
Ignava Venus. Quæ otio delectatur. Ovid. 2. Am. 18. 3.
Læta Venus. Hor. 3. Carm. 21. 21.
Marina Venus. Hor. 4. Carm. 1. 15.
Nuda Venus. Ovid. 3. de Arte Am. 225.
Paphia Venus. V. **PAPHOS**.
Prisca Venus. Hor. 3. Carm. 9. 17.
Amat otia Venus. Ovid. de Rem. Amor. 143.
Potens muneribus Veneris, Formosus, Hor. 4. Carm. 10. 1.
Ruens tota in me Venus. Hor. 1. Carm. 19. 9.
Venus pro Libidine. Ter. Eun. 4. 5. 6. Sine Cerere & Baccho friget Venus. Dicuntur hæc sub persona Chremetis, adolescentis rustici, qui sobrius oderat meretrices, post idem potus non abhorret. Cibus enim & potus irritamenta sunt libidinis. Eleganter autem Cererem pro cibo, Bacchum pro vino, Venerem pro libidine dixit, continenter in figura persistentes. Ardent amantes, & frigent quæ languent. Erasmus.
Venerem, quam coitum dixisse magis decet, ait Quintil. lib. 8. cap. 6. Plin. lib. 24. cap. 9. Ad venerem impetus inhihent.
Frigidus in venerem senior. Virg. 2. Georg. 329.
Pronum genus in venerem. Ovid. 6. Met. 459.
Rudis ad furtum veneris. Ovid. 17. Epist. 141.
Studiosa veneris juvenus. Hor. 2. Serm. 5. 79.
Concordia veneris. Ovid. 13. Met. 875. Al. Veneri.
Sagittæ veneris. Lucret. lib. 4. 1273.
Spes veneris inconcessa. Ovid. 9. Met. 638.
Stimuli veneris. Lucret. lib. 4. 1209.
Voluptas damnosa veneris. Ovid. 1. de Pont. 10. 33.
Ufus veneris alienus. Celf. lib. 3. cap. 21. Ubi convaluit aliquis, diu tamen alienus ei veneris usus est.
Auspicata Venus. Catul. de Acme & Septimio 43. 26.
Casta non Venus. Sen. Hippol. 2.
Externa Venus. Ovid. 14. Met. 380.
Femineam venerem refugere. Ovid. 10. Met. 80.
Furtiva Venus. Ovid. 1. de Arte Am. 275.
Illicita Venus. Stat. 8. Theb. 500.
Impia Venus, Concubitus incestus. Sen. Thyest. 6.
Nefanda Venus. Virg. 6. Æn. 26.
Parabilis Venus. Hor. 1. Serm. 2. 119.
Rara Venus, Concubitus rarus. Celf. lib. 3. cap. 27.
Sancta. Sen. Hippol. 211.
Cur sancta parvis habitat in tectis Venus? [i.e. Concubitus licitus.]
Turpis Venus. Sen. Octav. 4.
Tuta Venus, Non prohibita legibus. Ovid. 1. de Arte Am. 33.
Volgiva Venus. Lucret. lib. 4. 1065.
Utilis Venus. Celf. lib. 1. cap. 3.
Utraque Venus. Ovid. 3. Met. 323.

— Venus huic erat utraque nota. De Tiresia, qui & mas fuerat & femina.

Abstinere venerem. V. **ABSTINEO**.
Abundare venerem. V. **ABUNDO**.
Accipere telis veneris ictum. Lucret. lib. 4. 1046.
Admittere venerem curis. V. **ADMITTO**.
Agitare furtivam venerem cum aliqua. Firmic. lib. 5. cap. 11.
Ardescere venerem. Lucret. lib. 5. 895.
Avertere venerem & stimulos amoris. Virg. 3. Georg. 210.
Carere fructu veneris. Lucret. lib. 4. 1067.
Facere sibi modum veneris in aliqua. Ovid. 4. Met. 258.
Inhibere venerem. V. **INHIBEO**.
Jungi per veneris res. Lucret. lib. 5. 846.
Languentis veneris irritamentum. Juven. 11. Sat. 165.

Nosse venerem. V. **NOSCO**.

Perrumpere nodos veneris. Lucret. lib. 4. 1142.

Solvere corpora in venerem. Virg. 4. Georg. 199.

Temperare venerem. Celf. lib. 4. cap. 24.

Vacare veneri. Sen. Agamem. 3.

Vendere venerem. Tibull. lib. 1. 4. 59.

Uti concessa venerem. Hor. 1. Serm. 4. 115.

Venus, pro Amica. Virg. 3. Ecl. 68.

Parta mea Veneri sunt munera, &c. Adde Lucret. 4. 1178.

Venus, Pulchritudo, venustas, ornatus, elegantia. Quintil. lib. 6. cap. 4. Quod cum gratia quadam & venerem dicitur Plaut. Stich. 2. 1. 5. Amoenitates omnium venerum & venustatum affero.

Dicendi veneres. Quintil. lib. 10. cap. 1.

Exornare narrationem gratia & venerem. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Venus, Stella, quæ alias Lucifer dicitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 53. Infima est quæque errantium, terræque proxima, stella Veneris, quæ *Φωσφόρος* Græce, Lucifer Latine dicitur, quum antegreditur solem: quum subsequitur autem Hesperos.

Venus, pro Talorum jactu. Suet. in August. cap. 71. Talis enim iactata, ut quisque canem aut senionem miserat, in singulos talos singulos denarios in medium conferebat: quos tollebat universos, qui Venerem jecerat. Adde Propert. 4. 9. 17. V. in **TALUS**.

Damnosa Venus. Hor. 1. Epist. 18. 21. [Nisi h. l. est libido.]

VENEREUS, five **VENERIUS**, a, um. Adj. [*Ἀφροδίτης*, Gl. L. G. L.] Quod ad Venerem pertinet: ut, Venerius nepotulus, apud Plaut. in Milit. 5. 20. Et apud eundem, Veneria sacerdos, in Rud. 2. 2. 23.

Homo Venerius, Veneri consecratus. Cic. pro Cluent. 47. Cumque item, ut in Sicilia permulti Veneri sunt, sic illi Larini in Martis familia numerarentur. V. Græv. ad Divinat. in Cæcil. cap. 17. Idem 7. Verr. 141. Ille autem, homo Venerius, & affluens omni lepore & venustate, de bonis illius in æde Veneris argenteum Cupidinem posuit.

Rebus veneris uti, Ipsa venerem. Cic. de Senect. 47.

Voluptates venerem. Cic. 4. Tusc. 68. Et ut turpes sunt, qui efferunt se lætitia tum, quum fruuntur veneris voluptatibus, sic flagitiosi, qui eas inflammato animo concupiscunt.

Jactus venerem tali. Cic. 1. de Divin. 23. Quatuor tali jacti, casu venerem efficiunt. Num etiam centum venerem, si quadringentos talos jeceris, casu futuros putas? V. in **TALUS**.

Pyra veneria, apud Columel. lib. 5. cap. 10. & lib. 12. cap. 10.

VENEREA, vel **VENERIA**, æ. f. [*ἀμύρανθος*, Gl. L. G. L.] Herba, Græco nomine notior.

Item Radix acorus. Apul. de Herb. cap. 5.

Veneria, Conchula hoc nomine. Sen. Epist. 95. & Plin. 32. 11.

Veneria civitas, in quam Veneris Erycinæ religionem transtulerunt Siculi. Solin. cap. 40.

VENERARIUS, a, um. Adj. ut, Res venerariæ. Petron. cap. 61. Alii legunt Veneria. V. Reines. ad loc. p. 309. edit. Burm.

VENEROSUS, a, um. Adj. [*ἀφροδισιασής*] Gloff. Græcolat. Veneri deditus.

VENERIVAGUS, a, um. Adj. Venerem vagam sectans. Varro apud Non. 1. 223. Spatula eviravit omnes venerivaga pueros.

VENERO, ære. Coire. Hinc

VENERANS, antis. Partic. Hygin. Fab. 75. Pastor dicitur dracones venerantes baculo percussisse. V. Voff. Etym. p. 545.

VENUSTUS, a, um. Adj. [*ἐνυφροδότης*, Gl. L. G. & G. L.] a Venerem dicitur, teste Cic. 2. de Nat. Deor. 69.

Ad aspectum venustus. Cic. in Orat. 228. Ut quicquid in his rebus fiat utiliter ad pugnam, idem ad aspectum etiam sit venustum.

Pulcher & Venustus. Suet. Neron. cap. 52. Sufflavo capillo, vultu pulchro magis, quam venusto.

Gestus corporis venustus. Cic. de Clar. Orat. 203. Gestus & motus corporis ita venustus, ut tamen ad forum, non ad scenam institutus videretur.

Homo venustus. Catul. ad Varum, 20. 2. Idem de Pastore, 3. 2.

— **Lugete, ô Veneres, Cupidinesque,**

Et quantum est hominum venustiorum.

Soror venusta. Catul. de Gell. 86. 2.

Vultus venustus, Ingenuus, elegans. Ter. And. 1. 1. 93.

— & vultu, Sofia,

Adeo modesto, adeo venusto, ut nihil supra.

Venustum esse, quod cum gratia quadam & venerem dicitur, apparet, inquit Quintil. lib. 6. cap. 4. Cic. 15. Fam. 21. Primum quod tibi factum videtur quicquid ego dixi, quod alii fortasse non item: deinde quod illa, sive faceta sunt, sive sic fiunt narrante te venustissima.

Sed obsecro te, ita venusta habeantur ista, non ut. Cic. in Parad. 5.

Venustus & Urbanus. Cic. 1. de Orat. 228. Sed cum omnium sis venustissimus & urbanissimus, omnium gravissimum & severissimum & esse & videri, quod isti contigit uni, id mihi vix ferendum videbatur.

Sermo urbanus & venustus. Cic. pro Domo 92.

Sententia dulcis & venusta. Cic. de Clar. Orat. 325.

VENUSTA, æ. f. herba Cynocephalum. Apul. de Herb. cap. 86.

VENUSTULUS, a, um. Adj. Dimin. Plaut. Afin. 1. 3. 70.

Bene salutando consuecunt: compellando blanditer,

Oculando, oratione vinnula, venustula.

VENUSTE, Adv. [*ἐνυφροδότης*, Gl. L. G. L.] Cic. 8. Fam. 4. Qua in re mihi videtur illud perquam venuste cecidisse.

Compar. Sen. Controv. 1. 1. Hispanus hunc colorem venustius. Scil. Adhibuit.

Superl. Cic. 8. Fam. 11. Venustissime respondere.

VENUSTAS, atis. f. [*ἡγεμονία, εὐχρηστικότητα, δόξα*] Pulchritudo proprie muliebris, & dignitas; item gratia dicendi, amabilisque suavitas. Plaut. Pœn. 1. 2. 44. — diem pulchrum, & celebrem, & venustatis plenum.

Ter. Hec. 5. 4. 17.

Antiquamque adeo tuam venustatem obtines. Cic. 6. Verr. 5. Erant ænea præterea duo signa, non maxima, verum eximia venustate, virginali habitu atque vestitu.

Ex venerem venustas dicta est. Cic. 2. de Nat. Deor. 69.

Venustas & Dignitas. Cic. 1. Off. 130. Venustatem muliebrem ducere debemus, dignitatem virilem.

Vultus multum affert, tum dignitatem tum venustatem. Cic. in Orat. 60.

Venustas & pulchritudo corporis secerari non potest a valetudine. Cic. 1. Off. 95.

Festivitas

Festivitas & Venustas dicendi. Cic. 1. de Orat. 243. Itaque hilaritatis plenum iudicium ac lætitiæ fuit, in quo quid tibi juris civilis exercitatio profuerit, non intelligo; dicendi vis egregia, summa festivitate & venustate conjuncta, profuit.

Urbanitas subtilis atque venustas. Cic. 1. de Orat.

Ufus & Venustas. Cic. 1. de Nat. Deor. 47. Cum artificium effingitis, fabricamque divinam, quam sint omnia in hominis figura, non modo ad usum, verum etiam ad venustatem apta, describere.

Agere cum dignitate & venustate. Cic. 1. de Orat. 143. Tum ea demum vestire atque ornare oratione, post memoria sæpire, ad extremum agere cum dignitate & venustate.

Affluens lepore & venustate. Cic. 7. Verr. 141. Iste autem, homo venarius, & affluens omni lepore, & venustate.

Commendatur expositio venustate. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Venustas, Felicitas. Ter. Heu. 5. 4. 8.

Quis me fortunator, venustatisque adeo plenior? [Sic Invenustus, pro Infelici. V. f. l.]

VENUSTO, ÆRE. Nævius apud Fulgent. Expof. Serm. Antiq. 43, in Myropolæ. Unguentum largitus est, quo me venustarem.

VENUSIA, æ, f. [Οὐενυσία] Colonia inter Lucaniam & Apuliam, Horatii poetæ patria, qui inde Venulinus, dicitur. Venulæ meminit Plin. lib. 3. cap. 11.

VENUSINUS, a, um. Adj. ut, Colonus Venulinus. Hor. 2. Serm. 1. 35. Silvæ Venulinæ. Hor. 1. Carm. 28. 26.

V E P

VEPALLIDUS, a, um. Adj. Male & misere pallidus, vel aliquantum pallidus. Nam Ve in compositione interdum auget, interdum minuit, ut in his, Vefanus, Vecors, Vegrandis. Hor. 1. Serm. 2. 129.

— vepallida lecto

Defiliat mulier, &c. Sic restituit Lambinus. Alii legunt Vel pallida. V. Schol. Vet. Cruq.

VEPĒNIS, Martial. Vide Erythræum, in Indice Virgiliano, voce Vefana. H. St.

VEPRA, æ. Fluvius, vel torrens potius, e Cebennis montibus descendens, & Biterrinorum (quod oppidum est in diocesi Bæterrensi) moenium quartam partem alluens, ibique ad eam ejus loci portam, quæ Portaleum dicitur, Obri sese conjugens, Bæterris in mare Mediterraneum, haud procul Narbone, procurrit: nomine a vepribus, inter quos & scaturit & labitur, deducto. Gallice, *Vebre*.

VEPRES, is. m. pr. c. [ῥέπωνος, Gl. L. G. & G. L.] tam in singulari, quam in plurali, generis masculini est secundum Probum, & feminini secundum Priscianum: Rubus, sive spina, aut etiam spinarum sæptum vel sæpes dicitur: quod vehementerprehendat. Ovid. 5. Met. 628.

Aut leporis, qui vepre latens hostilia cernit

Ora canum. Columel. lib. 11. cap. 3. Hunc veprem manifestum est interimi non posse. In quo capite Spinam, Sentem & Veprem pro eodem accipit. Cic. 5. Tusc. 64. Sæptum undique & vestitum vepribus & dumetis, indagavi sepulcrum. Hor. 1. Epist. 17. 9.

Corna vepres, & prunaferant, & quercus, & ilex.

Hirsuti secuerunt corpora vepres. Virg. 3. Georg. 444.

Sparsi rorabant sanguine vepres. Virg. 8. Æn. 645.

Incendere vepres. Virg. 1. Georg. 271.

Sunt qui Nomin. sing. Hic vepris faciunt.

VEPRECŪLA, æ, f. dimin. Cic. pro Sext. 72. Quoniam id etiam fatum civitatis fuit, ut illa ex vepreculis extracta nitidula Rempub. conaretur arrodere.

VEPRETUM, i. n. [ῥέπωνος] Locus vepribus plenus. Columel. lib. 4. cap. 32. Fluminum ripis & limitibus ac vepretis commodius, quam mediis agris deponitur.

V E R

VER. Verona, Verum.

VERA, veris. n. [ῥεα, Gl. L. G. & G. L.] Anni pars temperior, a Veniendo dictum, quod tum venire, id est oriri & crescere incipiunt virgulta, & frondes ac flores arborum atque herbarum. [Quasi non origo ex Græco manifeste appareat. V. Voss. Etymol.]

Ver in tres partes dividitur, Novum, adultum, & præceps. V. ADULTUS. Virg. 1. Georg. 43.

Vere novo, gelidus canis quum montibus humor

Liquitur. Ubi Servius, Vere novo, & anni initium accipimus, & primam partem veris.

Primo vere, i. e. Novo. Plin. lib. 10. cap. 29.

Incipiente vere. V. INCIPIO.

Ineunte vere. V. INEO.

Veris initium, quando. Cic. 7. Verr. 27. Quum autem ver esse cœperat, cujus initium ille, non a Favonio, neque ab aliquo astro notabat, sed quum rosam viderat, tum incipere ver arbitrabatur.

Aquosum. Stat. 4. Silv. 4. 12.

Benignum. Sen. Thyest. 9.

Breve. Ovid. 1. Met. 118.

Imbriferum. Virg. 1. Georg. 313.

Nidificum. Sen. Med. 9.

Nimbofum. Juven. 4. Sat. 88.

Pûrpureum, Pulchrum. Virg. 9. Ecl. 40.

Rubens. Virg. 2. Georg. 323.

Tepens. Ovid. 3. de Arte Am. 185.

Tepidi veris tempora. Ovid. 5. Fast. 602.

Udo vere madent terræ. Virg. 3. Georg. 429.

Adolescit ver. V. ADOLEO.

Agere ver. Virg. 2. Georg. 338.

Appetit ver. V. APPETO.

Ver tanquam adolescentiam significat, ostenditque fructus futuros: reliqua tempora demetendis frugibus, aut percipiendis accommodata sunt. Cic. de Senect. 70.

Ver sacrum. Sifenna lib. 4. Hist. Quondam Sabini feruntur vovisse, si res communis melioribus locis constitisset, se ver sacrum facturos. Fest. Ver sacrum vovendi mos fuit Italis: magnis enim periculis vovebant adducti, quæcunque proximo vere nata essent apud se animalia, immo-

luros. Sed quum crudele videretur pueros ac puellas innocentes interficere, perductos in adultam ætatem velabant, atque ita extra fines suos exigebant. V. Liv. lib. 22. 9. & 34. 44.

VERECŪLUM, i. n. dimin. Ver parvum. Plaut. Cas. 4. 4. 15. Meum corculum, melliculum, verculum.

VERNUS, a, um. Adj. [ῥεωνός, Gl. G. L.] Quod est veris: ut, Verni flores.

Vernum æquinoctium. Plin. lib. 10. cap. 31.

Aura verna. Ovid. 6. Epist. 109.

Flos vernus. Tibull. lib. 2. 1. 59.

Rosa verna. Propert. lib. 3. 5. 22.

Sol vernus. Ovid. 3. Trist. 12. 27.

Species verna diei, Formositas temporis verni. Dies enim hic Tempus significat. Lucret. lib. 1. 10.

Tempus vernum. Hor. de Arte Poet. 302. Cic. de Senect. 70. Breve enim tempus ætatis satis est longum ad bene honesteque vivendum: si procefferis longius, non magis dolendum est, quam agricolæ dolent, præterita verni temporis suavitate, ætatem autumnumque venisse. Idem 5. Tusc. 37. Verno tempore tepefacta frondefcunt.

Venti verni. Hor. 1. Carm. 4. 7.

VERNA, æ, f. [ῥεωνή τριπλή] Gloss. Græcolat.

VERNUM, i. n. pro Verno tempore, vel Vere. Plin. lib. 19. cap. 3. Ibid. cap. 5. In hoc mirum, imas ejus radices crescere hieme: verno, aut quum apparuerit viola, minui ac contrahi.

VERNŪLUS, a, um. Adj. Dimin. ut, Avis vernula. Rutil. Itin. v. 112.

VERNĀLIS, e. Adj. Idem quod Vernus. Manil. 3. 258.

Tunc angusta dies vernalet fertur in horas.

Aliam notionem, V. infra in VERNA. æ, m.

VERNO, [ῥεειζω] ÆRE. Pullulare: quod ipso vere omnia renasci & succrescere conspiciantur.

Humus vernat. Ovid. 7. Met. 284.

Nenus vernat. Sen. Herc. Oeth. 4.

Vultus vernabant lanugine. Claud. 4. Conf. Hon. 199. Martial. lib. 2. 61.

Quum tibi vernarent dubia lanugine malæ. i. e. Pilos emittere

inciperent.

Dicitur de variis animalibus. De avibus. ut, Vernant aviculæ. Plaut. Dum aviculæ vernant. Quippe verno tempore omnia lætari videntur. Ovid. 3. Trist. 12. 8.

Indocilique loquax gutture vernat avis. i. e. Lætatur, lascivit.

De apibus. Columel. 9. 9. Apes curam postulant diligentiorum, cum vernant, & exundant novis fetibus.

De anguibus. Plin. 8. 27. Anguis, hiberno situ membrana corporis obducta, fœniculi succo impedimentum illud exuit, nitidusque vernat.

Conf. VERNATIO.

VERNANS, antis. [ῥεειζων] ut,

Ager vernans passere arguto. Martial. 9. 57.

Arbores vernantes. Plin. 12. 22.

Cælum salubre & vernans. Idem 7. 2.

Silvæ vernantes. Senec. Herc. Oeth. v. 380.

VERNATIO, ōnis. f. [ῥεειζω] Corium vetus, quo serpentes exuuntur: quoniam id Vere faciunt. Notum enim est serpentes quotannis verno tempore exuere membranam corporis, hiberno situ obductam. Plin. lib. 30. cap. 3. Anguinæ varnationis membrana cum oleo tedæque refina calefacta. Sic lib. 29. cap. 5. Membrana, sive senectus anguim, varnatione exuta, cum cancro mafculo trita. V. & 32. 4.

VERNĀTILIS, e. Adj. Cassiod. Var. 3. 53. Aridis locis aquas dare vernatiles.

VERNĪCŌMUS, a, um. Adj. Mart. Capella 6. p. 188.

— vernicomæ frondent tibi munera olivæ.

VERNĪFER, æra, ærum. Adj. Mart. Capella 1. 1.

Comere verniferis florentia limina fertis.

VERNĪRŌSUS, a, um. Adj. Tertull. de Judicio Dom. v. 2.

Et verniroseas titulabit floribus auras. [Nisi divise scribendum, ut sit Genitivus, a Vernum, i. n. quod & quantitas postulat.]

VERACITAS, V. VERUM.

VERĒDUS, vel utal. & Gloss. VERĒDUS, i. m. [ῥεῖδος, Gl. L. G.] Opinio est Verædum equum esse, qui vehat rhedam: sed Turnebus equum putat, qui neque rhedam, neque cistum trahat, sed vice tamen rhedæ sit. Id adeo ex Martiale lib. 12. 14. & Aufonio conjicere licet: Ille enim inquit,

Parcus utaris moneo rapiente verædo,

Prisce, nec in lepores tam violentus eas. Non, ut opinor, qui venabatur, rheda vectabatur. Sed & equum esse, non rhedam, sequens versus indicat,

Decidit excussus, nec rediturus, equo. Aufonius etiam apertissime id indicat Epist. 17. his verbis,

Non cistum, aut pigrum cautus conscende veredum:

Non tibi sit rhedæ, non amor acris equi. Iterum Epist. 11.

Vel celerem mannum, vel ruptum terga verædum. Ubi in equis viatoris numeratur verædus. Sed & in antiquo lexico exponitur ῥεῖδος. Ifidorus tamen 12. 1. Verædos esse dictos ait, quod veherent rhedas, vel quod per vias publicas currant, per quas & rhedas ire solitum erat. Ex Turnebo. V. Voss. Etym.

VERĒDARIUS, vel VEREDARIUS, i. m. Onomast. Vet. Verædarius, ῥεῖδης. Sidon. 5. Epist. 7. Hi sunt, qui invident stipendia paludatis, viatica veredariis, &c.

VERĀTRUM, i. n. [ῥεῖδος, Gl. L. G. & G. L.] Herba, quæ & Hel-leborum dicitur, teste Plin. lib. 25. cap. 5. Perf. 1. Sat. 51.

— non hic est Ilias Acci

Ebria veratro. Lucret. lib. 4. 644.

Præterea nobis veratrum est acre venenum:

At capris adipēs, & coturnicibus auget. V. HELLEBORUM.

Album veratrum. Cels. lib. 2. cap. 13.

Nigrum veratrum. Cels. lib. 2. cap. 12.

VERACITER, VERACULUS, VERATOR, VERATRIX, VERAX, V. VERUM.

VERBALIS, VERBATIM, V. VERBUM.

VERBASCUM, i. n. [ῥεῖδος] Herba, quæ Græcis, inquit Plin. Phlomos dicitur, cujus apud eundem duas species videbis expressas, nostra lingua *Bulioneum* album aut nigrum vocamus. V. Plin. lib. 25. cap. 10.

VERBĒNA, æ, f. [ῥεῖδος, Gl. L. G. & G. L.] proprie, ut ait Servius,

Servius, herba sacra, sumpta de loco sacro Capitolii, qua coronabantur Feciales & Pater patratus foedera facturi, vel bella indicturi. Plin. lib. 12. cap. 2. Siquidem auctores imperii Romani, conditoresque, immensum quiddam & hinc sumptere, quoniam non aliunde sagmina in remediis publicis fuere, & in sacris, legationibusque verbenæ. Certe utroque nomine idem significatur, hoc est gramen, ex arce cum sua terra evulsum: ac semper & legati, quum ad hostes clarigatumque mitterentur, id est res captas clare repetitum: unus utique verbenarius vocabatur. Hæc Plin. Virg. 12. Æn. 120.

— & verbenæ tempora vincti. Cic. 6. Verr. 110. Dies ille, quo ego Ennam quum venissem, præsto mihi sacerdotes Cereris cum infulis ac verbenis fuerunt.

Verbenas abusive vocamus omnes frondes sacratas, ut est laurus, oliva, myrtus. Plaut. Truc. 2. 5. 27.

Astaphium: fer huc verbenam mihi, tus, & bellaria. Ter. And. 4. 3. 11.

— ex ara hinc fume verbenas tibi,

Atque eas subterne. Nam myrtum fuisse Menander testatur. Hæc Servius.

Verbenas Donatus ait esse omnes herbas & frondes festas ad aras coronandas, ex aliquo loco puro decerptas, quasi Herbenas.

Adolere pingues verbenas. Virg. 8. Ecl. 65.

Velare capita verbenæ. Propert. lib. 4. 3. 57.

Vincta castis verbenis ara. Hor. 4. Carm. 11. 7.

Vincti tempora verbenæ. Virg. 12. Æn. 120.

De Verbenæ, quam proprio nomine Botanici vocant, V. Ruell. & infra VERBENACA.

VERBENARIUS, i. m. Varro apud Non. 12. 38. Verbenarius ferebat verbenam, id erat caduceus pacis signum. V. Plin. loc. cit. in VERBENÆ.

VERBENATUS, a, um. Adj. Suet. in Calig. cap. 27. Alterum, qui se periturum ea de causa voverat, cunctantem pueris tradidit verbenatum infulatumque. Sic restituit ex veteribus libris, cum Verberatum mendose legeretur, Turnebus.

VERBENACA, æ. f. [ἀνθεράκη, ἰεροβοτάνη] Herba eadem, quæ & Verbenæ dicitur. Plin. lib. 25. cap. 9. Nulla tamen Romanæ nobilitatis plus habet quam hierobotanæ. Aliqui peristereon, nostri verbenacam vocant. Hæc est, quam legatos ferre ad hostes indicavimus. Hæc Jovis mensa vertitur, domus purgantur, lustranturque. Genera ejus duo sunt, Foliosa quam feminam putant: Mas rarioribus foliis. Ramuli utriusque plures, tennes, cubitales, angulosi. Folia minora quam quercus, angustioraque, divifuris majoribus, flos glaucus, radix longa, tenuis. Nascitur ubique in planis aquosis.

Verbenaca, nomen in Latinis scriptoribus non rarum, qua ratione formatum sit non apparet: proindeque Verbenatam dici debere Turnebus putat, cum præferim verbenæ gramen ex arce cum sua terra evulsum significet, quod gramen sacrum putabant, & ἀνθεράκη, id est verbenæ sæpe fumeretur, & verbenæ fieret, & ut ita dicam, verbenaretur. Quo factum est ut verbenata etiam verbenæ diceretur, cum verbenæ proprie omnem herbam sacram significaret: sed & ramos, quibus aras ornabant, aut adolebant. Virg. 8. Ecl. 13.

Verbenasque adole pingues & mascula tura. Hæc Turneb. 8. 23. [Sic tamen & Securidaca dicitur, quod idem in Securiclata mutatum volebat. Sed quid ceteris fiet similiter designatibus ut Portulaca, item hisce Urtica, Myrica, Lactuca, & pen. br. Brassica, Vetonica?]

VERBENNA, æ. f. Terra proscissa aratro, id est Vomere. Actum. Gloss. Latinogræc. sublata interpretatione Græca. conf. VERVACTUM.

VERBER, æris. n. [μαρτύριον, ὄργανον] Instrumentum (inquit Valla lib. 6.) longum & exile, qualis est virga, baculus, fustis, lora, flagellum, ferula, arundo, & si quid est simile. Virg. 3. Georg. 106.

— illi instant verberare torto,

Et proni dant lora. Martial. lib. 14. 71.

Sordida si flavo fuerit tibi pulvere vestis,

Colligat hunc tenui verberare cauda levis.

Surdo verberare hominem cædit conscientia. Juven. 13. Sat. 194.

— cum tamen hos tu

Evasisse putes, quos diri conscia facti

Mens habet attonitos, & surdo verberare cædit,

Occultum quatiente animo tortore flagellum? Surdo verberare, h. e. Occulto, tacito, nec ab aliis audito vel intellecto, quum interius a conscientia flagellatur. Tortorem vocat animum, quia tortoris præstat officium. Malos enim sua punit & torquet conscientia.

Increpuit ictu verberis equos. Ovid. 14. Met. 821.

Laceravit crudo verberare mea terga. Ovid. 2. Fast. 695.

Mugit crudo verberare forum. Stat. 1. Silv. 1. 68.

Savire verberare. Ovid. 2. Met. 399.

Recto verberare sævus Scorpius, Ictu caudæ erectæ. Lucan. lib. 9. 838.

Verbera pl. Quod solum usitatum Glossographus falso tradit. [μαρτύριον, ὄργανον, Gl. G. L.] Ter. And. 1. 2. 27.

Verberibus cæsum te in pistrinum, Dave, dedam usque ad necem. Densa verbera. Stat. 6. Theb. 422.

Pati lenta verbera. Virg. 3. Georg. 208.

Præbere manus verberibus. Ovid. 1. de Arte Am. 16.

Scindentia verbera pectus. Sil. lib. 1. 171.

Sonant sæva verbera. Virg. 6. Æn. 558.

Subeunt verbera manus teneræ. Ovid. 1. Amor. 13. 18.

Trahuntur ad supplicium servi, qui cæsi verberibus &c. Cic. Anteq. iret in exsil. 18.

Verbera, plerumque pro Ipsa verberatione, sive pro ictibus accipimus. Cic. 7. Verr. 130. Ne catenæ, ne verbera, ne secures, ne cruciatus sociorum, &c. Ter. Heaut. 2. 3. 115.

Tibi erunt parata verba, huic homini verbera. Liv. 2. 23. Inde ostentare tergum fœdum recentibus vestigiis verberum.

Inania verbera. Claud. 1. in Ruff. 49.

Sæva verbera. Virg. 3. Georg. 352.

Accipere verberibus. V. ACCIPIO.

Animadvertere verberibus. V. ANIMADVERTO.

Castigare verberibus. V. CASTIGO.

Coercere aliquem verberibus. V. COERCERO.

Deterrere verberibus. Cic. 5. de Fin. 55. Videmus igitur ut conquiescere ne infantes quidem possint: quum vero paulum processerint, lufio-

nibus vel laboriosis delectantur, ut ne verberibus quidem deterri possint.

Ferre verbera in aliquem. Ovid. 1. Amor. 7. 6.

Ferre verbera alicujus. Ovid. 2. de Arte Am. 533.

Formidare verbera. Stat. 5. Silv. 3. 184.

Multare aliquem verberibus. Tacit. 1. Ann. 32.

Necare aliquem verberibus. Cic. in Pison. 84.

Negare se verberibus. Tibul. lib. 2. 3. 86.

Pati verbera. Tibul. lib. 5. 4. 66.

Stare ad verbera. Ovid. 1. Amor. 6. 19.

Linguae verbera, Objurgationes. Hor. 3. Carm. 12. 3. V. VERBERO, ære.

Radium verbera. Lucret. lib. 5. 1103.

Ventorum verbera vitare. Lucret. lib. 5. 955.

VERBEREUS, a, um. Adj. [τυπτός] Quod est dignum ut verberetur. Plaut. Perf. 2. 2. 2. Ain' vero verberum caput? Idem Pseud. 4. 1. 7.

Sed video eorum verberum statum: ut magnifice infert sese.

VERBEROSUS, a, um. Adj. [μαρτυριώδης] Gloss. Græcolat. Verberosus, flagellatitius. Rectius Verberonem dixisset.

VERBERO, ònis. m. [μαρτυρίζω] Qui est verberare dignus. Plaut. Amph. 1. 1. 128. Ain' vero, verbero. Ibid. 2. 1. 15. Tun' me, verbero, aude herum ludificari?

Vitiorum verberones, eleganter dixit P. Chrysolog. Serm. 5.

VERBERO, [ἀντιζωμαι, μαρτυρώ, Gl. G. L.] ære. Verberare cedere. Liv. 2. 41. Sunt qui patrem auctorem ejus supplicii ferant, eum, cognita domi causa, verberasse, ac necasse. Cic. 7. Verr. 111. Quæ quum apud te diceret, virgis oculi verberabantur.

Pendere, pulsari & verberari. Cic. 5. Verr. 66. Videtis pendere alios ex arbore, pulsari autem alios, & verberari porro alios, &c.

Manifesto verberari. V. MANIFESTUS.

Injuria aliquem verberare. Cic. 4. de Fin. 76. Æque peccat, qui patrem & qui servum injuria verberat.

Lapidem verberare. Plaut. Curc. 1. 3. 41. Proverb. in eum, qui objurgat incastigabilem. V. Chiliad.

Manu ora verberat. Propert. lib. 2. 9. 10.

Alas verberat hirundo. Plaut. Bacch. 1. 1. 17.

Æthera aquila verberat alis. Virg. 11. Æn. 756.

Auras ictibus verberare. Idem 5. Æn. 377.

Tormentis urbem verberare, Percutere ariete. Cic. 8. Philipp. 20. Quid ille ut faceret inducias? ante consules, oculosque legatorum, tormentis Mutinam verberavit; opus ostendebat, munitionemque legatis.

Ungula sonante urbem verberat eques. Hor. Epod. 16. 12.

Partem interiorum etiam ær verberat. Lucret. lib. 4. 936.

Verberari sole, luna, imbre, ac ventis. Plin. lib. 14. cap. 21.

Verberare, de Verbis etiam dicitur; quoniam, ut testatur Nonius 1. 216. Verberare non solum a verberibus dictum, sed etiam a verbis. Plaut. Amph. 1. 1. 177.

Hinc enim mihi dextera vox aures ut videtur, verberat.

[Apud Non. puto De verberibus, & De verbis, scribendum.]

Convicio cogitationis verberare, pro Lacessere. Cic. 16. Fam. 26. Verberavi te cogitationis tacito duntaxat convicio. Conf. VERBERATIO.

VERBERANS, antis. Partic. Petron. cap. 134. Arundo quassata verberantis impetum minuit.

VERBERATUS, a, um. Partic. [μαρτυρητός, Gl. L. G.]

VERBERATIO, ònis. f. [μαρτυρία, βία, Gl. L. G. μαρτυρία, G. L.] Cic. 16. Fam. 27. Mirificam mihi verberationem cessationis epistola dedisti. Conf. Dig. 48. t. 19. l. 17.

VERBERATUS, ùs. m. [μαρτυρός] Ipsa verberatio. Plin. lib. 31. cap. 3. Si etiam expressa in altum, aut e sublimi dejecta, verberatu corripiat æra. De qualitate aquarum.

Verberatus, pro Impulsu. Curt. 7. 1. 29. Si non propemodum tuo verberatu ei omnes, te præeunte, juravimus, eosdem nos inimicos. Sed meliores libri, In tua verba, tui omnes, &c.

VERBERATOR, òris. m. Prudent. Passione Cassiani v. 38.

Donetur ipsis verberator parvulis.

VERBERABILIS, e. Adj. [τυπτός] ior, issimus. Plaut. Aul. 4. 4. 6.

Verberabilissime, etiam rogitas? non fur, sed trifur?

VERBERITO, ære. Sæpe verberare. Festus, Verberitare idem Cato frequentative, ab eo quod Verbero dixit.

VERBUM, i. n. [ῥῆμα, Gl. G. L. & L. G. λόγος, G. L.] a Verberatu, quod Verberato lingua intra palatum ære, omnis oratio promatur. Varro a Veritate deducit, quod verum nos loqui oporteat. Cic. in Topicis, 35. Verba sunt rerum notæ. Ter. And. 5. 2. 19. Verbum si addideris. Idem Hecyr. 3. 1. 33.

Fortasse unum aliquod verbum inter eas iram hanc conciverit, here. Cic. 2. de Orat. 130. Neque enim quoties verbum aliquod est scribendum nobis, toties ejus verbi litteræ sunt cogitatione conquirendæ.

Verbum voluptatis, non habet dignitatem. Cic. 2. de Fin. 75.

Verbo tenuis differere. Cic. 3. de Legib. 14. Veteres verbo tenuis, acute illi quidem, sed non ad hunc usum popularem atque civilem, de Rep. differebant.

Castrense verbum. V. Castrensis, in CASTRUM.

Carum ipsum verbum est amoris, ex quo amicitiae nomen est ductum. Cic. 1. de Nat. Deor. 123.

Contumeliosissimum verbum. Quintil. lib. 2. cap. 12.

Durum verbum, insolens & humile. Cic. de Clar. Orat. 273.

Inquinatum verbum, abjectum, non aptum, durum longe petum. Cic. de Opt. gen. Orat. 7.

Insolens verbum. V. INSOLENS.

Lugubre verbum. V. Lugubris, in LUGRO.

Nauticum verbum. V. Nauticus, in NAVIS.

Aberrare verbo aut nutu. Cic. de Arusp. Resp. 23.

Abist verbo invidia. V. ABSUM.

Accedit verbum ad aures. V. ACCEDO.

Accidit in te istud verbum. V. Verbum, pro tota sententia, & ACCIDO.

Accipere verbum, & verbis. V. ACCIPIO.

Accipere ad verbum, non ad sententiam, Vide ACCIPIO. H. St.

Addam non amplius verbum. Hor. 1. Serm. 1. 121.

Cogitare ad verbum. V. COGIRO.

Commodat verbum, λογιζομαι, Gloss. Latinogræc.

Complecti uno verbo. V. COMPLECTOR.

Uuu

Conficere verbum in interdictum V. CONJICIO.
 Ducere verbum ex verbo. Quintil. lib. 1. cap. 6.
 Exprimere verbum de, vel e verbo, Ad verbum transferre. Ter. in prol. Adelph. 11. Cic. 4. Acad. 17. Nec definiri aiebant necesse quid esset cognitio, aut perceptio, aut (si verbum e verbo volumus) comprehensio.
 Fingere verbum aliquod. Quintil. lib. 1. cap. 1.
 Interponere verbum ullum. V. INTERPONO.
 Interpretari verbum priscum & insolitum. V. INTERPRETOR.
 Labi verbo. Plin. 2. Epist. Ne verbo quidem labitur.
 Peccare verbo aliquo. Ovid. 2. Amor. 16. 11.
 Perdere, ut Cic. 5. Fam. 15. Dicerem jucundus, nisi id verbum in omne tempus perdidissem.
 Permittere verbo, re hortari. Cic. 4. Verr. 67. V. RES.
 Premere aliquem verbo. Cic. 1. Tusc. 13.
 Reddere verbum verbo. Hor. de Arte Poet. 133.
 Reddere verbum pro verbo, Idem. Cic. de Opt. gen. Orat. 14. Converti enim ex Atticis duorum eloquentissimorum nobilissimas orationes inter se contrarias, Æschiniis Demosthenisque: nec converti ut interpretes, sed ut orator, sententiis iisdem, & earum formis, tanquam figuris, verbis ad nostram consuetudinem aptis, in quibus non verbum pro verbo necesse habui reddere, sed genus omnium verborum, vimque servavi. Eisdem verbis, live ad verbum reddere quod cogitavimus. Cic. de Clar. Orat. 301. Quintil. lib. 10. cap. 6.
 Relinquere verbum ambiguo. Lucret. lib. 4. 1131.
 Respondere verbum verbo. Ter. Phorm. 1. 4. 36.
 Translatum audacius verbum. Quintil. lib. 4. cap. 1. V. Translata Verba infra.
 Volat semel emissum irrevocabile verbum. Hor. 1. Epist. 19. 71.
 Verbum, Proverbium, vulgare dictum. Plaut. Most. 3. 2. 104. Ter. Adel. 5. 3. 17.
 Non æquum dicis, non: nam vetus verbum hoc quidem est, Communia esse amicorum inter se omnia. Idem And. 2. 5. 15.
 Verbum, pro Tota sententia. Ter. And. 5. 3. 14.
 Olim istuc, olim, quum ita animum induxisti tuum, Quod cuperes, aliquo pacto efficiendum tibi. Eodem die istuc verbum vere in te accidit. Idem Eun. 1. 2. 95.
 Utinam istuc verbum ex animo ac vere diceres. Idem Adel. 5. 8. 30.
 Quid istuc verbi est? Plaut. Cist. 2. 3. 61. h. e. Quid tibi volunt hæc verba.
 Verbum fat est. Plaut. Bacch. 4. 8. 37.
 Tu aurum rogato, ceterum verbum fat est. Idem Truc. 2. 8. 14.
 Verbi gratia, [λόγῳ χάριν, Gl. L.G.] & Verbi causa, quod & Exempli gratia dicitur in eandem significationem. Cic. de Fato 12. Si quis, verbi causa, oriente Canicula natus est, is in mari non morietur. Sic 5. de Finib. 30. Verbi gratia, propter voluptatem nos amemus. Idem 4. Verr. 129. & 1. Tusc. 12. & Lucret. lib. 3. 433.
 Ad verbum. V. A D. & paulo supra.
 In verbo, Inter loquendum. Virg. 6. Æn. 547.
 Tantum effatus, & in verbo vestigia torisit. h. e. Simul cum ultimo verbo avertit.
 Verba istæ sunt. Ter. Phorm. 3. 2. 32.
 Idem hoc tibi, quod bene promeritus fueris, conduplicaverit.
 Verba istæ sunt. [i. e. Inania, vel potius Mera verba.]
 Verba & Ineptiæ. Cic. in Pison. 65. Existimatio, dedecus, infamia, turpitudō, verba sunt atque ineptiæ.
 Ora pervia verbis. Ovid. 5. Met. 194.
 Ambage novorum verborum obscurum carmen. Ovid. 14. Met. 57.
 Aferitas verborum. Ovid. 14. Met. 526.
 Bonitas verborum. Cic. in Brut. 164. Orator autem vivis ejus æqualibus proximis optimis numerabatur Curio, propter verborum bonitatem, ut ante dixi, & expeditam, ac profluentem quodam modo, celeritatem. Paulo ante dixerat: Itaque in Curione hoc verissime judicari potest, nulla re una magis oratorem commendari, quam verborum splendore & copia. Apparet igitur, Verborum splendore, & bonitate rem eandem significari, ut Copia & Celeritate. V. Bonitas, in BONUS.
 Collocatio verborum. Quintil. lib. 1. cap. 10.
 Comprehensio verborum. V. Periodus & Verborum comprehensio in COMPREHENDO.
 Concinnitas verborum. Cic. in Orat. 149.
 Copia verborum. Quintil. lib. 1. cap. 8.
 Copia casta verborum. Lucret. lib. 4. 514.
 Delectus verborum, origo est eloquentiæ. Cic. de Clar. Orat. 253.
 Derivatio verborum. Quintil. lib. 3. cap. 7.
 Doctrina verborum. V. Vera & absoluta eloquentia, in ELOQUOR.
 Electio verborum. Quintil. lib. 1. cap. 12.
 Elegantia verborum. Quintil. lib. 1. cap. 8.
 Gravitas verborum. Quintil. lib. 1. cap. 3.
 Jactatio verborum. V. Jactatio, in JACIO.
 Jaculatio verborum. Quintil. lib. 6. cap. 3.
 Immutationes verborum. V. Immutatio, in IMMUTO.
 Latitudo verborum. Cic. 2. de Orat. 91. Fusius nervos in dicendo C. Fimbriæ, quos tamen habuit ille, non assequitur; oris pravitatem, & verborum latitudinem imitatur. Nervi, sunt robur orationis. Oris pravitatem, oris contorta deformitas. Verborum latitudo, vasta ac rustica litterarum expressio. [Lego, Si quos tamen.]
 Magnificentia verborum. Quintil. lib. 3. cap. 8.
 Majestas verborum. Cic. in Orat.
 Murmura verborum. Ovid. 10. Met. 382.
 Splendor verborum. Cic. in Brut. 164. V. paulo ante, Bonitas verborum.
 Suavitas verborum. [πειρανολογία] Gloss. Latinogræc. & Græcolat. Ibid.
 Synon. Subtilitas verborum jungitur.
 Balba verba. Hor. 1. Serm. 3. 274.
 Certa verba. V. CERTUS.
 Composita verba. V. COMPONO.
 Confusa verba. Ovid. 2. Met. 666.
 Exanimata exiliter verba. V. Exanimatus, in EXANIMUS.
 Expressa & sensu tincta verba. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Exquifita verba. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Grandia verba. Perf. 3. Sat. 45.

Gravia verba, plena, sonantia, juncta, facta, cognominata, non vulgata, superlata, in primisque translata, nec in singulis verbis, sed in continentibus soluta. Cic. in Partit. 54.
 Horrida verba. Cic. in Brut. 68. de Catone, Antiquior est hujus sermo, & quædam horridiora verba, ita enim tum loquebantur. Hoc est, incompta, brevia, non operosa, ut ait Gell. lib. 10. cap. 3.
 Incompta verba. Gell. lib. 10. cap. 3.
 Inversa verba. V. INVERTO.
 Luculentiora verba. V. Luculentus, in LUX.
 Nativa verba. V. Nativus, in NASCOR.
 Nostratia verba. V. Nostras, in NOS.
 Nova fictaque verba. Hor. de Arte Poet. 52.
 Nuda verba. Plin. 4. Epist. 14. Ex quibus tamen si nonnulla tibi paulo insolentiora videbuntur, erit eruditionis tuæ cogitare, summos illos, gravissimos viros, qui talia scripserunt, non modo lascivia rerum, sed ne verbis quidem nudis abstinuisse. Nudis, i. e. Nulla circumlocutione ob verecundiam tectis.
 Nupta verba. V. NUBO.
 Obsoleta & Barbara verba. V. Obsoletus, in OBSOLEO.
 Propria, usitata verba, nova, prisca, inusitata. Cic. in Orat. 80.
 Propria, significantia, & non sordida verba. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Sesquipedalia verba. Hor. de Arte Poet. 97.
 Vulgaria & quotidiana verba. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Adigere in verba alicujus. V. ADIGO, & infra Jurare in verba.
 Arripere verba de foro. V. ARRIPIO.
 Aucupari verba, vel vim verborum. V. AUCUPOR.
 Coagmentare verba. V. COAGMENTO.
 Consuescere verbis idoneis. V. IDONEUS.
 Commutare verba. V. COMMUTO.
 Inculcare verba Græca. V. INCULCO.
 Infarcire verba. V. INFARCIO.
 Inherere verbis. Quintil. lib. 7. cap. 2.
 Jungere verba. V. JUNGO.
 Pingere verba. Cic. in Brut. 141. Schemata quæ vocant Græci, ea maxime ornant oratorem, eaque, non tam in verbis pingendis habent pondus, quam in illuminandis sententiis. Pingendis, h. e. Ornandis distinguendis. Unde Latini Colores, & Græci χρώματα vocant ipsas Exornationes. Hinc Cicero 2. Att. 1. scripsit, librum suum totum Iſocratis μωροθήκην, atque omnes ejus discipulorum arculas, ac nonnihil etiam Aristotelica pigmenta consumpsisse. V. PIGMENTUM.
 Posita verba in usu quotidiano. Quintil. lib. 2. cap. 10.
 Trahere verba de verbis. Quintil. lib. 9. cap. 4.
 Transferre totidem verbis, Ad verbum. Cic. 6. Att. 2. Itaque istum ego locum totidem verbis a Dicæarcho transuli.
 Translata verba ea dico, quæ per similitudinem ab alia re aut suavitatis, aut inopiæ causa transferuntur: Mutata, in quibus pro verbo proprio subjicitur aliud, quod idem significet, sumptum ex aliqua re consequenti. Hæc Cicero in Orat. 92. Ubi etiam Immutata vocat, quæ hic Mutata. Sensus est: Differentia est inter translata & mutata verba. Translata sunt, quæ similitudine quadam ab alia re dicuntur. Idque duabus potissimum de causis fit: vel propter suavitatem, vel propter inopiam. Suavitas sentitur vel in verbo, quod significantius fit: ut Incensus ira, Inflammatum cupiditate, Lapsus errore: vel in verbo, quod fit decentius, ut Lumen orationis, Claritas generis, Concionum procellæ, Flumen eloquentiæ. Inopia, quum nullum proprium nomen habemus, cogit nos aliunde transferre: ut Durum hominem dicimus, & Fructus laborare, & Agros sitire. Quoties autem nihil horum in translatione erit, semper erit improprium. Mutata verba dicuntur, in quibus pro verbo proprio ponitur aliud, quod idem significet: ut Arma pro Bellis, Bacchus pro Vino, Ceres pro Frugibus. Dicimus Totam Italiam esse commotam, pro omnibus Italis Italiam ponentes. V. Transferre aliquod verbum, in TRANSFERO.
 Verba, pl. n. Plerumque pro Ipsa oratione, quæ his constat, dicimus, ut Summa verborum. Ovid. 14. Met. 815.
 Blanda verba. V. BLANDUS.
 Canina verba. Ovid. in Ibin. 234.
 Latrat & in toto verba canina foro.
 Consulta verba. V. Consultus, in CONSILIUM.
 Gravissima verba. Quintil. lib. 3. cap. 6.
 Inania verba. V. INANIS.
 Indomita verba. Senec. Agamem. 13.
 Ingentia verba, Magnifica. Ovid. 13. Met. 341.
 Inopinata verba. V. INOPINATUS.
 Inornata verba. Hor. de Arte Poet. 234.
 Intrepida verba. Senec. Hippol. 5.
 Lenia verba. Ovid. 2. Amor. 1. 22.
 Libera verba. Propert. lib. 4. 12. 90.
 Lucifica verba. Senec. Theb. 1.
 Magnifica verba. V. Magnificus, in MAGNUS.
 Mala verba. V. MALUS.
 Quid multa verba? H. St. Priora cultro resecta sunt. Verba puto Cic.
 Mitida verba. V. Nitidus, in NITEO.
 Nuntia verba. Valer. 1. Argon. 440.
 Obscura verba. Senec. 1. Theb.
 Perabsurda verba. V. PERABSURDUS.
 Perplexæ verba. Senec. Hippol. 8.
 Prænuntia verba cladis. Ovid. 3. Met. 191.
 Profana verba. Ovid. 3. Trist. 5. 48.
 Sæva verba. Hor. Epod. 12. 13.
 Simulata verba. Virg. 1. Æn. 714.
 Sobria verba. V. SUBNOTO.
 Sollennia verba. Ovid. 10. Met. 4. V. SOLLENNIS.
 Speciosis verbis aliquid narrare. Patere. lib. 2. 41.
 Splendidioribus verbis utebatur Curio. Cic. in Brut. 124.
 Suspensæ semper & obscuræ verba. Tacit. 1. Ann. 11.
 Tristia verba. Hor. de Arte Poet. 105.
 Vana verba. Ovid. 13. Met. 263.
 Violenta verba. Ovid. 13. Met. 717.
 Abstinere verbis. V. ABSTINEO.
 Accommodare alicui verba. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Addere verba. Sil. lib. 13. 719.

Appellare viros erat ardor, & addere verba.

Addere perjuriam falsis verbis. Ovid. 11. Met. 206.

Affari aliquem blandis verbis. Stat. 1. Achil. 383.

Anhelata verba. V. ANHELO.

Aptare verba rebus. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Aucupari verba rumoris. Senec. Theb. 2.

Auferre alicui usum verborum. Ovid. 14. Met. 99.

Cadentia verba tollere. V. CADDO.

Capta verbis puella. Decepta. Ovid. 1. de Arte Am. 458.

Cavillari verba alicujus. Tacit. 1. Ann. 46.

Claudere verba pedibus. Versus facere. Hor. 2. Serm. 1. 28.

Claudere verba modis imparibus. Scribere elegias. Ovid. 4. de Pont. 16. 36.

Cogere verba in pedes. Carmina scribere. Ovid. 5. Trist. 12. 34.

Commemorare verbis. V. COMMEMORO.

Committre verba tabellis. Scribere in tabellis. Ovid. 9. Met. 585.

Compellere aliquem amicis verbis. Virg. 2. Æn. 372.

Compescere verba. Senec. Med. 3.

Comprehendere verbis. V. COMPREHENDO.

Concipere verba. Ovid. 10. Met. 290.

Tum vero Paphius plenissima concipit heros

Verba, quibus Veneri grates agit.

Concipere verba iurandi. Tacit. 4. Hist. 31.

Conferre verba in pauca. V. CONFERRO.

Conferre verba ad rem. V. CONFERO.

Confici verbis gravibus ab aliquo & trucidari. Cic. de Arusp. Resp. 2.

Conflictiari verbis. V. CONFLICTO.

Conferere verba. Stat. 2. Silv. 1. 5.

Consistere cum aliquo verbis. V. CONSISTO.

Contendere inter se verbis. V. CONTENDO.

Contendere fictis verbis. Ovid. 13. Met. 9.

Continuare verba. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Conveniunt utriusque verba. V. CONVENIO.

Credere verba alicui. V. CREDO.

Decepta sum tuis & amans, & femina verbis. Ovid. 2. Epist. 65.

Depromere verba. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Defunt verba animo. Ovid. 3. Met. 231.

Dicere novissima verba. Virg. 4. Æn. 650.

Dictata ab aliquo verba. Ovid. 20. Epist. 29.

Dare verba alicui. Verbis fallere. Ovid. 16. Epist. 237. V. DO.

Dare verba ventis. Verba in vanum fundere, vel oblivisci. Ovid. 2. Epist. 25.

Dare verba in ventos. Ovid. 1. Amor. 6. 42.

Domare horrida verba. Reprimere verba magnifica. Tibul. lib. 1. 5. 6.

Effingere verba alicujus. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Errare non ultra verba ac voces. Tacit. 1. Hist. 55. Quartam & duodevicesimam legiones, paucis seditionis auctoribus, non ultra verba ac voces errasse, & brevi in officio fore. Similem sensum eleganter enuntiat Curtius 7. 1. 25. per Intra: Urinam, inquit, Philotas quoque intra verba peccasset. Et Intra verba desipere, Celso 3. 18. est, Non ultra verba desipientia vel infania progredi.

Est nil opus verbis. Lucret. lib. 5. 264.

Exasperare rem verbis. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Exaudi verba mea. Senec. Hippol. 12.

Exponere rem verbis. Lucret. lib. 1. 833. Idem lib. 3. 964.

Facere multa verba. V. MULTUS.

Facere rata verba alicujus. Ovid. 4. Met. 387. al. Vota.

Facere verba mortuo. Proverbialis locutio. Ter. Phorm. 5. 9. 26. i. e.

Operam ludere. V. MORIOR.

Frangere alicujus verba indomita. Senec. Agamem. v. 964.

Fundere verba. Ovid. 7. Met. 248.

Hortari aliquem verbis. Hor. 2. Epist. 2. 35.

Jacere verba. Ovid. 15. Met. 780.

Jactare mitissima verba alicui. Ovid. 2. Met. 816.

Incessere aliquem amaris verbis. Sil. lib. 11. 209.

Incidere verba ceris. Ovid. 9. Met. 528.

Inclusa verba pectore. Valer. 4. Argon. 372.

Includere verba versu. V. INCLUDO.

Inclusa modis verba. Versus. Stat. 4. Silv. 4. 11.

Incurrere verbis in aliquem. V. INCURRO.

Ingerere verba & vocem. V. INGERO.

Iterare verba. V. ITERUM.

Jurgari verbis. Hor. 2. Serm. 2. 100.

Jurare conceptis verbis. V. JURO.

Lenire aliquem mollibus verbis. Hor. Epod. 5. 84.

Loqui diferta verba. Propert. lib. 3. 23. 6.

Loqui meditata verba. Stat. 2. Silv. 1. 74.

Loqui modesta verba. Ovid. 3. Amor. 14. 16.

Ministrat verba vinum. Hor. 1. Epist. 15. 20.

Modulanda verba fidibus. Hor. 2. Epist. 2. 143.

Movent aliquem blanda verba. Ovid. 6. Met. 369.

Movere odia verbis. Virg. 2. Æn. 96.

Niti verbis. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Notare verba memori animo. Ovid. 14. Met. 913.

Nuncupare verbis. V. NUNCUPO.

Obvolvere vitium decoris verbis. Hor. 2. Serm. 7. 43.

Parcite verbis male ominatis. Hor. 3. Carm. 14. 12.

Perdere verba. Frustra loqui. Senec. 1. Theb.

Perhibere verba. V. PERHIBEO.

Perferre verba alicujus ad alium. Ovid. 20. Epist. 10.

Portare verba alicujus. Ovid. 2. Met. 744.

Profundere verba ventis. Lucret. lib. 4. 929.

Promittere verbis. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Prosequi aliquid verbis ante præparatis. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Recitare verba ex codice. Cic. 5. Verr. 26. Si hæc edicta non ex ipsius tabulis totidem verbis recitare possem, sicuti faciam, da quæso scribæ, recitet ex codice.

Redarguere verba alicujus. Virg. 11. Æn. 681.

Reponere verba. Respondere. Ovid. 9. Met. 28.

Reponere verba. Respondere. Ovid. 1. Met. 526.

V. 11.

Repetere verba. Ovid. 20. Epist. 9.

Retentare intermissa verba. Ovid. 1. Met. 746.

Retenta verba dolore. Ovid. 10. Met. 474.

Socianda verba chordis. Hor. 4. Carm. 9. 4.

Sordent verba. Stat. 5. Silv. 5. 51.

Spernere verba alicujus. Ovid. 5. Met. 669.

Trahere verba. Sil. lib. 8. 79.

Trucidari verbis gravibus ab aliquo. Cic. de Arusp. Resp. 2.

Vexare aliquem verbis. Lucret. lib. 5. 164.

Vincere verbis aliquid, Versibus digne describere. Virg. 3. Georg. 289.

Volutare secum verba alicujus. Ovid. 1. Met. 389.

Vulnerari verbis gravibus ab aliquo. Cic. de Arusp. Resp. 2.

Uti minoribus verbis. Ovid. 6. Met. 151.

Bona verba quæso. V. BONUS.

Verbis meis salutem ei adscribito: h. e. Meo nomine. Plaut. Bacch. 4. 4. 79.

Scribe. m. quid scribam? c. salutem tuo patri verbis tuis. Cic.

16. Att. 11. Atticæ, quoniam hilarula est, meis verbis suavium des.

In hæc verba. V. IN.

Verba pl. eleganter poetæ cum Præf. Partic. Act. & v. Dico, Loquor, aut simili, jungunt, ut ipsum verbum, cujus Partic. est, exprimant, ut Ovid. 5. Met. 105.

Atque ibi semianimi verba execrantia lingua

Edidit. i. e. Execrata est interfectorem.

Indignantia verba. Ovid. 6. Met. 584.

Medentia verba. Stat. 2. Silv. 1. 5.

Minantia verba. Ovid. 5. Met. 669.

Ovantia verba, Elata & magna. Sil. 8. 266.

Singultantia verba. Stat. 5. Silv. 5. 26.

Solantia verba. Ovid. 11. Met. 685.

Sonantia verba. Plin. 1. Epist. 16. [Hic sunt Magna, sonora.

Suadentia verba. Stat. 11. Theb. 435.

Dicere excusantia verba, Excusare se. Ovid. 9. Met. 215.

Dicere precantia verba, Precari. Ovid. 7. Met. 590.

Flectunt animos verba precantia. Ovid. 2. Met. 482.

Onerantia verba lassas aures. Hor. 1. Serm. 10. 10.

Perdere verba non proficientia. Ovid. 1. Trist. 2. 13.

Rogantia verba mittere. Ovid. 20. Epist. 33.

Uti petulantibus verbis. Ovid. 15. Epist. 245.

Jurare in verba alicujus. Obedientiam jurare alicui. Hor. Epod. 15. 4.

Jurare in verba aliqua. V. JURO.

Verbum, Pars orationis grammaticæ, in qua potissimum vis orationis est.

De qua abunde apud Grammaticos. Quintil. lib. 9. cap. 4. Verbo sen-

suum claudere; si compositio patiat, optimum est.

Formare recte verba. Quintil. lib. 1. cap. 12.

VERBALIS, e. Adj. [ῥηματικός] Quod a verbo descendit. ut, Lector a

Lego, Doctor a Doceo. Dicitio Grammaticis familiaris. Isidor. 1. 6.

Verbalis, In verbis consistens. Fulgent. 1. Mythol. Mulierum verbalibus undis & cauldici cedant.

VERBOSUS, a, um. Adj. [φλύαρος, Gl. L. G. & G. L. ἀδύλαχος, L. G.]

Quod verbum abundat. Cic. 7. Fam. 3. Habes epistolam, verbosiorum for-

asse, quam velles.

Commentarii verbosi. Gajus in 1. j. D. de orig. juris.

Forum verbosum. Ovid. 3. Trist. 12. 18.

Leges verbosæ. Ovid. 1. Amor. 15. 5.

Locis verbosissimis. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Loquela verbosa. Catull. in Camerium, 53. 20.

Simulatio verbosa. Cic. pro Muren. 30. Non solum ista vestra verbosa

simulatio prudentiæ, sed etiam ipsa illa domina rerum sapientia.

VERBOSUS, Adv. [πλυντικός] Multis verbis. Cic. pro Muren. 26. Satis

verbosus, sed quid postea? Et 7. Fam. 3. Hæc ad te scripsi verbosus.

Adhibere discrimina verbosus. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Exponere aliquid verbosus. Quintil. lib. 3. cap. 11.

VERBOSITAS, atis. f. [φλυαρία, Gl. G. L.] Firmicus lib. 6. cap. 11.

Thersites fuit debilis, ridiculus, & garrula verbositate semper impatiens.

VERBATIM, Adv. [ἀνθεξις] Aliquot versuum, qui huc transcripti ex

Senecæ Octavia verbatim. Puto quosdam dixisse & Verbotim. H. St. Au-

ctoris mentio cultro empectæ defecta est. Puto esse Lipsii, pro Verbotenus.

VERBIFICATIO, ōnis. f. Cæcil. apud Donat. in Ter. Eun. Quid tibi au-

cupatio est argumentum, aut de meo amore verbificatio est patri?

VERBIGENA, æ. m. i. e. Christus. Prudent. Cathem. 3. 2.

VERBIGERO, [ἀγλίζωμαι] ære. Verba facere. Apul. Apol. p. 321. El-

menh. Nimis multa est oratio, si velimus memorare, quæ ego contra re-

sponderim, quamdiu & quoties inter nos verbigeratum sit. [Ut Bellige-

rare. At Gerere bellum dicimus, non item Verbagerere.

VERBILŒQUIUM, i. n. Fulgent. 1. Mythol. Aristotelis syllogisticum

verbilœquium.

VERCELLÆ, ærum. f. [Ουερκέλλαι] Urbs Italiæ Transpadanæ, in regio-

ne undecima, Taurinis vicina, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 17. Sil. lib. 8. 599.

Vercellæ, fuscique ferax Pollentia villi. Vulgo Vercell ex Piedmonte.

VERCELLENSIS, e. Adj. ut, Vercellenis ager. Plin. 23. 7.

VERE, V. VERUS.

VERECUNDE, VERECUNDIA, VERECUNDITER, VERECUN-

DOR, VERECUNDUS. V. VEREOR.

VERRO, [κείας τυχόν] Gloss. Latinogræc. Quod Oedipo explicandum

relinquimus.

VEREDUS, V. VERÆDUS.

VERBOR, veritus sum, [ἐκτρέπωμαι, ὑφορῶμαι, φοβέμαι, Gl. L. G. ἰταλῶμαι, G. L.]

eri. Timere: proprie liberorum est, qui honesti gratia pudore

moventur. Dictum, ut quidam volunt, quasi Valde reor, quia ea, quæ

timemus, multi facere, ac diu cogitare solemus. Cic. pro Planc. 29. Is

patrem veretur, ut deum. Idem de Senect. 81. Vos tamen deos verentes,

qui hanc omnem pulchritudinem tumentur & regunt, memoriam nostræ

pie inviolatæque servabitis.

Vereri & Metuere aliquem. Auctor ad Heren. lib. 4. 49. Licentia est,

cum apud eos, quos aut vereri, aut metuere debemus, tamen, &c.

Metuebant eum servi. verebantur liberi. Cic. de Senect. 37.

Vereri ac Timere ut differat. Liv. 39. 37. Veremur quidem vos, Romani: & si

ita vultis, etiam timemus: sed plus veremur & timemus deos imortales.

Bella vereri. Ovid. 5. Trist. 10. 26.

Caritatem annonæ vereri. Cib. 5. Verr. 47. Et, quod caput est rei frumen-

tarizæ,

Uuu 2

tariæ, campus Leontinus, cujus antea spes hæc erat, ut quum oblitum vidisses, annonæ caritatem non vererere.

Confpectum patris vereri. Ter. Phorm. 2. 2. 1.

Culpam vereri. Cic. 1. de Orat. 113. Perge vero, Crasse, inquit Mucius, istam enim culpam, quam vereris, ego præstabo.

Pauperiem veritus. Hor. 1. Epist. 10. 39.

Reprehensionem doctorum vereri. Cic. in Orat. 1.

Verbera vereri. Ovid. 20. Epist. 77.

Vereor, Genitivo junctum, qui vice Accusativi sit apud veteres. Afranius, Optandum uxorem, quæ non vereatur viri. V. plura apud Nonium 9. 3. Conf. Veretur Imperf. infra.

Vereri cum Dativo, Cic. 4. Acad. 138. Vos autem mihi veremini, ne labor ad opinionem, & aliquid adsciscam, & comprobem.

Navibus veritus. Cæf. 5. Bell. Gall. cap. 9.

Ab aliquo vereri, ne malum afferat, Ter. And. 3. 4. 3.

Ego dudum nonnihil veritus sum, Dave, abs te, ne faceres idem, Quod vulgus servorum solet, dolis ut me deluderet.

Ab aliquo vereri supplicium. Auctor ad Heren. 2. 28. Ergo & metus periculi hortabatur eum interimere, a quo supplicium verebatur.

De aliquo vereri. Cic. de Senect. 18. Carthagini, male jamdiu cogitanti, bellum multo ante denuntio: de qua vereri non ante definam, quam illam excusam esse cognovero.

Magis vereor. V. MAGIS.

Dicere vereor. Ter. And. 2. 1. 25.

Tunc id veritus es? Cic. 1. Q. frat. 3.

Vereor ne. Ter. Phorm. 5. 8.

Quid ad me ibatis? ridiculum: an verebamini, Ne non id facerem, quod recepissim semel?

Vereor ne non sit obligatus. Marcian. in l. Si mulier. §. ij. D. de jure dotium.

Non vereor ne meæ vitæ modestia parum valitura sit in posterum contra falsos rumores. Cic. 11. Fam. 27.

Veritus es, nisi istam artem oratione exaggerasses, ne operam perdidisses. Cic. 1. de Orat. 234.

Quod una quæque vestrum veretur, ne in se conspiciatur. M. Porcius Cato in Oratione pro lege Oppia apud Livium initio libri 34. An pro Ne non? an vero ita scribendum est? H. St. Habentur cap. 4.

Vereor num. Cajus in l. Potior. D. Qui potior, in pign. hab. Sed vereor, num hic aliud sit dicendum.

Vereor quid sit. Ter. And. 1. 4. 7.

Sed quidnam Pamphilum exanimatum video? vereor quid sit. Cic. 7. Att. 7.

Vereor quorsum. Ter. And. 1. 2. 5.

Mirabar, hoc si sic abiret, & heri semper lenitas Verebar quorsum evaderet.

Vereor ut, pro Vereor ne non. Ter. Hec. 1. 2. 26.

Habet, sed firmæ hæc vereor ut sint nuptiæ. Idem Phorm. 5. 8.

72. At vereor, ut placari possit. Cic. 2. de Lege Agr. 57. Hoc quia vos foedus non jufferitis, veretur Hiempfal ut satis firmum sit & ratum. Adde Cic. 12. Fam. 19.

Addo illud, quod vereor tibi ipsi ut probem. Cic. 6. Att. 1.

Veretur, Imperfonaliter. Pacuv. apud Non. 9. 3. Nihilne te populi veretur? Et Varro apud eundem, Non te tui saltem pudet, si nihil mei te vereatur?

VERENS, entis. [αἰδέμενος] Partic. Timens. Cic. 9. Fam. 16. Qui te ad scribendum incitavit, verentem ne Silius suo nuntio aliquid mihi sollicitudinis attulisset.

Invidiam verens. Nepos 18. 7. 1.

Plagiarum verens. Columel. lib. 6. cap. 2. Sed non inertes hujus pecudis mores, qui sunt verentes plagiarum & acclamationum. De bobus.

VERENTER, Adv. Sedul. 1. 8.

— sanctoque verenter

Stare choro, & placidis cælestia psallere verbis.

VERENDUS, a, um. aliud Partic. [αἰδέμενος] ut, Augusta gravitate verendus. Ovid. 9. Met. 270.

Majestas verenda. Ovid. 4. Met. 539.

Patres verendi. Ovid. 3. de Pont. 1. 143.

Senex verendus. Claud. 2. in 1. Conf. Stilich. 433.

VERENDA, òrum. n. [αἰδία] dicuntur, Corporis partes, quæ non nisi cum verecundia nominantur. Plin. 3. Epist. 14. Repente eum servi circumfistunt, alius fauces invadit, alius os verberat, alius pectus & ventrem, atque etiam, foedum dictu, verenda contundit.

Carbunculi verendorum. Plin. 28. 15.

VERECUNDUS, a, um. Adj. [αἰδέμενος, Gl. L. G. & G. L. αἰδυντικός, εὐλαβής, G. L. εὐλαβηταῖος, L. G.] Pudens. Plaut. Afin. 5. 1. 6. Decet verecundum esse adolescentem. Cic. 1. de Legib. 50. Innocentes ergo & verecundi sunt, ut bene audiant, & ut rumorem bonum colligant. Erubescunt: pudici etiam loqui de pudicitia. [V. interpp. An Pudice? Verecundus in re aliqua. Cic. 12. Philipp. 11. Verecundiorumque coram putamus, in postulando fore, quam fuerit tum, cum misit mandata ad Senatum?]

Impudens & Verecundus, contraria. Cic. 2. de Orat. 36. Habetis sermonem bene longum hominis, utinam non impudentis: illud quidem certe, non nimis verecundi.

Parcus & verecundus in transferendo, cui Audax opponitur. Cic. in Orat. 81. Nec in faciendis verbis erit audax, & in transferendis verecundus & parcus, & in pricis reliquisque ornamentis & verborum & sententiarum demissior. Alii aliter distinguunt.

Inimicus verecundus. Cic. 2. Philipp. 47. Tu autem eo liberior, quod ea in te admisisi, quæ a verecundo inimico audire non posses.

Puellæ verecundæ. Ovid. 1. Amor. 5. 7.

Puer verecundissimus. Petron. cap. 25.

Color verecundus. Hor. Epod. 17. 21.

Dæcor verecundus. Stat. 2. Silv. 1. 136.

Oratio casta, verecunda, virgo incorrupta quodammodo. Cic. in Orat. 74.

Pudor verecundus. Ovid. 4. Trist. 4. 50.

Rubor verecundus. Ovid. 1. Met. 484.

Tralatio verecunda, Minus dura, vel audax. Cic. 16. Fam. 17. Nam & doctrina, & domus, & ars, & æger etiam fidelis dici potest, ut sit, quomodo Theophrasto placet, verecunda tralatio.

Verba parum verecunda. Quintil. lib. 10. cap. 1. i. e. Obscæna.

Vita verecunda. Ovid. 2. Trist. 354.

Vultus verecundus. Ovid. 14. Met. 840.

Verecundum est dicere. Quintil. lib. 7. cap. 10.

Compar. & Superl. exempla supra sunt.

VERECUNDE, Adv. [αἰδυνώς] Cic. 5. de Finib. 6. Tum ille timide, vel potius verecunde, Facio, inquit, equidem.

Constante & Verecunde, contraria. Cic. 2. de Finib. 115. Cyrenæis quidem non recusant, vestri hæc verecundius, illi fortasse constantius.

Modeste ac verecunde. Liv. 26. 49. extr.

Gratulari alicui nimis verecunde. Cic. 7. Fam. 2.

Loquor jamdudum verecundius hac de re. Cic. 1. de Orat. 171.

VERECUNDITER, Adv. antiquum. Pomponius Macco, Virginem præteriens vidit duos senes, unum verecunditer non ducentem discipulum, verum scalpentem nates. Non. 11. 59.

VERECUNDIA, æ. f. Pudor. [αἰδύνη, Gl. L. G. εὐλαβία, εὐσεπία, G. L.] Licet Donatus Pudorem esse dicat mali facti: Verecundiam recti & honesti. Cic. pro Quint. 39. Homo timidus, virginali verecundia. Idem 1. Off. 93. Verecundia, & quasi quidam ornatus vitæ. Sic in Partit. 79. Custos vero virtutum omnium, dedecus fugiens, laudemque maxime consequens, verecundia est.

Sine verecundia nihil potest esse rectum, nihil honestum. Cic. 1. Off. 148.

Timiditas imitatur verecundiam. Cic. in Partit. 81.

Verecundia & pudor. Cic. 4. de Finib. 18. Hoc solum animal natum est pudoris & verecundiæ particeps.

Ætatis verecundia. Liv. 1. 3. i. e. Reverentia.

Oris verecundia. Suet. Domit. cap. 18. Commendari se verecundia oris adeo sentiebat, &c. Verecundia oris, i. e. Vultu modesto.

Adducere in verecundiam. Liv. 1. 21.

Cepit eum verecundia. V. CAPIO.

Tardatus verecundia. Quintil. lib. 1. cap. 3.

Verecundia in rogando. Cic. 3. Q. frat. 1.

Verecundia, pro Modestia. Plin. 7. Epist. 2. Causas summa fide, parli constantia, nec verecundia minore defendit.

A verecundia, i. e. Præ verecundia. V. A vel AB.

VERECUNDOR, [ἐντρέπεται, Gl. L. G. & G. L.] ari. Verecundia teneri. Plaut. Trin. 2. 4. 77.

Verecundari neminem apud mensam decet. Cic. 2. de Orat. 240.

Nam quod Sp. Carvilio, graviter claudicanti ex vulnere ob Remp. accepto, & ob eam causam verecundanti in publicum prodire, mater dixit. Verecundantur. Cic. in Hortens. Hi nostri amici verecundantur, capti splendore virtutis. Ex Nonio 2. 921.

VERETRUM, i. n. [αἰδύνη, Gl. L. G.] Idem. Membrum virile. Sueton. in Tiber. cap. 62. Excogitaverat autem inter genera cruciatus etiam, ut larga meri portione per fallaciam oneratos, repente veretris deligatis, ficularum simul urinæque tormento distenderet.

Muliebre veretrum. Cæf. Aurel. Tard. 5. 8.

VERETILLA, æ. f. Veretillas a virorum pudendo Conchas quasdam vocat Apulejus Apol. p. 296. Elmenh. propter similitudinem. [Nisi forte Veretillum scripsit. An veneria concha est?]

VERGILIA, ñrum. f. [Πλειάδες, Gl. L. G. & G. L.] Stellæ sunt, quæ & Pleiades, & Institor vestis dicuntur. V. INSTITOR. Ita appellata, quod earum exortu Ver finem faciat, seu quod circa æquinoctium vernum sit earum ortus matutinus. Sunt autem septem in Tauro locata, quarum signum exoriente, æstas significatur, occidente hiems ostenditur. Earum exortus sit circa quintum Idus Majas, distans ab æquinoctio verno undequingagesimo die. Plaut. Amph. 1. 1. 119.

Nec Jugulæ, nec Vesperus, neque Vergiliæ occidunt. Plin. lib. 16. cap. 25. Concipiunt Vergiliarum exortu. Cic. 2. de Nat. Deor. 112.

At propter lævum genus omni ex parte locatas

Parvas Vergilias tenui cum luce videbis. Ex poeta. Virg. 1. Georg. 138.

Navita tum stellis numeros & nomina fecit,

Pleiadas, Hyadas, claramque Lycæonis Arcton. Ubi Servius, Pleiades signum est ante genua Tauri, quod ortu suo primæ navigationis tempus ostendit. Unde Græce Pleiades dicuntur πλειάδες & πλειον, navigare: Latine Vergiliæ, a verni temporis significatione, quo oriuntur.

Occasus Vergiliarum. V. OCCASUS, in OCCIDIO.

Terrestres Vergiliæ, Vermiculi noctu lucentes, qui & Cicindelæ dicuntur, & Lampyrides. Plin. lib. 18. cap. 26. in fine, Lucentes per arva cicindelæ. Ita appellant rustici stellantes volatus, Græci vero Lampyridas. Ibid. cap. 27. Jam Vergilias in cælo notabiles caterva fecerat: non tamen his contenta, terrestres fecit alias, veluti vociferans, Cur cælum intueris, agricola? Cur sidera quæris, rustice? jam te brevior somno fessum premunt noctes. Ecce tibi inter herbas tuas spargo peculiares stellas, easque vespere, & ab opere disjungenti ostendo: ac ne possis præterire, miraculo sollicito. Videsne ut fulgor igni similis alarum compressu tegatur, secumque lucem habeat & noctem? Paulo post, Cur etiam nunc altius spectas, ipsumque cælum scrutaris? Habes ante pedes tuos ecce Vergilias. In certis eæ diebus proveniunt, durantque federe sideris hujusce: partumque eas illius esse certum est.

VERGO, verfi, vel secundum Diomedem verxi, versum, [ἐπικλίνω, Gl. L. G.] ère. Frequentius in tert. perf. VERGIT. [ῥέπει, ἐπικεκλίται, καὶ ἀνατρέπτται, Gl. L. G.] neutrum verbum, & nonnunquam Deponens, significat Declinare. Virg. 12. Æn. 727.

Quem damnet labor, & quo vergat pondere letum.

Vergere ad. Cic. 11. Philipp. 26. Ejeus auxilium ad Italiam vergere, quam ad Aliam maloissimus.

De situ loci. Cæf. 1. Bell. Gall. 1. Vergit ad Septemtriones.

Ad imum vergere. Hor. de Arte Poet. 378.

Vergere in. Cic. 2. de Nat. Deor. 120. Ut, omnibus ejus partibus in medium vergentibus, (id autem medium, inimum in sphaera est,) nihil interrumpat.

In longitudinem vergere. Cæf. 1. Bell. Civil. 45.

Ætas vergit. Tacit. 2. Ann. 43.

Venenum vergere alicui, Active, pro Miscere, fundere. Lucret. lib. 5. 1008. [An Porgere? Sed V. feq. dict.]

VERGOR, vergi. Passiv. Lucan. lib. 1. 54.

Nec polus adversi, calidus qua vergitur, Austri. Stat. 4. Silv. 4. 69.

— nos facta aliena canendo

Vergimur in senium. Idem 6. Theb. 211.

Spumantesque mero patera verguntur. V. Priscian. p. 798.

VERGENS, entis. Partic. [*συνέχων*] Lucan. lib. 2. 624.

Illyris Ionias vergens Epidamnus in undas.

Annis vergens. Tacit. 13. Ann. 19. Impudicam, & vergentem annis dictitans.

Anni vergeutes in senium. Lucan. lib. 1. 129.

Die jam vergente ingressus Senatum, i. e. Inclinato. Suet. in Otho. cap. 7.

Dies vergens in noctem. Senect. Thyest. 9.

Ora Hecates vergentia in tres partes. Ovid. 1. Fast. 141.

VERGOBRĒTUS, i. m. Celtarum lingua Summus erat apud Heduos magistratus, qui crebatur annuus, & vitæ necisque in suos habebat potestatem. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 17.

VERIDICUS, & C. **VERISIMILIS**, **VERITAS**. V. **VERUS**.

VERMICULUS, & C. V. **VERMIS**.

VERMIS, is. m. [*σμήλη*, Gl. L. G. & G. L.] a Vertendo dicitur, quod sese torquendo vertat, & ita repat. Plin. lib. 19. cap. 18. Vulgo vero si dulcedo noceat, & vermes radicibus inhæreant, remedium est amurca pura, & C. Lucret. lib. 2. 870.

Quippe videre licet vivos existere vermes

Stercore de tætro.

In Gloss. Græcolat. Synonym. exstat. Vermex. [Quod alias non legi.

VERMIFLUUS, a, um. Adj. Paulinus,

Vulnere vermi fluo foetidus interit.

VERMICŪLUS, i. m. dimin. [*σμήληκιον*, Gl. G. L.] Plin. lib. 10. cap. 62. Jam obituris muribus vermiculum in capite gigni tradunt. Lucret. lib. 2. 898.

Vermiculus, Coccus vel coccum. Isidor. 19. 28. *κόκκος* Græci, nos rubrum, seu vermiculum dicimus. Est enim vermiculus ex silvestribus frondibus. V. Plin. 24. 4. & Salmas. ad Solin. p. 192 & 854. [Gloss. Græcolat. *κόκκος*, *βάμμα*. Vermicula, hoc coccum. Gall. *Vermesil*, & *Vermilion*. In Gloss. exstat. & Vermiculum. & g. n.

Vermiculus, *βάμμα*, *σμήλη*, Vermiculi, *βάμματα*, *ἐπὶ τῷ κλάδῳ*, καὶ *ὀρελίῳ*. Gloss. Latinogræc.

VERMICULUS, a, um. Adj. Coccinus. ut, Vermiculæ pelles apud Hieronymum.

VERMICULŌSUS, a, um. Adj. Pallad. 12. c. 6. Poma caduca & vermiculosa.

VERMICULOR, [*σμήληκομαι*, *πριονίζομαι*] āri. Vermiculari dicuntur arbores, in quibus vermes in cortice generantur. Est igitur Vermiculari, Vermiculis infestari. Plin. lib. 17. cap. 24. Vermiculantur magis minutæ quædam arbores, omnes tamen fere, idque aves cavi corticis sono experiuntur.

VERMICULANS, antis. Partic. ut, Vermiculans pulvis. V. Formicans, in FORMICA.

VERMICULATUS, a, um. Adj. [*σμήληκος βρωτός*, Gl. G. L.] Vermibus infestatum.

Vermiculatum opus dicitur, Quod parvis tessellis infittitis aptum atque confertum est. Plin. lib. 35. cap. 11. Nec tantum ut parietes toti aperiantur, verum & interrafo marmore, vermiculatifque ad effigies rerum & animalium crustis. Budæus.

Vermiculatum, est Minutis segmentis elaboratum, veluti vermiculis exilibus concinnatum. Cic. de Orat. 169.

Quam lepide lexeis compolte, ut tessellæ, omnes

Arte, pavimento, atque emblemate vermiculato. V. Nonium

2. 918. & supra Tessellatus, in *RESSERA*.

VERMICULĀTE, Adv. Tessellatim. Quintil. 9. 4. p. 864. Burm. Relicto rerum pondere tessellatim struet, & vermiculate inter se lexeis committet.

VERMICULĀTIM, Adv. Idem. apud Zenon. Veronens.

VERMICULATIO, ōnis. f. [*σμήληκσις*] est quum enatis vermiculis & bestioliis, segetes, arboresve infestantur. Plin. lib. 17. cap. 11. Neque vermiculationi obnoxium.

VERMĪNA, orum. n. plur. [*σμήλη*] Dolores corporis, qui quodam minuto motu intestina, quasi vermes, scindere videntur. Hic dolor Græce *σμήλη* dicitur. Hæc Festus. Plinius, Magi eo vermina & dysenteriam curari putant.

Sæva vermina. Lucret. lib. 5. 995.

Donicum eos vita privarant vermina sæva. i. e. Sævi dolores.

[Quasi Vertimina, ut vult Dacer. a Verto. Sed apud Lucret. Vermina, sunt ipsi vermes, quod nomen ad huc Galli usurpant. Apud Plin. omnino Tormina scribendum, quæ Festus imperite cum illo altero intestinum morbo, Lumbricis nempe alvum infestantibus, confudit.

VERMINŌSUS, a, um. Adj. Quod vermes in se alit. ut, Verminosæ aures. Plin. lib. 20. cap. 14.

Fici verminosæ. Idem 17. 28.

Lignum verminosum. Idem 17. 10.

VERMĪNO, [*σμήληκω*, Gl. L. G. & G. L.] āre. Vermes habere. Cornelius Celsus, Nihil est perniciosius pueris dum verminant. Perottus. [Non memini me apud Celsum hæc legere.

Vermino, Vermes gigno. Seneca lib. 2. Natur. Quæst. cap. 31. Malorum serpentum & aliorum animalium, quibus mortifera vis inest, quum fulmine icta sunt venenum omne consumitur. Unde, inquit, scis? In venenatis corporibus vermis non nascitur. Fulmine icta, intra paucos dies verminant.

Vermicare quoque significat Cum quodam pruritu scabendi molestare. Martial. lib. 14. 23. de auriscalpio,

Si tibi morosa prurigne verminat aures,

Arma damus tantis apta libidinibus.

Verminari, pro Torqueri, a vermis deductum verbum, quod facile se torqueant, inquit Nonius 1. 189. Varro; Septimo, inquit, mense verminari cœpit, partum putavit propinquum. V. Senec. de Vit. beat. cap. 17.

In Gloss. Græcolat. non Vermino, sed Vermico exstat.

VERMINANS, antis. Partic. Arnob. 1. p. 30. Verbo Christus compefcuit verminantium membrorum cruces.

VERMINATUM, i. n. [*σμήληκσις*] Gloss. Græcolat.

VERMINATIO, ōnis. f. [*σμήληκσις*] Morbus præsertim jumentorum. Plin. lib. 28. cap. 1. Iisdem fanari, demissis in fauces jumentorum, verminationes notum est. Idem lib. 30. cap. 15.

Verminatio, pro Acriori punctione doloris, in qualibet corporis parte.

Sen. Epist. 79. Omnium istorum prima verminatio vexat, inpetus mora exstinguitur. Loquitur de podagra, chiragra & morbis articularibus.

Verminitio, Capitis dolor, ubi intus videtur atrodi cerebrum. Sen. Epist. 96. Quod oculorum, auriumque tormenta, & cerebri æstuantis verminationes?

VERNA, æ. c. [*οἰκαγῆς*, Gl. L. G. & G. L. *οἰκαγῆς*, G. L.] Servus domi nostræ natus ex ancilla nostra aut servo. Plaut. Mil. 3. 1. 103.

Quid, nutrici non missurus quicquam, quæ vernas alit? Cic. 9.

Fam. 15. Bellienus, verna Demetrii, qui ibi cum præsidio erat, & C.

Vernas Festus & Nonius dictos volunt Vere ex ancillis in villis natos, quod tempus illud maxime naturale fetuæ est. Stuckius in Antiquit.

Convivalibus 144. b. Quære apud hos, an ita legatur. H. St. Verba ipsa Pauli supra sunt, ex Festo pæne ad verbum descripta, qui omnes insuper

Quirites in principio Vernas dictos docet. At Nonius 1. 206 Vernas veteres appellabant, qui fere sacro fuerant nati, & habebatur nomen hoc pro vitabili maledicto. Quod tamen ex adscriptis Plauti, Lucilii, que locis difficulter eruas. V. infra paulo.

Turba vernarum. Tibul. lib. 2. 1. 23.

Lactei vernæ. Martial. lib. 3. 58. Domitius legit Lutei, id est, sordidi. Procaces vernæ. Hor. 2. Serm. 6. 66.

Puer verna. Hof. 1. Serm. 2. 117.

Satur verna. V. SATUR.

Tuberes vernæ. V. TUBER.

Verna, Qui vere sacro natus est: & habebatur nomen hoc pro Vitabili maledicto. Plaut. Amph. 1. 1. 25. Hic, qui verna natus est, queritur. Et iterum 4. 2. 13.

Cum cruciatu tuo isthæc hodie, verna, verba funditas. Nonius 1. 206.

VERNUS, a, um. Adj. [*οἰκαγῆς*, *οἰκαγῆς*, Gl. G. L.] Idem.

Vernus, a Verdictum, V. in VER.

VERNŪLA, æ. c. [*οἰκαγῆς*, Gl. L. G. & G. L.] dimin. Martial. lib. 14. 54.

Si quis plorator collo tibi vernula pendet. Juven. 10. Sat. 117.

Quem sequitur custos angustæ vernula capisæ.

VERNACŪLUS, a, um. Adj. [*οἰκαγῆς*, *οἰκαγῆς*, Gl. L. G. *οἰκαγῆς*, G. L.] Omne quod domi nostræ nascitur, vel in nostra patria, ut ait Valla lib. 1.

Artifices vernaculi. Liv. 7. 2. i. e. Domestici.

Consilium vernaculum. Plaut. Poen. 4. 2. 105.

Festivitas antiqua & vernacula. Cic. 9. Fam. 15.

Lingua vernacula dicitur, vel Servilis, vel Plebeja, qua tanquam communi ac naturali omnes vulgo loquuntur: linguam Maternam hodie vocamus.

Mos vernaculus, i. e. Domesticus vel patriæ.

Res quotidianæ & vernaculæ. Cic. 3. de Orat. 90.

Volucres vernaculæ: cui Advenæ opponuntur. Varro 3. de R. R. cap. 55. Præterea volucres, quum partim advenæ sint, ut hirundines & grues: partim vernaculæ, ut gallinæ & columbæ.

Vernaculum, Proprium ac peculiare. Plin. lib. 14. cap. 2. Potissima nobilitas datur vis peculiaribus atque vernaculis Italiæ.

Vernaculum, Quod a nobis domestica consuetudine usurpatur. Cic. de Clar. Orat. 27. Nec scio quo sapore vernaculo. Idem 5. Verr. 141. Non ut solemus in defensionibus dicere, crimen domesticum ac vernaculum.

Vernaculum, [*εἰς τὸν*] aliquando dicitur Quod est veris. Plin. lib. 17. cap. 22. Vernacula putatio, dejectis per ramos vitium crinibus, circumvestit arborem, crinesque ipsos uvis. Quo in loco non putarim Vernam significari putationem, sed Eam, quæ tum esset illic vulgaris.

Mox enim sequitur, Gallica in traduces porrigitur, & C.

VERNACŪLUS, i. m. Verna, servus. Prosper. Aquitan. de Prædict. 1.

11. Vernaculus meus mihi hæres erit.

Vernaculi, Malis moribus homines. Senec. de Benef. 6. c. 11. pr. Alter apud proximum circulatorum refedit: & quum vague atque erro vernaculis congregatur, & ludit, transeuntem Platonem, quem non quæsierat, invenit. [Servulum scilicet cessatorem intelligit, erronem & se vernaculis ludentibus aggregantem.

VERNĀLIS, e. Adj. Ad vernas pertitens, servilis. ut, Vernales allucitæ.

Petron. Fragm. p. 674.

Corpus vernale. Corn. Gall. 9. v. 63.

VERNĀLITER, Adv. [*ὀσληκῶς*] i. e. Serviliter. Hor. 2. Serm. 6. 108.

— necnon vernaliter ipsis

Fungitur officiis. Quod alii Luxuriose, alii pro Adulatorie exponunt, quibus hæc vivendi ars est. Meliores libri habent Verniliter

VERNĪLIS, e. Adj. [*πολιτικῆς*, Gl. L. G.] Idem quod Servilis, sive Scurrilis.

Blanditiæ verniles. Tacit. 2. Hist. 59. extr. Quamvis odium Vitellius vernilibus blanditiis velaret. h. e. Servilibus, & adulatoriis, ut ait Rhenanus in Castigationibus in Tacitum.

Dictum vernile. Tacit. 3. Ann. 32. h. e. Scurrile, procax.

VERNĪLITAS, ātis. f. [*βαρβαρολογία*] Scurrilitas. Plin. lib. 34. cap. 8.

Puerum subdole ac fucatæ vernilitatis.

Vernilitatem vocant quicquid contrarium est Ingenuitati. Senec. Epist. 69.

Hæc, seu levitas est, seu vernilitas, puniendæ est promittendi facilitate. Loquitur de protervia petendi, quod impetratum nolis.

Imbui vernilitate. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Servilis vernilitas. Quintil. lib. 1. cap. 11.

VERNĪLITER, Adv. [*πολακώπῳ*] Scurriliter, seu adulatorie: a vernis, quibus hæc vivendi ars est. Cæcilius Venatore, Credo minus tandem hoc sit verniliter. Nonius 1. 205. Al. Vernaliter. Et Senec. de Benef. 2.

11. Et hæc ipsa, non verniliter, nec ea figura, & C. V. VERNALITER.

VERNULITUS, i. m. apud Stuckium in Antiq. Convivalibus. Vernilitus quoque a veteribus pro adulatore usurpatur, quod hæc vivendi ars vernarum propria sit. Cæcil. Credo nimis tandem hoc sit vernulitus. Vernæ proprie sunt Servi domi nati, quorum quoniam propria est Scurrilitas, hoc est impudens quædam & stolidæ dicacitas, hinc Verna & Vernulitus accipitur pro Scurra, qui improba & servili dicacitate utitur. Mart. Vernaculorum dicta Sordidum dentem appellat. Tibullus inquit

— confectis amantis

Improbis in domum ludere verna sinu. H. St. Apud Cæcil.

forte Adv. Vernulitus, ut Puerilis & alia ejusmodi, quæ ex eodem ad-

ducunt Grammatici. Non Verniliter legit. V. in ipsa dict. Apud Troull.

1. 5. 26. Garrulus, non Improbus, legitur in libris emendatis.

Uuu 3

VERNACULUS,

VERNATILIS, VERNATIO, VERNICOMUS, VERNIFER, VERNIROSEUS, VERNO, VERNUS. V. VER.

VERNILAGO, inis. f. Carduus silvaticus. Apul. de Herb. cap. 109.

VERO, ōnis. m. Telum. Aurel. Vict. de Cæs. cap. 17. Cum ipse ferrum obiectum veronibus plumbeis uteretur. Al. Mucronibus. V. Interp.

VERO, Discretiva conjunctio, [δὲ, καὶ, ὅτι] ut, Achilles quidem fortis fuit, Ulysses vero astutus. [A Verus Adj. ubi V.

Ain' vero, indignantis. Plaut. Amphit. 1. 1. 128. Ain' vero, verbero? Est vero ita, sed tamen huic amœnitati quam ex Quinto sæpe audio. Cic. 2. de Legib. 7.

Est vero, Ironice. Cic. 1. Fam. 9. Est vero probandum, qui & summa voluntate cesserit, & egregia animi alacritate abfuerit. Budæus.

Obstat vero etiam patris judicium. Apud Livium lib. 40. 507. Feirab. Ubi jam tertio repetitum Obstat. H. St. Exstat cap. 9.

Mirum vero, per ironiam dictum. Ter. And. 4. 4. 16. Mirum vero, impudenter mulier si facit Meretrix. Cic. pro Flacc. 19. Mirandum vero est, homines eos, &c. h. e. Nequaquam mirari debemus.

Vero, his dictionibus solet jungi, Neque, nec, tum, age, sane, jam enim, at, quasi, ceu, nunc: ut, Neque vero, nec vero, tum vero, age vero, sane vero, jam vero, enim vero, at vero, quasi vero, ceu vero. Cum quibus particulis raro Autem particula jungi solet.

At vero nos, docti. scilicet a Græcia, hæc & a pueritia legimus & discimus. Cic. 2. Tusc. 27.

Aut vero, pro Aut etiam. Cic. 6. Verr. 78. Quem tibi hominem, invitis diis immortalibus, aut vero deum, tantis religionibus eorum violatis, auxilio futurum putas? Budæus.

Eja vero. Plaut. Rud. 2. 3. 9. Sed Pleusidippus, tuus herus ubi amabo est? TR. eja vero Quasi non sit intus. [Pro, Eja, quasi vero V. in QUASI.

Et vero. Cic. 1. Q. frat. 1. 6. Tibi & fuit hoc semper facillimum, & vero esse debuit.

Et vero etiam. Cic. 16. Att. 17. Qua quidem voluntate esse erga Atticum sæpe præfens & illi ostendisti, & vero etiam mihi.

Jam vero. Plin. lib. 18. cap. 6. Latifundia perdidere Italiam, jam vero & provincias.

Ita vero, Ironice. Plaut. Ita vero: ut tu ipse me dixisse dicites. h. e. Mirum quin tibi hoc dicam, ut postea me accuses proditi arcani. Bud.

Nec vero, Nec etiam. Cic. de Univ. 11. Nihil porro igni vacuum videri potest, nec vero tangi, quod careat folido. Idem de Orat.

Non enim omnis fortuna, non omnis honor, non omnis ætas, nec vero locus aut tempus, &c.

Nisi vero. Cic. in Verr. act. ult. Nisi vero existimatis, &c. Quasi dicat, Nihil minus est credibile.

Non vero. V. NOM.

Nunc vero. V. NUNC.

Nunc vero jam. V. NUNC.

Sane vero, Ironice. Ter. in Eun. 1. 2. 9. Sane quia vero hæc mihi patent semper fores. Budæus.

Sed vero, ut At vero. Cic. pro Cluent. 18. Sed vero sic agit, ut prorsus reticere nullo modo possit.

Vero, cum pronomine Ego, non tam discretionem interim significat, quam (ut Hermolao placet) confirmationem, pro Quinetiam, Vel Etiam. Plinius in præfatione totius operis, Proinde occupantibus locum faveo: ego vero & posteris. Sic legit Hermol.

Ego vero, sæpe veluti in respondendo adhibetur, significatque Profecto, vel Certe, vel potius ꝑ Græcum. Cic. 3. Att. 13. Nam quod scribis te audire, me etiam mentis errore ex dolore affici, mihi vero mens integra est. Idem, Quod laudas quia oblivisci me scripsi ante facta & dicta nostri amia, ego vero ita facio. Idem 7. Fam. 33. Quasi, ut volumus, exceperimus: ego vero multam salutem & foro dicam & curiæ.

Ego vero, Servi, vellem. initio epist. Vide mea Schediasmata. H. St. Ad Fam. 4. 6. Ubi tamen observes, Responsoriam esse.

Ego vero in principio epistolæ. Cic. 5. Att. 1. Ego vero & tuum in discessu vidi animum, & meo sum ipse testis.

Ego vero; aliter. Cic. 1. Q. frat. 3. Quum enim te desidero, fratrem solum desidero. Ego vero suavitatem prope fratrem, prope æqualem, obsequio filium, consilio parentem.

Ego vero, permittentis est, & concedentis. Cic. de Clar. Orat. 300. Tum Brutus, De isto postea, sed tu, inquit, in me intuens, orationes nobis veteres explicabis? Ego vero, inquam, Brute, sed in Cumano. Ter. Heaut. 3. 2. 26.

Eho laudas qui heros fallunt? C. in loco, Ego vero laudo. Cic. 1. de Fin. 28. Verum igitur percurri omnem Epicuri disciplinam placet, &c. Tuo vero id quidem, inquam, arbitrato. q. d. Utique laudo, &c.

Item. Tum Atticus, Nunc dicam, opinor, quod sentio. Tu vero, inquam, Attice. H. St.

Id vero. Ter. in prol. Eun. 33. — sed eas fabulas factas prius

Latinas scisse sese, id vero pernegat. Pro Id demum.

Id vero, ubi Vero expletiva vel ornativa est. Ter. Eun. 5. 4. 8. Id vero est, quod ego puto mihi palmarium me reperisse. Ubi ait Donatus, Nisi ornativum esset Vero, nihil significaret.

Ille vero, pro Immo vero, vel Ille etiam. Cic. 2. de Divin. 114. Idem pro Cæl. 47. Nihil igitur illa vicinitas redolot? nihil hominum fama? nihil Bajæ denique ipsæ loquuntur? Illæ vero non loquuntur solum, verum etiam personant.

Ille vero, Ille certe. Cic. Att. De Lepido vero & Tullio, quod quæris, illi vero non dubitant, quin Cæsari præsto futuri, in Senatūque venturi sint.

Ipse vero, ille vero. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Ipse vero aër, qui natura maxime frigidus, minime est expers caloris: ille vero & multo quidem calore admixtus.

Tu vero, similem usum habet, quem Ego vero. Ter. Eun. 4. 4. 20. Quem tu vero videre velles, Phædria. V. in Ego vero.

Legitur & cum nominibus. Ter. Eun. 3. 5. 28. Illa ilico ubi accepit, læta vero ad se abducit domum.

Vero, auctore Donato, particula est, quæ ironiam aliquando juvet. Virg. 4. Æn. 93.

Egregiam vero laudem, & spolia ampla refertis,

Tuque, puerque tuus.

Vero, ironicòs, cum Accusativo aliquando. Cic. 13. Philipp. 25. Turpem vero actionem, qua defenditur amplissimi auctoritas ordinis contra crudelissimi gladiatoris amentiam. Hic manifesta est ironia.

Vero, pro Interiectione stomachantis, accipi ait Donatus in illo Eun. 5. 3. 3. Move vero ocius te, nutrix.

VERO, are. V. VERUS.

VERO, ōnis. m. Fluvius Celtiberiæ, a quo populi Verones dicti sunt, circa eum habitantes.

VEROMANDUI, orum. m. [Ῥομάνδου] Galliæ Belgicæ populi, quorum meminit Plin. lib. 4. cap. 17. Et Cæs. 2. Bell. Gall. 16. Vulgo *Vermandois*.

VERONA, æ. f. [Ὀυέρωνα] Urbs Venetiæ a Gallis olim condita, duce, ut quidam opinantur, Brenone, a quo Brenonæ primum, deinde mutatis consuetudine litteris, Verona appellata. Galli enim quum novas sedes quærere ob intestinas discordias, & assiduas domi dissensiones cogerentur, in Italiam venire: expulsiq; inde cultoribus, Mediolanum, Comum, Brixiam, Bergomum, Tridentum, Vicentiam condiderunt. Veronam magna ex parte alluit fluvius omnium amœnissimus Athesis, qui ex Tridentinis Alpibus ortus, non longe a fossa Clodia Pado miscetur. Clara hæc urbs solo, ac frugum & fructuum omnium ubertate, tum alumno Catullo poëta. Ovid. 3. Amor. 15. 7.

Mantua Virgilio gaudet, Verona Catullo. Hinc

VERONENSIS, e. Adj. ut

Ager Veronenfis. Plin. lib. 9. cap. 22.

Campi Veronenfes. Aurel. Vict. Epit. cap. 53.

Juvenum Veronenfium flos. Catul. de Cælio & Quintio, 97. 2.

VERPUS, i. m. Medius digitus est: a verrendo podice dictus.

Verpus, [λεπιδερμῶν, ψαλῶς] Homo renudatam glandem penis habens. Quod in rebus turpibus habitum fuit. Qua de causa & a Plauto Pœn. 5. 5. 33 Deglupta manas probroffime dicitur: & Judæi ob eam partem nudatam & resectam, Apellæ, recutiti, verpi, per summam contumeliam vocabantur. Sic & ψαλῶς a Græcis etiam usurpatur. Catullus,

Verpus præposuit Priapus ille. Ex Turneb.

Verpi dicti sunt Judæi, quod sanguinis fluxum patientes, medio digito verrendo podici utuntur, vel potius quia sunt recutiti: unde & Apellæ dicuntur. Juven. 14. Sat. 104.

Non monstrare vias, eadem nisi sacra colenti:

Quasitum ad fontem solos deducere verpos.

VERPA, æ. f. [ψαλῆ] Mentula recutita. Martial. lib. 11. 95.

Jam nisi per somnum non arrigis: & tibi, Mevi,

Incipit ad medios mejere verpa pedes. Catull. ad Memmium, 26.

— nam nihilo minore verpa

Farti estis. Conf. Priap. Carm. 34.

VERRA, æ. f. Ara fuit Romæ, ad quam orabant ne Agrippæ nascerentur.

VERRES, is. m. [Βέρρεος] C. Verres, functus Quæstura & Prætura urbana, patre C. Verre vivo, & prætextato filio, & filia nupta, successit in Sicilia Prætor C. Sacerdoti: atque in ea per triennium libidinose avareque versatus, decedens tandem, succedente Metello, repetundarum reus a Siculis postulatus est. Qui M. Tullium ad accusandum descendere compulerunt, jam pridem ipsis necessitudine copulatum, quum Quæstor in Sicilia fuisset. Auctor Asconius Pedianus. [Apud quem reliqua & apud ipsum Tullium in septem Verrinis actionibus V. & brevius apud Fabric. in Vit. Cic.

VERREUS, a, um. Adj. ut, Lex Verrea. Cic. 3. Verr. 117.

VERREA, orum. n. [Βέρρεα] Festa sive sacra solennia a Verre instituta. Cic. 4. Verr. 53. At vero præclarum diem reposuisti, Verrea ut agerent, & ut ad eum diem, quæ sacris epulisque opus essent, in complures annos locarentur.

VERRES, vel VERRIS, is. m. [χίπερς, Gl. L. G. & G. L. παλιεργός, σφάλαις, L. G.] Porcus masculus. Varro de R. R. lib. 2. cap. 4. de sue loquens, Castrantur verres commodissime anniculi, utique ne minores quam semestres: quo facto nomen mutant, atque e verribus dicuntur majales. Hor. 3. Carm. 22. 7.

Imminens villæ tua pinus esto,

Quam per exactos ego lætus annos

Verris, obliquum meditantis ictum,

Sanguine donem.

Verrem, ad Hominem masculum transtulit Plaut. Mil. 4. 2. 66.

— nisi huic verri affertur merces,

Non hic seminio suo quamquam porculam partiturus est.

VERRINUS, a, um. Adj. [Ῥέρρεος] Quod est verris. Plin. lib. 28. cap. 10. Simili modo verrinum jecur, exemptis duntaxat fibris, quatuor obolorum pondere. Ibid. cap. 9. Adipe verrino confici.

VERRICULUM, V. VERRO, ère.

VERRICULATUS, a, um. Adj. Columel. lib. 2. cap. 21. Sunt autem metendi genera complura: multi falcibus verriculatis: atque iis vel rostratis, vel denticulatis: medium culmum secant. Nisi quis malit legere Verriculatis, aut potius Vermiculatis. Alii legunt Vericulatis, alii Verriculatis.

VERRO, verri & verri, versum, [σέρω, Gl. L. G. & G. L.] ère. Trahere. Virg. 1. Æn. 63.

Ni faciat, maria ac terras, cælumque profundum,

Quippe ferant rapidi secum, verrantque per auras.

Æquora verrentes venti. Lucret. lib. 5. 267.

Arenæ verruntur cauda. Ovid. 10. Met. 701.

Cærula verrunt nautæ. Virg. 3. Æn. 208.

Dapes diripiunt verruntque. Valer. 4. Argon. 454. De Harpyiis.

Fræta verrebant remi. Ovid. 3. Amor. 8. 43.

Vada livida remis verrunt. Virg. 6. Æn. 320.

Verrere, Mundare, quod trahendo sordes mudentur. Apud Plaut. in Merc. 2. 3. 63. Verre ædes. Juven. 14. Sat. 60.

Verre pavementum, nitidas ostende columnas. Cic. in Parad. 5.

Qui tergunt, qui ungunt, qui verrunt, qui spargunt, &c.

VERSUS, a, um. Partic. [συστα: αἰνῶν] Virg. 1. Æn. 482.

— & verfa pulvis inscribitur hasta. [Ut vult Serv. Sed

rectius Verfa, i. e. Inversa, a Vektor. Servii comment. h. l. mutilatus est Spumant freta verfa lacertis. Idem 5. Æn. 141.

VERRICULUM, i. n. [*σάκχιν*, Gl. L. G. & G. L.] Rete piscatorium, quod verrendo, i. e. trahendo educitur. Servius in illud i. *Æn.* 63.

—verruntque per auras.

Verrere (inquit) est trahere, a rete, quod verriculum dicitur. V. *Everriculum*, in *VERRO*. Val. Max. lib. 4. cap. 1. ext. 7. de septem sapientibus, A piscatoribus in Milefia regione verriculum trahentibus quidam jactum emerat. Missile verriculum. Veget. de Re Mil. 2. 15. Al. *Veruculum*.

VERRUCA, æ. f. [*δερῆς*] Locus in monte editor. Cato in libris *Origini*, Maturum cenfeo, inquit, si rem fervare vis, faciundum, ut quadringentos aliquos milites ad verrucam illam ire jubeas: eam uti occupent imperes, horterisque. Ex Gellio lib. 3. cap. 6. ubi *Verrucam*, Locum editum, asperumque interpretatur. [A vitio corporis, puto, translatum. *Verruca*, [*ἀκροχρῶδαν*, *μυρμηκία*, ἢ *μυρμηκία*, Gl. L. G. & G. L.] Caruncula eminens in corpore sine pruritu. Plin. lib. 20. cap. 12. Ocimum verrucas, misto atramento futuro, tollit.

Sessiles verrucæ. Plin. lib. 37. cap. 2. *Verrucæque*, non eminentes, sed sessiles.

Ad alia vitia transtulit Hor. i. *Serm.* 3. 73.

Qui, ne tuberibus propriis offendat amicum,

Postulat; ignoscet verrucis illius: æquum est

Peccata veniam poscentem reddere rursus.

Maculæ & verrucæ gemmarum. Plin. lib. 37. cap. 3.

VERRUCULA, æ. f. dimin. [*ἀκροχρῶδαν*, Gl. L. G. & G. L.] *Columel.* lib. 7. cap. 6. Caper, cui sub maxillis binæ verruculæ collo dependent, optimus habetur.

VERRUCOSUS, a, um. Adj. [*μυρμηκίας*, Gl. L. G.] Homo verrucis plenus, & varias eminentes partes habens. *Verrucosa* loca, Inæqualia, & diversas partes eminentes habentia. Translate *Perf.* 1. *Sat.* 77.

Sunt quos Pacuviusque & verrucosa moretur

Antiopa, &c. h. e. Apera, non perpolitata.

VERRUCOSUS, Cognomen Q. Fabii Maximi, qui & Cunctator & Ovicula dictus est, quem in claris oratoribus commemorat. Cic. de *Clar. Orat.* 57.

VERRUCARIA, æ. f. [*ἡλιοσπέρων*] Herba, quæ verrucas tollit. Plin. lib. 22. c. 21. Verrucas cum fale tollit fuccus e folio: unde nostri verrucariam herbam appellavere, aliis cognominari affectibus digniorem. [An Ab aliis?

VERRUNCO, are. Verrere, inquit Festus, unde *Averrunco* compositum: de quo vide suo loco. Cic. 1. de *Divin.* 45.

Perpropinqua hæc bene verruncet populo. Ex poeta. Et Liv.

29. 27. Divi Divæque, quæ geruntur, uti ea bene mihi verruncet. V. ibi Gronov.

VERSICOLOR, **VERSICULUS**, **VERSIPELLIS**, **VERSO**, are. **VERSURA**, **VERSUS**, partic. nomen, præpositio, adverb. V. **VERTO**, vertis.

VERSUS, Partic. a *Verro*, V. *VERRO*.

VERSUTUS, **VERSUTOLOQUUS**. V. *VERTO*.

VERTAGUS, i. m; Canis nomen, dictus veluti *Fertrahus*, a fera scilicet trahenda ad dominum, & in vicem elementi h transeunte, ut in *Tragula*, quam a *Trahendo* nomen habere grammatici affirmant. *Martial.* 14. 200.

Non sibi, sed domino venatur *Vertagus* acer,

Intactum leporem qui tibi dente refert.

Gratius poeta *Vertraham* appellare videtur, etiam tempus syllabæ mutet, *Cyneg.* v. 203.

Et pictam macula *Vertraham* delige falsa. Ex Turneb. 18. 1.

VERTEBRA, **VERTEBRATUS**, **VERTEX**, **VERTICILLUM**, **VERTICULUM**, **VERTIGO**, V. *VERTO*.

VERTO, ti, sum, [*ἐρίφω*, Gl. G. L.] ère. a Vere dicitur: quia Vere annus incipit verti. Ter. *Heaut.* 5. 1. 73. Redigam, ut quo se vertat nesciat.

In Africam se vertit *Auster*. Cæf. 3. *Bell. Civil.* 26.

In fugam vertere aliquem, Cogere ut fugiat. Liv. 30. 33.

Arma vertere adversus Carthaginenses Romani. Liv. 24. 47.

Arma vertere in aliquem. Liv. 25. 34.

Aures ad pacem vertere. *Propert.* lib. 2. 13. 15.

Cælum vertitur. Virg. 2. *Æn.* 250.

Vertitur interea cælum, & ruit Oceano nox. i. e. In aliam

faciem commutatur: quod more suo explanat sequentibus Servius.

Impetum cæli cum admirabili celeritate moveri vertique videmus. Cic. 2. de *Nat. Deor.* 95.

Cursum vertere aliquo. Virg. 3. *Æn.* 146.

Dies vertitur. *Propert.* lib. 2. 28. 32.

Nunc, utcumque potes, fato gere faucia morem:

Et deus, & durus vertitur ipse dies.

Allocutionem vertere, Mutare. Plin. 2. *Epist.* ult.

Equos vertunt ad moenia. Virg. 11. *Æn.* 619.

Gradum vertere, Retrogredi. Ovid. 4. *Met.* 338.

Iter vertere aliquo. Virg. 5. *Æn.* 23.

Iter retro vertere. Liv. 28. 3.

Mentes vertere terror facilis. Lucan. lib. 2. 460.

Oculos ad sidera vertit. Sil. lib. 4. 104.

Oculos omnium in se vertere, Facere ut omnium oculi in se convertantur. Liv. 7. 34.

Omnia mutata & versa sunt in pejorem partem. Cic. pro *Rosc. Amer.* 103.

Ora vertere huc & illuc. Hor. *Epod.* 4. 9.

Orbes torvi luminis ad aliquem vertere, Torve aspicere. Ovid. 2. *Met.* 752.

Partem alicujus rei ad se vertere, pro Accipere sibi. Cic. 1. *Verr.* 57.

Pecuniam in privatum vertere. Liv. 38. 59.

Pecuniam in rem suam vertere Ulpian. in l. prima ad l. *Juliam* peculatus.

Pecuniam vertere in usum publicum. Liv. 34. 6.

Prælium eo versum est. Liv. lib. 4. 28.

Quo me vertam, nescio, vel non habeo. Locutio, qua rei alicujus gravitatem ostendimus. Cic. 3. *Q. frat.* 5. De Latinis vero quo me vertam nescio, ita mendose & scribuntur & veneunt. Idem 5. *Verr.* 198. Quid esse reliqui poterat ei, qui per hanc injuriam, non modo frumentum omne amittere, sed etiam omne instrumentum vendere cogeretur? quo enim se verteret non habebat. V. supra ex Ter.

Quoquo verteris, i. e. In quamcunque partem. Cic. in *Parad.* 3. Ipsum quidem illud peccare, quoquo verteris, unum est.

Superstitio instat & urget, & quo te cunque verteris persequitur. Cic. 2. de *Divin.* 149. i. e. Quamcunque in partem confugeris.

Rationem vertere. Cic. pro *Rosc. Com.* 34. Vertit hic rationem, & id

quod probare non potest, fingere conatur.

Regnum in formam provinciæ verterat. Tacit. 3. *Hist.* 47.

Rempublicam vertere in meliorem statum. Suet. in *August.* cap. 23.

Se vertere in aliquem, pro Celare secreta nostra eum, cui ea detegere

solebamus, & alteri aperire. Liv. 40. 5. V. *VERSUS*, Partic.

Sententiam vertere retro. Virg. 10. *Æn.* 6. h. e. Mutare.

Sententia vertit te. Virg. 1. *Æn.* 241. V. *SENTENTIA*.

Seria vertere ludo. Hor. de *Arte Poet.* 226.

Solum exilii causa vertere, i. e. Sedem aut locum mutare. Cic. pro

Quint. 86. V. *SOLUM*, foli.

Stimulos sub pectore vertit Apollo. Virg. 6. *Æn.* 101.

Stilum in tabulis vertere, i. e. Scripta inducere & delere. Cic. 4. *Verr.*

101. Vertit stilum in tabulis: quo facto causam omnem evertit suam.

Budæus. V. *STILUS*.

Tempus hiemis vertitur, vel mutatur æstate. Columel. lib. 7. cap. 7.

Terga vertere, Fugere. Liv. 1. 14.

Vultus vertere ad ora alicujus. Ovid. 7. *Met.* 112.

In dorsum vertere, pro Refupinare. Plin. lib. 9. cap. 10.

Agum vertere, pro Subigere. Plin. lib. 18. cap. 6.

Glebas vertere vomere. Lucret. lib. 1. 212.

Terram vertere, Arare. Virg. 1. *Georg.* 2.

Terram vertere aratro. Hor. 1. *Serm.* 1. 28.

Terram bidentibus vertere. Columel. de *Arbor.* cap. 12. Bidentibus ter-

ram vertere utilius est quam aratro.

Terram vertere ferro. Virg. 1. *Georg.* 147.

Omnia vertere, pro Evertere & corrumpere. Cic. 1. *Off.* 84. Transla-

tum videri potest ab iis, qui segetem vertunt. Ex Budæo.

Animam vertere, pro Reddere anhelitum. Plaut. *Merc.* 4. 1. 15.

Arces vertere. Virg. 1. *Æn.* 24. h. e. Evertere.

Cadum vertere, valet Exhaustire: quæ enim exhaustiuntur, vertuntur

denique. Plaut. *Stich.* 5. 4. 39.

Namque edepol, quamvis de subito vel cadus verti potest. Lucil.

Vertitur ænophoris fundus, sententia nobis. Et apud Hor. 2.

Serm. 8. 39.

Invertunt Alliphanis vinaria tota. Turnebus.

Crateras vertere, pro Epotare. Virg. 9. *Æn.* 165.

—fusique per herbam

Indulgent vino, & vertunt crateras ahenos. Hemistichium En-

nianum. Servius.

Moenia urbis ab imo vertere. Virg. 5. *Æn.* 810.

Moenia vertere ferro. Lucan. lib. 3. 489.

Ad gloriam vertere. Tacit. 13. *Ann.*

Ad invidiam vertere. Tacit. 13. *Ann.*

Ad spem vertere. Liv. 29. 36.

In bonum vertere. Quintil. lib. 1. cap. 1. Nam bona facile mutantur in

pejus, nunc quando in bonum verteris vitia.

In contrarium aliquid vertere. Quintil. lib. 3. cap. 11.

In contumeliam suam vertere, quod alius gesserit. Cæf. 1. *Bell. Civil.* 8.

In crimen vertere quod gloriæ esse debet. Liv. 40. 15.

In ignorantiam verti. Senec. de *Benefic.* 3. 1.

In jocum aliquid vertere. Plin. lib. 21. cap. 31.

In laudem vertere. Tacit. 4. *Ann.*

In ludibrium vertere. Tacit. 12. *Ann.*

In religionem vertere. Liv. 5. 14. V. *RELIGIO*.

Aerem in perniciem vertere. Plin. lib. 18. cap. 1.

Auspicia in bonum vertere. Liv. 10. 42.

Beneficium vertere in gravissimam injuriam. Plin. in *Paneg.*

Causas secundorum & adverforum vertere in deos, Diis imputare. Liv.

28. 11.

Crimen reus citra accusationem in adversarium vertit. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Culpam vertere in gloriam. Plin. *Epist.* 171.

Culpam omnem belli a publico consilio in Annibalem vertentes. Liv. 30. 22.

Facinus in horrorem versum. Liv. 4. 17.

Facinora in supplicium vertere. Tacit. 5. *Ann.*

Gloria in invidiam vertit se. Liv. 2. 7.

Invidiam in aliquem vertere, Derivare. Quintil. lib. 6. cap. 9.

Iras in aliquem vertere. Liv. 1. 13.

Iram vertere ab aliquo in alium. Hor. *Epod.* 10. 13.

Laudem vertere in crimina. Ovid. 8. *Epist.* 53.

Libertatem in licentiam vertere. Liv. 27. 32.

Periculum vertere in aliquem. Liv. 32. 12.

Pœnas montium in voluptatem gulæ vertere. Plin. lib. 19. cap. 4.

Stultitiæ vertere aliquid alicui, pro Stulte factum esse interpretari. Plaut.

Capt. 2. 2. 9.

Vitio vertere, Dare. Hor. 1. *Serm.* 6. 85. Plaut. *Epid.* 1. 2. 5.

—quis erit, vitio qui id vortat tibi?

Usus alicujus rei ad luxuriam vertere, pro Convertere, redigere, ap-

plicare. Plin. lib. 15. cap. 4.

In cinerem vertere, Redigere. Ovid. 2. *Met.* 216.

Dulcia se in bilem vertunt. Hor. 2. *Serm.* 2. 75.

Homines in lupos vertere. Plin. lib. 8. cap. 22.

Se in facies omnes vertere, Varias alias & species referre. Virg. 12.

Æn. 891.

Sese in faciem alterius vertere, Mentiri alterius formam, & simulate ef-

fingere. Plaut. in argument. *Amph.* 1. 1.

Sese vertere in hirundinem. Plaut. *Epist.* 3. 3. 104.

Terra in aquam se vertit. Cic. 3. de *Nat. Deor.* 31.

Vertere fabulas, Platonem, Aristotelem: pro Transferre, traducere in

aliam linguam. Cic. 1. de *Fin.* 7. Quanquam si plane sic verterem,

Platonem aut Aristotelem, ut verterunt nostri poetæ fabulas, male, cre-

do, mererer de meis civibus.

In Latinum Græca vertere. Quintil. lib. 10. cap. 5. Ibid. & Convertere

& Transferre pro eodem posuit.

Comœdiam a. Gell. lib. 2. cap. 23. A quo istam comœdiam verterat.

De Græcis multa vertere. Cic. 2. *Tusc.* 26. Verti enim multa de Græcis,

ne quo ornamento in hoc genere disputationis careret Latina oratio.

Vertere ex Græcis. Ter. in prol. *Eun.* 7.

Ex Græco in Latinum sermonem vertere annales. Liv. 25. 39.

Vertere, pro Fallere, a piscibus, qui dum allantur, vestuntur, inquit

Turneb. Plaut. *Curc.* 4. 1. 23.

Vel

Vel qui ipsi vertant, vel qui aliis subversandos præbeant. i. e. Qui fallant, vel fallendos præbeant. Plaut. Afin. 1. 3. 28. Vorfes quo pacto lubet. In priori loco alii Versuram facere exponunt.

Vertere pollicem damnantis erat, ut, Premere faventis: & in muneribus gladiatoris qui eum, qui succubuerat adversario, occidi jugularique volebat, pollicem vertebat, ut munerarius. Juven. 3. Sat. 36.

— & verso pollice vulgi

Quemlibet occidunt populariter. Et Prudentius 2. in Symm. 1097. de Vestalibus, quæ gladiatores Romæ in eminenti podio spectabant, — pectusque jacentis

Virgo modesta jubet converso pollice rumpi.

Vertere, pro Verti, absolute. Liv. 3. 36. Aliquamdiu æquatus inter omnes terror fuit, paulatim totus vertere in plebem cœpit. i. e. Verti.

In avaritiam verterat. Tacit. 4. Hist.

In consuetudinem vertere. Tacit. Dialog. de Orat.

In perniciem alicui vertere dicitur res aliqua. Liv. 39. 48. Hæc, quæ augendæ amplitudinis ejus causa facta erant, exemplo in invidiam, mox in perniciem adolescenti verterunt. i. e. Versa sunt.

Detrimentum in bonum verteret. Cæs. 3. Bell. Civil. 73. extr.

Malo vertere. Tacit. 6. Ann. 19.

Renuntiata in gaudium verterunt. Liv. 45.

In præfatiū vertit. Tacit. 11. Ann. 31.

Bene vertere, pro Evenire. Gell. lib. 1. cap. 15. Virg. 9. Ecl. 6.

Hos illi (quod nec bene vertat) mittimus hædos. i. e. Quæ res ejus in perniciem vertatur, id est ut malo omine hoc munus accipiat, inquit Servius.

Bene tibi vertat hæc res, pro Utinam res prospere tibi succedat. Plaut. Aul. 4. 10. 58.

Bono animo es & bene dice, nunc quæ res tibi & gnatae tuæ

Bene feliciterque vortat, ita di faxint, inquit. Ter. Adelph.

2. 1. 37.

Minis viginti tu illam emisti, quæ res tibi vertat male.

Vertunt res male, Male cedunt, male exeunt, male habent. Plaut.

Perf. 4. 1. 5.

Si malus aut nequam est, male res vertunt, quas agit.

Male tibi vertat; Imprecantis. Ter. Phorm. 4. 1. 73.

Vertitur in, Repositum est. Liv. 37. 7. In voluntate Philippi id totum vertitur.

Causa vertitur in eo, pro Conficit. Quintil. lib. 3. cap. 13.

Certamen vertitur alicubi. Cic. 8. Att. 22. Brundisii autem omne certamen vertitur hujus primi temporis.

Crimen meum non in supplicio vertitur. Cic. 7. Verr. 133.

Discrimen vertitur. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Omnia vertuntur intra hos fines. Cic. 8. Fam. 10. Plura suspicari non possum, hæc novi: alia, quæ possunt accidere, non cerno. Multa tempus afferre, & preparata multa esse scio, sed intra hos fines, quæcunque acciderint, vertentur.

Omnia vertuntur in unius potestate ac moderatione. Cic. 2. Verr. 20.

Quæstio eadem vertitur in pluribus judiciis. h. e. Agitur. Paulus in l.

Si cum uno. D. de except. rei judicat.

Res in discrimine verti dicuntur. Liv. 6. 36.

Res in eo vertitur. Liv. 1. 30.

Res vertitur in periculo. Plaut. Merc. 1. 1. 12. h. e. Periclitatur.

Res vertitur in meo foro. Plaut. Most. 5. 1. 10.

Ubi ego video rem verti in meo foro, quantum potest

Facio id quod plurimi, quibus res timida aut turbida est. i. e.

De mea re agi, & in meam cervicem cuncta ruere. V. Erasmi. Chiliad. tertia, Cent. 6. 2. vide etiam interpretes Plauti.

Salus mea in eo vertitur. Liv. 3. 46.

Spes civitatis in eo vertitur. Liv. 4. 31.

Vertitur, Imperfonale, pro Disceptatur. Liv. 39. 48. Multæ & parvæ disceptationes jactabantur, sed quæ maxime rem continerent, erant: utrum restituerentur quos Achæi damnaverant, necne: inique, an jure occidissent, quos occiderant. Vertebatur, & utrum manerent in Achaico concilio Lacedæmonii. [i. e. Quæstio vertebatur.

VERTENS, entis. Partic. [ἐλίσσαν] Cic. in Arat. 333.

Annua conficiens vertentia tempora cursu.

Annus vertens. Cic. in Somn. Scip. 17. Quum autem ad idem, unde semel profecta sunt, cuncta aftra redierint, eandemque totius cæli descriptionem longis intervallis retulerint, tum ille vere vertens annus appellari potest, in quo vix dicere audeo, quam multa hominum sæcula teneantur. Propert. lib. 4. 2. 11.

Sed quia vertentis fructum percipimus anni. V. ANNUS.

Mensis vertens, ea ratione qua etiam Vertens annus. Plaut. Perf. 4. 4. 76.

VERTENDUS, a, um. Partic. [ἐπιπτι] ut,

Aquæ vertendæ, Navigandæ. Ovid. 1. Amor. 9. 14. al. Verrendæ.

VERSUS, a, um. Partic. [ἐπικρίν] Cic. pro Rosc. Amer. 103. Videte nunc, quam versa & mutata in pejorem partem sint omnia.

Acies retro versa. V. ACIES.

Amor versus in tædia. Ovid. 3. Epist. 139

Armis versis pugnare, est Mutatis armis pugnare. Caper Grammaticus, Inversis armis pugnasse gladiatores non est dicendum, sed versis, id est transmutatis: sic non inversis pannis agitare aurigas, sed versis. Turnebus.

Equis versis animosus Parthus. Hor. 1. Carm. 19. 11.

Fas verum atque nefas. Virg. 1. Georg. 506.

Gradu verso discedere. Ovid. 4. Met. 338.

Hostes versis fuga. Virg. 3. Georg. 120.

Leges abolitæ & funditus versæ. Tacit. 3. Ann. 36.

Mens mea versa est cum fortuna. Ovid. 4. de Pont. 9. 90.

Regna ab imo versa. Senec. Hippol. 4.

Sententia retro versa. Virg. 10. Æn. 7.

Status civitatis versus, Everfus, mutatus. Tacit. 1. Ann. 4.

Vice versa. V. VICIS.

Versus, Propensus. Liv. 40. 5. Totus in Persea versus pater, cum eo cogitationes ejus rei. &c. V. VERTEBRE se in aliquem.

Versus animi. Tacit. 4. Hist. 84. Qui versus animi, modo numen pavescere, modo minis adversantis populi terreri.

Versus, ūs. m. V. infra.

VERSIO, ōnis f. [τροπή] Plin. lib. 8. cap. 33. Nec pupillæ motu, sed totius oculi versione circumspicit. al. Versatione.

VERSORIA, æ. f. ut, Versoriam capere, i. e. Reverti. Plaut. Trin. 4. 3. 19.

Quin tu, quod perii, periisse ducis: cape versoriam,

Recipe te ad herum. Ubi Turnebus Versoria, inquit, est funis,

quo vertitur velum. Nam eos ferre non possum, subdit idem, qui recentem illam pyxideculam naviculariorum, atavorum memoria inventam, explicant. V. Jos. Scalig. ad Manil. 3. 679.

VERSURA, æ. f. [τροπή] a Verto, Ære. dicitur, quum aliquid vertitur: h. e. Conversio. Varr. 1. de R. R. cap. 46. Propter ejusmodi res, admiranda discrimina sunt naturalia, quod ex quibusdam foliis, propter eorum versuram, quod sit anni tempus dici possit, ut olea, & populus alba, & salix. Horum enim folia quum converterunt se, solstitium dicitur fuisse. [Puto Disci possit scribendum.

Vorsura per o, pro Versura fere semper apud Comicos scribitur.

Versura, [καμπή] scriptoribus agriculturæ dicitur, quum boves in arando, post peractum legitimum sulcum, circumaguntur, vertunturque.

Columel. lib. 2. cap. 2. Ibid. cap. 18.

Versura, pro Sulco ipso. Columel. lib. 2. cap. 2. sub finem, de bubulco, Sed nec in media parte versuræ consistat: detque requiem in summa, ut spe cessandi totum spatium bos agilius enitatur.

Versura, Flexus ipse angularum in ædificiis & parietibus exterior, ut est apud Vitruvium, lib. 3. cap. 1. & lib. 5. cap. 6. ad finem. Ibid. cap. 11. & cap. 12.

Versura, Rei pecuniariæ, seu fœnebris, vox, ut

Solvere versura. Ter. Phorm. 5. 2. 15.

Quid fiet? in eodem luto hæstas, versura solves,

Geta: præfens quod fuerat malum, in diem abiit: plagæ crescunt, Nisi prospicias. i. e. Debitas tandem poenas dabis etiam cum fœnore. Simili conditione atque ii solent, qui ut syngrapham unam dissolvant, & una cautione se liberent, pecuniam mutuam majori fœnore iterum accipiunt. Indies enim deteriorem conditionem suam faciunt, quod frugi homines non solent. Hæc Budæus.

Dissolvere sine versura. Cic. 1. Tusc. 100. Ego vero illi maximam gratiam habeo, qui me ea poena multaverit, quam sine mutatione & sine versura possem dissolvere. Al. Usura.

Facere versuram. Cic. 5. Att. 1. Salaminii, cum Romæ versuram facere vellent, non poterant, quod lex Gabinia vetabat. Idem 4. Verr. 186. Inspeciebamus Syraculis a Carpinatio confectas tabulas fœciæ, quæ significabant multis nominibus eos homines versuram a Carpinatio fecisse, qui pecuniam Verri dedissent. i. e. Multis de causis pecuniam fœneratitiam sumpsisse. Hæc Bud. [Immo Multis capitibus, vel articulis, ut ajunt.

Versuram facere, vel solvere versura (inquit Donatus) est Creditorem mutare, & fœnus fœnore dissolvere. Festus, Versuram facere, Mutuam pecuniam sumere, ex eo dictum est, quod initio qui mutuabantur ab aliis, non ut domum ferrent, sed ut aliis solverent, velut verterent creditorem.

Cic. pro Flacc. 48. Negavit sese omnino versuram ullam fecisse Romæ. Idem pro Font. 1. A quibus versuras tantarum pecuniarum factas esse dicunt?

Ab Epicuro versura facienda est. Sen. Epist. 19. sub finem.

VERSILIS, e. Adj. Facilis ad vertendum. ut,

Versilis profunditas. Mart. Capell. 4. p. 135.

VERTEBRA, æ. f. sec. c. [σπονδυλῶν, περίοχη, Gl. L. G.] Ubi summæ ossium partes non æqualiter finiunt, sed quibusdam crassioribus nodis conglobatæ, & substringuntur facilius nervis, & tutius vertuntur, inquit Perottus.

Plin. lib. 11. cap. 1. Imbricatis flexilibus vertebis.

Pedum crurumque resolutæ vertebrae. Senec. in Controvers. 33.

VERTEBRATUS, a, um. Adj. [σπονδυλωδής] In vertebrae modum tornatus. Plin. lib. 11. cap. 37. Sed quibus cervix e multis vertebratiffue orbiculatim ossibus flexilis ad circumspæctum, articulorum nodis jungitur.

Idem lib. 34. cap. 8. Dente vertebrato.

VERTIBULUM, i. n. Idem quod Vertebra. Laëtant. de Opific. Dei, cap. 5. Summas eorum partes crassioribus nodis conglobavit, ut & substringi nervis facilius, & verti tutius possent: unde sunt vertibula nominata.

VERTICULUM; i. n. [σπινθηρ] Instrumentum, quod fuso adhibetur ut facilius vertatur. Lucil. apud Non. 3. 103.

VERTICULUS, i. m. Idem. Solin. cap. 47. Verticuli spinæ ipsius latitudinem semipedem sunt supergressi.

VERTICULA, æ. f. Verticulas, ἄρθρα, inquit Festus, quum dixit Lucilius, Articulos intelligi voluit.

VERTICILLUM, i. n. live VERTICILLUS, i. m. dimin. [σπονδυλίον, περιστρεφόμενον, Gl. L. G. σπονδυλῶν, G. L.] Plin. lib. 37. cap. 2. In Syria quoque feminas verticillos inde facere & vocare harpaga, quia folia & paleas, vestiumque fimbrias rapiat.

Verticilla, Insecti species, inquit Budæus

VERTICILLATUS, a, um. Adj. [σπονδυλωδής] Celsus lib. 8. cap. 1. Superius autem humeri caput, rotundius, quam cetera ossa, verticillatis scapularum ossibus inseritur. Legitur & Verticulatus. Hoc etiam Vertibulatus dici potest, quoniam Vertibulum & Vertebra pro spondylis accipiuntur: & Vertebratum. Budæus. V. Morgagni epist. 2. in Cels. p. 580. & 594. [Qui Vertici lati scapularum ossis legendum docet, nisi fallor.

Non enim jam ad manus est liber. Legebam Cervici.

VERTIGO, inis. f. [σπινθηρ, ἄλιος, Gl. G. L.] Conversio, rotatio. Plin. lib. 8. cap. 40. de cane invadente elephantum, Hinc & illinc artificia dimicatione, qua maxime opus esset, infestans atque evitans, donec assidua rotatum vertigine afflixit, ad casum ejus tellure concussa.

Cæli vertigo, apud Plinium, teste Budæo. Plin. lib. 2. cap. 3. Tantæ molis rotatæ vertiginæ assidua. Ibid. cap. 8. Æterna mundi vertigine.

Rerum vertigine attonitus. h. e. Mutatione. Lucan. lib. 8. 16.

Molli vertigine membra rotare. Claud. 2. in Eutrop. 359.

Torta vertigo. V. Tortus, in TORQUO.

Vertigo, [σκατισμός, Gl. L. G.] Morbus capitis, quo qui affecti sunt, oculis caligant, & quavis de causa succidunt. Dicta, quod ob oculos eorum verticosa quædam & rotatilia circumagi videantur. Plin. lib. 20. cap. 17. Vertigines a partu cum semine cucumeris & lini pari mensura trinum digitorum, vini albi tribus cyathis discutit. Idem lib. 7. cap. 6.

A conceptu decimo die dolores capitis, oculorum vertigines, tenebræque. Juvenal. 6. Sat. 303.

Ut deficiat vix sine vertigine quadam, simul oculorum animique, possit. Livius lib. 44. pag. 559. Feyrabend. Ut dicitur Mens calligare. H. St.

Exitant cap. 6.

VERTIGINOSUS, a, um. vel VERTICULOSUS, Adj. [ἀλιγνώδης, Gl. G. L.] Adj.

Adj. Vertigine laborans. Plin. lib. 23. 2. Acetum scillinum vertiginosis perquam utile.

VERTIGINO, vel **VORTIGO**, [ἀλγισμός, Gl. L. G.] āre. Circumrotari. Tertull. de Pallio cap. 3. Ocelli, immoluminis puncta, vertiginant.

VERTICINOR, [τροφῆμαι, σκοτῆμαι] Gloss. Græcolat.

VERSCOLOR, ōris. Adj. [περικόλλω, Gl. L. G.] dicitur, Quod mutat colorem, ut est cauda pavonis, & collum columbæ, & aqua maris. V. Vallam lib. 6. cap. 53. & Paulum. D. de aur. & arg. legat. 1. Pediculis. §. Labeo. Cic. 3. de Finib. 18. Plumæ versicolores columbis.

Vericolor etiam Quod variis coloribus constat: quasi eos mutare invicem videatur. Livius 34. 1. scribit Punico bello interdictum fuisse mulieribus ne versicoloribus vestibus uterentur, i. e. coloris varietate distinctis.

Armis versicoloribus, apud Virgilium 10. Æn. 181. Servius exponit Depictis: per quod bellicosus ostenditur. [Deest negatio, Non bellicosus. De clypeo vel scuto, loqui puto. V. Liv. 7. 10.]

Cultu versicolore decens. Ovid. 5. Fast. 356.

Maculæ versicolores, non Quæ mutant colorem, sed Quæ diversorum sunt colorum. Plin. lib. 36. cap. 6. Versicolores quidem maculæ, & in totum marmorum apparatus Menander etiam, diligentissimus luxuriæ interpret, primus & raro attigit.

Pluma versicolor. Propert. lib. 3. 7. 50.

Varietas versicolor & numerosa. Plin. lib. 9. cap. 17.

VERSCOLORIUS, a, um. Adj. Idem. 1. 32. §. 7. D. de auro arg. mundo, &c.

VERTICORDIUS, a, um. Adj. Val. Max. lib. 8. cap. 15. 12. De Sulpicia, Quum Senatus censuisset ut Veneris verticordiæ simulacrum consecraretur, quo facilius virginum mulierumque mens a libidine ad pudicitiam converteretur, &c.

VERSIFORMIS, e. Adj. Varias formas recipiens. Tertull. de Pallio cap. 2. Totum versiforme est.

Cupido versiformis. Mart. Capella 9. p. 310.

VERSPISELLIS, e. Adj. [χαμαιδών, Gl. L. G. & G. L.] Chamæleon proprie, item Quod facile vertit pellem, hoc est quomodolibet vultum & faciem mutat: unde pro Astuto & callido simulatore poni solet. Plaut. Amph. prol. 123.

— eccum Jupiter

In Amphitruonis vertit sese imaginem,
Omnesque eum esse censent servi, qui vident:
Ita versipellem se facit quando lubet. Idem Pers. 2. 2. 48.

Ne ubi capillus versipellis fuit, foede semper servias. Lucilius,

At libertinus tricornius Syrus ite ad mastigas, quicum versipellis nō, & quicum commuto omnia. Non. 1. 173.

Versipellis, [ἀνδροειδής, Gl. L. G.] Plin. lib. 8. cap. 12. Homines in lupos verti, rursumque restitui sibi, falsum esse confidenter existimare debemus: aut credere omnia, quæ fabulosa tot sæculis comperimus. Unde tamen ista vulgo infixæ sit fama in tantum ut in maledictis versipelles habeant, indicabitur.

Compar. Porc. Latro in Catil. in Script. Lat. Vol. 2. Nihil fuit isto monstro versipellius.

VERSPIELLIO, ōnis. m. in Gl. L. G. Item. Versipillo, Vertipillo, in Græcolat.

VERSO, [σπείρω, Gl. L. G. & G. L.] āre. fræquent. Frequenter vertere. Quintil. lib. 6. cap. 4. Versati & adusti pisces, & postero die appositi. Plin. lib. 14. cap. 8. Uvæ, ter die versatæ per triduum, quarto exprimuntur.

Versare orbem saltatorium. Cic. in Pison. 22. In quo ne tum quidem, quum illum suum saltatorium versaret orbem, fortunæ rotam pertimescebat.

Omnia fors versat. Virg. 9. Ecl. 5.

Auctores versare, Frequenter evolvere. Hor. de Arte Poet. 269.

Causas versare. Cic. in Orat. 31. Sed ita, ut rerum explicator, prudens, severus, gravis: non ut in iudiciis versaret causas, sed ut in historiis bella narraret.

Rem eandem multis modis sæpe versare. Cic. in Orat. 217.

Vultus versare in omnia. Ovid. 3. Trist. 9. 21.

Verba versare. Cic. 4. de Fin. 56. Homo igitur acutus, causam non obtinens, repugnante natura, verba versare cœpit.

Versare testes. Quintil. lib. 5. cap. 7. Multum domi ante versandi, ac variis percontationibus, quales haberi ab adversario possunt, explorandi sunt. De testibus.

Versare aliquid, Tractare. Quintil. lib. 7. cap. 4. Finitio plerumque legibus tisdem, quibus conjectura, versatur.

Dolo versare, pro Evertere. Virg. 2. Æn. 62. Servius. Al. Dolos.

Oves versare, pro Pascere. Virg. 10. Ecl. 68.

Pecuniam versare, pro Tractare. Suet. in Galb. cap. 9.

Terram versare, Arare, fodere. Virg. 1. Georg. 119.

Aliquem versare, pro Deludere. Plaut. Pers. 5. 2. 17. Idem Bacch. 4. 5. 6.

Versabo ego illum, hodie, si vivo, probe.

Hominem regere ac versare. Lucret. lib. 3. 165.

Cura, quæ nunc te coquit & versat. Cic. de Senect. 1.

Animum versat cupido regni, vel Pudor. Liv. 1. 17. Idem 25. 3. h. e. Exagitat, variis cogitationibus agit.

Animum versare in omnes partes. Virg. 4. Æn. 630.

Animum versare per omnia. Idem 4. Æn. 286.

Animum muliebrem versare in omnes partes, Precibus & minis tentare, ut faciat quod volumus. Liv. 1. 58.

Animos militares versare. Curt. 5. 10. 9. Interim qui Persas sollicitarent mittuntur: hinc spe, hinc metu, militares animos versabat.

Consilia nova versare pectore. Virg. 1. Æn. 661.

Dolorem corde versans. Stat. 1. Theb. 249.

Dolos versare. Virg. 2. Æn. 62. i. e. Tractare. Servius.

Mentem suam versare ad fraudem. Cic. pro Cluent. 70. Ad omnem malitiam & fraudem versare mentem suam hæc secum cogitans cœpit.

Naturam suam versare & regere ad tempus. Cic. pro Cœl. 13.

Pectora versat illis pudor. Liv. 2. 45.

Pectora amor versat. Ovid. 1. Amor. 2. 8.

Se versare. Cic. 3. Verr. 133. Versat se, quarit quid agat.

Se in utramque partem versare. Cic. 4. Verr. 74. Itaque æstuabat dubitatione: versabat se in utramque partem, non solum mente, verum etiam corpore.

Se huc atque illuc versare. Cic. 5. de Fin. 86. Id quæres, inquam, in quo utrum respondebo: verfest te huc atque illuc necesse est.

Sese versat animus. Cic. de Univers. 23. Seseque ipse animus versans, divinius, semperiternus, sapientique vite indicat exordium.

Spes occultas versaret animo. Tacit. 2. Hist. 78.

Versare, Animo volvere, considerare. Hor. in Arte Poet. 39.

Sumite materiam vestris, qui scribitis, æquam
Viribus, & versate diu, quid ferre reculent,
Quid valeant humeri. Virg. 5. Æn. 408.

Huc illuc vincolorum immensa volumina versat. i. e. Considerat, ait Servius.

Secum in animis versare. Liv. 3. 34.

Versare in corde, Cogitare. Plaut. Trin. 2. 1. 1.

In amoris rota versari. Passive. Plaut. Cistell. 2. 1. 4.

In turbinem versari, Passive item dixit Senec. de Ira, 3. cap. 6. Pars superior mundi & ordinationis, ac propinqua sideribus, nec in nubem cogitur nec in tempestatem impellitur, nec versatur in turbinem, omni tumultu caret.

VERSOR, [σπείρω, ἀγίω, ἀγρεύω] āri. deponens, In aliqua re assiduus esse. Cic. pro Milon. 53. Qua in fundo, propter infanas illas substructiones, facile mille hominum versabatur valentum adversari.

Versari ad. V. A. D.

Ad solarium versari. V. A. D.

Ante oculos alicui versari. Cic. 7. Verr. 93. Versatur mihi ante oculos indignitas calamitatis.

Ante oculos imago versatur nobis. Lucret. lib. 2. 112.

Cum aliquo versari in. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 48. Cum his in præliis versabantur.

Cum animis versari. Cic. 1. de Divin. 115. Qui quia vixit ab omni æternitate, versatusque est cum innumerabilibus animis, omnia, quæ in natura rerum sunt, videt.

Nobiscum versari jam diutius non potes. Cic. 1. in Catil. 10.

Inter aliquos sine dedecore versari. Cic. 10. Att. 7.

Intra mœnia hostis versatus est. Cic. Post redit. in Senat. 10.

In acie versari. Cic. 1. Off. 81. Temere autem in acie versari. & manu cum hoste configere, immane quiddam & belluarum simile est.

In angustiis. Cic. 2. de Finib. 28. In magnis interdum versatur angustiis.

In animis versatur timor. Cic. 1. de Finib. 51. Itaque non ob ea solum incommoda, quæ eveniunt improbis, fugiendam improbitatem putamus, sed multo etiam magis, quod cujus in animo versatur, nunquam finit eum respirare, nunquam acquiescere.

In artibus ingenuis versari, Occupari. Cic. 4. Fam. 3.

In arte sordida versari. Cic. 1. Off. 150.

In consiliis præclarissime, ac administratione Reipublicæ versari. Quintil. in præc. lib. 1.

In corde meo versatur cupido, apud Plaut. in Pœn. 1. 1. 68. Et Most. 1. 3. 34.

In discrimine. Cic. pro Quint. 92. Ea res enim nunc in discrimine versatur, utrumne possit se contra luxuriam, ac licentiam; rusticane illa atque inculata parcimonia defendere: an deformata atque ornamentis omnibus spoliata, nuda cupiditatis, petulantique addicator. Ubi alii qui legunt In discrimen: nam utrumque eleganter efferri potest.

In errore uno versari. Plin. 3. Epist. 11. extr.

In errore verborum versari. Cic. pro Cluent. 50. Eos enim vere possumus dicere esse dejectos, annon? Quum voluntas & consilium & sententia interdicti intelligatur, imprudentiam summam aut stultitiam singularem putabimus in verborum errore versari?

In inanitate summa. Cic. 3. Tusc. 3. In summa inanitate versatur, confectaturque, nullam eminentem effigiem virtutis, sed adumbratam imaginem gloriæ.

In loco aliquo. Cic. 7. Verr. 144. Versabatur in Sicilia, longo intervallo, alter.

In loco difficili versari, pro eo quod vulgo dicitur In difficultate esse. Cic. de Nat. Deor. Difficili in loco versor. i. e. Hic locus est difficilis explicatu. Idem 3. de Nat. Deor. 85. Invita in hoc loco versatur oratio.

In malis. Ter. And. 4. 1. 25.

In memoria hominum & sermone versari. Plin. 2. Epist. 1.

In mente & cogitatione aliqua versari. Cic. pro Cluent. 69. Quæ pecunia, simulatque ad eum delata est, homo impurissimus statim cœpit in ejusmodi mente & cogitatione versari, nihil esse suis rationibus utilius, quam Oppianicum condemnari.

In munere suo versari, Suo munere fungi. Cic. de Fato 11. Non enim credo nullo percepto, aut ceteros artifices versari in suo munere, aut eos, qui divinatione utantur, futura prædicere.

In ore vulgi, atque in communibus proverbiiis versatur illius nequitia. Cic. 3. Verr. 121. Vos illud vellem recordari, istius nequitiam & iniquitatem, tum in ore vulgi, atque in communibus proverbiiis esse versatam.

In publico versatus. Tacit. 15. Ann. 59.

In periculis amicorum caste versatur labor meus. Cic. pro Lege Manil. 1. Et meus labor in privatorum periculis caste integreque versatus, ex vestro iudicio fructum amplissimum est consecutus. V. INTEGRÆ.

In quæstione aliqua acute versari. Cic. 4. Tusc. 11. Stoici mihi videntur in hac quæstione versari acutissime.

In quæstu, & compendio versari. Cic. 5. Verr. 109.

In ratione vitæ versari. Cic. pro Font. 27.

In re aliqua versari. Cic. 4. Acad. 110. Item si de officio multisque aliis de rebus, in quibus versatur, exercitatusque sit, nescire se dicat.

In re adversa versari. Plaut. Pseud. 2. 4. 55.

In rebus & usu versari. Cic. 6. Fam. 10.

In rebus exulceratis versari. Cic. 1. Fam. 1. Ut in rebus multo ante, quam profectus es, ab ipso rege, & ab intimis, ac domesticis Pompeii clam exulceratis, deinde palam a Consularibus exagitatis, & in summam invidiam adductis, ita versamur.

In salute atque auxilio ferendo versari. Cic. pro Quint. 33. Eos porro qui defendere consueverunt, vides accusare: & ea ingenia converti ad perniciem, quæ antea versabantur in salute atque auxilio ferendo.

In summa severitate versari. Cic. 4. in Catil. 7.

In subfelliis utrifque bona fide versari. Cic. 13. Fam. 11. Deinde versatus in utrifque subfelliis, optima & fide, & fama, jam ante hanc commutationem Reip. petitioni sese dedit.

In suis summis versari. Cic. pro Rosc. Com. 22. Roscio cur tanti fuerit causam

causam requiro Egebat? immo locuples erat: debebat? immo in suis summis versabatur. i. e. Multas pecunias habebat, & nihil debebat. Hæc Budeus. Alii legunt Nummis.

In tenebris versari. Cic. pro Planc. 42.

In timore ruinæ. Cic. 2. Att. 4. Sed ita tamen ut nihil minus velim, quam Pomponium & puerum versari in timore ruinæ.

In varietate magna causa versata est. Cic. 6. Fam. 2. Quod maiore in varietate versata est adhuc tua causa, quam homines aut volebant, aut opinabantur.

In vicinitate. Cic. 4. Acad. 138. Nam qui summum bonum dicunt id esse si vacemus omni molestia, eos invidiosum nomen voluptatis fugere, sed in vicinitate versari.

In vita versatur incititia. Cic. 4. Acad. 146. Deinde ita teneri, si sciens falleret: quod incititia multa versaretur in vita.

In labiis primoribus modo versabatur mihi. Plaut. Trin. 4. 2. 65.

In oculis animoque versatur mihi hæc res. Cic. 7. Verr. 143. Nunquam tibi populi Rom. absentis dignitas, nunquam species ipsa huiusmodi multitudinis, in oculis animoque versata est?

Circa res omnes versatur rhetorice. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Inter manus versari liber dicitur, Qui lectores invenit. Cic. 8. Fam. 3. Genere tamen quod ad nos pertineat, & διδασκαλίαν quandam, ut versetur inter manus, habeat.

In vestigatione veri versari. Cic. 1. Off. 19. Quæ omnes artes in veri vestigatione versantur. Al. Investigatione.

Versatur malum alicujus domi. Plaut. Mostel. 1. 3. 34. Quod malum versatur domi meæ?

Bellum vel Clades, versatur alicubi. Cic. 5. Verr. 45. Quænam in Sicilia tanta clades, aut quod bellum tam diuturnum, tam calamitosum te Prætor versatum est?

Dolo versari, pro Dolo agere. Ulpian. in l. Si fidejussor. D. Mandat. vel contra.

VERSANS, antis. Lucret. 6. 125. Turbine, versanti magis ac magis undique, nubem Cogit. Ovid. 5. Met. 134. Versans lumina. Adde Cic. 3. de Nat. Deor. 93.

VERSATUS, a, um. Partic. [σπερδής] ut, Fuso versato ducere stamina. Ovid. 4. Met. 221. Corporis versati lassa ossa. Ovid. 1. Amor. 2. 4. Membra versata toto toro. Juven. 13. Sat. 218. Versatus in ea re fatis. H. St. Vellem addito exemplo firmasset.

VERSABUNDUS, a, um. Adj. Quod in gyrum vertitur. Lucret. lib. 6. 437. Versabundus enim turbo descendit, &c. Adde Vitruv. lib. 9. cap. 7.

VERSATIO, ōnis. f. [διδασκαλία] Plin. lib. 8. cap. 33. Nec pupillæ motu, sed totius oculi versatione circumaspicit. Rerum fursum ac deorsum euntium versatio. Senec. de Tranquil. c. 11. extr.

VERSABILIS, e. Adj. Senec. de Tranquil. vitæ 11. Scito ergo omnem conditionem versabilem esse. Fortuna versabilis. Curt. 5. 8. 15. Apud Amm. Marcell. sæpe Versabilis, & quidem in plerisque locis, ubi non minus Versatilis locum habere puto: veluti ubi dicit Versabiles motus fortunæ. Vide Indicem Francf. H. St.

VERSABILITAS, atis. f. Saresb. 3. 12. Versabilitate ingenii Protea vincere.

VERSATILIS, e. Adj. [διδασκαλία] Quod huc & illuc versatur: sive Quod idoneum est ut versetur. Plin. lib. 36. cap. 18. Idem molas versatiles Volsiniis inventas, aliquas & sponte motas invenimus in prodigiis. Acies versatilis. Curt. lib. 4. 13. 32. Adeoque aciem versatilem posuit, ut qui ultimi stabant ne circumirentur, verti tum, & ad frontem circumagi possent. Ingenium versatile. Liv. 39. 40. de Catone, Huic versatile ingenium sic pariter ad omnia fuit, ut natum ad id unum diceret, quodcunque ageret. Templum mundi versatile. Lucret. lib. 5. 1435. At vigiles mundi magnum & versatile templum, &c.

VERSUS, ūs. m. [σχεδόν, Gl. L. G. & G. L.] Linea vulgo vocatur. Plin. 3. Epist. 5. ad Macrum. Idem lib. 4. Non paginas tantum epistolæ, sed etiam versus, syllabasque numerabo. Cic. pro Rabir. Post. 14. Glaucia solebat, homo impurus, sed tamen acutus, populum monere, ut quum lex aliqua recitaretur, primum versum attenderet. conf. **VERSICULUS**. Pronuntiare versus multos. Cic. 1. de Orat. 261. Qui etiam, conjectis in os calculis, summa voce versus multos uno spiritu pronuntiare consuebat.

Versus, Carmen dicitur, quod dum sit, verba ipsa varie huc atque illuc vertantur. Cic. pro Arch. 23. Nam si quis minorem gloriæ fructum putat ex Græcis versibus percipi, quam ex Latinis, vehementer errat. Idem 5. Verr. 77. De qua muliere versus plurimi supra Tribunal & supra Prætoris caput scribebantur. Virg. 2. Georg. 385. Necnon Aufonii Troja gens missa coloni Versibus incomptis ludunt, risuque soluto. i. e. Carminibus, inquit Servius, Saturnio metro compositis: quod ad rhythmum solum vulgares componere consueverunt. [Dicitur a Versis retrolineis, ut hæc a Versibus agri.

Versus, orationis est vitium. Cic. in Orat. 67.

Æterni versus, Qui nunquam peribunt. Lucret. lib. 1. 123.

Canori versus. Hor. 2. Epist. 2. 76.

Catenati versus ex pluribus asperime coeuntibus inter se syllabis. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Clari parum versus, Subobscuri. Hor. de Arte Poet. 448.

Concinnior versus. Hor. 2. Epist. 1. 74.

Confragosi versus. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Diferti versus. Martial. lib. 6. 14. in Laberium.

Duri versus. Hor. de Arte Poet. 445.

Inculci versus & male nati. Hor. 2. Epist. 1. 233.

Inertes versus. Hor. de Arte Poet. 445.

Inopes rerum versus. Hor. de Arte Poet. 322.

Intercalaris versus. V. **INTERCALO**.

Laboriosus versus. V. **LABOR**, ōris.

Lascivus versus. Martial. lib. 10. 64. ad Pollam.

Lepidus versus. Catull. ad Flavium, 6. 17.

Longi versus. V. **LONGUS**.

Malus versus. Cic. in Pison. 73.

Scaber versus. Macrobi. lib. 6. Saturn. cap. 3. Nemo ex hoc viles putet veteres poetas, quod versus eorum scabri nobis videntur.

Solutus versus. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Suavidicis versibus edere aliquid. Lucret. lib. 4. 181.

Teres versus. Lucan. ad Pison. 236.

Amplecti cuncta versibus. Virg. 2. Georg. 42.

Componere versus. Hor. 1. Serm. 4. 8.

Conficere numerum & versum. Cic. 3. de Orat. 750. In ipsa oratione quasi quendam numerum versumque conficiunt.

Contendere alternis versibus. Virg. 7. Ecl. 23.

Coopertus famosis versibus. Hor. 2. Serm. 1. 68.

Deducere versum. Ovid. 1. de Pont. 5. 13.

Dicere versus. Virg. 5. Ecl. 2.

Dicere aliquid versu. Hor. 1. Serm. 5. 87.

Dicere ornatissimis atque optimis versibus de re aliqua. Cic. 1. de Orat. 69.

Dictare versus. Hor. 1. Serm. 4. 10.

Ducere versus, Scribere. Ovid. 5. Trist. 12. 63.

Edere aliquid versibus. Lucret. lib. 1. 122.

Effutire leves versus. Hor. de Arte Poet. 231.

Evolvere molles versus, Legere lasciva carmina. Ovid. 2. Trist. 307.

Exponere versibus aliquid. Hor. de Arte Poet. 89.

Facere versus in. Cic. 7. Verr. 80. Versus, qui in istius cupiditatem facti sunt. Hinc Versificus & Versifico.

Facitare versus. Hor. de Arte Poet. 470.

Fingere versus. Hor. de Arte Poet. 382.

Fundere versus ex tempore. Cic. 3. de Orat. 192. Solitus est versus hexametros, aliosque variis modis atque numeris fundere ex tempore.

Illustrare aliquid versibus. Lucret. lib. 1. 138.

Includere versu verba. V. **INCLUDO**.

Juvenari teneris versibus. i. e. Juveniliter lascivire & loqui versibus molibus, suavis & delicatis. Hor. de Arte Poet. 247.

Lædere aliquem tristi versu. Hor. 2. Serm. 1. 21.

Ludere incomptis versibus. Virg. 2. Georg. 386.

Nectere ludenti versu carmina. Lucan. ad Pison. 152.

Oblinere aliquem atris versibus. Hor. 1. Epist. 19. 30.

Perfcribere versum puris verbis. Hor. 1. Serm. 4. 54.

Persequi versu aliquid. Virg. 3. Georg. 339.

Positi commode versus. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Si versus pronuntiatus est syllaba una brevior aut longior, exsibilatur, exploditur. Cic. in Parad. 3.

Ructari sublimes versus. Hor. de Arte Poet. 457.

Scribere versus. Hor. 1. Serm. 9. 23.

Scribere versibus. Cic. 1. Fam. 9. Scripsi etiam versibus tres libros de temporibus meis.

Solvere versus. Quintil. lib. 1. cap. 9.

Surgit pagina versu. Ovid. 1. Amor. 1. 17.

Tornati versus. Hor. de Arte Poet. 441. Bentlejus legit, Male ternati. [Male, opinor. V. in **TORNO**, & **INCUS**.

Versus, pro Cantu avium. Plin. lib. 10. cap. 49. Meditantur aliæ juveniores, versusque, quos imitentur, accipiunt. De lusciniis.

Versus, Species quædam motus est, cujus multa genera tripudiatores frequentant. Plaut. Stich. 5. 7. 2.

Si isthoc me versu viceris, alio me provocato. Monuit Turneb.

Versus in agricultura, est Sulcus a fronte ad finem perductus. Varr. lib. 1. de R. R. cap. 10. In Hispania ulteriore meriuntur jugis, in Campania versibus, apud nos in agro Romano ac Latino jugeris. Jugum vocant, quod juncti boves uno die exarare possint. Versum dicunt

centum pedes quoqueversum, quadratum. Jugerum, quod quadratos duosactus habeat. Columel. lib. 2. cap. 2. Bubulcum autem per proficissum ingredi oportet, alternisque versibus obliquum tenere aratrum.

V. Scalig. Conject. in Varr. p. 73.

Versus remorum, pro Ordine. Virg. 5. Æn. 119. Gallicum vulgus dicit rang, vel rangée. Et Liv. 45. 35. Regia nave, ingentis magnitudinis, quam sedecim versus remorum agebant.

Arborum versus, pro Ordinibus. Virg. 4. Georg. 144.

Favorum versus. Plin. lib. 11. cap. 10.

Foliorum versus. Plin. lib. 15. cap. 20.

VERSICULUS, i. m. dimin. [σχεδόν, Gl. G. L.] Linea, quam vocant. Cic. ad Brut. 14. Breves tuæ litteræ: breves, dico, immo nullæ: tribusne versiculis, his temporibus, Brutus ad me? Idem 2. de Legib. 14.

Quæ præsertim uno versiculo Senatus puncto temporis sublata sint. Transversus versiculus. Cic. 5. Att. 1. Nunc venio ad transversum illum extremæ epistolæ tuæ versiculum. Quum pagina versibus, recto ordine subsequentibus, completa, nihil ultra capit: tum, si quid ejusmodi superest, quod multorum verborum non sit, scribere solemus de transverso.

Versiculi, Versus poematii. Cic. 3. Att. 6. Epistolas mihi pronuntiabat versiculis facietis, ad familiares missas a Corintho.

Molliculi versiculi ac parum pudici. Catul. ad Aurelium, 17. 8.

Euntes mollius versiculi. Hor. 1. Serm. 10. 58.

Scribere versiculos. Hor. Epod. 11. 2.

VERSIFICUS, a, um. Adj. Solinus cap. 16. Studium musicum indeceptum, quum Idæi Dactyli modulos, crepitum ac tinnitu æris deprehensos, in versificum ordinem transulissent.

VERSIFICE, Adv. Saresb. in Metalog. 1. 3. Versifice dicere.

VERSIFICO, [σχεδιάω, Gl. G. L.] are. Versus facere. Quintil. lib. 9. cap. 4. Nam & versificandi genus est omnibus sermonibus unam legem dare.

Fatiloquia versificare. Apul. de Deo Socrat. p. 102. Elmenh.

VERSIFICATUS, a, um. Partic. Lucil. apud Non. 13. 2. Multa homines portenta in Homero versificata, monstra putant, &c.

VERSIFICATIO, ōnis. f. [σχεδίασις, Gl. L. G.] Quintil. lib. 9. cap. 2. Abusive in versificationis ac sermonum imitatione servatur. Ibid. cap. 4.

VERSIFICATOR, ōris. m. [ἐκποιοὺς] Quintil. lib. 10. cap. 1. Versificator, quam poeta, melior Cornelius Severus.

VERSUS, Præpositio, Accusativum requirit, & semper postponitur. Cic. 11. Fam. 27. Et initio belli Civilis, quum Brundisium versus ires ad Casarem, venisti ad me in Formianum. Idem 1. de Divin. 77. Quum Arretium versus castra movisset.

Habet quandoque adjunctam præpositionem; ut, Ad Occidentem versus, In forum versus: & tunc est Adverbium, ut Vallæ placet. Cic. de Amicit. 96. Is primum instruit in forum versus agere cum populo. Vetus exemplar habet Versibus. Liv. 1. 18. Deductus in arcem, in lapide ad Meridiem versus confedit.

Versum ad eum. Plaut. Epid. 2. 2. 63.

Cœpi rursus versum ad illas pauxillatim accedere. [Nisi dictum est Rursus, visum, ut Ultra citroque, vel Huc illuc. Quoquo versus, i. e. In unamquamque partem & quocunque. Varr. 1. de R. R. cap. 10. Cæf. 7. Bell. Gall. cap. 4. Quoquo versus legationes dimitti.

Sursum versus, Deorsum versus. Cato R. R. cap. 156.

Quum gradatim sursum versus reditur. Cic. in Orat. 135.

Et idem quasi sursum versus retroque dicatur. Cic. in Partit. 24.

Sursum versus. Lucret. lib. 2. 188.

Utroque versus, i. e. In utramque partem. Gell. lib. 5. cap. 12.

Undique versus. Gell. lib. 12. cap. 13. Quum vero omnes terras omnifariam, & undique versus circumfluat, nihil citra eum est.

VERSUTUS, a, um. Adj. Quod vertitur. Plaut. Epid. 3. 2. 35.

Verfutus es quam rota figularis.

Verfutus, [πελυπαῖον], Gl. L. G. & G. L. [πελυπαῖον, L. G.] Qui inconstanti quodam animi motu huc atque illuc varie & simulate fertur. Festus, Verfuti dicuntur, quorum mentes crebro ad malitiam vertuntur. Cic. 3. de Nat. Deor. 25. Verfutos eos appello, quorum celeriter mens verfatur. Cic. 2. de Fin. 53. Sed omnia callide referentem ad utilitatem, acutum, verfutum, veteratorem, &c. Et paulo post, Is enim, qui occultus & tectus dicitur, tantum abest, ut se indicet, perficiet etiam ut dolere alterius improbe facto videatur. Quid enim est aliud esse verfutum? Ovid. 11. Met. 312.

Verfuta quædam. Sic Strophæ Græcis (quo utuntur & Latini, præsertim, comici) ἀπὸ ἑστῆς, Callida impostura. Gall. item Une courvée. H. St. Verfutus & callidus. Cic. 3. de Nat. Deor. 25. Et Chrysippus tibi acute dicere videbatur, homo sine dubio verfutus & callidus.

Verfutus in differendo. Cic. 3. de Finib. 2. Neque enim, qui defendunt eam, verfuti in differendo sunt, nec qui contradicunt, causam difficilem repellunt.

Verfutus ingenii. Plin. lib. 7. cap. 12.

Malitia, est verfuta & fallax ratio nocendi. Cic. 3. de Nat. Deor. 75.

Tristitia verfuta & simulata. Cic. Post. redit. in Senat. 12. Nam ille alter Cæsonius Calventius ab adolescentia verfutus est in foro, cum eum, præter simulatam verfutamque tristitiam, nulla res commendaret.

Superl. Cic. 1. Off. 109. Quo in genere Lylandrum verfutissimam accipimus.

VERSUTE, Adv. [πανεργως] Callide. Cic. de Clar. Orat. 35. Nihil, ut ita dicam, subdole, nihil verfute, quod ille non viderit, nisi subtiliter dici, &c.

Dicere verfute & subtiliter. Cic. in Orat. 22.

Compar. Hoc si vobis verfutius, quam mea consuetudo defendendi fert, videbitur, sic existimetis, &c. Cic. pro Cæcin. 85.

Superl. Auguft. de Trinit. 15. cap. 20. Quidam acute respondit hæretico verfutissime interroganti.

VERSUTIA, æ, f. [πανεργια, πανεργια] Gloss. Latinogræc.

VERSUTILOQUUS, a, um. Adj. [κερδαλέολογος] Qui verfute loquitur. Cic. 3. de Orat. 152.

Num non vis hujus me verfutiloquas malitias: Videtis enim & Verfutiloquas, & Expectorat, ex conjunctione facta esse verba, non nata.

Malitiæ verfutiloquæ. Cic. in Orat. 160. Habeo istam ego perterricrepam. Idemque, Verfutiloquas malitias.

VERTEX, icis. m. [ἄλιξ, Gl. G. L.] a vertendo; & VORTEX, apud antiquos juxta Quintilianum lib. 1. cap. 7. de Orthographia, p. 90. Burm. qui primum Africanum per Vertices dixisse docet.

Vertex, [ἄλιξ ὕδατος, Gl. L. G.] Auctore Quintil. lib. 8. cap. 2. est Contorta in se aqua, vel quicquid aliud similiter vertitur. Liv. 28. 30.

Ut fugientem navem videres retro vertice intortam, victricibus illatam. Cavi vortices. Stat. 9. Theb. 503.

Densi vertices. Ovid. 6. Fast. 502.

Infanus vortex. Virg. 1. Georg. 481.

Rapidus vortex. Virg. 1. Æn. 121.

Turbineus vortex. Ovid. 8. Met. 556. V. TURBO.

Exæstuat unda vorticibus. Virg. 3. Georg. 241.

Involant amnes spumoso vertice silvas. Claud. Conf. Mall. Theod.

Tortus crebro vortice Halys. Ovid. 4. de Pont. 10. 48.

Volvit flumen vortices. Hor. 2. Carm. 9. 22.

Vertex [ἄλιξ, συροφὴ ἀνέμων] Vertices proprie dicuntur Contorti venti, ac rotati: a quibus fit qui Typhon, & Turbo vocatur, id est vibratus.

Vertice (inquit Apulejus in Cosmo p. 62. Elmenh.) torquetur humus arida & ab imo erigitur ad summum. V. ibid. seq. Lucret. lib. 1. 294. de ventis, Vertex tortus. Idem lib. 3. 631.

Vicinus involvens contorto vertice pontum

Amoris absorptus vertice. Catul. ad Mallium, 66. 107.

Vertices dolorum, dixit Cicero ex quodam poeta, 2. Tusc. 21. pro Vertigine, rotationeque, quæ in doloribus circumagit, lancinatque præcordia,

Nunc, nunc dolorum anxiferi torquent vertices,

Nunc serpit ardor.

Capitis vertex, [κεφαλῆς κορυφῇ, Gl. L. G. κορυφῇ ἀνθρώπου, G. L.] etiam dicitur: propter flexum capillorum. Testis est Quintil. lib. 8. cap. 2.

Inde, A vertice ad calcem, i. e. A principio ad finem. Plin. lib. 7. in præf. Quamdiu palpitans vertex, summæ inter cuncta animalia imbecillitatis indicium. Idem lib. 11. cap. 37. Vertices bini homini tantum.

Ab imis unguibus usque ad verticem summum. Cic. pro Rosc. Com. 20.

Criniger vertex. Claud. 1. in 1. Conf. Silich. 203.

Crinitus vertex. Stat. 9. Theb. 129.

Intonsus vertex. Stat. 6. Theb. 607.

Nudo vertice fulva cæsaries. Virg. 11. Æn. 642.

Rafus vertex. Juven. 12. Sat. 81.

Summo vertice intrabant humiles postes. Ovid. 8. Met. 638. al. Submisso.

Suppositio vertice ferre aliquid. Ovid. 3. Amor. 13. 28. Idem 2. Met. 712.

Vol. IV.

Vacuum verticem plus nimio attolens gloria. Hor. 1. Carm. 18. 15.

Feriam sublimi sidera vertice. Hor. 1. Carm. 1. 36. V. SIDUS.

Obstipare verticem. V. OBSTIPRO.

Palpitare vertex. V. PALPITO.

Rupit juncturas verticis gravi ictu. Ovid. 12. Met. 288.

Tollere late conspicuum verticem. Hor. 3. Carm. 16. 18.

Veniens ictus a vertice. Virg. 5. Æn. 444. V. a præpos. & paulo infra.

Pedum vertices [ἄλοι ἐν ποσσίν] Gl. Latinogræc.

Arboris vertex, [κορυφῇ] Plin. lib. 12. cap. 1. Arbor numerofo vertice. V. NUMERUS.

Celfo vertice quercus. Virg. 3. Æn. 679.

Numerosus vertex. Sil. lib. 6. 324.

Arcis vertex. Lucret. lib. 6. 750.

Montis vertex, [κεφαλῇ ὄρους, ἀκρόρειαν, Gl. L. G.] etiam dicitur Eminentiſſima montis pars: quod quæ ibi nascuntur, partim in dexteram, partim in finiftram vertantur. Virg. 1. Æn. 167.

—geminique minantur

In cælum scopuli: quorum sub vertice late Æquora tuta silent.

Saxi vertex. Virg. 4. Æn. 152.

Aerius vertex. Sil. lib. 1. 128.

Altus vertex saxi. Virg. 2. Æn. 308.

Excelsus vertex montis. Virg. 5. Æn. 35.

Nivali vertice attolens se Apenninus. Virg. 12. Æn. 702.

Planus vertex. Martial. lib. 1. 170.

Summus vertex. Virg. 2. Æn. 682.

Umbrosus vertex montis. Sil. lib. 5. 45.

Vertices, [ἄλοι] Altissimæ cæli partes, quas Græci Polos dicunt: quod circa hos mundus rotetur. Virg. 1. Georg. 242.

Hic vertex nobis semper sublimis: at illum

Sub pedibus Styx atra videt manesque profundi. Plin. lib. 2. cap. 15. Terra a verticibus duobus, quos appellaverunt polos. Cic. 2. de Nat. Deor. 103.

Extremusque adeo duplici de cardine vertex

Dicitur esse polus. Ex poeta.

Cæli vertex. Virg. 1. Æn. 220.

Verticem, pro Aquilone posuit. Virg. 2. Georg. 310.

Præsertim si tempestas a vertice silvis

Incubuit. Idem 1. Æn. 118.

—ingens a vertice pontus

In puppim ferit: &c. [Græci similiter κατὰ κορυφὴν usurpant. Quod idem est, ac Desuper, Ex superiore loco.

Vertices, Cardines, circa quos fores vertuntur.

VERTICOSUS, & VORTICOSUS, a, um. Adj. [ἰλιγώδης] Liv. 21. 5. Quidam vorticoso amni delati in hostes, ab elephantis obruti sunt.

Motus verticosus. Senec. Quæst. Nat. 7. 8. Turbinum motus vagus est, & disiectus & verticosus.

VERTUMNUS, i. m. Deus, qui præest rebus contrahendis, ac permutandis: vel ab anno verbo dictus, vel ab eo, quod anni vertentis poma percipiat. De hoc plura Propert. lib. 4. 2. 10. Hor. 1. Epist. ad Librum suum, 20. 1.

Vertumnus, Janumque, liber, spectasse videris. Propterea autem, quod hic Deus ad omnes figuras ac formas opportunus erat, credebatur etiam mentes hominum immutare ac varie efficere. itaque mobili ingenio & inconstantes natos homines, irato Vertumno itatos dicebant, ut Hor. 2. Serm. 7. 14.

—Vertumnis, quotquot sunt, natus iniquis. Ex Lambino.

Vertumni etiam dicebantur Gladiatores, qui equum mutabant, seque de uno in alterum trajiciebant. Propert. 4. 2. 35.

Est etiam Aurigæ species Vertumnus, & ejus,

Trajicit alterno qui leve pondus equo. V. Interpretes Petronianos ad cap. 24.

VERTUMNALIA, um. pl. Vertumni festa, mense octobri celebrata. V. Varr. de L. L. 5. 3.

VERU, indeclinabile in singulari, in plurali hæc Verua, [ὄβελας, ὄβελας] Gl. G. L.] Instrumentum ferreum cum cuspidē, quo carnes ad ignem torrere solemus. Virg. 2. Georg. 396.

Pinguique in verubus torrebimus exta columnis. Plaut. Rud. 1. 2. 46.

Prunæ subjiciunt verubus. Virg. 5. Æn. 103.

Salignis verubus transfixa exta. Ovid. 2. Fast. 363.

Veru natum est vere. Plaut. Rud. 5. 2. 15.

Namque hoc quidem vere natum est veru, ita in manibus consenescit. Metaphora est a fructibus & floribus vernis, qui fugaces sunt & in diem,

cum æstivi fructus & autumnales sæpe in totum darent annum. Igitur rubiginosum veru dicit more florum vernorum in manibus consenescere. Ex Turnebo. Al Verum, antiquo scilicet nominativo.

Veru, Telum ad veru similitudinem factum. Virg. 7. Æn. 665.

Et terreti pugnans mucrone, veruque Sabello. Plaut. Truc. 2. 7. 66.

VERUCULUM, i. n. dimin. [ὀβελάκιον] Plin. lib. 33. cap. 6. E superiori catino defluens in inferiorem, & ex eo sublata veruculis fereis, atque in ipsa flamma convoluta veruculo, ut sit modici ponderis. De spuma argenti. al. Verruculis.

VERUINA, æ, f. Obeliscum significat, id est parvum veru, & tanquam veruculum. Plaut. Bacchid. 4. 8. 46.

Si tibi maehæra est, nobis veruina est domi,

Qua quidem te faciam, si tu me irritaveris,

Consoliorum fornicia nania. Se enim minatur eum veru confossurum: nec enim cælim ferit veru, sed punctum, nec obruncat sed confodit. Turnebus.

Veruina. Jaculi genus longum, quod aliqui Verutum nominant. Cajus Bassus Satyr. Veruina confodiende, non te nauci facio. Ex Fulgentio.

VERUTUM, i. n. [φουκαγύβολον, Gl. L. G.] Veruta (inquit Festus) Pila dicuntur, quod velut verua habent præfixa. Nonius 8. 16. Verutum esse telum breve & acutum. Cæf. 5. Bell. Gall. 43. Transfigitur scutum Pulchoni, & verutum in balteo dehigitur. Liv. 10. 29. Quibus (pilis) plerique in scuta, verutis in corpora ipsa fixis, sternitur cuneus. V. Idem. 1. 43.

Tenue verutum. Sil. lib. 3. 363.

Fixus super inguina Tyric veruto. Sil. lib. 10. 19.

VERUTUS, a, um. Adj. [πλοφόρος] Verutus armatus. Virg. 2. Georg. 168.

X x x 2

Affue.

Affuetumque malo Ligurem, Volcosque verutos.
Dentes veruti, i. e. Mucrones instar veruum una cuspide prominentes.
Grat. in Cyneget. v. 110.
VERTORIGES, Oppidum est Hispaniæ Bæticæ, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 1.
VERTUMNUS, V. VERTO.
VERRU, V. VERTO.
VERVACTUM, i. n. [ῥιανθῶ, ῥιανθῶ] Terra, quæ interdum requievit, & vere profcissa: quia vere actum arvum, id est verum est. Plin. lib. 18. cap. 19. Quidam utique ab æquinoctio verno profcindi volunt. Quod vere semel aratum est, a temporis argumento vervactum vocatur. Varr. 1. de R. R. cap. 44. Illud quoque multum interest, in rudi terra, an in ea seras, quæ quotannis oblita sit, quæ vocatur restibilis: an in vervacto, quæ interdum requiærit. Columel. lib. 1. cap. 3. 8. Amplissima vervacta. Idem lib. 11. cap. 2. Quæ mense Januario vervacta fecimus, nunc ultima parte Martii sunt iteranda.
VERVACTOR, oris. m. Nomen Dei, quo usus est flamen Cerealis, cum sacra faceret. V. Serv. ad Virg. 1. Georg. 21.
VERUCULUM, V. Veru, in VERTO.
VERVEX, ecis m. Mas inter oves, cui inversi sive adempti sunt testiculi. Plaut. Capt. 4. 2. 40.
Qui patrōni nomen induunt verveci sectario. Al. Petroni. Cic. 2. de Legib. 55. Quod genus sacrificii Lare vervecibus fiat.
Vervex pro Stolido, & simplici ponitur. Plaut. Merc. 3. 3. 6. Itane vero, vervex, intro eas? V. Apul. 8. Miles. p. 212. Elmenh. Senec. de Const. Sap. cap. 17. & Juvenal. 10. Sat. 50.
VERVECEUS, a, um, Adj. Ad similitudinem vervecis factum. Plaut. Capt. 5. 1. 31.
Vos ite intro, interibi ego ex hac statua vervecea volo
Erogitare, meo minore quid sit factum filio. i. e. Servo qui veluti imago vervecis est, hoc est sine ratione & prudentia, non aliter quam vervex. Al. Verbærea.
Juppiter verveceus, Ammon. Arnob. 5. p. 171.
VERVECINUS, a, um, Adj. Quod ex vervece est. ut, Pellis vervecina. Lamprid. in Commod. cap. 1.
VERVENUS, a, um, Adj. Idem. Eugen. Toletan. Carm. 22.
Mufmonem capra verveno sanguine gignit.
VERULANI, orum. m. [Οὐρελάνοι] Populi sunt Italiæ, Tusculanis & Veliternis vicini, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 5.
VERUM, Conjunctio. V. post. VERUS, a, um.
VERUS, a, um, Adj. [ἀληθής, Gl. L. G. & G. L. ἀληθινός, L. G.] Solidum, certum, sincerum, non falsum significat. Ter. And. 4. 2. 15.
— non Apollinis magis verum, atque hoc, responsum est.
Verus & Germanus. Cic. 6. Verr. 147. Esse perspicuum, quantum inter hunc & illum Numidicum, verum & germanum Metellum, interesset. Simulatus, fucatus, Sincerus & verus, contraria. Cic. de Amicit. 95
Causam veram exponere. Lucret. lib. 3. 964.
Causa vera, pro Bona. Cic. de Off. 3. Tantum dabit amicitia, ut veram amici causam esse malit. Affert Franciscus Sylvius in Orat. pro Quint. Veritas causæ, pro Bonitas. H. St. V. Cic. 3. Off. 43. conf. CAUSA.
Color verus, Nativus, non adulteratus. Ter. Eun. 2. 3. 26.
Color verus, corpus solidum, & succi plenum.
Consilium verum. Hor. 2. Serm. 3. 17.
Fama vera. Virg. 4. Georg. 42.
Homo verus, Veridicus. Ter. And. 2. 5. 12. Donatus.
Labor verus. Virg. 12. Æn. 435.
Disce puer virtutem ex me, verumque laborem,
Fortunam ex aliis. Ubi Servius, Verum laborem, quem per me ipsum suscipio, non qui ex aliorum virtute imperatoribus ascribi consuevit.
Laus vera. Ter. Eun. 5. 4. 3.
Nuntius verus. Virg. 6. Æn. 456.
Nuptiæ veræ. Ter. And. 1. 1. 20. Oppositæ Simulatis.
Verum, i. n. [ῥῶ ἀληθῆς] frequenter absolute ponitur, ut & Vera pl. Ter. Heaut. 3. 1. 81.
Videre verum, atque ita, uti res est, dicere. Idem. And. 3. 1. 7.
Quid ego audio? actum est, si quidem hæc vera prædicat.
Verum & Falsum contraria. Cic. 4. Acad. 33. Interesse oportet, ut inter rectum & pravum, sic inter verum & falsum.
Procul a vero. Ovid. 5. Trist. 6. 27.
Notitia veri falsique. Lucret. lib. 4. 478.
Magis verum. V. MAGIS, & paulo ante ex Ter.
Majora vero. Tecit. 3. Hist. 57. Sua quisque facta extollentes, falsa, vera, aut majora vero miscebant.
Minora vero. Tacit. 1. Hist. 29. Quidam minora vero, ne tum quidem obliti adulationis.
Propius vero. Tacit. 1. Ann. 6. Propius vero Tiberium ac Liviam, illum metu, hanc novercalibus odiis, suspecti & invisi juvenis cædem festinavisse.
Simile vero. Cic. 12. Fam. 5. Id autem eo facilius credebatur, quia simile vero videbatur. Sic Similis veri, & VERISIMILIS ὁμοίω, q. V.
Simillima verba veris. Ovid. 15. Epist. 129.
Verius vero. Martial. lib. 8. 70. Hyperbole.
Conscia numina veri. Virg. 2. Æn. 141.
Ignorantia veri me decipit. Ovid. 7. Met. 92.
Infolens veri. Qui verum non amat, Senec. Hippol. 2.
Patens veri. Curt. lib. 10. 4. 2.
Providus augur veri. Ovid. 12. Met. 18.
Similitudo veri. Cic. 4. Acad. 37. Cum possit sine assensione ipsam veri similitudinem non impeditam sequi. V. VERISIMILITUDO.
Mordax verum. Perf. 1. Sat. 107.
Abdere verum. V. ABDO.
Abhorre a vero. V. ABHORREO.
Abeffe a vero. V. ABSUM.
Aversus a vero. V. AVERTO.
Cernere verum. V. CERNO.
Concedere veris, Veritati non adversari. Hor. 2. Serm. 3. 305.
Confundere vera falsis. V. CONFUNDO.
Convertere se ad verum. V. CONVERTO.
Dicere verum. [ἀληθεύειν, Gl. L. G.] Hor. 1. Serm. 1. 24.
Verum vis dicam? Ter. And. 4. 2. 25.

Dijudicare. ut, Ars differendi, & vera ac falsa dijudicandi. Cic. 2. de Orat. 168.
Distinguere falsum vero. Hor. 1. Epist. 10. 29.
Educere merfum latebris verum. Claud. 4. Conf. Hon. 511.
Examinare verum. Hor. 2. Serm. 2. 8.
Exsequi vera. Tacit. 11. Ann. 20. Neque falsa prompserim, & vera exsequi pudet.
Fatebor tibi cuncta vera. Virg. 2. Æn. 78.
Jacere vera aut vana. V. JACIO.
Intendere vera. Tacit. 2. Ann. 57. h. e. Augere.
Involvens obscuris vera. Virg. 6. Æn. 100.
Latet in occulto verum. Cic. in Orat. 237. Sed ne in maximis quidem rebus quicquam adhuc inveni firmius, quod tenerem, aut quo judicium meum dirigerem, quam id quodcunque mihi quamvismillimum veri videretur, cum ipsum illud verum in occulto lateret.
Perspicere quid in quaque re verum sincerumque sit. Cic. 2. Off. 18.
Referre vera. Ovid. 3. Met. 659.
Remiscere falsa veris. Hor. de Arte Poet. 151.
Esse quum plus uno verum non possit. Cic. 2. de Orat. 30.
Sit verum velim. Plaut. Rud. 3. 6. 39. Perii! c. verum sit velim.
Ex vero, pro Ex veritate. Salust. in Bello Catilinario de Fort. loquens, Ea res cunctas, ex libidine magis, quam ex vero, celebrat obscuratve, Ovid.
Ah nimis ex vero nunc tibi nomen erit. H. St. Sall. Cat. cap. 8. pr. Ovid. 3. Amor. 9. 4.
Falsa vincere veris. Lucret. lib. 4. 483.
Verum, vel Verum id est, Responso. Plaut. Merc. 4. 6. 18. suppo.
Quantum intelligi, & hanc male habet, Demipho. p. id verum?
Idem Afin. 4. 1. 45. Scio, captiones metuis. p. id verum.
Verum modo, pro Modo sit verum. Plaut. Caf. 3. 6. 24.
Verum, Irridentis interrogatio. Ter. Eun. 5. 6. 18.
Siquidem istuc impune habueris, p. x. verum? o A. reddam hercle. p. x. credo. Donatus.
Verum aliquando non est Nomen, sed Adverbium confirmantis, id est, Vere, teste Donato. Ter. Adelph. 4. 2. 5. Me quærit? verum, perii.
Verus, pro Æquo & justo. Cic. pro Muren. 74. At enim agit mecum austere & Stoice Cato, negat verum esse allici benevolentiam cibo: negat judicium hominum, in magistratibus mandandis, corrumpi voluptatibus oportere. Et in Sallust. 17. Ita igitur egit, ut nihil non æquum ac verum duxerit, quod ipsi facere collibuisse. Et pro Domo 89. Sed quid ad te, qui neges esse verum, quenquam ulli Reipub. extra ordinem præfici. Ubi perperam in plerisque libris pro Verum, Juris, legitur. Hor. 1. Epist. 7. 98.
Metiri se quemque suo modulo ac pede verum est. Utitur & Livius sæpe, & Jurisconsulti interdum. Budæus.
Vide in Indice Paris. in Epistolas Ciceronis. H. St.
Verum fœdus. Virg. 12. Æn. 694.
Compar. Verius, pro Æquius & justius. Cic. Anteq. iret in exil. 4. Nam neque majus est defendere unum, quam populum: neque verius a singulis, quam ab omnibus repetere officii præmium & fructum.
Vox verior. Martial. 6. 30.
Superl. Cic. 4. Acad. 10. Sed me hercule, ut quidem nunc se causa habet, etsi hesternio sermone labefacta est, mihi tamen videtur esse verissima.
Crimina verissima dicere in aliquem. Ovid. 4. de Pont. 14. 29.
Imago mortis verissima. Ovid. 5. Trist. 7. 17.
VERE, Adv. [ἔντως, Gl. L. G.] quod dicitur in rei veritate. Ter. Eun. 3. 5. 58.
— an ego occasionem,
Mihi ostentatam, tantam, tam brevem, tam optatam, tam insperatam, Amitterem? tum pol ego is essem vere, qui assimular. Al. Vero. Idem Heaut. 1. 1. 102. Hoc ibi sit, ubi non vere vivitur.
Honestum, quod proprie vereque dicitur, id in sapientibus est solis. Cic. 3. Off. 13.
Falso & Vere, contraria. Cic. pro Muren. 7. Quum grave est vere accusari in amicitia, tum etiam si falso accuseris, non est negligendum Fictæ, fallaciterque, & Vere, contraria. Cic. pro Domo, 7. Majores nostri, qui non fictæ & fallaciter populares, sed vere & sapienter fuerunt, Nullum amans vere. Catull. ad Furium, 11. 12.
Vere, Juste. Plaut. Capt. 5. 2. 7.
Recta & vera loquere: sed neque vere, neque recte adhuc Fecisti unquam.
Compar. Verius. [ἀληθέστερον, Gl. L. G. & G. L.] Liv. 32. 37. Philippus quasdam urbes, non contumeliosius, quam verius, compedes Græciæ appellavit.
Superl. Verissime. [ἀληθέστατα, Gl. G. L.] Cic. 4. Verr. 163. Laudarem illam civitatem, id quod verissime possem.
Non ὑπερβολικῶς, sed verissime loquor. Cic. 5. Att. 21.
VERAX, acis. Adj. [ἀληθής, ἀληθινός, Gl. G. L.] Veridicus. Cic. 1. de Divin. 38. Multis factis verax fuisse id oraculum. Ibid. 61. Tum ei visa quietis occurrent tranquilla atque veracia.
Saga verax. Tibul. lib. 1. 2. 43.
Vates verax. Ovid. 1. Epist. Sabin. 94.
Compar. Cic. 2. de Divin. 116. Herodotum cur veraciorem dicam Ennio? Superl. August. Epist. 6. Veracissima promissio.
VERACITER, Adv. Ambros. Epist. 30. pr. Salus tuta esse non poterit, nisi unusquisque Deum verum veraciter colat. V. Priscian. lib. 15. p. 1010.
Superl. August. Civ. Dei 5. 8. Veracissime creditur.
VERACULUS, i. m. Qui vera se prædicturum gloriatur. Suet. Vitell. cap. 14. Nullis tamen infenor, quam veraculis & mathematicis. Alii legunt Vernaculis. V. ibi Interpret.
VERITAS, ætis. f. [ἀληθῆς, Gl. L. G. & G. L.] Verum, Vera ratio, res vera. Cic. 2. de Invent. 162. Veritas est, per quam immutata ea, quæ sunt, aut ante fuerunt, aut futura sunt, dicuntur. Idem pro Coel. 61. O magna vis veritatis, quæ contra hominum ingenia, calliditatem, sollicitiam, contraque fictas omnium insidias, facile se per se ipsam defendat!
Res & Veritas, & Imago, contraria. Cic. 5. Tusc. 13. Quum autem animum ab ista pictura, imaginibusque virtutum, ad rem veritatemque traduxeris.
In veritate. i. e. Secundum verum judicium. Quintil. lib. 10. cap. 1. Quis

Quis in veritate tumens, potensque ne minima quidem certe fiducia partis, memoriam artis speraverit?

Ex veritate. Tacit. 4. Ann. 31.

Foci veritas. Quintil. lib. 6. cap. 1. [Immo Loci, ni fallor, vel certe Joci.]

Morum veritas. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Amicus simplicis veritatis & vir bonus. Cic. 1. Off. 63.

Cultor veritatis. Cic. 1. Off. 109. Sunt his alii multum dispares, simplices & aperti, &c. veritatis cultores, fraudis inimici.

Expertes veritatis homines. Cic. 2. de Orat. 81.

Fides veritatis. Quintil. lib. 3. cap. 8.

In tuam fidem, veritatem. Pro Quintio. H. St. Cic. pro Quint. 10. subaudi Confugerit. [Ubi pro Justitia poni videtur.]

Cana veritas. V. CANUS.

Infracta veritas. Tacit. 1. Hist. 1.

Jucunda ista veritas etiam si non est, mihi tamen grata est. Cic. 3. Att. 24.

Incorrupta fides nudaque veritas. Hor. 1. Carm. 24. 7.

Accommodare se assertorem veritatis. V. ACCOMMODO.

Adducere ad veritatem. V. ADDUCO.

Adductus veritate, Quia veritas postulabat. Cic. 13. Fam. 32. Neque id ambitione adductus facio, sed tum familiaritate, & necessitudine, tum etiam veritate.

Contaminare veritatem mendacio. V. CONTAMINO.

Dicere veritates fortiter. Gell. 18. 7.

Infirmare veritatem. V. INFIRMUS.

Intueri veritatem. V. INTUOR.

Limare veritatem in disputatione. Cic. 2. Off. 35. Alia est illa, cum veritas ipsa limatur in disputatione, subtilitas. Limata veritas, ait Budæus, i. e. Subtilitate philosophica disputata & exquisita.

Niti veritate. V. NITOR.

Obscurare veritatem. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Proferre aliquid in lucem veritatis. Cic. 1. de Orat. 157. Et illa commendatio inclusa in veritatis lucem proferenda.

Revocare rationem ad veritatem. Cic. 3. Off. 84. Nihil contra inutilius ei, qui id injuste confectus sit, invenio, cum ad veritatem cœpi revocare rationem.

Veritas, pro Justitia. Cic. pro Dejot. 5. Quæ mihi ad spem obtinendæ veritatis gravissima sunt: ad motum animi, & ad omnem impetum dicendi, contentioneque leviora. Veritatem pro Justitia posuit. Budæus.

VERIMONIA, æ. f. Idem quod Veritas, sed antiquum. Plaut. Truc. 1. 1. 64.

Qui potis est, amabo, planius? qui antehac amator summus Habitatus est, istunc ad amicam verius verimonia referre. Meliores libri habent, Meras querimonias.

VEROSUS, a, um. Adj. Mart. Capella lib. 4. Argumentum verosæ assertionis.

VERICOLA, æ. m. Verum colens. Tertull. Carm. ad Senat. conversum cap. 2.

— quum vericolæ penetraveris ostia legis.

VERIDICUS, a, um. Adj. [ῥηιδικός, Gl. L. G.] Qui vera dicit. Cic. pro Flacc. 77. Veridicas adjungis causas inimicitiarum.

Cantus veridici. Catul. Argon. 62. 306.

Dicta veridica. Lucret. lib. 6. 23.

Oraculum veridicum. Catul. Argon. 62. 326.

Os veridicum. Lucret. lib. 6. 6.

VERIDICE, Adv. Ammian. 31. 1. Post multa, quæ vates Auguresque prædixere veridice.

VERIFICO, ære. Probare; frequens philosophis. V. Voff. de Vit. L. L. 1. 23.

VERILOQUAX, æcis. Gloss. Græcolat. ῥηιδικός, Veriloquax, Veridicus.

VERILOQUIUM, i. n. [ῥηιδολογία, Gl. L. G.] Cic. in Topic. 35. Multa enim ex notatione sumuntur: ea est autem, quum ex vi nominis argumentum elicitor, quam Græci ῥηιδολογίαν vocant, id est, verbum ex verbo, veriloquium. V. Quintil. 1. 6. p. 78. edit. Burm.

VERISIMILIS, e. Adj. [εἰσός, πιθανός, Gl. L. G. & G. L.] Idem quod Simile vero. Cic. pro Rosc. Amer. 57. Etiam tum, quum verisimile erit aliquem commisisse, in suspitione latratote. Ter. Heaut. 5. 2. 37. Est verisimile. [Potest & divisè scribi, ut veteres primum scripsere.]

Narrationem jubent verisimilem esse & apertam & brevem. Cic. 2. de Orat. 83.

Verisimili simile. Cic. 1. de Nat. Deor. 65. Hæc ego nunc physicorum oracula fundo, vera an falsa nescio: sed verisimili tamen similia quam vestra. Vetus exemplar legit Veri tamen.

Volunt probabile aliquid esse, & quasi verisimile. Cic. 4. Acad. 32.

Non est verisimile ut. Cic. pro Rosc. Amer. 121. Non est ita profecto, Judices, non est verisimile, ut Chryfogonus horum litteras adamarit aut humanitatem.

Non verisimile est, quam sit in utroque genere & creber & distinctus Cato. Cic. de Clar. Orat. 69.

Facere verisimile. Plaut. Pseud. 1. 4. 10.

Non fit verisimile. Ter. And. 1. 3. 20.

Mihi quidem hercle non fit verisimile, atqui ipsis commentum placet.

Compar. Plin. lib. 5. cap. 22. Quod est verisimilius, quam quia cadendo tripudium sonumve faciant.

Superl. Cic. 1. de Invent. 4. Verisimillimum mihi videtur quodam tempore, neque in publicis rebus infantes, neque insipientes homines solitos esse versari.

VERISIMILITER, Adv. Apul. Apol. p. 293. Elmenh. Fingere verisimiliter.

Compar. Idem p. 294. Hæc & alia longe verisimiliter confinxisses.

VERISIMILITUDO, inis. f. Probabilitas. Cic. 4. Acad. 107. Sine assensione ipsam verisimilitudinem non impeditam sequi. Et Senec. de Benef. 4. 33. Ea ire, qua ducit verisimilitudo.

VERIVERBIUM, i. n. Plaut. Capt. 3. 4. 36.

Tu enim repertus, Philocratem qui superes veriverbio. V. ibi Taubm.

VERO, [ἄληθες] ære. Verum dicere. Gell. lib. 18. cap. 2. Ex Ennio in XIII Annalium, Satin' vates verant ætate in agenda?

Verare, Vera repræsentare. Sidonius, Quoties verba Graja carmine verat.

VERATOR, ōris. m. V. Salmaf. Hist. Aug. p. 169.

VERATRIX, icis. f. Apul. 9. Met. p. 230. Elmenh. Magna cura requisitam veratricem feminam, quæ devotionibus ac maleficiis quidvis efficere credebatur, multis exorat precibus. Alii legunt Veteratricem. V. Scallig. in Cirin. p. 75 & Broeckh ad Tibull. 1. 2. 41.

VERO, Conj. Gloss. Græcolat. ἄλλως, Vero, Certe. ἄλλως γὰρ, Enimvero. V. suo loco. [Certe ex Ablativo n. Adj. formata est. ut seq. Conj.]

VERUM, [πλὴν, Gl. L. G.] Conjunctio, idem quod Sed significat. Ter. Eun. 2. 3. 96.

Quid istuc? si certum est facere, facias: verum ne post conferas Culpam in me.

Verum, inceptiva aliquando particula, non relativa. Ter. And. 4. 4. 29. Quemne ego heri vidi ad vos adferri vesperi?

M. O hominem audacem. D. verum; vidi Cantharam

Suffarcatam. Virg. 3. Ecl. 35.

Verum id, quod multo tute ipse fatebere majus.

Verum, pro At. Plaut. Amph. 1. 1. 241.

Verum, utut es facturus, hoc quidem hercle haud reticebo tamen. Ejectio nusquam est. Verum sit. Cic. pro Domo 51.

Verum hoc (ut dixi) nihil ad me. Cic. 2. de Orat. 139.

Verum, ut aliud ex alio incidit. Ter. Heaut. 3. 3. 37.

Verum enim. Ter. Adelph. 2. 1. 47. Cic. 3. de Orat. 51. Verum enim oratori, quæ sunt in hominum vita, quandoquidem in ea versatur, &c.

Verum enimvero. Ter. Adelph. 2. 3. 2.

Abs quivis homine, quum est opus, beneficium accipere gaudeas: Verum enimvero id demum juvat, si quem æquum est benefacere, is facit. Cic. 5. Verr. 194. Verum enimvero quum

esset h-s binis, aut etiam ternis, quibusvis in locis provinciarum, duode-

nos festertios exegisti.

Verum etiam, [ἀλλὰ μὲν, Gl. L. G.] ut Sed etiam. Cic. pro Cœl. 45.

Non modo agendo, verum etiam cogitando possit sustinere.

Verum hercle vero, cum belle recogito. Plaut. Curc. 3. 5. V. Gell. 13. 17.

Verum tamen, [ἀλλ' ὅμως] Idem quod Tamen. Cic. 7. Verr. 81. Consilium capit primo stultum, verum tamen clemens. Idem pro Quint. 11.

Qui societatem cum Sex. Nævio fecerit, viro bono, verum tamen non ita instituto, ut jura societatis, & officia certi patris familias nosse possent.

Et si tum nemo erat admodum copiosus, verum tamen versus ab his admiseri orationi, &c. Cic. 2. Tusc. 26.

Non dubitabam equidem: verum tamen multo mihi notiozem amorem tuum effecit Cherippus. Cic. 12. Fam. 29.

Verumtamen si qua reliqua spes est. Cic. 1. Verr. 18.

Verum tamen interdum ad revocationem & continuationem sententiæ, non adversantis jure usurpatur. Cic. 1. Verr. 47. Atque ego plus oneris habeo, quam qui ceteros accusarunt (si onus id est appellandum, quod cum læticia ferat & voluptate) verum tamen hoc ego amplius suscepi, quam ceteri. Turnebus.

Verum tamen, absolute positum, sed ita ut aliquid subaudiendum sit. Cic. 12. Att. 17. Scire certum velim, & appelles procuratores, si tibi videtur: quanquam quid ad me? verum tamen. subaudi, Appelles procuratores. Eidem lib. 13. 2. Tuas litteras hodie expectabam, nihil equidem ut ex iis novi: quid enim? verum tamen. subaudi, Expectabam.

Verum tamen, non semper habet vim adversandi, sed quandoque concludendi, ut apud Cic. 4. Att. 6. Non mehercule possum, & Philoxeno ignosco, qui reduci in carcerem maluit. Verum tamen idipsum mecum in his locis commentor, ut ista improbem, &c. Quasi dicat, Sed ne longior sim, ne te multis teneam, ut indicem tibi animum meum, ego nunc mecum ipse rationem quæro, qua ista improbem. Hæc Paulus.

Verum tamen, pro Inquam. Cic. 1. Att. 8. Quum essem in Tusculano, &c. verum tamen quum ibi essem, &c. Scribitur & ἰφίς.

VERUTUM, V. Veru, in VERTO.

V E S

VESP. Vespasianus. VEST. Vestalia, Vestalis.

VESANUS, a, um. Adj. [μανικός, Gl. L. G. & G. L. μανίαν ἰμερόμενον, αἰετίζων, L. G.] Vecors, furiosus. Plaut. Trin. 4. 1. 7.

Spurcificum, immanem, intolerandum, vefanum.

Vefanus, Male fanus, inquit Festus. Macrobi. lib. 6. Saturn. cap. 8.

Vecors & Vefanus privationem significant sanitatis & cordis. Ve enim particula, tum intensionem significat, tum minutionem. Cic. 2. de Divin. 114. Utrum tandem, per deos atque homines magis verisimile est, vefanum remigem, an aliquem nostrum, &c. Idem pro Domo 55.

Hæc furiosa vis vefani Trib. pleb.

Vefanus & furiosus. Cic. pro Domo, 3. Ac primum illud a te, homine vefano & furioso, requiro, quæ te tanta poena &c.

Acies vefana. V. ACIES.

Amor vefanus, Ad insaniam ingens. Propert. lib. 2. 15. 29.

Fames vefana. Virg. 9. Æn. 340. Alibi, Et maleuada fames, dixit.

Flamma vefana. Catul. de Cœl. & Quint. 97. 7.

Impetus vefanus. Liv. 9. 13.

Leonis vefani stella furit. Hor. 3. Carm. 29. 19.

Vires vefanæ. Ovid. 1. Amor. 7. 25.

Scribitur & Vefanus, ut in Gloss. Lat. Græc. [Ubi & ἰνδιδάς exponitur, quod quid sit nescio.]

VESANIA, æ. f. [μανία, Gl. L. G.] Vecordia. Plin. lib. 35. cap. 11.

Nobiles ejus tabulæ Ephefi, Ulysses simulata vefania bovem cum equo jungens, & palliati cogitantes, dux gladium condens.

Difcors vefania vos agit. Hor. 3. Serm. 3. 174.

VASSANIO, [μάνισμος] ire. Insanire, sævire. Catul. ad Thallum 23. 13.

— velut minuta magno

Deprehensa navis in mari vefaniente vento. Budæus.

VESCIS, [Οὐσκίς] Ptolemæo auctore lib. 2. cap. 4. Hispaniæ civitas: alio nomine Vesci, & Faventia Plinio dicta lib. 3. cap. 1.

VESCOR, ēris, [ἰσθῆναι, φασθῆναι, Gl. L. G.] vesci. Cibo uti. Festus, Vescor, Pascor. Cic. 2. de Nat. Deor. 59. Dii nec escis, nec potionibus vescuntur. Ibid. 68. Est enim omne, quod vescuntur homines, penus.

Idem in Orat. 31. Quæ est autem in hominibus tanta perversitas, ut inventis frugibus, glande vescantur?

Avide vesci. Plin. lib. 11. cap. 53.

Folii vescatur amarum. Hor. 2. Serm. 3. 114.

Lacte, caseo, carne vescor. Cic. 5. Tusc. 90.

Munere terræ vescimur. Hor. 2. Carm. 14. 10.

Xxx 3

Piris vefci. Hor. 1. Epist. 7. 14.
Sanguine atro vefci. Virg. 3. Æn. 622.
Voluptatibus vefci. Cic. 5. de Finib. 57. Itaque ut quisque optime natus institutusque est, esse omnino nolit in vita, si gerendis negotiis orbat, possit paratissimis vefci voluptatibus.
Vefcor, cum Accusativo. Plin. lib. 10. cap. 38. Aves nonnullæ vefcuntur ea, quæ rapuer, pedibus. Idem lib. 8. cap. 50. Si caprinum jecur vefcantur. V. Broeckh. ad Tibull. 2. 5. 63.
Aura atheria vefci, Vivere, Spirare. Virg. 3. Æn. 339. Vefci pro Uti, teste Nonio, 4. 487.
Auris vitalibus vefci. Lucret. lib. 5. 855. [Hinc arripuit Virg.
Vefci, pro Videre apud veteres. Actius Athamante, Priusquam infans esses, tui oculi vefcuntur. Nonius, l. c.
Vefcendo esse, pro Bonum esse quod comedatur, Aptum esui. Plin. lib. 15. cap. 18. Alexandrinæ ficus vix sunt vefcendo. Sic enim legendum juxta Hermolaum. Idem lib. 21. cap. 16. Radix ejus vefcendo est decocta. De scolymo.
Sus ad vefcendum hominibus apta. Cic. 2. de Nat. Deor. 180.
VESCO, ēre. activ. Tertull. de Jejun. cap. 5. Quis nos vefcet carne? V. Bang. Observ. philol. p. 467.
VESCENS, entis. Partic. Plin. lib. 9. cap. 8. Delphinus ex hominum manibus vefcens. Et Virg. 6. Æn. 656.
Conspicit, ecce, alios dextra lævaque per herbam Vefcentes, &c.
VESCENDUS, a, um. Partic. Plin. lib. 20. cap. 5. Coctas dysentericis vefcendas dedere. De capis.
VESCUS, a, um. Adj. [ἐλκυστός, ἐλκυστός, Gl. L. G.] In Gloss. VESCUS scriptum. Festus, Vescus, Fastidiosus, ve enim pro pusillo utebantur. Lucretius (1. 327.) Vescum dicit Edacem, cum dixit, Nec, mare quæ impendit vefco fale laxa peresa. Hactenus Festus. Significat autem ille, Vescum sale, seu fale a Lucretio dictum, quia faxa peredat, & minuat, & consumat. Gell. lib. 16. 5. Vescum, quod ex ve particula, & esca copulatum est, utriusque diversæ significationis vim capit. Aliter enim Lucretius Vescum sale dixit, ex edendi intentione: aliter Lucilius vescum appellat, cum edendi fastidio. Turnebus.
Vescum, Nimis obscurum. Lucil. lib. 26. Quam fastidiosum ac vescum cum fastidio vivere. V. plura apud Nonium 2. 904.
Vescum, Quicquid ad escam pertinet, & quicquid edule est, ab edendi intentione. Unde Lucret. lib. 1. 327. Vescum sale appellat. Virg. 4. Georg. 131.
— verbenasque premens, vescumque papaver. i. e. Quo vefcimur. Servius. [Hæc fere vocis significatio ubique est.
ἅπαντα γάρ τε βρωτὰ τοῖς πολλοῖς κερμαῖς. Cinctis ab hoste Vesca sunt & quælibet. Proverb. Omnia efculenta sunt obfessis. H. St.
Frondes falicum vefcæ, quoniam efscis jumentorum sunt accommodatæ. Virg. 3. Georg. 175.
Nec vefcas falicum frondes, ulvamque palustrem. Perottus Minutas interpretatur. Servius vero Siccas & teneras: verum ab Hermolaio reprehenditur. Pius in Lucretium tuetur partes Servii.
Vescum, Parvum & minutum. Unde & apud Marfos, lingua vernacula, quum dicunt Malvam vefcam, intelligunt de ea, quam Parvam vocamus. Ovid. 3. Fast. 446.
Nunc vocor ad nomen: vegrandia farra coloni,
Quæ male creverunt, vefcaque parva vocant. Plin. lib. 7. cap. 20. Corpore vefco fuisse, sed eximiis viribus Tritanum. V. ibi Harduin.
VESCULUS, a, um. Adj. dimin. [ὀσπερ] Male curatus & gracilis, ut ait Festus.
Dictio vescula. Sidon. 8. Epist. 16.
VESCILIA, arum. pl. f. [χαῖται φρυγῆς] Gloss. Latinogræc.
VESUVIUS, & VESUVIUS, i. m. pr. c. [Ὀὐσεί] Campaniæ mons juxta Sarnum fluvium, non longe a Neapoli, bonitate vini celebratus, qui semper emitit fumum & ignes, sicut Ætna in Sicilia. Hic mons amœnissimus olim habitus agris, excepto vertice, qui (ut ait Strab. lib. 5.) cinerofus est, & cavernofus, petris exustus, quas color indicat igni abrosas fuisse. Virg. 2. Georg. 224.
— & vicina Vefevo
Ora jugo. Hic (ut quidam volunt) dictus est Vesuvius, & per syncopam Vesvius appellatur a conflagratione, (nam vesuia, favillæ dicuntur) qui, Tito imperante, ruptus in verticetantum emisit incendii, ut regiones vicinas incenderet. Alii (ut Servius) dicunt Vesuvium esse montem Campaniæ: Vefevum vero Liguriæ sub montibus. De hoc Vesuvio monte, Martial. lib. 4. 41.
Hic est pampineis viridis Vesuvius umbris, &c.
Infans Vefevus. Stat. 4. Silv. 8. 5.
Prorupti Vefevi letalis apex. Valer. 4. Argon. 507.
VESICA, æ. f. [φύσα, Gl. L. G. & G. L. κύστις, ἡ φύσα, G. L.] Folliculus, in quo urina colligitur, infra alvum a priori parte. Plin. lib. 11. cap. 37. Vesica, membrana constat, quæ vulnerata cicatrice non solidescit. Cic. 2. de Finib. 96.
Tanti autem morbi aderant veficæ & torminum, ut nihil ad eorum magnitudinem possit accedere. Ovid. 15. Met. 304.
Difficultates veficæ. Plin. lib. 30. cap. 8.
Displofa sonat vefica. Hor. 1. Serm. 8. 46.
Vefica per N. Caper proferri censet: quod non sit sine vento.
VESICARIUS, a, um. Adj. Ad veficam pertinens. ut, Aqua veficaria. Marc. Emp. cap. 26.
VESICARIA, æ. f. [ἀλκυνήσις] Herba, quæ veficæ medetur. Plin. lib. 21. cap. 31. de strychno loquens, Quorum alterum, cui acini coccinei, gramofi folliculi, halicacabum vocant, & alii callion. Nostri autem veficariam, quoniam veficæ & calculis proficit. Frutex est furculofus verius, quam herba, folliculis magnis, latifque, & turbinatis, grandi intus acino, qui maturefcit Novembri mense.
VESICULA, æ. f. dimin. [κύστιδος] In herbis etiam dicitur. Cic. 2. de Divin. 33. Et pulejum aridum floretere brumali ipso die, & inflatas rumpi veficulas, & femina malorum, quæ in his mediis inclusa sint, in contrarias partes se vertere. Lucret. lib. 6. 129.
— quum plena animæ veficula parva
Sæpe ita dat panter sonitum, displofa repente.

VESICULOSUS, a, um. Adj. Spumofus. Cæl. Aurel. Acut. 3. 17. Pinguibus & veficulofis connexus.
VESICO, ære. Veficam facere. Theod. Priscian. 1. 33. Quibus veficaverint.
VESPA, æ. f. [ἀνθρακίς, ἄνθρακίς, Gl. L. G. ἀνθρακίς, ἄνθρακίς, σφηκός, σφῆξ, G. L.] Animal parvum volatile, api simile, quod vesperi muscas venetur in cibum. V. Plin. de hac abunde tractantem, lib. 11. cap. 21. Varro 3. de R. R. cap. 16. Vespa, quæ similitudinem habet apes, neque socia est operi, & nocere solet morfu, quam apes a se fecerunt. Cic. 5. de Fin. 42. Cornibus ut videmus boves, vespas aculeis, suam denique cuique naturam esse ad vivendum ducem.
Vespa, pro Vespillone. Festus lib. 19. Vespæ dicuntur, qui funerandis corporibus officium gerunt, non a minutis illis volucris, sed quia vespertino tempore eos efferunt, qui funebri pompa duci propter inopiam nequeunt.
VESPASIANUS, i. m. [Ὀὐσπασιανός, Βεσπασιανός] Imperator Romanus, cujus vitam vide apud Suetonium. Scribitur & Vespasianus. [Sed male, quum sit a gentili Vespasius deductum; cujus idem meminit Suet. quod & vett. nummi clarius eonfirmant, ubique obvii.
VESPÉR, æris. vel VESPÉRUS, i. m. [Ἑσπερος, Gl. G. L.] Stella, quæ & Vesperugo, & Venus dicitur, quod sole jam occiduo, & prima omnium ex stellis lucere vesperi conspiciatur, dicta quasi Hesperus: nam sic eam stellam Græci vocant, & ultimam partem diei. Stat. 10. Theb. 45.
— fed vesper opacus
Lunares jam ducit equos. Cic. in Arat. 109.
Hunc tegit obscurus subter præcordia vesper.
Frigidus vesper æthere ruit. Valer. 4. Argon. 377.
Puro similis vespero. Hor. 3. Carm. 19. 26.
Serus vesper quid vehat. Virg. 1. Georg. 462. V. infra.
Processit vesper Olympo. Virg. 6. Ecl. 86.
Surgente vespero, &c. Hor. 2. Carm. 9. 10.
Vesper, Vespertinum tempus. Plaut. Bacch. 5. 2. 87. Hic vesper est, vos sequimini. Cic. 12. Att. 16. Quumque mane me in silvam abstrusi densam & asperam, non exeo inde ante vesperum.
Vesper diei. Sallust. in Jugurth. 52. pr. Et jam diei vesper erat. Al. Die, Genitivo antiquo.
Primo vespere. Cæl. 2. Bell. Civil. cap. 43.
Sero vespere. Ovid. 1. Trist. 2. 28.
Nunc Zephyrus sero vespere missus adest.
Nescis quid serus vesper vehat, Ex Menippeis Varronis satiris citatur hic titulus, tum ab A. Gellio, tum a Macrobio: neque dubitandum quin proverbialis sit, sicut sunt & alii plerique. Quo salubriter admonemur, ne præsentium successuum prosperitate sublati, futuri curam abjiciamus: neque ulla de re securi simus, prius quam exitum viderimus. Apparet Maronem ad parcomiam alluisse, quum ait 1. Georg. 462.
Denique quid serus vesper vehat. Liv. 45. 8. In secundis rebus nihil in quenquam superbe ac violenter consulere decet, nec præsentem cedere fortunæ, quum quid vesper ferat incertum sit. Hæc Erasmus.
Ad vesperum. V. AD.
Ambulare usque ad vesperum contentius. Cic. 5. Tusc. 97.
Declinat in vesperum dies. V. DECLINO.
Quum expectarem epistolam a te avide ad vesperum. Cic. 2. Att. 8.
Parata in vesperum. V. IN præpositionem.
Perpotare ad vesperum. Cic. 3. Philipp. 77. Atque ibi se occultans perpotavit usque ad vesperum.
Vivere suo vesperi, i. e. Furtis suis vespertinis. Plaut. Mil. 4. 2. 5.
Confurgunt ab vespere atro venti, Ab Occidente. Virg. 5. Æn. 19.
VESPERA, æ. f. [Ἑσπερα, Gl. G. L.] pro eodem dicitur. Plaut. Curo. 1. 1. 4.
Si media nox est, five est prima vespera. Cic. 2. Catil. 6. Si accelerare volent, ad vesperam consequentur. Stat. 5. Theb. 250.
Flexo in vesperam die. Tacit. 1. Ann. 16.
Inumbrante vespera universum Flaviani exercitus robur advenit. Tacit. 3. Hist. 19.
Propinqua vespera Tribunus venit. Tacit. 15. Ann. 60.
VESPERI, five VESPÉR, Adv. i. e. Principio adventus noctis. Cic. 11. Fam. 27. Nam quum in Tusculanum vesperi venissem. Et 11. Att. 12. Cephala mihi a te litteras reddidit ad octavum Idus Martii, vespere. Heri vesperi. Cic. 2. de Orat. 13. Cum ad me in Tusculanum, inquit, heri vesperi venisset Cæsar de Tusculano suo, &c.
Pridie vesperi. Cic. 1. Acad. 1. Nuntiatum est nobis a M. Varrone, venisse eum Roma pridie vesperi, &c.
Prima vesperi. Cæl. 1. Bell. Civil. cap. 20. Castigatioribus codices habent, Vespera.
VESPÉR, æra, ærum. Adj. etiam dicitur; [Ἑσπεριός] unde quum Vespere dicimus, neutro genere, intelligimus Tempus. Plin. lib. 10. cap. 12. His horæ rigandi matutina atque vespera. Idem, Matutinum tempus atque vesperum. [Nisi Vespertina & Vespertinum scriptis.
VESPERTINUS, a, um. Adj. [Ἑσπερινός, Gl. G. L.] Quod sit vesperi. Cic. 2. de Nat. Deor. 53. Tum vespertinis temporibus delitescendo, tum matutinis rursum se aperiendo. Hor. 1. Epist. 6. 20.
Acies vespertina. V. ACIES.
Cantus vespertini. Plin. lib. 10. cap. 21.
Forum vespertinum. Hor. 1. Serm. 6. 113.
Hospes vespertinus. Hor. 2. Serm. 4. 17.
Litteræ vespertinæ. Cic. 13. Att. 23. Antemeridianis tuis litteris heri statim rescripti, nunc respondeo vespertinis.
Regio vespertina occidentalis. Hor. 1. Serm. 4. 30.
Vespertinam antiqui dicebant Cœnam, five vespertinum cibum. Isidor. 20. 2. [Immo Vespernam, q. V.
Vespertinis, Ablativus. Plin. lib. 30. cap. 10. Ferunt matutinis vespertinisque liberari. h. e. Mane & vesperi. [Subauditur Temporibus, vel Horis.
VESPERALIS, e. Adj. Solin. cap. 14. Igitur Macedoniam præcingit Thracius limes: Meridiana Thessaliæ Epirotæ tenent: a Vesperei plaça Dardani sunt & Illyrii: qua Septemtrione tunditur, Pæonia ac Pelagonia protegitur. Vesperealem plagam dixit pro Occidentali.
VESPERNA, æ. f. [Ἑσπερία] Cœna apud veteres dicebatur. Nam ut Festus ait, Cœna vocabatur, quod nunc est Prandium: Vespurna, quam nunc Cœnam appellamus, quod convivium, non nili adventante nocte inibant prisci.

VESPÉRUGO, īnis. f. [Ἑσπεῖρα, Gl. L. G.] Idem quod Vesper, stella Venus dicta, æmula Solis & Lunæ: quæ quum Solem præcedit, dicitur Lucifer, ut alter Sol, & ante ortum Solis apparet in Oriente: in occasu Solis refulgens, Vesper appellatur, quasi vicem Lunæ reddens: videturque in Occasu statim postquam Sol occidit. Plaut. Amph. 1. 1. 119.
Nec Jugulæ, nec Vesperugo, neque Vergiliæ occidunt.
Vesperug, per apocopen antiquos dixisse, testis Quintil. 1. 7.
Vesperugines pro Vespertilionibus posuit Tertull. de Anima, cap. 32.
Vesperugo, Vide in DOMUS quæ scripsi. H. St.
VESPĒRO, [νοκτερίς] āre. Vesperam fieri. Gell. lib. 17. cap. 8. Philo-
sophus Taurus accipiebat nos Athenis cœna, plerumque ad id diei, ubi
jam vesperaverat. Id enim est tempus isti cœnandi frequens. [Quid
si Vesperascit Præteritum est?
VESPĒRĀTUS, a, um. Partic. Ad vesperam perductus. ut, Die jam vesperato.
Solin. cap. 16.
VESPĒRASCIT, [νοκτερίζει] Imperf. Ter. Heaut. 2. 3. 7.
— portant quid rerum. CUM. hei mihi!
s. Aurum, vestem, & vesperascit, & non noverunt viam.
VESPĒRASCENS, entis. Partic. ut, Vesperascente cælo. Nepos in
Pelopida cap. 2. extr. Quum Athenis interdiu exissent, ut vesperascente
cælo Thebas possent pervenire.
Die vesperascente. Tacit. 2. Hist. 49. Lipsius legit Vesperante. conf. 1. Ann. 65.
VESPĒRTĪLIO, ōnis. m. [νυκτερίς, Gl. L. G. & G. L.] Animal mediæ
cujusdam inter avem & murem speciei, ut mus alatus dici possit; appel-
latus autem ob id, quod vespere se ad volatum proferat. Plin. lib. 10.
cap. 61. Volucrum animal parit vespertilio tantum cui membrana ceu
pennæ. Eadem sola volucrum lacte nutrit, ubera admoveens geminos
volutat amplexa infantes, secumque deportat. Eidem coxendix una
traditur, & in cibatu culices gratissimi. V. Macrob. lib. 7. Saturn. cap.
ult. Auctor Philomelæ 38.
Strix nocturna fonans, & vespertilio stridunt.
Vespertilionem viri eruditissimi explicant apud Jurisconsultos, Qui
interdiu exiliter videt, noctu acri fit acie. Ego potius putem eum esse,
qui interdiu more vespertilionis latitet, noctu prodeat, quod fugitivos
quosdam fecisse olim non dubium est. Ne enim in dominum vel in notos
inciderent, interdiu sese abdebant, cum foras exirent noctu, ut
vespertilio. Aliis tamen in libris Vespillo legitur, Turnebus. V.
VESPILLO.
VESPILLO, onis. m. [νεκροθάπτης, Gl. G. L.] Vilis cadaverum functor,
qui vespertino tempore eos efferre solebat, qui funebri pompa duci
propter inopiam non poterant, ut ait Perottus. Martial. lib. 1. 115.
Chirurgus fuerat, nunc est vespillo Diaulus. Idem lib. 2. 63. V.
DIAULUS. Sueton. in Domit. cap. 17. Corpus ejus populari fanda-
pila per vespillones exportatum.
Vespillo, in antiquo lexico est Sepulchrorum violator, quem Græci νε-
κροφύλας vocant, quod intelligitur per antiphrasin, quasi non sepeliat, sed
nudet, cum vespillo funerare soleat. In Latino Græco lexico reperi
Vispello & Vespillo, ubi etiam exponitur ille νεκροθάπτης, hic νεκροφύ-
λας: Ita ille functor est, hic cadavera portat. Verba sunt Turnebi.
[Verba Gloss. Græcolat. hæc sunt: Νεκροθάπτης, Vespillo, Libitinarius.
Item. νεκροφύλας, Sepulcri violator, Vespiliator. Ubi nihil opus est
argutiis Turnebi, quum & Vespillo dictus, seu Sandapilarius, fodere
sepulcra consueverit, ubi pauperes, quibus nullum exstructum fuit,
sepeliuntur.
An per syncopen, pro Vespertilio? H. St.
VESTA, æ. f. [Ἑστία, Gl. L. G.] duæ a veteribus memorantur Vestæ:
altera Saturni mater, altera ejusdem dei filia. De qua Ovid. 6. Fast. 285.
Ex Ope Junonem memorant, Cereremque creatas
Semine Saturni: tertia Vesta fuit. Confundunt tamen has
poetæ, alteram pro altera ponentes. Quando eam terram esse dicunt,
de matre Saturni intelligendum est: quando vero virginem nominant,
de filia ejus, quam ignem esse volvere. Ovid. ibid. 291.
Nec tu aliud Vestam, quam vivam intellige flammam:
Nataque de flamma corpora nulla vides.
Hujus simulacrum Romani, Pœnunte allatum, in æde Victoriæ, quæ est in
Palatio, posuere: & virginis ei sacrarunt, quæ ignem perpetuum con-
servarent: hæc si stuprum commisissent, vivæ defodiabantur. Si vero
ignis fuisset extinctus, nequaquam reparari fas erat ex hoc igne humanis
manibus elaborato, sed accensa per fomites ex Sole flamma, purus &
cælestis ignis eliciebatur.
Vesta, ἀπὸ τῆς ἑστίας, id est a foco, in quo ignis alitur, dicta est. Est
enim Vesta, quasi focus urbis appellata, ait Cicero de Legib. 2. 29.
Nam quum pro terra, sive deorum matre accipitur, a vestitu denomina-
tur, quod variis herbis ac floribus vestita sit terra, ut annotavit Perottus
vel quia vi sua stet. Ovid. 6. Fast. 299.
Stat vi terra sua, vi stando Vesta vocatur. V. Lipf. Syntagma de Vesta.
Ignis Vestæ perpetuus & sempiternus. Cic. 4. in Catil. 18.
Ignis extinctus lacrimis Vestalis. Cic. pro Font. 27. Prospicite ne ignis
ille æternus nocturnis Fonteæ laboribus vigiliisque servatus, sacerdotis
Vestæ lacrimis extinctus esse dicatur.
Æterna Vesta. Hor. 3. Carm. 5. 11.
Canæ penetralia Vestæ. Virg. 5. Æn. 744.
Mater Vesta. Virg. 1. Georg. 499.
Potens Vesta. Virg. 2. Æn. 637.
Sancta Vesta. Claud. de Bell. Gild. 129.
Vesta, pro Igne ponitur apud Poetas. Virg. 4. Georg. 384.
Ter liquido ardentem perfudit nectare Vestam.
VESTĀLIS, e. Adj. [Ἑστιά, Gl. G. L.] Cic. 2. de Legib. 20. Virgi-
nesque Vestales in urbe custodiunt ignem foci publici sempiternum.
Ara Vestalis. Lucan. lib. 1. 544.
Foci Vestales. Lucan. lib. 1. 199.
Sacra Vestalia. Ovid. 6. Fast. 395.
Virgo Vestalis. Gell. 1. 12.
Incesta Vestalis. V. INCESTUS.
VESTĀLIA, um. n. Festa. Varro L. L. 5. 3. [Subaudito Sacra.
VESTER, tra, trum. [ἑσπέρη, Gl. L. G. & G. L.] pro Volter, a Vos-
ductum, Pronomen possessivum. Ter. And. 4. 4. 24.
Cedo, cujum puerum hic apposuisti? dic mihi.
m. Tu nescis? d. mitte id quod scio: dic quod rogo.
m. Vestri. d. cujus nostri? m. Pamphili. Idem Eun. 5. 9. 36.
Non cognosco vestrum tam superbum.

Omnium vestrum bona, pro Omnia vestra. Cic. 11. Att. 6. Ut jam
omnium judicio constitutum esset, omnium vestrum bona prædam esse
illius victoriæ.

Vestrum dare, vincere nostrum est. Ovid. 4. Fast. 889.

VESTRAS, atis. Pronomen patrium. V. Vallam lib. 2 cap. 3.

VESTĪBŪLUM, i. n. [ὑπόλαος, Gl. L. G. & G. L.] Locus ante ja-
nuam domus, per quem a via ad ædes itur. Gell. lib. 16. cap. 5. Cæci-
lius Gallum in libro De significatione verborum, quæ ad jus pertinent,
ita tradidisse affirmat, Vestibulum esse dicit, non in ipsis ædibus, nec
partem ædium, sed locum ante januam domus vacuum, per quem a via
aditus, accessusque est ad ædes. Siquidem olim, quibus ampliores do-
mos habere licebat, ii ante januam locum relinquebant, qui medius in-
ter viam & fores domus esset: qui locus erat statio saluatorum. V. etiam
Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 8. Plaut. Mostel. 3. 2. 131.

Viden' vestibulum ante ædes hoc, & ambulacrum cujusmodi?

Cic. 4. Att. 3. Discessimus in vestibulum. Virg. 6. Æn. 575.

— cernis custodia qualis

Vestibulo sedeat?

Vestibulum dictum est (inquit Servius) vel quod januam vestiât, ut
videmus cameram duabus sustentatam columnis: vel quoniam Vestæ
consecratum est. Unde nubentes puellæ limen non tangunt. Lucan.
lib. 2. 352.

Translata vetuit contingere limina planta. Singula enim domus,
sacrata sunt diis: ut Culina diis Penatibus: Maceries, quæ ambit do-
mum, Herceo Jovi. Idem alio loco, Vestibulum, ut Varro dicit, ety-
mologiæ non habet proprietatem: sed fit pro captu ingenii. Alii di-
cunt ab eo, quod nullus istic stet. In limine enim solus est transitus:
quo modo Vefanus dicitur Non fanus: sic Vestibulum, quasi Non sta-
bulum. Virg. 2. Æn. 469.

Vestibulum ante ipsum, primoque in limine templi.

Astare vestibulo. Virg. 7. Æn. 181.

Privatum vestibulum. Cic. de Arusp. Resp. 31. Nunc sanctissimam par-
tem, ac sedem maximæ religionis privato dicunt vestibulo contineri.

Ædium vel templi primus aditus & vestibulum. Cic. 4. Verr. 160. At
quo loco? celeberrimo ac religiosissimo, ante ipsum Jovem, in primo
aditu vestibuloque templi. Idem pro Cæcin. 35. Non modo limine
tectoque ædium tuarum, sed primo aditu vestibuloque prohibere
quempiam.

Balnearum vestibulum. Cic. pro Cœl. 62. Nam si essent in vestibulo bal-
nearum, non laterent.

Curia vestibulum & Senatus. Liv. 2. 48. & Cic. pro Milon. 19. Infidiat-
or erat in foro collocatus, atque in vestibulo ipso Senatus.

Sepulcri vestibulum. Cic. 2. de Legib. 61. Quod autem ἑστῶν, id est
vestibulum sepulcri bustumve ufucapi vetat.

Sicilia vestibulum, pro Ingressu. Cic. 7. Verr. 170. Monimentum sce-
leris audaciæque suæ voluit esse in conspectu Italiæ, vestibulo Siciliæ,
prætervectione omnium, qui ultro citroque navigarent.

Cubiliū vestibulum gallinaceorum, columbariorum, apum. Columel.
lib. 8. cap. 3. Sic ibidem cap. 4. Idem lib. 8. cap. 8. & lib. 9. cap. 7.

Vestibulum & aditus ad causam, Translate Cic. in Orat. 50. Vestibula
nimirum honesta, additusque ad causam faciet illustres

Ingredi vestibulum alicujus artis. Quintil. lib. 1. cap. 5. De vitiis & vir-
tut. orat.

VESTICEPS, **VESTICONTUBERNIUM**, V. VESTIS.

VESTĪGIUM, i. n. [ἵκῃ, Gl. L. G. & G. L.] Pedis impressio, id est
signum quod a pede relinquitur. Virg. 1. Georg. 59.

Et gradiens ima verrit vestigia cauda. Plaut. Cistell. 4. 2. 29.

Sed is hac it; hac focci video vestigium

In pulvere: persequar hac.

Cæca vestigia, Obscura & perplexa. Virg. 6. Æn. 30.

Certa vestigia. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Communia vestigia. V. COMMUNIS.

Errabunda vestigia. Virg. 6. Ecl. 59.

Fœda vestigia. Virg. 3. Æn. 244.

Irrita vestigia. V. IRRITUS.

Consequi vestigiis. Cic. pro Cluent. 36. Afinius cum Avilio Romam est
profectus: hos vestigiis Oppianicus consecutus est.

Delere pedum vestigia. Stat. 1. Achil. 60.

Excipere vestigia fugientis. Curt. lib. 4. 15. 33.

Facere vestigia in loco aliquo. Cic. pro Rabir. Post. 48. Hic vos aliud
nihil orat, nisi ut rectis oculis hanc urbem sibi intueri, atque in hoc
foro vestigium facere liceat. Idem pro Cæcin. 39. Utrum pedem quum
intulero, atque in possessionem vestigium fecero, tum expellar atque
dejiciar. Virg. 2. Georg. 474.

Fallere vestigium dicitur locus lubricus. Curtius 4. 9. 18. Et prærupta
fata vestigium subinde fallentia Budæus. V. FALLIO.

Ferre taciturna vestigia gradu suspensio digitis. Ovid. 1. Fast. 426. Chemi-
ner sur le bout des doigts sans faire bruit.

Ferre vestigia per ignes. Propert. lib. 1. 5. 5.

Ferre ebria vestigia. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 19.

Firmare vestigia. Virg. 3. Æn. 659.

Flectere vestigia aliquo. Ovid. 1. Met. 372.

Flectere vestigia, Decedere. Stat. 9. Theb. 485.

Hærare vestigio suo non posse. Liv. 21. 35. extr.

Hærare in vestigio. Plin. lib. 8. cap. 30.

Impedire vestigia cursu. Virg. 5. Æn. 592.

Implere vestigia alicujus, Respondere exemplo. Plin. 8. Epist. 13.

Imprimere vestigium. Cic. pro Cæcin. 76. Nisi ex eo loco, ubi vesti-
gium imprefferit, dejici neminem posse.

Imprimere vestigiis flagitiorum totam Italiam. V. FLAGITIUM.

Indagare omnibus vestigiis, i. e. Ubique querere & diligenter. Cic. 2.
Att. 22. De publico quæ ad me scribis, sane mihi jucunda sunt: eaque
etiam velim omnibus vestigiis indagata, ad me afferas.

Inflectere vestigia cursus sui. Cic. 2. de Nat. Deor. 45. Stellæ nunquam
cursus sui vestigium inflectunt.

Ingredi vestigiis patriis, Patriscare. V. INGREDIOR.

Inhærare vestigiis prioribus. V. INHÆREO.

Insistere vestigia certa viæ, Deprehendere, Invenire. Lucret. 1. 407.

Insistere vestigiis. Cic. 3. de Orat. 30. Quibus vestigiis primum infitii,
in his fere soleo perorare. Per translationem, V. INSISTO.

Insistere

Insistere alienis vestigiis. Quintil. in proœm. lib. 1.

Insistere vestigiis laudum suarum. V. **INSISTO**.

Insistere in vestigio. Cic. 3. de Orat. 6. Post ejus interitum veniebamur in curiam, ut vestigium illud ipsum, in quo ille postremum institisset.

Interdicere vestigiis. V. **INTERDICO**.

Lustrare vestigia alicujus. V. **LUSTRUM**.

Movere vestigium, hoc est pedem, Discedere, abire. Curt. lib. 10. 2. 13.

Movere se vestigio. V. **MOVRO**.

Obterere vestigia. V. **OSTERO**.

Occumbere in vestigio. Tacit. 4. Hist. 60. Pugnacissimus quisque in vestigio, multi palantes occubere.

Occurrere hosti in vestigiis ejus. Liv. 21. 41.

Persequi vestigia alicujus. V. **PERSEQUOR**.

Persequi aliquem vestigiis ipsius, Sequi aliquem per ipsius vestigia, & eo pacto progredi, quo ipse prius. Cic. de Clar. Orat. 307. Hæc etsi videntur a proposita ratione diversa, tamen idcirco a me proferuntur, ut nostrum cursum perspicere, quoniam voluisti, Brute, possis, & videre quemadmodum simus in spatio Q. Hortensium ipsius vestigiis persecuti.

Persequi aliquem vestigiis ipsius, Per ipsius vestigia, hoc est scripta, quæ reliquerat, reum facere. Cic. 3. Verr. Ex istis etiam tu rebus effugere te posse confidis, cum te, non opinione, sed tuis vestigiis persequamur, quæ & in tabulis publicis expressa & recentia reliquisti?

Ponere vestigium. Cic. 3. Philipp. 31. Ille autem ex mirmillone dux, ex gladiatore imperator, quas fecit strages, ubicunque posuit vestigia?

Ponere vestigia summa arena. Virg. 3. Georg. 195.

Ponere falsa vestigia. Ovid. 2. Met. 871.

Ponere vestigium, per translationem: pro Attingere, ut ait Erasmus. Cic. 5. de Finib. 5. Quacunque enim ingredimur, in aliquam historiam vestigium ponimus.

Posui libera per vacuum vestigia. Hor. 1. Epist. 20. 21.

Premere vestigia alicujus, Pressius sequi. Tacit. 2. Ann. 14. Neque bellum ultra, modo se patris patriuque vestigia prementem, iisdem in terris victorem sisterent. Virg. 6. Æn. 197.

Premere vestigia leviter. Cic. pro Sext. 13. Quanquam non est omittenda singularis illa integritas provincialis, cujus ego nuper in Macedonia vidi vestigia, non pressa leviter ad exigui prædicationem temporis: sed fixa ad memoriam illius provincie sempiternam. Metaph. dixit de Republica præclare administrata. [Malim Impressa, etsi ex Lucret. tuetur Abram.]

Relinquere vestigium avaritiæ. Cic. pro Muren. 20. Asiam istam referam, & eandem delicatam, sic obit, ut in ea neque avaritiæ neque luxuriæ vestigium reliquerit. conf. supra Persequi aliq. vestigiis &c.

Sequitur admissio vestigia passu. Ovid. 1. Met. 332.

Sequi retro vestigia. Virg. 2. Æn. 753.

Sequi certa vestigia. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Sequi contracta vestigia vatum. Hor. 2. Epist. 2. 80.

Signat tenuia vix summo vestigia pulvere. Sil. lib. 4. 148.

Spargere vestigia fugæ. Curt. lib. 5. ad finem.

Spectantia retrorsum vestigia. Hor. 1. Epist. 1. 74.

Stare in vestigio. Auctor ad Heren. lib. 3. 26.

Tenere vestigia inconcussa, In sententia sua perseverare. Lucan. lib. 2. 248.

Titubata vestigia. Virg. 5. Æn. 331.

Torquere vestigia. Virg. 3. Æn. 669.

Trahere ebria vestigia. Propert. lib. 1. 3. 9.

Turbare incerta fugæ vestigia, Non ire recto itinere, sed confundere, & modo huc modo illuc flectere, non possis per vestigia deprehendi, & ut qui persequuntur, reddantur incerti. Lucan. lib. 8. 4.

Omnibus vestigiis indagare, Ubique quærere & diligenter. Cic. 2. Att. 7. De Publio quæ ad me scribis, sane mihi jucunda sunt: eaque etiam velim omnibus vestigiis indagata, ad me afferas.

Vestigium, Ima pars pedis. Gell. lib. 5. cap. 14. Ego stirpem ingentem vestigio pedis hærentem revulsi. Virg. 5. Æn. 566.

— vestigia primi

Alba pedis, frontemque ostentans arduus albam.

Adversis vestigiis contra nostra vestigia stant antipodes. Cic. 4. Acad. 123.

A vestigio ad verticem. V. a præpositionem.

Vestigiorum articulis & unguibus amplissimis, villaticum canem esse eligendum docet Columel. lib. 7. cap. 20.

Carnosum vestigium. V. **CARO**.

Vestigium equi excussum ungula. Plin. lib. 28. cap. 20.

Permulcere vestigia lymphis liquidis, Lavare pedes. Catul. Argon. 62. 162.

Stringit canis vestigia leporis. i. e. Pedes radit. Ovid. 1. Met. 536.

Vestigium totius corporis, Impressio. Cic. 6. Verr. 53. Nam nos quidem quid facimus in Verre, quem in luto volutatum totius corporis vestigiis invenimus.

Vestigia in lectulo recentia. Ibid. 5. 79. Præsertim quum in lectulo decumanæ mulieris vestigia viderent recentia. [conf. Liv. 1. 58.]

Vestigium, pro Reliquiis, signo, monumento, sive indicio aliquando ponitur. Cic. pro Font. 2. Unæ tabulæ proferantur, in quibus vestigium sit aliquod, quod significet pecuniam Fontejo datam. Virg. 4. Ecl. 31.

Pauca tamen suberunt priscae vestigia fraudis. Plura exempla in superioribus V.

Brevia quædam demonstranda vestigia. Quintil. lib. 2. cap. 6.

Vestigium & Index. Cic. 7. Verr. 161. Cujus rei, neque index, neque vestigium aliquod, neque suspicio cuiquam esset ulla.

Amoris vestigia. Cic. 7. Fam. 25. Virg. 4. Æn. 23.

— agnosco veteris vestigia flammæ. Flammæ, i. e.

Amoris.

Annulorum vestigium, i. e. Argumentum, quod annuli tunc fuerint, ut interpretatur Budæus. Plin. lib. 33. cap. 1. Ita quadringentis XLV III. a condita urbe gestum est, & primum annulorum vestigium exstat.

Fortitudinis, humanitatis, &c. vestigia. Cic. pro Corn. Balb. 13. Qui locus, in quo non exstant hujus, cum fortitudines, tum vero humanitatis, tum animi, tum consilii, impressa vestigia?

Olfactus vestigium nullum habere. Plin. lib. 11. cap. 37.

Pecuniæ profectæ vestigium. Cic. pro Cluent. 124. Doce quam pecuniam Cluentius dederit, unde dederit, quemadmodum dederit: unum denique aliquod a Cluentio profectæ pecuniæ vestigium ostende.

Sceleris manent vestigia nostri. Virg. 4. Ecl. 13.

Sceleris exstant expressa vestigia. Cic. pro Rosc. Amer. 62. Hæc cum

sint omnia, tamen exstant oportet expressa sceleris vestigia, ubi, quæ rationem, per quos, quo tempore, maleficium sit admissum.

Stirpis vestigia ostendere. Curt. lib. 9. 4. pr.

Tumoris vestigium. Plin. lib. 11. cap. 52.

Veneni indicia & vestigia. Cic. pro Cluent. 30.

Non exstare vestigia rei dicimus, quam plane sublatam intelligi volumus.

Civitatis nullum vestigium. Cic. 10. Fam. 1. Nec leges ullæ sunt, nec judicia, nec omnino simulachrum aliquod, ac vestigium civitatis.

Dignitatis vestigium reliquum. Cic. 4. Fam. 14. Ne vestigium quidem ullum est reliquum nobis dignitatis.

Fratris ne vestigium quidem. Cic. 1. Q. frat. 3. pr. Non enim vidisses fratrem tuum: non eum, quem reliqueras: non eum, quem noras, &c. ne vestigium quidem ejus nec simulacrum, sed quandam effigiem spiritantis mortui.

Judiciorum vestigia. Cic. pro Rosc. Amer. 91. A quibus miror, ne quod judiciorum esset vestigium, non subsellia quoque esse combusta.

Libertatis morientis manebant etiam tum vestigia. Tacit. 1. Ann. 74.

Officii antiqui vestigia remanent. Cic. pro Rosc. Amer. 27. In qua muliere, Judices, etiam nunc, id quod omnes semper existimaverunt, quasi exempli causa, vestigia antiqui officii remanent.

Religionis violatæ vestigium. Cic. 6. Verr. 97. Nihil in religiosissimo fano, præter vestigia violatæ religionis, nomenque P. Scipionis reliquit.

Vestigium, pro Nota, quæ rei formam & qualitatem ostendit. Cic. 1. de Nat. Deor. 37. Ita fit ut deus ille, quem mente noscimus, atque in animi notione, tanquam in vestigio volumus reponere, nusquam prorsus appareat. Budæus.

E vestigio, Statim. Cæf. 2. Bell. Civil. 25. extr. Se in hostium habiturum loco, qui non e vestigio ad castra Cornelianæ vela direxisset.

E vestigio, An ut παρὰ πύδας Gr. dicunt, & quidem sæpe, ut lib. 1. p. 3.

Basil. παρὰ πύδας εὐρον μιν πύδας τῆς πύξης. H. St. Mentio auctoris omissa est.

E vestigio temporis primum agmen erat in conspectu. Cæf. 2. Bell. Civil. cap. 26. i. e. Statim, confestim.

Eodem & loci vestigio & temporis. Cic. in Pison. 21. Atque eodem in templo, eodem & loci vestigio & temporis, arbitria, non mei solum, sed patriæ funeris abstulisti.

VESTIGO, [ixvδm, Gl. G. L.] ære. Quærere diligenter, quasi vestigia indagare. A vestigiis tanquam indicibus dictum. Cic. 3. de Orat. 86. Ipsa tractatio & quæstio quotidie ex se gignit aliquid, quod cum desidiola delectatione vestiges. Virg. 12. Æn. 482.

Vestigatque virum.

Causas rerum vestigare. Cic. 2. de Orat. 166. Nam & conjuncta quærimus, &c. & causas rerum vestigabimus, &c.

Famam vagam vestigare in umbra. Valer. Flacc. 2. Argon. 116.

Iter alicujus vestigare. Stat. 11. Theb. 137.

Voluptates omnes vestigare atque odorari. Translatio a canibus venatoriis, qui vestigia ferarum odorantes, ipsas consequuntur. Cic. Post. xedit. in Senat. 14. Hi voluptates omnes vestigant atque odorantur.

Oculis alte vestigare. Virg. 6. Æn. 145.

Oculis & naribus escam vestigare. Columel. lib. 8. cap. 17.

Odore vestigare. Plin. lib. 8. cap. 18.

VESTIGANS, antis. Partic. Virg. 12. Æn. 557.

Ille, ut vestigans diversa per agmina Turnum,

Huc atque huc acies circumtulit.

VESTIGATIO, ōnis. f. [ixvδm, Gl. G. L.] Apul. 6. Met. p. 113. Elmenh. Psyche dies noctesque mariti vestigationibus inquieta. conf. Cic. 1. Off. 28. & V. ibi Lang. Lamb. & Græv.

VESTIGATOR, ōris. m. [ixvδm, Gl. L. G. & G. L.] Venator, a vestigiis ferarum dictus, ut auctor est Varro de L. L. 4. 18. Columel. lib. 9. cap. 8. Nam statim sono territum, vel in frutice, vel in editiore silvæ fronde confidet, vel a vestigatore præparato vase reconditur. Ulp. in l. Quæsitum. §. Si in agro, D. De fundo instructo.

Dicitur de iis, qui dicta & facta hominum observant & annotant, & deferunt ad alios, atque accusant. Senec. de Benef. 3. 26. extr. Quod factum simul & Maro ex notis illius temporis vestigatoribus notavit.

VESTINI, ōrum. m. [Ovestinai] Populi Italiæ, Sabinis & Picentibus vicini, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 5. Apud eos olim fiebant casei landatissimi. Martial. lib. 13. 31.

Si sine carne voles jentacula sumere frugi,

Hæc tibi Vestino de grege massa venit.

Aquæ Vestinæ. Lucan. lib. 2. 425.

Juventus Vestina. Sil. lib. 8. 518.

Vide in B. ex Suida Βεστίνι. H. St.

VESTIS, is. f. [ἱστis, ἱματισμός, Gl. L. G. & G. L.] a Velando, quod corpus velet, dicitur. Seu a Vellere, quod est universæ ovis lana, ut ait Varro de L. L. lib. 4. 29. Estque generale indumentum, tam virile, quam muliebre, & scænicum, etiam tragicum & citharædicum sit. Plaut. Curc. 4. 2. 2.

Et aurum, & vestem omnem, suam esse aiebat, quicquid haberet. [Vestis etiam, quæ equis & lectis infernitur, ut infra planum fiet. V. Melitenis vestis, Phryxiana, Pretiosa, &c. Quibus in locis Vestis, Generis nomen est, ut Aurum, Argentum, &c. pro Vasis ex iisdem metallis. V. Ulp. loc. in VESTIMENTUM, & totum tit. de auro & arg. leg. in D.]

Vestis. Quibusdam nationibus sua cuique propria vestis est: ut Parthis farabara, Gallis linnæ, Germanis rhenones, Hispanis striges, Sardis mattrugæ. Sarabara sunt fluxa ac sinuosa vestimenta: de quibus legitur in Daniele: Et sarabara eorum non sunt immutata: & Publius: Ut quid ergo in ventre tuo Parthi sarabara suspenderunt? Apud quosdam autem sarabaræ nuncupantur capitum quædam tegmina, qualia videmus in capite magorum picta. Linnæ saga quadra & mollia sunt: de quibus Plautus: Linnæ cooperta est tetrino Gallia. Rhenones sunt velamina heromerum, & pectoris usque ad umbilicum, atque intortis villis adeo hispida, ut imbres respuant: quos vulgo Reptos vocant, eo quod longitudo villorum quasi reptat: de quibus Sallust. (6. Hist.) Germani intectum rhenonibus corpus tegunt. Dicti autem rhenones a Rheno, Germaniæ flumine, ubi his frequenter utuntur. Mattruga vestis Germanica ex pelliculis ferarum: de qua Cicero pro Scauro: Quem purpura regalis non commovit, eum Sardorum mattruga mutavit. Mattruga autem dicta, quasi monstruosa, eo quod, qui ea induuntur, quasi in ferarum habitum transformantur.

Dignoscuntur & gentes ita habitu, sicut & lingua discordes. Persæ brachia & crura

& crura linamentis, caput tiara tegunt; eminent apicibus fastigiatis Alani; horrent, & male tecti cum latrantibus linguis Scoti; sagati sunt Alamani, linteati Indi, gemmati Persæ, sericati Seres, pharetrati Armeni. Nonnullæ etiam gentes, non solum in vestibus, sed & in corpore aliqua sibi propria quasi insignia vindicant: ut videmus cirros Germanorum, granos & cinnabar Gothorum, stigmata Britonum. Circumcidunt quoque Judæi præputia: pertundunt Arabes aures: flavent capitibus infectis Gætæ: nitent Albani albertibus crinibus: Mauros habet tætra nox corporum, Gallos candida cutis: sine equis inertes exstant Alani. Hæc Isidorus de etymologiis, 19. 23.

Obtentu vestis caput velata mulier. Sen. Herc. fur. 6.

Aurea vestis. Virg. 8. Æn. 659.

Aurea cæsaries ollis, atque aurea vestis. Servius; Vestis, h. e. Barba: unde e contra Investes dicimus Imberbes. Unde 8. Æn. 160.

Tunc mihi prima genas vestibat flore juvenata. Sic & Lucret. 5. 672.

Nec minus in certo dentes cadere imperat ætas

Tempore, & impubem molli pubescere veste. [Quasi minus apte

Barba posuisset. Ego vestem puto, Auro virgatam intelligi. V. Sil. 4. 155.

Vestis balnearis, Vide suo loco. H. St.

Bombycina. V. BOMBYX.

Casta. Valer. 1. Argon. 839.

Cænatoria. Vide suo loco. H. St.

Commoda adversus. Ovid. 2. Fast. 288.

Conchyliata. V. CONCHYLIIUM.

Cymatilis. V. CYMA.

Eximia. Lucret. lib. 4. 1125.

Fluxa. Stat. 1. Achill. 533.

Laciniata. V. LACINIA.

Longa. Quintil. lib. 11. cap. 1.

Lugubris. V. LUGEO.

Madida cocco. V. MADRO.

Muliebris. Cic. 6. Verr. 103.

Nexilis. Lucret. lib. 5. 1349.

Nocturna. Hor. 1. Serm. 5. 85.

Obsoleta. V. OBSOLETO.

Olida. V. OLIO.

Ostrina. V. Ostrinus, in OSTRUM.

Papaverata. V. Papaveratus, in PAPAVER.

Pexa. V. PECTO.

Picta. Virg. 9. Æn. 26.

Purpurea. Cic. 1. de Divin. 19. Cæsar, cum immolaret illo die, quo primum in sella aurea fedit, & cum purpurea veste processit, in extis bovis opimi cor non fuit.

Sacrifica. Sil. lib. 3. 27.

Servilis. Cic. in Pison. 92. Nocte intempesta, crepidatus, veste servili, navem conscendit.

Sinuosa. Ovid. 5. Met. 68.

Tenuissima vestis. Ovid. 3. Amor. 1. 9.

Trita. Hor. 1. Epist. 20. 38.

Vilis vetusque. Ovid. 8. Met. 859.

Abscindere vestem humeris. Virg. 5. Æn. 685.

Abscissa planxi mea pectora veste. Ovid. 12. Epist. 153.

Ardentes murice vestes. Valer. 3. Argon. 340.

Auferre lassis de vestibus maculas. Ovid. 3. Fast. 821.

Cingere vestem ad pectora. Ovid. 6. Met. 59.

Commutterunt inter se vestem. V. COMMUTO.

Concinnare vestem. V. CONCINNO.

Decrescunt puero vestes. Stat. 2. Silv. 1. 127.

Deducere vestem ab ore. Ovid. 3. Met. 480.

Deducere vestem a pectore. Ovid. 6. Met. 405.

Defluxit vestis ad imos pedes. Virg. 1. Æn. 404.

Demissa vestis. Hor. 1. Serm. 2. 95.

Deponere vestes humeris. Ovid. 19. Epist. 43.

Discindere vestem. Sil. lib. 16. 437. Ter. Adel. 1. 2. 40.

Ire in longis vestibus. Ovid. 6. Fast. 688.

Ire scissa veste. Virg. 12. Æn. 609.

Exuere vestem. Lucret. lib. 4. 59.

Gerere vestes. Ovid. 13. Epist. 37.

Illitæ vestes. Sen. Herc. Oeth. 4.

Illitæ vestes auro atque purpura. Sen. Hippol. 4.

Illusæ auro vestes, In quibus artifex ludens, auro aliqua depinxit, ait

Servius. Virg. 2. Georg. 464.

Induere vestem, Induere sibi vestem, & Induere vestem, & veste, V. INDUO.

Induere vestes humero. Ovid. 21. Epist. 90.

Infringere vestes. Ovid. 9. Met. 208.

Laboratæ arte vestes. Virg. 1. Æn. 639.

Lacerare vestem. Ovid. 11. Met. 726.

Laniare vestem ab ora summa. Ovid. 5. Met. 398.

Madens sanguine vestis. V. MADRO.

Mordebat fibula rasilis vestem summam. Ovid. 8. Met. 318.

Mutare vestem. V. MUO.

Mutavit auratis vestibus atras. Ovid. 8. Met. 448.

Nitentes vestes. Sen. Herc. Oeth. 4.

Obnubitur caput atra veste. Sil. lib. 11. 260.

Perfusa vestes ostro. Virg. 5. Æn. 112.

Perfondere tenuem vestem. Tibul. lib. 1. 10. 63.

Pictæ vestes auro. Valer. 3. Argon. 340.

Picturatæ vestes auri subtegmine. Virg. 3. Æn. 483.

Prætexuit vestem ostro. Sil. lib. 8. 489.

Recinctas vestes induta. Ovid. 7. Met. 182.

Rescindere vestem. Cic. pro Cael. 38. Fores effregit. Restituentur. Rescidit vestem. Refarcietur. Ter. Adel. 1. 2. 40. Unde Cicero hæc verba accepit, habet, Discidit vestem?

Resolvere cinctas vestes. Ovid. 1. Met. 382.

Recteæ veste nudare papillas. Catul. de Coma Beren. 64. 81.

Squalentes pulvere vestes. Lucan. lib. 8. 57.

Stabant sorores atris cum vestibus. Ovid. 6. Met. 788.

Subnectit purpuream vestem aurea fibula. Virg. 4. Æn. 139.

Subtuta talos tegit instita veste. Hor. 1. Serm. 2. 28.

VOL. IV.

Succincta vestem puella. Ovid. 10. Met. 530.

Sumere vestes, Induere. Sen. Med. 10.

Sumere pretiosas vestes. Ovid. 1. de Arte Am. 303.

Sumere virilem vestem. Hor. 1. Serm. 2. 16.

Suspensæ in litore vestes. Lucret. lib. 1. 306.

Tegere funerea veste corpus. Ovid. 3. Fast. 214.

Tegi vili veste. Ovid. 15. Epist. 75.

Trahit bibulas vestes unda. Valer. 1. Argon. 289.

Velatus nivea corpora veste. Ovid. 10. Met. 430.

Venire pura cum veste. Tibul. lib. 1. 2. 28.

Virgatæ vestes auro. Sil. lib. 4. 155.

Velare caput veste. Cels. lib. 4. cap. 2. De curationibus morborum qui nascuntur a capite, Considerandum est, quæ causa dolorem excitarit. Si calor; aqua frigida multa perfundere caput expedit, &c. At si frigus nocuit; caput oportet perfundere aqua calida marina, vel certe falsa: tum caput vehementer perficere: deinde calido oleo implere: veste velare. Vestem hoc in loco Budæus interpretabatur Pileolum, ut Bonnet. [Mallem Palliolum dixisset, quo de f. l. V.]

Vestis nonnunquam Genus denotat, q. d. Supellectilem vestiarum, Instrumentum laneum, linteumque &c. domus copiosæ: nonnunquam & Pannum αλωας, ut

Linteæ vestis. Cic. 7. Verr. 145. Illi ad deprecandum periculum proferbant, alii purpuram Tyriam, tus alii atque odores, vestemque linteam, gemmas alii & margaritas.

Melitenfis. Cic. 4. Verr. 176. Dico te maximum pondus auri, argenti, eboris, purpuræ, plurimam vestem Melitensem, plurimam stragulam, multam Deliacam supellectilem, &c. Syracusis exportasse. Ita legit Budæus pro eo quod Pannum vocamus. Ut sit Vestis Melitenfis, Pannus in Melita insula factus: ad quod exemplum dicere possis Vestem Rotomagensem, pro Panno Rotomagensi.

Phryxianæ, vestes sunt, Quæ Phryxæi velleris crispas & eminentes villos imitantur. Plinius 8. 48. Togas raras phryxianasque. Sic enim legendum, non Phrygianas, ut hætenus. Senec. de Benef. 1. 3. Inveniam alium poetam, apud quem præcingantur, & spillis aut phryxianis prodeant. Turnebus 24. 19.

Pretiosa. Cic. 2. Philipp. 66. Maximus vini numerus fuit, permagnum optimi pondus argenti, pretiosa vestis, multa & lauta supellex, & magnifica multis locis, &c.

Explicare vestem. Cic. 1. de Orat. 161. Tanquam in aliquam locupletem ac refertam domum venerim, non explicata veste, neque proposito argento, &c.

Saturatæ murice vestes, Pannus purpura tinctus. Ovid. 13. Epist. 37.

Tincta vestis rubro cocco. Hor. 2. Serm. 6. 102.

Variata figuris vestis. Catul. Argon. 62. 50.

Stragula vestis. V. STRAGULA.

Cubare plebeja in veste. Lucret. lib. 2. 36.

Serpentis vestis, Leberis, vernatio, & pellis exuviz. Lucret. lib. 4. 59.

Aranei vieta vestis. Lucret. lib. 3. 387.

VESTICULA, æ. f. dimin. Parva vestis. Paulus in l. Cum de Ianionis. §. Quidam. D. de fund. instruct. &c. Quum in diem mortis ibi libros, & vitreamina, & vesticulam habuerat. Sic habent Pandectæ Florentinæ. Haloander legit Vestispicam.

VESTIARIUS, a, um. Adj. [ἱματηρὺς] ut, Vestiaria arca, In qua vestes reponuntur & conservantur. Cato R. R. cap. 11.

VESTIARIUM, i. n. [ἱματοφυλάκιον, Gl. G. L.] Locus, in quo vestes, vel servantur, vel venduntur. Plin. lib. 15. cap. 8. Vestiarius etiam, contra ceteredines ac noxia animalia, amurca aspergi.

Vestiarii nomine aliquando Vestitus intelligitur. Scævola in l. Annua. D. de ann. legat. Quæsitum est an mortua matre conditio apposita defecisse videatur, & per hoc neque vestiaria neque cibaria his debeantur. Respondi secundum ea quæ præponerentur, deberi. Columel. lib. 1. cap. 8. Ne aut in vestiariis, aut in ceteris præbitis injuriose tractentur. [Nisi hic est Adj. & refertur ad τὴν Πράβιτις.]

Suid. Βεστιάριον παρὰ τὰ μακροῖς πέποι, ἐν τῇ ἀναγκαίᾳ διατίκεται ἰότης. Et nota τὸ ἀναγκαίᾳ. Senec. de Benef. 3. 21. Est aliquid, quod dominus præstare servo debeat, ut cibaria, vestiarius. H. St. Qui locus defuit in Lugd. Ubi, non loci, ut Suid. vult, sed rei nomen est.

VESTIARIUS, i. m. [ἱματοφύλαξ, Gl. G. L.] Qui vestes facit aut vendit. Ulpian. in l. Quicumque. §. 2. D. De institore actionis. Sed & eos institores dicendos placuit, quibus vestiarii, vel lintearii dant vestem circumferendam & distringendam: quos vulgo circumitores appellamus.

VESTICEPS, ipis. [ῥαιὼν] Puer jam pubes, ut ait Budæus. Gell. lib. 5. cap. 19. Jusque jurandum a Q. Mucio Pontif. Max. conceptum dicitur, quod arrogando juraretur. Sed arrogari non potest nisi jam vesticeps. Vestis enim aliquando Barbam significat. Unde, Aurea vestis. Virg. 8. Æn. 659. V. Aurea vestis in vestis. conf. INVESTIS, & Felt.

VESTICONTUBERNIUM, i. n. Verbo juncto dixit Petronius cap. 11. de iis, qui sub eadem veste cubant. Quid, inquit, vesticontubernium facis? Monuit Turnebus. Quidam legunt Vestæ contubernium. V. not.

VESTISPICUS, i. m. Grut. Inscript. p. 578. n. 7. CLAUDII. LIB. DIP. TERVS. VESTIFICVS.

VESTIFICA, æ. f. Quæ conficit vestes. Grut. Inscript. p. 578. n. 6.

AGRIÆ. TRIPHOSÆ. VESTIFICÆ.

VESTIFICINA, æ. f. Vestium confectio. Tertull. de Pallio cap. 3. Tantam paraturam materiarum ingenia quoque vestificinæ profecuta, &c.

VESTIFICIUM, i. n. [ἱματοποιία] Gloss. Græcolat.

VESTIFLUUS, a, um. Adj. Aufon. Technop. cap. de Historiis v. 23.

Vellera depectit nemoralia vestifluus Ser. V. Turneb. Advers. 26. 6.

VESTIFLIVUS, i. m. Qui munus illud habuit apud Imperatores, ut vestes eorum plicaret. Reines. Inscript. 9. 64. & 11. 90.

VESTIFLICA, æ. f. Femina vel famula, quæ vestes plicat. Isidor. Gloss. V. Quintil. Decl. tit. 363. & ibi Burm.

VESTISPICUS, i. m. & VESTISPICA, æ. f. [ἱματοφύλαξ] Servus, sive ancilla, custodiens vestes, quod frequenti diligentia vestes inspiciant; inquit Nonius 1. 41. cum Varrone de L. L. 6. 2. Plaut. Trin. 2. 1. 22.

— ducitur familia tota,

Vestispicæ, unctor, auri custos, stabbiferæ, sandaligerulæ.

Al. Vestipici Afranius, Novi non inficiam ancillulam vespere vestificam.

VESTIO, [ἵδω, ἱματίζω, περιβάλλω] ire. Vestem induere.

Ex suo corpore contra frigus vestiri. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Y y y

Pilo

Pilo vestiri. Plin. lib. 9. cap. 13.
 Spoliis ferarum vestire corpus. Lucret. lib. 5. 952.
 Vestire, Veste instruere. Plaut. Caf. 4. 4. 4. Vir te vestiat, tu virum despolies. Ter. Heaut. 1. 1. 78. Ancillæ tot me vestiant? [i. e. Vestem mihi texant, conficiant, unde me vestiam, domumque instruant.
 Ali & vestiri ab aliquo. Cic. pro Rosc. Amer. 147.
 Malas juvenas vestit lanugine. Lucret. lib. 5. 887.
 Oculos vestivit membranis Natura. Cic. 2. de Nat. Deor. 142. Natura primum oculos membranis tenuissimis vestivit, & sepsit, &c.
 Agrum vineis vestire. Columel. lib. 3. cap. 4.
 Colles vestit vitis. Columel. lib. 3. cap. 2.
 Hortum vestit morus. Plin. 2. Epist. 17.
 Iter vestit feges. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 188.
 Sepulcrum læptum undique & vestitum vepribus & dumetis. Cic. 5. Tusc. 64.
 Montem hiems vestit gelu. Claud. de Bell. Get. 167.
 Lumine vestire. Cic. 2. de Nat. Deor. 113. de Capricorno, Quem cum perpetuo vestivit lumine Titan.
 Campos æther vestit purpureo lumine. Virg. 6. Æn. 640.
 Tabulis parietes vestire. Cic. 6. Verr. 122. His autem tabulis interiores templi parietes vestiebantur.
 Atria ebur vestit. Lucan. lib. 10. 119.
 Sententias reconditas exquisitasque mollis & pellucens vestiebat oratio. Cic. de Clar. Orat. 273.
VESTIENS, entis. Partic. Plin. 16. 33. Folio virenti semper vestiens. Ita legit Harduin.
VESTITUS, a, um. Partic. [vestitus] Propert. lib. 2. 15. 17.
 Candide vestitus. V. CANDIDUS.
 Male vestitus. Cic. in Pison. 61. Ipse cum hominibus x v, male vestitis, ad portam Cœlimontanam sitiens pervenerim.
 Mediocriter vestitus. V. MEDIOCRIS.
 Vix ad privati habitum. Liv. 38. 14. Permissu Consulis postero die in castra tyrannus venit, vestitus comitatusque vix ad privati modice locupletis habitum.
 Optime citharæcedus vestitus. Auctor ad Heren. lib. 4. 61.
 Vestem vestitus. Plaut. Epid. 2. 2. 38. Sed vestita aurata ornamenta. Sed Al. Vestita, aurata, ornata.
 Genas vestitus, Barbatus. Senec. Herc. Oeth. 3.
 Agri vestiti messibus. Ovid. 4. Fast. 707.
 Montes vestiti silvis. Liv. 32. 13. Cic. 2. de Nat. Deor. 132. Montes vestiti atque silvestres.
 Ripæ vestitæ gramine. Columel. lib. 8. cap. 5.
 Terra vestita floribus, arboribus, frugibus, &c. Cic. 2. de Nat. Deor. 121.
 Tori vestiti gramine. Ovid. 1. Fast. 402.
 Uvæ vestitæ suis frondibus. Propert. lib. 3. 13. 31.
 Compar. Apul. Apol. p. 288. Elmenh. Hercules neque una pelle vestitiior fuit, neque uno baculo comitator.
 Superl. Columel. lib. 7. cap. 3. Id pecus, quamvis ex omnibus animalibus vestitissimum est, frigoris tamen impatientissimum.
VESTITIUS, ūs. m. [vestitus] Gl. L. G. Vestis ornatus, & ipsa vestis connectio. Plaut. Epid. 4. 2. 8.
 Scio quid erres, quia vestitum atque ornatum immutabilem Habet hæc.
 Pulcher vestitus. Cic. 3. de Finib. 69. Pulcherrimo vestitu & ornatu regali.
 Fœditas vestitus. Cic. 12. Philipp. 12. Quando ejus obliviscetur ulla posteritas, cujus scelere in hac vestitus fœditate fuerimus? [i. e. In luctu & squalore, veste mutata.
 Victus vestitusque necessarius. Cic. pro Quint. 49.
 Immutare vestitum. V. IMMUTO.
 Indulges vestitu nimio. V. INDULGEO.
 Indutus muliebri vestitu. Cic. 1. Att. 8.
 Asper vestitus. Cic. pro Sext. 19. Vestitus asper, nostra hac purpura plebeja, ac pæne fusca, &c.
 Vestitus, pro Vestimentis. Plin. lib. 8. cap. 22. Evanthes tradit, ex gente Antæi cujusdam forte electum ad stagnum quoddam regionis ejus duci, vestituque in quercu suspensio tranare, atque abire in desertum. Et paulo post ait, Addit quoque Fabius eandem recipere vestem.
 Montium vestitus densissimi. Cic. 2. de Nat. Deor. 161.
 Riparum vestitus viridissimi. Cic. 2. de Nat. Deor. 98.
 Orationis vestitus. Cic. de Clar. Orat. 327. Concinnitas illa crebritasque sententiarum pristina manebat: sed ea vestitu illo orationis, quo confueverat, ornata non erat.
VESTITOR, ōris. m. ut, Vestitores divinatorum simulacrorum apud Julium Firmicum lib. 3. cap. 12. & cap. 14. Deorum vestitores.
 Fullones, Vestitores & pictores. Lamprid. in Alex. Severo p. 227. H. St. cap. 41. ubi lego Pistoris. Nam hos Pincernæ excipiunt. Neque unquam Pictores in aulico ministerio numerati sunt.
VESTITURA, æ. f. Gruteri Inscript. p. 98. n. 8. TEGVLAE CVM CARPVSCVLIS ET VESTITVRIS.
VESTIMENTUM, i. n. [vestimentum] Gl. L. G. & G. L. Idem quod Vestis. Ulpian. De auro & argento legato, l. Vestimentum id est, quod detextum est, et si defectum non est. Id est, si sit consummatum quod in tela est. Nondum pertextum vel detextum, contextum appellatur. Quisquis igitur vestem legaverit, neque stamen, neque substamen legato continebitur.
 Vestimentorum sunt lanea omnia lineaque, vel ferica, vel bombycina, quæ induendi, præcingendi, amiciendi, insternendi, injiciendi, accubandi causa parata sunt: & quæ his accessionis vice cedunt, quæ sunt infatæ picturæ, clavique qui vestibus insuntur. Vestimenta omnia aut virilia sunt, aut puerilia, aut muliebria, aut communia, aut familiaria. Virilia sunt quæ ipsius patris-familias causa parata sunt, veluti togæ & tunicae, palliola, vestimenta stragula, amphitapa & saga, & reliqua similia. Puerilia sunt, quæ ad nullum alium usum pertinent, nisi ad puerilem: veluti togæ prætextæ, aliculæ, chlamydes, pallia, quæ filiis nostris comparamus. Muliebria sunt quæ matrisfamilias causa parata sunt, quibus vir non facile uti potest sine vituperatione: veluti stolæ, pallæ, tunicae, capitia, zonæ, mitræ, quæ magis capitis tegendi, quam ornandi causa sunt comparata: plagulæ, penulæ. Communia sunt quibus promiscue utitur mulier cum viro: veluti si ejusmodi penula palliumve est, & reliqua hujusmodi, quibus sine reprehensione

vel vir vel uxor utatur. Familiaria sunt quæ ad familiam vestiendam parata sunt: sicut saga, tunicae, penulæ, linthea, vestimenta stragula & cetera similia. Vestis etiam ex pellibus constabit. Ulp. lib. 34. D. t. 2. l. 23. Vestis. Item pelles caprinæ & agninæ vestis erunt, quum & tunicae, & stragulam pelliceam nonnulli habeant. Paul. 1. 24. Cum & ibid. Cruor in vestimentis. Auctor ad Herenn. lib. 2. 8.
 Aridum vestimentum. V. ARIDO.
 Funebre vestimentum. Cic. 2. de Legib. 59. Sex. Ælius L. Acilius non satis intelligere se dixerunt, sed suspicari, vestimenti aliquod genus funebris.
 Pretiosa vestimenta. Hor. 1. Epist. 18. 32.
 Affers purpuram Tyriam, in qua tibi invideo, quod unis vestimentis tamdiu lautus es. Cic. pro Flacc. 70.
 Detrahare nudo vestimenta. V. NUDUS.
 Mutare vestimentum. Cic. pro Milon. 28. Milo autem, cum in Senatu fuisset eo die, quoad Senatus dimissus est, domum venit, calceos & vestimenta mutavit.
VESULUS, i. m. [Oύσσλος] Mons Liguriæ juxta Alpes, ut notat Servius. In hujus radicibus imis exoritur Padus fluvius ut Pomponius scribit lib. 2. 4. & Plin. 3. 16. Virg. 10. Æn. 709.
 — multos Vesulus quem pinifer annos
 Defendit.
 Est & Viri nomen apud Sil. 10. 145.
VESUVIUS, five VRSÉVUS, & VRSVIUS per syncopen, [Oύσσειος] Mons prope Neapolim, & pomis & conflagratione insignis. Sil. 17. 598. Evomuit pastos per secula Vesuvius ignes. V. VRSÉVUS.
VRSVIUS, a, um. Adj. ut, Vesvia rura. Columel. lib. 10. 135.
VRSUVINUS, a, um. Adj. [Oύσσειος] ut, Apex Vesuvinus. Stat. 3. Silv. 5. 72.
 Incendia Vesuvina. Stat. 5. Silv. 3. 205.

V E T

VET. Veteranus, Veturia. **VET. ASS.** Veterano assignatum. **VET. COH.** Veteranus cohortis. **VET. LEG.** Veteranus legionis. **VET. PROC. AVG.** Veteranus procurator Augusti.
VETER, ēris. Adj. [παλαιός] Senex. Aquo Veterior comparat. & superl. **Veterrimus.** Ennius apud Priscianum, Quum veter occubuit Priamus sub Marte Pelasgo. Actius, Veter fatorum terminus sic jufferat.
 Pro cognomento C. Antistii, qui consul fuit collega Cornelii Cethegi, remansit hoc **VETER**, non **VETUS**. Sic Prisca terminatio plus auctoritatis habebat. Vide apud Dionem initio lib. 57. H. St. **VETUS** tamen legitur in denario ultimo hujus gentis apud Fulvium Ursinum. De Dionis epigraphe Consulom error est, Tribuitur ibi Antistio Justo cognomen & collega Asinius Pollio, ut & apud Tacit. pr. Annal. 4.
 Compar. [παλαιότερος] Plaut. Bacch. 5. 2. 31.
 — senem illum
 Tibi dedo veteriorem, lepide ut lenitum reddas. Alii legunt **Ultiorem**.
 Superl. [παλαιότατος] Cic. 12. Fam. 16. Pro nostro veterrimo, verissimoque amore. Cic. 1. de Nat. Deor. 41. Ut etiam veterrimi poetæ, qui hæc ne suspicati quidem sint, Stoici fuisse videantur.
 Liberorum veterrimus. Tacit. 6. Ann. 31. h. e. Major natu.
 Auctor veterrimus. Liv. 2. 18.
 Hostis veterrimus. Liv. 28. 39.
 Societas veterrima. Liv. 4. 9.
 Veterima quæque, ut ea vina, quæ vetustatem ferunt, esse debent suavissima. Cic. de Amicit. 69.
VETUS, ēris. o. g. Adj. [παλιός] Gl. L. G. & G. L. Antiquum & multorum annorum, mensium aut dierum significat, secundum id, cui adjectum est. Plaut. Truc. 2. 2. 50.
 Non mirum, vetus est maceria, lateres si veteres ruunt. Idem Amph. prol. 118.
 Veterem atque antiquam rem novam ad vos perferam. Gell. lib. 16. cap. 5. & Macrob. lib. 6. cap. 8. Ve particula tum intensionem significat, tum minutionem. Nam vetus, & vehemens, alterum ab ætatis magnitudine compositum elisumque est, alterum a mentis vi atque impetu dicitur.
 V. **VETER**. An ex **ἔτος**, ut Vestis ex **ἔτος**, an ab **Ætas**? H. St.
Vetus & **Uitatus**. Cic. pro Cæcin. 45. At vero hoc quidem jam vetus est, & majorum exemplo multis in rebus usitatum.
 Veteres nostri, pro Majores nostri. Plin. lib. 36. cap. 7. Onychem etiam tum in Arabiæ montibus, nec usquam alibi nasci putavere veteres nostri.
 Veteres, Senes, & Antiqui differunt. V. **ANTIQUUS**.
 Adagium vetus, h. e. Jamdiu usurpatum, & a veteribus etiam dictum. Plaut. Amph. 4. 2. suppos. 2. 40.
 Ætas vetus. Hor. de Arte Poet. 61.
 Amicor veterem agnoscit. Virg. 3. Æn. 82.
 Amores veteres cantare. Ovid. 16. Epist. 255.
 Avorum veterum effigies. Virg. 7. Æn. 177.
 Calceos veteres vendere. Quintil. lib. 6. cap. 4.
 Exceptio vetus & ulitata. Cic. 1. de Orat. 169.
 Fagi veteres. Virg. 3. Ecl. 12.
 Fama vetus. Hor. 2. Serm. 1. 36.
 Hospita vetus. Cic. 4. Verr. 24.
 Infamia vetus. Ovid. 2. Met. 708.
 Malorum veterum memor. Ovid. 13. Met. 570.
 Memoria vetus. Tacit. 6. Ann. 28.
 Miles exercitatus & vetus. Cic. 2. Tusc. 38.
 Sic Veteres milites, qui & Veterani, apud Lamprid. in Alexandro Severo, Milites veteres & Senes, uno ad militiam, altero ad ætatem relato. At Senes Veteres non recte Tibull. Est n. supervacaneum, præterquam quod Vetus de re potius dicitur. Vide in Sched. meo in Chartario Bastard. pap. 94. H. St. Lampridii. verba exstant cap. 16. Tibulli infra notantur.
 Necessitudo paterna, magna, vetus, & justa. Cic. 16. Att. 16.
 Patientia vetus. Tacit. in vita Agric. 16.
 Querela vetus. Virg. 1. Georg. 378.
 Senes veteres. Tibull. lib. 1. 8. 50.
 Tussis vetus, Inveterata. Columel. lib. 6. cap. 10.

Verbum vetus. Ter. Adelph. 5. 3. 17.

Vexator vetus. Cic. pro Sext. 18. Alter unguentis affluens, calamistrata coma, despiciens confcios stuprorum ac veteres vexatores ætutulæ suæ, &c.

Virorum veterum monimenta. Virg. 3. Æn. 102.

Viris (ut ajunt) credendum est veteribus & priscis. Cic. de Univerf. 34.

Vetus, Frivolum, tritum, ut, Vaticinari vetera. Plaut. Pseud. 1. 3. 129.

V. Cic. 1. Tusc. 74.

Vetus, ad vituperationem aliquando refertur: pro Cariofo, & quasi rancido. Ter. in prol. Heaut. 12.

Tum quod malevolus vetus poeta dictitat,

Repente ad studium hunc se applicasse musicum.

Regnandi vetus. Tacit. 6. Ann. 44.

VETULUS, a, um. [παλαιὸς ὑποχρηστικῶς, Gl. G. L.] Adj. dimin. Cic. 13. Att. 29. Se scire ajebat ab eo nuper petitam Cornificiam, Quinti filiam, vetulam sane & multarum nuptiarum.

Arbor vetula. Cic. 5. de Fin. 39. Itaque & vivere vitem & mori dicimus: arboremque & novellam & vetulam & vigere & senescere.

Cornix vetula. Hor. 4. Carm. 13. 25.

Edentulæ vetulæ. Plaut. Most. 1. 3. 118.

Vetulæ edentulæ, quæ vitia corporis fūco occultunt. Nisi quis malit distinctim sic legere, Vetulæ, edentulæ, &c. [Aut Vetulæ est Subst, Equus vetulus, cui contrarium Tener. Cic. de Amicit. 69. Num quando amici digni amicitia, veteribus sint anteponendi, ut equis vetulis teneros anteponeere solemus.

Falernum vetulum. Catull. ad puerum suum, 25. 1.

Gladiator vetulus. Cic. pro Quint. 29. Alfenus interea cum isto gladiatore vetulo quotidie pugnabat.

Vinum vetulum. Columel. lib. 10. 429.

VETULUS, i. m. Senex. Cic. 7. Fam. 16. Sero sapiunt. Tu tamen, mi vetule, non fero, primas illas rabiofus fat fatuas dedisti. Al. Rabiofus. Juvenal. 15. Sat. 54.

Credebant hoc grande nefas, & morte pīandum,

Si juvenis vetulo non affurrexerat. conf. Plaut. Merc. 2. 2. 43.

VETULA, æ. f. Anus. Martial. lib. 4. 5. ad Fabianum,

Nec potes algentes arrigere ad vetulas.

Turpis vetula, h. e. Infamis. Juvenal. 6. Sat. 240.

— utile porro

Filiolam turpi vetulæ producere turpem.

VETUSCULUS, a, um. Adj. dimin. ut, Dictio vetuscula, torosa & quasi macula. Sidon. 8. Epist. 16.

VETURNUS, a, um. Adj. [παλαιός] Gloss. Latinogræc. [An Veteranus?

VETUSTUS, a, um. Adj. [παλαιός, ἀρχαῖος, Gl. L. G. & G. L.] Idem quod Vetus. Cic. 13. Fam. 37. Cum Demetrio Mega mihi vetustum hospitium est. Idem 6. Fam. 6. Ratio vetustæ disciplinæ.

Amicitia vetusta pu-ro junctus. Ovid. 4. de Pont. 3. 11.

Gens vetusta. Virg. 9. Æn. 284.

Lucus vetustus. Ovid. 8. Met. 742.

Mos vetustus. Ovid. 2. Fast. 301.

Spatio vetusto ætatis fessa domus. Lucret. lib. 2. 1172.

Templum vetustum. Virg. 2. Æn. 713.

Vetustissimus in poetica arte. Plin. lib. 25. cap. 2.

Vetustissimum quemque militum nomine vocans. Tacit. 1. Hist. 23.

Vetustissimus liberorum. Tacit. 2. Ann. 2. h. e. Maximus natu.

Vetustus, Qui verbis vetustis & priscis utitur. Cic. in Brut. 83. de Lælio: Sed multo tamen vetustior & horridior ille, quam Scipio. Vetustior, i. e. Verbis vetustioribus, & magis priscis utitur. Horridior, Verbis horridioribus. Mox enim sequitur: Et quum sint in dicendo variæ voluntates, delectari mihi magis antiquitate videtur, & lubenter verbis etiam uti paulo magis priscis Lælius. Sic in eodem Bruto, 94. Lucius Mummus vocatur Antiquus, quod verbis antiquis uteretur.

VETUSTE, Adv. [παλαιῶς] ius, iissime. Plin. lib. 27. cap. 7. Vetustissime in usu est. h. e. Etiam diutissime conservatum, adhuc in usu est.

VETUSTAS, ætis. f. [παλαιότης, Gl. L. G. & G. L. ἀρχαιότης, G. L.] Plin. lib. 11. cap. 35. Nix vetustate rubescit.

Ad vetustatem. V. AD præpositionem.

Exempla vetustatis oratori nota esse debent. Cic. 1. de Orat. 101.

Historia nuntia vetustatis. Cic. 2. de Orat. 36. Historia vero testis temporum, lux veritatis, vita memoriæ, magistra vitæ, nuntia vetustatis, qua voce alia nisi oratoris, immortalitati commendatur?

Judicium vetustatis. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Possessionis vetustas. Cic. 2. de Lege Agr. 56. Qui agrum Recentoricum possident, vetustate possessionis se, non jure: misericordia Senatus, non agri conditione defendunt.

Rerum vetustas, vel auctorum. Liv. 2. 21.

Municipium vetustate antiquissimum. Cic. 3. Philipp. 15.

Alta vetustas. Sil. lib. 1. 26.

Annosa vetustas. Ovid. 5. Trist. 2. 11.

Anteaeta vetustas. Lucret. lib. 3. 985.

Æreana mundi vetustas. Stat. 4. Theb. 32.

Deferta vetustas. Hor. 2. Epist. 2. 118.

Edax vetustas. Ovid. 15. Met. 872.

Exacta vetustas. Claud. 1. in Eutrop. 287.

Invidiosa vetustas. Ovid. 15. Met. 214.

Longinqua ævi vetustas. Virg. 3. Æn. 415.

Nimia vetustas. Cic. de Clar. Orat. 286. Nimia vetustas, nec habet eam, quam quærimus, suavitatem, nec est jam sane tolerabilis.

Obsoleta vetustas. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Spatiosa vetustas. Ovid. 15. Met. 623.

Tabida vetustas. Ovid. 4. de Ponto, 8. 49.

Tarda vetustas. Ovid 11. Met. 181. i. e. Senectus.

Vitiosa vetustas. Claud. de Phœnice, 35.

Abiit vetustate memoria. Liv. 2. 4.

Acceptum ab omni vetustate. V. AB.

Adepta vetustatem. V. ADIPSCOR.

Adjuta impulsu ventorum vetustas. V. ADJUVO.

C pere vetustatem. V. CAPIO.

Coacescit ætas vetustate. Cic. de Senect. 65.

Delet vetustas famam operis. Ovid. 1. Met. 445.

Evanesceit vetustate vinum. Cic. 2. de Divin. 117.

VOL. IV.

Exolescere vetustate. Quintil. lib. 1. cap. 6.

Extrusa vetustas novitate. Lucret. lib. 3. 977.

Facit peritiores vetustas. Cic. pro Domo 117.

Fallunt vetustatem vites aliquæ. Plin. lib. 14. cap. 2.

Ferent scripta vetustatem, Ad posteros pervenient. Ovid. 5. Trist. 9. 8.

V. Columel. lib. 12. cap. 44. & 29. & Cic. 14. Att. 9.

Induere vetustatem. V. INDUO.

Occupat interdum enim vetustas ulcus, induciturque ei callus. Celf. lib. 5. cap. 26.

Probatus vetustate. Auctor ad Heren. lib. 4. 4.

Remotæ res ab nostra memoria propter vetustatem. Cic. 1. de Invent. 1.

Sumere ex vetustate verba. Quintil. lib. 10. cap. 1.

Vetustas in amicitia, pro Longo usu ponitur, ut

Vetustas & Consuetudo. Cic. 11. Fam. 16. Magna vetustas, magna consuetudo intercedit.

Magna est vis vetustatis & consuetudinis. Cic. de Amicit. 70.

Exiit vetustas anguibus. Ovid. 3. de Arte Am. 77. conf. SENIUM, &

SENECTUS, & VERNATIO.

VETERANUS, a, um. Adj. Idem quod Vetus, vel Inveteratus.

Hostis veteranus. Liv. 21. 16.

Pecus veteranum. Columel. lib. 6. cap. 2.

Vitis veterana. Columel. lib. 3. cap. 15.

Mancipia veterana a Novitiis distinguuntur. Veterana enim, quæ anno continuo in urbe servierunt: Novitia intelliguntur, quæ anno nondum servierunt. Hæc Marcian. §. Quotiens, l. ult. D. de Publicanis & vectigalibus.

Milites veterani, sunt Qui per viginti annos in legione vel vexillatione militaverunt, teste Budæo. Cic. 2. Tusc. 39. Ergo hæc veteranus miles facere poterit, doctus vir, sapiens, facere non poterit? V. seq. dict.

Comparare firmissimum exercitum invicto genere veteranorum militum.

Cic. 3. Philipp. 3.

Veterana lego ex Porphyrione. in Epist. ad Dal. H. St.

VETERANUS, i, m. [παλαιστρατικός, Gl. L. G. παλαιὸς στρατός, G. L.] Cic. 14. Att. 5. Vides tamen tyranni satellites in imperiis, vides ejusdem exercitus, vides in latere veteranos.

Incitare veteranos ad aliquid. Cic. 1. Philipp. 6. Veterani qui appellabantur, quibus hic ordo diligentissime caverat, non ad conservationem earum rerum, quas habebant, sed ad spem novarum prædarum incitabantur.

Suid. Βετεράνοι παρὰ Ρωμαίοις, ὁ δὲ πολὺς τῆς στρατίας. Ἐπὶ ἀνοικιστῶν δὲ ἄντι ἰδύδων. Quasi idem quod Emeritus. H. St. Distant tamen Emeriti & Veterani, quod illi erant, qui confectis stipendiis missionem impe-

traverant, hi vero qui longiori jam militia castrorum usum habebant, & ea re Tironibus opponebantur, qui adhuc rudes militiæ sunt. Obser-

vandum autem τὸ δαλύνειν, pro Merere hic positum.

VETERARIUM, i. n. Apotheca, horreum, sive locus, ubi quid in vetustate reponitur. Senec. Epist. 114. Adspice veteraria nostra, & plena multorum sæculorum vindemiis horrea. Alii legunt Veterana.

VETERARIUS, i, m. [παλαιόφρων] Gloss. Latinogræc.

VETERETUR, i. n. Idem quod Vervactum. Columel. lib. 2. cap. 13. In vetereto bubulcorum duas operas volunt.

VETERIBALLUS, seu VETERIVALLUS, i, m. [παλαιόφρων, Gl. G. L.] Idem quod Veteramentarius. q. V.

VETERINUS, a, um. Adj. [κτηνικός] Veterina animalia dicuntur, Ad vecturam idonea, quæ aliquid vehere possunt: quasi venterina, quod ad ventrem onus religatum gerant. Plin. lib. 11. cap. 46. Ungulæ veterino tantum generi renascuntur. Sic lib. 17. cap. 23. Namque ut veterina a jugo, & canes a cursu volutatio juvat. Lucret. lib. 5. 863.

Et genus omne quod est veterino semine partum.

Veterina bestia, κτηνίον. Gloss. Latinogræc.

VETERINARIUS, a, um. Adj. [κτηνικός] ut, Veterinaria medicina. Columel. lib. 7. cap. 3.

VETERINARIUS, i, m. Qui veterinorum curam gerit, & veterina ducit: qui apud nos consuevit etiam illa locanda domi nutrire ad quæstum. Columel. lib. 11. cap. 1. Nam & arator reperitur aliquis bonus, & optimus fossor, aut sæni sector, nec minus arborator, & vinitor, tum etiam veterinarius & probus pastor.

Veterinarius, [ἰππίατρος, Gl. L. G.] Medicus veterinorum. Columel. lib. 6. cap. 8. Solent etiam fastidia cibo afferre vitiosa incrementa lin-

guæ, quas ranas veterinarii vocant.

VETERASCO, [παλαιόμην] ère. Vetus fieri. Columel. lib. 2. cap. 15.

Aptior est tamen furculis hominis urina, quam sex mensibus passus fueris veterascere. si vitibus aut pomorum arboribus adhibeas.

Inter Vetustificare & Veterascere quid intersit Nigidius commentator gram-

maticus lib. 10. explanavit: Dicemus quæ vetustate deteriora fiunt vetustificare: Inveterascere, quæ meliora. Cic. ad Hirium, Cum enim nobilitas sit nihil aliud, quam cognita virtus, quis in eo, quem veteras-

centem videat ad gloriam, generis antiquitatem desideret? Refert Nonius 5. 63.

VETERASCENS, entis. Partic. Cic. apud Non. 5. 63. Veterascens ad gloriam. V. paulo supra.

VETERO, [παλαιῶ] ère. Idem. Celf. lib. 3. cap. 12. In his autem febribus, quæ veteraverunt, utilis fæco non est. [An Inveteraverunt? Certe Præteritum puto a Veterasco potius, ut illud ab Inveterasco.

VETERATUS, a, um. Partic. ut, Caseus veteratus. Scribon. Larg. Comp. 140.

VETERATOR, òris. m. [παλαιορῶν, Gl. L. G. & G. L. παλίντρος, ὑποβάνης, ἀπαπῶν, L. G.] auctor Donato, est Homo astutia vetus, & in omni re callidus: a multarum (inquit Festus) rerum gerendarum vetustate. Ter. Heaut. 5. 1. 16.

— idem isthuc mihi

Venit in mentem. c. veterator. Veterator igitur Servus, qui diuturna ac multiplici & sæpe commutata servitute astutus & vafer evasit: ut ait Budæus.

Veterator & Novitius, contraria. Ulpian. in l. Præcipiunt. D. de Ædilitio edicto: Præcipiunt Ædiles, ne veterator pro novitio veneat.

Veterator, & ad liberos homines transfertur. Cic. 2. de Finib. 53. Acutum, versutum, veteratorem: facile ut excogitet, quo modo occulte, sine teste, sine ullo confcio fallat. Idem de Clar. Orat. 82. Eius æqualis P. Cethegus, &c. in cautis publicis nihil, in privatis satis veterator videbatur. Hæc Budæus. Cic. 2. Q. frat. 12. Veterator magnus.

Y yy 2

Veterator

Veterator Advocatus dici hodie potest, qui diu ac multum in foro versatus, omnes litium trahendarum anfractus, omnes ambagiosas fugitandi ludificationes, omnes prehesionis, nexuque lubrici litium certaminis tenet, qui in ancipiti forensium salebrarum Marte, bellissime insidias disponere, atque etiam providere novit: sed is proprie, ut uno verbo abfolvam, qui eam se artem scire atque exercere proficitur, qua arte causa inferior, superior evadere, vel reclamante æquo bonoque, possit. Budæus.

VETERATRIX, icis. f. Apul. 9. Met. p. 230. Elmenh. Veteratrix quædam femina, &c. Sed Scalig. legit Veratrix.

VETERATORIUS, a, um. Adj. [παρεργητός] Subdolum, & impostorium. Cic. de Clar. Orat. 238. de C. Macro oratore loquens, At in inveniendis componendis rebus mira accuratio, ut non facile in ullo diligentiorum majoremque cognoverim, sed eam ut citius veteratoriam, quam oratoriam diceret.

Veteratoria, & Perspicua dicere, opponuntur. Cic. 3. Verr. 141.

VETERATORIE, Adv. [παρεργητικῶς] Cic. in Orat. 99. Ille enim summifus, quod acute & veteratorie dicit, sapiens jam.

VETERAMENTUM, i. n. Pontanus 261. Neque enim Veteramenta posunt splendescere. Ibidem utitur verbo **VETERASCERE**. H. St.

VETERAMENTARIUS, a, um. Adj. ut Sutor veteramentarius, Qui veteres calceos reficit. Sueton. de Vitell. cap. 2.

VETERAMENTARIUS, i. m. Absolute. [παλαιωγράφος, Gl. G. L.] Idem.

VETUSTESCO, sive **VETUSTISCO**, [παλαισθῆναι] ēre. Vetustum fieri. Columel. lib. 1. cap. 7. Apothecæ recte superponuntur his locis, unde plerumque fumus earum exoritur, quoniam vina celerius vetustescunt, quæ fumum quodam tenore præcoquem maturitatem trahunt. conf. **VETERASCO**.

VETERNUS, i. m. & **VETERNUM**, i. n. [ὑδρῶν, Gl. L. G. & G. L.] Morbus ex nimio otio perpetuum somnum inducens. Plaut. Men. 5.4.3.

Num eum vernus, aut aqua intercus tenet?

Funesto veterno arcere aliquem. Hor. 1. Epist. 8. 10.

Vernus, pro Pigritia aliquando ponitur. Virg. 1. Georg. 124.

Nec torpere gravi passus sua regna veterno. Columel. lib. 7. cap. 5. Veterno consensere.

Vernus civitatem occupat. Cic. 8. Fam. 6. Nisi ego cum tabernariis & aquariis pugnarem, vernus civitatem occupasset.

Vernus, Nimia dormitio. Plin. lib. 8. cap. 36. Primis diebus bis septenis tam gravi somno urfi premuntur, ut ne vulneribus quidem excitari queant. Tunc mirum in modum veterno pinguescunt.

Veterno pigrior. Martial. lib. 3. 25.

Olidum veternum. Catullus ad Coloniam 18. 24. al. Stolidum.

Situ & veterno macerare vites dicitur muscus. Columel. lib. 4. cap. 26.

VETERNOSUS, a, um. Adj. [ὑδρῶν, Gl. L. G. & G. L. φθισκός, L. G.] Qui gravi somno premitur, inquit Festus. Plin. lib. 20. cap. 4. Livori vero recenti corticem cum melle: veternosus autem quam acerrimos mandere.

Veternofum Eunuchum vocat Ter. Eun. 4. 4. 21. Quia segnis est & quasi veternum patitur.

Hic est vietus, vetus, veternosus, senex.

Veternofum, Cato Hydropicum appellat, quum inquit, Veternosus quamplurimum bibat, tam maxime sitit. Festus.

Veternofa curat quæ exedum vocatur. Plin. lib. 24. cap. 19.

Superl. Senec. Epist. 82. Ego non redigo ista ad legem dialecticam, & ad illos artificii veternosissimi nodos. Veternosissimi, i. e. Admodum debilis & languidi, instar veterno laborantissimi. [An Ventosissimi?

VETERNOSITAS, ætis. f. Fulgent. Mythol. 3. 4. Omnis calorata juvenutis igniculus torpidæ veternositatis algescit senio.

VETARE, ui, itum, [κωλύω, Gl. L. G. & G. L.] ære. Prohibere, & ne aliquid fiat, imperare. Ter. Phorm. 4. 4. 28.

Aruspex vetuit: ante brumam aliquid novi negotii incipere. Ibid. 5. 6. 24. Ait esse vetitum, intro ad heram accedere. Cic. 5. Verr. 176. Vetat te Volcatius, tuæ tuorumque deliciæ, mentionem mancipis facere. Vetavi Præt. Perf.

Excepto si quid Masuri rubrica vetavit. Sed Scodrensis legit in antiquo, ut ait, Rubrica notavit, inquit Desp. qui & Vetatum affert ex Statii Thebaid. Vide col. seq. H. St. Vetavit etiam in edit. Rob. Steph. 1527. & 1544. Sat. 5. v. 90. Bondius Vetabit. At Notavit etiam Nebrissenfis, & Jo. Murmellius, qui in Ecphrasi stultitiæ arguit eos, qui ex hoc versu conantur ostendere, Veto facere etiam Præt. Vetavi, quum nihil de ea re monuerit Priscianus. conf. Voss. de Analog. lib. 3. cap. 20. extr. Vetaveram Planc. ad Cic. 10. 23. Al. tamen Vetueram codd. Jubere & Vetare, contraria. Cic. 2. de Legib. 16. Lex vera atque princeps apta ad jubendum & ad vetandum ratio est recta summi Jovis.

Prohibere & Vetare. Cæf. 7. Bell. Gall. cap. 33.

Afendere lex peregrinum vetat in murum. Cic. 2. de Orat. 100.

Afentiri tu me incognito vetas. Cic. 4. Acad. 114.

Desperare eum saluti vetuit. Cic. pro Cluent. 68.

Loqui plura vetor. Ovid. 2. Met. 657.

Bella vetare, Dissuadere. Virg. 2. Æn. 84.

Phosbum vetat, i. e. Arcet. Senec. Herc. OEth. v. 1624.

Fatis vetari, Inhiberi. Virg. 1. Æn. 39.

Quippe vetor fatis.

Proverbio aliquid vetari. Cic. de Amicit. 87. Præposteris enim utimur consiliis, & acta agimus, quod vetatur veteri proverbio.

Vetare, Obesse. Hor. 1. Serm. 1. 24.

— ridentem dicere verum

Quid vetat? h. e. Quid obest, quo minus etiam qui ridet, verum dicere possit, & serio agere? Vel etiam, Quid prohibet? Virg. 10. Ecl. 56.

VETANS, antis. Partic. [κωλύων] Cic. 2. de Legib. 3. Ita principem legem illam & ultimam, mentem esse dicebant, omnia ratione aut cogentis, aut vetantis dei.

Deo vetante agere aliquid. Propert. lib. 4. 1. 90.

Venti vetantes, Contrarii. Ovid. 13. Epist. 131.

VETITUS, a, um. Partic. [κωλυμένος] Virg. 6. Æn. 623.

Hic thalamum invasit natæ, vetitosæ, i. e. mæstæ.

Adulterium vetitum. Ovid. 3. de Pont. 3. 57.

Æquor vetitum. Ovid. 2. Met. 172.

Alea vetita legibus. Hor. 3. Carm. 24. 58.

Amor vetitus. Ovid. 1. de Arte Am. 283.

Arma vetita. Virg. 9. Æn. 547.

Ciborum vetitorum fames. Ovid. 15. Met. 138.

Concubitus vetitus. Ovid. 10. Met. 353.

Crimen vetitum. Ovid. 2. Trist. 498.

Libido vetita. Ovid. 9. Met. 576.

Nefas vetitum. Hor. 1. Carm. 3. 26.

Probrum vetitum. Ovid. 10. Met. 695.

VETATUS, aliud Partic. Despaut. Veto etiam Vetavi habere constat. Particip. Vetatus Papin. 3. Theb.

— piget irrupisse volantum

Concilia, & cælo mentem insertasse vetati. H. St. Sed Vetanti in emendatis codd. legitur v. 550. conf. supra de Vetavi Præt. notata.

VETITUM, i. n. [κωλυθέν] Id quod prohibetur. Ovid. 3. Amor. 4. 17. Nitimur in vetitum semper, cupimusque negata. Virg. 10. Æn. 9.

Quæ contra vetitum discordia?

Iussa & Vetita. Cic. 2. de Legib. 9. Sed vero intelligi sic oportet & hæc & alia iussa ac vetita populorum, vim non habere ad recte facta vocandi, & a peccatis avocandi.

VETATŪRUS, a, um. [κωλύων] Partic. non Vetiturus. Valla lib. 1. 2.

VETATIO, ōnis. f. [κώλυσις] non Vetitio, auctore Valla lib. 1. 2.

VETŌNES, um. m. Populi in Hispania, teste Plin. lib. 25. cap. 8. qui herbam Vetoniam invenerunt. Alii Vettones scribunt, alii Vectones. Lucan. lib. 4. 9.

Vectonesque leves, profugique a gente vetusta

Gallorum, Celtæ miscentes nomen Iberis.

VETŌNICA, æ. f. [κίστρον] Herba a Vetonibus dicta. Plin. lib. 25. cap. 8. conf. Diosc. 4. 1. [In Gloss. scriptum Κίστρος, Vertonica, corrupte.

VETULA, **VETULUS**, V. **VETER**.

VETŪLŌNIUM, i. n. [Οὐτετυλώνιον] seu **VETULONIA**, æ. f. Hetruriae, quam Mæonii tenuerunt, urbium erat caput: de qua Sil. lib. 8. 485. Mæoniæque decus quondam Vetulonia gentis. Hodie Viterbo.

VETULONENSIS, e. Adj. ut, Populi Vetulonenses. Plin. lib. 3. cap. 5.

VETURIUS, i. m. Hujus nominis multi occurrunt apud Livium, Tacitum & alios.

VETURIA, æ. f. Corioleni mater. Liv. 2. 40.

Veturia, Centuriæ nomen. Liv. 26. 22. V. ibi Gronov.

VETURNUS, **VETUS**, **VETUSCULUS**, **VETUSTAS**, **VETUSTE**, **VETUSTESCO**, **VETUSTUS**, V. **VETER**.

V E X

VEXAMEN, **VEXATIO**, **VEXATOR**, &c. V. **VEXO**.

VEXILLUM, i. n. [σημαῖον πύργου ἡραποικίης, Gl. G. L.] quasi Parvum velum, ut ait Servius. Cicero tamen in Orat. 153. docet Velum a Vexillo factum per contractionem, ut a Paxillo, Palus; a Taxillo, Talus. V. **AXILLA**. Est autem Signum, quo in exercitu, aut classe imperatores utuntur. Cæf. 2. Bell. Gall. 20. Vexillum proponendum, quod erat insigne, quum ad arma concurrere oporteret.

Navale vexillum. Claud. 1. in 1. Conf. Stil. 173.

Convellere vexilla. Tacit. 1. Ann. 20.

Mitti sub vexillo. Cæf. 6. Bell. Gall. cap. 35.

Submittere fortunæ vexilla. Stat. 4. Silv. 2. 43. V. **SUBMITTO**.

Vexillum etiam est Corpus, seu numerus militum, qui sub vexillo sunt. Tacit. 1. Hist. 70. Præmissis Gallorum, Lusitanorum, Britannorumque cohortibus. Germanorum vexillum, Continebantur vexillum homines centum octoginta sex, teste Liv. lib. 8. 8. V. **TRIARI**.

VEXILLARIUS, i. m. [σημειοφόρος] Antesignamus. Liv. 8. 8. Ordo sexagenos milites, duos centuriones, vexillarium unum habebat.

Vexillarius, etiam Miles qui sub vexillo est. Tacit. 1. Hist. 18. Et mille vexillarios, cum paucis equitibus, &c. V. Lips. de Rom. Milit. 1. Dialog. 8. & 5. 19. & Pichen. ad Tacit. 1. Ann. 17.

VEXILLIFER, æra, ærum. Adj. Signifer. Prudent. in Psychom. v. 19. Hunc vexilliferæ quoniam fors obtulit ictum.

VEXILLATIO, ōnis. f. Cohors militum dicebatur, qui confectis & emeritis stipendiis sub vexillis etiamnum habebantur, usque dum comoda & agros acciperent. Nam hæ vexillationes dicebantur. Sueton. Galb. 20. Excepta Germaniciorum vexillatione. Tacit. 1. Ann. 17. Ne dimissis quidem finem esse militiæ: sed apud vexillum retentos alio vocabulo eosdem labores perferre. Turnebus, Advers. 5. 2.

Alæ etiam equitum, Vegetio 2. 1. de Re Mil. Vexillationes dicuntur.

VEXO, [συνάλλω, Gl. L. G. & G. L. ὀχλῶ, καταπονῶ, συνελῶ, L. G.] ære. a Veho, vehis: Nunc huc nunc illuc vehementer agitare. Gell. lib. 2. cap. 6. Qui fertur & raptatur, atque huc atque illuc distrahitur, is vexari proprie dicitur. Cato ex oratione, quam de Achæis scripsit, Quumque Hannibal terram Italiam laceraret atque vexaret. Vexatam Italiam dixit Cato ab Hannibale, quando nullum calamitatis aut fævitæ genus reperiri queat, quod eo tempore Italia non perpeffa sit. Hactenus Gellius. Cui succinit Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 7. Cic. 2. Verr. 12. Quam iste per triennium ita vexavit ac perdidit, ut ea restitui in antiquum statum nullo modo possit. De Sicilia loquitur. In quem locum Afconius: Nimirum vexavit, ingentis calamitatis usum significat. Nam & ipse supra sic ait, Populata, vexata, funditus everfa provinciæ. Virg. 6. Ecl. 76.

Candida succinctam latrantibus inguina monstros

Dulichias vexasse rates. Hactenus Afconius. V. ad fin.

Diripere & vexare oppidum. Cic. 3. Verr. 56. Quæ oppida tu diripienda & vexanda curasti.

Populari & Vexare. Cic. 5. Verr. 122. Provincia populata atque vexata. Spoliare ac Vexare. Cic. pro Font. 20. Hæ sunt nationes, quæ quondam, tam longe ab suis sedibus, Delphos usque ad Apollinem Pythium, atque ad oraculum orbis terræ vexandum, ac spoliandum profectæ sunt.

Vastare & Vexare. Cic. 1. in Catil. 29. Quum bello vastabitur Italia, vexabuntur urbes, tecta ardebunt.

Violare & vexare divina & humana. Cic. pro Sext. 1. Qui omnia divina & humana violant, vexant, perturbant, everterint.

Contumeliis & Probris vexare aliquem. Cic. pro Quint. 98. Multis vexatus contumeliis, plurimis jactatus injuriis, non turpis ad te, sed miser confugit. Et pro Flacc. 48. Splendidissimum atque ornatissimum civitatis suæ, probris omnibus maledictisque vexat.

Pestilentia vexari. Columel. lib. 7. cap. 7.

Pœna fuorum scelerum vexari. Cic. pro Domo 7. Ac primum illud a te, homine vesano ac furioso, requiro, quæ te tanta pœna tuorum scele- rum flagitiorumque vexet, ut hostes viros, &c.
 Querelis ingratis vitam vexare. Lucret. lib. 6. 15. al. Infestis servire.
 Verbis vexare aliquem. Lucret. lib. 5. 164.
 Agros vexare. Cæf. 4. Bell. Gall. cap. 15.
 Annonam attentare & vexare vel maxime Dardanarii solent. Ulpian. in l. 6. D. de extraord. criminib.
 Corpora calor vexat fessa. Tibull. lib. 4. 11. 2.
 Fortunas alterius vexare. Cic. pro Rosc. Amer. 141. Idcircone expectata nobilitas armis atque ferro Remp. recuperavit, ut ad libidinem suam liberti, servulique nobilium, bona, fortunas vestras, nostrasque vexare possent?
 Impios vexat sollicitudo. Cic. 1. de Legib. 40.
 Me infomnia vexant. Ovid. 3. Trist. 8. 27.
 Moenia vexantur malis. Catul. Argon. 62. 80.
 Montes ventus vexat flabris. Lucret. lib. 1. 276.
 Pudorem vexare. Lucret. lib. 3. 83.
 Vitia vexare nos dicuntur, quia animum jactant, distorquent, agitant, infestant. Sallust. in Catil. cap. 3. extr. Ac me, quum ab reliquis malis moribus dissentirem, nihilominus honoris cupido eadem, quæ ceteros, fama atque invidia vexabant. Quin & vitia ipsa vexant mores, ut est apud eundem Sallustium in eodem opere.
 Urbem trepidam vexat legionibus. Claud. 2. Conf. Stil. 219.
 Uxorem alterius vexare. Cic. pro Domo 59. Quid enim vos uxor mea misera violarat, quam vexavistis, omni crudelitate laceravistis? [De litibus intelligendum est, quibus Terentia distinebatur.
 Vexare [χειρῶνεν, Gl. L. G.] de navibus proprie dicitur, quum tem- pestate jactantur. V. supra ex Virgil. & VEXANS, VEXATUS, Partic.
 VEXANS, antis. Partic. Lucret. lib. 1. 277.
 Sunt igitur venti nimirum corpora cæca,
 Quæ mare, quæ terras, quæ denique nebula cæli
 Verrunt, ac subito vexantia turbine raptant.
 VEXATUS, a, um. Partic. [καταπονθήεις, σκυλῆς, Gl. L. G. σκυλευθῆς, G. L.] ut, Contentione vexatus. Cic. 3. Philipp. 23. Ti. Canutium, a quo erat honestissimis contentionibus & sæpe & jure vexatus, &c.
 Bello audacis populi vexatus. Virg. 4. Æn. 614.
 Febre vexatus. Plin. Epist. 234. Atque etiam febriculis vexatus.
 Comæ vexatæ. Ovid. 1. Amor. 14. 24.
 Domus vexata vetustate, apud Plin. 6. Epist. 116.
 Vindemia vexata nimbis continuis. Martial. lib. 1. 52.
 Vita vexata per multa pericula. Propert. lib. 2. 28. 15.
 Unda vexata ingenti Noto. Senec. Herc. fur. 12.
 VEXATIO, ōnis. f. [σκληρῆς, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 4. Tusc. 19. Afflictatio, ægritudo cum vexatione corporis. Idem 5. Verr. 6. Is in te non expilatione Asiæ, vexatione Pamphyliæ, squalore & lacrimis Siciliæ con- citetur? Liv. 38. 59. Per vexationem & contumelias L. Scipionis petitu- ros inimicos.
 Vexatio & Directio. Cic. 1. in Catil. 18. Tibi vexatio, directioque socio- rum impunita fuit, ac libera.
 Virginum vexatio. Cic. 4. in Catil. 2. Cum vero mihi proposui regnantem Lentulum, &c. tum lamentationem matrumfamilias, tum fugam virgi- num a quo puerorum, ac vexationem virginum Vestalium, perhorresco.
 VEXATOR, ōris. m. [κακωτής] Cic. 6. Verr. 80. Neque solum spoliata illa pati, sed etiam eorum spoliatores, vexatoresque defendes? Idem de Arusp. Resp. 47. Tam crudelis mei, tam sceleratus Reipub. vexator esse potuisset?
 Ætatuæ suæ veteres vexatores. Cic. pro Sext. 18. [Obscæno sensu.
 Urbis directio & vexator. Cic. 3. Philipp. 27.
 VEXATRIX, icis. f. Prudent. Psychom. v. 58. Vexatrix hominum.
 Generis hominum perpetua vexatrix. Lactant. 3. 29.
 VEXAMEN, inis. n. Quod vexat, & molestia afficit. Lucret. lib. 5. 341.
 Aut cecidisse urbes magno vexamine mundi.
 VEXABILIS, e. Adj. Vexans, ut, Vexabile vitium. Cæl. Aurel. Acut. 2. 13.
 VEXABILITER, Adv. Idem. Cæl. Aurel. Acut. 2. 9. Vexabiliter caput onerare.
 VEXATIVUS, a, um. Adj. ut, Potio vexativa. Cæl. Aurel. Acut. 2. 29.

U F E

UFENS, ūfentis. m. [Οὐφης] Fluvius qui labitur per Pomtinas paludes, qui etiam Aufentum a quibusdam dicitur. Piin. lib. 3. cap. 5. Virg. 7. Æn. 745.
 — gelidusque per imas
 Quærit iter valles, atque in mare volvitur Ufens.
 Est etiam nomen Ducis & Viri apud Virg. 8. Æn. 6. Sil. 4. 343.
 UFENTINUS, a, um. Adj. [Οὐφινός] ut, Ufentina tribus. Liv. 9. 20. V. TRIBUS.

V I

VI. Sex. VII. Septem, Septemviri.
 VIA, æ. f. [ὁδός, Gl. L. G. & G. L.] Dimidius actus quo potest ire vehi- culum. Via (inquit Paulus) constitui vel latior octo pedibus, vel angustior potest, ut tamen eam latitudinem habeat, qua vehiculum ire potest: alioqui iter erit, non Via. li. 8. D. t. 3. l. 23.
 Via, abusive, pro omni Loco, per quem habere iter omnibus licet. Plin. Quum de via vocassem. Ter. Eun. 3. 2. 41.
 — haud convenit
 Una cum amica ire Imperatorem in via.
 Flexus viarum. Lucret. lib. 3. 86.
 Meta longarum viarum. Virg. 3. Æn. 714.
 Refectio viæ. Ulpian. in l. 2. D. Ne quid in loc. publ. fiat, &c.
 Spatium viæ. Ovid. 8. Met. 794.
 Præliorum viæ. Tacit. 2. Ann. 5.
 Urbis viæ. Cic. 6. Verr. 119. Ceteræque urbis partes una lata via perpetua, multique transversis divisæ, privatis ædificiis continentur.
 Angusta viarum. Virg. 2. Æn. 332.
 Angusta & lubrica viarum. Tacit. 3. Hist. 82.

Opaca viarum. Virg. 6. Æn. 633.
 Strata viarum. Virg. 1. Æn. 426. Lucret. lib. 1. 316.
 Strataque jam volgi pedibus detrita viarum.
 Ignarus viæ. Virg. 1. Georg. 41.
 Insidiator viæ. V. INSIDIAE.
 Inter vias. V. INTER præpositionem.
 Viæ trium sunt generum. Ulpian. in l. 2. D. Ne quid in loco publico. §. Si quis, Viarum quædam publicæ sunt, quædam privatæ, quædam vi- cinales.
 Privatæ viæ, sunt quas Agrarias quidam dicunt. Dupliciter autem acci- pi possunt: vel eæ quæ sunt in agris, quibus imposita est servitus, ita ut ad agrum alterius ducant. Vel eæ quæ ad agros ducunt: per quas omnibus commeari liceat: in quas exitur de via Consulari: & sic post illam excipit via, vel iter, vel actus ad villam ducens. Hæc Ulpian. in l. eadem. D.
 Publicas vias dicimus (ait Ulpian. in l. eadem. D.) quas Græci βασιλικὰς, nostri Prætorias, alii Consulares vias appellant.
 Vicinales viæ sunt, Quæ in vicis sunt, vel quæ in vicos ducunt. Has quoque publicas esse quidam dicunt. Ulp. li. 43. D. t. 7. de locis & itineribus publi- cis l. 3. Viæ vicinales, quæ ex agris privatorum collatis factæ sunt, qua- rum memoria non exstat, publicarum viarum numero sunt. Sed inter eas & ceteras vias militares hoc interest, quod viæ militares exitum ad mare, aut in urbes, aut ad flumina publica, aut ad aliam viam milita- rem habent. Harum autem vicinalium viarum dissimilis est conditio, nam pars earum in militares vias exitum habet, pars sine ullo exitu in- termittitur.
 Urbicæ viæ, quibus opponuntur Rusticæ. Ulpianus in l. 2. D. Ne quid in loc. publ. &c.
 Viæ in Urbe Roma passim memorantur, ut in his facile nobilissima Sacra. Hor. 1. Serm. 9. 1.
 Ibam forte via sacra, sicut meus est mos. V. Varr. L. L. 4. 8. & Lex. Pitisc.
 Militaris. Cic. 12. Philipp. 25. Quis enim audeat luci, quis in militari via, quis bene comitatum, quis illustrem aggredi? V. MILLES.
 Militaris viæ obfessio. Cic. in Pison. 40.
 Terrena via, opponitur Lapide strata. Ulpian. in l. 1. D. de via public.
 Si quis sub specie refectionis deteriorem viam facit: impune vim patietur, propter quod neque altiore, neque longiorem, neque latiore, neque humiliorem viam sub nomine refectionis is qui interdicit, potest facere: vel in viam terrenam, glaream injicere: aut sternere viam lapi- de, quæ terrena sit: vel contra, lapide strata, terrenam facere.
 Tres viæ. Cic. 12. Philipp. 22. Tres ergo ut dixi viæ, a supero mari Flaminia, ab infero Aurelia, media Cassia.
 Appia via imbuta sanguine latronis. V. IMBUO.
 Caupo de via Latina. Cic. pro Cluent. 163.
 Via, Ipse eundi actus. Cic. 1. Philipp. 3. Quum de via languerem, & mihi met displicerem. Ovid. 2. Met. 549.
 Impatiens viæ genitor. Ovid. 6. Met. 322.
 Potest enim quidquam esse absurdius, quam quo minus viæ restat, eo plus viatici quærere? Cic. de Senect. 65.
 Dierum aliquot via. Cic. 5. Verr. 191. Video quot dierum via sit.
 Subita via, Profectio. Ovid. 17. Epist. 156. conf. Languere e via, in LANGUOR, & Levare viam, in LEVIS.
 Æstuosa & pulverulenta. Cic. 5. Att. 14. Nunc iter consiciebamur æstuo- sa & pulverulenta via.
 Alta ruptis collibus. Senec. Hippol. 10. V. ALTUS.
 Anceps. Ovid. 14. Met. 438. V. ANCEPS.
 Arctæ viæ. Stat. 9. Theb. 417.
 Ardua. Ovid. 2. Met. 63. V. ARDUUS.
 Affueta. Ovid. 19. Epist. 36.
 Audax. Ovid. 2. de Arte Am. 22. de Dædalo.
 Brevis. Virg. 9. Ecl. 23.
 Cæca via. Ovid. 2. Amor. 11. 16.
 Celebris via. V. CELEBRIS.
 Certa via. Cic. 11. Philipp. 4. In Syriam patebat, via certa, neque longa.
 Declivis. Ovid. 7. Met. 410.
 Deteriorem viam fieri sic accipiendum est: si usus ejus ad commearum corruptatur, hoc est, ad agendum vel eundum: ut quum plana fue- rit, clivosa fiat; vel ex molli aspera; aut angustior ex latiore; aut pa- lustris ex sicca. Hæc Ulpian. in l. 2. D. Ne quid in loco public. &c.
 Deterima. Cic. 9. Att. 11. Cursem huc illuc via deterima.
 Difficilis via clivis. Ovid. 3. Amor. 13. 4.
 Habilis via. Ulpian. in l. 2. D. Ne quid in loco, &c. Si quis cloacam in publicam viam immitteret, exque ea re minus habilis via per cloacam fieret; teneri eum Labeo scribit. [Barbare Non practicabilem dicunt.
 Implicite viæ errore, Variis circuitibus in errorem ducentibus con- fusæ. Lucan. lib. 8. 5.
 Inexplicabiles viæ continuis imbribus. V. INEXPLICABILIS.
 Inoffensa. V. INOFFENSUS.
 Invia. Virg. 3. Æn. 381.
 Irremeabiles. Senec. Herc. fur. 7.
 Latebrosa. V. LATRO.
 Longa. V. LONGUS.
 Mollis. Senec. Herc. fur. 6. V. MOLLIS.
 Patentior. V. Patens, in PATRO.
 Perpetua via its aliquo profecturis optari solebat, qui maximo ha- bebantur odio, quibus verbis petebant a diis, ut nunquam illi in ea loca redirent, sed quanto magis iter facere pergerent, tanto magis e conspectu se eriperent. Cic. in Pison. 33. ostendens quantum foret odium ipsius in animis civium, ob res improbe ab eo in Consulatu gestas: An inquit, quod tibi proficiscenti evenit, ut omnes execrarentur, male precarentur, unam tibi illam viam & perpetuam esse vellent? Tale est illud Turpili apud Nonium in titulo 8. De mutata declinatione, §. 2. Age, age, egredere, atque utinam istuc perpetuum iter sit tibi. [His enim Iter & Via synonyma sunt.
 Præcipites viæ. Ovid. 2. Met. 206.
 Prona. Ovid. 18. Epist. 121.
 Sublimis. Ovid. 1. Met. 168.
 Tectæ viæ. Lucan. lib. 4. 91.
 Transversa via. V. paulo ante VIA urbis.
 Tremenda. Claud. de Bell. Get. 141. al. Ferenda.
 Yyy 3

Trita. Cic. de Clar. Orat. 11. Ut eam laudis viam rectissimam esse duceret, quam majores ejus, ei tritam reliquissent.
 Trita humano pede. Tibul. lib. 4. 13. 10.
 Tristissima & celeberrima via. Senec. de Vit. beat. cap. 1.
 Tuta frequenque. Ovid. 1. de Arte Am. 585.
 Uda. Lucan. lib. 3. 85.
 Velata viæ. Ovid. 3. Amor. 13. 12.
 It per velatas annua pompa vias. De Junonis festo.
 Accelerare viam. Iter. V. ACCELERO.
 Affectare viam. V. AFFECTO.
 Affectare viam Olympo. Virg. 4. Georg. 562.
 Actus errore viæ. Virg. 7. Æn. 199.
 Ambulare per vias tutas. Ovid. 1. Fast. 122. al. Perpetuas.
 Anticipare viam. Stat. 6. Theb. 442.
 Aperire viam, est Ad veterem altitudinem latitudinemque restituere. Ulpian. in l. 1. D. de via public.
 Aperire patulas vias. Sil. lib. 17. 424.
 Calcanda omnibus via leti. Hor. 1. Carm. 28. 16.
 Capere viam animo. V. CAPIO.
 Carpere viam. Virg. 3. Georg. 347.
 Celerare viam. Virg. 5. Æn. 609.
 Clamare de via. V. CLAMO.
 Claudere vias. V. CLAUDEO.
 Claudunt incendia objecta vias. Stat. 2. Theb. 6.
 Coarctatur via, diffunditur, patefcit. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum, Modo occurrentibus silvis via coarctatur, modo latissimis pratis diffunditur, & patefcit.
 Coarctata via. Ulpian. in l. 2. D. Ne quid in loc. publ. &c.
 Commeare viam scrupulosam. V. COMMEO.
 Committere se viæ. V. paulo post, Dare se in viam.
 Commonstrare viam. V. COMMONSTRO.
 Commutare viam, retroque reverti. Lucret. lib. 2. 129.
 Cencinnare viam. V. CONCINNO.
 Conficere viam. Cic. de Senect. 6. Volumus sane, nisi molestum est, Cato, tanquam aliquam viam longam confeceris: quam nobis quoque ingrediendum sit, istuc, quo pervenisti, videre quale sit.
 Confernere viam frumento. V. CONSTERNO.
 Construere vias. Lucan. lib. 2. 673.
 Corripere viam, Accelerare. Virg. 1. Æn. 422. V. CORRIPIO.
 Corruptare viam publicam. Ulpianus in l. 2. D. Ne quid in loc. public. &c.
 Decedere de via. Cic. pro Coel. 38. Huic tristi ac decrepito seni responderit Coelius, se nulla cupiditate inductum de via decessisse.
 Declinare se extra viam. V. DECLINO.
 Declinare de via ad dextram. Cic. 5. de Finib. 5. V. DECLINO.
 Declinare regione viæ. Lucret. lib. 2. 250.
 Deducere de via. V. DEDUCO.
 Deerrantes via equi. Senec. Hippol. 10. 1.
 Deterit pedes via longa, Iter longum. Tibul. lib. 1. 9. 16.
 Detorquere viam ad amnem. Valer. 5. Argon. 397.
 Dare viam alicui per fundum suum, Concedere transitum. Cic. pro Cæcin. 26.
 Dare se in viam, vel Committere se viæ. Cic. 14. Fam. 12. Idem 16. 6.
 Ducit via. Virg. 9. Ecl. 1.
 Ducit tristis via ad Manes. Sen. Herc. fur. 19.
 Ducens via ad villam. Ulpianus in l. 2. D. Ne quid in loco publico.
 Ire viam. Virg. 3. Georg. 77.
 Ire atque redire viam. Virg. 6. Æn. 122.
 Ire longam viam. Virg. 4. Æn. 468.
 Ire fallaces vias, Non tutas. Ovid. 2. Amor. 11. 8.
 Ire felici via. Ovid. 1. Fast. 432.
 Itur via qua. Cic. 6. Verr. 96. Fanum ejus est in agro, propter ipsam viam, qua Afforo itur Ennam.
 Errare via. Virg. 2. Æn. 739.
 Evadere viam. Virg. 2. Æn. 739.
 Excedere nova regione viarum. Virg. 2. Æn. 737.
 Exigere viam dicuntur magistratus, quum viciniam cogunt munire quam diligentissime sumptu facto. Asconius in Prætura urbana, in fine.
 Facere viam, est Locum, ubi non erat via, aperire. V. FACIO.
 Fecit tellus icta viam in Tartara. Ovid. 5. Met. 423.
 Facere viam ruina. Lucan. lib. 1. 150.
 Fallit via euntes. Virg. 9. Æn. 243.
 Fert via. Virg. 6. Æn. 295.
 Findit se via in ambas partes. Virg. 6. Æn. 540.
 Illuminare vias igni. Stat. 12. Theb. 275.
 Implet innumeras vias errore Dædalus. Ovid. 8. Met. 168. De Labyrintho.
 Incedere via & Per vias. V. INCEDO.
 Inchoare viam, Præire. Stat. 10. Theb. 358.
 Includere viam. V. INCLUDEO.
 Inducere viam. V. INDUCO.
 Inire viam, redire viam. Cic. pro Muren. 26. V. INEO, Ire.
 Ingressus viam hanc. Stat. 4. Silv. 4. 2.
 Insistere viis. V. INSISTO.
 Instaurare vias. Stat. 5. Theb. 9.
 Invadere viam. V. INVADO.
 Laxavit viam bellis. Claud. 2. in Ruff. 24.
 Mittere e via. V. MITTO.
 Moliri viam. V. MOLIOR.
 Monstrare viam parvo tramite. Lucret. lib. 6. 26. al. Prono tramite.
 Morari iter viæ propositum. Ovid. 16. Epist. 118.
 Munire viam. Cic. pro Muren. 48. V. MUNIO.
 Mutant vias tempestas, & humor cæli. Virg. 1. Georg. 419.
 Novi viam. V. NOSCO.
 Obfirmare viam. V. OBFIRMO.
 Obliquare vias in devia campi. Stat. 6. Theb. 455.
 Obsæpire viam. Cic. pro Muren. 48.
 Obfessa via. V. OBSIDEO.
 Pandere viam. V. PANDO.
 Patefacta via. Senec. Herc. fur. 1.

Pergere viam. Cic. pro Planc. 98. Qui antequam de meo adventu audire potuissent, quum tum abessent, aliquorum dierum viam in Macedoniam, ad Planciumque perrexi.
 Præbere viam alicui. Ovid. 11. Met. 515.
 Præcipitare viam. Ovid. 3. Met. 235. al. Anticipare.
 Procedere viam. Cic. 6. Att. 15. Et si, te hæc legente, aliquantum tamen viæ processero.
 Proficisci recta via. Cic. 3. Q. frat. 1. Ex eo loco recta Vitularia via profecti fumus in Fufidianum fundum.
 Progredi viam. Cic. 1. de Divin. 26. Itaque ut ex ipso audiebam, persæpe revertit ex itinere, quum jam progressus esset multorum dierum itinere.
 Purgare viam, refectionis portio est. Purgare autem proprie dicitur, Ad libramentum proprium redigere, sublato eo quod superest. Ulpianus.
 Rapere viam aliquo, Currere. Sil. lib. 8. 182.
 Reficere viam dicitur, & qui aperit, & qui purgat, & omnes omnino, qui in pristinum statum reducunt. Ulpian. D. de Via publica, l. Prætor ait.
 Scindere viam. Virg. 10. Æn. 765.
 Secare viam. Virg. 6. Æn. 899. i. e. Tenere. Servius. V. SECO.
 Secta compita in ternas vias. Ovid. 1. Fast. 142.
 Sternere viam lapide. V. paulo ante, Terrena via.
 Stravit viam per mare Xerxes. Lucret. lib. 3. 1042.
 Esse in via. Cic. 16. Fam. 2. Jam ad id biduum, quod fueris in via, dum in Cumanum venis, accedent continuo ad reditum dies quinque.
 Est via per Macedoniam. Cic. de Provinc. Conf. 4. Via illa nostra, quæ per Macedoniam est usque ad Hellespontum militaris.
 Superare viam saltu. Virg. 3. Georg. 141.
 Tendere vias in devia campi. Stat. 6. Theb. 455.
 Tendere directis viis. Lucret. 4. 613.
 Tentare viam. Virg. 3. Æn. 520.
 Terere viam. Ovid. 1. de Arte Am. 5.
 Vadere veloci via, Passu. Sen. Med. 4.
 Venire viam. Cic. 2. Philipp. 61. Qui nescierit venisse eam tot dierum tibi viam gratulatum.
 Volare viam, Cito conficere. Catul. ad libellum, 33. 7.
 Maris tuta via. Ovid. 11. Met. 747.
 Æquoreæ viæ. Ovid. 19. Epist. 160.
 Liquidæ viæ, Viæ in aquis. Lucret. lib. 1. 374.
 Agere occultas vias subter mare. Virg. 3. Æn. 695.
 Agitare perennes vias ætheris alti. Senec. Hippol. 9.
 Currit indociles vias lymphæ. Propert. lib. 1. 2. 12.
 Dat aura viam. Ovid. 7. Epist. 170.
 Ire negata via. Hor. 3. Carm. 2. 22.
 Findere vias pectore, dicuntur natantes. Ovid. 19. Epist. 208.
 Flectere viam velis, Cursum. Virg. 5. Æn. 28.
 Invasit vias phæelus in æquore. Stat. 5. Silv. 1. 245.
 Patuit via in cælum. Senec. Med. 12.
 Transit claustra viarum vox. Lucret. 4. 616.
 Via, Adeundi facultas seu ratio. Virg. 6. Æn. 104.
 Este duces o, si qua via est, cursumque per auras Dirigite. Columbas alloquitur. Ibid. 367.
 Aut tu, si qua via est, si quam tibi diva creatrix Ostendit, &c.
 Accedundi via. Ter. Heaut. 3. 3. 22.
 Fit via vi, rumpunt aditus, &c. Virg. 2. Æn. 494.
 Invenire viam, Exitum reperire. Virg. 3. Æn. 395.
 Via, per translationem, pro Ratione & modo aliquid faciendi, Methodus.
 Tradere viam litigandi. Cic. 1. de Legib. 18. Alte vero, & ut oportet, a capite, frater, repetis quod quærimus: & qui aliter jus civile tradunt, non tam justitiæ, quam litigandi tradunt vias.
 Arte & via dicere. Cic. de Clar. Orat. 46. Antea neminem solitum via nec arte, sed accurate tamen & de scripto plerisque dicere.
 Ratio ac via. Cic. 2. Verr. 48. Habeo autem certam viam atque rationem, qua omnes illorum conatus investigare & consequi possim.
 Dicendi via. Quintil. lib. 4. cap. 5.
 Morum via. Stat. 3. Silv. 3. 203.
 Via ad. Cic. 2. Off. 43. Præclare Socrates hanc viam ad gloriam proximam, & quasi compendiarium dicebat esse, si quis id ageret, ut qualis haberi vellet, talis esset.
 Sera nunquam est via ad bonos mores. Sen. Agamem. 4. i. e. Iter.
 Aperta, simplex & directa. Cic. 1. de Finib. 57.
 Brevior, & multo lucidior via, subaudi Docendi. Quintil. 3. 11.
 Facilis. Virg. 1. Georg. 122.
 Facilior & apertior. Quintil. lib. 3. cap. 6.
 Illustris & lata. V. ILLUSTRIS.
 Inepta. V. INEPTUS.
 Mollior & magis trita. Quintil. lib. 1. cap. 6. V. MOLLIS.
 Pervolgata via, Consuetudo. Ter. Heaut. 1. 1. 49.
 Prima. Plaut. Mil. 2. 2. 98.
 Quantumvis prolationum, dummodo nunc prima via Inducamus, vera ut esse credat, quæ mentibimur. Barbari dicunt *Primo istu*, h. e. Statim, primo ipso congressu.
 Simplex via mortis. Virg. 3. Georg. 482.
 Nec via mortis erat simplex, sed ubi ignea venis Omnibus acta sitis, miseros adduxerat artus. Ubi Servius; Nec moriebantur ex usu, id est secundum naturalem ordinem, non tantum fuga animæ, sed etiam corporis resolutione. Est autem Salustii qui ait, Ne simplici quidem morte moriebantur.
 Accipere viam. Quintil. lib. 5. cap. 14.
 Adjuvare temeraria via. V. ADJUVO.
 Aggredi alia via. Ter. And. 4. 1. 46.
 Aperit viam vis. Virg. 10. Æn. 864.
 Aperire viam alicui. Virg. 11. Æn. 884.
 Deducere in viam. Cic. 1. de Legib. 41.
 Demonstrare rectam viam. Quintil. lib. 2. cap. 6.
 Depelli recta via. Quintil. lib. 2. cap. 17.
 Deferere viam virtutis. Hor. 3. Carm. 24. 44.
 Dare viam, per translationem. Virg. 11. Æn. 128.

Et te, si qua viam dederit fortuna, Latino

Jungemus regi. i. e. Si voluntatem nostram fortuna comite-

tur. Servius.

Dare viam ad scientiam. Cic. 2. de Divin. 102. Et non, si significant

futura, nullas dant vias nobis ad significationem scientiam.

Errare tota via, Proverbium in eos, qui vehementer aberrant. Ter.

Eun. 2. 2. 14.

—quid tu his rebus credis fieri? tota erras via.

Translatum a viatoribus, qui nonnunquam ita solent aberrare a via, ut non

sine dispendio quidem, tamen quo tendebant perveniant: nonnunquam

sic aberrant, ut longe divertant, & in diversum tendant. Erasmus.

Facere sibi viam. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Habere docendi viam. Cic. in Brut. 114. Volo igitur huic summo om-

nem, quæ ad dicendum trahi posset, loquendi rationem esse notam,

quæ quidem res duplicem habuit docendi viam.

Ignorare viam gloriæ. Cic. de Clar. Orat. 280. Quod si ita putas, totam

ignoras viam gloriæ.

Indagare viam inusitatam. Cic. in Orat. 11. Reprehendent, quod in-

usitatas vias indagemus, tritas relinquamus.

Ingredi vulgarem viam. Quintil. in proœm. lib. 1.

Ingredi sceleris viam. Lucret. 1. 82.

Ingredi viam vivendi. V. INGREDIOR.

Insistere viam agendi aliquid, Instituire artem. Servius. Virg. 3. Georg. 164.

Instas rectam viam. V. INSTO.

Intercludere vias omnes seditionum. V. INTERCLUDO.

Moliri vias vetitas. Sil. lib. 4. 790.

Monstrare viam. Cic. 3. Off. 51. Quid enim est aliud, quam viam er-

ranti non monstrare (quod execrationibus publicis sancitum est) &c.

Monstrata est vitæ via per carmina. Hor. de Arte Poet. 404.

Munire diversas vias. Quintil. lib. 3. cap. 1. Diversas tamen vias mu-

nierunt.

Noscere vias pecuniæ. Cic. 1. Q. frat. 1. Omnes vias pecuniæ norunt,

& omnia pecuniæ causa faciunt.

Panditur via salutis. Virg. 6. Æn. 96.

Patent undique ad libertatem viæ multæ, breves, faciles. Senec. Epist. 12.

Patefacere viam avaritiæ. Cic. 5. Verr. 219.

Patefacere viam ad opes. Cic. 5. Philipp. 49. V. PATEFACIO.

Persequi vias. Cic. 4. Fam. 13. Et in ipsius consuetudinem, quam ad-

huc meus pudor mihi clausit, insinuabo, & certe omnes vias perse-

quar, quibus putabo ad id, quod volumus, perveniri posse.

Præstare alicui faciliorem viam. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Quærere viam vitæ, Rationem recte vivendi. Lucret. lib. 2. 10.

Redire in viam, per translationem. Cic. 12. Philipp. 6. Quod si erra-

tum, P. C. spe falsa atque fallaci, redeamus in viam. V. REDDO.

Reduci alio flexu ad rectam viam. Quintil. lib. 2. cap. 17.

Sequi viam aliquam in re aliqua. Cic. 4. in Catil. 9. Si eritis secuti sen-

tentiam C. Cæsaris, quoniam hanc is in Rep. viam, quæ popularis ha-

betur, secutus est.

Tenere vias omnes amoris. Plaut. Trin. 3. 2. 41.

Tentare illicitas vias. Valer. 1. Argon. 197.

Tentanda via est. Virg. 3. Georg. 8.

Trahere viam quandam & rationem. Quintil. lib. 5. cap. 1.

Tradere viam optimarum artium alicui. Cic. 2. de Divin. 1. Quærenti

mihi, multumque & diu cogitanti, quam re possem prodesse quam-

plurimis, ne quando intermitterem consulere Reipub. nulla major oc-

currebat, quam si optimarum artium vias traderem meis civibus.

Trahere vias medendi. Celsus in præf. lib. 1.

Uti via. Cic. 2. Att. 19. Ego autem neque pugno cum illa causa propter

illam amicitiam, neque approbo, ne omnia improbem, quæ antea

gesti: utor via. h. e. Neque in hanc partem, neque in illam declino,

interjacet quædam quasi via, qua ego utor.

Viæ ab intestinis ad jecur ductæ ac directæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 137.

Ovid. 2. Met. 828.

Sic letalis hiems paulatim in pectora venit,

Vitalesque vias, & respiramina clausit.

Vocis via. Ovid. 6. Met. 355.

Vocis tenuata via. Ovid. 14. Met. 498.

Lubrica via plagæ. h. e. Hiatus vulneris humectatus sanguine. Stat. 2.

Silv. 1. 4.

Lactea via, Congeries stellarum. Ovid. 1. Met. 169.

Est via sublimis, cælo manifesta fereno,

Lactea nomen habet; candore notabilis ipso, &c.

Viæ, sunt Virgæ auratæ vestimentis Cois intextæ. Tibul. 2. 7. 36.

—auratas disposuitque vias.

VIACŪLUS, i. m. [ὁδὸν ὑπομνητὴς] Gloss. Latinogræc. V. VIACURUS infra.

VIĀLIS, e. Adj. Ad viam pertinens, ut, Lares viales. Plaut. Merc. 5. 2. 24.

De Diis Vialibus, V. Ever. Otton. Comment.

VIĀRIUS, a, um. Adj. [ὁδωτός] ut, Lex viaria. Cic. 8. Fam. 6. Le-

vissime enim quia de intercalando non obtinuerat, transfugit ad popu-

lum, & pro Cæsare loqui coepit, legemque Viariam non dissimilem

Agrariæ Rulli, &c. i. e. De viis muniendis vel faciendis.

VIĀTICUS, a, um. Adj. [ὁδοποιεῖς, Gl. G. L.] ut, Cœna viatica, quæ

peregrinis datur, vel peregre abeuntibus. Plaut. Bacch. 1. 1. 61.

Viaticus labor. Cæl. Calcagn. Epist. 19. lib. 6. Laborem hunc viaticum

fubire.

VIATĪCUM, i. n. [ἐφόδον, Gl. L. G. & G. L.] Quicquid iter agendi

causa necessarium est, sive cibus, sive pecunia ad victum expendenda.

Plaut. Capt. 2. 3. 89.

Sequere me, viaticum ut dem hinc a trapezita tibi. Hor. 1.

Epist. 1. 54.

Aut cistam effractam, & subducta viatica plorat.

Velim videas & quid viatici, & quid instrumenti fati sit. Cic. 12. Att. 31.

Equidem video mihi quoque opus esse viaticum. Cic. 15. Att. 20.

Collecta viatica multis ærumnis. Hor. 2. Epist. 2. 26.

Largum & liberale viaticum. V. LIBER, Adj.

Habere viaticum. Cic. 7. Att. 17. Q. Titinius viaticum se neget habere.

Viaticum dicitur Peculium & facultas. Suet. Cæs. cap. 64. Ingresso civi-

le bellum centuriones cujusque legionis singulos equites e viatico suo

obtulerunt. V. ibi Torrent. conf. Gell. 17. 2.

VIATĪCŪLUM, i. n. dimin. Ulpian. in l. Si longus, in fine. D. de ju-

dicis, Ne si ei non dederimus actionem, futurum sit, ut impune fran-

dem patiatur, & egestate Romæ laboret, viaticulo suo non recepto,

quod ad sumptum pater ei destinavit.

VIATICATUS, a, um. Adj. a Plauto fictum. Men. 2. 1. 30.

Audi, Menæchme, quum inspicio marsupium,

Viaticati hercle admodum æstive fumus.

Dictum est ex eo quod

plura alimenta hibernis solent providere milites, quam æstivis: & quod

æstate qui iter faciunt, paucioribus diebus quo volunt perveniunt, &

de æstatis frugibus inter eundem se interim tolerant, cum interim hieme

idem nuda tellure facere non possint, & ea tempestate lagenam & potio-

nem potius, quam cibum & obsonium quarant. Nam in lagena est æsti-

vum viaticum. Hæc Turnebus, 18. 15. [Viaticati, i. e. Viatico instru-

cti. Videtur Adj. ut Peculiatius a Peculio, Petasatus a Petaso, &c. et si

etiam Partic. esse possit. Æstive, Tenuiter: allusio est, cum ad Vesti-

tum æstivum, qui præ hiberno, levis & tenuis est, tum ad farsculas

æstate vianum.

VIŌ, [ὁδὸν, ὁδοποιεῖς] Ære. Iter facere, ire. ut, Iter viare. Lucilius. Et

Plaut. Truc. 1. 1. 8. Pericula vianda, i. e. Adeunda. V. ibi Interpr.

Intendi ad viandum. Ammian. 20. 23. V. Quintil. 8. 6.

VIANS, antis. Partic. Solinus cap. 42. Latrones puteos arenis operie-

bant, ut temporaria fraude subductis aquis, in fame & siti iter submo-

veret accessus vianum. Et Apul. 6. Met. p. 184. Elmenh. Quis vian-

um vectorem suum non libenter auferat secum?

Ita Sidonius Apoll. libri 6. Epist. 6. Postquam fœdissimam gentem rediisse

in suas fedes comperi, neque quidquam vianibus insidiarum para-

re. H. St.

VIĀTOR, ōris. m. [ὁδοποιός, Gl. L. G. & G. L.] Qui iter facit. Cic.

de Fato, 34. Hoc enim modo viator quoque bene vestitus causa grassatori

fuisse dicitur cur ab eo spoliaretur. Juven. 10. Sat. 22.

Cantabit vacuus coram latrone viator.

Non semper viator a latrone, nonnunquam etiam latro a viatore occidi-

tur. Cic. pro Milon. 56.

Nisi si quid ex prætereunte viatore exceptum est, scire nihil possumus.

Cic. 2. Att. 12.

Aridus viator. Virg. 4. Georg. 98.

Cautus præcingitur ense viator. Ovid. 2. Trist. 271.

Exceptus viator a latronibus. Cels. in præf. lib. 1.

Fessus viator. Hor. 1. Serm. 5. 17.

Lassus viator. Catul. ad Mallium, 66. 61.

Siccus viator. Ovid. 4. de Pont. 10. 34.

Sitiens viator. Ovid. 3. Amor. 6. 97.

Viator [ἀμφιδόχης, ἀρχιπρόεδρος, Gl. L. G.] etiam dicebatur Minister,

Qui magistratibus apparebat: eo quod plerumque evocabantur ex agris

homines ad magistratus, & frequens eorum ab agris ad urbem via erat.

Columel. in præfat. Illis temporibus procures civitatis in agris mora-

bantur: & quum consilium publicum desiderabatur, a villis arcesse-

bantur in Senatum: ex quo qui eos evocabant, viatores nominati sunt.

Cic. de Senect. 56. A villa in Senatum arcessebantur Curii & ceteri se-

nes: ex quo qui eos arcessebant, viatores nominati sunt.

Mittere viatorem. Cic. in Vatin. 22. Miserisne viatorem, qui M. Bibu-

lum domo vi extraheret.

Viatores, in factionibus circi ludisque dicebantur, Qui ministri cursita-

bant huc illuc ultro citro jussu agitatorum, si qua forte re egerent, ac

illis præsto semper erant. Horum mentio est in epigrammate isto, quod

e priscis titulis Turnebus (11. 11.) eruit; M. VISPANIO FVLLONI

TENTORI. M. VISPANIO MIGNIONI VIATORI. &c.

VIĀTRIX, icis. f. Vet. Inscript. apud Gruter. p. 745. n. 5. AQUILIA

VIATRIX.

Infatigata viatrix. Mart. Capella lib. 6. post init.

VIĀTŌRIUS, a, um. Adj. [ὁδοποιεῖς] Quod ad viam pertinet. Unde

Viatorium, Quod per viam deferebatur: ut, Vasa viatoria. Plin. lib. 16.

cap. 10. Idem lib. 37. cap. 2.

V I B

VIB. Vivo.

VĪBEX, icis. f. [μάλωψ] Pl. Vibices, [μάλωπις ἀπὸ πληγῶν, Gl. L. G.]

Signum verberis in humano corpore remanens, quod vi fiat, ut ait Festus.

Plaut. Most. 4. 1. 10. Malam rem prius cavendam multo esse, quam ut

meum tergum subijciam culcitram vibicibus. Sed alii omitunt Culcitram

vibicibus. V. Gronov. edit. Plin. lib. 30. Verberum vulnera, atque vibi-

ces, pellibus ovium recentibus impositis, obliterantur.

Flagellare vibice. Perf. 4. Sat. 48.

VĪBIA, æ. f. Aufon. præf. Monosyllab. Ut in vetere verbo sequitur vara

vibiam. V. Scalig. Lect. Aufon. 1. 18. p. 54. Al. Bibiam. V. VARUS.

VĪBILIA, æ. f. Dea viarum. Arnob. lib. 4. p. 131. Ab erroribus viarum

Dea Vibilia libera.

VĪBIUS Virius, [οὐίβιος, οὐίβιος] Capuæ deditionem vehementissima

oratione dissuadet apud Liv. 26. 13. Fuerat enim auctor Campanæ

defectionis ab Romanis ad Annibalem. Is mortem sibi conscivit ante

deditionem, & multis civibus Senatoribusque, ut idem quoque facerent,

persuasit.

VĪBO, ōnis. m. Flos herbæ, quæ vocatur Britannica. Plin. 25. 3. Flo-

rem vibones vocant. V. ibi Harduin.

VĪBRISSE, Ære. Crispere vocem in cantando. Festus ex Titinnio.

VĪBRISSE, seu, ut Gloss. VĪBRUCÆ, Ærum. f. [τρίβεις ἄνους, Gl. L. G.]

sunt Pili in naribus hominum: dicti quod iis evulsis caput vibretur. Fe-

stus, vel potius Paulus.

VĪBRO, pr. c. [σάω, κραδαίνω, Gl. L. G. & G. L. κλίνειν, ἰγκλῶ, L. G. πείρω,

G. L.] Ære. a Vi deductum: significat Movere & quasi vi agitare. Virg.

2. Æn. 211.

Sibila lambebant linguis vibrantibus ora. Cic. 2. Off. 29. Quam

hastam L. Sulla quum vibrasset, Dictatore propinquo suo. Idem 2. in

Catil. 23. Sicas vibrare.

Bipennem vibrare. Lucan. lib. 3. 433.

Hastam vibravit gelidis viribus. Sil. lib. 10. 113.

Jaculum vibrare excusso lacerto. Ovid. 4. Epist. 43.

Lancea vibravit, i. e. Vibratus est. Sil. 1. 553.

Spicula vibrare. Virg. 11. Æn. 606.

Telum vibrare. Lucan. lib. 4. 40.

Iambos truces vibrare. Catul. in Annales Volusii, 34. 5.

Fulmina vibrant. Cic. in Orat. 234. Demosthenes, *cujus non tam vibrarent fulmina illa, nisi numeris contorta ferrentur.*
Vibrare dicitur mare, h. e. Micare, & intremiscere, ut ait Budæus, sive contremescere. Cic. 4. Acad. 105. Quodque nunc, quia a sole colucet, albescit & vibrat, dissimileque est proximo ei continenti.
Tremere & vibrare. Plin. lib. 2. cap. 8. de Terræmotu & hiatibus, Nec simpliciter modo quatitur unquam, sed tremit vibratque.
Vibrare, neutrum, i. e. Trepidare. Valer. 8. Argon. 57.
 Quum subito ingentem media inter nubila flammam
 Conspicit: & sæva vibrantes luce tenebras. i. e. Quas illuminabat & vibrare faciebat lux oculorum serpentis pervigilis.
VIBRANS, antis. Partic. [πάλαν] ut,
 Draco vibrans linguas multifidas. Valer. 1. Argon. 62.
 Serpens lingua vibrante minans. Lucret. lib. 3. 657.
 Supercilio vibrante loqui. Ovid. 2. Amor. 5. 15.
 Sonus vibrans, Aures feriens, vel Tremulus. Plin. lib. 10. cap. 29.
 Oratio incitata & vibrans. Cic. de Clar. Orat. 326. Et erat oratio, cum incitata & vibrans, tum etiam accurata & polita.
 Sententiæ vibrantes. Quintil. lib. 10. cap. 1. Summa in Archilocho vis elocutionis, tum validæ, tum breves, vibrantesque sententiæ. i. e. Incitatae.

VIBRANDUS, a, um. Partic. Claud. de 4. Conf. Honor. v. 519.

— jam cornus avita

Tentatur vibranda tibi.

VIBRATUS, a, um. Partic. [πάλαν] ut, Vibrata hasta.

Fulgor vibratus ab æthere. Virg. 8. Æn. 524.

Fulmina vibrata jactat Juppiter. Ovid. 2. Met. 308.

Membra vibrata vertigine. Claud. 2. in Eutrop. 359.

Sibila vibrata per auras. Sil. lib. 3. 185.

Spicula vibrata per auras. Ovid. 8. Met. 374.

Tela vibrata lacertis. Ovid. 12. Met. 79.

Vibratum, pro Crispo. Virg. 12. Æn. 100.

— & foedare in pulvere crines

Vibratos calido ferro, myrrhaque madentes. i. e. Crispatos calamistro, inquit Servius. Columel. lib. 10. 187.

Candida vibrato discrimine, candida thyrsi est.

VIBRABUNDUS, a, um. Adj. Mart. Capell. 8. p. 297. Stilbon ante emergentis splendorem jubaris vibrabundus apparet.

VIBRATIO, ōnis. f. Crispatio. Festus, Gradivus dictus a vibratione hastæ, quod Græci dicunt *κροδίναν*.

Sideris igniti vibratio. Vopisc. in Caro. cap. 8.

VIBRATUS, ūs. m. Tractus crispus. Mart. Capella lib. 8. Proprii luminis vibratum amittere.

Ignium vibratus. Idem lib. 1. p. 17.

VIBRABILIS, e. Adj. Mart. Capell. 1. p. 11. Sidus vibrabile.

VIBRAMEN, inis. n. Vibratio, crispatio. Apul. 6. Met. p. 179. Elmenh. Trifulca vibramina draconum.

VIBURNUM, i. n. [χρυσανθίνων κρημνός, Gl. L. G.] Genus fruticis. unde Virg. 1. Ecl. 26.

Verum hæc tantum alias inter caput extulit urbes,

Quantum lenta solent inter viburna cupressi. [In Gloss. scribo,

χρυσανθίνων, κρημνός.]

V I C

VIC. Vicarius, Vicentia, Vicit, Victor, Victoria, Victrix, Vixit.

VIC. AVG. Victoria Augusti. **VICC.** Victores. **VIC. S. I.** Vice sacra iudicans. **VIC. S.** Victoria Sicula. **VICT.** Victor, Victoria.

VICA POTÆ, æ. f. Dea Victoriæ, quæ & Victoria. Senec. de morte Claudii, Diespiter, Vicæ Potæ filius. Liv. 2. 7. extr. Ubi nunc Vicæ Potæ est domus. Et Cic. 2. de Legib. 28. Si fingenda nomina Vicæ Potæ, &c. Alii scribunt Vicepota. V. Gronov. ad Cic. l. c. & Grut. ad l. c. Senec.

VICANUS, V. VICUS.

VICARIUS, V. VICIS.

VICENALIS, VICENARIUS, VICENNIIUM, VICENUS, VICESIMA, VICESIMANUS, VICESIMARIUS, VICESIMATIO, VICISSIMUS, VICIES. V. VIGINTI.

VICENTIA, æ. f. [Οὐκέντα] Venetiæ oppidum, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 19. Tacit. 3. Hist. 8. Possessa ipso transitu Vicentia. Sic enim Plinius atque Ptolemæus vocant, non Vincentia. Quidam & Vicetia ex inscriptione, quæ in agro Veronensi reperta est, ut annotat Rhenanus in suis Castigationibus in Tacitum.

VICIA, æ. f. [χρυσανθίνων, Gl. L. G. βίκια, χρετ, G. L.] Genus leguminis, a vinciendo dicta. Plin. lib. 18. cap. 15. Et vicia pinguescunt arva, nec ipsa agricolis operosa: uno fulco sata, non sarritur, non stercoretur, nec aliud quam deocatur. Sationis ejus tria tempora. Varr. 1. de R. R. cap. 31. Vicia dicta a vinciendo, quod item capreolos habet ut vitis, quibus quum sursum vorsum serpit ad scapum lupini, aliumve quem, ut hæreat, eum solet vincire. [In Gloss. corrupte Vicinia scriptum.

Fetus tenues viciæ. Virg. 1. Georg. 75.

Pabularis vicia. V. PABULUM.

Serere viciam. Virg. 1. Georg. 227.

VICIARIUS, a, um. Adj. [βικιακός] Quod ad viciam pertinet, ut, Cribrum vicarium, in quo vicia expurgatur, apud Columel. 8. 5.

VICIARIUM, i. n. corrupte legebatur apud Columel. lib. 11. cap. 2. pro Vitiario, V. in VITIS.

VICINIA, VICINUS. V. VICUS.

VICIS, em, e. plur. Vices, ibus. [ἀμειβή] est Alternatio, sive vicissitudo. Quintil. lib. 6. cap. 5. Judices vel prædentes magistratus appellandi sunt frequenter, ut loquendi vices servantur.

Annorum vices. Columel. lib. 2. cap. 9.

Belli vices. Stat. 9. Theb. 78.

Colloqui vices. Ovid. 21. Epist. 18.

Feriarum vices. Plin. 17. 23. Nihil est in opere naturæ, quod non aliquas vices feriarum velit.

Alternare vices. Ovid. 15. Met. 409.

Disponere varias vices operum. Tibul. lib. 1. 9. 64.

Dividere vices professionum. Quintil. in præm. lib. 1.

Exercere vices. Virg. 9. Æn. 175.

Fertque refertque vices incerta fors. Lucan. lib. 2. 13. h. e. Fortuna mutat prospera adversis, & contra.

Implere destinatas vices. Curt. lib. 4. 10. 5.

Inversæ vices. Propert. 1. 15. 30.

Mutat terra vices. Hor. 4. Carm. 7. 3.

Servare vices. Virg. 9. Æn. 222.

Sortiri vices. Virg. 3. Æn. 376.

Variare vices. Virg. 9. Æn. 164.

Volvere vices. Virg. 3. Æn. 376.

Per vices, In vicem, Vicissim. V. præpositionem PER.

Vicibus, Idem quod Per vices. Plin. lib. 8. cap. 32. Maria tranant gregatim nantes porrecto ordine, & capita imponentes præcedentium clunibus, vicibusque ad terga redeunt. De cervis.

Alternis vicibus, Ewripi reciprocationibus nunc ultro, nunc citro. Senec. Herc. fur. 377.

Permutatis vicibus stationum, Expletis reductis, traditis. Curt. lib. 8. 6. 11.

Fungi vicibus alicujus. Propert. lib. 4. 12. 75.

Vitare vices, i. e. Pugnare: quia per vicissitudinem pugnabatur, ut Salustius docet. Virg. 2. Æn. 433. Servius.

Vices, Pœnæ, & incommoda. Hor. 1. Carm. 28. 32.

— vicisque superbæ

Te maneant Ipsum.

Exigere vices alterius. Propert. lib. 1. 13. 10.

Hæc erit illarum contempti pœna doloris:

Multarum miseras exigit una vices. h. e. Una puella, quam

perdite amas, exigit a te pœnas, quas multæ propter te passæ sunt, volentes abs te amari, sed abs te repulsæ & contemptæ.

Vice, *in vicem*. Gloss. Latinogræc.

Sermonum vice. Virg. 6. Æn. 535.

Sic autem dixit. Amm. Marcell. libro 23. imitans hoc loquendi genus, Nulla sermonum vice, propositarum rerum pretia solis oculis æst. mantur.

In edit. Francf. p. 421. in fine. Et in Indice exponuntur Nullis colloquiis. Sic Colloqui vices Ovid. H. St. V. in SERBIS totum locum.

Alia vice. Liv. 1. 21. Ita duo deinceps reges, alius alia vice, ille bello, hic pace, civitatem auxerunt. i. e. Unus una vice, & alter alia.

Videtur tamen hoc accipi pro Tempore: ut fit, Alius alio tempore, quod posterius loquendi genus doctissimis est usitatum. Vetus tamen exemplar legit, Alius alia via, &c.

Alternæ vice. Plin. 9. Epist. 33. ad Caninium, Ex hoc stagno in modum fluminis æstuarium emergit, quod vice alternæ, prout æstus aut repressit, aut impulit, nunc infertur mari, nunc redditur stagno.

Annua vice. V. ANNUUS.

Benigna vice. Hor. Epod. 13. 11. h. e. Felici mutatione aut vicissitudine.

Grata vice. Hor. 1. Carm. 4. 1.

Stata vice. Curt. lib. 9. 9. 9.

Sua vice. Curt. lib. 7. 1. 14.

Versa vice. Ulpianus de Stipulationibus, lib. 45. Pand. l. 1. §. Si quis simpliciter, Et vice versa si interrogatus sub conditione, responderit pure, &c.

Vice, pro Loco accipitur: ut Vice mea, Vice tua; pro Tuo & meo loco. Hor. in Arte Poet. 304.

— fungar vice cotis, acutum

Reddere quæ ferrum valet, exors ipsa secandi. Plin. lib. 8. cap.

46. Bos in Ægypto etiam numinis vice colitur.

Fungi aliena vice. Liv. 1. 41.

Fungi mutua vice. Paulus in l. Certum. D. Si certum pet. Pedius nihil referre ait, proprio nomine res appellentur, an digito ostendantur, an vocabulis quibusdam demonstrantur: quatenus mutua vice fungantur, quæ tantundem præstent.

Vice, pro Instar; ut Vice Sardanapali, Quemadmodum Sardanapalus. Cic. 10. Att. 11. Quod si me fefellerit, feram sicut multi clarissimi homines, in Rep. excellentes, tulerant, nisi forte me, Sardanapali vice, in suo lectulo mori censueris, quam exilio Themistocleo, qui, &c.

Carinæ vice inversæ, i. e. In modum. Plin. 9. 6.

Mundi vice circumagi, Ad similitudinem mundi. Suet. in Nerone, cap. 31.

Pœnæ vice fingere nomina. Cic. 2. de Legib. 28.

Teli vice sævit nuda manus. Juven. 15. Sat. 53.

Comoveri vice. Quintil. lib. 4. Si iudex aut sua, aut Reip. vice commovetur.

Simplici vice, Semel. Hor. 4. Carm. 14. 13.

— & arces

Alpibus impositas tremendis.

Dejecit acer plus vice simplici. Vult intelligi in vastandis his non tantam illis cladem intulisse, quantam ipsi dederant, sed duplam: hoc est eam non simplici vice reddidisse. Porphyrio.

Suam cujusque vicem. Liv. 3. 36. Quum priores Decemviri ita servassent, ut unus falces haberet, & hoc insigne regum in orbem suam cujusque vicem per omnes iret.

Efficere vicem alicujus rei. Plin. lib. 23. cap. 4.

Exhibere vicem alicujus rei. Plin. lib. 23. cap. 7.

Explere vicem olei. Plin. lib. 31. cap. 2.

Habere vicem obsonii. Plin. lib. 15. cap. 19.

Peragit vicem vox. Ovid. 4. Met. 218.

Repræsentare vicem olei. Plin. lib. 28. cap. 10.

Revocare vicem. Senec. Herc. fur. 13.

Vicem pro Officio quoque dicimus. Liv. 1. 20. Ne sacra regiæ vicis deferrentur, flaminem Jovi assiduam sacerdotem creavit.

Demandare vicem suam alicui. V. DEMANDO.

Vide Indicem. Histor. Rom. H. St. V. DEMANDO.

Nulla est enim persona, quæ ad vicem ejus, qui e vita emigravit, propius accedat quam hæres. Cic. 1. de Legib. 48. i. e. in locum.

Vicem alicujus sollicitus. Curt. lib. 7. 11. 20.

Pro, Vice mea, tua, &c. Plautus fere semper accusativum posuit, Vicem meam, tuam, &c. ut in Capt. 3. 3. 11.

Occidam, oppetamque pestem, heri vicem meamque. i. e. Pro hero meo. Ibid. 2. 3. 37.

Ut eum redimat & remittat huc nostrum amborum vicem. Idem Rud. 3. 5. 33. Videntur Cicero & Livius sic etiam locuti V. Irafci vicem,

infra. Cic. 1. Fam. 9. Quanquam ille perennis inimicus amicorum suorum

rum, qui tuis maximis beneficiis ornatus, in te potissimum fractam illam, & debilitatam vim suam contulit, nostram vicem ultus est ipse sese. i. e. In sese poena afficiendo occupavit officium nostrum, inquit Budæus.

Implere vicem alterius. V. IMPLERO.

Obtinere vicem veri. Curt. lib. 8. 8. 15.

Penfare vicem. V. PENSO.

Præstare vicem alterius. Ovid. 3. de Arte Am. 666.

Recitare vicem officii. Cic. pro Sext. 10. Sed recito memoriam perfuncti periculi, prædicationem amplissimi beneficii, vicem præsentis officii, testimonium præteriti temporis.

Reddere vicem lunæ. Plin. lib. 2. cap. 8.

Supplet vicem solis, Loco solis est. Plin. lib. 5. Epist. 6.

Sustinere vicem duorum ut unus homo difficile est. Paulus in l. Si plures. D. De pactis.

Miseret vicem. Ter. Heaut. 4. 5. 1.

Ira me di amabunt, ut nunc Menedemi vicem

Miseret me.

Dolere vicem nostram, est Propter incommoda privata dolere. Vicem autem publicam, est quod vulgo dicunt, Zelo Reip. Est autem figurata locutio, ut docet Priscianus de constructione.

Iraſci vicem alterius. Liv. 34. 32. At enim cum Philippo Argivi senſerunt. Remittimus hoc tibi, ne vicem nostram irascaris. V. IRA.

Mæſtus, non suam vicem, sed propter ipsum periclitantium fratrum. Curt. lib. 7. 2. 5. Alia exemplaria habent, Non ob suam vicem.

Pertimescere. ut Cic. pro Domo 8. Mihi uni necesse erit & meam & aliorum vicem pertimescere.

Timeam necesse est valde & meam & vestram vicem. Cic. 11. Fam. 19.

Vices appellantur Poenæ, quæ in scelerosos pro admisis regeruntur, ut inquit Porphyrio in illud Hor. Epod. 5. 87.

Venena, magnum fas, nefasque, non valent

Convertere humanam vicem.

Vicis, Gratia vel bona vel mala, ut,

Reposcere & reddere vicem. Martial. lib. 8. 38.

Captet forsitan, aut vicem reposcat. Plin. 2. Epist. 9. Reddam

vicem, si reposces. i. e. Par beneficium. [Par pari referam.]

Reddere vicem meritis. Ovid. 1. Amor. 6. 23.

In vicem. Columel. lib. 3. cap. 14. V. INVICEM.

Cedere in vicem alicujus rei. V. CEDO.

Sumere pſitanam in vicem vini. Cels. lib. 4. cap. 6.

VICARIUS, a, um. Adj. Quod vicem alicujus gerit, five obtinet, & in ejus locum ſucceſſit.

Corpus vicarium. Quintil. Decl. 16.

Fidem vicariam operæ noſtræ ſupponere. Cic. pro Roſc. Amer. 111. Propterea quod quibus in rebus ipſi intereſſe non poſſumus, in his operæ noſtræ vicaria fides amicorum ſupponitur. [Niſi eſt & ſubſt. Vicaria, æ. f.]

Manus vicarias polliceri. Quintil. in Gladiatore, ad finem.

Mors vicaria, Quæ pro altero ſubitur. Quintil. in Gladiatore.

Opera vicaria, Mutuo data. Quintil. Vicariam operam ei impendi.

Pœna vicaria. Quintil. Decl. 6.

Servitus vicaria. Quintil. Decl. 8.

VICARIUS, i. m. [ὁ ἀπὸ οἰκίτου, Gl. L. G.] dicitur Servus, qui alterius ſervi vices gerit, qui ſervo majori in familia ſervit. Plaut. Afin. 2. 4. 27.

— eho, ecquis pro vectura olivi

Reſolvit? L. I. reſolvit. L. R. cui datum eſt? L. I. Sticho vicario ipſi

Tuo. L. R. vah delenire apparas: mihi ſcio vicarium eſſe,

Neque eſſe ſervum in heri ædibus qui ſit pluris, quam ille eſt. Cic.

3. Verr. 93. Peculia omnium, vicariique retinentur. Paulus de Noxalibus act. l. Si in re, Si ſervus tuus navem exercuerit: ejuſque vicarius, & idem nauta in eadem navi damnum dederit.

Vicarius, Succellor. Suid. βικάριος πρεβ. ὑπαικούσας Ἀγιδόχου. Sed Vicarius ad tempus eſſe ſolet. H. St.

Vicarius, Qui vicibus alterius, etiam liberi, fungitur. Liv. 29. 1. Quando igitur adoleſcens quid ſentire non diſſimulaſti, vicarium tibi expedit, cui tu arma equumque, & cetera instrumenta militiæ tradas.

Dare vicarium. Cic. 12. Philipp. 3. Quod ſi in bello dari vicarii ſolerent, libenter me, ut Brutus emitteretur, pro eo includi paterer.

Succedere vicarium muneri alterius. Cic. 5. Verr. 120. Unum & quinquaginta aratores ita video deſectos, ut his ne vicarii quidem ſucceſſerint. V. SUCCEDO.

Eſſe alicujus vicarium alteri. Quintil. in Gladiatore.

Dominationis alienæ vicarius. Cic. ad Brut. 16.

Juris alieni vicarius. Cic. pro Cæcin. 57. Qui legitime procurator dicitur omnium rerum ejus, qui in Italia non ſit, abſitve Reip. cauſa, quaſi quidam pæne dominus, hoc eſt, alieni juris vicarius.

Laboris miſerrimi vicarius. Apul. lib. 8.

Invenire vicarium regni. Cic. pro Sul. 26. Tamen hoc regnum appellabitur, cujus vicarius qui velit eſſe, inveniri nemo poteſt. Longe abeſt regni ſuſpicio.

Succedere vicarium diligentiae alterius. Columel. lib. 11. cap. 1.

Subtrahere vicarium diligentiae alterius. Cic. pro Muren. 80. Nolite mihi ſubtrahere vicarium meæ diligentiae.

Vicarii etiam interdum ſunt, Qui in vicem aliorum exitio peſtique devolvuntur, ut in eorum caput expetant ea mala, quæ aliis erant eventura, ut in carmine devotionis, Eoſque vicarios pro me, fide magiſtratuque meo, & pro populo Romano, exercitibus, legionibuſque noſtris do, devoveo. Ex Turnebi Adverſ. 18. 4.

VICARIANUS, a, um. Adj. Sidon. 1. 3. Civium deſidiam vicariano apice tranſcendit. i. e. Honore vicariæ præfecturæ.

VICISSIM, Adv. [ἀνὰ μίαν, Gl. L. G.] Per vices. Ter. Eun. 4. 7. 45.

— Sanga, ita ut fortes decet

Milites, domique focique fac viciffim ut memineris. Virg. 5.

Ecl. 49.

Nos tamen hæc quocunque modo tibi noſtra viciffim

Dicemus. Cic. 2. de Nat. Deor. 3. Quod ſi haberem aliquid,

quod liqueret, tamen te viciffim audire vellem, quum ipſe tam multa dixiſſem.

Terra uno tempore florere, dein viciffim horrere poteſt. Cic. 2. de Nat. Deor. 19.

Fari viciffim. Virg. 6. Æn. 531.

VOL. IV.

Viciffim. [ἐπιμύην] Secundo loco, five Contrario. Cic. de Amicit. 10. Sed ego admiratione quadam virtutis ejus, ille viciffim opinione fortasse nonnulla, quam de moribus meis habebat, me dilexit. Ter. Heaut. 4. 3. 10.

Ita credo: ſed nunc, Clinia, da te mihi viciffim:

Nam amici quoque res eſt videnda, in tuto ut collocetur.

Si ſint ea genera divinandi vera, de quibus accepimus, quæque colimus, eſſe deos: viciffimque ſi dii ſint, eſſe qui divinent. Cic. 1. de Divin. 9.

Exſpecto quid ille tecum, quid tu viciffim. Cic. 16. Att. 3.

Experiri viciffim. Virg. 3. Ecl. 28.

Mutuari ab aliquo, & ei viciffim reddere aliud quippiam. Cic. de Fato, 3. Viciffatim, Adv. Idem: ſed antiquum eſt. Plaut. Pœn. prol. 46.

Ad argumentum nunc viciffatim volo

Remigrare. Idem Stich. 4. 1. 27.

VICISSITUDO, inis. f. [ἐναλλαξίς, ἐναυφοπέλας] Alternatio, mutatio ex alio in aliud, inquit Cic. lib. 5. Tuſc. 69. Idem de Amicit. 49. Nihil eſt enim remuneratione benevolentiae, nihil viciffitudine ſtudioſum officiorumque jucundius. Ter. Eun. 2. 2. 45.

— hoc nunc dices,

Ejectos hinc nos, omnium rerum, heus! viciffitudo eſt.

Viciffitudo & mutatio ex alio in aliud. Cic. 5. Tuſc. 69. Inde eſt indagatio nata initium, & tanquam ſeminum, unde eſſent omnia orta, generata, &c. quæ vita, quis interitus, quæque ex alio in aliud viciffitudo atque mutatio?

Dierum ac noctium viciffitudines. Cic. 1. Tuſc. 68. Ut quum videmus ſpeciem primum candoremque cæli, deinde converſionis celeritatem tantam, quantam cogitare non poſſumus, tum viciffitudines dierum atque noctium.

Laboris ac voluptatis viciffitudo. Cic. pro Muren. 76.

Diurnæ nocturnæque viciffitudines. Cic. 1. de Invent. 59. Verum ad utilitates quoque rerum omnium, ſunt accommodatæ & diurnæ nocturnæque viciffitudines, nulla in re unquam mutatæ quicquam nocuerunt.

Aufert tædium viciffitudo. Cic. 3. de Orat. 191. Horum viciffitudines efficiunt, ut neque ii ſatientur, qui audient, ſatidio ſimilitudinis: nec nos id quod faciemus, opera dedita facere videamur.

Ad actionis ſuavitatem, quid eſt viciffitudine, & varietate & commutatione aptius? Cic. 3. de Orat. 223.

VICISSITAS, atis. f. Idem: ſed antiquum. Actius Phœniſſis, Viciffitatemque imperandi tradidit. Nonius 2. 893.

VICTIMA, æ. f. [θύμα, Gl. L. G. & G. L.] Quæ poſt victoriam dextra victrice immolabatur. Ovid. 1. Faſt. 335.

Victima, quæ dextra cecidit victrice, vocatur.

Frequenter pl. Victimæ. [τὰ μεγάλα θύματα, Gl. L. G.] Cic. 1. Att. 8. Ego enim te arbitror cæſis apud Amaltheam tuam victimis, ſtatim eſſe ad Sicyonem oppugnandum profectum.

Amplior victima. Senec. Herc. fur. v. 922.

— victima haud ulla amplior

Poteſt, magiſque opima, maſtari Jovi,

Quam rex iniquus.

Devota victima. Hor. 3. Carm. 23. 10.

Impatiens ſacri victima. Lucan. lib. 1. 606.

Maxima victima taurus. Virg. 2. Georg. 147.

Melior victima, Cum prima hoſtia non litabatur, aut effugerat, & ſuccidaneæ hoſtiæ immolabantur ad deos placandos, meliores dari dicebantur. Virg. 12. Æn. 296.

Hoc habet, hæc melior magnis data victima diviſ. Quo & pro verbum Græcum pertinet, θυτήν ἀνώνων. Turnebus, 14. 4.

Sacra victima. Juven. 12. Sat. 113.

Cadet nivea victima ante aras. Senec. Agamem. 6.

Litare victimas. V. LITO.

Maſtata victima. Senec. Octav. 4.

Maſtare victimam gratiorem. Cic. pro Flacc. 99. Quam poteſtis P. Lentulo, qui vos in complexu liberorum conjugumque veſtrarum trucidatos incendio patriæ ſepelire conatus eſt, maſtare victimam gratiorem, quam, &c.

Præbere ſe victimam alicui. Cic. 2. de Finib. 91. Neque porro ex eo natus cum Pyrrho bellum gerens Conſul cecidiſſet in prælio, ſequæ e continenti genere tertiam victimam Reip. præbuiſſet.

VICTIMARIUS, a, um. Adj. ut Negotiator victimarius, Qui victimas vendebat. Plin. lib. 7. cap. 11. Et Scipioni in ſervo Serapione, victimarii negotiatoris vili mancipio. Vetuſtum exemplar manu ſcriptum hic aliter legit & diſtinguit, necnon pro Victimarii negotiatoris. Suarii legit.

VICTIMARIUS, i, m. [μυροχόμος, μυροχόμος, Gl. L. G.] Victimarum miniſter, qui in ſacrificiis victimas ligabat, cultum, aquam, & molam parabat, & reliqua, quæ ſacris erant neceſſaria. Valer. lib. 1. cap. 1. Libros Petilius, Prætor Urbanus, ex auctoritate Senatus, per victimarios facto igne, in conſpectu populi cremavit. Liv. 40. 29. Libri in comitio, igne a victimariis facto, in conſpectu populi cremati ſunt.

VICTIMO, ære. Apul. 7. Met. p. 192. Elmenh. Hirci victimant. Hoſtiam victimare. Idem 7. Met. p. 197.

VICTITO, V. VIVO.

VICTORIA, VICTORIATUS, VICTRIX, VICTUS, Partic. V. VINCO.

VICTUS, ūs. m. V. VIVO.

VICUS, i. m. [ῥύμη, ῥύμη, Gl. L. G. & G. L. ἀμφοδός, ἱπποδία, L. G.] Pars urbis eſt, quæ ex multiplicatis domibus ſit: & ex pluribus vicis urbs conſtat. Dividitur enim urbs in vicos, quaſi in membra minora. Cic. pro Milon. 65. Nullum in urbe vicum, nullum anguſtoportum eſſe dicebant, in quo Miloni non eſſet conductæ domus. Hor. 2. Epist. 1. 269.

Deferat in vicum vendentem tuſ & odores.

Vicus ex domibus conſtat. In oppido vici, inquit Varro L. L. 4. 32. A via, quod ex utraque parte viæ ſunt ædificia. Vici Romæ fuiſſe dicuntur quadraginta, Hor. 1. Serm. 9. 13.

— cum quidlibet ille

Garriret, vicos, urbem laudaret, &c.

Africus vicus. Varr. L. L. 4. 32.

Ciprius vicus. Varro ibid. & in CIPRIUS.

Coſconius vicus. Varro ibid.

Publius vicus. Varro ibid.

Sceleratus vicus. Varro ibid. Ovid 6. Fast. 610. V. **SCELUS**.
 Tuscus vicus. Varro L. L. 4. 8. V. **TUSCUS**.
 Edificare vicos. V. **EDIFICO**.
 Omnibus vicis statua facta sunt. Cic. 3. Off. 80.
 Magister vici. Martial. lib. 10. 79. V. Suet. Aug. cap. 30. & Tiber. cap. 76. V. **MAGISTER**.
 Vicus ruri, five rusticus dicitur, quum plures simul villæ, quæ & ipsæ rusticæ dicuntur, hoc est plures rusticarum domus conjunctæ sunt, & aliquo spatio remotæ ab urbe, dummodo non sint clausæ mœnibus. Cic. 14. Fam. 1. Quod ad me, mea Terentia, scribis, te vicum vendituram, quid, obsecro, te (me miserum) quid futurum est? Idem 1. Att. 3. Quod si assequor, Crassum divitiis supero atque omnium vicos & prata contemno. [Gloss. Græcolat. κῶμη, Villa, Castellum, vicus.
 Concurfus sunt ex agris, ex vicis, ex domibus omnibus. Cic. 5. Att. 16. Conscribere servos ex omnibus vicis concitatos. Cic. pro Domo 54.
VICĀNUS, a, um. Adj. [κῆμαιος, Gl. L. G.] Qui in vico rustico habitat. Cic. 1. de Divin. 132.
 Non habeo denique nauci Marsum augurem,
 Non vicanos aruspices, non de circo astrologos. Ex poeta. Idem pro Flacc. 8. Timolites ille, vicanus homo, non modo nobis, sed ne inter suos quidem notus, vos docebit qualis sit L. Flaccus.
VICĀNUS, & **VICANEUS**, i. m. [κῆμαιος, Gl. L. G.] Saresb. 8. 21. Tanquam vicanos tributa perfolvere præcepit.
VICĪLUS, i. m. [κῆμαιος] dimin. accipitur pro Pago & rusticanis domibus. Liv. 21. 33. Castellum, viculosque circumjectos capit. V. Vopisc. Aurel. cap. 3.
VICĀTIM, [κῆμαιος, Gl. L. G.] Adv. Per vicos. Sifen. Hist. lib. 3. Cum complures menses barba immissa & intonso capillo, lugubri vestitu populum vicatim flens una cum liberis circumiret. Nonius 2. 916.
 Conscribere homines vicatim. Cic. pro Sext. 34. Adde Hor. Epod. 5. 97. Suet. Cæs. cap. 41. & Tacit. 2. Hist. 95. & Plin. 6. 26.
VICĪNUS, i. m. [γείτων, Gl. L. G. & G. L.] Qui eundem locum colit, & prope domum nostram habitat. Cic. 8. Att. 6. M. Lepidus vicinus noster.
 Finitimus ac vicinus. Cic. pro Sull. 158.
 Anniversarii vicini. V. Anniversarii, in **ANNUS**.
 Bonus vicinus. Hor. 2. Epist. 2. 132.
 Interior vicinus. Cic. 1. Q. frat. 2. Et mediocri me dolore putas affici, quum audiam qua sit existimatione Virgilius, qua tuus vicinus Gn. Octavius? Nam si te interioribus vicinis tuis Cilicensi & Syriaco anteponis, valde magnum facis.
 Proximus vicinus. Cic. 2. Att. 14. C. Arrius proximus est vicinus, immo ille quidem jam contubernalis.
VICINA, æ. f. [γείτων] Gloss. Græcolat.
VICĪNUS, a, um. Adj. ut, Vicinum malum, i. e. Proximum. Plaut. Merc. 4. 4. 32. Virg. 9. Ecl. 28.
 Mantua, vae miseræ! nimium vicina Cremonæ.
 Jurgia vicina, Cum vicinis. Hor. 2. Epist. 2. 171.
 Oppidum vicinum. Hor. Epod. 5. 44.
 Pecoris vicini contagia. Virg. 1. Ecl. 51.
 Terra vicina mihi. Ovid. 3. Trist. 4. 52.
 Villa vicina. Hor. 1. Serm. 5. 79.
 Urbes vicinæ. Virg. 1. Georg. 510.
 In vicino sunt terræ. V. **IN**.
 Dialectica vicina & finitima rhetoricæ. Cic. in Orat. 113.
 Mala sunt vicina bonis. Ovid. de Rem. Amor. 323.
 Partus vicinus, Infans, propinquus. Stat. 1. Achil. 212.
 Vicina ad parandum. Cic. 3. Verr. 48.
 Compar. Ovid. 6. Fast. 275.
 Ni convexa foret, parti vicinior esset. Subaudi Alicui.
VICĪNE, Adv. Superl. August. de Doctrin. Christian. 1. 23. Vicinissime frui.
VICĪNITAS, ætis. f. [γείτων, γειτνίας] Vicinorum propinquitas. Ter. Heaut. 1. 1. 4. Tamen vel virtus tua me, vel vicinitas, &c.
 Amicitia, consuetudines, vicinitates. Cic. Post red. ad Quir. 3.
 Silvæ vicinitas. Plin. lib. 4. cap. 16.
 Cum civibus vicinitas. Cic. 5. de Finib. 65. Serpit sensim foras cognationibus primum, tum affinitatibus, deinde amicitias. post vicinitatibus cum civibus.
 Cum eo mihi vicinitas & magnus usus est. Cic. pro Cluent. 49.
 Meretricia vicinitas. Cic. pro Cœl. 37. Cur te in istam vicinitatem meretriciam contulisti?
 Vicinia, Vicinorum multitudo. Cic. 6. Verr. 96. Signum, quod erat notum vicinitati, buccina datur. Idem pro Rosc. Amer. 134. Cantu vocum & nervorum & tibiarum, nocturnisque conviviis tota vicinitas personet. Cic. pro Cluent. 11. Pater hujusce, Judices, homo non solum municipii Larinatis, ex quo erat, sed etiam regionis illius, & vicinitatis, virtute, æstimatione, nobilitate facile princeps.
 Vicinitates & confinia. Cic. 2. Off. 63. In omnique re contrahenda, vendendo, emendo, conducendo, locando, vicinitatibus & confiniis æquum & facilem, &c.
 Vicinitas etiam aliarum rerum dicitur. Cic. 4. Acad. 118. Nam qui summum bonum dicant id esse, si vacemus omni molestia, eos invidiosum nomen voluptatis fugere, sed in vicinitate versari. i. e. Parum abesse a nomine voluptatis; vel qui potius voluptatis quam virtutis studiosi dicantur.
 Oris vicinitatem nares non sine causa secutæ sunt. Cic. 2. de Nat. Deor. 141.
 Artium studiorumque quasi finitima vicinitas. Cic. de Clar. Orat. 150. V. Exulcerare gratiam alicujus, in **EXULCERO**.
 Nominis vicinitas. Plin. lib. 21. cap. 18.
 Virtutibus ac vitiis vicinitas quædam est. Quintil. lib. 3. cap. 6.
VICĪNITUS, Adv. Theod. Cod. 1. 15. tit. 1. Omnes intra centum pedes vicinitus, quantum ad horrea pertinet, arceantur.
VICĪNIA, æ. f. [γείτων, Gl. L. G. γειτνίας, γειτνίον, G. L.] Locus vicinus, seu ipsa vicinitas. Cic. 1. Tusc. 37. Inde in vicinia nostra Averni lacus.
 Hic viciniæ, & Huc viciniæ. Plaut. Mil. 2. 3. 2.
 Certo edepol scio me vidisse hic proximæ viciniæ, &c. V. **HIC** & **HUC** Adverbia.
 Urbis vicinia. Columel. lib. 7. cap. 3.

Vicina, Vicini. Hor. 1. Epist. 17. 44.
 Sed videt hunc omnis domus, & vicinia tota.
 Dives vicinia. Ovid. 3. Fast. 189.
 Reclamat vicinia rauca. Hor. 1. Epist. 18. 52. ad Scævam.
 Solis vicinia mollit ceras, Propinquitas. Ovid. 8. Met. 225.
 Rerum est tamen diversarum quædam vicinia. Quintil. lib. 8. cap. 3.
 Lactis ad viciniam accedens aqua. Plin. lib. 31. cap. 3.
 Virtutum vitiorumque vicinia. Quintil. lib. 2. cap. 12.
 Ex aliqua rei vicinia. Quintil. lib. 3. cap. 10. vel 8. ut alii distinguunt.
 Vicinia tropo cum tropo. Quintil. lib. 8. cap. 6. Est enim huic tropo cum synecdoche quædam vicinia.
VICĪNIUM, i. n. Senec. de Brevitate vitæ cap. 15. In vicinio versatur invidia, simplicius longe posita miramur. Alii legunt, In vicino.
VICĪNALIS, e. Adj. [γειτνίον] Quod ad viciniam pertinet; ut Vicinales viæ. V. **VIA**.
 Bella vicinalia. Justin. 41. 1. 9.
 Vicinalis usus. Liv. 21. 26.
VICĪNOR, ari. Propinquum esse. Sidon. 2. Epist. 11. Si nobis pro situ spatiique regionum vicinaremur. Et Cæl. Aurel. Acut. 2. 23. 90. Autumni tempus, quod Hiemi vicinatur.
VICĪNANS, antis. Partic. ut, Cordis vicinantis causa. Cæl. Aurel. Acut. 2. 14. 94.
 Loca capiti vicinantis. Idem 2. 6. 27.
 Serpyllum terræ vicinans. Macer 2. 9. 1.

V I D

VIDELICET, V. **VIDEO**.
VIDEO, vidi, visum, [βλέπω, Gl. L. G. & G. L. ἵδω, L. G. ὁρᾶ, G. L.] Ære.
 Oculorum actio & officium est. Cic. 7. Verr. 86. Jam hoc ipso istum vestitu Siculi civesque Romani permulti sæpe viderunt. Ovid. 9. Met. 602.
 Vidisset lacrimas, vultus vidisset amantis.
 Cernere & Videre. Cic. pro Milon. 79.
 Venire, videre, & visere. Cic. 9. Fam. 23. Sed tamen constitui ad te venire, ut & viderem te, & viserem, & cœnarem etiam.
 Absens absentem auditque videtque. Virg. 4. Æn. 83.
 Magis vidi. V. **MAGIS**.
 Parum videre. V. Prospicio parum, in **PARUM**.
 Oculis suis videre. Ter. Eun. 4. 4. 11.
 — hunc oculis suis
 Nostrarum nunquam quisquam vidit, Phædria. Idem Adelph. 3. 2. 31. Certe, hisce oculis egomet vidi, Softrata. Cic. 3. Catil. 18.
 Ut eos pæne oculis videre possemus.
 Oculis somnum videre. V. **SOMNUS**.
 Oculis claris videre. V. **CLARUS**.
 Vultu placido videre aliquem, Aspicere. Tibul. lib. 2. 4. 59.
 Manifesta videre. Lucret. lib. 1. 855.
 Pæne videre est, Propemodum videri potest. Hor. 1. Serm. 2. 101.
Videre, pro Vigilare. Ter. Eun. 1. 1. 28.
 Et tædet & amore ardeo, & prudens, sciens,
 Vivus, videntque pereor. Ubi Donatus, Videre pro Vigilare posuit: ut etiam Virgilius, quum de Sileno dicit, 6. Ecl. 21.
 — jamque videnti
 Sanguineis frontem moris, & tempora pingit. Ergo Vivus, Non mortuus: Videns, Non dormiens. [Videns, i. e. Sentiens id ipsum me perire, quasi oculis cernerem.
 Diem videre, Attingere. Cic. 14. Fam. 1. Quem ego diem si videro, & si in vestrum complexum venero, ac si & vos & meum recuperaro, satis, magnum mihi fructum videbor percepisse & vestræ pietatis & meæ.
 Ingratum quippiam videre, h. e. Videre aliquid quod nobis non placeat. Ovid. 2. Met. 780.
 Licet videre. Cic. 1. Off. 44. Videre etiam licet plerisque, non tam natura liberales, quam quadam gloria ductos.
 Videre, fere pro Una esse vel congregi. Cic. 1. Fam. 9. Quippe qui etiam Ravennæ Crassum ante vidisset, ab eoque in me esset incensus. Idem 6. Att. 2. Ego (ut spero) propediem te videbo.
 Videre aliquem, Convenire, Alloqui. Cic. 4. Att. 12. Graviter se acturum cum Aquilio, confirmavit. Videbis ergo hominem. Et 12. Fam. 15. Septimium vide, & Lænatem, & Statilium.
 Vidit hic annus Ventidium. V. **ANNUS**.
 Animo aliquid videre. Cic. 4. Acad. 125. Et si nunc, aut si etiam dormientes aliquid animo videre videamur, imagines extrinsecus animos nostros per corpus irrumpere.
 Somnia videre, Somniare. Ovid. 9. Met. 474.
 Video, Absolute, de visu per insomnium. Tacit. 2. Ann. 14. Nox eadem lætam Germanico quietem tulit, viditque se operatum.
 Causas videre, Intelligere. Lucret. lib. 1. 154.
 Videre, Animadvertere. Cic. 1. Verr. 48. In clamando quidem video eum esse bene robustum atque exercitatum.
 Insidias alicujus videre. Ovid. 1. de Arte Am. 766.
 Spem videre. Ter. Heaut. 4. 1. 46.
 Vitium videre in aliquo. Ovid. 2. Amor. 19. 9.
 Videre, Prævidere, prænoscere. Cic. 4. Fam. 9. An tu non videbas mecum simul quam illa crudelis esset futura victoria? Idem 10. Philipp. 17. An vero, si quid esset quod a M. Bruto timendum videretur, Panfa id non videret? aut si videret, non laboraret?
 Animo videre, Prævidere. Cic. 6. Fam. 3. Summa tamen eadem est, & idem exitus, quem ego tam video animo, quam ea quæ oculis cernimus.
 Futura videre & divinare. Cic. 15. Fam. 15. Sed sunt ea consequuta, ut magis mirum sit accidere illa potuisse, quam nos non vidisse ea futura, nec homines cum essemus, divinare potuisse.
 Ventura videre. Virg. 2. Æn. 125.
 Videre in futurum. Liv. 6. 12.
 Videre, Parare, ut, Prandium alicui videre. Cic. 5. Att. 1. Antecesserat Status, ut prandium nobis videret. h. e. Pararet, curaret. Sic ad eundem lib. 14. 21. Quare talaria videamus, quidvis enim potius quam castra. i. e. Paremus talaria, ut hinc abeamus.
 Videre, Attendere, curare aut intelligere, cognoscere & perficere. Ter. Heaut. 4. 2. 3.

Nisi aliquid video, ne esse amicam hanc gnati resciscat senex. Idem And. 2. 2. 36.

Nisi vides, nisi senis amicos oras, ambis: &c. Cic. 16. Fam. 3.

Navem idoneam ut habeas, diligenter videbis; unum illud, mi Tiro, videto, si me amas, ne &c. Et 2. Att. Tu ista omnia vide & gubernas. Sed id quoque videbimus. Cic. 2. Att. 7.

Considerare & videre. Cic. 7. Verr. 173. Quamobrem te quoque, Hortensi, quia monendi locus est, ex hoc loco moneo, videas etiam atque etiam, & consideres, quid agas, quo progrediare, quem hominem & qua ratione defendas.

Intelligere & videre. Cic. 6. Fam. 5. Non mihi fumo, ut plus ipse prospiciam, quam te videre atque intelligere mihi persuaserim.

Videre de, Dispicere, Anquirere. Cic. 4. de Fin. 8. De summo bono, mox, ut dixi, videbimus.

Plus videre, i. e. Magis sapere, rectius consulere. Cic. 6. Fam. 4. Vidisse me plus, quam ceteros. Adde Ter. Heaut. 3. 1. 97.

Quid de illis respondeat videat. Cic. 3. Verr. 12.

Videro, pro Cavebo, & attente considerabo. Ter. And. 2. 6. 25. Ego istac recte ut fiant video. Cic. pro Cael. 35. Videro hoc posterius. Idem 6. Verr. 36. Compone hoc quod postulo de argento: de reliquo video.

Valde video. Cic. 9. Att. 12. Valde video, & consideratius utilitati nostrae consulero.

Viderit [ὤψεται, Gl. L. G.] i. e. Videat, hoc est, Hujus rei illi cura sit, vel hujus opinionis rationem reddat, non ego, inquit Valla in Raudensum. Sic Videris, viderimus, videritis, viderint. Cic. 4. Acad. 19. Epicurus hoc viderit, & multa alia. Idem ad Brut. 2. Sed de hoc tu videris. Et pro Quint. 55. Viderint, inquit ista officia viri boni: de me ista considerent.

Utilitas viderit. Ovid. 3. de Arte Am. 671. i. e. Num utilia sint, quae praecipio, alii dispiciant & curent.

Quid concupiscas, tu videris: quod concupiveris certe habebis. Cic. 3. Philipp. 33.

Videndum est ne. Cic. 1. Off. 28. Videndum est ne non satis sit justos ei, &c. Ter. Hec. 5. 1. 3. i. e. Providendum, cavendum.

Viden', pro Videfne. Ter. Eun. 2. 2. 10. Viden' me ex eodem ortum loco? Et Virg. 6. Aen. 774. — viden' ut geminae stant vertice cristae? Videbis, pro Videbit quis. Virg. 4. Aen. 490. — mugire videbis Sub pedibus terram, & descendere montibus ornos.

Vide, [ἴδω, βλέπω, Gl. L. G.] stomachantibus convenit, qui indignatione coguntur quasi cum aliquo colloqui. Ter. Phorm. 2. 3. 11. Avaritia vide quid facit. Sic in Adelp. 5. 1. 5. Illud sis vide exemplum disciplinae.

Vide modo, inquis: non me hercules. Coelius Cic. 8. Fam. 2. pr.

Vide ut incedit. Plaut. Aul. 1. 1. 7. Ironia.

Me vide, phrasis comica: pro, Ad me aspicio, certum id habeto. Ter. And. 2. 2. 13.

Istuc ipsum. D. atque istuc ipsum nihil periculi est, me vide. Idem Phorm. 4. 4. 30. Fient, me vide. [Quod vulgo dicunt, *Sine me facere*.]

Hoc vide, praemonentis, & consulentis. Ter. Heaut. 2. 3. 74.

Hoc vide: in mea vita tu tibi laudem is quaesitum, scelus?

Quantum fallare vide. Cic. 1. de Finib. 15.

Quid agas vide, Non terrentis est, sed excitantis. Ter. Phorm. 2. 2. 32. Senex adest: vide quid agas, prima coitio est acerrima.

Vide ut. Ter. Heaut. 4. 1. 4. At vide, ut satis modo contemplata sis. i. e. Cave ne non satis. Alii non habent Vide.

Vide ne. Cic. 1. Tusc. 83. Illud angit, vel potius excruciat, discessus ab omnibus his, quae sunt bona in vita. Vide ne a malis dici verius possit. Idem 4. Acad. 62. Vide quae etiam atque etiam, ne illarum quoque rerum pulcherrimarum, a te ipso minuatur auctoritas.

Vide sis, pro Vide si vis. Perf. Sat. 1. 108.

— vide sis ne majorum tibi forte Limina frigeant. Sumptum a comicis, ut Apagesis, in qua distinctione tanquam per hyphen legenda sit, poeta mediam corripuit. Ter. Heaut. 2. 3. 128.

VIDERE, [ὄρα, Gl. L. G.] pro Speciem offero, speciem habeo, & praeme fero. Ter. Eun. 5. 2. 61.

Parum perspexisse ejus videre audaciam. Idem Heaut. 3. 1. 81.

Videre verum, atque uti res est, dicere.

Meruit formosa videri. Ovid. 4. Met. 319.

Mihi videris. Cic. 1. Acad. 26. Tu vero inquam, Varro, bene etiam meritus mihi videris de tuis civibus. Hor. 1. Epist. 7. 91.

Videor, pro eo quod barbare dicitur, *Videtur mihi quod*. Cic. 15. Fam. 2. Eoque vos studiosius feci certiores, quod in rege Ariobarzane ea mihi signa videor virtutis, ingenii, fidei, benevolentiaeque erga vos perpexisse. Virg. 3. Aen. 174.

Videor, pro Mihi videor, nescio an Cic. dicat. Perion. in Epistola praefixa libro de Linguae Gall. origine, ejusque cum Gr. cognatione, in principio, Id ego quatuor libris tam aperte demonstrasse videor, ut nec quoenquam &c. Atqui hic est ambiguum. At Cic. non puto ita uti, saltem ubi est ex parte ambiguitas. H. St.

Si quid est in me, quod jam sperare videor, quoniam, &c. Cic. 2. de Orat. 122.

Mihi videbor. Cic. 14. Fam. 2. Quod de domo scribis, hoc est de area, ego vero tum denique mihi videbor restitutus, si illa erit nobis restituta. Perspicere videor mihi primum ipsius animum, qui plurimum potest, propensum ad salutem tuam. Cic. 4. Fam. 13.

Videor enim vide te ementem te rusticas res, cum villico loquentem. Cic. 16. Fam. 21.

Videre videor jam diem illum, quum hinc egens. Ter. Adelp. 3. 3. 30.

Videre videor mihi hanc urbem, lucem orbis terrarum, atque arcem omnium gentium, subito uno incendio concidentem. Cic. 4. in Catil. 11.

Ut videmur. Cic. 5. Att. 18. Stamus animis: & quia consiliis, ut videmur, bonis utimur, speramus.

Vifus sum audire. Plaut. Aul. 5. 1. 4.

Certo enim ego vocem hic loquentis modo me audire vifus sum.

Vifus sum mihi cum Galba ambulare. Cic. 4. Acad. 5.

Vifus sum videri. Plaut. Curc. 2. 2. 10.

Hac nocte in fomnis vifus sum viderier.

Vifus est mihi dicere. Ter. And. 1. 5. 20.

— id mihi vifus est dicere, abi cito, & suspende te.

Videri pro nihilo. Cic. 2. de Finib. 43. Quae quum Aristoni & Pyrrhoni omnino vifa sunt pro nihilo, &c. i. e. Nihili aestimata ab eis.

Videtur [ὄρα, φαίνεται, Gl. L. G.] frequenter in usu, pro Apparet. Videtur mihi, [ὄρα μοι, φαίνεται μοι, Gl. L. G.] pro Statuo, Censeo.

Videtur mihi, pro Placet, cum Infinitivo. Cic. 1. Off. 36. Quum Pompilio videretur unam dimittere legionem, &c.

Nonne vobis videtur animus is, qui plus cernat & longius, videre se ad meliora proficisci: ille autem, cujus obtusior sit acies, non videre? Cic. de Senect. 83.

Posse dici mihi videtur, valere libertatem. Ulpian. in l. Fidei commissi libertas, in princip. D. de fideicom. libert.

Videtur ita mihi, Ita censeo. Plaut. Cist. 4. 2. 61. Ter. Phorm. 2. 4. 10. — mihi

Sic hoc videtur, quod te absente hic filius egit, &c.

Si videtur, Si placet. Cic. 14. Fam. 7. Si tibi videbitur, villis iis utere, quae longissime aberunt a militibus. Idem 7. Fam. 24.

Quibus videbitur. Cicero, Quibus tibi videbitur, velim des litteras nomine meo. h. e. Quibus tibi videbitur dandas esse. Idem pro Rabir. 20. Fit senatusconsultum, ut C. Marius, L. Valerius Consules adhiberent Tribunos plebis, & Praetores, quos eis videretur.

Magnopere videtur. V. in MAGNUS.

Vifum est illi. Plaut. Epid. 4. 2. 29.

Quid si servo aliter vifum est? non poteris novisse, obsecro. Cic. 5. Att. 17. Sextius ad me scripsit quae tunc esset de mea domestica & maxima cura loquutus, quid tibi esset vifum.

Calitibus non ita vifum est. Ovid. 4. de Pont. 9. 39.

Dis aliter vifum. Virg. 2. Aen. 428.

Superis vifum. Virg. 3. Aen. 2.

Vifum est faciendum, vel ut facerem. Cic. 4. Fam. 12.

Videri fecisse. Illud memorabile, inquit Budaeus, quod in sententiis ferendis, non reum Crimen admisisse pronuntiabant, sed Admisisse videri. Id quod a Cicerone significatur 7. Verr. 14. quo in loco Verri objicit, quod fugitivos bellum molientes in Italia comprehensos de consiliiue sententia damnatos, ipse post poenae exemerit. O praecclarum (inquit) Imperatore, &c. Comprehendi jussit: quis non pertimescat? caulam dicere dominos. Quid servis tam formidolosum? Fecisse videri, pronuntiavit: ortam videtur flammam paucorum dolore ac morte restinxisse. Quid deinde sequitur? verbera atque ignes: & ad metum ceterorum, cruciatus & crux, hisce omnibus suppliciis sunt liberati. Sic Plin. lib. 14. cap. 13. Cn. Domitius judex pronuntiavit Mulierem videri plus vini bibisse, quam valetudinis causa, viro insciente: ac dote multavit. Cujus rei exemplum est in cap. pri. Ad Turpil. Quae (inquit Marcius) possit: si ita fuerit interlocutus, L. Titius temere videtur accusasse: an calumniatore pronuntiassse videatur. Idque non in judicando modo prisca, sed testificando etiam observabant. Cujus instituti originem ex Academicorum opinione emanasse, Cicero docere videtur circa finem Academicarum quaestionum, nimirum lib. 4. De Acad. (146.) enim loquens, qui scientiam ex catalepsi ortam, e rebus humanis tollebat, ita inquit: Quam rationem majorem etiam comprobabat diligentia: qui primum jurare Ex sui animi sententia etiamque volebant: deinde teneri, Si sciens falleret, quod inscientia multa versaretur in vita, tum qui testimonium diceret, ut Arbitrari se diceret etiam, quod ipse vidisset: quaeque jurati judices cognovissent ut ea, non esse facta, sed ut Videri, pronuntiarent. Ex eo novit illud Ulpiani tractatu De jure fisci, in l. Quum quidam capitis reus emancipasset filium ut haereditatem adiret: rescriptum est, Non videri in fraudem fisci factum, quod acquisitum non est. De testimonii dicendi more exemplum est in oratione Cic. pro Caelin. 73. Ille vester testis ausus est dicere, fecisse videri eum, de quo ne cujus rei argueretur quidem scire potuisset.

Videbitur, Impersonale. Plaut. Afin. 3. 3. 94.

Da mihi istas viginti minas: vides me amantem egere.

LI. Videbitur. i. e. Videbo, dispiciam.

VIDENDI, VIDENDO, VIDENDUM; gerundia. Virg. 1. Ecl. 27.

Et quae tanta fuit Romam tibi causa videndi?

Avidus videndi. Ovid. 10. Met. 56.

Copia rara videndi. Tibul. lib. 2. 3. 83.

Insatiabilis cupiditas veri videndi. Cic. 1. Tusc. 44.

Dare se videndum populo. Ovid. 3. de Arte Am. 42.

Offerre se videndum alicui. Virg. 2. Aen. 589.

Videndo, gerundii modus a passivo. Virg. 3. Georg. 215.

Carpit enim vires paulatim, uritque videndo

Femina, nec nemorum patitur meminisse, nec herbæ. h. e. Dum videtur, ut ajunt Servius & Valla.

VISU, supinum. ut Deformia visu. Ovid. 3. de Arte Am. 217.

Facilis visu. Virg. 3. Aen. 621. de Polyphemo.

Ferum visu dictuque. Sil. lib. 1. 175.

Miserabile visu. Virg. 1. Aen. 115.

Terribiles visu formæ. Virg. 6. Aen. 277.

Tenuis visu. Stat. 8. Theb. 86.

VIDENS, entis. Partic. Ter. Heaut. 5. 1. 40. Se vidente amicam pati suam, &c.

Procul videntes, i. e. Spectantes. Flor. 3. 5. 16.

VIDENDUS, a, um. Partic. [βλεπόμενος] ut, Cuncta videnda sunt animo. Ovid. 3. Trist. 4. 56.

Probra videnda meis oculis. Ovid. 3. Amor. 14. 44.

VISUS, a, um. Partic. [ὄψας, Gl. L. G. & G. L.] Ter. Heaut. 3. 2. 9.

Visa vero est, quod dici solet, aquilæ senectus. Idem Hec. 3. 1. 38. Matris vox visa est Philumenæ. Ubi Donatus, Omnia hæc, quæ sensu percipi possunt, Visa dicimus. [Ubi scilicet, non Partic. Pass. vim habet, sed Perf. verbi Videor est, & significat Apparuit.]

Non magnopere visu. V. MAGNUS.

Oculis meis visa est. Ovid. 3. de Pont. 3. 18.

Formæ visæ correptus imagine. Ovid. 3. Met. 416.

Imago visa mihi ante oculos. Virg. 2. Aen. 773.

Male visa, pro Invisa, Vide Invisus. H. St. V. MALE.

Via visa est pedum. Ter. Phorm. 2. 2. 12.

Non ita est, factum est periculum, jam pedum visa est vīa.

Visos vultus agnoscere. Ovid. 1. de Pont. 10. 25.

Sensibus visa, Apparentia. Lucret. lib. 4. 468.

Viso est opus. Plaut. Capt. 2. 1. 29. ut Facto &c.
VISURUS, a, um. Partic. [ὄψουρος] Qui videbit.
 Visuros, Ad videndum missos, dixit Sallustius, teste Quintil. lib. 9. cap. 3.
 Abies casus visura marinos. Virg. 2. Georg. 68.
 Dies belli visura tumultus. Lucan. lib. 1. 233. conf. in **VISO**.
VISUM, i. n. [ὄραμα, Gl. L. G. ὄραμα, ὄραμα, ὄραμα, G. L.] pro Eo quod videmus: ut, Referre visa. Ovid. 3. Fast. 40.
 Turpia visa. Propert. lib. 2. 6. 28.
 Visum, [ὄραμα, Gl. L. G. ὄραμα, G. L.] Somnium, & nocturnum, five etiam diurnum phantasma, quod etiam vigilantibus apparet. Virg. 4. Æn. 456.
 Hoc visum nulli, non ipsi effata forori est. Cic. 1. Acad. 39.
 Sensus junctos esse censuit e quadam quasi impulsione, oblata extrinsecus, quam ille φαντασίαν, nos visum appellemus.
 Visum est enim tale objectum dormienti, ut id, quod evenit, naturæ vis, non opinio erroris effecerit. Cic. 2. de Divin. 141.
 Visa, pl. [ὄραμα, Gl. L. G.] Cic. 1. de Divin. 61. Huic omnia visa obijciuntur a mente ac ratione vacua.
 Somniorum visa. Cic. 1. Tusc. 97. Quamobrem five sensus extinguuntur, morsque ei somno similis est, qui nonnunquam etiam sine visis somniorum placatissimam quietem affert.
 A dormientibus multa significata visis. Cic. in Topic. 77.
 Cur, si deus ista visa nobis providendi causa dat, non vigilantibus potius det, quam dormientibus. Cic. 2. de Divin. 126.
VISIO, ōnis. f. [ὄρασις, ὄρασις, Gl. L. G.] Id quod videtur. Cic. 4. Acad. 33. Nec potest iis, cui est visio veri falsique communis, ullum habere judicium, aut ullam omnino veritatis notam. Idem 2. Tusc. 42. Falsaque ejus visione ac specie moveri homines dico vehementius.
 Adventitia visio. V. **ADVENIO**.
 Visio, [φαντασία, Gl. L. G. & G. L. φαντασία, ὄρασις, G. L.] Phantasia etiam dicitur. Quintil. lib. 6. cap. 2. Quas phantasias Græci vocant, nos sane visiones appellemus, per quas imagines rerum absentium ita representantur animo, ut eas cernere oculis ac præsentibus habere videamur.
 Inanes visiones. V. **INANIS**.
 Visio [ὄρασις, Gl. L. G.] apud Jctos idem est quod Quæstio seu θεωρία, 1. 25. §. 15. de Hæredit. petit. Tribus visionibus relatis. V. Gothofredi notas, & conf. Tertull. de Anima cap. 9.
VISUS, ūs. m. [ὄψις, Gl. L. G. & G. L. ὄραμα, ὄρασις, G. L.] Aspectus. Plin. lib. 8. cap. 22. Sed in Italia quoque creditur luporum visus esse noxius.
 Connexus visus. V. **CONNECTO**.
 Torvus visus. Stat. 10. Theb. 834.
 Abducere visum. V. **ABDUO**.
 Auferre visus agris, Obscurare agros. Stat. 11. Theb. 134.
 Effugere visus alicujus. Ovid. 3. Fast. 406.
 Hæreere immoto visu. Stat. 5. Theb. 723.
 Intercludere visus prospectu. Stat. 6. Theb. 205.
 Lassari inani visu. Valer. 1. Argon. 707.
 Prælibare vultus alicujus visu. Stat. 2. Achil. 88.
 Satiare lumina longo visu. Stat. 4. Silv. 6. 34.
 Sparfus visus per omnia. Stat. 5. Theb. 546.
 Subdere aliquid visu oculorum. Lucret. lib. 5. 102. Visu, pro Visui.
 Umbratus visus. Sil. lib. 13. 342.
 Quod præpinguis fuerit visus. Intelligo n. dici, Fuisse illi visum præpinguem Quorum enim diceret, illum fuisse visum præpinguem? quasi vero non fuerit quidem talis, sed visus fuerit tantum. H. St. Loci notatio resecta cultro empetæ. Sunt autem Suetonii verba in Galba cap. 3. Mira autem loci istius enarratio est, quasi ibi Visus substantivum, non Participium sit. V. **GALBA**.
 Visus est potentia obtuitus. Quintil. lib. 1. cap. 3. An potest esse ulla tam perpetua discantis intentio, quæ non ut visus oculorum obtuitu continuo fatigetur?
 Orbus visus. Orbus oculorum. Sil. lib. 13. 726.
 Acer visus. V. **ACER**, Adj.
 Alacres visus, Oculi. Serenus cap. 13.
 Summa boni est alacres homini contingere visus, &c.
 Hebes visus. Sen. Herc. fur. v. 653.
 Hebetesque visus vix diem insuetum ferunt.
 Inociduis visibus stellatus Argus, h. e. Oculis nunquam dormientibus. Stat. 6. Theb. 277.
 Inoffensi visus. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 116.
 — & late pervius humor
 Ducit inoffensos liquido sub gurgite visus. h. e. Oculos, quos nihil remoratur, aut impedit, quin acie transmissa deprehendant interiora laticum.
 Puri visus dempta caligine, Oculi. Serenus cap. 13.
 Decipere visus alicujus. Sen. Herc. fur. 9.
 Deprendere aliquid visu. Valer. 1. Argon. 464. de Lynceo.
 Dirigere visus aliquo. Claud. 2. in Eutrop. 133.
 Ducere visus per omnia. Stat. 1. Silv. 3. 52.
 Fallere visum. Plin. lib. 9. cap. 50.
 Fallit imago dubia visus meos. Sen. Agamem. 10.
 Ferre visus per membra alicujus, Contemplari membra. Stat. 4. Silv. 6. 40.
 Flectere visus aliquo. Stat. 10. Theb. 813.
 Fugere visus alicujus. Ovid. 2. Fast. 80. i. e. Non videri posse.
 Habere visum illustrem. V. **ILLUSTRIS**.
 Habetat visus mæror. Sen. Herc. fur. 12.
 Marcens visus, Deficiens, Languidus. Sen. Agamem. 8.
 Metiri aliquid visu. Stat. 10. Theb. 834.
 Movere visum. Lucret. lib. 6. 165.
 Obliquare superbos visus. Stat. 1. Achil. 323.
 Perstringere visum. Quintil. lib. 10. cap. 1.
 Premere visus alicujus, Claudere oculos. Stat. 2. Silv. 1. 172.
 Prendere aliquid visibus, Assequi oculorum acie. Stat. 4. Silv. 2. 31.
 Visus, pro Apparitionibus, ut vocant. Plin. lib. 7. cap. 22. Nam Cimbricæ victoriæ, Castoresque Romani, qui Persicam victoriam, ipso die, quo contigit, nuntiavere, visus, & numinum fuere prælagia. Liv. 26. Nocturnos visus dixit.

Visus, id quod videtur. Virg. 3. Æn. 36.
 Rite secundarent visus.
 Defixus acerbo visu. Valer. 8. Æn. 369.
 Obtupuit visu Æneas. Virg. 5. Æn. 90.
 Tremefactus visu. Virg. 2. Æn. 382.
 Turbatur subito Scipio visu. Sil. lib. 13. 449.
 Immundo fœmina visu. Hor. 1. Serm. 5. 84.
 Nocturnus visus. Tacit. 12. Ann. 13.
 Visus, Species. Cic. 1. de Nat. Deor. 12. Ex quo existit & illud, multa esse probabilia, quæ quanquam non perciperentur, tamen, quia visum quendam habent insignem & illustrem, his sapientis vita regeretur.
VISOR, oris. m. [ὄρατης] Visores, pro Inspectoribus exploratoribusque Tacit. 16. Ann. 2. Nec missis visoribus, per quos nosceret an vera assererentur.
VISIBILIS, e. Adj. [θεωρητικός, Gl. L. G. ὄρατος, βλεπτός, θεωτός, G. L.] Quod videri potest. Plin. lib. 11. cap. 37. Oculi ceu vasa quædam visibilem animi partem accipiunt, atque transmittunt.
 An Visile? H. St.
VISIBILITER, Adv. Paulin. Nolan. Epist. 20. cap. 3. Et visibiliter & invisibiliter operaris, &c.
VISIBILITAS, atis. f. [ἰσχύς, φαντασία, Gl. L. G.] Fulgent. Virg. p. 150. edit. Munck. In picturis est visibilitas, deest sensibilitas.
VISUALITAS, atis. f. Visio. Tertull. de Anima cap. 29. Contrarietates visualitatis & cæcitatibus.
VIDELICET, [ἀλλὰ καὶ, δηλοῦσθαι, Gl. L. G.] Adverbium confirmandi est, teste Donato, significat idem quod Videre licet: sicut Scilicet, Scire licet: & licet, Ire licet. De hoc sic Valla; Scilicet & Videlicet, idem significare videntur quod Certe: sed habent usum suum & præcipuum per amaritudinem quandam cum derisu permixtam. Nonnunquam post relativum, sicut solet poni Quidem: nonnunquam & ante vel sine relativo. Et hi sunt fere modi utendi his duabus dictionibus apud doctissimos: apud quos vix reperias illum vulgo usitatissimum modum, quum ea quæ confuse dicta sunt, per singula postea exponimus: quale esset, Quatuor sunt virtutes, scilicet, vel videlicet prudentia, justitia, fortitudo, modestia. Hactenus Valla lib. 2.
 Maluit videlicet homines peccare, quam deos. Cic. 4. Verr. 22.
 Quidam magnus videlicet vir & sapiens. Cic. 1. de Invent. 2.
 Sapiens videlicet homo cum primis nostræ civitatis. Cic. 2. de Orat. 124.
 Videlicet, cum irrisione. Cic. 2. Philipp. 15. Tuus videlicet salutaris Consulatus, perniciosus meus. Idem 4. de Finib. 21. Hæc videlicet est correctio philosophiæ veteris & emendatio, quæ omnino aditum habere nullum potest in urbem, in forum, in curiam.
 Videlicet, sine irrisione: pro Nimirum, certe, nam, enim. Ter. Heaut. 2. 3. 22.
 — hic de nostris verbis errat videlicet,
 Quæ hic fumus locuti. Idem Heaut. 3. 2. 3. Cic. 2. de Legib. 24.
 Caste jubet lex adire ad deos, animo videlicet, in quo sunt omnia, nec tollit castimoniam corporis.
 Videlicet, cum relativo. Cic. 3. de Finib. 31. Hæc natura videlicet vult salvam esse se. Idem 2. de Legib. 14. Quos imitatus Plato, videlicet hoc quoque legis putavit esse persuadere aliquid, &c.
 Videlicet, pro Scilicet, five nempe. Cic. pro Sext. 28. Venisse tempus iis, qui in timore fuissent, conjuratos videlicet dicebat, ulciscendis.
 Et videlicet. Cic. 13. Att. 30. Sp. Mummium putaram in decem legatis fuisse, & videlicet: etenim, &c. i. e. Et videlicet puto ita esse.
 Ut videlicet. Cic. pro Cluent. 128. & 129. Statuerunt enim ita majores nostri ut si a multis esset flagitium rei militaris admissum, sortitione in quosdam animadverteretur: ut metus videlicet ad omnes, poena ad paucos perveniret. Idem in Orat. 114. Aristoteles dicit rhetoricam quasi ex altera parte respondere dialecticæ: ut hoc videlicet inter se differant, &c.
 Nihil videlicet est eorum. Cic. pro Planc. 96.
 Tu videlicet. Cic. 2. de Finib. 77. Hæc quum loqueris, nos barones stupemus, tu videlicet tecum ipse rides.
 Videlicet igitur. Cic. 5. Verr. 90. Videlicet igitur, non Turpioni lucrum datum, sed Petrinis pecuniæ ereptæ. Vetus exemplar legit Gloriatur.
 Videlicet, quod est Videre licet, vel videas licet, suæ originis casum interdum retinet. Plaut. Stich. 4. 1. 49.
 Videlicet parcum illum fuisse fenem, qui dixerit. Iterum 4. 1. 51.
 Videlicet illum fuisse nequam adolescentem, qui illico, &c. Idque est tanquam videre licet. Turnebus.
VISO, si, sum, [βλέπω, ὀπταίνεσθαι, Gl. L. G.] ēre. Ad videndum ire. Ter. And. 4. 2. 25. Ego hanc visam. Liv. 3. 28. Ex muris visite agros vestros, ferro ignique vastatos.
 Quum laxati curis sumus, spectare aliquid volumus & visere. Cic. 1. Tusc. 44.
 Aliquem longo intervallo visere. Cic. 1. Att. 3.
 Orbem peregrinum visere. Ovid. 1. Met. 94.
 Reginam visere. Hor. 1. Carm. 37. 25.
 Viso ad. Ter. Hec. 3. 2. 4. Nunc ad eam visam.
 Viso ecquid. Plaut. Bacch. 4. 10. 9.
 — nunc Mnesticolum, quod mandavi, viso
 Ecquid eum ad virtutem aut ad frugem opera sua compulerit.
 Viso si. Ter. Eun. 3. 4. 17. Idque adeo visam, si domi est.
 Visere redieritne jam, an nondum domum. Ter. Phorm. 2. 4. 5.
 Viso, Ad videndum venio, interprete Donato. Ter. And. 3. 3. 4. Id viso, tune, an illi insaniant. i. e. Ob id viso te.
 Viso, junctum cum Venio, aut Eo, is; significat Video. Plaut. Rud. 1. 2. 6.
 Nunc hunc ad Veneris fanum venio visere,
 Ubi rem divinam se facturum dixerat. Al. Huc ad. Ter. Hec. 1. 2. 114. Nostra illico it visere ad eam, admisit nemo.
 Idem significat junctum cum Gratia, Causa, Studio, & hujusmodi. Ter. Hec. 3. 2. 7.
 Non visas, ne mittas quidem visendi causa quenquam. Cic. 5. Tusc. 9. Qui nec plausum, nec lucrum quærerent, sed visendi causa venirent, studioseque perspicerent quid ageretur, & quomodo. [Apud Ter. puto esse ὀπταίνεσθαι].
 Visendi studio. Virg. 2. Æn. 63.
 Undique visendi studio Trojana juvenus
 Circumfusa ruit.

Vifere ii dicebantur, qui ordinaturi Provincias mittebantur. Vellej 2. 94.
3. Nec multo post missus ab eodem vitrico cum exercitu ad vifendas
ordinandasque, quæ sub Oriente sunt, provincias.

VISENS, entis. Partic. Catul. 11. 10.
Cæfaris vifens monumenta magni. Idem 61. 48.
Ibi maria vasta vifens lacrimantibus oculis.

VISITUR, Passiv. Cic. 6. Verr. 4. Idem opinor artifex ejusdemmodi Cupi-
dinem fecit illum, qui est Thespiis, propter quem Thespiæ vifuntur.
Nam alia vifendi causa nulla est. Idem 1. Off. 138.

VISENDUS, a, um. Partic. [ἰστανπιδου] Cic. pro Lege Manil. 61. Eam
quoque rem populus Romanus, non modo vidit, sed etiam studio omni
vifendam putavit.

Vifendus, Spectabilis & admirandus. Plin. lib. 16. cap. 44. Vicina luco
est ilex, & ipsa nobilis, trigintaquinque pedum ambitu caudicis, decem
arbores metiens, singulas magnitudinis vifendæ. Idem lib. 10. cap. 29.
Uppur crista vifenda plicatili. Idem lib. 11. cap. 49. Ceu plane vifenda
res esset, principem terrarum insidere portentis. Cic. in Vatin. 31.
Epulum, omni apparatu, ornatuque vifendo.

VISITOR, ōris. m. Apul. 2. Apol. p. 224. Elmenh. In ludo quoque gla-
diatorio frequens visitor. al. Vifitur.

VISIRO, [ἰστανπιδου] Gl. L. G. ἰστανπιδου, G. L.] ære. frequent. a Vifere. Plaut.
Circ. 2. 3. 64. Cic. 5. de Fin. 94. Is quum arderet podagræ doloribus,
visitassetque hominem Carneades, Epicuri per familiaris, & tristis exiret, &c.
Annuo visitasse. Plaut. Circ. 2. 3. 63.

VISITATUS, a, um. Partic. Apul. 4. Met. p. 151. Elmenh. Nocte visitata.
i. e. Confecta.
Omnia visitata & invisitata temporum necessitudine sunt constituta.
Vitruv. 9. 4.

VISITATIO, ōnis. f. [ἰστανπιδου] August. Serm. 185. Per gratiam visi-
tationis.
*Est etiam idem ac Apparitio. Vitruv. 9. 4. Luna nova visitationem facit
extremæ rotundationis.

VISITATOR, ōris. m. August. Feria 2. Pentecost. Serm. 1. Non visitor
subitus, sed perpetuus consolator & cohabitator æternus.

VIDUA, æ. f. [ῥιζα, ἡ ῥιζα, Gl. L. G. & G. L.] dicta est quasi Valde
idua, ab Iduum die, qui mensem dividit: hoc est a viro divisa. Plaut.
Stich. 1. 1. 2. Quæ tamdiu vidua viro suo caruit. Cic. pro Cæcin. 14.
Cognitor viduarum.

Avaras viduas venari. Hor. 1. Epist. 1. 78.
Vidua etiam dicitur, Quæ nulli nupserit. Plaut. Cist. 1. 1. 46.
Nubet mox noctu: nunquam ego hanc viduam cubare sivi.
V. Pontan. Observat. 2. vol. Progymn. p. m. 97. Grangr. ad Juven. 4.
Sat. 4. & Livin. ad Propert. 2. 33. 17.

VIDUUS, a, um. Adj. [ῥιζα] Orbatus, Privatus. Hor. 1. Carm. 10. 11.
Voce dum terret, viduus pharetra
Risit Apollo. Cic. 2. Tusc. 25.
Sic me ipse viduus pestes excipio anxias. Ex poeta.
Ager viduus pecudibus. Columel. lib. 2. cap. 15.
Nomen viduum sua fama, Nudum & sine elogio. Plin. 3. præf.
Solum arboribus viduum. Columel. lib. 2. cap. 2.
Genitivo quoque jungitur. ut, Cæspes herbæ viduus. Avien. Perieg. v. 939.
Pectus viduum amoris. Ovid. 3. Amor. 10. 18.
Anni vidui. Stat. 1. Silv. 2. 168.
— viduos ut transmittare per annos. I. e. Ut nun-
quam nubas.

Cubile viduum. V. paulo post, Toro viduo jacere.

Domus vidua. Ovid. 1. Fast. 36.

Lectus viduus. Lucan. lib. 5. 806.
In fomnis viduo tum primum frigida lecto.

Lecto viduo discedere, Iterum nubere. Ovid. 1. Epist. 81.

Manus viduæ. Ovid. 1. Epist. 10.

Noctes viduas exigere, Dormire sine conjugē. Ovid. 19. Epist. 69.

Noctes viduas jacere. Catul. ad Flavium, 6. 6.

Puellæ viduæ. Ovid. 2. Fast. 557.

Thalami vidui. Valer. 2. Argon. 370.

Toro viduo jacere, Sine conjugē. Ovid. 16. Epist. 316.
Sola jaces viduo tam longa nocte cubili,
In viduo jaceo solus & ipse toro.

Vir viduus. Plaut. Merc. 4. 8. 13.

Viri plures sunt vidui, quam nunc mulieres. Ovid. 8. Epist. 86.

Virgines viduæ, Innuptæ. Sen. Agamem. 3.

Arbor vidua. Plin. lib. 13. cap. 4. Hujus arbore excisa, viduas post
sterilefcere feminas. Hor. 4. Carm. 5. 30.
Et vitem viduas ducit ad arbores. i. e. Conjugit vites arbori-
bus, tanquam maritum mulieri viduæ. Alibi dicit, Altas maritat populos.
V. MARITO.

Vitis vidua. Catul. in Carm. Nupt. 60. 49.

VIDUALIS, e. Adj. ut, Vestis vidualis. Prosper. Aquitan. de Promiss. &
Prædict. parte 2. 38.

VIDUITAS, ætis. f. [ῥιζα, ἡ ῥιζα, Gl. L. G. & G. L. ῥιζα, G. L.]
Cic. pro Cæcin. 13. Æbutius iste, qui jamdiu Cæsennæ viduitate ac foli-
tudine aleretur. Liv. 40. 4. In viduitate relicta filia singulos filios, parvos
habentes.

Viduitas, Privatio. Plaut. Rud. 3. 3. 2.
Nunc demum est, quum omnium copiarum atque opum.
Auxilii: præsidii viduitas nos tenet.

VIDVERTAS, ætis. f. [ῥιζα, ἡ ῥιζα] apud Catonem R. R. cap. 141. Calami-
tas dicitur, teste Festo.

VIDUVIUM, i. n. [ῥιζα, ἡ ῥιζα] Gl. L. G.] Viduitas. Sidon. 3. Epist.
2. V. ibi Savaron.

VIDUO, [ῥιζα, ἡ ῥιζα] ære. Orbare, Privare. Columel. lib. 4. cap. 2.
Sive enim caput ipsum demortuum est, duo viduantur itatamina, & mox
viviradices totidem substituendæ sunt: quæ numero suo rationem cultoris
onerant.

Dexteram viduare ense. Senec. Hippol. 8.

Orni viduantur foliis. Hor. 2. Carm. 2. 8.

Penates viduare. Stat. 3. Theb. 385.

Urbem viduare civibus. Virg. 8. Æn. 511.

VIDUATUS, a, um. Partic. [ῥιζα, ἡ ῥιζα] ut,
Arva nunquam viduata pruinis. Virg. 4. Georg. 118.

Conjux viduata tradis. Sen. Med. 8.
Leges viduatæ judice. Claud. Conf. Mall. Theod. 117.
Regna viduata lumine, Tartara. Sil. lib. 3. 601.
Genitivo jungitur. ut, Manuum viduata portenta. Lucret. 5. 841.

VIDUATUS, ōis. m. Idem, quod Viduitas. Tertull. de Virg. Veland. cap.
9. Virgo in viduatu ab annis nondum viginti collocata. [Non magis
videtur esse verbale, quam Cælibatus, Principatus, Tribunatus, &
similia.

VIDULUM, i. n. vel VIDULUS, i. m. [φολακιδιον] Loculus, in quo
aliquid fervatur. Plaut. Epid. 1. 1. 20.
— ubi ergo est, nisi si in vidulo,
Aut si in melina attulisti? Idem Men. 5. 7. 47.
— vasa & argentum tibi
Referam: recte est obsignatum in vidulo marsupium. Cæl. Rho-
dig. lib. 4. cap. 7. Obiter vero adjiciatur illud: operimentum pudendo-
rum dici quandoque melinam, quandoque vero etiam vidulum: unde &
vetus Plauti fabula Vidulariæ titulo circumlata olim est. Sed & nummariam
theam signat vidulus. Hæc illæ. Porro sive bulga fuerit scortea, facculufve,
sive follis, certe constat in Labracis lenonis vidulo apud Plautum inuisse
auri argentique plurimum, & insuper cistam in qua inerant Palæstræ
puellæ, crepundia, & ornamenta valde multa. Plaut. Rud. 4. 4. 47.
Siquidem hic lenonis ejus est vidulus, quem suspicor. Paulo post
Gripus piscator & Palæstra sic colloquuntur: v. 85.
G. Audi nunc jam, Palæstra atque Ampelisca, hoc quod loquor.
Estne hic vidulus, ubi cistellam tuam inesse ajebas? P. is est.
G. Perii hercle ego: prius quam plane apfexit, illico
Eum esse dixit. Aliquot post verbis Palæstra ipsa nominatim
recenset quid rerum suarum inesset in cista, idque verbis non paucis.
Ibid. 5. 2. 8.
G. Siquis perdidit vidulum cum auro atque argento multo,
Ad Gripum tu veniat. Paulo post, v. 22.
G. Quid perdidisti? L. vidulum cum auro atque argento multo.
G. Ecquid meministi in vidulo quid infuerit?
L. Nummi octingenri auri in marsupio primum infuerunt.
Præterea centum mnæ Philippicæ in pasceolo seorsus.
G. Profecto est hujus vidulus, perge alia tu expedire.
L. Talentum argenti commodum magnum inerat in crumena,
Præterea sinus, epichysis, cantharus, gaulus, cyathusque.

VIDULARIUS, a, um. Adj. ut Vidularia, Plautina fabula, cujus passim
meminerunt vet. Grammatici.

V I E

VIENNA, æ. f. [Ἰστανπιδου] Austriæ civitas inclita, omnium urbium,
quas Danubius sustinet, & ædium magnificentia, & rerum facili copia,
clarissima, quam Vianam Plinius nominasse videtur lib. 3. cap. 24. ut
placet Hermolao.
Est & Vienna, [Οβιεννα] Allobrogum illustis civitas in Gallia Narbonensi
cujus meminit Mela lib. 2. 5. in descriptione Galliæ Narbonensis.

VIENNENSIS, e. Adj. Tacit. 1. Hist. 65. Veterem inter Lugdunenses
Viennensesque discordiam, &c. V. 1. 77. & 2. 66. & Plin. 4. Epist. 22.

VIREO, ēvi, etum [ῥιζα, ἡ ῥιζα] ære. Alligare, inflectere: quia vietis virgis
ligare possumus quidlibet. Unde vimina, & vasa viminea, teste Festo.
Varr. de L. L. lib. 4. 10. Viere, inquit, est vincire. Unde apud Ennium,
Ibant malam viere Veneream corollam.
Viere, In obliquum flectere. Plaut. Men. 5. 2. 76.
Vides tu illi oculos viere, ut viridis exoritur colos? al. Virere.
Varro 2. de R. R. cap. 23. Ut habeas vimina, unde viendo quid facias,
ut scirpeas, vallos, crates.

VIETUS, a, um. Adj. [ῥιζα, ἡ ῥιζα] Gl. L. G.] Mollis, languidus
sine vi, & naturalibus privatus viribus, ut ait Festus. Varro de R. R. lib.
1. cap. 59. Ne quum humorem amiserint, pertinaci vento mala vieta
fiant. i. e. Flaccida, marcida, rugosa. Cic. de Senect. 5. Vietum &
caducum.

Cor exiguum & vietum. Cic. 2. de Divin. 37. Vel suspicari contractum
aliquo morbo bovis exile & exiguum, & vietum cor, & dissimile cordis
fuisse.

Ficus vieta. Columel. lib. 12. cap. 15.

Locus vietus. Cato R. R. cap. 9. Salicta locis aquosis, vietis, umbrosis,
propterque amnes ibi feri oportet.

Membra vieta. Hor. Epod. 12. 7.
Qui sudor vietis, & quam malus undique membris
Crescat odor. h. e. Rugosis, & veritate confectis, inquit
Acron. Ad Porphy. Neceffitate contortis. Hic penultimam nove cor-
ripuit Horatius.
Nisi dicemus esse συναίρεση in ie, ut in Pituita, vide Lambinum. H. St.
Senex vietus. Ter. Eun. 4. 4. 21.
Hic est vetus, vietus, veterinosus senex. Ubi Donatus, Vietus,
mollis, flaccidusque, & flexibilis corpore. Unde & vimina & vimenta,
& vites, & vietores dicuntur: & viere, religare dicitur: quia vietus
virgis magis religare possumus quidlibet.

Vestis vieta aranei, Tela flexibilis & mollis. Lucret. lib. 3. 387.
Nec supra caput ejusdem cecidisse vietam
Vestem. H. St. desiderabatur hæc in edit. Lugd.

VIETOR, ōris. m. Qui vasa vinaria religat, stipatque, ut ait Bodæus.
Ulp. in l. Si servus servum. §. ult. in fine. D. ad leg. Aquil. Item si vietori
locaveris lacum vino plenum curandum: & ille eum pertulerit, ut vinum
sit effusum, &c.

VIMEN, cum derivatis, quæ hinc arcessunt Grammatici, V. suo ordine.

V I G

VIG. Vigilum, id est cohortum.
VIGINTI, V. VIGINTI.
VIGEO, ui, [ῥιζα, ἡ ῥιζα] Gl. L. G. & G. L.] ære. Vivere, potentem
esse, siue in vigore esse, & viriditatem quandam habere. Cic. 3. Tusc. 75.
Quamdiu in illo opinato malo vis quadam insit vigeat, & habeat quan-
dam viriditatem. Festus, Viget, dictum videtur avi agendo, sed non
hostilibus rebus, verum his, quæ celerissimo, concitatoque animo ad
bonam tendunt frugem. Cic. 5. de Finib. 26. Ut necesse sit omnium re-
rum, quæ natura vigeant, similem esse finem, non eundem.

Vivere & vigere. Cic. 2. de Nat. Deor. 83. Quod si ea, quæ a terra stirpibus continentur, arte naturæ vivunt & vigent.
 Certamine assiduo miles vigeat. Tibul. 4. 1. 88. ad Messalam.
 Corporibus vigere. Liv. 2. 30.
 Vires & viget. Lucret. lib. 5. 1111.
 Animo vigere. Cic. 4. Att. 3. Nos animo duntaxat vigemus etiam magis, quam cum florebamur.
 Animus post mortem sentit & viget. Cic. pro Sext. 47.
 Animus viget lætitia. Lucret. lib. 3. 151.
 Memoria vigere, Pollere & valere. Cic. 2. de Orat. 355. Qui memoria vigent, sciunt, &c.
 Curæ tibi vigent, animique viriles. Valer. 1. Argon. 55.
 Deus est qui viget, qui sentit, qui meminit, qui providet. Cic. in Somn. Scip. 19.
 Florere & Vigere. Cic. 11. Philipp. 39. Nihil semper floret, ætas succedit ætati, diu legiones Cæsaris vigerunt, nunc vigent Panfæ.
 Citharædes viget. Suet. in Ner. 20. Terpnum Citharædum, vigentem tum præter alios, arcessit. H. St. Artis scilicet fama & celebritate.
 Tui politici libri omnibus vigent. Cic. 8. Fam. 1.
 Viguit hæc secta usque ad nostram ætatem. Cic. 1. de Nat. Deor. 11. Hæc in philosophia ratio, contra omnia differendi, usque ad nostram viguit ætatem.
 Summo in honore vigere. Lucret. lib. 4. 1149.
 Immenfum viguit. Tacit. 3. Ann. 30.
 Libertate vigere. Claud. de Bell. Get. 105.
 Industria ut eorum & in bellicis & in civilibus vigeat. Cic. 1. Off. 122.
 Invidia & crimina vigent. Hor. 1. Sermon. 3. 61.
 Laus venandi & equitandi apud quos viget. Cic. 2. Tusc. 62.
 Læges vigent Lycurgi. Cic. 1. Tusc. 116. Fuit hæc gens fortis, dum Lycurgi leges vigeant.
 Nomen viget Pythagoreorum. Cic. 1. Tusc. 38. Multaque sæcula postea sic viguit Pythagoreorum nomen, ut nulli alii docti viderentur.
 Purpura vigeat eo tempore. Plin. lib. 9. cap. 39. Quod vulgus dicit, *In curijs erat.*
 Regnum viget consiliis. Virg. 2. Æn. 86.
 Studia rei militaris vigent. Cic. pro Cael. 12.
 Urbes vigent populis. Stat. 3. Silv. 5. 74.
VIGENS, entis. Partic. [*ἀκμῶν*, Gl. L. G.] Cic. 2. de Finib. 45. Quod rationem habeant a natura, mentemque datam & acrem & vigentem.
VIGENS & Vegetum differunt. V. **VEGETUS**.
 Animus vigens. Stat. 1. Silv. 4. 54.
 Herbarum vigentes rore. Lucret. lib. 2. 361.
 Mens vigens. Lucret. lib. 1. 924.
VIGESCO, [*ἐπιμαρῶ*] ēre. Inchoativum. Catul. 44. 8. ad se ipsum, Jam læti studio pedes vigeſcunt. Adde Lucret. 1. 757.
VIGOR, ōris. m. [*ἀκμή*, Gl. L. G. & G. L.] Firmitas, robur, integritas. Plin. lib. 7. cap. 25. Animi vigore præstantissimum arbitror C. Cæsarem Dictatorem.
 Juventutis vigor. Liv. 1. 57. Quin si vigor juventutis inest, conscendimus equos?
 Constat vigore membris. Lucan. lib. 3. 715.
 Crudo vigore asper equus. Sil. lib. 3. 387.
 Experrectus vigor. Columel. in præfat. lib. 1. Et nullius momenti ducimus peritissimum quemque villicum facere: vel si nescium, certe vigoris experrecti, quo celerius, quod ignoret, addiscat.
 Habilis vigor venit membris. Virg. 4. Georg. 418.
 Vivus vigor. Ovid. 1. Trist. 6. 31.
 In ore gratus vigor. Ovid. 12. Met. 397.
 Vigor, Translate. [*δύναμις*, Gl. L. G. & G. L. *ἰσχύς, ἰσχύς*, L. G.]
 Animi vigor. Ovid. 16. Epist. 51.
 Ingenii vigor. Ovid. 8. Met. 254.
 Vigores, *ἀκμαί*. Gloss. Latinogræc.
VIGORO, are. Hinc
VIGORANS, antis. Partic. Tertull. de Resurr. Carn. cap. 26. Vinum animæ vigorantis ex vite Christi.
VIGORATUS, a, um. Partic. Vigore præditus. Apul. 9. Met. p. 227. Elmenh. Vigoratus juvenis.
VIGESIES, **VICESIMA**, **VIGESIMARIUS**, **VIGESIMUS**, **VIGESIS**, **VIGIRS**, V. **VIGINTI**.
VIGIL, ūlis. Adj. [*ἄγρυπνος*, Gl. L. G.] Qui non est torpens, quales sunt dormientes.
 Animus vigil. Stat. 1. Achil. 543.
 Auris vigil. Stat. 2. Achil. 120.
 Aurora vigil. Ovid. 2. Met. 112.
 Canum vigilum excubiæ. Hor. 3. Carm. 16. 2.
 Curæ vigilēs; ab effectu, quod homines dormire non finant. Ovid. 3. Met. 396.
 Custos vigil. Ovid. 3. de Arte Am. 612.
 Custodia vigil. Ovid. 12. Met. 148.
 Flamma vigil. Ovid. 4. Trist. 5. 4.
 Ignis vigil, Qui semper lucet. Virg. 4. Æn. 200.
 Lucernæ vigilēs. Hor. 3. Carm. 8. 14.
 Oculi vigilēs. Virg. 4. Æn. 182.
 Sensus vigilēs angit dolor. Stat. 5. Theb. 326.
VIGIL, ūlis. m. [*ἄγρυπνος*, Gl. L. G. *ἀγρυπνῆς*, G. L.] Qui vigilat.
 Plur. Vigiles [*φύλακες*, Gl. L. G.] Nocturnus custos. Plaut. Amph. 1. 1. 195. Rex Creon vigilēs nocturnos singulos semper locat. Cic. 6. Verr. 94. Clamor a vigilibus, fanique custodibus tollitur.
 Castrorum vigilēs. Lucan. lib. 7. 25.
 Mundi vigilēs Sol & Luna. Lucret. lib. 5. 1435. Vigilant enim & excubant pro mundo: sol quidem interdiu, luna noctu.
 Cedere vigilēs. V. **CEDERE**.
 Obſidere portas excubiis vigilum. Virg. 9. Æn. 159.
 Tertius vigil. V. **ABRUPTA QUIES**, in **ABRUPTO**.
VIGILIA, æ. f. [*ἀγρυπνία*, Gl. L. G. & G. L.] pro Una, vel etiam multis noctibus infomnibus traductis: ut quod tempus somno traducendum erat, alicujus rei diligentia impendamus.
 Vigiliæ, pl. [*ἀγρυπνίαι*, Gl. L. G.] Cic. 5. de Fin. 54. Vigilias suscipere.
 Et 4. Tusc. 4. Cui non sunt audita Demosthenis vigiliæ, qui dolere se dicebat, siquando opificum antelucana esset victus industria?
 Affecta labore ac vigiliis corpora ex somno moliebantur. Liv. 36. 24.

Agere, sive Agitare vigiliæ. V. **AGO**.

Certare vigiliis ac labore. V. **CERTO**.

Majorum vigiliatum opus. Cic. in Parad. 1. Quoniam illud majorum vigiliarum munus in tuo nomine apparuit.

Vigilia, [*φύλαξις*, Gl. L. G.] & frequentius **Vigiliæ**, arum. Excubiæ dicuntur: sed tamen hoc inter se differunt, quod Vigiliæ sunt tantum nocturnæ: Excubiæ autem tam nocturnæ, quam diurnæ. Cic. 6. Verr. 93. Præcipitur, & negotium datur Quæstoribus & Ædilibus, ut noctu vigilias agerent ad ædes sacras.

Dividebantur autem in quaterna horarum spatia, ita ut prima, secunda, tertia, & quarta vigilia diceretur. Cic. 3. in Catil. 6. Interim tertia fere vigilia exacta, quum jam pontem, &c. Et 3. Fam. 7. Quum puer tuus ad me secunda fere vigilia venisset, isque te ante lucem Iconium mihi venturum nuntiasset.

Inire vigiliæ. Tacit. 13. Ann.

Incuriosæ vigiliæ. Tacit. 5. Hist. 22.

Vigiliæ, [*φύλαξις*] Ipsi custodes, qui vigilant. Sallust. Catil. 32. pr. Et ab incendio intelligebat urbem vigiliis munitam. Cic. pro Milon. 68. Si Capitolinæ cohortes, si excubiæ, si vigiliæ, si delecta juvenus, quæ tuum corpus domumque custodit, contra Milonis impetum armata est. Idem 1. in Catil. 8. Sensistis illam coloniam meo jussu, meis præsidii, custodiis vigiliisque esse munitam?

Circumire vigiliæ. Sallust. in Jugurth. 45. 2.

Deducere vigiliæ. Sallust. in Jugurth. 44. 5.

Manere in vigilia urbis, aut alterius rei, per translationem. Cic. in Pison. 16. Neque enim, me stante & manente in urbis vigilia, neque resistente Cn. Pompejo, omnium gentium victore, unquam se illi Remp. delere posse duxerunt. Idem 1. Philipp. 1. Manendum mihi statuebam quasi in vigilia quadam Consulari ac Senatoria: nec vero usquam discedebam, nec a Rep. deiciebam oculos.

Reddere vigilia & providentia sua aliquem vacuum metu. Cic. 7. Philip. 19. Idcirco in hac custodia, tanquam in specula collocati sumus, ut vacuum pop. Rom. metu nostra vigilia & providentia redderemus.

Tradere suam vigiliam alteri. Cic. 11. Fam. 24. Sed, ut mones, frenum momordi: etenim qui te incluso omnem spem habuerim in te, quid nunc putas? Cupio jam vigiliam meam, Brute, tibi tradere, sed ita ut ne desim constantiæ meæ. Alludit Cicero ad vigiliæ militares. Nam qui in castris, exploratorum & excubiarum partes noctu obeunt, sua vigilia ubi perfuncti sunt, alii aliis vigiliam quasi per manus tradunt.

Vigilia, pro eo Die, qui festum diem præcedit, in quo mos erat vigilare in sacrificiis faciendis, & sacris hymnis cantandis. Plaut. Aul. prol. 36.

Is adolescentis illius est avunculus,

Qui illam stupravit noctu Cereris vigiliis.

[i. e. In pervigilio,

seu Sacro nocturno. V. **PERVIGILIUM**.

VIGILIUM, i. n. [*ἀγρυπνία*, Gl. L. G.] etiam apud antiquos. Varr. Endymion. Animum mitto speculatum tota urbe, ut quid facerent homines cum experrecti sint, me faceret tertiorem, si quis melius operam superet, ut ejus consilio potius vigiliam adminicularem nostrum, qui videt alium ovantem extremo noctis tempore. Hæc Nonius, 3. 268.

VIGILIARIUS, i. m. [*φρουρός*] pro Excubitore. Sen. Epist. 58. Quid interest utrum super aliquem vigiliarium ruat aut mons aut turris. V. ibi Lips.

VIGILICIUS, a, um. Adj. [*ἀγρυπνῶν*] Gloss. Græcolat.

VIGILO, [*ἄγρυπνῶ*, Gl. L. G. & G. L. *ἀγρυπνῶ*, L. G.] are. notæ significationis. Ter. Eun. 2. 1. 15. Vigilabis lassus. Cic. 2. in Catil. 6. Tardissime autem Lentulus, credo, quod litteris dandis præter consuetudinem proxima nocte vigilaret.

Vigilare usque ad lucem. Ter. Eun. 2. 2. 47.

Ad multam noctem vigilare. Cic. in Somn. Scip. 1. Me & fessum de via, & qui ad multam noctem vigilassem, arctior, quam solebat, somnus complexus est. V. **AD**.

Vigilare de multa nocte. Idem. Cic. 2. Q. frat. 15. Ego vero ardenti quidem studio: ac fortasse efficiam, quod sæpe viatoribus, quum properant, evenit: ut si serius, quam voluerint, forte furrerint, properando etiam citius, quam si de multa nocte vigilassent, perveniant quo velint. Vetus exemplar omittit Multa.

Noctes vigilare ad ipsum mane. Hor. 1. Sermon. 3. 17.

Dolores mei vigilat sine fine. Ovid. 1. de Ponto. 10. 23.

Ignis vigilat. Stat. 1. Silv. 1. 35.

— an tacita vigilet face Troicus ignis.

Loqui-

tur de inextincto Veste foci, cujus sacra Æneas in Italiam transtulit.

Vigilare, Vigilanter providere, inquit Servius: sive studium & diligentiam adhibere. Virg. 1. Georg. 313.

Quid tempestates Autumni, & sidera dicam?

Atque ubi jam breviorque dies, & mollior ætas,

Quæ vigilanda viris?

Vigilare pro re alterius. Cic. 2. Off. 67. Vigilantem pro re alterius eos ipsos qui aut consuluntur, aut defendunt rogamem, &c. Idem 6. Philipp. 18. Quamobrem, Quirites, consilio, quantum potero, labore plus pæne, quam potero, excubabo, vigilaboque pro vobis.

In scelus aliquod vigilare. Stat. 5. Theb. 200.

Studiis vigilare feveris. Propert. lib. 2. 3. 7.

VIGILOR, [*ἀγρυπνῶμαι*] ari. Passiv. ut, Noctes vigilantur. Ovid. 12. Epist. 169.

Non mihi grata dies, noctes vigilantur amaræ.

Vigilatur, Imperf. Martial. lib. 12. 69.

Otia me, fomusque juvant, quæ magna negavit

Roma mihi: redeo, si vigilatur & hic.

VIGILANS, antis. Partic. [*ἀγρυπνῶν*, Gl. L. G.] Ter. And. 5. 6. 8.

— num ille somniat

Ea, quæ vigilans voluit?

Amor vigilans. Ovid. 20. Epist. 230.

Curis vigilantibus excita, Quæ homines dormire non patiuntur. Ovid. 2. Met. 779.

Dormire vigilantes, dicuntur Remissi focordesque ac segnes. Plaut. Pseud. 1. 3. 151.

Ad eam rem usus est hominem astutum, doctum, scitum, callidum, &

Qui imperata affecta reddat, non qui vigilans dormiat.

Stertis vigilans. Lucret. lib. 3. 1061.

Vigilans,

- Vigilans**, [ῥῆμα, Gl. L. G.] Providus & intentus. Plin. 1. Epist. 17. Vir exercitatus & vigilans.
- Vigilans & acutus**. Cic. 1. de Lege Agr. 3.
- Vigilans, sobrius, & industrius**. Cic. pro Cael. 74.
- Vigilans, bonus, & fortis**. Cic. pro Rosc. Amer. 139. Unum hoc dico, nostri isti nobiles, nisi vigilantes, & boni, & fortes, & misericordes erunt.
- Oculi vigilantes**, Intenti in re aliqua. Virg. 5. Æn. 438.
- Compar.** Cic. 2. Verr. 32. Perficiam ut nemo unquam post hominum memoriam paratior, vigilantior, compositior, ad iudicium venisse videatur.
- Superl.** Treb. Pollio in Gallienis, cap. 14. Constantinus vigilantissimus Cæsar.
- VIGILANDUS**, a, um. aliud Partic. [ὄρεσσις, Gl. L. G.] ut, Nox vigilanda cum fletu. Tibul. lib. 1. 2. 78. Vide paulo ante, Vigilare, Quintil. lib. 11. cap. 3. Et vigilandæ noctes, & fuligo lucubrationum bibenda.
- VIGILATUS**, a, um. [ἀγρυπνηθῆς] Partic. ut. Carmen vigilatum, Lucubratum, & nocte vigili compositum. Ovid. 4. Fast. 109.
- Primus amans carmen vigilatum nocte negata
Dicitur ad clausas concinuisse fores.
- Labores vigilati**. Ovid. 2. Trist. 11.
- Nox vigilata**. Ovid. 4. Fast. 167.
- Nox convivio vigilata**. Tacit. 13. Ann. 10.
- VIGILANTER**, Adv. [ἀγρυπνῶς] Cum diligentia & sollicitudine. Cic. 10. Fam. 23. Ut vigilanter nervoseque nos, qui stamus in acie, subornes.
- Compar.** Cic. Somn. Scip. 19. Enitar multo vigilantius.
- Superl.** Cic. pro Muren. 32. Quem L. Murena, pater huiusce, vehementissime vigilantissimeque vexatum, repressum magna ex parte, non oppressum reliquit.
- VIGILANS**, Adv. Vigilanter. Gell. 3. 14. Vigilate & attente aliquid mutare.
- VIGILANTIA**, æ. f. [γυγνήσις, Gl. G. L.] Diligentia. Cic. 8. Att. 9. Sed hoc rēgis horribili vigilantia, celeritate, diligentia est, plane quid futurum sit nescio. Ter. Adelph. 3. 3. 44. Vigilantiam tuam tu mihi narras?
- Mirifica vigilantia**. Cic. 7. Fam. 31.
- Animi vigilantia & sollicitudo**. Hermogenianus in l. 1. D. De muner. & honor. Personale munus est, quod cum corporibus, cum labore, sollicitudine animi ac vigilantia principaliter existit.
- VIGILATIO**, ōnis. f. Cael. Aurel. Tard. 1. 4. 101. Ne ex vigilatione sequenti spiritus crassi fiant.
- VIGILABILIS**, e. Adj. Varro in Satyra Menipp. Dormitio vigilabilis, quæ me puellum impuberem cepisti.
- VIGILAX**, ācis. f. [ἀγρυπνητικός] Adj. pro Vigilante. Columel. lib. 7. cap. 12. Maxime autem debent in custodia vigilaces conspici, nec erronei, sed assidui, & circumspecti magis quam temerarii. De canibus. V. Curax in CURA.
- Suburræ vigilacis furta**. Propert. 4. 7. 15.
- VIGINTI**, [ἑξήκοντα, Gl. G. L.] Nomen numerale, indeclinabile. Cic. 3. de Orat. 71. Annosque natus unum & viginti, nobilissimum hominem & eloquentissimum in iudicium vocarim. Idem pro Planc. 90. Quæ si viginti quiescent dies, in aliorum jugulum Consulm recidissent.
- VIGINTI**, æ. 2. Numerale distributivum a Viginti. Idem quod Viceni. Columel. 4. 30. Quinis & vigenis iugeribus ligandæ vineæ. Frequentius per ἀντιστοιχία
- VICENUS**, a, um. Adj. [ἐκκοῖς] Idem. Plin. lib. 10. cap. 53. Plus vicena quina incubanda subijci vetant. De ovīs. Columel. lib. 3. cap. 3. Vicenas amphoras percipient.
- VICENALIS**, e. Adj. ut, Vicenalis sphaera. Apul. de Dogm. Plat. p. 52. Elmenh. al. Vigesimalis.
- VICENARIUS**, a, um. Adj. [ἐκκοῖατος] Vicesimus. Plaut. Pseud. 1. 3. 69. Perii! annon tum lex me perdit quina vicenaria? Ubi interpres, Videtur lex lata, ut si cuiquam crederentur supra viginti quinque minas, redhibitio nulla esset, nec debitor quicquam deberet. Alii, Quina vicenaria, Centum interpretantur.
- VIGESIMUS**, a, um. Adj. numerale ordinis, [ἐκκοῖς] quod & Vicesimus dicitur. Cic. 14. Fam. 5. Uno & vigesimo die.
- Annus vigesimus**. Propert. lib. 3. 18. 15.
- Ab illo tempore annum jam tertium & vigesimum regnat**. Cic. pro Lege Manil. 7.
- VICESIMUS**, a, um. ordinis Adj. numerale. [ἐκκοῖς] pro Vigesimalus. Cic. 12. Fam. 25. Altero vicesimo die.
- Ætas vicesima**. Lucan. ad Pison. 249
- VIGESIMA**, æ. f. [ἐκκοῖα] Tributum seu exactio, sicut Decima. Plin. in Paneg. cap. 37. pr. His vigesima reperta est, tributum tolerabile.
- VICESIMA**, æ. f. [ἐκκοῖα, Gl. L. G. & G. L.] Vectigal, seu tributum, quod de vicenis unum penderetur. Cic. 2. Att. 2. Et eo magis, quod portu Italiae sublati, agro Campano diviso, quod vectigal superest domesticum, præter vicessimam, quæ mihi videtur una conciuncula, clamore pedisequorum nostrorum esse peritura.
- VICESIMANUS**, a, um. Adj. Vicesimani, Milites a legionis suæ numero ita appellati. Tacit. 1. Ann. 51. & 64.
- VIGESIMARIUS**, a, um. Adj. Vigesimalium aurum a Livio dicitur, [ἐκκοῖατος] Quod ex vigesimalibus exigebatur. V. seq. dict.
- VICESIMARIUS**, a, um. Adj. ut, Vicesimarium aurum, Quod ex vicesima colligebatur. Liv. 27. 11. Aurum vicesimarium, quod in sanctiore ærario ad ultimos casus servabatur, promi placuit. i. e. Aurum quod ex vicesima colligebatur. Erat autem vectigal, quemadmodum Decima.
- Vexillarii vicesimarii**. Tacit. 14. Ann. 34. [Nisi Vicesimani sunt.
- VICESIMARIUS**, i. m. Qui vectigal vicesimæ colligebat. Gloss. Græcolat. Εἰκοσῶντος, ὁ πῶς ἐκκοῖα ἀπαιτῶν, Vicesimarius. conf. Petron. cap. 65.
- VICESIMATIO**, ōnis. f. Supplicii militaris genus, quo vicesimus quisque fontium punitus. V. Capitol. in Macrin. cap. 12. conf. Decimatio, in DECIM.
- VIGESIES**, Idem quod Vicies. Apul. de Dogm. Plat. p. 51. Elmenh. Vigies angula sphaera.
- VIGIES**, pro Vicies. Mart. Capell. 6. p. 194. Umbra vigies quater complicata.
- VICIES**, Adv. [ἐκκοῖατος] pro Vigecies. Cic. 4. Att. 2. Æstimarunt hæ vices.
- Bis & vices**. Cic. 11. Att. 1.
- Centies vices ducenti**. Columel. lib. 5. cap. 2.
- VIGESSIS**, is. c. [ἐκκοῖατος] Viginti assium. Martial. lib. 12. 77.
- Amphora vigessis, modius datur ære quaterno**:
- Ebrius & crudus nil habet agricola**. i. e. Viginti assibus amphora venditur. Alia exemplaria habent Vicens.
- VICENNIIUM**, i. n. Viginti annorum spatium. Modestinus in l. Calcularii. D. de administrat. rerum, &c. V. Expungere rationes, in EXPUNGO.
- VIGINTIANGULUS**, a, um. Adj. Apul. de Dogm. Plat. p. 52. Elmenh. Forma octangula & vigintiangula.
- VIGINTIVIRI**, [οἱ εἰκοῖς] Nomen magistratus apud Romanos, ut Triumviri. Cic. 2. Att. 6. Ubi nemo sit præter me, qui quenquam ex vigintiviris unum esse saluum velit. Erant autem hi a C. Cæsare, agro Campano dividendo creati. V. not. Græv. in locum.
- VIGINTIVIRATUS**, ōis. m. Munus quoddam in republica gubernanda, cui qui præerant, vigintiviri dicebantur. Sallust. Utque munere capefendo vigintiviratus solveretur. Viginti autem viri erant, ut hoc declaratur, Triumviri capitales, Triumviri monetales, & Quatuorviri curatores viarum urbis, & Decemviri, qui hastam centumviralem cogeant. Dio lib. 53. huius rei auctor est, cujus auctoritate freti, hoc de vigintiviris affirmare non temere, tutoque possumus. Monuit Turneb. Advers. 2. 25. V. Cic. 9. Att. 2. & Tacit. 3. Ann. 29. V. Lex. Pitisc.
- VIGOR**, ōris. V. VIGOR.

V I L

VILIC. Villicus.

VILIS, [ἐλαφύς, Gl. L. G. & G. L. ὀπλῆς, G. L.] Quod parum valet. Plaut. Trin. 1. 1. 10.

Neque quicquam hic vile nunc est, nisi mores mali. [Pro Abundanti hic positum.

Vile, dicitur Quod parvo pretio emitur. Cic. 5. Verr. 195. Frumentum, quoniam vilis erat, ne emisses.

Pretiosus & Vilis contraria. Cic. 2. de Finib. 19. Non minor, inquit, voluptas percipitur ex vilissimis rebus, quam ex pretiosissimis.

Levis & vilis. Cic. 1. Q. frat. 1. Semper eos putavi, si vulgares essent, viles, si temporis causa constituerentur, leves.

Vulgare & vile. Cic. pro Rosc. Amer. 71. Nihil tam vile, neque tam vulgare est, cujus, &c.

Quotidie nos ipsa natura admonet, quam paucis, quam parvis rebus egeat, quam vilibus. Cic. 5. Tusc. 102.

Habere vile aliquid, Parvi facere. Sallust. in Catil. cap. 16.

Alimenta vilia. Ovid. 5. Trist. 8. 13.

Annona vilis amicorum est, bonis ubi quid deest. Facile possunt haberi amici, quibus multa defunt. Acron. Hor. 1. Epist. 12. 24.

Aqua vilis. Propert. lib. 3. 15. 18.

Aqua rerum vilissima. Hor. 1. Serm. 5. 88.

Ova vilia. Hor. 2. Serm. 2. 45.

Pretium non vile. Martial. lib. 1. 77.

O mihi curarum pretium non vile meorum.

Pretium non vile laboris. Ovid. 18. Epist. 163.

Servulus vilis. Cic. 3. Off. 89. Quærit, si in mari iactura facienda sit, equine pretiosi potius iacturam faciat, an servuli vilis.

Supellex vilis. Virg. 1. Georg. 165.

Vestis vilisque vetusque. Ovid. 8. Met. 859.

Gratia vilis. Ovid. 2. de Arte Am. 29.

Honor meus vilis vobis. Cic. pro Flacc. 103.

Honos vilis studiis. Stat. 5. Silv. 3. 33.

Oratio vilis, cui opponitur Accurata. Quintil. lib. 8. cap. 3.

Virtus vilior alga. Hor. 2. Serm. 5. 8.

Et genus, & virtus, nisi cum re, vilior alga est.

Projecta vilior alga. Virg. 7. Ecl. 42.

Vile, pro Abundanti. Virg. 1. Georg. 227.

Si vero viciamque feres, vilemque faselum. Servius; Vilem,

Abundantem: nam omne quod abundat, vile est. Ibid. 274.

Sæpe oleo tardi costas agitator aselli,

Vilibus aut onerat pomis.

Vili, Ablativus, seu Vile, ut in Gloss. [ἐλάφης, Gl. G. L.] verbis pretii solet addi. Plaut. Epid. 1. 1. 49.

Quid istanc, quam emit, quanti eam emit? r. vili. Martial. 12. 67.

Instructam vili vendis, Amene, domum.

Compar. [ἐπιλέστερ, Gl. G. L.] Hor. 1. Epist. 1. 52.

Vilius est auro argentum, virtutibus aurum.

Istoc vilius. Ter. Adelph. 5. 9. 14.

Tu tuum officium facies, atque huic aliquid paululum præ manu Dederis, unde utatur: reddet tibi cito m. istoc vilius. Ubi Do-

natus, Quasi, nihil minus. Negatio enim est floccum ostendens, aut quid tale: cum ἰλλεύει, qua subauditur Quicquam, & Non dabo.

Superl. [ἐπιπλεονέστερ, Gl. L. G.] Pars vilissima rerum, opes. Lucan. lib. 3. 120.

VILITER, Adv. [ἐπιπλῶς] Apul. 1. Florid. p. 344. Elmenh. Viliter semet ipsum colere, sui contemptus est.

Compar. [ἐπιπλεονέστερ, Gl. G. L.] Plaut. Curc. 2. 1. 28. Venire poteris intestinis vilis.

Superl. [ἐπιπλεονέστερ] Plin. lib. 18. cap. 6. Quicquid per asellum fieri potest, vilissime constat.

VILISSIMO, Idem. Scævola, Si fisco aliquid debebatur, & res stipulataris vilissimo distracta est, &c. Budæus.

VILITAS, ātis. f. [ἐπιπλῶς, Gl. L. G. & G. L. ἐπιπλῶς, G. L.] cui opponitur Caritas. Cic. pro Lege Manil. 44. Tanta repente vilitas annonæ, ex summa inopia & caritate rei frumentariæ consecuta est, unius spe & nomine, quantam vix ex summa ubertate agrorum diuturna pax efficere potuisset. Idem pro Domo 15. Subito illo ipso die carissimam annonam nec opinata vilitas consecuta est.

Vilitas sui. Curt. lib. 5. 9. 7. Sæpe tædio laboris ad vilitatem sui compelluntur ignavi. i. e. Ad despicientiam vitæ suæ. [Hic Vilitas est ἐν ἑαυτοῦ φρονήσει.

C. Mucius apud Liv. 1. 12. Ut sentias, quam vile corpus sit iis, qui magnam gloriam vident.

Vilitas

Vilitas & Utilitas sæpe a librariis confundi, docet Burm. ad Quintil. 5. 7. p. 382.

VILESCO, [ἐνανθίζωμαι] ēre. Vile fieri. Avien. in Arat. v. 318.

At postquam argento deformis viluit ætas. Hinc Evilefco, apud Suetonium. q. V.

VILO, [ἐνπλήζω] āre. Gloss. Græcolat.

VILITO, āre. Vilem facio, ut Nonius ait, 2. 896. Turpil. Lindia. Quin moneam, quin clamem, & querar tua vitia, quæ te vilitant.

VILIFICO, āre. ut. Vilificare mulierem. Hieron. in Esaj.

VILIPENDO, ēre. Plaut. Truc. 2. 6. 58. Etiamnum me vilipendit.

VILLA, æ. f. [ἐπαύλις, εὐοίκιον, Gl. L. G. κόμη, G. L.] Domus extra urbem ædificata, casa agrestis, & suburbana domus. Plin. lib. 18. cap. 6. Modus hic probatur, ut neque fundus villam quærat, neque villa fundum. Villæ descriptionem habes in epistolis Plinii 2. 17. & 5. 6. conf. eundem de generibus villarum 3. 19.

Villa dicta est (inquit Varrò de R. R. lib. 1. cap. 2.) quod a villico in eam convehuntur fructus, & evehuntur, quum veneunt.

Frumenta aut in agris, aut in villis sunt. Cic. 10. Fam. 33.

Otium domus est, quæ nulli mearum villarum cedat. Cic. 6. Fam. 18.

Aqua non longe a villa belle sane fluens. Cic. 3. Q. frat. 1.

Anser erat minimæ custodiæ villæ. Ovid. 8. Met. 684.

Culmina villarum fumant. Virg. 1. Ecl. 83.

Aperta villa. Cic. 2. Q. frat. 9. Hominem infirmum in villam apertam, ac ne rudem quidem etiam nunc invitare nolui.

Minuscula villa. V. Minor, in PARVUS.

Optima villa. Cic. pro Rosc. Com. 13. Tum erat ager incultus, sine tecto: nunc est cultissimus, cum optima villa.

Parva villa. Cic. 2. de Legib. 3. Hoc ipso in loco cum anus viveret, & antiquo more parva esset villa, ut illa Curiana in Sabinis.

Plenissima villa, Populosa. Hor. 1. Serm. 5. 50.

Suburbana villa. Catull. ad Fundum, 42. 7.

Esse in agro, & ali ad villam. Cic. pro Rosc. Amer. 44.

Contexere villas. V. CONTEXO.

Inclusæ in paucis villis. V. INCLUDO.

Villam Columella 1. 6. pr. tripartito distribuit, partem unam urbanam, rusticam alteram, & tertiam fructuariam appellans. Budæus.

Rustica villa, est ea pars villæ, quam villicus, colonus, vel vinitor, vel arborator habitandam sibi obtinet, & familiæ villaticæ, atque instrumentum omni rustico condendo aut continendo.

Villa urbana, quæ & Prætorium dicitur, ea pars est, quam dominus sibi recepit: itaque quia elegantius, amoeniusque ædificari solet & instrui, ideo urbana vocatur, quasi urbani nitoris, & elegantiae plus quam rusticæ. Varro lib. 1. de R. R. cap. 13. Fructuosior est certe fundus propter ædificia, si potius ad antiquorum diligentiam, quam ad horum luxuriam dirigas ædificationem. Illi enim faciebant ad fructuum rationem, hi faciunt ad libidines indomitas. Itaque illorum villæ rusticæ erant majoris, quam urbanæ, quæ nunc sunt pleræque contra.

Villa publica, erat Locus in Campo Martio, ubi census agebatur. V. Liv. 4. 22. extr.

VILLULA, æ. f. dimin. [ἐπαύλιον, καμίδιον, Gl. G. L.] Cic. 8. Att. 9. Ego Arpini volo esse pridie Calen. deinde circum villulas nostras errare. Eidem 12. 27. Villula fordida & valde pusilla. Catul. ad Furium, 24. 1. Proxima Campano villula. Hor. 1. Serm. 5. 45.

VILLANUS, i. m. [ἀγροεικής] Villani (inquit Budæus) dicuntur, quod villæ (unde villici dicti) ascripti, & colonariæ conditioni addicti, aut ipsi sint, aut eorum maiores fuerint, quarum rerum vestigia non obscura multis in locis extant: quod tamen nomen loquentium inscitia in contumeliam jam vertit. Villanum enim & Vilem vernacula simplicitas confundit.

VILLATICUS, a, um. Adj. [ἀγροεικής] Quod ad villam pertinet, unde Villatica pastio, dicitur Alimentum quod pertinet ad animalia quæ ruri nutriuntur, ut puta, pecudes, aves, pisces. Sic dicitur Villaticus canis, Qui in villa tenetur. Columel. lib. 7. cap. 12. Ales villatica, quæ in villa pascitur. Plin. lib. 23. cap. 1. Ajunt, si quis villam ea tinxerit, fugere accipitres, tutasque fieri villaticas alites.

VILLARIS, e. Adj. [ἀγροεικάκος] Idem quod Villaticus. Plin. lib. 10. cap. 41. Villaribus gallinis & religio inest.

VILLICUS, vel VILICUS, i. m. uno enim l. sæpe scribitur, [οἰκονόμος, εὐοικολογέω, καὶ ὁ κατὰ ἀγρὸν οἰκονομῶν, Gl. L. G. οἰκονόμος, ὁ ἐπὶ τῆς κώμης, G. L.] Villæ gubernator: vel Qui præest pago, & totius rei rusticæ curam habet. Varro de R. R. 1. 2. Villicus agri colendi causa constitutus, atque appellatus a villa. Columel. lib. 11. Villicus semper caveat ne improvidus ab opere vincatur. Hor. 1. Epist. 14. 15.

Nunc urbem, & ludos, & balnea villicus optas.

Villicus quid a Colono differat, V. Colonus, in COLO.

Si mandandum aliquid procuratori de agricultura, aut imperandum villico sit. Cic. 1. de Orat. 249.

Silvarum & agelli villicus. Hor. 1. Epist. 14. 1.

Dominus villico delectatur. Cic. 5. Verr. 119.

Custos ac villicus. Cic. 5. Verr. 119. Putat se bonum in arationibus, fructibusque suis habuisse custodem ac villicum.

Villicus procurator. Cic. 14. Att. 17. Quum Piliæ nostræ villam ad Lucrinum, villicosque procuratores tradidissim. [Ubi videtur Adj.]

Villicus non tantum rusticarum, sed etiam aliarum rerum Procurator, per Translationem dicitur, ut,

Ærarii villicus. Tibul. 4. 14. 1.

Urbis villicus. Juvenal. 4. Sat. 77.

VILLICÆ, æ. f. [οἰκονόμος γυνή] Uxor villici. Columel. lib. 12. cap. 1. Nec tamen instituendo villicam, domesticarum rerum villico remittimus curam, sed tantummodo laborem ejus, adjutrice data, levamus. Martial. lib. 1. 56.

Pinguis inæquales onerat cui villicæ mensas.

VILLICO, [οἰκονόμος, Gl. G. L.] āre. & VILICOR, āri. depon. Villici munere fungi, vel In villam animi causa secedere. Pomponius Ergastulo, Longe ab urbe villicari, quo herus rarerent venit, non villicari, sed dominari, mea est sententia. Afranius Suspecta, In Arpinos jam quantum potes explodam hominem ut villicetur. Plin. lib. 18. cap. 6. Exercitusque ducebant Senatu illis villicante.

VILLICATIO, ōnis. f. [οἰκονομία] Rustica negotiatio, vel villæ dispensatio. Columel. lib. 11. cap. 1. Qui susceperit officium villicationis.

VILLICO, ōnis. m. [ἐπιστάτης] Idem quod Villicus, vel præfectus villicationis; ut est apud Apulejum in Apologia p. 329. Elmenh. qui & Epistates dicitur.

VILLUM, V. VINUM.

VILLUS, i. m. [μαλλός, Gl. L. G. & G. L.] Pilus. Martial. lib. 14. 136. Calfaciunt villi pallia vestra mei. Cic. 2. de Nat. Deor. 121.

Quarum animantium aliæ coriis tectæ sunt, aliæ villis vestitæ, aliæ spinis hirsutæ. Ovid. 3. Met. 218. de Canibus venaticis,

Et niveis Leucon, & villis Asbolus atris.

Albentes villi. Ovid. 11. Met. 176.

Mollibus villis albi greges. Virg. 3. Georg. 386.

Udis villis mersatur aries. Virg. 3. Georg. 456.

Conficere & contexere villos ovium. Cic. 2. de Nat. Deor. 158. Quid enim oves aliud afferunt, nisi ut earum villis confectis atque contextis, homines vestiantur?

Solutis villis mantile, i. e. Cirris. Ovid. 4. Fast. 933.

Tonsis villis mantilia. Virg. 4. Georg. 377.

Canis villi arborum. V. CANUS.

VILLŌSUS, a, um. Adj. [μαλλωτός, Gl. L. G. & G. L.] Villis plenus.

Cauda villosa. Plin. lib. 7. cap. 2. Et lib. 8. cap. 38.

Genua villosa. Plin. lib. 12. cap. 17.

Guttura villosa colubris. Ovid. 10. Met. 21.

Pectus villosum. Columel. lib. 7. cap. 12. Nigris vel glaucis oculis acrilumine radiantibus, amplo villosoque pectore. Virg. 8. Æn. 266.

Pelles villosæ. Ovid. 12. Met. 319.

Terga villosa leonis. Sil. lib. 16. 452.

Urfa villosa. Ovid. 13. Met. 836.

Veste villosa tegere corpus. Tibul. lib. 2. 3. 83.

Radice villosa arbor, quæ & capillaris dicitur. Plin. lib. 12. cap. 32.

VIMEN, īnis. n. [λυγρός, Gl. L. G. & G. L. οἰσύα, L. G.] Omne virgultum molle, & ad ligandum aptum, quasi vincimen, vel a Viendo, ut in ea voce dictum. Columel. lib. 4. cap. 30. Nec refert cujus generis vimen feras, dum sit lentissimum. Cæf. 6. Bell. Gall. 16. Alii immani magnitudine simulacra habent: contexta viminibus membra vivis hominibus complent.

Vimina fiunt ex populorum virgis, ulmi, & sanguineorum fruticum, & betulæ, & vitis, & coryli intortæ, & salicis, quæ principatum obtinent. Columel. lib. 4. cap. 13. Si viminibus salicis aut ulmi ligaveris. Sic lib. 9. cap. 151.

Densus vimine specus. Ovid. 3. Met. 29.

Fecundæ viminibus salices. Virg. 2. Georg. 446.

Fenestræ factæ viminibus raris. Varro 3. de R. R. cap. 9.

Actæum vimen, Atticum, nam Attica regio prius Actæa dicebatur ab Actæo, qui primus Athenis regnavit. Ovid. 2. Met. 554.

Aspera rusci vimina. Virg. 2. Georg. 414.

Breve vimen. Martial. lib. 4. 89.

Fruticosa vimina. Ovid. 6. Met. 345.

Lentum vimen, Molle & flexuosum. Virg. 3. Æn. 31.

Lento vimine texta alvearia. Virg. 4. Georg. 34.

Querno vimine texunt crates. Virg. 11. Æn. 65.

Spisso vimine quali. Virg. 2. Georg. 241.

Detexere aliquid viminibus. Virg. 2. Ecl. 72.

VIMENTUM, i. n. Idem. Tacit. 12. Ann. 16. Mœnia, non saxo, sed cratibus & vimentis, ac media humo, adversum irrumpentes invalida erant.

VIMINETUM, i. n. Locus viminibus confitus. Varro de L. L. 4. 8.

VIMINEUS, a, um. Adj. [οἰσινός] Quod est ex vimine: ut, Vasa viminea. Plaut. Epid. 1. 1. 26.

Crates vimineæ. Virg. 1. Georg. 95.

Falces viminei virgarum. Plaut. Epid. 1. 1. 26.

Vimineos qualos superimponant. Columel. lib. 8. cap. 3.

Viminea tegumenta. Cæf. 3. Bell. Civil. cap. 63.

VIMINALIS, e. Adj. [οἰσινόφωρος] Quod est ad ligandum aptum, seu Quod pertinet ad vimina. Plin. lib. 17. cap. 20. Hæc est viminalium cultura.

Salices viminalis. Columel. lib. 4. cap. 30.

Collis viminalis dictus est Romæ, quod ibi viminum silva fuit. Plin. lib. 17. cap. 1. In colle Viminali C. Aquilii.

VIN. Vinalia.

VIN, pro Vifne, Vide quæ notavi in VOLO. H. St.

VINACRUS, VINARIUS. V. VINUM.

VINCA, æ. f. Herba a vinciendo dicta. Plin. 2. Epist. 17. Adjacet gestationi interiore circuito vinca tenera & umbrosa, nudisque etiam pedibus mollis & cedens. Ubi corrupte legitur Vinca, facili lapsu litteræ c in e.

Vincapervinca. Plin. lib. 21. cap. 11. Vincapervinca semper virescit, in modum lineæ foliis geniculatis circumdata.

VINCIO, vinxī, vinctum, [δισμῶ, Gl. G. L.] Ire. Constringere. Virg. 1. Æn. 341.

Purpureoque alte furas vincire cothurno. Plaut. Men. 1. 1. 3.

Homines captivos qui catenis vinciunt.

Vinctum & constrictum aliquem alicui tradere. Cic. pro Domo 23. Te liberos populos L. Pisoni vinctos constrictosque tradidisti.

Aliquem catenis vincire. Ovid. 15. Met. 601.

Comas vitta vinxī. Propert. lib. 4. 12. 34.

Lacertos vincire auro. Tibul. lib. 1. 9. 70.

Tempora vincire floribus, Coronare. Acron. Hor. 4. Carm. 1. 32.

Lino vincire. Celf. lib. 7. cap. 19.

Guttura alicujus vincire. Ovid. 10. Met. 22.

Manus vinxerat post terga. Virg. 11. Æn. 81.

Linguas hostiles vincire. Ovid. 2. Fast. 581.

Mentem vincire Lyæo. Propert. lib. 3. 5. 21.

Dolia vincire plumbo. Cato R. R. cap. 39.

Locum præfidiis vincire, pro Tenere. Cic. 7. Att. 17. Cæsarem quidem L. Cæsare

L. Cæsare cum mandatis de pace misso, tamen ajunt acerrime delectum habere, loca occupare, vincere prædiis.
 Custodiis amicorum vinciri & confringi. Cic. 2. Tusc. 48. Si turpissime se illa pars animi geret, quam dixi esse mollem, si se lamentis muliebriter, lacrimisque dedet, vinciatur, & confringatur amicorum propinquo- rumque custodiis.
 Fœdere certo vinciri. Propert. lib. 3. 20. 21.
 Legibus vincere. Cic. pro Marcell. 24. Omnia quæ delapsa jam fluxerunt se veris legibus vincienda sunt.
 Numeris vincere membra orationis. Cic. 3. de Orat. 188. Sæpe carpen- da membris minoribus oratio est, quæ tamen ipsa membra sunt nu- meris vincienda.
VINCIENS, entis. Partic. Apul. Apol. 1. p. 132. Venus corpora complexu vinciens.
VINCTUS, a, um. Partic. [*δέσμιος*, Gl. L. G. & G. L.] Constrictus. Vincit & astrictus. Cic. 6. Verr. 96.
 Vincitum & Dissolutum, contraria. Cic. in Orat. 195. Alterum est mi- nus vincitum, ut de industria factum appareat: alterum nimis dissolutum, ut pervagatum ac vulgare videatur.
 Aspiciat religatum asperis vincitumque saxis. Cic. 2. Tusc. 3.
 Trādere alicui aliquem vincitum. Cic. 5. Verr. 37. Translate.
 Nexu vincit. V. NECTO.
 Nodis ahenis vincit post tergum. Virg. 1. Æn. 299.
 Vincit amicitia inter aliquos. Plaut. Cistell. 1. 1. 27.
 Caput lauro vincit. Ovid. 11. Met. 165.
 Fides vincit teste numine, Jurejurando obligata. Ovid. 20. Epist. 112.
 Ille Juppiter, cujus nomine majores nostri vincitam testimoniorum fidem esse voluerunt. Pro M. Fonteio 22. edit. Lamb. Pro Vincitam, quod affert Faërnus ex vet. vulgo Sanctam. H. St. V. not. Grav. & supra Sanctus in SANCIO. Extant autem hæc Pro Font. 20.
 Foffor compede vincit. Ovid. 4. Trist. 1. 5.
 Orbes vincit inter se. Cic. in Arat. 243.
 Pectore vincit virgo, i. e. Tenui & gracili. Ter. Eun. 2. 3. 22.
 — quas matres student
 Demissis humeris esse, vincit pectore, ut graciles fient.
 Præcordia vincit ferro. V. PRÆCORDIA.
 Vincit, pro Coactio. Hor. 2. Serm. 7. 30.
 — si nusquam es forte vocatus
 Ad coenam, laudas securum olus: ac velut usque
 Vincit eas: ita te felicem dicis, &c. i. e. Quasi ad alienam coenam semper eas coactus. [Quasi non tuis pedibus solutus & liber eas, sed vincit & constrictus traharis.]
VINCTUS, i, m. [*δέσμιος*, Gl. L. G. & G. L.] pro Servo & compedito. In compe- dibus enim vincit servi ad agriculturam destinabantur. Plin. 3. Epist. 19.
 Nam nec ipse usquam vincit habeo, &c.
VINCTURUS, a, um. Partic. Virg. 2. Georg. 94.
 — tenuisque lageos
 Tentatura pedes olim, vincituraeque linguam.
VINCTIO, ōnis. f. Arnob. lib. 2. Advers. gent. Neque esse omnino disso- lutionis expertes: sed voluntate Dei regis ac principis vinctio in perpetua contineri. conf. Cic. 2. Tusc. 72.
VINCTUS, ūs. m. [*δέσμος*] Ligamen. Varr. 1. de R. R. cap. 8. Et vin- demia facta, denique discat pendere in palmam aut funiculo, aut vincit, quod antequi vocabant cestum.
VINCTOR, ōris. m. Qui vincit. Arnob. lib. 6. p. 199. Phidias sciebat, aurum fuisse, lapides atque ossa informia, disparata, confusaque, seque horum omnium congregatorem atque vinctorem.
VINCTURA, æ. f. Plin. lib. 16. cap. 37. Pariuntque baltheo corticis vin- cula: & aliæ virgas sequacis ad victuras lentitiæ. De falcibus.
VINCUS, a, um. Adj. fictum a Plaut. Stich. 4. 7. 55. Potione vincea onerabo gulam. Ubi Turneb. lepide Laqueum vocat Potionem vinceam.
VINCULUM, i. n. [*δέσμος*, Gl. L. G. & G. L.] Ligamen. Dicimus & **VINCULUM**, i. per syncopen. Pl. Vincula, [*δέσμη*, Gl. L. G.] Columel. lib. 3. Salix humida loca desiderat, genista etiam sicca, utraque tamen circa vineam feruntur, quum palmitibus idonea præbent vincula.
 Digitorum vincula. Ovid. 9. Met. 77.
 Juncea vincula. Ovid. 4. Fast. 870.
 Linea vincula. Virg. 5. Æn. 510.
 Roseum vinculum, i. e. Corona. Senec. Med. v. 50.
 Spinea vincula. Ovid. 2. Met. 790.
 Stuppea vincula. Stat. 3. Silv. 2. 27.
 Arcta vincula. Virg. 2. Æn. 147.
 Fabrilis vincula. Ovid. 1. Amor. 9. 39.
 Immania vincula. Valer. 7. Argon. 593.
 Irresoluta vincula. Ovid. 1. de Pont. 2. 22.
 Tenacia vincula. Virg. 4. Georg. 412.
 Abducere vincula ab aliquo loco. V. ABDUCCO.
 Abrumpere vincula alicui. Hor. 4. Carm. 7. 28.
 Abdere manus alicujus in vincula. Ovid. 1. Amor. 7. 1.
 Adhibere vincula captis. Ovid. 3. Fast. 293.
 Adimere vincula canibus. Ovid. 8. Met. 332.
 Aptare vincula collo. Ovid. 10. Met. 381.
 Arcebant vincula palmas. Virg. 2. Æn. 406.
 Astringere vincula. Ovid. 11. Met. 75.
 Capere aliquem vinculis. Virg. 4. Georg. 396.
 Circumdare vincula collo. Ovid. 1. Met. 631.
 Conjicere in vincula. V. CONJICIO.
 Constricta corpora vinculis. Cic. 1. de Orat. 226. Si corpora capta sint armis, aut constricta vinculis, tamen suum jus, &c.
 Contendere vincula. V. CONTENDO.
 Copulare vinculo. V. COPULO.
 Demere alicui vincula. Ovid. 3. Fast. 320.
 Demere vincula pedibus. Ovid. 3. Met. 168. Calceamenta solvere.
 Dilaniare vincula. Ovid. 10. Met. 387.
 Effugere vincula. Hor. 2. Serm. 3. 71.
 Emittere ex vinculis. Cic. 1. Tusc. 75.
 Evadere vincula. Sil. lib. 7. 71.
 Excidere vinculis, Evadere vincula. Virg. 4. Georg. 405.
 Exuta pedem vinculis Dido. Virg. 4. Æn. 518.
 Exuta vinculis palmæ. Virg. 1. Æn. 38.
 Vol. 1 V.

Frangere digitorum vincula. Stat. 6. Theb. 860.
 Gerere vincula. Ovid. 4. Met. 680.
 Impediunt firma vincula manus. Ovid. 1. Fast. 370.
 Impediri vinculis. V. IMPEDIO.
 Imponere vincula, & Solvere vincula, contraria. Propert. lib. 3. 20. 23.
 Imposita capiti vincula, Corona, diadema, vel simile quippiam. Senec.
 Thyeest. 6. Imposita capiti vincula venerando gere.
 Indere vincula. Tacit. 15. Ann. 56.
 Injicere vincula. V. INJICIO.
 Innectere vincula gutturi. Hor. Epod. 17. 72.
 Innectere vincula cæsis filvis. Lucan. lib. 2. 670.
 Intendere vincula collo. V. INTENDO.
 Levare vincula alicui. Virg. 2. Æn. 147.
 Ligare vincula. Sil. lib. 11. 249.
 Ligabantur minacia vincula collo. Ovid. 1. Met. 91.
 Nectere vincula alicui. Virg. 6. Ecl. 23.
 Præstricta secantibus vinculis manus. Senec. Troad. 6.
 Recufantes vincula leones. Virg. 7. Æn. 16.
 Rumpere vincula. Virg. 2. Æn. 134.
 Solvere vincula. Ovid. 18. Epist. 11.
 Solvere epistolæ vincula, i. e. Aperire epistolam. Nepos 4. 4. 1.
 Tendere vincula alicui. Virg. 4. Georg. 399.
 Tenere vinculis aliquem. Virg. 4. Georg. 405.
 Teneor gravibus vinculis coercita. Ovid. 13. Epist. 3.
 Vincula, orum. [*πένδα*] Compedes, & per translationem Carcer, in quo noxii vincit servantur. Venulej. l. 224. D. de verb. signif. Vinculorum appellatio- ne, vel privata, vel publica vincula significantur: custodiæ vero, tan- tum publica custodia. Cic. 7. Verr. 17. In vincula coniectus est. Ibid. 78.
 Quid si aufugisset? si vincula rupisset?
 Abripi in vincula. Cic. 6. Verr. 24.
 Absolutus vinculis. V. ABSOLVO.
 Coerceri vinculis. Callistrat. in 1. Succurritur. D. Ex quibus causis majores, &c.
 Dicere causam ex vinculis. V. DICO, Ære.
 Habere in vinculis. Sallust. in Catil. cap. 51. extr. Ipsos in vinculis ha- bendos per municipia. Quod cap. seq. expressit, Ipsos per municipia in custodiis habendos.
 Mandare æternis vinculis. V. MANDO, Ære.
 Necare aliquem vinculis & verberibus, atque omni supplicio excrucia- tum. Cic. pro Lege Manil. 11.
 Esse in vinculis, In carcere esse vincitum. Plin. lib. 7. cap. 34.
 Amicitia vincula rumpere, Translate. Lucret. lib. 3. 83.
 Tenacissimum vinculum ad connectendas amicitias. Plin. 4. Epist. 15. ad Fundanum, Quum sit ad connectendas amicitias vel tenacissimum vin- culum morum similitudo.
 Affinitatis vinculis esse cum aliquo conjunctum. Cic. pro Planc. 27. Est quidem cum illo maximis vinculis & propinquitatis & affinitatis con- junctus.
 Concordiæ vincula. Cic. 2. de Finib. 117. Tollitur beneficium, tollitur gratia, quæ sunt vincula concordia.
 Conjunctionis vincula cum aliquo. Cic. 6. Att. 2. Dixerim me vel plurima vincula tecum summæ conjunctionis optare, etsi sunt amoris arctissima: tantum abest ut ego ex eo, quo astricti sumus, laxari aliquid velim.
 Juris vincula. Cic. 3. de Finib. 67. Et quo modo hominum inter homi- nes juris esse vincula putant, sic homini nihil juris esset cum bestiis.
 Judiciorum revellere vincula. Cic. pro Cæcin. 70. Qui jus civile con- temnendum putat, is vincula revellit, non modo judiciorum, sed etiam utilitatis, vitæque communis.
 Legum certa vincula. Quintil. lib. 5. cap. 10.
 Quæstionis vinculum. Quintil. lib. 2. cap. 4.
 Societatis arctissimum vinculum. V. ARCEO.
 Connubialia vincula, Conjugium. Stat. 5. Theb. 112.
 Jugalia vincula, Fœdus matrimonii. Virg. 4. Æn. 59.
 Jugali vinclo sociare se alicui. Virg. 4. Æn. 76.
 Vinculum ad. Cic. 3. Off. 115. Nullum enim vinculum ad astringen- dam fidem jurejurando majores arctius esse voluerunt.
 Astrictus vinculis. Cic. 4. Acad. 61.
 Astrictis certis legum vinculis. Quintil. lib. 5. cap. 10.
 Copulatus locus vinculo quæstionis. Quintil. lib. 2. cap. 4.
 Habere constrictum in vinculis suis eum, qui responsum est, dicitur cavillator sophista. Quintil. lib. 7. cap. 3. p. 616. Burm.
 Vincula, pro Negotiis. Hor. 1. Epist. 7. 67.
 — ille Philippo
 Excusare laborem, & mercenaria vincula.
VINCULATUS, a, um. Adj. ut, Mutuo amplexu vinculati. Cæl. Aurel. Tard. 4. 8.
 Rosæ decussatim vinculatæ. Mart. Capell. 1. p. 21.
VINCO, vici, victum, [*νικτώ*, Gl. L. G. & G. L.] Ære. Superare, superiorem discedere. Cic. 3. in Catil. 27. Mihi vivendum est cum illis, quos vici ac subegi. Idem 8. Att. 7. Malo cum Pompejo vinci, quam cum istis vincere.
 Vinci & expugnari. Cic. in Parad. 4. Sapientis animus magnitudine con- filii, tolerantia rerum humanarum, contentione fortunæ, virtutibus denique omnibus ut mœnibus septus, vincetur & expugnabitur, quæ ne civitate quidem pelli potest?
 Vincere ac vinci vultu eodem. Liv. 7.
 Vince & vale. Cic. 11. Fam. 25.
 Vinci a voluptate. Cic. 1. Off. 68. Non est consentaneum, qui metu non frangatur, eum frangi cupiditate: nec qui invictum se a labore præstiterit, vinci a voluptate.
 Bello vincere. Lucan. lib. 1. 145.
 Fame vinci, Expugnari. Ovid. 6. Fast. 393.
 Hostem miles vicit. Ovid. 2. Trist. 49.
 Amor vincitur donis. Ovid. 1. Trist. 5.
 Animum vincere. Plaut. Trin. 2. 2. 29.
 Tu si animum viciisti potius, quam animus te, est quod gaudeas.
 Clementia vincitur lacrimis. Ovid. 4. Trist. 9. 3.
 Omnia vincit amor. Virg. 10. Ecl. 69.
 Omnia vincit animus. Ovid. 2. de Pont. 7. 75.
 Omnia vincit labor. Virg. 1. Georg. 145.
 Aaaa

- Vincere, pro Obtinere. Plaut. *Perf.* 2. 2. 33. Fatear si ita sim. s. jam abi, vicisti. Cic. pro Cluent. 124. Vince deinde virum bonum fuisse Oppianicum. Ibid. 64. Si doceo non ab Avito, vinco ab Oppianico. Budæus.
- Judicio vincere. Cic. pro Rosc. Com. 53. Itane vero? cognitor si fuisset tuus, quod vicisset iudicio, ferres tuum. Suo nomine petiit: quod abstulit, sibi, non tibi exegit.
- Ratione nulla vinci. Cic. 4. Tusc. 48. Sæpe enim videmus fractos pudore, qui nulla ratione vincerentur.
- Sponsione vincere. Cic. pro Quint. 84. Nam quidquid est causæ, C. Aquili, quin si longe aliter possedit, quam Prætor edixit, iste ex edicto non possederit, ego sponsione vicerim?
- Causa victa. Cic. pro Deiot. 23. Sed tamen cum ad Cælum mittebat, utram causam illam victam esse nesciebat?
- Crimina vincere. Martial. lib. 1. 7.
- Falsa vincere veris. Lucret. lib. 4. 483.
- Furem vincere ratione. Ovid. 7. Met. 10.
- Licitationem vincere. Paulus in l. Locatio, D. de publicanis. Locatio vectigalium quæ calor licitantis ultra modum solitæ conductionis inflavit, ita demum admittenda est, si fidejussores idoneos & cautiones is qui licitationem vicerit, offerre paratus sit. Alii legunt Licitatione vicerit. Vicit sententia lenior, ut unde culpa esset orta, ibi pœna consisteret. Liv. 28. 26.
- Vicimus, Vicistis, Nostra est causa, Vestra est ratio. Cic. 14. Att. 20. Cui si esse in urbe tuto licebit, vicimus. Et 3. Verr. 61. Unum ostende in tabulis aut tuis, aut patris tui emptum esse, vicisti.
- Viceris. Ter. And. 5. 3. 25. Adducti qui illam civem hic dicant; viceris. Ubi Donatus, Viceris verbum est ejus, qui vix sibi extorquet ut abiciat curam, & proprium patribus, ac familiari iratis.
- Carminibus vincere aliquem, Superare, Præstare. Virg. 4. Ecl. 55.
- Certamine pedum vicerat omnes. Ovid. 12. Met. 304.
- Gloria vincere aliquem. Cic. pro Dejot. 12.
- Moribus vincere aliquem. Propert. lib. 3. 6. 25.
- Numero vincere, ætatibus, auctoritate. Cic. 11. Philipp. 39. Nunc vigent Panfæ, vigent Hirtii, vigent Cæsares filii, vigent Planci: vincunt numero, vincunt ætatibus, nimirum etiam auctoritate vincunt.
- Te uno vicimus. Cic. 4. Fam. 4. Uno te vicimus, quod de Marcelli Collegæ tui salute paulo ante, quam tu, cognovimus.
- Acie vincere ferri. Plin. lib. 19. cap. 1.
- Animum divitiis parem, munere vincere. Senec. de Beneficiis, lib. 1. cap. 8.
- Cervum vincere cursu, vel cochleam tarditudine: In celeres & tardos dicitur. Plaut. *Pœn.* 3. 1. 27.
- Comites cursu vincere. Ovid. 1. Trist. 10. 5.
- Magnitudinem alterius rei vincere. Cic. in Somn. Scip. 8. Stellarum autem globi terræ magnitudinem facile vincebant.
- Omnes officio vincere. Cic. 14. Fam. 4. Sallustius officio vincet omnes.
- Viribus ramum vincere, Hærentem vi avellere. Virg. 6. Æn. 148.
- Cibum vincere, Concoquere. Plin. lib. 11. cap. 53.
- Difficultates locorum vincere, Superare. Cæf. 8. Bell. Gall. 41.
- Expectationem vincere, Facere præter expectationem & spem aliorum. Cic. 2. Fam. 4. ad fin. Idem 7. Verr. 11. Expectate facinus quam vultis improbum, vincam tamen expectationem omnium.
- Fata sua vivendo vincere. Virg. 11. Æn. 160.
- Contra ego vivendo vici mea fata, superstes Restare ut genitor. Ubi Servius; Vici mea fata, id est naturalem ordinem vita longiore superavi: namque hic ordo est, ut sint parentibus superstitibus filii.
- Memoriam vicit vita istius. Cic. in Sallust. 3. Quod si vita istius memoriam vicerit, aliam, P. C. non ex oratione ejus, sed ex moribus spectare debetis.
- Montes vincere ascensu, Superare. Claud. 3. Conf. Hon. 46.
- Noctem vincunt funalia flammis. Virg. 1. Æn. 731.
- Opinionem omnium vincere. Cic. 4. Acad. 1.
- Pectora dura vincuntur molli prece. Tibul. lib. 3. 4. 76.
- Se ipsum vincere. Cic. 12. Fam. 13. Quod maximus consularis maximum Consulem te ipsum vicisti, & lætamur, & mirari satis non possumus.
- Virum invictum dolor vicit. Ovid. 13. Met. 386.
- Cura vincendi. Ovid. 16. Epist. 79.
- VINCENS, entis. Partic. Hirt. Bell. Alex. cap. 40. Legio fortiter vincens impetum sustinuit. Adde Hor. 1. Serm. 1. 115.
- VINCENDUS, a, um. Partic. [vɪnɛndʊs], Gl. L. G.]
- VICTUS, a, um. Partic. [vɪktʊs] ut,
- Victi & subacti populi. Cic. pro Font. 26. Aut si non poterit, M. Fabium, subscriptorem ejus, rogabimus, ut Allobrogum animos mitiget, quoniam apud illos Fabiorum nomen amplissimum: ut velint isti aut quiescere, id quod victi ac subacti solent, &c.
- Galli victi filere solent; canere victores. Cic. 2. de Divin. 56.
- Hostis victus terra marique. Hor. Epod. 9. 27.
- Opes civitatis victæ. Cic. 7. Verr. 98. Hic primum opes ipsius civitatis victæ, comminutæ, depressæque sunt.
- Terga victa dare. Ovid. 7. Met. 73.
- Urbes victæ. Hor. 3. Carm. 15. 2.
- Bellis victi. Stat. 12. Theb. 507.
- Natura victus. Cic. 2. de Finib. 49. Itaque idem natura victus (cui obfisti non potest) dicit alio loco, &c.
- Prece victus. Hor. Epod. 17. 43.
- Somno victus. Liv. 9. 30.
- Viribus victa virgo, Expugnato pudore a fortiore. Ovid. 1. de Arte Am. 699.
- Voluptate victus. Cic. 1. de Finib. 48. Et qui suum iudicium retinet, ne voluptate victi faciant id, quod sentiunt non esse faciendum.
- Vulnere ingenti victus. Virg. 10. Æn. 842.
- Clementia illius victa est nostro vitio. Ovid. 2. de Pont. 2. 121.
- Corpora victa sopore. Ovid. 1. Fast. 420.
- Femina victa dolo divum duorum. Virg. 4. Æn. 95.
- Gemitus victus. Tacit. 4. Ann. 8. Effusum in lacrimas senatum, victo gemitu, &c. Victum gemitum dixit, quia is non sufficeret amplius exprimendo affectui, quo confundebantur.
- Ira victa per preces. Ovid. 1. de Pont. 7. 48.
- Patientia victa vitiis. Ovid. 3. Amor. 10. 1.
- Pietas victa furore. Hor. 3. Carm. 27. 35.
- Pudor victus amore. Ovid. 3. Amor. 10. 29.
- Reus victus. Cic. 3. Verr. 10. Ne actor quidem est is, cui reus tam nocens, tam perditus, tam victus, aut occulte furripi, aut impune eripi possit.
- Victus. Virg. 9. Ecl. 5.
- Nunc victi tristes, quoniam fors omnia versat, Hos illi (quod nec bene vertat) mittimus hædos. Ubi Servius; Victi, id est impotes voti. Nam quo modo victores dicimus Voti compotes, qui quod volunt faciunt: sic victos contrario Voti impotes, qui non possunt facere quod volunt.
- Victus, A proposito pristino recedens. Virg. 2. Æn. 699.
- Hic vero victus genitor se tollit ad auras. Servius.
- Victus & Vinculus confunduntur a librariis. V. Drakenb. ad Sil. 6. 348.
- VICTOR, òris. m. [vɪktɔr], Gl. L. G. & G. L.] Qui vicit. Cæf. 2. Bell. Gall. cap. 24. Qui ab decumana porta, ac summo jugo collis nostros victores flumen transire confexerant.
- Multi enim victori, eorum arbitrio, per quos vicit, etiam invito faciendi sunt. Cic. 4. Fam. 9.
- Belli victor. Stat. 9. Theb. 625.
- Gentium omnium victor. Cic. in Pison. 16. Neque enim me stante & manente in urbis vigilia, neque resistente Cn. Pompejo, omnium gentium victore, &c.
- Hostium victor. Hor. 1. Carm. 6. 2.
- Hostium ille externorumque bellorum victor. Cic. de Arusp. Resp. 49.
- Cruentus victor. Lucan. lib. 5. 758.
- Ferus victor. Hor. 1. Epist. 2. 156.
- Violens victor. Hor. 1. Epist. 10. 37.
- Currus victor, Triumphalis. Ovid. 4. Trist. 2. 47.
- Victor est etiam Propositi effector, ut interpretatur Servius ad Virg. 2. Æn. 329.
- victorque Sinon incendia miscet. V. Hor. 1. Epist. 13. 2. & Ovid. 1. Fast. 562.
- VICTRIX, icis. f. [vɪktrɪks] Quæ vicit. Cic. ad Brut. 10. Erat victrix Respub. cæsis Antonii copiis, ipso expulso.
- Victrix filia, non libidinis. Cic. pro Cluent. 14. Tum vero illa, egregia ac præclara mater, palam exultare lætitia, ac triumphare gaudio coepit, victrix filia, non libidinis.
- Victrix, Voti compos. Virg. 7. Æn. 544.
- Junonem victrix affatur voce superba.
- VICTRIX, icis. Adj. [vɪktrɪks] ut, Arma victricia, pro ipsis Victoriibus, & iis qui armis vicerunt. Virg. 3. Æn. 54.
- Res Agamemnonias, victriciaque arma secutus, Fas omne abruptum. Ubi Servius, Omnia nomina a verbo venientia, quum in ore exeunt, masculina sunt, ut Victor; quum in trix, feminina sunt, ut Victrix. Neutra vero non faciunt nisi tantum ex numero plurali: unde est Victricia. Sed vide infra in Solum victrix.
- Athenæ victrices. Cic. 1. Tusc. 116.
- Catervæ victrices. Hor. 4. Carm. 4. 63.
- Dextra victrix. Ovid. 1. Fast. 335.
- Lauri victrices, Quibus victores seu triumphantes coronabantur. Virg. 8. Ecl. 13.
- Libido victrix. Senec. Thyest. 1.
- Litteræ victrices, Victoriæ nuntiantes. Cic. 5. Fam. 21. Quo autem die Cassii litteræ victrices in Senatu recitatae sunt, id est Non. Octob. eodem meæ tumultum nuntiantes. V. Litteræ laureatæ f. l.
- Manus in cæde victrix. Cic. pro Sext. 79. Quum subito manus illa Clodiana, in cæde civium jam sæpe victrix, exclamat, incitatur.
- Palmæ victrices. Lucan. ad Pison. 31.
- Solum victrix. Claud. de 6. Conf. Honor. v. 24.
- & certius omnia surgunt
- Victrici concepta solo.
- VICTORIA, æ. f. [vɪktɔrɪa], Gl. L. G. & G. L.] Plaut. Truc. 2. 2. 20. Hic sunt, quas habet victorias. Cic. a Brut. 15. Facilius in timore benigni, quam in victoria grati reperiantur. Idem pro Lege Manil. 28. Cujus adolescentis ad scientiam rei militaris, non alienis præceptis, sed suis imperiis: non offensionibus belli, sed victoriis, non stipendiis, sed triumphis est traducta.
- Victoria & triumphus. Cic. pro Muren. 12. Finem stipendiorum patriæ victoriæ ac triumphum fuisse.
- Victoria natura insolens & superba. Cic. pro Marcell. 9.
- Compos victoriæ. Paterc. lib. 2. 96.
- Facies victoriæ. Tacit. in Vita Agric. 38.
- Clementissima victoria. Paterc. lib. 2. 86. pr. Victoria fuit clementissima, nec quisquam interemptus nisi paucissimi, & hi, qui deprecari quidem pro se non sustinerent.
- Cruenta victoria. V. CRUENTUS.
- Facilis victoria. Juven. 15. Sat. 48.
- Adde, quod & facilis victoria de madidis & Blæis, atque mero titubantibus.
- Immanis victoria, i. e. Valde magna. V. Facere emolumentum, in EMOLUMENTUM.
- Læta victoria. Hor. 1. Serm. 1. 8.
- Pulchra & spectabilis victoria. Tacit. in Vita Agric. 34.
- Adipisci cruentam victoriæ. Cæf. Bell. Afric. 32. Turpe sibi existimabat tot rebus gestis, tantisque exercitiis devictis, tam claris victoriis partis, a reliquis copiis adversariorum ex fuga collectis, se cruentam adeptum existimari victoriæ.
- Cedere victoriæ. Paterc. lib. 2. 85. At illi quum pro absente dimicassent duce, ægre, summissis armis, cessere victoriæ.
- Cessit illi victoria. V. CEDO.
- Cohonestare victoriæ. V. COHONESTO.
- Concedere victoriæ. Tacit. 5. Ann. 18.
- Concelebrare victoriæ. V. CONCELEBRO.
- Conclamare victoriæ. V. CONCLAMO.
- Consequi victoriæ. Cic. pro Cæl. 18. Qui cum & ex Reip. causa jam esset nichi quidem molestam, sibi tamen gloriosam victoriæ consecutus.
- Consistit victoria. V. CONSISTO.
- Constituere

Constituere victoriam. V. **CONSTITUO**.
 Constat victoria magno detrimento, &c. Cæf. 7. Bell. Gall. 19.
 Corrupta toties victoria. Tacit. 4. Hist. 35.
 Deferre victoriam. Liv. 5.
 Differre victoriam. Liv. 23. 18. Illa cunctatio distulisse modo victoriam videri potuit: hic error vires ademisse ad vincendum.
 Dare victoriam. Liv. 5.
 Edere victoriam. Tacit. in Vit. Agric. 34.
 Eripere partem victoriam ex manibus. Sallust. in Jugurth. cap. 82. extr.
 Excidit victoria e manibus. V. **EXCIDO**.
 Exercere victoriam crudeliter. Sallust. in Catil. cap. 38. extr. & Jug. 16.
 Extorquere victoriam. Liv.
 Facere victoriam. Liv. 1. 37.
 Habere victoriam. Liv. Quod primum esset, confessionem se hostium habere, nequaquam pares eos esse sibi, brevi & victoriam haud dubium habiturum, nec meliore eventu eos secum, quam spe pugnuros.
 Habere victoriam in manibus. Liv. 30. 30.
 Inquietare victoriam. Tacit. 3. Hist. 84. h. e. Inquietabant.
 Interpellare victoriam. Cæf. 3. Bell. Civil. 70.
 Morari victoriam. Liv.
 Nascitur victoria. Cæf. Bell. Alex. 76.
 Oritur victoria. Cæf. 3. Bell. Civil. 94.
 Parere victoriam. Cæf. Bell. Afric. 32.
 Patrare victoriam. Tacit. 13. Ann. 41.
 Portendere victoriam. Liv.
 Referre victoriam ex Volscis. Liv. 4. 10.
 Reportare victoriam. Cic. pro Lege Manil. 8. Etenim adhuc ita vestri cum illo rege contenderunt Imperatores, ut ab illo insignia victoriæ, non victoriam reportarent.
 Retinere victoriam. Sallust. in Jugurth.
 Spectare victoriam. Quintil. lib. 5. cap. 12.
 Stat victoria multorum sanguine, &c. hosti. Liv. 23. 30. Multorumque sanguine ac vulneribus ea Pœnis victoria stetit.
 Esse victoriam in manu. Sallust. in Catil. cap. 20. Victoria nobis in manu.
 Tradere victoriam. Quintil. lib. 7. cap. 2.
 Transferre victoriam. Cæf. Bell. Alex. 62.
 Tribuere victoriam. Cæf. Bell. Alex. 70.
 Victoria de re quacunque dicitur, quæ in certamen vel contentionem venit. Ut victoria in iudicio, &c. exempla in superioribus occurrunt.
 Victoriæ deam vetustas, pinnatam & aligeram pinxit, ut e cælo devolantem ad eos, quos suis ornare successibus vellet; hinc Aufon. Epigr. 1. v. 2. Tu quoque ab æthereo præpes Victoria lapsu. Et Prudent. in Symmach. 2. 28.
 Marmoreo in templo rutilas victoria pennas
 Explicet, & multis furgat famata talentis. Id eo scribit, quod aureæ & auratæ victoriæ plerumque ponerentur. Quas & quædam simulacra interdum suis manibus sustinebant. Cic. 3. de Nat. Deor. 84. Idem Victoriolas aureas, & pateras, coronasque, quæ simulacrorum porrectis manibus sustinebantur, sine dubitatione tollebat: eaque se accipere, non auferre dicebat. Puella autem formabatur, ut Prudentius ait, pennigera, pexo crine, nudo pede suspensa, strophio revincta, sinu vestis fluitante. Ex Turnebo. [Victoriæ imagines exhibet ex nummis Oisfel. Thefau. Tab. 68. 69.]
 Agilis Victoria. V. **AGILIS**.
 Velox Victoria. Hor. 1. Epist. 19. 64.
VICTORIOLA, æ. f. dimin. ut, Victoriolæ aureæ. Cic. 3. de Nat. Deor. 84. V. paulo supra de Victoria dea.
VICTORIALIS, e. Adj. ut, Dies victorialis. Treb. Poll. in Gallen. cap. 3. Triumphalivialis. Ammian. 22. 4.
VICTORIATUS, i. m. Genus nummi. Plin. lib. 33. cap. 3. Qui nunc victoriatum appellatur, lege Clodia percussus est. Antea enim hic nummus ex Illyrico advectus, mercis loco habebatur. Est autem signatus victoria, & inde nomen. Quintil. lib. 6. cap. 4. Dicente quodam victoriato se uno in Sicilia quinque pedes longam murenam emisse. Cic. pro Font. 9. Croduni Porcium, & Numium ternos victoriatos. Vulchalone Servæum binos h-s, & victoriatos mille.
VICTORIATUS, a, um. Partic. Victoria partus. Tertull. adv. Gnost. cap. 6. Plus victoriatum est, quam injuriatum.
VICTORIOSUS, a, um. Adj. [ἡνερῶς, Gl. G. L.] Qui varias five plures victorias reportavit, qua dictione usus Cato, teste Gell. lib. 4. cap. 9. Superl. Vet. Inscript. Grut. p. 179. n. 2. **IVLIANVS NOBILISSIMVS AC VICTORIOSISSIMVS CAES.**
VICTORIOSUS, a, um. Adj. ut, Crux victoria. Tertull. Apol. cap. 16. [Nisi per appositionem dictum.]
VINCIBILIS, e. Adj. [ἡνερῶς] Quod facile vincitur. Ter. Phorm. 1. 4. 48. Justam illam causam, facilem, vincibilem, optumam.
 Gravem terram, vix ulla cultura vincibilem. Columel. lib. 3. cap. 12.
VINDÉLICIA, æ. f. [Οὐνδελικία] Provinciæ Europæ, sicuti a Ptolemæo lib. 3. scribitur. Est autem inter Rætiam, quam habet ab Occasu & Noricum ab Oriente. Eam Lycius amnis determinat a Rætia, Enos fluvius dividit a Norico. A Septemtrione Danubio terminatur, a Meridie Alpibus supra Italiam extensis. Ejus civitas insignis fuit Augusta Vindelicia.
VINDÉLICI, òrum. m. [Οὐνδελικγοί] Populi, de quibus diximus in dictione **VANDALI**. Hor. 4. Carm. 4. 7.
VINDÉLICUS, a, um. Adj. [Οὐνδελικγοί] ut, Spolia Vindelica. Claud. de Bell. Get. 415.
 Saltus Vindelici. Claud. de Bell. Get. 365.
VINDÉMIA, **VINDÉMIALIS**, **VINDEMIATOR**, **VINDEMIATORIVS**, **VINDEMIO**, **VINDEMIOLA**, **VINDEMITOR**, V. in VINUM.
VINDEX, ïcis. c. [ἐνδικῶς, Gl. L. G. καρπύης, G. L.] Ultor vel ultrix injuriæ. Cic. pro Flacc. 57. Quum speculatur, atque obsidet Rostra, vindex temeritatis, & moderatrix officii Curia. Et ad Brut. 17. Quid hoc mihi prodest, &c. si vindex illius mali, auctor existit alterius, fundamentum & radices habituri altiores, si patiamur?
 Oppressor & vindex dominationis. Cic. ad Brut. 16. Petitur ut vindices atque oppressores dominationis salvi sint?
 Ultor & vindex. Columel. lib. 7. cap. 12. de cane.
 Facinorum & sceleris speculator & vindex. Cic. 3. de Nat. Deor. 46.
 Furæ, deæ sunt speculatrices, credo, & vindices & facinorum & sceleris.
 VOL. IV.

Fraudis avaræ vindex. Hor. 4. Carm. 9. 37.
 Linguae magnæ vindex, Vindex superbiæ. Hor. 4. Carm. 6. 2.
 Nefariorum carcer vindex. Cic. 2. in Catil. 27.
 Scelerum vindex. Lucan. lib. 9. 17.
 Justissimus vindex. Ovid. 3. de Arte Am. 323.
 Vindex æris alieni, Defensor, & assertor pecuniæ creditæ. Cic. 2. Att. 16. Tusculanum & Pompejanum valde me delectant, nisi quod me illum ipsum vindicem æris alieni, ære, non Corinthio, sed hoc circumforaneo obtruerunt. Conjuratio Catilinæ propter æs alienum facta est, odio maxime creditorum; recte igitur vindex, & servator creditorum Cicero, quia conjuratos occiderat.
 Vindex honori alicujus. Plaut. Trin. 3. 2. 18.
 Atque honori posterorum tuorum ut vindex fieres. Quod est, Eorum honorem contaminare & violare, & tollere. Quod sumptum ab his, qui quid vindicant suumque asserunt, & manum injiciunt, proindeque alteri auferunt: nisi quis Honori vindex fieres, exponat honorem manumittere & liberare, ne tuis, tanquam addictus, serviret, & in familia esset: qui sensus in Plauto nec infusus est, nec a significatione alienus. Turnebus. Al. Vibex. V. Gronov. not.
 Libertatis nostræ exististi tu vindex. Cic. ad Octav.
 Vindex & Judex sæpe confunduntur. V. Drakenb. ad Sil. 2. 456.
VINDEX, ïcis. Adj. ut, Pœna vindex. Catul. Argon. 59. 191.
 Vires vindices. Ovid. 9. Epist. 13.
VINDICIÆ, ñrum. f. [ἐνδικίαι, καρπύης, ἡλευθερίας ἐνδικίαι, Gl. L. G.] Festus, Vindiciæ appellantur res eæ, de quibus controversia est: de quibus Cincius sic ait, Vindiciæ olim dicebantur quæ ex fundo sumptæ, in jus allatæ erant. Servius Sulpicius vindiciam esse ait, ab eo quod vindicantur res ex controversia. Hactenus Festus. Vindiciæ, id est sententiæ, ut dicunt aliqui, aut verius assertiones rei & adjudicationes, ut loquuntur: ubi nescit judex si duo sint, utrius sit: vel, si sint plures, cujus. Nihil namque aliud est vindicia, quam assertio: quæ si a servitute est in libertatem, dicitur Vindicia secundum libertatem: si vero a libertate in servitutem, dicitur Vindicia secundum servitutem pronuntiari. Unde Prætor dicitur decernere vindicias secundum libertatem, quando in libertatem asserit. Item dicitur dare vindicias secundum servitutem, quando pronuntiat assertionem ejusmodi. Hæc vero omnia latissime declarat Budæus, his verbis, Ut autem ad vindicias veniamus. Liv. 3. 44. de filia Virginii loquens, ita inquit, Hanc, virginem adultam, forma excellentem, Appius amore ardens, pretio ac spe pellicere adortus, postquam omnia pudore septa animadverterat, ad crudelem superbamque vim animum convertit; Marco Claudio clienti negotium dedit, ut virginem in servitutem assereret: neque cederet secundum libertatem postulantibus vindicias: quod pater puellæ abesset, locum injuriæ esse ratus. Item paulo post, Advocati puellæ, quum Virginium Reipub. causa dixissent abesse, biduo affuturum si nuntiatum ei sit, iniquum esse absentem de liberis dimicare; postulant ut rem integram in patris adventum differat, lege ab ipso lata vindicias det secundum libertatem. Vindicias secundum libertatem dare, & Livius & Pomponius intellexerunt decernere; ut interim, dum pater puellæ arcescit, dumque ipsa status sui quæstionem patitur, in possessione ipsa sui ac libertatis esset. Ut, vindicias postulare secundum libertatem pro eo quod est postulare ut interim libertate potiretur. Quod autem sequitur de Bruto, qui vindicias secundum libertatem dixisset in persona Vindicii Vitelliorum servi, Vindicii, non Vindici legendum est, ex eodem Liv. 2. 5. extr. Præmium, inquit, indici pecunia ex ærario, libertas & civitas data. Ille primum dicitur vindicta liberatus: quidam vindictæ quoque nomen ab illo tractum putant, Vindicio ipsi nomen fuisse. Post illum, servatum ut qui ita liberati essent, in civitatem accepti viderentur. Itidem Plutarchus in Publicola. Vindiciarum nomen, non a Vindicio, ut Accursius putavit, sed a vindicando tractum est: id quod ex Livio 3. 46. intelligi satis potest, Appius, inquit, quum virginem non defendi ab Icilio, sed inquietum hominem locum seditionis querere diceret, non præbiturum se illi eo die materiam, jus eo die se non dicturum, neque decretum interpositurum, a M. Claudio petiturum ut decederet jure suo, vindicarique puellam in posterum diem pateretur. Vindicari puellam Livius pro Vindicias puellæ secundum libertatem dari dixit, hoc est asseri interim in libertatem, & in possessione libertatis esse usque in posterum diem. Idem paulo post, Ita vindicatur Virginia spondentibus propinquis. Hactenus Budæus.
 Nunc subjiciam verba Afconii Pediani in 3. Verr. Ciceronis: Lis vindiciarum est, inquit, quum litigator de ea re apud Prætores, cujus incertum est, quis debeat esse possessor, & ideo qui eam tenet, satisfat pro præde litis vindiciarum adversario suo, quo illi satisfaciatur nihil se deterius in possessione facturum, de qua jurgium esset, rursus sponcione ipse provocatus ab adversario certæ pecuniæ aut æstimationis, quam amittat si sua sit hæreditas, de qua contendit. Cic. 3. Verr. 115. Si habuisset, inquit, iste edictum, quod ante istum & postea omnes habuerunt Prætores, possessio Minuciae genti esset data. Si quis testamento se hæredem esse arbitraretur quod tum non exstaret, lege ageret in hæreditatem: aut prædes litis vindiciarum, quom satis accepisset, sponcionem faceret: ita de hæreditate certaret. Hoc opinari jure & majores nostri & nos semper usi sumus. Quæ verba Pedianus exponens, ita inquit, Aut peteret ut possessor esset, aut acciperet ab adversario satis pro præde litis vindiciarum: & ipse sponcionem faceret, & ita de hæreditate certaret. Fortasse autem non prædes apud Ciceronem, sed præde legendum est. Ex supradictis satis, ut opinor, apparet vindiciarum litem eam esse qua controversæ rei possessionem fiduciarium petimus, interea dum lis de re ipsa, aut de possessione disceptatur. Hujusmodi enim possessio, quam Pedianus intelligi ex Cicerone voluit, non justa & absoluta est possessio, sed fiduciaria. & veluti depositaria, rationibus reddendis & fructibus obnoxia. Hæc Budæus. [Prædes quid sint ibidem exponit Afconius, ut dubium esse non possit de lectione.]
 Vindiciæ, inquit Festus appellantur res eæ de quibus controversia est: aut potius dicuntur vindiciæ inter eos, qui contendunt. Sic fere sensum in eo constituendum credit Turnebus, & sententiæ ejus exemplum Catonis convenit, quod ipse profert, Prætores secundum populum vindicias dicunt. Sed & vindiciæ dicebantur quæ ex agro afferebantur in jus vindicandi causa: etiam vindiciam in singulari dicebat rem Servius, de qua controversia erat ab eo quod vindicabatur.

Ferre vindiciam, est sententia decretoque obtinere rem. Dicebat enim vindicias iudex, ferebat vindicias, qui rem obtinebat: sed si vindiciam ille tulerat, qui non debuérat, tribus arbitris datis, duplione damnum luebat: lex enim erat, Si vindiciam falsam tulit, rei siue litis arbitros tres dato, eorum arbitrii fructus duplione damnum decido. Significant & Vindiciæ manus correptionem, *καρπιαί* a Clemente vocatur, a Charisio *καρπία*, quod manus brachiale caperetur, qui Carpus dicitur. Id & Gellius indicat scribens, Vindiciæ correptione manus in re atque loco præfenti apud Prætores fiebant. Sunt & Vindiciæ, Libertas, Charisio auctore, qui *ἐλευθερία* explicat. Ex Turnebo. [Gloss. Græcolat. *καρπιαί*, Liberalem, Liberale iudicium. *καρπιαί* *ἐπὶ ἐλευθερίας*, Adleror. *καρπιαί*, Vindicta, Adfertio. *καρπιαί*, Adfertor, Vindex. *καρπία*, Adfertio. *καρπιαί*, Vindicta, singulare non habet. Idem Gloss. *ἐλευθερία*, Libertas, Liberatio. *ἐλευθερία* *ἐπὶ ἀρχῆς* *δοθέντα*, Vindicta. *ἐλευθερίας* *ἐκδικίας*, Vindiciæ, singulare non habet. Cujus rei contrarium ex Festo supra, & ex ipso Glossario infra ostendimus. Sed de frequentiore vocis usu intelligendum videtur. Porro Gloss. Latinogræc. Vindex, *παις ἐμφιστάτης ἀρχαρχαίου*. Puto Vindiciæ scribendum.

Petere vindiciis ac sacramentis. Cic. pro Milon. 75. Eum denique, cui nulla lex erat, nullum Civile Jus, nulli possessionum termini: qui non calumniarum, non iniustis vindiciis ac sacramentis alienos fundos, sed castris, exercitu, signis inferendis, petebat. Clodius, inquit, non jam aliquo juris colore quæsito alienas invadebat possessiones, ut calumniatores & litigiosi solent, sed vi armata aperta, & tanquam hostili prælio. Ex quibus verbis apparet vindicias & sacramentum, & vindicationis formulam, qua in iure manu confertum vocabant, si miles quodammodo inter se ac cognatas actiones formulasque fuisset. Budæus. V. & CONSBRO.

Postulare vindicias secundum libertatem, vel Dare, V. supra in ipsa hujus vocis explicatione.

Vindiciæ, pars una juris, pro Jure ipso. Lucil. apud Festum, Nemo hic vindicias, neque sacra, aut numina retur. h. e. Nemo hic jus ullum esse putat, aut ulla sacra; aut numina. Turnebus.

VINDICIA, æ. f. & VINDICIUM, i. n. in Gloss. Græcolat. Idem. Prius aliquoties apud Fest. q. V. supra.

VINDICO, [*ἐκδικία*, Gl. G. L.] ære. Ulcisci, castigare, punire. Cic. 2. de Legib. 39. Graviter olim ista vindicabat vetus illa Græcia: longe providens, &c. Idem de Amicit. 43. Talis improborum consensio, non modo excusatione amicitiae tegenda non est, sed potius omni supplicio vindicanda est.

Dolus malus legibus erat vindicatus. Cic. 3. Off. 61.

Maleficia acerrime vindicare. Cic. pro Rosc. Amer. 12.

Mortem vindicare alicujus. Plin. lib. 10. cap. 43.

Necem alicujus vindicare. Ovid. 6. Fast. 467.

Offensas suas vindicare ense. Ovid. 3. Trist. 8. 40.

Peccata moribus & judiciis vindicare. Cic. 2. de Invent. 80. Tum leges quoque & judicia demonstranda sunt, per quæ potuerit id peccatum, quod sponte sua reus privatus sit, moribus & iudicio vindicari.

Peccatum in altero vindicare. Cic. 5. Verr. 4. Omnia postremo, quæ vindicaris in altero, tibi ipsi vehementer fugienda sunt.

Seditionem vindicare. Cic. 1. Fam. 9.

Scelera alterius in aliquem vindicare. Cic. 5. Verr. 178. Atque in eam fraudem videtur mihi divinitus incidisse, non solum ut eas pœnas, quas proxime meruisset, solveret: sed ut illa etiam scelera ejus in Carbonem & in Dolabellam vindicarentur.

Vindicare in aliquem. Gell. lib. 11. cap. 18. Is sua lege in fures duplici pœna vindicandum existimavit.

Vindicare se ab aliquo, pro Ulcisci. Senec. de Benef. lib. 6. cap. 5. Quum idem homo beneficium mihi dedit, & postea fecit injuriam: utrum & beneficium illi reddere debeam, & me ab illo nihilominus vindicare.

Vindicare se de aliquo. Cic. 3. Q. frat. 1. Præsertim quum is unus esset, qui posset de absente se vindicare?

Vindicare, Passive. Cic. pro Cæcin. 66. Fateor, hoc interdicto Prætoris vindicari, si voluntas & æquitas valeat. Vetus codex habet, Hoc interdictum Prætoris violavi.

In posterum diem vindicari. V. paulo ante in VINDICTÆ.

Vindicatum est, Impersonale, pro Animadversum est. Cic. 7. Verr. 132. Fateor non modo in socios, sed etiam in cives militesque nostros persæpe esse severe ac vehementer vindicatum. Budæus.

Vindicare, Liberare, asserere. Cic. 7. Att. 7. sub finem, Itaque usurpavi vetus illud Drusi, ut ferunt, Prætoris in eo, qui eadem liber non juraret: me istos liberos non addixisse, præsertim quum adestet nemo, a quo recte vindicarentur. Addixisse (inquit Paulus Manutius) iussisse, pronuntiasse. Vindicarentur: subaudi In libertatem. Quod præter ipsum alios quoque adeste oportet, qui vindicarent. Aderant enim coram Prætoris dominus, servus, vindex, testes, scriba: neque sine his iusta erat addictio liberorum in hoc genere manumissionis. Sensus est, Drusus Prætor, quum is, quem manumiserat, eadem liber non juraret, quæ servus iuraverat, negavit se manumisisse. Negabo ego quoque: quoniam istos, quos memores beneficii putavi futuros, improbos ingratosque exorior.

Vindicare & liberare. Cic. pro Rabir. 16. An vero servos nostros horum suppliciorum omnium metu, dominorum benignitas una vindicta liberavit: nos a verberibus, ab unco, a crucis denique terrore, neque res gestæ, neque acta ætas, neque nostri honores vindicabunt? Idem 3. Q. frat. 1. Teque item ab eo vindico & libero.

A dedecore. Curt. lib. 4. 14. 24. Vindicare ab ultimo dedecore nomen gentemque Perfarum.

Ab interitu vindicare. Plin. in Paneg.

A labore vindicare. Cic. pro Sull. 26. Sed neque honoris, neque ætatis excusatio vindicat a labore. i. e. Afferit, tuetur, immunit præstat.

A magnitudine doloris aliquem vindicare. Cic. 2. Tusc. 44.

A molestia vindicari: pro Liberari. Cic. 1. Q. frat. 4. Te satis innocentia tua & misericordia hominum vindicat hoc tempore a molestia. A supplicio. Liv. 1. 26.

Ab impetu libidinum. Cic. 1. de Finib. 46. Sapientiamque esse solam quæ nos a libidinum impetu & formidinum terrore vindicet.

Ab oblivione & silentio hominum vindicare. Cic. 2. de Orat. 1. Vel me

hercule etiam ut laudem eorum, jam prope senescentem, possem quantum, ego ab oblivione hominum atque a silentio vindicarem.

A solitudine senectutem vindicare juris Civilis scientia. Cic. 1. de Orat. 199.

A vitis omnibus aliquem vindicare. Cic. de Senect. 55. Et senectus est natura loquacior: ne ab omnibus eam vitis videar vindicare.

Fame & sine præpositione, apud Curt. lib. 9. 10. 18. Itaque fame duntaxat vindicatus exercitus, tandem in Gedrosiæ fines perducitur.

In libertatem vindicare, pro Asserere. Cic. 10. Fam. 31. Deinde qui & me, & Rempub. vindicare in libertatem paratus sim. Idem in Parad. 5. In libertatem vindicari vult?

In libertatem vindicari & solvi terroribus. Cic. 1. de Nat. Deor. 56. His terroribus ab Epicuro soluti & in libertatem vindicati.

Data vindicare, Compensare. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 13.

Libertatem vindicare, Defendere vel ulcisci. Cæf. 7. Bell. Gall. 76.

Se vindicare ad suos. Cic. pro Rabir. Post. 25. Hoc quidem semel suscepto atque contracto perpetienda illa fuerunt, ut se aliquando ad suos vindicaret.

Se vindicare existimationi hominum. Cic. 5. Verr. 132. Pro dii immortales, hoc aut innocens homo perpeti potuisset, aut quamvis nocens, qui modo iudicia Romæ fore putaret, non aliqua se simulatione existimationi hominum vindicasset? [Græv. Venditasset. An Existimatione? Vindicare, ubi pro Asserere ponitur, Ubi aliis placet Vindicare scribi. V. quæ in ea dictione supra notata sunt. Cic. 1. Off. 22. Non nobis solum nati sumus, ortusque nostri partem patria vindicat, partem amici.

Aliquid pro suo vindicare. Curt. lib. 10. 9. 19.

Sibi asserere & vindicare. Cic. 1. Off. 2. Quoniam in eo studio ætatem consumpli, si id mihi assumo, videor id meo jure quodammodo vindicare.

Dicere suum, vindicare suum, vel Confirmare suum esse: idem significat. Cic. pro Arch. 19. Homerum Colophonii civem esse dicunt suum, Chii suum vindicant, Salaminii repetunt, Smyrnæi vero suum esse confirmant.

Arva, quæ nemo vindicat, Possessore vacua. Ovid. 1. de Pont. 3. 56.

Cognomen sibi vindicare. Plin. lib. 13. cap. 19. Sed circa Carthaginem punicum malum cognomen sibi vindicat. Vetus exemplar habet Cognomine.

Curam. Plin. Epist. 47. Quam curam, etiam si non mandasses, vindicasse. i. e. Ultro suscepisse.

Laudem alicujus rei sibi vindicare. Ovid. 4. de Pont. 1. 33.

Nomen aliquid sibi vindicare. Quintil. in proem. lib. 1.

Partem ceterarum rerum aliquam sibi quisque vindicat. Cic. in Orat. 61.

VINDICANS, antis. Partic. Justin. 5. 3. 6. Tyrannidis sibi impotentiam vindicantes.

Diis perjuria & parricidia vindicantibus. Idem. 4. 3. 10.

VINDICATUS, a, um. Curt. 3. 12. 16. Jus magis a rege permissum, quam vindicatum ab Hephæstione.

Mare vindicatum. Vellej. 2. 73. 3.

Pars major victoriæ a se vindicata. Liv. 44.

VINDICATIO, ōnis. f. [*ἐκδικία*, Gl. L. G. *ἐκδικησις* G. L.] Ultio vindicta. Cic. 2. de Invent. 161. Vindicationem, per quam vim & contumeliam defendendo, aut ulciscendo, propellamus a nobis & a nostris, qui nobis esse feri debent, & per quam peccata punimus.

Vindicatio gregis. Ulp. in l. 3. D. de rei vindic. Marcellus lib. 4. digestorum scribit: Qui gregem habebat, &c. Et hæc utique gregis (inquit) vindicatione continebuntur.

VINDICTA, æ. f. [*τιμωρία*, Gl. L. G. *ἐκδικία*, G. L.] i. e. Animadversio pro delicto. Paulus in l. Quod Reipub. De injuriis. Quod Reipub. vindicandæ causa secundum bonos mores fit: etiam si ad contumeliam alicujus pertinet, quia tamen, non ea mente magistratus facit, ut injuriam faciat, sed ad vindictam majestatis publicæ respiciat, actione injuriarum non tenetur.

Vindicta, [*ἀποσπασμός*, Gl. L. G. *καρπιαί*, *ἐλευθερία* *ἐπὶ ἀρχῆς* *δοθέντα*, G. L.] idem quod Vindiciæ, assertio. ut, Suscipere vindictam legis. Ovid. 4. de Pont. 6. 33.

Libertatis vindicta. Vellej. 2. 64. 2.

Vindicta, Libertas, siue Virga qua servi libertate donabantur. Nam faciendi liberi tres partes sunt, Una, ut censu liber fiat, censebantur enim antiquitus soli cives Romani. Si quis consentiente vel jubente domino nomen detulisset in censum, civis Romanus fiebat, & servitutis vinculo solvebatur. Altera pars adipiscendæ libertatis, quæ vindicta vocabatur, scilicet virgula, quam Prætor manumittendi servi capiti imponens, eundem servum in libertatem vindicabat, dicens quædam verba solennia. atque ideo illa virgula vindicta vocabatur. Plin. 7. Epist. 16. Spero, immo confido, facile me impetraturum, ut ex itinere deflectat ad te, si voles vindicta liberare, quos proxime inter amicos manumisisti.

Tertia pars faciendi liberi est, si quis suprema voluntate, in testamenti serie servum liberum scripserit. Cic. in Topic. 10. Si neque censu, neque vindicta, nec testamento liber factus est, non est liber: neque est ulla earum rerum, non est igitur liber. Hor. 2. Serm. 6. 76.

—quem, ter vindicta, quaterque

Imposita haud unquam misera formidine privet. Ubi Acron;

Vindicta, i. e. Virga qua percutiebantur servi dum liberi fiebant.

Liberare vindicta. Tacit. lib. 13. Ann. 27. Cic. pro Rabir. perd. reo. 16.

VINDICTOR, ōris. m. Gloss. Gr. Lat. *ἐκδικητής*, Defensor, Vindictor.

VINDIGESTÆ, V. VINDICIÆ.

VINDIUS, i. m. [*ὀίνδιος*] Edulius, Egubeda, Ortospeda; Hispaniæ Tarraconensis inignes montes sunt apud Ptolemæum lib. 2. cap. 6. vulgo Montes de Oca y de Asturias.

VINDICOLA, æ. c. ut, Naiades vindicolæ. Varro apud Non. 4. 50.

VINEA, VINEALIS, VINRARIUS, VINRATICUS, VINEOLA, VINETUM, VINITOR, VINOSUS, VINNICUS, VINNULUS, V. VINUM.

VINTIUM, i. n. [*ὀίνδιος*] Nerusiorum in Alpibus litoreis urbs, Ptolemæo lib. 3. cap. 1. vulgo Mont Visoi, Vesulo monte.

VINUM, i. n. [*οἶνος*, Gl. L. G. & G. L.] Ovid. 1. de Art. Am. 244. Et Venus in vinis, ignis in igne fuit. A vi deducitur, ut nonnulli volunt, quod vim inferat menti.

Immo ab *οἶνος*. H. St.

Vinum nullarum virium, & ingentium virium, contraria. Celf. lib. 3. c. 19.

Vinum cui nihil ætatis accessit. Celf. lib. 2. cap. 26.

Vinum in dolio placens. Senec. ad Lucilium epist. 36. Ariston aiebat, malle se adolescentem tristem, quam hilarem & amabilem turbare. Vinum enim bonum fieri, quod recens durum & asperum visum est: non patitur ætatem, quod in dolio placuit. Id est (ait Budæus) quod musteum adhuc, & a lacu recens, maturum jam potui visum est. Vina quippe in doliis inveterascere non sinebant antiqui, sed in amphoras & cados diffundebant. Inde illud Juven. 5. Sat. 30.

Ipse capillato diffusum Consule potat. & Hor. 1. Epist. 5. 4.

Vina bibes iterum Tauro diffusa. i. e. Tauro Consule inveterari coepta. V. Vinum diffundere, in DIFFUNDO.
Vide Doliare vinum infra. H. St. conf. Vinum de dolio ad fin. Puto autem apud Hor. 7. Iterum, non cum verbo jungendum, sed Tauro iterum, subaudi Consule.

Vina pluraliter. Cic. 3. Verr. 91. Vina ceteraque quæ in Asia facile comparantur. Alibi sæpe. Sic & Horat. paulo ante. V. OLEUM.

Languidus vino. V. LANGUOR.

Plenus vini, Ebriofus. Cic. Post. red. in Senat. 12. Vini, somni, stupri plenus, madenti coma.

Ætas media vini. V. ÆTAS.

Certamen mite vini. Tibul. lib. 3. 6. 11.

Pernicies vini, lymphæ. Catull. ad puerum, 25. 6.

Saporis infirmi vinum. V. INFIRMUS.

Sapores vini quatuor, Dulce, acutum, lene & austerum.

Violentia vehemens vini. Lucret. lib. 3. 481.

Achaicum vinum, quod a Phliunte oppido Achaïæ, & Phliasium, ab Antiphane prædicatum est. Hermol. Barbar.

Albanum vinum. V. ALBANIA.

Allobrogicum vinum. V. ALLOBROGES.

Anicianum vinum, ab Anicio. Cic. de Clar. Orat. 288.

Cæcubum vinum. V. CÆCUBUM.

Calenum. V. CALENUM.

Collina vina. V. COLLIS.

Falernum vinum. V. FALERNUS.

Gaurana vina. V. GAURUS.

Indigena. V. INDIGENA.

Opianicum, ab Opio, qui primum vineas bene colere docuit. Cic. pro Cluent. [Nugæ. Alius ibi Oppianicus.

Opimianum, ab Opimio Cos. sub quo primum vinum diffundi coepit, ut servaretur diutius. V. Plin. 14. 14. Cic. de Clar. Or. 287.

Signinum vinum. V. SIGNINUS.

Surrentinum. V. SURRENTUM.

Album vinum. V. ALBUS.

Asperum. V. ASPER.

Atrum. V. ATER.

Austum. V. AUSTERUS.

Bellissimum vinum. Columel. lib. 12. cap. 19.

Calidum. Ovid. 15. Met. 324.

Dilutum vinum. Martial. 1. 107.

—raram

Diluti bibis unciam Falerni.

Edentulum vetustate vinum. Plaut. Pœn. 3. 3. 87. h. e. Quod vim suam amisit. Jocus est comicus.

Factum vinum. Columel.

Firmissimum. Virg. 2. Georg. 97.

Forte. Columel.

Fuscum. Martial. lib. 2. 40.

Condantur parvo fusca Falerna vitro.

Hornum. V. HORNUS.

Ignitius. V. IGNIS.

Inveteratum. Plin. lib. 14. cap. 2.

Larga aut Libera vina. Hor. 3. Carm. 18. 6. & de Arte Poet. 85.

Lene vinum. Cic. 5. Tusc. 13. Tanquam lenia quædam vina, nihil valent in aqua, sic Stoicorum ista magis gustata, quam potata delectant. Al. Levia.

Marcida. Stat. 1. Silv. 6. 33.

Merum. V. MERUS.

Molle vinum, Quod caret asperitate & defæcatum est. Virg. 1. Georg. 341.

Mucidum. V. MUCOR.

Nectareum. Martial. 13. 108.

Attica nectareum turbatis, mella, Falernum.

Novitium vinum. V. NOVUM.

Novum & Vetus vinum, contraria. Cic. de Clar. Orat. 287. Ut si quis Falerno vino delectetur, sed eo nec ita novo, ut proximis Consulibus natum velit: nec rursus ita vetere, ut Opimium, aut Anicium Consulem quærat.

Operarium vinum. V. LORA.

Peculiare. V. PECULIUM.

Præfaminum vinum, quod præfationibus expiatur. Cato R. R. cap. 141.

Purum. Ovid. 7. Met. 594.

Quietum vinum est, Quod extra ebullitionem positum quietem nactum est. Ex Dolet.

Rubens. Ovid. 5. Fast. 511.

Spurcum. V. SPURCUS.

Tenue. V. TENUIS.

Torvum. V. TORVUS.

Turbulentum, i. e. Cui fæx permixta est. Doletus.

Vapidum. V. VAPIDUS.

Vehemens, i. e. Generosum. Celsus.

Vetulum. V. VETUS.

Vini varia genera memorantur, a varia parandi, vel condiendi ratione, ut Acratophorum vinum, i. e. Purum. Varro.

Aigleuces vinum. V. in AIGLEUCES.

Autoceras vinum, dicitur quod est exile ita ut dilui non debeat.

Cibarium. V. CIBUS.

Circumcisitium vinum. V. CIRCUMCISITIUS, in CIRCUMCIDO.

Defrutum vinum. V. DEFUTUM.

Doliare vinum. Ulpianus l. 1. §. ult. D. De periculo & commodo rei venditæ, Si doliare vinum emeris, nec de trahendo eo quicquam convenerit, id videtur actum, ut ante evacuarentur, quam ad vindemiam opera eorum futura sit necessaria. Doliare vinum dicitur ad differentiam Vini pendentis. V. Catonem R. R. cap. 148. quæ sit lex vino in doliis, & oleæ pendenti. [Quin & ad differentiam Vini diffusi, seu Veteris.

V. supra, Vinum in dolio. conf. Cic. de Clar. Orat. 288. V. DOLIUM.

Hippocraticum vinum, Latine Aromatites. V. Aromatites, in AROMATA.

Marathrites vinum. V. MARATHREUM.

Mellitites. Plin. lib. 14. cap. 9. & 36. cap. 89.

Myrtites. V. MYRTUS.

Oenanthinum vinum. V. OENANTHER.

Omphacium vinum. V. OMPHACIUM.

Passum vinum. V. PASSUM.

Pramnon vium. V. PRAMNIUM.

Proticum vinum, Quod primum in lacum ex torculario defluit. Columel.

Protropum vinum. V. PROTROPUM.

Refinatum. Martial. lib. 3. 15.

Refinata bibis vina, Falerna fugis. V. Refinatus, in REFINA.

Sireum vinum, quod Latini Sapam appellant. V. SAPA.

Abstinere vino. V. ABSTINEO.

Absumere vinum. V. ABSUMO.

Acere, vel Acefcere vinum dicitur. V. ACIDUS.

Adhibere vinum ægrotis. V. ADHIBEO.

Carere vino. V. CAREO.

Circumcidere vinum. V. CIRCUMCIDO.

Coacefcit vetustate vinum. Cic. de Senect. 65.

Collectum vinum. Plin. 14. 21. Et collecto jam vino differentia in cella.

Concinnare vinum. V. CONCINNUS.

Corrigere vina. V. CORRIGO.

Defæcatum vinum. V. DEFÆCO.

Diffusum vinum ex œnophoro. Cic. 2. de Finib. 23. Quibus vinum diffusum e pleno sit œnophoro, ut ait Lucilius. Vetus exemplar pro OEnophoro legit Hirsiphon. V. in utraque dictione.

Dant animos vina. Ovid. 12. Met. 242.

Eliquatam vinum a facibus. Columel. lib. 12. 27.

Evanescunt vetustate vina. Cic. 2. de Divin. 117. De vino aut falsamento putes loqui, quæ evanescunt vetustate.

Exsurdant fervida vina subtile palatum. Hor. 2. Serm. 8. 38. V. EXSURDO.

Ferre vetustatem dicuntur vina. V. FERRO. Cic. de Amicit. 69. Veterima quæque, ut ea vina, quæ vetustatem ferunt, esse debent suavissima.

Fugiens vinum. Cic. 3. Off. 19. V. FUGIO.

Fundere vina pateris. Virg. 5. Æn. 98.

Fundere liquentia vina. Virg. 5. Æn. 238.

Infuscare vinum. V. INFUSCO.

Invergere vina. V. INVERGO.

Liquare ex vino medicamentum. Cels. lib. 5. cap. 28. §. 12. de Fistulis.

Medicata suffitione vina. V. MEDICO.

Miscere vinum aqua. V. MISCEO.

Nutrire vinum. V. NUTRIO.

Olere vina. Hor. 1. Epist. 19. 5.

Parant vina animos. Ovid. 1. de Arte Am. 237.

Pressa vina. Hor. Epod. 13. 8.

Promere languidiora vina. Hor. 3. Carm. 21. 8.

Promens horna dulci vina dolio. Hor. Epod. 2. 47.

Reponere vina mentis. Virg. 7. Æn. 134.

Subtrahere vinum, Usus vini. Cels. lib. 3. cap. 2.

Sumere vinum meracius. Cic. 3. de Nat. Deor. 78. Ut si medicus sciat eum ægrotum, qui jussus sit vinum sumere, meracius sumpturum, statimque periturum, magna sit in culpa.

Ventilare vinum. V. VENTILO.

Uti largiore vino. V. LARGIOR, largiris.

Vinum de cupa. Cic. in Pison. 67. Panis & vinum a propola & de cupa. V. CUPA.

Vinum de dolio. Cic. in Brut. 287. Si is potare velit, de dolio sibi hauriendum putet?

Vinum sæpe pro ipsa Computatione ponitur, seu Perpotatione, & ex ea proficiscente vinolentia & ebrietate, ut

Ad vinum, Inter convivium & symplosia. V. AD præpositionem.

Ad vinum disertus. V. ibidem.

Vina quies sequitur. Ovid. 2. Fast. 305.

Regna vini sortiri talis. V. Talus pro ludo, in TALUS.

Expletus dapibus vinoque sepultus. Virg. 3. Æn. 630.

Facit ingenium vinum. Ovid. 7. Met. 433.

Facit somnum vinum. Ovid. 1. Fast. 421.

Jacebant graves vino somnoque. Ovid. 14. Epist. 33.

Impulsus vino. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Incalescere vino. V. INCALESCE.

Lavere dulci mala vino, Diluere & abstergere curas anxias dulci vino. Hor. 3. Carm. 12. 2.

Levare vino curasque sitimque. Ovid. 12. Met. 156.

Madent membra vino. V. MADEO.

Marcescere nimio vino. Ovid. 1. de Pont. 5. 45.

Merfus vino & madens. i. e. Ebrius. Sen. Epist. 84.

Pellere curas vino. Hor. 1. Carm. 7. 31.

Sepulti vino conticuere, Sopiti & obruti bibendo. Virg. 9. Æn. 236.

Sepulta urbs somno vinoque. Virg. 2. Æn. 265.

Soluti somno vinoque procubare. Virg. 9. Æn. 189.

Transire ad vinum, Ad usum vini. V. AD præpositionem.

Vinum, Liber appellatur per translationem, a Libero patre. Cic. 2. de Nat. Deor. 60. Quum fruges Cererem appellamus, vinum autem Liberum. [Non est Translatio, sed Metonymia causæ pro effectu, Inventor pro Invento.

Vinum & Bacchus interdum pro eodem. Unde apud Plin. 24. extr. Dionysionymphas, ex hoc nomen adepta, quod mire vino conveniat. Steph. in Διονυσίου, 249. πρὸς τοὺς οὐνοὺς καὶ Περσεφόνει τὰ αὐτῶν φρούτα, & ἡ Ἀφροδίτη καὶ Διονύσιος. H. St.

Vina, pro Poculis. Virg. 1. Æn. 728.

Crateras magnos statuunt, & vina coronant. h. e. Implent pocula usque ad marginem. Hunc versum legimus etiam lib. 7. 147. Idem lib. 9. 318.

Inter lora, rotasque viros, simul arma jacere,

Vina simul.

Vinum vocantur ipsæ etiam Uvæ. Unde Vinum pendens, vide Pendens in PENDEO. Hinc Vindemia, quasi Vinidemia. H. St. conf. Doliare vinum supra.

VILLUM, i. n. [οἰνέλαιον] dimin. sicut ab Unus, Ullus. Ter. Adelph. 5. 2. 11. — interea in angulum

Aliquo abeam, atque edormiscam hoc villi: sic agam.

VINOSUS, a, um. Adj. [οἰνώδης] Cupidus vini dicitur, ut ait Valla. lib. 1. Plinius ait idcirco vinofos dici homines, quod foli animalium non sitientes bibunt. Sic legit Calpurnius: ubi nunc sic legimus lib. 27. cap. 1. VINO debemus homines, quod, &c. Ovid. 3. Fast. 760. — vinosior ætas. Hæc erat, & gravidæ munera vitis amans.

Senex vinofus. Ovid. 3. de Arte Am. 330.

Vinofus, Ebrius. Plaut. Curc. 1. 1. 79. Quid opus est verbis? vinofissima est.

Convivia vinofa. Ovid. 3. Amor. 1. 17.

Fructus vinofus, Vini sapore præditus. Columel. lib. 5. cap. 10.

Mordacitas vinofa ad linguam, h. e. Quæ haud secus ac vinum linguam ferit. Plin. lib. 21. cap. 18.

Sapor vinofus. Plin. lib. 12. cap. 13.

Succus vinofus (ut auctor est Plin. lib. 15. cap. 28.) proprie est moro, piro, myrto. Idem lib. 13. cap. 19. & lib. 23. cap. 6. inter mali punici genera, vinofa quædam appellat, quæ alvum fistunt & stomachum.

VINOSITAS, ætis. f. Tertull. de Jeuniis cap. 1. Arguunt nos, quod xerophagias observemus siccantes cibum ab omni carne & omni jurulentia & vividioribus quibusque pomis, ne quid vinositatis vel edamus vel potemus.

VINACEA, vel per 1, VINACIA, ðrum. n. [τέμφυλα, Gl. L. G.] significat Grana uvæ jam pressæ, & etiam nondum pressæ. Significat etiam interdum Lignofa illa femina, quæ sunt in acinis, id est uvæ granis. Columel. lib. 21. cap. 2. Naturalis autem maturitas est, si quum expresseris vinacea, quæ acinis celantur, jam infuscata, & nonnulla propemodum nigra fuerint. Idem lib. 6. cap. 3. Licet etiam si sit leguminum inopia, & eluta & siccata, vinacia, quæ de lora eximuntur, cum paleis miscere. Cato R. R. cap. 7. Hæc in ollis, ollæ in vinaceis conduntur.

Vinacium, [τέμφυλον] recto sing. in Gloss. Græcolat. ubi & Brisa synonymon additum.

VINACEUS, i. m. pro eodem. [τέμφυλος] Cato R. R. cap. 25. Vinaceos quotidie recentes succernito. Columel. lib. 3. cap. 1. Humido loco sciet non recte mandari fructus teneri & amplioris acini, sed callosi & angusti, frequentisque vinacei.

Illuti vinacei Catoni de R. R. 147. dicuntur, E quibus non est facta lora. Lora enim fit vinaceis aqua perfusis, id est lotis. Turnebus.

VINACEA, vel potius VINACIA, æ. f. Idem. [μάστιον] Columel. lib. de Arbor. cap. 4. Vitem quam ponis, fac ut ad Orientem spectet adminiculo religata. In imo scrobe lapides circa pondum quinque ita ponito ne vitem premant, sed tamen juxta radices sint. Præterea post hæc vinearum heminam uvæ albæ in nigra, uvæ nigræ in alba ponito, atque ita scrobem vel sulcum cum stercoreata terra ad medium completo. Plin. lib. 17. cap. 22. Circum capita addito sterco, paleas, vinaceas, aut aliquid horumce.

VINACEUS, a, um. Adj. [τεμφυλῆς, Gl. G. L.] ut, Acinus vinaceus. Cic. de Senect. 52. Omitto enim vim ipsam omnium, quæ generantur a terra, quæ ex fici tantulo grano, aut ex acino vinaceo, aut ex ceterarum frugum, aut stirpium, minutissimis feminibus, tantos truncos racemosque procreat. Sed Jobus Ludolfus legit Ex acini vinaceo.

VINACIOLA, æ. f. Certa aliqua vitis, quam foli novere Sabini & Laurentini. Plin. lib. 14. cap. 3.

VINALIS, e. Adj. Ad vinum pertinens. Macrob. 7. Saturn. cap. 7. Si qua vinalis fortitudo in hominem refedit, hanc diluit & exstinguit.

VINALIA, ium. n. [πρωμία] Feriæ 1x Cal. Maji degustandis vinis institutæ, ut ait Plin. lib. 18. cap. 29. Sunt & altera Vinalia, quæ aguntur ad XIII Cal. Septembris, ut ipse paulo post dicit. Festa Vinalia, quæ x Calend. Maji fiebant, ab Ænea instituta fuisse docet Ovid. 4. Fast. 861.

Vinalia rustica, V. Rusticus, in RUS.

VINARIUS, a, um. Adj. [οἰνῆος] Quod ad vinum pertinet: ut, Taberna vinaria.

Cella vinaria. [οἰνῶν, Gl. G. L.] Plin. lib. 14. cap. 13. In quibus erant claves vinariæ cellæ.

Crimen vinarium, Quod ob portorium vini exportandi gratia solvendum, a Fonte constitutum in Gallia, accusator ejus movebat. Cic. pro Font. 9. Cognoscite nunc de crimine vinario, quod illi invidiosissimum & maximum esse voluerunt.

Lacus vinarii. Columel. lib. 12. cap. 18.

Saccus vinarius. Plin. lib. 24. cap. 1. Qua de causa & in faccos vinarios additur polenta. V. SACCUS.

Vas vinarium. Cic. 6. Verr. 62. Erat etiam vas vinarium ex una gemma pergrandi, &c.

VINARIUS, i. m. [οἰνοπώλης, Gl. G. L.] Vini venditor. Unde Lamprius scribit Alexandrum Romanum Imperatorem constituisse corpora vinariorum, & caligariorum, & omnino omnium artium. In vit. cap. 33. Plaut. Aul. 2. 4. 30.

Sed vina, quæ heri vendidi vinario Exærambo, &c. Idem Pœn. 4. 2. 16.

Vinarius, [οἰνοπότης, Gl. G. L.] pro Vinoso & ebrioso, Ulpianus in l. Ob quæ. D. De Edilicio edicto, Item aleatores & vinarios non contineri edicto quosdam respondisse Pomponius ait: quemadmodum nec gulosos, nec impositores, aut mendaces, aut litigiosos. Ibidem, in l. Ediles. Utpote si imitatione conservorum apud emptorem talis factus est, aleator forte, vel vinarius, vel erroneus sit. Budæus. [Dicitur eadem forma, ac Ancillarius, Carnarius, &c.]

VINARIA, æ. f. [οἰνῶν, τὸ πᾶν] Gloss. Græcolat.

VINARIUM, i. n. [οἰνοφρεῖον, Gl. G. L.] Cadus. Hor. 2. Serm. 8. 39. — invertebant Aliphanis vinaria tota. [Nisi de loco exponendum, & in Gloss. quoque pr. loco neut. pl. est.]

VINEUS, a, um. Adj. ut, Vineus latex. Solin. cap. 5.

VINOLENTUS, vel VINULENTUS, a, um. Adj. [οἰνοπαρής, οἰνωμένη, Gl. G. L.] Ebrius, qui vino se ingurgitavit. Plaut. Aul. 4. 7. 6. Te eam compressisse vinolentum virginem. Cic. 4. Acad. 87.

Dormientium & vinolentorum & furiosorum visa imbecilliora esse dicebas, quam vigilantium, fliccorum, sanorum.

Somnia vinolentorum. Cic. 1. de Lege Agrar. 1. Hæc, per deos immortales, utrum esse vobis consilia fliccorum, an vinolentorum somnia, &c. videntur?

Furor vinolentus. Cic. 12. Fam. 25. Sic sum in Antonium investus, ut ille non ferret, omnemque suum vinolentum furorem in me unum effunderet.

Bacchatur vinolentus. Cic. in Orat. 99. Furere apud sanos, & quasi inter sobrios bacchari vinolentus videtur.

Incidere sobrium in vinolentiam vinolentorum. Cic. 5. Tusc. 118. Al. Violentiam.

Medicamina vinolenta, Ex vino parata. Cic. in Pison. 13.

VINOLENTIA, æ. f. [οἰνοφροζία] Ebrietas. Cic. in Topic. 75. Cujus etiam generis illa sunt, ex quibus verum nonnunquam invenitur pueritia, somnus, imprudentia, vinolentia, infania.

Amor, iracundia, ægrotudo, vinolentia. Cic. 2. de Invent. 17.

Vinolentia subjecta est ægrotationi. Cic. 4. Tusc. 26. Ægrotationi autem talia quædam subjecta sunt, avaritia, ambitio, mulierositas, pervicacia, liguitio, vinolentia, cupedia, & si qua similia.

Furiola vinolentia. Cic. 2. Philipp. 101. Quid furiosam vinolentiam tuam proferam?

VINEA, æ. f. [ἀμπέλῳ, Gl. L. G.] Locus vitibus confitus: vel ipsa Vitis. Cic. 2. de Lege Agrar. 86. Jugera ccc. ubi institui vineæ possunt. Columel. lib. 3. cap. 2. Ideo non est vineis apta, vix etiam arbusculo.

Brachiata. V. BRACHIUM.

Calvata. V. CALVA.

Capitata. V. CAPUT.

Compluviata. V. COMPLUVIUM.

Campestris. Columel. lib. 12. cap. 21.

Collina. V. COLLIS.

Palustres vineæ. Columel. lib. 12. cap. 21.

Culta. Tibul. lib. 1. 10. 37.

Imputata. Hor. Epod. 16. 44.

Macerrimæ vineæ. Columel. lib. 8. cap. 1.

Floret vinea. Ovid. 5. Fast. 264.

Induunt se uvis vineæ. V. INDUO.

Pubescit vinea. Virg. 2. Georg. 390.

Verberatæ grandine vineæ. Hor. 3. Carm. 1. 29.

Constituere vineas. Columel. lib. 3.

Decussare vineas. Columel. lib. 12. cap. 53.

Fodere vineam. Columel. & Varr. R. R. lib. 1. cap. 31.

Frequentare vineam. Columel. 4. 15. pr.

Jugare vineas. V. JUGUM.

Limitare vineas. Plin. lib. 17. cap. 22.

Occare vineas. Columel. lib. 11. cap. 2.

Ordinare vineam paribus intervallis. V. Ordino, in ORDO.

Palare vineas. Columel. lib. 11. cap. 12. in PALUS, i.

Pampinare vineas. V. PAMPINO.

Ponere vineas. Columel. Et nos, Publi Silvine, magno animo vineas ponamus, &c.

Purgare vineam. Catull. Argon. 62. 39.

Sternere vineam. Columel. Factis fulcis optime sternitur.

Vinea, Instrumentum bellicum lignis compactum, inquit Livius, latum pedibus octo, altum septem, longum sexdecim, tectum duplici ligno, cratibusque contextitur, latera quoque vimine sæpiuntur, ne saxorum ac telorum impetu perfringantur: extrinsecus, ne crementur, crudis ac recentibus coriis integuntur. Quum plures fuerint, junguntur ordine, sub quibus oppugnantes tutius ad muros subruendos pugnant. Plaut. Mil. 2. 2. 111.

Si invenio qui vidit, ad eum vineas, pluteosque agam. Cic. 15.

Fam. 4. Aggere, vineis, turribus oppugnavi, usufque multis tormentis. Idem 8. Philip. 17. Conductæ vineæ sunt, pugnatur acerrime.

Viniæ quidam scripserunt per i. Cornutus apud Cassiodorum 15. sed reprehendit hanc differentiam. H. St. En verba cap. 1. de Orthogr. Vineas per e quidam scribendum tradiderunt, si significarent quas in agris viderimus: ac contra per i Viniæ illas, sub quibus latere miles solet. Quod discrimen ineptissimum est: nam neque aliunde vineæ castrenses dictæ sunt, quam quod Vineis illis agrestibus similes sunt.

VINEOLA, æ. f. dimin. Vet. Inscript. apud Fabrett. p. 223. HVIC. MONUMENTO. CEDIT. CVM. VINEOLA. SOLA. SVO. FINE. VINEAE.

VINEALIS, e. Adj. [ἀμπελῆος] Quod est aptum ad vineam. Columel. lib. 3. cap. 12. Sed ne nunc per infinitas terreni species evagemur, non in tempeste commemorabimus Julii Græcini conscriptam velut formulam ad quam posita est limitatio terræ vinealis.

VINEARIUS, a, um. Adj. [ἀμπελῆος] Quod est vineæ, vel quod ad vineam pertinet: ut, Collis vinearius. Columel. lib. 5. cap. 6.

VINEATICUS, a, um. Adj. [ἀμπελῆος] Idem. ut, Falces vineaticæ. Varro 1. de R. R. cap. 22. Columel. lib. 4. cap. 1. Unum tamen atque alterum reprehendissent, quippe feminibus vineaticis nimium me profundos censuisse fieri scrobes. Cato R. R. cap. 11. Ferramenta, falces vineaticas sex.

VINETUM, i. n. [ἀμπελῶν, Gl. L. G.] Locus ubi multitudo vitium confita est, hoc est ubi multæ vites, vel multæ vineæ sunt. Columel. lib. 3. cap. 4. Cui vineta facere cordi est, faciat vitarium, ex quo possis agrum vineis vestire. Cic. 2. de Nat. Deor. 167. Nec vero ita refellendum est, ut si segetibus aut vinetis cujuspiam tempestas nocuerit. Idem 2. de Legib. 21. Sacerdotes vineta virgetaque & salutem populi auguranto. Læta vineta. Lucret. lib. 2. 1157.

Madentia vineta. Stat. 3. Silv. 5. 99.

Restibile vinetum, Quod singulis annis repastinatur, id est restituitur. Columel. 3. 18. pr.

Conferere vinetum. Columel. cap. 11.

Infestantur vineta Austris & Euris. V. INFESTUS.

Instituere vineta. Columel. lib. 3. cap. 2.

Ordinare vineta. Columel. lib. 4. cap. 27.

VINITOR, ðris. m. [ἀμπελουργός, Gl. L. G.] Rusticus vinearum cultor. Columel. lib. 2. Separandi sunt aratores a vinitoribus. Cic. 5. de Fin. 40.

An ea, quæ per vinitorem antea conferebatur, & per se ipsam curabit? Uvæ maturæ vinitor. Virg. 10. Ecl. 36.

Aut custos gregis, aut maturæ vinitor uvæ. Sed forte refertur ad vocem Custos. Vinitor custos uvæ maturæ. Badius Vindemiatorum interpretatur, Mancinellus Custodem vineæ. Vel custos, inquit Serv. vel cultor vinearum.

VINITORIUS, a, um. Adj. [ἀμπελογράφος] Quod est vinitoris. Columel. lib. 4. cap. 25. Est autem sic disposita vinitoriae falcis figura.

VINDĒMIA, æ. f. [πύργη, Gl. L. G. πύργη, πύργη, G. L.] quasi Vindemia, a Vīno (pendente scilicet) demendo. V. VINUM ad fin. Virg. 2. Georg. 522. Non eadem arboribus pendet vindemia nostris; Mitis in apricis coquitur vindemia faxis.

Fructus vindemiae. Ulpianus in l. Fructus esse constat. D. Solut. matrimonio. Coactae vindemiae i. e. Collectae. Ulpian. in l. Fructus esse constat. D. Sol. matrim. Si coactis vindemiis altera die divortium intercedat.

Pendens vindemia. Julianus in l. Qui pendentem. D. de action. empt. & vend. Qui pendentem vindemiam emit, si uvam legere prohibeatur a venditore, adversus eum, &c. V. PENDEO.

Percepta vindemia si mulier statim fundum viro in dotem dederit, &c. Ulpianus in l. Fructus esse constat. D. Solut. matrim.

Vindemiam & Vindemias inter se differre vult Servius, his verbis, Quum Vindemiam numero singulari, dicimus, unius anni significamus: quum plurali, multorum, ut Messim, messes: hiemem, hiemes. Hæc enim semel tantum annis quibusque contingunt. Multi tamen volunt Vindemiam esse totius orbis generaliter, Vindemias singularum partium: ut plus significet singularis, quam pluralis numerus: sicut plus est eum dicimus, Per terram plouit, quam Per terras: tunc enim omne elementum per singularem numerum, non terras aliquas significamus. Virg. 2. Georg. 6. — spumat plenis vindemia labris. [Vindemiæ pl. exstat in Gloss. Græcolat. Nempe, quia plurimæ sunt, promiscue ponitur. Administrare vindemias. V. ADMINISTRARE.]

Colligere modicas vindemias. Plin. 9. Epist. 28. ad Romanum.

Mellisvindemia. Plin. Prima mellis vindemia melior. Idem lib. 11. cap. 14. & 15.

Olivarum vindemia. Plin. lib. 15. cap. 1.

Scribitur in Gloss. Græcol. & Vintemia, Vintemio, mendose.

VINDEMIOĒLA, æ. f. dimin. [πυργηδόνη] Cic. 1. Att. 10. Ego omnes meas vindemioas eo refero, ut illud subsidium senectuti parem. De fructu studiorum intelligit.

VINDEMIALIS, e. Adj. [πυργητικός, Gl. G. L.] Macrobius. 7. Saturn. cap. 7. Nuper in Tusculano meo fui, quum vindemiales fructus pro annua solennitate legerentur.

Feria vindemiales. Minuc. Felix post pr. conf. Suet. August. cap. 35. & ibi Cafaub. & Stuck. Antiq. Convival. 1. 23.

VINDEMIO, [πυργάω Gl. G. L.] are. Vindemias colligere. Plin. lib. 14. cap. 2. Novissimas vindemiant.

VINDEMIATUS, a, um. Partic. Gloss. Gr. Lat. τεπυργημένος Vindemiatus.

VINDEMIATOR, ōris. m. [πυργητής Gl. G. L.] Qui vinum legit. Columel. lib. 3. cap. 21. Vindemiatorum aleam fubeat. Idem lib. 4. cap. 17. Et fructus commodius legitur a vindemiatore.

Vindemiator, Sidus quod tertio Nonas Martii apparet. Columel. lib. 11. cap. 2. dicit illud septimo Calendas Septembris exoriri. Plin. lib. 18. c. 31. Stella, quæ Vindemiator appellatur exoriri, mane incipit. Hoc fidus ita dictum putant, quod sæpe vindemias faciat, h. e. Uvas immaturas exurat, vel nimis pluviis infestet, ut jam amplius aliam vindemiatorum operam non postulent vites.

VINDEMATOR, ōris. m. per syncope, teste Porphyrio. Idem. ut, Durus vindemator. Hor. 1. Serm. 7. 30. [Nisi per Synæresin sit vox quatuor syllabarum. V. quæ in PITUITA & VIBETUS notata sunt.]

VINDEMITOR, ōris. m. [πυργητής] Idem. Ovid. 3. Fast. 407. Sive est Arctophylax, sive est piger ille Bootes, Mergetur, visus effugietque tuos: At non effugiet vindemitor. Seneca de morte Claudii, Carpebat raras ferus vindemitor uvas.

VINDEMIATORIUS, a, um. Adj. [πυργητικός] Quod ad vindemiam pertinet. Varro 3. de R. R. cap. 2. Nihil magis torcula, vasa vindematoria, aut ferias olearias, ut trapeta.

Quali vindemiatori. Ulpianus in l. Instrumeto. D. de instructo vel instrumeto leg.

VINIFER, æra, ærum. Adj. [οἰνοφόρος] ut, Vitis vinifera. Apul. de Herb. cap. 66. Vinifera terra. Οἰνοφόρος γῆ. Gloss. Græcolat.

VINIPOTOR, ōris. m. [οἰνοπότης] Potator vini. Plin. lib. 14. cap. 54. Scitum de quodam vinipotore reperitur, Syraculis tamdiu potare solitum, donec ab eo cooperta in terra ova fetum ederent. Vetus exemplar legit Potore.

VINNĪCUS, a, um. Adj. [νινχῆλης] Gloss. Latinogræc. vel

VINNULUS, vel VINNULUS, a, um. Adj. in Plauto Mollis est, ex vini diminutione. Cum enim vinum, quod generosum non esset significabant, vinulum & villum appellabant, unde adjectivum Vinulus est factum. Turnebus. Locus Plauti est Asin. 1. 3. 70. conf. Fest. Non. 2. 198. & Parei Lex. Crit. p. 1300.

V I O

VIOL. Violentia.

VIOCŪRI, orum. m. Viarum curatores. Varro L. L. 4. 32. Publius & Cosconius vicus, quod ab his viocuris dicuntur edificati. Idem alio loco, (4. 1.) Quis enim non videt, unde Aurifodina & Viocurus? In antiquo lexico scribitur, Viaculus, ἰδιὸν ἐπιμαλπής, sed vel Viarius, vel Viocurus in eo scribendum censet. Turnebus, 22. 16. [V. in VIA. Apud Varr. pr. loco Ab his vireis, altero Viocurus legitur.]

VIOLA, æ. f. [ἰὸν τὸ ἀνθός, Gl. L. G. & G. L.] notæ significationis. Dicta, ut quidam volunt, per antiphrasim, quasi minime violata: vel quod non violanda: vel a vi olendi; quamvis aliqui per diminutionem, a Græco ἰὸν violam dictam velint. Plin. lib. 21. cap. 6. Violis honos proximus. Earum plurima genera, purpureæ, luteæ, albæ: plantis omnes, ut olus, fatæ. Ex iis vero, quæ sponte apricis & macris locis proveniunt purpureæ, latiore folio statim ab radice carnosa exeunt, &c. Abunde de violis in hoc capite tractat. Ibid. cap. 11. Florum prima Ver nuntiantium, viola alba. Tepidioribus vero locis etiam hieme emicat. Postea quæ appellatur purpurea. Proximæ flammea, quæ & phlox vocatur, silvestris duntaxat. [Violam nigram esse Vaccinium liquet ex Gloss. Græcolat. ἰὸν, ἀνθός Viola, Vaccinium. ἰὸν μέλαν, Vaccinium. V. in hac dict.]

In viola, Prov. Cic. 5. Tusc. 73. An tu me in viola putabas, aut in rosa dicere? Fuscæ violæ. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 129.

Mollis viola. Virg. 5. Ecl. 38.

Nigræ violæ. Virg. 10. Ecl. 49.

Viola alba, [λευκόν, Gl. L. G. & G. L.] Caltæ in Gloss. Græcolat.

Viola rustica, [ῥυτίκη, ῥυτίκη, Gl. L. G.] In Gloss. Græcolat. ῥυτίκη, Luteolum. V. in hac dict.

Pallentes violæ. Virg. 2. Ecl. 47.

Tinctus viola pallor amantium. Hor. 3. Carm. 10. 14.

Tondere violas manu. Propert. lib. 3. 13. 29.

VIOLACEUS, a, um. Adj. [ἰοειδής] ut Violaceus color. Plin. lib. 35. cap. 16. i. e. Purpureus, qui in violæ florem tendit. Plin. lib. 9. cap. 39. Nepos Cornelius, qui Divi Augusti principatu obiit, Me, inquit, juvene violacea purpura vigeat.

VIOLACIUM, i. n. Vinum vel succus e viola. Apic. 1. 4. De viola violacium facere.

VIOLARIUS, i. m. [ἰοδάμης] Violacei coloris infector. Plaut. Aul. 3. 5. 36. Flammearii, violarii, carinarii.

VIOLARIUM, i. n. [ἰὸν] Locus ubi nascuntur violæ, inquit Servius. Virg. 4. Georg. 32. — irriguumque bibant violaria fontem.

VIOLANTILLA, æ. f. [ἰανθίς] Græce lanthis, nomen Mulieris, Iolant. Budæus.

VIOLABILIS, VIOLANDUS, VIOLANS, VIOLATIO, VIOLATOR, VIOLATUS, VIOLENS, VIOLENTE, VIOLENTER, VIOLENTIA, VIOLENTUS, V. VIS.

VION VALENTIA, [Οὐίαν Οὐαλεντία] Apulorum urbs, auctore Ptolemaeo lib. 3. cap. 1. hodie Bivona, Hippo Plinio. q. V.

V I P

VIPĒRA, æ. f. [ἑχίς, Gl. L. G. ἑχίδια, G. L.] Genus serpentis. Dictum quod vi pereat. De quo Plinius abunde multis locis, maxime vero lib. 10. cap. 62. Vipera mas caput inserit in os, quod illa abrodit voluptatis dulcedine. Terrestrialium eadem sola intra se parit ova unius coloris, & mollia ut pisces. Tertia die intra uterum catulos excludit: deinde singulos diebus singulis parit, viginti fere numero. Itaque ceteræ tarditatis impatientes, perumpunt latera, occisa parente. Ovid. Rem. Amor. 421.

Parva necat morsu spatiosum vipera taurum.

Brevibus viperis implicata crines Canidia. Hor. Epod. 5. 15.

Læsa vipera ignaro pede. Ovid. 2. de Arte Am. 376.

Venenata vipera ac pestifera, Homo pestilens, translate. Cic. de Arusp. Resp. 50. Etiamne in sinu atque in deliciis quidam optimi viri viperam illam venenatam ac pestiferam habere potuerunt.

Vipera est etiam Convicium. Florus, 4. 12. 37. Aliis oculos, aliis manus amputabant: unius os futum, recisa prius lingua, quam in manu tenens barbarus, Tandem, inquit, vipera, sibilare desiste. V. Donat. ad Ter. Eun. 5. 2. 6.

VIPĒRALIS, e. Adj. ut, Herba viperalis. Apul. de Herb. cap. 89.

VIPĒREUS, a, um. Adj. [ἐχιδναεὶδής, Gl. G. L.] ut, Carnes vipereas edere. Ovid. 2. Met. 769.

Crinis vipereus. Virg. 6. Æn. 281.

Cruore vipereo madent tela. Ovid. 4. de Pont. 7. 36.

Dentes viperei. Ovid. 3. Met. 103.

Felle vipereo linere spicula. Ovid. 1. de Pont. 2. 18.

Nodis vipereis nexa brachia. Ovid. 4. Met. 491.

VIPĒRINUS, a, um. Adj. [ἐχιδναεὶδής] Plin. lib. 11. cap. 53. Scythæ sagittas tingunt viperina sanie & humano sanguine.

Cruor viperinus. Hor. Epod. 3. 6.

Morsus viperinus. Cic. 2. de Fin. 94.

VIPĒRINA, æ. f. Herba, quæ & Serpentaria. Apul. de Herb. cap. 5.

VIPĒONES, um. m. [μικροίερναι] sunt Minores grues: sicut Pipiones, Minores columbi. Plin. lib. 10. cap. 49. In Balearibus insulis & Buteo, accipitrum generis, in honore mensarum est: item vipiones: sic enim vocant minorem gruem.

V I R

VIR. Virgo. **VIR**. DIAN. Virgo Diana. **VIRT**. AETERN. AVG. Virtus æterna Augusti.

VĪR, vīri. m. [ἀνὴρ, Gl. L. G. & G. L.] Nonnunquam respectum sexus habet. Plin. lib. 10. cap. 63. Viros avidiores venefis hieme, feminas æstate Hæliodorus prodidit.

Vir itaque nominatus est, quod major in eo vis est, quam in femina, & hinc Virtus nomen accepit. Lactantius de Opificio Dei cap. 12. H. St.

Soboles virum. Lucret. lib. 4. 1226.

Gens effrena virum. Virg. 3. Georg. 382.

Genus acre virum. Virg. 2. Georg. 168.

Vis invicta viri. Stat. 3. Theb. 62.

Famæ magnæ vir. Ovid. 7. Met. 475.

Ingenii jucundi & elegantis vir. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Roboris magni vir. Senec. Theb. 1.

Spiritus ingentis vir. V. INGENS.

Absurdus vir. V. ABSURDUS.

Acres viri. Virg. 11. Æn. 48.

Ademptus vir. V. ADIMO.

Adolescens vir. V. ADOLEO.

Agrestes viri. Hor. 3. Carm. 1. 22.

Amplissimus & ornatissimus vir. V. AMPLUS.

Audax vir. Sil. lib. 3. 524. al. Nudatus.

Bellatores viri. Sil. lib. 1. 218.

Bonus vir. V. BONUS.

Bonus vir & prudens. Hor. de Arte Poet. 445.

Bonus vir & sapiens. Hor. 1. Epist. 7. 22.

Cælestis vir. V. CÆLUM.

Censorius vir. V. CENSOR.

Civilis vir. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Clari viri. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Clarorum virorum animi. Hor. 2. Epist. 1. 249.

Clarissimus vir. Cic. 2. Fam. 2.

Comis & bonus vir. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Consularis vir. V. CONSUL.

Egregius sanctusque vir. Juven. 13. Sat. 64.
 Excellens vir. Cic. 1. Fam. 7. Virum enim excellentem, & tibi tua præstanti in eum liberalitate devinctum, &c.
 Externus vir. Ovid. 16. Epist. 308.
 Ferox vir. Sil. lib. 12. 695.
 Fortis vir. Ovid. 13. Met. 383.
 Fortis vir ad arma. Ovid. 2. Fast. 688.
 Gravis vir. Quintil. lib. 1. cap. 2.
 Ignoti nova forma viri. Virg. 3. Æn. 592.
 Illustri vir. V. ILLUSTRIS.
 Injustus vir. Ovid. 2. Fast. 688.
 Insignis vir pietate. Virg. 1. Æn. 10.
 Instructissimus vir. V. INSTRUO.
 Intemperans vir. V. INTEMPERANS.
 Inviectum virum vicit dolor. Ovid. 13. Met. 386.
 Jurisperiti, an militaris viri laus major. Quintil. lib. 2. cap. 4.
 Justus vir & tenax propositi. Hor. 3. Carm. 3. 1.
 Lectissimi viri atque ornatissimi. V. LEGO, Ære.
 Litterati viri. V. LITTERA.
 Magnus vir. Ovid. 13. Met. 341.
 Maximus vir. V. MAGNUS.
 Memor, gratus, & bonus vir. Cic. 2. Fam. 5.
 Mendax vir. Virg. 8. Æn. 644.
 Molles viri, vel potius Non molles. Hor. Epod. 1. 10.
 Nefandus vir. Virg. 4. Æn. 497.
 Princeps vir. Ovid. ad Liv. 344.
 Sanctus vir. Senec. Hippol. 12.
 Sollers vir. Ovid. in Ibin, 279.
 Subtilis vir. Quintil. lib. 3. cap. 11.
 Veloces viri. Ovid. 10. Met. 561.
 Compellare virum blande. V. COMPELLO.
 Congelare virum. V. CONGEO.
 Dividere in viros. V. IN præpositionem.
 Increvit per hos viros salutaris professio. Cels. lib. 1. in proem.
 Legere vir virum, in Romana militia dicebatur, cum in constituenda acie quisque sibi eum deligeret adscisceretque socium pugnae, seu astitem, cujus virtuti plurimum tribueret. Virg. 11. Æn. 621.
 Tertia sed postquam congressi in prælia, totas
 Implicuere inter se acies, legitque virum vir. V. Briffon. de Form. p. 446. Petr. Victor. Var. Lect. 16. 19. & Turneb. Advers. 25. 7. conf. etiam Suet. Aug. cap. 35.
 Vir, Fortis vir, qui præfenti fortique animo est præditus. Ter. Adelph. 4. 2. 26.
 Laudo, Ctesipho, patrifas, abi, virum te judico. Idem Eun. 1. 2. 74.
 Heu noster, laudo, tandem perdoluit, vir es. Cic. 2. Tusc. 43.
 Si virtutis compotes, vel potius si viri volumus esse.
 Cadere in virum. V. CADDO.
 Vir & Homo. Cic. 2. Tusc. 53. Ita & tulit dolorem, ut vir: & ut homo, majorem ferre sine causa necessaria noluit. Idem pro Flac. 52. Si civitas per viros bonos, gravesque homines, querelas ad vos detulisset. Et 2. Q. frat. 10. Sed quum veneris, virum te putabo, si Sallustii Empedoclea legeris, hominem non putabo.
 Matura viro filia, Marito. Virg. 7. Æn. 155.
 Durus vir. Ovid. 3. Amor. 4. 1.
 Perjurus vir. Ovid. 10. Epist. 76.
 Viduus vir. Ovid. 8. Epist. 86.
 Conjuncta ô digno viro. Virg. 8. Ecl. 32.
 Dare nuptum viro. V. NUBO.
 Expertæ virum puellæ. Hor. 3. Carm. 14. 11.
 Meruit illa virum dote. V. MEREO.
 Nupta viro puella. Ovid. 16. Epist. 367.
 Nupta sævo viro. Hor. 3. Carm. 10. 2.
 Vir, respectum ætatis aliquando dicit. Plinius, Quod non modo in puero sive adolescente, sed etiam in viro admiratione dignum videretur.
 Vir, Maritus. Ter. And. 3. 3. 39.
 Tibi generum firmum, & filia invenies virum.
 Quærere virum. Petron. cap. 119. Ubi Interpr. Quæ omni corporis habitu & incessu molliem præferebant, dicebantur virum quærere.
 Vir, pro Virilitate. Catull. 61. 6.
 Itaque ut relicta fensit sibi membra sine viro, &c. i. e. Postquam. Atys virilia sibi abscidit.
 Vir, de Brutis etiam dicitur. Virg. 7. Ecl. 7.
 Vir gregis ipse caper.
 VIRA, æ. f. Festus, Feminas antiqui viras appellabant, unde adhuc permanent Viragines & Virgines. V. Serv. ad Virg. 12. Æn. 468.
 VIRAGO, inis. f. [ἀνδρεία, γυναικεία, Gl. L. G.] Mulier fortis, quæ viro similis sit, & virilia opera faciat. Plaut. Merc. 2. 3. 78.
 — recte ego emero matri tuæ
 Ancillam viraginem aliquam, non malam, forma mala.
 Cruda virago Gorgone, Pallas. Stat. 11. Theb. 414.
 Diva virago, Diana. Senec. Hippol. 1.
 Flava virago, Pallas. Ovid. 6. Met. 131.
 Metuenda bello virago, Pallas. Ovid. 2. Met. 765.
 Regina bellorum virago, Pallas. Stat. 4. Silv. 5. 23.
 Virago, [ἀνδρόγυνος, Gl. L. G.] [An pro Semimare? In Græcolat. etiam ἑπικυμῶς κέρη, Viripotens, Virago, Adulta.
 VIRATUS, a, um. Adj. ut, Uxor virata, Viro juncta. Varro apud Non. 2. 907.
 Compar. Novatian. de Trin. cap. 2. Omni robore robustior, omni virtute viritior. pro Viratior. [An Virilior?
 VIRATUS, ūs. m. Viri conditio. Sidon. 7. Epist. 9. Bono viratu æmulis magis prædesse cupiens quam placere.
 VIRIPLACA, æ. f. Dea, nomen hoc a placandis viris fertur affecuta. Valer. Max. 2. 1. 6. Quoties inter virum & uxorem aliquid jurgii intercesserat, in sacellum Deæ Viriplacæ, quod est in Palatio, veniebant; & ibi invicem locuti quæ voluerant, contentione animorum deposita, concordēs revertebantur.
 VIRIPOTENS, entis. [ἐπικυμῶς κέρη, Gl. L. G. & G. L. ἑπικυμῶς, L. G.]

Virgo dicitur, quæ apta est connubio. Plaut. Perf. 2. 3. 1. Paulus in 1. Si filia familias. D. de leg. 3.
 Juppiter viripotens. Plaut. Perf. 2. 3. 1. [A viribus.
 VIRIPOTENTIA, æ. f. Puellarum viripotencia, titulo capitis primi, libri sept. de Hist. anim. H. St. Aristotelis Latinum interpretem designat nescio quem.
 VIRILIS, e. Adj. [ἀνδρικός, Gl. L. G.] Quod est viri: ut, Opus virile. Et, Forma virilis. Ovid. 4. Epist. 76.
 Oculi viriles. Ovid. 5. Fast. 153.
 Officium virile. Hor. de Arte Poet. 193.
 Proles virilis, Mascula. Virg. 7. Æn. 50.
 Sexus virilis. [ἀρρενογονία, Gl. L. G.] Plin. lib. 10. cap. 55.
 Stirps virilis. Liv. 1. 1. extr.
 Studia virilia. Ovid. 12. Met. 208.
 Tela virilia. Ovid. 8. Met. 392.
 Toga virilis. Cic. 2. Philipp. 44. Suet. Aug. cap. 36. V. TOGA.
 Vestis virilis. Hor. 1. Serm. 2. 16.
 Vultus virilis. Ovid. 3. Met. 189.
 Virilis [ἀνδρικός] Virum decens, Fortis.
 Magis virilis. V. MAGIS.
 Parum virile. Cic. 2. de Finib. 47. Vereturque quicquam aut facere aut loqui, quod parum virile videatur.
 Animo virilis, i. e. Fortis, qualis debet viri esse. Ter. Phorm. 5. 8. 64.
 Animo virili præfentique ut sis para. Cic. 14. Att. 21. Acta enim illa res est animo virili, consilio puerili.
 Cura virilis. Virg. 9. Æn. 311.
 Dolor virilis. Cic. 11. Att. 10. Nec res periisset, & videremur aliquid doloris virilis habuisse.
 Habitus orationis virilis. Quintil. lib. 5. cap. 12.
 Igniculus virilis. Cic. 15. Att. 25. Reliqua pars epistolæ: illam namque in utramque: sed tamen nonnullos interdum jacit igniculos viriles.
 Inflexio fortis ac virilis laterum. Cic. 3. de Orat. 318.
 Partes viriles mandare puero. Hor. de Arte Poet. 177.
 Ratio fortis & virilis. Cic. 3. Tusc. 22. Sententiis tamen utendum est eorum potissimum, qui maxime forti, & ut ita dicam, virili utuntur ratione atque sententia.
 Sententia fortis & virilis. Cic. 3. Tusc. 22.
 Vox virilis. Cic. pro Sext. 10. Recita quæso, P. Sexti, quid decreverint Capuæ Decuriones, ut jam virilis tua vox possit aliquid significare inimicis nostris.
 Virilis [ἰσχυρὰ ἀνδραγαθία, Gl. L. G.] Columel. lib. 7. cap. 11. Virilis pars. Est autem pars virilis, Pars cujusque viri. Cic. 5. Verr. 7. Qui præsertim plus etiam, quam pars virilis postulat, pro voluntate Pop. Ro. oneris ac muneris fuscipere debeam. Idem 6. Verr. 81. Est aliqua mea pars virilis, quod ejus civitatis sum, quam ille amplam, illustrem, claramque reddidit. ὅλως τε ἀδὲν προθυμίας ἀνδρὶ δυνάμεις ἐξήλιπον. Appianus p. 142. τῇ μ. Par. Ubi superfl. ἀνδρὶ δυνάμεις non intelligitur. H. St.
 Parte pro virili, Pro viribus. Cic. pro Sext. 138. V. PRO.
 Portione pro virili. Tacit. in Vit. Agric. 45.
 Vocare aliquos ad virilia. Sallustius lib. 3. fragm. in oratione Marci Tribun. pleb. ad Plebem. Dein, ne vos ad virilia illa vocem.
 Compar. Lamprid. dixit obsecrante sensu Heliogab. cap. 8.
 VIRILIA, um. plur. tantum, [αἰδύια] Verenda, pudenda. Plin. lib. 21. cap. 27. Et in totum ad virilia cauliculis ejus, in vino & aceto tritis, nihil utilius putant.
 Ad differentiam sexus feminei, ut si dicam Virilia vocari illa, quæ virilitatem testantur. H. St.
 VIRILITAS, atis. f. [αἰδύια, ἀρρενότης] Idem quod Virilia, seu pudenda virilia. Martial. lib. 9. 7.
 Non puer avari sectus arte mangonis,
 Virilitatis damna mæret ereptæ.
 Ademptæ virilitatis homo. V. ADIMO.
 Excisa virilitas. Quintil. lib. 5. cap. 12.
 Virilitas de bestiis. Plin. lib. 23. cap. 1. Utiliter etiam fovetur vino calido virilitas jumentis.
 Incestæ virilitatis, de Stupratore. Tacit. 6. Ann. 5. Arguitur pleraque, C. Cæsarem quasi incestæ virilitatis, &c. dixisse. Id autem ideo de Caligula dixerat Messalinus, quod is cum omnibus fororibus suis stupri consuetudinem fecit, ut scribit Tranquillus.
 Ad animum translatum. [ἀνδρείτης, Gl. L. G. & G. L. δυνάμεις, G. L.] Quintil. lib. 1. cap. 8. Sanctitas, & ut sic dicam, virilitas a Tragicis petenda.
 VIRILITER, Adv. [ἀνδρείως, Gl. L. G.] Fortiter & magno animo. Cic. 2. Tusc. 95. Itaque barbari quidam, & immanes ferro decertare acerrime possunt, ægrotare viriliter non queunt.
 Viriliter & magno animo. Cic. 1. Off. 94. Quod enim viriliter animoque magno fit, id dignum viro & decorum videtur.
 Viriliter age, Ἀνδρείως, Gloss. Græcolat.
 Defendere viriliter. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Facere viriliter. Hor. 1. Epist. 18. 38.
 Ferenda fortuna viriliter. Ovid. 1. Fast. 479.
 VIRITIM, Adv. [ἕκαστ' ἀνδρα, καὶ εἰς ἓνα ἑκάστου, Gl. L. G.] Per singulos viros, inquit Festus. Cic. 3. Tusc. 48. Nolim, inquit, mea bona, Gracchæ, tibi viritim dividere liceat: sed si facias, partem petam. Cæf. 7. Bell. Gall. cap. 71. Pecus, cujus magna erat ab Mandubiis compulsa copia, viritim distribuit.
 Ferre legem de aliquo agro viritim dividendo. Cic. de Clar. Orat. 57.
 Dicitur etiam C. Flaminius is, qui Trib. pleb. legem de agro Gallico & Piceno viritim dividendo tulit.
 Percrebuit rumor viritim. Curt. lib. 6. 2. 15.
 Viritim, de uno etiam dicitur. Curt. lib. 7. 4. 33. Si quis viritim dimicare vellet, provocavit ad pugnam. Hor. 2. Epist. 1. 92.
 Viritim, metaphorice, pro Particulatim. Seneca Natur. Quæst. lib. 5. cap. 7. De ventis in universum diximus, nunc viritim incipimus illos discutere. V. Suet. Tiber. cap. 76.
 VIRITANUS, a, um. Adj. Viritim distributus. ut, Ager viritanus. Fest.
 VIRÖSUS, a, um. Adj. [ἀνδρομανής] a Vir, primam corripit. ut, Virofæ mulieres, dicuntur Virorum appetentes, vel luxuriosæ. Lucil. lib. 7.
 Dixi ad principium venio, vetulam atque virofam
 Uxorem cædam potius quam egomet me. Afranius Divortio, Vigilans

Vigilans ac solers, sicca, sana, sobria, virofa non sum: & si sum, non defunt mihi qui ultro dent, ætas integra est, formæ fatis.

Virofus, a Virus primam producit. V. VIRUS.

VIRIOSUS, a, um. Idem. Apul. 9. Met. p. 223. Elmenh. Scæva, sæva, viriosa, ebriosa, pervicax, &c.

Viriosus, Robustus. V. in VIS.

VIRIATUS, a, um. Adj. Magnarum virium. Lucil. lib. 26. Contra flagitium nescis bello vinci a viriato Annibale. Nonius 2. 903.

VIRTUS, quod & hinc ducunt, V. suo ordine.

VIRBIUS, i. m. dicitur, Hippolytus Thesei filius, quasi bis vir: quia novercali calumnia necatus, beneficium Æsculapii vel Dianæ revocatus fertur ad vitam. Revera, inquit Servius in 7. Æneid. 761. Virbius est nomen conjunctum Dianæ, ut Matri deum Atys, Minervæ Erichthonius, Veneri Adonis.

VIRDOMARUS, i. m. Gallorum rex, de quo cæso Claudius Marcellus opima spolia Jovi Feretrio consecravit. Propert. lib. 4. 11. 39.

Virdomari genus hic Rheno jactabat ab ipso.

VIRECTUM, VIRRO, VIRSCO, V. VIRIDIS.

VIREO, ðnis. m. [χλωρον] Plin. lib. 18. cap. 29. Avem parram oriente Sirio, ipso die non apparere, donec occidat. E diverso vireonem prodire ipso solstitii die. Gaza eum intelligit, qui & Aristoteli & Plinio vocatur Chlorion.

VIRES, VIRIUM, &c. V. VIS.

VIRGA, æ. f. [ῥάβδος], Gl. L. G. & G. L.] Vimen in Gloss. poster. notæ significationis. Cic. pro Rabir. perduel. reo, 12. Porcia lex virgas ab omnium civium Roman. corpore amovit: hic misericors flagella retulit. Lentior virgis falicis. Ovid. 13. Met. 800.

Arbuteis virgis texunt feretrum. Virg. 11. Æn. 65.

Cornea virga. V. Corneus, in CORNU.

Fraxina virga. Ovid. 11. Epist. 76.

Medicata virga. Ovid. 1. Met. 716.

Rafæ hastilia virgæ. Virg. 2. Georg. 358.

Viscata virga fallere volucres. Ovid. 15. Met. 474.

Virgæ sanguineæ. Modestini. in l. 9. D. de leg. Pompeja de Parricid. Plin. Si quidem & genistæ, & populi, & ulmi, & sanguinei frutices. Aut igitur e fruticibus virgæ erant, quibus cædebantur parricidæ, ut terror inesset in cruento eorum colore, aut ad horrorem, ut existimo, cruentabantur. Sic de Bellona scribit Maro, 8. Æn. 703.

Quam cum sanguineo sequitur Bellona flagello. & Fecialis hasta sanguinea & cruenta bellum indicabat. Liv. 1. 32. Ut Fecialis hastam ferratam, aut sanguineam præstam ad fines eorum ferret. Turnebus.

V. SANGUINEUS.

Virga turis. Plin. lib. 12. cap. 14.

Virgam turiam dixit, Virg. 2. Georg. 117.

Aurea virga. Virg. 7. Æn. 190.

Censoria virga. Quintil. lib. 1. cap. 5. Quo quidem ita sunt severe usi veteres grammatici, ut non versus modo Censoria quadam virga notare, &c. Hæc autem virga alias dicitur Obeliscus, ut annotat interpres Quintiliani.

Cedere virgis. V. CÆDO.

Cedere aliquem virgis ad necem. Cic. 5. Verr. 70. Quid erit extremum? si damnatus eris, virgis te ad necem cædi necesse erit.

Lacerare aliquem virgis. V. LACERO, in LACER.

Morientur in tergo virgæ. V. MORIOR.

Multari virgis. V. MULTA.

Variari virgis. V. VARIUS.

Virgam tribuebant Somno, qua feriens homines, soporem inducebat. Papin. —extremo me tange cacumine virgæ. Maro raram ei tribuit, quem soporatum vi Stygia super utraque tempora Palinuri quassasse dicit: alii etiam ei cornu tribuunt. Ex Turneb. Adv. 21. 4.

Virga, Linea colorata. Ovid. 1. de Arte Am. 291. de tauro quodam, Signatus tenui media inter cornua virga.

Purpureæ virgæ, i. e. Vestis virgata. Ovid. 3. de Arte Am. 269. V. VIRGATUS.

VIRGARIUS, i. m. Qui virgis & loris cædit. Gloss. Gr. Lat. ῥαβδωχός, Lictor, Virgarius.

VIRGATUS, a, um. Adj. ut Calathisci virgati, Virgis contexti. Catul. Argon. 62. 319.

Virgatus, Quod virgas quasdam in longum aut latum varia serie, & colore porrectum habet, virgatum dicitur. ut Virgatæ vestes, virgata sagula, quæ discoloribus, tanquam currentibus regulis colorum & ductibus, varia cernuntur. Grammatici hac notione contenti non sunt, sed ajunt ad Gallorum etiam respectum esse linguam, quibus Virga purpuram significat, ut virgata sint purpure. Sed simplex intellectus & Latinus magis convenit. Valerius certe Flaccus Thracum mulieribus virgatas vestes tribuens, purpureas non intellexit, sed barbarorum ritu discoloris, & veluti virgatis segmentis contextas. Ejus sunt versus, lib. 2. 158. Jam venit durata gelu, sed me quoque pulsam Fama viro: nostrosque toros virgata tenebit. Ex Turneb. 2. 14.

Vestis virgatæ auro. Sil. lib. 4. 145. h. e. Virgis seu lineis aureis distinctæ. V. VESTIS.

Corpore virgato tigris, Variis coloribus distincto. Sil. lib. 5. 148.

Tigres virgatæ. Sen. Hippol. 3.

Ubera virgata. Sen. Herc. Oeth. v. 145.

VIRGEUS, a, um. Adj. [ῥαβδωτός, Gl. G. L.] Quod est ex virgis factum. Virg. 1. Georg. 165.

Virgea præterea Celei, vilisque supellex.

Area virgea. Columel. lib. 7. cap. 3.

Flamma virgea, Virgil. 7. Æn. 463. h. e. De virgis facta: undè est flamma validior. Servius.

Pabula virgea, Arbuscularum frondes in pabulum caprarum decerptæ. Virg. 3. Georg. 320.

Sæpem virgeam interponere. Columel. lib. 11. cap. 3.

VIRGOSUS, a, um. Virgarum plenus. ut, Virgosus frutex. Pallad. 1. tit. 24.

VIRGETUM, i. n. [ῥαβδωτόν] Locus virgis confusus ad illigandas vites: qui mos antiquis fuerat ut hodie quoque, dum Amerina falix aut genista juxta vites feruntur. Cic. 2. de Legib. 21. Sacerdotes vineta, virgetaque & salutem populi auguranto.

VIRGINDEMI, vel VIRGIDEMIA, æ. f. [ῥαβδολογία] Collectio

virgarum ob verbera, aut ad aliquid vincendum. Varro in Agathone, Quid tristiore video te esse? hæc spes est argentaria: ideoque scapulæ metuunt virgindemiam. Plaut. Rud. 3. 2. 22.

At ego te per crura & talos, tergumque obtestor tuum, Si tibi uberem ulmeam esse speres virgindemiam. [Ficta vox a Comiciis, ad imitationem Vindemiæ.]

VIRGULA, æ. f. dimin. [παρὰ φύας, Gl. L. G.] Cic. 8. Philipp. 23. Quum tempus ille differret, virgula stantem circumscriptis: dixitque, se non antea renuntiaturum Senatui, nisi prius sibi respondisset, quid factorus esset, quam ex illa circumscriptione excederet.

Virgula divina dicitur, quoties quicquid optamus, id citra humanam operam quasi divinitus nobis significamus contingere. Propterea quod antiquitas, quemadmodum in annulis, ita & in virgis ferendis existimavit aliquam fatalem, ac ceu magicam inesse virtutem. Cic. 1. Off. 152. Quod si omnia nobis, quæ ad victum cultumque pertinent, quasi virgula divina, ut ajunt, suppeditarentur. Citatur aliquoties, & apud Nonium Marcellum, Varro in Virgula divina; ut appareat hunc fuisse titulum alicujus ex Menippeis, qui nimirum & ipsi plerique feruntur proverbiales. Adagium natum videri potest potissimum ab illa virga Homericæ, quam ille Palladi tribuit, adeo celebri, ut de ea Antisthenes Cynicæ sectæ conditor, librum conscripserit, eam cum suo, ut conjicio, baculo conferens. Erasmi.

VIRGULATUS, a, um. Adj. Plin. lib. 9. cap. 33. Jam distinctione virgulata, crinita, crispa, &c.

VIRGATOR, ðris. m. [ῥαβδωτής] Qui virgis cædit. Plaut. Afin. 3. 2. 19. Ubi sæpe causam dixeris pendens adversus octo Astutos, audaces viros, valentes virgatores.

VIRGULTUM, i. n. [βλάστημα, Gl. L. G. & G. L. ῥαβδών, Gl. L. G.] Virgulta pl. [ῥάβδον, Gl. L. G.] Plin. lib. 12. cap. 19. Præcipua bonitas virgultorum tenuissimis partibus ad longitudinem palmi. Cic. pro Cael. 42. Ergo hæc deserta via & inculta, atque interclusa jam frondibus & virgultis relinquatur. Et 1. de Divin. 49. Omnia arbuta, virgulta, tecta pervertere. [Ubi forte Fructa legendum, conf. Liv. 21. 22. extr. Virgultum autem, per syncope pro Virguleto dici puto, a Virgula, ut Virgetum a Virga.]

Cornea virgulta. Virg. 3. Æn. 23.

Sonantia filvis virgulta. Virg. 6. Æn. 704.

Silvestria virgulta. Virg. 2. Georg. 3.

Tenera attondent simæ virgulta capellæ. Virg. 10. Ecl. 7.

Defodere nova virgulta in terram. Lucret. lib. 5. 788. & 933.

Resonant avibus virgulta canoris. Virg. 2. Georg. 328.

VIRGULTUS, a, um. Adj. Vallem virgultam per appositionem dixit Sil.

12. 354. V. ibi Drakenb.

VIRGI, Hispaniæ oppidum, in sinu quem Virgitanum vocant. Auctor Pompon. lib. 2. 6. Nunc Almeria dicitur, teste Olivario in Melam.

VIRGILIÆ, V. VERGILIÆ.

VIRGILIUS, i. m. [Ὀυῖργίλιος] Mantuanus poeta celeberrimus, Marone, Maraque natus, qui primum inter Latinos poetas obtinet locum. Sunt ex recentioribus, qui Vergilium, non Virgilium, scribi debere autumant: de quo vide Castigationes Pierii in Virgilium. scripsit Bucolica, Politione ipsum hortante, atque emendavit triennio. Georgica absolvit annis septem, cum id ei argumentum proposuisset Mæcenat. Æneida rogatus ab Augusto scripsit quidem annis undecim, sed inemendatam reliquit, ac moriens jussit cremari. Cui voluntati ejus Augustus restitit, Tuccæ & Varo emendatione commissa. Hujus vitam non minus docte, quam copiose scribit Petrus Crinitus lib. 3. de poetis Latinis. Virg. 4. Georg. 563.

Illo Virgilium me tempore dulcis alebat

Parthenope, studiis florentem ignobilis otii.

Amantissimus Virgilius vetustatis. Quintil. lib. 1. cap. 7.

Optimus Virgilius. Hor. 1. Serm. 6. 54.

VIRGILIANUS, a, um. Adj. possess. [Ὀυῖργίλιανός] ut, Virgiliana virtus, apud Plin. in præf.

Virgilianum illud. Quintil. lib. 1. cap. 3. Habendumque in animo semper illud Virgilianum.

VIRGINIUS, i. m. Nomen Romanum, ut L. Virginus, Virginie pater, & parricida, pluresque passim Livio memorati.

Virginus, Rhetor & Orator Romanus. V. Quintil. 3. 1. extr. & ibi Burm.

VIRGINIA, æ. f. L. Virginii Centurionis filia; quam stupro destinatam ab Appio Decemviro pater in medio foro occidere maluit, quam pati, ut in foedam servitutem abduceretur. V. Liv. 2. 31.

VIRGO, inis. f. [παρθένη, Gl. L. G.] a Vir. Quintil. lib. 6. cap. 4. Cicero objurgantibus, quod sexagenarius Popiliam virginem duxisset, Cras mulier, inquit, erit. Ulpianus in l. Alioquin. D. de contrah. empt. Quod si ego me virginem emere putarem, quam esset mulier, emptio non valebit. Absolutio virginum. Cic. 3. in Catil. 9. Cinnam ante se & Sullam fuisse, eundemque dixisse, fatalem hunc esse annum ad interitum hujus orbis atque imperii, qui esset decimus annus post virginum absolutionem, &c. V. Absolutio in ABSOLVO.

Adulta virgo. V. ADOLEO.

Animosa virgo. Ovid. 20. Epist. 115.

Armata virgo. V. ARMA.

Aspera virgo. Virg. 11. Æn. 664.

Bellica virgo, Pallas. Sil. lib. 7. 459.

Cassa virgo dote. V. CASSUS.

Corrupta virgo. Ovid. 3. Amor. 8. 30.

Frigida non virgo. Ovid. 2. Amor. 1. 5.

Jugatæ nondum thalamis virgines. Sen. Herc. fur. 10.

Juncea virgo. V. JUNCUS.

Laudatissima virgo dote formæ. Ovid. 9. Met. 715.

Matura virgo. Hor. 3. Carm. 6. 22.

Matura viro virgo. V. MATURUS.

Nitidæ virgines. Hor. 2. Carm. 12. 19.

Pulcherrima virgo. Ovid. 9. Met. 9.

Regia virgo. Ovid. 2. Met. 570.

Sanctæ virgines, Vestales. Hor. 1. Carm. 2. 27.

Teneræ virgines. Hor. 1. Carm. 21. 26.

Tempestiva virgo Festo dicitur, Quæ matura viro est & nubilis & formosa, velut ὄψις. Auctoritate, inquit, virginis cujusdam tempestivæ nomine Romes.

Abstiner virgine. V. ABSTINEO.

Comprimere virginem. V. COMPRIMO.

- Rapere ad virum virginem. Catul. in Epith. Juliae 59. 4.
 Virgo, pro Muliere, quæ adhuc sit in viridi ætate & vigore, post liberos etiam susceptos. Virg. 6. Ecl. 47. de Pasiphaë,
 Ah virgo infelix, tu nunc in montibus erras. Virgo, inquit Ser-
 vius, a viridior ætate; nam jam mater fuerat Phædræ, Ariadnes,
 Androgei.
 Nobilis virgo in omne ævum. Hor. 3. Carm. 17. 36. Quo in loco Vir-
 ginem pro Muliere posuit. Hypermnestram enim intelligit, quæ Lino
 marito pepercit.
 Virgo pro Filia ponitur. Nepos 15. 3. 5. Cum virgo amici nubilis pro-
 pter paupertatem collocari non posset, &c.
 Virginem, Omne incorruptum & intactum dixerunt veteres. Cic. in
 Orat. 64. Mollis est enim oratio philosophorum, & umbratilis, nec sen-
 tentiis, nec verbis instructa popularibus, nec vineta numeris, sed so-
 luta liberius, nihil iratum habet, nihil invidum, nihil atrox, nihil
 mirabile, nihil astutum, casta, verecunda, virgo incorrupta quodam-
 modo; itaque Sermo potius, quam Oratio dicitur. Idem de Clar. Orat.
 330. Domi teneamus eloquentiam septam liberali custodia, &c. tuea-
 murque ut adultam virginem caste. [Non tamen his in locis metapho-
 ra, sed Assimilatio est.]
 De rebus omnibus integris & incorruptis Adjective dicitur. ut,
 Carnes virgines. Plin. lib. 28. cap. 4.
 Equa virgo. Plin. lib. 28. cap. 9.
 Porca virgo. Martial. lib. 13. 56.
 Te fortasse magis capiet de virgine porca,
 Me materna gravi de sue vulva capit.
 Tribuitur Sexui virili a Patribus ecclesiasticis, deque iis dicitur, qui
 expertes conjugii venerisque sunt. ut, Virgo maritus. Chrysol. Serm. 168.
 V. Hieron. Apol. pro libris adversus Jovianum.
 Virgo est etiam Signum cæleste. Columel. 11. 2.
 Virgo, urbis Romæ aqua. V. MARCIA.
 VIRGINULA, æ. f. [παρθενικὴ, Gl. G. L.] Sed frequentiore in usu
 VIRGUNCULA, æ. f. aliud dimin. Petron. cap. 20. Utique postquam
 virguncula cervicem invasit. Et Juven. 13. Sat. 40.
 — tunc, cum virguncula Juno. Subaudi Fuit.
 VIRGINĀLIS, e. Adj. [παρθενικός, Gl. G. L.] Quod ad virginem perti-
 net: ut, Virginalis modestia. Cic. 1. de Divin. 66.
 Habitus atque vestitus virginalis. Cic. 6. Verr. 5.
 Ploratus virginalis. Cic. 2. Tusc. 21.
 Heu virginalem me ore ploratum edere. Ex poeta.
 Virginali verecundia homo. Cic. pro Quint. 39.
 VIRGINAL, ālis, n. [φύσις] Virginis membrum naturale.
 Virginalia, Conchæ quædam Apulejo Apolog. p. 296. Elmenh. dicuntur,
 a mulierum virginumque natura, id est, obscæna parte. Turneb. conf.
 Solin. cap. 4. & Indicem Elmenh. in Apulej.
 VIRGINĀRIUS, a, um. Adj. [παρθένιος] Plaut. Perf. 4. 9. 14. Sceles-
 ta fides est virginaria.
 VIRGINUS, a, um. Adj. Idem. [παρθενικός, Gl. G. L.] Plin. lib. 28.
 cap. 7. Si purgatio illa post virginitatem prima sit, aut in virginea ætate
 spontanea.
 Agmen virgineum. Claud. 2. Conf. Stilich. 263.
 Artus virginei. Ovid. 3. Met. 164.
 Chorus virgineus. Ovid. 3. de Arte Am. 168.
 Facies virgineæ. Virg. 9. Æn. 120.
 Forma virginea puer. Ovid. 3. Met. 607.
 Habitus virginei. Ovid. 13. Met. 166.
 Pudor virgineus. Tibul. lib. 1. 4. 74.
 Rubor virgineus. Virg. 1. Georg. 430.
 Timor virgineus. Ovid. 10. Met. 361.
 Vultus virginei. Ovid. 5. Met. 563.
 VIRGINEUM, i. n. [παρθενίον, Gl. G. L.] Subaudito Conclave. In Gloss.
 vitiose scriptum Virgineum.
 VIRGINITAS, ātis, f. [παρθενία, Gl. G. L.] Castitas, castimonia. Cic.
 3. de Nat. Deor. 59. Minerva patrem dicitur interemisse virginitatem
 suam violare conantem.
 Spolium virginitatis. Ovid. 5. Epist. 140.
 Matura toris virginitas. Stat. 1. Achil. 292.
 Perpetua virginitas. Ovid. 4. Trist. 3. 14.
 Severa virginitas. Ovid. 3. Met. 255.
 Carens virginitate. Ovid. 9. Met. 331.
 Erepta virginitas. Virg. 12. Æn. 141.
 Libata virginitas. Ovid. 2. Epist. 115.
 Patet virginitas. Ovid. 14. Met. 133.
 Raptæ virginitatis præmia. Ovid. 8. Met. 851.
 Resoluta virginitas. Plin. lib. 28. cap. 7. Asperrimamque vim profluvii
 ejus esse primis annis virginitate resoluta.
 VIRGINIUM, i. n. Idem in Gloss. Græcolat.
 VIRGINENSIS, is, f. Dea, cui novæ nuptæ zonam dedicabant. August.
 Civ. Dei, 6. 9.
 VIRGINISVRNDONIDES, æ. m. Vide VANIDQVIDORUS ex
 Plauto. H. St. Vocabulum est joci causa confictum a Comico in Perf. 4. 6. 20.
 VIRGINO, āre. [παρθενικός, Gl. G. L.] Caste vivere. Tertull. de Virgin.
 Veland. cap. 12. Virginari volunt sola capitis nuditate.
 VIRIA, æ. f. pl. VIRIÆ, [χοιμικίδες, Gl. G. L.] vel VIRIÖLA, æ. f.
 [χλαῖον, ψάλλον, περὶ χλαῖον, Gl. G. L. & G. L. βαρχιόλιον χοιμικίδες, G. L.]
 Ornamentum colli e gemmis viridibus, ut putat Baysius. Paulus in l. Si
 tibi electio, De optione & electione leg. Si ex quatuor viriolis duæ,
 quas elegissem, mihi legatæ sunt: sive duæ solæ sint relictæ, sive ab
 initio duæ solæ fuerint, valet legatum. Jabolenus in l. Medico, De au-
 ro & argento leg. Funerari me arbitrio viri mei volo, & inferri mihi
 quæcunque sepulturæ meæ causa feram ex ornamentis, lineas duas ex
 margaritis, & viriolas ex smaragdis.
 Viriæ, Armillæ sunt virorum, inquit Isidorus (19. 31.) quanquam mu-
 liebres etiam armillæ viriæ appellari cœperunt. Septimius, (Tertull.
 de Pallio, cap. penult.) Utique sicut vestigia cæstum viriis occupavit:
 ita & endromidis folocem aliqua multicia synthesi extruxit. Plin. 33. 3.
 pr. Viriolæ Celticæ, viriæ Celtibericæ. Contra legitur, sed mendose
 proflus, in editiis. Turneb. Adverf. 13. 3.
 VIRIÄRUS, i. m. [Ουρίαντος] Lusitanus, primum in Hispania, e pa-
 store venator, e venatore latro, mox justus exercitus dux factus, univer-
 sam Lusitaniam occupavit. C. Vetilius Prætor, fuso ejus exercitu, ce-
 pit. Post Cn. Plancius Prætor nihilo felicius rem cum eo gessit: tantum-
 que terrorem hostis his intulit, ut adversus eum Consulari opus esset duce
 & exercitu. Denique a proditoribus consilio Cæpionis interemptus est,
 & ab exercitu multum desideratus tumulatusque honorificentissime. Auc-
 tor Livius in Epit. 52. & Florus 2. 17.
 VIRIÄTINUS, a, um. Adj. ut, Viriatinum bellum. Sueton. in Galba cap.
 3. h. e. Quod duce Viriato, Lusitani adversus Romanos gesserunt.
 VIRICA, æ. f. Missilis teli genus. Gell. 10. 15. Ejus viricam furculum
 de arbore felici habere. Alii legunt In ricam.
 VIRICULUM, i. n. [ὀϊκίαν] Missilis genus, quod Græci Cestron vo-
 cant: id autem a Virica deductum videtur, cujus sit mentio apud Gellii
 lib. 10. cap. 15. Et quod virica furculum de arbore felici habet. Plin.
 lib. 35. cap. 11. Encausto pingendi duo fuisse antiquitus genera constat,
 cera, & in ebore cestro, id est viriculo, donec classes Pingi cœpere.
 conf. Vericulum in VERU.
 VIRIDIS, e. Adj. [χλωρός, Gl. G. L. & G. L. χλωρός, G. L.] a Vigore dicitur.
 Unde dicimus Virides plantas, Quæ nondum aruerunt, & in vigore suo
 sunt.
 Ætas viridis. Columel. lib. 1. in præf. Quum istud opus, non solum sci-
 entiam, sed & viridem ætatem, cum robore corporis ad labores sufferen-
 dos, desideret.
 Ævum viride. Ovid. 3. Trist. 1. 7.
 Animi virides ausis, Apti ad audendum. Sil. lib. 1. 187.
 Flore viridissimo puella. Catul. ad Coloniam, 17. 14.
 Juventa viridis. Virg. 5. Æn. 295.
 Senectus cruda ac viridis. Tacit. in Vita Agric. 29. Virg. 6. Æn. 304.
 Viride, Quod viriditatem habet, Cic. 3. Verr. 45. Ignem ex lignis viridi-
 bus, atque humidis in loco angusto fieri jussit.
 Lentiscus semper viridis. Cic. 1. de Divin. 15.
 Jam vero semper viridis, semperque gravata
 Lentiscus triplici folita grandescere fetu. Ex poeta.
 Viride, Colore sui nominis præditum. ut Cic. 2. de Nat. Deor. 98. Adde
 huc fontium gelidas perennitates, liquores perlucidos amnium, ripa-
 rum vestitus viridissimos.
 Aquæ virides. Ovid. 4. Fast. 164.
 Cæsper viridis. Virg. 3. Æn. 304.
 Color viridis. Ovid. 10. Met. 136. Viridissimus color. Vitruvius.
 Gemma ingrate viridis. Plin. lib. 37. cap. 25.
 Gemma acriter virides. Plin. lib. 37. cap. 5.
 Gramen viride. Virg. 2. Georg. 219.
 Herba viridis. Virg. 6. Ecl. 59.
 Humus viridis. Ovid. 6. Fast. 330.
 Lapilli virides. Hor. 1. Serm. 2. 80.
 Litus. Virg. 8. Æn. 33.
 Prærum viride. Ovid. 13. Met. 924.
 Ripa viridissima gramine. Virg. 3. Georg. 144.
 Ripa in viridi & opaca inambulare. Cic. 1. de Legib. 15.
 Smaragdi virides. Ovid. 2. Amor. 6. 21. al. Fragiles.
 Smaragdi viridis lux. Lucret. lib. 4. 1120.
 Umbra viridis. Virg. 9. Ecl. 20.
 Viride oleum, ὀμφάκιον. Gloss. Græcolat. Viridia, n. pl. V. infra.
 VIRIDE, Adv. Plin. lib. 37. cap. 8. Comitatur eam, similitudine propior,
 quam auctoritate, Callais viride pallens.
 Compar. Plin. lib. 37. cap. 5. Herbas quoque virentes frondesque avidè
 spectamus: Smaragdos vero tanto libentius, quoniam nihil omnino vi-
 ridius, comparatum illis, viret. [An Viridius?
 VIRIDITAS, ātis, f. [χλωρά, Gl. G. L.] Cic. de Senect. 51. Terra semen,
 tepesfactum vapore & complexu suo, diffundit, & elicit herbefcentem ex
 eo viriditatem. Ibidem 57. Viriditas pratorum.
 Amittere viriditatem. Cic. de Provinc. Consul. 29. Ac laurea illa, magnis
 periculis parta, amittit longo intervallo viriditatem.
 Imitari viriditatem puri maris. Plin. lib. 37. cap. 5.
 Viriditas, Vis & fortitudo. Cic. de Amicit. 11. Senectus aufert eam viri-
 ditatem, in qua etiam tunc erat Scipio. Idem. 3. Tusc. 75. Sed quam-
 diu in illo opinato malo vis quædam insit & vigeat, & habeat quandam
 viriditatem, tamdiu appelletur recens.
 VIROR, ōris, m. Idem significat quod Viriditas. Apul. 2. Florid. p. 348.
 Elmenh. Pratorum virores.
 Novus viror. Vopisc. in Probo cap. 19.
 VIRIDĀRIUM, i. n. [ἀλωά] Locus, in quo sunt herbæ & plantæ virentes,
 & amœnitate refertæ. Suet. Tiber. cap. 60. Militem Prætorianum, ob
 surreptum e viridario pavonem capite punivit. Plin. lib. 18. cap. 2.
 Est etiam Sepulcrum. Vet. Inscript. apud Fabrett. p. 225. IN VIRIDA-
 RIO PATRIS. P. XIX. M. LIVIVS M. F. CASSIVS DON.
 VIRIDĀRIUS, a, um. Adj. unde, Viridarii servi, Ulpiano Jureconf.
 dicuntur, Qui hortos curant, & eorum curam habent.
 VIRIDIA, [χλωρά, Gl. G. L.] VIRIDIARIA & VIRIDARIA, eodem
 significato leguntur. Pomponius. D. de servitutibus. l. Quoties, Servitu-
 tum non ea natura est, ut aliquid faciat quis: veluti viridia tollat, aut
 amœnior prospectum præstet, aut in hoc ut in suo pingat: sed ut patiat,
 aut non faciat aliquid. Sic habent Pandectæ Florentinæ. Haloander
 tamen Viridiaria legit. Jabolenus, D. de servitut. urban. præd. l. Ædifi-
 cia, quæ servitutem patiuntur, ne quid altius tollatur, viridia supra eam
 altitudinem habere possunt. Et hic Viridia habent Pandectæ, Haloander
 Viridiaria. Ulpian. D. de usufructu. l. Si cujus, Vel viridiaria ad alium
 modum convertere. Idem. D. de instructo vel instru. leg. l. In instru-
 mento, Si etiam viridiaria sint. Utrouque loco sic habent Pandectæ.
 & Haloander. Paulus. D. de verbor. signific. l. Impensæ, Voluptariæ impensæ
 sunt, quæ speciem duntaxat ornant, non etiam fructum augent: ut sunt
 viridia, aquæ salientes, incrustationes, picturæ. Sic habent Pandectæ,
 Haloander Viridiaria. Ulp. tit. vj. ejus libri, qui inscribitur Tituli ex cor-
 pore Ulpiani, Voluptuosæ impensæ sunt, quibus neque omisiss, deterior
 dos fieret: neque factis, fructuosior effecta est: quod evenit in viridiariis,
 & picturis, similibusque rebus. Jabolenus in l. Dolia. D. de fundo instru.
 Dolia fictilia, item plumbea, quibus terra aggesta est, & in his viridiaria
 posita, ædium esse Labeo & Trebatius putant.
 Viridia, sunt Herbæ virides apud Columel. 12. 57.
 VIRĒTUM, sive VIRĒCTUM, i. n. [περὶ δεινόν] Locus viriditate ple-
 nus: vel ipsæ Herbæ virentes. Virg. 6. Æn. 638.

Devenere locos lætos, & amœna virecta
Fortunatorum nemorum.

Viretus, a, um. Adj. probat Calepinus ex lib. 12. Columel. cap. 15. de ficu, Ea porro neque nimium vireta, neque nimium matura legi debet. Ubi nunc sic legimus, Neque nimium vieta, neque immatura. [Ceterum, quum Salicetum, Frutectum, & similia, per syncopen, pro Salicetum, Fruticetum, a Genitivis Salicis & Fruticis dicantur, Viretum rectius puto. V. Pier. ad Virg.]

VIRIDESCO, ēre. Gloss. Gr. Lat. *θάλλω*, Germino, Vigeo, Viridesco, Vireo.

VIRIDO, āre. [*χλωρίζω*] Gloss. Græcolat. & Pass.

VIRIDOR, āri. Gratius cum Ovidio de piscibus, Viridari ab herbis dixit. Sic enim Ovid. in Halieuticis v. 90.

Nam vada subnatis imo viridentur ab undis. [Gratius tantum Parti. utitur.

VIRIDANS, antis. [*χλωρίζων*] species Participii sine verbi origine, temporis præsentis. Virg. 5. *Æn.* 539.

Sic fatus, cingit viridanti tempora lauro. Plin. lib. 37. cap. 8.

Viridantium & alia plura sunt genera.

Gramina viridantia. Stat. 5. Theb. 526.

Lux viridans fluvii. Plin. lib. 4. cap. 8.

Toro viridante confederat. Virg. 5. *Æn.* 388.

VIRIDICANS, antis. similiter Partic. Tertull. de Pudicit. cap. 20. Viridicantes & rubescentes.

VIRIDICATUS, a, um. Adj. [*ἀμφιθαλής*] Cic. 3. Q. frat. 1. Equidem hoc, quod melius intelligo, affirmo, mirifica suavitate te villam habiturum, piscina & salientibus additis, palæstra & silva viridicata. [An Viridiata? i. e. instar Viridium facta. Vel est Partic. a Viridico? dictumque pro Viridicante, seu Viridante.]

VIREO, [*θάλλω*, Gl. G. L.] ēre. Viride esse. Cic. 5. Tusc. 37. alia semper virent, alia hieme nudata, verno tempore tepefacta frondefcunt.

Nemus omne viret. Virg. 7. Ecl. 59.

Pectora felle virent. Ovid. 2. Met. 777.

Vireo [*ἀκμίζω*, Gl. L. G.] Vigeo, Vegetus sum.

Genua virent, Firma sunt. Hor. Epod. 13. 6.

Virere & Nitere sæpe a libris mutantur. V. Burm. ad Quintil. Decl. 12. 13. p. 254.

VIRENS, entis. Partic. [*χλωρός, δάκμων*, Gl. G. L.] ut, *Ævi* flore virens. Sil. lib. 1. 61.

Maligne virens. V. MALUS.

Agelli virentis cultor. Hor. de Arte Poet. 117.

Buxus perpetuo virens. Ovid. 10. Met. 97.

Campi virentes. Hor. 2. Carm. 5. 5.

Hedera virens. Hor. 1. Carm. 25. 17.

Herbæ virentes. Ovid. 4. Met. 301.

Stagna virentia musco. Virg. 4. Georg. 18.

Silvarum virentium domina Diana. Catull. in Carm. *Æcul.* 32. 10.

VIRESCO, [*ἀκμίζω*, Gl. G. L.] ēre. Viride fieri. Columel. lib. 11. cap. 2. Quidam, quum vidissent partem aliquam uvarum virefcere, crediderunt tempestivam esse vindemiam.

Gramina injusta virefcunt. Virg. 1. Georg. 55.

VIRESCERE, V. in VIS.

VIRILIS, V. VIR.

VIRIOLA, V. VIRIA.

VIRIPOTENS, VIRITIM. V. VIR.

VIRITIUM, i. n. auctore Ptolemæo lib. 2. cap. 11. Germaniæ urbs, vulgo *Griefnagen*.

VIROR, V. VIRIDIS.

VIREOSUS, V. VIR, & VIRUS.

VIRTUS, ūtis. f. [*ἀρετή, ἀνδρεία ἢ ἀνδρεία, ἰσχύς, δύναμις*, Gl. L. G. & G. L.] a Viro dicta est, teste Cic. 2. Tusc. 43. Et proprie Fortitudinem significat, quod viri maxime fortitudo sit. Virg. 5. *Æn.* 455.

Tunc pudor incendit vires & conscia virtus. Cic. pro Lege Manil. 36. Non enim solum bellandi virtus in summo atque perfecto Imperatore querenda est: sed multæ sunt artes eximæ, hujus administræ comitesque virtutis. Ter. Eun. 4. 7. 8.

Egone? imperatoris virtutem noveram, & vim militum,

Sine sanguine hoc fieri non posse: qui abstergerem vulnera.

Cinis omnium virtutum Troja, i. e. In qua præstantissimus & fortissimus quisque periit. Catull. ad Mallium 66. 90.

Inferior virtute alicujus. Ovid. 9. Met. 62.

Actuosa virtus. V. Actuosa vita, in AGO.

Animosa. Sil. lib. 16. 109.

Ardua. Stat. 10. Theb. 839.

Aspera. Sil. lib. 7. 51.

Atrox. Sil. lib. 13. 369.

Arguta virtus. V. ARGUO.

Bellica virtus. V. Bellicus, in BELLUM.

Crudelis virtus. Stat. 6. Theb. 734.

Damnosa alicui virtus. Ovid. 10. Met. 707.

Effera virtus. Valer. 2. Argon. 648.

Expertæ virtutis homo. Tacit. 3. Ann. 74. h. e. Exploratæ & cognitæ.

Ferox. Virg. 12. *Æn.* 20.

O præstans animi juvenis, quantum ipse feroci

Virtute exsuperas, tanto, &c.

Fervida. Catull. Argon. 62. 218.

Horrida. Stat. 5. Theb. 172.

Igneæ. Lucan. lib. 9. 7.

Indomita. Senec. Herc. fur. 1.

Major post otia virtus. Stat. 4. Silv. 4. 34.

Speciata virtus belli domique. Hor. 2. Epist. 1. 230.

Temeraria virtus nocet. Ovid. 8. Met. 407.

Velox virtus. Sil. lib. 4. 99.

Vivida bello virtus. Virg. 5. *Æn.* 754.

Affirmare armis virtutem. Tacit. 4. Hist. 73.

Conniti virtute. V. CONNITOR.

Defendere terram patriam armis ac virtute. Lucret. lib. 2. 641.

Egressa modum virtus. Stat. 10. Theb. 828.

Fracta virtus. Hor. 2. Carm. 7. 11.

Fredata his juvenum virtus quievit. Stat. 10. Theb. 239.

Præstans virtute. Virg. 8. *Æn.* 548.

VOL. IV.

Punita bona virtus exilio. Sil. lib. 13. 280.

Tenere locum virtute secundum. Virg. 5. *Æn.* 258.

Fretus mira manuum pedumque virtute. Lucret. lib. 5. 964.

Senescit virtus evicta veneno desidæ. Sil. lib. 3. 580.

Virtute tua, pro Tuo auxilio. Plaut. Truc. 4. 2. 28.

Virtus, opes, facultates, vires in civitate. Cic. 2. Att. 19. Laudis Apollinaribus Diphilus tragædus in nostrum Pompejum petulanter invecus est. Nostra miseria tu es magnus: milles coactus est dicere eadem.

Virtutem istam veniet tempus quum graviter gemes, totius theatri clamore dixit, itemque cetera. Verius sunt ex vetere tragædia. Idem scribit

Valerius Maximus lib. 6. cap. 2. 9. Sensus est, Veniet tempus, quum te tantum potuisse poenitebit. [Nisi ad virtutem Cæsar, foci ipius, respexit.]

Virtus, Vis illa qua res, cujus est virtus, perfecta redditur. Cic. 5. de Fin. 36. Atqui in sensibus est sua cuique virtus.

Sentire alicujus rei virtutes. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Arboris vel equi virtus. Cic. 1. de Legib. 45.

Formæ virtute, Formæ merito ac bonitate, ob formam egregiam. Plaut. Milit. 4. 5. 12. Idem Mostel. 1. 3. 17.

Virtute formæ id evenit, te ut deceat quicquid habeas.

Mercis virtus, Id quod valet merx ipsa, Mercis bonitas. Plaut. Mil. 3. 1. 132.

Orationum virtutes. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Verbi vel dictionis virtus. Cic. pro Planc. 78. Non dicam miser (natura quidem abhorret a virtute verbi) sed, &c. [Ordo est Natura verbi abhorret a virtute. Male igitur Lemma conceptum Verbi virtus. In emendatis libris exstat, Nam hoc q. a. a. v. verbum.]

Dicendi vis & virtus. Cic. 2. de Orat. 120. Alterum est in quo oratoris vis illa divina, virtusque cernitur.

Dicendi virtus, nisi ei, qui dicit ea, de quibus dicit, percepta sint, exstare non potest. Idem 1. de Orat. 83. Conf. Bellandi virtus a pr.

Disputatrix virtus. Quintil. lib. 2. cap. 20.

Certare virtute Virgiliana. V. СЕРТО.

Virtus, Proprietas. Quintil. lib. 4. cap. 2. Sunt quidem hæ quas supra

retuli, virtutes aliarum quoque partium.

Virtus, Perferendorum malorum fortis atque invicta patientia. Virtutes, recte Animi affectiones appellantur a Cicerone lib. 2. Tusc. 43.

Cic. 10. Fam. 3. Omnia summa consequutus es virtute duce, comite fortuna. Ter. in prol. Phorm. 34.

Quem actoris virtus nobis restituit locum. h. e. Qui toties exclusus animum non abjecerit, sed perseveraverit agere, inquit Donatus. [Nisi Virtus est Præstantia actoris, quem populus revocavit.]

Invia virtuti nulla est via. Ovid. 14. Met. 113.

Virtus est animi habitus naturæ modo rationi consentaneus. Cic. 2. de Invent. 159.

Virtus est per se ipsa laudabilis, & sine qua nihil laudari potest. Cic. 2. de Orat. 343.

Virtutes in specie fictæ simulationis inesse non possunt. Cic. 1. de Nat. Deor. 3.

Vera laus uni virtuti debetur. Cic. 2. de Orat. 342.

Nihil est virtute formosius, nihil pulchrius, nihil amabilius. Cic. 9. Fam. 14.

Libera semper sola est virtus. Cic. 1. de Orat. 226. Potestne virtus, Crasse, fervire istis auctoribus, &c. quæ & semper & sola libera est, quæque etiam si corpora capta sint armis, aut constricta vinculis, tamen

jus suum, atque omnium rerum impunitam libertatem tenere debeat. Omnia alia falsa, incerta sunt, caduca, mobilia: virtus est una altissimis defixa radicibus, quæ nunquam ulla vi labefactari potest, nunquam

dimoveri loco. Cic. 4. Philipp. 13.

Virtus animi. Cic. de Clar. Orat. 129. Is virtute animi atque vita fuit bonus auctor in Senatu.

Vir singulari virtute præditus. Cic. pro Domo 39.

Singularis & præstantissima virtus P. Lentuli. Cic. Post rexit, in Senat. 5. L. Piso qui tanta virtute atque integritate fuit, ut, &c. Cic. pro Pont. 29.

Dignum honore virtutibus suis judicare alterum. Cic. pro Muren. 23. Aliis ego te virtutibus, continentia, gravitatis, justitiæ, fidei, ceteris omnibus, Consulatu, & omni honore semper dignissimum judicavi.

Inexplebilis virtutis veræque laudis homo. V. INEXPLEBILIS.

Pro tuis maximis, clarissimisque virtutibus. Cic. 4. Fam. 7. Ornatus virtutibus. Cic. 1. Off. 46. Qui virtutibus his levioribus erit ornatus,

modestia, temperantia, justitia, &c.

Aditus virtutis. V. Aditus, in ADEO, ire.

Præmium virtutis est gloria. Cic. pro Milon. 98.

Sæculum virtutum sterile. Tacit. 1. Hist. 3.

Acris animi virtus. Lucret. lib. 1. 71.

Æterna virtus. V. ÆTERNUS.

Ardens virtus. Virg. 6. *Æn.* 130.

Ardua virtus. Hor. 3. Carm. 24. 44.

Civiles virtutes. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Clara & insignis virtus alicujus posteris. V. INSIGNIS.

Egregia virtus. Cic. 2. de Invent. 114. Si existant qui apud majores nostros ob egregiam virtutem tali honore dignati sunt, nonne, &c.

Egregia virtute progenies. Virg. 7. *Æn.* 257.

Gloriosa & memorabilis virtus. V. MEMOR.

Immunis non est virtus. V. IMMUNIS.

Ingens virtus. Hor. 2. Serm. 7. 102.

Jugatæ virtutes. V. Jugatus, in JUGUM.

Manca virtus. V. MANCUS.

Speciata virtutis durior est conditio, quam incogitata. Cic. ad Brut. 16.

Veræ virtutis custos. Hor. 1. Epist. 1. 17.

Abundare virtutibus. Plin. 2. Epist. 17.

Accedere virtuti. V. ACCEDO.

Adhibere virtutem. V. ADHIBEO.

Adolevit virtus. V. ADOLEO.

Amittere virtutem. Cic. 2. Tusc. 52. Virtutem autem si unam amiseris, etsi amitti virtus non potest, sed si unam confessus fueris te non habere, nullam te esse habiturum.

Amplexari virtutem. V. Amplexor, in AMPECTO.

Amplificare virtutem laudibus. V. AMPLIFICO.

Capere virtutem. V. CAPIO.

Confidere virtuti. V. CONFIDO.

Contestata virtus. V. **CONTESTOR**.

Deficere viam virtutis. Hor. 3. Carm. 24. 44.

Eminere virtutibus. Quintil. lib. 7. cap. 8.

Extendere virtutem factis. i. e. Gloriam. Servius. Virg. 6. Æn. 806. Al.

Virtute extendere vires. V. Pier.

Exuere virtutem. Tacit. 1. Ann. 75.

Ferre præ se virtutem. Quintil. lib. 2. cap. 13.

Fingere virtutes. Tacit. 6. Ann. 51. Occultum ac subdolum fingendis virtutibus.

Habere & perdere virtutem. Cic. Post red. ad Quirit. 20. Recuperata vero sua dignitate, se non commissurum, ut, &c. virtutem animi non haberet, quam nunquam perdidisset.

Jacent virtutes. V. **JACRO**.

Imminutavirtus. V. **IMMINUO**.

Inchoare virtutem. V. **INCHOO**.

Involvere se sua virtute. Hor. 3. Carm. 29. 55. de Fortuna,

— si celeres quatit

Pennas, resigno quæ dedit, & mea

Virtute me involvo, probamque

Pauperiem sine dote quero.

h. e. Mea virtute memunio,

sola probitate contentus & bona conscientia.

Laborare virtute ac studiis. Quintil. in præm. lib. 1.

Locare virtutem. V. **LOCO**, in **LOCUS**.

Monstrare studium virtutis alicui. Stat. 4. Silv. 8. 58.

Multare virtutem morte. Quintil. lib. 5. cap. 11.

Obsolescit virtus. V. **OBSOLESCO**, in **OBSELEO**.

Ornatus ex suis virtutibus. V. **ORNO**.

Præstare virtute. Cic. pro Planc. 60. Is gloria maxime excellat, qui virtute plurimum præstet.

Repræsentare virtutem alicujus. Hor. 1. Epist. 19. 14.

Retinere virtutem. Tacit. 1. Ann. 75.

Esse parem alicui virtute. Ovid. 4. de Pont. 13. 27.

Superare virtute dolores. Ovid. 8. Met. 518.

Superatur virtus virtute. Cic. 14. Philip. 18.

Catonis virtus, pro ipso Catone. Hor. 3. Carm. 21. 11.

Narratur & prisci Catonis

Sæpe mero caluisse virtus.

Virtutes pro Vitiis per ironiam aliquando ponuntur, auctore Donato.

Ter. Adelph. 2. 1. 22. Si possiderem, ornatus esses ex tuis virtutibus.

Plaut. Pseud. 2. 4. 36.

VIRUOSUS, a, um. Adj. Virtute præditus; apud Recentiores.

Nam το εὐαγέτης recentiorum est, ut Virtuofus, inquit Wolf. in Cic. Off. 128. Sed pro barbaro habet. Qui inter barbaros haberi non possit. Male igitur quidam tantum esse dicunt a recentioribus usurpatum ut εὐαγέτης a recentioribus Græcis. Sed hoc εὐαγέτης cum alii usi sunt, tum Sextus philof. At vocabuli Virtuofus non afferunt exemplum. H. St. Recisa quædam sunt, puto auctoris alius Græci nomen, qui το εὐαγέτης usurparit præterea. Quæ facile supplebit lector ex Thesaurio Græco nostri Vol. 1. Col. 515.

VIRVESTA, [Βυρυστά] Ptolem. lib. 2. cap. 6. in antiquo codice Virubescia, Hispaniæ urbs, vulgo *Briviesca*.

VIRUS, indecl. n. [ἰός ἰχθύος, Gl. L. G. & G. L. ἰός ἰχθὺς ἀλόγῳ, καὶ ἰχθὺρ, L. G.] significat proprie Asperitatem odoris in homine jam adulto: quippe talis odor in puero non est, nec ante coitum mulieri. Plin. lib. 35. cap. 15. Virus alarum sudoresque sedat. Idem 28. 3. Signum est vernis temporibus odoris virus. Sane (inquit Servius in illud 1. Georg. 129. Ille malum virus, &c.) Virus hodie tres tantum habet casus, hoc virus, hoc virus, ô virus. Antiqui hoc virus, hujus viri dicebant. Lucret. lib. 2. 475.

— tætri primordia viri.

Viro, Ablativus. Lucret. lib. 6. 26.

Quod fueret naturali viro, atque veniret.

Virus naturale vo-

cat, Incommoda, quæ a natura nobis proveniunt. V. **Virus**, **Vis** naturalis; infra.

Mustelæ virus. Plin. lib. 8. cap. 11. de Basilisco, Huic tali monstro mustelarum virus exitio est. i. e. Nécant eos odore. Budæus.

Paludis virus, pro Tætro odore. Columel. lib. 1. cap. 5. Nec paludem vicinam esse oportet ædificiis, quia caloribus noxium virus eructat.

Amatorium virus, pro Veneno. Plin. lib. 8. cap. 22. Quin & caudæ hujus animalis creditur vulgo inesse amatorium virus exiguo in villo, eumque quum capiatur abjici. De lupo.

Dirum virus. Lucan. lib. 1. 610. al. Nigrum.

Edax virus. Ovid. 5. Fast. 403.

Grave virus. Hor. 2. Epist. 1. 159.

Ingenitum corpori virus. V. **INGIGNO**.

Ingratum virus. V. **INGRATUS**.

Lunare virus. Lucan. lib. 6. 669.

— taboque medullas

Abluit, & virus large Lunare ministrat.

Interpretes intelligunt

Spumam Lunæ, aut Menstruum muliebre.

Malum virus. Virg. 1. Georg. 129. Servius, Bene addidit Malum ad discretionem epitheton. Nam Virus & bonum & malum est: sicut Venenum, nam idem est. Venit autem a Græco: nam & illi φάρμακον

medium habent, id est, bonum & malum.

Mortiferum virus. Cic. in Arat. 436.

Nocens virus. Ovid. 2. Met. 800.

Pestiferum virus. Ovid. in Ibin, 608.

Rutilum virus. Lucan. lib. 9. 813.

Adjicere virus. V. **ADJICIO**.

Aspergere virus alicui. Virg. 3. Georg. 419.

Extinguere virus ingluvie natum. Plin. lib. 13. cap. 1.

Virus, per metaphoram, Asperitatem saporis significat. Plin. lib. 31. cap. 8. Aqua marina vetustate virus deponit. i. e. Amaritudinem illam & falsedinem. Idem, Virus mali Medici. i. e. Acor & amaritudo. Idem

lib. 34. cap. 17. Æruginis virus.

Virus, Asperitas coloris. Plin. de sanguine purpuræ, Tum superadditum decoquitur virus. Idem lib. 9. cap. 36.

Virus, Genitura, id est, humor qui e genitalibus fluit. Plin. lib. 28. cap. 11. Virus verrinum & scrofa ex coitu exceptum, prius quam terram

attingat, contra dolores. Idem lib. 9. cap. 50. Nisi editis ovīs inter se versando matres & feminæ vitale asperferint virus. De piscibus.

Lentum distillat ab inguine virus. Virg. 3. Georg. 281.

Virus, Vis naturalis. Lucret. lib. 2. 850.

Concoctosque suo contactus perdere viro. h. e. Virtute naturali, ut Marcellus interpretatur: vel Virulentia & illiberali odore, ut Baptista Pius.

Virus, Viror, seu Herbar virentes. Stat. 1. Sylv. 4. 104.

— jungam ipse manus, atque omne benigne

Virus, odoriferis Arabum quod doctus in arvis, &c. Sed forte non ad Viriditatem respexit poeta, sed ad Odorem. Domitius sic exponit, Omne virus, Omnes herbas virentes: nam Virus, Virorem significat. [Sed Viror primam brevem habet. Virus, pro Medicamine posuit, ut locus inspectus indicat. conf. in QUOTIDIANO, & VITRUM.

Ad animi vim transtulit Sil. 2. 288.

Ingenitum noscens virus, flatusque paternos.

Acerbitatis virus, Translate. Cic. de Amicit. 89. Tamen is pati non possit, ut non inquirat aliquem, apud quem evomat virus acerbitatis suæ.

VIRULENTUS, a, um. Adj. [ἰώδης] Plenum veneno. Gell. lib. 16. cap. 11. Ut serpentium virulentorum domitores sint.

VIRULENTIA, æ. f. Sidon. 8. Epist. 14. Hircorum vos obtulisse virulentiam, Christus sibi computat.

VIREOSUS, a, um. Adj. [βρομώδης] Mali odoris, aut venenatus. Virg. 1. Georg. 58.

At Chalybes nudi ferrum, virofaque Pontus

Castorea, Eliadum palmas Epirus equarum? Ubi Servius, Virofa, id est, venenata. Nam licet sint multis remedio, tamen prægnantes eorum odore abjiciunt egeruntque partum. Et Virofa dicta ab eo, quod est Virus. Alii Fortia accipiunt, a Viribus. Alii Virofa dici putant ab odoris gravitate.

Virofus, Cato. Mali odoris. R. R. cap. 157. Et si mulier eo lotio locos fo-vebit, nunquam virosi fient.

Virofus, Mali saporis. Varro, Rancidam carnem apposuit nobis & virofam.

Superl. Scribon. Larg. Compos. 103. Virofissimum medicamentum.

VIRIOSUS, a, um. Idem. Apul. 7. Met. p. 196. Elmenh. Spinx punctu venenato viriosæ. Pricæus legit Virofæ.

V I S

VISIC. Vixit. [Puto VICSIT.

Vis, vis, vim, [δύναμις, Gl. L. G. & G. L.] pluraliter Vis, accusativo Vis, vocativo Vis apud veteres: nunc ab antiquo singulari dicimus hæ Vi-res, virium, viribus, &c.

Vis in Accusativo plurali. Sallust. lib. 3. Hist. Male jam assuetum ad omnes vis controversiarum. Nonius.

In manibus vis. Cic. 1. Acad. 119. In pedibus celeritatem, vim in manibus, claritatem in voce, &c. Subaudi Corporis.

Vis, Potestas. Virg. 1. Georg. 198.

— ni vis humana quotannis

Maxima quæque manu legeret. Idem 1. Æn. 533.

Non ea vis animo nec tanta superbia victis. Sallust. in Bell. Catil. pr. Sed nostra omnis vis in animo & corpore sita est. Servius. [Loco post. Virgilii, non δύναμις, sed βίη.

Effectus radicum & vis. Cic. 2. de Divin. 47. Et eo quidem loco & prognostica nostra pronuntiabas, & genera herbarum scamnoneam, aristolochiamque radicem, quarum causam ignorares. vim & effectum videres.

Facultas oratoris & vis. Cic. 1. de Orat. 142. Quumque esset omnis oratoris vis ac facultas in quinque partes distributa, &c.

Natura rei & vis. Cic. 1. de Orat. 196. Ac si nos, id quod maxime debet, nostra patria delectat, cujus rei tanta est vis ac tanta natura, ut Ithacam illam, in asperissimis faxulis, tanquam nidulum, affixam, sapientissimus vir immortalitati anteponeret.

Eloquentiæ natura & vis. Idem in Orat. 112. Rei potius, id est, eloquentiæ vim & naturam explicemus.

Potestas & Vis. Cic. 3. de Nat. Deor. 90. Improborum igitur prosperitates secundæque res redarguunt, ut Diogenes dicebat, vim omnem deorum ac potestatem.

Amicitia vis est in animorum consensione. Cic. de Amicit. 15.

Animi vis milita toto corpore. Lucret. lib. 3. 278.

Astutiæ. Ter. Heaut. 4. 3. 32.

Qui vim tantam in me & potestatem habeam tantæ astutiæ.

Boni vis. Ter. Phorm. 1. 2. 57.

Capillus passus, ipsa horrida,

Lacrumæ, vestitus turpis: ut ni vis boni

In ipsa inesset forma, hæc formam exstinguerent. i. e. Bona

indoles & probitatis signum.

Conscientiæ vis. Cic. pro Milon. 63. Magna vis est conscientia, Judices. Ingenii vis. Cic. 1. de Orat. 172. Antonii incredibilis quædam & prope singularis, & divina vis ingenii.

Luminis vis. Tacit. 4. Hist. 81. Non exeam vim luminis.

Magistratus hanc esse vim, ut præsit, præscribatque recta & utilia, &c. Cic. 3. de Legib. 2.

Orationis impetus & vis. Cic. in Orat. 229. Enervetur oratio compositio-ne verborum, ut aliter in ea nec impetus ullus, nec vis esse possit.

Ostenti vis, ut. Cic. 1. de Divin. 73. Quod ostentum habuit hanc vim, ut Dionysius paucis post diebus regnare cœperet.

Potestatis vis. Cic. 1. Philip. 3. Dictaturam, quæ vim jam regiæ potestatis obfederat, funditus ex Rep. sustulit.

Verborum vis, quæ Græcis Energia dicitur. Cic. pro Cluent. Ea intellecta, certe nihil ad rem pertinet, quæ verborum vis sit, ac nominum.

In fortuna vis magna ad res secundas vel adversas. Cic. 2. Off. 19. Mag-nam vim esse in fortuna in utranque partem, vel secundas ad res, vel adversas quis ignorat?

Dicendi vis. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Loquendi vis & norma. Hor. de Arte Poet. 72.

Percipiendi vis. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Ardens vis fulminis. Lucret. lib. 6. 144.

Auxiliaris vis. V. **Auxiliaris**, in **AUXILIO**.
Blanda vis dei noctivagi. h. e. **Somni**. Stat. 10. Theb. 152.
Cæca vis. Occulta potentia, seu facultas. Sil. lib. 17. 593.
Cælestis vis. Cic. 1. de **Divin.** 63.
Cælestis vis & numen divinum. Cic. pro **Milon.** 84. Nec vero quisquam aliter arbitrari potest, nisi qui nullam vim cælestem existimat numenve divinum.
Concalefactoria vis. V. **Concalefactorius**, in **CONCALEFACIO**.
Corusca vis. V. **Coruscus**, in **CORUSCO**.
Eximia vis. Cic. pro **Lege Manil.** 40.
Ignea vis cæli. Ovid. 1. **Met.** 26.
Imperiosissima vis risus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Incita vis ventis. Lucret. lib. 1. 172.
Ingens vis rerum. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Occulta vis. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Solida ac virilis ingenii vis. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Tacita vis. Quintil. lib. 3. cap. 5.
Vera vis. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Vivida vis animi. Lucret. lib. 1. 73.
Afferre vim maximam ad dicendum. Cic. 1. de **Orat.** 113. Sic igitur censeo, inquit Crassus, naturam primum atque ingenium ad dicendum vim afferre maximam. h. e. **Facultatem**.
Demittere ad unum auditorem vim dicendi. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Distracta vis animæ per artus. Lucret. lib. 4. 914.
Dare vim faciendi quid. Cic. 4. **Att.** 2. Tum profecto doloris magnitudo vim quandam nobis dicendi dedit.
Habere summam vim dicendi. Cic. 1. de **Orat.** 88. Huic respondebat, non se negare **Demosthenem** summam prudentiam, summamque vim habuisse dicendi.
Habere vim ad aliquid agendum. Cic. 1. de **Orat.** 258. Illud vero fuit horribile, quod mehercule vereor, ne majorem vim ad deterrendum habuerit, quam ad cohortandum.
Habere vim & religionem in se. Cic. pro **Muren.** 1. Quod si illa solennis comitorum precatio, Consularibus auspiciis consecrata, tantam habet in se vim & religionem, quantam **Reipubl.** dignitas postulat, &c.
Habent litteræ vim fœderis. Cic. 5. **Fam.** 8. Has litteras velim existimes fœderis habituras esse vim.
Impendere vim suam in rem aliquam. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Intendere vim. Tacit. 4. **Ann.** 2. Vim Præfecturæ modicam antea, intendit. h. e. **Auget**.
Intendere vim verbis. V. **INTENDO**.
Languescit vis. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Servare vim suam. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Suggestere vim occultam. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Vis sæpe in malum, de his quæ nocent, ut
Cantharidis vis. Cic. 5. **Tusc.** 118. **Theodorus** **Lysimacho** mortem minitanti, Magnum vero effecisti, si cantharidis vim consecutus es.
Frigoris vis. Cic. pro **Rabir.** Post. 42. Hanc vim frigorum, hiememque, quam nos vix hujus urbis tectis sustinemus excipere.
Morborum vis. Tacit. 11. **Ann.** 6.
Morbi vis excita. Lucret. lib. 4. 669.
Veneri vim experiri in aliquo. Cic. pro **Cœl.** 58. Habuisse ajunt domi, vimque ejus esse expertam in servo quodam, ad rem ipsam parato, cujus percelleri interitu esse ab hoc comprobatum venenum.
Horrida vis leti. Lucret. lib. 3. 171.
Inimica vis Parcarum propinquat. Virg. 12. **Æn.** 150.
Magna vis nocendi. Ovid. 5. **Met.** 457.
Malefica. V. **MALUS**.
Morbida. V. **MORBUS**.
Mordax. V. **MORDEO**.
Mortifera. Lucret. lib. 6. 819.
Violenta vis leonum. Lucret. lib. 3. 297.
Vis, [βία, Gl. L. G.] **Violentia.** Virg. 2. **Æn.** 494.
Fit via vi, rumpunt aditus, primosque trucidant. Ter. **Phorm.** 1. 4. 38.
Vi coactum te esse, invitum, lege, judicio: tenes?
Expers consilii vis. Hor. 3. **Carm.** 4. 65.
Vis & violentia. Cic. Anteq. iret. in exil. 12. Quum inimicorum nostrorum vim atque violentiam perpicat.
Armatorum vis. Cic. pro **Cæcin.** 63.
Pelagi ingens vis. Lucan. lib. 3. 62.
Necessitas ac vis. Cic. pro **Quint.** 51. Timide tamen & pedetentim istuc descendunt, vi ac necessitate coacti, inviti.
Dura vis. Virg. 4. **Georg.** 399.
Summa vi aliquid agere, pro Toto conatu. Ter. **Adel.** 3. 4. 47.
Temperata vis. Hor. 3. **Carm.** 4. 66.
Cessit ægra animo vis, ac fiducia. Stat. 8. **Theb.** 531. [An Ægre?
Domatur magna vi flexa ulmus. Virg. 1. **Georg.** 169.
Frangere vim alicujus. Quintil. lib. 1. cap. 7.
Incute vim. V. **INCUTO**.
Niti propria vi. Virg. 2. **Georg.** 428.
Retinere omni vi. Cic. 8. **Fam.** 16. Hoc a te præsens contendissem, atque omni vi te retinuissem.
Suscitare vim ira. Virg. 5. **Æn.** 454.
Deponunt vim suam æquora. Ovid. 2. **Trist.** 152.
Rapit acrior vis me. Hor. **Epod.** 7. 13.
Vis duplex fuit, Publica & Privata. Publica definitur, ea quæ armis, Privata, quæ sine armis inferitur. Privatis enim hominibus armorum usu, tum in urbe, tum in agro lege Julia interdictum, nisi si haberent ea venationis, itineris, navigationisve causâ, legimus in Marciano, tit. ad l. **Juliam** de vi publica. Idque removatum a Justiniano, scribit ipse in libro **Novellarum** constit. titu. αὐτὴ πῶς ἀπάραι. Sed hoc ante legem **Juliam**, & ante **Magni Pompeji** edictum, de quo legimus in **Plinii** naturalis historiae lib. 36. qui vetuit in tumultu necis **Clodiani** ullum in urbe telum esse: primis temporibus institutum, observatumque non dubito. Ideo enim, **Servio** regnante, populum Romanum ad centuriata comitia in campum extra urbem convenisse, quia in urbe usus armorum interdicere: terpit deinde licentia, quam novis legibus & edictis reprimi necesse est. Publica vis, vel contra **Rempublicam** & magistratus, vel contra privatos fiebat. Contra **Rempub.** & Magistratus capitalis

erat semper: contra privatos, non item, sed tantummodo cum erepta vita esset. De publica Prætor cognoscebat: de privata judices dabat. Nec tamen semper de publica cognovit, Nam existunt controversiæ quædam de vi, quæ consistunt in jure civili, ut ea pro **Cæcina**: In qua non Prætor, sed **Recuperatores**, qui erant judices a Prætore dati, judicaverunt. Ergo de publica vi modo Prætor, cui ea quæstio obtigisset, (is autem nec **Urbanus**, nec **Peregrinus** erat, sed unus de reliquis sex) modo judices a Prætore dati cognoscebant. Dabat autem eos, vel **Urbanus** Prætor, si causâ esset in jure civili, & ageretur inter cives, ut ea pro **Cæcina**: vel **Peregrinus**, si ageretur inter peregrinos: vel unus de reliquis sex, si cognitio non a jure civili penderet.

De privata vero nunquam Prætor, semper judices a Prætore dati cognoscebant, Prætor autem vel **Peregrino**, si res esset inter peregrinos: vel **Urbano**, si civis civem in judicium vocaret, & in jure civili posita causâ esset, vel uno de reliquis, si de jure civili nulla esset consideratio. **Leges de vi** fuere **Plotia** **Tribunica**: **Consulares** autem **Lutatia**, **Pompeja**, **Julia**, **Antonia**. **Plotia**, de vi publica privatis civibus illata, **Catilinam** ab **L. Paulo**, **M. Lepidi**, qui 111 vir postea fuit, fratre, accusatum, in **Sallustio** (bell. **Catil.** cap. 31.) legimus: **Clodium** a **Milone** in oratione pro **Milone**, (35.) **M. Tuccium** a **C. Sempronio** **Rufo**, in epistola (8.) **M. Cœlii**. ad **Cic.** Quæ omnes causæ, non dubito, quin capitales fuerint, cum **Catilinam** & **Clodium** minime levibus flagitiis affines fuisse constet: causam autem, qua in judicium **Tuccius** est vocatus, extraordinarium **Cœlius** appellet. Hanc legem tulit, opinor, **M. Plautius** **Silvanus** **Tribunus** pl. Cn. **Pompejo** **Strabone** **L. Porcio** **Catonem** coss. is qui legem judicariam tulit. **Lutatiam** de vi **Reip.** illata **Q. Lutatius** **Catulus** consul. **M. Æmilii** **Lepidi** collega, in tumultu **Reipub.** tulit: quæ festis etiam diebus judicium de vi jubebat exerceri, ut ex proœmio patet orationis pro **M. Cœlio**: eaque damnati sunt, qui de **Catilinæ** sociis in urbe remanserunt. Unde illud in oratione pro **Sulla**: **Severitatem** judiciorum, quæ per hos menses in homines audacissimos facta est, lenitate ac misericordia mitigata. Quod exposuit in ea pro **Cœlio** 70. his verbis, De vi quæritis, quæ lex ad imperium, ad majestatem, ad statum patriæ, ad salutem omnium pertinet, quam legem **Q. Catulus**, armata dissensione civium, reip. extremis pæne temporibus tulit: quæque lex, sedata illa flamma consularum mei, fumantes reliquias conjurationis exstinxit. **Pompejam** tulit Cn. **Pompejus Magnus** 111. Consul, post occisum **P. Clodium**. Hæc & pœnam graviolem, quam reliquæ de vi superiores leges, & formam judiciorum breviorum continebat. Jubebat enim, Ut prius. quam causâ ageretur, citati testes per triduum audirentur: dicta eorum judices consignarent: quarta die adesse omnes in diem postmodum juberentur, & coram accusatore ac reo pilæ, in quibus nomina judicum inscripta essent, æquarentur: rursus postera die a **Quæsitore** sortitio judicum fieret unius & LXXX: qui numerus cum forte obtigisset, ipsi protinus sessum irent: tum ad dicendum duas accusator horas, tres reus haberet, reusque eodem die illo judicaretur: prius autem quam sententiæ ferrentur, quinos ex singulis ordinibus accusator, totidem reus rejiceret, ita ut numerus judicum relinqueretur, qui sententias ferrent. **L. Juliam** tulit **C. Cæsar** post victum **Pompejum**, Ut damnatis de vi aqua & igni interdiceretur. Sic enim oratione (1. **Philip.** 23.) in **Antonium** scriptum invenimus, Aqua vero & igni interdicere, nihil aliud est, quam exilium non nominatum, sed re ipsa inferre. Damnato enim necessitas imponitur exilii, ope ea denegata, atque interdicta, sine qua vivi non potest: quod etiam **Pompejam**, & ante **Pompejam** **Plautia**, & aliæ quoque posteriores leges, ut puto, sanxerant: itaque non dubito, quin **Cæsar** nova lege novam sententiam, ad vim removendam, attulerit. Hæc lege tenebantur, ut **Martianus** ait, (1. 1. **D.** ad l. **Jul.** de vi pub. Qui turbæ seditionisve faciendæ consilium iniissent servosque aut liberos homines in armis habuissent, omnesque puberes cum telo in publico deprehensi. Subjungit idem: de vi privata damnatos, neque **Senatores**, neque **Decuriones**, neque **Judices** esse, neque honorem ullum capere. **Julia** lege, potuisse. **Cæsare** mortuo tulit **M. Antonius**, (teste **Cic.** 1. **Philipp.** 21.) Ut damnatis de vi ad populum provocatio esset. Quod a conciliandos sibi multitudinis animos, qui tyrannidem spectaret, excogitavit. Ex libro **Pauli** **Manutii** de **Legibus Romanis**.

Divina vis. **Ulpianus**, De damno infecto, l. **Fluminum**. §. **Vitium** autem; **Servius** quoque putat, si ex ædibus promissoris vento tegulæ dejectæ damnum vicino dederint, ita eum teneri si ædificii vitio id acciderit, non si violentia ventorum vel qua alia ratione quæ vim habeat divinam. **Budæus**.

Major vis. **Plin.** lib. 18. cap. 28. de sterilitatum causis, Ante omnia autem duo genera esse cælestis injuriæ meminisse debemus: Unum, quod tempestates vocamus, in quibus grandines, procellæ, ceteraque similia, intelliguntur: quæ quum acciderent, Vis major appellatur, &c. Ex his verbis apparet vim majorem esse, quam **Ulpianus** **D. Locati** & **conducti**, l. **Ex conducto**, **Tempestatem** calamitosam appellat. **Cajus** **D. Locati** & **conducti**. l. Si merces. §. 6. Vis major, quam **Græci** βία & βία appellanti, non debet conductori damno esse, si plus quam tolerabile est, læsi fuerint fructus. Cic. pro **Planc.** 101. Si autem vitæ mihi fors ademisset, aut vis aliqua major reditum peremisset. **Budæus**.

Cæli major vis, aut prædonis incescit. **Columel.** lib. 1. c. 7. Nam ubi sedulo colitur ager, plerumque compendium: nunquam, nisi si cæli major vis, aut prædonis incescit, detrimentum affert.

Abducere vi aliquem. V. **ABDUO**.

Abstinere vim ab aliquo. Hor. 2. **Serm.** 3. 203. Sed omissa præpositione, — abstinit vim

Uxore & gnato. De **Ajace** infano.

Adacta vis mortis. V. **ADIGO**.

Adhibere vim. Cic. 1. in **Catil.** 19. V. **ADHIBEO**.

Adhibere vim pactiōni. Cic. 5. **Verr.** 37. Cohibitio tollendi, nisi pactus esset, vim adhibebat pactiōni, non voluntatem. **Al.** **Prohibitio**.

Admovere vim. V. **ADMOVEO**.

Afferre vim mulieri, **Violare** eam. Cic. 3. **Verr.** 62. Quam multis istum ingenuis, quam multis matribusfamilias in illa tætra atque impura legatione vim attulisse existimatis? V. **AFFERO**.

Afferre vim sibi. Tacit. 16. **Ann.** 17. V. **ibid.**

Agere vi. V. **AGO**.

Avellere vi. V. **AVELLO**.

Auferre per vim. V. **AUFERO**.

Bbb b 3

Cogere

Cogere vi & minis. V. COGO.
 Convulsus vi dominationis. Tacit. 6. Ann. 48.
 Decutere vi. V. DECURIO.
 Defendere vim. V. DEFENDO.
 Defendere vim vi. Cic. pro Milon. 29. Certe illud est, non modo iustum, verum etiam necessarium, quum vi vis illata defenditur.
 Denuntiare vim alicui. Cic. pro Muren. 49. Sulpicium accusatorem suum numerabat, non competitorum ei vim denuntiabat, Reipubl. minabatur.
 Datus per vim. Cic. 7. Att. 9. Tenuisti provinciam per decem annos, non tibi a Senatu, sed a te ipso per vim & per factionem datos.
 Facere vim. [βίαν ποιῆν, καὶ βιάζεσθαι, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 4. Att. 2. Si quæ vis facta esset, Senatum existimaturum ejus opera factam esse, qui S. C. intercessisset. V. FACIO.
 Facere imperium vi. i. e. Metu ac malo. Ter. And. 1. 1. 41.
 Qui imperium credat gravius esse, aut stabilis, Vi quod fit, quam illud quod amicitia adjungitur. Hic opposuit Vi facere imperium, & Amicitia adjungere.
 Ferre vim, Afferre. Ovid. 4. Met. 402.
 — regemque repofcunt,
 Vimque ferunt, sævisque parant incessere telis.
 Ferre vim alicui. Virg. 10. Æn. 77.
 Fracta vis & debilitata. Cic. 1. Fam. 9. Quanquam ille perennis inimicus amicorum suorum, qui maximis beneficiis ornatus, in te potissimum fractam illam & debilitatam vim suam contulit, nostram vicem ultus est ipse sese.
 Imponere alicui vim. V. IMPONO.
 Inferre alicui vim. Quintil. lib. 3. cap. 11.
 Inferre vim & manus alicui. V. INFERO.
 Infringere, V. INFRINGO.
 Parare vim, V. PARO.
 Paratus ad vim. Ovid. 11. Met. 296.
 Pati vim [βιάζεσθαι ὑπὸ βίᾳ, G. G. L.]
 Perferre aliquid vi eadem. Quintil. lib. 4. cap. 1.
 Potitur auro vi. Virg. 3. Æn. 56.
 Repellere vim vi. Cic. pro Sext. 39. Non verebar, ne quis aut vim vi repulsam reprehenderet. V. REPELLO.
 Stuprare per vim. V. STUPRO.
 Suscipere vim contra Rempublicam. Cic. pro Milon. 13. Nulla vis unquam est in libera civitate suscepta inter cives, non contra Rempublicam.
 Victus vi. Virg. 12. Æn. 245.
 Vires, pl. *δυναμεις*, Gloss. Latinogræc. Plerumque de corporis robore, nonnunquam tamen & per translationem.
 Infirmitas virium. V. INFIRMUS.
 Ad portionem virium. V. AD præpositionem.
 Audax viribus. V. AUDAX.
 Editior viribus, Fortior. Hor. 1. Serm. 3. 110.
 Inferior viribus. Ovid. 4. Met. 652.
 Invisi viribus. Virg. 6. Æn. 394.
 Prædurus viribus. Virg. 10. Æn. 748.
 Agrestes & horridæ vires, translate de vi eloquentiæ. Cic. 1. de Legib. 6. Fannii autem ætate conjunctus Antipater paulo inflavit vehementius, habuitque vires agrestes ille quidem atque horridas sine nitore ac palæstra.
 Firmæ vires. Ovid. 3. Fast. 39.
 Furiatæ vires. Sil. lib. 13. 209.
 Infirmitas viribus homo. V. INFIRMUS.
 Invalidæ vires. Ovid. 1. Trist. 5. 72.
 Magnæ vires. V. MAGNUS.
 Maximis viribus vir. Cic. pro Cœl. 59. Quumque ille vir, qui se natum huic imperio putavit, tertio die post, quam in Curia, in Repub. florisset, integerrima ætate, optimo habitu, maximis viribus, eriperetur indignissime bonis omnibus, atque universæ civitati.
 Præduræ vires. Claud. in Gigantomach. 66.
 Vastæ vires. Virg. 5. Æn. 568.
 Vesanas vires. Ovid. 1. Amor. 7. 25.
 In mea vesanas habui dispendia vires,
 Et potui poenam fortis inire meam.
 Violentæ vires. Lucret. lib. 5. 1269.
 Abscedunt vires. V. ABSCEDO.
 Abstulerat vires corporis ipse timor. Ovid. 6. Fast. 442.
 Abstulit ira vires mora. Ovid. 3. Met. 693.
 Præbuimus longis Pentheus ambagibus aures
 Inquit, ut ira mora vires absumere posset.
 Abuti viribus corporis. V. ABUTOR.
 Accipere vim, & vires. V. ACCIPIO.
 Acquirere vires. Virg. 4. Æn. 175.
 Acquirere novas vires. Lucan. lib. 2. 647.
 Adjicere vires. V. ADJICIO.
 Adimit dolor vires. V. ADIMO.
 Admixtus summis viribus. Virg. 5. Æn. 226.
 Adolevit robustis viribus ætas. Lucret. lib. 3. 450.
 Agere pro viribus. Cic. de Senect. 27. Nec nunc quidem vires desidero adolescentis, non plus quam adolescens tauri aut elephantis desiderabam: quod est, eo decet uti; & quicquid agas, agere pro viribus.
 Alere vires. V. ALO.
 Amittit ventus vires. Lucan. lib. 3. 362.
 Augentur vires. Ovid. 9. Met. 787.
 Capere vires. V. CAPIO.
 Carpere vires. V. CARPO.
 Colligere vires. V. COLLIGO.
 Conferre vires in unum. V. CONFERO.
 Confusus viribus. Juven. 10. Sat. 10.
 Contendere viribus inter se. Lucret. lib. 3. 784.
 Contorsit validis viribus hastam. Virg. 2. Æn. 50.
 Decedunt vires. V. DECEDO.
 Deficiunt vires. V. DEFICIO.
 Deficere quum me vires coepissent. Cic. 1. de Orat. 199.
 Defici viribus. Quintil. in proœm. lib. 4.
 Desiderare vires adolescentis. Cic. de Senect. 27.

Dare vires alicui in rem aliquam. Ovid. 1. Fast. 17.
 Domare vires alicui. Sen. Herc. Oeth. 9.
 Effundere vires suas in aliquo. Ovid. 12. Met. 107.
 Effundere vires in venum. Virg. 5. Æn. 446.
 Enervare vires alicujus. Hor. Epod. 8. 2.
 Eniti viribus. Virg. 2. Georg. 360.
 Excellere aliquem pulchritudine & viribus dicimus. Cic. 3. Off. 25.
 Exercere vires. Cic. 1. de Orat. 149. Plerique in hoc vocem modo, neque eam sciunt, & vires exercent suas, & linguæ celeritatem incitant.
 Experiri vires alicujus. Ovid. 2. de Arte Am. 180.
 Explorare vires alicujus. Stat. 8. Theb. 42.
 Fractæ vires Danaum. Virg. 2. Æn. 170.
 Frigent effatæ in corpore vires. Virg. 5. Æn. 396.
 Gerere res viribus. Cic. de Senect. 17. Non enim viribus aut velocitatibus, aut celeritate corporum res magnæ geruntur, sed consilio, auctoritate, sententia.
 Habere vires alicujus. Cic. de Senect. 33. Nec vos quidem T. Pontii centurionis vires habetis.
 Habere magnas vires dicitur virtus. Cic. in Parad. 2. Nescis quantas vires virtus habeat.
 Infringere magnas vires alicujus. Propert. lib. 1. 14. 17.
 Instigat & alit vires quies tempestiva. Stat. 4. Silv. 4. 133.
 Laborare vitio virium. Quintil. lib. 2. cap. 3.
 Metiatur, ac diligenter æstimet vires suas actor. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Obtulis ceciderunt viribus artus. Lucret. lib. 3. 453.
 Ostentare superbas vires. Stat. 6. Theb. 647.
 Progre di viribus suis sine adminiculo. Quintil. lib. 2. cap. 6.
 Proferri suis viribus. Quintil. lib. 2. cap. 12.
 Pugnare viribus ac lacertis. Cic. 4. Fam. 7. Non enim iis rebus pugnamus, quibus valere poteramus, consilio, auctoritate, causa, quæ erant in nobis superiora: sed lacertis & viribus, quibus pares non eramus.
 Recipere vires suas. Cels. lib. 4. cap. ult. ad finem.
 Recreat vires cibus. Lucret. lib. 4. 866.
 Recuperatis cibo somnoque viribus. Tacit. 3. Hist. 22.
 Reparat vires alterna requies. Sen. Hippol. 4.
 Resolvere vires. Lucret. lib. 4. 951.
 Restituere vires. Cels. lib. 4. cap. 11.
 Revocare vires victu. Virg. 1. Æn. 218.
 Stant solidæ vires suo robore. Virg. 2. Æn. 639.
 Subducere vires alicui. Ovid. 13. Met. 61.
 Esse bonis viribus. V. BONUS.
 Superare viribus aprum. Hor. 1. Epist. 19. 51.
 Sustinere omnibus viribus. Cic. 5. Fam. 5. Quæ ego si non profundero ac perdere videbor, omnibus meis viribus sustinebo.
 Temperare vires suas. Quintil. lib. 1. cap. 2. Ovid. 3. de Pont. 6. 24.
 Torpent infractæ ad prælia vires. Virg. 9. Æn. 499.
 Torquere lacertis & viribus. Cic. 1. de Orat. 242. A quo quum ammentas hastas acceperit, ipse eas oratoris lacertis viribusque torquebit.
 Tueri vires, sustinere, tolerare. Cels. lib. 3. cap. 19. Ultimum auxilium est, in alvum, pituitam, vel alicæ cremorem ex inferioribus partibus injicere: si quidem id quoque vires tuetur.
 Valere viribus. Virg. 5. Æn. 67.
 Vigent vires. Lucret. lib. 5. 1111.
 Uti viribus per clivos. Hor. 1. Epist. 13. 10.
 Opibus & viribus omnibus elaborandum est, ut, &c. Cic. 5. Tusc. 6. Est profecto animi medicina Philosophia, cujus auxilium, non, ut in corporis morbis, petendum est foris, omnibusque opibus, viribusque ut nosmetipsi nobis mederi possimus, elaborandum est.
 Eloquentiæ vires. Quintil. in proœm. lib. 1.
 Exiguæ vires ingenii. Ovid. 2. Trist. 532.
 Inexhaustæ vires. Sil. lib. 16. 499.
 Maximæ vires, in oratione, per translationem. Cic. in Orat. 76. Orationis subtilitas imitabilis quidem illa videtur esse existimanti, sed nihil est experiendi minus. Etsi enim non plurimi sanguinis est, habeat tamen succum aliquem oportet, ut etiam si illis maximis viribus careat, sit (ut ita dicam) integra valetudine.
 Occultis viribus egregius fons, i. e. Arcana quadam & incognita virtute ac vi præditus. Juven. 12. Sat. 42.
 Abolere vires. Tacit. 4. Hist. 39.
 Abrogare vires beneficii. V. ABROGO.
 Assumpsit vires flamma. Ovid. 20. Epist. 14.
 Grammatica tenuis, a fonte, assumptis poetarum historicorumque viribus, pleno jam fatis alveo fuit. Quintil. lib. 2. cap. 1.
 Augere vires eloquentiæ. Quintil. in proœm. lib. 1.
 Colligit vires sibi amor usu. Ovid. 2. de Arte Am. 339.
 Concipere vires. V. CONCEPIO.
 Conciunt flumina vires. Ovid. 15. Met. 335.
 Conciunt occultas vires terræ. Virg. 1. Georg. 86.
 Consumpsit fortuna vires ipsa suas. Senec. Agamem. 7.
 Dejecta trabs insanis viribus Austri. Ovid. 12. Met. 510.
 Dare sententiæ vires. Quintil. lib. 4. cap. 1.
 Firmare vires. Virg. 3. Georg. 209.
 Fundare vires alicujus. Sen. Herc. fur. v. 344. — alieno in loco
 Haud stabile regnum est: una sed nostras potest
 Fundare vires, victa regali face,
 Thalamisque Megara.
 Ministrare vires alicui. Virg. 11. Æn. 71.
 Minuuntur vires amoris. Ovid. 5. Met. 374.
 Occupare orbem viribus. Virg. 7. Æn. 258.
 Pacatus vindicibus viribus orbis. Ovid. 9. Epist. 13.
 Posuere indomitas vires incendia. Virg. 5. Æn. 681.
 Quassatum est corpus validis viribus ævi. Lucret. lib. 3. 453.
 Sumunt vires incendia. Hor. 1. Epist. 19. 85.
 Usus armorum viribus. Ovid. 13. Met. 657.
 Uti orandi viribus. Quintil. lib. 2. cap. 16.
 In verbis vis, Significatio. Cic. 6. Fam. 2. Quæ vis inest in his paucis verbis, si attendes, quod facis, &c.
 Habere certam vim, ut. Cic. pro Corn. Balb. 35. Id habet hanc vim, ut sit ille in foedere inferior.
 Vis, [πλῆθος] Multitudo & copia. Cic. pro Lege Manil. 22. Sic Mithridates

ciatēs fugiens maximam vim auri atque argenti, pulcherrimarumque rerum omnium. Cic. Parad. 6. 2. extr. Nulla possessio, nulla vis auri & argenti, pluris, quam virtus æstimanda est. Vis frumenti. Cæf. 3. Bell. Civil. Vis feminum magna. Cic. 2. de Nat. Deor. 130. Vis mellis maxima. Cic. 4. Verr. 176. Vis militum. Cic. 7. Att. 24. Idem 14. Fam. 1. Vis lacrimarum. Idem 4. Acad. 120. Tantam vim natricum, viperarumque fecerit.

Vide an in his omnibus significet multitudinem. Et magis proprie puto cum singulari, ut Magna vis auri: Alicubi junctum cum violentis, & tunc potest esse ambiguum. Ut Magna vis militum. H. St. Loc. Cic. ex 7. ad Attic. falso notatus est, & inquirenti diutius horæ pereunt.

Copia & vis. Cic. pro Marcell. 8. Nulla est enim tanta vis, tanta copia, quæ non ferro ac viribus debilitari frangique possit.

Auri & argentum imago vis. Cic. 5. Tuscul. 90.

Canum vis. Virg. 4. Æn. 132.

Massylque ruunt, & odora canum vis.

Equorum vis. Cic. 2. de Divin. 144.

Lacrimarum infinita vis. Cic. 1. Q. frat. 3.

Negotii vis, Maxima & multa negotia. Plaut. Poen. 1. 2. 1.

Ranunculorum vis maxima. Cic. 7. Fam. 18.

Rerum optimarum continet mens vim maximam. Cic. 1. de Legib. 16.

Quod sit homini tributum natura, quantam vim rerum optimarum mens humana contineat.

VIRICULÆ, arum. f. dimin. Apul. 11. Met. p. 271. Elmenh. Nam & viriculas patrimonii peregrinationis attriverant impensæ.

VIRIOSUS, a, um. Adj. [δυναμικός, Gl. G. L.] Robustus. Tertull. adv. Valentin. cap. 16. Vicia usu viriosa.

VIRIOSUS, Adv. Idem. Compar. Tertull. de Anima, cap. 19. Ultro ambibit & quidem viriosius de suo ingenio.

VIRESCO, ēre. Vires capere vel recuperare. Furios Antias apud Gell. lib. 18. cap. 11.

Increfcunt animi: virefcit vulnere virtus.

VIOLENS, entis. Adj. Idem quod Violentus. Hor. 3. Carm. 30. 10.

Dicar, qua violens obstreperit Aufidus.

Homo vehemens & violens. Cic. 5. Philipp. 19.

Victor violens. Horat. 1. Epist. 10. 37.

VIOLENTUS, a, um. Adj. [βίαιος, Gl. L. G. & G. L.] Qui vim facit. Violentus & furens. Cic. 2. Philipp. 68. Necessè est, quamvis sis, ut es, violentus & furens.

Tranquillus & Violentus, contraria. Claud. Conf. Mall. Theod. 140.

— peragit tranquilla potestas,

Quod violenta nequit.

Aper violentus. Ovid. 8. Met. 438.

Ense violento fortiter uti. Ovid. 11. Epist. 97.

Impetus alicujus furens & violenti. Cic. de Arusp. Resp. 46.

Ira violenta. Ovid. 8. Met. 106.

Ira violentior furgit. Sil. lib. 4. 263.

Mors violenta. Tibul. lib. 1. 3. 4.

Opes violentæ. Cic. 1. Philipp. 29. Non opes violentas, & Pop. Rom. minime ferendam potentiam: sed caritatem civium & gloriam concupisse.

Pectora violenta, Superba. Virg. 10. Æn. 151.

Tela violenta fumere. Ovid. 11. Met. 382.

Vis violenta leonum. Lucret. lib. 3. 297.

Vires violentæ æris, Duritia ferri vel æris. Lucret. lib. 5. 1269.

Violentior æquo. Ovid. 3. Met. 253.

Violentus [σφοδρὸς, Gl. L. G.] Vehemens, Acer. Colum. 5. 5. extr. Superest reliqua illa cultura prostrata vineæ, quæ nisi violentissimo cæli statu suscipi non debet.

Aer violentior incubuit puppibus. Lucan. lib. 5. 717.

Amnis violentior influit in mare. Virg. 4. Georg. 373.

Aura cæli violentior. Stat. 9. Theb. 157.

Fames violenta. Lactant. in Phœnice.

Lues violenta. Valer. 5. Argon. 15.

Tempestates violentissimæ. Cic. pro Cluent. 138. Populum Rom. sua sponte esse placatum, hominum seditionum vocibus, ut violentissimis tempestatibus concitari.

Venti violenti. Lucret. lib. 4. 1225.

Compar. & Superl. exempla supra vide.

VIOLENTER, Adv. Senec. Med. v. 605.

Rumpe nec sancti violente mundi

Fœdera sacra.

[Immo Sacro, violente, sancta F. mundi.

ut sit Vocativus. V. Schoed.

VIOLENTER, Adv. [βίαιος, Gl. G. L.] ut vult Acron. Liv. 5. 1. Quia solennia ludorum, quos intermittere nefas est, violenter diremisses.

Gerere violenter Consulatum, pro Crudeliter. Plin. 9. Epist.

Invadere violenter. Columel. lib. 7. cap. 12.

Tolerare violenter, pro Ægre & invito. Ter. Phorm. 5. 1. 4.

Compar. Ovid. 1. de Arte Am. 23.

Facere violentius. Ulpian. in l. Quemadmodum. §. pen. D. ad leg. Aquil. Si quid tamen magistratus adversus resistentem violentius fecerit, non tenebitur Aquilia.

Superl. ut, Rivale violentissime persequi. Columel. lib. 7. cap. 3.

VIOLENTIA, æ. f. [βία, Gl. G. L.] Plin. lib. 2. cap. 47. In Narbonensi provincia clarissimus ventorum est Circius, nec ulli violentia inferior. Idem lib. 17. cap. 2. Sed tanta plerumque violentia, ut auferat tecta.

Violentorum violentia. Cic. 5. Tuscul. 118. Ne sobrius in violentiam violentorum incidat, ante discit.

Vultus violentia. Ovid. 1. Met. 218.

Acris violentia. Lucret. lib. 3. 483.

Effrenata violentia. Cic. 12. Philipp. 26. Novi hominis furem, novi effrenatam violentiam.

Vehemens violentia vini. Lucret. lib. 3. 481.

Gliscit violentia. Virg. 12. Æn. 9.

Opprimi impetu violentiæ. Cic. Antequam iret in exilium 13.

Prospicere violentiam inimicorum. Cic. Anteq. iret in exil. 12.

VIOLIO, [βιάζομαι, Gl. L. G. & G. L.] ære. Vim facere, inferre. Et proprie de hominibus dicitur.

Corpus sanctum manu. Cic. Post red. in Senat. 6. Fortissimi atque optimi viri, Tribuni plebis sanctissimum corpus, non solum tactum ac vio-

latum manu, sed vulneratum ferro confectumque vidistis.

Corpus vulnere. Virg. 11. Æn. 591.

Hospites. Cæf. 6. Bell. Gall. 22.

Voce aliquem violare. Cic. pro Domo 82. Sed tamen nihil de me tulisti, quo minus essem, non modo in civium numero, sed etiam in eo loco, in quo me honores Pop. Rom. collocaverunt; tamenne eum tua voce violabis, quem, post nefarium scelus Consulatum superiorum, tot vides Judiciis, Senatus, Pop. Rom. totius Italiae, honestatum?

Violare [δυναστεύειν, Gl. L. G.] Devastare, Vexare.

Bello violari. Cic. 9. Att. 13.

Rempub. Cic. 1. Tuscul. 72. Vel in Rep. violanda fraudes inexpiabiles conceperunt.

Silvam violare securi, Cædere. Ovid. 3. Met. 28. [Subaudi Intactam.

Venas violare. Cels. lib. 7. cap. 12.

Violare, [μαίνω, Gl. L. G.] Vitiare, Polluere, corrumpere.

Amores alicujus violare. Tibull. lib. 1. 3. 81.

Aurom cibis violare. Stat. 1. Theb. 150.

Cubile alicujus. Catull. ad Januam, 65. 23.

Famam probis flagitiisque violare. Cic. 3. Verr. 82. Quum apud exteras nationes imperii nominisque nostri famam, tuis probis flagitiisque violaris.

Puellam violare. Tibul. lib. 1. 6. 51.

Speciem serenam mundi nubes violent. Turbant & obscurant serenitatem æris. Lucret. lib. 4. 138.

Virginitatem. Cic. 3. de Nat. Deor. 59.

Violare [δυναστεύειν, Gl. L. G. & G. L.] de Rebus sacris proprie dicitur.

Aras cælicolum violavit mea dextera. Sil. lib. 17. 130.

Loca religiosa. Cic. pro C. Rabir. perd. 7. Nisi forte de locis religiosis, ac de lucis, quos ab hoc violatos esse dixisti, pluribus verbis tibi respondendum putas.

Numina verbo violare. Tibull. lib. 1. 2. 83.

Parentes. Cic. 3. de Finib. 32. Ut peccatum est patriam prodere, parentes violare, fana depeculari, quæ sunt in effectu, &c.

Sacra. Cic. de Arusp. Resp. 8. Qui sacra Bonæ deæ, quæ viri oculis, ne imprudentis quidem, aspici fas est, non solum aspectu virili, sed flagitio stuproque violavit.

Vitam patris. Cic. in Parad. 3.

Violare, [παράνομον, Gl. L. G.] Infringere, Rumpere.

Violare amicitiam. Cic. pro Cluent. 118. A me tamen, ut æquum est, omnia caute, pedetentimque dicentur, ut neque fides hujus defensionis relicta, neque cujusquam aut dignitas læsa, aut amicitia violata esse videatur.

Dignitatem. Cic. 1. Fam. 6.

Existimationem alicujus. Cic. 13. Fam. 74.

Fidem violare. Ovid. 7. Epist. 57.

Fidem conjugii. Plin. lib. 10. cap. 34.

Fœdus. Liv. 28. 44.

Fœdera communia pacis violare factis. Lucret. lib. 5. 1154.

Jura. Cic. in Somn. Scip. 22. Eorum animi, qui se voluptatibus dediderunt, earumque quasi ministros præbuerunt, impulsuque libidinum voluptatibus obedientium, deorum & hominum jura violaverunt.

Jus sanctum. Cic. pro Rosc. Amer. 109.

Violare, Tingere. Virg. 12. Æn. 67.

Indum sanguineo veluti violaverit ostro

Si quis ebur, &c.

VIOLANS, antis. Partic. [βίαιος, Gl. G. L.] Vulg. Interpr. Malach. 2. 10. Violans pactum patrum nostrorum.

VIOLATUS, a, um. Partic. [βιάσθης, Gl. G. L.] ut,

Ab arcu violatus. Ovid. 3. de Pont. 5. 45.

Fletu genas violata Diana. Stat. 9. Theb. 713.

Corpus violatum nullo crimine. Sil. lib. 17. 39.

Juris violati poena. Cic. 2. de Legib. 22.

Jura violata mariti. Ovid. 2. de Arte Am. 381.

Leges violatae. Caud. 2. in Eutrop. 158.

Potestas violata. Lucan. lib. 3. 125.

Virtus violata suspitione. Liv. 2. 7.

VIOLANDUS, a, um. Partic. [βιάσθης] ut,

Fœdera clam violanda. Tibull. lib. 1. 9. 2.

VIOLATIO, ōnis. f. [βίασθις] Liv. 29. 8. Tum quoque alio genere cladis eadem illa pecunia omnibus contactis ea violatione templi, furorem objecit.

Religionum violatio. Senec. Epist. 104.

VIOLATOR, ōris. m. [δυναστεύων, Gl. G. L.] Liv. 4. 19. Hicce est, inquit, ruptor fœderis humani, violatorque gentium juris?

Fœderis violator. Tacit. 1. Ann. 58.

Templi violator. Ovid. 2. de Pont. 2. 27.

VIOLABILIS, e. Adj. [βιάσθης] Qui violari potest. Stat. 5. Theb. 258.

Cor violabile levibus telis. Ovid. 15. Epist. 79.

Nomen non violabile. Virg. 2. Æn. 154. [An in Gloss. δύναμις legendum?

VISCUM, i. n. & VISCUS, i. m. [ῥέος, Gl. L. G. & G. L.] Glutinum, quod ad aucupium pertinet. Et singulariter tantum declinatur. Plin. lib. 16. cap. 44. Viscum confit ex acinis qui colliguntur messium tempore immaturi. Nam si accessere imbres, amplitudine quidem argentum, visco vero marcescunt. Siccantur deinde, & aridi tunduntur, ac conditi in aqua putrescunt duodenis fere diebus. Unumque hoc rerum putrescendo gratiam invenit. Inde in profuente rursus malleo tusi, amissis corticibus, interiore lentescunt. Hoc est viscum, pennis avium tactu ligandis, juglandis oleo subactum, quum libeat insidias moliri. Varro 3. de R. R. cap. 7.

Quod interciperi soleant accipitres, qui ita accipiuntur, quum se obleverint visco. Cic. 2. de Nat. Deor. 144. In visco inhærescere.

Sequaci visco correpta avis. Valer. 6. Argon. 263.

Viscum, ipse Frutex qui ex turdorum potissimum facie super arborum quarundam ramis delapsa, & a Sole cum humiditate quadam fervefacta nascitur, viret autem per totam hiemem. Virg. 6. Æn. 205.

Quale solet filvis brumali frigore viscum, &c. V. Plin. lib. 16. cap. 44.

Viscum pro Ipsa viscatione posuit. Plaut. Bacch. 1. 1. 16. Viscus merus vestra est blanditia.

Viscum, inquit Nonius 6. 20. positum aliquando pro Rete, a tenacitate. Varro Parmenone, Lepusculi timentes hoc quadrangulum, dedunt se in rete,

in rete, sic fugere viscum nequiverunt, lineamque compedem. Testatur & Virg. 1. Georg. 139.
 Tum laqueis captare feras, & fallere visco
 Inventum: & magnos canibus circumdare saltus.
 ὄρνισιν δ' ὑποληξέ, ἀρροπτοῖς δὲ λίνα. Sub. φοβερόν κ' αὐτόν. H. St. Verba sunt poetæ, cujus nomen ascribere forsan oblitus est.
VISCARIUM, i. n. [ἰσχυρὰ, ἰσχυρία] Viscus. Hieron. Si cum viris femina habitent, non deerit viscarium diaboli.
VISCARIUS, i. m. Auceps. Gloss. Græcolat. ἰσχυρὸς, Aucupator, Auceps, Viscarius.
VISCIDUS, a, um. Adj. [ἰσώδης] ut, Acetum viscidum. Theodor. Priscian. 1. 2.
 Compar. Idem de Diet. 18. Viscidiores cibi.
VISCOSUS, a, um. Adj. Idem. Pallad. 1. 14. Si, quod ascia adheret, fuerit molle atque viscosum.
VISCO, [ἰσύνω, Gl. G. L.] ære. Aucupor.
VISCATUS, a, um. Partic. Visco oblitus. Varro 3. de R. R. cap. 7. Quos columbarii interficere solent duabus virgis viscatis defixis in terram, inter se curvatis.
 Alæ viscatæ. Ovid. 1. de Arte Am. 391.
 Munera viscata, & Hamata, pro eodem: h. e. Quibus majora attrahuntur quam quæ dantur. V. Hamata munera, in HAMUS.
 Virga viscata fallere volucres. Ovid. 15. Met. 474.
VISCUS, Æris. n. [σπλάγχνον] non tantum Intestina significat, sed Quicquid sub corio est, i. e. Carnem, quæ est inter ossa & cutem, inquit Serv. Singularis numerus rariore in usu est, frequens Plur. VISCERA, Ærum. [σπλάγχνα, Gl. L. G. & G. L. ἰσχυρὰ, L. G.] Virg. 6. Æn. 253.
 Et solida imponit taurorum viscera flammis. Et 3. Æn. 622.
 Visceribus taurorum, & sanguine vescitur atro. Suet. in Vitell. cap. 13. Quin inter altaria, ibidem statim, viscus, & farra, pæne raptæ e foco, manderet.
 Soliditas viscerum. Cic. 2. de Nat. Deor. 18. Quin & humorem & calorem, qui est fusus in corpore, & terrenam ipsam viscerum soliditatem, &c. Imbutæ venæ viscerum viperino morfu. Cic. 2. de Finib. 94.
 Liquefacta viscera, Putrida. Virg. 4. Georg. 555. Sic enim Ovid. 15. Met. 365.
 — de putri viscere passim
 Florilegæ nascuntur apes.
 Nudare viscera. Virg. 1. Æn. 215.
 Tergora diripiunt costis, & viscera nudant.
 Patefacta viscera per vulnus. Cels. in præf. lib. 1.
 Salientia viscera. Ovid. 6. Met. 390.
 — salientia viscera posses,
 Et pellucentes numerare in pectore fibras.
 Solvere viscera cultro. Senec. Hippol. 1. Virg. 4. Georg. 302.
 Tunfa per integram solvuntur viscera pellem.
 Spumantibus visceribus ardens, pro Valde irato & commoto dixit Juven. 13. Sat. 15.
 — exiguamque malorum
 Particulam vix ferre potes, spumantibus ardens
 Visceribus, sacrum tibi quod non reddat amicus
 Depositum.
 Sumere aliquid ex visceribus alicujus. Cic. 2. de Orat. 318.
 Torrere viscera, Affare. Virg. 5. Æn. 103.
 — fusique per herbam
 Subjiciunt verubus prunas, & viscera torrent.
 Trajecit viscera ferro. Ovid. 1. Amor. 10. 51.
 Periculum inclusum penitus in venis, atque in visceribus Reip. Cic. 1. in Catil. 31.
 Ad animum etiam transfertur. Cic. 4. Tusc. 24. Permanat in venis, & inhæret in visceribus id malum.
 Pro Liberis ponitur. Ovid. 11. Epist. 118.
 Diripiunt avidæ viscera nostra feræ. Et 2. Amor. 14. 27.
 Vestra quid effoditis subjectis viscera telis?
 Montis viscera avulsa. Virg. 3. Æn. 875. Servius, Viscera, Partes. Sic autem dixit viscera, quemadmodum terræ ossa dicuntur. [Partes scilicet interiores. Terræ viscera. Ovid. 1. Met. 138.
 — sed itum est in viscera terræ,
 Quasque recondiderat, Stygiisque admoverat umbris,
 Effodiuntur opes.
VISCERÆUS, a, um. Adj. Visceribus præditus. Prudent. Apoth. v. 1025.
 — quum vas componeret arvo
 Nondum viscereo, sed inertis glutine limi.
VISCERATIO, Ænis. f. [ὑπερσμία, Gl. L. G. ὑπερσμία κρείως, G. L.] Epulatio, Crudæ carnis distributio, quæ fieri solebat vel in solennitate quadam, vel in funere alicujus excellentis personæ. Gellius, Tum in Albano visceratio Latinis data. Liv. 8. 22. Et populo visceratio data a M. Flavio in funere matris. Auctor de Viris illustr. cap. 32. Mortui huic tantum æris populi liberalitate congestum, ut inde filius viscerationem & epulas publice daret. Cic. 2. Off. 55. Prodigii, qui epulis & viscerationibus, & gladiatorum muneribus, ludorum, venationumque apparatu pecunias profundunt in eas res, &c. V. Latinæ feriæ, in LATIUM.
 Visceratio [ἀρτίκρεας, Gl. L. G.] Cibi genus. V. ARTOCREAS.
VISCERATIM, Adv. [κατὰ σπλάγχνα] significat Per viscera. Ennius Andromeda, Dissipat visceratim membra. Non. 2. 880.
VISCERELLATUS, a, um. Adj. Ex visceribus avium pisciumque confectus, ut est apud Barth. Advers. 36. 22.
 Pisces viscerellati. Plin. Valer. 1. 24. [Nisi idem est ac Juscellatus, de quo V. in JUS.
VISIBILIS, VISIO, VISITO, VISO, V. VIDEO.
VISIO, Ære. Flatus ventris emittere. Lucil. apud Non. 11. 46. Visire minutim per commissuras rimarum. V. Scalig. ad Catull. p. 49.
VISIO, [βῆλω, Gl. G. L.] ære. Idem. unde Gall. Vesser, &
VISIO, vel VISSIO, Ænis. f. [βῆλα, Gl. L. G.] Ventris crepitus. &
VISSUM, i. n. [βῆσμα, Gl. G. L.] Idem.
VISONTIUM, i. n. [Ὀνιστίον] Portugalliæ urbs. Ptolem. lib. 2. cap. 6. Vulgo Viseo.
VISULA, æ. f. Sarmatiæ in Europa fluvius, Pompon. lib. 3. 4. Vistula item dicitur, Justula, Justula, & Istula, ut notat Vadianus. Germ. die Weichsel.

VISULÆ, arum. f. Vites, de quibus Columel. lib. 3. cap. 2.
VISUM, V. VIDEO.
VISURGIS, is. m. Germaniæ fluvius. Plin. lib. 4. cap. 14.
VISUS, V. VIDEO.

V I T

VITA, æ. f. [βίη, Gl. L. G. & G. L. ζωή, G. L.] notæ significationis. Lucret. lib. 3. 984.
 Vitaque mancipio nulli datur, omnibus usu.
 Male a Vivo separatur. H. St. In edit. Lugd. scil.
 Blandimenta vitæ. Tacit. 2. Hist. 53.
 Causa vitæ, pro Facultatibus, aut copiis, quibus vitam nostram sustentamus. Quintil. Decl. 13. Audete nunc, inquit, laceffere divitem, quibus vitæ causa superest. Sic & Vivendi causam usurpasse Juvenalis videtur, 8. Sat. 97.
 — Furor est post omnia perdere nulum,
 Et propter vitam vivendi perdere causam. i. e. Res quibus vita toleratur. Ex Turneb. Advers. 22. 32.
 Color vitæ. V. COLOR.
 Cupiditas vitæ. Cic. 2. Philipp. 37.
 Curriculum exiguum vitæ. Cic. pro Rabir. 30. Etenim, Quirites, exiguum nobis vitæ curriculum natura circumscriptis, immensum gloriæ.
 Debitum vitæ. Curt. lib. 10. cap. 5. pr. Velut omni vitæ debito liberatus.
 Delinimenta vitæ. Tacit. 15. Ann. 63.
 Petere aliquid discrimine vitæ. Ovid. 10. Met. 612.
 Dux vitæ dia voluptas. Lucret. lib. 2. 172.
 Exemplar vitæ morumque. Hor. de Arte Poet. 317.
 Integritas vitæ antea. Quintil. lib. 7. cap. 3.
 Labes vitæ. Ovid. 9. Epist. 8.
 Cæcæ vitæ lubrica. Stat. 2. Silv. 2. 221.
 Delidis otia vitæ. Stat. 3. Silv. 5. 85.
 Lumen vitæ. Lucret. lib. 2. 1055.
 Ipse Epicurus obiit, decurso lumine vitæ.
 Perpetuitas vitæ. V. paulo post, Constituere vitam.
 Patet tranquillæ vitæ semita per virtutem. Juven. 10. Sat. 364.
 Series atra tuæ vitæ. Ovid. in Ibin, 64.
 Solatia dulcia vitæ. Lucret. lib. 5. 21.
 Spatium vitæ. Quintil. lib. 1. cap. 8.
 Sortitus brevis vitæ spatium. Ovid. 3. Met. 124.
 Spes vitæ. Tacit. 12. Ann. 8. Eo usque spem vitæ produxerat.
 Summa brevis vitæ. Hor. 1. Carm. 4. 15.
 Tædia vitæ. Ovid. 10. Met. 625.
 Via vitæ per carmina monstrata est. Hor. de Arte Poet. 401.
 Quærere palantis vitæ viam. Lucret. lib. 2. 10.
 Absurdum atque alienum a vita. V. ABSURDUS.
 Exspes vitæ. Tacit. 6. Ann. 24.
 Integer vitæ scelerisque purus. Hor. 1. Carm. 22. 1.
 Plenus vitæ. Lucret. lib. 3. 951.
 Securus vitæ. Stat. 4. Theb. 793.
 Spirans ac vitæ manifestus. Tacit. 12. Ann. 51.
 Acerba vita. V. ACERBUS.
 Actuosa. V. AGO.
 Amara. Cic. 1. de Finib. 44.
 Arida. V. ARIDUS.
 Attenta. V. ATTENDO.
 Basilica. V. BASILICUS.
 Beata. V. BEATUS.
 Brevis est vita, cursus gloriæ sempiternus. Cic. pro Sext. 47.
 Cælebs. V. CÆLEBS.
 Cara. Ovid. 10. Met. 612.
 Constans & probata. Cic. in Topic. 78. Quos doctrina præditos vident, quorumque vitam constantem & probatam ut Catonis, Lælii, Scipionis.
 Crudelis. Virg. 8. Æn. 579.
 Deformis vita, Inhoneſta. Stat. 10. Theb. 326.
 Dubia. Columel. lib. 1. cap. 3.
 Dulcis itabilisque. Lucret. lib. 3. 66.
 Enervis vita. Val. Max. lib. 6. cap. 4. 2. de Scipione Æmiliano, Quum haberet consortem censuræ Mummium, ut nobilem, ita enervis vitæ.
 Familiaris vita Plaut. Vide FAMILIARIS. H. St.
 Fœdissima ac miserrima. Cic. pro Sull. 75.
 Fortunata. Hor. 1. Epist. 11. 14.
 Gravis, cui Jucunda opponitur. Hor. Epod. 1. 5.
 Honeſta. Cic. pro Rosc. Amer. 48. Vita rustica honestissima atque suavissima.
 Illustis. Quintil. lib. 3. cap. 8.
 Inculta & horrida. V. INCOLO.
 Infesta alicui. V. INFESTUS.
 Injuriosa. V. INJURIA.
 Innoxia. V. INNOXIUS.
 Invisa. V. INVISUS.
 Jucunda. Hor. Epod. 1. 5.
 Licentior. V. LICET.
 Longa. Cic. 2. de Orat. 204. Docuit enim jam nos longa vita, usufque rerum maximarum, &c.
 Longa vita dignissimus. Ovid. 4. Met. 409. Catul. 62. Argon. 215.
 Longa gnate mihi jucundior unice vita.
 Longinqua. V. LONGUS.
 Mæſta. Virg. 10. Æn. 820.
 Malefica. Tacit. 4. Ann. 21.
 Maritima. V. MARE.
 Menstrua. V. MENSIS.
 Meretricia vita. V. Collocare se in vita meretricia, in COLLOCO.
 Miseræ vitæ brevissima portio. Juven. 9. Sat. 128.
 Mortalis. Virg. 4. Georg. 326.
 Nitidior. V. NITRO.
 Pigræ vitæ oblivio. Stat. 1. Silv. 4. 57.
 Precaria vita. Tacit. 4. Hist. 76.
 Rapida, Cito præteriens. Pers. 5. Sat. 94.
 Rudis. Stat. 2. Achill. 397.

Rustica. Quintil. lib. 2. cap. 4.
 Severa. Ovid. 2. Amor. 10. 16.
 Similis feris. Ovid. 2. Fast. 291.
 Solitaria. Quintil. lib. 1. cap. 2.
 Sollicitæ jucunda oblivia vitæ. Hor. 2. Serm. 6. 62.
 Trita ac vulgari vita vivere. Senec. Epist. 123.
 Turpis vita. Cic. pro Quint. 49. Mors honesta sæpe vitam quoque turpem exornat, vita turpis ne morti quidem honestæ locum relinquit.
 Turpis & nocens vita. V. NOCRO.
 Vitalis vita. V. VITALIS.
 Vitiosa & flagitiosa. Cic. 2. de Finib. 93. At miser, si in vitiosa & flagitiosa vita afflueret voluptatibus.
 Umbratilis vita. Quintil. lib. 1. cap. 2. V. UMBRATILIS.
 Umbratilis & delicata. Cic. 2. Tusc. 27. Sic ad malam domesticam disciplinam vitamque umbratilem & delicatam quum accesserunt etiam potestæ, nervos omnis virtutis elidunt. [An Omnes?
 Urbana vita. Quintil. lib. 2. cap. 4.
 Urbana vita clemens. V. CLEMENS.
 Vulgari vita vivere. Senec. Epist. 123.
 Abire e vita. V. ABRO.
 Abjicere vitam. Cic. Nusquam facilius hanc miserrimam vitam, vel sustentabo, vel, quod multo est melius, abjicero cum paucis.
 Abrumpere vitam. Virg. 8. Æn. 579.
 Accipere vitam. V. ACCIPIO.
 Addicere vitam. V. ADDICO.
 Addicta præmiis vita alicujus. V. ADDICO.
 Adducere ad vitam communem. V. ADDUCO.
 Adimere vitam. Cic. pro Planc. 110. Sin autem vitam fors mihi ademisset. V. ADIMO.
 Afferre vitam. V. AFFERO.
 Agere, vel Agitare vitam. V. AGO.
 Agere vitam sub dio, & trepidis in rebus. Hor. 3. Carm. 2. 5.
 Agere vitam innocentissime. Cic. in Sallust. 4. Velim mihi respondeat, numquid hi, quos protulit Scipiones, & Metellos, vel Fabios, ante fuerint, aut opinionis, aut gloriæ, quam eos res gestæ suæ, & vita innocentissime acta commendavit?
 Agere vitam pueriliter. Catul. de Lesb. 74. 19.
 Amittere vitam. Auctor ad Heren. 4. 57. V. AMITTO.
 Amittere per summum dedecus vitam. Cic. pro Rosc. Amer. 30.
 Amittere vitam in undis. Hor. 1. Serm. 1. 60.
 Assignare vitam hominum rebus. Quintil. lib. 5. cap. 13.
 Attingere lumina vitæ, Nasci. Virg. 6. Æn. 828.
 Aufferre vitam. V. AUFFERO.
 Aufert reliquias vitæ eæ membris. Lucret. lib. 6. 825.
 Carere sensu & vita. Cic. pro Rabir. 29. Quid jam ista C. Mario, inquit, nocere possunt, quoniam sensu & vita caret?
 Cedere vita, & E vita. V. CEDO.
 Cernitur vita beata honestate. V. CERNO.
 Colere vitam. V. COLO.
 Committere vitam ventis, dicuntur navigantes. Virg. 10. Æn. 69.
 Commorari in tam turpi vita. Cic. 1. Q. frat. 3.
 Commutare vitam cum morte. V. COMMUTO.
 Comprobare vita & moribus. V. COMPROBO.
 Concedere vitam. V. CONCEDO.
 Concessit vita per auras ad Manes. Virg. 10. Æn. 820.
 Conferta vita voluptatum varietate. V. CONFERCIO.
 Conficere vitæ extremum diem morte. V. CONFICIO.
 Constituere vitam. Cic. 1. Off. 119. In tota vita constituenda multo est major rei cura adhibenda, ut constare in vitæ perpetuitate possimus nobismet ipsis.
 Conterere vitam in quærendo. V. CONTERO.
 Continetur vita corpore & spiritu. Cic. pro Marcell. 29.
 Decedere de vita. V. DECEDO.
 Decurrere spatium vitæ. Ovid. 3. Trist. 4. 33. Conf. Lumen vitæ, supra.
 Denicere vitam aliquem. V. DENICIO.
 Defuncta corpora vita, Mortua. Virg. 4. Georg. 475.
 Degere vitam expertem thalami. Virg. 4. Æn. 551.
 Demigrare ex vita. V. DEMIGRO.
 Depactus vitæ terminus. Lucret. lib. 2. 1086.
 Desciscere a vita. V. DESCISCO.
 Deferere vitam. Cic. de Senect. 72. V. DESERO.
 Deferuit vita miserum. Ovid. 19. Epist. 102.
 Dimittere vitam. Mori. Sil. lib. 17. 265.
 At mihi Cannarum campis ubi Paulus, & illæ
 Egrediæ occubere animæ, dimittere vitam
 Non licitum.
 Dirigere vitam ad normam. V. NORMA.
 Discedere e vita. Cic. 2. Fam. 2. Qui, cum suis laudibus, tum vero te filio, superasset omnium fortunam, si ei contigisset, ut te ante videret, quam e vita discederet. V. DISCEDO.
 Dispergere vitam in auras. Virg. 11. Æn. 617.
 Dare vitam. Cic. Anteq. iret in exsil. 8. Neque enim peto ut mihi detis vitam, sed datam repeto, ut reddatis.
 Dare æternam vitam. Virg. 12. Æn. 879.
 Dare vitam alicui, Concedere vitam, non occidere. Virg. 2. Æn. 145.
 Ducere vitam, Vivere. Virg. 2. Æn. 641.
 Me si cælicolæ voluissent ducere vitam,
 Hanc mihi servassent sedem.
 Ducere vitam longius. Ovid. 11. Met. 702.
 Ducere vitam per omnia extrema. Virg. 3. Æn. 315.
 Ducere dulcem vitam. Lucret. lib. 2. 996.
 Ducenda est vita ingrata misero. Hor. Epod. 17. 63.
 Edere vitam, Mori, expirare. Lucret. lib. 6. 1256.
 Extulit vitam ictus sagittis, Mortuus est. Senec. Herc. OEth. 11.
 Effluit vita cum sanguine. V. EFFLUO.
 Effundere vitam alicui. Ovid. 7. Epist. 181.
 Emigrare e vita. V. EMIGRO.
 Eripere vitam homini. Senec. Theb. 1.
 Eripere vitam alicui per crimina. Ovid. 2. Fast. 807.
 Esse in vita. Cic. 1. Q. frat. 3.
 VOL. IV.

Excedere vita. V. EXCEDO.
 Excolere vitam per artes. Virg. 6. Æn. 663.
 Exire e vita, vel de vita. V. EXRO.
 Exhalare vitam sub acerbo vulnere. Ovid. 5. Met. 62.
 Exigere vitam, pro Traducere. Ter. Heaut. 2. 3. 39.
 Expellere aliquem e vita, i. e. Occidere. Cic. pro Muren. 34. Tamen non ante, quam illum vita expulit, bellum confectum judicavit.
 Expetere vitam. Cic. 1. de Legib. 31. Vita expetitur, quia nos in quo nati sumus continet.
 Explemur fructibus vitæ nunquam. Lucret. lib. 3. 1020.
 Extorquere vitam membris. Lucret. lib. 6. 1222.
 Facere finem vitæ. Lucret. lib. 3. 956.
 Ferre incommoda vitæ. Juven. 13. Sat. 21.
 Fessus vita. Plin. lib. 5. cap. 17.
 Finire vitam. Tacit. 1. Ann. 9. Quod Nolæ &c. vitam finivisset.
 Finire vitam ense. Ovid. 3. Trist. 7. 49.
 Frui vita. Cic. 4. in Catil. 7. V. FRUOR.
 Fudit vitam cum multo sanguine. Virg. 2. Æn. 532.
 Gubernant sensus vitam. Lucret. lib. 3. 549.
 Gubernare vitam vera ratione. Lucret. lib. 5. 1116.
 Habere vitam ab aliquo. Cic. 2. Philipp. 60. Sed facite dedisse mihi quod non ademisti: neque a te habere vitam, quia a te non sit erepta.
 Jacebat vita in tenebris ac mærore. Lucret. lib. 5. 175.
 Impendere vitam famæ. Stat. 5. Sylv. 1. 63.
 Impendere vitam patriæ. Lucan. lib. 2. 382.
 Implere finem vitæ. Tacit. 2. Ann. 42.
 Incolere vitam. V. INCOLO.
 Inire limen vitæ. Lucret. lib. 3. 681.
 Ingredi in vitam. V. INGREDIOR.
 Instituire vitam sapienter. V. INSTITUO.
 Interficere aliquem vita. V. INTERFICIO.
 Interminari alicui vitam. V. INTERMINOR.
 Introire in vitam. V. INTROBO.
 Iterare vitam a morte. V. ITERO.
 Labefactare vitas hominum. V. LABES.
 Lacerare reliquias vitæ alicujus, atque distrahere. V. LACER.
 Largiri vitam. V. LARGIOR.
 Linqere vitam. V. LINQUO.
 Lugere vitam hominum. V. LUGEO.
 Mandare vitam fugæ solitudinique. V. MANDO.
 Manere in vita. V. MANEO.
 Manet. vita. Virg. 5. Æn. 724.
 Nate, mihi vita quondam, dum vita manebat,
 Care magis.
 Mentiri sibi vitam. V. MENTIOR.
 Metuo de vita. V. METUO.
 Migrare de vita vel ex vita. V. MIGRO.
 Moratur vita in membris. Lucret. lib. 3. 121.
 Nuncupata vita. V. NUNCUPO.
 Objectare vitam procellis. Claud. 3. de Rapt. Prof. 356.
 Pacisci vitam pro laude. Virg. 5. Æn. 230.
 Pacisci vitam ab hoste. V. PACISCOR.
 Pallefcere solitaria & velut umbratili vita. Quintil. lib. 1. cap. 2.
 Parcere vitæ. V. PARCO.
 Patia vita. V. PATIOR.
 Penetrare alicujus vitam ac famam. Tacit. 4. Hist. 7.
 Perdere vitam. V. PERDO.
 Perducere vitam. V. PERDUCO.
 Ponere vitam. Cic. 9. Fam. 24.
 Ponere sibi finem vitæ. Tacit. 6. Ann. 40. Senec. Agamem. 7.
 Privare vita aliquem. Lucret. lib. 5. 995.
 Prodere vitam. V. PRODO.
 Producere vitam. Auctor ad Herenn. lib. 4. 34. Neque erat, quo vitam produceremus. V. PRODUCO.
 Profundere vitam pro re aliqua. Cic. 1. Fam. 4. Quid enim aut me ostentem, qui si vitam pro dignitate tua profundam, nullam partem videar tuorum meritorum affecutus? V. PROFUNDO.
 Prolatare vitam. Tacit. 11. Ann. 37.
 Propagare vitam. V. PROPAGO, INIS.
 Propolita vita telis. V. PROPONO.
 Redire ad vitam. Cels. lib. 2. cap. 8. Neque is ad vitam redit, qui ex suspendio spumante ore detractus est.
 Relinquere vitam. Virg. 3. Georg. 547.
 Reliquit eum vita. Lucret. lib. 5. 64.
 Relinquit vita artus. Ovid. in Ibin, 337.
 Retinere vitam. V. RETINEO.
 Rumpere vitam. Sil. lib. 7. 33.
 Sequi vitam. Cic. Haec vitam quietam & otiosam sequuti sumus, &c.
 Serenare vitam. Lucret. lib. 2. 1093. Alii legunt, Serenam vitam.
 Spoliare vita aliquem. Virg. 6. Æn. 168.
 Sum. ut, Est sic vita hominum. Cic. pro Rosc. Amer. 84. Sic vita est hominum ut ad maleficium nemo conetur sine spe,
 Sumere liberioris vitæ iter. Ovid. 3. Fast. 778.
 Suppetere vitam. Cic. 1. de Finib. 11.
 Sustentare vitam. Cic. 1. Tusc. 56. Tam natura vita hominis sustentatur, quam vitis, quam arboris.
 Tenere vitam, & Vita tenetur. V. TENEO.
 Tolerare vitam simplici victu & agrestibus pomis profluenteque aqua. Tacit. 15. Ann. 45. De Seneca. V. TOLEREO.
 Tractare vitam, Vivere. Lucret. lib. 5. 930.
 Volgivago vitam tractabant more ferarum.
 Traducere vitam. Cic. ad Brut. 16.
 Traducatur enim quibus potius hæc vita factis. V. TRADUCO.
 Trahere vitam in luctu. Virg. 2. Æn. 92.
 Trahere vitam in silvis. Virg. 3. Æn. 646.
 Trahere vitam in tenebris. Virg. 2. Æn. 92. V. TRAHO.
 Tueri vitam famamque. Hor. 1. Serm. 4. 118.
 Turbare humanam vitam ab imo. Lucret. lib. 3. 38.
 Vivere vitam. Cic. 4. Verr. 118. Proponeremque spem meis hospitibus ac
 Cccc
 necessa-

- necessariis, quo tutiorem vitam sese meo praesidio victuros esse arbitrantur.
- Vivere vita. Plaut. *Perf.* 4. 3. 24.
- Trita ac vulgari vita vivere. Senec. *Epist.* 123.
- In vita mea. Cic. 5. Att. 20. Ego in vita mea nulla unquam voluptate tanta sum affectus, quanta afficior hac integritate.
- Ab ineunte vita. V. *IN EO*, ire.
- Vita, Vitae longitudo. Virg. 4. *Georg.* 252.
- Si vero (quoniam casus apibus quoque nostros Vita tulit) tristi languebunt corpora morbo.
- Vita, pro Victu ponitur. Plaut. *Trin.* 2. 4. 76.
- Neque ulli concedam quicquam de vita mea.
- Reperire sibi vitam. Plaut. *Stich.* 3. 2. 9.
- Vita, pro Fortunae bonis. Cic. 1. *Acad.* 19. Constituebantque extremum esse rerum expetendarum, & finem bonorum, adeptum esse omnia e natura, & animo, & corpore, & vita. Vita, i. e. Fortunae bonis ad vitam degendam necessariis.
- Mea vita, Blandientis vox. Cic. 14. *Fam.* 2. Obsecro te, mea vita; quod ad sumptum attinet, sine alios, qui possunt, si modo volunt, sustinere.
- Vitae, in plurali, pro Moribus. Ter. *Adelph.* 3. 3. 61.
- Inspicere tanquam in speculum, vitas omnium
- Jubeo: atque ex aliis fumere exemplum sibi.
- Sic Vita modica. Cic. de legibus primo pag. penultima. Ubi est & ex natura vivere. H. St. Cic. 1. de *Legib.* 56. Ut ex natura vivere summum bonum sit, id est vita modica, & apta virtute perfui.
- Tenuis sine corpore vitae. Animae. Virg. 6. *Aen.* 292. Idem 4. *Georg.* 224.
- VITALIS, e. Adj. [*ζωνής*, Gl. G. L.] Quod vitam praestat, aut Quod habet vitam.
- Vitalis, proprie Quod ad vitam pertinet, quod vitam adjuvat, quod vita utile est. Lucret. lib. 3. 129.
- Est igitur calor, ac ventus vitalis in ipso
- Corpore, qui nobis moribundos deserit artus.
- Vitale appellamus, Quod vita praeditum est, ut Plaut. in *Bacch.* 4. 9. 75.
- Da, si esse saluum vis me, aut vitalem tibi. Hor. 2. *Serm.* 1. 61.
- o puer ut sis Vitalis metuo, &c. Ex Lambino.
- Vitale, cui opponitur Mortiferum. Liv. 6. 40.
- Aevum vitale. Plaut. *Poen.* 5. 4. 14.
- Aura vitalis. Virg. 1. *Aen.* 392. i. e. Aer quo vivimus.
- Calor vitalis. Curt. lib. 3. 5. pr.
- Calor salutaris & vitalis. Cic. 2. de *Nat. Deor.* 27.
- Fetus vitalis. V. *FETUS*.
- Halitus vitalis. Plin. lib. 9. cap. 7.
- Homo vitalis haud unquam est ante septimum mensem. Plin. lib. 7. cap. 5.
- Lumina vitalia. Cic. 1. de *Divin.* 18.
- Luce serenanti vitalia lumina liquit. Ex poeta.
- Motus vitalis. Lucret. lib. 2. 954.
- Partus vitales edern. Plin. lib. 7. cap. 15.
- Ros vitalis, Lac. Cic. 1. de *Divin.* 20.
- quae parvos, Mavortis femine natos
- Uberibus gravidis vitali rore rigabat.
- Saeculum vitale, In quo vivitur. Lucret. lib. 1. 203.
- Sanguis vitalis, In quo vita continetur. Plin. lib. 11. cap. 37.
- Sensum vitalem reddere. Lucret. lib. 2. 889.
- Venae vitales. Lucret. lib. 2. 1118.
- Vitae vitales. Ovid. 2. *Met.* 828.
- Sic letalis hiems paulatim in pectora venit:
- Vitalesque vias, & respiramina claudit.
- Vincula vitalia. Valer. 4. *Argon.* 309. — vitalia donec
- Vincula, qua primo cervix committitur artu,
- Solvit dextra gravis.
- Vim caloris natura habet in se vitalem. Cic. 2. de *Nat. Deor.* 24.
- Vita vitalis. h. e. Vitam vivens, vel vita superstes. Antiqua locutio. Cic. de *Amicit.* 22. Principio Quis potest esse vita vitalis, ut ait Ennius, qui non in amici mutua benevolentia conquiescat? Al. Cui potest &c. [Ut sit pro Vita jucunda.
- Vitalis, Vita dignus. Senec. lib. 5. *Epist.* Magni animi magna contemnere, ac mediocria malle, quam nimia. Illa enim utilia vitaliaque sunt, at haec eo quo superfluum, nocent. Lactant. lib. 6. 13. extr. Unum est enim sapientiae & iusti & vitalis viri opus, divitias suas in sola iustitia collocare. Turneb. *Advers.* 18. 27.
- VITALIA, um, n. Vitalia, inquit Budaeus dicuntur, Cor, jecur, pulmo, cerebrum: in quibus quatuor, vitae summa consistit. Lucan. lib. 1. 618.
- pulmonis anhelii
- Fibra latet, parvulusque secat vitalia limes.
- Capitis vitalia. Cerebrum. Plin. lib. 8. cap. 7.
- Nuda vitalia. Lucan. lib. 6. 194.
- Everberata lamentationibus affiduis vitalia. Quintil. *Declam.* 7.
- Ferire ac tueri vitalia. Quintil. lib. 5. cap. 12.
- Vacui artus vitalibus. Lucan. lib. 3. 643.
- Nom. sing. apud. Cic. 2. de *Divin.* 32. Fissum familiare & vitale tractant.
- [Nisi Adj.]
- VITALITAS, atis, f. [*τὸ ζωνεῖν*] pro Vita, & vitali motu. Plin. 11. 37. Ceteris corruptis, vitalitas in corde durat. Ibid. cap. 45.
- VITALITER, Adv. [*ζωνῶς*] Lucret. lib. 5. 145. Vitaliter esse animata.
- VIVO, vixi, victum, [*ζῶω, ζῆω* Gl. G. L.] ere. notae significationis.
- Plaut. *Mil.* 4. 2. 87.
- Quin mille annorum perpetuo vivunt ab saeculo ad saeculum. Quintil. lib. 9. cap. 3. Non ut edam vivo, sed ut vivam edo.
- Aetatem vivere. Plaut. *Amphit.* 4. 2. 3.
- Annos vel annis centum vivere: i. e. Annos explere, & implere. Plin. lib. 7. cap. 48. Ibid. cap. 50.
- Annum, ut, Nemo enim est tam senex, qui se annum non putet posse vivere. Cic. de *Senect.* 24.
- Vitam vivere. Ter. *Adelph.* 5. 4. 5. conf. infra.
- Aerumnis omnibus vivere. Lucret. lib. 3. 50.
- Consilio nullo vivere. Propert. lib. 1. 1. 6.
- Lecto vacuo vivere, Sine uxore aut concubina. Propert. 2. 2. 1.
- Moribus antiquis vivere. Plaut. *Trin.* 2. 2. 17.
- Ad naturam vivere. V. AD.
- Cum aliquo conjunctissime vivere. Cic. 3. de *Orat.* 11. Sulpicius autem,
- qui in eadem invidiae flamma fuisset, quibuscum privatus conjunctissime vixerat.
- Cum aliquo familiariter vivere. Cic. 6. Att. 6. Decreram enim cum eo valde familiariter vivere. Cic. pro *Quint.* 15. Ibi cum isto Naevio familiariter vivit.
- Cum aliquo multum vivere. V. *MULTUS*.
- Cum gloria summa vivere. Cic. 7. *Verr.* 180. Et maximis in laboribus, usque ad summam senectutem, summa cum gloria vixit.
- Cum labore vivere. Plaut. *Aul. prol.* 14.
- De die, vel in diem vivere. Cic. 2. *Philipp.* 87. Cum perditissimis latro-nibus, non solum de die, sed etiam in diem vivere. Ubi *Grav.* V.
- De lucro vivere. Cic. 9. *Fam.* 17.
- E natura vivere. Cic. 3. de *Finib.* 68. Consentaneum est huic naturae, ut sapiens velit gerere & administrare Remp. atque ut e natura vivat, uxorem adungere, & velle ex ea liberos procreare.
- Ex more alterius vivere. Ter. *Heaut.* 2. 2. 29.
- In caupona vivere, Habitare, Vitam transigere. Hor. 1. *Epist.* 11. 12.
- In diem vel In horam vivere. V. IN praepositionem, & paulo ante De die vivere.
- In celebritate maxima, & in media Reipub. luce vivere. Quintil. lib. 1. c. 2.
- In laude vivere. Cic. 15. *Fam.* 6. Ea est enim profecto jucunda laus, quae ab iis proficitur, qui ipsi in laude vixerunt.
- In oculis civium vivere, Sine timore, & securum in civitate vivere. Cic. 3. *Off.* 3. Ita qui in maxima celebritate, in oculis civium quondam viximus, nunc fugientes conspectum sceleratorum, quibus omnia redundant, abdimus nos quantum licet, & saepe soli sumus.
- In tranquillitate vivere. Cic. 1. de *Finib.* 43. Qua praepetrice in tranquillitate vivi potest.
- Inter praemia vivere. Ovid. 2. *Amor.* 6. 27.
- Instituto bonorum vivere. Cic. pro *Quint.* 56. Etenim si vult virorum bonorum instituto vivere, multa oportet discat atque dediscat.
- Bene & fortunate vivere. Plaut. *Milit.* 3. 1. 111.
- Delicate & molliter, parce, continenter, severe, sobrie vivere. V. *PARCUS*.
- Fortunate beateque vivere. Cic. de *Clar. Orat.* 4.
- Honeste vivere. Ter. *And.* 4. 6. 2.
- Inculce atque horride vivere. V. *INCOLO*.
- Jucundissime vivere. V. *JUCUNDUS*.
- Libenter vivere. V. *LIBET*.
- Liberaliter, vel libere vivere. V. *LIBER*, Adj.
- Magnifice vivere. V. *MAGNUS*.
- Male vivere. V. *MALUS*.
- Molliter vivere. Ovid. 3. *Trist.* 1. 24.
- Negligentius vivere. Plin. 1. *Epist.* 12.
- Obsequenter & obsequentissime vivere. V. *OBSEQUOR*.
- Parce ac frugaliter vivere. Hor. 1. *Serm.* 4. 107.
- Parcus vivere. Hor. 1. *Serm.* 3. 49.
- Parce vivere aequo animo. Lucret. lib. 5. 1117.
- Placide vivere. Ovid. 2. *Amor.* 9. 24.
- Quiete & libere vivere. Cic. 4. *Fam.* 7.
- Recte vivere. Hor. 1. *Epist.* 6. 17.
- Sanctissime vivere. Cic. 1. de *Orat.* 231.
- Suavius victurus, quam si, &c. Hor. 1. *Serm.* 6. 130.
- Temere inconspicteque vivere. Senec. 1. *Epist.* 1.
- Turpiter vivere. Quintil. lib. 5. cap. 10.
- Una profusus vivere. Cic. in *Pison.* 68. Dedit se in consuetudinem, sic ut profusus una viveret.
- Vivere alicui. Plaut. *Bacch.* 3. 6. 24. Bene valens vivit tibi.
- Vivit sibi. Cic. ad *Octav.* Quibus ille saeptus omnia misceret, nulli parceret, sibi viveret.
- Vivere pro Esse. Hor. 1. *Epist.* 15. 66. Qui metuens vivet, i. e. Metuens erit, vel metuet. Adde 1. *Epist.* 2. 26. & Plaut. saepe.
- Vivere, Latam vitam agere. Plaut. *Milit.* 4. 8. 30.
- Confervi, conservaeque omnes bene valete & vivite. Et *Ca-tull.* 5. 1.
- Vivamus, mea Lesbia, atque amemus. V. *Petron.* cap. 35.
- Aevo extento vivit Proculius, Longo aevio fruatur felix. Hor. 2. *Carm.* 2. 5.
- Studiis vivere. Cic. 12. *Fam.* 29. Est enim in eo, cum virtus & probitas, & summum officium summaque observantia, tum studia illa nostra, quibus antea delectabamur, nunc vivimus.
- Cum aliquo vivere, pro Jucundissime esse, ut referatur ad jucunditatem remissionemque animorum. Cic. 13. Att. 23. Quum ita finis affecti, ut non possimus plane simul vivere (intelligis enim profecto in quo maxime posita sit *συμψικνωσις*) facile patiebar nos potius Romae una esse, quam in Tusculano. Innuit symbiosin positam esse in jucunditate. Quum enim jucunde non liceat vivere, nulla potest esse *συμψικνωσις*, id est convictus.
- In amore jocisque vivere. Hor. 1. *Epist.* 6. 66.
- In litteris vivere. Cic. 9. *Fam.* 26.
- In rebus jucundis vivere. Hor. 2. *Serm.* 6. 96.
- Sic saepe modo imperandi bene precantes. ut
- Felices vivite. Virg. 3. *Aen.* 493.
- Fortes vivite. Hor. 2. *Serm.* 2. 135.
- Memor nostri vive. Ovid. 11. *Epist.* 125.
- Vivite, silvae. Virg. 8. *Aen.* 58.
- Omnia vel medium fiant mare, vivite silvae!
- Praeceptis aërii specula de montis in undas
- Deferar. Vivite, i. e. Valete. Nam non bene optantis est, sed renuntiantis. Servius. At sic Willichius, Vivite, est tantum hic quantum Perite, & est maledicentis, sicut in 3. *Aen.* 493. Vivite felices, est bene optantis.
- Causa vivit, & erigit oculos. V. *CAUSA*.
- Exemplum vivit, Manet. V. *EXEMPLUM*.
- Odia improba vivunt, Permanent. Stat. 12. *Theb.* 441.
- Laude gloriae vivere, Superstitem esse. Cic. in *Pison.* 44. Summa virtute, pietate, gloria militari, perijt in mari: qui tamen ob virtutem gloriae laude vivit.
- Spiritu & laude vivere. Cic. 13. *Philipp.* 7.
- Rapto vivere, Vitam tolerare. Ovid. 11. *Met.* 291. Quintil. lib. 3. cap. 7.
- Gramine vivunt armenta, Aluntur. Ovid. 15. *Met.* 84.
- Siliquis vivere, & pane secundo. Hor. 2. *Epist.* 1. 118.

Vivunt arboris radices; Non exaruerunt, nec emortuæ sunt. Ulpian. in l. 3. D. Arbor. furt. cæs.
 Ignis vivit. Plaut. Aul. 1. 2. 15.
 Vitium alitur, vivitque tegendo. Virg. 3. Georg. 454.
 Ita vivam; bene precantis particula. Cic. 16. Fam. 12. Sollicitat, ita vivam, me tua, mi Tiro, valetudo. V. I. T. A.
 Ne vivam, i. e. Ne sim salvus: imprecantis particula, pro Dispercam. Cic. 4. Att. 16. Quid poteris, inquires, pro his dicere? ne vivam scio. V. N. E.
 Vivitur, Imperfonale. Plin. lib. 18. cap. 1. Ipsum quoque, quo vivitur, aërem in pernecium vertimus. Cic. 1. de Finib. 43. Qua præceptrice in tranquillitate vivi potest, omnium cupiditatum ardore restincto.
 Parvo bene vivitur. Hor. 2. Carm. 16. 13.
 Vivitur ex rapto. Ovid. 1. Met. 144.
 Vivitur exiguo melius. Claud. 1. in Ruff. 215.
 Vivitur, Perfonale. Ovid. 12. Met. 188.
 — vixi
 Annos bis centum: nunc tertia vivitur ætas.
 Conditio vivendi. Hor. 2. Serm. 8. 65.
 Finis vivendi mihi adest. Ovid. 3. Trist. 3. 30.
 Voluptas tenet me vivendi. Virg. 10. Æn. 846.
 Vincere aliquem vivendo, Post eum mortuum vivere. Plaut. Epid. 2. 1. 8.
 Ad vivendum firmus. V. A. D.
 Mihi vivendum est semper in Barbaria. Ovid. 3. de Pont. 1. 5.
VIVENS, entis. Partic. [βιωσάμενος] ut,
 In urbe vivens. Hor. 1. Epist. 14. 10.
 Rure vivens. Hor. 1. Epist. 14. 10.
 Favilla vivens. Ovid. 4. Fast. 553.
 Fluvius vivens, Perennis. Stat. 9. Theb. 573.
 Pectore viventi eripiunt fibras. Ovid. 15. Met. 136.
VICTA, æ. f. Dea victus. Arnob. 3. p. 117. Victa & Potua sanctissimæ, victui potuique procurant. [An Victua potius?
VICTUS, ūs. m. [νικῶν], Gl. L. G. & G. L.] Ulpian. D. de verb. signif. Victus verbo continentur quæ esui, potui, cultuique corporis, quæque ad vivendum homini sunt necessaria. Cic. 14. Fam. 20. Item cetera, quæ sunt ad victum & valetudinem necessaria.
 Victi, Genitivus antiquus legitur apud Plaut. Capt. 4. 2. 75.
 Proin tu tui quotidiani victi ventrem ad me afferas.
 Victus & vestitus, sive Cultus & victus. Cic. 1. Off. 12. Ob easque causas studeat parare ea, quæ suppeditent & ad cultum & ad victum. Idem pro Quint. 49. Cujus, non modo illæ amplissimæ fortunæ, sed etiam victus vestitusque necessarius sub præcone cum dedecore subjectus est.
 Victus ex rapina. Plin. lib. 11. cap. 43.
 Parcimonia aliquorum in victu. Cic. 5. Tusc. 99.
 Penuria victus. Hor. 1. Serm. 1. 98.
 Annis victibus sufficiens prædium. Plin. lib. 7. cap. 46.
 Aridus victus. V. ARIDUS.
 Asper. V. ASPER.
 Basilicus, V. Basilicus, in BASIS.
 Facilis. Virg. 2. Georg. 460.
 Fœdus. Hor. de Arte Poet. 393.
 Frugi. Quintil. lib. 5. cap. 10.
 Infelix. Virg. 3. Æn. 649.
 Inops victus. Ovid. 6. Fast. 373.
 Luxuriosus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
 Malignus. Sil. lib. 3. 280.
 Mundus. Hor. 1. Epist. 4. 11.
 Parcus & parabilis. Curt. lib. 8. 4. 28.
 Sordidus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
 Tenuis victus. Cic. de Amicit. 88. Multi divitias despiciunt, quos parvo contentos tenuis victus cultusque delectat.
 Alitur corpus victu. Lucret. lib. 4. 634.
 Attenuans victus. V. ATTENUO.
 Carere omni cultu & victu humano. Cic. 5. Tusc. 63.
 Colere victum. Cic. 12. Att. 27. Nunc plane nec ego victum nec vitam illam colere possum.
 Deducere aliquem a pristino victu, i. e. A vitæ ratione. Nepos 10. 4. 5.
 Distat hominum vita multum a cultu & victu bestiarum. Cic. 2. Off. 15.
 Invigilare victu, i. e. Acquirendo victui. Virg. 4. Georg. 158.
 Ministrare victum. V. MINISTRO.
 Mutare ex consuetudine victus aliquid. Cels. lib. 1. cap. 10.
 Negabat seges ægra victum. Virg. 3. Æn. 142.
 Tolerare victum lacte. Columel. in præf. lib. 10.
 Vigent maxime vita victusque communis in amicitiis. Cic. 1. Off. 58.
 Victus, pro Vita positum probat Nonius ex Cic. 5. de Finib. 35. ubi legit, Persequutus Aristoteles animantium omnium ortus, victus, figuras, &c.
VICTUALIS, e. Adj. Ad victum spectans. Apul. de Dogm. Platon. p. 61.
 Elmenh. Ministerium suggerere victuale.
 Substantia victualis, Leg. 9. Cod. de episc. audient.
VICTUALIA, um. n. pl. [βρωσιμὰ τῶν μισθωμάτων], Gl. G. L.] Annona. Cassiodor. 3. Epist. 44. Victualium caritas.
VICTUARIUS, a, um. Adj. Idem quod Victualis. Tertull. de Monogam. cap. 8. Victuaria exhibitio.
VIVAX, acis. Adj. [πολύζωος], Gl. L. G. & G. L. μακρόζωος, πολύζωος, L. G.] Validus, vigorosus, inquit Perottus: sive Qui diu vivit. Virg. 2. Georg. 181.
 Palladia gaudent silva vivacis olivæ. Plin. lib. 9. cap. 20. In sicco quoque repunt, ideo etiam vivaciora talia.
 Vivax in pœnam. Plin. lib. 7. cap. 50. Nec reputantur infantia anni, qui sensu carent, non senectæ in pœnam vivacis.
 Aconita vivacia. V. ACONITUM.
 Anima vivax. Ovid. 12. Met. 508.
 Anus vivax. Ovid. 13. Met. 519.
 Apium vivax, Diu viriditatem retinens. Hor. 1. Carm. 36. 16. Acron.
 Cervus vivax. Virg. 7. Ecl. 30.
 Cursus equi vivacissimus. Gell. lib. 5. cap. 2.
 Dextra vivax, Animosa. Lucan. ad Pison. 171.
 Fata vivacia senectæ. Lucan. lib. 2. 65.
 Gramen vivax, Tenerum & viride. Ovid. 7. Met. 232.
 Gratia sermonum vivax. Hor. de Arte Poet. 69.
 VOL. IV.

Hæres vivacior. Hor. 2. Serm. 2. 132.
 Oliva vivax. Virg. 2. Georg. 181.
 Pernicitas vivacissima. Gell. lib. 9. cap. 4.
 Verba vivacia, vel efficacia, vel ad posteritatem usque perventura. Lucan. ad Pison. 60.
 Virtus vivax, experisque sepulcri. Ovid. 4. de Pont. 8. 47.
 Compar. & Superl. supra exempla sunt.
VIVACITER, Adv. Fulgent. 1. Mythol. p. 22. Res mysticas vivaciter pertractare.
VIVACITAS, atis. f. [μακροβιότης], Gl. G. L.] Naturalis vigor. Columel. lib. 11. cap. 3. Multis etiam locis vivacitatem suam usque in annos decem prorogat.
 Impia vivacitas. Quintil. in proœm. lib. 4.
VICTITIO, [νικῶν] are. Vesci, & quasi victu uti. Ter. Eun. 5. 8. 44.
 Et libenter vivis, etenim bene libenter victitas.
 Parce victitare. V. Parce, in PARCUS.
 Sorbilo victitare Plautus dixit, pro Vapulari & gemere: suspiria enim & gemitus vapulantium imitantur spiritum sorbentium. Ejus verba sunt, Poen. 1. 2. 185.
 Nam mihi jam video propter te victitandum sorbilo. Turnebus.
VIVUS, a, um. Adj. [ζῶν], Gl. G. L.] a Vivo; Quod mortuo contrarium est. Cic. pro Milon. 91. Ut eam mortuus incenderet, quam vivus everterat.
 Exturbari ex numero vivorum. Cic. pro Quint. 49. Is non modo ex numero vivorum exturbatur, sed si fieri potest, infra etiam mortuos amandatur.
 Vivus & videns. Cic. pro Sext. 59. Vivus (utajunt) est & videns cum victu ac vestitu suo publicatus. V. VIDEO.
 Vivi pervenimus illuc, i. e. Diu vivendo. Virg. 9. Ecl. 2. Servius.
 Vivus, Validus, vehemens. Virg. 1. Æn. 725.
 — paulatim abolere Sichæum
 Incipit, & vivo tentat prævertere amore. Servius.
 Vivus, pro Naturali: ut Viva sæpes, Viva aqua.
 Viva posse dici, Quæ neque animo, nec spiritu moventur, probat Nonius 6. 47. ex Virg. 1. Æn. 171.
 Intus aquæ dulces, vivoque sedilia saxo,
 Nympharum domus, &c.
 Animus vivus & naturalis, apud Plin. Epist. 159.
 Aqua viva, Naturalis, & ex eo loco nata. Varro 1. de R. R. 11.
 Aquæ vivæ, Fluentes. Ovid. 2. Fast. 259.
 Cæspes vivus, Viridis. Hor. 1. Carm. 19. 13.
 Calor vivus. Ovid. 4. Met. 248. de Sole & mortuo Phaethonte.
 Caro male viva. Ovid. 15. Met. 380. V. Male in MALUS.
 Cutis viva. Plaut. Bacch. 2. 3. 8.
 Exemplum vivum. V. EXEMPLUM.
 Flumen vivum. Liv. 1. 45. Fluens aqua.
 Lacus vivi. Virg. 2. Georg. 469.
 Lapis vivus, Ignitus, quod vim habeat emittendi ignem. V. Plin. lib. 36. cap. 19. V. etiam PYRITES, & LAPIS.
 Linum vivum. Plin. lib. 19. cap. 1.
 Lucernæ vivæ, Ardentes. Hor. 3. Carm. 21. 23.
 Plantaria viva. Virg. 2. Georg. 27.
 Sanguis vivus. Ovid. 5. Met. 436.
 Sæpes viva, Quæ rubis non præcis, sed in eo loco natis contextitur. Columel. lib. 11. cap. 3.
 Sulfura viva. V. SULFUR.
 Vigor vivus. Ovid. 1. Trist. 6. 31.
 Unda viva. Sil. lib. 12. 750.
 Voluptas viva pratis. Claud. 1. in Ruff. 209.
 Vultus vivos ducere, h. e. Vivam & naturalem effigiem referentes. Virg. 6. Æn. 848.
 Detrahare, vel refecare aliquid de vivo. Cic. pro Flacc. 91. Dat de lucro: nihil detrahit de vivo: minus igitur lucri facit. Idem 5. Verr. 118.
 De vivo igitur erat aliquid refecandum, ut esset unde Apronio ad illos fructus arationum hoc corollarium nummorum adderetur. i. e. Non de lucro, sed de eo, quod aratores pro impendiis perceptorant. Budæus.
 Refecare ad vivum. Cic. de Amicit. 18. V. AD præposit.
VIVULUS, a, um. Adj. dimin. Gloss. Græcolat. ζῶντα, Viyula.
VIVĀTUS, a, um. Adj. & Vividus, a Vi magna a poetis dicuntur, inquit Festus. Inscite Lucret. lib. 3. 559.
 Ut lacerato oculo, circum si pupula manfit
 Incolumis, stat cernendi vivata potestas.
VIVESCO, sive VIVISCO, [ζωοποιέω] ēre. significat Vivere, sive Vivum fieri. Quod verbum præcipue usurpamus, quum de aliis rebus ab homine & etiam ab animalibus, quæ communi vita fruuntur, loquimur, ut inanimatis, & hujusmodi. Plin. lib. 9. cap. 51. Anguillæ atterunt se scopulis, ea strigmenta viviscunt, nec alia est earum procreatio. Idem lib. 16. cap. 25. Hoc enim maritantur vivifcentia e terra.
 Ulcus vivifcit, & inveterat alendo. Lucret. lib. 4. 1061.
 Verbum affixum cordi vivifcit. Lucret. lib. 4. 1132.
VIVĀRIUM, i. n. [ζαχαριον ζῶντων], Gl. G. L.] Locus, in quo vel aves, vel pisces, vel fera continentur, quæ ad victum duntaxat pertinent. Plin. lib. 9. cap. 54. Ostrearum vivaria primus omnium Sergius Orata invenit in Bajano. Idem lib. 8. cap. 52. Vivaria eorum (scilicet Suum) ceterorumque silvestrium primus togati generis invenit Fulvius Hirpinus, qui in Tarquinienfi feras pascere instituit. Columel. lib. 8. cap. 1. Juven. 4. Sat. 51.
 Non dubitaturi fugitivum dicere piscem,
 Depastumque diu vivaria Cæsaris: inde Elapsum &c.
 Vivaria, per translationem, apud Hor. 1. Epist. 1. 79.
 — sunt qui
 Frustris & pomis viduas venentur avaras:
 Excipiantque senes, quos in vivaria mittant.
VIVARIUS, a, um. Adj. ut, Naves vivariæ, Quibus pisces vivi pervehuntur. Macrobi. 2. Saturn. 12.
VIVIDUS, a, um. Adj. [ζαρκύς, ἑρμηνεύω, ἀκμάζων, ἰχθύος, βέλαιος], Gl. L. G.] Plenum vigoris. Propert. lib. 2. 31. 8.
 Quatuor artificis vivida signa boves. Quasi spirantia, atque viventia. Plin. in Paneg. cap. 44. Amas constantiam civium, rectosque ac vividos animos. [ἰσως Erectosque.
 C c c c a Animus

Animus vividus. Tacit. 13. Ann. 3.
Corpus agile & vividum. Plin. 3. Epist. 1.
Imago vivida Martis. Claud. de Bell. Get. 468.
Impetus vividus. Hor. 3. Carm. 4. 10.
Ingenium vividum. Liv. 2. 48.
Membra vivida. Sil. lib. 7. 64.
Odia vivida. Tacit. 15. Ann. 49. Vivida odia intulere.
Virtus vivida bello, i. e. Fortis. Virg. 5. Æn. 754.
Compar. Martialis. lib. 8. 6. Vividius merum.
Superl. Vividissimus, inquit Paulus. Etſi Viviffimus excuſam.
VIVIDULUS, a, um. Adj. Dimin. Catul. 64. 63.
 Vividulo afflatu, &c. Alii legunt, Uvidulum a fluctu.
VIVIDE, Adv. [*ζώντος, ἰζυρός*, Gl. L. G.] Compar. Gell. lib. 7. cap. 3.
 Omnia distinctius numerofiusque ac comptius fortasse dici potuerunt
 fortius atque vividius potuisse dici non videntur.
VIVERNA, æ. f. [*Γενναία*, Gloss. Latinogræc.
VIVICOMBURIUM, i. n. Crematio vivorum. Tertull. de Anima cap. 1.
 De patibulo & vivicomburio.
VIVIFICUS, a, um. Adj. ut, Vigor vivificus. Ammian. 21. 1.
VIVIFICO, [*ζωοποιῶ*, Gl. L. G.] are. In vitam revocare. Apul. in Asclep.
 p. 399. Spiritus, quo plena sunt omnia, permixtus cunctis cuncta vi-
 vificat. Tertull. advers. Marc. 5. 9. & de Præscript. cap. 75.
VIVIFICANS, antis. Partic. ut, Spiritus vivificans. Sidon. 8. Epist. 13.
VIVIFICATUS, a, um. Partic. Tertull. advers. Valentin. cap. 14. Illa
 Æon a Christo vivificata.
VIVIFICATIO, ōnis. f. Tertull. de Resurr. carn. cap. 28. Cui anima
 per occisionem erepta, referenda est per vivificationem.
VIVIFICATOR, ōris. m. Tertull. de Resurr. carn. cap. 37. Spiritus vi-
 vificator carnis mortificata.
VIVIFICATRIX, icis. f. Prosper. Aquitani. de Ingratis cap. 21.
 Dicite prestantes apices, mortisque ministros
 Hoc expresse operis, quod gratia vivificatrix.
VIVIPARUS, a, um. Adj. ut, Pisces vivipari, Qui pisces vivum pa-
 riunt: sicut Ovipari, Qui ova pariunt. Apulejus in Apologia prima,
 p. 298. Elmenli. Viviparos eorum & oviparos.
VIVIRADIX, icis. f. [*μυρσίνη*] Planta quæ cum radice feritur, quasi
 vivam radicem habens, ad differentiam malleoli & talearum. Plin. lib.
 17. cap. 22. In arido solo viviradix quoque frustra feritur. Columella;
 Sationis autem duo sunt genera, malleoli, vel viviradicis. Idem lib. 3.
 cap. 5. Nam depositæ stirpes valido solo quamvis celeriter comprehendant
 atque profiliant, tamen quum sint viviradices factæ, prius quam trans-
 ferantur, retorrescunt, nec adoleſcere queunt.
VITELLIUS, i. m. A. Vitellius imperator. De cujus origine Familæ V.
 Suet. in Vitâ Vitell. cap. 1.
VITELLIA, æ. f. Fauni uxor, pro numinie culta. V. Suet. l. c. & Ind.
 Bernecc.
VITELLIUS, a, um. Adj. ut, Via Vitellia. Suet. l. c.
VITELLIANUS, a, um. aliud Adj. ut, Milites Vitelliani. Tacit. 1.
 Hist. 85.
 Partes Vitellianæ. Idem 1. Hist. 84.
 Vitelliani absolute dicuntur, Pugillares lutei. Martial. lib. 2. 6.
 Hæc sunt, quæ, relegente me, solebas
 Rapta exscribere, sed Vitellianis. Ubi Interpr. Vitellianis, Pugil-
 laribus luteis, vitello ut credo illitis, quibus res lascivæ & elegantiores
 scribebantur. Alii a Vitellio nescio quo, inventore dictos volunt. V.
 Plin. lib. 34. cap. 7.
VITELLUM, i. n. vel VITELLUS, i. m. [*λέκτρον, ὄσ*, Gl. L. G.] a vi-
 ta dictus est: Pars ovi rubra, quod ex eo vivat pullus. Hor. 2. Serm. 4. 57.
 Quatenus ima petet volvens aliena vitellus. Martial. lib. 13. 40.
 Candida si croceos circumfluit unda vitellos,
 Hesperius scombri temperet ova liquor. Cic. 2. de Divin. 134.
 Tumille, Nihilne, inquit, de vitello? Id enim ex ovo videbatur aurum
 declarasse, reliquum argentum.
 Mas vitellus. Hor. 2. Serm. 4. 14.
 Longa quibus facies ovis erit, illa memento
 Ut fucci melioris, & ut magis alba rotundis
 Ponere: namque marem cohibent callosa vitellum.
VITEX, icis. f. [*ἄνθος*] Fruticis genus, Græci agnon vocant hoc est cas-
 tum: quod, inquit Galenus, castitatem conservet iis, quibus aut estur,
 aut bibitur, aut subſternitur: vulgus herbariorum *Agnus castum* appellat,
 utraque voce idem significante. Plin. lib. 24. cap. 9. Non multum a salice
 vitilium usu distat vitex foliorum quoque aspectu, nisi odore gratior esset.
 Et paulo post, Duo genera ejus, Major in arborem falicis modo affurgit:
 Minora, ramosa, foliis candidioribus lanuginosis. Prima album florem
 mittit cum purpureo, quæ & candida vocatur: Nigra, quæ tantum
 purpureum.
VITIARIUM, VITICULA. V. VITIS.
VITILITIGATOR, ōris. m. [*συκοφαντής*] Vitiosus litigator, est obtrec-
 tator & calumniator. Hi enim vitilitigatores sunt, quum hoc sola pravi-
 tate contentionem quarunt. Plin. in prol. Nat. Hist. 13. Ergo securi eti-
 am contra vitilitigatores, quos Cato eleganter ex vitiiis & litigatoribus
 composuit.
VITILITIGO, [*συκοφαντιῶ*] are. Criminari, damnare. Plin. in prol. Nat.
 Hist. 12. Scio ego quæ scripta sunt, hæc si palam proferantur, multos
 fore qui vitilitigent.
VITILIGO, vel VITULIGO. Anis. f. [*ἀλφός, ἀλωπικία*, Gl. L. G. *ἐλε-
 φαντίας*, G. L.] Diversi coloris maculæ, per omnia membra dispersæ.
 Celf. in fin. Nb. 5. Vitiligo, quamvis per se nullum periculum affert, ta-
 men læda est: & ex malo corporis habitu fit. Ejus tres species sunt. Al-
 phos vocatur, ubi color albus est fere subasper, & non continuus, ut
 quædam quasi guttæ dispersæ esse videantur. Melas, colore ab hoc differt,
 quia niger est, & umbræ similis: cetera eadem sunt. Leuce habet quid-
 dam simile alphi, sed magis albida est, & altius descendit, in eaque al-
 bi pili sunt, & lanugini similes. Omnia hæc serpunt, sed in aliis tardius.
 Hactenus Celsus. Festus, Vitiligo in corpore hominis macula alba, quam
 Græci alphon vocant, a quo nos album, sive a vitio dicta, etiam si non
 lædit. Sive a vitulo, propter ejus membranæ candorem, qua nascitur
 involutus. Lucilius, Odiosa vitiligo. Plin. lib. 20. cap. 15. Radix ejus
 vitiliginis albas tollit.
VITILIGINOSUS, a, um. Adj. Gloss. Gr. Lat. *Ελαφινών*, Vitiliginosus.

VITILIS, e. Adj. [*ἐλκνός*] Quicquid fruticis sic lentum est, ut commode flecti
 possit, cujusmodi vimina sunt, inquit Budæus. A vinciendo dictum, ut
 Vitex, vitis, vimen, viticula. Plin. lib. 9. cap. 5. Cucurbita omnimodo
 fastigiatur, vaginis maxime vitilibus. Et lib. 4. cap. 16. Ad eam Britan-
 nos vitilibus navigiis corio circumfutis navigare. [A Vieo ductum vide-
 tur: unde & Vitor, *Καλιπτόν*, in Gloss. Latinogræc. nisi forte Vietor
 scribendum.]
VITIO, VITIOSUS. V. VITIUM.
VITIPARRA, æ. f. Avis nomen. Plin. lib. 10. cap. 33. V. ibi Harduin.
VITIS, is. f. [*οἴνη, ἀμπέλαι*] notæ significationis. Varro. lib. 1. de R.
 R. cap. 31. Posterior, quo ea vitis immittitur ad uvas pariendas, dicta pri-
 mo videtur a pariendo Parilema, &c.
 Vineæ & Vitis differunt. Ulpian. l. 4. D. de censib. Forma, inquit, cen-
 suali cavetur, ut in censum referatur, vinea quot vites habeat.
Cultura vitium. Cic. 4. de Fin. 38.
Propagatio vitium. Cic. de Senect. 53. Cujus quidem non utilitas me so-
 lum, sed etiam cultura, & ipsa natura delectat, &c. religatio, propa-
 gatio vitium farnentorumque, &c.
Putatio arborum ac vitium. Cic. 1. de Orat. 249.
Putator vitis. Ovid. 14. Met. 649.
Alba vitis, cui opponitur Nigra. Columel. lib. 4. cap. 29. non procul a
 fine, Locis aridis & siccis nigram vitem inferito, humidis albam.
Arbustiva vitis. V. ARBUSTUM.
Lanata vitis. V. LANA.
Miscellæ. V. MISCEO.
Ordinaria. V. Ordinarius, in ORDIO.
Pergulana. V. PERGULANUS.
Almæ vites. Virg. 2. Georg. 233.
Cicatricosa. V. CICA TRIX.
Fecunda. Juven. 9. Sat. 56.
Inerticula. V. INERS.
Infana. V. INSANUS.
Lenta vitis. Virg. 3. Ecl. 38.
Luxuriosa. V. LUXUS.
Macrior. V. MACER.
Morosa. V. MOS.
Nequam. V. NEQUAM.
Obliqua vitis. Columel. lib. 4. cap. 4. V. ORBIA.
Obnoxia vitis procellis. V. OBNOXIUS.
Palmea. V. PALMES.
Pampinæ. Ovid. 10. Met. 10.
Perexilis. V. PEREXILIS.
Prævalidæ vites. Virg. 2. Georg. 190.
Purpureis de vitibus collectæ uvæ. Ovid. 8. Met. 876.
Semiputata. Virg. 2. Ecl. 70.
Vidua. Catul. in Carm. Nupt. 60. 49.
Adaperire vites. V. ADAPERIO.
Adjugare vitem. V. ADJUGO.
Adjungere ulmis vites. Virg. 1. Georg. 2.
Æmulatur vitem ulmus. V. ÆMULOR.
Amans gravidæ munera vitis. Ovid. 3. Fast. 766.
Amicta vitibus ulmus. Hor. 1. Epist. 17. 3.
Applicite vites arboribus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Attondere vitem curvo dente Saturni. Virg. 2. Georg. 407, h. e. Falce
 quæ est in Tutela Saturni.
Carbunculant vites. V. CARBO.
Caltrare vites. V. CASTRO.
Colere vitem. V. COLO.
Committre vitem sulco. Virg. 2. Georg. 289.
Compescere vitem. V. COMPESCO.
Componere vitem in brachia. V. COMPONO.
Concredere vites solo calido. V. CONCREDO.
Contundit grando vites. Hor. 1. Epist. 85.
Curare vites. Virg. 2. Georg. 197.
Disponere vites certo fidere. Claud. 2. in Eutrop. 197.
Educatur vitis uvam. Catul. in Carm. nuptial. 60. 50.
Enodare vitem. Cato de R. R. cap. 34.
Fluentes vites multo Baccho. Virg. 2. Georg. 190.
Immittere vitem ad uvas pariendas. Varro de Re Rust. lib. 1. cap. 31.
Incidere novellas vites. Virg. 3. Ecl. 11.
Instituere vitem. V. INSTITUO.
Intexere lætis vitibus ulmos. Virg. 2. Georg. 221.
Nodare vitem. Cato de R. R. cap. 33.
Ponere vites. Virg. 1. Georg. 284.
Serpens vitis multiplici lapsu & erratico. Cic. de Senect. 52.
Sociata palmite vitis. Stat. 5. Silv. 1. 48.
Vinctæ vites. Virg. 2. Georg. 416.
Vitis interdum Catoni est Palmes, vel flagellum vitis: ut cum de institutione
 sic loquitur. R. R. cap. 41. Si vitis vitem continget, utriusque vitem te-
 neram præacuito, obliquo inter sese medullam cum medulla libro colli-
 gato. Turneb. [Sic & Varro. V. lib. 1. cap. 31.
Vitis, Gestamen centurionis, non carnificis, aut lictoris: honrificen-
 tior enim poena quæ a centurione, quam quæ a lictore esset illata. Ju-
 ven. 8. Sat. 247.
 Nodulam posthæc frangebat vertice vitem,
 Si lentus pigra muniret castra dolabra. i. e. Vite pullabatur in
 castris a centurione. Et Ovid. 3. de Arte Am. 427.
 Dux bonus huic centum commisit, vite regendos.
Jacere hastas sub vite dicitur veles, cum eas sub manu sursum mittit.
 Festus.
Præliari sub vite dicuntur milites, cum sub vinea militari pugnant. Lu-
 cil. apud Festum.
VITICULA, æ. f. dimin. [*ἀμπέλαιον*] Cic. 5. de Nat. Deor. 86. At enim
 minora dii negligunt, neque agellos singulorum, nec viticulas persequun-
 tur. conf. Pallad. 1. 35.
VITICULUM, i. n. [*ἐλκή, ἐλκν*] Capreolus vitis, flagellum & clavicu-
 lus, ut sunt flagella etiam cucurbitarum & similibus. Plin. lib. 24. cap.
 11. Frutex est, folio edera, molliore tamen, & minus longis viticulis.
 Rhodiginus. lib. 8. cap. 4. Viticulas appellat gen. fem. ab vitium ratione
 vocabulo deflexo.

VITIARIUM, i. n. [ἀμπελοφυτεῖον] Vitium seminarium. Columel. lib. 3. cap. 5. Vitiarium neque jejuna terra, neque uliginosa faciendum est: succosa tamen & mediocri, potius, quam pingui. Idem lib. 11. cap. 2. Quinetiam vitiaria diligenter facienda, malleoliſque quam recentissimis curioſissime pangenda.

VITEUS, a, um. Adj. [ἀμπελινός] ut, Pocula vitea. Virg. 3 Georg. 380. Coliculus viteus intortus, ut cincinnus, i. e. Capreolus. Varro R. R. 1. 31.

VITIGINEUS, a, um. Adj. [ἀμπελογενής] Quod est ex vite. Columel. lib. 12. cap. 16. Alii foliis vitigineis, nonnulli plataninis semivietas uvas contegunt. Cato R. R. cap. 41. Eo duos furculos vitigineos, quod genus esse voles infertos, obliquos arcito ad medullam. Plin. lib. 30. cap. 6. Vitigineis lignis combustus.

VITINEUS, a, um. Adj. Florus 3. 20. 4. Vitineis vinculis delapſi. alii legunt Vitigineis.

VITISCO, [ἀμπελίσκειν] ēre. Vitem fieri. Columel. de Arboribus, cap. 7. Reliquas gemmas, quæ in terram absconduntur, exceptis quatuor imis, fac abradas, ne in summa radice vitescat. Ita Calepinus. At nunc ita legimus, Ne in summo radices vitis citet.

VITICOLA, æ. m. Cultor vinearum. Sil. lib. 6. 193.

Viticola nomen pervulgatura Falerni.

VITICOMUS, a, um. Adj. Pampineum fectum gestans, five vitibus ornatus. Avienus in Arateis v. 70.

Et cum viticomo crinem tondere Lyæo.

VITIFERA, ēra, ērum. [ἀμπελοφόρος] Quod fert vites, In quo proveniunt vites. Plin. lib. 6. cap. 16. Sequitur regio Margianæ, apricitatis inclitæ, sola in eo tractu vitifera. Martialis lib. 13. 107. Vienna vitifera. Arva vitifera. Sil. lib. 7. 207.

Montis vitiferi vertex. Sil. lib. 4. 349.

VITIGENUS, a, um. Adj. [ἀμπελογενής] Quod genitum est e vite. Lucret. lib. 5. 15.

Namque Ceres fertur fruges, Liberque liquoris

Vitigeni laticem mortalibus instituisse. h. e. Vinum. Idem lib.

6. 1070. Vitigeni latices.

VITISATOR, ōris. m. [ἀμπελοφύτης] Qui vites ferit. Quo nomine dictus est Saturnus, Virg. 7. Æn. 179.

Vitifator, curyam servans sub imagine falcem.

VITIUM, i. n. [ἐλάττωμα, σφάλμα, σίνω, Gl. L. G. & G. L. ἀμαρτία, μοχθηρία, πλόνεσμα, L. G.] Quod opponitur Virtuti: a Vito, are, quod vitandum sit, ac fugiendum unde Hor. 1. Epist. 1. 41.

Virtus est vitium fugere. Ter. Heaut. 5. 3. 18.

Nam illi nihil vitii est relictum, quin id itidem sit tibi. Cic. 3.

de Finib. 39. Virtutibus igitur rectissime mihi videris & ad consuetudinem nostræ orationis vitia posuisse contraria. Quod enim vituperabile est per se ipsum, id eo ipso vitium nominatum puto, vel etiam a vitio dictum vituperari. Sin κακίαν malitiam dixisses, ad aliud nos unum certum vitium consuetudo Latina traduceret. Hoc omni virtuti vitium contrario nomine opponitur. Et paulo ante, Quas enim Græci κακίαι appellant, vitia malo, quam malitias nominaret.

Vitium & Erratum. Cic. pro Cluent. 133. Nullam quidem ob turpitudinem, nullam ob totius vitæ, non dicam vitium, sed erratum.

Vitium & Flagitium. Vitia flagitii leviora sunt, teste Gell. lib. 1. cap. 17.

Vitiorum officina. V. Officina, in officium.

Vitium, Id quod vituperari solet. Cic. 1. de Orat. 116. Adest enim fere nemo, quin acutius atque acrius vitia in dicente, quam recta videat.

Convertit natura vitium alicui in bonum, i. e. Hoc efficit, ut quod alicui vitium in altero iudicaretur, in hoc minime culpam possit. Cic. de Clar. Orat. 141. Sed quum hæc magna in Antonio, tum actio singularis: quæ si partienda est in gestum atque vocem, gestus erat, non verba exprimens, sed cum sententiis congruens; manus, humeri, latera, supplexio pedis, status, incessus, omnifque motus cum verbis sententiisque consentiens: vox permanens, verum subrauca natura: sed hoc vitium huic uni in bonum convertebat. [An Converterat, ut Verterat pro Versum erat?

Corrupta bona vitiis. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Deprehendere in aliquo vitio. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Vitium, Vituperatio, inquit Valla. Cic. de Senect. 55. Et senectus est natura loquacior, ne ab omnibus eam vitiis videar vindicare.

Vitium, Culpa. Cic. 4. Acad. 49. Huc si perveneris me tibi primum quidque concedente, meum vitium fuerit: sin ipse tua sponte proceſſeris, tuum.

Vitio vini fecit, Ob vinum, præ ebrietate. Plaut. Truc. 4. 3. 54.

Affinis vitio. Cic. 2. de Invent. 134. Ut si avaritia inductum arguas fecisse, & avarum, eum quem accuses, demonstrare non possis, aliis affinem esse vitiis doceas, & ex ea re non esse mirandum, qui in illa re turpis, aut cupidus, aut petulans fuerit, hac quoque in re eum deliquisse.

Gurges & vorago vitiorum. Cic. 5. Verr. 23.

Pinguis vitiis, Per otium & gulam. Hor. 2. Serm. 2. 21.

Princeps omnium flagitiorum & vitiorum. Cic. in Verrem, Vide indicem edit. Lamb. Puto intelligi Et aliorum vitiorum. H. St.

Purum vitio cor. Hor. 2. Serm. 3. 213.

Servum vitiis pectus. Ovid. Rem. Amor. 54.

Alimenta vitiorum. Ovid. 2. Met. 769.

Ebrietatis vitium. Quintil. 1. 11.

Adulta vitia. V. ADOLBO.

Commune vitium. V. COMMUNIS.

Immane vitium. Hor. 2. Serm. 4. 82.

Iners vitium, Livor, Invidia & alienæ felicitatis dolor, vitium quod obsidet tantum & aggreditur ignavos. Ovid. 3. de Pont. 3. 101.

Ingens vitium. Hor. 2. Serm. 3. 92.

Insigne vitium. Cic. 1. Q. frat. 1.

Magnum vitium. Hor. 2. Serm. 2. 69.

Mediocria vitia. Hor. 1. Serm. 4. 130.

Prævalida & adulta vitia. Tacit. 3. Ann. 53.

Solenne vitium secundis rebus, superbia. Claud. 2. in Conf. Stilich. 161.

Deliciarum vitia. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Abstergere animum vitiis. Hor. 1. Serm. 4. 129.

Abstinerere se a certis vitiis. Cic. 5. Verr. 4. Ut ab iis se abstineant maxime vitiis, in quibus alterum reprehenderunt.

Abeſſe a vitiis. V. ABSUM.

Abundare vitiis. V. ABUNDO.

Accendere & irritare vitia. Ovid. Rem. Amor. 133. V. ACCENDO.

Addere vitium. V. ADDO.

Addere vitium pudicitia. V. ADDO.

Ægrotare vitio animi. Hor. 2. Serm. 3. 307.

Affectus vitiis. V. AFFICIO.

Apponere modum vitiis. V. APPONO.

Avocare a vitiis. V. AVOCO.

Carere debet omni vitio, qui in alterum paratus est dicere. Cic. in Sallust. 21.

Coarguere aperte vitia. Quintil. lib. 2. cap. 6.

Colligere vitia in aliquem. V. COLLIGO.

Concipere vitium. V. CONGIPIO.

Condire vitia studio. V. CONDIO.

Conferre vitia in senectutem. V. CONFERO.

Consequi vitium. V. CONSEQUOR.

Contaminare vitiis. V. CONTAMINO.

Cumulari vitiis. Cic. 2. de Orat. 18. Hoc vitio cumulata est eruditissima illa Græcorum natio.

Declinare vitia. Cic. 1. Off. 19. Quibus vitiis declinatis, quod in rebus honestis & conditione dignis operæ curæque ponetur, id jure laudabitur.

Delabi in vitium. V. DELABOR.

Dicere vitium. Gloss. Latinogræc. Vitium furi dico, Καταγνώσκω τὸ πλάττω.

Dare vitio, Culpare. Cic. 11. Fam. 28.

Dare summam laudem vitio. Cic. pro Rosc. Amer. 48. V. DO.

Ducere vitia. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Effingere vitia ebrietatis. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Eluere vitia. Quintil. lib. 2. cap. 3.

Excidit libertas in vitium. Hor. de Arte Poet. 282.

Excusare vitia. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Exprobrare vitia alicui. Ovid. 2. de Arte Am. 641.

Exuere vitia. Tacit. 6. Ann. 25.

Flecti in vitium. Hor. de Arte Poet. 163.

Fugere vitium est virtus. Hor. 1. Epist. 1. 41.

Imbuere aliquem vitiis. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Incidere in vitium. V. INCIDO.

Inclinare in vitium. V. INCLINO.

Inquirere vitia in civitatem. V. INQUIRO. [Nisi error.

Irritare vitia vetando. Ovid. 3. Amor. 4. 11.

Labi in vitium. Hor. 2. Epist. 1. 94.

Laborare vitio. Quintil. lib. 3. cap. 11.

Laborare diversis vitiis. Livius lib. 34. Diversisque duobus vitiis, avaritia & luxuria, civitatem laborare. H. St. Exstant cap. 4. pr.

Levare vitiis atque erroribus. V. LEVIS.

Mederi vitiis atque erroribus. V. MEDBOR.

Nosſe enim sua vitia est bellum. Cic. 2. Art. 17.

Notare vitium aliquod. V. NOTA.

Obvolvere vitium. V. OBVOLVO.

Offensus vitiis. Ovid. 10. Met. 244.

Pensare vitia. Quintil. lib. 2. cap. 12.

Persecare vitium aliquod ne ferpat. V. PERSECO.

Persequuntur aliquem vitia ab institutione puerili Fab. V. PERSEQUOR. H. St.

Ponere vitium. V. PONO pro Depono.

Ponere in vitio, In malam partem sumere. Cic. 3. Tusc. 14. Qui fortis est, idem est fidens: quoniam Confidens, mala consuetudine loquendi, in vitio ponitur. Ductum verbum a Confidendo, quod laudis est.

Ubi observa, Laudis est, opponi illi, In vitio ponitur. H. St.

Recifa vitia a stirpe. Claud. 1. in Ruff. 56.

Remotus ab omni vitio. Hor. de Arte Poet. 384.

Ridere vitia. V. RIDEO.

Est eodem vitio, quo, &c. Cic. 4. Tusc. 66. Eodem enim vitio est effusio animi in lætitia, quo in dolore contractio.

Est tam in vitio, quam, &c. Cic. 1. Off. 23. Qui autem nec defendit, nec obſistit, si potest, injuriæ, tam est in vitio, quam si parentes, aut amicos, aut patriam deserat.

Est hoc in vitio. Cic. 5. de Finib. 31. Hoc quidem est in vitio dissolutio-nem naturæ tam valde perhorrescere.

Suppressa vitiis pectora. Ovid. Rem. Amor. 75.

Surrepunt vitia. Senec. Epist. 91.

Teneri mediocribus vitiis. Hor. 1. Serm. 4. 130.

Vacare vitio. Cic. 3. Tusc. 19. Sapientis autem animus semper vacat vitio, nunquam turgescit, nunquam tumet.

Vertere vitio. Cic. 7. Fam. 6. Hoc tibi tam ignoscemus nos amici, quam ignoverunt Medæ, quæ Corinthum arcem altam habebant matronæ, opulentæ optimates: quibus illa manibus gypſatissimis persuasit, ne sibi illæ vitio verterent, quod abeſſet a patria.

Vertere in bonum vitia. Quintil. lib. 11. cap. 1.

Vitium, [πάθος, ἐν τῷ σώματι, Gl. G. L.] non tantum ad animum refertur, sed etiam ad corpus: unde Vitiosum mancipium, vel Vitiosum jumentum, id est, morbosum. Ulpian. in Tit. De Ædilitio edicto, l. 1. Adjunt Ædiles, Qui mancipia vendunt, certiores faciant emptores quid morbi, vitiive sit. Et paulo post, Vitiumque a morbo multum differre: puta si quis balbus sit, nam hunc vitiosum esse magis quam morbosum.

Vitium (inquit Nonius 5. 77.) a Morbo prudentia veterum sic voluit separari: ut sit Morbus cum accessu utique aut temporis, aut contagii: ut Vitium, perpetua & insanabilis, atque irrevocabilis causa. Cic. 4. Tusc. 29. Quomodo autem in corpore est morbus, ægrotatio, & vitium, sic in animo. Morbum appellat totius corporis corruptionem: ægrotationem morbum cum imbecillitate: vitium quum partes corporis inter se dissident: ex quo pravitas membrorum, disſorſio, deformitas. Itaque illa duo, morbus & ægrotatio, ex totius valetudinis corporis conſuaſſatione & perturbatione gignuntur: vitium autem integra valetudine ipsum ex se cernitur. Plaut. Mostel. 1. 3. 118.

Vetulæ, edentulæ, quæ vitia corporis fæco occultant.

Intercutia vitia. V. INTERCUS.

In capite vitium. Celf. lib. 6. cap. 2.

Opportunus vitio. Celf. lib. 4. cap. 4.

Oris & linguæ vitia. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Locorum vitium. Celf. lib. 5. cap. 21. Si concidere vitio locorum mulier

CCCC 3

ſolet,

folet, cōchleæ cum testis suis comburendæ conterendæque, deinde his mel adiciendum est.

Recens vitium. Celf. lib. 6. cap. 2.

Valens vitium. Celf. lib. 5. cap. 20.

Vetus vitium. Celf. lib. 4. cap. 15.

Alitur vitium, vivitque tegendo. Virg. 3. Georg. 454.

Corripi vitio comitali. V. CORRIPIO.

Levatur vitium. Celf. lib. 4. cap. 2.

Occurrere vitio. Celf. lib. 1. in præem.

Submovere vitium. Celf. lib. 6. cap. 6.

Vitium, Corruptio, & ad res ipsas pertinet. Cic. 9. Fam. 15. Si enim nihil est in parietibus, aut in tecto vitii, cetera mihi probabuntur.

Vitium in libris. Plin. Librum vitiiis plenum.

Pagina vitium. V. PAGINA.

Capere vitium materia dicitur. V. CAPIO.

Facere vitium dicuntur ædificia dum vitiantur, corrumpuntur, & aliqua sui parte labefactantur. Cic. in Topic. 15. Si ædes eæ corruerunt, vitium ve fecerunt. V. FACIO.

Moriens æris vitio herba. Virg. 7. Ecl. 57.

Vitium, Quicquid impedit vel corrumpit, & inutile est. Virg. 1. Georg. 88.

— sane illis omne per ignem

Excoquitur vitium, atque exfudat inutilis humor.

Vitium, Stuprum; unde, Offerre vitium virgini, pro Vitare virginem, dixit Ter. Hec. 3. 3. 23.

Afferre vitium pudicitia. Plaut. Epid. 1. 2. 7.

At pudicitia ejus nunquam nec vim nec vitium attuli. Idem dicit Vitium addere, pro Vitium afferre; Amph. 2. 2. 179.

Quia pudicitia hujus vitium, me hic absente est additum. [An Hinc absente?

Vitium, Verbum Augurale, ut Tabernaculum vitio capere, i. e. Non rite, nec addicentibus auspiciis. V. TABERNACULUM, & VITIOSUS.

Navigare vitio, i. e. Contra auspicia. Cic. 1. de Divin. 29. Classes maximas perdidit, cum vitio navigasset.

VITIOLOSUM, i. n. [ἰσχυρομύχιον, Gl. L. G.] a Vitio Diminutivum, apud Vivem de Off. mariti p. 152. in 8. Vitiola duobus in locis. H. St. Exstat in Gloss. ut adscripsimus.

VITIOSUS, a, um. Adj. [εἰσπληνής, Gl. L. G.] Vitiis plenum. Cic. 2. de Finib. 93. At miser, si in vitiosa ac flagitiosa vita afflueret voluptatibus. Idem 1. Att. 11. Ille alter uno minus vitio vitiosus, quod iners, quod somni plenus, quod imperitus, quod ἀπεργασίωται, sed voluntate.

Civitas vitiosa. Cic. de Petit. Conf. 43. Et quoniam in hoc vel maxime vitiosa est civitas, quod largitione interposita virtutis & dignitatis obli-
visci solet.

Cura vitiosa. Hor. 2. Carm. 16. 21.

Humanitas vitiosissima. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Libido vitiosa. Hor. 1. Epist. 1. 85.

Progenies vitiosior. Hor. 3. Carm. 6. 48.

Vitiosum, [νοσλήν, πῆξηται, Gl. L. G.] Corruptum, putridum. Plaut. Milit. 2. 3. 45.

— non ego nunc emam vitam tuam vitiosa nuce.

Corpus vitiosum, cui Integrum opponitur. Cic. 1. de Divin. 80. Animi enim integri, non vitiosi corporis est divinatio.

Corpus corruptum vitiosumque. Celf. lib. 5. cap. 26. De curatione Gangrænae.

Oves vitiosæ, Morbosæ, morbo infectæ. Columel. lib. 7. cap. 3.

Pars vitiosa. Celf. lib. 1. cap. 9. Subaudi Corporis.

Carmina vitiosa, Plurimis vitiis referta. Ovid. 4. de Pont. 13. 17.

Consuetudo vitiosa, cui opponitur Pura. Cic. de Clar. Orat. 261. Cæsar autem rationem adhibens, consuetudinem vitiosam & corruptam, pura & incorrupta consuetudine emendat.

Opus vitiosum. Cic. 3. Verr. 143. Quid ita? ne vitiosum opus fieret?

Suffragium vitiosum, Corruptum. Cic. 3. de Legib. 35. Quamobrem suffragandi nimia libido in bonis causis eripienda fuit potentibus, non latebra danda populo, in qua, bonis ignorantibus quid quisque sentiret, tabella vitiosum occultaret suffragium.

Magistratus vitiosi, dicuntur Vitio creati. Unde apud Livium legimus expugnatum esse, ut vitiosus Dictator per augures fieret. Cic. 2. Philipp. 84. vitiosum Consul appellat Dolabellam, hoc est vitio creatum ex augurum disciplina. Quando enim comitia Romæ habebantur causa magistratum creandorum, solebant augures de cælo servare, si aut fulmen vidissent, aut tonitrua audivissent. Qua re per augures nuntiata, illi magistratus vitio creati esse dicebantur, & ita se abdicare cogebantur.

V. Cic. 2. de Nat. Deor. 11. [V. omnino Liv. lib. 8. 23.]

VITIOSUS, Adv. Male, corrupte. Quintil. lib. 4. cap. 1. Vitiose in scholis facimus, quod exordium sic utitur, quasi causam judex jam cognoverit. Cautum vitiose vel satisfidatum est. Paulus in 1. Quoties. D. Qui satisfidat. cogant. Quoties vitiose cautum vel satisfidatum est, non videtur cautum. Concludere vitiose. Cic. 4. Acad. 98. Si recte conclusit, teneo, sin vitiose, minam Diogenes reddet.

Intercedit vitiose contractus pignoris. Modestinus in 1. Cum vitiose. D. de pignor.

Habet se vitiose membrum, Vitio affectum est. Cic. 3. Tusc. 19. Aut num aliquod quippiam membrum tumidum ac turgidum non vitiose se habet?

Ufurpari vitiosissime aliquid. Columel. lib. 4. cap. 24.

VITIOSITAS, atis. f. [κακία, σιάντης, Gl. L. G.] ut Cic. 4. Tusc. 29. ait, est Habitus aut affectio in tota vita inconstans, & a se ipsa dissentiens. Ibid. 34. Hujus igitur virtutis contraria est vitiositas. Sic enim malo, quam malitiam appellare eam, quam Græci κακίαν appellant, nam malitia certi cujusdam vitii nomen est, vitiositas omnium.

Occasio vitiositatis. Macrobius 7. Saturn. 10. Ille humor, qui aut de ætatis frigore nascitur, aut cujuslibet vitiositatis occasione contrahitur, ut superfluous ita & noxius est.

VITIO, [σινῶ, φθέρω, Gl. L. G.] ære. Corruptere, destruere.

Auræ vitiantur odoribus, Cadaverum foetoribus. Ovid. 7. Met. 545.

Contagia mentis ægræ vitiant artus. Ovid. 3. Trist. 8. 25.

Facies longis vitabitur annis. Ovid. 3. Trist. 7. 33.

Oleum vitiat in amurcam. Plin. lib. 15. cap. 3.

Virginem vitare, i. e. Stuprare. Ter. Eun. 4. 3. 12. Plaut. Aul. 1. Pe-
rioch. 5. Ejus filiam Lyconides vitiat.

VITIANUS, antis. Partic. ut, Lolia oculos vitiantia. Ovid. 1. Fast. 691.

Oculi vitiantes omnia ipso visu. Ovid. 7. Met. 366.

VITIATUS, a, um. [ἰσχυρομύχιον, Gl. L. G.] Partic. ut, Auræ vitiatæ. Ovid. 3. Met. 76.

Ossa vitiatæ. Celf. 8. 2.

Significationes comitiorum vitiatæ & corruptæ. Cic. pro Sext. 115.

Venter vitiat. Ovid. 11. Epist. 37.

Virgo vitiatæ. Ter. Eun. 4. 4. 37.

VITIATIO, ōnis. f. Senec. Controvers. lib. 4. Antea legem vitiationis evertere conatus est, nunc transferre vult.

VITIATOR, ōris. m. pro Stupratore. Senec. Controvers. lib. 4. Vitiato-
rem dimisisti, virum occides.

VITIABILIS, e. Adj. Prudent. Apoth. v. 1059.

— ne jam vitabilis esset.

VITO, [ἐκκλίνω, ἢ ἐκκλίνω, Gl. L. G. & G. L.] ære. Cavere est, immo
plus quam cavere: & a Vi dicitur, quasi Vi avertere: a quo Vitium di-
ctum. Cic. 3. Tusc. 63.

Qui miser in campis mærens errabat Alæis,
Ipse suum cor edens, hominum vestigia vitans. Ex poeta.

Vitare & Cavere. V. in CAVERO.

Cavendo vitare. Cic. 3. Verr. 39. Nam eum, qui palam est adversarius,
facile cavendo vitare possis.

Æstum vitare sub frondibus. Ovid. in Fragm. Somn. v. 7.

Amorem vitare. Lucret. lib. 4. 1057.

Contagia vitare. Ovid. Rem. Amor. 613.

Culpam vitavi, non laudem merui. Hor. de Arte Poet. 26.

Frigus vitare, Cavere sibi a frigore. Q. Cic. 16. Fam. 8. Vix in ipso ste-
tis, & oppidis frigus infirma valetudine vitatur.

Insidias dolumque vitare. Lucret. lib. 2. 558.

Malum aliquod vitare. Propert. lib. 1. 1. 35.

Mortem fuga vitare. Cæf. 5. Bell. Gall. 20.

Onus jugi juvenca vitans. Catul. de Bercynth. 61. 33.

Patriam vitare. Ovid. 3. Met. 8.

Pericula vitare. Virg. 3. Æn. 367.

Periculum proprium quis non morte vitet? Cic. ad Octav.

Perjuria vitare. Ovid. 20. Epist. 185.

Se ipsum vitare, i. e. Non sibi constare, vel sibi displicere propter sce-
lerum conscientiam. Hor. 2. Serm. 7. 113.

Suspicionem vitare. Cæf. 1. Bell. Gall. 20.

Suspicio vitanda est ingenii ostentationisque. Cic. 2. de Orat. 333.

Vitium vitare. Hor. 2. Serm. 2. 54.

Vituperationem vitare. Cic. de Provinc. Conf. 44. Utar hoc, quod non
tam ad laudem adipiscendam, quam ad vitandam vituperationem valet?

Cum Dativo jungitur. Plaut. Curc. 2. 3. 19. Infortunio vitare. Idem Cæf.
2. 2. 35.

— semper tu huic verbo vitato

Abs tuo viro.

Vitatu, supinum. Hor. 1. Serm. 4. 115.

— sapiens vitatu, quidque petitu

Sit melius, causas reddet tibi.

VITATUS, a, um. Partic. ut, Arma vitata. Ovid. 13. Met. 38.

Sed sibi inutilior, timidi commenta retexit

Naupliades animi, vitataque traxit in arma.

VITABUNDUS, a, um. Adj. [ἐκκλίνω, Gl. L. G. & G. L.] Idem quod

Vitans. Sallust. Jugurth. cap. 110. Marius vitabundus hostium classem,
ad oppidum pervenit. Idem in Jugurtha cap. 38. pr. Ipse quasi vitabun-
dus per saltuosa loca & trames exercitum ducere.

Vitabundus castra hostium, ex Tito Livio. H. St. Exstant lib. 25. cap. 13.

VITATIO, ōnis. f. [ἐκκλίνω] Cic. 12. Att. 32. Illud autem, quod fore
video, ipsum volo vitare, ne illæ ad me veniant, & una est vitatio, &
ego nollem, sed necesse est. Et 3. Philipp. 24. Quæ vitatio oculorum,
lucis, urbis, fori?

Periculi vitatio. Auctor ad Heren. lib. 3. 3.

VITABILIS, e. Adj. Arnob. 5. p. 165. Illam fœtor vitabilem reddidit
fugiendamque caprinus.

Vitabilis. Ovid. 4. de Pont. 14. 31.

Effet perpetuo sua quam vitabilis Asra

Ausa est agricolæ Musæ docere senis. H. St. Desiderabatur

hæc dictio in Lugd.

VITRICUS, i. m. pr. c. [πατρικός, Gl. L. G. & G. L.] Matris defuncto patre
meo, maritus. Plin. lib. 36. cap. 15. Unde enim illi vitricus Sulla, & Metel-
la mater proscriptionum sœctrix? Cic. 15. Att. 12. Vitricus quidem nihil
censebat, quem Asturæ vidimus. Ovid. 1. Amor. 2. 24. ad Amorem,

Qui deceat, curus vitricus ipse dabit. Intelligit Vulcanum.

VITRUM, i. n. pr. c. [ύαλον, Gl. G. L.] Materia translucida, quæ
ex arena & cinere percoctis fieri dicitur. De cujus origine & ratione fa-
ciendi, & ejus generibus multifariis vide Plin. lib. 36. cap. 26.

Perlucidus magis vitro amnis. Ovid. 15. Epist. 155.

Undæ vitreæ. H. St. V. infra VITREUS.

Splendidior vitro fons. Hor. 3. Carm. 13. 1.

Deferre merces fallaces & fucosas, chartis & linteis & vitro. Cic. pro
Rabir. 39.

Obsidianum vitrum. Plin. 36. 26. V. OBSIDIUM.

Vitrum, Herba quædam, cujus succo inficitur cæruleus & viridis color.

Vitruvius, (7. 14.) Item propter inopiam coloris Indici, cretam Seli-
nusiam, aut anulariam vitro, quod Græci Isalin appellant, inficientes,
imitationem faciunt coloris Indici. Isatin autem scribendum in Vitru-
vio est, quod qui ignorare ἕαλον fecerunt magno flagitio. Accedit
auctoritas Oribazii sic scribentis, Isatis, quam infectores herbam vit-
trum vocant. Hinc apud Cæf. 5. Bell. Gall. 14. quod scribitur, Omnes
vero se Britanni ultro inficiunt: quidam Glasto repofuerunt, sed Vitro
legendum est. Idem error est apud Melam, (3. 6.) quo loco de Bri-
tannis etiam agit. Hæc Turnebus lib. 6. cap. 7. [Gemina leges in Cio-
conii ad Cæsarem comment. repugnante tamen Davisio, & τὸ Glastum
ex Mss. tuente. Qui mihi tamen non persuadet, quia peregrinis vocib-
us, nisi monito lectore, uti Cæsar non solet. Pro Vitro stat Salmaf.
ad Solin. c. 23. p. 180. & in Gloss. Græcolat. ὑάλινον χρώμα, Ferrugi-
neum redditur. Quid si Cæsar Viro se inficiunt scripsit, viroscam infe-
cturæ

Æturæ naturam indicans? V. quæ de Pliniano loco in v. QUOTIDIA-
no dixi.

VITREUS, a, um. Adj. [βάλλω, ὑάλλω, Gl. G. L.] Quod est ex vi-
tro: ut, Vitreæ ampullæ. Plin. lib. 20. cap. 14. Columel. lib. 12. cap. 4.
Vasa autem fictilia, vel vitrea plura potius, quam ampla.

Vitreum, Pertene, & perlucidum quicquid est, auctoritate veterum
dici potest. Varr. Mod. Quam istorum vitreæ togæ ostentant tunicæ
clavos. Nonius 6. 4.

Bilis vitrea. V. **BILIS**.

Fama vitrea. Hor. 2. Serm. 3. 222.

Et furiosus erit, quem cepit vitrea fama. h. e. Fragilis. Sensus,
Eum qui famæ serviat, insanire dicit. Sic Acron. Porphyrio interpreta-
tur Splendidam.

Hostis vel Miles vitreus. Ovid. 2. de Arte Am. 208.

Sive latrocinii sub imagine calculus ibit,

Fac pereat vitreo miles ab hoste tuus.

Lucan. ad Pison. 181.

Callidior modo tabula variatur aperta

Calculus, & vitreo peraguntur milite bella.

Undæ vitreæ, Pellucidæ. Ovid. 5. Met. 48.

VITREA, ōrum. n. Plin. lib. 12. cap. 19. Contra revehunt vitrea, &
ahena, vestes, fibulas, cum armillis ac monilibus.

Vitrea fracta, pro Nugis & rebus nihili frivolisque, perquam scite dixit
Petronius cap. 10. An videlicet, inquit, audire sententias, id est vitrea
fracta? V. Vet. Grammat. apud Rigalt. p. 271.

VITREAMINA, um. n. pl. Vasa vitrea. Paulus in l. Cum de Ianionis. §.
Quidam. D. de instruc. vel instr. leg. Quum in diem mortis ibi libros, &
vitreamina, & vestipicam habuerat.

VITRARIUM, i. n. [υαλουργεῖον] Gloss. Græcolat. Officina vitrofiando
destinata.

VITRARIUS, i. m. [υαλουργός, Gl. G. L.] Qui vitra facit. Senec. Epist.
91. Cuperem Possidonio vitrarium ostendere, qui spiritu vitrum in pluri-
mos habitus format. Legitur & Vitriarius Sed ita Gronov. edit.

VITRIARIA, æ. f. Herba, quæ & Parietaria dicitur. Apul. de Herb.
cap. 81.

VITRUVIUS, i. m. M. Vitruv. Pollio, qui sub Jul. Cæsaris & Octav.
Augusti principatu vixit, & decem libros de Architectura scripsit. V.
Fabric. Bibl. Lat. & Reines. Var. Lect. 2. 6.

VITTA, æ. f. [τενία, Gl. L. G.] Fascia, qua circum capita antiqui, vel
crines, vel ferta, aut flores, aut quidvis aliud religabant. Plaut. Mil.
3. 1. 197.

Capite compto, crines, vittasque habeat.

Vittæ aliæ fuerunt virginales, aliæ matronales, quod alio virgines cultu
capitis & ornatu, quam nuptæ, matronæque uterentur: argumento est
illud Propert. 4. 12. 34.

Cinxit & acceptas altera vitta comas. i. e. Postquam nupsi. &
Maronianum, 2. Æn. 168.

Virgineas ausi divæ contingere vittas. Hinc Valer. Flacc. lib. 8.
6. exponendus est, cum scribit.

Ultima virgineis tum flens dedit oscula vittis. Erat enim mox
nuptura Medæa. Turnebus.

Præsignis vittis victima. Ovid. 15. Met. 131. Virg. 2. Æn. 133.
Et falsæ fruges, & circum tempora vittæ. Ubi Servius, Vittæ,
quibus victimæ coronabantur.

Ceruleis vittis stant mæstæ aræ. Virg. 3. Æn. 64.

Leves vittæ. Ovid. 11. Epist. 68.

Cinge molli hæc altaria vitta. Virg. 8. Ecl. 64.

Circumdatur nivea infula vitta. Virg. 3. Georg. 487.

Coercet alba vitta neglectos capillos. Ovid. 2. Met. 413.

Evinctus vittis coronisque. Tacit. 4. Hist. 53.

Exuta comam vittis. Stat. 11. Theb. 460.

Ligat purpurea vitta mæstæ capita. Sen. Thyest. 8.

Redimitus tempora vittis. Virg. 3. Æn. 81.

Solvere crinales vittas. Ovid. 4. Met. 6.

Stringit torta vitta comas. Lucan. lib. 5. 143.

Sumere ferales vittas. Ovid. in Ibin. 103.

Tegere via vitta tempora. Virg. 4. Æn. 637.

Velatus albenti tempora vitta. Ovid. 5. Met. 110.

Velatus auro vittisque juvencus. Virg. 5. Æn. 366.

Vitta pro Pudicitia ponitur. Ovid. 4. Fast. 323.

Sed, si crimen abest, tu nostræ pignora vittæ

Re dabis: & castas casta sequere manus. Ita emendavit Jo.
Fred. Gronov. vulgo Vita legitur. V. Broekhuys. ad Tibull. 1. 7. 73.

VITTATUS, a, um. Adj. Plin. lib. 7. cap. 30. Vittatum navem Dionysius
tyrannus Platoni misit obviam. Plutarchus in Marci Coriolani vita, In
Metellorum ait familia fuisse, qui Vittatus cognominaretur, ab usu vittæ
qua ulceris tegendi causa procedebat in publicum obligata fronte. [Immo
Diadematus. V. Plut. p. 218. edit. Francf. V. & in DIADREMA.

Capilli vittati. Ovid. 1. Amor. 7. 17.

Femina vittata comam. Stat. 3. Silv. 3. 3.

Honos vittatus, Corona poetica e lauro vel hedera vittis colligata. Stat.
5. Silv. 5. 29.

Sacerdos vittata. Lucan. lib. 1. 595.

VITULA, V. **VITULUS**.

VITULUS, i. m. [μῦλον, Gl. L. G. & G. L.] a Vitulando, id est lasci-
viendo dictus: Bos junior, Juvenco minor, dicitur. Cic. 2. de Invent.
95. Ut in vituli immolatione.

Ferox vitulus templis maturus. Juven. 12. Sat. 7.

Imbelles vituli. Stat. 8. Theb. 594.

Lactentes vituli. Ovid. 2. Met. 624.

Tener vitulus. Hor. 4. Carm. 2. 54.

Maestatus vitulus. Lucret. lib. 2. 352.

Tueri vitulos. Virg. 3. Georg. 195.

Vitulus etiam de aliis quadrupedibus majoribus. Plinius de elephantis,
lib. 8. cap. 1. Atque ita salutari fidere in silvas reverti, vitulorum fati-
gatos præ se ferentes. Quin etiam de piscibus. Plin. de balænis, lib. 9.
cap. 6. Irrumpunt orcæ in secreta, & vitulos earum ac fetas, vel etiam
gravidas, lancinant morfu.

Vitulus marinus, [φάκη, Gl. L. G. & G. L.] Piscis genus. Plin. lib. 9.
cap. 13. Quæ pilo vestiuntur animal parient, ut prætes, balæna, vitulus.
Hic parit in terra, pecudum more: secundo partus reddit intuitu. Canum

modo cohæret, & parit nunquam geminis plures: educat mammis fe-
tum. Non ante XII diem deducit in mare, ex eo subinde aliesfaciens.
Interficiuntur difficulter, nisi capire eliso. Ipsi in somno mugitus,
unde nomen vituli. Accipiunt tamen disciplinam, voceque pariter &
visu populum salutant, incondito fremitu, nomine vocati respondent.
Nullum animal graviore somno premitur.

VITŪLA, æ. f. [μυζῆς, Gl. G. L.] Vacca tenera, quin & viridioris æta-
tis. Virg. 3. Ecl. 29. — ego hanc vitulam (ne forte recuses,

Bis venit ad mulctram, binos alit ubere fetus)

Depono. Varro 2. de R. R. cap. 5. Discernuntur in prima vitu-
lus & vitula, in secunda juvencus & juvenca.

Cæsa vitula. Virg. 4. Georg. 546.

Vitula, etiam Dea hilaritatis præses. Macrobi. 3. Saturn. 2. Hyllus li-
bro, quem de Diis composuit, ait Vitulam vocari Deam, quæ lætitiæ
præest.

VITULINUS, a, um. Adj. [μυζῆς] Quod ex vitulo est: ut Vitulina
caro, apud Plaut. in Aul. 2. 4. 5.

Caruncula vitulina. Cic. 2. de Divin. 52. An tu, inquit, carunculæ vi-
tulinæ mavis, quam Imperatori veteri credere?

Assum vitulinum. Cic. 9. Fam. 20. Integram famem ad ovum assero:
itaque usque ad assum vitulinum opera perducitur. al. Vitellinum.

VITULINA, æ. f. [μυζῆς] Gl. Græcol. [In Gr. κούρα, in Lat. Caro subauditur.

VITULARIUS, a, um. Adj. ut, Via vitularia. Cic. 3. Q. frat. 1.

VITELLUS, i. m. dimin. Plaut. Afin. 3. 77.
Agnellum, hædillum me tuum dic esse, vel vitellum.

Vitellus, Pars interior ovi, V. suo loco.

VITELLINUS, a, um. Adj. ut, Caro vitellina. Plaut. in fragm. Gastrion.
Fricta vitellina. Apic. 8. 5.

VITULOR, [ὑπερλαύμας] āri. Veteres usurparunt pro voce Lætari, te-
stibus Festo & Nonio 1. 47. Et Vitulantes dicuntur Lætantes. Plaut.
Perf. 2. 3. 2.

Opes, spes, bonas copias commodanti lubens, meritoque vitulor.

VITULATIO, ōnis. f. Macrobi. Saturn. 3. 2. Piso ait, Vitulam victoriam
nominari, &c. quod post victoriam certis sacrificiis fiat vitulatio.

VITULĀMEN, īnis. n. [μύσχαμα] Ramus inutilis. Vulg. Interpr. Sap.
cap. 4. 3. Spuria vitulamina non dabunt radices altæ V. Ambros. in Ps. 105.

VITUNUS, & **VITUMNUS**, i. m. [Ζεῦς, Gl. G. L.] Deus antiquis erat, qui
credebatur vitam largiri: ut Sentinus, sensum. V. August. de Civ.
Dei 7. 2.

VITŪPERO, [φῆρω, Gl. L. G. & G. L. κακηγοῦν, G. L.] āre. Vitio ali-
quid dare. Ter. in prol. And. 15. Isti id vituperant factum, i. e. Vi-
tium rei parant, inquit Donatus.

Improbum notari & vituperari. Cic. 2. de Orat. 349.

Graviter vituperari. Cic. 2. de Finib. 91. Sit voluptas non minor in na-
sturio illo, quo vesci Persas esse solitos scribit Xenophon, quam in
Syracusanis mensis, quæ a Platone graviter vituperantur.

Artem, scientiam, & studium vituperare. Auctor ad Heren. lib. 2. 44.

Cælum vituperare. Phædrus 4. 6. 25. Proverbialiter dicitur de iis, qui
præ nimia sapientia, vel stultitia potius, pulcherrima & absolutissima
reprehendere volunt.

Consilium alicujus vituperare. Cic. pro Muren. 60. Ego tuum consilium,
Cato, propter singulare animi mei de tua virtute iudicium, vituperare
non audeo.

Vituperare, Dativo junctum. Plaut. Caf. 2. 6. 59. Cur omen mihi vitu-
perat? Al. Omine malo.

VITUPERATIO, ōnis. f. [φῆρον, κακηγορία, κακολογία. Gl. G. L.]
Cic. 7. Verr. 99. Hæc autem istius vituperatio, atque infamia, confir-
mabantur eorum sermone, qui a suis civitatibus illis navibus præpositi
fuerant.

Adducere in vituperationem. Cic. 5. Verr. 140.

Cadere in vituperationem. V. **CADO**.

Effugere vituperationem. Cic. 16. Att. 7. Se autem lætari, quod effu-
gisssem duas maximas vituperationes, unam, &c.

Liberare vituperatione. Cic. de Arusp. Resp. 49.

Relinquere stultitiæ vituperationem. Cic. 12. Philipp. 25.

Scribere vituperationes. Quintil. lib. 3. cap. 4.

Subire vituperationem. Cic. 14. Att. 21.

Vitare vituperationem. Cic. de Provinc. Consul. 44. Utar hoc, quod
non tam ad laudem adipiscendam, quam ad vitandam vituperatio-
nem valet.

Vituperatio, si cum Venio, Sum, vel similibus jungatur, Passive acci-
pitur. Cic. 6. Verr. 13. Ut propter eum in sermonem hominum atque
in tantam vituperationem veniret Idem 13. Fam. 74. eam rem laudi
tibi potius, quam vituperationi fore. Cic. de Clar. Orat. 97. Eaque
res P. Africano vituperationi fuit. [Sic & superiora Adducere, Cade-
re, Effugere, &c.

VITUPERATOR, ōris. m. [κακηγορῶν, κακολόγος, Gl. G. L.] Qui vi-
tuperat. Cic. 2. Tusc. 4. Nos autem universæ philosophiæ vituperatori-
bus respondimus in Hortensio. Et 7. Fam. 3. Hæc tecum coram malve-
ram, sed quia longius fiebat, volui per litteras eadem: ut haberes quid
disceres, si quando in vituperatores meos incidisses.

VITUPERABILIS, e. Adj. [κακηγορῶν] Dignum quod vituperetur. Cic. 3.
de Finib. 40. Quod enim vituperabile est per se ipsum, id eo ipso vitio
nominatum puto, vel etiam a vitio dictum vituperari.

VITUPERABILITER, Adv. ut, Opinionem suam vituperabiliter tra-
ctare. Cassiodor. 6. 11.

VITUPERIUM, i. n. Cic. 3. de Legib. 23. Nam isto quidem modo vel
consulatus vituperio est. Ita legit Gruter. & Gebhard. Alii, Vi-
tuperabilis est.

VITUPERO, ōnis. m. nove dictum a Nævio pro Vituperatore, scribit
Geil. lib. 19. cap. 8.

V I V

VIVV. Vivo.

VIVAX, **VIVACITAS**, V. **VIVO** in **VITA**.

VIVARIUM, **VIVARIUS**, V. **VIVUS**, in **VITA**.

VIVERRA, æ. f. [ζαῖν ἀγρία, Gl. G. L.] Animal parvum quidem, sed
magni vigoris: mustela rustica dicitur, ut ait Strabo, ab Africa primum
importata. His utuntur adolescentes, ad extrahendas de parietum midis
aviculas

aviculas. Plin. lib. 8. cap. 45. Magna propter venatum eorum (subaudi cuniculorum) viverris gratia est. Injiciunt eas in specus, qui sunt multiformes in terra, unde & nomen animali, atque ita ejectos superne capiunt.

VIVERBARIUM, i. n. Gloss. Gr. Lat. *Γαλιάρχη*, Cavea, Viverrarium, muscellarium.

VIVICOMBURIUM, **VIVIDUS**, **VIVIFICO**, &c. **VIVIPARUS**, **VIVIRADIX**, **VIVISCO**, **V. VIVO**, in **VITA**.

V I X

VIX. Vixit.

Vix. Adv. [*μῆλιν*, Gl. L. G. & G. L. *μῆλιν*, G. L.] significat Cum vi ac difficultate & labore. Ter. Eun. 3. 2. 19. Hic sunt tres minæ. c. vix. Idem Phorm. 1. 1. 9.

Quod ille unciatim vix de demenso suo,
Suum defraudans genium, comparat miser. Ubi Donatus, Vix: potuit & unciatim & cito confari peculium, ut multa pauxillatim & cito sunt maxima. Merito ergo additum est Vix. Cic. 4. Acad. 105. Nos probabilia multa habemus, quæ sequi facile, affirmare vix possumus.

Vix, nedum. Liv. 34. 20. Vix clamorem eorum, nedum impetum Sullani tulere.

In dicendo excellentes vix paucos proferre possumus. Cic. 1. de Orat. 7.

Vix, Multis modis, vel statim, interprete Donato. Ter. Hec. 3. 1. 17.

Tamen nunquam ausus sum recusare eam, quam mi obtrudit pater.

Vix me illinc abstraxi, atque impeditum in ea expedivi animum,

Vixque huc contuleram, en nova res orta est.

Vix ægre. Plaut. Pœn. 1. 2. 26.

Nam quum sedulo munditer nos habemus,

Vix ægre amatorculos invenimus.

Aut vix, aut nullo modo corrumpi. Cic. 2. de Nat. Deor. 20.

Vix, refertur ad tempus. Virg. 1. Æn. 38.

Vix e conspectu Siculæ telluris in altum

Vela dabant læti. i. e. Mox, statim. Sic. 4. Æn. 545.

— & quos Sidonia vix urbe revelli. i. e. Statim, aut

etiam vix. Servius.

Vix, Non, auctore Donato. Lucilius,

— carcer, vix carcere dignus. Ovid. 1. Epist. 4.

Vix Priamus tanti, totaque Troja fuit.

Vix ita tamen vivimus. Plaut. Cist. 1. 1. 30.

Mihi vero cum his ipsis vix: his autem detractis, ne vix quidem. Cic.

9. Fam. 8.

Vix dum, [*μῆλιν* M, Gl. G. L.] Vix adhuc. Ter. Phorm. 4. 2. 4.

Vix dum dimidium dixeram, intellexerat. Cic. 12. Fam. 4.

Dolabella valde vituperatur ab hominibus non insulsi, quod tibi tam cito succederet, quin tu vix dum triginta dies in Syria fuisses. Et 9. Att.

4. Vix dum epistolam tuam legeram, quum ad me currens ad illum

Postumus Curtius venit, nihil nisi classes loquens & exercitus.

Vix tandem. [*μῆλιν* πρὶ, Gl. G. L.] Ter. Phorm. 2. 1. 4. O facinus

audax! ô Geta monitor! G. vix tandem. Ubi Donatus, Convenit hoc

dictum ei: jam pridem se male audire putat: & ideo fero videtur ad

hunc senex pervenisse: quum ille metuens, se primum ad accusationem

crederet. Idem And. 3. 2. 12. Vix tandem sensi stolidus. Cic. 3. Fam.

9. Vix tandem legi litteras dignas Appio Claudio.

Vix saltem. Quintil. lib. 6. cap. 5. Illud vix saltem præcipiendum

videtur.

Vix ut. Plin. lib. 12. cap. 17. Vix ut dignosci possit a mastiche vera.

Vix est, ut. Africanus in l. Tutor. §. 1. D. ad S. C. Vellejanum, Quan-

do vix sit, ut aliqua apud eundem pro eo ipso intercessisse intelligi possit.

U L C

ULCISCOR, ultus sum, [*ἀμύνεσθαι*, Gl. L. G. *ἐκδικῆναι*, *πρωτεύεσθαι*, G. L.]

isci. Vindicare, & injuriam non impunitam relinquere. Et dicimus,

Ulciscor te, pro, Ulciscor me, & Ulciscor scelus. Ter. Eun. 5. 4. 20.

Ego pos te, pro istis dictis & factis, scelus,

Ulciscar, ut ne impune in nos illuseris. h. e. Puniam. Idem

Adel. 3. 2. 15.

Satis mihi id habeam supplicii, dum illos ulciscar modo.

Persequi & Ulcisci. Cic. ad Brut. 3. Quos quidem ego omnibus sententiis

ulciscor, & persequor, omnibus bonis approbantibus.

Sanare & Ulcisci, contraria. Cic. 2. in Catil. 17. Quos quidem ego, si

ullo modo fieri possent, non tam ulcisci studeo quam sanare.

Ab aliquo se ulcisci. Plin. lib. 34. cap. 14. A ferro sanguis humanus se

ulciscitur. Contactum namque eo, celerius subinde rubiginem trahit.

Aliquem ulcisci. Cic. 2. de Invent. 106. Ab defensore, in ejus quem ultus

sit, audaciam sui conquestione, rem non ex nomine ipsius negotii, sed

ex consilio ejus qui fecerit, &c.

Factum aliquod ulcisci. Ter. Phorm. 1. 4. 12.

Recte; ego mihi vidistem, & fenis essem ultus iracundiam. Cic.

3. in Catil. 24. Ultus est hujus victoriae crudelitatem postea Sulla.

Fratres caesos ulcisci. Ovid. 12. Met. 903.

Funera gentis deletæ ulcisci. Lucan. lib. 2. 84.

Genera singula ulcisci. Cic. Post. redit. ad Quir. 21. Sic ulciscar genera

singula, quemadmodum a quibusque sum provocatus.

Illum ulciscuntur mores sui. Cic. 9. Att. 14.

Injurias ulcisci. Cic. 2. de Invent. 81. Deinde hoc si constitutum sit, ut

peccata homines peccatis, & injurias injuriis ulciscantur, quantum in-

commodorum consequatur.

Mortem alicujus ulcisci. Cic. pro Rabir. 24. Et similis viri tu ulcisceris

patrui mortem, atque ille persequeretur fratris sui, si ista ratione agere

voluisset?

Necem alicujus ulcisci armis. Ovid. 7. Met. 458.

Nefas fortiter est ulta laqueo. Ovid. 1. de Arte Am. 284. de Biblide.

Patriam cadentem ulcisci. Virg. 2. Æn. 575.

Ultum ire. Curt. lib. 10. 8. 5. Meleagri temeritatem armis ultum ire de-

creverunt. Sallust. Jugurtha cap. 68. pr. Cum maxima cura ultum

ire injurias festinat. De Metello.

ULCISCO, Ære. activa forma. Ennius apud Non. 4. 155. Nisi patrem

materno sanguine exantlando ulciscerem.

ULCISCENS, entis. Partic. Ovid. 1. de Pont. 8. 20.

Se nimis ulciscens exstitit ipse nocens.

ULTUS, a, um. Partic. Sallust. Catil. cap. 33. Ne quæramus, quonam

modo, maxime uli sanguinem nostrum pereamus.

ULTIO, ðnis. f. [*πρωσία*, Gl. L. G. & G. L. *ἀμύνα*, L. G. *ἐκδίκησις*, G. L.] Plin. lib. 11. cap. 28. Illis enim ultionis causa datum est.

Promptus ultioni. Tacit. 11. Ann. 32.

Voluptas ultionis. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Audere ultionem. Tacit. 2. Ann. 62.

Maclare aliquem ultioni & gloriae. Tacit. 2. Ann. 13.

ULTUS, us, m. [*πρωσία*, Gl. G. L.] Idem.

ULTOR, ðris. m. [*ἐκδικῆναι*, *πρωσία*, Gl. G. L.] Qui ulciscitur. Ponitur

autem dupliciter. Cic. in Pison. 23. Piso vocatur Catilinæ ultor. Episto-

larum vero familiarium lib. 2. epist. 8. in fine, Te vero, mi Rufe, dili-

go, quem mihi fortuna dedit amplificatorem dignitatis meæ, ultorem,

non modo inimicorum, sed etiam invidorum meorum. In his diversus est

usus. Nam illud pro Catilina, hoc contra inimicos, velut punitor inimi-

corum. Cic. de Clar. Orat. 267. Duo præterea Consulares, quorum Pub-

lius ille nostrarum injuriarum ultor, auctor salutis. Idem pro Sull. 85.

Conjuracionis investigator atque ultor.

Prævaricator & ultor alicujus. Cic. in Pison. 23. Id autem templum, sub-

lato aditu, revulsis gradibus, & conjuratorum reliquiis, atque a Catili-

næ prævaricatore, tum ultore, armis teneretur.

Dolorum alicujus ultor. Virg. 10. Æn. 864.

Mortis alicujus ultor. Ovid. 3. Met. 53.

Scelerum ultores. Lucan. lib. 2. 531.

Fortissimus ultor. Ovid. 15. Met. 821.

Di ultores. Propert. lib. 3. 19. 22.

Dies ultor stat ausis olim tam tristibus. Sil. 2. 495.

ULTRIX, icis. f. [*ἐμμεσις*, Gl. L. G. & G. L. *ἀμύνεσθαι*, L. G. *πρωσία*, G. L.] Quæ ulciscitur. Cic. pro Domo 112. Hæc ultrix afflictæ civita-

tis, Reip. spoliis ornabitur? Virg. 11. Æn. 590.

Hæc cape, & ultricem pharetra deprome sagittam.

Anima ultrix. Stat. 11. Theb. 563.

Dextra ultrice fufus Lycus. Sen. Herc. fur. 11.

Flamma ultrix. Virg. 2. Æn. 587.

Tela ultricia, Genere neutro. Stat. 5. Theb. 117.

— potuitne ultricia Grajis

Virginibus dare tela pater?

ULTORIUS, a, um. Adj. Tertull. advers. Marc. 2. 24. Deus immittit

mala, non peccatoria, sed ultoria.

ULTO, pro Ultus fuero, vel Ulciscor. Accius apud Non. 2. 894. Nisi ge-

nitorem ulio, nullum meis dat finem miseriis.

ULCUS, ðris. n. [*ἔλκος*, Gl. L. G. & G. L.] Sanies collecta intra cu-

tem latitans: quæ ut propere abrupta cute erumpat, emplastris superne

alligatis solet confoveri.

Ulcus & Vultus hoc distant, quod Ulcus testæ, & clausa est malignitas.

Virg. 3. Georg. 454.

Quam si quis ferro potuit rescindere summum

Ulcus os: alitur vitium, vivitque tegendo. Vultus contra

hians & patens. Idem 9. Æn. 487.

Produxi, pressive oculos, aut vulnera lavi

Veste tegens. Ex Nonio, 5. 49.

Crustulas ulcerum rumpit lens. Plin. lib. 22. cap. 25.

Durities in alto ulcerum persequitur multipeda trita. Plin. lib. 30. cap. 13.

Eruptiones ulcerum manantes. Plin. lib. 22. cap. 21.

Inflammationes ulcerum. Plin. lib. 28. cap. 9.

Impetus ulcerum incipientes serpere coercent calx. Plin. lib. 36. cap. 24.

Labra ulcerum. Plin. lib. 26. cap. 14.

Margines ulcerum duriores absument cinis. Plin. lib. 30. cap. 13.

Margines ulcerum erodit Anonis. Plin. lib. 27. cap. 4.

Os ulceris. Cels. lib. 5. cap. 28. De sacro igne.

Sinus ulcerum explent, &c. Plin. lib. 27. cap. 8.

Sinus ulcerum Chelidonia siccantur. Plin. lib. 26. cap. 14.

Altum & angustum ulceris. Cels. lib. 5. cap. 28. De fistulis & earum ge-

neribus, Id nomen est ulcri alto, angusto, calloso.

Atra ulcera ad vivum corpus redigunt lupini silvestres. Plin. lib. 22.

cap. ult.

Callosa ulcera. V. **CALLUS**.

Cava ulcera commodissime implent Sphæria & id quod Philetis voca-

tur. Cels. lib. 6. cap. 6. De cavis oculorum ulceribus.

Chironium ulcus. Cels. lib. 5. cap. 28. De Chironio ulcere.

Corruptius ulcus. Cels. lib. 7. cap. 4.

Deplorata ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.

Desperantia jam ulcera cicatrice includit mel. Plin. lib. 22. cap. 24.

Difficilia ulcera. Plin. lib. 23. cap. ult.

Durum & rotundum ulcus. Cels. lib. 6. cap. 3.

Humidum & inæquale ulcus. Cels. lib. 6. cap. 3.

Inæquale ulcus. Cels. lib. 5. cap. 28. De Theriomate.

Incurata ulcera. Hor. 1. Epist. 16. 24.

Mala ulcera. Cels. lib. 5. cap. 28. De sacro igne.

Nigrum ulcus. Cels. lib. 5. cap. 26. De ulceribus quæ extrinsecus, &c.

Plin. lib. 27. cap. 8.

Periculosissima ulcera. Cels. lib. 6. cap. 11.

Putre ulcus. Cels. lib. 5. cap. 26. De curatione Erysipelatum, Si magis

putre est ulcus, jamque procedit ac serpit, opus est vehementius ero-

dentibus. Paulo post, Post ultionem putris ulceris superponenda sunt

quæ crustas a vivo resolvant, eas *ἰχθῆας* Græci vocant.

Putria ulcera & tætri odoris emendat aurum. Plin. lib. 33. cap. 4. ad

finem.

Recentia ulcera. Cels. lib. 6. cap. 6. De ulceribus oculorum, &c.

Senilia ulcera siccant impositæ spongiæ. Plin. lib. 31. cap. 11.

Sordida ulcera. Cels. lib. 6. cap. 7. De aurium morbis, Si sordida quo-

que ulcera sunt, melius mulsio eluuntur.

Tætra ulcera. Lucret. lib. 5. 993.

Vetus ulcus scalpello incidendum est, excidendæque ejus oræ. Cels. lib.

5. cap. 26. De curatione ulceris.

Vetustis ulceribus, & vix ad cicatricem venientibus optime succurrit

Sphæria. Cels. lib. 6. cap. 6. De cavis oculorum ulceribus.

Adapertum ulcus. Cels. lib. 5. cap. 28. De ulceribus quæ ex frigore, &c.

Ambit

Ambit rubor ulcus. Celf. lib. 5. cap. 26. De ulceribus quæ extrinsecus, &c.

Aperire ulcera. Plin. lib. 23. cap. 7.

Astringit & explet ulcera Sil. Plin. lib. 33. cap. ult.

Coercent ulcera quæ serpunt lacuæ. Plin. lib. 2. cap. 7.

Cohibet sebum cum cera quæ serpunt. Plin. lib. 28. cap. 18.

Compescit ulcera alumen. Plin. lib. 35. cap. 15.

Comprimuntur ulcera aceto. Celf. lib. 4. cap. 4. De difficultate spirandi.

Continuatur ulcus ruptis pustulis. Celf. lib. 5. cap. 28. De sacro igne.

Curare ulcera. Celf. lib. 6. cap. 17. De cancri, qui in cole nascitur, curatione. Ibidem, De digitorum ulceribus.

Descendere solet interdum ulcus ad nervos. Celf. lib. 6. cap. 17. De colis morbis.

Discutere manantia capitis ulcera. Plin. lib. 22. cap. 21.

Efferentia sese ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.

Emendantur oris ulcera, &c. Plin. lib. 28. cap. 8.

Emendat butyrum ulcera. Plin. lib. 28. cap. 12.

Erodit ulcera excrementa lapidis sarcophagus. Plin. lib. 36. cap. 17.

Erumpentia per se ulcera. Plin. lib. 12. cap. 10.

Excidere totum ulcus usque ad sanam carnem. Celf. lib. 5. cap. 28. De Meliceria.

Excrementa ulcera. Plin. lib. 24. cap. 5.

Exest putria ulcera Aristolochia. Plin. lib. 26. cap. 14.

Exesum ulcus. Celf. lib. 5. cap. 26. De curatione ulceris.

Explet cava ulcera Aristolochia. Plin. lib. 26. cap. 14.

Expurgat ulcera fordida Aristolochia. Plin. lib. 26. cap. 14.

Facit ulcus septica vi Anemona. Plin. lib. 21. cap. 23. ad finem.

Facta calceamento ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.

Fiunt etiam ex frigore hiberno ulcera, maxime in pueris, & præcipue pedibus digitisque eorum. Celf. lib. 5. cap. 28. De ulceribus quæ ex frigore, &c.

Finita si ulcera cum inflammatione non sunt: aut supercrescentia, aut fordida, aut cava, aut certe vetera esse confuerunt. Ex his supercrescentia collyrio, quod Memigmenon vocatur, optime reprimuntur. Sordida purgantur ex eodem. Celf. lib. 6. cap. 6. De oculorum ulceribus supercrescentibus, &c.

Fovere ulcera succo aliquo. Plin. lib. 24. cap. 14.

Illinitur Gentiana ulceribus quæ serpunt. Plin. lib. 26. cap. 14.

Illinitur Beta contra ulcera, quæ serpunt. Plin. lib. 20. cap. 8.

Implere ulcus. Celf. lib. 5. cap. 24. Enchrasta ad ulcera purganda & implenda.

Imponitur ulceribus manantibus faex vini cremata. Plin. lib. 23. cap. 2.

Increscentia ulcera. Plin. lib. 20. cap. 14.

Inducere crustas ulceribus. Celf. lib. 6. cap. 11. ad finem. & lib. 5. cap. 8.

Inhibet infantium ulcera alumen. Plin. lib. 35. cap. 15.

Inspargitur ulceribus farina. Plin. lib. 23. cap. ult.

Inveterata ulcera. Plin. lib. 26. cap. 1.

Manant ulcera quæ in capite. Plin. lib. 20. cap. 8.

Manantia ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.

Maturefcentia non ulcera. Plin. lib. 22. cap. 23.

Medetur omnium generum ulceribus plantago. Plin. lib. 26. cap. 14.

Nascuntur ulcera. Celf. lib. 6. cap. 12. Quæ in latere linguæ nascuntur ulcera, diutissime durant.

Nutrire ulcus lenibus medicamentis. Celf. lib. 6. cap. 6. De ulceribus oculorum, &c.

Occupat ulcus vetustas. Interdum vetustas ulcus occupat, induciturque ei callus, & circum oræ crassæ livent: quod fere negligenter curato ulceri supervenit. Celf. lib. 5. cap. 26. De ulceribus quæ extrinsecus, &c.

Oriuntur ulcera. Celf. lib. 6. cap. 13. Alia quoque ulcera in gingivis plerumque oriuntur: quibus eadem, quæ in reliquo ore, succurrunt.

Percurat sebum ulcera quæ serpunt. Plin. lib. 28. cap. 18.

Perducere ulcera ad sanitatem. Celf. lib. 7. cap. 30.

Periclitantur ulcera quæ vermibus. Plin. lib. 30. cap. 13.

Purgare replereque ulcera. Celf. lib. 5. cap. 26. ad finem.

Perfanare ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.

Prodest mire tostum hordeum ulceribus ex ambusto. Plin. lib. 29. cap. 3.

Purgandum ulcus maxime melle & resina est: sed aliis quoque purgari potest, quibus purulenta curantur, eodemque modo ad sanitatem perducendum est. Celf. lib. 7. cap. 30.

Purgantur ulcera & expleantur butyro. Plin. lib. 28. cap. 18.

Putrescentia ulcera. Plin. lib. 20. cap. 7.

Renovare ulcera. Celf. lib. 7. cap. 30.

Renovatur ulcus. Celf. lib. 5. cap. 28. De Chironio ulcere.

Repugnantia cicatrici ulcera quæ serpunt. Plin. lib. 23. cap. 5.

Repurgatum ulcus sic ut cetera nutriendum est. Celf. lib. 5. cap. 26. De curatione Erysipelatum.

Rescindere os summum ulceris. Virg. 3. Georg. 454.

Ruber iustus ulceribus corpus. Lucret. lib. 6. 1163. al. Inustus.

Serpunt ulcera. Celf. lib. 5. 28. De sacro igne, Ulcera si mediocriter serpunt, aqua calida: si vehementius, vino calido fovenda sunt.

Serpentia ulcera. Plin. lib. 24. cap. 6.

Siccat ulcera per se farina lupinorum. Plin. lib. 22. cap. ult.

Tendit ad sanitatem ulcus. Celf. lib. 7. cap. 28.

Tollit ulcera humida cinis ex ossibus sepiarum. Plin. lib. 32. cap. 7. ad finem.

Tollunt ulcera humida in capite ova. Plin. lib. 29. cap. 3.

Trahunt ulcera quæ non cicatricem. Plin. lib. 30. cap. 13.

Trahentia ulcera difficile cicatricem. Plin. lib. 22. cap. 25.

Vivescit ulcus, & inveterascit alendo. Lucret. lib. 4. 1062.

Ulcus tangere, per metaph. est Movere dolorem, ejusque rei facere mentionem, quæ nos magnopere urat. Ter. Phorm. 4. 4. 9.

Quid minus utile fuit, quam hoc ulcus tangere? Hanc metaphoram M. Tullius oppido quam eleganter expressit in Clodium (pro Domo 12.) qui populum fame jam exasperatum, concionibus insuper seditiosis in rabiem agebat. Ut tu, inquit, in hoc ulcere tanquam unguis existeres. Erasmus.

Ulcus est, quicquid attigerit horum. Cic. 1. de Nat. Deor. 105. Quæro igitur, vester deus primum ubi habitat? Deinde quæ causa eum loco moveat, si modo movetur aliquando. Postremo quum hoc proprium sit animantium, ut aliquid appetant, quod sic naturæ accommodatum,

deus quid appetat, ad quam denique rem motu mentis ac rationis utatur. Postremo quomodo beatus sit, quomodo æternus. Quicquid enim horum attigerit, ulcus est: ita male instituta ratio exitum reperire non potest. i. e. Ita ab eo defendi non poterit, quin erroris vanitatisque convincatur.

Ulcus, a nonnullis scribitur cum H, quod Græce ἕλκος dicitur.

ULCUSCŪLUM, i. n. dimin. [ἐλκιδιον] Celf. lib. 5. 28. de pustularum generibus, Ex pustulis vero nonnunquam etiam ulcuscula fiunt, aut aridiora, aut humidiora.

ULCERARIUS, a, um. Adj. ut, Herba ulceraria. Apul. de Herb. cap. 45.

ULCEROSUS, a, um. Adj. [ἐλκώδης] Plenum ulceribus. ut, Jecur ulcerosum. Hor. 1. Carm. 25. 15.

Ulcerosum ad arbores translatum. Plin. lib. 17. cap. 14. Ante omnia gemmantem nitere conveniet, nihil usquam ulcerosum esse, aut retorridum.

ULCERO, [ἐλκω, ἐλκωπιω, Gl. G. L.] ære. Dilaniare, & multa ulcera facere. Plin. lib. 28. cap. 9. Item equarum præterquam virginum erodit, emarginat, ulcerat. In veteri codice legitur, Emarginat ulcera. Hor. 1. Serm. 6. 106.

Mantica cui lumbos onere ulceret, atque eques armos.

Jecuralicujus ulcerare, Foede vulnerare. Hor. 1. Epist. 18. 72.

ULCERATUS, a, um, Partic. Cic. de Fato 36. Nondum enim ulcerato serpentis morfu Philocteta, quæ causa in rerum natura continebatur, fore, ut is in insula Lemno linqueretur.

ULCERATIO, ònis. f. Senec. de Const. ad Serenum 6. In dolores, damna, ulcerationes, vulnera, magnos motus rerum circa se frementium securus aspicit.

Magna ulceratio. Celf. lib. 5. cap. 28. De Acrochordone, & Thymio, & Myrmecis. Myrmecia latissimis radicibus inhaerent, ideoque ne excidi quidem sine ulceratione magna possunt.

U L E

ULEX, ũlcis. f. Frutex est roris marini similis, asper, aurumque retinens. Plin. lib. 33. cap. 4.

U L I

ULIGO, ũlginis. f. [ιμμοσία, Gl. G. L.] Terræ naturalis humor, ex ea nunquam recedens, inquit Servius. Virg. 2. Georg. 184.

At quæ pinguis humus, dulcique uligine læta. Varro 2. de R.R.

cap. 2. Solum oportet esse eruderatum & proclivum, ut everri facile possit, ac fieri purum. Non enim solum ea uligo lanam corrumpit ovium, sed etiam ungulas, ac eas scabras fieri cogit.

Pestifera uligo campi. Sil. lib. 8. 380.

Salsam nonnunquam & amaram uliginem vomit terra. Columel. lib. 2. cap. 9.

ULIGINOSUS, a, um. Adj. [ιμμοδίνης] Semper uvidum: ut, Uliginosus ager, qui semper est humidus. Varro 1. de R. R. cap. 6. Columel. lib. 2. cap. 4. Igitur uliginosi campi proscindi debent post Idus mensis Aprilis. Plin. lib. 17. cap. 5. Item uliginosam tristitia terram demonstrant.

ULIXES, is, m. [Ὀδυσσεύς, Gl. L. G.] Sic scribi docti veteri consuetudine malunt, quam Ulysses, q. V.

U L L

ULLUS, V. UNUS.

U L M

ULMUS, i. f. [πτελέα, Gl. G. L.] Arbor sui generis, vineis amica. Plin. lib. 16. cap. 40. Rigorem fortissime servat ulmus, ob id cardinibus, asfamentisque portarum utilissima, quoniam minime torquetur: permittenda tantum sic, ut cacumen ab inferiore sit cardine, radix superior.

Alta ulmus. Virg. 10. Ecl. 67.

Exesa ulmes. Ovid. 3. Fast. 747.

Fecundæ frondibus ulmi. Virg. 2. Georg. 446.

Fortes ulmi. Virg. 2. Georg. 83.

Frondosa ulmus. Virg. 2. Ecl. 70.

Patula ulmus. Pers. 3. Sat. 6.

Speciosa ulmus nitentibus avis. Ovid. 14. Met. 661. al. Spatiosa tumentibus.

Viduae ulmi, Quibus non adhærent vites. Juven. 8. Sat. 78.

Adjungere vites ulmis. Virg. 1. Georg. 2.

Amictæ vitibus ulmi. Ovid. 10. Met. 100.

Degravat ulmum vitis. Ovid. 5. Trist. 3. 35.

Intexere ulmos vitibus. Virg. 2. Georg. 221.

Vincitur vitibus ulmus. Ovid. 5. Epist. 47.

ULMEUS, a, um. Adj. [πτελεῖος] Quod ex ulmo est. ut, Virgæ ulmeæ, apud Plaut. in Afin. 2. 2. 74. Et Epid. 5. 1. 20.

Quem Apelles Zeuxisque duo pingent pigmentis ulmeis. h. e. Virgis ulmeis cadent, ad vibices usque & livorem. Columel. lib. 6. cap. 3. Probaturque maxime ulmea frons.

ULMITRIBA, æ. m. [πτελοτριβός] Qui ulmum terit, id est qui virgis ulmeis cæditur. Plaut. Pers. 2. 4. 7.

ULMARIUM, i. n. [πτελῆριον] Locus ulmis confitus, ulmorum seminarium. Plin. lib. 17. cap. 11. Differendæ ex arearum venis post annum in ulmaria, intervallo pedali in unamquamque partem.

ULMETUM, i. n. [πτελῆριον, ὁ τέπετον, Gl. G. L.] Locus ulmis confitus.

U L N

ULNA, æ. f. [ὑλήνη, ὀλήνη] Pars humani brachii, quæ & Cubitus dicitur, a commissura humeri ad manum. Plin. lib. 11. cap. 43. Terrestrium uni homini juguli, humeri, ceteris armis: uni ulmæ. Virg. 3. Georg. 105.

Tres pateat cæli spatium, non amplius, ulnas. Dicta Ulna, ut ait

Servius, ἀπὸ τῶν ὀλεῖων, id est a brachiis, unde & ὀλεῖον ἔστιν ἡ ἕψη dicitur. Licet Suetonius unum cubitum velit esse tantummodò. Virg. 3. Georg. 355.

— septemque affurgit in ulnas. Ubi Servius, Crescit in septem ulnas. Ulna autem, ut diximus, secundum alios utriusque manus extensio est, secundum alios cubitus, quod magis verum est, quia Græce ὀλίμη dicitur cubitus: unde est ὀλκὸς ὀλίμη. De Ulna vide diligenter Parerga Alciati lib. 1. cap. 18. & Budæum in priorib. annotat.

Leves ulnæ. Claud. 4. Conf. Hon. 166.

Teneræ ulnæ. Ovid. 9. Met. 651.

Tremula ulna. Catul. ad Coloniā, 18. 13.

Atollere aliquem mollibus ulnis. Ovid. 7. Met. 847. al. Sontibus.

Circumdare aliquem ulnis. Stat. 5. Silv. 3. 266.

Circumligant avidis ulnis matrem. Stat. 1. Achil. 172.

Complectitur niveis reducem ulnis. Claud. 2. in Eutrop. 187.

Ulna, [πῆχυς, Gl. L. G. & G. L.] Mensuræ genus. proprie, inquit

Servius, est Spatium quantum utraque extenditur manus. V. paulo supra. Toga bis ter ulnarum. Hor. Epod. 4. 8.

U L O

ULOPHONON, i. n. [ὀλοφόνων] Carduus silvaticus, ita vocatus ob gratitatem odoris. Plin. 22. 18. & Apul. de Herb. cap. 109.

U L P

ULPIANUS, i. m. [Ὀὐλιανός] Jurisconsultus, Alexandri Severi Imperatoris scriinorum magister, teste Lamprid. 26. Tyrius fuit. Is utitur auctoritate Pomponii in libris Pandectarum. Qui quum Galliam regeret, populari tumultu excitato, interfectus est, ut notat Raphael Volaterranus. Alius Ulpianus Rhetor, & Scholiastes Demosthenis.

ULPICUM, i. n. [ὀφροσπύρον] genus Allii grandius inter pulmentaria ruris adscriptum, auctoribus Plinio & Columel. Plaut. Pœn. 5. 5. 35.

— tum autem plenior

Alli ulpicique, quam Romani remiges? Columel. lib. 11. cap.

3. Ulpicum, quod quidam allium Punicum vocant, Græci autem ὀφροσπύρον, appellant, longe majoris est incrementi, quam allium. Idque circa calendas Octobris, antequam deponatur, ex uno capite in plura dividetur. Habet enim velut allium plures cohærentes spicas: eæque quum sint divisæ, liratim feri debent, ut in pulvinis positæ minus infestentur hiemis aquis.

ULPIUS, i. m. nomen gentile apud Romanos. ut, Ulpus Trajanus. Inde Ulpia, Urbium nomen a Trojana conditarum. ut, Ulpia Trajana in Dacia, &c. Subaudito Colonia. Hinc & Ulpianus, cognomen adoptivum. q. supra V.

U L S

ULS, [ἐπίκειρα] facit Ultra & Ultimus, inquit Festus. Nonius, Uls Cato pro Ultro posuit. V. & mox ULTIS.

U L T

ULTERIOR, ULTIMUS. V. ULTRA.

ULTIO, ULTOR. V. ULCISCOR.

ULTIS, pro ULS, vel Ultra. Pomponius in l. 2. §. Et quia. D. de orig. jur. Quinque viri constituti sunt cis Tiberim, & ultis Tiberim. Sic habent Haloander & Pandectæ Florentinæ.

ULTRA, [ὑπὲρ, πέραν, πρεσβύτερον, Gl. G. L.] ab antiquo Uls derivatur, sicut Citra a Cis: Præpositio Accusativo casui serviens, significat Præter & Trans. Plaut. Merc. prol. 24.

Sed amori accedunt etiam ultra hæc, quæ diximus. Emendata exemplaria non habent Ultra.

Ultra, ad locum relatum. Cic. 12. Att. 26. Ultra Silianam villam est, quam puto tibi notam esse, &c.

Ultra annos pueriles. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Ultra modum progredi. Cic. 4. Tusc. 38. Sed adhibent modum quandam, quem ultra progredi non oporteat.

Ultra placitum laudare. Virg. 7. Ecl. 27. Servius, i. e. Nimie, irrisorie. Ultra quam placeo & mereor.

Ultra terminum vagari. Hor. 1. Carm. 22. 10.

Ultra, ad tempus relatum, Adverbium est, quum sine casu ponitur. Plaut. Stich. 2. 1. 25.

Nunc ultra hoc deportem? haud placet: neque id vero officium arbitror. In emendatis Ultro. Columel. de Arboribus,

cap. 5. Quæ sic refectæ inolefcunt, nec ultra obfunt vitibus. [Subauditur Id tempus, & similis in ceteris ellipsis.

Intendamus ultra animum. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Ultra citrave pervolare. Plin. lib. 10. cap. 23.

Nihil ultra, vel non ultra, pro Nihil supra. Cic. 15. Att. 1. Est autem oratio scripta elegantissime, sententiis, verbis, ut nihil possit ultra cogitari.

Nihil ultra, vel Non ultra, pro Nil præterea. Cic. de Univerf. 6. Si probabilia dicentur, ne quid ultra requiratis. Non ultra, Non amplius. Liv. 24. 16. Tanta vi se in hostem intulerunt, ut sustineri ultra non possent.

Ultra quam. Cic. 1. de Invent. 26. Remotum est, quod ultra quam satis est, petitur. Idem 1. Tusc. 17. Ultra enim quo progrediar, quam ut verisimilia videam, non habeo.

Ultra quam oportet. Quintil. lib. 2. cap. 5. i. e. Ulterius.

Non ultra quam. V. NON.

ULTRATUS, a, um. Adj. ut, Regio ultrata. Hygin. de Limit. p. 156.

ULTERIOR, us. [πρεσβύτερος] ab Ultra comparativus. Ter. Phorm. 4. 2. 10. Sed eum ipsum, quis est ulterior? [Puto esse ab Ulterus, a, um. inusitato Adj. ut a Supra Superus.

Provincia ulterior, & Citerior. Cic. de Provinc. Conf. 36. Quorum alter ulteriorem Galliam decernit cum Syria, alter citeriorem. h. e. Alter Transalpinam, alter Cisalpinam.

Ripa ulterior, Quam trans flumen est. Liv. 42. Patern. 2. 107.

Mirari ulteriora, præsentia sequi. Tacit. 4. Hist. 59.

Loqui ulteriora. Ovid. 5. Fast. 532.

ULTERIUS, Adv. [πρεσβύτερον, Gl. L. G. & G. L.] Ovid. 2. Met. 875.

Inde abit alterius: mediique per æquora ponti

Fert prædam.

Ulterius justo. Ovid. 6. Met. 470

— quotiesque rogabat

Ulterius justo, Progenem ita velle ferebat. h. e. Ultra quam honestum foret.

Quærere ulterius. Senec. Epist. 103. Et ulterius si licuisset, juvabat de immortalitate animorum quærere, immo credere.

ULTIMUS, a, um. [ἔσχατος, Gl. L. G.] ab Ultra superlativum; Idem quod Postremus, extremus, summus. Cic. 1. de Legib. 8. A quibus temporibus capiat scribendi exordium. Ego enim ab ultimis censeo. Extremus & ultimus. Cic. 2. de Divin. 91. Cælum ipsum quod extremum atque ultimum mundi est.

Ædes ultimæ. Ter. Heaut. 5. 1. 29.

Linea ultima rerum mors. Hor. 1. Epist. 16. 79.

Platea ultima. Ter. Phorm. 1. 4. 37.

Sed quis hic est senex, quem video in ultima platea? ipse est.

Terra ultima. Cic. de Arusp. Resp. 24.

Tempus proximum, medium, ultimum. Cic. de Provinc. Conf. 43.

Dies ultima expectanda homini. Ovid. 3. Met. 135.

Luna ultima. Cic. in Somn. Scip. 8.

Telum ultimum ac maximum. Liv. 4. 28.

Ultimus, pro Primo aliquando ponitur; si a postremo orfus, ad primum ascendas, qui tum fit ultimus. Virg. 7. Æn. 49.

— tu sanguinis ultimus auctor. Dicitur ultimus, quod ultra omnia sit, sive ante respicias, sive retro. Servius.

Ultimus pro Primus, vide in meo Indice Terentiano pag. 91. H. St. Antiquitas ultima. Cic. 1. de Finib. 65. Quod quam magnum sit, fictæ veterum fabulæ declarant, in quibus tam multis tamque variis ab ultima antiquitate repetitis, tria vix amicorum paria inveniuntur.

Initium ultimum. Auctor ad Heren. lib. 1. 15. Rem breviter narrare poterimus, si inde incipiemus narrare, unde necesse erit, & si non ab ultimo initio repetere volemus.

Memoria pueritiæ ultima. Cic. pro Arch. Poeta 1.

Origo ultima, pro Initio originis. Nepos 25. 1. 1. Pomponius Atticus ab origine ultima stirpis Romanæ generatus. [Manut. E stirpe Romana. Lambin. Generatus mutat in Generosus. Bos. Romano genere natus. Barth. Stirpis regiæ. Rutgerf. Romæ generatus, vel ut Bos. Tollius delet τὴν Generatus. Ego non dubito, quin, ceteris intactis, Romano genere ortus scribendum sit.

Principium ultimum. Cic. 2. de Invent. 5. Nobis omnium quicumque fuerunt ab ultimo principio hujus præceptionis, usque ad hoc tempus expositis copiis, quodcumque placeret, eligendi potestas fuit.

Stirps ultima. Liv. 1. 47. Ibi Tarquinius maledicta ab stirpe ultima orfus, Servum serva natum, &c. i. e. A prima stirpis origine, ab initio.

Stirps ultima, i. e. Omnium vilissima ac obscurissima. Vellej. 1. 11. 1. de Pseudophilippo, Qui se regiæ stirpis ferebat, cum esset ultimæ.

Ultimus, Extremus, summus. ut, Ultimum bonum. Cic. 3. de Finib. 33. Eorum, dico qui summum bonum, quod ultimum appellant, in animo ponerent. Nonius 4. 483.

Pœna ultima. Liv. 3. 58.

Denuntiare necessitatem ultimam. Tacit. 15. Ann. 61.

Ultima in malis hæc sunt illi. Cic. ad Brut. 17. i. e. Extrema & summa mala esse videntur.

Ad ultimum. V. AD præpositionem.

Ultimum periculi. Curt. lib. 8. 1. 15. Lyfimachus enim quondam, quum venaretur in Syria, occiderat eximie magnitudinis feram solus. sed lævo humero usque ad ossa laceratus, ad ultimum periculi pervenerat. Gr. ἀς τὸν ἐσχάτον κίνδυνον. H. St.

Ultimum in amicitia, Primum. Cic. 1. Off. 56. Efficiturque, id quod Pythagoras ultimum in amicitia putavit, ut unus fiat ex pluribus. Nonius 4. 483.

Et absolute, Causæ ab ultimo repetendæ. Quintil. lib. 5. cap. 10. Recte autem monemur, causas non utique ab ultimo esse repetendas, id est ab initio.

Ultima experiri, i. e. Summa. Liv. 2. 28. Celf. lib. 7. cap. 7. Igitur ubi ultima experiri statutum est, &c.

Pati ultima, Extrema supplicia. Liv. 37. 54.

ULTIMUM, Adv. [τὸ ἐσχάτον] Postremum. Liv. 1. 29. De Albanis migrantibus, Nunc errabundi domos suas, ultimum illas visuri, pervagantur. Curt. lib. 5. 12. 18. Darius Artabazum, ultimum illum visurus, amplectitur. Liv. lib. 40. Ultimum de cælo, quod comitia turbaret, intervenit. Idem 45. 19. An ultimum mori iussurum?

ULTIMO, Adv. [ἐσχάτως] Apul. 1. Met. p. 105. Elmenh. Ultime affectus. ULTIMO, [ἐσχάτως] Adv. temp. Denique. Sueton. in Neron. cap. 32. Ultimo templis compluribus dona detraxit, simulacraque ex auro vel argento fabricata confavit.

ULTIMO, ære. In ultima parte esse. Tertull. de Pallio cap. 1. Cum ultimant tempora patriæ.

ULTRAMUNDANUS, a, um. Adj. Apul. lib. 1. de Dogm. Plat. p. 8. Elmenh. Deus ille summus, ultramundanus.

ULTRO, Adv. [πρεσβύτερον, ἐπὶ δὲ] ab Ultra fit: & significat Ultra, sive Insuper. Virg. 3. Æn. 145.

His lacrimis vitam damus, & miseresчимus ultro. Ubi Servius,

Ultro, non est Sponte, nam jam rogaverat: sed Insuper. Et venit ab eo quod est Ultra: quia plus, quam rogaverat præstiterunt. Idem 5. Æn. 55.

Nunc ultro ad cineres, ipsius & ossa parentis. Ubi Servius,

Ultro, aut ultra, id est insuper, hoc est amplius numina præstiterunt: aut Ultro, Sponte sua, non optantibus, aut volentibus nobis.

Ultro interdum idem valet, quod Altera ex parte. Ulpianus in l. 3. D. de conditione causa data. Quid si ita dedi, ut Stichum intra certum tempus manumittas? Si nondum tempus præterit, inhibenda erit repetitio, nisi me pœniteat, quod si præterit, condici poterit. Sed si Stichus decesserit: an repeti, quod datum est, possit? Proculus ait, si post id temporis decesserit, quo manumitti potuit: repetitionem esse, si minus: cessare, quinimmo & si nihil tibi dedi, ut manumitteres, placuerat tamen ut darem: ultro tibi competere, quæ ex hoc contractu nascitur, i. e. Conditionem, defuncto quoque eo. Idem l. 1. §. Interdictum. D. Uti possidetis. Interdictum autem quod est, Uti possidetis, possessorem prædii tuetur. Actio enim nunquam ultro possessori datur: quippe quum sufficiat, quod possideat. Paulus in l. 2. D. ad legem Rhodiam. Si laborante nave jactus factus est: amissarum mercium

cium domini, si merces vehendas locaverant, ex locato cum magistro navis agere debent. magister deinde cum reliquis quorum merces salvæ sunt: ex conducto, ut detrimentum proportionem communicetur, agere potest. Servius quidem respondit, ex locato agere cum magistro navis debere, ut ceterorum vectorum merces retineat, donec portionem damni præstent: immo & si non retineat merces magister: ultro ex locato habiturus est actionem cum vectoribus, quid enim si vectores sint, qui nullas sarcinas habeant? plane commodius est, si sint, retinere eas: at si non, & totam navem conduxerit: ex conductoaget, sicut vectores, qui loca in nave conduxerunt. Idem in l. Si emptione. §. Item si & emptor. D. de contrahenda emptione. Item si & emptor & venditor scit fortivum esse quod venit: a neutra parte obligatio contrahitur: si emptor solus scit: non obligabitur venditor. Nec enim ex vendito quidquam consequitur, nisi ultro, quod convenerit, præstet. Quod si venditor scit, emptor ignoravit: utrinque obligatio contrahitur. Rursus idem in l. Legavi. D. de liberatione legata. Si is, cui Titius debebat, debitum ei remittere voluerit, nihil interest, heredem suum jusserit, ut eum liberaret, an prohibeat eum exigere. utroque enim modo liberandus est debitor, & utroque casu competit ultro ad liberandum debitori actio. Africanus in l. Si prius quam. D. de novi operis nuntiatione. Si prius quam ædificatum esset, ageretur jus vicino non esse altius ædes tollere, nec res ab eo defenderetur: partes iudicis non alias futuras fuisse ait, quam ut eum, cum quo ageretur, cavere juberet, non prius se ædificaturum, quam ultro egisset jus sibi esse altius tollere. Marcianus in l. Ex castrensi. D. de castrensi peculio. Itaque negabimus patrem filio salvo communi dividundo agentem proprietatem alienaturum exemplo dotalis prædii. Sed nec si focus ultro cum eo agat, quidquam agetur: veluti si cum eo ageret, cui bonis interdictum est.

Ultrō, & contrario. Virg. 5. Æn. 446.

Entellus vires in ventum effudit, & ultro

Ipsē gravis, graviterque ad terram pondere vasto

Concidit. Nam (inquit Servius) ille cadere debuerat. Sed rectius Donatus videtur interpretari. Nullo impellente.

Ultrō, Prave, & perverse. Ter. Adel. 4. 3. 5.

Nisi si me in illo credidisti esse hominum numero, qui ita putant, Sibi fieri injuriam, ultro si quam fecere ipsi, expostulant, Et ultro accusant. Donatus.

Ultrō, [ἐκ τῆς ἐκείνου] Gl. L. G. Non requisitus, inquit Valla. Sponte, Voluntarie in Gloss. Ter. Phorm. 2. 3. 13. O audaciam! etiam me ultro accusatum advenit. Idem And. 1. 1. 73. Hac fama impulsus Chremes, ultro ad me venit. Cic. 4. Fam. 13. Nec mihi quicquam tali tempore in mentem venit, optare, quod non ultro mihi Cæsar detulerit.

Dare animum ultro. Virg. 4. Georg. 204.

Compellare aliquem ultro. h. e. Ante quam ille aliquid loquatur. Virg. 2. Æn. 280.

Imputare ultro exemplum. Tacit. 1. Hist. 71.

Offerre se ultro alicui. Cic. pro Cæl. 21.

Polliceri ultro. Cic. pro Planc. 24.

Ultrō citroque, [ἐξωθεν καὶ ἐνδοθεν, τὸ ἐν πανταχῇ, Gl. L. G.] Hinc atque illinc, sive utrimque. In factis & in dictis. Cic. in Somn. Scip. 1. Multisque verbis ultro citroque habitis ille nobis est consumptus dies. Quum ego te alloquor, tunc verba ultro quasi ultra sunt, quum te alloquentem audio, tunc verba ultro quasi citra veniunt. Sicut pedes quum a loco recedo, tunc ultro eo: quum redeo, tunc citro. Nec elegans esset, Huc atque illuc comeabat, nisi errandum, & incertum iter significes. Hæc Valla lib. 2. Cic. pro Rosc. Amer. 60. Postea homines cursare ultro & citro non destiterunt. Idem 7. Verr. 170. Ultrō citroque navigare. Et 2. de Nat. Deor. 84. Sic naturis his, ex quibus omnia constant sursum deorsum, ultro citroque commutantibus, mundi partium conjunctio continetur. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 42. Quum sæpe ultro citroque legati inter eos mitterentur.

ULTRONEUS, vel ULTRONIUS, a, um. Adj. [ἀντιπρόχρητος, Gl. L. G. & G. L. ὑπέρθετος, ἐκείνου, G. L.] Senec. 2. Nat. Quæst. 59. Suadetur deliberantibus: at ultronei admoventur. Idem ibid. Quid interest ad mortem jussi eamus, an ultronei?

ULTRORIBUTA, ñrum. n. Impensæ sunt & attributiones operum publicorum faciendorum, & factorum tectorum præstandorum, mancipibus & redemptoribus certa mercede locatorum. De his sic Livius 39. 4. de Censur. M. Porcii Catonis & Valerii Flacci loquens, Vectigalia summis pretiis, ultrotributa infimis locaverunt. h. e. Vectigalia, quibus redditus & fructus Pop. Romani constabant, quantum potuerunt. Censores auxerunt: Ultrotributa, quibus impensæ sumptusque, & erogationes pecuniæ publicæ ex aerario hauriebantur, quantum potuerunt, pretiis diminuerunt, & ad minimam summam perduxerunt. Plutarchus de eadem censura loquens ultrotributa ὑπερβολαῖς vocat, proindeque nobis hujus rei erit assipulatio. Illud item Livii 43. 16. Qui publica vectigalia, aut ultrotributa conduxissent, in eandem sententiam accipiendum est. Quocirca eleganter a Seneca 4. de Benef. cap. 1. scriptum est, Cum virtutem nec lucrum invitet, nec damnum absterreat, adeoque neminem spe ac pollicitatione corruptat, ut cuncta in se impendere jubeat, ac sapius in ultrotributis sit. Turnebus.

U L V

ULVA, æ. f. [φύκος πελαγονίης] Herba palustris. Virg. 2. Æn. 135. Limosque lacu, per noctem obscurus in ulva Delitui.

Fluminea ulva. Ovid. 5. Fast. 519.

Glaucia ulva. Virg. 6. Æn. 416.

Leves ulvæ. Ovid. 8. Met. 336.

Limosa ulva. Lucan. lib. 2. 70.

Palustris ulva. Virg. 3. Georg. 175.

Steriles ulvæ. Ovid. 4. Met. 299.

Viridi ulva tectus Rhenus. Ovid. 4. Trist. 2. 41.

ULVOSUS, a, um. Adj. Sidon. Carm. 7. sive Paneg. Aviti, v. 324.

— ulvosa quem vel Nicer abluit unda,

Prorumpit Francus.

ULUBRÆ, ñrum. f. sec. c. [Οὐλβραῖ] Oppidum est in Italia, in quo nutritus est Cæsar Augustus, propter quam causam ab Horatio nominatur. Vol. IV.

tur, quum sit desertissimus vicus. Hæc Porphyrio apud Hor. 1. Epist. 11. 30. Vacuæ Ulubræ. i. e. Desertæ, vel parum habitæ. Juven. 10. Sat. 102. ULUBRÆNUS, a, um. & ULUBRÆNSIS, e. Adj. Cic. 7. Fam. 12. Quid fiet porro populo Ulubrano, si tu statueris, περιτειχῆς non oportere? Plin. lib. 3. cap. 4.

ULULÆ, æ. f. pr. l. [ὁλοῦζα, Gl. L. G. & G. L. ὁλοῦζα, G. L.] Avis nocturnæ genus, dicta ἀπὸ ὁλοῦζαν, inquit Servius, quod est ululare & Herre. Virg. 8. Ecl. 55.

Certent & cygnis ululæ, sit Tityrus Orpheus.

Plin. lib. 10. cap. 12. Uncos ungues & nocturnæ aves habent, ut noctuæ, bubo, ululæ.

Ululas Athenas. V. NOCTUA.

ULULO, [ὁλοῦζω, Gl. L. G. & G. L.] ñre. Canum est & Furiarum, inquit Servius: transfertur & ad alia. Virg. 1. Georg. 468.

— & alte

Per noctem resonare, lupis ululantibus, urbes. Idem 4. Æn. 168.

— summoque ululantur vertice Nymphæ. Sic Plin.

lib. 26. cap. 4. Terribili Marte ulularent.

Canes ululant. Virg. 6. Æn. 257.

Galli tristia ululant. Lucan. lib. 1. 562.

Lætis ululare triumphis. Lucan. lib. 6. 261.

Ædes ululant plangoribus femineis. Virg. 2. Æn. 488.

Ripæ flebile ululant. Sil. lib. 6. 285.

ULULANS, antis. Partic. [ὁλοῦζων] Cic. in Orat. 27. Quum vero inclinata ululantique voce, more Asiatico, canere cœpisset, quis eum ferret? Tumultus ululans. Virg. 11. Æn. 662.

ULULATUS, a, um. aliud Partic. [ὁλοῦζον] ut, Prælia ululata. h. e. Luctuosa. Stat. 9. Theb. 724.

ULULATUS, ñs. m. [ὁλοῦζμός, Gl. L. G.] Liv. 5. 39. Mox ululatus cantusque dissonos, vagantibus circa moenia turmatim Barbaris, audiebant. Cæf. 5. Bell. Gall. cap. 36. Tum vero suo more victoriam conclamant, atque ululatam tollunt. Ibid. lib. 7. cap. 80. Et ii, qui ad auxilium convenerant, clamore & ululatu suorum animos confirmabant.

Acutus ululatus. V. ACUO.

Flebilis ululatus. Stat. 5. Theb. 554.

Femineus ululatus. Virg. 4. Æn. 667. & 9. 477.

Infani ululatus. Claud. de Bell. Gild. 134.

Mæsti. Ovid. 8. Met. 447.

Querulis ululatus implevi Idam. Ovid. 5. Epist. 73.

Terrificus ululatus. Claud. 1. in Ruff. 130.

Tremuli ululatus. Stat. 5. Silv. 5. 71. Ululatam dixit pro Vagitu. Lo-

quitur enim de infante.

Complere auras ululatus. Ovid. 6. Fast. 513.

Ferunt crebris ululatus aures. Lucan. lib. 2. 33.

Implere montes ululatus. Ovid. 4. Fast. 453.

Inerrat auribus ululatus. Stat. 9. Theb. 724.

ULULAMEN, ñnis. n. Idem. Prudent. Hymno exsequiarum v. 114.

Quid turba superstes inepta

Clangens ulamina miscet?

ULULABILIS, e. Adj. ut, Clamor ululabilis. Ammian. 30. 15. V. Apul. 4. Met. p. 143. Elmenh.

U L Y

ULYSSES, vel ULIXES, is. m. pr. b. [Ὀδυσσεύς] Græcorum omnium qui ad Trojam profecti sunt, sapientissimus, filius Laertæ & Anticliæ. Cujus vitam & res omnes in vita gestas scribit Homerus in Odyssæide & Iliade. Dicimus Ulysses, Ulyssis, Ulyssi, Ulysem, Ulysses. Item Ulysses, Ulyssæi, Ulyssæo, Ulyssæa, Ulyssæu, quatuor syllabarum: & Ulyssæus per æu diphthongum, Ulyssæ vel Ulyssi, trium syllabarum. Est & vocativus Ulyssæ ab Ulysses, & producto: quemadmodum ab Achilles Achille. Nam quod Græcorum alii dicunt Ἀχιλλεύς, Ἀχιλλεύς, Ἀχιλλεύς, vel Ἀχιλλεύς, Ἀχιλλεύς, Ἀχιλλεύς: Dores dicunt Ἀχιλλεύς, Ἀχιλλεύς, Ἀχιλλεύς, Ἀχιλλεύς. Hoc casu usus est Ovid. 1. Epist. 1.

Hanc tua Penelope lento tibi mittit, Ulyssæ. Et 13. Met. 83.

Quæque ruit, non tu tantum terroris Ulyssæ,

Sed fortes etiam. Eodem in libro sapius etiam Achille vocandi

casu usurpatum invenies. Reliquos casus non omnes Latinis in usu fuisse arbitror. Nam ut Ulyssæi & Ulyssi sapius invenio: ita Ulyssæus, Ulyssæo, Ulyssæa, Ulyssæu, nusquam. Sic Ulysses, Ulyssis, Ulyssi, Ulysem, usitata sunt: Ulysses vocandi casu vix invenies. Postremo Ulysses, Ulyssæ, nominat. & vocativus, apud Græcos primæ, apud Latinos secundæ declinationis, in usu frequenti sunt, quorum genitivus & dativus Ulyssæ, Ulyssæ, (quemadmodum usitatum est Anchisæ) a Latinis repudiati sunt, conf. ULYXES.

Multa passus est Ulysses. Cic. 1. Off. 113. Quam multa passus est Ulysses in illo errore diuturno, quum & mulieribus (si Circe & Calypso mulieres appellandæ sunt, inserviret, &c.

Ulysses & Nestor sapientes habiti. Cic. 5. Tusc. 7. Etiam heroicis ætatibus Ulysem & Nestorem accepimus & fuisse & habitos esse sapientes.

Ulysses simulatione insanæ militiam subterfugit. Cic. 3. Off. 97. Utile videbatur Ulyssi, ut quidam poetæ tragici prodiderunt: Nam apud Homerum, optimum auctorem, talis de Ulyssæ nulla suspicio est: sed insimulant eum tragædiæ simulatione insanæ militiam subterfugere voluisse.

Orator Ulysses. Cic. de Clar. Orat. 40. Neque enim jam Troicis temporibus tantum laudis in dicendo Ulyssi tribuisset Homerus.

Socii Ulyssi. Virg. 8. Ecl. 70.

Carminibus Circe socios mutavit Ulyssi.

Cautus Ulysses. Ovid. 1. Trist. 2. 9.

Dirus Ulysses. Virg. 2. Æn. 261.

Duplicis Ulyssæi. Hor. 1. Carm. 6. 7.

Durimiles Ulyssi. Virg. 2. Æn. 7.

Experientis Ulyssi. Ovid. 14. Met. 159.

Fallacis Ulyssi. Ovid. 13. Met. 712.

Inventor scelerum Ulysses. Virg. 2. Æn. 164.

Ithacensis Ulyssi. Hor. 1. Epist. 6. 63.

Laboriosi Ulyssæi. Hor. Epod. 17. 16.

Patientis Ulyssi. Hor. 1. Epist. 7. 40.

Pellacis Ulyssi. Virg. 2. Æn. 90.

Sævi terram execramur Ulysses. Virg. 3. Æn. 273.

Solers Ulysses Juven. 9. Sat. 65.
 De profundis Ulyssis ingenio. Ovid. 13. Met. 304.
 Confidit socio temper Ulysses. Ovid. 13. Met. 240.
 ULYSSIPONA, æ. f. [Ὀλυσιππὸν, Ὀδυσσεὺς πέλις] Lusitanæ metro-
 polis, quam hodie *Lisbonam* vocant, regum Portugalliæ hodie regia est.
 Tradit vetustas ab Ulyssæ conditam esse. Strabo Ulyssæam appellari scribit
 lib. 3. Aliqui *Ulyssippo* scribunt, alii *Olyssipo*, ut apud. Plin. lib. 8. cap. 42.
 ULYSSIPPONENSIS, vel OLISIPPONENSIS, e. Adj. [Ὀλυσιππονήϊς
 ♂] ut, Ulyssiponense promontorium. Plin. lib. 4. cap. 21.

U M B

UMBELLA, V. UMBRA.

UMBER, V. UMBRIA.

UMBILICUS, i. m. [ὀμφαλὸς ἀνδράκος, Gl. L. G. & G. L.] ab Umbo-
 ne derivatur: Ligamentum intestinorum, quod mediam fere planitiem
 ventris obtinet: ad hoc factum, ut per eum, fetus, dum est in utero
 matris, nutriatur.

Umbilicus ovi. *Le germe ou germillon*. Plin. lib. 10. cap. 52. in fine, Umbi-
 licus ovis a cacumine inest, ceu gutta eminens in putamine.
 Castrare umbilicum. V. CASTRO.

Umbilicus, Quicquid in aliqua re est medium. Unde Reate oppidum,
 umbilicum Italiæ esse dicimus, quia in medio fere Italiæ situm est. Cic.
 6. Verr. 106. Et raptam esse Liberam, quam eandem, Proserpinam vo-
 cant, ex Ennenfium nemore, qui locus, quod in media est insula situs,
 umbilicus Siciliæ nominatur. Liv. 35. 18. Ætolos, qui umbilicum
 Græciæ incoherent, in armis eum inventurum.

Certus terrarum umbilicus. Cic. 2. de Divin. 115.

Sancte Apollo, qui umbilicum certum terrarum obfides. Ex
 poeta.

Diei umbilicus. Plaut. Men. 1. 2. 45.

Dies jam ad umbilicum est dimidiatus mortuus. [De meri-
 die exponit Turneb. Sed forte intelligit Diem vergentem, & eo jam
 semimortuum. Ad umbilicum, Ad finem, περιμιακός.

Umbilicus, pro Gnomone horarum indice, V. GNOMON.

Umbilici, interprete Porphyrius. Ornamenta quædam ossæ, aut li-
 gnea, corneæ, umbilici nostri formam imitantia, quæ voluminibus
 jam absolutis addebantur. Hinc proverbialis figura nata, Ad umbili-
 cum ducere, quod significat Librum finire, atque absolvere. Hor.
 Epod. 14. 8.

Deus deus nam me vetat

Inceptos, olim promissum carmen, iambos

Ad umbilicum ducere. Martial. lib. 4. epigr. ult.

Ohe! jam satis est, ohe, libelle!

Jam pervenimus usque ad umbilicos. Idem lib. 5. 6.

Nigris pagina crevit umbilicis. Et lib. 3. 2.

Pictis luxurietis umbilicis. Idem lib. 1. 67.

Liber umbilicis cultus atque membrana. Erasmus. Catull. ad
 Varum, 20. 7.

— chartæ regiæ, novi libri,

Novi umbilici, &c.

Binis umbilicis decoratus liber. Stat. 4. Silv. 9. 8.

Umbilicus, Parvus circulus in terra descriptus ad dignoscendos ventos.
 Plin. lib. 18. cap. 33. Per hujus mediam longitudinem duci farculo sul-
 cum, vel cinere lineam, verbi gratia pedum xx. conveniet: mediam-
 que mensuram, hoc est in x pede, circumscribi circulo parvo; qui vo-
 cetur umbilicus.

Umbilici, Parvi ac rotundi, politique lapilli. Cic. 2. de Orat. 22. Non
 audeo dicere de talibus viris, sed tamen ita solet narrare Scævola, con-
 chas eos & umbilicos ad Cajetam & ad Laurentum legere consueffe.

Veneris umbilicus, Planta est. V. Apul. de Herb. cap. 42.

Umbilicum & Umbonem promiscue usurparunt veteres. Glossographus,
 Umbilicus, ὀμφαλὸς ἀσπίδος, πτείνης. Nisi quid desideratur. V. Sal-
 maf. ad Tertull. de Pall. p. 373.

UMBILICARIS, e. Adj. ut, Nervus umbilicaris. Tertull. de Carne
 Christi cap. 20.

UMBILICATUS, a, um. Adj. [ὀμφαλῶν] Quod umbilicos habet, vel
 aliquid ad umbilici similitudinem. Plin. lib. 13. cap. 4. Et in alto me-
 dio plerisque umbilicatum. De palma.

UMBO, ðnis. m. [ὀμφαλὸς ἀσπίδος, Gl. G. L.] Media pars clypei est.
 Liv. 4. 19. Assurgentem ibi regem umbone resupinat. Idem 9. 41.
 Umbonibus incussaque ala sternuntur hostes.

Umbo, Scutum: a parte totum. Virg. 9. Æn. 810.

— nec sufficit umbo

Ictibus. Ibid. lib. 10. 884.

Fortis umbo. Lucan. lib. 6. 192.

Propellere umbone. Curtius 3. 10. 6. Totam aciem suo pavore fluctuantem
 umbonibus posse propelli.

Repellere cunctos umbone. Martial. 3. 46. ubi Umbo pro Brachio po-
 nitur. V. Interpr.

Umbo candidus, pro Ætate militari. Perf. 5. Sat. 33.

— totaque impune Subura

Permisset sparsisse oculos jam candidus umbo. i. e. Posteaquam
 vestem sumpsi virilem, & ætatem militarem attigi. Qui enim prætex-
 tam posuerant, ætatis militaris censebantur: primis autem stipendiis
 clypeum gerebant sine omni argumento & insigni candidum, velut e
 Virgiliano versu notum est, 9. Æn. 548.

Ense levis nudo parmaque inglorius alba. Eos clypeos appellat

Nubigeros Papinius 5. Silv. 2. 131.

Quis tibi tum tenero permisset plaudere collo

Nubigeros clypeos, intactaque cadibus arma? Ex Turnebo.

[Nisi potius Umbonem Togæ puræ, seu virilis intellexit, de quo V.
 in Toga. & Salfaf. loco in dict. præced. adducto.]

Umbo in gemma. Plin. lib. 37. cap. 6. Arabicæ excellunt candore cir-
 culi prælucido, atque non gracili, neque in recessu gemmæ, aut de-
 jectæ renitente, sed in ipsis umbonibus nitente, præterea substrato ni-
 gerrimi coloris.

UMBRA, æ. f. [σῆνις, Gl. G. L.] Aer carens sole: quod fit alicujus cor-
 poris opaci objectu, præsertim nubium. Cic. 1. de Orat. 28. Nam me
 hæc tua platanus admonuit, quæ non minus ad opacandum hunc lo-

cum patulis est diffusa ramis, quam illa cujus umbram secutus est So-
 crates.

Nemorum altorum umbræ. Virg. 3. Georg. 520.

Æmula umbra. V. ÆMULOR.

Apta umbra pastoribus. Ovid. 1. Met. 681.

Arborea umbra. Ovid. 10. Met. 129.

Cava umbra, nox atra circumvolat. Virg. 2. Æn. 360.

Densæ umbræ in montibus. Virg. 1. Georg. 342.

Dulcis umbra. Virg. 1. Æn. 698.

Frigida noctis umbra. Virg. 8. Ecl. 14.

Gravis umbra. Virg. 10. Ecl. 75.

Horrenti umbra atrum nemus. Virg. 1. Æn. 169.

Ingens umbra. Virg. 2. Georg. 19.

Largæ umbræ opulenta silva. Stat. 6. Theb. 91.

Levis umbra memoris. Ovid. 5. Met. 336.

Longæ umbræ. V. LONGUS.

Matutinæ umbræ. V. MATUTINUS, post MATUTA.

Nemoraes umbræ. Ovid. 3. Amor. 1. 5.

Nocturnæ umbræ. Ovid. 1. Amor. 8. 13.

Nutrix aut noverca umbra. V. NOVERCA.

Obscura umbra. Virg. 6. Æn. 452.

Pampinea umbra. V. PAMPINUS.

Spissæ umbræ noctis. Virg. 2. Æn. 621.

Squallentes umbræ picearum. Sil. lib. 1. 83.

Sublustris umbra noctis. Virg. 9. Æn. 373.

Tremulæ umbræ. Stat. 5. Theb. 759. [i. e. Arborum ventis agitatarum.]

Abluit nigras umbras sibi terra. Lucret. lib. 4. 342.

Accubat sacra nemus umbra. Virg. 3. Georg. 334.

Blanditur populus umbra. Ovid. 10. Met. 555.

Cadunt umbræ. V. CADDO.

Captare umbras & frigora. Virg. 2. Ecl. 8.

Contrahit umbras dies medius. Ovid. 3. Met. 144.

Dimoverat polo aurora humentem umbram. h. e. Noctem humidam.
 Virg. 4. Æn. 7.

Discutit nigras umbras aer lucidus. Lucret. lib. 4. 342.

Discutit pallentes umbras sol, Nubes dissolvit. Servius. Virg. 3.
 Georg. 357.

Duplicat crescentes umbras decedens sol. Virg. 2. Ecl. 67.

Efficere umbram. Celf. lib. 1. cap. 2.

Ire per umbras sub nocte. Virg. 6. Æn. 268.

Exuberat umbra luxuria foliorum. Virg. 1. Georg. 191.

Facere umbram. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Fecerat exiguas umbras sol altissimus. Meridies erat. Ovid. 3. Met. 50.

Fecerat minimas umbras sol. Ovid. 14. Met. 54.

Incurrere in umbram. Cic. 2. de Divin. 17. Vident ex constantissimo
 motu lunæ, quando illa, e regione solis facta, incurrat in umbram ter-
 ræ, quæ est meta noctis, ut eam obscurari necesse sit.

Inducit umbras terris nox. Hor. 1. Serm. 5. 10.

Ingruit umbra vitibus. Virg. 2. Georg. 410.

Involvit nox cælum magna umbra. Virg. 2. Æn. 251.

Ministrans umbram potantibus platanus. Virg. 4. Georg. 146.

Nocent frugibus umbræ. Virg. 10. Ecl. 76.

Obruit roriferis umbris nox terram. Lucret. lib. 6. 864.

Obtextur cælum umbra. Virg. 11. Æn. 612.

Porrigit ingentes umbras murorum campus. Stat. 12. Theb. 257.

Requiescere sub umbra. Virg. 7. Ecl. 10.

Sufficiunt falices umbram pastoribus. Virg. 2. Georg. 435. Umbras, Ramos
 arborum segetibus incumbentes.

Viridis umbra, Gramen umbram faciens. Virg. 9. Ecl. 20.

Umbras arborum amputare, i. e. Frondem. Virg. 1. Georg. 157.

Umbræ, inquit Festus, vocabantur Neptunalibus, Cææ frondæ pro
 Tabernaculis.

Coit minax umbra. Valer. 2. Argon. 579. i. e. Tempestas in nubibus
 congregatur.

Vacua umbra tonsoris, Officina. Hor. 1. Epist. 7. 50.

Rhetorica umbra. Juven. 7. Sat. 173.

Ad pugnam qui rhetorica descendit ab umbra. i. e. A declama-
 tionibus, quæ sunt in scholis, ad verum certamen, hoc est, ad veras
 lites & causas forenses.

Metuere suam ipsius umbram dicuntur, Qui pueriliter trepidant, ubi
 nihil omnino sit periculi. Translatum vel ab his, qui forte conspecta
 corporis sui umbra, subito expavescunt. Vel a melancholicis quibus-
 dam, qui auctore Aristotele, propter oculorum imbecillos spiritus, in
 aere proximo, veluti suam quandam imaginem contemplantes arbitran-
 tur sese suos videre Manes. Socrates in Phædone Platonis, Tu vero
 tuam, quemadmodum dici solet, metuens umbram, i. e. Tibi ipsi
 diffusus. Cic. de Petitione Conf. 7. Alter vero, quo, dii boni! splen-
 dore est? primum nobilitate eadem, (qua Catilina) num majore? non:
 sed virtute. Quamobrem? quod inanitus umbram suam metuit.
 Erasmus. Cic. 15. Att. 20. Etsi mihi videtur iste qui umbras timet, ad
 cædem spectare, tamen nisi explicata solutione, non sum discessurus.

Umbræ, proverbiali loco dicebantur olim ii, Qui venirent ad convivium,
 non ipsi quidem vocati, sed comites eorum qui vocati fuerant: sic illos
 sequentes, velut umbra corpus, ultro sequitur. Ad hanc parcemiam allusit
 Hor. 1. Epist. 5. 28.

— Brutum tibi Septimiumque,

Et nisi cœna prior, potiorque puella Sabinum
 Detinet, assumam: locus est & pluribus umbris. Idem 2. Serm.

8. 22.

Si memini, Varius, cum Servilio Balatrone

Vibidius, quos Mæcenæ adduxerat umbras. i. e. Ultroneos comi-
 tes. Erasmus.

Velut umbra sequi dicitur, Qui nunquam deest. Nam umbra corpus af-
 fectatur, velit nolit. Plaut. Caf. 1. 4.

— quia certum est mihi

Quasi umbra, quoquo ibis tute, persequi. Unde Ascleas indivi-
 duos, Umbras vocamus, & ultro comitantes ad convivium. M. Tul-
 lius lib. 1. Tusc. Quæst. 109. Etsi enim nihil in se habeat gloria cur ex-
 petatur, tamen virtutem tanquam umbra sequitur. Ex Erasmo.

Umbra & imago, cui opponitur Solida & expressa effigies. Cic. 3. Off. 69.
 Sed

Sed nos veri juris germanæque iustitiæ solidam & expressam effigiem nullam tenemus, umbra & imaginibus utimur.

Ne umbram quidem ejus novit. Ductum ab antiqua pictura videri potest, quæ rem duntaxat umbris ruditer repræsentabat. Cic. 7. Att. 11. O hominem amentem & miserum, qui ne umbram quidem unquam *ἑώραξεν* viderit. Ex Erasmo.

Gloriæ falsæ umbras confectari. Cic. in Pison. 57. Nam ut levitatis est inanem aucupari rumorem, ut omnes umbras etiam falsæ gloriæ confectari, sic &c.

Honoris umbra. Tacit. 3. Hist. 73.

Luxuriæ umbra, Signum, vestigium. Cic. pro Muren. 13. In quo ipsam luxuriam reperire non potes, in eò te umbram luxuriæ reperiuntur putas?

Veritatis umbra, Species quædam, & quod verisimile dicitur. Plin. lib. 30. cap. 2.

Umbræ dicuntur, quas faciunt pictores, ut imagines, quæ planæ sunt, foliæ videantur. Cic. 4. Acad. 20. Quam multa vident pictores in umbris, & in eminentia, quæ nos non videmus?

Umbra & imago alicujus. Cic. pro Rabir. Post. 41.

Ne contagio mea bonis, umbrave oblit. Cic. 3. de Orat. 162.

Auxilii umbra. Liv. 32. 21. Quia sub umbra auxilii vestri latere volunt, in societatem vestram confugiunt. Adde 34. 9.

Sub umbra Tribunitia delitescere. Liv. 4. 42.

Umbræ, [*σκιά*] Inferorum imagines. Virg. 6. Æn. 390.

Umbrarum hic locus est, somni, noctisque soporæ. Tranquil. in Calig. cap. 59. Satis constat, custodes hortorum umbris inquietatos. Plin. lib. 7. cap. 57. Inter inferos umbræ. Servius in illud 4. Æn. 654.

Vixi, & quem dederat cursum Fortuna, peregi. Et nunc magna mei sub terras ibit imago. Bene, ait. Imaginem dixit. Valde enim queritur apud Philosophos, quid illud sit, quod inferos petat. Nam tribus constamus: Anima, quæ superna est, & originem suam petit: Corpore, quod in terram deficit: Umbra, quam Lucretius sic definit, Supra spoliatus lumine aër. Ergo umbra si ex corpore creatur, sine dubio perit cum eo: nec est quicquam reliquum de homine, quod inferos petat. Sed deprehenderunt esse quoddam simulacrum, quod ad nostri corporis effigiem fictum inferos petat: & est species corporea, quæ non potest tangi, sicut ventus. Hinc in lib. 6. Æn. 391.

Corpora viva nefas Stygia vectare carina. Hanc autem rem etiam Homerus requirit, simulacro Herculis apud inferos viso. Et sciendum simulacra hæc esse etiam eorum, qui per apothecosin dii facti sunt. Unde aut visum esse apud inferos, aut illuc descendisse dicuntur. Hor. de Libero, 2. Carm. 19. 30.

Te vidit infons Cerberus aureo

Cornu decorum. Sciendum tamen abuti poetas, & confuse vel Simulacrum, vel Umbram dicere. Hactenus Servius.

Dominus umbrarum, Pluto. Ovid. 10. Met. 16.

Rector umbrarum. Senec. Oedip. 10.

Rex umbrarum. Ovid. 7. Met. 249.

Crudelibus occubat umbris. Virg. 1. Æn. 551.

Exsanguis umbræ. Stat. 1. Theb. 308.

Gelidæ umbræ. Ovid. 8. Met. 496.

Gracilis umbra, Tenuis. Ovid. 4. Trist. 10. 86.

Imas Erebi descendit ad umbras. Virg. 6. Æn. 401.

Infernæ umbræ. V. INFERNUS.

Inhumata umbra. Sil. lib. 13. 445.

Pallentes umbræ. Virg. 4. Æn. 357.

Parentales umbræ. Ovid. 4. Trist. 10. 87.

Sævæ. Stat. 10. Theb. 398.

Senilis. Ovid. 14. Met. 117.

Silentes. Virg. 6. Æn. 264.

Stygiae. Ovid. 1. Met. 139.

Tenuis Erebi umbræ. Virg. 4. Georg. 472.

Tristes umbræ. Virg. 5. Æn. 734.

Utricis umbræ vanis exagitari terroribus. Quintil. in Sepulcro incantato, ad finem.

Volantes nocte umbræ. Ovid. 1. Amor. 6. 13.

Adigere aliquem ad umbras infernas. V. ADIGO.

Umbra & Unda confunduntur in libris MSS. V. Drakenb. ad Sil. 4. 681.

UMBELLA, æ. f. dimin. [*σκιάδον*] Quo femina arcet folis ardores, ut,

Viridis umbella. Juven. 9. Sat. 50.

Umbella, id est *σκιάδον*, in plantis quibusdam dicitur, Floris feminisve veluti pedamentum in plures divisim longiores pediculos: qui simul ex fastigio eodem orti, in latius continuo radiantur, singulique florem vel semen sustinent in orbem circumactum: qua floribus figura forniculum, anisum, sambucus, pleraque alia sunt: quod quoniam umbellæ, qua solem a vultu mulieres arcet, forma est, ob latitudinem circinationemque suam ideo umbella & *σκιάδον* dicitur. Ceterum Dioscorides hanc umbellam non in origano in orbem se colligere, sed multifidam & veluti divisam esse inquit, lib. 3. cap. 32. Dicitur & Latine Muscarium.

UMBRATICUS, a, um. Adj. [*ιμπρικος*] Quod est ex umbra, seu ad similitudinem umbræ.

Homo umbraticus dictus est a Plaut. in Curc. 4. 3. 24. Trapezita, qui in umbra sub tecto vitam agit otiosam.

Litteræ umbraticæ. Plin. lib. 9. Epist. 2. ad Sabinum, Nos quam angustis terminis claudamur, etiam tacent me perspicis: nisi forte volumus scholasticas tibi, atque, ut ita dicam, umbraticas litteras mittere. Alii legunt Umbratiles.

Turba umbratica. Senec. de Benef. lib. 4. cap. 2. In hac parte nobis pugna est cum Epicureorum delicata & umbratica turba, in convivio suo philosophantium.

UMBRATICOLA, æ. c. Umbraticus, mollis. Plaut. Truc. 2. 7. 49.

Moechum malum, cinnannatum, umbraticolam, tympanotribam. UMBRATILIS, æ. Adj. [*ιμπριλις*] ut, Vita umbratilis & delicata. Cic. 2. Tusc. 27. Sic ad malam domesticam disciplinam vitamque umbratilem & delicatam, cum accesserunt etiam poete, nervos omnes virtutis elidunt. Exercitatio umbratilis, Quæ in loco operto atque adeo in umbra fit. Cic. 1. de Orat. 157. Educenda deinde dictio est ex hac domestica exercitatione & umbratili medium in agmen, in pulverem, in clamorem, in castra atque aciem forensem.

Mora segnis & umbratilis. Columel. lib. 1. cap. 2.

Oratio philosophorum mollis & umbratilis. Cic. in Orat. 64. Quia videlicet philosophi in umbraculis versabantur. V. Umbratili oratio, in o. o.

Vita umbratilis & delicata. Cic. 2. Tusc. 27.

UMBRA TILITER, Adv. Sidon. 2. Epist. 20. Umbratiliter effingere. i. e.

Levi pictura.

UMBRŌSUS, a, um. Adj. [*ιμπροςος*] ior, issimus. Opacus.

Arbos umbrosa. Virg. 2. Georg. 66.

Arundo umbrosa. Virg. 8. Æn. 34.

Cacumina umbrosa. Virg. 2. Ecl. 3.

Collis umbrosus. Ovid. 2. de Arte Am. 421.

Nemus umbrosum. Ovid. 7. Met. 75.

Ripa. Hor. 3. Carm. 1. 23.

Silva. Ovid. 1. Met. 693.

Tecta. Tibull. lib. 1. 4. 1.

Vallis. Virg. 3. Georg. 331.

Compar. & Superl. Cic. 3. Q. frat. 1. Ego locum æstate umbratiliorem vidē

nunquam. Plin. lib. 16. cap. 26. Fico folium maximum umbratillimumque. Idem lib. 11. cap. 27.

UMBRIFER, æra, ærum. Adj. [*ιμπριφeros*], Gl. G. L.] Ferens umbram.

Academia umbrifera. Cic. 1. de Divin. 22.

Inque Academia umbrifera, nitidoque Lyceo

Fuderunt claras secundi pectoris artes. Ex poeta. Varro 2. de R.

R. cap. 2. Circiter meridianos æstus dum deservescunt, sub umbriferas

rupes, & arbores patulas subjiciunt.

Fundo umbrifero Styx livida. Stat. 1. Theb. 57.

Nemus umbriferum. Virg. 6. Æn. 473.

Undæ umbriferæ fulcator. Stat. 8. Theb. 18. Charontem intelligit &

Stygem.

UMBRŌ, [*ιμπριζω*], Gl. G. L.] ære. Tegendo umbram facere. Columel.

lib. 5. cap. 6. Tum omnes pæne virgæ, ne umbrent, eo tempore, quo

vitis putatur, abraduntur. Plin. lib. 19. cap. 1. Marcellus velis forum

umbravit.

Montes umbrantur opaci. Virg. 3. Æn. 508.

UMBRANS, antis. Partic. ut, Arbutis umbrantibus tegi. Pallad. Au-

gust. t. 8.

Cilio umbrante tegi. Prudent. Hamart. v. 873.

UMBRATUS, a, um. aliud Partic. ut, Dux umbratus rosis. Claud. de

Bello Gildon. 446.

Currus umbratus. Manil. 2. 139.

Tempora umbrata quercu. Virg. 6. Æn. 772.

UMBRATURUS, a, um. Partic. Claud. Nupt. Hon. & Mar. v. 149.)

Umbratura Deam retro sinuatur in arcum

Bellæ.

UMBRACULUM, i. n. [*ιμπρακλον*], Gl. G. L.] Locus compositus & tectus

frondibus aut re alia quacunque ad umbram præbendam. Varro lib. 1. de

R. R. cap. 51. Ubi ea re tecta & loca calida prope aream faciunt, ac

umbracula, quo succedant homines in æstu, tempore meridiano. Virg.

9. Ecl. 42.

— & lentæ texunt umbracula vites.

Tegmen & umbraculum. Columel. lib. 3. cap. 10.

Eruditorum umbracula. Cic. de Clar. Orat. 37. Procefferat enim in solem & pulverem, non ut e militari tabernaculo, sed ut e Theophrasti doctissimi hominis umbraculis. Idem 3. de Legib. 14. Mirabiliter doctrinam ex umbraculis eruditorum, otioque, non modo in solem atque in pulverem, sed in ipsum discrimen aciemque produxit. Budæus, ductum a *ιμπρακλον*, id est umbratili pugna, existimat. Sententia est. Civilem doctrinam & disputationes de Republica non solum sub tecto scholisque philosophorum exercuit, verum & ad justum prælium descendit, ac disciplinam civilem in concitationes forenses, & Reip. contentiones, cujusmodi fere in populari statu existunt, produxit. Ductum potius a gymnasiolorum ambulationibus, quæ arborum umbraculis erant opacæ: ut in Academia & Lyceo. V. Procedere in Solem, in sol.

Umbraculum, pro Umbella mulieris. Ovid. 2. Fast. 311.

Aurea pellebant rapidos umbracula soles.

Vincant soles umbracula. Martial. 14. 28.

Vincta umbracula fertis. Tibull. lib. 2. 5. 97.

UMBRIA, æ. f. [*ιμπρια*] Regio Italiæ, quam Plin. lib. 3. cap. 14. in sexta regione collocat, *ὑπὸ τῷ ὀμβρῳ*, hoc est ab Imbre: quod umbri a Græcis quasi Umbrii dicantur, & omnium Italiæ populorum antiquissimi inundatione terrarum imbris fuisse credantur. Vel dicta est Umbria ab umbra: quod ea regio propter altitudinem montium & vicinitatem Apennini, umbrosa sit. Incipit Umbria ab Apennino, & ultra ac usque ad sinum Adriaticum extenditur, multis præclara vetustissimis oppidis, sed in primis Sentino, & Fano Fortunæ. In ea etiam sunt Spoletum: a quo nunc ea regio, Ducatus Spoletanus dicitur: Nucia, Reate, Ameria, Tiphernum, Fulgineum, Nuceria, Assisia, Tudertum, Narnia. Trecenta Umbrorum oppida Tusci debellasse reperiuntur. Meminit Umbriæ Cic. 1. de Divin. 92. & Lucan. lib. 2. 463.

UMBER, bri. m. [*ιμπερος*] Qui est ex Umbria. Catull. in Egnatium,

37. 11.

Aut parvus umber, aut obesus Hetruscus.

Aper UMBER. Hor. 2. Serm. 4. 40.

Martius UMBER. Sil. lib. 10. 313.

Mariti Umbri rubicunda uxor. Ovid. 3. de Arte Am. 303.

UMBRĪUS, a, um. Adj. ut, Terra Umbria. Gell. lib. 3. cap. 2.

UMBRICA, æ. f. Cretæ species. Plin. lib. 35. cap. 17.

UMBRICIUS, i. m. Aruspiciis nomen. Tacit. 1. Hist. 27.

UMBRO, are; UMBROSUS. V. UMBRA.

U N A

UNA, UNANIMANS, UNANIMIS, UNANIMITAS, UNANIMITER, UNANIMUS, V. UNUS.

U N G

UNCATIO, UNCATUS, V. UNCUS.

UNCIA, æ. f. [*ιγνια*], Gl. G. L.] Exiguæ mensuræ genus. Dicta quod una sit ex duodecim partibus Assis. V. AS.

Uncia Pondo. Plaut. Men. 3. 3. 3.

D d d d 3

Atque

Atque huic ut addas auri pondo unciam. Idem Rud. 4. 2. 8.
 Lepide evenit : neque piscium ullam unciam hodie
 Pondo cepi, nisi hoc, quod fero hic in rete. Cels. lib. 5. cap.
 17. Sed & ante sciri volo, in uncia pondus denariorum septem esse. V.
 reliqua. & Budæum lib. 5. de Ass. Vide etiam LIBRA.
 Uncia hereditatis. Cic. 13. Att. 48. Mortuus enim Babulius. Cæsar,
 opinor, ex uncia : etsi nihil adhuc : sed Lepta ex triente.
 Uncia agri, Duodecima pars jugeri. Varr. 1. de R. R. cap. 10.
 Uncia in menfuris vocatur Duodecima pars pedis. Nos Pollicem dicimus.
 Unde Plin. lib. 15. cap. 24. Latitudo pollicaris, quæ & uncialis. Fronti-
 nus de Aquæductibus, Est autem digitus, ut convenit, sextadecima
 pars pedis, uncia duodecima.
 Uncia, Duodecima pars sextarii. V. Sextarius Romanus, in SEX.
 Uncia usura, Quæ duodecima pars est Centesimæ, & hujus, velut Assis,
 uncia una. Scavola. l. Titium. §. Præfectus. D. de administ. & peric.
 tutorum, Præfectus legioni ita testamento cavit : Volo ut sit in arbitrio
 tutorum filii mei, si voluerint hujus summæ uncias inferre usurarum
 nomine, ita ne nummi dispergantur. Quæro, si apparuerit pecunia
 fenerata a tutoribus : judicio tutelæ uncias usuras, an vero eas, quas
 stipulati sunt, præstare debeant. V. infra UNCARIUS.
 UNCIOLA, æ. f. dimin. [ὀκκιάδιον] Juven. 1. Sat. 40.
 Unciolam Procleius habet, sed Gillo deuncem.
 UNCIATIM, Adv. [ὀκκίαν] Ter. Phorm. 1. 1. 9.
 Quod ille unciatim vix de demenso suo,
 Suum defraudans genium, compar sit miser, &c. Plin. lib. 28. cap. 9.
 Datur & phthificis unciatim, cum vini veteris hemina decocta, donec
 tres uncia e toto residant.
 UNCIALIS, e. Adj. [ὀκκιάδιον] Quod ad unciam pertinet : vel Quod est
 unius uncia.
 Altitudo uncialis. Plin. lib. 18. cap. 16.
 Assis uncialis, Qui unciam tantum valebat. Plin. lib. 33. cap. 3. Q. Fabio
 Maximo Dictatore asses unciales facti.
 Litteræ unciales. Hieronymus in præfatione libri Job, Habeant, qui volunt,
 veteres libros, vel in membranis auro argentoque descriptos, vel unciali-
 bus (ut vulgo ajunt) litteris, onera magis exarata, quam codices. Unciales
 litteras Hieronymus intelligi voluit, Pollicis crassitudine exaratas. Bud.
 de Ass. lib. 1. [Nisi ad altitudinis modulum potius referendum.]
 UNCARIUS, a, um. Adj. [ὀκκιάριος] ut, Lex uncitaria, apud Fest.
 Fenus uncium, Omnium minimum quod ex centum unciam tantum
 in annum reddebat. Liv. 7. 16. De uncario fenore a M. Duellio, L.
 Menenio Trib. pleb. rogatio est perlata. Sane vetus urbi fenestre malum,
 & seditionum discordiarumque creberrima causa, eoque cohibebatur
 antiquis quoque & minus corruptis moribus. Nam primo duodecim tabu-
 lis sanctum, ne quis uncario fenore amplius exerceret, cum antea
 ex libidine losupletum agitaretur. deinde rogatione Tribunicia ad semun-
 cias redacta. Postremo verita versura. [V. plenius Uncias usuras, & quæ
 eodem pertinent, explanantem Jo. Fred. Gronov. de Pecun. vet. lib. 3.
 cap. 13. & in Diatr. de Unciis usuris. Sunt autem Unciæ usuræ, cum
 pars centesimæ duodecima singulis mensibus solvitur, h. e. unus in
 centenos.]
 Stips uncitaria, Duodecima assis pars, omnium minima moneta. Plin.
 lib. 34. cap. 5.
 Vites uncariæ, Quæ ita depositæ erant, ut inter quamlibet vitem unius
 jugeri uncia intervallum æquale faceret. Columel. lib. 3. cap. 2.
 UNCINATUS, UNCINUS, UNCIPES, V. UNCUS.
 UNCTUM, V. UNGO.
 UNCUS, i. m. [ὀγκύς] Fustis ab uno latere incurvus ac sese retorquens.
 A Græco fit : Græci enim ὀγκύς extuberare & intumescere dicunt : &
 ὀγκύς tumorem : a quo ὀγκύς uncum (sive uncinum : quod ubi incurva-
 tur, quodammodo intumescere atque extuberare videatur. Columel.
 lib. 3. cap. 18. Et velut uncus infusus solo, antequam extrahatur,
 prærumpitur.
 Unco puniebantur damnati. Juven. 10. Sat. 66.
 — Sejanus ducitur unco Spectandus. Plin. in Paneg. cap.
 33. Nemo spectator spectaculum factus, miseras voluptates unco, &
 ignibus expiavit. Cic. pro C. Rabir. 16. Nos a verberibus, ab unco, a
 crucis denique terrore, neque res gestæ, neque acta ætas, neque nostri
 honores vindicabunt?
 Impactus uncus. Cic. 1. Philipp. 4. Uncus impactus est fugitivo illi,
 qui in C. Marii nomen invaserat. Quo genere poenæ afficiebantur, qui
 ignominiosissimo supplicio afficiebantur, & vel in ignem, vel ad Gemo-
 nias scalas, aut in Tiberim trahebantur. Infigebatur autem gurturi, unde
 a Juvenale scriptum est, 1. Sat. 156.
 — qui fixo gutture fumant. Et a Propert. 4. 1. 141.
 Et bene cum fixum mento discusseris uncum,
 Nil erit hoc, rostro te premet ansa suo. Unco autem ad
 Gemonias trahebantur, aut in Tiberim, ut honore sepulturæ privarentur,
 quo carere aserbissimum antiquis erat. Etiam in barathro pendentia, ut ex
 Suida notum est. Ex Turneb. 13. 9.
 Severus uncus. Hor. 1. Carm. 35. 20. Quo loco Turnebus sic ait, Uncus
 severus, hamus est & ansa ferrea coagmenta rerum tenaciter & asperere
 retinens, liquido plumbo addito. Hæc ille.
 Ferreus uncus. Liv. 30. 10.
 Navalis uncus, Harpago. Valer. 8. Argon. 298.
 Uncus, pro Anchora. Val. Flac. 2. Argon. 428.
 Has inter lacrimas legitur piger uncus arenis :
 Jam remi rapuere ratem, &c.
 UNCUS, a, um. Adj. Incurvus. [ὀγκύς, ὀγκύσινος] Columel. lib. 7.
 cap. 11. Atque uncis digitis alterum quoque testiculum educito. Plin. lib.
 11. cap. 37. Aquaticis unci unguis sunt.
 Lævia & Unca, contraria sunt apud Lucret. lib. 2. 416.
 Æra unca. Ovid. 2. de Pont. 7. 9. i. e. Hami.
 Aratrum uncum. Virg. 1. Georg. 19.
 Cauda unca minatur lcorpius. Ovid. 15. Met. 371.
 Cornibus uncis ferit taurus. Propert. lib. 2. 5. 19.
 Dente unco recluditur tellus. Virg. 2. Georg. 423.
 Hami unci. Ovid. 15. Met. 476.
 Labrum uncum. Lucret. lib. 4. 592.
 Morfu unco naves alligat anchora. Virg. 1. Æn. 173.

Ora unca. Stat. 3. Theb. 534. De aquilis.
 Pedes unci. Virg. 3. Æn. 233.
 Retinacula unca. Stat. 3. Silv. 2. 32.
 Unguibus uncis timentæ volucres. Lucret. lib. 5. 31.
 Vomer uncus. Virg. 2. Georg. 223.
 UNCINUS, a, um. Adj. Paulinus Natal. 7. Felic. v. 270.
 — Staminis uncino, quasi piscis, inhæserat hamo.
 UNCINUS, i. m. [ὀγκύς σιδῆρος ὀγκύς, Gl. L. G. & G. L. ὀγκύς, G. L.]
 Repagulum. Idem quod Uncus. Apul. 3. Met. p. 135. Elmenh. Pessulis
 injectis & uncino firmiter immisso.
 UNCINATUS, a, um. Adj. [ὀγκινάτος] Uncinis armatum. Cic. 4. Acad.
 121. Nec ut ille, qui asperis & lævibus, & hamatis, uncinatissime corpori-
 bus concreta hæc esse dicat, interjecto inani.
 UNCO, ære. Auctor Philomel. v. 51.
 — urfus ferus uncat. [An Oncat?
 UNCATUS, a, um. Partic. Inftar uncini factus. Cæl. Aurel. Tard. 5. 3:
 37. Quidam uncati permanent.
 Litteræ uncatæ. Sidon. 4. Epist. 20.
 UNCATIO, ōnis. f. Cæl. Aurel. Acut. 2. 32. Unguium uncatio, quam
 ὀγκύσιον vocant.
 UNCIPES, ēdis. Cui uncus pes. Tertull. de Pallio cap. 5.

U N D

UNDA, æ. f. [ὕδα, ὕδωρ, καὶ κύμα, Gl. L. G.] proprie Pars aquæ in se
 collecta, & in unam partem tendens, ut quum fluctuat mare, dicta quod
 sit una, & in se coacta. Cic. 10. Philipp. 8. O spectaculum illud, non
 modo hominibus, sed undis ipsis & litoribus luctuosum, cedere e patria
 fervatorem ejus, manere in patria proditores. Apud Plaut. in Milit. 2. 6.
 33. Undarum plenum mare.
 Unda ponitur pro Aqua, ut pars pro toto. Ovid. 1. Met. 22.
 — & terris abscidit undas. h. e. Mare a terra separavit.
 Cæcis erramus in undis, Tenebricosis. Virg. 3. Æn. 200.
 Deformis unda Stygis. Senec. Thyest. 8.
 Dulces undæ. Virg. 2. Georg. 243.
 Flavæ undæ. Claud. 1. in Ruff. 91. al. Refluæ.
 Acrius Harpyiis, flavis incertius undis.
 Fluctivaga unda. Stat. 1. Theb. 271.
 Formosæ undæ. Propert. lib. 1. 20. 41.
 Gelida unda perluor. Hor. 1. Epist. 15. 4.
 Grata unda siti. Ovid. de Rem. Amor. 406.
 Humilis unda, Non profunda. Senec. Agamem. 6.
 Inertes undæ. Lucan. lib. 6. 107.
 Innabilis unda. Ovid. 1. Met. 16.
 Lapidosæ undæ. Ovid. 15. Met. 32.
 Limosæ undæ. Sil. lib. 8. 602.
 Liquidæ undæ. Virg. 5. Æn. 859.
 Mendax unda scrupulis gavis. Dolosa ob vada saxosa, quibus atteruntur
 naves. Senec. Agamem. 6.
 Minax unda. Hor. 1. Carm. 12. 32.
 Molles undæ. Lucret. lib. 2. 375.
 Nigræ undæ. Lucret. lib. 3. 841.
 Nitidis undis argenteus fons. Ovid. 3. Met. 407.
 Opaca unda. Ovid. 14. Met. 330. al. Amœna umbra.
 Præceps unda. Stat. 6. Theb. 774.
 Rapax. Ovid. 8. Met. 550.
 Rapida. Ovid. 7. Met. 6.
 Rauca unda. Ovid. 11. Met. 783.
 Recurvata undæ, Anfragosæ. Ovid. 2. 246.
 Quaque recurvatis ludit Mæander in undis.
 Sævæ undæ. Lucret. lib. 5. 223.
 Salfæ undæ. Lucret. lib. 6. 891.
 Salubris unda. Ovid. 1. de Arte Am. 258.
 Sequaces undæ, Malæ. Virg. 5. Æn. 193.
 Silens unda, Quiera. Valer. 5. Argon. 522.
 Spumæa. Virg. 10. Æn. 212.
 Spumosa. Virg. 6. Æn. 174.
 Stygiæ undæ. V. STYX.
 Tacita unda. Virg. 8. Æn. 87.
 Leniit, & tacita refluens ita substitit unda.
 Tarda unda innabilis palus. Virg. 4. Georg. 479.
 Tenui unda pellucidus fons. Ovid. 3. Met. 116.
 Tepidæ undæ. Ovid. 2. Met. 269. al. Antra.
 Torrentem undam levis innatat alnus. Virg. 2. Georg. 451.
 Tremulæ undæ. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 2.
 Tristi unda inamabilis palus. Virg. 6. Æn. 438.
 Vaga unda. Ovid. 8. Met. 595.
 Veloces undæ. Lucan. lib. 1. 433.
 Vitreæ undæ. Ovid. 5. Met. 48. al. Antra.
 Volucris unda. Valer. 5. Argon. 428.
 Agitata ventis unda. Senec. Agamem. 6.
 Albefcentes undæ. Sil. lib. 8. 453.
 Alludentes undæ. Ovid. 4. Met. 342.
 Asperat hiems undas Aquilonibus. Virg. 3. Æn. 285.
 Conticuere undæ. Ovid. 5. Met. 474.
 Currus unda. Ovid. 2. Amor. 16. 35.
 Curvata in montis faciem circumstetit unda. Virg. 4. Georg. 361.
 Decrescentes undæ. Ovid. 1. Met. 345.
 Dehiscens unda terram inter fluctus aperit. Virg. 1. Æn. 110.
 Desilire in undas. Ovid. 2. Fast. 111.
 Despumare undam tepidi aheni. Virg. 1. Georg. 296.
 Divulsa remis sonat unda. Ovid. 8. Met. 138.
 Dare vela per undas. Virg. 5. Æn. 796.
 Exasperat concussas Triton undas. Ovid. 2. Amor. 11. 27.
 Exercet indomitas undas Ausfer. Hor. 4. Carm. 14. 20.
 Exultantes undæ. Ovid. 13. Met. 892.
 Ferventes æstibus undæ. Ovid. 14. Met. 48.
 Haurire undam ab omnibus. Stat. 1. Silv. 2. 259.
 Impellitur unda unda. Ovid. 15. Met. 181.
 Incanescit unda spumis. Catull. 62. Argon. 13.

Inhorruit unda tenebris. Virg. 3. *Æn.* 195.
 Innatare undam V. *INNATO*.
 Infilire undis. Ovid. 8. *Met.* 142.
 Infonuit unda. Ovid. 4. *Met.* 688.
 Intremuere undæ. Virg. 3. *Æn.* 673.
 Labentes undæ. Ovid. 5. *Met.* 387.
 Ludunt per undas delphines. Virg. 5. *Æn.* 595.
 Mergitur unda delphinus. V. *MERGO*.
 Natate placidis undis. Ovid. 13. *Met.* 899.
 Projicere aliquem in undas. Virg. 5. *Æn.* 859.
 Rapere currus suspensos per undas. Cic. 2. *Tusc.* 67. Et equi Pelopis illi Neptunii, qui per undas currus suspensos rapuisse dicuntur.
 Ridentes undæ, Nitentes & tranquillæ. Lucet. lib. 5. 1003.
 Satiare ora unda. Stat. 3. *Theb.* 455.
 Sonat incurfu undarum unda. Ovid. 11. *Met.* 496.
 Spumans unda. Virg. 4. *Georg.* 529.
 Stridentes undæ. Lucan. lib. 9. 869.
 Subdunt undæ. Virg. 5. *Æn.* 820.
 Surgentes undæ. Virg. 6. *Æn.* 354.
 A bis septem undis. V. A & AB præpositiones.
 Aëriæ undæ, Nubes. Lucret. lib. 2. 151.
 Unda prima preli, Prima olei prælo expressi fluxio. Plin. lib. 15. cap. 4.
 Ex eadem quippe oliva differunt succi. Primum omnium crudæ, atque nondum inchoatæ maturitatis, hoc sapore præstantissimo. Quin & ex ea prima unda preli laudatissima, ac deinde per deminationes.
 Undæ comitorum, per translationem, Varia sententiarum multitudo, quibus, veluti undis mare, ita etiam comitia fervere videntur. Cic. pro *Planc.* 15. Sin hoc persæpe accidit ut & factos aliquos, & non factos esse miremur: si campus atque illæ undæ comitorum, ut mare profundum & immensum, sic effervescent quodam quasi æstu, ut ad alios accedant, ab aliis autem recedant; in tanto nos impetu studiorum & motu temeritatis modum aliquem & consilium & rationem requiramus?
 Bellorum undæ. Claud. 2. in *Eutrop.* 507.
 Unda, pro Hominum multitudine. Virg. 2. *Georg.* 462.
 Si non ingentem foribus domus alta superbis
 Mane salutantum totis vomit ædibus undam.
 UNDATUS, a, um. Adj. [*κυματωδης*] ut, Undatum imbricatum concharum genus. Plin. lib. 9. cap. 33.
 UNDATIM, Adv. [*κυματωδως*] Ad similitudinem undarum. Plin. lib. 36. cap. 7. Augustum undatum crispum in vertices: Tiberium sparsim convoluta canitie. Idem lib. 13. cap. 15.
 UNDOSUS, a, um. Adj. [*κυματώδης, κυματῖος*] Undis plenum: ut, Undosum mare.
 Æquor undosum. Virg. 4. *Æn.* 313.
 Fluctus undosior. Solin. cap. 22.
 Plemmyrium undosum. Virg. 3. *Æn.* 693.
 Regna undosa, Fluvius. Sil. lib. 5. 21.
 UNDOSE, Adv. Compar. Ammian. 27. 6. Freto undosius ab Euxino Pontolabenti.
 UNDO, [*κυμαίνωμαι, κυματίζωμαι*] are. Undas facere. De igne Virg. 12. *Æn.* 673.
 Ecce autem flammis inter tabulata volutus
 Ad cælum undabat vortex, turrimque tenebat. V. *UNDANS*, Partic.
 Regio undat equis, floretque viris. Valer. Flacc. 1. 539.
 Undare, Inundare. Stat. 1. *Achil.* 86.
 Quum tuus Æacides tepido modo sanguine Teucros
 Undabit campos, &c.
 UNDANS, antis. Partic. Cic. 2. de *Nat. Deor.* 89.
 Subter radices penitus undanti in freto
 Molem ex profundo faxeam, aut cælum erui.
 Galea undans fletu. Stat. 2. *Theb.* 635.
 — nec vincla coercent
 Undantem fletu galeam. h. e. Lacrimarum inundatio vincula galeæ rumpebat. Lactantius.
 Nilus bello undans. Virg. 3. *Georg.* 28. Servius, quasi non undas, sed bella portans, propter Antonii & Cleopatæ gravissimum prælium.
 Vulnere perfundit undanti somnum. Stat. 2. *Theb.* 124. h. e. Sanguine vulneris dormientem perfundit.
 Undantia flammis, *Βεγαλόντων*. Gloss. Latinogræc. V. & in ipso verbo.
 Ætna undans. Virg. 1. *Georg.* 472. Undæ modo flammæ evomens. Serv.
 Fumus undans misto pulvere. h. e. Abunde exurgens. Virg. 2. *Æn.* 609.
 Curis undans, Abundans. Valer. 5. *Argon.* 303.
 Præcipue Æsonidem varios incerta per æstus
 Mens rapit undantem curis, &c. h. e. Curis abundantem, & agitatum fluctuantemque.
 Chlamydem undantem facere. Plaut. *Epid.* 3. 3. 55.
 Habent undantes. Virg. 12. *Æn.* 471.
 Lora undantia. i. e. Large effusa. Virg. 5. *Æn.* 146.
 UNDANTER, Adv. Apul. 2. *Met.* p. 244. Elmenh. Capillo fluente undanter.
 UNDAUNDUS, a, um. Adj. ut, Mare undabundum, [*κυμαπύσσων ἡλασσα*] apud Gellium dicitur, Abunde undas faciens, lib. 2. cap. 30.
 Sed mare est etiam atque etiam undabundum.
 UNDAMEN, inis. n. Auson. Mosell. v. 32. Alii hic legunt Manamen.
 UNDULATUS, a, um. Adj. [*κυματωδης*] Undulata vestis, quæ sit ex hircorum & caprarum pilis, potius quam lanis: quod ad undarum similitudinem picta sit. Varro de *vita Pop. Rom.* lib. 1. Et a quibusdam dicitur esse virginis Fortunæ simulacrum, ab eo quod duabus undulatis togis est opertum, perinde ut olim reges nostri undulatas & prætextatas togas soliti sunt habere. Nonius 2. 926. Varro, inquit, undulatum nove pro puro posuit. Plin. lib. 8. cap. 48. Undulata vestis primo lautissimis fuit, inde forniculata defluxit.
 UNDICOLA, æ. c. In undis vivens, ut, Naiades undicolæ. Varro apud Nonium.
 Pistrix undicola. Avien. *Phænom.* Arat. v. 809.
 UNDFLUUS, a, um. Adj. ut, Gurges undifluus. Dracont. *Hexæm.* v. 233.
 UNDFRAGUS, a, um. Adj. ut, Fluctus undifragi. Fortunat. *Epist. præmiff.* 2. *Carm.* 3.

UNDISÖNUS, a, um. Adj. [*ὑνδῖον*] ut,
 Dii undisoni. Propert. lib. 3. 20. 18.
 Rupes undisonæ. Stat. 1. *Achill.* 198.
 UNDIVAGUS, a, um. Adj. ut, Mare undivagum. Eugen. Toletan. *Carm.* 19.
 UNDE, Adv. [*ἔθεν*, Gl. L. G. *ἐθεν*, G. L.] Ex quo loco: interrogative & infinite accipitur. Ter. *Eun.* 2. 3. 13. Quid tu es tristis? quidve es alacris? unde is? CH. ego nescio hercule Hic tamen Donatus interpretatur Unde, pro Ad quid. Idem *Adelph.* 3. 2. 4.
 Tot res repente circumvallant, unde emergi non potest. Cic. pro *Cæcin.* 87. Unde tu. hoc verbum Unde, utrumque declarat, & ex quo loco, & a quo loco. unde dejectus est Cæcina? ex urbe unde deiecit? ab urbe. unde dejecti Galli? a Capitolio. unde qui cum Graccho fuerunt? ex Capitolio.
 Inde, unde. Auctor ad *Heren.* lib. 1. 14. Rem breviter narrare poterimus, si inde incipiemus narrare, unde necesse erit.
 Unde, A cujus domo: vel Cujus, vel Cujas est? Ter. *And.* 4. 5. 9.
 Eho Mylis, puer hic unde est? quivse huc attulit? Idem *Eun.* 2. 3. 29.
 Quid virgo, cuja est? CH. nescio hercule. P. unde est? CH. tantundem. Idem *And.* 4. 5. 11.
 Unde domo? i. e. De qua civitate? Virg. 8. *Æn.* 114.
 Qui genus? unde domo? pacemne huc fertis, an arma? Servius.
 Ubi, quis, & unde. Cic. 4. *Verr.* 188. Ego instare, ut mihi responderet ubi esset, quis esset, unde esset, &c.
 Unde, A latere. Plaut. *Caf.* 2. 2. 25. Vide quod scriptum unde villicus est. [Longe alia in editis lectio est.
 Unde, Ad quid. Hor. 2. *Serm.* 7. ad finem;
 Unde mihi lapidem? quorsum est opus? unde sagittas? [Hic Quorsum significat Ad quid, non Unde. Unde mihi? pro Ubi capiam?
 Unde iste amor tam improvisus, ac tam repentinus? Cic. 2. de *Lege Agrar.* 59.
 Unde sæpe vice Præpositionis & pron. relativi, pro A quo, vel A qua, ut Eloquentia, unde longe absum. Cic. de *Clar. Orat.* 318.
 Unde, Ex qua re. Ter. *Adelph.* 1. 2. 41.
 — est. diis gratia,
 Et unde hæc fiant, & adhuc non molesta sunt. Cic. de *Arusp. Resp.* 29. Alterum putabo regem si habuerit unde tibi solvat. [Vulgo De quo.
 Dos, unde sustentare se possit mulier. i. e. Ex qua se possit alere. Cajus in l. *Curator. D.* de ventr. in possess. mittend.
 Unde, A quo homine. Virg. 1. *Æn.* 10.
 — genus unde Latinum. Ter. *Eun.* 1. 2. 25. E prædonibus unde emerat. Cic. 1. de *Orat.* 67. De ea multo dicat ornatius quam ille ipse, unde cognovit.
 Hem mea lux, meum desiderium, unde omnes opem petere solebant. Cic. 14. *Fam.* 2.
 Unde petitur, h. e. Debitor. Cic. 7. *Fam.* 11. Ego omnibus, unde petitur, hoc consilii dederim, ut a singulis interregibus binas advocaciones postulent. Idem 1. de *Orat.* 168. Homo ex disertorum numero postulabat, ut illi, unde peteretur, vetus atque usitata exceptio daretur, cujus pecuniæ dies fuisset.
 Unde, Quomodo, qua ratione, ex qua re. Ter. *And.* 3. 2. 11. Unde id scis? D. audivi, & credo. Cic. 1. *Acad.* 8. Nec erat unde studiosi scire possent.
 Verbum, unde quisquam possit offendi. Cic. pro *Sull.* 72.
 Non recorder unde ceciderim, sed unde surrexerim. Cic. 4. *Att.* 16.
 Unde gentium, Idem quod Unde. Plaut. *Afin.* 1. 1. 77. Face id ut paratum jam sit. L. unde gentium? Idem *Cistell.* 4. 1. 16. Nam, obsecro, unde hæc gentium?
 Aliquando geminatur. Plaut. *Pseud.* 1. 1. 104.
 Atque id futurum unde, unde dicam nescio. conf. Catull. 65. 27.
 UNDECUNQUE, Adv. [*πῶθεν ὅπου*, Gl. L. G. *ἐθεν ὅπου*, G. L.] Ex quocunque vel quolibet loco. Plin. in *Paneg.* cap. 80. Postremo, velocissimi sideris more, omnia invisere, omnia audire, & undecunque invocatum, statim nomen velut adesse & adfistere. Et Quintil. lib. 7. cap. 3. Nec, undecunque causa fluxit, ibi culpa est.
 UNDELIBET, Adv. [*ἐθεν βέλα*] Auctor ad *Heren.* 4. 64. At istud quidem facile fuit undelibet invenire.
 UNDIQUE, Adv. [*πᾶσι θῆν*, Gl. G. L.] Ex omni parte. Cic. 5. *Verr.* 149. Testis est tota provincia, propterea quod undique ad emendas decumas solent eo convenire. Idem 5. de *Finib.* 26. Quod ita interpretemur, vivere ex hominis natura undique perfecta & nihil requirente. Cogunt auxilia undique. Virg. 8. *Æn.* 7.
 Perfecta atque absoluta honestas undique. Cic. 5. de *Fin.* 69.
 Perfectus undique est mundus. Cic. 2. de *Nat. Deor.* 38.
 Propripere undique aliquem. Cic. 7. *Verr.* 161. Deinde jubet undique hominem propripere, vehementissimeque verberari. [i. e. Ubiqueque sit. Paulo supra idem aliis verbis Cic. expressit.
 Sæptus locus undique. Cic. 7. *Verr.* 67.
 Tolle religionem aut undique, aut usquequaque conserva. Cic. 2. *Philipp.* 110.
 Undique, Ex omni genere. Cic. 5. *Tusc.* 86. Sic vita, non solum si undique referta bonis est, sed si multo majore & graviore ex parte bona propendunt, beata recte dici potest.
 Ex omni genere, & undique. Cic. pro *Sext.* 119. Non sum tam ignarus, Judices, causarum, non tam insolens in dicendo, ut omni genere orationem aucuper, & omnes undique flosculos carpeam ex delibem.
 Undique fecus. Solin. cap. 46. Locus viret undique fecus agris arentibus.
 Undique versum. Solin. cap. 53. Cremutius auctor est, has easdem anno quinto in Æthiopia catervatim coire, & undique versum quot usquam gentium sint, ad regiam Memnonis convenire. De avibus Memnonis. V. Gell. lib. 12. cap. 13.

UNGO, unxi, unctum, [ἀλείφω, Gl. G. L.] ēre. & **UNGUO**, ungui, unctum, ēre. secundum Priscianum: quasi Unum agere, Unguendo enim copulatur atque unitur caro. Cato R. R. cap. 72. Pice liquida cornua infima unguito. Sic cap. 8 & 95. Tractare, tergere, ungere. Cic. in Parad. 3. Sed ut in familia, qui tractant ista, qui tergent, qui ungunt, qui verrunt, qui spargunt, &c. Olivo ungi. Hor. 1. Serm. 6. 23. Unguentis ungere. Cic. 6. Verr. 77. Quid hoc tota Sicilia est clarius, quam omnes Segestanas matronas & virgines convenisse, quum Diana exportaretur ex oppido? unxisse unguentis, complexisse coronis & floribus? Unga & accumbere. Cic. 13. Att. 50. De Mamurra non mutavit, unctus est, accubuit, ἐμπενήs agebat. **UNGENS**, entis. Partic. [ἀλείφας] Vulg. Interp. Jac. 5. 14. Presbyteri ungentes infirmum oleo in nomine Dei. **UNCTUS**, a, um. [κεχρησμένος] Partic. Unctus cruore, apud Hor. 2. Carm. 1. 5. Capillis unctis puer. Hor. 1. Carm. 29. 8. Lapis unctus. Lucret. 5. 1198. Unctum vertier ad lapidem. i. e. Ad simulacrum se vertere religionis causa. Nam in salutandis, & precandis diis, dextroverfum se vertere solebant, & ipsa simulacra oleo aut unguentis perfunderent. Turnebus Advers. 1. 21. al. Velatum. V. paulo supra Unguentis ungere. Manus unctæ, Pingues, non terfæ. Hor. 2. Serm. 4. 79. Oluscula uncta pingulardo. Hor. 2. Serm. 6. 64. Unctus, Squalido opponitur. Martial. Ad alia transfertur. ut, Cœna unctior, Lautæ. Martial. 5. 46. Consuetudo loquendi unctior. V. Consuetudo, in **CONSUESCO**. Patrimonia uncta, Ampla. Catull. 30. 23. **UNCTULUS**, a, um. dimin. Varro apud Non. 2. 847. Circumtonsi, & terfi atque unctuli. V. Apul. 3. Met. p. 139. Elmenh. **UNCTIUSCULUS**, a, um. Adj. [πυκνότερος] dimin. ab Unctus adjectivo. Plaut. Pseud. 1. 2. 85. Num quopiam est hodie tua tuorum opera conservorum, Nitidissimum caput? aut num ipse pulmento utor magis Unctiusculo? [i. e. Lautiore. **UNCTIO**, ōnis. f. [ἀλείφω, Gl. L. G.] Plaut. Stich. 1. 3. 73. Vel unctiones Græcas sudatorias. Cic. 2. de Orat. 21. Philosophum omnes unctionis causa relinquunt. **UNCTUS**, ūs. m. Idem. Apul. 1. Met. sub finem: Oleum unctui profer. **UNCTOR**, ōris. m. [ἀλείπτω, Gl. L. G. & G. L.] Qui ungit. Martial. lib. 7. 31. Sordidus unctor. Et Cic. 7. Fam. 25. Ille autem, qui sciret se nepotem bellum tibicinem habere, & fat bonum unctorem, discessit a me, &c. V. **ALIPTES**. **UNCTURA**, æ. f. [ἀλείψω] Idem quod Unctio. Cic. 2. de Legib. 60. Hæc præterea sunt in legibus de unctura, quibus servilis unctura tollitur, omnique circumpotatio. **UNCTORIUS**, a, um. Adj. [ἀλειψτικός] ut, Unctorium hypocaufton, Ubi servabatur oleum ad unguendum opportunum. Plin. 2. Epist. 17. **UNCTITO**, [ἀλείφωμαι] ære. frequent. Plaut. Most. 1. 3. 117. Nam istæc veteres, quæ se unguentis unctitant, interpoles. **UNGUEN**, inis. n. [ἀλείφαρ] Idem quod Unguentum: significat Succum omnem, ex quo aliquid ungi potest. Unguen, Cato R. R. cap. 80. Varro 2. de R. R. cap. 9. Quidam nucibus Græcis in aqua tritis perungunt aures, & inter digitos, quod muscæ & ricini, & pulices soleant (si hoc unguine non sit usus) ea exulcerare. Columel. lib. 6. cap. 32. Unguine ceti. Idem lib. 6. cap. 33. Pice & oleo vel unguine mistis. Pingues unguine ceræ. Virg. 3. Georg. 450. Crasso vitiantur unguine pultes. Pers. 6. Sat. 40. Pingui fluit unguine tellus. Valer. 6. Argon. 360. **UNGUINOSUS**, a, um. Adj. [ἀλειματώδης] ab Unguine: ut, Unguinofum medicamentum. Plin. lib. 13. cap. 1. Idem lib. 23. cap. 8. Sunt autem recentes nuces juglandes jucundiores, siccæ unguinosiores, & stomacho inutiles. **UNGUENTUM**, & frequentius **UNGUENTUM**, i. n. [μύρον, Gl. L. G. & G. L. ἀλειμμα, L. G.] non est Medicamentum, ut vulgus existimat, & tenax illa compositio, qua chirurgi utuntur ad vulnera curanda: sed Compositio diversorum odorum, addito oleo aut balsamo, aut aliquo pingui, ad unguendum capillum, deliciarum & luxuriæ causa inventa. Plaut. Most. 1. 1. 41. Non omnes possunt olere unguenta exoticâ. Pomponius tamen Jurisf. titulo De auro, argento, mundo ornamentis, l. Argumento, scribit Unguenta esse, quæ valetudinis causa comparantur, sed hæc magis medicamenta dicuntur. Hor. 2. Carm. 7. 23. — funde capacibus Unguenta de conchis. V. **IATRALIPTICÆ**. Compositio unguentorum, conditio ciborum. Cic. 2. de Nat. Deor. 146. Crassum unguentum. Hor. de Arte Poet. 375. Lepidum unguentum. V. **LEPIDUS**. Nardinum unguentum. V. **NARDUS**. Aderant unguenta, coronæ, incendebantur odores. Cic. 5. Tusc. 62. Moritur suis horis unguentum. V. Morior, in **MORS**. Nitere unguentis. V. **NITRO**. Perficare caput suum unguento. Cic. 5. Verr. 62. Stillant unguenta capillo. Tibull. lib. 1. 7. 51. Unguentum in lenticula, Proverbium est notissimum, non tamen satis intellectum. Turnebo nihil aliud significare videtur, quam in tenuiculo apparatus & victu, ut in lenticulæ pulmento, non esse locum unguentis, quibus in lautis opiparisque conviviis uti solebant. Quin & cibus interdum unguenta solebant admiscere, quod in lentis pulmento faciendum non est, ob edulii vilitatem tam pretiosa non desiderantis condimenta. Aristot. ex Eurip. Ὅταν φακὴ ἵψοιτο, μὴ ἐπιχρᾶν μύρον. Hæc ille 21. 4. Unguentum non recipit u, sicut nec Ungo, auctore Servio in 9. Æn. 773. Sed V. Cellarii Orthogr. **UNGUENTATUS**, a, um. Adj. [μεμυενμένος, Gl. G. L.] Catul. in Epithal. Julæ, 62. 142. Diceris male a tuis Unguentate glabris marite Abstinere.

Milites unguentati, i. e. Luxuriosi. Suet. Cæs. cap. 67.

Mæchus unguentatus. Plaut. Mil. 3. 30.

UNGUENTARIUS, a, um. Adj. [μυροπώλης] Quod ad unguenta pertinet: ut, Unguentaria vasa. Plin. lib. 36. cap. 8.

UNGUENTARIUS, i. m. [μυροπώλης, Gl. G. L.] Qui unguenta conficit ac vendit, a Græcis Myropola dicitur. Cic. 1. Off. 150. Adde huc si placet, unguentarios, saltatores, totumque ludum talarium. Hor. 2. Serm. 3. 228.

— pomarius, auceps,

Unguentarius, ac Tusci turba impia vici.

UNGUENTARIA, æ. f. Plin. lib. 8. cap. 5. De elephantis. Et unguentariam quandam dilectam Juba tradit.

UNGUENTARIA, æ. f. [μυροπικτή] Ars ipsa conficiendorum unguentorum. Unde.

Unguentariam facere. Plaut. Poen. 3. 3. 90.

Ibi ut balneario faciat unguentariam.

UNGURUMPARIS, m. [μυροπώτης, Gl. L. G.] [Nisi forte Unguentarius, vel Unguentiparus legendum.

UNGUEDO, inis. f. Idem, quod Unguen. Apul. 3. Met. p. 138. Elmenh. Pyxides plusculas depromit, atque indidem egesta unguedine, &c.

UNGURTIANA, æ. f. Acorus dicitur. Apul. de Herb. cap. 6.

UNGUILLA, æ. f. Solin. cap. 40. Vulgus simiarum in his est, quas passim videmus non sine ingenio æmulandi, quo facilius in manus veniunt. Nam dum avide venantium gestus affectant, relicta consulo visci unguilla, quod mendacio factum vident, oculos suos oblinunt: ita visu obducto, pronum est eas corripere.

UNXIA, æ. f. Dea unctionum præfes. Arnob. 3. p. 115. unctionum superest Unxia. Et lib. 7. p. 227. Bos sterilis Unxiæ mactatur.

UNGUIS, is. m. [ὀνὺξ Gl. L. G. & G. L.] Ablativum habet ungue, & ungui, apud Catullum in Carm. nupt. 60. 43. Proprie eorum animalium est, quæ digitos habent separatos, ut sunt homines, simiæ, aves. Plin. lib. 11. cap. 45. Ungues simiæ imbricati sunt, hominibus lati, rapacibus unci, ceteris recti, ut canibus, præter eum, qui a crure plerique dependet. Ter. Eun. 4. 3. 6.

Ut ego unguibus facile illi in oculos involem venefico.

Acuti ungues, Furaces. Juven. 5. Sat. 41.

— custos affixus ibidem,

Qui numeret gemmas, ungueque observet acutos.

Adunci ungues. V. **ADUNCUS**.

Formosi ungues. Propert. lib. 3. 8. 6.

Quini ungues. Ovid. 2. Met. 670.

Recurvus unguis. Stat. 3. Theb. 531.

Rigidus unguis. Ovid. 2. Amor. 6. 4.

Scaber unguis. Ovid. 3. de Arte Am. 276.

Validi ungues. Valer. 1. Argon. 157.

Demere ungues, ὀνυχίζω, Gloss. Græcolat.

Facio ungues, ὀνυχίζω. Gloss. Græcolat.

Ponere ungues, Deponere. Hor. de Arte Poet. 297.

Purgare ungues cultello. Hor. 1. Epist. 7. 51.

Refecare ungues, ὀνυχίζω, Gloss. Latinogræc.

Arrodere ungues, caput scabere; gestus hominis sunt cogitabundi, & de mutando, cujus poeniteat, secum agitantis. Unde trahuntur in usum proverbialem. Hor. 1. Serm. 10. 71.

Si foret hoc nostrum fato delapsus in ævum,

Detereret sibi multa, recideret omne, quod ultra

Perfectum traheretur: & in versu faciendo

Sæpe caput scaberet, vivos & roderet ungues.

Sæpe filium veritas, iterum quæ digna legi sint

Scripturus. Id imitatus Pers. 1. Sat. 106.

Nec pluteum cædit, nec demorfos sapit ungues. Idem 5. Sat. 162.

crudum Cherestratus unguem

Arrodens ait hoc. In superiore taxat poetarum in scribendo negligentiam. In altero describit adolescentem de mutanda anteactæ vitæ ratione cogitantem. Erasmus.

Prave sectus unguis. Hor. 1. Epist. 1. 104.

Subsecare ungues docta manu. Tibull. lib. 1. 8. 11.

Discedere non unguem latum, aut Transversum digitum, frequenter apud Ciceronem, pro eo quod est, Quam minimo spatio. Fit autem festivior metaphora, quoties his verbis perfectam imitationem, ac plenius undequeque consensum significamus, ut Acad. Quæst. 4. 58. Ab hac regula mihi non licet transversum (ut ajunt) unguem discedere. Idem 7. Fam. 25. Urge igitur, nec transversum unguem, quod ajunt, a stilo. Sunt illa quidem minus figurata, sed tamen proverbialia, quæ loquitur Plautinus Euclio in Aul. 1. 1. 18.

Istic addito, si hercle tu ex istoc loco

Digitum transversum, aut unguem latum excefferis. Erasmus.

Notare genas ungue. Ovid. 1. Amor. 7. 50.

Ostendere medium unguem dicitur, Qui maxime contemnit alterum. Juven. 10. Sat. 53.

Mandaret laqueum, mediumque ostenderet unguem. Hic duobus adagiis extremum contemptum significavit. Erasmus.

Ad unguem. V. **AD PRÆPOSITIONEM**.

Perfectum ad unguem. Hor. de Arte Poet. 294.

Ad unguem factus homo. i. e. Perfectus. V. **FACIO**.

Ab imis unguibus. V. **AB**.

Incipere ab unguibus. V. **A VEL AB**.

De tenero ungui. Hor. 3. Carm. 6. 24.

Motus doceri gaudet Ionicos

Matura virgo, & fingitur artubus

Jam nunc, & incestos amores

De tenero meditatunr ungui. quod Græci dicunt οὐ τῶν ἀπλῶν

ὀνύχων. i. e. Ab ætate tenera.

In unguem committi. V. **IN**.

Carptus tenui ungui flos. Catull. in Carm. nupt. 60. 43.

Diripere artus infans unguibus. Ovid. in ibin. 601.

Ire unguibus in vultus alicui. Ovid. 1. Amor. 7. 64.

Exercent volucres aduncis unguibus iras. Ovid. 13. Met. 613.

Fœdanas ora unguibus. Virg. 12. Æn. 871.

Lacerare unguibus. V. **LACERARE**.

Laniare hamatis unguibus ora alicujus. Ovid. 12. Met. 563.

Petere

Petere curvis unguibus vultus alicujus. Hor. Epod. 5. 93.

Rapit nigris unguibus hydram corvus. Ovid. 2. Fast. 257.

Secari acuto ungui. Hor. 1. Epist. 19. 46.

Timendæ uncis unguibus volucres. Lucret. lib. 5. 32.

Unguis, [ὄνυξ] pro Ungula. Columel. lib. 6. cap. 12. Si sanguis in inferiore parte ungulæ est, extrema pars ipsius unguis ad vivum refecatur. De bobus.

Unguis, de Palmitibus. Columel. lib. 4. cap. 12. Ungues custodum antoninos refecato.

Unguis rosæ. Plin. lib. 21. cap. 10. Capita foliorum, partesque, candidæ unguis vocantur.

Unguis arborum. Plin. lib. 12. cap. 9. Bactriano nidor siccus, multique candidi unguis.

Ungues ferrei, Instrumenta quædam, quibus vindemiatores unguum vice utebantur ad colligendas uvas, ne ipsas manibus distringerent. Fieri enim non poterat, ut dum unguibus manuum uvas colligerent, bona pars acinorum digitorum contactu in terram non dilaberetur. Columel. lib. 12. cap. 18. Et ungues ferrei quamplurimi parandi & exacundi sunt, ne vindemiator distringat uvas, & non minima fructus portio dispersis acinis in terram dilabatur. [His præacutis secabant racemos a scapi pediculo.

Unguis, Vitium oculi. Celsus lib. 7. cap. 7. De ungue oculorum, Unguis vero, quod pterygion Græci vocant, est membranula nervosa, oriens ab angulo, quæ nonnunquam ad pupillam quoque pervenit, eique officit. Sæpius a narium, interdum etiam a temporum parte nascitur. V. totum caput. Vulgus vocat *La maille en l'œil*.

UNX, unguis. Nomin. antiquus. Exstat in Gloss. Græcolat. [Ita propius accidit ad etymon Græcum.

UNGUICULUS, i. m. dimin. [ὀνυχίου] Plaut. Epid. 5. 1. 17.

—contempla, Epidice,

Ufque ab unguiculo ad capillum summum est festivissima. Cic. 5. de Finib. 8. Valetudinem, vires, staturam, formam, integritatem unguiculorum omnium.

A teneris (ut Græci dicunt) unguiculis; i. e. Ab infantia. Cic. 1. Fam. 6. Sed præsta te eum, qui mihi a teneris (ut Græci dicunt) unguiculis es cognitus. V. de tenero ungui, in UNGUIS.

UNGUICULARIUM, i. n. [ὀνυχιστάριον, Gl. G. L.] [Puto esse instrumentum unguibus refecandis.

UNGULA, æ. f. [ὄνυξ, Gl. G. L.] ab Unguis denominativum, non diminutivum; de his animalibus dicitur, quæ digitis carent. Plin. lib. 11. cap. 45. Solidas ungulas habent, quæ non sunt cornigera.

Vestigium ungulæ Castoris equi. Cic. 3. de Nat. Deor. 11. Ergo & illud in silice, quod hodie apparet apud Regillum, tanquam vestigium ungulæ Castoris equi credis esse?

Cava ungula. Ovid. 4. de Pont. 8. 80.

Dura ungula. Ovid. 6. Met. 220.

Levis ungula. Ovid. 2. Met. 671.

Omnibus unguis; proverbiale est, quod significat Omnibus viribus, manuumque pedumque conatu & totius corporis, ut etiam unguis qui in extremitate collocati, intenduntur, quos Plinius existimat esse summas nervorum claufulas. Cic. 2. Tusc. 56. Toto corpore, atque omnibus unguis, ut dicitur, contentioni vocis asserviunt.

Quatit ungula campum quadrupedante sonitu. Virg. 8. Æn. 596.

Sonat graviter cornu folido ungula. Virg. 3. Georg. 88.

Ungulas, pro Unguibus usurparunt veteres, ut

De gallo gallinaceo, Plaut. Aul. 3. 4. 8.

Ubi erat hæc defossa, occæpit ibi scalpurire unguis.

Injicere ungulas. Plaut. Pseud. 2. 2. 48.

—nunc certe scio,

Hoc febrim tibi esse, quia non licet huc injicere ungulas. i. e. Hoc argentum rapere.

Ungula [ὀνυχιον, ἰὸ ἰδιόμοιον, Gl. G. L.] & pl. Ungulæ [ὀνυχὶς χρίαι, Gl. G. L.] Edulii genus ex Porcinis unguis. V. UNGUELLA. conf. TRUNCULI.

Ungula, Tormenti genus. Constantinus, imperator in l. Etti. C. de maleficiis, Convictus sit eculeo deditus, unguis que sulcantibus latera perferat poenas proprio facinore dignas. V. Prudent. Pass. 5. 120.

UNGULUM, i. n. [ὀνυχίον, σύμβολον] Plin. lib. 33. cap. 1. Miror Tarchiniij ejus statuam line annulo esse. Quanquam & de nomine ipso ambigi video: Græci a digitis appellavere, apud nos prisci Ungulum vocabant, postea & Græci & nostri Symbolum.

UNGULATUS, a, um. Ungula instructus. Tertull. Apol. cap. 26.

Altero pede ungulatus. V. etiam Fest. & Mart. Capella 4. p. 113.

UNGELLA, vel UNGUELLA, [ὀνυχία, Gl. L. G. ὀνυχιον τὸ ἰδιόμοιον, Gl. G. L.] dimin. ab Ungula, q. V. ut, Ungellæ coctæ. Apic. 1. 9.

U N I

UNICALAMUS, UNICAULIS, UNICOLOR, UNICUBA, UNICORNIS, UNICUS, UNIGENITUS, UNIJUGUS, UNIMANUS. V. UNUS.

UNIO, ōnis. m. [μαρμαρίτης μεγάλη & μικρότερη, Gl. L. G. μαρμαρίτης, G. L.] quam *perlata* vulgo dicimus. Plin. lib. 9. cap. 35. Quidam tradunt, sicut apibus, ita concharum examinibus singulas magnitudine & vetustate præcipuas esse veluti duces, miræ ad cavendum follertiæ: has urinantium cura peti: illis captis, facile ceteras palantes retibus includi. Multo deinde obrutas sale in vasis fictilibus, erosa carne omni, nucleos quosdam corporum, hoc est uniones decidere in ima. Ufu atteri non dubium est, coloremque indiligentia mutari. Dos omnis in candore, magnitudine, orbe, lavore, pondere, haud promptis rebus, in tantum ut nulli duo reperiantur indifcreti: unde nomen unionum Romanæ scilicet imposuere deliciæ. Nam id apud Græcos non est. nec apud Barbaros inventores ejus aliud quam margaritæ.

Unio, Alterum capæ genus capitatum, quod fere citra cervicem in caput extuberavit, in cujus nominis ambitu est, quæ simplex non fructificavit, nec habuit foboles adhaerentes, qualis est Marlica. Hanc vocent unionem veteres rustici, ut testatur Columella. Quod nomen apud Gallos velut triviale, hætenus usurpatum est. Siquidem quod singulari constat, nec pluribus coagmentatur bulbis, unionem Gallica lingua (*oignon*, f. *oignon*) nominat. Hæc Ruellius. Columel. lib. 12. VOL. IV.

cap. 10. Pompejanam vel Ascaloniam capam, vel etiam Marficam simplicem, quam vocant unionem rustici, eligit.

UNIO, ōnis. f. UNIOculus, UNISTIRPIS, UNITAS, UNITER, UNIVERSUS, UNIVOCUS, UNIUSMODI. V. UNUS.

UNNI, V. HUNNI.

U N O

UNOCULUS, V. Unioculus in UNUS.

UNOSE, Adv. dictum fuisse olim pro Simul probat Nonius 2. 881. ex Pacuvio Iliona, Occidisti, ut multa paucis verba unose abnuntiem. Obsoletum.

U N Q

UNQUAM, Adv. [οὐραν] significat Aliquo tempore. Ter. Heaut. 5. 4. 8.

Et cave posthac (si me amas) unquam istuc verbum ex te audiam.

Unquam hodie. Plaut. Amph. 1. 1. 108.

Neque ego hunc hominem hodie ad ædes has finam unquam accedere.

Unquam gentium. Cic. 4. Tusc. 77. Quis homo te exsuperavit unquam gentium impudentia? [Nisi Unquam scribendum.

Raro unquam possunt ante judicium scire, quid testis dicturus sit. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Semel unquam. Plin. lib. 2. cap. 35.

Ut nemo unquam, pro Ut nemo unquam magis. Cic. 3. Att. 12. Ita sum afflicti, ut nemo unquam. Ibid. 13.

Non unquam, pro Nunquam. Virg. 1. Ecl. 36.

Non unquam gravis ære domum mihi dextra redibat

U N U

UNUS, una, um; [ἓς, μία, ἓν, Gl. L. G. & G. L.] unius Genitivum facit, sed quum opus est corripitur, hac excusatione, quod quoties vocalem longam vocalis sequitur, superiori vires detrahit, teste Servio. Dat. Uni.

Unus principium est numerorum. Ovid. 1. Met. 6.

Unus erat toto naturæ vultus in orbe,

Quem dixere chaos. Virg. 1. Æn. 255.

Navibus (infandum) amissis unius ob iram

Prodimur. Ibid. 45.

Unius ob noxam & furias Ajacis Oilei.

Unus, Solus. Ter. Adel. 3. 3. 82. Illum curo unum, ille ad me attinet. Plaut. Capt. 2. 2. 81.

Mihi uni commodus. Hor. 1. Epist. 9. 9.

Unus, pro Solus, Genitivo aliquando jungitur, & fere cum Adjectivo Omnis aliquando Substantivo jungitur, sed quasi subintelligitur Omnium.

Plin. lib. 11. cap. 37. Calvitium uni tantum animalium homini. Cic. 4. Fam. 13. P. Nigidio, uni omnium doctissimo, &c. ne benigne quidem polliceri possum.

Ad unum. V. A D.

Aliquis unus. Cic. 10. Philipp. 3. Cur nunquam tam frequens Senatus fuit, ut unus aliquis tuam sententiam secutus sit?

Ad aliquem unum confugere virtute præstantem. Cic. 2. Off. 41.

Alter & unus, pro Duobus. Cic. 4. Verr. 75. Repente iste testes citari jubet, dicit unus, & alter breviter, nihil interrogatur.

Unus & alter assuitur pannus. Hor. de Arte Poet. 15.

Alter aliquando subauditur. Virg. 9. Æn. 554.

—vix unus Helenor,

Et Lycus elapsi, quorum primævus Helenor.

Unus aut alter. Cic. 7. Att. 25. Quid enim est tantum in uno aut altero die?

Unus & item alter. Trr. And. 1. 1. 50.

Sed postquam amans accessit, pretium pollicens,

Unus & item alter.

Unus, alter, plures dies. Cic. 6. Verr. 66. Dies unus, alter, plures: non referri. Ibid. 7. 76. Unum, alterum mensem, prope annum.

Unus, alter, tertius. Quintil. lib. 6. cap. 4. Cic. 1. Acad. 15. Fuit ergo jam accepta a Platone philosophandi ratio triplex. Una, de vita & moribus: altera, de natura & rebus occultis: tertia, de differendo.

Unus aut alter legi & apud Liv. quodam loco, quem notavi in edit Feyrab. *en marge au côté gauche*. Sed suspecti sunt mihi omnes isti loci, & puto

Et scribendum, pro Aut. Quomodo nempe Alter pro duobus sumi posset. H. St. Loc. Livii est 27. 31. V. Cellari Cur. sec. p. 426.

Unus, pro Alter. Cic. in Off. 1. 118. Quum duas cerneret vias, unam virtutis, alteram voluptatis. Virg. 4. Æn. 518.

Unum exuta pedem vinclis. [Potius sæpe & Alter iterare antiquos, pro Unus & Alter, dicemus, & Alterum pro Uno ponere.

Una altera. Ter. Phorm. 5. 8. 90.

—una injuria est

Tecum. v. lege agito ergo. p. altera est tecum, Chreme. i. e.

Actio injuriarum ex lege, ait Donatus.

Unus atque idem. Cic. 7. Verr. 92. Una atque eadem nox erat, qua, &c. Ejusdem unius aut plurium verborum iteratio. Auctor ad Heren. lib. 4. 39.

De illis unus. Cic. pro Milon. 66.

De malis unum. Cic. 3. Att. 2. Mihi etiam unum de malis in metu est, fratris miseri negotium.

De multis unus. Cic. 2. de Finib. 66. Tenuis L. Virginus, unusque de multis. sexagesimo anno post libertatem receptam, virginem filiam sua manu occidit.

De septem unus, Una de tribus. Columel. lib. 1. cap. 3. Martial. lib. 9. 80.

E multis una. Virg. 5. Æn. 644.

E populo unus. Senec. Epist. 10.

E vulgo unus. Quintil. lib. 8. cap. 4.

Ex omnibus unus. Plaut. Stich. 1. 2. 12.

Ex multis unus, i. e. Pars vulgi, unus e populo. Cic. 4. Acad. 5.

Ex omnibus unus erat timendus. Cic. 3. in Catil. 16. Idem 4. Acad. 117.

Sed sit ingenio divino, quem unum ex Phycis potissimum probabit? nec enim plus uno poterit.

Ex duobus efficere pæne unum. Cic. de Amicit. 87.

Ex vitis mediocribus unum. Hor. 1. Serm. 4. 130.

Inter omnes unus. Cic. in Orat. 104.

Unus multorum. Hor. 1. Serm. 9. 71.

Unus, fubticetur aliquando. Quintil. lib. 9. cap. 1. Nec defunt qui tropis figuræ nomen imponant, quorum est Cajus Artorius Proculus. V. QUI, æ, od. Pron.

Hic unus, pro hic tantum. Cic. 13. Fam. 8.

Honos omnibus hic erit unus. Virg. 5. Æn. 308.

Unus, Præcipuus. Virg. 5. Æn. 704.

Tum senior Nautes, unum Tritonia Pallas

Quem docuit, multaque insignem reddidit arte. Idem 2. Æn.

— cadit & Ripheus, iustissimus unus

426. Qui fuit in Teucris. Servius. [Subauditor Omnium, ut dictum supra.

Ætas una. Plaut. Capt. prol. 19.

Hic postquam hunc emit, dedit eum huic nato suo

Peculiarem, quia quasi una ætas erat. i. e. Eiusdem ætatis.

Animal unum est. Curt. lib. 4. 14. 18. Nam Alexander, quantuscunque ignavis & timidus videri potest; unum animal est: & si quid mihi creditis, temerarium & vecors; adhuc nostro pavore, quam sua virtute felicius.

Animo uno. [ἑνθυμωδῶν] Ter. Hec. 2. 1. 4.

Itaque adeo uno animo omnes focus oderunt nurus. [Hinc Unanimus.

Cantharo uno potare, i. e. In eodem poculo libare. Plaut. Stich. 5. 4. 4.

Exemplo uno omnes vivunt. Plaut. Milit. 3. 1. 129.

Ictu uno. Plaut. Milit. 1. 1. 53. V. ICTUS.

Locum in unum cogi, unum sub aspectum subijci. Cic. 1. de Invent. 98.

Modi unus, V. UNIVS MODI. infra.

Moribus unis, & nunquam mutatis legibus vivere. Cic. pro Flacc. 62.

Adfunt Lacedæmonii, &c. qui soli toto orbe terrarum septingentos jam annos amplius unis moribus, & nunquam mutatis legibus vivunt.

Opera una. Plaut. Caf. 2. 5. 1. V. OPERA.

Quies una omnibus &c. Virg. 4. Georg. 184.

Omnibus una quies operum, labor omnibus unus.

Res una. Plaut. Capt. 3. 1. 28.

Abeo ab illis, postquam video me sic ludificari,

Pergo ad alios, venio ad alios, deinde ad alios: una res:

Omnes compacto rem agunt, quasi in velabro olearii. Posteriori-

bis verbis declarat quid velit, quum dicit Una res.

Salus una victis, nullam sperare salutem. Virg. 2. Æn. 710.

Unius sensus, Μονόψυχον. Gloss. Græcolat.

Spes una. Ter. Eun. 2. 3. 4.

Una hæc spes, ubi ubi est, diu celari non potest.

Tempore uno, pro Eodem tempore. Cic. 2. Att. 12. O suaves epistolas

tuas uno tempore mihi datas duas! V. TEMPUS.

Verbo uno eloquere. Plaut. Truc. 4. 2. 43. Et Merc. 3. 4. 17.

Viro cum uno fortissimo loquor. Cic. 15. Fam. 16. Quanquam quicum loquor? cum uno fortissimo viro, qui posteaquam forum attigisti, nihil fecisti, nisi plenissimum amplissimæ dignitatis. [Subaudi Omnium.

Ullus unus. Cic. 2. de Lege Agr. 34. Ratum sit quod finitor uni ulli, a quo missus erit, renuntiaverit.

Voce una Senatus frequens retinendum me in urbe censuit. Cic. 1. Att. 19.

Uni, æ, a, pl. Eleganter ponitur maxime cum nominibus, quæ tantum pl. sunt, ut Athenæ, Litteræ &c.

Ab unis hostium copiis bellum geri. Cic. pro Lege Manil. 9.

In unis ædibus. Ter. Eun. 2. 3. 75. Aderit una in unis ædibus. i. e. Iisdem.

Coire in unum. V. CORO.

Colligere & conferre in unum. Auctor. ad Heren. lib. 4. 53.

Unum, in neutro genere, pro Re vera. Ter. Eun. 5. 9. 34. Unum etiam hoc vos oro, ut me in vestrum gregem recipiatis. Idem And. 3. 2. 26.

Unum venit in mentem modo. Plaut. Caf. 2. 6. 26.

Unum aliquid insigniter facere Plin. Epist. 206.

UNÀ, Adv. [ὅμω, Gl. L. G. & G. L. ὁμοῦ, L. G. ὁμοθυμαδῶν, G. L.] acuitur in fine, Unà, ad differentiam Ablativi nominis Unus: significat. que Simul. Cic. 7. Att. 10. Si in Italia Pompejus consistit erimus unà.

Ambos unà necare. Cic. 2. de Fin. 69. Et si id non probares, quo minus ambo unà necaremini, non precarere?

Unà inter se. Plaut. Mil. 2. 1. 61.

Unà mecum. Ter. Adelph. 4. 3. 7.

Sed quæso ut unà mecum ad matrem virginis eas, Micio. Virg.

2. Ecl. 31.

Mecum unà in silvis imitabere Pana canendo.

Unà cum. Cic. de Amicit. 34. Quod summi puerorum amores sæpe unà cum prætexta, sumpta toga deponerentur.

Philosophari unà cum aliquo. Cic. 2. de Finib. 101.

Unà, geminatum aliquando in oratione ponitur, & eandem vim habet quam Cum & tum. Cic. 1. Verr. 1. Is si mei consilii causam rationemque cognoverit, unà & id quod facio probabit, unà & in hac causa profecto neminem mihi esse præponendum actorem putabit. Sic legit Valla; at nostra exemplaria non habent secundum illud Unà.

UNALITAS, ætis. f. Marius Victorin. 4. adv. Arium. Et unalitas in Trinitate.

UNIVSMODI, [μονότροπον, μονωδῆς] indecl. Non varius, uniformis. Ter. Heaut. 1. 2. 31. — nam parentum injuriæ

Uniusmodi sunt ferme: paulo qui est homo tolerabilis, &c.

Materia semper est uniusmodi, siquæ similis. Cic. de Univerf. 19.

Principia sunt uniusmodi, & simplicia. Cic. 1. Acad. 26. Quia sola cerneret id quod semper esset simplex & unius modi, & tale quale esset.

UNUSQUILIBET, unaquælibet, unumquodlibet. Senec. Controv. 26. Ut unusquilibet fatis sit. V. ibi Gronov.

UNUSQUISQUE, unaquæque, unumquodque & unumquidque. [ἑκαστος, Gl. L. G. & G. L.] i. e. Singuli: non facile patitur Superlativum, ut ait Valla, quia illud Unus, vim quandam atque naturam Superlativi obtinet: potiusque dicimus, Optimus quisque. Cic. pro Font. 17. Movetur eo timore, quo unusquisque nostrum, quum in eum locum productus est. Ibid. 12. Unaquæque de re. Idem 6. Verr. 132. Unumquidque ostendere.

Unusquisque & Univerf. Cic. 3. Off. 26. Ergo unum debet esse omnibus propositum, ut eadem sit utilitas unuscujusque & univerforum, &c.

Leviter unumquodque tangere. Cic. pro Rosc. Amer. 83.

Sigillatim unicuique calamitati fore se denuntiabat. Cic. 6. Verr. 76.

Gradu unoquoque. Cic. 3. Verr. 154. Quis a signo Vertumni in Circum maximum venit, quin is unoquoque gradu de avaritia tua commoveretur?

UNUMQUICQUID. Ter. Adelph. 4. 2. 52.

Nam jam adibo: atque unumquicquid, quod quidem erit bellissimum, Carpum.

UNUSQUIVIS, unuscujusvis. Ter. And. 5. 4. 1.

Mitte orare: una harum quævis causa me, ut faciam, monet.

Si tu solus aut quivis unus. Cic. pro Cæcin. 62.

Unumquodvis, n. Lucret. lib. 4. 124.

Horum unumquodvis leviter si forte ciebis.

UNICUS, a, um. Adj. [μοναχὸς, Gl. L. G. & G. L.] Singularis, solus, vel unus tantum inter alias species: ut Phoenix est unica avis. Cic. pro Rosc. Amer. 41. Et quæramus, quæ tanta vitia fuerint in unico filio. Unicum solatium in malis. Idem 4. Fam. 4.

Unicus, Qui n'a pas son pareil. Vide apud Livium sæpe, ut ubi Minucius de Scipione loquitur. H. St. Immo de Fabio 22. 27. pr. Illum in rebus asperis unicum ducem, ac parem quæsitum Annibali. Sic Unice Imperator, Catull. ad Cæsarem. Bibaculus apud Sueton. de Ill. Gram. cap. 11.

Mirati sumus, unicum magistrum,

Summum grammaticum, optimum poetam, &c. Quod & dicitur Singularis & Incomparabilis.

Unica liberalitas. Cic. pro Quint. 41. Restat ut aut summa negligentia tibi obtulerit, aut unica liberalitas.

Nequitia & malitia unica. Auctor ad Heren. lib. 3. 11.

Turpitudine unica. Auctor ad Heren. lib. 3. 37. Si egregiam pulchritudinem, aut unicam turpitudinem eis attribuemus.

Marito unico gaudens mulier. Hor. 3. Carm. 14. 5.

Unicus est etiam Qui solus natus est patri. Plaut. Capt. 1. 2. 44.

Quid me patrem par facere est, cui ille est unicus. Et v. 47.

Tibi ille unicus est, mihi etiam unico magis unicus.

UNICE, Adv. [μοναχῇ] Singulariter: ut, Unice eum diligo. Plaut. Truc. 1. 2. 91. Ain' tu tu me amare? A. immo unice unum. Cic. 5. de Finib. 8. Quem unice diligo.

Avus tuus, qui amavit unice patriam. Cic. 3. in Catil. 10.

Negare ei, quem unice diligere, durum mihi admodum videbatur. Cic. in Orat. 1.

UNIO, ònis. f. [μὴν, Gl. G. L.] ut, Unio duarum in Christo naturarum, pro Copulatione seu conjunctione apud Theologos.

Pro Unitate posuit Hieron. in Amos cap. 5. Decas decima unione completur. V. & Tertull. de Monogam. cap. 4.

UNIO LA, æ. f. Gramen. Apul. de Herb. cap. 77. [Forte ab Unione gemma.

UNITAS, ætis. f. [μὴν, ἑνῶς] ab Unus Adjectivo.

Alvei unitas. Plin. lib. 5. cap. 9. Mensura ab unitate alvei, unde se primum findit in latera ad Canopicum ostium CLXVI. De Nilo fluvio.

Solitudinis latæ unitas facta est. Quintil. in Apibus pauperis.

Unitas, Indiscreta similitudo. Plin. lib. 7. cap. 12. Toranius M. Antonio, jam Triumviro, eximios forma pueros, alterum in Asia genitum, alterum trans Alpes, ut geminos vendidit: tanta unitas erat.

Coloris unitas. Columel. lib. 7. cap. 3. Ideo nisi lanatas oves emi non oportet, quo melius unitas coloris appareat.

Foliorum unitas. Plin. lib. 16. cap. 22.

Variare unitatem. Plin. lib. 35. cap. 1.

Venire in unitatem. Plin. lib. 33. cap. 2.

Unitas, pro Convenientia & conjunctione seu concordia. Senec. de Vita beata cap. 9. Pigritia & hæsitatio pugnam & inconstantiam ostendit. Quare auctor licet profitear summum bonum esse animi concordiam, Virtutes enim ibi esse debent, ubi consensus atque unitas erit, dissident vitia. Idem lib. 4. de Benefic. cap. 18. De laudibus societatis, Hanc societatem tolle, & unitatem generis humani, qua vita sustinetur, scindes.

Dicitur de iis, quæ ita commiscuntur, ut unum fiant. Celf. lib. 4. cap. 19. Donec omnia, quæ indita sunt, liquata in unitatem quandam coeunt. V. Justin. 21. 14.

Facere unitatem. Celf. lib. 6. cap. 6.

UNITER, Adv. i. e. Unimode & æquabiliter. Lucret. lib. 5. 538.

— atque aliam naturam subter habere

Ex ineunte ævo conjunctam, atque uniter aptam.

UNIVERSUS, a, um. Adj. [συνεπής, Gl. L. G. & G. L. ὅλος, L. G.] quasi Omnis ad unum versus: id est, sine aliqua exceptione. Et in singulari quidem idem est, quod Totus: ut, Univerfusus ager, Univerfusus exercitus. In plurali significat Omnes conjunctim. Nam si dicimus, Omnes sibi domicilium constituerunt, intelligitur, Domicilium sibi unumquemque constituisse. Si vero dicimus, Univerfi sibi domicilium constituerunt, significatur, Omnes simul unum sibi pro omnibus domicilium fecisse. Ter. Phorm. 1. 1. 17.

Quod ille unciatim vix de demenso suo,

Sum defraudans genium, comparfit miser,

Id illa univerfsum abripit. Cic. 4. Acad. 73. Hæc loquor de univerfis. Nihil excipit de quo non profiteatur, quid enim esse potest extra univerfa.

Univerfi, ὁμοθυμαδῶν, Gloss. Græcolat. [An Univerfimus?

Unusquisque & Univerfusus. Cic. 3. Off. 26. Ergo unum debet esse omnibus propositum, ut eadem sit utilitas unuscujusque & univerforum, &c. Vim oratoris definire univerfam & propriam. Cic. 1. de Orat. 64. [i. e. Communem & propriam, ut alias loqui amat Cic.

Continens univerfa atque omnia communis rerum natura. Cic. 1. de Nat. Deor. 36.

Excipere unum pro univerfis. Cic. de Provinc. Conf. 23.

Eloquentia univerfa. Cic. de Clar. Orat. 50. Laus est interdum in aliqua parte dicendi, in univerfa eloquentia laudem non habet.

Familia univerfa. Cic. pro Cæcin. 58. Tam restitues, si unus servulus, quam si familia dejecerit univerfa.

Mare univerfsum. Cic. 2. de Finib. 112. Omne cælum totamque cum univerfo mari terram mente complexum.

Naturam contra univerfam nihil est contendendum. Cic. 1. Off. 110.

- Vita** univerſa. Cic. pro Roſc. Com. 44. Eſt tuæ contumaciæ, arrogantia, vitæque univerſæ vox.
- Pars & Univerſum**, contraria. Cic. pro Quint. 89. Omnia autem bona poſſeſſa non eſſe conſtitui, quod bonorum poſſeſſio ſpectetur non in aliqua parte, ſed in univerſis, quæ teneri ac poſſideri poſſunt.
- Dividere univerſum** in partes. Cic. in Orat. 117. Idemque etiam, cum res poſtulat, genus univerſum in ſpecies certas, ut nulla neque prætermittatur, neque redundet, partiatur & dividet.
- Separatim & Cum univerſis**, contraria. Cic. pro Domo 134. Audierat ex illo ſe a me bis ſalutem accepiſſe, ſeparatim ſemel, iterum cum univerſis.
- Singula & Univerſa**, contraria. Cic. 6. Fam. 10. Singula perſequi non eſt neceſſe: univerſum ſtudium meum & benevolentiam ad te deſero.
- Singulatim collecta**, univerſa perdere. Cic. 2. Verr. 72. Si tantulum offenſum titubatumque ſit, ut ea, quæ ſingulatim ac diu collecta ſunt, uno tempore univerſa perdamus. conf. Terent. ſupra.
- In univerſum**. V. IN præpoſitionem.
- Unverſum**, pro Univerſum. Lucret. lib. 4. 262.
- Ventus enim quoque paulatim quom verberat, & quom
Acre ferit frigus, non primam quamque ſolemus
Particulam venti ſentire, & frigoris ejus,
Sed magis univerſum.
- UNIVERſE**, Adv. [καθόλου, ὅλως] Generaliter, ſive generatim; cui Sigillatim opponitur. Cic. 7. Verr. 143. Quid ego de ceteris civium Romanorum ſuppliciiſigillatim potius, quam generatim atque univerſe loquar? Idem 5. Att. 2.
- UNIVERſIM**, vel **UNIVERſUM**, [ὁμορρομαδόν, Gl. L. G.] Idem. Gell. lib. 1. cap. 3. Summatim univerſimque.
- UNIVERſATIM**, Idem. Sidon. 8. Epist. 2. Votis univerſatim ferventibus.
- UNIVERſITAS**, ſubſt. f. [ὁμάς, σύμπαν, Gl. G. L.] Cic. 2. de Nat. Deor. 164. Licet enim contrahere univerſitatem generis humani, eamque gradatim ad pauciores, poſtremo deducere ad ſingulos.
- De univerſitate libri pronuntiare**, In genere, vel in univerſum judicare de libro. Plin. 3. Epist. 15. ad Proculum, Non temere jam nunc de univerſitate pronuntio, de partibus experiar legendo.
- Per univerſitatem**, καθ' ὁμολογίαν. Gloſſ. Græcolat.
- Rerum univerſitas** Cic. 1. de Nat. Deor. 121. Tum enim cenſet imagines divinitate præditas ineſſe in univerſitate rerum.
- Corpus univerſitatis**. Cic. de Univerſ. 13. Quod ſi univerſitatis corpus planum & æquabile explicaretur, &c.
- Currus univerſitatis**. Cic. de Univerſ. 37. Singulos adjunxit ad ſingula, atque ita quaſi in currum univerſitatis impoſuit.
- UNIVERſALIS**, e. Adj. [καθολικός, ὅλως] Quod ad univerſos pertinet. Auctor ad Heren. lib. 2. 37. Nam huiusmodi in rationibus, non univerſali atque abſoluta, ſed extenuata ratione expoſitio confirmatur. V. Quintil. lib. 2. cap. 13.
- UNIVERſALITER**, Adv. Cajus in l. quod ſape. §. in iis. C. de contrah. empt. Si grex univerſaliter venierit. i. e. Totus una venditione. V. Cellar. Cur. Poſter. p. 102.
- UNIO**, ſubſt. f. Unum facere. Tertull. de Anima cap. 17. Cælum mari unitur, ubi viſio abſumitur. V. Sulp. Sever. Hiſt. Sacr. 2. 43.
- UNITUS**, a, um. Adj. ut, Corpora unita. Senec. Quæſt. Nat. 2. 2. Ratio unita. Apul. 11. Met.
- UNITIO**, ſubſt. f. Unio. ut, Unitio naturarum. Fulgent. de Incarnat. Dom. cap. 3.
- UNO**, ſubſt. f. Tertull. adv. Praxeam cap. 27. Qui unum eundemque continent patrem & filium, incipiunt dividere illos potius, quam unare.
- UNANIMIS**, e. & **UNANIMUS**, a, um. Adj. [ὁμόφωνος, ὁμόψυχος, Gl. G. L.] Quod unus eſt animi, & ejuſdem ſententiæ cum altero. Liv. 7. 21. Novi Conſules fenestrem quoque rem, quæ diſtinere unanimos videbatur, levare aggregiſſi, &c. Virg. 4. Æn. 8.
- Quum ſic unanimem alloquitur male ſana ſororem.
- Fratres unanimis. Catull. ad Veranium, 9. 4.
- Sodales unanimi. Catull. ad Alphenum, 28. 1.
- UNANIMANS**, ſubſt. f. Idem quod Unanimis. Plaut. Truc. 2. 4. 81.
- Sed focia unanimantis, ſidentis fuit
Officium facere.
- UNANIMITAS**, ſubſt. f. [ὁμόφροσύνη, ὁμόψυχία, Gl. G. L.] Conſenſus æquanimis. Plaut. Truc. 2. 4. 81.
- Proh dii immortales, non amantiſ mulieris,
Sed focia unanimitatis ſidentis fuit
Officium facere. Alii legunt Unanimantis. Liv. 40. 8. Mihi Antiocho, & cuilibet regum hujus ætatis nulla re magis quam fraternâ unanimitate regnum æquaſſe.
- UNANIMITER**, Adv. Vopiſc. in Tacit. cap. 4. Quod me unanimiter delegiſtis.
- UNICĀLĀMUS**, a, um. Adj. ut, Frumentum unicalamum, quod unicū habet calamum. Plin. lib. 18. cap. 8. Unicalamum præterea, nec uſquam capax ſeriturque non niſi tenui terra.
- UNICĀULIS**, e. Adj. [μονόκαυλος] Quod unum caulem habet, nec in ramos ſpargitur. Plin. lib. 19. cap. 10. Eſt autem uncaulo, radice bulbo ſimili.
- UNICŌLEUS**, a, um. Adj. Gloſſ. Gr. Lat. μονόχλις, Uniteſtis, Unicoleus.
- UNICŌLOR**, ſubſt. m. [μονοχρόματος] Unius coloris. Plin. lib. 32. cap. 9.
- Dulciores, feminæ ſunt & unicolores. Ovid. 11. Met. 611.
- At medio torus eſt hebeno ſublimis in antro
Plumeus, unicolor, pullo velamine tectus. al. Atricolor.
- UNICŌLŌRUS**, a, um. Idem. Prudent. Hamart. v. 819.
- Sic animas cæli de fontibus unicoloras
Infundit natura ſolo.
- UNICORNIS**, ſubſt. m. [μονόκερως Gl. G. L.] ſive **UNICORNUS**, i. vel **UNICORNUM**. i. n. Animal, quod unicū in fronte cornu longum gerit, quod ad faxa limat, & ipſo perforat elephantem. Græce monoceros dicitur. Plin. lib. 8. cap. 21. Aſperrimam autem feram monocerotem: reliquo corpore equo ſimilem, capite cervo, pedibus elephantis, caudâ pro, mugitu gravi, uno cornu nigro media fronte cubitorum duūm eminente. V. Tertull. adv. Jud. cap. 10.
- UNICORNIS**, e. Adj. [μονόκερος] Quod unum tantum cornu habet. Plin. lib. 11. cap. 46. Solida ungula, & bicornis nullum: unicornis aſinus tantum Indicus.
- UNICORPŌREUS**, a, um. Adj. Firmic. lib. 2. cap. 12. Taurus eſt ſignum
- in cælo femininum, Septentrionale, unicorporeum. Et ſic alibi plerique in locis.
- UNICŪBA**, æ. f. [μονογαμία Gl. L. G.] Unius viri uxor. Iſidor. Gloſſ.
- UNICULTOR**, ſubſt. m. Unius Dei cultor. Prudent. Paſſione Cypriani v. 90.
- Edere juſſus erat, quid viveret? Uncultor inquit,
Servo ſalutiferi myſteria conſecrata Chriſti.
- UNIFORMIS**, e. Adj. Macro. 7. Saturn. cap. 5. Ut horrore uniformis alimentia, edendi deſiderium langueretur. Uniformem cibum opponit Vario, vocatque etiam Simplicem. Adde Tacit. de Orat. cap. 32.
- UNIFORMITAS**, ſubſt. f. Macro. lib. 7. Saturn. 5. Cur illis providere varietatem laboras, iſti ſqualorem uniformitatis adjicis?
- UNIFORMITER**, Adv. Apul. Triſmeg. ſub initium. Omnis humana immortalis eſt anima, ſed non uniformiter cuncta.
- UNIGĒNA**, æ. c. [μονογενής Gl. L. G.] Cic. de Univerſ. 10. Mundus vocatur, quod ſolus atque unus eſſet, his verbis, Ut hic mundus eſſet animanti abſoluto ſimillimus, hoc ipſo, quod ſolus atque unus eſſet: idcirco ſingularem deus hunc mundum atque unigenam procreavit. Ubialiqui legunt Unigenum, id eſt, unicū genitum.
- Pallas unigena, apud Catullum in Argonaut. 63. 300. quia e Jovis cerebro atque uno parente orta. Budæus.
- UNIGENITUS**, i. m. [μονογενής] Filius qui unicū eſt: quaſi ſolus genitus, nec fratrem ullum habuit, aut fororem. Verbum eſt eccleſiaſticum. V. Tertull. adv. Gnoſt. cap. 7. Salvian. 4. p. 121.
- UNIJUGUS**, a, um. Adj. [μονόζυγος] Unijugæ vineæ dicuntur, ſi ſtillicibus in terra defixis, ſingulæ tranſverſæ perticæ in unam tantum partem ordinis adnectuntur. Plin. lib. 17. cap. 22. Si unijuga erit vinea. Joſeph unijugus, i. e. Monogamus. Tertull. de Monog. cap. 6.
- UNIMAMMIA**, vel **UNOMAMMIA**, æ. f. Unam mammam habens. Plaut. Curc. 3. 1. 75. Et Claffiam unomammiam.
- UNIMĀNUS**, a, um. Adj. [μονόχειρ, Gl. G. L.] Unam tantum manum habens. Liv. 35. 21. Capram ſex hœdos uno fetu edidiſſe, ex Piceno nuntiatum eſt: & Aretii puerum natum unimanum. Vide & 41. 21.
- UNIMŌDUS**, a, um. Adj. ut Prudent. Pſychom. v. 768.
- Spiritus unimodis textat compagibus unus.
- UNIOCŪLUS**, vel **UNOCŪLUS**, i. m. [μονοφθαλμός] Qui unum tantum oculum habet. Plaut. Curc. 3. 22.
- Unocule ſalve. c. u. quæſo, derideſne me?
L. B. De coclitum proſapia te eſſe arbitror;
Nam ii ſunt unoculi. Quædam exemplaria legunt Une oculæ, vel Unicocle. Gell. lib. 3. cap. 11. De Cyclope itidem inquit vel maxime quod unoculus fuit. V. Solin. cap. 25.
- UNIPES**, ſubſt. c. [μονόπους, Gl. G. L.]
- UNISTIRPIS**, e. Adj. [μονοſτελής] Unius ſtirpis. Plin. lib. 16. cap. 30.
- In longitudinem excrescunt abies, larix, palma, cupreſſus, ulmus & ſi qua uniſtirpia.
- UNITESTIS**, e. Adj. Gloſſ. Gr. Lat. Μονορχης, Uniteſtis, Unicoleus.
- UNIVĪRA**, vel **UNIVIRIA**, æ. f. Quæ ſemel tantum nupſit, uni tantum viro conjuncta. Grut. Inſcript. p. 748. n. 4.
- RENATVS.
VOLVSIÆ. IVSTÆ.
MATRI. CARISSIMÆ.
OMNIVM. FEMINAR.
SANCTIORI. VNIVIRIÆ. V. etiam Tertull. ad Uxor. 1. 7. Trebell. in Tito cap. 32.
- UNIVIRĀTUS**, ſubſt. m. [μονογαμία] Tertull. de Uxor. lib. 1. extr. & de Caſtit. cap. 13.
- UNIVŌCUS**, a, um. Adj. [συνώνυμος] Cujus & nomen commune eſt, & eadem ſubſtantia ratio, quod Græce ſynonymum dicitur. Homo & equus univoca ſunt, quia ſub uno animalis nomine comprehenduntur, & eadem eſt utriuſque ſubſtantia. V. Mart. Capel. 4. p. 95. V. HOMONYMUS.
- ULLUS**, a, um. [πῦς] Per dimin. ab Unus, Gen. Ullius, Dat. Ulli. Aliquis, quaſi unus aliquis. Nunquam autem affirmative ponitur, ſed vel negative, ut, Non eſt ullus qui currat: vel interrogative, ut, Eſt ne ullus qui currat? vel ſubjunctivæ: ut, Si ullus me vocabit, ſtatim veniam. Ter. Hec. 4. 4. 102.
- Si ullo modo eſt, ut poſſit, quod ſpero fore. Cic. 6. Verr. 7.
- Nullum, inquam, horum reliquit, neque aliud ullum tamen, præter unum pervetus ligneum, Bonam fortunam, ut opinor. Idem in eundem, 4. 60. Debebat Epicrates ullum nummum nemini.
- Objicit mihi quod ullum de liberis meis potuerim facere diſcrimen. Quintil. in Ægro redempto.
- Rei ullius emptor nemo. Cic. 2. Philipp. 97. Omnino ullius rei nemo fuit emptor, cui deſuerit hic venditor.
- Scientiam ullam negat prodeſſe alicui. Cic. 1. de Orat. 250.
- UNETVICĒSIMUS**, a, um. Adj. ut, Legio unetviceſima. Tacit. 1. Ann. 45. V. ibi Lipſ. & Freinſhem. Al. Una & viceſimus ſcribunt.
- UNETVICĒSIMĀNI**, ſubſt. m. Plin. 1. Ann. 37. Non abſceſſere quintani unetviceſimanique. ſcil. Milites.
- UNDE**, pro **UNUM DE**, ut Duode quoque, uſurpatur in compoſitis numeralibus ſequentibus, aliſque a Stephano prætermiſſis.
- UNDECENTUM**, [ἐνὰ δέοντα ἑκατόν] quaſi Undempto de centum. Plin. lib. 7. cap. 60. Paruerunt tamen ei annis undecentum.
- UNDECENTĒSIMUS**, a, um. Adj. Ordinale. Valer. Max. 8. 7. ext. 11. Ad undecentimum annum.
- UNDENONĀGINTA**, Liv. 37. 30. Hoſtium claſſis undenonaginta navium fuit.
- UNDOCTŌGINTA** [ὀγδὴκοντα ἐνὸς δέοντα] natus annos. Hor. 2. Serm. 3. 117.
- UNDEQUADRĀGINTA**, [παραρχόντα ἐνὸς δέοντα] Adj. indecl. Liv. 23. 57. Ad mille cccc Carthaginiensium caſi, undequadraginta vivi capti. al. Undeſexaginta.
- UNDEQUADRĀGIES**, Adv. [ἐνὸς δέοντα παραρχόνταίς] Plin. lib. 7. cap. 25. Solus M. Marcellum tranſgreſſus, qui undequadragies dimicaverat.
- UNDEQUADRAGESĒMUS**, a, um. Adj. Valer. Max. 8. 7. ext. 10. Undequadageſimum volumen.
- UNDEQUINGVĀGINTA**, Adj. indecl. Liv. 37. 58. In eo triumpho undequinquaginta coronæ aureæ tranſlatæ ſunt. V. Plin. lib. 13. cap. 4.
- UNDEQUINGVĒSĒMUS**, a, um. Adj. [ἐνὸς δέοντα πεντηκόντα] Cic.

pro Lege Manil. 35. Ipse autem, ut a Brundisio profectus est, undequingagesimo die totam ad imperium Pop. Rom. Ciliciam adjunxit.

UNDESEXAGINTA, [ἐνδὲς δευτὸν ἑξήκοντα] Adj. indecl. Plin. lib. 36. cap. 15. Adjecit ipse in Ædilitatis suæ commemoratione & ludos undesexaginta diebus factos. Liv. 23. 37.

UNDETRIGINTA, Vitruv. 9. 4. Mensibus undetriginta & amplius.

UNDETRICENI, æ, a. Macrob. Saturn. 1. 13. Januarii, Aprilis, Junius, Sextilis, September, October, November, December, undetricenis censebantur diebus.

UNDETRIGESIMUS, a, um. Adj. [ἐνδὲς δευτὸν, τριακῆς] Liv. 25. 36. Anno octavo postquam in Hispaniam venerat Cn. Scipio, undetrigesimo die post fratris mortem interfectus est.

UNDEVIGINTI, [ἐνδὲς δευτὸν ἑκῆς] Adj. indecl. Cic. de Clar. Orat. 226. Undeviginti annos natus erat eo tempore. Et Liv. 23. 46.

UNDEVICENI, æ, a. Quintil. lib. 1. cap. 10. Porrecti utrimque undeviceni.

UNDEVICESIMUS, a, um. Adj. [ἐνδὲς δευτὸν ἑκῆς] Cic. de Senect. 14. Anno enim undevicesimo post ejus mortem hi Consules T. Flaminius & M. Attilius facti sunt. Et Liv. 10. 47. & 27. 38.

UNDECIM, quasi Unum & decem. Martial. lib. 2. 44. Debeo undecim millia Phileto.

UNDECIES, Adv. [ἐνδεκάκις] Cic. 4. Verr. 20. H. s. undecies numeratum esse, ut eam causam, in qua tenuissima quidem dubitatio posset esse, isto cognoscere obtineret. Martial. lib. 5. 80.

Undecies una surrexisti, Zoile, cœna,
E mutata tibi synthetis undecies.

UNDECIMUS, a, um. Adj. [ἐνδεκάκις] Plin. lib. 11. cap. 54. Durasse & ultra undecimum diem plerosque.

UNDECENI, æ, a. Adj. [ἐνδεκάκις] Idem quod Undecim. Plin. lib. 36. cap. 8. Idemque digressus inde, ubi fuit Mnevidis regia, posuit alium, longitudine undecenis pedibus, per latera cubitis quatuor.

UNDENI, æ, a. Adj. [ἐνδεκάκις] Undecim. Plin. lib. 11. cap. 25. Patiuntur autem undeni. Idem lib. 8. cap. 42. Partum in eo genere undenis mensibus ferunt, duodecimo gignunt. De equis.

UNDECIREMIS, is. [ἐνδεκάκηρης] Navis undecim remorum ordines habens Plin. lib. 26. cap. 40. Maxima ea in Cypro traditur, ad undeciremem Demetrii succisa, centumtriginta pedum longitudinis, crassitudinis vero ad trium hominum complexum. De cedro.

U N X

UNXIA, V. UNGO.

V O

VO. Volero, Votinia, scil. Tribus; Volusus. **VO**. DE. Vota decennialia.

V O C

VOCABULUM, **VOCALIS**, **VOCATIVUS**, **VOCATOR**, **VOCIFEROR**, &c. **VOCITO**, **VOCO**. V. **VOX**.

VOCONIA, orum. n. [ἐκωνία] Genera sunt pirorum, quemadmodum & Volema, apud Plin. lib. 15. cap. 15.

VOCONTII, orum. m. [Ὀυοντίνοι] Gallie Narbonensis populi, ut scribit Mela lib. 2. 5. in descriptione Gallie Narbonensis. Hinc

VOCONTIUS, a, um. Adj. [Ὀυοντίανος] ut, Rura Vocontia. Sil. lib. 3. 467. Alii Vocuntia scribunt.

Forum Vocontium. Cic. 10. Fam. 34.

VOCULA, **VOCULATIO**. V. **VOX**.

V O G

VOGESUS, i. m. [Ὀυόγιστος] Mons in finibus Lingonum, a quo Mosia fluvius profluit, non longe a fonte Matronæ fluvii in Francorum regno situs. Lucan. lib. 1. 197.

Castraque, quæ Vogesi curvam super ardua ripam
Pugnaces pictis cohibebant Lingones armis.

V O L

VOL. Volcanalia. **VOLER**. Volerus. **VOLK**. Volcano.

VOLGIVAGUS, V. **VULGUS**.

VOLA, æ. f. [τίλας, τὸ κῆλον τῆς χειρὸς, Gl. L. G. & G. L.] Media pars manus five pedis, ut ait Servius. Plin. lib. 11. cap. 45. Vola homini tantum, exceptis quibusdam.

Pro Vestigio pedis. Varro apud Non. 4. 480. Nec vola nec vestigium exstat. [i. e. Nec manus, nec pedis vestigium. V. tamen Fest.]

VOLA oppidum, V. **BOLA**.

VOLATERRÆ, ærum. f. [Ὀυολατῆραι] Hetruriae oppidum ad Cæcinnam fluvium, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 5.

VOLATERRANUS, a, um. Adj. ut, Vada Volaterrana. Cic. pro Quint. 24.

VOLATILE, **VOLATICUS**, **VOLATUBA**, **VOLATUS**. V. **VOLO**, ære.

VOLCÆ, ærum. m. [Ὀυόλκαι] Populi Gallie Narbonensis. Volca: um nomen trans Rhodanum in Occasum celeberrimum fuit, sicut citra Saliorum five Salyum, vel Ptolemæo teste lib. 2. cap. 10. Volcæ vulgo *Λανυμάδος*. Olivarius in Melam tradit Volcæ esse eos, qui apud Montem Pefulanum agunt.

VOLCATIUS, vel **VULCATIUS**, i. m. [Ὀυολακτίανος] L. Volcatius Tullius Consul, impedit ne Catilina ob accusationem repetundarum peteret Consulatum. Auctor Pedianus in argum. orat. pro C. Cornel. Volcatius Gallicanus, quintum Consul scripsit vitas imperatorum ad Diocletianum. Ejus tantum exstat nunc Avidii Cassii vita.

Volcatius Terentianus historiam sui temporis, id est, Gordianorum scripsit, ac dicit Gordianum seniore vultum Cæsaris Augusti valde retulisse. Auctor Capitolinus in vit. Gord. Jun. extr.

Volcatius Epidius grammaticus, scripsit res gestas Pompeji Magni & ejus patris: primus libertinorum, qui historiam scripserit, quum ab optimo quoque scribi solita sit, ut scribit Cornelius Nepos. Ludum aperuit, docuitque inter ceteros M. Antonium & Augustum. [Ex male inspecto Tranquillo Rhet. 1. & 4.]

Volcatius Sedigitus in libro de Poëtis, quid sentiat de his qui comœdias

scripserunt, monstrat apud Gell. lib. 15. cap. 24.

VOLĒMA, òrum. n. vel **VOLEMI**, m. ut Gloss. [ῥολοκυνθίδες, ἄπτοι, Gl. L. G.] Pira Gallis dicuntur bona & grandia: eo quod implent **volam**. Apud Catonem R. R. cap. 7. Columel. lib. 5. cap. 10. & 12. 10. Virg. 2. Georg. 88.

— nec furculus idem

Cruetumis, Syriisque piris, gravibusque volemis.

VOLENTIA, V. **VOLO**, vis.

VOLĒSUS, i. m. Sabinus, qui cum Tatio Romam venit. V. Ovid. 3. de Pont. 2. 105.

Volefus, sub Augusto Proconsul Asiae. V. Senec. de Ira 1. 5.

VOLGIOLUM, i. n. inter Rustica instrumenta connumerat Plin. lib. 17. cap. 10. Seritur mense Aprili, area æquata cylindris, aut volgiolis, densum. De semine cupressi.

VOLITINA, seu **VOLTINIA** Tribus, V. **TRIBUS**.

VŎLO, [ἵπταμαι, πτόμαι, Gl. L. G. & G. L. πτόμαι, L. G.] ære. Proprium est pennas habentium. Virg. 1. Æn. 301.

— volat ille per aëra magnum

Remigio alarum. Cic. in Arat. 47.

Namque est ales avis, lato sub tegmine cæli

Quæ volat, & serpens geminis fecat aëra pennis.

Volare membranis dicuntur cicadæ & vespertiliones. Plin. lib. 11. cap. 28.

Alte volare, & Demissius volare, contraria. Ovid. 3. Trist. 4. 23.

Catervatim volare. Plin. lib. 10. cap. 24.

Gregatim volare. Quintil. lib. 1. cap. 6.

Perniciter volare. V. **PERNIX**.

Volare transfertur ad alia, quæ celeriter currunt: ut Navis volat, fama volat, & hujusmodi: pro Celeriter it, vel fertur. Ter. Hec. 3. 4. 24.

Immo, quod constitui me hodie conventurum eum,

Non posse, ne me frustra illic expectet, vola.

Volare, & iter facere. Cic. 10. Philipp. 11. Quem nisi in via caduca hæreditates retardassent, volasse eum, non iter fecisse diceres.

Passu volat alite virgo. Ovid. 10. Met. 587.

Ætas volat. Cic. 1. Tusc. 76.

Axis fervidus vi volat. Virg. 3. Georg. 7.

Dicta magna volant superbo. Valer. 5. Argon. 600.

Faces & faxa volant. Virg. 1. Æn. 154. Al. Volunt.

Fama volat. Virg. 3. Æn. 121.

Litteræ volant, Quæ celeriter perferuntur. Cic. 2. Att. 19. Litteræ Capuam ad Pompejum volare dicebantur.

Spiritus volat altus in auras. Ovid. 3. Trist. 3. 61.

Tela volant hiberna grandine plura. Ovid. 5. Met. 157.

Vis volat telorum. Liv. 26. 44.

VOLANS, antis. Partic. [πτόντων] ut,

Curru secundo volans. Virg. 1. Æn. 160. & 12. 478.

Curru agitare volantes. Virg. 3. Georg. 181.

Equos inhibere volantes. Ovid. 2. Met. 128.

Fumi volantes. Lucret. lib. 6. 103.

Hausta volans. Sil. lib. 16. 587.

Nubes volantes. Lucret. lib. 5. 254.

Sagitta volans. Ovid. 3. Trist. 10. 55.

Umbrae volantes. Ovid. 1. Amor. 6. 13.

Volantes, loco substantivi, pro Avibus. Virg. 6. Æn. 239. de Averno, Quam super haud ullæ poterant impune volantes

Tendere iter pennis.

VOLĀTUS, ūs. m. [πτόντος, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 2. de Nat. Deor. 101. Idemque & volatus alitum sustinet, & spiritu ductus alit & sustentat animantes.

Aquilæ admonitus volatu. Cic. 1. de Divin. 26.

Celer volatus. Claud. Conf. Mall. Theod. 270.

Lenis volatus. Ovid. 12. Met. 527.

Præceps volatus. Martial. lib. 11. 92.

Suspensus volatus. Stat. 3. Theb. 463.

In volatu. V. IN præpositionem.

VOLATUBA, æ. f. [τίμα] Idem. Varro 3. de R. R. cap. 5. Ibi in prima volatura quum veniunt, morantur dies paucos requiescendi causa. Columel. lib. 8. cap. 9.

VOLĀTICUS, a, um. Adj. [πτοτικός] pro Inconstanti ac præcipiti. Cic. 13. Att. 25. extr. O Academiam volaticam & sei similem, modo huc, modo illuc? Idem de Arusp. Respon. 46. Illius furentes ac volaticos impetus in se ipsos posse converti.

Mulieris volaticæ, Strigæ, maleficæ. Festus in Strigas.

Volaticus. Epist. 42. H. St. Reliqua omisit.

VOLATICA, æ. f. Tertull. de Pallio cap. 6. Qui volaticam spectat. i. e. Geometriam, ut Junio videtur; sed Jo. Lud. de la Cerda & Salmalius p. 471. Auspicem interpretantur.

VOLATILIS, e. Adj. [πτοικός] quasi Volans. Volucres, Volatilia dicuntur, quia volant. Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Præterea vescimur bestiis & terrenis, & aquatilibus & volatilibus, partim capiendis, partim alendo, Vetus codex legit Volantibus.

Ætas volatilis. Ovid. 10. Met. 519.

Ferrum volatile, pro Cuspide & acie telorum. Virg. 4. Æn. 71.

Pecus volatile facile pastoris custodiam recipit. Columel. lib. 8. cap. 4.

De cibariis gallinarum.

Pueri volatilis arcus. Ovid. 2. Amor. 7. 27. h. e. Cupidinis.

Telum volatile mittere. Ovid. 7. Met. 481.

VOLABILIS, e. Idem. Varro apud Non. 18. 8. & 21. Cervum qui volabile, le currens sparo secutus tragulare trajicit. Alii legunt Volabilem.

VĎLOX, quasi **VŎLOX**. H. St. V. f. l.

VŎLITO, [ἵπταμαι Gl. G. L.] ære. frequent. Cic. 1. de Nat. Deor. 54. In hac igitur immensitate, latitudinum, longitudinum, altitudinum, infinita vis innumerabilium volitat atomorum.

Passim ac libere volitare. Cic. 2. de Orat. 23. Sic enim se res habet, ut quemadmodum volucres, &c. levandi laboris sui causa passim ac libere solutas opere volitare.

Super carpentum volitare. Liv. 1. 34.

Animus vacuus cura atque labore volitat. Cic. 2. de Orat. 23. Animi nostri forensibus negotiis atque urbano opere defessi, gestiunt, ac volitare cupiunt vacui cura atque labore

Favillæ volitant. Ovid. 2. Met. 284.

Umbrae volitant inter vivos. Lucret. lib. 4. 42.

Voces volitant per aures. Idem. 4. 222.

Volitare, per translationem, pro Discurrere ponitur, ut ait Valla. Tacit. 2. Ann. 21. Quin & Inguimerum tota volitantem acie fortuna magis, quam virtus deferebat.

Insultare & volitare. Cic. pro Flacc. 38. Nunc vero, non insultabo vehementius, nec volitabo in hoc insolentius.

Cupiditate gloriæ volitare, h. e. Efferi & vehementer trahi. Cic. in Pison. 59. Valebis apud hominem volitantem gloriæ cupiditate vir moderatus & constans.

Ante oculos alicujus volitare. Cic. 2. de Lege Agr. 58. Volitat enim ante oculos istorum Juba regis filius, adolescens non minus bene nummatus, quam bene capillatus.

In armis volitare. Cic. 2. in Catil. 15. Nunquam ego a diis immortalibus optabo, Quirites, invidiæ meæ levandæ causâ, ut L. Catilinam duce-re exercitum hostium, atque in armis volitare audiat.

In foro volitare. Cic. 1. de Orat. 173.

Per gentes volitare. Cic. 2. de Lege Agr. 98. Ut volitaretis interea per gentes, per regna omnia, cum imperio summo, cum judicio infinito, cum omni pecunia.

Per forum volitare. Cic. pro Domo 49. Itaque cum florens ac potens per medium forum popularis volitares.

Toto foro volitare. Liv. 39. 32.

Per ora virorum dicitur aliqui volitare. Cic. 1. Tuscul. 34.

Nemo me lacrimis decoret, nec funera fletu

Faxit, cur? volito vivu' per ora virum.

VOLITANS, antis. ut, Vespertilio volitans. Plin. 10. 61.

Afilius volitans. Virg. 3. Georg. 147.

Currus volitans, i. e. Navis. Catull. Argon. 59.

Fama volitans. Virg. 7. Æn. 104.

Simulacra volitantia. Virg. 7. Æn. 89.

Volitans, Discurrens. Cic. Post red. in Senat. 7. Cum ferro & facibus homines tota urbe volitantes, &c.

Acie tota volitans. Liv. 4. 10. & Tacit. 2. Ann. 21.

In aciem primam volitans. Flor. 3. 10. 4.

Per totum mundum volitans. Manil. 2. 742.

VOLITATUS, ūs. m. Fortunat. lib. 4. de Vita Martini,

Ecce repens oritur variante fragore procella,

Stridula fidereo volitatu, & multa tumultu.

VOLUCER, ucris, cre. pen. c. [πτερίς, Gl. L. G. & G. L.] Celer. de Alitibus proprie.

Alæ volucres. Stat. 5. Theb. 691.

Columba volucris. Virg. 5. Æn. 488.

Cupido volucer. Ovid. 9. Met. 481.

Somnus volucer. Virg. 2. Æn. 794. [Fingebatur alatus.

Aquæ volucres, Fluvii, torrentes. Ovid. 2. Met. 234. al. Equi.

Auræ volucres. Virg. 5. Æn. 503.

Currus volucer. Hor. 2. Carm. 33. 8.

Cursus volucer. Ovid. 1. Trist. 9. 5.

Dies volucris. Hor. 3. Carm. 28. 6.

Equi volucres. Ovid. 2. Met. 234. al. Aquæ.

Fluvius. Virg. 1. Æn. 321.

— volucrumque fuga prævertitur Hebrum.

Fortuna volucris. Cic. pro Sull. 91. O falsam spem, ô volucrum fortunam!

Fuga volucris. Sil. lib. 17. 589.

Fumi volucres. Virg. 2. Georg. 217.

Quæ tenuem exhalat nebulam, fumosque volucres.

Levitas volucris. Lucret. lib. 4. 204.

— volucris levitate feruntur.

Nuntius volucris. Cic. pro Quint. 80.

Oratio. Cic. de Clar. Orat. 326. Aliud autem genus est non tam sententiis frequentatum, quam verbis volucre atque incitatum.

Pardus. Martial. 1. 35.

Et volucrum longo porrexit vulnere pardum.

Procellæ volucres. Ovid. 2. Amor. 11. 33.

Rotæ volucres. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 431.

Sagitta volucris. Virg. 11. Æn. 858.

Saltus volucer. Stat. 6. Theb. 569.

Vox volucris. Plaut. Amph. 1. 1. 170. Volucrum vocem gestito.

VOLUCRIS, is. f. [πτερίς, Gl. L. G. & G. L.] Omne id quod volat, non solum aves, sed apes quoque, vespæ, tabani, & reliqua hujusmodi.

Cic. 2. de Orat. 23. Quemadmodum volucres videmus procreationis atque utilitatis suæ causâ fingere & construere nidos.

Nidus volucrum. Ovid. 12. Met. 15.

Advenæ volucres. V. ADVENIO.

Aeriæ volucres. Lucret. lib. 1. 12.

Avidæ volucres. Ovid. 5. Met. 484.

Flumineæ volucres. Ovid. 2. Met. 253.

Fœda volucris. Ovid. 5. Met. 549.

Importunæ volucres. Virg. 1. Georg. 470.

Infandæ volucres. Stat. 10. Theb. 423.

Obscænæ volucres, Harpyiæ. Virg. 3. Æn. 241.

Pictæ volucres, Variis plumis ornata. Virg. 3. Georg. 243.

Picturata volucres. Claud. ad Serenam 3.

Rapidissima volucris milvius. Ovid. 2. Met. 716.

Tener volucris. Cic. 2. de Divin. 64.

Hunc ubi tam teneros volucres, matremque peremit. Hic vide-

tur Adjectivum Volucres, pro Substantivo positum, quum masculino jungat. [Nisi malis Teneras.

Vaga volucris. Ovid. 2. Met. 308.

Variæ volucres. Virg. 7. Æn. 33. Lucret. lib. 2. 144. Varias vocat quas Virgil. Pictas. Nisi malis, quod plura sint earum genera.

Virgineæ volucres. Ovid. 7. Met. 4. Harpyias intelligit, de quibus & Virg. 3. Æn. 361.

Virginei vultus volucrum, &c.

Confiatæ volucres sevisima hieme. V. Confiecto, in CONFLIGO.

Fallere volucres viscata virga. Ovid. 15. Met. 474.

Lacerant corpus volucres. Lucret. lib. 3. 893.

Sentire linguas volucrum. Virg. 3. Æn. 361.

Volucrum in Genitivo plurali, teste Charisio, citatque Ciceronem de Finibus.

VOLUCRITAS, ōtis. f. Fulgent. 2. Mythol. Mundus celeri quadam volucritate versatur.

VOLUCRITER, Adv. Ammian. 17. 3. Volucriter congregati.

Perurgere volucriter. Idem 39. 5.

VOLUCRIPES, edis. Aufon. Epist. 16. extr.

Volucripes dimetria. V. Sidon. 9. Epist. 15.

VOLUCRA, ōis. f. Columel. de Arboribus. cap. 13. Genus est animalis, volucra appellatur: id fere prærodit teneros adhuc pampinos & uvas. Involutum & Convolvulum quidam vocant. V. in VOLVO.

VOLVO, vis, vult, volui, [ῥέω, βέλομαι, Gl. L. G. & G. L.] velle. Virg. 3. Ecl. 29.

Vis ergo inter nos, quid possit uterque, vicissim Experiamur.

Volo te, subaudi Alloqui; & Volo te paucis, aut tribus verbis. Plaut. Capt. 5. 2. 24. Idem Epid. 3. 4. 24. & Trinum. 4. 2. 121. Ter. And. 5. 3. 1. Quis me volt?

Velint nolint. Plin. in Paneg. cap. 20. Præterea, futuri principes, velint, nolint, sciant.

Velit nolit, pro Velit, an non velit. Cic. 3. Q. frat. 8. Crassum Junianum, hominem mihi deditum per me deteruit: velit nolit, scire difficile est. Hircio tamen agente nolle se non probabit.

Volo Arpinum, subaudi. Proficisci. Cic. 9. Att. 1. Nos autem in Formiano morabamur; quo citius audiremus: deinde Arpinum volebamus. Eodem modo hic ipse sapius utitur verbo Cogito.

Id volumus, id contendimus. Cic. 2. de Fin. 72. Id enim volumus, id contendimus, ut officii fructus sit ipsum officium.

Ne velit emisse. Cato R. R. cap. 5. Ne quid emisse velit insciente domino, neu quid dominum celavisse velit. h. e. Nihil emat.

Velle, optare, cogitare, efficere. Cic. pro Cluent. 188. Nihil est enim mali, nihil sceleris, quod illa non ab initio filio voluerit, optaverit, cogitaverit, effecerit.

Volo, pro Opto. Cic. 12. Fam. 19. Eandem rem tibi volo bene & feliciter evenire.

Honorem hunc deum fortunare tibi volo, h. e. Vehementer cupio. Cic. 15. Fam. 18. Maxima sum læticia affectus, cum audiivi Consulem te factum esse, eumque honorem deos tibi fortunare volo.

Clementer volo. V. CLEMENTIS.

Leviter bene velle alicui. V. LEVIS, & BENE.

Magis vellem. V. MAGIS.

Maxime vellem. V. MAGIS.

Minime volo. V. PARVUS.

Nimis vellem. V. NIMIS.

Nimum volo. V. NIMIS.

Quid vultis amplius? Cic. 5. Verr. 118. & sæpe alias.

Gratiam tuam volo, i. e. Opto. Plaut. Curc. 3. 55.

Causa tua volo omnia, i. e. Tibi bene cupio. Cic. 13. Fam. 22. Nam & semper me coluit, diligentissimeque observavit, & a studiis nostris non abhorret. Accedit eo, quod Varro Murena magnopere ejus causa vult omnia. conf. Epist. 15. extr.

Causa ejus valde volo. Cic. 16. Fam. 17. Cuspio, quod operam dedisti, mihi gratum est: valde enim ejus causa volo.

Causa tua volo, absoluta. Cic. 11. Att. 8. Per eos, qui nostra causa volunt, valentque apud illum, diligentissime contendas opus est.

Defensum volo, i. e. Cupio defendi. Cic. 13. Fam. 10. Remque & utilitatem sociorum (cujus rei quantam potestatem Quæstor habeat non sum ignarus) per te quam maxime defensam & auctam velis.

Donatum tibi volo. Ulpian. in l. Qui mihi. D. de donationibus. Qui mihi donatum volebat, servo communi meo & Titii rem tradidit. Idem in l. hoc jure. D. eod. tit. Si quis dederit pecuniam mutuam Titio reddendam Sejo, cui donatum volebat: deinde, &c.

Excusatum istis me volo. Cic. 3. Verr. 105. His omnibus, qui istius injurias norunt, hoc est Pop. Rom. universo, me vehementer excusatum volo.

Factum alicui velle. Apul. Apol. p. 314. Elmenh. Sicinium Pontianum, cui factum volo. V. Ter. Adelph. 5. 7. 20.

Liberatum ea te cura quamobrem volo. 3. Q. frat. 1.

Est paucis vos quod monitos voluerim. Plaut. Capt. prol. 53.

Nominatum volo eum honoris causa. Cic. 2. Verr. 18. Fit obviam casu ei multitudini C. Curio, quem ego hominem honoris potius, quam contumeliæ causa, nominatum volo.

Oratum volo a vobis rem justam. Plaut. Amph. prol. 33.

Oratos & vos volo esse. Plaut. Casin. prol. 21.

Obsequium amoris illius volo. Plaut. Afin. 1. 1. 62.

Velle salvam. Cic. 11. Fam. 28. At debeo pro civili parte Rempub. velle salvam.

Velim, ὀφείλον, θέλωσαιμι, βουλοίμην. Vellem, θέλωιμι, θελήσαιμι, ὀφείλον. Gloss. Latinogræc.

Velim, Optantis cum desiderio. Plaut. Truc. 2. 5. 28.

Date aquam manibus, nunc ecastor, ut veniret miles velim.

Velim ut velles. Plaut. Most. 3. 2. 53.

Velim ut velles, Tranio: sed quid est negotii? i. e. Cupio ita tibi esse, ut velles.

Volam, pro Velim. Lucil. lib. 27. Plaut. Afin. 1. 2. 26.

Meo modo loquar, quæ volam, quoniam intentus non licitum est mihi.

Nonius 17. 88. [Futurum est, non infrequentis usus.

Volo, pro Opinor, & Censeo. Cic. 1. de Nat. Deor. 29. Quatuor enim naturas ex quo omnia constare censet, divinas esse vult. Et paulo post itidem.

Quid sibi vult istud? Cic. 4. Verr. 150. Quid sibi equestres statutz volunt propter ædem Vulcani? h. e. Quid significant.

Ita mehercule attendi, nec fatis intellexi quid sibi lex, aut quid verba ista vellent. Cic. 3. de Legib. 33.

Apud comicos Volt pro Vult fere semper legitur.

Velle, jubere, decernere. Cic. 2. de Legib. Ita decernebat Senatus, jubebat & volebat populus, i. e. Suffragiis suis comprobabat. V. Liv. 33. 25. & 38. 54. [Respicitur formula rogandi populum, Velitis, Jubeatis, Quirites.

Vin' tu, pro Visne tu, Vide in OPEDEO. H. St.

VOLENS, entis. Partic. [βουλόμενος, θέλων, Gl. L. G.]

Animo volenti aliquid agere. Sallust. in Jugurth. cap. 73.

Eeee 3

Vobis

Vobis si volentibus erit. Macrobi. lib. 6. Saturn. cap. 6. Figuras vero quas traxit de veritate, si volentibus vobis erit, quum repentina memoria suggererit, enumerabo.

Volens, propitius. Plaut. Curc. 1. 1. 89.

Potate, fite mihi volentes propitiæ. Liv. 7. 26. Precatus deinde, si divus, si diva esset, qui sibi præpetem misisset, volens propitiusque adesset.

Volens, pro Benevolo, ut in deorum precationibus. Cato R. R. cap. 141. Mars pater, te precor quæsoque, uti sis volens propitius mihi, domo, familiæque nostræ. Livius 1. 16. Pacem precibus exposcunt, uti volens propitius suam semper fospitet progeniem. Turnebus.

Volentia, i. e. Quæ vellent, a voluntate. Sallust. Hist. lib. 4. Multifque suspitionibus volentia plebi facturus habebatur. Nonius 2. 900.

Talia plebi volentia fuere. Tacit. 15. Ann. 36. i. e. Grata.

Rescribere volentia. Idem 3. Hist. 52.

VOLENTER, Adv. Idem. Apul. 6. Met. p. 178. Elmenh. Perrexistis Psyche volenter.

VOLENTIA, æ. f. Solin. cap. 36. Volentia resistendi prompta.

Fretus alicujus volentia. Apul. 11. Met. p. 259. Elmenh.

VOLUNTAS, ætis. f. [βούλησις, ἀπορίστων, ἀπορίστων, Gl. G. L.] Animi inductio volens, mens & consilium. Cic. 4. Tusc. 12. Quamobrem simul objecta species cujuspiam est quod bonum videatur, ad id adipiscendum impellit ipsa natura: id quum constanter prudenterque fit, ejusmodi appetitionem Stoici βούλησιν appellant, nos voluntatem appellamus. Eam illi putant in solo esse sapiente, quam sic definiunt, Voluntas est, quæ quid cum ratione desiderat.

Libertas & Voluntas. Cic. pro Sext. 69. Eos voluntatem semper eandem, libertatem non eandem semper habuisse.

Mens & Voluntas. Cic. 3. in Catil. 22. Diis ergo immortalibus ducibus hanc mentem, Quirites, voluntatemque suscepi.

Sensus & Voluntas. Q. Cic. de Petit. Conf. 32. Petitori vero necessaria est, cujus & frons, & vultus, & sermo ad eorum, quoscunque convenerit, sensum & voluntatem commutandum est.

Simulatio & Voluntas, contraria. Cic. 8. Att. 9. Sed tamen signa conturbantur, quibus voluntas a simulatione distingui posset.

Nihil tam flexibile, quam voluntas. Cic. pro Milon. 23.

Nihil obscurius voluntate hominum. Cic. pro Muren. 36.

Voluntas ad aliquid agendum. Cic. pro Font. 30. Quod si aut quantam voluntatem habent ad hunc opprimendum, aut quantam ad maledicendum sententiam, &c.

Voluntate, Ablativus. Ter. Adelph. 3. 4. 44.

Quod vos jus cogit, id voluntate impetret.

Voluntate, Sponte. Plaut. Mil. 2. 5. 40.

Nisi voluntate ibis, rapiam te domum. conf. Ter. And. 3. 4. 44.

Cic. 5. Fam. 5. & V. Gronov. ad Liv. 5. 17.

Omnium voluntate, i. e. Omnibus volentibus & concedentibus. Cic. 13. Fam. 5. Cum iis, qui similem injuriam acceperant, amissis omnibus fortune, reditus tamen in patriam voluntate omnium concedi videbatur, adjutor incolumitatis fui.

Sua voluntate, nulla vi coactus. Cic. 2. de Finib. 65.

Remittere aliquid voluntate. Liv. 35.

De mea voluntate. V. DE PRÆPOSITIONEM.

Ex voluntate. Cic. in Pison. 46. Illud accidit præter optatum meum, sed valde ex voluntate.

Ex voluntate alicujus aliquid facere, h. e. Quod aliquis concedat & velit. Cic. 13. Fam. 30. Hoc mihi velim credas, si quid fecerim hoc ipso in bello minus ex Cæsaris voluntate, quod intellexerim scire ipsum Cæsarem, me invitissimum fecisse.

Esse in voluntate. Cic. contra Rullum.

Legis voluntas, Sententia. Quintilian. lib. 3. cap. 6. Sed voluntate legis se tuebitur.

Abdita voluntas ac reclusa. V. ABDITUS, in ABDO.

Adversa voluntas. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Animosa voluntas. Lucan. ad Pison. 239.

Aversa voluntas. Virg. 12. Æn. 647.

Dubia voluntas. Tacit. 4. Hist. 6.

Malefica voluntas. Plin. lib. 9. cap. 59.

Occulta voluntas, multiplex natura. Cic. ad Brut. 1.

Abalienare voluntatem. V. ABALIENO.

Abhorret voluntas ejus a me. Cic. 2. Fam. 16. Solus enim tu ex omnibus, qui cum Bibulo sunt, certior me nunquam fecisti, quam valde Bibuli voluntas a me sine causa abhorreret.

Abjicere voluntatem discendi simul cum spe perdiscendi. Cic. 2. de Orat. 142.

Accidit voluntas. V. ACCIDO.

Accommodare voluntatem. Ulpian. in l. j. §. in potestate. D. de exercit. action. Si servus peculiaris, volente filiofamilias, in cujus peculio erat: vel servo, vicarius ejus navem exercuit: pater dominusve, qui voluntatem non accommodavit, duntaxat de peculio tenebitur, sed filius ipse in solidum.

Adducere in voluntatem. V. ADDUCO.

Adjuvare voluntatem. V. ADJUVO.

Alienare a se voluntates suorum. V. ALIENO.

Auferre voluntatem. V. AUFERO.

Conformare se ad alicujus voluntatem. V. CONFORMO.

Emetiri voluntatem, seu (ut alii legunt) Remetiri. Cic. de Clar. Orat. 16. Ipsa mihi tractatio litterarum salutaris fuit, admonuitque Pomponi, ut a te ipso fumerem aliquid ad me reficiendum, teque remunerandum, si non pari, at grato tamen munere: quanquam illud Hesiodium laudatur a doctis, quod eadem mensura reddere jubet qua acceperis, aut etiam cumlatiore, si possis. Ego autem voluntatem tibi profecto emetiar, si rem ipsam nondum posse videor: idque ut ignoscas, a te peto. h. e. Remunerandi voluntatem tibi præstabo.

Facere voluntatem. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Fert ita corde voluntas. Virg. 6. Æn. 675.

Habere voluntatem nocendi in iracundia. Cic. 2. de Orat. 302.

Immutare voluntatem. V. IMMUTO.

Impetrare aliquid voluntate. V. IMPETRO.

Incitata adversus rationem voluntas. V. INCITO.

Incumbere ad voluntatem. Cic. 1. Fam. 16.

Incutere voluntatem. V. INCUTIO.

Introspicere voluntates hominum. Tacit. 1. Ann. 7.

Loqui ad voluntatem. V. LOQUOR.

Manet voluntas. V. MANEO.

Mutare voluntatem. Cic. 1. Fam. 9. 59.

Nuncupata voluntas. V. NUNCUPO.

Scrutari alicujus voluntatem. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Stare voluntate. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Sum. ut, Est mihi diversa voluntas. Ovid. 5. Fast. 529.

Est temerata nostra voluntas. Ovid. 9. Met. 626.

Suscipere voluntatem. Cic. 3. in Catil. 22.

Voluntas, pro Favore. Ter. prol. Phorm. 30.

Voluntas vestra si ad poetam accesserit. h. e. Si faveritis.

Donatus.

Offensa voluntas populi. V. OFFENDO.

Voluntas erga quid, pro ea quam vulgo affectionem vocamus. Cic. 2. de Finib. 96. Sed tu, ut dignum est tua erga me & erga philosophiam voluntate ab adolescentia suscepta, fac ut Metrodori tueare liberos.

Grata voluntas in parentes. Cic. pro Planc. 80.

Mutua voluntas, Benevolentia. Cic. 5. Fam. 2. Timuissent, ne quæ mihi pars abs te voluntatis mutæ tribueretur.

Officiosa voluntas. Ovid. 3. de Pont. 2. 17.

Pauper voluntas. Ovid. 8. Met. 678.

Perpetua & constans voluntas. Cic. 13. Philipp. 13.

Singularis voluntas. Cic. pro Rabir. 8. Cum tanto studio C. Rabirius totius Apuliæ, singulari voluntate Campaniæ vicinities ornetur?

Conciliare sibi voluntatem alicujus. V. CONCILIO.

Conferre voluntatem in aliquem. Cic. 13. Fam. 18. Voluntatem contulisti.

Copulare voluntatem. Cic. 3. Fam. 4. Non mediocre vinculum mihi quidem attulisse videtur ad voluntates nostras copulandas.

Præstare voluntatem. Cic. 1. Fam. 9. Eam voluntatem, quam expectabam, præstiterunt.

Proferri voluntatem. Cic. 10. Fam. 8. Professionem bonæ voluntatis.

Propensa voluntas. Sil. 16. 289.

Quando ita cæcicolum nobis propensa voluntas

Annuit.

Speciata voluntas amicitiae. Lucret. lib. 1. 141. al. Sperata.

VOLUNTARIUS, a, um. Adj. [ἀνθ' αὐτῶν, Gl. G. L. & G. L. ἐκείνου, G. L.] Quod fit voluntate. Cic. pro Sext. pr. Intuei potestis eos, qui omnia divina & humana violarint, non solum alacres lætosque volitare, sed etiam voluntarios fortissimis atque optimis civibus periculum moliri. h. e. Nulla injuria laceffitos.

Voluntarius adest. Liv. 1. 59.

Amicus voluntarius. Cic. pro Cæcin. 14. Ille, quem supra deformavi, voluntarius amicus mulieris, non necessitudine aliqua, sed ficto officio, simulataque sedulitate conjunctus.

Inimicus voluntarius. Cic. Anteq. iret. in exil. 12.

Laudator voluntarius. Cic. 6. Verr. 143.

Testes voluntarii. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Voluntarii, apud Liv. 1. 30. Milites sunt diversæ conditionis a Volonibus. Liberi nempe homines, non servi: qui cum, vel propter ætatem, vel quod legitima stipendia fecissent, cogi non possent, sponte militabant. Liv. 31. 8. Voluntarios, quos posset, duceret, invitum ne quem militem veterem ducendi jus esset.

Auxilia voluntaria, Quæ sponte dantur. Cic. 15. Fam. 4.

Casus voluntarius. Cic. 2. de Fin. 65.

Exitus voluntarius. Tacit. 6. Ann. 40.

Interitus voluntarius. Cic. pro Marcell. 14.

Malefium voluntarium. Cic. 1. de Invent. 102.

Mors voluntaria. Cic. 3. de Fin. 61. Alter propter perpetuam in populari ratione levitatem, morte voluntaria se a severitate judicum vindicavit.

Motus animi voluntarius. Cic. de Fato 23.

Oblivio voluntaria. Cic. 1. Fam. 9. Quum mihi cum illo magna jam gratia esset, quod ejus omnes gravissimas injurias communis concordiae causa voluntaria quadam oblivione contriheram.

Oratio necessaria, & Voluntaria, contraria. Cic. pro Rosc. Com. 15.

Illā superior fuit oratio necessaria, hæc erit voluntaria.

Societas voluntaria. Cic. pro Quint. 79.

Virtutes voluntariæ. Cic. 5. de Fin. 36.

Herba voluntaria, Quæ sua sponte nascitur, cui opponitur Sativa. Plin. lib. 20. cap. 22. de ferpyllo, Sativum non serpit, sed ad palmi altitudinem increfcit. Pinguis voluntarium, & candidioribus foliis.

VOLUNTARIE, Adv. [ἐκείνους, Gl. G. L.] Bono & prompto animo, non coacto. Cæf. 3. Bell. Civil. 91. extr. Hæc quum dixisset, primus ex dextro cornu procurrit, atque eum milites electi circiter cxx voluntarie ejusdem centuriæ sunt profecti. De Craſtino viro fortissimo. Al. Voluntarii.

VOLUNTARIO, Idem Liv. 1. 30. Inde ob residuas bellorum iras, maxime sollicitatis ad defectionem animis voluntario traxere. Vetus exemplar habet Voluntarios.

VOLONES, um. m. [βολῶνες] dicti sunt Servi, qui bello Punico quum deessent qui scriberentur, pro dominis pugnaturus se polliciti, in civitatem recepti sunt: & Volones appellati, quia hoc sponte voluerunt. Hæc ex Festo. Liv. 23. 35. Ut tirones (ea maxime pars volonum erat) discerent signa sequi. Idem 23. 35. Vetus miles tironi, liber voloni sese exæquare sinebat.

VOLSCI, ōrum. m. [Ὀυλσίοι] Populi mediterranei Tusciæ: de quibus Pomponius Mela lib. 2. 4. in descriptione Italiæ.

Veruti Volsci. Virg. 2. Georg. 168.

VOLSCUS, a, um. Adj. Virg. 7. Æn. 801.

— Volca de gente Camilla.

VOLSCÆ, Adv. Titinn. apud Festum; Ofce & Volscæ fabulantur, nam Latine nesciunt.

VOISCELLA, V. VELLO,

VOLSGRA, æ. f. Avis, quæ se vellit. Festus.

VOLSINIUM, i. n. [Ὀυλσίνιον] Ptolem. lib. 3. cap. 1. Tuscorum urbs, hodie Baljerna.

VOLSINIUS, a, um. Adj. ut, Tribus Volsinia. Cic. pro Planc. 38. Alii legunt Voltinia.
VOLSINIENSIS, e. aliud Adj. & absolute, Incola. Liv. 5. 32. & 9. 41.
VOLSUS, V. **VULSUS**, in VELLO.
VOLTA, æ. f. Monstrum apud Volsinienfes. Plin. lib. 2. cap. 53.
VOLTUMNA, æ. f. Dea a bene volendo dicta. Hinc Fanum Voltumnæ, Locus Etruriæ. V. Liv. 4. 23.
VOLVA, V. **VULVA**.
VOLUBILIS, V. **VOLVO**.
VOLUCER, **VOLUCRA**, **VOLUCRIS**, **VOLUCRIPES**, **VOLUCRITAS**, **VOLUCRITER**, V. in **VOLO**, ære.
VOLUMEN, V. **VOLVO**.
VOLUMNIUS, i. m. Philosophus, ex partibus Bruti & Cassii, qui de pugna fatali ad Philippos scripsit. V. Voss. de Hist. Lat. 1. 17.
VOLUMNIA, æ. f. Uxor Coriolani. Liv. 2. 40.
VOLUNTAS, V. **VOLO**.
VOLVO, volvi, vólūtum, [κυλίω, Gl. L. G. & G. L. ἐλίσσω, L. G. ἐλάω, G. L.] Ære. a **VOLO**, ære; ut quidam existimant, derivatur. Inter volandum enim quasi volvi alæ videntur. Plin. lib. 19. cap. 42. Pampinato semper orbe se volvens.
 Quam citatissime **volvere**. Quintil. lib. 1. cap. 1.
 In caput volvi, Præcipitari. Virg. 1. Æn. 120.
 In præceps volvi. Ovid. 2. Met. 320.
 Ante pedes alicujus volvi, Proferri. Propert. lib. 3. 8. 12.
 Amnis præceps volvitur per devia. Sil. lib. 17. 124.
 Annus volvitur in se. Virg. 2. Georg. 402.
 Equi semianimes volvuntur. Virg. 11. Æn. 635.
 Flammæ volvuntur per culmina. Idem 4. Æn. 671.
 Ignem volvere sub naribus. Idem 3. Georg. 85. Equus flatu & anhelitu calido indicat magnanimitatem suam.
 Ignis volvitur fumma ad fastigia. Idem 2. Æn. 759.
 Incendia volvunt æstus. Idem 2. Æn. 706.
 Lacrimæ volvuntur inanes, Furta cadunt. Idem 4. Æn. 449.
 Libros volvere, Legere. Cic. de Clar. Orat. 198. Volvendi enim sunt libri, cum aliorum, tum in primis Catonis.
 Mare venti volvunt. Virg. 3. Æn. 196.
 Oculos per singula volvit. Idem 8. Æn. 618.
 Orbem volvere. Liv. 4. 28. V. **ORBEIS**.
 Pulvis volvitur ad muros. Virg. 11. Æn. 876.
 Saxum ingens volvunt alii. Idem 6. Æn. 616.
 Saxaolvebant infesto pondere. Idem 9. Æn. 512.
 Vices volvere. Idem 3. Æn. 376.
 Dicitur de verbis celeriter prolatis, ut,
 Facile soluteque verbis volvere sententias. Cic. de Clar. Orat. 279.
 Volvi uno spiritu. Cic. 3. de Orat. 179. Longissima est igitur complexio verborum, quæ volvi uno spiritu potest.
 Volvere, Cogitare, versare animo. Virg. 1. Æn. 369.
 Atpius Æneas per noctem plurima volvens. [Subaudi In animo, Casus volvere. Idem 1. Æn. 13.
 Curas multiplices animoolvebat. Catul. 62. 250.
 Fluctus curarum volvere in pectore. Lucret. lib. 6. 33.
 Cogitationes volvere, pro Cogitare. Liv. 26. 7.
 Iras in pectore volvere. Liv. 35. 18.
 Volvere cum animo. Sallust. in Jugurth. cap. 6. & 108.
VOLVENS, entis. [κυλίων] Partic.
 Oculos huc illuc volvens. Virg. 4. Æn. 363.
 Sensus varios volvens. Valer. 7. Argon. 196.
 Verba celeriter fane volvens. Cic. de Clar. Orat. 240.
 Anni volventes. Virg. 1. Æn. 218.
 Certe hinc Romanos olim volventibus annis. Hic est participium pro nomine. Volvens enim est qui volvit: Volubilis autem qui volvitur.
 Anni autem volvuntur, non volvunt. ut est 2. Georg. 402.
 Atque in se sua per vestigia volvitur annus. Servius.
 Plaustra volventia, Volubilia. Virg. 1. Georg. 163. Servius.
VOLVENDUS, a, um. [διναμνός] aliud Partic. Virg. 1. Æn. 273.
 Triginta magnos volvendis mensibus orbes Imperio explebit. i. e. Volubilibus. Idem 9. Æn. 7.
 —volvenda dies en attulit ultro. Servius
VOLVUTUS, a, um. [κεκλυμένος] item Partic. ut,
 Annis per saxa volutus. Virg. 3. Georg. 521.
 Fluctus volutus ad terras. Virg. 3. Georg. 238.
VOLUTUS, ūs. m. Apul. 2. Florid. p. 17. Dedit volutus avibus, volutus serpentibus.
VOLUTIM, Adv. Non. 1. 12. Tolutim dicitur quasi volutim vel volubiliter.
VOLUBILIS, e. Adj. [εὐπρόσφορος] Gl. G. L.] Quod facile volvitur. Cic. de Univerf. 18. Deinde animum circumdedit corpore, & vestivit extrinsecus, cæloque solivago & volubili, & in orbem incitato complexus est. Cic. 1. de Nat. Deor. 46. Neque vero mundum ipsum animo & sensibus præditum, rotundum, ardentem, volubilem Deum, portenta & miracula non differentium philosophorum, sed somniantium.
 Amnis volubilis. Hor. 1. Epist. 2. 43.
 Fortuna vaga & volubilis. Cic. pro Milon. 70. Videquam sit varia vitæ commutabilisque ratio, quam vaga, volubilisque fortuna.
 Homo volubilis quadam præcipiti celeritate dicendi. Cic. pro Flacc. 48.
 Malum volubile, Pomum rotundum, Ovid. 20. Epist. 209.
 Nexus volubiles draconis. Ovid. 3. Met. 41.
 Orator canorus & volubilis. Cic. de Clar. Orat. 105.
VOLUBILITAS, ātis. f. [τὸ εὐπρόσφορον] Cic. 2. de Nat. Deor. 49. Ex utraque re & mundi volubilitas, quæ nisi in globosa forma esse non posset, &c. Dare volubilitatem. Cic. de Fato 43. Ut igitur, inquit, qui protrufit cylindrum, dedit ei principium motionis, volubilitatem autem non dedit. Fracta volubilitas capitis latissima, Rotunditas capitis. Ovid. 12. Met. 434.
 Rotundavit Deus cælum ad volubilitatem. Cic. de Univerf. 31.
 Fortunæ volubilitas, Inconstantia. Cic. 2. de Divin. 15. Quo modo ergo id quod temere fit, cæco casu & volubilitate fortunæ, præsentiri & prædici potest?
 Linguae volubilitas. Cic. pro Planc. 62.
 Verborum volubilitas. Cic. 1. de Orat. 53. Est enim & scientia compre-

hendenda rerum plurimarum, sine qua verborum volubilitas inanis atque irridenda est

VOLUBILITER, Adv. [εὐπρόσφορος] Cic. in Orat. 210. Sæpe etiam in amplificanda re concessu omnium funditur numero & volubiliter oratio.
VOLŪMEN, īnis. n. [ἐλυσμα, Gl. G. L.] est Quicquid volubile est. ut, Immenfa vinclorum volumina. Virg. 5. Æn. 408.
 Celeri volumine cælum torquet sidera. Ovid. 2. Met. 71.
 Sinuare volumina crurum. Virg. 3. Georg. 192. de equis.
 Sinuant terga volumine angues. Virg. 2. Æn. 208. h. e. Involutione colligunt in sinus seu annulos atque spiras, & curvant.
 Trahere volumina dicuntur angues. Virg. 5. Æn. 85.
 Versat sinuosa volumina serpens. Virg. 11. Æn. 755.
 Corruit igne rogos, nigrique volumina fumi Infecere diem. Ovid. 13. Met. 601.
 Sortis humanæ volumina, pro Varietate. Plin. lib. 7. cap. 45.
 Volumen, Liber, a **VOLVENDO**: quod majores nostri in libris arborum, id est codicibus scribebant: & libellos illos quo ferrent commodius, complicabant. Ideoque volumina appellata sunt, libellis similiora, quam libris. Est enim volumen pars codicis, utputa Metamorphoseon liber in quindecim volumina distinctus. Ovid. 1. Trist. 1. 117.
 Sunt quoque mutata ter quinque volumina formæ. Plin. 3. Ep. 5. ad Macrum, Libri tres in sex volumina propter amplitudinem divisi. Quasi in sex minores libros, ut sint volumina aliquanto minora quam libri. Volumen igitur pars libri est: Liber vero pro toto codice & pro volumine accipitur. Plin. lib. 7. cap. 29. Hæc est regio secundo volumine a nobis significata. Cic. 3. Tusc. 6. Quoniam duobus superioribus de morte & dolore dictum est. tertius dies disputationis hoc tertium volumen efficiet. V. Ulpianum in l. Librorum appellatione. D. de legat. tertio.
 Epistolarum volumen. Cic. 9. Att. 1. Nam quum ad hunc locum venissem, evolvi volumen epistolarum tuarum, quod ego sub signo habeo, fervoque diligentissime.
 Referre epistolas in volumina. Cic. 16. Fam. 17. Video quid agas: tuas quoque epistolas vis referam in volumina.
 Annofa volumina vatum. Hor. 2. Epist. 1. 26.
 Lintea volumina. V. Linteus, in **LINTEUM**.
 Plenum volumen querelæ iniquissimæ. Cic. 3. Fam. 7.
 Conficere volumina. Cic. 9. Fam. 16. Audio Cæsarem, quum volumina jam confecerat ἀπεφθαρμένον.
 Crescit magnitudo voluminis. Auctor ad Heren. lib. 1. 27. Nunc quoniam fati hujus voluminis magnitudo crevit, commodius in altero libro de ceteris rebus deinceps exponere.
 Explicare volumen. Cic. pro Rosc. Amer. 100. Veniat modo, explicet suum volumen illud, quod ei planum facere possum Erucium conscripisse.
 Implere volumen oraculis falsis. Cic. 2. de Divin. 115. Tuis enim oraculis Chrysippus totum volumen implevit, partim falsis, ut ego opinor, partim casu veris, ut fit in omni oratione sapissime.
 Peragere volumina. V. **PERAGO**.
VOLUMINOSUS, a, um. Adj. Sidon. Carm. 9. 76.
 Angues corporibus voluminosis.
VOLVOX, ōcis. m. [ἴψ] Vermis qui & Convolvulus dicitur, & Involvolus, & Volucra, ut superius vitum est. Plin. lib. 18. cap. 18. Alii volvozem appellant animal prærodens pubescentes uvas. V. **CONVOLVULUS**.
VOLUTINA, æ. f. Dea, quam inter agrorum Deas præfecerunt involvuntis folliculorum. V. August. de Civ. Dei. 4. 8.
VOLUTO, [κυλίω, Gl. L. G. & G. L. ἐλίσσω, G. L.] Ære. frequent. Columel. lib. 7. cap. 9. Ut paludem rimentur, effodiantque lumbricos, atque in luto volutentur, quod est huic pecori gratissimum.
 Volutare se supra rem aliquam. Plin. lib. 8. cap. 37.
 Circum terram volutari. Cic. in Somn. Scip. 22. Namque eorum animi, qui se corporis voluptatibus dederunt. earumque se quasi ministros præbuere, impulsuque libidinum voluptatibus obedientium deorum & hominum jura violare, corporibus elapsi, circum terram ipsam volutantur, nec hunc in locum nisi multis exagitati sæculis revertuntur.
 In luto volutari. Cic. 6. Verr. 53. Nam nos quidem quid fac mus in Vere, quem in luto volutatum totius corporis vestigiis invenimus?
 Cum aliquo volutari. Cic. in Sallust. 3. Itaque nihil aliud studet nisi, ut lutulentus sus, cum quovis volutari.
 In stupris volutatur, per translationem: h. e. Veluti sus quædam luto, ita stupris delectatur. Cic. de Arusp. Resp. 42. Idem 9. Fam. 3. Laborandum est, ne quum omnes in omni genere & scelorum, & flagitiorum volutentur, nostra nobiscum, aut inter nos cessatio vituperetur.
 Dedecore in omni volutari. Auctor ad Heren. lib. 4. 20. Non denique in omni dedecore volutatus es?
 Volutari, pro Libidinari. Justin. lib. 12. non ita procul a fine, de Alexandro magno verba faciens, Qua nocte eum mater Olympias concepit, visa per quietem est cum ingenti serpente volutari, nec decepta somnio est. Nam profecto majus humana mortalitate utero opus tulit. Græv. Onus. Plin. lib. 35. cap. 11. Clefides innotuit reginæ Stratonices injuria. Nullo enim honore exceptus ab ea, pinxit volutantem cum piscatore, quem reginam amare sermo erat.
 Cum scortis libere volutari. Cic. de Arusp. Resp. 59. Quis unquam nepos tam libere est cum scortis, quam hic, cum sororibus volutatus?
 In veteribus scriptis studiose volutari. Cic. 3. de Orat. 36.
 In animo volutari. Liv. 28. 18.
 In secreto cum amicis aliquid volutare. Liv. 34. 36.
 Cum tristi corde volutat hæc. Virg. 6. Æn. 185.
 Secum animo aliquid volutare. Liv. 40. 8.
 Secum volutare aliquid. Virg. 9. Ecl. 37.
 Mente quædam volutat. Lucret. lib. 3. 241.
 Animum mentio hujus regis sæpe tacitis cogitationibus volutavit. Liv. 19. 7.
 Dolos dirumque volutat corde nefas. Valer. 2. Argon. 568.
 Vocem volutant per atria, Jactant clamores lætiæ indices. Virg. 1. Æn. 729.
VOLUTANS, antis. Partic. Virg. 3. Æn. 607.
 — genua amplexus, genibusque volutans, Hærebat.
 Talia secum corde volutans. Idem 1. Æn. 54.
VOLUTATUS, a, um. Partic. [κεκλυμένος] Cic. 2. Q. frat. 13. Itaque ad Cal-

ad Callisthenem & Philistum redeo, in quibus te video volutatam, h. e. Cum labore versatum.

VOLUTABUNDUS, a, um. Adj. Cic. apud Non. 8. 64. Libidinoso, & volutabundo in voluptatibus.

VOLUTATIO, ōnis. f. [κύλισμα] Plin. lib. 8. cap. 51. In luto volutatio generi grata. De suisbus loquitur. V. HAPHE. Idem lib. 10. cap. 73. Solidipedum volutatio propria. Cic. in Pison. 83. An vero turparum putas investigatas esse a nobis labes imperii tui stragesque provinciae? quas quidem, nos non vestigiis odorantes ingressus tuos, sed totis volutionibus corporis, & cubilibus persecuti sumus.

Animi volutatio. Senec. de Tranquill. Animæ cap. 2.

VOLUTATUS, ūs. m. Idem. [κυλινδρωμα] Plin. lib. 10. cap. 4. Multum pulverem volutatu collectum, insidens cornibus excutit in oculos. V. Apul. 4. de Afin. p. 144. Elmenh.

VOLUTATIM, Adv. [κυλινδρῶν] Plaut. Milit. 2. 5. 40. Volutatim domum te rapiam. Sed Gronov. Nisi voluntate ibis.

VOLUTABRUM, i. n. [κυλίστρα ζώνων, Gl. L. G.] Locus ubi sues volutionantur. Virg. 3. Georg. 411.

Sæpe volutabris pulsos silvestribus apros
Latratu turbabis agens.

VOLUTARIUM, i. n. [κυλινδρῶν, Gl. L. G.] Cylinder.

VOLŪTA, æ. f. [ἐλπίς] Vitruv. lib. 1. cap. 2. His enim diis propter virtutem sine deliciis ædificia constitui decet; Veneri, Floræ, Proserpinæ, fontium Nymphis, Corinthio genere constitutæ aptas videbuntur habere proprietates, quod his diis propter teneritatem, graciliora & florida, foliisque & volutis ornata opera facta, augere videbuntur iustum decorum. Idem lib. 3. cap. 3. & multis aliis locis.

VOLUTARE, is. n. Vas, quo aliquid volvitur ad abluendum. Apic. 8. 7. Porcellum in volutari perfundes & inferes.

VOLUPTAS, ātis. f. [ἡδονή, Gl. L. G. & G. L. τέρψις, L. G.] est Elata præter modum lætitia, opinione præsentis alicujus boni. Unde quicquid cum delectatione animum demulcet, voluptas dicitur. Ter. Heaut. 1. 2. 10. Voluptatem magnam nuntias.

Omnes enim jucundum motum, quo sensus hilaretur, Græce ἡδονή, Latine voluptatem vocant. Cic. 2. de Finib. 8.

Omne autem id, quo gaudemus, voluptas est: ut omne, quo offendimur, dolor. Cic. 1. de Finib. 37.

Lætitia & voluptas. Cic. 1. de Orat. 197. Percipietis etiam illam ex cognitione juris lætitiam & voluptatem.

Abdominis voluptas. V. ABDOMEN.

Dicendi voluptates. Quintil. lib. 4. cap. 3.

Voluptas in bibendo. Cic. 2. de Finib. 9. Estne quæso, inquam, sitienti in bibendo voluptas?

Voluptas mea, Blandientis vox. Plaut. Caf. 1. 48.

Amœnissima voluptas. V. AMŒNUS.

Communis voluptas. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Dia voluptas dux vitæ. Lucret. lib. 2. 172.

Divina voluptas. Lucret. lib. 3. 28.

Egregia. Juven. 14. Sat. 256.

Incredibilis. Cic. 5. Fam. 7.

Ineruditæ voluptates. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Insatiabilis. V. INSATIABILIS.

Jucunda. Lucret. lib. 2. 3.

Lævis autem voluptas non illa, & fugax, & subinde reficienda, sed stabilis & certa. Senec. Epist. 18.

Liquida & libera. V. LIQUOR, oris.

Liquida & pura. Lucret. lib. 3. 40.

Mediocris. Cic. pro Planc. 1.

Miseranda. Stat. 6. Theb. 72.

Perpetua. Cic. 3. Fam. 2.

Pura. Lucret. lib. 4. 1069.

Pura voluptas litterarum. Quintil. lib. 2. cap. 18.

Poeticæ voluptates. Idem lib. 1. cap. 1.

Remissæ sapientum voluptates, & modestæ, ac pæne languidæ sunt, compressæque & vix notabiles: ut quæ neque arcessitæ veniant, nec quamvis per se accefferint, in honore sint, neque ullo gaudio percipientium exceptæ. Miscent enim illas, & interponunt vitæ & ludum jocumque inter seria. Seneca de Vita beata cap. 12.

Refupina voluptas. Quintil. lib. 5. cap. 12.

Sobria ac sicca voluptas. Seneca de Vita beata cap. 12.

Sincera est nulla voluptas. Ovid. 7. Met. 453.

Torva voluptas frontis. Claud. 4. Conf. Hon. 517.

Vera voluptas. Lucret. lib. 5. 1432.

Viva voluptas prati. Claud. 1. in Ruff. 209.

Accipere voluptatem. V. ACCIPIO.

Adjungere voluptatem ad virtutem. V. ADJUNGO.

Afferre voluptatem. V. AFFERO.

Architectari voluptatem. V. ARCHITECTOR.

Assumere voluptatem. V. ASSUMO.

Bacchari in voluptate. V. BACCHOR.

Capio voluptatem ejus, pro De eo. Plin. 2. Epist. 17.

Capitur mihi mente voluptas. Ovid. 4. de Pont. 9. 37.

Capi voluptate. Cic. 1. de Legib. 31. Nam & voluptate capiuntur omnes: quæ etsi est illecebra turpitudinis, tamen habet quiddam simile naturalis boni, lenitate enim & suavitatem delectat.

Captare Voluptatem. V. CAPTO in CAPIO.

Carere voluptatibus. V. CARRO.

Condire voluptatibus. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Conquirere & comparare voluptates. V. CONQUIRO.

Contrectare varias voluptates mente. V. CONTRAHO.

Corrupta voluptas multo dolore. Hor. 1. Serm. 2. 39.

Creare voluptatem inimicis. V. CREO.

Cumulatus voluptatibus. V. CUMULO.

Deliniri voluptate quadam prava. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Duci ad fidem voluptate, Induci ad credendum. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Exclusa animo voluptas. Stat. 3. Silv. 3. 106.

Explata voluptas flendi. Stat. 2. Silv. 1. 15.

Habere voluptatem. Cic. 2. Fam. 9.

Inclinari ad voluptatem audientium debemus. Quintil. 2. 10.

Indulgere voluptati. Quintil. lib. 2. cap. 17.

Injicere voluptatem. V. INJICIO.

Legere cum voluptate, Cum delectatione. Cic. 5. de Finib. 51. Quid cum fictas fabulas, equibus utilitas nulla duci potest, cum voluptate legimus?

Locupletata voluptas in perfectione vitæ. V. LOCUS.

Loqui ad voluptatem. V. LOQUOR.

Percipienda voluptas oculis. Ovid. 4. de Pont. 9. 38.

Perfundi voluptate. Cic. de Clar. Orat. 188. Delectatur audiens multitudine, & ducitur oratione, & quasi voluptate quadam perfunditur.

Permulcere aures assistentium pravis voluptatibus. Quintil. lib. 2. cap. 12.

Permulceri voluptate lætissima. V. PERMULCRO.

Petere voluptatem audientium. Quintil. lib. 5. cap. 1.

Satiata voluptas. Stat. 6. Theb. 294.

Esse voluptati, Gratum esse. Cic. 1. Fam. 7. Quod mihi de filia, & de Crassipede gratularis, agnosco humanitatem tuam speroque & opto, nobis hanc conjunctionem voluptati fore.

Esse in voluptate. Cic. 1. de Finib. 38. His rebus instructus semper est in voluptate.

Esse in voluptate & Dolere, contraria. Cic. 4. Acad. 21.

Voluptas, mala est aliquando. Plaut. Merc. 5. 3. 1. Cic. de Senect. 44. Divine enim Plato eam malorum voluptatem appellat, quod, &c.

Voluptas maxima est inimica virtuti, bonique naturam fallaciter imitando adulterat. Cic. in Partit. 90.

Omnis voluptas honestati est contraria. Cic. 3. Off. 119.

Capitalis pestis est voluptas. Cic. de Senect. 39. Nullam capitaliorem pestem, quam voluptatem corporis, hominibus a natura datam, cujus voluptatis avidæ libidines temere & effrenate ad potiundum incitarentur.

Omnium malorum mater voluptas. Cic. 1. de Legib. 47. Vel ab ea, quæ penitus in omni sensu implicata infidet, imitatrix boni, voluptas: malorum autem omnium mater.

In voluptatis regno virtus non potest consistere. Cic. de Senect. 40.

A voluptatibus. V. A vel AB.

Assuetudo voluptatum. Tacit. 2. Hist. 62.

Condimentum voluptatis. V. CONDIO.

Ministræ voluptatum. V. MINISTER, in MINISTRO.

Confusa voluptas amborum. Ovid. 15. Epist. 49.

Furtiva voluptas. Ovid. 4. Met. 327.

Indigna homine docto voluptas. Cic. 2. Off. 2. Nec me angoribus dedidi, quibus essem confectus, nisi his restitiffem: nec rursus indignis homine docto voluptatibus.

Irritata voluptas. Ovid. 2. de Arte Am. 681.

Libidinosa voluptas. V. LIBIDO.

Lucrosa voluptas. Ovid. 1. Amor. 10. 35.

Mutua voluptas. Lucret. lib. 4. 1195.

Amplexari voluptatem. V. AMPECTOR.

Avolat voluptas. V. AVOLO.

Capere voluptatem cum aliqua, i. e. Concumbere. Plaut. Amph. prol. v. 114.

Dedere se voluptatibus. V. DEDO.

Inherere voluptatibus. V. INHERRO.

Invenire novam voluptatem. Cic. 5. Tusc. 20. Xerxes præmium proposuit qui invenisset novam voluptatem.

Liquefcere voluptate. V. LIQUOR, oris.

Mollit blanda voluptas truces animos. Ovid. 2. de Arte Am. 477.

Nocet empta dolore voluptas. Hor. 1. Epist. 2. 55.

Perfluere voluptatibus. V. PERFLUO.

Placet inconcessa voluptas. Ovid. 3. Amor. 4. 31.

Properata voluptas. Ovid. 1. Amor. 4. 47.

Sperata voluptas. Ovid. 2. Met. 862.

Spernere voluptates. Hor. 1. Epist. 2. 55.

Voluptas dicitur etiam de Spectaculis, Ludis & Certaminibus. Treb. Pollio in Gallien. cap. 10. Quæ voluptates paratæ sunt? qualis cras erit scæna? Et Vopisc. in Aureliano cap. 34. Datæ sunt populo voluptates ludorum scanicorum. [Pl. tantum, Voluptates.

VOLUPTATULA, æ. f. Diminutivum apud Vivem de Fem. Christ. H. St.

VOLUPTARIUS, a, um. Adj. Quod voluptatem affert. Plaut. Pœn. 3. 2. 25.

Liberum ut commonstraremus tibi locum & voluptarium.

Mollis & voluptarius. Cic. 5. Tusc. 88. Ordiamur ab eo, si placet, quem mollem, quem voluptarium dicimus.

Impensæ rerum voluptarium. Cælius in l. utiles. D. de petit. here.

Disciplina voluptaria. Cic. 1. de Finib. 37. Intelligaturque ea, quæ voluptaria, delicata, mollis, habeatur disciplina, quam gravis, quam continens, quam severa sit.

Disputatio voluptaria. Cic. 3. de Orat. 59. Tum ab Aristippo, quem illæ magis voluptariæ disputationes delectant.

Homo voluptarius. Cic. 2. Tusc. 18. Ego a te non postulo ut dolorem eisdem verbis afficias, quibus Epicurus voluptatem, homo, ut scis, voluptarius. Plaut. Men. 2. 1. 34.

Voluptarii atque potatores maximi. Cic. in Pison. 42. Atque hoc quidem etiam isti tui dicunt voluptarii Græci. i. e. Voluptatis assertores, quales erant Epicurei.

Possessio voluptaria. Cic. 12. Att. 25. Voluptarias enim possessiones nolit Silius.

Prædium voluptarium. Ulpian. in l. Si cujus rei. §. fructuarius. D. de usufr.

Secta voluptaria. Seneca de Vita beata, cap. ult.

Sensus voluptarius gustatus. Cic. 3. de Orat. 97. Quin etiam gustatus, qui est sensus ex omnibus maxime voluptarius, quique dulcedine præter ceteros sensus commovetur.

VOLUPTUARIUS, a, um. Adj. Idem quod Voluptarius. Capitol. in Vero cap. 2. Fuit voluptuarius & nimis lætus.

Veneris voluptuariæ filius. Mart. Capell. lib. 2.

VOLUPTARIS, Adv. Apul. 3. Miles. p. 138. Transactis voluptarie paucis noctibus.

VOLUPTUOSUS, a, um. Adj. [ἐδωδῆς] Voluptuosus homo, qui perquam amat voluptatem.

Res voluptuosa, Quæ in se habet voluptatem, Et plena est voluptatis, & quæ voluptate afficit. Plin. 3. Epist. 13. Voluptuosum esse utraque opera eodem viatico invisere.

Superl. Sidon. 2. Epist. 9. Voluptuosissimum tempus exegi.
VOLUPTUOSUS, Adv. Sidon. 5. Epist. 20. Ad patriæ solum & præter occasionem voluptuose venit.
 Compar. Idem 1. 9. Voluptuosius relegendis versibus immorabere.
VOLUPTUOR, vel **VOLUPTOR**, āri. Voluptate fruor. Apul. 7. Miles. p. 343. Quanto me felicior Daphne vicina, quæ mero & prandio matutino fatiata cum suis adulteris voluptatur. V. Quintil. Decl. 3. & Voss. Erym. p. 566.
VOLUPTABILIS, e. Adj. [ἐὺς] Gratus, voluptuosus. Plaut. Epid. 1. 1. 19.
 Voluptabilem mihi tuo adventu attulisti nuntium.
VOLUPTIFICUS, a, um. Adj. Apul. 2. Florid. p. 17. Jovis stella benefica, Veneris voluptifica.
VOLUP, vel **VOLUPP**, [ῥῶ] i. e. Delectabile. Plaut. Caf. 4. 2. 5. Facite animo vestro volupe. Ter. Phorm. 4. 3. 5. Venire saluum volupe est. V. Plaut. Afin. 5. 1. 1. & Gell. 12. 4.
 Sic Vesperugo, pro Vesperugo, Vide in DOMUS. H. St.
 Respicit Plautinum locum, ubi in quibusdam codd. pro Volupe legitur Volup, per apocopen.
VOLUPA, æ. f. Dea, voluptates hominibus afferens. August. de Civ. Dei 4. 8.
VOLŪSIUS, i. m. [Ὀυλίσσιος] Poeta fuit Patavinus, qui Ennium secutus, rerum gestarum populi Romani annales carmine scripsit. Catullus de Smyrna Cinna poetæ, 92. 7.
 At Volusii annales Aduam morientur ad ipsum,
 Et laxas scombris sæpe dabunt tunicas.
VOLUTA, **VOLUTABRUM**, **VOLUTARE**, **VOLUTARIUM**, **VOLUTATIM**, **VOLUTO**. V. **VOLVO**.

V O M

VOMĀNUS, i. m. Fluvius Piceni. Plin. lib. 3. cap. 13. Sil. lib. 8. 349.
VOMER, ēris. m. V. **VOMO**.
VOMICA, æ. f. [Ὀμική] Gl. G. L.] Tumor excrefcens, sive grossities illa, quæ nascitur in aliqua parte corporis, saniem frequenter emittens. V. **ABSCISSUS**. Cic. 3. de Nat. Deor. 70. Nec prodesse Phæro laconi, is qui gladio vomica ejus aperuit, quam sanare medici non poterant. Plin. lib. 20. cap. 12. Petroselinon præcipuum ad vomicas.
 Putres vomicae. Juven. 13. Sat. 95.
 Erumpit vomica. Celf. lib. 2. cap. 8.
 Excitat vomicas dolor. Celf. lib. 2. cap. 7.
 Laborare vomica. Celf. lib. 4. cap. 8.
 Oritur vomica. Celf. lib. 2. cap. 6.
 Rumpere vomicam. Celf. lib. 2. cap. 8.
Vomica, de Suppuratione interiore. Celf. lib. 2. cap. 8. Quod si ne rupta quidem vomica, vel pure extrinsecus emissio, febris quievit. Idem de interiore suppuratione loquens, lib. 3. cap. ult. Omnis tunc vomicae finis est, ut rumpatur, indiciumque est pus, vel alvo vel ore redditum. Budæus.
Vomica non infestiviter Plautus vocat Crumenam plenam argenti, in Perf. 2. 5. 11.
 Quid hoc, quod in collo tibi tumet? sA. vomica est, pressare parce.
Vomica, Concava loca, vetustate exesa. Lucil. lib. 29. Tyroneo & non mortifero adfectus vomica & vulnere. Non. 2. 902. Mercer. Vulnera.
Vomica Reipubl. apud Quintil. lib. 8. cap. 6. Non enim si Cicero recte sentinam Reipubl. dixit, fœditatem hominum significans, idcirco probem illum quoque veteris oratoris, Persecuisti Reipubl. vomicas.
VOMICUS, a, um. Adj. Senec. Controv. 2. 12. Fabianus Maximus primus foro Romano hunc vomicum morbum, quo nunc laborat, intulit. i. e. Malum maximum.
VOMICOSUS, a, um. Adj. Cæl. Aurel. Acut. 2. 17. Empyici, id est, vomicosi. conf. Veget. 1. 37.
VOMO, ui, itum, [ἐμῶ, το ἔμεῖν, Gl. G. L.] ēre. Ejicere: proprie de cibis, ore per nauseam rejectis, dicitur. Cic. pro Deiot. 21. Quum, inquit, vomere post cœnam velle te dixisses, in balneum te ducere cœperunt.
 Bibere, vomere, effundere. Cic. in Pison. 23. Aliquod Lapitharum aut Centaurorum convivium ferebatur: in quo nemo potest dicere, utrum iste plus biberit, an vomuerit, an effuderit.
 In conspectu alicujus vomere. Cic. 2. Philipp. 63. Tantum vini in Hippia nuptiis exhauseras, ut tibi necesse esset in Pop. Rom. conspectu vomere postridie.
 In mensam vomere. Cic. 2. de Finib. 23. Nolim enim mihi fingere afotos, ut soletis, qui in mensam vomant, & qui de conviviis auferantur.
 Animam ille vomit purpuream, Sanguinem vomens expiravit. Virg. 9. Æn. 349.
 Flammas ore vomit Cacus. Ovid. 1. Fast. 572.
 Fluctus vomit ac reforescit Scylla. Ovid. 12. Epist. 125.
 Vitam vomere. Lucret. lib. 6. 828.
VOMOR, ēris. Pass. Plin. lib. 10. cap. 67. Salamandræ ore sanies lactea vomitur.
 Vomitur, Imperfonale. Cic. 2. Philipp. 144. Ab hora tertia bibebatur, ludebatur, vomebatur.
VOMENS, entis. Partic. Cic. 2. Philipp. 63. Is vomens frustis esculentis vinum redolentibus totum tribunal implevit.
 Fumum vomens stupa. Virg. 5. Æn. 682.
 Ignes ore vomens. Idem. 8. Æn. 199.
VOMITUS, a, um. Partic. Cæl. Aurel. Acut. 3. 20. Egestio vomitorum spumosa.
VOMITIO, ōnis. f. [ἐμεσις] Cic. 2. de Nat. Deor. 126. Quid ea, quæ nuper, id est paucis ante sæculis, medicorum ingeniis reperta sunt, vomitione canes, purgante autem, &c.
 Inimica oculis vomitiones. V. **INIMICUS**.
 Concitare vomitiones. Plin. lib. 24. cap. 18.
VOMITUS ūs. m. [ἐμετῶ, Gl. G. L.] Idem. ut,
 Araneosus vomitus. V. **ARANEA**.
 Varius vomitus. Celf. lib. 2. cap. 6.
 Extrahere vomitum. lib. 2. cap. 8.
 Facere lib. 13. cap. 23.
 Inhibere. lib. 12. cap. 15.
 VOL. IV.

Invitare. lib. 22. cap. 14.
 Movere. lib. 33. cap. 8.
 Repetere. lib. 4. cap. 4.
 Sistere. lib. 20. cap. 14.
 Supprimere. lib. 4. cap. 5.
VOMITIUM, i. n. Idem. Mart. Capella lib. 2. p. 25. Nausea & vomitio laborare.
VOMITOR, ōris. m. [ἐμετης] Plin. lib. 23. cap. 1. Non expedire vomitoribus, sicut neque multum, neque sapa, neque passum. Harduin. legit Vomitionibus. Jejuni vomitores. Senec. Epist. 88.
VOMITORIUS, a, um. Adj. [ἐμετηγός] Quod vim vomitum facendi habet. Plin. lib. 21. cap. 19. Hunc stomacho inutilem, & ideo vomitorium.
VOMITORIUM, i, n. Vomitoria in spectaculis dicimus, Unde homines glomeratim ingredienti in sedilia se fundunt. Macrobi. 6. Saturn. 4. conf. Lipsi. de Amphith. p. 31.
VOMAX, ācis. Libenter vomens. Compar. Sidon. 8. Epist. 3. Anus, quæ nihil litigiosius, bibacius, vomacius.
VOMITINA, æ. f. [ἐμετῶ, Gl. G. L.] Gloss. Latinogræc.
VOMITO, [ἐμεῖν] āre. frequent. Columel. lib. 7. cap. 10. Quam quum pecudes biberunt, nausea correptæ vomitant, atque expurgantur. Et Suet. Vitell. cap. 13.
VOMITANS, antis. Partic. Sen. Epist. 18. Hoc multo fortius est ebrio ac vomitante populo, &c.
VOMIFICUS, a, um. Adj. ut, Vomificum medicamen. Cæl. Aurel. Acut. 3. 4.
 Succus vomificus. Apul. de Herb. cap. 108.
VOMIFLUUS, a, um. Adj. ut, Passio vomiflua. Cæl. Aurel. Tard. 2. 14.
VOMER, vel **VOMIS**, ēris. m. [ὄμις, Gl. L. G. & G. L.] dicitur Id ferum in aratro, quod liras facit, & utrimque vomit, unde nomen habet. Plin. lib. 17. cap. 18. Vomerum plura genera: Culter vocatur prædensam, prius quam proscindatur, terram secans, futurisque sulcis vestigia præscribens incisuris, quas refupinus in arando mordeat vomer. Alterum genus est vulgare, rostrati ut vectis. Tertium in solo facili, nec toto porrectum dentali, sed exigua cuspide in rostro. Virg. 1. Georg. 46.
 Depresso incipiat jam tum mihi taurus aratro
 Ingemere, & sulco attritus splendescere vomer. Ubi Servius,
 Vomer a frequenti aratione atteritur & decrefcit. Lucret. lib. 1. 315.
 — occulto decrefcit vomer in arvo. Dicimus autem &
 hic vomer, & hic vomis: sed ab utroque hujus vomeris facit. Virg. 1. Georg. 162.
 Vomis & inflexi primum grave robur atrati.
 Saucia vomeribus tellus. Ovid. 1. Met. 102.
 Aduncus. Ovid. 4. Fast. 927.
 Curvus. Ovid. 3. Amor. 8. 39.
 Duro fumans sub vomere taurus. Virg. 3. Georg. 515.
 Ferreus. Lucret. lib. 1. 315.
 Laureatus. V. **LAURUS**.
 Obtusi vomeris dentem procudere. Virg. 1. Georg. 262.
 Rigidi vomeris ictu versatur tellus. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 196.
 Unci vomeris patiens tellus. Virg. 2. Georg. 223.
 Perstringere aliquid vomere. Cic. 2. Philipp. 102. Cujus quidem vomere portam Capuæ pæne perstrinxisti, ut, &c.
 Pro Membro virili posuit. Lucret. lib. 4. 1267.
 Eicit enim sulci recta ratione viaque
 Vomerem, atque locis avertit feminis ictum.

V O P

VOP. Vopiscus.
VOPISCUS, i. m. dicitur Qui ex duobus conceptis, uno abortu excluso, ad partum legitimum ducitur. Plin. lib. 7. cap. 10. Vopiscos appellabant e geminis, qui retenti utero nascerentur, altero interempto abortu. Namque maxima, etsi rara, circa hoc miracula existunt.
 De Flavio Vopisco, historico, cujus exstant vitæ paucorum Imperatorum, V. Voss. Hist. Lat. 2. 7.

V O R

VORĀNUS, i. m. [Ὀυρανός] fuit Q. Lucatius furacissimus libertus, quem nummularius nummos de mensa subtrahentem, & in calceos infarciendum deprehendit. Cæl. lib. 10. cap. 49. Hor. 1. Serm. 8. 39. V. **EX-CALCIO**.
VORO, [καταπίνομ, Gl. L. G. & G. L.] āre. Cibum non confectum deglutire. Cic. 2. de Nat. Deor. 122. Alia vorant, alia mandunt.
 Plaga vorat medullas. Senec. Hippol. 3.
 Rapidus vortex vorat navem. Virg. 1. Æn. 121.
 Vorare, Avide fumere. Plaut. Truc. 1. 1. 22.
 Adduntur noctes: interim ille hamum vorat. V. Curc. Act. 3. v. 61. & in **HAMUS**.
 Litteras vorare, Cupide arripere. Cic. 4. Att. 10. Nos hic voramus litteras, cum homine mirifico (ita mehercule sentio) Dionysio.
 Viam vorare, Celerrime currere. Catul. ad Libel. 33. 7. V. **VIA**.
VORANS, antis. Partic. ut, Vorans Charybdis. Propert. lib. 2. 26. 53.
VORĀTUS, a, um. Partic. ut, Musca vorata. Martial. lib. 5. 18.
 Viscera vorata. Arnob. lib. 7. p. 249.
VORATIO, ōnis. f. [καταποσις] Catullus ad Porcium & Socrationem, 45. 7.
 — mei sodales
 Quærunt in trivio vorationes. Alii legunt Vocationes, exponuntque de vocationibus ad convivium. V. **VOCATIO**, in **VOX**.
VORATOR, ōris. m. Hieron. adv. Jovian. 2. 11. Vorator & potator vini.
VORAX, ācis. Adj. [καταποτής, Gl. G. L.] Plurimum vorans. Cic. 2. Philipp. 67. Quæ Charybdis tam vorax?
 Voracibus impensis onerosus equitatus. Valer. Max. lib. 7. cap. 1. in fine.
 Ventris voracis placare jejunia. Ovid. 15. Met. 94.
 Usura vorax. Lucan. lib. 1. 181.
 Compar. Ovid. 8. Met. 819.
 — quo copia major
 Est data, plura cupit, turbaque voracior ipsa est.
 Ffff

VORACITER, Adv. Macrobius. 7. Saturn. 5. Voraciter invadere.
VORACITAS, ātis. f. Plin. lib. 2. cap. 107. Natura voracitatem in toto mundo avidissimam sine damno sui pascit.
VORAGO, inis. f. [χορμα, Gl. L. G. & G. L. καμπίσις, χόρως, G. L.] Barathrum dicitur: quod in eam cadentia, non emergunt, sed quasi devorantur. Cic. 1. de Divin. 73. Qui quum per agrum Leontinum iter faciens, equum ipse demississet in flumen, summersus equus voragini- bus non exiitit.
 Ima vorago. Cic. in Sallust. 18.
 Ingens vorago faucibus vastis patet. Senec. Herc. fur. 9.
 Lividissima, maximeque profunda vorago. Catullus ad Coloniam 18. 11.
 Pigra vorago, Limosa & canosa. Sil. lib. 13. 562.
 Tenebrosa vorago. Stat. 6. Theb. 382.
 Tenax vorago. Catul. ad Coloniam 18. 26.
 Vasta voragine exæstuat gurgis. Virg. 6. Æn. 296.
 Vorago, aliter. Curt. lib. 8. 14. 4. Imber violentius, quam alias, fu- sus campos lubricos & inequitabiles fecerat: gravesque, & propemo- dum immobiles, currus illuvie & voragine hærebant.
 Metaph. Vorago patrimonii. Cic. pro Sext. 111. Tu meo periculo gur- ges ac vorago patrimonii heluabare?
 Scopulus & vorago. Cic. 3. de Orat. 161. Syrtim patrimonii, scopulum libentius dixerim: Charybdim bonorum, voraginem potius.
VORAGINOSUS, a, um. Adj. [βαρυσήρης] Voraginibus plenum. Hirt. Bell. Hisp. cap. 29. Nam palustri & voraginoso solo currebat ad dexte- ram partem.
 Annis voraginosus. Ammian. 24. 22.
 Via voraginosi. Apul. 9. Met.
VORATRINA, æ. f. Vorago. Ammian. 17. 16. Patefactis subito voratri- nis, terrarum partes absorbent.
 Est etiam Popina. Tertull. Apol. cap. 39. Inde non epulis, non pota- culis, nec ingratis voratrinis dispensatur, sed egenis alendis human- disque.
VORSURA, V. Versura, in VERTO.
VORTEX, V. Vertex, in VERTO.
VORTO, Ære. V. VERTO.

V O S

Vos, vestrum vel vestri, [ὤμεις, ὑμεις, Gl. L. G. & G. L.] Pronomen pluralis numeri a Tu. ut Virg. 5. Ecl. 21.
 Vos, coryli, testes.
 Ne cui vestrum sit mirum. Ter. Heaut. prol. v. 1.
 Vestrorum pro vestrum dixit Plaut. Mostel. 1. 3. 122.
VOSMET, cum enclitica. Plaut. Capt. 3. 5. 18. Ita vosmet ajebatis.
VOSMETIPSI, [ὤμεις αὐτοι, Gl. L. G. L.] pro Vos ipsi. Cic. 4. Acad. 72.
 Nos autem dicimus ea nobis videri, quæ vosmet ipsi nobilissimis philoso- phis placuisse conceditis. Et pro Rosc. Amer. 104. Quæ facitis, ejus- modi sint ut ea dedita opera a vobis contra vosmet ipsos facere videamini.
VOSTER antiquæ, pro VESTER, q. V.

V O T

VOTA SOL. PRO. SAL. P. R. Vota solvit pro salute populi Romani.
VOT. SOL. DECEN. Vota soluta decennialia. **VOT. V.** Votis quin- quennialibus. **VOT. X.** Vota decennialia.
VORIENUS, i. m. Montanus, Narbonensis rhetor & poeta nobilis, a Tiberio relegatus in Baleares. V. Tacit. 4. Ann. 42. Senec. Suas. 21. & 28.
VOTUM, V. VOVEO.

V O V

VŌVO, vōvi, ōtum, [ἐὐχομαι, Gl. L. & G. L.] Ære. Deo aliquid sancte promittere. Cic. 1. de Nat. Deor. 122. Quid optamus a diis immortalibus? quid vovemus? Hor. 3. Carm. 8. 6.
 Ex amissione alicujus rei vovere. Cic. 1. de Divin. 31. Quum propter paupertatem sues puer paceret, una ex his amissa, vovisse dicitur, si recuperasset, uvam se Deo daturum, quæ maxima esset in vinea.
 Votum vovere. Liv. 23. 19. Ovid. 9. Met. 793.
 Vota puer solvit, quæ femina voverat Iphis.
 Vovere in eadem verba. Liv. 33. 9.
 Vovere, pro Votis optare. Senec. de Benef. lib. 6. Et quicquid inimicus optaret, amantes voverent. Hor. 1. Epist. 4. 8.
 Quid voveat dulci nutricula majus alumno?
 Voveo, [ἐὐνομήσει, Gl. L. G.] Voto confecto.
 Caput vovere pro salute patriæ. Cic. 5. de Finib. 64. Nostri impe- ratores pro salute patriæ sua capita voverunt. i. e. Periculis se obje- cerunt. Al. Devoverunt. [Respicit Decios].
 Decimam vovere alicui. Cic. 3. de Nat. Deor. 88. Neque Herculi quif- quam decumam vovit unquam, si sapiens factus esset.
 Templum vovere Deo. Liv. 1. 12.
VŌTUS, a, um. Partic. [ἐσθλός] Cic. 3. de Nat. Deor. 43. Atearum templa sunt publice vota & dedicata. Liv. 4. 12.
 Delubra vota Menti. Ovid. 6. Fast. 241.
VŌTUM, i. n. [ἐὐχὴ, Gl. L. G. & G. L.] Promissio facta Deo. Cic. 2. de Legib. 41. Diligentia votorum satis in lege dicta est. ac voti sponsio, quo obligamur Deo: pœna vero violatæ religionis justam reculationem non habet.
 Voti reus. V. REUS.
 Preces & Vota. Cic. pro Planc. 97. Eorumque preces & vota de meo reditu exaudiens, Dyrrhachium, quod erat in fide mea petere, con- tendi.
 Promissum & Votum. Cic. 12. Att. 10. Sed jam quasi voto quodam & promisso me teneri puto.
 Votum pro. Cato R. R. cap. 83. Votum pro bubus, ut valeant sic facito.
 Amarum votum, Quod male cedit, quale fuit Midæ. Claud. 2. Conf. Stil. 229.
 Audax votum. Stat. 9. Theb. 623.

Furialia vota, Desideria furiosa. Sil. lib. 8. 26.
Furiosa, Furiosa cupiditas. Ovid. 10. Met. 370.
Futile votum, Inane desiderium. Sil. lib. 10. 340.
Ignavum. Claud. Eutrop. 2. 394.
Modesta parum vota. Ovid. 3. Trist. 8. 13.
Nefarium votum. Cic. pro Cluent. 194. Quin etiam nocturna sacrifi- cia, quæ putat occultiora esse, sceleratasque ejus preces & nefaria vo- ta cognovimus.
Pavidum votum. Claud. de Bell. Gildon. 67.
Pia vota, Piorum preces ad Deum. Ovid. 1. Met. 221.
Publica. Ovid. 7. Met. 450.
Temeraria vota. Tibul. lib. 3. 6. 27.
Tristia vota. Ovid. in Ibin. 103.
Annuit votis nostris Deus. Claud. 2. Conf. Stil. 212.
Assuescere vocari votis. Virg. 1. Georg. 42.
Canere vota divis, Hymnos & preces. Servius. Virg. 3. Æn. 438.
Cessare in vota. V. CESSO.
Concipere vota. Ovid. 7. Met. 583.
Concepta vota. Sil. lib. 7. 77.
Confugere ad vota. V. CONFUGIO.
Corrigere vota sua, Suos appetitus. Ovid. 2. Met. 89.
Damnari votorum, vel voti. V. DAMNO.
Debere votum. Cic. 6. Verr. 12.
Dissolvere vota. Cic. 15. Att. 11. al. Diis solvere.
Ducere vota ad bonos exitus. Hor. 4. Carm. 8. 34.
Duplicare vota metu. Virg. 8. Æn. 556.
Effundi in vota. Tacit. 1. Ann. 79.
Exsequi annua vota. Virg. 5. Æn. 51.
Facere vota, pro Optare. Cic. pro Milon. 76. Vota enim faceretis, ut in eos se potius mitteret, quam in vestras possessiones. V. FACIO.
Facere vota parcius. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 2.
Facere vota de aliquo ægroto. Cic. 8. Att. 25.
 Ovid.
 Atque aliquis pendens in cruce vota facit. H. St. V. 1. ex Po 6. 58.
 Vota homines parcius facerent. Vide Senecam lib. 2. de Benef. cap. 1. ubi dicit etiam Deos precari. Virgil. Cessit in vota precesque. H. St. Posterius errorem puto.
Inhibere vota alicujus rogando. Ovid. 16. Epist. 117.
Liberari voti, pro Voto. Liv. 5. 28.
Nectere vota votis. Lucret. lib. 5. 1201.
Nuncupare vota. V. NUNCUPO.
Obligare votis caput. Hor. 2. Carm. 8. 6.
Onerare votis æthera, Iterum atque iterum vota deo polliceri. Virg. 9. Æn. 24.
Perfecta vota ordine. Virg. 3. Æn. 438.
Persolvere votum. V. PERSOLVO.
Poscere opem votis. Ovid. 3. Fast. 594.
Reddere vota. V. REDDO.
Repetere vota. Quintil. in procem. lib. 4.
Sacrabat immortale votum diis. Virg. 8. Æn. 715.
Sancire feralia vota diis Stygiis contra aliquem. Stat. 11. Theb. 345.
Solvere vota. V. SOLVO.
Solvere fidem voti. Ovid. 1. Fast. 642.
Superare supplicibus votis iram numinis. Virg. 8. Æn. 60.
Suscipere vota. V. SUSCIPIO.
Suspensit tacito vota labello. Catul. Argon. 62. 104.
Timere erecto voto aliquid. Stat. 6. Theb. 756.
Vocare aliquem in vota. Virg. 5. Æn. 514.
Vocare divos in vota. Virg. 5. Æn. 234.
Vocare imbrem votis. Virg. 1. Georg. 157.
Vocari votis assuesce. Virg. 1. Georg. 42.
Votum [ἐὐνομήα] est Ipsa res Deo dicata. Petron. cap. 19. Stipant gra- ves equi recessus Danaï, & in voto latent. i. e. In equo, quem Græci Palladi voverant. conf. Virg. 3. Æn. 279.
Votum, Voluntas & desiderium: quod ea valde desideramus, quæ voto a Deo poscimus. Cic. 14. Fam. 4. Si hæc mala fixa sunt, ego vero te quamprimum, mea vota, cupio videre. Sed emendati libri habent, Mea vita.
Ad votum. V. AD.
Compos voti. V. COMPOS.
Voto, [ὀψέσθαι, σκοπῆ]. Gloss. Latinogræc.
Matura vota coloni. Ovid. 8. Met. 449.
Deplorata vota jacent. Ovid. 1. Met. 273.
 Sternuntur segetes & deplorata colonis,
 Vota jacent. h. e. Spes valde plorata ab agricolis. Vota autem vocat Frumenta multis votis & precibus expetita.
Exposcere pacem votis. Virg. 3. Æn. 261.
Fingere voto aliquem. Plin. Epist. 112.
Fovere sua vota animo. Ovid. 7. Met. 633.
Frui votis. Valer. 4. Argon. 760.
Implere votum alicujus. Curt. lib. 4. 13. 24.
Obire vota. Patere. lib. 2. 35. extr. Catilina non segnius vota obiit, quam sceleris conandi consilia inierat.
Petere voto, i. e. Optare. Plin. 14. Epist. 17.
Potiri voto. Ovid. 9. Met. 313.
Respondere votis alicujus, Satisfacere desiderio. Virg. 1. Georg. 47.
Est in voto. Pers. 3. Sat. 48.
 Jure, etenim id summum quid dexter senio ferret,
 Scire erat in voto. h. e. In desiderio meo summum.
Succedere in vota alicujus. i. e. Idem velle quod ante te alius concu- piverit. Ovid. 11. Met. 227.
Superant modum tua vota. Stat. 1. Achil. 1. 45.
Vota, Nuptiæ. Hinc, Cum spe votoque uxoris transigere, Contrahere matrimonium est. Tacit. de German. 19. 4. Melius quidem adhuc quædam civitates in quibus tantum virgines nubunt, & cum spe voto- que uxoris semel transigunt.
Vota secunda, i. e. Nuptiæ secundæ. Justinian. Novel. 2. C. 2. §. 2.
Vota & Nota confunduntur in MSS. V. Drakenb. ad Sil. 3. 34. & 6. 417.
VOTIVUS, a, um. Adj. [ἐὐνοῦτος, Gl. L.] Quod ex voto dari pro- mittitur. Hor. 1. Epist. 3. 36.

Pascitur in vestrum reditum votiva juvenca.

Aures votivæ, Quæ cupiunt aliquid audire. Plaut. Casin. prol. 29.

Legatio votiva, Quæ pro voto ac voluntate vel voluntarie suscipitur.

Cic. 14. Att. 2. Simulque cogites, quid agendum nobis sit, super legatione votiva, quod in his locis moneor a multis ne in Senatu Calendis adsum. V. Legatio, in LEGO, ARE.

Ludos votivos appellat Cic. 2. Verr. 31. Quos Pompejus voverat, si Sertorium superasset. Ascon. Plin. lib. 7. cap. 48. Ludis pro salute divi Augusti votivis.

Preces votivæ, Quibus aliquid cum voto poscimus.

Tabella votiva. Hor. 1. Serm. 1. 33. V. Tabella, in TABULA.

Tura votiva. Ovid. 3. Amor. 12. 9.

Noctes votivæ. Tibul. lib. 1. 3. 29.

Votivum, Quod voto desideratum est. Apul. lib. 6. Tota civitas ad votivum conspectum effunditur.

Votivum, est Gratum, ex voto. Trebell. Pollio in Gallien. cap. 3. Constabat, votivum illi fuisse, quod imminentem cervicibus suis gravitatem patriam non haberet.

VOTO, ARE. frequentat. Onomast. Vet. Voto, ὁμοθυμῶν. V. Jornand. de Regn. Success. in Julian. Parabata.

VOTIVUS, a, um. Partic. Votivum veteres Religione aliqua prohibitum vel interdictum dici voluerunt. Plaut. Afin. 4. 1. 44.

Nolo habere illam causam, & votitam dicere. Ex Nonio, 1. 215.

VOTIFER, ERA, ERUM. Adj. Votivus. Stat. 4. Silv. 4. 92.

Votiferaque meas suspendit ab arbore vittas.

V O X

VOX, vōcis. f. [φωνή, Gl. L. G. & G. L.] Omne quod sonat. Fit δὲ τὸ βόω, quod est voco. Priscianus lib. 1. Vox dicta est, vel a vocando, ut dux a ducendo: vel δὲ τὸ βόω βόω, ut quibusdam placet. Cic. in Orat. 55. Vocis mutationes totidem sunt, quot animorum, qui maxime voce commoventur. Ibid. 57. Mira est enim quædam natura vocis, cujus quidem e tribus omnino sonis, inflexo, acuto, gravi tanta sit, & tam suavis varietas perfecta in cantibus. Idem 1. Acad. 19. In lingua etiam explanata vocum impressio.

Vocis genera permulta. Cic. 2. de Nat. Deor. 146. Vocis genera permulta, canorum, fuscum, lene, asperum, grave, acutum, flexibile, durum: quæ hominum solum auribus judicantur. Idem 3. de Orat. 214. Nam voces ut chordæ sunt intentæ, quæ ad quemque tactum respondeant, acuta, gravis: cita, tarda: magna, parva: quas tamen inter omnes est suo quoque in genere mediocris. Atque etiam illa sunt ab his delapsa plura genera, lene, asperum: contractum, diffusum; continenti spiritu, intermisso: fractum, scissum: flexo sono, attenuatum, inflatum.

Vocis quantitates insuper & qualitates varias facit Quintil. lib. 11. cap. 3. Sed ne vox quidem (ait) nisi liberalis, actionem habere optimam potest. Bona enim firmaque, ut volumus, uti licet: mala vel imbecilla & inhibet multa, ut insurgere, exclamare: & aliqua cogit, ut summittere, deflectere, &c. Paulo post, Natura vocis spectatur quantitate & qualitate, Quantitas est simplicior. In summa enim grandis, aut exigua est: sed inter has extremitates mediæ sunt species, & ab ima ad summam, ac retro, multi sunt gradus. Qualitas magis varia est. Nam est & candida & fusca, & plena & exilis, & lenis & aspera, & contracta & fusa, & dura & flexibilis, & clara & obscura. Ibidem, Non enim tam molli teneraque voce, quam forti ac durabili opus est. Paulo post, Alioqui nitida illa & curata vox insolitum laborem recusabit. Rursus ibidem, Itaque sit ipsa vox primum (ut sic dicam) sana, id est nullum eorum, de quibus nunc dixi, patiatur incommodum: deinde non subfunda, rudis, immanis, dura, rigida, vana, præpinguis, aut tenuis, inanis, acerba, pusilla, mollis, effeminata. Et aliquanto post, Ornata est pronuntiatio, cui suffragatur vox facilis, magna, beata, flexibilis, firma, dulcis, durabilis, clara, pura, secans aëra, auribus sedens. Ibidem, Nam vox, ut nervi, quo remissior, hoc & gravior & plenior: quo tensior, hoc tenuis & acuta magis est. Sic ima vim non habet, summa rumpi periclitatur. Paulo post, Sic velut media vox, quem habitum a nobis acceperit, hunc judicium animis dabit. Est enim mentis index, & velut exemplar, ac totidem, quot illa, mutationes habet. Itaque lætis in rebus plena, simplex, & ipsa quodammodo hilaris fluit: at in certamine erecta totis viribus, & velut omnibus nervis intenditur. Atrox in ira, & aspera ac densa, & respiratione crebra. Paululum in invidia facienda lentior, quia non fere ad hanc nisi inferiores confugiunt: at in blandiendo, fatendo, satisfaciendo, rogando, lenis & summissa. Suadentium, & moventium, & pollicentium, & consolantium gravis: in metu & reverentia, contracta: adhortationibus fortis: disputationibus teres: miseratione flexa & flebilis, & consulto quasi obscurior: at in egressionibus fusa, & securæ claritatis: in expositione ac sermonibus recta, & inter acutum sonum & gravem media. Attollitur autem concitatis affectibus, compositis descendit, pro utriusque rei modo altius vel inferius. Multo post, Vox temperata, acgestus modestus. Ibidem, Fusa illa vox, qualem Cicero fuisse in Antonio dicit. Iterum, Erecta & concitata voce dicenda sunt. Paulo post, Nam vox quoque Demetrii jucundior, illius acrior erat.

Absonus vocis. V. ABSONUS.

Plenior voce. Cic. 1. de Orat. 232. Ego enim neminem nec motu corporis neque ipso habitu atque forma aptiorem, nec voce plenior, aut suaviorem mihi videor audisse.

Asperitas vocis. Lucret. lib. 4. 546.

Bona vocis. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Cantus vocis. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Contentio vocis & Remissio, contraria. Cic. 1. de Orat. 261. V. Contentio, in CONTENTO.

Copulatio inoffensa vocum. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Discrimina vocum. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Flexus vocis. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Intensio vocis. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Iter vocis. Ovid. 2. Met. 830.

Jucunditas claritasque vocis. Quintil. in proem. lib. 6.

Modestia vocis. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Remissio vocis. Quintil. lib. 1. cap. 10.

VOL. IV.

Splendor vocis. Cic. in Brut. 164.

Splendorem voci affert porrum. Plin. lib. 20. cap. 6.

Suavitas vocum. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Varietas vocum. Cic. 2. de Divin. 9. Aut si furdus sit, varietates vocum aut modos noscere?

Absona. V. ABSONUS.

Abfunda. V. ABSUNDUS.

Accusatoria vox. Liv. 45. 10. Popilius quæ singuli universique eo bello hostiliter dixerant fecerantque, retulit: & vir asper ingenio, augebat atrocitatem eorum, quæ dicerentur, vultu truci & accusatoria voce.

Acerba. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Acrior. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Acuta. V. ACUTO.

Æquissima vox & Turpissima, opponuntur. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 14.

Amœnæ voces. Lucan. ad Pison. 81.

Angusta. Juven. 3. Sat. 90.

Anhela. Claud. 2. in Eutrop. 414.

Animosa vox. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 16.

Affidua. Virg. 4. Æn. 447.

Atrox. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Bona. V. BONUS.

Candida. Quintil. lib. 9. cap. 3.

Canora. V. CANO.

Clara & suavis. Cic. 1. Off. 133.

Clarifona vox. Catul. Argon. 62. 320.

Concitata vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Confusa. Lucret. lib. 4. 566.

Consona. Sil. lib. 5. 199.

Constans. Ovid. 1. Amor. 4. 70.

Contenta vox. Cic. in Orat. 57. Volet igitur ille, qui eloquentiæ principatum petet, & contenta voce atrociter dicere, & summissa leniter, & inclinata videri gravis, & inflexa miserabilis. Contenta vox est, qua aliquid atrociter infectamur, ut in Pisonem, Tunc etiam immanissimum ac foedissimum monstrum, ausus es, &c. Summissa vox est, qua leniter aliquid, & quadam cum jucunditate pronuntiare studemus; hæc superiori penitus contraria est. Inclinata vox est, qua aliquid graviter & sententiose pronuntiamus; quo genere vocis utimur potissimum in exordiis, & alibi, quoties occurrunt graves aliquæ sententiæ. Inflexa vox est, qua conamur auditorum animos ad misericordiam commovere: qualis in perorationibus frequenter esse solet.

Contracta. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Densa. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Diffona. Stat. 8. Theb. 620.

Dulcis & clara vox. Cic. in Orat. 57.

Dura. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Durabilis. Ibid.

Erecta. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Exigua. Virg. 6. Æn. 493.

Facilis. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Feminea. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Ferrea. Virg. 6. Æn. 626.

Festa loquendo. Ovid. 3. Trist. 3. 85.

Ficta. Lucan. lib. 3. 102.

Flebilis. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Fusca, i. e. Subrauca. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Grandis. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Grandior & plenior vox. Cic. in Brut. 288.

Gravis vox, cui opponitur Exilis. Plin. lib. 11. cap. 51.

Hilaris. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Hiulcæ voces. V. HIULCUS.

Horrenda. Virg. 9. Æn. 112.

Incerta. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Inclinata. Cic. in Orat. 57. V. Contenta vox.

Inflexa vox. V. Contenta vox, paulo ante.

Infragilis vox. Ovid. 1. Trist. 5. 53.

Ingeniosa mutandis sonis. Ovid. 2. Amor. 6. 18. De psittaco.

Ingens. Virg. 1. Georg. 477.

Ingloria. Stat. 5. Silv. 3. 139.

Interrupta atque moriens. V. INTERRUPO.

Iracunda. Ovid. 2. Met. 483.

Lenis. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Liberalis. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Limpida vox. Plin. lib. 34. cap. ult. De sandaracha.

Languens. ut, Sine contentione vox, nec languens, nec canora. Cic. 1. Off. 133.

Liquata vox apud Macrobius in Hostii carmine, videtur esse, quæ liquido gutture difecta, claraque foras editur, quam scilicet guttur ipsum liquat, & liquidam transmittit: atque ab his, quæ colo liquantur per translationem id dictum est. Turnebus.

Liquidæ voces avium. Lucret. lib. 5. 1378.

Lugubris. Lucret. lib. 4. 552.

Mæsta. Virg. 2. Æn. 280.

Magna. Cic. de Senect. 14. Voce magna & bonis lateribus suavissem.

Minax. Hor. 1. Carm. 10. 10.

Mollis, Effeminata & muliebris. Cic. 3. de Orat. 38. Sunt enim certa vitia, quæ nemo est, quin effugere cupiat, mollis vox, ut muliebris, aut quasi extra modum absona atque absurda est.

Morbunda. Stat. 8. Theb. 642.

Nitida. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Obscura. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Obtusa. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Parvæ vocis murmura. Ovid. 12. Met. 49.

Peracuta vox. Cic. in Brut. 214.

Permanens vox. Cic. in Brut. 141. i. e. Non fracta, firma.

Plena. Cic. de Clar. Orat. 288. Subsellia grandior, & plenior vocem desiderant.

Præpinguis. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Pura. Perf. 5. Sat. 28.

Pusilla. Quintil. lib. 11. cap. 3.

FFFF

Rara.

Rara. Virg. 3. *Æn.* 314.
 Rigida. Quintil. lib. 11. cap. 3.
 Rauca. Ovid. 6. Met. 377.
 Recta. Quintil. lib. 11. cap. 3.
 Refona. Ovid. 3. Met. 496.
 Rustica. Cic. 3. de Orat. 38. Rustica vox & agrestis quosdam delectat, quo magis antiquitatem, si ita sonet, eorum sermo retinere videatur.
 Sacra. Ovid. 2. Met. 278. al. Sicca.
 Sana. Quintil. lib. 11. cap. 3.
 Serena. Pers. 1. Sat. 19.
 Splendida vox, i. e. Clara. Cic. in Brut.
 Suavis & canora. Cic. de Clar. Orat. 234.
 Suavissima vox. Cic. in Orat. 149. Verbaque sunt quam suavissimis vocibus.
 Subrauca. Cic. in Brut. 141.
 Subfurda. Quintil. lib. 11. cap. 3. [Loc. supra V. An Subabfurda?
 Summissa. Ovid. 4. de Pont. 3. 42.
 Tenera. Quintil. lib. 11. cap. 3.
 Tenuata. Ovid. 2. Met. 373.
 Tenuis vox & tinnula. V. Deducere vocem, in DEDUCO.
 Teres. Quintil. lib. 11. cap. 3.
 Tinnula. Catull. in Epithal. Juliae, 59. 13.
 Truculenta vox. Plin. lib. 11. cap. 2.
 Trux. Sil. lib. 1. 68.
 Veneranda. Lucan. lib. 2. 530.
 Virilis. Ovid. 4. Met. 382.
 Ululans. Cic. in Orat. 27.
 Aboritur vox. V. ABORIO.
 Accommodare vocem. V. ACCOMMODO.
 Equiparare aliquem voce. Virg. 5. Ecl. 48.
 Alloqui patriam voce mæsta. Catull. de Bercynth. 61. 49.
 Atollere & Submittere vocem, sunt opposita. Quintil. lib. 1. cap. 2.
 Boans vox. Ovid. 3. de Arte Am. 450.
 Canere inclinata ululantique voce, more Asiatico. Cic. in Orat. 27.
 Captus dulcedine vocis. Ovid. 1. Met. 709.
 Complere timenda voce nemus. Hor. Epod. 6. 9.
 Comprimerere vocem. V. COMPRIMO.
 Concipere mente vocem alicujus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
 Condere vocem alicujus memori aure. Ovid. 19. Epist. 98.
 Conferre vocem in quæstum. V. CONFERO.
 Confirmatur vox hoc modo. Quintil. lib. 11. cap. 3.
 Confirmata constitutaque vox. Ibid.
 Confiteri magna voce. V. MAGNUS.
 Consequi vocem gradu. V. CONSEQUOR.
 Contendere voce. V. CONTENDO.
 Continere vocem. V. CONTINEO.
 Conturbatur vox. Lucret. lib. 4. 563.
 Curata vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
 Currit vox. V. CURRO.
 Custodire vocem. Quintil. lib. 1. cap. 7.
 Deducere vocem. V. DEDUCO.
 Demissa voce loqui. Virg. 3. *Æn.* 320.
 Deplorare voce lamentabili. V. LAMENTOR.
 Descendit vox, hoc est Deprimitur, submittitur. Quintil. lib. 11. cap. 3.
 Devorat vocem dolor, Præ dolore loqui nequit. Ovid. 13. Met. 519.
 Devoratur vox. Plin. lib. 11. cap. 51. Mira sunt de voce digna dictu. In theatrorum orchestris scribe aut arena superjecta devoratur, & in rudi parietum circumjectu, doliis etiam inanibus. Currit eadem concavo vel recto parietum spatio, quamvis levi sono dicta verba ad alterum caput perferens, si nulla inæqualitas impediatur.
 Dicere aliquid acuta voce. Hor. 3. Carm. 4. 3.
 Distinguere vocem lingua. Sil. lib. 1. 78.
 Dat voces lingua. Ovid. 9. Met. 563.
 Dare vocem alienæ personæ. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Ducere longas in fletum voces. Virg. 4. *Æn.* 463.
 Effundere voces ad æthera. Virg. 8. *Æn.* 70.
 Elisa vox, in illum sonum erumpit, cui *Γραει κλωμεν*, nomen, ab immaturo gallorum cantu, dederunt. Quintil. lib. 11. cap. 3.
 Eluctata vox. Stat. 1. Achill. 525.
 Emittere vocem. Tibul. lib. 1. 9. 27.
 Exasperatur vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
 Exasperant vocem fauces rasæ. Ibid.
 Excitare vocem. Cic. 1. de Orat. 251. Tamen me auctore nemo dicendi studiosus, Græcorum more Tragedorum voci serviet, qui & annos complures sedentes declamant & quotidie antequam pronuntient, vocem, cubantes, sensim excitant: eandemque, cum egerunt, sedentes, ab acutissimo sono usque ad gravissimum sonum recipiunt.
 Exercere vocem pronuntiatione. Quintil. lib. 1. cap. 11.
 Expavere trucem vocem. Sil. lib. 1. 67.
 Exprimere voces. Lucret. lib. 4. 553.
 Expromere anhelam vocem. Claud. 2. in Eutrop. 390.
 Exstincta vox. V. Exstinctus, in EXTINGUO.
 Fertur vox ad aures. Virg. 3. *Æn.* 40.
 Flectere vocem. Ovid. 2. Amor. 4. 25.
 Fractæ voces ad litora. Virg. 3. *Æn.* 556.
 Frangitur vox vitio faucium. Quintil. lib. 11. cap. 3.
 Fundo extremam vocem cum sanguine. Virg. 4. *Æn.* 621.
 Fusa vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
 Glutire vocem. Plin. lib. 10. cap. 12.
 Impedire vocem loquentis. Ovid. 13. Met. 745.
 Inclamare aliquem magna voce. V. INCLAMO.
 Includit vocem dolor. V. INCLUDO.
 Induere voces dolentum. Tacit. 4. Ann. 12.
 Inflectere voces cantu. Tibul. lib. 1. 7. 37.
 Inflexa vox ad miserabilem sonum. Cic. 2. de Orat. 193.
 Intendere vocem. Cic. 3. de Orat. 214. Voces ut chordæ sunt intentæ, &c.
 Invocare follicita voce aliquem. Ovid. 10. Met. 639.
 Iterare reſonis vocibus aliquid. Ovid. 3. Met. 496.
 Jungere vocem fidibus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
 Locare vocem. Juven. 8. Sat. 186.

Loqui primum incerta voce tentavit. Quintil. lib. 1. cap. 1.
 Loqui tristi voce. Ovid. 7. Met. 517.
 Mittere vocem. Lucret. lib. 3. 943.
 Modulari vocem. V. MODULO.
 Mutare vocem. Cic. in Orat. 55. Vocis mutationes sunt totidem, quot animorum.
 Obscurant vocem fauces obtusæ. Quintil. lib. 11. cap. 3.
 Obscuratur vox vitio faucium. Ibid.
 Obtundere vocem. V. OBTUNDO.
 Parcere voci. Quintil. lib. 11. cap. 3.
 Penetrat vox ad aures. Ovid. 12. Met. 42.
 Persequi voce. V. PERSEQUOR.
 Præterradit vox fauces. Lucret. lib. 4. 531.
 Premere vocem, Continere vocem, tacere. Virg. 9. *Æn.* 323.
 Proclamare magna voce. Virg. 5. *Æn.* 345.
 Profusæ voces abiere domos ætherias. Sil. lib. 6. 252.
 Profusa immoderate vox. V. IMMODERATUS.
 Referuntur voces usque. Cic. 1. Q. frat. 1. 33. Natura autem ita resonans, ut usque Romam significationes, vocesque referantur.
 Remittunt vocem nemora. Virg. 12. *Æn.* 929.
 Replere litora voce. Ovid. 1. Met. 348.
 Refolvere vocem atque ora. Virg. 3. *Æn.* 457.
 Reforbere vocem. Plin. lib. 18. cap. ult.
 Roboratur vox. Plin. lib. 11. cap. 51.
 Rogare submissa voce opem alicujus. Ovid. 4. de Pont. 3. 42.
 Scinditur vox vitio faucium. Quintil. lib. 11. cap. 3.
 Sequi vocem fugientem. Virg. 1. *Æn.* 410.
 Simulare fictas voces læto tumultu. Lucan. lib. 3. 102.
 Strangulare vocem. Quintil. lib. 11. cap. 3.
 Suffocata vox majore rifu minus clara est. Quintil. lib. 11. cap. 3.
 Esse bona voce. V. BONUS.
 Erat vox in cursu. Ovid. 5. Fast. 245.
 Supprimere vocem. Cels. lib. 2. cap. 10.
 Supprimere vocem alicui. Ovid. 1. Met. 715.
 Temperata vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
 Tenuatur vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
 Terrere minaci voce aliquem. Hor. 1. Carm. 10. 3.
 Tollere vocem. Hor. de Arte Poet. 93.
 Tollere exiguum vocem. Virg. 6. *Æn.* 492.
 Tollere lugubri voce querelam. Lucret. lib. 4. 552.
 Trahere vocem ab imo pectore. Virg. 1. *Æn.* 375.
 Vocare voce aliquem. Virg. 12. *Æn.* 638.
 Vocare plena voce aliquem. Virg. 1. Georg. 388.
 Volutant vocem per atria. Virg. 1. *Æn.* 719.
 Urgenda vox non est ultra vires. Quintil. lib. 11. cap. 3.
 Utendi voce, multiplex ratio. Quintil. lib. 11. cap. 3.
 Vox toto instructa organo. Proverbii speciem habet, significatque vocem firmam, facilem & tractabilem, quæque per omnes intentionis & remissionis gradus sequax & flexibilis traducitur: translato sermone a musicis organis & hydraulis, quæ totius canonis musici varietates & flexus vocis & soni complectuntur. Quintil. 11. 3. Utique habens omnes in se, qui desiderantur, sonos intentionesque, & toto, ut ajunt, organo instructa. Ex Turnebo.
 Simulans vocum ales. Ovid. 2. Amor. 6. 23. de psittaco.
 Sonitus vocis, Vox buccinæ. Virg. 3. *Æn.* 669.
 Acutæ vocis Hylætor canis. Ovid. 3. Met. 224.
 Cygnea vox. V. Cygneus, in CYGNEUS.
 Liquidæ voces corvi. Virg. 1. Georg. 410.
 Tremulæ voces hædorum. Lucret. lib. 2. 367.
 Vigil anseris. Ovid. 2. Met. 538.
 Nec servaturis vigili Capitolia voce Cederet anseribus.
 Compositæ voces, quibus opponuntur Simples. Quintil. lib. 1. cap. 5.
 [Hic sunt Dictiones, seu vocabula.
 Vox, pro Dicto. Sic sæpe apud Suetonium, ut in Vitellio cap. 2. in fine Hujus & illa vox, est sæpe facias. Sed & alibi sæpe pro dicto. H. St.
 Hæc vox, Civis, &c. Cic. 7. Verr. 168. Constitue nihil esse opti in hæc voce, Civis Romanus sum.
 Ambiguæ voces, Dicta ambigua. Virg. 2. *Æn.* 99.
 Blandæ voces. Virg. 1. *Æn.* 674. Al. 670.
 Contumeliosæ voces. V. Contumeliosus, in CONTUMELIA.
 Dira Harpyiæ. Virg. 3. *Æn.* 228.
 Docta. Quintil. lib. 2. cap. 16.
 Effertatæ voces. Sen. Herc. fur. 6.
 Erudita vox Hortensii. Cic. de Clar. Orat.
 Facunda. Ovid. 4. Fast. 245.
 Falsa. Hor. 2. Carm. 2. 21.
 Ferox. Claud. de Nupt. Hon. & Mar. 320.
 Furialis. Cic. de Arusp. Resp. 39.
 Incesta. Ovid. 2. Trist. 503.
 Incorrupta vox bene judicantium. V. INCORRUPTUS.
 Infandæ vocis sonus. Sen. Agam. 13.
 Inhumana & scelerata. V. INHUMANUS.
 Inimica alicui. V. INIMICUS.
 Infana. Ovid. 11. Epist. 74.
 Legitima. Ovid. 3. de Arte 293.
 Libera. Liv. 39. 25.
 Mutæ voces murmure. Stat. 2. Silv. 1. 104.
 Nuptialis. V. Nuptialis, in NUBO.
 Obscena. Juven. 11. Sat. 172.
 Salutaris. Sen. de Benef. lib. 1. cap. 10.
 Simples voces. Quintil. lib. 1. cap. 5.
 Sollicita vox. Ovid. 10. Met. 639. & 14. 706.
 Superba. Lucret. lib. 5. 1172.
 Supplex. Liv. 30.
 Tacita. Ovid. 9. Met. 300.
 Tristis. Ovid. 7. Met. 517.
 Viva. Quintil. lib. 2. cap. 2.
 Viva vox magis afficit. Plin. 2. Epist. 3.
 Una vox omnium. Cic. 9. Fam. 14. Atque hæc una vox omnium est.

Una voce, Uno ore, uno consensu. Cic. 1. de Orat. 46. Multi erant præterea præclari in philosophia & nobiles, a quibus omnibus una pæne repelli voce oratorem a gubernaculis civitatum, &c.
 Accipere voces. V. ACCIPIO.
 Addere voces lacrimis. Ovid. 13. Met. 576.
 Alit vox viva. Quintil. lib. 2. cap. 2. Tamen viva illa, ut dicitur, vox alit plenius.
 Annuere vocibus alicujus. Hor. 4. Carm. 6. 22.
 Audire & reddere voces notas. Virg. 6. Æn. 689. i. e. Familiariter loqui, ut ait Servius.
 Captare voces auribus. Ovid. 19. Epist. 53.
 Citat vox præconis. Quintil. lib. 6. cap. 4.
 Compellare aliquem voce. Virg. 5. Æn. 161.
 Compescere voces. Sen. Herc. Oeth. 11.
 Dicere tacita voce aliquid. Ovid. 9. Met. 300.
 Elicit vox vocem. Ovid. 1. Fast. 256. Interrogatio provocat ad respondendum.
 Eripere vocem ab ore loquentis. Virg. 7. Æn. 119.
 Excidit vox ore. Virg. 6. Æn. 686.
 Excipere vocem alicujus. Sen. Thyest. 1.
 Expromere mæstas voces. Virg. 2. Æn. 280.
 Ferre voces ad aliquem. Ovid. 5. Fast. 478.
 Fingere optime sibi voces. Quintil. lib. 6. cap. 2.
 Fundere voces. Catul. Argon. 62. 125.
 Habere voces, Tumultum facere. Cic. pro Muren. 50. Meministis enim, cum illius nefarii gladiatoris voces percubissent, quas habuisse in concione domestica dicebatur.
 Habere contemptam supplicis vocem. Catull. de Ruffa, 58. 4.
 Jactare voces inertes. Virg. 10. Æn. 322.
 Jactare voces ad sidera. Virg. 5. Ecl. 63.
 Incurrere in voces malevolorum. V. INCURRO.
 Ingeminare voces. Virg. 1. Georg. 411.
 Iterare voces. Hor. 1. Epist. 19. 12.
 Lacerare aliquem voce. Virg. 3. Ecl. 51.
 Mittere vocem contra aliquem. Cic. pro Cluent. 88. Hodierno die primum veritas vocem contra invidiam, his Judicibus freta, miserit. V. MITTO.
 Mittere vocem de. Cic. pro Flacc. 6. Vox de Quæstura nulla missa est.
 Mittere vocem pro se, aut pro aliquo. Cic. pro Sex. 4. Conciones haberi quotidie contra me: vocem pro me ac pro Repub. neminem mittere. Idem pro Coel. 55. An aliquam vocem putatis ipsam pro se causam & veritatem posse mittere.
 Mittere voces furiales. V. MITTO.
 Mittere Liberam vocem. Liv. 35.
 Mittere superbas voces. Lucret. lib. 5. 1172.
 Moneri voce alicujus. Virg. 3. Æn. 461.
 Morari blandis vocibus aliquem. Virg. 1. Æn. 674.
 Movere numina voce. Virg. 4. Georg. 505.
 Multiplicare voces acceptas. V. Multiplico, in MULTUS.
 Negare constanti voce aliquid. Ovid. 1. Amor. 4. 70.
 Profundere vocem. Catul. Argon. 62. 202.
 Reddere voces. Virg. 1. Æn. 413.
 Referre voces pectore. Virg. 5. Æn. 409.
 Referre voce, per pleonasmum dicitur a poetis. Virg. 1. Æn. 213.
 Talia voce refert. Servius.
 Reverti nescit vox missa. Hor. de Arte Poet. 390.
 Rumpere vocem, Loqui. Virg. 2. Æn. 129. Idem. 3. Æn. 246.
 — rupitque hanc pectore vocem.
 Spargere voces ambiguas in vulgum. Virg. 2. Æn. 98.
 Temerantur incestis vocibus aures. Ovid. Trist. 503.
 Trahere aliquid pura voce. Verbis puris nec fictis enarrare aliquid. Pers. 5. Sat. 28.
 Tundi assiduis vocibus hinc atque hinc. Virg. 4. Æn. 448.
 Venit vox ad aures vulgi. Virg. 2. Æn. 119.
 Uti falsis vocibus. Hor. 2. Carm. 2. 21.
 Loqui Latina voce. Ovid. 3. Trist. 12. 40.
 Vox, pro Littera Vocali. Cic. in Orat. 151. In populari Platonis oratione est crebra ista vocum concursio, quam magna ex parte, ut vitiosam, fugit Demosthenes. i. e. Vocalium concursus, qui hiantem reddit orationem.
 Fraudare legitima voce litteram. Ovid. 3. de Arte Am. 293.
VOCALIS, e. Adj. [φωνητός, ὑφωνος, Gl. G. L.] Quod est sonorum & summæ vocis. Plin. lib. 18. cap. 35. Ranæ quoque, ultra solitum vocales, sunt signa tempestatum. Cic. de Clar. Orat. 242. Addamus huc etiam, ne quem vocalem præterierit videamur. C. Colconium.
 Carmine vocali clarus Philammon. Ovid. 11. Met. 317.
 Chordas vocales impellere pollice. Tibul. lib. 2. 5. 3.
 Ora vocalia. Ovid. 5. Met. 332.
 Vocalis, Loquens. Val. Max. 1. 8. ext. 4. Ægles Samius, athleta mutus, cum ei victoriæ, quam adeptus erat, titulus & præmium eriperetur, indignatione accensus vocalis evasit.
 Vocales litteræ, [φωνήεντα ᾗμαρται] dictæ, quia per se voces faciunt.
 Coeunt vocales frequentissime. Quintil. lib. 21. cap. 3.
 Concursus vocalium. Cic. in Orat. 77. Habet enim ille tanquam hiatus, concursu vocalium, molle quiddam.
 Compar. Sen. Quæst. Nat. 2. 29. Vocaliora sunt vacua quam plena.
 Superl. Plin. 4. Epist. 7. Eligere vocalissimum aliquem, qui legeret, &c.
VOCALIS, is. m. [φωνιστής, Gl. G. L.] Magister vocis.
VOCALITER, Adv. Apul. 1. Milef. Januam vocaliter pulsare incipit. V. ibi Pricæum.
VOCALITAS, âtis. f. [ὑφωνία] Consonantia, quam Græci Euphonia vocant. Quintil. lib. 1. cap. 5. pr. Sola est, quæ notari possit, velut vocalitas, quæ ὑφωνία dicitur.
VOCISSIMUS, i. m. [ὑψος, Gl. L. G.] Echo.
VOCULA, æ. f. dimin. [φωνή, Gl. G. L.] Cic. 1. Att. 23. Et cum recreandæ vocalæ causa necesse esset mihi ambulare, hæc dictavi ambulans. Idem 3. de Orat. 96. Quanto molliores sunt, & delicatiores in cantu fle-

xiones, & falsæ vocalæ, quam certæ, & severæ? Falsas vocalas Budæus interpretatur *Deſchant*, f. *déchant*.
 Malevolorum vocalæ. Cic. 2. Fam. 15. Sed incurrit hæc nostra laurus non solum in oculis, sed jam etiam in vocalas malevolorum.
 Est etiam Dictio, verbum. Gell. 12. 14. Significatio hujus vocalæ.
VOCULATIO, ōnis. f. Accentus vocatur Nigidio, cum scribit, Deinde vocalatio quæ poterit servari, si non sciemus in nominibus, ut Valeri, utrum interrogandi aut vocandi sint? Ex Gell. lib. 13. cap. 25.
VOCIFEROR, [βοῶ, Gl. G. L. καταβοῶ, L. G.] âri. est, inquit Valla, Voce effrenata, non modo dolorem, sed etiam indignationem (quam indignatio, doloris genus est) ostendere. Interdum Sine affectu, sed tamen vehementius exclamare. Cic. 6. Verr. 39. Minitari absenti Diodoro, vociferari palam, lacrimas interdum vix tenere.
 Libere vociferari. Cic. pro Rosc. Amer. 9. Neque satis libere vociferari posse intelligo.
 Quid vociferabare, decem millia talentum Gabinio esse promissa? Cic. pro Rabir. Post. 21.
 Carmina ejus vociferantur. Lucret. lib. 1. 732.
 Æra vociferantur, i. e. Sonitum edunt. Lucret. lib. 2. 450.
 Res ipsa vociferatur. Lucret. 2. 1050.
VOCIFERO, âre. Activum protulit Cic. (si locus mendo vacat) 4. Verr. 51. Nam me dies, vox, latera, deficiant, si hoc nunc vociferare velim, quam miserum indignumque sit, &c. Al. Vociferari. Varro. 3. de R. R. cap. 9. Item qui elati sunt, ac vociferant sæpe in certamine pugnae. De gallis gallinaceis. Extat & in Gloss. utroque.
VOCIFERANS, antis. Partic. [καταφωνῶν] Virg. 2. Æn. 679.
 Talia vociferans, gemitu tectum omne replebat.
 Grave vociferans. Valer. 5. Argon. 170. V. & Liv. 22. 41.
VOCIFERRATIO, ōnis. f. [παλαισμός, Gl. L. G.] Cic. 7. Verr. 155. Ante L. Flavii, ceterorumque de L. Herennio vociferatio commovebat? Sermo & vociferatio. Cic. pro Cluent. 30. Nam in ipso sermone hoc & vociferatione mortua est.
 Aperta vociferatio. Liv. 22. 43.
 Furiosa vociferatio. Quintil. lib. 2. cap. 10.
 Muliebris vociferatio. Auctor ad Herenn. lib. 3. 25. & 28.
 Uti vociferatione. Cic. pro Rosc. Amer. 12. Qua vociferatione in ceteris judiciis accusatores uti consueverunt.
VOCIFERATUS, ūs. m. Idem quod Vociferatio. Plin. lib. 10. cap. 60. Mares quidem cum vociferatu sanguinem etiam ex oculis profundunt.
VOCIFERATOR, ōris. m. Tertull. advers. Marc. 4. 11. Johannes vociferator in solitudine.
VOCIFERARIUS, i. m. [φωνιστής, Gl. G. L.] Qui docet vociferari.
VOCIFICO, âre. Varro R. R. 3. 16. Quos vocificantes plures persequuntur etiam paucae. Sed variant libri. conf. Gell. lib. 9. cap. 3. & Lips. lib. 3. Epist. Q. epist. 6.
VOCO, [καλῶ, Gl. L. G. & G. L. φωνῶ, G. L.] âre. Clamare, appellare.
 Vocare ad se, Advocare. Plaut. Capt. 2. 2. 110.
 — præcipe
 Quæ ad patrem vis nuntiari. vin' vocem huc ad te? T. voca.
 Voca illum verbis meis. Plaut. Amphit. 4. 2. Suppos. 2. 60.
 Clamare vocare suos. Virg. 12. Æn. 312.
 Clamoribus vocare hostem. Virg. 4. Georg. 76. Provocare. Servius.
 Nomine aliquem vocare. Virg. 11. Æn. 731.
 Voce magna vocavit Æneam. Virg. 10. Æn. 873.
 Auxilia vocans frustra. Virg. 5. Æn. 221.
 Deos vocare auxilio. Virg. 5. Æn. 686.
 Concilium vocare. Ovid. 1. Met. 167.
 Vocari aliquo. Lucan. lib. 1. 146.
 Ad libertatem servos vocare, Manumittere. Liv. 34.
 Ad pileum, Idem. V. PILEUS.
 Ad aliquem vocare. Cic. 4. Acad. 56. Primum quidem me ad Democritum vocas, cui non assentior, potiusque refellam. h. e. Adducis mihi testem Democritum.
 Ad exemplar alicujus vocare aliquem, Ei conferre. Plin. in Paneg. cap. 58. pr.
 Ad altercationes vocari. Quintil. lib. 6. cap. 4.
 Ad bella fata nos vocant. Virg. 11. Æn. 97.
 Ad exitium & vastitatem. Cic. 2. in Catil. 12. Tempia deorum immortalium, tecta urbis, vitam omnium civium, Italiam denique totam, ad exitium & vastitatem vocas.
 Ad calculos aliquem vocare: h. e. Ad ineundam accepti & expensi rationem: quod mox dicitur Ad computationem. Liv. 5. 4. V. CALCULUS.
 Ad computationem vocare. Plin. in Paneg. cap. 38.
 Ad judicem vocare, Citare. Quintil. lib. 2. cap. 4.
 Ad litteras alias. Cic. 1. de Finib. 1. Postremo aliquos futuros suspicor, qui me ad alias litteras vocent.
 Ad probationem vocare. Quintil. lib. 6. cap. 4.
 Ad procurationem rei alicujus vocari. Cic. 4. Att. 1. Et ad ejus procurationem sermone non solum plebis, verum etiam bonorum Pompejus vocaretur.
 Ad testimonium. Varro de R. R. 1. 4.
 Ad verbum. Cic. pro Cæcin. 81. Tu me ad verbum vocas, non ante venio quam recuro.
 Ad vitam vocare, Revocare desperantem. Cic. 3. Att. 7. Quod me ad vitam vocas, unum efficis, ut a me manus absteineam.
 Ad utilitatem vocare. Cic. 2. de Orat. 312.
 Extra ordinem. Cic. 5. Verr. 8.
 In certamina divos, Provocare. Virg. 6. Æn. 172.
 In deorum concilium. Cic. 1. de Divin. 49.
 In consilium. Cic. pro Flacc. 77. Cur autem per te inimicum paternum in consilium vocavit?
 In contemplationem. Plin. lib. 32. cap. 11.
 In contentionem. Cic. pro Muren. 19. Reliqui temporis spatium in contentionem vocatur; ab utroque dissimillima ratione tractatum est.
 In disceptationem & controversiam vocari. Cic. 2. de Orat. 291.
 In dubium, Dubitare. Cic. pro Deiot. 39. Sed cum de illo labore, tum de multis amplissimis viris, quibus semel esse ignotum a te oportet, nec beneficium tuum in dubium vocari, nec hæere in animis hominum sollicitudinem sempiternam.

In iudicium. Cic. 3. Verr. 34. Ex ea die ad hanc diem, quæ fecisti, in iudicium voco.

In jus vocare. Cic. pro Quint. 61. Vadari vis: promittit. In jus vocas: sequitur.

In locum mortui. Cic. 2. Att. 19. Cosconio mortuo, sum in ejus locum vocatus. Al. Invitatus.

In lucem e tenebris vocare obscuram familiam. Cic. pro Deiot. 30. Rex enim Deiotarus vestram familiam, abjectam & obscuram, e tenebris in lucem vocavit.

In medium vocare rem. Cic. pro Cluent. 77.

In partem vocare, juris verbum est, pro Participem facere, & partiarium admittere. Cic. pro Cæcin. 12. Mulieres in partem vocatæ sunt. Virg. 3. Æn. 222.

— ipsumque vocamus

In prædam partemque Jovem. Nam & de præda diis immolabant, & partes etiam quædam eis interdum suspendebant de tholo & consecrabant, ut Dianæ aprorum capita & cervorum cornua. Ex Turnebo.

In partem curarum. Tacit. 1. Ann. 11.

In sermonem loggum. Cic. 1. de Legib. 13.

In spem. Cic. 3. Att. 15. Hæc nisi vides expediri, quam in spem me vocas?

In concionem aliquem, In iudicium. Cic. 4. Acad. 144. Quid me igitur, Luculle, in invidiam, & tanquam in concionem vocas?

In crimen, Accusare aliquem, Criminari. Cic. pro Rabir. 24. Hoc tu igitur in crimen vocas, quod cum iis fuerit C. Rabirius, quos amentissimus fuisset si oppugnasset?

In culpam vocari. Quintil. lib. 7. cap. 3.

In discrimen vocare, Periculo committere. Cic. 7. Verr. 132. Non omnes, qui tanto se scelere obstrinxerint, ut aut fidem suam corrumpi paterentur, aut iudicium corrumpere, in discrimen ac iudicium vocandi?

In discrimen vocari de vita & gloria. Cic. 1. Off. 83. Itemque alii de gloria & benevolentia civium in discrimen vocantur.

In simulationem probrorum. Cic. pro Font. 29. Tamen in falsam atque iniquam probrorum in simulationem vocabatur. [An in insimulationem?

In invidiam aliquid. Cic. 7. Verr. 132. Etiam illud præcidas licet, quod supplicium more majorum sumpseris, securique percusseris, id circo a me in crimen & invidiam vocari, conf. In odium.

In luctum. Cic. 3. Att. 7. Non faciam ut enumerem miseras omnes, in quas incidi per summam injuriam & scelus, non tam inimicorum meorum quam invidiorum, ne & meum mærorem exagitem, & te in eundem luctum vocem.

In odium. Cic. 1. Off. 86. Nec vero criminibus falsis in odium aut invidiam quenquam vocabit.

In periculum vocare. Plin. Epist. 317.

In periculum ac discrimen. Cic. pro Lege Manil. 12. Quid quod salus fociorum summum in periculum ac discrimen vocatur?

In suspicionem. Cic. 7. Verr. 10. Leonidæ cujusdam Siculi familia in suspicionem vocata est conjurationis.

Vocare ad cœnam, Invitare. Cic. 6. Verr. 3. Deinde ipsum regem ad cœnam vocavit.

Ad cœnam per. Martial. lib. 2. 14.

Per te, perque tuam, vector lascive, puellam,
Ad cœnam Selium tu, rogo, taure, voca.

Convivam vocare. Plaut. Afin. 4. 1. 23.

Domum suam vocare aliquem, Ad cœnam, ut vult Scholiastes vet. Cic. pro Rosc. Amer. 52.

Esum & comessatum vocare, h. e. Ad cœnam & comessationem. Plaut. Men. 3. 1. 11. Idem Stich. 5. 4. 4.

Intra tecta vocare aliquem. Virg. 6. Æn. 525.

Vocaverat me in hunc diem. Plaut. Stich. 4. 1. 12.

Cras apud me eritis, & vos, & ille, cum vestris uxoribus.

P. Et apud me perendie: nam ille heri me jam vocaverat

In hunc diem. h. e. Dixerat ut hodie venirem.

Clamore vocare deum. Virg. 1. Georg. 347.

Et Cererem clamore vocent in tecta. i. e. Invocent dari copiam frumentorum. Servius.

Voce vocare aliquem Deum. Virg. 6. Æn. 247.

Ignibus imponit sacris libamina prima,

Voce vocans Hecaten, cæloque ereboque potentem. Ubi Servius,

Voce, non verbis, sed mysticis quibusdam sonis. Nam, ut in Lucano legimus, varie numina invocantur.

Votis vocari. Virg. 1. Æn. 204.

In vota vocare, Invocare. Virg. 5. Æn. 514.

Pluviam vocat cornix, h. e. Portendit, & suo clamore quodammodo appetere videtur. Virg. 1. Georg. 388. Servius, Vocat, poetice ait: non enim vocat, sed denuntiat pluviam.

Vocare aliquem, Nomen imponere. Plaut. Afin. 3. 3. 62.

Haberi & vocari sapientem. Cic. 3. de Orat. 135. Sed ut ad Græcos referam orationem, septem fuisse dicuntur uno tempore, qui sapientes & haberentur & vocarentur.

Vocare & Subire. V. in SUBIRE.

Vocare pudicam tanti. Juven. 6. Sat. 136.

Bis quingenta dedit, tanti vocat ille pudicam. Sensus est,

Cæfenniam maritus vocat pudicam, non quidem propterea, quod pudica sit, sed quod ei dotis nomine bis quingenta dederit. Dixerat enim,

Optima sed quare Cæfennia, teste marito? Mox respondet,

Bis quingenta, &c.

Crudelem vocare. Virg. 5. Ecl. 23.

Atque deos atque astra vocat crudelia mater.

Cucullum vocare. Viatores solebant cultores & vinitores sero colentes, appellare cucullos in desidiæ probrum. Plin. lib. 18. cap. 66. Dum sciat inde natam exprobrationem foedam putantium vites per imitationem cantus alitis temporariæ, quam cucullum vocant: dedecus enim habetur opprobriumque meritum falcem ab illa volucre in vite deprehendi, ut ob id petulantia fides, etiam cum primo vere laudantur, auspicio tamen detestabiles videantur. Aufonius quoque in Mosella istius petulantia ita meminit, 163.

— inde viator

Riparum subjecta terens, hinc navita labens

Probra canunt feris cultoribus. Ex Turnebo. V. CUCULLUS.

Quæ vocantur, αἱ καλέμεναι. Cic. pro Cælio 500. edit. Lamb. Quæ vulgo vocantur, cum aliquid non esse omnibus usitatum, (ιδιωτικόν) aut quæ novo quodam nomine ita dicuntur, seu recenti. H. St.

VOCANS, antis. Partic. Virg. 3. Georg. 393.

In nemora alta vocans.

Pulchritudo corporis me ad se vocans, Alliciens. Petron. cap. 32.

Zephyris vocantibus, Invitantibus. Virg. 3. Georg. 322.

VOCATUS, a, um. Partic. [καλημένης] ut, Vocatus atque non vocatus audit. Hor. 2. Carm. 18. 40.

Tenuit mora nulla vocatos. Ovid. 1. Met. 167.

Venit ad exiguas turba vocata dapes. Ovid. 2. Fast. 362.

Ad pocula vocatus. Ovid. 14. Met. 294.

Opera est vocata. Plaut. Stich. 3. 2. 18. h. e. Rogavit me aliquis ut negotium aliquod transigerem pro eo.

VOCATIO, ōnis. f. Invitatio ad cœnam. Catullus ad Porcium & Socratio-nem 45. 7.

Vos convivium lauta sumptuose

De die facitis: mei sodales

Quærant in trivio vocationes. i. e. Eo miseriæ sunt redacti, ut quærant a quibus vocentur ad prandium.

VOCATUS, ūs. m. [καλός] Virg. 12. Æn. 95.

— nunc o nunquam frustrata vocatus

Hausta meos, &c. Ubi Servius; Vocatus, i. e. Invocationes &

preces. Nam appellatio est a verbo, quæ semper aut in io exit, aut in ūs. id est nomen verbale. Cic. 3. de Orat. 2. Mane Idibus Septembris, & ille, & Senatus frequens vocatu Drusi in Curiam venit. Junge Suet. Calig. 39.

VOCATOR, ōris. m. [καλητής] Vocatores dicti sunt Quibus datum est invitandi negotium, sive Qui ipsi vocant ad cœnas. Plin. lib. 35. cap. 10.

Invitatus, ad regis cœnam venit. Indignantique Ptolemæo, & vocatores suos ostendenti, ut diceret a quo eorum invitatus esset, &c. Adde Suet. Calig. cap. 39. & Senec. de Ira 3. 37.

VOCATORIVS, a, um. Adj. Tertull. de Anima cap. 47. Si qua vocatoria.

VOCATIVUS, a, um. Adj. [καλητής] a Grammaticis fictum, a quibus Vocativus casus dicitur, quod per eum vocemur. Hic & Saluatorius dicitur. Priscianus lib. 5. cap. de casu. Conf. Gell. lib. 14. cap. 5. & V. Scalig. Lect. Aufon. 1. 11. p. 36. & Ph. Caroli Animadv. ad Curt. lib. 3.

VOCATIVE, Adv. [καλητῶς] apud Gell. lib. 13. cap. 21. Vocative dicit. i. e. Per vocativum.

VOCABILIS, e. Adj. Compar. Gell. lib. 13. cap. 19. Sonus vocabilior est visus & amœnior. al. Vocalior.

VOCABULUM, i. n. [ωνομασσία, Gl. L. G. & G. L. ὀνομασία, G. L.] est Id quo res singulæ nominantur & vocantur, aut voce efferuntur. Ter. Eun. 2. 2. 33.

Si potis est, tanquam philosophorum habent disciplinæ ex ipsis

Vocabula, parafiti item ut Gnathonici vocentur. Plin. lib. 3. cap. 1. Vocabula oppidorum. Et lib. 2. cap. 1. Quem Græci nostrique eodem vocabulo aëra appellant. Quintil. lib. 9. cap. 1. Mutatur vocabu-

lis vis rerum. Chaldaei non ex artis, sed ex gentis vocabulo nominati. Cic. 1. de Divin. 2. Nomen & vocabulum. Cic. 3. de Orat. 157. Nam si res suum nomen

& proprium vocabulum non habet. Magistratum vocabula. Tacit. 1. Ann. 3.

Cognata vocabula. Hor. 2. Serm. 3. 159.

Incognita nobis vocabula. V. INCOGNITUS.

Media vocabula. V. MEDIUS.

Proprium & certum vocabulum. Cic. 1. de Invent. 34. Nomen est quod unicuique personæ datur, quæ suo quæque proprio, & certo vocabulo appellatur.

Speciosa vocabula rerum. Hor. 2. Epist. 2. 116.

Vulgaria, & forte occurrentia vocabula. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Construere rerum vocabula. V. CONSTRUO.

Dare vocabula terris. Sil. lib. 5. 11.

Immutare rebus non commutatis vocabula. Cic. 1. de Legib. 38.

Imponere vocabulum alicui. V. IMPONO.

Tribuere vocabula monti. Ovid. 14. Met. 622.

Vocabulum, pro Nomine substantivo accipit Gell. lib. 1. cap. 16. Aper-te ostendit Mille & vocabulum esse, & singulari numero dici. Idem lib. 3. cap. 12. A vocabulis, non a verbis, inclinata sunt. Ibid. cap. 19. vocat vocabulum nomen Parcus. Idem lib. 4. cap. 1. de generibus & casibus vocabulorum differens. V. Varro de L. L. 7. 41.

VOCULARITER, Adv. [ωνομαστικῶς, Gl. G. L.] Appellative.

VOCAMEN, inis. n. [φωνήμα] Lucet. lib. 2. 656.

— & Bacchi nomine abuti

Mavult, quam laticis proprium proferre vocamen. h. e. Vocabu-lum & nomen. Arnob. lib. 3. adversus Gent. Sub istius vocaminis appel-

latione.

Dare vocamen. Solin. cap. 40.

Trahere vocamen de aliqua re, pro Nomen habere. Solin. cap. 65.

VOCIRO, [ωνολογία] ære. frequenter. Plaut. Capt. 5. 3. 7.

Pægnium vocitatus est. Cic. 2. de Nat. Deor. 105.

Quas nostri septem foliti vocitare triones.

Ex poeta. Cic. pro

Rabir. Post. 23. Phalereus vocitatus est.

VOCITATUS, a, um. Partic. Liv. 4. 61. Servius Romanus vocitatus.

Lipara antea Melogonis vocitata. Plin. lib. 3. cap. 9.

U P

UPILIO, ōnis. m. [πιπλήν, Gl. G. L.] positum est a Virgilio, pro Opi-lione, causa metri, 10. Ecl. 19.

Venit & upilio, tardi venere bubulci. V. OPILIO.

UPŪPA, æ. f. [ὑπὺς Gl. G. L.] Avis, cristis a capite exeuntibus galea-ta, in fimo semper degens. Plin. lib. 10. cap. 29. Mutat & upupa, ut tradit Æschylus poeta, obsæna alias pastu avis, crista visenda plicatili, contrahens eam, subrigensque per longitudinem capitis.

Upupa, pro Meretrice. Plaut. Capt. 5. 4. 7.

Itidem huc mihi advenient upupa, qui me delectet, data est. V. ibi Salmaf. [In Gloss. scriptum est Epupa, & Gr. ὑπὺς, mendose, puto.

URA, æ. f. [*ὑρα*] Cauda. Hinc Ura Scorpii, herba. Apul. de Herb. cap. 49.
URÆUS, a, um. Adj. [*ὑραῖος*] Caudatus. ut, Uræa cybia, i. e. Pelamides, genus thunni. Plin. lib. 32. cap. 11.
URĀNĪA, æ vel URĀNĪR, es. f. [*ὀυρανία*] Una ex Musis, & apud nos Cælestis dicitur. Ovid. 5. Fast. 55.
 Excipit Uranie, fecere silentia cuncta. *ὀυρανός* enim cælum dicitur, quod viros eruditos in cælum tollit. Uranos vero dicitur quasi oranos (ut ait Ambrosius libro Hexaemeron) ab *ὀράω*, quod sit visui pervium & minime denfum, ut est aqua & terra. Catul. in Epithal. Juliae, 59. 2.
 Collis δ' Heliconei
 Cultor, Urania genus.
 Urania Musa. Cic. 1. de Divin. 17.
 Urania est etiam Planta. Diosc. 1. 1.
URANOSCŌPOS, i. m. [*ὀυρανόσκοπος*] Piscis qui & Callionymus dicitur. Plin. lib. 32. cap. 7. Idem piscis & uranoscopus vocatur, ab oculo, quem in capite habet.
URĀNUS, i. m. [*ὀυρανός*] auctore Bocatio lib. 3. cap. 23. pater Saturni: alio nomine Cælum vel Cælius, cui Saturnus filius amputavit virilia. V. Lactant. 1. 11. & 22.

U R B

VRB. Urbanus. Urbs. **VRB. C.** Urbs condita.
URBANATIM, **URBANE**, **URBANITAS**, **URBANUS**. V. **URBS**.
URBĪNA, æ. f. Teli genus legitur apud Plaut. Bacch. 4. 8. 46. Sed emendati libri habent Vervina. q. V.
URBĪNUM, i. n. [*ὀυβρινόν*] Italiae oppidum in Umbria; a quo,
URBĪNĀTES, um. m. Incolæ. Plin. lib. 3. cap. 14.
URBS, urbis. f. [*πόλις*, Gl. L. G. & G. L.] Oppidum muro cinctum. Dicta ab Urvo, aratri curvatura: quod antiqui junctis bobus tauro & vacca, Hetrusco ritu in condendis urbibus, interiore aratro circumagebant sulcum, intra quem urbem ædificarent. Hoc faciebant religionis causa die auspicato, ut urbs fossa muroque munita esset: & locum unde terram fodissent, fossam vocabant. Ovid. 4. Fast. 819.
 Apta dies legitur qua moenia signet aratro. Cic. 1. de Rep. apud Non. 5. 27.
 Quam quum locis manumque sēpissent, ejusmodi conjunctionem tectorum oppidum, vel urbem appellarunt, delubris distinctam, spatiique communibus. Omnis ergo populus, qui est talis coetus multitudinis, qualem exposui, civitas est. Hic urbem a Civitate claris verbis distinxit Cicero. Idem pro Sext. 91. Tum domicilia juncta, quas urbes dicimus, invento & divino jure & humano, moenibus sēpserunt.
 Inter urbem & Civitatem hoc interest teste Nonio, Urbs est ædificia: Civitas incolæ. Virg. 1. Æn. 16.
 Urbs antiqua fuit. Enn. Telepho, Et civitatem video Argivum incendier. V. plura apud eundem Nonium 5. 27.
 Sic ἄστυ & πόλις, τὸ ἄστυ κλισίαι, καὶ δὲ πόλις τῇ πολιτίᾳ. H. St.
 Casus urbis, Ruina. Virg. 2. Æn. 265.
 Conditores urbium. Quintil. lib. 2. cap. 16.
 Incrementum urbis. V. **INCREMENTUM**, in **INCRESCO**.
 Pars intima urbis. V. **INTIMUS**, in **INTRA**.
 Proximus urbis, Ἀστυγάτων. Confinis. Gloss. Græcolat.
 Accessus ad urbem. V. **ACCEDO**.
 Amplissima atque ornatissima urbs. Cic. 2. de Lege Agr. 75.
 Antiqua urbs. Virg. 1. Æn. 16.
 Arcta civibus urbs, Plena civibus. Stat. 11. Theb. 273.
 Celsa urbs, Virg. 3. Æn. 293.
 Clara. Catul. ad seipsum, 44. 6.
 Egregia. Virg. 2. Georg. 155.
 Famosa urbs. Tacit. 5. Hist. 2. h. e. Celebris. De Hierosolymis.
 Florentissima urbs. Cic. 2. in Catil. 29.
 Frequens populis urbs. Lucan. lib. 1. 506.
 Gravis urbs armis opibusque. Stat. 11. Theb. 273.
 Infima urbs. Liv. 4. 59. Qui adversus Fabium urbem infimam tuebantur.
 Magna. Virg. 4. Æn. 174.
 Nobilis urbs situ. V. **NOBILIS**.
 Nuda urbs præsidio. V. **NUDUS**.
 Opportunissima urbs portu. V. **OPPORTUNUS**.
 Opulentissima urbs. Catullus in Jul. Cæs.
 Pulcherrima, florentissima, potentissima urbs. Cic. 2. in Catil. 29.
 Summis in urbibus. Catul. Argon. 62. 8.
 Vacua urbs. Valer. 3. Argon. 313.
 Abire urbe, vel domo. V. **ABEO**.
 Abeſſe urbe, vel domo, &c. V. **ABSUM**.
 Accipere urbem. V. **ACCIPIO**.
 Æquare urbes solo. V. **Æquo**, are, in **ÆQUUS**.
 Cadunt concussæ urbes. Lucret. lib. 5. 1236.
 Capeſſere urbem. V. **CAPEſſo**, in **CAPIO**.
 Capere urbem. Virg. 2. Æn. 507.
 Cedere urbe. V. **CEDO**.
 Cingere urbem. V. **CINGO**.
 Cingere urbes muris. Senec. Octav. 7.
 Cingitur urbs obſidione. Virg. 3. Æn. 52.
 Condere novam urbem. Virg. 1. Æn. 526.
 Convenire ad urbem aliquam. V. **CONVENIO**.
 Evertere urbes. Quintil. lib. 5. cap. 11.
 Exſtruere pulchram urbem. Virg. 4. Æn. 267.
 Incedere ad urbem. V. **INCEDO**.
 Incenſa urbs. Virg. 2. Æn. 353.
 Intercurrunt, cinguntque has urbes tetrarchiæ. **INTERCURRO**.
 Interſcipere urbem vallo. V. **INTERſCIPIO**.
 Introire ad urbem. V. **INTROO**.
 Invadere in urbes vi. V. **INVADO**.
 Inviſere urbes. Virg. 1. Georg. 25.
 Lacerare urbes. Lucan. lib. 10. 45.
 Penetrare in urbem. V. **PENETRO**.
 Petere urbem excidiis. Virg. 2. Georg. 505.

Ponere urbem. Virg. 4. Æn. 212.
Premere urbem ingenti obſidione. Virg. 8. Æn. 647.
Referare urbem. & pandere portas. Virg. 12. Æn. 584.
Sepultæ urbis ruinis allidere. Tacit. 3. Hist. 35. pr.
Spoliare magnas urbes populis. Stat. 4. Theb. 36.
Statuere præclaram urbem. Virg. 4. Æn. 655.
Sternere urbes admotis machinis. Sen. Thyest. 4.
Transcribunt urbi matres. V. **TRANSCRIBO**.
Viduare urbem civibus. Virg. 8. Æn. 571.
Urbs, pro Civitate ipsa aliquando ponitur, id est pro Civibus, qui in urbe degunt. Virg. 2. Æn. 265.
 Invadunt urbem fomno, vinoque ſepultam. Per metonymiam dictum, ut ait Quintil. lib. 8. cap. 6.
 Beatae urbes, Divites. Catul. ad Lesbiam, 49. 16.
 Infelæ urbes imperio. Cic. 3. in Catil. 21. V. **ORNO**, are.
 Lymphata urbs horroribus, Timoris magnitudinis furcata. Stat. 10. Theb. 55.
 Miſera. Hor. 4. Carm. 15. 20.
 Maſta urbs attonitaque. Juven. 11. Sat. 197.
 Pavida urbs. Virg. 9. Æn. 473.
 Trepida urbs. Lucan. lib. 2. 160.
 Turbida urbs. Valer. 3. Argon. 113.
 Adjungere urbem aliquam in ſocietatem. V. **ADJUNGO**.
 Afflicta urbs peſtilentia. V. **AFFLIGO**.
 Agitare perdomitas urbes. Lucan. lib. 2. 644. [An Per domitas, diſiſe?] Armata urbs. Lucan. lib. 2. 574.
 Circumvaſit urbem terror. V. **CIRCUMVADO**.
 Componere urbem. V. **COMPONO**.
 Concussa urbs. Virg. 4. Æn. 666.
 Domitæ urbes. Virg. 3. Georg. 30.
 Emendare urbes judiciis. Quintil. in proœm. lib. 1.
 Excire feras urbes. Lucan. lib. 2. 48.
 Exedere urbem nefandis odiis. Virg. 4. Æn. 785.
 Ferunt arma vicinae urbes inter ſe. Virg. 1. Georg. 510.
 Florent urbes lætæ pueris. Lucret. lib. 1. 256.
 Fundare urbem legibus. Virg. 6. Æn. 811.
 Implere urbem nomine alicujus, pro Spargere famam alicujus per urbem. Hor. Epod. 17. 60.
 Irrumpere ſecuras urbes. Claud. 2. in Eutrop. 275.
 Mittere in ſervitutem urbes. V. **MITTO**.
 Redit ægris urbibus vivus calor. Claud. de Bell. Get. 437.
 Regebat placidas urbes in pace. Virg. 7. Æn. 46.
 Regere conſiliis urbes. Quintil. in proœm. lib. 1.
 Victæ urbes. Hor. 4. Carm. 15. 2.
 Urbs [*ῥώμη πόλις*, Gl. L. G.] proprie dicta est Roma, per antonomasiam, quum cetera dicantur Oppida: ut teſtatur Quintil. lib. 9. cap. 2.
 Marcellus de Verb. ſignif. 1. Alfenus, Urbem Alfenus ait eſſe Romam, qua muro cingeretur.
 Genitor urbis Quirinus. Ovid. 15. Met. 863.
 Ad urbem eſſe. V. **AD PRÆPOSITIONEM**.
 Ancipiti diſcordes urbe Tribuni. Lucan. lib. 1. 266.
 Colere urbem. V. **COLO**.
 Defendere urbem a vaſtatione. V. **DEFENDO**.
 Luſtrare urbem. V. **LUSTRO**, in **LUSTRUM**.
URBĪCŪLA, æ. f. dimin. [*πολίχνη*] Parva urbs. Onomaſt. Vet. Urbicula, *πολίχνη*.
URBĪCUS, a, um. Adj. [*ὑρβικός*] Quod ad urbem pertinet. Gell. lib. 15. cap. 1. Si quid autem poſſet remedii fore, ut ne tam affidue domus Romæ arderent, venum hercle dediſſem res ruſticas, & urbicas emiſſem. Martial. lib. 12. præf. Quæ abſolvenda non eſſet inter illas quoque occupationes urbicas. [Fere non niſi de Urbis *καὶ ἱερῶν*, i. e. Romæ, propriis dicitur.
 Miniſteria urbica. Paulus in l. Nam quod §. penult. D. de penu legata. Urbica miniſteria dicimus, & quæ extra urbem nobis miniſtrare conſueverunt.
 Negotiatores urbici. Suet. Cæſ. cap. 49.
 Rationibus urbicis domini fungebatur ſervus. Scævola in l. Prædia. in princ. D. de fundo inſtru.
 Uſui urbico deſtinata villa. Paulus in l. Nam quod. §. penult. D. de penu legata.
 Urbici nomine certi quidam Actores, & proprium quoddam Poetarum genus ſignificabatur. Ut enim Satyræ Græcis tragœdiis interponebantur, ita tragœdiis Latinis ad exhilarandum ſpectatorem Atellanarum exodia interſerebantur: nec hiſtrionibus earum actus committebantur, ſed honeſtis juvenibus: erantque hæ fabulæ urbaniffimæ, & urbis jocos elegantiaſque imitabantur, & ab urbe Atella nomen erant adeptæ. Itaque earum actores Urbici dicebantur. Juven. 6. Sat. 71.
 Urbicus exodio riſum movet Atellanæ, &c. & earum auctores Urbici vocabantur. Martial. lib. 1. 42.
 Quod non optimus urbicus poeta. Hinc & illud Fulgentii, Denique Batinius augur dicere ſolitus erat, diverſarum urbium honores ſimiliter peragi urbicario mimologo. Ex Turnebo.
URBĀNUS, a, um. Adj. [*πολιτικός*, Gl. L. G. & G. L.] Idem ſignificat quod Urbicus: aut Eum qui in urbe habitat: cui Ruſticus opponitur. Cic. 2. de Finib. 77. Quam omnes, urbani, ruſtici, omnes, inquam, qui Latine loquuntur, voluptatem vocant. [Et hoc fere de his tantum, quæ Urbis Romæ eſſent.
 Arbor urbanior. Plin. lib. 16. cap. 19. i. e. Quæ fructu, aut aliqua dote, umbrarumve officio humanius juvat.
 Excubiæ urbanæ. Tacit. 1. Ann. 17.
 Familia urbana. Pomponius de Verb. ſignif. l. 166. pr. Urbana familia & ruſtica, non loco, ſed genere diſtinguitur. Poſſet enim aliquis diſpenſator non eſſe urbanorum ſervorum numero, veluti is qui ruſticarum rerum rationes diſpenſet, ibique habitet, & non multum abſit a villico.
 Mus urbanus. Hor. 2. Serm. 6. 90.
 Nimis urbanus, Urbem nimis amans, atque ab ſecefſu abhorrens. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum, in fine, Juſtiſne de cauſis eum tibi videor incolere, inhabitare, diligere ſecefſum? quem tu nimis urbanus es, niſi concupiſcis.

Otium urbanum. Cic. 12. Fam. 1. Manabat enim illud malum urbanum, & ita corroborabatur quotidie, ut ego quidem & urbi, & otio diffiderem urbano.

Prædia urbana. Ulpianus de verb. signific. 1. Urbana prædia omnia ædificia accipimus, non solum ea, quæ sunt in oppidis, sed & si forte stabula sunt, vel alia meritoria in villis, & in vicis, vel si Prætoria, voluptati tantum deservientia: quia urbanum prædium non locus facit, sed materia. Proinde hortos quoque, si qui sunt in ædificiis constituti, dicendum est in urbanorum appellatione contineri. Plane si plurium horti in reditu sunt (vinearii forte, vel etiam olitorii) magis hæc non sunt urbana.

Rebus urbanis abstinere. V. ABSTINEO.

Servi urbani. Paulus De legatis, l. Servus. Urbani Tervi intelligendi sunt, quos paterfamilias inter urbanos adnumerare solitus sit; quod maxime ex libellis familiae, item cibariis deprehendi poterit.

Vita urbana, cui opponitur Rustica. Ter. Adel. 1. 1. 17.

Vitæ urbanae commoda. Ovid. 1. de Pont. 8. 29.

Urbanus, [ἀστικός, Gl. L. G.] Cultus, disertus, facetus: hoc est, qui in verbis, & sono & usu, proprium quendam præ se fert urbis gustum, & sumptam ex conversatione doctorum tacitam eruditionem. Cic. pro Domo 92. Et homo facetus inducis etiam sermonem urbanum ac venustum. Quintil. lib. 8. cap. 3. Favorem, & Urbanum Cicero nova credit. Cic. 1. Fam. 8. Primum te hominem, non solum sapientem, verumetiam (ut nunc loquimur) urbanum.

An in nova hic significatione accipit? H. St.

Comis & urbanus. Hor. 1. Serm. 10. 90.

Frons urbana. Hor. 2. Epist. 9. 11.

Homo lautus & urbanus. Cic. 3. Verr. 17.

Sal urbanum. Phædrus 5. 6. 8.

Notæ urbanioris homines. Petron. cap. 116.

Factum atque dictum urbanissimum. Columel. 8. 16.

URBANUS, i. m. Civis. Suet. Cæs. cap. 51.

Urbani, servate uxores, mœchum calvum adducimus.

URBANE, Adv. [ἀστικώς, ἀστικός] Facete. Cic. 1. de Finib. 39. Ut e patre audiebam, facete & urbane Stoicos aridente. Al. Irridente.

Compar. Elabi urbanus. Quintil. lib. 2. cap. 11.

Recinere & resonare urbanus. Cic. in Brut. 171. In vocibus nostrorum oratorum recinit quiddam & resonat urbanus. Nec hoc in oratoribus modo apparet, sed etiam in ceteris. Ego memini T. Tincam Placentinum, hominem facetissimum, cum familiari nostro Q. Granio præcone dicacitate certare: sed Tincam non minus multa ridicule dicentem Granius obrebat nescio quo sapore vernaculo. i. e. Nescio qua suavitate domestica urbana, patria, Romana. Hoc eleganter exprimit ipse Cic. 1. de Orat. 42. Me autem tuus sonus, & suavitas ista delectat, &c. sed hanc dico suavitatem, quæ exit ex ore: quæ quidem, ut apud Græcos, Atticorum, sic in Latino sermone, huius est urbis maxime propria. Paulo post, Eruditissimos homines Asiaticos quivis Atheniensis indoctus, non verbis, sed sono vocis; nec tam bene, quam suaviter loquendo facile superabit. Nostri minus student litteris, quam Latini: tamen ex istis, quos nōstis, urbanis, in quibus minimum est litterarum, nemo est, quin litteratissimum Togatorum omnium Q. Valerium Soranum lenitate vocis, atque ipso oris pressu & sono facile vincat. Quare quum sit quædam certa vox Romani generis, urbisque propria, in qua nihil offendi, nihil displicere, nihil animadverti possit, nihil sonare, aut olera peregrinum, hanc sequamur: neque solum rusticam asperitatem, sed etiam insolentiam fugere discamus. Hæc Cicero. Togati hoc in loco sunt omnes qui jus habent togæ, sive sint nati cives Romani, sive facti. Q. Valerius Soranus natione Latinus fuit. Urbanus igitur recinere, est Lenius, suavius, venustius, & magis Romane sonare. Urbanos vocat, in ipsa urbe Roma natos, & lingua patria formatos: Latinos, qui Latium incolerent, in ipso Latio nati. Pressus oris, est aptus laborum, dentium, ac linguæ habitus, quo sonus liberalis & venustus exprimitur.

Superl. Gell. 15. 5. Urbanissime respondere.

URBANĀTIM, Adv. [πολιτικώς] Modeste & eleganter. Pomponius Alconibus, Ego rusticatim tangam, urbanatim nescio. h. e. More eorum qui urbes habitant. Nonius 2. 747.

URBANĪCUS, a, um. Adj. ut, Urbanici milites. Paulus in l. Qui mittuntur. D. Ex quib. cau. major. Sed & in urbanicis militibus idem divus Pius constituit. al. Urbaniciani.

URBANITAS, ætis. f. [ἀσείδης, ἀσείδης, χαλκισμός] Quintil. lib. 6. cap. 3. Nam meo quidem iudicio, illa est urbanitas, in qua nihil absonum, nihil agreste, nihil inconditum, nihil peregrinum, neque sensu, neque verbis, neque ore, gestuque possit deprehendi: ut non tam sit in singulis dictis, quam in toto colore dicendi, qualis apud Græcos Atticis ille redolens Athenarum proprium saporem. Cic. 1. de Finib. 7. Et sunt illius scripta leviora, ut urbanitas summa appareat, doctrina mediocris.

Urbanitatis color. Cic. in Brut. 170. Tum Brutus, Quid tu igitur, inquit, tribus istis externis quasi oratoribus? Quid censes, inquam, nisi idem quod urbanis, præter unum, quod non est eorum urbanitate quadam quasi colorata oratio? Et Brutus, Qui est, inquit, iste tandem urbanitatis color? Nescio, inquam, tantum esse quendam scio. Id tu, Brute, jam intelliges, quum in Galliam veneris. Urbanis, In urbe natis, quibus opponit externos. Quasi oratoribus, quod habitati sint, non fuerint oratores. Urbanitate quadam urbana & Romana quadam elegantia. Intelliges, audiens contrarium. Galliam ceteriorem. Huc faciunt, quæ paulo post scripsimus in URBANIUS retinere & resonare. Convicium & Urbanitas, contraria. Cic. pro Coel. 6. Maledictio autem nihil habet propositi præter contumeliam, quæ si petulantius jactatur, convicium: si facetius, urbanitas nominatur.

Mira urbanitas. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Opportuna urbanitas. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Oratoria urbanitas. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Subtilis venustas atque urbanitas. Cic. 1. de Orat.

Vetus urbanitas. Cic. 2. Q. frat. 9. Aliquando subtilitatem veteris urbanitatis & humanissimi sermonis attingerem.

Deponere desiderium urbanitatis. Cic. 7. Fam. 6. Tu modo ineptias istas & desideria urbis & urbanitatis deponere.

In Epistola 17. libri 7. autem Manutius pro Rebus Urbanis poni. H. St.

Verba hæc sunt, Levis in Urbis, urbanitatisque desiderio, &c. vide. bare. [Puto Vitam Urbanam, usumque Urbis potissimum intelligere. Incurrere in hominum facctorum urbanitatem. V. INCURRO.

Limatus vir nostrorum hominum urbanitate. Cic. 2. de Nat. Deor. 74.

URBANOR, [πολιτικός, Gl. L. G.] æri.

URBICĀPUS, i. m. Plaut. Milit. 4. 2. 64. Urbicape, occisor regum.

URBICRĒMUS, a, um. sec. c. Adj. Urbes cremans. ut, Nubibus urbi. cremis se subducere. Prudent. Hamartig. v. 727.

URBO, ære. Unde URBATUS, a, um. Partic. ὑρβωγισμένος, in Gloss. Latinogræc. V. Cang. Gloss. Inf. Lat.

U R C

URCE, [ὄρεκα] Urbs Tarraconensis Hispaniæ, Ptolemæo lib. 2. cap. 6. Hodie Aquile.

URCĒUS, i. m. [ὑρμένος, Gl. L. G. & G. L. ὑρής, L. G.] Vas, quo aqua in urnam vel ahenum infunditur, auctore Paulo Jureconsulto in l. Cum de Ianionis. §. Afinam. D. de fund. instruet. Plaut. Milit. 3. 2. 18.

Neque equidem heminas octo expropti in urceum.

Æneus urceus. Cato R. R. cap. 13. Urceum unum æneum quod captat quadrantaliam quinque.

Aquarii urcei. Cato R. R. cap. 10. Sic cap. 11. Urceos mustarios vocat. Fictiles urcei. Cato R. R. cap. 13. De urceo fictili tale est epigramma apud Martialis. lib. 14. 106.

Hic tibi donatur panda ruber urceus anfa,

Stoicus hoc gelidam Fronto petebat aquam.

URCEOLUS, vel URCIOLUS, i. m. [ὑρκόλος, Gl. L. G. & G. L. ὑρκόλος, L. G. ὑρκόλος, G. L.] dimin. Columel. lib. 12. cap. 16. Eodem tempore forba, manu lecta, curiose in urceolos picatos adjicito.

De urceolis ministratoriis, h. e. Quibus aqua ad mensam bibitoris ministrabatur, exstat epigramma apud Martialis. lib. 14. 105. In Gloss. Græcolat. Orciolus & Horciolus scribitur.

URCEOLĀRIS, e. Adj. unde Urceolaris herba dicitur, quod sit lavandis urceolis idonea sua asperitate, quæ alias Perdicium dicitur. Plin. lib. 22. cap. 17. Perdicium, sive parthenium, a nostris herba urceolaris vocatur, ab aliis altericum, folio similis ocimo, nigrior tantum, nascens in tegulis parietinisque.

URCEĀTIM, Adv. Plenis urceis. Petron. Fragm. Tragur. p. 16. Urceatim pluebat.

U R E

UREDIO, V. URO.

URĒTERES, um. m. [ὑρητῆρες] Græcis dicuntur a renibus singulæ Venæ, colore albæ, quæ ad vesicam feruntur, quod per eas inde descendentes urinam in vesicam destillare concipiunt. Cels. 4. 1.

URĒTHRA, æ. f. [ὑρηθρα] Meatus urinarius in viris, apud Medicos. Gloss. Græcolat. ὀρηθρας ὀπή, Fistula.

U R G

URGRO, vel, ut Gloss. URGURO, urfi, ursum, [ὑρῆζω, Gl. L. G. & G. L. ὑρῆζω, ὑρῆζω, ὑρῆζω, L. G.] ēre. Cogere, premere, impellere. Virg. 3. Georg. 523.

— oculos stupor urget inertes. Cic. in Hortens. Itaque nunc Democriti manus urgebatur. Plaut. Pœn. 4. 2. 35. At-urget onus. An ab ὑρῆζω; Urfit. Cic. Lepidus urfit me & suis, & Antonii litteris, ut Legionem Trigessimam mitterem tibi. lib. 10. Epist. 32. H. St.

Urgere, Infestare, & exercere. Cels. 2. 8. Desieruntque urgere cibi fastidium & potionis desiderium. Sic idem alibi identidem de morbis acutis. Cic. pro Rabir. Post. 2. Satis est homines imprudentia lapsos non erigere: urgere vero jacentes, aut præcipitantes impellere, certe est inhumanum. Budæus.

Instare, urgere, infestari. Cic. pro Planc. 48. Etiam atque etiam insto, atque urgeo, infector, posco atque adeo, flagito crimen.

Affultibus variis urgere aliquem. Virg. 5. Æn. 442.

Convicio aliquorum urgeri. Cic. 4. Acad. 125. Urgebor jam omnium vestrum convicio.

Culullis urgere aliquem. Hor. de Arte Poet. 414. V. CULEUS.

Hortatibus urgere aliquem. Valer. 3. Argon. 550.

Jussis ingentibus urgere. Virg. 7. Æn. 241.

Laboribus urgere famulas. Ovid. 4. Met. 35.

Dominus non lenis urget mentem. Premit. Hor. 2. Serm. 7. 93.

Mole urgetur corpus. Virg. 3. Æn. 579.

Angustis urgeri. Cic. de Fato 33. Hi enim urgentur angustis, illorum ratio soluta ac libera est.

Curis multis undique urgeris. Lucret. lib. 3. 1064.

Dolore gravi urgentur. Cels. lib. 3. cap. 2.

Exilio urgeri. Cic. 10. Att. 11. al. Ex illo.

Fame ferroque urgeri. Liv. 26. 6.

Hoste ab magno urgeri. Valer. 8. Argon. 428.

Litteris urgeri. Cic. 10. Fam. 32.

Malis omnibus urgeri. Cic. 5. Tusc. 23.

Malore urgeri. Cic. 11. Att. 2.

Morbo urgeri. Cic. de Fato 17. Ut in eo, qui mortifero morbo urgeatur, verum sit, hic morietur hoc morbo.

Sollicitudine provinciæ urgeri. Cic. 6. Att. 3.

Dies & noctes in aliquo opere urgeri. Cic. 1. de Orat. 260.

Febres magnæ urgent. Cels. lib. 7. cap. 26.

Fortuna urget miseros tenaciter. Ovid. 3. Epist. 43.

Nox urget diem, & dies noctem. Neque interdiu, neque noctu requiem habeo. Hor. Epod. 17. 25.

Onus urget. Ovid. 4. Fast. 515.

Periculum urget. Plin. lib. 28. cap. 1.

Somnus urget, Instat. Cic. 12. Att. 9. Sed neque hæc digna longioribus litteris, nec erat quid scriberem, & somnus urgebat.

Tempus urget moriendi. Cic. 1. Tusc. 103.

Alum urgere, Ufque in alto navigare. Hor. 2. Carm. 10. 2.

Acrius urgere. Hor. 1. Serm. 2. 15.

Occasionem urgere. Cic. 7. Fam. 8. Quin tu urges istam occasionem & facultatem, qua melior nunquam reperietur?
 Precibus iratis urgere aliquem. Hor. 2. Serm. 6. 29.
 Propositum urgere. Hor. 2. Serm. 7. 6. h. e. Persequi propositum suum.
 Urgere aliquem de. Cic. 2. Q. frat. 2.
 Sin tibi id minus libebit, non te urgebo. Cic. 2. de Orat. 16.
 Urgere ad solutionem. Ulp. in l. Si extraneus. D. de jure dotium.
 Urgere, Accelerare. Virg. 9. Æn. 489.
 Veste tegens, tibi quam noctes, festina, diesque
 Urgebam, & tela curas solabar aniles.
 Iter urgere, Festinanter ire. Ovid. 6. Fast. 520.
 Urgere, Insistere in disputatione. Cic. 5. de Finib. 80. Non pugnem cum homine, cur tantum habeat natura boni: illud urgeam, non intelligere eum quid tibi dicendum, quum dolorem summum malum esse dixerit. Ibid. lib. 4. 77. Urgent tamen, & nihil remittunt.
 Diutius urgere. Cic. 1. de Nat. Deor. 97. An quicquam tam puerile dici potest (ut eundem locum diutius urgeam) &c.
 Jus Crassus urgebat, quod vitii venditor non dixisset sciens, id oportere præstari. Æquitatem Antonius, quoniam id vitium ignotum Sergio non fuisset, qui illas ædes vendidisset.
 Urgere cum Infinitivo, pro Insistere multo conatu. Hor. 2. Carm. 18. 20. Marisque, Bajis obstrepentis, urges
 Summovere litora.
 Urgere, Tegere. Virg. 2. Georg. 352.
 Qui saxo super, atque ingenti pondere testæ
 Urgerent. [Premerent. Exempla supra sunt.]
 Male administratæ provinciæ urgeri. Tacit. 6. Ann. 29. Græcorum imitatione dictum est, ceu Livianum illud lib. 41. 23. Senatus nec liberavit ejus culpæ regem, nec arguit. [Ellipsis est, & subauditur Crimine.]
 URGENS, entis. Partic. [ιὺργων] Cic. 3. Tusc. 61. Est enim nulla alia, nisi opinio & judicium magni, præsentis, atque urgentis mali.
 Fato urgenti incumbere. Virg. 2. Æn. 653.
 Senectus Urgens & Adventans. ut, Onus aut jam urgentis, aut certe adventantis senectutis. Cic. de Senect. 2.
 Compar. August. Epist. 86. Urgentiori actioni non est prandium præferendum.
 Superl. Cod. Justin. 3. 1. 11. l. 1. Si rerum urgentissima ratio flagitaverit.
 URGENTER, Adv. Cyprian. Epist. 30. 1.
 Urgenter accersebat. Gelen. apud Appianum 2. de Bello Civili, p. 248.
 Gelen. H. St. Defuit hæc dict. in Lugd.

U R I

URI, V. URUS.
 URICA, URIGO, V. URO.
 URINA, æ. f. [ὑρὶνᾱ, Gl. G. L.] a Græco ὑρίω, mejo. A quo ὑρὸν, urinam dicunt Latini. Est autem Humor, qui ex renibus vesicæque profunditur. Columel. lib. 2. cap. 15. Aptior est tamen furculis hominis urina, quam sex mensibus passus fueris veterascere. Cic. de Fato 5. Ut in simul ægrotantibus fratribus, ut in urina, ut in unguibus.
 Urina, urinæ & menstruis efficax. Plin. lib. 20. cap. 1. ad finem.
 Utilis urinæ, jocineri, capitis doloribus. Plin. lib. 23. in procem. 9.
 Angustis urinæ utile abrotonum. Plin. lib. 21. cap. 21.
 Cupiditas crebra urinæ, sed magna difficultas est. Cels. lib. 2. cap. 7.
 Difficultates urinæ fuccus emendat. Plin. lib. 20. cap. 7.
 Difficultatibus urinæ medetur. Plin. lib. 24. cap. 19.
 Incontinentia urinæ. V. INCONTINENS.
 Iter urinæ. Cels. lib. 4. cap. 1.
 Profluvium urinæ. Plin. lib. 28. cap. 6.
 Tormina urinæ discutit cichorium. Plin. lib. 20. cap. 8.
 Alba urina. Cels. lib. 2. cap. 4.
 Arenosa. Cels. lib. 2. cap. 7.
 Bullans. Cels. lib. 2. cap. 7.
 Candida. Plin. lib. 18. cap. 6.
 Crassa. Cels. lib. 2. cap. 6.
 Cruenta urina. V. CRUENTUS.
 Deterrima. Cels. lib. 2. cap. 6.
 Difficilis. Plin. lib. 23. cap. 8.
 Diluta. Cels. lib. 2. cap. 4. & 6.
 Liquidarum urina. Cels. lib. 2. cap. 7.
 Mala urina, deterior, pessima. Cels. lib. 2. cap. 4.
 Mortifera. Cels. lib. 2. cap. 6.
 Nigra. Cels. lib. 2. cap. 6.
 Pallida. Cels. lib. 2. cap. 6.
 Rubens. Plin. lib. 28. cap. 6.
 Rubra. Cels. lib. 2. cap. 6.
 Ruffa. Cels. lib. 1. cap. 2.
 Tenuis. Cels. lib. 2. cap. 6.
 Tortuosior. Plin. lib. 21. cap. 27. V. TORQUEO.
 Viridis. Cels. lib. 2. cap. 7.
 Vitiosa. Plin. lib. 28. cap. 6.
 Ciere urinam. V. CIRO.
 Concepta auribus atque oculis urina. Juven. 11. Sat. 168.
 Citare urinam & Tardare. Cels. lib. 2. cap. 19.
 Concitare urinam. V. CONCITO.
 Defricatus dens urina. Catull. in Egnatium, 35. 20.
 Descendit urina. Cels. lib. 7. cap. 27. Pura urina descendat.
 Destillat urina. Cels. lib. 2. cap. 7.
 Excalefacere urinas. Plin. lib. 21. cap. 20.
 Excedit urina, h. e. Exit, educitur. Cels. lib. 7. cap. 26.
 Excitare urinam. Plin. lib. 20. cap. 23.
 Exinanita prius urina. Plin. lib. 8. 37.
 Expellere urinam. Plin. lib. 23. cap. 1.
 Facere, vel reddere urinam, pro Mejere. Plin. lib. 8. cap. 16. & Columel. lib. 6. cap. 30.
 Impellere urinam. Plin. lib. 21. cap. 26.
 Inhibere urinam. Plin. lib. 20. cap. 4.
 Instillare urinam. Plin. lib. 28. cap. 6. ad finem.
 Movere urinam. Plin. lib. 24. cap. 11.
 VOL. IV.

Movetur urina. Juven. 11. Sat. 168.
 Mordetur na. Plin. lib. 20. cap. 15.
 Nocere urinæ existimatur galbanum. Plin. lib. 24. cap. 5. ad finem.
 Pellere urinam. Plin. lib. 20. cap. 5.
 Pellit urinam celerrime. Plin. lib. 24. cap. 6.
 Prodest & urinæ pota modice radix, & menstruis. Plin. lib. 21. cap. 22.
 Profluit urina naturaliter. Cels. lib. 7. cap. 26.
 Solvere urinam. Plin. lib. 26. cap. 8.
 Tardare urinam. Cels. lib. 2. cap. 19.
 Trahere urinam. Plin. lib. 24. cap. 13.
 Transfluens urina si id non rodit. Cels. lib. 7. cap. 26. ad finem.
 Genitalis urina, Genitale sperma. Plin. 8. 43.
 URINALIS, e. Adj. ut, Urinalia medicamenta. Cael. Aurel. Tard. 5. 1. 25.
 Virtutes urinales. Idem 2. 13. 188.
 URINO, [ὑρίω] ære. Urinam facere. [Veteres non usurparunt.]
 Urinare, vel Urinari, depon. In aquam mergi, & natando emergere. Plin. lib. 11. cap. 37. Eadem est causa quare sub aqua diu ranæ & phocæ urinentur.
 URINATOR, ōris. m. [καλυμνῆτης, ὄνης, Gl. L. G. & G. L.] Qui sub aqua natat. Callistratus Jureconsultus Ad legem Rhodiam. l. Navis onusta. §. Sed si navis. appellat eos qui merces e mari extrahunt, navigii servandi gratia jactatas. Liv. 44. 10. Sed in rem emendabilem visus lapsus esse, quod per urinatores omne ferme extractum est. Tantusque pudor fuit regi ejus pavoris, ut urinatores clam interfici jussit.
 URINUM, i. n. [ὑρινέμιον] Ovum quod sit, explicat Plin. lib. 10. cap. 58. Palumbes, & turtures plurimum terna pariunt ova, nec plus quam bis fere pariunt: atque ita, si prior fetus corruptus est, quamvis tria pepererint, nunquam plus duobus educant. Tertium, quod irritum est, urinum vocant. Idem lib. 10. cap. 60. Urina sunt incubatione derelicta, quæ alii cynofura dixerunt.
 URIO, ōnis. m. Genus ludi. Saresb. 1. 5. Tessera, calculus, tabula, urio, vel Dardana pugna.
 URIUM, i. n. [Οὐρίον] Hispaniæ urbs, ut scribit Ptolemæus lib. 2. cap. 4. Auriensis alio nomine dicta.
 Urius Juppiter [Οὐριος Ζεὺς] id est Imperator. [Immo Felix, vel propitius.]

U R N

VRN. MARMOR. MOESTISS. POS. Urnam marmoream moestissima posuit.
 URNA, æ. f. [ὑρῆα, Gl. L. G. & G. L. ὑρῆα, L. G. ὑρίνη, ὑρίνη, Gl. L.] Vas aquarium. Dicta quod in aqua haurienda urinat, id est mergitur atque emergit. Plaut. Pseud. 1. 2. 24.
 Tu, qui urnam habes, aquamingere: fac plenum ahenum sit cito. Cato R. R. cap. 10. Urnam quinquagenariam unam, trullas tres.
 Aquæ urna. Hor. 1. Serm. 5. 91.
 Argenti urna. Hor. 2. Serm. 6. 10.
 Liquidum urna, Urna liquoris. Hor. 1. Serm. 1. 54.
 Arcta urna. Ovid. 11. Epist. 124.
 Capacibus urnis excipere & fundere laticem. Ovid. 3. Met. 171.
 Demissa urna in undas. Ovid. 2. Met. 36.
 Declinare undantem urnam. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 70.
 Urna quinquagenaria, apud Catonem lib. de R. R. cap. 10. est Quæ quinquaginta sextarios capit, interprete Turnebo.
 Urna [καλῆρωτις, Gl. L. G.] in quam antiqui, non tantum tabellas judicarias judicum, sed & nomina conjiciebant, quum Prætor judices fortiebatur. Cic. 2. Q. frat. 6. de Sexto Coelio, Senatorum eum urna copiose absolvit, Equitum adæquavit, Tribuni æarii condemnarunt. Plin. 10. Epist. 3. Utessemus in Senatus potestate, pateremurque nomina nostra in urnam conjici. Virg. 6. Æn. 432.
 Quæstor Minos urnam movet. Hor. 3. Carm. 1. 14.
 — aqua lege Necessitas
 Sortitur insignes & imos
 Omne capax movet urna nomen.
 Delere urnas. Cic. in Vatin. 34. Nam quis reus in tribunal sui Quæstoris ascenderit, eumque vi deturbarit, subfellia dissiparit, urnas deleverit, &c.
 Quatere urnam. Stat. 2. Silv. 1. 219.
 Vincere urnam Prætoris gratia dicitur, quum contra jus valet. Juven. 13. Sat. 4.
 — improba quamvis
 Gratia fallacis Prætoris vicerit urnam. Improbam gratiam appellat, Quæ apud improbum judicem valuit. Vicerit urnam Prætoris, h. e. Evaserit judicium damnationemque Prætoris, qui per fraudem & non recte duxit sortem ex urna.
 Urna imaginis mortui. Cic. 1. Tusc. 34. Quid poetæ, nonne post mortem nobilitari volunt? unde ergo illud?
 Aspicite ō cives senis Ennii imaginis urnam: &c. Solebant autem corporum crematorum cineres in urnis asservari.
 Feralis urna, In qua mortui reliquiæ conditæ sunt. Tacit. 3. Ann. 1.
 URNALIS, e. Adj. [ὑρινῆος] Quod ad urnam pertinet. Urnales caliculi, vel urcei, Urnam continentes. Plin. lib. 9. cap. 30. Barbas longas pedum triginta, acetabulis, sive caliculis urnalibus, pelvium modo, dentes magnitudini respondentem. Cato R. R. cap. 13. Urceos fictiles urnales duos, trullas ligneas duas.
 URNARIUM, i. n. [ὑρινῆος] Mensa quadrata, super qua urnæ aqua plenæ in culina reponerantur. Varro περὶ Μερίωνος, Sed quæ necessitas te jubet aquam effundere domi tuæ? si vasa habes pertusa, plumbum non habes? ad quam rem nobis est confluvium? ad quam rem urnarium? Ex Nonio 15. 10.
 URNULA, æ. f. dimin. [ὑρινῆος] Parva urna. Unde Urnula aqualis. Varro de vita Populi Romani, lib. 1. apud Non. 15. 8. Cic. in Parad. 1. Minusne gratas diis immortalibus capedines ac fictiles urnulas fuisse, quam delicatas aliorum pateras arbitramur?
 URNIGER, æra, ærum. Virg. de Signis cælest. v. 12.
 Et qui portat aquam puer urniger.

U R O

URO, ūris, ūssi, ūstum, [καίω, Gl. L. G. & G. L. ἀγρῶν, L. G.] ære. Concremare, calore nimio consumere, incendere. Plin. lib. 12. cap. 4.
 Uritur ebenus odore jucundo.

G g g g

Sepelire

Sepelire & urere. Cic. 2. de Legib. 58. Hominem mortuum, inquit lex in xii tab. in urbe ne sepelito, neve urito.
Calore uri. Cic. 1. Tusc. 69. Ceteras partes incultas, quod aut frigore rigeant, aut urantur calore.
Flammis subiectis urere aliquid, Coquere. Virg. 2. Æn. 37.
Calor urit artus. Lucret. lib. 4. 872.
Durtia corporis, quod quum uritur non sentit. Cic. pro Domo, 97.
Sol gravis urit arva. Ovid. 6. Met. 339.
Sitis ufferat herbas. Ovid. 4. Fast. 299.
Cedrum urere. Virg. 7. Æn. 13.

Urit odoratam nocturna ad lumina cedrum. Hoc antiquorum consuetudine dictum videtur, quod ex Homero sumptum. Ignitabulum enim vel focum in mediis ædibus habebant, in quo tædas urebant luminis causa, ut narrat Hesychius in vocabulo λαμπτήρ. Turnebus.

Urere, de Frigore etiam dicitur. Lucan. lib. 4. 52.

Urebant montana nives. Cic. 2. Tusc. 40. Pernoctant venatores in nive, in montibus uri se patiuntur.

Loris uri, Cædi, flagellari. Hor. 1. Epist. 17. 47.

Virgis uri. Hor. 2. Sermon. 7. 58. Nam ex virgarum percussione corpus calefit, & inflammatur.

Calceus angustior dicitur Urere pedem. Hor. 1. Epist. 10. 43.

Uro hominem, per translationem, significat Dolere cogo, interprete Donato: five Ango, ut ait Budæus. Inde Uri pro Crucuari. Ter. Eun. 2. 2. 43.

—uro hominem. p. ut falsus animi est. Hor. 2. Epist. 1. 13.

Urit enim fulgore suo qui prægravat artes

Infra se positas. i. e. Splendore sui nominis urget & incendit invidos. Liv. 27. 30. Quos, & Machanidas tyrannus Lacedæmoniorum finitimo bello urebat.

Urit atrox Juno, dixit Virg. 1. Æn. 666. pro Cruciatu ob Junonem.

Uri, de aliis etiam rebus dicitur. Virg. 4. Æn. 68.

Uritur infelix Dido. i. e. Amore consumitur & conflatur.

Uri in aliquo. Ovid. 7. Met. 22.

—quid in hospite regia virgo

Ureris, & thalamos alieni concupis orbis? i. e. Cur peregrini amore ardes, quum sis filia regis? Medea se ipsam alloquitur.

Doloribus tacitis uri. Ovid. 3. Fast. 489.

Ignibus uri. Hor. 3. Carm. 7. 11. Ignes, intelligit Amores.

Impensius uri. Catul. ad Lesbiam, 70. 5.

Pectore intimo uri. Catul. in Epithal. Juliae, 59. 177.

Pectore toto uri. Ovid. 1. Met. 496.

Amor me urit. Virg. 2. Ecl. 68.

Amor violenter me uffit. Ovid. 1. de Arte Am. 23.

Dolor urit amantes. Ovid. 4. Met. 278.

URENS, entis. Partic. [καίως] ut

Caminus urens ramos. Hor. 1. Sermon. 5. 8.

Capellæ urentes culta. Virg. 2. Georg. 196. V. Plin. lib. 8. cap. 50. ad finem.

Manus urentes. Ovid. 4. Fast. 705.

URENDUS, a, um. Partic. [καυσιος] ut, Filix urenda. Hor. 1. Sermon. 3. 38.

USTUS, a, um. [πικραμένος], Gl. L. G.] Partic. Plin. lib. 10. cap. 70.

Conveniunt ex alto etiam pisces ad quosdam odores, ut sepiam ustam.

Ignibus ustus crudeliter. Ovid. 3. Trist. 11. 53.

Aër ficcis fervoribus ustus. Ovid. 1. Met. 119.

Capillus ustus. Tibul. lib. 1. 10. 39.

USTA, æ. f. Coloris factitii species. Vitruv. 7. 11. Usta satis habet utilitatis in operibus. V. Plin. lib. 35. cap. 6.

USTIO, ònis. f. [καύσις] Cato R. R. cap. 38. Virgas & farmenta quæ tibi ustioni supererunt, in segetem comburito.

Ustio, pro Cauterizatione quam vocant. Plin. lib. 34. cap. 15. Quædam ustione sanantur: privatim vero canis rabidi morsus. Cels. 4. 26. Omnes autem hujuscemodi dolores, vix citra ustionem finiuntur. i. e. Citra candentis ferri admotionem.

USTOR, òris. m. [πικροκαυστός], Gl. L. G.] Qui corpora in bustuariis cremat. Martial. lib. 3. 93.

Ustorque tædas præferat novæ nuptæ, &c. Budæus. Catul. de Rufa & Rufulo, 57. 5.

Quum devolutum ex igne prosequens panem

A femiraso tunderetur ustore.

Sordidus ustor. Lucan. lib. 8. 738.

USTIVUS, a, um. Adj. Vim urendi habens. Macer. 2. 8. Ustivas mire juvat epiphoras oculorum.

USTILAGO, inis. f. ut, Ustilago rustica. Apul. de Herb. cap. 63. & 109.

USTRICULA, æ. f. Usticula, Tertull. de Pallio cap. 4. sunt Mulieres, quæ suburendis crinibus operam collocabant. Salmasius legit Histricula.

V. ejus Not. p. 284. & Cafaub. in Suet. p. 144.

USTERNA, æ. f. [καυστός νεκρός], Gl. L. G.] Idem quod Bustuarium, vel

USTRINA, æ. f. [πυρκαϊά, πυρκαϊά νεκρῶν], Gl. L. G.] Locus in quo metalla candescunt ut laborentur. Plin. lib. 36. cap. 21. In ustrina ter sicantur, ita ut torreantur carbone puro, ac toties vino restinguantur albo. Gelenius aliter legit.

Ustrina talis moram non sustinens. Apul. 7. Met. p. 196. Elmenh.

Ustrina, Locus dicebatur, in quo combustus erat, qui alibi sepultus, mortuus fuerat, ut ait Festus.

USTRINUM, i. n. Idem. Vet. Lap. HVIC MONVMENTO VSTRINVM APPLICARI NON LICET.

URITO, [αἰγίλιον] ære. frequentat. Plaut. Mostell. 3. 1. 84.

Calidum hoc est: etsi procul abest, uritat male. al. Urit.

USTULO, [καυτηλαίω] ære. forma diminut. significat Urere. Pacuvius, Candenti ferro crines ustulare.

USTULATUS, a, um. Partic. ut, Pali ustulati. Vitruv. lib. 5. cap. 12.

USTULANDUS, a, um. Partic. [καυτηλαίω] Catul. in Annales Volubii, 34. 8.

Electissima pessimi poetæ.

Scripta tardipedi deo daturam

Infelicitibus ustulanda lignis.

USTULATIO, ònis. f. Gloss. Cyrilli. Ἀπόκαυσις, Ustilatio, Torres.

UREDO, inis. f. [καυθμός] Morbus herbarum, fruticum, arborumque, qui in vitibus etiam carbunculus dicitur, & in ceteris rubigo, pisa,

plantas, arboresque adurens. Cic. 3. de Nat. Deor. 86. Nec si uredo aut grando quippiam nocuit, id Jovi animadvertendum fuit. Columel. lib.

3. cap. 20. Seu frigidus & pruinosus, quod non est patiens uredinis.

Uredo, Incendiam ac pruritus. Plin. de urtica pisce, lib. 9. cap. 45. Tacta uredinem mittit.

URTICA, æ. f. [καυθμός] Satorum vitium ab ustione. Plin. lib. 18. cap. 17. Commune autem omnium satorum vitium urtica. conf. URUCA.

URIGO, inis. f. [καυθμός] pro Uredine, & quæ ex caustica vi medica. menti alicui parti admoti provenit. Plin. lib. 20. cap. 22. At in magna duritia sine fimo impositum: vel si vehementior urigo timeatur, per duplices pannos.

URTICA, æ. f. [κνίς, Gl. L. G. & G. L. κνίζα, L. G.] Genus herbæ notissimum, ab urendo dictum: quod ejus folia tacta acerrime urant. V. Plin. lib. 21. cap. 15.

Vivere herbis & urtica. Hor. 1. Epist. 12. 8.

Mordax urtica. Ovid. 2. de Arte Am. 417.

Mortifera contactu urtica. V. MORS.

Urtica, pro Pruritu libidinis. Juven. 2. Sat. 128.

— unde

Hæc tetigit, Gradive, tuos urtica nepotes?

Acres urticae. Juven. 11. Sat. 166.

Irritamentum Veneris languentis, & acres

Divitis urticae.

Urtica marina, [σκαλάρα, Gl. L. G.] Genus piscis. Plin. lib. 9. cap. 45.

Urtica noctu vagantur, noctuque mutantur: carnosæ frondis his natura, & carne vescuntur. Vis pruritu mordax, eademque quæ terrestria urtica. [Corrupte alibi in Gloss. Urtica marina, σκαλάρα.

UROLANIUM, [Ουρολάσιον] Ptolemæo lib. 2. cap. 3. aliis Verulanum, Britannia insulæ civitas: vulgo Saint Albans.

UROPYGIUM, & ORRHOPYGIUM, i. n. [ὀροπύγιον, ὀρροπύγιον] est Angusta & ultima spinæ pars, five (ut Julius Pollux inquit) spondylii finis podici imminentis, quali terminus pygæ, five finis vertebræ. Martial. 3. 93. Et anatis habeas uropygium macræ.

U R P

URPIX, icis. m. [ἄρπηξ] Instrumentum rusticum. Cato R. R. cap. 10. Urpiceum unum, crates stercorarias quatuor villicum habere oportet. V. URPIX.

U R R

URRUNCUM, i. n. Varro declarat 1. de R. R. cap. 48. de spica loquens, Illud autem summa in spica jam matura, quod est minus quam granum, vocatur frit: quod in infima spica ad culmum stramenti summum, item minus quam granum est, appellatur urruncum.

U R S

URSA Balvia, [Οὐρσεβαλβία] Picenorum urbs, Ptolemæo lib. 3. cap. 1. hodie Urb/a.

URSUS, i. m. [ἄρκετος], Gl. L. G. & G. L.] Animal ferum. De uris v. de Plinium 10. 63.

Armati unguibus urfi. Ovid. 10. Met. 540.

Informes urfi. Virg. 3. Georg. 247.

Sævis inter se convenit urfis. Juven. 15. Sat. 164.

Truces urfi. Valer. 2. Argon. 73.

Turpes urfi. Ovid. 3. Trist. 5. 35. Stat. 6. Theb. 866.

Vespertinus circumgemit urfus ovile. Hor. Epod. 16. 51.

URSULUS, i. m. diminut.

URSA, æ. f. Plin. lib. 10. cap. 63. Informia etiam magis quam supradicta, ursæ pariunt, rarumque est videre parientes.

Villosæ ursæ catuli. Ovid. 13. Met. 836.

Ursa, Sidus cælestis, figuram habens similem plausfri: unde antiqui Græcorum Hamaxam, hoc est plaustrum dixerunt. Nostri quoque a bobus junctis, Septemtriones appellaverunt, hoc est a septem stellis, ex quibus quasi juncti triones figurantur. Sunt autem duæ ursæ, Major & Minor, quas Græci Ἀρκτὺς vocant.

URFINUS, a, um. Adj. [ἄρκτιος] Quod urforum est. ut, Urfinus sanguis. Columel. de Arboribus, cap. 15. Et Plin. lib. 8. cap. 36. Quoniam potum in urfinam rabiem agat.

U R T

URTICA, V. URO ad fin.

U R U

URUCA, æ. f. [κρίστη, Gl. L. G. & G. L.] Insectum, olera & fruges absumens, quod & Eruca dicitur. [An sic apud Plin. pro Urtica legendum? Vide supra in voce.

URUS, i. m. [βὺς βορμῶν, Gl. L. G. βύβαλον, G. L.] qui & Bubalus dicitur a nonnullis, hoc est bos silvestris. Plin. lib. 6. cap. 15. Paucissima animalia Scythia gignit inopia fruticum, pauca contermina illi Germania: insignia tamen boum ferorum genera, jubatos bifontes, excellentique & vi & velocitate uros, quibus imperitum vulgus bubalorum nomen imponit, quum id gignat Africa, vituli potius, cervivo quadam similitudine. Virg. 3. Georg. 532.

Quæstas ad sacra boves Junonis, & uris

Imparibus ductos alta ad donaria curvus.

URVUM, i. n. Aratri curvatura. A quo URV, are; quod est Aratro definire. Festus, Urvat, Ennius in Andromeda, significat circumdat, ab eo fulco, qui fit in urbe condenda urvo aratri, quæ fit forma simillima uncini curvatione buris & dentis, cui præfigitur vomer. Ait autem, Circum sese urvat ad pedes. V. Varr. de R. R. 4. 27.

U S I

VS. IP. Vespasianus Imperator.

USIA, æ. f. [υσία] Latine Essentia, five substantia dicitur. Ulpianus utitur in 1. In venditionibus. D. de contrah. empt. Gloss. Græcolat. Οὐσία, Patrimonium, Substantia, Res familiaris.

USIO, USITATUS, USITOR. V. UTOR.

USPIAM,

USPIAM, [πρ, Gl. L. G.] Adv. in loco. Ter. Adel. 1. 1. 3. Si absis uspiam, &c. Cic. 1. Att. 17. Sed tamen hoc me ipse consolabar, quod non dubitabam, quin te ille, aut Dyrhachii, aut in istis locis uspiam visurus esset. Eidem lib. 7. 12. Inde utrum consistere uspiam velit, an mare transire, nescitur. [Videtur ab Uls præpos. pro Ulspiam, dictum. Uspiam, in re aliqua, vel aliquo negotio. Plaut. Cas. 4. 3. 14. Num me expertus uspiam?

USPINIO, ōnis. m. Νεσπιδιτης. Gloss. Latinogræc. Lego Vispillo, νεσπιδιτης. V. **VESPILLO**.

USQUAM, [ὡς αὖτε] Adv. in loco. Cic. 6. Verr. 25. Quam crucem non ausus est usquam defigere, nisi apud eos, quibuscum omnia scelera sua ac latrocinia communicasset. [Et hoc pro Usquam dici puto.

Nec mihi magis usquam videor, quam quum aut in foro magistratus, aut in curia Senatum video, somnare. Cic. 2. de Divin. 42.

Usquam, etiam ad locum pertinere, probat Valla ex Cic. 1. Philip. 1. Nec vero usquam discedebam. Idem dicit & Donatus in Ter. Cic. 6. Verr. 146. Cives Romani a me nusquam discedere.

Usquam, in re aliqua, in negotio aliquo. Ter. And. 2. 5. 9.

Neque istic, neque alibi tibi usquam erit in me mora.

Nec est usquam consilio aut auctoritati locus. Cic. 2. Off. 2.

Usquam, aliter. Ter. And. 5. 3. 7.

Vide num ejus color, pudoris signum usquam indicat? i. e.

Aliqua parte corporis.

Usquam gentium, De loco & ad locum. Plaut. Mil. 3. 1. 91.

Nam bona uxor, si ea quidem educta est usquam gentium,

Ubi ea possit inveniri, Ter. Hec. 3. 1. 13.

Quid consolare me? an quisquam usquam gentium est æque miser?

USQUE, [ὡς, ὡς αὖτε, ὡς αὖτε, Gl. G. L.] Præpos. quasi Ad unum vel locum,

vel tempus, vel aliud hujuscemodi: ut ex sequentibus exemplis patet.

Plaut. Men. 1. 2. 62.

Inde usque ad diurnam stellam craftinam potabimus h. e. Quoad

lux craftina, aut stella diurna a nobis videbitur. Ter. And. 1. 2. 28.

Verberibus cæsum te in pistrinum, Dave, dedam usque ad necem.

Cic. 2. Att. 7. Ibi esse volo usque ad pridie Calend. Majas. Ibid. 4. 9.

Nos in Formiano esse volumus usque ad pridie Non. Majas. Eidem 3. 17.

De Q. fratre nuntii nobis tristes, nec varii venerant, ex ante diem Nonarum Junii usque ad pridie Cal. Septemb. [Ab Usque antiquo, ut cetera

ejusmodi, & significat Ultraque, ac revera Adv. est unde & præpositionem asciscit, præterquam ubi subauditur.

Usque ad eum, pro Excepto e. Plin. 2. Epist. 11. Affenserunt Consules

designati, omnes etiam Consulares usque ad Pompeium collegam.

Aspera arteria ad pulmones usque pertinet. Cic. 2. de Nat. Deor. 135.

Ab ultimo principio hujus præceptionis, usque ad hoc tempus. Cic. 2. de Invent. 5.

Ab ovo usque ad mala. Hor. 1. Serm. 3. 7. Porphyrio, id est ab initio cœ-

næ ad finem usque. Ovum enim olim hodieque initium cœnæ: quippe

quum in gustu statim a balneis offeratur: Mala autem apud veteres inter

cetera secundæ mensæ afferebantur.

Usque sub. Virg. 1. Georg. 211. — ferite hordea campis

Usque sub extremum brumæ intractabilis imbrem. i. e. Non

usque ad brumæ finem, sed circa. Servius.

Usque Romam, vel Romam usque. Cic. 1. Q. frat. 1. 33. Quoniam ejus-

modi theatrum totius Asiæ virtutibus est datum, celebritate refertissi-

imum, magnitudine amplissimum, judicio eruditissimum, natura au-

tem ita resonans, ut usque Romam significationes, vocisque referan-

tur: contende quæso atque elabora. Ter. Adelph. 4. 5. 21. Miletum us-

que, obsecro?

Usque ad adolescentiam meam processit ætate. Cic. de Senect. 50.

Ad jactum teli usque. Tacit. 13. Ann. 40.

Ad serum usque diem. Tacit. 3. Hist. 79.

In noctem, pro in noctem usque vel Ad noctem usque. Vide 1 N. H. St.

Usque illo, Usque ad illum locum. Plin. lib. 6. cap. 23.

Usque, aliquando est Adverbium: tunc varia significat, varietque præpo-

sitionibus, & aliis dictionibus jungitur, ut ex sequentibus videre est.

[V. quæ supra posui.

Usque a, quod & Ab usque dicitur, eam vim habet quam sola præpositio.

Ter. Adelph. 5. 9. 5.

Ego istos vobis usque a pueris curavi ambos sedulo.

Usque a mari supero. Cic. pro Cluent. 192. Comperi mulierem quandam

Larino, atque illam usque a mari supero Romam proficisci cum magno

comitatu. [Pro inde a.

Usque a capite arcessere. Cic. in Topic. 39.

Usque ab. Cic. 3. Verr. 87. Hoc illi navigio ad omnes populi Rom. hostes

usque ab Dianio, quod in Hispania est, ad Sinopen, quæ in Ponto est,

navigaverunt.

Usque ab stirpe. Plaut. Trinum. 1. 2. 180.

Quod perquiramus usque ab stirpe auctores. Ter. Phorm. 2. 3. 48.

Progeniem vestram usque ab avo atque avo proferens.

Ab usque. Virg. 7. Æn. 289. — Siculo prospexit ab usque Pachyno.

Usque adeo, [ὡς αὖτε, ὡς αὖτε, Gl. G. L.] In tantum. Virg. 1. Ecl. 12.

Non equidem invidio, miror magis, undique totis

Usque adeo turbatur agris.

Usque adeo, [ὡς αὖτε, ὡς αὖτε, Gl. L. G. & G. L.] Tamdiu: & accipit post se

Donec. Ter. And. 4. 1. 38.

Suadere, orare, usqueadeo, donec perpulit. Cato R. R. cap.

67. Amurcam committet usque adeo, donec in lacum, qui in cella est,

postremum pervenerit.

Usque adeo, dom. Idem. Ter. Eun. 4. 6. 3.

Usqueadeo ego illius ferre possum ineptias & magnifica verba,

Verba dum sint.

Usque adeo, pro eo usque, sequente Quoad. Suet. de Illust. Grammat.

cap. 22. Usque adeo arguere perseveravit, quoad Cassius Severus, in-

terpellatis judicibus, dilationem petiit.

Usque adeo ut. Ulp. in l. 1. §. Usqueadeo. D. quib. mod. ususfruct. amit-

tar. Usque adeo autem capitis deminutio eum demum ususfructum peri-

mit, qui jam constitutus est, ut si in singulos annos, vel menses, vel

dies legatus sit: is demum amittatur, qui jam præcessit

Usque adhuc [ὡς αὖτε, ὡς αὖτε] pro Hactenus, vel hoc usque. Ter. And. 1. 5.

27. Tum patris pudor, qui me tam leni passus est animo usque adhuc,

Quæ meo cunque animo libitum est facere. Sueton in Domitia-

no, cap. 18. Usque adhuc certe animum meum probastis, & vultum.

Usque admodum dum, Idem, sed antique. Cato R. R. cap. 156. Postea

ubi iterum occipiet fervere, paulisper demittito usque admodum, dum

quinquies quinque numeres.

Usque affatim, Ad satietatem quod dicitur. Plaut. Pœn. 3. 1. 31.

Usque ante. Liv. 25. 12. pr. Romæ Coss. Prætoresque usque a. d. v. Kal.

Majas Latinæ tenuerunt.

Usque antehac. Ter. And. 2. 1. 3.

Ut animus in spe, atque in timore usque antehac attentus fuit. Ubi

Donatus; Usque antehac, i. e. Antequam tua verba audirem Et una est

tantum præpositio, velut Adverbium. [Immo non una, & Usque ἀνεκτός h. l.

Usque dum, [ὡς αὖτε, ὡς αὖτε] pro Usquequo, vel quoad. Ter. Heaut. 1. 1. 84.

— nam usque dum ille vitam illam incolit

Inopem, carens patria ob meas injurias,

Interea usque illi de me supplicium dabo. Cic. 3. Verr. 12. Usque

dum per me licuerit. Idem pro Quint. 67. Usque dum inveniretur.

Interdum aliquid interponitur inter Usque & Dum. Ter. Heaut. 5. 2. 30.

Immo & ibi nunc sum, & usque dudum id egi, dum loquitur pater.

Usque eo. [ὡς αὖτε, ὡς αὖτε, Gl. G. L.] Cic. 8. Fam. 1. Ego, qui scirem Q.

Pompejum Baulis embæneticam facere, & usque eo, ut ego misererer

ejus esuriei, non sum commotus.

Usque eo dum, pro Tamdiu quoad, vel ita ut. Cic. 2. de Nat. Deor. 124.

Usque eo premere earum capita mordicus, dum illæ captum amitterent.

Usque eo ne. Cic. pro Quint. 59. Inferiorem esse patitur duntaxat usque

eo, ne cum bonis, fama, fortunisque omnibus Sex. Nævii cupiditati

crudelitati dedatur.

Usque eo ut. Varro lib. 2. de R. R. cap. 1. Hoc enim nomine asini Arcadi-

ci in Græcia nobilitati, in Italia Reatini, usque eo ut mea memoria asinus

venierit festertis millibus L. x. Cic. 2. Att. 14. Ego autem usque eo sum

enervatus, ut, &c.

Usque e, vel Ex. Plaut. Perf. 4. 1. 13.

Quas tu attulisti mihi ab hero meo usque e Persia. Ter. Eun.

3. 2. 18. Ex Æthiopia est usque hæc. Hic adverbium usque de loco, te-

ste Donato. Cic. 7. Verr. 157. Ut qui usque ex ultima Syria atque Ægy-

pto navigarent.

Usque extra solitudines deductus. Plin. lib. 8. cap. 17.

Usque istinc. Cic. 1. Att. 11. Nosti jam in hac materia sonitus nostros: tanti

fuerunt, ut ego eo brevior sim, quod eos usque istinc exauditos putem.

Usque hodie, [ὡς αὖτε, ὡς αὖτε, Gl. G. L.] Gloss. Græcolat.

Trans Alpes usque transfertur. Cic. pro Quint. 12.

Usque, pro Diu, aut multum, vel valde: aliquando Pæne, ut ait Do-

natus. Ter. Adelph. 2. 2. 5.

Ego vapulando, ille verberando usque ambo defessi sumus. Et

Adelph. 4. 2. 21.

Rogitas? Ctesiphon me pugnis, miserum, & istam psaltriam,

Usque occidit. Hic Usque, potest significare Pæne, auctore Donato.

Aut Usque pro Valde est. Occidit, vehementer cecidit. Ter. Eun. 2. 1. 14.

Opus faciam ut defatiger usque ingratus ut dormiam.

Usque, [ὡς αὖτε, ὡς αὖτε] Affidue, perseveranter. Cic. 12. Fam. 19. Mihi qui-

dem usque curæ erit quid agas. Ter. Adelph. 2. 2. 7.

Quid potui melius, qui hodie usque os præbui. Virg. 9. Ecl. 29.

Cantantes licet usque (minus via lædet) eamus. i. e. Jugiter, in-

quit Servius.

Usque valuisti? Interrogativa particula, pro Hactenusne. Plaut. Most.

2. 2. 19.

Here, salve: saluum te advenisse gaudeo:

Usque ne valuisti? r. e. usque, ut vides. Idem Merc. 2. 3. 53.

Usquene valuisti? c. n. perpetuo recte, dum quidem illic fui.

Usque opperiar. Plaut. Epid. 2. 2. 120.

Usque omne. Ter. Adelph. 4. 6. 3.

Perreptavi usque omne oppidum, ad portum, ad lacum. Quo non?

Usque & usque, geminatum, Idem. Martial. lib. 1. 11.

Et quicquid petit, usque & usque donas. Idem. lib. 5. 61.

Adlatres licet usque nos & usque,

Et gannitibus improbis laceffas.

USQUEQUAQUE, Adv. [ὡς αὖτε, ὡς αὖτε, Gl. G. L.] Ubique, in unguoque lo-

co. Cic. 4. Att. 9. Hic quoque, ut loquebantur, & opinor usquequaque.

Idem 7. Verr. 10. Nolite usquequaque eadem querere: in metu belli, fu-

randi qui locus potest esse?

Nusquam & Usquequaque, contraria. Cic. 2. de Invent. 63. Atque hoc

non alienum est, quod ad multa pertineat. ne aut nusquam, aut usque-

quaque dicatur, hic admonere.

Usquequaque, pro Affidue, omnino, quocunque tempore. Cic. 7. Fam.

16. Usquequaque sapere oportet, id erit telum acerrimum.

Usquequaque & ex maxima parte. Cic. 5. de Finib. 91. An hoc usque-

quaque aliter in vita, & non ex maxima parte de tota judicabis?

Usquequaque & Undique. Cic. 2. Philipp. 110. Aut undique religionem

tolle, aut usquequaque conserva.

Usquequaque mihi loquitur. Plaut. Bacch. 4. 4. 83.

USQUEQUO, Adv. [ὡς αὖτε, ὡς αὖτε, Gl. G. L.] pro Donec vel quo-

ad. Varro de R. R. lib. 1. cap. 2. Quod jubet ranam luridam conjicere in

aquam, usquequo ad tertiam partem decoxeris.

Usquequo, interpositis dictionibus. Martial. lib. 2. 64.

Eja age, rumpe moras, quo te sperabimus usque?

Usquequo, pro Quatenus. Ulpian. in l. Si suspect. §. 2. D. de inofficio.

test. Et ideo datæ in eo libertates atque legata usquequo Falcidia permit-

tit, suam habent potestatem.

Quonisque, V in quo.

USQUEQUOQUE, Adv. [ὡς αὖτε, ὡς αὖτε, Gl. L. G.] An Usquequaque scri-

bendum?

USTICA, [ὠστῆρα] Mons in Sabinis, cujus meminit Hor. 1. Carm. 17. 11.

Uccunque dulci, Tyndari, fistula

Valles & Ustica cubantis

G g g g 2

Levia

Levia personuere saxa. Cubantem, inquit Porphyrio, suaviter dixit, ad resupinam ejus regionem attendens.
USTIO, USTOR, USTRINA, USTULO, USTUS. V. URO.

U S U

USUALIS, USUARIUS, USUCAPIO, USURA, USURPO, USUS, USUSFRUCTUS. V. UTOR, ŒRIS.

U T

UT, vel ὅτι, [ὅτι, Gl. L. G. & G. L.] Conjunctio causativa: vel, ut ait Valla lib. 2. causam finalem dicens, quemadmodum si quis dicat, Dedi tibi librum ut legeres. Cic. 1. Fam. 9. Non illi quidem ut mihi stomachum facerent. [Hic est ὅτι, non ὅτι, nec causæ finalis proinde.]
Resolvitur in Infinitivum, ut Opto ut. Cic. in Catone Majore, Quam ut adipiscantur omnes optant: eandem accusant adepti. Lactantius lib. 6. c. 23. Iniquum est enim, ut id exigas, quod præstare ipse non possis. pro Id exigere. H. St. Cic. de Senect. 4.
Ut eam potissimum nominem: per parenthesis positum. Cic. 4. Verr. 145. Syracusana civitas (ut eam potissimum nominem) dedit ipsi statuam.
Ut alia obliviscar. Cic. pro Rosc. Amer. 87. Quam sis audax, (ut alia obliviscar) hinc omnes intelligere potuerunt.
Ut vere dicam. Cic. 7. Verr. 177. Sed de iudiciis, & (vere ut dicam) de te futurum est.
Ut ad pauca redeam, uxorem deduxit domum. Ter. Hec. 1. 2. 60. h. e. Ut paucis agam, ut summam dicam, ut in summam colligam, ut in pauca conferam.
Ut ita dicam. Quintil. lib. 8. cap. 3. Si quid periculosius finxisse videbimur, quibusdam remediis præmunendum est, Ut ita dicam, Si licet dicere, Quodammodo, Permite mihi sic, &c.,
Ut ita dixerim. Pontanus de Convivencia p. 268. bis. H. St.
Ut, adjunctionem aliquando significat. Plaut. Men. 5. 2. 11. Repente expetit me, ut ad sese irem.
Ut, elegantiae causa aliquando ponitur. Cic. de Senect. 42. Invitus feci, ut L. Flaminium e Senatu ejicerem. Hic nihil significat, nisi Invitus eieci.
Ut etiam [ὅτι καὶ] Ter. Phorm. 4. 3. 64. Nihil do: impuratus me ille ut etiam irrideat?
Ut ne addam. Ter. Phorm. 1. 3. 16. — tu conjicito cetera,
Quid ego ex hac inopia nunc capiam, & quid tu ex ista copia:
Ut ne addam quod sine sumptu ingenuam, liberalem nactus es. i. e. Ut non.
Ut ne, eleganter pro sola particula NE usurpari solet, dicendi modo, quo litteratissimi illius felices sæculi utebantur, qui pro ratione debet esse nobis. Ter. Hec. 1. 2. 30.
— nempe ea causa ut ne id fiat palam. Idem Eun. 5. 4. 20.
Ulciscar, ut ne impune in nos illuseris. Cic. 2. Fam. 6. Petivi sæpe per litteras, &c. non ut decernatur aliquid novi, quod solet esse difficilium: sed ut ne quid novi decernatur. Idem 16. Fam. 9. Sed tamen ita velim, ut ne quid properes.
Ut quid, [ὅτι τί, Gl. G. L.] pro Quamobrem, interrogantis est. Cic. 7. Att. 7. Depugna, inquis, potius quam servias. Ut quid? si victus eris, proscribare, si viceris, tamen servias.
Ut non, pro Quin. Cic. 1. de Finib. 33. Fieri, inquam, Triari, nullo pacto potest, ut non dicas quid non probes ejus, a quo dissentias.
Ut non, cum Vereor. Quintil. lib. 8. cap. 3. Oppido, quo sunt usi paulum tempore nostro superiores, vereor ut non jam ferat quicquam.
Ut, cum verbis Metuo, Vereor, & Timeo junctum, dubitationem significat, & pro eo quod quidam Ne non dicunt, sumitur, ut ex sequentibus exemplis patet. Ter. And. 5. 4. 11. Metuo ut subitet hospes. Ibid. 4. 2. 22. Dies mihi ut sit satis vereor ad agendum. Cæs. 1. Bell. Gall. 39. Aut rem frumentariam, ut satis commode supportari posset, timere dicebant.
Ut, [ὅτι, ὅτι, Gl. L. G. & G. L.] Similitudinem dicit. Plaut. Rud. 4. 4. 55. Ut tute es, item censes omnes esse, perjuri caput?
Ut si, pro Perinde ac si. Corn. Nepos in Datamis vita cap. 3. Vincitum ante se Thyum agebat, ut si feram bestiam captam duceret. Sic alibi sapius. V. Hor. 1. Epist. 7. 3. & Cic. 2. Fam. 14.
Ut, adverbium similitudinis, cum præterito imperfecto conjunctivi. Cic. 4. Fam. Ejus negotium sic velim suscipias, ut si esset res mea.
Ut enim, ὅτι καὶ ὅτι Gloss. Græcolat. ὅτι καὶ ibid. Quod posterius finalem causam notat.
Ut & Sic. Cic. pro Rosc. Amer. 22. Nam ut illud incredibile est, mortem oblatam esse patri a filio sine plurimis & maximis causis: sic hoc Verisimile non est, &c.
Ut & Ita, pro Talis & qualis. Plaut. Pseud. 1. 3. 11. Ut voles esse me, ita ero.
Ut, similitudinis, suppresso Ita. Hor. 2. Serm. 2. 44. — quamquam ridendum dicere verum.
Quid vetat? ut pueris olim dant crustula blandi Doctores, elementa velint ut discere prima.
Ut, suppresso Ita, sæpe accipitur pro Ita ut, quemadmodum si dicam, Quotidie hospites adveniunt, ut incipiam jam stomachari tantam frequentiam.
Ut, pro Ita ut, vel Adeo ut. Hor. Sat. 1. libri 1. Ummidius quidam, (non longa est fabula) dives, Ut metiretur nummos; ita sordidus, ut se, &c. Quidam vero ex posterioribus passim sic usi sunt ut Suetonius. H. St. Exstant v. 95. Bentlej autem legit Qui tam, pro Quidam, probante Cuninghamo, me vero mirante.
Ut, præcedente Ita. Cic. 2. Tusc. 27. Molliunt animos nostros: ita sunt deinde dulces, ut non legantur modo, sed etiam edificantur. Cic. pro Marcell. 18. Sed quum ita late pateat ejus potestas, quem veremur, ut terrarum orbem complexa sit, nonne mavis sine periculo domi tuæ esse, quam cum periculo alienæ?
Ut, sequente Ita. Ter. Hec. 3. 3. 20. Omnibus nobis ut res dant sese, ita magni atque humiles sumus.
Ut, in locum Quam, vel Quantum succedit, nunc sine Ita, nunc cum Ita. Primo modo sic, ut apud Quintil. lib. 12. cap. 12. Non omittenda pars hæc orationis, sed exigenda, ut optime possumus. Et Cic. in 13. Philipp. 29. Quas ut honorificentissimis verbis ipse consequi potero,

complectar mea sententia. Altero modo sic, ut apud eundem 2. de Orat. 173. Hæc ut brevissime dici potuerunt. ita a me dicta sunt. De positivo autem nemini dubium erit Quam & Ut convenire cum Possum, ut idem in 2. Philipp. 47. Sed reliquum cursum vitæ, quam quidem possum breviter perstringam: & ut potui, breviter perstringi. Hæc Valla lib. 1.

Ut, Tanquam si. Plin. 7. Epist. 27. ad Suram, Jam ut in limine, jam ut intra limen audiri.

Ut pro Postquam, vel Ex quo. Ter. Phorm. 4. 3. 12. Ut abii abs te, fit forte obviam mihi Phormio. Idem Hec. 5. 1. 26.

Segregatum habuisse, uxorem ut duxit, a me Pamphilum. Cic. in Anton. Est enim annus, ut repulsam tulit. Idem 7. Att. 15. Ut ab urbe discessi, nullum intermisi diem. quin aliquid ad te litterarum darem.

Ut, Statim, postquam, ex quo primum. Virg. 2. Æn. 561.

Ut regem æquævum crudeli vulnere vidi

Vitam exhalantem.

Ut & Confestim. Liv. 1. 12. Ut Hostius cecidit, confestim Romana inclinatur acies.

Ut & Sic. Cic. 3. Verr. 64. Ut hæc audivit, sic exarsit ad id, quod non modo ipse nunquam viderat, sed ne audierat quidem ab eo qui ipse vidisset.

Ut primum, quod & Quumprimum dicitur. Cic. in Somn. Scip. 5. Atque ego, ut primum, fletu represso, loqui posse cœpi, Quæso, inquam, pater sanctissime. Virg. 6. Æn. 102.

Ut primum cessit furor, & rabida ora quierunt.

Ut quemque visco offenderant, pro eo quod dicitur, Tot quot, vel statim ut. Plaut. Poen. 2. 37. Al. Quemque, omisso Ut. Ter. Hec. 5. 3. 4.

Itaque ineptus hodie, dum illic sedeo, ut quisque venerat

Accedebam, adolescens dic dum quæso, tun' es Myconius?

Ut quodque primum gestum erat, ita, &c. Cic. 1. de Invent. 29.

Ut quidque acciderit. Cic. 15. Att. 22. Misi igitur Tironem, & cum

Tirone plures, quibus singulis, ut quidque accideret, daret litteras.

Ut quisque me viderat. Cic. 2. Verr. 19. Immo vero ut quisque me viderat, narrabat. Aliis illud indignum, aliis ridiculum videbatur.

Ut & Ita, cum Superlativo, pro Tanto & quanto. Cic. 2. de Orat. 265.

Ut quisque optime Græce sciret, ita esse nequissimum. Ibid. 1. 120.

Ut enim quisque optime dicit, ita maxime dicendi difficultatem, &c.

Hæc Valla. [Accedente pron. Quisque nempe omnibus his locis.]

Ut in quoque erat auctoritatis plurimum. Cic. 3. Verr. 68. Pro se quisque, ut in quoque erat auctoritatis plurimum, ad populum loquebatur.

Ut, Quippe, vel Utpote, sequente Relativo. Quintil. lib. 10. cap. 1.

Nec ignoro quos transeo: nec utique damno, ut qui dixerim esse in omnibus utilitatis aliquid, &c. Plaut. Curc. 2. 1. 2.

Quando Æsculapi ita sentio sententiam,

Ut qui me nihili faciat, nec saluum velit.

Ut qui maxime. Tacit. de Germ. 10. Auspicia fortisque, ut qui maxime,

observant. i. e. Auspicia fortisque ita observant, ut illi, qui id quam maxime faciunt.

Ut qui verissime: subaudi amat. Plin. Epist. 199. Amat, ut qui verissime: dolet ut qui impatientissime.

Ut, Quemadmodum, quomodo. Ter. And. 1. 1. 8.

Ego postquam te emi a parvulo, ut semper tibi

Apud me iusta & clemens fuerit servitus,

Scis. Idem Eun. 1. 2. 47. — tute scis, post illa quam intimum

Habeam te, & mea consilia ut tibi credam omnia. Cic. 1. Att. 137. Me

vero teste producto, credo te ex acclamatione Clodii advocatorum audisse, quæ correctio judicium facta sit, ut me circumsteterint, ut

aperte jugula sua pro meo capite P. Clodio ostentarent.

Ut apparet, ut dicitur. Cic. pro Flacc. 38. Neque in toto Acmonensium

testimonio, siue hic confictum est, ut apparet, siue missum domo est,

ut dicitur, commovebor.

Ut dixi, per parenthesis. Cic. 1. Acad. 4. Quod ista ipsa de re multum

(ut dixi) & diu cogitavi.

Ut ferunt. Liv. 1. 37.

Ut fama est. Liv. 31. 32.

Ut est consuetudo. Cic. pro Cæcin. 23.

Ut sit. [ὅτι γινώσκω, Gl. L. G.] Cic. pro Rosc. Amer. 56. Verum (ut sit)

multa sæpe imprudentibus imperatoribus vis belli, ac turba molitur.

Ut intelligi potest. Cic. 2. de Finib. 2. Et ceteros sophistas, ut e Platone intelligi potest, lufos videmus a Socrate.

Ut perhibent; locutio Virgilio peculiaris, quas utitur quoties aliquid affirmare non audet, aut fabulosum quiddam est dicturus. Virg. 8. Æn. 135.

Electra (ut Graji perhibent) Atlantide cretus,

Advehitur Teucros. [Sic Martialis. 14. 191. neuter tamen absolute.]

Ut sæpe venit. Columel. lib. 4. cap. 2. Sive vivit, & (ut sæpe venit)

vel nigri est generis, vel parum fertilis, non in uno, sed in pluribus

pedamentis ædificat. [An Sæpe evenit?

Ut, pro Quantum. Plin. in totius operis præfat. Nec quicquam in te

mutavit fortunæ amplitudo, nisi ut prodesse tantundem posses, ut velles.

Ut, pro Quod. Nepos in Annib. 22. 1. pr. Si verum est, quod nemo

dubitavit, ut Populus Romanus omnes gentes virtute superavit, non est

inficiandum, &c.

Ut, pro Sicut, Quomodo. Cæs. 3. Bell. Gall. 8. Horum auctoritate finitimi

adducti (ut sunt Gallorum subita & repentina consilia) eadem de causa

Trebius, Terrasidumque retinent. h. e. Qui mos est Gallorum in

consiliis capiendis. Ter. Phorm. 1. 2. 5. Ut nunc sunt mores.

Ut, Tanquam. Cic. 5. de Finib. 64. Pueri, in quibus, ut in speculis,

natura cernitur.

Ut par est, Ut decet. Cic. 11. Fam. 28. Respondebo criminibus quibus

tu pro me (ut par erat) tua singulari bonitate, & amicitia nostra sæpe

restituisti.

Ut potest. Cic. 1. Fam. 2. Nos in Senatu quemadmodum spero, digni-

tatem nostram, ut potest in tanta hominum perfidia & iniquitate, retine-

bimus.

Ut, aliquando accipitur quasi pro Secundum. Cic. de Senect. 12. Qui

sermo, quæ præcepta, quanta noticia antiquitatis? quæ scientia juris

augurii? Multæ etiam (ut in homine Romano) litteræ. i. e. Secundum id, quod solent scire Rom. Hæc Valla lib. 2.

Ut temporibus illis. Cic. de Clar. Orat. 27. Posteaque Clifthenem mol-

tum,

tum, ut temporibus illis, valuisse dicendo. i. e. Secundum illorum temporum eloquentiam.

Ut in tali tempore. Liv. 24. 28.

Ut numerantur Atheniensium sæcula. Cic. de Clar. Orat. 19. Ut Populi Romani ætas est, senes: ut Atheniensium sæcula numerantur, adulescentes debent videri.

Ut in tantis malis, i. e. Secundum quod in tantis malis perfici poterat. Cic. 12. Fam. 2. Nonnihil, ut in tantis malis, est profectum.

Ut in licentia hæc temporum, i. e. Respectu horum temporum, in quibus magna utimur licentia. Plin. 3. Epist. 3.

Ut nunc est. Cic. 12. Att. 28. Quæ si manebunt, quærenda est excusatio ad Brutum: & ut nunc est, mansuræ videntur.

Non, ut olim solebat, Atellanum: sed, ut nunc fit, mimum introductum. Cic. 9. Fam. 16.

Ut se causa habet. Cic. 4. Acad. 10. Sed me hercule, ut quidem se nunc causa habet, est hesterno sermone labefacta est, mihi tamen videtur esse verissima.

Ut diei tempus est. Ter. Heaut. 1. 2. 38.

Tu, ut tempus est diei, videsis ne quo hinc abeas longius. Ibid. 1. 1. 116.

— sed, ut diei tempus est,

Monere oportet me hunc vicinum Phanium.

Ut, pro eo quod barbare dicitur *Quum ita esset quod.* Plaut. Men. prol. 63.

Nam rus ut ibat, ut multum forte pluerat,

Ingressus fluvium rapidum ab urbe haud longule.

Ut numerabatur forte argentum: h. e. Quum numeraretur, ea hora qua numerabatur. Ter. Adel. 3. 3. 52.

Nam ut numerabatur forte argentum, intervenit

Homo de improvviso, &c.

Ut ego mihi statuo. Cic. pro Muren. 32. Quò ille quum esset, ut ego mihi statuo, talis, qualem te esse video, nunquam cum Scipione esset profectus.

Ut mea memoria est. Idem 13. Att. 22.

Ut visum est illi. Cic. 4. Acad. 124. Tenemus ne quid sit animus, ubi sit, denique sit ne, aut, ut Dicaërcho visum est, ne sit quidem ullus?

Ut, pro Quomodo, interrogantis. Plaut. Perf. 1. 1. 17. Ut vales? A. ut queo. Ibid. 4. 4. 6.

Quid, id quod vidisti, ut munitum muro tibi visum est oppidum?

Ut, pro Quam admirative. Cic. 2. Att. 21. de Pompejo: Ut ille tum humilis! ut demissus erat! ut ipse etiam sibi, non iis solum, qui aderant, displicebat! Et 3. 21. Quod quum facis, ut ego tuum amorem desidero!

Ut, pro Quomodo, cum quadam admiratione: & aliquando cum interrogatione. Plaut. Capt. 1. 2. 62.

Ut sæpe summa ingenia in occulto latent? Cic. 5. de Finib. 61.

Ut illi efferuntur lætitia, quum vicerint? ut pudet victos? ut se accusari nolunt? quam cupiunt laudari? quos illi labores non ferunt, ut æqualium principes sint? Ter. Heaut. 4. 1. 51. Ut præter spem evenit? Idem Eun. 2. 2. 42. Ut falsus animi est? Virg. 8. Æn. 155.

— ut te, fortissime Teucrum,

Accipio, agnoscoque libens! Idem 2. Æn. 283.

— ut te, post multa tuorum

Funera, post varios hominumque, urbisque labores,

Defessi aspicimus!

Ut pro Licet, vel Posito, vel Dato, ut nunc loquimur. Cic. 8. Att. 3.

Quis autem locus erit tutus, ut placatis utamur fluctibus? Idem ad Brut. 9. Nos te tuumque exercitum expectamus, sine quo ut reliqua ex sententia succedant, vix satis liberi videmur fore. Idem 2. de Orat. 221. Ut enim quæras omnia, quomodo Græci ineptum appellent non reperies. i. e. Quamvis, ut vult Budæus. Idem 1. de Lege Agr. 23.

Etenim, ut circumspiciamus omnia, quæ populo grata atque jucunda sunt: nihil tam populare, quam pacem, quam concordiam, quam otium reperiemus. Hor. 2. Epist. 2. 71.

Plures sunt plateæ, nihil ut meditantibus obstat. al. Puræ. Liv.

Ex Brutio agro, qui, ut omnis coleretur, exiguus tamen tanto alendo exercitui erat. [Apud Horat. est Ita ut.

Ut, pro Utinam, exsecrantis, vel optantis particula. Ter. Heaut. 4. 6. 6.

Ut te omnes equidem dii, deæque quantum est, Syre,

Cum istoc invento, cumque incepto perduint. Idem Adel. 4. 6. 2.

Quod plerique omnes faciunt, ut. Ter. And. 1. 1. 29.

Ut, Ita ut. Ter. And. 1. 1. 108.

Tum illa, ut consuetum facile amorem cerneres,

Rejecit se in eum flens, quam familiariter? Idem Phorm. 1. 2. 57.

Ut, pro Utiqueadeo ut. Cic. in Orat. 56. Ut non jam sine causa Demosthenes tribueret primas, secundas, & tertias actioni. Idem 15. Att. 17. Est autem oratio scripta elegantissime sententiis, verbis, ut nihil possit ultra cogitari.

Ut post Adeo. Nepos 10. 9. 4. Fit strepitus, adeo ut audiri posset foris.

Ut, Modo ut. Plaut. Curc. 2. 2. 7. Cic. 5. Verr. 112. In jugere Leontini agri medimnum fere tritici feritur, perpetua atque æquabili fatione ager efficit, cum octavo bene ut agatur: verum, ut omnes dii adjuvent, cum decimo.

Ut maxime. Columel. de Arboribus, cap. 7. Diversæ autem, quæ supra terram exstare debent, ne passus fueris plus quam duas, aut, ut maxime, tres gemmas habere. [Ut pro Si maxime.

Ut quum maxime. Cic. 2. Q. frat. 5. Domus celebratur ita, ut quum maxime. h. e. Ut si nunquam alias. Budæus.

Ut multum, i. e. Ad summum. Martial. lib. 10. 11.

Donavi tamen, inquis, amico millia quinque,

Et loram, ut multum, terque quaterque togam.

Ut plurimum. Plin. lib. 15. cap. 3. ad finem, Nec tam numerosa differentia, tribus, ut plurimum, bonitatibus distat.

Ut plurimum valet. Cic. 2. de Legib. 34. Sequitur enim de jure belli: in quo, & suscipiendo, & gerendo, & deponendo, jus, ut plurimum, valet, & fides.

Utputa, [οὐκ, Gl. L. G. & G. L.] V. PUTO, ære.

Ut ut, significat Utcunque, sive quoquo modo, ut ait Donatus. Ter. Phorm. 3. 1. 4.

Nam ut ut erant alia, illi certe, quæ nunc domi tuæ est, consuleres.

Idem Adel. 2. 2. 40.

— immo hercle hoc quæso, Syre,

Ut ut hæc sunt facta, potius, quam lites sequat,

Meum mihi reddat. Ibid. 4. 4. 21.

Uti, [ὅς, ὅστις] particula idem significat atque Ut. Plaut. Amph. Cic. 4. Acad. 22. Eos consuetudine adhibita tam facile internosceremus, uti minimum quidem similes viderentur.

Putant fore uti, si paulatim hæc consuetudo serpere, ac prodire cœperit. Cic. 1. Verr. 68.

Uti eorum, qui audirent, sic afficerentur animi, ut, &c. Cic. 1. de Orat. 87.

Nihil aliud, nisi uti ne quid per vim agi posset. Cic. pro Domo 54.

Neque uti fatis firmo præsidio defensus Sex. Roscius, verum uti ne omnino desertus esset. Cic. pro Rosc. Amer. 5.

Cervus uti, pro Uti cervus. Hor. 1. Carm. 15. 29.

Uti rogas. V. Rogare legem, in 2060.

Uti, pro Atque id, vel tanquam id, aut Nempe quod. Cic. 9. Philipp. 17. Quod sepulcrum ipsius, liberorum posterorumque ejus sit, uti quod

optimo jure sepulcrum publice datum est.

Utcunque, Adv. [οποῦν, ὅπου δὴποτε] i. e. Quomodocunque. Plaut. Amph. 1. 1. 187.

Servos es ne, an liber? s. utcunque animo collibitum est meo.

Utcunque, Secundum quod. Plaut. Fœn. 3. 5. 9.

Utcunque est ventus, exin velum vortitur. Cic. 5. Finib. 11.

Quibus esset moderandum, utcunque res postularet.

Utcunque, Quoquomodo, omnibus modis. Ter. And. 4. 3. 21.

— tu ut subservias

Orationi, utcunque opus sit verbis, vide. Cic. in Orat. 55.

Itaque ille perfectus, quemadmodum jam dudum nostra judicat oratio. Utcunque se affectum videri, & animum ardentius moveri volet, ita

certum vocis admovebit sonum.

Utcunque, pro Quodocunque, seu ubicunque. Nam, Ut quidem apud bonos scriptores valet interdum Ubi, qua parte, quo tempore, cum similitate. Catullus ad Fur. & Aur. 11. 3.

Litus ut longe resonante Eoa

Tunditur unda. V. plura apud Lambinum in illud Hor.

1. Carm. 17. 10.

Utcunque dulci, Tyndari, fistula, &c.

Utcunque, Prout. Liv. 2. 12. Mea prima fors fuit: ceteri, utcunque ceciderit, primi, quoad te opportunum fortuna dederit, suo quisque tempore aderunt. Alii legunt Uti cuique. Virg. 6. Æn. 822.

— utcunque ferent ea facta minores,

Vincet amor patriæ, laudemque immensa cupido.

Sed utcunque aderunt res. Cic. 1. Off. 53.

Utcunque, pro Aliquantum, aliquo modo. Plin. lib. 8. cap. 18. Utcunque rabiem & ipsi sentiunt.

Utrōte, Adv. [ἡρῶτε, Gl. L. G. ὅν, ὅστις, G. L.] confirmantis; i. e. Quoniam, quandoquidem, nempe. Cic. 2. Att. 24. Ea nos, utpote qui nihil contemnere solemus, non pertimescebamus. Eidem 5. Att. 8. Me & incommoda valetudo, qua jam emerissem, utpote cum sine febris laborassem, &c.

U T E

UTENSILE, V. UTOR.

UTER, utra, trum, pr. c. [ὅτε, Gl. L. G. & G. L. ὅτε, G. L.]

Quis unus ex duobus: poniturque interrogative, & aliquando infinite.

Plaut. Truc. 1. 2. 51. Sed utrisque rem esse mavis? Idem Men. 5. 2. 29.

Uter merdistis culpam?

Utrum. [ὅτε, Gl. L. G.] Cic. pro Font. 25. Videte igitur, utrum sit æquus, hominem honestissimum, virum fortissimum, civem optimum, dedi inimicissimis atque immanissimis nationibus, an reddi amicis.

Potest omnino hoc esse falsum, potest verum: sed utrum sit, non est mirabile. Cic. 2. de Divin. 141. [Pro Utrumlibet.

Utrum igitur eorum accidisset, verum oraculum fuisset. Cic. 2. de Divin. 115.

Uter repeti solet, ut Cic. 1. de Invent. 146. Utra permittat, utra lex jubeat aliquid.

Uter, pro Alteruter. Cic. 5. Verr. 112. Omnium controversiarum, quæ essent inter aratorem & decumanum, si uter velit, edicit se recuperatores daturum.

Uter alteri dixerit, nescio. Plin.

Uter utri. Cic. pro Milon. 23. Uter utri infidias fecerit.

Neuter utri invidet. Plaut. Stich. 5. 4. 51.

Quem, pro Utrum, de duobus Seneca, Thebaide Act. 4.

Sollicita nunc cui mater alterna prece

Verba admovebo? misera, quem amplectar prius? H. St. v. 459.

UTRUNCQUE, utrâcunque, utrumcunque. Adj. [ὅτε, Gl. L. G. & G. L.] pro

Utervis vel Uterlibet. Cic. 6. Fam. 4. Magnæ utrinque copiæ, ita paratæ

ad pugnandum esse dicuntur, ut utercunque vicerit, non sit mirum futurum. Gell. lib. 5. cap. 10. Ne sententia sua, utramcunque in partem dicta

esset, ipsa sese rescinderet.

Utrumcunque. Quintil. in præem. 5. Utrumcunque est (neque enim hoc loco meam interpono sententiam) hic liber erit illorum opinione maxime necessarius, quo toto hæc sola tractantur. i. e. Utrumvis. Utrum

tandem horum sit, &c.

UTRULIBET, utrâlibet, utrumlibet. Adj. [ὅτε, Gl. L. G. & G. L.]

Alter ex duobus: h. e. Uter quem tibi capere libet. Plin. lib. 24. cap. 4. Suberis cortex tritus, ex aqua calida potus, sanguinem fluentem ex

utralibet parte sistit. Cic. pro Quint. 81. Utrumlibet elige: alterum incredibile est, alterum nefarium, & ante hoc tempus utrumque inauditum.

UTERNAM, [ὅτε, Gl. L. G. & G. L.] Hor. 2. Serm. 2. 107.

— uternam

Ad casus dubios fides tibi certius, hic, qui

Pluribus affuerit, &c.

An qui, &c. Cuningam. legit Uternæ.

UTERQUE, utrâque, utrumque. [ὅτε, Gl. L. G. & G. L.] Alter &

alter, vel unus & alter: de duobus dicitur. Plaut. Amph. 1. Arg. 7.

Uterque deluduntur dolis mirum in modum. Ter. Phorm. 3. 2. 16.

Uterque est similis sui. Idem Eun. 5. 2. 1.

Gggg 3

Apud

Apud Antiphonem uterque, mater & pater,
Quasi dedita opera domi erant.

Utrique, *ἑκάτεροι*. Gloss. Latinogræc. *ἑκατέρωθεν ἐκπολλών*. Idem Gloss.

Utrumque, *ὑποπότερον*. Idem Gloss.

Eorum controversiam non incommodum videtur cum utrorumque ratione exponere. Cic. 1. de Invent. 57.

Horum uterque cecidit victus. Cic. de Arusp. Resp. 54.

Domus utriusque nostrum ædificator strenue. Cic. 2. Q. frat. 4.

Lingua utraque, Græca & Latina. Plin. lib. 12. cap. 1. Est platanus una insignis utriusque linguæ monumentis.

Manu utraque pulsare aliquem. Virg. 5. Æn. 460.

Palmas utraque tetendit. Virg. 5. Æn. 685.

Parte in utraque multa dicuntur. Cic. 4. Acad. 124.

Partem in utramque. V. in præpositionem.

Studii quoniam utriusque nostra possessio est, hodie utro frui malis, optio tua sit. Cic. de Fato 3.

Tempora utraque, dixit Virg. 5. Æn. 855.

Utrique; de pluribus dicitur duo genera facientibus. Cic. 2. in Catil. 20.

Quos ego utroque, Quiritis, in eodem genere prædatorum, direptorumque pono. i. n. Quæ duo genera civium. Budæus.

Uterque utrique est cordi. Ter. Phorm. 5. 3. 17.

Uterque alterum verberavit, i. e. Hic illum, & ille hunc verberavit. Cic. 1. Off. 28. Quorum uterque suo studio delectatus, contempsit alterum.

Utrumque invicem adiumento esse, pro Utrumque alteri. Plin. 4. Epist. 20. ad Nonium Maximum.

Utrique ab utrisque. Ter. Heaut. 2. 4. 14.

Hoc beneficio utrique ab utrisque vero devincimini. Hic in plurali Duo significat, sed sic ut in singulis multi sint.

UTERVIS, utravis, utrumvis. pr. c. Adj. [*ὑποτέρω βέβαι*] Uter, quem tu vis. Cic. de Senect. 33. At minus habeo virum quam vestrum utervis.

Utrumvis. Cic. 9. Att. 7. Proquæstor ego unus, cui utrumvis liceret.

Utrumvis, salvo officio se facere posse arbitrarentur. Cic. pro Rosc. Amer. 4. Quod certum est non facere dum utrumvis licebit. Cic. pro Rosc. Amer. 4.

UTRIMQUE, vel UTRINQUE, Adv. [*ἐκατέρωθεν*, Gl. G. L.] Ab utroque latere. Plaut. Amph. 1. 1. 65.

Postquam utrimque exitum est maxima copia. Cic. 6. Fam. 4. Tum hoc tempore ira magnæ utrique copiae. Hor. 1. Epist. 18. 9.

Virtus est medium vitiorum utrimque reductum.

Utrimque, pro Ab utroque. Plaut. Amphit. prol. 111.

Utrimque est gravis, & ex viro, & ex summo Jove.

UTRINQUESECUS, pro Undique, ex omni parte. Lucret. lib. 4. 937.

Quare utrinquesecus quum corpus vapulet, &c. V. Solin. cap. 65.

UTRO, Adv. [*ὑποτέρω*, Gl. G. L.] Versus quam partem. Plin. lib. 18. cap. 19. Id demum recte subactum erit, ubi non intelligitur utro yomer ierit.

UTROBI, V. paulo post UTRUBI.

UTROBIDEM, Adv. Plaut. Truc. 1. 2. 50.

Utroque percognovi utrobidem.

UTROBIQUE, Adv. [*ἐκατέρωθεν*, *ἐκατέρωθεν*] Idem quod Utrimque. Liv. 27. 40. Ut eodem tempore utrobique Resp. prospere gereretur, adversa secundis pensando. Cic. 10. Fam. 31. Quum vero non liceret mihi nullius partis esse, quia utrobique magnos inimicos habebam.

Eadem veritas utrobique est. Cic. 2. de Nat. Deor. 78.

UTROQUE, Adv. loci. [*ἐκατέρωθεν*, Gl. G. L.] Ad utrumque locum. Plaut. Stich. 3. 1. 44.

Ea ibo obsonatum, eadem referam obsonium
Per hortum: utroque commeatui continet.

Utroque versum. Plaut. Capt. 2. 3. 7. Gell. lib. 5. cap. 12. Ambigua sint, & utroque versum dicantur.

UTRUBI, [*ὑποπότερον*, Gl. L. G. *ὑποπότερον*, Gl. L.] Utrō in loco. Ulpian. in l. Officium. D. de rei vindicat. Idem in l. unica.

D. Utrubi. Utrubi hic homo, de quo agitur, maiore parte huiusce anni fuerit, quo minus is eum ducat, vim fieri veto. Verba sunt Prætoris. Alii legunt Utrubi. Significat autem, In utrovis loco e duobus: vel, Apud utrum e duobus. *Auquel des deux lieux: ou en la possession duquel des deux personnes.*

UTRUM, [*ὑποπότερον*, Gl. L. G.] Interrogandi adverbium, idem quod Num significans, & sequentem fere semper habet particulam An, ut in sequentibus exemplis vides. Cic. 4. Acad. 95. Quid quod eadem illa ars, quasi Penelope, telam retexens tollit ad extremum superiora, utrum ea vestra, an nostra culpa est? Idem pro Rosc. Com. 43. Utrum dimidia parte, an pro tota societate? planius dicam; utrum pro me? an & pro me & pro te?

Multum interest utrum laus imminuatur, an salus deferatur. Cic. 1. Fam. 7.

Quid tu malum curas, utrum crudum, an coctum edam? Plaut. Aul. 3. 2. 16.

Utrum, etiam sine particula An interrogat. Plaut. Stich. 5. 5. 9.

Utrum tibi accumbo? s. a. utrum, ubi tu vis? In codd. emen. datis est Utrubi.

Utrum gravius aliquid in quempiam dici potest? Cic. pro Cæcin. 29.

Utrum, dubitantis. Ter. Phorm. 4. 2. 54.

Utrum stultitia facere ego hunc, an malitia
Dicam, scientem an imprudentem, incertus sum.

Utrum etiam locum habet, quum ex duabus rebus utra sit, incerti sumus. V. AN, pro Aut, &c. in An genus est loquendi a veteribus usurpatum, quum de duabus rebus utram redderent, ignorabant.

UTRUMNE, Adv. [*ὑποπότερον ἢ ποτε ἄλλο*, Gl. L. G.] Hor. Epod. 1. 7.

Utrumne iussi persequemur otium;
Non dulce, nitecum simul?

An hunc laborem, &c.

Utrumne, an. Pomponius in l. Si indebitum. D. Rem ratam haberi. ut possit discerni, utrumne domino condici debeat id quod indebitum solutum sit, si is ratum habeat: an vero procuratori condicendum sit, si dominus ratum non habeat. Idem in l. 1. D. de rescindenda venditione. Sed quaeritur, utrumne nihil agatur ex ea pactione: an vero ego quidem liberer, filius maneat obligatus?

UTRUMNAM, Adv. Idem Liv. 37. 17. Rhodios cum percunctatus esset, utrumnam Pataris universa clavis in portu itare posset.

UTER, *ἔρι*. vel *ὑτέρω*, i. m. [*μήτερά, δελφός, υἱός*] Qui continet, & tanquam uter est ad fetum continendum proprie enim de mulieribus & reliquis huiusmodi sexus dicitur. Plin. lib. 11. cap. 37. Feminis eadem omnia, præterquam vesicæ junctus utriculus: unde dictus uterus, quod alio nomine locos appellant. Plin. lib. 8. cap. 43. de afina, Sed incontinens uterus urinam genitalem reddit, nisi cogatur in cursum verberibus a coitu.

Uter, [*ὑτέρω*, Gl. G. L.] pro Utero. Cæcil. Umbris, Nunc uter crescit, non potest cædari. Nonius 2. 915.

Felicitis uteri femina. Patere. lib. 2. 93. Feminam neque sibi, neque Reipub. felicitis uteri.

Gravis utero. Plin. lib. 9. cap. 6.

Potens uteri diva, Lucina. Ovid. 9. Met. 315.

Cælare manibus uterum. Ovid. 2. Met. 461.

Fert diro utero impia femina. Ovid. 10. Met. 470.

Ignoratus uterus. V. IGNORO.

Imperat uterum generoso semine. Ovid. 9. Met. 280.

Notavit Lucina rugis uterum. Ovid. 3. de Arte Am. 785.

Tendebat gravitas mihi uterum. Ovid. 9. Met. 287. Verba sunt Alcmenæ.

Tumens uterus. Stat. 12. Theb. 637.

Uti faciliore utero. Plin. lib. 8. cap. 32.

Uterus, interdum pro Fetu. Tacit. 1. Ann. 59. Subjectus servitio uxoris uterus ventrem agebat. Intelligit autem filium, quem utero adhuc gestabat uxor Arminii.

Parere uno utero marem & feminam. Ulpian. in l. Si fuerit legatum. §. Plane D. de reb. dubiis. *D'une ventrée*. [i. e. Una prægnatione, uno partu.

Uterus, pro Ventre. Virg. 2. Æn. 20.

— utrumque armato milite complent. Plaut. Truc. 1. 2. 97.

Nam equidem uterum illi, quod sciam, nunquam extumere sensi.

Uterum, neutro genere dici auctor est Nonius 3. 258. Plaut. Aul. 4. 7. 10. Perii, mea nutrix, obscuro, uterum dolet. Al. Doleo. Afran.

Vopisc. Sedit uterum, non ut omnino tamen.

UTERINUS, a, um. [*ὑποπότερος*] Qui ex eodem utero prodiit. Institut. lib. 3. titulo De bon. possess. Frater, sororve, consanguinei vel uterini.

UTER, vel UTRIS, is. m. fec. c. [*ὑτέρω*, Gl. L. G. & G. L.] Pellis qua vinum aut oleum deferri solet. Plin. lib. 12. cap. 7. Indi in utribus camelorum, aut rhinocerotum lycion mittunt. Virg. 2. Georg. 384.

Mollibus in pratis unctos saliere per utres. Ovid. 3. Amor. 12. 29.

Æolios Ithacis inclusimus utribus Euros.

Uter vinarius. Plin. lib. 28. cap. 18.

Nare super utres. Curt. 7. 8. 6.

Metaph. pro homine ventoso. Hor. 2. Serm. 5. 98.

Crescentem tumidis infla sermonibus utrem.

UTRARIUS, i. m. Utrarios videtur vocare Liv. 44. 33. Qui utribus aquam ferunt; Postremo sequi se utrarios ad mare, quod minus trecentos passus aberat, iussit.

UTRICULUS, sive UTRICULUS, i. m. dimin. [*ἀσπίδος*] Plin. lib. 11. cap. 12. Præterea e fronde ac pabulis potus in utriculos congestus apum, ore enim eum vomunt, & ad hæc succo florum, &c. Idem lib. 11. cap. 37. V. paulo supra in UTERUS.

Utriculos Plinius vocat, lib. 18. cap. 11. non procul a fine, quæ Græci *ἐλυθρο*, id est feminum in frugibus involucri & operimenta, quæ trita & cribro excussa, glumæ sive acus dicuntur. Quin etiam prima illa florum germina, quæ veluti quidam utriculi tument priusquam flos arborum aperiatur, utriculos vocat, lib. 16. cap. 26. de arboribus loquens, Pariunt vero quum florent: flosque ille ruptis constat utriculis.

Uterculus, i. m. dimin. Apul. 1. Milef. Sanguinis eruptionem uterculo admoto excipit diligenter, ut nulla stilla compararet usquam. Elmenh. p. 108. exhibet Vasculo admoto.

UTRICULARIUS, i. m. [*ἀσπίδος*] Qui inflat ex utre fistulam. Suet. Neron. cap. 54. Voverat se proditurum hydraulam, & choraulam, & utricularium.

Utricularii etiam dicuntur, Qui pontes vel naves ex utribus conficiunt. Inscript. Vet. apud. Spon. Miscell. Erud. Antiq. p. 61. COLLEGIO VTRICULAR. & p. 171. INTER VTRICULAR. LVG. Vide Schwart.

Altorsin. præf. in Miscell. Polit. humanit. p. 27. fqq.

UTRACUNQUE, UTERLIBET, UTERNAM, UTERQUE, UTERVIS. V. UTER, adj.

UTERUS, V. UTER, *ἔρι*.

U T I

UTICA, æ. f. [*Ἰνίκη*] urbs Africae minoris in litore Carthaginiensi, & magnitudine & auctoritate secunda post Carthaginem: quæ illa excisa, ut metropolis erat, & receptaculum Romanorum ad res in Libya gerendas. Hæc Strabo lib. ult. Apud hanc Cato se interemit: unde & Uticensis dictus est.

Nunc vulgo *Bisarthia* dicitur. Olivarius in Melam.

Beroald. apud App. in Iber. p. 196. in 8. vocat Itycam. H. St.

UTICENSIS, e. Adj. [*Ἰνικῆς*] ut, Ager Uticensis. Liv. 27. 5.

UTILIS, UTILITAS, UTILITER. V. UTOR.

UTINAM, [*ἄρα*, Gl. L. G. & G. L. *ἄρα*, Gl. L. G.] Adv. optantis. Ovid. 1. Ep. 5. O utinam tunc, quum Lacedæmonia classe petebat, &c.

Atque utinam ipse Varro incumbat in causam. Cic. 3. Att. 15.

Utinam ne. Cic. 5. Fam. 27. Illud utinam, ne vere scriberem. V. Ter. Phorm. 1. 3. 5. Cic. 3. de Nat. Deor. 75. Utinam igitur, ut illa anus optat, — ne in memore Pelio securibus &c.

Quod utinam, ut Quod si. Cic. 14. Fam. 4. Quod utinam minus vitæ cupidus fuisset, certe nihil, aut non multum in vita mali vidissemus. i. e. Quod si modo minus vitæ cupidus fuisset, certe, &c.

Utinam geminatum. Cic. 13. Fam. 45. Heri nescio quid in strepitu videor exaudisse, quum diceret te in Tusculanum venturum, quod utinam!

iterum utinam! tuo tamen commodo.

UTINUM, i. n. [*Οὐνιον*] Italiae oppidum juxta Aquilejam, principum Austriae opus insignis admodum, & arce in medio urbis edito colliculo conspicuum, ut scribit Vadianus.

UTIQUE, Adv. affirmandi. [*ἵνα*, Gl. L. G. & G. L. *ἵνα*, Gl. L. G.] Certe. Cic. 5. Att. 9. Id unis diligenter litteris, quæ ad me utique perferantur, consequeretur. Eidem 12. Att. 40. Nam & Piliæ satisfaciendum est, & utique Atticæ.

Utique, pro Etiam, vel igitur. Quintil. lib. 5. cap. 10. Itaque non quia est arbor, platanus est: at quod non est arbor, utique platanus non est. Nec quod non est virtus, utique potest esse iustitia. Ibid. Sol colorat: non utique qui est coloratus, a sole est. Vulgus barbarorum dicit, *Non sequitur propterea quod qui coloratus est, a sole sit coloratus.*
Utique, five hinc abiero, five ero hic oppressus, ea maneat opinio. Cic. Anteq. iret. in exil. 23. [Hic est Et uti, ut sæpe apud Livium.]
Mittas utique ad me tabellarios. Cic. 6. Att. 1.
Scire illud vero utique cupio. Cic. 13. Att. 13.
Scribito utique quod censeas mihi faciendum. Cic. 10. Att. 1.
Sis utique cum tuis apud me quo die venies. Cic. 4. Att. 4.
Teneto utique annum quidem. Cic. 1. Att. 9.

U T O

Utor, usus sum, [*χρησμαι, ὠπαι*, Gl. L. G. & G. L.] uti. Commodum. ex re capere. De omnibus rebus dicitur: ut, Utor domo, diligentia, consuetudine, studio, & huiusmodi. Ablativo jungitur. Cic. 1. Verr. 21. Sunt hæc & alia in te falsi accusatoris signa permulta, quibus ego nunc non utor.
Utor, Accusativo junctum. Plaut. Epid. 2. 2. 79.
— immo si placebit utimur
Consilium: si non placebit, repetitote rectius. Al. Utor.
Nisi forte sic posponendum: Si placebit consilium, utimur; subaudi Eo. Idem Afin. 1. 3. 47.
Cetera, quæ volumus uti, Græca mercamur fide. Cic. in Acad.
Et quæ a superioribus acceperant, utebantur. V. Gell. lib. 13. cap. 2.
Nihil te utor, Nolo mihi quicquam negotii esse tecum. Plaut. Trin. 2. 1. 26.
Utor cum Ablativo & Dativo, ut, Ut aliqua arbore carboni, h. e. Ad carbonem faciendum. Plin. lib. 16. cap. 6. Ab hac proxime latifoliae proceritas, sed minus utilis ædificiis: atque carbone dotata, vitiis obnoxia est. Quamobrem solida utuntur carboni.
Alariis uti ad speciem. Cæf. 1. Bell. Gall. 51. Omnes alarios in conspectu hostium pro castris minoribus constituit, quod minus multitudine militum legionariorum, pro hostium numero, valebat, ut ad speciem alariis uteretur.
Amicitia familiariter alicujus uti. Quintil. lib. 5. cap. 9.
Amicitia alicujus uti bene vel male. Plaut. Cistell. 1. 1. 25. Idem Pers. 1. 1. 19. Nimis stulte amicis utere. Ter. Hec. 5. 1. 37.
Fac eadem sis porro, nostra utere amicitia, ut voles.
Amoribus dementer usa Clytie. Ovid. 4. Met. 259.
Amore uti surreptitio, pro Clam amare. Plaut. Curc. 1. 3. 49.
Aquis frigidis uti. Celf. lib. 1. cap. 1.
Aura nocturna uti dicuntur naves. Cæf. 3. Bell. Civil. cap. 8.
Auribus alicujus uti. V. AURIS.
Balneo uti. Celf. lib. 1. cap. 1.
Commodis uti. Cic. pro Rosc. Amer. 131. Commoda, quibus utimur, lucemque qua fruimur, spiritumque, quem ducimus, ab eo nobis dari atque impertiri videmus.
Consilio uti. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 8.
Criminatione in aliquem uti. Cic. 3. de Lege Agr. 3.
Disciplina uti. Plaut. Afin. 1. 3. 49.
Equo uti. Cæf. 8. Bell. Gall. cap. 12.
Exemplis grandibus uti in parvis. Ovid. 1. Trist. 3. 25.
Fide & præsidio alicujus uti. Cic. 1. Verr. 13.
Fide lenonia uti. Plaut. Rud. 5. 3. 30.
Foro uti. V. FORUM.
Fortuna uti. Virg. 9. Æn. 240.
Honoribus vir amplissimis usus, Functus. Cic. pro Flacc. 52. V. HONOS.
Horis suis uti, Consumere bonas horas & tempus in re aliqua. Cic. 3. Verr. 30. Menses mihi tres cum eripuissetis, ad agendum maxime appositos, reliquum omne tempus hujus anni me vobis remissum putastis, ut cum horis nostris nos essemus usi, tu, binis ludis interpositis, quadragesimo post die responderes.
Hortamine longo non est utendum. Ovid. 1. Met. 277.
Hortatione uti. Cic. 11. Fam. 5. Quanquam cum hortatione non egeas: ut supra scripti, non utar ea pluribus verbis: faciam illud quod meum est.
Humanitate utor abs te. Cic. 2. Q. frat. Mihi docere videbaris istius generis humanitatem, qua quidem nihil utor abs te.
Illis utar ut meis. Plin. Epist. 132.
Ingenio alicujus uti, i. e. Ingenio obsequi & morem gerere. Treb. Pollio in Trigin. Tyrann. cap. 16.
Judicio suo uti de. Cic. 1. Off. 22. De rebus ipsis utere tuo iudicio.
Oculis uti. Plaut. Epid. 1. 1. 4.
Officio improbi viri uti. Plaut. Stich. 1. 1. 14.
Opera alterius uti. Plaut. Aul. 2. 1. 22.
Da mihi operam, amabo. m. tua est, utere,
Atque impera, si quid vis.
Oraculo uti, h. e. Apollinem consulere. Tacit. 2. Ann. 54.
Parvo uti. Hor. 1. Epist. 10. 41.
Patientia incredibili uti. Cic. 10. Philipp. 9. Nam quoad vos omnia pati vidit, usus est ipse incredibili patientia.
Perfugio uti. V. PERFUGIUM.
Permissio uti. Hor. 2. Epist. 1. 45.
Porta uti, Effugere. Cic. 7. Att. 2. Itaque si hoc imperium mihi molestum erit, utar ea porta, quam primum videro.
Progressionibus uti. Cic. 5. de Finib. 29. Omnium enim rerum principia parva sunt: sed suis progressionibus usa augentur.
Potestate uti ad quæstum, i. e. Quæstus causa. Cic. 1. Q. frat. 1. 8. Non ut ea potestate, quam tu ad dignitatem permisisses, ad quæstum uteretur.
Ratione uti. Plaut. Casin. prol. 25.
Re aliqua ad aliquid faciendum uti. Cic. de Clar. Orat. 277.
Re aliqua contra se. Senec. de Benef. 2. 14.
Re aliqua certatim uti. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Sensibus uti. Lucret. lib. 3. 561.
Sermonibus morologis uti. Plaut. Pseud. 5. 1. 20.
Simulatione itineris uti. Cæf. 6. Bell. Gall. cap. 7.
Solatio aliquo uti. Cic. 11. Fam. 26.
Sorte sua uti. Virg. 12. Æn. 932.
Spe duplici uti. Ter. Phorm. 4. 2. 13. Gallico proverbio dicitur, *Habere*

duns chorilas in suo arcu extensas.

Ustatis uti. Quintil. lib. 1. cap. 5. Ustatis totius utimur.
Valitudine uti firma, Bene habere. Plin. Epist. 25.
Verbis mollibus uti ad aliquem. Ovid. 6. Fast. 120.
Via populi uti. Cic. 2. Att. 15. Ego autem neque pugno cum illa causa propter illam amicitiam, neque approbo, ne omnia improbem, quæ antea gessi. Via populi utor.
Via uti ab aliquo. Ulpian. in l. 3. in princ. D. de Itinere actuque privato.
Si cum a me recte via utebaris, fundum vendidero, per quem utebaris: Deinde emptor te prohibuerit, licet clam videaris ab eo uti (nam qui prohibitus utitur, clam utitur) tamen interdictum tibi competere intra annum, Labeo scribit. Paulo post, Si quis ab auctore meo vi, aut clam, aut precario usus est: recte a me via uti prohibetur, & interdum ei inutile est: quia a me videtur vi, aut clam, vel precario possidere, qui ab auctore meo vitiose possidet. V. A, vel A B, præpositiones.
Vino uti modice. Celf. lib. 8. cap. 11. ad fin. [Modico malim, ut solet Celsus.]
Viribus uti. Hor. 1. Epist. 13. 10.
Viribus utendum est. Lucan. lib. 1. 347.
Voce uti, Loqui. Cic. 1. Verr. 72. Si universa, ut dixi, provincia loqui posset, hac voce uteretur.
Vocibus uti ad aliquem, Alloqui aliquem. Virg. 1. Æn. 68.
Ad quem tum Juno supplex his vocibus usa est.
Benignis uti aliquibus. Cic. 6. Verr. 6. Ut illis benignis usus est ad com-
modandum, sic ipse diligens fuit ad reportandum.
Bonis eloquentiæ male uti. Quintil. in proem. lib. 1.
Ingenio uti juveniliter. Ovid. 2. Trist. 118.
Libertate modice uti. V. MODUS.
Muneribus deorum sapienter uti. Hor. 4. Carm. 9. 48.
Oculo minus uti. Plaut. Mil. 4. 7. 25.
Maris causa hercle hoc ego oculo utor minime. h. e. Ademptus omnino est mihi hujus oculi usus.
Re aliqua bene uti. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Re aliqua honeste uti. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Uti, cum de amicis aut familiaribus sermo est, accipitur pro Conversari. Cic. pro Rosc. Amer. 62. Et sese ad Cæciliam nepotis filiam, quam honoris causa nomino, contulit, qua pater usus erat plurimum. Idem pro Cluent. 46. His Fabriciis semper usus est Oppianicus familiarissime.
Aliquo uti multum. V. MULTUS.
Majoribus uti. Hor. 1. Epist. 17. pr.
Quamvis, Scæva, satis per te tibi consulis, & scis
Quo tandem pacto deceat majoribus uti. i. e. Cum majoribus vivere.
Regibus uti. Hor. 1. Epist. 17. 13. i. e. Cum regibus vivere.
Vicinis, aliisque mulieribus quam minimum utatur. Cato R. R. 143.
Amico aliquo uti. Plaut. Afin. 1. 1. 51.
Quippe qui mage amico utantur gnato, & benevolo. h. e. Plus gnatus eos amaret. Ter. Heaut. 2. 1. 5.
Mihi si unquam filius erit, næ ille facili me utetur patre. h. e. Facilis illi & placabilis pater ero.
Amico uti, Vide in meis Schediasmasin. H. St.
Defensore aliquo uti. Cic. pro Cluent. 56. Sed ipse his neque defensoribus uti postea, neque laudatoribus potuit.
Homine æquo uti. Cic. 7. Verr. 154. Hic vide quam me sis usus æquo.
Interprete aliquo ad linguam aliquam uti. Cic. 5. Verr. 84. Quo iste interprete, non ad linguam Græcam, sed ad furta & flagitia uti solebat.
Teste aliquo uti. Cic. pro Rosc. Amer. 104. Neque enim accusatore mutato, neque teste quicquam utitur eo, qui de accusatoris subfello fuggit.
Utumur etiam malis, & contrariis, ut
Bestiis uti immanioribus. Cic. pro Rosc. Amer. 71. Noluerunt feris corpus obicere, ne bestiis quoque, quæ tantum scelus attigissent, immanioribus uteremur. h. e. Immaniores essent erga nos.
Invidia minore uti. Plaut. Aul. 3. 5. 8.
Necessitate uti. Tacit. 16. Ann. 11.
Odio civiliter usus est. Ovid. 3. Trist. 8. 41.
Valetudine uti minus commoda, Egrotare. Cæf. 3. Bell. Civil. cap. 62.
Ventis adversis uti. Cic. 14. Fam. 5. Quum sane adversis ventis usi essemus, tardeque & incommode navigassemus.
Vitio uti ætatis. Cic. 2. Fam. 15. Eos ego fortasse nunc imitor, & utor ætatis vitio.
Opera uti alterius ad rem aliquam, Interponere eam. Cic. 4. Acad. 86.
Negat opera deorum se uti ad fabricandum mundum.
Uti, frui, V. FRUOR.
Bonis suis utatur oportet, fruatur, qui beatus futurus est. Cic. 1. de Nat. Deor. 104.
UTENS, entis. Partic. [*χρησίου*] ut
Ratione utens, & Rationis experts, contraria. Cic. in Topic. 69. Specie autem comparantur, ut anteponantur, quæ propter se expetenda sunt, iis, quæ propter aliud, &c. perfecta, inchoatis: tota, partibus: ratione utentia, rationis expertibus: voluntaria, necessariis, &c.
Vectigalibus utens ad liberalitatem. Cic. 2. de Finib. 84. Ad eas enim res ab Epicuro præcepta dantur, & tamen non tantis vectigalibus ad liberalitatem utens.
Compar. Cic. 2. Off. 71. Sed fac juvare, utentior sane sit, honestior vero quo modo? Hodie per exemplaria profeminatum est Potentior: credo hominibus semidoctis illud Utentior parum placuisse, quo tamen cur sint offensi, certe non video. Illud constat potius hic Ciceronem de usu divitiarum, quam de potentia verba facere debuisse. Hæc Turnebus. 19. 1. [Utentior, Instruitor. Miror tamen, nihil de eo verbo Grammaticos monuisse.]
UTENDUS, a, um. Adj. [*χρησίου*] Ter. Heaut. 1. 1. 81.
Quod illa ætas magis ad hæc utenda idonea est.
Utendum accipere. Cic. 3. Tusc. 36. Et graviter feras te, quod utendum acceperis, reddidisse.
Utenda & possidenda tradere bona alicui. Cic. 4. Verr. 46. Huic Heraclio antequam est mortuus, omnia utenda ac possidenda tradiderat.
USUS, [*χρησίου*] Partic. Depon.
USURUS, a, um. Partic. [*χρησίου*] ut, Male ususur donis. Ovid. 11. Met. 103.
USIO, ōnis. f. antiquis idem quod Usus. Varr. πρὸς Μενέαν, Diogenem litteras scisse, dum usioni quod satis esset. Meminit Nonius, 3. 262. Longæ

Longæ usonis gratia. Vide in *PENUS*, locum Phavorini ex Gell. 4. 1. H. St.

Usus, ūs. m. [*χρησις*, Gl. L. G. & G. L.] Virg. 3. Georg. 559. Nam neque erat coriis usus. Hor. 2. Epist. 1. 92. — aut quid haberet

Quod legeret, teneretque viritum publicus usus?

Usus & Abusus, contraria. Cic. in Topic. 17. **Usus enim**, non abusus legatus est.

Laborum usus. Lucan. lib. 1. 123.

Medicinæ usus. Plin. lib. 12. cap. 8.

Oculorum usus cessat. Curt. lib. 10. 5. 16.

Sermonis usus. Plin. lib. 10. cap. 96.

Veneris usus. Plin. lib. 11. cap. 37.

Virtutis usus. Cic. 1. Acad. 37. Vitæ autem adjuncta esse dicebant, quæ ad virtutis usum valerent.

Vocis tractatio atque usus. Cic. in Orat. 59.

Aptus in usum aliquem. Ovid. 3. de Arte Am. 526.

Ad usus. Cic. 2. de Nat. Deor. 87. Quod si omnes mundi partes ita constitutæ sunt, ut neque ad usum meliores potuerint esse, neque ad speciem pulchriores.

Communis & vulgaris usus. Cic. 3. de Finib. 3.

Humanis usibus apta Ceres. Ovid. 2. Fast. 666.

Medicus usus. Plin. lib. 22. cap. 8. Sed in medico usu præter supra dicta auxiliatur inflationibus, torminibus, &c.

Mirificus usus in re aliqua. Cic. pro Sext. 12.

Nudus usus alicujus rei. V. paulo post, *USUARIUS*.

Operarius usus. V. *OPERA*.

Pervius usus tectorum. h. e. Transitus. Per quæ media est via, quæ usui cedit. Virg. 2. Æn. 453. Verbum juris; via, actus, usus. Servius.

Quotidianus usus. Cic. 1. de Orat. 192. Omnia enim sunt posita ante oculos, collocata in usu quotidiano, &c.

Quotidianus usus, pro Utensilibus quotidiani usus. Sall. Catil. cap. 48. Quippe cui omnes copiæ in usu quotidiano & cultu corporis erant. Loquitur de infima plebe Romana.

Rarissimus usus. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Temperatus usus. Hor. 2. Carm. 2. 4.

Convertere pecuniam publicam in suos usus. Papinian. l. 1. D. de usur. & fructib. &c.

Descendit usus in nostram usque ætatem. Quintilian. lib. 1. cap. 11.

Disponere usum divitiarum. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Dare nominis usum. Ovid. 2. Met. 36.

— ô lux immensis publica mundi,

Phœbe pater, si das usum mihi nominis hujus, &c. i. e. Si mihi licet te vocare patrem, si uti possum hoc nomine erga te.

Ediscere usum rei alicujus. Ovid. 7. Met. 99.

Formare vitulos ad usum agrestem. Virg. 3. Georg. 163.

Habere aliquid usui. Tacit. 3. Ann. 31.

Indiget horum usus, Hæc serviunt usui, pertinent ad usum. Virg. 2. Ecl. 71.

Perdere usum. Quintil. lib. 7. cap. 1. Et artus etiam leniter loco moti perdunt, quo vixerunt, usum.

Uso possessum, Vide in *REPERIT* ex Varrone Grammatico. H. St.

Præbere usum aliquem. Hor. 1. Serm. 1. 73.

Præcludere alicui usum vocis. Ovid. 2. Met. 658.

Promovere membrum a luxatione curatum ad suos usus. Cels. 8. 11.

Reducere ad antiquos usus. Cels. lib. 8. cap. 10. §. 7.

Sum. ut, In usu esse. Plin. lib. 12. cap. 13.

Temperare usum. Ovid. 7. Epist. 179.

Venit usus, vel usu, i. e. Accidit. Cic. 4. Verr. 14. Quod ego in paucis tamen usu venisse eo moleste fero. Ter. Phorm. 3. 2. 20.

Nec cum hujusmodi unquam usus venit, ut conflictares malo.

Veniat si usus tibi, i. e. Si res ita ferat, si ita opus sit tibi. Catull. ad Vectium, 95. 3.

Venit non idem usu mihi, quod tu tibi scribis. Cic. 7. Att. 26.

Venit quod in illo mihi sæpe usu, idem modo quum te audirem acciderat. Cic. 1. de Nat. Deor. 59.

Venire usu, Accidere, vel evenire. Cic. pro Quint. 49. Nam quid homini potest turpius, quid vero miserrimus, aut acerbius usu venire? quod tantum evenire dedecus? Idem de Senect. 7. Nam si id culpa senectutis accideret, eadem mihi usu venirent omnia, reliquisque omnibus majoribus natu.

Venit usu ut. Cic. 4. Acad. 56. At non videmus hoc usu venire, ut quos nunquam putassemus a nobis internosci posse, &c.

Vigent artus usu. V. *Perdere usum supra*.

Usus, pro Utilitate & fructu aliquando accipitur, tam in singulari, quam in plurali, quod soleamus aliqua re ideo uti, ut ex ea fructum percipiamus.

Vilis usus. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Esse usui. Plaut. Pseud. 1. 2. 49. Cic. 1. Att. 1. Fuit & mihi & Q. frat. magno usui in nostris petitionibus.

Est usu. Plaut. Mil. 3. 1. 6.

Nam bene consultum, inconsultum si sit, inimicis usu esse potest.

Esse sine usu. Tacit. 4. Ann. 32. extr. Non tamen sine usu fuerit, &c.

Esse ex usu, pro Utile esse, & juvare. Ter. Hec. 4. 1. 34. Si ex usu esset nostro hoc matrimonium?

Ex suo usu. Tacit. 6. Ann. 42.

Ex usu temporis. Tacit. 4. Ann. 5. Quando tempus exigebat.

Usus est, Opus est. Virg. 8. Æn. 441.

Arma acri facienda viro: nunc viribus usus,

Nunc manibus rapidis. Cic. 1. Off. 92. Non eam quidem omniratione exaggerantes, neque excludentes ab ejus usu suos, potiusque & amicis impertientes & Reipub. si quando usus esset.

Non usus factus est mihi. Ter. Hec. 3. 1. 47.

De ceteris studiis alio loco dicemus si usus fuerit. Cic. 4. Tusc. 5.

Usus est hominem ad eam rem. Plaut. Pseud. 1. 3. 151. i. e. Opus est homine, &c.

Usus venit, pro Opus est. Plaut. Cist. 1. 2. 28. Ter. Heaut. 3. 2. 42. Non usus veniet, spero h. e. Non opus erit & necesse.

Τί χρησιμεύει ἀνθρώπων ἀνθρώποις; Plato Alcib. primo p. 303. Ald. in fine.

Verti, Quis usus? H. St. p. 223. edit. Gr. Basil. apud Valder. ad fin.

Est sic mihi usus: h. e. Sic mos meus est. Ita consuevi. Ter. Heaut. 1. 1. 29.

Mihi sic est usus, tibi ut opus est facto, face. Cic. 5. de Fin. 29.

Sed alii dolore moventur, alii cupiditate: iracundia etiam multi efferruntur, & quum in mala scientes irruunt, tamen se optime sibi consulere arbitrantur. Itaque dicunt, nec dubitant.

Mihi sic usus est, tibi ut opus est facto, face. Velut qui ipsi sibi bellum indixissent, cruciari, dies noctesque torqueri, vellent: nec vero sese ipsi accusarent ob eam causam, quod se male suis rebus consuluisse dicerent. [Nisi melius exponas, Est mihi usus, Opus est mihi, Expedit mihi, ut in exemplis superioribus. Porro Efferantur apud Cic. lego.]

Est omnino Capitonem in usu, claros viros colere. Plin. 1. Epist. 17.

Usus, pro Consuetudine, id est conversatione. Cic. 9. Fam. 1. Scito enim me, posteaquam in Urbem venerim, rediisse cum veteribus amicis, id est cum libris nostris in gratiam: etsi non idcirco eorum usum dimiseram, quod iis succenserem. Ita de librorum, quasi amicorum consuetudine & familiaritate loquitur.

Domesticus usus & consuetudo. Cic. pro Rosc. Amer. 15. Verum etiam domesticus usus & consuetudo.

Magnus usus mihi cum eo. Cic. 7. Fam. 33. Quod sine prænomine familiariter, ut debebas, ad me epistolam misisti, primum addubitavi, num a Volumnio senatore esset, quocum mihi est magnus usus.

Mutui usus. Curt. lib. 7. 3. 5. Nullo commercio volentem mutuos usus.

Summus usus cum aliquo. Cic. 9. Fam. 25. Cum M. Fabio (quod scire te arbitror) mihi summus est usus.

Cognitus longo usu. Ovid. 3. Trist. 5. 9.

Conjungi usu. V. *CONJUNGO*.

Junctissimus longo nobis usu. Ovid. 3. Trist. 6. 19.

Influare se in quam maxime familiarem usum. V. *INSINUO*.

Intercedit usus vetus inter ipsos. Cic. 13. Fam. 24. Inter nosmet ipsos vetus usus intercedit, & Atticus noster majorem etiam mihi cum Cossinio consuetudinem fecit.

Usus, Frequens exercitatio. Cic. 1. de Orat. 15. Adjungatur usus frequens: qui omnium magistrorum præcepta superat. V. infra.

Usus & Habitus. Cic. 1. Acad. 37. Nec virtutis usum modo, ut superiores, sed ipsum habitum per se esse præclarum, &c.

Dicendi usus. Quintil. lib. 3. cap. 11. ut Loquendi infra.

Usus est magister optimus. Cic. pro Rabir. post. 9.

Bellorum usu exercitus, Qui multa & diuturna bellorum exercitatione præditus est. Cic. pro Font. 32. Tum vero usu quoque bellorum gerendorum in primis eorum hominum, qui nunc sunt, exercitus.

Affiduus usus. Cic. pro Corn. Balb. 45. Affiduus usus uni rei deditus, & ingenium & artem sæpe vincit.

Peritus usu. V. *PERITUS*.

Adhibere usum. V. *ADHIBEO*.

Antecedere usu rerum. Cic. 6. Verr. 138. Incipit is loqui, qui & auctoritate & ætate, & ut mihi visum est, usu rerum antecedeat, Diodorus Timarchides.

Colligere usum patiendi. Ovid. 1. Amor. 8. 77.

Doceri usu. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Explorare usu. Cels. in præfat. lib. 1.

Facere usum alicujus rei. Lucan. lib. 2. 97.

Habere usum. Cic. 13. Fam. 16. extr. Valet ingenio, habet usum.

Genitor vocabulorum usus. Hor. 2. Epist. 2. 119.

In usu plerique libros chartas appellant. Ulpian. in l. Librorum. §. Quod tamen. D. de leg. 3.

Accepit usus. Quintilian. lib. 1. cap. 4. Atque etiam in ipsis vocalibus, grammatici est videre, an aliquis pro consonantibus usus acceperit.

Concedere alicui usum loquendi. Cic. in Orat. 170. Usum loquendi populo concessi: scientiam mihi reservavi.

Confirmatum usu. Quintilian. lib. 3. cap. 2. Hæc confirmata sunt usu.

Mancipat quædam usus. Usus possessionem facit, ut in præscriptione. Hor. 2. Epist. 2. 159.

Molliri usu. Quintil. lib. 1. cap. 5.

USUALIS, e. Adj. [*χρησις*] ab Usu; Quod usui nostro servit. Marcianus in l. Interdum. D. De publicanis. Quotiens quis mancipia in vecta profectus non fuerit sive venalia, sive usualia, in pœna commissi est.

Sermo usualis, i. e. Qui in usu quotidiano est. Sidon. 4. Epist. 10.

USUARIUS, a, um. Adj. Idem. Gell. lib. 4. cap. 1. Ex iis autem, quæ promercalia & usuaria in locis iisdem essent, ea sola esse penoris putat quæ sint usu annuo.

Res usuaria. Paulus in l. Neratius. D. de usu & habit.

USUARIUS, i. m. Qui nudum usum alicujus rei habet, non etiam fructum, nec proprietatem. Cajus. D. de usu & habitat. l. 1. Constituitur enim & nudus usus, id est sine fructu. Ibidem Ulpianus l. per servum usuarium. Poterit autem apud alium esse usus, apud alium fructus sine usu, apud alium proprietas.

USUFRUCTUS, ūs. m. [*χρησις καὶ καρπία*, Gl. L. G. & G. L. *νομή, L. G.*] dicitur, quum res aliqua, non nostra est, sed perinde ex ea fructum atque utilitatem capimus, ac si nostra esset: definiturque ab Ulpiano l. 1. De usufructu: quod sit jus alienis rebus utendi, fruendique, salva rerum substantia. Cic. pro Cæcin. 11. Usufructum omnium bonorum suorum Cæsennia legat, ut frueretur una cum filio.

Amittere usufructum. Cic. in Topic. 14. Si paterfamilias uxori ancillarum usufructum legavit, a filio, neque a secundo herede legavit, mortuo filio mulier usufructum non amittet. [Solet & divise scribi, quod voluit forte Gloss. Latinogræc. quum reddit *νομή, χρησις, καρπία*. Nisi ex Græcolat. emendandum est, ut posui.]

USUFRUCTUARIUS, i. m. Qui usufructum ex aliqua re capit. l. 3. Dig. Si ex noxali: Si cum usufructuario noxali iudicio agetur.

USUCAPIO, cēpi, captum, ēre. Verbum]Ctorum. Paul. l. 33. De mort. c. Qui alienam rem mortis causa traditam usufrucit, non ab eo videtur accepisse, cujus res fuisset, sed ab eo, qui occasionem usucapionis præstitisset. Cic. 1. Att. 4. De Tadiana re, mecum Tadius locutus est, te ita scripsisse, nihil jam quod laboraretur, quoniam hæreditas usucapta esset. Id mirabamur te ignorare, te tutela legitima, in qua dicitur esse puella, nihil usucapi posse.

Nihil mortales a diis immortalibus usucapere possunt. Cic. de Arusp. Resp. 32.

Ufu etiam capere dicitur citra compositionem. Pomponius in l. Cum solus. D. de ufucapionibus, Propius est, ut usu eas capere non posses: quia nec pro herede ufucapi potest, quod ab herede vero possessum est. Neratius, in l. Si rem, eodem titulo, Nihil magis eam in potestatem meam rediisse, usque capi posse existimandum est. Papinianus ibidem in l. Hæres ejus, Hæres ejus, qui bona fide rem emit, usu non capiet sciens alienum. Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Quum Stichum emissem, Dama mihi per ignorantiam pro eo traditus est, Priscus ait usu me eum non capturum: quia id, quod emptum non sit, pro emptore ufucapi non possit. [Ex hac observatione & his, quæ sequuntur, perspicuum est divise veteres perpetuo scripsisse.

Capere usu, idem quod **Ufucapere.** Papinianus in l. Justo errore. D. de ufucapionibus, Non enim ideo minus capietur usu puer, quod alienam matrem, &c. Paulo post, Cur non capiat usu, quum bona fides initio possessionis addit? Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Non capies usu, quia juris error nulli prodest. Paulo post, Si eam rem, quam pro emptore ufucapiebas, scienti mihi alienam esse vendideris, non capiam usu.

Capere utilitatis causa. Idem, Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Si a furioso, quem putem sanæ mentis, emerit: constitutum est, capere utilitatis causa me posse.

Facere suum usu. Idem, Pomponius in l. Non solum. D. de ufucapionibus, Non solum bonæ fidei emptores, sed & omnes, qui possident ex ea causa, quam ufucapio sequi solet, partum ancillæ furtivæ usu suum faciunt. [conf. **USUFACIO.**

Longo tempore capere. Idem quod **Ufucapere.** Ulpian. in l. Si aliena. D. de ufucapionibus, Hoc jure utimur, ut servitutes per se nunquam longo tempore capi possint, cum adificiis possint. Marcellus eod. tit. l. Si per errorem de alienis fundis quasi de communibus iudicio Comuni dividendo accepto, ex adjudicatione possidere cœperim: longo tempore capere possum. Ulpian. eod. tit. l. Nunquam superficies sine solo capi longo tempore potest. Pomponius eod. tit. l. Non solum, fundum longo tempore capiam. Sic Paulus in l. 2. D. Pro emptore. Et Julianus eod. tit. l. Qui fundum.

Diutius possidendo capere. Idem, Jabolenus in l. Ei a quo. D. de ufucapionibus, Ei a quo fundum pro herede diutius possidendo capturus eram, locavi eum.

Diutina possessione capere. Idem, Paulus in l. Pignori. D. de ufucapionibus, Si mandavero tibi, ut fundum emas, & ex ea causa traditum est tibi: diutina possessione capis. Modestinus in l. Quamvis, eo tit. Si ex bonis vacantibus, nondum tamen nunciatis, emptor prædii ac iisdem bonis exstiterit: recte diutina possessione capiet. Sic Julianus in l. Qui fundum. D. Pro emptore.

Longa possessione capere. Idem, Pomponius in l. Non solum. D. de ufucapionibus, Lex Julia & Plautia ea demum vetuit longa possessione capi, quæ vi possessa fuissent. Jabolenus in l. Emptor. D. Pro emptore, Responsum est, nihil eum ex eo fundo longa possessione capturum. Ibidem, Reliquas partes longa possessione capi posse, non dubito.

Per longum tempus capere. Idem, Scævola l. ultima. D. Pro emptore, Intestatæ fororis hereditas obvenit duobus fratribus, quorum alter absens erat, alter præsens. Præsens etiam absentis causam agebat: Ex qua hereditate suo & fratris sui nomine fundum in solidum vendidit, Lucio Titio bona fide ementi. Quæsitum est, quum sciret partem fundi absentis esse, an totum fundum longa possessione cepit? Respondit, si credidisset mandatu fratris venisse, per longum tempus cepisse.

USUCAPIO, ὄνις. f. [ὀνις χωρίου, Gl. G. L.] ab Ufu, dicitur Aquisitio, sive (ut definit Modestinus in l. 3. D. ufucapionibus) Adjectio domini per continuationem possessionis temporis lege definiti, ut puta triginta aut quadraginta annorum, si res immobilis quam possidemus item trium annorum, si res mobilis sit. Recentiores primam illam, Præscriptionem vocant: hanc vero Ufucapionem. Cic. pro Cæcin. 74. Fundus a patre relinqui potest: at ufucapio fundi, hoc est finis sollicitudinis ac periculi litium, non a patre relinquitur, sed a legibus. [In Gloss. scribitur Ufurpacio, sed puto Ufucapio scribendum, aut confudit utrumque vocabulum Glossularius.

Ufucapio, Translate. Cic. 1. de Legib. 55. In qua quoniam ufucapionem duodecim tabulæ intra quinque pedes esse noluerunt, depasci veterem possessionem Academicæ ab hoc acuto homine non finemus.

Currit ufucapio. Ulpianus in l. Si aliena. D. de ufucapionibus, Si aliena res bona fide empti sit: quæritur, ut ufucapio corrat, utrum emptio nis initium, ut bonam fidem habeat, exigimus, an traditionis.

Implere ufucapionem. Papinian. in l. Justo. D. de ufucapionibus.

Impleta ufucapio. Paulus in l. 2. D. Pro herede vel possessore.

In pendenti est ufucapio. Paulus in l. Si is qui. D. de ufucapionibus.

Interpellare ufucapionem. Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Non interpellari ufucapionem meam litis contestatione. Pomponius in l. Non solum. D. de ufucapionibus, Interpellabitur ufucapio. Paulo post, Non interpellabitur ufucapio debitoris.

Interrumpere ufucapionem. Pomponius in l. Rerum. D. de ufucapionibus, Rerum mixtura facta an ufucapionem cujuscunque rei præcedentem interrumpat, quæritur.

Interrumpitur ufucapio. Paulus in l. Si is qui. D. de ufucapionibus. Sic Scævola in l. Qui pro Donato. D. Pro donato.

Procedit ufucapio. Paulus in l. Si is qui. D. de ufucapionibus, Videndum est, an heredi ejus procedat ufucapio. Modestinus in l. Quamvis. eod. tit. Quamvis adversus fiscum ufucapio procedat, si tamen, &c. Paulus in l. Nunquam. eod. tit. Vacuum tempus, quod ante aditam hereditatem, vel post aditam intercessit, ad ufucapionem heredi procedit.

Capio, ὄνις. f. Idem quod Ufucapio. Jabolenus in l. Ei a quo. D. de ufucapionibus, Ei a quo fundum pro herede diutius possidendo capturus eram, locavi eum. An nullius momenti eam locationem exitimes, quæro? Quod si nullius momenti existimas: an durare nihilominus capionem ejus fundi putes? Paulo post appellat Longi temporis præscriptionem, Ideoque (ait) longi temporis præscriptio non durabit, Ulpianus l. 1. D. Pro dote, Si sponsa sponso ea mente tradiderit res, ut non ante ejus fieri vellet, quam nuptiæ secutæ sint: usu quoque capio cessabit.

Longa possessione capio, Idem quod Ufucapio. Jabolenus in l. Emptor. D. Pro emptore, Idem juris est, si is qui totum fundum emerat, pro indiviso partem aliquam alienam esse scit. Eam enim duntaxat non capiet: ceterarum partium non impediatur longa possessione capio.

USUFACIO, ἔρε. Idem, quod Vindicare, Ufucapere. Plaut. Amph. 1. 1. 219. Vol. IV.

Quojus nunces? s.o. tuus: nam pugnis ufufecisti tuum. V. **USUCAPIO,** ἔρε.

USUPERDO, ἔρε. Plaut. Amph. 1. 2. 215. Cavetis ne tu te usuperduis.

USURA, ἄ. f. [χρεὴς] Ufus vel Usio dicitur. Cic. 1. Tusc. 77. Stoici autem usuram nobis largiuntur, tanquam cornicibus, diu mansuros ajunt animos: semper, negant.

Gaudii usura. Cic. 6. Fam. 12. Gratulor tibi, mi Balbe, vereque gratulor: nec sum tam stultus, ut te usura falsi gaudii frui velim.

Lucis usura. Cic. pro Rabir. Post. 48. Et usuram hujus lucis & vestrum conspectum ne eripiat.

Temporis usura. Cic. 3. Fam. 1. Perficiam profecto, ut longi temporis usuram, qua caruimus, intermissa nostra consuetudine, & gratia, & crebritate, & magnitudine officiorum meorum farciam. Idem 3. de Lege Agr. 2. A vobis autem, quos leviter immutatos esse sentio, parvam exigui temporis usuram bonæ de me opinionis postulo.

Dare alicui diuturnam lucis usuram. Cic. 7. Verr. 74. Cur, inquam, civibus Romanis, quos piratæ cœperant, securi statim percussis, ipsis piratis lucis usuram tam diuturnam dedisti? V. **LUX.**

Dare alicui usuram unius horæ ad vivendum. Cic. 1. in Catil. 29.

Eripere usuram lucis. Cic. pro Sull. 90. Lucifne usuram eripere vis, plenam lacrimarum atque mæroris, in qua cum maximo cruciatu atque dolore retinetur?

Frui usura. Quintil. lib. 6. cap. 3. de Ironia, Quaque Cicero usus est, quum Vatinii morte nuntiata, cujus parum certus dicebatur auctor, Interim, inquit, usura fruar.

Usura, [μετὰ, Gl. L. G. & G. L.] Pecunia, quæ in fenore forti accedit. Cic. 5. Verr. 168. Ut quum Senatus publicanos usura sæpe juvisset, magistratus a publicanis pecuniam pro usuris auderet auferre. Pomponius l. Usura, De verb. signific. Usura pecuniæ quam percipimus, in fructu non est: quia non ex ipso corpore, sed ex alia causa est, id est nova obligatione.

Mos fuit apud veteres, ut Idibus usuræ solverentur. Cic. 1. in Catil. 14. Prætermitto ruinas fortunarum tuarum, quas omnes impendere tibi proximis Idibus senties. Quod dixit, quia Idibusolvere feneratoribus usuras cogeretur. V. Manut. not.

Pensio usurarum. Paulus in l. Seja. D. de usuris.

Præstatio usurarum. Modestinus in l. Tutor. D. de usuris.

Usurarum usura. Marcianus l. Placuit. D. de usuris.

Centesima usura. V. Centesimus, in **CENTUM.**

Illicita usura. Paulus in l. Usuras illicitas. D. de usur.

Legitimæ usura. Papinianus l. Pecuniæ fenebris. D. de usur,

Leviore usura. Paulus in l. Seja. D. de usuris, &c.

Maritimæ usura. Paulus in l. Fenerator. D. de nautico fenore.

Menstrua usura. V. Menstruus in **MENSIS.**

Quincunces usuras præstare, Scævola in l. Cum quidam. D. de usur. &c. V. **UNCIA** usura in **UNCIA.**

Quincunces usuras spondere. Scævola l. Creditor oblatam. D. de solut. & liberat.

Semisses usurae, & **Semissales.** Scævola in l. Qui semisses. D. de usur. &c. Qui semisses usuras promiserat, per multos annos minores præstitit. heres creditoris semisses petit, quum per debitorem non fletierit, quo minus minores solvat, &c. V. **SEMISSIS.**

Vorax usura. Lucan. lib. 1. 181.

Accipere usuram. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Accipere, & **Dare usuras.** Scævola in l. Cum quidam. D. de usuris, &c.

Fiscus ex suis contractibus usuras non dat, sed ipse accipit.

Certare cum usuris, & fructibus prædiorum. Cic. 2. in Catil. 18.

Crescunt usurae. Scævola l. Cum quidam. D. de usuris, &c. Sic temperanda res est, ut in futurum duntaxat ex die cessationis crescant usurae.

Exigere usuras ab aliquo. Paulus in l. liberalitatis. D. de usuris, &c.

Exsolvere usuras. Scævola in l. Qui semisses. D. de usuris, &c. Ibidem, Paulus in l. Seja.

Inferre usuras. Paulus in l. Cajus Sejus. D. de usuris, &c. Cajus Sejus, qui rempublicam gerebat, fenerator pecuniam publicam sub usuris solitis. Fuit autem consuetudo, ut intra certa tempora non illatis usuris, graviores infligerentur. Quidam debitores cessaverunt in solvendis usuris: quidam plus intulerunt.

Infigere usuras. Scævola in l. Cum quidam. D. de usuris, &c. Usuræ, non propter lucrum potentium, sed propter moram non solventium infliguntur.

Infigere graviore usuras. Paulus in l. Cajus Sejus. D. de usuris

Multiplicare usuram. Plin. lib. 14. cap. 4.

Parere usuras. Ulpian. in l. Si bene. D. de usuris. Si bene collocatæ sunt pecuniæ publicæ in sortem, inquietari debitores non debent, & maxime si parient usuras. Si non parient, prospicere reipublicæ securitati debet præses provinciae.

Pendere usuram. V. **PENDO.**

Placitæ inter nos usurae. Modestinus in l. Tutor. D. de usuris. Modus usurarum. Modestinus in l. Pœnam. D. de usuris, Pœnam pro usuris stipulari nemo supra licitum modum usurarum potest

Præstare usuras. Scævola in l. Cum quidam. D. de usuris, &c. Si debitores, qui minores semissibus usuras præstabant, fisci esse cœperunt: postquam ad fiscum transierunt, semisses cogendi sunt præstare

Reddere cum usura, vel sine usura. Cic. de Senect. 31. Terra nunquam recusat imperium, nec unquam sine usura reddit quod accepit, sed alias minore, plerumque majore cum fenore.

Reddere per aliquot annos usuras. Scævola in l. Cum quidam. D. de usuris.

Remittere alicui usuram. Scævola in l. Cum quidam. D. de usuris.

Solvere usuras. Paulus in l. Seja. D. de usuris, &c.

Teneri in majores usuras. Paulus in l. Seja. D. de usuris, &c.

USURARIUS, ἄ, um. Adj. Ex quo capitur usus. Plaut. Amphit. Argum. 1. 3.

Alcmenam uxorem cepit usurariam. Et Curc. 3. 12. Usurarius puer.

Pecunia usuraria. V. **PECUNIA.** Plaut. Truc. 1. 1. 54.

Ubi ara perscribantur usuraria.

UTENSILE, is. n. Quod est ad usus nostros necessarium. Columel. lib. 12. in præf. Utensilia ex quibus aut aliter hominum genus, aut etiam excollitur. Idem lib. 8. cap. 4. vocat utensilia quæ apes in alvearia conferunt. Varro 1. de R. R. cap. 2. Contra quod in Italia utensile modo non nascitur, sed etiam non egregium fit? Liv. 26. 33. Quæque una secom dediderunt, agrum urbemque, divina, humanaque, utensiliaque fide

quid aliud dediderunt, de iis rebus quid fieri velitis, vos rogo, Quirites. Callistratus in l. 2. D. de nundinis. Si quis ipsos cultores agrorum vel piscatores deferre utensilia in civitatem iusserit, ut ea ipsi distrahant: destitueretur annonæ præbitio, quum avocentur ab opere rustico. Quare confestim, ubi detulerint mercem, tradere eam, & ad opera sua reverti debent. Utensilia, inquit Budæus, hic Edulia, annonamque intelliguntur.

UTENSILITAS, ætis. f. ut, Ferri & æris utensilitas. Tertull. de Habit. mulier. cap. 5.

UTILIS, e. Adj. [χρήσιμος, Gl. L. G. & G. L. χρήσιμος, L. G.] Quo utimur, quod nobis confert. Ter. And. 5. 1. 16.

Quibus id maxime utile est, illum esse quam deterimum.

Utilis ad. Plaut. Epid. 2. 2. 106.

Quem hominem invenimus ad eam rem utilem? E. hic erit optimus.

Neutro pede satis utilis. Cujus neque unus pes, neque alter satis suum officium facit. Plin. lib. 7. cap. 28.

Arbos bis utilis pomis. Virg. 2. Georg. 150. i. e. Biferæ sunt arbores. Servius.

Cibus utilis ægro. Ovid. 3. Trist. 3. 9.

Res utiles & salutares. Cic. 1. de Nat. Deor. 38. Perseus eos dicit esse habitos Deos, a quibus magna utilitas ad vitæ cultum esset inventa, ipsasque res utiles & salutares Deorum esse vocabulis nuncupatas.

Ventis utilibus intra urbem, Secundis. Ovid. 13. Met. 630.

Magnifice utile. V. MAGNUS.

Maxime utile. V. MAGIS.

Modice utile. V. MODUS.

Nunquam est utile peccare, quia semper est turpe, Cic. 3. Off. 64.

Utile, n. Absol. Hor. de Arte Poet. 343.

Omne tulit punctum qui miscuit utile dulci.

Compar. Claud. 4. Consul. Honor. v. 221.

Major & utilior fato conjuncta potenti.

Superl. Ulpian. in l. Judicem. D. Communi divid. Cic. 9. Fam. 9.

Sic enim facillime, quod tibi utilissimum erit, consilii capies.

UTIBILIS, e. Adj. [χρήσιμος] Idem. Plaut. Men. 5. 6. 23. Ii solent heris esse utibiles. Ter. Phorm. 4. 4. 9.

Quid minus utibile fuit, quam hoc ulcus tangere? Al. Utile.

Utibile illi. Plaut. Merc. 5. 4. 45.

Utibile ad rem aliquam. Plaut. Mil. 3. 1. 19.

UTILITAS, ætis. f. [χρησιμότης, ὑποχρησιμότης, Gl. L. G.] notæ significationis, pro Commodo. Ter. Eun. 2. 3. 17. In ea re utilitatem ego faciam ut cognoscas meam. Hor. 1. Serm. 3. 98.

Atque ipsa utilitas, justî prope mater & æqui.

Utilitas & Opportunitas. Cic. 1. de Nat. Deor. 93. Ne hic quidem vos movet, considerantes quæ sit utilitas, quæque opportunitas in homine membrorum, ut judicetis membris humanis deos non egere. Idem 2. de Nat. Deor. 58. de Natura, Consultrix & provida utilitatum opportunitatumque omnium.

Utilitas ex. Cic. 1. de Finib. 69. Ut etiam si nulla sit utilitas ex amicitia, tamen ipsi amici propter se ipsos amentur.

Communis utilitas. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Mediocris non utilitas. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Multæ utilitates & magnæ. V. MULTUS.

Publicæ utilitates. Tacit. 1. Ann. 10.

Aberrare a communi utilitate. V. ABERRO.

Abhorret oratio ab utilitate auditorum. Cic. pro Sext. 96. Et ut arbitrator, nec ab utilitate eorum, qui audient, nec ab officio nostro, nec ab ipsa causa P. Sextii abhorrebit oratio mea.

Adducere ad utilitatem. V. ADDUCO.

Afferre utilitatem. V. AFFERO.

Capere utilitates. V. CAPIO.

Convellere justitiam utilitate aliqua. V. CONVELLO.

Duci utilitate. Quintil. lib. 3. cap. 18.

Finitus sola utilitate. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Fugit hæc utilitas neminem. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Habere utilitatem dicitur res aliqua. Cic. pro Muren. 23. Omnes enim artes, quæ nobis Pop. Roman. studia conciliant, & admirabilem dignitatem, & pergratam utilitatem debent habere.

Omittere suas utilitates, cui opponitur Servire suis utilitatibus. Cic. 3. Off. 42. Nec tamen nostræ nobis utilitates omittendæ sunt aliisque tradendæ, quum his ipsis egemus: sed suæ cuique utilitati, quod sine alterius injuria fiat, serviendum est.

Parere utilitatibus alicujus. Cic. pro Dejot. 13. Teque Alexandrinum bellum gerente utilitatibus suis paruit. i. e. Commodis inservire. Budæus.

Præbet æquor utilitatem sitientibus nautis. Lucret. lib. 6. 893.

Præbere mirabiles utilitates alicui. Cic. 7. Att. 7. Quem quidem ego, etsi mirabiles utilitates mihi præbet, quum valet, in omni genere vel negotiorum vel studiorum meorum: tamen propter humanitatem & modestiam malo saluum, quam propter usum meum.

Quærere utilitatem in re aliqua. Cic. 1. de Orat. 118. Itaque in iis artibus, in quibus non utilitas quæritur necessaria, sed animi libera quædam oblectatio, quam diligenter & quam prope fastidiose judicamus?

Servire utilitati alicujus. Cic. 1. Q. frat. 1. 19. Est autem, non modo ejus, qui focis & civibus, sed etiam ejus, qui servis, qui mutis pecudibus præsit, eorum, quibus præsit, commodis utilitatique servire.

Utilitates, in plurali, pro Ufu. Cic. 16. Fam. 5. Utilitatibus tuis possum carere. Plura supra exempla sunt.

UTILITER, Adv. [χρησίμως, Gl. G. L.] Commode. Cic. 4. Acad. 135. Atque illi quidem etiam a natura utiliter dicebant permotiones istas animis nostris datas.

Facere aliquid utiliter. Ovid. 13. Met. 206.

Servire utiliter. Hor. 1. Epist. 17. 70.

Compar. Ovid. 1. Epist. 67.

Utilius starent etiam nunc mœnia Phœbi.

Superl. Columel. lib. 11. cap. 2. Ficulnea cacumina jam tumentia utilissime ponuntur.

USITOR, vel **USITO**, [χρῶμαι, Gl. G. L.] āri. frequent. ab Utor. Gell. lib. 17. cap. 1. Tamen aliquoties verbo ipso alio quoque modo usitati sunt.

USITATUS, a, um. Adj. ex Partic. [καταμετρημένος, Gl. L. G.] significat, Quod in usu est. Cic. 5. Verr. 16. Cur in re tam veteri, tam usitata quicquam novi feceris.

Non solum enim usitatum, sed & quotidianum est. Cic. ad Brut. 16.

Consuetudo usitata, Vulgaris & recepta ac communis. Cic. pro Quint.

67. Jacet res in controversiis isto calumniante biennium: usque dum inveniretur qua ratione res ab usitata consuetudine recederet.

Exceptio vetus atque usitata. Cic. 1. de Orat. 168.

Genus litterarum usitatum. Cic. 4. Fam. 13.

Honos usitatus. Cic. 15. Fam. 6. Spero autem illum ordinem pro meis ob Remp. susceptis laboribus, me non indignum honore, usitato præferam, existimaturum.

Honos usitatus & pervulgatus. Cic. 14. Philipp. 11.

Judicium usitatum. Cic. pro Quint. 71. Cui neque magistratus adhuc æquus inventus est: neque judicium redditum est usitatum.

Mos usitatus. Cic. 4. Verr. 9. Hunc denique ipsum pertulissent, si humano modo, si usitato more, si denique in aliquo ingenue peccasset.

Potiones non usitata. Hor. Epod. 5. 73.

Scelus leve aut usitatum. Senec. Theb. 2.

Tempus usitatum & quasi legitimum ad aliquid faciendum. Cic. 10. Fam. 25.

Vocabula usitata. Cic. 3. de Finib. 4. Ne opifices quidem tueri sua artificia possent, nisi vocabulis uterentur nobis incognitis, usitatis sibi.

Usitatum est. Cic. 7. Verr. 117. Alius ne condemnaretur, pecuniam dedit: usitatum est. Ibid. 126. Non est usitatum, non senatorium.

Usitatum in multis rebus. Cic. pro Cæcin. 45. At vero hoc quidem jam vetus est, & majorum exemplo multis in rebus usitatum.

Usitatum malitia. Cic. pro Cæcin. 2. Nam id quidem, tametsi improbe sit, in aperta re, tamen malitia est jam usitatum.

Usitatum fere est sic legare. Africanus in l. Si servus legatus. §. Si ita scriptum erit. D. de legat. primo.

Compar. Gell. lib. 15. cap. 13. Pars usitationis.

Superl. Ulpianus in l. Illud usitatissimum est. D. de excusat. tutor.

Mos usitatissimus. Quintil. lib. 1. cap. 7.

USITARE, Adv. [ὑπομετρῶς] Cic. 4. de Finib. 72. Cur igitur quum de re conveniat, non malumus usitate loqui? Ibid. 5. 89.

Compar. Gell. lib. 13. cap. 9. Dicere usitatius manente numero posset.

USURPO, [χρῶμαι, ὑποποιέω, Gl. L. G. & G. L.] āre. In frequenti usu habere, five uti, tum verbis tum factis; ut ait Valla lib. 5. Columel. lib. 2. 2. Nam illud, quod in quibusdam provinciis usurpatur, ut cornibus illigetur jugum, fere repudiatum est ab omnibus. h. e. Fit. Cic. in Orat. 73. Quod semper usurpamus in omnibus dictis & factis, minimis & maximis, quum hoc decere dicimus, illud non decere.

Usurpare aliquid & Dicere, pro eodem. Cic. in Parad. 5. Præclare enim est hoc usurpatum a doctissimis, quorum ego auctoritate non uter, si mihi apud aliquos agrestes hæc habenda esset oratio.

Usurpare ac retinere. Cic. 7. Verr. 50. Id nunc, nullo novo officio suo, tot annis post, jure imperii nostri quotannis usurpato, ac semper retento, summa in difficultate navium a C. Verre pretio afflectui sunt.

Usurpare, Sæpe nomen aliquod in ore habere, & sæpe nominare. Cic. pro Milon. 28. Quæ cruentata antea cæde honesti atque innocentis viri silebatur, eadem nunc crebro usurpatur, posteaquam latronis & paricidæ sanguine imbuta est. Idem de Univerf. 35. Fratres inter se agnatosque usurpare atque appellare videmus. Budæus.

Usurpare aliquod vocabulum, vide ex Plinio in MENTAGRA. H. St.

Usurpare barathrum. Plaut. Bacch. 1. 2. 41.

Sermonibus crebris usurpare. Cic. pro Marcel. 5. Soleo sæpe ante oculos ponere, idque libenter crebris usurpare sermonibus.

Dictum usurpare alterius. Cic. 3. de Finib. 33. Bonum autem, quod in hoc sermone toties usurpatum est, id etiam definitione explicetur. Et ad Brut. 15. Neque solum, ut Solonis dictum usurpem, qui & sapientissimus fuit ex septem, &c.

Jus usurpare, pro eo quod vulgo dicunt *Capere possessionem*. Liv. 5. 12. Non tamen ultra processum est, quam ut unus ex plebe, usurpandi juris causa, P. Licinius Trib. militum crearetur. Idem 27. 8. Nec patrum, nec avorum memoria Dilem quemquam id jus usurpavisse. i. e. Eo jure usum esse ut possessione. Budæus.

Memoriam usurpare alicujus, h. e. Mentionem facere. Cic. de Amicit. 28. Quis est, qui C. Fabricii, M. Curii non cum caritate aliqua & benevolentia memoriam usurpet, quos nunquam viderit?

Nomen civitatis usurpare, i. e. Dicere se civem & agere. Cic. 7. Verr. 161. Sed cum imploraret sapius usurparetque nomen civitatis, crux, crux inquam, infelici & ærumoso, qui nunquam istam potestatem viderat, comparabatur. Budæus.

Nomen virtutis usurpare. Cic. in Parad. 2. Nomen tantum virtutis usurpas: quid ipsa valeat, ignoras.

Nomen falsum beneficii usurpare. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 5.

Officium aliquod usurpare. V. OFFICIUM.

Oratio usurpata apud Platonem. Cic. 5. Tusc. 34. Apud Platonem hæc oratio usurpata est, ut nihil præter virtutem diceretur bonum.

Otium usurpare. Tacit. 14. Ann. 55.

Pœnam aliquam usurpare in improbos. Cic. 4. in Catil. 7. Atque hoc genus pœnæ sæpe in improbos cives in hac Rep. esse usurpatum recordatur.

Usurpare oculis, pro Cernere: quemadmodum Usurpare sermone dicimus pro Commemorare, & referre. Lucret. lib. 1. 302.

— nec frigora quimus

Usurpare oculis, &c.

Ratione usurpatum. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Sensibus usurpare rem aliquam, Imaginari animo rem aliquam. Lucret. lib. 4. 972.

Et, quicumque dies multos ex ordine ludis,

Affidas dederint operas, plerumque videmus,

Quum jam destiterint, ea sensibus usurpare.

Regionem usurpare pedibus. Plaut. Trin. 4. 2. 4.

Advenio ex Seleucia, Macedonia atque Arabia,

Quas ego, neque oculis, neque pedibus unquam usurpavi meis.

h. e. Quas nunquam adii, nec ingressus sum.

Sonitum usurpant aures meæ. Translatio. Plaut. Caf. 3. 59.

Usurpare aliquid ex alterius bonis. Cic. 7. Verr. 7. Non ut aliquid ex hujus bonis usurparet, sed ut quibus oculis cruentas cervices filii sui viderat, iisdem te condemnatum videret.

Usurpare, [καταποιέωμαι, σφραγίζωμαι, ἀποχρῶμαι, ὁ ἴσος ἐχρηματισμένη κλοπή,

ἐλπίς, Gl. L. G. ὑπερπαύω, G. L.] Usucapionem interrompere. Gell. lib. 3. cap. 2. Q quoque Mucium Jurisconsultum dicere solitum legi, non esse usurpatam mulierem, quæ quum Calend. Januariis apud virum causa matrimonii esse cœpisset, ante diem 1111 Calend. Januarias sequentes usurpatum isset. Non posse impleri trinoctium, quod abesse a viro usurpandi causa ex XII Tab. deberet, quoniam tertiæ noctis posterioris sex horæ alterius anni essent, qui inciperet ex Calendis.

USURPANS, antis. Partic. Suet. Claud. cap. 25. Civitatem Romanam usurpantes securi percussit. Usurpantes, i. e. Utendo invadentes Romanorum civium nomen, qui non erant. Tacit. Agric. 7. Vinolentiam ac libidines usurpans. Tacit. 11. Ann. 16.

USURPATUS, a, um. aliud Partis. Cic. 7. Verr. 125. Quid vero illa Segestanorum non solum litteris tradita, neque commemorata verbis, sed multis officiis illorum usurpata & comprobata cognatio? Consolationes a viris sapientissimis usurpatæ. Cic. 5. Fam. 16. Mulier una usurpata duplex cubile. Idem 9. Fam. 22. ex poeta.

USURPATIO, ōnis. f. [ὑδριον, πλαιομα, ἐξιδριον, ὑδριον, Gl. L. G. σφραγισμός, G. L.] Frequens usus. Cic. de Clar. Orat. 250. Qui hoc tempore ipso, quum liceat, in hoc communi nostro & quasi fatali malo, consoletur se, cum conscientia optimæ mentis, tum etiam usurpatione & renovatione doctrinæ.

Civitatis mentio & usurpatione. Cic. 7. Verr. 165. Apud te Prætorem, si non effugium, ne moram quidem mortis mentione atque usurpatione civitatis assequi potuit?

Vetustatis usurpatione. Cic. 2. de Lege Agr. 31. Sint igitur Decemviri, neque veris comitiis, hoc est populi suffragiis, neque illis ad speciem, atque ad usurpationem vetustatis, per triginta lictores, auspiciorum causa, adumbratis, constituti.

Vocis usurpatione abstinere. Liv. 27. 19.

Superba usurpatione nominum. Plin. lib. 33. cap. 2. Et divisus hic quoque ordo erat superba usurpatione nominum, quum alius se Nongentum, alius Selectum, alius Tribunum appellaret.

Usurpatione, apud Jurisconsultos, est Usucapionis interruptio. Oratores autem Frequentem usum vocant. Hæc Paulus de usurpationibus seu usucapionibus, l. 2.

USURPATOR, ōris. m. [σφραγιστής, Gl. L. G.] Ammian. 26. 7. Usurpator indebitæ potestatis.

USURPATRIX, icis. f. Salvian. de Gubern. Dei, 4. p. 133. Usurpatrix innocentie arrogantia.

USURPATORIUS, a, um. Adj. Impp. l. 8. Cod. de Excusat. Mun. Si quis usurpatoria temeritate amplius aliquid fuerit conatus exigere.

USURPABILIS, e. Adj. ut, Usurpabilis futurus. Tertull. adv. Marc. 2. 6.

U T P

ΥΤΡΟΤΕ, ΥΤΡΥΤΑ, V. UT, & PUTO.

U T R

VTRIC. CORP. ARELAT. Utricularius corporis Arelatenfium.

UTRICULARIUS, UTRICULUS. V. UTER, utris.

UTRINQUE, UTRO, UTROBI, UTROBIQUE, UTROQUE, UTRUBI, UTRUM. V. UTER, adj.

UTUT, V. UT.

U V A

VV. Viri. [viventes, vivi] VV. F. Viventes fecerunt.

UVA, ūvæ. f. [σφαλή, Gl. L. G. & G. L. βόπυς, G. L.] Fructus vitis: dicta ab Uvore, ut vult Varro L. 4. 21. extr. Columel. lib. 3. cap. 6. Nectamen eam vitem feracem dixerim, cujus singulæ uvæ in singulis farmentis conspiciuntur. Cic. 1. de Divin. 31. Quumque in quatuor partes vineam divisisset, tresque partes aves abdixissent; quarta parte, quæ erat reliqua in regione distributa, mirabili magnitudine uvam, ut scriptum videmus, invenit.

Terra ferax uvis. Ovid. 2. Amor. 16. 7.

Commentor uvæ Bacchus. Ovid. 3. Fast. 785.

Acerba uva. [ὄμφαξ, Gl. L. G. ὄμφαξ βόπυς, G. L.] Cic. de Senect. 53. Agigartos [ἀγίγαρτος] uva, Quæ sine interioribus vinaceis arte nascitur. Bomastos uva. V. BUMASTOS.

Cibaria uva. Plin. lib. 14. cap. 3.

Coloratæ uvæ. V. COLOR.

Cultæ uvæ. Ovid. 3. de Arte Am. 101.

Dactylides uva. V. DACTYLUS.

Duracina uva. V. DURACINI.

Efcaria uva. Plin. lib. 14. cap. 3.

Flava uva. Stat. 5. Theb. 269.

Generosæ uvæ fertilis vinea. Ovid. Rem. Amor. 567.

Genialis confitor uvæ. Ovid. 4. Met. 14.

Gravidæ uvæ. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 466.

Helvolæ uvæ. V. HELVOLUS.

Immatura uva. [ὄμφαξ βόπυς, Gl. L. G.] Quæ & Uva acerba.

Immitis uva, Immatura. Hor. 2. Carm. 5. 12.

Lageos uva. Virg. 2. Georg. 93.

Lanata uva. V. LANATUS.

Madentes uvæ. Claud. Conf. prob. & Olyb. 274.

Maturæ uvæ. Virg. 2. Georg. 419.

Miscellana uva, vel Miscella. V. Miscellus, in MISCEO.

Mitis uva, Matura. Virg. 1. Georg. 449.

Nigerrimæ uvæ. Catull. ad Colon. 18. 16.

Nitentibus uvis speciosa ulmus. 14. Met. 661.

Ollaris uva. V. Ollaris, in OLLA.

Passa uva. [σφαλή, Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 23. cap. 12. quæ & Passa in Gloss. Græcolat. absolute.

Penilis uva. Plaut. Pœn. 1. 2. 99.

Siquidem tu es mecum futurus pro uva passa penilis. Uvæ sæpe numero suspenduntur ut passæ fiant: et si alia ratio earum faciendarum est, unde illud Varronis R. R. 1. 68. pr. Penilia, uvæ, sorba, ipsa ostendunt quando ad usum oporteat promi. Turneb. 15. 6. Hor. 2. Serm. 2. 121. V. Penilis in PENDRO.

Peracerba gustatu uva. Cic. de Senect. 53.

Præcoquæ uvæ. V. PRÆCOQUUS.

Pubescens uva. Plin. lib. 17. cap. 12.

Purpureæ uvæ. Ovid. 13. Met. 814.

Racemifera uvæ. Ovid. 3. Met. 666.

VOL. 1V.

Semivietæ uva. Columel. lib. 10. cap. 13.

Serotina uva. V. SEROTINUS.

Similes auro uvæ. Ovid. 13. Met. 813.

Taminia uva. V. TAMINIA.

Varianæ uvæ. Columel. lib. 3. cap. 2.

Venacula, vel Venuncula uva. V. VENUNCULUS.

Augescunt uvæ. V. Augesco, in AUGEO.

Calcere uvas. V. CALCO.

Decerpere uvam. V. DECERPO.

Defecare uvam a vite. Columel. lib. 12. cap. 43.

Ducit colorem uva. Virg. 9. Ecl. 29.

Pendentes uvæ plenis vitibus. Ovid. 1. Amor. 10. 55.

Percoquit teneras mora uvas. Ovid. Rem. Amor. 83.

Proterit ulmus labens uvas. Stat. 8. Theb. 547.

Rubens uva incultis pendet sentibus. Virg. 4. Ecl. 29.

Variari incipit uva. Columel. lib. de Arbor. cap. 12.

Varians se uva. Plin. lib. 17. cap. 22.

Varia fieri incipit uva. Plin. lib. 17. cap. 22.

Veniunt illic uvæ feliciter. Virg. 1. Georg. 54. i. e. Melius proveniunt.

Vestitæ frondibus uvæ. Propert. lib. 3. 13. 31.

Uva, pro Vite aliquando ponitur. Virg. 2. Georg. 60.

Et turpes avibus prædam fert uva racemos. Servius.

Uva, etiam aliarum rerum. Plin. lib. 12. cap. 13. Atomæ uva in usu est.

Uva, dicitur in apibus, quando examen congregatum ad similitudinem botri dependet. Columel. lib. 9. cap. 9. Quum agmen glomeratum in proximo frondentis arbusculæ ramo confederit, animadvertito antotum examen in speciem unius uvæ dependeat. Virg. 4. Georg. 558.

— & lentis uvam demittere ramis. Servius, Uvam demittere, in morem uvæ, id est botryonis defluere.

Uva, [σφαλή ἀνθρώπου, κίονος, Gl. L. G. & G. L. γαργαρέον, L. G.] appellatur in homine, Caruncula, quæ inter tonsillas ultimo palato dependet, sub qua est minor lingua, quæ dicitur epiglottis: ita dicta quod aliquando ad similitudinem uvæ intumescat, cum vehementi inflammatione ac dolore. Dicitur eadem & Columella. Plin. lib. 11. cap. 37. Tonsillæ in homine, in sue glandulæ: Quod inter eas uvæ nomine ultimo dependet palato, homini tantum est. Sub eo minor lingua epiglottis appellatur. V. Celf. lib. 8. cap. 4.

Uva, est etiam Piscis in mari vivens. Plin. lib. 32. cap. 11.

UVIFER, æra, ærum. Adj. [σφαλοφόρος] Uvas producens: ut, Glebæ uviferæ. Sil. lib. 7. 263.

Massicus uvifer. Stat. 4. Silv. 3. 64.

U V E

UVRO, Ære. Madefacere. Unde

UVENS, entis. Partic. quod idem ac Uvidus significat. ut, Uventibus oculis. Petron. cap. 115. Et Sil. lib. 7. 651.

Uventi ferrum admovit tepefacta palato. V. Drakenb. ad Sil. 3. 522.

UVIDUS, ūvida, um. Adj. [ὕδρος] Humidum significat. Virg. 10. Ecl. 20.

Uvidus hiberna venit de glande Menalcas. Ubi Servius, Uvidus,

pinguis. Et Humidum est quod extrinsecus habet aliquid humoris: Uvidum vero quod intrinsecus, unde & uvæ dictæ sunt, quod tamen plerumque confundunt poetæ. Columel. lib. 3. cap. 2. Nisi præpingui & uvida terra. Idem lib. 7. cap. 3. Ubi cæli status uvidus ventosusque est.

Bacchus uvidus. Hor. 3. Carm. 19. 17.

Gemma uvida in tenero palmire. Ovid. 3. Fast. 238.

Vestis uvida, Humore madens. Plaut. Rud. 1. 4. 31.

UVIDULUS, a, um. Adj. dimin. Catul. 64. 63.

Uvidulum a fluctu cedentem ad templa Deum, me

Sidus in antiquis Diva novum posuit.

UVESCO, Ære. Uvidum fieri. V. SERESCO.

UVOR, ōris. m. usus est Varro 4. de L. L. 21. extr. ubi ait, Uvæ ab uvore.

V U L

VULCANUS, i. m. [Ἡφαιστος, Gl. L. G. & G. L.] Deus antiquis putatus est, quo significatur ignis, quod canus per aëra volat. Volat enim flamma, & candida est. Hic & Mulciber appellatur, quod ferrum mulceat. Fingunt enim poetæ hunc fuisse deum, & Jovis ex Junone filium, qui faber Jovi fulmina contra Gigantes fabricavit.

Vulcani (inquit Cic. 3. de Nat. Deor. 55.) fuere complures. Primus Cælo natus, ex quo & Minerva Apollinem eum, cujus in tutela Athenas antiqui historici esse voluerunt. Secundus in Nilo natus Opas, ut Egyptii appellant, quem custodem esse Egypti volunt. Tertius et tertio Jove & Junone, qui Lemni fabricæ traditur præfuisse. Quartus Mænalio natus, qui tenuit insulas propter Siciliam, quæ Vulcaniæ nominabantur.

Ardens Vulcanus. Hor. 1. Carm. 4. 8.

Avidus Vulcanus. Hor. 3. Carm. 4. 59.

Luteus Vulcanus. Juven. 10. Sat. 132.

Vulcanus, pro ipso Igne aliquando ponitur, quemadmodum Pallas pro Litteris. Plaut. Amph. 1. 1. 185.

Quo ambulatu, qui Vulcanum in cornu conclusum geris? i. e.

Ignem in latera.

Furit immixtis Vulcanus habenis. Virg. 5. Æn. 562.

Spargere Vulcanum tectis. Virg. 7. Æn. 77.

Superante Vulcano, ruinam dedit domus. Virg. 2. Æn. 312.

VULCANIUS, a, um. Adj. [Ἡφαιστικός] Virg. 10. Æn. 408.

Correptis subito mediis, extenditur una

Horrida per latos acies Vulcania campos. V. ACIES.

Ardor vulcanius. Valer. 4. Argon. 686.

Arma Vulcania, a Vulcano fabricata. Virg. 8. Æn. 535. Cic. 2. Tusc. 33.

Pungit dolor, vel fodiat sane: si nudus es, da jugulum: sin tectus Vulcaniis armis, id est fortitudine, resiste.

Insulæ Vulcaniæ. V. VULCANUS.

Pestis Vulcania. Incendium. Sil. lib. 14. 423.

VULCANIA, um. n. pl. [Ἡφαιστία, Gl. L. G.] Idem quod Vulcanalia.

VULCANĀLIS, e. Adj. ut, Flamen Vulcanalis. Varro de L. L. 4. 15.

VULCANALIA, um. n. pl. [Ἡφαιστεια] Festa Vulcano dedicata. Columel. lib. 11. cap. 3. Ceterum Augusto, circa Vulcanalia, tertia ratio est.

VULGA, æ. f. Capacitas, vel sinus cum laxitate. Lucil. lib. 2. In vulgam penetrare pilosam. Varr. Sexages. Eo ut viaticum ex arcula adderem in vulgam. Nonius 2. 908. V. VULGA.

H h h h a

VULGA.

VULGAGO, īnis. f. Herba, Afarum dicta. Macer. 2. 24.

VULGUS, Antiquè **VOLGUS**, i. m. & n. [*ὄγκος*, *πληθος*, Gl. G. L.] significat Multitudinem ignobiliorem. Cic. pro Milon. 28. Quum hic insidiator, qui iter illud ad eadem faciendam apparasset, cum uxore veheretur in rheda penulatus, vulgi magno impedimento, &c.

Vulgum Accus. Hor. 2. Serm. 3. 63. — huic ego vulgum

Errori similem cunctum insanire docebo.

Consilium non est in vulgo. Cic. pro Planc. 9. Non est enim consilium in vulgo, non ratio, non discrimen, non diligentia, &c.

Imperatorum vulgus. Cic. 3. de Orat. 196. Illud autem ne quis admiretur, quoniam modo hæc vulgus imperitorum in audiendo notet.

Servorum vulgus. Ter. And. 3. 4. 4.

Nihil est incertius vulgo. Cic. pro Muren. 36.

Femineum vulgus, Vulgus feminarum. Lucan. lib. 7. 39.

Humile vulgus. Plin. in præfat.

Ignobile vulgus. Virg. 1. Æn. 153.

Imperitum quibus vulgus bubalorum nomen imponit. Plin. lib. 8. cap. 15.

Incertum vulgus scinditur in contraria studia. Virg. 2. Æn. 39.

Indoctum vulgus. Ovid. 5. Met. 308.

Iners vulgus. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 21.

Infidum vulgus. Hor. 1. Carm. 35. 25.

Inutile vulgus. Juven. 15. Sat. 126.

Leve vulgus. Ovid. 12. Met. 53.

Miserabile vulgus. Virg. 2. Æn. 798.

Mobile. Stat. 2. Silv. 2. 123.

Mutabile. Valer. 1. Argon. 762.

Profanum vulgus. Hor. 3. Carm. 1. 1.

Rude vulgus & expers artis. Ovid. 2. Fast. 292.

Segne vulgus. Lucan. lib. 3. 58.

Attonitum pavet vulgus. Ovid. 14. Met. 412.

Designari digitis vulgi. Ovid. 3. Amor. 6. 77.

Indicare aliquid in vulgus. Cic. de Univerf. 4.

Mutatur mobile semper cum principe vulgus. Claud. 4. Conf. Hon. 301.

Spernere malignum vulgus. Hor. 2. Carm. 16. 39.

Venit vox ad aures vulgi. Virg. 2. Æn. 119.

Vulgus esse. Sallust. in Catil. Ceteri omnes strenui, boni, nobiles atque ignobiles, vulgus fuimus, sine gratia, sine auctoritate.

In vulgus, crebro usurpant veteres, pro Vulgo, Vulgariter, Promiscue, In quosvis, ut

Commendatio in vulgus. Cic. 5. Tusc. 103. Vide ne plus commendatio in vulgus, & hæc, quæ expetitur, gloria, molestiæ habeat, quam voluptatis.

Fames in vulgus inopia quæstus, & penuria alimentorum. Tacit. 1. Hist. 86.

Gratus in vulgus. Tacit. 1. Ann. 28.

Retinere nomen in vulgus. Cic. 2. de Divin. 87. Fani pulchritudo & vetustas Prænestinarum etiam nunc retinet fortium nomen, atque id in vulgus.

Acceptum in vulgus. V. ACCIPIO.

Cedebant spolia in vulgus. Tacit. 3. Hist. 83.

Celebrata in vulgus Celsi laus. Tacit. 1. Hist. 71.

Exire hoc atque in vulgus emanare non poterit. Cic. pro Rosc. Amer. 3.

Probari in vulgus. V. PROBO.

Spargere voces in vulgum. Virg. 2. Æn. 99.

Fuit in vulgus adverso rumore. Tacit. 2. Hist. 52.

Tribuere in vulgus. Cic. 13. Fam. 71. pr. Quia non est obscura tua in me benevolentia, sic fit ut multi per me tibi commendari velint. Ego autem tribuo nonnunquam in vulgus.

Vulgus, de Ovibus dixit Virg. 3. Georg. 469.

Continuo ferro culpam compesce, priusquam

Dira per incautum serpent contagia vulgus.

VULGO, [*πανδημία*] Adverbialiter positum, significat Passim, Catervatim, ut ait Servtus. Virg. 4. Ecl. 25.

— Affyrium vulgo nascetur amomum.

Vulgo, Passim. Liv. 31. 34. Adversus quæ tela, quosque viros pugnantium esset, pavidum vulgo cernebant.

Vulgo & Passim. Cic. pro Muren. 73. Num locum ad spectandum dare, aut ad prandium invitare? minime: sed vulgo, passim. Quid est vulgo? Univerfos. [Subaudi Invitare. conf. 72.]

Appellare vulgo aliquem superbum. Liv. 1. 50.

Afcribit vulgo hominum opinio socium me tuis laudibus. Cic. 14. Att. 19.

Audieram vulgo. Cic. 5. Verr. 62. Non mehercule, qui loquor crederem, Judices, tametsi vulgo audieram.

Colunt Saturnum vulgo maxime ad Occidentem. Cic. 3. de Nat. Deor. 114.

Dicitur vulgo, vel dici solet. Ter. And. 2. 5. 15. Plin. Epist. 168.

Exaudita vox vulgo per lucos. Virg. 1. Georg. 477.

Loquuntur vulgo. Cic. 7. Verr. 68. Cum vulgo loquerentur suppositum in ejus locum, quem pro illo probare velles.

Occidi vulgo, Publice, Passim. Cic. pro Rosc. Amer. 80. Ejusmodi tempus erat, inquit, ut homines vulgo impune occiderentur.

Occupare vulgo regnum. Cæf. 2. Bell. Gall. 1.

Ostendere vulgo. Cic. 6. Verr. 64. Neque ponere, neque vulgo ostendere ac proferre voluerunt.

Requirunt vulgo id homines. Liv. 1. 31.

Quæsitus vulgo, pro Spurio. Ulpianus l. ad Tertull. Sed & vulgo quæsitum admittuntur ad matris legitimam successionem. Et l. 2. Sive iuste sint procreati, sive vulgo quæsitum. Budæus.

Quæsitum vulgo dicuntur, Qui patrem demonstrare non possunt, vel qui possunt quidem, sed eum habent, quem habere non licet: qui & Spurii appellantur *πατρὸς τὴν σπαρτίαν*. Hæc Modestinus l. 23. D. de stat. homin.

VULGARIS, e. Adj. [*κοινός*, *λειώδης*, *χυδαίος*, Gl. L. G. *δημέτης*, G. L.] Quod est vulgi, hoc est vile ac commune. Cic. 2. de Invent. 112. Magna an parva; facilia, an difficilia; singularia sint, an vulgaria. Hor. 2. Serm. 12. 38.

Jejunus stomachus raro vulgaria temnit.

Vulgare, Tritum & consuetum. Quintil. in proœm. lib. 1. Simul ne vulgare viam ingressus, alienis demum vestigiis insisterem.

Obsoletum & vulgare, cui Novum & inauditum opponitur. Cic. pro Quint. 56. Vulgaria & obsoleta sunt, res autem nova & inaudita.

Vile & vulgare. Cic. pro Rosc. Amer. 71. Denique nihil tam vile, neque tam vulgare est, cujus partem ullam reliquerint.

Vulgare est, Tritum. Plin. lib. 8. cap. 2.

Artes vulgares, quæ vulgo *mechanica* dicuntur. Cic. pro Rosc. Amer. 134.

Mitto hæc artes vulgares, coquos, pistores, lecticarios.

Consuetudo vulgaris. Cic. 1. de Orat. 248.

Declamatio vulgaris & pervagata. Cic. pro Planc. 48.

Fabula vulgaris. Ovid. 4. Met. 53.

Forma vulgaris, Quæ vulgo videri solet. Plin. lib. 10. cap. 42.

Generatio vulgaris. Plin. lib. 7. cap. 14.

Intelligentia a vulgari hæc remotiora sunt. Cic. 2. de Invent. 67.

Notitia vulgaris. Plin. lib. 20. cap. 5.

Opinio vulgaris. Cic. 1. de Orat. 109.

Oratio ad vulgarem popularemque sensum accommodata. Cic. 1. de Orat. 108.

Orator vulgaris & Excellens, contraria. Cic. in Orat. 45.

Prudentia communis & vulgaris. Cic. 2. de Orat. 299.

Sermo vulgaris. Cic. 1. Acad. 5. Qui nulla arte adhibita, de rebus ante oculos positis; vulgari sermone disputant.

Via vulgaris. Quintil. in proœm. lib. 1.

Commendatio non vulgaris, h. e. Non levis, non modica. Cic. 13. Fam. 15. extr. Genere novo sum litterarum ad te usus, ut intelligeres non vulgarem esse commendationem.

Genus dicendi minime vulgare. Cic. de Clar. Orat. 302.

Mulier vulgaris, Quæ vulgo sui copiam facit. Suet. Vitell. cap. 2. V. ibi Torrent. p. 503. Vide quæ notavi in marg. Torr. de loco Ovidii, ubi pro Vulgares lego Vulgaris,

Numina vulgares Veneris celebrate puellæ. Ut sit *τῆς παιδῆμος*

Ἀφροδίτης. H. St. Locum Ovidii infra notatur, ubi forsan v. seq. pro Multa, Nuda legendum est. Ceterum nil mutant docti, neque MSS. versu priore, quia nominatim Erycinam Venerem designat poeta.

Puellæ vulgares, Quæ prostant. Ovid. 4. Fast. 865.

Simplicitas vulgaris, pro Vulgi simplicitas. Ammian. lib. 16. Sed ex tapete & sisyra, quam vulgaris simplicitas Sufurnam appellat. p. 332.

Francf. principio. H. St. Extant cap. 5. Valef.

Compar. Liv. 25. 17. Et ea vulgarior fama est. [Immo Vulgator.

VULGARIUS, a, um. Adj. Gell. 12. 10. In libris vulgariis scriptum est. Significatio vulgaris. Idem 3. 16. Sic & in aliis Gellii locis. H. St. De-

fuit in Lugd. hæc dict.

Temeritas vulgaris. Afranius apud Nonium 8. 41.

Venus vulgaris. Apul. Apol. p. 281. Elmenh.

VULGARITAS, ātis. f. Vulgus. Arnob. lib. 3. advers. Gent. Palem, sed non feminam illam, quam vulgaritas accipit, sed masculini nescio quem generis ministrum Jovis.

VULGARITER, Adv. [*πανδημῶς*] Idem quod Vulgo. Plin. lib. 28. cap. 14. Vituli quoque jus vulgariter datum, inter auxilia cæliacorum & disentericorum tradunt.

Vulgariter & ambitiose. Cic. 13. Fam. 69. Hæc ad te eo pluribus scripsi, ut intelligeres me non vulgariter, nec ambitiose, sed ut pro homine intimo, ac mihi pernecessario scribere. Sed in MSS. legitur Vulgare.

VULGIVAGUS, Adj. [*ἐκαιοπλάνης*] pro Plebejo. Lucret. lib. 4. 1065. Vulgivaque vagus venere. i. e. Sectatus popularem venerem: non certæ mulieris amore captus. Budæus. Idem lib. 5. 930.

Vulgivago vitam tractabam more ferarum.

VULGO, [*φηρίζω*, *δρυνῶ*, Gl. G. L.] āre. In vulgus emittere, & quasi multis audientibus ac non taciturnis dicere, commune omnibus facere.

Virg. 10. Æn. 64.

— quid me alta silentia cogis

Rumpere, & obductum verbis vulgare dolorem?

Vulgare aliquid per. Liv. 28. 27. Non quod ego vulgari facinus per omnes velim. [i. e. Ad omnes pertinere.

In majus aliquid vulgare. Tacit. 3. Ann. 12.

Famam vulgare. Liv. 27. 34.

Laudem vulgare. Liv. 1. 10.

Librum vulgare. Quintil. in proœm. lib. 1.

Rumor deinde vulgatur duas deesse tabulas. Liv. 3. 44.

Voce vulgari. Cic. pro Flacc. 65. Nonne hoc vestra voce legatum est?

Concubitus plebis & Patrum vulgare, pro Permiscere connubia plebejorum & Patriciorum. Liv. 4. 2. Quam enim aliam vim connubia promiscua habere, nisi ut ferarum prope ritu vulgenter concubitus plebis Patrumque? ut qui natus sit, ignoret cujus sanguinis, quorum sacrorum sit: dimidius Patrum sit, dimidius plebis.

Corpus suum vulgare dicitur meretrix. Plaut. Amph. Cui me absente corpus vulgavit suum. [In suppo. puto.

Morbos vulgare. Morborum in vulgus & passim causam adferre. Liv. 3. 6. Rem non vulgabat P. Virginus. Liv. 2. 29. i. e. Non ad omnes referebat.

Vulgari cum privatis dicitur Magistratus, quum ad ejus humilitatem se admittit. Liv. 3. 25. Nimium in ordinem se ipsum cogere, & vulgari cum privatis, non tam properantis abire Magistratu, quam viam ad continuandum Magistratum quærentis esse.

VULGANS, antis. Partic. Tacit. 4. Ann. 58. Properum finem vitæ coniectantes vulgantesque.

Talia vulgantes. Idem 13. 7.

VULGATUS, a, um. [*διαπυρηνμένον*, *δεδιμευμένον*, *διαπυρηνισμένον*, Gl. L. G.] Partic. ut,

Bella vulgata per orbem fama. Virg. 1. Æn. 461.

Verba vulgata. Plaut. Epid. 3. 2. 14.

Cibus vulgatus, Quo quotidie & passim utuntur. Plin. lib. 13. cap. 32. Corpus vulgatum. i. e. Prostitutum. Liv. 1. 4. Sunt, qui Laurentiam, vulgato corpore, Lupam inter pastores vocatam putant.

Navis vulgata omnibus. Cic. de Arusp. Resp. 59. Quæ navis unquam in humine publico tam vulgata omnibus, quam istius ætas fuit?

Fama vulgator. Liv. 1. 7.

Sensus vulgatissimi. Quintil. lib. 2. cap. 4.

VULGATURUS, a, um. Partic. [*φηρίσων*] ut, Littera vulgatura nefas. Claud. 2. in 1. Conf. Stilich. 296.

VULGATE, Adv. Compar. Ammian. 15. 3. Hæc augente vulgatus fama.

VULGATUS, ūs. m. Sidon. 8. 1. Sufficere suspicabamur, si quid superiore vulgatu protulissimus.

VULGATOR, ōris. m. [*φημιστής*] ut, Taciti vulgator. Ovid. 3. Amor. 7. 51.

VULNUS, ōris. n. [*πρώμα*, Gl. L. G. & G. L. *ἐλκός*, L. G.] est Hians patensque apertura corporis, ictu aliquo inflicta.

Color vulneris si lividus, aut pallidus, aut varius, aut niger est, scire licet malum vulnus esse. Cels. lib. 5. cap. 26. De ratione victus & notis vulnerum.

Glutinatio vulneris. Cels. lib. 5. cap. 26. De glutinatione vulnerum.

Impetus vulnerum. Plin. lib. 20. cap. 21.

Impetus vulnerum recentium lenire. Plin. lib. 22. cap. 22.

Inflammatio vulneris. Cels. lib. 5. cap. 26. De curatione adversus vulnorum inflammationem.

Oræ vulneris. Cels. lib. 5. cap. 26. De glutinatione vulnerum.

Oras vulneris leviter diducere manibus. Cels. lib. 7. cap. 19.

Clauda vulnere pars corporis. Virg. 5. Æn. 278.

Invalidus vulnere. Tacit. 1. Ann. 46.

Onustus vulneribus. Tacit. 2. Ann. 15.

Saucius vulneribus. Ovid. 12. Met. 207.

Tardus vulnere. Virg. 2. Æn. 436.

Acerbum vulnus. V. ACERBUS.

Altum vulnus. Cels. lib. 5. cap. 29. De curatione gangrænæ.

Calidum vulnus. Ovid. 5. Met. 137.

Cruda vulnera. Juven. 2. Sat. 73.

Vulneribus crudis populus modo victor.

Cruenta vulnera. Cels. lib. 5. cap. 19. in initio.

Fatale vulnus. Valer. 6. Argon. 652.

Grande vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. De ratione victus & notis vulnerum.

Gravia vulnera. Cels. lib. 5. cap. 29. De Leucis emplastris.

Immania vulnera. Stat. 5. Theb. 29.

Immitia vulnera. Ovid. de Nuce, 69.

Ingenti vulnere ingens quoque vulnus adjicere. Cels. lib. 7. cap. 5.

Inhonesto vulnere truncæ nares. Virg. 6. Æn. 497.

Latum vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. De glutinatione vulnerum.

Laxum vulnus. Cels. lib. 7. cap. 5.

Letale vulnus. Virg. 11. Æn. 749.

Letiferum vulnus. Sil. lib. 10. 295.

Leve vulnus. Ovid. 3. Met. 87.

Magnum. Cels. lib. 5. cap. 26.

Malum vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26.

Mortiferum vulnus. V. MORS.

Nigra vulnera. Ovid. 1. Met. 444.

Pejus est vulnus quod etiam collisum, quam quod tantum discissum est.

Cels. lib. 5. cap. 26.

Periculosa vulnera. Cels. lib. 5. cap. 26. Quæ vulnera difficilem curationem habeant.

Purum vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. De curationibus proprie articulorum.

Balneum quoque dum parum vulnus purum est, inter res infestissimas est.

Nam id & humidum & sordidum reddit, ex quibus ad cancerum transitus esse consuevit.

Recentia vulnera. Plin. lib. 20. cap. 9. Cels. lib. 5. cap. 26. Pastilli ad recentia vulnera glutinanda apti.

Sanabile vulnus. Juven. 15. Sat. 34.

Senilia vulnera. Cels. lib. 5. cap. 19.

Subiecta oculis vulnera. Cels. lib. 5. cap. 26.

Tenue vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. De curatione gangrænæ.

Tolerabilis vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26.

Tristia vulnera. Ovid. 3. Met. 57.

Trunca vulnera dejectis membris. Ovid. 3. Met. 725.

Tutissimum omnium vulnus quod in carne est: & hæc quidem loco vel

pejora, vel meliora sunt. Cels. lib. 5. cap. 26.

Vehemens vulnus. Cels. lib. 5. cap. 27.

Vetusta vulnera. Ovid. 4. Trist. 1. 97.

Abdidit alto nefandum ferrum vulnere. Senec. Troad. 1.

Abluere vulnera lymphis. Virg. 4. Æn. 681.

Accenditur vulnus, si parum bibitur. Cels. lib. 7. cap. 27.

Accipere vulnera. V. ACCIPIO.

Accipere vulnera tergo. Virg. 3. Æn. 242.

Arcebat exiguum stimulando vulnus. Claud. 1. in Ruff. 182.

Adfufum venenum vulnere. Tacit. 1. Ann. 10.

Adhibere medicas manus ad vulnera. Virg. 3. Georg. 455.

Adigere vulnus. V. ADIGO.

Adactum vulnus alte. Virg. 10. Æn. 850.

Adurere vulnus. Cels. lib. 5. cap. 27. De curatione adversus rabiosi canis morsum.

Aggravantur vulnera introitu eorum, qui unquam fuerint serpentium canisve dente læsi. Plin. lib. 28. cap. 3.

Agere humorem in vulnus. Cels. lib. 7. cap. 27.

Ali vulnus non potest. Cels. lib. 7. cap. 27.

Allevantia fomenta malum vulnus. Hor. Epod. 11. 25.

Alligare vulnus. V. ALLIGO.

Ambesum corpus multo vulnere. Sen. Hippol. 12.

Ampliare vulnus. Cels. lib. 7. cap. 5. *Agrandir.*

Ancisa recenti vulnere membra. Lucret. lib. 3. 661.

Aperire vulnus. Cels. lib. 5. cap. 29. De ratione victus & notis vulnerum

Idem. lib. 7. cap. 5.

Astrinxit sicca rigens vulnera sanguis. Lucan. lib. 4. 291.

Astringit & cohibet vulnera Polium, prohibetque serpere. Plin. lib. 21. cap. 20.

Cadere per mutua vulnera. Ovid. 3. Met. 123.

Circumactus in vulnus. V. CIRCUMAGO.

Claudicare ex vulnere accepto ob aliquem. Cic. 2. de Orat. 249.

Colligat vulnera bitumen cum farina hordeacea. Plin. lib. 35. cap. 15.

Concidere mutuis vulneribus. V. MUTUUM.

Confectus vulneribus. Liv. 24. 26. Tandem vulneribus confectæ virgines,

quum omnia replessent sanguine, exanimis corruerunt.

Confodere aliquem vulneribus. V. CONFODIO.

Conglutinantur vulnera decocto graminis. Plin. lib. 24. cap. 19.

Conglutinat vulnera holosteon. Plin. lib. 27. cap. 10.

Consumptus vulneribus. Sil. lib. 10. 286.

Conturbare prima vulnera novis plagis. Lucret. lib. 4. 1064.

Crepitant duro sub vulnere malæ. Virg. 5. Æn. 436.

Curare vulnus. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Deligare vulnus. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Descendit vulnus magno hiatu. Stat. 12. Theb. 349.

Detegere vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. §. 27. Detecto vulnere, considerandus color est.

Dirigere vulnera. Virg. 10. Æn. 140.

Divellere vulnus. Cels. de Bell. Afric. 88.

Dare cæcum vulnus cuspidem. Virg. 10. Æn. 140.

Dare certa vulnera. Ovid. 1. Met. 458.

Dare inania vulnera. Ovid. 3. Met. 83.

Durare ad vulnera. Virg. 3. Georg. 257.

Edere vulnera & conferre dextras. Stat. 1. Silv. 6. 60.

Elusa vulnera. Ovid. 12. Met. 104.

Emendantur vulnera capitis lacte muliebri. Plin. lib. 28. cap. 7.

Exanimari gravi vulnere. Cic. 2. de Finib. 97.

Excipere vulnera. V. EXCIPIO.

Exhalans crudeli vulnere vitam. Virg. 2. Æn. 561.

Exfugere vulnus. Cels. lib. 5. cap. 27. titulo 3. Homo adhibendus est,

qui vulnus exfugat.

Explet vulnera creta Eretria. Plin. lib. 35. cap. 6.

Exinctus miserando vulnere. Stat. 5. Theb. 717.

Facere vulnera. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Fecit vulnus in vulnere. Ovid. 12. Met. 49.

Facere vulnera alicui in tergo. Ovid. 3. Met. 232.

Fervens vulnus. Ovid. 4. Met. 120.

Figere iterata vulnera. Stat. 1. Silv. 2. 84.

Fiunt vulnera morfu serpentis. Cels. lib. 5. cap. 27. in principio.

Fovere vulnus aqua calida. Cels. lib. 7. cap. 26. tit. 5.

Glutinantur vulnera candido ovi. Plin. lib. 29. cap. 3.

Hæc grave vulnus. Ovid. 4. Met. 207.

Hiat vulnus abruptis venis. Stat. 2. Silv. 1. 4.

Ictus mortifero vulnere Alexander. Liv. 9. 19.

Illinunt vulneribus Polium. Plin. lib. 21. cap. 20.

Illinitur ad vulnus Teucra. Plin. lib. 26. cap. 8.

Inflamantur vulnera superventu eorum, qui pedibus iter confecerint.

Plin. lib. 35. cap. 6.

Immolare aliquem vulnere. Virg. 12. Æn. 943.

Impingere vulnus. V. IMPINGO.

Implere vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. Quomodo vulnus implendum sit.

Imponere iterum caprinum super vulnus. Cels. lib. 5. cap. 27. tit. 5. & tit. 8.

Imponitur vulneribus amurca in linteolis. Plin. lib. 23. cap. 3.

Imponuntur vulneribus folia lilii. Plin. lib. 21. cap. 19.

Imprimere vulnus. V. IMPRIMO.

Incidere circa vulnus scalpello. Cels. lib. 5. cap. 27. tit. 3. & lib. 7. cap. 16.

Inducere cicatricem vulneribus. Cels. lib. 5. cap. 19. in princ. & cap.

26. ad finem.

Inferre vulnera alicui. V. INFERO.

Inferuntur vulnera quæ per tela. Cels. lib. 5. cap. 27. in principio.

Infestant vulnera & nimius calor, & nimium frigus. Cels. lib. 5. cap. 26.

Infigere vulnus. V. INFLIGO.

Infigere alicui vulnus. Cic. 2. Philipp. 101.

Infossa cerebro vulnera. Stat. 8. Theb. 514.

Infundere vulnere acetum. Cels. lib. 5. cap. 26. in curatione adversus profusionem sanguinis, &c.

Intumescebat vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. De ratione victus & notis vulnerum.

Intestis vulneribus concidit. Tacit. 3. Hist. 85. pro Inflictis.

Insequi aliquem infesto vulnere. Virg. 2. Æn. 519.

Integrare vulnera, Renovare dolorem. Stat. 5. Theb. 29.

Inurere vulnus. Cic. pro Sext.

Lædunt vulnere dracones. Ovid. 4. Met. 601.

Læsum parvo cor vulnere. Ovid. 12. Met. 421.

Lenire vulnera. Sil. lib. 17. 112.

Mederi vulneribus. V. MEDEROR.

Minitans vulnera curvata cuspidem. Ovid. 2. Met. 199.

Miscet crebris vulneribus prælia. Virg. 3. Georg. 221.

Misit eum geminato vulnere ad umbras Tartareas. Ovid. 12. Met. 227.

Movere aliquem in vulnera alicujus, i. e. Infigere ut vulnus infigat alicui. Claud. 2. in Eutrop. 482. — & Perlas in regia vulnera movit.

Mulcere vulnera. Sil. lib. 13. 455.

Novat repetitum vulnus stipite. Ovid. 12. Met. 287.

Obligare vulnus. V. OBLIGO.

Occidi vulnere. Quintil. lib. 6. cap. 1. Occisus est, utrum ferro, an igne,

an veneno, uno vulnere, an pluribus.

Occidit minimo vulnere. Ovid. 6. Met. 265.

Patet vulnus. Cels. lib. 7. cap. 16.

Patens vulnus in pectore. Virg. 11. Æn. 40.

Patiens mille vulnera. Ovid. 12. Met. 171.

Passi alterna vulnera. Lucan. lib. 5. 1.

Passi Martia vulnera pugnando. Virg. 7. Æn. 182.

Penetravit vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26.

Perire vulnere. Hor. 1. Carm. 27. 12.

Petere mortem per vulnera. Virg. 4. Georg. 218.

Poscunt medicinam vulnera. Sil. lib. 11. 166.

Pulsus pudendis vulneribus. Virg. 11. Æn. 56.

Recidendum est ense immedicabile vulnus. Ovid. 1. Met. 190.

Recrudescit vulnus. H. St.

Refricare vulnus. V. REFRICO.

Repetitum vulnus. Quintil. in Procem. lib. 8.

Resolvere vulnera. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Resolvere cæca vulnera. Stat. 5. Silv. 5. 82.

Sanare vulnera. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Satiatur largo vulnere cornus. Claud. 1. in Ruff. 355.

Scinditur novatum vulnus. Ovid. Rem. Amor. 729.

Serebant vasta vulnera. Lucret. lib. 5. 1289.

Siccare vulnera. Ovid. 10. Met. 187.

Stridet infixum sub pectore vulnus. Virg. 4. Æn. 689.

Est vulnus quod in summa parte. Cels. lib. 5. cap. 26.

Tardatus vulnere. Ovid. 13. Met. 81.

Valet mel in eo vulnere quod Ceraestes fecit. Cels. lib. 5. cap. 27. tit. 8.

Victus ingenti vulnere. Virg. 10. Æn. 842.

Ulcisci sævo vulnere aliquem. Sen. Herc. fur. 12.

Urere vulnus, & Ustum vulnus. Cels. lib. 5. cap. 27. De curatione adversus

rabiosi canis morsum. Et ibidem, Vulnus quod expertum ignem non est.

H h h h 3

Flebile

- FleBILE venis vulnus hiat. Stat. 2. Silv. 1. 4. de morte alumni.
 Evicta vulneribus ornus. Virg. 2. Æn. 630.
 Scinditur odore vulnere pinus. Stat. 6. Theb. 104.
 Ferre aratri rastrorumque vulnera dicitur Tellus. Ovid. 2. Met. 286.
 Vulnus per translationem accipitur & pro Angore animi, & Damno. Liv. 22. 54. Non vulnus super vulnus, sed multiplex clades, cum duobus Consulibus Consulares exercitus amissi annuntiabantur.
 Sanare vulnus injuriæ. Cic. 15. Fam. 4. Huic meæ voluntati, in qua inest aliqua vis desiderii, ad sanandum vulnus injuriæ, ut faveas, fautorque sis. h. e. Injuriam vindicare. [Immo Ad solatium injuriæ.
 Sanare vulnus Reip. V. Sano, in SANUS.
 Sedare vulnera. Stat. 2. Silv. 1. 208.
 Turbatus tristi vulnere mentis. Virg. 12. Æn. 160.
 Orbitatis vulnus. Quintil. in præm. lib. 6.
 Vulnus pro Amore, & dolore. Virg. 4. Æn. 2.
 At regina, gravi jamdudum faucia cura,
 Vulnus alit venis, & cæco carpitur igni. i. e. Amoris dolorem ac molestiam fovet intra venas. Lucret. lib. 1. 35.
 Inconfolabile vulnus mente gerit tacita, Dolorem maximum. Ovid. 5. Met. 426.
 Mutua vulnera, Mutuus amor. Ovid. 14. Met. 771.
 Servans æternum sub pectore vulnus. Virg. 1. Æn. 40. De præterito, dolorem dixit: de futuro, metum. Ad utrumque vulnus.
 Tabescere cæco vulnere. Lucret. lib. 4. 1114.
 Vivit tacitum sub pectore vulnus. Virg. 4. Æn. 67.
 Tabularum vulnera recentia, pro Litis. Cic. 4. Verr. 104. Repente aspiciamus lituras ejusmodi, quasi quædam vulnera tabularum recentia.
 VULNUSCULUM, i. n. dimin. Ulpian. in l. j. D. de ædilit. edi. Vulnuscum modicum.
 VULNERARIUS, a, um. Adj. [τρωματικός] Quod ad vulnus pertinet. Plin. lib. 23. cap. 4. Vulnerariis emplastris utile.
 VULNERARIUS, i. m. [χρηστικός] Qui vulnera sanat & curat. Plin. lib. 29. cap. 1. Ob id publice vulnerarium eum tradunt fuisse vocatum, mireque gratum adventum ejus initio.
 VULNIFER, vel VULNIFERUS, a, um. Adj. [τρωματοποιός, Gl. G. L.] Prudent. Psychom. v. 173.
 — vulniferos gradiens intacta per imbres.
 VULNIFICUS, a, um. Adj. [τρωματοποιός] Quod vulnus infert. Virg. 8. Æn. 446.
 Vulnificusque chalybs vasta fornace liquefcit.
 Dentes vulnifici. Sen. Hippol. 1.
 Ensis vulnificus. Stat. 4. Theb. 87.
 Plumbum vulnificum. Valer. 1. Argon. 410.
 Sus vulnificus. Ovid. 8. Met. 359.
 VULNIFICO, Ære. ut, Aliquem vulnificare. Fortunat. Carm. 8.
 VULNERO, [τρωμάω, πηρώω, Gl. G. L.] Ære. Vulnus infligere, Sauciare. Cæf. 1. Bell. Civil. 46. Vulnerantur amplius sexcenti.
 Servi nonnulli vulnerantur, ipse Rubrius in turba fauciatur. Cic. 3. Verr. 67.
 Caput ense sævo vulnerat. Ovid. in Ibin, 298.
 Corpus vulnerare ferro. Cic. Post red. in Senat. 6. Sanctissimum corpus, non solum tactum ac violatum manu, sed vulneratum ferro, confectumque vidistis.
 Ferri viribus vulnerari. Cic. pro Sext. 24. Sin ad nudum vel fortissimi viri corpus accefferit, possit acie ipsa & ferri viribus vulnerari.
 Bono proprio vulnerari. Ovid. 21. Epist. 38.
 Fortunæ continuo ictu vulneror. Ovid. 2. de Pont. 7. 41.
 Translate. ut, Vulnerare aliquem voce, Lædere, & offendere verbis. Cic. 1. in Catil. 9. Et quos ferro trucidari oportebat, eos nondum voce vulnero.
 Aures gravior nuntius vulnerat. Virg. 8. Æn. 583.
 VULNERATUS, a, um. Partic. [τρωματισμένος, Gl. G. L.] ut, Vulneratus humerum. Plin. lib. 7. cap. 28.
 Mortifere vulneratus. V. Mortifere, in MORS.
 Multitudine sagittarum vulneratus. Cæf. 7. Bell. Gall. 41.
 Translate. ut, Naves vulneratæ. Liv. 37. 24.
 VULNERATUS, i. m. [τρωματίας, Gl. G. L. & G. L.] Saucius.
 VULNERATIO, ñis. f. [τρώσις] Cic. pro Cæcin. 47. Sin autem vim sine cæde, sine vulneratione, sine sanguine nullam intelligetis.
 Translate Cic. in Pison. 47. Major hæc est vitæ, famæ, salutis suæ vulneratione.
 VULNERABILIS, e. Adj. Vulnerans. Cæf. Aurel. Acut. 3. 17. Materia acerrima & vulnerabilis.
 VULPES, & antique VOLPES, is. f. [λύπηξ, Gl. G. L.] Animal quadrupes maxime astutum: cujus naturam vide apud Plinium. Pers. 5. Sat. 117.
 Astutam vapidò servas sub pectore vulpem.
 Cauta vulpes. Hor. 1. Epist. 1. 73.
 Feta vulpes. Hor. 3. Carm. 27. 4.
 Quam facile vulpes pirum comest. Proverbium apud Plaut. Most. 3. 1. 21.
 De re factu proclivi: quod nihil negotii sit vulpi dentatissimæ pirum edere. Ex Erasmo.
 Animi sub vulpe latentes. Hor. in Arte Poet. 437. h. e. Sub dolo & imposturis adulantium. Acron.
 Jungere vulpes; dicitur de re absurda. Virg. 3. Ecl. 91. [Ἀδύνατον.
 Mutat pilum vulpes, non mores. Suet. Vesp. cap. 16.
 VULPËCULA, æ. f. [λύπηξ, Gl. G. L.] dimin. Hor. 1. Epist. 7. 29.
 Forte per angustam tenuis vulpecula rimam, &c. Bentlejus legit Nitedula. Cic. 1. de Nat. Deor. 89. Nec unquam egressus ex insula, in qua lepuseculos vulpeculaque sæpe vidisses.
 VULPINUS, a, um. Adj. [λύπηκος] Quod ad vulpem pertinet. Suetonius, Ubi leonis pellis deficit, vulpina infuenda est. [Non videntur Tranquilli.
 Lingua vulpina. Plin. lib. 28. cap. 11. Vulpinam linguam habentes in armilla, lippituros negant.
 Vulpinus, [λύπηκος] Astutus. Plaut. Vulpinus animus ne quid molia-tur mali. [Forfan ex Plauti suppositis.
 VULPINARIUS, e. Adj. ut, Amasio vulpinaris, i. e. fraudulentus. Apul. 3. Met. p. 386. Elmenh.
 VULPINOR, [λύπηκίζω] Æri. Mendaciis ac fraudibus vera pervertere,

five effugere. Tractum ab intorto vulpium cursu. Varro Mysteriis,

Vulpinare modo, & concursa, qualibet erras. Ex Nonio 1. 226.

VULPIO, ñis. m. Homo vulpina indole præditus. Apul. Apol. p. 328. Elmenh. Si ex litteris tuis nosceretur, te etiam prius, quam ad eum mi-graffes, etiam cum matri blandirere, tamen jam tum vulpionem & impium fuisse.

VULSELLA, V. VELLO.

VULSINI, orum. m. [Οὐλσίνιος] Tusciæ oppidum opulentissimum, totum fulmine concrematum. Plin. lib. 2. cap. 52. Hujus meminit & Strabo lib. 5.

Vulsinenses [Οὐλσίνιοι] inde dicti sunt Incolæ.

VULSINIENSIS, vel VOLSINIENSIS, e. Adj. [Οὐλσινιήσιος] ut, Vulsiniensis lacus. Columel. lib. 8. cap. 16.

VULSURA, VULSUS. V. VELLO.

VULTUR, ñris. & VULTURIS, is. & VULTURIUS, i. m. [γῶψ, Gl. G. & G. L.] Avis rapax, carnivora. A volatu tardo dicta, quod propter magnitudinem corporis tarde volet. Plaut. Truc. 2. 3. 16.

Illud est: vide jam, quasi vulturii, triduo

Prius prædivinabant, quo die esuritori fient. Ennius,

Vulturis in filvis miserum mandebat hominem. V. Plin. lib.

10. cap. 6.

Dirus vultur. Valer. 4. Argon. 69.

Edax vultur. Ovid. 2. Amor. 6. 33.

Immanis vultur obunco rostro. Virg. 6. Æn. 597.

Obsecrans vultur exanima consumit corpora. Sil. lib. 13. 472.

Vulturius, per translationem, pro homine Rapace. Cic. in Pison. 38.

Appellatus est hic Vulturius, illius provinciæ (si diis placet) Imperator.

Togati vulturii, i. e. Forenses rabulæ. Apul. 6. Met. V. Cic. pro Sext. 71.

Vulturius, Latus unum talorum dicebatur: aliqui enim interdum fiebant, qui pro numeris effigies animalium habebant, ut vulturum aut regulorum. De vulture in talis, Plaut. Curc. 2. 3. 78. Jacit vultorios quatuor.

V. ibi Taubm. p. 335. & Turneb. Advers. 5. 6.

VULTURINUS, a, um. Adj. [γυπινός] Quod est vulturis. Plin. lib. 30. cap. 4. Vulturinus sanguis. Sic lib. 29. cap. 6. Vulturinum fel. Et lib.

10. cap. 3. Vulturina species.

VULTUR, ñris. m. [Οὐλτὺρ] Mons Apuliæ, in quo se dicit fuisse edu-catum Horatius, 3. Carm. 4. 9.

Me fabulosæ Vulture in Apulo, &c.

VULTURNUS, & antique VOLTURNUS, i. m. [Εὐρῶ, Gl. G. L.] Ventus ab Oriente hiberno spirans, inquit Gellius lib. 2. cap. 22. Eum plerique Græci misto nomine, quod inter Notum & Eurum sit, 'Εὐρώην appellat. Hi sunt igitur tres venti Orientales, Aquilo, Vulturinus, Eurum: quorum medius Eurum est. Hæcenus Gell. Columel. lib. 11. 2. Interdum Eurum, quem quidam Vulturinum appellant. [Cum quo facit

Glossographus. V. & lib. 5. cap. 5.

Celer vulturinus. Lucan. lib. 2. 423.

Est & Vulturinus, seu Vulturinus, Campaniæ oppidum, cum fluvio ejusdem nominis, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 5. Liv. 4. 37. Vulturinum He-truscorum urbem, quæ nunc Capua est, ab Samnitibus captam. Pompo-nius Mela lib. 2. 4. Vulturinus: amnis: Vulturinum oppidum. Sil. lib.

8. 530. — fluctuque sonorum

Vulturinum. Nunc vulgo dicitur Voltorno.

Trahens multam arenam sub gurgite Vulturinus. Ovid. 15. Met. 715.

Voltornus, Deus Tiberinus. Varr. de L. L. 4. 5.

VOLTURNALIS, e. Adj. ut, Flamen Volturnalis. Varro de L. L. 6. 3. Volturnalia Voltorno Deo sua sacra faciebant. Paulus.

VULTUS, antique VULTUS, ñs. m. [ὄψις, Gl. G. L.] dicitur, Indicatio ipsa in homine, quæ pro motu animi in facie ostenditur ac colligitur. Plin. lib. 7. cap. 19. Socratem clarum sapientia eodem semper visum vultu, nec aut hilari magis, aut turbato.

Cic. in Pison. 1. Vultus denique totus, qui sermo quidam tacitus mentis est.

Interdum etiam significat, Ipsi corporis faciem. Martial. lib. 1. 32.

Dum nulla teneri sordent lanugine vultus.

Vultus, a volendo dicitur, sicut a colendo cultus, teste Valla lib. 4. cap.

13. Hinc antiquis Vultus scribebatur.

Immo, puto, aliter Valla. Verba Vallæ sunt, Facies magis ad corpus,

Vultus magis ad animum refertur, atque voluntatem unde descendit. Nam

Volo Supinum habet Vultum. Inde dicimus irato & mæsto vultu, potius,

quam facie: & contra Lata aut longa facie, non Vultu. &c. H. St.

Ergo non aliter, puto, Valla.

Vultus & Facies hoc distant: Vultus est voluntas, quæ pro motu animi

in facie ostenditur. Facies, ipsa oris species. Sallust. in Catil. cap. 15.

extr. Prorsus in facie, vultuque recordia inerat. V. plura apud Nonium 5. 21.

Vultus qui sensus animi plerumque indicant. Cic. 2. de Orat. 148.

Vultus plurimum potest. Cic. in Orat. 60. Vultus, qui secundum vocem

plurimum potest, quantam affert tum dignitatem, tum venustatem?

in quo cum effeceris ne quid ineptum aut vultuosum sit, tum oculorum

est quædam magna moderatio.

Imago animi vultus est, indices oculi. Cic. 3. de Orat. 219.

Quidam vultu motuque corporis vasti atque agrestes. Cic. 1. de Orat. 115.

Mutabilis vultu. Hor. 2. Epist. 2. 189.

Simulacra vultus. Tacit. in vita Agric. 46.

Violentia vultus. Ovid. 1. Met. 238.

Acer vultus in hostem. Hor. 1. Carm. 2. 40.

Agrestes vultus. Ovid. 9. Met. 96.

Ambiguus vultus, Quem nescias puerine sit, an puellæ. Hor. 2.

Carm. 5. 24.

Benignus vultus. V. BENIGNUS.

Bonus vultus. Ovid. 8. Met. 677. in Philemonis fabula,

— super omnia vultus

Accessere boni. i. e. Hilares.

Gall. Bon visage on montre, il fait bon visage a quelcun. Vultus plurali

numero, pro singulari, ex Cicero. Lamb. in Lucretium p. 16. H. St.

Ad lib. 1. v. 93. Ubi duo Cic. loca adducit, alterum ex 12. ad Fam. 30.

ubi Cortium v. alterum ex 2. de Orat. 148. Apud poetas tamen frequens

est hæc heterosis numeri.

Compti vultus. Claud. 2. in Eutrop. 317.

Confusi vultus. Lucan. lib. 3. 753.

Conjux sæpe fui, confusus vultibus unda,

Credidit ora viri, Romanum amplexa cadaver.

Confec-

Consceleratus vultus. V. CONSCLEERO.
 Coruscus vultus. Claud. 6. Conf. Hon. 159.
 Decorus vultus. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 431.
 Dilecti vultus. Stat. 11. Theb. 374.
 Distortus vultus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
 Durus vultus, Tristis, severus. Ovid. 16. Epist. 10.
 Parce precor fasso, nec duro cetera vultu
 Perlege.
 Erectior vultus. Quintil. lib. 21. cap. ult.
 Exanimis vultus. Lucan. lib. 2. 26. Rictum lupi intelligit.
 Ferini vultus. Ovid. 7. Met. 271.
 Ferox vultus. Sen. Hippol. 10.
 Formosi vultus. Ovid. 2. Amor. 1. 37.
 Gravis, Juven. 9. Sat. 12.
 Hilaris. Ovid. 5. Trist. 1. 40.
 Igneus vultus. Sen. Herc. fur. 11.
 Importunus vultus. Cic. Post red. in Senat. 14. Si modo vultum importu-
 num in forum detulisset.
 Infestus vultus. Lucan. lib. 5. 296.
 Ingenui vultus puer. Juven. 11. Sat. 154.
 Inimicus. V. INIMICUS.
 Iratus. Claud. 4. Conf. Hon. 426.
 Juveniles vultus. Ovid. 3. Fast. 437.
 Junior vultus. Plin. lib. 20. cap. 17.
 Læti vultus. Ovid. 10. Met. 5.
 Loquax vultus. Ovid. 1. Amor. 4. 17.
 Lubricus vultus aspici. Hor. 1. Carm. 19. 8.
 Urit me Glyceræ nitor,
 Splendentis Pario marmore purius:
 Urit grata protervitas,
 Et vultus nimium lubricus aspici. h. e. Qui quum aspicitur
 lubricos in amorem sui facit juvenes. Porphy.
 Lucidi vultus Lunæ. Sen. Hippol. 4.
 Lugubres vultus. Ovid. 1. Trist. 7. 23.
 Mærens. Ovid. 11. Epist. 93.
 Mæstus. Senec. Thyest. 6.
 Minaci vultu gravis. Valer. 5. Argon. 519.
 Modestus. Juven. 10. Sat. 300.
 Nitidus. Ovid. 4. Trist. 3. 9.
 Præclarus vultus. Lucret. lib. 4. 1027.
 Projectus & degener vultus. Tacit. 3. Hist. 65.
 Ridiculus vultus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
 Rigidus & trux vultus. Ovid. 4. Epist. 73.
 Serenus vultus, Non perturbatus. Hor. 1. Carm. 37. 26.
 Severus & tristis vultus. Cic. 2. de Orat. 289.
 Sidereus. Sen. OEdip. 5.
 Supinus. Quintil. lib. 1. cap. 11.
 Terribilis. Ovid. 1. Met. 265.
 Torvus. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Torvo vultu ferus. Hor. 1. Epist. 19. 12.
 Trepidi vultus. Ovid. ad Liv. 275.
 Tristis vultus. Ovid. 17. Epist. 15.
 Trux vultus. Tacit. 4. Ann. 34. Et Cæsar truci vultu defensionem ac-
 cipiens.
 Tumidi & truces vultus. Senec. Octav. 4.
 Virginei vultus. Virg. 3. Æn. 216.
 Virgineus vultus in ore puerili. Ovid. 10. Met. 631.
 Virilis vultus. Hor. 3. Carm. 5. 44.
 Vitalis vultus. Lucret. lib. 3. 655.
 Abdere vultus suos tenebris. Ovid. de Rem. Amor. 588.
 Addere vultum verbis. Ovid. 5. Fast. 503.
 Adhibere aliquo vultum. V. ADHIBEO.
 Advertere vultus suos facris. Ovid. 8. Met. 482.
 Affulsit vultus tuus populo. Hor. 4. Carm. 5. 6.
 Appellare vultu. V. APPELLO.
 Arat ruga senilis jam meos vultus. Ovid. 1. de Pont. 4. 2.
 Aspectans alterno vultu & hunc & illum. Ovid. 5. Met. 30.
 Aspicere vultus meos. Ovid. 2. Met. 92.
 Aspicere aliquem molli vultu. Ovid. 10. Met. 609.
 Avertere vultus ab aliquo. Ovid. 14. Met. 750.
 Componere feros vultus. Ovid. 13. Met. 767.
 Compositus vultus. Tacit. 1. Ann. 7.
 Condere vultus. Ovid. 2. Met. 330.
 Confundere vultum alicujus. Ovid. 14. Met. 367.
 Conjectare aliquid vultu. Tacit. 1. Ann. 12.
 Consentit vultus cum oratione. V. CONSENTIO.
 Convertere vultus suos in aliquem. Ovid. 4. Trist. 3. 9.
 Defixus silenti vultu. Valer. 7. Argon. 407.
 Defixus mæsto lumina vultu. Virg. 6. Æn. 156.
 Deformat vultum macies. Virg. 4. Georg. 255.
 Dejecit vultum, & demissa voce locuta est. Virg. 3. Æn. 320.
 Dejectus vultus. Virg. 6. Æn. 862.
 Dejectus in humum vultus, Vultus humum aspiciens. Ovid. 6. Met. 707.
 Demissa vultum Dido. Virg. 1. Æn. 565.
 Deposuit vultum suum in gremio. Ovid. 2. Fast. 756.
 Detinere vultus alicujus. Ovid. 13. Epist. 20.
 Discere vultum alicujus. Virg. 1. Æn. 755.
 Dissimulare vultum. Stat. 9. Theb. 203.
 Ducere vultus. V. DUCO.
 Exfatiare. Stat. 8. Theb. 650.
 Aspicit, & vultu non exfatiatur amato. i. e. Vultum illius
 semper aspicit.
 Excidit illi vultus. Ovid. 2. Met. 601.
 Excipere pacato vultu aliquid. Ovid. 1. Fast. 3.
 Expressi vultus per ahenea signa. Hor. 2. Epist. 1. 249.
 Fecere taciti vultus convicia. Ovid. 1. Amor. 7. 21.
 Ferre vultu. Tacit. 4. Hist. 85.
 Figere vultus in aliquo. Virg. 12. Æn. 70.
 Fingere vultum. Ovid. 4. Met. 319. V. FINGO.
 Fictus & simulatus vultus. Cic. pro Cluent. 72. Recordamini faciem at-

que illos ejus fictos simulatosque vultus.
 Flagrantes dei vultus. Virg. 1. Æn. 714.
 Flectere vultum ad aliquem. Ovid. 10. Met. 235.
 Fœdare serenos vultus. Virg. 2. Æn. 285.
 Fœdati vultus. Ovid. 5. Met. 59. al. Laudatos.
 Fufus prono super oscula vultu. Stat. 3. Silv. 3. 177.
 Gerit dejectos vultus pudore. Senec. Troad. 12.
 Gerere incertos vultus. Senec. Agamem. 7.
 Habet pacem vultus, i. e. Præ se fert animum pacatum. Ovid. 2. Met. 858.
 Hærent infixi pectore vultus. Virg. 4. Æn. 4.
 Humectare vultum largo flumine. Virg. 1. Æn. 469.
 Immutare vultum. V. IMMUTO.
 Induere vultus severos. V. INDUO.
 Infecit niveos purpura vultus. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 270.
 Ire modesto vultu. Ovid. 1. Amor. 4. 15.
 Lacrimare durus vultus malis nescit. Sen. Herc. fur. 13.
 Lavare vultum profusis lacrimis. Ovid. 9. Met. 679.
 Madentes sudore vultus. Sil. lib. 12. 642.
 Mutare vultum. V. MUTO.
 Notare vultus. Tacit. 3. Hist. 65.
 Obducti vultus ægro luctu. Ovid. 2. Met. 329.
 At pater obductos luctu miserabilis ægro
 Condiderat vultus.
 Pertulit intrepidus vultus ad fata novissima. Ovid. 13. Met. 478.
 Prætendere vultum. Quintil. in procem. lib. 1.
 Procumbere toto vultu in terram. Ovid. 14. Met. 281.
 Promittere aliquid vultu. Quintil. lib. 4. cap. 1.
 Promittere amico vultu aliquid. Ovid. 3. Met. 257.
 Referre vultum alicujus. Ovid. 13. Met. 443.
 Regi alicujus vultu. Senec. de Benef. 6. 7.
 Rejicere alto vultu dona alicujus. Hor. 4. Carm. 9. 42.
 Renidens falsum vultu. Tacit. 4. Ann. 60.
 Renidenti cohibens suspicia vultu. Valer. 4. Argon. 359.
 Respice placido vultu mea munera. Ovid. 2. Fast. 17.
 Ridere ficto vultu. Stat. 1. Achil. 194.
 Ridere invito vultu. Hor. 3. Carm. 11. 21.
 Rigabat vultum atque ora lacrimis. Virg. 9. Æn. 251.
 Rogare supplice vultu aliquid. Claud. 1. in 1. Conf. Stil. 212.
 Servat benignum vultum Fortuna. Hor. 1. Epist. 11. 20.
 Soluti vultu galeas intrare. Stat. 5. Theb. 355.
 Solvere vultum risu. Valerius Maximus lib. 4. cap. 3. de Marco Curio.
 Sparsi vultus sanguine. Ovid. 13. Met. 532.
 Spectare iniquo vultu aliquem. Ovid. 1. de Arte Am. 313.
 Esse boni vultus. Ovid. 5. Met. 501.
 — quum tu, curaque levata,
 Et vultus melioris eris. V. Bonus vultus supra.
 Tegere castos vultus. Ovid. 4. Met. 799.
 Tegit consilium vultu. Virg. 4. Æn. 477.
 Tendens ad sidera vultus. Ovid. 1. Met. 733.
 Tenere immotos vultus. Ovid. 14. Met. 592.
 Tenere rectos vultus in aliquem. Stat. 10. Theb. 536.
 Tenuare vultum macie. Propert. lib. 4. 3. 27.
 Terrere aliquem vultu. Hor. 2. Serm. 7. 44.
 Territa pavido vultu. Sen. Herc. OEd. 5.
 Trahere vultum & rugas cogere. Ovid. 2. Amor. 2. 33.
 Velare demissos vultus. Lucan. lib. 2. 361.
 Vertit vir formosus mulieres in suos vultus. Ovid. 14. Met. 327. in Pici
 fabula.
 Salis placidi vultus. Virg. 5. Æn. 848. i. e. Maris facies.
 Omniferi vultus Telluris. Ovid. 2. Met. 275.
 Purpureus vultus Lunæ. Ovid. 1. Amor. 8. 12.
 Vultu, neutro genere protulit Lucret. lib. 4. 1205.
 — sed quos utriusque figuræ
 Esse vides mistim referentes vultu parentum. V. Non. 3. 260.
 VULTICULUS, i. m. dimin. quo usus est Cic. 14. Att. 23. Non te Bru-
 ti nostri vulticulus ab ista oratione deterret? i. e. Vultus macie atte-
 nuatus.
 VULTUOSUS, a, um. Adj. [αὐτομαθής] Quintil. lib. 11. cap. ult.
 Quare non immerito reprehenditur pronuntiatio vultuosa, & gesticula-
 tionibus molesta, & vocis mutationibus resultans. Cic. in Orat. 60. In
 quo quum effeceris ne quid ineptum aut vultuosum sit, tum oculorum est
 quædam magna moderatio. Ineptum, h. e. Alienum a re, a persona,
 a causa, a loco, a tempore, a modo: sunt enim hæc diligenter oratori
 consideranda. Vultuosum, h. e. Vultu ipso nimis affectatum. ut si quis
 in tristitia plus, quam deceat, vultum contrahat: quod quidam efficere so-
 lent, ut tristiores videantur: aut in lætitia frontem nimis exporrigat.
 In summa Vultuosum dicitur, Quicquid est nimium & præter decorum
 in vultu. V. Nonius 2. 917.
 VULTUOSE, Adv. Donat. in Ter. Phorm. Act. 1. Scena 1. circa finem,
 Hoc vultuose pronuntiandum. H. St.
 VULTIVOLUS, i. m. Saresb. 1. 12. Vultivoli sunt, qui ad affectus ho-
 minum immutandos, in molliori materia eorum, quos pervertere ni-
 tuntur, effigies exprimunt.
 VULVA, antique VOLVA, æ. f. [μήτρα, Gl. L. G. & C. L.] dicitur
 in animalibus quod Uterus in mulieribus. Plin. lib. 11. cap. 37. Feminis
 eadem omnia, præterque vesicæ junctus utriculus, unde dictus uterus:
 quod alio nomine locos appellant: hoc in reliquis animalibus vulvam.
 [Ipse tamen Plinius & Celsus nominibus hæc, de feminis loquentes,
 promiscue utuntur.
 Articuli vulvarum. Plin. lib. 20. cap. 23.
 Os vulvæ. Cels. lib. 6. cap. ult. Si anus vel os vulvæ procidit.
 Sinus vulvæ gemini in muliere. Plin. lib. 11. cap. 37.
 Callum vulvarum emollit fel capræ. Plin. lib. 20. cap. 19.
 Contractio vulvæ. Plin. lib. 24. cap. ult.
 Conversione vulvarum suffocatas excitat odore sinapi. Plin. lib. 20. cap. 22.
 Cruciatu vulvæ. Plin. lib. 24. cap. ult.
 Doloribus vulvarum imponitur lac muliebre. Plin. lib. 28. cap. 7.
 Dolores vulvarum tollit Melitites lapis. Plin. lib. 36. cap. 19.
 Dolores vulvæ fedat Chamaelyce. Plin. lib. 24. cap. 15.
 Duritias & conversiones vulvæ emendat pix. Plin. lib. 24. cap. 72.
 Duritiem

Duritiem vulvarum emollit serum asininum. Plin. lib. 28. cap. 19.
 Exanationes vulvarum. Plin. lib. 32. cap. 3.
 Exulcerationes vulvarum sanat serum alinum. Plin. lib. 28. cap. 19.
 Exulcerationibus vulvarum prodest medulla vituli. Plin. 28. 12.
 Fluxionem vulvæ sistit decoctum Palmæ. Plin. lib. 23. cap. 5.
 Inflammationes vulvæ. Cels. lib. 5. cap. 21. Plin. lib. 26. cap. 15.
 Inflationi vulvæ, fimum aprinum cum oleo illini prodest. Plin. lib. 28. cap. 19.
 Morbo vulvæ strangulatas ajunt respirare capillorum muliebrum odore si crementur. Plin. lib. 28. cap. 7.
 Onera vulvæ extrahit refina. Plin. lib. 24. cap. 6.
 Procidentia vulvæ. Plin. lib. 23. cap. 1. & 9.
 Strangulationes vulvæ Cuminum potum in vino aperit. Plin. lib. 20. cap. 15.
 Strangulationes vulvæ sedat Anisum. Plin. lib. 20. cap. 17.
 Strangulationibus vulvæ succurrit Crethmos. Plin. lib. 26. cap. 15.
 Strangulationes vulvarum discutit Bitumen olfactum. Plin. lib. 35. cap. 15.
 Strangulationes vulvæ recreat Gagates. Plin. lib. 36. cap. 19.
 Strangulatus vulvæ. Plin. lib. 20. cap. 18.
 Strangulatus vulvæ Peucedanum ultum recreat nidore. Plin. lib. 26. cap. 15.
 Strangulatus vulvarum discutit Crocum. Plin. lib. 21. cap. 20.
 Strangulatum a vulvis emendat Agaricum. Plin. lib. 26. cap. 15.
 Tormenta vulvæ. Plin. lib. 20. cap. 4.
 Vitia vulvæ emendat Ampelos agria. Plin. lib. 27. cap. 7.
 Adjuvat vulvam pulmo leporis aridus potus. Plin. lib. 28. cap. 19.
 Aperit vulvas contractas Porri succus. Plin. lib. 20. cap. 6.
 Apponitur vulvæ concitatæ succus foliorum cypri. Plin. lib. 23. cap. 4.
 Contineri vulvas adalligato Samio lapide tradunt. Plin. lib. 36. cap. 21.
 Corrigit conversas vulvas Ruta illita in melle toto ventre & pectore. Plin. lib. 20. cap. 13. & 14.
 Diluitur in vino Circea, bibiturque ad dolorem vulvæ & vitia. Plin. lib. 27. cap. 8.
 Emollire vulvas. Plin. lib. 21. cap. 19. Idem lib. 24. cap. 8.
 Expurgare vulvas. Plin. lib. 22. cap. 23.
 Exulceratæ vulvæ medetur oleum myrteum. Plin. lib. 23. cap. 4.
 Indurata vulvam aperit fel bubulum. Plin. lib. 28. cap. 19.
 Inflammatis contractisque vulvis admoventur strigmenta athletarum. Plin. lib. 28. cap. 4.
 Juvantur vulvæ lacte equino collutæ. Plin. lib. 28. cap. 19.
 Laborans vulva duritie. Plin. lib. 24. cap. 6.
 Laborantes vulva suffiri felle Crocodili salutare tradunt. Plin. lib. 28. cap. 8.
 Mollire vulvam. Cels. lib. 5. cap. 21. Plin. lib. 20. cap. 21.
 Præclusa vulva. Plin. lib. 24. cap. 6.
 Procidentes vulvas inhibet Aristolochia. Plin. lib. 26. cap. 15.
 Procidentes vulvæ reprimuntur suffitu fimi e mare bove. Plin. lib. 28. cap. 19.
 Procidentes vulvas reslire cogit Urtica. Plin. lib. 22. cap. 13.
 Procidentes vulvas sistere. Plin. lib. 24. cap. 4. & 12. ad finem.
 Prodest vulvis oleum Cycinum. Plin. lib. 23. cap. 4.
 Subvenit strangulante vulva Cedridis odor. Plin. lib. 24. cap. 5.
 Suffire vulvas pilo cervino. Plin. lib. 18. cap. 19.
 Versa vulva, spiritum si includit, funebris est. Plin. lib. 11. cap. 37.
 Vulvam ex porca in deliciis habuere aliquando Romani. Plin. lib. 11. cap. 37. Vulva ejecto partu melior, quam edito. Ejectitia vocatur illa; hæc Porcaria, primiparæ suis optima; contra effetis. A partu, præterquam eodem die suis occisæ, livida ac macra. V. STERILIS.
 Ampla vulva nil pulchrius. Hor. 1. Epist. 15. 41. V. ibi Torrent.
 Volva, Antiqui usurpant. Plin. lib. 22. cap. 22. Vulvam enim terra ob hoc prius gignit, ipsum postea in volva, ceu in ovo est luteum. Varro 2. de R. R. cap. 1. Dicuntur agni chordi, qui post tempus nascuntur, & remanserunt in volvis intimis.
 VULVŪLA, æ. f. Farciminis genus. Apic. 2. 3.

U X A

VX. Uxor.

UXAMA, æ. f. Oppidum Hispaniæ citerioris, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 3.

U X E

UXELA, æ. f. [Οὐξίλα] Insulæ Britanniae urbs, ut scribit Ptolem. lib. 2. cap. 3.

UXOR, ōris. f. [γυνή, Gl. L. G. & G. L. ἄλσος, γυνή, L. G.] Quæ viro tradita est. Ter. Adel. 4. 7. 41. Uxor sine dote veniet? Cic. 15. Fam. 9. Quare gratum mihi feceris si uxori tuæ Junia, gravissimæ atque optimæ feminae, meis verbis eris gratulatus. [In Gloss. Græcolat. γυνή, Uxor nupta, Uxor marita. Quasi videlicet Epitheto opus esset. An delendum posterius uxor, ut sint totidem synonyma? An vero Justæ uxoris periphrasis, quæ opponitur Concubinae? Uxor, quasi Unxor dicitur, inquit Seryius in Virg. 4. Æn. 458. Mos fuerat, ut nubentes puellæ, simul quum venissent ad limen mariti, postes antequam ingrederentur, ornarent laneis vittis, & oleo ungerent. Et inde uxores dictæ sunt, quasi unxores. Plinius quoque scribit lib. 18. cap. 9. Novas nuptas lupino adipe postes inungere solitas, ne quid mali medicamenti inferretur. [V. Voss. Etym. An pro Unifors, i. e. Confors? Duæ formæ uxoris. Cic. in Topic. 14. Genus est uxor: ejus duæ formæ, una matrumfamilias, earum, quæ in manu convenerunt; altera, earum, quæ tantummodo uxores habentur. Beata uxor creandis pueris. Hor. 1. Epist. 2. 45. Capacissima uxor secreti. V. CAPAX. Feta uxor. Juven. 14. Sat. 167. Formosa uxor. Juven. 13. Sat. 43. Incommoda uxor & importuna. V. INCOMMODOUS. Justa uxor. i. e. Legitima, opponiturque Concubinae. Sueton. in Vespas. cap. 3. Post uxoris excessum Canidem, Antonia libertam, & a manu, dilectam quondam sibi, revocavit in contubernium: habuitque etiam Imperator pane justæ uxoris loco. Justa uxore nati. V. JUSTUS & NASCOR. Legitima uxor. V. LEX. Liberalis uxor. V. LIBER adjectivum. Optima uxor. Lucret. lib. 3. 907. Placens uxor. Hor. 2. Carm. 14. 22. Abducere uxorem a viro. V. ABDUCO. Abhorre a ducenda uxore. Cic. 14. Att. 12. A ducenda uxore sic abhorret, ut libero lectulo neget esse quicquam jucundius. Adjungere sibi uxorem. V. ADJUNGO. Arceffere uxorem. V. ARCESSO. Assumere uxorem. V. ASSUMO. Commutare uxorem. V. COMMUTO. Ducere uxorem. [γυνή, Gl. G. L.] Cic. pro Sext. 6. Duxit uxorem, patre vivo, optimi & calamitosissimi viri filiam. [An Sed calamitosissimi? Ducitur tibi uxor. Virg. 8. Ecl. 29. Facere missam uxorem. V. ΜΙΤΤΟ. Habere uxorem. Cic. 2. de Orat. 260. Ex tui animi sententia tu uxorem habes. Permolere alienas uxores. Hor. 1. Serm. 2. 35. Prægnans uxor. Cic. 1. de Orat. 183. Cum paterfamilias uxorem prægnantem in provincia reliquisset, Romæque alteram duxisset, neque nuntium priori remisisset, mortuusque esset intestato, & ex utraque filius natus esset, mediocrisne res in controversiam adducta est? Recusare uxorem grandi cum dote. Hor. 1. Serm. 4. 50. Reddere gravidas uxores. Lucret. lib. 4. 1232. Devia uxores olentis mariti, Capræ. Hor. 1. Carm. 17. 7. UXORCŪLA, æ. f. dimin. [γυνήτιον] Plaut. Caf. 4. 4. 19. Eja uxorcūla. V. Apul. Met. lib. 9. p. 219. Elmenh. UXORCŪLO, āre. Plaut. in Sitoliterno apud Varron. de L. L. 6. 3. Mulieres uxorcūlavit, ego novi scio actiosas. UXŌRIUS, a, um. Adj. [γυνήκειος] Quod est uxoris, vel quod ad uxorem pertinet. Cic. 3. Off. 61. In arbitrio rei uxoriæ, melius æquius. Dos est uxoria lites. Ovid. 2. de Arte Am. 155. Jus uxorium. Jabolenus in l. Qui concubinam. in princip. D. de legat. 3. Levamentum uxorium. Tacit. 3. Ann. 34. Quod honestius, quam uxorium levamentum? Bibere uxoria. Quintil. Declam. 15. de eo, cui meretrix potionem odii dederat, Felix protecto qui non nisi facultates in lupanari effudit. Tu perdis animum, ille æs: tu bibis uxoria, tu lacrimis rogas, &c. Pependisse uxorium dicitur, qui, quod uxorem non habuerit, æs populo dedit. Festus. [Hic videtur Subst. subaudito æs. Uxorius, [γυναικομανής, γυναικοκρατέδμων, Gl. L. G. γυναιμανής, G. L.] Qui uxori nimis inservit. Virg. 4. Æn. 266. — tu nunc Carthaginis altæ Fundamenta locas, pulchramque uxorius urbem Extruis? Annis uxorius. Hor. 1. Carm. 2. 20. Imber uxorius, Lacrimæ ob mortem uxoris. Stat. 5. Silv. 1. 31. UXŌRIŌSUS, a, um. Adj. Gloss. Lat. Gr. Uxoriosus, ὁ τῇ ἰδίᾳ γυναικὶ φιλῶν.

X

X **L**ATINARUM litterarum ultima. Quintil. 1. 4. Nostrarum ultima X, qua tamen carere potuimus, si non quæsissemus. Græcis Ξ, ξ, & Hebræorum ש Samech, ordine tam litterario, quam numerali exadvorsum respondet. Nam apud utroque populos ש 60 Ξ 60 etiam repræsentat. Vastus esse soni innuit Cic. in Orat. 153. Quomodo enim vester Axilla Ala factus est,

nisi fuga litteræ vastioris? Quam litteram etiam e maxillis & taxillis & vexillo & paxillo consuetudo elegans Latini sermonis evellit. [V. in his vocabulis, & paulo infra.

Liquefit X littera ab hodiernis Italis, qui pro Alexandro *Alessandro* proferunt. [Quod miror non & Gallos secutos, qui eam in multis vocabulis finalem habent, ubi vel plane non efferunt, vel instar s.

E Consonis duplicibus X, nam vel CS vel GS (vel etiam CHS) exprimit, uti liquet ex flexione Pax, pacis, Grex, gregis. Immo olim scribebatur Pacs, Grexs, idque usque ad Augusti tempora si Isidoro fides. Attamen in Columna Duilliana, quicquid de ea statuitur, legimus Exfociont pro Effugiunt. [Nisi forte ex Petri Ciacconii supplemento hæc sunt. Illud certe constat antiquioribus sæpius vim & potestatem ejus usurpasse, ut in Faxo, Faxim, &c. apparet exoletis.

X transit in S, ut ξυλικη Siliqua, uti videmus SS in X mutari, ut πῶσα Pix, Ulixes idem qui Ulysses.

Transit in SC, ut ξῆς Viscus.

Q mutatur in X, ut Coquo, coxi.

V in X, ut Vivo: vixi. Item,

H in X, ut Veho, vexi.

X perinde fit Q, ut a Lax, Laqueus: item V, ut Nix, nivis. Videtur etiam aliquando ex Q fieri, ut ξῖος Nix: quod & Latine fit, ut Proxi-mus pro Proximus; q. d. Proxissimus.

S post X omitti debere contendit Priscianus, quod Græce Ξ non ξ ante scribatur, & X sit loco CS: ergo Exequor scribendum esse non Exsequor. At hinc sequeretur potius scribi debere Ecsequor, quo pacto etiam antiquitus scribebatur Ecferre. In veterum monumentis inferi S videmus etiam ubi non erat opus, ut Dixferit, Uxfor. [Sane v. g. Expolio & Exspolio etiam significatione distant. Adde nec t litteram Græcos ξ sub-jungere, cum apud Latinos id perpetuum sit, ut Extendo, ἐκτείνω, & similia. Valeat igitur Prisciani ratio.

In numeris valet 10, unde in antiquis Codd. etiam pro Denario Romano ponitur. Plin. 12. 12. Mesospharum emitur x. l. x. i. e. Denariis 60. Unde fit ut numerum exprimat denarium. Vide quæ diximus in V numerus. Errat Priscianus, qui hanc causam adfert, quia ξ est decima Græcorum consona.

X. Decima, Decimus. X. E. Decimæ erogator. X. K. OCT. Decimo Kalendas Octobres. X. P. Decem pondo. X. PS. Decem passus. X. V. Decem vir.

X A

XANION, i. n. [ξάνιον] inter Instrumenta muliebria positum a Polluce lib. 10. cap. 26. [Puto a ξάινω, Carmino.

XANTHI, ðrum. m. [Ξάνθοι] Populi sunt in Asia: qui quum eorum urbs ab Harpago, Cyri regis præfecto, obsideretur, uxores suas ac servos una cum suppellectili in arce posuerunt, eamque igni succenderunt, deinde omnes pariter contra Harpagum irruentes, interfecti sunt, ut scribit Herodotus lib. 1.

XANTIPPE, es. f. [Ξαντίππη] Uxor Socratis philosophi. Morosa admodum fuisse fertur & jurgiosa: irarumque & molestiarum muliebrium per diem, perque noctem scatebat, & reliqua. V. Gell. 17. 1. & Diog. Laërt. in Socrate.

XANTHIPPIUS, i. m. [Ξαντίππῳ] Lacedæmoniorum dux, arcessitus a Carthaginensibus, contra Lucatium Consulē pugnavit. Volaterranus.

XANTHIUM, i. n. [Ξάνθιον] Herba elapparum genere, qua rufantur capilli. V. Plin. 24. 19. Diosc. 4. 133.

XANTHO, ðs. f. [Ξανθή] Una fuit ex Nymphis, Oceani & Tethios filia. Virg. 4. Georg. 336.

XANTHOS, i. m. [Ξανθός] Gemma e fulvo candicans. Plin. 37. 10. Alii legunt Xanthenes.

XANTHUS, i. m. [Ξανθός] Latine Flavus dicitur, quo nomine dictus fluvius Trojanus, qui & Scamander dicitur. Nam quod in campis Trojanis proxime flumen armenta rufa & pecora leucophæa nascuntur, ideo flumen id Elienses Xanthum appellavisse dicuntur. De quo Virg. 1. Æn. 477.

Pabula gustassent Trojæ, Xanthumque bibissent.

Fluenta Xanthi. Virg. 4. Æn. 143.

Annis Xanthus. Hor. 4. Carm. 6. 26.

Est præterea Xanthus, Flumen & Oppidum Lyciæ, cujus quoque meminit Homerus lib. Iliad. 6. & Pompon. lib. 1. 15.

Xanthus Achillis equus nominatus fuit. Claud. 4. Conf. Hon. v. 556.

Xanthus, Antiquus rerum Lydorum scriptor. Lydusne an Sardonius fuerit, Strabo se dicit incertum habere. Suidas Lydum eum dicit e Sardibus civitate fuisse, scripsisseque historiam Lydorum libris quatuor. Xanthus alter, Poëta melicus ponitur ab Æliano.

Xanthus ridiculus philosophus in commentitiis Æsopi vita.

X E

XENARCHUS, i. m. [Ξενάρχῳ] Poëta comicus, cujus fabulas commemorat Athenæus

Xenarchus alter, e Seleucia Ciliciæ, Peripateticus, docuit Alexandriæ primum, deinde Romæ, Arit philosophi, deinde Cæsaris Augusti usus Vol. IV.

amicitia, usque in honore habitus. Denique paulo ante mortem visu orbatus diem obiit. Strabo lib. 14.

Xenarchus alius Rhodius, tantæ homo bibacitatis, ut ex ea re Metreta cognominatus fuerit. Athenæus lib. 10. At Æliano. Xenagoram vocat.

XENIADES, is. m. [Ξενιάδης] Corinthius, qui cum emere vellet Diogenem Cynicum, & quid is artificii novisset, percontatus foret, Novi, inquit Diogenes, hominibus liberis imperare. Quod responsum demiratus Xenias emit & manumisit, filiosque suos ei tradens: Accipe, inquit, liberos meos quibus imperes. Meminit Gellius lib. 2. cap. 18. & plenius Diog. Laërt. in Cynici vita.

XENION, [ξένιον] Auratum capitis ornamentum, ex Polluce 5. 16.

XENIUM, i. n. [ξένιον] dici potest Munus hospitalitatis, i. e. munus ab hospite seu amico missum: ξένιον enim hospitem significat. Unde Martial. lib. 13. in quo ejusmodi munera distichis describit, Xenia inscripsit, quod versus ipsos pro xeniiis mitteret. Inquit enim, epigr. 3.

Omnis in hoc gracili xeniorum turba libello

Constabit nummis quatuor empta tibi. &c.

Xenia dicebantur Dona, quæ post mensam hospitalē effundebantur in amicos non peregrinos. Plin. 6. Epist. 31. Summo die abeuntibus nobis (quam diligens in Cæsare humanitas!) xenia sunt missa. V. Rader. ad l. c. Martial. & Dempst. ad Rosin, Antiq. 1. 12. p. 65. [Gloss. Græcolat. ξένιον, Hospitalis, ξένιον, τὸ δῶρον, τὸ περὶ πρῶτον ξένιον, Hospitale.

XENIOLUM, i. n. dimin. Apul. 2. Met. p. 119. Elmenh. Commodum meridies accesserat, & mittit mihi Byrrhæna xeniola, &c.

XENIUS, a, um. Adj. Xenias balneas apud Ciceronem quidam Bajas esse suspicant: sic ab hospitibus, qui ibidem recipiebantur, Xenias, id est, hospitales fuisse cognominatas. Locus Ciceronis pro Cæl. 62. Sed ut venenum, quum a Licinio traderetur, manifesto comprehendi posset, constitui locum jussit balneas xenias, ut eo mitteret amicos, qui delitescerent. Gruter. ex Mss. leg. Senias.

Xenius [ξένιος] Juppiter, Deus erat hospitalis, quem hospites invocabant siquando jura hospitalia violarentur, eum quippe vindicem sperabant. Budæus.

XENOCLES, is. m. [Ξενόκλης] Spartanus, dux contra Persas in expeditione Agesilai. Diodorus lib. 14.

Xenocles, Ciceroni filius, Poeta tragicus. V. Aristoph. Ran. Schol. 86.

Xenocles, Adramyteneus, princeps Rhetorum in Asia. Cic. de Clar. Orat. 416.

XENOCRATES, is. m. [Ξενοκράτης] nomen philosophi Chalcedonii auditoris Platōnis, & Polemonis præceptoris, qui in Academia Speusippo successit, & vigintiquinque annis docuit. Fuit tardus ingenio, adeo ut quum eum Plato Aristoteli compararet, hunc freno, illum calcaribus indigere diceret. Hic philosophorum severissimus exstitit. Ejus verbis tanta fides adhibebatur, ut quum injurati nullius testimonium admitteretur, huic soli injurato crederetur. Auctor Suidas, & Laërt. in ejus vita. Hunc Athenienses aliquando vendiderunt, ut ita in exilio degens frangeretur. Obiit secundo & octogesimo ætatis suæ anno, quum noctu forte in fartagine offendisset. Cic. 1. Att. 13. Quæ mihi res multo honorificentior visa est, quam aut illa, quum jurare tui civis Xenocratem testimonium dicentem prohibuerunt.

Xenocrates, alter philosophus, modestia nihil superiore inferior, scripsit οἰκονομικόν, id est domesticum aspicium: quando videlicet, aut mustela, aut serpens, aut his similia in domo apparent, quid potendere soleant. Suidas.

XENODŌCHĪUM, vel **X**ENODŌCHĒUM, i. n. Item, **X**ENON, ðnis. m. [Ξενόδοχον, ἢ ξένον] Leg. 33. §. 7. & Leg. 35. Cod. de episc. & clericis, &c. Gloss. Ξενόδοχον, Hospitalium.

XENODOCHUS, i. m. [Ξενόδοχος] Qui advenas inopes & debiles hospitio excipit. Leg. 33. §. 7. & Leg. 49. §. 3. Cod. Gloss. Ξενόδοχος, Hospita.

XENODŌRUS, i. m. [Ξενόδορος] Statuarius, scientia fingendi, cælandique nulli veterum postpondendus. Cujus meminit Plin. 34. 7.

XENOPĀRŌCHUS, i. m. [Ξενοπαρόχος] Qui hospitibus res ad victum necessarias præbet. Dig. lib. 50. t. 4. leg. 18. §. 10.

XENŌPHĀNES, is. m. [Ξενοφάνης] Philosophus Colophonius Archelai auditor, scripsit elegias & iambos contra Hesiodum & Homerum, quæ de diis dixere improbens. Auctor Laërtius. Hujus meminit etiam Strabo lib. 4. de Colophone scribens. Cic. 4. Acad. 118. Xenophanes paulo etiam antiquior, unum esse omnia, neque id esse mutabile, & id esse deum. Xenophanes, alter poeta, item iambicus, patria Lesbii. Suidas.

XENŌPHĀNTUS, i. m. [Ξενοφάντης] Tubicen, de quo Seneca de Ira 2. 2. extr. Militaris viri in media pace togati aures tuba excitat, equosque castrenses erigit crepitus armorum. Alexandrum aiunt, Xenophanto canente, manum ad arma misisse.

XENOPHĪLUS, i. m. [Ξενοφίλος] Musicus, patria Chalcidensis, Pythagoricus, biennio minor quam Gorgias, qui CVII vixit annis, sed felicitate non inferior, siquidem, ut Aristoxenus ait, omnis incommodi humani expers in summo perfectissimæ doctrinæ splendore exstinctus est. Auctor Valer. Max. 8. 13. 3. extr. Felicitatis hujus Xenophili meminit & Plin. lib. 7. cap. 50.

XENŌPHON, ðntis. m. [Ξενοφών] Grylli filius, Atheniensis, Socratis discipulus, ob eloquentiam Musa Attica vocatus: eorumque, venationis, & rei familiaris in primis studiosus, ut ex ejus monumentis deprehendi potest. Venit in amicitiam Cyri minoris, cum quo militavit, ac παρὰ δῖον ejus scripsit, non tam historiæ ferviens veritati, quam ut perfectum institueret ducem, ut Cic. 2. de Orat. testatur. Quintilianus Xenophontis jucunditatem in affectatam dixit, quam nulla affectatio consequi possit. Cum Platone similitudines gessit, ut scribit Gell. lib. 14. cap. 5. & qui pluribus persequitur hujus vitam, Laërtius.

Multas ad res peritiles Xenophontis libri sunt. Cic. de Senect. 58.

- Sermo dulcis Xenophontis. Cic. in Orat. 32. Ibid. 62. Xenophontis voce Musis quasi locutus ferunt.
- Xenophontes, præter hunc alii tres fuere: unus Antiochenus, qui scripsit Babylonica, opus scilicet de amore. Alter Ephesus historicus. Tertius Cyprius, qui scripsit Ephesiaca, amores videlicet Cyrenes, Myrrhæ & Adonidis. Auctor Suidas.
- XENOPHONTHEUS**, vel **XENOPHONTIUS**, a, um. Adj. [Ξενοφώντιος] Cic. 5. Fam. 12. Gratiā illam, de qua suavissime quodam in præmio scripsisti, a quate flecti non magis potuisse demonstras, quam Herculem Xenophontium illum a voluptate. Cic. in Brut. 132. Molli & Xenophonteo genere sermonis. i. e. Tali, quali Xenophon est usus.
- XERAMPÉLINUS**, a, um. Adj. [Ξερμπελίνος] ut, Xerampelinæ vestes, matronales dictæ, ab aridæ vitis colore, qui medius est inter coccum & muricem. Merula scribit Atrebatas fuisse appellatas apud Juven. 6. § 17. Et xerampelinas veteres donaverit ipsi.
- XERANTICUS**, a, um. Adj. [Ξεραντικός] Exsiccans. Macer. 1. 88. 3. Xerantica decoctio.
- XEROCOLLYRIUM**, i. n. [Ξεροκόλλιον] Collyrium ex aridis compositum. Marcell. Emp. cap. 8.
- XEROLIBYA**, æ. f. Africa pars inter Ægyptum & Cyrenaicam. V. Serv. ad Virg. 4. Æn. 42. § 196.
- XEROLOPHUS**, i. m. [Ξερόλοφος] significat Tumulum aridum & siccum, ex congestis nempe lapidibus. Ξερός, aridus, siccus. λόφος, tumulus. Talem fuisse Byzantii constat, ubi erecta erat columna, & tripodes, quibus multa epigrammata erant inscripta. Dicuntur adhuc ejus rei non obscura superesse vestigia. Socrates auctor ecclesiasticæ historiæ lib. 7. cap. 5. sicuti & Nicephorus lib. 14. cap. 13. significat celebrem Constantinopoleos locum fuisse, quem Xerolophon appellabant, ubi & forum Arcadii erat. Meminit & Suidas. Sed optimus testis est Priscianus. Is lib. 1. cap. de Accidentibus litteræ, Et epigrammata, inquit, quæ egomet legi in tripode vetustissimo Apollinis qui stat in Xerolopho Byzantii, sic scripta, &c. Rursus lib. 6. Et quod hoc verum est, ostendunt epigrammata vetustissima, quæ litteris antiquissimis scripta in multis tripodibus legi, & maxime in tripode Apollinis, qui est Constantinopoli in loco, quem Ξερόλοφον vocant.
- XEROMYRRHA**, æ. f. [Ξερόμυρρα] Unguentum siccum quasi manibus confectum. Sedul. Hymn. 2. 81. Xeromyrrham post sabbatum Quædam vehebant corpori. Alii leg. Xeromyrum: al. Christo myrrham. Sed ita Mss. [Alioqui commode legi posset Sero myrrham &c.]
- XERON**, vel **XERRUM**, i. n. [Ξερόν] Xera sunt Arida medicamenta, quæ pulveris in modum insperguntur. Plin. Valer. 3. 22. Alii legunt Xeria.
- XEROPHAGIA**, æ. f. [Ξεροφαγία] Tertull. advers. Psych. cap. 1. Arguunt nos quod jejunia propria custodiamus, quod stationes plerumque in vesperam producamus, quod etiam Xerophagias observemus, siccantes cibum ab omni carne, & omni jurulentia & uvidioribus quibusque pomis, ne quid vinositatis, veledamus, vel potemus. V. Voss. Etym. fol. 573. & de Vit. Serm. 3. 4.
- XEROPHTHALMIA**, æ. f. [Ξεροφθαλμία] Arida lippitudo. Cels. lib. 6. Est etiam genus aridæ lippitudinis, Ξεροφθαλμίαν Græci appellant: neque tument, neque fluunt oculi, sed rubent tantum, & cum dolore quodam graveſcunt, & noctu prægravi pituita inarescunt; quantoque minor generis hujus impetus, tanto finis minus expeditus est. Ξερός, siccus, aridus. φθαλμία, lippitudo.
- XERXES**, is. m. [Ξέρξης] Darii filius, maximus omnium regum Persarum fuit. Ægyptum, quæ a patre deciverat, recepit. Expeditionem etiam, quam Darius in Athenienses paraverat, quinque annorum apparatu prosequens, decies centena hominum milia traduxisse dicitur. Quem numerum, ut Valerius 9. 13. ext. itemque Herodotus testantur, de alta prospectans specula, flevisse fertur, quod post centum annos nullus superesset futurus. Hac igitur multitudine accinctus, ut omnes referunt auctores, & maria pontibus conjunxit, Athon montem continenti abscidit, vel Plinio teste lib. 4. cap. 10. victus demum a quatuor millibus apud Thermopylas, navale certamen cum Themistocle tentavit: a quo item apud Salamina superatus, turpiter cum paucis parva cymba aufugit, relicto Mardonio præfecto, qui & ipse proſtigatus in Bœotia fuit. Demum quum se otio focordiaque, relicta militia, tradidisset, præmium genus luxuriæ novum invenientibus proposuit, ut scribit Valerius 9. 1. ext. 3. Quamobrem a suis spreus, paucis post annis ab Artabano præfecto suo in regia interficitur, quum regnasset annis octo. V. Justin. 2. 10. &c. Lucan. 2. 672. Xerxes præmium proposuit qui novam invenisset voluptatem. Cic. 5. Tusc. 20.
- Xerxes templa Græciæ inflammavit. Cic. 2. de Legib. 20. V. loc.
- Xerxes idem sonat, quod Victor ac triumphator, Beroso teste. Proinde Valer. Max. 9. 5. Jam Xerxes, inquit, cujus in nomine superbia & impotentia habitat, suo jure quam insolenter usus est. &c.

X I

- XIPHIA**, vel **XIPHIAS**, æ. m. [Ξιφίας ἰχθύς, Gl. G. L.] Nomen piscis, de quo Plin. 32. 2. Xiphiam, id est gladium, rostro mucronato esse, ab hoc naves perſoſſas mergi in Oceano ad locum Mauritanie, qui Cotta vo-

etur, non procul a Lixo flumine, Trebius Niger auctor est. Xiphias etiam Cometarum genus. V. Plin. 2. 25.

- XIPHION**, i. n. [Ξιφίον] Herba quæ Romanis Gladiolus, vel ut Gloss. Gladiolum, dicitur, aut Segetalis. Videtur id nominis naſta, quoniam gladii speciem foliis præbeat, iridi similia erant, nisi minora & angustiora viderentur, & gladii modo mucronata nervosaque. In caulem exit cubitalem in quo purpurei flores in ordinem digesti inter se distant, semine rotundo, radice duplicis ordinis, quarum una infidet alteri, ceu pusillis bulbis, inferiore gracili, superna hanc habitiore, adultiorique, in arvis maxime nascitur. Plinio 25. 11. in humidis quum primum exit, gladii præbet speciem, caule duum cubitorum, radice ad nucis avellanæ figuram simbrata. Folium xiphio, ut Theophrastus scribit, latum ad ensis effigiem exit, unde nomen herbæ inditum.
- XIPHODIDES** [Ξιφοειδής] Græcis Ensiſorme dicitur, quod ensis vel gladii speciem habet. Ita proprie χιφίονος Ξιφοειδής vocatur ab Anatomicis cartilago imæ parti Sterni ad nata, quam & Mucronatam juniores vocant. Galen. lib. de ossib. cap. 12. toti Sterni hanc appellationem tribuit, cartilaginem vero, quam diximus, Triangulam, τριγωνίον χιφίονος, vocat.

X U

- XUTHUS**, i. m. [Ξυθος] Hellenis filius, qui cum Theſſalia pulſus eſſet a fratribus, Athenas confugit, dignusque habitus est ab Erechtheo rege, cui filiam desponderet Creuſam. Pausan. Achaic. pr. & Herodot. lib. 7. Alius hoc nomine Philosophus. Aristot. Phys. 4. 9. Xuthus Choraules, apud Plutarch. in Antonio.

X Y

- XYLEOS**, vel **XYLECHIOS**, i. f. Herba Symphoniaca. Apul. de Herb. cap. 4.
- XYLINÆ**, ærum. f. [Ξύλινα] Ptolemæo lib. 5. cap. 6. Ponti Cappadociæ urbs, vulgo *Sentina*.
- XYLOBALSAMUM**, i. n. [Ξυλόβαλσαμον] Arboris balsami materia, hoc est balsami lignum, ut inquit Dioscor. 1. 18. Columel. 12. 51.
- XYLOCINNAMOUM**, i. n. [Ξυλοκιννάμωμον] Lignum cinnamomi. Plin. lib. 12. cap. 19. de cinnamomo, Ipsum vero lignum in fastidio est propter origani acrimoniam: xylcinnamomum vocatur.
- XYLON**, i. n. [ξύλον] Frutex est exiguus laniger. Plin. lib. 19. cap. 1. Superior pars Ægypti in Arabiam vergens gignit fruticem, quem aliqui gossipion vocant, plures xylon. V. Ruell. 2. 150.
- XYLINUS**, a, um. Adj. [ξύλινος] ut, Lina xyliana. Plin. 19. 1.
- XYLOTHON**, i. n. Herba eadem quæ Pentaphyllum. Apul. de Herb. cap. 2.
- XYLOPHÏTON**, i. n. Herba, quæ Latine Consolida. Idem c. 59.
- XYRIS**, idis. f. [Ξυρίς] Herbæ nomen, quam Romani Gladiolum appellant, quidam Irim silvestrem. Folia iridi similia habet, latiora tamen & in summo acuminata: caulem ex mediis foliis exeuntem, cubitalem, satisque crassum, in quo triquetra sunt veluti filiquæ, & in triquetris illis purpureus flos: & in floribus medio puniceus color. Semen in folliculis fabarum modo, rotundum, rubens, acreque. Radix illi est crebris geniculis dissecta, longa, colore ruffo. Sic Dioscorid. lib. 4. cap. 24. V. Plin. 21. 20.
- XYSTILIS**, is. f. Meretriculæ nomen. Plaut. Pseud. 1. 2. 76.
- XYSTIOS**, i. f. Gemma. Plin. 37. 9.
- XYSTIS**, is. f. [Ξυστίς] Talaris tunica & muliebris, Cælio lib. 21. cap. 18. Hanc autem ponit Pollux inter vestimenta communia virorum & mulierum lib. 7. cap. 13. Clemens vero Alexandrinus Pædagog. 2. 10. inter vestes mulieribus proprias. Nec desunt, qui dicant esse vestem subtilem, a ξύω, quod pulverem radat: aut ut alii malunt, ξύω & ξυστάω, quod sit veluti rasum propter tenuitatem. V. RASUS & BALLUS. conf. Suid.
- XYSTUS**, i. m. & **XYSTRUM**, i. n. [Ξυστός] Vitruv. lib. 6. de Græcicis ædificiis, Xystos Græca appellatione, porticus ampla latitudine dicitur, in qua athletæ per hiberna tempora exercentur. Nostri autem hypæthras ambulationes xysta appellant, quas Græci παρὰδρομίδας, dicunt. Idem lib. de palæstrarum ædificatione. Cic. 4. Acad. 9. Quum igitur pauca in xysto locuti effemus, tum eodem in spatio confedimus. Idem 1. Att. 8. Xystus igitur & Xystum significatione differunt, quum tamen ambo Græce sint idem: sed aliter Latine usurpata sunt. Plin. meminit in epistolis. Cic. de Clar. Orat. 10. Quum ambulem in xysto, & effem otiosus domi. Budæus.
- Xystus violis odoratus. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum.
- Xystus concisus in plurimas species, distinctus buxo. Plin. 5. Epist. 6. Præcurrere in alium xystum. Phædr. 2. 5. 18.
- XYSTICUS**, a, um. Adj. [Ξυστικός] Ad xystum pertinens. Tertull. de Pudicit. cap. 7. Spectaculum quadrigarii furoris, & gladiatorii cruoris, & scænicae foeditatis, & xysticæ vanitatis.
- XYSTICUS**, i. m. [Ξυστικός] Qui per hiemem sub tecto exercebatur. Suet. in August. cap. 45. Nec tamen eo minus xysticorum concertationes aut gladiatorum pugnas feverissime semper exegit.
- XYSTARCHES**, æ. m. [Ξυστάρχης] Qui præerat certamini & xysto. Ammian. 21. 1. Xystarchæ similis purpurato. conf. Tertull. ad Martyr. cap. 3. [Suid. Ξυστάρχης, Γυμνασιὸς ἀρχὴς.]

Y

- Y** GRÆCORUM ψιλόν, Vocalis, nostris in iis duntaxat vocibus usurpata, quæ a Græcia in Civitatem receptæ sunt. Inventa esse dicitur a Palamede cum grues acie instructæ volare, & inter volandum mutatis subinde ordinibus observasset effingere Y. Latini veteres ab hac Græcorum vocali abstinebant, uti notat Velius Longus. Dixerunt enim vel cum I, ut Silva, Silvanus; vel cum U, ut Pyrrhum, Fruges, i. e. Pyrrhum, Phryges. Quemadmodum quoque posteriores Latini sæpe U retinebant in iis vocabulis, quæ Græco fonte cecidere, neque in Y mutabant, uti Mus, Fuga, Cubus, Purpura, &c. Uti aliquando per O exprimebant, sicut Ancora, Mola, Nox.

- Y apud Anglos solos Consonantis vice fungitur in vocabulo ineunte.
- Y Littera Pythagorica. Lactant. 6. 3. Dicunt enim humanæ vitæ cursum Y litteræ similem, quod unusquisque hominum, cum primæ adolescentiæ limen attingit, & in eum locum venerit, partes ubi se via findit in ambas, hæreat mutabundus, ac nesciat in quam se partem potius inclinet. Adde Aufon. in Monosyll. de Litteris, Pythagoræ bivium ramis patet ambiguis Y. Et Pers. 3. Sat. 56. Et tibi, quæ Samios deduxit littera ramos Surgentem dextro monstravit limite callem. Nulla vocabula habet littera Y quæ a se incipiant, quod a Græcis in initio vocis semper aspiresetur. Quærendum ergo sub H.

Z

Z GRÆCORUM Ζη, Hebræorum ז Zaiin, Consona duplex, va-
letque DS. Vide Dionys. Halic. π. συνησ. ἰσομέτρων. Unde Æoles
tamen in originem eam resolverebant; & pro Ζδς dixere Δδς. Dore
tamen in verso ordine litterarum per σδ exprimebant, ut σερίσδω
pro σερίσω. Ita vulgo Efrāsa scribitur pro Ἐζρα.

De ejus varia pronuntiatione vide Alciat. Parerg. 5. 14. Græca est
& repudiata Latinis, Velio auctore. Usus illius tamen in iis tantum vo-
cibus est, quas a Græcis in Romanas litteras convertimus, ut Zephyrus,
Zona, Zelus. Unde antiqui, qui nullam peregrinam litteram adhibe-
bant, pro ζ usurpabant simplex S. Z tamen est ubi convertebant Latini
in duplex SS., ut Massa, Patrissio, Pitissio. Aliquando in D. ut ab ἠζω fit
Odor. Quas liquet cognatas esse litteras, cum aliter, tum ex eo, quod in
compositionem τζ ζ, istud D, uti diximus, ingreditur. Ita olim, teste
Prisciano, pro Mezentius dicebatur Medentius. Atque hinc etiam in
Laconum dialecto duplex δδ pro ζ familiare erat, ut pro μάζα μάδδω.
In J consonam sæpiusculum mutatur, ut ζυγόν, Jugum.

Cum G aliquam cognitionem obtinet, ut liquet ex Ionum dialecto, qui
φύζα pro φύγα scribebant, neque id immerito, cum ζ commutetur in γ
& δ in futuris secundis verborum quartæ.

Z A

ZABA, [Ζάβα] Armatura nescio quæ loricarum prope talarium, qua arma-
tos scribit Mauricius fuisse equites Buccellarios vocatos, qui in agmine an-
te Imperatorem exercitus equitabant, & post sequebantur. Annotavit Tur-
nebus. V. Cang. Gloss. inf. Græc.

ZABIT, orum, m. pl. Chaldæorum Idololatrarum quoddam quasi corpus
fuerunt. V. Reines. Var. Lect. 3. 2. p. 515.

ZABOLUS, i. m. [Ζάβολος] pro Diabolus, pro ζα enim Æoles ζα dixere.
Paulin. Carm. ad Cyther. v. 597.

Quibus peremptis interibit zabolus. V. Ambros. de fide contra
Arian. cap. 6. [V. Lactant. de Mortib. perfec. cap. 16. & ibi Cellar.

ZABULOS, [Ζάβυλος] Idem. V. Voss. de Vit. Sermon. 3. 56. p. 643. & Suid.

ZACHALUS, i. m. Plin. lib. 31. cap. 10. Zacharius Babylonius in his
libris, quos scripsit ad regem Mithridatem, humana gemmis attribuit fata.
ZACHLAS, æ. m. Ægyptius Propheta. Apul. 2. Met. p. 127. Elmenh. Sed
variant codices.

ZACYNTHUS, i. f. [Ζάκυνθος] Græciæ insula est, Ætolia Propinqua,
unicam habens urbem ejusdem nominis, teste Liv. lib. 26. 24. Plin. lib.
4. cap. 12. scribit sitam esse inter Samen & Achajam, oppido magnificam,
& fertilitate præcipuam, & Hyrie aliquando dictam. Nunc ab incolis
Zanti vocatur. Virg. 3. Æn. 270.

Jam medio apparet fluctu nemorosa Zacynthos,
Alta Zacynthos. Ovid. 1. Epist. 87.

ZACYNTHINUS, vel **ZACYNTHIUS**, a. um. Adj. [Ζακύνθιος] Ne-
pos in Dione cap. 3. Suorum autem numero Zacynthinos adolescentes
quosdam elegit. conf. Plaut. Merc. 5. 2. 104.

ZALATES, æ. m. Juven. 2. Sat. 164.

Armenius Zalates cunctis narratur ephebis
Mollior.

ZALUCUS, i. m. [Ζάλλυκος] Legislator & Philosophus Locrensis, vi-
num ægris prohibuit injussu medici, pœna capitis indita. Auctor Ælianus
Var. Hist. 2. 37. Apud Valerium Seleucus male scribebatur, de quo ab eo-
dem narratur: quod quum ejus filius adulterii crimine damnatus secun-
dum jus ab ipso constitutum, utroque oculo carere deberet, ac tota ci-
vitas virtuti & meritis patris crimen condonaret, ipse sibi non pepercit:
sed suo prius, deinde filii oculo eruto, usum utriusque videndireliquit. Ex
Valer. lib. 6. cap. 5. V. Vitam ejus apud Laert. Diog.

ZAMA, æ. f. [Ζάμα] Urbs Africae, apud quam Annibal magno prælio a
Scipione victus fuit. Hanc Strabo lib. 17. Zagnam apellat. Sil. lib. 3. 261.
Et Zama & uberior Rutulorum sanguine Tapfus.

ZAMIA, æ. f. [Ζαμία] Damnum, pœna. Plaut. Aul. 2. 2. 20.

Ubi manum injicit benigne, ibi onerat aliquam zamiam. V.
Salmast. not.

Zamiae, sunt etiam Nuces pineae. Plin. lib. 16. cap. 26.

ZAMOLIS, vel **ZAMOLIS**, idis, m. [Ζάμολις] Vir inter Getas natus,
Pythagoræ discipulus ac fervus, ad Ægyptios una cum eo penetravit, dein-
de eorum ritus in patriam deduxit, a suisque post mortem habitus deus,
ut scribit Herodot. lib. 4. V. Suid. & Laert. in Pythag. 2.

ZANCHIA, five **ZANGA**, æ. f. Calceamenti genus ex pelle Parthica, quo
Imp. Divus Claudius usus. V. Treb. Poll. in vita ejus 17.

ZANCLÆ, es. f. [Ζάγκλη] Oppidum Achaiae, ut scribit Plin. lib. 4. cap. 5.
Est & Siciliæ civitas eodem auctore lib. 3. cap. 8. condita a Messeniis,
quam de suo nomine Messanam dixerunt. Zancle Siciliæ inditum nomen
ajunt, quod filicis formam referat. Siculi enim Zanclen, falcem dicunt,
ut meminit Thucydides lib. 6. Silius autem lib. 14. 48. nomen accepisse
ait, quod Saturni falx ibi reperta fuerit. Id autem a poetis idcirco fi-
ctum tradunt, quod solum Siculum fertilissimum habeatur. Ovid. 15.
Met. 206. — Zancle quoque nota fuisse

Legitur Italiae, &c.

ZANCLÆUS, a, um. Adj. [Ζανκλαῖος] ut, Arena Zancლა. Ovid. 13.
Met. 719

Charybdis Zancლა. Ovid. 4. Fast. 499.

Saxum Zancლა in freto Siculo, dictum a Zancle propinquo Siciliæ
oppido.

ZANTHENS, is. m. [Ζανθῆς] Gemmæ species, quæ in Media nascitur.
Plin. lib. 37. cap. 10.

ZAPLUTUS, [Ζάπλυτος] pro Διάπλυτος, ut Ζαῖτα, pro δίαται. Valde
Vol. IV.

dives. Petron. cap. 37. Ipse nescit quid habeat, adeo zaplutus est. Al.
Saplutus.

ZARATUS, i. m. Magus quidam apud Medos. Plin. lib. 30. cap. 1.

ZARMIZEGETUSA, æ. f. [Ζαρμιζεγίτσα] Regia Daciæ urbs, auctore
Ptolemæo lib. 1. cap. 8. Ulpia Trajana deinde dicta.

Z E

ZEA, æ. f. [Ζέα] Frumenti genus, quod Latini Semen a præstantia fru-
gis appellantur. Duo ejus genera reddidit Dioscorides lib. 2. cap. 80. alte-
rum simplex & unius tantum grani: alterum quod dicoccon, id est gemi-
ni & duplicis grani appellant, duobus utriculis conjunctum semen habens.
Plin. lib. 18. cap. 8. Qui zea utuntur, non habent far. Est & hæc Italiae,
in Campania maxime, Semenque appellatur. Hoc habet nomen res præ-
clara: propter quam Homerus Ζεῶν ἀρετῆς dixit: non, ut aliqui arbi-
trantur, quoniam vitam donaret. Ibidem cap. 24. Serere in jugero tem-
perati soli justum est tritici aut filiginis modios quinque, farris aut semi-
nis (quod frumenti genus ita appellamus) decem, hordei sex.

Zea, Rosmarini species. Apul. de Herb. cap. 79.

ZELO, ære. & Zelor, [Ζηλεύω] æri. significat Æmulari, Cupide aliquid
imitari. Vehementer amare, adeo ut nullam in partem amoris admitti
patiamur: significat etiam Invidere. Usus est Tertull. contra Marc. 4. &
Vulg. Interp. Psalm. 73. 3.

ZELATOR, ōris, m. Zelotes. Ambros. in Psalm. 51. 15. Ille magnus fi-
dei zelator, qui iniquos docet.

ZELOTES, æ. m. [Ζηλωτής] Æmulus, Æmulator, in Gloss. Græcolat.
dicitur: Amator, qui nullum in amore fert rivalem. Vulg. Interp.
Exod. cap. 20. 5. Dominus Deus tuus, fortis, zelotes. V. Tertull. adv.
Marc. 1. 28.

ZELOTYPUS, i. m. [Ζηλότυπος] Zelator, five æmulator formæ dicitur.
In Gloss. Græcolat. Pellicator, Pellex. Nam ζήλω æmulatio est, τύπος
forma. Qui igitur ita amat ut sollicitus sit ne quis amore suo perfruat,
Zelotypus est. Juven. 5. Sat. 45. — quas in vaginæ fronte solebat

Ponere zelotypo juvenis prælatus Hi arbæ. Quintil. lib. 4. cap.

2. Nam quid exponet, quæ zelotypum malæ tractationis accusat?

Ex Perotto hæc omnia p. 98. sed male. Nam τύπος, non est forma in ea
significatione, qua Formam vocamus pulchritudinis. H. St. V. Voss.
Etymol.

ZELOTYPA, æ. f. Idem de sexu sequiore. Petron. cap. 6. Noli zelotypa
esse. Et Juven. 6. Sat. 277.

Si tibi zelotypæ retegantur scrinia mœchæ.

ZELOTYPIA, æ. f. [Ζηλοτυπία] V. ZELUS. Plin. lib. 25. cap. 7. Nymphæa
nata traditur, Nymphæa zelotypia erga Herculem mortua. Cic. 4. Usc. 18.
Obtrectatio autem est ea, quam intelligi zelotypiam volo, ægritudo ex eo,
quod alter quoque potius eo quod, ipse concupiveris. [Sic lego, pro
Concupiveris.

Offensio nata a zelotypia. Cic. 10. Att. 8. Judicabam duriores partes mi-
hi impositas esse ab offensione nostra, quæ magis a ζηλοτυπία mea, quam
ab injuria tua nata est.

Pro Zelotypia Propert. videtur Invidiam dicere. H. St. V. lib. 1. Eleg. 12.

v. 9. & Eleg. 16. extr. & 2. 13. 67. & 19. 74. & 20. 15.

ZELIVIRA, æ. f. Idem quod Zelotypa. Tertull. Exhort. ad Castit. cap.

9. Omnis mulier zelivira est, quamdiu aliena.

ZELUS, i. m. [Ζήλος] Gl. G. L.] Æmulatio, Pellicatus, Pellicatio in
Gloss. Græcolat. Ζηλοτυπία, Pellicatus, Pellicatio. Vulg. Interp. Joh.
cap. 2. 7. Zelus domus tuæ comedit me. V. Vitruv. præf. lib. 7.

ZEMA, æ. f. Vas coquinarium. Apic. 8. 1. Sed Humelbergius Zyma
legendum putat.

ZENO, ōnis, m. [Ζήνων] Philosophus, ex Cittio oppido Cypri, unde
Cittius dictus, Stoicorum sectæ conditor, ut inquit Cic. pro Muren. 61.
tanto in honore apud Athenienses habitus, ut apud eum claves urbis de-
ponerent, ornarentque ipsum aurea corona & imagine ærea. Deceffit
nonagesimo ætatis suæ anno, sine morbo. Nam (ut ferunt) quum abi-
ret ex schola, lapidem offendens, digitum perfregit: manu vero terram
feriens, illud ait, Ex Niobe

Ἐρχομαι, τί μ' αἰνῆς; i. e. Venio, quid me vocas? Et continuo

se strangulans interit. [Laert. ἀποπνέσας ἐωπύ. i. e. Intercluso, vel po-
tius Retento spiritu, suffocatus obiit. Quo genere mortis & Cynicorum
coryphæo obiisse docet lib. 6. Segm. 77.

Zeno inventor & princeps Stoicorum fuit. Cic. 4. Acad. 131.

Zeno in una virtute positam beatam vitam putat. Cic. 4. Acad. 131.

Zeno Eleates, Parmenidis auditor, (simul cum Perdica) & in philosophia &
in administranda Republica clarissimus, teste Suida. Hunc inventorem
dialectices fuisse, sicut Empedoclem rhetorices, Aristoteles est auctor.
Hujus celebratissima fuit in perferendis cruciatibus patientia. Qui cum
adolescentes nobilissimos cupiditate liberandæ patriæ inflammasset con-
tra Nearchum tyrannum, facto indicio, comprehensus traditusque est
tortoribus torquendus. Qui cum laceraretur, ut conficiet conjuratio-
nis nominaret, neminem illorum nominavit, sed amicos intimosque
tyranni participes conjurationis esse dixit. Deinde quum quidpiam
se in aures tyranni loqui velle significasset, eam mordicus correptam
non ante dimisit, quam rapta aure populatum caput reliquisset. Sed
quum complices conjurationis proferre cogeretur, concisam dentibus
linguam in os tyranni expulit. Quo facto cives tyrannum lapidaverunt.
Fuit & alius Zeno philosophus Epicureus, Ciceronis synchronus, id est
contemporaneus, de quo idem Cic. 2. de Finib. 17. meminit, & eum
cum Attico frequenter audivisse Epicuri sententias explicantem.
Plures apud Laert. & Suid. V.

ZENOBIA, æ. f. [Ζηνοβία] ut ex Pollione refert Volaterranus, regina Palmireorum: post Odenati viri mortem, in Syria Romanum rexit imperium: poniturque inter xxx tyrannos qui tempore Gallieni orbem ufurpaverunt. Superata tandem ab Aureliano, ac in triumpho ducta fuit, ejusque principis clementia Tibure honeste degens mortem obiit. Hæc ea castitate dicitur fuisse, ut ne cum viro suo nisi prolis gratia congregaretur. Regali alioquin pompa, Perfarum fere modo adorabatur: ad conciones galeata procedebat cum limbo purpureo gemmis dependentibus, voce clara, moribus severis. Græci Ægyptiique sermonis peritissima, Latini non ignara. Orientalem Alexandrinamque historiam in epitomen redegit. Herennianum & Timolaum filios litteris erudiit. De quorum exitu nescitur, an interierint morbo, an ab Aureliano fuerint interfecti. Ex Treb. Poll.

ZENODOTUS, i. m. [Ζηνοδοτος] Grammaticus, vixit temporibus Ptolemæi primi, cujus etiam filios erudiit, ac præfuit Alexandrinæ bibliothecæ: primus quoque Homeri libros correxit, ac in ordinem redegit. Suidas.

Zenodotus alter, Alexandrinus, grammaticus & ipse, teste Suida. Scripsit adversus Platonem, de Diis, de Homericâ consuetudine, solutiones Homericarum dubitationum, item in Hesiodi Theogoniam, & alia. V. Voss. de Hist. Græc. i. 11. p. 71.

Zenodotus alter Sophista, sub Adriano principe docuit Romæ, scripsitque Epitomen proverbiorum Didymi: convertit in Græcum sermonem historiam Sallustii, præterea Genethliacon in Adrianum & alia. Suidas. Alii Zenobium vocant.

ZEPHYRIUM, i. n. [Ζεφύριον] Locrorum promontorium in Italia, a quo Locri Epizephyrii dicti, in extimo ejus agri jugo siti, juxta Heraclæam & Crotonem. Plin. lib. 3. cap. 5. Strabo lib. 6. Locri agri promontorium offertur, quod Zephyrium appellatur, portum habens venientibus ab Occasu ventis commodum, qua ex causa & nomen assequitur. Deinceps Locri Epizephyrii urbs insignis.

ZEPHYRUS, i. m. [Ζεφύρος] Græcis dicitur ventus, quem Latini, teste etiam Gloss. Græcolat. Favonium nominant. Is adversus Eurum flat, ut scribit Gell. lib. 2. cap. 25. Plin. lib. 18. cap. 34. Ipse leniter pluvius, tamen est siccor Favonius, ex adverso ejus ab æquinoctiali occasu, Zephyrus a Græcis nominatus. Hæc ille. Zephyrus ineunte vere flare incipit: & ut auctor Varro lib. 1. de R. R. 7. Idibus Febr. Hor. 1. Carm. 4. 1. Solvitur acris hiems grata vice veris & Favoni. Virg. 1. Georg. 44.

Vere novo, gelidus canis quum montibus humor

Liquitur, & Zephyro putris se gleba resolvit. Ζαν̄ vita, φέρε-

ferens. Hinc Zephyrus dictus, quasi vitam ferens. V. Voss. Etymol. Venum enim tempus flante Zephyro incipit, quando herbarum est creatio. Lucret. lib. 1. 11.

— genitabilis aura Favoni. V. FAVONIUS.

Auræ tepentes Zephyri. Virg. 2. Georg. 339.

Flamina nova Zephyri. Sil. lib. 16. 365.

Felices Zephyri. Virg. 3. Æn. 120.

Levis Zephyrus. Ovid. 1. Amor. 7. 55.

Modici Zephyri, Modice spirantes. Ovid. 15. Met. 700.

Placidi Zephyri. Ovid. 1. Met. 107.

Secundi spirant Zephyri. Virg. 4. Æn. 562.

Surgens Zephyrus. Virg. 3. Georg. 273.

Tepente Zephyro victa nix. Ovid. 2. Fast. 220.

Minuunt frigora Zephyri. Ovid. 3. Trist. 12. 1.

Mulcent flores Zephyri. Ovid. 1. Mer. 108.

Posuere Zephyri, i. e. Desiere spirare. Virg. 10. Æn. 103.

Venit aura mitior a Zephyris. Ovid. 2. Fast. 148.

ZEPHYRIUS, a, um. Adj. [Ζεφύριος] ut, Zephyria ova, Quæ sunt sterilia. Plin. lib. 10. cap. 60. Quidam & vento putant ea generari: quæ de causa etiam Zephyria appellantur, quæ alii cynofura dixerunt. V. URI-
NUM OVUM.

ZEPHYRITIS, idis. f. [Ζεφύριτις] patronym. quo nomine dicta est Chloris, seu Flora dea Zephyri filia, a Catullo, de Coma Berenice 64. 57.

ZERCON, ðnis. m. [Ζέρκων] Scythia, Maurusius genere, brevis, gibbosus, distortis pedibus, naribus ita depressis, ut nasus vix appareret. V. Suidam.

ZERNA, æ. f. Impetigo. ut, Zernas tollere. Priscian. de Diata cap. 14.

ZERROS, i. m. Gemma similis iridi aspectu. Plin. lib. 37. cap. 9.

ZERYNTHUS, i. f. [Ζέρυνθος] Urbs & antrum Hecate sacrum in Thracia.

ZERYNTHIUS, a, um. Adj. [Ζερύνθιος] ut, Litora Zerynthia. Ovid. 1. Trist. 10. 19.

ZETA, æ. f. [Ζητα] pro Nomine loci, vel Bibliotheca quidam legunt apud Plin. Ep. 1. 17. Hinc turris, sub qua zeta ducit. Quum ex veterum exemplarium fide legi debeat Diata. Tamen apud Lampridium in Heliogabalo Zeta legatur, teste Budæo, in hæc verba, (cap. 31.) Odores Indicos sine carbonibus ad vaporandas zetas jubeat incendi. V. DIATA. Hermolaus Barbarus, Zeta & Zetecula, inquit, Plinio Cæcilio in epistolis, erat locus capax unus lecti, cum sellis duabus: qui velis obductis & reductis modo adjicitur cubiculo, modo aufertur. Nomen, quoniam tribus e partibus fenestras & prospectus habeat, atque solem multipliciter accipiat, quasi ζῆτος & ζῆτος, quod est, fervere, quando & heliocaminus in ipsa fedat ponitur, hoc est, vaporarium quoddam solare, non ad ignis usum, sed ad solis. Vel ζῆτος & ζῆτος, quod in ea commodissime vivatur, ut quam delicias & amores suos vocet idem Cæcil. lib. 2. ad Gallum, epist. 17. & lib. 5. ad Apollinarem, epistola sexta, sicut a conversatione victuque diata. Hactenus Hermolaus: cujus sententiam fortiter tuetur adversus calumniatores Cælius Rhodiginus lib. 12. cap. 18. Vide Beroald. in Sueton. fol. 186. qui putat legi Zeta, pro Diata apud Plin. H. St. V. & not. Varior.

ZETARIUS, i. m. Minister diatæ serviens. Paul. lib. 3. Sentent. tit. 6.

ZETHES, æ. m. [Ζήτης] & Calais, Boreæ Thraciæ regis filii & Orithyæ, alati juvenes, cum Argonautis profecti a quibus ad pellendas Harpyias missi sunt, ut scribit Servius. Ovid. 6. Met. 716.

Implumes Calaisque puer, Zethesque fuerunt. In quem locum sic Lactantius, Zethes legendum est, non Zethus: ut fere in exemplaribus est depravatum. Alii Zetes legunt. V. CALAIS.

ZETHUS, i. m. [Ζήθος] Jovis filius ex Antiopa: Amphionis frater. De quo Cic. 2. de Orat. 155. Miror cur philosophiæ, sicut Zethus ille Pæcuvianus, prope bellum indixeris. Hor. 1. Epist. 19. 42.

Durus Zethus. Propert. lib. 3. 15. (Al. 15.) 29.

ZETUS, i. m. Mathematicus, de quo Sidon. Apollin. 4. Epist. 3. Nunquam investigare destituit cum Thalete tempora, cum Atlante sidera, cum Zeto pondera, &c.

ZUGITIS, æ. m. Zeugitæ pl. Calamorum genus. Plin. lib. 11. cap. 12. & lib. 16. cap. 36.

ZUGMA, ætis. n. [Ζύγμα] Latine Connexio, sive adjunctio dicitur. Figura Grammatica, quum plures sensus uno connectuntur verbo. Quod tribus modis fit. Aut præposito verbo, ad quod reliqua respiciant: ut, Vicit pudorem libido, timorem audacia, rationem amentia. Aut verbo postposito: ut, Neque is es, Catilina, ut te aut pudor a turpitudine, aut metus a periculo, aut ratio a furore revocavit. Aut in medio sensuum posito verbo: ut, Trojægens interpres divum.

ZUGMA, [Ζύγμα] Daciæ urbs. Ptolemæo lib. 3. cap. 8. Vulgo Clam-senburg.

Alia ejusdem nominis urbs Cœlesyriæ ad Euphratem. Stat. 3. Silv. 2. 137.

Antiquæ Babylonis opes, & Zeugma Latine

Paciter. V. Flor. 3. 11. 4. & Geogr.

ZÆUS, i. m. [Ζεύς] Piscis, qui & Faber Gadibus appellatus est. Plin. lib. 9. cap. 18. Et lib. 32. cap. 11. Columel. lib. 8. cap. 16. Ut Atlantico faber, qui & in nostro Gadum municipio generosissimis piscibus adnumeratur, eumque prisca consuetudine zeum appellamus.

ZEUXIPPUS, i. m. [Ζεύξιππος] Sicyoniorum rex, successor Pelasgi.

Zeuxippus etiam Macedoniæ ac Thraciæ præfectus.

ZEUXIS, is. m. [Ζεύξιος] Heracleotes pictor sua ætate maximus. Hic teste Plin. lib. 35. cap. 9. opes tantas acquisivit, ut in ostentatione earum Olympiæ aureis litteris in palliorum tessellis intextum nomen suum ostentaret. Postea donare opera sua instituit, quod ea nullo satis digno pretio permutari posse diceret. Equales ejus & æmuli fuere Timanthes, Androcydes, Eupompus, & Parrhasius, cum quo descendisse in certamen traditur, ut in ea dictione legere potes. Idem eodem teste, cap. 10. supradicti libri, fertur pinxisse puerum uvas ferentem, ad quas quum advolarent aves, eadem ingenuitate processit iratus operi: & dixit, Uvas melius pinxi quam puerum: nam si & hoc consummassem, aves timere debuerant. Hujus meminit Cic. 2. de Invent. 3.

Zeuxis Helenam adeo pulchram pinxit, ut ex ea quæstum magnum faceret, pretio accepto ab his, qui eam visere cupiebant. Itaque Græci lepido cavillo eam Helenam meretricem vocitabant, quod ex ejus lenocinio quæstum faceret. Auctor Ælianus de Varia historia 4. 12.

Z I

ZIGIR, Iris. n. [Ζίγυρ] Casiæ genus. Diosc. 1. 2.

ZIMPIBERI, Idem quod Zingiberi, apud Plin. lib. 12. cap. 7.

ZINGIBER, æris. n. vel ZINGIBERI vel ZINGIBERIS, eos. f. [Ζιγγίβερες] Genus aromatis. Dioscorides lib. 2. cap. 149. Zingiberis diversa apipere & sui generis planta est. Plurimum in Troglodytia, & Arabia nascitur: fronde ejus ad multa, & in quibus nos ruta, utuntur, pulmentis potionibusque eam miscentes. Habet zingiber, parvas radices quadrati odorati junci forma, albescentes, odoratas, sapore piperis. Suid. Ζιγγίβερες.

ZINZIBULO, ære. Auctor Philomela v. 43.

Regulus atque Merops & rubro pectore Progne

Consimili modulo zinzibulare sciunt.

ZIRBUS, i. m. vel ZIRBUM, i. n. Omentum. Apic. 8. 6. Intestina super hæcud componis in zirbo.

ZIZANIA, ðrum. n. pl. [Ζιζάνια] vel ZIZANIUM, i. n. [Ζιζάνιον, Gl. G. L.] V. LOLIUM, & Vulg. Interpr. Matth. cap. 13. 38.

ZIZYPHA, vel potius, ZIZYPHA, ðrum. n. pl. [Ζιζύφα] Sex. Papinius (teste Plin. 15. 14.) ex Africa novissimis Augusti temporibus primus invexit, in castris fata, & aggeribus præcipue decora: baccis similiora quam malis, & in tecta jam silvæ ascendunt, flore oleæ, sed odorato magis: baccis cornis simile pomum, quo amplius & maturius, eo innocentius. Duplex zizyphi genus, ut Columellæ 9. 4. placet, rutilum & candidum: nam & rutilam & albam zizyphum probatissimum ad apum pastiones tradit, arbor malorum generis. Officinis omnibus Jujuba dicta. Zizypha grano feruntur. Ruell. ex Plin. l. c.

ZIZYPHUS, i. f. [Ζιζύφος] ipsa arbor Zizypha proferens. V. dict. super.

ZMILAMPIS, is. Gemma, quæ in Euphrate nascitur. Plin. lib. 37. cap. 10. Zmilantis dicitur a Solin. cap. 37.

ZMILUS, i. m. Architectus Lemni Labyrinthi. Plin. 36. 13.

Z O

ZODIACUS, i. m. [Ζωδιακός] dici potest Animalis, ab effigie animalium. Nam sphaeræ circulus est major, obliquus æquinoctialem in partes æquales secans: cujus una medietas ad Septemtrionem, reliqua ad Austrum declinat, in quo duodecim signa sunt in formam animalium figurata, ut Aries, Taurus, &c. Græce enim ζῶα, animalia dicuntur.

Vim quandam esse ajunt signifero in orbe, qui Græce ζωδιακός dicitur.

Cic. 2. de Divin. 89. [Nomen habet a Signis caelestibus, quæ Græci ζωδια appellant. Gloss. Græcolat. ζωδιον, Signillum, Signum, ζωδιακόν, Sigillatum, ζωδιοφόρος, Signifer. Quod ejusdem circuli apud Latinos nomen. V. suo loco.]

ZODIACUS, a, um. Ad Zodiacum pertinens. Mart. Capell. lib. 1. p. 3. Annua peragratio zodiacæ.

ZOILUS, i. m. [Ζωίλος] Poeta Ptolemæi temporibus, sophista quispiam fuit, hoc facinore potissimum nobilitatus, quod Homerum poetarum omnium principem ausus est, libris aliquot in eum scriptis, incescere, unde Ὀμηρομολόγητος, cognomen meruit: quod ipsum etiam abiit in proverbium: sic enim appellari cepti nobilium auctorum castigatores, vel Plinio teste in præfatione historiæ naturalis. Hæc Erasmus. Ovid. de Rem. Amor. 866.

Ingenium magni livor detrectat Homeri:

Quisquis es, ex illo, Zoile, nomen habes. Hic quum sua in Homerum scripta Ptolemæo regi recitasset, rex indignatus nullum ei verbum fecit. Quumque Zoilus inopia pressus regem rogaret, ut sibi aliquid, quo viveret, daret; Homerus, rex ait, multos pascit: quare tu, qui illo doctior es, saltem te ipsum pascere. Tandem Zoilus parricidii damnatus, jussu regis cruci affixus est. Zoili mors, inquit Vitruvius in præfatione lib. 7. varie memoratur. Alii eum scripserunt a Philadelpho esse

esse in crucem fixum, nonnulli in eum lapides esse conjectos: alii Smyrnæ vivum in pyram esse conjectum. V. locum Vitruvii.

ZONA, æ. f. [ζώνη] est. Id quo cingimur: unde quidam Cingulum appellant. Gloss. ζώνη, Baltheum, Cingulum. Martial. lib. 14. 151.

Longa satis nunc sum: dulci sed pondere venter

Si tumeat, fiam tum tibi zona brevis.

Constringit zona brevis sinus. Senec. Hippol. 4.

Retinens vestem zona. Senec. OEdip. 5.

Teres zona. Ovid. 2. Fast. 310.

Recingere. Ovid. Epist. 2.

Castaque fallaci zona recincta manu. H. St. v. est. 116.

Solvere zonam, i. e. Virginitatem perdere, vel Nubere. Catull. 2. 11.

Tam gratum mihi, quam ferunt puellæ

Pernici aureolum fuisse malum,

Quod zonam solvit diu ligatam.

In zonis pecuniam deferebant veteres. C. Gracchus apud Gell. lib. 25. cap.

12. Zonas, quas plenas argenti extuli, eas ex provincia inanes retuli.

Perdidi zonam, Proverbium castrense, in eos, qui nihil habent nummorum: quod quicquid habent milites, in zona secum portant, ut inquit Porphyrio. Hor. 2. Epist. 2. 40.

Ibit eo, quo vis, qui zonam perdidit, &c. Plaut. Pœn. 5. 2. 48.

— tu, qui zonam non habes,

Quid in hanc venisti urbem, aut quidnam quæritis? In quibus Plauti verbis duplex est allusio, & ad vestem Pœnorum more discinctam: & ad pecuniam, quæ in zona gestatur, citra quam in urbe sumptuosa, non sit commode vivitur. Erasmi.

ZONA, [ζώνη] Morbi genus. Scribon. Larg. Facit hoc medicamentum ad carbunculos, & ad ignem sacrum, & ad zonam, quam Græci ζώνη dicunt. conf. ZOSTER.

ZONÆ CÆLI, [ζώνη ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ] Plaga. Gloss. Græcolat. Plin. lib. 2. cap.

68. Nam quum sint cæli quinque partes, quas vocant zonas, infesto rigore & æterno gelu premitur omne, quicquid est subiectum duabus extremis utriusque circa vertices, hunc qui Septemtrio vocatur, eumque qui adversus illi Austrinus appellatur. Virg. 1. Georg. 233.

Quinque tenent cælum zonæ, &c. Ubi Servius, Circuli qui cælum ac terram veluti zonæ cingunt, translativè: nam proprie zonæ in terris, sed pro parallelis, id est circulis posuit, Septemtrionalis, Æstivalis, Æquinoctialis, Brumalis, Australis. Ovid. 1. Met. 46.

Lucentes zonæ. Stat. 10. Theb. 214.

Nivalis zona, Plaga Septemtrionalis. Lucan. lib. 4. 106.

Rubens zona, Torrida plaga cæli. Claud. de Bell. Gild. 148.

Trita zona flammea rota Phœbi. Senec. Herc. Oeth. 11.

ZONULA, æ. f. [ζώνιον] dimin. Catul. in Epithal. Jul. 59. 53.

— tibi virgines Zonula solvunt sinus.

ZONALIS, e. Adj. Macrobi. Somn. Scip. 2. 5. Eadem est in ejusdem zonalis ambitus continuatione temperies.

ZONARIUS, a, um. Adj. Quod ad zonam pertinet. ut Sector zonarius, quem Crumenifecam alias appellare possumus. Plaut. Trin. 4. 2. 20.

Ni illic homo est, aut dormitator, aut sector zonarius.

ZONARIUS, i. m. [ζωνοποιός] Qui zonas facit. Cic. pro Flacc. 17. Quod Mithridates, qui multitudinem illam, non auctoritate, sed sagina tenebat, se velle dixit: id futores & zonarii conclamarunt.

ZONATIM, Per gyrum. Lucil. lib. 6. Zonatim circum impluvium cumeram is cludebat. Nonius 2. 928.

ZONITIS, is. f. [ζωνίτις] Cingularis, Cadmiæ species, quæ maculas lineis similes habet. Diosc. 5. 42.

ZONARAS, æ. m. [ζωνάρης] Historicus sua ætate clarissimus in regno Constantinopolitano. Volumen triplex Historiarum, quas conscripsit, opus modis omnibus commendandum, tum ob amplitudinem rerumque varietatem, tum ob brevitatem. Definit ubi Nicetas incipit. V. Fabric. Bibl. Græc. Vol. 10. p. 241.

ZONŶCHON, i. n. [ζώνυχον] Herba eadem cum Leontopodio, Diosc. 4. 126. **ZOPHTHALMUS**, i. m. [ζωφθαλμός] Herba sic dicta, quod oculum animalis refert. Plin. lib. 25. cap. 15.

ZOPHYTA, orum. n. [ζωφύται] dicuntur, quæ sunt medium quiddam inter animal & plantam. Cujusmodi sunt, quæ mediam naturam inter sensibilia & vegetabilia habent. ob hoc zoophyta dicta (nos forte Plantanimantes dicere possumus, vel Plantanimalia) ut ostrea, spongiæ, & similia inter animalia & stirpes ambigua. Budæus.

ZOPHÖRUS, i. m. [ζωφῆρος] est Vitruvius & architectis, quam vulgo *Frizam* appellant: hoc est, *Une platte bande entre l'architrave & la corniche, en la quelle s'entassent aucunes fois des feuillages, ou autres belles fantaisies de demi bosse, afin d'enrichir la besogne*. Vitruv. lib. 3. cap. ult. Et lib. 4. cap. 1. & cap. 7. Rursus lib. 5. cap. 1.

ZOPISSA, æ. f. [ζωπίσσα] Derasam navigiis cum cera resinam, zopissam aliqui vocant, inquit Dioscorides (a plerisque eadem hypochyma appellatur, quod marino sale maduerit) discutiendi vires habentem. Sunt etiam qui collectam ex picea arbore resinam, zopissæ appellatione indicent. Plin. 24. 7. Zopissam eradi navibus diximus, cera marino sale macerata: Optima hæc a tirocinio navium.

ZOPYRUS, i. m. [ζώπυρος] Physiognomus dictus est, quod profiteretur hominum mores naturasque ex corpore, oculis, vultu, fronte se posse pernoctare. Qui cum turpia quædam, & a virtute aliena de Socrate dixit.

set, ac a multis idcirco derideretur, Non errat (Socrates respondit) Zopyrus. Hujusmodi enim natura essem, nisi naturam philosophia superasset. V. Cic. de Fat. 10.

ZOPYRUS alius, ut testatur Herodotus circa finem libri quarti, nobilis Persa, qui, quum Darius rex Persarum Babyloniam diu & frustra oppugnaverit, ipse sibi nasum, aures, & labia amputavit, & ita ad Babylonios quasi transfuga se contulit, conquerens de crudelitate sui regis. Receptus igitur a Babyloniiis, & dux belli constitutus, urbem Dario tradidit, de quo dicere solebat Darius, se Zopyrum malle integrum, quam viginti capere Babylonas, Zopyri enim astu Babylone potitus erat Darius. V. Justin. lib. 1. cap. 10.

Est & alter Zopyrus, qui, ut auctor est Plin. lib. 34. cap. 12. sculpsit Areopagitas, & judicium Orestis in duobus scyphis pondo duodecim ætistimatis.

ZOPYRUS CLAZOMENIUS, Orator. Quintil. lib. 3. cap. 6.

ZOPYRON, i. n. [ζώπυρον] Herba similis Serpyllo. Plin. 24. 15.

ZORĀSTRĒS, æ. m. [Ζωροάστρης] Bactrianorum rex, qui primus, ut auctor est Plin. lib. 30. cap. 1. artes magicas in Perside invenit. Emericus Nini regis temporibus, cum quo bella gessit. Fuit ante bellum Trojanum annis cccc. Absumptus est igne cælesti, prædixitque Assyriis, si ejus cineres fervarent, regnum eorum non defuturum. Feruntur ejus de Natura libri 1111. De lapidibus item pretiosis unus. Præterea Astronomica, & alia. Auctor Suidas. Plinius quoque lib. 7. cap. 16. unum eodem die quo genitus est risisse testatur. Eidemque cerebrum ita palpasset, ut impositam repelleret manum, futuræ præfatio scientiæ. V. Differt. Joh. Henr. Ursin. Cluver. Antiq. Germ. 1. 23. f. 191. & cap. 24. f. 206. & Justin. 1. pr.

ZOROASTRĒUS, a, um. Adj. Magicus. Prudent. primam temere corr. Apotheof. v. 562.

Qui Zoroastræos turbasset fronte furculos.

ZORĀBĀBEL, elis. m. [Ζωροβάβελ] Princeps gentis Judææ. V. Isidor. 7. 6.

ZOSĪMUS, i. m. [Ζώσιμος] Libertus Plinii Junioris. V. ejus Epist. lib. 5. 19. Zosimus etiam Historicus Græcus, qui exstat.

Zosimos alios V. apud Suid.

ZOSTER, æris. m. [ζωστής] Cingula, Baltheum, Cingulum, in Gloss. Unde Zoster, genus ignis sacri, medium hominem ambientis, & enecantis si cinxerit. Plin. lib. 26. cap. 11. Zoster, Frutex maris. Plin. lib. 13. cap. 25. Zoster, Oppidum & Promontorium Atticæ inter Piræum portum & Ceam insulam. Cic. 5. Att. 12.

Est & Zoster, Italiæ Promontorium, & Sibyllæ Cumanæ domicilium. V. Lycophron.

ZOTHĒCA, æ. f. [Ζωθήκη] videtur dictus locus, in quo adservabantur animalia ad immolandum. Vet. Inscript. apud Gruter. p. 4. 9. n. 3. HERCVLI SAXANO. SACRVM. SER SVLPICIVS. TROPHIMVS. AEDĒM. ZOTHECAM. CVLINAM. PECVNIA. SVA. A. SOLO. RESTITVIT.

ZOTHECŪLA, æ. f. dimin. pro Bibliotheca legitur apud Sidon. Apollin. 8. Epist. 16. Per armariola & zotheculas nostras non remanserunt digna prolata.

Z U

ZURA, æ. f. Afrorum lingua semen Paliuri, contra scorpiones efficacissimum. Plin. 24. 13.

Z Y

ZYGANTES, um. m. pl. [ζύγαντες] Populi sunt Pœnis vicini, ubi, ut auctor est Herodotus lib. 4. magnam vim mellis apes conficiunt, sed multo plus opifices viri facere dicuntur. Omnes minio inficiuntur, ac simiis vescuntur: quarum affatim gignitur is, qui in montibus degunt.

ZYGIVS, a, um. Adj. [ζύγιος] Jugalis, connubialis. Apul. 4. Met. p. 157.

Elmenh. Sonustibiæ zygizæ. [i. e. Paris. Gloss. Græc. Lat. ζύγι, Junctio, Par. **ZYGIA**, æ. f. Carpinus, ex qua fiunt juga jumentis. Vitruv. 2. 9. & Plin. lib. 16. cap. 15.

ZYGIS, idis. f. [ζυγίς] Serpyllum agreste. V. Apul. de Herb. cap. 99. & Diosc. 3. 4.

ZYGOSTATA, æ. m. [ζυγοστάτης] Libripens, in Gloss. Græcolat. Leg. 2. Cod. Theod. de Ponderat. & auri illatione, Imp. Julianus: Per singulas civitates constitui zygotatem.

ZYGOSTASIUM, i. n. [ζυγοστάσιον] Librarium in Gloss. Græcolat. Munus libratoris. Leg. 1. Cod. Theod. de frumento Alexandrino: Quicquid de Crithologia & Zygotasii munere Eminentia tua disposuit, roboramus.

ZYMA, æ. f. Olla, a ζῆω, ferveo. Apic. 8. 1. Mittitur in zymam. Alii legunt Zemam. V. Salmat. Hist. Aug. p. 314.

ZYTHUM, i. n. [ζύθος] Potus ex hordeo aqua resolutus, qui in Ægypto plerumque fieri solet, ideoque poetis quandoque Pelusiacus potus dicitur. Madescit aqua hordeum, donec resolvatur in liquorem vino similem: inebriat hoc, & acre gustu est, quoniam ex putrilagine acefcente constat: hinc vulgus Græcum phocadion appellat. Hæc Ruellius. Plin. lib. 22. cap. ult. ad finem, & frugum quidem hæc sunt in usu medico. Ex istdem fiunt & potus, zythum in Ægypto, cælia & ceria in Hispania, cervisia & plura genera in Gallia, aliisque provinciis. V. ibi Harduin. Gloss. Græcolat. ζύθιον, Fermentum.

• Soli DEO Gloria.

